

Septuaginta

Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes

edidit Alfred Rahlfs

Editio altera
quam recognovit et emendavit
Robert Hanhart

Complete Text without Apparatus

© 2006 Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart

All rights reserved

www.dbg.de

www.academic-bible.com

This resource contains the primary texts to the Septuaginta.

ΓΕΝΕΣΙΣ	4
ΕΞΟΔΟΣ	70
ΛΕΥΤΙΚΟΝ	120
ΑΡΙΘΜΟΙ	159
ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ	213
ΙΗΣΟΥΣ	263
ΚΡΙΤΑΙ	294
ΡΟΥΘ	327
ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α'	331
ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β'	371
ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ'	409
ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ'	450
ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α'	488
ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β'	522
ΕΣΔΡΑΣ Α'	564
ΕΣΔΡΑΣ Β'	583
ΕΣΘΗΡ	610
ΙΟΥΔΙΘ	623
ΤΩΒΙΤ	642
ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Α'	654
ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Β'	693
ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Γ'	720
ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Δ'	732
ΨΑΛΜΟΙ	750
ΩΔΑΙ	923
ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ	944
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ	1002
ΑΣΜΑ	1024
ΙΟΒ	1034
ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΩΜΩΝΟΣ	1088
ΣΟΦΙΑ ΣΙΡΑΧ	1121
ΨΑΛΜΟΙ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ	1217
ΩΣΗΕ	1237
ΑΜΩΣ	1245

ΜΙΧΑΙΑΣ	1252
ΙΩΗΛ	1257
ΑΒΔΙΟΥ	1260
ΙΩΝΑΣ	1261
ΝΑΟΥΜ	1264
ΑΜΒΑΚΟΥΜ	1266
ΣΟΦΟΝΙΑΣ	1270
ΑΓΓΑΙΟΣ	1272
ΖΑΧΑΡΙΑΣ	1274
ΜΑΛΑΧΙΑΣ	1285
ΗΣΑΙΑΣ	1288
ΙΕΡΕΜΙΑΣ	1343
ΒΑΡΟΥΧ	1402
ΘΡΗΝΟΙ	1408
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΕΡΕΜΙΟΥ	1416
ΙΕΖΕΚΙΗΛ	1419
ΣΟΥΣΑΝΝΑ	1477
ΔΑΝΙΗΛ	1479
ΒΗΛ ΚΑΙ ΔΡΑΚΩΝ	1503

ΓΕΝΕΣΙΣ

1 Ἡν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. 2 ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος, καὶ σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου, καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὄντος. 3 καὶ εἶπεν ὁ θεός Γενηθήτω φῶς. καὶ ἐγένετο φῶς. 4 καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὸ φῶς ὅτι καλόν. καὶ διεχώρισεν ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους. 5 καὶ ἐκάλεσεν ὁ θεὸς τὸ φῶς ἡμέραν καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσεν νύκτα. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα μία.

6 Καὶ εἶπεν ὁ θεός Γενηθήτω στερέωμα ἐν μέσῳ τοῦ ὄντος καὶ ἔστω διαχωρίζον ἀνὰ μέσον ὄντος καὶ ὄντος. καὶ ἐγένετο οὔτως. 7 καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸ στερέωμα, καὶ διεχώρισεν ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ ὄντος, ὃ ἦν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ὄντος τοῦ ἐπάνω τοῦ στερεώματος. 8 καὶ ἐκάλεσεν ὁ θεὸς τὸ στερέωμα οὐρανόν. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα δευτέρα.

9 Καὶ εἶπεν ὁ θεός Συναχθήτω τὸ ὄντος τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν, καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρά. καὶ ἐγένετο οὔτως. καὶ συνήχθη τὸ ὄντος τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν, καὶ ὥφθη ἡ ξηρά. 10 καὶ ἐκάλεσεν ὁ θεὸς τὴν ξηρὰν γῆν καὶ τὰ συστήματα τῶν ὄντων ἐκάλεσεν θαλάσσας. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν. — 11 καὶ εἶπεν ὁ θεός Βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου, σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὄμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπόν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὔτως. 12 καὶ ἐξήνεγκεν ἡ γῆ βοτάνην χόρτου, σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὄμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπόν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν. 13 καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα τρίτη.

14 Καὶ εἶπεν ὁ θεός Γενηθήτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ εἰς φαῦσιν τῆς γῆς τοῦ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τῆς ἡμέρας καὶ ἀνὰ μέσον τῆς νυκτὸς καὶ ἔστωσαν εἰς σημεῖα καὶ εἰς καιροὺς καὶ εἰς ἡμέρας καὶ εἰς ἐνιαυτοὺς 15 καὶ ἔστωσαν εἰς φαῦσιν ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὔτως. 16 καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους, τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλάσσων εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτὸς, καὶ τοὺς ἀστέρας. 17 καὶ ἐθετούσαν τὸν φωστῆρα τοῦ οὐρανοῦ ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς 18 καὶ ἀρχειν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς καὶ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν. 19 καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα τετάρτη.

20 Καὶ εἶπεν ὁ θεός Ἐξαγαγέτω τὰ ὄντα ἐρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν καὶ πετεινὰ πετόμενα ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο οὔτως. 21 καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ κήτη τὰ μεγάλα καὶ πᾶσαν ψυχὴν ζώων ἐρπετῶν, ἀ ἐξήγαγεν τὰ ὄντα κατὰ γένη αὐτῶν, καὶ πᾶν πετεινὸν πτερωτὸν κατὰ γένος. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλά. 22 καὶ ηύλογησεν αὐτὰ ὁ θεὸς λέγων Αὔξάνεσθε καὶ

πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὰ ὄδατα ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ τὰ πετεινὰ πληθυνέσθωσαν ἐπὶ τῆς γῆς.
23καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα πέμπτη.

24Καὶ εἶπεν ὁ θεός Ἐξαγαγέτω ἡ γῆ Ψυχὴν ζῶσαν κατὰ γένος, τετράποδα καὶ ἔρπετὰ καὶ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ ἐγένετο οὕτως. 25καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος καὶ τὰ κτήνη κατὰ γένος καὶ πάντα τὰ ἔρπετα τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλά. — 26καὶ εἶπεν ὁ θεός Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὅμοιώσιν, καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν κτηνῶν καὶ πάσης τῆς γῆς καὶ πάντων τῶν ἔρπετῶν τῶν ἔρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. 27καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. 28καὶ ηὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς λέγων Αὔξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς καὶ ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ πάντων τῶν κτηνῶν καὶ πάσης τῆς γῆς καὶ πάντων τῶν ἔρπετῶν τῶν ἔρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. 29καὶ εἶπεν ὁ θεός Ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν πᾶν χόρτον σπόριμον σπεῖρον σπέρμα, ὃ ἐστιν ἐπάνω πάσης τῆς γῆς, καὶ πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καρπὸν σπέρματος σπορίμου — ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν — 30καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ παντὶ ἔρπετῷ τῷ ἔρποντι ἐπὶ τῆς γῆς, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ ψυχὴν ζωῆς, πάντα χόρτον χλωρὸν εἰς βρῶσιν. καὶ ἐγένετο οὕτως. 31καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, καὶ ἴδοὺ καλὰ λίαν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα ἔκτη.

2 1Καὶ συνετελέσθησαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν. 2καὶ συνετέλεσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἔκτῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἀ ἐποίησεν, καὶ κατέπαυσεν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἔβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὃν ἐποίησεν. 3καὶ ηὐλόγησεν ὁ θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἔβδόμην καὶ ἡγίασεν αὐτήν, ὅτι ἐν αὐτῇ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὃν ἤρξατο ὁ θεὸς ποιῆσαι.

4Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὅτε ἐγένετο, ἢ ἡμέρα ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν 5καὶ πᾶν χλωρὸν ἀγροῦ πρὸ τοῦ γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πάντα χόρτον ἀγροῦ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι· οὐ γὰρ ἔβρεξεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργάζεσθαι τὴν γῆν, 6πηγὴ δὲ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς γῆς καὶ ἐπότιζεν πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. 7καὶ ἔπλασεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν.

8Καὶ ἐφύτευσεν κύριος ὁ θεὸς παράδεισον ἐν Εδεμ κατὰ ἀνατολὰς καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἔπλασεν. 9καὶ ἐξανέτειλεν ὁ θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πᾶν ξύλον ὥραιον εἰς ὄρασιν καὶ καλὸν εἰς βρῶσιν καὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς ἐν μέσῳ τῷ παραδείσῳ καὶ τὸ ξύλον τοῦ εἰδέναι γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ. 10ποταμὸς δὲ ἐκπορεύεται ἐξ Εδεμ ποτίζειν τὸν παράδεισον· ἐκεῖθεν ἀφορίζεται εἰς τέσσαρας ἀρχάς. 11ὄνομα τῷ ἐνὶ Φισων· οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Ευιλατ, ἐκεῖ οὖ ἐστιν τὸ χρυσίον. 12τὸ δὲ χρυσίον τῆς γῆς ἐκείνης καλόν· καὶ ἐκεῖ ἐστιν ὁ ἄνθραξ καὶ ὁ λίθος ὁ πράσινος. 13καὶ ὄνομα τῷ

ποταμῷ τῷ δευτέρῳ Γηων· οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Αἰθιοπίας.¹⁴καὶ ὁ ποταμὸς ὁ τρίτος Τίγρις· οὗτος ὁ πορευόμενος κατέναντι Ἀσσυρίων· ὁ δὲ ποταμὸς ὁ τέταρτος, οὗτος Εὐφράτης.

¹⁵Καὶ ἔλαβεν κύριος ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἔπλασεν, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἐν τῷ παραδείσῳ ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάσσειν.¹⁶καὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς τῷ Αδαμ λέγων Ἐπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ βρώσει φάγη,¹⁷ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν, οὐ φάγεσθε ἀπ’ αὐτοῦ· ἢ δ’ ἂν ἡμέρᾳ φάγητε ἀπ’ αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε.

¹⁸Καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεός Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον· ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ’ αὐτόν.¹⁹καὶ ἔπλασεν ὁ θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἥγαγεν αὐτὰ πρὸς τὸν Αδαμ ἵδεῖν, τί καλέσει αὐτά, καὶ πᾶν, ὃ ἐὰν ἐκάλεσεν αὐτὸν Αδαμ ψυχὴν ζῶσαν, τοῦτο ὅνομα αὐτοῦ.²⁰Καὶ ἐκάλεσεν Αδαμ ὀνόματα πᾶσιν τοῖς κτήνεσιν καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ, τῷ δὲ Αδαμ οὐχ εὑρέθη βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ.
—²¹καὶ ἐπέβαλεν ὁ θεὸς ἐκστασιν ἐπὶ τὸν Αδαμ, καὶ ὑπνωσεν· καὶ ἔλαβεν μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ καὶ ἀνεπλήρωσεν σάρκα ἀντ’ αὐτῆς.²²καὶ ὠκοδόμησεν κύριος ὁ θεὸς τὴν πλευράν, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Αδαμ, εἰς γυναικαν καὶ ἥγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν Αδαμ.²³καὶ εἶπεν Αδαμ Τοῦτο νῦν ὁστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου· αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐλήμφη αὕτη.²⁴ἔνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναικαν αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.²⁵καὶ ἦσαν οἱ δύο γυμνοί, ὃ τε Αδαμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἤσχύνοντο.

3 ¹Ο δὲ ὄφις ἣν φρονιμώτατος πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ὡν ἐποίησεν κύριος ὁ θεός· καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικὶ Τί ὅτι εἶπεν ὁ θεός Οὐ μὴ φάγητε ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ;²καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ ὄφει Ἐπὸ καρποῦ ξύλου τοῦ παραδείσου φαγόμεθα, ³ἀπὸ δὲ καρποῦ τοῦ ξύλου, ὃ ἐστιν ἐν μέσω τοῦ παραδείσου, εἶπεν ὁ θεός Οὐ φάγεσθε ἀπ’ αὐτοῦ οὐδὲ μὴ ἄψησθε αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.⁴καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικὶ Οὐ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε.⁵ἥδει γὰρ ὁ θεὸς ὅτι ἐν ἡ ἡμέρᾳ φάγητε ἀπ’ αὐτοῦ, διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἔσεσθε ὡς θεοὶ γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρόν.⁶καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ ὅτι καλὸν τὸ ξύλον εἰς βρῶσιν καὶ ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἴδεῖν καὶ ὥραιόν ἐστιν τοῦ κατανοῆσαι, καὶ λαβοῦσα τοῦ καρποῦ αὐτοῦ ἔφαγεν· καὶ ἔδωκεν καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς μετ’ αὐτῆς, καὶ ἔφαγον.⁷καὶ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δύο, καὶ ἔγνωσαν ὅτι γυμνοί ἦσαν, καὶ ἔρραψαν φύλλα συκῆς καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς περιζώματα.

⁸Καὶ ἤκουσαν τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ τὸ δειλινόν, καὶ ἐκρύβησαν ὃ τε Αδαμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου.⁹καὶ ἐκάλεσεν κύριος ὁ θεὸς τὸν Αδαμ καὶ εἶπεν αὐτῷ Αδαμ, ποῦ εἶ;¹⁰καὶ εἶπεν αὐτῷ Τὴν φωνὴν σου ἤκουσα περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ καὶ ἐφοβήθην, ὅτι γυμνός εἰμι, καὶ ἐκρύβην.¹¹καὶ εἶπεν αὐτῷ Τίς ἀνήγγειλέν σοι ὅτι γυμνὸς εἶ; μὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου, οὐ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν ἀπ’ αὐτοῦ, ἔφαγες;¹²καὶ εἶπεν ὁ Αδαμ Ἡ γυνὴ, ἣν ἔδωκας μετ’ ἐμοῦ, αὕτη

μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔφαγον. ¹³καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεὸς τῇ γυναικὶ Τί τοῦτο ἐποίησας; καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Ὁ ὄφις ἡπάτησέν με, καὶ ἔφαγον. ¹⁴καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεὸς τῷ ὄφει Ὅτι ἐποίησας τοῦτο, ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων τῆς γῆς· ἐπὶ τῷ στήθει σου καὶ τῇ κοιλίᾳ πορεύσῃ καὶ γῆν φάγη πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. ¹⁵καὶ ἔχθραν θήσω ἀνὰ μέσον σου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γυναικὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς· αὐτός σου τηρήσει κεφαλήν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρυναν. ¹⁶καὶ τῇ γυναικὶ εἶπεν Πληθύνων πληθυνὼ τὰς λύπας σου καὶ τὸν στεναγμόν σου, ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα· καὶ πρὸς τὸν ἄνδρα σου ἡ ἀποστροφή σου, καὶ αὐτός σου κυριεύσει. ¹⁷τῷ δὲ Αδαμ εἶπεν Ὅτι ἥκουσας τῆς φωνῆς τῆς γυναικός σου καὶ ἔφαγες ἀπὸ τοῦ ξύλου, οὗ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν ἀπ’ αὐτοῦ, ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σου· ἐν λύπαις φάγη αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.

¹⁸ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνατελεῖ σοι, καὶ φάγη τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ. ¹⁹ἐν ἰδρῶτι τοῦ προσώπου σου φάγη τὸν ἄρτον σου ἔως τοῦ ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν γῆν, ἐξ ἣς ἐλήμφθης· ὅτι γῆ εἴ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ. — ²⁰καὶ ἐκάλεσεν Αδαμ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ζωή, ὅτι αὕτη μήτηρ πάντων τῶν ζώντων.

²¹Καὶ ἐποίησεν κύριος ὁ θεὸς τῷ Αδαμ καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ χιτῶνας δερματίνους καὶ ἐνέδυσεν αὐτούς. — ²²καὶ εἶπεν ὁ θεός Ἰδοὺ Αδαμ γέγονεν ὡς εἴς ἐξ ἡμῶν τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν, καὶ νῦν μήποτε ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα καὶ λάβῃ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ φάγη καὶ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. ²³καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς ἐργάζεσθαι τὴν γῆν, ἐξ ἣς ἐλήμφθη. ²⁴καὶ ἐξέβαλεν τὸν Αδαμ καὶ κατώκισεν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς καὶ ἔταξεν τὰ χερουβῖμ καὶ τὴν φλογίνην ρόμφαιαν τὴν στρεφομένην φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς.

4 ¹Αδαμ δὲ ἔγνω Ευαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν τὸν Καιν καὶ εἶπεν Ἐκτησάμην ἄνθρωπον διὰ τοῦ θεοῦ. ²καὶ προσέθηκεν τεκεῖν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Αβελ. καὶ ἐγένετο Αβελ ποιμὴν προβάτων, Καιν δὲ ἦν ἐργαζόμενος τὴν γῆν. ³καὶ ἐγένετο μεθ’ ἡμέρας ἥνεγκεν Καιν ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς θυσίαν τῷ κυρίῳ, ⁴καὶ Αβελ ἥνεγκεν καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν προβάτων αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τῶν στεάτων αὐτῶν. καὶ ἐπεῖδεν ὁ θεὸς ἐπὶ Αβελ καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ, ⁵ἐπὶ δὲ Καιν καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχεν. καὶ ἐλύπησεν τὸν Καιν λίαν, καὶ συνέπεσεν τῷ προσώπῳ. ⁶καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεὸς τῷ Καιν Ἰνα τί περίλυπος ἐγένου, καὶ ἵνα τί συνέπεσεν τὸ πρόσωπόν σου; ⁷οὐκ, ἐὰν ὁρθῶς προσενέγκης, ὁρθῶς δὲ μὴ διέλης, ἥμαρτες; ἥσύχασον· πρὸς σὲ ἡ ἀποστροφὴ αὐτοῦ, καὶ σὺ ἄρξεις αὐτοῦ. ⁸καὶ εἶπεν Καιν πρὸς Αβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Διέλθωμεν εἰς τὸ πεδίον. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ἀνέστη Καιν ἐπὶ Αβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. ⁹καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Καιν Ποῦ ἐστιν Αβελ ὁ ἀδελφός σου; ὁ δὲ εἶπεν Οὐ γινώσκω· μὴ φύλαξ τοῦ ἀδελφοῦ μού εἰμι ἐγώ; ¹⁰καὶ εἶπεν ὁ θεός Τί ἐποίησας; φωνὴ αἷματος τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ πρός με ἐκ τῆς γῆς. ¹¹καὶ νῦν ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ τῆς γῆς, ἷ ἔχανεν

τὸ στόμα αὐτῆς δέξασθαι τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκ τῆς χειρός σου. ¹²ὅτι ἔργῳ τὴν γῆν, καὶ οὐ προσθήσει τὴν ἵσχὺν αὐτῆς δοῦναί σοι· στένων καὶ τρέμων ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹³καὶ εἶπεν Καὶν πρὸς τὸν κύριον Μείζων ἡ αἰτία μου τοῦ ἀφεθῆναι με. ¹⁴εἰ ἐκβάλλεις με σήμερον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσομαι, καὶ ἔσομαι στένων καὶ τρέμων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔσται πᾶς ὁ εὐρίσκων με ἀποκτενεῖ με. ¹⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος ὁ θεός Οὐχ οὕτως· πᾶς ὁ ἀποκτείνας Καὶν ἐπὶτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει. καὶ ἔθετο κύριος ὁ θεὸς σημεῖον τῷ Καὶν τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐτὸν πάντα τὸν εὐρίσκοντα αὐτόν. ¹⁶ἔξῆλθεν δὲ Καὶν ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ καὶ ὤκησεν ἐν γῇ Ναιδ κατέναντι Εδεμ.

¹⁷Καὶ ἦγνω Καὶν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν τὸν Ενωχ· καὶ ἦν οἰκοδομῶν πόλιν καὶ ἐπωνόμασεν τὴν πόλιν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ νιοῦ αὐτοῦ Ενωχ. ¹⁸ἐγενήθη δὲ τῷ Ενωχ Γαιδαδ, καὶ Γαιδαδ ἐγέννησεν τὸν Μαιηλ, καὶ Μαιηλ ἐγέννησεν τὸν Μαθουσαλα, καὶ Μαθουσαλα ἐγέννησεν τὸν Λαμεχ. ¹⁹καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Λαμεχ δύο γυναῖκας, ὄνομα τῇ μιᾷ Αδα, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Σελλα. ²⁰καὶ ἔτεκεν Αδα τὸν Ιωβελ· οὗτος ἦν ὁ πατὴρ οἰκούντων ἐν σκηναῖς κτηνοτρόφων. ²¹καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ιουβαλ· οὗτος ἦν ὁ καταδείξας ψαλτήριον καὶ κιθάραν. ²²Σελλα δὲ ἔτεκεν καὶ αὐτὴ τὸν Θοβελ, καὶ ἦν σφυροκόπος χαλκεὺς χαλκοῦ καὶ σιδήρου· ἀδελφὴ δὲ Θοβελ Νοεμα. ²³εἶπεν δὲ Λαμεχ ταῖς ἑαυτοῦ γυναιξὶν

Αδα καὶ Σελλα, ἀκούσατέ μου τῆς φωνῆς,
γυναικες Λαμεχ, ἐνωτίσασθέ μου τοὺς λόγους,
ὅτι ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦμα ἐμοὶ²⁴
καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα ἐμοί,
ἔπτάκις ἐκδεδίκηται ἐκ Καὶν,
ἐκ δὲ Λαμεχ ἐβδομηκοντάκις ἐπτά.

²⁵Ἐγνω δὲ Αδαμ Ευαν τὴν γυναικα αὐτοῦ, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν νιὸν καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σηθ λέγουσα Ἐξανέστησεν γάρ μοι ὁ θεὸς σπέρμα ἔτερον ἀντὶ Αβελ, διν ἀπέκτεινεν Καὶν. ²⁶καὶ τῷ Σηθ ἐγένετο νιός, ἐπωνόμασεν δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ενως· οὗτος ἥλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ.

5 ¹Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων· ἡ ἡμέρα ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν Αδαμ, κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν. ²ἀρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτῶν Αδαμ, ἡ ἡμέρα ἐποίησεν αὐτούς. ³ἔζησεν δὲ Αδαμ διακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησεν κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σηθ. ⁴ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Αδαμ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Σηθ ἐπτακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱὸνς καὶ θυγατέρας. ⁵καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Αδαμ, ἀς ἔζησεν, ἐννακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

⁶Ἐζησεν δὲ Σηθὶ διακόσια καὶ πέντε ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Ενως. ⁷καὶ ἔζησεν Σηθὶ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ενως ἐπτακόσια καὶ ἑπτὰ ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας. ⁸καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Σηθὶ ἐννακόσια καὶ δώδεκα ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

⁹Καὶ ἔζησεν Ενως ἑκατὸν ἐνενήκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Καιναν. ¹⁰καὶ ἔζησεν Ενως μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Καιναν ἐπτακόσια καὶ δέκα πέντε ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας. ¹¹καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ενως ἐννακόσια καὶ πέντε ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

¹²Καὶ ἔζησεν Καιναν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Μαλελεηλ. ¹³καὶ ἔζησεν Καιναν μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Μαλελεηλ ἐπτακόσια καὶ τεσσαράκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας. ¹⁴καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Καιναν ἐννακόσια καὶ δέκα ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

¹⁵Καὶ ἔζησεν Μαλελεηλ ἑκατὸν καὶ ἑξήκοντα πέντε ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Ιαρεδ. ¹⁶καὶ ἔζησεν Μαλελεηλ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ιαρεδ ἐπτακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας. ¹⁷καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαλελεηλ ὀκτακόσια καὶ ἐνενήκοντα πέντε ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

¹⁸Καὶ ἔζησεν Ιαρεδ ἑκατὸν καὶ ἑξήκοντα δύο ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Ενωχ. ¹⁹καὶ ἔζησεν Ιαρεδ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ενωχ ὀκτακόσια ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας. ²⁰καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ιαρεδ ἐννακόσια καὶ ἑξήκοντα δύο ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

²¹Καὶ ἔζησεν Ενωχ ἑκατὸν καὶ ἑξήκοντα πέντε ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Μαθουσαλα.

²²εὐηρέστησεν δὲ Ενωχ τῷ θεῷ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Μαθουσαλα διακόσια ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας. ²³καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ενωχ τριακόσια ἑξήκοντα πέντε ἔτη. ²⁴καὶ εὐηρέστησεν Ενωχ τῷ θεῷ καὶ οὐχ ηύρισκετο, ὅτι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός.

²⁵Καὶ ἔζησεν Μαθουσαλα ἑκατὸν καὶ ἑξήκοντα ἑπτὰ ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Λαμεχ. ²⁶καὶ ἔζησεν Μαθουσαλα μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Λαμεχ ὀκτακόσια δύο ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας. ²⁷καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαθουσαλα, ἦς ἔζησεν, ἐννακόσια καὶ ἑξήκοντα ἐννέα ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

²⁸Καὶ ἔζησεν Λαμεχ ἑκατὸν ὄγδοήκοντα ὀκτὼ ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱὸν ²⁹καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Νωε λέγων Οὗτος διαναπαύσει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν καὶ ἀπὸ τῶν λυπῶν τῶν χειρῶν ἡμῶν καὶ ἀπὸ τῆς γῆς, ἦς κατηράσατο κύριος ὁ θεός. ³⁰καὶ ἔζησεν Λαμεχ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Νωε πεντακόσια καὶ ἑξήκοντα πέντε ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας. ³¹καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Λαμεχ ἐπτακόσια καὶ πεντήκοντα τρία ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

³²Καὶ ἦν Νωε ἐτῶν πεντακοσίων καὶ ἐγέννησεν Νωε τρεῖς υἱούς, τὸν Σημ, τὸν Χαμ, τὸν Ιαφεθ.

6 ¹Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἥρξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θυγατέρες ἐγενήθησαν αὐτοῖς. ²ἰδόντες δὲ οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων ὅτι καλαί εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναικας ἀπὸ πασῶν, ὃν ἔξελέξαντο. ³καὶ εἴπεν κύριος ὁ θεός Οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας, ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν

έκατὸν εἴκοσι ἔτη. ⁴οὶ δὲ γίγαντες ἥσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ μετ' ἐκεῖνο, ὃς ἀν εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐγεννῶσαν ἑαυτοῖς. ἐκεῖνοι ἥσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὄνομαστοί.

⁵Ιδὼν δὲ κύριος ὁ θεὸς ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πᾶς τις διανοεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας, ⁶καὶ ἐνεθυμήθη ὁ θεὸς ὅτι ἐποίησεν τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ διενοήθη. ⁷καὶ εἶπεν ὁ θεός Ἀπαλείψω τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἐποίησα, ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως κτήνους καὶ ἀπὸ ἑρπετῶν ἔως τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι ἐθυμώθη ὅτι ἐποίησα αὐτούς. ⁸Νωε δὲ εὗρεν χάριν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ.

⁹Ἄνται δὲ αἱ γενέσεις Νωε· Νωε ἄνθρωπος δίκαιος, τέλειος ὡν ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ. τῷ θεῷ εὐηρέστησεν Νωε. ¹⁰ἐγένηνησεν δὲ Νωε τρεῖς υἱούς, τὸν Σημ, τὸν Χαμ, τὸν Ιαφεθ. ¹¹ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ ἐναντίον τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας. ¹²καὶ εἶδεν κύριος ὁ θεὸς τὴν γῆν, καὶ ἦν κατεφθαρμένη, ὅτι κατέφθειρεν πᾶσα σὰρξ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹³καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Νωε Καιρὸς παντὸς ἀνθρώπου ἥκει ἐναντίον μου, ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἴδού ἐγώ καταφθείρω αὐτοὺς καὶ τὴν γῆν. ¹⁴ποίησον οὖν σεαυτῷ κιβωτὸν ἐκ ξύλων τετραγώνων· νοστιὰς ποιήσεις τὴν κιβωτὸν καὶ ἀσφαλτώσεις αὐτὴν καὶ ἔξωθεν τῆς ἀσφάλτως. ¹⁵καὶ οὕτως ποιήσεις τὴν κιβωτόν· τριακοσίων πήχεων τὸ μῆκος τῆς κιβωτοῦ καὶ πεντήκοντα πήχεων τὸ πλάτος καὶ τριάκοντα πήχεων τὸ ὕψος αὐτῆς. ¹⁶ἐπισυνάγων ποιήσεις τὴν κιβωτὸν καὶ εἰς πῆχυν συντελέσεις αὐτὴν ἄνωθεν· τὴν δὲ θύραν τῆς κιβωτοῦ ποιήσεις ἐκ πλαγίων· κατάγαια, διώροφα καὶ τριώροφα ποιήσεις αὐτήν. ¹⁷ἐγὼ δὲ ἴδού ἐπάγω τὸν κατακλυσμὸν ὅδωρ ἐπὶ τὴν γῆν καταφθεῖραι πᾶσαν σάρκα, ἐν ᾧ ἐστιν πνεῦμα ζωῆς, ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ὅσα ἔὰν ᾧ ἐπὶ τῆς γῆς, τελευτήσει. ¹⁸καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς σέ· εἰσελεύσῃ δὲ εἰς τὴν κιβωτόν, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ ἡ γυνή σου καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ. ¹⁹καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων καὶ ἀπὸ πάσης σαρκός, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσάξεις εἰς τὴν κιβωτόν, ἵνα τρέφης μετὰ σεαυτοῦ· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔσονται. ²⁰ἀπὸ πάντων τῶν ὄρνεων τῶν πετεινῶν κατὰ γένος καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν κατὰ γένος καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος μετὰ σεαυτοῦ, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσελεύσονται πρὸς σὲ τρέφεσθαι μετὰ σοῦ, ἄρσεν καὶ θῆλυ. ²¹σὺ δὲ λήμψῃ σεαυτῷ ἀπὸ πάντων τῶν βρωμάτων, ἂν ἔδεσθε, καὶ συνάξεις πρὸς σεαυτόν, καὶ ἔσται σοὶ καὶ ἐκείνοις φαγεῖν. ²²καὶ ἐποίησεν Νωε πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ θεός, οὕτως ἐποίησεν.

⁷ ¹Καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεὸς πρὸς Νωε Εἰσελθε σὺ καὶ πᾶς ὁ οἰκός σου εἰς τὴν κιβωτόν, ὅτι σὲ εἶδον δίκαιον ἐναντίον μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ. ²ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν εἰσάγαγε πρὸς σὲ ἐπτὰ ἐπτά, ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο, ἄρσεν καὶ θῆλυ, ³καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ τῶν καθαρῶν ἐπτὰ ἐπτά, ἄρσεν καὶ θῆλυ, καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο, ἄρσεν καὶ θῆλυ, διαθρέψαι σπέρμα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. ⁴ἔτι γὰρ ἡμερῶν ἐπτὰ ἐγὼ

ἐπάγω ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας καὶ ἔξαλείψω πᾶσαν τὴν ἔξανάστασιν, ἣν ἐποίησα, ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. ⁵καὶ ἐποίησεν Νωε πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ θεός.

⁶Νωε δὲ ἦν ἐτῶν ἔξακοσίων, καὶ ὁ κατακλυσμὸς ἐγένετο ὕδατος ἐπὶ τῆς γῆς. ⁷εἰσῆλθεν δὲ Νωε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ αἱ γυναικες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτὸν διὰ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ. ⁸καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἐρπετῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ⁹δύο δύο εἰσῆλθον πρὸς Νωε εἰς τὴν κιβωτόν, ἄρσεν καὶ θῆλυ, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός. ¹⁰καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἐπτὰς ἡμέρας καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς. ¹¹ἐν τῷ ἔξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νωε, τοῦ δευτέρου μηνός, ἐβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐρράγησαν πᾶσαι αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ ἡνεῳχθησαν, ¹²καὶ ἐγένετο ὁ ὑετὸς ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. ¹³ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἰσῆλθεν Νωε, Σημ, Χαμ, Ιαφεθ, υἱοὶ Νωε, καὶ ἡ γυνὴ Νωε καὶ αἱ τρεῖς γυναικες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτόν. ¹⁴καὶ πάντα τὰ θηρία κατὰ γένος καὶ πάντα τὰ κτήνη κατὰ γένος καὶ πᾶν ἐρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος καὶ πᾶν πετεινὸν κατὰ γένος ¹⁵εἰσῆλθον πρὸς Νωε εἰς τὴν κιβωτόν, δύο δύο ἀπὸ πάσης σαρκός, ἐν φύσει πνεῦμα ζωῆς. ¹⁶καὶ τὰ εἰσπορευόμενα ἄρσεν καὶ θῆλυ ἀπὸ πάσης σαρκὸς εἰσῆλθεν, καθὰ ἐνετείλατο ὁ θεός τῷ Νωε. καὶ ἔκλεισεν κύριος ὁ θεός ἔξωθεν αὐτοῦ τὴν κιβωτόν.

¹⁷Καὶ ἐγένετο ὁ κατακλυσμὸς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπληθύνθη τὸ ὕδωρ καὶ ἐπῆρεν τὴν κιβωτόν, καὶ ὑψώθη ἀπὸ τῆς γῆς. ¹⁸καὶ ἐπεκράτει τὸ ὕδωρ καὶ ἐπληθύνετο σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπεφέρετο ἡ κιβωτὸς ἐπάνω τοῦ ὕδατος. ¹⁹τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει σφόδρα σφοδρῶς ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπεκάλυψεν πάντα τὰ ὅρη τὰ ὑψηλά, ἀλλὰ ἡνὶ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. ²⁰δέκα πέντε πήχεις ἐπάνω ὑψώθη τὸ ὕδωρ καὶ ἐπεκάλυψεν πάντα τὰ ὅρη τὰ ὑψηλά. ²¹καὶ ἀπέθανεν πᾶσα σὰρξ κινουμένη ἐπὶ τῆς γῆς τῶν πετεινῶν καὶ τῶν κτηνῶν καὶ τῶν θηρίων καὶ πᾶν ἐρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πᾶς ἀνθρωπος. ²²καὶ πάντα, ὅσα ἔχει πνοὴν ζωῆς, καὶ πᾶς, δις ἢν ἐπὶ τῆς ἔηρᾶς, ἀπέθανεν. ²³καὶ ἔξηλειψεν πᾶν τὸ ἀνάστημα, ὅτι ἢν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως κτήνους καὶ ἐρπετῶν καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔξηλειφθησαν ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ κατελείφθη μόνος Νωε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ. ²⁴καὶ ὑψώθη τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς ἡμέρας ἔκατὸν πεντήκοντα.

⁸ ¹Καὶ ἐμνήσθη ὁ θεός τοῦ Νωε καὶ πάντων τῶν θηρίων καὶ πάντων τῶν κτηνῶν καὶ πάντων τῶν πετεινῶν καὶ πάντων τῶν ἐρπετῶν, ὅσα ἢν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ, καὶ ἐπήγαγεν ὁ θεός πνεῦμα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐκόπασεν τὸ ὕδωρ, ²καὶ ἐπεκαλύφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου καὶ οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ, καὶ συνεσχέθη ὁ ὑετὸς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. ³καὶ ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ πορευόμενον ἀπὸ τῆς γῆς, ἐνεδίδου καὶ ἤλαττονοῦτο τὸ ὕδωρ μετὰ πεντήκοντα καὶ ἔκατὸν ἡμέρας. ⁴καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς ἐν μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ, ἐβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ἐπὶ τὰ ὅρη τὰ Αραρατ. ⁵τὸ δὲ ὕδωρ

πορευόμενον ἡλαττονοῦτο ἔως τοῦ δεκάτου μηνός· ἐν δὲ τῷ ἑνδεκάτῳ μηνί, τῇ πρώτῃ τοῦ μηνός, ὥφθησαν αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων. — ⁶καὶ ἐγένετο μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἡνέῳξεν Νωε τὴν θυρίδα τῆς κιβωτοῦ, ἦν ἐποίησεν, ⁷καὶ ἀπέστειλεν τὸν κόρακα τοῦ ἰδεῖν εἰ κεκόπακεν τὸ ὄδωρ. καὶ ἐξελθὼν οὐχ ὑπέστρεψεν ἔως τοῦ ἔηρανθῆναι τὸ ὄδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. ⁸καὶ ἀπέστειλεν τὴν περιστερὰν ὅπισσα αὐτοῦ ἰδεῖν εἰ κεκόπακεν τὸ ὄδωρ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. ⁹καὶ οὐχ εὔροῦσα ἡ περιστερὰ ἀνάπαισιν τοῖς ποσὶν αὐτῆς ὑπέστρεψεν πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν κιβωτόν, ὅτι ὄδωρ ἦν ἐπὶ παντὶ προσώπῳ πάσης τῆς γῆς, καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἔλαβεν αὐτὴν καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὴν κιβωτόν. ¹⁰καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἡμέρας ἐπὶ τὰ ἑτέρας πάλιν ἐξαπέστειλεν τὴν περιστερὰν ἐκ τῆς κιβωτοῦ. ¹¹καὶ ἀνέστρεψεν πρὸς αὐτὸν ἡ περιστερὰ τὸ πρὸς ἐσπέραν καὶ εἶχεν φύλλον ἐλαίας κάρφος ἐν τῷ στόματι αὐτῆς, καὶ ἔγνω Νωε ὅτι κεκόπακεν τὸ ὄδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. ¹²καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἡμέρας ἐπὶ τὰ ἑτέρας πάλιν ἐξαπέστειλεν τὴν περιστεράν, καὶ οὐ προσέθετο τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς αὐτὸν ἔτι. — ¹³καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνὶ καὶ ἐξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νωε, τοῦ πρώτου μηνός, μιᾶς τοῦ μηνός, ἐξέλιπεν τὸ ὄδωρ ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἀπεκάλυψεν Νωε τὴν στέγην τῆς κιβωτοῦ, ἦν ἐποίησεν, καὶ εἶδεν ὅτι ἐξέλιπεν τὸ ὄδωρ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. ¹⁴ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐβδόμη καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ἐξηράνθη ἡ γῆ.

¹⁵Καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεὸς τῷ Νωε λέγων ¹⁶Ἐξελθε ἐκ τῆς κιβωτοῦ, σὺ καὶ ἡ γυνή σου καὶ οἱ υἱοί σου καὶ αἱ γυναικες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ ¹⁷καὶ πάντα τὰ θηρία, ὅσα ἔστιν μετὰ σοῦ, καὶ πᾶσα σὰρξ ἀπὸ πετεινῶν ἔως κτηνῶν, καὶ πᾶν ἐρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἐξάγαγε μετὰ σεαυτοῦ· καὶ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁸καὶ ἐξῆλθεν Νωε καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ γυναικες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, ¹⁹καὶ πάντα τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πᾶν πετεινὸν καὶ πᾶν ἐρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν ἐξήλθοσαν ἐκ τῆς κιβωτοῦ. ²⁰καὶ ὠκοδόμησεν Νωε θυσιαστήριον τῷ θεῷ καὶ ἔλαβεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀνήνεγκεν δλοκαρπώσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ²¹καὶ ὠσφράνθη κύριος ὁ θεὸς ὁσμὴν εὐωδίας, καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεὸς διανοηθείς Οὐ προσθήσω ἔτι τοῦ καταράσσασθαι τὴν γῆν διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος· οὐ προσθήσω οὖν ἔτι πατάξαι πᾶσαν σάρκα ζῶσαν, καθὼς ἐποίησα. ²²πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς σπέρμα καὶ θερισμός, Ψυχος καὶ καῦμα, Θέρος καὶ ἔαρ ἡμέραν καὶ νύκτα οὐ καταπαύσουσιν.

9 ¹Καὶ ηὐλόγησεν ὁ θεὸς τὸν Νωε καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Αὔξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ καταχυρεύσατε αὐτῆς. ²καὶ ὁ τρόμος ὑμῶν καὶ ὁ φόβος ἔσται ἐπὶ πᾶσιν τοῖς θηρίοις τῆς γῆς καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἱχθύας τῆς θαλάσσης· ὑπὸ χεῖρας ὑμῖν δέδωκα. ³καὶ πᾶν ἐρπετόν, ὃ ἔστιν ζῶν, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν· ὡς λάχανα χόρτου δέδωκα ὑμῖν τὰ πάντα. ⁴πλὴν κρέας ἐν αἴματι Ψυχῆς οὐ φάγεσθε. ⁵καὶ γὰρ τὸ ὑμέτερον αἷμα τῶν Ψυχῶν ὑμῶν ἐκζητήσω, ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θηρίων ἐκζητήσω αὐτὸν καὶ ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου ἀδελφοῦ ἐκζητήσω τὴν Ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. ⁶δ

ἐκχέων αἷμα ἀνθρώπου ἀντὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐκχυθήσεται, ὅτι ἐν εἰκόνι θεοῦ ἐποίησα τὸν ἄνθρωπον. ⁷ύμεῖς δὲ αὐξάνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ πληθύνεσθε ἐπ' αὐτῆς.

⁸Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Νωε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ λέγων ⁹Ἐγὼ ἵδού ἀνίστημι τὴν διαθήκην μου ὑμῖν καὶ τῷ σπέρματι ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς ¹⁰καὶ πάσῃ ψυχῇ τῇ ζώσῃ μεθ' ὑμῶν ἀπὸ ὄρνέων καὶ ἀπὸ κτηνῶν καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, ὅσα μεθ' ὑμῶν, ἀπὸ πάντων τῶν ἐξελθόντων ἐκ τῆς κιβωτοῦ. ¹¹καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται πᾶσα σὰρξ ἔτι ἀπὸ τοῦ ὄντος τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ἔτι κατακλυσμὸς ὄντος τοῦ καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν γῆν. — ¹²καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεὸς πρὸς Νωε Τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, δὲ γὰρ δίδωμι ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης, ἥ ἔστιν μεθ' ὑμῶν, εἰς γενεὰς αἰώνιους. ¹³Τὸ τόξον μου τίθημι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς. ¹⁴καὶ ἔσται ἐν τῷ συννεφεῖν με νεφέλας ἐπὶ τὴν γῆν ὁφθήσεται τὸ τόξον μου ἐν τῇ νεφέλῃ, ¹⁵καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης μου, ἥ ἔστιν ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκὶ, καὶ οὐκ ἔσται ἔτι τὸ ὄντος εἰς κατακλυσμὸν ὥστε ἐξαλεῖψαι πᾶσαν σάρκα. ¹⁶καὶ ἔσται τὸ τόξον μου ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ὅψομαι τοῦ μνησθῆναι διαθήκην αἰώνιον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκὶ, ἥ ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁷καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Νωε Τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ἥς διεθέμην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον πάσης σαρκός, ἥ ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς.

¹⁸Ὅσαν δὲ οἱ υἱοὶ Νωε οἱ ἐξελθόντες ἐκ τῆς κιβωτοῦ Σημ, Χαμ, Ιαφεθ· Χαμ ἦν πατὴρ Χανααν.

¹⁹τρεῖς οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ Νωε· ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

²⁰Καὶ ἤρξατο Νωε ἄνθρωπος γεωργὸς γῆς καὶ ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα. ²¹καὶ ἔπιεν ἐκ τοῦ οἴνου καὶ ἐμεθύσθη καὶ ἐγυμνώθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ²²καὶ εἶδεν Χαμ ὁ πατὴρ Χανααν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐξελθὼν ἀνήγγειλεν τοῖς δυσὶν ἀδελφοῖς αὐτοῦ ἔξω. ²³καὶ λαβόντες Σημ καὶ Ιαφεθ τὸ ιμάτιον ἐπέθεντο ἐπὶ τὰ δύο νῶτα αὐτῶν καὶ ἐπορεύθησαν ὀπισθοφανῶς καὶ συνεκάλυψαν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὀπισθοφανές, καὶ τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν οὐκ εἶδον. ²⁴ἔξενηψεν δὲ Νωε ἀπὸ τοῦ οἴνου καὶ ἔγνω ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος, ²⁵καὶ εἶπεν Ἐπικατάρατος Χανααν·

παῖς οἰκέτης ἔσται τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

²⁶καὶ εἶπεν

Εὔλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Σημ,
καὶ ἔσται Χανααν παῖς αὐτοῦ.

²⁷πλατύναι ὁ θεὸς τῷ Ιαφεθ
καὶ κατοικησάτω ἐν τοῖς οἰκοις τοῦ Σημ,
καὶ γενηθήτω Χανααν παῖς αὐτῶν.

²⁸Ἐζησεν δὲ Νωε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τριακόσια πεντήκοντα ἔτη. ²⁹καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Νωε ἐννακόσια πεντήκοντα ἔτη, καὶ ἀπέθανεν.

10 ¹Αὕται δὲ αἱ γενέσεις τῶν υἱῶν Νωε, Σημ, Χαμ, Ιαφεθ, καὶ ἐγενήθησαν αὐτοῖς υἱοὶ μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

²Γίοι Ιαφεθ· Γαμερ καὶ Μαγωγ καὶ Μαδαι καὶ Ιωαν καὶ Ελισα καὶ Θοβελ καὶ Μοσοχ καὶ Θιρας. ³καὶ υἱοὶ Γαμερ· Ασχαναζ καὶ Ριφαθ καὶ Θοργαμα. ⁴καὶ υἱοὶ Ιωαν· Ελισα καὶ Θαρσις, Κίτιοι, Ρόδιοι. ⁵ἐκ τούτων ἀφωρίσθησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, ἔκαστος κατὰ γλῶσσαν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.

⁶Γίοι δὲ Χαμ· Χους καὶ Μεσραιμ, Φουδ καὶ Χανααν. ⁷υἱοὶ δὲ Χους· Σαβα καὶ Σαβαθα καὶ Ρεγμα καὶ Σαβακαθα. υἱοὶ δὲ Ρεγμα· Σαβα καὶ Δαδαν. ⁸Χους δὲ ἐγένηνησεν τὸν Νεβρωδ. οὗτος ἥρξατο εἶναι γίγας ἐπὶ τῆς γῆς. ⁹οὗτος ἦν γίγας κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ· διὰ τοῦτο ἐροῦσιν Ὡς Νεβρωδ γίγας κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου. ¹⁰καὶ ἐγένετο ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ Βαβυλών καὶ Ορεχ καὶ Αρχαδ καὶ Χαλαννη ἐν τῇ γῇ Σεννααρ. ¹¹ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης ἐξῆλθεν Ασσουρ καὶ ὀκοδόμησεν τὴν Νινευη καὶ τὴν Ροωβωθ πόλιν καὶ τὴν Χαλαχ ¹²καὶ τὴν Δασεμ ἀνὰ μέσον Νινευη καὶ ἀνὰ μέσον Χαλαχ· αὕτη ἡ πόλις ἡ μεγάλη. — ¹³καὶ Μεσραιμ ἐγένηνησεν τοὺς Λουδιιμ καὶ τοὺς Ενεμετιιμ καὶ τοὺς Λαβιιμ καὶ τοὺς Νεφθαλιιμ ¹⁴καὶ τοὺς Πατροσωνιιμ καὶ τοὺς Χασλωνιιμ, ὅθεν ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν Φυλιστιιμ, καὶ τοὺς Καφθοριιμ. — ¹⁵Χανααν δὲ ἐγένηνησεν τὸν Σιδῶνα πρωτότοκον καὶ τὸν Χετταῖον ¹⁶καὶ τὸν Ιεβουσαῖον καὶ τὸν Αμορραῖον καὶ τὸν Γεργεσαῖον ¹⁷καὶ τὸν Ευαῖον καὶ τὸν Αρουκαῖον καὶ τὸν Ασενναῖον ¹⁸καὶ τὸν Ἀράδιον καὶ τὸν Σαμαραῖον καὶ τὸν Αμαθι. καὶ μετὰ τοῦτο διεσπάρησαν αἱ φυλαὶ τῶν Χαναναίων, ¹⁹καὶ ἐγένοντο τὰ ὄρια τῶν Χαναναίων ἀπὸ Σιδῶνος ἔως ἐλθεῖν εἰς Γεραρα καὶ Γάζαν, ἔως ἐλθεῖν Σοδομων καὶ Γομορρας, Αδαμα καὶ Σεβωιμ, ἔως Λασα. — ²⁰οὗτοι υἱοὶ Χαμ ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν κατὰ γλῶσσας αὐτῶν ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.

²¹Καὶ τῷ Σημ ἐγενήθη καὶ αὐτῷ, πατρὶ πάντων τῶν υἱῶν Εβερ, ἀδελφῷ Ιαφεθ τοῦ μείζονος. ²²υἱοὶ Σημ· Αιλαμ καὶ Ασσουρ καὶ Αρφαξαδ καὶ Λουδ καὶ Αραμ καὶ Καιναν. ²³καὶ υἱοὶ Αραμ· Ως καὶ Ουλ καὶ Γαθερ καὶ Μοσοχ. ²⁴καὶ Αρφαξαδ ἐγένηνησεν τὸν Καιναν, καὶ Καιναν ἐγένηνησεν τὸν Σαλα, Σαλα δὲ ἐγένηνησεν τὸν Εβερ. ²⁵καὶ τῷ Εβερ ἐγενήθησαν δύο υἱοί· ὄνομα τῷ ἐνὶ Φαλεκ, ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διεμερίσθη ἡ γῆ, καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ιεκταν. ²⁶Ιεκταν δὲ ἐγένηνησεν τὸν Ελμαδαδ καὶ τὸν Σαλεφ καὶ Ασαρμαθ καὶ Ιαραχ ²⁷καὶ Οδορρα καὶ Αιζηλ καὶ Δεκλα ²⁸καὶ Αβιμεηλ καὶ Σαβευ ²⁹καὶ Ουφιρ καὶ Ευιλα καὶ Ιωβαβ. πάντες οὗτοι υἱοὶ Ιεκταν. ³⁰καὶ ἐγένετο ἡ κατοίκησις αὐτῶν ἀπὸ Μασση ἔως ἐλθεῖν εἰς Σωφηρα, ὄρος ἀνατολῶν. ³¹οὗτοι υἱοὶ Σημ ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν κατὰ γλῶσσας αὐτῶν ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.

³²Αὕται αἱ φυλαὶ υἱῶν Νωε κατὰ γενέσεις αὐτῶν κατὰ τὰ ἔθνη αὐτῶν· ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

11 ¹Καὶ ἦν πᾶσα ἡ γῆ χεῖλος ἔν, καὶ φωνὴ μία πᾶσιν. ²καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κινήσαι αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν εὗρον πεδίον ἐν γῇ Σεννααρ καὶ κατώκησαν ἐκεῖ. ³καὶ εἶπεν ἄνθρωπος τῷ πλησίον Δεῦτε

πλινθεύσωμεν πλίνθους καὶ ὀπτήσωμεν αὐτὰς πυρί. καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ πλίνθος εἰς λίθον, καὶ ἄσφαλτος ἦν αὐτοῖς ὁ πηλός. ⁴καὶ εἶπαν Δεῦτε οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πόλιν καὶ πύργον, οὗ ἡ κεφαλὴ ἔσται ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα πρὸ τοῦ διασπαρῆναι ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς. ⁵καὶ κατέβη κύριος ἰδεῖν τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον, δὲ ὥκοδόμησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. ⁶καὶ εἶπεν κύριος Ἰδοὺ γένος ἔν καὶ χεῖλος ἔν πάντων, καὶ τοῦτο ἥρξαντο ποιῆσαι, καὶ νῦν οὐκ ἔκλείψει ἐξ αὐτῶν πάντα, ὅσα ἂν ἐπιθῶνται ποιεῖν. ⁷δεῦτε καὶ καταβάντες συγχέωμεν ἐκεῖ αὐτῶν τὴν γλῶσσαν, ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἔκαστος τὴν φωνὴν τοῦ πλησίου. ⁸καὶ διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ἐκεῖθεν ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦντες τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον. ⁹διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς Σύγχυσις, ὅτι ἐκεῖ συνέχεεν κύριος τὰ χείλη πάσης τῆς γῆς, καὶ ἐκεῖθεν διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.

¹⁰Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Σημ· Σημ υἱὸς ἑκατὸν ἑτῶν, δὲ ἐγέννησεν τὸν Αρφαξαδ, δευτέρου ἔτους μετὰ τὸν κατακλυσμόν. ¹¹καὶ ἔζησεν Σημ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Αρφαξαδ πεντακόσια ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας καὶ ἀπέθανεν.

¹²Καὶ ἔζησεν Αρφαξαδ ἑκατὸν τριάκοντα πέντε ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Καιναν. ¹³καὶ ἔζησεν Αρφαξαδ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Καιναν ἔτη τετρακόσια τριάκοντα καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας καὶ ἀπέθανεν.

Καὶ ἔζησεν Καιναν ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Σαλα. καὶ ἔζησεν Καιναν μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Σαλα ἔτη τριακόσια τριάκοντα καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας καὶ ἀπέθανεν.

¹⁴Καὶ ἔζησεν Σαλα ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Εβερ. ¹⁵καὶ ἔζησεν Σαλα μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Εβερ τριακόσια τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας καὶ ἀπέθανεν.

¹⁶Καὶ ἔζησεν Εβερ ἑκατὸν τριάκοντα τέσσαρα ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Φαλεκ. ¹⁷καὶ ἔζησεν Εβερ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Φαλεκ ἔτη τριακόσια ἑβδομήκοντα καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας καὶ ἀπέθανεν.

¹⁸Καὶ ἔζησεν Φαλεκ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Ραγαυ. ¹⁹καὶ ἔζησεν Φαλεκ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ραγαυ διακόσια ἐννέα ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας καὶ ἀπέθανεν.

²⁰Καὶ ἔζησεν Ραγαυ ἑκατὸν τριάκοντα δύο ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Σερουχ. ²¹καὶ ἔζησεν Ραγαυ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Σερουχ διακόσια ἐπτὸτε ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας καὶ ἀπέθανεν.

²²Καὶ ἔζησεν Σερουχ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Ναχωρ. ²³καὶ ἔζησεν Σερουχ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ναχωρ ἔτη διακόσια καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας καὶ ἀπέθανεν.

²⁴Καὶ ἔζησεν Ναχωρ ἔτη ἑβδομήκοντα ἐννέα καὶ ἐγέννησεν τὸν Θαρα. ²⁵καὶ ἔζησεν Ναχωρ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Θαρα ἔτη ἑκατὸν εἴκοσι ἐννέα καὶ ἐγέννησεν υἱὸν καὶ θυγατέρας καὶ ἀπέθανεν.

²⁶Καὶ ἔζησεν Θαρα ἑβδομήκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Αβραμ καὶ τὸν Ναχωρ καὶ τὸν Αρραν.

²⁷Αὕται δὲ αἱ γενέσεις Θαρα· Θαρα ἐγένησεν τὸν Αβραμ καὶ τὸν Ναχωρ καὶ τὸν Αρραν, καὶ Αρραν ἐγένησεν τὸν Λωτ. ²⁸καὶ ἀπέθανεν Αρραν ἐνώπιον Θαρα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ, ἥ ἐγενήθη, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Χαλδαίων. ²⁹καὶ ἔλαβον Αβραμ καὶ Ναχωρ ἑαυτοῖς γυναικας· ὅνομα τῇ γυναικὶ Αβραμ Σαρα, καὶ ὅνομα τῇ γυναικὶ Ναχωρ Μελχα θυγάτηρ Αρραν, πατὴρ Μελχα καὶ πατὴρ Ιεσχα. ³⁰καὶ ἥ Σαρα στείρα καὶ οὐκ ἐτεκνοποίει. ³¹καὶ ἔλαβεν Θαρα τὸν Αβραμ υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὸν Λωτ υἱὸν Αρραν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὴν Σαραν τὴν νύμφην αὐτοῦ γυναικα Αβραμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων πορευθῆναι εἰς τὴν γῆν Χανααν καὶ ἥλθεν ἔως Χαρραν καὶ κατώκησεν ἐκεῖ. ³²καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι Θαρα ἐν Χαρραν διακόσια πέντε ἔτη, καὶ ἀπέθανεν Θαρα ἐν Χαρραν.

12 ¹Καὶ εἶπεν κύριος τῷ Αβραμ "Ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου εἰς τὴν γῆν, ἥν ἂν σοι δείξω. ²καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα καὶ εὐλογήσω σε καὶ μεγαλυνῶ τὸ ὄνομά σου, καὶ ἔσῃ εὐλογητός. ³καὶ εὐλογήσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε, καὶ τοὺς καταρωμένους σε καταράσομαι· καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ⁴καὶ ἐπορεύθη Αβραμ, καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος, καὶ ὤχετο μετ' αὐτοῦ Λωτ· Αβραμ δὲ ἥν ἐτῶν ἐβδομήκοντα πέντε, ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ Χαρραν. ⁵καὶ ἔλαβεν Αβραμ τὴν Σαραν γυναικα αὐτοῦ καὶ τὸν Λωτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, ὅσα ἐκτήσαντο, καὶ πᾶσαν ψυχήν, ἥν ἐκτήσαντο ἐν Χαρραν, καὶ ἐξήλθοσαν πορευθῆναι εἰς γῆν Χανααν καὶ ἥλθον εἰς γῆν Χανααν. — ⁶καὶ διώδευσεν Αβραμ τὴν γῆν εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς ἔως τοῦ τόπου Συχεμ ἐπὶ τὴν δρῦν τὴν ὑψηλήν· οἱ δὲ Χαναναῖοι τότε κατώκουν τὴν γῆν. ⁷καὶ ὥφθη κύριος τῷ Αβραμ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην. καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Αβραμ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ ὁφθέντι αὐτῷ. ⁸καὶ ἀπέστη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος κατ' ἀνατολὰς Βαιθηλ καὶ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, Βαιθηλ κατὰ θάλασσαν καὶ Αγγαι κατ' ἀνατολάς· καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ καὶ ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τῷ ὄνόματι κυρίου. ⁹καὶ ἀπῆρεν Αβραμ καὶ πορευθεὶς ἐστρατοπέδευσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

¹⁰Καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ κατέβη Αβραμ εἰς Αἴγυπτον παροικῆσαι ἐκεῖ, ὅτι ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς. ¹¹ἐγένετο δὲ ἥνικα ἥγγισεν Αβραμ εἰσελθεῖν εἰς Αἴγυπτον, εἶπεν Αβραμ Σαρα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Γινώσκω ἐγὼ ὅτι γυνὴ εὐπρόσωπος εἰ. ¹²ἔσται οὖν ὡς ἀν ἵδωσίν σε οἱ Αἰγύπτιοι, ἐροῦσιν ὅτι Γυνὴ αὐτοῦ αὕτη, καὶ ἀποκτενοῦσίν με, σὲ δὲ περιποιήσονται. ¹³εἰπὸν οὖν ὅτι Ἀδελφὴ αὐτοῦ εἰμι, ὅπως ἀν εῦ μοι γένηται διὰ σέ, καὶ ζήσεται ἡ ψυχή μου ἔνεκεν σοῦ. ¹⁴ἐγένετο δὲ ἥνικα εἰσῆλθεν Αβραμ εἰς Αἴγυπτον, ἰδόντες οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γυναικα ὅτι καλὴ ἦν σφόδρα, ¹⁵καὶ εἶδον αὐτὴν οἱ ἄρχοντες Φαραω καὶ ἐπήνεσαν αὐτὴν πρὸς Φαραω καὶ εἰσήγαγον αὐτὴν εἰς τὸν οἴκον Φαραω. ¹⁶καὶ τῷ Αβραμ εὗ ἐχρήσαντο δι' αὐτήν, καὶ ἐγένοντο αὐτῷ πρόβατα καὶ μόσχοι καὶ ὄνοι, παῖδες καὶ παιδίσκαι, ἡμίονοι καὶ κάμηλοι. ¹⁷καὶ ἥτασεν ὁ θεὸς τὸν Φαραω ἐτασμοῖς μεγάλοις καὶ πονηροῖς καὶ τὸν οἴκον αὐτοῦ περὶ Σαρας τῆς γυναικὸς Αβραμ. ¹⁸καλέσας δὲ Φαραω τὸν Αβραμ εἶπεν Τί τοῦτο ἐποίησάς μοι, ὅτι οὐκ ἀπήγγειλάς μοι ὅτι γυνὴ σού ἐστιν; ¹⁹ίνα τί εἶπας ὅτι Ἀδελφή

μού ἐστιν; καὶ ἔλαβον αὐτὴν ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα. καὶ νῦν ἴδοὺ ἡ γυνή σου ἐναντίον σου· λαβὼν ἀπότρεχε.²⁰ καὶ ἐνετείλατο Φαραω ἀνδράσιν περὶ Αβραμ συμπροπέμψαι αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ πάντα, ὅσα ἦν αὐτῷ, καὶ Λωτ μετ' αὐτοῦ.

13 ¹Ανέβη δὲ Αβραμ ἐξ Αἰγύπτου, αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ καὶ Λωτ μετ' αὐτοῦ, εἰς τὴν ἔρημον. ²Αβραμ δὲ ἦν πλούσιος σφόδρα κτήνεσιν καὶ ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ. ³ καὶ ἐπορεύθη ὅθεν ἥλθεν, εἰς τὴν ἔρημον ἕως Βαιθῆλ, ἕως τοῦ τόπου, οὗ ἦν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ τὸ πρότερον, ἀνὰ μέσον Βαιθῆλ καὶ ἀνὰ μέσον Αγγαι, ⁴εἰς τὸν τόπον τοῦ θυσιαστηρίου, οὗ ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ἀρχήν· καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ Αβραμ τὸ ὄνομα κυρίου. ⁵ καὶ Λωτ τῷ συμπορευομένῳ μετὰ Αβραμ ἦν πρόβατα καὶ βόες καὶ σκηναί. ⁶ καὶ οὐκ ἔχώρει αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἄμα, ὅτι ἦν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πολλά, καὶ οὐκ ἐδύναντο κατοικεῖν ἄμα. ⁷ καὶ ἐγένετο μάχη ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ Αβραμ καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ Λωτ· οἱ δὲ Χαναναῖοι καὶ οἱ Φερεζαῖοι τότε κατώκουν τὴν γῆν. ⁸ εἶπεν δὲ Αβραμ τῷ Λωτ Μὴ ἔστω μάχη ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων μου καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων σου. ὅτι ἄνθρωποι ἀδελφοὶ ἡμεῖς ἐσμεν. ⁹ οὐκ ἴδού πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σού ἐστιν; διαχωρίσθητι ἀπ' ἐμοῦ· εἰ σὺ εἰς ἀριστερά, ἐγὼ εἰς δεξιά· εἰ δὲ σὺ εἰς δεξιά, ἐγὼ εἰς ἀριστερά. ¹⁰ καὶ ἐπάρας Λωτ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ εἶδεν πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ιορδάνου ὅτι πᾶσα ἦν ποτιζομένη — πρὸ τοῦ καταστρέψαι τὸν θεὸν Σοδομα καὶ Γομορρα — ὡς ὁ παράδεισος τοῦ θεοῦ καὶ ὡς ἡ γῆ Αἰγύπτου ἕως ἐλθεῖν εἰς Ζογορα. ¹¹ καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ Λωτ πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ιορδάνου, καὶ ἀπῆρεν Λωτ ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ διεχωρίσθησαν ἔκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ¹² Αβραμ δὲ κατώκησεν ἐν γῇ Χανααν, Λωτ δὲ κατώκησεν ἐν πόλει τῶν περιχώρων καὶ ἐσκήνωσεν ἐν Σοδομοις. ¹³ οἱ δὲ ἄνθρωποι οἱ ἐν Σοδομοις πονηροὶ καὶ ἀμαρτωλοὶ ἐναντίον τοῦ θεοῦ σφόδρα.

¹⁴ Ο δὲ θεὸς εἶπεν τῷ Αβραμ μετὰ τὸ διαχωρισθῆναι τὸν Λωτ ἀπ' αὐτοῦ Ἀναβλέψας τοῖς ὄφθαλμοῖς σου ἵδε ἀπὸ τοῦ τόπου, οὗ νῦν σὺ εἶ, πρὸς βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολὰς καὶ θάλασσαν. ¹⁵ ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν σὺ ὁρᾷς, σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου ἕως τοῦ αἰῶνος. ¹⁶ καὶ ποιήσω τὸ σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς γῆς· εἰ δύναται τις ἐξαριθμῆσαι τὴν ἄμμον τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα σου ἐξαριθμήσεται. ¹⁷ ἀναστὰς διόδευσον τὴν γῆν εἰς τε τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ εἰς τὸ πλάτος, ὅτι σοὶ δώσω αὐτὴν. ¹⁸ καὶ ἀποσκηνώσας Αβραμ ἐλθὼν κατώκησεν παρὰ τὴν δρῦν τὴν Μαμβρη, ἥ ἦν ἐν Χεβρων, καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον κυρίῳ.

14 ¹Εγένετο δὲ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῇ Αμαρφαλ βασιλέως Σεννααρ, Αριωχ βασιλεὺς Ελλασαρ καὶ Χοδολλογομορ βασιλεὺς Αιλαμ καὶ Θαργαλ βασιλεὺς ἐθνῶν ²ἐποίησαν πόλεμον μετὰ Βαλλα βασιλέως Σοδομων καὶ μετὰ Βαρσα βασιλέως Γομορρας καὶ Σεννααρ βασιλέως Αδαμα καὶ Συμοβορ βασιλέως Σεβωιμ καὶ βασιλέως Βαλακ (αὕτη ἐστὶν Σηγωρ). ³ πάντες οὗτοι συνεφώνησαν ἐπὶ τὴν φάραγγα τὴν ἀλυκήν (αὕτη ἡ θάλασσα τῶν ἀλῶν). ⁴ δώδεκα ἔτη ἐδούλευον τῷ Χοδολλογομορ, τῷ δὲ τρισκαιδεκάτῳ ἔτει ἀπέστησαν. ⁵ ἐν δὲ τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει ἥλθεν Χοδολλογομορ καὶ οἱ

βασιλεῖς οἱ μετ' αὐτοῦ καὶ κατέκοψαν τοὺς γίγαντας τοὺς ἐν Ασταρωθ Καρναῖν καὶ ἔθνη ἴσχυρὰ ὅμα αὐτοῖς καὶ τοὺς Ομμαίους τοὺς ἐν Σαυῃ τῇ πόλει ὥκαὶ τοὺς Χορραίους τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσιν Σηιρ ἔως τῆς τερεμίνθου τῆς Φαραν, ᾧ ἐστιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ⁷καὶ ἀναστρέψαντες ἥλθοσαν ἐπὶ τὴν πηγὴν τῆς κρίσεως (αὕτη ἐστὶν Καδῆς) καὶ κατέκοψαν πάντας τοὺς ἄρχοντας Αμαληκ καὶ τοὺς Αμορραίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ασασανθαμαρ. ⁸ἔξῆλθεν δὲ βασιλεὺς Σοδομῶν καὶ βασιλεὺς Γομορρᾶς καὶ βασιλεὺς Αδαμᾶ καὶ βασιλεὺς Σεβωιμ καὶ βασιλεὺς Βαλακ (αὕτη ἐστὶν Σηγωρ) καὶ παρετάξαντο αὐτοῖς εἰς πόλεμον ἐν τῇ κοιλάδι τῇ ἀλυκῇ, ⁹πρὸς Χοδολλογομορ βασιλέα Αἰλαμ καὶ Θαργαλ βασιλέα ἔθνῶν καὶ Αμαρφαλ βασιλέα Σεννααρ καὶ Αριωχ βασιλέα Ελλασαρ, οἱ τέσσαρες βασιλεῖς πρὸς τοὺς πέντε. ¹⁰ἥ δὲ κοιλάς ἡ ἀλυκὴ φρέατα φρέατα ἀσφάλτου· ἔφυγεν δὲ βασιλεὺς Σοδομῶν καὶ βασιλεὺς Γομορρᾶς καὶ ἐνέπεσαν ἐκεῖ, οἱ δὲ καταλειφθέντες εἰς τὴν ὁρεινὴν ἔφυγον. ¹¹ἔλαβον δὲ τὴν ἵππον πᾶσαν τὴν Σοδομῶν καὶ Γομορρᾶς καὶ πάντα τὰ βρώματα αὐτῶν καὶ ἀπῆλθον. ¹²ἔλαβον δὲ τὰ τὸν Λωτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ Αβραμ καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ καὶ ἀπώχοντο. ἦν γὰρ κατοικῶν ἐν Σοδομοῖς.

¹³Παραγενόμενος δὲ τῶν ἀνασωθέντων τις ἀπήγγειλεν Αβραμ τῷ περάτῃ· αὐτὸς δὲ κατώκει πρὸς τῇ δρὺν τῇ Μαμβρῃ ὁ Αμορις τοῦ ἀδελφοῦ Εσχωλ καὶ ἀδελφοῦ Αυναν, οἱ ἥσαν συνωμόται τοῦ Αβραμ. ¹⁴ἀκούσας δὲ Αβραμ ὅτι ἡχμαλώτευται Λωτ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἡρίθμησεν τοὺς ἰδίους οἰκογενεῖς αὐτοῦ, τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ κατεδίωξεν ὅπίσω αὐτῶν ἔως Δαν. ¹⁵καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα, αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς καὶ ἐδίωξεν αὐτοὺς ἔως Χωβα, ᾧ ἐστιν ἐν ἀριστερᾷ Δαμασκοῦ. ¹⁶καὶ ἀπέστρεψεν πᾶσαν τὴν ἵππον Σοδομῶν, καὶ Λωτ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπέστρεψεν καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὸν λαόν.

¹⁷Ἐξῆλθεν δὲ βασιλεὺς Σοδομῶν εἰς συνάντησιν αὐτῷ — μετὰ τὸ ἀναστρέψαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς κοπῆς τοῦ Χοδολλογομορ καὶ τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ — εἰς τὴν κοιλάδα τὴν Σαυῃ (τοῦτο ἦν τὸ πεδίον βασιλέως). ¹⁸καὶ Μελχισεδεκ βασιλεὺς Σαλημ ἐξήνεγκεν ἄρτους καὶ οἶνον. ἦν δὲ ίερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου. ¹⁹καὶ ηὐλόγησεν τὸν Αβραμ καὶ εἶπεν Εὐλογημένος Αβραμ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ²⁰καὶ εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ ὑψίστος, ὃς παρέδωκεν τοὺς ἔχθρούς σου ὑποχειρίους σοι. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δεκάτην ἀπὸ πάντων. ²¹εἶπεν δὲ βασιλεὺς Σοδομῶν πρὸς Αβραμ Δός μοι τοὺς ἄνδρας, τὴν δὲ ἵππον λαβὲ σεαυτῷ ²²εἶπεν δὲ Αβραμ πρὸς βασιλέα Σοδομῶν Ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου πρὸς τὸν θεὸν τὸν ὑψίστον, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ²³εὶ ἀπὸ σπαρτίου ἔως σφαιρωτῆρος ὑποδήματος λήμψομαι ἀπὸ πάντων τῶν σῶν, ἵνα μὴ εἴπης ὅτι Ἐγὼ ἐπλούτισα τὸν Αβραμ. ²⁴πλὴν ὅντινος οἱ νεανίσκοι καὶ τῆς μερίδος τῶν ἀνδρῶν τῶν συμπορευθέντων μετ' ἐμοῦ, Εσχωλ, Αυναν, Μαμβρη, οὗτοι λήμψονται μερίδα.

15 ¹Μετὰ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐγενήθη ῥῆμα κυρίου πρὸς Αβραμ ἐν ὄράματι λέγων Μὴ φοβοῦ, Αβραμ· ἐγὼ ὑπερασπίζω σου· ὁ μισθός σου πολὺς ἔσται σφόδρα. ²λέγει δὲ Αβραμ Δέσποτα, τί μοι δώσεις; ἐγὼ δὲ ἀπολύμαι ἀτεκνος· ὁ δὲ υἱὸς Μασεκ τῆς οἰκογενοῦς μου, οὗτος Δαμασκὸς Ελιεζέρ.

³καὶ εἶπεν Αβραμ Ἐπειδὴ ἐμοὶ οὐκ ἔδωκας σπέρμα, ὁ δὲ οἰκογενής μου κληρονομήσει με. ⁴καὶ εὐθὺς φωνὴ κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτὸν λέγων Οὐ κληρονομήσει σε οὗτος, ἀλλ’ ὃς ἔξελεύσεται ἐκ σοῦ, οὗτος κληρονομήσει σε. ⁵ἔξήγαγεν δὲ αὐτὸν ἔξω καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνάβλεψον δὴ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἀρίθμησον τοὺς ἀστέρας, εἰ δυνήσῃ ἔξαριθμῆσαι αὐτούς. καὶ εἶπεν Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου. ⁶καὶ ἐπίστευσεν Αβραμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. ⁷εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν Ἐγὼ ὁ θεὸς ὁ ἔξαγαγών σε ἐκ χώρας Χαλδαίων ὥστε δοῦναι σοι τὴν γῆν ταύτην κληρονομῆσαι. ⁸εἶπεν δὲ Δέσποτα κύριε, κατὰ τί γνώσομαι ὅτι κληρονομήσω αὐτήν; ⁹εἶπεν δὲ αὐτῷ Λαβέ μοι δάμαλιν τριετίζουσαν καὶ αἴγα τριετίζουσαν καὶ κριὸν τριετίζοντα καὶ τρυγόνα καὶ περιστεράν. ¹⁰ἔλαβεν δὲ αὐτῷ πάντα ταῦτα καὶ διεῖλεν αὐτὰ μέσα καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἀντιπρόσωπα ἀλλήλοις, τὰ δὲ ὅρνεα οὐ διεῖλεν.

¹¹κατέβη δὲ ὅρνεα ἐπὶ τὰ σώματα, τὰ διχοτομήματα αὐτῶν, καὶ συνεκάθισεν αὐτοῖς Αβραμ. ¹²περὶ δὲ ἡλίου δυσμὰς ἔκστασις ἐπέπεσεν τῷ Αβραμ, καὶ ἴδοὺ φόβος σκοτεινὸς μέγας ἐπιπίπτει αὐτῷ. ¹³καὶ ἐρρέθη πρὸς Αβραμ Γινώσκων γνώση ὅτι πάροικον ἔσται τὸ σπέρμα σου ἐν γῇ οὐκ ἴδιᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτοὺς καὶ κακώσουσιν αὐτοὺς καὶ ταπεινώσουσιν αὐτοὺς τετρακόσια ἔτη. ¹⁴τὸ δὲ ἔθνος, ὃ ἐὰν δουλεύσωσιν, κρινῶ ἐγώ· μετὰ δὲ ταῦτα ἔξελεύσονται ὥδε μετὰ ἀποσκευῆς πολλῆς. ¹⁵σὺ δὲ ἀπελεύσῃ πρὸς τοὺς πατέρας σου μετ’ εἰρήνης, ταφεὶς ἐν γῇρει καλῶ. ¹⁶τετάρτη δὲ γενεὰ ἀποστραφήσονται ὥδε· οὕπω γὰρ ἀναπεπλήρωνται αἱ ἀμαρτίαι τῶν Αμορραίων ἔως τοῦ νῦν. ¹⁷ἐπεὶ δὲ ἐγίνετο ὁ ἥλιος πρὸς δυσμαῖς, φλὸξ ἐγένετο, καὶ ἴδοὺ κλίβανος καπνιζόμενος καὶ λαμπάδες πυρός, αἱ διῆλθον ἀνὰ μέσον τῶν διχοτομημάτων τούτων. ¹⁸ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διέθετο κύριος τῷ Αβραμ διαθήκην λέγων Τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου ἔως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου, ¹⁹τοὺς Καιναίους καὶ τοὺς Κενεζαίους καὶ τοὺς Κεδμωναίους ²⁰καὶ τοὺς Χετταίους καὶ τοὺς Φερεζαίους καὶ τοὺς Ραφαϊν ²¹καὶ τοὺς Αμορραίους καὶ τοὺς Χαναναίους καὶ τοὺς Ευαίους καὶ τοὺς Γεργεσαίους καὶ τοὺς Ιεβουσαίους.

16 ¹Σαρα δὲ ἡ γυνὴ Αβραμ οὐκ ἔτικτεν αὐτῷ. ἦν δὲ αὐτῇ παιδίσκη Αἰγυπτία, ἡ ὄνομα Αγαρ. ²εἶπεν δὲ Σαρα πρὸς Αβραμ Ἰδοὺ συνέκλεισέν με κύριος τοῦ μὴ τίκτειν· εἰσελθε οὖν πρὸς τὴν παιδίσκην μου, ἵνα τεκνοποιήσῃς ἐξ αὐτῆς. ὑπήκουσεν δὲ Αβραμ τῆς φωνῆς Σαρας. ³καὶ λαβοῦσα Σαρα ἡ γυνὴ Αβραμ Αγαρ τὴν Αἰγυπτίαν τὴν ἑαυτῆς παιδίσκην — μετὰ δέκα ἔτη τοῦ οἰκῆσαι Αβραμ ἐν γῇ Χανααν — καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Αβραμ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς αὐτῷ γυναῖκα. ⁴καὶ εἰσῆλθεν πρὸς Αγαρ, καὶ συνέλαβεν καὶ εἶδεν ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, καὶ ἡτιμάσθη ἡ κυρία ἐναντίον αὐτῆς. ⁵εἶπεν δὲ Σαρα πρὸς Αβραμ Ἄδικοῦμαι ἐκ σοῦ· ἐγὼ δέδωκα τὴν παιδίσκην μου εἰς τὸν κόλπον σου, ἰδοῦσα δὲ ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, ἡτιμάσθην ἐναντίον αὐτῆς· κρίναι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. ⁶εἶπεν δὲ Αβραμ πρὸς Σαραν Ἰδοὺ ἡ παιδίσκη σου ἐν ταῖς χερσίν σου· χρῶ αὐτῇ, ὡς ἂν σοι ἀρεστὸν ἦ. καὶ ἐκάκωσεν αὐτὴν Σαρα, καὶ ἀπέδρα ἀπὸ προσώπου αὐτῆς.

⁷Εὗρεν δὲ αὐτὴν ἄγγελος κυρίου ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐπὶ τῆς πηγῆς ἐν τῇ ὁδῷ Σουρ. ⁸καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου Αγαρ παιδίσκη Σαρας, πόθεν ἔρχῃ καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ

εῖπεν Ἀπὸ προσώπου Σαρας τῆς κυρίας μου ἐγὼ ἀποδιδράσκω. ⁹εἶπεν δὲ αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου Ἀποστράφητι πρὸς τὴν κυρίαν σου καὶ ταπεινώθητι ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῆς. ¹⁰καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου Πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, καὶ οὐκ ἀριθμηθήσεται ἀπὸ τοῦ πλήθους. ¹¹καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου Ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις καὶ τέξῃ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ισμαὴλ, ὅτι ἐπήκουσεν κύριος τῇ ταπεινώσει σου. ¹²οὕτος ἔσται ἄγροικος ἀνθρωπος· αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ πάντας, καὶ αἱ χεῖρες πάντων ἐπ’ αὐτόν, καὶ κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατοικήσει. ¹³καὶ ἐκάλεσεν Αγαρ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτήν Σὺ ὁ θεὸς ὁ ἐπιδών με· ὅτι εἶπεν Καὶ γὰρ ἐνώπιον εἶδον ὁφέντα μοι. ¹⁴ἔνεκεν τούτου ἐκάλεσεν τὸ φρέαρ Φρέαρ οὗ ἐνώπιον εἶδον· ίδοὺ ἀνὰ μέσον Καδῆς καὶ ἀνὰ μέσον Βαραδ.

¹⁵Καὶ ἐτεκεν Αγαρ τῷ Αβραμ υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν Αβραμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὃν ἐτεκεν αὐτῷ Αγαρ, Ισμαὴλ. ¹⁶Αβραμ δὲ ἦν ὁ δύοδοίκοντα ἔξι ἑτῶν, ἡνίκα ἐτεκεν Αγαρ τὸν Ισμαὴλ τῷ Αβραμ.

17 ¹Ἐγένετο δὲ Αβραμ ἑτῶν ἐνενήκοντα ἐννέα, καὶ ὥφθη κύριος τῷ Αβραμ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐγώ εἰμι ὁ θεός σου· εὐαρέστει ἐναντίον ἐμοῦ καὶ γίνου ἀμεμπτος, ²καὶ θήσομαι τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ πληθυνῶ σε σφόδρα. ³καὶ ἐπεσεν Αβραμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων ⁴Καὶ ἐγὼ ίδοὺ ἡ διαθήκη μου μετὰ σοῦ, καὶ ἔσῃ πατὴρ πλήθους ἑθνῶν. ⁵καὶ οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Αβραμ, ἀλλ’ ἔσται τὸ ὄνομά σου Αβρααμ, ὅτι πατέρα πολλῶν ἑθνῶν τέθεικά σε. ⁶καὶ αὐξανῶ σε σφόδρα σφόδρα καὶ θήσω σε εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς ἐκ σοῦ ἔξελεύσονται. ⁷καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς γενεὰς αὐτῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον εἶναί σου θεὸς καὶ τοῦ σπέρματός σου μετὰ σέ. ⁸καὶ δώσω σοι καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ τὴν γῆν, ἥν παροικεῖς, πᾶσαν τὴν γῆν Χανααν, εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον καὶ ἔσομαι αὐτοῖς θεός. — ⁹καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Αβρααμ Σὺ δὲ τὴν διαθήκην μου διατηρήσεις, σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. ¹⁰καὶ αὗτη ἡ διαθήκη, ἥν διατηρήσεις, ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· περιτμηθήσεται ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν, ¹¹καὶ περιτμηθήσεσθε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας ὑμῶν, καὶ ἔσται ἐν σημείῳ διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν. ¹²καὶ παιδίον ὀκτὼ ἡμερῶν περιτμηθήσεται ὑμῖν πᾶν ἀρσενικὸν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ὁ οἰκογενῆς τῆς οἰκίας σου καὶ ὁ ἀργυρώνητος ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματός σου. ¹³περιτομῇ περιτμηθήσεται ὁ οἰκογενῆς τῆς οἰκίας σου καὶ ὁ ἀργυρώνητος, καὶ ἔσται ἡ διαθήκη μου ἐπὶ τῆς σαρκὸς ὑμῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον. ¹⁴καὶ ἀπερίτμητος ἄρσην, ὃς οὐ περιτμηθήσεται τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὁγδῷ, ἔξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς, ὅτι τὴν διαθήκην μου διεσκέδασεν.

¹⁵Εἶπεν δὲ ὁ θεὸς τῷ Αβρααμ Σαρα ἡ γυνή σου, οὐ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτῆς Σαρα, ἀλλὰ Σαρρα ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς. ¹⁶εὐλογήσω δὲ αὐτὴν καὶ δώσω σοι ἔξι αὐτῆς τέκνον· καὶ εὐλογήσω αὐτόν, καὶ ἔσται εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς ἔθνῶν ἔξι αὐτοῦ ἔσονται. ¹⁷καὶ ἐπεσεν Αβρααμ ἐπὶ πρόσωπον

καὶ ἐγέλασεν καὶ εἶπεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ λέγων Εἰ τῷ ἑκατονταετεῖ γενήσεται, καὶ εἰ Σαρρα ἐνενήκοντα ἐτῶν οὕσα τέξεται;¹⁸ εἶπεν δὲ Αβρααμ πρὸς τὸν θεόν Ισμαηλ οὗτος ζήτω ἐναντίον σου.¹⁹ εἶπεν δὲ ὁ θεὸς τῷ Αβρααμ Ναὶ· ἵδού Σαρρα ἡ γυνὴ σου τέξεται σοι υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ισαακ, καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτὸν εἰς διαθήκην αἰώνιον καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν.²⁰ περὶ δὲ Ισμαηλ ἵδού ἐπήκουσά σου. ἵδού εὐλόγησα αὐτὸν καὶ αὐξανῶ αὐτὸν καὶ πληθυνῶ αὐτὸν σφόδρα· δώδεκα ἔθνη γεννήσει, καὶ δώσω αὐτὸν εἰς ἔθνος μέγα.²¹ τὴν δὲ διαθήκην μου στήσω πρὸς Ισαακ, ὃν τέξεται σοι Σαρρα εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἐτέρῳ.²² συνετέλεσεν δὲ λαλῶν πρὸς αὐτὸν καὶ ἀνέβη ὁ θεὸς ἀπὸ Αβρααμ.

²³ Καὶ ἔλαβεν Αβρααμ Ισμαηλ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς οἰκογενεῖς αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς ἀργυρωνήτους καὶ πᾶν ἄρσεν τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Αβρααμ καὶ περιέτεμεν τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεός.²⁴ Αβρααμ δὲ ἦν ἐνενήκοντα ἐννέα ἐτῶν, ἥνικα περιέτεμεν τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ.²⁵ Ισμαηλ δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐτῶν δέκα τριῶν ἦν, ἥνικα περιετμήθη τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ.²⁶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης περιετμήθη Αβρααμ καὶ Ισμαηλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ.²⁷ καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ οἱ οἰκογενεῖς καὶ οἱ ἀργυρώνητοι ἔξι ἀλλογενῶν ἐθνῶν, περιέτεμεν αὐτούς.

18 ¹ Ωφθη δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς πρὸς τῇ δρυὶ τῇ Μαμβρῃ καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ μεσημβρίας. ² ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὄφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδεν, καὶ ἵδού τρεῖς ἄνδρες εἰστήκεισαν ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ἵδων προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ³ καὶ εἶπεν Κύριε, εἰ ἄρα εὔρον χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθης τὸν παῖδά σου. ⁴ λημφθήτω δὴ ὕδωρ, καὶ νιψάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ καταψύξατε ὑπὸ τὸ δένδρον. ⁵ καὶ λήμψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε, καὶ μετὰ τοῦτο παρελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, οὗ εἴνεκεν ἔξεκλίνατε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. καὶ εἶπαν Οὔτως ποίησον, καθὼς εἴρηκας. ⁶ καὶ ἔσπευσεν Αβρααμ ἐπὶ τὴν σκηνὴν πρὸς Σαρραν καὶ εἶπεν αὐτῇ Σπεῦσον καὶ φύρασον τρία μέτρα σεμιδάλεως καὶ ποίησον ἐγκρυφίας. ⁷ καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν Αβρααμ καὶ ἔλαβεν μοσχάριον ἀπαλὸν καὶ καλὸν καὶ ἔδωκεν τῷ παιδί, καὶ ἐτάχυνεν τοῦ ποιῆσαι αὐτό. ⁸ ἔλαβεν δὲ βούτυρον καὶ γάλα καὶ τὸ μοσχάριον, ὃ ἐποίησεν, καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς, καὶ ἐφάγοσαν· αὐτὸς δὲ παρειστήκει αὐτοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον.

Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν Ποῦ Σαρρα ἡ γυνὴ σου; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἰδού ἐν τῇ σκηνῇ.¹⁰ εἶπεν δέ Ἐπαναστρέφων ἥξω πρὸς σὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ὥρας, καὶ ἔξει υἱὸν Σαρρα ἡ γυνὴ σου. Σαρρα δὲ ἤκουσεν πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς, οὕσα ὅπισθεν αὐτοῦ.¹¹ Αβρααμ δὲ καὶ Σαρρα πρεσβύτεροι προβεβηκότες ἡμερῶν, ἐξέλιπεν δὲ Σαρρα γίνεσθαι τὰ γυναικεῖα.¹² ἐγέλασεν δὲ Σαρρα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα Οὕπω μέν μοι γέγονεν ἔως τοῦ νῦν, ὁ δὲ κύριός μου πρεσβύτερος.¹³ καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Αβρααμ Τί ὅτι ἐγέλασεν Σαρρα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα Ἄρα γε ἀληθῶς τέξομαι; ἐγὼ δὲ γεγήρακα.¹⁴ μὴ ἀδυνατεῖ παρὰ τῷ θεῷ ρῆμα; εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἀναστρέψω πρὸς σὲ εἰς ὥρας, καὶ

ἔσται τῇ Σαρρα υἱός. ¹⁵ἥρνήσατο δὲ Σαρρα λέγουσα Οὐκ ἐγέλασα· ἐφοβήθη γάρ. καὶ εἶπεν Οὐχί,
ἀλλὰ ἐγέλασας.

¹⁶Εξαναστάντες δὲ ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες κατέβλεψαν ἐπὶ πρόσωπον Σοδομῶν καὶ Γομορρᾶς,
Αβραὰμ δὲ συνεπορεύετο μετ' αὐτῶν συμπροπέμπων αὐτούς. ¹⁷ο δὲ κύριος εἶπεν Μὴ κρύψω ἐγὼ
ἀπὸ Αβραὰμ τοῦ παιδός μου ἢ ἐγὼ ποιῶ; ¹⁸Αβραὰμ δὲ γινόμενος ἔσται εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολύ, καὶ
ἐνευλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. ¹⁹ἥδειν γάρ ὅτι συντάξει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ τῷ
οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτόν, καὶ φυλάξουσιν τὰς ὁδοὺς κυρίου ποιεῖν δικαιοσύνην καὶ κρίσιν· ὅπως ἀν
ἐπαγάγῃ κύριος ἐπὶ Αβραὰμ πάντα, ὅσα ἐλάλησεν πρὸς αὐτόν. ²⁰εἶπεν δὲ κύριος Κραυγὴ Σοδομῶν
καὶ Γομορρᾶς πεπλήθυνται, καὶ αἱ ἀμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι σφόδρα. ²¹καταβὰς οὖν ὅψομαι εἰ κατὰ
τὴν κραυγὴν αὐτῶν τὴν ἐρχομένην πρός με συντελοῦνται, εἰ δὲ μή, ἵνα γνῶ. ²²καὶ ἀποστρέψαντες
ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες ἥλθον εἰς Σοδομα, Αβραὰμ δὲ ἦν ἐστηκὼς ἐναντίον κυρίου. ²³καὶ ἐγγίσας Αβραὰμ
εἶπεν Μὴ συναπολέσῃς δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής; ²⁴ἐὰν ὡσιν
πεντήκοντα δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, ἀπολεῖς αὐτούς; οὐκ ἀνήσεις πάντα τὸν τόπον ἔνεκεν τῶν
πεντήκοντα δίκαιών, ἐὰν ὡσιν ἐν αὐτῇ; ²⁵μηδαμῶς σὺ ποιήσεις ὡς τὸ ρῆμα τοῦτο, τοῦ ἀποκτεῖναι
δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής. μηδαμῶς· ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν οὐ
ποιήσεις κρίσιν; ²⁶εἶπεν δὲ κύριος Ἐὰν εὕρω ἐν Σοδομοῖς πεντήκοντα δίκαιους ἐν τῇ πόλει, ἀφήσω
πάντα τὸν τόπον δι' αὐτούς. ²⁷καὶ ἀποκριθεὶς Αβραὰμ εἶπεν Νῦν ἡρξάμην λαλῆσαι πρὸς τὸν κύριον,
ἐγὼ δέ εἰμι γῆ καὶ σποδός. ²⁸ἐὰν δὲ ἐλαττονωθῶσιν οἱ πεντήκοντα δίκαιοι πέντε, ἀπολεῖς ἔνεκεν τῶν
πέντε πᾶσαν τὴν πόλιν; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὕρω ἐκεῖ τεσσαράκοντα πέντε. ²⁹καὶ
προσέθηκεν ἔτι λαλῆσαι πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τεσσαράκοντα; καὶ εἶπεν Οὐ
μὴ ἀπολέσω ἔνεκεν τῶν τεσσαράκοντα. ³⁰καὶ εἶπεν Μή τι, κύριε, ἐὰν λαλήσω. ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ
τριάκοντα; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὕρω ἐκεῖ τριάκοντα. ³¹καὶ εἶπεν Ἐπειδὴ ἔχω λαλῆσαι
πρὸς τὸν κύριον, ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ εἴκοσι; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἔνεκεν τῶν εἴκοσι. ³²καὶ
εἶπεν Μή τι, κύριε, ἐὰν λαλήσω ἔτι ἄπαξ. ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ δέκα; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω
ἔνεκεν τῶν δέκα. ³³ἀπῆλθεν δὲ κύριος, ὡς ἐπαύσατο λαλῶν τῷ Αβραὰμ, καὶ Αβραὰμ ἀπέστρεψεν εἰς
τὸν τόπον αὐτοῦ.

19 Ἡλθον δὲ οἱ δύο ἄγγελοι εἰς Σοδομα ἐσπέρας· Λωτ δὲ ἐκάθητο παρὰ τὴν πύλην Σοδομῶν.
ιδὼν δὲ Λωτ ἐξανέστη εἰς συνάντησιν αὐτοῖς καὶ προσεκύνησεν τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν ²καὶ εἶπεν
Ίδού, κύριοι, ἐκκλίνατε εἰς τὸν οἴκον τοῦ παιδὸς ὑμῶν καὶ καταλύσατε καὶ νίψασθε τοὺς πόδας
ὑμῶν, καὶ ὀρθρίσαντες ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. εἶπαν δέ Οὐχί, ἀλλ' ἐν τῇ πλατείᾳ
καταλύσομεν. ³καὶ κατεβιάζετο αὐτούς, καὶ ἐξέκλιναν πρὸς αὐτὸν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.
καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς πότον, καὶ ἀζύμους ἐπεψεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον. ⁴πρὸ τοῦ κοιμηθῆναι καὶ οἱ
ἄνδρες τῆς πόλεως οἱ Σοδομῖται περιεκύλωσαν τὴν οἰκίαν ἀπὸ νεανίσκου ἔως πρεσβυτέρου, ἅπας ὁ
λαὸς ἄμα, ⁵καὶ ἐξεκαλοῦντο τὸν Λωτ καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν Ποῦ εἰσιν οἱ ἄνδρες οἱ εἰσελθόντες πρὸς

σὲ τὴν νύκτα; ἔξάγαγε αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς, ἵνα συγγενώμεθα αὐτοῖς. ⁶ἔξῆλθεν δὲ Λωτ πρὸς αὐτοὺς πρὸς τὸ πρόθυρον, τὴν δὲ θύραν προσέῳξεν ὅπίσω αὐτοῦ. ⁷εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς Μηδαμῶς, ἀδελφοί, μὴ πονηρεύσησθε. ⁸εἰσὶν δέ μοι δύο θυγατέρες, αἱ οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα. ἔξάξω αὐτὰς πρὸς ὑμᾶς, καὶ χρήσασθε αὐταῖς, καθὰ ἀν ἀρέσκη ὑμῖν· μόνον εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους μὴ ποιήσητε μηδὲν ἄδικον, οὕτως εἴνεκεν εἰσῆλθον ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν δοκῶν μου. ⁹εἶπαν δέ οἱ Ἀπόστα ἐκεῖ. εἰς ἥλθες παροικεῖν· μὴ καὶ κρίσιν κρίνειν; νῦν οὖν σὲ κακώσομεν μᾶλλον ἢ ἐκείνους. καὶ παρεβιάζοντο τὸν ἄνδρα τὸν Λωτ σφόδρα καὶ ἥγγισαν συντρῖψαι τὴν θύραν. ¹⁰ἐκτείναντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰς χεῖρας εἰσεσπάσαντο τὸν Λωτ πρὸς ἑαυτοὺς εἰς τὸν οἴκον καὶ τὴν θύραν τοῦ οἴκου ἀπέκλεισαν. ¹¹τοὺς δὲ ἄνδρας τοὺς ὅντας ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ οἴκου ἐπάταξαν ἀορασίᾳ ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου, καὶ παρελύθησαν ζητοῦντες τὴν θύραν.

¹²Εἶπαν δὲ οἱ ἄνδρες πρὸς Λωτ "Εστιν τίς σοι ὁδε, γαμβροὶ ἢ υἱοὶ ἢ θυγατέρες; ἢ εἴ τίς σοι ἄλλος ἔστιν ἐν τῇ πόλει, ἔξάγαγε ἐκ τοῦ τόπου τούτου. ¹³ὅτι ἀπόλλυμεν ἡμεῖς τὸν τόπον τοῦτον, ὅτι ὑψώθη ἡ κραυγὴ αὐτῶν ἐναντίον κυρίου, καὶ ἀπέστειλεν ἡμᾶς κύριος ἐκτρῖψαι αὐτήν. ¹⁴ἔξῆλθεν δὲ Λωτ καὶ ἐλάλησεν πρὸς τοὺς γαμβροὺς αὐτοῦ τοὺς εἰληφότας τὰς θυγατέρας αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἀνάστητε καὶ ἔξελθατε ἐκ τοῦ τόπου τούτου, ὅτι ἐκτρίβει κύριος τὴν πόλιν. ἔδοξεν δὲ γελοιάζειν ἐναντίον τῶν γαμβρῶν αὐτοῦ. ¹⁵ἡνίκα δὲ ὅρθρος ἐγίνετο, ἐπεσπούδαζον οἱ ἄγγελοι τὸν Λωτ ἔλεγον Ἀναστὰς λαβὲ τὴν γυναῖκα σου καὶ τὰς δύο θυγατέρας σου, ἀς ἔχεις, καὶ ἔξελθε, ἵνα μὴ συναπόλη ταῖς ἀνομίαις τῆς πόλεως. ¹⁶καὶ ἐταράχθησαν· καὶ ἐκράτησαν οἱ ἄγγελοι τῆς χειρὸς αὐτοῦ καὶ τῆς χειρὸς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν χειρῶν τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ φείσασθαι κύριον αὐτοῦ. ¹⁷καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἔξάγαγον αὐτοὺς ἔξω. καὶ εἶπαν Σώζων σῷζε τὴν σεαυτοῦ ψυχήν· μὴ περιβλέψῃς εἰς τὰ ὅπίσω μηδὲ στῆς ἐν πάσῃ τῇ περιχώρᾳ· εἰς τὸ ὅρος σῷζου, μήποτε συμπαραλημφθῆς. ¹⁸εἶπεν δὲ Λωτ πρὸς αὐτούς Δέομαι, κύριε. ¹⁹ἐπειδὴ εὔρεν ὁ παῖς σου ἔλεος ἐναντίον σου καὶ ἐμεγάλυνας τὴν δικαιοσύνην σου, ὃ ποιεῖς ἐπ' ἐμέ, τοῦ ζῆν τὴν ψυχήν μου, ἐγὼ δὲ οὐ δυνήσομαι διασωθῆναι εἰς τὸ ὅρος, μὴ καταλάβῃ με τὰ κακὰ καὶ ἀποθάνω, ²⁰ἰδοὺ ἡ πόλις αὕτη ἐγγὺς τοῦ καταφυγεῖν με ἐκεῖ, ἢ ἔστιν μικρά, ἐκεῖ σωθήσομαι· οὐ μικρά ἔστιν; καὶ ζήσεται ἡ ψυχή μου. ²¹καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ ἐθαύμασά σου τὸ πρόσωπον καὶ ἐπὶ τῷ ῥήματι τούτῳ τοῦ μὴ καταστρέψαι τὴν πόλιν, περὶ ἣς ἐλάλησας. ²²σπεῦσον οὖν τοῦ σωθῆναι ἐκεῖ· οὐ γὰρ δυνήσομαι ποιῆσαι πρᾶγμα ἔως τοῦ σε εἰσελθεῖν ἐκεῖ. διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐκείνης Σηγωρ. ²³ὁ ἥλιος ἔξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ Λωτ εἰσῆλθεν εἰς Σηγωρ, ²⁴καὶ κύριος ἔβρεξεν ἐπὶ Σοδομα καὶ Γομορρα θεῖον καὶ πῦρ παρὰ κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ²⁵καὶ κατέστρεψεν τὰς πόλεις ταύτας καὶ πᾶσαν τὴν περίοικον καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν ταῖς πόλεσιν καὶ πάντα τὰ ἀνατέλλοντα ἐκ τῆς γῆς. ²⁶καὶ ἐπέβλεψεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰς τὰ ὅπίσω καὶ ἐγένετο στήλη ἀλός.

²⁷Ωρθρισεν δὲ Αβρααμ τὸ πρωὶ εἰς τὸν τόπον, οὗ είστηκει ἐναντίον κυρίου, ²⁸καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ πρόσωπον Σοδομῶν καὶ Γομορρᾶς καὶ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς τῆς περιχώρου καὶ εἶδεν, καὶ ἴδοὺ

ἀνέβαινεν φλὸς τῆς γῆς ὥσει ἀτμὶς καμίνου. ²⁹καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκτρῖψαι κύριον πάσας τὰς πόλεις τῆς περιοίκου ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ Αβρααμ καὶ ἔξαπέστειλεν τὸν Λωτ ἐκ μέσου τῆς καταστροφῆς ἐν τῷ καταστρέψαι κύριον τὰς πόλεις, ἐν αἷς κατώκει ἐν αὐταῖς Λωτ.

³⁰Ἄνεβη δὲ Λωτ ἐκ Σηγωρ καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ ὄρει καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ἐφοβήθη γὰρ κατοικῆσαι ἐν Σηγωρ. καὶ ὥκησεν ἐν τῷ σπηλαίῳ, αὐτὸς καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ³¹εἶπεν δὲ ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν Ὁ πατὴρ ἡμῶν πρεσβύτερος, καὶ οὐδεὶς ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς, ὃς εἰσελεύσεται πρὸς ἡμᾶς, ὡς καθήκει πάσῃ τῇ γῇ. ³²δεῦρο καὶ ποτίσωμεν τὸν πατέρα ἡμῶν οἴνον καὶ κοιμηθῶμεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἔξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. ³³ἐπότισαν δὲ τὸν πατέρα αὐτῶν οἴνον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ εἰσελθοῦσα ἡ πρεσβυτέρα ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ οὐκ ἥδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὴν καὶ ἀναστῆναι. ³⁴ἐγένετο δὲ τῇ ἐπαύριον καὶ εἶπεν ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν Ἰδοὺ ἐκοιμήθην ἔχθες μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· ποτίσωμεν αὐτὸν οἴνον καὶ τὴν νύκτα ταύτην, καὶ εἰσελθοῦσα κοιμήθητι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. ³⁵ἐπότισαν δὲ καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ τὸν πατέρα αὐτῶν οἴνον, καὶ εἰσελθοῦσα ἡ νεωτέρα ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ οὐκ ἥδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὴν καὶ ἀναστῆναι. ³⁶καὶ συνέλαβον αἱ δύο θυγατέρες Λωτ ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ³⁷καὶ ἐτεκεν ἡ πρεσβυτέρα υἱὸν καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μωαβ λέγουσα Ἐκ τοῦ πατρός μου· οὗτος πατὴρ Μωαβιτῶν ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας. ³⁸ἐτεκεν δὲ καὶ ἡ νεωτέρα υἱὸν καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Αμμαν τὸ γένοντος μου· οὗτος πατὴρ Αμμανιτῶν ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας.

20 ¹Καὶ ἐκίνησεν ἐκεῖθεν Αβρααμ εἰς γῆν πρὸς λίβα καὶ ὥκησεν ἀνὰ μέσον Καδης καὶ ἀνὰ μέσον Σουρ καὶ παρώκησεν ἐν Γεραροῖς. ²εἶπεν δὲ Αβρααμ περὶ Σαρρας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ὅτι Ἀδελφή μού ἔστιν· ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν ὅτι Γυνή μού ἔστιν, μήποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως δι' αὐτήν. ἀπέστειλεν δὲ Αβιμελεχ βασιλεὺς Γεραρων καὶ ἔλαβεν τὴν Σαρραν. ³καὶ εἰσῆλθεν ὁ θεὸς πρὸς Αβιμελεχ ἐν ὕπνῳ τὴν νύκτα καὶ εἶπεν Ἰδοὺ σὺ ἀποθνήσκεις περὶ τῆς γυναικός, ἦς ἔλαβες, αὕτη δέ ἔστιν συνωκηκυῖα ἀνδρί. ⁴Αβιμελεχ δὲ οὐχ ἤψατο αὐτῆς καὶ εἶπεν Κύριε, ἔθνος ἀγνοοῦν καὶ δίκαιον ἀπολεῖς; ⁵οὐκ αὐτός μοι εἶπεν Ἀδελφή μού ἔστιν; καὶ αὐτή μοι εἶπεν Ἀδελφός μού ἔστιν. ἐν καθαρῷ καρδίᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ χειρῶν ἐποίησα τοῦτο, καὶ ἐφεισάμην ἐγώ σου τοῦ μὴ ἀμαρτεῖν σε εἰς ἐμέ· ἔνεκεν τούτου οὐκ ἀφῆκά σε ἄψασθαι αὐτῆς. ⁷νῦν δὲ ἀπόδος τὴν γυναικα τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτι προφήτης ἔστιν καὶ προσεύξεται περὶ σοῦ καὶ ζήσῃ· εἰ δὲ μὴ ἀποδίδως, γνῶθι ὅτι ἀποθανῇ σὺ καὶ πάντα τὰ σά. ⁸καὶ ὠρθρισεν Αβιμελεχ τὸ πρωὶ καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς παιδας αὐτοῦ καὶ ἐλάλησεν πάντα τὰ ρήματα ταῦτα εἰς τὰ ὡτα αὐτῶν, ἐφοβήθησαν δὲ πάντες οἱ ἄνθρωποι σφόδρα. ⁹καὶ ἐκάλεσεν Αβιμελεχ τὸν Αβρααμ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μή τι ἡμάρτομεν εἰς σέ, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἀμαρτίαν μεγάλην; ἔργον, δούλειος ποιήσει, πεποίηκάς μοι. ¹⁰εἶπεν δὲ Αβιμελεχ τῷ Αβρααμ Τί ἐνιδὼν ἐποίησας τοῦτο; ¹¹εἶπεν δὲ Αβρααμ Εἶπα

γάρ Ἀρα οὐκ ἔστιν θεοσέβεια ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐμέ τε ἀποκτενοῦσιν ἔνεκεν τῆς γυναικός μου.
12καὶ γὰρ ἀληθῶς ἀδελφή μού ἔστιν ἐκ πατρός, ἀλλ' οὐκ ἐκ μητρός· ἐγενήθη δέ μοι εἰς γυναικα.
13ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἔξήγαγέν με ὁ θεὸς ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ εἶπα αὐτῇ Ταύτην τὴν
δικαιοσύνην ποιήσεις ἐπ' ἐμέ· εἰς πάντα τόπον, οὗ ἐὰν εἰσέλθωμεν ἐκεῖ, εἰπὼν ἐμὲ ὅτι Ἄδελφός μού
ἔστιν. 14ἔλαβεν δὲ Αβιμελεχ χίλια δίδραχμα πρόβατα καὶ μόσχους καὶ παιδίας καὶ παιδίσκας καὶ
ἔδωκεν τῷ Αβρααμ καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ Σαρραν τὴν γυναικα αὐτοῦ. 15καὶ εἶπεν Αβιμελεχ τῷ
Αβρααμ Ἰδοὺ ἡ γῆ μου ἐναντίον σου· οὗ ἐάν σοι ἀρέσκῃ, κατοίκει. 16τῇ δὲ Σαρρα εἶπεν Ἰδοὺ δέδωκα
χίλια δίδραχμα τῷ ἀδελφῷ σου· ταῦτα ἔσται σοι εἰς τιμὴν τοῦ προσώπου σου καὶ πάσαις ταῖς μετὰ
σου· καὶ πάντα ἀλήθευσον. 17προσηγένετο δὲ Αβρααμ πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἰάσατο ὁ θεὸς τὸν Αβιμελεχ
καὶ τὴν γυναικα αὐτοῦ καὶ τὰς παιδίσκας αὐτοῦ, καὶ ἔτεκον. 18ὅτι συγκλείων συνέκλεισεν κύριος
ἔξωθεν πᾶσαν μήτραν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Αβιμελεχ ἔνεκεν Σαρρας τῆς γυναικὸς Αβρααμ.

21 ¹Καὶ κύριος ἐπεσκέψατο τὴν Σαρραν, καθὰ εἶπεν, καὶ ἐποίησεν κύριος τῇ Σαρρα, καθὰ
ἔλαλησεν, ²καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν Σαρρα τῷ Αβρααμ υἱὸν εἰς τὸ γῆρας εἰς τὸν καιρόν, καθὰ
ἔλαλησεν αὐτῷ κύριος. ³καὶ ἐκάλεσεν Αβρααμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου αὐτῷ, ὃν
ἔτεκεν αὐτῷ Σαρρα, Ισαακ. ⁴περιέτεμεν δὲ Αβρααμ τὸν Ισαακ τῇ ὄγδόῃ ἡμέρᾳ, καθὰ ἐνετείλατο
αὐτῷ ὁ θεός. ⁵Αβρααμ δὲ ἦν ἐκατὸν ἑτῶν, ἡνίκα ἐγένετο αὐτῷ Ισαακ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. ⁶εἶπεν δὲ Σαρρα
Γέλωτά μοι ἐποίησεν κύριος· ὃς γὰρ ἀν ἀκούση, συγχαρεῖται μοι. ⁷καὶ εἶπεν Τίς ἀναγγελεῖ τῷ
Αβρααμ ὅτι θηλάζει παιδίον Σαρρα; ὅτι ἔτεκον υἱὸν ἐν τῷ γήρει μου.

⁸Καὶ ηὔξῃθη τὸ παιδίον καὶ ἀπεγαλακτίσθη, καὶ ἐποίησεν Αβρααμ δοχὴν μεγάλην, ἡ ἡμέρᾳ
ἀπεγαλακτίσθη Ισαακ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. ⁹ἰδοῦσα δὲ Σαρρα τὸν υἱὸν Αγαρ τῆς Αἴγυπτίας, ὃς ἐγένετο τῷ
Αβρααμ, παίζοντα μετὰ Ισαακ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ¹⁰καὶ εἶπεν τῷ Αβρααμ Ἐκβαλε τὴν παιδίσκην
ταύτην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης ταύτης μετὰ τοῦ υἱοῦ μου
Ισαακ. ¹¹σκληρὸν δὲ ἔφάνη τὸ ρῆμα σφόδρα ἐναντίον Αβρααμ περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ¹²εἶπεν δὲ ὁ θεὸς
τῷ Αβρααμ Μὴ σκληρὸν ἔστω τὸ ρῆμα ἐναντίον σου περὶ τοῦ παιδίου καὶ περὶ τῆς παιδίσκης.
πάντα, ὅσα ἐὰν εἴπῃ σοι Σαρρα, ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῆς, ὅτι ἐν Ισαακ κληθήσεται σοι σπέρμα. ¹³καὶ
τὸν υἱὸν δὲ τῆς παιδίσκης ταύτης, εἰς ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτόν, ὅτι σπέρμα σόν ἔστιν. ¹⁴ἀνέστη δὲ
Αβρααμ τὸ πρωὶ καὶ ἔλαβεν ἄρτους καὶ ἀσκὸν ὕδατος καὶ ἔδωκεν Αγαρ καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν ὕμνον
καὶ τὸ παιδίον καὶ ἀπέστειλεν αὐτήν. ἀπελθοῦσα δὲ ἐπλανᾶτο τὴν ἔρημον κατὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου.
¹⁵εξέλιπεν δὲ τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ ἀσκοῦ, καὶ ἔρριψεν τὸ παιδίον ὑποκάτω μιᾶς ἐλάτης. ¹⁶ἀπελθοῦσα δὲ
ἐκάθητο ἀπέναντι αὐτοῦ μακρόθεν ὥσει τόξου βολήν· εἶπεν γάρ Οὐ μὴ ἵδω τὸν Θάνατον τοῦ παιδίου
μου. καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι αὐτοῦ, ἀναβοῆσαν δὲ τὸ παιδίον ἔκλαυσεν. ¹⁷εἰσήκουσεν δὲ ὁ θεὸς τῆς
φωνῆς τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἦν, καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος τοῦ θεοῦ τὴν Αγαρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
εἶπεν αὐτῇ Τί ἔστιν, Αγαρ; μὴ φοβοῦ· ἐπακήκοεν γὰρ ὁ θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου σου ἐκ τοῦ
τόπου, οὗ ἔστιν. ¹⁸ἀνάστηθι, λαβε τὸ παιδίον καὶ κράτησον τῇ χειρί σου αὐτό· εἰς γὰρ ἔθνος μέγα

ποιήσω αὐτόν. ¹⁹καὶ ἀνέῳξεν ὁ θεὸς τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ εἶδεν φρέαρ ὕδατος ζῶντος καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔπλησεν τὸν ἀσκὸν ὕδατος καὶ ἐπότισεν τὸ παιδίον. ²⁰καὶ ἦν ὁ θεὸς μετὰ τοῦ παιδίου, καὶ ηὔξηθη. καὶ κατώκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐγένετο δὲ τοξότης. ²¹καὶ κατώκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Φαραν, καὶ ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ γυναῖκα ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

²²Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ εἶπεν Αβιμελεχ καὶ Οχοζαθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ καὶ Φικολ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ πρὸς Αβρααμ λέγων Ὁ θεὸς μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν, οἵς ἐὰν ποιῇς. ²³νῦν οὖν ὅμοσόν μοι τὸν θεὸν μὴ ἀδικήσειν με μηδὲ τὸ σπέρμα μου μηδὲ τὸ ὄνομά μου, ἀλλὰ κατὰ τὴν δικαιοσύνην, ἦν ἐποίησα μετὰ σοῦ, ποιήσεις μετ' ἐμοῦ καὶ τῇ γῇ, ἥ σὺ παρώκησας ἐν αὐτῇ. ²⁴καὶ εἶπεν Αβρααμ Ἐγὼ ὁμοῦμαι. ²⁵καὶ ἤλεγξεν Αβρααμ τὸν Αβιμελεχ περὶ τῶν φρεάτων τοῦ ὕδατος, ὃν ἀφείλαντο οἱ παῖδες τοῦ Αβιμελεχ. ²⁶καὶ εἶπεν αὐτῷ Αβιμελεχ Οὐκ ἔγνων, τίς ἐποίησεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο, οὐδὲ σὺ μοι ἀπήγγειλας, οὐδὲ ἐγὼ ἤκουσα ἀλλ’ ἡ σήμερον. ²⁷καὶ ἔλαβεν Αβρααμ πρόβατα καὶ μόσχους καὶ ἔδωκεν τῷ Αβιμελεχ, καὶ διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην. ²⁸καὶ ἔστησεν Αβρααμ ἐπτὰ ἀμνάδας προβάτων μόνας. ²⁹καὶ εἶπεν Αβιμελεχ τῷ Αβρααμ Τί εἰσιν αἱ ἐπτὰ ἀμνάδες τῶν προβάτων τούτων, ἀς ἔστησας μόνας; ³⁰καὶ εἶπεν Αβρααμ ὅτι Τὰς ἐπτὰ ἀμνάδας ταύτας λήψῃ παρ’ ἐμοῦ, ἵνα ὁσίν μοι εἰς μαρτύριον ὅτι ἐγὼ ὠρυξα τὸ φρέαρ τοῦτο. ³¹διὰ τοῦτο ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Φρέαρ δρκισμοῦ, ὅτι ἐκεῖ ὅμοσαν ἀμφότεροι. ³²καὶ διέθεντο διαθήκην ἐν τῷ φρέατι τοῦ ὄρκου. ἀνέστη δὲ Αβιμελεχ καὶ Οχοζαθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ καὶ Φικολ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν τῶν Φυλιστιιμ. ³³καὶ ἐφύτευσεν Αβρααμ ἄρουραν ἐπὶ τῷ φρέατι τοῦ ὄρκου καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ τὸ ὄνομα κυρίου Θεὸς αἰώνιος. ³⁴παρώκησεν δὲ Αβρααμ ἐν τῇ γῇ τῶν Φυλιστιιμ ἡμέρας πολλάς.

22 ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ὁ θεὸς ἐπείραζεν τὸν Αβρααμ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Αβρααμ, Αβρααμ· ὁ δὲ εἶπεν Ἰδού ἐγώ. ²καὶ εἶπεν Λαβὲ τὸν υἱόν σου τὸν ἀγαπητόν, ὃν ἡγάπησας, τὸν Ισαακ, καὶ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλὴν καὶ ἀνένεγκον αὐτὸν ἐκεῖ εἰς ὀλοκάρπωσιν ἐφ’ ἐν τῶν ὀρέων, ὃν ἂν σοι εἴπω. ³ἀναστὰς δὲ Αβρααμ τὸ πρωὶ ἐπέσαξεν τὴν ὄνον αὐτοῦ. παρέλαβεν δὲ μεθ’ ἑαυτοῦ δύο παῖδας καὶ Ισαακ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ σχίσας ξύλα εἰς ὀλοκάρπωσιν ἀναστὰς ἐπορεύθη καὶ ἤλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός. ⁴τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἀναβλέψας Αβρααμ τοῖς ὄφθαλμοῖς εἶδεν τὸν τόπον μακρόθεν. ⁵καὶ εἶπεν Αβρααμ τοῖς παισὶν αὐτοῦ Καβίσατε αὐτοῦ μετὰ τῆς ὄνου, ἐγὼ δὲ καὶ τὸ παιδάριον διελευσόμεθα ἔως ὡδε καὶ προσκυνήσαντες ἀναστρέψωμεν πρὸς ὑμᾶς. ⁶ἔλαβεν δὲ Αβρααμ τὰ ξύλα τῆς ὀλοκαρπώσεως καὶ ἐπέθηκεν Ισαακ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ⁷ἔλαβεν δὲ καὶ τὸ πῦρ μετὰ χειρα καὶ τὴν μάχαιραν, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ἄμα. ⁸εἶπεν δὲ Ισαακ πρὸς Αβρααμ τὸν πατέρα αὐτοῦ εἴπας Πάτερ. ὁ δὲ εἶπεν Τί ἐστιν, τέκνον; λέγων Ἰδού τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύλα. ποῦ ἐστιν τὸ πρόβατον τὸ εἰς ὀλοκάρπωσιν; ⁹εἶπεν δὲ Αβρααμ Ὁ θεὸς ὅψεται ἑαυτῷ πρόβατον εἰς ὀλοκάρπωσιν, τέκνον. πορευθέντες δὲ ἀμφότεροι ἄμα ὥλθον ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός. καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Αβρααμ θυσιαστήριον καὶ ἐπέθηκεν τὰ ξύλα καὶ συμποδίσας Ισαακ τὸν υἱὸν

αύτοῦ ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν ξύλων. ¹⁰καὶ ἐξέτεινεν Αβρααμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβεῖν τὴν μάχαιραν σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ¹¹καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Αβρααμ, Αβρααμ. ὁ δὲ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ. ¹²καὶ εἶπεν Μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ παιδάριον μηδὲ ποιήσῃς αὐτῷ μηδέν. νῦν γὰρ ἔγνων ὅτι φοβῇ τὸν θεόν σὺ καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ. ¹³καὶ ἀναβλέψας Αβρααμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδεν, καὶ ἵδού κριός εἰς κατεχόμενος ἐν φυτῷ σαβεκ τῶν κεράτων· καὶ ἐπορεύθη Αβρααμ καὶ ἔλαβεν τὸν κριόν καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς ὀλοκάρπωσιν ἀντὶ Ισαακ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ¹⁴καὶ ἐκάλεσεν Αβρααμ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Κύριος εἶδεν, ἵνα εἴπωσιν σήμερον Ἐν τῷ ὅρει κύριος ὥφθη. ¹⁵καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος κυρίου τὸν Αβρααμ δεύτερον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ¹⁶λέγων Κατ' ἐμαυτοῦ ὥμοσα, λέγει κύριος, οὗ εἶνεκεν ἐποίησας τὸ ρῆμα τοῦτο καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ, ¹⁷ἥ μὴν εὔλογῶν εὔλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, καὶ κληρονομήσει τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων. ¹⁸καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ἀνθ' ὧν ὑπήκουσας τῆς ἐμῆς φωνῆς. ¹⁹ἀπεστράφη δὲ Αβρααμ πρὸς τὸν παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἀναστάντες ἐπορεύθησαν ἀμα ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου. καὶ κατώκησεν Αβρααμ ἐπὶ τῷ φρέατι τοῦ ὄρκου.

²⁰Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ρήματα ταῦτα καὶ ἀνηγγέλη τῷ Αβρααμ λέγοντες Ἰδοὺ τέτοκεν Μελχα καὶ αὐτὴ υἱὸν Ναχωρ τῷ ἀδελφῷ σου, ²¹τὸν Ωξ πρωτότοκον καὶ τὸν Βαυξ ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ τὸν Καμουηλ πατέρα Σύρων ²²καὶ τὸν Χασαδ καὶ τὸν Αζαυ καὶ τὸν Φαλδας καὶ τὸν Ιεδλαφ καὶ τὸν Βαθουηλ. ²³καὶ Βαθουηλ ἐγένηνησεν τὴν Ρεβεκκαν. ὀκτὼ οὗτοι υἱοί, οὓς ἔτεκεν Μελχα τῷ Ναχωρ τῷ ἀδελφῷ Αβρααμ. ²⁴καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, ἡ ὄνομα Ρεημα, ἔτεκεν καὶ αὐτὴ τὸν Ταβεκ καὶ τὸν Γααμ καὶ τὸν Τοχος καὶ τὸν Μωχα.

23 ¹Ἐγένετο δὲ ἡ ζωὴ Σαρρας ἔτη ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτά. ²καὶ ἀπέθανεν Σαρρα ἐν πόλει Αρβοκ, ἡ ἐστιν ἐν τῷ κοιλῷ ματι (αὕτη ἐστὶν Χεβρων) ἐν γῇ Χανααν. ἥλθεν δὲ Αβρααμ κόψασθαι Σαρραν καὶ πενθῆσαι. ³καὶ ἀνέστη Αβρααμ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ καὶ εἶπεν τοῖς υἱοῖς Χετ λέγων ⁴Πάροικος καὶ παρεπίδημος ἐγώ εἰμι μεθ' ὑμῶν. δότε οὖν μοι κτῆσιν τάφου μεθ' ὑμῶν, καὶ θάψω τὸν νεκρόν μου ἀπ' ἐμοῦ. ⁵ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Χετ πρὸς Αβρααμ λέγοντες ⁶Μή, κύριε. ἄκουσον δὲ ἡμῶν. βασιλεὺς παρὰ θεοῦ εἴ̄ σὺ ἐν ἡμῖν. ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς μνημείοις ἡμῶν θάψου τὸν νεκρόν σου. οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν τὸ μνημεῖον αὐτοῦ κωλύσει ἀπὸ σοῦ τοῦ θάψαι τὸν νεκρόν σου ἐκεῖ. ⁷ἀναστὰς δὲ Αβρααμ προσεκύνησεν τῷ λαῷ τῆς γῆς, τοῖς υἱοῖς Χετ, ⁸καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς Αβρααμ λέγων Εἰ ἔχετε τῇ ψυχῇ ὑμῶν ὥστε θάψαι τὸν νεκρόν μου ἀπὸ προσώπου μου, ἀκούσατέ μου καὶ λαλήσατε περὶ ἐμοῦ Εφρων τῷ τοῦ Σααρ, ⁹καὶ δότω μοι τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὃ ἐστιν αὐτῷ, τὸ δὲ ἐν μέρει τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ. ἀργυρίου τοῦ ἀξίου δότω μοι αὐτὸν ἐν ὑμῖν εἰς κτῆσιν μνημείου. ¹⁰Εφρων δὲ ἐκάθητο ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Χετ. ἀποκριθεὶς δὲ Εφρων ὁ Χετταῖος πρὸς Αβρααμ εἶπεν ἀκουόντων τῶν υἱῶν Χετ καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν λέγων ¹¹Παρ' ἐμοὶ γενοῦ, κύριε, καὶ ἄκουσόν μου. τὸν

ἀγρὸν καὶ τὸ σπῆλαιον τὸ ἐν αὐτῷ σοι δίδωμι· ἐναντίον πάντων τῶν πολιτῶν μου δέδωκά σοι· θάψου τὸν νεκρόν σου.¹² καὶ προσεκύνησεν Αβρααμ ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς¹³ καὶ εἶπεν τῷ Εφρων εἰς τὰ ὡτα τοῦ λαοῦ τῆς γῆς Ἐπειδὴ πρὸς ἐμοῦ εἴ, ἀκουσόν μου· τὸ ἀργύριον τοῦ ἀγροῦ λαβὲ παρ' ἐμοῦ, καὶ θάψω τὸν νεκρόν μου ἐκεῖ.¹⁴ ἀπεκρίθη δὲ Εφρων τῷ Αβρααμ λέγων¹⁵ Οὐχί, κύριε· ἀκήκοα. γῆ τετρακοσίων διδράχμων ἀργυρίου, ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ τί ἀν εἴη τοῦτο; σὺ δὲ τὸν νεκρόν σου θάψουν.¹⁶ καὶ ἤκουσεν Αβρααμ τοῦ Εφρων, καὶ ἀπεκατέστησεν Αβρααμ τῷ Εφρων τὸ ἀργύριον, ὃ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὡτα τῶν υἱῶν Χετ, τετρακόσια δίδραχμα ἀργυρίου δοκίμου ἐμπόροις.¹⁷ καὶ ἐστη ὁ ἀγρὸς Εφρων, ὃς ἦν ἐν τῷ διπλῷ σπηλαίῳ, ὃς ἐστιν κατὰ πρόσωπον Μαμβρη, ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπῆλαιον, ὃς ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ πᾶν δένδρον, ὃς ἦν ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃς ἐστιν ἐν τοῖς ὄροις αὐτοῦ κύκλῳ,¹⁸ τῷ Αβρααμ εἰς κτῆσιν ἐναντίον τῶν υἱῶν Χετ καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν.¹⁹ μετὰ ταῦτα ἔθαψεν Αβρααμ Σαρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀγροῦ τῷ διπλῷ, ὃς ἐστιν ἀπέναντι Μαμβρη (αὕτη ἐστὶν Χεβρων) ἐν τῇ γῇ Χανααν.²⁰ καὶ ἐκυρώθη ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπῆλαιον, ὃς ἦν ἐν αὐτῷ, τῷ Αβρααμ εἰς κτῆσιν τάφου παρὰ τῶν υἱῶν Χετ.

24 ¹Καὶ Αβρααμ ἦν πρεσβύτερος προβεβηκὼς ἡμερῶν, καὶ κύριος εὐλόγησεν τὸν Αβρααμ κατὰ πάντα. ²καὶ εἶπεν Αβρααμ τῷ παιδὶ αὐτοῦ τῷ πρεσβυτέρῳ τῆς οἰκίας αὐτοῦ τῷ ἀρχοντὶ πάντων τῶν αὐτοῦ Θὲς τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου,³ καὶ ἔξορκιῶ σε κύριον τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν θεὸν τῆς γῆς, ἵνα μὴ λάβῃς γυναῖκα τῷ υἱῷ μου Ισαακ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναναίων, μεθ' ὧν ἐγὼ οἰκῶ ἐν αὐτοῖς,⁴ ἀλλὰ εἰς τὴν γῆν μου, οὗ ἐγενόμην, πορεύσῃ καὶ εἰς τὴν φυλήν μου καὶ λήμψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου Ισαακ ἐκεῖθεν.⁵ εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς Μῆποτε οὐ βούλεται ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετ' ἐμοῦ ὅπισω εἰς τὴν γῆν ταύτην· ἀποστρέψω τὸν υἱόν σου εἰς τὴν γῆν, ὅθεν ἐξῆλθες ἐκεῖθεν;⁶ εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν Αβρααμ Πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸν υἱόν μου ἐκεῖ.⁷ κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ θεὸς τῆς γῆς, ὃς ἐλαβέν με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου καὶ ἐκ τῆς γῆς, ἥς ἐγενήθην, ὃς ἐλάλησέν μοι καὶ ὥμοσέν μοι λέγων Σοὶ δώσω τὴν γῆν ταύτην καὶ τῷ σπέρματί σου, αὐτὸς ἀποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ ἐμπροσθέν σου, καὶ λήμψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου Ισαακ ἐκεῖθεν.⁸ ἐὰν δὲ μὴ θέλῃ ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετὰ σοῦ εἰς τὴν ταύτην, καθαρὸς ἔσῃ ἀπὸ τοῦ ὅρκου τούτου· μόνον τὸν υἱόν μου μὴ ἀποστρέψῃς ἐκεῖ.⁹ καὶ ἔθηκεν ὁ παῖς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὑπὸ τὸν μηρὸν Αβρααμ τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ ὥμοσεν αὐτῷ περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

¹⁰ Καὶ ἐλαβεν ὁ παῖς δέκα καμήλους ἀπὸ τῶν καμήλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν εἰς τὴν πόλιν Ναχωρ.¹¹ καὶ ἐκοίμισεν τὰς καμήλους ἔξω τῆς πόλεως παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρατος τὸ πρὸς ὄψέ, ἥνικα ἐκπορεύονται αἱ ὑδρεύομεναι.¹² καὶ εἶπεν Κύριε ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Αβρααμ, εὐόδωσον ἐναντίον ἐμοῦ σήμερον καὶ ποίησον ἔλεος μετὰ τοῦ κυρίου μου Αβρααμ.¹³ ἴδού ἐγὼ ἐστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὄρατος, αἱ δὲ θυγατέρες τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν ἐκπορεύονται ἀντλῆσαι ὑδωρ,¹⁴ καὶ ἐσται ἡ παρθένος, ἢ ἂν ἐγὼ εἴπω Ἐπίκλινον τὴν ὑδρίαν σου, ἵνα πίω, καὶ εἴπη μοι Πίε, καὶ τὰς καμήλους σου

ποτιῶ, ἔως ἀν παύσωνται πίνουσαι, ταύτην ἡτοίμασας τῷ παιδὶ σου Ισαακ, καὶ ἐν τούτῳ γνώσομαι ὅτι ἐποίησας ἔλεος τῷ κυρίῳ μου Αβρααμ.¹⁵καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι αὐτὸν λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ, καὶ ἴδοὺ Ρεβεκκα ἔξεπορεύετο ἡ τεχθεῖσα Βαθουηλ υἱῷ Μελχας τῆς γυναικὸς Ναχωρ ἀδελφοῦ δὲ Αβρααμ ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὄμων αὐτῆς.¹⁶ἡ δὲ παρθένος ἦν καλὴ τῇ ὄψει σφόδρα· παρθένος ἦν, ἀνὴρ οὐκ ἔγνω αὐτήν. καταβᾶσα δὲ ἐπὶ τὴν πηγὴν ἔπλησεν τὴν ὑδρίαν καὶ ἀνέβη.¹⁷ἐπέδραμεν δὲ ὁ παῖς εἰς συνάντησιν αὐτῆς καὶ εἶπεν Πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου.¹⁸ἡ δὲ εἶπεν Πίε, κύριε. καὶ ἔσπευσεν καὶ καθεῖλεν τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς καὶ ἐπότισεν αὐτόν,¹⁹ἔως ἐπαύσατο πίνων. καὶ εἶπεν Καὶ ταῖς καμήλοις σου ὑδρεύσομαι, ἔως ἀν πᾶσαι πίωσιν.²⁰καὶ ἔσπευσεν καὶ ἔξεκένωσεν τὴν ὑδρίαν εἰς τὸ ποτιστήριον καὶ ἔδραμεν ἔτι ἐπὶ τὸ φρέαρ ἀντλῆσαι καὶ ὑδρεύσατο πάσαις ταῖς καμήλοις.²¹ὁ δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανεν αὐτὴν καὶ παρεσιώπα τοῦ γνῶναι εἰ εὔόδωκεν κύριος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἥ οὐ.²²ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐπαύσαντο πᾶσαι αἱ κάμηλοι πίνουσαι, ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος ἐνώτια χρυσᾶ ἀνὰ δραχμὴν ὀλκῆς καὶ δύο ψέλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς, δέκα χρυσῶν ὀλκὴ αὐτῶν.²³καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὴν καὶ εἶπεν Θυγάτηρ τίνος εἴ; ἀνάγγειλόν μοι· εἰ ἔστιν παρὰ τῷ πατρὶ σου τόπος ἡμῖν καταλῦσαι;²⁴καὶ εἶπεν αὐτῷ Θυγάτηρ Βαθουηλ εἰμὶ ἐγὼ τοῦ Μελχας, ὃν ἔτεκεν τῷ Ναχωρ.²⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ Καὶ ἄχυρα καὶ χορτάσματα πολλὰ παρ’ ἡμῖν καὶ τόπος τοῦ καταλῦσαι.²⁶καὶ εὐδοκήσας ὁ ἄνθρωπος προσεκύνησεν κυρίῳ²⁷καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Αβρααμ, ὃς οὐκ ἐγκατέλιπεν τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τοῦ κυρίου μου· ἐμὲ εὔόδωκεν κύριος εἰς οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου.

²⁸Καὶ δραμοῦσα ἡ παῖς ἀπήγγειλεν εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτῆς κατὰ τὰ ρήματα ταῦτα.²⁹τῇ δὲ Ρεβεκκα ἀδελφὸς ἦν, ὁ ὄνομα Λαβαν· καὶ ἔδραμεν Λαβαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔξω ἐπὶ τὴν πηγήν.³⁰καὶ ἐγένετο ἡνίκα εἶδεν τὰ ἐνώτια καὶ τὰ ψέλια ἐπὶ τὰς χεῖρας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ καὶ ὅτε ἤκουσεν τὰ ρήματα Ρεβεκκας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ λεγούσης Οὔτως λελάληκέν μοι ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἥλθεν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἐστηκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν καμήλων ἐπὶ τῆς πηγῆς³¹καὶ εἶπεν αὐτῷ Δεῦρο εἰσελθε· εὐλογητὸς κύριος· ἵνα τί ἔστηκας ἔξω; ἐγὼ δὲ ἡτοίμακα τὴν οἰκίαν καὶ τόπον ταῖς καμήλοις.³²εἰσῆλθεν δὲ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἀπέσαξεν τὰς καμήλους. καὶ ἔδωκεν ἄχυρα καὶ χορτάσματα ταῖς καμήλοις καὶ ὕδωρ νίψασθαι τοῖς ποσὶν αὐτοῦ καὶ τοῖς ποσὶν τῶν ἀνδρῶν τῶν μετ’ αὐτοῦ.³³καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτους φαγεῖν. καὶ εἶπεν Οὐ μὴ φάγω ἔως τοῦ λαλῆσαι με τὰ ρήματά μου. καὶ εἶπαν Λάλησον.

³⁴Καὶ εἶπεν Παῖς Αβρααμ ἐγώ εἰμι.³⁵κύριος δὲ εὐλόγησεν τὸν κύριόν μου σφόδρα, καὶ ὑψώθη· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ πρόβατα καὶ μόσχους, ἀργύριον καὶ χρυσίον, παῖδας καὶ παιδίσκας, καμήλους καὶ ὄνους.³⁶καὶ ἔτεκεν Σαρρα ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου μου υἱὸν ἔνα τῷ κυρίῳ μου μετὰ τὸ γηρᾶσαι αὐτόν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὅσα ἦν αὐτῷ.³⁷καὶ ὥρκισέν με ὁ κύριός μου λέγων Οὐ λήμψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναναίων, ἐν οἷς ἐγὼ παροικῶ ἐν τῇ γῇ αὐτῶν,³⁸ἀλλ’ ἥ εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου πορεύσῃ καὶ εἰς τὴν φυλήν μου καὶ λήμψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκεῖθεν.³⁹εἶπα δὲ τῷ

κυρίω μου Μήποτε ού πορεύσεται ἡ γυνὴ μετ' ἐμοῦ. ⁴⁰καὶ εἴπεν μοι Κύριος, ὃ εὐηρέστησα ἐναντίον αὐτοῦ, αὐτὸς ἀποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ μετὰ σοῦ καὶ εὔοδώσει τὴν ὁδόν σου, καὶ λήμψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκ τῆς φυλῆς μου καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου. ⁴¹τότε ἀθῶς ἔσῃ ἀπὸ τῆς ἀρᾶς μου· ἥνικα γὰρ ἐὰν ἔλθῃς εἰς τὴν ἐμὴν φυλὴν καὶ μή σοι δῶσιν, καὶ ἔσῃ ἀθῶς ἀπὸ τοῦ ὀρκισμοῦ μου.

⁴²καὶ ἔλθὼν σήμερον ἐπὶ τὴν πηγὴν εἴπα Κύριε ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Αβρααμ, εἰ σὺ εὔοδοῖς τὴν ὁδόν μου, ἦν νῦν ἐγὼ πορεύομαι ἐπ' αὐτήν, ⁴³ἰδοὺ ἐγὼ ἐφέστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἀνθρώπων τῆς πόλεως ἔξελεύσονται ὑδρεύσασθαι ὕδωρ, καὶ ἔσται ἡ παρθένος, ἣ ἀν ἐγὼ εἴπω Πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου, ⁴⁴καὶ εἴπῃ μοι Καὶ σὺ πίε, καὶ ταῖς καμήλοις σου ὑδρεύσομαι, αὕτη ἡ γυνὴ, ἦν ἡτοίμασεν κύριος τῷ ἑαυτῷ θεράποντι Ισαακ, καὶ ἐν τούτῳ γνώσομαι ὅτι πεποίηκας ἔλεος τῷ κυρίῳ μου Αβρααμ. ⁴⁵καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι με λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ εὐθὺς Ρεβεκκα ἔξεπορεύετο ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὄμων καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν πηγὴν καὶ ὑδρεύσατο. εἴπα δὲ αὐτῇ Πότισόν με. ⁴⁶καὶ σπεύσασα καθεῖλεν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς καὶ εἴπεν Πίε σύ, καὶ τὰς καμήλους σου ποτιῶ. καὶ ἔπιον, καὶ τὰς καμήλους μου ἐπότισεν.

⁴⁷καὶ ἡρώτησα αὐτήν καὶ εἴπα Τίνος εἰ θυγάτηρ; ἡ δὲ ἔφη Θυγάτηρ Βαθουηλ εἰμὶ τοῦ νίοῦ Ναχωρ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Μελχα. καὶ περιέθηκα αὐτῇ τὰ ἐνώπια καὶ τὰ ψέλια περὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς. ⁴⁸καὶ εὔδοκήσας προσεκύνησα κυρίω καὶ εὐλόγησα κύριον τὸν θεὸν τοῦ κυρίου μου Αβρααμ, ὃς εὐόδωσέν μοι ἐν ὁδῷ ἀληθείας λαβεῖν τὴν θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ⁴⁹εὶς οὖν ποιεῖτε ὑμεῖς ἔλεος καὶ δικαιοσύνην πρὸς τὸν κύριόν μου, ἀπαγγείλατέ μοι, εἰ δὲ μή, ἀπαγγείλατέ μοι, ἵνα ἐπιστρέψω εἰς δεξιὰν ἢ εἰς ἀριστεράν.

⁵⁰Αποκριθεὶς δὲ Λαβαν καὶ Βαθουηλ εἴπαν Παρὰ κυρίου ἔξηλθεν τὸ πρόσταγμα τοῦτο· οὐ δυνησόμεθα οὖν σοι ἀντειπεῖν κακὸν καλῶ. ⁵¹ἰδοὺ Ρεβεκκα ἐνώπιόν σου· λαβὼν ἀπότρεχε, καὶ ἔστω γυνὴ τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου, καθὰ ἐλάλησεν κύριος. ⁵²ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν παῖδα τὸν Αβρααμ τῶν ῥημάτων τούτων προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν κυρίω. ⁵³καὶ ἔξενέγκας ὁ παῖς σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἴματισμὸν ἔδωκεν Ρεβεκκα καὶ δῶρα ἔδωκεν τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς καὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς. ⁵⁴καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, καὶ ἐκοιμήθησαν.

Καὶ ἀναστὰς πρωὶ εἴπεν Ἐκπέμψατέ με, ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου. ⁵⁵εἴπαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς καὶ ἡ μήτηρ Μεινάτω ἡ παρθένος μεθ' ἡμῶν ἡμέρας ὡσεὶ δέκα, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεται. ⁵⁶δὲ εἴπεν πρὸς αὐτούς Μὴ κατέχετέ με, καὶ κύριος εὐόδωσεν τὴν ὁδόν μου· ἐκπέμψατέ με, ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου. ⁵⁷οἱ δὲ εἴπαν Καλέσωμεν τὴν παῖδα καὶ ἐρωτήσωμεν τὸ στόμα αὐτῆς. ⁵⁸καὶ ἐκάλεσαν Ρεβεκκαν καὶ εἴπαν αὐτῇ Πορεύσῃ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ἡ δὲ εἴπεν Πορεύσομαι. ⁵⁹καὶ ἔξεπεμψαν Ρεβεκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς καὶ τὸν παῖδα τὸν Αβρααμ καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. ⁶⁰καὶ εὐλόγησαν Ρεβεκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν καὶ εἴπαν αὐτῇ Ἀδελφὴ ἡμῶν εἰ· γίνου εἰς χιλιάδας μυριάδων, καὶ κληρονομησάτω τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν

ύπεναντίων. ⁶¹ἀναστᾶσα δὲ Ρεβεκκα καὶ αἱ ἄβραι αὐτῆς ἐπέβησαν ἐπὶ τὰς καμήλους καὶ ἐπορεύθησαν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀναλαβὼν ὁ παῖς τὴν Ρεβεκκαν ἀπῆλθεν.

⁶²Ισαακ δὲ ἐπορεύετο διὰ τῆς ἑρήμου κατὰ τὸ φρέαρ τῆς ὥράσεως· αὐτὸς δὲ κατώκει ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς λίβα. ⁶³καὶ ἔξῆλθεν Ισαακ ἀδολεσχῆσαι εἰς τὸ πεδίον τὸ πρὸς δείλης καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὁφθαλμοῖς εἶδεν καμήλους ἐρχομένας. ⁶⁴καὶ ἀναβλέψασα Ρεβεκκα τοῖς ὁφθαλμοῖς εἶδεν τὸν Ισαακ καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς καμήλου ⁶⁵καὶ εἴπεν τῷ παιδί Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ πορευόμενος ἐν τῷ πεδίῳ εἰς συνάντησιν ἡμῖν; εἴπεν δὲ ὁ παῖς Οὔτός ἐστιν ὁ κύριός μου. ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ θέριστρον περιεβάλετο. ⁶⁶καὶ διηγήσατο ὁ παῖς τῷ Ισαακ πάντα τὰ ῥήματα, ἢ ἐποίησεν. ⁶⁷εἰσῆλθεν δὲ Ισαακ εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν τὴν Ρεβεκκαν, καὶ ἐγένετο αὐτοῦ γυνή, καὶ ἤγάπησεν αὐτήν· καὶ παρεκλήθη Ισαακ περὶ Σαρρας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

25 ¹Προσθέμενος δὲ Αβρααμ ἔλαβεν γυναῖκα, ἣ ὄνομα Χεττουρα. ²ἔτεκεν δὲ αὐτῷ τὸν Ζεμραν καὶ τὸν Ιεξαν καὶ τὸν Μαδαν καὶ τὸν Μαδιαμ καὶ τὸν Ιεσβοκ καὶ τὸν Σωνε. ³Ιεξαν δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαβα καὶ τὸν Θαιμαν καὶ τὸν Δαιδαν· υἱοὶ δὲ Δαιδαν ἐγένοντο Ραγουηλ καὶ Ναβδεηλ καὶ Ασσουριμ καὶ Λατουσιμ καὶ Λοωμιμ. ⁴υἱοὶ δὲ Μαδιαμ· Γαιφα καὶ Αφερ καὶ Ενωχ καὶ Αβιρα καὶ Ελραγα. πάντες οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Χεττουρας.

5⁵Ἐδωκεν δὲ Αβρααμ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ Ισαακ τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ⁶καὶ τοῖς υἱοῖς τῶν παλλακῶν αὐτοῦ ἔδωκεν Αβρααμ δόματα καὶ ἔξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ Ισαακ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἔτι ζῶντος αὐτοῦ πρὸς ἀνατολὰς εἰς γῆν ἀνατολῶν.

⁷Ταῦτα δὲ τὰ ἔτη ἡμερῶν ζωῆς Αβρααμ, ὅσα ἔζησεν· ἐκατὸν ἑβδομήκοντα πέντε ἔτη. ⁸καὶ ἐκλιπὼν ἀπέθανεν Αβρααμ ἐν γήρει καλῷ πρεσβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ⁹καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ισαακ καὶ Ισμαηλ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν εἰς τὸν ἀγρὸν Εφρων τοῦ Σααρ τοῦ Χετταίου, ὃ ἐστιν ἀπέναντι Μαμβρη, ¹⁰τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον, ὃ ἐκτήσατο Αβρααμ παρὰ τῶν υἱῶν Χετ, ἐκεῖ ἔθαψαν Αβρααμ καὶ Σαρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. ¹¹ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Αβρααμ εὐλόγησεν ὁ θεὸς Ισαακ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ κατώκησεν Ισαακ παρὰ τὸ φρέαρ τῆς ὥράσεως.

¹²Αὕται δὲ αἱ γενέσεις Ισμαηλ τοῦ υἱοῦ Αβρααμ, ὃν ἔτεκεν Αγαρ ἡ παιδίσκη Σαρρας τῷ Αβρααμ, ¹³καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν υἱῶν Ισμαηλ κατ' ὄνομα τῶν γενεῶν αὐτοῦ· πρωτότοκος Ισμαηλ Ναβαιωθ καὶ Κηδαρ καὶ Ναβδεηλ καὶ Μασσαμ ¹⁴καὶ Μασμα καὶ Ιδουμα καὶ Μασση ¹⁵καὶ Χοδδαδ καὶ Θαιμαν καὶ Ιετουρ καὶ Ναφες καὶ Κεδμα. ¹⁶οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ Ισμαηλ καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα αὐτῶν ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν· δώδεκα ἄρχοντες κατὰ ἔθνη αὐτῶν. ¹⁷καὶ ταῦτα τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Ισμαηλ· ἐκατὸν τριάκοντα ἑπτὰ ἔτη· καὶ ἐκλιπὼν ἀπέθανεν καὶ προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ. ¹⁸κατώκησεν δὲ ἀπὸ Ευιλατ ἔως Σουρ, ἡ ἐστιν κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου, ἔως ἐλθεῖν πρὸς Ἀσσυρίους· κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατώκησεν.

¹⁹Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Ισαακ τοῦ υἱοῦ Αβρααμ. Αβρααμ ἐγένυνησεν τὸν Ισαακ. ²⁰Ἵν δὲ Ισαακ ἐτῶν τεσσαράκοντα, ὅτε ἔλαβεν τὴν Ρεβεκκαν θυγατέρα Βαθουηλ τοῦ Σύρου ἐκ τῆς Μεσοποταμίας ἀδελφὴν Λαβαν τοῦ Σύρου ἔαυτῷ γυναικά. ²¹ἔδειτο δὲ Ισαακ κυρίου περὶ Ρεβεκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅτι στεῖρα ἦν· ἐπήκουσεν δὲ αὐτοῦ ὁ θεός, καὶ ἔλαβεν ἐν γαστρὶ Ρεβεκκα ἡ γυνὴ αὐτοῦ. ²²ἐσκίρτων δὲ τὰ παιδία ἐν αὐτῇ· εἴπεν δέ Εἰ οὕτως μοι μέλλει γίνεσθαι, ἵνα τί μοι τοῦτο; ἐπορεύθη δὲ πυθέσθαι παρὰ κυρίου, ²³καὶ εἶπεν κύριος αὐτῇ

Δύο ἔθνη ἐν τῇ γαστρί σού εἰσιν,
καὶ δύο λαοὶ ἐκ τῆς κοιλίας σου διασταλήσονται·
καὶ λαὸς λαοῦ ὑπερέξει,
καὶ ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι.

²⁴καὶ ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ τῇδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. ²⁵ἔξῆλθεν δὲ ὁ υἱὸς ὁ πρωτότοκος πυρράκης, ὅλος ὥστε δορὰ δασύς· ἐπωνόμασεν δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ήσαυ. ²⁶καὶ μετὰ τοῦτο ἔξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπειλημμένη τῆς πτέρνης Ήσαυ· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ιακωβ. Ισαακ δὲ ἦν ἐτῶν ἔξήκοντα, ὅτε ἔτεκεν αὐτοὺς Ρεβεκκα.

²⁷Ηύξηθησαν δὲ οἱ νεανίσκοι, καὶ ἦν Ήσαυ ἄνθρωπος εἰδὼς κυνηγεῖν ἄγροικος, Ιακωβ δὲ ἦν ἄνθρωπος ἀπλαστος οἰκῶν οἰκίαν. ²⁸ἡγάπησεν δὲ Ισαακ τὸν Ήσαυ, ὅτι ἡ θήρα αὐτοῦ βρῶσις αὐτῷ· Ρεβεκκα δὲ ἡγάπα τὸν Ιακωβ. ²⁹ἡψησεν δὲ Ιακωβ ἔψεμα. ἥλθεν δὲ Ήσαυ ἐκ τοῦ πεδίου ἐκλείπων, ³⁰καὶ εἶπεν Ήσαυ τῷ Ιακωβ Γεῦσόν με ἀπὸ τοῦ ἐψέματος τοῦ πυρροῦ τούτου, ὅτι ἐκλείπω. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Εδωμ. ³¹εἶπεν δὲ Ιακωβ τῷ Ήσαυ Ἀπόδου μοι σήμερον τὰ πρωτοτόκιά σου ἐμοὶ. ³²εἶπεν δὲ Ήσαυ Ἰδοὺ ἐγὼ πορεύομαι τελευτῶν, καὶ ἵνα τί μοι ταῦτα τὰ πρωτοτόκια; ³³καὶ εἶπεν αὐτῷ Ιακωβ Ὄμοσόν μοι σήμερον. καὶ ὤμοσεν αὐτῷ· ἀπέδοτο δὲ Ήσαυ τὰ πρωτοτόκια τῷ Ιακωβ. ³⁴Ιακωβ δὲ ἔδωκεν τῷ Ήσαυ ἄρτον καὶ ἔψεμα φακοῦ, καὶ ἔφαγεν καὶ ἔπιεν καὶ ἀναστὰς ὥχετο· καὶ ἐφαύλισεν Ήσαυ τὰ πρωτοτόκια.

²⁶ Ἡγένετο δὲ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς χωρὶς τοῦ λιμοῦ τοῦ πρότερον, ὃς ἐγένετο ἐν τῷ χρόνῳ τῷ Αβρααμ· ἐπορεύθη δὲ Ισαακ πρὸς Αβιμελεχ βασιλέα Φυλιστιμ εἰς Γεραρα. ²Ὤφθη δὲ αὐτῷ κύριος καὶ εἶπεν Μή καταβῆς εἰς Αἴγυπτον· κατοίκησον δὲ ἐν τῇ γῇ, ἢ ἂν σοι εἴπω. ³καὶ παροίκει ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ καὶ εὐλογήσω σε· σοὶ γὰρ καὶ τῷ σπέρματί σου δώσω πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην καὶ στήσω τὸν ὄρκον μου, δὸν ὡμοσα Αβρααμ τῷ πατρί σου. ⁴καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ δώσω τῷ σπέρματί σου πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ⁵ἀνθ' ὧν ὑπήκουσεν Αβρααμ ὁ πατήρ σου τῆς ἐμῆς φωνῆς καὶ ἐφύλαξεν τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ δικαιώματά μου καὶ τὰ νόμιμά μου. ⁶καὶ κατώκησεν Ισαακ ἐν Γεραροῖς.

⁷Ἐπηρώτησαν δὲ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ Ρεβεκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Ἀδελφή μού ἐστιν· ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν ὅτι Γυνὴ μού ἐστιν, μήποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ

Ρεβεκκας, ὅτι ὥραία τῇ ὄψει ἡν. ⁸ἐγένετο δὲ πολυχρόνιος ἐκεῖ· παρακύψας δὲ Αβιμελεχ ὁ βασιλεὺς Γεραρων διὰ τῆς θυρίδος εἶδεν τὸν Ισαακ παίζοντα μετὰ Ρεβεκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. ⁹ἐκάλεσεν δὲ Αβιμελεχ τὸν Ισαακ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀρα γε γυνὴ σου ἔστιν· τί ὅτι εἶπας Ἄδελφή μου ἔστιν; εἶπεν δὲ αὐτῷ Ισαακ Εἶπα γάρ Μήποτε ἀποθάνω δι' αὐτήν. ¹⁰εἶπεν δὲ αὐτῷ Αβιμελεχ Τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μικροῦ ἐκοιμήθη τις τοῦ γένους μου μετὰ τῆς γυναικός σου, καὶ ἐπήγαγες ἐφ' ἡμᾶς ἄγνοιαν. ¹¹συνέταξεν δὲ Αβιμελεχ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ λέγων Πᾶς ὁ ἀπτόμενος τοῦ ἀνθρώπου τούτου ἢ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ θανάτου ἔνοχος ἔσται.

¹²Ἐσπειρεν δὲ Ισαακ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ἐκατοστεύουσαν κριθήν. εὐλόγησεν δὲ αὐτὸν κύριος. ¹³καὶ ὑψώθη ὁ ἄνθρωπος καὶ προβαίνων μείζων ἐγίνετο, ἔως οὗ μέγας ἐγένετο σφόδρα. ¹⁴ἐγένετο δὲ αὐτῷ κτήνη προβάτων καὶ κτήνη βοῶν καὶ γεώργια πολλά. ἐξήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ Φυλιστιιμ, ¹⁵καὶ πάντα τὰ φρέατα, ἀ ὥρυξαν οἱ παῖδες τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιιμ καὶ ἐπλησαν αὐτὰ γῆς. ¹⁶εἶπεν δὲ Αβιμελεχ πρὸς Ισαακ Ἀπελθε ἀφ' ἡμῶν, ὅτι δυνατώτερος ἡμῶν ἐγένου σφόδρα. ¹⁷καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Ισαακ καὶ κατέλυσεν ἐν τῇ φάραγγι Γεραρων καὶ κατώκησεν ἐκεῖ. ¹⁸καὶ πάλιν Ισαακ ὥρυξεν τὰ φρέατα τοῦ ὄδατος, ἀ ὥρυξαν οἱ παῖδες Αβρααμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιιμ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Αβρααμ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοῖς ὄνόματα κατὰ τὰ ὄνόματα, ἀ ἐπωνόμασεν Αβρααμ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ¹⁹καὶ ὥρυξαν οἱ παῖδες Ισαακ ἐν τῇ φάραγγι Γεραρων καὶ εὗρον ἐκεῖ φρέαρ ὄδατος ζῶντος. ²⁰καὶ ἐμαχέσαντο οἱ ποιμένες Γεραρων μετὰ τῶν ποιμένων Ισαακ φάσκοντες αὐτῶν εἶναι τὸ ὄδωρ. καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ φρέατος Ἀδικία· ἡδίκησαν γὰρ αὐτόν. ²¹ἀπάρας δὲ Ισαακ ἐκεῖθεν ὥρυξεν φρέαρ ἔτερον, ἐκρίνοντο δὲ καὶ περὶ ἐκείνου· καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐχθρία. ²²ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν ὥρυξεν φρέαρ ἔτερον, καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο περὶ αὐτοῦ· καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Εύρυχωρία λέγων Διότι νῦν ἐπλάτυνεν κύριος ἡμῖν καὶ ηὔξησεν ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς.

²³Ανέβη δὲ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου. ²⁴καὶ ὥφθη αὐτῷ κύριος ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ εἶπεν Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς Αβρααμ τοῦ πατρός σου· μὴ φοβοῦ· μετὰ σοῦ γάρ εἰμι καὶ ἡὐλόγηκά σε καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου διὰ Αβρααμ τὸν πατέρα σου. ²⁵καὶ ὡκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον καὶ ἐπεκαλέσατο τὸ ὄνομα κυρίου καὶ ἐπήξεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ. ὥρυξαν δὲ ἐκεῖ οἱ παῖδες Ισαακ φρέαρ. ²⁶καὶ Αβιμελεχ ἐπορεύθη πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Γεραρων καὶ Οχοζαθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ καὶ Φικολ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ²⁷καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ισαακ Ἰνα τί ἥλθατε πρός με; ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατέ με καὶ ἀπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν. ²⁸καὶ εἶπαν Ἰδόντες ἑωράκαμεν ὅτι ἡν κύριος μετὰ σοῦ, καὶ εἶπαμεν Γενέσθω ἀρὰ ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ, καὶ διαθησόμεθα μετὰ σοῦ διαθήκην ²⁹μὴ ποιήσειν μεθ' ἡμῶν κακόν, καθότι ἡμεῖς σε οὐκ ἐβδελυξάμεθα, καὶ δὲ τρόπον ἐχρησάμεθά σοι καλῶς καὶ ἐξαπεστείλαμέν σε μετ' εἰρήνης· καὶ νῦν σὺ εὐλογητὸς ὑπὸ κυρίου. ³⁰καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς δοχήν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. ³¹καὶ ἀναστάντες τὸ πρωὶ ὥμοσαν ἄνθρωπος τῷ

πλησίον αύτοῦ, καὶ ἐξαπέστειλεν αύτοὺς Ισαακ, καὶ ἀπώχοντο ἀπ' αὐτοῦ μετὰ σωτηρίας. ³²Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ παραγενόμενοι οἱ παῖδες Ισαακ ἀπήγγειλαν αὐτῷ περὶ τοῦ φρέατος, οὗ ὥρυξαν, καὶ εἶπαν Οὓχ εὔρομεν ὅδωρ. ³³καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Ὁρκος· διὰ τοῦτο ὄνομα τῇ πόλει Φρέαρ ὅρκου ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας.

³⁴Ἦν δὲ Ησαυ ἑτῶν τεσσαράκοντα καὶ ἔλαβεν γυναῖκα Ιουδιν τὴν θυγατέρα Βεηρ τοῦ Χετταίου καὶ τὴν Βασεμμαθ θυγατέρα Αἰλων τοῦ Ευαίου. ³⁵καὶ ἦσαν ἐρίζουσαι τῷ Ισαακ καὶ τῇ Ρεβεκκα.

27 ¹Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ γηρᾶσαι Ισαακ καὶ ἡμβλύνθησαν οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ τοῦ ὄραν, καὶ ἐκάλεσεν Ησαυ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρεσβύτερον καὶ εἶπεν αὐτῷ Υἱέ μου· καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ. ²καὶ εἶπεν Ἰδοὺ γεγήρακα καὶ οὐ γινώσκω τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς μου· ³νῦν οὖν λαβέ τὸ σκεῦός σου, τὴν τε φαρέτραν καὶ τὸ τόξον, καὶ ἔξελθε εἰς τὸ πεδίον καὶ θήρευσόν μοι θήραν ⁴καὶ ποίησόν μοι ἐδέσματα, ὡς φιλῶ ἐγώ, καὶ ἔνεγκέ μοι, ἵνα φάγω, ὅπως εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχή μου πρὶν ἀποθανεῖν με. ⁵Ρεβεκκα δὲ ἤκουσεν λαλοῦντος Ισαακ πρὸς Ησαυ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπορεύθη δὲ Ησαυ εἰς τὸ πεδίον θηρεῦσαι θήραν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ⁶Ρεβεκκα δὲ εἶπεν πρὸς Ιακωβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν ἐλάσσων Ἰδὲ ἐγώ ἤκουσα τοῦ πατρός σου λαλοῦντος πρὸς Ησαυ τὸν ἀδελφόν σου λέγοντος ⁷Ἐνεγκόν μοι θήραν καὶ ποίησόν μοι ἐδέσματα, καὶ φαγὼν εὐλογήσω σε ἐναντίον κυρίου πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με. ⁸νῦν οὖν, υἱέ, ἄκουσόν μου, καθὰ ἐγώ σοι ἐντέλλομαι, ⁹καὶ πορευθεὶς εἰς τὰ πρόβατα λαβέ μοι ἐκεῖθεν δύο ἐρίφους ἀπαλοὺς καὶ καλούς, καὶ ποιήσω αὐτοὺς ἐδέσματα τῷ πατρί σου, ὡς φιλεῖ, ¹⁰καὶ εἰσοίσεις τῷ πατρί σου, καὶ φάγεται, ὅπως εὐλογήσῃ σε ὁ πατήρ σου πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν αὐτόν.

¹¹εἶπεν δὲ Ιακωβ πρὸς Ρεβεκκαν τὴν μητέρα αὐτοῦ ¹²Ἐστιν Ησαυ ὁ ἀδελφός μου ἀνὴρ δασύς, ἐγὼ δὲ ἀνὴρ λεῖος. ¹³μήποτε ψηλαφήσῃ με ὁ πατήρ μου, καὶ ἔσομαι ἐναντίον αὐτοῦ ὡς καταφρονῶν καὶ ἐπάξω ἐπ' ἐμαυτὸν κατάραν καὶ οὐκ εὐλογίαν. ¹⁴εἶπεν δὲ αὐτῷ ἡ μήτηρ Ἐπ' ἐμὲ ἡ κατάρα σου, τέκνον· μόνον ὑπάκουσον τῆς φωνῆς μου καὶ πορευθεὶς ἔνεγκέ μοι. ¹⁵πορευθεὶς δὲ ἔλαβεν καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρί, καὶ ἐποίησεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐδέσματα, καθὰ ἐφίλει ὁ πατήρ αὐτοῦ. ¹⁶καὶ λαβοῦσα Ρεβεκκα τὴν στολὴν Ησαυ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου τὴν καλήν, ἡ ἦν παρ' αὐτῇ ἐν τῷ οἴκῳ, ἐνέδυσεν Ιακωβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον ¹⁷καὶ τὰ δέρματα τῶν ἐρίφων περιέθηκεν ἐπὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰ γυμνὰ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ ¹⁸καὶ ἔδωκεν τὰ ἐδέσματα καὶ τοὺς ἄρτους, οὓς ἐποίησεν, εἰς τὰς χεῖρας Ιακωβ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. ¹⁹καὶ εἰσήγεκεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ Ἐγώ Ησαυ ὁ πρωτότοκός σου· ἐποίησα, καθὰ ἐλάλησάς μοι· ἀναστὰς κάθισον καὶ φάγε τῆς θήρας μου, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή σου. ²⁰εἶπεν δὲ Ισαακ τῷ υἱῷ αὐτοῦ Τί τοῦτο, ὃ ταχὺ εὔρες, ὃ τέκνον; ὃ δὲ εἶπεν ²¹Ο παρέδωκεν κύριος ὁ θεός σου ἐναντίον μου. ²²εἶπεν δὲ Ισαακ τῷ Ιακωβ Ἐγγισόν μοι, καὶ ψηλαφήσω σε, τέκνον, εἰ σὺ εἴ ὁ υἱός μου Ησαυ ἡ οὕ. ²³ἤγγισεν δὲ Ιακωβ πρὸς Ισαακ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐψηλάφησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἡ μὲν φωνὴ φωνὴ Ιακωβ, αἱ δὲ χεῖρες χεῖρες Ησαυ. ²⁴καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτόν· ἦσαν γὰρ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ὡς αἱ χεῖρες Ησαυ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δασεῖαι· καὶ

ηὐλόγησεν αὐτόν. ²⁴καὶ εἶπεν Σὺ εῖ ὁ νιός μου Ἡσαυ; ὁ δὲ εἶπεν Ἐγώ. ²⁵καὶ εἶπεν Προσάγαγέ μοι, καὶ φάγομαι ἀπὸ τῆς θήρας σου, τέκνου, ἵνα εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχή μου. καὶ προσήγαγεν αὐτῷ, καὶ ἔφαγεν· καὶ εἰσήνεγκεν αὐτῷ οἶνον, καὶ ἔπιεν. ²⁶καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαακ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἔγγισόν μοι καὶ φίλησόν με, τέκνον. ²⁷καὶ ἐγγίσας ἐφίλησεν αὐτόν, καὶ ὥσφράνθη τὴν ὁσμὴν τῶν ἴματίων αὐτοῦ καὶ ηὐλόγησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν

Ίδού ὁσμὴ τοῦ υἱοῦ μου
ώς ὁσμὴ ἀγροῦ πλήρους, ὃν ηὐλόγησεν κύριος.
²⁸καὶ δώρη σοι ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ
καὶ ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς
καὶ πλῆθος σίτου καὶ οἴνου.
²⁹καὶ δουλευσάτωσάν σοι ἔθνη,
καὶ προσκυνήσουσίν σοι ἄρχοντες·
καὶ γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου,
καὶ προσκυνήσουσίν σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου.
ὁ καταρώμενός σε ἐπικατάρατος,
ὅ δὲ εὐλογῶν σε εὐλογημένος.

³⁰Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ παύσασθαι Ἰσαακ εὐλογοῦντα Ιακωβ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθεν Ιακωβ ἀπὸ προσώπου Ἰσαακ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἡσαυ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἦλθεν ἀπὸ τῆς θήρας. ³¹καὶ ἐποίησεν καὶ αὐτὸς ἐδέσματα καὶ προσήνεγκεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ εἶπεν τῷ πατρὶ Ἀναστήτῳ ὁ πατὴρ μου καὶ φαγέτω τῆς θήρας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή σου. ³²καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαακ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Τίς εἰ σύ; ὁ δὲ εἶπεν Ἐγώ εἰμι ὁ υἱός σου ὁ πρωτότοκος Ἡσαυ.
³³ἐξέστη δὲ Ἰσαακ ἔκστασιν μεγάλην σφόδρα καὶ εἶπεν Τίς οὖν ὁ θηρεύσας μοι θήραν καὶ εἰσενέγκας μοι; καὶ ἔφαγον ἀπὸ πάντων πρὸ τοῦ σε ἐλθεῖν καὶ ηὐλόγησα αὐτόν, καὶ εὐλογημένος ἔστω.
³⁴ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤκουσεν Ἡσαυ τὰ ρήματα Ἰσαακ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀνεβόησεν φωνὴν μεγάλην καὶ πικρὰν σφόδρα καὶ εἶπεν Εὐλόγησον δὴ κάμε, πάτερ. ³⁵εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἐλθὼν ὁ ἀδελφός σου μετὰ δόλου ἔλαβεν τὴν εὐλογίαν σου. ³⁶καὶ εἶπεν Δικαίως ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ιακωβ· ἐπτέρνικεν γάρ με ἥδη δεύτερον τοῦτο· τά τε πρωτοτόκιά μου εἰληφεν καὶ νῦν εἰληφεν τὴν εὐλογίαν μου. καὶ εἶπεν Ἡσαυ τῷ πατρὶ αὐτοῦ Οὐχ ὑπελίπω μοι εὐλογίαν, πάτερ; ³⁷ἀποκριθεὶς δὲ Ἰσαακ εἶπεν τῷ Ἡσαυ Εἰ κύριον αὐτὸν ἐποίησά σου καὶ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐποίησα αὐτοῦ οἰκέτας, σίτω καὶ οἴνω ἐστήρισα αὐτόν, σοὶ δὲ τί ποιήσω, τέκνον; ³⁸εἶπεν δὲ Ἡσαυ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ Μή εὐλογία μία σοὶ ἐστιν, πάτερ; εὐλόγησον δὴ κάμε, πάτερ. κατανυχθέντος δὲ Ἰσαακ ἀνεβόησεν φωνὴν Ἡσαυ καὶ ἔκλαυσεν. ³⁹ἀποκριθεὶς δὲ Ἰσαακ ὁ πατὴρ αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ

Ίδού ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς ἔσται ἡ κατοίκησίς σου
καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν.

⁴⁰καὶ ἐπὶ τῇ μαχαίρῃ σου ζήσῃ
καὶ τῷ ἀδελφῷ σου δουλεύσεις.
ἔσται δὲ ἡνίκα ἐὰν καθέλης,
καὶ ἐκλύσεις τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τραχήλου σου.

⁴¹Καὶ ἐνεκότει Ἡσαυ τῷ Ιακωβ περὶ τῆς εὐλογίας, ἣς εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ· εἶπεν δὲ Ἡσαυ ἐν τῇ διανοίᾳ Ἐγγισάτωσαν αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους τοῦ πατρός μου, ἵνα ἀποκτείνω Ιακωβ τὸν ἀδελφόν μου. ⁴²ἀπηγγέλη δὲ Ρεβεκκα τὰ ρήματα Ἡσαυ τοῦ νίοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ πέμψασα ἐκάλεσεν Ιακωβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰδού Ἡσαυ ὁ ἀδελφός σου ἀπειλεῖ σοι τοῦ ἀποκτεῖναί σε. ⁴³νῦν οὖν, τέκνον, ἀκουσόν μου τῆς φωνῆς καὶ ἀναστὰς ἀπόδραθι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Λαβαν τὸν ἀδελφόν μου εἰς Χαρραν ⁴⁴καὶ οἴκησον μετ' αὐτοῦ ἡμέρας τινὰς ἔως τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν ⁴⁵καὶ τὴν ὄργὴν τοῦ ἀδελφοῦ σου ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπιλάθηται ἀπεοίηκας αὐτῷ, καὶ ἀποστείλασα μεταπέμψομαι σε ἐκεῖθεν, μήποτε ἀτεκνωθῶ ἀπὸ τῶν δύο ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ μιᾶς.

⁴⁶Εἶπεν δὲ Ρεβεκκα πρὸς Ισαακ Προσώχθικα τῇ ζωῇ μου διὰ τὰς θυγατέρας τῶν υἱῶν Χετ· εἰ λήμψεται Ιακωβ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῆς γῆς ταύτης, ἵνα τί μοι ζῆν;
28 ¹προσκαλεσάμενος δὲ Ισαακ τὸν Ιακωβ εὐλόγησεν αὐτὸν καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ λέγων Οὐ λήμψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων Χανααν. ²ἀναστὰς ἀπόδραθι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν εἰς τὸν οἶκον Βαθουηλ τοῦ πατρὸς τῆς μητρός σου καὶ λαβὲ σεαυτῷ ἐκεῖθεν γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων Λαβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρός σου. ³ὁ δὲ θεός μου εὐλογήσαι σε καὶ αὐξήσαι σε καὶ πληθύναι σε, καὶ ἔσῃ εἰς συναγωγὰς ἔθνῶν. ⁴καὶ δώῃ σοι τὴν εὐλογίαν Αβρααμ τοῦ πατρός μου, σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ, κληρονομῆσαι τὴν γῆν τῆς παροικήσεώς σου, ἣν ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Αβρααμ. ⁵καὶ ἀπέστειλεν Ισαακ τὸν Ιακωβ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Λαβαν τὸν υἱὸν Βαθουηλ τοῦ Σύρου ἀδελφὸν δὲ Ρεβεκκας τῆς μητρὸς Ιακωβ καὶ Ἡσαυ.

⁶Εἶδεν δὲ Ἡσαυ ὅτι εὐλόγησεν Ισαακ τὸν Ιακωβ καὶ ἀπώχετο εἰς τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας λαβεῖν ἕαυτῷ ἐκεῖθεν γυναῖκα ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ λέγων Οὐ λήμψῃ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων Χανααν, ⁷καὶ ἤκουσεν Ιακωβ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας, ⁸καὶ εἶδεν Ἡσαυ ὅτι πονηραί εἰσιν αἱ θυγατέρες Χανααν ἐναντίον Ισαακ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ⁹καὶ ἐπορεύθη Ἡσαυ πρὸς Ισμαὴλ καὶ ἔλαβεν τὴν Μαελεθ θυγατέρα Ισμαὴλ τοῦ νίοῦ Αβρααμ ἀδελφὴν Ναβαιαθ πρὸς ταῖς γυναιξὶν αὐτοῦ γυναικα.

¹⁰Καὶ ἐξῆλθεν Ιακωβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὄρκου καὶ ἐπορεύθη εἰς Χαρραν. ¹¹καὶ ἀπήντησεν τόπῳ καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ· ἔδυ γάρ ὁ ἥλιος· καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου καὶ ἔθηκεν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. ¹²καὶ ἐνυπνιάσθη, καὶ ἴδοὺ κλίμαξ ἐστηριγμένη ἐν τῇ γῇ, ἣς ἡ κεφαλὴ ἀφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἐπ' αὐτῆς. ¹³ὁ δὲ κύριος ἐπεστήρικτο ἐπ' αὐτῆς καὶ εἶπεν Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς Αβρααμ τοῦ πατρός σου καὶ

ὁ θεὸς Ἰσαακ· μὴ φοβοῦ· ἡ γῆ, ἐφ' ἣς σὺ καθεύδεις ἐπ' αὐτῆς, σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου.
¹⁴καὶ ἔσται τὸ σπέρμα σου ὃς ἡ ἄμμος τῆς γῆς καὶ πλατυνθήσεται ἐπὶ θάλασσαν καὶ ἐπὶ λίβα καὶ
 ἐπὶ βορρᾶν καὶ ἐπὶ ἀνατολάς, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῷ
 σπέρματί σου. ¹⁵καὶ ἴδού ἐγὼ μετὰ σοῦ διαφυλάσσων σε ἐν τῇ ὁδῷ πάσῃ, οὐ ἐὰν πορευθῆς, καὶ
 ἀποστρέψω σε εἰς τὴν γῆν ταύτην, ὅτι οὐ μή σε ἐγκαταλίπω ἔως τοῦ ποιῆσαι με πάντα, ὅσα
 ἐλάλησά σοι. ¹⁶καὶ ἔξηγέρθη Ἰακωβ ἀπὸ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ καὶ εἶπεν ὅτι "Ἐστιν κύριος ἐν τῷ τόπῳ
 τούτῳ, ἐγὼ δὲ οὐκ ἔδειν. ¹⁷καὶ ἐφοβήθη καὶ εἶπεν Ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος· οὐκ ἔστιν τοῦτο ἀλλ' ἡ
 οἴκος θεοῦ, καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ. ¹⁸καὶ ἀνέστη Ἰακωβ τὸ πρωῒ καὶ ἔλαβεν τὸν λίθον, ὃν
 ὑπέθηκεν ἐκεῖ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν στήλην καὶ ἐπέχεεν ἔλαιον ἐπὶ τὸ ἄκρον
 αὐτῆς. ¹⁹καὶ ἐκάλεσεν Ἰακωβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Οἶκος θεοῦ· καὶ Οὐλαμλους ἦν ὄνομα τῇ
 πόλει τὸ πρότερον. ²⁰καὶ ηὔξατο Ἰακωβ εὐχὴν λέγων Ἐὰν ἡ κύριος ὁ θεὸς μετ' ἐμοῦ καὶ διαφυλάξῃ
 με ἐν τῇ ὁδῷ ταύτη, ἡ ἐγὼ πορεύομαι, καὶ δῷ μοι ἄρτον φαγεῖν καὶ ἴμάτιον περιβαλέσθαι ²¹καὶ
 ἀποστρέψῃ με μετὰ σωτηρίας εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, καὶ ἔσται μοι κύριος εἰς θέον, ²²καὶ ὁ
 λίθος οὗτος, ὃν ἔστησε στήλην, ἔσται μοι οἴκος θεοῦ, καὶ πάντων, ὃν ἐάν μοι δῷς, δεκάτην
 ἀποδεκατώσω αὐτά σοι.

29 ¹Καὶ ἔξάρας Ἰακωβ τοὺς πόδας ἐπορεύθη εἰς γῆν ἀνατολῶν πρὸς Λαβαν τὸν υἱὸν Βαθουηλ
 τοῦ Σύρου ἀδελφὸν δὲ Ρεβεκκας μητρὸς Ἰακωβ καὶ Ήσαυ. ²καὶ ὄρᾳ καὶ ἴδού φρέαρ ἐν τῷ πεδίῳ,
 ἥσαν δὲ ἐκεῖ τρία ποίμνια προβάτων ἀναπαυόμενα ἐπ' αὐτοῦ. ἐκ γὰρ τοῦ φρέατος ἐκείνου ἐπότιζον
 τὰ ποίμνια, λίθος δὲ ἦν μέγας ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ φρέατος, ³καὶ συνήγοντο ἐκεῖ πάντα τὰ ποίμνια
 καὶ ἀπεκύλιον τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος καὶ ἐπότιζον τὰ πρόβατα καὶ ἀπεκαθίστων
 τὸν λίθον ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ φρέατος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ⁴εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἰακωβ Ἀδελφοί, πόθεν
 ἔστε ὑμεῖς; οἱ δὲ εἶπαν Ἐκ Χαρραν ἐσμέν. ⁵εἶπεν δὲ αὐτοῖς Γινώσκετε Λαβαν τὸν υἱὸν Ναχωρ; οἱ δὲ
 εἶπαν Γινώσκομεν. ⁶εἶπεν δὲ αὐτοῖς Υγιαίνει; οἱ δὲ εἶπαν Υγιαίνει. καὶ ἴδού Ραχηλ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ
 ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων. ⁷καὶ εἶπεν Ἰακωβ Ἔτι ἔστιν ἡμέρα πολλή, οὕπω ὥρα συναχθῆναι τὰ
 κτήνη· ποτίσαντες τὰ πρόβατα ἀπελθόντες βόσκετε. ⁸οἱ δὲ εἶπαν Οὐ δυνησόμεθα ἔως τοῦ
 συναχθῆναι πάντας τοὺς ποιμένας καὶ ἀποκυλίσωσιν τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ
 ποτιοῦμεν τὰ πρόβατα. ⁹ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς καὶ Ραχηλ ἡ θυγάτηρ Λαβαν ἤρχετο μετὰ τῶν
 προβάτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς· αὐτὴ γὰρ ἔβοσκεν τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. ¹⁰ἐγένετο δὲ ὡς εἶδεν
 Ἰακωβ τὴν Ραχηλ θυγατέρα Λαβαν ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ τὰ πρόβατα Λαβαν ἀδελφοῦ τῆς
 μητρὸς αὐτοῦ, καὶ προσελθὼν Ἰακωβ ἀπεκύλισεν τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος καὶ
 ἐπότισεν τὰ πρόβατα Λαβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ¹¹καὶ ἐφίλησεν Ἰακωβ τὴν Ραχηλ καὶ
 βοήσας τῇ φωνῇ αὐτοῦ ἔκλαυσεν. ¹²καὶ ἀνήγγειλεν τῇ Ραχηλ ὅτι ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἔστιν
 καὶ ὅτι υἱὸς Ρεβεκκας ἔστιν, καὶ δραμοῦσα ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.
¹³ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσεν Λαβαν τὸ ὄνομα Ἰακωβ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, ἔδραμεν εἰς

συνάντησιν αὐτῷ καὶ περιλαβὼν αὐτὸν ἐφίλησεν καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ διηγήσατο τῷ Λαβαν πάντας τοὺς λόγους τούτους. ¹⁴καὶ εἶπεν αὐτῷ Λαβαν Ἐκ τῶν ὄστῶν μου καὶ ἐκ τῆς σαρκός μου εἴς σύ. καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ μῆνα ἡμερῶν.

¹⁵Εἶπεν δὲ Λαβαν τῷ Ιακωβ "Οτι γὰρ ἀδελφός μου εῖ, οὐ δουλεύσεις μοι δωρεάν· ἀπάγγειλόν μοι, τίς ὁ μισθός σού ἔστιν. ¹⁶τῷ δὲ Λαβαν δύο θυγατέρες, ὅνομα τῇ μείζονι Λεια, καὶ ὅνομα τῇ νεωτέρᾳ Ραχὴλ. ¹⁷οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Λειας ἀσθενεῖς, Ραχὴλ δὲ καλὴ τῷ εἴδει καὶ ὥραια τῇ ὄψει. ¹⁸ἡγάπησεν δὲ Ιακωβ τὴν Ραχὴλ καὶ εἶπεν Δουλεύσω σοι ἐπτὰ ἔτη περὶ Ραχὴλ τῆς θυγατρός σου τῆς νεωτέρας. ¹⁹εἶπεν δὲ αὐτῷ Λαβαν Βέλτιον δοῦναί με αὐτὴν σοὶ ἢ δοῦναί με αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ. οἶκησον μετ' ἐμοῦ. ²⁰καὶ ἐδούλευσεν Ιακωβ περὶ Ραχὴλ ἕτη ἐπτά, καὶ ἦσαν ἐναντίον αὐτοῦ ὡς ἡμέραι ὀλίγαι παρὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν αὐτήν. — ²¹εἶπεν δὲ Ιακωβ πρὸς Λαβαν Ἀπόδος τὴν γυναῖκά μου, πεπλήρωνται γὰρ αἱ ἡμέραι μου, δπως εἰσέλθω πρὸς αὐτήν. ²²συνήγαγεν δὲ Λαβαν πάντας τοὺς ἄνδρας τοῦ τόπου καὶ ἐποίησεν γάμον. ²³καὶ ἐγένετο ἐσπέρα, καὶ λαβὼν Λαβαν Λειαν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ εἰσήγαγεν αὐτὴν πρὸς Ιακωβ, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὴν Ιακωβ. ²⁴ἔδωκεν δὲ Λαβαν Λεια τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Ζελφαν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ αὐτῇ παιδίσκην. ²⁵ἐγένετο δὲ πρωί, καὶ ἴδου ἦν Λεια. εἶπεν δὲ Ιακωβ τῷ Λαβαν Τί τοῦτο ἐποίησάς μοι; οὐ περὶ Ραχὴλ ἐδούλευσα παρὰ σοί; καὶ ἵνα τί παρελογίσω με; ²⁶εἶπεν δὲ Λαβαν Οὐκ ἔστιν οὕτως ἐν τῷ τόπῳ ἡμῶν, δοῦναι τὴν νεωτέραν πρὶν ἡ τὴν πρεσβυτέραν. ²⁷συντέλεσον οὖν τὰ ἔβδομα ταύτης, καὶ δώσω σοι καὶ ταύτην ἀντὶ τῆς ἐργασίας, ἣς ἐργᾷ παρ’ ἐμοὶ ἔτι ἐπτὰ ἔτη ἔτερα. ²⁸ἐποίησεν δὲ Ιακωβ οὕτως καὶ ἀνεπλήρωσεν τὰ ἔβδομα ταύτης, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Λαβαν Ραχὴλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ γυναῖκα. ²⁹ἔδωκεν δὲ Λαβαν Ραχὴλ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Βαλλαν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ αὐτῇ παιδίσκην. ³⁰καὶ εἰσῆλθεν πρὸς Ραχὴλ. ἡγάπησεν δὲ Ραχὴλ μᾶλλον ἡ Λειαν· καὶ ἐδούλευσεν αὐτῷ ἐπτὰ ἔτη ἔτερα.

³¹Ιδὼν δὲ κύριος ὅτι μισεῖται Λεια, ἥνοιξεν τὴν μήτραν αὐτῆς. Ραχὴλ δὲ ἦν στεῖρα. ³²καὶ συνέλαβεν Λεια καὶ ἐτεκεν υἱὸν τῷ Ιακωβ. ἐκάλεσεν δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ρουβην λέγουσα Διότι εἰδέν μου κύριος τὴν ταπείνωσιν. νῦν με ἀγαπήσει ὁ ἀνήρ μου. ³³καὶ συνέλαβεν πάλιν Λεια καὶ ἐτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ Ιακωβ καὶ εἶπεν "Οτι ἥκουσεν κύριος ὅτι μισοῦμαι, καὶ προσέδωκέν μοι καὶ τοῦτον. ἐκάλεσεν δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Συμεων. ³⁴καὶ συνέλαβεν ἔτι καὶ ἐτεκεν υἱὸν καὶ εἶπεν Ἐν τῷ νῦν καιρῷ πρὸς ἐμοῦ ἔσται ὁ ἀνήρ μου, ἐτεκον γὰρ αὐτῷ τρεῖς υἱούς. διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Λειυ. ³⁵καὶ συλλαβοῦσα ἔτι ἐτεκεν υἱὸν καὶ εἶπεν Νῦν ἔτι τοῦτο ἔξομολογήσομαι κυρίῳ. διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ιουδα. καὶ ἔστη τοῦ τίκτειν.

30 ¹Ιδοῦσα δὲ Ραχὴλ ὅτι οὐ τέτοκεν τῷ Ιακωβ, καὶ ἐξήλωσεν Ραχὴλ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ εἶπεν τῷ Ιακωβ Δός μοι τέκνα· εἰ δὲ μή, τελευτήσω ἐγώ. ²ἐθυμώθη δὲ Ιακωβ τῇ Ραχὴλ καὶ εἶπεν αὐτῇ Μὴ ἀντὶ θεοῦ ἐγώ εἰμι, δις ἐστέρησέν σε καρπὸν κοιλίας; ³εἶπεν δὲ Ραχὴλ τῷ Ιακωβ Ἰδού ἡ παιδίσκη μου Βαλλα· εἰσελθε πρὸς αὐτήν, καὶ τέξεται ἐπὶ τῶν γονάτων μου, καὶ τεκνοποιήσομαι κἀγὼ ἐξ αὐτῆς. ⁴καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Βαλλαν τὴν παιδίσκην αὐτῆς αὐτῷ γυναῖκα· εἰσῆλθεν δὲ πρὸς

αύτὴν Ιακωβ. ⁵καὶ συνέλαβεν Βαλλα ἡ παιδίσκη Ραχηλ καὶ ἔτεκεν τῷ Ιακωβ υἱόν. ⁶καὶ εἶπεν Ραχηλ ὙΕκρινέν μοι ὁ θεὸς καὶ ἐπήκουσεν τῆς φωνῆς μου καὶ ἔδωκέν μοι υἱόν· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Δαν. ⁷καὶ συνέλαβεν ἔτι Βαλλα ἡ παιδίσκη Ραχηλ καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ Ιακωβ. ⁸καὶ εἶπεν Ραχηλ Συνελάβετό μοι ὁ θεός, καὶ συνανεστράφη τῇ ἀδελφῇ μου καὶ ἤδυνάσθην· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Νεφθαλὶ.

⁹Εἶδεν δὲ Λεια ὅτι ἔστη τοῦ τίκτειν, καὶ ἔλαβεν Ζελφαν τὴν παιδίσκην αὐτῆς καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Ιακωβ γυναῖκα. ¹⁰εἰσῆλθεν δὲ πρὸς αὐτὴν Ιακωβ, καὶ συνέλαβεν Ζελφα ἡ παιδίσκη Λειας καὶ ἔτεκεν τῷ Ιακωβ υἱόν. ¹¹καὶ εἶπεν Λεια Ἐν τύχῃ· καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Γαδ. ¹²καὶ συνέλαβεν Ζελφα ἡ παιδίσκη Λειας καὶ ἔτεκεν ἔτι τῷ Ιακωβ υἱὸν δεύτερον. ¹³καὶ εἶπεν Λεια Μακαρία ἐγώ, ὅτι μακαρίζουσίν με αἱ γυναῖκες· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ασηρ.

¹⁴Ἐπορεύθη δὲ Ρουβην ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν καὶ εὔρεν μῆλα μανδραγόρου ἐν τῷ ἀγρῷ καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ πρὸς Λειαν τὴν μητέρα αὐτοῦ. εἶπεν δὲ Ραχηλ τῇ Λεια Δός μοι τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου. ¹⁵εἶπεν δὲ Λεια Οὐχ ἵκανόν σοι ὅτι ἔλαβες τὸν ἄνδρα μου; μὴ καὶ τοὺς μανδραγόρας τοῦ υἱοῦ μου λήμψῃ; εἶπεν δὲ Ραχηλ Οὐχ οὔτως· κοιμηθήτω μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου. ¹⁶εἰσῆλθεν δὲ Ιακωβ ἐξ ἀγροῦ ἐσπέρας, καὶ ἐξῆλθεν Λεια εἰς συνάντησιν αὐτῷ καὶ εἶπεν Πρός με εἰσελεύσῃ σήμερον· μεμίσθωμαι γάρ σε ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ μου. καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς τὴν νύκτα ἐκείνην. ¹⁷καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεὸς Λειας, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν τῷ Ιακωβ υἱὸν πέμπτον. ¹⁸καὶ εἶπεν Λεια Ἐδωκεν ὁ θεὸς τὸν μισθόν μου ἀνθ' οὗ ἔδωκα τὴν παιδίσκην μου τῷ ἀνδρὶ μου· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ισσαχαρ, ὃ ἐστιν Μισθός. ¹⁹καὶ συνέλαβεν ἔτι Λεια καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἔκτον τῷ Ιακωβ. ²⁰καὶ εἶπεν Λεια Δεδώρηταί μοι ὁ θεὸς δῶρον καλόν· ἐν τῷ νῦν καιρῷ αἱρετιεῖ με ὁ ἀνήρ μου, ἔτεκον γὰρ αὐτῷ υἱὸν ἔξ. καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ζαβουλων. ²¹καὶ μετὰ τοῦτο ἔτεκεν θυγατέρα καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῆς Δινα.

²²Ἐμνήσθη δὲ ὁ θεὸς τῆς Ραχηλ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῆς ὁ θεὸς καὶ ἀνέῳξεν αὐτῆς τὴν μήτραν, ²³καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν τῷ Ιακωβ υἱόν. εἶπεν δὲ Ραχηλ Ἀφεῖλεν ὁ θεός μου τὸ ὄνειδος. ²⁴καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ιωσηφ λέγουσα Προσθέτω ὁ θεός μοι υἱὸν ἔτερον.

²⁵Ἐγένετο δὲ ὡς ἔτεκεν Ραχηλ τὸν Ιωσηφ, εἶπεν Ιακωβ τῷ Λαβαν Ἀπόστειλόν με, ἵνα ἀπέλθω εἰς τὸν τόπον μου καὶ εἰς τὴν γῆν μου. ²⁶ἀπόδος τὰς γυναῖκάς μου καὶ τὰ παιδία, περὶ ὧν δεδούλευκά σοι, ἵνα ἀπέλθω· σὺ γὰρ γινώσκεις τὴν δουλείαν, ἥν δεδούλευκά σοι. ²⁷εἶπεν δὲ αὐτῷ Λαβαν Εἰ εὔρον χάριν ἐναντίον σου, οἰωνισάμην ἄν· εὐλόγησεν γάρ με ὁ θεὸς τῇ σῇ εἰσόδῳ. ²⁸διάστειλον τὸν μισθόν σου πρός με, καὶ δώσω. ²⁹εἶπεν δὲ αὐτῷ Ιακωβ Σὺ γινώσκεις ἀ δεδούλευκά σοι καὶ ὅσα ἦν κτήνη σου μετ' ἐμοῦ. ³⁰μικρὰ γὰρ ἦν ὅσα σοι ἦν ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ηὔξηθη εἰς πλῆθος, καὶ ηὐλόγησέν σε κύριος ἐπὶ τῷ ποδί μου. νῦν οὖν πότε ποιήσω κάγὼ ἐμαυτῷ οἴκον; ³¹καὶ εἶπεν αὐτῷ Λαβαν Τί σοι δώσω; εἶπεν δὲ αὐτῷ Ιακωβ Οὐ δώσεις μοι οὐθέν· ἐὰν ποιήσῃς μοι τὸ ρῆμα τοῦτο, πάλιν ποιμανῶ τὰ πρόβατά σου καὶ φυλάξω. ³²παρελθάτω πάντα τὰ πρόβατά σου σήμερον, καὶ

διαχώρισον ἐκεῖθεν πᾶν πρόβατον φαιὸν ἐν τοῖς ἀρνάσιν καὶ πᾶν διάλευκον καὶ ράντὸν ἐν ταῖς αἰξίν-
ζεσται μοι μισθός.³³καὶ ἐπακούσεται μοι ἡ δικαιοσύνη μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ αὔριον, ὅτι ἐστὶν ὁ μισθός
μου ἐνώπιόν σου· πᾶν, ὃ ἔὰν μὴ ἦ ράντὸν καὶ διάλευκον ἐν ταῖς αἰξίν καὶ φαιὸν ἐν τοῖς ἀρνάσιν,
κεκλεμμένον ἐσται παρ' ἐμοί.³⁴εἶπεν δὲ αὐτῷ Λαβαν "Ἐστω κατὰ τὸ ρῆμά σου.³⁵καὶ διέστειλεν ἐν
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοὺς τράγους τοὺς ράντοὺς καὶ τοὺς διαλεύκους καὶ πάσας τὰς αἴγας τὰς ράντας καὶ
τὰς διαλεύκους καὶ πᾶν, ὃ ἦν λευκὸν ἐν αὐτοῖς, καὶ πᾶν, ὃ ἦν φαιὸν ἐν τοῖς ἀρνάσιν, καὶ ἔδωκεν διὰ
χειρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ.³⁶καὶ ἀπέστησεν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν ἀνὰ μέσον αὐτῶν καὶ ἀνὰ μέσον Ιακωβ.-
Ιακωβ δὲ ἐποίμαινεν τὰ πρόβατα Λαβαν τὰ ὑπολειφθέντα. — ³⁷ἔλαβεν δὲ ἑαυτῷ Ιακωβ ράβδον
στυρακίνην χλωρὰν καὶ καρυίνην καὶ πλατάνου, καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς Ιακωβ λεπίσματα λευκὰ
περισύρων τὸ χλωρόν. ἐφαίνετο δὲ ἐπὶ ταῖς ράβδοις τὸ λευκόν, ὃ ἐλέπισεν, ποικίλον.³⁸καὶ παρέθηκεν
τὰς ράβδους, ἀς ἐλέπισεν, ἐν ταῖς ληνοῖς τῶν ποτιστηρίων τοῦ ὕδατος, ἵνα, ὡς ἀν ἔλθωσιν τὰ
πρόβατα πιεῖν ἐνώπιον τῶν ράβδων, ἐλθόντων αὐτῶν εἰς τὸ πιεῖν,³⁹ἐγκισσήσωσιν τὰ πρόβατα εἰς
τὰς ράβδους· καὶ ἔτικτον τὰ πρόβατα διάλευκα καὶ ποικίλα καὶ σποδοειδῆ ράντα. ⁴⁰τοὺς δὲ ἀμνοὺς
διέστειλεν Ιακωβ καὶ ἐστησεν ἐναντίον τῶν προβάτων κριὸν διάλευκον καὶ πᾶν ποικίλον ἐν τοῖς
ἀμνοῖς· καὶ διεχώρισεν ἑαυτῷ ποίμνια καθ' ἑαυτὸν καὶ οὐκ ἔμιξεν αὐτὰ εἰς τὰ πρόβατα Λαβαν.
⁴¹ἔγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ, ὃ ἐνεκίσσησεν τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα, ἔθηκεν Ιακωβ τὰς
ράβδους ἐναντίον τῶν προβάτων ἐν ταῖς ληνοῖς τοῦ ἐγκισσῆσαι αὐτὰ κατὰ τὰς ράβδους.⁴²ἥνικα δ' ἀν
ἔτεκον τὰ πρόβατα, οὐκ ἐτίθει· ἔγένετο δὲ τὰ ἄσημα τοῦ Λαβαν, τὰ δὲ ἐπίσημα τοῦ Ιακωβ.⁴³καὶ
ἐπλούτησεν ὁ ἄνθρωπος σφόδρα σφόδρα, καὶ ἔγένετο αὐτῷ κτήνη πολλὰ καὶ βόες καὶ παῖδες καὶ
παιδίσκαι καὶ κάμηλοι καὶ ὄνοι.

31 ¹Ηκουσεν δὲ Ιακωβ τὰ ρήματα τῶν υἱῶν Λαβαν λεγόντων Εἴληφεν Ιακωβ πάντα τὰ τοῦ
πατρὸς ἡμῶν καὶ ἐκ τῶν τοῦ πατρὸς ἡμῶν πεποίηκεν πᾶσαν τὴν δόξαν ταύτην.²καὶ εἶδεν Ιακωβ τὸ
πρόσωπον τοῦ Λαβαν, καὶ ἴδού οὐκ ἦν πρὸς αὐτὸν ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν.³εἶπεν δὲ κύριος πρὸς
Ιακωβ Ἀποστρέφου εἰς τὴν γῆν τοῦ πατρός σου καὶ εἰς τὴν γενεάν σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ.
⁴ἀποστείλας δὲ Ιακωβ ἐκάλεσεν Ραχὴλ καὶ Λειαν εἰς τὸ πεδίον, οὗ τὰ ποίμνια,⁵καὶ εἶπεν αὐταῖς
Ορῶ ἐγὼ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς ὑμῶν ὅτι οὐκ ἔστιν πρὸς ἐμοῦ ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν· ὃ δὲ
θεὸς τοῦ πατρός μου ἦν μετ' ἐμοῦ.⁶καὶ αὐταὶ δὲ οἰδατε ὅτι ἐν πάσῃ τῇ ἰσχύι μου δεδούλευκα τῷ
πατρὶ ὑμῶν.⁷δὲ πατὴρ ὑμῶν παρεκρούσατό με καὶ ἤλλαξεν τὸν μισθόν μου τῶν δέκα ἀμνῶν, καὶ
οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς κακοποιῆσαι με.⁸ἔὰν οὕτως εἴπῃ Τὰ ποικίλα ἔσται σου μισθός, καὶ τέξεται
πάντα τὰ πρόβατα ποικίλα· ἔὰν δὲ εἴπῃ Τὰ λευκὰ ἔσται σου μισθός, καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα
λευκά.⁹καὶ ἀφείλατο ὁ θεὸς πάντα τὰ κτήνη τοῦ πατρὸς ὑμῶν καὶ ἔδωκέν μοι αὐτά.¹⁰καὶ ἔγένετο
ἥνικα ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα, καὶ εἶδον τοῖς ὁφθαλμοῖς αὐτὰ ἐν τῷ ὑπνῳ, καὶ ἴδού οἱ τράγοι καὶ οἱ
κριοὶ ἀναβαίνοντες ἥσαν ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἴγας διάλευκοι καὶ ποικίλοι καὶ σποδοειδεῖς
ράντοι.¹¹καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ καθ' ὑπνον Ιακωβ· ἐγὼ δὲ εἶπα Τί ἐστιν;¹²καὶ εἶπεν

Ἄνάβλεψον τοῖς ὁφθαλμοῖς σου καὶ ἴδε τοὺς τράγους καὶ τοὺς κριοὺς ἀναβαίνοντας ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἴγας διαλεύκους καὶ ποικίλους καὶ σποδοειδεῖς ράντούς· ἔώρακα γάρ ὅσα σοι Λαβαν ποιεῖ.¹³ ἕγω εἰμι ὁ θεὸς ὁ ὁφθείς σοι ἐν τόπῳ θεοῦ, οὗ ἥλειψάς μοι ἐκεῖ στήλην καὶ ηὔξω μοι ἐκεῖ εὔχήν· νῦν οὖν ἀνάστηθι καὶ ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς ταύτης καὶ ἀπελθε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ.¹⁴ καὶ ἀποκριθεῖσα Ραχὴλ καὶ Λεια εἶπαν αὐτῷ Μή ἔστιν ἡμῖν ἔτι μερὶς ἡ κληρονομία ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν;¹⁵ οὐχ ὡς αἱ ἀλλότριαι λελογίσμεθα αὐτῷ; πέπρακεν γάρ ἡμᾶς καὶ κατέφαγεν καταβρώσει τὸ ἀργύριον ἡμῶν.¹⁶ πάντα τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν, ἣν ἀφείλατο ὁ θεὸς τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ἡμῖν ἔσται καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν. νῦν οὖν ὅσα εἰρηκέν σοι ὁ θεός, ποίει.

¹⁷ Ἀναστὰς δὲ Ιακωβ ἔλαβεν τὰς γυναικας αὐτοῦ καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ ἐπὶ τὰς καμήλους¹⁸ καὶ ἀπήγαγεν πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, ἣν περιεποίήσατο ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ ἀπελθεῖν πρὸς Ισαακ τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς γῆν Χανααν.¹⁹ Λαβαν δὲ ὤχετο κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ. ἔκλεψεν δὲ Ραχὴλ τὰ εἰδῶλα τοῦ πατρὸς αὐτῆς.²⁰ ἔκρυψεν δὲ Ιακωβ Λαβαν τὸν Σύρον τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ ὅτι ἀποδιδράσκει,²¹ καὶ ἀπέδρα αὐτὸς καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ καὶ διέβη τὸν ποταμὸν καὶ ὥρμησεν εἰς τὸ ὄρος Γαλααδ.²² ἀνηγγέλη δὲ Λαβαν τῷ Σύρῳ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ὅτι ἀπέδρα Ιακωβ,²³ καὶ παραλαβὼν πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ ἐδίωξεν ὅπίσω αὐτοῦ ὁδὸν ἡμερῶν ἐπτὰ καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει τῷ Γαλααδ.²⁴ ἦλθεν δὲ ὁ θεὸς πρὸς Λαβαν τὸν Σύρον καθ' ὑπνον τὴν νύκτα καὶ εἶπεν αὐτῷ Φύλαξαι σεαυτόν, μήποτε λαλήσῃς μετὰ Ιακωβ πονηρά.²⁵ καὶ κατέλαβεν Λαβαν τὸν Ιακωβ· Ιακωβ δὲ ἔπηξεν τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει. Λαβαν δὲ ἔστησεν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει Γαλααδ.²⁶ εἶπεν δὲ Λαβαν τῷ Ιακωβ Τί ἐποίησας; ἵνα τί κρυφῇ ἀπέδρας καὶ ἐκλοποφόρησάς με καὶ ἀπήγαγες τὰς θυγατέρας μου ὡς αἰχμαλώτιδας μαχαίρᾳ;²⁷ καὶ εἰ ἀνήγγειλάς μοι, ἔξαπέστειλα ἂν σε μετ' εὐφροσύνης καὶ μετὰ μουσικῶν, τυμπάνων καὶ κιθάρας.²⁸ οὐκ ἡξιώθην καταφιλῆσαι τὰ παιδία μου καὶ τὰς θυγατέρας μου. νῦν δὲ ἀφρόνως ἔπραξας.²⁹ καὶ νῦν ἰσχύει ἡ χείρ μου κακοποιῆσαι σε· ὁ δὲ θεὸς τοῦ πατρὸς σου ἔχθες εἶπεν πρός με λέγων Φύλαξαι σεαυτόν, μήποτε λαλήσῃς μετὰ Ιακωβ πονηρά.³⁰ νῦν οὖν πεπόρευσαι· ἐπιθυμίᾳ γὰρ ἐπεθύμησας ἀπελθεῖν εἰς τὸν οἴκον τοῦ πατρὸς σου. ἵνα τί ἔκλεψας τοὺς θεούς μου;³¹ ἀποκριθεὶς δὲ Ιακωβ εἶπεν τῷ Λαβαν Εἴπα γάρ Μήποτε ἀφέλης τὰς θυγατέρας σου ἀπ' ἐμοῦ καὶ πάντα τὰ ἐμά.³² ἐπίγνωθι, τί ἔστιν τῶν σῶν παρ' ἐμοί, καὶ λαβέ. καὶ οὐκ ἐπέγνω παρ' αὐτῷ οὐθέν. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ιακωβ Παρ' ὃ ἐὰν εὕρης τοὺς θεούς σου, οὐ ζήσεται ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. οὐκ ἥδει δὲ Ιακωβ ὅτι Ραχὴλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔκλεψεν αὐτούς.³³ εἰσελθὼν δὲ Λαβαν ἡρεύνησεν εἰς τὸν οἴκον Λειας καὶ οὐχ εὕρεν· καὶ ἔξελθὼν ἐκ τοῦ οἴκου Λειας ἡρεύνησεν τὸν οἴκον Ιακωβ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν δύο παιδισκῶν καὶ οὐχ εὕρεν. εἰσῆλθεν δὲ καὶ εἰς τὸν οἴκον Ραχὴλ.³⁴ Ραχὴλ δὲ ἔλαβεν τὰ εἰδῶλα καὶ ἐνέβαλεν αὐτὰ εἰς τὰ σάγματα τῆς καμήλου καὶ ἐπεκάθισεν αὐτοῖς³⁵ καὶ εἶπεν τῷ πατρὶ αὐτῆς Μή βαρέως φέρε, κύριε· οὐ δύναμαι ἀναστῆναι ἐνώπιόν σου, ὅτι τὸ κατ' ἔθισμὸν τῶν γυναικῶν μοί ἔστιν. ἡρεύνησεν δὲ Λαβαν ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ καὶ οὐχ εὕρεν τὰ εἰδῶλα.³⁶ ὡργίσθη δὲ

Ιακωβ καὶ ἐμαχέσατο τῷ Λαβαν· ἀποκριθεὶς δὲ Ιακωβ εἶπεν τῷ Λαβαν Τί τὸ ἀδίκημά μου καὶ τί τὸ ἀμάρτημά μου, ὅτι κατεδίωξας ὅπίσω μου³⁷ καὶ ὅτι ἡρεύνησας πάντα τὰ σκεύη μου; τί εὔρες ἀπὸ πάντων τῶν σκευῶν τοῦ οἴκου σου; θὲς ὡδε ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ ἐλεγξάτωσαν ἀνὰ μέσον τῶν δύο ἡμῶν.³⁸ ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ· τὰ πρόβατά σου καὶ αἱ αἴγες σου οὐκ ἡτεκνώθησαν· κριοὺς τῶν προβάτων σου οὐ κατέφαγον.³⁹ θηριάλωτον οὐκ ἀνενήνοχά σοι, ἐγὼ ἀπετίννυον παρ' ἐμαυτοῦ κλέμματα ἡμέρας καὶ κλέμματα νυκτός.⁴⁰ ἐγινόμην τῆς ἡμέρας συγκαιόμενος τῷ καύματι καὶ παγετῷ τῆς νυκτός, καὶ ἀφίστατο ὁ ὑπνος ἀπὸ τῶν ὄφθαλμῶν μου.⁴¹ ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγώ εἰμι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου· ἐδούλευσά σοι δέκα τέσσαρα ἔτη ἀντὶ τῶν δύο θυγατέρων σου καὶ ἔξ ἔτη ἐν τοῖς προβάτοις σου, καὶ παρελογίσω τὸν μισθόν μου δέκα ἀμνάσιν.

⁴² Εἰ μὴ ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Αβρααμ καὶ ὁ φόβος Ισαακ ἦν μοι, νῦν ἀν κενόν με ἔξαπέστειλας· τὴν ταπείνωσίν μου καὶ τὸν κόπον τῶν χειρῶν μου εἶδεν ὁ θεὸς καὶ ἥλεγξέν σε ἐχθές.⁴³ ἀποκριθεὶς δὲ Λαβαν εἶπεν τῷ Ιακωβ Αἱ θυγατέρες θυγατέρες μου, καὶ οἱ υἱοί υἱοί μου, καὶ τὰ κτήνη κτήνη μου, καὶ πάντα, ὅσα σὺ ὀρᾶς, ἐμά ἐστιν καὶ τῶν θυγατέρων μου. τί ποιήσω ταύταις σήμερον ἢ τοῖς τέκνοις αὐτῶν, οἵς ἔτεκον;⁴⁴ νῦν οὖν δεῦρο διαθώμεθα διαθήκην ἐγὼ καὶ σύ, καὶ ἐσται εἰς μαρτύριον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἰδοὺ οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν ἐστιν, ίδε ὁ θεὸς μάρτυς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ.⁴⁵ λαβὼν δὲ Ιακωβ λίθον ἔστησεν αὐτὸν στήλην.⁴⁶ εἶπεν δὲ Ιακωβ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ Συλλέγετε λίθους, καὶ συνέλεξαν λίθους καὶ ἐποίησαν βουνόν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ βουνοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Λαβαν Ὁ βουνὸς οὗτος μαρτυρεῖ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ σήμερον.⁴⁷ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Λαβαν Βουνὸς τῆς μαρτυρίας, Ιακωβ δὲ ἐκάλεσεν αὐτὸν Βουνὸς μαρτυρεῖ ὁ βουνὸς οὗτος καὶ μαρτυρεῖ ἡ στήλη αὕτη, ἦν ἔστησα ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ,⁴⁸ μαρτυρεῖ ὁ βουνὸς οὗτος καὶ μαρτυρεῖ ἡ στήλη αὕτη· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βουνὸς μαρτυρεῖ⁴⁹ καὶ Ἡ ὄρασις, ἦν εἶπεν Ἐπίδοι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, ὅτι ἀποστησόμεθα ἔτερος ἀπὸ τοῦ ἑτέρου.⁵⁰ εἰ ταπεινώσεις τὰς θυγατέρας μου, εἰ λήμψῃ γυναικας ἐπὶ ταῖς θυγατράσιν μου, ὅρα οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν ἐστιν.⁵² ἐάν τε γὰρ ἐγὼ μὴ διαβῶ πρὸς σὲ μηδὲ σὺ διαβῆς πρός με τὸν βουνὸν τοῦτον καὶ τὴν στήλην ταύτην ἐπὶ κακίᾳ,⁵³ δο ὁ θεὸς Αβρααμ καὶ ὁ θεὸς Ναχωρ κρινεῖ ἀνὰ μέσον ἡμῶν. καὶ ὥμοσεν Ιακωβ κατὰ τοῦ φόβου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ισαακ.⁵⁴ καὶ ἔθυσεν Ιακωβ θυσίαν ἐν τῷ ὅρει καὶ ἐκάλεσεν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν τῷ ὅρει.

32 ¹Αναστὰς δὲ Λαβαν τὸ πρώτῳ κατεφίλησεν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ καὶ εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ ἀποστραφεὶς Λαβαν ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

²Καὶ Ιακωβ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν. καὶ ἀναβλέψας εἶδεν παρεμβολὴν θεοῦ παρεμβεβληκυῖαν, καὶ συνήντησαν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ.³ εἶπεν δὲ Ιακωβ, ἡνίκα εἶδεν αὐτούς Παρεμβολὴ θεοῦ αὕτη· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Παρεμβολαί.

⁴Απέστειλεν δὲ Ιακωβ ἀγγέλους ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς Ησαυ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς γῆν Σηιρ εἰς χώραν Εδωμ ⁵καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων Οὕτως ἐρεῖτε τῷ κυρίῳ μου Ησαυ Οὕτως λέγει ὁ παῖς σου Ιακωβ Μετὰ Λαβαν παρώκησα καὶ ἐχρόνισα ἥως τοῦ νῦν, ⁶καὶ ἐγένοντό μοι βόες καὶ ὄνοι καὶ πρόβατα καὶ παιδεῖς καὶ παιδίσκαι, καὶ ἀπέστειλα ἀναγγεῖλαι τῷ κυρίῳ μου Ησαυ, ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου. ⁷καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς Ιακωβ λέγοντες "Ηλθομεν πρὸς τὸν ἀδελφόν σου Ησαυ, καὶ ἴδού ἀυτὸς ἔρχεται εἰς συνάντησίν σοι καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ.

⁸Ἐφοβήθη δὲ Ιακωβ σφόδρα καὶ ἤπορεῖτο. καὶ διεῖλεν τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ καὶ τοὺς βόας καὶ τὰ πρόβατα εἰς δύο παρεμβολάς, ⁹καὶ εἶπεν Ιακωβ Ἐάν ἐλθῃ Ησαυ εἰς παρεμβολὴν μίαν καὶ ἐκκόψῃ αὐτήν, ἔσται ἡ παρεμβολὴ ἡ δευτέρα εἰς τὸ σώζεσθαι. ¹⁰Εἶπεν δὲ Ιακωβ Ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Αβρααμ καὶ ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Ισαακ, κύριε ὁ εἴπας μοι Ἀπότρεχε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου καὶ εὗ σε ποιήσω, ¹¹ἴκανοῦται μοι ἀπὸ πάσης δικαιοσύνης καὶ ἀπὸ πάσης ἀληθείας, ἦς ἐποίησας τῷ παιδί σου. ἐν γὰρ τῇ ῥάβδῳ μου διέβην τὸν Ιορδάνην τοῦτον, νῦν δὲ γέγονα εἰς δύο παρεμβολάς.

¹²Ἐξελοῦ με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου Ησαυ, ὅτι φοβοῦμαι ἐγὼ αὐτόν, μήποτε ἐλθὼν πατάξῃ με καὶ μητέρα ἐπὶ τέκνοις. ¹³Σὺ δὲ εἴπας Καλῶς εὗ σε ποιήσω καὶ θήσω τὸ σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, ἡ οὐκ ἀριθμηθήσεται ἀπὸ τοῦ πλήθους. ¹⁴καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ τὴν νύκτα ἐκείνην. καὶ ἔλαβεν ὃν ἔφερεν δῶρα καὶ ἐξαπέστειλεν Ησαυ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ¹⁵αἵγας διακοσίας, τράγους εἴκοσι, πρόβατα διακόσια, κριοὺς εἴκοσι, ¹⁶καμήλους θηλαζούσας καὶ τὰ παιδία αὐτῶν τριάκοντα, βόας τεσσαράκοντα, ταύρους δέκα, ὄνους εἴκοσι καὶ πώλους δέκα. ¹⁷καὶ ἐδώκεν διὰ χειρὸς τοῖς παισὶν αὐτοῦ ποίμνιον κατὰ μόνας. εἶπεν δὲ τοῖς παισὶν αὐτοῦ Προπορεύεσθε ἔμπροσθεν μου καὶ διάστημα ποιεῖτε ἀνὰ μέσον ποίμνης καὶ ποίμνης. ¹⁸καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ λέγων Ἐάν σοι συναντήσῃ Ησαυ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἐρωτᾷ σε λέγων Τίνος εἴ καὶ ποῦ πορεύῃ, καὶ τίνος ταῦτα τὰ προπορευόμενά σου; ¹⁹ἐρεῖς Τοῦ παιδός σου Ιακωβ. δῶρα ἀπέσταλκεν τῷ κυρίῳ μου Ησαυ, καὶ ἴδού αὐτὸς ὀπίσω ἡμῶν. ²⁰καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ καὶ τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ καὶ πᾶσι τοῖς προπορευομένοις ὀπίσω τῶν ποιμνίων τούτων λέγων Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο λαλήσατε Ησαυ ἐν τῷ εὐρεῖν ὑμᾶς αὐτὸν ²¹καὶ ἐρεῖτε Ἰδοὺ ὁ παῖς σου Ιακωβ παραγίνεται ὀπίσω ἡμῶν. εἶπεν γάρ Ἐξιλάσομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τοῖς δώροις τοῖς προπορευομένοις αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦτο ὅψομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. ἵσως γὰρ προσδέξεται τὸ πρόσωπόν μου. ²²καὶ παρεπορεύοντο τὰ δῶρα κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν τῇ παρεμβολῇ.

²³Αναστὰς δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην ἔλαβεν τὰς δύο γυναῖκας καὶ τὰς δύο παιδίσκας καὶ τὰ ἔνδεκα παιδία αὐτοῦ καὶ διέβη τὴν διάβασιν τοῦ Ιαβοκ. ²⁴καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς καὶ διέβη τὸν χειμάρρουν καὶ διεβίβασεν πάντα τὰ αὐτοῦ. ²⁵Ὕπελείφθη δὲ Ιακωβ μόνος, καὶ ἐπάλαιεν ἄνθρωπος μετ' αὐτοῦ ἥως πρωί. ²⁶εἶδεν δὲ ὅτι οὐ δύναται πρὸς αὐτόν, καὶ ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνάρκησεν τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ Ιακωβ ἐν τῷ παλαίειν αὐτὸν μετ' αὐτοῦ. ²⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀπόστειλόν με· ἀνέβη γὰρ ὁ ὅρθρος. ὁ δὲ εἶπεν Οὐ μή σε ἀποστείλω, ἐὰν μή με εὑλογήσῃς. ²⁸εἶπεν δὲ αὐτῷ Τί τὸ

ὄνομά σου ἔστιν; ὁ δὲ εἶπεν Ιακωβ. ²⁹εἶπεν δὲ αὐτῷ Οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ιακωβ, ἀλλὰ Ισραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ θεοῦ καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατός. ³⁰ἥρώτησεν δὲ Ιακωβ καὶ εἶπεν Ἀνάγγειλόν μοι τὸ ὄνομά σου. καὶ εἶπεν Ἱνα τί τοῦτο ἐρωτᾶς τὸ ὄνομά μου; καὶ ηὔλογησεν αὐτὸν ἐκεῖ. ³¹καὶ ἐκάλεσεν Ιακωβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Εἶδος θεοῦ· εἶδον γὰρ θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἐσώθη μου ἡ ψυχή. ³²ἀνέτειλεν δὲ αὐτῷ ὁ ἥλιος, ἦνίκα παρῆλθεν τὸ Εἶδος τοῦ θεοῦ· αὐτὸς δὲ ἐπέσκαζεν τῷ μηρῷ αὐτοῦ. ³³ἔνεκεν τούτου οὐ μὴ φάγωσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸ νεῦρον, ὁ ἐνάρκησεν, ὁ ἔστιν ἐπὶ τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ, ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ Ιακωβ τοῦ νεύρου καὶ ἐνάρκησεν.

33 ¹Αναβλέψας δὲ Ιακωβ εἶδεν καὶ ἴδον Ήσαυ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐρχόμενος καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐπιδιεῖλεν Ιακωβ τὰ παιδία ἐπὶ Λειαν καὶ Ραχὴλ καὶ τὰς δύο παιδίσκας ²καὶ ἐποίησεν τὰς δύο παιδίσκας καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πρώτοις καὶ Λειαν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς ὅπίσω καὶ Ραχὴλ καὶ Ιωσηφ ἐσχάτους. ³αὐτὸς δὲ προῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπτάκις ἔως τοῦ ἐγγίσαι τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ⁴καὶ προσέδραμεν Ήσαυ εἰς συνάντησιν αὐτῷ καὶ περιλαβὼν αὐτὸν ἐφίλησεν καὶ προσέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἐκλαυσαν ἀμφότεροι. ⁵καὶ ἀναβλέψας εἶδεν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία καὶ εἶπεν Τί ταῦτά σοι ἔστιν; ὁ δὲ εἶπεν Τὰ παιδία, οἵς ἡλέησεν ὁ θεὸς τὸν παῖδά σου. ⁶καὶ προσήγγισαν αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν, ⁷καὶ προσήγγισεν Λεια καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ προσεκύνησαν, καὶ μετὰ ταῦτα προσήγγισεν Ραχὴλ καὶ Ιωσηφ καὶ προσεκύνησαν. ⁸καὶ εἶπεν Τί ταῦτά σοι ἔστιν, πᾶσαι αἱ παρεμβολαὶ αὗται, αἱς ἀπήντηκα; ὁ δὲ εἶπεν Ἱνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου, κύριε. ⁹εἶπεν δὲ Ήσαυ Ἔστιν μοι πολλά, ἀδελφε· ἔστω σοι τὰ σά. ¹⁰εἶπεν δὲ Ιακωβ Εἰ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, δέξαι τὰ δῶρα διὰ τῶν ἐμῶν χειρῶν· ἔνεκεν τούτου εἶδον τὸ πρόσωπόν σου, ὡς ἂν τις ἰδοι πρόσωπον θεοῦ, καὶ εὐδοκήσεις με. ¹¹λαβὲ τὰς εὐλογίας μου, ἀς ἥνεγκά σοι, ὅτι ἡλέησέν με ὁ θεὸς καὶ ἔστιν μοι πάντα. καὶ ἐβιάσατο αὐτόν, καὶ ἐλαβεν. ¹²καὶ εἶπεν Ἀπάραντες πορευσόμεθα ἐπ' εὐθεῖαν. ¹³εἶπεν δὲ αὐτῷ Ὁ κύριός μου γινώσκει ὅτι τὰ παιδία ἀπαλώτερα καὶ τὰ πρόβατα καὶ αἱ βόες λοχεύονται ἐπ' ἐμέ· ἐὰν οὖν καταδιώξω αὐτοὺς ἡμέραν μίαν, ἀποθανοῦνται πάντα τὰ κτήνη. ¹⁴προελθέτω ὁ κύριός μου ἔμπροσθεν τοῦ παιδός, ἐγὼ δὲ ἐνισχύσω ἐν τῇ ὁδῷ κατὰ σχολὴν τῆς πορεύσεως τῆς ἐναντίον μου καὶ κατὰ πόδα τῶν παιδαρίων ἔως τοῦ με ἐλθεῖν πρὸς τὸν κύριόν μου εἰς Σηιρ. ¹⁵εἶπεν δὲ Ήσαυ Καταλείψω μετὰ σοῦ ἀπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ. ὁ δὲ εἶπεν Ἱνα τί τοῦτο; ἵκανὸν ὅτι εὔρον χάριν ἐναντίον σου, κύριε. ¹⁶ἀπέστρεψεν δὲ Ήσαυ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς Σηιρ.

¹⁷Καὶ Ιακωβ ἀπαίρει εἰς Σκηνάς· καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἐκεῖ οἰκίας καὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτοῦ ἐποίησεν σκηνάς. διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Σκηναί. ¹⁸καὶ ἥλθεν Ιακωβ εἰς Σαλημ πόλιν Σικιμων, ᾧ ἔστιν ἐν γῇ Χανααν, ὅτε ἥλθεν ἐκ τῆς Μεσοποταμίας Συρίας, καὶ παρενέβαλεν κατὰ πρόσωπον τῆς πόλεως. ¹⁹καὶ ἐκτήσατο τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ, οὗ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν

σκηνὴν αὐτοῦ, παρὰ Εμμωρ πατρὸς Συχεμ ἐκατὸν ἀμυῶν ²⁰καὶ ἔστησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν θεὸν Ισραὴλ.

34 ¹Ἐξῆλθεν δὲ Δινα ἡ θυγάτηρ Λειας, ἦν ἔτεκεν τῷ Ιακωβ, καταμαθεῖν τὰς θυγατέρας τῶν ἐγχωρίων. ²καὶ εἶδεν αὐτὴν Συχεμ ὁ οὐίος Εμμωρ ὁ ἄρχων τῆς γῆς καὶ λαβὼν αὐτὴν ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς καὶ ἐταπείνωσεν αὐτὴν. ³καὶ προσέσχεν τῇ Ψυχῇ Δινας τῆς θυγατρὸς Ιακωβ καὶ ἥγαπησεν τὴν παρθένον καὶ ἐλάλησεν κατὰ τὴν διάνοιαν τῆς παρθένου αὐτῆς. ⁴εἶπεν δὲ Συχεμ πρὸς Εμμωρ τὸν πατέρα αὐτοῦ λέγων Λαβέ μοι τὴν παιδίσκην ταύτην εἰς γυναῖκα. ⁵Ιακωβ δὲ ἤκουσεν ὅτι ἐμίανεν ὁ οὐίος Εμμωρ Διναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ· οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν μετὰ τῶν κτηνῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ, παρεσιώπησεν δὲ Ιακωβ ἔως τοῦ ἐλθεῖν αὐτούς. ⁶Ἐξῆλθεν δὲ Εμμωρ ὁ πατὴρ Συχεμ πρὸς Ιακωβ λαλῆσαι αὐτῷ. ⁷οἱ δὲ υἱοὶ Ιακωβ ἥλθον ἐκ τοῦ πεδίου· ὡς δὲ ἤκουσαν, κατενύχθησαν οἱ ἄνδρες, καὶ λυπηρὸν ἦν αὐτοῖς σφόδρα ὅτι ἀσχημον ἐποίησεν ἐν Ισραὴλ κοιμηθεὶς μετὰ τῆς θυγατρὸς Ιακωβ, καὶ οὐχ οὕτως ἔσται. ⁸καὶ ἐλάλησεν Εμμωρ αὐτοῖς λέγων Συχεμ ὁ υἱός μου προείλατο τῇ Ψυχῇ τὴν θυγατέρα ὑμῶν· δότε οὖν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. ⁹ἐπιγαμβρεύσασθε ἡμῖν· τὰς θυγατέρας ὑμῶν δότε ἡμῖν καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. ¹⁰καὶ ἐν ἡμῖν κατοικεῖτε, καὶ ἡ γῆ ἵδοὺ πλατεῖα ἐναντίον ὑμῶν· κατοικεῖτε καὶ ἐμπορεύεσθε ἐπ' αὐτῆς καὶ ἐγκήτσασθε ἐν αὐτῇ. ¹¹εἶπεν δὲ Συχεμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς Εὔροιμι χάριν ἐναντίον ὑμῶν, καὶ δὲ ἐὰν εἴπητε, δώσομεν. ¹²πληθύνατε τὴν φερνὴν σφόδρα, καὶ δώσω, καθότι ἀν εἴπητέ μοι, καὶ δώσετέ μοι τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα. ¹³ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ιακωβ τῷ Συχεμ καὶ Εμμωρ τῷ πατρὶ αὐτοῦ μετὰ δόλου καὶ ἐλάλησαν αὐτοῖς, ὅτι ἐμίαναν Διναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν, ¹⁴καὶ εἶπαν αὐτοῖς Συμεων καὶ Λευι οἱ ἀδελφοὶ Δινας υἱοὶ δὲ Λειας Οὐ δυνησόμεθα ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, δοῦναι τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν ἀνθρώπῳ, δις ἔχει ἀκροβυστίαν· ἔστιν γὰρ ὄνειδος ἡμῖν. ¹⁵ἐν τούτῳ δύοιων θησόμεθα ὑμῖν καὶ κατοικήσομεν ἐν ὑμῖν, ἐὰν γένησθε ὡς ἡμεῖς καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ περιτμηθῆναι ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν, ¹⁶καὶ δώσομεν τὰς θυγατέρας ἡμῶν ὑμῖν καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων ὑμῶν λημψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας καὶ οἰκήσομεν παρ' ὑμῖν καὶ ἐσόμεθα ὡς γένος ἔν. ¹⁷ἐὰν δὲ μὴ εἰσακούσητε ἡμῶν τοῦ περιτέμνεσθαι, λαβόντες τὰς θυγατέρας ἡμῶν ἀπελευσόμεθα. ¹⁸καὶ ἥρεσαν οἱ λόγοι ἐναντίον Εμμωρ καὶ ἐναντίον Συχεμ τοῦ υἱοῦ Εμμωρ. ¹⁹καὶ οὐκ ἐχρόνισεν ὁ νεανίσκος τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· ἐνέκειτο γὰρ τῇ θυγατρὶ Ιακωβ· αὐτὸς δὲ ἦν ἐνδοξότατος πάντων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁰ῆλθεν δὲ Εμμωρ καὶ Συχεμ ὁ οὐίος αὐτοῦ πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως αὐτῶν λέγοντες ²¹Οἱ ἀνθρωποι οὗτοι εἰρηνικοί εἰσιν μεθ' ἡμῶν· οἰκείτωσαν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐμπορευέσθωσαν αὐτήν, ἡ δὲ γῆ ἵδοὺ πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν. τὰς θυγατέρας αὐτῶν λημψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν δώσομεν αὐτοῖς. ²²μόνον ἐν τούτῳ δύοιων θησονται ἡμῖν οἱ ἀνθρωποι τοῦ κατοικεῖν μεθ' ἡμῶν ὥστε εἴναι λαὸν ἔνα, ἐν τῷ περιτέμνεσθαι ἡμῶν πᾶν ἀρσενικόν, καθὰ καὶ αὐτοὶ περιτέμνηται. ²³καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν καὶ τὰ τετράποδα οὐχ ἡμῶν ἔσται; μόνον ἐν τούτῳ δύοιων θησονται μεθ' ἡμῶν. ²⁴καὶ

εἰσήκουσαν Εμμωρ καὶ Συχεμ τοῦ νίοῦ αὐτοῦ πάντες οἱ ἐκπορευόμενοι τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν καὶ περιετέμοντο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτῶν, πᾶς ἄρσην.²⁵ ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτε ἦσαν ἐν τῷ πόνῳ, ἔλαβον οἱ δύο νίοὶ Ιακωβ Συμεων καὶ Λευι οἱ ἀδελφοὶ Δινας ἔκαστος τὴν μάχαιραν αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν ἀσφαλῶς καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἄρσενικόν.

²⁶ Τόν τε Εμμωρ καὶ Συχεμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν στόματι μαχαίρας καὶ ἔλαβον τὴν Διναν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Συχεμ καὶ ἔξῆλθον.²⁷ οἱ δὲ νίοὶ Ιακωβ εἰσῆλθον ἐπὶ τοὺς τραυματίας καὶ διήρπασαν τὴν πόλιν, ἐν ᾧ ἐμίαναν Διναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν,²⁸ καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶν καὶ τοὺς βόας αὐτῶν καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει καὶ ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἔλαβον.²⁹ καὶ πάντα τὰ σώματα αὐτῶν καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν καὶ τὰς γυναικας αὐτῶν ἡχμαλώτευσαν, καὶ διήρπασαν ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει καὶ ὅσα ἦν ἐν ταῖς οἰκίαις.³⁰ εἶπεν δὲ Ιακωβ Συμεων καὶ Λευι Μισητόν με πεποιήκατε ὥστε πονηρόν με εἶναι πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν γῆν, ἐν τε τοῖς Χαναναίοις καὶ τοῖς Φερεζαίοις· ἐγὼ δὲ ὀλιγοστός εἰμι ἐν ἀριθμῷ, καὶ συναχθέντες ἐπ’ ἐμὲ συγκόψουσίν με, καὶ ἐκτριβήσομαι ἐγὼ καὶ ὁ οἶκός μου.³¹ οἱ δὲ εἶπαν Ἀλλ’ ὡσεὶ πόρνη χρήσωνται τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν;

35 ¹ Εἶπεν δὲ ὁ θεὸς πρὸς Ιακωβ Ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς τὸν τόπον Βαιθηλ καὶ οἴκει ἐκεῖ καὶ ποίησον ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ θεῷ τῷ ὁφθέντι σοι ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν σε ἀπὸ προσώπου Ήσαυ τοῦ ἀδελφοῦ σου.² εἶπεν δὲ Ιακωβ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ πᾶσιν τοῖς μετ’ αὐτοῦ Ἀρατε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους τοὺς μεθ’ ὑμῶν ἐκ μέσου ὑμῶν καὶ καθαρίσασθε καὶ ἀλλάξατε τὰς στολὰς ὑμῶν,³ καὶ ἀναστάντες ἀναβῶμεν εἰς Βαιθηλ καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ θεῷ τῷ ἐπακούσαντί μοι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως,⁴ ὃς ἦν μετ’ ἐμοῦ καὶ διέσωσέν με ἐν τῇ ὁδῷ, ᾧ ἐπορεύθην.⁴ καὶ ἔδωκαν τῷ Ιακωβ τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, οἵ ἦσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἐνώπια τὰ ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτῶν, καὶ κατέκρυψεν αὐτὰ Ιακωβ ὑπὸ τὴν τερέμινθον τὴν ἐν Σικιμοις καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰ ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας.⁵ καὶ ἔξῆρεν Ισραὴλ ἐκ Σικιμων, καὶ ἐγένετο φόβος θεοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλων αὐτῶν, καὶ οὐ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν οὐῶν Ισραὴλ.⁶ ἦλθεν δὲ Ιακωβ εἰς Λουζα, ᾧ ἐστιν ἐν γῇ Χανααν, ᾧ ἐστιν Βαιθηλ, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαός, ὃς ἦν μετ’ αὐτοῦ.⁷ καὶ ὥκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου Βαιθηλ· ἐκεῖ γὰρ ἐπεφάνη αὐτῷ ὁ θεὸς ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου Ήσαυ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.⁸ ἀπέθανεν δὲ Δεββωρα ἡ τροφὸς Ρεβεκκας κατώτερον Βαιθηλ ὑπὸ τὴν βάλανον, καὶ ἐκάλεσεν Ιακωβ τὸ ὄνομα αὐτῆς Βάλανος πένθους.

⁹ Ωφθη δὲ ὁ θεὸς Ιακωβ ἔτι ἐν Λουζα, ὅτε παρεγένετο ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, καὶ ηὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός.¹⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός Τὸ ὄνομά σου Ιακωβ· οὐ κληθήσεται ἔτι Ιακωβ, ἀλλ’ Ισραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου.¹¹ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός Ἐγὼ ὁ θεός σου· αὐξάνου καὶ πληθύνου· ἔθνη καὶ συναγωγαὶ ἔθνῶν ἔσονται ἐκ σοῦ, καὶ βασιλεῖς ἐκ τῆς ὁσφύος σου ἔξελεύσονται.¹² καὶ τὴν γῆν, ἣν δέδωκα Αβρααμ καὶ Ισαακ, σοὶ δέδωκα αὐτήν· σοὶ ἔσται, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ δώσω τὴν γῆν ταύτην.¹³ ἀνέβη δὲ ὁ θεὸς ἀπ’ αὐτοῦ ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἐλάλησεν μετ’ αὐτοῦ.¹⁴ καὶ ἔστησεν

Ιακωβ στήλην ἐν τῷ τόπῳ, ὃ ἐλάλησεν μετ' αὐτοῦ, στήλην λιθίνην, καὶ ἔσπεισεν ἐπ' αὐτὴν σπονδὴν καὶ ἐπέχεεν ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον. ¹⁵καὶ ἐκάλεσεν Ιακωβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, ἐν ὃ ἐλάλησεν μετ' αὐτοῦ ἐκεῖ ὁ θεός, Βαιθηλ.

¹⁶Απάρας δὲ Ιακωβ ἐκ Βαιθηλ ἔπηξεν τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐπέκεινα τοῦ πύργου Γαδερ. ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἥγγισεν Χαβραθα εἰς γῆν ἐλθεῖν Εφραθα, ἔτεκεν Ραχὴλ καὶ ἐδυστόκησεν ἐν τῷ τοκετῷ.
¹⁷ἐγένετο δὲ ἐν τῷ σκληρῶς αὐτὴν τίκτειν εἶπεν αὐτῇ ἡ μαῖα Θάρσει, καὶ γὰρ οὗτός σοί ἐστιν υἱός.
¹⁸ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀφιέναι αὐτὴν τὴν ψυχήν — ἀπέθνησκεν γάρ — ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Υἱὸς ὁδύνης μου· ὃ δὲ πατήρ ἐκάλεσεν αὐτὸν Βενιαμιν. ¹⁹ἀπέθανεν δὲ Ραχὴλ καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ Εφραθα (αὕτη ἐστὶν Βηθλεεμ). ²⁰καὶ ἔστησεν Ιακωβ στήλην ἐπὶ τοῦ μνημείου αὐτῆς· αὕτη ἐστὶν στήλη μνημείου Ραχὴλ ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας. ²²Ἐγένετο δὲ ἡνίκα κατώκησεν Ισραὴλ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ, ἐπορεύθη Ρουβην καὶ ἐκοιμήθη μετὰ Βαλλας τῆς παλλακῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἤκουσεν Ισραὴλ, καὶ πονηρὸν ἐφάνη ἐναντίον αὐτοῦ.

²³Ἡσαν δὲ οἱ υἱοὶ Ιακωβ δώδεκα. ²³υἱοὶ Λειας· πρωτότοκος Ιακωβ Ρουβην, Συμεων, Λευι, Ιουδας, Ισσαχαρ, Ζαβουλων. ²⁴υἱοὶ δὲ Ραχὴλ· Ιωσηφ καὶ Βενιαμιν. ²⁵υἱοὶ δὲ Βαλλας παιδίσκης Ραχὴλ· Δαν καὶ Νεφθαλι. ²⁶υἱοὶ δὲ Ζελφας παιδίσκης Λειας· Γαδ καὶ Ασηρ. οὗτοι υἱοὶ Ιακωβ, οἵ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας

²⁷Ἡλθεν δὲ Ιακωβ πρὸς Ισαακ τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς πόλιν τοῦ πεδίου (αὕτη ἐστὶν Χεβρων) ἐν γῇ Χανααν, οὗ παρώκησεν Αβρααμ καὶ Ισαακ. ²⁸ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Ισαακ, ἀς ἔζησεν, ἔτη ἑκατὸν ὄγδοήκοντα. ²⁹καὶ ἐκλιπὼν ἀπέθανεν καὶ προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ήσαυ καὶ Ιακωβ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

36 ¹Αὔται δὲ αἱ γενέσεις Ησαυ (αὐτός ἐστιν Εδωμ). ²Ησαυ δὲ ἔλαβεν γυναῖκας ἑαυτῷ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναναίων, τὴν Αδα θυγατέρα Αιλων τοῦ Χετταίου καὶ τὴν Ελιβεμα θυγατέρα Ανα τοῦ υἱοῦ Σεβεγων τοῦ Ευαίου ³καὶ τὴν Βασεμμαθ θυγατέρα Ισμαηλ ἀδελφὴν Ναβαιιωθ. ⁴ἔτεκεν δὲ Αδα τῷ Ησαυ τὸν Ελιφας, καὶ Βασεμμαθ ἔτεκεν τὸν Ραγουηλ, ⁵καὶ Ελιβεμα ἔτεκεν τὸν Ιεους καὶ τὸν Ιεγλομ καὶ τὸν Κορε· οὗτοι υἱοὶ Ησαυ, οἵ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν γῇ Χανααν. ⁶ἔλαβεν δὲ Ησαυ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας καὶ πάντα τὰ σώματα τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πάντα, ὅσα ἐκτήσατο καὶ ὅσα περιεποιήσατο ἐν γῇ Χανααν, καὶ ἐπορεύθη ἐκ γῆς Χανααν ἀπὸ προσώπου Ιακωβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ⁷ἥν γὰρ αὐτῶν τὰ ὑπάρχοντα πολλὰ τοῦ οἴκειν ἄμα, καὶ οὐκ ἐδύνατο ἡ γῇ τῆς παροικήσεως αὐτῶν φέρειν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν. ⁸ἄκησεν δὲ Ησαυ ἐν τῷ ὅρει Σηιρ (Ησαυ αὐτός ἐστιν Εδωμ).

⁹Αὔται δὲ αἱ γενέσεις Ησαυ πατρὸς Εδωμ ἐν τῷ ὅρει Σηιρ, ¹⁰καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν υἱῶν Ησαυ· Ελιφας υἱὸς Αδας γυναικὸς Ησαυ καὶ Ραγουηλ υἱὸς Βασεμμαθ γυναικὸς Ησαυ. ¹¹ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Ελιφας· Θαιμαν, Ωμαρ, Σωφαρ, Γοθομ καὶ Κενεζ. ¹²Θαιμνα δὲ ἦν παλλακὴ Ελιφας τοῦ υἱοῦ Ησαυ καὶ ἔτεκεν τῷ Ελιφας τὸν Αμαληκ· οὗτοι υἱοὶ Αδας γυναικὸς Ησαυ. ¹³οὗτοι δὲ υἱοὶ Ραγουηλ.

Ναχοθ, Ζαρε, Σομε καὶ Μοζε· οὗτοι ἥσαν υἱοὶ Βασεμμαθ γυναικὸς Ησαυ. ¹⁴οὗτοι δὲ ἥσαν υἱοὶ Ελιβεμας θυγατρὸς Ανα τοῦ υἱοῦ Σεβεγων, γυναικὸς Ησαυ· ἔτεκεν δὲ τῷ Ησαυ τὸν Ιεους καὶ τὸν Ιεγλομ καὶ τὸν Κορε. — ¹⁵οὗτοι ἡγεμόνες υἱοὶ Ησαυ· υἱοὶ Ελιφας πρωτοτόκου Ησαυ· ἡγεμών Θαιμαν, ἡγεμών Ωμαρ, ἡγεμών Σωφαρ, ἡγεμών Κενεζ, ¹⁶ἡγεμών Κορε, ἡγεμών Γοθομ, ἡγεμών Αμαληκ· οὗτοι ἡγεμόνες Ελιφας ἐν γῇ Ιδουμαίᾳ· οὗτοι υἱοὶ Αδας. ¹⁷καὶ οὗτοι υἱοὶ Ραγουηλ υἱοῦ Ησαυ· ἡγεμών Ναχοθ, ἡγεμών Ζαρε, ἡγεμών Σομε, ἡγεμών Μοζε· οὗτοι ἡγεμόνες Ραγουηλ ἐν γῇ Εδωμ· οὗτοι υἱοὶ Βασεμμαθ γυναικὸς Ησαυ. ¹⁸οὗτοι δὲ υἱοὶ Ελιβεμας γυναικὸς Ησαυ· ἡγεμών Ιεους, ἡγεμών Ιεγλομ, ἡγεμών Κορε· οὗτοι ἡγεμόνες Ελιβεμας. — ¹⁹οὗτοι υἱοὶ Ησαυ, καὶ οὗτοι ἡγεμόνες αὐτῶν. οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Εδωμ.

²⁰Οὗτοι δὲ υἱοὶ Σηιρ τοῦ Χορραίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν· Λωταν, Σωβαλ, Σεβεγων, Ανα καὶ Δησων καὶ Ασαρ καὶ Ρισων· οὗτοι ἡγεμόνες τοῦ Χορραίου τοῦ υἱοῦ Σηιρ ἐν τῇ γῇ Εδωμ. ²²ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Λωταν· Χορρι καὶ Αιμαν· ἀδελφὴ δὲ Λωταν Θαμνα. ²³οὗτοι δὲ υἱοὶ Σωβαλ· Γωλων καὶ Μαναχαθ καὶ Γαιβηλ, Σωφ καὶ Ωμαν. ²⁴καὶ οὗτοι υἱοὶ Σεβεγων· Αιε καὶ Ωναν· οὗτος ἐστιν ὁ Ωνας, ὃς εὔρεν τὸν Ιαμιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτε ἔνεμεν τὰ ὑποζύγια Σεβεγων τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁵οὗτοι δὲ υἱοὶ Ανα· Δησων· καὶ Ελιβεμα θυγάτηρ Ανα. ²⁶οὗτοι δὲ υἱοὶ Δησων· Αμαδα καὶ Ασβαν καὶ Ιεθραν καὶ Χαρραν. ²⁷οὗτοι δὲ υἱοὶ Ασαρ· Βαλααν καὶ Ζουκαμ καὶ Ιωυκαμ καὶ Ουκαν. ²⁸οὗτοι δὲ υἱοὶ Ρισων· Ως καὶ Αραμ. — ²⁹οὗτοι ἡγεμόνες Χορρι· ἡγεμών Λωταν, ἡγεμών Σωβαλ, ἡγεμών Σεβεγων, ἡγεμών Ανα, ³⁰ἡγεμών Δησων, ἡγεμών Ασαρ, ἡγεμών Ρισων. οὗτοι ἡγεμόνες Χορρι ἐν ταῖς ἡγεμονίαις αὐτῶν ἐν γῇ Εδωμ.

³¹Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Εδωμ πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι βασιλέα ἐν Ισραὴλ. ³²καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Εδωμ Βαλακ υἱὸς τοῦ Βεωρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Δενναβα. ³³ἀπέθανεν δὲ Βαλακ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ιωβαβ υἱὸς Ζαρα ἐκ Βοσορρας. ³⁴ἀπέθανεν δὲ Ιωβαβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ασομ ἐκ τῆς γῆς Θαιμανων. ³⁵ἀπέθανεν δὲ Ασομ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Αδαδ υἱὸς Βαραδ ὁ ἐκκόψας Μαδιαμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωαβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γεθθαιμ. ³⁶ἀπέθανεν δὲ Αδαδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαμαλα ἐκ Μασεκκας. ³⁷ἀπέθανεν δὲ Σαμαλα, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαουλ ἐκ Ρωβωθ τῆς παρὰ ποταμόν. ³⁸ἀπέθανεν δὲ Σαουλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Βαλαεννων υἱὸς Αχοβωρ. ³⁹ἀπέθανεν δὲ Βαλαεννων υἱὸς Αχοβωρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Αραδ υἱὸς Βαραδ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φογωρ, ὄνομα δὲ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Μαιτεβεηλ θυγάτηρ Ματραιθ υἱοῦ Μαιζοοβ.

⁴⁰Ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν ἡγεμόνων Ησαυ ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν κατὰ τόπον αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν· ἡγεμών Θαμνα, ἡγεμών Γωλα, ἡγεμών Ιεθερ, ⁴¹ἡγεμών Ελιβεμας, ἡγεμών Ηλας, ἡγεμών Φινων, ⁴²ἡγεμών Κενεζ, ἡγεμών Θαιμαν, ἡγεμών Μαζαρ, ⁴³ἡγεμών Μεγεδιηλ, ἡγεμών Ζαφωιμ. οὗτοι ἡγεμόνες Εδωμ ἐν ταῖς κατωκοδομημέναις ἐν τῇ γῇ τῆς κτήσεως αὐτῶν.

Οὗτος Ήσαυ πατὴρ Εδωμ.

37 ¹Κατώκει δὲ Ιακωβ ἐν τῇ γῇ, οὗ παρώκησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἐν γῇ Χανααν. ²αῦται δὲ αἱ γενέσεις Ιακωβ· Ιωσῆφ δέκα ἑπτά ἔτῶν ἦν ποιμαίνων μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τὰ πρόβατα ὡν νέος, μετὰ τῶν υἱῶν Βαλλας καὶ μετὰ τῶν υἱῶν Ζελφας τῶν γυναικῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· κατήνεγκεν δὲ Ιωσῆφ ψύχον πονηρὸν πρὸς Ισραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν. ³Ιακωβ δὲ ἡγάπα τὸν Ιωσῆφ παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς γήρους ἦν αὐτῷ· ἐποίησεν δὲ αὐτῷ χιτῶνα ποικίλον. ⁴ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὅτι αὐτὸν ὁ πατὴρ φιλεῖ ἐκ πάντων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἐμίσησαν αὐτὸν καὶ οὐκ ἐδύναντο λαλεῖν αὐτῷ οὐδὲν εἰρηνικόν.

⁵Ἐνυπνιασθεὶς δὲ Ιωσῆφ ἐνύπνιον ἀπήγγειλεν αὐτὸν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ ⁶καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀκούσατε τοῦ ἐνυπνίου τούτου, οὗ ἐνυπνιάσθην. ⁷ῷμην ἡμᾶς δεσμεύειν δράγματα ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ, καὶ ἀνέστη τὸ ἐμὸν δράγμα καὶ ὠρθώθη, περιστραφέντα δὲ τὰ δράγματα ὑμῶν προσεκύνησαν τὸ ἐμὸν δράγμα. ⁸εἶπαν δὲ αὐτῷ οἱ ἀδελφοί Μὴ βασιλεύων βασιλεύσεις ἐφ' ἡμᾶς ἢ κυριεύσεις ἡμῶν; καὶ προσέθεντο ὅτι μισεῖν αὐτὸν ἔνεκεν τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ καὶ ἔνεκεν τῶν ρημάτων αὐτοῦ. — ⁹εἶδεν δὲ ἐνύπνιον ἔτερον καὶ διηγήσατο αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἰδού ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον ἔτερον, ὃσπερ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη καὶ ἔνδεκα ἀστέρες προσεκύνουν με. ¹⁰καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί τὸ ἐνύπνιον τοῦτο, ὃ ἐνυπνιάσθης; ἄρα γε ἐλθόντες ἐλευσόμεθα ἐγώ τε καὶ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου προσκυνῆσαι σοι ἐπὶ τὴν γῆν; ¹¹ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὃ δὲ πατὴρ αὐτοῦ διετήρησεν τὸ ρῆμα.

¹²Ἐπορεύθησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ βόσκειν τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς Συχεμ. ¹³καὶ εἶπεν Ισραὴλ πρὸς Ιωσῆφ Οὐχ οἱ ἀδελφοί σου ποιμαίνουσιν ἐν Συχεμ; δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς αὐτούς. εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἰδού ἐγώ. ¹⁴εἶπεν δὲ αὐτῷ Ισραὴλ Πορευθεὶς ἵδε εἰς ὑγιαίνουσιν οἱ ἀδελφοί σου καὶ τὰ πρόβατα, καὶ ἀνάγγειλόν μοι. καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐκ τῆς κοιλάδος τῆς Χεβρων, καὶ ἥλθεν εἰς Συχεμ. ¹⁵καὶ εὗρεν αὐτὸν ἄνθρωπος πλανώμενον ἐν τῷ πεδίῳ· ἡρώτησεν δὲ αὐτὸν ὃ ἄνθρωπος λέγων Τί ζητεῖς; ¹⁶οἱ δὲ εἶπεν Τοὺς ἀδελφούς μου ζητῶ· ἀνάγγειλόν μοι, ποῦ βόσκουσιν. ¹⁷εἶπεν δὲ αὐτῷ ὃ ἄνθρωπος Ἀπήρκασιν ἐντεῦθεν. ἥκουσα γὰρ αὐτῶν λεγόντων Πορευθῶμεν εἰς Δωθαϊμ. καὶ ἐπορεύθη Ιωσῆφ κατόπισθεν τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἐν Δωθαϊμ. ¹⁸προεἶδον δὲ αὐτὸν μακρόθεν πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐπονηρεύοντο τοῦ ἀποκτεῖναι αὐτόν. ¹⁹εἶπαν δὲ ἔκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἰδού ὃ ἐνυπνιαστῆς ἐκεῖνος ἔρχεται. ²⁰νῦν οὖν δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ ρίψωμεν αὐτὸν εἰς ἔνα τῶν λάκκων καὶ ἐροῦμεν Θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν. καὶ ὀψόμεθα, τί ἔσται τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ. ²¹ἀκούσας δὲ Ρουβην ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ εἶπεν Οὐ πατάξομεν αὐτὸν εἰς ψυχήν. ²²εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ρουβην Μὴ ἐκχέητε αἷμα· ἐμβάλετε αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον τοῦτον τὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, χεῖρα δὲ μὴ ἐπενέγκητε αὐτῷ· ὅπως ἐξέληται αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ ἀποδῷ αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ²³ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἥλθεν Ιωσῆφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς

αύτοῦ, ἔξεδυσαν τὸν Ιωσηφ τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον τὸν περὶ αὐτὸν ²⁴καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔρριψαν εἰς τὸν λάκκον· ὁ δὲ λάκκος κενός, ὕδωρ οὐκ εἶχεν.

²⁵Ἐκάθισαν δὲ φαγεῖν ἄρτον καὶ ἀναβλέψαντες τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδον, καὶ ἴδον ὁδοιπόροι Ισμαηλῖται ἥρχοντο ἐκ Γαλααδ, καὶ αἱ κάμηλοι αὐτῶν ἔγεμον θυμιαμάτων καὶ ῥητίνης καὶ στακτῆς· ἐπορεύοντο δὲ καταγαγεῖν εἰς Αἴγυπτον. ²⁶εἶπεν δὲ Ιουδας πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Τί χρήσιμον, ἐὰν ἀποκτείνωμεν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ κρύψωμεν τὸ αἷμα αὐτοῦ; ²⁷δεῦτε ἀποδώμεθα αὐτὸν τοῖς Ισμαηλίταις τούτοις, αἱ δὲ χεῖρες ἡμῶν μὴ ἔστωσαν ἐπ' αὐτόν, ὅτι ἀδελφὸς ἡμῶν καὶ σὰρξ ἡμῶν ἔστιν. ἥκουσαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ²⁸καὶ παρεπορεύοντο οἱ ἀνθρωποι οἱ Μαδιηναῖοι οἱ ἔμποροι, καὶ ἔξειλκυσαν καὶ ἀνεβίβασαν τὸν Ιωσηφ ἐκ τοῦ λάκκου καὶ ἀπέδοντο τὸν Ιωσηφ τοῖς Ισμαηλίταις εἴκοσι χρυσῶν, καὶ κατήγαγον τὸν Ιωσηφ εἰς Αἴγυπτον. ²⁹ἀνέστρεψεν δὲ Ρουβην ἐπὶ τὸν λάκκον καὶ οὐχ ὄρᾳ τὸν Ιωσηφ ἐν τῷ λάκκῳ καὶ διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ³⁰καὶ ἀνέστρεψεν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ εἶπεν Τὸ παιδάριον οὐκ ἔστιν· ἐγὼ δὲ ποῦ πορεύομαι ἔτι;

³¹Λαβόντες δὲ τὸν χιτῶνα τοῦ Ιωσηφ ἔσφαξαν ἔριφον αἰγῶν καὶ ἐμόλυναν τὸν χιτῶνα τῷ αἵματι. ³²καὶ ἀπέστειλαν τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον καὶ εἰσήνεγκαν τῷ πατρὶ αὐτῶν καὶ εἶπαν Τοῦτον εὗρομεν· ἐπίγυνωθι εὶς χιτῶν τοῦ νίοῦ σού ἔστιν ἢ οὔ. ³³καὶ ἐπέγυνω αὐτὸν καὶ εἶπεν Χιτὼν τοῦ νίοῦ μού ἔστιν· θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν, θηρίον ἥρπασεν τὸν Ιωσηφ. ³⁴διέρρηξεν δὲ Ιακωβ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐπέθετο σάκκον ἐπὶ τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ καὶ ἐπένθει τὸν νίον αὐτοῦ ἡμέρας πολλάς. ³⁵συνήχθησαν δὲ πάντες οἱ νίοι αὐτοῦ καὶ αἱ θυγατέρες καὶ ἥλθον παρακαλέσαι αὐτόν, καὶ οὐκ ἥθελεν παρακαλεῖσθαι λέγων ὅτι Καταβήσομαι πρὸς τὸν νίον μου πενθῶν εἰς ἄδου. καὶ ἔκλαυσεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. — ³⁶οἱ δὲ Μαδιηναῖοι ἀπέδοντο τὸν Ιωσηφ εἰς Αἴγυπτον τῷ Πετεφρῃ τῷ σπάδοντι Φαραω, ἀρχιμαγείρῳ.

38 ¹Εγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ κατέβη Ιουδας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἀφίκετο ἔως πρὸς ἄνθρωπόν τινα Οδολλαμίτην, ὃς ὄνομα Ιρας. ²καὶ εἶδεν ἐκεῖ Ιουδας θυγατέρα ἀνθρώπου Χαναναίου, ἣς ὄνομα Σανα, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὴν. ³καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν νίὸν καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ηρ. ⁴καὶ συλλαβοῦσα ἔτι ἔτεκεν νίὸν καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σηλωμ. αὐτὴ δὲ ἦν ἐν Χασβὶ, ἥνικα ἔτεκεν αὐτούς. ⁵καὶ ἔλαβεν Ιουδας γυναικα Ηρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ, ἣς ὄνομα Θαμαρ. ⁷ἐγένετο δὲ Ηρ πρωτότοκος Ιουδα πονηρὸς ἐναντίον κυρίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ὁ θεός. ⁸εἶπεν δὲ Ιουδας τῷ Αυναν Εἰσελθε πρὸς τὴν γυναικα τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ γάμβρευσαι αὐτὴν καὶ ἀνάστησον σπέρμα τῷ ἀδελφῷ σου. ⁹γνοὺς δὲ Αυναν ὅτι οὐκ αὐτῷ ἔσται τὸ σπέρμα, ἐγίνετο ὅταν εἰσήρχετο πρὸς τὴν γυναικα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἔξεχεν ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ μὴ δοῦναι σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ¹⁰πονηρὸν δὲ ἐφάνη ἐναντίον τοῦ θεοῦ ὅτι ἐποίησεν τοῦτο, καὶ ἐθανάτωσεν καὶ τοῦτον. ¹¹εἶπεν δὲ Ιουδας Θαμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ Κάθου χήρα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου, ἔως μέγας γένηται Σηλωμ ὁ

νιός μου· εἶπεν γάρ Μήποτε ἀποθάνῃ καὶ οὗτος ὥσπερ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ἀπελθοῦσα δὲ Θαμαρ ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς.

¹²Ἐπληθύνθησαν δὲ αἱ ἡμέραι καὶ ἀπέθανεν Σαυα ἡ γυνὴ Ιουδα· καὶ παρακληθεὶς Ιουδας ἀνέβη ἐπὶ τοὺς κείροντας τὰ πρόβατα αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ Ιρας ὁ ποιμὴν αὐτοῦ ὁ Οδολλαμίτης, εἰς Θαμνα. ¹³καὶ ἀπηγγέλη Θαμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ λέγοντες Ἰδού ὁ πενθερός σου ἀναβαίνει εἰς Θαμνα κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ. ¹⁴καὶ περιελομένη τὰ ἴμάτια τῆς χηρεύσεως ἀφ' ἑαυτῆς περιεβάλετο θέριστρον καὶ ἐκαλλωπίσατο καὶ ἐκάθισεν πρὸς ταῖς πύλαις Αιναν, ἡ ἐστιν ἐν παρόδῳ Θαμνα· εἶδεν γὰρ ὅτι μέγας γέγονεν Σηλωμ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. ¹⁵καὶ ἵδων αὐτὴν Ιουδας ἔδοξεν αὐτὴν πόρνην εἶναι· κατεκαλύψατο γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτὴν. ¹⁶ἔξέχλινεν δὲ πρὸς αὐτὴν τὴν ὁδὸν καὶ εἶπεν αὐτῇ "Εασόν με εἰσελθεῖν πρὸς σέ· οὐ γὰρ ἔγνω ὅτι ἡ νύμφη αὐτοῦ ἐστιν. ἡ δὲ εἶπεν Τί μοι δώσεις, ἐὰν εἰσέλθης πρὸς με; ¹⁷ὁ δὲ εἶπεν Ἐγώ σοι ἀποστελῶ ἔριφον αἰγῶν ἐκ τῶν προβάτων. ἡ δὲ εἶπεν Ἐὰν δῶς ἀρραβῶνα ἔως τοῦ ἀποστεῖλαί σε. ¹⁸ὁ δὲ εἶπεν Τίνα τὸν ἀρραβῶνά σοι δώσω; ἡ δὲ εἶπεν Τὸν δακτύλιόν σου καὶ τὸν ὄρμίσκον καὶ τὴν ράβδον τὴν ἐν τῇ χειρὶ σου. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὴν, καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἔξ αὐτοῦ. ¹⁹καὶ ἀναστᾶσα ἀπῆλθεν καὶ περιείλατο τὸ θέριστρον ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἴμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς. ²⁰ἀπέστειλεν δὲ Ιουδας τὸν ἔριφον ἔξ αἰγῶν ἐν χειρὶ τοῦ ποιμένος αὐτοῦ τοῦ Οδολλαμίτου κομίσασθαι τὸν ἀρραβῶνα παρὰ τῆς γυναικός, καὶ οὐχ εὔρεν αὐτήν. ²¹ἐπηρώτησεν δὲ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκ τοῦ τόπου Ποῦ ἐστιν ἡ πόρνη ἡ γενομένη ἐν Αιναν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ; καὶ εἶπαν Οὐκ ἡν ἐνταῦθα πόρνη. ²²καὶ ἀπεστράφη πρὸς Ιουδαν καὶ εἶπεν Οὐχ εὔρον, καὶ οἱ ἀνθρωποι οἱ ἐκ τοῦ τόπου λέγουσιν μὴ εἶναι ὡδε πόρνην. ²³εἶπεν δὲ Ιουδας Ἐχέτω αὐτά, ἀλλὰ μήποτε καταγελασθῶμεν· ἔγω μὲν ἀπέσταλκα τὸν ἔριφον τοῦτον, σὺ δὲ οὐχ εὔρηκας.

²⁴Ἐγένετο δὲ μετὰ τρίμηνον ἀπηγγέλη τῷ Ιουδᾳ λέγοντες Ἐκπεπόρνευκεν Θαμαρ ἡ νύμφη σου καὶ ἵδου ἐν γαστρὶ ἔχει ἐκ πορνείας. εἶπεν δὲ Ιουδας Ἐξαγάγετε αὐτήν, καὶ κατακαυθήτω. ²⁵αὐτὴ δὲ ἀγομένη ἀπέστειλεν πρὸς τὸν πενθερὸν αὐτῆς λέγουσα Ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, τίνος ταῦτα ἐστιν, ἔγω ἐν γαστρὶ ἔχω. καὶ εἶπεν Ἐπίγνωθι, τίνος ὁ δακτύλιος καὶ ὁ ὄρμίσκος καὶ ἡ ράβδος αὐτη. ²⁶ἐπέγνω δὲ Ιουδας καὶ εἶπεν Δεδικαίωται Θαμαρ ἡ ἔγω, οὕτω εἶνεκεν οὐκ ἔδωκα αὐτὴν Σηλωμ τῷ υἱῷ μου. καὶ οὐ προσέθετο ἔτι τοῦ γνῶναι αὐτήν.

²⁷Ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἔτικτεν, καὶ τῇδε ἡν δίδυμα ἐν τῇ γαστρὶ αὐτῆς. ²⁸Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τίκτειν αὐτὴν ὁ εἷς προεξήνεγκεν τὴν χεῖρα· λαβοῦσα δὲ ἡ μαῖα ἔδησεν ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κόκκινον λέγουσα Οὕτος ἔξελεύσεται πρότερος. ²⁹ώς δὲ ἐπισυνήγαγεν τὴν χεῖρα, καὶ εὐθὺς ἔξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. ἡ δὲ εἶπεν Τί διεκόπη διὰ σὲ φραγμός; καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Φαρες. ³⁰καὶ μετὰ τοῦτο ἔξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐφ' ὃ ἡν ἐπὶ τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κόκκινον· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ζαρα.

39 ¹Ιωσηφ δὲ κατήχθη εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν Πετεφρης ὁ εύνοῦχος Φαραω, ἀρχιμάγειρος, ἀνὴρ Αἰγύπτιος, ἐκ χειρὸς Ισμαηλίτῶν, οἱ κατήγαγον αὐτὸν ἐκεῖ. ²καὶ ἦν κύριος μετὰ Ιωσηφ, καὶ ἦν ἀνὴρ ἐπιτυγχάνων καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ παρὰ τῷ κυρίῳ τῷ Αἰγυπτίῳ. ³ἥδει δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ ὅτι κύριος μετ' αὐτοῦ καὶ ὅσα ἀν ποιῆι, κύριος εὐοδοῖ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. ⁴καὶ εὗρεν Ιωσηφ χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, εὐηρέστει δὲ αὐτῷ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ πάντα, ὅσα ἦν αὐτῷ, ἔδωκεν διὰ χειρὸς Ιωσηφ. ⁵ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ κατασταθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πάντα, ὅσα ἦν αὐτῷ, καὶ ηὐλόγησεν κύριος τὸν οἴκον τοῦ Αἰγυπτίου διὰ Ιωσηφ, καὶ ἐγενήθη εὐλογία κυρίου ἐν πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ. ⁶καὶ ἐπέτρεψεν πάντα, ὅσα ἦν αὐτῷ, εἰς χεῖρας Ιωσηφ καὶ οὐκ ἥδει τῶν καθ' ἑαυτὸν οὐδὲν πλὴν τοῦ ἄρτου, οὗ ἥσθιεν αὐτός.

Καὶ ἦν Ιωσηφ καλὸς τῷ εἰδεί καὶ ὡραῖος τῇ ὄψει σφόδρα. ⁷καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα καὶ ἐπέβαλεν ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου αὐτοῦ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ Ιωσηφ καὶ εἶπεν Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. ⁸ὅ δὲ οὐκ ἥθελεν, εἶπεν δὲ τῇ γυναικὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ Εἰ ὁ κύριός μου οὐ γινώσκει δι' ἐμὲ οὐδὲν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ πάντα, ὅσα ἐστὶν αὐτῷ, ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖράς μου ⁹καὶ οὐχ ὑπερέχει ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ οὐθὲν ἐμοῦ οὐδὲν ὑπεξήρηται ἀπ' ἐμοῦ οὐδὲν πλὴν σοῦ διὰ τὸ σὲ γυναικα αὐτοῦ εῖναι, καὶ πῶς ποιήσω τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο καὶ ἀμαρτήσομαι ἐναντίον τοῦ θεοῦ; ¹⁰ἥνικα δὲ ἐλάλει τῷ Ιωσηφ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ οὐχ ὑπήκουσεν αὐτῇ καθεύδειν μετ' αὐτῆς τοῦ συγγενέσθαι αὐτῇ. — ¹¹ἐγένετο δὲ τοιαύτη τις ἡμέρα, εἰσῆλθεν Ιωσηφ εἰς τὴν οἰκίαν ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ οὐθεὶς ἦν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔσω, ¹²καὶ ἐπεσπάσατο αὐτὸν τῶν ἴματίων λέγουσα Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. καὶ καταλιπὼν τὰ ἴματια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς ἔφυγεν καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. ¹³καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν ὅτι κατέλιπεν τὰ ἴματια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς καὶ ἔφυγεν καὶ ἐξῆλθεν ἔξω, ¹⁴καὶ ἐκάλεσεν τοὺς ὄντας ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγουσα "Ιδετε, εἰσήγαγεν ἡμῖν παῖδα Εβραϊον ἐμπαίζειν ἡμῖν. εἰσῆλθεν πρός με λέγων Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ, καὶ ἐβόησα φωνῇ μεγάλῃ. ¹⁵ἐν δὲ τῷ ἀκοῦσαι αὐτὸν ὅτι ὑψωσα τὴν φωνὴν μου καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ ἴματια αὐτοῦ παρ' ἐμοὶ ἔφυγεν καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. ¹⁶καὶ καταλιμπάνει τὰ ἴματια παρ' ἑαυτῇ, ἔως ἥλθεν ὁ κύριος εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ. ¹⁷καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα λέγουσα Εἰσῆλθεν πρός με ὁ παῖς ὁ Εβραῖος, δὸν εἰσήγαγες πρὸς ἡμᾶς, ἐμπαῖξαί μοι καὶ εἶπέν μοι Κοιμήθησομαι μετὰ σοῦ. ¹⁸ὡς δὲ ἤκουσεν ὅτι ὑψωσα τὴν φωνὴν μου καὶ ἐβόησα, κατέλιπεν τὰ ἴματια αὐτοῦ παρ' ἐμοὶ καὶ ἔφυγεν καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. ¹⁹ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσεν ὁ κύριος αὐτοῦ τὰ ῥήματα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅσα ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν λέγουσα Οὕτως ἐποίησέν μοι ὁ παῖς σου, καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ. ²⁰καὶ λαβὼν ὁ κύριος Ιωσηφ ἐνέβαλεν αὐτὸν εἰς τὸ ὄχυρωμα, εἰς τὸν τόπον, ἐν ᾧ οἱ δεσμῶται τοῦ βασιλέως κατέχονται ἐκεῖ ἐν τῷ ὄχυρῷ ματι.

²¹Καὶ ἦν κύριος μετὰ Ιωσηφ καὶ κατέχεεν αὐτοῦ ἔλεος καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιδεσμοφύλακος, ²²καὶ ἔδωκεν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τὸ δεσμωτήριον διὰ χειρὸς Ιωσηφ καὶ πάντας τοὺς ἀπηγμένους, ὅσοι ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ πάντα, ὅσα ποιοῦσιν ἐκεῖ. ²³οὐκ ἦν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ

τοῦ δεσμωτηρίου γινώσκων δι' αὐτὸν οὐθέν· πάντα γὰρ ἦν διὰ χειρὸς Ιωσηφ διὰ τὸ τὸν κύριον μετ' αὐτοῦ εἶναι, καὶ σα αὐτὸς ἐποίει, κύριος εὐώδου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.

40 ¹Εγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἡμαρτεν ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου καὶ ὁ ἀρχισιτοποὶς τῷ κυρίῳ αὐτῶν βασιλεῖ Αἰγύπτου. ²καὶ ὠργίσθη Φαραὼ ἐπὶ τοῖς δυσὶν εὔνούχοις αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ ἀρχιοινοχόῳ καὶ ἐπὶ τῷ ἀρχισιτοποιῷ, ³καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ παρὰ τῷ δεσμοφύλακι εἰς τὸ δεσμωτήριον, εἰς τὸν τόπον, οὗ Ιωσηφ ἀπῆκτο ἐκεῖ. ⁴καὶ συνέστησεν ὁ ἀρχιδεσμώτης τῷ Ιωσηφ αὐτούς, καὶ παρέστη αὐτοῖς. ἦσαν δὲ ἡμέρας ἐν τῇ φυλακῇ. — ⁵καὶ εἶδον ἀμφότεροι ἐνύπνιον, ἐκάτερος ἐνύπνιον, ἐν μιᾷ νυκτὶ ὅρασις τοῦ ἐνυπνίου αὐτοῦ, ὁ ἀρχιοινοχόος καὶ ὁ ἀρχισιτοποιός, οἱ ἦσαν τῷ βασιλεῖ Αἰγύπτου, οἱ δὲ τῷ δεσμωτηρίῳ. ⁶εἰσῆλθεν δὲ πρὸς αὐτοὺς Ιωσηφ τὸ πρωὶ καὶ εἶδεν αὐτούς, καὶ ἦσαν τεταραγμένοι. ⁷καὶ ἤρωτα τοὺς εὔνούχους Φαραὼ, οἱ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ φυλακῇ παρὰ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, λέγων Τί ὅτι τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπά σήμερον; ⁸οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Ἐνύπνιον εἶδομεν, καὶ ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό. εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ιωσηφ Οὐχὶ διὰ τοῦ θεοῦ ἡ διασάφησις αὐτῶν ἔστιν; διηγήσασθε οὖν μοι. — ⁹καὶ διηγήσατο ὁ ἀρχιοινοχόος τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ τῷ Ιωσηφ καὶ εἶπεν Ἐν τῷ ὕπνῳ μου ἦν ἄμπελος ἐναντίον μου. ¹⁰ἐν δὲ τῇ ἀμπέλῳ τρεῖς πυθμένες, καὶ αὐτὴ θάλλουσα ἀνενηγοῦσα βλαστούς. πέπειροι οἱ βότρυες σταφυλῆς. ¹¹καὶ τὸ ποτήριον Φαραὼ ἐν τῇ χειρὶ μου· καὶ ἔλαβον τὴν σταφυλὴν καὶ ἐξέθλιψα αὐτὴν εἰς τὸ ποτήριον καὶ ἔδωκα τὸ ποτήριον εἰς τὰς χεῖρας Φαραὼ. ¹²καὶ εἶπεν αὐτῷ Ιωσηφ Τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ· οἱ τρεῖς πυθμένες τρεῖς ἡμέραι εἰσίν. ¹³ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ μνησθήσεται Φαραὼ τῆς ἀρχῆς σου καὶ ἀποκαταστήσει σε ἐπὶ τὴν ἀρχιοινοχοῖαν σου, καὶ δώσεις τὸ ποτήριον Φαραὼ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀρχήν σου τὴν προτέραν, ὡς ἡσθα οἰνοχοῶν. ¹⁴ἄλλὰ μνήσθητί μου διὰ σεαυτοῦ, ὅταν εὖ σοι γένηται, καὶ ποιήσεις ἐν ἐμοὶ ἔλεος καὶ μνησθήσῃ περὶ ἐμοῦ Φαραὼ καὶ ἐξάξεις με ἐκ τοῦ ὀχυρώματος τούτου. ¹⁵ὅτι κλοπῇ ἐκλάπην ἐκ γῆς Εβραίων καὶ ὥδε οὐκ ἐποίησα οὐδέν, ἀλλ’ ἐνέβαλόν με εἰς τὸν λάκκον τοῦτον. — ¹⁶καὶ εἶδεν ὁ ἀρχισιτοποὶς ὅτι ὁρθῶς συνέκρινεν, καὶ εἶπεν τῷ Ιωσηφ Κἀγὼ εἶδον ἐνύπνιον καὶ ὥμην τρία κανᾶ χονδριτῶν αἱρειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου. ¹⁷ἐν δὲ τῷ κανῷ τῷ ἐπάνω ἀπὸ πάντων τῶν γενῶν, ὃν ὁ βασιλεὺς Φαραὼ ἐσθίει, ἔργον σιτοποιοῦ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατήσθιεν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τοῦ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς μου. ¹⁸ἀποκριθεὶς δὲ Ιωσηφ εἶπεν αὐτῷ Αὕτη ἡ σύγκρισις αὐτοῦ· τὰ τρία κανᾶ τρεῖς ἡμέραι εἰσίν. ¹⁹ἔτι τριῶν ἡμερῶν ἀφελεῖ Φαραὼ τὴν κεφαλήν σου ἀπὸ σοῦ καὶ κρεμάσει σε ἐπὶ ξύλου, καὶ φάγεται τὰ ὅρνεα τοῦ οὐρανοῦ τὰς σάρκας σου ἀπὸ σοῦ. — ²⁰ἔγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ γενέσεως ἦν Φαραὼ, καὶ ἐποίει πότον πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ. καὶ ἐμνήσθη τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀρχιοινοχοοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀρχισιτοποιοῦ ἐν μέσῳ τῶν παιδῶν αὐτοῦ ²¹καὶ ἀπεκατέστησεν τὸν ἀρχιοινοχόον ἐπὶ τὴν ἀρχήν αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραὼ, ²²τὸν δὲ ἀρχισιτοποιὸν ἐκρέμασεν, καθὰ συνέκρινεν αὐτοῖς Ιωσηφ. ²³οὐκ ἐμνήσθη δὲ ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ Ιωσηφ, ἀλλὰ ἐπελάθετο αὐτοῦ.

41 ¹Εγένετο δὲ μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν Φαραω εἶδεν ἐνύπνιον. Ὅτεο τέσταναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ,
²καὶ ἴδοὺ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἐπτὰ βόες καλαὶ τῷ εἰδεὶ καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξὶν καὶ
ἐβόσκοντο ἐν τῷ ἄχει. ³ἄλλαι δὲ ἐπτὰ βόες ἀνέβαινον μετὰ ταύτας ἐκ τοῦ ποταμοῦ αἰσχραὶ τῷ εἰδεὶ⁴
καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξὶν καὶ ἐνέμοντο παρὰ τὰς βόας παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ. ⁵καὶ κατέφαγον αἱ
ἐπτὰ βόες αἱ αἰσχραὶ καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξὶν τὰς ἐπτὰ βόας τὰς καλὰς τῷ εἰδεὶ καὶ τὰς ἐκλεκτάς.
ἡγέρθη δὲ Φαραω. — ⁶καὶ ἐνυπνιάσθη τὸ δεύτερον, καὶ ἴδοὺ ἐπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν πυθμένι ἐνὶ⁷
ἐκλεκτοὶ καὶ καλοί. ⁸ἄλλοι δὲ ἐπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο μετ' αὐτούς. ⁹καὶ
κατέπιον οἱ ἐπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἐπτὰ στάχυας τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ τοὺς
πλήρεις. ἡγέρθη δὲ Φαραω, καὶ ἦν ἐνύπνιον.

⁸Εγένετο δὲ πρωὶ καὶ ἑταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσεν πάντας τοὺς ἔξηγητὰς
Αἰγύπτου καὶ πάντας τοὺς σοφοὺς αὐτῆς, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς Φαραω τὸ ἐνύπνιον, καὶ οὐκ ἦν ὁ
ἀπαγγέλλων αὐτὸ τῷ Φαραω. ⁹καὶ ἐλάλησεν ὁ ἀρχιοινοχόος πρὸς Φαραω λέγων Τὴν ἀμαρτίαν μου
ἀναμιμήσκω σήμερον. ¹⁰Φαραω ὠργίσθη τοῖς παισὶν αὐτοῦ καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ ἐν τῷ οἴκῳ
τοῦ ἀρχιμαγείρου, ἐμέ τε καὶ τὸν ἀρχισιτοποιόν. ¹¹καὶ εἶδομεν ἐνύπνιον ἐν νυκτὶ μιᾷ, ἐγώ τε καὶ
αὐτός, ἔκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἐνύπνιον εἴδομεν. ¹²Ἴν δὲ ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν νεανίσκος παῖς Εβραῖος τοῦ
ἀρχιμαγείρου, καὶ διηγησάμεθα αὐτῷ, καὶ συνέκρινεν ἡμῖν. ¹³ἔγενήθη δὲ καθὼς συνέκρινεν ἡμῖν,
οὕτως καὶ συνέβη, ἐμέ τε ἀποκατασταθῆναι ἐπὶ τὴν ἀρχήν μου, ἐκεῖνον δὲ κρεμασθῆναι.

¹⁴Ἀποστείλας δὲ Φαραω ἐκάλεσεν τὸν Ιωσηφ, καὶ ἔξηγαγον αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄχυρώματος καὶ
ἐξύρησαν αὐτὸν καὶ ἤλαξαν τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἤλθεν πρὸς Φαραω. ¹⁵εἶπεν δὲ Φαραω τῷ Ιωσηφ
Ἐνύπνιον ἔώρακα, καὶ ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό· ἐγὼ δὲ ἀκήκοα περὶ σοῦ λεγόντων ἀκούσαντά σε
ἐνύπνια συγκρῖναι αὐτά. ¹⁶ἀποκριθεὶς δὲ Ιωσηφ τῷ Φαραω εἶπεν Ἀνευ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀποκριθήσεται
τὸ σωτήριον Φαραω. ¹⁷ἐλάλησεν δὲ Φαραω τῷ Ιωσηφ λέγων Ἐν τῷ ὕπνῳ μου ὥμην ἐστάναι παρὰ
τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, ¹⁸καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἐπτὰ βόες καλαὶ τῷ εἰδεὶ καὶ
ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξὶν καὶ ἐνέμοντο ἐν τῷ ἄχει. ¹⁹καὶ ἴδοὺ ἐπτὰ βόες ἔτεραι ἀνέβαινον ὅπίσω αὐτῶν
ἐκ τοῦ ποταμοῦ πονηραὶ καὶ αἰσχραὶ τῷ εἰδεὶ καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξὶν, οἵας οὐκ εἴδον τοιαύτας ἐν ὅλῃ
γῇ Αἰγύπτῳ αἰσχροτέρας. ²⁰καὶ κατέφαγον αἱ ἐπτὰ βόες αἱ αἰσχραὶ καὶ λεπταὶ τὰς ἐπτὰ βόας τὰς
πρώτας τὰς καλὰς καὶ ἐκλεκτάς, ²¹καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν καὶ οὐ διάδηλοι ἐγένοντο ὅτι
εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν, καὶ αἱ ὄψεις αὐτῶν αἰσχραὶ καθὰ καὶ τὴν ἀρχήν. ἔξεγερθεὶς δὲ
ἐκοιμήθην ²²καὶ εἴδον πάλιν ἐν τῷ ὕπνῳ μου, καὶ ὥσπερ ἐπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν πυθμένι ἐνὶ²³
πλήρεις καὶ καλοί. ²³ἄλλοι δὲ ἐπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο ἔχόμενοι αὐτῶν.
²⁴καὶ κατέπιον οἱ ἐπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἐπτὰ στάχυας τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς
πλήρεις. εἶπα οὖν τοῖς ἔξηγηταῖς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων μοι.

²⁵Καὶ εἶπεν Ιωσηφ τῷ Φαραω Τὸ ἐνύπνιον Φαραω ἔν ἐστιν· ὅσα ὁ θεὸς ποιεῖ, ἔδειξεν τῷ Φαραω.
²⁶αἱ ἐπτὰ βόες αἱ καλαὶ ἐπτὰ ἔτη ἐστίν, καὶ οἱ ἐπτὰ στάχυες οἱ καλοὶ ἐπτὰ ἔτη ἐστίν· τὸ ἐνύπνιον

Φαραω ἔν ἐστιν.²⁷καὶ αἱ ἑπτὰ βόες αἱ λεπταὶ αἱ ἀναβαίνουσαι ὅπίσω αὐτῶν ἑπτὰ ἔτη ἐστίν, καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἔσονται ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ.²⁸τὸ δὲ ρῆμα, ὃ εἴρηκα Φαραω "Οσα ὁ θεὸς ποιεῖ, ἔδειξεν τῷ Φαραω,²⁹ἰδοὺ ἑπτὰ ἔτη ἔρχεται εὐθηνία πολλὴ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ.³⁰ἥξει δὲ ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπιλήσονται τῆς πλησμονῆς ἐν ὅλῃ γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἀναλώσει ὁ λιμὸς τὴν γῆν,³¹καὶ οὐκ ἐπιγνωσθήσεται ἡ εὐθηνία ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ λιμοῦ τοῦ ἐσομένου μετὰ ταῦτα· ἴσχυρὸς γὰρ ἔσται σφόδρα.³²περὶ δὲ τοῦ δευτερῶσαι τὸ ἐνύπνιον Φαραω δίς, ὅτι ἀληθὲς ἔσται τὸ ρῆμα τὸ παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ταχυνεῖ ὁ θεὸς τοῦ ποιῆσαι αὐτό.³³νῦν οὖν σκέψαι ἄνθρωπον φρόνιμον καὶ συνετὸν καὶ κατάστησον αὐτὸν ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου.³⁴καὶ ποιησάτω Φαραω καὶ καταστησάτω τοπάρχας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀποπεμπτωσάτωσαν πάντα τὰ γενήματα τῆς γῆς Αἰγύπτου τῶν ἑπτὰ ἔτῶν τῆς εὐθηνίας³⁵καὶ συναγαγέτωσαν πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἔτῶν τῶν ἐρχομένων τῶν καλῶν τούτων, καὶ συναχθήτω ὁ σῖτος ὑπὸ χεῖρα Φαραω, βρώματα ἐν ταῖς πόλεσιν φυλαχθήτω.³⁶καὶ ἔσται τὰ βρώματα πεφυλαγμένα τῇ γῇ εἰς τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, ἀ ἔσονται ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ οὐκ ἐκτριβήσεται ἡ γῆ ἐν τῷ λιμῷ.

³⁷Ἡρεσεν δὲ τὰ ρήματα ἐναντίον Φαραω καὶ ἐναντίον πάντων τῶν παίδων αὐτοῦ,³⁸καὶ εἴπεν Φαραω πᾶσιν τοῖς παισὶν αὐτοῦ Μὴ εὑρήσομεν ἄνθρωπον τοιοῦτον, ὃς ἔχει πνεῦμα θεοῦ ἐν αὐτῷ;³⁹εἴπεν δὲ Φαραω τῷ Ιωσηφ ἔδειξεν ὁ θεός σοι πάντα ταῦτα, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος φρονιμώτερος καὶ συνετώτερός σου.⁴⁰σὺ ἔσῃ ἐπὶ τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἐπὶ τῷ στόματί σου ὑπακούσεται πᾶς ὁ λαός μου· πλὴν τὸν θρόνον ὑπερέξω σου ἐγώ.⁴¹εἴπεν δὲ Φαραω τῷ Ιωσηφ Ἰδοὺ καθίστημί σε σήμερον ἐπὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου.⁴²καὶ περιελόμενος Φαραω τὸν δακτύλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ περιέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν χεῖρα Ιωσηφ καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν στολὴν βυσσίνην καὶ περιέθηκεν κλοιὸν χρυσοῦν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ.⁴³καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δεύτερον τῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκήρυξεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ κῆρυξ· καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐφ' ὅλης γῆς Αἰγύπτου.⁴⁴εἴπεν δὲ Φαραω τῷ Ιωσηφ Ἐγὼ Φαραω· ἄνευ σοῦ οὐκ ἔξαρεῖ οὐθεὶς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ πάσῃ γῇ Αἰγύπτου.⁴⁵καὶ ἐκάλεσεν Φαραω τὸ ὄνομα Ιωσηφ Ψονθομφανηχ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ασεννεθ θυγατέρα Πετεφρη ἱερέως Ἡλίου πόλεως αὐτῷ γυναικα.⁴⁶Ιωσηφ δὲ ἦν ἐτῶν τριάκοντα, ὅτε ἔστη ἐναντίον Φαραω βασιλέως Αἰγύπτου.

'Εξῆλθεν δὲ Ιωσηφ ἐκ προσώπου Φαραω καὶ διῆλθεν πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου.⁴⁷καὶ ἐποίησεν ἡ γῆ ἐν τοῖς ἑπτὰ ἔτεσιν τῆς εὐθηνίας δράγματα.⁴⁸καὶ συνήγαγεν πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἔτῶν, ἐν οἷς ἦν ἡ εὐθηνία ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἔθηκεν τὰ βρώματα ἐν ταῖς πόλεσιν, βρώματα τῶν πεδίων τῆς πόλεως τῶν κύκλων αὐτῆς ἔθηκεν ἐν αὐτῇ.⁴⁹καὶ συνήγαγεν Ιωσηφ σῖτον ὥσει τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης πολὺν σφόδρα, ἔως οὐκ ἡδύναντο ἀριθμῆσαι, οὐ γὰρ ἦν ἀριθμός.

⁵⁰Τῷ δὲ Ιωσηφ ἐγένοντο υἱοὶ δύο πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ Ασεννεθ θυγάτηρ Πετεφρη ἱερέως Ἡλίου πόλεως.⁵¹ἐκάλεσεν δὲ Ιωσηφ τὸ ὄνομα τοῦ πρωτοτόκου

Μανασση, ὅτι Ἐπιλαθέσθαι με ἐποίησεν ὁ θεὸς πάντων τῶν πόνων μου καὶ πάντων τῶν τοῦ πατρός μου.⁵²τὸ δὲ ὄνομα τοῦ δευτέρου ἐκάλεσεν Εφραὶμ, ὅτι Ηὔξησέν με ὁ θεὸς ἐν γῇ ταπεινώσεώς μου.

53Παρῆλθον δὲ τὰ ἔπτα ἔτη τῆς εὐθηνίας, ἀλλὰ ἐγένοντο ἐν γῇ Αἰγύπτῳ,⁵⁴καὶ ἤρξαντο τὰ ἔπτα ἔτη τοῦ λιμοῦ ἔρχεσθαι, καθὰ εἶπεν Ιωσῆφ. καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ, ἐν δὲ πάσῃ γῇ Αἰγύπτου ἥσαν ἄρτοι.⁵⁵καὶ ἐπείνασεν πᾶσα ἡ γῇ Αἰγύπτου, ἐκέχραξεν δὲ ὁ λαὸς πρὸς Φαραὼ περὶ ἄρτων· εἶπεν δὲ Φαραὼ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις Πορεύεσθε πρὸς Ιωσῆφ, καὶ ὃ ἐὰν εἴπῃ ὑμῖν, ποιήσατε.⁵⁶καὶ ὁ λιμὸς ἦν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς· ἀνέῳξεν δὲ Ιωσῆφ πάντας τοὺς σιτοβολῶνας καὶ ἐπώλει πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις.⁵⁷καὶ πᾶσαι αἱ χῶραι ἤλθον εἰς Αἴγυπτον ἀγοράζειν πρὸς Ιωσῆφ. ἐπεκράτησεν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

42¹Ιδὼν δὲ Ιακωβὸν ὅτι ἔστιν πρᾶσις ἐν Αἰγύπτῳ, εἶπεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Ἱνα τί ῥᾳθυμεῖτε;²ἰδοὺ ἀκήκοα ὅτι ἔστιν σῖτος ἐν Αἰγύπτῳ· κατάβητε ἐκεῖ καὶ πρίασθε ἥμιν μικρὰ βρώματα, ἵνα ζῶμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν.³κατέβησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ιωσῆφ οἱ δέκα πρίασθαι σῖτον ἐξ Αἰγύπτου.⁴τὸν δὲ Βενιαμίν τὸν ἀδελφὸν Ιωσῆφ οὐκ ἀπέστειλεν μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· εἶπεν γάρ Μήποτε συμβῆ⁵ αὐτῷ μαλακία.

5⁶Ηλθον δὲ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἀγοράζειν μετὰ τῶν ἔρχομένων. ἦν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ Χανααν. Ιωσῆφ δὲ ἦν ἀρχων τῆς γῆς, οὗτος ἐπώλει παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς· ἐλθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ιωσῆφ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν.⁷ἰδὼν δὲ Ιωσῆφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπέγνω καὶ ἡλλοτριοῦτο ἀπ' αὐτῶν καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς σκληρὰ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πόθεν ἥκατε; οἱ δὲ εἶπαν Ἐκ γῆς Χανααν ἀγοράσαι βρώματα.⁸ἐπέγνω δὲ Ιωσῆφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν.⁹καὶ ἐμνήσθη Ιωσῆφ τῶν ἐνυπνίων, ὃν εἶδεν αὐτός, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Κατάσκοποί ἐστε· κατανοῆσαι τὰ ἵχνη τῆς χώρας ἥκατε.¹⁰οἱ δὲ εἶπαν Οὐχί, κύριε· οἱ παῖδες σου ἥλθομεν πρίασθαι βρώματα.¹¹πάντες ἐσμὲν υἱοὶ ἐνὸς ἀνθρώπου· εἰρηνικοί ἐσμεν, οὐκ εἰσὶν οἱ παῖδες σου κατάσκοποι.¹²εἶπεν δὲ αὐτοῖς Οὐχί, ἀλλὰ τὰ ἵχνη τῆς γῆς ἥλθατε ἰδεῖν.¹³οἱ δὲ εἶπαν Δώδεκά ἐσμεν οἱ παῖδες σου ἀδελφοὶ ἐν γῇ Χανααν, καὶ ἴδοὺ ὁ νεώτερος μετὰ τοῦ πατρὸς ἥμῶν σήμερον, ὁ δὲ ἔτερος οὐχ ὑπάρχει.¹⁴εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ιωσῆφ Τοῦτο ἐστιν, ὃ εἴρηκα ὑμῖν λέγων ὅτι Κατάσκοποί ἐστε.¹⁵ἐν τούτῳ φανεῖσθε· νὴ τὴν ὑγίειαν Φαραὼ, οὐ μὴ ἐξέλθητε ἐντεῦθεν, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος ἔλθῃ ὅδε.¹⁶ἀποστείλατε ἐξ ὑμῶν ἕνα καὶ λάβετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν, ὑμεῖς δὲ ἀπάχθητε ἔως τοῦ φανερὰ γενέσθαι τὰ ῥήματα ὑμῶν, εἰ ἀληθεύετε ἢ οὔ· εἰ δὲ μή, νὴ τὴν ὑγίειαν Φαραὼ, ἢ μὴν κατάσκοποί ἐστε.¹⁷καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ ἡμέρας τρεῖς.

18Εἶπεν δὲ αὐτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ Τοῦτο ποιήσατε καὶ ζήσεσθε — τὸν θεὸν γὰρ ἐγὼ φοβοῦμαι — .¹⁹εἰ εἰρηνικοί ἐστε, ἀδελφὸς ὑμῶν εἰς κατασχεθῆτω ἐν τῇ φυλακῇ, αὐτοὶ δὲ βαδίσατε καὶ ἀπαγάγετε τὸν ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν²⁰καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον ἀγάγετε πρός με, καὶ πιστευθήσονται τὰ ῥήματα ὑμῶν· εἰ δὲ μή, ἀποθανεῖσθε. ἐποίησαν δὲ οὕτως. — ²¹καὶ εἶπεν ἔκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ναί· ἐν ἀμαρτίᾳ γάρ ἐσμεν περὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἥμῶν, ὅτι

ύπερείδομεν τὴν θλῖψιν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ὅτε κατεδέετο ἡμῶν, καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν αὐτοῦ· ἔνεκεν τούτου ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ θλῖψις αὕτη. ²²ἀποκριθεὶς δὲ Ρουβην εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ ἐλάλησα ὑμῖν λέγων Μὴ ἀδικήσητε τὸ παιδάριον; καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου· καὶ ᾧδον τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκζητεῖται. ²³αὐτοὶ δὲ οὐκ ἥδεισαν ὅτι ἀκούει Ιωσηφ· ὁ γὰρ ἐρμηνευτῆς ἀνὰ μέσον αὐτῶν ἦν. ²⁴ἀποστραφεὶς δὲ ἀπ' αὐτῶν ἔκλαυσεν Ιωσηφ. — καὶ πάλιν προσῆλθεν πρὸς αὐτοὺς καὶ εἶπεν αὐτοῖς καὶ ἔλαβεν τὸν Συμεων ἀπ' αὐτῶν καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν. ²⁵ἐνετείλατο δὲ Ιωσηφ ἐμπλῆσαι τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν σίτου καὶ ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον ἐκάστου εἰς τὸν σάκκον αὐτοῦ καὶ δοῦναι αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν. καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς οὕτως. ²⁶καὶ ἐπιθέντες τὸν σῖτον ἐπὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν ἀπῆλθον ἐκεῖθεν. — ²⁷λύσας δὲ εἰς τὸν μάρσιππον αὐτοῦ δοῦναι χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτοῦ, οὗ κατέλυσαν, εἶδεν τὸν δεσμὸν τοῦ ἀργυρίου αὐτοῦ, καὶ ἦν ἐπάνω τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου. ²⁸καὶ εἶπεν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ Ἀπεδόθη μοι τὸ ἀργύριον, καὶ ᾧδον τοῦτο ἐν τῷ μαρσίππῳ μου. καὶ ἐξέστη ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ ἐταράχθησαν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες Τί τοῦτο ἐποίησεν ὁ θεὸς ἡμῖν;

²⁹Ἡλθον δὲ πρὸς Ιακωβ τὸν πατέρα αὐτῶν εἰς γῆν Χανααν καὶ ἀπῆγγειλαν αὐτῷ πάντα τὰ συμβάντα αὐτοῖς λέγοντες ³⁰Λελάληκεν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς πρὸς ἡμᾶς σκληρὰ καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ ὡς κατασκοπεύοντας τὴν γῆν. ³¹εἴπαμεν δὲ αὐτῷ Εἰρηνικοί ἐσμεν, οὐκ ἐσμεν κατάσκοποι. ³²δώδεκα ἀδελφοί ἐσμεν, υἱοὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. ὁ εἰς οὓχην ὑπάρχει, ὁ δὲ μικρότερος μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον ἐν γῇ Χανααν. ³³εἴπεν δὲ ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς Ἐν τούτῳ γνώσομαι ὅτι εἰρηνικοί ἐστε· ἀδελφὸν ἔνα ἀφετε ὥδε μετ' ἐμοῦ, τὸν δὲ ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας τοῦ οἴκου ὑμῶν λαβόντες ἀπέλθατε ³⁴καὶ ἀγάγετε πρὸς με τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον, καὶ γνώσομαι ὅτι οὐ κατάσκοποί ἐστε, ἀλλ' ὅτι εἰρηνικοί ἐστε, καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν ἀποδώσω ὑμῖν, καὶ τῇ γῇ ἐμπορεύεσθε. ³⁵ἔγένετο δὲ ἐν τῷ κατακενοῦν αὐτοὺς τοὺς σάκκους αὐτῶν καὶ ἦν ἐκάστου ὁ δεσμὸς τοῦ ἀργυρίου ἐν τῷ σάκκῳ αὐτῶν· καὶ εἶδον τοὺς δεσμοὺς τοῦ ἀργυρίου αὐτῶν, αὐτοὶ καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν. ³⁶εἴπεν δὲ αὐτοῖς Ιακωβ ὁ πατὴρ αὐτῶν Ἐμὲ ἡτεκνώσατε· Ιωσηφ οὐκ ἔστιν, Συμεων οὐκ ἔστιν, καὶ τὸν Βενιαμιν λήμψεσθε· ἐπ' ἐμὲ ἐγένετο πάντα ταῦτα. ³⁷εἴπεν δὲ Ρουβην τῷ πατρὶ αὐτοῦ λέγων Τοὺς δύο υἱούς μου ἀπόκτεινον, ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σέ δός αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρά μου, κἀγὼ ἀνάξω αὐτὸν πρὸς σέ. ³⁸ὁ δὲ εἶπεν Οὐ καταβήσεται ὁ υἱός μου μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανεν καὶ αὐτὸς μόνος καταλέλειπται· καὶ συμβήσεται αὐτὸν μαλακισθῆναι ἐν τῇ ὥδῃ, ἢ ἀν πορεύησθε, καὶ κατάξετε μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ἄδου.

43 ¹Ο δὲ λιμὸς ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς. ²ἔγένετο δὲ ἡνίκα συνετέλεσαν καταφαγεῖν τὸν σῖτον, δν ἥνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν Πάλιν πορευθέντες πρίασθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα. ³εἴπεν δὲ αὐτῷ Ιουδας λέγων Διαμαρτυρίᾳ διαμεμαρτύρηται ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος λέγων Οὐκ ὅψεσθε τὸ πρόσωπόν μου, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ἦ. ⁴εὶ μὲν οὖν ἀποστέλλεις τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καταβησόμεθα καὶ ἀγοράσωμέν σοι βρώματα. ⁵εὶ δὲ μὴ ἀποστέλλεις

τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, οὐ πορευσόμεθα· ὁ γὰρ ἀνθρωπος εἶπεν ἡμῖν λέγων Οὐκ ὄψεσθέ μου τὸ πρόσωπον, εἰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ἦ. ⁶εἶπεν δὲ Ισραὴλ Τί ἐκακοποιήσατέ με ἀναγγείλαντες τῷ ἀνθρώπῳ εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀδελφός; Τοὶ δὲ εἶπαν Ἐρωτῶν ἐπηρώτησεν ἡμᾶς ὁ ἀνθρωπος καὶ τὴν γενεὰν ἡμῶν λέγων Εἰ ἔτι ὁ πατὴρ ὑμῶν ζῆ; εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀδελφός; καὶ ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ κατὰ τὴν ἐπερώτησιν ταύτην. μὴ ἥδειμεν εἰ ἐρεῖ ἡμῖν Ἀγάγετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν; ⁸εἶπεν δὲ Ιουδας πρὸς Ισραὴλ τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀπόστειλον τὸ παιδάριον μετ' ἐμοῦ, καὶ ἀναστάντες πορευσόμεθα, ἵνα ζῶμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ σὺ καὶ ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν. ⁹ἔγὼ δὲ ἐκδέχομαι αὐτόν, ἐκ χειρὸς μου ζήτησον αὐτόν· ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σὲ καὶ στήσω αὐτὸν ἐναντίον σου, ἡμαρτηκὼς ἔσομαι πρὸς σὲ πάσας τὰς ἡμέρας. ¹⁰εἰ μὴ γὰρ ἐβραδύναμεν, ἥδη ἀν ὑπεστρέψαμεν δίς. ¹¹εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ισραὴλ ὁ πατὴρ αὐτῶν Εἰ οὕτως ἔστιν, τοῦτο ποιήσατε. λάβετε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς ἐν τοῖς ἀγγείοις ὑμῶν καὶ καταγάγετε τῷ ἀνθρώπῳ δῶρα, τῆς ρήτινης καὶ τοῦ μέλιτος, θυμίαμα καὶ στακτὴν καὶ τερέμινθον καὶ κάρυα. ¹²καὶ τὸ ἀργύριον δισσὸν λάβετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν· τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν ἀποστρέψατε μεθ' ὑμῶν. μήποτε ἀγνόημά ἔστιν. ¹³καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν λάβετε καὶ ἀναστάντες κατάβητε πρὸς τὸν ἀνθρωπὸν. ¹⁴οὐδὲ θεός μου δῷ με ὑμῖν χάριν ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀποστείλαι τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν ἔνα καὶ τὸν Βενιαμιν· ἔγὼ μὲν γάρ, καθὰ ἡτέκνωμαι, ἡτέκνωμαι.

¹⁵Λαβόντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰ δῶρα ταῦτα καὶ τὸ ἀργύριον διπλοῦν ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν καὶ τὸν Βενιαμιν καὶ ἀναστάντες κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ιωσηφ. ¹⁶εἶδεν δὲ Ιωσηφ αὐτοὺς καὶ τὸν Βενιαμιν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον καὶ εἶπεν τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ Εἰσάγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν οἰκίαν καὶ σφάξον θύματα καὶ ἐτοίμασον· μετ' ἐμοῦ γὰρ φάγονται οἱ ἀνθρωποι ἄρτους τὴν μεσημβρίαν. ¹⁷ἐποίησεν δὲ ὁ ἀνθρωπος, καθὰ εἶπεν Ιωσηφ, καὶ εἰσήγαγεν τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν οἶκον Ιωσηφ. — ¹⁸ἰδόντες δὲ οἱ ἀνθρωποι ὅτι εἰσήχθησαν εἰς τὸν οἶκον Ιωσηφ, εἶπαν Διὰ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν τὴν ἀρχὴν ἡμεῖς εἰσαγόμεθα τοῦ συκοφαντῆσαι ἡμᾶς καὶ ἐπιθέσθαι ἡμῖν τοῦ λαβεῖν ἡμᾶς εἰς παῖδας καὶ τοὺς ὄνους ὑμῶν. ¹⁹προσελθόντες δὲ πρὸς τὸν ἀνθρωπὸν τὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου Ιωσηφ ἐλάλησαν αὐτῷ ἐν τῷ πυλῶνι τοῦ οἴκου ²⁰λέγοντες Δεόμεθα, κύριε· κατέβημεν τὴν ἀρχὴν πρίασθαι βρώματα. ²¹ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤλθομεν εἰς τὸ καταλῦσαι καὶ ἥνοιξαμεν τοὺς μαρσίππους ὑμῶν, καὶ τόδε τὸ ἀργύριον ἐκάστου ἐν τῷ μαρσίππῳ αὐτοῦ· τὸ ἀργύριον ὑμῶν ἐν σταθμῷ ἀπεστρέψαμεν νῦν ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν ²²καὶ ἀργύριον ἔτερον ἥνεγκαμεν μεθ' ἔαυτῶν ἀγοράσαι βρώματα· οὐκ οἴδαμεν, τίς ἐνέβαλεν τὸ ἀργύριον εἰς τοὺς μαρσίππους ὑμῶν. ²³εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἰλεως ὑμῖν, μὴ φοβεῖσθε· ὁ θεὸς ὑμῶν καὶ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν θησαυροὺς ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν, τὸ δὲ ἀργύριον ὑμῶν εὐδοκιμοῦν ἀπέχω. καὶ ἔξήγαγεν πρὸς αὐτοὺς τὸν Συμεων ²⁴καὶ ἥνεγκεν ὕδωρ νίψαι τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔδωκεν χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτῶν. ²⁵ἥτοίμασαν δὲ τὰ δῶρα ἔως τοῦ ἐλθεῖν Ιωσηφ μεσημβρίας· ἤκουσαν γὰρ ὅτι ἐκεῖ μέλλει ἀριστᾶν.

²⁶Εἰσῆλθεν δὲ Ιωσηφ εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ τὰ δῶρα, ἀλλ᾽ εἶχον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, εἰς τὸν οἶκον καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. ²⁷ἡρώτησεν δὲ αὐτούς Πᾶς ἔχετε; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ ὑγιαίνει ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ πρεσβύτερος, δὲν εἴπατε; ἔτι ζῆ; ²⁸οἱ δὲ εἶπαν Υγιαίνει ὁ παῖς σου ὁ πατὴρ ὑμῶν, ἔτι ζῆ. καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τῷ θεῷ. καὶ κύψαντες προσεκύνησαν αὐτῷ. ²⁹ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς Ιωσηφ εἶδεν Βενιαμιν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὄμοιμότριον καὶ εἶπεν Οὗτος ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος, δὲν εἴπατε πρός με ἀγαγεῖν; καὶ εἶπεν Ὁ θεὸς ἐλεήσαι σε, τέκνον. ³⁰ἔταράχθη δὲ Ιωσηφ — συνεστρέφετο γὰρ τὰ ἔντερα αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ — καὶ ἐζήτει κλαύσαι· εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ ταμιεῖον ἐκλαυσεν ἐκεῖ. ³¹καὶ νιψάμενος τὸ πρόσωπον ἐξελθὼν ἐνεκρατεύσατο καὶ εἶπεν Παράθετε ἄρτους. ³²καὶ παρέθηκαν αὐτῷ μόνω καὶ αὐτοῖς καθ' ἑαυτούς καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις τοῖς συνδειπνοῦσιν μετ' αὐτοῦ καθ' ἑαυτούς· οὐ γὰρ ἐδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι συνεσθίειν μετὰ τῶν Εβραίων ἄρτους, βδέλυγμα γάρ ἐστιν τοῖς Αἰγυπτίοις. ³³ἐκάθισαν δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, ὁ πρωτότοκος κατὰ τὰ πρεσβεῖα αὐτοῦ καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν νεότητα αὐτοῦ· ἐξίσταντο δὲ οἱ ἄνθρωποι ἔκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ³⁴ἥραν δὲ μερίδας παρ' αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· ἐμεγαλύνθη δὲ ἡ μερὶς Βενιαμιν παρὰ τὰς μερίδας πάντων πενταπλασίως πρὸς τὰς ἐκείνων. ἔπιον δὲ καὶ ἐμεθύσθησαν μετ' αὐτοῦ.

44 ¹Καὶ ἐνετείλατο Ιωσηφ τῷ ὄντι ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ λέγων Πλήσατε τοὺς μαρσίππους τῶν ἀνθρώπων βρωμάτων, ὅσα ἐὰν δύνωνται ἄραι, καὶ ἐμβάλατε ἐκάστου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου ²καὶ τὸ κόνδυ μου τὸ ἀργυροῦν ἐμβάλατε εἰς τὸν μάρσιππον τοῦ νεωτέρου καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου αὐτοῦ. ἐγενήθη δὲ κατὰ τὸ ρῆμα Ιωσηφ, καθὼς εἶπεν. — ³τὸ πρωὶ διέφαυσεν, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπεστάλησαν, αὐτοὶ καὶ οἱ ὄνοι αὐτῶν. ⁴ἐξελθόντων δὲ αὐτῶν τὴν πόλιν (οὐκ ἀπέσχον μακράν) καὶ Ιωσηφ εἶπεν τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ Ἀναστὰς ἐπιδίωξον ὁπίσω τῶν ἀνθρώπων καὶ καταλήμψῃ αὐτοὺς καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Τί ὅτι ἀνταπεδώκατε πονηρὰ ἀντὶ καλῶν; ⁵ἴνα τί ἐκλέψατέ μου τὸ κόνδυ τὸ ἀργυροῦν; οὐ τοῦτο ἐστιν, ἐν τῷ πίνει ὁ κύριός μου; αὐτὸς δὲ οἰωνισμῷ οἰωνίζεται ἐν αὐτῷ. πονηρὰ συντετέλεσθε, ἀλλὰ πεποιήκατε. ⁶εὔρων δὲ αὐτοὺς εἶπεν αὐτοῖς κατὰ τὰ ρήματα ταῦτα. ⁷οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ "Ινα τί λαλεῖς ὁ κύριος κατὰ τὰ ρήματα ταῦτα; μὴ γένοιτο τοῖς παισίν σου ποιῆσαι κατὰ τὸ ρῆμα τοῦτο. ⁸εἰ τὸ μὲν ἀργύριον, δὲ εὔρομεν ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν, ἀπεστρέψαμεν πρὸς σὲ ἐκ γῆς Χανααν, πῶς ἀνάλεψαμεν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου σου ἀργύριον ἢ χρυσίον; ⁹παρ' ὃ ἀνέυρεθη τὸ κόνδυ τῶν παίδων σου, ἀποθνησκέτω· καὶ ἡμεῖς δὲ ἐσόμεθα παῖδες τῷ κόνδυ, αὐτὸς ἐσται μου παῖς, ὑμεῖς δὲ ἐσεσθε καθαροί. ¹⁰καὶ ἐσπευσαν καὶ καθεῖλαν ἔκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἤνοιξαν ἔκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ. ¹¹ἥρεύνα δὲ ἀπὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀρξάμενος ἐως ἥλθεν ἐπὶ τὸν νεώτερον, καὶ εὔρεν τὸ κόνδυ ἐν τῷ μάρσιππῳ τῷ Βενιαμιν. ¹²καὶ διέρρηξαν τὰ ἴμάτια αὐτῶν καὶ ἐπέθηκαν ἔκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ὄνον αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν.

¹⁴Εἰσῆλθεν δὲ Ιουδαῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς Ἰωσῆφ ἔτι αὐτοῦ ὅντος ἐκεῖ καὶ ἔπεσον ἐναντίον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. ¹⁵εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἰωσῆφ Τί τὸ πρᾶγμα τοῦτο, ὃ ἐποιήσατε; οὐκ οἴδατε ὅτι οἰωνισμῷ οἰωνιεῖται ἄνθρωπος οὗτος ἐγώ; ¹⁶εἶπεν δὲ Ιουδαῖς Τί ἀντεροῦμεν τῷ κυρίῳ ἢ τί λαλήσωμεν ἢ τί δικαιωθῶμεν; ὃ δὲ θεὸς εὔρεν τὴν ἀδικίαν τῶν παιδῶν σου. ίδού ἐσμεν οἰκέται τῷ κυρίῳ ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς καὶ παρ' ᾧ εὑρέθη τὸ κόνδυν. ¹⁷εἶπεν δὲ Ἰωσῆφ Μή μοι γένοιτο ποιῆσαι τὸ ρῆμα τοῦτο· ὃ ἄνθρωπος, παρ' ᾧ εὑρέθη τὸ κόνδυν, αὐτὸς ἔσται μου παῖς, ὑμεῖς δὲ ἀνάβητε μετὰ σωτηρίας πρὸς τὸν πατέρα ὑμῶν.

¹⁸Ἐγγίσας δὲ αὐτῷ Ιουδαῖς εἶπεν Δέομαι, κύριε, λαλησάτω ὁ παῖς σου ρῆμα ἐναντίον σου, καὶ μὴ θυμωθῆσθαι τῷ παιδί σου, ὅτι σὺ εἶ μετὰ Φαραὼ. ¹⁹κύριε, σὺ ἡρώτησας τοὺς παιδάς σου λέγων Εἰ ἔχετε πατέρα ἢ ἀδελφόν; ²⁰καὶ εἴπαμεν τῷ κυρίῳ Ἐστιν ἡμῖν πατὴρ πρεσβύτερος καὶ παιδίον γήρως νεώτερον αὐτῷ, καὶ ὃ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ μόνος ὑπελείφθη τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὃ δὲ πατὴρ αὐτὸν ἡγάπησεν. ²¹εἶπας δὲ τοῖς παισίν σου Καταγάγετε αὐτὸν πρός με, καὶ ἐπιμελοῦμαι αὐτοῦ. ²²καὶ εἴπαμεν τῷ κυρίῳ Οὐ δυνήσεται τὸ παιδίον καταλιπεῖν τὸν πατέρα· ἐὰν δὲ καταλίπῃ τὸν πατέρα, ἀποθανεῖται. ²³σὺ δὲ εἶπας τοῖς παισίν σου Ἐὰν μὴ καταβῇ ὃ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν, οὐ προσθήσεσθε ἔτι ίδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. ²⁴ἔγενετο δὲ ἡνίκα ἀνέβημεν πρὸς τὸν παῖδά σου πατέρα δὲ ἡμῶν, ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ τὰ ρήματα τοῦ κυρίου. ²⁵εἶπεν δὲ ἡμῖν ὁ πατὴρ ἡμῶν Βαδίσατε πάλιν, ἀγοράσατε ἡμῖν μικρὰ βρώματα. ²⁶ἡμεῖς δὲ εἴπαμεν Οὐ δυνησόμεθα καταβῆναι· ἀλλ' εἰ μὲν ὃ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ νεώτερος καταβαίνει μεθ' ἡμῶν, καταβησόμεθα· οὐ γὰρ δυνησόμεθα ίδεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ νεωτέρου μὴ ὅντος μεθ' ἡμῶν. ²⁷εἶπεν δὲ ὁ παῖς σου ὁ πατὴρ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς Ὅμεις γινώσκετε ὅτι δύο ἔτεκέν μοι ἡ γυνή· ²⁸καὶ ἐξῆλθεν ὁ εἰς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ εἴπατε ὅτι θηριόβρωτος γέγονεν, καὶ οὐκ εἶδον αὐτὸν ἔτι καὶ νῦν. ²⁹ἐὰν οὖν λάβητε καὶ τοῦτον ἐκ προσώπου μου καὶ συμβῇ αὐτῷ μαλακίᾳ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ κατάξετε μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ἄδου. ³⁰νῦν οὖν ἐὰν εἰσπορεύωμαι πρὸς τὸν παῖδά σου πατέρα δὲ ἡμῶν καὶ τὸ παιδάριον μὴ ἥ μεθ' ἡμῶν — ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκκρέμαται ἐκ τῆς τούτου ψυχῆς —, ³¹καὶ ἔσται ἐν τῷ ίδεῖν αὐτὸν μὴ ὅν τὸ παιδάριον μεθ' ἡμῶν τελευτήσει, καὶ κατάξουσιν οἱ παῖδες σου τὸ γῆρας τοῦ παιδός σου πατρὸς δὲ ἡμῶν μετ' ὁδύνης εἰς ἄδου. ³²ὁ γὰρ παῖς σου ἐκδέδεκται τὸ παιδίον παρὰ τοῦ πατρὸς λέγων Ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σὲ καὶ στήσω αὐτὸν ἐναντίον σου, ἡμαρτηκὼς ἔσομαι πρὸς τὸν πατέρα πάσας τὰς ἡμέρας. ³³νῦν οὖν παραμενῶ σοι παῖς ἀντὶ τοῦ παιδίου, οἰκέτης τοῦ κυρίου· τὸ δὲ παιδίον ἀναβήτω μετὰ τῶν ἀδελφῶν. ³⁴πῶς γὰρ ἀναβήσομαι πρὸς τὸν πατέρα, τοῦ παιδίου μὴ ὅντος μεθ' ἡμῶν; ἵνα μὴ ἴδω τὰ κακά, ἀ εὐρήσει τὸν πατέρα μου.

45 ¹Καὶ οὐκ ἤδυνατο Ἰωσῆφ ἀνέχεσθαι πάντων τῶν παρεστηκότων αὐτῷ, ἀλλ' εἶπεν Ἐξαποστείλατε πάντας ἀπ' ἐμοῦ. καὶ οὐ παρειστήκει οὐδεὶς ἔτι τῷ Ἰωσῆφ, ἡνίκα ἀνεγνωρίζετο τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ²καὶ ἀφῆκεν φωνὴν μετὰ κλαυθμοῦ· ἥκουσαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο εἰς τὸν οἶκον Φαραὼ. ³εἶπεν δὲ Ἰωσῆφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ Ἐγώ εἰμι Ἰωσῆφ· ἔτι ὁ

πατήρ μου ζῆ; καὶ οὐκ ἐδύναντο οἱ ἀδελφοὶ ἀποκριθῆναι αὐτῷ· ἐταράχθησαν γάρ. ⁴εἶπεν δὲ Ιωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ Ἐγγίσατε πρός με. καὶ ἤγγισαν. καὶ εἶπεν Ἐγώ εἰμι Ιωσὴφ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, ὃν ἀπέδοσθε εἰς Αἴγυπτον. ⁵νῦν οὖν μὴ λυπεῖσθε μηδὲ σκληρὸν ὑμῖν φανήτω ὅτι ἀπέδοσθε με ὡδε· εἰς γὰρ ζωὴν ἀπέστειλέν με ὁ θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν. ⁶τοῦτο γὰρ δεύτερον ἔτος λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔτι λοιπὰ πέντε ἔτη, ἐν οἷς οὐκ ἔσται ἀροτρίασις οὐδὲ ἄμητος. ⁷ἀπέστειλεν γάρ με ὁ θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν, ὑπολείπεσθαι ὑμῶν κατάλειμμα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐκθρέψαι ὑμῶν κατάλειψιν μεγάλην. ⁸νῦν οὖν οὐχ ὑμεῖς με ἀπεστάλκατε ὡδε, ἀλλ’ ἡ ὁ θεός, καὶ ἐποίησέν με ως πατέρα Φαραὼ καὶ κύριον παντὸς τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ἀρχοντα πάσης γῆς Αἴγυπτου. ⁹σπεύσαντες οὖν ἀνάβητε πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ εἴπατε αὐτῷ Τάδε λέγει ὁ οὐρανὸς σου Ιωσὴφ Ἐποίησέν με ὁ θεὸς κύριον πάσης γῆς Αἴγυπτου· κατάβηθι οὖν πρός με καὶ μὴ μείνῃς. ¹⁰καὶ κατοικήσεις ἐν γῇ Γεσεμ Ἀραβίας καὶ ἔσῃ ἐγγύς μου, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, τὰ πρόβατά σου καὶ αἱ βόες σου καὶ ὅσα σοὶ ἔστιν, ¹¹καὶ ἐκθρέψω σε ἐκεῖ — ἔτι γὰρ πέντε ἔτη λιμός —, ἵνα μὴ ἐκτριβῆς, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντά σου. ¹²ἰδού οἱ ὄφθαλμοὶ ὑμῶν βλέπουσιν καὶ οἱ ὄφθαλμοὶ Βενιαμιν τοῦ ἀδελφοῦ μου ὅτι τὸ στόμα μου τὸ λαλοῦν πρὸς ὑμᾶς. ¹³ἀπαγγείλατε οὖν τῷ πατρὶ μου πᾶσαν τὴν δόξαν μου τὴν ἐν Αἴγυπτῳ καὶ ὅσα εἴδετε, καὶ ταχύναντες καταγάγετε τὸν πατέρα μου ὡδε. ¹⁴καὶ ἐπιπεσῶν ἐπὶ τὸν τράχηλον Βενιαμιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἔκλαυσεν ἐπ’ αὐτῷ, καὶ Βενιαμιν ἔκλαυσεν ἐπὶ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ. ¹⁵καὶ καταφιλήσας πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἔκλαυσεν ἐπ’ αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐλάλησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν.

¹⁶Καὶ διεβοήθη ἡ φωνὴ εἰς τὸν οἶκον Φαραὼ λέγοντες Ἡκασιν οἱ ἀδελφοὶ Ιωσὴφ. ἐχάρη δὲ Φαραὼ καὶ ἡ θεραπεία αὐτοῦ. ¹⁷εἶπεν δὲ Φαραὼ πρὸς Ιωσὴφ Εἰπὸν τοῖς ἀδελφοῖς σου Τοῦτο ποιήσατε· γεμίσατε τὰ πορεῖα ὑμῶν καὶ ἀπέλθατε εἰς γῆν Χανααν ¹⁸καὶ παραλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν ἥκετε πρός με, καὶ δώσω ὑμῖν πάντων τῶν ἀγαθῶν Αἴγυπτου, καὶ φάγεσθε τὸν μυελὸν τῆς γῆς. ¹⁹σὺ δὲ ἔντειλαι ταῦτα, λαβεῖν αὐτοῖς ἀμάξας ἐκ γῆς Αἴγυπτου τοῖς παιδίοις ὑμῶν καὶ ταῖς γυναιξίν, καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν παραγίνεσθε. ²⁰καὶ μὴ φείσησθε τοῖς ὄφθαλμοῖς τῶν σκευῶν ὑμῶν, τὰ γὰρ πάντα ἀγαθὰ Αἴγυπτου ὑμῖν ἔσται. ²¹ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ισραὴλ. ἔδωκεν δὲ Ιωσὴφ αὐτοῖς ἀμάξας κατὰ τὰ εἰρημένα ὑπὸ Φαραὼ τοῦ βασιλέως καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν, ²²καὶ πᾶσιν ἔδωκεν διστάς στολάς, τῷ δὲ Βενιαμιν ἔδωκεν τριακοσίους χρυσοῦς καὶ πέντε ἔξαλλασσούσας στολάς, ²³καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀπέστειλεν κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ δέκα ὄνους αἴροντας ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν Αἴγυπτου καὶ δέκα ἡμιόνους αἴροντας ἄρτους τῷ πατρὶ αὐτοῦ εἰς ὁδόν. ²⁴ἔξαπέστειλεν δὲ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθησαν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ ὄργιζεσθε ἐν τῇ ὁδῷ.

²⁵Καὶ ἀνέβησαν ἐξ Αἴγυπτου καὶ ἥλθον εἰς γῆν Χανααν πρὸς Ιακωβ τὸν πατέρα αὐτῶν ²⁶καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι Ὁ οὐρανὸς σου Ιωσὴφ ζῆ, καὶ αὐτὸς ἀρχει πάσης γῆς Αἴγυπτου. καὶ ἔξεστη ἡ διάνοια Ιακωβ. οὐ γὰρ ἐπίστευσεν αὐτοῖς. ²⁷ἐλάλησαν δὲ αὐτῷ πάντα τὰ ῥηθέντα ὑπὸ

Ιωσηφ, ὅσα εἶπεν αὐτοῖς. ἴδων δὲ τὰς ἀμάξας, ἃς ἀπέστειλεν Ιωσηφ ὥστε ἀναλαβεῖν αὐτόν,
ἀνεζωπύρησεν τὸ πνεῦμα Ιακωβ τοῦ πατρὸς αὐτῶν.²⁸ εἶπεν δὲ Ισραὴλ Μέγα μοί ἐστιν, εἰ ἔτι Ιωσηφ
ὁ υἱός μου ζῇ· πορευθεὶς ὅψομαι αὐτὸν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με.

46 Ἀπάρας δὲ Ισραὴλ, αὐτὸς καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἦλθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου καὶ ἔθυσεν
θυσίαν τῷ θεῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ισαακ. ² εἶπεν δὲ ὁ θεὸς Ισραὴλ ἐν ὄράματι τῆς νυκτὸς εἴπας Ιακωβ,
Ιακωβ. ὁ δὲ εἶπεν Τί ἐστιν; ³ λέγων Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου· μὴ φοβοῦ καταβῆναι εἰς
Αἴγυπτον· εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω σε ἐκεῖ, ⁴ καὶ ἐγὼ καταβήσομαι μετὰ σοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ
ἐγὼ ἀναβιβάσω σε εἰς τέλος, καὶ Ιωσηφ ἐπιβαλεῖ τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὄφθαλμούς σου. ⁵ ἀνέστη δὲ
Ιακωβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὄρκου, καὶ ἀνέλαβον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν καὶ τὴν
ἀποσκευὴν καὶ τὰς γυναικας αὐτῶν ἐπὶ τὰς ἀμάξας, ἃς ἀπέστειλεν Ιωσηφ ἀραι αὐτόν, ⁶ καὶ
ἀναλαβόντες τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν καὶ πᾶσαν τὴν κτῆσιν, ἦν ἐκτήσαντο ἐν γῇ Χανααν, εἰσῆλθον εἰς
Αἴγυπτον, Ιακωβ καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, ⁷ υἱοὶ καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ,
θυγατέρες καὶ θυγατέρες τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἤγαγεν εἰς Αἴγυπτον.

⁸ Ταῦτα δὲ τὰ ὄνόματα τῶν υἱῶν Ισραὴλ τῶν εἰσελθόντων εἰς Αἴγυπτον. Ιακωβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ·
πρωτότοκος Ιακωβ Ρουβῆν. ⁹ υἱοὶ δὲ Ρουβῆν· Ενωχ καὶ Φαλλούς, Ασρων καὶ Χαρμί. ¹⁰ υἱοὶ δὲ
Συμεων· Ιεμουηλ καὶ Ιαμιν καὶ Αωδ καὶ Ιαχιν καὶ Σααρ καὶ Σαουλ υἱὸς τῆς Χανανίτιδος. ¹¹ υἱοὶ δὲ
Λευι· Γηρσων, Κααθ καὶ Μεραρι. ¹² υἱοὶ δὲ Ιουδα· Ηρ καὶ Αυναν καὶ Σηλωμ καὶ Φαρες καὶ Ζαρα·
ἀπέθανεν δὲ Ηρ καὶ Αυναν ἐν γῇ Χανααν· ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Φαρες Ασρων καὶ Ιεμουηλ. ¹³ υἱοὶ δὲ
Ισσαχαρ· Θωλα καὶ Φουα καὶ Ιασουβ καὶ Ζαμβραμ. ¹⁴ υἱοὶ δὲ Ζαβουλων· Σερεδ καὶ Αλλων καὶ
Αλοηλ. ¹⁵ οὗτοι υἱοὶ Λειας, οὓς ἔτεκεν τῷ Ιακωβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας, καὶ Διναν τὴν
θυγατέρα αὐτοῦ· πᾶσαι αἱ ψυχαί, υἱοὶ καὶ θυγατέρες, τριάκοντα τρεῖς. — ¹⁶ υἱοὶ δὲ Γαδ· Σαφων καὶ
Αγγις καὶ Σαυνις καὶ Θασοβαν καὶ Αηδις καὶ Αροηδις καὶ Αροηλις. ¹⁷ υἱοὶ δὲ Ασηρ· Ιεμνα καὶ Ιεσουα
καὶ Ιεουλ καὶ Βαρια, καὶ Σαρα ἀδελφὴ αὐτῶν. υἱοὶ δὲ Βαρια· Χοβορ καὶ Μελχιηλ. ¹⁸ οὗτοι υἱοὶ
Ζελφας, ἦν ἔδωκεν Λαβαν Λεια τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἦν ἔτεκεν τούτους τῷ Ιακωβ, δέκα ἔξι ψυχάς. —
¹⁹ υἱοὶ δὲ Ραχηλ γυναικὸς Ιακωβ· Ιωσηφ καὶ Βενιαμιν. ²⁰ ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Ιωσηφ ἐν γῇ Αἴγυπτῳ, οὓς
ἔτεκεν αὐτῷ Ασεννεθ θυγάτηρ Πετεφρη ἱερέως Ἡλίου πόλεως, τὸν Μανασση καὶ τὸν Εφραιμ.
ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Μανασση, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἡ παλλακὴ ἡ Σύρα, τὸν Μαχιρ· Μαχιρ δὲ ἐγένησεν τὸν
Γαλααδ. υἱοὶ δὲ Εφραιμ ἀδελφοῦ Μανασση· Σουταλααμ καὶ Τααμ. υἱοὶ δὲ Σουταλααμ· Εδεμ. ²¹ υἱοὶ
δὲ Βενιαμιν· Βαλα καὶ Χοβωρ καὶ Ασβηλ. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Βαλα· Γηρα καὶ Νοεμαν καὶ Αγχις καὶ
Ρως καὶ Μαμφιν καὶ Οφιμιν· Γηρα δὲ ἐγένησεν τὸν Αραδ. ²² οὗτοι υἱοὶ Ραχηλ, οὓς ἔτεκεν τῷ
Ιακωβ· πᾶσαι ψυχαὶ δέκα ὀκτώ. — ²³ υἱοὶ δὲ Δαν· Ασομ. ²⁴ καὶ υἱοὶ Νεφθαλι· Ασιηλ καὶ Γωνι καὶ
Ισσααρ καὶ Συλλημ. ²⁵ οὗτοι υἱοὶ Βαλλας, ἦν ἔδωκεν Λαβαν Ραχηλ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἦν ἔτεκεν
τούτους τῷ Ιακωβ· πᾶσαι ψυχαὶ ἑπτά. — ²⁶ πᾶσαι δὲ ψυχαὶ αἱ εἰσελθοῦσαι μετὰ Ιακωβ εἰς
Αἴγυπτον, οἱ ἔξελθόντες ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, χωρὶς τῶν γυναικῶν υἱῶν Ιακωβ, πᾶσαι ψυχαὶ

έξήκοντα ἔξ. ²⁷υἱοὶ δὲ Ιωσηφ οἱ γενόμενοι αὐτῷ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ψυχαὶ ἐννέα. πᾶσαι ψυχαὶ οἴκου Ιακωβ αἱ εἰσελθοῦσαι εἰς Αἴγυπτον ἐβδομήκοντα πέντε.

²⁸Τὸν δὲ Ιουδαν ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς Ιωσηφ συναντῆσαι αὐτῷ καθ' Ἡρώων πόλιν εἰς γῆν Ραμεσση. ²⁹ζεύξας δὲ Ιωσηφ τὰ ἄρματα αὐτοῦ ἀνέβη εἰς συνάντησιν Ισραὴλ τῷ πατρὶ αὐτοῦ καθ' Ἡρώων πόλιν καὶ ὁφθεὶς αὐτῷ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσεν κλαυθμῶν πλείονι. ³⁰καὶ εἶπεν Ισραὴλ πρὸς Ιωσηφ Ἀποθανοῦμαι ἀπὸ τοῦ νῦν, ἐπεὶ ἐώρακα τὸ πρόσωπόν σου· ἔτι γὰρ σὺ ζῆς. ³¹εἶπεν δὲ Ιωσηφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ Ἀναβὰς ἀπαγγελῶ τῷ Φαραὼ καὶ ἐρῶ αὐτῷ Οἱ ἀδελφοί μου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου, οἵ οἵσαν ἐν γῇ Χανααν, ἥκασιν πρός με. ³²οἱ δὲ ἄνδρες εἰσὶν ποιμένες — ἄνδρες γὰρ κτηνοτρόφοι οἵσαν — καὶ τὰ κτήνη καὶ τοὺς βόας καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἀγειόχασιν. ³³ἐὰν οὖν καλέσῃ ὑμᾶς Φαραὼ καὶ εἴπῃ ὑμῖν Τί τὸ ἔργον ὑμῶν ἐστιν; ³⁴ἔρειτε Ἐνδρες κτηνοτρόφοι ἐσμὲν οἱ παῖδες σου ἐκ παιδὸς ἔως τοῦ νῦν, καὶ ήμεῖς καὶ οἱ πατέρες ήμῶν, ἵνα κατοικήσητε ἐν γῇ Γεσεμ Ἀραβίᾳ. βδέλυγμα γάρ ἐστιν Αἴγυπτίοις πᾶς ποιμὴν προβάτων.

47 ¹Ἐλθὼν δὲ Ιωσηφ ἀπήγγειλεν τῷ Φαραὼ λέγων Ὁ πατήρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ τὰ κτήνη καὶ οἱ βόες αὐτῶν καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἥλθον ἐκ γῆς Χανααν καὶ ἴδού εἰσιν ἐν γῇ Γεσεμ. ²ἀπὸ δὲ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ παρέλαβεν πέντε ἄνδρας καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἐναντίον Φαραὼ. ³καὶ εἶπεν Φαραὼ τοῖς ἀδελφοῖς Ιωσηφ Τί τὸ ἔργον ὑμῶν; οἱ δὲ εἴπαν τῷ Φαραῷ Ποιμένες προβάτων οἱ παῖδες σου, καὶ ήμεῖς καὶ οἱ πατέρες ήμῶν. ⁴εἴπαν δὲ τῷ Φαραῷ Παροικεῖν ἐν τῇ γῇ ἥκαμεν. οὐ γάρ ἐστιν νομὴ τοῖς κτήνεσιν τῶν παίδων σου, ἐνίσχυσεν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ Χανααν. νῦν οὖν κατοικήσομεν οἱ παῖδες σου ἐν γῇ Γεσεμ. ⁵εἴπεν δὲ Φαραὼ τῷ Ιωσηφ Κατοικείτωσαν ἐν γῇ Γεσεμ. εἰ δὲ ἐπίστη ὅτι εἰσὶν ἐν αὐτοῖς ἄνδρες δυνατοί, κατάστησον αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν ἐμῶν κτηνῶν.

⁶Ηλθον δὲ εἰς Αἴγυπτον πρὸς Ιωσηφ Ιακωβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἥκουσεν Φαραὼ βασιλεὺς Αἴγυπτου. καὶ εἶπεν Φαραὼ πρὸς Ιωσηφ λέγων Ὁ πατήρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου οἵκασι πρὸς σέ· θίδον ἡ γῇ Αἴγυπτου ἐναντίον σού ἐστιν· ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ κατοίκισον τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἀδελφούς σου. ⁷εἰσήγαγεν δὲ Ιωσηφ Ιακωβ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ εὐλόγησεν Ιακωβ τὸν Φαραὼ. ⁸εἶπεν δὲ Φαραὼ τῷ Ιακωβ Πόσα ἔτη ήμερῶν τῆς ζωῆς σου; ⁹καὶ εἶπεν Ιακωβ τῷ Φαραῷ Αἱ ήμέραι τῶν ἔτῶν τῆς ζωῆς μου, ἀς παροικῶ, ἐκατὸν τριάκοντα ἔτη· μικραὶ καὶ πονηραὶ γεγόνασιν αἱ ήμέραι τῶν ἔτῶν τῆς ζωῆς μου, οὐκ ἀφίκοντο εἰς τὰς ήμέρας τῶν ἔτῶν τῆς ζωῆς τῶν πατέρων μου, ἀς ήμέρας παρώκησαν. ¹⁰καὶ εὐλογήσας Ιακωβ τὸν Φαραὼ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. ¹¹καὶ κατάκισεν Ιωσηφ τὸν πατέρα καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς κατάσχεσιν ἐν γῇ Αἴγυπτου ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ ἐν γῇ Ραμεσση, καθὰ προσέταξεν Φαραὼ. ¹²καὶ ἐσιτομέτρει Ιωσηφ τῷ πατρὶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ σῖτον κατὰ σῶμα.

¹³Σῖτος δὲ οὐκ ἦν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· ἐνίσχυσεν γὰρ ὁ λιμὸς σφόδρα· ἐξέλιπεν δὲ ἡ γῇ Αἴγυπτου καὶ ἡ γῇ Χανααν ἀπὸ τοῦ λιμοῦ. ¹⁴συνήγαγεν δὲ Ιωσηφ πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν γῇ Αἴγυπτου καὶ

ἐν γῇ Χανααν τοῦ σίτου, οὗ ἡγόραζον καὶ ἐσιτομέτρει αὐτοῖς, καὶ εἰσήνεγκεν Ιωσηφ πᾶν τὸ ἀργύριον εἰς τὸν οἶκον Φαραώ.¹⁵καὶ ἐξέλιπεν πᾶν τὸ ἀργύριον ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἐκ γῆς Χανααν. ἥλθον δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς Ιωσηφ λέγοντες Δὸς ἡμῖν ἄρτους, καὶ ἵνα τί ἀποθνήσκομεν ἐναντίον σου; ἐκλέλοιπεν γὰρ τὸ ἀργύριον ἡμῶν.¹⁶εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ιωσηφ Φέρετε τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν ἄρτους ἀντὶ τῶν κτηνῶν ὑμῶν, εἰ ἐκλέλοιπεν τὸ ἀργύριον.¹⁷ἥγαγον δὲ τὰ κτήνη πρὸς Ιωσηφ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Ιωσηφ ἄρτους ἀντὶ τῶν ἵππων καὶ ἀντὶ τῶν προβάτων καὶ ἀντὶ τῶν βοῶν καὶ ἀντὶ τῶν ὄνων καὶ ἐξέθρεψεν αὐτοὺς ἐν ἄρτοις ἀντὶ πάντων τῶν κτηνῶν αὐτῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. —¹⁸εἶδηλθεν δὲ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, καὶ ἥλθον πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ καὶ εἶπαν αὐτῷ Μήποτε ἐκτριβῶμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν· εἰ γὰρ ἐκλέλοιπεν τὸ ἀργύριον καὶ τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ κτήνη πρὸς σὲ τὸν κύριον, καὶ οὐχ ὑπολείπεται ἡμῖν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν ἀλλ’ ἡ τὸ ἴδιον σῶμα καὶ ἡ γῆ ἡμῶν.¹⁹ἵνα οὖν μὴ ἀποθάνωμεν ἐναντίον σου καὶ ἡ γῆ ἐρημωθῇ, κτῆσαι ἡμᾶς καὶ τὴν γῆν ἡμῶν ἀντὶ ἄρτων, καὶ ἐσόμεθα ἡμεῖς καὶ ἡ γῆ ἡμῶν παῖδες Φαραώ· δὸς σπέρμα, ἵνα σπείρωμεν καὶ ζῶμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν καὶ ἡ γῆ οὐκ ἐρημωθήσεται.²⁰καὶ ἐκτήσατο Ιωσηφ πᾶσαν τὴν γῆν τῶν Αἰγυπτίων τῷ Φαραώ· ἀπέδοντο γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γῆν αὐτῶν τῷ Φαραῷ, ἐπεκράτησεν γὰρ αὐτῶν ὁ λιμός· καὶ ἐγένετο ἡ γῆ Φαραώ,²¹καὶ τὸν λαὸν κατεδουλώσατο αὐτῷ εἰς παῖδας ἀπ’ ἄκρων ὁρίων Αἰγύπτου ἔως τῶν ἄκρων,²²χωρὶς τῆς γῆς τῶν ιερέων μόνον· οὐκ ἐκτήσατο ταύτην Ιωσηφ, ἐν δόσει γὰρ ἔδωκεν δόμα τοῖς ιερεῦσιν Φαραώ, καὶ ἥσθιον τὴν δόσιν, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Φαραώ· διὰ τοῦτο οὐκ ἀπέδοντο τὴν γῆν αὐτῶν.²³εἶπεν δὲ Ιωσηφ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις Ἰδοὺ κέκτημαι ὑμᾶς καὶ τὴν γῆν ὑμῶν σήμερον τῷ Φαραῷ· λάβετε ἑαυτοῖς σπέρμα καὶ σπείρατε τὴν γῆν,²⁴καὶ ἔσται τὰ γενήματα αὐτῆς δώσετε τὸ πέμπτον μέρος τῷ Φαραῷ, τὰ δὲ τέσσαρα μέρη ἔσται ὑμῖν αὐτοῖς εἰς σπέρμα τῇ γῇ καὶ εἰς βρῶσιν ὑμῖν καὶ πᾶσιν τοῖς ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν.²⁵καὶ εἶπαν Σέσωκας ἡμᾶς, εὔρομεν χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ ἐσόμεθα παῖδες Φαραώ.²⁶καὶ ἔθετο αὐτοῖς Ιωσηφ εἰς πρόσταγμα ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου τῷ Φαραῷ ἀποπεμπτοῦν, χωρὶς τῆς γῆς τῶν ιερέων μόνον· οὐκ ἢν τῷ Φαραῷ.

²⁷Κατώκησεν δὲ Ισραὴλ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐπὶ τῆς γῆς Γεσεμ καὶ ἐκληρονόμησαν ἐπ’ αὐτῆς καὶ ηὐξήθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα. —²⁸ἐπέζησεν δὲ Ιακωβ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ δέκα ἐπτά ἔτη. ²⁹ἥγγισαν δὲ αἱ ἡμέραι Ιακωβ ἐνιαυτῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐκατὸν τεσταράκοντα ἐπτὰ ἔτη. ³⁰ἥγγισαν δὲ αἱ ἡμέραι Ισραὴλ τοῦ ἀποθανεῖν, καὶ ἐκάλεσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ιωσηφ καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ εὔρηκα χάριν ἐναντίον σου, ὑπόθες τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου καὶ ποιήσεις ἐπ’ ἐμὲ ἐλεημοσύνην καὶ ἀλήθειαν τοῦ μή με θάψαι ἐν Αἰγύπτῳ,³¹ἀλλὰ κοιμηθήσομαι μετὰ τῶν πατέρων μου, καὶ ἀρεῖς με ἐξ Αἰγύπτου καὶ θάψεις με ἐν τῷ τάφῳ αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν Ἐγὼ ποιήσω κατὰ τὸ ρῆμά σου. ³²εἶπεν δὲ "Ομοσόν μοι. καὶ ὥμοσεν αὐτῷ. καὶ προσεκύνησεν Ισραὴλ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ράβδου αὐτοῦ.

48 ¹Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ρῆματα ταῦτα καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ιωσηφ ὅτι Ὁ πατήρ σου ἐνοχλεῖται. καὶ ἀναλαβὼν τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν Μανασσην καὶ τὸν Εφραὶμ, ἥλθεν πρὸς Ιακωβ. ²ἀπηγγέλη δὲ

τῷ Ιακωβ λέγοντες Ἰδοὺ ὁ υἱός σου Ιωσηφ ἔρχεται πρὸς σέ. καὶ ἐνισχύσας Ισραὴλ ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν κλίνην. ³καὶ εἶπεν Ιακωβ τῷ Ιωσηφ Ὁ θεός μου ὥφθη μοι ἐν Λουζα ἐν γῇ Χανααν καὶ εὐλόγησέν με ⁴καὶ εἶπέν μοι Ἰδοὺ ἐγὼ αὐξανῶ σε καὶ πληθυνῶ σε καὶ ποιήσω σε εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν καὶ δώσω σοι τὴν γῆν ταύτην καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον. ⁵νῦν οὖν οἱ δύο υἱοί σου οἱ γενόμενοί σοι ἐν Αἴγυπτῳ πρὸ τοῦ με ἐλθεῖν πρὸς σὲ εἰς Αἴγυπτον ἐμοὶ εἰσιν, Εφραὶμ καὶ Μανασσῆς οὓς Ρουβῆν καὶ Συμεων ἔσονται μοι. ⁶τὰ δὲ ἔκγονα, ἂν ἐὰν γεννήσῃς μετὰ ταῦτα, σοὶ ἔσονται, ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κληθήσονται ἐν τοῖς ἐκείνων κλήροις. ⁷ἐγὼ δὲ ἡνίκα ἡρχόμην ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, ἀπέθανεν Ραχὴλ ἡ μήτηρ σου ἐν γῇ Χανααν ἐγγίζοντός μου κατὰ τὸν ἵπποδρομὸν χαβραθα τῆς γῆς τοῦ ἐλθεῖν Εφραθα, καὶ κατώρυξα αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἵπποδρόμου (αὕτη ἐστὶν Βαιθλεεμ). — ⁸ιδὼν δὲ Ισραὴλ τοὺς υἱοὺς Ιωσηφ εἶπεν Τίνες σοι οὗτοι; ⁹εἶπεν δὲ Ιωσηφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ Γιοί μού εἰσιν, οὓς ἔδωκέν μοι ὁ θεὸς ἐνταῦθα. καὶ εἶπεν Ιακωβ Προσάγαγέ μοι αὐτούς, ἵνα εὐλογήσω αὐτούς. ¹⁰οἱ δὲ ὄφθαλμοὶ Ισραὴλ ἐβαρυώπησαν ἀπὸ τοῦ γήρους, καὶ οὐκ ἥδυνατο βλέπειν· καὶ ἡγγισεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν, καὶ ἐφίλησεν αὐτοὺς καὶ περιέλαβεν αὐτούς. ¹¹καὶ εἶπεν Ισραὴλ πρὸς Ιωσηφ Ἰδού τοῦ προσώπου σου οὐκ ἐστερήθην, καὶ ίδού ἔδειξέν μοι ὁ θεὸς καὶ τὸ σπέρμα σου. ¹²καὶ ἔξήγαγεν Ιωσηφ αὐτοὺς ἀπὸ τῶν γονάτων αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς. ¹³λαβὼν δὲ Ιωσηφ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τόν τε Εφραὶμ ἐν τῇ δεξιᾷ ἐξ ἀριστερῶν δὲ Ισραὴλ, τὸν δὲ Μανασσῆς ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἐκ δεξιῶν δὲ Ισραὴλ, ἡγγισεν αὐτοὺς αὐτῷ. ¹⁴ἔκτείνας δὲ Ισραὴλ τὴν χεῖρα τὴν δεξιὰν ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Εφραὶμ — οὗτος δὲ ἦν ὁ νεώτερος — καὶ τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆς, ἐναλλάξ τὰς χεῖρας. ¹⁵καὶ ηὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν Ὅ θεός, ὃ εὐηρέστησαν οἱ πατέρες μου ἐναντίον αὐτοῦ Αβρααμ καὶ Ισαακ, ὁ θεὸς ὁ τρέφων με ἐκ νεότητος ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης, ¹⁶ὅ ἄγγελος ὁ ῥυόμενός με ἐκ πάντων τῶν κακῶν εὐλογήσαι τὰ παιδία ταῦτα, καὶ ἐπικληθήσεται ἐν αὐτοῖς τὸ ὄνομά μου καὶ τὸ ὄνομα τῶν πατέρων μου Αβρααμ καὶ Ισαακ, καὶ πληθυνθείσαν εἰς πλῆθος πολὺ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁷ιδὼν δὲ Ιωσηφ ὅτι ἐπέβαλεν ὁ πατὴρ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Εφραὶμ, βαρὺ αὐτῷ κατεφάνη, καὶ ἀντελάβετο Ιωσηφ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀφελεῖν αὐτὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς Εφραὶμ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆς. ¹⁸εἶπεν δὲ Ιωσηφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ Οὐχ οὕτως, πάτερ· οὗτος γάρ ὁ πρωτότοκος· ἐπίθετο τὴν δεξιάν σου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ¹⁹καὶ οὐκ ἡθέλησεν, ἀλλὰ εἶπεν Οἶδα, τέκνον, οἶδα· καὶ οὗτος ἔσται εἰς λαόν, καὶ οὗτος ὑψωθήσεται, ἀλλὰ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος μείζων αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἔσται εἰς πλῆθος ἐθνῶν. ²⁰καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Ἐν ὑμῖν εὐλογηθήσεται Ισραὴλ λέγοντες Ποιήσαι σε ὁ θεὸς ὡς Εφραὶμ καὶ ὡς Μανασσῆς· καὶ ἔθηκεν τὸν Εφραὶμ ἔμπροσθεν τοῦ Μανασσῆς. — ²¹εἶπεν δὲ Ισραὴλ τῷ Ιωσηφ Ἰδού ἐγὼ ἀποθνήσκω, καὶ ἔσται ὁ θεὸς μεθ' ὑμῶν καὶ ἀποστρέψει ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων ὑμῶν.

²²Ἐγὼ δὲ δίδωμί σοι Σικιμα ἔξαίρετον ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς σου, ἦν ἔλαβον ἐκ χειρὸς Αμορραίων ἐν μαχαίρᾳ μου καὶ τόξῳ.

49 Ἡ Ἑκάλεσεν δὲ Ιακωβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ εἶπεν

Συνάχθητε, ἵνα ἀναγγείλω ὑμῖν,
τί ἀπαντήσει ὑμῖν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν.

²ἀθροίσθητε καὶ ἀκούσατε, υἱοὶ Ιακωβ,
ἀκούσατε Ισραὴλ τοῦ πατρὸς ὑμῶν.

³Ρουβην, πρωτότοκός μου σύ,
ἰσχύς μου καὶ ἀρχὴ τέκνων μου,
σκληρὸς φέρεσθαι καὶ σκληρὸς αὐθάδης.

⁴ἔξι βρισας ὡς ὕδωρ, μὴ ἐκζέσης·
ἀνέβης γὰρ ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρός σου.
τότε ἐμίανας τὴν στρωμνήν, οὕ τὸν ἀνέβης.

⁵Συμεων καὶ Λευι ἀδελφοί·
συνετέλεσαν ἀδικίαν ἐξ αἰρέσεως αὐτῶν.

⁶εἰς βουλὴν αὐτῶν μὴ ἔλθοι ἡ ψυχὴ μου,
καὶ ἐπὶ τῇ συστάσει αὐτῶν μὴ ἐρείσαι τὰ ἥπατά μου,
ὅτι ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκτειναν ἀνθρώπους
καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν ἐνευροκόπησαν ταῦρον.

⁷ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν, ὅτι αὐθάδης,
καὶ ἡ μῆνις αὐτῶν, ὅτι ἐσκληρύνθη.
διαμεριῶ αὐτοὺς ἐν Ιακωβ
καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν Ισραὴλ.

⁸Ιουδα, σὲ αἰνέσαισαν οἱ ἀδελφοί σου·
αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν σου·
προσκυνήσουσίν σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου.

⁹σκύμνος λέοντος Ιουδα·

ἐκ βλαστοῦ, υἱέ μου, ἀνέβης·
ἀναπεσὼν ἐκοιμήθης ὡς λέων
καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἐγερεῖ αὐτόν;
¹⁰οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ιουδα
καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ,
ἔως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ,
καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν.

¹¹δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πᾶλον αὐτοῦ
καὶ τῇ ἔλικι τὸν πᾶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ.

πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ
καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ.
¹²χαροποὶ οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ οἴνου,
καὶ λευκοὶ οἱ ὁδόντες αὐτοῦ ἢ γάλα.
¹³Ζαβουλων παράλιος κατοικήσει,
καὶ αὐτὸς παρ' ὅρμον πλοίων,
καὶ παρατενεῖ ἔως Σιδῶνος.
¹⁴Ισσαχαρ τὸ καλὸν ἐπεθύμησεν
ἀναπαυόμενος ἀνὰ μέσον τῶν κλήρων.
¹⁵καὶ ἴδων τὴν ἀνάπαυσιν ὅτι καλή,
καὶ τὴν γῆν ὅτι πίων,
ὑπέθηκεν τὸν ὕμον αὐτοῦ εἰς τὸ πονεῖν
καὶ ἐγενήθη ἀνὴρ γεωργός.
¹⁶Δαν κρινεῖ τὸν ἑαυτοῦ λαὸν
ώσει καὶ μία φυλὴ ἐν Ισραὴλ.
¹⁷καὶ γενηθήτω Δαν ὄφις ἐφ' ὁδοῦ
ἐγκαθήμενος ἐπὶ τρίβου,
δάκνων πτέρναν ἵππου,
καὶ πεσεῖται ὁ ἱππεὺς εἰς τὰ ὀπίσω.
¹⁸τὴν σωτηρίαν περιμένω κυρίου.
¹⁹Γαδ, πειρατήριον πειρατεύσει αὐτόν,
αὐτὸς δὲ πειρατεύσει αὐτῶν κατὰ πόδας.
²⁰Ασηρ, πίων αὐτοῦ ὁ ἄρτος,
καὶ αὐτὸς δώσει τρυφὴν ἄρχουσιν.
²¹Νεφθαλὶ στέλεχος ἀνειμένον,
ἐπιδιδοὺς ἐν τῷ γενήματι κάλλος.
²²Γίὸς ηὔξημένος Ιωσηφ,
υἱὸς ηὔξημένος ζηλωτός,
υἱός μου νεώτατος·
πρός με ἀνάστρεψον.
²³Εἰς δὲν διαβουλευόμενοι ἐλοιδόρουν,
καὶ ἐνεῖχον αὐτῷ κύριοι τοξευμάτων.
²⁴καὶ συνετρίβη μετὰ κράτους τὰ τόξα αὐτῶν,
καὶ ἐξελύθη τὰ νεῦρα βραχιόνων χειρῶν αὐτῶν

διὰ χεῖρα δυνάστου Ιακωβ,
ἐκεῖθεν ὁ κατισχύσας Ισραὴλ.
²⁵παρὰ θεοῦ τοῦ πατρός σου,
καὶ ἐβοήθησέν σοι ὁ θεὸς ὁ ἐμὸς
καὶ εὐλόγησέν σε εὐλογίαν οὐρανοῦ ἀνωθεν
καὶ εὐλογίαν γῆς ἔχούσης πάντα.
ἔνεκεν εὐλογίας μαστῶν καὶ μήτρας,
²⁶εὐλογίας πατρός σου καὶ μητρός σου.
ὑπερίσχυσεν ἐπ' εὐλογίαις ὁρέων μονίμων
καὶ ἐπ' εὐλογίαις θινῶν ἀενάων.
ἔσονται ἐπὶ κεφαλὴν Ιωσηφ
καὶ ἐπὶ κορυφῆς ὡν ἥγήσατο ἀδελφῶν.
²⁷Βενιαμιν λύκος ἄρπαξ.
τὸ πρωινὸν ἔδεται ἔτι
καὶ εἰς τὸ ἑσπέρας διαδώσει τροφήν.

²⁸Πάντες οὗτοι υἱοὶ Ιακωβ δώδεκα, καὶ ταῦτα ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν καὶ εὐλόγησεν αὐτούς, ἔκαστον κατὰ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. ²⁹καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐγὼ προστίθεμαι πρὸς τὸν ἐμὸν λαόν. Θάψατέ με μετὰ τῶν πατέρων μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, ὃ ἐστιν ἐν τῷ ἀγρῷ Εφρων τοῦ Χετταίου, ³⁰ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ διπλῷ τῷ ἀπέναντι Μαμβρῃ ἐν τῇ γῇ Χανααν, ὃ ἐκτήσατο Αβρααμ τὸ σπήλαιον παρὰ Εφρων τοῦ Χετταίου ἐν κτήσει μνημείου. ³¹ἔκει ἔθαψαν Αβρααμ καὶ Σαρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἔκει ἔθαψαν Ισαακ καὶ Ρεβεκκαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔκει ἔθαψα Λειαν ³²ἐν κτήσει τοῦ ἀγροῦ καὶ τοῦ σπηλαίου τοῦ ὄντος ἐν αὐτῷ παρὰ τῶν υἱῶν Χετ. ³³καὶ κατέπαυσεν Ιακωβ ἐπιτάσσων τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ ἐξάρας τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κλίνην ἐξέλιπεν καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

50 ¹Καὶ ἐπιπεσὼν Ιωσηφ ἐπὶ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐκλαυσεν ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐφίλησεν αὐτόν. ²καὶ προσέταξεν Ιωσηφ τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς ἐνταφιασταῖς ἐνταφιάσαι τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐνεταφίασαν οἱ ἐνταφιασταὶ τὸν Ισραὴλ. ³καὶ ἐπλήρωσαν αὐτοῦ τεσσαράκοντα ἡμέρας· οὕτως γὰρ καταριθμοῦνται αἱ ἡμέραι τῆς ταφῆς. καὶ ἐπένθησεν αὐτὸν Αἴγυπτος ἐβδομήκοντα ἡμέρας.

⁴Ἐπειδὴ δὲ παρῆλθον αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους, ἐλάλησεν Ιωσηφ πρὸς τοὺς δυνάστας Φαραω λέγων Εἰ εὗρον χάριν ἐναντίον ὑμῶν, λαλήσατε περὶ ἐμοῦ εἰς τὰ ὡτα Φαραω λέγοντες ⁵Ο πατὴρ μου ὥρκισέν με λέγων Ἐν τῷ μνημείῳ, ὃ ὥρυξα ἐμαυτῷ ἐν γῇ Χανααν, ἔκει με θάψεις· νῦν οὖν ἀναβὰς θάψω τὸν πατέρα μου καὶ ἐπανελεύσομαι. ⁶καὶ εἶπεν Φαραω Ἀνάβηθι, θάψον τὸν πατέρα σου, καθάπερ ὥρκισέν σε. ⁷καὶ ἀνέβη Ιωσηφ θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ παῖδες Φαραω καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι τῆς γῆς

Αἰγύπτου ⁸καὶ πᾶσα ἡ πανοικία Ιωσηφ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ οἰκία ἡ πατρικὴ αὐτοῦ, καὶ τὴν συγγένειαν καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας ὑπελίποντο ἐν γῇ Γεσεμ. ⁹καὶ συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ καὶ ἄρματα καὶ ἵππεῖς, καὶ ἐγένετο ἡ παρεμβολὴ μεγάλη σφόδρα. ¹⁰καὶ παρεγένοντο ἐφ' ἄλων Αταδ, ὃ ἔστιν πέραν τοῦ Ιορδάνου, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν κοπετὸν μέγαν καὶ ἴσχυρὸν σφόδρα· καὶ ἐποίησεν τὸ πένθος τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἐπτὰ ἡμέρας. ¹¹καὶ εἶδον οἱ κάτοικοι τῆς γῆς Χανααν τὸ πένθος ἐν ἄλων Αταδ καὶ εἴπαν Πένθος μέγα τοῦτο ἔστιν τοῖς Αἰγυπτίοις· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Πένθος Αἰγύπτου, ὃ ἔστιν πέραν τοῦ Ιορδάνου. ¹²καὶ ἐποίησαν αὐτῷ οὕτως οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐκεῖ. ¹³καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς γῆν Χανααν καὶ ἔθαψαν αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὃ ἐκτήσατο Αβρααμ τὸ σπήλαιον ἐν κτήσει μνημείου παρὰ Εφρων τοῦ Χετταίου κατέναντι Μαμβρῃ. ¹⁴καὶ ἀπέστρεψεν Ιωσηφ εἰς Αἴγυπτον, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ συναναβάντες θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ.

¹⁵Ιδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ιωσηφ ὅτι τέθνηκεν ὁ πατὴρ αὐτῶν, εἴπαν Μήποτε μνησικακήσῃ ἡμῖν Ιωσηφ καὶ ἀνταπόδομα ἀνταποδῷ ἡμῖν πάντα τὰ κακά, ἢ ἐνεδειξάμεθα αὐτῷ. ¹⁶καὶ παρεγένοντο πρὸς Ιωσηφ λέγοντες Ὁ πατὴρ σου ὥρκισεν πρὸ τοῦ τελευτῆσαι αὐτὸν λέγων ¹⁷Οὕτως εἴπατε Ιωσηφ Ἀφες αὐτοῖς τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν ἀμαρτίαν αὐτῶν, ὅτι πονηρά σοι ἐνεδείξαντο· καὶ νῦν δέξαι τὴν ἀδικίαν τῶν θεραπόντων τοῦ θεοῦ τοῦ πατρός σου. καὶ ἔκλαυσεν Ιωσηφ λαλούντων αὐτῶν πρὸς αὐτόν. ¹⁸καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν εἴπαν Οἵδε ἡμεῖς σοι οἰκέται. ¹⁹καὶ εἴπεν αὐτοῖς Ιωσηφ Μὴ φοβεῖσθε· τοῦ γὰρ θεοῦ εἰμι ἐγώ. ²⁰Ūμεῖς ἐβουλεύσασθε κατ' ἐμοῦ εἰς πονηρά, ὃ δὲ θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅπως ἀν γενηθῇ ὡς σήμερον, ἵνα διατραφῇ λαὸς πολύς. ²¹καὶ εἴπεν αὐτοῖς Μὴ φοβεῖσθε· ἐγὼ διαθρέψω ὑμᾶς καὶ τὰς οἰκίας ὑμῶν. καὶ παρεκάλεσεν αὐτοὺς καὶ ἐλάλησεν αὐτῶν εἰς τὴν καρδίαν.

²²Καὶ κατώκησεν Ιωσηφ ἐν Αἴγυπτῳ, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ πανοικία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἔζησεν Ιωσηφ ἔτη ἑκατὸν δέκα. ²³καὶ εἶδεν Ιωσηφ Εφραιμ παιδία ἔως τρίτης γενεᾶς, καὶ υἱοὶ Μαχιρ τοῦ υἱοῦ Μανασση ἐτέχθησαν ἐπὶ μηρῶν Ιωσηφ. ²⁴καὶ εἴπεν Ιωσηφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ λέγων Ἐγὼ ἀποθνήσκω· ἐπισκοπῆ δὲ ἐπισκέψεται ὑμᾶς ὁ θεὸς καὶ ἀνάξει ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν, ἣν ὥμοσεν ὁ θεὸς τοῖς πατράσιν ἡμῶν Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ. ²⁵καὶ ὥρκισεν Ιωσηφ τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ λέγων Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ, ἦ ἐπισκέψεται ὑμᾶς ὁ θεός, καὶ συνανοίσετε τὰ ὀστᾶ μου ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν. ²⁶καὶ ἐτελεύτησεν Ιωσηφ ἐτῶν ἑκατὸν δέκα· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν καὶ ἔθηκαν ἐν τῇ σορῷ ἐν Αἴγυπτῳ.

ΕΞΟΔΟΣ

1 Ἡταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ισραὴλ τῶν εἰσπεπορευμένων εἰς Αἴγυπτον ἡμα Ιακὼβ τῷ πατρὶ αὐτῶν — ἔκαστος πανοικίᾳ αὐτῶν εἰσήλθοσαν — . 2 Ρουβην, Συμεων, Λευι, Ιουδας, 3 Ισσαχαρ, Ζαβουλων καὶ Βενιαμιν, 4 Δαν καὶ Νεφθαλι, Γαδ καὶ Ασηρ. 5 Ιωσηφ δὲ ἦν ἐν Αἴγυπτῳ. ἦσαν δὲ πᾶσαι ψυχαὶ ἐξ Ιακὼβ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα. 6 ἐτελεύτησεν δὲ Ιωσηφ καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη. 7 οἱ δὲ υἱοὶ Ισραὴλ ηὔξηθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν καὶ χυδαιοὶ ἐγένοντο καὶ κατίσχυον σφόδρα σφόδρα, ἐπλήθυνεν δὲ ἡ γῆ αὐτούς.

8 Ἀνέστη δὲ βασιλεὺς ἔτερος ἐπ’ Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ἤδει τὸν Ιωσηφ. 9 εἶπεν δὲ τῷ ἔθνει αὐτοῦ Ἰδού τὸ γένος τῶν υἱῶν Ισραὴλ μέγα πλῆθος καὶ ισχύει ὑπὲρ ἡμᾶς. 10 δεῦτε οὖν κατασοφισώμεθα αὐτούς, μήποτε πληθυνθῆ καί, ἥνικα ἀν συμβῇ ἡμῖν πόλεμος, προστεθήσονται καὶ οὗτοι πρὸς τοὺς ὑπεναντίους καὶ ἐκπολεμήσαντες ἡμᾶς ἐξελεύσονται ἐκ τῆς γῆς. 11 καὶ ἐπέστησεν αὐτοῖς ἐπιστάτας τῶν ἔργων, ἵνα κακώσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔργοις· καὶ ὠκοδόμησαν πόλεις ὀχυρὰς τῷ Φαραώ, τήν τε Πιθωμ καὶ Ραμεσση καὶ Ων, ἡ ἐστιν Ἡλίου πόλις. 12 καθότι δὲ αὐτοὺς ἐταπείνουν, τοσούτῳ πλείους ἐγίνοντο καὶ ἴσχυον σφόδρα σφόδρα· καὶ ἐβδελύσσοντο οἱ Αἴγυπτοι ἀπὸ τῶν υἱῶν Ισραὴλ. 13 καὶ κατεδυνάστευον οἱ Αἴγυπτοι τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ βίᾳ 14 καὶ καταδύνων αὐτῶν τὴν ζωὴν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς σκληροῖς, τῷ πηλῷ καὶ τῇ πλινθείᾳ καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, κατὰ πάντα τὰ ἔργα, ὃν κατεδουλοῦντο αὐτοὺς μετὰ βίας.

15 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν Αἴγυπτίων ταῖς μαίαις τῶν Εβραίων, τῇ μιᾷ αὐτῶν, ἡ ὄνομα Σεπφωρα, καὶ τὸ ὄνομα τῆς δευτέρας Φουα, 16 καὶ εἶπεν “Οταν μαιοῦσθε τὰς Εβραίας καὶ ὥσιν πρὸς τῷ τίκτειν, ἐὰν μὲν ἄρσεν ἦ, ἀποκτείνατε αὐτό, ἐὰν δὲ θῆλυ, περιποιεῖσθε αὐτό. 17 ἐφοβήθησαν δὲ αἱ μαίαι τὸν θεόν καὶ οὐκ ἐποίησαν καθότι συνέταξεν αὐταῖς ὁ βασιλεὺς Αἴγυπτου, καὶ ἐζωγόνουν τὰ ἄρσενα. 18 ἐκάλεσεν δὲ ὁ βασιλεὺς Αἴγυπτου τὰς μαίαις καὶ εἶπεν αὐταῖς Τί δτι ἐποιήσατε τὸ πρᾶγμα τοῦτο καὶ ἐζωγονεῖτε τὰ ἄρσενα; 19 εἶπαν δὲ αἱ μαίαι τῷ Φαραώ Οὐχ ὡς γυναικες Αἴγυπτου αἱ Εβραῖαι, τίκτουσιν γάρ πρὶν ἡ εἰσελθεῖν πρὸς αὐτὰς τὰς μαίας· καὶ ἔτικτον. 20 εὖ δὲ ἐποίει ὁ θεός ταῖς μαίαις, καὶ ἐπλήθυνεν ὁ λαὸς καὶ ἴσχυεν σφόδρα. 21 ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο αἱ μαίαι τὸν θεόν, ἐποίησαν ἔαυταῖς οἰκίας. — 22 συνέταξεν δὲ Φαραὼ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ λέγων Πᾶν ἄρσεν, ὁ ἐὰν τεχθῇ τοῖς Εβραίοις, εἰς τὸν ποταμὸν ρίψατε· καὶ πᾶν θῆλυ, ζωγονεῖτε αὐτό.

2 Ἡν δέ τις ἐκ τῆς φυλῆς Λευι, ὃς ἔλαβεν τῶν θυγατέρων Λευι καὶ ἔσχεν αὐτήν. 2 καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν καὶ ἔτεκεν ἄρσεν. ἰδόντες δὲ αὐτὸν ἀστεῖον ἐσκέπασαν αὐτὸν μῆνας τρεῖς. 3 ἐπεὶ δὲ οὐκ ἤδύναντο αὐτὸν ἔτι κρύπτειν, ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θῆβιν καὶ κατέχρισεν αὐτὴν ἀσφαλτοπίστη καὶ ἐνέβαλεν τὸ παιδίον εἰς αὐτὴν καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς τὸ ἔλος παρὰ τὸν ποταμόν. 4 καὶ κατεσκόπευεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ μακρόθεν μαθεῖν, τί τὸ ἀποβιησόμενον αὐτῷ. 5 κατέβη δὲ ἡ θυγάτηρ Φαραὼ λούσασθαι ἐπὶ τὸν ποταμόν, καὶ αἱ ἄβοαι αὐτῆς παρεπορεύοντο παρὰ τὸν ποταμόν· καὶ

ιδοῦσα τὴν θῖβιν ἐν τῷ ἔλει ἀποστείλασα τὴν ἄβραν ἀνείλατο αὐτὴν. ⁶ἀνοίξασα δὲ ὥρᾳ παιδίον κλαῖον ἐν τῇ θῖβει, καὶ ἐφείσατο αὐτοῦ ἡ θυγάτηρ Φαραω καὶ ἔφη Ἀπὸ τῶν παιδίων τῶν Εβραίων τοῦτο. ⁷καὶ εἶπεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ Φαραω Θέλεις καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν ἐκ τῶν Εβραίων καὶ θηλάσει σοι τὸ παιδίον; ⁸ἡ δὲ εἶπεν αὐτῇ ἡ θυγάτηρ Φαραω Πορεύου. ἐλθοῦσα δὲ ἡ νεᾶνις ἐκάλεσεν τὴν μητέρα τοῦ παιδίου. ⁹εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὴν ἡ θυγάτηρ Φαραω Διατήρησόν μοι τὸ παιδίον τοῦτο καὶ θήλασόν μοι αὐτό, ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν μισθόν. ἔλαβεν δὲ ἡ γυνὴ τὸ παιδίον καὶ ἐθήλαζεν αὐτό. ¹⁰ἀδρυνθέντος δὲ τοῦ παιδίου εἰσήγαγεν αὐτὸ πρὸς τὴν θυγατέρα Φαραω, καὶ ἐγενήθη αὐτῇ εἰς υἱόν. ἐπωνόμασεν δὲ τὸ δόνομα αὐτοῦ Μωυσῆν λέγουσα Ἐκ τοῦ ὄντος αὐτὸν ἀνειλόμην.

¹¹Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πολλαῖς ἐκείναις μέγας γενόμενος Μωυσῆς ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ. κατανοήσας δὲ τὸν πόνον αὐτῶν ὥρᾳ ἀνθρωπον Αἴγυπτιον τύπτοντά τινα Εβραῖον τῶν ἑαυτοῦ ἀδελφῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ¹²περιβλεψάμενος δὲ ὥδε καὶ ὥδε οὐχ ὥρᾳ οὐδένα καὶ πατάξας τὸν Αἴγυπτιον ἔκρυψεν αὐτὸν ἐν τῇ ἄμμῳ. ¹³εξελθὼν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ὥρᾳ δύο ἄνδρας Εβραίους διαπληκτιζομένους καὶ λέγει τῷ ἀδικοῦντι Διὰ τί σὺ τύπτεις τὸν πλησίον; ¹⁴ὁ δὲ εἶπεν Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, δὸν τρόπον ἀνείλεις ἔχθες τὸν Αἴγυπτιον; ἐφοβήθη δὲ Μωυσῆς καὶ εἶπεν Εἰ οὕτως ἐμφανὲς γέγονεν τὸ ρῆμα τοῦτο; ¹⁵ἥκουσεν δὲ Φαραω τὸ ρῆμα τοῦτο καὶ ἐζήτει ἀνελεῖν Μωυσῆν. ἀνεχώρησεν δὲ Μωυσῆς ἀπὸ προσώπου Φαραω καὶ ὥκησεν ἐν γῇ Μαδιαμ. ἐλθὼν δὲ εἰς γῆν Μαδιαμ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ φρέατος. ¹⁶τῷ δὲ ιερεῖ Μαδιαμ ἥσαν ἐπτὰ θυγατέρες ποιμαίνουσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ιοθορ· παραγενόμεναι δὲ ἥντλουν, ἔως ἔπλησαν τὰς δεξαμενὰς ποτίσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ιοθορ. ¹⁷παραγενόμενοι δὲ οἱ ποιμένες ἐξέβαλον αὐτάς. ἀναστὰς δὲ Μωυσῆς ἐρρύσατο αὐτὰς καὶ ἥντλησεν αὐταῖς καὶ ἐπότισεν τὰ πρόβατα αὐτῶν. ¹⁸παρεγένοντο δὲ πρὸς Ραγουηλ τὸν πατέρα αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν αὐταῖς Τί ὅτι ἐταχύνατε τοῦ παραγενέσθαι σήμερον; ¹⁹αἱ δὲ εἶπαν Ἐνθρωπος Αἴγυπτιος ἐρρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ποιμένων καὶ ἥντλησεν ἡμῖν καὶ ἐπότισεν τὰ πρόβατα ἡμῶν. ²⁰ὁ δὲ εἶπεν ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ Καὶ ποῦ ἔστι; καὶ ἵνα τί οὕτως καταλελοίπατε τὸν ἀνθρωπὸν; καλέσατε οὖν αὐτόν, ὅπως φάγῃ ἄρτον. ²¹κατωκίσθη δὲ Μωυσῆς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἐξέδοτο Σεπφωραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Μωυσῆ γυναῖκα. ²²ἐν γαστρὶ δὲ λαβοῦσα ἡ γυνὴ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐπωνόμασεν Μωυσῆς τὸ δόνομα αὐτοῦ Γηρσαμ λέγων ὅτι Πάροικός είμι ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ.

²³Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἴγυπτου. καὶ κατεστέναξαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων καὶ ἀνεβόησαν, καὶ ἀνέβη ἡ βοὴ αὐτῶν πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν ἔργων. ²⁴καὶ εἰσῆκουσεν ὁ θεὸς τὸν στεναγμὸν αὐτῶν, καὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ. ²⁵καὶ ἐπεῖδεν ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ καὶ ἐγνώσθη αὐτοῖς.

3 ¹Καὶ Μωυσῆς ἦν ποιμαίνων τὰ πρόβατα Ιοθορ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ τοῦ ιερέως Μαδιαμ καὶ ἤγαγεν τὰ πρόβατα ὑπὸ τὴν ἔρημον καὶ ἥλθεν εἰς τὸ ὅρος Χωρηβ. ²ὢφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἐν

φλογὶ πυρὸς ἐκ τοῦ βάτου, καὶ ὁρᾶ ὅτι ὁ βάτος καίεται πυρί, ὁ δὲ βάτος οὐ κατεκαίετο. ³εἶπεν δὲ Μωυσῆς Παρελθών ὅψομαι τὸ ὄφαμα τὸ μέγα τοῦτο, τί ὅτι οὐ κατακαίεται ὁ βάτος. ⁴ώς δὲ εἶδεν κύριος ὅτι προσάγει ἵδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν κύριος ἐκ τοῦ βάτου λέγων Μωυσῆ, Μωυσῆ. ὁ δὲ εἶπεν Τί ἔστιν; ⁵καὶ εἶπεν Μὴ ἐγγίσῃς ὥδε· λῦσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος, ἐν ᾧ σὺ ἔστηκας, γῆ ἀγία ἔστιν. ⁶καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς τοῦ πατρός σου, θεὸς Αβρααμ καὶ θεὸς Ισαακ καὶ θεὸς Ιακωβ. ἀπέστρεψεν δὲ Μωυσῆς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· εὐλαβεῖτο γὰρ κατεμβλέψαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ⁷εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰδὼν τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἴγυπτῳ καὶ τῆς κραυγῆς αὐτῶν ἀκήκοα ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν· οὕδα γὰρ τὴν ὁδύνην αὐτῶν. ⁸καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἴγυπτίων καὶ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλὴν, εἰς γῆν ρέουσαν γάλα καὶ μέλι, εἰς τὸν τόπον τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Αμορραίων καὶ Φερεζαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ Ευαίων καὶ Ιεβουσαίων. ⁹καὶ νῦν ἴδοù κραυγὴ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἥκει πρός με, κἀγώ ἐώρακα τὸν θλιψμόν, ὃν οἱ Αἴγυπτοι θλίβουσιν αὐτούς. ¹⁰καὶ νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἴγυπτου, καὶ ἐξάξεις τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἴγυπτου. — ¹¹καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν Τίς εἰμι, ὅτι πορεύσομαι πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἴγυπτου, καὶ ὅτι ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἴγυπτου; ¹²εἶπεν δὲ ὁ θεὸς Μωυσεῖ λέγων ὅτι Ἐσομαι μετὰ σοῦ, καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὅτι ἐγώ σε ἐξαποστέλλω· ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τὸν λαόν μου ἐξ Αἴγυπτου καὶ λατρεύσετε τῷ θεῷ ἐν τῷ ὅρει τούτῳ. ¹³καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν Ἰδοὺ ἐγὼ ἐλεύσομαι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς· Ο θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς, ἐρωτήσουσίν με Τί ὅνομα αὐτῷ; τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; ¹⁴καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν Ἐγώ εἰμι ὁ ὄν· καὶ εἶπεν Οὔτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ Ὁ ὄν ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς. ¹⁵καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πάλιν πρὸς Μωυσῆν Οὔτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν, θεὸς Αβρααμ καὶ θεὸς Ισαακ καὶ θεὸς Ιακωβ, ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς· τοῦτό μού ἐστιν ὅνομα αἰώνιον καὶ μνημόσυνον γενεῶν γενεαῖς. ¹⁶ἐλθὼν οὖν συνάγαγε τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὡπταί μοι, θεὸς Αβρααμ καὶ θεὸς Ισαακ καὶ θεὸς Ιακωβ, λέγων Ἐπισκοπῇ ἐπέσκεμμαι ὑμᾶς καὶ ὅσα συμβέβηκεν ὑμῖν ἐν Αἴγυπτῳ, ¹⁷καὶ εἶπον Ἀναβιβάσω ὑμᾶς ἐκ τῆς κακώσεως τῶν Αἴγυπτίων εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Αμορραίων καὶ Φερεζαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ Ευαίων καὶ Ιεβουσαίων, εἰς γῆν ρέουσαν γάλα καὶ μέλι. ¹⁸καὶ εἰσακούσονταί σου τῆς φωνῆς· καὶ εἰσελεύσῃ σὺ καὶ ἡ γερουσία Ισραὴλ πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἴγυπτου καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· Ο θεὸς τῶν Εβραίων προσκέληται ἡμᾶς· πορευσώμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν. ¹⁹ἐγὼ δὲ οἵδα ὅτι οὐ προήστεται ὑμᾶς Φαραὼ βασιλεὺς Αἴγυπτου πορευθῆναι, ἐὰν μὴ μετὰ χειρὸς κραταῖας. ²⁰καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα πατάξω τοὺς Αἴγυπτίους ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις μου, οἵς ποιήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς. ²¹καὶ δώσω χάριν τῷ λαῷ τούτῳ ἐναντίον τῶν Αἴγυπτίων· ὅταν δὲ ἀποτρέχητε, οὐκ ἀπελεύσεσθε κενοί·

²²Αἰτήσει γυνὴ παρὰ γείτονος καὶ συσκήνου αὐτῆς σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν, καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τοὺς υἱὸντος ὑμῶν καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν καὶ σκυλεύσετε τοὺς Αἴγυπτίους. —

4 ¹Απεκρίθη δὲ Μωυσῆς καὶ εἶπεν Ἐὰν οὖν μὴ πιστεύσωσίν μοι μηδὲ εἰσακούσωσιν τῆς φωνῆς μου, ἔροῦσιν γὰρ ὅτι Οὐκ ὥπται σοι ὁ θεός, τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; ²εἶπεν δὲ αὐτῷ κύριος Τί τοῦτό ἐστιν τὸ ἐν τῇ χειρὶ σου; ὃ δὲ εἶπεν Ῥάβδος. ³καὶ εἶπεν Ῥΐψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἔρριψεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφις· καὶ ἔφυγεν Μωυσῆς ἀπ' αὐτοῦ. ⁴καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Ὑπεινον τὴν χεῖρα καὶ ἐπιλαβοῦ τῆς κέρκου· ἐκτείνας οὖν τὴν χεῖρα ἐπελάβετο τῆς κέρκου, καὶ ἐγένετο ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ⁵ίνα πιστεύσωσίν σοι ὅτι ὥπται σοι κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν, θεὸς Αβρααμ καὶ θεὸς Ισαακ καὶ θεὸς Ιακωβ. ⁶εἶπεν δὲ αὐτῷ κύριος πάλιν Εἰσένεγκε τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰσήνεγκεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ· καὶ ἐξήνεγκεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡσεὶ χιών. ⁷καὶ εἶπεν Πάλιν εἰσένεγκε τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰσήνεγκεν τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ· καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀπεκατέστη εἰς τὴν χρόαν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. ⁸Ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσωσίν σοι μηδὲ εἰσακούσωσιν τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ πρώτου, πιστεύσουσίν σοι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ ἐσχάτου. ⁹καὶ ἔσται ἐὰν μὴ πιστεύσωσίν σοι τοῖς δυσὶ σημείοις τούτοις μηδὲ εἰσακούσωσιν τῆς φωνῆς σου, λήμψῃ ἀπὸ τοῦ ὄντος τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐκχεεῖς ἐπὶ τὸ ξηρόν, καὶ ἔσται τὸ ὄντος, ὃ ἐὰν λάβης ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, αἷμα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ. — ¹⁰εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον Δέομαι, κύριε, οὐχ ἴκανός εἰμι πρὸ τῆς ἐχθὲς οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας οὐδὲ ἀφ' οὗ ἥρξω λαλεῖν τῷ θεράποντί σου· ἵσχυόφωνος καὶ βραδύγλωσσος ἐγώ εἰμι. ¹¹εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Τίς ἔδωκεν στόμα ἀνθρώπῳ, καὶ τίς ἐποίησεν δύσκωφον καὶ κωφόν, βλέποντα καὶ τυφλόν; οὐκ ἐγὼ ὁ θεός; ¹²καὶ νῦν πορεύου, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου καὶ συμβιβάσω σε ὃ μέλλεις λαλῆσαι. ¹³καὶ εἶπεν Μωυσῆς Δέομαι, κύριε, προχείρισαι δυνάμενον ἄλλον, διὸ ἀποστελεῖς. ¹⁴καὶ θυμωθεὶς ὁργῇ κύριος ἐπὶ Μωυσῆν εἶπεν Οὐκ ἴδού Ααρων ὁ ἀδελφός σου ὁ Λευίτης; ἐπίσταμαι ὅτι λαλῶν λαλήσει αὐτός σοι· καὶ ἴδού αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς συνάντησίν σοι καὶ ἴδων σε χαρήσεται ἐν ἑαυτῷ. ¹⁵καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν καὶ δώσεις τὰ ρήματά μου εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ· καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ συμβιβάσω ὑμᾶς ἢ ποιήσετε. ¹⁶καὶ αὐτός σοι προσλαλήσει πρὸς τὸν λαόν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου στόμα, σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ τὰ πρὸς τὸν θεόν. ¹⁷καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήμψῃ ἐν τῇ χειρὶ σου, ἐν ᾧ ποιήσεις ἐν αὐτῇ τὰ σημεῖα.

¹⁸Ἐπορεύθη δὲ Μωυσῆς καὶ ἀπέστρεψεν πρὸς Ιοθορ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ καὶ λέγει Πορεύσομαι καὶ ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐν Αἴγυπτῳ καὶ ὄφομαι εἰ ἔτι ζῶσιν. καὶ εἶπεν Ιοθορ Μωυσῆς Βάδιζε ὑγιαίνων. ¹⁹μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἴγυπτου. εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν Μαδιαμ Βάδιζε ἀπελθε εἰς Αἴγυπτον· τεθνήκασιν γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντές σου τὴν ψυχήν. ²⁰ἀναλαβὼν δὲ Μωυσῆς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία ἀνεβίβασεν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Αἴγυπτον. ἔλαβεν δὲ Μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν παρὰ τοῦ

θεοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ²¹εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Πορευομένου σου καὶ ἀποστρέφοντος εἰς Αἴγυπτον ὅρα πάντα τὰ τέρατα, ἢ ἔδωκα ἐν ταῖς χερσίν σου, ποιήσεις αὐτὰ ἐναντίον Φαραὼ. ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν. ²²σὺ δὲ ἐρεῖς τῷ Φαραὼ Τάδε λέγει κύριος Γιὸς πρωτότοκός μου Ισραὴλ. ²³εἶπα δέ σοι Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ· εἰ μὲν οὖν μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι αὐτούς, ὅρα οὖν ἐγὼ ἀποκτενῶ τὸν υἱόν σου τὸν πρωτότοκον. ²⁴Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ καταλύματι συνήντησεν αὐτῷ ἄγγελος κυρίου καὶ ἐζήτει αὐτὸν ἀποκτεῖναι. ²⁵καὶ λαβοῦσα Σεπφωρα Ψῆφον περιέτεμεν τὴν ἀκροβυστίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς καὶ προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας καὶ εἶπεν "Εστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου. ²⁶καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, διότι εἶπεν "Εστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου.

²⁷Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Ααρων Πορεύθητι εἰς συνάντησιν Μωυσεῖ εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἐπορεύθη καὶ συνήντησεν αὐτῷ ἐν τῷ ὅρει τοῦ θεοῦ, καὶ κατεφίλησαν ἀλλήλους. ²⁸καὶ ἀνήγγειλεν Μωυσῆς τῷ Ααρων πάντας τοὺς λόγους κυρίου, οὓς ἀπέστειλεν, καὶ πάντα τὰ σημεῖα, ἢ ἐνετείλατο αὐτῷ. ²⁹ἐπορεύθη δὲ Μωυσῆς καὶ Ααρων καὶ συνήγαγον τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ³⁰καὶ ἐλάλησεν Ααρων πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἢ ἐλάλησεν ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν, καὶ ἐποίησεν τὰ σημεῖα ἐναντίον τοῦ λαοῦ. ³¹καὶ ἐπίστευσεν ὁ λαὸς καὶ ἐχάρη, ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ, καὶ ὅτι εἶδεν αὐτῶν τὴν θλῖψιν· κύψας δὲ ὁ λαὸς προσεκύνησεν.

5 ¹Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθεν Μωυσῆς καὶ Ααρων πρὸς Φαραὼ καὶ εἶπαν αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι ἐορτάσωσιν ἐν τῇ ἔρημῳ. ²καὶ εἶπεν Φαραὼ Τίς ἐστιν οὗ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ; οὐκ οἶδα τὸν κύριον καὶ τὸν Ισραὴλ οὐκ ἐξαποστέλλω. ³καὶ λέγουσιν αὐτῷ Ὁ θεὸς τῶν Εβραίων προσκέληται ἡμᾶς· πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπως θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν, μήποτε συναντήσῃ ἡμῖν θάνατος ἢ φόνος. ⁴καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου "Ινα τί, Μωυσῆ καὶ Ααρων, διαστρέφετε τὸν λαόν μου ἀπὸ τῶν ἔργων; ἀπέλθατε ἔκαστος ὑμῶν πρὸς τὰ ἔργα αὐτοῦ. ⁵καὶ εἶπεν Φαραὼ Ἰδοὺ νῦν πολυπληθεῖ ὁ λαός· μὴ οὖν καταπαύσωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων. ⁶συνέταξεν δὲ Φαραὼ τοῖς ἐργοδιώκταις τοῦ λαοῦ καὶ τοῖς γραμματεῦσιν λέγων ⁷Οὐκέτι προστεθήσεται διδόναι ἄχυρον τῷ λαῷ εἰς τὴν πλινθουργίαν καθάπερ ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν· αὐτοὶ πορευέσθωσαν καὶ συναγαγέτωσαν ἔαυτοῖς ἄχυρα. ⁸καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας, ἣς αὐτοὶ ποιοῦσιν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐπιβαλεῖς αὐτοῖς, οὐκ ἀφελεῖς οὐδέν· σχολάζουσιν γάρ· διὰ τοῦτο κεκράγασιν λέγοντες Πορευθῶμεν καὶ θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν. ⁹βαρυνέσθω τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ μεριμνάτωσαν ταῦτα καὶ μὴ μεριμνάτωσαν ἐν λόγοις κενοῖς. ¹⁰κατέσπευδον δὲ αὐτοὺς οἱ ἐργοδιώκται καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ ἔλεγον πρὸς τὸν λαὸν λέγοντες Τάδε λέγει Φαραὼ Οὐκέτι δίδωμι ὑμῖν ἄχυρα. ¹¹αὐτοὶ ὑμεῖς πορευόμενοι συλλέγετε ἔαυτοῖς ἄχυρα ὅθεν ἐὰν εὕρητε, οὐ γάρ ἀφαιρεῖται ἀπὸ τῆς συντάξεως ὑμῶν οὐθέν. ¹²καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς ἐν ὅλῃ Αἰγύπτῳ συναγαγεῖν καλάμην εἰς ἄχυρα. ¹³οἱ δὲ ἐργοδιώκται κατέσπευδον αὐτοὺς λέγοντες Συντελεῖτε τὰ ἔργα τὰ καθήκοντα καθ'

ἥμέραν καθάπερ καὶ ὅτε τὸ ἄχυρον ἐδίδοτο ὑμῖν. ¹⁴καὶ ἐμαστιγώθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ γένους τῶν νίῶν Ισραὴλ οἱ κατασταθέντες ἐπ’ αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Φαραὼ λέγοντες Διὰ τί οὐ συνετελέσατε τὰς συντάξεις ὑμῶν τῆς πλινθείας, καθάπερ ἔχθες καὶ τρίτην ἡμέραν, καὶ τὸ τῆς σήμερον; ¹⁵εἰσελθόντες δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν νίῶν Ισραὴλ κατεβόησαν πρὸς Φαραὼ λέγοντες Ἰνα τί οὗτως ποιεῖς τοῖς σοῖς οἰκέταις; ¹⁶ἄχυρον οὐ δίδοται τοῖς οἰκέταις σου, καὶ τὴν πλίνθον ὑμῖν λέγουσιν ποιεῖν, καὶ ἵδού οἱ παῖδές σου μεμαστίγωνται· ἀδικήσεις οὖν τὸν λαόν σου. ¹⁷καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σχολάζετε, σχολασταί ἐστε· διὰ τοῦτο λέγετε Πορευθῶμεν θύσωμεν τῷ θεῷ ὑμῶν. ¹⁸νῦν οὖν πορευθέντες ἐργάζεσθε· τὸ γὰρ ἄχυρον οὐ δοθήσεται ὑμῖν, καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας ἀποδώσετε. ¹⁹έώρων δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν νίῶν Ισραὴλ ἐαυτοὺς ἐν κακοῖς λέγοντες Οὐκ ἀπολείψετε τῆς πλινθείας τὸ καθῆκον τῇ ἡμέρᾳ. ²⁰συνήντησαν δὲ Μωυσῆς καὶ Ααρὼν ἐρχομένοις εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Φαραὼ ²¹καὶ εἶπαν αὐτοῖς Ἰδοι οὐ θεὸς ὑμᾶς καὶ κρίναι, ὅτι ἐβδελύξατε τὴν ὁσμὴν ὑμῶν ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ δοῦναι ρόμφαιαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀποκτεῖναι ὑμᾶς. ²²ἐπέστρεψεν δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον καὶ εἶπεν Κύριε, διὰ τί ἐκάκωσας τὸν λαὸν τοῦτον; καὶ ἵνα τί ἀπέσταλκάς με; ²³καὶ ἀφ’ οὐ πεπόρευμαι πρὸς Φαραὼ λαλῆσαι ἐπὶ τῷ σῷ ὄνόματι, ἐκάκωσεν τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ οὐκ ἐρρύσω τὸν λαόν σου.

6 ¹Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἡδη ὅψει ἀ ποιήσω τῷ Φαραῷ· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾶ ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ ἐκβαλεῖ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.

²Ἐλάλησεν δὲ οὐ θεὸς πρὸς Μωυσῆν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Ἐγώ κύριος. ³καὶ ὥφθην πρὸς Αἴρααμ καὶ Ισαὰκ καὶ Ιακωβ, θεὸς ὧν αὐτῶν, καὶ τὸ ὄνομά μου κύριος οὐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς. ⁴καὶ ἐστησα τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτοὺς ὥστε δοῦναι αὐτοῖς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, τὴν γῆν, ἣν παρῳκήκασιν, ἐν ᾧ καὶ παρώκησαν ἐπ’ αὐτῆς. ⁵καὶ ἐγὼ εἰσήκουσα τὸν στεναγμὸν τῶν νίῶν Ισραὴλ, ὃν οἱ Αἰγύπτιοι καταδουλοῦνται αὐτούς, καὶ ἐμνήσθην τῆς διαθήκης ὑμῶν. ⁶βάδιζε εἰπὸν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λέγων Ἐγώ κύριος καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς δυναστείας τῶν Αἰγυπτίων καὶ δύσομαι ὑμᾶς ἐκ τῆς δουλείας καὶ λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ κρίσει μεγάλῃ ⁷καὶ λήμψομαι ἐμαυτῷ ὑμᾶς λαὸν ἐμοὶ καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος οὐ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ τῆς καταδυναστείας τῶν Αἰγυπτίων, ⁸καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου δοῦναι αὐτὴν τῷ Αἴρααμ καὶ Ισαὰκ καὶ Ιακωβ, καὶ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κλήρῳ· ἐγὼ κύριος. ⁹ἔλαλησεν δὲ Μωυσῆς οὕτως τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ οὐκ εἰσήκουσαν Μωυσῆς ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας καὶ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν σκληρῶν.

¹⁰Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹¹Εἴσελθε λάλησον Φαραὼ βασιλεῖ Αἰγύπτου, ἵνα ἐξαποστείλῃ τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ¹²ἔλαλησεν δὲ Μωυσῆς ἐναντί οὐρίου λέγων Ἰδού οἱ υἱοὶ Ισραὴλ οὓς εἰσήκουσάν μου, καὶ πῶς εἰσακούσεται μου Φαραὼ; ἐγὼ δὲ ἄλογός εἰμι. ¹³εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρὼν καὶ συνέταξεν αὐτοῖς πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

¹⁴Καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἵκων πατριῶν αὐτῶν. υἱὸὶ Ρουβῆν πρωτοτόκου Ισραὴλ· Ενωχ καὶ Φαλλούς,
Ασρων καὶ Χαρμί· αὕτη ἡ συγγένεια Ρουβῆν. ¹⁵καὶ υἱὸὶ Συμεων· Ιεμουὴλ καὶ Ιαμιν καὶ Αωδ καὶ
Ιαχιν καὶ Σααρ καὶ Σαουλ ὁ ἐκ τῆς Φοινίσσης· αὕται αἱ πατριὰὶ τῶν υἱῶν Συμεων. ¹⁶καὶ ταῦτα τὰ
ὸνόματα τῶν υἱῶν Λευι κατὰ συγγενείας αὐτῶν· Γεδσων, Κααθ καὶ Μεραρι· καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς
Λευι ἑκατὸν τριάκοντα ἐπτά. ¹⁷καὶ οὗτοι υἱὸὶ Γεδσων· Λοβενι καὶ Σεμεϊ, οἵκοι πατριᾶς αὐτῶν. ¹⁸καὶ
υἱὸὶ Κααθ· Αμβραμ καὶ Ισσααρ, Χεβρων καὶ Οζιηλ· καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Κααθ ἑκατὸν τριάκοντα
ἔτη. ¹⁹καὶ υἱὸὶ Μεραρι· Μοολι καὶ Ομουσι. οὗτοι οἵκοι πατριῶν Λευι κατὰ συγγενείας αὐτῶν. ²⁰καὶ
ἔλαβεν Αμβραμ τὴν Ιωχαβεδ θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ
ἐγέννησεν αὐτῷ τὸν τε Ααρων καὶ Μωυσῆν καὶ Μαριαμ τὴν ἀδελφήν αὐτῶν· τὰ δὲ ἔτη τῆς ζωῆς
Αμβραμ ἑκατὸν τριάκοντα δύο ἔτη. ²¹καὶ υἱὸὶ Ισσααρ· Κορε καὶ Ναφεκ καὶ Ζεχρι. ²²καὶ υἱὸὶ Οζιηλ·
Ελισαφαν καὶ Σετρι. ²³ἔλαβεν δὲ Ααρων τὴν Ελισαβεθ θυγατέρα Αμιναδαβ ἀδελφήν Ναασσων
αὐτῷ γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν τε Ναδαβ καὶ Αβιουδ καὶ Ελεαζαρ καὶ Ιθαμαρ. ²⁴υἱὸὶ δὲ Κορε·
Ασιρ καὶ Ελκανα καὶ Αβιασαφ· αὕται αἱ γενέσεις Κορε. ²⁵καὶ Ελεαζαρ ὁ τοῦ Ααρων ἔλαβεν τῶν
θυγατέρων Φουτιηλ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φινεες. αὕται αἱ ἀρχαὶ πατριᾶς Λευιτῶν
κατὰ γενέσεις αὐτῶν. ²⁶οὗτος Ααρων καὶ Μωυσῆς, οἵς εἶπεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ἔξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς
Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν. ²⁷οὗτοί εἰσιν οἱ διαλεγόμενοι πρὸς Φαραω βασιλέα
Αἰγύπτου καὶ ἔξήγαγον τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐξ Αἰγύπτου· αὐτὸς Ααρων καὶ Μωυσῆς.

²⁸Ηι ἡμέρᾳ ἐλάλησεν κύριος Μωυσῆς ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ²⁹καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν
λέγων Ἐγώ κύριος· λάλησον πρὸς Φαραω βασιλέα Αἰγύπτου ὅσα ἐγὼ λέγω πρὸς σέ. ³⁰καὶ εἶπεν
Μωυσῆς ἐναντίον κυρίου Ἰδού ἐγὼ ἴσχυόφωνός εἰμι, καὶ πῶς εἰσακούσεται μου Φαραω;

⁷ ¹Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Ἰδού δέδωκά σε θεὸν Φαραω, καὶ Ααρων ὁ ἀδελφός
σου ἔσται σου προφήτης. ²σὺ δὲ λαλήσεις αὐτῷ πάντα, ὅσα σοι ἐντέλλομαι, ὁ δὲ Ααρων ὁ ἀδελφός
σου λαλήσει πρὸς Φαραω ὥστε ἔξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ³ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ
τὴν καρδίαν Φαραω καὶ πληθυνῶ τὰ σημεῖα μου καὶ τὰ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ⁴καὶ οὐκ
εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραω· καὶ ἐπιβαλῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ἔξάξω σὺν δυνάμει μου
τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν ἐκδικήσει μεγάλῃ, ⁵καὶ γνώσονται πάντες οἱ
Αἰγύπτιοι ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ἐκτείνων τὴν χεῖρα ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἔξάξω τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ
μέσου αὐτῶν. ⁶ἐποίησεν δὲ Μωυσῆς καὶ Ααρων, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος, οὗτως ἐποίησαν.
⁷Μωυσῆς δὲ ἦν ἐτῶν ὁγδοήκοντα, Ααρων δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐτῶν ὁγδοήκοντα τριῶν, ἥνικα
ἐλάλησεν πρὸς Φαραω.

⁸Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρων λέγων ⁹Καὶ ἐὰν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς Φαραω λέγων
Δότε ἡμῖν σημεῖον ἡ τέρας, καὶ ἐρεῖς Ααρων τῷ ἀδελφῷ σου Λαβὲ τὴν ράβδον καὶ ρῦψον αὐτὴν ἐπὶ¹⁰
τὴν γῆν ἐναντίον Φαραω καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἔσται δράκων. ¹⁰εἰσῆλθεν δὲ
Μωυσῆς καὶ Ααρων ἐναντίον Φαραω καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν οὗτως, καθάπερ

ένετείλατο αύτοῖς κύριος· καὶ ἔρριψεν Ααρων τὴν ράβδον ἐναντίον Φαραω καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αύτοῦ, καὶ ἐγένετο δράκων.¹¹ συνεκάλεσεν δὲ Φαραω τοὺς σοφιστὰς Αἰγύπτου καὶ τοὺς φαρμάκους, καὶ ἐποίησαν καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν ὡσαύτως.¹² καὶ ἔρριψαν ἔκαστος τὴν ράβδον αύτοῦ, καὶ ἐγένοντο δράκοντες· καὶ κατέπιεν ἡ ράβδος ἡ Ααρων τὰς ἐκείνων ράβδους.¹³ καὶ κατίσχυσεν ἡ καρδία Φαραω, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησεν αύτοῖς κύριος.

¹⁴ Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Βεβάρηται ἡ καρδία Φαραω τοῦ μὴ ἔξαποστεῖλαι τὸν λαόν.

¹⁵ βάδισον πρὸς Φαραω τὸ πρώι. ἵδον αὐτὸς ἐκπορεύεται ἐπὶ τὸ ὄδωρ, καὶ στήσῃ συναντῶν αὐτῷ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ καὶ τὴν ράβδον τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήμψη ἐν τῇ χειρὶ σου.¹⁶ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Κύριος ὁ θεὸς τῶν Εβραίων ἀπέσταλκέν με πρὸς σὲ λέγων Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ ἵδον οὐκ εἰσήκουσας ἔως τούτου.¹⁷ τάδε λέγει κύριος Ἐν τούτῳ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος· ἵδον ἐγὼ τύπτω τῇ ράβδῳ τῇ ἐν τῇ χειρὶ μου ἐπὶ τὸ ὄδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ μεταβαλεῖ εἰς αἷμα.¹⁸ καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ τελευτήσουσιν, καὶ ἐποζέσει ὁ ποταμός, καὶ οὐ δυνήσονται οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὄδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ.¹⁹ εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰπὸν Ααρων τῷ ἀδελφῷ σου Λαβέ τὴν ράβδον σου καὶ ἔκτεινον τὴν χειρά σου ἐπὶ τὰ ὄδατα Αἰγύπτου καὶ ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἔλη αὐτῶν καὶ ἐπὶ πᾶν συνεστηκός ὄδωρ αὐτῶν, καὶ ἔσται αἷμα. καὶ ἐγένετο αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου ἐν τε τοῖς ξύλοις καὶ ἐν τοῖς λίθοις.²⁰ καὶ ἐποίησαν οὕτως Μωυσῆς καὶ Ααρων, καθάπερ ἐνετείλατο αύτοῖς κύριος· καὶ ἐπάρας τῇ ράβδῳ αὐτοῦ ἐπάταξεν τὸ ὄδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ ἐναντίον Φαραω καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αύτοῦ καὶ μετέβαλεν πᾶν τὸ ὄδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ εἰς αἷμα.²¹ καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ ἐτελεύτησαν, καὶ ἐπώζεσεν ὁ ποταμός, καὶ οὐκ ἥδυναντο οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὄδωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν τὸ αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου.²² ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν· καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραω, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ εἶπεν κύριος.²³ ἐπιστραφεὶς δὲ Φαραω εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐπέστησεν τὸν νοῦν αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ τούτῳ.²⁴ ὥρυξαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι κύκλω τοῦ ποταμοῦ ὥστε πιεῖν ὄδωρ, καὶ οὐκ ἥδυναντο πιεῖν ὄδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ.²⁵ καὶ ἀνεπληρώθησαν ἐπτὰ ἡμέραι μετὰ τὸ πατάξαι κύριον τὸν ποταμόν.

²⁶ Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰσελθε πρὸς Φαραω καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν.²⁷ εἰ δὲ μὴ βούλει σὺ ἔξαποστεῖλαι, ἵδον ἐγὼ τύπτω πάντα τὰ ὄριά σου τοῖς βατράχοις.²⁸ καὶ ἐξερεύξεται ὁ ποταμὸς βατράχους, καὶ ἀναβάντες εἰσελεύσονται εἰς τοὺς οἴκους σου καὶ εἰς τὰ ταμιεῖα τῶν κοιτώνων σου καὶ ἐπὶ τῶν κλινῶν σου καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου καὶ ἐν τοῖς φυράμασίν σου καὶ ἐν τοῖς κλιβάνοις σου.²⁹ καὶ ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἀναβήσονται οἱ βάτραχοι.

8 ¹Εἰπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰπὸν Ααρων τῷ ἀδελφῷ σου "Ἐκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ράβδον σου ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας καὶ ἐπὶ τὰ ἔλη καὶ ἀνάγαγε τοὺς βατράχους. ²καὶ ἔξετεινεν Ααρων τὴν χεῖρα ἐπὶ τὰ ὄδατα Αἰγύπτου καὶ ἀνήγαγεν τοὺς βατράχους· καὶ ἀνεβιβάσθη ὁ βάτραχος καὶ ἐκάλυψεν τὴν γῆν Αἰγύπτου. ³ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν καὶ ἀνήγαγον τοὺς βατράχους ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου. ⁴καὶ ἐκάλεσεν Φαραω Μωυσῆν καὶ Ααρων καὶ εἶπεν Εὔξασθε περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον, καὶ περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἔξαποστελῶ τὸν λαόν, καὶ θύσωσιν κυρίων. ⁵εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς Φαραω Τάξαι πρός με, πότε εὔξωμαι περὶ σοῦ καὶ περὶ τῶν θεραπόντων σου καὶ περὶ τοῦ λαοῦ σου ἀφανίσαι τοὺς βατράχους ἀπὸ σοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. ⁶δὲ εἶπεν Εἰς αὔριον. εἶπεν οὖν Ὡς εἰρηκας· ἵνα εἰδῆς ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν κυρίου. ⁷καὶ περιαιρεθήσονται οἱ βάτραχοι ἀπὸ σοῦ καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. ⁸ἔξηλθεν δὲ Μωυσῆς καὶ Ααρων ἀπὸ Φαραω· καὶ ἐβόησεν Μωυσῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ ὄρισμοῦ τῶν βατράχων, ὡς ἐτάξατο Φαραω. ⁹ἐποίησεν δὲ κύριος καθάπερ εἶπεν Μωυσῆς, καὶ ἐτελεύτησαν οἱ βάτραχοι ἐκ τῶν οἰκιῶν καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν. ¹⁰καὶ συνήγαγον αὐτοὺς θημωνιάς θημωνιάς, καὶ ὠζεσεν ἡ γῆ. ¹¹ἰδὼν δὲ Φαραω ὅτι γέγονεν ἀνάψυξις, ἐβαρύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησεν κύριος.

¹²Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰπὸν Ααρων "Ἐκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ράβδον σου καὶ πάταξον τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἔσονται σκνῆφες ἐν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν καὶ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ¹³ἔξετεινεν οὖν Ααρων τῇ χειρὶ τὴν ράβδον καὶ ἐπάταξεν τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἐγένοντο οἱ σκνῆφες ἐν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν, καὶ ἐν παντὶ χώματι τῆς γῆς ἐγένοντο οἱ σκνῆφες ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ¹⁴ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν ἔξαγαγεῖν τὸν σκνῆφα καὶ οὐκ ἡδύναντο. καὶ ἐγένοντο οἱ σκνῆφες ἐν τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν. ¹⁵εἶπαν οὖν οἱ ἐπαοιδοὶ τῷ Φαραω Δάκτυλος θεοῦ ἔστιν τοῦτο. καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραω, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησεν κύριος.

¹⁶Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν "Ορθρίσον τὸ πρωὶ καὶ στῆθι ἐναντίον Φαραω· καὶ ίδοὺ αὐτὸς ἔξελεύσεται ἐπὶ τὸ ὄδωρ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος· Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁷έὰν δὲ μὴ βούλῃ ἔξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ίδοὺ ἐγὼ ἐπαποστέλλω ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους ὑμῶν κυνόμυιαν, καὶ πλησθήσονται αἱ οἰκίαι τῶν Αἰγυπτίων τῆς κυνομυίης καὶ εἰς τὴν γῆν, ἐφ' ἣς εἰσιν ἐπ' αὐτῆς. ¹⁸καὶ παραδοξάσω ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν γῆν Γεσεμ, ἐφ' ἣς ὁ λαός μου ἔπεστιν ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἣς οὐκ ἔσται ἐκεῖ ἡ κυνόμυια, ἵνα εἰδῆς ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ κύριος πάσης τῆς γῆς. ¹⁹καὶ δώσω διαστολὴν ἀνὰ μέσον τοῦ ἐμοῦ λαοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σοῦ λαοῦ· ἐν δὲ τῇ αὔριον ἔσται τὸ σημεῖον τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς. ²⁰ἐποίησεν δὲ κύριος οὕτως, καὶ παρεγένετο ἡ κυνόμυια πλῆθος εἰς τοὺς οἴκους Φαραω καὶ

εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων αὐτοῦ καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἔξωλεθρεύθη ἡ γῆ ἀπὸ τῆς κυνομυίης.²¹ἐκάλεσεν δὲ Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ααρὼν λέγων ὘λθόντες θύσατε τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ γῇ.²²καὶ εἶπεν Μωυσῆς Οὐ δυνατὸν γενέσθαι οὕτως· τὰ γὰρ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων θύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν· ἐὰν γὰρ θύσωμεν τὰ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων ἐναντίον αὐτῶν, λιθοβοληθήσομεθα.²³οὖν τριῶν ἡμερῶν πορευόμεθα εἰς τὴν ἔρημον καὶ θύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, καθάπερ εἶπεν ἡμῖν.²⁴καὶ εἶπεν Φαραὼ Ἐγώ ἀποστέλλω ὑμᾶς, καὶ θύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ ἔρήμῳ, ἀλλ' οὐ μακρὰν ἀποτενεῖτε πορευθῆναι· εὔξασθε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον.²⁵εἶπεν δὲ Μωυσῆς Ὅδε ἐγὼ ἔξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ καὶ εὔξομαι πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀπελεύσεται ἡ κυνόμυια ἀπὸ σοῦ καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου αὔριον· μὴ προσθῆς ἔτι, Φαραὼ, ἔξαπατῆσαι τοῦ μὴ ἔξαποστεῖλαι τὸν λαὸν θῦσαι κυρίῳ.²⁶ἔξῆλθεν δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραὼ καὶ ηὔξατο πρὸς τὸν θεόν.²⁷ἐποίησεν δὲ κύριος καθάπερ εἶπεν Μωυσῆς, καὶ περιεῖλεν τὴν κυνόμυιαν ἀπὸ Φαραὼ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη οὐδεμία.²⁸καὶ ἐβάρυνεν Φαραὼ τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ καιροῦ τούτου καὶ οὐκ ἡθέλησεν ἔξαποστεῖλαι τὸν λαόν.

9 ¹Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰσελθε πρὸς Φαραὼ καὶ ἐρεῖς αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν Εβραίων Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν.²εὶς μὲν οὖν μὴ βούλει ἔξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἀλλ' ἔτι ἐγκρατεῖς αὐτοῦ,³ἰδοὺ χεὶρ κυρίου ἐπέσται ἐν τοῖς κτήνεσίν σου τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, ἐν τε τοῖς ἵπποις καὶ ἐν τοῖς ὑποζυγίοις καὶ ταῖς καμήλοις καὶ βουσὶν καὶ προβάτοις, θάνατος μέγας σφόδρα.⁴καὶ παραδοξάσω ἐγὼ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ· οὐ τελευτήσει ἀπὸ πάντων τῶν τοῦ Ισραὴλ υἱῶν ρήτον.⁵καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς ὅρον λέγων Ἐν τῇ αὔριον ποιήσει κύριος τὸ ρῆμα τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς.⁶καὶ ἐποίησεν κύριος τὸ ρῆμα τοῦτο τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐτελεύτησεν πάντα τὰ κτήνη τῶν Αἰγυπτίων, ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ οὐκ ἐτελεύτησεν οὐδέν.⁷ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι οὐκ ἐτελεύτησεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ οὐδέν, ἐβαρύνθη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ ἔξαπέστειλεν τὸν λαόν.

⁸Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρὼν λέγων Λάβετε ὑμεῖς πλήρεις τὰς χεῖρας αἰθάλης καμιναίας, καὶ πασάτω Μωυσῆς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ,⁹καὶ γενηθήτω κονιορτὸς ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἔσται ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπὶ τὰ τετράποδα ἔλκη, φλυκτίδες ἀναζέουσαι, ἐν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν καὶ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου.¹⁰καὶ ἔλαβεν τὴν αἰθάλην τῆς καμιναίας ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἔπασεν αὐτὴν Μωυσῆς εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐγένετο ἔλκη, φλυκτίδες ἀναζέουσαι, ἐν τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν.¹¹καὶ οὐκ ἡδύναντο οἱ φαρμάκοις στῆναι ἐναντίον Μωυσῆς διὰ τὰ ἔλκη· ἐγένετο γὰρ τὰ ἔλκη ἐν τοῖς φαρμάκοις καὶ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου.¹²ἐσκλήρυνεν δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθὰ συνέταξεν κύριος.

¹³Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ὁρθρισον τὸ πρωὶ καὶ στῆθι ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν Εβραίων Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσίν μοι.¹⁴ἐν

τῷ γὰρ νῦν καιρῷ ἐγὼ ἔξαποστέλλω πάντα τὰ συναντήματά μου εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ τῶν θεραπόντων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου, ἵνα εἰδῆς ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ἐγὼ ἄλλος ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ¹⁵νῦν γὰρ ἀποστείλας τὴν χεῖρα πατάξω σε καὶ τὸν λαόν σου θανάτῳ, καὶ ἐκτριβήσῃ ἀπὸ τῆς γῆς. ¹⁶καὶ ἔνεκεν τούτου διετηρήθης, ἵνα ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν ἴσχύν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ¹⁷ἔτι οὖν σὺ ἐμποιῇ τοῦ λαοῦ μου τοῦ μὴ ἔξαποστεῖλαι αὐτούς. ¹⁸ἰδοὺ ἐγὼ ὑπαύτην τὴν ὄραν αὔριον χάλαζαν πολλὴν σφόδρα, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ ἀφ' ἣς ἡμέρας ἔκτισται ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁹νῦν οὖν κατάσπευσον συναγαγεῖν τὰ κτήνη σου καὶ ὅσα σοὶ ἔστιν ἐν τῷ πεδίῳ· πάντες γὰρ οἱ ἀνθρώποι καὶ τὰ κτήνη, ὅσα ἀν εὑρεθῆ ἐν τῷ πεδίῳ καὶ μὴ εἰσέλθῃ εἰς οἰκίαν, πέσῃ δὲ ἐπ' αὐτὰ ἡ χάλαζα, τελευτήσει. ²⁰ὁ φοβούμενος τὸ ρῆμα κυρίου τῶν θεραπόντων Φαραω συνήγαγεν τὰ κτήνη αὐτοῦ εἰς τοὺς οἴκους. ²¹ὅς δὲ μὴ προσέσχεν τῇ διανοίᾳ εἰς τὸ ρῆμα κυρίου, ἀφῆκεν τὰ κτήνη ἐν τοῖς πεδίοις. — ²²εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἔσται χάλαζα ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἐπὶ τε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτήνη καὶ ἐπὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐπὶ τῆς γῆς. ²³ἔξέτεινεν δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ κύριος ἔδωκεν φωνὰς καὶ χάλαζαν, καὶ διέτρεχεν τὸ πῦρ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔβρεξεν κύριος χάλαζαν ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου. ²⁴ἥν δὲ ἡ χάλαζα καὶ τὸ πῦρ φλογίζον ἐν τῇ χαλάζῃ· ἡ δὲ χάλαζα πολλὴ σφόδρα, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ ἀφ' οὗ γεγένηται ἐπ' αὐτῆς ἔθνος. ²⁵ἐπάταξεν δὲ ἡ χάλαζα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐν τῷ πεδίῳ ἐπάταξεν ἡ χάλαζα, καὶ πάντα τὰ ἔύλα τὰ ἐν τοῖς πεδίοις συνέτριψεν ἡ χάλαζα. ²⁶πλὴν ἐν γῇ Γεσεμ, οὗ ἡσαν οἱ νίοὶ Ισραηλ, οὐκ ἐγένετο ἡ χάλαζα. ²⁷ἀποστείλας δὲ Φαραω ἐκάλεσεν Μωυσῆν καὶ Ααρων καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἡμάρτηκα τὸ νῦν· ὁ κύριος δίκαιος, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ λαός μου ἀσεβεῖς. ²⁸εὔξασθε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον, καὶ παυσάσθω τοῦ γενηθῆναι φωνὰς θεοῦ καὶ χάλαζαν καὶ πῦρ· καὶ ἔξαποστελῶ ὑμᾶς, καὶ οὐκέτι προσθήσεσθε μένειν. ²⁹εἶπεν δὲ αὐτῷ Μωυσῆς Ὡς ἀν ἔξέλθω τὴν πόλιν, ἐκπετάσω τὰς χεῖράς μου πρὸς κύριον, καὶ αἱ φωναὶ παύσονται, καὶ ἡ χάλαζα καὶ ὁ ὑετὸς οὐκ ἔσται ἔτι. ἵνα γνῶς ὅτι τοῦ κυρίου ἡ γῆ. ³⁰καὶ σὺ καὶ οἱ θεράποντές σου ἐπίσταμαι ὅτι οὐδέπω πεφόβησθε τὸν κύριον. ³¹τὸ δὲ λίνον καὶ ἡ κριθὴ ἐπλήγη· ἡ γὰρ κριθὴ παρεστηκυῖα, τὸ δὲ λίνον σπερματίζον. ³²ὅ δὲ πυρὸς καὶ ἡ ὀλύρα οὐκ ἐπλήγη· ὅψιμα γὰρ ἦν. ³³ἔξῆλθεν δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραω ἐκτὸς τῆς πόλεως καὶ ἔξεπέτασεν τὰς χεῖρας πρὸς κύριον, καὶ αἱ φωναὶ ἐπαύσαντο καὶ ἡ χάλαζα, καὶ ὁ ὑετὸς οὐκ ἔσταξεν ἔτι ἐπὶ τὴν γῆν. ³⁴ἰδὼν δὲ Φαραω ὅτι πέπαυται ὁ ὑετὸς καὶ ἡ χάλαζα καὶ αἱ φωναί, προσέθετο τοῦ ἀμαρτάνειν καὶ ἐβάρυνεν αὐτοῦ τὴν καρδίαν καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. ³⁵καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραω, καὶ οὐκ ἔξαπέστειλεν τοὺς υἱοὺς Ισραηλ, καθάπερ ἐλάλησεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

10 ¹Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Εἰσελθε πρὸς Φαραω· ἐγὼ γὰρ ἐσκλήρυνα αὐτοῦ τὴν καρδίαν καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἵνα ἔξῆς ἐπέλθῃ τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπ' αὐτούς. ²ὅπως διηγήσησθε εἰς τὰ ὕτα τῶν τέκνων ὑμῶν καὶ τοῖς τέκνοις τῶν τέκνων ὑμῶν ὅσα ἐμπέπαιχα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ τὰ σημεῖα μου, ἂ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος. ³εἰσῆλθεν δὲ Μωυσῆς καὶ Ααρων

ἐναντίον Φαραω καὶ εἴπαν αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν Εβραίων "Εως τίνος οὐ βούλει ἐντραπῆναι με; ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσίν μοι. ⁴ἔταν δὲ μὴ θέλης σὺ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἵδού ἐγὼ ἐπάγω ταύτην τὴν ὥραν αὔριον ἀκρίδα πολλὴν ἐπὶ πάντα τὰ ὅριά σου, ⁵καὶ καλύψει τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὐδὲ μυνήσῃ κατιδεῖν τὴν γῆν, καὶ κατέδεται πᾶν τὸ περισσὸν τῆς γῆς τὸ καταλειφθέν, ὃ κατέλιπεν ὑμῖν ἡ χάλαζα, καὶ κατέδεται πᾶν ξύλον τὸ φυόμενον ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς. ⁶καὶ πλησθήσονται σου αἱ οἰκίαι καὶ αἱ οἰκίαι τῶν θεραπόντων σου καὶ πᾶσαι αἱ οἰκίαι ἐν πάσῃ γῇ τῶν Αἰγυπτίων, ἂν οὐδέποτε ἔωράκασιν οἱ πατέρες σου οὐδὲ οἱ πρόπαπποι αὐτῶν ἀφ' ἣς ἡμέρας γεγόνασιν ἐπὶ τῆς γῆς ἔως τῆς γέρας ταύτης. καὶ ἐκκλίνας Μωυσῆς ἐξῆλθεν ἀπὸ Φαραω. ⁷καὶ λέγουσιν οἱ θεράποντες Φαραω πρὸς αὐτόν "Εως τίνος ἔσται τοῦτο ὑμῖν σκῶλον; ἐξαπόστειλον τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως λατρεύσωσιν τῷ θεῷ αὐτῶν· ἡ εἰδέναι βούλει ὅτι ἀπόλωλεν Αἴγυπτος; ⁸καὶ ἀπέστρεψαν τὸν τε Μωυσῆν καὶ Ααρων πρὸς Φαραω, καὶ εἴπεν αὐτοῖς Πορεύεσθε καὶ λατρεύσατε τῷ θεῷ ὑμῶν· τίνες δὲ καὶ τίνες εἰσὶν οἱ πορευόμενοι; ⁹καὶ λέγει Μωυσῆς Σὺν τοῖς νεανίσκοις καὶ πρεσβυτέροις πορευόμεθα, σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ θυγατράσιν καὶ προβάτοις καὶ βουσὶν ὑμῶν. ἔστιν γὰρ ἐορτὴ κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ¹⁰καὶ εἴπεν πρὸς αὐτούς "Ἐστω οὕτως, κύριος μεθ' ὑμῶν· καθότι ἀποστέλλω ὑμᾶς, μὴ καὶ τὴν ἀποσκευὴν ὑμῶν; Ἰδετε ὅτι πονηρία πρόκειται ὑμῖν. ¹¹μὴ οὕτως πορευέσθωσαν δὲ οἱ ἄνδρες, καὶ λατρεύσατε τῷ θεῷ· τοῦτο γὰρ αὐτοὶ ζητεῖτε. ἐξέβαλον δὲ αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου Φαραω. — ¹²εἴπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆς "Ἐκτεινον τὴν χεῖρα ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἀναβήτω ἀκρὶς ἐπὶ τὴν γῆν καὶ κατέδεται πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων, ὃν ὑπελίπετο ἡ χάλαζα. ¹³καὶ ἐπῆρεν Μωυσῆς τὴν ράβδον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ κύριος ἐπήγαγεν ἄνεμον νότου ἐπὶ τὴν γῆν ὅλην τὴν ὑμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα· τὸ πρωὶ ἐγενήθη, καὶ ὁ ἄνεμος ὁ νότος ἀνέλαβεν τὴν ἀκρίδα ¹⁴καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ πάντα τὰ ὅρια Αἰγύπτου πολλὴ σφόδρα· προτέρα αὐτῆς οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀκρὶς καὶ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔσται οὕτως. ¹⁵καὶ ἐκάλυψεν τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ ἐφθάρη ἡ γῆ· καὶ κατέφαγεν πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων, ὃς ὑπελείφθη ἀπὸ τῆς χαλάζης· οὐχ ὑπελείφθη χλωρὸν οὐδὲν ἐν τοῖς ξύλοις καὶ ἐν πάσῃ βοτάνῃ τοῦ πεδίου ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ¹⁶κατέσπευδεν δὲ Φαραω καλέσαι Μωυσῆν καὶ Ααρων λέγων Ἡμάρτηκα ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν καὶ εἰς ὑμᾶς. ¹⁷προσδέξασθε οὖν μου τὴν ἀμαρτίαν ἔτι νῦν καὶ προσεύξασθε πρὸς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ πειρελέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸν θάνατον τοῦτον. ¹⁸ἐξῆλθεν δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραω καὶ ηὔξατο πρὸς τὸν θεόν. ¹⁹καὶ μετέβαλεν κύριος ἄνεμον ἀπὸ θαλάσσης σφοδρόν, καὶ ἀνέλαβεν τὴν ἀκρίδα καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ οὐχ ὑπελείφθη ἀκρὶς μία ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ²⁰καὶ ἐσκλήρυνεν κύριος τὴν καρδίαν Φαραω, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλεν τοὺς υἱοὺς Ισραηλ.

²¹Εἴπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆς "Ἐκτεινον τὴν χεῖρα σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ γενηθήτω σκότος ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου, ψηλαφητὸν σκότος. ²²ἐξέτεινεν δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐγένετο σκότος γνόφος θύελλα ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου τρεῖς ἡμέρας, ²³καὶ οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὸν ἀδελφὸν

αύτοῦ τρεῖς ἡμέρας, καὶ οὐκ ἔξανέστη οὐδεὶς ἐκ τῆς κοίτης αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας· πᾶσι δὲ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ἦν φῶς ἐν πᾶσιν, οἵς κατεγίνοντο.²⁴ καὶ ἐκάλεσεν Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ααρὼν λέγων Βαδίζετε, λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν· πλὴν τῶν προβάτων καὶ τῶν βοῶν ὑπολίπεσθε· καὶ ἡ ἀποσκευὴ ὑμῶν ἀποτρεχέτω μεθ' ὑμῶν.²⁵ καὶ εἶπεν Μωυσῆς Ἀλλὰ καὶ σὺ δώσεις ἡμῖν ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας, ἢ ποιήσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν,²⁶ καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν πορεύσεται μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐχ ὑπολειψόμεθα ὄπλήν· ἀπ' αὐτῶν γὰρ λημψόμεθα λατρεῦσαι κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν· ἡμεῖς δὲ οὐκ οἴδαμεν, τί λατρεύσωμεν κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, ἔως τοῦ ἐλθεῖν ἡμᾶς ἐκεῖ.²⁷ ἐσκλήρυνεν δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ ἐβουλήθη ἔξαποστεῖλαι αὐτούς.²⁸ καὶ λέγει Φαραὼ Ἀπελθε ἀπ' ἐμοῦ, πρόσεχε σεαυτῷ ἵτι προσθεῖναι ἰδεῖν μου τὸ πρόσωπον· ἥ δ' ἀν ἡμέρᾳ ὁφθῆς μοι, ἀποθανῇ.²⁹ λέγει δὲ Μωυσῆς Εἰρηκας· οὐκέτι ὁφθήσομαι σοι εἰς πρόσωπον.

11 ¹Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν "Ἐτι μίαν πληγὴν ἐπάξω ἐπὶ Φαραὼ καὶ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ μετὰ ταῦτα ἔξαποστελεῖ ὑμᾶς ἐντεῦθεν· ὅταν δὲ ἔξαποστέλλῃ ὑμᾶς, σὺν παντὶ ἐκβαλεῖ ὑμᾶς ἐκβολῇ.² λάλησον οὖν κρυφῇ εἰς τὰ ὕτα τοῦ λαοῦ, καὶ αἰτησάτω ἔκαστος παρὰ τοῦ πλησίον καὶ γυνὴ παρὰ τῆς πλησίον σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἴματισμόν.³ κύριος δὲ ἔδωκεν τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς· καὶ ὁ ἀνθρωπος Μωυσῆς μέγας ἐγενήθη σφόδρα ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ.

⁴Καὶ εἶπεν Μωυσῆς Τάδε λέγει κύριος Περὶ μέσας νύκτας ἐγὼ εἰσπορεύομαι εἰς μέσον Αἰγύπτου,⁵ καὶ τελευτήσει πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραὼ, δις κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἔως πρωτοτόκου τῆς θεραπαίνης τῆς παρὰ τὸν μύλον καὶ ἔως πρωτοτόκου παντὸς κτήνους,⁶ καὶ ἔσται κραυγὴ μεγάλη κατὰ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἵτις τοιαύτη οὐ γέγονεν καὶ τοιαύτη οὐκέτι προστεθήσεται.⁷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ οὐ γρύξει κύων τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως κτήνους, ὅπως εἰδῆς ὅσα παραδοξάσει κύριος ἀνὰ μέσον τῶν Αἰγυπτίων καὶ τοῦ Ισραὴλ.⁸ καὶ καταβήσονται πάντες οἱ παῖδες σου οὗτοι πρός με καὶ προσκυνήσουσίν με λέγοντες "Ἐξελθε σὺ καὶ πᾶς ὁ λαός σου, οὗ σὺ ἀφηγηῇ· καὶ μετὰ ταῦτα ἔξελεύσομαι. ἔξῆλθεν δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραὼ μετὰ θυμοῦ.⁹ εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραὼ, ἵνα πληθύνων πληθύνω μου τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.¹⁰ Μωυσῆς δὲ καὶ Ααρὼν ἐποίησαν πάντα τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ταῦτα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐναντίον Φαραὼ· ἐσκλήρυνεν δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὐκ ἡθέλησεν ἔξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

12 ¹Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρὼν ἐν γῇ Αἰγύπτου λέγων ²Ο μὴν οὗτος ὑμῖν ἀρχὴ μηνῶν, πρῶτος ἐστιν ὑμῖν ἐν τοῖς μησὶν τοῦ ἐνιαυτοῦ.³ λάλησον πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ισραὴλ λέγων Τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου λαβέτωσαν ἔκαστος πρόβατον κατ' οἰκους πατριῶν, ἔκαστος πρόβατον κατ' οἰκίαν.⁴ ἐὰν δὲ ὀλιγοστοὶ ὥσιν οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ ὥστε μὴ ἴκανον εἰναι εἰς πρόβατον, συλλήμψεται μεθ' ἑαυτοῦ τὸν γείτονα τὸν πλησίον αὐτοῦ κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν· ἔκαστος τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ συναριθμήσεται εἰς πρόβατον.⁵ πρόβατον τέλειον ἄρσεν ἐνιαυστὸν ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν ἀρνῶν

καὶ τῶν ἐρίφων λήμψεσθε. ⁶καὶ ἔσται ὑμῖν διατετηρημένον ἔως τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης τοῦ μηνὸς τούτου, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ πᾶν τὸ πλῆθος συναγωγῆς υἱῶν Ισραὴλ πρὸς ἐσπέραν. ⁷καὶ λήμψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος καὶ θήσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν καὶ ἐπὶ τὴν φλιὰν ἐν τοῖς οἴκοις, ἐν οἷς ἐὰν φάγωσιν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς. ⁸καὶ φάγονται τὰ κρέα τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ὅπτὰ πυρὶ καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων ἔδονται. ⁹οὐκ ἔδεσθε ἀπ’ αὐτῶν ὡμὸν οὐδὲ ἡψημένον ἐν ὕδατι, ἀλλ’ ἡ ὅπτὰ πυρί, κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶν καὶ τοῖς ἐνδοσθίοις. ¹⁰οὐκ ἀπολείψετε ἀπ’ αὐτοῦ ἔως πρωὶ καὶ ὅστοῦν οὐ συντρίψετε ἀπ’ αὐτοῦ· τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπ’ αὐτοῦ ἔως πρωὶ ἐν πυρὶ κατακαύσετε. ¹¹οὕτως δὲ φάγεσθε αὐτό· αἱ ὁσφύες ὑμῶν περιεζωσμέναι, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν· καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετὰ σπουδῆς· πασχα ἐστὶν κυρίω. ¹²καὶ διελεύσομαι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ καὶ πατάξω πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως κτήνους καὶ ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν Αἰγυπτίων ποιήσω τὴν ἐκδίκησιν· ἐγὼ κύριος. ¹³καὶ ἔσται τὸ αἷμα ὑμῖν ἐν σημείῳ ἐπὶ τῶν οἰκιῶν, ἐν αἷς ὑμεῖς ἔστε ἔκει, καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα καὶ σκεπάσω ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν πληγὴ τοῦ ἐκτριβῆναι, ὅταν παίω ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ¹⁴καὶ ἔσται ἡ ἡμέρα ὑμῖν αὕτη μνημόσυνον, καὶ ἔορτάσετε αὐτὴν ἔορτὴν κυρίω εἰς πάσας τὰς γενεὰς ὑμῶν· νόμιμον αἰώνιον ἔορτάσετε αὐτὴν. ¹⁵ἔπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε, ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἀφανιεῖτε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν· πᾶς, ὃς ἀν φάγη ζύμην, ἔξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ισραὴλ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἔως τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδόμης. ¹⁶καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κληθήσεται ἀγία, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἐβδόμη κλητὴ ἀγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐταῖς, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάσῃ ψυχῇ, τοῦτο μόνον ποιηθήσεται ὑμῖν. ¹⁷καὶ φυλάξεσθε τὴν ἐντολὴν ταύτην· ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξάξω τὴν δύναμιν ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ποιήσετε τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς γενεὰς ὑμῶν νόμιμον αἰώνιον. ¹⁸ἐναρχομένου τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἀφ’ ἐσπέρας ἔδεσθε ἄζυμα ἔως ἡμέρας μιᾶς καὶ εἰκάδος τοῦ μηνὸς ἔως ἐσπέρας. ¹⁹ἔπτὰ ἡμέρας ζύμη οὐχ εὑρεθήσεται ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν· πᾶς, ὃς ἀν φάγη ζυμωτόν, ἔξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ συναγωγῆς Ισραὴλ ἐν τε τοῖς γειώραις καὶ αὐτόχθοσιν τῆς γῆς. ²⁰πᾶν ζυμωτὸν οὐκ ἔδεσθε, ἐν παντὶ δὲ κατοικητηρίῳ ὑμῶν ἔδεσθε ἄζυμα.

²¹Ἐκάλεσεν δὲ Μωυσῆς πᾶσαν γερουσίαν υἱῶν Ισραὴλ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἐπελθόντες λάβετε ὑμῖν ἑαυτοῖς πρόβατον κατὰ συγγενείας ὑμῶν καὶ θύσατε τὸ πασχα. ²²λήμψεσθε δὲ δέσμην ὑστώπου καὶ βάψαντες ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ παρὰ τὴν θύραν καθίξετε τῆς φλιᾶς καὶ ἐπ’ ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν ἀπὸ τοῦ αἵματος, ὃ ἐστὶν παρὰ τὴν θύραν· ὑμεῖς δὲ οὐκ ἔξελεύσεσθε ἔκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἔως πρωὶ. ²³καὶ παρελεύσεται κύριος πατάξαι τοὺς Αἰγυπτίους καὶ ὄψεται τὸ αἷμα ἐπὶ τῆς φλιᾶς καὶ ἐπ’ ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν, καὶ παρελεύσεται κύριος τὴν θύραν καὶ οὐκ ἀφήσει τὸν ὀλεθρεύοντα εἰσελθεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν πατάξαι. ²⁴καὶ φυλάξεσθε τὸ ῥῆμα τοῦτο νόμιμον σεαυτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς σου ἔως αἰώνος. ²⁵ἐὰν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἦν ἀν δῷ κύριος ὑμῖν, καθότι ἐλάλησεν, φυλάξεσθε τὴν λατρείαν ταύτην. ²⁶καὶ ἔσται, ἐὰν λέγωσιν πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν Τίς ἡ λατρεία

αὗτη;²⁷καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς Θυσία τὸ πασχα τοῦτο κυρίῳ, ὡς ἐσκέπασεν τοὺς οἴκους τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐν Αἰγύπτῳ, ἥνικα ἐπάταξεν τοὺς Αἰγυπτίους, τοὺς δὲ οἴκους ἥμῶν ἐρρύσατο. καὶ κύψας ὁ λαὸς προσεκύνησεν.²⁸καὶ ἀπελθόντες ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ ἐποίησαν.

²⁹Ἐγενήθη δὲ μεσούσης τῆς νυκτὸς καὶ κύριος ἐπάταξεν πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραὼ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου ἔως πρωτοτόκου τῆς αἰχμαλωτίδος τῆς ἐν τῷ λάκκῳ καὶ ἔως πρωτοτόκου παντὸς κτήνους.³⁰καὶ ἀναστὰς Φαραὼ νυκτὸς καὶ πάντες οἱ θεράποντες αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ἐγενήθη κραυγὴ μεγάλῃ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ· οὐ γὰρ ἦν οἰκία, ἐν ᾧ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ τεθνηκώς.³¹καὶ ἐκάλεσεν Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ααρὼν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀνάστητε καὶ ἐξέλθατε ἐκ τοῦ λαοῦ μου καὶ ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ· βαδίζετε καὶ λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, καθὰ λέγετε.³²καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας ὑμῶν ἀναλαβόντες πορεύεσθε, εὐλογήσατε δὲ κάμε. ³³καὶ κατεβιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λαὸν σπουδῇ ἐκβαλεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς· εἴπαν γὰρ ὅτι Πάντες ὑμεῖς ἀποθνήσκομεν.³⁴ἀνέλαβεν δὲ ὁ λαὸς τὸ σταῖς πρὸ τοῦ ζυμωθῆναι, τὰ φυράματα αὐτῶν ἐνδεδεμένα ἐν τοῖς ιματίοις αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὄμων.³⁵οἱ δὲ υἱοὶ Ισραὴλ ἐποίησαν καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Μωυσῆς, καὶ ἤτησαν παρὰ τῶν Αἰγυπτίων σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ιματισμόν.³⁶καὶ κύριος ἔδωκεν τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς· καὶ ἐσκύλευσαν τοὺς Αἰγυπτίους.

³⁷Απάραντες δὲ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐκ Ραμεσση εἰς Σοκχωθα εἰς ἐξακοσίας χιλιάδας πεζῶν οἱ ἄνδρες πλὴν τῆς ἀποσκευῆς,³⁸καὶ ἐπίμικτος πολὺς συνανέβη αὐτοῖς καὶ πρόβατα καὶ βόες καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα.³⁹καὶ ἐπεψαν τὸ σταῖς, δὲ ἐξήνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου, ἐγκρυφίας ἀζύμους· οὐ γὰρ ἐξυμώθη· ἐξέβαλον γὰρ αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οὐκ ἡδυνήθησαν ἐπιμεῖναι οὐδὲ ἐπισιτισμὸν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἰς τὴν ὁδόν.⁴⁰ἡ δὲ κατοίκησις τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ἥν κατώκησαν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν γῇ Χανααν, ἔτη τετρακόσια τριάκοντα,⁴¹καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ τετρακόσια τριάκοντα ἔτη ἐξῆλθεν πᾶσα ἡ δύναμις κυρίου ἐκ γῆς Αἰγύπτου.⁴²νυκτὸς προφυλακῇ ἐστιν τῷ κυρίῳ ὥστε ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐκείνη ἡ νῦν αὕτη προφυλακὴ κυρίῳ ὥστε πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ εἴναι εἰς γενεὰς αὐτῶν.

⁴³Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρὼν λέγων Οὗτος ὁ νόμος τοῦ πασχα· πᾶς ἀλλογενῆς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ.⁴⁴καὶ πᾶν οἰκέτην τινὸς ἢ ἀργυρώνητον περιτεμεῖς αὐτόν, καὶ τότε φάγεται ἀπ' αὐτοῦ.⁴⁵πάροικος ἢ μισθωτὸς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ.⁴⁶ἐν οἰκίᾳ μιᾷ βρωθήσεται, καὶ οὐκ ἐξοίσετε ἐκ τῆς οἰκίας τῶν κρεῶν ἔξω· καὶ ὁστοῦν οὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ.⁴⁷πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ισραὴλ ποιήσει αὐτό.⁴⁸ἔταν δέ τις προσέλθη πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ποιῆσαι τὸ πασχα κυρίῳ, περιτεμεῖς αὐτοῦ πᾶν ἀρσενικόν, καὶ τότε προσελεύσεται ποιῆσαι αὐτὸν καὶ ἔσται ὥσπερ καὶ ὁ αὐτόχθων τῆς γῆς· πᾶς ἀπερίτμητος οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ.⁴⁹νόμος εἰς ἔσται τῷ ἐγχωρίῳ καὶ τῷ προσελθόντι προσηλύτῳ ἐν ὑμῖν.⁵⁰καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ καὶ Ααρὼν

πρὸς αὐτούς, οὕτως ἐποίησαν. — ⁵¹*καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔξήγαγεν κύριος τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν.*

13 ¹*Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων* ²*Ἄγιασόν μοι πᾶν πρωτότοκον πρωτογενὲς διανοῖγον πᾶσαν μήτραν ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως κτήνους· ἐμοὶ ἐστιν.*

³*Εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν Μνημονεύετε τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐν ᾧ ἐξήλθατε ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾶ ἔξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐντεῦθεν· καὶ οὐ βρωθήσεται ζύμη. ⁴ἐν γὰρ τῇ σήμερον ὑμεῖς ἐκπορεύεσθε ἐν μηνὶ τῶν νέων. ⁵καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Ευαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ Αμορραίων καὶ Φερεζαίων καὶ Ιεβουσαίων, ἣν ὄμοσεν τοῖς πατράσιν σου δοῦναί σοι, γῆν ρέουσαν γάλα καὶ μέλι, καὶ ποιήσεις τὴν λατρείαν ταύτην ἐν τῷ μηνὶ τούτῳ. ⁶ἔξ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἑορτὴ κυρίου. ⁷ἄζυμα ἔδεσθε τὰς ἐπτὰς ἡμέρας, οὐκ ὀδφθήσεταί σοι ζυμωτόν, οὐδὲ ἔσται σοι ζύμη ἐν πᾶσιν τοῖς ὄρθιοις σου. ⁸καὶ ἀναγγελεῖς τῷ υἱῷ σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Διὰ τοῦτο ἐποίησεν κύριος ὁ θεός μοι, ὃς ἐξεπορευόμην ἐξ Αἰγύπτου. ⁹καὶ ἔσται σοι σημεῖον ἐπὶ τῇ χειρός σου καὶ μνημόσυνον πρὸ δόφθαλμῶν σου, δπως ἀν γένηται ὁ νόμος κυρίου ἐν τῷ στόματί σου. ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾶ ἔξήγαγέν σε κύριος ὁ θεός ἐξ Αἰγύπτου. ¹⁰καὶ φυλάξεσθε τὸν νόμον τοῦτον κατὰ καιροὺς ὥρῶν ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. ¹¹καὶ ἔσται ὡς ἀν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ὃν τρόπον ὄμοσεν τοῖς πατράσιν σου, καὶ δώσει σοι αὐτήν, ¹²καὶ ἀφελεῖς πᾶν διανοῖγον μήτραν, τὰ ἀρσενικά, τῷ κυρίῳ· πᾶν διανοῖγον μήτραν ἐκ τῶν βουκολίων ἢ ἐν τοῖς κτήνεσίν σου, ὅσα ἐὰν γένηται σοι, τὰ ἀρσενικά, ἀγιάσεις τῷ κυρίῳ. ¹³πᾶν διανοῖγον μήτραν ὄνου ἀλλάξεις προβάτῳ· ἐὰν δὲ μὴ ἀλλάξῃς, λυτρώσῃ αὐτό. πᾶν πρωτότοκον ἀνθρώπου τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ. ¹⁴ἐὰν δὲ ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου μετὰ ταῦτα λέγων Τί τοῦτο; καὶ ἐρεῖς αὐτῷ ὅτι Ἐν χειρὶ κραταιᾶ ἔξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας. ¹⁵ἡνίκα δὲ ἐσκλήρυνεν Φαραὼ ἔξαποστεῖλαι ἡμᾶς, ἀπέκτεινεν πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ πρωτοτόκων ἀνθρώπων ἔως πρωτοτόκων κτηνῶν· διὰ τοῦτο ἐγὼ θύω τῷ κυρίῳ πᾶν διανοῖγον μήτραν, τὰ ἀρσενικά, καὶ πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν μου λυτρώσομαι. ¹⁶καὶ ἔσται εἰς σημεῖον ἐπὶ τῇ χειρός σου καὶ ἀσάλευτον πρὸ δόφθαλμῶν σου· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾶ ἔξήγαγέν σε κύριος ἐξ Αἰγύπτου.*

¹⁷Ως δὲ ἔξαπέστειλεν Φαραὼ τὸν λαόν, οὐχ ὡδήγησεν αὐτούς ὁ θεός ὁδὸν γῆς Φυλιστιιμ, ὅτι ἐγγὺς ἦν· εἶπεν γὰρ ὁ θεός Μήποτε μεταμελήσῃ τῷ λαῷ ἵδοντι πόλεμον, καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον. ¹⁸καὶ ἐκύκλωσεν ὁ θεός τὸν λαὸν ὁδὸν τὴν εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν. πέμπτη δὲ γενεὰ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹⁹καὶ ἐλαβεν Μωυσῆς τὰ ὄστα Ιωσηφ μεθ' ἑαυτοῦ· ὅρκω γὰρ ὄρκισεν Ιωσηφ τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ λέγων Ἐπισκοπῇ ἐπισκέψεται ὑμᾶς κύριος, καὶ συνανοίσετέ μου τὰ ὄστα ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν. ²⁰ἔξαραντες δὲ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐκ Σοκχωθ ἐστρατοπέδευσαν ἐν Οθομ παρὰ τὴν ἔρημον. ²¹δ δὲ θεός ἤγειτο αὐτῶν, ἡμέρας μὲν ἐν στύλῳ νεφέλης

δεῖξαι αὐτοῖς τὴν ὁδόν, τὴν δὲ νύκτα ἐν στύλῳ πυρός· ²²οὐκ ἔξελιπεν ὁ στῦλος τῆς νεφέλης ἡμέρας καὶ ὁ στῦλος τοῦ πυρὸς νυκτὸς ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ.

14 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ ἀποστρέψαντες στρατοπεδεύσατωσαν ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως ἀνὰ μέσον Μαγδῶλου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς θαλάσσης ἔξ ἐναντίας Βεελσεπφων, ἐνώπιον αὐτῶν στρατοπεδεύσεις ἐπὶ τῆς θαλάσσης. ³καὶ ἐρεῖ Φαραὼ τῷ λαῷ αὐτοῦ Οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πλανῶνται οὗτοι ἐν τῇ γῇ· συγκέλεικεν γὰρ αὐτοὺς ἡ ἔρημος. ⁴ἔγω δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ καταδιώξεται ὅπίσω αὐτῶν· καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν Φαραὼ καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ, καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι ἔγω εἴμι κύριος. καὶ ἐποίησαν οὕτως. ⁵καὶ ἀνηγγέλη τῷ βασιλεῖ τῶν Αἰγυπτίων ὅτι πέφευγεν ὁ λαός· καὶ μετεστράφη ἡ καρδία Φαραὼ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ εἶπαν Τί τοῦτο ἐποιήσαμεν τοῦ ἔξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ τοῦ μὴ δουλεύειν ἡμῖν; ⁶ἔζευξεν οὖν Φαραὼ τὰ ἄρματα αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ συναπήγαγεν μεθ' ἑαυτοῦ ⁷καὶ λαβὼν ἔξακόσια ἄρματα ἐκλεκτὰ καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν Αἰγυπτίων καὶ τριστάτας ἐπὶ πάντων. ⁸καὶ ἐσκλήρυνεν κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ κατεδίωξεν ὅπίσω τῶν υἱῶν Ισραὴλ· οἱ δὲ υἱοὶ Ισραὴλ ἔξεπορεύοντο ἐν χειρὶ ὑψηλῇ. ⁹καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὅπίσω αὐτῶν καὶ εὔροσαν αὐτοὺς παρεμβεβληκότας παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ πᾶσα ἡ ἵππος καὶ τὰ ἄρματα Φαραὼ καὶ οἱ ἱππεῖς καὶ ἡ στρατιὰ αὐτοῦ ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως ἔξ ἐναντίας Βεελσεπφων. ¹⁰καὶ Φαραὼ προσῆγεν· καὶ ἀναβλέψαντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρῶσιν, καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐστρατοπέδευσαν ὅπίσω αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα· ἀνεβόησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον. ¹¹καὶ εἶπεν πρὸς Μωυσῆν Παρὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν μνήματα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἔξηγαγες ἡμᾶς θανατῶσαι ἐν τῇ ἔρημῳ; τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν ἔξαγαγὼν ἔξ Αἰγύπτου; ¹²οὐ τοῦτο ἦν τὸ ρῆμα, δὲ ἐλαλήσαμεν πρὸς σὲ ἐν Αἰγύπτῳ λέγοντες Πάρες ἡμᾶς, ὅπως δουλεύσωμεν τοῖς Αἰγυπτίοις; κρεῖσσον γὰρ ἡμᾶς δουλεύειν τοῖς Αἰγυπτίοις ἢ ἀποθανεῖν ἐν τῇ ἔρημῳ ταύτῃ. ¹³εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν Θαρσεῖτε· στῆτε καὶ ὁρᾶτε τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ, ἣν ποιήσει ἡμῖν σῆμερον· διν τρόπον γὰρ ἐωράκατε τοὺς Αἰγυπτίους σῆμερον, οὐ προσθήσεσθε ἔτι ἰδεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον. ¹⁴κύριος πολεμήσει περὶ ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς σιγήσετε.

¹⁵Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Τί βοᾶς πρός με; λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ ἀναζευξάτωσαν. ¹⁶καὶ σὺ ἐπαρον τῇ ράβδῳ σου καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ ρήξον αὐτήν, καὶ εἰσελθάτωσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν. ¹⁷καὶ ἴδού ἔγω σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραὼ καὶ τῶν Αἰγυπτίων πάντων, καὶ εἰσελεύσονται ὅπίσω αὐτῶν· καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν Φαραὼ καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς ἄρμασιν καὶ ἐν τοῖς ἵπποις αὐτοῦ. ¹⁸καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι ἔγω εἴμι κύριος ἐνδοξαζόμενος μου ἐν Φαραὼ καὶ ἐν τοῖς ἄρμασιν καὶ ἵπποις αὐτοῦ. ¹⁹ἔξηρεν δὲ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ὁ προπορευόμενος τῆς παρεμβολῆς τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ ἐπορεύθη ἐκ τῶν ὅπισθεν. ἔξηρεν δὲ καὶ ὁ στῦλος τῆς νεφέλης ἀπὸ προσώπου αὐτῶν καὶ ἔστη ἐκ τῶν

ὸπίσω αὐτῶν. ²⁰καὶ εἰσῆλθεν ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς Ισραὴλ καὶ ἔστη· καὶ ἐγένετο σκότος καὶ γνόφος, καὶ διῆλθεν ἡ νύξ, καὶ οὐ συνέμιξαν ἀλλήλοις ὅλην τὴν νύκτα. ²¹ἔξετεινεν δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ὑπήγαγεν κύριος τὴν θάλασσαν ἐν ἀνέμῳ νότῳ βιαίῳ ὅλην τὴν νύκτα καὶ ἐποίησεν τὴν θάλασσαν ξηράν, καὶ ἐσχίσθη τὸ ὄδωρ. ²²καὶ εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν, καὶ τὸ ὄδωρ αὐτοῖς τεῖχος ἐκ δεξιῶν καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων. ²³κατεδίωξαν δὲ οἱ Αἰγύπτιοι καὶ εἰσῆλθον ὀπίσω αὐτῶν, πᾶσα ἡ ἵππος Φαραὼ καὶ τὰ ἄρματα καὶ οἱ ἀναβάται, εἰς μέσον τῆς θαλάσσης. ²⁴ἔγενηθη δὲ ἐν τῇ φυλακῇ τῇ ἑωθινῇ καὶ ἐπέβλεψεν κύριος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Αἰγυπτίων ἐν στύλῳ πυρὸς καὶ νεφέλῃς καὶ συνετάραξεν τὴν παρεμβολὴν τῶν Αἰγυπτίων ²⁵καὶ συνέδησεν τοὺς ἀξονας τῶν ἄρμάτων αὐτῶν καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς μετὰ βίας. καὶ εἶπαν οἱ Αἰγύπτιοι Φύγωμεν ἀπὸ προσώπου Ισραὴλ· ὁ γὰρ κύριος πολεμεῖ περὶ αὐτῶν τοὺς Αἰγυπτίους. ²⁶εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν "Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀποκαταστήτω τὸ ὄδωρ καὶ ἐπικαλυψάτω τοὺς Αἰγυπτίους, ἐπὶ τε τὰ ἄρματα καὶ τοὺς ἀναβάτας. ²⁷ἔξετεινεν δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπεκατέστη τὸ ὄδωρ πρὸς ἡμέραν ἐπὶ χώρας· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἔφυγον ὑπὸ τὸ ὄδωρ, καὶ ἐξετίναξεν κύριος τοὺς Αἰγυπτίους μέσον τῆς θαλάσσης. ²⁸καὶ ἐπαναστραφὲν τὸ ὄδωρ ἐκάλυψεν τὰ ἄρματα καὶ τοὺς ἀναβάτας καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν Φαραὼ τοὺς εἰσπεπορευμένους ὀπίσω αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἴς. ²⁹οἱ δὲ υἱοὶ Ισραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, τὸ δὲ ὄδωρ αὐτοῖς τεῖχος ἐκ δεξιῶν καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων. ³⁰καὶ ἐρρύσατο κύριος τὸν Ισραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων· καὶ εἶδεν Ισραὴλ τοὺς Αἰγυπτίους τεθνηκότας παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. ³¹εἶδεν δὲ Ισραὴλ τὴν χεῖρα τὴν μεγάλην, ἢ ἐποίησεν κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις· ἐφοβήθη δὲ ὁ λαὸς τὸν κύριον καὶ ἐπίστευσαν τῷ θεῷ καὶ Μωυσῆν τῷ θεράποντι αὐτοῦ.

15 ¹Τότε ἦσεν Μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὴν ὠδὴν ταύτην τῷ θεῷ καὶ εἶπαν λέγοντες

"Αἰσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται·

ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν.

²βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετο μοι εἰς σωτηρίαν.

οὗτός μου θεός, καὶ δοξάσω αὐτόν,

θεὸς τοῦ πατρός μου, καὶ ὑψώσω αὐτόν.

³κύριος συντρίβων πολέμους,

κύριος ὄνομα αὐτῷ.

⁴ἄρματα Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἔρριψεν εἰς θάλασσαν,

ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας

κατεπόντισεν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ.

⁵πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτούς,

κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὥσει λίθος.

6ή δεξιά σου, κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύi.
ἡ δεξιά σου χείρ, κύριε, ἔθραυσεν ἔχθρούς.
7καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους.
ἀπέστειλας τὴν ὄργήν σου, καὶ κατέφαγεν αὐτοὺς ὡς καλάμην.
8καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ σου διέστη τὸ ὕδωρ.
ἐπάγη ὥσει τεῖχος τὰ ὕδατα,
ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσω τῆς θαλάσσης.
9εἶπεν ὁ ἔχθρος Διώξας καταλήμψομαι,
μεριῶ σκῦλα, ἐμπλήσω ψυχήν μου,
ἀνελῶ τῇ μαχαίρῃ μου, κυριεύσει ἡ χείρ μου.
10ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα.
ἔδυσαν ὥσει μόλιβος ἐν ὕδατι σφοδρῷ.
11τίς ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς, κύριε;
τίς ὅμοιός σοι, δεδοξασμένος ἐν ἀγίοις,
θαυμαστὸς ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα;
12ἔξέτεινας τὴν δεξιάν σου,
κατέπιεν αὐτοὺς γῇ.
13Ἄδηγησας τῇ δικαιοσύνῃ σου τὸν λαόν σου τοῦτον, ὃν ἐλυτρώσω,
παρεκάλεσας τῇ ἰσχύi σου εἰς κατάλυμα ἄγιον σου.
14ῆκουσαν ἔθνη καὶ ὠργίσθησαν.
ῳδῖνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φυλιστιιμ.
15τότε ἔσπευσαν ἡγεμόνες Εδωμ,
καὶ ἄρχοντες Μωαβιτῶν, ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος,
ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χανααν.
16ἐπιπέσοι ἐπ' αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος,
μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθωθήτωσαν,
ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου, κύριε,
ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου οὗτος, ὃν ἐκτήσω.
17εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας σου,
εἰς ἔτοιμον κατοικητήριόν σου, ὃ κατειργάσω, κύριε,
ἄγιασμα, κύριε, ὃ ἡτοίμασαν αἱ χεῖρές σου.
18κύριος βασιλεύων τὸν αἰῶνα καὶ ἐπ' αἰῶνα καὶ ἔτι.
19Οτι εἰσῆλθεν ἵππος Φαραω σὺν ἄρμασιν καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς
κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ υἱοὶ Ισραηλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσω τῆς θαλάσσης.

²⁰Λαβοῦσα δὲ Μαριαμ ἡ προφῆτις ἡ ἀδελφὴ Ααρων τὸ τύμπανον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ ἐξήλθοσαν πᾶσαι αἱ γυναῖκες ὁπίσω αὐτῆς μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν, ²¹ἐξῆρχεν δὲ αὐτῶν Μαριαμ λέγουσα

Ἄισωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γάρ δεδόξασται.

ἴππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν.

²²Ἐξῆρεν δὲ Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς καὶ ἥγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον Σουρ· καὶ ἐπορεύοντο τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ οὐχ ηὔρισκον ὕδωρ ὥστε πιεῖν. ²³ἥλθον δὲ εἰς Μερρα καὶ οὐκ ἡδύναντο πιεῖν ἐκ Μερρας, πικρὸν γάρ ἦν· διὰ τοῦτο ἐπωνομάσθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Πικρία. ²⁴καὶ διεγόγγυζεν ὁ λαὸς ἐπὶ Μωυσῆν λέγοντες Τί πιόμεθα; ²⁵ἔβοήσεν δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον· καὶ ἔδειξεν αὐτῷ κύριος ξύλον, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὸν εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐγλυκάνθη τὸ ὕδωρ. ἐκεῖ ἔθετο αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίσεις καὶ ἐκεῖ ἐπείρασεν αὐτὸν ²⁶καὶ εἶπεν Ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐναντίον αὐτοῦ ποιήσῃς καὶ ἐνωτίσῃ ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ καὶ φυλάξῃς πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, πᾶσαν νόσον, ἥν ἐπήγαγον τοῖς Αἰγυπτίοις, οὐκ ἐπάξω ἐπὶ σέ· ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ ἴώμενός σε.

²⁷Καὶ ἥλθοσαν εἰς Αιλιμ, καὶ ἥσαν ἐκεῖ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων καὶ ἐβδομήκοντα στελέχη φοινίκων· παρενέβαλον δὲ ἐκεῖ παρὰ τὰ ὕδατα.

16 ¹Απῆραν δὲ ἐξ Αιλιμ καὶ ἥλθοσαν πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ισραὴλ εἰς τὴν ἔρημον Σιν, ὅ ἐστιν ἀνὰ μέσον Αιλιμ καὶ ἀνὰ μέσον Σινα. τῇ δὲ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐξεληλυθότων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου ²διεγόγγυζεν πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ισραὴλ ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ααρων, ³καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς οἱ υἱοὶ Ισραὴλ Ὅφελον ἀπεθάνομεν πληγέντες ὑπὸ κυρίου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὅταν ἐκαθίσαμεν ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν καὶ ἡσθίομεν ἄρτους εἰς πλησμονήν· ὅτι ἐξηγάγετε ἡμᾶς εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἀποκτεῖναι πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ταύτην ἐν λιμῷ. ⁴εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰδού ἐγὼ ὅως ὑμῖν ἄρτους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξελεύσεται ὁ λαὸς καὶ συλλέξουσιν τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ὅπως πειράσω αὐτοὺς εἰ πορεύσονται τῷ νόμῳ μου ἢ οὐ. ⁵καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἔκτῃ καὶ ἐτοιμάσουσιν ὃ ἐὰν εἰσενέγκωσιν, καὶ ἔσται διπλοῦν ὃ ἐὰν συναγάγωσιν τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν. ⁶καὶ εἶπεν Μωυσῆς καὶ Ααρων πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ισραὴλ Ἐσπέρας γνώσεσθε ὅτι κύριος ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ⁷καὶ πρὸς ὅψεσθε τὴν δόξαν κυρίου ἐν τῷ εἰσακοῦσαι τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν ἐπὶ τῷ θεῷ· ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν ὅτι διαγογύζετε καθ' ἡμῶν; ⁸καὶ εἶπεν Μωυσῆς Ἐν τῷ διδόναι κύριον ὑμῖν ἐσπέρας κρέα φαγεῖν καὶ ἄρτους τὸ πρωὶ εἰς πλησμονήν διὰ τὸ εἰσακοῦσαι κύριον τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν, διν ὑμεῖς διαγογύζετε καθ' ἡμῶν. ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν; οὐ γάρ καθ' ἡμῶν ὁ γογγυσμὸς ὑμῶν ἐστιν, ἀλλ' ἡ κατὰ τοῦ θεοῦ. ⁹εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς Ααρων Εἰπὸν πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ισραὴλ Προσέλθατε ἐναντίον τοῦ θεοῦ· εἰσακήκοεν γάρ ὑμῶν τὸν γογγυσμόν. ¹⁰ἥνικα δὲ ἐλάλει Ααρων πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἐπεστράφησαν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἡ δόξα κυρίου ὥφθη ἐν νεφέλῃ. ¹¹καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹²Εἰσακήκοα

τὸν γογγυσμὸν τῶν υἱῶν Ισραὴλ· λάλησον πρὸς αὐτοὺς λέγων Τὸ πρὸς ἐσπέραν ἔδεσθε κρέα καὶ τὸ πρωὶ πλησθήσεσθε ἄρτων· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.¹³ ἐγένετο δὲ ἐσπέρα, καὶ ἀνέβη ὁρτυγομήτρα καὶ ἐκάλυψεν τὴν παρεμβολήν· τὸ πρωὶ ἐγένετο καταπαυμένης τῆς δρόσου κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς¹⁴ καὶ ἴδον ἐπὶ πρόσωπον τῆς ἐρήμου λεπτὸν ὥσει κόριον λευκὸν ὥσει πάγος ἐπὶ τῆς γῆς.¹⁵ ἴδοντες δὲ αὐτὸν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ εἶπαν ἔτερος τῷ ἐτέρῳ Τί ἐστιν τοῦτο; οὐ γὰρ ἤδεισαν, τί ἦν. εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς αὐτούς Οὗτος ὁ ἄρτος, ὃν ἔδωκεν κύριος ὑμῖν φαγεῖν.¹⁶ τοῦτο τὸ ρῆμα, ὃ συνέταξεν κύριος Συναγάγετε ἀπ’ αὐτοῦ ἔκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας, γομορ κατὰ κεφαλὴν κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν ὑμῶν ἔκαστος σὺν τοῖς συσκηνίοις ὑμῶν συλλέξατε.¹⁷ ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ συνέλεξαν, ὃ τὸ πολὺ καὶ ὃ τὸ ἔλαττον.¹⁸ καὶ μετρήσαντες τῷ γομορ οὐκ ἐπλεόνασεν ὃ τὸ πολύ, καὶ ὃ τὸ ἔλαττον οὐκ ἡλαττόνησεν. ἔκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας παρ’ ἔαυτῷ συνέλεξαν.¹⁹ εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς αὐτούς Μηδεὶς καταλιπέτω ἀπ’ αὐτοῦ εἰς τὸ πρωί.²⁰ καὶ οὐκ εἰσήκουσαν Μωυσῆς, ἀλλὰ κατέλιπόν τινες ἀπ’ αὐτοῦ εἰς τὸ πρωί· καὶ ἐξέζεσεν σκάληκας καὶ ἐπώζεσεν· καὶ ἐπικράνθη ἐπ’ αὐτοῖς Μωυσῆς.²¹ καὶ συνέλεξαν αὐτὸν πρωὶ πρωὶ, ἔκαστος τὸ καθῆκον αὐτῷ· ἡνίκα δὲ διεθέρμαινεν ὃ ἥλιος, ἐτήκετο.²² ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἔκτῃ συνέλεξαν τὰ δέοντα διπλᾶ, δύο Γομορ τῷ ἐνί· εἰσήλθοσαν δὲ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς καὶ ἀνήγγειλαν Μωυσεῖ.²³ εἶπεν δὲ Μωυσῆς πρὸς αὐτούς Τοῦτο τὸ ρῆμά ἐστιν, δὲ ἔλαλησεν κύριος· σάββατα ἀνάπαυσις ἀγία τῷ κυρίῳ αὔριον· ὅσα ἐὰν πέσσητε, πέσσετε, καὶ ὅσα ἐὰν ἔψητε, ἔψετε· καὶ πᾶν τὸ πλεονάζον καταλίπετε αὐτὸν εἰς ἀποθήκην εἰς τὸ πρωί.

²⁴Καὶ κατελίποσαν ἀπ’ αὐτοῦ εἰς τὸ πρωί, καθάπερ συνέταξεν αὐτοῖς Μωυσῆς· καὶ οὐκ ἐπώζεσεν, οὐδὲ σκάληξ ἐγένετο ἐν αὐτῷ.²⁵ εἶπεν δὲ Μωυσῆς Φάγετε σήμερον· ἔστιν γὰρ σάββατα σήμερον τῷ κυρίῳ· οὐχ εύρεθήσεται ἐν τῷ πεδίῳ.²⁶ ἔξ ἡμέρας συλλέξετε· τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα, ὅτι οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ.²⁷ ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἐξήλθοσάν τινες ἐκ τοῦ λαοῦ συλλέξαι καὶ οὐχ εὔρον.²⁸ εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν "Εως τίνος οὐ βούλεσθε εἰσακούειν τὰς ἐντολάς μου καὶ τὸν νόμον μου;²⁹ ἰδετε, ὁ γὰρ κύριος ἔδωκεν ὑμῖν τὴν ἡμέραν ταύτην τὰ σάββατα· διὰ τοῦτο αὐτὸς ἔδωκεν ὑμῖν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἔκτῃ ἄρτους δύο ἡμερῶν· καθήσεσθε ἔκαστος εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν, μηδεὶς ἐκπορευέσθω ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ.³⁰ καὶ ἐσαββάτισεν ὁ λαὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ.³¹ καὶ ἐπωνόμασαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μαν· ἦν δὲ ὡς σπέρμα κορίου λευκόν, τὸ δὲ γεῦμα αὐτοῦ ὡς ἐγκρίς ἐν μέλιτι.³² εἶπεν δὲ Μωυσῆς Τοῦτο τὸ ρῆμα, δὲ συνέταξεν κύριος Πλήσατε τὸ γομορ τοῦ μαν εἰς ἀποθήκην εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα ἴδωσιν τὸν ἄρτον, δὲν ἐφάγετε ὑμεῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὡς ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐκ γῆς Αἰγύπτου.³³ καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Ααρων Λαβὲ στάμνον χρυσοῦν ἕνα καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν πλῆρες τὸ γομορ τοῦ μαν καὶ ἀποθήσεις αὐτὸν ἐναντίον τοῦ θεοῦ εἰς διατήρησιν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.³⁴ δὲν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ, καὶ ἀπέθετο Ααρων ἐναντίον τοῦ μαρτυρίου εἰς διατήρησιν.³⁵ οἱ δὲ υἱοὶ Ισραὴλ ἔφαγον

τὸ μαν ἔτη τεσσαράκοντα, ἔως ἥλθον εἰς γῆν οἰκουμένην· τὸ μαν ἐφάγοσαν, ἔως παρεγένοντο εἰς μέρος τῆς Φοινίκης. ³⁶τὸ δὲ γομορ τὸ δέκατον τῶν τριῶν μέτρων ἦν.

17 ¹Καὶ ἀπῆρεν πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ισραὴλ ἐκ τῆς ἑρήμου Σιν κατὰ παρεμβολὰς αὐτῶν διὰ ῥήματος κυρίου καὶ παρενεβάλοσαν ἐν Ραφιδιν· οὐκ ἦν δὲ ὕδωρ τῷ λαῷ πιεῖν. ²καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν λέγοντες Δὸς ἡμῖν ὕδωρ, ἵνα πίωμεν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς Τί λοιδορεῖσθε μοι, καὶ τί πειράζετε κύριον; ³ἔδίψησεν δὲ ἐκεῖ ὁ λαὸς ὕδατι, καὶ ἐγόγγυζεν ἐκεῖ ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν λέγοντες "Ινα τί τοῦτο ἀνεβίβασας ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου ἀποκτεῖναι ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν καὶ τὰ κτήνη τῷ δίψει; ⁴ἔβόησεν δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον λέγων Τί ποιήσω τῷ λαῷ τούτῳ; ἔτι μικρὸν καὶ καταλιθοβολήσουσίν με. ⁵καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Προπορεύου τοῦ λαοῦ τούτου, λαβὲ δὲ μετὰ σεαυτοῦ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ· καὶ τὴν ῥάβδον, ἐν ᾧ ἐπάταξας τὸν ποταμόν, λαβὲ ἐν τῇ χειρὶ σου καὶ πορεύσῃ. ⁶δε ἐγὼ ἔστηκα πρὸ τοῦ σὲ ἐκεῖ ἐπὶ τῆς πέτρας ἐν Χωρηβ· καὶ πατάξεις τὴν πέτραν, καὶ ἐξελεύσεται ἐξ αὐτῆς ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός μου. ἐποίησεν δὲ Μωυσῆς οὕτως ἐναντίον τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ⁷καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Πειρασμὸς καὶ Λοιδόρησις διὰ τὴν λοιδορίαν τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ διὰ τὸ πειράζειν κύριον λέγοντας Εἰ ἔστιν κύριος ἐν ἡμῖν ἢ οὐ;

⁸Ηλθεν δὲ Αμαληκ καὶ ἐπολέμει Ισραὴλ ἐν Ραφιδιν. ⁹εἶπεν δὲ Μωυσῆς τῷ Ἰησοῦ Ἐπίλεξον σεαυτῷ ἄνδρας δυνατοὺς καὶ ἐξελθών παράταξαι τῷ Αμαληκ αὔριον, καὶ ἴδού ἐγὼ ἔστηκα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ, καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ χειρὶ μου. ¹⁰καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Μωυσῆς, καὶ ἐξελθών παρετάξατο τῷ Αμαληκ· καὶ Μωυσῆς καὶ Ααρὼν καὶ Ωρ ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ. ¹¹καὶ ἐγίνετο ὅταν ἐπῆρεν Μωυσῆς τὰς χεῖρας, κατίσχεν Ισραὴλ· ὅταν δὲ καθῆκεν τὰς χεῖρας, κατίσχεν Αμαληκ. ¹²αἱ δὲ χεῖρες Μωυσῆ βαρεῖαι· καὶ λαβόντες λίθον ὑπέθηκαν ὑπ' αὐτόν, καὶ ἐκάθητο ἐπ' αὐτοῦ, καὶ Ααρὼν καὶ Ωρ ἐστήριζον τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἐντεῦθεν εἷς καὶ ἐντεῦθεν εἷς· καὶ ἐγένοντο αἱ χεῖρες Μωυσῆ ἐστηριγμέναι ἔως δυσμῶν ἥλιου. ¹³καὶ ἐτρέψατο Ἰησοῦς τὸν Αμαληκ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν φόνῳ μαχαίρας. ¹⁴εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Κατάγραψον τοῦτο εἰς μνημόσυνον ἐν βιβλίῳ καὶ δὸς εἰς τὰ ὄτα Ἰησοῦ ὅτι Ἀλοιφῇ ἐξαλείψω τὸ μνημόσυνον Αμαληκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν. ¹⁵καὶ ὥκοδόμησεν Μωυσῆς θυσιαστήριον κυρίῳ καὶ ἐπωνόμασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Κύριός μου καταφυγή. ¹⁶ὅτι ἐν χειρὶ κρυφαίᾳ πολεμεῖ κύριος ἐπὶ Αμαληκ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.

18 ¹"Ηκουσεν δὲ Ιοθορ ὁ ἱερεὺς Μαδιαμ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ πάντα, ὅσα ἐποίησεν κύριος Ισραὴλ τῷ ἑαυτοῦ λαῷ· ἐξήγαγεν γὰρ κύριος τὸν Ισραὴλ ἐξ Αἰγύπτου. ²ἔλαβεν δὲ Ιοθορ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ Σεπφωραν τὴν γυναῖκα Μωυσῆ μετὰ τὴν ἄφεσιν αὐτῆς ³καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ· ὄνομα τῷ ἐνὶ αὐτῶν Γηρσαμ λέγων Πάροικος ἡμην ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ. ⁴καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δευτέρου Ελιεζερ λέγων Ὁ γὰρ θεὸς τοῦ πατρός μου βοηθός μου καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Φαραω. ⁵καὶ ἐξῆλθεν Ιοθορ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ καὶ οἱ υἱοὶ καὶ ἡ γυνὴ πρὸς Μωυσῆν εἰς τὴν ἔρημον, οὗ παρενέβαλεν ἐπ' ὄρους τοῦ

θεοῦ. ⁶ἀνηγγέλη δὲ Μωυσεῖ λέγοντες Ἰδοὺ ὁ γαμβρός σου Ιοθορ παραγίνεται πρὸς σέ, καὶ ἡ γυνὴ καὶ οἱ δύο υἱοί σου μετ' αὐτοῦ. ⁷ἔξῆλθεν δὲ Μωυσῆς εἰς συνάντησιν τῷ γαμβρῷ αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ ἐφίλησεν αὐτόν, καὶ ἡσπάσαντο ἀλλήλους· καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὴν σκηνήν. ⁸καὶ διηγήσατο Μωυσῆς τῷ γαμβρῷ πάντα, ὅσα ἐποίησεν κύριος τῷ Φαραὼ καὶ τοῖς Αἴγυπτίοις ἔνεκεν τοῦ Ισραὴλ, καὶ πάντα τὸν μόχθον τὸν γενόμενον αὐτοῖς ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὅτι ἔξείλατο αὐτοὺς κύριος ἐκ χειρὸς Φαραὼ καὶ ἐκ χειρὸς τῶν Αἴγυπτίων. ⁹ἔξεστη δὲ Ιοθορ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς, οἷς ἐποίησεν αὐτοῖς κύριος, ὅτι ἔξείλατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἴγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς Φαραὼ. ¹⁰καὶ εἶπεν Ιοθορ Εὐλογητὸς κύριος, ὅτι ἔξείλατο τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς Αἴγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς Φαραὼ. ¹¹νῦν ἔγνων ὅτι μέγας κύριος παρὰ πάντας τοὺς θεούς, ἔνεκεν τούτου ὅτι ἐπέθεντο αὐτοῖς. ¹²καὶ ἔλαβεν Ιοθορ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆς ὄλοκαυτώματα καὶ θυσίας τῷ θεῷ· παρεγένετο δὲ Ααρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ισραὴλ συμφαγεῖν ἄρτον μετὰ τοῦ γαμβροῦ Μωυσῆς ἐναντίον τοῦ θεοῦ.

¹³Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν ἐπαύριον συνεκάθισεν Μωυσῆς κρίνειν τὸν λαόν· παρειστήκει δὲ πᾶς ὁ λαὸς Μωυσεῖ ἀπὸ πρωΐθεν ἔως ἑσπέρας. ¹⁴καὶ ἵδων Ιοθορ πάντα, ὅσα ἐποίει τῷ λαῷ, λέγει Τί τοῦτο, ὃ σὺ ποιεῖς τῷ λαῷ; διὰ τί σὺ κάθησαι μόνος, πᾶς δὲ ὁ λαὸς παρέστηκέν σοι ἀπὸ πρωΐθεν ἔως δείλης; ¹⁵καὶ λέγει Μωυσῆς τῷ γαμβρῷ ὅτι Παραγίνεται πρός με ὁ λαὸς ἐκζητῆσαι κρίσιν παρὰ τοῦ θεοῦ. ¹⁶ὅταν γὰρ γένηται αὐτοῖς ἀντιλογία καὶ ἔλθωσι πρός με, διακρίνω ἔκαστον καὶ συμβιβάζω αὐτοὺς τὰ προστάγματα τοῦ θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ. ¹⁷εἶπεν δὲ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆς πρὸς αὐτόν Οὐκ ὄρθῶς σὺ ποιεῖς τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹⁸φθορᾷ καταφθαρήσῃ ἀνυπομονήτῳ καὶ σὺ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος, ὃς ἐστιν μετὰ σοῦ· βαρύ σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, οὐ δυνήσῃ ποιεῖν μόνος. ¹⁹νῦν οὖν ἄκουσόν μου, καὶ συμβουλεύσω σοι, καὶ ἔσται ὁ θεὸς μετὰ σοῦ. γίνου σὺ τῷ λαῷ τὰ πρὸς τὸν θεὸν καὶ ἀνοίσεις τοὺς λόγους αὐτῶν πρὸς τὸν θεὸν ²⁰καὶ διαμαρτυρῇ αὐτοῖς τὰ προστάγματα τοῦ θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ καὶ σημανεῖς αὐτοῖς τὰς ὁδούς, ἐν αἷς πορεύσονται ἐν αὐταῖς, καὶ τὰ ἔργα, ἀ ποιήσουσιν. ²¹καὶ σὺ σεαυτῷ σκέψαι ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἄνδρας δυνατοὺς θεοσεβεῖς, ἄνδρας δικαίους μισοῦντας ὑπερηφανίαν, καὶ καταστήσεις αὐτοὺς ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἐκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκαδάρχους, ²²καὶ κρινοῦσιν τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν· τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀνοίσουσιν ἐπὶ σέ, τὰ δὲ βραχέα τῶν κριμάτων κρινοῦσιν αὐτοὶ καὶ κουφιοῦσιν ἀπὸ σοῦ καὶ συναντιλήμψονταί σοι. ²³ἔὰν τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσῃς, κατισχύσει σε ὁ θεός, καὶ δυνήσῃ παραστῆναι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον μετ' εἰρήνης ἥξει. ²⁴ἥκουσεν δὲ Μωυσῆς τῆς φωνῆς τοῦ γαμβροῦ καὶ ἐποίησεν ὅσα αὐτῷ εἶπεν. ²⁵καὶ ἐπέλεξεν Μωυσῆς ἄνδρας δυνατοὺς ἀπὸ παντὸς Ισραὴλ καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἐκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκαδάρχους, ²⁶καὶ ἐκρίνοσαν τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν· πᾶν δὲ ῥῆμα ὑπέρογκον ἀνεφέροσαν ἐπὶ Μωυσῆν, πᾶν δὲ ῥῆμα ἐλαφρὸν ἐκρίνοσαν αὐτοί. ²⁷ἔξαπέστειλεν δὲ Μωυσῆς τὸν ἑαυτοῦ γαμβρόν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

19 ¹Τοῦ δὲ μηνὸς τοῦ τρίτου τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἥλθοσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινα. ²καὶ ἐξῆραν ἐκ Ραφιδίν καὶ ἥλθοσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινα, καὶ παρενέβαλεν ἐκεῖ Ισραὴλ κατέναντι τοῦ ὄρους. ³καὶ Μωυσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ· καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐκ τοῦ ὄρους λέγων Τάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ιακώβ καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ⁴Αὐτοὶ ἑωράκατε ὅσα πεποίκα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἀνέλαβον ὑμᾶς ὡσεὶ ἐπὶ πτερύγων ἀετῶν καὶ προσηγαγόμην ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν. ⁵καὶ νῦν ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃ τῆς ἐμῆς φωνῆς καὶ φυλάξῃ τὴν διαθήκην μου, ἕσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν· ἐμὴ γάρ ἐστιν πᾶσα ἡ γῆ. ⁶ὑμεῖς δὲ ἕσεσθέ μοι βασίλειον ἵεράτευμα καὶ ἔθνος ἄγιον. ταῦτα τὰ ῥήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ. ⁷ἥλθεν δὲ Μωυσῆς καὶ ἐκάλεσεν τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς συνέταξεν αὐτῷ ὁ θεός. ⁸ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς ὁμοθυμαδὸν καὶ εἶπαν Πάντα, ὅσα εἶπεν ὁ θεός, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. ἀνήνεγκεν δὲ Μωυσῆς τοὺς λόγους τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν θεόν. ⁹εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰδοὺ ἐγὼ παραγίνομαι πρὸς σὲ ἐν στύλῳ νεφέλης, ἵνα ἀκούσῃ ὁ λαὸς λαλοῦντός μου πρὸς σὲ καὶ σοὶ πιστεύσωσιν εἰς τὸν αἰῶνα. ἀνήγγειλεν δὲ Μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ πρὸς κύριον. ¹⁰εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Καταβὰς διαμάρτυραι τῷ λαῷ καὶ ἄγνισον αὐτοὺς σήμερον καὶ αὔριον, καὶ πλυνάτωσαν τὰ ἱμάτια. ¹¹καὶ ἔστωσαν ἔτοιμοι εἰς τὴν ἡμέραν τὴν τρίτην· τῇ γὰρ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καταβήσεται κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινα ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ. ¹²καὶ ἀφοριεῖς τὸν λαὸν κύκλῳ λέγων Προσέχετε ἑαυτοῖς τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ὄρος καὶ θιγεῖν τι αὐτοῦ· πᾶς ὁ ἀψάμενος τοῦ ὄρους θανάτῳ τελευτήσει. ¹³οὐχ ἄψεται αὐτοῦ χείρ· ἐν γὰρ λίθοις λιθοβοληθήσεται ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται. ἐάν τε κτήνος ἐάν τε ἄνθρωπος, οὐ ζήσεται. ὅταν αἱ φωναὶ καὶ αἱ σάλπιγγες καὶ ἡ νεφέλη ἀπέλθῃ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐκεῖνοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὸ ὄρος. ¹⁴κατέβη δὲ Μωυσῆς ἐκ τοῦ ὄρους πρὸς τὸν λαὸν καὶ ἡγίασεν αὐτούς, καὶ ἐπλυναν τὰ ἱμάτια. ¹⁵καὶ εἶπεν τῷ λαῷ λαῷ Γίνεσθε ἔτοιμοι τρεῖς ἡμέρας, μὴ προσέλθητε γυναικί. ¹⁶ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γενηθέντος πρὸς ὄρθρον καὶ ἐγίνοντο φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ νεφέλη γνοφώδης ἐπ’ ὄρους Σινα, φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἥχει μέγα· καὶ ἐπτοήθη πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν τῇ παρεμβολῇ. ¹⁷καὶ ἐξῆγαγεν Μωυσῆς τὸν λαὸν εἰς συνάντησιν τοῦ θεοῦ ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ παρέστησαν ὑπὸ τὸ ὄρος. ¹⁸τὸ δὲ ὄρος τὸ Σινα ἐκαπνίζετο ὅλον διὰ τὸ καταβεβηκέναι ἐπ’ αὐτὸν τὸν θεὸν ἐν πυρί, καὶ ἀνέβαινεν ὁ καπνὸς ὡς καπνὸς καμίνου, καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα. ¹⁹ἐγίνοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆς σάλπιγγος προβαίνουσαι ἰσχυρότεραι σφόδρα· Μωυσῆς ἐλάλει, ὁ δὲ θεὸς ἀπεκρίνατο αὐτῷ φωνῇ. ²⁰κατέβη δὲ κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινα ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ ἐκάλεσεν κύριος Μωυσῆν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, καὶ ἀνέβη Μωυσῆς. ²¹καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν λέγων Καταβὰς διαμάρτυραι τῷ λαῷ, μήποτε ἐγγίσωσιν πρὸς τὸν θεὸν κατανοῆσαι καὶ πέσωσιν ἐξ αὐτῶν πλῆθος. ²²καὶ οἱ ιερεῖς οἱ ἐγγίζοντες κυρίῳ τῷ θεῷ ἀγιασθήσαν, μήποτε ἀπαλλάξῃ ἀπ’ αὐτῶν κύριος. ²³καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν Οὐ δυνήσεται ὁ λαὸς προσαναβῆναι πρὸς τὸ ὄρος τὸ Σινα· σὺ γὰρ διαμεμαρτύρησαι ἡμῖν λέγων Ἀφόρισαι τὸ ὄρος καὶ ἀγίασαι αὐτό. ²⁴εἶπεν δὲ αὐτῷ κύριος Βάδιζε κατάβηθι καὶ ἀνάβηθι σὺ καὶ

Ααρων μετὰ σοῦ· οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς μὴ βιαζέσθωσαν ἀναβῆναι πρὸς τὸν θεόν, μήποτε ἀπολέσῃ ἀπ’ αὐτῶν κύριος.

²⁵Κατέβη δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαὸν καὶ εἶπεν αὐτοῖς.

20 Ἐκάλησεν κύριος πάντας τοὺς λόγους τούτους λέγων ²Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, ὅστις ἔξηγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας. ³Οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἔτεροι πλὴν ἐμοῦ. — ⁴Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδῶλον οὐδὲ παντὸς ὄμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἦνται καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς. ⁵Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς· ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, θεὸς ζηλωτῆς ἀποδιδοὺς ἀμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἔως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς τοῖς μισοῦσίν με ⁶καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσίν με καὶ τοῖς φυλάσσουσιν τὰ προστάγματά μου. — ⁷Οὐ λήμψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ κύριος τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. — ⁸Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἀγιάζειν αὐτήν. ⁹Ἐξ ἡμέρας ἐργᾶ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου. ¹⁰Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα κυρίω τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου καὶ πᾶν κτῆνός σου καὶ ὁ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί. ¹¹Ἐν γὰρ ἐξ ἡμέραις ἐποίησεν κύριος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς καὶ κατέπαυσεν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ· διὰ τοῦτο εὐλόγησεν κύριος τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην καὶ ἡγίασεν αὐτήν. — ¹²Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἡς κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι. — ¹³Οὐ μοιχεύσεις. — ¹⁴Οὐ κλέψεις. — ¹⁵Οὐ φονεύσεις. — ¹⁶Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ. — ¹⁷Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναικα τοῦ πλησίον σου. οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ οὔτε τοῦ ὑποζύγιου αὐτοῦ οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ οὔτε ὅσα τῷ πλησίον σού ἔστιν.

¹⁸Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐώρα τὴν φωνὴν καὶ τὰς λαμπάδας καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος καὶ τὸ ὅρος τὸ καπνίζον· φοβηθέντες δὲ πᾶς ὁ λαὸς ἔστησαν μακρόθεν. ¹⁹Καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν Λάλησον σὺ ἡμῖν, καὶ μὴ λαλείτω πρὸς ἡμᾶς ὁ θεός, μήποτε ἀποθάνωμεν. ²⁰Καὶ λέγει αὐτοῖς Μωυσῆς Θαρσεῖτε· ἔνεκεν γὰρ τοῦ πειράσαι ὑμᾶς παρεγενήθη ὁ θεὸς πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἀν γένηται ὁ φόβος αὐτοῦ ἐν ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀμαρτάνητε. ²¹Εἰστήκει δὲ ὁ λαὸς μακρόθεν, Μωυσῆς δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸν γνόφον, οὗ ἦν ὁ θεός.

²²Εἶπεν δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Τάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ιακωβ καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ·
‘Ὑμεῖς ἐωράκατε ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λελάληκα πρὸς ὑμᾶς· ²³Οὐ ποιήσετε ἑαυτοῖς θεοὺς ἀργυροῦς καὶ θεοὺς χρυσοῦς οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς. ²⁴Θυσιαστήριον ἐκ γῆς ποιήσετέ μοι καὶ θύσετε ἐπ’ αὐτοῦ τὰ δόλοκαυτώματα καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν, τὰ πρόβατα καὶ τὸν μόσχους ὑμῶν ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἔλαν ἐπονομάσω τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ ἥξω πρὸς σὲ καὶ εὐλογήσω σε. ²⁵Ἐὰν δὲ θυσιαστήριον ἐκ λίθων ποιῆσι, οὐκ οἰκοδομήσεις αὐτοὺς τμητούς· τὸ γὰρ ἐγχειρίδιόν σου ἐπιβέβληκας ἐπ’ αὐτούς, καὶ

μεμίανται. ²⁶οὐκ ἀναβήσῃ ἐν ἀναβαθμίσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, ὅπως ἂν μὴ ἀποκαλύψῃς τὴν ἀσχημοσύνην σου ἐπ’ αὐτοῦ.

21 Ἐκαὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα, ἃ παραθήσεις ἐνώπιον αὐτῶν. ²Ἐὰν κτήσῃ παῖδα Εβραῖον, ἔξι ἔτη δουλεύσει σοι· τῷ δὲ ἐβδόμῳ ἔτει ἀπελεύσεται ἐλεύθερος δωρεάν. ³Ἐὰν αὐτὸς μόνος εἰσέλθῃ, καὶ μόνος ἔξελεύσεται· ἐὰν δὲ γυνὴ συνεισέλθῃ μετ’ αὐτοῦ, ἔξελεύσεται καὶ ἡ γυνὴ μετ’ αὐτοῦ. ⁴Ἐὰν δὲ ὁ κύριος δῷ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ τέκῃ αὐτῷ υἱὸνς ἢ θυγατέρας, ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία ἔσται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ μόνος ἔξελεύσεται. ⁵Ἐὰν δὲ ἀποκριθεὶς εἴπῃ ὁ παῖς Ἡγάπηκα τὸν κύριόν μου καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία, οὐκ ἀποτρέχω ἐλεύθερος. ⁶Προσάξει αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς τὸ κριτήριον τοῦ θεοῦ καὶ τότε προσάξει αὐτὸν ἐπὶ τὴν θύραν ἐπὶ τὸν σταθμόν, καὶ τρυπήσει αὐτοῦ ὁ κύριος τὸ οὖς τῷ ὀπητίῳ, καὶ δουλεύσει αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶνα. — ⁷Ἐὰν δὲ τις ἀποδῶται τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα οἰκέτιν, οὐκ ἀπελεύσεται ὥσπερ ἀποτρέχουσιν αἱ δοῦλαι. ⁸Ἐὰν μὴ εὐαρεστήσῃ τῷ κυρίῳ αὐτῆς ἣν αὐτῆς καθωμολογήσατο, ἀπολυτρώσει αὐτήν. ἔθνει δὲ ἀλλοτρίῳ οὐ κύριός ἔστιν πωλεῖν αὐτήν, ὅτι ἡθέτησεν ἐν αὐτῇ. ⁹Ἐὰν δὲ τῷ υἱῷ καθομολογήσηται αὐτήν, κατὰ τὸ δικαίωμα τῶν θυγατέρων ποιήσει αὐτῇ. ¹⁰Ἐὰν δὲ ἄλλην λάβῃ ἑαυτῷ, τὰ δέοντα καὶ τὸν ἴματισμὸν καὶ τὴν δομήν αὐτῆς οὐκ ἀποστερήσει. ¹¹Ἐὰν δὲ τὰ τρία ταῦτα μὴ ποιήσῃ αὐτῇ, ἔξελεύσεται δωρεὰν ἄνευ ἀργυρίου. ¹²Ἐὰν δὲ πατάξῃ τίς τινα, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω. ¹³Οὐδὲ οὐχ ἑκών, ἀλλὰ ὁ θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δώσω σοι τόπον, οὗ φεύξεται ἐκεῖ ὁ φονεύσας. ¹⁴Ἐὰν δὲ τις ἐπιθῆται τῷ πλησίον ἀποκτεῖναι αὐτὸν δόλῳ καὶ καταφύγῃ, ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου λήμψῃ αὐτὸν θανατῶσαι. — ¹⁵Οὓς τύπτει πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω. ¹⁶Οὐ κακολογῶν πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ τελευτήσει θανάτῳ. — ¹⁷Οὓς ἐὰν κλέψῃ τίς τινα τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδῶται, καὶ εὑρεθῇ ἐν αὐτῷ, θανάτῳ τελευτάτῳ. — ¹⁸Ἐὰν δὲ λοιδορῶνται δύο ἄνδρες καὶ πατάξῃ τις τὸν πλησίον λίθῳ ἢ πυγμῇ, καὶ μὴ ἀποθάνῃ, κατακλιθῇ δὲ ἐπὶ τὴν κοίτην, ¹⁹Ἐὰν ἔξαναστὰς ὁ ἄνθρωπος περιπατήσῃ ἔξω ἐπὶ ράβδου, ἀθῷος ἔσται ὁ πατάξας· πλὴν τῆς ἀργίας αὐτοῦ ἀποτείσει καὶ τὰ ιατρεῖα. — ²⁰Ἐὰν δὲ τις πατάξῃ τὸν παῖδα αὐτοῦ ἢ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ ἐν ράβδῳ, καὶ ἀποθάνῃ ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δίκη ἐκδικηθήτω. ²¹Ἐὰν δὲ διαβιώσῃ ἡμέραν μίαν ἢ δύο, οὐκ ἐκδικηθήσεται· τὸ γὰρ ἀργύριον αὐτοῦ ἐστιν. — ²²Ἐὰν δὲ μάχωνται δύο ἄνδρες καὶ πατάξωσιν γυναῖκα ἐν γαστρὶ ἔχουσαν, καὶ ἔξέλθῃ τὸ παιδίον αὐτῆς μὴ ἔξεικονισμένον, ἐπιζήμιον ζημιωθήσεται· καθότι ἀν ἐπιβάλῃ ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικός, δώσει μετὰ ἀξιώματος. ²³Ἐὰν δὲ ἔξεικονισμένον ἦν, δώσει ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ²⁴οὐ φθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὁδόντα ἀντὶ ὁδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρός, πόδα ἀντὶ ποδός, ²⁵κατάκαυμα ἀντὶ κατακαύματος, τραῦμα ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος. — ²⁶Ἐὰν δὲ τις πατάξῃ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ ἢ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ καὶ ἐκτυφλώσῃ, ἐλευθέρους ἔξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτῶν. ²⁷Ἐὰν δὲ τὸν ὁδόντα τοῦ οἰκέτου ἢ τὸν ὁδόντα τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ ἐκκόψῃ, ἐλευθέρους ἔξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὁδόντος αὐτῶν.

²⁸Ἐὰν δὲ κερατίσῃ ταῦρος ἄνδρα ἢ γυναῖκα, καὶ ἀποθάνη, λίθοις λιθοβοληθήσεται ὁ ταῦρος, καὶ οὐ βρωθήσεται τὰ κρέα αὐτοῦ· ὁ δὲ κύριος τοῦ ταύρου ἀθῶς ἔσται. ²⁹Ἐὰν δὲ ὁ ταῦρος κερατιστῆς ἢ πρὸ τῆς ἐχθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης, καὶ διαμαρτύρωνται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτόν, ἀνέλη δὲ ἄνδρα ἢ γυναῖκα, ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται, καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ προσαποθανεῖται. ³⁰Ἐὰν δὲ λύτρα ἐπιβληθῇ αὐτῷ, δώσει λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὅσα ἔὰν ἐπιβάλωσιν αὐτῷ. ³¹Ἐὰν δὲ υἱὸν ἢ θυγατέρα κερατίσῃ, κατὰ τὸ δίκαιωμα τοῦτο ποιήσουσιν αὐτῷ. ³²Ἐὰν δὲ παῖδα κερατίσῃ ὁ ταῦρος ἢ παιδίσκην, ἀργυρίου τριάκοντα δίδραχμα δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν, καὶ ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται. — ³³Ἐὰν δὲ τις ἀνοίξῃ λάκκον ἢ λατομήσῃ λάκκον καὶ μὴ καλύψῃ αὐτόν, καὶ ἐμπέσῃ ἐκεῖ μόσχος ἢ ὄνος, ³⁴ὁ κύριος τοῦ λάκκου ἀποτείσει· ἀργύριον δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν, τὸ δὲ τετελευτηκός αὐτῷ ἔσται. — ³⁵Ἐὰν δὲ κερατίσῃ τινὸς ταῦρος τὸν ταῦρον τοῦ πλησίον, καὶ τελευτήσῃ, ἀποδώσονται τὸν ταῦρον τὸν ζῶντα καὶ διελοῦνται τὸ ἀργύριον αὐτοῦ καὶ τὸν ταῦρον τὸν τεθνηκότα διελοῦνται. ³⁶Ἐὰν δὲ γνωρίζηται ὁ ταῦρος ὅτι κερατιστῆς ἔστιν πρὸ τῆς ἐχθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, καὶ διαμεμαρτυρημένοι ὕσιν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτόν, ἀποτείσει ταῦρον ἀντὶ ταύρου, ὁ δὲ τετελευτηκὼς αὐτῷ ἔσται.

³⁷Ἐὰν δέ τις κλέψῃ μόσχον ἢ πρόβατον καὶ σφάξῃ αὐτὸν ἢ ἀποδῶται, πέντε μόσχους ἀποτείσει ἀντὶ τοῦ μόσχου καὶ τέσσαρα πρόβατα ἀντὶ τοῦ προβάτου.

22 ¹Ἐὰν δὲ ἐν τῷ διορύγματι εὑρεθῇ ὁ κλέπτης καὶ πληγεὶς ἀποθάνη, οὐκ ἔστιν αὐτῷ φόνος. ²Ἐὰν δὲ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ἔνοχός ἔστιν, ἀνταποθανεῖται. ἐὰν δὲ μὴ ὑπάρχῃ αὐτῷ, πραθήτω ἀντὶ τοῦ κλέμματος. ³Ἐὰν δὲ καταλημφθῇ, καὶ εὑρεθῇ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κλέμμα ἀπό τε ὄνου ἔως προβάτου ζῶντα, διπλᾶ αὐτὰ ἀποτείσει. — ⁴Ἐὰν δὲ καταβοσκήσῃ τις ἀγρὸν ἢ ἀμπελῶνα καὶ ἀφῇ τὸ κτῆνος αὐτοῦ καταβοσκῆσαι ἀγρὸν ἔτερον, ἀποτείσει ἐκ τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ γένημα αὐτοῦ. ⁵Ἐὰν δὲ πάντα τὸν ἀγρὸν καταβοσκήσῃ, τὰ βέλτιστα τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ καὶ τὰ βέλτιστα τοῦ ἀμπελῶνος αὐτοῦ ἀποτείσει. — ⁵Ἐὰν δὲ ἐξελθὸν πῦρ εῦρη ἀκάνθας καὶ προσεμπρήσῃ ἄλωνα ἢ στάχυς ἢ πεδίον, ἀποτείσει ὁ τὸ πῦρ ἐκκαύσας. — ⁶Ἐὰν δέ τις δῷ τῷ πλησίον ἀργύριον ἢ σκεύη φυλάξαι, καὶ κλαπῇ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐὰν εὑρεθῇ ὁ κλέψας, ἀποτείσει διπλοῦν. ⁷Ἐὰν δὲ μὴ εὑρεθῇ ὁ κλέψας, προσελεύσεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ὀμεῖται ἢ μὴν μὴ αὐτὸς πεπονηρεῦσθαι ἐφ' ὅλης τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον. ⁸Κατὰ πᾶν ῥητὸν ἀδίκημα περί τε μόσχου καὶ ὑποζυγίου καὶ προβάτου καὶ ίματίου καὶ πάσης ἀπωλείας τῆς ἐγκαλουμένης, ὅ τι οὖν ἀν ἢ, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐλεύσεται ἡ κρίσις ἀμφοτέρων, καὶ ὁ ἀλοὺς διὰ τοῦ θεοῦ ἀποτείσει διπλοῦν τῷ πλησίον. — ⁹Ἐὰν δέ τις δῷ τῷ πλησίον ὑποζυγίον ἢ μόσχον ἢ πρόβατον ἢ πᾶν κτῆνος φυλάξαι, καὶ συντριβῇ ἢ τελευτήσῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται, καὶ μηδεὶς γνῶ, ¹⁰ὅρκος ἔσται τοῦ θεοῦ ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων ἢ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι καθ' ὅλης τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον. καὶ οὕτως προσδέξεται ὁ κύριος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποτείσει. ¹¹Ἐὰν δὲ κλαπῇ παρ' αὐτοῦ, ἀποτείσει τῷ κυρίῳ. ¹²Ἐὰν δὲ θηριάλωτον γένηται, ἄξει αὐτὸν ἐπὶ τὴν θήραν καὶ οὐκ ἀποτείσει. — ¹³Ἐὰν δὲ αἰτήσῃ τις

παρὰ τοῦ πλησίου, καὶ συντριβῇ ἢ ἀποθάνῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται, ὁ δὲ κύριος μὴ ἢ μετ' αὐτοῦ, ἀποτείσει. ¹⁴ἐὰν δὲ ὁ κύριος ἢ μετ' αὐτοῦ, οὐκ ἀποτείσει· εἴαν δὲ μισθωτὸς ἢ, ἔσται αὐτῷ ἀντὶ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.

¹⁵Ἐὰν δὲ ἀπατήσῃ τις παρθένον ἀμνήστευτον καὶ κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, φερνῇ φερνιεῖ αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. ¹⁶ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ καὶ μὴ βούληται ὁ πατήρ αὐτῆς δοῦναι αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα, ἀργύριον ἀποτείσει τῷ πατρὶ καθ' ὅσον ἐστὶν ἡ φερνὴ τῶν παρθένων. — ¹⁷φαρμάκους οὐ περιποιήσετε. — ¹⁸πᾶν κοιμώμενον μετὰ κτήνους, θανάτῳ ἀποκτενεῖτε αὐτούς. — ¹⁹δὲ θυσιάζων θεοῖς θανάτῳ δλεθρευθήσεται πλὴν κυρίων μόνων.

²⁰Καὶ προσήλυτον οὐ κακώσετε οὐδὲ μὴ θλίψητε αὐτόν· ἥτε γάρ προσήλυτοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. — ²¹πᾶσαν χήραν καὶ ὄρφανὸν οὐ κακώσετε. ²²ἐὰν δὲ κακίᾳ κακώσητε αὐτοὺς καὶ κεκράξαντες καταβοήσωσι πρός με, ἀκοῇ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτῶν ²³καὶ ὀργισθήσομαι θυμῷ καὶ ἀποκτενῶ ὑμᾶς μαχαίρᾳ, καὶ ἔσονται αἱ γυναικες ὑμῶν χῆραι καὶ τὰ παιδία ὑμῶν ὄρφανά. — ²⁴ἐὰν δὲ ἀργύριον ἐκδανείσῃς τῷ ἀδελφῷ τῷ πενιχρῷ παρὰ σοὶ, οὐκ ἔσῃ αὐτὸν κατεπείγων, οὐκ ἐπιθήσεις αὐτῷ τόκον. ²⁵ἐὰν δὲ ἐνεχύρασμα ἐνεχυράσῃς τὸ ίμάτιον τοῦ πλησίου, πρὸ δυσμῶν ἡλίου ἀποδώσεις αὐτῷ. ²⁶ἔστιν γάρ τοῦτο περιβόλαιον αὐτοῦ, μόνον τοῦτο τὸ ίμάτιον ἀσχημοσύνης αὐτοῦ· ἐν τίνι κοιμηθήσεται; ἐὰν οὖν καταβοήσῃ πρός με, εἰσακούσομαι αὐτοῦ· ἐλεήμων γάρ εἰμι. — ²⁷θεοὺς οὐ κακολογήσεις καὶ ἄρχοντας τοῦ λαοῦ σου οὐ κακῶς ἐρεῖς. — ²⁸ἀπαρχὰς ἄλωνος καὶ ληνοῦ σου οὐ καθυστερήσεις· τὰ πρωτότοκα τῶν νιῶν σου δώσεις ἐμοί. ²⁹οὕτως ποιήσεις τὸν μόσχον σου καὶ τὸ πρόβατόν σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου· ἐπτὰ ἡμέρας ἔσται ὑπὸ τὴν μητέρα, τῇ δὲ ὄγδοῃ ἡμέρᾳ ἀποδώσεις μοι αὐτό. — ³⁰καὶ ἄνδρες ἄγιοι ἔσεσθε μοι. καὶ κρέας θηριάλωτον οὐκ ἔδεσθε, τῷ κυνὶ ἀπορρίψατε αὐτό.

23 ¹Οὐ παραδέξῃ ἀκοήν ματαίαν. οὐ συγκαταθήσῃ μετὰ τοῦ ἀδίκου γενέσθαι μάρτυς ἄδικος. ²οὐκ ἔσῃ μετὰ πλειόνων ἐπὶ κακίᾳ. οὐ προστεθήσῃ μετὰ πλήθους ἐκκλῖναι μετὰ πλειόνων ὥστε ἐκκλῖναι κρίσιν. ³καὶ πένητα οὐκ ἐλεήσεις ἐν κρίσει. — ⁴ἐὰν δὲ συναντήσῃς τῷ βοὶ τοῦ ἐχθροῦ σου ἢ τῷ ὑποζυγίῳ αὐτοῦ πλανωμένοις, ἀποστρέψας ἀποδώσεις αὐτῷ. ⁵ἐὰν δὲ ἵδης τὸ ὑποζύγιον τοῦ ἐχθροῦ σου πεπτωκὸς ὑπὸ τὸν γόμον αὐτοῦ, οὐ παρελεύσῃ αὐτό, ἀλλὰ συνεγερεῖς αὐτὸ μετ' αὐτοῦ. — ⁶οὐ διαστρέψεις κρίμα πένητος ἐν κρίσει αὐτοῦ. ⁷ἀπὸ παντὸς ῥήματος ἀδίκου ἀποστήσῃ· ἀθῶν καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς καὶ οὐ δικαιώσεις τὸν ἀσεβῆ ἔνεκεν δώρων. ⁸καὶ δῶρα οὐ λήμψῃ· τὰ γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς βλεπόντων καὶ λυμαίνεται ῥήματα δίκαια. — ⁹καὶ προσήλυτον οὐ θλίψετε· ὑμεῖς γάρ οἴδατε τὴν ψυχὴν τοῦ προσηλύτου· αὐτοὶ γὰρ προσήλυτοι ἥτε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

¹⁰Ἐξ ἔτη σπερεῖς τὴν γῆν σου καὶ συνάξεις τὰ γενήματα αὐτῆς. ¹¹τῷ δὲ ἐβδόμῳ ἄφεσιν ποιήσεις καὶ ἀνήσεις αὐτὴν, καὶ ἔδονται οἱ πτωχοὶ τοῦ ἔθνους σου, τὰ δὲ ὑπολειπόμενα ἔδεται τὰ ἄγρια θηρία. οὕτως ποιήσεις τὸν ἀμπελῶνά σου καὶ τὸν ἐλαιῶνά σου. — ¹²ἔξ ἡμέρας ποιήσεις τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ

ἥμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀνάπαισις, ἵνα ἀναπαύσηται ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ ἵνα ἀναψύξῃ ὁ νίὸς τῆς παιδίσκης σου καὶ ὁ προσήλυτος. — ¹³πάντα, ὅσα εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, φυλάξασθε.

Καὶ ὄνομα θεῶν ἔτέρων οὐκ ἀναμνησθήσεσθε, οὐδὲ μὴ ἀκουσθῆ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. ¹⁴τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἔορτάσατέ μοι. ¹⁵τὴν ἔορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξασθε ποιεῖν· ἐπτὰ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, καθάπερ ἐνετειλάμην σοι, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ μηνὸς τῶν νέων· ἐν γὰρ αὐτῷ ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός. ¹⁶καὶ ἔορτὴν θερισμοῦ πρωτογενημάτων ποιήσεις τῶν ἔργων σου, ὃν ἐὰν σπείρης ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ἔορτὴν συντελείας ἐπ’ ἐξόδου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ἔργων σου τῶν ἐκ τοῦ ἀγροῦ σου. ¹⁷τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ¹⁸ὅταν γὰρ ἐκβάλω ἔθνη ἀπὸ προσώπου σου καὶ ἐμπλατύνω τὰ ὅριά σου, οὐ θύσεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα θυσιάσματός μου, οὐδὲ μὴ κοιμηθῆ στέαρ τῆς ἔορτῆς μου ἔως πρωΐ. ¹⁹τὰς ἀπαρχὰς τῶν πρωτογενημάτων τῆς γῆς σου εἰσοίσεις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. οὐχ ἐψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.

²⁰Καὶ ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ἵνα φυλάξῃ σε ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπως εἰσαγάγῃ σε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἡτοίμασά σοι. ²¹πρόσεχε σεαυτῷ καὶ εἰσάκουε αὐτοῦ καὶ μὴ ἀπείθει αὐτῷ· οὐ γὰρ μὴ ὑποστείληταί σε, τὸ γὰρ ὄνομά μου ἐστιν ἐπ’ αὐτῷ. ²²ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς ἐμῆς φωνῆς καὶ ποιήσης πάντα, ὅσα ἀν ἐντείλωμαί σοι, καὶ φυλάξητε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἔθνῶν· ἐμὴ γάρ ἐστιν πᾶσα ἡ γῆ, ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασίλειον ἱεράτευμα καὶ ἔθνος ἄγιον. ταῦτα τὰ ῥήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ Ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς φωνῆς μου καὶ ποιήσης πάντα, ὅσα ἀν εἴπω σοι, ἐχθρεύσω τοῖς ἐχθροῖς σου καὶ ἀντικείσομαι τοῖς ἀντικειμένοις σοι. ²³πορεύσεται γὰρ ὁ ἄγγελός μου ἡγούμενός σου καὶ εἰσάξει σε πρὸς τὸν Αμορραῖον καὶ Χετταῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Ευαῖον καὶ Ιεβουσαῖον, καὶ ἐκτρίψω αὐτούς. ²⁴οὐ προσκυνήσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὐδὲ μὴ λατρεύσης αὐτοῖς· οὐ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, ἀλλὰ καθαιρέσει καθελεῖς καὶ συντρίβων συντρίψεις τὰς στήλας αὐτῶν. ²⁵καὶ λατρεύσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ εὐλογήσω τὸν ἄρτον σου καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ὄδωρ σου καὶ ἀποστρέψω μαλακίαν ἀφ’ ὑμῶν. ²⁶οὐκ ἔσται ἄγονος οὐδὲ στεῖρα ἐπὶ τῆς γῆς σου· τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν σου ἀναπληρώσω. ²⁷καὶ τὸν φόβον ἀποστελῶ ἡγούμενόν σου καὶ ἐκστήσω πάντα τὰ ἔθνη, εἰς οὓς σὺ εἰσπορεύῃ εἰς αὐτούς, καὶ δῶσω πάντας τοὺς ὑπεναντίους σου φυγάδας. ²⁸καὶ ἀποστελῶ τὰς σφηκίας προτέρας σου, καὶ ἐκβαλεῖ τοὺς Αμορραίους καὶ τοὺς Ευαίους καὶ τοὺς Χαναναίους καὶ τοὺς Χετταίους ἀπὸ σοῦ. ²⁹οὐκ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἐν ἐνιαυτῷ ἐνί, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος καὶ πολλὰ γένηται ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τῆς γῆς. ³⁰κατὰ μικρὸν μικρὸν ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ, ἔως ἀν αὐξηθῆσι καὶ κληρονομήσης τὴν γῆν. ³¹καὶ θήσω τὰ ὅριά σου ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἔως τῆς θαλάσσης τῆς Φυλιστιιμ καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου ἔως τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου· καὶ παραδώσω εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν τοὺς ἐγκαθημένους ἐν τῇ γῇ καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ. ³²οὐ συγκαταθήσῃ αὐτοῖς καὶ τοῖς

θεοῖς αὐτῶν διαθήκην, ³³καὶ οὐκ ἐγκαθίσονται ἐν τῇ γῇ σου, ἵνα μὴ ἀμαρτεῖν σε ποιήσωσιν πρός με· ἐὰν γὰρ δουλεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὕτοι ἔσονται σοι πρόσκομμα.

24 ¹Καὶ Μωυσῆς εἶπεν Ἀνάβηθι πρὸς κύριον σὺ καὶ Ααρὼν καὶ Ναδαβ καὶ Αβιουδ καὶ ἐβδομήκοντα τῶν πρεσβυτέρων Ισραὴλ, καὶ προσκυνήσουσιν μακρόθεν τῷ κυρίῳ. ²καὶ ἐγγιεῖ Μωυσῆς μόνος πρὸς τὸν θεόν, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐγγιοῦσιν· ὁ δὲ λαὸς οὐ συναναβήσεται μετ' αὐτῶν. ³εἰσῆλθεν δὲ Μωυσῆς καὶ διηγήσατο τῷ λαῷ πάντα τὰ ρήματα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ δικαιώματα· ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς φωνῇ μιᾷ λέγοντες Πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐλάλησεν κύριος, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. ⁴καὶ ἐγραψεν Μωυσῆς πάντα τὰ ρήματα κυρίου. ὅρθρίσας δὲ Μωυσῆς τὸ πρωὶ ὥκοδόμησεν θυσιαστήριον ὑπὸ τὸ ὄρος καὶ δώδεκα λίθους εἰς τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ισραὴλ. ⁵καὶ ἐξαπέστειλεν τοὺς νεανίσκους τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἀνήνεγκαν ὄλοκαυτώματα καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου τῷ θεῷ μοσχάρια. ⁶λαβὼν δὲ Μωυσῆς τὸ ἥμισυ τοῦ αἵματος ἐνέχεεν εἰς κρατῆρας, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ αἵματος προσέχεεν πρὸς τὸ θυσιαστήριον. ⁷καὶ λαβὼν τὸ βιβλίον τῆς διαθήκης ἀνέγνω εἰς τὰ ὕτα τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπαν Πάντα, ὅσα ἐλάλησεν κύριος, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. ⁸λαβὼν δὲ Μωυσῆς τὸ αἷμα κατεσκέδασεν τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἣς διέθετο κύριος πρὸς ὑμᾶς περὶ πάντων τῶν λόγων τούτων.

⁹Καὶ ἀνέβη Μωυσῆς καὶ Ααρὼν καὶ Ναδαβ καὶ Αβιουδ καὶ ἐβδομήκοντα τῆς γερουσίας Ισραὴλ ¹⁰καὶ εἶδον τὸν τόπον, οὗ είστηκεὶ ἐκεῖ ὁ θεὸς τοῦ Ισραὴλ· καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡσεὶ ἔργον πλίνθου σαπφείρου καὶ ὥσπερ εἶδος στερεώματος τοῦ οὐρανοῦ τῇ καθαριότητι. ¹¹καὶ τῶν ἐπιλέκτων τοῦ Ισραὴλ οὐ διεφώνησεν οὐδὲ εἴς· καὶ ὥφθησαν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. ¹²καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἀνάβηθι πρὸς με εἰς τὸ ὄρος καὶ ἴσθι ἐκεῖ· καὶ δώσω σοι τὰ πυξία τὰ λίθινα, τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς, ἃς ἐγραψα νομοθετῆσαι αὐτοῖς. ¹³καὶ ἀναστὰς Μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς ὁ παρεστηκὼς αὐτῷ ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ. ¹⁴καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν Ἡσυχάζετε αὐτοῦ, ἔως ἀναστρέψωμεν πρὸς ὑμᾶς· καὶ ἴδού Ααρὼν καὶ Ωρ μεθ' ὑμῶν· ἐάν τινι συμβῇ κρίσις, προσπορευέσθωσαν αὐτοῖς. ¹⁵καὶ ἀνέβη Μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὸ ὄρος. ¹⁶καὶ κατέβη ἡ δόξα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινα, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὸν ἡ νεφέλη ἐξ ἡμέρας· καὶ ἐκάλεσεν κύριος τὸν Μωυσῆν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἐκ μέσου τῆς νεφέλης. ¹⁷τὸ δὲ εἶδος τῆς δόξης κυρίου ὡσεὶ πῦρ φλέγον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐναντίον τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ¹⁸καὶ εἰσῆλθεν Μωυσῆς εἰς τὸ μέσον τῆς νεφέλης καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.

25 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Εἰπὸν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ λάβετε μοι ἀπαρχὰς παρὰ πάντων, οἵς ἀν δόξῃ τῇ καρδίᾳ, καὶ λήμψεσθε τὰς ἀπαρχάς μου. ³καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀπαρχή, ἣν λήμψεσθε παρ' αὐτῶν· χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ χαλκὸν ⁴καὶ ὑάκινθον καὶ πορφύραν καὶ κόκκινον διπλοῦν καὶ βύσσον κεκλωσμένην καὶ τρίχας αἰγείας ⁵καὶ δέρματα κριῶν ἥρυθροδανωμένα καὶ δέρματα ὑακίνθινα καὶ ξύλα ἄσηπτα ⁷καὶ λίθους σαρδίου καὶ λίθους εἰς τὴν

γλυφήν εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν ποδήρη. ⁸καὶ ποιήσεις μοι ἀγίασμα, καὶ ὁφθήσομαι ἐν ὑμῖν. ⁹καὶ ποιήσεις μοι κατὰ πάντα, ὅσα ἔγώ σοι δεικνύω ἐν τῷ ὅρει, τὸ παράδειγμα τῆς σκηνῆς καὶ τὸ παράδειγμα πάντων τῶν σκευῶν αὐτῆς· οὕτω ποιήσεις.

¹⁰Καὶ ποιήσεις κιβωτὸν μαρτυρίου ἐκ ξύλων ἀσήπτων, δύο πήχεων καὶ ἡμίσους τὸ μῆκος καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ ὄψος. ¹¹καὶ καταχρυσώσεις αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ, ἔξωθεν καὶ ἔσωθεν χρυσώσεις αὐτήν· καὶ ποιήσεις αὐτῇ κυμάτια στρεπτὰ χρυσᾶ κύκλῳ. ¹²καὶ ἐλάσεις αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη, δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἐν καὶ δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δευτέρον. ¹³ποιήσεις δὲ ἀναφορεῖς ξύλα ἄσηπτα καὶ καταχρυσώσεις αὐτὰ χρυσίῳ. ¹⁴καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους τοὺς ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς κιβωτοῦ αἱρειν τὴν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς. ¹⁵ἐν τοῖς δακτυλίοις τῆς κιβωτοῦ ἔσονται οἱ ἀναφορεῖς ἀκίνητοι. ¹⁶καὶ ἐμβαλεῖς εἰς τὴν κιβωτὸν τὰ μαρτύρια, ἢ ἀν δῶ σοι. ¹⁷καὶ ποιήσεις ἱλαστήριον ἐπίθεμα χρυσίου καθαροῦ, δύο πήχεων καὶ ἡμίσους τὸ μῆκος καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος. ¹⁸καὶ ποιήσεις δύο χερουβιμ χρυσᾶ τορευτὰ καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἔξ αὐτοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου. ¹⁹ποιηθήσονται χερουβ εἰς ἐκ τοῦ κλίτους τούτου καὶ χερουβ εἴς ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου· καὶ ποιήσεις τοὺς δύο χερουβιμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη. ²⁰ἔσονται οἱ χερουβιμ ἐκτείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, συσκιάζοντες ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἄλληλα· εἰς τὸ ἱλαστήριον ἔσονται τὰ πρόσωπα τῶν χερουβιμ. ²¹καὶ ἐπιθήσεις τὸ ἱλαστήριον ἐπὶ τὴν κιβωτὸν ἄνωθεν· καὶ εἰς τὴν κιβωτὸν ἐμβαλεῖς τὰ μαρτύρια, ἢ ἀν δῶ σοι. ²²καὶ γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖθεν καὶ λαλήσω σοι ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου ἀνὰ μέσον τῶν δύο χερουβιμ τῶν δύντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου καὶ κατὰ πάντα, ὅσα ἀν ἐντείλωμαί σοι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραηλ.

²³Καὶ ποιήσεις τράπεζαν χρυσίου καθαροῦ, δύο πήχεων τὸ μῆκος καὶ πήχεος τὸ εὔρος καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ ὄψος. ²⁴καὶ ποιήσεις αὐτῇ στρεπτὰ κυμάτια χρυσᾶ κύκλῳ. ²⁵καὶ ποιήσεις αὐτῇ στεφάνην παλαιιστοῦ κύκλῳ· καὶ ποιήσεις στρεπτὸν κυμάτιον τῇ στεφάνῃ κύκλῳ. ²⁶καὶ ποιήσεις τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς καὶ ἐπιθήσεις τοὺς δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ποδῶν αὐτῆς ²⁷ὑπὸ τὴν στεφάνην, καὶ ἔσονται οἱ δακτύλιοι εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν ὥστε αἱρειν ἐν αὐτοῖς τὴν τράπεζαν. ²⁸καὶ ποιήσεις τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων καὶ καταχρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἀρθήσεται ἐν αὐτοῖς ἡ τράπεζα. ²⁹καὶ ποιήσεις τὰ τρύβλια αὐτῆς καὶ τὰς θυίσκας καὶ τὰ σπονδεῖα καὶ τοὺς κυάθους, ἐν οἷς σπείσεις ἐν αὐτοῖς· χρυσίου καθαροῦ ποιήσεις αὐτά. ³⁰καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους ἐνωπίους ἐναντίον μου διὰ παντός.

³¹Καὶ ποιήσεις λυχνίαν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, τορευτὴν ποιήσεις τὴν λυχνίαν· ὁ καυλὸς αὐτῆς καὶ οἱ καλαμίσκοι καὶ οἱ κρατῆρες καὶ οἱ σφαιρωτῆρες καὶ τὰ κρίνα ἔξ αὐτῆς ἔσται. ³²ἔξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι ἐκ πλαγίων, τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους αὐτῆς τοῦ ἐνὸς καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου. ³³καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι

καρυίσκους ἐν τῷ ἐνὶ καλαμίσκῳ, σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον· οὕτως τοῖς ἐξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας.³⁴καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυίσκους· ἐν τῷ ἐνὶ καλαμίσκῳ οἱ σφαιρωτῆρες καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς.³⁵ό σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, καὶ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς τέσσαρας καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς· οὕτως τοῖς ἐξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας.³⁶οὶ σφαιρωτῆρες καὶ οἱ καλαμίσκοι ἐξ αὐτῆς ἔστωσαν· δλη τορευτὴ ἐξ ἐνὸς χρυσίου καθαροῦ.³⁷καὶ ποιήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς ἐπτά· καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους, καὶ φανοῦσιν ἐκ τοῦ ἐνὸς προσώπου.³⁸καὶ τὸν ἐπαρυστῆρα αὐτῆς καὶ τὰ ὑποθέματα αὐτῆς ἐκ χρυσίου καθαροῦ ποιήσεις.³⁹πάντα τὰ σκεύη ταῦτα τάλαντον χρυσίου καθαροῦ.⁴⁰ὅρα ποιήσεις κατὰ τὸν τύπον τὸν δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὅρει.

26 ¹Καὶ τὴν σκηνὴν ποιήσεις δέκα αὐλαίας ἐκ βύσου κεκλωσμένης καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου· χερουβιμ ἐργασίᾳ ὑφάντου ποιήσεις αὐτάς.²μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ὀκτὼ καὶ εἴκοσι πήχεων καὶ εὔρος τεσσάρων πήχεων ἡ αὐλαία ἡ μία ἔσται· μέτρον τὸ αὐτὸ ἔσται πάσαις ταῖς αὐλαίαις.³πέντε δὲ αὐλαῖαι ἔσονται ἐξ ἀλλήλων ἔχόμεναι ἡ ἐτέρα ἐκ τῆς ἐτέρας, καὶ πέντε αὐλαῖαι ἔσονται συνεχόμεναι ἐτέρα τῇ ἐτέρᾳ.⁴καὶ ποιήσεις αὐταῖς ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους εἰς τὴν συμβολὴν καὶ οὕτως ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς ἐξωτέρας πρὸς τῇ συμβολῇ τῇ δευτέρᾳ.⁵πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐκ τοῦ μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συμβολὴν τῆς δευτέρας· ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι ἀλλήλαις εἰς ἑκάστην.⁶καὶ ποιήσεις κρίκους πεντήκοντα χρυσοῦς καὶ συνάψεις τὰς αὐλαίας ἐτέραν τῇ ἐτέρᾳ τοῖς κρίκοις, καὶ ἔσται ἡ σκηνὴ μία. — ⁷καὶ ποιήσεις δέρρεις τριχίνας σκέπην ἐπὶ τῆς σκηνῆς· ἔνδεκα δέρρεις ποιήσεις αὐτάς.⁸τὸ μῆκος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς ἔσται τριάκοντα πήχεων, καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὔρος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς· μέτρον τὸ αὐτὸ ἔσται ταῖς ἔνδεκα δέρρεσι.⁹καὶ συνάψεις τὰς πέντε δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ τὰς ἐξ δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ ἐπιδιπλώσεις τὴν δέρριν τὴν ἔκτην κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς.¹⁰καὶ ποιήσεις ἀγκύλας πεντήκοντα ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς τῆς ἀνὰ μέσον κατὰ συμβολὴν καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέρρεως τῆς συναπτούσης τῆς δευτέρας.¹¹καὶ ποιήσεις κρίκους χαλκοῦς πεντήκοντα καὶ συνάψεις τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκυλῶν καὶ συνάψεις τὰς δέρρεις, καὶ ἔσται ἕν.¹²καὶ ὑποθήσεις τὸ πλεονάζον ἐν ταῖς δέρρεσιν τῆς σκηνῆς· τὸ ἥμισυ τῆς δέρρεως τὸ ὑπολειμμένον ὑποκαλύψεις, τὸ πλεονάζον τῶν δέρρεων τῆς σκηνῆς ὑποκαλύψεις ὁπίσω τῆς σκηνῆς.¹³πῆχυν ἐκ τούτου καὶ πῆχυν ἐκ τούτου ἐκ τοῦ ὑπερέχοντος τῶν δέρρεων ἐκ τοῦ μήκους τῶν δέρρεων τῆς σκηνῆς ἔσται συγκαλύπτον ἐπὶ τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς ἐνθεν καὶ ἐνθεν, ἵνα καλύπτῃ.¹⁴καὶ ποιήσεις κατακάλυμμα τῇ σκηνῇ δέρματα κριῶν ἡρυθροδανωμένα καὶ ἐπικαλύμματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν. — ¹⁵καὶ ποιήσεις στύλους τῇ σκηνῇ ἐκ ξύλων ἀσήπτων.¹⁶δέκα πήχεων ποιήσεις τὸν στῦλον τὸν ἕνα, καὶ πήχεος ἐνὸς καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος τοῦ στύλου τοῦ ἐνός.¹⁷δύο ἀγκανίσκους τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ ἀντιπίπτοντας ἔτερον τῷ ἐτέρῳ· οὕτως ποιήσεις πᾶσι τοῖς

στύλοις τῆς σκηνῆς.¹⁸καὶ ποιήσεις στύλους τῇ σκηνῇ, εἴκοσι στύλους ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ πρὸς βορρᾶν.¹⁹καὶ τεσσαράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ποιήσεις τοῖς εἴκοσι στύλοις, δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ.²⁰καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον τὸ πρὸς νότον εἴκοσι στύλους.²¹καὶ τεσσαράκοντα βάσεις αὐτῶν ἀργυρᾶς, δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ.²²καὶ ἐκ τῶν ὅπίσω τῆς σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν ποιήσεις ἔξι στύλους.²³καὶ δύο στύλους ποιήσεις ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὅπισθίων,²⁴καὶ ἔσται ἔξι ἵσου κάτωθεν· κατὰ τὸ αὐτὸν ἔσονται ἵσοι ἐκ τῶν κεφαλίδων εἰς σύμβλησιν μίαν· οὕτως ποιήσεις ἀμφοτέραις, ταῖς δυσὶν γωνίαις ἔστωσαν.²⁵καὶ ἔσονται ὀκτὼ στύλοι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δέκα ἔξι· δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ.

—²⁶καὶ ποιήσεις μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων πέντε τῷ ἐνὶ στύλῳ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς

²⁷Καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ στύλῳ τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ στύλῳ τῷ ὅπισθίῳ τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ πρὸς θάλασσαν.²⁸καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος ἀνὰ μέσον τῶν στύλων διικνείσθω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλίτους εἰς τὸ ἔτερον κλίτος.²⁹καὶ τοὺς στύλους καταχρυσώσεις χρυσίῳ καὶ τοὺς δακτυλίους ποιήσεις χρυσοῦς, εἰς οὓς εἰσάξεις τοὺς μοχλούς, καὶ καταχρυσώσεις τοὺς μοχλούς χρυσίῳ.³⁰καὶ ἀναστήσεις τὴν σκηνὴν κατὰ τὸ εἶδος τὸ δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει. —³¹καὶ ποιήσεις καταπέτασμα ἐξ ὑακίνου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου καὶ βύσου νενησμένης· ἔργον ὑφαντὸν ποιήσεις αὐτὸν χερουβιμ.³²καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸν ἐπὶ τεσσάρων στύλων ἀσήπτων κεχρυσωμένων χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ.³³καὶ θήσεις τὸ καταπέτασμα ἐπὶ τοὺς στύλους καὶ εἰσοίσεις ἐκεῖ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου· καὶ διοριεῖ τὸ καταπέτασμα ὑμῖν ἀνὰ μέσον τοῦ ἀγίου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀγίου τῶν ἀγίων.³⁴καὶ κατακαλύψεις τῷ καταπετάσματι τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ ἀγίῳ τῶν ἀγίων.³⁵καὶ θήσεις τὴν τράπεζαν ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος καὶ τὴν λυχνίαν ἀπέναντι τῆς τραπέζης ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον καὶ τὴν τράπεζαν θήσεις ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς βορρᾶν.³⁶καὶ ποιήσεις ἐπίσπαστρον ἐξ ὑακίνου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου καὶ βύσου κεκλωσμένης, ἔργον ποικιλτοῦ.³⁷καὶ ποιήσεις τῷ καταπετάσματι πέντε στύλους καὶ χρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ χωνεύσεις αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκᾶς.

27 ¹Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον ἐκ ξύλων ἀσήπτων, πέντε πήχεων τὸ μῆκος καὶ πέντε πήχεων τὸ εὔρος — τετράγωνον ἔσται τὸ θυσιαστήριον — καὶ τριῶν πήχεων τὸ ὑψος αὐτοῦ.²καὶ ποιήσεις τὰ κέρατα ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν· ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα· καὶ καλύψεις αὐτὰ χαλκῷ.³καὶ ποιήσεις στεφάνην τῷ θυσιαστηρίῳ καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ· καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ποιήσεις χαλκᾶ.⁴καὶ ποιήσεις αὐτῷ ἐσχάραν ἔργων δικτυωτῷ χαλκῆν· καὶ ποιήσεις τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους χαλκοῦς ἐπὶ τὰ

τέσσαρα κλίτη. ⁵καὶ ὑποθήσεις αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν. ἔσται δὲ ἡ ἐσχάρα ἥως τοῦ ἡμίσους τοῦ θυσιαστηρίου. ⁶καὶ ποιήσεις τῷ θυσιαστηρίῳ φορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων καὶ περιχαλκώσεις αὐτοὺς χαλκῷ. ⁷καὶ εἰσάξεις τοὺς φορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους, καὶ ἔστωσαν οἱ φορεῖς κατὰ τὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ αἵρειν αὐτό. ⁸κοιλὸν σανιδωτὸν ποιήσεις αὐτό· κατὰ τὸ παραδειχθέν σοι ἐν τῷ ὅρει, οὕτως ποιήσεις αὐτό.

⁹Καὶ ποιήσεις αὐλὴν τῇ σκηνῇ· εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἵστια τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, μῆκος ἐκατὸν πηχῶν τῷ ἐνὶ κλίτει. ¹⁰καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ, καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ. ¹¹οὕτως τῷ κλίτει τῷ πρὸς ἀπηλιώτην ἵστια, ἐκατὸν πηχῶν μῆκος· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ, καὶ οἱ κρίκοι καὶ αἱ ψαλίδες τῶν στύλων καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργύρῳ. ¹²τὸ δὲ εὔρος τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ θάλασσαν ἵστια πεντήκοντα πηχῶν· στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα. ¹³καὶ εὔρος τῆς αὐλῆς τὸ πρὸς νότον ἵστια πεντήκοντα πήχεων· στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα. ¹⁴καὶ πεντεκαίδεκα πήχεων τὸ ὄψος τῶν ἵστιων τῷ κλίτει τῷ ἐνὶ στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. ¹⁵καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον, δέκα πέντε πηχῶν τῶν ἱστίων τὸ ὄψος· στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. ¹⁶καὶ τῇ πύλῃ τῆς αὐλῆς κάλυμμα, εἴκοσι πηχῶν τὸ ὄψος, ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης τῇ ποικιλίᾳ τοῦ ῥαφιδευτοῦ· στῦλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες. ¹⁷πάντες οἱ στῦλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ κατηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ. ¹⁸τὸ δὲ μῆκος τῆς αὐλῆς ἐκατὸν ἐφ' ἐκατόν, καὶ εὔρος πεντήκοντα ἐπὶ πεντήκοντα, καὶ ὄψος πέντε πηχῶν, ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ. ¹⁹καὶ πᾶσα ἡ κατασκευὴ καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα καὶ οἱ πάσταλοι τῆς αὐλῆς χαλκοῖ.

²⁰Καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐξ ἔλαιων ἄτρυγον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς καῦσαι, ἵνα κάηται λύχνος διὰ παντός. ²¹ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἐπὶ τῆς διαθήκης καύσει αὐτὸς Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀφ' ἐσπέρας ἥως πρωὶ ἐναντίον κυρίου· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν παρὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ.

28 ¹Καὶ σὺ προσαγάγου πρὸς σεαυτὸν τὸν τε Ααρὼν τὸν ἀδελφόν σου καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν Ισραὴλ Ἱερατεύειν μοι, Ααρὼν καὶ Ναδαρ καὶ Αβιουδ καὶ Ελεαζαρ καὶ Ιθαμαρ υἱοὺς Ααρὼν. ²καὶ ποιήσεις στολὴν ἀγίαν Ααρὼν τῷ ἀδελφῷ σου εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. ³καὶ σὺ λάλησον πᾶσι τοῖς σοφοῖς τῇ διανοίᾳ, οὓς ἐνέπλησα πνεύματος αἰσθήσεως, καὶ ποιήσουσιν τὴν στολὴν τὴν ἀγίαν Ααρὼν εἰς τὸ ἄγιον, ἐν ᾧ Ἱερατεύσει μοι. ⁴καὶ αὗται αἱ στολαί, ἀς ποιήσουσιν· τὸ περιστήθιον καὶ τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν ποδήρη καὶ χιτῶνα κοσυμβωτὸν καὶ κίδαριν καὶ ζώνην· καὶ ποιήσουσιν στολὰς ἀγίας Ααρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς τὸ Ἱερατεύειν μοι. ⁵καὶ αὐτοὶ λήμψονται τὸ χρυσίον καὶ τὴν ὑάκινθον καὶ τὴν πορφύραν καὶ τὸ κόκκινον καὶ τὴν βύσσον. — ⁶καὶ ποιήσουσιν τὴν ἐπωμίδα ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντὸν ποικιλτοῦ· ⁷δύο ἐπωμίδες συνέχουσαι ἔσονται αὐτῷ ἐτέρα τὴν

έτέραν, ἐπὶ τοῖς δυσὶ μέρεσιν ἔξηρτημέναι· ⁸καὶ τὸ ὄφασμα τῶν ἐπωμίδων, ὃ ἐστιν ἐπ' αὐτῷ, κατὰ τὴν ποίησιν ἔξ αὐτοῦ ἔσται ἐκ χρυσίου καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου διανενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης. ⁹καὶ λήμψῃ τοὺς δύο λίθους, λίθους σμαράγδου, καὶ γλύψεις ἐν αὐτοῖς τὰ ὄνόματα τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ¹⁰ἔξ ὄνόματα ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα καὶ τὰ ἔξ ὄνόματα τὰ λοιπὰ ἐπὶ τὸν λίθον τὸν δεύτερον κατὰ τὰς γενέσεις αὐτῶν. ¹¹ἔργον λιθουργικῆς τέχνης, γλύματα σφραγίδος, διαγλύψεις τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τοῖς ὄνόμασιν τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ¹²καὶ θήσεις τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τῶν ὄμων τῆς ἐπωμίδος· λίθοι μνημοσύνου εἰσὶν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ· καὶ ἀναλήμψεται Ααρὼν τὰ ὄνόματα τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἔναντι κυρίου ἐπὶ τῶν δύο ὄμων αὐτοῦ, μνημόσυνον περὶ αὐτῶν. ¹³καὶ ποιήσεις ἀσπιδίσκας ἐκ χρυσίου καθαροῦ. ¹⁴καὶ ποιήσεις δύο κροσσωτὰ ἐκ χρυσίου καθαροῦ, καταμεμιγμένα ἐν ἄνθεσιν, ἔργον πλοκῆς· καὶ ἐπιθήσεις τὰ κροσσωτὰ τὰ πεπλεγμένα ἐπὶ τὰς ἀσπιδίσκας κατὰ τὰς παρωμίδας αὐτῶν ἐκ τῶν ἐμπροσθίων. — ¹⁵καὶ ποιήσεις λογεῖον τῶν κρίσεων, ἔργον ποικιλτοῦ· κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς ἐπωμίδος ποιήσεις αὐτό· ἐκ χρυσίου καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης ποιήσεις αὐτό. ¹⁶τετράγωνον ἔσται, διπλοῦν, σπιθαμῆς τὸ μῆκος καὶ σπιθαμῆς τὸ εὔρος. ¹⁷καὶ καθυφανεῖς ἐν αὐτῷ ὄφασμα κατάλιθον τετράστιχον. στίχος λίθων ἔσται σάρδιον, τοπάζιον καὶ σμάραγδος, ὁ στίχος ὁ εἷς. ¹⁸καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος ἄνθραξ καὶ σάπφειρος καὶ ἵασπις. ¹⁹καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος λιγύριον, ἀχάτης καὶ ἀμέθυστος. ²⁰καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος χρυσόλιθος καὶ βηρύλλιον καὶ ὄνύχιον· περικεκαλυμμένα χρυσίᾳ, συνδεδεμένα ἐν χρυσίᾳ ἔστωσαν κατὰ στίχον αὐτῶν. ²¹καὶ οἱ λίθοι ἔστωσαν ἐκ τῶν ὄνομάτων τῶν υἱῶν Ισραὴλ δέκα δύο κατὰ τὰ ὄνόματα αὐτῶν· γλυφαὶ σφραγίδων, ἔκαστος κατὰ τὸ ὄνομα, ἔστωσαν εἰς δέκα δύο φυλάς. ²²καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον κροσσοὺς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἀλυσιδωτὸν ἐκ χρυσίου καθαροῦ. ²³καὶ λήμψεται Ααρὼν τὰ ὄνόματα τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐπὶ τοῦ λογείου τῆς κρίσεως ἐπὶ τοῦ στήθους, εἰσιόντι εἰς τὸ ἄγιον μνημόσυνον ἔναντι τοῦ θεοῦ. ²⁴καὶ θήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τοὺς κροσσούς· τὰ ἀλυσιδωτὰ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ λογείου ἐπιθήσεις καὶ τὰς δύο ἀσπιδίσκας ἐπιθήσεις ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὄμους τῆς ἐπωμίδος κατὰ πρόσωπον. ²⁵καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ στήθους Ααρὼν, ὅταν εἰσπορεύηται εἰς τὸ ἄγιον ἔναντίον κυρίου· καὶ οἵσει Ααρὼν τὰς κρίσεις τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐπὶ τοῦ στήθους ἔναντίον κυρίου διὰ παντός. — ²⁶καὶ ποιήσεις ὑποδύτην ποδήρη ὅλον ὑακίνθινον. ²⁷καὶ ἔσται τὸ περιστόμιον ἔξ αὐτοῦ μέσον, ὡν ἔχον κύκλῳ τοῦ περιστομίου, ἔργον ὑφάντου, τὴν συμβολὴν συνυφασμένην ἔξ αὐτοῦ, ἵνα μὴ ράγῃ.

²⁸Καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν ὡσεὶ ἔξανθούσης ρόας ρόισκους ἔξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου διανενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ· τὸ αὐτὸ δὲ εἴδος ρόισκους χρυσοῦς καὶ κώδωνας ἀνὰ μέσον τούτων περικύκλῳ. ²⁹παρὰ ρόισκον χρυσοῦν κώδωνα καὶ ἄνθινον ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ. ³⁰καὶ ἔσται Ααρὼν ἐν τῷ λειτουργεῖν ἀκουστῇ ἡ φωνὴ αὐτοῦ εἰσιόντι εἰς τὸ ἄγιον ἔναντίον κυρίου καὶ ἔξιόντι, ἵνα μὴ

ἀποθάνη. — ³⁶καὶ ποιήσεις πέταλον χρυσοῦν καθαρὸν καὶ ἐκτυπώσεις ἐν αὐτῷ ἐκτύπωμα σφραγίδος Ἀγίασμα κυρίου. ³⁷καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸν ἐπὶ ὑακίνθου κεκλωσμένης, καὶ ἔσται ἐπὶ τῆς μίτρας· κατὰ πρόσωπον τῆς μίτρας ἔσται. ³⁸καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ααρων, καὶ ἐξαρεῖ Ααρων τὰ ἀμαρτήματα τῶν ἀγίων, ὅσα ἀν ἀγιάσωσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, παντὸς δόματος τῶν ἀγίων αὐτῶν· καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ααρων διὰ παντός, δεκτὸν αὐτοῖς ἔναντι κυρίου. — ³⁹καὶ οἱ κόσυμβοι τῶν χιτώνων ἐκ βύσσου· καὶ ποιήσεις κίδαριν βυσσίνην καὶ ζώνην ποιήσεις, ἔργον ποικιλτοῦ. ⁴⁰καὶ τοῖς υἱοῖς Ααρων ποιήσεις χιτῶνας καὶ ζώνας καὶ κιδάρεις ποιήσεις αὐτοῖς εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. ⁴¹καὶ ἐνδύσεις αὐτὰ Ααρων τὸν ἀδελφόν σου καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ χρίσεις αὐτοὺς καὶ ἐμπλήσεις αὐτῶν τὰς χεῖρας καὶ ἀγιάσεις αὐτούς, ἵνα ἱερατεύωσίν μοι. ⁴²καὶ ποιήσεις αὐτοῖς περισκελῆ λινᾶ καλύψαι ἀσχημοσύνην χρωτὸς αὐτῶν· ἀπὸ ὁσφύος ἔως μηρῶν ἔσται. ⁴³καὶ ἔξει Ααρων αὐτὰ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ὃς ἀν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἥ δοταν προσπορεύωνται λειτουργεῖν πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἀγίου, καὶ οὐκ ἐπάξονται πρὸς ἑαυτοὺς ἀμαρτίαν, ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν· νόμιμον αἰώνιον αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν.

29 ¹Καὶ ταῦτα ἔστιν, ἢ ποιήσεις αὐτοῖς ἀγιάσαι αὐτοὺς ὥστε ἱερατεύειν μοι αὐτούς. λήμψῃ μοσχάριον ἐκ βοῶν ἐν καὶ κριοὺς δύο ἀμώμους ²καὶ ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ· σεμίδαλιν ἐκ πυρῶν ποιήσεις αὐτά. ³καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐπὶ κανοῦν ἐν καὶ προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τῷ κανῷ καὶ τὸ μοσχάριον καὶ τοὺς δύο κριούς. ⁴καὶ Ααρων καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ λούσεις αὐτοὺς ἐν ὕδατι. ⁵καὶ λαβὼν τὰς στολὰς ἐνδύσεις Ααρων τὸν ἀδελφόν σου καὶ τὸν χιτῶνα τὸν ποδήρη καὶ τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸ λογεῖον καὶ συνάψεις αὐτῷ τὸ λογεῖον πρὸς τὴν ἐπωμίδα. ⁶καὶ ἐπιθήσεις τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπιθήσεις τὸ πέταλον τὸ Ἀγίασμα ἐπὶ τὴν μίτραν. ⁷καὶ λήμψῃ τοῦ ἐλαίου τοῦ χρίσματος καὶ ἐπιχεεῖς αὐτὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ χρίσεις αὐτόν. ⁸καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας ⁹καὶ ζώσεις αὐτοὺς ταῖς ζώναις καὶ περιθήσεις αὐτοῖς τὰς κιδάρεις, καὶ ἔσται αὐτοῖς ἱερατεία ἐμοὶ εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ τελειώσεις τὰς χεῖρας Ααρων καὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ¹⁰καὶ προσάξεις τὸν μόσχον ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹¹καὶ σφάξεις τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹²καὶ λήμψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου καὶ θήσεις ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τῷ δακτύλῳ σου· τὸ δὲ λοιπὸν πᾶν αἷμα ἐκχεεῖς παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. ¹³καὶ λήμψῃ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ’ αὐτῶν καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ¹⁴τὰ δὲ κρέα τοῦ μόσχου καὶ τὸ δέρμα καὶ τὴν κόπρον κατακαύσεις πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς· ἀμαρτίας γάρ ἔστιν. ¹⁵καὶ τὸν κριὸν λήμψῃ τὸν ἔνα, καὶ ἐπιθήσουσιν Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. ¹⁶καὶ σφάξεις αὐτὸν καὶ λαβὼν τὸ αἷμα προσχεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ¹⁷καὶ τὸν κριὸν

διχοτομήσεις κατὰ μέλη καὶ πλυνεῖς τὰ ἐνδόσθια καὶ τοὺς πόδας ὕδατι καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ διχοτομήματα σὺν τῇ κεφαλῇ.¹⁸καὶ ἀνοίσεις δλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὄλοκαύτωμα κυρίῳ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας· θυσίασμα κυρίῳ ἔστιν.¹⁹καὶ λήμψῃ τὸν κριὸν τὸν δεύτερον, καὶ ἐπιθήσει Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ.²⁰καὶ σφάξεις αὐτὸν καὶ λήμψῃ τοῦ αἵματος αὐτοῦ καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὥτὸς Ααρων τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τῶν ὥτων τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν δεξιῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν.²¹καὶ λήμψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως καὶ ῥανεῖς ἐπὶ Ααρων καὶ ἐπὶ τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀγιασθήσεται αὐτὸς καὶ ἡ στολὴ αὐτοῦ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ στολαὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· τὸ δὲ αἷμα τοῦ κριοῦ προσχεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.²²καὶ λήμψῃ ἀπὸ τοῦ κριοῦ τὸ στέαρ αὐτοῦ καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν — ἔστιν γὰρ τελείωσις αὕτη —

²³Καὶ ἄρτον ἔνα ἔξι ἐλαίου καὶ λάγανον ἐν ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῶν ἀζύμων τῶν προτεθειμένων ἔναντι κυρίου²⁴καὶ ἐπιθήσεις τὰ πάντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ααρων καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἀφοριεῖς αὐτοὺς ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου.²⁵καὶ λήμψῃ αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὄλοκαυτώσεως εἰς ὁσμὴν εὐωδίας ἔναντι κυρίου· κάρπωμά ἔστιν κυρίῳ.²⁶καὶ λήμψῃ τὸ στηθύνιον ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως, ὃ ἔστιν Ααρων, καὶ ἀφοριεῖς αὐτὸ ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου, καὶ ἔσται σοι ἐν μερίδι. ²⁷καὶ ἀγιάσεις τὸ στηθύνιον ἀφόρισμα καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, ὃς ἀφώρισται καὶ ὃς ἀφήρηται ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως ἀπὸ τοῦ Ααρων καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ,²⁸καὶ ἔσται Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ἔστιν γὰρ ἀφαίρεμα τοῦτο καὶ ἀφαίρεμα ἔσται παρὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἀπὸ τῶν θυμάτων τῶν σωτηρίων τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ἀφαίρεμα κυρίῳ. — ²⁹καὶ ἡ στολὴ τοῦ ἄγιου, ἡ ἔστιν Ααρων, ἔσται τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτόν, χρισθῆναι αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς καὶ τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν.³⁰ἔπτὰ ἡμέρας ἐνδύσεται αὐτὰ ὁ Ἱερεὺς ὁ ἀντ' αὐτοῦ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λειτουργεῖν ἐν τοῖς ἄγιοις.³¹καὶ τὸν κριὸν τῆς τελειώσεως λήμψῃ καὶ ἐψήσεις τὰ κρέα ἐν τόπῳ ἄγιῳ,³²καὶ ἔδονται Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰ κρέα τοῦ κριοῦ καὶ τὸν ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.³³ἔδονται αὐτά, ἐν οἷς ἡγιάσθησαν ἐν αὐτοῖς τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀγιάσαι αὐτούς, καὶ ἀλλογενῆς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτῶν. ἔστιν γὰρ ἄγια.³⁴Ἐὰν δὲ καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τῆς τελειώσεως καὶ τῶν ἄρτων ἔως πρωΐ, κατακαύσεις τὰ λοιπὰ πυρί· οὐ βρωθήσεται, ἀγίασμα γάρ ἔστιν.³⁵καὶ ποιήσεις Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ οὕτως κατὰ πάντα, ὃσα ἐνετειλάμην σοι· ἐπτὰ ἡμέρας τελειώσεις αὐτῶν τὰς χεῖρας.³⁶καὶ τὸ μοσχάριον τῆς ἀμαρτίας ποιήσεις τῇ ἡμέρᾳ τοῦ καθαρισμοῦ καὶ καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἀγιάζειν σε ἐπ' αὐτῷ καὶ

χρίσεις αὐτὸν ὥστε ἀγιάσαι αὐτό. ³⁷ ἐπτὰ ἡμέρας καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον καὶ ἀγιάσεις αὐτό, καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἄγιον τοῦ ἀγίου· πᾶς ὁ ἀπτόμενος τοῦ θυσιαστηρίου ἀγιασθήσεται.

³⁸ Καὶ ταῦτά ἔστιν, ἂν ποιήσεις ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου· ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐνδελεχῶς, κάρπωμα ἐνδελεχισμοῦ. ³⁹ τὸν ἀμνὸν τὸν ἔνα ποιήσεις τὸ πρωὶ καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν. ⁴⁰ καὶ δέκατον σεμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ κεκομμένῳ τῷ τετάρτῳ τοῦ ιν καὶ σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ ιν οἴνου τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνί· ⁴¹ καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν, κατὰ τὴν θυσίαν τὴν πρωινὴν καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ ποιήσεις εἰς ὅσμὴν εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ, ⁴² θυσίαν ἐνδελεχισμοῦ εἰς γενεὰς ὑμῶν ἐπὶ θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαι σοι ἐκεῖθεν ὥστε λαλῆσαι σοι. ⁴³ καὶ τάξομαι ἐκεῖ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἀγιασθήσομαι ἐν δόξῃ μου. ⁴⁴ καὶ ἀγιάσω τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ Ααρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀγιάσω ἱερατεύειν μοι. ⁴⁵ καὶ ἐπικληθήσομαι ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός, ⁴⁶ καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός αὐτῶν ὁ ἔξαγαγὼν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐπικληθῆναι αὐτοῖς καὶ θεός εἶναι αὐτῶν.

30 ¹ Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον θυμιάματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων· καὶ ποιήσεις αὐτὸν ² πήχεος τὸ μῆκος καὶ πήχεος τὸ εὔρος — τετράγωνον ἔσται — καὶ δύο πήχεων τὸ ὑψος· ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα αὐτοῦ. ³ καὶ καταχρυσώσεις αὐτὰ χρυσίῳ καθαρῷ, τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ κύκλῳ καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ στρεπτὴν στεφάνην χρυσῆν κύκλῳ. ⁴ καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς καθαροὺς ποιήσεις ὑπὸ τὴν στρεπτὴν στεφάνην αὐτοῦ, εἰς τὰ δύο κλίτη ποιήσεις ἐν τοῖς δυσὶ πλευροῖς· καὶ ἔσονται ψαλίδες ταῖς σκυτάλαις ὥστε αἱρειν αὐτὸν ἐν αὐταῖς. ⁵ καὶ ποιήσεις σκυτάλας ἐκ ξύλων ἀσήπτων καὶ καταχρυσώσεις αὐτὰς χρυσίῳ. ⁶ καὶ θήσεις αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τῶν μαρτυρίων, ἐν οἷς γνωσθήσομαι σοι ἐκεῖθεν. ⁷ καὶ θυμιάσει ἐπ’ αὐτοῦ Ααρὼν θυμίαμα σύνθετον λεπτόν· τὸ πρωὶ πρωΐ, ὅταν ἐπισκευάζῃ τοὺς λύχνους, θυμιάσει ἐπ’ αὐτοῦ, ⁸ καὶ ὅταν ἔξαπτῃ Ααρὼν τοὺς λύχνους ὁψέ, θυμιάσει ἐπ’ αὐτοῦ· θυμίαμα ἐνδελεχισμοῦ διὰ παντὸς ἔναντι κυρίου εἰς γενεὰς αὐτῶν. ⁹ καὶ οὐκ ἀνοίσεις ἐπ’ αὐτοῦ θυμίαμα ἔτερον, κάρπωμα, θυσίαν· καὶ σπονδὴν οὐ σπείσεις ἐπ’ αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἔξιλάσεται ἐπ’ αὐτὸν Ααρὼν ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ ἄπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ· ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ καθαρισμοῦ τῶν ἀμαρτιῶν τοῦ ἔξιλασμοῦ ἄπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ καθαριεῖ αὐτὸν εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· ἄγιον τῶν ἀγίων ἔστιν κυρίῳ.

¹¹ Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹² Εἳναν λάβῃς τὸν συλλογισμὸν τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν, καὶ δώσουσιν ἔκαστος λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν αὐτοῖς πτῶσις ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν. ¹³ καὶ τοῦτο ἔστιν ὃ δώσουσιν ὅσοι ἀν παραπορεύωνται τὴν ἐπίσκεψιν· τὸ ἥμισυ τοῦ διδράχμου, ὃ ἔστιν κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἄγιον· εἴκοσι ὁβολοὶ τὸ δίδραχμον, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ διδράχμου εἰσφορὰ κυρίῳ. ¹⁴ πᾶς ὁ παραπορεύμενος εἰς τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω δώσουσιν τὴν εἰσφορὰν κυρίῳ. ¹⁵ δὲ πλουτῶν οὐ προσθήσει καὶ ὁ πενόμενος οὐκ ἐλαττονήσει ἀπὸ τοῦ ἥμισους τοῦ διδράχμου ἐν τῷ διδόναι τὴν εἰσφορὰν κυρίῳ ἔξιλάσασθαι περὶ

τῶν ψυχῶν ὑμῶν. ¹⁶καὶ λήμψῃ τὸ ἀργύριον τῆς εἰσφορᾶς παρὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ δώσεις αὐτῷ εἰς κάτεργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ μνημόσυνον ἔναντι κυρίου ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

¹⁷Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁸Ποίησον λουτῆρα χαλκοῦν καὶ βάσιν αὐτῷ χαλκῆν ὥστε νίπτεσθαι· καὶ θήσεις αὐτὸν ἀνὰ μέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἐκχεεῖς εἰς αὐτὸν ὕδωρ, ¹⁹καὶ νίψεται Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὕδατι. ²⁰ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίψονται ὕδατι καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσιν· ἦ δὲ τὸ προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν καὶ ἀναφέρειν τὰ δόλοκαυτώματα κυρίῳ, ²¹νίψονται τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὕδατι· ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίψονται ὕδατι, ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν· καὶ ἔσται αὐτοῖς νόμιμον αἰώνιον, αὐτῷ καὶ ταῖς γενεαῖς αὐτοῦ μετ' αὐτόν.

²²Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²³Καὶ σὺ λαβὲ ἡδύσματα, τὸ ἄνθος σμύρνης ἐκλεκτῆς πεντακοσίους σίκλους καὶ κινναμώμου εὐώδους τὸ ἥμισυ τούτου διακοσίους πεντήκοντα καὶ καλάμου εὐώδους διακοσίους πεντήκοντα ²⁴καὶ ἵρεως πεντακοσίους σίκλους τοῦ ἀγίου καὶ ἐλαιον ἐξ ἐλαιῶν τὸν ²⁵καὶ ποιήσεις αὐτὸν ἐλαιον χρῖσμα ἄγιον, μύρον μυρεψικὸν τέχνη μυρεψοῦ· ἐλαιον χρῖσμα ἄγιον ἔσται. ²⁶καὶ χρίσεις ἐξ αὐτοῦ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου ²⁷καὶ τὴν λυχνίαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος ²⁸καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν δόλοκαυτώματων καὶ πάντα αὐτοῦ τὰ σκεύη καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς καὶ τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ ²⁹καὶ ἄγιάσεις αὐτά, καὶ ἔσται ἄγια τῶν ἀγίων· πᾶς δὲ ἀπτόμενος αὐτῶν ἄγιασθήσεται. ³⁰καὶ Ααρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ χρίσεις καὶ ἄγιάσεις αὐτοὺς ἱερατεύειν μοι. ³¹καὶ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λαλήσεις λέγων "Ἐλαιον ἄλειμμα χρίσεως ἄγιον ἔσται τοῦτο ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ³²ἐπὶ σάρκα ἀνθρώπου οὐ χρισθήσεται, καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς ὠσαύτως· ἄγιον ἔστιν καὶ ἄγιασμα ἔσται ὑμῖν. ³³ὅς ἂν ποιήσῃ ὠσαύτως, καὶ ὃς ἂν δῷ ἀπ' αὐτοῦ ἀλλογενεῖ, ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. — ³⁴καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Λαβὲ σεαυτῷ ἡδύσματα, στακτήν, ὄνυχα, χαλβάνην ἡδυσμοῦ καὶ λίβανον διαφανῆ, ἵσον ἶσω ἔσται. ³⁵καὶ ποιήσουσιν ἐν αὐτῷ θυμίαμα, μυρεψικὸν ἔργον μυρεψοῦ, μεμιγένον, καθαρόν, ἔργον ἄγιον. ³⁶καὶ συγκόψεις ἐκ τούτων λεπτὸν καὶ θήσεις ἀπέναντι τῶν μαρτυρίων ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ὅθεν γνωσθήσομαὶ σοι ἐκεῖθεν· ἄγιον τῶν ἀγίων ἔσται ὑμῖν. ³⁷θυμίαμα κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς· ἄγιασμα ἔσται ὑμῖν κυρίῳ. ³⁸ὅς ἂν ποιήσῃ ὠσαύτως ὥστε ὀσφραίνεσθαι ἐν αὐτῷ, ἀπολεῖται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

31 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Ιδοὺ ἀνακέκλημαι ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεηλ τὸν τοῦ Ουριου τὸν Ωρ τῆς φυλῆς Ιουδα ³καὶ ἐνέπλησα αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης ἐν παντὶ ἔργῳ ⁴διαινοεῖσθαι καὶ ἀρχιτεκτονῆσαι ἐργάζεσθαι τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν χαλκὸν καὶ τὴν ὑάκινθον καὶ τὴν πορφύραν καὶ τὸ κόκκινον τὸ νηστὸν καὶ τὴν βύσσον τὴν

κεκλωσμένην ⁵καὶ τὰ λιθουργικὰ καὶ εἰς τὰ ἔργα τὰ τεκτονικὰ τῶν ξύλων ἐργάζεσθαι κατὰ πάντα τὰ ἔργα. ⁶καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτὸν καὶ τὸν Ελιαβ τὸν τοῦ Αχισαμαχ ἐκ φυλῆς Δαν καὶ παντὶ συνετῷ καρδίᾳ δέδωκα σύνεσιν, καὶ ποιήσουσιν πάντα, ὅσα σοι συνέταξα, ⁷τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης καὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπ’ αὐτῆς καὶ τὴν διασκευὴν τῆς σκηνῆς ⁸καὶ τὰ θυσιαστήρια καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς ⁹καὶ τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ ¹⁰καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς Ααρων καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ἱερατεύειν μοι ¹¹καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως τοῦ ἀγίου· κατὰ πάντα, ὅσα ἐγὼ ἐνετειλάμην σοι, ποιήσουσιν.

¹²Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹³Καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λέγων Ὁρᾶτε καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε· σημεῖόν ἐστιν παρ’ ἐμοὶ καὶ ἐν ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἀγιάζων ὑμᾶς. ¹⁴καὶ φυλάξεσθε τὰ σάββατα, ὅτι ἄγιον τοῦτο ἐστιν κυρίου ὑμῖν· ὁ βεβηλῶν αὐτὸν θανάτῳ θανατωθήσεται· πᾶς, ὃς ποιήσει ἐν αὐτῷ ἔργον, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁵Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα, ἀνάπαυσις ἀγία τῷ κυρίῳ· πᾶς, ὃς ποιήσει ἔργον τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, θανάτῳ θανατωθήσεται. ¹⁶καὶ φυλάξουσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὰ σάββατα ποιεῖν αὐτὰ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· διαθήκη αἰώνιος. ¹⁷Ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ σημεῖόν ἐστιν αἰώνιον, ὅτι ἐν ἐξ ἡμέραις ἐποίησεν κύριος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἐπαύσατο καὶ κατέπαυσεν.

¹⁸Καὶ ἔδωκεν Μωυσεῖ, ἡνίκα κατέπαυσεν λαλῶν αὐτῷ ἐν τῷ ὅρει τῷ Σινα, τὰς δύο πλάκας τοῦ μαρτυρίου, πλάκας λιθίνας γεγραμμένας τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ.

32 ¹Καὶ ἴδων ὁ λαὸς ὅτι κεχρόνικεν Μωυσῆς καταβῆναι ἐκ τοῦ ὄρους, συνέστη ὁ λαὸς ἐπὶ Ααρων καὶ λέγουσιν αὐτῷ Ἀνάστηθι καὶ ποίησον ἡμῖν θεούς, οἵ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γάρ Μωυσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν, τί γέγονεν αὐτῷ. ²καὶ λέγει αὐτοῖς Ααρων Περιέλεσθε τὰ ἐνώπια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὥστιν τῶν γυναικῶν ὑμῶν καὶ θυγατέρων καὶ ἐνέγκατε πρός με. ³καὶ περιείλαντο πᾶς ὁ λαὸς τὰ ἐνώπια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὥστιν αὐτῶν καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ααρων. ⁴καὶ ἐδέξατο ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ ἐπλασεν αὐτὰ ἐν τῇ γραφίδι καὶ ἐποίησεν αὐτὰ μόσχον χωνευτὸν καὶ εἶπεν Οὓτοι οἱ θεοί σου, Ισραὴλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ⁵καὶ ἴδων Ααρων ὠκοδόμησεν θυσιαστήριον κατέναντι αὐτοῦ, καὶ ἐκήρυξεν Ααρων λέγων Ἐορτὴ τοῦ κυρίου αὔριον. ⁶καὶ ὅρθρίσας τῇ ἐπαύριον ἀνεβίβασεν ὀλοκαυτώματα καὶ προσήνεγκεν θυσίαν σωτηρίου, καὶ ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ ἀνέστησαν παιίζειν.

⁷Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Βάδιζε τὸ τάχος ἐντεῦθεν κατάβηθι· ἡνόμησεν γάρ ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ⁸παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἦς ἐνετείλω αὐτοῖς· ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον καὶ προσκεκυνήκασιν αὐτῷ καὶ τεθύκασιν αὐτῷ καὶ εἶπαν Οὓτοι οἱ θεοί σου, Ισραὴλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹⁰καὶ νῦν ἔασόν με καὶ θυμωθεὶς ὄργῃ εἰς αὐτοὺς ἐκτρίψω αὐτοὺς καὶ ποιήσω σὲ εἰς ἔθνος μέγα. ¹¹καὶ ἐδεήθη Μωυσῆς ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ

καὶ εἶπεν Ἱνα τί, κύριε, θυμοῖ ὄργῃ εἰς τὸν λαόν σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἴγυπτου ἐν ἰσχύι μεγάλῃ καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ;¹² μήποτε εἴπωσιν οἱ Αἴγυπτοι λέγοντες Μετὰ πονηρίας ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀποκτεῖναι ἐν τοῖς ὅρεσιν καὶ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς. παῦσαι τῆς ὄργῆς τοῦ θυμοῦ σου καὶ ἴλεως γενοῦ ἐπὶ τῇ κακίᾳ τοῦ λαοῦ σου¹³ μνησθεὶς Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ τῶν σῶν οἰκετῶν, οἵς ὥμοσας κατὰ σεαυτοῦ καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς λέγων Πολυπληθυνῶ τὸ σπέρμα ὑμῶν ὥστε τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην, ἣν εἶπας δοῦναι τῷ σπέρματι αὐτῶν, καὶ καθέξουσιν αὐτὴν εἰς τὸν αἰώνα.¹⁴ καὶ ιλάσθη κύριος περὶ τῆς κακίας, ἣς εἶπεν ποιῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ.

¹⁵ Καὶ ἀποστρέψας Μωυσῆς κατέβη ἀπὸ τοῦ ὄρους, καὶ αἱ δύο πλάκες τοῦ μαρτυρίου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, πλάκες λίθιναι καταγεγραμμέναι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῶν, ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἡσαν γεγραμμέναι.¹⁶ καὶ αἱ πλάκες ἔργον θεοῦ ἡσαν, καὶ ἡ γραφὴ γραφὴ θεοῦ ἐστιν κεκολαμμένη ἐν ταῖς πλαξίν.¹⁷ καὶ ἀκούσας Ἰησοῦς τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ κραζόντων λέγει πρὸς Μωυσῆν Φωνὴ πολέμου ἐν τῇ παρεμβολῇ.¹⁸ καὶ λέγει Οὐκ ἔστιν φωνὴ ἐξαρχόντων κατ’ ἰσχὺν οὐδὲ φωνὴ ἐξαρχόντων τροπῆς, ἀλλὰ φωνὴν ἐξαρχόντων οἷνου ἐγὼ ἀκούω. ¹⁹ καὶ ἡνίκα ἤγγιζεν τῇ παρεμβολῇ, ὁρᾷ τὸν μόσχον καὶ τοὺς χορούς, καὶ ὄργισθεὶς θυμῷ Μωυσῆς ἔρριψεν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὰς δύο πλάκας καὶ συνέτριψεν αὐτὰς ὑπὸ τὸ ὄρος.²⁰ καὶ λαβὼν τὸν μόσχον, δὲν ἐποίησαν, κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν πυρὶ καὶ κατήλεσεν αὐτὸν λεπτὸν καὶ ἔσπειρεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ὕδωρ καὶ ἐπότισεν αὐτὸ τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ.²¹ καὶ εἶπεν Μωυσῆς τῷ Ααρων Τί ἐποίησέν σοι ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ’ αὐτοὺς ἀμαρτίαν μεγάλην;²² καὶ εἶπεν Ααρων πρὸς Μωυσῆν Μὴ ὄργίζου, κύριε· σὺ γὰρ οἴδας τὸ ὄρμημα τοῦ λαοῦ τούτου.²³ λέγουσιν γάρ μοι Ποίησον ἡμῖν θεούς, οἱ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος ὁ ἀνθρωπος, δις ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἴγυπτου, οὐκ οἴδαμεν, τί γέγονεν αὐτῷ.²⁴ καὶ εἶπα αὐτοῖς Εἴ τινι ὑπάρχει χρυσία, περιέλεσθε. καὶ ἔδωκάν μοι· καὶ ἔρριψα εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἐξῆλθεν ὁ μόσχος οὗτος.²⁵ καὶ ἴδων Μωυσῆς τὸν λαὸν ὅτι διεσκέδασται — διεσκέδασεν γὰρ αὐτοὺς Ααρων, ἐπίχαρμα τοῖς ὑπεναντίοις αὐτῶν —,²⁶ ἔστη δὲ Μωυσῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς παρεμβολῆς καὶ εἶπεν Τίς πρὸς κύριον; ἵτω πρός με. συνῆλθον οὖν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Λευι. ²⁷ καὶ λέγει αὐτοῖς Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Θέσθε ἔκαστος τὴν ἑαυτοῦ ῥομφαίαν ἐπὶ τὸν μηρὸν καὶ διέλθατε καὶ ἀνακάμψατε ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην διὰ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἀποκτείνατε ἔκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἔκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ ἔκαστος τὸν ἔγγιστα αὐτοῦ.²⁸ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Λευι καθὰ ἐλάλησεν αὐτοῖς Μωυσῆς, καὶ ἔπεσαν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τρισχιλίους ἄνδρας.²⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς Ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν σήμερον κυρίῳ, ἔκαστος ἐν τῷ υἱῷ ἢ τῷ ἀδελφῷ, δοθῆναι ἐφ’ ὑμᾶς εὐλογίαν.

³⁰ Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν αὔριον εἶπεν Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν Ὦμεῖς ἡμαρτήκατε ἀμαρτίαν μεγάλην· καὶ νῦν ἀναβήσομαι πρὸς τὸν θεόν, ἵνα ἐξιλάσωμαι περὶ τῆς ἀμαρτίας ὑμῶν.³¹ ὑπέστρεψεν δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον καὶ εἶπεν Δέομαι, κύριε· ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς οὗτος ἀμαρτίαν μεγάλην καὶ

ἐποίησαν ἔαυτοῖς θεοὺς χρυσοῦς. ³²καὶ νῦν εὶ μὲν ἀφεῖς αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν, ἄφεις· εἰ δὲ μή, ἐξάλειψόν με ἐκ τῆς βίβλου σου, ἵς ἔγραψας. ³³καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἴ τις ἡμάρτηκεν ἐνώπιόν μου, ἐξαλείψω αὐτὸν ἐκ τῆς βίβλου μου. ³⁴νυνὶ δὲ βάδιζε κατάβηθι καὶ ὁδήγησον τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὸν τόπον, δὲν εἶπά σοι· Ιδοὺ δὲ ἄγγελός μου προπορεύεται πρὸ προσώπου σου· ἢ δ' ἂν ἡμέρᾳ ἐπισκέπτωμαι, ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς τὴν ἀμαρτίαν αὐτῶν. ³⁵καὶ ἐπάταξεν κύριος τὸν λαὸν περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ μόσχου, οὗ ἐποίησεν Ααρων.

33 ¹Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Πορεύου ἀνάβηθι ἐντεῦθεν σὺ καὶ ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν γῆν, ἣν ὥμοσα τῷ Αβραὰμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακὼβ λέγων Τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν. ²καὶ συναποστελῶ τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, καὶ ἐκβαλεῖ τὸν Αμορραῖον καὶ Χετταῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Ευαῖον καὶ Ιεβουσαῖον. ³καὶ εἰσάξω σε εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· οὐ γάρ μὴ συναναβῶ μετὰ σοῦ διὰ τὸ λαὸν σκληροτράχηλόν σε εἶναι, ἵνα μὴ ἐξαναλώσω σε ἐν τῇ ὁδῷ. ⁴καὶ ἀκούσας ὁ λαὸς τὸ ρῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο κατεπένθησαν ἐν πενθικοῖς. ⁵καὶ εἶπεν κύριος τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ Ὦμεις λαὸς σκληροτράχηλος· ὅρατε μὴ πληγὴν ἄλλην ἐπάξω ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐξαναλώσω ὑμᾶς· νῦν οὖν ἀφέλεσθε τὰς στολὰς τῶν δοξῶν ὑμῶν καὶ τὸν κόσμον, καὶ δείξω σοι ἀ ποιήσω σοι. ⁶καὶ περιείλαντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸν κόσμον αὐτῶν καὶ τὴν περιστολὴν ἀπὸ τοῦ ὅρους τοῦ Χωρῆβ.

7Καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐπηξεν ἔξω τῆς παρεμβολῆς μακρὰν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐκλήθη σκηνὴ μαρτυρίου· καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ζητῶν κύριον ἐξεπορεύετο εἰς τὴν σκηνὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ⁸ἡνίκα δὲ ἂν εἰσεπορεύετο Μωυσῆς εἰς τὴν σκηνὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, εἰστήκει πᾶς ὁ λαὸς σκοπεύοντες ἔκαστος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ καὶ κατενοοῦσαν ἀπιόντος Μωυσῆ ἔως τοῦ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν σκηνὴν. ⁹ώς δὲ ἂν εἰσῆλθεν Μωυσῆς εἰς τὴν σκηνὴν, κατέβαινεν ὁ στῦλος τῆς νεφέλης καὶ ἴστατο ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἐλάλει Μωυσῆ. ¹⁰καὶ ἐώρα πᾶς ὁ λαὸς τὸν στῦλον τῆς νεφέλης ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ στάντες πᾶς ὁ λαὸς προσεκύνησαν ἔκαστος ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. ¹¹καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐνώπιος ἐνωπίῳ, ὡς εἴ τις λαλήσει πρὸς τὸν ἔαυτοῦ φίλον. καὶ ἀπελύετο εἰς τὴν παρεμβολήν, ὃ δὲ θεράπων Ἰησοῦς υἱὸς Ναυη νέος οὐκ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς σκηνῆς.

12Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς κύριον Ἰδού σύ μοι λέγεις Ἀνάγαγε τὸν λαὸν τοῦτον· σὺ δὲ οὐκ ἐδήλωσάς μοι δὲν συναποστελεῖς μετ' ἐμοῦ· σὺ δέ μοι εἶπας Οἶδά σε παρὰ πάντας, καὶ χάριν ἔχεις παρ' ἐμοί. ¹³εὶς οὖν εὔρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐμφάνισόν μοι σεαυτόν· γνωστῶς ἴδω σε, ὅπως ἂν ὡς εὔρηκὼς χάριν ἐναντίον σου, καὶ ἵνα γνῶ ὅτι λαός σου τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο. ¹⁴καὶ λέγει Αὐτὸς προπορεύσομαί σου καὶ καταπάύσω σε. ¹⁵καὶ λέγει πρὸς αὐτόν Εἰ μὴ αὐτὸς σὺ πορεύῃ, μή με ἀναγάγης ἐντεῦθεν. ¹⁶καὶ πῶς γνωστὸν ἔσται ἀληθῶς ὅτι εὔρηκα χάριν παρὰ σοί, ἐγώ τε καὶ ὁ λαός σου, ἀλλ' ἡ συμπορευομένου σου μεθ' ὑμῶν; καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐγώ τε καὶ ὁ λαός σου παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ τῆς γῆς ἔστιν. ¹⁷καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Καὶ τοῦτόν σοι τὸν λόγον, δὲν

εῖρηκας, ποιήσω· εὔρηκας γάρ χάριν ἐνώπιόν μου, καὶ οἶδά σε παρὰ πάντας. ¹⁸καὶ λέγει Δεῖξόν μοι τὴν σεαυτοῦ δόξαν. ¹⁹καὶ εἶπεν Ἐγὼ παρελεύσομαι πρότερός σου τῇ δόξῃ μου καὶ καλέσω ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου Κύριος ἐναντίον σου· καὶ ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτιρήσω ὃν ἂν οἰκτίρω. ²⁰καὶ εἶπεν Οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν μου τὸ πρόσωπον· οὐ γάρ μὴ ἵδη ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου καὶ ζήσεται. ²¹καὶ εἶπεν κύριος Ἰδοὺ τόπος παρ' ἐμοί, στήσῃ ἐπὶ τῆς πέτρας· ²²ἥνικα δὲ ἂν παρέλθῃ μου ἡ δόξα, καὶ θήσω σε εἰς ὅπην τῆς πέτρας καὶ σκεπάσω τῇ χειρί μου ἐπὶ σέ, ἔως ἂν παρέλθω. ²³καὶ ἀφελῶ τὴν χεῖρα, καὶ τότε ὅψη τὰ ὅπισα μου, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ὀφθήσεται σοι.

34 ¹Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας καθὼς καὶ αἱ πρῶται καὶ ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος, καὶ γράψω ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ρήματα, ἣν ἐν ταῖς πλαξὶν ταῖς πρώταις, αἵς συνέτριψας. ²καὶ γίνου ἔτοιμος εἰς τὸ πρωὶ καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινα καὶ στήσῃ μοι ἐκεῖ ἐπ' ἄκρου τοῦ ὄρους. ³καὶ μηδεὶς ἀναβήτω μετὰ σοῦ μηδὲ ὀφθήτω ἐν παντὶ τῷ ὄρει· καὶ τὰ πρόβατα καὶ αἱ βόες μὴ νεμέσθωσαν πλησίον τοῦ ὄρους ἐκείνου. ⁴καὶ ἐλάξευσεν δύο πλάκας λιθίνας καθάπερ καὶ αἱ πρῶται· καὶ ὀρθίσας Μωυσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινα, καθότι συνέταξεν αὐτῷ κύριος· καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας. ⁵καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ καὶ παρέστη αὐτῷ ἐκεῖ· καὶ ἐκάλεσεν τῷ ὀνόματι κυρίου. ⁶καὶ παρῆλθεν κύριος πρὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ ἐκάλεσεν Κύριος ὁ θεὸς οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινὸς ⁷καὶ δικαιοσύνην διατηρῶν καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας, ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ ἀμαρτίας, καὶ οὐ καθαριεῖ τὸν ἔνοχον ἐπάγων ἀνομίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἐπὶ τέκνα τέκνων ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν. ⁸καὶ σπεύσας Μωυσῆς κύψας ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησεν ⁹καὶ εἶπεν Εἰ εὔρηκα χάριν ἐνώπιόν σου, συμπορευθήτω ὁ κύριός μου μεθ' ἡμῶν· ὁ λαὸς γάρ σκληροτράχηλός ἐστιν, καὶ ἀφελεῖς σὺ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν καὶ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθα σοί. ¹⁰καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰδοὺ ἐγὼ τίθημί σοι διαθήκην· ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ σου ποιήσω ἔνδοξα, ἣν οὐ γέγονεν ἐν πάσῃ τῇ γῇ καὶ ἐν παντὶ ἔθνει, καὶ ὅψεται πᾶς ὁ λαός, ἐν οἷς εἴ σύ, τὰ ἔργα κυρίου ὅτι θαυμαστά ἐστιν ἢ ἐγὼ ποιήσω σοι. ¹¹πρόσεχε σὺ πάντα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐκβάλλω πρὸ προσώπου ὑμῶν τὸν Αμορραῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Χετταῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Ευαῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Ιεβουσαῖον. ¹²πρόσεχε σεαυτῷ, μήποτε θῆσις διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ εἰς αὐτήν, μή σοι γένηται πρόσκομμα ἐν ὑμῖν. ¹³τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε ἐν πυρί. ¹⁴οὐ γάρ μὴ προσκυνήσητε θεῶν ἑτέρων· ὁ γάρ κύριος ὁ θεὸς ζηλωτὸν ὄνομα, θεὸς ζηλωτῆς ἐστιν. ¹⁵μήποτε θῆσις διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις πρὸς ἀλλοφύλους ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκπορνεύσωσιν ὅπισα τῶν θεῶν αὐτῶν καὶ θύσωσι τοῖς θεοῖς αὐτῶν καὶ καλέσωσίν σε καὶ φάγης τῶν θυμάτων αὐτῶν, ¹⁶καὶ λάβης τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς σου καὶ τῶν θυγατέρων σου δῶς τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν αἱ θυγατέρες σου ὅπισα τῶν θεῶν αὐτῶν καὶ ἐκπορνεύσωσιν τοὺς υἱούς σου ὅπισα τῶν θεῶν αὐτῶν. ¹⁷καὶ θεοὺς χωνευτοὺς οὐ ποιήσεις σεαυτῷ. ¹⁸καὶ τὴν ἔορτὴν τῶν

ἀζύμων φυλάξῃ· ἐπτὰ ἡμέρας φάγη ἄζυμα, καθάπερ ἐντέταλμαί σοι, εἰς τὸν καιρὸν ἐν μηνὶ τῶν νέων· ἐν γὰρ μηνὶ τῶν νέων ἔξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου.¹⁹ πᾶν διανοῖγον μήτραν ἐμοί, τὰ ἀρσενικά, πρωτότοκον μόσχου καὶ πρωτότοκον προβάτου.²⁰ καὶ πρωτότοκον ὑποζυγίου λυτρώσῃ προβάτῳ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρώσῃ αὐτό, τιμὴν δώσεις. πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ. οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός.²¹ ἐξ ἡμέρας ἐργᾶ, τῇ δὲ ἐβδόμῃ καταπαύσεις· τῷ σπόρῳ καὶ τῷ ἀμήτῳ καταπαύσεις.²² καὶ ἐορτὴν ἐβδομάδων ποιήσεις μοι ἀρχὴν θερισμοῦ πυρῶν καὶ ἐορτὴν συναγωγῆς μεσοῦντος τοῦ ἐνιαυτοῦ.²³ τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὁφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ Ισραὴλ.²⁴ ταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη πρὸ προσώπου σου καὶ πλατύνω τὰ ὅριά σου, οὐκ ἐπιθυμήσει οὐδεὶς τῆς γῆς σου, ἡνίκα ἀν ἀναβαίνης ὀφθῆναι ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ.

²⁵ Οὐ σφάξεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα θυμιαμάτων μου. καὶ οὐ κοιμηθήσεται εἰς τὸ πρωὶ θύματα τῆς ἐορτῆς τοῦ πασχα.²⁶ τὰ πρωτογενήματα τῆς γῆς σου θήσεις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. οὐ προσοίσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.

²⁷ Καὶ εἴπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Γράψον σεαυτῷ τὰ ῥήματα ταῦτα· ἐπὶ γὰρ τῶν λόγων τούτων τέθειμαί σοι διαθήκην καὶ τῷ Ισραὴλ.²⁸ καὶ ἦν ἐκεῖ Μωυσῆς ἐναντίον κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· ἄρτον οὐκ ἔφαγεν καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιεν· καὶ ἔγραψεν τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπὶ τῶν πλακῶν τῆς διαθήκης, τοὺς δέκα λόγους. —²⁹ ὃς δὲ κατέβαινεν Μωυσῆς ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ τῶν χειρῶν Μωυσῆ· καταβαίνοντος δὲ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὄρους Μωυσῆς οὐκ ἤδει ὅτι δεδόξασται ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν αὐτῷ.³⁰ καὶ εἶδεν Ααρων καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ισραὴλ τὸν Μωυσῆν καὶ ἦν δεδοξασμένη ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν ἐγγίσαι αὐτοῦ.³¹ καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Μωυσῆς, καὶ ἐπεστράφησαν πρὸς αὐτὸν Ααρων καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς Μωυσῆς.³² καὶ μετὰ ταῦτα προσῆλθον πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς πάντα, ὅσα ἐλάλησεν κύριος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Σινα.³³ καὶ ἐπειδὴ κατέπαυσεν λαλῶν πρὸς αὐτούς, ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κάλυμμα.³⁴ ἡνίκα δὲ ἀν εἰσεπορεύετο Μωυσῆς ἐναντὶ κυρίου λαλεῖν αὐτῷ, περιγρεῖτο τὸ κάλυμμα ἔως τοῦ ἐκπορεύεσθαι. καὶ ἐξελθὼν ἐλάλει πᾶσιν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος,³⁵ καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸ πρόσωπον Μωυσῆ ὅτι δεδόξασται, καὶ περιέθηκεν Μωυσῆς κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, ἔως ἀν εἰσέλθῃ συλλαλεῖν αὐτῷ.

35 ¹Καὶ συνήθοισεν Μωυσῆς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ισραὴλ καὶ εἴπεν πρὸς αὐτούς Οὗτοι οἱ λόγοι, οὓς εἴπεν κύριος ποιῆσαι αὐτούς.² ἐξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ κατάπαυσις, ἄγιον, σάββατα, ἀνάπαυσις κυρίῳ· πᾶς ὁ ποιῶν ἔργον ἐν αὐτῇ τελευτάτῳ.³ οὐ καύσετε πῦρ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων· ἐγὼ κύριος.

⁴Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ισραὴλ λέγων Τοῦτο τὸ ῥῆμα, δὲ συνέταξεν κύριος λέγων ⁵Λάβετε παρ' ὑμῶν αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ· πᾶς ὁ καταδεχόμενος τῇ καρδίᾳ οἴσουσιν τὰς ἀπαρχὰς κυρίῳ, χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν, ⁶ὑάκινθον, πορφύραν, κόκκινον διπλοῦν διανενησμένον καὶ βύστον κεκλωσμένην καὶ τρίχας αἰγείας ⁷καὶ δέρματα κριῶν ἡρυθροδανωμένα καὶ δέρματα ὑακίνθινα καὶ ξύλα ἄσηπτα ⁹καὶ λίθους σαρδίου καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν ποδήρη. ¹⁰καὶ πᾶς σοφὸς τῇ καρδίᾳ ἐν ὑμῖν ἐλθὼν ἐργαζέσθω πάντα, ὅσα συνέταξεν κύριος. ¹¹τὴν σκηνὴν καὶ τὰ παραρρύματα καὶ τὰ καλύμματα καὶ τὰ διατόνια καὶ τοὺς μοχλοὺς καὶ τοὺς στύλους ¹²καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς καὶ τὸ ἱλαστήριον αὐτῆς καὶ τὸ καταπέτασμα ^{12a}καὶ τὰ ιστία τῆς αὐλῆς καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς καὶ τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου καὶ τὸ θυμίαμα καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος ¹³καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς ¹⁴καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτὸς καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς ¹⁶καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ¹⁹καὶ τὰς στολὰς τὰς ἀγίας Ααρων τοῦ ἱερέως καὶ τὰς στολάς, ἐν αἷς λειτουργήσουσιν ἐν αὐταῖς, καὶ τοὺς χιτῶνας τοῖς υἱοῖς Ααρων τῆς ἱερατείας καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως. — ²⁰καὶ ἔξῆλθεν πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ισραὴλ ἀπὸ Μωυσῆ²¹καὶ ἦνεγκαν ἔκαστος ὅν ἔφερεν αὐτῶν ἡ καρδία, καὶ ὅσοις ἔδοξεν τῇ ψυχῇ αὐτῶν, ἦνεγκαν ἀφαίρεμα κυρίῳ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ εἰς πάντα τὰ κάτεργα αὐτῆς καὶ εἰς πάσας τὰς στολὰς τοῦ ἀγίου. ²²καὶ ἦνεγκαν οἱ ἄνδρες παρὰ τῶν γυναικῶν· πᾶς, ὃ ἔδοξεν τῇ διανοίᾳ, Ἠνεγκαν σφραγίδας καὶ ἐνώπια καὶ δακτυλίους καὶ ἐμπλόκια καὶ περιδέξια, πᾶν σκεῦος χρυσοῦν, καὶ πάντες, ὅσοι Ἠνεγκαν ἀφαιρέματα χρυσίου κυρίῳ. ²³καὶ παρ' ὃ εὑρέθη βύστος καὶ δέρματα ὑακίνθινα καὶ δέρματα κριῶν ἡρυθροδανωμένα, Ἠνεγκαν. ²⁴καὶ πᾶς ὁ ἀφαιρῶν ἀφαίρεμα ἀργύριον καὶ χαλκὸν Ἠνεγκαν τὰ ἀφαιρέματα κυρίῳ, καὶ παρ' οἷς εὑρέθη ξύλα ἄσηπτα εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς κατασκευῆς, Ἠνεγκαν. ²⁵καὶ πᾶσα γυνὴ σοφὴ τῇ διανοίᾳ ταῖς χερσὶν νήθειν Ἠνεγκαν νενησμένα, τὴν ὑακίνθινον καὶ τὴν πορφύραν καὶ τὸ κόκκινον καὶ τὴν βύστον. ²⁶καὶ πᾶσαι αἱ γυναικες, αἵς ἔδοξεν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν ἐν σοφίᾳ, ἔνησαν τὰς τρίχας τὰς αἰγείας. ²⁷καὶ οἱ ἀρχοντες Ἠνεγκαν τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου καὶ τοὺς λίθους τῆς πληρώσεως εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ εἰς τὸ λογεῖον ²⁸καὶ τὰς συνθέσεις καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος. ²⁹καὶ πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνὴ, ὃν ἔφερεν ἡ διάνοια αὐτῶν εἰσελθόντας ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα, ὅσα συνέταξεν κύριος ποιῆσαι αὐτὰ διὰ Μωυσῆ, Ἠνεγκαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἀφαίρεμα κυρίῳ.

³⁰Καὶ εἶπεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ Ἰδοὺ ἀνακέληκεν ὁ θεὸς ἐξ ὄνόματος τὸν Βεσελεγή τὸν τοῦ Ουριου τὸν Ωρ ἐκ φυλῆς Ιουδα ³¹καὶ ἐνέπλησεν αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης πάντων ³²ἀρχιτεκτονεῖν κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀρχιτεκτονίας ποιεῖν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν χαλκὸν ³³καὶ λιθουργῆσαι τὸν λίθον καὶ κατεργάζεσθαι τὰ ξύλα καὶ ποιεῖν ἐν παντὶ ἔργῳ σοφίας. ³⁴καὶ προβιβάσαι γε ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῇ διανοίᾳ, αὐτῷ τε καὶ Ελιαβ τῷ τοῦ Αχισαμακ ἐκ φυλῆς Δαν. ³⁵ἐνέπλησεν αὐτοὺς σοφίας καὶ συνέσεως διανοίας πάντα συνιέναι ποιῆσαι τὰ ἔργα

τοῦ ἀγίου καὶ τὰ ὑφαντὰ καὶ ποικιλτὰ ὑφᾶναι τῷ κοκκίνῳ καὶ τῇ βύσσῳ ποιεῖν πᾶν ἔργον ἀρχιτεκτονίας ποικιλίας.

36 ¹Καὶ ἐποίησεν Βεσελεηλ καὶ Ελιαβ καὶ πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ, ὡς ἐδόθη σοφία καὶ ἐπιστήμη ἐν αὐτοῖς συνιέναι ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα κατὰ τὰ ἄγια καθήκοντα, κατὰ πάντα, ὅσα συνέταξεν κύριος.

²Καὶ ἐκάλεσεν Μωυσῆς Βεσελεηλ καὶ Ελιαβ καὶ πάντας τοὺς ἔχοντας τὴν σοφίαν, ὡς ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐπιστήμην ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ πάντας τοὺς ἔκουσίως βουλομένους προσπορεύεσθαι πρὸς τὰ ἔργα ὥστε συντελεῖν αὐτά, ³καὶ ἔλαβον παρὰ Μωυσῆν πάντα τὰ ἀφαιρέματα, ἀλλὰ τὰ ἔργα πάντα τὰ ἄγιον ποιεῖν αὐτά, καὶ αὐτοὶ προσεδέχοντο ἔτι τὰ προσφερόμενα παρὰ τῶν φερόντων τὸ πρωὶ πρωὶ. ⁴καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ σοφοὶ οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα τοῦ ἀγίου, ἔκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔργον, διατάσσοντο, ⁵καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν ὅτι Πλῆθος φέρει διατάσσει παρὰ τὰ ἔργα, ὅσα συνέταξεν κύριος ποιῆσαι. ⁶καὶ προσέταξεν Μωυσῆς καὶ ἐκήρυξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ λέγων Ἀνὴρ καὶ γυνὴ μηκέτι ἔργαζέσθωσαν εἰς τὰς ἀπαρχὰς τοῦ ἀγίου· καὶ ἐκωλύθη διατάσσει προσφέρειν. ⁷καὶ τὰ ἔργα ἣν αὐτοῖς ἱκανὰ εἰς τὴν κατασκευὴν ποιῆσαι, καὶ προσκατέλιπον.

⁸Καὶ ἐποίησεν πᾶς σοφὸς ἐν τοῖς ἔργαζομένοις τὰς στολὰς τῶν ἀγίων, αἵ εἰσιν Ααρων τῷ ἵερεῖ, καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ. ⁹καὶ ἐποίησαν τὴν ἐπωμίδα ἐκ χρυσίου καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης. ¹⁰καὶ ἐτμήθη τὰ πέταλα τοῦ χρυσίου τρίχες ὥστε συνυφᾶναι σὺν τῇ ὑακίνθῳ καὶ τῇ πορφύρᾳ καὶ σὺν τῷ κοκκίνῳ τῷ διανενησμένῳ καὶ σὺν τῇ βύσσῳ τῇ κεκλωσμένῃ ἔργον ὑφαντόν. ¹¹ἐποίησαν αὐτὸν ἐπωμίδας συνεχούσας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ¹²ἔργον ὑφαντὸν εἰς ἄλληλα συμπεπλεγμένον καθ' ἑαυτὸν ἐξ αὐτοῦ ἐποίησαν κατὰ τὴν αὐτοῦ ποίησιν ἐκ χρυσίου καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου διανενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης, καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ. ¹³καὶ ἐποίησαν ἀμφοτέρους τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου συμπεπορημένους καὶ περισεσιαλωμένους χρυσίῳ, γεγλυμμένους καὶ ἐκκεκολαμμένους ἐκκόλαμμα σφραγῖδος ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ¹⁴καὶ ἐπέθηκεν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς ὄμους τῆς ἐπωμίδος, λίθους μνημοσύνου τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

¹⁵Καὶ ἐποίησαν λογεῖον, ἔργον ὑφαντὸν ποικιλίᾳ κατὰ τὸ ἔργον τῆς ἐπωμίδος ἐκ χρυσίου καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου διανενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης. ¹⁶τετράγωνον διπλοῦν ἐποίησαν τὸ λογεῖον, σπιθαμῆς τὸ μῆκος καὶ σπιθαμῆς τὸ εὔρος, διπλοῦν. ¹⁷καὶ συνυφάνθη ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον· στίχος λίθων σάρδιον καὶ τοπάζιον καὶ σμάραγδος, ὁ στίχος δὲ εἴσι. ¹⁸καὶ ὁ στίχος δὲύτερος ἀνθραξ καὶ σάπφειρος καὶ ἵασπις. ¹⁹καὶ ὁ στίχος δὲ τρίτος λιγύριον καὶ ἀχάτης καὶ ἀμέθυστος. ²⁰καὶ ὁ στίχος δὲ τέταρτος χρυσόλιθος καὶ βηρύλλιον καὶ ὄνυχιον· περικεκυλωμένα χρυσίῳ καὶ συνδεδεμένα χρυσίῳ. ²¹καὶ οἱ λίθοι ἦσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ισραὴλ δώδεκα ἐκ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν, ἐγγεγραμμένα εἰς σφραγῖδας, ἔκαστος ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος, εἰς τὰς δώδεκα φυλάς. ²²καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τὸ λογεῖον κροσσοὺς συμπεπλεγμένους, ἔργον

έμπλοκίου ἐκ χρυσίου καθαροῦ. ²³καὶ ἐποίησαν δύο ἀσπιδίσκας χρυσᾶς καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς καὶ ἐπέθηκαν τοὺς δύο δακτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογείου. ²⁴καὶ ἐπέθηκαν τὰ ἔμπλόκια ἐκ χρυσίου ἐπὶ τοὺς δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ λογείου ²⁵καὶ εἰς τὰς δύο συμβολὰς τὰ δύο ἔμπλόκια καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰς δύο ἀσπιδίσκας καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τοὺς ὄμους τῆς ἐπωμίδος ἐξ ἐναντίας κατὰ πρόσωπον. ²⁶καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια ἐπ' ἄκρου τοῦ λογείου ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὀπισθίου τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν. ²⁷καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὄμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον κατὰ τὴν συμβολὴν ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος, συνέχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου, συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ χαλᾶται τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος, καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

²⁹Καὶ ἐποίησαν τὸν ὑποδύτην ὑπὸ τὴν ἐπωμίδα, ἔργον ὑφαντὸν ὅλον ὑακίνθινον. ³⁰Τὸ δὲ περιστόμιον τοῦ ὑποδύτου ἐν τῷ μέσῳ διυφασμένον συμπλεκτόν, ὃν ἔχον κύκλῳ τὸ περιστόμιον ἀδιάλυτον. ³¹καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν ὡς ἐξανθούσης ρόας ροίσκους ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσου κεκλωσμένης ³²καὶ ἐποίησαν κώδωνας χρυσοῦς καὶ ἐπέθηκαν τοὺς κώδωνας ἐπὶ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ ἀνὰ μέσον τῶν ροίσκων. ³³κώδων χρυσοῦς καὶ ροίσκος ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ εἰς τὸ λειτουργεῖν, καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

³⁴Καὶ ἐποίησαν χιτῶνας βυσσίνους ἔργον ὑφαντὸν Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ³⁵καὶ τὰς κιδάρεις ἐκ βύσου καὶ τὴν μίτραν ἐκ βύσου καὶ τὰ περισκελῆ ἐκ βύσου κεκλωσμένης ³⁶καὶ τὰς ζώνας αὐτῶν ἐκ βύσου καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου, ἔργον ποικιλτοῦ, ὃν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

³⁷Καὶ ἐποίησαν τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν, ἀφόρισμα τοῦ ἀγίου, χρυσίου καθαροῦ. καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτοῦ γράμματα ἐκτετυπωμένα σφραγίδος Ἀγίασμα κυρίων. ³⁸καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὸ λῶμα ὑακίνθινον ὥστε ἐπικεῖσθαι ἐπὶ τὴν μίτραν ἄνωθεν, ὃν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

37 ¹Καὶ ἐποίησαν τῇ σκηνῇ δέκα αὐλαίας, ²όκτω καὶ εἴκοσι πήχεων μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς — τὸ αὐτὸ δέκαν πᾶσαι — καὶ τεσάρων πηχῶν τὸ εὔρος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς. ³καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφάντου χερουβιμ, ⁴καὶ ἐπέθηκαν αὐτὸ ἐπὶ τέσσαρας στύλους ἀσήπτους κατακεχρυσωμένους ἐν χρυσίω, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. ⁵καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφάντου χερουβιμ, ⁶καὶ τοὺς στύλους αὐτοῦ πέντε καὶ τοὺς κρίκους· καὶ τὰς κεφαλίδας αὐτῶν καὶ τὰς ψαλίδας αὐτῶν κατεχρύσωσαν χρυσίω, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν πέντε χαλκαῖ.

⁷Καὶ ἐποίησαν τὴν αὐλήν· τὰ πρὸς λίβα ἴστια τῆς αὐλῆς ἐκ βύσου κεκλωσμένης ἑκατὸν ἐφ'
ἑκατόν, ⁸καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι. ⁹καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν
ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν, καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι. ¹⁰καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς
θάλασσαν αὐλαῖαι πεντήκοντα πήχεων, στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα. ¹¹καὶ τὸ
κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς πεντήκοντα πήχεων, ¹²ἴστια πεντεκαίδεκα πήχεων τὸ κατὰ νώτου, καὶ οἱ
στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς, ¹³καὶ ἐπὶ τοῦ νώτου τοῦ δευτέρου ἔνθεν καὶ ἔνθεν
κατὰ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς αὐλαῖαι πεντεκαίδεκα πήχεων, καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις
αὐτῶν τρεῖς. ¹⁴πᾶσαι αἱ αὐλαῖαι τῆς αὐλῆς ἐκ βύσου κεκλωσμένης, ¹⁵καὶ αἱ βάσεις τῶν στύλων
χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ, καὶ οἱ
στῦλοι περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, πάντες οἱ στῦλοι τῆς αὐλῆς. — ¹⁶καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης
τῆς αὐλῆς ἔργον ποικιλτοῦ ἔξ υακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσου
κεκλωσμένης, εἴκοσι πήχεων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ὑψος καὶ τὸ εὔρος πέντε πήχεων ἔξισούμενον τοῖς
ἴστιοις τῆς αὐλῆς. ¹⁷καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες χαλκαῖ, καὶ αἱ
ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ. ¹⁸καὶ αὐτοὶ περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ,
καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ χαλκοῖ.

¹⁹Καὶ αὕτη ἡ σύνταξις τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καθὰ συνετάγη Μωυσῆς τὴν λειτουργίαν εἶναι
τῶν Λευιτῶν διὰ Ιθαμαρ τοῦ υἱοῦ Ααρων τοῦ ἱερέως. ²⁰καὶ Βεσελεηλ ὁ τοῦ Ουριου ἐκ φυλῆς Ιουδα
ἐποίησεν καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ, ²¹καὶ Ελιαβ ὁ τοῦ Αχισαμακ ἐκ τῆς φυλῆς Δαν, ὃς
ἡρχιτεκτόνησεν τὰ ὑφαντὰ καὶ τὰ ῥαφιδευτὰ καὶ ποικιλτικὰ ὑφᾶναι τῷ κοκκίνῳ καὶ τῇ βύσσῳ.

38 ¹Καὶ ἐποίησεν Βεσελεηλ τὴν κιβωτὸν ²καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ
ἔξωθεν. ³καὶ ἔχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἐν καὶ δύο ἐπὶ τὸ
κλίτος τὸ δεύτερον, ⁴εὐρεῖς τοῖς διωστῆρσιν ὥστε αἱρεῖν αὐτὴν ἐν αὐτοῖς. ⁵καὶ ἐποίησεν τὸ
ἰλαστήριον ἐπάνωθεν τῆς κιβωτοῦ ἐκ χρυσίου ⁶καὶ τοὺς δύο χερουβιμ χρυσοῦς, ⁷χερουβ ἔνα ἐπὶ τὸ
ἄκρον τοῦ ἰλαστηρίου τὸ ἐν καὶ χερουβ ἔνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τὸ δεύτερον τοῦ ἰλαστηρίου, ⁸σκιάζοντα
ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τὸ ἰλαστήριον.

⁹Καὶ ἐποίησεν τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐκ χρυσίου καθαροῦ. ¹⁰καὶ ἔχώνευσεν αὐτῇ
τέσσαρας δακτυλίους, δύο ἐπὶ τοῦ κλίτους τοῦ ἐνδός καὶ δύο ἐπὶ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου, εὔρεῖς
ὥστε αἱρεῖν τοῖς διωστῆρσιν ἐν αὐτοῖς. ¹¹καὶ τοὺς διωστῆρας τῆς κιβωτοῦ καὶ τῆς τραπέζης ἐποίησεν
καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ. ¹²καὶ ἐποίησεν τὰ σκεύη τῆς τραπέζης, τά τε τρύβλια καὶ τὰς
θυίσκας καὶ τοὺς κυάθους καὶ τὰ σπονδεῖα, ἐν οἷς σπείσει ἐν αὐτοῖς, χρυσᾶ.

¹³Καὶ ἐποίησεν τὴν λυχνίαν, ἣ φωτίζει, χρυσῆν, στερεὰν τὸν καυλόν, ¹⁴καὶ τοὺς καλαμίσκους ἔξ
ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῆς. ¹⁵ἐκ τῶν καλαμίσκων αὐτῆς οἱ βλαστοὶ ἔξεχοντες, τρεῖς ἐκ τούτου καὶ
τρεῖς ἐκ τούτου, ἔξισούμενοι ἀλλήλοις. ¹⁶καὶ τὰ λαμπαδεῖα αὐτῶν, ἢ ἐστιν ἐπὶ τῶν ἄκρων, καρυωτὰ
ἔξ αὐτῶν· καὶ τὰ ἐνθέμια ἔξ αὐτῶν, ἵνα ὥσιν ἐπ' αὐτῶν οἱ λύχνοι, καὶ τὸ ἐνθέμιον τὸ ἔβδομον ἀπ'

ἄκρου τοῦ λαμπαδείου ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀνωθεν, στερεὸν δὲλον χρυσοῦν· ¹⁷καὶ ἐπτὰ λύχνους ἐπ' αὐτῆς χρυσοῦς καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς χρυσᾶς καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῶν χρυσᾶς.

¹⁸Οὗτος περιηργύρωσεν τοὺς στύλους καὶ ἔχωνευσεν τῷ στύλῳ δακτυλίους χρυσοῦς καὶ ἔχρυσωσεν τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ καὶ κατεχρύσωσεν τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος χρυσίῳ καὶ ἐποίησεν τὰς ἀγκύλας χρυσᾶς. ¹⁹Οὗτος ἐποίησεν καὶ τοὺς κρίκους τῆς σκηνῆς χρυσοῦς καὶ τοὺς κρίκους τῆς αὐλῆς καὶ κρίκους εἰς τὸ ἐκτείνειν τὸ κατακάλυμμα ἀνωθεν χαλκοῦς. ²⁰Οὗτος ἔχωνευσεν τὰς κεφαλίδας τὰς ἀργυρᾶς τῆς σκηνῆς καὶ τὰς κεφαλίδας τὰς χαλκᾶς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς καὶ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς καὶ ἀγκύλας ἐποίησεν τοῖς στύλοις ἀργυρᾶς ἐπὶ τῶν στύλων· οὗτος περιηργύρωσεν αὐτάς. ²¹Οὗτος ἐποίησεν καὶ τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς χαλκοῦς. ²²Οὗτος ἐποίησεν τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἐκ τῶν πυρείων τῶν χαλκῶν, ἢ ἵσαν τοῖς ἀνδράσιν τοῖς καταστασιάσασι μετὰ τῆς Κορε συναγωγῆς. ²³Οὗτος ἐποίησεν πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ καὶ τὴν βάσιν καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς κρεάγρας χαλκᾶς. ²⁴Οὗτος ἐποίησεν τῷ θυσιαστηρίῳ παράθεμα, ἔργον δικτυωτόν, κάτωθεν τοῦ πυρείου ὑπὸ αὐτὸῦ ἔως τοῦ ἡμίσους αὐτοῦ καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ τέσσαρας δακτυλίους ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν τοῦ παραθέματος τοῦ θυσιαστηρίου χαλκοῦς, τοῖς μοχλοῖς εὔρεις ὥστε αἴρειν τὸ θυσιαστήριον ἐν αὐτοῖς. ²⁵Οὗτος ἐποίησεν τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως τὸ ἄγιον καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος, καθαρὸν ἔργον μυρεψοῦ. ²⁶Οὗτος ἐποίησεν τὸν λουτῆρα χαλκοῦν καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ χαλκῆν ἐκ τῶν κατόπτρων τῶν νηστευσασῶν, αἵ ἐνήστευσαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν ἣ ἡμέρᾳ ἐπηξεν αὐτήν. ²⁷Καὶ ἐποίησεν τὸν λουτῆρα, ἵνα νίπτωνται ἐξ αὐτοῦ Μωυσῆς καὶ Ααρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας. εἰσπορευομένων αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἢ ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, ἐνίπτοντο ἐξ αὐτοῦ, καθάπερ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

39 ¹Πᾶν τὸ χρυσίον, ὃ κατειργάσθη εἰς τὰ ἔργα κατὰ πᾶσαν τὴν ἔργασίαν τῶν ἀγίων, ἐγένετο χρυσίον τοῦ τῆς ἀπαρχῆς ἐννέα καὶ εἴκοσι τάλαντα καὶ ἐπτακόσιοι εἴκοσι σίκλοι κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον. ²καὶ ἀργυρίου ἀφαίρεμα παρὰ τῶν ἐπεσκεμμένων ἀνδρῶν τῆς συναγωγῆς ἐκατὸν τάλαντα καὶ χίλιοι ἐπτακόσιοι ἐβδομήκοντα πέντε σίκλοι, ³δραχμὴ μία τῇ κεφαλῇ τὸ ἡμίσου τοῦ σίκλου κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον, πᾶς ὁ παραπορευόμενος τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἴκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰς τὰς ἔξηκοντα μυριάδας καὶ τρισχίλιοι πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. ⁴καὶ ἐγενήθη τὰ ἐκατὸν τάλαντα τοῦ ἀργυρίου εἰς τὴν χώνευσιν τῶν ἐκατὸν κεφαλίδων τῆς σκηνῆς καὶ εἰς τὰς κεφαλίδας τοῦ καταπετάσματος, ἐκατὸν κεφαλίδες εἰς τὰ ἐκατὸν τάλαντα, τάλαντον τῇ κεφαλίδι. ⁵καὶ τοὺς χιλίους ἐπτακοσίους ἐβδομήκοντα πέντε σίκλους ἐποίησαν εἰς τὰς ἀγκύλας τοῖς στύλοις, καὶ κατεχρύσωσεν τὰς κεφαλίδας αὐτῶν καὶ κατεκόσμησεν αὐτούς. ⁶καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀφαιρέματος ἐβδομήκοντα τάλαντα καὶ χίλιοι πεντακόσιοι σίκλοι. ⁷καὶ ἐποίησεν ἐξ αὐτοῦ τὰς βάσεις τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ⁸καὶ τὰς βάσεις τῆς αὐλῆς κύκλῳ καὶ τὰς βάσεις τῆς πύλης τῆς αὐλῆς καὶ τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ ⁹καὶ τὸ παράθεμα τὸ χαλκοῦν τοῦ θυσιαστηρίου

καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁰καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν.

¹¹Τὸ δὲ λοιπὸν χρυσίον τοῦ ἀφαιρέματος ἐποίησαν σκεύη εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐτοῖς ἔναντι κυρίου. ¹²καὶ τὴν καταλειφθεῖσαν ὑάκινθον καὶ πορφύραν καὶ τὸ κόκκινον ἐποίησαν στολὰς λειτουργικὰς Ααρων ὥστε λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἄγιῳ.

¹³Καὶ ἤνεγκαν τὰς στολὰς πρὸς Μωυσῆν καὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς καὶ τὰς βάσεις καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς καὶ τοὺς στύλους ¹⁴καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης καὶ τοὺς διωστῆρας αὐτῆς ¹⁵καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως καὶ τὸ θυμιάμα τῆς συνθέσεως ¹⁶καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, λύχνους τῆς καύσεως, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτὸς ¹⁷καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως καὶ πάντα τὰ αὐτῆς σκεύη καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς προκειμένους ¹⁸καὶ τὰς στολὰς τοῦ ἄγιου, αἵ εἰσιν Ααρων, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς τὴν ἱερατείαν ¹⁹καὶ τὰ ἴστια τῆς αὐλῆς καὶ τοὺς στύλους καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς καὶ τῆς πύλης τῆς αὐλῆς καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα αὐτῆς ²⁰καὶ τὰς διφθέρας δέρματα κριῶν ἡρυθροδανωμένα καὶ τὰ καλύμματα δέρματα ὑακίνθινα καὶ τῶν λοιπῶν τὰ ἐπικαλύμματα ²¹καὶ τοὺς πασσάλους καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ εἰς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ²²ὅσα συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πᾶσαν τὴν ἀποσκευήν. ²³καὶ εἶδεν Μωυσῆς πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἦσαν πεποιηκότες αὐτὰ ὃν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν αὐτά· καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν Μωυσῆς.

40 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου νουμηνίᾳ στήσεις τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ³καὶ θήσεις τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου καὶ σκεπάσεις τὴν κιβωτὸν τῷ καταπετάσματι ⁴καὶ εἰσοίσεις τὴν τράπεζαν καὶ προθήσεις τὴν πρόθεσιν αὐτῆς καὶ εἰσοίσεις τὴν λυχνίαν καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς ⁵καὶ θήσεις τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν εἰς τὸ θυμιᾶν ἔναντίον τῆς κιβωτοῦ καὶ ἐπιθήσεις κάλυμμα καταπετάσματος ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ⁶καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων θήσεις παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ⁸καὶ περιθήσεις τὴν σκηνὴν καὶ πάντα τὰ αὐτῆς ἀγιάσεις κύκλῳ. ⁹καὶ λήμψῃ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος καὶ χρίσεις τὴν σκηνὴν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ καὶ ἀγιάσεις αὐτὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἔσται ἁγία. ¹⁰καὶ χρίσεις τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων καὶ πάντα αὐτοῦ τὰ σκεύη καὶ ἀγιάσεις τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἁγιον τῶν ἁγίων. ¹²καὶ προσάξεις Ααρων καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ λούσεις αὐτοὺς ὕδατι ¹³καὶ ἐνδύσεις Ααρων τὰς στολὰς τὰς ἀγίας καὶ χρίσεις αὐτὸν καὶ ἀγιάσεις αὐτόν, καὶ ἱερατεύσει μοι. ¹⁴καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας ¹⁵καὶ ἀλείψεις αὐτούς, ὃν τρόπον ἥλειψας τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ ἱερατεύσουσίν μοι· καὶ ἔσται ὥστε εἴναι αὐτοῖς χρῖσμα ἱερατείας εἰς τὸν αἰῶνα εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. ¹⁶καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, οὕτως ἐποίησεν.

¹⁷Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐκπορευομένων αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου νουμηνίᾳ ἐστάθη ἡ σκηνή. ¹⁸καὶ ἐστησεν Μωυσῆς τὴν σκηνὴν καὶ ἐπέθηκεν τὰς κεφαλίδας καὶ διενέβαλεν τοὺς μοχλοὺς καὶ ἐστησεν τοὺς στύλους ¹⁹καὶ ἐξέτεινεν τὰς αὐλαίας ἐπὶ τὴν σκηνὴν καὶ ἐπέθηκεν τὸ κατακάλυμμα τῆς σκηνῆς ἐπ’ αὐτῆς ἄνωθεν, καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ. — ²⁰καὶ λαβὼν τὰ μαρτύρια ἐνέβαλεν εἰς τὴν κιβωτὸν καὶ ὑπέθηκεν τοὺς διωστῆρας ὑπὸ τὴν κιβωτὸν ²¹καὶ εἰσήνεγκεν τὴν κιβωτὸν εἰς τὴν σκηνὴν καὶ ἐπέθηκεν τὸ κατακάλυμμα τοῦ καταπετάσματος καὶ ἐσκέπασεν τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ. — ²²καὶ ἐθηκεν τὴν τράπεζαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἐπὶ τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὸ πρὸς βορρᾶν ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος τῆς σκηνῆς ²³καὶ προέθηκεν ἐπ’ αὐτῆς ἄρτους τῆς προθέσεως ἐναντὶ κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ. — ²⁴καὶ ἐθηκεν τὴν λυχνίαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου εἰς τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον ²⁵καὶ ἐπέθηκεν τοὺς λύχνους αὐτῆς ἐναντὶ κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ. — ²⁶καὶ ἐθηκεν τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος ²⁷καὶ ἐθυμίασεν ἐπ’ αὐτοῦ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καθάπερ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ. — ²⁸καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων ἐθηκεν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς ²⁹καὶ ἐστησεν τὴν αὐλὴν κύκλῳ τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ συνετέλεσεν Μωυσῆς πάντα τὰ ἔργα.

³⁴Καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ δόξης κυρίου ἐπλήσθη ἡ σκηνή. ³⁵καὶ οὐκ ἡδυνάσθη Μωυσῆς εἰσελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ὅτι ἐπεσκίαζεν ἐπ’ αὐτὴν ἡ νεφέλη καὶ δόξης κυρίου ἐπλήσθη ἡ σκηνή. ³⁶ἥνικα δ’ ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, ἀνεζεύγνυσαν οἱ γῆρασκοι Ισραὴλ σὺν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν. ³⁷εἰ δὲ μὴ ἀνέβη ἡ νεφέλη, οὐκ ἀνεζεύγνυσαν ἕως τῆς ἡμέρας, ἥς ἀνέβη ἡ νεφέλη. ³⁸νεφέλη γὰρ ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας καὶ πῦρ ἦν ἐπ’ αὐτῆς νυκτὸς ἐναντίον παντὸς Ισραὴλ ἐν πάσαις ταῖς ἀναζυγαῖς αὐτῶν.

ΛΕΓΙΤΙΚΟΝ

1 ¹Καὶ ἀνεκάλεσεν Μωυσῆν καὶ ἐλάλησεν κύριος αὐτῷ ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου λέγων
2 Λάλησον τοῖς γένεσι Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς "Ανθρωπος ἐξ ὑμῶν ἐὰν προσαγάγῃ δῶρα τῷ κυρίῳ, ἀπὸ τῶν κτηνῶν, ἀπὸ τῶν βιοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων, προσοίσετε τὰ δῶρα ὑμῶν. ³ἐὰν δὲ οὐκαύτωμα τὸ δῶρον αὐτοῦ ἐκ τῶν βιοῶν, ἀρσενὸς ἀμωμον προσάξει· πρὸς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου προσοίσει αὐτὸ δεκτὸν ἐναντίον κυρίου. ⁴καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καρπώματος, δεκτὸν αὐτῷ ἐξιλάσσασθαι περὶ αὐτοῦ. ⁵καὶ σφάξουσι τὸν μόσχον ἐναντὶ κυρίου, καὶ προσοίσουσιν οἱ γῆρασκοι Ααρων οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα καὶ προσχεοῦσιν τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ τὸ ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁶καὶ ἐκδείραντες τὸ δὲ οὐκαύτωμα μελιοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη, ⁷καὶ

ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ααρων οἱ ἱερεῖς πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ ἐπιστοιβάσουσιν ξύλα ἐπὶ τὸ πῦρ,⁸ καὶ ἐπιστοιβάσουσιν οἱ υἱοὶ Ααρων οἱ ἱερεῖς τὰ διχοτομήματα καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στέαρ ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὰ ὄντα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου,⁹ τὰ δὲ ἐγκοίλια καὶ τοὺς πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι, καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ πάντα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμά ἔστιν, θυσία, ὁσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

¹⁰ Εὰν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἀπὸ τε τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἐρίφων, εἰς ὅλοκαύτωμα, ἄρσεν ἄμωμον προσάξει αὐτὸ καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.¹¹ καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἐκ πλαγίων τοῦ θυσιαστηρίου πρὸς βορρᾶν ἔναντι κυρίου, καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ααρων οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.¹² καὶ διελοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στέαρ, καὶ ἐπιστοιβάσουσιν αὐτὰ οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου.¹³ καὶ τὰ ἐγκοίλια καὶ τοὺς πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι, καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς τὰ πάντα καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμά ἔστιν, θυσία, ὁσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

¹⁴ Εὰν δὲ ἀπὸ τῶν πετειῶν κάρπωμα προσφέρῃς δῶρον τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει ἀπὸ τῶν τρυγόνων ἢ ἀπὸ τῶν περιστερῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ.¹⁵ καὶ προσοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸ θυσιαστήριον καὶ ἀποκνίσει τὴν κεφαλήν, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ στραγγιεῖ τὸ αἷμα πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου.¹⁶ καὶ ἀφελεῖ τὸν πρόλοβον σὺν τοῖς πτεροῖς καὶ ἐκβαλεῖ αὐτὸ παρὰ τὸ θυσιαστήριον κατὰ ἀνατολὰς εἰς τὸν τόπον τῆς σποδοῦ.¹⁷ καὶ ἐκκλάσει αὐτὸ ἐκ τῶν πτερύγων καὶ οὐ διελεῖ, καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρός· κάρπωμά ἔστιν, θυσία, ὁσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

Ζ ¹ Εὰν δὲ ψυχὴ προσφέρῃ δῶρον θυσίαν τῷ κυρίῳ, σεμίδαλις ἔσται τὸ δῶρον αὐτοῦ, καὶ ἐπιχεεῖ ἐπ’ αὐτὸ ἔλαιον καὶ ἐπιθήσει ἐπ’ αὐτὸ λίβανον· θυσία ἔστιν.² καὶ οἴσει πρὸς τοὺς υἱοὺς Ααρων τοὺς ἱερεῖς, καὶ δραξάμενος ἀπ’ αὐτῆς πλήρη τὴν δράκα ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως σὺν τῷ ἔλαιώ καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· θυσία, ὁσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.³ καὶ τὸ λοιπὸν ἀπὸ τῆς θυσίας Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· ἄγιον τῶν ἀγίων ἀπὸ τῶν θυσιῶν κυρίου. — ⁴ Εὰν δὲ προσφέρῃ δῶρον θυσίαν πεπεμένην ἐν κλιβάνῳ, δῶρον κυρίῳ ἐκ σεμιδάλεως, ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἔλαιώ καὶ λάγανα ἀζύμα διακεχρισμένα ἐν ἔλαιώ. — ⁵ Εὰν δὲ θυσία ἀπὸ τηγάνου τὸ δῶρόν σου, σεμίδαλις πεφυραμένη ἐν ἔλαιώ, ἀζύμα ἔσται.⁶ καὶ διαθρύψεις αὐτὰ κλάσματα καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ’ αὐτὰ ἔλαιον· θυσία ἔστιν κυρίῳ. — ⁷ Εὰν δὲ θυσία ἀπὸ τούτων, τῷ κυρίῳ· καὶ προσοίσει πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προσεγγίσας πρὸς τὸ θυσιαστήριον ἀφελεῖ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμα, ὁσμὴ εὐωδίας κυρίῳ.¹⁰ τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τῆς θυσίας Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· ἄγια τῶν ἀγίων ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου.

¹¹Πᾶσαν θυσίαν, ἥν ἀν προσφέρητε κυρίω, οὐ ποιήσετε ζυμωτόν· πᾶσαν γὰρ ζύμην καὶ πᾶν μέλι,
οὐ προσοίσετε ἀπ' αὐτοῦ καρπῶσαι κυρίω. ¹²δῶρον ἀπαρχῆς προσοίσετε αὐτὰ κυρίω, ἐπὶ δὲ τὸ
θυσιαστήριον οὐκ ἀναβιβασθήσεται εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίω. ¹³καὶ πᾶν δῶρον θυσίας ὑμῶν ἀλὶ¹
ἀλισθήσεται· οὐ διαπαύσετε ἄλα διαθήκης κυρίου ἀπὸ θυσιασμάτων ὑμῶν, ἐπὶ παντὸς δώρου ὑμῶν
προσοίσετε κυρίω τῷ θεῷ ὑμῶν ἄλας. — ¹⁴Ἐὰν δὲ προσφέρῃς θυσίαν πρωτογενημάτων τῷ κυρίῳ, νέα
πεφρυγμένα χῖδρα ἐρεικτὰ τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσεις τὴν θυσίαν τῶν πρωτογενημάτων ¹⁵καὶ ἐπιχεῖς
ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτὴν λίβανον· θυσία ἐστίν. ¹⁶καὶ ἀνοίσει ὁ Ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον
αὐτῆς ἀπὸ τῶν χίδρων σὺν τῷ ἔλαιῳ καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς· κάρπωμά ἐστιν κυρίῳ.

3 ¹Ἐὰν δὲ θυσία σωτηρίου τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἐὰν μὲν ἐκ τῶν βιῶν αὐτοῦ προσαγάγῃ,
ἐάν τε ἄρσεν ἐάν τε θῆλυ, ἄμωμον προσάξει αὐτὸν ἐναντίον κυρίου. ²καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν
κεφαλὴν τοῦ δώρου καὶ σφάξει αὐτὸν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ προσχεοῦσιν οἱ
υἱοὶ Ααρων οἱ Ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων κύκλῳ. ³καὶ προσάξουσιν ἀπὸ
τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα κυρίῳ, τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν καὶ πᾶν τὸ στέαρ
τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας ⁴καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων καὶ τὸν λοβὸν
τὸν ἐπὶ τοῦ ἡπατος (σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ), ⁵καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ οἱ υἱοὶ Ααρων οἱ Ἱερεῖς ἐπὶ τὸ
θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ὀλοκαυτώματα ἐπὶ τὰ ἔλατα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου· κάρπωμα,
ὁσμὴ εὐωδίας κυρίῳ.

⁶Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ, θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ, ἄρσεν ἡ θῆλυ, ἄμωμον
προσοίσει αὐτό. ⁷Ἐὰν ἄρνα προσαγάγῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, προσάξει αὐτὸν ἐναντίον κυρίου ⁸καὶ ἐπιθήσει
τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου αὐτοῦ καὶ σφάξει αὐτὸν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
μαρτυρίου, καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ααρων οἱ Ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ⁹καὶ
προσοίσει ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα τῷ θεῷ, τὸ στέαρ καὶ τὴν ὁσφὺν ἄμωμον (σὺν ταῖς
ψόαις περιελεῖ αὐτό) καὶ τὸ στέαρ τῆς κοιλίας ¹⁰καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ'
αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἡπατος (σὺν τοῖς νεφροῖς περιελών) ¹¹ἀνοίσει ὁ
ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· ὁσμὴ εὐωδίας, κάρπωμα κυρίῳ.

¹²Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν αἰγῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ, καὶ προσάξει ἐναντίον κυρίου ¹³καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ σφάξουσιν αὐτὸν ἐναντίον κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
μαρτυρίου, καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ααρων οἱ Ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ¹⁴καὶ ἀνοίσει
ἐπ' αὐτοῦ κάρπωμα κυρίῳ, τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς
κοιλίας ¹⁵καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων καὶ τὸν
λοβὸν τοῦ ἡπατος (σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ), ¹⁶καὶ ἀνοίσει ὁ Ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμα,
ὁσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. πᾶν τὸ στέαρ τῷ κυρίῳ. ¹⁷νόμιμον εἰς τὸν αἰῶνα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν
πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν· πᾶν στέαρ καὶ πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε.

4 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Λάλησον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ λέγων Ψυχὴ ἡὰν ἀμάρτη ἔναντι κυρίου ἀκουσίως ἀπὸ τῶν προσταγμάτων κυρίου, ὃν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ ποιήσῃ ἐν τι ἀπ’ αὐτῶν. ³Ἐὰν μὲν ὁ ἀρχιερεὺς ὁ κεχρισμένος ἀμάρτη τοῦ τὸν λαὸν ἀμαρτεῖν, καὶ προσάξει περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ, ἦς ἡμαρτεῖν, μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον τῷ κυρίῳ περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ. ⁴καὶ προσάξει τὸν μόσχον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι κυρίου καὶ σφάξει τὸν μόσχον ἐνώπιον κυρίου. ⁵καὶ λαβὼν ὁ ἵερεὺς ὁ χριστὸς ὁ τετελειωμένος τὰς χεῖρας ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου καὶ εἰσοίσει αὐτὸ ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. ⁶καὶ βάψει ὁ ἵερεὺς τὸν δάκτυλον εἰς τὸ αἷμα καὶ προσρανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπτάκις ἔναντι κυρίου κατὰ τὸ καταπέτασμα τὸ ἄγιον. ⁷καὶ ἐπιθήσει ὁ ἵερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος τῆς συνθέσεως τοῦ ἐναντίον κυρίου, ὃ ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ πᾶν τὸ αἷμα τοῦ μόσχου ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων, ὃ ἐστιν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁸καὶ πᾶν τὸ στέαρ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἀμαρτίας περιελεῖ ἀπ’ αὐτοῦ, τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων ⁹καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ’ αὐτῶν, ὃ ἐστιν ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος (σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ αὐτό), ¹⁰ὅν τρόπον ἀφαιρεῖται ἀπὸ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, καὶ ἀνοίσει ὁ ἵερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς καρπώσεως. ¹¹καὶ τὸ δέρμα τοῦ μόσχου καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν σάρκα σὺν τῇ κεφαλῇ καὶ τοῖς ἀκρωτηρίοις καὶ τῇ κοιλίᾳ καὶ τῇ κόπρῳ ¹²καὶ ἐξοίσουσιν ὅλον τὸν μόσχον ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν, οὕτω ἐκχεοῦσιν τὴν σποδιάν, καὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν ἐπὶ ξύλων ἐν πυρί. ἐπὶ τῆς ἐκχύσεως τῆς σποδιᾶς καυθήσεται.

¹³Ἐὰν δὲ πᾶσα συναγωγὴ Ισραὴλ ἀγνοήσῃ ἀκουσίως καὶ λάθη ρῆμα ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς καὶ ποιήσωσιν μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ἢ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσωσιν, ¹⁴καὶ γνωσθῇ αὐτοῖς ἡ ἀμαρτία, ἣν ἡμαρτον ἐν αὐτῇ, καὶ προσάξει ἡ συναγωγὴ μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον περὶ τῆς ἀμαρτίας καὶ προσάξει αὐτὸν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁵καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι κυρίου καὶ σφάξουσιν τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου. ¹⁶καὶ εἰσοίσει ὁ ἵερεὺς ὁ χριστὸς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου καὶ ῥανεῖ ἐπτάκις ἔναντι κυρίου κατενώπιον τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἄγιου. ¹⁷καὶ βάψει ὁ ἵερεὺς τὸν δάκτυλον ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπιθήσει ὁ ἵερεὺς ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιάματων τῆς συνθέσεως, ὃ ἐστιν ἐνώπιον κυρίου, ὃ ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ τὸ πᾶν αἷμα ἐκχεεῖ πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν καρπώσεων τῶν πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁸καὶ τὸ πᾶν στέαρ περιελεῖ ἀπ’ αὐτοῦ καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ¹⁹καὶ ποιήσει τὸν μόσχον ὃν τρόπον ἐποίησεν τὸν μόσχον τὸν τῆς ἀμαρτίας, οὕτως ποιηθήσεται· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῶν ὁ ἵερεὺς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς ἡ ἀμαρτία. ²⁰καὶ ἐξοίσουσιν τὸν μόσχον ὅλον ἔξω τῆς παρεμβολῆς καὶ

κατακαύσουσιν τὸν μόσχον, δὲν τρόπον κατέκαυσαν τὸν μόσχον τὸν πρότερον. ἀμαρτία συναγωγῆς ἐστιν.

²²Ἐὰν δὲ ὁ ἄρχων ἀμάρτη καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, ἢ οὐ ποιηθήσεται, ἀκουσίως καὶ ἀμάρτη καὶ πλημμελήσῃ, ²³καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἀμαρτία, ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον αὐτοῦ χίμαρον ἐξ αἰγῶν, ἀρσεν ἀμωμον. ²⁴καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου, καὶ σφάξουσιν αὐτὸν ἐν τόπῳ, οὗ σφάζουσιν τὰ δλοκαυτώματα ἐνώπιον κυρίου· ἀμαρτία ἐστίν. ²⁵καὶ ἐπιθήσει ὁ ἵερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἀμαρτίας τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν δλοκαυτωμάτων· καὶ τὸ πᾶν αἷμα αὐτοῦ ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν δλοκαυτωμάτων. ²⁶καὶ τὸ πᾶν στέαρ αὐτοῦ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὥσπερ τὸ στέαρ θυσίας σωτηρίου. καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἵερεὺς ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

²⁷Ἐὰν δὲ ψυχὴ μία ἀμάρτη ἀκουσίως ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς ἐν τῷ ποιῆσαι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ἢ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσῃ, ²⁸καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἀμαρτία, ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ οἴσει χίμαιραν ἐξ αἰγῶν, θήλειαν ἀμωμον, οἴσει περὶ τῆς ἀμαρτίας, ἡς ἥμαρτεν. ²⁹καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀμαρτήματος αὐτοῦ, καὶ σφάξουσιν τὴν χίμαιραν τὴν τῆς ἀμαρτίας ἐν τόπῳ, οὗ σφάζουσιν τὰ δλοκαυτώματα. ³⁰καὶ λήμψεται ὁ ἵερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς τῷ δακτύλῳ καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν δλοκαυτωμάτων· καὶ πᾶν τὸ αἷμα αὐτῆς ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. ³¹καὶ πᾶν τὸ στέαρ περιελεῖ, δὲν τρόπον περιαρεῖται στέαρ ἀπὸ θυσίας σωτηρίου, καὶ ἀνοίσει ὁ ἵερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰς ὅσμην εὐωδίας κυρίῳ. καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἵερεὺς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. — ³²Ἐὰν δὲ πρόβατον προσενέγκῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ εἰς ἀμαρτίαν, θῆλυ ἀμωμον προσοίσει αὐτό. ³³καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ τῆς ἀμαρτίας, καὶ σφάξουσιν αὐτὸν ἐν τόπῳ, οὗ σφάζουσιν τὰ δλοκαυτώματα. ³⁴καὶ λαβὼν ὁ ἵερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἀμαρτίας τῷ δακτύλῳ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῆς δλοκαυτώσεως· καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ αἷμα ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῆς δλοκαυτώσεως. ³⁵καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ στέαρ περιελεῖ, δὲν τρόπον περιαρεῖται στέαρ προβάτου ἐκ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, καὶ ἐπιθήσει αὐτὸν ὁ ἵερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὸ δλοκαύτωμα κυρίου. καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἵερεὺς περὶ τῆς ἀμαρτίας, ἡς ἥμαρτεν, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

⁵ ¹Ἐὰν δὲ ψυχὴ ἀμάρτη καὶ ἀκούσῃ φωνὴν ὄρκισμοῦ καὶ οὕτος μάρτυς (ἢ ἑώρακεν ἢ σύνοιδεν), ἐὰν μὴ ἀπαγγείλῃ, λήμψεται τὴν ἀμαρτίαν. ²ἢ ψυχή, ἢτις ἐὰν ἄψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ θνητιμαίου ἢ θηριαλάτου ἀκαθάρτου ἢ τῶν θνητιμαίων ἢ τῶν βδελυγμάτων τῶν ἀκαθάρτων ἢ τῶν θνητιμαίων κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, ³ἢ ἄψηται ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας αὐτοῦ, ἡς ἀν ἄψάμενος μιανθῇ, καὶ ἔλαθεν αὐτόν, μετὰ τοῦτο δὲ γνῶ καὶ πλημμελήσῃ, ⁴ἢ ψυχή, ἢ ἀν ὄμόσῃ διαστέλλουσα τοῖς χείλεσιν κακοποιῆσαι ἢ καλῶς ποιῆσαι κατὰ πάντα, ὅσα ἐὰν διαστείλῃ ὁ ἄνθρωπος μεθ' ὅρκου, καὶ λάθη αὐτὸν πρὸ ὄφθαλμῶν, καὶ οὕτος γνῶ καὶ

ἀμάρτη ἐν τι τούτων, ⁵καὶ ἔξαγορεύσει τὴν ἀμαρτίαν περὶ ὃν ἡμάρτηκεν κατ' αὐτῆς, ⁶καὶ οἴσει περὶ ὃν ἐπλημμέλησεν κυρίῳ, περὶ τῆς ἀμαρτίας, ἦς ἡμαρτεν, θῆλυ ἀπὸ τῶν προβάτων, ἀμνάδα ἥ χίμαιραν ἔξ αἰγῶν, περὶ ἀμαρτίας· καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ, ἦς ἡμαρτεν, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἥ ἀμαρτία.

⁷Ἐὰν δὲ μὴ ἵσχύσῃ ἥ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ίκανὸν εἰς τὸ πρόβατον, οἴσει περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ, ἦς ἡμαρτεν, δύο τρυγόνας ἥ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν κυρίῳ, ἕνα περὶ ἀμαρτίας καὶ ἕνα εἰς ὅλοκαύτωμα. ⁸καὶ οἴσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προσάξει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας πρότερον· καὶ ἀποκνίσει ὁ ἱερεὺς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σφονδύλου καὶ οὐ διελεῖ. ⁹καὶ φανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ περὶ τῆς ἀμαρτίας ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ θυσιαστηρίου, τὸ δὲ κατάλοιπον τοῦ αἵματος καταστραγγιεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου· ἀμαρτίας γάρ ἐστιν. ¹⁰καὶ τὸ δεύτερον ποιήσει ὅλοκαύτωμα, ὡς καθήκει. καὶ ἔξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ, ἦς ἡμαρτεν, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. — ¹¹ἐὰν δὲ μὴ εύρισκῃ αὐτοῦ ἥ χεὶρ ζεῦγος τρυγόνων ἥ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ οὓς ἡμαρτεν, τὸ δέκατον τοῦ οιφι σεμιδαλιν περὶ ἀμαρτίας· οὐκ ἐπιχεεῖ ἐπ’ αὐτὸ ἔλαιον οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ’ αὐτὸ λίβανον, ὅτι περὶ ἀμαρτίας ἐστίν. ¹²καὶ οἴσει αὐτὸ πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ δραξάμενος ὁ ἱερεὺς ἀπ’ αὐτῆς πλήρη τὴν δράκα, τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὅλοκαυτωμάτων κυρίῳ· ἀμαρτία ἐστίν. ¹³καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ, ἦς ἡμαρτεν, ἐφ’ ἑνὸς τούτων, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔσται τῷ ἱερεῖ ὡς ἥ θυσία τῆς σεμιδάλεως.

¹⁴Καὶ ἔλαλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁵Ψυχὴ ἐὰν λάθῃ αὐτὸν λήθη καὶ ἀμάρτη ἀκουσίως ἀπὸ τῶν ἀγίων κυρίου, καὶ οἴσει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ κυρίῳ κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων τιμῆς ἀργυρίου σίκλων, τῷ σίκλῳ τῶν ἀγίων, περὶ οὓς ἐπλημμέλησεν. ¹⁶καὶ ὁ ἡμαρτεν ἀπὸ τῶν ἀγίων, ἀποτείσαι αὐτὸ καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει ἐπ’ αὐτὸ καὶ δώσει αὐτὸ τῷ ἱερεῖ· καὶ ὁ ἱερεὺς ἔξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

¹⁷Καὶ ἡ ψυχὴ, ἥ ἀν ἀμάρτη καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ὃν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ οὐκ ἔγνω καὶ πλημμελήσῃ καὶ λάβῃ τὴν ἀμαρτίαν, ¹⁸καὶ οἴσει κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων τιμῆς ἀργυρίου εἰς πλημμελείαν πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀγνοίας αὐτοῦ, ἦς ἡγνόησεν καὶ αὐτὸς οὐκ ἤδει, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. ¹⁹ἐπλημμέλησεν γὰρ πλημμελησιν ἔναντι κυρίου.

²⁰Καὶ ἔλαλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²¹Ψυχὴ ἐὰν ἀμάρτη καὶ παριδὼν παρίδῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου καὶ ψεύσηται τὰ πρὸς τὸν πλησίον ἐν παραθήκῃ ἥ περὶ κοινωνίας ἥ περὶ ἀρπαγῆς ἥ ἡδίκησέν τι τὸν πλησίον ²²ἥ εὔρεν ἀπώλειαν καὶ ψεύσηται περὶ αὐτῆς καὶ ὀμόσῃ ἀδίκως περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων, ὃν ἐὰν ποιήσῃ ὁ ἄνθρωπος ὥστε ἀμαρτεῖν ἐν τούτοις, ²³καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν ἀμάρτη καὶ πλημμελήσῃ, καὶ ἀποδῷ τὸ ἀρπαγμα, ὁ ἡρπασεν, ἥ τὸ ἀδίκημα, ὁ ἡδίκησεν, ἥ τὴν παραθήκην, ἥτις παρετέθη αὐτῷ, ἥ τὴν ἀπώλειαν, ἥν εὔρεν, ²⁴ἀπὸ παντὸς πράγματος, οὓς ὄμοσεν περὶ αὐτοῦ ἀδίκως,

καὶ ἀποτείσει αὐτὸ τὸ κεφάλαιον καὶ τὸ πέμπτον προσθήσει ἐπ' αὐτό· τίνος ἐστίν, αὐτῷ ἀποδώσει ἡ ἡμέρᾳ ἐλεγχθῆ. ²⁵καὶ τῆς πλημμελείας αὐτοῦ οἶσει τῷ κυρίῳ ἀπὸ τῶν προβάτων ἄμωμον τιμῆς εἰς ὁ ἐπλημμέλησεν αὐτῷ. ²⁶καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων, ὃν ἐποίησεν καὶ ἐπλημμέλησεν αὐτῷ.

6 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Ἐντειλαὶ Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων Οὕτος ὁ νόμος τῆς ὀλοκαυτώσεως· αὐτὴ ἡ ὀλοκαύτωσις ἐπὶ τῆς καύσεως αὐτῆς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ὅλην τὴν νύκτα ἔως τὸ πρωί, καὶ τὸ πῦρ τοῦ θυσιαστηρίου καυθήσεται ἐπ' αὐτοῦ, οὐ σβεσθήσεται. ³καὶ ἐνδύσεται ὁ ἱερεὺς χιτῶνα λινοῦν καὶ περισκελὲς λινοῦν ἐνδύσεται περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἀφελεῖ τὴν κατακάρπωσιν, ἣν ἀν καταναλώσῃ τὸ πῦρ τὴν ὀλοκαύτωσιν, ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ παραθήσει αὐτὸ ἔχόμενον τοῦ θυσιαστηρίου. ⁴καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ ἐνδύσεται στολὴν ἄλλην καὶ ἔξοισει τὴν κατακάρπωσιν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν. ⁵καὶ πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστηρίον καυθήσεται ἀπ' αὐτοῦ καὶ οὐ σβεσθήσεται, καὶ καύσει ὁ ἱερεὺς ἐπ' αὐτὸ ἔχοντα τὸ πρωὶ καὶ στοιβάσει ἐπ' αὐτοῦ τὴν ὀλοκαύτωσιν καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ τὸ στέαρ τοῦ σωτηρίου. ⁶καὶ πῦρ διὰ παντὸς καυθήσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστηρίον, οὐ σβεσθήσεται.

⁷Οὕτος ὁ νόμος τῆς θυσίας, ἣν προσάξουσιν αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ααρων ἔναντι κυρίου ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου. ⁸καὶ ἀφελεῖ ἀπ' αὐτοῦ τῇ δρακὶ ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως τῆς θυσίας σὺν τῷ ἐλαίῳ αὐτῆς καὶ σὺν τῷ λιβάνῳ αὐτῆς τὰ ὄντα ἐπὶ τῆς θυσίας καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστηρίον κάρπωμα· ὁσμὴ εὐωδίας, τὸ μνημόσυνον αὐτῆς τῷ κυρίῳ. ⁹τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπ' αὐτῆς ἔδεται Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. ἄζυμα βρωθήσεται ἐν τόπῳ ἀγίῳ, ἐν αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔδονται αὐτήν. ¹⁰οὐ πεφθήσεται ἄζυμωμένη· μερίδα αὐτὴν ἔδωκα αὐτοῖς ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου· ἄγια ἀγίων ὥσπερ τὸ τῆς ἀμαρτίας καὶ ὥσπερ τὸ τῆς πλημμελείας. ¹¹πᾶν ἀρσενικὸν τῶν ἱερέων ἔδονται αὐτήν. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. πᾶς, ὃς ἐὰν ἄψηται αὐτῶν, ἄγιασθήσεται.

¹²Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹³Τοῦτο τὸ δῶρον Ααρων καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὁ προσοίσουσιν κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἢ ἀν χρίσης αὐτόν· τὸ δέκατον τοῦ οιφί σεμιδάλεως εἰς θυσίαν διὰ παντός, τὸ ἥμισυ αὐτῆς τὸ πρωὶ καὶ τὸ ἥμισυ αὐτῆς τὸ δειλινόν. ¹⁴ἐπὶ τηγάνου ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται, πεφυραμένην οἵσει αὐτήν, ἐλικτά, θυσίαν ἐκ κλασμάτων, θυσίαν ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ¹⁵οἱ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ποιήσει αὐτήν· νόμος αἰώνιος, ἀπαν ἐπιτελεσθήσεται. ¹⁶καὶ πᾶσα θυσία ἱερέως ὀλόκαυτος ἔσται καὶ οὐ βρωθήσεται.

¹⁷Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁸Λάλησον Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων Οὕτος ὁ νόμος τῆς ἀμαρτίας· ἐν τόπῳ, οῦ σφάζουσιν τὸ ὀλοκαύτωμα, σφάξουσιν τὰ περὶ τῆς ἀμαρτίας ἔναντι κυρίου· ἄγια ἀγίων ἔστιν. ¹⁹οἱ ἱερεὺς ὁ ἀναφέρων αὐτὴν ἔδεται αὐτήν· ἐν τόπῳ ἀγίῳ βρωθήσεται, ἐν αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ²⁰πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν κρεῶν αὐτῆς ἄγιασθήσεται· καὶ ὁ ἐὰν ἐπιτραπεισθῇ ἀπὸ τοῦ αἴματος αὐτῆς ἐπὶ τὸ ἴμάτιον, ὃ ἐὰν ῥαντισθῇ ἐπ' αὐτὸ πλυθήσεται

ἐν τόπῳ ἀγίῳ. ²¹καὶ σκεῦος ὁστράκινον, οὗ ἐὰν ἐψηθῇ ἐν αὐτῷ, συντριβήσεται· ἐὰν δὲ ἐν σκεύει χαλκῷ ἐψηθῇ, ἔκτριψει αὐτὸν καὶ ἐκκλύσει ὕδατι. ²²πᾶς ἄρσην ἐν τοῖς ἱερεῦσιν φάγεται αὐτά· ἄγια ἀγίων ἐστὶν κυρίου. ²³καὶ πάντα τὰ περὶ τῆς ἀμαρτίας, ὃν ἐὰν εἰσενεχθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἀγίῳ, οὐ βρωθήσεται· ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.

7 ¹Καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ κριοῦ τοῦ περὶ τῆς πλημμελείας· ἄγια ἀγίων ἐστίν. ²ἐν τόπῳ, οὗ σφάζουσιν τὸ ὄλοκαύτωμα, σφάζουσιν τὸν κριὸν τῆς πλημμελείας ἔναντι κυρίου, καὶ τὸ αἷμα προσχεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ. ³καὶ πᾶν τὸ στέαρ αὐτοῦ προσοίσει ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τὴν ὁσφὺν καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων ⁴καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος (σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ αὐτά), ⁵καὶ ἀνοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα τῷ κυρίῳ· περὶ πλημμελείας ἐστίν. ⁶πᾶς ἄρσην ἐκ τῶν ἱερέων ἔδεται αὐτά, ἐν τόπῳ ἀγίῳ ἔδονται αὐτά· ἄγια ἀγίων ἐστίν. ⁷ώσπερ τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας, οὕτω καὶ τὸ τῆς πλημμελείας, νόμος εἰς αὐτῶν· ὁ ἱερεὺς, ὅστις ἐξιλάσεται ἐν αὐτῷ, αὐτῷ ἔσται. ⁸καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ προσάγων ὄλοκαύτωμα ἀνθρώπου, τὸ δέρμα τῆς ὄλοκαυτώσεως, ἣς αὐτὸς προσφέρει, αὐτῷ ἔσται. ⁹καὶ πᾶσα θυσία, ἥτις ποιηθήσεται ἐν τῷ κλιβάνῳ, καὶ πᾶσα, ἥτις ποιηθήσεται ἐπ' ἐσχάρᾳ ἢ ἐπὶ τηγάνου, τοῦ ἱερέως τοῦ προσφέροντος αὐτήν, αὐτῷ ἔσται. ¹⁰καὶ πᾶσα θυσία ἀναπεποιημένη ἐν ἑλαίῳ καὶ μὴ ἀναπεποιημένη πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ααρων ἔσται, ἐκάστῳ τὸ ἵσον.

11 Οὕτος ὁ νόμος θυσίας σωτηρίου, ἣν προσοίσουσιν κυρίῳ. ¹²ἐὰν μὲν περὶ αἰνέσεως προσφέρῃ αὐτήν, καὶ προσοίσει ἐπὶ τῆς θυσίας τῆς αἰνέσεως ἄρτους ἐκ σεμιδάλεως ἀναπεποιημένους ἐν ἑλαίῳ, λάγανα ἄζυμα διακεχρισμένα ἐν ἑλαίῳ καὶ σεμίδαλιν πεφυραμένην ἐν ἑλαίῳ. ¹³ἐπ' ἄρτοις ζυμίταις προσοίσει τὰ δῶρα αὐτοῦ ἐπὶ θυσίᾳ αἰνέσεως σωτηρίου. ¹⁴καὶ προσάξει ἐν ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτοῦ ἀφαίρεμα κυρίῳ· τῷ ἱερεῖ τῷ προσχέοντι τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου, αὐτῷ ἔσται. ¹⁵καὶ τὰ κρέα θυσίας αἰνέσεως σωτηρίου αὐτῷ ἔσται καὶ ἐν ἣ ἡμέρᾳ δωρεῖται, βρωθήσεται· οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωί. ¹⁶καὶ εὐχή, ἣ ἐκούσιον θυσιάζῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, ἣ ἀν ἡμέρᾳ προσαγάγῃ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, βρωθήσεται καὶ τῇ αὔριον. ¹⁷καὶ τὸ καταλειφθὲν ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας ἔως ἡμέρας τρίτης ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ¹⁸ἐὰν δὲ φαγὼν φάγη ἀπὸ τῶν κρεῶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, οὐ δεχθήσεται αὐτῷ τῷ προσφέροντι αὐτό, οὐ λογισθήσεται αὐτῷ, μίασμά ἔστιν· ἡ δὲ ψυχή, ἥτις ἐὰν φάγη ἀπ' αὐτοῦ, τὴν ἀμαρτίαν λήμψεται. ¹⁹καὶ κρέα, ὅσα ἀν ἄψηται παντὸς ἀκαθάρτου, οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. πᾶς καθαρὸς φάγεται κρέα. ²⁰ἡ δὲ ψυχή, ἥτις ἐὰν φάγη ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, δέστιν κυρίου, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐπ' αὐτοῦ, ἀπολεῖται ἡ ψυχή ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ²¹καὶ ψυχή, ἣ ἀν ἄψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου ἢ ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου ἢ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων ἢ παντὸς βδελύγματος ἀκαθάρτου καὶ φάγη ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, δέστιν κυρίου, ἀπολεῖται ἡ ψυχή ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

²²Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²³Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λέγων Πᾶν στέαρ βοῶν καὶ προβάτων καὶ αἰγῶν οὐκ ἔδεσθε. ²⁴καὶ στέαρ θυησιμαίων καὶ θηριάλωτον ποιηθήσεται εἰς πᾶν ἔργον καὶ εἰς βρῶσιν οὐ βρωθήσεται. ²⁵πᾶς ὁ ἔσθων στέαρ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, ὃν προσάξει αὐτῶν κάρπωμα κυρίῳ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ²⁶πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν ἀπό τε τῶν πετεινῶν καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν. ²⁷πᾶσα ψυχὴ, ἡ ἄν φάγη αἷμα, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

²⁸Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²⁹Καὶ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λαλήσεις λέγων Ὁ προσφέρων θυσίαν σωτηρίου κυρίῳ οἴσει τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου. ³⁰αὶ χεῖρες αὐτοῦ προσοίσουσιν τὰ καρπώματα κυρίῳ· τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τοῦ στηθυνίου καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, προσοίσει αὐτὰ ὥστε ἐπιθεῖναι δόμα ἔναντι κυρίου. ³¹καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ στέαρ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔσται τὸ στηθύνιον Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. ³²καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν δῶσετε ἀφαίρεμα τῷ ἱερεῖ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν. ³³ὁ προσφέρων τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου καὶ τὸ στέαρ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ααρων, αὐτῷ ἔσται ὁ βραχίων ὁ δεξιὸς ἐν μερίδι. ³⁴τὸ γάρ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαίρεματος εἰληφα παρὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν καὶ ἔδωκα αὐτὰ Ααρων τῷ ἱερεῖ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ.

³⁵Αὕτη ἡ χρῖσις Ααρων καὶ ἡ χρῖσις τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου ἐν ᾧ ἡμέρᾳ προσηγάγετο αὐτοὺς τοῦ ἱερατεύειν τῷ κυρίῳ, ³⁶καθὰ ἐνετείλατο κύριος δοῦναι αὐτοῖς ἡ ἡμέρᾳ ἔχρισεν αὐτούς, παρὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. ³⁷οὗτος ὁ νόμος τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυσίας καὶ περὶ ἀμαρτίας καὶ τῆς πλημμελείας καὶ τῆς τελειώσεως καὶ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, ³⁸ὅν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ ἐν τῷ ὅρει Σινα ἡ ἡμέρᾳ ἐνετείλατο τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ προσφέρειν τὰ δῶρα αὐτῶν ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινα.

8 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Λαβὲ Ααρων καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας καὶ τοὺς δύο κριοὺς καὶ τὸ κανοῦν τῶν ἀζύμων ³καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἐκκλησίασον ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁴καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς ὃν τρόπον συνέταξεν αὐτῷ κύριος, καὶ ἐξεκκλησίασεν τὴν συναγωγὴν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁵καὶ εἶπεν Μωυσῆς τῇ συναγωγῇ Τοῦτο ἐστιν τὸ ῥῆμα, ὃ ἐνετείλατο κύριος ποιῆσαι. ⁶καὶ προσήνεγκεν Μωυσῆς τὸν Ααρων καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἔλουσεν αὐτοὺς ὅδατι. ⁷καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν χιτῶνα καὶ ἔζωσεν αὐτὸν τὴν ζώνην καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν ὑποδύτην καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὸν τὴν ἐπωμίδα καὶ συνέζωσεν αὐτὸν κατὰ τὴν ποίησιν τῆς ἐπωμίδος καὶ συνέσφιγξεν αὐτὸν ἐν αὐτῇ. ⁸καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὴν τὸ λογεῖον καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ λογεῖον τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν. ⁹καὶ ἐπέθηκεν τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν μίτραν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν τὸ καθηγιασμένον ἄγιον, ὃν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ. ¹⁰καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἔλαιου τῆς χρίσεως ¹¹καὶ

ἔρρανεν ἀπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπτάκις καὶ ἔχρισεν τὸ θυσιαστήριον καὶ ἡγίασεν αὐτὸ καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ καὶ ἡγίασεν αὐτά· καὶ ἔχρισεν τὴν σκηνὴν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ καὶ ἡγίασεν αὐτήν.¹²καὶ ἐπέχεεν Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ααρων καὶ ἔχρισεν αὐτὸν καὶ ἡγίασεν αὐτόν.¹³καὶ προσήγαγεν Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ααρων καὶ ἐνέδυσεν αὐτοὺς χιτῶνας καὶ ἔζωσεν αὐτοὺς ζώνας καὶ περιέθηκεν αὐτοῖς κιδάρεις, καθάπερ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῆ. ¹⁴καὶ προσήγαγεν Μωυσῆς τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας, καὶ ἐπέθηκεν Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἀμαρτίας. ¹⁵καὶ ἔσφαξεν αὐτὸν καὶ ἐλαβεν Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ τῷ δακτύλῳ καὶ ἐκαθάρισεν τὸ θυσιαστήριον· καὶ τὸ αἷμα ἔξεχεεν ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἡγίασεν αὐτὸ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ. ¹⁶καὶ ἐλαβεν Μωυσῆς πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκεν Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ¹⁷καὶ τὸν μόσχον καὶ τὴν βύρσαν αὐτοῦ καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ καὶ τὴν κόπρον αὐτοῦ καὶ κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, δὲν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῆ. ¹⁸καὶ προσήγαγεν Μωυσῆς τὸν κριὸν τὸν εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ ἐπέθηκεν Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. ¹⁹καὶ ἔσφαξεν Μωυσῆς τὸν κριόν, καὶ προσέχεεν Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ²⁰καὶ τὸν κριὸν ἐκρεανόμησεν κατὰ μέλη καὶ ἀνήνεγκεν Μωυσῆς τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ μέλη καὶ τὸ στέαρ. ²¹καὶ τὴν κοιλίαν καὶ τὸν πόδας ἔπλυνεν ὕδατι καὶ ἀνήνεγκεν Μωυσῆς ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· ὀλοκαύτωμα, ὃ ἐστιν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, κάρπωμά ἐστιν τῷ κυρίῳ, καθάπερ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. ²²καὶ προσήγαγεν Μωυσῆς τὸν κριὸν τὸν δεύτερον, κριὸν τελειώσεως· καὶ ἐπέθηκεν Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. ²³καὶ ἔσφαξεν αὐτὸν καὶ ἐλαβεν Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς Ααρων τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. ²⁴καὶ προσήγαγεν Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ααρων, καὶ ἐπέθηκεν Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπὶ τὸν λοβὸν τῶν ὠτῶν τῶν δεξιῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ προσέχεεν Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.

²⁵Καὶ ἐλαβεν τὸ στέαρ καὶ τὴν ὁσφὺν καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος καὶ τὸν δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν. ²⁶καὶ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῆς τελειώσεως τοῦ ὄντος ἔναντι κυρίου ἐλαβεν ἄρτον ἔνα ἄζυμον καὶ ἄρτον ἐξ ἐλαίου ἔνα καὶ λάγανον ἐν καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ στέαρ καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν. ²⁷καὶ ἐπέθηκεν ἄπαντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ααρων καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἀφαίρεμα ἔναντι κυρίου. ²⁸καὶ ἐλαβεν Μωυσῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὸ ὀλοκαύτωμα τῆς τελειώσεως, ὃ ἐστιν ὁσμὴ εὐωδίας· κάρπωμά ἐστιν τῷ κυρίῳ. ²⁹καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὸ στηθύνιον ἀφεῖλεν αὐτὸ ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως, καὶ ἐγένετο

Μωυσῆς ἐν μερίδι, καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ.³⁰καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ προσέρρανεν ἐπὶ Ααρων καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἡγίασεν Ααρων καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.³¹καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Ααρων καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ Ἐψήσατε τὰ κρέα ἐν τῇ αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τόπῳ ἄγιῳ καὶ ἐκεῖ φάγεσθε αὐτὰ καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ τῆς τελειώσεως, δὲν τρόπον συντέτακται μοι λέγων Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ φάγονται αὐτά.³²καὶ τὸ καταλειφθὲν τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄρτων ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.³³καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε ἐπτὰ ἡμέρας, ἵνας ἡμέρα πληρωθῇ, ἡμέρα τελειώσεως ὑμῶν· ἐπτὰ γὰρ ἡμέρας τελειώσει τὰς χεῖρας ὑμῶν.³⁴καθάπερ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἐνετείλατο κύριος τοῦ ποιῆσαι ὥστε ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν.³⁵καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καθήσεσθε ἐπτὰ ἡμέρας ἡμέραν καὶ νύκτα· φυλάξεσθε τὰ φυλάγματα κυρίου, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· οὕτως γὰρ ἐνετείλατο μοι κύριος δὲ θεός.³⁶καὶ ἐποίησεν Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους, οὓς συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

9 ¹Καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὁγδῷ ἐκάλεσεν Μωυσῆς Ααρων καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὴν γερουσίαν Ισραὴλ.²καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Ααρων Λαβὲ σεαυτῷ μοσχάριον ἐκ βοῶν περὶ ἀμαρτίας καὶ κριὸν εἰς ὄλοκαύτωμα, ἄμωμα, καὶ προσένεγκε αὐτὰ ἐναντὶ κυρίου.³καὶ τῇ γερουσίᾳ Ισραὴλ λάλησον λέγων Λάβετε χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας καὶ μοσχάριον καὶ ἀμὸν ἐνιαύσιον εἰς ὄλοκάρπωσιν, ἄμωμα,⁴καὶ μόσχον καὶ κριὸν εἰς θυσίαν σωτηρίου ἐναντὶ κυρίου καὶ σεμίδαιν πεφυραμένην ἐν ἐλαΐῳ, ὅτι σήμερον κύριος ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν.⁵καὶ ἔλαβον, καθὼ ἐνετείλατο Μωυσῆς, ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ προσῆλθεν πᾶσα συναγωγὴ καὶ ἔστησαν ἐναντὶ κυρίου.⁶καὶ εἶπεν Μωυσῆς Τοῦτο τὸ ρῆμα, δὲ εἶπεν κύριος, ποιήσατε, καὶ ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν δόξα κυρίου.⁷καὶ εἶπεν Μωυσῆς τῷ Ααρων Πρόσελθε πρὸς τὸ θυσιαστήριον καὶ ποίησον τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας σου καὶ τὸ ὄλοκαύτωμά σου καὶ ἐξίλασαι περὶ σεαυτοῦ καὶ τοῦ οἴκου σου· καὶ ποίησον τὰ δῶρα τοῦ λαοῦ καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν, καθάπερ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ.⁸καὶ προσῆλθεν Ααρων πρὸς τὸ θυσιαστήριον καὶ ἔσφαξεν τὸ μοσχάριον τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας.⁹καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ααρων τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν, καὶ ἔβαψεν τὸν δάκτυλον εἰς τὸ αἷμα καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου.¹⁰καὶ τὸ στέαρ καὶ τοὺς νεφροὺς καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος τοῦ περὶ τῆς ἀμαρτίας ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, δὲν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ.¹¹καὶ τὰ κρέα καὶ τὴν βύρσαν, κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς.¹²καὶ ἔσφαξεν τὸ ὄλοκαύτωμα· καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ααρων τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν, καὶ προσέχεεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.¹³καὶ τὸ ὄλοκαύτωμα προσήνεγκαν αὐτῷ κατὰ μέλη, αὐτὰ καὶ τὴν κεφαλήν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.¹⁴καὶ ἔπλυνεν τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πόδας ὕδατι καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ ὄλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.¹⁵καὶ προσήνεγκαν τὸ δῶρον τοῦ λαοῦ· καὶ

ἔλαβεν τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ καὶ ἔσφαξεν αὐτὸν καθὰ καὶ τὸ πρῶτον.¹⁶καὶ προσήνεγκεν τὸ ὄλοκαυτώματα καὶ ἐποίησεν αὐτό, ὡς καθήκει.¹⁷καὶ προσήνεγκεν τὴν θυσίαν καὶ ἔπλησεν τὰς χεῖρας ἀπ' αὐτῆς καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον χωρὶς τοῦ ὄλοκαυτώματος τοῦ πρωινοῦ.¹⁸καὶ ἔσφαξεν τὸν μόσχον καὶ τὸν κριὸν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου τῆς τοῦ λαοῦ· καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ααρων τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν, καὶ προσέχεεν πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.¹⁹καὶ τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου καὶ τοῦ κριοῦ, τὴν ὁσφὺν καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος,²⁰καὶ ἐπέθηκεν τὰ στέατα ἐπὶ τὰ στηθύνια, καὶ ἀνήνεγκαν τὰ στέατα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.²¹καὶ τὸ στηθύνιον καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν ἀφεῖλεν Ααρων ἀφαίρεμα ἔναντι κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ. —²²καὶ ἔξαρας Ααρων τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν λαὸν εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ κατέβη ποιήσας τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας καὶ τὰ ὄλοκαυτώματα καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου.²³καὶ εἰσῆλθεν Μωυσῆς καὶ Ααρων εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ ἔξελθόντες εὐλόγησαν πάντα τὸν λαόν, καὶ ὥφθη ἡ δόξα κυρίου παντὶ τῷ λαῷ.²⁴καὶ ἔξῆλθεν πῦρ παρὰ κυρίου καὶ κατέφαγεν τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, τὰ τε ὄλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα, καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς καὶ ἔξεστη καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον.

10 ¹Καὶ λαβόντες οἱ δύο υἱοὶ Ααρων Ναδαβ καὶ Αβιουδ ἔκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὸν πῦρ καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν θυμίαμα καὶ προσήνεγκαν ἔναντι κυρίου πῦρ ἀλλότριον, ὃ οὐ προσέταξεν κύριος αὐτοῖς.²καὶ ἔξῆλθεν πῦρ παρὰ κυρίου καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ ἀπέθανον ἔναντι κυρίου.³καὶ εἴπεν Μωυσῆς πρὸς Ααρων Τοῦτο ἔστιν, ὃ εἴπεν κύριος λέγων Ἐν τοῖς ἐγγίζουσίν μοι ἀγιασθήσομαι καὶ ἐν πάσῃ τῇ συναγωγῇ δοξασθήσομαι. καὶ κατενύχθη Ααρων.⁴καὶ ἐκάλεσεν Μωυσῆς τὸν Μισαδαὶ καὶ τὸν Ελισαφαν υἱὸν τοῦ Οζιηλ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς Ααρων καὶ εἴπεν αὐτοῖς Προσέλθατε καὶ ἄρατε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ἐκ προσώπου τῶν ἀγίων ἔξω τῆς παρεμβολῆς.⁵καὶ προσῆλθον καὶ ἥραν ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐτῶν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον εἴπεν Μωυσῆς.⁶καὶ εἴπεν Μωυσῆς πρὸς Ααρων καὶ Ελεαζαρ καὶ Ιθαμαρ τοὺς υἱὸντας αὐτοῦ τοὺς καταλελειμμένους Τὴν κεφαλὴν ὑμῶν οὐκ ἀποκιδαρώσετε καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν οὐ διαρρήξετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἔσται θυμός· οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν πᾶς ὁ οἶκος Ισραὴλ κλαύσονται τὸν ἐμπυρισμόν, ὃν ἐνεπυρίσθησαν ὑπὸ κυρίου.⁷καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἔξελεύσεσθε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· τὸ γάρ ἔλαιον τῆς χρίσεως τὸ παρὰ κυρίου ἐφ' ὑμῖν. καὶ ἐποίησαν κατὰ τὸ ρῆμα Μωυσῆ.

⁸Καὶ ἐλάλησεν κύριος τῷ Ααρων λέγων ⁹Οἶνον καὶ σικερα οὐ πίεσθε, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ, ἦνίκα ἀν εἰσπορεύησθε εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ προσπορευομένων ὑμῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε (νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν)¹⁰διαστεῖλαι ἀνὰ μέσον τῶν ἀγίων καὶ τῶν βεβήλων καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ τῶν καθαρῶν.¹¹καὶ συμβιβάσεις τοὺς υἱὸντας Ισραὴλ πάντα τὰ νόμιμα, ἀ ἐλάλησεν κύριος πρὸς αὐτοὺς διὰ χειρὸς Μωυσῆ.

¹²Καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Ααρων καὶ πρὸς Ελεαζαρ καὶ Ιθαμαρ τοὺς υἱοὺς Ααρων τοὺς καταλειφθέντας Λάβετε τὴν θυσίαν τὴν καταλειφθεῖσαν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου καὶ φάγεσθε ἄξυμα παρὰ τὸ θυσιαστήριον· ἄγια ἄγιων ἐστίν. ¹³καὶ φάγεσθε αὐτὴν ἐν τόπῳ ἄγιῳ· νόμιμον γάρ σοι ἐστιν καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου τοῦτο ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου· οὕτω γὰρ ἐντέταλται μοι. ¹⁴καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος φάγεσθε ἐν τόπῳ ἄγιῳ, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ ὁ οἰκός σου μετὰ σοῦ· νόμιμον γὰρ σοὶ καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου ἐδόθη ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ¹⁵τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος ἐπὶ τῶν καρπωμάτων τῶν στεάτων προσοίσουσιν, ἀφόρισμα ἀφορίσαι ἔναντι κυρίου· καὶ ἐσται σοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσιν σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον, ὃν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

¹⁶Καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας ζητῶν ἐξεζήτησεν Μωυσῆς, καὶ ὅδε ἐνεπεπύριστο· καὶ ἐθυμώθη Μωυσῆς ἐπὶ Ελεαζαρ καὶ Ιθαμαρ τοὺς υἱοὺς Ααρων τοὺς καταλειψμένους λέγων ¹⁷Διὰ τί οὐκ ἐφάγετε τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας ἐν τόπῳ ἄγιῳ; ὅτι γὰρ ἄγια ἄγιων ἐστίν, τοῦτο ἔδωκεν ὑμῖν φαγεῖν, ἵνα ἀφέλητε τὴν ἀμαρτίαν τῆς συναγωγῆς καὶ ἐξιλάσησθε περὶ αὐτῶν ἔναντι κυρίου· ¹⁸οὐ γὰρ εἰσήχθη τοῦ αἵματος αὐτοῦ εἰς τὸ ἄγιον· κατὰ πρόσωπον ἔσω φάγεσθε αὐτὸν ἐν τόπῳ ἄγιῳ, ὃν τρόπον μοι συνέταξεν κύριος. ¹⁹καὶ ἐλάλησεν Ααρων πρὸς Μωυσῆν λέγων Εἰ σήμερον προσαγειόχασιν τὰ περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτῶν ἔναντι κυρίου, καὶ συμβέβηκέν μοι ταῦτα· καὶ φάγομαι τὰ περὶ τῆς ἀμαρτίας σήμερον, μὴ ἀρεστὸν ἐσται κυρίῳ; ²⁰καὶ ἤκουσεν Μωυσῆς, καὶ ἤρεσεν αὐτῷ.

11 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρων λέγων ²Λαλήσατε τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λέγοντες Ταῦτα τὰ κτήνη, ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ³πᾶν κτῆνος διχηλοῦν ὁπλὴν καὶ ὄνυχιστῆρας ὄνυχίζον δύο χηλῶν καὶ ἀνάγον μηρυκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσιν, ταῦτα φάγεσθε. ⁴πλὴν ἀπὸ τούτων οὐ φάγεσθε· ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μηρυκισμὸν καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὁπλὰς καὶ ὄνυχιζόντων ὄνυχιστῆρας· τὸν κάμηλον, ὅτι ἀνάγει μηρυκισμὸν τοῦτο, ὁπλὴν δὲ οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ⁵καὶ τὸν δασύποδα, ὅτι ἀνάγει μηρυκισμὸν τοῦτο καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ⁶καὶ τὸν χοιρογύρυλλον, ὅτι ἀνάγει μηρυκισμὸν τοῦτο καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ⁷καὶ τὸν ὄν, ὅτι διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦτο καὶ ὄνυχίζει ὄνυχας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο οὐκ ἀνάγει μηρυκισμόν, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ⁸ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε καὶ τῶν θηνητιμαίων αὐτῶν οὐχ ἄψεσθε, ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν.

⁹Καὶ ταῦτα, ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τοῖς ὄρδασιν· πάντα, ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες ἐν τοῖς ὄρδασιν καὶ ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν τοῖς χειμάρροις, ταῦτα φάγεσθε. ¹⁰καὶ πάντα, ὅσα οὐκ ἐστιν αὐτοῖς πτερύγια οὐδὲ λεπίδες ἐν τῷ ὄρδατι ἢ ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν τοῖς χειμάρροις, ἀπὸ πάντων, ὃν ἐρεύγεται τὰ ὄρδατα, καὶ ἀπὸ πάσης ψυχῆς ζώσης τῆς ἐν τῷ ὄρδατι βδέλυγμά ἐστιν. ¹¹καὶ βδελύγματα ἔσονται ὑμῖν, ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐκ ἔδεσθε καὶ τὰ θηνητιμαῖα αὐτῶν

βδελύξεσθε. ¹²καὶ πάντα, ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες, τῶν ἐν τῷ ὕδατι, βδέλυγμα τοῦτό ἔστιν ὑμῖν.

¹³Καὶ ταῦτα βδελύξεσθε ἀπὸ τῶν πετεινῶν, καὶ οὐ βρωθήσεται, βδέλυγμά ἔστιν· τὸν ἀετὸν καὶ τὸν γρύπα καὶ τὸν ἀλιαιέτον ¹⁴καὶ τὸν γύπα καὶ ἵκτινα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ ¹⁵καὶ κόρακα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ ¹⁶καὶ στρουθὸν καὶ γλαῦκα καὶ λάρον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ καὶ ἴέρακα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ ¹⁷καὶ νυκτικόρακα καὶ καταρράκτην καὶ ἴβιν ¹⁸καὶ πορφυρίωνα καὶ πελεκάνα καὶ κύκνον ¹⁹καὶ γλαῦκα καὶ ἐρωδιὸν καὶ χαραδρίὸν καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ καὶ ἔποπα καὶ νυκτερίδα. — ²⁰καὶ πάντα τὰ ἔρπετὰ τῶν πετεινῶν, ἢ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, βδελύγματά ἔστιν ὑμῖν. ²¹ἀλλὰ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἔρπετῶν τῶν πετεινῶν, ἢ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα. ἢ ἔχει σκέλη ἀνώτερον τῶν ποδῶν αὐτοῦ πηδᾶν ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς. ²²καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπ’ αὐτῶν· τὸν βροῦχον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ καὶ τὸν ἀτάκην καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ καὶ τὴν ἀκρίδα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῇ καὶ τὸν ὄφιομάχην καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. ²³πᾶν ἔρπετὸν ἀπὸ τῶν πετεινῶν, οἵς ἔστιν τέσσαρες πόδες, βδέλυγμά ἔστιν ὑμῖν. — ²⁴καὶ ἐν τούτοις μιανθήσεσθε, πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν θνητιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας, ²⁵καὶ πᾶς ὁ αἴρων τῶν θνητιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἴματα καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας. ²⁶ἐν πᾶσιν τοῖς κτήνεσιν ὃ ἔστιν διχηλοῦν ὄπλην καὶ ὀνυχιστῆρας ὄνυχίζει καὶ μηρυκισμὸν οὐ μαρυκάται, ἀκάθαρτα ἔσονται ὑμῖν. πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν θνητιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας. ²⁷καὶ πᾶς, ὃς πορεύεται ἐπὶ χειρῶν ἐν πᾶσι τοῖς θηρίοις, ἢ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, ἀκάθαρτα ἔσται ὑμῖν. πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν θνητιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας. ²⁸καὶ ὁ αἴρων τῶν θνητιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἴματα καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας. ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἔστιν.

²⁹Καὶ ταῦτα ὑμῖν ἀκάθαρτα ἀπὸ τῶν ἔρπετῶν τῶν ἔρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς· ἡ γαλῆ καὶ ὁ μῦς καὶ ὁ κροκόδειλος ὁ χερσαῖος, ³⁰μυγαλῆ καὶ χαμαιλέων καὶ καλαβώτης καὶ σαύρα καὶ ἀσπάλαξ. ³¹ταῦτα ἀκάθαρτα ὑμῖν ἀπὸ πάντων τῶν ἔρπετῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῶν τεθνηκότων ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας. ³²καὶ πᾶν, ἐφ’ ὃ ἀν ἐπιπέσῃ ἀπ’ αὐτῶν τεθνηκότων αὐτῶν, ἀκάθαρτον ἔσται ἀπὸ παντὸς σκεύους ξυλίνου ἢ ἴματίου ἢ δέρματος ἢ σάκκου· πᾶν σκεῦος, ὃ ἐὰν ποιηθῇ ἔργον ἐν αὐτῷ, εἰς ὕδωρ βαφήσεται καὶ ἀκάθαρτον ἔσται ἔως ἐσπέρας καὶ καθαρὸν ἔσται. ³³καὶ πᾶν σκεῦος ὁ στράκινον, εἰς ὃ ἐὰν πέσῃ ἀπὸ τούτων ἔνδον, ὅσα ἐὰν ἔνδον ἦ, ἀκάθαρτα ἔσται, καὶ αὐτὸ συντριβήσεται. ³⁴καὶ πᾶν βρῶμα, ὃ ἔσθεται, εἰς ὃ ἐὰν ἐπέλθῃ ἐπ’ αὐτὸ ὕδωρ, ἀκάθαρτον ἔσται· καὶ πᾶν ποτόν, ὃ πίνεται ἐν παντὶ ἀγγείῳ, ἀκάθαρτον ἔσται. ³⁵καὶ πᾶν, ὃ ἐὰν πέσῃ ἀπὸ τῶν θνητιμαίων αὐτῶν ἐπ’ αὐτό, ἀκάθαρτον ἔσται· κλίβανοι καὶ κυθρόποδες καθαιρεθήσονται· ἀκάθαρτα ταῦτα ἔστιν καὶ ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἔσονται. ³⁶πλὴν πηγῶν ὑδάτων καὶ λάκκου καὶ συναγωγῆς ὕδατος, ἔσται καθαρόν· ὃ δὲ ἀπτόμενος τῶν θνητιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται. ³⁷ἐὰν δὲ ἐπιπέσῃ τῶν θνητιμαίων αὐτῶν ἐπὶ πᾶν σπέρμα σπόριμου, ὃ σπαρήσεται, καθαρὸν ἔσται. ³⁸ἐὰν δὲ ἐπιχυθῇ ὕδωρ ἐπὶ πᾶν σπέρμα καὶ ἐπιπέσῃ τῶν θνητιμαίων αὐτῶν ἐπ’ αὐτό, ἀκάθαρτόν ἔστιν ὑμῖν.

³⁹Ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ τῶν κτηνῶν ὅ ἐστιν ὑμῖν τοῦτο φαγεῖν, ὁ ἀπτόμενος τῶν θνητιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας· ⁴⁰καὶ ὁ ἐσθίων ἀπὸ τῶν θνητιμαίων τούτων πλυνεῖ τὰ ἴματια καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας· καὶ ὁ αἴρων ἀπὸ θνητιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἴματια καὶ λούσεται ὕδατι καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας.

⁴¹Καὶ πᾶν ἐρπετόν, ὁ ἔρπει ἐπὶ τῆς γῆς, βδέλυγμα τοῦτο ἔσται ὑμῖν, οὐ βρωθήσεται. ⁴²καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ κοιλίας καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ τέσσαρα διὰ παντός, ὁ πολυπληθεῖ ποσὶν ἐν πᾶσιν τοῖς ἐρπετοῖς τοῖς ἔρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, οὐ φάγεσθε αὐτό, ὅτι βδέλυγμα ὑμῖν ἐστιν. ⁴³καὶ οὐ μὴ βδελύξῃ τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἐρπετοῖς τοῖς ἔρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν τούτοις καὶ οὐκ ἀκάθαρτοι ἔσεσθε ἐν αὐτοῖς. ⁴⁴ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, καὶ ἄγιασθήσεσθε καὶ ἄγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἄγιος εἰμι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, καὶ οὐ μιανεῖτε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσιν τοῖς ἐρπετοῖς τοῖς κινουμένοις ἐπὶ τῆς γῆς. ⁴⁵ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ ἀναγαγών ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἶναι ὑμῶν θεός, καὶ ἔσεσθε ἄγιοι, ὅτι ἄγιος εἰμι ἐγὼ κύριος.

⁴⁶Οὕτος ὁ νόμος περὶ τῶν κτηνῶν καὶ τῶν πετεινῶν καὶ πάσης ψυχῆς τῆς κινουμένης ἐν τῷ ὕδατι καὶ πάσης ψυχῆς ἔρπουσης ἐπὶ τῆς γῆς ⁴⁷διαστεῖλαι ἀνὰ μέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ ἀνὰ μέσον τῶν καθαρῶν καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ζωογονούντων τὰ ἐσθιόμενα καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ζωογονούντων τὰ μὴ ἐσθιόμενα.

12 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Γυνή, ἡτις ἐὰν σπερματισθῇ καὶ τέκῃ ἄρσεν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἐπτὰ ἡμέρας, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς ἀκάθαρτος ἔσται· ³καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ περιτεμεῖ τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ· ⁴καὶ τριάκοντα ἡμέρας καὶ τρεῖς καθήσεται ἐν αἴματι ἀκαθάρτῳ αὐτῆς, παντὸς ἄγιον οὐχ ἄψεται καὶ εἰς τὸ ἄγιαστήριον οὐκ εἰσελεύσεται, ἔως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς. ⁵ἐὰν δὲ θῆλυ τέκῃ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται δις ἐπτὰ ἡμέρας κατὰ τὴν ἄφεδρον· καὶ ἔξήκοντα ἡμέρας καὶ ἔξι καθεσθήσεται ἐν αἴματι ἀκαθάρτῳ αὐτῆς. ⁶καὶ ὅταν ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς ἐφ' οὗ ἡ ἐπὶ θυγατρί, προσοίσει ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμωμον εἰς ὀλοκαύτωμα καὶ νεοσὸν περιστερᾶς ἡ τρυγόνα περὶ ἀμαρτίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα, ⁷καὶ προσοίσει ἔναντι κυρίου καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς καὶ καθαριεῖ αὐτὴν ἀπὸ τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος αὐτῆς. οὕτος ὁ νόμος τῆς τικτούσης ἄρσεν ἡ θῆλυ. ⁸ἐὰν δὲ μὴ εύρισκῃ ἡ χεὶρ αὐτῆς τὸ ίκανὸν εἰς ἀμνόν, καὶ λήμψεται δύο τρυγόνας ἡ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν, μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα καὶ μίαν περὶ ἀμαρτίας, καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρισθήσεται.

13 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρων λέγων ²Ανθρώπῳ ἐάν τινι γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ οὐλὴ σημασίας τηλαυγῆς καὶ γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ ἀφὴ λέπρας, καὶ ἀχθήσεται πρὸς Ααρων τὸν ἱερέα ἡ ἔνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν ἱερέων. ³καὶ ὅψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν ἐν δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ἡ θρὶξ ἐν τῇ ἀφῇ μεταβάλῃ λευκή, καὶ ἡ ὅψις τῆς ἀφῆς ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτός, ἀφὴ λέπρας ἐστίν· καὶ ὅψεται ὁ ἱερεὺς καὶ μιανεῖ αὐτόν. ⁴ἐὰν

δὲ τηλαυγὴς λευκὴ ἢ ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτός, καὶ ταπεινὴ μὴ ἢ ὁψίς αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θρὶξ αὐτοῦ οὐ μετέβαλεν τρίχα λευκήν, αὐτὴ δέ ἐστιν ἀμαυρά, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἵερεὺς τὴν ἀφήνει τὴν ἡμέραν. ⁵καὶ ὁψεται ὁ ἵερεὺς τὴν ἀφήνει τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἴδον ἡ ἀφή μένει ἐναντίον αὐτοῦ, οὐ μετέπεσεν ἡ ἀφή ἐν τῷ δέρματι, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεὺς ἐπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον. ⁶καὶ ὁψεται αὐτὸν ὁ ἵερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ τὸ δεύτερον, καὶ ἴδον ἀμαυρὰ ἡ ἀφή, οὐ μετέπεσεν ἡ ἀφή ἐν τῷ δέρματι, καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεὺς· σημασία γάρ ἐστιν· καὶ πλυνάμενος τὰ ἴματα καθαρὸς ἔσται. ⁷Ἐὰν δὲ μεταβαλοῦσα μεταπέσῃ ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἵερέα τοῦ καθαρίσαι αὐτόν, καὶ ὀφθήσεται τὸ δεύτερον τῷ ἵερεῖ, ⁸καὶ ὁψεται αὐτὸν ὁ ἵερεὺς καὶ ἴδον μετέπεσεν ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεὺς· λέπρα ἐστίν.

⁹Καὶ ἀφὴ λέπρας ἐὰν γένηται ἐν ἀνθρώπῳ, καὶ ἥξει πρὸς τὸν ἵερέα. ¹⁰καὶ ὁψεται ὁ ἵερεὺς καὶ ἴδον οὐλὴ λευκὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ αὕτη μετέβαλεν τρίχα λευκήν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὑγιοῦς τῆς σαρκὸς τῆς ζώσης ἐν τῇ οὐλῇ, ¹¹λέπρα παλαιουμένη ἐστίν, ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτός ἐστιν, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεὺς καὶ ἀφοριεῖ αὐτόν, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστιν. ¹²Ἐὰν δὲ ἔξανθοῦσα ἔξανθήσῃ ἡ λέπρα ἐν τῷ δέρματι, καὶ καλύψῃ ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέρμα τῆς ἀφῆς ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν καθ' ὅλην τὴν ὅρασιν τοῦ ἵερέως, ¹³καὶ ὁψεται ὁ ἵερεὺς καὶ ἴδον ἐκάλυψεν ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέρμα τοῦ χρωτός, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεὺς τὴν ἀφήν, ὅτι πᾶν μετέβαλεν λευκόν, καθαρόν ἐστιν. ¹⁴καὶ ἡ ἄν ἡμέρα ὀφθῆ ἐν αὐτῷ χρὼς ζῶν, μιανθήσεται, ¹⁵καὶ ὁψεται ὁ ἵερεὺς τὸν χρῶτα τὸν ὑγιῆ, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ χρὼς ὁ ὑγιής, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστιν. λέπρα ἐστίν. ¹⁶Ἐὰν δὲ ἀποκαταστῇ ὁ χρὼς ὁ ὑγιής καὶ μεταβάλῃ λευκή, καὶ ἐλεύσεται πρὸς τὸν ἵερέα, ¹⁷καὶ ὁψεται ὁ ἵερεὺς καὶ ἴδον μετέβαλεν ἡ ἀφὴ εἰς τὸ λευκόν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἵερεὺς τὴν ἀφήν· καθαρός ἐστιν.

¹⁸Καὶ σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ ἔλκος καὶ ὑγιασθῆ, ¹⁹καὶ γένηται ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ἔλκους οὐλὴ λευκὴ ἡ τηλαυγὴς λευκαίνουσα ἡ πυρρίζουσα, καὶ ὀφθήσεται τῷ ἵερεῖ, ²⁰καὶ ὁψεται ὁ ἵερεὺς καὶ ἴδον ἡ ὁψίς ταπεινοτέρα τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θρὶξ αὐτῆς μετέβαλεν εἰς λευκήν, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεὺς· λέπρα ἐστίν, ἐν τῷ ἔλκει ἔξήνθησεν. ²¹Ἐὰν δὲ ἵδῃ ὁ ἵερεὺς καὶ ἴδον οὐκ ἐστιν ἐν αὐτῷ θρὶξ λευκή, καὶ ταπεινὸν μὴ ἢ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτός, καὶ αὐτὴ ἢ ἀμαυρά, ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεὺς ἐπτὰ ἡμέρας. ²²Ἐὰν δὲ διαχέηται ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεὺς· ἀφὴ λέπρας ἐστίν, ἐν τῷ ἔλκει ἔξήνθησεν. ²³Ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ τηλαύγημα καὶ μὴ διαχέηται, οὐλὴ τοῦ ἔλκους ἐστίν, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεὺς.

²⁴Καὶ σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ κατάκαυμα πυρός, καὶ γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ τὸ ὑγιασθὲν τοῦ κατακαύματος αὐγάζον τηλαυγές λευκὸν ὑποπυρρίζον ἡ ἔκλευκον, ²⁵καὶ ὁψεται αὐτὸν ὁ ἵερεὺς καὶ ἴδον μετέβαλεν θρὶξ λευκή εἰς τὸ αὐγάζον, καὶ ἡ ὁψίς αὐτοῦ ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος, λέπρα ἐστίν, ἐν τῷ κατακαύματι ἔξήνθησεν· καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεὺς, ἀφὴ λέπρας ἐστίν. ²⁶Ἐὰν δὲ ἵδῃ ὁ ἵερεὺς καὶ ἴδον οὐκ ἐστιν ἐν τῷ αὐγάζοντι θρὶξ λευκή, καὶ ταπεινὸν μὴ ἢ ἀπὸ τοῦ δέρματος, αὐτὸ δὲ ἀμαυρόν, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεὺς ἐπτὰ ἡμέρας. ²⁷καὶ ὁψεται αὐτὸν ὁ ἵερεὺς

τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ· ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεύς· ἀφὴ λέπρας ἐστίν, ἐν τῷ ἔλκει ἐξήνθησεν.²⁸ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ αὔγάζον καὶ μὴ διαχυθῇ ἐν τῷ δέρματι, αὐτὴ δὲ ἦ ἀμαυρά, ἢ οὐλὴ τοῦ κατακαύματός ἐστιν, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεύς· ὁ γὰρ χαρακτὴρ τοῦ κατακαύματός ἐστιν.

²⁹Καὶ ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ ἐὰν γένηται ἐν αὐτοῖς ἀφὴ λέπρας ἐν τῇ κεφαλῇ ἥ ἐν τῷ πώγωνι,³⁰καὶ ὅψεται ὁ ἵερεύς τὴν ἀφὴν καὶ ἴδοὺ ἡ ὄψις αὐτῆς ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέρματος, ἐν αὐτῇ δὲ θρὶξ ἔξανθίζουσα λεπτή, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεύς· θραῦσμά ἐστιν, λέπρα τῆς κεφαλῆς ἥ λέπρα τοῦ πώγωνός ἐστιν.³¹καὶ ἐὰν ἵδη ὁ ἵερεύς τὴν ἀφὴν τοῦ θραύσματος καὶ ἴδοὺ οὐχ ἡ ὄψις ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέρματος, καὶ θρὶξ ἔξανθίζουσα οὐκ ἐστιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἵερεύς τὴν ἀφὴν τοῦ θραύσματος ἐπτὰ ἡμέρας.³²καὶ ὅψεται ὁ ἵερεύς τὴν ἀφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ἴδοὺ οὐ διεχύθη τὸ θραῦσμα, καὶ θρὶξ ἔξανθίζουσα οὐκ ἐστιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος οὐκ ἐστιν κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος,³³καὶ ἔξυρηθήσεται τὸ δέρμα, τὸ δὲ θραῦσμα οὐ ἔξυρηθήσεται, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἵερεύς τὸ θραῦσμα ἐπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον.³⁴καὶ ὅψεται ὁ ἵερεύς τὸ θραῦσμα τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ἴδοὺ οὐ διεχύθη τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ ἔξυρηθῆναι αὐτόν, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος οὐκ ἐστιν κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεύς, καὶ πλυνάμενος τὰ ἴμάτια καθαρὸς ἐσται.³⁵ἔὰν δὲ διαχύσει διαχέηται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτόν,³⁶καὶ ὅψεται ὁ ἵερεύς καὶ ἴδοὺ διακέχυται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι, οὐκ ἐπισκέψεται ὁ ἵερεύς περὶ τῆς τριχὸς τῆς ἔξανθῆς, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστιν.³⁷ἔὰν δὲ ἐνώπιον μείνῃ τὸ θραῦσμα ἐπὶ χώρας καὶ θρὶξ μέλαινα ἀνατείλῃ ἐν αὐτῷ, ὑγίακεν τὸ θραῦσμα· καθαρός ἐστιν, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεύς.

³⁸Καὶ ἀνδρὶ ἥ γυναικὶ ἐὰν γένηται ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὔγάσματα αὔγάζοντα λευκαθίζοντα,³⁹καὶ ὅψεται ὁ ἵερεύς καὶ ἴδοὺ ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὔγάσματα αὔγάζοντα λευκαθίζοντα, ἀλφός ἐστιν, καθαρός ἐστιν· ἔξανθεῖ ἐν τῷ δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καθαρός ἐστιν.

⁴⁰Ἐὰν δέ τινι μαδήσῃ ἥ κεφαλὴ αὐτοῦ, φαλακρός ἐστιν, καθαρός ἐστιν.⁴¹ἔὰν δὲ κατὰ πρόσωπον μαδήσῃ ἥ κεφαλὴ αὐτοῦ, ἀναφάλαντός ἐστιν, καθαρός ἐστιν.⁴²ἔὰν δὲ γένηται ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ ἥ ἐν τῷ ἀναφάλαντώματι αὐτοῦ ἀφὴ λευκὴ ἥ πυρρίζουσα, λέπρα ἐστὶν ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ ἥ ἐν τῷ ἀναφάλαντώματι αὐτοῦ,⁴³καὶ ὅψεται αὐτὸν ὁ ἵερεύς καὶ ἴδοὺ ἡ ὄψις τῆς ἀφῆς λευκὴ πυρρίζουσα ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ ἥ ἐν τῷ ἀναφάλαντώματι αὐτοῦ ὡς εἴδος λέπρας ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,⁴⁴ἀνθρωπος λεπρός ἐστιν· μιάνσει μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἵερεύς, ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἥ ἀφὴ αὐτοῦ.

⁴⁵Καὶ ὁ λεπρός, ἐν ᾧ ἐστιν ἡ ἀφή, τὰ ἴμάτια αὐτοῦ ἐστω παραλελυμένα καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀκατακάλυπτος, καὶ περὶ τὸ στόμα αὐτοῦ περιβαλέσθω καὶ ἀκάθαρτος κεκλήσεται.⁴⁶πάσας τὰς ἡμέρας, ὅσας ἂν ἦ ἐπ’ αὐτοῦ ἡ ἀφή, ἀκάθαρτος ὃν ἀκάθαρτος ἐσται· κεχωρισμένος καθήσεται, ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἐσται αὐτοῦ ἡ διατριβή.

⁴⁷Καὶ ἴματίῳ ἐὰν γένηται ἐν αὐτῷ ἀφὴ λέπρας, ἐν ἴματίῳ ἔρεῳ ἢ ἐν ἴματίῳ στιππυίνῳ, ⁴⁸ἢ ἐν στήμονι ἢ ἐν κρόκῃ ἢ ἐν τοῖς λινοῖς ἢ ἐν τοῖς ἔρεοῖς ἢ ἐν δέρματι ἢ ἐν παντὶ ἐργασίμῳ δέρματι, ⁴⁹καὶ γένηται ἡ ἀφὴ χλωρίζουσα ἢ πυρρίζουσα ἐν τῷ δέρματι ἢ ἐν τῷ ἴματίῳ ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ ἢ ἐν παντὶ σκεύει ἐργασίμῳ δέρματος, ἀφὴ λέπρας ἐστίν, καὶ δείξει τῷ ἵερεῖ. ⁵⁰καὶ ὅψεται ὁ ἵερεὺς τὴν ἀφήν, καὶ ἀφορεῖ ὁ ἵερεὺς τὴν ἀφήν ἐπτὰ ἡμέρας. ⁵¹καὶ ὅψεται ὁ ἵερεὺς τὴν ἀφήν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ· ἐὰν δὲ διαχέηται ἡ ἀφὴ ἐν τῷ ἴματίῳ ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ ἢ ἐν τῷ δέρματι κατὰ πάντα, ὅσα ἀν ποιηθῆ δέρματα ἐν τῇ ἐργασίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἐστιν ἡ ἀφή, ἀκάθαρτός ἐστιν. ⁵²κατακαύσει τὸ ἴματιον ἢ τὸν στήμονα ἢ τὴν κρόκην ἐν τοῖς ἔρεοῖς ἢ ἐν τοῖς λινοῖς ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ, ἐν ᾧ ἐὰν ἢ ἐν αὐτῷ ἡ ἀφή, ὅτι λέπρα ἔμμονός ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ⁵³Ἐὰν δὲ ἵδη ὁ ἵερεὺς καὶ μὴ διαχέηται ἡ ἀφὴ ἐν τῷ ἴματίῳ ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ, ⁵⁴καὶ συντάξει ὁ ἵερεὺς, καὶ πλυνεῖ ἐφ' οὓς ἐὰν ἢ ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἀφή, καὶ ἀφορεῖ ὁ ἵερεὺς τὴν ἀφήν ἐπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον. ⁵⁵καὶ ὅψεται ὁ ἵερεὺς μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτὸ τὴν ἀφήν, καὶ ἥδε μὴ μετέβαλεν τὴν ὅψιν ἡ ἀφή, καὶ ἡ ἀφή οὐ διαχεῖται, ἀκάθαρτόν ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ἐστήρισται ἐν τῷ ἴματίῳ ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ. ⁵⁶καὶ ἐὰν ἵδη ὁ ἵερεὺς καὶ ἢ ἀμαυρὰ ἡ ἀφὴ μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτό, ἀπορρήξει αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἴματίου ἢ ἀπὸ τοῦ δέρματος ἢ ἀπὸ τοῦ στήμονος ἢ ἀπὸ τῆς κρόκης. ⁵⁷Ἐὰν δὲ ὀφθῇ ἔτι ἐν τῷ ἴματίῳ ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ, λέπρα ἔξανθοῦσά ἐστιν· ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἀφή. ⁵⁸καὶ τὸ ἴματιον ἢ ὁ στήμων ἢ ἡ κρόκη ἢ πᾶν σκεῦος δερμάτινον, ὁ πλυθήσεται καὶ ἀποστήσεται ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἀφή, καὶ πλυθήσεται τὸ δεύτερον καὶ καθαρὸν ἔσται. ⁵⁹Οὗτος ὁ νόμος ἀφῆς λέπρας ἴματίου ἔρεοῦ ἢ στιππυίνου ἢ στήμονος ἢ κρόκης ἢ παντὸς σκεύους δερματίνου εἰς τὸ καθαρίσαι αὐτὸ ἢ μιᾶναι αὐτό.

14 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Οὕτος ὁ νόμος τοῦ λεπροῦ, ἢ ἀν ἡμέρᾳ καθαρισθῇ· καὶ προσαχθήσεται πρὸς τὸν ἵερα, ³καὶ ἔξελεύσεται ὁ ἵερεὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ὅψεται ὁ ἵερεὺς καὶ ἰδοὺ ἵαται ἡ ἀφὴ τῆς λέπρας ἀπὸ τοῦ λεπροῦ, ⁴καὶ προστάξει ὁ ἵερεὺς καὶ λήμψονται τῷ κεκαθαρισμένῳ δύο ὄρνιθια ζῶντα καθαρὰ καὶ ξύλον κέδρινον καὶ κεκλωσμένον κόκκινον καὶ ὕστωπον. ⁵καὶ προστάξει ὁ ἵερεὺς καὶ σφάξουσιν τὸ ὄρνιθιον τὸ ἐν εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι. ⁶καὶ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν λήμψεται αὐτὸ καὶ τὸ ξύλον τὸ κέδρινον καὶ τὸ κλωστὸν κόκκινον καὶ τὸν ὕστωπον καὶ βάψει αὐτὰ καὶ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὄρνιθίου τοῦ σφαγέντος ἐφ' ὕδατι ζῶντι. ⁷καὶ πειρρανεῖ ἐπὶ τὸν καθαρισθέντα ἀπὸ τῆς λέπρας ἐπτάκις, καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ ἔξαποστελεῖ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ πεδίον. ⁸καὶ πλυνεῖ ὁ καθαρισθεὶς τὰ ἴματα αὐτοῦ καὶ ξυρηθήσεται αὐτοῦ πᾶσαν τὴν τρίχα καὶ λούσεται ἐν ὕδατι καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολὴν καὶ διατρίψει ἔξω τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐπτὰ ἡμέρας. ⁹καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ξυρηθήσεται πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὸν πώγωνα καὶ τὰς ὁφρύας καὶ πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ ξυρηθήσεται· καὶ πλυνεῖ τὰ ἴματα καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι καὶ καθαρὸς ἔσται. — ¹⁰καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὁγδόῃ λήμψεται δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους

ἀμώμους καὶ πρόβατον ἐνιαύσιον ἄμωμον καὶ τρία δέκατα σεμιδάλεως εἰς θυσίαν πεφυραμένης ἐν ἔλαιῳ καὶ κοτύλῃ ἔλαιου μίαν,¹¹ καὶ στήσει ὁ ἵερεὺς ὁ καθαρίζων τὸν ἄνθρωπον τὸν καθαριζόμενον καὶ ταῦτα ἔναντι κυρίου ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.¹² καὶ λήμψεται ὁ ἵερεὺς τὸν ἀμνὸν τὸν ἔνα καὶ προσάξει αὐτὸν τῆς πλημμελείας καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἔλαιου καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου.¹³ καὶ σφάξουσιν τὸν ἀμνὸν ἐν τόπῳ, οὗ σφάζουσιν τὰ ὄλοκαυτώματα καὶ τὰ περὶ ἄμαρτίας, ἐν τόπῳ ἀγίῳ. ἔστιν γὰρ τὸ περὶ ἄμαρτίας ὕσπερ τὸ τῆς πλημμελείας, ἔστιν τῷ ἵερεῖ, ἄγια ἀγίων ἔστιν.¹⁴ καὶ λήμψεται ὁ ἵερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἵερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὡτὸς τοῦ καθαριζόμενου τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ.¹⁵ καὶ λαβὼν ὁ ἵερεὺς ἀπὸ τῆς κοτύλης τοῦ ἔλαιου ἐπιχεεῖ ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστερὰν¹⁶ καὶ βάψει τὸν δάκτυλον τὸν δεξιὸν ἀπὸ τοῦ ἔλαιου τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς ἀριστερᾶς καὶ ῥανεῖ ἐπτάκις τῷ δακτύλῳ ἔναντι κυρίου.¹⁷ τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔλαιον τὸ ὄντον τῇ χειρὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὡτὸς τοῦ καθαριζόμενου τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας.¹⁸ τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔλαιον τὸ ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος, καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου.¹⁹ καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἄμαρτίας, καὶ ἔξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ ἀκαθάρτου τοῦ καθαριζόμενου ἀπὸ τῆς ἄμαρτίας αὐτοῦ· καὶ μετὰ τοῦτο σφάξει ὁ ἱερεὺς τὸ ὄλοκαύτωμα.²⁰ καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ ὄλοκαύτωμα καὶ τὴν θυσίαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἔναντι κυρίου· καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρισθήσεται.

²¹ Εὰν δὲ πένηται καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ μὴ εὐρίσκῃ, λήμψεται ἀμνὸν ἔνα εἰς ὃ ἐπλημμέλησεν εἰς ἀφαίρεμα ὥστε ἔξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ καὶ δέκατον σεμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἔλαιῳ εἰς θυσίαν καὶ κοτύλην ἔλαιου μίαν²² καὶ δύο τρυγόνας ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν, ὅσα εὑρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἔσται ἡ μία περὶ ἄμαρτίας καὶ ἡ μία εἰς ὄλοκαύτωμα.²³ καὶ προσοίσει αὐτὰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδοῃ εἰς τὸ καθαρίσαι αὐτὸν πρὸς τὸν ἱερέα ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου.²⁴ καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸν ἀμνὸν τῆς πλημμελείας καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἔλαιου ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου.²⁵ καὶ σφάξει τὸν ἀμνὸν τῆς πλημμελείας καὶ λήμψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὡτὸς τοῦ καθαριζόμενου τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ.²⁶ καὶ ἀπὸ τοῦ ἔλαιου ἐπιχεεῖ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστεράν,²⁷ καὶ ῥανεῖ ὁ ἱερεὺς τῷ δακτύλῳ τῷ δεξιῷ ἀπὸ τοῦ ἔλαιου τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τῇ ἀριστερᾷ ἐπτάκις ἔναντι κυρίου.²⁸ καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ ἔλαιου τοῦ ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὡτὸς τοῦ καθαριζόμενου τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδοῃ εἰς τὸ καθαρισθέντος, καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου.²⁹ καὶ ποιήσει μίαν

τῶν τρυγόνων ἢ ἀπὸ τῶν νεοσσῶν τῶν περιστερῶν, καθότι εὗρεν αὐτοῦ ἡ χείρ, ³¹τὴν μίαν περὶ ἀμαρτίας καὶ τὴν μίαν εἰς ὄλοκαύτωμα σὺν τῇ θυσίᾳ, καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἵερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἔναντι κυρίου. ³²Οὗτος ὁ νόμος, ἐν ᾧ ἐστιν ἡ ἀφὴ τῆς λέπρας καὶ τοῦ μὴ εὑρίσκοντος τῇ χειρὶ εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ.

³³Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρων λέγων ³⁴Ως ἀν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν ἐν κτήσει, καὶ δώσω ἀφὴν λέπρας ἐν ταῖς οἰκίαις τῆς γῆς τῆς ἐγκτήτου ὑμῖν, ³⁵καὶ ἥξει τίνος αὐτοῦ ἡ οἰκία καὶ ἀναγγελεῖ τῷ ἵερεῖ λέγων "Ωσπερ ἀφὴ ἐώραται μου ἐν τῇ οἰκίᾳ. ³⁶καὶ προστάξει ὁ ἵερεὺς ἀποσκευάσαι τὴν οἰκίαν πρὸ τοῦ εἰσελθόντα ἰδεῖν τὸν ἵερέα τὴν ἀφὴν καὶ οὐ μὴ ἀκάθαρτα γένηται ὅσα ἐὰν ἦν τῇ οἰκίᾳ, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται ὁ ἵερεὺς καταμαθεῖν τὴν οἰκίαν. ³⁷καὶ ὅψεται τὴν ἀφὴν ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας, κοιλάδας χλωριζούσας ἢ πυρριζούσας, καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν ταπεινοτέρα τῶν τοίχων, ³⁸καὶ ἐξελθὼν ὁ ἵερεὺς ἐκ τῆς οἰκίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς οἰκίας καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἵερεὺς τὴν οἰκίαν ἐπτὰ ἡμέρας. ³⁹καὶ ἐπανήξει ὁ ἵερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ καὶ ὅψεται τὴν οἰκίαν καὶ ἴδον οὐ διεχύθη ἡ ἀφὴ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας, ⁴⁰καὶ προστάξει ὁ ἵερεὺς καὶ ἐξελοῦσιν τοὺς λίθους, ἐν οἷς ἐστιν ἡ ἀφὴ, καὶ ἐκβαλοῦσιν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον. ⁴¹καὶ ἀποξύσουσιν τὴν οἰκίαν ἔσωθεν κύκλῳ καὶ ἐκχεοῦσιν τὸν χοῦν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον. ⁴²καὶ λήμψονται λίθους ἀπεξυσμένους ἐτέρους καὶ ἀντιθήσουσιν ἀντὶ τῶν λίθων καὶ χοῦν ἔτερον λήμψονται καὶ ἐξαλείψουσιν τὴν οἰκίαν. ⁴³Ἐὰν δὲ ἐπέλθῃ πάλιν ἀφὴ καὶ ἀνατείλῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξελεῖν τοὺς λίθους καὶ μετὰ τὸ ἀποξυσθῆναι τὴν οἰκίαν καὶ μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι, ⁴⁴καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἵερεὺς καὶ ὅψεται· εἰ διακέχυται ἡ ἀφὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἐστιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτός ἐστιν. ⁴⁵καὶ καθελοῦσιν τὴν οἰκίαν καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς καὶ τοὺς λίθους αὐτῆς καὶ πάντα τὸν χοῦν ἔξοισουσιν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον. ⁴⁶καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν πάσας τὰς ἡμέρας, ἀς ἀφωρισμένη ἐστίν, ἀκάθαρτος ἐσται ἔως ἐσπέρας. ⁴⁷καὶ ὁ κοιμώμενος ἐν τῇ οἰκίᾳ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτος ἐσται ἔως ἐσπέρας· καὶ ὁ ἔσθων ἐν τῇ οἰκίᾳ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτος ἐσται ἔως ἐσπέρας. ⁴⁸Ἐὰν δὲ παραγενόμενος εἰσέλθῃ ὁ ἵερεὺς καὶ ἵδη καὶ ἴδον διαχύσει οὐ διαχεῖται ἡ ἀφὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἵερεὺς τὴν οἰκίαν, ὅτι ἴαθη ἡ ἀφὴ. ⁴⁹καὶ λήμψεται ἀφαγνίσαι τὴν οἰκίαν δύο ὄρνιθια ζῶντα καθαρὰ καὶ ξύλον κέδρινον καὶ κεκλωσμένον κόκκινον καὶ ὕσσωπον. ⁵⁰καὶ σφάξει τὸ ὄρνιθιον τὸ ἐν εἰς σκεῦος ὁστράκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι ⁵¹καὶ λήμψεται τὸ ξύλον τὸ κέδρινον καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκινον καὶ τὸν ὕσσωπον καὶ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν καὶ βάψει αὐτὸν εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὄρνιθίου τοῦ ἐσφαγμένου ἐφ' ὕδατι ζῶντι καὶ περιρρανεῖ ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐπτάκις ⁵²καὶ ἀφαγνίσει τὴν οἰκίαν ἐν τῷ αἷματι τοῦ ὄρνιθίου καὶ ἐν τῷ ὕδατι τῷ ζῶντι καὶ ἐν τῷ ὄρνιθιῷ τῷ ζῶντι καὶ ἐν τῷ ὄρνιθιῷ τῷ ζῶντι καὶ ἐν τῷ ξύλῳ τῷ κεδρίνῳ καὶ ἐν τῷ ὕσσωπῳ καὶ ἐν τῷ κεκλωσμένῳ κόκκινῳ. ⁵³καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὄρνιθιον τὸ ζῶν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ πεδίον καὶ ἐξιλάσεται περὶ τῆς οἰκίας, καὶ καθαρὰ ἐσται.

⁵⁴Οὗτος ὁ νόμος κατὰ πᾶσαν ἀφὴν λέπρας καὶ θραύσματος ⁵⁵καὶ τῆς λέπρας ἴματίου καὶ οἰκίας ⁵⁶καὶ οὐλῆς καὶ σημασίας καὶ τοῦ αὐγάζοντος ⁵⁷καὶ τοῦ ἐξηγήσασθαι ἥ ἡμέρᾳ ἀκάθαρτον καὶ ἥ ἡμέρᾳ καθαρισθήσεται· οὗτος ὁ νόμος τῆς λέπρας.

15 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρων λέγων ²Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἑρεῖς αὐτοῖς Ἀνδρὶ ἀνδρί, ὃ ἐὰν γένηται ρύσις ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἥ ρύσις αὐτοῦ ἀκάθαρτός ἐστιν. ³καὶ οὗτος ὁ νόμος τῆς ἀκάθαρσίας αὐτοῦ· ρέων γόνον ἐκ σώματος αὐτοῦ ἐκ τῆς ρύσεως, ἦς συνέστηκεν τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς ρύσεως, αὕτη ἡ ἀκάθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ· πᾶσαι αἱ ἡμέραι ρύσεως σώματος αὐτοῦ, ἥ συνέστηκεν τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς ρύσεως, ἀκάθαρσία αὐτοῦ ἐστιν. ⁴πᾶσα κοίτη, ἐφ' ἥ ἐὰν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῆς ὁ γονορρυής, ἀκάθαρτός ἐστιν, καὶ πᾶν σκεῦος, ἐφ' ὃ ἐὰν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ δό γονορρυής, ἀκάθαρτον ἐσται. ⁵καὶ ἄνθρωπος, ὃς ἀν ἄψηται τῆς κοίτης αὐτοῦ, πλυνεῖ τὰ ἴματια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι καὶ ἀκάθαρτος ἐσται ἔως ἐσπέρας. ⁶καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ σκεύους, ἐφ' ὃ ἐὰν καθίσῃ ὁ γονορρυής, ἀκάθαρτον ἐσται. ⁷καὶ ὁ ἀπτόμενος τοῦ χρωτὸς τοῦ γονορροῦς πλυνεῖ τὰ ἴματια καὶ λούσεται ὕδατι καὶ ἀκάθαρτος ἐσται ἔως ἐσπέρας. ⁸ἐὰν δὲ προσσιελίσῃ ὁ γονορρυής ἐπὶ τὸν καθαρόν, πλυνεῖ τὰ ἴματια καὶ λούσεται ὕδατι καὶ ἀκάθαρτος ἐσται ἔως ἐσπέρας. ⁹καὶ πᾶν ἐπίσαγμα ὄνου, ἐφ' ὃ ἀν ἐπιβῇ ἐπ' αὐτὸ δό γονορρυής, ἀκάθαρτον ἐσται ἔως ἐσπέρας. ¹⁰καὶ πᾶς ὁ ἀπτόμενος ὅσα ἐὰν ἥ ὑποκάτω αὐτοῦ, ἀκάθαρτος ἐσται ἔως ἐσπέρας· καὶ ὁ αἴρων αὐτὰ πλυνεῖ τὰ ἴματια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι καὶ ἀκάθαρτος ἐσται ἔως ἐσπέρας. ¹¹καὶ ὅσων ἐὰν ἄψηται ὁ γονορρυής καὶ τὰς χεῖρας οὐ νένιπται, πλυνεῖ τὰ ἴματια καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι καὶ ἀκάθαρτος ἐσται ἔως ἐσπέρας. ¹²καὶ σκεῦος ὁστράκινον, οὐ ἀν ἄψηται ὁ γονορρυής, συντριβήσεται· καὶ σκεῦος ξύλινον νιφήσεται ὕδατι καὶ καθαρὸν ἐσται. — ¹³ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ὁ γονορρυής ἐκ τῆς ρύσεως αὐτοῦ, καὶ ἐξαριθμήσεται αὐτῷ ἐπτὰ ἡμέρας εἰς τὸν καθαρισμὸν καὶ πλυνεῖ τὰ ἴματια αὐτοῦ καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι καὶ καθαρὸς ἐσται. ¹⁴καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὁγδόῃ λήμψεται ἑαυτῷ δύο τρυγόνας ἥ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν καὶ οἴσει αὐτὰ ἔναντι κυρίου ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ δώσει αὐτὰ τῷ ιερεῖ. ¹⁵καὶ ποιήσει αὐτὰ ὁ ιερεύς, μίαν περὶ ἀμαρτίας καὶ μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ιερεὺς ἔναντι κυρίου ἀπὸ τῆς ρύσεως αὐτοῦ.

¹⁶Καὶ ἄνθρωπος, ὃ ἐὰν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτος ἐσται ἔως ἐσπέρας. ¹⁷καὶ πᾶν ἴματιον καὶ πᾶν δέρμα, ἐφ' ὃ ἐὰν ἥ ἐπ' αὐτὸ κοίτη σπέρματος, καὶ πλυθήσεται ὕδατι καὶ ἀκάθαρτον ἐσται ἔως ἐσπέρας. ¹⁸καὶ γυνή, ἐὰν κοιμηθῇ ἀνὴρ μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λούσονται ὕδατι καὶ ἀκάθαρτοι ἐσονται ἔως ἐσπέρας.

¹⁹Καὶ γυνή, ἣτις ἐὰν ἥ ρέουσα αἷματι, ἐσται ἡ ρύσις αὐτῆς ἐν τῷ σώματι αὐτῆς, ἐπτὰ ἡμέρας ἐσται ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς· πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῆς ἀκάθαρτος ἐσται ἔως ἐσπέρας, ²⁰καὶ πᾶν, ἐφ' ὃ ἀν κοιτάζηται ἐπ' αὐτὸ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς, ἀκάθαρτον ἐσται, καὶ πᾶν, ἐφ' ὃ ἀν ἐπικαθίσῃ ἐπ' αὐτό, ἀκάθαρτον ἐσται. ²¹καὶ πᾶς, ὃς ἐὰν ἄψηται τῆς κοίτης αὐτῆς, πλυνεῖ τὰ ἴματια αὐτοῦ καὶ λούσεται

τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας. ²²καὶ πᾶς ὁ ἀπτόμενος παντὸς σκεύους, οὗ ἐὰν καθίσῃ ἐπ' αὐτό, πλυνεῖ τὰ ἴματα αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας. ²³Ἐὰν δὲ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῆς οὔσης ἡ ἐπὶ τοῦ σκεύους, οὗ ἐὰν καθίσῃ ἐπ' αὐτῷ, ἐν τῷ ἄπτεσθαι αὐτὸν αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας. ²⁴Ἐὰν δὲ κοίτη τις κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς καὶ γένηται ἡ ἀκαθαρσία αὐτῆς ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἐπτὰ ἡμέρας, καὶ πᾶσα κοίτη, ἐφ' ἣ ἀν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται.

²⁵Καὶ γυνή, ἐὰν ῥέῃ ῥύσει αἷματος ἡμέρας πλείους οὐκ ἐν καιρῷ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἐὰν καὶ ῥέῃ μετὰ τὴν ἀφέδρου αὐτῆς, πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς καθάπερ αἱ ἡμέραι τῆς ἀφέδρου, ἀκάθαρτος ἔσται. ²⁶καὶ πᾶσαν κοίτην, ἐφ' ἣν ἀν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ῥύσεως, κατὰ τὴν κοίτην τῆς ἀφέδρου ἔσται αὐτῇ, καὶ πᾶν σκεῦος, ἐφ' ὃ ἐὰν καθίσῃ ἐπ' αὐτό, ἀκάθαρτον ἔσται κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀφέδρου. ²⁷πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῆς ἀκάθαρτος ἔσται καὶ πλυνεῖ τὰ ἴματα καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας. ²⁸Ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ἀπὸ τῆς ῥύσεως, καὶ ἔξαριθμήσεται αὐτῇ ἐπτὰ ἡμέρας καὶ μετὰ ταῦτα καθαρισθήσεται. ²⁹καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδῳ λήμψεται αὐτῇ δύο τρυγόνας ἡ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν καὶ οἴσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἰερέα ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ³⁰καὶ ποιήσει ὁ ἰερεὺς τὴν μίαν περὶ ἀμαρτίας καὶ τὴν μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἰερεὺς ἔναντι κυρίου ἀπὸ ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς.

³¹Καὶ εὐλαβεῖς ποιήσετε τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῶν ἐν τῷ μιαίνειν αὐτοὺς τὴν σκηνήν μου τὴν ἐν αὐτοῖς. — ³²Οὗτος ὁ νόμος τοῦ γονορροῦς καὶ ἐάν τινι ἔξελθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος ὥστε μιανθῆναι ἐν αὐτῇ ³³καὶ τῇ αἵμορροούσῃ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς καὶ ὁ γονορροής ἐν τῇ ῥύσει αὐτοῦ, τῷ ἄρσενι ἡ τῇ θηλείᾳ, καὶ τῷ ἀνδρὶ, ὃς ἀν κοιμηθῇ μετὰ ἀποκαθημένης.

16 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν μετὰ τὸ τελευτῆσαι τοὺς δύο υἱοὺς Ααρων ἐν τῷ προσάγειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυρίου καὶ ἐτελεύτησαν ²καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Λάλησον πρὸς Ααρων τὸν ἀδελφόν σου καὶ μὴ εἰσπορεύεσθω πᾶσαν ὥραν εἰς τὸ ἄγιον ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος εἰς πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου, ὃ ἔστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται· ἐν γὰρ νεφέλῃ ὀφθήσομαι ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου. ³Οὕτως εἰσελεύσεται Ααρων εἰς τὸ ἄγιον· ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν περὶ ἀμαρτίας καὶ κριὸν εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁴καὶ χιτῶνα λινοῦν ἡγιασμένον ἐνδύσεται, καὶ περισκελές λινοῦν ἔσται ἐπὶ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ζώνη λινῆ ζώσεται καὶ κίδαριν λινῆν περιθήσεται· ἴματα ἄγια ἔστιν, καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἐνδύσεται αὐτά. ⁵καὶ παρὰ τῆς συναγωγῆς τῶν υἱῶν Ισραὴλ λήμψεται δύο χιμάρους ἐξ αἰγῶν περὶ ἀμαρτίας καὶ κριὸν ἔνα εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁶καὶ προσάξει Ααρων τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ⁷καὶ λήμψεται τοὺς δύο χιμάρους καὶ στήσει αὐτοὺς ἔναντι κυρίου παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁸καὶ ἐπιθήσει Ααρων ἐπὶ τοὺς δύο

χιμάρους κλῆρον ἔνα τῷ κυρίῳ καὶ κλῆρον ἔνα τῷ ἀποπομπαίῳ. ⁹καὶ προσάξει Ααρων τὸν χίμαρον, ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει περὶ ἀμαρτίας. ¹⁰καὶ τὸν χίμαρον, ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τοῦ ἀποπομπαίου, στήσει αὐτὸν ζῶντα ἔναντι κυρίου τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ ὥστε ἀποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὴν ἀποπομπήν. ἀφήσει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον. — ¹¹καὶ προσάξει Ααρων τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας τὸν αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ μόνον καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ σφάξει τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας τὸν αὐτοῦ. ¹²καὶ λήμψεται τὸ πυρεῖον πλῆρες ἀνθράκων πυρὸς ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ ἀπέναντι κυρίου καὶ πλήσει τὰς χεῖρας θυμιάματος συνθέσεως λεπτῆς καὶ εἰσοίσει ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος ¹³καὶ ἐπιθήσει τὸ θυμίαμα ἐπὶ τὸ πῦρ ἔναντι κυρίου· καὶ καλύψει ἡ ἀτμὶς τοῦ θυμιάματος τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπὶ τῶν μαρτυρίων, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται. ¹⁴καὶ λήμψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου καὶ ῥανεῖ τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον κατὰ ἀνατολάς· κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου ῥανεῖ ἐπτάκις ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ. ¹⁵καὶ σφάξει τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας τὸν περὶ τοῦ λαοῦ ἔναντι κυρίου καὶ εἰσοίσει ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος καὶ ποιήσει τὸ αἷμα αὐτοῦ ὃν τρόπον ἐποίησεν τὸ αἷμα τοῦ μόσχου, καὶ ῥανεῖ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου ¹⁶καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἄγιον ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ ἀπὸ τῶν ἀδικημάτων αὐτῶν περὶ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν· καὶ οὕτω ποιήσει τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου τῇ ἐκτισμένῃ ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν. ¹⁷καὶ πᾶς ἀνθρωπος οὐκ ἔσται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου εἰσπορευομένου αὐτοῦ ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἀγίῳ, ἔως ἂν ἐξέλθῃ· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ισραὴλ. ¹⁸καὶ ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ὃν ἀπέναντι κυρίου καὶ ἐξιλάσεται ἐπ' αὐτοῦ· καὶ λήμψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ χιμάρου καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ ¹⁹καὶ ῥανεῖ ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ ἐπτάκις καὶ καθαριεῖ αὐτὸν καὶ ἀγιάσει αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ²⁰καὶ συντελέσει ἐξιλασκόμενος τὸ ἄγιον καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ περὶ τῶν ιερέων καθαριεῖ· καὶ προσάξει τὸν χίμαρον τὸν ζῶντα. ²¹καὶ ἐπιθήσει Ααρων τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος καὶ ἐξαγορεύσει ἐπ' αὐτοῦ πάσας τὰς ἀνομίας τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ πάσας τὰς ἀδικίας αὐτῶν καὶ πάσας τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν καὶ ἐπιθήσει αὐτὰς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος καὶ ἐξαποστελεῖ ἐν χειρὶ ἀνθρώπου ἑτοίμου εἰς τὴν ἔρημον.

²²Καὶ λήμψεται ὁ χίμαρος ἐφ' ἔαυτῷ τὰς ἀδικίας αὐτῶν εἰς γῆν ἄβατον, καὶ ἐξαποστελεῖ τὸν χίμαρον εἰς τὴν ἔρημον. ²³καὶ εἰσελεύσεται Ααρων εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινῆν, ἣν ἐνεδεδύκει εἰσπορευομένου αὐτοῦ εἰς τὸ ἄγιον, καὶ ἀποθήσει αὐτὴν ἐκεῖ. ²⁴καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὅδατι ἐν τόπῳ ἀγίῳ καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ ἐξελθὼν ποιήσει τὸ ὄλοκάρπωμα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄλοκάρπωμα τοῦ λαοῦ καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ λαοῦ ὡς περὶ τῶν ιερέων. ²⁵καὶ τὸ στέαρ τὸ περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἀνοίσει ἐπὶ τὸ

θυσιαστήριον. ²⁶καὶ ὁ ἔξαποστέλλων τὸν χίμαρον τὸν διεσταλμένον εἰς ἄφεσιν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. ²⁷καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἀμαρτίας, ὃν τὸ αἷμα εἰσηγέθη ἔξιλάσασθαι ἐν τῷ ἀγίῳ, ἔξοισουσιν αὐτὰ ἔξω τῆς παρεμβολῆς καὶ κατακαύσουσιν αὐτὰ ἐν πυρί, καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν καὶ τὰ κρέα αὐτῶν καὶ τὴν κόπρον αὐτῶν. ²⁸οὐδὲ κατακαίων αὐτὰ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

²⁹Καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον· ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ταπεινώσατε τὰς ψυχὰς ὑμῶν καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε, ὁ αὐτόχθων καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκείμενος ἐν ὑμῖν. ³⁰ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἔξιλάσεται περὶ ὑμῶν καθαρίσαι ὑμᾶς ἀπὸ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν ἔναντι κυρίου, καὶ καθαρισθήσεσθε. ³¹σάββατα σαββάτων ἀνάπαυσις αὕτη ἔσται ὑμῖν, καὶ ταπεινώσατε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον. ³²ἔξιλάσεται ὁ Ἱερεύς, ὃν ἀν χρίσωσιν αὐτὸν καὶ ὃν ἀν τελειώσουσιν τὰς χεῖρας αὐτοῦ Ἱερατεύειν μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινῆν, στολὴν ἀγίαν, ³³καὶ ἔξιλάσεται τὸ ἅγιον τοῦ ἀγίου καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ θυσιαστήριον ἔξιλάσεται καὶ περὶ τῶν ἱερέων καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς ἔξιλάσεται. ³⁴καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον ἔξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἀπὸ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν. ἄπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ποιηθήσεται, καθάπερ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῆ.

17 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Λάλησον πρὸς Ααρὼν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ ἐνετείλατο κύριος λέγων ³Ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἀν σφάξῃ μόσχον ἢ πρόβατον ἢ αἴγα ἐν τῇ παρεμβολῇ καὶ ὃς ἀν σφάξῃ ἔξω τῆς παρεμβολῆς ⁴καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ ὥστε ποιῆσαι αὐτὸν εἰς ὀλοκαύτωμα ἢ σωτήριον κυρίῳ δεκτὸν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, καὶ ὃς ἀν σφάξῃ ἔξω καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ αὐτὸν ὥστε μὴ προσενέγκαι δῶρον κυρίῳ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς κυρίου, καὶ λογισθήσεται τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ αἴμα· αἴμα ἔξέχεεν, ἔξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ⁵ὅπως ἀναφέρωσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὰς θυσίας αὐτῶν, ὅσας ἀν αὐτοὶ σφάξουσιν ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ οἴσουσιν τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν Ἱερέα καὶ θύσουσιν θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ αὐτά. ⁶καὶ προσχεῖ ὁ Ἱερεὺς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ ἀπέναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ ἀνοίσει τὸ στέαρ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ⁷καὶ οὐ θύσουσιν ἔτι τὰς θυσίας αὐτῶν τοῖς ματαίοις, οἵς αὐτοὶ ἐκπορνεύουσιν ὀπίσω αὐτῶν· νόμιμον αἰώνιον ἔσται ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

⁸Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἀνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἀν ποιήσῃ ὀλοκαύτωμα ἢ θυσίαν ⁹καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ ποιῆσαι αὐτὸν τῷ κυρίῳ, ἔξολεθρευθήσεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

¹⁰Καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, δὅς ἀν φάγη πᾶν αἷμα, καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν τὴν ἔσθουσαν τὸ αἷμα καὶ ἀπολῶ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ¹¹ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστιν, καὶ ἐγὼ δέδωκα αὐτὸ ὑμῖν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἔξιλάσκεσθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν· τὸ γὰρ αἷμα αὐτοῦ ἀντὶ τῆς ψυχῆς ἔξιλάσεται. ¹²διὰ τοῦτο εἴρηκα τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ Πᾶσα ψυχὴ ἔξι ὑμῶν οὐ φάγεται αἷμα, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκείμενος ἐν ὑμῖν οὐ φάγεται αἷμα. ¹³καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, δὅς ἀν θηρεύσῃ θήρευμα θηρίον ἢ πετεινόν, ὃ ἔσθεται, καὶ ἐκχεεῖ τὸ αἷμα καὶ καλύψει αὐτὸ τῇ γῇ. ¹⁴ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστιν, καὶ εἴπα τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ Αἷμα πάσης σαρκὸς οὐ φάγεσθε, ὅτι ἡ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστιν· πᾶς ὁ ἔσθων αὐτὸ ἔξιλεθρευθήσεται.

¹⁵Καὶ πᾶσα ψυχὴ, ἣτις φάγεται θνητιμαῖον ἢ θηριάλωτον ἐν τοῖς αὐτόχθοσιν ἢ ἐν τοῖς προσηλύτοις, πλυνεῖ τὰ ίμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι καὶ ἀκάθαρτος ἐσται ἔως ἐσπέρας καὶ καθαρὸς ἐσται. ¹⁶Ἐὰν δὲ μὴ πλύνῃ τὰ ίμάτια καὶ τὸ σῶμα μὴ λούσηται ὕδατι, καὶ λήμψεται ἀνόμημα αὐτοῦ.

18 ¹Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ³κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα γῆς Αἰγύπτου, ἐν ᾧ κατωκήσατε ἐπ’ αὐτῇ, οὐ ποιήσετε καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα γῆς Χανααν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, οὐ ποιήσετε καὶ τοῖς νομίμοις αὐτῶν οὐ πορεύσεσθε. ⁴τὰ κρίματά μου ποιήσετε καὶ τὰ προστάγματά μου φυλάξεσθε πορεύεσθαι ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁵καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ προστάγματά μου καὶ πάντα τὰ κρίματά μου καὶ ποιήσετε αὐτά, ἵνα ποιήσας ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

⁶Ἄνθρωπος ἄνθρωπος πρὸς πάντα οἰκεῖα σαρκὸς αὐτοῦ οὐ προσελεύσεται ἀποκαλύψαι ἀσχημοσύνην· ἐγὼ κύριος. ⁷ἀσχημοσύνην πατρός σου καὶ ἀσχημοσύνην μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· μήτηρ γάρ σου ἐστιν, καὶ οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ⁸ἀσχημοσύνην γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ἀσχημοσύνη πατρός σου ἐστιν. ⁹ἀσχημοσύνην τῆς ἀδελφῆς σου ἐκ πατρός σου ἢ ἐκ μητρός σου, ἐνδογενοῦς ἢ γεγεννημένης ἔξω, οὐκ ἀποκαλύψεις ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ¹⁰ἀσχημοσύνην θυγατρὸς υἱοῦ σου ἢ θυγατρὸς θυγατρός σου, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, ὅτι σὴ ἀσχημοσύνη ἐστίν. ¹¹ἀσχημοσύνην θυγατρὸς γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ὅμοπατρία ἀδελφή σου ἐστιν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ¹²ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· οἰκεία γάρ πατρός σου ἐστιν. ¹³ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· οἰκεία γάρ μητρός σου ἐστιν. ¹⁴ἀσχημοσύνην ἀδελφοῦ τοῦ πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις καὶ πρὸς τὴν γυναικὰ αὐτοῦ οὐκ εἰσελεύσῃ· συγγενὴς γάρ σου ἐστιν. ¹⁵ἀσχημοσύνην νύμφης σου οὐκ ἀποκαλύψεις· γυνὴ γάρ υἱοῦ σου ἐστιν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ¹⁶ἀσχημοσύνην γυναικὸς ἀδελφοῦ σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ἀσχημοσύνη ἀδελφοῦ

σού ἐστιν.¹⁷ ἀσχημοσύνην γυναικὸς καὶ θυγατρὸς αὐτῆς οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν θυγατέρα τοῦ νίοῦ αὐτῆς καὶ τὴν θυγατέρα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς οὐ λήμψῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν· οἰκεῖαι γάρ σού εἰσιν, ἀσέβημά ἐστιν.¹⁸ γυναῖκα ἐπὶ ἀδελφῇ αὐτῆς οὐ λήμψῃ ἀντίζηλον ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς ἐπ’ αὐτῇ ἔτι ζώσης αὐτῆς.

¹⁹ Καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν χωρισῷ ἀκαθαρσίας αὐτῆς οὐ προσελεύσῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς.²⁰ καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίου σου οὐ δώσεις κοίτην σπέρματός σου ἐκμιανθῆναι πρὸς αὐτήν.²¹ καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματός σου οὐ δώσεις λατρεύειν ἄρχοντι καὶ οὐ βεβηλώσεις τὸ ὄνομα τὸ ἄγιον. ἐγὼ κύριος.²² καὶ μετὰ ἀρσενος οὐ κοιμηθήσῃ κοίτην γυναικός· βδέλυγμα γάρ ἐστιν.²³ καὶ πρὸς πᾶν τετράπουν οὐ δώσεις τὴν κοίτην σου εἰς σπερματισμὸν ἐκμιανθῆναι πρὸς αὐτό, καὶ γυνὴ οὐ στήσεται πρὸς πᾶν τετράπουν βιβασθῆναι· μυσερὸν γάρ ἐστιν.

²⁴ Μὴ μιαίνεσθε ἐν πᾶσιν τούτοις· ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις ἐμιάνθησαν τὰ ἔθνη, ἀλλὰ ἐξαποστέλλω πρὸ προσώπου ὑμῶν,²⁵ καὶ ἐμιάνθη ἡ γῆ, καὶ ἀνταπέδωκα ἀδικίαν αὐτοῖς δι’ αὐτήν, καὶ προσώχθισεν ἡ γῆ τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπ’ αὐτῆς.²⁶ καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ νόμιμά μου καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου καὶ οὐ ποιήσετε ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, δολοφόνων, ἀλλὰ ὁ προσγενόμενος προσήλυτος ἐν ὑμῖν.²⁷ πάντα γὰρ τὰ βδελύγματα ταῦτα ἐποίησαν οἱ ἄνθρωποι τῆς γῆς οἱ ὄντες πρότεροι ὑμῶν, καὶ ἐμιάνθη ἡ γῆ.²⁸ καὶ ἵνα μὴ προσοχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ ἐν τῷ μιαίνειν ὑμᾶς αὐτήν, δὸν τρόπον προσώχθισεν τοῖς ἔθνεσιν τοῖς πρὸ ὑμῶν.²⁹ δτὶ πᾶς, δολοφόνων, πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, ἐξολεθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ποιοῦσαι ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν.³⁰ καὶ φυλάξετε τὰ προστάγματά μου, ὅπως μὴ ποιήσητε ἀπὸ πάντων τῶν νομίμων τῶν ἐβδελυγμένων, ἀλλὰ γέγονεν πρὸ τοῦ ὑμᾶς, καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν αὐτοῖς· δτὶ ἐγὼ κύριος δολοφόνων.

19 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Λάλησον τῇ συναγωγῇ τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἄγιοι ἔσεσθε, δτὶ ἐγὼ ἄγιος, κύριος δολοφόνων.³ ἔκαστος πατέρα αὐτοῦ καὶ μητέρα αὐτοῦ φοβείσθω, καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε· ἐγὼ κύριος δολοφόνων.⁴ οὐκ ἐπακολουθήσετε εἰδώλοις καὶ θεοὺς χωνευτοὺς οὐ ποιήσετε ὑμῖν· ἐγὼ κύριος δολοφόνων.⁵ — ⁵καὶ ἐὰν θύσητε θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ, δεκτὴν ὑμῶν θύσετε.⁶ ἦν δὲ ἡμέρα θύσητε, βρωθήσεται καὶ τῇ αὔριον· καὶ ἐὰν καταλειφθῇ ἔως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται.⁷ ἐὰν δὲ βρώσει βρωθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἀθυτόν ἐστιν, οὐ δεχθήσεται.⁸ δολοφόνων δὲ ἐσθων αὐτὸν ἀμαρτίαν λήμψεται, δτὶ τὰ ἄγια κυρίου ἐβεβήλωσεν· καὶ ἐξολεθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ἐσθουσαι ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν.

⁹ Καὶ ἐκθεριζόντων ὑμῶν τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν οὐ συντελέσετε τὸν θερισμὸν ὑμῶν τοῦ ἀγροῦ ἐκθερίσαι καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις¹⁰ καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου οὐκ ἐπανατρυγήσεις οὐδὲ τοὺς ῥῶγας τοῦ ἀμπελῶνός σου συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ καταλείψεις αὐτά· ἐγὼ εἰμι κύριος δολοφόνων.

¹¹ Οὐ κλέψετε. οὐ ψεύσεσθε. οὐ συκοφαντήσει ἔκαστος τὸν πλησίον.¹² καὶ οὐκ ὀμεῖσθε τῷ ὄνόματί μου ἐπ’ ἀδίκω καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ ὑμῶν· ἐγὼ εἰμι κύριος δολοφόνων.

¹³οὐκ ἀδικήσεις τὸν πλησίον καὶ οὐχ ἀρπάσεις, καὶ οὐ μὴ κοιμηθήσεται ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ παρὰ σοὶ ἔως πρωί. ¹⁴οὐ κακῶς ἐρεῖς κωφὸν καὶ ἀπέναντι τυφλοῦ οὐ προσθήσεις σκάνδαλον καὶ φοβηθήση κύριον τὸν θεόν σου· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

¹⁵Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει· οὐ λήμψῃ πρόσωπον πτωχοῦ οὐδὲ θαυμάσεις πρόσωπον δυνάστου, ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖς τὸν πλησίον σου. ¹⁶οὐ πορεύσῃ δόλω ἐν τῷ ἔθνει σου, οὐκ ἐπισυστήσῃ ἐφ' αἷμα τοῦ πλησίον σου· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹⁷οὐ μισήσεις τὸν ἀδελφόν σου τῇ διανοίᾳ σου, ἐλεγμῷ ἐλέγξεις τὸν πλησίον σου καὶ οὐ λήμψῃ δι' αὐτὸν ἀμαρτίαν. ¹⁸καὶ οὐκ ἐκδικᾶται σου ἡ χείρ, καὶ οὐ μηνιεῖς τοῖς νίοῖς τοῦ λαοῦ σου καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν· ἐγώ εἰμι κύριος.

¹⁹Τὸν νόμον μου φυλάξεσθε· τὰ κτήνη σου οὐ κατοχεύσεις ἐτεροζύγῳ καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου οὐ κατασπερεῖς διάφορον καὶ ἴματιον ἐκ δύο ὑφασμάτων κίβδηλον οὐκ ἐπιβαλεῖς σεαυτῷ.

²⁰Καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς κοίτην σπέρματος καὶ αὐτὴ οἰκέτις διαπεφυλαγμένη ἀνθρώπῳ καὶ αὐτὴ λύτροις οὐ λελύτρωται ἢ ἐλευθερία οὐκ ἐδόθη αὐτῇ, ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτοῖς· οὐκ ἀποθανοῦνται, ὅτι οὐκ ἀπῆλευθερώθη. ²¹καὶ προσάξει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ κυρίῳ παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου κριὸν πλημμελείας. ²²καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας ἔναντι κυρίου περὶ τῆς ἀμαρτίας, ἡς ἤμαρτεν, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἀμαρτία, ἣν ἤμαρτεν.

²³Οταν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν, καὶ καταφυτεύσετε πᾶν ἔύλον βρώσιμον καὶ περικαθαριεῖτε τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ· ὁ καρπὸς αὐτοῦ τρία ἔτη ἔσται ὑμῖν ἀπερικάθαρτος, οὐ βρωθήσεται. ²⁴καὶ τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἔσται πᾶς ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἄγιος αἰνετὸς τῷ κυρίῳ. ²⁵ἐν δὲ τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ φάγεσθε τὸν καρπόν, πρόσθεμα ὑμῖν τὰ γενήματα αὐτοῦ· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

²⁶Μὴ ἔσθετε ἐπὶ τῶν ὄρέων καὶ οὐκ οἰωνιεῖσθε οὐδὲ ὄρνιθοσκοπήσεσθε. ²⁷οὐ ποιήσετε σισόην ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐδὲ φθερεῖτε τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος ὑμῶν. ²⁸καὶ ἐντομίδας ἐπὶ ψυχῇ οὐ ποιήσετε ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ γράμματα στικτὰ οὐ ποιήσετε ἐν ὑμῖν· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ²⁹οὐ βεβηλώσεις τὴν θυγατέρα σου ἐκπορνεῦσαι αὐτήν, καὶ οὐκ ἐκπορνεύσει ἡ γῆ καὶ ἡ γῆ πλησθήσεται ἀνομίας.

³⁰Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε καὶ ἀπὸ τῶν ἀγίων μου φοβηθήσεσθε· ἐγώ εἰμι κύριος. ³¹οὐκ ἐπακολουθήσετε ἐγγαστριμύθοις καὶ τοῖς ἐπαοιδοῖς οὐ προσκολληθήσεσθε ἐκμιανθῆναι ἐν αὐτοῖς· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ³²ἀπὸ προσώπου πολιοῦ ἐξαναστήσῃ καὶ τιμήσεις πρόσωπον πρεσβυτέρου καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

³³Ἐὰν δέ τις προσέλθῃ προσήλυτος ὑμῖν ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὐ θλίψετε αὐτόν. ³⁴ώς ὁ αὐτόχθων ἐν ὑμῖν ἔσται ὁ προσήλυτος ὁ προσπορευόμενος πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀγαπήσεις αὐτὸν ὡς σεαυτόν, ὅτι προσήλυτοι ἐγενήθητε ἐν γῇ Αἴγυπτῳ· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ³⁵οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει

ἐν μέτροις καὶ ἐν σταθμίοις καὶ ἐν ζυγοῖς. ³⁶Ζυγὰ δίκαια καὶ στάθμα δίκαια καὶ χοῦς δίκαιος ἔσται ὑμῖν. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἔξαγαγών ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

³⁷Καὶ φυλάξεσθε πάντα τὸν νόμον μου καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου καὶ ποιήσετε αὐτά· ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

20 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Καὶ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λαλήσεις Ἐάν τις ἀπὸ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἢ ἀπὸ τῶν προσγεγενημένων προσηλύτων ἐν Ισραὴλ, ὃς ἂν δῷ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, θανάτῳ θανατούσθω· τὸ ἔθνος τὸ ἐπὶ τῆς γῆς λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις. ³καὶ ἐγὼ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον καὶ ἀπολῶ αὐτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὅτι τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἄρχοντι, ἵνα μιάνῃ τὰ ἄγια μου καὶ βεβηλώσῃ τὸ ὄνομα τῶν ἡγιασμένων μοι. ⁴Ἐὰν δὲ ὑπερόψει ὑπερίδωσιν οἱ αὐτόχθονες τῆς γῆς τοῖς ὁφθαλμοῖς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου ἐν τῷ δοῦναι αὐτὸν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι τοῦ μὴ ἀποκτεῖναι αὐτόν, ⁵καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ καὶ ἀπολῶ αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς ὄμονοοῦντας αὐτῷ ὥστε ἐκπορνεύειν αὐτὸν εἰς τοὺς ἄρχοντας ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. ⁶καὶ ψυχή, ἢ ἐὰν ἐπακολουθήσῃ ἐγγαστριμύθοις ἢ ἐπαοιδοῖς ὥστε ἐκπορνεῦσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἐκείνην καὶ ἀπολῶ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ⁷καὶ ἔσεσθε ἄγιοι, ὅτι ἄγιος ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁸καὶ φυλάξεσθε τὰ προστάγματά μου καὶ ποιήσετε αὐτά· ἐγὼ κύριος ὁ ἄγιαζων ὑμᾶς. ⁹ἄνθρωπος ἄνθρωπος, ὃς ἂν κακῶς εἴπη τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω· πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ κακῶς εἴπεν, ἔνοχος ἔσται. ¹⁰ἄνθρωπος, ὃς ἂν μοιχεύσηται γυναικα ἀνδρὸς ἢ ὃς ἂν μοιχεύσηται γυναικα τοῦ πλησίου, θανάτῳ θανατούσθωσαν ὁ μοιχεύων καὶ ἡ μοιχευομένη. ¹¹Ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι, ἔνοχοί εἰσιν. ¹²καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ νύμφης αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι· ἡσεβήκασιν γάρ, ἔνοχοί εἰσιν. ¹³καὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἄρσενος κοίτην γυναικός, βδέλυγμα ἐποίησαν ἀμφότεροι· θανατούσθωσαν, ἔνοχοί εἰσιν. ¹⁴ὅς ἐὰν λάβῃ γυναικα καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, ἀνόμημά ἔστιν· ἐν πυρὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν καὶ αὐτάς, καὶ οὐκ ἔσται ἀνομία ἐν ὑμῖν. ¹⁵καὶ ὃς ἂν δῷ κοιτασίαν αὐτοῦ ἐν τετράποδι, θανάτῳ θανατούσθω, καὶ τὸ τετράποντον ἀποκτενεῖτε. ¹⁶καὶ γυνή, ἡτις προσελεύσεται πρὸς πᾶν κτῆνος βιβασθῆναι αὐτὴν ὑπ' αὐτοῦ, ἀποκτενεῖτε τὴν γυναικα καὶ τὸ κτῆνος· θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἔνοχοί εἰσιν. ¹⁷ὅς ἐὰν λάβῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἐκ πατρὸς αὐτοῦ ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἵδη τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς καὶ αὕτη ἵδη τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ, ὄνειδός ἔστιν, ἔξολεθρευθήσονται ἐνώπιον γένους αὐτῶν· ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἀμαρτίαν κομιοῦνται. ¹⁸καὶ ἀνήρ, ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς ἀποκαθημένης καὶ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, τὴν πηγὴν αὐτῆς ἀπεκάλυψεν, καὶ αὕτη ἀπεκάλυψεν τὴν ρύσιν τοῦ αἵματος αὐτῆς· ἔξολεθρευθήσονται ἀμφότεροι ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν. ¹⁹καὶ ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου καὶ ἀδελφῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν γὰρ οἰκειότητα ἀπεκάλυψεν, ἀμαρτίαν ἀποίσονται. ²⁰ὅς ἂν κοιμηθῇ μετὰ τῆς

συγγενοῦς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τῆς συγγενείας αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν· ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται.²¹ δις ἀν λάβη τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀκαθαρσία ἐστίν· ἀσχημοσύνην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται.

²² Καὶ φυλάξασθε πάντα τὰ προστάγματά μου καὶ τὰ κρίματά μου καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ οὐ μὴ προσοχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ, εἰς ἣν ἔγω εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ κατοικεῖν ἐπ' αὐτῆς.²³ καὶ οὐχὶ πορεύεσθε τοῖς νομίμοις τῶν ἔθνῶν, οὓς ἔξαποστέλλω ἀφ' ὑμῶν· ὅτι ταῦτα πάντα ἐποίησαν, καὶ ἐβδελυξάμην αὐτούς.²⁴ καὶ εἴπα ὑμῖν Ὅμεις κληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἔγω δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κτήσει, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· ἔγω κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὃς διώρισα ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἔθνῶν.²⁵ καὶ ἀφοριεῖτε αὐτοὺς ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων καὶ ἀνὰ μέσον τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν καὶ τῶν ἀκαθάρτων καὶ οὐ βδελύξετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν τοῖς κτήνεσιν καὶ ἐν τοῖς πετεινοῖς καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἐρπετοῖς τῆς γῆς, ἢ ἔγω ἀφώρισα ὑμῖν ἐν ἀκαθαρσίᾳ.²⁶ καὶ ἔσεσθέ μοι ἄγιοι, ὅτι ἔγω ἄγιος κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἀφορίσας ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἔθνῶν εἶναι ἐμοί.

²⁷ Καὶ ἀνὴρ ἡ γυνή, ὃς ἀν γένηται αὐτῶν ἐγγαστρίμυθος ἢ ἐπαοιδός, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι· λίθοις λιθοβολήσατε αὐτούς, ἔνοχοί εἰσιν.

21 ¹Καὶ εἴπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Εἰπὸν τοῖς ιερεῦσιν τοῖς υἱοῖς Ααρων καὶ ἑρεῖς πρὸς αὐτούς· Ἐν ταῖς ψυχαῖς οὐ μιανθήσονται ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν² ἀλλ' ἢ ἐν τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγιστα αὐτῶν, ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ καὶ υἱοῖς καὶ θυγατράσιν, ἐπ' ἀδελφῷ³ καὶ ἐπ' ἀδελφῇ παρθένῳ τῇ ἐγγιζούσῃ αὐτῷ τῇ μὴ ἐκδεδομένῃ ἀνδρὶ, ἐπὶ τούτοις μιανθήσεται.⁴ οὐ μιανθήσεται ἐξάπινα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ εἰς βεβήλωσιν αὐτοῦ.⁵ καὶ φαλάκρωμα οὐ ξυρηθήσεσθε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ νεκρῷ καὶ τὴν ὅψιν τοῦ πώγωνος οὐ ξυρήσονται καὶ ἐπὶ τὰς σάρκας αὐτῶν οὐ κατατεμοῦσιν ἐντομίδας.⁶ ἄγιοι ἔσονται τῷ θεῷ αὐτῶν καὶ οὐ βεβηλώσουσιν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ αὐτῶν· τὰς γὰρ θυσίας κυρίου δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτῶν αὐτοὶ προσφέρουσιν καὶ ἔσονται ἄγιοι.⁷ γυναῖκα πόρνην καὶ βεβηλωμένην οὐ λήμψονται καὶ γυναῖκα ἐκβεβλημένην ἀπὸ ἀνδρὸς αὐτῆς· ἄγιος ἐστιν τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ.⁸ καὶ ἄγιάσει αὐτόν, τὰ δῶρα κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν οὗτος προσφέρει· ἄγιος ἔσται, ὅτι ἄγιος ἔγω κύριος ὁ ἄγιάζων αὐτούς.⁹ καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ιερέως ἐὰν βεβηλωθῇ τοῦ ἐκπορνεῦσαι, τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτῆς αὐτῇ βεβηλοῖ· ἐπὶ πυρὸς κατακαυθήσεται.

¹⁰ Καὶ ὁ ιερεὺς ὁ μέγας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, τοῦ ἐπικεχυμένου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐλαίου τοῦ χριστοῦ καὶ τετελειωμένου ἐνδύσασθαι τὰ ἴμάτια, τὴν κεφαλὴν οὐκ ἀποκιδαρώσει καὶ τὰ ἴματα οὐ διαρρήξει¹¹ καὶ ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυίᾳ οὐκ εἰσελεύσεται, ἐπὶ πατρὶ αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ μητρὶ αὐτοῦ οὐ μιανθήσεται.¹² καὶ ἐκ τῶν ἀγίων οὐκ ἐξελεύσεται καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἡγιασμένον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἄγιον ἔλαιον τὸ χριστὸν τοῦ θεοῦ ἐπ' αὐτῷ· ἔγω κύριος.¹³ οὗτος γυναῖκα παρθένον ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ λήμψεται.¹⁴ χήραν δὲ καὶ ἐκβεβλημένην καὶ βεβηλωμένην καὶ πόρνην, ταύτας

οὐ λήμψεται, ἀλλ’ ἡ παρθένον ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ λήμψεται γυναῖκα. ¹⁵καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἐγὼ κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτόν.

¹⁶Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁷Εἰπὸν Ααρων Ἀνθρωπος ἐκ τοῦ γένους σου εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, τίνι ἐὰν ἢ ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται προσφέρειν τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ.
¹⁸πᾶς ἄνθρωπος, ὃς ἂν ἢ ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται, ἀνθρωπος χωλὸς ἢ τυφλὸς ἢ κολοβόριν ἢ ὠτότμητος ¹⁹ἢ ἄνθρωπος, ὃς ἐστιν ἐν αὐτῷ σύντριμμα χειρὸς ἢ σύντριμμα ποδός, ²⁰ἢ κυρτὸς ἢ ἔφηλος ἢ πτίλος τοὺς ὄφθαλμοὺς ἢ ἄνθρωπος, ὃς ἂν ἢ ἐν αὐτῷ ψώρα ἀγρία ἢ λειχήν, ἢ μόνορχις, ²¹πᾶς, ὃς ἐστιν ἐν αὐτῷ μῶμος, ἐκ τοῦ σπέρματος Ααρων τοῦ ἱερέως, οὐκ ἐγγιεῖ τοῦ προσενεγκεῖν τὰς θυσίας τῷ θεῷ σου· ὅτι μῶμος ἐν αὐτῷ, τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ οὐ προσελεύσεται προσενεγκεῖν. ²²τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ τὰ ἄγια τῶν ἀγίων καὶ ἀπὸ τῶν ἀγίων φάγεται. ²³πλὴν πρὸς τὸ καταπέτασμα οὐ προσελεύσεται καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἐγγιεῖ, ὅτι μῶμον ἔχει· καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἄγιον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτούς. ²⁴καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς πρὸς Ααρων καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ισραὴλ.

22 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Εἰπὸν Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ προσεχέτωσαν ἀπὸ τῶν ἀγίων τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ οὐ βεβηλώσουσιν τὸ ὄνομα τὸ ἄγιον μου, ὅσα αὐτοὶ ἀγιάζουσίν μοι· ἐγὼ κύριος. ³εἰπὸν αὐτοῖς Εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν πᾶς ἄνθρωπος, δις ἀν προσέλθῃ ἀπὸ παντὸς τοῦ σπέρματος ὑμῶν πρὸς τὰ ἄγια, δσα ἀν ἀγιάζωσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τῷ κυρίῳ, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐπ’ αὐτῷ, ἔξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπ’ ἐμοῦ· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁴καὶ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος Ααρων τοῦ ἱερέως καὶ οὗτος λεπρὸς ἢ γονορρυής, τῶν ἀγίων οὐκ ἔδεται, ἔως ἂν καθαρισθῇ· καὶ ὁ ἀπτόμενος πάσης ἀκαθαρσίας ψυχῆς ἢ ἄνθρωπος, ὃς ἀν ἔξελθη ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, ⁵ἢ ὅστις ἀν ἄψηται παντὸς ἐρπετοῦ ἀκαθάρτου, ὃ μιανεῖ αὐτόν, ἢ ἐπ’ ἄνθρωπω, ἐν ὃ μιανεῖ αὐτὸν κατὰ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ, ⁶ψυχή, ἥτις ἀν ἄψηται αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας· οὐκ ἔδεται ἀπὸ τῶν ἀγίων, ἐὰν μὴ λούσηται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι. ⁷καὶ δύη ὁ ἥλιος, καὶ καθαρὸς ἔσται καὶ τότε φάγεται τῶν ἀγίων, ὅτι ἄρτος ἔστιν αὐτοῦ. ⁸θυησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ φάγεται μιανθῆναι αὐτὸν ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ κύριος. ⁹καὶ φυλάξονται τὰ φυλάγματά μου, ἵνα μὴ λάβωσιν δι’ αὐτὰ ἀμαρτίαν καὶ ἀποθάνωσιν δι’ αὐτά, ἐὰν βεβηλώσωσιν αὐτά· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὁ ἀγιάζων αὐτούς. — ¹⁰καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ φάγεται ἄγια· πάροικος ἱερέως ἢ μισθωτὸς οὐ φάγεται ἄγια. ¹¹ἐὰν δὲ ἱερεὺς κτήσηται ψυχὴν ἔγκτητον ἀργυρίου, οὗτος φάγεται ἐκ τῶν ἄρτων αὐτοῦ· καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ οὗτοι φάγονται τῶν ἄρτων αὐτοῦ. ¹²καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἀλλογενεῖ, αὐτὴ τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἀγίων οὐ φάγεται. ¹³καὶ θυγάτηρ ἱερέως ἐὰν γένηται χήρα ἢ ἐκβεβλημένη, σπέρμα δὲ μὴ ἦν αὐτῇ, ἐπαναστρέψει ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν κατὰ τὴν νεότητα αὐτῆς· ἀπὸ τῶν ἄρτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς φάγεται· καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ φάγεται ἀπ’ αὐτῶν. ¹⁴καὶ ἄνθρωπος, δις ἀν φάγη ἄγια κατὰ ἄγνοιαν, καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ ἐπ’ αὐτὸ καὶ δώσει τῷ ἱερεῖ τὸ ἄγιον. ¹⁵καὶ οὐ βεβηλώσουσιν τὰ ἄγια τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ἀν αὐτοὶ ἀφαιροῦσιν τῷ κυρίῳ,

¹⁶καὶ ἐπάξουσιν ἐφ' ἑαυτοὺς ἀνομίαν πλημμελείας ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς τὰ ἄγια αὐτῶν· ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτούς.

¹⁷Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁸Λάλησον Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ πάσῃ συναγωγῇ Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἀνθρωπος ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἢ τῶν υἱῶν τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων πρὸς αὐτοὺς ἐν Ισραὴλ, δις ἀν προσενέγκη τὰ δῶρα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν ὁμολογίαν αὐτῶν ἢ κατὰ πᾶσαν αἴρεσιν αὐτῶν, ὅσα ἀν προσενέγκωσιν τῷ θεῷ εἰς ὅλοκαύτωμα, ¹⁹δεκτὰ ὑμῖν ἄμωμα ἀρσενα ἐκ τῶν βουκολίων καὶ ἐκ τῶν προβάτων καὶ ἐκ τῶν αἰγῶν. ²⁰πάντα, ὅσα ἀν ἔχῃ μῶμον ἐν αὐτῷ, οὐ προσάξουσιν κυρίῳ, διότι οὐ δεκτὸν ἔσται ὑμῖν. ²¹καὶ ἄνθρωπος, δις ἀν προσενέγκη θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ διαστείλας εὔχὴν κατὰ αἴρεσιν ἢ ἐν ταῖς ἐορταῖς ὑμῶν ἐκ τῶν βουκολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων, ἄμωμον ἔσται εἰς δεκτόν, πᾶς μῶμος οὐκ ἔσται ἐν αὐτῷ. ²²τυφλὸν ἢ συντετριμμένον ἢ γλωσσότμητον ἢ μυρμηκιῶντα ἢ ψωραγριῶντα ἢ λειχῆνας ἔχοντα, οὐ προσάξουσιν ταῦτα τῷ κυρίῳ, καὶ εἰς κάρπωσιν οὐ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ. ²³καὶ μόσχον ἢ πρόβατον ὡτότμητον ἢ κολοβόκερκον, σφάγια ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ, εἰς δὲ εὔχὴν σου οὐ δεχθήσεται. ²⁴θλαδίαν καὶ ἐκτεθλιμμένον καὶ ἐκτομίαν καὶ ἀπεσπασμένον, οὐ προσάξεις αὐτὰ τῷ κυρίῳ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν οὐ ποιήσετε. ²⁵καὶ ἐκ χειρὸς ἀλλογενοῦς οὐ προσοίσετε τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀπὸ πάντων τούτων, διτι φθάρματά ἔστιν ἐν αὐτοῖς, μῶμος ἐν αὐτοῖς, οὐ δεχθήσεται ταῦτα ὑμῖν.

²⁶Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²⁷Μόσχον ἢ πρόβατον ἢ αἶγα, ὡς ἀν τεχθῆ, καὶ ἔσται ἐπτὰ ἡμέρας ὑπὸ τὴν μητέρα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδόῃ καὶ ἐπέκεινα δεχθήσεται εἰς δῶρα, κάρπωμα κυρίῳ. ²⁸καὶ μόσχον ἢ πρόβατον, αὐτὴν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς οὐ σφάξεις ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. ²⁹ἔταν δὲ θύσης θυσίαν εὔχὴν χαρμοσύνης κυρίῳ, εἰς δεκτὸν ὑμῖν θύσετε αὐτό. ³⁰αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἔκείνη βρωθήσεται, οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῶν κρεῶν εἰς τὸ πρωί. ἐγὼ εἰμι κύριος.

³¹Καὶ φυλάξετε τὰς ἐντολάς μου καὶ ποιήσετε αὐτάς. ³²καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου, καὶ ἀγιασθήσομαι ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ἐγὼ κύριος ὁ ἀγιάζων ὑμᾶς ³³ὅ ἔξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός, ἐγὼ κύριος.

23 ¹Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Αἱ ἐορταὶ κυρίου, ἀς καλέσετε αὐτὰς κλητὰς ἀγίας, αὕται εἰσιν ἐορταὶ μου. — ³ἔξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα ἀνάπαυσις κλητὴ ἀγία τῷ κυρίῳ. πᾶν ἔργον οὐ ποιήσεις. σάββατά ἔστιν τῷ κυρίῳ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν.

⁴Αὕται αἱ ἐορταὶ τῷ κυρίῳ, κληταὶ ἀγίαι, ἀς καλέσετε αὐτὰς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. ⁵ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἐν τῇ τεσταρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀνὰ μέσον τῶν ἐσπερινῶν πασχα τῷ κυρίῳ. ⁶καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἐορτὴ τῶν ἀζύμων τῷ κυρίῳ. ἐπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. ⁷καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἀγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ⁸καὶ

προσάξετε ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπτὰ ἡμέρας· καὶ ἡ ἑβδόμη ἡμέρα κλητὴ ἀγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

⁹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁰Εἰπὸν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς "Οταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἔγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ θερίζητε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ οἴσετε δράγμα ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν πρὸς τὸν ἵερα· ¹¹καὶ ἀνοίσει τὸ δράγμα ἔναντι κυρίου δεκτὸν ὑμῖν, τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἀνοίσει αὐτὸ δίερεύς. ¹²καὶ ποιήσετε ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ᾧ ἂν φέρητε τὸ δράγμα, πρόβατον ἀμώμον ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ ¹³καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ — θυσία τῷ κυρίῳ, δοσμὴ εὐωδίας κυρίῳ — καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ ινοῦ. ¹⁴καὶ ἄρτον καὶ πεφρυγμένα χῖδρα νέα οὐ φάγεσθε ἔως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἔως ἂν προσενέγκητε ὑμεῖς τὰ δῶρα τῷ θεῷ ὑμῶν· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν.

¹⁵Καὶ ἀριθμήσετε ὑμεῖς ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῶν σαββάτων, ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἥς ἂν προσενέγκητε τὸ δράγμα τοῦ ἐπιθέματος, ἐπτὰ ἑβδομάδας ὀλοκλήρους. ¹⁶ἔως τῆς ἐπαύριον τῆς ἐσχάτης ἑβδομάδος ἀριθμήσετε πεντήκοντα ἡμέρας καὶ προσοίσετε θυσίαν νέαν τῷ κυρίῳ. ¹⁷ἀπὸ τῆς κατοικίας ὑμῶν προσοίσετε ἄρτους ἐπίθεμα, δύο ἄρτους· ἐκ δύο δεκάτων σεμιδάλεως ἔσονται, ἔζυμωμένοι πεφθήσονται πρωτογενημάτων τῷ κυρίῳ. ¹⁸καὶ προσάξετε μετὰ τῶν ἄρτων ἐπτὰ ἀμνοὺς ἀμώμους ἐνιαυσίους καὶ μόσχον ἕνα ἐκ βουκολίου καὶ κριοὺς δύο ἀμώμους — ἔσονται ὀλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ — καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, θυσίαν δοσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ. ¹⁹καὶ ποιήσουσιν χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἀμαρτίας καὶ δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους εἰς θυσίαν σωτηρίου μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογενήματος. ²⁰καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ δίερεύς μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογενήματος ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου μετὰ τῶν δύο ἀμνῶν· ἄγια ἔσονται τῷ κυρίῳ, τῷ ἵερεῖ τῷ προσφέροντι αὐτὰ αὐτῷ ἔσται. ²¹καὶ καλέσετε ταύτην τὴν ἡμέραν κλητήν· ἀγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν. — ²²καὶ ὅταν θερίζητε τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συντελέσετε τὸ λοιπὸν τοῦ θερισμοῦ τοῦ ἀγροῦ σου ἐν τῷ θερίζειν σε καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις, τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ ὑπολείψῃ αὐτά· ἔγὼ κύριος δὲ θεὸς ὑμῶν.

²³Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²⁴Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λέγων Τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου μιᾷ τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν ἀνάπταυσις, μνημόσυνον σαλπίγγων, κλητὴ ἀγία ἔσται ὑμῖν. ²⁵πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε καὶ προσάξετε ὀλοκαύτωμα κυρίῳ.

²⁶Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²⁷Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου ἡμέρα ἐξιλασμοῦ, κλητὴ ἀγία ἔσται ὑμῖν, καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν καὶ προσάξετε ὀλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. ²⁸πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· ἔστιν γὰρ ἡμέρα ἐξιλασμοῦ αὕτη ὑμῖν ἐξιλάσσεται περὶ ὑμῶν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ²⁹πᾶσα ψυχή, ἣτις μὴ ταπεινωθήσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ³⁰καὶ πᾶσα ψυχή,

ἥτις ποιήσει ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.³¹ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις κατοικίαις ὑμῶν.³² σάββατα σαββάτων ἔσται ὑμῖν, καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν· ἀπὸ ἐνάτης τοῦ μηνὸς ἀπὸ ἐσπέρας ἔως ἐσπέρας σαββατιεῖτε τὰ σάββατα ὑμῶν.

³³ Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ³⁴ Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λέγων Τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου ἑορτὴ σκηνῶν ἐπτὰ ἡμέρας τῷ κυρίῳ.³⁵ καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἀγία, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.³⁶ ἐπτὰ ἡμέρας προσάξετε ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ· καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ὄγδόνη κλητὴ ἀγία ἔσται ὑμῖν, καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ· ἐξόδιόν ἔστιν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

³⁷ Αὕται αἱ ἑορταὶ κυρίῳ, ἃς καλέσετε κλητὰς ἀγίας ὥστε προσενέγκαι καρπώματα τῷ κυρίῳ, ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας αὐτῶν καὶ σπονδὰς αὐτῶν τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν ³⁸ πλὴν τῶν σαββάτων κυρίου καὶ πλὴν τῶν δομάτων ὑμῶν καὶ πλὴν πασῶν τῶν εὐχῶν ὑμῶν καὶ πλὴν τῶν ἔκουσίων ὑμῶν, ἃ ἀν δῶτε τῷ κυρίῳ.

³⁹ Καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου, ὅταν συντελέσητε τὰ γενήματα τῆς γῆς, ἑορτάσετε τῷ κυρίῳ ἐπτὰ ἡμέρας· τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδοῃ ἀνάπαυσις.⁴⁰ καὶ λήμψεσθε τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ξύλου ὠραῖον καὶ κάλλυνθρα φοινίκων καὶ κλάδους ξύλου δασεῖς καὶ ἵτεας καὶ ἄγνου κλάδους ἐκ χειμάρρου εὐφρανθῆναι ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἐπτὰ ἡμέρας⁴¹ τοῦ ἐνιαυτοῦ· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἑορτάσετε αὐτήν.⁴² ἐν σκηναῖς κατοικήσετε ἐπτὰ ἡμέρας, πᾶς ὁ αὐτόχθων ἐν Ισραὴλ κατοικήσει ἐν σκηναῖς,⁴³ ὅπως ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν ὅτι ἐν σκηναῖς κατώκισα τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

⁴⁴ Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς τὰς ἑορτὰς κυρίου τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ.

24 ¹ Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ² Ἐντείλαι τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ λαβέτωσάν μοι ἔλαιον ἐλάιον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς καῦσαι λύχνον διὰ παντός.³ ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου καύσουσιν αὐτὸν Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀπὸ ἐσπέρας ἔως πρωὶ ἐνώπιον κυρίου ἐνδελεχώς· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.⁴ ἐπὶ τῆς λυχνίας τῆς καθαρᾶς καύσετε τοὺς λύχνους ἔναντι κυρίου ἔως τὸ πρωΐ.

⁵ Καὶ λήμψεσθε σεμίδαλιν καὶ ποιήσετε αὐτὴν δώδεκα ἄρτους, δύο δεκάτων ἔσται ὁ ἄρτος ὁ εἰς.⁶ καὶ ἐπιθήσετε αὐτοὺς δύο θέματα, ἕξ ἄρτους τὸ ἐν θέμα, ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν καθαρὰν ἔναντι κυρίου.⁷ καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὸ θέμα λίβανον καθαρὸν καὶ ἄλα, καὶ ἔσονται εἰς ἄρτους εἰς ἀνάμυησιν προκείμενα τῷ κυρίῳ.⁸ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων προθήσεται ἔναντι κυρίου διὰ παντὸς ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ισραὴλ διαθήκην αἰώνιον.⁹ καὶ ἔσται Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ φάγονται αὐτὰ ἐν τόπῳ ἀγίῳ· ἔστιν γὰρ ἄγια τῶν ἀγίων τοῦτο αὐτῷ ἀπὸ τῶν θυσιαζομένων τῷ κυρίῳ, νόμιμον αἰώνιον.

¹⁰Καὶ ἔξῆλθεν υἱὸς γυναικὸς Ισραηλίτιδος καὶ οὗτος ἦν υἱὸς Αἰγυπτίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ ἐμαχέσαντο ἐν τῇ παρεμβολῇ ὁ ἐκ τῆς Ισραηλίτιδος καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ Ισραηλίτης, ¹¹καὶ ἐπονομάσας ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς Ισραηλίτιδος τὸ ὄνομα κατηράσατο, καὶ ἥγαγον αὐτὸν πρὸς Μωυσῆν· καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαλωμὶθ θυγάτηρ Δαβρὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δαν. ¹²καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακὴν διακρίναι αὐτὸν διὰ προστάγματος κυρίου. ¹³καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁴Ἐξάγαγε τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐπιθήσουσιν πάντες οἱ ἀκούσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ. ¹⁵καὶ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λάλησον καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἀνθρωπος, δος ἐὰν καταράσῃται θεόν, ἀμαρτίαν λήμψεται. ¹⁶ὄνομάζων δὲ τὸ ὄνομα κυρίου θανάτῳ θανατούσθω· λίθοις λιθοβολείτω αὐτὸν πᾶσα συναγωγὴ Ισραὴλ· ἐάν τε προσήλυτος ἐάν τε αὐτόχθων, ἐν τῷ ὄνομάσαι αὐτὸν τὸ ὄνομα κυρίου τελευτάτω. ¹⁷καὶ ἄνθρωπος, δος ἀν πατάξῃ ψυχὴν ἀνθρώπου καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω. ¹⁸καὶ δος ἀν πατάξῃ κτῆνος καὶ ἀποθάνῃ, ἀποτεισάτω ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς. ¹⁹καὶ ἐάν τις δῷ μῶμον τῷ πλησίον, ὃς ἐποίησεν αὐτῷ, ὧσαύτως ἀντιποιηθήσεται αὐτῷ. ²⁰σύντριμμα ἀντὶ συντρίμματος, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος· καθότι ἀν δῷ μῶμον τῷ ἀνθρώπῳ, οὕτως δοθήσεται αὐτῷ. ²¹δος ἀν πατάξῃ ἄνθρωπον καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω. ²²δικαιώσις μίᾳ ἔσται τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ἐγχωρίῳ, ὅτι ἐγώ εἴμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ²³καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἔξῆγαγον τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς παρεμβολῆς καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν ἐν λίθοις· καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐποίησαν καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

25 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῷ ὅρει Σινα λέγων ²Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἐὰν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἦν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἀναπαύσεται ἡ γῆ, ἦν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, σάββατα τῷ κυρίῳ. ³ἔξ ἔτη σπερεῖς τὸν ἀγρόν σου καὶ ἔξ ἔτη τεμεῖς τὴν ἄμπελόν σου καὶ συνάξεις τὸν καρπὸν αὐτῆς. ⁴τῷ δὲ ἔτει τῷ ἐβδόμῳ σάββατα ἀνάπαυσις ἔσται τῇ γῇ, σάββατα τῷ κυρίῳ· τὸν ἀγρόν σου οὐ σπερεῖς καὶ τὴν ἄμπελόν σου οὐ τεμεῖς ⁵καὶ τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα τοῦ ἀγροῦ σου οὐκ ἐκθερίσεις καὶ τὴν σταφυλὴν τοῦ ἀγιάσματός σου οὐκ ἐκτρυγήσεις· ἐνιαυτὸς ἀναπαύσεως ἔσται τῇ γῇ. ⁶καὶ ἔσται τὰ σάββατα τῆς γῆς βρώματά σοι καὶ τῷ παιδί σου καὶ τῇ παιδίσκῃ σου καὶ τῷ μισθωτῷ σου καὶ τῷ παροίκῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς σέ, ⁷καὶ τοῖς κτήνεσίν σου καὶ τοῖς θηρίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ σου ἔσται πᾶν τὸ γένημα αὐτοῦ εἰς βρῶσιν.

⁸Καὶ ἔξαριθμήσεις σεαυτῷ ἐπτὰ ἀναπαύσεις ἐτῶν, ἐπτὰ ἔτη ἐπτάκις, καὶ ἔσονταί σοι ἐπτὰ ἐβδομάδες ἐτῶν ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη. ⁹καὶ διαγγελεῖτε σάλπιγγος φωνῇ ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνός· τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἰλασμοῦ διαγγελεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν ¹⁰καὶ ἀγιάσετε τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸν καὶ διαβοήσετε ἀφεσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν· ἐνιαυτὸς ἀφέσεως σημασία αὕτη ἔσται ὑμῖν, καὶ ἀπελεύσεται εἰς ἔκαστος εἰς τὴν κτήσιν αὐτοῦ, καὶ ἔκαστος εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἀπελεύσεσθε. ¹¹ἀφέσεως σημασία αὕτη, τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸς ἔσται ὑμῖν· οὐ σπερεῖτε οὐδὲ ἀμήσετε τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα

αὐτῆς καὶ οὐ τρυγήσετε τὰ ἡγιασμένα αὐτῆς, ¹²ὅτι ἀφέσεως σημασία ἐστίν, ἄγιον ἔσται ὑμῖν, ἀπὸ τῶν πεδίων φάγεσθε τὰ γενήματα αὐτῆς.

¹³Ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως σημασίᾳ αὐτῆς ἐπανελεύσεται ἔκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ. ¹⁴Ἐὰν δὲ ἀποδῶ πρᾶσιν τῷ πλησίον σου ἐὰν καὶ κτήση παρὰ τοῦ πλησίον σου, μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον. ¹⁵κατὰ ἀριθμὸν ἐτῶν μετὰ τὴν σημασίαν κτήση παρὰ τοῦ πλησίον, κατὰ ἀριθμὸν ἐνιαυτῶν γενημάτων ἀποδώσεται σοι. ¹⁶καθότι ἀν πλεῖον τῶν ἐτῶν, πληθύνῃ τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ, καὶ καθότι ἀν ἔλαττον τῶν ἐτῶν, ἐλαττονώσῃ τὴν κτῆσιν αὐτοῦ. ὅτι ἀριθμὸν γενημάτων αὐτοῦ οὕτως ἀποδώσεται σοι. ¹⁷μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον καὶ φοβηθήσῃ κύριον τὸν θεόν σου· ἐγώ εἰμι κύριος δὲ θεός ὑμῶν. ¹⁸καὶ ποιήσετε πάντα τὰ δικαιώματά μου καὶ πάσας τὰς κρίσεις μου καὶ φυλάξασθε καὶ ποιήσετε αὐτὰ καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς πεποιθότες. ¹⁹καὶ δώσει ἡ γῆ τὰ ἐκφόρια αὐτῆς, καὶ φάγεσθε εἰς πλησιονὴν καὶ κατοικήσετε πεποιθότες ἐπ’ αὐτῆς. ²⁰Ἐὰν δὲ λέγητε Τί φαγόμεθα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐβδόμῳ τούτῳ, ἐὰν μὴ σπείρωμεν μηδὲ συναγάγωμεν τὰ γενήματα ἡμῶν; ²¹καὶ ἀποστελὼ τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν ἐν τῷ ἔτει τῷ ἕκτῳ, καὶ ποιήσει τὰ γενήματα αὐτῆς εἰς τὰ τρία ἔτη. ²²καὶ σπερεῖτε τὸ ἔτος τὸ δύδοον καὶ φάγεσθε ἀπὸ τῶν γενημάτων παλαιά· ἔως τοῦ ἔτους τοῦ ἐνάτου, ἔως ἀν ἔλθῃ τὸ γένημα αὐτῆς, φάγεσθε παλαιὰ παλαιῶν. ²³καὶ ἡ γῆ οὐ πραθήσεται εἰς βεβαίωσιν, ἐμὴ γάρ ἔστιν ἡ γῆ, διότι προσήλυτοι καὶ πάροικοι ὑμεῖς ἔστε ἐναντίον μου. ²⁴καὶ κατὰ πᾶσαν γῆν κατασχέσεως ὑμῶν λύτρα δώσετε τῆς γῆς. — ²⁵Ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ καὶ ἀποδῶται ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ καὶ ἔλθῃ ὁ ἀγχιστεύων ἐγγίζων ἔγγιστα αὐτοῦ, καὶ λυτρώσεται τὴν πρᾶσιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ²⁶Ἐὰν δὲ μὴ ἡ τινὶ ὁ ἀγχιστεύων καὶ εὔπορηθῇ τῇ χειρὶ καὶ εὑρεθῇ αὐτῷ τὸ ἱκανὸν λύτρα αὐτοῦ, ²⁷καὶ συλλογεῖται τὰ ἔτη τῆς πράσεως αὐτοῦ καὶ ἀποδώσει ὁ ὑπερέχει τῷ ἀνθρώπῳ, ὡς ἀπέδοτο ἑαυτὸν αὐτῷ, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ. ²⁸Ἐὰν δὲ μὴ εὔπορηθῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ, καὶ ἔσται ἡ πρᾶσις τῷ κτησαμένῳ αὐτὰ ἔως τοῦ ἔκτου ἔτους τῆς ἀφέσεως· καὶ ἔξελεύσεται τῇ ἀφέσει, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ.

²⁹Ἐὰν δέ τις ἀποδῶται οἰκίαν οἰκητὴν ἐν πόλει τετειχισμένη, καὶ ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς, ἔως πληρωθῇ ἐνιαυτὸς ἡμερῶν, ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς. ³⁰Ἐὰν δὲ μὴ λυτρωθῇ, ἔως ἀν πληρωθῇ αὐτῆς ἐνιαυτὸς ὅλος, κυρωθήσεται ἡ οἰκία ἡ οὖσα ἐν πόλει τῇ ἔχούσῃ τεῖχος βεβαίως τῷ κτησαμένῳ αὐτὴν εἰς τὰς γενεὰς αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει. ³¹αἱ δὲ οἰκίαι αἱ ἐν ἐπαύλεσιν, αἱς οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς τεῖχος κύκλῳ, πρὸς τὸν ἀγρὸν τῆς γῆς λογισθήτωσαν· λυτρωταὶ διὰ παντὸς ἔσονται καὶ ἐν τῇ ἀφέσει ἔξελεύσονται. ³²καὶ αἱ πόλεις τῶν Λευιτῶν οἰκίαι τῶν πόλεων αὐτῶν κατασχέσεως λυτρωταὶ διὰ παντὸς ἔσονται τοῖς Λευίταις. ³³καὶ δις ἀν λυτρωσάμενος παρὰ τῶν Λευιτῶν, καὶ ἔξελεύσεται ἡ διάπρασις αὐτῶν οἰκιῶν πόλεως κατασχέσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἀφέσει, ὅτι οἰκίαι τῶν πόλεων τῶν Λευιτῶν κατάσχεσις αὐτῶν ἐν μέσῳ υἱῶν Ισραὴλ. ³⁴καὶ οἱ ἀγροὶ οἱ ἀφωρισμένοι ταῖς πόλεσιν αὐτῶν οὐ πραθήσονται, ὅτι κατάσχεσις αἰωνία τοῦτο αὐτῶν ἔστιν.

³⁵Ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου καὶ ἀδυνατήσῃ ταῖς χερσὶν παρὰ σοί, ἀντιλήμψῃ αὐτοῦ ὡς προσηλύτου καὶ παροίκου, καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ. ³⁶Οὐ λήμψῃ παρ' αὐτοῦ τόκον οὐδὲ ἐπὶ πλήθει καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου — ἐγὼ κύριος —, καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ. ³⁷Τὸ ἀργύριόν σου οὐ δώσεις αὐτῷ ἐπὶ τόκῳ καὶ ἐπὶ πλεονασμὸν οὐ δώσεις αὐτῷ τὰ βρώματά σου. ³⁸Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἔξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν Χανααν ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός.

³⁹Ἐὰν δὲ ταπεινωθῇ ὁ ἀδελφός σου παρὰ σοὶ καὶ πραθῇ σοι, οὐ δουλεύσει σοι δουλείαν οἰκέτου· ⁴⁰ὡς μισθωτὸς ἢ πάροικος ἔσται σοι, ἔως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως ἐργάται παρὰ σοί. ⁴¹Καὶ ἔξελεύσεται τῇ ἀφέσει καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν γενεὰν αὐτοῦ, εἰς τὴν κατάσχεσιν τὴν πατρικὴν ἀποδραμεῖται, ⁴²διότι οἰκέται μού εἰσιν οὗτοι, οὓς ἔξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐ πραθήσεται ἐν πράσει οἰκέτου. ⁴³Οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ καὶ φοβηθήσῃ κύριον τὸν θεόν σου. ⁴⁴Καὶ παῖς καὶ παιδίσκη, ὅσοι ἂν γένωνται σοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν, ὅσοι κύκλῳ σού εἰσιν, ἀπ' αὐτῶν κτήσεσθε δοῦλον καὶ δούλην. ⁴⁵Καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων τῶν παροίκων τῶν ὄντων ἐν ὑμῖν, ἀπὸ τούτων κτήσεσθε καὶ ἀπὸ τῶν συγγενῶν αὐτῶν, ὅσοι ἂν γένωνται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν. ἔστωσαν ὑμῖν εἰς κατάσχεσιν. ⁴⁶Καὶ καταμεριεῖτε αὐτοὺς τοῖς τέκνοις ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς, καὶ ἔσονται ὑμῖν κατόχιμοι εἰς τὸν αἰῶνα· τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν οἰκείων Ισραὴλ ἔκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐ κατατενεῖ αὐτὸν ἐν τοῖς μόχθοις.

⁴⁷Ἐὰν δὲ εὔρῃ ἡ χεὶρ τοῦ προσηλύτου ἢ τοῦ παροίκου τοῦ παρὰ σοὶ καὶ ἀπορηθεὶς ὁ ἀδελφός σου πραθῇ τῷ προσηλύτῳ ἢ τῷ παροίκῳ τῷ παρὰ σοὶ ἐκ γενετῆς προσηλύτῳ, ⁴⁸μετὰ τὸ πραθῆναι αὐτῷ λύτρωσις ἔσται αὐτῷ· εἴς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν, ⁴⁹ἀδελφὸς πατρὸς αὐτοῦ ἢ οὐδὲς ἀδελφοῦ πατρὸς λυτρώσεται αὐτὸν ἢ ἀπὸ τῶν οἰκείων τῶν σαρκῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν· ἐὰν δὲ εὐπορηθεὶς ταῖς χερσὶν λυτρώσηται ἑαυτόν, ⁵⁰καὶ συλλογεῖται πρὸς τὸν κεκτημένον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους, οὐ ἀπέδοτο ἑαυτὸν αὐτῷ, ἔως τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως, καὶ ἔσται τὸ ἀργύριον τῆς πράσεως αὐτοῦ ὡς μισθίου· ἔτος ἐξ ἔτους ἔσται μετ' αὐτοῦ. ⁵¹Ἐὰν δέ τινι πλεῖον τῶν ἐτῶν ἦ, πρὸς ταῦτα ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τῆς πράσεως αὐτοῦ. ⁵²Ἐὰν δὲ ὀλίγον καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν ἐτῶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ συλλογεῖται αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ. ⁵³Ως μισθωτὸς ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτοῦ ἔσται μετ' αὐτοῦ· οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ ἐνώπιόν σου. ⁵⁴Ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται κατὰ ταῦτα, ἔξελεύσεται ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως αὐτὸς καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ⁵⁵὾τι ἐμοὶ οἱ οἰκείων οἰκέται, παῖδες μου οὗτοί εἰσιν, οὓς ἔξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

26 ¹Οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς χειροποίητα οὐδὲ γλυπτὰ οὐδὲ στήλην ἀναστήσετε ὑμῖν οὐδὲ λίθον σκοπὸν θήσετε ἐν τῇ γῇ ὑμῶν προσκυνῆσαι αὐτῷ· ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ²Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε καὶ ἀπὸ τῶν ἀγίων μου φοβηθήσεσθε· ἐγὼ εἰμι κύριος.

³Ἐὰν τοῖς προστάγμασίν μου πορεύησθε καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάσσησθε καὶ ποιήσητε αὐτάς,
⁴καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ γενήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ἔύλα τῶν
πεδίων ἀποδώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν. ⁵καὶ καταλήμψεται ὑμῖν ὁ ἀλογητὸς τὸν τρύγητον, καὶ ὁ
τρύγητος καταλήμψεται τὸν σπόρον, καὶ φάγεσθε τὸν ἄρτον ὑμῶν εἰς πλησμονὴν καὶ κατοικήσετε
μετὰ ἀσφαλείας ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν. ⁶καὶ πόλεμος οὐ διελεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν, καὶ δώσω εἰρήνην
ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ κοιμηθήσεσθε, καὶ οὐκ ἔσται ὑμᾶς ὁ ἐκφοβῶν, καὶ ἀπολῶ θηρία πονηρὰ ἐκ τῆς
γῆς ὑμῶν. ⁷καὶ διώξεσθε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ πεσοῦνται ἐναντίον ὑμῶν φόνῳ. ⁸καὶ διώξονται ἐξ
ὑμῶν πέντε ἑκατόν, καὶ ἑκατὸν ὑμῶν διώξονται μυριάδας, καὶ πεσοῦνται οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν ἐναντίον
ὑμῶν μαχαίρᾳ. ⁹καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς καὶ αὐξανῶ ὑμᾶς καὶ πληθυνῶ ὑμᾶς καὶ στήσω τὴν
διαθήκην μου μεθ' ὑμῶν. ¹⁰καὶ φάγεσθε παλαιὰ καὶ παλαιὰ παλαιῶν καὶ παλαιὰ ἐκ προσώπου νέων
ἔξοιστε. ¹¹καὶ θήσω τὴν διαθήκην μου ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ βδελύξεται ἡ ψυχὴ μου ὑμᾶς. ¹²καὶ
ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε μου λαός. ¹³ἔγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς
ὑμῶν ὁ ἔξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἴγυπτου ὅντων ὑμῶν δούλων καὶ συνέτριψα τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ
ὑμῶν καὶ ἤγαγον ὑμᾶς μετὰ παρρησίας.

¹⁴Ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσητέ μου μηδὲ ποιήσητε τὰ προστάγματά μου ταῦτα, ¹⁵ἀλλὰ ἀπειθήσητε
αὐτοῖς καὶ τοῖς κρίμασίν μου προσοχθίσῃ ἡ ψυχὴ ὑμῶν ὃστε ὑμᾶς μὴ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς μου
ὅστε διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου, ¹⁶καὶ ἔγὼ ποιήσω οὕτως ὑμῖν καὶ ἐπισυστήσω ἐφ' ὑμᾶς τὴν
ἀπορίαν τήν τε ψώραν καὶ τὸν ἵκτερον καὶ σφακελίζοντας τοὺς ὄφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ τὴν ψυχὴν
ὑμῶν ἐκτήκουσαν, καὶ σπερεῖτε διὰ κενῆς τὰ σπέρματα ὑμῶν, καὶ ἔδονται οἱ ὑπεναντίοι ὑμῶν. ¹⁷καὶ
ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ πεσεῖσθε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ διώξονται ὑμᾶς οἱ
μισοῦντες ὑμᾶς, καὶ φεύξεσθε οὐθενὸς διώκοντος ὑμᾶς. — ¹⁸καὶ ἐὰν ἔως τούτου μὴ ὑπακούσητέ μου,
καὶ προσθήσω τοῦ παιδεῦσαι ὑμᾶς ἐπτάκις ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν ¹⁹καὶ συντρίψω τὴν ὕβριν τῆς
ὑπερηφανίας ὑμῶν καὶ θήσω τὸν οὐρανὸν ὑμῖν σιδηροῦν καὶ τὴν γῆν ὑμῶν ὥσει χαλκῆν, ²⁰καὶ ἔσται
εἰς κενὸν ἡ ἴσχυς ὑμῶν, καὶ οὐ δώσει ἡ γῆ ὑμῶν τὸν σπόρον αὐτῆς, καὶ τὸ ἔύλον τοῦ ἀγροῦ ὑμῶν οὐ
δώσει τὸν καρπὸν αὐτοῦ. — ²¹καὶ ἐὰν μετὰ ταῦτα πορεύησθε πλάγιοι καὶ μὴ βούλησθε ὑπακούειν
μου, προσθήσω ὑμῖν πληγὰς ἐπτὰ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν ²²καὶ ἀποστελῶ ἐφ' ὑμᾶς τὰ θηρία τὰ
ἄγρια τῆς γῆς, καὶ κατέδεται ὑμᾶς καὶ ἔξαναλώσει τὰ κτήνη ὑμῶν καὶ ὀλιγοστοὺς ποιήσει ὑμᾶς, καὶ
ἐρημωθήσονται αἱ ὁδοὶ ὑμῶν. — ²³καὶ ἐπὶ τούτοις ἐὰν μὴ παιδευθῆτε, ἀλλὰ πορεύησθε πρός με
πλάγιοι, ²⁴πορεύσομαι κάγῳ μεθ' ὑμῶν θυμῷ πλαγίῳ καὶ πατάξω ὑμᾶς κάγῳ ἐπτάκις ἀντὶ τῶν
ἀμαρτιῶν ὑμῶν ²⁵καὶ ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς μάχαιραν ἐκδικοῦσαν δίκην διαθήκης, καὶ καταφεύξεσθε εἰς
τὰς πόλεις ὑμῶν· καὶ ἔξαποστελῶ θάνατον εἰς ὑμᾶς, καὶ παραδοθήσεσθε εἰς χεῖρας ἐχθρῶν. ²⁶ἐν τῷ
θλίψαι ὑμᾶς σιτοδείᾳ ἄρτων καὶ πέψουσιν δέκα γυναικες τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν κλιβάνῳ ἐνὶ καὶ
ἀποδώσουσιν τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν σταθμῷ, καὶ φάγεσθε καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῆτε. — ²⁷ἐὰν δὲ ἐπὶ²⁸ τούτοις μὴ ὑπακούσητέ μου καὶ πορεύησθε πρός με πλάγιοι, ²⁹καὶ αὐτὸς πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν ἐν

θυμῷ πλαγίῳ καὶ παιδεύσω ὑμᾶς ἐγὼ ἐπτάκις κατὰ τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν,²⁹ καὶ φάγεσθε τὰς σάρκας τῶν υἱῶν ὑμῶν καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέρων ὑμῶν φάγεσθε.³⁰ καὶ ἐρημώσω τὰς στήλας ὑμῶν καὶ ἔξολεθρεύσω τὰ ξύλινα χειροποίητα ὑμῶν καὶ θήσω τὰ κῶλα ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν, καὶ προσοχθεὶς ἡ ψυχὴ μου ὑμῖν.³¹ καὶ θήσω τὰς πόλεις ὑμῶν ἐρήμους καὶ ἔξερημώσω τὰ ἄγια ὑμῶν καὶ οὐ μὴ ὁσφρανθῶ τῆς ὁσμῆς τῶν θυσιῶν ὑμῶν.³² καὶ ἔξερημώσω ἐγὼ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ θαυμάσονται ἐπ’ αὐτῇ οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ.³³ καὶ διασπερῶ ὑμᾶς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἔξαναλώσει ὑμᾶς ἐπιπορευομένη ἡ μάχαιρα· καὶ ἔσται ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, καὶ αἱ πόλεις ὑμῶν ἔσονται ἔρημοι.³⁴ τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν· τότε σαββατεῖς ἡ γῆ καὶ εὐδοκήσει τὰ σάββατα αὐτῆς.³⁵ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς σαββατεῖς ἢ οὐκ ἐσαββάτισεν ἐν τοῖς σαββάτοις ὑμῶν, ἥνικα κατωκεῖτε αὐτήν.³⁶ καὶ τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐξ ὑμῶν ἐπάξω δειλίαν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ διώξεται αὐτοὺς φωνὴ φύλλου φερομένου, καὶ φεύξονται ὡς φεύγοντες ἀπὸ πολέμου καὶ πεσοῦνται οὐθενὸς διώκοντος.³⁷ καὶ ὑπερόψεται ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν ὧστε ἐν πολέμῳ οὐθενὸς κατατρέχοντος, καὶ οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν.³⁸ καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ κατέδεται ὑμᾶς ἡ γῆ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.³⁹ καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀφ’ ὑμῶν καταφθαρήσονται διὰ τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν, ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν τακήσονται.

⁴⁰ Καὶ ἔξαγορεύσουσιν τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰς ἀμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι παρέβησαν καὶ ὑπερεῖδόν με, καὶ ὅτι ἐπορεύθησαν ἐναντίον μου πλάγιοι,⁴¹ καὶ ἐγὼ ἐπορεύθην μετ’ αὐτῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ καὶ ἀπολῶ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· τότε ἐντραπήσεται ἡ καρδία αὐτῶν ἡ ἀπερίτμητος, καὶ τότε εὐδοκήσουσιν τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.⁴² καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης Ιακωβ καὶ τῆς διαθήκης Ισαακ καὶ τῆς διαθήκης Αβρααμ μνησθήσομαι καὶ τῆς γῆς μνησθήσομαι.⁴³ καὶ ἡ γῆ ἐγκαταλειφθήσεται ὑπ’ αὐτῶν· τότε προσδέξεται ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς ἐν τῷ ἐρημωθῆναι αὐτήν δι’ αὐτούς, καὶ αὐτοὶ προσδέξονται τὰς αὐτῶν ἀνομίας, ἀνθ’ ὧν τὰ κρίματά μου ὑπερεῖδον καὶ τοῖς προστάγμασίν μου προσώχθισαν τῇ ψυχῇ αὐτῶν.⁴⁴ καὶ οὐδὲ ὡς ὅντων αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν οὐχ ὑπερεῖδον αὐτοὺς οὐδὲ προσώχθισα αὐτοῖς ὡστε ἔξαναλῶσαι αὐτοὺς τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου τὴν πρὸς αὐτούς· ὅτι ἐγὼ εἴμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν.⁴⁵ καὶ μνησθήσομαι αὐτῶν τῆς διαθήκης τῆς προτέρας, ὅτε ἔξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας ἔναντι τῶν ἔθνῶν τοῦ εἶναι αὐτῶν θεός· ἐγὼ εἴμι κύριος.

⁴⁶ Ταῦτα τὰ κρίματα καὶ τὰ προστάγματα καὶ ὁ νόμος, ὃν ἔδωκεν κύριος ἀνὰ μέσον αὐτοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐν τῷ ὅρει Σιναί ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

27¹ Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων² Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς "Ος ἀν εὔξηται εὐχὴν ὡστε τιμὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τῷ κυρίῳ,³ ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ἔως ἔξηκονταετοῦς, ἔσται αὐτοῦ ἡ τιμὴ πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου τῷ σταθμῷ τῷ ἀγίῳ,⁴ τῆς δὲ θηλείας ἔσται ἡ συντίμησις τριάκοντα δίδραχμα.⁵ ἐὰν δὲ ἀπὸ πενταετοῦς ἔως εἴκοσι ἔτῶν, ἔσται ἡ

τιμὴ τοῦ ἄρσενος εἴκοσι δίδραχμα, τῆς δὲ θηλείας δέκα δίδραχμα. ⁶ἀπὸ δὲ μηνιαίου ἔως πενταετοῦς ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος πέντε δίδραχμα ἀργυρίου, τῆς δὲ θηλείας τρία δίδραχμα. ⁷ἐὰν δὲ ἀπὸ ἔξηκονταετῶν καὶ ἐπάνω, ἐὰν μὲν ἄρσεν ἦ, ἔσται ἡ τιμὴ πεντεκαίδεκα δίδραχμα ἀργυρίου, ἐὰν δὲ θηλεία, δέκα δίδραχμα. ⁸ἐὰν δὲ ταπεινὸς ἦ τῇ τιμῇ, στήσεται ἐναντίον τοῦ ἱερέως, καὶ τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς· καθάπερ ἵσχει ἡ χεὶρ τοῦ εὐξαμένου, τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς.

⁹Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν προσφερομένων ἀπ’ αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ, δις ἢν δῷ ἀπὸ τούτων τῷ κυρίῳ, ἔσται ἄγιον. ¹⁰οὐκ ἀλλάξει αὐτὸν καλὸν πονηρῷ οὐδὲ πονηρὸν καλῷ· ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλάξῃ αὐτὸν κτῆνος κτήνει, ἔσται αὐτὸν καὶ τὸ ἄλλαγμα ἄγια. ¹¹ἐὰν δὲ πᾶν κτῆνος ἀκάθαρτον, ἀφ’ ὃν οὐ προσφέρεται ἀπὸ αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ, στήσει τὸ κτῆνος ἔναντι τοῦ ἱερέως, ¹²καὶ τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς ἀνὰ μέσον καλοῦ καὶ ἀνὰ μέσον πονηροῦ, καὶ καθότι ἢν τιμήσεται ὁ ἱερεύς, οὕτως στήσεται. ¹³ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυτρώσηται αὐτός, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ.

¹⁴Καὶ ἄνθρωπος, δις ἢν ἀγιάσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἀγίαν τῷ κυρίῳ, καὶ τιμήσεται αὐτὴν ὁ ἱερεύς ἀνὰ μέσον καλῆς καὶ ἀνὰ μέσον πονηρᾶς· ὡς ἢν τιμήσεται αὐτὴν ὁ ἱερεύς, οὕτως σταθήσεται. ¹⁵ἐὰν δὲ ὁ ἀγιάσας αὐτὴν λυτρώται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, προσθήσει ἐπ’ αὐτὸν τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου τῆς τιμῆς, καὶ ἔσται αὐτῷ.

¹⁶Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ ἀγιάσῃ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ, καὶ ἔσται ἡ τιμὴ κατὰ τὸν σπόρον αὐτοῦ, κόρου κριθῶν πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου. ¹⁷ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἀγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ στήσεται. ¹⁸ἐὰν δὲ ἔσχατον μετὰ τὴν ἀφεσιν ἀγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, προσλογιεῖται αὐτῷ ὁ ἱερεὺς τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα ἔως εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀνθυφαιρεθήσεται ἀπὸ τῆς συντιμήσεως αὐτοῦ. ¹⁹ἐὰν δὲ λυτρώται τὸν ἀγρὸν ὁ ἀγιάσας αὐτόν, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ. ²⁰ἐὰν δὲ μὴ λυτρώται τὸν ἀγρὸν καὶ ἀποδῶται τὸν ἀγρὸν ἀνθρώπῳ ἑτέρῳ, οὐκέτι μὴ λυτρώσηται αὐτόν, ²¹ἀλλ’ ἔσται ὁ ἀγρὸς ἐξεληλυθίας τῆς ἀφέσεως ἀγιος τῷ κυρίῳ ὥσπερ ἡ γῆ ἡ ἀφωρισμένη· τῷ ἱερεῖ ἔσται κατάσχεσις.

²²Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, οὗ κέκτηται, δις οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, ἀγιάσῃ τῷ κυρίῳ, ²³λογιεῖται πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὸ τέλος τῆς τιμῆς ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀποδώσει τὴν τιμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀγιον τῷ κυρίῳ. ²⁴καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς ἀφέσεως ἀποδοθήσεται ὁ ἀγρὸς τῷ ἀνθρώπῳ, παρ’ οὐ κέκτηται αὐτόν, οὐδὲν ἡ κατάσχεσις τῆς γῆς. ²⁵καὶ πᾶσα τιμὴ ἔσται σταθμίοις ἀγίοις· εἴκοσι ὁβιοὶ ἔσται τὸ δίδραχμον.

²⁶Καὶ πᾶν πρωτότοκον, ὃ ἢν γένηται ἐν τοῖς κτήνεσίν σου, ἔσται τῷ κυρίῳ, καὶ οὐ καθαιγιάσει οὐθεὶς αὐτό· ἐάν τε μόσχον ἐάν τε πρόβατον, τῷ κυρίῳ ἔστιν. ²⁷ἐὰν δὲ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων, ἀλλάξει κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον πρὸς αὐτό, καὶ ἔσται αὐτῷ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρώται, πραθήσεται κατὰ τὸ τίμημα αὐτοῦ. ²⁸πᾶν δὲ ἀνάθεμα, ὃ ἐὰν ἀναθῆ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ ἀπὸ πάντων, ὅσα αὐτῷ ἔστιν, ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως κτήνους καὶ ἀπὸ ἀγροῦ κατασχέσεως

αύτοῦ, οὐκ ἀποδώσεται οὐδὲ λυτρώσεται· πᾶν ἀνάθεμα ἄγιον ἔσται τῷ κυρίῳ.²⁹καὶ πᾶν, ὃ ἐὰν ἀνατεθῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οὐ λυτρωθήσεται, ἀλλὰ θανάτῳ θανατωθήσεται.

³⁰Πᾶσα δεκάτη τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς καὶ τοῦ καρποῦ τοῦ ἔυλίνου τῷ κυρίῳ ἔστιν, ἄγιον τῷ κυρίῳ.³¹Ἐὰν δὲ λυτρῶται λύτρῳ ἀνθρωπος τὴν δεκάτην αὐτοῦ, τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει πρὸς αὐτό, καὶ ἔσται αὐτῷ.³²καὶ πᾶσα δεκάτη βοῶν καὶ προβάτων καὶ πᾶν, ὃ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῷ ἀριθμῷ ὑπὸ τὴν ἁράβδον, τὸ δέκατον ἔσται ἄγιον τῷ κυρίῳ.³³Οὐκ ἀλλάξεις καλὸν πονηρῷ· ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλάξῃς αὐτό, καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτοῦ ἔσται ἄγιον, οὐ λυτρωθήσεται.

³⁴Αὕται εἰσιν αἱ ἐντολαί, ἃς ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ πρὸς τοὺς υἱὸντας Ισραὴλ ἐν τῷ ὅρει Σινα.

APIΘMOI

1 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Σινα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους δευτέρου ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου λέγων ²Λάβετε ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ισραὴλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν κατ’ οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ἔξ
ὸνόματος αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πᾶς ἀρσην ³ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν δυνάμει Ισραὴλ, ἐπισκέψασθε αὐτοὺς σὺν δυνάμει αὐτῶν, σὺ καὶ Ααρὼν ἐπισκέψασθε αὐτούς.
⁴καὶ μεθ’ ὑμῶν ἔσονται ἕκαστος κατὰ φυλὴν ἕκαστου ἀρχόντων, κατ’ οἴκους πατριῶν ἔσονται. ⁵καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες παραστήσονται μεθ’ ὑμῶν· τῶν Ρουβῆν Ελισουρ υἱὸς Σεδιουρ·
⁶τῶν Συμεων Σαλαμιηλ υἱὸς Σουρισαδαι· ⁷τῶν Ιουδα Ναασσων υἱὸς Αμιναδαβ· ⁸τῶν Ισταχαρ Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγαρ· ⁹τῶν Ζαβουλων Ελιαβ υἱὸς Χαιλων. ¹⁰τῶν υἱῶν Ιωσηφ, τῶν Εφραὶμ Ελισαμα υἱὸς Εμιουδ, τῶν Μανασση Γαμαλιηλ υἱὸς Φαδασσουρ· ¹¹τῶν Βενιαμιν Αβιδαν υἱὸς Γαδεωνι· ¹²τῶν Δαν Αχιεζερ υἱὸς Αμισαδαι· ¹³τῶν Ασηρ Φαγαιηλ υἱὸς Εχραν· ¹⁴τῶν Γαδ Ελισαφ υἱὸς Ραγουηλ· ¹⁵τῶν Νεφθαλι Αχιρε υἱὸς Αιναν. ¹⁶οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς, ἀρχοντες τῶν φυλῶν κατὰ πατριάς, χιλίαρχοι Ισραὴλ εἰσίν. ¹⁷καὶ ἐλαβεν Μωυσῆς καὶ Ααρὼν τοὺς ἄνδρας τούτους τοὺς ἀνακληθέντας ἔξ ὄνόματος ¹⁸καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν συνήγαγον ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους καὶ ἐπηξονοῦσαν κατὰ γενέσεις αὐτῶν κατὰ πατριὰς αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω πᾶν ἀρσενικὸν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ¹⁹δὸν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ· καὶ ἐπεσκέπησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Σινα.

²⁰Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοί Ρουβῆν πρωτοτόκου Ισραὴλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν κατ’ οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²¹ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ρουβῆν ἔξ καὶ τεσταράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. — ²²τοῖς υἱοῖς Συμεων κατὰ συγγενείας

αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,²³ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Συμεων ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. — ²⁴τοῖς υἱοῖς Ιουδα κατὰ συγγενείας αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,²⁵ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ιουδα τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἔξακόσιοι. — ²⁶τοῖς υἱοῖς Ισσαχαρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,²⁷ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ισσαχαρ τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. — ²⁸τοῖς υἱοῖς Ζαβουλων κατὰ συγγενείας αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,²⁹ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλων ἐπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. — ³⁰τοῖς υἱοῖς Ιωσηφ υἱοῖς Εφραιμ κατὰ συγγενείας αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,³¹ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Εφραιμ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. — ³²τοῖς υἱοῖς Μαναστη κατὰ συγγενείας αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,³³ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Μαναστη δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι. — ³⁴τοῖς υἱοῖς Βενιαμιν κατὰ συγγενείας αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,³⁵ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Βενιαμιν πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. — ³⁶τοῖς υἱοῖς Γαδ κατὰ συγγενείας αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,³⁷ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Γαδ πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἔξακόσιοι καὶ πεντήκοντα. — ³⁸τοῖς υἱοῖς Δαν κατὰ συγγενείας αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,³⁹ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Δαν δύο καὶ ἔξηκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. — ⁴⁰τοῖς υἱοῖς Ασηρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,⁴¹ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ασηρ μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. — ⁴²τοῖς υἱοῖς Νεφθαλὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν κατ' οἴκους

πατριῶν αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

⁴³ Η ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. —

⁴⁴ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις, ἷν ἐπεσκέψαντο Μωυσῆς καὶ Ααρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ισραὴλ, δώδεκα ἄνδρες· ἀνὴρ εἷς κατὰ φυλὴν μίαν κατὰ φυλὴν οἴκων πατριᾶς ἦσαν. ⁴⁵ καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν Ισραὴλ σὺν δυνάμει αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατάξασθαι ἐν Ισραὴλ, ⁴⁶ ἔξακόσιαι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα.

⁴⁷ Οἱ δὲ Λευΐται ἐκ τῆς φυλῆς πατριᾶς αὐτῶν οὐκ ἐπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ. ⁴⁸ καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ⁴⁹ Ορα τὴν φυλὴν τὴν Λευι οὐ συνεπισκέψῃ καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν οὐ λήμψῃ ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ⁵⁰ καὶ σὺ ἐπίστησον τοὺς Λευίτας ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς καὶ ἐπὶ πάντα, ὅσα ἔστιν ἐν αὐτῇ· αὐτοὶ ἀροῦσιν τὴν σκηνὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ λειτουργήσουσιν ἐν αὐτῇ καὶ κύκλῳ τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσιν. ⁵¹ καὶ ἐν τῷ ἔξαίρειν τὴν σκηνὴν καθελοῦσιν αὐτὴν οἱ Λευΐται καὶ ἐν τῷ παρεμβάλλειν τὴν σκηνὴν ἀναστήσουσιν· καὶ ὁ ἄλλογενῆς ὁ προσπορευόμενος ἀποθανέτω. ⁵² καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἀνὴρ ἐν τῇ ἑαυτοῦ τάξει καὶ ἀνὴρ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἡγεμονίαν σὺν δυνάμει αὐτῶν. ⁵³ οἱ δὲ Λευΐται παρεμβαλέτωσαν ἐναντίον κυρίου κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ἀμάρτημα ἐν υἱοῖς Ισραὴλ. καὶ φυλάξουσιν οἱ Λευΐται αὐτοὶ τὴν φυλακὴν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁵⁴ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ κατὰ πάντα, ἢ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ καὶ Ααρὼν, οὕτως ἐποίησαν.

² ¹ Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρὼν λέγων ² Ἀνθρωπος ἔχόμενος αὐτοῦ κατὰ τάγμα κατὰ σημέας κατ’ οἴκους πατριῶν αὐτῶν παρεμβαλέτωσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ· ἐναντίοι κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ. ³ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες πρῶτοι κατ’ ἀνατολὰς τάγμα παρεμβολῆς Ιουδα σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ιουδα Ναασσων υἱὸς Αμιναδαβ· ⁴ δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι τέσσαρες καὶ ἐβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἔξακόσιοι. ⁵ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἔχόμενοι φυλῆς Ισταχαρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ισταχαρ Ναθαναηλ υἱὸς Σωγαρ· ⁶ δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ⁷ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἔχόμενοι φυλῆς Ζαβουλων, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλων Ελιαβ υἱὸς Χαιλων· ⁸ δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι ἐπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ⁹ πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ιουδα ἐκατὸν ὁγδοήκοντα χιλιάδες καὶ ἔξακισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι σὺν δυνάμει αὐτῶν· πρῶτοι ἔξαροῦσιν.

¹⁰ Τάγμα παρεμβολῆς Ρουβην πρὸς λίβα σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ρουβην Ελισουρ υἱὸς Σεδιουρ. ¹¹ δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι ἔξι καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ¹² καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἔχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς Συμεων, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεων Σαλαμιηλ υἱὸς Σουρισαδαι. ¹³ δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ

τριακόσιοι.¹⁴καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἔχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς Γαδ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Γαδ Ελισαφ
νίὸς Ραγουηλ.¹⁵δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἔξακόσιοι καὶ
πεντήκοντα.¹⁶πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Ρουβην ἑκατὸν πεντήκοντα μία χιλιάδες καὶ
τετρακόσιοι καὶ πεντήκοντα σὺν δυνάμει αὐτῶν· δεύτεροι ἔξαροῦσιν. —¹⁷καὶ ἀρθήσεται ἡ σκηνὴ
τοῦ μαρτυρίου καὶ ἡ παρεμβολὴ τῶν Λευιτῶν μέσον τῶν παρεμβολῶν· ὡς καὶ παρεμβάλλουσιν,
οὕτως καὶ ἔξαροῦσιν ἔκαστος ἔχόμενος καθ' ἥγεμονίαν.

¹⁸Τάγμα παρεμβολῆς Εφραὶμ παρὰ θάλασσαν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Εφραὶμ
Ελισαμα νιὸς Εμιουδ.¹⁹δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.
²⁰καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἔχόμενοι φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασσῆ Γαμαλιὴλ νίὸς
Φαδασσουρ.²¹δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι.²²καὶ οἱ
παρεμβάλλοντες ἔχόμενοι φυλῆς Βενιαμιν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Βενιαμιν Αβιδαν νίὸς Γαδεωνι.
²³δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.²⁴πάντες οἱ
ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Εφραὶμ ἑκατὸν χιλιάδες καὶ ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑκατὸν σὺν δυνάμει
αὐτῶν· τρίτοι ἔξαροῦσιν.

²⁵Τάγμα παρεμβολῆς Δαν πρὸς βορρᾶν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Δαν Αχιεζερ
νίὸς Αμισαδαι.²⁶δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι δύο καὶ ἔξήκοντα χιλιάδες καὶ ἐπτακόσιοι.²⁷καὶ οἱ
παρεμβάλλοντες ἔχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς Ασηρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ασηρ Φαγαιὴλ νίὸς Εχραν.
²⁸δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.²⁹καὶ οἱ
παρεμβάλλοντες ἔχόμενοι φυλῆς Νεφθαλὶ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφθαλὶ Αχιρε νίὸς Αιναν.
³⁰δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.³¹πάντες οἱ
ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Δαν ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἑπτὰ χιλιάδες καὶ ἔξακόσιοι· ἔσχατοι
ἔξαροῦσιν κατὰ τάγμα αὐτῶν.

³²Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις τῶν υἱῶν Ισραὴλ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν
παρεμβολῶν σὺν ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν ἔξακόσιαι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι πεντακόσιοι πεντήκοντα.
³³οἱ δὲ Λευΐται οὐ συνεπεσκέπησαν ἐν αὐτοῖς, καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ. ³⁴καὶ ἐποίησαν οἱ
νίοι Ισραὴλ πάντα, ὅσα συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως παρενέβαλον κατὰ τάγμα αὐτῶν καὶ
οὕτως ἔξῆρον, ἔκαστος ἔχόμενοι κατὰ δήμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

3 ¹Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Ααρων καὶ Μωυσῆ ἐν ᾧ ἡ ἡμέρα ἐλάλησεν κύριος τῷ Μωυσῇ ἐν ὅρει
Σινα,²καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν υἱῶν Ααρων· πρωτότοκος Ναδαβ καὶ Αβιουδ, Ελεαζαρ καὶ
Ιθαμαρ.³ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν υἱῶν Ααρων, οἱ ἱερεῖς οἱ ἡλειμμένοι, οὓς ἐτελείωσαν τὰς χεῖρας
αὐτῶν ἱερατεύειν.⁴καὶ ἐτελεύτησεν Ναδαβ καὶ Αβιουδ ἐναντὶ κυρίου προσφερόντων αὐτῶν πῦρ
ἀλλότριον ἐναντὶ κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινα, καὶ παιδία οὐκ ἦν αὐτοῖς· καὶ ἱεράτευσεν Ελεαζαρ καὶ
Ιθαμαρ μετ' Ααρων τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

⁵Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ⁶Λαβὲ τὴν φυλὴν Λευι καὶ στήσεις αὐτοὺς ἐναντίον Ααρων τοῦ ἱερέως, καὶ λειτουργήσουσιν αὐτῷ ⁷καὶ φυλάξουσιν τὰς φυλακὰς αὐτοῦ καὶ τὰς φυλακὰς τῶν νιῶν Ισραὴλ ἐναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς ⁸καὶ φυλάξουσιν πάντα τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ τὰς φυλακὰς τῶν νιῶν Ισραὴλ κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς. ⁹καὶ δώσεις τοὺς Λευίτας Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τοῖς ἱερεῦσιν· δόμα δεδομένοι οὗτοί μοί εἰσιν ἀπὸ τῶν νιῶν Ισραὴλ. ¹⁰καὶ Ααρων καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καταστήσεις ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ φυλάξουσιν τὴν ἱερατείαν αὐτῶν καὶ πάντα τὰ κατὰ τὸν βωμὸν καὶ ἔσω τοῦ καταπετάσματος· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἀπότομενος ἀποθανεῖται.

¹¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹²Καὶ ἐγὼ ἴδού εἰληφα τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν νιῶν Ισραὴλ ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου διανοίγοντος μήτραν παρὰ τῶν νιῶν Ισραὴλ· λύτρα αὐτῶν ἔσονται καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευίται. ¹³ἐμοὶ γὰρ πᾶν πρωτότοκον· ἐν ᾧ ἡ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου, ἡγίασα ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐν Ισραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους· ἐμοὶ ἔσονται, ἐγὼ κύριος.

¹⁴Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινα λέγων ¹⁵Ἐπίσκεψαι τοὺς υἱοὺς Λευι κατ’ οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν κατὰ συγγενείας αὐτῶν· πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐπισκέψασθε αὐτούς. ¹⁶καὶ ἐπεσκέψαντο αὐτοὺς Μωυσῆς καὶ Ααρων διὰ φωνῆς κυρίου, δν τρόπον συνέταξεν αὐτοῖς κύριος. ¹⁷καὶ ἦσαν οὗτοι οἱ υἱοὶ Λευι ἐξ ὀνομάτων αὐτῶν· Γεδσων, Κααθ καὶ Μεραρι. ¹⁸καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν νιῶν Γεδσων κατὰ δῆμους αὐτῶν· Λοβενι καὶ Σεμεϊ. ¹⁹καὶ υἱοὶ Κααθ κατὰ δῆμους αὐτῶν· Αμραμ καὶ Ισσαρ, Χεβρων καὶ Οζιηλ. ²⁰καὶ υἱοὶ Μεραρι κατὰ δῆμους αὐτῶν· Μοολι καὶ Μουσι. οὗτοί εἰσιν δῆμοι τῶν Λευιτῶν κατ’ οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

²¹Τῷ Γεδσων δῆμος τοῦ Λοβενι καὶ δῆμος τοῦ Σεμεϊ· οὗτοι δῆμοι τοῦ Γεδσων. ²²ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν παντὸς ἀρσενικοῦ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐπτακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι. ²³καὶ υἱοὶ Γεδσων ὀπίσω τῆς σκηνῆς παρὰ θάλασσαν παρεμβαλοῦσιν, ²⁴καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριᾶς τοῦ δῆμου τοῦ Γεδσων Ελισαφ υἱὸς Λαηλ. ²⁵καὶ ἡ φυλακὴ νιῶν Γεδσων ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· ἡ σκηνὴ καὶ τὸ κάλυμμα καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ²⁶καὶ τὰ ἰστία τῆς αὐλῆς καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ τὰ κατάλοιπα πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ.

²⁷Τῷ Κααθ δῆμος ὁ Αμραμις καὶ δῆμος ὁ Σααρις καὶ δῆμος ὁ Χεβρωνις καὶ δῆμος ὁ Οζιηλις· οὗτοί εἰσιν δῆμοι τοῦ Κααθ. ²⁸κατὰ ἀριθμὸν πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω δικτακισχίλιοι καὶ ἔξακόσιοι φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῶν ἀγίων. ²⁹οἱ δῆμοι τῶν νιῶν Κααθ παρεμβαλοῦσιν ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς κατὰ λίβα, ³⁰καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τῶν δῆμων τοῦ Κααθ Ελισαφαν υἱὸς Οζιηλ. ³¹καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἡ κιβωτὸς καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ λυχνία καὶ τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ σκεύη τοῦ ἀγίου, ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὸ κατακάλυμμα καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. ³²καὶ

ο ἄρχων ἐπὶ τῶν ἀρχόντων τῶν Λευιτῶν Ελεαζαρ ὁ υἱὸς Ααρων τοῦ ἵερέως καθεσταμένος φυλάσσειν τὰς φυλακὰς τῶν ἀγίων.

³³Τῷ Μεραρι δῆμος ὁ Μοολι καὶ δῆμος ὁ Μουσι· οὗτοί εἰσιν δῆμοι Μεραρι. ³⁴ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἔξακισχίλιοι καὶ πεντήκοντα. ³⁵καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τοῦ δήμου τοῦ Μεραρι Σουριηλ υἱὸς Αβιχαιλ· ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσιν πρὸς βορρᾶν. ³⁶ἡ ἐπίσκεψις ἡ φυλακὴ υἱῶν Μεραρι· τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς καὶ τοὺς μοχλούς αὐτῆς καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν ³⁷καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν καὶ τοὺς πασσάλους καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν.

³⁸Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπ' ἀνατολῆς Μωυσῆς καὶ Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τοῦ ἀγίου εἰς τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ισραὴλ· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἀπτόμενος ἀποθανεῖται.

³⁹Πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν Λευιτῶν, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ααρων διὰ φωνῆς κυρίου κατὰ δήμους αὐτῶν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες.

⁴⁰Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Ἐπίσκεψαι πᾶν πρωτότοκον ἄρσεν τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω καὶ λαβὲ τὸν ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος. ⁴¹καὶ λήμψῃ τοὺς Λευίτας ἐμοὶ, ἐγὼ κύριος, ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων ἐν τοῖς κτήνεσιν τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ⁴²καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς, δὲν τρόπον ἐνετείλατο κύριος, πᾶν πρωτότοκον ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ. ⁴³καὶ ἐγένοντο πάντα τὰ πρωτότοκα τὰ ἀρσενικὰ κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες τρεῖς καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακόσιοι.

⁴⁴Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ⁴⁵Λαβὲ τοὺς Λευίτας ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται· ἐγὼ κύριος. ⁴⁶καὶ τὰ λύτρα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίων, οἱ πλεονάζοντες παρὰ τοὺς Λευίτας ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ⁴⁷καὶ λήμψῃ πέντε σίκλους κατὰ κεφαλήν, κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἄγιον λήμψῃ, εἴκοσι ὀβολοὺς τοῦ σίκλου, ⁴⁸καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λύτρα τῶν πλεοναζόντων ἐν αὐτοῖς. ⁴⁹καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς τὸ ἀργύριον, τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων, εἰς τὴν ἐκλύτρωσιν τῶν Λευιτῶν. ⁵⁰παρὰ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἔλαβεν τὸ ἀργύριον, χιλίους τριακοσίους ἔξήκοντα πέντε σίκλους κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον. ⁵¹καὶ ἔδωκεν Μωυσῆς τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ διὰ φωνῆς κυρίου, δὲν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

⁴ ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρων λέγων ²Λαβὲ τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν Κααθ ἐκ μέσου υἱῶν Λευι κατὰ δήμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ³ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἑτῶν καὶ ἐπάνω καὶ ἔως πεντήκοντα ἑτῶν, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ἐν τῇ

σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ⁴καὶ ταῦτα τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Κααθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· ἄγιον τῶν ἀγίων. ⁵καὶ εἰσελεύσεται Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν ἔξαίρῃ ἡ παρεμβολή, καὶ καθελοῦσιν τὸ καταπέτασμα τὸ συσκιάζον καὶ κατακαλύψουσιν ἐν αὐτῷ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου ⁶καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ’ αὐτὸν κατακάλυμμα δέρμα ὑακίνθινον καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ’ αὐτὴν ἴμάτιον ὅλον ὑακίνθινον ἄνωθεν καὶ διεμβαλοῦσιν τοὺς ἀναφορεῖς. ⁷καὶ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐπιβαλοῦσιν ἐπ’ αὐτὴν ἴμάτιον ὅλοπόρφυρον καὶ τὰ τρύβλια καὶ τὰς θυίσκας καὶ τοὺς κυάθους καὶ τὰ σπονδεῖα, ἐν οἷς σπένδει, καὶ οἱ ἄρτοι οἱ διὰ παντὸς ἐπ’ αὐτῆς ἔσονται. ⁸καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ’ αὐτὴν ἴμάτιον κόκκινον καὶ καλύψουσιν αὐτὴν καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ καὶ διεμβαλοῦσιν δι’ αὐτῆς τοὺς ἀναφορεῖς. ⁹καὶ λήμψονται ἴμάτιον ὑακίνθινον καὶ καλύψουσιν τὴν λυχνίαν τὴν φωτίζουσαν καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς καὶ πάντα τὰ ἀγγεῖα τοῦ ἔλαίου, οἵς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, ¹⁰καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον καὶ ἐπιθήσουσιν αὐτὴν ἐπ’ ἀναφορέων. ¹¹καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐπικαλύψουσιν ἴμάτιον ὑακίνθινον καὶ καλύψουσιν αὐτὸν καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ καὶ διεμβαλοῦσιν τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ. ¹²καὶ λήμψονται πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικά, ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἀγίοις, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς ἴμάτιον ὑακίνθινον καὶ καλύψουσιν αὐτὰ καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς. ¹³καὶ τὸν καλυπτῆρα ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπικαλύψουσιν ἐπ’ αὐτὸν ἴμάτιον ὅλοπόρφυρον ¹⁴καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ’ αὐτὸν πάντα τὰ σκεύη, ὅσοις λειτουργοῦσιν ἐπ’ αὐτὸν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ πυρεῖα καὶ τὰς κρεάγρας καὶ τὰς φιάλας καὶ τὸν καλυπτῆρα καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ’ αὐτὸν κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον καὶ διεμβαλοῦσιν τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ· καὶ λήμψονται ἴμάτιον πορφυροῦν καὶ συγκαλύψουσιν τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὰ εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς. ¹⁵καὶ συντελέσουσιν Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καλύπτοντες τὰ ἄγια καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἄγια ἐν τῷ ἔξαίρειν τὴν παρεμβολήν, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται υἱοὶ Κααθ αἴρειν καὶ οὐχ ἄψονται τῶν ἀγίων, ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν· ταῦτα ἀροῦσιν οἱ υἱοὶ Κααθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. — ¹⁶ἐπίσκοπος Ελεαζαρ υἱὸς Ααρων τοῦ ιερέως· τὸ ἔλαιον τοῦ φωτὸς καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως καὶ ἡ θυσία ἡ καθ’ ἡμέραν καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, ἡ ἐπισκοπὴ ὅλης τῆς σκηνῆς καὶ ὅσα ἔστιν ἐν αὐτῇ ἐν τῷ ἄγιῳ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις. — ¹⁷καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρων λέγων ¹⁸Μὴ ὀλεθρεύσῃ τῆς φυλῆς τὸν δῆμον τὸν Κααθ ἐκ μέσου τῶν Λευιτῶν. ¹⁹τοῦτο ποιήσατε αὐτοῖς καὶ ζήσονται καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσιν προσπορευομένων αὐτῶν πρὸς τὰ ἄγια τῶν ἀγίων· Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ προσπορεύεσθωσαν καὶ καταστήσουσιν αὐτοὺς ἔκαστον κατὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ, ²⁰καὶ οὐ μὴ εἰσέλθωσιν ἰδεῖν ἔξαπινα τὰ ἄγια καὶ ἀποθανοῦνται.

²¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²²Λαβὲ τὴν ἀρχὴν τῶν υἱῶν Γεδσων, καὶ τούτους κατ’ οἴκους πατριῶν αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν. ²³ἀπὸ πεντεκαιεικοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἔως

πεντηκονταετοῦς ἐπίσκεψαι αὐτούς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ²⁴αὕτη ἡ λειτουργία τοῦ δήμου τοῦ Γεδσων λειτουργεῖν καὶ αἴρειν. ²⁵καὶ ἀρεῖ τὰς δέρρεις τῆς σκηνῆς καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ κάλυμμα αὐτῆς καὶ τὸ κάλυμμα τὸ ὑακίνθινον τὸ δὲ ἐπ' αὐτῆς ἄνωθεν καὶ τὸ κάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ²⁶καὶ τὰ ίστια τῆς αὐλῆς, ὅσα ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰ περισσὰ καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικά, ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, ποιήσουσιν. ²⁷κατὰ στόμα Ααρων καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἔσται ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεδσων κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας αὐτῶν καὶ κατὰ πάντα τὰ ἀρτὰ δι' αὐτῶν· καὶ ἐπισκέψῃ αὐτοὺς ἐξ ὀνομάτων πάντα τὰ ἀρτὰ ὑπ' αὐτῶν. ²⁸αὕτη ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεδσων ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐν χειρὶ Ιθαμαρ τοῦ υἱοῦ Ααρων τοῦ Ἱερέως.

²⁹Γίοι Μεραρι, κατὰ δήμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ἐπισκέψασθε αὐτούς. ³⁰ἀπὸ πεντεκαιεικοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἔως πεντηκονταετοῦς ἐπισκέψασθε αὐτούς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ³¹καὶ ταῦτα τὰ φυλάγματα τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς καὶ τοὺς μοχλοὺς καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς καὶ τὸ κατακάλυμμα καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς ³²καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν καὶ τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος τῆς πύλης τῆς αὐλῆς καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῶν καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν καὶ πάντα τὰ λειτουργήματα αὐτῶν, ἐξ ὀνομάτων ἐπισκέψασθε αὐτοὺς καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς φυλακῆς τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν. ³³αὕτη ἡ λειτουργία δήμου υἱῶν Μεραρι ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἐν χειρὶ Ιθαμαρ υἱοῦ Ααρων τοῦ Ἱερέως.

³⁴Καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ααρων καὶ οἱ ἄρχοντες Ισραὴλ τοὺς υἱοὺς Κααθ κατὰ δήμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ³⁵ἀπὸ πεντεκαιεικοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἔως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ³⁶καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν δισχίλιοι διακόσιοι πεντήκοντα. ³⁷αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου Κααθ, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καθὰ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ααρων διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

³⁸Καὶ ἐπεσκέπησαν υἱοὶ Γεδσων κατὰ δήμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ³⁹ἀπὸ πεντεκαιεικοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἔως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ⁴⁰καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν δισχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα. ⁴¹αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν Γεδσων, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ααρων διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

⁴²Ἐπεσκέπησαν δὲ καὶ δῆμος υἱῶν Μεραρι κατὰ δήμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ⁴³ἀπὸ πεντεκαιεικοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἔως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν πρὸς τὰ

ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁴⁴καὶ ἐγενήθη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν τρισχίλιοι καὶ διακόσιοι. ⁴⁵αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν Μεραρι, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ααρων διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

⁴⁶Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ααρων καὶ οἱ ἄρχοντες Ισραὴλ, τοὺς Λευίτας κατὰ δήμους κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ⁴⁷ἀπὸ πεντεκαιεικοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἔως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς τὸ ἔργον τῶν ἔργων καὶ τὰ ἔργα τὰ αἰρόμενα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ⁴⁸καὶ ἐγενήθησαν οἱ ἐπισκεπέντες δικτακισχίλιοι πεντακόσιοι ὅγδοήκοντα. ⁴⁹διὰ φωνῆς κυρίου ἐπεσκέψατο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωυσῆ ἀνδρα κατ' ἀνδρα ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ ἐπὶ ὧν αἴρουσιν αὐτοί· καὶ ἐπεσκέπησαν, δὲν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

⁵ ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Πρόσταξον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐξαποστειλάτωσαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς πάντα λεπρὸν καὶ πάντα γονορροῦ καὶ πάντα ἀκάθαρτον ἐπὶ ψυχῇ. ³ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἔως θηλυκοῦ ἐξαποστείλατε ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐ μὴ μιανοῦσιν τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγὼ καταγίνομαι ἐν αὐτοῖς. ⁴καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς· καθὰ ἐλάλησεν κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ.

⁵ ⁵Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ⁶Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λέγων Ἄνὴρ ἡ γυνή, ὅστις ἐὰν ποιήσῃ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν τῶν ἀνθρωπίνων καὶ παριδὼν παρίδη καὶ πλημμελήσῃ ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ⁷ἔξαγορεύσει τὴν ἀμαρτίαν, ἥν ἐποίησεν, καὶ ἀποδώσει τὴν πλημμέλειαν τὸ κεφάλαιον καὶ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ προσθήσει ἐπ' αὐτὸν καὶ ἀποδώσει, τίνι ἐπλημμέλησεν αὐτῷ. ⁸ἐὰν δὲ μὴ ἦ τῷ ἀνθρώπῳ ὁ ἀγχιστεύων ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ τὸ πλημμέλημα πρὸς αὐτόν, τὸ πλημμέλημα τὸ ἀποδιδόμενον κυρίῳ τῷ ἵερεῖ ἔσται πλὴν τοῦ κριοῦ τοῦ ἱλασμοῦ, δι' οὗ ἐξιλάσεται ἐν αὐτῷ περὶ αὐτοῦ. ⁹καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ κατὰ πάντα τὰ ἀγιαζόμενα ἐν υἱοῖς Ισραὴλ, ὅσα ἀν προσφέρωσιν τῷ κυρίῳ τῷ ἵερεῖ, αὐτῷ ἔσται. ¹⁰καὶ ἐκάστου τὰ ἡγιασμένα αὐτοῦ ἔσται· ἀνὴρ ὃς ἐὰν δῷ τῷ ἵερεῖ, αὐτῷ ἔσται.

¹¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹²Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἄνδρὸς ἀνδρὸς ἐὰν παραβῇ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ παρίδη αὐτὸν ὑπεριδοῦσα ¹³καὶ κοιμηθῇ τις μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος καὶ λάθη ἐξ ὁφθαλμῶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ κρύψῃ, αὐτὴ δὲ ἦ μεμιαμμένη καὶ μάρτυς μὴ ἦν μετ' αὐτῆς καὶ αὐτὴ μὴ ἦ συνειλημμένη, ¹⁴καὶ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μεμίανται, ἥ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μὴ ἦ μεμιαμμένη, ¹⁵καὶ ἄξει ὁ ἀνθρωπὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ πρὸς τὸν ἵερα καὶ προσοίσει τὸ δῶρον περὶ αὐτῆς τὸ δέκατον τοῦ οιφί ἀλευρον κρίθινον, οὐκ ἐπιχεεῖ ἐπ' αὐτὸν ἔλαιον οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸν λίβανον, ἔστιν γὰρ θυσία ζηλοτυπίας, θυσία μνημοσύνου ἀναμιμνήσκουσα ἀμαρτίαν. ¹⁶καὶ προσάξει αὐτὴν ὁ ἵερεὺς καὶ στήσει αὐτὴν ἔναντι κυρίου, ¹⁷καὶ λήμψεται ὁ ἵερεὺς ὕδωρ καθαρὸν ζῶν ἐν ἀγγείῳ ὁστρακίνῳ καὶ τῆς γῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ λαβὼν ὁ ἵερεὺς ἐμβαλεῖ εἰς τὸ ὕδωρ, ¹⁸καὶ στήσει ὁ ἵερεὺς τὴν γυναῖκα ἔναντι κυρίου

καὶ ἀποκαλύψει τὴν κεφαλὴν τῆς γυναικὸς καὶ δῶσει ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς τὴν θυσίαν τοῦ μνημοσύνου, τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ ἵερέως ἔσται τὸ ὄνδρο τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου.¹⁹καὶ ὥρκιεῖ αὐτὴν ὁ ἵερεὺς καὶ ἐρεῖ τῇ γυναικὶ Εἰ μὴ κεκοίμηται τις μετὰ σοῦ, εἰ μὴ παραβέβηκας μιανθῆναι ὑπὸ τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς, ἀθώα ἴσθι ἀπὸ τοῦ ὄνδρος τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου.²⁰εὶ δὲ σὺ παραβέβηκας ὑπ’ ἄνδρὸς οὖσα ἡ μεμίανσαι καὶ ἔδωκέν τις τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐν σοὶ πλὴν τοῦ ἄνδρός σου.²¹καὶ ὥρκιεῖ ὁ ἵερεὺς τὴν γυναικὰ ἐν τοῖς ὅρκοις τῆς ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐρεῖ ὁ ἵερεὺς τῇ γυναικὶ Δώῃ κύριός σε ἐν ἀρᾷ καὶ ἐνόρκιον ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν μηρόν σου διαπεπτωκότα καὶ τὴν κοιλίαν σου πεπρησμένην,²²καὶ εἰσελεύσεται τὸ ὄνδρο τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦτο εἰς τὴν κοιλίαν σου πρῆσαι γαστέρα καὶ διαπεσεῖν μηρόν σου. καὶ ἐρεῖ ἡ γυνὴ Γένοιτο, γένοιτο.²³καὶ γράψει ὁ ἵερεὺς τὰς ἀρᾶς ταύτας εἰς βιβλίον καὶ ἔξαλείψει εἰς τὸ ὄνδρο τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου²⁴καὶ ποτιεῖ τὴν γυναικὰ τὸ ὄνδρο τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου, καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὄνδρο τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦ ἐλεγμοῦ.²⁵καὶ λήμψεται ὁ ἵερεὺς ἐκ χειρὸς τῆς γυναικὸς τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας καὶ ἐπιθήσει τὴν θυσίαν ἔναντι κυρίου καὶ προσοίσει αὐτὴν πρὸς τὸ θυσιαστήριον,²⁶καὶ δράξεται ὁ ἵερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς καὶ ἀνοίσει αὐτὸ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ μετὰ ταῦτα ποτιεῖ τὴν γυναικὰ τὸ ὄνδρο.²⁷καὶ ἔσται ἐὰν ἡ μεμιαμμένη καὶ λήθη λάθη τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὄνδρο τοῦ ἐλεγμοῦ τὸ ἐπικαταρώμενον, καὶ πρησθήσεται τὴν κοιλίαν, καὶ διαπεσεῖται ὁ μηρὸς αὐτῆς, καὶ ἔσται ἡ γυνὴ εἰς ἀρὰν ἐν τῷ λαῷ αὐτῆς.²⁸ἐὰν δὲ μὴ μιανθῇ ἡ γυνὴ καὶ καθαρὰ ἡ, καὶ ἀθώα ἔσται καὶ ἐκσπερματιεῖ σπέρμα. —²⁹οὗτος ὁ νόμος τῆς ζηλοτυπίας, ὡς ἐὰν παραβῇ ἡ γυνὴ ὑπ’ ἄνδρὸς οὖσα καὶ μιανθῇ.³⁰ἢ ἀνθρωπος, ὡς ἐὰν ἐπέλθῃ ἐπ’ αὐτὸν πνεῦμα ζηλώσεως καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναικὰ αὐτοῦ, καὶ στήσει τὴν γυναικὰ αὐτοῦ ἔναντι κυρίου, καὶ ποιήσει αὐτῇ ὁ ἵερεὺς πάντα τὸν νόμον τοῦτον.³¹καὶ ἀθῷος ἔσται ὁ ἀνθρωπος ἀπὸ ἀμαρτίας, καὶ ἡ γυνὴ ἐκείνη λήμψεται τὴν ἀμαρτίαν αὐτῆς.

6¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων²Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἀνὴρ ἡ γυνὴ, ὃς ἐὰν μεγάλως εὔξηται εὐχὴν ἀφαγνίσασθαι ἀγνείαν κυρίῳ 3ἀπὸ οἴνου καὶ σικερα, ἀγνισθήσεται ἀπὸ οἴνου καὶ ὅξος ἐξ οἴνου καὶ ὅξος ἐκ σικερα οὐ πίεται καὶ ὅσα κατεργάζεται ἐκ σταφυλῆς οὐ πίεται καὶ σταφυλὴν πρόσφατον καὶ σταφίδα οὐ φάγεται.⁴πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ ἀπὸ πάντων, ὅσα γίνεται ἐξ ἀμπέλου, οἶνον ἀπὸ στεμφύλων ἔως γιγάρτου οὐ φάγεται.⁵πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς τοῦ ἀγνισμοῦ ξυρὸν οὐκ ἐπελεύσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ἔως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι, ὅσας ηὔξατο κυρίῳ, ἄγιος ἔσται τρέφων κόμην τρίχα κεφαλῆς.⁶πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς κυρίῳ ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκούσα οὐκ εἰσελεύσεται.⁷ἐπὶ πατρὶ καὶ ἐπὶ μητρὶ καὶ ἐπ’ ἀδελφῷ καὶ ἐπ’ ἀδελφῇ, οὐ μιανθήσεται ἐπ’ αὐτοῖς ἀποθανόντων αὐτῶν, ὅτι εὐχὴ θεοῦ αὐτοῦ ἐπ’ αὐτῷ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ.⁸πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ ἄγιος ἔσται κυρίῳ. —⁹ἐὰν δέ τις ἀποθάνῃ ἐξάπινα ἐπ’ αὐτῷ, παραχρῆμα μιανθήσεται ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ, καὶ ξυρήσεται τὴν

κεφαλὴν αὐτοῦ ἥ ἀν ἡμέρᾳ καθαρισθῆ· τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ξυρηθήσεται.¹⁰καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδῃ οἴσει δύο τρυγόνας ἥ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν πρὸς τὸν ἵερεα ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,¹¹καὶ ποιήσει ὁ ἵερεὺς μίαν περὶ ἀμαρτίας καὶ μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ ἔξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἵερεὺς περὶ ὃν ἡμαρτεν περὶ τῆς ψυχῆς καὶ ἀγιάσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ,¹²ἥ ἡγιάσθη κυρίῳ τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς, καὶ προσάξει ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς πλημμέλειαν, καὶ αἱ ἡμέραι αἱ πρότεραι ἄλογοι ἔσονται, ὅτι ἐμιάνθη κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ.

¹³Καὶ οὕτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου· ἥ ἀν ἡμέρᾳ πληρώσῃ ἡμέρας εὐχῆς αὐτοῦ, προσοίσει αὐτὸς παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου¹⁴καὶ προσάξει τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμωμον ἔνα εἰς ὀλοκαύτωμαν καὶ ἀμνάδα ἐνιαυσίαν ἄμωμον μίαν εἰς ἀμαρτίαν καὶ κριὸν ἔνα ἄμωμον εἰς σωτήριον¹⁵καὶ κανοῦν ἀζύμων σεμιδάλεως ἄρτους ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ καὶ λάγανα ἀζύμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ καὶ θυσίᾳ αὐτῶν καὶ σπονδῇ αὐτῶν.¹⁶καὶ προσοίσει ὁ ἵερεὺς ἔναντι κυρίου καὶ ποιήσει τὸ περὶ ἀμαρτίας αὐτοῦ καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα αὐτοῦ¹⁷καὶ τὸν κριὸν ποιήσει θυσίαν σωτηρίου κυρίῳ ἐπὶ τῷ κανῷ τῶν ἀζύμων, καὶ ποιήσει ὁ ἵερεὺς τὴν θυσίαν αὐτοῦ καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ.¹⁸καὶ ξυρήσεται ὁ ηγυμένος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὴν κεφαλὴν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ καὶ ἐπιθήσει τὰς τρίχας ἐπὶ τὸ πῦρ, ὅ ἐστιν ὑπὸ τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου.¹⁹καὶ λήμψεται ὁ ἵερεὺς τὸν βραχίονα ἐφθὸν ἀπὸ τοῦ κριοῦ καὶ ἄρτου ἔνα ἄζυμον ἀπὸ τοῦ κανοῦ καὶ λάγανον ἀζύμον ἐν καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ ηγυμένου μετὰ τὸ ξυρήσασθαι αὐτὸν τὴν εὐχὴν αὐτοῦ.²⁰καὶ προσοίσει αὐτὰ ὁ ἵερεὺς ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου, ἄγιον ἔσται τῷ ἵερεῖ ἐπὶ τοῦ στηθυνίου τοῦ ἐπιθέματος καὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀφαιρέματος· καὶ μετὰ ταῦτα πίεται ὁ ηγυμένος οἶνον. —²¹οὕτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου, ὃς ἀν εὔξηται κυρίῳ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ περὶ τῆς εὐχῆς, χωρὶς ὃν ἀν εὕρῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ κατὰ δύναμιν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, ἥν ἀν εὔξηται κατὰ νόμον ἀγνείας.

²²Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων²³Λάλησον Ααρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων Οὕτως εὐλογήσετε τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ λέγοντες αὐτοῖς (καὶ ἐπιθήσουσιν τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ, καὶ ἐγὼ κύριος εὐλογήσω αὐτούς)

²⁴Εὐλογήσαι σε κύριος καὶ φυλάξαι σε,

²⁵ἐπιφάναι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σὲ καὶ ἐλεήσαι σε,

²⁶ἐπάραι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σὲ καὶ δώῃ σοι εἰρήνην.

⁷ ¹Καὶ ἐγένετο ἥ ἡμέρᾳ συνετέλεσεν Μωυσῆς ὥστε ἀναστῆσαι τὴν σκηνὴν καὶ ἔχρισεν αὐτὴν καὶ ἡγίασεν αὐτὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ ἔχρισεν αὐτὰ καὶ ἡγίασεν αὐτά,²καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες Ισραὴλ, δώδεκα ἄρχοντες οἵκων πατριῶν αὐτῶν, οἵτοι ἄρχοντες φυλῶν, οἵτοι οἱ παρεστηκότες ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς,³καὶ ἤνεγκαν τὰ δῶρα αὐτῶν ἔναντι κυρίου ἔξ ἀμάξας λαμπτηνικὰς καὶ δώδεκα βόας, ἀμάξαν παρὰ δύο ἀρχόντων καὶ μόσχον παρὰ ἑκάστου, καὶ προσήγαγον ἔναντίον τῆς σκηνῆς.⁴καὶ εἴπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων⁵Λαβὲ παρ' αὐτῶν, καὶ ἔσονται πρὸς τὰ ἔργα τὰ λειτουργικὰ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσεις

αύτὰ τοῖς Λευίταις, ἐκάστῳ κατὰ τὴν αὐτοῦ λειτουργίαν. ⁶καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὰς ἀμάξας καὶ τοὺς βόας ἔδωκεν αύτὰ τοῖς Λευίταις. ⁷τὰς δύο ἀμάξας καὶ τοὺς τέσσαρας βόας ἔδωκεν τοῖς υἱοῖς Γεδσων κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν ⁸καὶ τὰς τέσσαρας ἀμάξας καὶ τοὺς ὄκτω βόας ἔδωκεν τοῖς υἱοῖς Μεραρι κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν διὰ Ιθαμαρ υἱοῦ Ααρων τοῦ ἵερέως. ⁹καὶ τοῖς υἱοῖς Κααθ οὐκ ἔδωκεν, ὅτι τὰ λειτουργήματα τοῦ ἄγιου ἔχουσιν. ἐπ' ὥμων ἀροῦσιν.

¹⁰Καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἣ ἔχρισεν αύτό, καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες τὰ δῶρα αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου. ¹¹καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἀρχων εἰς καθ' ἡμέραν ἀρχων καθ' ἡμέραν προσοίσουσιν τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου.

¹²Καὶ ἦν ὁ προσφέρων τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ Ναασσων υἱὸς Αμιναδαβ ἀρχων τῆς φυλῆς Ιουδα. ¹³καὶ προσήνεγκεν τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλκὴ αύτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, εἰς θυσίαν. ¹⁴θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος. ¹⁵μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνὸν ἔνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ¹⁶καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας. ¹⁷καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ναασσων υἱοῦ Αμιναδαβ.

¹⁸Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ προσήνεγκεν Ναθαναηλ υἱὸς Σωγαρ ἀρχων τῆς φυλῆς Ισσαχαρ. ¹⁹καὶ προσήνεγκεν τὸ δῶρον αὐτοῦ τρύβλιον ἀργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλκὴ αύτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, εἰς θυσίαν. ²⁰θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος. ²¹μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνὸν ἔνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ²²καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας. ²³καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ναθαναηλ υἱοῦ Σωγαρ.

²⁴Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλων Ελιαβ υἱὸς Χαιλων. ²⁵τὸ δῶρον αὐτοῦ τρύβλιον ἀργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλκὴ αύτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, εἰς θυσίαν. ²⁶θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος. ²⁷μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνὸν ἔνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ²⁸καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας. ²⁹καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ελιαβ υἱοῦ Χαιλων.

³⁰Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἀρχων τῶν υἱῶν Ρουβην Ελισουρ υἱὸς Σεδιουρ. ³¹τὸ δῶρον αὐτοῦ τρύβλιον ἀργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλκὴ αύτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, εἰς θυσίαν. ³²θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος. ³³μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνὸν ἔνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ³⁴καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας. ³⁵καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου

δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ελισουρ υἱοῦ Σεδιούρ.

³⁶Τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεων Σαλαμιηλ υἱὸς Σουρισαδαι. ³⁷τὸ δῶρον αὐτοῦ τρύβλιον ἀργυροῦν ἔν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, εἰς θυσίαν.
³⁸θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος. ³⁹μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνὸν ἔνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁴⁰καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας. ⁴¹καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Σαλαμιηλ υἱοῦ Σουρισαδαι.

⁴²Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Γαδ Ελισαφ υἱὸς Ραγουηλ. ⁴³τὸ δῶρον αὐτοῦ τρύβλιον ἀργυροῦν ἔν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, εἰς θυσίαν. ⁴⁴θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος. ⁴⁵μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνὸν ἔνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁴⁶καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας. ⁴⁷καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ελισαφ υἱοῦ Ραγουηλ.

⁴⁸Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Εφραιμ Ελισαμα υἱὸς Εμιουδ. ⁴⁹τὸ δῶρον αὐτοῦ τρύβλιον ἀργυροῦν ἔν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, εἰς θυσίαν.
⁵⁰θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος. ⁵¹μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνὸν ἔνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁵²καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας. ⁵³καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ελισαμα υἱοῦ Εμιουδ.

⁵⁴Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὁγδόῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασση Γαμαλιηλ υἱὸς Φαδασσουρ. ⁵⁵τὸ δῶρον αὐτοῦ τρύβλιον ἀργυροῦν ἔν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, εἰς θυσίαν.
⁵⁶θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος. ⁵⁷μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνὸν ἔνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁵⁸καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας. ⁵⁹καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Γαμαλιηλ υἱοῦ Φαδασσουρ.

⁶⁰Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Βενιαμιν Αβιδαν υἱὸς Γαδεωνι. ⁶¹τὸ δῶρον αὐτοῦ τρύβλιον ἀργυροῦν ἔν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, εἰς θυσίαν. ⁶²θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος. ⁶³μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνὸν ἔνα ἐνιαύσιον εἰς

δλοκαύτωμα. ⁶⁴καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας. ⁶⁵καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Αβιδαν νίοῦ Γαδεωνί.

⁶⁶Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δεκάτῃ ἄρχων τῶν οἵων Δαν Αχιεζερ οἵος Αμισαδαι. ⁶⁷τὸ δῶρον αὐτοῦ τρύβλιον ἀργυροῦν ἔν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, εἰς θυσίαν. ⁶⁸θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος. ⁶⁹μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνὸν ἔνα ἐνιαύσιον εἰς δλοκαύτωμα. ⁷⁰καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας. ⁷¹καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Αχιεζερ οἵος Αμισαδαι.

⁷²Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑνδεκάτῃ ἄρχων τῶν οἵων Ασηρ Φαγαιηλ οἵος Εχραν. ⁷³τὸ δῶρον αὐτοῦ τρύβλιον ἀργυροῦν ἔν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, εἰς θυσίαν. ⁷⁴θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος. ⁷⁵μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνὸν ἔνα ἐνιαύσιον εἰς δλοκαύτωμα. ⁷⁶καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας. ⁷⁷καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Φαγαιηλ οἵος Εχραν.

⁷⁸Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δωδεκάτῃ ἄρχων τῶν οἵων Νεφθαλὶ Αχιρε οἵος Αιναν. ⁷⁹τὸ δῶρον αὐτοῦ τρύβλιον ἀργυροῦν ἔν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, εἰς θυσίαν. ⁸⁰θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιάματος. ⁸¹μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνὸν ἔνα ἐνιαύσιον εἰς δλοκαύτωμα. ⁸²καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας. ⁸³καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Αχιρε οἵος Αιναν.

⁸⁴Οὗτος δὲ ἐγκαινισμὸς τοῦ θυσιαστηρίου, ἣ ἡμέρᾳ ἔχρισεν αὐτό, παρὰ τῶν ἀρχόντων τῶν οἵων Ισραὴλ· τρύβλια ἀργυρᾶ δώδεκα, φιάλαι ἀργυραῖ δώδεκα, θυίσκαι χρυσαῖ δώδεκα, ⁸⁵τριάκοντα καὶ ἑκατὸν σίκλων τὸ τρύβλιον τὸ ἔν καὶ ἐβδομήκοντα σίκλων ἡ φιάλη ἡ μία, πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν σκευῶν δισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι σίκλοι ἐν τῷ σίκλῳ τῷ ἄγιῳ. ⁸⁶θυίσκαι χρυσαῖ δώδεκα πλήρεις θυμιάματος· πᾶν τὸ χρυσίον τῶν θυσιῶν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν χρυσοῦ. ⁸⁷πᾶσαι αἱ βόες εἰς δλοκαύτωσιν μόσχοι δώδεκα, κριοὶ δώδεκα, ἀμνοὶ ἐνιαύσιοι δώδεκα καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν· καὶ χίμαροι ἐξ αἰγῶν δώδεκα περὶ ἀμαρτίας. ⁸⁸πᾶσαι αἱ βόες εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις εἴκοσι τέσσαρες, κριοὶ ἑξήκοντα, τράγοι ἑξήκοντα, ἀμνάδες ἑξήκοντα ἐνιαύσιαι ἄμωμοι. αὕτη ἡ ἐγκαινιώσις τοῦ θυσιαστηρίου μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ μετὰ τὸ χρῖσαι αὐτόν. — ⁸⁹ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι Μωυσῆν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαλῆσαι αὐτῷ καὶ ἥκουσεν τὴν φωνὴν κυρίου λαλοῦντος πρὸς αὐτὸν ἀνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου, ὃ ἐστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, ἀνὰ μέσον τῶν δύο χερουβιμ· καὶ ἐλάλει πρὸς αὐτόν.

8 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Λάλησον τῷ Ααρων καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν "Οταν ἐπιτιθῆς τοὺς λύχνους, ἐκ μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας φωτιοῦσιν οἱ ἐπτὰ λύχνοι. ³καὶ

ἐποίησεν οὕτως Ααρων· ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας ἐξῆψεν τοὺς λύχνους αὐτῆς, καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῆ. ⁴καὶ αὕτη ἡ κατασκευὴ τῆς λυχνίας· στερεὰ χρυσῆ, ὁ καυλὸς αὐτῆς καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς, στερεὰ ὅλη· κατὰ τὸ εἶδος, ὃ ἔδειξεν κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησεν τὴν λυχνίαν.

⁵Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ⁶Λαβὲ τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου υἱῶν Ισραὴλ καὶ ἀφαγνιεῖς αὐτούς. ⁷καὶ οὕτως ποιήσεις αὐτοῖς τὸν ἀγνισμὸν αὐτῶν· περιρρανεῖς αὐτοὺς ὕδωρ ἀγνισμοῦ, καὶ ἐπελεύσεται ξυρὸν ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα αὐτῶν, καὶ πλυνοῦσιν τὰ ἴμάτια αὐτῶν καὶ καθαροὶ ἔσονται. ⁸καὶ λήμψονται μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν καὶ τούτου θυσίαν σεμιδάλεως ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ, καὶ μόσχον ἔνιαύσιον ἐκ βοῶν λήμψῃ περὶ ἀμαρτίας. ⁹καὶ προσάξεις τοὺς Λευίτας ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ συνάξεις πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ισραὴλ ¹⁰καὶ προσάξεις τοὺς Λευίτας ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς Λευίτας, ¹¹καὶ ἀφοριεῖ Ααρων τοὺς Λευίτας ἀπόδομα ἔναντι κυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἔσονται ὥστε ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα κυρίου. ¹²οἱ δὲ Λευίται ἐπιθήσουσιν τὰς χεῖρας ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν μόσχων, καὶ ποιήσει τὸν ἔνα περὶ ἀμαρτίας καὶ τὸν ἔνα εἰς ὀλοκαύτωμα κυρίῳ ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῶν. ¹³καὶ στήσεις τοὺς Λευίτας ἔναντι κυρίου καὶ ἔναντι Ααρων καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς ἀπόδομα ἔναντι κυρίου. ¹⁴καὶ διαστελεῖς τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἔσονται ἔμοι. ¹⁵καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται οἱ Λευίται ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ καθαριεῖς αὐτοὺς καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς ἔναντι κυρίου. ¹⁶ὅτι ἀπόδομα ἀποδεδομένοι οὗτοί μοί εἰσιν ἐκ μέσου υἱῶν Ισραὴλ· ἀντὶ τῶν διανοιγόντων πᾶσαν μήτραν πρωτοτόκων πάντων ἐκ τῶν υἱῶν Ισραὴλ εἴληφα αὐτοὺς ἔμοι. ¹⁷ὅτι ἔμοι πᾶν πρωτότοκον ἐν υἱοῖς Ισραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως κτήνους· ἢ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἡγίασα αὐτοὺς ἔμοι ¹⁸καὶ ἐλαβον τοὺς Λευίτας ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου ἐν υἱοῖς Ισραὴλ. ¹⁹καὶ ἀπέδωκα τοὺς Λευίτας ἀπόδομα δεδομένους Ααρων καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐκ μέσου υἱῶν Ισραὴλ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ προσεγγίζων πρὸς τὰ ἄγια. — ²⁰καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς καὶ Ααρων καὶ πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ισραὴλ τοῖς Λευίταις καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ισραὴλ. ²¹καὶ ἤγνισαντο οἱ Λευίται καὶ ἐπλύναντο τὰ ἴμάτια, καὶ ἀπέδωκεν αὐτοὺς Ααρων ἀπόδομα ἔναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσατο περὶ αὐτῶν Ααρων ἀφαγνίσασθαι αὐτούς. ²²καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθον οἱ Λευίται λειτουργεῖν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἔναντι Ααρων καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καθὼς συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς.

²³Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²⁴Τοῦτό ἔστιν τὸ περὶ τῶν Λευιτῶν· ἀπὸ πεντεκαιεικοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰσελεύσονται ἐνεργεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ²⁵καὶ ἀπὸ πεντηκονταετοῦς ἀποστήσεται ἀπὸ τῆς λειτουργίας καὶ οὐκ ἐργάται ἔτι, ²⁶καὶ λειτουργήσει ὁ

ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου φυλάσσειν φυλακάς, ἔργα δὲ οὐκ ἔργα ἄται. οὕτως ποιήσεις τοῖς Λευίταις ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν.

9 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινα ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ λέγων ²Εἰπὸν καὶ ποιείτωσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸ πασχα καθ' ὥραν αὐτοῦ. ³τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου πρὸς ἐσπέραν ποιήσεις αὐτὸ κατὰ καιρούς· κατὰ τὸν νόμον αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ποιήσεις αὐτό. ⁴καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ποιῆσαι τὸ πασχα. ⁵ἐναρχομένου τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινα, καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ.

6 Καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες, οἱ ἥσαν ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου καὶ οὐκ ἡδύναντο ποιῆσαι τὸ πασχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ προσῆλθον ἐναντίον Μωυσῆς καὶ Ααρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ⁷καὶ εἴπαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι πρὸς αὐτόν Ἡμεῖς ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου· μὴ οὖν ὑστερήσωμεν προσενέγκαι τὸ δῶρον κυρίῳ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν Ισραὴλ; ⁸καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς Στῆτε αὐτοῦ, καὶ ἀκούσομαι, τί ἐντελεῖται κύριος περὶ ὑμῶν. — ⁹καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁰Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λέγων Ἀνθρωπος ἀνθρωπος, δις ἐὰν γένηται ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου ἢ ἐν ὁδῷ μακρὰν ὑμῖν ἢ ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πασχα κυρίῳ. ¹¹ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τὸ πρὸς ἐσπέραν ποιήσουσιν αὐτό, ἐπ’ ἀξύμων καὶ πικρίδων φάγονται αὐτό, ¹²οὐ καταλείψουσιν ἀπ’ αὐτοῦ εἰς τὸ πρωὶ καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψουσιν ἀπ’ αὐτοῦ· κατὰ τὸν νόμον τοῦ πασχα ποιήσουσιν αὐτό. ¹³καὶ ἀνθρωπος, δις ἐὰν καθαρὸς ἢ καὶ ἐν ὁδῷ μακρῷ οὐκ ἔστιν καὶ ὑστερήσῃ ποιῆσαι τὸ πασχα, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς· ὅτι τὸ δῶρον κυρίῳ οὐ προσήνεγκεν κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ἀμαρτίαν αὐτοῦ λάμψεται ὁ ἀνθρωπος ἐκεῖνος. — ¹⁴ἐὰν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν καὶ ποιήσει τὸ πασχα κυρίῳ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ πασχα καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ ποιήσει αὐτό· νόμος εἶς ἔσται ὑμῖν καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ αὐτόχθονι τῆς γῆς.

15 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ, ἢ ἔσταθη ἡ σκηνή, ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνήν, τὸν οἶκον τοῦ μαρτυρίου· καὶ τὸ ἐσπέρας ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς εἴδος πυρὸς ἔως πρωὶ. ¹⁶οὕτως ἐγίνετο διὰ παντός· ἡ νεφέλη ἐκάλυπτεν αὐτὴν ἡμέρας καὶ εἴδος πυρὸς τὴν νύκτα. ¹⁷καὶ ἡνίκα ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ· καὶ ἐν τῷ τόπῳ, οὗ ἂν ἔστη ἡ νεφέλη, ἐκεῖ παρενέβαλον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ. ¹⁸διὰ προστάγματος κυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσιν· πάσας τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς σκιάζει ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ. ¹⁹καὶ ὅταν ἐφέλκηται ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας πλείους, καὶ φυλάξονται οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὴν φυλακὴν τοῦ θεοῦ καὶ οὐ μὴ ἐξάρωσιν. ²⁰καὶ ἔσται ὅταν σκεπάσῃ ἡ νεφέλη ἡμέρας ἀριθμῷ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, διὰ φωνῆς κυρίου παρεμβαλοῦσιν καὶ διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσιν. ²¹καὶ ἔσται ὅταν γένηται ἡ νεφέλη ἀφ’ ἐσπέρας ἔως πρωὶ καὶ ἀναβῇ ἡ νεφέλη τὸ πρωὶ, καὶ ἀπαροῦσιν ἡμέρας ἢ νυκτός. ²²μηνὸς ἡμέρας πλεοναζούσης τῆς νεφέλης σκιαζούσης ἐπ’ αὐτῆς

παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οὐ μὴ ἀπάρωσιν. ²³ὅτι διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσιν, τὴν φυλακὴν κυρίου ἐφυλάξαντο διὰ προστάγματος κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

10 Ἐκαὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Ποίησον σεαυτῷ δύο σάλπιγγας ἀργυρᾶς, ἐλατὰς ποιήσεις αὐτάς, καὶ ἔσονται σοι ἀνακαλεῖν τὴν συναγωγὴν καὶ ἔξαίρειν τὰς παρεμβολάς. ³καὶ σαλπίσεις ἐν αὐταῖς, καὶ συναχθήσεται πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁴ἐὰν δὲ ἐν μιᾷ σαλπίσωσιν, προσελεύσονται πρὸς σὲ πάντες οἱ ἄρχοντες, ἀρχηγοὶ Ἰσραὴλ. ⁵καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν, καὶ ἔξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι ἀνατολάς. ⁶καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν δευτέραν, καὶ ἔξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι λίβα· καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τρίτην, καὶ ἔξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι παρὰ θάλασσαν· καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τετάρτην, καὶ ἔξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι πρὸς βορρᾶν· σημασίᾳ σαλπιοῦσιν ἐν τῇ ἔξαρσει αὐτῶν. ⁷καὶ ὅταν συναγάγητε τὴν συναγωγὴν, σαλπιεῖτε καὶ οὐ σημασίᾳ. ⁸καὶ οἱ υἱοὶ Ααρων οἱ ἱερεῖς σαλπιοῦσιν ταῖς σάλπιγξιν, καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ⁹ἐὰν δὲ ἔξελθητε εἰς πόλεμον ἐν τῇ γῇ ὑμῶν πρὸς τοὺς ὑπεναντίους τοὺς ἀνθεστηκότας ὑμῖν, καὶ σημανεῖτε ταῖς σάλπιγξιν καὶ ἀναμνησθήσεσθε ἔναντι κυρίου καὶ διασωθήσεσθε ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ¹⁰καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς εὐφροσύνης ὑμῶν καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν καὶ ἐν ταῖς νομηνίαις ὑμῶν σαλπιεῖτε ταῖς σάλπιγξιν ἐπὶ τοῖς ὁλοκαυτώμασιν καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ὑμῶν, καὶ ἔσται ὑμῖν ἀνάμνησις ἔναντι τοῦ θεοῦ ὑμῶν· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ¹²καὶ ἔξῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν ἀπαρτίαις αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινα, καὶ ἔστη ἡ νεφέλη ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Φαραν. ¹³καὶ ἔξῆραν πρῶτοι διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ. — ¹⁴καὶ ἔξῆραν τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Ιουδα πρῶτοι σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν Ναασσων υἱὸς Αμιναδαβ, ¹⁵καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ισσαχαρ Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγαρ, ¹⁶καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ζαβουλων Ελιαβ υἱὸς Χαιλων. ¹⁷καὶ καθελοῦσιν τὴν σκηνὴν καὶ ἔξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Γεδσων καὶ οἱ υἱοὶ Μεραρι αἴροντες τὴν σκηνὴν. — ¹⁸καὶ ἔξῆραν τάγμα παρεμβολῆς Ρουβην σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν Ελισουρ υἱὸς Σεδιουρ, ¹⁹καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Συμεων Σαλαμιηλ υἱὸς Σουρισαδαι, ²⁰καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Γαδ Ελισαφ ὁ τοῦ Ραγουηλ. ²¹καὶ ἔξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Κααθ αἴροντες τὰ ἄγια καὶ στήσουσιν τὴν σκηνὴν, ἔως παραγένωνται. — ²²καὶ ἔξαροῦσιν τάγμα παρεμβολῆς Εφραιμ σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν Ελισαμα υἱὸς Εμιουδ, ²³καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Μανασση Γαμαλιηλ ὁ τοῦ Φαδασσουρ, ²⁴καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Βενιαμιν Αβιδαν ὁ τοῦ Γαδεωνι. — ²⁵καὶ ἔξαροῦσιν τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Δαν ἔσχατοι πασῶν τῶν παρεμβολῶν σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν Αχιεζερ ὁ τοῦ Αμισαδαι, ²⁶καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ασηρ Φαγαιηλ υἱὸς Εχραν, ²⁷καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Νεφθαλι Αχιρε υἱὸς Αιναν. ²⁸αῦται αἱ στρατιαι υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἔξῆραν σὺν δυνάμει αὐτῶν.

²⁹Καὶ εἶπεν Μωυσῆς τῷ Ιωβαβ υἱῷ Ραγουηλ τῷ Μαδιανίτῃ τῷ γαμβρῷ Μωυσῆ Ἐξαίρομεν ἡμεῖς εἰς τὸν τόπον, δὸν εἶπεν κύριος Τοῦτον δώσω ὑμῖν· δεῦρο μεθ' ἡμῶν, καὶ εὖ σε ποιήσομεν, δτὶ κύριος ἐλάλησεν καλὰ περὶ Ισραὴλ. ³⁰καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Οὐ πορεύσομαι ἀλλὰ εἰς τὴν γῆν μου καὶ εἰς τὴν γενεάν μου. ³¹καὶ εἶπεν Μὴ ἐγκαταλίπης ἡμᾶς, οὗ εἴνεκεν ἥσθα μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔσῃ ἐν ἡμῖν πρεσβύτης. ³²καὶ ἔσται ἐὰν πορευθῆς μεθ' ἡμῶν, καὶ ἔσται τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα, ὅσα ἐὰν ἀγαθοποιήσῃ κύριος ἡμᾶς, καὶ εὖ σε ποιήσομεν.

³³Καὶ ἐξῆραν ἐκ τοῦ ὄρους κυρίου ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου προεπορεύετο προτέρα αὐτῶν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν κατασκέψασθαι αὐτοῖς ἀνάπαυσιν. ³⁴καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν κιβωτὸν καὶ εἶπεν Μωυσῆς Ἐξεγέρθητι, κύριε, διασκορπισθήτωσαν οἱ ἔχθροί σου, φυγέτωσαν πάντες οἱ μισοῦντές σε. ³⁵καὶ ἐν τῇ καταπαύσει εἶπεν Ἐπίστρεφε, κύριε, χιλιάδας μυριάδας ἐν τῷ Ισραὴλ. ³⁶καὶ ἡ νεφέλη ἐγένετο σκιάζουσα ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτοὺς ἐκ τῆς παρεμβολῆς.

11 ¹Καὶ ἦν ὁ λαὸς γογγύζων πονηρὰ ἔναντι κυρίου, καὶ ἤκουσεν κύριος καὶ ἐθυμώθη ὄργῃ, καὶ ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ κυρίου καὶ κατέφαγεν μέρος τι τῆς παρεμβολῆς. ²καὶ ἐκέκραξεν ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, καὶ ηὔξατο Μωυσῆς πρὸς κύριον, καὶ ἐκόπασεν τὸ πῦρ. ³καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Ἐμπυρισμός, δτὶ ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ κυρίου.

⁴Καὶ ὁ ἐπίμικτος ὁ ἐν αὐτοῖς ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν, καὶ καθίσαντες ἔκλαιον καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ εἶπαν Τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; ⁵ἔμνήσθημεν τοὺς ἰχθύας, οὓς ἥσθιόμεν ἐν Αἰγύπτῳ δωρεάν, καὶ τοὺς σικύας καὶ τοὺς πέπονας καὶ τὰ πράσα καὶ τὰ κρόμμια καὶ τὰ σκόρδα. ⁶νυνὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατάξηρος, οὐδὲν πλὴν εἰς τὸ μαννα οἱ ὄφθαλμοι ἡμῶν. ⁷τὸ δὲ μαννα ὧσεὶ σπέρμα κορίου ἐστίν, καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ εἶδος κρυστάλλου. ⁸καὶ διεπορεύετο ὁ λαὸς καὶ συνέλεγον καὶ ἥληθον αὐτὸ ἐν τῷ μύλῳ καὶ ἔτριβον ἐν τῇ θυίᾳ καὶ ἥψουν αὐτὸ ἐν τῇ χύτρᾳ καὶ ἐποίουν αὐτὸ ἐγκρυφίας, καὶ ἦν ἡ ἥδονὴ αὐτοῦ ὧσεὶ γεῦμα ἐγκρίς ἐξ ἐλαίου. ⁹καὶ δταν κατέβη ἡ δρόσος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν νυκτός, κατέβαινεν τὸ μαννα ἐπ' αὐτῆς. ¹⁰καὶ ἤκουσεν Μωυσῆς κλαίοντων αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν, ἔκαστον ἐπὶ τῆς θύρας αὐτοῦ· καὶ ἐθυμώθη ὄργῃ κύριος σφόδρα, καὶ ἔναντι Μωυσῆ ἦν πονηρόν.

¹¹καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς κύριον "Ινα τί ἐκάκωσας τὸν θεράποντά σου, καὶ διὰ τί οὐχ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου ἐπιθεῖναι τὴν ὄρμὴν τοῦ λαοῦ τούτου ἐπ' ἐμέ; ¹²μὴ ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔλαβον πάντα τὸν λαὸν τοῦτον ἢ ἐγὼ ἔτεκον αὐτούς, δτὶ λέγεις μοι Λαβὲ αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον σου, ὧσεὶ ἄραι τιθηνὸς τὸν θηλάζοντα, εἰς τὴν γῆν, ἣν ὕμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν; ¹³πόθεν μοι κρέα δοῦναι παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ; δτὶ κλαίουσιν ἐπ' ἐμοὶ λέγοντες Δὸς ἡμῖν κρέα, ίνα φάγωμεν. ¹⁴οὐ δυνήσομαι ἐγὼ μόνος φέρειν τὸν λαὸν τοῦτον, δτὶ βαρύτερόν μοί ἐστιν τὸ ρῆμα τοῦτο. ¹⁵εὶ δὲ οὕτως σὺ ποιεῖς μοι, ἀπόκτεινόν με ἀναιρέσει, εἰ εὕρηκα ἔλεος παρὰ σοί, ίνα μὴ ἵδω μου τὴν κάκωσιν. — ¹⁶καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Συνάγαγέ μοι ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων Ισραὴλ, οὓς αὐτὸς σὺ οἶδας δτὶ οὗτοί εἰσιν πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ ἀξεῖς αὐτοὺς πρὸς τὴν

σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ στήσονται ἐκεῖ μετὰ σοῦ.¹⁷καὶ καταβήσομαι καὶ λαλήσω ἐκεῖ μετὰ σοῦ καὶ ἀφελῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπὶ σοὶ καὶ ἐπιθήσω ἐπ' αὐτούς, καὶ συναντιλήμψονται μετὰ σοῦ τὴν ὄρμὴν τοῦ λαοῦ, καὶ οὐκ οἰσεις αὐτοὺς σὺ μόνος.¹⁸καὶ τῷ λαῷ ἐρεῖς Ἀγνίσασθε εἰς αὔριον, καὶ φάγεσθε κρέα, ὅτι ἐκλαύσατε ἔναντι κυρίου λέγοντες Τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; ὅτι καλὸν ἡμῖν ἐστιν ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ δώσει κύριος ὑμῖν κρέα φαγεῖν, καὶ φάγεσθε κρέα.¹⁹οὐχ ἡμέραν μίαν φάγεσθε οὐδὲ δύο οὐδὲ πέντε ἡμέρας οὐδὲ δέκα ἡμέρας οὐδὲ εἴκοσι ἡμέρας.²⁰ἔως μηνὸς ἡμερῶν φάγεσθε, ἔως ἂν ἐξελθῃ ἐκ τῶν μυκτήρων ὑμῶν, καὶ ἐσται ὑμῖν εἰς χολέραν, ὅτι ἡπειθήσατε κυρίω, ὃς ἐστιν ἐν ὑμῖν, καὶ ἐκλαύσατε ἔναντίον αὐτοῦ λέγοντες "Ινα τί ἡμῖν ἐξελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου;²¹καὶ εἶπεν Μωυσῆς Ἐξακόσιαι χιλιάδες πεζῶν ὁ λαός, ἐν οἷς εἰμι ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ εἶπας Κρέα δώσω αὐτοῖς φαγεῖν, καὶ φάγονται μῆνα ἡμερῶν;²²μὴ πρόβατα καὶ βόες σφαγήσονται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς; ἢ πᾶν τὸ ὄψος τῆς θαλάσσης συναχθήσεται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς;²³καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Μὴ χεὶρ κυρίου οὐκ ἐξαρκέσει; ἥδη γνώσει εὶς ἐπικαταλήμψεται σε ὁ λόγος μου ἢ οὗ.²⁴καὶ ἐξῆλθεν Μωυσῆς καὶ ἐλάλησεν πρὸς τὸν λαὸν τὰ ρήματα κυρίου καὶ συνήγαγεν ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ καὶ ἐστησεν αὐτοὺς κύκλῳ τῆς σκηνῆς.²⁵καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτόν. καὶ παρείλατο ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπ' αὐτῷ καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ἐβδομήκοντα ἄνδρας τοὺς πρεσβυτέρους· ὡς δὲ ἐπανεπαύσατο τὸ πνεῦμα ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ οὐκέτι προσέθεντο.²⁶καὶ κατελείφθησαν δύο ἄνδρες ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὅνομα τῷ ἐνὶ Ελδαδ καὶ ὅνομα τῷ δευτέρῳ Μωδαδ, καὶ ἐπανεπαύσατο ἐπ' αὐτοὺς τὸ πνεῦμα — καὶ οὗτοι ἦσαν τῶν καταγεγραμμένων καὶ οὐκ ἥλθον πρὸς τὴν σκηνὴν — καὶ ἐπροφήτευσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ.

²⁷Καὶ προσδραμὸν ὁ νεανίσκος ἀπήγγειλεν Μωυσῆ καὶ εἶπεν λέγων Ελδαδ καὶ Μωδαδ προφητεύουσιν ἐν τῇ παρεμβολῇ.²⁸καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυη ὁ παρεστηκὼς Μωυσῆ ὁ ἐκλεκτὸς εἶπεν Κύριε Μωυσῆ, κώλυσον αὐτούς.²⁹καὶ εἶπεν αὐτῷ Μωυσῆς Μὴ ζηλοῖς σύ μοι; καὶ τίς δῷῃ πάντα τὸν λαὸν κυρίου προφήτας, ὅταν δῷ κύριος τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς;³⁰καὶ ἀπῆλθεν Μωυσῆς εἰς τὴν παρεμβολήν, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ισραηλ. — ³¹καὶ πνεῦμα ἐξῆλθεν παρὰ κυρίου καὶ ἐξεπέρασεν ὄρτυγομήτραν ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν καὶ ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς ὥσει δίπηχον ἀπὸ τῆς γῆς.³²καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν ἐπαύριον καὶ συνήγαγον τὴν ὄρτυγομήτραν, ὁ τὸ ὅλιγον συνήγαγεν δέκα κόρους, καὶ ἔψυξαν ἑαυτοῖς ψυγμοὺς κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς.³³τὰ κρέα ἔτι ἦν ἐν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν πρὶν ἢ ἐκλείπειν, καὶ κύριος ἐθυμώθη εἰς τὸν λαόν, καὶ ἐπάταξεν κύριος τὸν λαὸν πληγὴν μεγάλην σφόδρα.³⁴καὶ ἐκλήθη τὸ ὅνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Μνήματα τῆς ἐπιθυμίας, ὅτι ἐκεῖ ἔθαψαν τὸν λαὸν τὸν ἐπιθυμητήν.

³⁵Απὸ Μνημάτων ἐπιθυμίας ἐξῆρεν ὁ λαὸς εἰς Ασηρωθ, καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς ἐν Ασηρωθ.

12 ¹Καὶ ἐλάλησεν Μαριαμ καὶ Ααρων κατὰ Μωυσῆ ἔνεκεν τῆς γυναικὸς τῆς Αἰθιοπίσσης, ἥν ἔλαβεν Μωυσῆς, ὅτι γυναῖκα Αἰθιόπισταν ἔλαβεν,²καὶ εἶπαν Μὴ Μωυσῆ μόνῳ λελάηκεν κύριος;

οὐχὶ καὶ ἡμῖν ἐλάλησεν; καὶ ἥκουσεν κύριος. ³καὶ ὁ ἀνθρωπὸς Μωυσῆς πραῦς σφόδρα παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς. ⁴καὶ εἶπεν κύριος παραχρῆμα πρὸς Μωυσῆν καὶ Μαριαμ καὶ Ααρὼν Ἐξέλθατε ὑμεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐξῆλθον οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. ⁵καὶ κατέβη κύριος ἐν στύλῳ νεφέλῃς καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκλήθησαν Ααρὼν καὶ Μαριαμ καὶ ἐξήλθοσαν ἀμφότεροι. ⁶καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἀκούσατε τῶν λόγων μου· ἐὰν γένηται προφήτης ὑμῶν κυρίῳ, ἐν ὄράματι αὐτῷ γνωσθήσομαι καὶ ἐν ὅπνῳ λαλήσω αὐτῷ. ⁷οὐχ οὕτως ὁ θεράπων μου Μωυσῆς· ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ μου πιστός ἐστιν. ⁸στόμα κατὰ στόμα λαλήσω αὐτῷ, ἐν εἰδεῖ καὶ οὐ δι' αἰνιγμάτων, καὶ τὴν δόξαν κυρίου εἰδεν. καὶ διὰ τί οὐκ ἐφοβήθητε καταλαλῆσαι κατὰ τοῦ θεράποντός μου Μωυσῆν; ⁹καὶ ὅργη θυμοῦ κυρίου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἀπῆλθεν. ¹⁰καὶ ἡ νεφέλη ἀπέστη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ ἴδού Μαριαμ λεπρῶσα ὥσει χιών· καὶ ἐπέβλεψεν Ααρὼν ἐπὶ Μαριαμ, καὶ ἴδού λεπρῶσα. ¹¹καὶ εἶπεν Ααρὼν πρὸς Μωυσῆν Δέομαι, κύριε, μὴ συνεπιθῇ ἡμῖν ἀμαρτίαν, διότι ἡγνοήσαμεν καθότι ἡμάρτομεν. ¹²μὴ γένηται ὥσει ἵσον θανάτῳ, ὥσει ἔκτρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρὸς καὶ κατεσθίει τὸ ἡμισυ τῶν σαρκῶν αὐτῆς. ¹³καὶ ἐβόγησεν Μωυσῆς πρὸς κύριον λέγων Ὁ θεός, δέομαί σου, ἵασαι αὐτήν. ¹⁴καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰ ὁ πατὴρ αὐτῆς πτύων ἐνέπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, οὐκ ἐντραπήσεται ἐπτὰ ἡμέρας; ἀφορισθήτω ἐπτὰ ἡμέρας ἔξω τῆς παρεμβολῆς καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται. ¹⁵καὶ ἀφωρίσθη Μαριαμ ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἐπτὰ ἡμέρας· καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐξῆρεν, ἔως ἐκαθαρίσθη Μαριαμ.

¹⁶Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆρεν ὁ λαὸς ἐξ Ασηρωθ καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Φαραν.

13 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Ἄπόστειλον σεαυτῷ ἄνδρας, καὶ κατασκεψάσθωσαν τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ εἰς κατάσχεσιν, ἄνδρα ἓνα κατὰ φυλὴν κατὰ δῆμους πατριῶν αὐτῶν ἀποστελεῖς αὐτούς, πάντα ἀρχηγὸν ἐξ αὐτῶν. ³καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου Φαραν διὰ φωνῆς κυρίου· πάντες ἄνδρες ἀρχηγοί υἱῶν Ισραὴλ οὗτοι. ⁴καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα αὐτῶν· τῆς φυλῆς Ρουβήν Σαλαμιηλ υἱὸς Ζακχουρ· ⁵τῆς φυλῆς Συμεων Σαφατ υἱὸς Σουρι· ⁶τῆς φυλῆς Ιουδα Χαλεβ υἱὸς Ιεφοννη· ⁷τῆς φυλῆς Ισσαχαρ Ιγααλ υἱὸς Ιωσηφ· ⁸τῆς φυλῆς Εφραιμ Αυση υἱὸς Ναυη· ⁹τῆς φυλῆς Βενιαμιν Φαλτι υἱὸς Ραφου· ¹⁰τῆς φυλῆς Δαν Αμιηλ υἱὸς Γαμαλι· ¹¹τῆς φυλῆς Ασηρ Σαθουρ υἱὸς Μιχαηλ· ¹²τῆς φυλῆς Νεφθαλι Ναβι υἱὸς Ιαβι· ¹³τῆς φυλῆς Γαδ Γουδιηλ υἱὸς Μακχι· ¹⁴ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν ἀνδρῶν, οὓς ἀπέστειλεν Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν. καὶ ἐπωνόμασεν Μωυσῆς τὸν Αυση υἱὸν Ναυη Ἰησοῦν.

¹⁷Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν Χανααν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἀνάβητε ταύτη τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀναβήσεσθε εἰς τὸ ὄρος ¹⁸καὶ ὅψεσθε τὴν γῆν, τίς ἐστιν, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐγκαθήμενον ἐπ' αὐτῆς, εἰ ἰσχυρότερός ἐστιν ἢ ἀσθενής, εἰ ὀλίγοι εἰσὶν ἢ πολλοί· ¹⁹καὶ τίς ἡ γῆ, εἰς ἣν οὗτοι ἐγκάθηνται ἐπ' αὐτῆς, εἰ καλή ἐστιν ἢ πονηρά· καὶ τίνες αἱ πόλεις, εἰς ἃς οὗτοι

κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς, εἰ ἐν τειχήρεσιν ἢ ἐν ἀτειχίστοις. ²⁰καὶ τίς ἡ γῆ, εἰ πίων ἢ παρειμένη, εἰ ἔστιν ἐν αὐτῇ δένδρα ἢ οὔ· καὶ προσκαρτερήσαντες λήμψεσθε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς. καὶ αἱ ἡμέραι ἡμέραι ἔαρος, πρόδρομοι σταφυλῆς. ²¹καὶ ἀναβάντες κατεσκέψαντο τὴν γῆν ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σιν ἕως Ρααβ εἰσπορευομένων Εφααθ. ²²καὶ ἀνέβησαν κατὰ τὴν ἐρημον καὶ ἥλθον ἕως Χεβρων, καὶ ἐκεῖ Αχιμαν καὶ Σεσσι καὶ Θελαμιν γενεαὶ Εναχ· καὶ Χεβρων ἐπτὰ ἔτεσιν ὠκοδομήθη πρὸ τοῦ Τάνιν Αἰγύπτου. ²³καὶ ἥλθοσαν ἕως Φάραγγος βότρυος καὶ κατεσκέψαντο αὐτήν· καὶ ἔκοψαν ἐκεῖθεν κλῆμα καὶ βότρυν σταφυλῆς ἐναὲ ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἥραν αὐτὸν ἐπ' ἀναφορεῦσιν καὶ ἀπὸ τῶν ρώῶν καὶ ἀπὸ τῶν συκῶν. ²⁴τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐπωνόμασαν Φάραγξ βότρυος διὰ τὸν βότρυν, ὃν ἔκοψαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ.

²⁵Καὶ ἀπέστρεψαν ἐκεῖθεν κατασκεψάμενοι τὴν γῆν μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ²⁶καὶ πορευθέντες ἥλθον πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρων καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ισραὴλ εἰς τὴν ἐρημον Φαραν Καδῆς καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς ρῆμα καὶ πάσῃ τῇ συναγωγῇ καὶ ἔδειξαν τὸν καρπὸν τῆς γῆς. ²⁷καὶ διηγήσαντο αὐτῷ καὶ εἶπαν "Ἡλθαμεν εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ἀπέστειλας ἡμᾶς, γῆν ρέουσαν γάλα καὶ μέλι, καὶ οὗτος ὁ καρπὸς αὐτῆς. ²⁸ἄλλ' ἡ ὅτι θρασὺ τὸ ἔθνος τὸ κατοικοῦν ἐπ' αὐτῆς, καὶ αἱ πόλεις ὄχυραὶ τετειχισμέναι καὶ μεγάλαι σφόδρα, καὶ τὴν γενεὰν Εναχ ἑωράκαμεν ἐκεῖ, ²⁹καὶ Αμαληκ κατοικεῖ ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς νότον, καὶ ὁ Χετταῖος καὶ ὁ Ευαῖος καὶ ὁ Ιεβουσαῖος καὶ ὁ Αμορραῖος κατοικεῖ ἐν τῇ ὁρεινῇ, καὶ ὁ Χαναναῖος κατοικεῖ παρὰ θάλασσαν καὶ παρὰ τὸν Ιορδάνην ποταμόν. ³⁰καὶ κατεσιώπησεν Χαλεβ τὸν λαὸν πρὸς Μωυσῆν καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὐχί, ἀλλὰ ἀναβάντες ἀναβησόμεθα καὶ κατακληρονομήσομεν αὐτήν, ὅτι δυνατοὶ δυνησόμεθα πρὸς αὐτούς. ³¹καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ συναναβάντες μετ' αὐτοῦ εἶπαν Οὐκ ἀναβαίνομεν, ὅτι οὐ μὴ δυνάμεθα ἀναβῆναι πρὸς τὸ ἔθνος, ὅτι ἴσχυρότερόν ἐστιν ἡμῶν μᾶλλον. ³²καὶ ἐξήνεγκαν ἔκστασιν τῆς γῆς, ἣν κατεσκέψαντο αὐτήν, πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ λέγοντες Τὴν γῆν, ἣν παρήλθομεν αὐτὴν κατασκέψασθαι, γῆ κατέσθουσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἐστιν· πᾶς ὁ λαός, ὃν ἑωράκαμεν ἐν αὐτῇ, ἄνδρες ὑπερμήκεις. ³³καὶ ἐκεῖ ἑωράκαμεν τοὺς γίγαντας καὶ ἥμεν ἐνώπιον αὐτῶν ὥστε ἀκρίδες, ἀλλὰ καὶ οὕτως ἥμεν ἐνώπιον αὐτῶν.

14 ¹Καὶ ἀναλαβοῦσα πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἔδωκεν φωνήν, καὶ ἔκλαιεν ὁ λαὸς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην. ²καὶ διεγόγγυζον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ααρων πάντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς πᾶσα ἡ συναγωγὴ "Οφελον ἀπεθάνομεν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ εἰ ἀπεθάνομεν. ³καὶ ἵνα τί κύριος εἰσάγει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην πεσεῖν ἐν πολέμῳ; αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ τὰ παιδία ἔσονται εἰς διαρπαγήν. νῦν οὖν βέλτιον ἥμιν ἐστιν ἀποστραφῆναι εἰς Αἴγυπτον. ⁴καὶ εἶπαν ἔτερος τῷ ἐτέρῳ Δῶμεν ἀρχηγὸν καὶ ἀποστρέψωμεν εἰς Αἴγυπτον. ⁵καὶ ἐπεσεν Μωυσῆς καὶ Ααρων ἐπὶ πρόσωπον ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ισραὴλ. ⁶Ιησοῦς δὲ ὁ τοῦ Ναυη καὶ Χαλεβ ὁ τοῦ Ιεφονην τῶν κατασκεψαμένων τὴν γῆν διέρρηξαν τὰ ἴματια αὐτῶν ⁷καὶ εἶπαν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ισραὴλ λέγοντες Ἡ γῆ, ἣν κατεσκεψάμεθα αὐτήν, ἀγαθή ἐστιν σφόδρα σφόδρα. ⁸εἰ αἱρετίζει ἡμᾶς

κύριος, εἰσάξει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην καὶ δώσει αὐτὴν ἡμῖν, γῇ δέ τις ἐστὶν ρέουσα γάλα καὶ μέλι.
 9ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ κυρίου μὴ ἀποστάται γίνεσθε. ὑμεῖς δὲ μὴ φοβηθῆτε τὸν λαὸν τῆς γῆς, δτι
 κατάβρωμα ἡμῖν ἐστιν· ἀφέστηκεν γὰρ ὁ καιρὸς ἀπ’ αὐτῶν, ὁ δὲ κύριος ἐν ἡμῖν· μὴ φοβηθῆτε
 αὐτούς. ¹⁰καὶ εἴπεν πᾶσα ἡ συναγωγὴ καταλιθολῆσαι αὐτοὺς ἐν λίθοις. καὶ ἡ δόξα κυρίου ὥφθη ἐν
 νεφέλῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ. ¹¹καὶ εἴπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν
 "Ἐως τίνος παροξύνει με ὁ λαὸς οὗτος καὶ ἔως τίνος οὐ πιστεύουσίν μοι ἐν πᾶσιν τοῖς σημείοις, οἷς
 ἐποίησα ἐν αὐτοῖς; ¹²πατάξω αὐτοὺς θανάτῳ καὶ ἀπολῶ αὐτοὺς καὶ ποιήσω σὲ καὶ τὸν οἶκον τοῦ
 πατρός σου εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. ¹³καὶ εἴπεν Μωυσῆς πρὸς κύριον Καὶ ἀκούσεται
 Αἰγυπτος δτι ἀνήγαγες τῇ ἰσχύι σου τὸν λαὸν τοῦτον ἐξ αὐτῶν, ¹⁴ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες
 ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ἀκηκόασιν δτι σὺ εἰ κύριος ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, ὅστις ὀφθαλμοῖς κατ’ ὀφθαλμοὺς
 ὀπτάζῃ, κύριε, καὶ ἡ νεφέλη σου ἐφέστηκεν ἐπ’ αὐτῶν, καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης σὺ πορεύῃ πρότερος
 αὐτῶν τὴν ἡμέραν καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα. ¹⁵καὶ ἐκτρίψεις τὸν λαὸν τοῦτον ὡσεὶ ἄνθρωπον
 ἕνα, καὶ ἐροῦσιν τὰ ἔθνη, ὅσοι ἀκηκόασιν τὸ ὄνομά σου, λέγοντες ¹⁶Παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον
 εἰσαγαγεῖν τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν, ἦν ὄμοσεν αὐτοῖς, κατέστρωσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁷καὶ
 νῦν ὑψωθήτω ἡ ἰσχύς σου, κύριε, δην τρόπον εἴπας λέγων ¹⁸Κύριος μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ
 ἀληθινός, ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ ἀμαρτίας, καὶ καθαρισμῷ οὐ καθαριεῖ τὸν ἔνοχον
 ἀποδιδοὺς ἀμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἔως τρίτης καὶ τετάρτης. ¹⁹ἄφεις τὴν ἀμαρτίαν τῷ λαῷ
 τούτῳ κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καθάπερ ἵλεως αὐτοῖς ἐγένου ἀπ’ Αἰγύπτου ἔως τοῦ νῦν. ²⁰καὶ εἴπεν
 κύριος πρὸς Μωυσῆν "Ἔλεως αὐτοῖς εἰμι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. ²¹ἀλλὰ ζῶ ἐγὼ καὶ ζῶν τὸ ὄνομά μου καὶ
 ἐμπλήσει ἡ δόξα κυρίου πᾶσαν τὴν γῆν, ²²ὅτι πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ὄρῶντες τὴν δόξαν μου καὶ τὰ
 σημεῖα, ἀ ἐποίησα ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, καὶ ἐπείρασάν με τοῦτο δέκατον καὶ οὐκ
 εἰσήκουσάν μου τῆς φωνῆς, ²³ἥ μὴν οὐκ ὅψονται τὴν γῆν, ἦν ὄμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ἀλλ’ ἡ τὰ
 τέκνα αὐτῶν, ἡ ἐστιν μετ’ ἐμοῦ ὄδε, ὅσοι οὐκ οἰδασιν ἀγαθὸν οὐδὲ κακόν, πᾶς νεώτερος ἀπειρος,
 τούτοις δώσω τὴν γῆν, πάντες δὲ οἱ παροξύναντές με οὐκ ὅψονται αὐτήν. ²⁴ο δὲ παῖς μου Χαλεβ, δτι
 ἐγενήθη πνεῦμα ἔτερον ἐν αὐτῷ καὶ ἐπηκολούθησέν μοι, εἰσάξω αὐτὸν εἰς τὴν γῆν, εἰς ἦν εἰσῆλθεν
 ἐκεῖ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει αὐτήν.

²⁵Ο δὲ Αμαληκ καὶ ὁ Χαναναῖος κατοικοῦσιν ἐν τῇ κοιλάδι· αὔριον ἐπιστράφητε ὑμεῖς καὶ
 ἀπάρατε εἰς τὴν ἔρημον ὁδὸν θάλασσαν ἐρυθράν.

²⁶Καὶ εἴπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρὼν λέγων ²⁷Ἐως τίνος τὴν συναγωγὴν τὴν πονηρὰν
 ταύτην; ἀ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐναντίον ἐμοῦ, τὴν γόγγυσιν τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ἦν ἐγόγγυσαν περὶ ὑμῶν,
 ἀκήκοα. ²⁸εἰπὸν αὐτοῖς Ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ἡ μὴν δην τρόπον λελαλήκατε εἰς τὰ ὕτα μου, οὕτως
 ποιήσω ὑμῖν. ²⁹ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ πεσεῖται τὰ κῶλα ὑμῶν καὶ πᾶσα ἡ ἐπισκοπὴ ὑμῶν καὶ οἱ
 κατηριθμημένοι ὑμῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὅσοι ἐγόγγυσαν ἐπ’ ἐμοί· ³⁰εὶ ὑμεῖς εἰσελεύσεσθε
 εἰς τὴν γῆν, ἐφ’ ἦν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου κατασκηνῶσαι ὑμᾶς ἐπ’ αὐτῆς, ἀλλ’ ἡ Χαλεβ υἱὸς Ιεφοννη

καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυη. ³¹καὶ τὰ παιδία, ἀ εἴπατε ἐν διαρπαγῇ ἔσεσθαι, εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν, ἣν ὑμεῖς ἀπέστητε ἀπ' αὐτῆς. ³²καὶ τὰ κῶλα ὑμῶν πεσεῖται ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, ³³οἱ δὲ υἱοὶ ὑμῶν ἔσονται νεμόμενοι ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη καὶ ἀνοίσουσιν τὴν πορνείαν ὑμῶν, ἔως ἂν ἀναλωθῇ τὰ κῶλα ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ³⁴κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, δσας κατεσκέψασθε τὴν γῆν, τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ, λήμψεσθε τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν τεσσαράκοντα ἔτη καὶ γνώσεσθε τὸν θυμὸν τῆς ὄργῆς μου. ³⁵ἔγὼ κύριος ἐλάλησα· ἦ μὴν οὕτως ποιήσω τῇ συναγωγῇ τῇ πονηρᾷ ταύτη τῇ ἐπισυνεσταμένῃ ἐπ' ἐμέ· ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἔξαναλωθήσονται καὶ ἐκεῖ ἀποθανοῦνται. ³⁶καὶ οἱ ἄνθρωποι, οὓς ἀπέστειλεν Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν καὶ παραγενηθέντες διεγόγγυσαν κατ' αὐτῆς πρὸς τὴν συναγωγὴν ἔξενέγκαι ῥήματα πονηρὰ περὶ τῆς γῆς, ³⁷καὶ ἀπέθανον οἱ ἄνθρωποι οἱ κατείπαντες κατὰ τῆς γῆς πονηρὰ ἐν τῇ πληγῇ ἔναντι κυρίου. ³⁸καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυη καὶ Χαλεβ υἱὸς Ιεφονην ἔζησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν πεπορευμένων κατασκέψασθαι τὴν γῆν.

³⁹Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς πάντας υἱοὺς Ισραὴλ, καὶ ἐπένθησεν ὁ λαὸς σφόδρα. ⁴⁰καὶ ὀρθρίσαντες τὸ πρῶτον ἀνέβησαν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους λέγοντες Ἰδού οἵδε ἡμεῖς ἀναβησόμεθα εἰς τὸν τόπον, ὃν εἴπεν κύριος, ὅτι ἡμάρτομεν. ⁴¹καὶ εἴπεν Μωυσῆς Ἶνα τί ὑμεῖς παραβαίνετε τὸ ῥῆμα κυρίου; οὐκ εὔοδα ἔσται ὑμῖν. ⁴²μὴ ἀναβαίνετε· οὐ γάρ ἔστιν κύριος μεθ' ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ⁴³ὅτι ὁ Αμαληκ καὶ ὁ Χαναναῖος ἐκεῖ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε μαχαίρᾳ· οὐ εἴνεκεν ἀπεστράφητε ἀπειθοῦντες κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται κύριος ἐν ὑμῖν. ⁴⁴καὶ διαβιασάμενοι ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· ἡ δὲ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου καὶ Μωυσῆς οὐκ ἐκινήθησαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς. ⁴⁵καὶ κατέβη ὁ Αμαληκ καὶ ὁ Χαναναῖος ὁ ἐγκαθήμενος ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ καὶ ἐτρέψαντο αὐτοὺς καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἔως Ερμαν· καὶ ἀπεστράφησαν εἰς τὴν παρεμβολήν.

15 ¹Καὶ εἴπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς "Οταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τῆς κατοικήσεως ὑμῶν, ἣν ἔγὼ δίδωμι ὑμῖν, ³καὶ ποιήσεις ὀλοκαυτώματα κυρίῳ, ὀλοκάρπωμα ἢ θυσίαν, μεγαλῦναι εὐχὴν ἢ καθ' ἔκούσιον ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν ποιῆσαι ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, εἰ μὲν ἀπὸ τῶν βοῶν ἢ ἀπὸ τῶν προβάτων, ⁴καὶ προσοίσει ὁ προσφέρων τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ θυσίαν σεμιδάλεως δέκατον τοῦ οιφί ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ιν. ⁵καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ ιν ποιήσετε ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως ἢ ἐπὶ τῆς θυσίας· τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνὶ ποιήσεις τοσοῦτο, κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ. ⁶καὶ τῷ κριῷ, ὅταν ποιῆτε αὐτὸν ἢ εἰς ὀλοκαύτωμα ἢ εἰς θυσίαν, ποιήσεις θυσίαν σεμιδάλεως δύο δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, τὸ τρίτον τοῦ ιν. ⁷καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τρίτον τοῦ ιν προσοίσετε εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ⁸ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν βοῶν ποιῆτε εἰς ὀλοκαύτωμα ἢ εἰς θυσίαν μεγαλῦναι εὐχὴν ἢ εἰς σωτήριον κυρίῳ, ⁹καὶ προσοίσει ἐπὶ τοῦ μόσχου θυσίαν σεμιδάλεως τρία δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἥμισυ τοῦ ιν ¹⁰καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ ἥμισυ τοῦ ιν κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

¹¹οὗτως ποιήσεις τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ ἡ τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ ἡ τῷ ἀμυῷ τῷ ἐνὶ ἐκ τῶν προβάτων ἡ ἐκ τῶν αἰγῶν. ¹²κατὰ τὸν ἄριθμὸν ὃν ἐὰν ποιήσητε, οὕτω ποιήσετε τῷ ἐνὶ κατὰ τὸν ἄριθμὸν αὐτῶν. ¹³πᾶς ὁ αὐτόχθων ποιήσει οὕτως τοιαῦτα, προσενέγκαι καρπώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίω. ¹⁴ἐὰν δὲ προσήλυτος ἐν ὑμῖν προσγένηται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν ἡ ὅς ἀν γένηται ἐν ὑμῖν ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας κυρίω. ὅν τρόπον ποιεῖτε ὑμεῖς, οὕτως ποιήσει ἡ συναγωγὴ κυρίω. ¹⁵νόμος εἰς ἔσται ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν ὑμῖν, νόμος αἰώνιος εἰς γενεὰς ὑμῶν. ὡς ὑμεῖς, καὶ ὁ προσήλυτος ἔσται ἔναντι κυρίου. ¹⁶νόμος εἰς ἔσται καὶ δικαίωμα ἐν ἔσται ὑμῖν καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν ὑμῖν.

¹⁷Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁸Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, ¹⁹καὶ ἔσται ὅταν ἔσθητε ὑμεῖς ἀπὸ τῶν ἄρτων τῆς γῆς, ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα ἀφόρισμα κυρίῳ. ²⁰ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν ἄρτου ἀφαίρεμα ἀφοριεῖτε αὐτό. ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ ἄλω, οὕτως ἀφελεῖτε αὐτόν, ²¹ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν, καὶ δώσετε κυρίῳ ἀφαίρεμα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.

²²Οταν δὲ διαμάρτητε καὶ μὴ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν, ²³καθὰ συνέταξεν κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν χειρὶ Μωυσῆ ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἥσ συνέταξεν κύριος πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐπέκεινα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ²⁴καὶ ἔσται ἐὰν ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς γενηθῇ ἀκουσίως, καὶ ποιήσει πᾶσα ἡ συναγωγὴ μόσχον ἔνα ἐκ βιῶν ἀμωμον εἰς ὀλοκαύτωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ καὶ θυσίαν τούτου καὶ σπουδὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν σύνταξιν καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας. ²⁵καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἵερεὺς περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς. ὅτι ἀκούσιον ἔστιν, καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν κάρπωμα κυρίῳ περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν ἔναντι κυρίου περὶ τῶν ἀκουσίων αὐτῶν. ²⁶καὶ ἀφεθήσεται κατὰ πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ισραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι παντὶ τῷ λαῷ ἀκούσιον. — ²⁷ἐὰν δὲ ψυχὴ μία ἀμάρτη ἀκουσίως, προσάξει αἴγα μίαν ἐνιαυσίαν περὶ ἀμαρτίας, ²⁸καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἵερεὺς περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἀκουσιασθείσης καὶ ἀμαρτούσης ἀκουσίως ἔναντι κυρίου ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ. ²⁹τῷ ἐγχωρίῳ ἐν υἱοῖς Ισραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς, νόμος εἰς ἔσται αὐτοῖς, ὅς ἀν ποιήσῃ ἀκουσίως. ³⁰καὶ ψυχὴ, ἥτις ποιήσει ἐν χειρὶ ὑπερηφανίας ἀπὸ τῶν αὐτοχθόνων ἡ ἀπὸ τῶν προσηλύτων, τὸν θεὸν οὕτος παροξύνει. ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ³¹ὅτι τὸ ρῆμα κυρίου ἐφαύλισεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ διεσκέδασεν, ἐκτρίψει ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἡ ἀμαρτία αὐτῆς ἐν αὐτῇ.

³²Καὶ ἥσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ εὔρον ἄνδρα συλλέγοντα ξύλα τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων. ³³καὶ προσήγαγον αὐτὸν οἱ εὐρόντες αὐτὸν συλλέγοντα ξύλα τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρὼν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ισραὴλ. ³⁴καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακήν· οὐ γὰρ συνέκριναν, τί ποιήσωσιν αὐτόν. ³⁵καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Θανάτῳ θανατούσθω ὁ ἄνθρωπος· λιθοβολήσατε αὐτὸν λίθοις, πᾶσα ἡ συναγωγὴ. ³⁶καὶ ἐξήγαγον

αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ λίθοις ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῆ.

³⁷Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ³⁸Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς καὶ ποιησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσπεδα ἐπὶ τὰ πτερύγια τῶν ἴματίων αὐτῶν εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὰ κράσπεδα τῶν πτερυγίων κλῶσμα ὑακίνθινον. ³⁹καὶ ἔσται ὑμῖν ἐν τοῖς κρασπέδοις καὶ ὅψεσθε αὐτὰ καὶ μνησθήσεσθε πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου καὶ ποιήσετε αὐτὰς καὶ οὐ διαστραφήσεσθε ὅπίσω τῶν διανοιῶν ὑμῶν καὶ ὅπίσω τῶν ὄφθαλμῶν ὑμῶν, ἐν οἷς ὑμεῖς ἐκπορνεύετε ὅπίσω αὐτῶν, ⁴⁰ὅπως ἀν μνησθῆτε καὶ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολάς μου καὶ ἔσεσθε ἄγιοι τῷ Θεῷ ὑμῶν. ⁴¹ἔγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἔξαγαγῶν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἴγυπτου εἶναι ὑμῶν θεός, ἔγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

16 ¹Καὶ ἐλάλησεν Κορε υἱὸς Ισσααρ υἱοῦ Κααθ υἱοῦ Λευι καὶ Δαθαν καὶ Αβιρων υἱοὶ Ελιαβ καὶ Αυν υἱὸς Φαλεθ υἱοῦ Ρουβην ²καὶ ἀνέστησαν ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἄνδρες τῶν υἱῶν Ισραὴλ πεντήκοντα καὶ διακόσιοι, ἀρχηγοὶ συναγωγῆς, σύγκλητοι βουλῆς καὶ ἄνδρες ὀνομαστοί, ³συνέστησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ααρων καὶ εἶπαν Ἐχέτω ὑμῖν, ὅτι πᾶσα ἡ συναγωγὴ πάντες ἄγιοι καὶ ἐν αὐτοῖς κύριος, καὶ διὰ τί κατανίστασθε ἐπὶ τὴν συναγωγὴν κυρίου; ⁴καὶ ἀκούσας Μωυσῆς ἐπεσεν ἐπὶ πρόσωπον ⁵καὶ ἐλάλησεν πρὸς Κορε καὶ πρὸς πᾶσαν αὐτοῦ τὴν συναγωγὴν λέγων Ἐπέσκεπται καὶ ἔγνω ὁ θεὸς τοὺς ὄντας αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀγίους καὶ προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν, καὶ οὓς ἔξελέξατο ἑαυτῷ, προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν. ⁶τοῦτο ποιήσατε· λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πυρεῖα, Κορε καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ, ⁷καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ πῦρ καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα ἔναντι κυρίου αὔριον, καὶ ἔσται ὁ ἀνήρ, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος, οὗτος ἄγιος· ἵκανούσθω ὑμῖν, υἱὸὶ Λευι. ⁸καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Κορε Εἰσακούσατέ μου, υἱὸὶ Λευι. ⁹μὴ μικρὸν ἐστιν τοῦτο ὑμῖν ὅτι διέστειλεν ὁ θεὸς Ισραὴλ ὑμᾶς ἐκ συναγωγῆς Ισραὴλ καὶ προσηγάγετο ὑμᾶς πρὸς ἑαυτὸν λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς κυρίου καὶ παρίστασθαι ἔναντι τῆς συναγωγῆς λατρεύειν αὐτοῖς; ¹⁰καὶ προσηγάγετό σε καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς σου υἱὸὺς Λευι μετὰ σοῦ, καὶ ζητεῖτε ἱερατεύειν; ¹¹οὕτως σὺ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ σου ἡ συνηθροισμένη πρὸς τὸν θεόν· καὶ Ααρων τίς ἐστιν ὅτι διαγογύζετε κατ' αὐτοῦ; ¹²καὶ ἀπέστειλεν Μωυσῆς καλέσαι Δαθαν καὶ Αβιρων υἱὸὺς Ελιαβ. καὶ εἶπαν Οὐκ ἀναβαίνομεν. ¹³μὴ μικρὸν τοῦτο ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς ἐκ γῆς ῥεούσης γάλα καὶ μέλι ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι κατάρχεις ἡμῶν ἄρχων; ¹⁴εἰ καὶ εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι εἰσήγαγες ἡμᾶς καὶ ἔδωκας ἡμῖν κλῆρον ἄγροῦ καὶ ἀμπελῶνας, τοὺς ὄφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων ἂν ἔξεκοψας. οὐκ ἀναβαίνομεν. ¹⁵καὶ ἐβαρυθύμησεν Μωυσῆς σφόδρα καὶ εἶπεν πρὸς κύριον Μὴ προσχῆς εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν· οὐκ ἐπιθύμημα οὐδὲν δὲ αὐτῶν εἰληφα οὐδὲ ἐκάκωσα οὐδένα αὐτῶν. ¹⁶καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς Κορε Ἀγίασον τὴν συναγωγὴν σου καὶ γίνεσθε ἔτοιμοι ἔναντι κυρίου σὺ καὶ αὐτοὶ καὶ Ααρων αὔριον. ¹⁷καὶ λάβετε ἔκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ καὶ ἐπιθήσετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα καὶ προσάξετε ἔναντι κυρίου ἔκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, πεντήκοντα καὶ διακόσια πυρεῖα, καὶ σὺ καὶ

Ααρων ἔκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ. ¹⁸καὶ ἔλαβεν ἔκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὰ πῦρ καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα. καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου Μωυσῆς καὶ Ααρων. ¹⁹καὶ ἐπισυνέστησεν ἐπ' αὐτοὺς Κορε τὴν πᾶσαν αὐτοῦ συναγωγὴν παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ὥφθη ἡ δόξα κυρίου πάσῃ τῇ συναγωγῇ. ²⁰καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρων λέγων ²¹Ἄποσχίσθητε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰς ἄπαξ. ²²καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ εἶπαν Θεὸς θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, εἰ ἄνθρωπος εἴς ἡμαρτεν, ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ὄργη κυρίου; ²³καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²⁴Λάλησον τῇ συναγωγῇ λέγων Ἀναχωρήσατε κύκλῳ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς Κορε. ²⁵καὶ ἀνέστη Μωυσῆς καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαθαν καὶ Αβιρων, καὶ συνεπορεύθησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ισραὴλ. ²⁶καὶ ἐλάλησεν πρὸς τὴν συναγωγὴν λέγων Ἀποσχίσθητε ἀπὸ τῶν σκηνῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν σκληρῶν τούτων καὶ μὴ ἅπτεσθε ἀπὸ πάντων, ὃν ἔστιν αὐτοῖς, μὴ συναπόλησθε ἐν πάσῃ τῇ ἀμαρτίᾳ αὐτῶν. ²⁷καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς σκηνῆς Κορε κύκλῳ· καὶ Δαθαν καὶ Αβιρων ἐξῆλθον καὶ εἰστήκεισαν παρὰ τὰς θύρας τῶν σκηνῶν αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ ἡ ἀποσκευὴ αὐτῶν.

²⁸Καὶ εἶπεν Μωυσῆς Ἐν τούτῳ γνώσεσθε ὅτι κύριος ἀπέστειλέν με ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, ὅτι οὐκ ἀπ' ἐμαυτοῦ. ²⁹εὶ κατὰ θάνατον πάντων ἀνθρώπων ἀποθανοῦνται οὗτοι, εἰ καὶ κατ' ἐπίσκεψιν πάντων ἀνθρώπων ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῶν, οὐχὶ κύριος ἀπέσταλκέν με. ³⁰ἀλλ' ἡ ἐν φάσματι δείξει κύριος, καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καταπίεται αὐτοὺς καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν καὶ πάντα, ὅσα ἔστιν αὐτοῖς, καὶ καταβήσονται ζῶντες εἰς ἄδου, καὶ γνώσεσθε ὅτι παρώξυναν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὸν κύριον. ³¹ώς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους, ἐρράγη ἡ γῆ ὑποκάτω αὐτῶν, ³²καὶ ἤνοιχθη ἡ γῆ καὶ κατέπιεν αὐτοὺς καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὅντας μετὰ Κορε καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ³³καὶ κατέβησαν αὐτοὶ καὶ ὅσα ἔστιν αὐτῶν ζῶντα εἰς ἄδου, καὶ ἐκάλυψεν αὐτοὺς ἡ γῆ, καὶ ἀπώλοντο ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς. ³⁴καὶ πᾶς Ισραὴλ οἱ κύκλῳ αὐτῶν ἔφυγον ἀπὸ τῆς φωνῆς αὐτῶν, ὅτι λέγοντες Μήποτε καταπίῃ ἡμᾶς ἡ γῆ. ³⁵καὶ πῦρ ἐξῆλθεν παρὰ κυρίου καὶ κατέφαγεν τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους ἄνδρας τοὺς προσφέροντας τὸ θυμίαμα.

17 ¹Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν ²καὶ πρὸς Ελεαζαρ τὸν υἱὸν Ααρων τὸν ιερέα Ἀνέλεσθε τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ ἐκ μέσου τῶν κατακεκαυμένων καὶ τὸ πῦρ τὸ ἀλλότριον τοῦτο σπεῖρον ἐκεῖ, ὅτι ἡγίασαν ³τὰ πυρεῖα τῶν ἀμαρτωλῶν τούτων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν· καὶ ποίησον αὐτὰ λεπίδας ἐλατάς, περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ, ὅτι προσηνέχθησαν ἔναντι κυρίου καὶ ἡγιάσθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς σημεῖον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ. ⁴καὶ ἔλαβεν Ελεαζαρ υἱὸς Ααρων τοῦ ιερέως τὰ χαλκᾶ, ὅσα προσήνεγκαν οἱ κατακεκαυμένοι, καὶ προσέθηκαν αὐτὰ περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ, ⁵μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, ὅπως ἀν μὴ προσέλθῃ μηθεὶς ἀλλογενής, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματος Ααρων,

ἐπιθεῖναι θυμίαμα ἔναντι κυρίου καὶ οὐκ ἔσται ὥσπερ Κορε καὶ ἡ ἐπισύστασις αὐτοῦ, καθὰ ἐλάλησεν κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

⁶Καὶ ἐγόγγυσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τῇ ἐπαύριον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ααρων λέγοντες Ὦμεῖς ἀπεκτάγκατε τὸν λαὸν κυρίου. ⁷καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπισυστρέφεσθαι τὴν συναγωγὴν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ααρων καὶ ὥρμησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τήνδε ἐκάλυψεν αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ ὥφθη ἡ δόξα κυρίου. ⁸καὶ εἰσῆλθεν Μωυσῆς καὶ Ααρων κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ⁹καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρων λέγων ¹⁰Ἐκχωρήσατε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰς ἄπαξ. καὶ ἐπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. ¹¹καὶ εἴπεν Μωυσῆς πρὸς Ααρων Λαβὲ τὸ πυρεῖον καὶ ἐπίθες ἐπ' αὐτὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἐπίβαλε ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα καὶ ἀπένεγκε τὸ τάχος εἰς τὴν παρεμβολὴν καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν. ἐξῆλθεν γὰρ ὁργὴ ἀπὸ προσώπου κυρίου, ἥρκται θραύειν τὸν λαόν. ¹²καὶ ἔλαβεν Ααρων, καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ Μωυσῆς, καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἥδη ἐνῆρκτο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἐπέβαλεν τὸ θυμίαμα καὶ ἐξίλασατο περὶ τοῦ λαοῦ ¹³καὶ ἔστη ἀνὰ μέσον τῶν τεθνηκότων καὶ τῶν ζώντων, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις. ¹⁴καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ θραύσει τέσσαρες καὶ δέκα χιλιάδες καὶ ἐπτακόσιοι χωρὶς τῶν τεθνηκότων ἔνεκεν Κορε. ¹⁵καὶ ἐπέστρεψεν Ααρων πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις.

¹⁶Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁷Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ λαβὲ παρ' αὐτῶν ῥάβδον ῥάβδον κατ' οἴκους πατριῶν παρὰ πάντων τῶν ἀρχόντων αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους, καὶ ἐκάστου τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπίγραψον ἐπὶ τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. ¹⁸καὶ τὸ ὄνομα Ααρων ἐπίγραψον ἐπὶ τῆς ῥάβδου Λευι. ἔστιν γὰρ ῥάβδος μία, κατὰ φυλὴν οἴκου πατριῶν αὐτῶν δώσουσιν. ¹⁹καὶ θήσεις αὐτὰς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου κατέναντι τοῦ μαρτυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ. ²⁰καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν ἐκλέξωμαι αὐτόν, ἡ ῥάβδος αὐτοῦ ἐκβλαστήσει· καὶ περιελῶ ἀπ' ἐμοῦ τὸν γογγυσμὸν τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ἢ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐφ' ὑμῖν. ²¹καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ ἔδωκαν αὐτῷ πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ῥάβδον, τῷ ἄρχοντι τῷ ἐνὶ ῥάβδον κατὰ ἄρχοντα κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους, καὶ ἡ ῥάβδος Ααρων ἀνὰ μέσον τῶν ῥάβδων αὐτῶν. ²²καὶ ἀπέθηκεν Μωυσῆς τὰς ῥάβδους ἔναντι κυρίου ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ²³καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον καὶ εἰσῆλθεν Μωυσῆς καὶ Ααρων εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἴδον ἐβλάστησεν ἡ ῥάβδος Ααρων εἰς οἴκον Λευι καὶ ἐξήνεγκεν βλαστὸν καὶ ἐξήνθησεν ἄνθη καὶ ἐβλάστησεν κάρυα. ²⁴καὶ ἐξήνεγκεν Μωυσῆς πάσας τὰς ῥάβδους ἀπὸ προσώπου κυρίου πρὸς Μωυσῆν Ἀπόθεες τὴν ῥάβδον Ααρων ἐνώπιον τῶν μαρτυρίων εἰς διατήρησιν σημεῖον τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνηκόων, καὶ παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσιν. ²⁵καὶ εἴπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἀπόθεες τὴν ῥάβδον Ααρων ἐνώπιον τῶν μαρτυρίων εἰς διατήρησιν σημεῖον τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνηκόων, καὶ παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσιν. ²⁶καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς καὶ Ααρων καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν.

²⁷Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Μωυσῆν λέγοντες ὸτίδοὺ ἔξανηλώμεθα, ἀπολάλαμεν,
παρανηλώμεθα. ²⁸πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῆς σκηνῆς κυρίου ἀποθνήσκει· ἔως εἰς τέλος ἀποθάνωμεν;

18 ¹Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ααρων λέγων Σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου καὶ ὁ οἶκος πατριᾶς σου λήμψεσθε
τὰς ἀμαρτίας τῶν ἀγίων, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου λήμψεσθε τὰς ἀμαρτίας τῆς ἱερατείας ὑμῶν. ²καὶ
τοὺς ἀδελφούς σου, φυλὴν Λευι, δῆμον τοῦ πατρός σου, προσαγάγου πρὸς σεαυτόν, καὶ
προστεθήτωσάν σοι καὶ λειτουργείτωσάν σοι, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς
τοῦ μαρτυρίου. ³καὶ φυλάξονται τὰς φυλακάς σου καὶ τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς, πλὴν πρὸς τὰ σκεύη
τὰ ἄγια καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐ προσελεύσονται, καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται καὶ οὗτοι καὶ ὑμεῖς.
⁴καὶ προστεθήσονται πρὸς σὲ καὶ φυλάξονται τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου κατὰ πάσας
τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς, καὶ ὁ ἀλλογενὴς οὐ προσελεύσεται πρὸς σέ. ⁵καὶ φυλάξεσθε τὰς
φυλακὰς τῶν ἀγίων καὶ τὰς φυλακὰς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οὐκ ἔσται θυμὸς ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.
⁶καὶ ἐγὼ εἴληφα τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δόμα δεδομένον κυρίῳ
λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁷καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ διατηρήσετε
τὴν ἱερατείαν ὑμῶν κατὰ πάντα τρόπον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τὸ ἔνδοθεν τοῦ καταπετάσματος καὶ
λειτουργήσετε τὰς λειτουργίας δόμα τῆς ἱερατείας ὑμῶν. καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος
ἀποθανεῖται.

⁸Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Ααρων Καὶ ἐγὼ ἴδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν διατήρησιν τῶν ἀπαρχῶν· ἀπὸ
πάντων τῶν ἡγιασμένων μοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας καὶ τοῖς υἱοῖς σου
μετὰ σέ, νόμιμον αἰώνιον. ⁹καὶ τοῦτο ἔστω ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἡγιασμένων ἀγίων τῶν καρπωμάτων, ἀπὸ
πάντων τῶν δώρων αὐτῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θυσιασμάτων αὐτῶν καὶ ἀπὸ πάσης πλημμελείας
αὐτῶν καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν, ὅσα ἀποδιδόασίν μοι, ἀπὸ πάντων τῶν ἀγίων σοὶ ἔσται καὶ τοῖς
υἱοῖς σου. ¹⁰ἐν τῷ ἀγίῳ τῶν ἀγίων φάγεσθε αὐτά· πᾶν ἀρσενικὸν φάγεται αὐτά, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου·
ἄγια ἔσται σοι. ¹¹καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἀπαρχὴ δομάτων αὐτῶν· ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιθεμάτων τῶν
υἱῶν Ἰσραὴλ σοὶ δέδωκα αὐτὰ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσιν σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον·
πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά. ¹²πᾶσα ἀπαρχὴ ἐλαίου καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ οἴνου καὶ σίτου,
ἀπαρχὴ αὐτῶν, ὅσα ἀν δῶσι τῷ κυρίῳ, σοὶ δέδωκα αὐτά. ¹³τὰ πρωτογενήματα πάντα, ὅσα ἐν τῇ γῇ
αὐτῶν, ὅσα ἀν ἐνέγκωσιν κυρίῳ, σοὶ ἔσται· πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά. ¹⁴πᾶν
ἀνατεθεματισμένον ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ σοὶ ἔσται. ¹⁵καὶ πᾶν διανοίγον μήτραν ἀπὸ πάσης σαρκός, ἀ
προσφέρουσιν κυρίῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως κτήνους, σοὶ ἔσται· ἀλλ' ἡ λύτροις λυτρωθήσεται τὰ
πρωτότοκα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων λυτρώσῃ. ¹⁶καὶ ἡ
λύτρωσις αὐτοῦ ἀπὸ μηνιαίου· ἡ συντίμησις πέντε σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἄγιον (εἴκοσι ὁβιοί
εἰσιν). ¹⁷πλὴν πρωτότοκα μόσχων καὶ πρωτότοκα προβάτων καὶ πρωτότοκα αἰγῶν οὐ λυτρώσῃ· ἄγιά
ἔστιν· καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν προσχεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον καὶ τὸ στέαρ ἀνοίσεις κάρπωμα εἰς ὄσμὴν
εὐωδίας κυρίῳ. ¹⁸καὶ τὰ κρέα ἔσται σοί· καθὰ καὶ τὸ στηθόνιον τοῦ ἐπιθέματος καὶ κατὰ τὸν

βραχίονα τὸν δεξιὸν σοὶ ἔσται.¹⁹ πᾶν ἀφαίρεμα τῶν ἀγίων, ὅσα ἀν ἀφέλωσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ κυρίῳ, σοὶ δέδωκα καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσιν σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον· διαθήκη ἀλὸς αἰώνιου ἔστιν ἔναντι κυρίου σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ.

²⁰ Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Ααρων Ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ κληρονομήσεις, καὶ μερὶς οὐκ ἔσται σοι ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ μερίς σου καὶ κληρονομία σου ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ισραὴλ.²¹ καὶ τοῖς υἱοῖς Λευι ἴδοι δέδωκα πᾶν ἐπιδέκατον ἐν Ισραὴλ ἐν κλήρῳ ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν, ὅσα αὐτοὶ λειτουργοῦσιν λειτουργίαν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.²² καὶ οὐ προσελεύσονται ἔτι οἱ υἱοὶ Ισραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαβεῖν ἀμαρτίαν θανατηφόρον.²³ καὶ λειτουργήσει ὁ Λευίτης αὐτὸς τὴν λειτουργίαν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ αὐτοὶ λήμψονται τὰ ἀμαρτήματα αὐτῶν, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· καὶ ἐν μέσῳ υἱῶν Ισραὴλ οὐ κληρονομήσουσιν κληρονομίαν.²⁴ ὅτι τὰ ἐπιδέκατα τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ὅσα ἀν ἀφορίσωσιν κυρίῳ ἀφαίρεμα, δέδωκα τοῖς Λευίταις ἐν κλήρῳ· διὰ τοῦτο εἴρηκα αὐτοῖς Ἐν μέσῳ υἱῶν Ισραὴλ οὐ κληρονομήσουσιν κλῆρον.

²⁵ Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων²⁶ Καὶ τοῖς Λευίταις λαλήσεις καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ τὸ ἐπιδέκατον, ὃ δέδωκα ὑμῖν παρ' αὐτῶν ἐν κλήρῳ, καὶ ἀφελεῖτε ὑμεῖς ἀπ' αὐτοῦ ἀφαίρεμα κυρίῳ ἐπιδέκατον ἀπὸ τοῦ ἐπιδεκάτου.²⁷ καὶ λογισθήσεται ὑμῖν τὰ ἀφαιρέματα ὑμῶν ὡς σῖτος ἀπὸ ἄλω καὶ ἀφαίρεμα ἀπὸ ληνοῦ.²⁸ Οὕτως ἀφελεῖτε καὶ ὑμεῖς ἀπὸ τῶν ἀφαιρεμάτων κυρίου ἀπὸ πάντων ἐπιδεκάτων ὑμῶν, ὅσα ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ Ααρων τῷ ἰερεῖ.²⁹ ἀπὸ πάντων τῶν δομάτων ὑμῶν ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα κυρίῳ ἢ ἀπὸ πάντων τῶν ἀπαρχῶν τὸ ἡγιασμένον ἀπ' αὐτοῦ.³⁰ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ὅταν ἀφαιρῆτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λογισθήσεται τοῖς Λευίταις ὡς γένημα ἀπὸ ἄλω καὶ ὡς γένημα ἀπὸ ληνοῦ.³¹ καὶ ἔδεσθε αὐτὸν ἐν παντὶ τόπῳ ὑμεῖς καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν, ὅτι μισθὸς οὗτος ὑμῖν ἔστιν ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν ὑμῶν τῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.³² καὶ οὐ λήμψεσθε δι' αὐτὸν ἀμαρτίαν, ὅτι ἀν ἀφαιρῆτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ· καὶ τὰ ἄγια τῶν υἱῶν Ισραὴλ οὐ βεβηλώσετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

19 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρων λέγων² Αὕτη ἡ διαστολὴ τοῦ νόμου, ὅσα συνέταξεν κύριος λέγων Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ λαβέτωσαν πρὸς σὲ δάμαλιν πυρρὰν ἀμωμον,³ ἦτις οὐκ ἔχει ἐν αὐτῇ μῶμον καὶ ἢ οὐκ ἐπεβλήθη ἐπ' αὐτὴν ζυγός.⁴ καὶ δώσεις αὐτὴν πρὸς Ελεαζαρ τὸν ἰερέα, καὶ ἔξαξουσιν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν καὶ σφάξουσιν αὐτὴν ἐνώπιον αὐτοῦ.⁵ καὶ λήμψεται Ελεαζαρ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς καὶ ῥανεῖ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἐπτάκις.⁶ καὶ κατακαύσουσιν αὐτὴν ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ τὸ δέρμα καὶ τὰ κρέα αὐτῆς καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς σὺν τῇ κόπρῳ αὐτῆς κατακαυθήσεται.⁷ καὶ λήμψεται ὁ ἰερεὺς ξύλον κέδρινον καὶ ὕσσωπον καὶ κόκκινον καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς μέσον τοῦ κατακαύματος τῆς δαμάλεως.⁸ καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ ἰερεὺς καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὅδατι καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ὁ ἰερεὺς ἔως ἐσπέρας.⁹ καὶ ὁ κατακαίων

αύτὴν πλυνεῖ τὰ ἴματια αὐτοῦ καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας. ⁹καὶ συνάξει ἄνθρωπος καθαρὸς τὴν σποδὸν τῆς δαμάλεως καὶ ἀποθήσει ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν, καὶ ἔσται τῇ συναγωγῇ υἱῶν Ισραὴλ εἰς διατήρησιν, ὅδωρ ῥαντισμοῦ. ἄγνισμά ἔστιν. ¹⁰καὶ πλυνεῖ τὰ ἴματια ὁ συνάγων τὴν σποδιὰν τῆς δαμάλεως καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας. καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ τοῖς προσκειμένοις προσηλύτοις νόμιμον αἰώνιον.

¹¹Ο ἀπτόμενος τοῦ τεθνηκότος πάσης ψυχῆς ἀνθρώπου ἀκάθαρτος ἔσται ἐπτὰ ἡμέρας. ¹²οὗτος ἀγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καὶ καθαρὸς ἔσται. ἐὰν δὲ μὴ ἀφαγνισθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, οὐ καθαρὸς ἔσται. ¹³πᾶς ὁ ἀπτόμενος τοῦ τεθνηκότος ἀπὸ ψυχῆς ἀνθρώπου, ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ μὴ ἀφαγνισθῇ, τὴν σκηνὴν κυρίου ἐμίανεν. ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ισραὴλ. ὅτι ὅδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιερραντίσθη ἐπ' αὐτόν, ἀκάθαρτός ἔστιν, ἕτι ἡ ἀκάθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἔστιν.

¹⁴Καὶ οὗτος ὁ νόμος· ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ ἐν οἰκίᾳ, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ὅσα ἔστιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτα ἔσται ἐπτὰ ἡμέρας. ¹⁵καὶ πᾶν σκεῦος ἀνεῳγμένου, ὅσα οὐχὶ δεσμὸν καταδέδεται ἐπ' αὐτῷ, ἀκάθαρτά ἔστιν. ¹⁶καὶ πᾶς, ὃς ἐὰν ἄψηται ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τραυματίου ἢ νεκροῦ ἢ ὀστέου ἀνθρωπίνου ἢ μνήματος, ἐπτὰ ἡμέρας ἀκάθαρτος ἔσται. ¹⁷καὶ λήμψονται τῷ ἀκαθάρτῳ ἀπὸ τῆς σποδιᾶς τῆς κατακεκαυμένης τοῦ ἀγνισμοῦ καὶ ἐκχεοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ὅδωρ ζῶν εἰς σκεῦος. ¹⁸καὶ λήμψεται ὕσσωπον καὶ βάψει εἰς τὸ ὅδωρ ἀνήρ καθαρὸς καὶ περιρρανεῖ ἐπὶ τὸν οἶκον καὶ ἐπὶ τὰ σκεύη καὶ ἐπὶ τὰς ψυχάς, ὅσαι ἐὰν ὄσιν ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τὸν ἡμέραν τοῦ ὀστέου τοῦ ἀνθρωπίνου ἢ τοῦ τραυματίου ἢ τοῦ τεθνηκότος ἢ τοῦ μνήματος. ¹⁹καὶ περιρρανεῖ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸν ἀκάθαρτον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἀφαγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καὶ πλυνεῖ τὰ ἴματια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὅδατι καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας. ²⁰καὶ ἄνθρωπος, ὃς ἐὰν μιανθῇ καὶ μὴ ἀφαγνισθῇ, ἐξολεθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, ὅτι τὰ ἄγια κυρίου ἐμίανεν, ὅτι ὅδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιερραντίσθη ἐπ' αὐτόν, ἀκάθαρτός ἔστιν. ²¹καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον· καὶ ὁ περιρραίνων ὅδωρ ῥαντισμοῦ πλυνεῖ τὰ ἴματια αὐτοῦ, καὶ ὁ ἀπτόμενος τοῦ ὅδατος τοῦ ῥαντισμοῦ ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας. ²²καὶ παντός, οὕτως ἐὰν ἄψηται αὐτοῦ ὁ ἀκάθαρτος, ἀκάθαρτον ἔσται, καὶ ἡ ψυχὴ ἡ ἀπτομένη ἀκάθαρτος ἔσται ἔως ἐσπέρας.

20 ¹Καὶ ἥλθον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, πᾶσα ἡ συναγωγή, εἰς τὴν ἔρημον Σιν ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ κατέμεινεν ὁ λαὸς ἐν Καδῆς, καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ Μαριαμ καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. ²καὶ οὐκ ἦν ὅδωρ τῇ συναγωγῇ, καὶ ἡθροίσθησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ααρὼν. ³καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν λέγοντες "Οφελον ἀπεθάνομεν ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐναντὶ κυρίου. ⁴καὶ ἵνα τί ἀνηγάγετε τὴν συναγωγὴν κυρίου εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἀποκτεῖναι ἡμᾶς καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν; ⁵καὶ ἵνα τί τοῦτο ἀνηγάγετε ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου παραγενέσθαι εἰς τὸν τόπον τὸν πονηρὸν τοῦτον; τόπος, οὕτως οὐ σπείρεται οὐδὲ συκαὶ οὐδὲ ἄμπελοι οὐδὲ ρόαι οὐδὲ ὅδωρ ἔστιν πιεῖν. ⁶καὶ ἥλθεν Μωυσῆς καὶ Ααρὼν

ἀπὸ προσώπου τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον,
καὶ ὥφθη ἡ δόξα κυρίου πρὸς αὐτούς. ⁷καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ⁸Λαβὲ τὴν ράβδον
καὶ ἐκκλησίασον τὴν συναγωγὴν σὺ καὶ Ααρων ὁ ἀδελφός σου καὶ λαλήσατε πρὸς τὴν πέτραν ἔναντι
αὐτῶν, καὶ δώσει τὰ ὅδατα αὐτῆς, καὶ ἔξοιστε αὐτοῖς ὅδωρ ἐκ τῆς πέτρας καὶ ποτιεῖτε τὴν
συναγωγὴν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ⁹καὶ ἐλαβεν Μωυσῆς τὴν ράβδον τὴν ἀπέναντι κυρίου, καθὰ
συνέταξεν κύριος. ¹⁰καὶ ἐξεκκλησίασεν Μωυσῆς καὶ Ααρων τὴν συναγωγὴν ἀπέναντι τῆς πέτρας καὶ
εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἀκούσατέ μου, οἱ ἀπειθεῖς· μὴ ἐκ τῆς πέτρας ταύτης ἐξάξομεν ὑμῖν ὅδωρ; ¹¹καὶ
ἐπάρας Μωυσῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπάταξεν τὴν πέτραν τῇ ράβδῳ δίς, καὶ ἐξῆλθεν ὅδωρ πολύ, καὶ
ἔπιεν ἡ συναγωγὴ καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ¹²καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρων “Οτι οὐκ
ἐπιστεύσατε ἀγιάσαι με ἐναντίον υἱῶν Ισραὴλ, διὰ τοῦτο οὐκ εἰσάξετε ὑμεῖς τὴν συναγωγὴν ταύτην
εἰς τὴν γῆν, ἣν δέδωκα αὐτοῖς. ¹³τοῦτο ὅδωρ ἀντιλογίας, δτι ἐλοιδορήθησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἔναντι
κυρίου καὶ ἡγιάσθη ἐν αὐτοῖς.

¹⁴Καὶ ἀπέστειλεν Μωυσῆς ἀγγέλους ἐκ Καδης πρὸς βασιλέα Εδωμ λέγων Τάδε λέγει ὁ ἀδελφός
σου Ισραὴλ Σὺ ἐπίστη πάντα τὸν μόχθον τὸν εὔρόντα ἡμᾶς, ¹⁵καὶ κατέβησαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς
Αἴγυπτον, καὶ παρῳκήσαμεν ἐν Αἴγυπτῳ ἡμέρας πλείους, καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἴγυπτοι καὶ τοὺς
πατέρας ἡμῶν, ¹⁶καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον, καὶ εἰσήκουσεν κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν καὶ
ἀποστείλας ἄγγελον ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἴγυπτου, καὶ νῦν ἐσμεν ἐν Καδης, πόλει ἐκ μέρους τῶν
ὅρίων σου. ¹⁷παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου, οὐ διελευσόμεθα δι’ ἀγρῶν οὐδὲ δι’ ἀμπελῶνων οὐδὲ
πιόμεθα ὅδωρ ἐκ λάκκου σου, ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα, οὐκ ἐκκαίνοῦμεν δεξιὰ οὐδὲ εὐώνυμα, ἔως
ἄν παρέλθωμεν τὰ ὅριά σου. ¹⁸καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Εδωμ Οὐ διελεύσῃ δι’ ἐμοῦ· εἰ δὲ μή, ἐν πολέμῳ
ἐξελεύσομαι εἰς συνάντησίν σοι. ¹⁹καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ Παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα.
ἐὰν δὲ τοῦ ὅδατός σου πίωμεν ἐγώ τε καὶ τὰ κτήνη, δώσω τιμήν σοι· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐδέν ἔστιν,
παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα. ²⁰δ δὲ εἶπεν Οὐ διελεύσῃ δι’ ἐμοῦ· καὶ ἐξῆλθεν Εδωμ εἰς συνάντησιν
αὐτῷ ἐν ὅχλῳ βαρεῖ καὶ ἐν χειρὶ ισχυρᾷ. ²¹καὶ οὐκ ἡθέλησεν Εδωμ δοῦναι τῷ Ισραὴλ παρελθεῖν διὰ
τῶν ὅρίων αὐτοῦ· καὶ ἐξέκλινεν Ισραὴλ ἀπ’ αὐτοῦ.

²²Καὶ ἀπῆραν ἐκ Καδης· καὶ παρεγένοντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, πᾶσα ἡ συναγωγὴ, εἰς Ωρ τὸ ὄρος.
²³καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ααρων ἐν Ωρ τῷ ὄρει ἐπὶ τῶν ὅριων γῆς Εδωμ λέγων
²⁴Προστεθήτω Ααρων πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, δτι οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν δέδωκα τοῖς υἱοῖς
Ισραὴλ, διότι παρωξύνατε με ἐπὶ τοῦ ὅδατος τῆς λοιδορίας. ²⁵λαβὲ τὸν Ααρων καὶ Ελεαζαρ τὸν υἱὸν
αὐτοῦ καὶ ἀναβίβασον αὐτοὺς εἰς Ωρ τὸ ὄρος ἔναντι πάσης τῆς συναγωγῆς ²⁶καὶ ἐκδυσον Ααρων τὴν
στολὴν αὐτοῦ καὶ ἐνδυσον Ελεαζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ Ααρων προστεθεὶς ἀποθανέτω ἐκεῖ. ²⁷καὶ
ἐποίησεν Μωυσῆς καθὰ συνέταξεν κύριος, καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν εἰς Ωρ τὸ ὄρος ἐναντίον πάσης τῆς
συναγωγῆς. ²⁸καὶ ἐξέδυσεν Ααρων τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐνέδυσεν αὐτὰ Ελεαζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ
ἀπέθανεν Ααρων ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, καὶ κατέβη Μωυσῆς καὶ Ελεαζαρ ἐκ τοῦ ὄρους. ²⁹καὶ

εῖδεν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ὅτι ἀπελύθη Ααρων, καὶ ἔκλαυσαν τὸν Ααρων τριάκοντα ἡμέρας πᾶς οἶκος Ισραὴλ.

21 ¹Καὶ ἤκουσεν ὁ Χανανις βασιλεὺς Αραδ ὁ κατοικῶν κατὰ τὴν ἔρημον — ἦλθεν γὰρ Ισραὴλ ὁδὸν Αθαριν — καὶ ἐπολέμησεν πρὸς Ισραὴλ καὶ κατεπρονόμευσαν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν. ²καὶ ηὔξατο Ισραὴλ εὐχὴν κυρίω καὶ εἴπεν Ἐάν μοι παραδῷς τὸν λαὸν τοῦτον ὑποχείριον, ἀναθεματιῶ αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ. ³καὶ εἰσήκουσεν κύριος τῆς φωνῆς Ισραὴλ καὶ παρέδωκεν τὸν Χανανιν ὑποχείριον αὐτοῦ, καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ· καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Ἀνάθεμα.

⁴Καὶ ἀπάραντες ἐξ Ωρ τοῦ ὄρους ὁδὸν ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθρὰν περιεκύκλωσαν γῆν Εδωμ· καὶ ὠλιγοψύχησεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ὁδῷ. ⁵καὶ κατελάλει ὁ λαὸς πρὸς τὸν θεὸν καὶ κατὰ Μωυσῆ λέγοντες Ἰνα τί ἔξήγαγες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ; ὅτι οὐκ ἔστιν ἄρτος οὐδὲ ὕδωρ, ἢ δὲ ψυχὴ ἡμῶν προσώχθισεν ἐν τῷ ἄρτῳ τῷ διακένω. ⁶καὶ ἀπέστειλεν κύριος εἰς τὸν λαὸν τοὺς ὄφεις τοὺς θανατοῦντας, καὶ ἔδακνον τὸν λαόν, καὶ ἀπέθανεν λαὸς πολὺς τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ⁷καὶ παραγενόμενος ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν ἔλεγον ὅτι Ἡμάρτομεν ὅτι κατελαλήσαμεν κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ σοῦ· εὕξαι οὖν πρὸς κύριον, καὶ ἀφελέτω ἀφ' ἡμῶν τὸν ὄφιν. καὶ ηὔξατο Μωυσῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ λαοῦ. ⁸καὶ εἴπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Ποίησον σεαυτῷ ὄφιν καὶ θὲς αὐτὸν ἐπὶ σημείου, καὶ ἔσται ἐὰν δάκη ὄφις ἄνθρωπον, πᾶς ὁ δεδηγμένος ἴδων αὐτὸν ζήσεται. ⁹καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς ὄφιν χαλκοῦν καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ σημείου, καὶ ἐγένετο ὅταν ἔδακνεν ὄφις ἄνθρωπον, καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν καὶ ἔζη.

¹⁰Καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ παρενέβαλον ἐν Ωβωθ. ¹¹καὶ ἔξάραντες ἐξ Ωβωθ παρενέβαλον ἐν Αχελεγαι ἐκ τοῦ πέραν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἣ ἔστιν κατὰ πρόσωπον Μωαβ κατὰ ἀνατολὰς ἥλιου. ¹²ἔκειθεν ἀπῆραν καὶ παρενέβαλον εἰς φάραγγα Ζαρετ. ¹³καὶ ἔκειθεν ἀπάραντες παρενέβαλον εἰς τὸ πέραν Αρνων ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ ἔξέχον ἀπὸ τῶν ὄριών τῶν Αμορραίων· ἔστιν γὰρ Αρνων ὅρια Μωαβ ἀνὰ μέσον Μωαβ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ Αμορραίου. ¹⁴διὰ τοῦτο λέγεται ἐν βιβλίῳ

Πόλεμος τοῦ κυρίου τὴν Ζωοβ ἐφλόγισεν
καὶ τοὺς χειμάρρους Αρνων,
¹⁵καὶ τοὺς χειμάρρους κατέστησεν κατοικίσαι Ήρ
καὶ πρόσκειται τοῖς ὄροις Μωαβ.

¹⁶καὶ ἔκειθεν τὸ φρέαρ· τοῦτό ἔστιν τὸ φρέαρ, ὃ εἴπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Συνάγαγε τὸν λαόν, καὶ δώσω αὐτοῖς ὕδωρ πιεῖν. ¹⁷τότε ἤσεν Ισραὴλ τὸ ἄσμα τοῦτο ἐπὶ τοῦ φρέατος

Ἐξάρχετε αὐτῷ.
¹⁸φρέαρ, ὥρυξαν αὐτὸ ἄρχοντες,
ἔξελατόμησαν αὐτὸ βασιλεῖς ἐθνῶν
ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν, ἐν τῷ κυριεῦσαι αὐτῶν.

καὶ ἀπὸ φρέατος εἰς Μανθαναιν· ¹⁹καὶ ἀπὸ Μανθαναιν εἰς Νααλιηλ· καὶ ἀπὸ Νααλιηλ εἰς Βαμωθ·
²⁰καὶ ἀπὸ Βαμωθ εἰς νάπην, ᾧ ἐστιν ἐν τῷ πεδίῳ Μωαβ ἀπὸ κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου τὸ βλέπον
κατὰ πρόσωπον τῆς ἑρήμου.

²¹Καὶ ἀπέστειλεν Μωυσῆς πρέσβεις πρὸς Σηων βασιλέα Αμορραίων λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων
²²Παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου· τῇ ὁδῷ πορευσόμεθα, οὐκ ἐκκλινοῦμεν οὔτε εἰς ἄγρὸν οὔτε εἰς
ἀμπελῶνα, οὐ πιόμεθα ὅδωρ ἐκ φρέατός σου· ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα, ἔως παρέλθωμεν τὰ ὅριά
σου. ²³καὶ οὐκ ἔδωκεν Σηων τῷ Ισραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὄρίων αὐτοῦ, καὶ συνήγαγεν Σηων πάντα
τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ ἔξῆλθεν παρατάξασθαι τῷ Ισραὴλ εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἥλθεν εἰς Ιασσα καὶ
παρετάξατο τῷ Ισραὴλ. ²⁴καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ισραὴλ φόνῳ μαχαίρης καὶ κατεκυρίευσαν τῆς γῆς
αὐτοῦ ἀπὸ Αρνων ἔως Ιαβοκ ἔως υἱῶν Αμμαν· ὅτι Ιαζηρ ὅρια υἱῶν Αμμων ἐστίν. ²⁵καὶ ἔλαβεν
Ισραὴλ πάσας τὰς πόλεις ταύτας, καὶ κατώκησεν Ισραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν τῶν Αμορραίων, ἐν
Εσεβων καὶ ἐν πάσαις ταῖς συγκυρούσαις αὐτῇ. ²⁶ἔστιν γὰρ Εσεβων πόλις Σηων τοῦ βασιλέως τῶν
Αμορραίων, καὶ οὕτος ἐπολέμησεν βασιλέα Μωαβ τὸ πρότερον καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ
ἀπὸ Αροηρ ἔως Αρνων. ²⁷διὰ τοῦτο ἐροῦσιν οἱ αἰνιγματισταί

"Ἐλθετε εἰς Εσεβων,

ἴνα οἰκοδομηθῆ καὶ κατασκευασθῆ πόλις Σηων.

²⁸ὅτι πῦρ ἔξῆλθεν ἐξ Εσεβων,

φλὸξ ἐκ πόλεως Σηων

καὶ κατέφαγεν ἔως Μωαβ

καὶ κατέπιεν στήλας Αρνων.

²⁹οὐαὶ σοι, Μωαβ·

ἀπώλου, λαὸς Χαμως.

ἀπεδόθησαν οἱ υἱοὶ αὐτῶν διασώζεσθαι

καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν αἰχμάλωτοι

τῷ βασιλεῖ τῶν Αμορραίων Σηων.

³⁰καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολεῖται, Εσεβων ἔως Δαιβων,

καὶ αἱ γυναῖκες ἔτι προσεξέκαυσαν πῦρ ἐπὶ Μωαβ.

³¹Κατώκησεν δὲ Ισραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν τῶν Αμορραίων. ³²καὶ ἀπέστειλεν Μωυσῆς
κατασκέψασθαι τὴν Ιαζηρ, καὶ κατελάβοντο αὐτὴν καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ ἔξέβαλον τὸν
Αμορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐκεῖ. — ³³καὶ ἐπιστρέψαντες ἀνέβησαν ὁδὸν τὴν εἰς Βασαν· καὶ ἔξῆλθεν
Ογ βασιλεὺς τῆς Βασαν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς Εδραῖν. ³⁴καὶ
εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Μὴ φοβηθῆς αὐτόν, ὅτι εἰς τὰς χειράς σου παραδέδωκα αὐτὸν καὶ πάντα
τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ καθὼς ἐποίησας τῷ Σηων βασιλεῖ τῶν

Αμορραίων, δς κατώκει ἐν Εσεβων. ³⁵καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ τοὺς νίοὺς αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἔως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ ζωγρίαν· καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτῶν.

22 ¹Καὶ ἀπάραντες οἱ νίοὶ Ισραὴλ παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωαβ παρὰ τὸν Ιορδάνην κατὰ Ιεριχώ.

²Καὶ ἴδων Βαλακ νίὸς Σεπφωρ πάντα, ὅσα ἐποίησεν Ισραὴλ τῷ Αμορραίῳ, ³καὶ ἐφοβήθη Μωαβ τὸν λαὸν σφόδρα, ὅτι πολλοὶ ἦσαν, καὶ προσώχθισεν Μωαβ ἀπὸ προσώπου νιῶν Ισραὴλ. ⁴καὶ εἶπεν Μωαβ τῇ γερουσίᾳ Μαδιαμ Νῦν ἐκλείξει ἡ συναγωγὴ αὕτη πάντας τοὺς κύκλῳ νήμῶν, ὡς ἐκλείξαι ὁ μόσχος τὰ χλωρὰ ἐκ τοῦ πεδίου. καὶ Βαλακ νίὸς Σεπφωρ βασιλεὺς Μωαβ ἦν κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον. ⁵καὶ ἀπέστειλεν πρέσβεις πρὸς Βαλααμ νιὸν Βεωρ Φαθουρα, ὃ ἐστιν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γῆς νιῶν λαοῦ αὐτοῦ, καλέσαι αὐτὸν λέγων Ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἴδοὺ κατεκάλυψεν τὴν ὄψιν τῆς γῆς καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου. ⁶καὶ νῦν δεῦρο ἄρασαι μοι τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι ἵσχυει οὗτος ἡ νίμεις· ἐὰν δυνώμεθα πατάξαι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς· ὅτι οἵδα οὓς ἐὰν εὐλογήσῃς σύ, εὐλόγηνται, καὶ οὓς ἐὰν καταράσῃ σύ, κεκατήρανται. ⁷καὶ ἐπορεύθη ἡ γερουσία Μωαβ καὶ ἡ γερουσία Μαδιαμ, καὶ τὰ μαντεῖα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἥλθον πρὸς Βαλααμ καὶ εἴπαν αὐτῷ τὰ ρήματα Βαλακ. ⁸καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Καταλύσατε αὐτοῦ τὴν νύκτα, καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν πράγματα, ἀ ἐὰν λαλήσῃ κύριος πρός με· καὶ κατέμειναν οἱ ἄρχοντες Μωαβ παρὰ Βαλααμ. ⁹καὶ ἥλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλααμ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί οἱ ἄνθρωποι οὗτοι παρὰ σοί; ¹⁰καὶ εἴπεν Βαλααμ πρὸς τὸν θεόν Βαλακ νίὸς Σεπφωρ βασιλεὺς Μωαβ ἀπέστειλεν αὐτοὺς πρός με λέγων ¹¹Ιδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἴδού κεκάλυφεν τὴν ὄψιν τῆς γῆς καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου· καὶ νῦν δεῦρο ἄρασαι μοι αὐτόν, εἰ ἄρα δυνήσομαι πατάξαι αὐτὸν καὶ ἐκβαλῶ αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς. ¹²καὶ εἴπεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλααμ Οὐ πορεύσῃ μετ' αὐτῶν οὐδὲ καταράσῃ τὸν λαόν· ἔστιν γὰρ εὐλογημένος. ¹³καὶ ἀναστὰς Βαλααμ τὸ πρωὶ εἴπεν τοῖς ἄρχοσιν Βαλακ Ἀποτρέχετε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν· οὐκ ἀφίησίν με ὁ θεὸς πορεύεσθαι μεθ' ὑμῶν. ¹⁴καὶ ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες Μωαβ ἥλθον πρὸς Βαλακ καὶ εἴπαν Οὐ θέλει Βαλααμ πορευθῆναι μεθ' ὑμῶν.

¹⁵Καὶ προσέθετο Βαλακ ἔτι ἀποστεῖλαι ἄρχοντας πλείους καὶ ἐντιμοτέρους τούτων. ¹⁶καὶ ἥλθον πρὸς Βαλααμ καὶ λέγουσιν αὐτῷ Τάδε λέγει Βαλακ ὁ τοῦ Σεπφωρ Ἄξιῶ σε, μὴ ὀκνήσῃς ἐλθεῖν πρός με. ¹⁷ἐντίμως γὰρ τιμήσω σε, καὶ ὅσα ἐὰν εἴπης, ποιήσω σοι· καὶ δεῦρο ἐπικατάρασάι μοι τὸν λαὸν τοῦτον. ¹⁸καὶ ἀπεκρίθη Βαλααμ καὶ εἴπεν τοῖς ἄρχοσιν Βαλακ Ἐὰν δῷ μοι Βαλακ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ρῆμα κυρίου τοῦ θεοῦ ποιῆσαι αὐτὸν μικρὸν ἢ μέγα ἐν τῇ διανοίᾳ μου. ¹⁹καὶ νῦν ὑπομείνατε αὐτοῦ καὶ ὑμεῖς τὴν νύκτα ταύτην, καὶ γνώσομαι, τί προσθήσει κύριος λαλῆσαι πρός με. ²⁰καὶ ἥλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλααμ νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ καλέσαι σε πάρεισιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ἀναστὰς ἀκολούθησον αὐτοῖς· ἀλλὰ τὸ ρῆμα, ὃ ἂν λαλήσω πρὸς σέ, τοῦτο ποιήσεις. ²¹καὶ ἀναστὰς Βαλααμ τὸ πρωὶ ἐπέσαξεν τὴν ὅνον αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη μετὰ τῶν ἀρχόντων Μωαβ. — ²²καὶ ὠργίσθη θυμῷ ὁ θεὸς ὅτι ἐπορεύθη αὐτός, καὶ ἀνέστη ὁ ἄγγελος τοῦ

θεοῦ ἐνδιαβάλλειν αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐπιβεβήκει ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ, καὶ δύο παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.
23καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ καὶ τὴν ρόμφαιαν ἐσπασμένην ἐν
τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἔξεκλινεν ἡ ὄνος ἐκ τῆς ὁδοῦ καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίον· καὶ ἐπάταξεν τὴν ὄνον
τῇ ράβδῳ τοῦ εὐθῦναι αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ. 24καὶ ἔστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς αὔλαξιν τῶν ἀμπέλων,
φραγμὸς ἐντεῦθεν καὶ φραγμὸς ἐντεῦθεν. 25καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ προσέθλιψεν
ἐαυτὴν πρὸς τὸν τοῖχον καὶ ἀπέθλιψεν τὸν πόδα Βαλααμ· καὶ προσέθετο ἔτι μαστίξαι αὐτήν. 26καὶ
προσέθετο ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ καὶ ἀπελθὼν ὑπέστη ἐν τόπῳ στενῷ, εἰς δὲ οὐκ ἦν ἐκκλῖναι δεξιὰν
οὐδὲ ἀριστεράν. 27καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ συνεκάθισεν ὑποκάτω Βαλααμ· καὶ
ἐθυμώθη Βαλααμ καὶ ἔτυπτεν τὴν ὄνον τῇ ράβδῳ. 28καὶ ἤνοιξεν ὁ θεὸς τὸ στόμα τῆς ὄνου, καὶ λέγει
τῷ Βαλααμ Τί ἐποίησά σοι ὅτι πέπαικάς με τοῦτο τρίτον; 29καὶ εἶπεν Βαλααμ τῇ ὄνῳ Ὅτι
ἐμπέπαιχάς μοι· καὶ εἰ εἶχον μάχαιραν ἐν τῇ χειρὶ μου, ἥδη ἀν ἔξεκέντησά σε. 30καὶ λέγει ἡ ὄνος τῷ
Βαλααμ Οὐκ ἔγὼ ἡ ὄνος σου, ἐφ' ἣς ἐπέβαινες ἀπὸ νεότητός σου ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας; μὴ
ὑπεροράσει ὑπεριδοῦσα ἐποίησά σοι οὕτως; δὲ εἶπεν Οὐχί. 31ἀπεκάλυψεν δὲ ὁ θεὸς τοὺς ὄφθαλμοὺς
Βαλααμ, καὶ ὅρᾷ τὸν ἄγγελον κυρίου ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ καὶ τὴν μάχαιραν ἐσπασμένην ἐν τῇ
χειρὶ αὐτοῦ καὶ κύψας προσεκύνησεν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. 32καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ Διὰ
τί ἐπάταξας τὴν ὄνον σου τοῦτο τρίτον; καὶ ἰδοὺ ἔγὼ ἔξηλθον εἰς διαβολήν σου, ὅτι οὐκ ἀστεία ἡ ὁδός
σου ἐναντίον μου. 33καὶ ἰδοῦσά με ἡ ὄνος ἔξεκλινεν ἀπ' ἐμοῦ τρίτον τοῦτο· καὶ εἰ μὴ ἔξεκλινεν, νῦν
οὗν σὲ μὲν ἀπέκτεινα, ἐκείνην δὲ περιεποιησάμην. 34καὶ εἶπεν Βαλααμ τῷ ἀγγέλῳ κυρίου
Ἡμάρτηκα, οὐ γὰρ ἡπιστάμην ὅτι σύ μοι ἀνθέστηκας ἐν τῇ ὁδῷ εἰς συνάντησιν· καὶ νῦν εὶ μὴ σοι
ἀρέσκει, ἀποστραφήσομαι. 35καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ πρὸς Βαλααμ Συμπορεύθητι μετὰ τῶν
ἀνθρώπων· πλὴν τὸ ρῆμα, δὲ ἐὰν εἴπω πρὸς σέ, τοῦτο φυλάξῃ λαλῆσαι. καὶ ἐπορεύθη Βαλααμ μετὰ
τῶν ἀρχόντων Βαλακ.

36Καὶ ἀκούσας Βαλακ ὅτι ἤκει Βαλααμ, ἔξηλθεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ εἰς πόλιν Μωαβ, ἡ ἐστιν
ἐπὶ τῶν ὄριων Αρνων, ὅ ἐστιν ἐκ μέρους τῶν ὄριων. 37καὶ εἶπεν Βαλακ πρὸς Βαλααμ Οὐχὶ ἀπέστειλα
πρὸς σὲ καλέσαι σε; διὰ τί οὐκ ἤρχου πρός με; ὅντως οὐ δυνήσομαι τιμῆσαι σε; 38καὶ εἶπεν Βαλααμ
πρὸς Βαλακ Ἰδοὺ ἥκω πρὸς σέ· νῦν δυνατὸς ἔσομαι λαλῆσαι τι; τὸ ρῆμα, δὲ ἐὰν βάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ
στόμα μου, τοῦτο λαλήσω. 39καὶ ἐπορεύθη Βαλααμ μετὰ Βαλακ, καὶ ἥλθον εἰς πόλεις ἐπαύλεων.
40καὶ ἔθυσεν Βαλακ πρόβατα καὶ μόσχους καὶ ἀπέστειλεν τῷ Βαλααμ καὶ τοῖς ἄρχουσι τοῖς μετ'
αὐτοῦ. 41καὶ ἐγενήθη πρωὶ καὶ παραλαβὼν Βαλακ τὸν Βαλααμ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν στήλην
τοῦ Βααλ καὶ ἔδειξεν αὐτῷ ἐκεῖθεν μέρος τι τοῦ λαοῦ.

23 ¹Καὶ εἶπεν Βαλααμ τῷ Βαλακ Οἰκοδόμησόν μοι ἐνταῦθα ἐπτὰ βωμοὺς καὶ ἐτοίμασόν μοι
ἐνταῦθα ἐπτὰ μόσχους καὶ ἐπτὰ κριούς. ²καὶ ἐποίησεν Βαλακ ὃν τρόπον εἶπεν αὐτῷ Βαλααμ, καὶ
ἀνήνεγκεν μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. ³καὶ εἶπεν Βαλααμ πρὸς Βαλακ Παράστηθι ἐπὶ τῆς
θυσίας σου, καὶ πορεύσομαι, εἴ μοι φανεῖται ὁ θεὸς ἐν συναντήσει, καὶ ρῆμα, δὲ ἐάν μοι δείξῃ,

ἀναγγελῶ σοι. καὶ παρέστη Βαλακ ἐπὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ, καὶ Βαλααμ ἐπορεύθη ἐπερωτῆσαι τὸν θεὸν καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν. ⁴καὶ ἐφάνη ὁ θεὸς τῷ Βαλααμ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Βαλααμ Τοὺς ἐπτὰ βωμοὺς ἡτοίμασα καὶ ἀνεβίβασα μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. ⁵καὶ ἐνέβαλεν ὁ θεὸς ρῆμα εἰς τὸ στόμα Βαλααμ καὶ εἶπεν Ἐπιστραφεὶς πρὸς Βαλακ οὕτως λαλήσεις. ⁶καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν, καὶ ὅδε ἐφειστήκει ἐπὶ τῶν ὀλοκαυτωμάτων αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωαβ μετ' αὐτοῦ. ⁷καὶ ἐγενήθη πνεῦμα θεοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν

Ἐκ Μεσοποταμίας μετεπέμψατό με Βαλακ,
βασιλεὺς Μωαβ ἐξ ὁρέων ἀπ' ἀνατολῶν λέγων
Δεῦρο ἄρασαί μοι τὸν Ιακωβ καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν Ισραηλ.
⁸τί ἀράσωμαι ὃν μὴ καταρᾶται κύριος,
ἢ τί καταράσωμαι ὃν μὴ καταρᾶται ὁ θεός;
⁹ὅτι ἀπὸ κορυφῆς ὁρέων ὅψομαι αὐτὸν
καὶ ἀπὸ βουνῶν προσνοήσω αὐτόν.
ἰδοὺ λαὸς μόνος κατοικήσει
καὶ ἐν ἔθνεσιν οὐ συλλογισθήσεται.
¹⁰τίς ἐξηκριβάσατο τὸ σπέρμα Ιακωβ,
καὶ τίς ἐξαριθμήσεται δῆμους Ισραηλ;
ἀποθάνοι ἡ ψυχή μου ἐν ψυχαῖς δικαίων,
καὶ γένοιτο τὸ σπέρμα μου ὡς τὸ σπέρμα τούτων.

¹¹καὶ εἶπεν Βαλακ πρὸς Βαλααμ Τί πεποίκας μοι; εἰς κατάρασιν ἐχθρῶν μου κέκληκά σε, καὶ ἴδού εὐλόγηκας εὐλογίαν. ¹²καὶ εἶπεν Βαλααμ πρὸς Βαλακ Οὐχὶ ὅσα ἐὰν ἐμβάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλάξω λαλῆσαι;

¹³Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Βαλακ Δεῦρο ἔτι μετ' ἐμοῦ εἰς τόπον ἄλλον, ἐξ ὃν οὐκ ὅψη αὐτὸν ἐκεῖθεν, ἀλλ' ἡ μέρος τι αὐτοῦ ὅψη, πάντας δὲ οὐ μὴ ἴδης, καὶ κατάρασαί μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν. ¹⁴καὶ παρέλαβεν αὐτὸν εἰς ἀγροῦ σκοπιὰν ἐπὶ κορυφὴν λελαξευμένου καὶ ὥκοδόμησεν ἐκεῖ ἐπτὰ βωμοὺς καὶ ἀνεβίβασεν μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. ¹⁵καὶ εἶπεν Βαλααμ πρὸς Βαλακ Παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, ἐγὼ δὲ πορεύσομαι ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν. ¹⁶καὶ συνήντησεν ὁ θεὸς τῷ Βαλααμ καὶ ἐνέβαλεν ρῆμα εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἀποστράφητι πρὸς Βαλακ καὶ τάδε λαλήσεις. ¹⁷καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν, καὶ ὅδε ἐφειστήκει ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωαβ μετ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Βαλακ Τί ἐλάλησεν κύριος; ¹⁸καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν

Ἀνάστηθι, Βαλακ, καὶ ἀκουε·
ἐνώπισαι μάρτυς, υἱὸς Σεπφωρ.
¹⁹οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς διαρτηθῆναι

ούδε ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειληθῆναι·
αὐτὸς εἴπας οὐχὶ ποιήσει;
λαλήσει, καὶ οὐχὶ ἐμμενεῖ;
²⁰ἰδοὺ εὐλογεῖν παρείλημμαι·
εὐλογήσω καὶ οὐ μὴ ἀποστρέψω.
²¹οὐκ ἔσται μόχθος ἐν Ιακωβ,
οὐδὲ ὄφθήσεται πόνος ἐν Ισραὴλ·
κύριος δὲ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ,
τὰ ἔνδοξα ἀρχόντων ἐν αὐτῷ.
²²θεὸς δὲ ἔξαγαγῶν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου·
ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ.
²³οὐ γάρ ἔστιν οἰωνισμὸς ἐν Ιακωβ
οὐδὲ μαντεία ἐν Ισραὴλ·
κατὰ καιρὸν ῥηθήσεται Ιακωβ καὶ τῷ Ισραὴλ,
τί ἐπιτελέσει δὲ θεός.
²⁴ἰδοὺ λαὸς ὡς σκύμνος ἀναστήσεται
καὶ ὡς λέων γαυριωθήσεται·
οὐ κοιμηθήσεται, ἔως φάγῃ θήραν,
καὶ αἷμα τραυματιῶν πίεται.
²⁵καὶ εἴπεν Βαλακ πρὸς Βαλαὰμ Οὕτε κατάραις καταράσῃ μοι αὐτὸν οὔτε εὐλογῶν μὴ εὐλογήσῃς
αὐτόν. ²⁶καὶ ἀποκριθεὶς Βαλαὰμ εἴπεν τῷ Βαλακ Οὐκ ἐλάλησά σοι λέγων Τὸ δῆμα, δὲ ἐὰν λαλήσῃ δὲ
θεός, τοῦτο ποιήσω;
²⁷Καὶ εἴπεν Βαλακ πρὸς Βαλαὰμ Δεῦρο παραλάβω σε εἰς τόπον ἄλλον, εἰ ἀρέσει τῷ θεῷ καὶ
κατάρασάι μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν. ²⁸καὶ παρέλαβεν Βαλακ τὸν Βαλαὰμ ἐπὶ κορυφὴν τοῦ Φογωρ τὸ
παρατεῖνον εἰς τὴν ἔρημον. ²⁹καὶ εἴπεν Βαλαὰμ πρὸς Βαλακ Οίκοδόμησόν μοι ὅδε ἐπτὰ βωμοὺς καὶ
ἔτοίμασόν μοι ὅδε ἐπτὰ μόσχους καὶ ἐπτὰ κριούς. ³⁰καὶ ἐποίησεν Βαλακ καθάπερ εἴπεν αὐτῷ
Βαλαὰμ, καὶ ἀνήνεγκεν μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.
24 ¹καὶ ἴδων Βαλαὰμ ὅτι καλόν ἐστιν ἔναντι κυρίου εὐλογεῖν τὸν Ισραὴλ, οὐκ ἐπορεύθη κατὰ τὸ
εἰωθός εἰς συνάντησιν τοῖς οἰωνοῖς καὶ ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον. ²καὶ ἐξάρας
Βαλαὰμ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ καθορᾷ τὸν Ισραὴλ ἐστρατοπεδευκότα κατὰ φυλάς. καὶ ἐγένετο
πνεῦμα θεοῦ ἐν αὐτῷ, ³καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἴπεν
Φησὶν Βαλαὰμ υἱὸς Βεωρ,
Φησὶν δὲ ἄνθρωπος δὲ ἀληθινῶς ὁρῶν,
⁴Φησὶν ἀκούων λόγια θεοῦ,

δστις ὅρασιν θεοῦ εἶδεν
ἐν ὑπνῷ, ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ
⁵Ως καλοί σου οἱ οἴκοι, Ιακωβ,
αἱ σκηναὶ σου, Ισραὴλ.
⁶ώσει νάπαι σκιάζουσαι
καὶ ὥσει παράδεισοι ἐπὶ ποταμῶν
καὶ ὥσει σκηναὶ, ἃς ἔπηξεν κύριος,
ώσει κέδροι παρ' ὕδατα.
⁷ἔξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ
καὶ κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν,
καὶ ὑψωθήσεται ἡ Γωγ βασιλεία αὐτοῦ,
καὶ αὐξηθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ.
⁸θεὸς ὁδήγησεν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου,
ώς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ.
ἔδεται ἐθνη ἐχθρῶν αὐτοῦ
καὶ τὰ πάχη αὐτῶν ἐκμυελιεῖ
καὶ ταῖς βολίσιν αὐτοῦ κατατοξεύσει ἐχθρόν.
⁹κατακλιθεὶς ἀνεπαύσατο ὡς λέων καὶ ὡς σκύμνος·
τίς ἀναστήσει αὐτόν;
οἱ εὐλογοῦντές σε εὐλόγηνται,
καὶ οἱ καταρώμενοί σε κεκατήρανται.

¹⁰καὶ ἐθυμώθη Βαλακ ἐπὶ Βαλααμ καὶ συνεκρότησεν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Βαλακ πρὸς Βαλααμ Καταρᾶσθαι τὸν ἐχθρόν μου κέκληκά σε, καὶ ἴδοὺ εὐλογῶν εὐλόγησας τρίτον τοῦτο. ^{¹¹}νῦν οὖν φεῦγε εἰς τὸν τόπον σου· εἶπα Τιμήσω σε, καὶ νῦν ἐστέρησέν σε κύριος τῆς δόξης. ^{¹²}καὶ εἶπεν Βαλααμ πρὸς Βαλακ Οὐχὶ καὶ τοῖς ἀγγέλοις σου, οὓς ἀπέστειλας πρός με, ἐλάλησα λέγων ^{¹³}Εάν μοι δῷ Βαλακ πλήρη τὸν οἴκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ρῆμα κυρίου ποιῆσαι αὐτὸ πονηρὸν ἢ καλὸν παρ' ἐμαυτοῦ· ὅσα ἐὰν εἴπῃ ὁ Θεός, ταῦτα ἔρω; ^{¹⁴}καὶ νῦν ἴδοὺ ἀποτρέχω εἰς τὸν τόπον μου· δεῦρο συμβουλεύσω σοι, τί ποιήσει ὁ λαὸς οὗτος τὸν λαόν σου ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν.

¹⁵Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν
Φησὶν Βαλααμ υἱὸς Βεωρ,
Φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς ὄρων,
¹⁶ἀκούων λόγια θεοῦ,
ἐπιστάμενος ἐπιστήμην παρὰ ὑψίστου

καὶ ὅρασιν θεοῦ ἴδων

ἐν ὑπνῳ, ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ

¹⁷Δείξω αὐτῷ, καὶ οὐχὶ νῦν·

μακαρίζω, καὶ οὐκ ἐγγίζει·

ἀνατελεῖ ἀστρον ἐξ Ιακωβ,

καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ισραὴλ

καὶ θραύσει τοὺς ἀρχηγοὺς Μωαβ

καὶ προνομεύσει πάντας υἱὸν Σηθ.

¹⁸καὶ ἔσται Εδωμ κληρονομία,

καὶ ἔσται κληρονομία Ησαΐ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ·

καὶ Ισραὴλ ἐποίησεν ἐν ἴσχυι.

¹⁹καὶ ἐξεγερθήσεται ἐξ Ιακωβ

καὶ ἀπολεῖ σφόδραν ἐκ πόλεως.

²⁰καὶ ἴδων τὸν Αμαληκ καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν

Ἄρχὴ ἐθνῶν Αμαληκ,

καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολεῖται.

²¹καὶ ἴδων τὸν Καιναῖον καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν

Ίσχυρὰ ἡ κατοικία σου·

καὶ ἐὰν θῆσις ἐν πέτρᾳ τὴν νοσσιάν σου,

²²καὶ ἐὰν γένηται τῷ Βεωρ νεοσσιὰ πανουργίας,

Ἄσσυριοί σε αἰχμαλωτεύσουσιν.

²³καὶ ἴδων τὸν Ωγ καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν

὾Ω ὦ, τίς ζήσεται, ὅταν θῆται ταῦτα ὁ θεός;

²⁴καὶ ἐξελεύσεται ἐκ χειρὸς Κιτιαίων

καὶ κακώσουσιν Ασσουρ καὶ κακώσουσιν Εβραίους,

καὶ αὐτοὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπολοῦνται.

²⁵καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ ἀπῆλθεν ἀποστραφεὶς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ Βαλακ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτόν.

25 ¹Καὶ κατέλυσεν Ισραὴλ ἐν Σαττιν· καὶ ἐβεβήλωθη ὁ λαὸς ἐκπορνεῦσαι εἰς τὰς θυγατέρας Μωαβ. ²καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς ἐπὶ ταῖς θυσίαις τῶν εἰδώλων αὐτῶν, καὶ ἔφαγεν ὁ λαὸς τῶν θυσιῶν αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. ³καὶ ἐτελέσθη Ισραὴλ τῷ Βεελφεγωρ· καὶ ὥργίσθη θυμῷ κύριος τῷ Ισραὴλ. ⁴καὶ εἶπεν κύριος τῷ Μωυσῇ Λαβὲ πάντας τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ λαοῦ καὶ παραδειγμάτισον αὐτοὺς κυρίῳ ἀπέναντι τοῦ ἥλιου, καὶ ἀποστραφήσεται ὁργὴ θυμοῦ κυρίου ἀπὸ Ισραὴλ. ⁵καὶ εἶπεν Μωυσῆς ταῖς φυλαῖς Ισραὴλ Ἀποκτείνατε ἔκαστος τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ τὸν τετελεσμένον τῷ Βεελφεγωρ.

⁶Καὶ ἴδοὺ ἀνθρωπος τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐλθὼν προσήγαγεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πρὸς τὴν Μαδιανῖτιν ἐναντίον Μωυσῆ καὶ ἔναντι πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ισραὴλ, αὐτοὶ δὲ ἔκλαιον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁷καὶ ἴδων Φινεες υἱὸς Ελεαζαρ υἱοῦ Ααρων τοῦ ἱερέως ἐξανέστη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς καὶ λαβὼν σειρομάστην ἐν τῇ χειρὶ ⁸εἰσῆλθεν ὅπίσω τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ισραηλίτου εἰς τὴν κάμινον καὶ ἀπεκέντησεν ἀμφοτέρους, τόν τε ἀνθρωπὸν τὸν Ισραηλίτην καὶ τὴν γυναικα διὰ τῆς μήτρας αὐτῆς· καὶ ἐπαύσατο ἡ πληγὴ ἀπὸ υἱῶν Ισραὴλ. ⁹καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ πληγῇ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες.

¹⁰Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹¹Φινεες υἱὸς Ελεαζαρ υἱοῦ Ααρων τοῦ ἱερέως κατέπαυσεν τὸν θυμόν μου ἀπὸ υἱῶν Ισραὴλ ἐν τῷ ζηλῶσαι μου τὸν ζῆλον ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐξανήλωσα τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐν τῷ ζήλῳ μου. ¹²Οὕτως εἰπόν· Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτῷ διαθήκην εἰρήνης, ¹³καὶ ἔσται αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτὸν διαθήκη ἱερατείας αἰωνία, ἀνθ' ὧν ἐξήλωσεν τῷ θεῷ αὐτοῦ καὶ ἐξιλάσατο περὶ τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ¹⁴Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ισραηλίτου τοῦ πεπληγότος, ὃς ἐπλήγη μετὰ τῆς Μαδιανίτιδος, Ζαμβρι υἱὸς Σαλω ἄρχων οἵκου πατριᾶς τῶν Συμεων. ¹⁵καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ τῇ Μαδιανίτιδι τῇ πεπληγυίᾳ Χασβι θυγάτηρ Σουρ ἄρχοντος ἔθνους Ομμωθ, οἵκου πατριᾶς ἐστιν τῶν Μαδιαν.

¹⁶Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λέγων ¹⁷Ἐχθραίνετε τοῖς Μαδιηναίοις καὶ πατάξατε αὐτούς, ¹⁸ὅτι ἐχθραίνουσιν αὐτοὶ ὑμῖν ἐν δολιότητι, ὃσα δολιοῦσιν ὑμᾶς διὰ Φογωρ καὶ διὰ Χασβι θυγατέρα ἄρχοντος Μαδιαν ἀδελφὴν αὐτῶν τὴν πεπληγυῖαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πληγῆς διὰ Φογωρ.

26 ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν πληγὴν καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ πρὸς Ελεαζαρ τὸν ἰερέα λέγων ²Λαβὲ τὴν ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ισραὴλ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατάξασθαι ἐν Ισραὴλ. ³καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς καὶ Ελεαζαρ ὁ ἰερεὺς ἐν Αραβωθ Μωαβ ἐπὶ τοῦ Ιορδάνου κατὰ Ιεριχω λέγων ⁴Απὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὃν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

Καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου· ⁵Ρουβην πρωτότοκος Ισραὴλ. υἱοὶ δὲ Ρουβην· Ενωχ καὶ δῆμος τοῦ Ενωχ· τῷ Φαλλου δῆμος τοῦ Φαλλου· ⁶τῷ Ασρων δῆμος τοῦ Ασρων· τῷ Χαρμι δῆμος τοῦ Χαρμι. ⁷οὗτοι δῆμοι Ρουβην· καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἐπτακόσιοι καὶ τριάκοντα. — ⁸καὶ υἱοὶ Φαλλου· Ελιαβ. ⁹καὶ υἱοὶ Ελιαβ· Ναμουηλ καὶ Δαθαν καὶ Αβιρων· οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς, οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπισυστάντες ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ααρων ἐν τῇ συναγωγῇ Κορε ἐν τῇ ἐπισυστάσει κυρίου, ¹⁰καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτοὺς καὶ Κορε ἐν τῷ θανάτῳ τῆς συναγωγῆς αὐτοῦ, ὅτε κατέφαγεν τὸ πῦρ τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους, καὶ ἐγενήθησαν ἐν σημείῳ, ¹¹οἱ δὲ υἱοὶ Κορε οὐκ ἀπέθανον.

¹²Καὶ οἱ υἱοὶ Συμεων· ὁ δῆμος τῶν υἱῶν Συμεων· τῷ Ναμουηλ δῆμος ὁ Ναμουηλι· τῷ Ιαμιν δῆμος ὁ Ιαμινι· τῷ Ιαχιν δῆμος ὁ Ιαχινι. ¹³τῷ Ζαρα δῆμος ὁ Ζαραϊ· τῷ Σαουλ δῆμος ὁ Σαουλι.
¹⁴οὗτοι δῆμοι Συμεων ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι.

¹⁵Γίοι δὲ Ιουδα· Ήρ καὶ Αυναν· καὶ ἀπέθανεν Ήρ καὶ Αυναν ἐν γῇ Χανααν. ¹⁶ἐγένοντο δὲ οἱ υἱοὶ Ιουδα κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σηλων δῆμος ὁ Σηλωνι· τῷ Φαρες δῆμος ὁ Φαρες· τῷ Ζαρα δῆμος ὁ Ζαραϊ. ¹⁷καὶ ἐγένοντο υἱοὶ Φαρες· τῷ Ασρων δῆμος ὁ Ασρωνι· τῷ Ιαμουν δῆμος ὁ Ιαμουνι. ¹⁸οὗτοι δῆμοι τῷ Ιουδα κατὰ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτῶν, ἔξι καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

¹⁹Καὶ υἱοὶ Ισσαχαρ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Θωλα δῆμος ὁ Θωλαι· τῷ Φουα δῆμος ὁ Φουαι· ²⁰τῷ Ιασουβ δῆμος ὁ Ιασουβι· τῷ Σαμαραν δῆμος ὁ Σαμαρανι. ²¹οὗτοι δῆμοι Ισσαχαρ ἔξι ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι.

²²Γίοι Ζαβουλων κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σαρεδ δῆμος ὁ Σαρεδι· τῷ Αλλων δῆμος ὁ Αλλωνι· τῷ Αλληλ δῆμος ὁ Αλληλι. ²³οὗτοι δῆμοι Ζαβουλων ἔξι ἐπισκέψεως αὐτῶν, ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

²⁴Γίοι Γαδ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σαφων δῆμος ὁ Σαφωνι· τῷ Αγγι δῆμος ὁ Αγγι· τῷ Σουνι δῆμος ὁ Σουνι. ²⁵τῷ Αζενι δῆμος ὁ Αζενι· τῷ Αδδι δῆμος ὁ Αδδι· ²⁶τῷ Αροαδι δῆμος ὁ Αροαδι· τῷ Αριηλ δῆμος ὁ Αριηλι. ²⁷οὗτοι δῆμοι υἱῶν Γαδ ἔξι ἐπισκέψεως αὐτῶν, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

²⁸Γίοι Ασηρ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Ιαμιν δῆμος ὁ Ιαμινι· τῷ Ιεσουν δῆμος ὁ Ιεσουνι· τῷ Βαρια δῆμος ὁ Βαριαι· ²⁹τῷ Χοβερ δῆμος ὁ Χοβερι· τῷ Μελχιηλ δῆμος ὁ Μελχιηλι. ³⁰καὶ τὸ ὄνομα θυγατρὸς Ασηρ Σαρα. ³¹οὗτοι δῆμοι Ασηρ ἔξι ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

³²Γίοι Ιωσηφ κατὰ δήμους αὐτῶν· Μανασση καὶ Εφραιμ. — ³³υἱοὶ Μανασση· τῷ Μαχιρ δῆμος ὁ Μαχιρι· καὶ Μαχιρ ἐγέννησεν τὸν Γαλααδ· τῷ Γαλααδ δῆμος ὁ Γαλααδι. ³⁴καὶ οὗτοι υἱοὶ Γαλααδ· τῷ Αχιεζερ δῆμος ὁ Αχιεζερι· τῷ Χελεγ δῆμος ὁ Χελεγι· ³⁵τῷ Εσριηλ δῆμος ὁ Εσριηλι· τῷ Συχεμ δῆμος ὁ Συχεμι· ³⁶τῷ Συμαερ δῆμος ὁ Συμαερι· καὶ τῷ Οφερ δῆμος ὁ Οφερι. ³⁷καὶ τῷ Σαλπααδ υἱῷ Οφερ οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ υἱοί, ἀλλ' ἡ θυγατέρες, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων Σαλπααδ· Μαλα καὶ Νουα καὶ Εγλα καὶ Μελχα καὶ Θερσα. ³⁸οὗτοι δῆμοι Μανασση ἔξι ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι.

³⁹Καὶ οὗτοι υἱοὶ Εφραιμ· τῷ Σουταλα δῆμος ὁ Σουταλαι· τῷ Ταναχ δῆμος ὁ Ταναχι. ⁴⁰οὗτοι υἱοὶ Σουταλα· τῷ Εδεν δῆμος ὁ Εδενι. ⁴¹οὗτοι δῆμοι Εφραιμ ἔξι ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. — οὗτοι δῆμοι υἱῶν Ιωσηφ κατὰ δήμους αὐτῶν.

⁴²Γίοι Βενιαμιν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Βαλε δῆμος ὁ Βαλεϊ· τῷ Ασυβηρ δῆμος ὁ Ασυβηρι· τῷ Ιαχιραν δῆμος ὁ Ιαχιρανι. ⁴³τῷ Σωφαν δῆμος ὁ Σωφανι. ⁴⁴καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Βαλε Αδαρ. καὶ

Νοεμαν· τῷ Αδαρ δῆμος ὁ Αδαρι· τῷ Νοεμαν δῆμος ὁ Νοεμανι. ⁴⁵οὗτοι υἱοὶ Βενιαμιν κατὰ δῆμους αὐτῶν ἔξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἔξακόσιοι.

⁴⁶Καὶ υἱοὶ Δαν κατὰ δῆμους αὐτῶν· τῷ Σαμι δῆμος ὁ Σαμι· οὗτοι δῆμοι Δαν κατὰ δῆμους αὐτῶν.

⁴⁷πάντες οἱ δῆμοι Σαμι κατ' ἐπισκοπὴν αὐτῶν τέσσαρες καὶ ἔξήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

⁴⁸Γιοὶ Νεφθαλί κατὰ δῆμους αὐτῶν· τῷ Ασιηλ δῆμος ὁ Ασιηλι· τῷ Γαυνι δῆμος ὁ Γαυνι. ⁴⁹τῷ Ιεσερ δῆμος ὁ Ιεσερι· τῷ Σελλημ δῆμος ὁ Σελλημι. ⁵⁰οὗτοι δῆμοι Νεφθαλί ἔξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.

⁵¹Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν Ισραηλ, ἔξακόσιαι χιλιάδες καὶ χίλιοι καὶ ἐπτακόσιοι καὶ τριάκοντα.

⁵²Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ⁵³Τούτοις μερισθήσεται ἡ γῆ κληρονομεῖν ἔξ ἀριθμοῦ ὄνομάτων. ⁵⁴τοῖς πλειόσιν πλεονάσεις τὴν κληρονομίαν καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσεις τὴν κληρονομίαν αὐτῶν· ἐκάστῳ καθὼς ἐπεσκέπησαν δοθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν. ⁵⁵διὰ κλήρων μερισθήσεται ἡ γῆ· τοῖς ὄνόμασιν κατὰ φυλὰς πατριῶν αὐτῶν κληρονομήσουσιν. ⁵⁶ἐκ τοῦ κλήρου μεριεῖς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν ἀνὰ μέσον πολλῶν καὶ ὀλίγων.

⁵⁷Καὶ υἱοὶ Λευι κατὰ δῆμους αὐτῶν· τῷ Γεδσων δῆμος ὁ Γεδσωνι· τῷ Κααθ δῆμος ὁ Κααθι· τῷ Μεραρι δῆμος ὁ Μεραρι. ⁵⁸οὗτοι δῆμοι υἱῶν Λευι· δῆμος ὁ Λοβενι, δῆμος ὁ Χεβρωνι, δῆμος ὁ Κορε καὶ δῆμος ὁ Μουσι. καὶ Κααθ ἐγέννησεν τὸν Αμραμ. ⁵⁹καὶ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ιωχαβεδ θυγάτηρ Λευι, ἡ ἔτεκεν τούτους τῷ Λευι ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ ἔτεκεν τῷ Αμραμ τὸν Ααρων καὶ Μωυσῆν καὶ Μαριαμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. ⁶⁰καὶ ἐγεννήθησαν τῷ Ααρων ὁ τε Ναδαβ καὶ Αβιουδ καὶ Ελεαζαρ καὶ Ιθαμαρ. ⁶¹καὶ ἀπέθανεν Ναδαβ καὶ Αβιουδ ἐν τῷ προσφέρειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινα. ⁶²καὶ ἐγενήθησαν ἔξ ἐπισκέψεως αὐτῶν τρεῖς καὶ εἴκοσι χιλιάδες, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω· οὐ γὰρ συνεπεσκέπησαν ἐν μέσῳ υἱῶν Ισραηλ, ὅτι οὐ δίδοται αὐτοῖς κλῆρος ἐν μέσῳ υἱῶν Ισραηλ.

⁶³Καὶ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις Μωυσῆ καὶ Ελεαζαρ τοῦ ιερέως, οἱ ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱὸντος Ισραηλ ἐν Αραβωθ Μωαβ ἐπὶ τοῦ Ιορδάνου κατὰ Ιεριχω. ⁶⁴καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἦν ἄνθρωπος τῶν ἐπεσκεμένων ὑπὸ Μωυσῆ καὶ Ααρων, οὓς ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱὸντος Ισραηλ ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινα. ⁶⁵ὅτι εἶπεν κύριος αὐτοῖς Θανάτῳ ἀποθανοῦνται ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ οὐ κατελείφθη ἔξ αὐτῶν οὐδὲ εἰς πλὴν Χαλεβ υἱὸς Ιεφονη καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυη.

²⁷ ¹Καὶ προσελθοῦσαι αἱ θυγατέρες Σαλπααδ υἱοῦ Οφερ υἱοῦ Γαλααδ υἱοῦ Μαχιρ τοῦ δῆμου Μανασση τῶν υἱῶν Ιωσηφ (καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα αὐτῶν· Μαλα καὶ Νουα καὶ Εγλα καὶ Μελχα καὶ Θερσα) ²καὶ στᾶσαι ἔναντι Μωυσῆ καὶ ἔναντι Ελεαζαρ τοῦ ιερέως καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων καὶ ἔναντι πάσης συναγωγῆς ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου λέγουσιν ³Ο πατὴρ ἡμῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἦν ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς τῆς ἐπισυστάσης ἔναντι κυρίου ἐν τῇ συναγωγῇ Κορε, ὅτι διὰ ἀμαρτίαν αὐτοῦ ἀπέθανεν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ· ⁴μὴ ἔξαλειφθήτω τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἐκ μέσου τοῦ δῆμου αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱός. δότε ἡμῖν

κατάσχεσιν ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς ἡμῶν. 5καὶ προσήγαγεν Μωυσῆς τὴν κρίσιν αὐτῶν ἔναντι κυρίου. 6καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Ὁρθῶς θυγατέρες Σαλπααδ λελαλήκασιν· δόμα δώσεις αὐταῖς κατάσχεσιν κληρονομίας ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς αὐτῶν καὶ περιθήσεις τὸν κλῆρον τοῦ πατρὸς αὐτῶν αὐταῖς. 8καὶ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λαλήσεις λέγων Ἀνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ καὶ υἱὸς μὴ ἦ αὐτῷ, περιθήσετε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ. 9Ἐὰν δὲ μὴ ἦ θυγάτηρ αὐτῷ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 10Ἐὰν δὲ μὴ ὁσιν ἀδελφοί τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 11Ἐὰν δὲ μὴ ὁσιν ἀδελφοί τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγιστα αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ, κληρονομήσει τὰ αὐτοῦ. καὶ ἔσται τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ δικαίωμα κρίσεως, καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῆ.

12Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἄναβηθι εἰς τὸ ὅρος τὸ ἐν τῷ πέραν (τοῦτο ὅρος Ναβαυ) καὶ ἵδε τὴν γῆν Χανααν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ἐν κατασχέσει. 13καὶ ὅψει αὐτὴν καὶ προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου καὶ σύ, καθὰ προσετέθη Ααρων ὁ ἀδελφός σου ἐν Ωρ τῷ ὅρει, 14διότι παρέβητε τὸ ρῆμά μου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σιν ἐν τῷ ἀντιπίπτειν τὴν συναγωγὴν ἀγιάσαι με· οὐχ ἡγιάσατέ με ἐπὶ τῷ ὕδατι ἔναντι αὐτῶν (τοῦτό ἐστιν ὕδωρ ἀντιλογίας Καδῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ Σιν). 15καὶ εἶπεν Μωυσῆς πρὸς κύριον 16Ἐπισκεψάσθω κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς ἀνθρωπον ἐπὶ τῆς συναγωγῆς ταύτης, 17ὅστις ἔξελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν καὶ ὅστις εἰσάξει αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσται ἡ συναγωγὴ κυρίου ὥσει πρόβατα, οἵς οὐκ ἔστιν ποιμῆν. 18καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Λαβὲ πρὸς σεαυτὸν τὸν Ἰησοῦν υἱὸν Ναυη, ἀνθρωπον, ὃς ἔχει πνεῦμα ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐπιθήσεις τὰς χεῖράς σου ἐπ' αὐτὸν 19καὶ στήσεις αὐτὸν ἔναντι Ελεαζαρ τοῦ ἱερέως καὶ ἐντελῆ αὐτῷ ἔναντι πάσης συναγωγῆς καὶ ἐντελῆ περὶ αὐτοῦ ἔναντίον αὐτῶν 20καὶ δώσεις τῆς δόξης σου ἐπ' αὐτόν, ὅπως ἀν εἰσακούσωσιν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ. 21καὶ ἔναντι Ελεαζαρ τοῦ ἱερέως στήσεται, καὶ ἐπερωτήσουσιν αὐτὸν τὴν κρίσιν τῶν δήλων ἔναντι κυρίου· ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ ἔξελεύσονται καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ εἰσελεύσονται αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ὁμοθυμαδὸν καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ. 22καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, καὶ λαβὼν τὸν Ἰησοῦν ἔστησεν αὐτὸν ἔναντίον Ελεαζαρ τοῦ ἱερέως καὶ ἔναντι πάσης συναγωγῆς 23καὶ ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν καὶ συνέστησεν αὐτόν, καθάπερ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.

28 1Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 2Ἐντειλαι τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς λέγων Τὰ δῶρά μου δόματά μου καρπώματά μου εἰς ὄσμὴν εὐωδίας διατηρήσετε προσφέρειν ἐμοὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς μου. 3καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ταῦτα τὰ καρπώματα, ὅσα προσάξετε κυρίῳ· ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν εἰς δλοκαύτωσιν ἐνδελεχῶς, 4τὸν ἀμνὸν τὸν ἔνα ποιήσεις τὸ πρωὶ καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἐσπέραν. 5καὶ ποιήσεις τὸ δέκατον τοῦ οιφι σεμιδαλιν εἰς θυσίαν ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ιν. 6δλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ, ἡ γενομένη ἐν τῷ ὅρει Σινα εἰς ὄσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. 7καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ ιν τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνί, ἐν τῷ

ἀγίῳ σπείσεις σπονδὴν σικερα κυρίῳ. ⁸καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἐσπέραν· κατὰ τὴν θυσίαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ ποιήσετε εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

⁹Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων προσάξετε δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν καὶ σπονδὴν ¹⁰όλοκαύτωμα σαββάτων ἐν τοῖς σαββάτοις ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντὸς καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ.

¹¹Καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις προσάξετε ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ μόσχους ἐκ βοῶν δύο καὶ κριὸν ἔνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους, ¹²τρία δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ, ¹³δέκατον σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνὶ, θυσίαν ὁσμὴν εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ. ¹⁴ἡ σπονδὴ αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ ιν ἔσται τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ, καὶ τὸ τρίτον τοῦ ιν ἔσται τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ, καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ιν ἔσται τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνὶ οἶνου. τοῦτο ὁλοκαύτωμα μῆνα ἐκ μηνὸς εἰς τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ. ¹⁵καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας κυρίῳ. ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντὸς ποιηθήσεται καὶ ἡ σπονδὴ αὐτοῦ.

¹⁶Καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς πασχα κυρίῳ. ¹⁷καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑօρτῃ· ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. ¹⁸καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη ἐπίκλητος ἀγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ¹⁹καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα καρπώματα κυρίῳ μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἔνα, ἑπτὰ ἀμνοὺς ἐνιαυσίους, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν. ²⁰καὶ ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ, ²¹δέκατον δέκατον ποιήσεις τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνὶ τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. ²²καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας ἔξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. ²³πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντὸς τῆς πρωινῆς, ὅ ἔστιν ὁλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ. ²⁴ταῦτα κατὰ ταῦτα ποιήσετε τὴν ἡμέραν εἰς τὰς ἑπτὰ ἡμέρας δῶρον κάρπωμα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ἐπὶ τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ διὰ παντὸς ποιήσεις τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. ²⁵καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἐβδόμη κλητὴ ἀγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ.

²⁶Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν νέων, ὅταν προσφέρητε θυσίαν νέαν κυρίῳ τῶν ἐβδομάδων, ἐπίκλητος ἀγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ²⁷καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἔνα, ἑπτὰ ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους. ²⁸ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ, ²⁹δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνὶ τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. ³⁰καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας ἔξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. ³¹πλὴν τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ διὰ παντὸς· καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν ποιήσετέ μοι — ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν — καὶ τὰς σπονδὰς αὐτῶν.

29 ¹Καὶ τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ μιᾷ τοῦ μηνὸς ἐπίκλητος ἀγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· ἡμέρα σημασίας ἔσται ὑμῖν. ²καὶ ποιήσετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. ³ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη

ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ, ⁴δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνὶ τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. ⁵καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. ⁶πλὴν τῶν ὀλοκαυτωμάτων τῆς νουμηνίας, καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα τὸ διὰ παντός καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίω.

⁷Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου ἐπίκλητος ἄγια ἔσται ὑμῖν, καὶ κακώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε. ⁸καὶ προσοίσετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας καρπώματα κυρίῳ μόσχον ἔνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἔνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτά, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν. ⁹ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ, ¹⁰δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνὶ εἰς τοὺς ἑπτὰ ἀμνούς. ¹¹καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. πλὴν τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας τῆς ἐξιλάσεως καὶ ἡ ὀλοκαύτωσις ἡ διὰ παντός, ἡ θυσία αὐτῆς καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῆς κατὰ τὴν σύγκρισιν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ.

¹²Καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου ἐπίκλητος ἄγια ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. ¹³καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα καρπώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ μόσχους ἐκ βοῶν τρεῖς καὶ δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δέκα τέσσαρας, ἄμωμοι ἔσονται. ¹⁴αἱ θυσίαι αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ τοῖς τρισκαίδεκα μόσχοις καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ ἐπὶ τοὺς δύο κριούς, ¹⁵δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνὶ ἐπὶ τοὺς τέσσαρας καὶ δέκα ἀμνούς. ¹⁶καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. — ¹⁷καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ μόσχους δώδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους. ¹⁸ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. — ¹⁹καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. — ²⁰τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ μόσχους ἔνδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους. ²¹ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. ²²καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. — ²³τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ μόσχους δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους. ²⁴αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. ²⁵καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. — ²⁶τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ μόσχους ἐννέα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους. ²⁷αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. ²⁸καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. — ²⁹τῇ ἡμέρᾳ τῇ

έκτη μόσχους δόκτω, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δέκα τέσσαρας ἀμώμους.³⁰αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.³¹καὶ χίμαρον ἔξι αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. — ³²τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ μόσχους ἐπτά, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους.³³αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.³⁴καὶ χίμαρον ἔξι αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. — ³⁵καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὁγδόῃ ἔξιδιον ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ.³⁶καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὅσμὴν εὐωδίας καρπώματα κυρίῳ μόσχον ἔνα, κριὸν ἔνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἐπτὰ ἀμώμους.³⁷αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τῷ μόσχῳ καὶ τῷ κριῷ καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.³⁸καὶ χίμαρον ἔξι αἰγῶν ἔνα περὶ ἀμαρτίας πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

³⁹Ταῦτα ποιήσετε κυρίῳ ἐν ταῖς ἕορταῖς ὑμῶν πλὴν τῶν εὐχῶν ὑμῶν καὶ τὰ ἔκούσια ὑμῶν καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν καὶ τὰς θυσίας ὑμῶν καὶ τὰς σπονδὰς ὑμῶν καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν.

30 ¹Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετέλατο κύριος τῷ Μωυσῇ.

²Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν Ισραὴλ λέγων Τοῦτο τὸ ρῆμα, ὃ συνέταξεν κύριος. ³ἄνθρωπος ἄνθρωπος, ὃς ἂν εὔξηται εὐχὴν κυρίῳ ἢ ὁμόσῃ ὅρκον ἢ ὄρισηται ὄρισμῷ περὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, οὐ βεβηλώσει τὸ ρῆμα αὐτοῦ· πάντα, ὅσα ἐὰν ἔξελθῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ποιήσει. ⁴ἐὰν δὲ γυνὴ εὔξηται εὐχὴν κυρίῳ ἢ ὄρισηται ὄρισμὸν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς ⁵καὶ ἀκούσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ τοὺς ὄρισμοὺς αὐτῆς, οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῆς ὁ πατὴρ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ὄρισμοί, οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, μενοῦσιν αὐτῇ. ⁶ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς, ἢ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ πάσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ τοὺς ὄρισμούς, οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ στήσονται· καὶ κύριος καθαριεῖ αὐτήν, ὅτι ἀνένευσεν ὁ πατὴρ αὐτῆς. — ⁷ἐὰν δὲ γενομένη γένηται ἀνδρὶ καὶ αἱ εὐχαὶ αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ κατὰ τὴν διαστολὴν τῶν χειλέων αὐτῆς, οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, ⁸καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ, ἢ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, καὶ οὕτως στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ ὄρισμοὶ αὐτῆς, οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, στήσονται. ⁹ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἢ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς καὶ οἱ ὄρισμοὶ αὐτῆς, οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ μενοῦσιν, ὅτι ὁ ἀνὴρ ἀνένευσεν ἀπ' αὐτῆς, καὶ κύριος καθαριεῖ αὐτήν. ¹⁰καὶ εὐχὴ χήρας καὶ ἐκβεβλημένης, ὅσα ἀν εὔξηται κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, μενοῦσιν αὐτῇ. — ¹¹ἐὰν δὲ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἢ εὐχὴ αὐτῆς ἢ ὁ ὄρισμὸς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς μεθ' ὅρκου ¹²καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ καὶ μὴ ἀνανεύσῃ αὐτῇ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ὄρισμοὶ αὐτῆς, οὓς ὠρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, στήσονται κατ' αὐτῆς. ¹³ἐὰν δὲ περιελὼν περιέλη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἢ

ἀν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ πάντα, ὅσα ἐὰν ἔξελθῃ ἐκ τῶν χειλέων αὐτῆς κατὰ τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ κατὰ τοὺς ὄρισμοὺς τοὺς κατὰ τῆς Ψυχῆς αὐτῆς, οὐ μενεῖ αὐτῇ· ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιεῖλεν, καὶ κύριος καθαρίσει αὐτήν. ¹⁴πᾶσα εὐχὴ καὶ πᾶς ὄρκος δεσμοῦ κακῶσαι ψυχήν, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς στήσει αὐτῇ καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιειλεῖ. ¹⁵ἐὰν δὲ σιωπῶν παρασιωπήσῃ αὐτῇ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ στήσει αὐτῇ πάσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὄρισμοὺς τοὺς ἐπ’ αὐτῆς στήσει αὐτῇ, ὅτι ἐσιώπησεν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, ¹⁶ἔὰν δὲ περιελῶν περιέλῃ αὐτῆς μετὰ τὴν ἡμέραν, ἣν ἤκουσεν, καὶ λήμψεται τὴν ἀμαρτίαν αὐτοῦ. — ¹⁷ταῦτα τὰ δικαιώματα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ ἀνὰ μέσον ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς αὐτοῦ καὶ ἀνὰ μέσον πατρὸς καὶ θυγατρὸς ἐν νεότητι ἐν οἴκῳ πατρός.

31 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Ἐκδίκει τὴν ἐκδίκησιν υἱῶν Ισραὴλ ἐκ τῶν Μαδιανιτῶν, καὶ ἔσχατον προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου. ³καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς πρὸς τὸν λαὸν λέγων Ἐξοπλίσατε ἐξ ὑμῶν ἄνδρας παρατάξασθαι ἔναντι κυρίου ἐπὶ Μαδιαν ἀποδοῦναι ἐκδίκησιν παρὰ τοῦ κυρίου τῇ Μαδιαν. ⁴χιλίους ἐκ φυλῆς χιλίους ἐκ φυλῆς ἐκ πασῶν φυλῶν Ισραὴλ ἀποστείλατε παρατάξασθαι. ⁵καὶ ἐξηρίθμησαν ἐκ τῶν χιλιάδων Ισραὴλ χιλίους ἐκ φυλῆς, δώδεκα χιλιάδες, ἐνωπλισμένοι εἰς παράταξιν. ⁶καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς χιλίους ἐκ φυλῆς χιλίους ἐκ φυλῆς σὺν δυνάμει αὐτῶν καὶ Φινεες υἱὸν Ελεαζαρ υἱὸν Ααρων τοῦ ἱερέως, καὶ τὰ σκεύη τὰ ἄγια καὶ αἱ σάλπιγγες τῶν σημασιῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ⁷καὶ παρετάξαντο ἐπὶ Μαδιαν, καθὼς ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν. ⁸καὶ τοὺς βασιλεῖς Μαδιαν ἀπέκτειναν ἄμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν, καὶ τὸν Ευιν καὶ τὸν Σουρ καὶ τὸν Ροκομ καὶ τὸν Ουρ καὶ τὸν Ροβοχ, πέντε βασιλεῖς Μαδιαν· καὶ τὸν Βαλααμ υἱὸν Βεωρ ἀπέκτειναν ἐν ῥόμφαιά σὺν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν. ⁹καὶ ἐπρονόμευσαν τὰς γυναικὰς Μαδιαν καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ πάντα τὰ ἔγκτητα αὐτῶν καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐπρονόμευσαν. ¹⁰καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν τὰς ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν καὶ τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρί. ¹¹καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν προνομὴν καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως κτήνους ¹²καὶ ἥγαγον πρὸς Μωυσῆν καὶ πρὸς Ελεαζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ισραὴλ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῦλα καὶ τὴν προνομὴν εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Αραβωθ Μωαβ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ Ιορδάνου κατὰ Ιεριχω.

¹³Καὶ ἔξῆλθεν Μωυσῆς καὶ Ελεαζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ¹⁴καὶ ὠργίσθη Μωυσῆς ἐπὶ τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, χιλιάρχοις καὶ ἐκατοντάρχοις τοῖς ἐρχομένοις ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου, ¹⁵καὶ εἴπεν αὐτοῖς Μωυσῆς Ἰνα τί ἔζωγρήσατε πᾶν θῆλυ; ¹⁶αὕται γὰρ ἥσαν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ κατὰ τὸ ῥῆμα Βαλααμ τοῦ ἀποστῆσαι καὶ ὑπεριδεῖν τὸ ῥῆμα κυρίου ἐνεκεν Φογωρ, καὶ ἐγένετο ἡ πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου. ¹⁷καὶ νῦν ἀποκτείνατε πᾶν ἀρσενικόν ἐν πάσῃ τῇ ἀπαρτίᾳ, καὶ πᾶσαν γυναικα, ἥτις ἔγνωκεν κοίτην ἀρσενος, ἀποκτείνατε. ¹⁸πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῶν γυναικῶν, ἥτις οὐκ οἶδεν κοίτην ἀρσενος, ζωγρήσατε αὐτάς. ¹⁹καὶ ὑμεῖς παρεμβάλετε ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἐπτὰ ἡμέρας· πᾶς ὁ ἀνελῶν καὶ ὁ ἀπτόμενος τοῦ τετραμένου ἀγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἔβδομῃ, ὑμεῖς καὶ ἡ

αἰχμαλωσία ὑμῶν.²⁰καὶ πᾶν περίβλημα καὶ πᾶν σκεῦος δερμάτινον καὶ πᾶσαν ἐργασίαν ἐξ αἰγείας καὶ πᾶν σκεῦος ξύλινον ἀφαγνιεῖτε.²¹καὶ εἶπεν Ἐλεαζαρ ὁ ἵερεὺς πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοὺς ἐρχομένους ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου Τοῦτο τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου, ὃ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.²²πλὴν τοῦ χρυσίου καὶ τοῦ ἀργυρίου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μολίβου καὶ κασσιτέρου,²³πᾶν πρᾶγμα, ὃ διελεύσεται ἐν πυρί, καὶ καθαρισθήσεται, ἀλλ' ἡ τῷ ὕδατι τοῦ ἀγνισμοῦ ἀγνισθήσεται· καὶ πάντα, ὅσα ἔὰν μὴ διαπορεύηται διὰ πυρός, διελεύσεται δι’ ὕδατος.²⁴καὶ πλυνεῖσθε τὰ ἴματα τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ καὶ καθαρισθήσεσθε καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν παρεμβολήν.

²⁵Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων²⁶Λαβὲ τὸ κεφάλαιον τῶν σκύλων τῆς αἰχμαλωσίας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, σὺ καὶ Ἐλεαζαρ ὁ ἵερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῆς συναγωγῆς,²⁷καὶ διελεῖτε τὰ σκῦλα ἀνὰ μέσον τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπορευομένων εἰς τὴν παράταξιν καὶ ἀνὰ μέσον πάσης συναγωγῆς.²⁸καὶ ἀφελεῖτε τέλος κυρίω παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παράταξιν μίαν ψυχὴν ἀπὸ πεντακοσίων ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων καὶ ἀπὸ τῶν αἰγῶν.²⁹καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους αὐτῶν λήμψεσθε καὶ δώσεις Ἐλεαζαρ τῷ ἱερεῖ τὰς ἀπαρχὰς κυρίου.³⁰καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους τοῦ τῶν υἱῶν Ισραὴλ λήμψῃ ἔνα ἀπὸ τῶν πεντήκοντα ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσουσιν τὰς φυλακὰς ἐν τῇ σκηνῇ κυρίου.³¹καὶ ἐποίησεν Μωυσῆς καὶ Ἐλεαζαρ ὁ ἵερεὺς καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.³²καὶ ἐγενήθη τὸ πλεόνασμα τῆς προνομῆς, ὃ ἐπρονόμευσαν οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταί, ἀπὸ τῶν προβάτων ἔξακόσιαι χιλιάδες καὶ ἐβδομήκοντα καὶ πέντε χιλιάδες³³καὶ βόες δύο καὶ ἐβδομήκοντα χιλιάδες³⁴καὶ ὄνοι μία καὶ ἔξήκοντα χιλιάδες³⁵καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν γυναικῶν, αἱ οὐκ ἔγνωσαν κοίτην ἀνδρός, πᾶσαι ψυχαὶ δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες.³⁶καὶ ἐγενήθη τὸ ἡμίσευμα ἡ μερὶς τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὸν πόλεμον ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβάτων τριακόσιαι καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ ἐπτακισχίλια καὶ πεντακόσια,³⁷καὶ ἐγένετο τὸ τέλος κυρίω ἀπὸ τῶν προβάτων ἔξακόσια ἐβδομήκοντα πέντε.³⁸καὶ βόες ἐξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες, καὶ τὸ τέλος κυρίω δύο καὶ ἐβδομήκοντα.³⁹καὶ ὄνοι τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι, καὶ τὸ τέλος κυρίω εἴς καὶ ἔξήκοντα.⁴⁰καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων ἑκκαίδεκα χιλιάδες, καὶ τὸ τέλος αὐτῶν κυρίω δύο καὶ τριάκοντα ψυχαί.⁴¹καὶ ἔδωκεν Μωυσῆς τὸ τέλος κυρίω τὸ ἀφαίρεμα τοῦ θεοῦ Ἐλεαζαρ τῷ ἱερεῖ, καθὰ συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ.⁴²ἀπὸ τοῦ ἡμίσευματος τῶν υἱῶν Ισραὴλ, οὓς διεῖλεν Μωυσῆς ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν —⁴³καὶ ἐγένετο τὸ ἡμίσευμα τὸ τῆς συναγωγῆς ἀπὸ τῶν προβάτων τριακόσιαι χιλιάδες καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ ἐπτακισχίλια καὶ πεντακόσια⁴⁴καὶ βόες ἐξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες,⁴⁵ὄνοι τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι⁴⁶καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων ἐξ καὶ δέκα χιλιάδες —⁴⁷καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἡμίσευματος τῶν υἱῶν Ισραὴλ τὸ ἐν ἀπὸ τῶν πεντήκοντα

ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσουσιν τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς κυρίου, δν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῆ.

48Καὶ προσῆλθον πρὸς Μωυσῆν πάντες οἱ καθεσταμένοι εἰς τὰς χιλιαρχίας τῆς δυνάμεως, χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι, 49καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν Οἱ παῖδες σου εἰλήφασιν τὸ κεφάλαιον τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν παρ' ἡμῶν, καὶ οὐ διαπεφώνηκεν ἀπ' αὐτῶν οὐδὲ εἴς. 50καὶ προσενηγόχαμεν τὸ δῶρον κυρίω, ἀνὴρ δὲ εὔρεν σκεῦος χρυσοῦν, χλιδῶνα καὶ ψέλιον καὶ δακτύλιον καὶ περιδέξιον καὶ ἐμπλόκιον, ἔξιλάσασθαι περὶ ἡμῶν ἔναντι κυρίου. 51καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς καὶ Ελεαζάρ ὁ ἵερεὺς τὸ χρυσίον παρ' αὐτῶν, πᾶν σκεῦος εἰργασμένον. 52καὶ ἐγένετο πᾶν τὸ χρυσίον, τὸ ἀφαίρεμα, δὲ ἀφεῖλον κυρίω, ἔξι καὶ δέκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ πεντήκοντα σίκλοι παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων. 53καὶ οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἐπρονόμευσαν ἔκαστος ἔαυτῷ. 54καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς καὶ Ελεαζάρ ὁ ἵερεὺς τὸ χρυσίον παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων καὶ εἰσήγεκεν αὐτὰ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου μνημόσυνον τῶν υἱῶν Ισραηλ ἔναντι κυρίου.

32 ¹Καὶ κτήνη πλῆθος ἦν τοῖς υἱοῖς Ρουβῆν καὶ τοῖς υἱοῖς Γαδ, πλῆθος σφόδρα· καὶ εἶδον τὴν χώραν Ιαζηρ καὶ τὴν χώραν Γαλααδ, καὶ ἦν ὁ τόπος τόπος κτήνεσιν. ²καὶ προσελθόντες οἱ υἱοὶ Ρουβῆν καὶ οἱ υἱοὶ Γαδ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν καὶ πρὸς Ελεαζάρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς συναγωγῆς λέγοντες ³Ἄταρωθ καὶ Δαιβων καὶ Ιαζηρ καὶ Ναμβρα καὶ Εσεβων καὶ Ελεαλη καὶ Σεβαμα καὶ Ναβαυ καὶ Βαιαν, ⁴τὴν γῆν, ἥν παρέδωκεν κύριος ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ισραηλ, γῆ κτηνοτρόφος ἐστίν, καὶ τοῖς παισίν σου κτήνη ὑπάρχει. ⁵καὶ ἔλεγον Εἰ εὔρομεν χάριν ἐνώπιον σου, δοθήτω ἡ γῆ αὕτη τοῖς οἰκέταις σου ἐν κατασχέσει, καὶ μὴ διαβιβάσῃς ἡμᾶς τὸν Ιορδάνην. ⁶καὶ εἶπεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γαδ καὶ τοῖς υἱοῖς Ρουβῆν Οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν πορεύονται εἰς πόλεμον, καὶ ὑμεῖς καθήσεσθε αὐτοῦ; ⁷καὶ ἴνα τί διαστρέφετε τὰς διαινοίας τῶν υἱῶν Ισραηλ μὴ διαβῆναι εἰς τὴν γῆν, ἥν κύριος δίδωσιν αὐτοῖς; ⁸οὐχ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὅτε ἀπέστειλα αὐτοὺς ἐκ Καδης Βαρνη κατανοῆσαι τὴν γῆν; ⁹καὶ ἀνέβησαν Φάραγγα βότρυος καὶ κατενόησαν τὴν γῆν καὶ ἀπέστησαν τὴν καρδίαν τῶν υἱῶν Ισραηλ, ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν γῆν, ἥν ἔδωκεν κύριος αὐτοῖς. ¹⁰καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ ὥμοσεν λέγων ¹¹Εἰ ὄψονται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω οἱ ἐπιστάμενοι τὸ κακὸν καὶ τὸ ἀγαθὸν τὴν γῆν, ἥν ὥμοσα τῷ Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ, οὐ γὰρ συνεπηκολούθησαν ὅπίσω μου, ¹²πλὴν Χαλεβ υἱὸς Ιεφοννη ὁ διακεχωρισμένος καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυη, ὅτι συνεπηκολούθησεν ὅπίσω κυρίου. ¹³καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐπὶ τὸν Ισραηλ καὶ κατερρόμβευσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, ἔως ἐξανηλώθη πᾶσα ἡ γενεὰ οἱ ποιοῦντες τὰ πονηρὰ ἔναντι κυρίου. ¹⁴ἰδοὺ ἀνέστητε ἀντὶ τῶν πατέρων ὑμῶν σύστρεμμα ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν προσθεῖναι ἔτι ἐπὶ τὸν θυμὸν τῆς ὄργης κυρίου ἐπὶ Ισραηλ, ¹⁵ὅτι ἀποστραφήσεσθε ἀπ' αὐτοῦ προσθεῖναι ἔτι καταλιπεῖν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀνομήσετε εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν ταύτην. ¹⁶καὶ προσῆλθον αὐτῷ καὶ ἔλεγον Ἐπαύλεις προβάτων οἰκοδομήσωμεν ὅδε

τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν καὶ πόλεις ταῖς ἀποσκευαῖς ἡμῶν, ¹⁷καὶ ἡμεῖς ἐνοπλισάμενοι προφυλακὴ πρότεροι τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ἔως ἂν ἀγάγωμεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἑαυτῶν τόπον· καὶ κατοικήσει ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν ἐν πόλεσιν τετειχισμέναις διὰ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. ¹⁸Οὐ μὴ ἀποστραφῶμεν εἰς τὰς οἰκίας ἡμῶν, ἔως ἂν καταμερισθῶσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἔκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ¹⁹Καὶ οὐκέτι κληρονομήσωμεν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ιορδάνου καὶ ἐπέκεινα, ὅτι ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου ἐν ἀνατολαῖς. ²⁰Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς Ἐὰν ποιήσῃτε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἐὰν ἐξοπλίσησθε ἔναντι κυρίου εἰς πόλεμον ²¹καὶ παρελεύσεται ὑμῶν πᾶς ὁ πλίτης τὸν Ιορδάνην ἔναντι κυρίου, ἔως ἂν ἐκτριβῇ ὁ ἔχθρος αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ²²καὶ κατακυριευθῇ ἡ γῆ ἔναντι κυρίου, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστραφήσεσθε, καὶ ἔσεσθε ἀθῷοι ἔναντι κυρίου καὶ ἀπὸ Ισραὴλ, καὶ ἔσται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κατασχέσει ἔναντι κυρίου. ²³Ἐὰν δὲ μὴ ποιήσῃτε οὕτως, ἀμαρτήσεσθε ἔναντι κυρίου καὶ γνώσεσθε τὴν ἀμαρτίαν ὑμῶν, ὅταν ὑμᾶς καταλάβῃ τὰ κακά. ²⁴Καὶ οἰκοδομήσετε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις τῇ ἀποσκευῇ ὑμῶν καὶ ἐπαύλεις τοῖς κτήνεσιν ὑμῶν καὶ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν ποιήσετε. ²⁵Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ρουβῆν καὶ οἱ υἱοὶ Γαδ πρὸς Μωυσῆν λέγοντες Οἱ παῖδες σου ποιήσουσιν καθὰ ὁ κύριος ἡμῶν ἐντέλλεται. ²⁶ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ πάντα τὰ κτήνη ἡμῶν ἔσονται ἐν ταῖς πόλεσιν Γαλααδ, ²⁷οἱ δὲ παῖδες σου παρελεύσονται πάντες ἐνωπλισμένοι καὶ ἐκτεταγμένοι ἔναντι κυρίου εἰς τὸν πόλεμον, διν τρόπον ὁ κύριος λέγει.

²⁸Καὶ συνέστησεν αὐτοῖς Μωυσῆς Ελεαζαρ τὸν ἱερέα καὶ Ἰησοῦν υἱὸν Ναυη καὶ τοὺς ἄρχοντας πατριῶν τῶν φυλῶν Ισραὴλ, ²⁹καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς Ἐὰν διαβῶσιν οἱ υἱοὶ Ρουβῆν καὶ οἱ υἱοὶ Γαδ μεθ' ὑμῶν τὸν Ιορδάνην, πᾶς ἐνωπλισμένος εἰς πόλεμον ἔναντι κυρίου, καὶ κατακυριεύσῃτε τῆς γῆς ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ δώσετε αὐτοῖς τὴν γῆν Γαλααδ ἐν κατασχέσει. ³⁰Ἐὰν δὲ μὴ διαβῶσιν ἐνωπλισμένοι μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔναντι κυρίου, καὶ διαβιβάσετε τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν πρότερα ὑμῶν εἰς γῆν Χανααν, καὶ συγκατακληρονομηθήσονται ἐν ὑμῖν ἐν τῇ γῇ Χανααν. ³¹Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ρουβῆν καὶ οἱ υἱοὶ Γαδ λέγοντες Ὅσα ὁ κύριος λέγει τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, οὕτως ποιήσομεν. ³²ἡμεῖς διαβησόμεθα ἐνωπλισμένοι ἔναντι κυρίου εἰς γῆν Χανααν, καὶ δώσετε τὴν κατάσχεσιν ὑμῖν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου. ³³Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Μωυσῆς, τοῖς υἱοῖς Γαδ καὶ τοῖς υἱοῖς Ρουβῆν καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασση υἱῶν Ιωσῆφ, τὴν βασιλείαν Σηων βασιλέως Αμορραίων καὶ τὴν βασιλείαν Ωγ βασιλέως τῆς Βασαν, τὴν γῆν καὶ τὰς πόλεις σὺν τοῖς ὄρίοις αὐτῆς, πόλεις τῆς γῆς κύκλῳ.

³⁴Καὶ ὠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Γαδ τὴν Δαιβων καὶ τὴν Αταρωθ καὶ τὴν Αροηρ ³⁵καὶ τὴν Σωφαρ καὶ τὴν Ιαζηρ καὶ ὑψωσαν αὐτὰς ³⁶καὶ τὴν Ναμβραν καὶ τὴν Βαιθαραν, πόλεις ὄχυρὰς καὶ ἐπαύλεις προβάτων. — ³⁷Καὶ οἱ υἱοὶ Ρουβῆν ὠκοδόμησαν τὴν Εσεβων καὶ Ελεαλη καὶ Καριαθαιμ ³⁸καὶ τὴν Βεελμεων, περικεκυλωμένας, καὶ τὴν Σεβαμα καὶ ἐπωνόμασαν κατὰ τὰ ὄνόματα αὐτῶν τὰ ὄνόματα τῶν πόλεων, ἃς ὠκοδόμησαν. — ³⁹Καὶ ἐπορεύθη υἱὸς Μαχιρ υἱὸς Μανασση εἰς Γαλααδ καὶ

έλαβεν αὐτὴν καὶ ἀπώλεσεν τὸν Αμορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ. ⁴⁰καὶ ἔδωκεν Μωυσῆς τὴν Γαλααδ τῷ Μαχιρ υἱῷ Μανασσῆ, καὶ κατώκησεν ἐκεῖ. ⁴¹καὶ Ιαΐρ ὁ τοῦ Μανασσῆ ἐπορεύθη καὶ ἔλαβεν τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς Ἐπαύλεις Ιαΐρ. ⁴²καὶ Ναβαυ ἐπορεύθη καὶ ἔλαβεν τὴν Κανααθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς Ναβωθ ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

33 ¹Καὶ οὗτοι σταθμοὶ τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ὡς ἐξῆλθον ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ καὶ Ααρὼν. ²καὶ ἔγραψεν Μωυσῆς τὰς ἀπάρσεις αὐτῶν καὶ τοὺς σταθμοὺς αὐτῶν διὰ ρήματος κυρίου, καὶ οὗτοι σταθμοὶ τῆς πορείας αὐτῶν. ³ἀπῆραν ἐκ Ραμεσση τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τῇ πεντεκαὶδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ πρώτου· τῇ ἐπαύριον τοῦ πασχα ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν χειρὶ ὑψηλῇ ἐναντίον πάντων τῶν Αἰγυπτίων, ⁴καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἔθαπτον ἐξ αὐτῶν τοὺς τεθνηκότας πάντας, οὓς ἐπάταξεν κύριος, πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐποίησεν τὴν ἐκδίκησιν κύριος. ⁵καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐκ Ραμεσση παρενέβαλον εἰς Σοκχωθ. ⁶καὶ ἀπῆραν ἐκ Σοκχωθ καὶ παρενέβαλον εἰς Βουθαν, ⁷ὅτι μέρος τι τῆς ἐρήμου. ⁷καὶ ἀπῆραν ἐκ Βουθαν καὶ παρενέβαλον ἐπὶ στόμα Εἵρωθ, ⁸ὅτι μέρος τι τῆς Βεελσεπφων, καὶ παρενέβαλον ἀπέναντι Μαγδώλου. ⁹καὶ ἀπῆραν ἀπέναντι Εἵρωθ καὶ διέβησαν μέσον τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἐρημὸν καὶ ἐπορεύθησαν ὅδὸν τριῶν ἡμερῶν διὰ τῆς ἐρήμου αὐτοὶ καὶ παρενέβαλον ἐν Πικρίαις. ¹⁰καὶ ἀπῆραν ἐκ Πικρίων καὶ ἦλθον εἰς Αιλιμ· καὶ ἐν Αιλιμ δώδεκα πηγαὶ ύδάτων καὶ ἐβδομήκοντα στελέχη φοινίκων, καὶ παρενέβαλον ἐκεῖ παρὰ τὸ ὄδωρ. ¹¹καὶ ἀπῆραν ἐξ Αιλιμ καὶ παρενέβαλον ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθράν. ¹²καὶ ἀπῆραν ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἐρημὸν Σιν. ¹³καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σιν καὶ παρενέβαλον εἰς Ραφακα. ¹⁴καὶ ἀπῆραν ἐκ Ραφακα καὶ παρενέβαλον ἐν Αιλους. ¹⁵καὶ ἀπῆραν ἐξ Αιλους καὶ παρενέβαλον ἐν Ραφιδιν, καὶ οὐκ ἦν ὄδωρ τῷ λαῷ πιεῖν ἐκεῖ. ¹⁶καὶ ἀπῆραν ἐκ Ραφιδιν καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινα. ¹⁷καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σινα καὶ παρενέβαλον ἐν Μνήμασιν τῆς ἐπιθυμίας. ¹⁸καὶ ἀπῆραν ἐκ Μνημάτων ἐπιθυμίας καὶ παρενέβαλον ἐν Ασηρωθ. ¹⁹καὶ ἀπῆραν ἐξ Ασηρωθ καὶ παρενέβαλον ἐν Ραθαμα. ²⁰καὶ ἀπῆραν ἐκ Ραθαμα καὶ παρενέβαλον ἐν Ρεμμων Φαρες. ²¹καὶ ἀπῆραν ἐκ Ρεμμων Φαρες καὶ παρενέβαλον ἐν Λεμωνα. ²²καὶ ἀπῆραν ἐκ Λεμωνα καὶ παρενέβαλον εἰς Δεσσα. ²³καὶ ἀπῆραν ἐκ Δεσσα καὶ παρενέβαλον εἰς Μακελλαθ. ²⁴καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακελλαθ καὶ παρενέβαλον εἰς Σαφαρ. ²⁵καὶ ἀπῆραν ἐκ Σαφαρ καὶ παρενέβαλον εἰς Χαραδαθ. ²⁶καὶ ἀπῆραν ἐκ Χαραδαθ καὶ παρενέβαλον εἰς Μακηλωθ. ²⁷καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακηλωθ καὶ παρενέβαλον εἰς Κατααθ. ²⁸καὶ ἀπῆραν ἐκ Κατααθ καὶ παρενέβαλον εἰς Ταραθ. ²⁹καὶ ἀπῆραν ἐκ Ταραθ καὶ παρενέβαλον εἰς Ματεκκα. ³⁰καὶ ἀπῆραν ἐκ Ματεκκα καὶ παρενέβαλον εἰς Σελμωνα. ³¹καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμωνα καὶ παρενέβαλον εἰς Μασσουρουθ. ³²καὶ ἀπῆραν ἐκ Βαναια καὶ παρενέβαλον εἰς τὸ ὄρος Γαδγαδ. ³³καὶ ἀπῆραν ἐκ τοῦ ὄρους Γαδγαδ καὶ παρενέβαλον εἰς Ετεβαθα. ³⁴καὶ ἀπῆραν ἐξ Ετεβαθα καὶ παρενέβαλον εἰς Εβρωνα. ³⁵καὶ ἀπῆραν ἐξ Εβρωνα καὶ παρενέβαλον εἰς Γεσιωνγαβερ. ³⁶καὶ ἀπῆραν ἐκ Γεσιωνγαβερ καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σιν. καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σιν καὶ

παρενέβαλον εἰς τὴν ἔρημον Φαραν, αὕτη ἐστὶν Καδῆς.³⁷καὶ ἀπῆραν ἐκ Καδῆς καὶ παρενέβαλον εἰς Ωρ τὸ ὄρος πλησίον γῆς Εδωμ.³⁸καὶ ἀνέβη Ααρων ὁ ἱερεὺς διὰ προστάγματος κυρίου καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς ἔξοδου τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ μιᾶς τοῦ μηνός.³⁹καὶ Ααρων ἦν τριῶν καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἑτῶν, ὅτε ἀπέθνησκεν ἐν Ωρ τῷ ὄρει.⁴⁰καὶ ἀκούσας ὁ Χανανις βασιλεὺς Αραδ, καὶ οὗτος κατώκει ἐν γῇ Χανααν, ὅτε εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ.⁴¹καὶ ἀπῆραν ἐξ Ωρ τοῦ ὄρους καὶ παρενέβαλον εἰς Σελμῶνα.⁴²καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμῶνα καὶ παρενέβαλον εἰς Φινω.⁴³καὶ ἀπῆραν ἐκ Φινω καὶ παρενέβαλον εἰς Ωβωθ.⁴⁴καὶ ἀπῆραν ἐξ Ωβωθ καὶ παρενέβαλον ἐν Γαι ἐν τῷ πέραν ἐπὶ τῶν ὁρίων Μωαβ.⁴⁵καὶ ἀπῆραν ἐκ Γαι καὶ παρενέβαλον εἰς Δαιβων Γαδ.⁴⁶καὶ ἀπῆραν ἐκ Δαιβων Γαδ καὶ παρενέβαλον ἐν Γελμῶν Δεβλαθαιμ.⁴⁷καὶ ἀπῆραν ἐκ Γελμῶν Δεβλαθαιμ καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Αβαριμ ἀπέναντι Ναβαν.

⁴⁸Καὶ ἀπῆραν ἀπὸ ὄρέων Αβαριμ καὶ παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωαβ ἐπὶ τοῦ Ιορδάνου κατὰ Ιεριχω⁴⁹καὶ παρενέβαλον παρὰ τὸν Ιορδάνην ἀνὰ μέσον Αισιμωθ ἔως Βελσαττιμ κατὰ δυσμὰς Μωαβ.

⁵⁰Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωαβ παρὰ τὸν Ιορδάνην κατὰ Ιεριχω λέγων
⁵¹Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· Υμεῖς διαβαίνετε τὸν Ιορδάνην εἰς γῆν Χανααν
⁵²καὶ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ πρὸ προσώπου ὑμῶν καὶ ἔξαρεῖτε τὰς σκοπιὰς
αὐτῶν καὶ πάντα τὰ εἰδῶλα τὰ χωνευτὰ αὐτῶν ἀπολεῖτε αὐτὰ καὶ πάσας τὰς στήλας αὐτῶν ἔξαρεῖτε
⁵³καὶ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ· ὑμῖν γὰρ δέδωκα τὴν
γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ.⁵⁴καὶ κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ κατὰ φυλὰς ὑμῶν· τοῖς
πλείσιν πληθυνεῖτε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσετε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν.
εἰς δὲ ἐὰν ἔξέλθῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, αὐτοῦ ἔσται· κατὰ φυλὰς πατριῶν ὑμῶν κληρονομήσετε.⁵⁵Ἐὰν
δὲ μὴ ἀπολέσητε τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσται οὓς ἐὰν καταλίπητε
ἐξ αὐτῶν, σκόλοπες ἐν τοῖς ὁφθαλμοῖς ὑμῶν καὶ βολίδες ἐν ταῖς πλευραῖς ὑμῶν καὶ ἔχθρεύσουσιν ἐπὶ⁵⁶
τῆς γῆς, ἐφ' ἣν ὑμεῖς κατοικήσετε,⁵⁶καὶ ἔσται καθότι διεγνώκειν ποιῆσαι αὐτούς, ποιήσω ὑμῖν.

34 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ²Ἐντείλαι τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς
αὐτούς· Υμεῖς εἰσπορεύεσθε εἰς τὴν γῆν Χανααν· αὕτη ἔσται ὑμῖν εἰς κληρονομίαν, γῇ Χανααν σὺν
τοῖς ὄροις αὐτῆς.³καὶ ἔσται ὑμῖν τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ ἐρήμου Σιν ἔως ἔχόμενον Εδωμ, καὶ
ἔσται ὑμῖν τὰ ὄρια πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης τῆς ἀλυκῆς ἀπὸ ἀνατολῶν.⁴καὶ κυκλώσει
ὑμᾶς τὰ ὄρια ἀπὸ λιβύδος πρὸς ἀνάβασιν Ακραβιν καὶ παρελεύσεται Σεννα, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ
πρὸς λίβα Καδῆς τοῦ Βαρνη, καὶ ἔξελεύσεται εἰς ἔπαυλιν Αραδ καὶ παρελεύσεται Ασεμωνα.⁵καὶ
κυκλώσει τὰ ὄρια ἀπὸ Ασεμωνα χειμάρρουν Αἰγύπτου, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος ἡ θάλασσα.⁶καὶ τὰ ὄρια
τῆς θαλάσσης ἔσται ὑμῖν· ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὄριεῖ, τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὄρια τῆς θαλάσσης.⁷καὶ
τοῦτο ἔσται τὰ ὄρια ὑμῖν πρὸς Βορρᾶν· ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς
παρὰ τὸ ὄρος τὸ ὄρος.⁸καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους τὸ ὄρος καταμετρήσετε αὐτοῖς εἰσπορευομένων εἰς Εμαθ,

καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ τὰ ὅρια Σαραδα· ⁹καὶ ἐξελεύσεται τὰ ὅρια Δεφρωνα, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ Ασερναιν· τοῦτο ἔσται ὑμῖν ὅρια ἀπὸ βορρᾶ· ¹⁰καὶ καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς τὰ ὅρια ἀνατολῶν ἀπὸ Ασερναιν Σεπφαμα· ¹¹καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἀπὸ Σεπφαμ Αρβηλα ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ πηγάς, καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια Βηλα ἐπὶ νώτου θαλάσσης Χεναρα ἀπὸ ἀνατολῶν· ¹²καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὸν Ιορδάνην, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος θάλασσα ἡ ἀλυκή· αὕτη ἔσται ὑμῖν ἡ γῆ καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ· ¹³καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λέγων Αὕτη ἡ γῆ, ἣν κατακληρονομήσετε αὐτὴν μετὰ κλήρου, ὃν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ δοῦναι αὐτὴν ταῖς ἐννέα φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασση· ¹⁴ὅτι ἔλαβεν φυλὴ υἱῶν Ρουθην καὶ φυλὴ υἱῶν Γαδ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασση ἀπέλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν, ¹⁵δύο φυλαὶ καὶ ἡμισυ φυλῆς ἔλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν πέραν τοῦ Ιορδάνου κατὰ Ιεριχω ἀπὸ νότου κατ' ἀνατολάς.

¹⁶Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁷Ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν ἀνδρῶν, οἵ κληρονομήσουσιν ὑμῖν τὴν γῆν· Ελεαζαρ ὁ ἵερεὺς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυη· ¹⁸καὶ ἄρχοντα ἕνα ἐκ φυλῆς λήμψεσθε κατακληρονομῆσαι ὑμῖν τὴν γῆν· ¹⁹καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν ἀνδρῶν· τῆς φυλῆς Ιουδα Χαλεβ υἱὸς Ιεφοννη· ²⁰τῆς φυλῆς Συμεων Σαλαμιηλ υἱὸς Εμιουδ· ²¹τῆς φυλῆς Βενιαμιν Ελδαδ υἱὸς Χασλων· ²²τῆς φυλῆς Δαν ἄρχων Βακχιρ υἱὸς Εγλι· ²³τῶν υἱῶν Ιωσηφ φυλῆς υἱῶν Μανασση ἄρχων Ανιηλ υἱὸς Ουφι, ²⁴τῆς φυλῆς υἱῶν Εφραιμ ἄρχων Καμουηλ υἱὸς Σαβαθα· ²⁵τῆς φυλῆς Ζαβουλων ἄρχων Ελισαφαν υἱὸς Φαρναχ· ²⁶τῆς φυλῆς υἱῶν Ισταχαρ ἄρχων Φαλτιηλ υἱὸς Οζα· ²⁷τῆς φυλῆς υἱῶν Ασηρ ἄρχων Αχιωρ υἱὸς Σελεμι· ²⁸τῆς φυλῆς Νεφθαλι ἄρχων Φαδαηλ υἱὸς Βεναμιουδ. ²⁹Οὗτοι οἵς ἐνετείλατο κύριος καταμερίσαι τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ἐν γῇ Χανααν.

35 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωαβ παρὰ τὸν Ιορδάνην κατὰ Ιεριχω λέγων ²Σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ δώσουσιν τοῖς Λευίταις ἀπὸ τῶν κλήρων κατασχέσεως αὐτῶν πόλεις κατοικεῖν καὶ τὰ προάστια τῶν πόλεων κύκλῳ αὐτῶν δώσουσιν τοῖς Λευίταις, ³καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφορίσματα αὐτῶν ἔσται τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν καὶ πᾶσι τοῖς τετράποσιν αὐτῶν. ⁴καὶ τὰ συγκυροῦντα τῶν πόλεων, ἃς δώσετε τοῖς Λευίταις, ἀπὸ τείχους τῆς πόλεως καὶ ἔξω δισχιλίους πήχεις κύκλῳ· ⁵καὶ μετρήσεις ἔξω τῆς πόλεως τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς δισχιλίους πήχεις καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα δισχιλίους πήχεις καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν δισχιλίους πήχεις καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν δισχιλίους πήχεις, καὶ ἡ πόλις μέσον τούτου ἔσται ὑμῖν καὶ τὰ ὅμορα τῶν πόλεων. ⁶καὶ τὰς πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις, τὰς ἔξ πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, ἃς δώσετε φεύγειν ἐκεῖ τῷ φονεύσαντι, καὶ πρὸς ταύταις τεσσαράκοντα καὶ δύο πόλεις· ⁷πάσας τὰς πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις, τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ πόλεις, ταύτας καὶ τὰ προάστια αὐτῶν. ⁸καὶ τὰς πόλεις, ἃς δώσετε ἀπὸ τῆς κατασχέσεως υἱῶν Ισραὴλ, ἀπὸ τῶν τὰ πολλὰ καὶ ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων ἐλάττω· ἔκαστος κατὰ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν κληρονομήσουσιν, δώσουσιν ἀπὸ τῶν πόλεων τοῖς Λευίταις.

⁹Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων ¹⁰Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς
Τοῦδε διαβαίνετε τὸν Ιορδάνην εἰς γῆν Χαναὰν ¹¹καὶ διαστελεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις· φυγαδευτήρια
ἔσται ὑμῖν φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτήν, πᾶς ὁ πατάξας ψυχὴν ἀκουσίως. ¹²καὶ ἔσονται αἱ πόλεις ὑμῖν
φυγαδευτήρια ἀπὸ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ ὁ φονεύων, ἵνα στῇ ἔναντι τῆς
συναγωγῆς εἰς κρίσιν. ¹³καὶ αἱ πόλεις, ἃς δώσετε, τὰς ἐξ πόλεις, φυγαδευτήρια ἔσονται ὑμῖν. ¹⁴τὰς
τρεῖς πόλεις δῶσετε ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου καὶ τὰς τρεῖς πόλεις δῶσετε ἐν γῇ Χαναὰν.
¹⁵φυγαδεῖον ἔσται τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ὑμῖν ἔσονται αἱ πόλεις
αὗται εἰς φυγαδευτήριον φυγεῖν ἐκεῖ παντὶ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως. — ¹⁶ἐὰν δὲ ἐν σκεύει
σιδήρου πατάξῃ αὐτόν, καὶ τελευτήσῃ, φονευτής ἔστιν. Θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής. ¹⁷ἐὰν δὲ ἐν
λίθῳ ἐκ χειρός, ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, πατάξῃ αὐτόν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτής ἔστιν. Θανάτῳ
θανατούσθω ὁ φονευτής. ¹⁸ἐὰν δὲ ἐν σκεύει ξυλίνῳ ἐκ χειρός, ἐξ οὐ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, πατάξῃ
αὐτόν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτής ἔστιν. Θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής. ¹⁹ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα,
οὗτος ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα. ὅταν συναντήσῃ αὐτῷ, οὗτος ἀποκτενεῖ αὐτόν. ²⁰ἐὰν δὲ δι’ ἔχθραν
ῶσῃ αὐτὸν καὶ ἐπιρρίψῃ ἐπ’ αὐτὸν πᾶν σκεύος ἐξ ἐνέδρου, καὶ ἀποθάνῃ, ²¹ἡ διὰ μῆνιν ἐπάταξεν
αὐτὸν τῇ χειρί, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω ὁ πατάξας, φονευτής ἔστιν. Θανάτῳ θανατούσθω ὁ
φονεύων. ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα ἐν τῷ συναντῆσαι αὐτῷ. — ²²ἐὰν δὲ
ἐξάπινα οὐ δι’ ἔχθραν ὕση αὐτὸν ἡ ἐπιρρίψῃ ἐπ’ αὐτὸν πᾶν σκεύος οὐκ ἐξ ἐνέδρου ²³ἢ παντὶ λίθῳ, ἐν
ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, οὐκ εἰδώς, καὶ ἐπιπέσῃ ἐπ’ αὐτόν, καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἔχθρος αὐτοῦ
ἥν οὐδὲ ζητῶν κακοποιῆσαι αὐτόν, ²⁴καὶ κρινεῖ ἡ συναγωγὴ ἀνὰ μέσον τοῦ πατάξαντος καὶ ἀνὰ
μέσον τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα κατὰ τὰ κρίματα ταῦτα, ²⁵καὶ ἐξελεῖται ἡ συναγωγὴ τὸν
φονεύσαντα ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ ἀποκαταστήσουσιν αὐτὸν ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν πόλιν
τοῦ φυγαδευτηρίου αὐτοῦ, οὗ κατέφυγεν, καὶ κατοικήσει ἐκεῖ, ἵνα ἀποθάνῃ ὁ ιερεὺς ὁ μέγας, ὃν
ἔχρισαν αὐτὸν τῷ ἐλαίῳ τῷ ἀγίῳ. ²⁶ἐὰν δὲ ἐξόδῳ ἐξέλθῃ ὁ φονεύσας τὰ ὅρια τῆς πόλεως, εἰς ἣν
κατέφυγεν ἐκεῖ, ²⁷καὶ εὕρῃ αὐτὸν ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἔξω τῶν ὅριων τῆς πόλεως καταφυγῆς
αὐτοῦ καὶ φονεύσῃ ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα τὸν φονεύσαντα, οὐκ ἔνοχός ἔστιν. ²⁸Ἐν γὰρ τῇ πόλει τῆς
καταφυγῆς κατοικείτω, ἵνα ἀποθάνῃ ὁ ιερεὺς ὁ μέγας, καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ιερέα τὸν μέγαν
ἐπαναστραφήσεται ὁ φονεύσας εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ. ²⁹καὶ ἔσται ταῦτα ὑμῖν εἰς
δικαίωμα κρίματος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κατοικίαις ὑμῶν. — ³⁰πᾶς πατάξας ψυχῆν,
διὰ μαρτύρων φονεύσεις τὸν φονεύσαντα, καὶ μάρτυς εἰς οὐ μαρτυρήσει ἐπὶ ψυχὴν ἀποθανεῖν. ³¹καὶ
οὐ λήμψεσθε λύτρα περὶ ψυχῆς παρὰ τοῦ φονεύσαντος τοῦ ἐνόχου ὃντος ἀναιρεθῆναι. Θανάτῳ γὰρ
θανατωθήσεται. ³²οὐ λήμψεσθε λύτρα τοῦ φυγεῖν εἰς πόλιν τῶν φυγαδευτηρίων τοῦ πάλιν κατοικεῖν
ἐπὶ τῆς γῆς, ἵνα ἀποθάνῃ ὁ ιερεὺς ὁ μέγας. ³³καὶ οὐ μὴ φονοκτονήσῃ τὴν γῆν, εἰς ἣν ὑμεῖς
κατοικεῖτε· τὸ γὰρ αἷμα τοῦτο φονοκτονεῖ τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐξιλασθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ
ἐκχυθέντος ἐπ’ αὐτῆς, ἀλλ’ ἐπὶ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχέοντος. ³⁴καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἐφ’ ἣς

κατοικεῖτε ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἡσί ἐγὼ κατασκηνώσω ἐν ὑμῖν. ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος κατασκηνῶν ἐν μέσῳ τῶν οἰών Ισραὴλ.

36 ¹Καὶ προσῆλθον οἱ ἄρχοντες φυλῆς υἱῶν Γαλααδ υἱοῦ Μαχιρ υἱοῦ Μανασση ἐκ τῆς φυλῆς υἱῶν Ιωσηφ καὶ ἐλάλησαν ἔναντι Μωυσῆς καὶ ἔναντι Ελεαζαρ τοῦ ἵερέως καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων οἴκων πατριῶν υἱῶν Ισραὴλ ²καὶ εἶπαν Τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἐνετείλατο κύριος ἀποδοῦναι τὴν γῆν τῆς κληρονομίας ἐν κλήρῳ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καὶ τῷ κυρίῳ συνέταξεν κύριος δοῦναι τὴν κληρονομίαν Σαλπααδ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ. ³καὶ ἔσονται ἐνὶ τῶν φυλῶν υἱῶν Ισραὴλ γυναῖκες, καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ κλῆρος αὐτῶν ἐκ τῆς κατασχέσεως τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ προστεθήσεται εἰς κληρονομίαν τῆς φυλῆς, οἵς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἐκ τοῦ κλήρου τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται. ⁴Ἐὰν δὲ γένηται ἡ ἀφεσις τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ προστεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν τῆς φυλῆς, οἵς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τῆς κληρονομίας φυλῆς πατριᾶς ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν. ⁵καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ διὰ προστάγματος κυρίου λέγων Οὕτως φυλὴ υἱῶν Ιωσηφ λέγουσιν. ⁶Τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ συνέταξεν κύριος ταῖς θυγατράσιν Σαλπααδ λέγων Οὓς ἀρέσκει ἐναντίον αὐτῶν, ἔστωσαν γυναῖκες, πλὴν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἔστωσαν γυναῖκες, ⁷καὶ οὐχὶ περιστραφήσεται κληρονομία τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ἀπὸ φυλῆς ἐπὶ φυλήν, ὅτι ἔκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατριᾶς αὐτοῦ προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ισραὴλ. ⁸καὶ πᾶσα θυγάτηρ ἀγχιστεύουσα κληρονομίαν ἐκ τῶν φυλῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐνὶ τῶν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἔσονται γυναῖκες, ἵνα ἀγχιστεύσωσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἔκαστος τὴν κληρονομίαν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ. ⁹καὶ οὐ περιστραφήσεται κλῆρος ἐκ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν ἑτέραν, ἀλλὰ ἔκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ισραὴλ. ¹⁰Ὄν τρόπον συνέταξεν κύριος Μωυσῆς, οὕτως ἐποίησαν θυγατέρες Σαλπααδ, ¹¹καὶ ἐγένοντο Θερσα καὶ Εγλα καὶ Μελχα καὶ Νουα καὶ Μααλα θυγατέρες Σαλπααδ τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτῶν. ¹²Ἐκ τοῦ δήμου τοῦ Μανασση υἱῶν Ιωσηφ ἐγενήθησαν γυναῖκες, καὶ ἐγένετο ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν φυλὴν δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

¹³Αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ἢ ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆς ἐπὶ δυσμῶν Μωαβ ἐπὶ τοῦ Ιορδάνου κατὰ Ιεριχω.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ

1 ¹Οὕτοι οἱ λόγοι, οὓς ἐλάλησεν Μωυσῆς παντὶ Ισραὴλ πέραν τοῦ Ιορδάνου ἐν τῇ ἐρήμῳ πρὸς δυσμαῖς πλησίον τῆς ἐρυθρᾶς ἀνὰ μέσον Φαραν, Τοφολ καὶ Λοβον καὶ Αυλων καὶ Καταχρύσεα. ²ἔνδεκα ἡμερῶν ἐν Χωρηβ ὁδὸς ἐπ' ὄρος Σηιρ ἔως Καδης Βαρνη. ³καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνὸς ἐλάλησεν Μωυσῆς πρὸς πάντας υἱοὺς Ισραὴλ κατὰ πάντα,

ὅσα ἐνετείλατο κύριος αὐτῷ πρὸς αὐτούς. ⁴μετὰ τὸ πατάξαι Σηων βασιλέα Αμορραίων τὸν κατοικήσαντα ἐν Εσεβων καὶ Ωγ βασιλέα τῆς Βασαν τὸν κατοικήσαντα ἐν Ασταρωθ καὶ ἐν Εδραΐν ⁵ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου ἐν γῇ Μωαβ ἥρξατο Μωυσῆς διασαφῆσαι τὸν νόμον τοῦτον λέγων ⁶Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Χωρηβ λέγων Ἰκανούσθω ὑμῖν κατοικεῖν ἐν τῷ ὅρει τούτῳ· ⁷ἐπιστράφητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς ὅρος Αμορραίων καὶ πρὸς πάντας τοὺς περιοίκους Αραβα τοῖς ὅρος καὶ πεδίον καὶ πρὸς λίβα καὶ παραλίαν, γῆν Χαναναίων καὶ Ἀντιλίβανον ἔως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου Εύφρατου. ⁸ἰδετε παραδέδωκα ἐνώπιον ὑμῶν τὴν γῆν· εἰσπορευθέντες κληρονομήσατε τὴν γῆν, ἦν ὡμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν τῷ Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτούς. ⁹καὶ εἴπα πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων Οὐ δυνήσομαι μόνος φέρειν ὑμᾶς. ¹⁰κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπλήθυνεν ὑμᾶς, καὶ ἴδού ἐστε σήμερον ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει. ¹¹κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν προσθείη ὑμῖν ὡς ἐστὲ χιλιοπλασίας καὶ εὐλογήσαι ὑμᾶς, καθότι ἐλάλησεν ὑμῖν. ¹²πῶς δυνήσομαι μόνος φέρειν τὸν κόπον ὑμῶν καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑμῶν καὶ τὰς ἀντιλογίας ὑμῶν; ¹³δότε ἑαυτοῖς ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, καὶ καταστήσω ἐφ' ὑμῶν ἡγουμένους ὑμῶν. ¹⁴καὶ ἀπεκρίθητέ μοι καὶ εἴπατε Καλὸν τὸ ρῆμα, δὲ ἐλάλησας ποιῆσαι. ¹⁵καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς καὶ κατέστησα αὐτοὺς ἡγεῖσθαι ἐφ' ὑμῶν χιλιάρχους καὶ ἐκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκαδάρχους καὶ γραμματοεισαγωγεῖς τοῖς κριταῖς ὑμῶν. ¹⁶καὶ ἐνετειλάμην τοῖς κριταῖς ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων Διακούετε ἀνὰ μέσον τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν καὶ κρίνατε δικαίως ἀνὰ μέσον ἀνδρὸς καὶ ἀνὰ μέσον ἀδελφοῦ καὶ ἀνὰ μέσον προσηγέντου αὐτοῦ. ¹⁷οὐκ ἐπιγνώσῃ πρόσωπον ἐν κρίσει, κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κρινεῖς, οὐ μὴ ὑποστείλη πρόσωπον ἀνθρώπου, δτὶ δὲ κρίσις τοῦ θεοῦ ἐστιν· καὶ τὸ ρῆμα, δὲ ἐὰν σκληρὸν ἢ ἀφ' ὑμῶν, ἀνοίσετε αὐτὸν ἐπ' ἐμέ, καὶ ἀκούσομαι αὐτόν. ¹⁸καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ποιήσετε.

¹⁹Καὶ ἀπάραντες ἐκ Χωρηβ ἐπορεύθημεν πᾶσαν τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν ἐκείνην, ἦν εἴδετε, ὁδὸν ὅρους τοῦ Αμορραίου, καθότι ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν, καὶ ἥλθομεν ἔως Καδῆς Βαρνη. ²⁰καὶ εἴπα πρὸς ὑμᾶς "Ηλθατε ἔως τοῦ ὅρους τοῦ Αμορραίου, δὲ ὁ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν. ²¹ἰδετε παραδέδωκεν ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν γῆν· ἀναβάντες κληρονομήσατε, δὲ τρόπον εἴπεν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμῖν· μὴ φοβεῖσθε μηδὲ δειλιάσητε. ²²καὶ προσήλθατέ μοι πάντες καὶ εἴπατε Ἀποστείλωμεν ἄνδρας προτέρους ἡμῶν, καὶ ἐφοδευσάτωσαν ἡμῖν τὴν γῆν καὶ ἀναγγειάτωσαν ἡμῖν ἀπόκρισιν τὴν δόδον, δι' ἡστος ἀναβησόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς πόλεις, εἰς δὲς εἰσπορευσόμεθα εἰς αὐτάς. ²³καὶ ἤρεσεν ἐναντίον μου τὸ ρῆμα, καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν δώδεκα ἄνδρας, ἄνδρα ἔνα κατὰ φυλὴν. ²⁴καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβησαν εἰς τὸ ὅρος καὶ ἥλθοσαν ἔως Φάραγγος βότρυος καὶ κατεσκόπευσαν αὐτήν. ²⁵καὶ ἐλάβοσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς γῆς καὶ κατήνεγκαν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἔλεγον Ἀγαθὴ ἡ γῆ, ἦν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν

δίδωσιν ἡμῖν. ²⁶καὶ οὐκ ἡθελήσατε ἀναβῆναι καὶ ἡπειθήσατε τῷ ρήματι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ²⁷καὶ διεγογύζετε ἐν ταῖς σκηναῖς ὑμῶν καὶ εἴπατε Διὰ τὸ μισεῖν κύριον ἡμᾶς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου παραδοῦναι ἡμᾶς εἰς χεῖρας Αμορραίων ἐξολεθρεῦσαι ἡμᾶς. ²⁸ποῦ ἡμεῖς ἀναβαίνομεν; οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν ἀπέστησαν ὑμῶν τὴν καρδίαν λέγοντες Ἐθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνατώτερον ἡμῶν καὶ πόλεις μεγάλαι καὶ τετειχισμέναι ἔως τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ καὶ υἱὸς γιγάντων ἐωράκαμεν ἐκεῖ.

²⁹καὶ εἴπα πρὸς ὑμᾶς Μὴ πτήξητε μηδὲ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτῶν. ³⁰κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορεύμενος πρὸ προσώπου ὑμῶν αὐτὸς συνεκπολεμήσει αὐτοὺς μεθ' ὑμῶν κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ³¹καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, ἣν εἰδετε, ὡς ἐτροφοφόρησέν σε κύριος ὁ θεός σου, ὡς εἴ τις τροφοφορήσει ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδόν, ἣν ἐπορεύθητε, ἔως ἡλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον. ³²καὶ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐκ ἐνεπιστεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, ³³ὅς προπορεύεται πρότερος ὑμῶν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκλέγεσθαι ὑμῖν τόπον ὁδηγῶν ὑμᾶς ἐν πυρὶ νυκτὸς δεικνύων ὑμῖν τὴν ὁδόν, καθ' ἣν πορεύεσθε ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐν νεφέλῃ ἡμέρας. ³⁴καὶ ἥκουσεν κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν καὶ παροξυνθεὶς ὥμοσεν λέγων ³⁵Εἰ ὅψεται τις τῶν ἀνδρῶν τούτων τὴν ἀγαθὴν ταύτην γῆν, ἣν ὥμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ³⁶πλὴν Χαλεβίς υἱὸς Ιεφοννη, οὗτος ὅψεται αὐτήν, καὶ τούτῳ δώσω τὴν γῆν, ἐφ' ἣν ἐπέβη, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ διὰ τὸ προσκεῖσθαι αὐτὸν τὰ πρὸς κύριον. ³⁷καὶ ἐμοὶ ἐθυμώθη κύριος δι' ὑμᾶς λέγων Οὐδὲ σὺ οὐ μὴ εἰσέλθῃς ἐκεῖ. ³⁸Ιησοῦς υἱὸς Ναυη ὁ παρεστηκώς σοι, οὗτος εἰσελεύσεται ἐκεῖ· αὐτὸν κατίσχυσον, ὅτι αὐτὸς κατακληρονομήσει αὐτὴν τῷ Ισραὴλ. ³⁹καὶ πᾶν παιδίον νέον, ὅστις οὐκ οἶδεν σήμερον ἀγαθὸν ἢ κακόν, οὗτοι εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ τούτοις δώσω αὐτήν, καὶ αὐτοὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν. ⁴⁰καὶ ὑμεῖς ἐπιστραφέντες ἐστρατοπεδεύσατε εἰς τὴν ἔρημον ὁδὸν τὴν ἐπὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. ⁴¹καὶ ἀπεκρίθητε μοι καὶ εἴπατε Ἡμάρτομεν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν· ἡμεῖς ἀναβάντες πολεμήσομεν κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἡμῖν. καὶ ἀναλαβόντες ἔκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ καὶ συναθροισθέντες ἀνεβαίνετε εἰς τὸ ὄρος. ⁴²καὶ εἴπεν κύριος πρὸς με Εἰπὸν αὐτοῖς Οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ μὴ πολεμήσετε, οὐ γάρ εἰμι μεθ' ὑμῶν· καὶ οὐ μὴ συντριβῆτε ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ⁴³καὶ ἐλάλησα ὑμῖν, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου καὶ παρέβητε τὸ ρῆμα κυρίου καὶ παραβιασάμενοι ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος. ⁴⁴καὶ ἐξῆλθεν ὁ Αμορραῖος ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ εἰς συνάντησιν ὑμῖν καὶ κατεδίωξαν ὑμᾶς, ὡς εἰ ποιήσαισαν αἱ μέλισσαι, καὶ ἐτίτρωσκον ὑμᾶς ἀπὸ Σηιρ ἔως Ερμα. ⁴⁵καὶ καθίσαντες ἐκλαίετε ἔναντι κυρίου, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν κύριος τῆς φωνῆς ὑμῶν οὐδὲ προσέσχεν ὑμῖν. ⁴⁶καὶ ἐνεκάθησθε ἐν Καδῆς ἡμέρας πολλάς, ὅσας ποτὲ ἡμέρας ἐνεκάθησθε.

2 ¹Καὶ ἐπιστραφέντες ἀπήραμεν εἰς τὴν ἔρημον ὁδὸν θάλασσαν ἐρυθράν, ὃν τρόπον ἐλάλησεν κύριος πρὸς με, καὶ ἐκυκλώσαμεν τὸ ὄρος τὸ Σηιρ ἡμέρας πολλάς. ²καὶ εἴπεν κύριος πρὸς με ³Ικανούσθω ὑμῖν κυκλοῦν τὸ ὄρος τοῦτο, ἐπιστράφητε οὖν ἐπὶ βορρᾶν. ⁴καὶ τῷ λαῷ ἔντειλαι λέγων ⁵Ὑμεῖς παραπορεύεσθε διὰ τῶν ὁρίων τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ησαυ, οἵ κατοικοῦσιν ἐν Σηιρ, καὶ φοβηθήσονται ὑμᾶς καὶ εὐλαβηθήσονται ὑμᾶς σφόδρα. ⁵μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον· οὐ γὰρ

μὴ δῶ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν οὐδὲ βῆμα ποδός, ὅτι ἐν κλήρῳ δέδωκα τοῖς υἱοῖς Ήσαυ τὸ ὄρος τὸ Σηιρ. ⁶βρώματα ἀργυρίου ἀγοράσατε παρ' αὐτῶν καὶ φάγεσθε καὶ ὕδωρ μέτρῳ λήμψεσθε παρ' αὐτῶν ἀργυρίου καὶ πίεσθε. ⁷διὸ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εὐλόγησέν σε ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου· διάγνωθι πῶς διῆλθες τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν ἐκείνην· ἵδού τε σαράκοντα ἔτη κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ, οὐκ ἐπεδεήθης ρήματος. — ⁸καὶ παρήλθομεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν υἱοὺς Ήσαυ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Σηιρ παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν Αραβίαν ἀπὸ Αἰλων καὶ ἀπὸ Γασιωνγαβερ καὶ ἐπιστρέψαντες παρήλθομεν ὁδὸν ἔρημον Μωαβ. ⁹καὶ εἶπεν κύριος πρός με Μὴ ἐχθραίνετε τοῖς Μωαβίταις καὶ μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον· οὐ γὰρ μὴ δῶ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν κλήρῳ, τοῖς γὰρ υἱοῖς Λωτ δέδωκα τὴν Σηιρ κληρονομεῖν. ¹⁰(οἱ Ομμιν πρότεροι ἐνεκάθηντο ἐπ' αὐτῆς, ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ ἰσχύοντες ὥσπερ οἱ Ενακιμ. ¹¹Ραφαϊν λογισθήσονται καὶ οὗτοι ὥσπερ οἱ Ενακιμ, καὶ οἱ Μωαβίται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς Ομμιν. ¹²καὶ ἐν Σηιρ ἐνεκάθητο ὁ Χορραΐος πρότερον, καὶ υἱοὶ Ήσαυ ἀπώλεσαν αὐτοὺς καὶ ἐξέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν καὶ κατωκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐποίησεν Ισραὴλ τὴν γῆν τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ἦν δέδωκεν κύριος αὐτοῖς.) ¹³νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς καὶ παραπορεύεσθε τὴν φάραγγα Ζαρετ. καὶ παρήλθομεν τὴν φάραγγα Ζαρετ. ¹⁴καὶ αἱ ἡμέραι, ἀς παρεπορεύθημεν ἀπὸ Καδης Βαρνη ἔως οὗ παρήλθομεν τὴν φάραγγα Ζαρετ, τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη, ἔως οὗ διέπεσεν πᾶσα γενεὰ ἀνδρῶν πολεμιστῶν ἀποθνήσκοντες ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καθότι ὕμοσεν αὐτοῖς ὁ θεός. ¹⁵καὶ ἡ χεὶρ τοῦ θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτοῖς ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἐκ τῆς παρεμβολῆς, ἔως οὗ διέπεσαν. — ¹⁶καὶ ἐγενήθη ἐπεὶ διέπεσαν πάντες οἱ ἀνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀποθνήσκοντες ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ, ¹⁷καὶ ἐλάλησεν κύριος πρός με λέγων ¹⁸Σὺ παραπορεύσῃ σήμερον τὰ ὄρια Μωαβ τὴν Σηιρ ¹⁹καὶ προσάξετε ἐγγὺς υἱῶν Αμμαν· μὴ ἐχθραίνετε αὐτοῖς καὶ μὴ συνάψητε αὐτοῖς εἰς πόλεμον· οὐ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς γῆς υἱῶν Αμμαν σοὶ ἐν κλήρῳ, ὅτι τοῖς υἱοῖς Λωτ δέδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ. ²⁰(γῇ Ραφαϊν λογισθήσεται· καὶ γὰρ ἐπ' αὐτῆς κατώκουν οἱ Ραφαϊν τὸ πρότερον, καὶ οἱ Αμμανῖται ὀνομάζουσιν αὐτοὺς Ζομζομμιν, ²¹ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνατώτερον ὑμῶν ὥσπερ οἱ Ενακιμ, καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύριος πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν καὶ κατωκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²²ὥσπερ ἐποίησαν τοῖς υἱοῖς Ήσαυ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Σηιρ, ὃν τρόπον ἐξέτριψαν τὸν Χορραΐον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν καὶ κατεκληρονόμησαν καὶ κατωκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²³καὶ οἱ Ευαῖοι οἱ κατοικοῦντες ἐν ασηρῷ ἔως Γάζης, καὶ οἱ Καππαδοκες οἱ ἐξελθόντες ἐκ Καππαδοκίας ἐξέτριψαν αὐτοὺς καὶ κατωκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν.) ²⁴νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε καὶ παρέλθατε ὑμεῖς τὴν φάραγγα Αρνων· ἵδού παραδέδωκα εἰς τὰς χειράς σου τὸν Σηων βασιλέα Εσεβων τὸν Αμορραΐον καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ· ἐνάρχου κληρονομεῖν, σύναπτε πρὸς αὐτὸν πόλεμον. ²⁵ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐνάρχου δοῦναι τὸν τρόμον σου καὶ τὸν φόβον σου ἐπὶ πρόσωπον πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ, οἵτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται καὶ ὠδῖνας ἔξουσιν ἀπὸ προσώπου σου.

²⁶Καὶ ἀπέστειλα πρέσβεις ἐκ τῆς ἑρήμου Κεδαμωθ πρὸς Σηων βασιλέα Εσεβων λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων ²⁷Παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου· ἐν τῇ ὁδῷ παρελεύσομαι, οὐχὶ ἐκκλινῶ δεξιὰ οὐδὲ ἄριστερά· ²⁸βρώματα ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι, καὶ φάγομαι, καὶ ὅδωρ ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι, καὶ πίομαι· πλὴν ὅτι παρελεύσομαι τοῖς ποσίν, ²⁹καθὼς ἐποίησάν μοι οἱ υἱοὶ Ησαῦ οἱ κατοικοῦντες ἐν Σηιρ καὶ οἱ Μωαβῖται οἱ κατοικοῦντες ἐν Αροηρ, ἔως παρέλθω τὸν Ιορδάνην εἰς τὴν γῆν, ἦν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν. ³⁰καὶ οὐκ ἡθέλησεν Σηων βασιλεὺς Εσεβων παρελθεῖν ἡμᾶς δι’ αὐτοῦ, ὅτι ἐσκλήρυνεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ κατίσχυσεν τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἵνα παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖράς σου ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ³¹καὶ εἶπεν κύριος πρός με Ἰδοὺ ἥργμαι παραδοῦναι πρὸ προσώπου σου τὸν Σηων βασιλέα Εσεβων τὸν Αμορραῖον καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ· ἔναρξαι κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτοῦ. ³²καὶ ἐξῆλθεν Σηων βασιλεὺς Εσεβων εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ, εἰς πόλεμον Ιασσα. ³³καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸ προσώπου ἡμῶν, καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ³⁴καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ ἐξωλεθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν ἑξῆς καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, οὐ κατελίπομεν ζωγρίαν. ³⁵πλὴν τὰ κτήνη ἐπρονομεύσαμεν καὶ τὰ σκῦλα τῶν πόλεων ἐλάβομεν. ³⁶ἐξ Αροηρ, ἦ ἐστιν παρὰ τὸ χεῖλος χειμάρρου Αρνων, καὶ τὴν πόλιν τὴν οὖσαν ἐν τῇ φάραγγι καὶ ἔως ὅρους τοῦ Γαλααδ οὐκ ἐγενήθη πόλις, ἥτις διέφυγεν ἡμᾶς, τὰς πάσας παρέδωκεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. ³⁷πλὴν εἰς γῆν υἱῶν Αμμων οὐ προσήλθομεν, πάντα τὰ συγκυροῦντα χειμάρρου Ιαβοκ καὶ τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ ὁρεινῇ, καθότι ἐνετείλατο ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. —

³ ¹καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβημεν ὁδὸν τὴν εἰς Βασαν, καὶ ἐξῆλθεν Ωγ βασιλεὺς τῆς Βασαν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ, εἰς πόλεμον εἰς Εδραῖν. ²καὶ εἶπεν κύριος πρός με Μὴ φοβηθῆς αὐτόν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτὸν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὥσπερ ἐποίησας Σηων βασιλεῖ τῶν Αμορραίων, δις κατώκει ἐν Εσεβων. ³καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, καὶ τὸν Ωγ βασιλέα τῆς Βασαν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν ἔως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ σπέρμα. ⁴καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, οὐκ ἦν πόλις, ἦν οὐκ ἐλάβομεν παρ’ αὐτῶν, ἐξήκοντα πόλεις, πάντα τὰ περίχωρα Αργοβ βασιλείας Ωγ ἐν Βασαν, ⁵πᾶσαι πόλεις ὀχυραί, τείχη ὑψηλά, πύλαι καὶ μοχλοί, πλὴν τῶν πόλεων τῶν Φερεζαίων τῶν πολλῶν σφόδρα. ⁶ἐξωλεθρεύσαμεν αὐτούς, ὥσπερ ἐποίησαμεν τὸν Σηων βασιλέα Εσεβων, καὶ ἐξωλεθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν ἑξῆς καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία. ⁷καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ τὰ σκῦλα τῶν πόλεων ἐπρονομεύσαμεν ἔαυτοῖς.

⁸Καὶ ἐλάβομεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὴν γῆν ἐκ χειρῶν δύο βασιλέων τῶν Αμορραίων, οἵ ἥσαν πέραν τοῦ Ιορδάνου ἀπὸ τοῦ χειμάρρου Αρνων καὶ ἔως Αερμων ⁹(οἱ Φοίνικες ἐπονομάζουσιν τὸ Αερμων Σανιωρ, καὶ ὁ Αμορραῖος ἐπωνόμασεν αὐτὸν Σανιρ), ¹⁰πᾶσαι πόλεις Μισωρ καὶ πᾶσα Γαλααδ καὶ πᾶσα Βασαν ἔως Σελχα καὶ Εδραῖν, πόλεις βασιλείας τοῦ Ωγ ἐν τῇ Βασαν. ¹¹ὅτι πλὴν Ωγ

βασιλεὺς Βασαν κατελείφθη ἀπὸ τῶν Ραφαϊν· ἵδον ἡ κλίνη αὐτοῦ κλίνη σιδηρᾶ, ἵδον αὕτη ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν υἱῶν Αμμων, ἐννέα πηχῶν τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ τεσσάρων πηχῶν τὸ εὔρος αὐτῆς ἐν πήχει ἀνδρός.¹²καὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐκληρονομήσαμεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ Αροηρ, ἦ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάρρου Αρνων, καὶ τὸ ἥμισυ ὄρους Γαλααδ καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ ἔδωκα τῷ Ρουβην καὶ τῷ Γαδ.¹³καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ Γαλααδ καὶ πᾶσαν τὴν Βασαν, βασιλείαν Ωγ, ἔδωκα τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασση καὶ πᾶσαν περίχωρον Αργοβ, πᾶσαν τὴν Βασαν ἐκείνην· γῆ Ραφαϊν λογισθήσεται.¹⁴καὶ Ιαΐρ υἱὸς Μανασση ἔλαβεν πᾶσαν τὴν περίχωρον Αργοβ ἕως τῶν ὁρίων Γαργασι καὶ Ομαχαθι· ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τὴν Βασαν Αυωθ Ιαΐρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.¹⁵καὶ τῷ Μαχιρ ἔδωκα τὴν Γαλααδ.¹⁶καὶ τῷ Ρουβην καὶ τῷ Γαδ δέδωκα ἀπὸ τῆς Γαλααδ ἕως χειμάρρου Αρνων (μέσον τοῦ χειμάρρου ὄριον) καὶ ἕως τοῦ Ιαβοκ· ὁ χειμάρρους ὄριον τοῖς υἱοῖς Αμμαν.¹⁷καὶ ἡ Αραβα καὶ ὁ Ιορδάνης ὄριον Μαχαναρεθ καὶ ἕως θαλάσσης Αραβα, θαλάσσης ἀλυκῆς, ὑπὸ Ασηδωθ τὴν Φασγα ἀνατολῶν. —¹⁸καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην ἐν κλήρῳ· ἐνοπλισάμενοι προπορεύεσθε πρὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ισραηλ, πᾶς δυνατός.¹⁹πλὴν αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν — οἵδια ὅτι πολλὰ κτήνη ὑμῖν — κατοικείτωσαν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, αἱς ἔδωκα ὑμῖν,²⁰ἕως ὃν καταπαύσῃ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ὥσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ κατακληρονομήσουσιν καὶ οὗτοι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν αὐτοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου, καὶ ἐπαναστραφήσεσθε ἔκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν ἔδωκα ὑμῖν.

²¹Καὶ τῷ Ἰησοῖ ἐνετειλάμην ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων Οἱ ὄφθαλμοὶ ὑμῶν ἐωράκασιν πάντα, ὅσα ἐποίησεν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τούτοις· οὕτως ποιήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πάσας τὰς βασιλείας, ἐφ' ἃς σὺ διαβαίνεις ἐκεῖ.²²οὐ φοβηθήσεσθε, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν αὐτὸς πολεμήσει περὶ ὑμῶν. —²³καὶ ἐδεήθην κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων²⁴Κύριε κύριε, σὺ ἤρξω δεῖξαι τῷ σῷ θεράποντι τὴν ἴσχύν σου καὶ τὴν δύναμίν σου καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν· τίς γάρ ἐστιν θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ποιήσει καθὰ σὺ ἐποίησας καὶ κατὰ τὴν ἴσχύν σου;²⁵διαβάς οὖν ὅψομαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην τὴν οὕσαν πέραν τοῦ Ιορδάνου, τὸ ὄρος τοῦτο τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸν Ἀντιλίβανον.²⁶καὶ ὑπερεῖδεν κύριος ἐμὲ ἔνεκεν ὑμῶν καὶ οὐκ εἰσήκουσέν μου, καὶ εἴπεν κύριος πρός με Ἰκανούσθω σοι, μὴ προσθῆς ἔτι λαλῆσαι τὸν λόγον τοῦτον.²⁷ἀνάβηθι ἐπὶ κορυφὴν Λελαξευμένου καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὄφθαλμοῖς κατὰ θάλασσαν καὶ βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολὰς καὶ ἵδε τοῖς ὄφθαλμοῖς σου· ὅτι οὐ διαβήσῃ τὸν Ιορδάνην τοῦτον.²⁸καὶ ἐντειλαι Ἰησοῖ καὶ κατίσχυσον αὐτὸν καὶ παρακάλεσον αὐτόν, ὅτι οὗτος διαβήσεται πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ αὐτὸς κατακληρονομήσει αὐτοῖς τὴν γῆν, ἣν ἐώρακας. —²⁹καὶ ἐνεκαθήμεθα ἐν νάπῃ σύνεγγυς οἴκου Φογωρ.

4¹Καὶ νῦν, Ισραηλ, ἀκουε τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν κριμάτων, ὅσα ἐγὼ διδάσκω ὑμᾶς σήμερον ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν

πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. ²οὐ προσθήσετε πρὸς τὸ ρῆμα, ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ' αὐτοῦ· φυλάσσεσθε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. ³οἱ ὄφθαλμοὶ ὑμῶν ἑωράκασιν πάντα, ὅσα ἐποίησεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τῷ Βεελφεγωρ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος, ὅστις ἐπορεύθη ὅπίσω Βεελφεγωρ, ἔξετριψεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐξ ὑμῶν. ⁴ὑμεῖς δὲ οἱ προσκείμενοι κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ζῆτε πάντες ἐν τῇ σήμερον. ⁵ἰδετε δέδειχα ὑμῖν δικαιώματα καὶ κρίσεις, καθὰ ἐνετείλατό μοι κύριος, ποιῆσαι οὕτως ἐν τῇ γῇ, εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομεῖν αὐτήν. ⁶καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε, ὅτι αὕτη ἡ σοφία ὑμῶν καὶ ἡ σύνεσις ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅσοι ἐὰν ἀκούσωσιν πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ ἐροῦσιν Ἰδοὺ λαὸς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο. ⁷ὅτι ποῖον ἔθνος μέγα, φῶς ἐστιν αὐτῷ θεὸς ἐγγίζων αὐτοῖς ὡς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν πᾶσιν, οἷς ἐὰν αὐτὸν ἐπικαλεσώμεθα; ⁸καὶ ποῖον ἔθνος μέγα, φῶς ἐστιν αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίματα δίκαια κατὰ πάντα τὸν νόμον τοῦτον, ὃν ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον; ⁹πρόσεχε σεαυτῷ καὶ φύλαξον τὴν ψυχήν σου σφόδρα, μὴ ἐπιλάθῃ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἑωράκασιν οἱ ὄφθαλμοί σου· καὶ μὴ ἀποστήτωσαν ἀπὸ τῆς καρδίας σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, καὶ συμβιβάσεις τοὺς υἱούς σου καὶ τοὺς υἱούς τῶν υἱῶν σου ¹⁰ἡμέραν, ἣν ἔστητε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἐν Χωρηβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, ὅτε εἶπεν κύριος πρός με Ἐκκλησίασον πρός με τὸν λαόν, καὶ ἀκουσάτωσαν τὰ ρήματά μου, ὅπως μάθωσιν φοβεῖσθαι με πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοὺς υἱούς αὐτῶν διδάξωσιν. ¹¹καὶ προσήλθετε καὶ ἔστητε ὑπὸ τὸ ὄρος, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ ἔως τοῦ οὐρανοῦ, σκότος, γνόφος, θύελλα, φωνὴ μεγάλη. ¹²καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐκ μέσου τοῦ πυρός· φωνὴν ρήμάτων ὑμεῖς ἥκούσατε καὶ ὅμοιώματα οὐκ εἰδετε, ἀλλ' ἡ φωνήν. ¹³καὶ ἀνήγγειλεν ὑμῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν ποιεῖν, τὰ δέκα ρήματα, καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας. ¹⁴καὶ ἐμοὶ ἐνετείλατο κύριος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διδάξαι ὑμᾶς δικαιώματα καὶ κρίσεις ποιεῖν αὐτὰ ὑμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομεῖν αὐτήν. ¹⁵καὶ φυλάξεσθε σφόδρα τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ὅτι οὐκ εἰδετε ὅμοιώματα ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἡ ἐλάλησεν κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν Χωρηβ ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός. ¹⁶μὴ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὅμοιώματα, πᾶσαν εἰκόνα, ὅμοιώματα ἀρσενικοῦ ἡ θηλυκοῦ, ¹⁷ὅμοιώματα παντὸς κτήνους τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς γῆς, ὅμοιώματα παντὸς ὄρνεου πτερωτοῦ, δὲ πέταται ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ¹⁸ὅμοιώματα παντὸς ἑρπετοῦ, δὲ ἔρπει ἐπὶ τῆς γῆς, ὅμοιώματα παντὸς ἵχθυος, ὅσα ἐστὶν ἐν τοῖς ὕδαις ὑποκάτω τῆς γῆς. ¹⁹καὶ μὴ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἴδων τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας καὶ πάντα τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ πλανηθεὶς προσκυνήσῃς αὐτοῖς καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ἢ ἀπένειμεν κύριος ὁ θεός σου αὐτὰ πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν τοῖς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. ²⁰ὑμᾶς δὲ ἐλαβεν ὁ θεὸς καὶ ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τῆς σιδηρᾶς ἐξ Αἰγύπτου εἴναι αὐτῷ λαὸν ἔγκληρον ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ²¹καὶ κύριος ἐθυμώθη μοι περὶ τῶν λεγομένων ὑφ' ὑμῶν καὶ ὥμοσεν ἵνα μὴ διαβῶ τὸν Ιορδάνην τοῦτον καὶ ἵνα μὴ εἰσέλθω εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ. ²²ἐγὼ γάρ ἀποθνήσκω ἐν τῇ γῇ ταύτῃ καὶ οὐ διαβαίνω τὸν Ιορδάνην τοῦτον, ὑμεῖς δὲ διαβαίνετε καὶ

κληρονομήσετε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην. ²³προσέχετε ὑμεῖς, μὴ ἐπιλάθησθε τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἣν διέθετο πρὸς ὑμᾶς, καὶ ποιήσητε ὑμῖν ἔαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα πάντων, ὡν συνέταξεν κύριος ὁ θεός σου. ²⁴ὅτι κύριος ὁ θεός σου πῦρ καταναλίσκον ἐστίν, θεὸς ζηλωτής.

²⁵Ἐὰν δὲ γεννήσῃς υἱὸν καὶ υἱὸν τῶν υἱῶν σου καὶ χρονίσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἀνομήσῃτε καὶ ποιήσῃτε γλυπτὸν ὁμοίωμα παντὸς καὶ ποιήσῃτε τὰ πονηρὰ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν παροργίσαι αὐτόν, ²⁶διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ιορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν· οὐχὶ πολυχρονεῖτε ἡμέρας ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἡ ἐκτριβῇ ἐκτριβήσεσθε. ²⁷καὶ διασπερεῖ κύριος ὑμᾶς ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν καὶ καταλειφθήσεσθε ὀλίγοι ἀριθμῷ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς εἰσάξει κύριος ὑμᾶς ἐκεῖ. ²⁸καὶ λατρεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ἔργοις χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλοις καὶ λίθοις, οἵ οὐκ ὄψονται οὐδὲ μὴ ἀκούσωσιν οὕτε μὴ φάγωσιν οὕτε μὴ ὀσφρανθῶσιν. ²⁹καὶ ζητήσετε ἐκεῖ κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν καὶ εύρήσετε, ὅταν ἐκζητήσητε αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου ἐν τῇ θλίψει σου. ³⁰καὶ εύρήσουσίν σε πάντες οἱ λόγοι οὗτοι ἐπ' ἐσχάτῳ τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐπιστραφήσῃ πρὸς κύριον τὸν θεόν σου καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ³¹ὅτι θεὸς οἰκτίρμων κύριος ὁ θεός σου, οὐκ ἐγκαταλείψει σε οὐδὲ μὴ ἐκτρίψει σε, οὐκ ἐπιλήσεται τὴν διαθήκην τῶν πατέρων σου, ἣν ὥμοσεν αὐτοῖς. ³²ἐπερωτήσατε ἡμέρας προτέρας τὰς γενομένας προτέρας σου ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἵς ἔκτισεν ὁ θεὸς ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ ἔως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, εἰ γέγονεν κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, εἰ ἥκουσται τοιοῦτο. ³³εἰ ἀκήκοεν ἔθνος φωνὴν θεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρός, δὲν τρόπον ἀκήκοας σὺ καὶ ἔζησας. ³⁴εἰ ἐπείρασεν ὁ θεὸς εἰσελθὼν λαβεῖν ἔαυτῷ ἔθνος ἐκ μέσου ἔθνους ἐν πειρασμῷ καὶ ἐν σημείοις καὶ ἐν τέρασιν καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν χειρὶ κραταιαὶ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν ὁράμασιν μεγάλοις κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν Αἴγυπτῳ ἐνώπιον σου βλέποντος. ³⁵ώστε εἰδῆσαι σε ὅτι κύριος ὁ θεός σου, οὗτος θεός ἐστιν, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτοῦ. ³⁶ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀκουστὴ ἐγένετο ἡ φωνὴ αὐτοῦ παιδεῦσαί σε, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἔδειξέν σοι τὸ πῦρ αὐτοῦ τὸ μέγα, καὶ τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἥκουσας ἐκ μέσου τοῦ πυρός. ³⁷διὰ τὸ ἀγαπῆσαι αὐτὸν τοὺς πατέρας σου καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς ὑμᾶς καὶ ἐξήγαγέν σε αὐτὸς ἐν τῇ ἴσχυί αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ ἐξ Αἴγυπτου ³⁸ἔξολεθρεῦσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἴσχυρότερά σου πρὸ προσώπου σου εἰσαγαγεῖν σε δοῦναί σοι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομεῖν, καθὼς ἔχεις σήμερον. ³⁹καὶ γνώσῃ σήμερον καὶ ἐπιστραφήσῃ τῇ διανοίᾳ ὅτι κύριος ὁ θεός σου, οὗτος θεός ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτοῦ. ⁴⁰καὶ φυλάξῃ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ὅπως μακροήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς, ἵς κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι πάσας τὰς ἡμέρας.

⁴¹Τότε ἀφώρισεν Μωυσῆς τρεῖς πόλεις πέραν τοῦ Ιορδάνου ἀπὸ ἀνατολῶν ἥλιου ⁴²φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτήν, δις ἀν φονεύση τὸν πλησίον οὐκ εἰδὼς καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς ἐχθρεῖς καὶ

τρίτης, καὶ καταφεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων καὶ ζήσεται· ⁴³τὴν Βοσορ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ τῷ Ρουβην καὶ τὴν Ραμωθ ἐν Γαλααδ τῷ Γαδδὶ καὶ τὴν Γαυλων ἐν Βασαν τῷ Μανασση.

⁴⁴Οὗτος ὁ νόμος, ὃν παρέθετο Μωυσῆς ἐνώπιον υἱῶν Ισραὴλ· ⁴⁵ταῦτα τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὃσα ἐλάλησεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἴγυπτου ⁴⁶ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου ἐν φάραγγι ἐγγὺς οἴκου Φογωρ ἐν γῇ Σηνων βασιλέως τῶν Αμορραίων, ὃς κατώκει ἐν Εσεβων, οὓς ἐπάταξεν Μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἴγυπτου ⁴⁷καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ καὶ τὴν γῆν Ωγ βασιλέως τῆς Βασαν, δύο βασιλέων τῶν Αμορραίων, οἵ ἥσαν πέραν τοῦ Ιορδάνου κατ' ἀνατολὰς ἡλίου, ⁴⁸ἀπὸ Αροηρ, ἣ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάρρου Αρνων, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Σηνων, ὃ ἐστιν Αερμων, ⁴⁹πᾶσαν τὴν Αραβα πέραν τοῦ Ιορδάνου κατ' ἀνατολὰς ἡλίου ὑπὸ Ασηδωθ τὴν λαξευτήν.

5 ¹Καὶ ἐκάλεσεν Μωυσῆς πάντα Ισραὴλ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἀκουε, Ισραὴλ, τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὃσα ἔγω λαλῶ ἐν τοῖς ὡσὶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ μαθήσεσθε αὐτὰ καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν αὐτά. ²κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν διέθετο πρὸς ὑμᾶς διαθήκην ἐν Χωρηβ. ³οὐχὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν διέθετο κύριος τὴν διαθήκην ταύτην, ἀλλ' ἡ πρὸς ὑμᾶς, ὑμεῖς ὡδε πάντες ζῶντες σήμερον. ⁴πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐλάλησεν κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός — ⁵καγὼ είστηκεν ἀνὰ μέσον κυρίου καὶ ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν τὰ ρήματα κυρίου, ὅτι ἐφοβήθητε ἀπὸ προσώπου τοῦ πυρὸς καὶ οὐκ ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος — λέγων

⁶Εγὼ κύριος ὁ θεός σου ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ γῆς Αἴγυπτου ἐξ οἴκου δουλείας. ⁷οὐκ ἔσονται σοι θεοὶ ἔτεροι πρὸ προσώπου μου. — ⁸οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδωλον οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὃσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὄντας ὑποκάτω τῆς γῆς. ⁹οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ὅτι ἔγω εἰμι κύριος ὁ θεός σου, θεὸς ζηλωτῆς ἀποδιδοὺς ἀμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεὰν τοῖς μισοῦσίν με ¹⁰καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσίν με καὶ τοῖς φυλάσσουσιν τὰ προστάγματά μου. — ¹¹οὐ λήμψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίω· οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ κύριος τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίω. — ¹²φύλαξαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἀγιάζειν αὐτήν, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου. ¹³ἔξ ἡμέρας ἐργᾶ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου. ¹⁴τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα κυρίῳ τῷ θεῷ σου, οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου καὶ πᾶν κτῆνός σου καὶ ὁ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί, ἵνα ἀναπαύσηται ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου ὥσπερ καὶ σύ. ¹⁵καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἥσθα ἐν γῇ Αἴγυπτῳ καὶ ἐξήγαγέν σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιᾶ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, διὰ τοῦτο συνέταξέν σοι κύριος ὁ θεός σου ὥστε φυλάσσεσθαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων καὶ ἀγιάζειν αὐτήν. — ¹⁶πίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς, ἡς κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι. — ¹⁷οὐ μοιχεύσεις. — ¹⁸οὐ φονεύσεις. — ¹⁹οὐ κλέψεις. — ²⁰οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ. —

²¹οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου. οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου οὔτε τὸν ἄγρὸν αὐτοῦ οὔτε τὸν παιδία αὐτοῦ οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ οὔτε ὅσα τῷ πλησίον σου ἔστιν.

²²Τὰ ρήματα ταῦτα ἐλάλησεν κύριος πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν ὑμῶν ἐν τῷ ὅρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός, σκότος, γνόφος, θύελλα, φωνὴ μεγάλη, καὶ οὐ προσέθηκεν· καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας καὶ ἔδωκέν μοι. ²³καὶ ἐγένετο ὡς ἡκούσατε τὴν φωνὴν ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς καὶ τὸ ὅρος ἐκαίετο πυρί, καὶ προσῆλθετε πρός με, πάντες οἱ ἡγούμενοι τῶν φυλῶν ὑμῶν καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν, ²⁴καὶ ἐλέγετε Ἰδοὺ ἔδειξεν ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἡκούσαμεν ἐκ μέσου τοῦ πυρός· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἴδομεν ὅτι λαλήσει ὁ θεὸς πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ζήσεται. ²⁵καὶ νῦν μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι ἔξαναλώσει ἡμᾶς τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο, ἐὰν προσθώμεθα ἡμεῖς ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἔτι, καὶ ἀποθανούμεθα. ²⁶τίς γὰρ σάρξ, ἥτις ἡκουσεν φωνὴν θεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς ὡς ἡμεῖς καὶ ζήσεται; ²⁷πρόσελθε σὺ καὶ ἀκουσον ὅσα ἐὰν εἴπῃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ σὺ λαλήσεις πρὸς ἡμᾶς πάντα, ὅσα ἂν λαλήσῃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς σέ, καὶ ἀκουσόμεθα καὶ ποιήσομεν. ²⁸καὶ ἡκουσεν κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν λαλούντων πρός με, καὶ εἴπεν κύριος πρός με Ἡκουσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων τοῦ λαοῦ τούτου, ὅσα ἐλάλησαν πρὸς σέ· ὄρθῶς πάντα, ὅσα ἐλάλησαν. ²⁹τίς δώσει οὕτως εἶναι τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ὥστε φοβεῖσθαί με καὶ φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς μου πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα εὖ ἦ τοῖς καὶ τοῖς νίοῖς αὐτῶν δι' αἰῶνος; ³⁰βάδισον εἰπὸν αὐτοῖς Ἀποστράφητε ὑμεῖς εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν. ³¹σὺ δὲ αὐτοῦ στῆθι μετ' ἐμοῦ, καὶ λαλήσω πρὸς σὲ τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα διδάξεις αὐτούς, καὶ ποιείτωσαν ἐν τῇ γῇ, ἣν ἔγὼ δίδωμι αὐτοῖς ἐν κλήρῳ. ³²καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου· οὐκ ἐκκλινεῖτε εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερὰ ³³κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδόν, ἣν ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὅπως καταπαύσῃ σε καὶ εὖ σοι ἦ καὶ μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἦς κληρονομήσετε.

6 ¹Καὶ αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν διδάξαι ὑμᾶς ποιεῖν οὕτως ἐν τῇ γῇ, εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, ²ἵνα φοβησθε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν φυλάσσεσθαι πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἔγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, σὺ καὶ οἱ νίοὶ σου καὶ οἱ νίοὶ τῶν υἱῶν σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, ἵνα μακροημερεύσητε. ³καὶ ἀκουσον, Ισραὴλ, καὶ φύλαξαι ποιεῖν, ὅπως εὖ σοι ἦ καὶ ἵνα πληθυνθῆτε σφόδρα, καθάπερ ἐλάλησεν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου δοῦναί σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.

⁴Καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος τοῖς νίοῖς Ισραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου Ἀκουε, Ισραὴλ· κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἰς ἔστιν. ⁵καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου. ⁶καὶ ἔσται τὰ ρήματα ταῦτα, ὅσα ἔγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ

ἐν τῇ ψυχῇ σου. ⁷καὶ προβιβάσεις αὐτὰ τοὺς υἱούς σου καὶ λαλήσεις ἐν αὐτοῖς καθήμενος ἐν οἴκῳ καὶ πορευόμενος ἐν ὁδῷ καὶ κοιταζόμενος καὶ διανιστάμενος. ⁸καὶ ἀφάψεις αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς σου, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὄφθαλμῶν σου. ⁹καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φλιάς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν.

¹⁰Καὶ ἔσται ὅταν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, ἣν ὥμοσεν τοῖς πατράσιν σου τῷ Αβρααμ καὶ Ισαὰκ καὶ Ιακωβ δοῦναί σοι, πόλεις μεγάλας καὶ καλάς, ἃς οὐκ ὠκοδόμησας, ¹¹οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, ἃς οὐκ ἐνέπλησας, λάκκους λελατομημένους, οὓς οὐκ ἔξελατόμησας, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας, οὓς οὐ κατεφύτευσας, καὶ φαγὼν καὶ ἐμπλησθεὶς ¹²πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ ἐπιλάθη κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἔξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας. ¹³κύριον τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ καὶ αὐτῷ λατρεύσεις καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ. ¹⁴Οὐ πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἔθνῶν τῶν περικύκλων ὑμῶν, ¹⁵ὅτι θεὸς ζηλωτὴς κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί, μὴ ὀργισθεὶς θυμωθῆ κύριος ὁ θεός σου ἐν σοὶ καὶ ἔξολεθρεύσῃ σε ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

¹⁶Οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου, ὃν τρόπον ἐξεπειράσασθε ἐν τῷ Πειρασμῷ. ¹⁷Φυλάσσων φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα, ὅσα ἐνετείλατό σοι. ¹⁸καὶ ποιήσεις τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ εἰσέλθῃς καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, ἣν ὥμοσεν κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν ¹⁹ἐκδιώξαι πάντας τοὺς ἔχθρούς σου πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησεν.

²⁰Καὶ ἔσται ὅταν ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου αὔριον λέγων Τί ἔστιν τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἡμῖν; ²¹καὶ ἐρεῖς τῷ υἱῷ σου Οἰκέται ἡμεν τῷ Φαραω ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἔξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιαὶ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ. ²²καὶ ἔδωκεν κύριος σημεῖα καὶ τέρατα μεγάλα καὶ πονηρὰ ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραω καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐνώπιον ἡμῶν. ²³καὶ ἡμᾶς ἔξήγαγεν ἐκεῖθεν, ἵνα εἰσαγάγῃ ἡμᾶς δοῦναι ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, ἣν ὥμοσεν δοῦναι τοῖς πατράσιν ἡμῶν. ²⁴καὶ ἐνετείλατο ἡμῖν κύριος ποιεῖν πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ἵνα εὖ ἢ ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα ζῶμεν ὕσπερ καὶ σήμερον. ²⁵καὶ ἐλεγμοσύνη ἔσται ἡμῖν, ἐὰν φυλασσώμεθα ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καθὰ ἐνετείλατο ἡμῖν κύριος.

7 ¹Ἐὰν δὲ εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι, καὶ ἔξαρεῖ ἔθνη μεγάλα ἀπὸ προσώπου σου, τὸν Χετταῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Αμορραῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Ευαῖον καὶ Ιεβουσαῖον, ἐπτὰ ἔθνη πολλὰ καὶ ἴσχυρότερα ὑμῶν, ²καὶ παραδώσει αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χειράς σου καὶ πατάξεις αὐτούς, ἀφανισμῷ ἀφανιεῖς αὐτούς, οὐ διαθήσῃ πρὸς αὐτοὺς διαθήκην οὐδὲ μὴ ἐλεήσητε αὐτούς. ³οὐδὲ μὴ γαμβρεύσητε πρὸς αὐτούς· τὴν θυγατέρα σου οὐ δώσεις τῷ υἱῷ αὐτοῦ καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ οὐ λήμψῃ τῷ υἱῷ σου. ⁴ἀποστήσει γὰρ τὸν υἱόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ λατρεύσει θεοῖς ἑτέροις, καὶ ὀργισθήσεται θυμῷ κύριος εἰς ὑμᾶς καὶ

ἐξολεθρεύσει σε τὸ τάχος. ⁵ἀλλ' οὕτως ποιήσετε αὐτοῖς· τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί. ⁶ὅτι λαὸς ἄγιος εἴ̄ χυρίω τῷ θεῷ σου, καὶ σὲ προείλατο κύριος ὁ θεός σου εἶναι σε αὐτῷ λαὸν περιούσιον παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, δσα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. ⁷οὐχ ὅτι πολυπληθεῖτε παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, προείλατο κύριος ὑμᾶς καὶ ἐξελέξατο ὑμᾶς — ὑμεῖς γάρ ἐστε ὀλιγοστοὶ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη —, ⁸ἀλλὰ παρὰ τὸ ἀγαπᾶν κύριον ὑμᾶς καὶ διατηρῶν τὸν ὄρκον, ὃν ὥμοσεν τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἐξήγαγεν κύριος ὑμᾶς ἐν χειρὶ χραταιᾶ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐλυτρώσατο ἐξ οἴκου δουλείας ἐκ χειρὸς Φαραω βασιλέως Αἰγύπτου. ⁹καὶ γνώσῃ ὅτι κύριος ὁ θεός σου, οὗτος θεός, θεὸς πιστός, ὁ φυλάσσων διαθήκην καὶ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσιν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ εἰς χιλίας γενεάς ¹⁰καὶ ἀποδιδοὺς τοῖς μισοῦσιν κατὰ πρόσωπον ἐξολεθρεῦσαι αὐτούς· καὶ οὐχὶ βραδυνεῖ τοῖς μισοῦσιν, κατὰ πρόσωπον ἀποδώσει αὐτοῖς. ¹¹καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ταῦτα, δσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον ποιεῖν.

¹²Καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν ἀκούσητε πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ φυλάξητε καὶ ποιήσητε αὐτά, καὶ διαφυλάξει κύριος ὁ θεός σού σοι τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος, ὁ ὥμοσεν τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ¹³καὶ ἀγαπήσει σε καὶ εὐλογήσει σε καὶ πληθυνεῖ σε καὶ εὐλογήσει τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου καὶ τὸν καρπὸν τῆς γῆς σου, τὸν σῖτόν σου καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ἔλαιόν σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου ἐπὶ τῆς γῆς, ἵς ὥμοσεν κύριος τοῖς πατράσιν σου δοῦναί σοι. ¹⁴εὐλογητὸς ἔση παρὰ πάντα τὰ ἔθνη· οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν ἄγονος οὐδὲ στεῖρα καὶ ἐν τοῖς κτήνεσίν σου. ¹⁵καὶ περιελεῖ κύριος ἀπὸ σοῦ πᾶσαν μαλακίαν· καὶ πάσας νόσους Αἰγύπτου τὰς πονηράς, ἀς ἔώρακας καὶ ὅσα ἔγνως, οὐκ ἐπιθήσει ἐπὶ σὲ καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπὶ πάντας τοὺς μισοῦντάς σε. ¹⁶καὶ φάγη πάντα τὰ σκῦλα τῶν ἔθνῶν, ἀ κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐ λατρεύσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι σκῶλον τοῦτο ἐστίν σοι.

¹⁷Ἐὰν δὲ λέγης ἐν τῇ διανοίᾳ σου ὅτι Πολὺ τὸ ἔθνος τοῦτο ἡ ἐγώ, πῶς δυνήσομαι ἐξολεθρεῦσαι αὐτούς; ¹⁸οὐ φοβηθήσῃ αὐτούς· μνείᾳ μνησθήσῃ δσα ἐποίησεν κύριος ὁ θεός σου τῷ Φαραω καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις, ¹⁹τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους, οὓς εἰδοσαν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα, τὴν χεῖρα τὴν χραταιὰν καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν, ὡς ἐξήγαγέν σε κύριος ὁ θεός σου· οὕτως ποιήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, οὓς σὺ φοβῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ²⁰καὶ τὰς σφηκίας ἀποστελεῖ κύριος ὁ θεός σου εἰς αὐτούς, ἔως ἂν ἐκτριβῶσιν οἱ καταλειμμένοι καὶ οἱ κεκρυμμένοι ἀπὸ σοῦ. ²¹οὐ τρωθήσῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί, θεὸς μέγας καὶ χραταιός, ²²καὶ καταναλώσει κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου κατὰ μικρὸν μικρόν· οὐ δυνήσῃ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς τὸ τάχος, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος καὶ πληθυνθῇ ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τὰ ἄγρια. ²³καὶ παραδώσει αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου καὶ ἀπολέσει αὐτοὺς ἀπωλείᾳ μεγάλῃ, ἔως ἂν ἐξολεθρεύσῃ αὐτούς, ²⁴καὶ παραδώσει τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπολεῖται τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου· οὐκ

ἀντιστήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπόν σου, ἔως ἂν ἐξολεθρεύσῃς αὐτούς. ²⁵τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί· οὐκ ἐπιθυμήσεις ἀργύριον οὐδὲ χρυσίον ἀπ' αὐτῶν καὶ οὐ λήμψη σεαυτῷ, μὴ πταίσῃς δι' αὐτό, ὅτι βδέλυγμα κυρίω τῷ θεῷ σου ἐστιν. ²⁶καὶ οὐκ εἰσοίσεις βδέλυγμα εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ ἔσῃ ἀνάθημα ὥσπερ τοῦτο· προσοχθίσματι προσοχθιεῖς καὶ βδελύγματι βδελύξῃ, ὅτι ἀνάθημά ἐστιν.

8 ¹Πάσας τὰς ἐντολάς, ἃς ἔγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, φυλάξεσθε ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε καὶ εἰσέλθητε καὶ κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὄμοσεν τοῖς πατράσιν ὑμῶν. ²καὶ μνησθήσῃ πᾶσαν τὴν ὁδόν, ἣν ἥγαγέν σε κύριος ὁ θεός σου ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅπως ἂν κακώσῃ σε καὶ ἐκπειράσῃ σε καὶ διαγνωσθῇ τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, εἰ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἡ οὐ. ³καὶ ἐκάκωσέν σε καὶ ἐλιμαγχόνησέν σε καὶ ἐψώμισέν σε τὸ μαννα, ὃ οὐκ εἰδῆσαν οἱ πατέρες σου, ἵνα ἀναγγείλῃ σοι ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἀνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ρήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ ζήσεται ὁ ἀνθρωπος. ⁴τὰ ἴματιά σου οὐ κατετρίβῃ ἀπὸ σοῦ, οἱ πόδες σου οὐκ ἐτυλώθησαν, ἵδου τεσσαράκοντα ἔτη. ⁵καὶ γνώσῃ τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὡς εἴ τις παιδεύσαι ἀνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, οὕτως κύριος ὁ θεός σου παιδεύσει σε, ⁶καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ φοβεῖσθαι αὐτόν. ⁷ό γὰρ κύριος ὁ θεός σου εἰσάγει σε εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλὴν, οῦ χείμαρροι ὑδάτων καὶ πηγαὶ ἀβύσσων ἐκπορευόμεναι διὰ τῶν πεδίων καὶ διὰ τῶν ὄρέων. ⁸γῇ πυροῦ καὶ κριθῆς, ἄμπελοι, συκαῖ, ρόαι, γῇ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέλιτος. ⁹γῇ, ἐφ' ἣς οὐ μετὰ πτωχείας φάγῃ τὸν ἄρτον σου καὶ οὐκ ἐνδεηθήσῃ οὐδὲν ἐπ' αὐτῆς· γῇ, ἣς οἱ λίθοι σίδηρος, καὶ ἐκ τῶν ὄρέων αὐτῆς μεταλλεύσεις χαλκόν. ¹⁰καὶ φάγῃ καὶ ἐμπλησθήσῃ καὶ εὔλογήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἣς ἔδωκέν σοι. ¹¹πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ μὴ φυλάξαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἔγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ¹²μὴ φαγὼν καὶ ἐμπλησθεὶς καὶ οἰκίας καλὰς οἰκοδομήσας καὶ κατοικήσας ἐν αὐταῖς ¹³καὶ τῶν βιῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου πληθυνθέντων σοι, ἀργυρίου καὶ χρυσίου πληθυνθέντος σοι καὶ πάντων, ὅσων σοι ἐσται, πληθυνθέντων σοι ¹⁴ὑψωθῆς τῇ καρδίᾳ καὶ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας, ¹⁵τοῦ ἀγαγόντος σε διὰ τῆς ἐρήμου τῆς μεγάλης καὶ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης, οῦ ὄφις δάκνων καὶ σκορπίος καὶ δίψα, οῦ οὐκ ἦν ὄδωρ, τοῦ ἐξαγαγόντος σοι ἐκ πέτρας ἀκροτόμου πηγὴν ὄδατος, ¹⁶τοῦ ψωμίσαντός σε τὸ μαννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὃ οὐκ εἰδῆσαν οἱ πατέρες σου, ἵνα κακώσῃ σε καὶ ἐκπειράσῃ σε καὶ εὖ σε ποιήσῃ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν σου. ¹⁷μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου Ἡ ἰσχύς μου καὶ τὸ κράτος τῆς χειρός μου ἐποίησέν μοι τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην. ¹⁸καὶ μνησθήσῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅτι αὐτός σοι δίδωσιν ἰσχὺν τοῦ ποιῆσαι δύναμιν καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἣν ὄμοσεν κύριος τοῖς πατράσιν σου, ὡς σήμερον. ¹⁹καὶ ἐσται ἐὰν λήθῃ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ πορευθῆς ὀπίσω θεῶν ἑτέρων καὶ λατρεύσης αὐτοῖς καὶ προσκυνήσης αὐτοῖς, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν

τε ούρανὸν καὶ τὴν γῆν ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε·²⁰ καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, ὅσα κύριος ἀπολλύει πρὸ προσώπου ὑμῶν, οὕτως ἀπολεῖσθε, ἀνθ' ὧν οὐκ ἡκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

9 Ἡ Ακουε, Ισραὴλ· σὺ διαβαίνεις σήμερον τὸν Ιορδάνην εἰσελθεῖν κληρονομῆσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα μᾶλλον ἢ ὑμεῖς, πόλεις μεγάλας καὶ τειχήρεις ἔως τοῦ οὐρανοῦ,²¹ λαὸν μέγαν καὶ πολὺν καὶ εὔμήκη, υἱὸνς Ενακ, οὓς σὺ οἶσθα καὶ σὺ ἀκήκοας Τίς ἀντιστήσεται κατὰ πρόσωπον υἱῶν Ενακ;²² καὶ γνώσῃ σήμερον ὅτι κύριος ὁ θεός σου, οὗτος προπορεύεται πρὸ προσώπου σου· πῦρ καταναλίσκον ἐστίν· οὗτος ἔξολεθρεύσει αὐτούς, καὶ οὗτος ἀποστρέψει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἀπολεῖς αὐτούς, καθάπερ εἴπεν σοι κύριος.²³ μὴ εἴπης ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἐν τῷ ἔξαναλῶσαι κύριον τὸν θεόν σου τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου λέγων Διὰ τὰς δικαιοσύνας μου εἰσήγαγέν με κύριος κληρονομῆσαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην· ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἔθνῶν τούτων κύριος ἔξολεθρεύσει αὐτούς πρὸ προσώπου σου.²⁴ οὐχὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην σου οὐδὲ διὰ τὴν ὁσιότητα τῆς καρδίας σου σὺ εἰσπορεύῃ κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἔθνῶν τούτων κύριος ἔξολεθρεύσει αὐτούς ἀπὸ προσώπου σου καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἦν ὄμοσεν τοῖς πατράσιν ὑμῶν, τῷ Αβραὰμ καὶ τῷ Ισαὰκ καὶ τῷ Ιακωβ.²⁵ καὶ γνώσῃ σήμερον ὅτι οὐχὶ διὰ τὰς δικαιοσύνας σου κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην κληρονομῆσαι, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλος εἰ.²⁶ Υμήσθητι μὴ ἐπιλάθη ὅσα παρώξυνας κύριον τὸν θεόν σου ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἀφ' ἣς ἡμέρας ἔξηλθετε ἐξ Αἰγύπτου ἔως ἥλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἀπειθοῦντες διετελεῖτε τὰ πρὸς κύριον.²⁷ καὶ ἐν Χωρῆβ παρωξύνατε κύριον, καὶ ἔθυμῳθή κύριος ἐφ' ὑμῖν ἔξολεθρεῦσαι ὑμᾶς
9 ἀναβαίνοντός μου εἰς τὸ ὄρος λαβεῖν τὰς πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης, ἀς διέθετο κύριος πρὸς ὑμᾶς. καὶ κατεγινόμην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας· ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὄδωρ οὐκ ἔπιον.²⁸ καὶ ἔδωκεν κύριος ἐμοὶ τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας γεγραμμένας ἐν τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπ' αὐταῖς ἐγέγραπτο πάντες οἱ λόγοι, οὓς ἐλάλησεν κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἡμέρᾳ ἐκκλησίας.²⁹ καὶ ἐγένετο διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν καὶ τεσσαράκοντα νυκτῶν ἔδωκεν κύριος ἐμοὶ τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης.³⁰ καὶ εἴπεν κύριος πρὸς με Ἀνάστηθι τὸ τάχος ἐντεῦθεν, ὅτι ἡνόμησεν ὁ λαός σου, οὓς ἔξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου· παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἣς ἐνετείλω αὐτοῖς· ἐποίησαν ἐαυτοῖς χώνευμα.³¹ καὶ εἴπεν κύριος πρὸς με Λελάληκα πρὸς σὲ ἄπαξ καὶ δὶς λέγων Ἐώρακα τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἴδου λαὸς σκληροτράχηλός ἐστιν.³² ἔασόν με ἔξολεθρεῦσαι αὐτούς, καὶ ἔξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῶν ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσω σὲ εἰς ἔθνος μέγα καὶ ἰσχυρὸν καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο.³³ καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρί, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ ταῖς δυσὶ χερσί μου.³⁴ καὶ ἴδων ὅτι ἡμάρτετε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν καὶ ἐποιήσατε ὑμῖν ἐαυτοῖς χωνευτὸν καὶ παρέβητε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἣς ἐνετείλατο ὑμῖν κύριος,³⁵ καὶ ἐπιλαβόμενος τῶν δύο πλακῶν ἔρριψα αὐτὰς ἀπὸ τῶν δύο χειρῶν μου καὶ συνέτριψα ἐναντίον ὑμῶν.³⁶ καὶ ἐδεήθην ἐναντίον κυρίου δεύτερον καθάπερ καὶ τὸ πρότερον τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας — ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὄδωρ οὐκ ἔπιον — περὶ

πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν, ὃν ἡμάρτετε ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν παροξύναι αὐτόν. ¹⁹καὶ ἔκφοβός εἰμι διὰ τὴν ὄργὴν καὶ τὸν θυμόν, ὅτι παρωξύνθη κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐξολεθρεῦσαι ὑμᾶς· καὶ εἰσήκουσεν κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ. ²⁰καὶ ἐπὶ Ααρων ἐθυμώθη κύριος σφόδρα ἐξολεθρεῦσαι αὐτόν, καὶ ηὔξαμην καὶ περὶ Ααρων ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. ²¹καὶ τὴν ἀμαρτίαν ὑμῶν, ἣν ἐποιήσατε, τὸν μόσχον, ἔλαβον αὐτὸν καὶ κατέκαυσα αὐτὸν ἐν πυρὶ καὶ συνέκοψα αὐτὸν καταλέσας σφόδρα, ἵνα οὖθις ἐγένετο λεπτόν· καὶ ἐγενήθη ὥστε κονιορτός, καὶ ἔρριψα τὸν κονιορτὸν εἰς τὸν χειμάρρουν τὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ ὄρους. — ²²καὶ ἐν τῷ Ἐμπυρισμῷ καὶ ἐν τῷ Πειρασμῷ καὶ ἐν τοῖς Μνήμασιν τῆς ἐπιθυμίας παροξύνοντες ἤτε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν. ²³καὶ ὅτε ἐξαπέστειλεν κύριος ὑμᾶς ἐκ Καδης Βαρνη λέγων Ἀνάβητε καὶ κληρονομήσατε τὴν γῆν, ἣν δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἡπειθήσατε τῷ ρήματι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ²⁴ἀπειθοῦντες ἤτε τὰ πρὸς κύριον ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἣς ἐγνώσθη ὑμῖν. — ²⁵καὶ ἐδεήθην ἐναντίον κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ὅσας ἐδεήθην — εἴπεν γὰρ κύριος ἐξολεθρεῦσαι ὑμᾶς — ²⁶καὶ εὐξάμην πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἶπα Κύριε κύριε βασιλεῦ τῶν θεῶν, μὴ ἐξολεθρεύσῃς τὸν λαόν σου καὶ τὴν μερίδα σου, ἣν ἐλυτρώσω ἐν τῇ ἴσχύι σου τῇ μεγάλῃ, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἴσχύι σου τῇ μεγάλῃ καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου τῇ κραταιᾳ καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ. ²⁷μνήσθητι Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ τῶν θεραπόντων σου, οὓς ὕμοσας κατὰ σεαυτοῦ· μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν σκληρότητα τοῦ λαοῦ τούτου καὶ τὰ ἀσεβήματα καὶ τὰ ἀμαρτήματα αὐτῶν, ²⁸μὴ εἴπωσιν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν, ὅτεν ἐξήγαγες ὑμᾶς ἐκεῖθεν, λέγοντες Παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν εἴπεν αὐτοῖς, καὶ παρὰ τὸ μισῆσαι αὐτοὺς ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀποκτεῖναι ἐν τῇ ἐρήμῳ. ²⁹καὶ οὗτοι λαός σου καὶ κλῆρός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἴσχύι σου τῇ μεγάλῃ καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ.

10 ¹Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ εἴπεν κύριος πρός με Λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας ὥσπερ τὰς πρώτας καὶ ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος· καὶ ποιήσεις σεαυτῷ κιβωτὸν ξυλίνην. ²καὶ γράψω ἐπὶ τὰς πλάκας τὰ ρήματα, ἢ ἣν ἐν ταῖς πλαξὶν ταῖς πρώταις, ἀς συνέτριψας, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰς εἰς τὴν κιβωτόν. ³καὶ ἐποίησα κιβωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήπτων καὶ ἐλάξευσα τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας ὡς αἱ πρῶται· καὶ ἀνέβην εἰς τὸ ὄρος, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ ταῖς χερσὶν μου. ⁴καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τὰς πλάκας κατὰ τὴν γραφὴν τὴν πρώτην τοὺς δέκα λόγους, οὓς ἐλάλησεν κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ ἔδωκεν αὐτὰς κύριος ἐμοί. ⁵καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους καὶ ἐνέβαλον τὰς πλάκας εἰς τὴν κιβωτόν, ἣν ἐποίησα, καὶ ἦσαν ἐκεῖ, καθὰ ἐνετείλατό μοι κύριος. — ⁶καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἀπῆραν ἐκ Βηρωαθ υἱῶν Ιακού Μισαδαι· ἐκεῖ ἀπέθανεν Ααρων καὶ ἐτάφη ἐκεῖ, καὶ ιεράτευσεν Ελεαζαρ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ⁷ἐκεῖθεν ἀπῆραν εἰς Γαδγαδ καὶ ἀπὸ Γαδγαδ εἰς Ετεβαθα, γῆ χείμαρροι ὑδάτων. ⁸ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ διέστειλεν κύριος τὴν φυλὴν τὴν Λευι αἵρειν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου παρεστάναι ἐναντὶ κυρίου λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἵνας τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν τοῖς Λευίταις μερὶς καὶ κλῆρος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν.

κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ, καθὰ εἴπεν αὐτῷ. ¹⁰κάγὼ είστηκειν ἐν τῷ ὅρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, καὶ εἰσήκουσεν κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ οὐκ ἥθέλησεν κύριος ἔξολεθρεῦσαι ὑμᾶς. ¹¹καὶ εἴπεν κύριος πρός με Βάδιζε ἄπαρον ἐναντίον τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ εἰσπορευέσθωσαν καὶ κληρονομείτωσαν τὴν γῆν, ἣν ὥμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς.

¹²Καὶ νῦν, Ισραὴλ, τί κύριος ὁ θεός σου αἰτεῖται παρὰ σοῦ ἀλλ' ἢ φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ ἀγαπᾶν αὐτὸν καὶ λατρεύειν κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ¹³φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι ἦ; ¹⁴ἰδοὺ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ, ἡ γῆ καὶ πάντα, ὅσα ἔστιν ἐν αὐτῇ. ¹⁵πλὴν τοὺς πατέρας ὑμῶν προείλατο κύριος ἀγαπᾶν αὐτοὺς καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς ὑμᾶς παρὰ πάντα τὰ ἔθνη κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. ¹⁶καὶ περιτεμεῖσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν καὶ τὸν τράχηλον ὑμῶν οὐ σκληρυνεῖτε ἔτι. ¹⁷ὅ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, οὗτος θεὸς τῶν θεῶν καὶ κύριος τῶν κυρίων, ὁ θεὸς ὁ μέγας καὶ ἴσχυρὸς καὶ ὁ φοβερός, ὅστις οὐ θαυμάζει πρόσωπον οὐδὲ οὐ μὴ λάβῃ δῶρον, ¹⁸ποιῶν κρίσιν προσηλύτων καὶ ὀρφανῶν καὶ χήρας καὶ ἀγαπᾶ τὸν προσήλυτον δοῦναι αὐτῷ ἄρτον καὶ ἴμάτιον. ¹⁹καὶ ἀγαπήσετε τὸν προσήλυτον· προσήλυτοι γάρ ἔτειν γῇ Αἰγύπτῳ. ²⁰κύριον τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ καὶ αὐτῷ λατρεύσεις καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὁμηρία. ²¹οὗτος καύχημά σου καὶ οὗτος θεός σου, ὅστις ἐποίησεν ἐν σοὶ τὰ μεγάλα καὶ τὰ ἔνδοξα ταῦτα, ἀ εἰδοσαν οἱ ὄφθαλμοί σου. ²²ἐν ἐβδομήκοντα ψυχαῖς κατέβησαν οἱ πατέρες σου εἰς Αἴγυπτον, νυνὶ δὲ ἐποίησέν σε κύριος ὁ θεός σου ὧσει τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει.

11 ¹Καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου καὶ φυλάξῃ τὰ φυλάγματα αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ²καὶ γνώσεσθε σήμερον ὅτι οὐχὶ τὰ παιδία ὑμῶν, ὅσοι οὐκ οἴδασιν οὐδὲ εἰδοσαν τὴν παιδείαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλὸν ³καὶ τὰ σημεῖα αὐτοῦ καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν ἐν μέσῳ Αἰγύπτου Φαραὼ βασιλεῖ Αἰγύπτου καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, ⁴καὶ ὅσα ἐποίησεν τὴν δύναμιν τῶν Αἰγυπτίων, τὰ ἄρματα αὐτῶν καὶ τὴν ἵππον αὐτῶν, ὡς ἐπέκλυσεν τὸ ὅδωρ τῆς θαλάσσης τῆς ἐρυθρᾶς ἐπὶ προσώπου αὐτῶν καταδιωκόντων αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπίσω ὑμῶν καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύριος ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας, ⁵καὶ ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἔως ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ⁶καὶ ὅσα ἐποίησεν τῷ Δαθαν καὶ Αβιρων υἱοῖς Ελιαβ υἱοῦ Ρουβην, οὓς ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτοὺς καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν ὑπόστασιν τὴν μετ' αὐτῶν ἐν μέσῳ παντὸς Ισραὴλ, ⁷ὅτι οἱ ὄφθαλμοὶ ὑμῶν ἐώρακαν πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὰ μεγάλα, ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν σήμερον. ⁸καὶ φυλάξεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ιορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, ⁹ἵνα μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἵς ὥμοσεν κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτούς, γῆν ρέουσαν

γάλα καὶ μέλι. ¹⁰ἔστιν γὰρ ἡ γῆ, εἰς ἥν εἰσπορεύη ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, οὐχ ὥσπερ ἡ γῆ Αἰγύπτου ἔστιν, δθεν ἐκπεπόρευσθε ἐκεῖθεν, ὅταν σπείρωσιν τὸν σπόρον καὶ ποτίζωσιν τοῖς ποσὶν ὡσεὶ κῆπον λαχανείας. ¹¹ἡ δὲ γῆ, εἰς ἥν εἰσπορεύη ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, γῆ ὀρεινὴ καὶ πεδινή, ἐκ τοῦ ὑετοῦ τοῦ οὐρανοῦ πίεται ὕδωρ, ¹²γῆ, ἥν κύριος ὁ θεός σου ἐπισκοπεῖται αὐτήν, διὰ παντὸς οἵ ὄφθαλμοὶ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπ' αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ ἔως συντελείας τοῦ ἐνιαυτοῦ.

¹³Ἐὰν δὲ ἀκοῇ εἰσακούσῃτε πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ¹⁴καὶ δῶσει τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου καθ' ὥραν πρόιμον καὶ ὄψιμον, καὶ εἰσοίσεις τὸν σῖτόν σου καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ἔλαιόν σου. ¹⁵καὶ δῶσει χορτάσματα ἐν τοῖς ἀγροῖς σου τοῖς κτήνεσίν σου· καὶ φαγὼν καὶ ἐμπλησθεὶς ¹⁶πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ πλατυνθῆ ἡ καρδία σου καὶ παραβῆτε καὶ λατρεύσῃτε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσῃτε αὐτοῖς, ¹⁷καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ κύριος ἐφ' ὑμῖν καὶ συσχῆ τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκ ἔσται ὑετός, καὶ ἡ γῆ οὐ δῶσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἦς ἔδωκεν ὁ κύριος ὑμῖν. ¹⁸καὶ ἐμβαλεῖτε τὰ ρήματα ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν· καὶ ἀφάψετε αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὄφθαλμῶν ὑμῶν. ¹⁹καὶ διδάξετε αὐτὰ τὰ τέκνα ὑμῶν λαλεῖν αὐτὰ καθημένους ἐν οἴκῳ καὶ πορευομένους ἐν ὁδῷ καὶ κοιταζομένους καὶ διανισταμένους. ²⁰καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φλιὰς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, ²¹ἴνα πολυημερεύσῃτε καὶ αἱ ἡμέραι τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ἦς ὄμοσεν κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. ²²καὶ ἔσται ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃτε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον ποιεῖν, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ προσκολλᾶσθαι αὐτῷ, ²³καὶ ἐκβαλεῖ κύριος πάντα τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κληρονομήσετε ἔθνη μεγάλα καὶ ἴσχυρότερα μᾶλλον ἡ ὑμεῖς. ²⁴πάντα τὸν τόπον, οὗ ἐὰν πατήσῃ τὸ ἵχνος τοῦ ποδὸς ὑμῶν, ὑμῖν ἔσται· ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ Ἀντιλιβάνου καὶ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἔως τῆς θαλάσσης τῆς ἐπὶ δυσμῶν ἔσται τὰ ὅριά σου. ²⁵οὐκ ἀντιστήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπον ὑμῶν· τὸν τρόμον ὑμῶν καὶ τὸν φόβον ὑμῶν ἐπιθήσει κύριος ὁ θεός ὑμῶν ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ἐφ' ἦς ἐὰν ἐπιβῆτε ἐπ' αὐτῆς, δὲν τρόπον ἐλάλησεν κύριος πρὸς ὑμᾶς.

²⁶Ιδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον εὐλογίαν καὶ κατάραν, ²⁷τὴν εὐλογίαν, ἐὰν ἀκούσῃτε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, ²⁸καὶ τὰς κατάρας, ἐὰν μὴ ἀκούσῃτε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, καὶ πλανηθῆτε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἦς ἐνετειλάμην ὑμῖν, πορευθέντες λατρεύειν θεοῖς ἑτέροις, οὓς οὐκ οἴδατε. ²⁹καὶ ἔσται ὅταν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, εἰς ἥν διαβαίνεις ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, καὶ δῶσεις τὴν εὐλογίαν ἐπ' ὄρος Γαριζιν καὶ τὴν κατάραν ἐπ' ὄρος Γαιβαλ. ³⁰(οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πέραν τοῦ Ιορδάνου ὁπίσω ὁδὸν δυσμῶν ἡλίου ἐν γῇ Χανααν τὸ κατοικοῦν ἐπὶ δυσμῶν ἐχόμενον τοῦ Γολγολ πλησίον τῆς δρυὸς τῆς ὑψηλῆς;) ³¹ὑμεῖς γὰρ διαβαίνετε τὸν Ιορδάνην εἰσελθόντες κληρονομῆσαι τὴν

γῆν, ἦν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ κληρονομήσετε αὐτὴν καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ.³² καὶ φυλάξεσθε τοῦ ποιεῖν πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις ταύτας, ὅσας ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον.

12 Ἐὰν τὰ προστάγματα καὶ αἱ κρίσεις, ἃς φυλάξετε τοῦ ποιεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἦς κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ, πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ὑμεῖς ζῆτε ἐπὶ τῆς γῆς.
Ἄπωλείᾳ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἐλάτρευσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὓς ὑμεῖς κληρονομεῖτε αὐτούς, ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν καὶ ἐπὶ τῶν θινῶν καὶ ὑποκάτω δένδρου δασέος ἢ κατασκάψετε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καὶ συντρίψετε τὰς στήλας αὐτῶν καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί, καὶ ἀπολεῖται τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου. Οὐ ποιήσετε οὕτως κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, ἀλλ' ἡ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἀν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐν μιᾷ τῶν φυλῶν ὑμῶν ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐπικληθῆναι, καὶ ἐκζητήσετε καὶ εἰσελεύσεσθε ἐκεῖ ἵκαὶ οἴστετε ἐκεῖ τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν καὶ τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν καὶ τὰς εὐχὰς ὑμῶν καὶ τὰ ἑκούσια ὑμῶν καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ὑμῶν καὶ τῶν προβάτων ὑμῶν ἢ καὶ φάγεσθε ἐκεῖ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐπὶ πᾶσιν, οὗ ἀν τὴν χεῖρα ἐπιβάλητε, ὑμεῖς καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν, καθότι εὐλόγησέν σε κύριος ὁ θεός σου. Οὐ ποιήσετε πάντα, ἀντίθετος τῷ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ. Οὐ γάρ ἥκατε ἔως τοῦ νῦν εἰς τὴν κατάπαυσιν καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν, ἦν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. Καὶ διαβήσεσθε τὸν Ιορδάνην καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἦς κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν κατακληρονομεῖ ὑμῖν, καὶ καταπάύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κύκλων, καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας.
Καὶ ἔσται ὁ τόπος, ὃν ἀν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ἐκεῖ οἴστετε πάντα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν καὶ τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν καὶ τὰ δόματα ὑμῶν καὶ πᾶν ἐκλεκτὸν τῶν δώρων ὑμῶν, ὅσα ἐὰν εὔξησθε τῷ θεῷ ὑμῶν, καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, οἱ παΐδες ὑμῶν καὶ αἱ παιδίσκαι ὑμῶν καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐπὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μεθ' ὑμῶν. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἀνενέγκῃς τὰ ὀλοκαυτώματά σου ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἐὰν ἴδης,¹⁴ ἀλλ' ἡ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἀν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν φυλῶν σου, ἐκεῖ ἀνοίσεις τὰ ὀλοκαυτώματά σου καὶ ἐκεῖ ποιήσεις πάντα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον. Καὶ ἐὰν ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ σου θύσεις καὶ φάγη κρέα κατὰ τὴν εὐλογίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἦν ἔδωκέν σοι ἐν πάσῃ πόλει· ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸ αὐτὸν φάγεται αὐτὸν ὡς δορκάδα ἡ ἔλαφον.¹⁶ Πλὴν τὸ αἷμα οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐτὸν ὡς ὕδωρ.¹⁷ Οὐ δυνήσῃ φαγεῖν ἐν ταῖς πόλεσίν σου τὸ ἐπιδέκατον τοῦ σίτου σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου καὶ πάσας εὐχάς, ὅσας ἀν εὔξησθε, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν,¹⁸ ἀλλ' ἡ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου φάγη αὐτὰ ἐν τῷ τόπῳ, ὃν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτῷ, σὺ καὶ

ὸν οὐίος σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου καὶ ὁ προσῆλυτος ὁ ἐν ταῖς πόλεσιν
ὑμῶν, καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ πάντα, οὗ ἀνὴρ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου.

¹⁹πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐγκαταλίπῃς τὸν Λευίτην πάντα τὸν χρόνον, ὅσον ἔὰν ζῆς ἐπὶ τῆς γῆς.

²⁰Εὰν δὲ ἐμπλατύνῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ὄριά σου, καθάπερ ἐλάλησέν σοι, καὶ ἐρεῖς Φάγομαι
κρέα, ἔὰν ἐπιθυμήσῃ ἡ ψυχή σου ὥστε φαγεῖν κρέα, ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ τῆς ψυχῆς σου φάγη κρέα.
²¹ἔὰν δὲ μακρότερον ἀπέχῃ σου ὁ τόπος, ὃν ἀνὴρ ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα
αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ θύσεις ἀπὸ τῶν βοῶν σου καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων σου, ὃν ἀνὴρ δῶρο ὁ θεός σοι, ὃν τρόπον
ἐνετειλάμην σοι, καὶ φάγη ἐν ταῖς πόλεσίν σου κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς σου. ²²Ἄντις ἔσθεται ἡ
δορκάς καὶ ἡ ἔλαφος, οὕτως φάγη αὐτό, ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως ἔδεται.

²³πρόσεχε ἰσχυρῶς τοῦ μὴ φαγεῖν αἷμα, ὅτι τὸ αἷμα αὐτοῦ ψυχή· οὐ βρωθήσεται ἡ ψυχή μετὰ τῶν
κρεῶν, ²⁴οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐτὸν ὡς ὕδωρ. ²⁵Οὐ φάγη αὐτό, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ
τοῖς οὐίοις σου μετὰ σέ, ἔὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ²⁶Πλὴν τὰ
ἅγιά σου, ἔὰν γένηται σοι, καὶ τὰς εὐχάς σου λαβὼν ἤξεις εἰς τὸν τόπον, ὃν ἀνὴρ ἐκλέξῃται κύριος ὁ
θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ²⁷καὶ ποιήσῃς τὰ ὄλοκαυτώματά σου· τὰ κρέα ἀνοίσεις
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὸ δὲ αἷμα τῶν θυσιῶν σου προσχεεῖς πρὸς τὴν βάσιν τοῦ
θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὰ δὲ κρέα φάγη. ²⁸Φυλάσσου καὶ ἀκουε καὶ ποιήσῃς πάντας
τοὺς λόγους, οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς οὐίοις σου δι' αἰώνος, ἔὰν ποιήσῃς τὸ
καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

²⁹Εὰν δὲ ἐξολεθρεύσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη, εἰς οὓς σὺ εἰσπορεύῃς ἐκεῖ κληρονομῆσαι τὴν γῆν
αὐτῶν, ἀπὸ προσώπου σου καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτοὺς καὶ κατοικήσῃς ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, ³⁰πρόσεχε
σεαυτῷ μὴ ἐκζητήσῃς ἐπακολουθῆσαι αὐτοῖς μετὰ τὸ ἐξολεθρευθῆναι αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου· οὐ
μὴ ἐκζητήσῃς τοὺς θεοὺς αὐτῶν λέγων Πᾶς ποιοῦσιν τὰ ἔθνη ταῦτα τοῖς θεοῖς αὐτῶν; ποιήσω κἀγώ.
³¹Οὐ ποιήσῃς οὕτως κυρίῳ τῷ θεῷ σου· τὰ γὰρ βδελύγματα, ἀ κύριος ἐμίσησεν, ἐποίησαν τοῖς θεοῖς
αὐτῶν, ὅτι τοὺς οὐίους αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν κατακαίουσιν ἐν πυρὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν.

13 ¹Πᾶν ῥῆμα, ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, τοῦτο φυλάξῃ ποιεῖν· οὐ προσθήσεις ἐπ' αὐτὸν
οὐδὲ ἀφελεῖς ἀπ' αὐτοῦ.

²Εὰν δὲ ἀναστῇ ἐν σοὶ προφήτης ἢ ἐνυπνιαζόμενος ἐνύπνιον καὶ δῶρο σοι σημεῖον ἢ τέρας ³καὶ
ἔλθῃ τὸ σημεῖον ἢ τὸ τέρας, ὁ ἐλάλησεν πρὸς σὲ λέγων Πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις,
οὓς οὐκ οἴδατε, ⁴οὐκ ἀκούσεσθε τῶν λόγων τοῦ προφήτου ἐκείνου ἢ τοῦ ἐνυπνιαζομένου τὸ ἐνύπνιον
ἐκείνο, ὅτι πειράζει κύριος ὁ θεὸς ὑμᾶς εἰδέναι εἰ ἀγαπᾶτε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας
ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. ⁵Δοπίσω κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν πορεύεσθε καὶ αὐτὸν φοβηθήσεσθε
καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάξεσθε καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσεσθε καὶ αὐτῷ προστεθήσεσθε. ⁶Καὶ ὁ
προφήτης ἐκείνος ἢ ὁ τὸ ἐνύπνιον ἐνυπνιαζόμενος ἐκείνος ἀποθανεῖται· ἐλάλησεν γὰρ πλανῆσαι σε
ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου τοῦ λυτρωσαμένου σε ἐκ τῆς δουλείας

ἐξῶσαι σε ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἵνα ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ· καὶ ἀφανιεῖς τὸν πονηρὸν ἔξι ὑμῶν αὐτῶν.

⁷Ἐὰν δὲ παρακαλέσῃ σε ὁ ἀδελφός σου ἐκ πατρός σου ἢ ἐκ μητρός σου ἢ ὁ υἱός σου ἢ ἡ θυγάτηρ σου ἢ ἡ γυνὴ ἢ ἐν κόλπῳ σου ἢ ὁ φίλος ὁ ἴσος τῆς ψυχῆς σου λάθρᾳ λέγων Βαδίσωμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις, οὓς οὐκ ἥδεις σὺ καὶ οἱ πατέρες σου,⁸ ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ ὑμῶν τῶν ἐγγιζόντων σοι ἢ τῶν μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἀπ’ ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς,⁹ οὐ συνθελήσεις αὐτῷ καὶ οὐκ εἰσακούσῃ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ’ αὐτῷ, οὐκ ἐπιποθήσεις ἐπ’ αὐτῷ οὐδὲ οὐ μὴ σκεπάσῃς αὐτόν.¹⁰ ἀναγγέλλων ἀναγγελεῖς περὶ αὐτοῦ, αἱ χεῖρες σου ἔσονται ἐπ’ αὐτὸν ἐν πρώτοις ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ αἱ χεῖρες παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ’ ἐσχάτῳ,¹¹ καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐξήτησεν ἀποστῆσαι σε ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἔξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας.¹² καὶ πᾶς Ισραὴλ ἀκούσας φοβηθήσεται καὶ οὐ προσθήσουσιν ἔτι ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν.

¹³Ἐὰν δὲ ἀκούσῃς ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου, ὃν κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι κατοικεῖν σε ἐκεῖ, λεγόντων¹⁴ Εξήλθοσαν ἄνδρες παράνομοι ἔξι ὑμῶν καὶ ἀπέστησαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν πόλιν αὐτῶν λέγοντες Πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις, οὓς οὐκ ἥδειτε,¹⁵ καὶ ἐρωτήσεις καὶ ἐραυνήσεις σφόδρα, καὶ ἴδοὺ ἀληθῆς σαφῶς ὁ λόγος, γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν ὑμῖν,¹⁶ ἀναιρῶν ἀνελεῖς πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἐν φόνῳ μαχαίρας, ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτὴν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ¹⁷ καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς συνάξεις εἰς τὰς διόδους αὐτῆς καὶ ἐμπρήσεις τὴν πόλιν ἐν πυρὶ καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς πανδημεὶ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ἔσται ἀοίκητος εἰς τὸν αἰῶνα, οὐκ ἀνοικοδομηθήσεται ἔτι.¹⁸ Οὐ προσκολληθήσεται ἐν τῇ χειρὶ σου οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, ἵνα ἀποστραφῇ κύριος ἀπὸ θυμοῦ τῆς ὁργῆς αὐτοῦ καὶ δώσει σοι ἔλεος καὶ ἐλεήσει σε καὶ πληθυνεῖ σε, ὃν τρόπον ὥμοσεν κύριος τοῖς πατράσιν σου,¹⁹ ἐὰν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου φυλάσσειν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ποιεῖν τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

14 ¹Γίοί ἐστε κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν· οὐ φοιβήσετε, οὐκ ἐπιθήσετε φαλάκρωμα ἀνὰ μέσον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ἐπὶ νεκρῷ.² ὅτι λαὸς ἄγιος εἰς κυρίων τῷ θεῷ σου, καὶ σὲ ἐξελέξατο κύριος ὁ θεός σου γενέσθαι σε αὐτῷ λαὸν περιούσιον ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.

³Οὐ φάγεσθε πᾶν βδέλυγμα.⁴ ταῦτα τὰ κτήνη, ἂν φάγεσθε· μόσχον ἐκ βιῶν καὶ ἀμνὸν ἐκ προβάτων καὶ χίμαρον ἔξι αἰγῶν,⁵ λεαφόν καὶ δορκάδα καὶ βούβαλον καὶ τραγέλαφον καὶ πύγαργον, ὤρυγα καὶ καμηλοπάρδαλιν.⁶ πᾶν κτῆνος διχηλοῦν ὅπλὴν καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δύο χηλῶν καὶ ἀνάγον μηρυκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσιν, ταῦτα φάγεσθε.⁷ καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μηρυκισμὸν καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὅπλὰς καὶ ὀνυχίζοντων ὀνυχιστῆρας· τὸν κάμηλον καὶ δασύποδα καὶ χοιρογύλλιον, ὅτι ἀνάγουσιν μηρυκισμὸν καὶ ὅπλὴν οὐ διχηλοῦσιν, ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἐστιν.⁸ καὶ τὸν ὄν, ὅτι διχηλεῖ ὅπλὴν τοῦτο καὶ ὀνυχίζει ὄνυχας ὅπλῆς καὶ τοῦτο μηρυκισμὸν οὐ

μαρυκᾶται, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν· ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε καὶ τῶν θησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἄψεσθε. — ⁹καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασιν· πάντα, ὅσα ἔστιν ἐν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες, φάγεσθε. ¹⁰καὶ πάντα, ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες, οὐ φάγεσθε, ἀκάθαρτα ὑμῖν ἔστιν. — ¹¹πᾶν ὄρνεον καθαρὸν φάγεσθε. ¹²καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπ’ αὐτῶν· τὸν ἀετὸν καὶ τὸν γρύπα καὶ τὸν ἀλιαίετον ¹³καὶ τὸν γύπα καὶ τὸν ἵκτηνα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ ¹⁴καὶ πάντα κόρακα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ ¹⁵καὶ στρουθὸν καὶ γλαῦκα καὶ λάρον ¹⁶καὶ ἐρωδιὸν καὶ κύκνον καὶ Ἰβιν ¹⁷καὶ καταράκτην καὶ ἴέρακα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ καὶ ἔποπα καὶ νυκτικόρακα ¹⁸καὶ πιλεκᾶνα καὶ χαραδρίον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ καὶ πορφυρίωνα καὶ νυκτερίδα. ¹⁹πάντα τὰ ἐρπετὰ τῶν πετεινῶν ἀκάθαρτα ταῦτά ἔστιν ὑμῖν, οὐ φάγεσθε ἀπ’ αὐτῶν. ²⁰πᾶν πετεινὸν καθαρὸν φάγεσθε. — ²¹πᾶν θησιμαῖον οὐ φάγεσθε· τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ταῖς πόλεσίν σου δοθήσεται, καὶ φάγεται, ἢ ἀποδώσῃ τῷ ἀλλοτρίῳ· ὅτι λαὸς ἄγιος εἴς κυρίῳ τῷ θεῷ σου. — οὐχ ἐψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.

²²Δεκάτην ἀποδεκατώσεις παντὸς γενήματος τοῦ σπέρματός σου, τὸ γένημα τοῦ ἀγροῦ σου ἐνιαυτὸν κατ’ ἐνιαυτόν, ²³καὶ φάγη αὐτὸν ἐναντὶ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τῷ τόπῳ, ὃ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ· οἰστε τὰ ἐπιδέκατα τοῦ σίτου σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἑλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βιῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου, ἵνα μάθης φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας. ²⁴Ἐὰν δὲ μακρὰν γένηται ἀπὸ σοῦ ἢ ὁδὸς καὶ μὴ δύνη ἀναφέρειν αὐτά, ὅτι μακρὰν ἀπὸ σοῦ ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ὅτι εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου, ²⁵καὶ ἀποδώσῃ αὐτὰ ἀργυρίου καὶ λήμψη τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσίν σου καὶ πορεύῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν, ²⁶καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον ἐπὶ παντός, οὗ ἐὰν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή σου, ἐπὶ βουσὶ ἢ ἐπὶ προβάτοις, ἐπὶ οἴνῳ ἢ ἐπὶ σικερᾳ ἢ ἐπὶ παντός, οὗ ἐὰν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή σου, καὶ φάγη ἐκεῖ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ εὐφρανθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου ²⁷καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσίν σου, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ. — ²⁸Μετὰ τρία ἔτη ἐξοίσεις πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γενημάτων σου· ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ θήσεις αὐτὸν ἐν ταῖς πόλεσίν σου, ²⁹καὶ ἐλεύσεται ὁ Λευίτης, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὄρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἢ ἐν ταῖς πόλεσίν σου καὶ φάγονται καὶ ἐμπλησθήσονται, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις, οἵς ἐὰν ποιῆσ.

15 ¹Δι’ ἐπτὰ ἑτῶν ποιήσεις ἄφεσιν. ²καὶ οὕτως τὸ πρόσταγμα τῆς ἀφέσεως· ἀφήσεις πᾶν χρέος ἴδιον, ὃ ὄφελει σοι ὁ πλησίον, καὶ τὸν ἀδελφόν σου οὐκ ἀπαιτήσεις, ὅτι ἐπικέκληται ἄφεσις κυρίῳ τῷ θεῷ σου. ³Τὸν ἀλλότριον ἀπαιτήσεις ὅσα ἐὰν ἢ σοι παρ’ αὐτῷ, τοῦ ἀδελφοῦ σου ἄφεσιν ποιήσεις τοῦ χρέους σου. ⁴ὅτι οὐκ ἔσται ἐν σοὶ ἐνδεής, ὅτι εὐλογῶν εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν τῇ γῇ, ἢ κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομῆσαι αὐτήν, ⁵ἐὰν δὲ ἀκοῇ εἰσακούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι

σοι σήμερον. ⁶ὅτι κύριος ὁ θεός σου εὐλόγησέν σε, δὲν τρόπον ἐλάλησέν σοι, καὶ δανιεῖς ἔθνεσιν πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανιῇ, καὶ ἄρξεις σὺ ἔθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσιν.

⁷Ἐὰν δὲ γένηται ἐν σοὶ ἐνδεής τῶν ἀδελφῶν σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου ἐν τῇ γῇ, ἢ κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι, οὐκ ἀποστέρξεις τὴν καρδίαν σου οὐδὲ οὐ μὴ συσφίγξῃς τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ ἐπιδεομένου. ⁸ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου αὐτῷ, δάνειον δανιεῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται, καθ' ὃσον ἐνδεεῖται. ⁹πρόσεχε σεαυτῷ μὴ γένηται ρῆμα κρυπτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ἀνόμημα, λέγων Ἐγγίζει τὸ ἔτος τὸ ἔβδομον, ἔτος τῆς ἀφέσεως, καὶ πονηρεύσηται ὁ ὁφθαλμός σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ ἐπιδεομένῳ, καὶ οὐ δώσεις αὐτῷ, καὶ βοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἀμαρτία μεγάλη. ¹⁰διδοὺς δώσεις αὐτῷ καὶ δάνειον δανιεῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται, καὶ οὐ λυπηθήσῃ τῇ καρδίᾳ σου διδόντος σου αὐτῷ. ὅτι διὰ τὸ ρῆμα τοῦτο εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις καὶ ἐν πᾶσιν, οὖ ἀν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου. ¹¹οὐ γάρ μὴ ἐκλίπῃ ἐνδεής ἀπὸ τῆς γῆς· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ρῆμα τοῦτο λέγων Ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ πένητι καὶ τῷ ἐπιδεομένῳ τῷ ἐπὶ τῆς γῆς σου.

¹²Ἐὰν δὲ πραθῇ σοι ὁ ἀδελφός σου ὁ Εβραῖος ἢ ἡ Εβραία, δουλεύσει σοι ἔξ ἔτη, καὶ τῷ ἔβδόμῳ ἔξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ. ¹³ὅταν δὲ ἔξαποστέλλῃς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ, οὐκ ἔξαποστελεῖς αὐτὸν κενόν. ¹⁴ἔφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν ἀπὸ τῶν προβάτων σου καὶ ἀπὸ τοῦ σίτου σου καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου· καθὰ εὐλόγησέν σε κύριος ὁ θεός σου, δώσεις αὐτῷ. ¹⁵καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἥσθα ἐν γῇ Αἴγυπτῳ καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ρῆμα τοῦτο. ¹⁶ἐὰν δὲ λέγῃ πρὸς σέ Οὐκ ἔξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἡγάπηκέν σε καὶ τὴν οἰκίαν σου, ὅτι εὗ αὐτῷ ἐστιν παρὰ σοί, ¹⁷καὶ λήμψῃ τὸ ὄπήτιον καὶ τρυπήσεις τὸ ὡτίον αὐτοῦ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἔσται σοι οἰκέτης εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τὴν παιδίσκην σου ποιήσεις ὠσαύτως. ¹⁸οὐ σκληρὸν ἔσται ἐναντίον σου ἔξαποστελλομένων αὐτῶν ἐλευθέρων ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἐφέτειον μισθὸν τοῦ μισθωτοῦ ἐδούλευσέν σοι ἔξ ἔτη· καὶ εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσιν, οἷς ἐὰν ποιῇς.

¹⁹Πᾶν πρωτότοκον, ὃ ἐὰν τεχθῇ ἐν τοῖς βουσίν σου καὶ ἐν τοῖς προβάτοις σου, τὰ ἀρσενικά, ἀγιάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐκ ἐργάζειν τῷ πρωτοτόκῳ μόσχῳ σου καὶ οὐ μὴ κείρῃς τὸ πρωτότοκον τῶν προβάτων σου. ²⁰ἐναντὶ κυρίου φάγῃ αὐτὸν ἐνιαυτὸν ἔξ ἐνιαυτοῦ ἐν τῷ τόπῳ, ὃ ἐὰν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. ²¹ἐὰν δὲ ἢ ἐν αὐτῷ μῶμος, χωλὸν ἢ τυφλὸν ἢ καὶ πᾶς μῶμος πονηρός, οὐ θύσεις αὐτὸν κυρίῳ τῷ θεῷ σου. ²²ἐν ταῖς πόλεσίν σου φάγῃ αὐτός, ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὠσαύτως ἔδεται ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον. ²³πλὴν τὸ αἷμα οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖς αὐτὸν ὡς ὕδωρ.

16 ¹Φύλαξαι τὸν μῆνα τῶν νέων καὶ ποιήσεις τὸ πασχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ὅτι ἐν τῷ μηνὶ τῶν νέων ἔξῆλθες ἔξ Αἴγυπτου νυκτός. ²καὶ θύσεις τὸ πασχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πρόβατα καὶ βόας ἐν τῷ τόπῳ, ὃ ἐὰν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. ³οὐ φάγῃ ἐπ’ αὐτοῦ ζύμην· ἐπτὰ ἡμέρας φάγῃ ἐπ’ αὐτοῦ ἄζυμα, ἄρτον κακώσεως, ὅτι ἐν σπουδῇ ἔξῆλθετε ἔξ

Αἰγύπτου· ἵνα μνησθῆτε τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοδίας ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν. ⁴ούκ ὁφθήσεται σοι ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὅρίοις σου ἐπτὰ ἡμέρας, καὶ οὐ κοιμηθήσεται ἀπὸ τῶν κρεῶν, ὃν ἐὰν θύσης τὸ ἐσπέρας τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ, εἰς τὸ πρωί. ⁵οὐ δυνήσῃ θῦσαι τὸ πασχα ἐν οὐδεμιᾷ τῶν πόλεων σου, ὃν κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι, ⁶ἄλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, θύσεις τὸ πασχα ἐσπέρας πρὸς δυσμὰς ἥλιου ἐν τῷ καιρῷ, ὃ ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου, ⁷καὶ ἐψήσεις καὶ ὀπτήσεις καὶ φάγη ἐν τῷ τόπῳ, ὃ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν, καὶ ἀποστραφήσῃ τὸ πρωὶ καὶ ἀπελεύσῃ εἰς τοὺς οἴκους σου. ⁸Ἐξ ἡμέρας φάγη ἀζυμα, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἐξόδιον, ἐορτὴ κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον πλὴν ὅσα ποιηθήσεται ψυχῇ. — ⁹Ἐπτὰ ἐβδομάδας δλοκλήρους ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ· ἀρξαμένου σου δρέπανον ἐπ’ ἀμητὸν ἀρξῃ ἐξαριθμήσαι ἐπτὰ ἐβδομάδας. ¹⁰καὶ ποιήσεις ἐορτὴν ἐβδομάδων κυρίῳ τῷ θεῷ σου καθότι ἡ χείρ σου ἰσχύει, ὅσα ἂν δῷ σοι, καθότι ηὐλόγησέν σε κύριος ὁ θεός σου. ¹¹καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου καὶ ὁ Λευίτης ὃ ἐν ταῖς πόλεσίν σου καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὄρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ ἐν ὑμῖν, ἐν τῷ τόπῳ, ὃ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ¹²καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἕσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ φυλάξῃ καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολὰς ταύτας. — ¹³Ἐορτὴν σκηνῶν ποιήσεις σεαυτῷ ἐπτὰ ἡμέρας ἐν τῷ συναγαγεῖν σε ἐκ τοῦ ἄλωνός σου καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου. ¹⁴καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν τῇ ἐορτῇ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου καὶ ὁ Λευίτης καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὄρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ οὔσα ἐν ταῖς πόλεσίν σου. ¹⁵Ἐπτὰ ἡμέρας ἐορτάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν τῷ τόπῳ, ὃ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτῷ. ἐὰν δὲ εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσιν τοῖς γενέμασίν σου καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἔσῃ εὐφραινόμενος. — ¹⁶Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὁφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τῷ τόπῳ, ὃ ἐὰν ἐκλέξηται αὐτὸν κύριος, ἐν τῇ ἐορτῇ τῶν ἀζύμων καὶ ἐν τῇ ἐορτῇ τῶν ἐβδομάδων καὶ ἐν τῇ ἐορτῇ τῆς σκηνοπηγίας. οὐκ ὁφθήσῃ ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου κενός. ¹⁷Ἐκαστος κατὰ δύναμιν τῶν χειρῶν ὑμῶν κατὰ τὴν εὐλογίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἦν ἔδωκέν σοι.

¹⁸Κριτὰς καὶ γραμματοεισαγωγεῖς καταστήσεις σεαυτῷ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σου, αἵς κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι, κατὰ φυλάς, καὶ κρινοῦσιν τὸν λαὸν κρίσιν δικαίαν. ¹⁹Οὐκ ἐκκλινοῦσιν κρίσιν, οὐκ ἐπιγνώσονται πρόσωπον οὐδὲ λήμψονται δῶρον· τὰ γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ ὁφθαλμοὺς σοφῶν καὶ ἐξαίρει λόγους δικαίων. ²⁰Δικαίως τὸ δίκαιον διώξῃ, ἵνα ζῆτε καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἦν κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι.

²¹Οὐ φυτεύσεις σεαυτῷ ἄλσος, πᾶν ξύλον, παρὰ τὸ θυσιαστήριον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὁ ποιήσεις σεαυτῷ. ²²Οὐ στήσεις σεαυτῷ στήλην, ἢ ἐμίσησεν κύριος ὁ θεός σου.

17 ¹Οὐ θύσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου μόσχον ἢ πρόβατον, ἐν ὃ ἐστιν ἐν αὐτῷ μῶμος, πᾶν ῥῆμα πονηρόν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σού ἐστιν.

²Εὰν δὲ εὔρεθῇ ἐν σοὶ ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου, ὃν κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι, ἀνὴρ ἡ γυνή,
ὅστις ποιήσει τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου παρελθεῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ³καὶ ἐλθόντες
λατρεύσωσιν θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσωσιν αὐτοῖς, τῷ ἡλίῳ ἢ τῇ σελήνῃ ἢ παντὶ τῶν ἐκ τοῦ
κόσμου τοῦ οὐρανοῦ, ἢ οὐ προσέταξεν, ⁴καὶ ἀναγγελῆ σοι, καὶ ἐκζητήσεις σφόδρα, καὶ ἵδον ἀληθῶς
γέγονεν τὸ ρῆμα, γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν Ισραὴλ, ⁵καὶ ἔξαξεις τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ἢ τὴν
γυναῖκα ἐκείνην καὶ λιθοβολήσετε αὐτοὺς ἐν λίθοις, καὶ τελευτήσουσιν. ⁶Ἐπὶ δυσὶν μάρτυσιν ἢ ἐπὶ
τρισὶν μάρτυσιν ἀποθανεῖται ὁ ἀποθνήσκων· οὐκ ἀποθανεῖται ἐφ' ἐνὶ μάρτυρι. ⁷καὶ ἡ χεὶρ τῶν
μαρτύρων ἔσται ἐπ' αὐτῷ ἐν πρώτοις θανατῶσαι αὐτόν, καὶ ἡ χεὶρ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτων· καὶ
ἔξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἔξι ὑμῶν αὐτῶν.

⁸Εὰν δὲ ἀδυνατήσῃ ἀπὸ σοῦ ρῆμα ἐν κρίσει ἀνὰ μέσον αἷμα αἷματος καὶ ἀνὰ μέσον κρίσις
κρίσεως καὶ ἀνὰ μέσον ἀφὴ ἀφῆς καὶ ἀνὰ μέσον ἀντιλογία ἀντιλογίας, ρήματα κρίσεως ἐν ταῖς
πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἀναστὰς ἀναβήσῃ εἰς τὸν τόπον, δν ἀν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ
ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ⁹καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ιερεῖς τὸν Λευίτας καὶ πρὸς τὸν κριτήν, δς ἀν γένηται ἐν
ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐκζητήσαντες ἀναγγελοῦσίν σοι τὴν κρίσιν. ¹⁰καὶ ποιήσεις κατὰ τὸ
πρᾶγμα, ὃ ἐὰν ἀναγγείλωσίν σοι ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἀν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ
ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ φυλάξῃ σφόδρα ποιῆσαι κατὰ πάντα, δσα ἐὰν νομοθετηθῇ σοι. ¹¹κατὰ τὸν
νόμον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν, ἦν ἀν εἴπωσίν σοι, ποιήσεις, οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπὸ τοῦ ρήματος, οὗ ἐὰν
ἀναγγείλωσίν σοι, δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά. ¹²καὶ ὁ ἄνθρωπος, δς ἀν ποιήσῃ ἐν ὑπερηφανίᾳ τοῦ μὴ
ὑπακοῦσαι τὸν ιερέως τοῦ παρεστηκότος λειτουργεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἢ τοῦ
κριτοῦ, δς ἀν ἡ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀποθανεῖται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ ἔξαρεῖς τὸν
πονηρὸν ἔξι Ισραὴλ. ¹³καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας φοβηθήσεται καὶ οὐκ ἀσεβήσει ἔτι.

¹⁴Εὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἥν κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ, καὶ κληρονομήσῃς
αὐτὴν καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτῆς καὶ εἴπης Καταστήσω ἐπ' ἐμαυτὸν ἄρχοντα καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη
τὰ κύκλῳ μου, ¹⁵καθιστῶν καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα, δν ἀν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου
αὐτόν. ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα· οὐ δυνήσῃ καταστῆσαι ἐπὶ σεαυτὸν
ἄνθρωπον ἀλλότριον, δτι οὐκ ἀδελφός σου ἐστιν. ¹⁶διότι οὐ πληθυνεῖ ἔαυτῷ ἵππον οὐδὲ μὴ
ἀποστρέψῃ τὸν λαὸν εἰς Αἴγυπτον, ὅπως πληθύνῃ ἔαυτῷ ἵππον, ὃ δὲ κύριος εἴπεν Οὐ προσθήσετε
ἀποστρέψαι τῇ ὁδῷ ταύτη ἔτι. ¹⁷καὶ οὐ πληθυνεῖ ἔαυτῷ γυναῖκας, οὐδὲ μεταστήσεται αὐτοῦ ἡ
καρδία· καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐ πληθυνεῖ ἔαυτῷ σφόδρα. ¹⁸καὶ ἔσται ὅταν καθίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς
αὐτοῦ, καὶ γράψει ἔαυτῷ τὸ δευτερονόμιον τοῦτο εἰς βιβλίον παρὰ τῶν ιερέων τῶν Λευιτῶν, ¹⁹καὶ
ἔσται μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγνώσεται ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἵνα μάθῃ φοβεῖσθαι
κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα ποιεῖν,
20ἵνα μὴ ὑψωθῇ ἡ καρδία αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἵνα μὴ παραβῇ ἀπὸ τῶν ἐντολῶν δεξιὰ ἡ
ἀριστερά, ὅπως ἀν μακροχρονίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ.

18 ¹Οὐκ ἔσται τοῖς Ἱερεῦσιν τοῖς Λευίταις, δῆλη φυλῆ Λευι, μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ Ισραὴλ· καρπώματα κυρίου ὁ κλῆρος αὐτῶν, φάγονται αὐτά. ²κλῆρος δὲ οὐκ ἔσται αὐτοῖς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ, καθότι εἶπεν αὐτῷ. ³καὶ αὕτη ἡ κρίσις τῶν Ἱερέων, τὰ παρὰ τοῦ λαοῦ, παρὰ τῶν θυόντων τὰ θύματα, ἐάν τε μόσχον ἐάν τε πρόβατον· καὶ δώσει τῷ Ἱερεῖ τὸν βραχίονα καὶ τὰ σιαγόνια καὶ τὸ ἔνυστρον. ⁴καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἔλαιον σου καὶ τὴν ἀπαρχὴν τῶν κουρῶν τῶν προβάτων σου δώσεις αὐτῷ. ⁵ὅτι αὐτὸν ἔξελέξατο κύριος ὁ θεός σου ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν σου παρεστάναι ἐναντὶ κυρίου τοῦ θεοῦ σου λειτουργεῖν καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὄνόματι αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ. — ⁶Ἐὰν δὲ παραγένηται ὁ Λευίτης ἐκ μιᾶς τῶν πόλεων ὑμῶν ἐκ πάντων τῶν υἱῶν Ισραὴλ, οὗ αὐτὸς παροικεῖ, καθότι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον, δὸν ἐκλέξηται κύριος, ⁷καὶ λειτουργήσει τῷ ὄνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ὥσπερ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ Λευῖται οἱ παρεστηκότες ἐκεῖ ἐναντὶ κυρίου. ⁸μερίδα μεμερισμένην φάγεται πλὴν τῆς πράσεως τῆς κατὰ πατριάν.

⁹Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι, οὐ μαθήσῃ ποιεῖν κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ἐκείνων. ¹⁰οὐχ εὐρεθήσεται ἐν σοὶ περικαθαίρων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἢ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρί, μαντευόμενος μαντείαν, κληδονιζόμενος καὶ οἰωνιζόμενος, φάρμακος, ¹¹ἐπαείδων ἐπαοιδήν, ἐγγαστρίμυθος καὶ τερατοσκόπος, ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς. ¹²ἔστιν γὰρ βδέλυγμα κυρίω τῷ θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα. ἔνεκεν γὰρ τῶν βδελυγμάτων τούτων κύριος ἔξολεθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ. ¹³τέλειος ἔσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ¹⁴τὰ γὰρ ἔθνη ταῦτα, οὓς σὺ κατακληρονομεῖς αὐτούς, οὔτοι κληδόνων καὶ μαντειῶν ἀκούσονται, σοὶ δὲ οὐχ οὔτως ἔδωκεν κύριος ὁ θεός σου. ¹⁵προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ὡς ἐμὲ ἀναστήσει σοι κύριος ὁ θεός σου, αὐτοῦ ἀκούσεσθε ¹⁶κατὰ πάντα, ὅσα ἡτήσω παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν Χωρηβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας λέγοντες Οὐ προσθήσομεν ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν καὶ τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο οὐκ ὀψόμεθα ἔτι οὐδὲ μὴ ἀποθάνωμεν, ¹⁷καὶ εἶπεν κύριος πρός με Ὁρθῶς πάντα, ὅσα ἐλάλησαν. ¹⁸προφήτην ἀναστήσω αὐτοῖς ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ὥσπερ σὲ καὶ δώσω τὸ ρῆμά μου ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλήσει αὐτοῖς καθότι ἀν ἐντείλωμαι αὐτῷ. ¹⁹καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἐὰν μὴ ἀκούσῃ ὅσα ἐὰν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου, ἐγὼ ἐκδικήσω ἐξ αὐτοῦ. ²⁰πλὴν ὁ προφήτης, ὃς ἀν ἀσεβήσῃ λαλῆσαι ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου ρῆμα, ὃ οὐ προσέταξα λαλῆσαι, καὶ ὃς ἀν λαλήσῃ ἐπ' ὄνόματι θεῶν ἑτέρων, ἀποθανεῖται ὁ προφήτης ἐκείνος. ²¹Ἐὰν δὲ εἴπης ἐν τῇ καρδίᾳ σου Πῶς γνωσόμεθα τὸ ρῆμα, ὃ οὐκ ἐλάλησεν κύριος; ²²ὅσα ἐὰν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐπὶ τῷ ὄνόματι κυρίου, καὶ μὴ γένηται τὸ ρῆμα καὶ μὴ συμβῇ, τοῦτο τὸ ρῆμα, ὃ οὐκ ἐλάλησεν κύριος. ἐν ἀσεβείᾳ ἐλάλησεν ὁ προφήτης ἐκείνος, οὐκ ἀφέξεσθε αὐτοῦ.

19 ¹Ἐὰν δὲ ἀφανίσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη, ἢ ὁ θεός σου δίδωσίν σοι τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ κατακληρονομήσῃτε αὐτοὺς καὶ κατοικήσῃτε ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν, ²τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου, ἦς κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι. ³στόχασαι σοι τὴν

όδὸν καὶ τριμεριεῖς τὰ ὅρια τῆς γῆς σου, ἣν καταμερίζει σοι κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἔσται καταφυγὴ ἐκεῖ παντὶ φονευτῇ. ⁴τοῦτο δὲ ἔσται τὸ πρόσταγμα τοῦ φονευτοῦ, ὃς ἀν φύγη ἐκεῖ καὶ ζήσεται· ὃς ἀν πατάξῃ τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀκουσίως καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς ἐχθρᾶς καὶ πρὸ τῆς τρίτης, ⁵καὶ ὃς ἀν εἰσέλθῃ μετὰ τοῦ πλησίον εἰς τὸν δρυμὸν συναγαγεῖν ξύλα, καὶ ἐκκρουσθῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τῇ ἀξίνῃ κόπτοντος τὸ ξύλον, καὶ ἐκπεσὸν τὸ σιδήριον ἀπὸ τοῦ ξύλου τύχῃ τοῦ πλησίον, καὶ ἀποθάνῃ, οὗτος καταφεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων καὶ ζήσεται, ⁶ίνα μὴ διώξας ὁ ἀγχιστεύων τοῦ αἵματος ὅπίσω τοῦ φονεύσαντος, ὅτι παρατεθέρμανται τῇ καρδίᾳ, καὶ καταλάβῃ αὐτόν, ἐὰν μακροτέρα ἦν ἡ ὁδός, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ τὴν ψυχήν, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ τούτῳ οὐκ ἔστιν κρίσις θανάτου, ὅτι οὐ μισῶν ἦν αὐτὸν πρὸ τῆς ἐχθρᾶς καὶ πρὸ τῆς τρίτης. ⁷διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι τὸ ρῆμα τοῦτο λέγων Τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ. ⁸ἐὰν δὲ ἐμπλατύνῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅριά σου, δὲν τρόπον ὥμοσεν τοῖς πατράσιν σου, καὶ δῷ σοι κύριος πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν εἶπεν δοῦναι τοῖς πατράσιν σου, ⁹ἐὰν ἀκούσῃς ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἀς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ προσθήσεις σεαυτῷ ἔτι τρεῖς πόλεις πρὸς τὰς τρεῖς ταύτας, ¹⁰καὶ οὐκ ἐκχυθήσεται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ γῇ σου, ἢ κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν σοὶ αἷματι ἔνοχος. — ¹¹ἐὰν δὲ γένηται ἀνθρωπὸς μισῶν τὸν πλησίον καὶ ἐνεδρεύσῃ αὐτὸν καὶ ἐπαναστῇ ἐπ’ αὐτὸν καὶ πατάξῃ αὐτοῦ ψυχήν, καὶ ἀπεθάνῃ, καὶ φύγη εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, ¹²καὶ ἀποστελοῦσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ καὶ λήμψονται αὐτὸν ἐκεῖθεν καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν εἰς χεῖρας τῷ ἀγχιστεύοντι τοῦ αἵματος, καὶ ἀποθανεῖται. ¹³οὐ φείσεται ὁ ὄφθαλμός σου ἐπ’ αὐτῷ, καὶ καθαριεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ Ισραὴλ, καὶ εὖ σοι ἔσται.

¹⁴Οὐ μετακινήσεις ὅρια τοῦ πλησίον σου, ἀ ἔστησαν οἱ πατέρες σου ἐν τῇ κληρονομίᾳ σου, ἢ κατεκληρονομήθης ἐν τῇ γῇ, ἢ κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ.

¹⁵Οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς εἰς μαρτυρῆσαι κατὰ ἀνθρώπου κατὰ πᾶσαν ἀδικίαν καὶ κατὰ πᾶν ἀμάρτημα καὶ κατὰ πᾶσαν ἀμαρτίαν, ἣν ἀν ἀμάρτη· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ ἐπὶ στόματος τριῶν μαρτύρων σταθήσεται πᾶν ρῆμα. ¹⁶ἐὰν δὲ καταστῇ μάρτυς ἀδικος κατὰ ἀνθρώπου καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβειαν, ¹⁷καὶ στήσονται οἱ δύο ἀνθρωποι, οἵς ἔστιν αὐτοῖς ἡ ἀντιλογία, ἔναντι κυρίου καὶ ἔναντι τῶν ἱερέων καὶ ἔναντι τῶν κριτῶν, οἵς ἔὰν ὔστιν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ¹⁸καὶ ἐξετάσωσιν οἱ κριταὶ ἀκριβῶς, καὶ ἴδοὺ μάρτυς ἀδικος ἐμαρτύρησεν ἀδικα, ἀντέστη κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ¹⁹καὶ ποιήσετε αὐτῷ ὃν τρόπον ἐπονηρεύσατο ποιῆσαι κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ²⁰καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται καὶ οὐ προσθήσουσιν ἔτι ποιῆσαι κατὰ τὸ ρῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν. ²¹οὐ φείσεται ὁ ὄφθαλμός σου ἐπ’ αὐτῷ· ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὄφθαλμὸν ἀντὶ ὄφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρός, πόδα ἀντὶ ποδός.

20 ¹Εὰν δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἔχθρούς σου καὶ ἵδης ἵππον καὶ ἀναβάτην καὶ λαὸν πλείονά σου, οὐ φοβηθήσῃ ἀπ’ αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ ὁ ἀναβιβάσας σε ἐκ γῆς

Αἰγύπτου. ²καὶ ἔσται ὅταν ἐγγίσης τῷ πολέμῳ, καὶ προσεγγίσας ὁ ἱερεὺς λαλήσει τῷ λαῷ ³καὶ ἔρεῖ πρὸς αὐτούς Ἀκούε, Ισραὴλ· ὑμεῖς προσπορεύεσθε σήμερον εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν, μὴ ἐκλυέσθω ἡ καρδία ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε μηδὲ θραύεσθε μηδὲ ἐκκλίνητε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ⁴ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν συνεκπολεμῆσαι ὑμῖν τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν διασῶσαι ὑμᾶς. ⁵καὶ λαλήσουσιν οἱ γραμματεῖς πρὸς τὸν λαὸν λέγοντες Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ οἰκοδομήσας οἰκίαν καὶ νὴν καὶ οὐκ ἐνεκάίνισεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἄνθρωπος ἔτερος ἐγκαινιεῖ αὐτήν. ⁶καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος, ὃστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ οὐκ εὐφράνθη ἐξ αὐτοῦ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἄνθρωπος ἔτερος εὐφρανθήσεται ἐξ αὐτοῦ. ⁷καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος, ὃστις μεμνήστευται γυναικαὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἄνθρωπος ἔτερος λήμψεται αὐτήν. ⁸καὶ προσθήσουσιν οἱ γραμματεῖς λαλῆσαι πρὸς τὸν λαὸν καὶ ἐροῦσιν Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἵνα μὴ δειλιάνη τὴν καρδίαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ὥσπερ ἡ αὐτοῦ. ⁹καὶ ἔσται ὅταν παύσωνται οἱ γραμματεῖς λαλοῦντες πρὸς τὸν λαόν, καὶ καταστήσουσιν ἄρχοντας τῆς στρατιᾶς προηγουμένους τοῦ λαοῦ.

¹⁰Ἐὰν δὲ προσέλθῃς πρὸς πόλιν ἐκπολεμῆσαι αὐτήν, καὶ ἐκκαλέσῃ αὐτοὺς μετ' εἰρήνης. ¹¹Ἐὰν μὲν εἰρηνικὰ ἀποκριθῶσίν σοι καὶ ἀνοίξωσίν σοι, ἔσται πᾶς ὁ λαὸς οἱ εὑρεθέντες ἐν αὐτῇ ἔσονταί σοι φορολόγητοι καὶ ὑπήκοοί σου. ¹²Ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσωσίν σοι καὶ ποιήσωσιν πρὸς σὲ πόλεμον, περικαθιεῖς αὐτήν, ¹³καὶ παραδώσει αὐτήν κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χειράς σου, καὶ πατάξεις πᾶν ἀρσενικὸν αὐτῆς ἐν φόνῳ μαχαίρας, ¹⁴πλὴν τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀποσκευῆς καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πάντα, ὅσα ἀν ὑπάρχῃ ἐν τῇ πόλει, καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν προνομεύσεις σεαυτῷ καὶ φάγη πᾶσαν τὴν προνομὴν τῶν ἔχθρῶν σου, ὃν κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι. ¹⁵Οὕτως ποιήσεις πάσας τὰς πόλεις τὰς μακρὰν οὕσας ἀπὸ σοῦ σφόδρα, αἱ οὐχὶ ἐκ τῶν πόλεων τῶν ἔθνῶν τούτων, ¹⁶ἰδοὺ δὲ ἀπὸ τῶν πόλεων τῶν ἔθνῶν τούτων, ὃν κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι κληρονομεῖν τὴν γῆν αὐτῶν, οὐ ζωγρήσετε ἀπ' αὐτῶν πᾶν ἐμπνέον, ¹⁷ἀλλ' ἡ ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτούς, τὸν Χετταῖον καὶ Αμορραῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Ευαῖον καὶ Ιεβουσαῖον καὶ Γεργεσαῖον, δὲν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, ¹⁸ἵνα μὴ διδάξωσιν ὑμᾶς ποιεῖν πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ὅσα ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἀμαρτήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

¹⁹Ἐὰν δὲ περικαθίσῃς περὶ πόλιν ἡμέρας πλείους ἐκπολεμῆσαι αὐτήν εἰς κατάλημψιν αὐτῆς, οὐχὶ ἐξολεθρεύσεις τὰ δένδρα αὐτῆς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὰ σίδηρον, ἀλλ' ἡ ἀπ' αὐτοῦ φάγη, αὐτὸ δὲ οὐκ ἐκκόψεις. μὴ ἄνθρωπος τὸ ξύλον τὸ ἐν τῷ ἀγρῷ εἰσελθεῖν ἀπὸ προσώπου σου εἰς τὸν χάρακα; ²⁰Ἀλλὰ ξύλον, δὲπίστασαι ὅτι οὐ καρπόβρωτόν ἔστιν, τοῦτο ἐξολεθρεύσεις καὶ ἐκκόψεις καὶ οἰκοδομήσεις χαράκωσιν ἐπὶ τὴν πόλιν, ἥτις ποιεῖ πρὸς σὲ τὸν πόλεμον, ἔως ἀν παραδοθῇ.

21 ¹Εὰν δὲ εύρεθῇ τραυματίας ἐν τῇ γῇ, ἢ κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι κληρονομῆσαι, πεπτωκώς ἐν τῷ πεδίῳ καὶ οὐκ οἰδασιν τὸν πατάξαντα, ²ἔξελεύσεται ἡ γερουσία σου καὶ οἱ κριταί σου καὶ ἔκμετρήσουσιν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ τοῦ τραυματίου, ³καὶ ἔσται ἡ πόλις ἡ ἐγγίζουσα τῷ τραυματίᾳ καὶ λήμψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν ἐκ βοῶν, ἥτις οὐκ εἴργασται καὶ ἥτις οὐχ εἴλκυσεν ζυγόν, ⁴καὶ καταβιβάσουσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης τὴν δάμαλιν εἰς φάραγγα τραχεῖαν, ἥτις οὐκ εἴργασται οὐδὲ σπείρεται, καὶ νευροκοπήσουσιν τὴν δάμαλιν ἐν τῇ φάραγγι. ⁵καὶ προσελεύσονται οἱ Ἱερεῖς οἱ Λευΐται — ὅτι αὐτοὺς ἐπέλεξεν κύριος ὁ θεός σου παρεστηκέναι αὐτῷ καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὄνόματι αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτῶν ἔσται πᾶσα ἀντιλογία καὶ πᾶσα ἀφή — , ⁶καὶ πᾶσα ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης οἱ ἐγγίζοντες τῷ τραυματίᾳ νίψονται τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς δαμάλεως τῆς νενευροκοπημένης ἐν τῇ φάραγγι ⁷καὶ ἀποκριθέντες ἐροῦσιν Αἱ χεῖρες ἡμῶν οὐκ ἔξέχεαν τὸ αἷμα τοῦτο, καὶ οἱ ὄφθαλμοὶ ἡμῶν οὐχ ἔωράκασιν. ⁸Τοιεστές γενοῦ τῷ λαῷ σου Ισραὴλ, οὓς ἐλυτρώσω, κύριε, ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἵνα μὴ γένηται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῷ λαῷ σου Ισραὴλ. καὶ ἔξιλασθήσεται αὐτοῖς τὸ αἷμα. ⁹σὺ δὲ ἔξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

¹⁰Εὰν δὲ ἔξελθὼν εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἔχθρούς σου καὶ παραδῷ σοι κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου καὶ προνομεύσεις τὴν προνομὴν αὐτῶν ¹¹καὶ ἴδης ἐν τῇ προνομῇ γυναικα καλὴν τῷ εἰδει καὶ ἐνθυμηθῆς αὐτῆς καὶ λάβης αὐτὴν σαυτῷ γυναικα, ¹²καὶ εἰσάξεις αὐτὴν ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου καὶ ἔυρήσεις τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ περιονυχιεῖς αὐτὴν ¹³καὶ περιελεῖς τὰ ἴματα τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῆς ἀπ' αὐτῆς, καὶ καθίεται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου καὶ κλαύσεται τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα μηνὸς ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύση πρὸς αὐτὴν καὶ συνοικισθήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται σου γυνή. ¹⁴καὶ ἔσται ἐὰν μὴ θέλῃς αὐτήν, ἔξαποστελεῖς αὐτὴν ἐλευθέραν, καὶ πράσει οὐ πραθήσεται ἀργυρίου. οὐκ ἀθετήσεις αὐτήν, διότι ἐταπείνωσας αὐτήν.

¹⁵Εὰν δὲ γένωνται ἀνθρώπῳ δύο γυναικες, μία αὐτῶν ἡγαπημένη καὶ μία αὐτῶν μισουμένη, καὶ τέκωσιν αὐτῷ ἡ ἡγαπημένη καὶ ἡ μισουμένη, καὶ γένηται υἱὸς πρωτότοκος τῆς μισουμένης, ¹⁶καὶ ἔσται ἡ ἀν ἡμέρᾳ κατακληροδοτῇ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, οὐ δυνήσεται πρωτοτοκεῦσαι τῷ υἱῷ τῆς ἡγαπημένης ὑπεριδῶν τὸν υἱὸν τῆς μισουμένης τὸν πρωτότοκον, ¹⁷ἀλλὰ τὸν πρωτότοκον υἱὸν τῆς μισουμένης ἐπιγνώσεται δοῦναι αὐτῷ δίπλα ἀπὸ πάντων, ὃν ἀν εύρεθῇ αὐτῷ, ὅτι οὗτός ἔστιν ἀρχὴ τέκνων αὐτοῦ, καὶ τούτῳ καθήκει τὰ πρωτοτόκια.

¹⁸Εὰν δέ τινι ἡ υἱὸς ἀπειθῆς καὶ ἐρεθιστῆς οὐχ ὑπακούων φωνὴν πατρὸς καὶ φωνὴν μητρὸς καὶ παιδεύσωσιν αὐτὸν καὶ μὴ εἰσακούῃ αὐτῶν, ¹⁹καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἔξάξουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γερουσίαν τῆς πόλεως αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ τόπου αὐτοῦ ²⁰καὶ ἐροῦσιν τοῖς ἀνδράσιν τῆς πόλεως αὐτῶν Ὁ υἱὸς ἡμῶν οὗτος ἀπειθεῖ καὶ ἐρεθίζει, οὐχ ὑπακούει τῆς φωνῆς ἡμῶν, συμβολοκοπῶν οἰνοφλυγεῖ. ²¹καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως

αύτοῦ ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται· καὶ ἔξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται.

²²Εὰν δὲ γένηται ἐν τινι ἀμαρτίᾳ κρίμα θανάτου καὶ ἀποθάνῃ καὶ κρεμάσητε αὐτὸν ἐπὶ ξύλου,
²³οὐκ ἐπικοιμηθήσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου, ἀλλὰ ταφῇ θάψετε αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,
ὅτι κεκατηραμένος ὑπὸ θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου· καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός
σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ.

²²Μὴ ιδὼν τὸν μόσχον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸ πρόβατον αὐτοῦ πλανώμενα ἐν τῇ ὁδῷ ὑπερίδης
αὐτά· ἀποστροφῇ ἀποστρέψεις αὐτὰ τῷ ἀδελφῷ σου καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ. ²³Ἐὰν δὲ μὴ ἐγγίζῃ ὁ
ἀδελφός σου πρὸς σὲ μηδὲ ἐπίστη αὐτόν, συνάξεις αὐτὰ ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ἔσται μετὰ σοῦ,
ἔως ἂν ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἀδελφός σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ. ³⁰Οὕτως ποιήσεις τὸν ὄνον αὐτοῦ καὶ οὕτως
ποιήσεις τὸ ἴμάτιον αὐτοῦ καὶ οὕτως ποιήσεις κατὰ πᾶσαν ἀπώλειαν τοῦ ἀδελφοῦ σου, ὅσα ἐὰν
ἀπόληται παρ' αὐτοῦ καὶ εὔρησ· οὐ δυνήσῃ ὑπεριδεῖν. — ⁴⁰Οὐκ ὅψη τὸν ὄνον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸν
μόσχον αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῇ ὁδῷ, μὴ ὑπερίδης αὐτούς· ἀνιστῶν ἀναστήσεις μετ' αὐτοῦ.

⁵Οὐκ ἔσται σκεύη ἀνδρὸς ἐπὶ γυναικί, οὐδὲ μὴ ἐνδύσηται ἀνὴρ στολὴν γυναικείαν, ὅτι βδέλυγμα
κυρίω τῷ θεῷ σού ἔστιν πᾶς ποιῶν ταῦτα.

⁶Ἐὰν δὲ συναντήσῃς νοστιᾷ ὀρνέων πρὸ προσώπου σου ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἐπὶ παντὶ δένδρει ἢ ἐπὶ τῆς
γῆς, νεοσσοῖς ἢ ωοῖς, καὶ ἡ μήτηρ θάλπη ἐπὶ τῶν νεοσσῶν ἢ ἐπὶ τῶν ὥσην, οὐ λήμψῃ τὴν μητέρα
μετὰ τῶν τέκνων· ⁷ἀποστολῇ ἀποστελεῖς τὴν μητέρα, τὰ δὲ παιδία λήμψῃ σεαυτῷ, ἵνα εὖ σοι
γένηται καὶ πολυήμερος ἔσῃ.

⁸Ἐὰν δὲ οἰκοδομήσῃς οἰκίαν καινήν, καὶ ποιήσεις στεφάνην τῷ δώματί σου· καὶ οὐ ποιήσεις
φόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἐὰν πέσῃ ὁ πεσὼν ἀπ' αὐτοῦ.

⁹Οὐ κατασπερεῖς τὸν ἀμπελῶνά σου διάφορον, ἵνα μὴ ἀγιασθῇ τὸ γένημα καὶ τὸ σπέρμα, ὃ ἐὰν
σπείρῃς μετὰ τοῦ γενήματος τοῦ ἀμπελῶνός σου. — ¹⁰Οὐκ ἀροτριάσεις ἐν μόσχῳ καὶ ὄνῳ ἐπὶ τὸ
αὐτό. — ¹¹Οὐκ ἐνδύσῃ κίβδηλον, ἔρια καὶ λίνον, ἐν τῷ αὐτῷ.

¹²Στρεπτὰ ποιήσεις σεαυτῷ ἐπὶ τῶν τεσσάρων κρασπέδων τῶν περιβολαίων σου, ἢ ἐὰν περιβάλῃ
ἐν αὐτοῖς.

¹³Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ καὶ μισήσῃ αὐτὴν ¹⁴καὶ ἐπιθῇ αὐτῇ
προφασιστικοὺς λόγους καὶ κατενέγκῃ αὐτῆς ὄνομα πονηρὸν καὶ λέγη Τὴν γυναῖκα ταύτην εἴληφα
καὶ προσελθὼν αὐτῇ οὐχ εὔρηκα αὐτῆς παρθένια, ¹⁵καὶ λαβὼν ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς καὶ ἡ μήτηρ
ἔξοισουσιν τὰ παρθένια τῆς παιδὸς πρὸς τὴν γερουσίαν ἐπὶ τὴν πύλην, ¹⁶καὶ ἐρεῖ ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς
τῇ γερουσίᾳ Τὴν θυγατέρα μου ταύτην δέδωκα τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ γυναῖκα, καὶ μισήσας αὐτὴν
¹⁷αὐτὸς νῦν ἐπιτίθησιν αὐτῇ προφασιστικοὺς λόγους λέγων Οὐχ εὔρηκα τῇ θυγατρί σου παρθένια,
καὶ ταῦτα τὰ παρθένια τῆς θυγατρός μου· καὶ ἀναπτύξουσιν τὸ ἴμάτιον ἐναντίον τῆς γερουσίας τῆς
πόλεως. ¹⁸καὶ λήμψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον καὶ παιδεύσουσιν

αύτὸν ¹⁹*καὶ ζημιώσουσιν αὐτὸν ἐκατὸν σίκλους καὶ δώσουσιν τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος, ὅτι ἐξήνεγκεν* ὄνομα πονηρὸν ἐπὶ παρθένον Ισραὴλ²⁰*πιτιν· καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή, οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἄπαντα χρόνον.* ²⁰*ἔὰν δὲ ἐπ’ ἀληθείας γένηται ὁ λόγος οὗτος καὶ μὴ εὔρεθῇ παρθένια τῇ νεάνιδι,* ²¹*καὶ ἐξάξουσιν τὴν νεᾶνιν ἐπὶ τὰς θύρας οἴκου πατρὸς αὐτῆς, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὴν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτῆς ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐποίησεν ἀφροσύνην ἐν νίοῖς Ισραὴλ ἐκπορνεῦσαι τὸν οἴκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.*

²²*Ἐὰν δὲ εὔρεθῇ ἄνθρωπος κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς συνωκισμένης ἀνδρὶ, ἀποκτενεῖτε ἀμφοτέρους, τὸν ἄνδρα τὸν κοιμώμενον μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τὴν γυναῖκα· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ισραὴλ.*

²³*Ἐὰν δὲ γένηται παῖς παρθένος μεμνηστευμένη ἀνδρὶ καὶ εύρων αὐτὴν ἄνθρωπος ἐν πόλει κοιμηθῇ μετ’ αὐτῆς, ²⁴*ἐξάξετε ἀμφοτέρους ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ λιθοβοληθήσονται ἐν λίθοις καὶ ἀποθανοῦνται· τὴν νεᾶνιν, ὅτι οὐκ ἔβοήσεν ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἐταπείνωσεν τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίου· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.* — ²⁵*Ἐὰν δὲ ἐν πεδίῳ εὕρῃ ἄνθρωπος τὴν παῖδα τὴν μεμνηστευμένην καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ’ αὐτῆς, ἀποκτενεῖτε τὸν ἄνθρωπον τὸν κοιμώμενον μετ’ αὐτῆς μόνον ²⁶*καὶ τῇ νεάνιδι οὐ ποιήσετε οὐδέν· οὐκ ἔστιν τῇ νεάνιδι ἀμάρτημα θανάτου, ὅτι ὡς εἴ τις ἐπαναστῇ ἄνθρωπος ἐπὶ τὸν πλησίον καὶ φονεύσῃ αὐτοῦ ψυχήν, οὕτως τὸ πρᾶγμα τοῦτο, ²⁷ὅτι ἐν τῷ ἀγρῷ εὕρεν αὐτήν, ἔβοήσεν ἡ νεᾶνις ἡ μεμνηστευμένη, καὶ ὁ βοηθήσων οὐκ ἦν αὐτῇ.***

²⁸*Ἐὰν δέ τις εὕρῃ τὴν παῖδα τὴν παρθένον, ἥτις οὐ μεμνήστευται, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ’ αὐτῆς καὶ εὔρεθῇ, ²⁹*δῶσει ὁ ἄνθρωπος ὁ κοιμηθεὶς μετ’ αὐτῆς τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή, ἀνθ’ ὧν ἐταπείνωσεν αὐτήν· οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἄπαντα χρόνον.**

23 ¹*Οὐ λήμψεται ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ οὐκ ἀποκαλύψει συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.*

²*Οὐκ εἰσελεύσεται θλαδίας καὶ ἀποκεκομμένος εἰς ἐκκλησίαν κυρίου. ³Οὐκ εἰσελεύσεται ἐκ πόρνης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου. ⁴Οὐκ εἰσελεύσεται Αμμανίτης καὶ Μωαβίτης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου· καὶ ἔως δεκάτης γενεᾶς οὐκ εἰσελεύσεται εἰς ἐκκλησίαν κυρίου καὶ ἔως εἰς τὸν αἰῶνα ⁵παρὰ τὸ μὴ συναντῆσαι αὐτοὺς ὑμῖν μετὰ ἄρτων καὶ ὄντας ἐν τῇ ὁδῷ ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐμισθώσαντο ἐπὶ σὲ τὸν Βαλααμ υἱὸν Βεωρ ἐκ τῆς Μεσοποταμίας καταράσασθαι σε. ⁶Καὶ οὐκ ἡθέλησεν κύριος ὁ θεός σου εἰσακοῦσαι τοῦ Βαλααμ, καὶ μετέστρεψεν κύριος ὁ θεός σου τὰς κατάρας εἰς εὐλογίαν, ὅτι ἡγάπησέν σε κύριος ὁ θεός σου. ⁷Οὐ προσαγορεύσεις εἰρηνικὰ αὐτοῖς καὶ συμφέροντα αὐτοῖς πάσας τὰς ἡμέρας σου εἰς τὸν αἰῶνα. ⁸Οὐ βδελύξῃ Ιδουμαῖον, ὅτι ἀδελφός σου ἔστιν· οὐ βδελύξῃ Αἰγύπτιον, ὅτι πάροικος ἐγένουν ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. ⁹Οἱοὶ ἐὰν γενηθῶσιν αὐτοῖς, γενεὰ τρίτη εἰσελεύσονται εἰς ἐκκλησίαν κυρίου.*

¹⁰Ἐὰν δὲ ἔξελθης παρεμβαλεῖν ἐπὶ τοὺς ἔχθρούς σου, καὶ φυλάξῃ ἀπὸ παντὸς ρήματος πονηροῦ.
¹¹Ἐὰν δὲ ἐν σοὶ ἄνθρωπος, ὃς οὐκ ἔσται καθαρὸς ἐκ ρύσεως αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἔξελεύσεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς καὶ οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. ¹²καὶ ἔσται τὸ πρὸς ἑσπέραν λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὅδατι καὶ δεδυκότος ἡλίου εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. ¹³καὶ τόπος ἔσται σοὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔξελεύσῃ ἐκεῖ ἔξω. ¹⁴καὶ πάσσαλος ἔσται σοὶ ἐπὶ τῆς ζώνης σου, καὶ ἔσται ὅταν διακαθιζάνῃς ἔξω, καὶ ὁρύξεις ἐν αὐτῷ καὶ ἐπαγαγὼν καλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην σου ἐν αὐτῷ. ¹⁵ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐμπεριπατεῖ ἐν τῇ παρεμβολῇ σου ἔξελέσθαι σε καὶ παραδοῦναι τὸν ἔχθρόν σου πρὸ προσώπου σου, καὶ ἔσται ἡ παρεμβολή σου ἀγία, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν σοὶ ἀσχημοσύνη πράγματος καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ σοῦ.

¹⁶Οὐ παραδώσεις παῖδα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ὃς προστέθειται σοὶ παρὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ¹⁷μετὰ σοῦ κατοικήσει, ἐν ὑμῖν κατοικήσει ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἐὰν ἀρέσῃ αὐτῷ, οὐθίψεις αὐτόν.

¹⁸Οὐκ ἔσται πόρνη ἀπὸ θυγατέρων Ισραὴλ, καὶ οὐκ ἔσται πορνεύων ἀπὸ υἱῶν Ισραὴλ· οὐκ ἔσται τελεσφόρος ἀπὸ θυγατέρων Ισραὴλ, καὶ οὐκ ἔσται τελισκόμενος ἀπὸ υἱῶν Ισραὴλ. ¹⁹οὐ προσοίσεις μίσθωμα πόρνης οὐδὲ ἄλλαγμα κυνὸς εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου πρὸς πᾶσαν εὐχήν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σού ἔστιν καὶ ἀμφότερα.

²⁰Οὐκ ἐκτοκιεῖς τῷ ἀδελφῷ σου τόκον ἀργυρίου καὶ τόκον βρωμάτων καὶ τόκον παντὸς πράγματος, οὐδὲ ἐκδανείσης. ²¹τῷ ἀλλοτρίῳ ἐκτοκιεῖς, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου οὐκ ἐκτοκιεῖς, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

²²Ἐὰν δὲ εὔξῃ εὐχὴν κυρίῳ τῷ θεῷ σου, οὐ χρονιεῖς ἀποδοῦναι αὐτήν, ὅτι ἐκζητῶν ἐκζητήσει κύριος ὁ θεός σου παρὰ σοῦ, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἀμαρτία. ²³Ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς εὔξασθαι, οὐκ ἔστιν ἐν σοὶ ἀμαρτία. ²⁴τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων σου φυλάξῃ καὶ ποιήσεις δὲν τρόπον εὔξω κυρίῳ τῷ θεῷ σου δόμα, δὲ ἐλάλησας τῷ στόματί σου.

²⁵Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου, καὶ συλλέξεις ἐν ταῖς χερσίν σου στάχυς καὶ δρέπανον οὐ μὴ ἐπιβάλῃς ἐπὶ τὸν ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου. — ²⁶Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ πλησίον σου, φάγη σταφυλὴν ὅσον ψυχήν σου ἐμπλησθῆναι, εἰς δὲ ἄγγος οὐκ ἐμβαλεῖς.

24 ¹Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εὕρῃ χάριν ἐναντίον αὐτοῦ, ὅτι εὔρειν ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα, καὶ γράψει αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς καὶ ἔξαποστελεῖ αὐτήν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ²καὶ ἀπελθοῦσα γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ, ³καὶ μισήσῃ αὐτήν ὁ ἀνὴρ ὁ ἐσχατος καὶ γράψει αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς καὶ ἔξαποστελεῖ αὐτήν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ἢ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ὁ ἐσχατος, δὲς ἔλαβεν αὐτήν ἐαυτῷ γυναῖκα, ⁴οὐ δυνήσεται ὁ ἀνὴρ ὁ πρότερος ὁ ἔξαποστείλας αὐτήν ἐπαναστρέψας λαβεῖν αὐτήν ἐαυτῷ γυναῖκα μετὰ τὸ μιανθῆναι αὐτήν, ὅτι βδέλυγμά ἔστιν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου· καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ.

⁵Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα προσφάτως, οὐκ ἔξελεύσεται εἰς τὸν πόλεμον, καὶ οὐκ ἐπιβληθήσεται αὐτῷ οὐδὲν πρᾶγμα· ἀθῷος ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ ἐνιαυτὸν ἔνα, εὐφρανεῖ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἥν ἔλαβεν.

⁶Οὐκ ἐνεχυράσεις μύλον οὐδὲ ἐπιμύλιον, ὅτι ψυχὴν οὗτος ἐνεχυράζει.

⁷Ἐὰν δὲ ἀλῷ ἄνθρωπος κλέπτων ψυχὴν τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδῶται, ἀποθανεῖται ὁ κλέπτης ἐκεῖνος· καὶ ἔξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἔξ οὐκῶν αὐτῶν.

⁸Πρόσεχε σεαυτῷ ἐν τῇ ἀφῇ τῆς λέπρας· φυλάξῃ σφόδρα ποιεῖν κατὰ πάντα τὸν νόμον, ὃν ἐὰν ἀναγγείλωσιν οὐκοῦν οἱ Ἱερεῖς οἱ Λευΐται· ὃν τρόπον ἐνετειλάμην οὐκοῦν, φυλάξασθε ποιεῖν. ⁹Μνήσθητι ὅσα ἐποίησεν κύριος ὁ θεός σου τῇ Μαριαμ ἐν τῇ ὁδῷ ἐκπορευομένων οὐκῶν ἔξ Αἰγύπτου.

¹⁰Ἐὰν ὁφείλημα ἥτις ἐν τῷ πλησίον σου, ὁφείλημα ὅτιοῦν, οὐκ εἰσελεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐνεχυράσαι τὸ ἐνέχυρον. ¹¹Ἐξω στήσῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος, οὗ τὸ δάνειόν σου ἔστιν ἐν αὐτῷ, ἔξοισει σοι τὸ ἐνέχυρον ἔξω. ¹²Ἐὰν δὲ ὁ ἄνθρωπος πένηται, οὐ κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνέχυρῳ αὐτοῦ. ¹³Ἀποδόσει ἀποδώσεις τὸ ἐνέχυρον αὐτοῦ περὶ δυσμάς ἡλίου, καὶ κοιμηθήσεται ἐν τῷ ἴματίῳ αὐτοῦ καὶ εὔλογήσει σε, καὶ ἔσται σοι ἐλεημοσύνη ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

¹⁴Οὐκ ἀπαδικήσεις μισθὸν πένητος καὶ ἐνδεοῦς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ἥτις ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν ἐν ταῖς πόλεσίν σου. ¹⁵Αὐθημερὸν ἀποδώσεις τὸν μισθὸν αὐτοῦ, οὐκ ἐπιδύσεται ὁ ἡλιος ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πένης ἔστιν καὶ ἐν αὐτῷ ἔχει τὴν ἐλπίδα· καὶ οὐ καταβοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἀμαρτία.

¹⁶Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων· ἔκαστος τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ ἀποθανεῖται.

¹⁷Οὐκ ἐκκλινεῖς κρίσιν προσηλύτου καὶ ὄρφανοῦ καὶ χήρας καὶ οὐκ ἐνεχυράσεις ἴματιον χήρας. ¹⁸Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἥσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν· διὰ τοῦτο ἔγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

¹⁹Ἐὰν δὲ ἀμήσης ἀμητὸν ἐν τῷ ἀγρῷ σου καὶ ἐπιλάθῃ δράγμα ἐν τῷ ἀγρῷ σου, οὐκ ἐπαναστραφήσῃ λαβεῖν αὐτό· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται, ἵνα εὔλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου. ²⁰Ἐὰν δὲ ἐλαιαιλογήσῃς, οὐκ ἐπαναστρέψεις καλαμήσασθαι τὰ ὀπίσω σου· τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται· καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἥσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, διὰ τοῦτο ἔγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. ²¹Ἐὰν δὲ τρυγήσῃς τὸν ἀμπελῶνά σου, οὐκ ἐπανατρυγήσεις αὐτὸν τὰ ὀπίσω σου· τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται. ²²Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἥσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, διὰ τοῦτο ἔγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

²⁵Ἐὰν δὲ γένηται ἀντιλογία ἀνὰ μέσον ἀνθρώπων καὶ προσέλθωσιν εἰς κρίσιν καὶ κρίνωσιν καὶ δικαιώσωσιν τὸν δίκαιον καὶ καταγνῶσιν τοῦ ἀσεβοῦς, ²καὶ ἔσται ἐὰν ἀξιος ἥτις πληγῶν ὁ ἀσεβῶν,

καὶ καθιεῖς αὐτὸν ἔναντι τῶν κριτῶν καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν κατὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ ἀριθμῷ. ³τεσσαράκοντα μαστιγώσουσιν αὐτόν, οὐ προσθήσουσιν· ἐὰν δὲ προσθῶσιν μαστιγῶσαι αὐτὸν ὑπὲρ ταύτας τὰς πληγὰς πλείους, ἀσχημονήσει ὁ ἀδελφός σου ἐναντίον σου.

⁴Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα.

⁵Ἐὰν δὲ κατοικῶσιν ἀδελφοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸν καὶ ἀποθάνῃ εἷς ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ἥ αὐτῷ, οὐκ ἔσται ἡ γυνὴ τοῦ τεθνηκότος ἔξω ἀνδρὶ μὴ ἐγγίζοντι· ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς εἰσελεύσεται πρὸς αὐτὴν καὶ λήμψεται αὐτὴν ἔαυτῷ γυναῖκα καὶ συνοικήσει αὐτῇ. ⁶καὶ ἔσται τὸ παιδίον, ὃ ἐὰν τέκῃ, κατασταθήσεται ἐκ τοῦ ὄνοματος τοῦ τετελευτηκότος, καὶ οὐκ ἔξαλειφθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξ Ισραὴλ. ⁷ἐὰν δὲ μὴ βούληται ὁ ἄνθρωπος λαβεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ἡ γυνὴ ἐπὶ τὴν πύλην ἐπὶ τὴν γερουσίαν καὶ ἐρεῖ Οὐ θέλει ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός μου ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ισραὴλ, οὐκ ἡθέλησεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός μου. ⁸καὶ καλέσουσιν αὐτὸν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ καὶ ἐροῦσιν αὐτῷ, καὶ στὰς εἴπῃ Οὐ βούλομαι λαβεῖν αὐτὴν, ⁹καὶ προσελθοῦσα ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἔναντι τῆς γερουσίας καὶ ὑπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ τὸ ἐπὶ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ καὶ ἐμπτύσεται εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἀποκριθεῖσα ἐρεῖ Οὕτως ποιήσουσιν τῷ ἀνθρώπῳ, ὃς οὐκ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ¹⁰καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν Ισραὴλ Οἶκος τοῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑπόδημα.

¹¹Ἐὰν δὲ μάχωνται ἄνθρωποι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἄνθρωπος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ προσέλθῃ γυνὴ ἐνὸς αὐτῶν ἔξελέσθαι τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἐκ χειρὸς τοῦ τύπτοντος αὐτὸν καὶ ἐκτείνασα τὴν χεῖρα ἐπιλάβηται τῶν διδύμων αὐτοῦ, ¹²ἀποκόψεις τὴν χεῖρα αὐτῆς. οὐ φείσεται ὁ ὄφθαλμός σου ἐπ’ αὐτῇ.

¹³Οὐκ ἔσται ἐν τῷ μαρσίππῳ σου στάθμιον καὶ στάθμιον, μέγα ἥ μικρόν. ¹⁴οὐκ ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου μέτρον καὶ μέτρον, μέγα ἥ μικρόν. ¹⁵στάθμιον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, καὶ μέτρον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, ἵνα πολυήμερος γένη ἐπὶ τῆς γῆς, ἥς κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ. ¹⁶ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα, πᾶς ποιῶν ἄδικον.

¹⁷Μνήσθητι ὅσα ἐποίησέν σοι Αμαληκ ἐν τῇ ὁδῷ ἐκπορευομένου σου ἐξ Αἰγύπτου, ¹⁸πῶς ἀντέστη σοι ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἔκοψέν σου τὴν οὐραγίαν, τοὺς κοπιῶντας ὅπίσω σου, σὺ δὲ ἐπείνας καὶ ἐκοπίας, καὶ οὐκ ἐφοβήθη τὸν θεόν. ¹⁹καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν καταπαύσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἀπὸ πάντων τῶν ἔχθρῶν σου τῶν κύκλων σου ἐν τῇ γῇ, ἥς κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομῆσαι, ἔξαλείψεις τὸ ὄνομα Αμαληκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ οὐ μὴ ἐπιλάθῃ.

26 ¹Καὶ ἔσται ἐὰν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι ἐν κλήρῳ, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτὴν καὶ κατοικήσῃς ἐπ’ αὐτῆς, ²καὶ λήμψῃ ἀπὸ τῆς ἀπαρχῆς τῶν καρπῶν τῆς γῆς σου, ἥς κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι, καὶ ἐμβαλεῖς εἰς κάρταλλον καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ³καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ιερέα, ὃς ἐὰν ἥ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Ἀναγγέλλω σήμερον κυρίῳ τῷ θεῷ μου ὅτι εἰσελήνυθα εἰς τὴν γῆν, ἣν ὥμοσεν κύριος τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν. ⁴καὶ λήμψεται ὁ ιερεὺς

τὸν κάρταλλον ἐκ τῶν χειρῶν σου καὶ θήσει αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου,
5καὶ ἀποκριθήσῃ καὶ ἐρεῖς ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου Συρίαν ἀπέβαλεν ὁ πατήρ μου καὶ κατέβη εἰς
Αἴγυπτον καὶ παρώκησεν ἐκεῖ ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ καὶ ἐγένετο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πλῆθος πολὺ καὶ
μέγα. 6καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ἐταπείνωσαν ἡμᾶς καὶ ἐπέθηκαν ἡμῖν ἔργα σκληρά. 7καὶ
ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ εἰσήκουσεν κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν καὶ
εἶδεν τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον ἡμῶν καὶ τὸν θλιψμὸν ἡμῶν. 8καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος
ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς ἐν ἰσχύι μεγάλῃ καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι αὐτοῦ τῷ ὑψηλῷ καὶ ἐν
όραμασιν μεγάλοις καὶ ἐν σημείοις καὶ ἐν τέρασιν 9καὶ εἰσήγαγεν ἡμᾶς εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ
ἔδωκεν ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, γῆν ρέουσαν γάλα καὶ μέλι. 10καὶ νῦν ἵδον ἐνήνοχα τὴν ἀπαρχὴν τῶν
γενημάτων τῆς γῆς, ἦς ἔδωκάς μοι, κύριε, γῆν ρέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ ἀφήσεις αὐτὰ ἀπέναντι
κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ προσκυνήσεις ἐκεῖ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. 11καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν πᾶσιν
τοῖς ἀγαθοῖς, οἷς ἔδωκέν σοι κύριος ὁ θεός σου καὶ τῇ οἰκίᾳ σου, σὺ καὶ ὁ Λευίτης καὶ ὁ προσήλυτος ὁ
ἐν σοί.

12Ἐὰν δὲ συντελέσῃς ἀποδεκατῶσαι πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γενημάτων τῆς γῆς σου ἐν τῷ ἔτει
τῷ τρίτῳ, τὸ δεύτερον ἐπιδέκατον δώσεις τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ,
καὶ φάγονται ἐν ταῖς πόλεσίν σου καὶ ἐμπλησθήσονται. 13καὶ ἐρεῖς ἔναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου
Ἐξεκάθαρα τὰ ἄγια ἐκ τῆς οἰκίας μου καὶ ἔδωκα αὐτὰ τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὄρφανῷ
καὶ τῇ χήρᾳ κατὰ πάσας τὰς ἐντολάς, ὃς ἐνετείλω μοι· οὐ παρῆλθον τὴν ἐντολήν σου καὶ οὐκ
ἐπελαθόμην. 14καὶ οὐκ ἔφαγον ἐν ὁδύνῃ μου ἀπ' αὐτῶν, οὐκ ἐκάρπωσα ἀπ' αὐτῶν εἰς ἀκάθαρτον,
οὐκ ἔδωκα ἀπ' αὐτῶν τῷ τεθνηκότι. ὑπήκουσα τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ μου, ἐποίησα καθὰ
ἐνετείλω μοι. 15κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἀγίου σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ εὐλόγησον τὸν λαόν σου τὸν
Ισραὴλ καὶ τὴν γῆν, ἥν ἔδωκας αὐτοῖς, καθὰ ὤμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν γῆν ρέουσαν
γάλα καὶ μέλι.

16Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ κύριος ὁ θεός σου ἐνετείλατό σοι ποιῆσαι πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ
τὰ κρίματα, καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε αὐτὰ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς
ὑμῶν. 17τὸν θεὸν εἶλου σήμερον εἶναί σου θεὸν καὶ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ φυλάσσεσθαι
τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ὑπακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. 18καὶ κύριος εἶλατό σε
σήμερον γενέσθαι σε αὐτῷ λαὸν περιούσιον, καθάπερ εἴπεν σοι, φυλάσσειν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ
19καὶ εἶναί σε ὑπεράνω πάντων τῶν ἔθνῶν, ὡς ἐποίησέν σε ὀνομαστὸν καὶ καύχημα καὶ δόξαστόν,
εἶναί σε λαὸν ἄγιον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καθὼς ἐλάλησεν.

27 1Καὶ προσέταξεν Μωυσῆς καὶ ἡ γερουσία Ισραὴλ λέγων Φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς
ταύτας, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. 2καὶ ἔσται ἢ ἂν ἡμέρᾳ διαβῆτε τὸν Ιορδάνην εἰς τὴν γῆν,
ἥν κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι, καὶ στήσεις σεαυτῷ λίθους μεγάλους καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ
3καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου, ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ιορδάνην,

ἥνικα ἐὰν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου δίδωσίν σοι, γῆν ρέουσαν γάλα καὶ μέλι, ὃν τρόπον εἴπεν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σού σοι. ⁴καὶ ἔσται ὡς ἀν διαβῆτε τὸν Ιορδάνην, στήσετε τοὺς λίθους τούτους, οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἐν ὅρει Γαιβαλ καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ. ⁵καὶ οἰκοδομήσεις ἐκεῖ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, θυσιαστήριον ἐκ λίθων, οὐκ ἐπιβαλεῖς ἐπ' αὐτοὺς σίδηρον. ⁶λίθους ὀλοκλήρους οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου καὶ ἀνοίσεις ἐπ' αὐτὸ δλοκαυτώματα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ⁷καὶ θύσεις ἐκεῖ θυσίαν σωτηρίου κυρίῳ τῷ θεῷ σου καὶ φάγη καὶ ἐμπλησθήσῃ καὶ εὑφρανθήσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ⁸καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντα τὸν νόμον τοῦτον σαφῶς σφόδρα.

⁹Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς καὶ οἱ Ἱερεῖς οἱ Λευΐται παντὶ Ισραὴλ λέγοντες Σιώπα καὶ ἄκουε, Ισραὴλ· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ γέγονας εἰς λαὸν κυρίῳ τῷ θεῷ σου. ¹⁰καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ ποιήσεις πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον.

¹¹Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τῷ λαῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων ¹²Οὗτοι στήσονται εὐλογεῖν τὸν λαὸν ἐν ὅρει Γαριζίν διαβάντες τὸν Ιορδάνην. Συμεων, Λευι, Ιουδας, Ισσαχαρ, Ιωσηφ καὶ Βενιαμιν. ¹³καὶ οὗτοι στήσονται ἐπὶ τῆς κατάρας ἐν ὅρει Γαιβαλ. Ρουβην, Γαδ καὶ Ασηρ, Ζαβουλων, Δαν καὶ Νεφθαλι. ¹⁴καὶ ἀποκριθέντες οἱ Λευΐται ἐροῦσιν παντὶ Ισραὴλ φωνῇ μεγάλῃ

¹⁵Ἐπικατάρατος ἄνθρωπος, ὅστις ποιήσει γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, βδέλυγμα κυρίῳ, ἔργον χειρῶν τεχνίτου, καὶ θήσει αὐτὸ ἐν ἀποκρύφῳ· καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς ἐροῦσιν Γένοιτο.

¹⁶Ἐπικατάρατος ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο.

¹⁷Ἐπικατάρατος ὁ μετατιθεὶς ὅρια τοῦ πλησίου· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο.

¹⁸Ἐπικατάρατος ὁ πλανῶν τυφλὸν ἐν ὁδῷ· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο.

¹⁹Ἐπικατάρατος ὃς ἀν ἐκκλίνῃ κρίσιν προσηλύτου καὶ ὄρφανοῦ καὶ χήρας· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο.

²⁰Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀπεκάλυψεν συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο.

²¹Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ παντὸς κτήνους· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο.

²²Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ ἀδελφῆς ἐκ πατρὸς ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο.

²³Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ πενθερᾶς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο.

Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ ἀδελφῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο.

²⁴Ἐπικατάρατος ὁ τύπτων τὸν πλησίον αὐτοῦ δόλῳ· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο.

²⁵Ἐπικατάρατος ὃς ἀν λάβῃ δῶρα πατάξαι ψυχὴν αἴματος ἀθώου· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο.

²⁶Ἐπικατάρατος πᾶς ἄνθρωπος, ὃς οὐκ ἐμμενεῖ ἐν πᾶσιν τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τούτου τοῦ ποιῆσαι αὐτούς· καὶ ἐροῦσιν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο.

²⁸Καὶ ἔσται ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ιορδάνην εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν, ἐὰν ἀκοῇ εἰσακούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, καὶ δώσει σε κύριος ὁ θεός σου ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, καὶ ἥξουσιν ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ εὐλογίαι αὗται καὶ εὐρήσουσίν σε, ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσης τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ³εὐλογημένος σὺ ἐν πόλει, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν ἀγρῷ. ⁴εὐλογημένα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου καὶ τὰ γενήματα τῆς γῆς σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου. ⁵εὐλογημέναι αἱ ἀποθῆκαι σου καὶ τὰ ἔγκαταλείμματά σου. ⁶εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι σε, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι σε. ⁷παραδῷ κύριος ὁ θεός σου τοὺς ἔχθρούς σου τοὺς ἀνθεστηκότας σοι συντετριμένους πρὸ προσώπου σου. ὁδῷ μιᾶς ἔξελεύσονται πρὸς σὲ καὶ ἐν ἐπτὰ ὁδοῖς φεύξονται ἀπὸ προσώπου σου. ⁸ἀποστείλαι κύριος ἐπὶ σὲ τὴν εὐλογίαν ἐν τοῖς ταμιείοις σου καὶ ἐν πᾶσιν, οὕτως ἂν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου, ἐπὶ τῆς γῆς, ἣς κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι. ⁹ἀναστήσαι σε κύριος ὁ θεός σου ἑαυτῷ λαὸν ἄγιον, ὃν τρόπον ὄμοσεν τοῖς πατράσιν σου, ἐὰν εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ πορευθῆς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. ¹⁰καὶ ὅψονται σε πάντα τὰ ἐθνη τῆς γῆς ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐπικέκληται σοι, καὶ φοβηθήσονται σε. ¹¹καὶ πληθυνεῖ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς ἀγαθὰ ἐπὶ τοῖς ἔκγονοις τῆς κοιλίας σου καὶ ἐπὶ τοῖς γενήμασιν τῆς γῆς σου καὶ ἐπὶ τοῖς ἔκγονοις τῶν κτηνῶν σου ἐπὶ τῆς γῆς, ἣς ὄμοσεν κύριος τοῖς πατράσιν σου δοῦναι σοι. ¹²ἀνοίξαι σοι κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαθόν, τὸν οὐρανόν, δοῦναι τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου ἐπὶ καιροῦ αὐτοῦ εὐλογῆσαι πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου, καὶ δανιεῖς ἔθνεσιν πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανιῇ, καὶ ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσιν. ¹³καταστήσαι σε κύριος ὁ θεός σου εἰς κεφαλὴν καὶ μὴ εἰς οὐράν, καὶ ἔσῃ τότε ἐπάνω καὶ οὐκ ἔσῃ ὑποκάτω, ἐὰν ἀκούσῃς τῶν ἐντολῶν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον φυλάσσειν καὶ ποιεῖν. ¹⁴οὐ παραβήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν λόγων, ὃν ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερὰ πορεύεσθαι ὅπίσω θεῶν ἐτέρων λατρεύειν αὐτοῖς.

¹⁵Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται καὶ καταλήμψονται σε. ¹⁶ἐπικατάρατος σὺ ἐν πόλει, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν ἀγρῷ. ¹⁷ἐπικατάρατοι αἱ ἀποθῆκαι σου καὶ τὰ ἔγκαταλείμματά σου. ¹⁸ἐπικατάρατα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου καὶ τὰ γενήματα τῆς γῆς σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου.

¹⁹ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι σε, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι σε. ²⁰ἐξαποστείλαι κύριός σοι τὴν ἔνδειαν καὶ τὴν ἐκλιμίαν καὶ τὴν ἀνάλωσιν ἐπὶ πάντα, οὕτως ἂν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου, ὅσα ἐὰν ποιήσῃς, ἔως ἂν ἐξολεθρεύσῃ σε καὶ ἔως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματά σου, διότι ἔγκατέλιπές με. ²¹προσκολλήσαι κύριος εἰς σὲ τὸν θάνατον, ἔως ἂν ἔξαναλώσῃ σε ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν σὺ εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. ²²πατάξαι σε κύριος

ἀπορίᾳ καὶ πυρετῷ καὶ ρίγει καὶ ἐρεθισμῷ καὶ φόνῳ καὶ ἀνεμοφθορίᾳ καὶ τῇ ὥχρᾳ, καὶ καταδιώξονται σε, ἔως ἂν ἀπολέσωσίν σε.²³καὶ ἔσται σοι ὁ οὐρανὸς ὁ ὑπὲρ κεφαλῆς σου χαλκοῦς καὶ ἡ γῆ ἡ ὑποκάτω σου σιδηρᾶ.²⁴δῷη κύριος τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου κονιορτόν, καὶ χοῦς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβήσεται ἐπὶ σέ, ἔως ἂν ἐκτρίψῃ σε καὶ ἔως ἂν ἀπολέσῃ σε.²⁵δῷη σε κύριος ἐπικοπὴν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν σου· ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσῃ πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐν ἐπτὰ ὁδοῖς φεύξῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· καὶ ἔσῃ ἐν διασπορᾷ ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς.²⁶καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ ὑμῶν κατάβρωμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀποσοβῶν.²⁷πατάξαι σε κύριος ἐν ἔλκει Αἰγυπτίῳ ἐν ταῖς ἔδραις καὶ ψώρᾳ ἀγρίᾳ καὶ κνήφῃ ὥστε μὴ δύνασθαι σε ἰαθῆναι.

²⁸πατάξαι σε κύριος παραπληξίᾳ καὶ ἀορασίᾳ καὶ ἐκστάσει διανοίας,²⁹καὶ ἔσῃ ψηλαφῶν μεσημβρίας, ὡσεὶ ψηλαφήσαι ὁ τυφλὸς ἐν τῷ σκότει, καὶ οὐκ εὔδωσει τὰς ὁδούς σου· καὶ ἔσῃ τότε ἀδικούμενος καὶ διαρπαζόμενος πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐκ ἔσται σοι ὁ βοηθῶν.³⁰γυναῖκα λήμψῃ, καὶ ἀνὴρ ἔτερος ἔξει αὐτήν· οἰκίαν οἰκοδομήσεις καὶ οὐκ οἰκήσεις ἐν αὐτῇ· ἀμπελῶνα φυτεύσεις καὶ οὐ τρυγήσεις αὐτόν.³¹ὅ μόσχος σου ἐσφαγμένος ἐναντίον σου, καὶ οὐ φάγη ἔξ αὐτοῦ· ὁ ὅνος σου ἡρπασμένος ἀπὸ σοῦ καὶ οὐκ ἀποδοθήσεται σοι· τὰ πρόβατά σου δεδομένα τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ οὐκ ἔσται σοι ὁ βοηθῶν.³²οἱ υἱοί σου καὶ αἱ θυγατέρες σου δεδομέναι ἔθνει ἐτέρω, καὶ οἱ ὁφθαλμοί σου βλέψονται σφακελίζοντες εἰς αὐτά, καὶ οὐκ ἴσχύσει ἡ χείρ σου.³³τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς σου καὶ πάντας τὸν πόνους σου φάγεται ἔθνος, ὃ οὐκ ἐπίστασαι, καὶ ἔσῃ ἀδικούμενος καὶ τεθραυσμένος πάσας τὰς ἡμέρας.³⁴καὶ ἔσῃ παράπληκτος διὰ τὰ ὄράματα τῶν ὁφθαλμῶν σου, ἢ βλέψῃ.³⁵πατάξαι σε κύριος ἐν ἔλκει πονηρῷ ἐπὶ τὰ γόνατα καὶ ἐπὶ τὰς κνήμας ὥστε μὴ δύνασθαι σε ἰαθῆναι ἀπὸ ἵχνους τῶν ποδῶν σου ἔως τῆς κορυφῆς σου.³⁶ἀπαγάγοι κύριός σε καὶ τοὺς ἄρχοντάς σου, οὓς ἐὰν καταστήσῃς ἐπὶ σεαυτόν, εἰς ἔθνος, ὃ οὐκ ἐπίστασαι σὺ καὶ οἱ πατέρες σου, καὶ λατρεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἐτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις.³⁷καὶ ἔσῃ ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι καὶ παραβολῇ καὶ διηγήματι ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς ἂν ἀπαγάγῃ σε κύριος ἐκεῖ.³⁸σπέρμα πολὺ ἐξοίσεις εἰς τὸ πεδίον καὶ ὀλίγα εἰσοίσεις, ὅτι κατέδεται αὐτὰ ἡ ἀκρίς.³⁹ἀμπελῶνα φυτεύσεις καὶ κατεργᾶται οἶνον οὐ πίεσαι οὐδὲ εὐφρανθήσῃ ἔξ αὐτοῦ, ὅτι καταφάγεται αὐτὰ ὁ σκώληξ.⁴⁰ἐλαῖαι ἔσονται σοι ἐν πᾶσι τοῖς ὄροις σου, καὶ ἔλαιον οὐ χρίσῃ, ὅτι ἐκρυήσεται ἡ ἔλαια σου.⁴¹υἱοὺς καὶ θυγατέρας γεννήσεις, καὶ οὐκ ἔσονται σοι· ἀπελεύσονται γὰρ ἐν αἰχμαλωσίᾳ.⁴²πάντα τὰ ἔύλινά σου καὶ τὰ γενήματα τῆς γῆς σου ἐξαναλώσει ἡ ἐρυσίβη.⁴³ὅ προσήλυτος, ὃς ἔστιν ἐν σοί, ἀναβήσεται ἐπὶ σὲ ἄνω ἄνω, σὺ δὲ καταβήσῃ κάτω κάτω.⁴⁴οὗτος δανιεῖ σοι, σὺ δὲ τούτῳ οὐ δανιεῖς· οὗτος ἔσται κεφαλή, σὺ δὲ ἔσῃ οὐρά.⁴⁵καὶ ἔλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὖται καὶ καταδιώξονται σε καὶ καταλήμψονται σε, ἔως ἂν ἐξολεθρεύσῃ σε καὶ ἔως ἂν ἀπολέσῃ σε, ὅτι οὐκ εἰσήκουσας τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου φυλάξαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐνετείλατο σοι.⁴⁶καὶ ἔσται ἐν σοὶ σημεῖα καὶ τέρατα καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἔως τοῦ αἰῶνος,⁴⁷ἀνθ' ὃν οὐκ ἐλάτρευσας κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαθῇ καρδίᾳ διὰ τὸ πλῆθος πάντων.⁴⁸καὶ λατρεύσεις τοῖς ἐχθροῖς σου, οὓς

ἐπαποστελεῖ κύριος ἐπὶ σέ, ἐν λιμῷ καὶ ἐν δίψῃ καὶ ἐν γυμνότητι καὶ ἐν ἐκλείψῃ πάντων· καὶ ἐπιθήσει κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, ἔως ἂν ἐξολεθρεύσῃ σε.⁴⁹ ἐπάξει κύριος ἐπὶ σὲ ἔθνος μακρόθεν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς ὡσεὶ ὅρμημα ἀετοῦ, ἔθνος, ὃ οὐκ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ,⁵⁰ ἔθνος ἀναιδὲς προσώπῳ, ὅστις οὐθαυμάσει πρόσωπον πρεσβύτου καὶ νέον οὐκ ἐλεήσει,⁵¹ καὶ κατέδεται τὰ ἔκγονα τῶν κτηνῶν σου καὶ τὰ γενήματα τῆς γῆς σου ὡστε μὴ καταλιπεῖν σοι σῖτον, οἶνον, ἔλαιον, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου, ἔως ἂν ἀπολέσῃ σε⁵² καὶ ἐκτρίψῃ σε ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σου, ἔως ἂν καθαιρεθῶσιν τὰ τείχη σου τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ὄχυρά, ἐφ' οἷς σὺ πέποιθας ἐπ' αὐτοῖς, ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου, καὶ θλίψει σε ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σου, αἵς ἔδωκέν σοι κύριος ὁ θεός σου.⁵³ καὶ φάγη τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, κρέα υἱῶν σου καὶ θυγατέρων σου, ὃσα ἔδωκέν σοι κύριος ὁ θεός σου, ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ἢ θλίψει σε ὁ ἔχθρός σου.⁵⁴ ὁ ἀπαλὸς ἐν σοὶ καὶ ὁ τρυφερὸς σφόδρα βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ τὸν ἀδελφὸν καὶ τὴν γυναικα τὴν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ καὶ τὰ καταλειμμένα τέκνα, ἀ ἂν καταλειφθῇ,⁵⁵ ὡστε δοῦναι ἐνὶ αὐτῶν ἀπὸ τῶν σαρκῶν τῶν τέκνων αὐτοῦ, ὃν ἂν κατέσθῃ, διὰ τὸ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῷ μηθὲν ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ἢ ἂν θλίψωσίν σε οἱ ἔχθροί σου ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σου.⁵⁶ καὶ ἡ ἀπαλὴ ἐν ὑμῖν καὶ ἡ τρυφερὰ σφόδρα, ἵς οὐχὶ πεῖραν ἔλαβεν ὁ ποὺς αὐτῆς βαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὴν τρυφερότητα καὶ διὰ τὴν ἀπαλότητα, βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῆς τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς⁵⁷ καὶ τὸ χόριον αὐτῆς τὸ ἐξελθὸν διὰ τῶν μηρῶν αὐτῆς καὶ τὸ τέκνον, ὃ ἂν τέκῃ· καταφάγεται γὰρ αὐτὰ διὰ τὴν ἔνδειαν πάντων κρυφῇ ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ἢ θλίψει σε ὁ ἔχθρός σου ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σου.⁵⁸ ἐὰν μὴ εἰσακούσῃτε ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομα τὸ ἔντιμον καὶ τὸ θαυμαστὸν τοῦτο, κύριον τὸν θεόν σου,⁵⁹ καὶ παραδοξάσει κύριος τὰς πληγάς σου καὶ τὰς πληγὰς τοῦ σπέρματός σου, πληγὰς μεγάλας καὶ θαυμαστάς, καὶ νόσους πονηρὰς καὶ πιστάς⁶⁰ καὶ ἐπιστρέψει ἐπὶ σὲ πᾶσαν τὴν ὁδύνην Αἰγύπτου τὴν πονηράν, ἢν διευλαβοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κολληθήσονται ἐν σοί.⁶¹ καὶ πᾶσαν μαλακίαν καὶ πᾶσαν πληγὴν τὴν μὴ γεγραμμένην ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου ἐπάξει κύριος ἐπὶ σέ, ἔως ἂν ἐξολεθρεύσῃ σε.⁶² καὶ καταλειφθήσεσθε ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ ἀνθ' ὃν ὅτι ἦτε ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, ὅτι οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.⁶³ καὶ ἔσται δῆτα τρόπον εὐφράνθη κύριος ἐφ' ὑμῖν εὖ ποιῆσαι ὑμᾶς καὶ πληθῦναι ὑμᾶς, οὕτως εὐφρανθήσεται κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐξολεθρεῦσαι ὑμᾶς, καὶ ἐξαρθήσεσθε ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.⁶⁴ καὶ διασπερεῖ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἔως ἄκρου τῆς γῆς, καὶ δουλεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις, οὓς οὐκ ἡπίστω σὺ καὶ οἱ πατέρες σου.⁶⁵ ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις οὐκ ἀναπαύσει σε, οὐδὲ οὐ μὴ γένηται στάσις τῷ ἵχνει τοῦ ποδός σου, καὶ δώσει σοι κύριος ἐκεῖ καρδίαν ἀθυμοῦσαν καὶ ἐκλείποντας ὀφθαλμοὺς καὶ τηκομένην ψυχήν.⁶⁶ καὶ ἔσται ἡ ζωή σου κρεμαμένη ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου, καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτὸς καὶ οὐ

πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου.⁶⁷τὸ πρωὶ ἐρεῖς Πῶς ἀν γένοιτο ἐσπέρα; καὶ τὸ ἐσπέρας ἐρεῖς Πῶς ἀν γένοιτο πρωὶ; ἀπὸ τοῦ φόβου τῆς καρδίας σου, ἢ φοβηθήσῃ, καὶ ἀπὸ τῶν ὄραμάτων τῶν ὀφθαλμῶν σου, ὡν ὅψη.⁶⁸καὶ ἀποστρέψει σε κύριος εἰς Αἴγυπτον ἐν πλοίοις καὶ ἐν τῇ ὁδῷ, ἢ εἶπα Οὐ προσθήσεσθε ἔτι ἰδεῖν αὐτὴν· καὶ πραθήσεσθε ἐκεῖ τοῖς ἔχθροῖς ὑμῶν εἰς παιδας καὶ παιδίσκας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κτώμενος.

⁶⁹Οὗτοι οἱ λόγοι τῆς διαθήκης, οὓς ἐνετείλατο κύριος Μωυσῆς στῆσαι τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ἐν γῇ Μωαβ, πλὴν τῆς διαθήκης, ἣς διέθετο αὐτοῖς ἐν Χωρηβ.

29 ¹Καὶ ἐκάλεσεν Μωυσῆς πάντας τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ὅμεις ἑωράκατε πάντα, ὅσα ἐποίησεν κύριος ἐν γῇ Αἴγυπτῳ ἐνώπιον ὑμῶν Φαραὼ καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ,²τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους, οὓς ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα· ³καὶ οὐκ ἔδωκεν κύριος ὁ θεὸς ὑμῖν καρδίαν εἰδέναι καὶ ὀφθαλμοὺς βλέπειν καὶ ὡτα ἀκούειν ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.⁴καὶ ἥγαγεν ὑμᾶς τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ· οὐκ ἐπαλαιώθη τὰ ἴματα ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν οὐ κατετρίβη ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν.⁵ἄρτον οὐκ ἐφάγετε, οἶνον καὶ σικερα οὐκ ἐπίετε, ἵνα γνῶτε ὅτι οὗτος κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.⁶καὶ ἥλθετε ἔως τοῦ τόπου τούτου, καὶ ἐξῆλθεν Σηων βασιλεὺς Εσεβῶν καὶ Ωγ βασιλεὺς τῆς Βασαν εἰς συνάντησιν ἡμῖν ἐν πολέμῳ, καὶ ἐπατάξαμεν αὐτοὺς⁷καὶ ἐλάβομεν τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ρουβην καὶ τῷ Γαδδὶ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασση.⁸καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, ἵνα συνῆτε πάντα, ὅσα ποιήσετε.

⁹Ὅμεις ἔστήκατε πάντες σήμερον ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, οἱ ἀρχίφυλοι ὑμῶν καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν καὶ οἱ κριταὶ ὑμῶν καὶ οἱ γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ,¹⁰αἱ γυναικεῖς ὑμῶν καὶ τὰ ἔκγονα ὑμῶν καὶ ὁ προσῆλυτος ὁ ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν ἀπὸ ξυλοκόπου ὑμῶν καὶ ἔως ὑδροφόρου ὑμῶν,¹¹παρελθεῖν ἐν τῇ διαθήκῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ ἐν ταῖς ἀραιῖς αὐτοῦ,¹²ὅσα κύριος ὁ θεός σου διατίθεται πρὸς σὲ σήμερον,¹³ἵνα στήσῃ σε αὐτῷ εἰς λαόν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου θεός, ὃν τρόπον εἶπέν σοι, καὶ ὃν τρόπον ὥμοσεν τοῖς πατράσιν σου Αβρααμ καὶ Ιακωβ.¹⁴καὶ οὐχ ὑμῖν μόνοις ἐγὼ διατίθεμαι τὴν διαθήκην ταύτην καὶ τὴν ἀρὰν ταύτην,¹⁵ἀλλὰ καὶ τοῖς ὡδεῖς οὖσι μεθ' ἡμῶν σήμερον ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν καὶ τοῖς μὴ οὖσιν μεθ' ἡμῶν ὥδε σήμερον.¹⁶ὅτι ὑμεῖς οἴδατε ὡς κατωκήσαμεν ἐν γῇ Αἴγυπτῳ καὶ ὡς παρήλθομεν ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν, οὓς παρήλθετε,¹⁷καὶ εἰδετε τὰ βδελύγματα αὐτῶν καὶ τὰ εἰδῶλα αὐτῶν, ξύλον καὶ λίθον, ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἢ ἐστιν παρ' αὐτοῖς.¹⁸μή τίς ἐστιν ἐν ὑμῖν ἀνὴρ ἢ γυνὴ ἢ πατριὰ ἢ φυλή, τίνος ἡ διάνοια ἐξέκλινεν ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν πορεύεσθαι λατρεύειν τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν ἐκείνων; μή τίς ἐστιν ἐν ὑμῖν ρίζα ἄνω φύουσα ἐν χολῇ καὶ πικρίᾳ;¹⁹καὶ ἔσται ἐὰν ἀκούσῃ τὰ ρήματα τῆς ἀρᾶς ταύτης καὶ ἐπιφημίσηται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ λέγων "Οσιά μοι γένοιτο ὅτι ἐν τῇ ἀποπλανήσει τῆς καρδίας μου πορεύσομαι, ἵνα μὴ συναπολέσῃ ὁ ἀμαρτωλὸς τὸν ἀναμάρτητον,²⁰οὐ μὴ θελήσῃ ὁ θεὸς εὐιλατεῦσαι αὐτῷ, ἀλλ' ἢ τότε ἐκκαυθήσεται ὀργὴ κυρίου καὶ ὁ ζῆλος αὐτοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, καὶ

κολληθήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀραὶ τῆς διαθήκης ταύτης αἱ γεγραμμέναι ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, καὶ ἔξαλείψει κύριος τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν.²⁰ καὶ διαστελεῖ αὐτὸν κύριος εἰς κακὰ ἐκ πάντων τῶν υἱῶν Ισραὴλ κατὰ πάσας τὰς ἀρὰς τῆς διαθήκης τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου.²¹ καὶ ἐροῦσιν ἡ γενεὰ ἡ ἐτέρα, οἱ υἱοὶ ὑμῶν, οἱ ἀναστήσονται μεθ' ὑμᾶς, καὶ ὁ ἀλλότριος, ὃς ἂν ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν, καὶ ὅψονται τὰς πληγὰς τῆς γῆς ἐκείνης καὶ τὰς νόσους αὐτῆς, ἃς ἀπέστειλεν κύριος ἐπ' αὐτήν —²² θεῖον καὶ ἄλλα κατακεκαυμένον, πᾶσα ἡ γῆ αὐτῆς οὐ σπαρήσεται οὐδὲ ἀνατελεῖ, οὐδὲ μὴ ἀναβῇ ἐπ' αὐτὴν πᾶν χλωρόν, ὥσπερ κατεστράφη Σοδομαὶ καὶ Γομορρα, Αδαμαὶ καὶ Σεβωιμ, ἃς κατέστρεψεν κύριος ἐν θυμῷ καὶ ὄργῃ —,²³ καὶ ἐροῦσιν πάντα τὰ ἔθνη Διὰ τί ἐποίησεν κύριος οὕτως τῇ γῇ ταύτῃ; τίς ὁ θυμὸς τῆς ὄργῆς ὁ μέγας οὗτος;²⁴ καὶ ἐροῦσιν "Οτι κατελίποσαν τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, ἢ διέθετο τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ὅτε ἔξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,²⁵ καὶ πορευθέντες ἐλάτρευσαν θεοῖς ἐτέροις καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, οἵς οὐκ ἡπίσταντο οὐδὲ διένειμεν αὐτοῖς.²⁶ καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὴν κατὰ πάσας τὰς κατάρας τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου,²⁷ καὶ ἔξῆρεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν θυμῷ καὶ ὄργῃ καὶ παροξυσμῷ μεγάλῳ σφόδρᾳ καὶ ἔξέβαλεν αὐτοὺς εἰς γῆν ἐτέραν ὡσεὶ νῦν.²⁸ τὰ κρυπτὰ κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, τὰ δὲ φανερὰ ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου.

30 ¹Καὶ ἔσται ὡς ἂν ἔλθωσιν ἐπὶ σὲ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἡ εὐλογία καὶ ἡ κατάρα, ἦν ἔδωκα πρὸ προσώπου σου, καὶ δέξῃ εἰς τὴν καρδίαν σου ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, οὐ ἐάν σε διασκορπίσῃ κύριος ἐκεῖ,² καὶ ἐπιστραφήσῃ ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου καὶ ὑπακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ κατὰ πάντα, ὅσα ἔγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου,³ καὶ ἵασται κύριος τὰς ἀμαρτίας σου καὶ ἐλεήσει σε καὶ πάλιν συνάξει σε ἐκ πάντων τῶν ἔθνῶν, εἰς οὓς διεσκόρπισέν σε κύριος ἐκεῖ.⁴ ἐὰν δὲ ἡ διασπορά σου ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἔως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συνάξει σε κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἐκεῖθεν λήμψεται σε κύριος ὁ θεός σου.⁵ καὶ εἰσάξει σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, ἦν ἐκληρονόμησαν οἱ πατέρες σου, καὶ κληρονομήσεις αὐτήν. καὶ εὖ σε ποιήσει καὶ πλεοναστόν σε ποιήσει ὑπὲρ τοὺς πατέρας σου.⁶ καὶ περικαθαρεῖ κύριος τὴν καρδίαν σου καὶ τὴν καρδίαν τοῦ σπέρματός σου ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ἵνα ζῆς σύ.⁷ καὶ δώσει κύριος ὁ θεός σου τὰς ἀρὰς ταύτας ἐπὶ τοὺς ἔχθρούς σου καὶ ἐπὶ τοὺς μισοῦντάς σε, οἵ διώξάν σε.⁸ καὶ σὺ ἐπιστραφήσῃ καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἔγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον,⁹ καὶ πολυωρήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου καὶ ἐν τοῖς γενήμασιν τῆς γῆς σου καὶ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου.¹⁰ ὅτι ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεός σου εὐφρανθῆναι ἐπὶ σὲ εἰς ἀγαθά, καθότι ηὐφράνθη ἐπὶ τοῖς πατράσιν σου,¹¹ ἐὰν εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ

τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἐὰν ἐπιστραφῆς ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου.

¹¹Οτι ἡ ἐντολὴ αὕτη, ἣν ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, οὐχ ὑπέρογκός ἐστιν οὐδὲ μακρὰν ἀπὸ σοῦ. ¹²Οὐκ ἐν τῷ οὐρανῷ ἀνω ἐστὶν λέγων Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ λήμψεται αὐτὴν ἡμῖν; καὶ ἀκούσαντες αὐτὴν ποιήσομεν. ¹³Οὐδὲ πέραν τῆς θαλάσσης ἐστὶν λέγων Τίς διαπεράσει ἡμῖν εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης καὶ λήμψεται ἡμῖν αὐτὴν; καὶ ἀκούστην ἡμῖν ποιήσει αὐτὴν, καὶ ποιήσομεν. ¹⁴Ἐστιν σου ἐγγὺς τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ταῖς χερσίν σου αὐτὸ ποιεῖν.

¹⁵Ιδοὺ δέδωκα πρὸ προσώπου σου σήμερον τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν. ¹⁶Ἐὰν εἰσακούσῃς τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, καὶ ζήσεσθε καὶ πολλοὶ ἔσεσθε, καὶ εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. ¹⁷καὶ ἐὰν μεταστῇ ἡ καρδία σου καὶ μὴ εἰσακούσῃς καὶ πλανηθεὶς προσκυνήσῃς θεοῖς ἑτέροις καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ¹⁸ἀναγγέλλω σοι σήμερον ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε καὶ οὐ μὴ πολυήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς, ἦς κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ιορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. ¹⁹διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν Τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν, τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν· ἔκλεξαι τὴν ζωὴν, ἵνα ζῆς σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου, ²⁰ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, εἰσακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ καὶ ἔχεσθαι αὐτοῦ· ὅτι τοῦτο ἡ ζωὴ σου καὶ ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν σου κατοικεῖν σε ἐπὶ τῆς γῆς, ἦς ὄμοσεν κύριος τοῖς πατράσιν σου Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ δοῦναι αὐτοῖς.

31 ¹Καὶ συνετέλεσεν Μωυσῆς λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς Ισραὴλ· ²καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἐκατὸν καὶ εἴκοσι ἑπτῶν ἐγὼ εἰμι σήμερον, οὐ δυνήσομαι ἔτι εἰσπορεύεσθαι καὶ ἐκπορεύεσθαι, κύριος δὲ εἶπεν πρός με Οὐ διαβήσῃ τὸν Ιορδάνην τοῦτον. ³κύριος ὁ θεός σου ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου αὐτὸς ἐξολεθρεύσει τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσεις αὐτούς· καὶ Ἰησοῦς ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησεν κύριος. ⁴καὶ ποιήσει κύριος αὐτοῖς καθὰ ἐποίησεν Σηων καὶ Ωγ, τοῖς δυσὶ βασιλεῦσιν τῶν Αμορραίων, οἵ ἦσαν πέραν τοῦ Ιορδάνου, καὶ τῇ γῇ αὐτῶν, καθότι ἐξωλέθρευσεν αὐτούς. ⁵καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὑμῖν, καὶ ποιήσετε αὐτοῖς καθότι ἐνετειλάμην ὑμῖν. ⁶ἀνδρίζου καὶ ἵσχυε, μὴ φοβοῦ μηδὲ δειλία μηδὲ πτοηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν ἐν ὑμῖν οὐ μή σε ἀνῇ οὔτε μή σε ἐγκαταλίπῃ.

⁷Καὶ ἐκάλεσεν Μωυσῆς Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ ἔναντι παντὸς Ισραὴλ Ἀνδρίζου καὶ ἵσχυε· σὺ γὰρ εἰσελεύσῃ πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου εἰς τὴν γῆν, ἦς ὄμοσεν κύριος τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καὶ σὺ κατακληρονομήσεις αὐτὴν αὐτοῖς. ⁸καὶ κύριος ὁ συμπορευόμενος μετὰ σοῦ οὐκ ἀνήσει σε οὐδὲ μὴ ἐγκαταλίπῃ σε· μὴ φοβοῦ μηδὲ δειλία.

⁹Καὶ ἔγραψεν Μωυσῆς τὰ ρήματα τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον καὶ ἔδωκεν τοῖς Ἱερεῦσιν τοῖς νίοῖς Λευι τοῖς αἴρουσιν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου καὶ τοῖς πρεσβυτέροις τῶν υἱῶν Ισραὴλ.
¹⁰καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς Μωυσῆς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἐν καιρῷ ἐνιαυτοῦ ἀφέσεως ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας ¹¹ἐν τῷ συμπορεύεσθαι πάντα Ισραὴλ ὁφθῆναι ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τῷ τόπῳ, ὃ ἢν ἐκλέξηται κύριος, ἀναγνώσεσθε τὸν νόμον τοῦτον ἐναντίον παντὸς Ισραὴλ εἰς τὰ ὕτα αὐτῶν. ¹²ἔκκλησιάσας τὸν λαόν, τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἔχγονα καὶ τὸν προσήλυτον τὸν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, ἵνα ἀκούσωσιν καὶ ἵνα μάθωσιν φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ ἀκούσονται ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου. ¹³καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, οἱ οὐκ οἰδασιν, ἀκούσονται καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας, ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ιορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

¹⁴Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰδοὺ ἡγγίκασιν αἱ ἡμέραι τοῦ θανάτου σου· κάλεσον Ἰησοῦν καὶ στῆτε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐντελοῦμαι αὐτῷ. καὶ ἐπορεύθη Μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ ἐστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁵καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ καὶ ἐστη παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐστη ὁ στῦλος τῆς νεφέλης παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς. ¹⁶καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰδοὺ σὺ κοιμᾶς μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς οὗτος ἐκπορνεύσει ὅπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τῆς γῆς, εἰς ἣν οὗτος εἰσπορεύεται ἐκεῖ εἰς αὐτήν, καὶ ἐγκαταλείψουσίν με καὶ διασκεδάσουσιν τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην αὐτοῖς. ¹⁷καὶ ὀργισθήσομαι θυμῷ εἰς αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ καταλείψω αὐτοὺς καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐσται κατάβρωμα, καὶ εὑρήσουσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις, καὶ ἐρεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Διότι οὐκ ἔστιν κύριος ὁ θεός μου ἐν ἐμοί, εὕροσάν με τὰ κακὰ ταῦτα. ¹⁸ἔγὼ δὲ ἀποστροφῇ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διὰ πάσας τὰς κακίας, ἃς ἐποίησαν, ὅτι ἐπέστρεψαν ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους. ¹⁹καὶ νῦν γράψατε τὰ ρήματα τῆς φύσης ταύτης καὶ διδάξετε αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ καὶ ἐμβαλεῖτε αὐτὴν εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἵνα γένηται μοι ἡ φύση αὕτη εἰς μαρτύριον ἐν υἱοῖς Ισραὴλ. ²⁰εἰσάξω γὰρ αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, ἣν ὕμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς, γῆν ρέουσαν γάλα καὶ μέλι, καὶ φάγονται καὶ ἐμπλησθέντες κορήσουσιν· καὶ ἐπιστραφήσονται ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους καὶ λατρεύσουσιν αὐτοῖς καὶ παροξυνοῦσίν με καὶ διασκεδάσουσιν τὴν διαθήκην μου. ²¹καὶ ἀντικαταστήσεται ἡ φύση αὕτη κατὰ πρόσωπον μαρτυροῦσα, οὐ γὰρ μὴ ἐπιλησθῇ ἀπὸ στόματος αὐτῶν καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ σπέρματος αὐτῶν· ἔγὼ γὰρ οἶδα τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ὅσα ποιοῦσιν ὥδε σήμερον πρὸ τοῦ εἰσαγαγεῖν με αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, ἣν ὕμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν. ²²καὶ ἔγραψεν Μωυσῆς τὴν φύσην ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ. ²³καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς Ἰησοῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνδρίζου καὶ ἵσχυε· σὺ γὰρ εἰσάξεις τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ εἰς τὴν γῆν, ἣν ὕμοσεν κύριος αὐτοῖς, καὶ αὐτὸς ἐσται μετὰ σοῦ.

²⁴ Ήνίκα δὲ συνετέλεσεν Μωυσῆς γράφων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον ἔως εἰς τέλος, ²⁵ καὶ ἐνετείλατο τοῖς Λευίταις τοῖς αἴρουσιν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου λέγων ²⁶ Λαβόντες τὸ βιβλίον τοῦ νόμου τούτου θήσετε αὐτὸν ἐκ πλαγίων τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἔσται ἐκεῖ ἐν σοὶ εἰς μαρτύριον. ²⁷ Θτὶ ἐγὼ ἐπίσταμαι τὸν ἐρεθισμόν σου καὶ τὸν τράχηλόν σου τὸν σκληρόν· ἔτι γὰρ ἐμοῦ ζῶντος μεθ' ὑμῶν σήμερον παραπικραίνοντες ἥτε τὰ πρὸς τὸν θεόν, πῶς οὐχὶ καὶ ἐσχατον τοῦ θανάτου μου; ²⁸ ἐκκλησιάσατε πρός με τοὺς φυλάρχους ὑμῶν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν καὶ τοὺς κριτὰς ὑμῶν καὶ τοὺς γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, ἵνα λαλήσω εἰς τὰ ὡτα αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ διαμαρτύρωμαι αὐτοῖς τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ²⁹ Οἶδα γὰρ ὅτι ἐσχατον τῆς τελευτῆς μου ἀνομίᾳ ἀνομήσετε καὶ ἐκκλινεῖτε ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἃς ἐνετειλάμην ὑμῖν, καὶ συναντήσεται ὑμῖν τὰ κακὰ ἐσχατον τῶν ἡμερῶν, ὅτι ποιήσετε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου παροργίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν.

³⁰ Καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς εἰς τὰ ὡτα πάσης ἐκκλησίας Ισραηλ τὰ ρήματα τῆς ὧδης ταύτης ἔως εἰς τέλος

32 ¹ Πρόσεχε, οὐρανέ, καὶ λαλήσω,
καὶ ἀκουέτω γῇ ρήματα ἐκ στόματός μου.
² προσδοκάσθω ὡς ὑετὸς τὸ ἀπόφθεγμά μου,
καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ρήματά μου,
ώσει ὅμβρος ἐπ' ἄγρωστιν
καὶ ὥσει νιφετός ἐπὶ χόρτον.
³ ὅτι ὄνομα κυρίου ἐκάλεσα.
δότε μεγαλωσύνην τῷ θεῷ ἡμῶν.
⁴ θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ,
καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσεις.
θεὸς πιστός, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία,
δίκαιος καὶ ὄσιος κύριος.
⁵ ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά,
γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη.
⁶ ταῦτα κυρίῳ ἀνταποδίδοτε οὕτω,
λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός;
οὐκ αὐτὸς οὗτός σου πατὴρ ἐκτήσατό σε
καὶ ἐποίησέν σε καὶ ἐκτισέν σε;
⁷ μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος,
σύνετε ἔτη γενεᾶς γενεῶν.
ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου, καὶ ἀναγγελεῖ σοι,

τοὺς πρεσβυτέρους σου, καὶ ἐροῦσίν σοι.
⁸ὅτε διεμέριζεν ὁ ὑψιστος ἔθνη,
ώς διέσπειρεν υἱὸν Αδαμ,
ἔστησεν ὅρια ἔθνῶν
κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ,
⁹καὶ ἐγενήθη μερὶς κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ιακωβ,
σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ισραὴλ.
¹⁰αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν γῇ ἐρήμῳ,
ἐν δίψῃ καύματος ἐν ἀνύδρῳ.
ἐκύκλωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίδευσεν αὐτὸν
καὶ διεφύλαξεν αὐτὸν ὡς κόραν ὁ φθαλμοῦ
¹¹ὡς ἀετὸς σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ
καὶ ἐπὶ τοῖς νεοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπόθησεν,
διεὶς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτοὺς
καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ.
¹²κύριος μόνος ἦγεν αὐτούς,
καὶ οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν θεὸς ἄλλοτρος.
¹³ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἴσχὺν τῆς γῆς,
ἐψώμισεν αὐτοὺς γενήματα ἀγρῶν.
ἔθηλασαν μέλι ἐκ πέτρας
καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας,
¹⁴βούτυρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων
μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν,
υἱῶν ταύρων καὶ τράγων
μετὰ στέατος νεφρῶν πυροῦ,
καὶ αἷμα σταφυλῆς ἔπιον οἶνον.
¹⁵καὶ ἔφαγεν Ιακωβ καὶ ἐνεπλήσθη,
καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἥγαπημένος,
ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη.
καὶ ἐγκατέλιπεν θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτὸν
καὶ ἀπέστη ἀπὸ θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ.
¹⁶παρώξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις,
ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν ἐξεπίκρανάν με.
¹⁷ἔθυσαν δαιμονίοις καὶ οὐ θεῷ,

θεοῖς, οἵς οὐκ ἥδεισαν.
καὶ ινοὶ πρόσφατοι ἥκασιν,
οὓς οὐκ ἥδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν.
¹⁸θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες
καὶ ἐπελάθου θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε.
¹⁹καὶ εἶδεν κύριος καὶ ἔζήλωσεν
καὶ παρωξύνθη δι' ὄργὴν υἱῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων
²⁰καὶ εἶπεν Ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν
καὶ δείξω τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων.
ὅτι γενεὰ ἔξεστραμμένη ἔστιν,
υἱοί, οἵς οὐκ ἔστιν πίστις ἐν αὐτοῖς.
²¹αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ θεῷ,
παρώργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν.
κάγὼ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔθνει,
ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ αὐτούς.
²²ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου,
καυθήσεται ἕως ἄδου κάτω,
καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γενήματα αὐτῆς,
φλέξει θεμέλια ὁρέων.
²³συνάξω εἰς αὐτοὺς κακὰ
καὶ τὰ βέλη μου συντελέσω εἰς αὐτούς.
²⁴τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὁρνέων
καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος·
οδόντας θηρίων ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς
μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ γῆς.
²⁵ἔξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα
καὶ ἐκ τῶν ταμείων φόβος·
νεανίσκος σὺν παρθένῳ,
θηλάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσβύτου.
²⁶εἶπα Διασπερῶ αὐτούς,
παύσω δὴ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν,
²⁷εἰ μὴ δι' ὄργὴν ἔχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσιν,
καὶ ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι,
μὴ εἴπωσιν Ἡ χεὶρ ἡμῶν ἡ ὑψηλὴ

καὶ οὐχὶ κύριος ἐποίησεν ταῦτα πάντα.
28ὅτι ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἔστιν,
καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη.
29οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι ταῦτα·
καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον.
30πῶς διώξεται εἰς χιλίους
καὶ δύο μετακινήσουσιν μυριάδας,
εἰ μὴ ὁ θεὸς ἀπέδοτο αὐτοὺς
καὶ κύριος παρέδωκεν αὐτούς;
31ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν οἱ θεοὶ αὐτῶν·
οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι.
32ἐκ γὰρ ἀμπέλου Σοδομῶν ἡ ἄμπελος αὐτῶν,
καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομορρᾶς·
ἡ σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς,
βότρυς πικρίας αὐτοῖς.
33θυμὸς δρακόντων δοῦλος αὐτῶν
καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος.
34οὐκ ἴδοὺ ταῦτα συνῆκται παρ' ἐμοὶ
καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου;
35ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω,
ἐν καιρῷ, ὅταν σφαλῇ ὁ ποὺς αὐτῶν·
ὅτι ἐγγὺς ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν,
καὶ πάρεστιν ἔτοιμα ὑμῖν.
36ὅτι κρινεῖ κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ
καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται·
εἴδεν γὰρ παραλελυμένους αὐτοὺς
καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους.
37καὶ εἶπεν κύριος Ποῦ εἰσιν οἱ θεοὶ αὐτῶν,
ἐφ' οἷς ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτοῖς,
38ῶν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἡσθίετε
καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν;
ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν
καὶ γενηθήτωσαν ὑμῖν σκεπασταί.
39ἴδετε ἴδετε ὅτι ἔγώ εἰμι,

καὶ οὐκ ἔστιν θεὸς πλὴν ἐμοῦ.
ἐγὼ ἀποκτενῶ καὶ ζῆν ποιήσω,
πατάξω κἀγὼ ἴασομαι,
καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἔξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου.
40ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου
καὶ ὅμοῦμαι τῇ δεξιᾷ μου
καὶ ἐρῶ Ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα,
41ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου,
καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χείρ μου,
καὶ ἀνταποδώσω δίκην τοῖς ἔχθροῖς
καὶ τοῖς μισοῦσίν με ἀνταποδώσω.
42μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἴματος,
καὶ ἡ μάχαιρά μου καταφάγεται κρέα,
ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμαλωσίας,
ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἔχθρῶν.
43εὔφράνθητε, οὐρανοί, ἄμα αὐτῷ,
καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ θεοῦ.
εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ,
καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ.
ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκδικᾶται,
καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἔχθροῖς
καὶ τοῖς μισοῦσιν ἀνταποδώσει,
καὶ ἐκκαθαριεῖ κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

44Καὶ ἔγραψεν Μωυσῆς τὴν ὠδὴν ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ. καὶ εἰσῆλθεν Μωυσῆς καὶ ἐλάλησεν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς τὰ ὤτα τοῦ λαοῦ, αὐτὸς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυη. 45καὶ συνετέλεσεν Μωυσῆς λαλῶν παντὶ Ισραὴλ 46καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Προσέχετε τῇ καρδίᾳ ἐπὶ πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς ἐγὼ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον, ἃ ἐντελεῖσθε τοῖς υἱοῖς υμῶν φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου. 47ὅτι οὐχὶ λόγος κενὸς οὗτος ὑμῖν, ὅτι αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν, καὶ ἔνεκεν τοῦ λόγου τούτου μακρομερεύσετε ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ιορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

48Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ λέγων 49Ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ Αβαριν τοῦτο, ὄρος Ναβαυ, ὃ ἔστιν ἐν γῇ Μωαβ κατὰ πρόσωπον Ιεριχώ, καὶ ἵδε τὴν γῆν Χανααν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ εἰς κατάσχεσιν, 50καὶ τελεύτα ἐν τῷ ὄρει, εἰς ὃ ἀναβαίνεις ἐκεῖ, καὶ προστέθητι πρὸς τὸν λαόν σου, ὃν τρόπον ἀπέθανεν Ααρων ὁ ἀδελφός σου ἐν Ωρ τῷ ὄρει καὶ

προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ,⁵¹ διότι ἡ πειθήσατε τῷ ρήματί μου ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ἐπὶ τοῦ ὄντος ἀντιλογίας Καδῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ Σιν, διότι οὐχ ἡγιάσατέ με ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ.⁵² ὅτι ἀπέναντι ὅψη τὴν γῆν καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ.

33 ¹Καὶ αὕτη ἡ εὐλογία, ἣν εὐλόγησεν Μωυσῆς ἀνθρωπος τοῦ θεοῦ τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ πρὸ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. ²καὶ εἶπεν

Κύριος ἐκ Σινα ἥκει
καὶ ἐπέφανεν ἐκ Σηιρ ἡμῖν
καὶ κατέσπευσεν ἐξ ὄρους Φαραν σὺν μυριάσιν Καδῆς,
ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ.
³καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ,
καὶ πάντες οἱ ἡγιασμένοι ὑπὸ τὰς χεῖράς σου·
καὶ οὗτοι ὑπὸ σέ εἰσιν,
καὶ ἐδέξατο ἀπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ
⁴νόμον, ὃν ἐνετείλατο ἡμῖν Μωυσῆς,
κληρονομίαν συναγωγαῖς Ιακώβ.
⁵καὶ ἔσται ἐν τῷ ἡγαπημένῳ ἄρχων
συναχθέντων ἀρχόντων λαῶν
ἄμα φυλαῖς Ισραὴλ.

⁶Ζῆτω Ρουβῆν καὶ μὴ ἀποθανέτω
καὶ ἔστω πολὺς ἐν ἀριθμῷ.

⁷Καὶ αὕτη Ιουδα

Εἰσάκουσον, κύριε, φωνῆς Ιουδα,
καὶ εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ εἰσέλθοισαν.
αἱ χεῖρες αὐτοῦ διακρινοῦσιν αὐτῷ,
καὶ βοηθὸς ἐκ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ ἔση.

⁸Καὶ τῷ Λευι εἶπεν

Δότε Λευι δῆλους αὐτοῦ
καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τῷ ἀνδρὶ τῷ ὁσίῳ,
ὃν ἐπείρασαν αὐτὸν ἐν πείρᾳ,
ἔλοιδόρησαν αὐτὸν ἐπὶ ὄντος ἀντιλογίας.
⁹δὲ λέγων τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ Οὐχ ἐόρακά σε,
καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνω
καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀπέγνω·
ἐφύλαξεν τὰ λόγια σου

καὶ τὴν διαθήκην σου διετήρησεν.

¹⁰δηλώσουσιν τὰ δικαιώματά σου τῷ Ιακωβ

καὶ τὸν νόμον σου τῷ Ισραὴλ.

ἐπιθήσουσιν θυμίαμα ἐν ὁργῇ σου

διὰ παντὸς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου.

¹¹εὐλόγησον, κύριε, τὴν ἴσχὺν αὐτοῦ

καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ δέξαι.

κάταξον ὁσφὺν ἔχθρῶν ἐπανεστηκότων αὐτῷ,

καὶ οἱ μισοῦντες αὐτὸν μὴ ἀναστήτωσαν.

¹²Καὶ τῷ Βενιαμίν εἶπεν

΄Ηγαπημένος ὑπὸ κυρίου κατασκηνώσει πεποιθώς,

καὶ ὁ θεὸς σκιάζει ἐπ’ αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας,

καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ὥμων αὐτοῦ κατέπαυσεν.

¹³Καὶ τῷ Ιωσῆφ εἶπεν

΄Απ’ εὐλογίας κυρίου ἡ γῆ αὐτοῦ

ἀπὸ ὥρῶν οὐρανοῦ καὶ δρόσου

καὶ ἀπὸ ἀβύσσων πηγῶν κάτωθεν

¹⁴καὶ καθ’ ὥραν γενημάτων ἥλιου τροπῶν

καὶ ἀπὸ συνόδων μηνῶν

¹⁵καὶ ἀπὸ κορυφῆς ὁρέων ἀρχῆς

καὶ ἀπὸ κορυφῆς βουνῶν ἀενάων

¹⁶καὶ καθ’ ὥραν γῆς πληρώσεως.

καὶ τὰ δεκτὰ τῷ ὄφθεντι ἐν τῷ βάτῳ

ἔλθοισαν ἐπὶ κεφαλὴν Ιωσῆφ,

καὶ ἐπὶ κορυφῆς δοξασθεὶς ἐν ἀδελφοῖς.

¹⁷πρωτότοκος ταύρου τὸ κάλλος αὐτοῦ,

κέρατα μονοκέρωτος τὰ κέρατα αὐτοῦ.

ἐν αὐτοῖς ἔθνη κερατιεῖ ἅμα ἔως ἐπ’ ἄκρου γῆς.

αὗται μυριάδες Εφραίμ,

καὶ αὗται χιλιάδες Μανασση.

¹⁸Καὶ τῷ Ζαβουλῶν εἶπεν

Εὐφράνθητι, Ζαβουλῶν, ἐν ἐξοδίᾳ σου

καί, Ισσαχαρ, ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτοῦ.

¹⁹ἔθνη ἔξολεθρεύσουσιν, καὶ ἐπικαλέσεσθε ἐκεῖ

καὶ θύσετε θυσίαν δικαιοσύνης,
ὅτι πλοῦτος θαλάσσης θηλάσει σε
καὶ ἐμπόρια παράλιον κατοικούντων.

²⁰Καὶ τῷ Γαδ εἶπεν

Εὐλογημένος ἐμπλατύνων Γαδ·
ώς λέων ἀνεπαύσατο
συντρίψας βραχίονα καὶ ἄρχοντα.
²¹καὶ εἶδεν ἀπαρχὴν αὐτοῦ,
ὅτι ἔκει ἐμερίσθη γῆ ἀρχόντων
συνηγμένων ἅμα ἀρχηγοῖς λαῶν.
δικαιοσύνην κύριος ἐποίησεν
καὶ κρίσιν αὐτοῦ μετὰ Ισραὴλ.

²²Καὶ τῷ Δαν εἶπεν

Δαν σκύμνος λέοντος
καὶ ἐκπηδήσεται ἐκ τοῦ Βασαν.

²³Καὶ τῷ Νεφθαλὶ εἶπεν

Νεφθαλὶ πλησμονὴ δεκτῶν
καὶ ἐμπλησθήτω εὐλογίαν παρὰ κυρίου.
θάλασσαν καὶ λίβα κληρονομήσει.

²⁴Καὶ τῷ Ασηρ εἶπεν

Εὐλογητὸς ἀπὸ τέκνων Ασηρ
καὶ ἔσται δεκτὸς τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.
βάψει ἐν ἐλαίῳ τὸν πόδα αὐτοῦ.
²⁵σίδηρος καὶ χαλκὸς τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ ἔσται,
καὶ ὡς αἱ ἡμέραι σου ἡ ἵσχυς σου.

²⁶Οὐκ ἔστιν ὁσπερ ὁ θεὸς τοῦ ἡγαπημένου·

ὁ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὸν οὐρανὸν βοηθός σου
καὶ ὁ μεγαλοπρεπῆς τοῦ στερεώματος.
²⁷καὶ σκέπασις θεοῦ ἀρχῆς
καὶ ὑπὸ ἵσχύν βραχιόνων ἀενάων
καὶ ἐκβαλεῖ ἀπὸ προσώπου σου ἐχθρὸν
λέγων Ἀπόλοιο.

²⁸καὶ κατασκηνώσει Ισραὴλ πεποιθὼς
μόνος ἐπὶ γῆς Ιακωβ

ἐπὶ σίτῳ καὶ οἴνῳ,
 καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτῷ συννεφής δρόσω.
²⁹μακάριος σύ, Ισραὴλ.
 τίς ὅμοιός σοι λαὸς σφέζομενος ὑπὸ κυρίου;
 ὑπερασπιεῖ ὁ βοηθός σου,
 καὶ ἡ μάχαιρα καύχημά σου.
 καὶ ψεύσονται σε οἱ ἔχθροι σου,
 καὶ σὺ ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν ἐπιβήσῃ.

34 ¹Καὶ ἀνέβη Μωυσῆς ἀπὸ Αραβώθ Μωαβ ἐπὶ τὸ ὄρος Ναβαυ ἐπὶ κορυφὴν Φασγα, ᾧ ἐστιν ἐπὶ προσώπου Ιεριχώ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ κύριος πᾶσαν τὴν γῆν Γαλααδ ἵνα ²καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Νεφθαλὶ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Εφραιμ καὶ Μανασση καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ιουδα ἵνα τῆς θαλάσσης τῆς ἐσχάτης ³καὶ τὴν ἔρημον καὶ τὰ περίχωρα Ιεριχώ, πόλιν φοινίκων, ἵνα Σηγωρ. ⁴καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν Αὕτη ἡ γῆ, ἣν ὥμοσα Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ λέγων Τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν· καὶ ἔδειξα αὐτήν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ. ⁵καὶ ἐτελεύτησεν Μωυσῆς οἰκέτης κυρίου ἐν γῇ Μωαβ διὰ ῥήματος κυρίου. ⁶καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Γαι ἐν γῇ Μωαβ ἐγγὺς οἴκου Φογωρ· καὶ οὐκ οἶδεν οὐδεὶς τὴν ταφὴν αὐτοῦ ἵνα τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷Μωυσῆς δὲ ἦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐν τῷ τελευτῶν αὐτόν· οὐκ ἡμαυρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐφθάρησαν τὰ χελύνια αὐτοῦ. ⁸καὶ ἔκλαυσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸν Μωυσῆν ἐν Αραβώθ Μωαβ ἐπὶ τοῦ Ιορδάνου κατὰ Ιεριχώ τριάκοντα ἡμέρας· καὶ συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι πένθους κλαυθμοῦ Μωυσῆ. ⁹καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυη ἐνεπλήσθη πνεύματος συνέσεως, ἐπέθηκεν γὰρ Μωυσῆς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν· καὶ εἰσήκουσαν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ ἐποίησαν καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ. ¹⁰καὶ οὐκ ἀνέστη ἔτι προφήτης ἐν Ισραὴλ ὡς Μωυσῆς, ὃν ἔγνω κύριος αὐτὸν πρόσωπον κατὰ πρόσωπον, ¹¹ἐν πᾶσι τοῖς σημείοις καὶ τέρασιν, ὃν ἀπέστειλεν αὐτὸν κύριος ποιῆσαι αὐτὰ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ Φαραὼ καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, ¹²τὰ θαυμάσια τὰ μεγάλα καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιάν, ἢ ἐποίησεν Μωυσῆς ἔναντι παντὸς Ισραὴλ.

ΙΗΣΟΥΣ

1 ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Μωυσῆ εἶπεν κύριος τῷ Ἰησοῖ υἱῷ Ναυη τῷ ὑπουργῷ Μωυσῆ λέγων ²Μωυσῆς ὁ θεράπων μου τετελεύτηκεν· νῦν οὖν ἀναστὰς διάβηθι τὸν Ιορδάνην, σὺ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος, εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς. ³πᾶς ὁ τόπος, ἐφ' ὃν ἂν ἐπιβῆτε τῷ ἵχνει τῶν ποδῶν ὑμῶν, ὑμῖν δώσω αὐτόν, ὃν τρόπον εἴρηκα τῷ Μωυσῇ, ⁴τὴν ἔρημον καὶ τὸν Ἀντιλίβανον ἵνα τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἵνα τῆς θαλάσσης τῆς ἐσχάτης ἀφ' ἥλιου δυσμῶν ἔσται τὰ ὅρια ὑμῶν. ⁵οὐκ ἀντιστήσεται ἄνθρωπος κατενάπιον ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου,

καὶ ὥσπερ ἡμην μετὰ Μωυσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω σε οὐδὲ ὑπερόψομαι σε. ⁶ἰσχυε καὶ ἀνδρίζου· σὺ γὰρ ἀποδιαστελεῖς τῷ λαῷ τούτῳ τὴν γῆν, ἣν ὡμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς. ⁷ἰσχυε οὖν καὶ ἀνδρίζου φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν καθότι ἐνετείλατό σοι Μωυσῆς ὁ παῖς μου, καὶ οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπ' αὐτῶν εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερά, ἵνα συνῆς ἐν πᾶσιν, οἵς ἐὰν πράσσῃς. ⁸καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἡ βίβλος τοῦ νόμου τούτου ἐκ τοῦ στόματός σου, καὶ μελετήσεις ἐν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἵνα συνῆς ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα· τότε εὔδωθήσῃ καὶ εὔοδώσεις τὰς ὁδούς σου καὶ τότε συνήσεις. ⁹ἰδοὺ ἐντέταλμαί σοι· ἢσχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς μηδὲ φοβηθῆς, ὅτι μετὰ σοῦ κύριος ὁ θεός σου εἰς πάντα, οὗ ἐὰν πορεύῃ.

¹⁰Καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς γραμματεῦσιν τοῦ λαοῦ λέγων ¹¹Εἰσέλθατε κατὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τοῦ λαοῦ καὶ ἐντείλασθε τῷ λαῷ λέγοντες Ἐτοιμάζεσθε ἐπισιτισμόν, ὅτι ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ιορδάνην τοῦτον εἰσελθόντες κατασχεῖν τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. ¹²καὶ τῷ Ρουβῆν καὶ τῷ Γαδ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασση εἶπεν Ἰησοῦς ¹³Μνήσθητε τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου λέγων Κύριος ὁ θεός ὑμῶν κατέπαυσεν ὑμᾶς καὶ ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην. ¹⁴αἱ γυναικεῖς ὑμῶν καὶ τὰ παιδία ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν κατοικείτωσαν ἐν τῇ γῇ, ἥ ἔδωκεν ὑμῖν. ὑμεῖς δὲ διαβήσεσθε εὔζωνοι πρότεροι τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, πᾶς ὁ ἴσχύων, καὶ συμμαχήσετε αὐτοῖς, ¹⁵ἔως ἂν καταπαύσῃ κύριος ὁ θεός ὑμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ὥσπερ καὶ ὑμᾶς καὶ κληρονομήσωσιν καὶ οὕτοι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός ὑμῶν δίδωσιν αὐτοῖς· καὶ ἀπελεύσεσθε ἔκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἥν δέδωκεν ὑμῖν Μωυσῆς εἰς τὸ πέραν τοῦ Ιορδάνου ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου. ¹⁶καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῖ εἶπαν Πάντα, ὅσα ἂν ἐντείλη ἡμῖν, ποιήσομεν καὶ εἰς πάντα τόπον, οὗ ἐὰν ἀποστείλης ὑμᾶς, πορευσόμεθα. ¹⁷κατὰ πάντα, ὅσα ἡκούσαμεν Μωυσῆ, ἀκουσόμεθα σοῦ, πλὴν ἔστω κύριος ὁ θεός ὑμῶν μετὰ σοῦ, δν τρόπον ἥν μετὰ Μωυσῆ. ¹⁸ό δὲ ἄνθρωπος, δς ἐὰν ἀπειθήσῃ σοι καὶ ὅστις μὴ ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων σου καθότι ἂν αὐτῷ ἐντείλη, ἀποθανέτω. ἀλλὰ ἢσχυε καὶ ἀνδρίζου.

² ¹Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυη ἐκ Σαττιν δύο νεανίσκους κατασκοπεῦσαι λέγων Ἀνάβητε καὶ ἵδετε τὴν γῆν καὶ τὴν Ιεριχω. καὶ πορευθέντες εἰσήλθοσαν οἱ δύο νεανίσκοι εἰς Ιεριχω καὶ εἰσήλθοσαν εἰς οἰκίαν γυναικὸς πόρνης, ἥ ὄνομα Ρααβ, καὶ κατέλυσαν ἔκει. ²καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Ιεριχω λέγοντες Εἰσπεπόρευνται ἔδε ἄνδρες τῶν υἱῶν Ισραὴλ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν. ³καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ιεριχω καὶ εἶπεν πρὸς Ρααβ λέγων Ἐξάγαγε τοὺς ἄνδρας τοὺς εἰσπεπορευμένους εἰς τὴν οἰκίαν σου τὴν νύκτα· κατασκοπεῦσαι γὰρ τὴν γῆν ἡκασιν. ⁴καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ τοὺς ἄνδρας ἔκρυψεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγουσα Εἰσεληλύθασιν πρός με οἱ ἄνδρες· ⁵ώς δὲ ἡ πύλη ἐκλείετο ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἄνδρες ἐξῆλθον· οὐκ ἐπίσταμαι ποῦ πεπόρευνται· καταδιώξατε ὀπίσω αὐτῶν, εἰ καταλήμψεσθε αὐτούς. ⁶αὐτὴ δὲ ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ δῶμα καὶ ἔκρυψεν αὐτοὺς ἐν τῇ λινοκαλάμῃ τῇ ἐστοιβασμένῃ αὐτῇ ἐπὶ τοῦ δώματος. ⁷καὶ οἱ ἄνδρες κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τοῦ Ιορδάνου ἐπὶ τὰς διαβάσεις, καὶ ἥ πύλη ἐκλείσθη. καὶ ἐγένετο ὡς ἐξήλθοσαν

οἱ διώκοντες ὁπίσω αὐτῶν ⁸καὶ αὐτοὶ δὲ πρὶν ἡ κοιμηθῆναι αὐτούς, καὶ αὐτὴ ἀνέβη ἐπὶ τὸ δῶμα πρὸς αὐτοὺς ⁹καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἐπίσταμαι ὅτι δέδωκεν ὑμῖν κύριος τὴν γῆν, ἐπιπέπτωκεν γὰρ ὁ φόβος ὑμῶν ἐφ' ἡμᾶς. ¹⁰ἀκηκόαμεν γὰρ ὅτι κατεξήρανεν κύριος ὁ θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ὅτε ἔξεπορεύεσθε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ὅσα ἐποίησεν τοῖς δυσὶ βασιλεῦσιν τῶν Αμορραίων, οἱ ἦσαν πέραν τοῦ Ιορδάνου, τῷ Σηναν καὶ Ογ, οὓς ἔξωλεθρεύσατε αὐτούς. ¹¹καὶ ἀκούσαντες ἡμεῖς ἔξεστημεν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔστη ἔτι πνεῦμα ἐν οὐδενὶ ὑμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω. ¹²καὶ νῦν ὁμόσατέ μοι κύριον τὸν θεόν, ὅτι ποιῶ ὑμῖν ἔλεος καὶ ποιήσετε καὶ ὑμεῖς ἔλεος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου ¹³καὶ ζωγρήσετε τὸν οἴκον τοῦ πατρός μου καὶ τὴν μητέρα μου καὶ τοὺς ἀδελφούς μου καὶ πάντα τὸν οἴκον μου καὶ πάντα, ὅσα ἔστιν αὐτοῖς, καὶ ἔξελεῖσθε τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου. ¹⁴καὶ εἶπαν αὐτῇ οἱ ἄνδρες Ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀνθ' ὑμῶν εἰς θάνατον. καὶ αὐτῇ εἶπεν Ὡς ἀν παραδῷ κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν, ποιήσετε εἰς ἐμὲ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. ¹⁵καὶ κατεχάλασεν αὐτοὺς διὰ τῆς θυρίδος ¹⁶καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰς τὴν ὁρεινὴν ἀπέλθετε, μὴ συναντήσωσιν ὑμῖν οἱ καταδιώκοντες, καὶ κρυβήσεσθε ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας, ἔως ἀν ἀποστρέψωσιν οἱ καταδιώκοντες ὁπίσω ὑμῶν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. ¹⁷καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες πρὸς αὐτήν Ἄθροι ἐσμεν τῷ ὄρκῳ σου τούτῳ. ¹⁸ἰδοὺ ἡμεῖς εἰσπορευόμεθα εἰς μέρος τῆς πόλεως, καὶ θήσεις τὸ σημεῖον, τὸ σπαρτίον τὸ κόκκινον τοῦτο ἐκδήσεις εἰς τὴν θυρίδα, δι' ἧς κατεβίβασας ἡμᾶς δι' αὐτῆς, τὸν δὲ πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ τοὺς ἀδελφούς σου καὶ πάντα τὸν οἴκον τοῦ πατρός σου συνάξεις πρὸς σεαυτὴν εἰς τὴν οἰκίαν σου. ¹⁹καὶ ἔσται πᾶς, ὃς ἀν ἔξελθη τὴν θύραν τῆς οἰκίας σου ἔξω, ἐνοχος ἐαυτῷ ἔσται, ἡμεῖς δὲ ἀθῷοι τῷ ὄρκῳ σου τούτῳ· καὶ ὅσοι ἐὰν γένωνται μετὰ σοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἡμεῖς ἐνοχοι ἐσόμεθα. ²⁰ἐὰν δέ τις ἡμᾶς ἀδικήσῃ ἡ καὶ ἀποκαλύψῃ τοὺς λόγους ὑμῶν τούτους, ἐσόμεθα ἀθῷοι τῷ ὄρκῳ σου τούτῳ. ²¹καὶ εἶπεν αὐτοῖς Κατὰ τὸ ρῆμα ὑμῶν οὕτως ἔστω· καὶ ἔξαπέστειλεν αὐτούς. ²²καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἤλθοσαν εἰς τὴν ὁρεινὴν καὶ κατέμειναν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας· καὶ ἔξεζήτησαν οἱ καταδιώκοντες πάσας τὰς ὁδοὺς καὶ οὐχ εὗροσαν. ²³καὶ ὑπέστρεψαν οἱ δύο νεανίσκοι καὶ κατέβησαν ἐκ τοῦ ὄρους καὶ διέβησαν πρὸς Ἰησοῦν υἱὸν Ναυη καὶ διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς. ²⁴καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν ὅτι Παρέδωκεν κύριος πᾶσαν τὴν γῆν ἐν χειρὶ ὑμῶν, καὶ κατέπτηκεν πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν γῆν ἐκείνην ἀφ' ὑμῶν.

3 ¹Καὶ ὥρθισεν Ἰησοῦς τὸ πρωί, καὶ ἀπῆραν ἐκ Σαττιν καὶ ἤλθοσαν ἔως τοῦ Ιορδάνου καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ πρὸ τοῦ διαβῆναι. ²καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας διῆλθον οἱ γραμματεῖς διὰ τῆς παρεμβολῆς ³καὶ ἐνετείλαντο τῷ λαῷ λέγοντες "Οταν ἴδητε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς ὑμῶν καὶ τοὺς Λευίτας αἱροντας αὐτήν, ἀπαρεῖτε ἀπὸ τῶν τόπων ὑμῶν καὶ πορεύεσθε ὁπίσω αὐτῆς. ⁴ἀλλὰ μακρὰν ἔστω ἀνὰ μέσον ὑμῶν καὶ ἐκείνης ὅσον δισχιλίους πήχεις· στήσεσθε, μὴ προσεγγίσητε αὐτῇ, ἵν' ἐπίστησθε τὴν ὁδόν, ἢν πορεύεσθε αὐτήν· οὐ γὰρ πεπόρευσθε τὴν ὁδὸν ἀπ' ἐχθρὸς καὶ τρίτης ἡμέρας. ⁵καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ λαῷ Ἀγνίσασθε εἰς αὔριον, ὅτι αὔριον

ποιήσει ἐν ὑμῖν κύριος θαυμαστά. ⁶καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσιν Ἀρατε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου καὶ προπορεύεσθε τοῦ λαοῦ. καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου καὶ ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ. ⁷καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ἰησοῦν Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἄρχομαι ὑψῶσαι σε κατενώπιον πάντων υἱῶν Ἰσραὴλ, ἵνα γνῶσιν, καθότι ἥμην μετὰ Μωυσῆ, οὗτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ. ⁸καὶ νῦν ἔντειλαι τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς αἰρουσιν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης λέγων Ὡς ἀν εἰσέλθητε ἐπὶ μέρους τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ στήσεσθε. ⁹καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Προσαγάγετε ὡδε καὶ ἀκούσατε τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ θεοῦ ἥμῶν. ¹⁰ἐν τούτῳ γνώσεσθε ὅτι θεὸς ζῶν ἐν ὑμῖν καὶ ὀλεθρεύων ὀλεθρεύσει ἀπὸ προσώπου ἥμῶν τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Χετταῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον καὶ τὸν Ευαῖον καὶ τὸν Αμορραῖον καὶ τὸν Γεργεσαῖον καὶ τὸν Ιεβουσαῖον. ¹¹Ιδοὺ ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς διαβαίνει τὸν Ιορδάνην. ¹²προχειρίσασθε ὑμῖν δώδεκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἵνα ἀφ' ἐκάστης φυλῆς. ¹³καὶ ἔσται ὡς ἀν καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς ἐν τῷ ὕδατι τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐκλείψει, τὸ δὲ ὕδωρ τὸ καταβαῖνον στήσεται. ¹⁴καὶ ἀπῆρεν ὁ λαὸς ἐκ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν διαβῆναι τὸν Ιορδάνην, οἱ δὲ ἱερεῖς ἥροσαν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου πρότεροι τοῦ λαοῦ. ¹⁵ώς δὲ εἰσεπορεύοντο οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐπὶ τὸν Ιορδάνην καὶ οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐβάφησαν εἰς μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου — ὁ δὲ Ιορδάνης ἐπλήρων καθ' ὅλην τὴν κρηπῖδα αὐτοῦ ὥσει ἥμέραι θερισμοῦ πυρῶν — , ¹⁶καὶ ἔστη τὰ ὕδατα τὰ καταβαίνοντα ἄνωθεν, ἔστη πῆγμα ἐν ἀφεστηκός μακρὰν σφόδρα σφοδρᾶς ἔως μέρους Καριαθιαριμ, τὸ δὲ καταβαῖνον κατέβη εἰς τὴν θάλασσαν Αραβα, θάλασσαν ἀλός, ἔως εἰς τὸ τέλος ἐξέλιπεν· καὶ ὁ λαὸς εἰστήκει ἀπέναντι Ιεριχω. ¹⁷καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐπὶ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τοῦ Ιορδάνου· καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ διέβαινον διὰ ξηρᾶς, ἔως συνετέλεσεν πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ιορδάνην.

4 ¹Καὶ ἐπεὶ συνετέλεσεν πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ιορδάνην, καὶ εἶπεν κύριος τῷ Ἰησοῦ λέγων ²Παραλαβὼν ἄνδρας ἀπὸ τοῦ λαοῦ, ἵνα ἀφ' ἐκάστης φυλῆς, ³σύνταξον αὐτοῖς λέγων Ἄνέλεσθε ἐκ μέσου τοῦ Ιορδάνου ἑτοίμους δώδεκα λίθους καὶ τούτους διακομίσαντες ἅμα ὑμῖν αὐτοῖς θέτε αὐτοὺς ἐν τῇ στρατοπεδείᾳ ὑμῶν, οὕτως ἐὰν παρεμβάλητε ἐκεῖ τὴν νύκτα. ⁴καὶ ἀνακαλεσάμενος Ἰησοῦς δώδεκα ἄνδρας τῶν ἐνδόξων ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἵνα ἀφ' ἐκάστης φυλῆς, ⁵εἶπεν αὐτοῖς Προσαγάγετε ἔμπροσθεν μου πρὸ προσώπου κυρίου εἰς μέσον τοῦ Ιορδάνου, καὶ ἀνελόμενος ἐκεῖθεν ἔκαστος λίθον ἀράτω ἐπὶ τῶν ὄμων αὐτοῦ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ⁶ἵνα ὑπάρχωσιν ὑμῖν οὕτοι εἰς σημεῖον κείμενον διὰ παντός, ἵνα ὅταν ἐρωτᾶ σε ὁ υἱός σου αὐριον λέγων Τί εἰσιν οἱ λίθοι οὕτοι ὑμῖν; ⁷καὶ σὺ δηλώσεις τῷ υἱῷ σου λέγων Ὅτι ἐξέλιπεν ὁ Ιορδάνης ποταμὸς ἀπὸ προσώπου κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς, ὡς διέβαινεν αὐτόν· καὶ ἔσονται οἱ λίθοι οὕτοι ὑμῖν μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἔως τοῦ αἰῶνος. ⁸καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰησοῦ, καὶ λαβόντες δώδεκα λίθους ἐκ μέσου τοῦ Ιορδάνου, καθάπερ συνέταξεν

κύριος τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ συντελείᾳ τῆς διαβάσεως τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ διεκόμισαν ἄμα ἑαυτοῖς εἰς τὴν παρεμβολὴν καὶ ἀπέθηκαν ἐκεῖ. ⁹Ἐστησεν δὲ Ἰησοῦς καὶ ἄλλους δώδεκα λίθους ἐν αὐτῷ τῷ Ιορδάνῃ ἐν τῷ γενομένῳ τόπῳ ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἱερέων τῶν αἱρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ εἰσιν ἐκεῖ ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας. ¹⁰Εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἱερεῖς οἱ αἱροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐν τῷ Ιορδάνῃ, ἔως οὗ συνετέλεσεν Ἰησοῦς πάντα, ἢ ἐνετείλατο κύριος ἀναγγεῖλαι τῷ λαῷ, καὶ ἔσπευσεν ὁ λαὸς καὶ διέβησαν. ¹¹καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν πᾶς ὁ λαὸς διαβῆναι, καὶ διέβη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ οἱ λίθοι ἔμπροσθεν αὐτῶν. ¹²καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ρουβῆν καὶ οἱ υἱοὶ Γαδ καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆς διεσκευασμένοι ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Μωυσῆς. ¹³Τετρακισμύριοι εὗζωνοι εἰς μάχην διέβησαν ἐναντίον κυρίου εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Ιεριχώ πόλιν. ¹⁴Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἡ ξένησεν κύριος τὸν Ἰησοῦν ἐναντίον παντὸς τοῦ γένους Ισραὴλ, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ὥσπερ Μωυσῆν, ὅσον χρόνον ἔζη.

¹⁵Καὶ εἶπεν κύριος τῷ Ἰησοῦ λέγων ¹⁶Ἐντειλαὶ τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς αἱρουσιν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης τοῦ μαρτυρίου κυρίου ἐκβῆναι ἐκ τοῦ Ιορδάνου. ¹⁷καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσιν λέγων "Ἐκβητε ἐκ τοῦ Ιορδάνου. ¹⁸καὶ ἐγένετο ὡς ἐξέβησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἱροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐκ τοῦ Ιορδάνου καὶ ἐθηκαν τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς γῆς, ὥρμησεν τὸ ὄδωρ τοῦ Ιορδάνου κατὰ χώραν καὶ ἐπορεύετο καθὰ ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν δι' ὅλης τῆς κρηπίδος. ¹⁹καὶ ὁ λαὸς ἀνέβη ἐκ τοῦ Ιορδάνου δεκάτη τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου· καὶ κατεστρατοπέδευσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν Γαλιγαλοῖς κατὰ μέρος τὸ πρὸς ἡλίου ἀνατολὰς ἀπὸ τῆς Ιεριχώ. ²⁰καὶ τοὺς δώδεκα λίθους τούτους, οὓς ἔλαβεν ἐκ τοῦ Ιορδάνου, ἔστησεν Ἰησοῦς ἐν Γαλιγαλοῖς ²¹λέγων "Οταν ἐρωτῶσιν ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν λέγοντες Τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι; ²²ἀναγγεῖλατε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ὅτι Ἐπὶ ξηρᾶς διέβη Ισραὴλ τὸν Ιορδάνην ²³ἀποξηράναντος κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν τὸ ὄδωρ τοῦ Ιορδάνου ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν αὐτῶν μέχρι οὗ διέβησαν, καθάπερ ἐποίησεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἦν ἀπεξήρανεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἔμπροσθεν ἡμῶν ἔως παρήλθομεν, ²⁴ὅπως γνῶσιν πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς ὅτι ἡ δύναμις τοῦ κυρίου ἰσχυρά ἐστιν, καὶ ἵνα ὑμεῖς σέβησθε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν ἐν παντὶ χρόνῳ.

⁵ ¹Καὶ ἐγένετο ὡς ἥκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Αμορραίων, οἵ ἥσαν πέραν τοῦ Ιορδάνου, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Φοινίκης οἱ παρὰ τὴν θάλασσαν ὅτι ἀπεξήρανεν κύριος ὁ θεὸς τὸν Ιορδάνην ποταμὸν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐν τῷ διαβαίνειν αὐτούς, καὶ ἐτάκησαν αὐτῶν αἱ διάνοιαι καὶ κατεπλάγησαν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς φρόνησις οὐδεμίᾳ ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ισραὴλ.

²Γιπὸ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν εἶπεν κύριος τῷ Ἰησοῦ Ποίησον σεαυτῷ μαχαίρας πετρίνας ἐκ πέτρας ἀκροτόμου καὶ καθίσας περίτεμε τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ. ³καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς μαχαίρας πετρίνας ἀκροτόμους καὶ περιέτεμεν τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐπὶ τοῦ καλουμένου τόπου Βουνὸς τῶν ἀκροβυστιῶν. ⁴δὲ τρόπον περιεκάθαρεν Ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ, ὅσοι ποτὲ ἐγένοντο ἐν τῇ ὄδῳ καὶ ὅσοι ποτὲ ἀπερίτμητοι ἦσαν τῶν ἐξεληλυθότων ἐξ Αἰγύπτου, ⁵πάντας τούτους περιέτεμεν Ἰησοῦς. ⁶τεσσαράκοντα γὰρ καὶ δύο ἔτη ἀνέστραπται Ισραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μαδβαρίτιδι, διὸ ἀπερίτμητοι

ἥσαν οἱ πλεῖστοι αὐτῶν τῶν μαχίμων τῶν ἐξεληλυθότων ἐκ γῆς Αἰγύπτου οἱ ἀπειθήσαντες τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ, οἵς καὶ διώρισεν μὴ ἵδεῖν αὐτοὺς τὴν γῆν, ἣν ὡμοσεν κύριος τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι ἡμῖν, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ⁷ἀντὶ δὲ τούτων ἀντικατέστησεν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, οὓς Ἰησοῦς περιέτεμεν διὰ τὸ αὐτοὺς γεγενῆσθαι κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπεριτμήτους. ⁸περιτμηθέντες δὲ ἡσυχίαν εἶχον αὐτόθι καθήμενοι ἐν τῇ παρεμβολῇ, ἔως ὑγιάσθησαν. ⁹καὶ εἶπεν κύριος τῷ Ἰησοῖ υἱῷ Ναυη Ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀφεῖλον τὸν ὀνειδισμὸν Αἰγύπτου ἀφ' ὑμῶν. καὶ ἐκάλεσεν τὸ δόνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Γαλγαλα.

¹⁰Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸ πασχα τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀπὸ ἐσπέρας ἐπὶ δυσμῶν Ιεριχῷ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου ἐν τῷ πεδίῳ ¹¹καὶ ἐφάγοσαν ἀπὸ τοῦ σίτου τῆς γῆς ἄζυμα καὶ νέα. ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ¹²ἐξέλιπεν τὸ μαννα μετὰ τὸ βεβρωκέναι αὐτοὺς ἐκ τοῦ σίτου τῆς γῆς, καὶ οὐκέτι ὑπῆρχεν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ μαννα· ἐκαρπίσαντο δὲ τὴν χώραν τῶν Φοινίκων ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ.

¹³Καὶ ἐγένετο ὡς ἦν Ἰησοῦς ἐν Ιεριχῷ, καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδεν ἄνθρωπον ἔστηκότα ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ ἡ ρομφαία ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ προσελθὼν Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Ἡμέτερος εἴ τοι τῶν ὑπεναντίων; ¹⁴ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Ἔγὼ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως κυρίου νυνὶ παραγέγονα. καὶ Ἰησοῦς ἐπεσεν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν καὶ εἶπεν αὐτῷ Δέσποτα, τί προστάσσεις τῷ σῷ οἰκέτῃ; ¹⁵καὶ λέγει ὁ ἀρχιστράτηγος κυρίου πρὸς Ἰησοῦν Λῦσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος, ἐφ' ὃ σὺ ἔστηκας, ἄγιος ἐστιν.

6 ¹Καὶ Ιεριχῷ συγκεκλεισμένη καὶ ὠχυρωμένη, καὶ οὐθεὶς ἐξεπορεύετο ἐξ αὐτῆς οὐδὲ εἰσεπορεύετο. ²καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ἰησοῦν Ἰδοὺ ἔγὼ παραδίδωμι ὑποχείριόν σου τὴν Ιεριχῷ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς τὸν ἐν αὐτῇ δυνατοὺς ὄντας ἐν ἰσχύι. ³σὺ δὲ περίστησον αὐτῇ τοὺς μαχίμους κύκλῳ, ⁵καὶ ἔσται ὡς ἀν σαλπίσητε τῇ σάλπιγγι, ἀνακραγέτω πᾶς ὁ λαὸς ἡμα, καὶ ἀνακραγόντων αὐτῶν πεσεῖται αὐτόματα τὰ τείχη τῆς πόλεως, καὶ εἰσελεύσεται πᾶς ὁ λαὸς ὁρμήσας ἕκαστος κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν πόλιν. ⁶καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυη πρὸς τοὺς ιερεῖς ⁷καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγων Παραγγείλατε τῷ λαῷ περιελθεῖν καὶ κυκλῶσαι τὴν πόλιν, καὶ οἱ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἐνωπλισμένοι ἐναντίον κυρίου. ⁸καὶ ἐπτὰ ιερεῖς ἔπτὰ σάλπιγγας ιερὰς παρελθέτωσαν ὡσαύτως ἐναντίον τοῦ κυρίου καὶ σημαινέτωσαν εὔτόνως, καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου ἐπακολουθείτω. ⁹οἱ δὲ μάχιμοι ἔμπροσθεν παραπορευέσθωσαν καὶ οἱ ιερεῖς οἱ οὐραγοῦντες ὀπίσω τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου πορευόμενοι καὶ σαλπίζοντες. ¹⁰τῷ δὲ λαῷ ἐνετείλατο Ἰησοῦς λέγων Μὴ βοᾶτε, μηδὲ ἀκουσάτω μηθεὶς ὑμῶν τὴν φωνήν, ἔως ἀν ἡμέραν αὐτὸς διαγγείλῃ ἀναβοῆσαι, καὶ τότε ἀναβοήσετε. ¹¹καὶ περιελθοῦσα ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ τὴν πόλιν εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὴν παρεμβολὴν καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. ¹²καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἀνέστη Ἰησοῦς τὸ πρωί, καὶ ἦραν οἱ ιερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, ¹³καὶ οἱ ἐπτὰ ιερεῖς οἱ φέροντες τὰς σάλπιγγας τὰς ἐπτὰ προεπορεύοντο ἐναντίον κυρίου, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσεπορεύοντο οἱ μάχιμοι καὶ ὁ λοιπὸς ὅχλος ὅπισθε

τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου· καὶ οἱ Ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι, καὶ ὁ λοιπὸς ὅχλος ἄπας περιεκύλωσε τὴν πόλιν ἐγγύθεν ¹⁴καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν παρεμβολὴν. οὕτως ἐποίει ἐπὶ ἔξημέρας. ¹⁵καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀνέστησαν ὅρθρου καὶ περιήλθοσαν τὴν πόλιν ἑξάκις. ¹⁶καὶ τῇ περιόδῳ τῇ ἐβδόμῃ ἐσάλπισαν οἱ Ἱερεῖς, καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Κεκράξατε· παρέδωκεν γὰρ κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν. ¹⁷καὶ ἔσται ἡ πόλις ἀνάθεμα, αὐτὴ καὶ πάντα, ὅσα ἔστιν ἐν αὐτῇ, κυρίῳ σαβαὼθ· πλὴν Ρααβ τὴν πόρνην περιποιήσασθε, αὐτὴν καὶ ὅσα ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς. ¹⁸ἄλλὰ ὑμεῖς φυλάξασθε σφόδρα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, μήποτε ἐνθυμηθέντες ὑμεῖς αὐτοὶ λάβητε ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος καὶ ποιήσητε τὴν παρεμβολὴν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀνάθεμα καὶ ἐκτρίψητε ἡμᾶς. ¹⁹καὶ πᾶν ἀργύριον ἢ χρυσίον ἢ χαλκὸς ἢ σίδηρος ἄγιον ἔσται τῷ κυρίῳ, εἰς θησαυρὸν κυρίου εἰσενεχθήσεται. ²⁰καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι οἱ Ἱερεῖς· ὡς δὲ ἥκουσεν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν τῶν σαλπίγγων, ἤλαλαξεν πᾶς ὁ λαὸς ἄμα ἀλαλαγμῷ μεγάλῳ καὶ ἴσχυρῷ· καὶ ἐπεσεν ἄπαν τὸ τεῖχος κύκλῳ, καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὴν πόλιν. ²¹καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτὴν Ἰησοῦς καὶ ὅσα ἦν ἐν τῇ πόλει ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἔως γυναικός, ἀπὸ νεανίσκου καὶ ἔως πρεσβύτου καὶ ἔως μόσχου καὶ ὑποζυγίου, ἐν στόματι ῥομφαίας. ²²καὶ τοῖς δυσὶν νεανίσκοις τοῖς κατασκοπεύσασιν εἶπεν Ἰησοῦς Εἰσέλθατε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς καὶ ἔξαγαγετε αὐτὴν ἐκεῖθεν καὶ ὅσα ἔστιν αὐτῇ. ²³καὶ εἰσῆλθον οἱ δύο νεανίσκοι οἱ κατασκοπεύσαντες τὴν πόλιν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς καὶ ἔξηγάγοσαν Ρααβ τὴν πόρνην καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς καὶ πάντα, ὅσα ἦν αὐτῇ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτῆς καὶ κατέστησαν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ. ²⁴καὶ ἡ πόλις ἐνεπρήσθη ἐμπυρισμῷ σὺν πᾶσιν τοῖς ἐν αὐτῇ, πλὴν ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου ἔδωκαν εἰς θησαυρὸν κυρίου εἰσενεχθῆναι. ²⁵καὶ Ρααβ τὴν πόρνην καὶ πάντα τὸν οἴκον τὸν πατρικὸν αὐτῆς ἐζώγρησεν Ἰησοῦς, καὶ κατώκησεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας, διότι ἐκρυψεν τοὺς κατασκοπεύσαντας, οὓς ἀπέστειλεν Ἰησοῦς κατασκοπεῦσαι τὴν Ιεριχώ. — ²⁶καὶ ὥρκισεν Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐναντίον κυρίου λέγων Ἐπικατάρατος ὁ ἀνθρωπος, ὃς οἰκοδομήσει τὴν πόλιν ἐκείνην· ἐν τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ θεμελιώσει αὐτὴν καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ αὐτοῦ ἐπιστήσει τὰς πύλας αὐτῆς. καὶ οὕτως ἐποίησεν Οζαν ὁ ἐκ Βαιθηλ· ἐν τῷ Αβιρων τῷ πρωτοτόκῳ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ διασωθέντι ἐπέστησεν τὰς πύλας αὐτῆς.

²⁷Καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

7 ¹Καὶ ἐπλημμέλησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλημμέλειαν μεγάλην καὶ ἐνοσφίσαντο ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος· καὶ ἔλαβεν Αχαρ υἱὸς Χαρμί υἱοῦ Ζαμβρι υἱοῦ Ζαρα ἐκ τῆς φυλῆς Ιουδα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος· καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ²καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἄνδρας εἰς Γαι, ἣ ἔστιν κατὰ Βαιθηλ, λέγων Κατασκέψασθε τὴν Γαι· καὶ ἀνέβησαν οἱ ἄνδρες καὶ κατεσκέψαντο τὴν Γαι. ³καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰησοῦν καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν Μή ἀναβήτω πᾶς ὁ λαός, ἀλλ' ὡς δισχίλιοι ἢ τρισχίλιοι ἄνδρες ἀναβήτωσαν καὶ ἐκπολιορκησάτωσαν τὴν πόλιν· μὴ ἀναγάγῃς ἐκεῖ τὸν λαὸν πάντα, ὀλίγοι γάρ εἰσιν. ⁴καὶ ἀνέβησαν ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου τῶν

ἀνδρῶν Γαι. 5καὶ ἀπέκτειναν ἀπ' αὐτῶν ἄνδρες Γαι εἰς τριάκοντα καὶ ἔξ ἄνδρας καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης καὶ συνέτριψαν αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ καταφεροῦς· καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ καὶ ἐγένετο ὥσπερ ὕδωρ. 6καὶ διέρρηξεν Ἰησοῦς τὰ ἴματα αὐτοῦ, καὶ ἐπεσεν Ἰησοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον ἐναντίον κυρίου ἔως ἐσπέρας, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ισραὴλ, καὶ ἐπεβάλοντο χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. 7καὶ εἶπεν Ἰησοῦς Δέομαι, κύριε, ἵνα τί διεβίβασεν ὁ παῖς σου τὸν λαὸν τοῦτον τὸν Ιορδάνην παραδοῦναι αὐτὸν τῷ Αμορραίῳ ἀπολέσαι ἡμᾶς; καὶ εἰ κατεμείναμεν καὶ κατωκίσθημεν παρὰ τὸν Ιορδάνην. 8καὶ τί ἐρῶ, ἐπεὶ μετέβαλεν Ισραὴλ αὐχένα ἀπέναντι τοῦ ἔχθροῦ αὐτοῦ; 9καὶ ἀκούσας ὁ Χαναναῖος καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν περικυκλώσουσιν ἡμᾶς καὶ ἐκτρίψουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ τί ποιήσεις τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα; 10καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ἰησοῦν Ἀνάστηθι· ἵνα τί τοῦτο σὺ πέπτωκας ἐπὶ πρόσωπόν σου; 11ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς καὶ παρέβη τὴν διαθήκην, ἣν διεθέμην πρὸς αὐτούς, καὶ κλέψαντες ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ἐνέβαλον εἰς τὰ σκεύη αὐτῶν. 12οὐ μὴ δύνωνται οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἔχθρῶν αὐτῶν· αὐχένα ἐπιστρέψουσιν ἐναντὶ τῶν ἔχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθησαν ἀνάθεμα· οὐ προσθήσω ἔτι εἴναι μεθ' ὑμῶν, ἐὰν μὴ ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 13ἀναστὰς ἀγίασον τὸν λαὸν καὶ εἰπὸν ἀγιασθῆναι εἰς αὔριον· τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ. Τὸ ἀνάθεμα ἐν ὑμῖν ἐστιν, οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι ἀπέναντι τῶν ἔχθρῶν ὑμῶν, ἔως ἂν ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν. 14καὶ συναχθήσεσθε πάντες τὸ πρωὶ κατὰ φυλάς, καὶ ἔσται ἡ φυλή, ἣν ἂν δείξῃ κύριος, προσάξετε κατὰ δήμους· καὶ τὸν δῆμον, ὃν ἐὰν δείξῃ κύριος, προσάξετε κατ' οἶκον· καὶ τὸν οἶκον, ὃν δείξῃ κύριος, προσάξετε κατ' ἄνδρα. 15καὶ ὃς ἂν ἐνδειχθῇ, κατακαυθήσεται ἐν πυρὶ καὶ πάντα, ὅσα ἔστὶν αὐτῷ, ὅτι παρέβη τὴν διαθήκην κυρίου καὶ ἐποίησεν ἀνόμημα ἐν Ισραὴλ. — 16καὶ ὥρθισεν Ἰησοῦς καὶ προσήγαγεν τὸν λαὸν κατὰ φυλάς, καὶ ἐνεδείχθη ἡ φυλὴ Ιουδα. 17καὶ προσήχθη κατὰ δήμους, καὶ ἐνεδείχθη δῆμος ὁ Ζαραϊ· καὶ προσήχθη κατὰ ἄνδρα, 18καὶ ἐνεδείχθη Αχαρ υἱὸς Ζαμβρι υἱοῦ Ζαρα. 19καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Αχαρ Δὸς δόξαν σήμερον τῷ κυρίῳ θεῷ Ισραὴλ καὶ δὸς τὴν ἐξομολόγησιν καὶ ἀνάγγειλόν μοι τί ἐποίησας, καὶ μὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ. 20καὶ ἀπεκρίθη Αχαρ τῷ Ἰησοῖ καὶ εἶπεν Ἀληθῶς ἡμαρτον ἐναντίον κυρίου θεοῦ Ισραὴλ· οὕτως καὶ οὕτως ἐποίησα. 21εἶδον ἐν τῇ προνομῇ ψιλὴν ποικίλην καλὴν καὶ διακόσια δίδραχμα ἀργυρίου καὶ γλῶσσαν μίαν χρυσῆν πεντήκοντα διδράχμων καὶ ἐνθυμηθεὶς αὐτῶν ἔλαβον, καὶ ἴδού αὐτὰ ἐγκέρυπται ἐν τῇ γῇ ἐν τῇ σκηνῇ μου, καὶ τὸ ἀργύριον κέρυπται ὑποκάτω αὐτῶν. 22καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἀγγέλους, καὶ ἔδραμον εἰς τὴν σκηνὴν εἰς τὴν παρεμβολήν· καὶ ταῦτα ἦν ἐγκερυμμένα εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ τὸ ἀργύριον ὑποκάτω αὐτῶν. 23καὶ ἐξήνεγκαν αὐτὰ ἐκ τῆς σκηνῆς καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἰησοῦν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους Ισραὴλ, καὶ ἐθηκαν αὐτὰ ἐναντὶ κυρίου. 24καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὸν Αχαρ υἱὸν Ζαρα καὶ ἀνήγαγεν αὐτὸν εἰς φάραγγα Αχωρ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ καὶ τοὺς μόσχους αὐτοῦ καὶ τὰ ὑποζύγια αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ πρόβατα αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ· καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς εἰς Εμεκαχωρ. 25καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Αχαρ Τί ὠλέθρευσας ἡμᾶς; ἐξολεθρεύσαι σε κύριος

καθὰ καὶ σήμερον. καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν λίθοις πᾶς Ισραὴλ.²⁶καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων μέγαν. καὶ ἐπαύσατο κύριος τοῦ θυμοῦ τῆς ὁργῆς. διὰ τοῦτο ἐπωνόμασεν αὐτὸν Εμεκαχωρ ἔως τῆς ήμέρας ταύτης.

8 Ἐπειπεν κύριος πρὸς Ἰησοῦν Μὴ φοβηθῆς μηδὲ δειλιάσῃς· λαβὲ μετὰ σοῦ τοὺς ἄνδρας πάντας τοὺς πολεμιστὰς καὶ ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς Γαι. ἵδον δέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν βασιλέα Γαι καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ.²καὶ ποιήσεις τὴν Γαι ὅν τρόπον ἐποίησας τὴν Ιεριχώ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ τὴν προνομὴν τῶν κτηνῶν προνομεύσεις σεαυτῷ. κατάστησον δὲ σεαυτῷ ἐνεδρα τῇ πόλει εἰς τὰ ὄπισα. ³καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς ὥστε ἀναβῆναι εἰς Γαι. ἐπέλεξεν δὲ Ἰησοῦς τριάκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατοὺς ἐν ἰσχύι καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς νυκτός. ⁴καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων Ὅμεις ἐνεδρεύσατε ὄπισα τῆς πόλεως· μὴ μακρὰν γίνεσθε ἀπὸ τῆς πόλεως καὶ ἔσεσθε πάντες ἔτοιμοι. ⁵καὶ ἐγὼ καὶ πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ προσάξομεν πρὸς τὴν πόλιν, καὶ ἔσται ὡς ἂν ἐξέλθωσιν οἱ κατοικοῦντες Γαι εἰς συνάντησιν ἡμῖν καθάπερ καὶ πρώην, καὶ φευξόμεθα ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ⁶καὶ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν ὄπισα ἡμῶν, ἀποσπάσομεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως· καὶ ἐροῦσιν Φεύγουσιν οὗτοι ἀπὸ προσώπου ἡμῶν ὅν τρόπον καὶ ἔμπροσθεν. ⁷ὑμεῖς δὲ ἐξαναστήσεσθε ἐκ τῆς ἐνέδρας καὶ πορεύσεσθε εἰς τὴν πόλιν. ⁸κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσετε. ἵδον ἐντέταλμαι ὑμῖν. ⁹καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν ἐνέδραν καὶ ἐνεκάθισαν ἀνὰ μέσον Βαιθηλ καὶ ἀνὰ μέσον Γαι ἀπὸ θαλάσσης τῆς Γαι. ¹⁰καὶ ὀρθρίσας Ἰησοῦς τὸ πρωὶ ἐπεσκέψατο τὸν λαόν· καὶ ἀνέβησαν αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι κατὰ πρόσωπον τοῦ λαοῦ ἐπὶ Γαι. ¹¹καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ' αὐτοῦ ἀνέβησαν καὶ πορευόμενοι ἥλθον ἐξ ἐναντίας τῆς πόλεως ἀπ' ἀνατολῶν, ¹²καὶ τὰ ἐνεδρα τῆς πόλεως ἀπὸ θαλάσσης. ¹⁴καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν βασιλεὺς Γαι, ἐσπευσεν καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἐπ' εὐθείας εἰς τὸν πόλεμον, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἥδει ὅτι ἐνεδρα αὐτῷ ἔστιν ὄπισα τῆς πόλεως. ¹⁵καὶ εἶδεν καὶ ἀνεχώρησεν Ἰησοῦς καὶ Ισραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ¹⁶καὶ κατεδίωξαν ὄπισα τῶν οὐρανίων Ισραὴλ καὶ αὐτοὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς πόλεως. ¹⁷οὐ κατελείφθη οὐθεὶς ἐν τῇ Γαι, δις οὐ κατεδίωξεν ὄπισα Ισραὴλ· καὶ κατέλιπον τὴν πόλιν ἀνεῳγμένην καὶ κατεδίωξαν ὄπισα Ισραὴλ. ¹⁸καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ἰησοῦν "Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐν τῷ γαίσω τῷ ἐν τῇ χειρὶ σου ἐπὶ τὴν πόλιν — εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτήν —, καὶ τὰ ἐνεδρα ἐξαναστήσονται ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν. καὶ ἐξέτεινεν Ἰησοῦς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τὸν γαῖσον, ἐπὶ τὴν πόλιν, ¹⁹καὶ τὰ ἐνεδρα ἐξανέστησαν ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν καὶ ἐξῆλθοσαν, ὅτε ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα, καὶ ἥλθοσαν ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ κατελάβοντο αὐτήν καὶ σπεύσαντες ἐνέπρησαν τὴν πόλιν ἐν πυρί. ²⁰καὶ περιβλέψαντες οἱ κάτοικοι Γαι εἰς τὰ ὄπισα αὐτῶν καὶ ἐθεώρουν καπνὸν ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ οὐκέτι εἶχον ποῦ φύγωσιν ὥδε ἢ ὥδε. ²¹καὶ Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ισραὴλ εἶδον ὅτι ἔλαβον τὰ ἐνεδρα τὴν πόλιν καὶ ὅτι ἀνέβη ὁ καπνὸς τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ μεταβαλόμενοι ἐπάταξαν τοὺς ἀνδρας τῆς Γαι. ²²καὶ οὗτοι ἐξῆλθοσαν ἐκ τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν καὶ ἐγενήθησαν ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς, οὗτοι ἐντεῦθεν καὶ οὗτοι ἐντεῦθεν· καὶ ἐπάταξαν ἔως τοῦ μὴ

καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμένον καὶ διαπεφευγότα. ²³καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαι συνέλαβον ζῶντα καὶ προσήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰησοῦν. ²⁴καὶ ὡς ἐπαύσαντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἀποκτέννοντες πάντας τοὺς ἐν τῇ Γαι τοὺς ἐν τοῖς πεδίοις καὶ ἐν τῷ ὄρει ἐπὶ τῆς καταβάσεως, οὗ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς εἰς τέλος, καὶ ἀπέστρεψεν Ἰησοῦς εἰς Γαι καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν ἐν στόματι ρομφαίας. ²⁵καὶ ἐγενήθησαν οἱ πεσόντες ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἔως γυναικὸς δώδεκα χιλιάδες, πάντας τοὺς κατοικοῦντας Γαι, ²⁷πλὴν τῶν κτηνῶν καὶ τῶν σκύλων τῶν ἐν τῇ πόλει, πάντα δὲ ἐπρονόμευσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ κατὰ πρόσταγμα κυρίου, διν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Ἰησοῖ. ²⁸καὶ ἐνεπύρισεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν ἐν πυρὶ· χῶμα ἀοίκητον εἰς τὸν αἰῶνα ἔθηκεν αὐτὴν ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁹καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαι ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου διδύμου, καὶ ἦν ἐπὶ τοῦ ξύλου ἔως ἑσπέρας· καὶ ἐπιδύνοντος τοῦ ἥλιου συνέταξεν Ἰησοῦς καὶ καθείλοσαν αὐτοῦ τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ ξύλου καὶ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὸν βόθρον καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.

9 ¹Ως δὲ ἤκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Αμορραίων οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου, οἱ ἐν τῇ ὄρεινῇ καὶ οἱ ἐν τῇ πεδινῇ καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ παραλίᾳ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης καὶ οἱ πρὸς τῷ Ἀντιλιβάνῳ, καὶ οἱ Χετταῖοι καὶ οἱ Χαναναῖοι καὶ οἱ Φερεζαῖοι καὶ οἱ Ευαῖοι καὶ οἱ Αμορραῖοι καὶ οἱ Γεργεσαῖοι καὶ οἱ Ιεβουσαῖοι, ²συνήλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸν ἐκπολεμῆσαι Ἰησοῦν καὶ Ισραὴλ ἅμα πάντες.

^{2a}Τότε ὠκοδόμησεν Ἰησοῦς θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ Ισραὴλ ἐν ὄρει Γαιβαλ, ^{2b}καθότι ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ θεράπων κυρίου τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, καθὰ γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ, θυσιαστήριον λίθων δλοκλήρων, ἐφ' οὓς οὐκ ἐπεβλήθη σίδηρος, καὶ ἀνεβίβασεν ἐκεῖ δλοκαυτώματα κυρίῳ καὶ θυσίαν σωτηρίου. ^{2c}καὶ ἔγραψεν Ἰησοῦς ἐπὶ τῶν λίθων τὸ δευτερονόμιον, νόμον Μωυσῆ, διν ἔγραψεν ἐνώπιον υἱῶν Ισραὴλ. ^{2d}καὶ πᾶς Ισραὴλ καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν καὶ οἱ δικασταὶ καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν παρεπορεύοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς κιβωτοῦ ἀπέναντι, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται ἦραν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ αὐτόχθων, οἱ ἥσαν ἥμισυ πλησίον ὄρους Γαριζιν, καὶ οἱ ἥσαν ἥμισυ πλησίον ὄρους Γαιβαλ, καθότι ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ θεράπων κυρίου εὐλογῆσαι τὸν λαὸν ἐν πρώτοις. ^{2e}καὶ μετὰ ταῦτα οὕτως ἀνέγνω Ἰησοῦς πάντα τὰ ρήματα τοῦ νόμου τούτου, τὰς εὐλογίας καὶ τὰς κατάρας, κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ. ^{2f}Οὐκ ἦν ρῆμα ἀπὸ πάντων, ὃν ἐνετείλατο Μωυσῆς τῷ Ἰησοῖ, δούλης ἀνέγνω Ἰησοῦς εἰς τὰ ὡτα πάσης ἐκκλησίας υἱῶν Ισραὴλ, τοῖς ἀνδράσιν καὶ ταῖς γυναιξὶν καὶ τοῖς παιδίοις καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσπορευομένοις τῷ Ισραὴλ.

³Καὶ οἱ κατοικοῦντες Γαβαῶν ἤκουσαν πάντα, ὅσα ἐποίησεν κύριος τῇ Ιεριχῷ καὶ τῇ Γαι. ⁴καὶ ἐποίησαν καὶ γε αὐτοὶ μετὰ πανουργίας καὶ ἐλθόντες ἐπεσιτίσαντο καὶ ἡτοιμάσαντο καὶ λαβόντες σάκκους παλαιοὺς ἐπὶ τῶν ὄνων αὐτῶν καὶ ἀσκοὺς οἴνου παλαιοὺς καὶ κατερρωγότας ἀποδεδεμένους, ⁵καὶ τὰ κοῖλα τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν καὶ τὰ σανδάλια αὐτῶν παλαιὰ καὶ καταπεπελματωμένα ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἴματα αὐτῶν πεπαλαιωμένα ἐπάνω αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρτος αὐτῶν τοῦ ἐπισιτισμοῦ ξηρὸς καὶ εὐρωτιῶν καὶ βεβρωμένος. ⁶καὶ ἤλθοσαν πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν

Ισραηλ εἰς Γαλγαλα καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν καὶ Ισραηλ Ἐκ γῆς μακρόθεν ἤκαμεν, καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν διαθήκην. ⁷καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ πρὸς τὸν Χορραῖον Ὁρα μὴ ἐν ἐμοὶ κατοικεῖς, καὶ πῶς σοι διαθῶμαι διαθήκην; ⁸καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν Οἰκέται σού ἐσμεν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς Πόθεν ἔστε καὶ πόθεν παραγεγόνατε; ⁹καὶ εἶπαν Ἐκ γῆς μακρόθεν σφόδρα ἤκασιν οἱ παιδές σου ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου· ἀκηκόαμεν γὰρ τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ὅσα ἐποίησεν ἐν Αἴγυπτῳ ¹⁰καὶ ὅσα ἐποίησεν τοῖς βασιλεῦσιν τῶν Αμορραίων, οἵ ἦσαν πέραν τοῦ Ιορδάνου, τῷ Σηων βασιλεῖ Εσεβων καὶ τῷ Ωγ βασιλεῖ τῆς Βασαν, ὃς κατώκει ἐν Ασταρωθ καὶ ἐν Εδραϊν. ¹¹καὶ ἀκούσαντες εἶπαν πρὸς ἡμᾶς οἱ πρεσβύτεροι ἡμῶν καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἡμῶν λέγοντες Λάβετε ἑαυτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδὸν καὶ πορεύθητε εἰς συνάντησιν αὐτῶν καὶ ἐρεῖτε πρὸς αὐτούς Οἰκέται σού ἐσμεν, καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν διαθήκην. ¹²οὗτοι οἱ ἄρτοι, θερμοὺς ἐφωδιάσθημεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἥ ἔξηλθομεν παραγενέσθαι πρὸς ὑμᾶς, νῦν δὲ ἔξηράνθησαν καὶ γεγόνασιν βεβρωμένοι. ¹³καὶ οὗτοι οἱ ἀσκοὶ τοῦ οἴνου, οὓς ἐπλήσαμεν καινούς, καὶ οὗτοι ἐρρώγασιν· καὶ τὰ ἴματα ἡμῶν καὶ τὰ ὑποδήματα ἡμῶν πεπαλαίωται ἀπὸ τῆς πολλῆς ὁδοῦ σφόδρα. ¹⁴καὶ ἔλαβον οἱ ἄρχοντες τοῦ ἐπισιτισμοῦ αὐτῶν καὶ κύριον οὐκ ἐπηρώτησαν. ¹⁵καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς εἰρήνην καὶ διέθετο πρὸς αὐτοὺς διαθήκην τοῦ διασῶσαι αὐτούς, καὶ ὡμοσαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς. — ¹⁶καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὸ διαθέσθαι πρὸς αὐτοὺς διαθήκην ἤκουσαν ὅτι ἐγγύθεν αὐτῶν εἰσιν, καὶ ὅτι ἐν αὐτοῖς κατοικοῦσιν. ¹⁷καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ισραηλ καὶ ἤλθον εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· αἱ δὲ πόλεις αὐτῶν Γαβαων καὶ Κεφιρα καὶ Βηρωθ καὶ πόλις Ιαριν. ¹⁸καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ισραηλ, ὅτι ὡμοσαν αὐτοῖς πάντες οἱ ἄρχοντες κύριον τὸν θεὸν Ισραηλ· καὶ διεγόγγυσαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τοῖς ἄρχουσιν. ¹⁹καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες πάσῃ τῇ συναγωγῇ Ἡμεῖς ὡμόσαμεν αὐτοῖς κύριον τὸν θεὸν Ισραηλ καὶ νῦν οὐ δυνησόμεθα ἄψασθαι αὐτῶν. ²⁰τοῦτο ποιήσομεν, ζωγρῆσαι αὐτούς, καὶ περιποιησόμεθα αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσται καθ' ἡμῶν ὄργη διὰ τὸν δρκον, διν ὡμόσαμεν αὐτοῖς. ²¹ζήσονται καὶ ἔσονται ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι πάσῃ τῇ συναγωγῇ, καθάπερ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες. ²²καὶ συνεκάλεσεν αὐτοὺς Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Διὰ τί παρελογίσασθέ με λέγοντες Μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐσμεν σφόδρα; ὑμεῖς δὲ ἐγχώριοι ἔστε τῶν κατοικούντων ἐν ἡμῖν. ²³καὶ νῦν ἐπικατάρατοί ἔστε, οὐ μὴ ἐκλίπη ἐξ ὑμῶν δοῦλοις οὐδὲ ξυλοκόποις ἐμοὶ καὶ τῷ θεῷ μου. ²⁴καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ Ἰησῷ λέγοντες Ἀνηγγέλη ἡμῖν ὅσα συνέταξεν κύριος ὁ θεός σου Μωυσῆς τῷ παιδὶ αὐτοῦ, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην καὶ ἔξολεθρεῦσαι ἡμᾶς καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐφοβήθημεν σφόδρα περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν καὶ ἐποιήσαμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο. ²⁵καὶ νῦν ἴδου ἡμεῖς ὑποχείριοι ὑμῖν· ὡς ἀρέσκει ὑμῖν καὶ ὡς δοκεῖ ὑμῖν, ποιήσατε ἡμῖν. ²⁶καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς οὕτως· καὶ ἐξείλατο αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ ξυλοκόπους καὶ ὑδροφόρους πάσῃ τῇ συναγωγῇ καὶ τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ θεοῦ· διὰ τοῦτο ἐγένοντο οἱ

κατοικοῦντες Γαβαων ἔυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θεοῦ ἐώς τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ εἰς τὸν τόπον, δὲν ἐὰν ἔχλεξηται κύριος.

10 ¹Ως δὲ ἥκουσεν Αδωνιβεζεκ βασιλεὺς Ιερουσαλημ ὅτι ἔλαβεν Ἰησοῦς τὴν Γαι καὶ ἔξωλέθρευσεν αὐτὴν — δὲν τρόπον ἐποίησαν τὴν Ιεριχω καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, οὕτως ἐποίησαν τὴν Γαι καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς — καὶ ὅτι αὐτομόλησαν οἱ κατοικοῦντες Γαβαων πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς Ισραὴλ, ²καὶ ἐφοβήθησαν ἐν αὐτοῖς σφόδρα· ἥδει γὰρ ὅτι μεγάλη πόλις Γαβαων ὥσει μία τῶν μητροπόλεων καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτῆς ἴσχυροί. ³καὶ ἀπέστειλεν Αδωνιβεζεκ βασιλεὺς Ιερουσαλημ πρὸς Αιλαμ βασιλέα Χεβρων καὶ πρὸς Φιδων βασιλέα Ιεριμουθ καὶ πρὸς Ιεφθα βασιλέα Λαχις καὶ πρὸς Δαβιρ βασιλέα Οδολλαμ λέγων ⁴Δεῦτε ἀνάβητε πρός με καὶ βοηθήσατέ μοι, καὶ ἐκπολεμήσω μεν Γαβαων· αὐτομόλησαν γὰρ πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς τὸν υἱὸν Ισραὴλ. ⁵καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε βασιλεῖς τῶν Ιεβουσαίων, βασιλεὺς Ιερουσαλημ καὶ βασιλεὺς Χεβρων καὶ βασιλεὺς Ιεριμουθ καὶ βασιλεὺς Λαχις καὶ βασιλεὺς Οδολλαμ, αὐτοὶ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτῶν, καὶ περιεκάθισαν τὴν Γαβαων καὶ ἐξεπολιόρκουν αὐτὴν. ⁶καὶ ἀπέστειλαν οἱ κατοικοῦντες Γαβαων πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ισραὴλ εἰς Γαλγαλα λέγοντες Μὴ ἐκλύσῃς τὰς χειράς σου ἀπὸ τῶν παιδῶν σου· ἀνάβηθι πρὸς ἡμᾶς τὸ τάχος καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς καὶ βοηθησον ἡμῖν. ὅτι συνηγμένοι εἰσὶν ἐφ' ἡμᾶς πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν Αμορραίων οἱ κατοικοῦντες τὴν ὄρεινήν. ⁷καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς ἐκ Γαλγαλων, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ' αὐτοῦ, πᾶς δυνατὸς ἐν ἴσχυι. ⁸καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ἰησοῦν Μὴ φοβηθῆς αὐτούς· εἰς γὰρ τὰς χειράς σου παραδέδωκα αὐτούς, οὐχ ὑπολειφθήσεται ἐξ αὐτῶν οὐθεὶς ἐνώπιον ὑμῶν. ⁹καὶ ἐπιπαρεγένετο ἐπ' αὐτοὺς Ἰησοῦς ἄφνω, ὅλην τὴν νύκτα εἰσεπορεύθη ἐκ Γαλγαλων. ¹⁰καὶ ἐξέστησεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ συνέτριψεν αὐτοὺς κύριος σύντριψιν μεγάλην ἐν Γαβαων, καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ὁδὸν ἀναβάσεως Ωρωνιν καὶ κατέκοπτον αὐτοὺς ἐώς Αζηκα καὶ ἐώς Μακηδα. ¹¹ἐν τῷ δὲ φεύγειν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐπὶ τῆς καταβάσεως Ωρωνιν καὶ κύριος ἐπέρριψεν αὐτοῖς λίθους χαλάζης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐώς Αζηκα, καὶ ἐγένοντο πλείους οἱ ἀποθανόντες διὰ τοὺς λίθους τῆς χαλάζης ἢ οὓς ἀπέκτειναν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ μαχαίρᾳ ἐν τῷ πολέμῳ.

¹²Τότε ἐλάλησεν Ἰησοῦς πρὸς κύριον, ἵημέρᾳ παρέδωκεν ὁ θεὸς τὸν Αμορραῖον ὑποχείριον Ισραὴλ, ἥνικα συνέτριψεν αὐτοὺς ἐν Γαβαων καὶ συνετρίβησαν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ισραὴλ, καὶ εἶπεν Ἰησοῦς

Στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαβαων
καὶ ἡ σελήνη κατὰ φάραγγα Αιλων.
¹³καὶ ἔστη ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἐν στάσει,
ἐώς ἡμύνατο ὁ θεὸς τοὺς ἔχθροὺς αὐτῶν.

καὶ ἔστη ὁ ἥλιος κατὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, οὐ προεπορεύετο εἰς δυσμὰς εἰς τέλος ἡμέρας μιᾶς.¹⁴καὶ οὐκ ἐγένετο ἡμέρα τοιαύτη οὐδὲ τὸ πρότερον οὐδὲ τὸ ἔσχατον ὥστε ἐπακοῦσαι θεὸν ἀνθρώπου, ὅτι κύριος συνεπολέμησεν τῷ Ισραὴλ.

¹⁶Καὶ ἔφυγον οἱ πέντε βασιλεῖς οὗτοι καὶ κατεκρύβησαν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ ἐν Μακηδα.¹⁷καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰησοῦ λέγοντες Εὕρηνται οἱ πέντε βασιλεῖς κεκρυμμένοι ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ ἐν Μακηδα.¹⁸καὶ εἶπεν Ἰησοῦς Κυλίσατε λίθους ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ σπηλαίου καὶ καταστήσατε ἄνδρας φυλάσσειν ἐπ' αὐτούς,¹⁹ὅμεις δὲ μὴ ἐστήκατε καταδιώκοντες ὅπίσω τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν καὶ καταλάβετε τὴν οὐραγίαν αὐτῶν καὶ μὴ ἀφῆτε εἰσελθεῖν εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· παρέδωκεν γὰρ αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν.²⁰καὶ ἐγένετο ὡς κατέπαυσεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς υἱὸς Ισραὴλ κόπτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην σφόδρα ἕως εἰς τέλος καὶ οἱ διασωζόμενοι διεσώθησαν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὄχυράς,²¹καὶ ἀπεστράφη πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν εἰς Μακηδα ὑγιεῖς, καὶ οὐκ ἔγρυξεν οὐθεὶς τῶν υἱῶν Ισραὴλ τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ.²²καὶ εἶπεν Ἰησοῦς Ἀνοίξατε τὸ σπήλαιον καὶ ἐξαγάγετε τοὺς πέντε βασιλεῖς τούτους ἐκ τοῦ σπηλαίου.²³καὶ ἐξηγάγοσαν τοὺς πέντε βασιλεῖς ἐκ τοῦ σπηλαίου, τὸν βασιλέα Ιερουσαλημ καὶ τὸν βασιλέα Χεβρων καὶ τὸν βασιλέα Ιεριμουθ καὶ τὸν βασιλέα Λαχις καὶ τὸν βασιλέα Οδολλαμ.²⁴καὶ ἐπεὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς πρὸς Ἰησοῦν, καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντα Ισραὴλ καὶ τοὺς ἐναρχομένους τοῦ πολέμου τοὺς συμπορευομένους αὐτῷ λέγων αὐτοῖς Προπορεύεσθε καὶ ἐπίθετε τοὺς πόδας ὑμῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν· καὶ προσελθόντες ἐπέθηκαν τοὺς πόδας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν.²⁵καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς Μὴ φοβηθῆτε αὐτοὺς μηδὲ δειλιάσητε· ἀνδρίζεσθε καὶ ἰσχύετε, ὅτι οὕτως ποιήσει κύριος πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν, οὓς ὑμεῖς καταπολεμεῖτε αὐτούς.²⁶καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς Ἰησοῦς καὶ ἐκρέμασεν αὐτοὺς ἐπὶ πέντε ξύλων, καὶ ἦσαν κρεμάμενοι ἐπὶ τῶν ξύλων ἕως ἐσπέρας.²⁷καὶ ἐγενήθη πρὸς ἡλίου δυσμὰς ἐνετείλατο Ἰησοῦς καὶ καθεῖλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ξύλων καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον, εἰς ὃ κατεφύγοσαν ἐκεῖ, καὶ ἐπεκύλισαν λίθους ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

²⁸Καὶ τὴν Μακηδα ἐλάβοσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους καὶ ἐξωλέθρευσαν πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ οὐδεὶς διασεσωσμένος καὶ διαπεφευγώς· καὶ ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Μακηδα δນ τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ιεριχω.

²⁹Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ισραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Μακηδα εἰς Λεβνα καὶ ἐπολιόρκει Λεβνα.³⁰καὶ παρέδωκεν αὐτὴν κύριος εἰς χεῖρας Ισραὴλ, καὶ ἔλαβον αὐτὴν καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ οὐδὲ εἰς διασεσωσμένος καὶ διαπεφευγώς· καὶ ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ αὐτῆς δນ τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ιεριχω.

³¹Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ισραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Λεβνα εἰς Λαχις καὶ περιεκάθισεν αὐτὴν καὶ ἐπολιόρκει αὐτήν.³²καὶ παρέδωκεν κύριος τὴν Λαχις εἰς τὰς χεῖρας Ισραὴλ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους καὶ ἐξωλέθρευσαν αὐτὴν, δນ τρόπον

ἐποίησαν τὴν Λεβνα. — ³³τότε ἀνέβη Αιλαμ βασιλεὺς Γαζερ βοηθήσων τῇ Λαχις, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰησοῦς ἐν στόματι ξίφους καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἔως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμένον καὶ διαπεφευγότα.

³⁴Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ισραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Λαχις εἰς Οδολλαμ καὶ περιεκάθισεν αὐτὴν καὶ ἐποιόρκησεν αὐτήν. ³⁵καὶ παρέδωκεν αὐτὴν κύριος ἐν χειρὶ Ισραὴλ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ ἐφόνευσεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ ἐφόνευσαν, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ Λαχις.

³⁶Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ισραὴλ μετ' αὐτοῦ εἰς Χεβρων καὶ περιεκάθισεν αὐτὴν. ³⁷καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους καὶ πᾶν ἐμπνέον, ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ, οὐκ ἦν διασεσωσμένος· ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Οδολλαμ, ἐξωλέθρευσαν αὐτὴν καὶ ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ.

³⁸Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ισραὴλ εἰς Δαβιρ καὶ περικαθίσαντες αὐτὴν ³⁹ἔλαβον αὐτὴν καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους καὶ ἐξωλέθρευσαν αὐτὴν καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ καὶ οὐ κατέλιπον αὐτῇ οὐδένα διασεσωσμένον· ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Χεβρων καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, οὕτως ἐποίησαν τῇ Δαβιρ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς.

⁴⁰Καὶ ἐπάταξεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν τῆς ὄρεινῆς καὶ τὴν Ναγεβ καὶ τὴν πεδινὴν καὶ τὴν Ασηδωθ καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῆς, οὐ κατέλιπον αὐτῶν σεσωσμένον· καὶ πᾶν ἐμπνέον ζωῆς ἐξωλέθρευσεν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ. ⁴¹ἀπὸ Καδης Βαρνη ἔως Γάζης, πᾶσαν τὴν Γοσομ ἔως τῆς Γαβαων, ⁴²καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν καὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐπάταξεν Ἰησοῦς εἰς ἄπαξ, ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ συνεπολέμει τῷ Ισραὴλ.

11 ¹Ως δὲ ἥκουσεν Ιαβιν βασιλεὺς Ασωρ, ἀπέστειλεν πρὸς Ιωβαβ βασιλέα Μαρρων καὶ πρὸς βασιλέα Συμωνον καὶ πρὸς βασιλέα Αζιφ ²καὶ πρὸς τοὺς βασιλεῖς τοὺς κατὰ Σιδῶνα τὴν μεγάλην, εἰς τὴν ὄρεινὴν καὶ εἰς τὴν Ραβα ἀπέναντι Κενερωθ καὶ εἰς τὸ πεδίον καὶ εἰς Ναφεδδωρ ³καὶ εἰς τοὺς παραλίους Χαναναίους ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ εἰς τοὺς παραλίους Αμορραίους καὶ Ευαίους καὶ Ιεβουσαίους καὶ Φερεζαίους τοὺς ἐν τῷ ὄρει καὶ τοὺς Χετταίους τοὺς ὑπὸ τὴν Αερμων εἰς γῆν Μασσηφα. ⁴καὶ ἐξῆλθον αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν μετ' αὐτῶν ὥσπερ ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης τῷ πλήθει καὶ ἵπποι καὶ ἄρματα πολλὰ σφόδρα. ⁵καὶ συνῆλθον πάντες οἱ βασιλεῖς οὗτοι καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὸ αὐτὸν καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τοῦ ὄδατος Μαρρων πολεμῆσαι τὸν Ισραὴλ. ⁶καὶ εἴπεν κύριος πρὸς Ἰησοῦν Μὴ φοβηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι αὔριον ταύτην τὴν ὥραν ἐγὼ παραδίδωμι τετροπωμένους αὐτοὺς ἐναντίον τοῦ Ισραὴλ· τοὺς ἵππους αὐτῶν νευροκοπήσεις καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν κατακαύσεις ἐν πυρί. ⁷καὶ ἥλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς ἐπ' αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ὄδωρ Μαρρων ἐξάπινα καὶ ἐπέπεσαν ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ὄρεινῇ. ⁸καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὑποχειρίους Ισραὴλ, καὶ κόπτοντες αὐτοὺς κατεδίωκον ἔως Σιδῶνος τῆς μεγάλης καὶ ἔως Μασερων καὶ ἔως τῶν πεδίων Μαστωχ κατ' ἀνατολὰς καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἔως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι

αὐτῶν διασεσφραγένον. ⁹καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς Ἰησοῦς ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος· τοὺς ἵππους αὐτῶν ἐνευροκόπησεν καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν ἐνέπρησεν ἐν πυρί.

¹⁰Καὶ ἀπεστράφη Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ κατελάβετο Ασωρ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς· ἦν δὲ Ασωρ τὸ πρότερον ἄρχουσα πασῶν τῶν βασιλειῶν τούτων. ¹¹καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ ἐν ξίφει καὶ ἔξωλέθρευσαν πάντας, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ ἐμπνέον· καὶ τὴν Ασωρ ἐνέπρησεν ἐν πυρί. ¹²καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν βασιλέων καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβεν Ἰησοῦς καὶ ἀνεῖλεν αὐτοὺς ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἔξωλέθρευσαν αὐτούς, ὃν τρόπον συνέταξεν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου. ¹³ἄλλὰ πάσας τὰς πόλεις τὰς κεχωματισμένας οὐκ ἐνέπρησεν Ισραὴλ, πλὴν Ασωρ μόνην ἐνέπρησεν Ἰησοῦς. ¹⁴καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς ἐπρονόμευσαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, αὐτοὺς δὲ πάντας ἔξωλέθρευσαν ἐν στόματι ξίφους, ἕως ἀπώλεσεν αὐτούς, οὐ κατέλιπον ἐξ αὐτῶν οὐδὲ ἐν ἐμπνέον. ¹⁵ὅν τρόπον συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, καὶ Μωυσῆς ὡσαύτως ἐνετείλατο τῷ Ἰησοῖ, καὶ οὕτως ἐποίησεν Ἰησοῦς, οὐ παρέβη οὐδὲν ἀπὸ πάντων, ὃν συνέταξεν αὐτῷ Μωυσῆς.

¹⁶Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν τὴν ὄρεινήν καὶ πᾶσαν τὴν Ναγεβ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γοσομ καὶ τὴν πεδινήν καὶ τὴν πρὸς δυσμαῖς καὶ τὸ ὅρος Ισραὴλ καὶ τὰ ταπεινά, ¹⁷τὰ πρὸς τῷ ὅρει ἀπὸ ὅρους Αχελ καὶ ὃ προσαναβαίνει εἰς Σητείρ καὶ ἔως Βααλγαδ καὶ τὰ πεδία τοῦ Λιβάνου ὑπὸ τὸ ὅρος τὸ Αερμων καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβεν καὶ ἀνεῖλεν αὐτούς καὶ ἀπέκτεινεν. ¹⁸καὶ πλείους ἡμέρας ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς τοὺς βασιλεῖς τούτους τὸν πόλεμον, ¹⁹καὶ οὐκ ἦν πόλις, ἢν οὐκ ἔλαβεν Ισραὴλ, πάντα ἐλάβοσαν ἐν πολέμῳ. ²⁰ὅτι διὰ κυρίου ἐγένετο κατισχῦσαι αὐτῶν τὴν καρδίαν συναντᾶν εἰς πόλεμον πρὸς Ισραὴλ, ἵνα ἔξολεθρευθῶσιν, ὅπως μὴ δοθῇ αὐτοῖς ἔλεος, ἀλλ’ ἵνα ἔξολεθρευθῶσιν, ὃν τρόπον εἶπεν κύριος πρὸς Μωυσῆν.

²¹Καὶ ἥλθεν Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ ἔξωλέθρευσεν τοὺς Ενακιμ ἐκ τῆς ὄρεινῆς, ἐκ Χεβρων καὶ ἐκ Δαβιδ καὶ ἐξ Αναβώθ καὶ ἐκ παντὸς γένους Ισραὴλ καὶ ἐκ παντὸς ὅρους Ιουδα σὺν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν, καὶ ἔξωλέθρευσεν αὐτοὺς Ἰησοῦς. ²²οὐ κατελείφθη τῶν Ενακιμ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ἀλλὰ πλὴν ἐν Γάζῃ καὶ ἐν Γεθ καὶ ἐν Ασεδώθ κατελείφθη. ²³καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν, καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν κληρονομίᾳ Ισραὴλ ἐν μερισμῷ κατὰ φυλὰς αὐτῶν. καὶ ἡ γῆ κατέπαυσεν πολεμουμένη.

12 ¹Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, οὓς ἀνεῖλον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ κατεκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτῶν πέραν τοῦ Ιορδάνου ἀφ' ἥλιου ἀνατολῶν ἀπὸ φάραγγος Αρνων ἕως τοῦ ὅρους Αερμων καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Αραβα ἀπ' ἀνατολῶν. ²Σητείρ τὸν βασιλέα τῶν Αμορραίων, δις κατώκει ἐν Εσεβων κυριεύων ἀπὸ Αροηρ, ἦ ἐστιν ἐν τῇ φάραγγι, κατὰ μέρος τῆς φάραγγος καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλααδ ἕως Ιαβοκ, ὅρια υἱῶν Αμμων, ³καὶ Αραβα ἕως τῆς θαλάσσης Χενερεθ κατ' ἀνατολὰς καὶ ἔως τῆς θαλάσσης Αραβα, θάλασσαν τῶν ἀλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν, ὁδὸν τὴν κατὰ Ασιμωθ, ἀπὸ Θαιμαν τὴν ὑπὸ Ασηδώθ Φασγα. ⁴καὶ Ωγ βασιλεὺς Βασαν ὑπελείφθη ἐκ τῶν γιγάντων δικαστοικῶν ἐν Ασταρωθ καὶ ἐν Εδραϊν ⁵ἄρχων ἀπὸ ὅρους Αερμων καὶ ἀπὸ Σελχα καὶ πᾶσαν τὴν Βασαν ἕως ὁρίων Γεσουρι καὶ τὴν

Μαχατι καὶ τὸ ἥμισυ Γαλααδ, ὁρίων Σηων βασιλέως Εσεβων. ⁶Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐπάταξαν αὐτούς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Μωυσῆς ἐν κληρονομίᾳ Ρουβην καὶ Γαδ καὶ τῷ ἥμίσει φυλῆς Μανασση.

⁷Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῶν Αμορραίων, οὓς ἀνεῖλεν Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου παρὰ θάλασσαν Βααλγαδ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Λιβάνου καὶ ἔως τοῦ ὄρους Χελχα ἀναβαινόντων εἰς Σηιρ, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰησοῦς ταῖς φυλαῖς Ισραὴλ κληρονομεῖν κατὰ κλῆρον αὐτῶν, ⁸ἐν τῷ ὄρει καὶ ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ἐν Αραβα καὶ ἐν Ασηδωθ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἐν Ναγεβ, τὸν Χετταϊον καὶ τὸν Αμορραϊον καὶ τὸν Χαναναϊον καὶ τὸν Φερεζαϊον καὶ τὸν Ευαϊον καὶ τὸν Ιεβουσαϊον. ⁹τὸν βασιλέα Ιεριχω καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαι, ᾧ ἐστιν πλησίον Βαιθηλ, ¹⁰βασιλέα Ιερουσαλημ, βασιλέα Χεβρων, ¹¹βασιλέα Ιεριμουθ, βασιλέα Λαχις, ¹²βασιλέα Αιλαμ, βασιλέα Γαζερ, ¹³βασιλέα Δαβιρ, βασιλέα Γαδερ, ¹⁴βασιλέα Ερμαθ, βασιλέα Αραθ, ¹⁵βασιλέα Λεβνα, βασιλέα Οδολλαμ, ¹⁶βασιλέα Μακηδα, ¹⁷βασιλέα Ταφουγ, βασιλέα Οφερ, ¹⁸βασιλέα Αφεκ τῆς Σαρων, ¹⁹βασιλέα Ασωρ, ²⁰βασιλέα Συμων, βασιλέα Μαρρων, βασιλέα Αζίφ, ²¹βασιλέα Καδης, βασιλέα Ταναχ, ²²βασιλέα Μαγεδων, βασιλέα Ιεκοναμ τοῦ Χερμελ, ²³βασιλέα Δωρ τοῦ Ναφεδδωρ, βασιλέα Γωιμ τῆς Γαλιλαίας, ²⁴βασιλέα Θαρσα· πάντες οὗτοι βασιλεῖς εἴκοσι ἐννέα.

13 ¹Καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβηκὼς τῶν ἥμερῶν, καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ἰησοῦν Σὺ προβέβηκας τῶν ἥμερῶν, καὶ ἡ γῆ ὑπολέλειπται πολλὴ εἰς κληρονομίαν. ²καὶ αὕτη ἡ γῆ ἡ καταλειμμένη· ὅρια Φυλιστιιμ, ὁ Γεσιρι καὶ ὁ Χαναναϊος· ³ἀπὸ τῆς ἀοικήτου τῆς κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου ἔως τῶν ὄρίων Ακκαρων ἐξ εὐωνύμων τῶν Χαναναίων προσλογίζεται ταῖς πέντε σατραπείαις τῶν Φυλιστιιμ, τῷ Γαζαίῳ καὶ τῷ Ἀζωτῷ καὶ τῷ Ἀσκαλωνίτῃ καὶ τῷ Γεθθαίῳ καὶ τῷ Ακκαρωνίτῃ· καὶ τῷ Ευαίῳ ⁴ἐκ Θαιμαν καὶ πάσῃ γῇ Χανααν ἐναντίον Γάζης, καὶ οἱ Σιδώνιοι ἔως Αφεκ ἔως τῶν ὄρίων τῶν Αμορραίων, ⁵καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γαβλι Φυλιστιιμ καὶ πάντα τὸν Λίβανον ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου ἀπὸ Γαλγαλ ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Αερμων ἔως τῆς εἰσόδου Εμαθ. ⁶πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν ὁρεινὴν ἀπὸ τοῦ Λιβάνου ἔως τῆς Μασερεφωθμαιμ, πάντας τοὺς Σιδωνίους, ἐγὼ αὐτοὺς ἐξολεθρεύσω ἀπὸ προσώπου Ισραὴλ· ἀλλὰ διάδος αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ισραὴλ, ὃν τρόπον σοι ἐνετειλάμην. ⁷καὶ νῦν μέρισον τὴν γῆν ταύτην ἐν κληρονομίᾳ ταῖς ἐννέα φυλαῖς καὶ τῷ ἥμίσει φυλῆς Μανασση· ἀπὸ τοῦ Ιορδάνου ἔως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης κατὰ δυσμὰς ἡλίου δώσεις αὐτήν, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ. ⁸ταῖς δὲ δύο φυλαῖς καὶ τῷ ἥμίσει φυλῆς Μανασση, τῷ Ρουβην καὶ τῷ Γαδ, ἔδωκεν Μωυσῆς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου κατ' ἀνατολὰς ἡλίου· δέδωκεν αὐτὴν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου ⁹ἀπὸ Αροηρ, ᾧ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάρρου Αρνων, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος καὶ πᾶσαν τὴν Μισωρ ἀπὸ Μαιδαβα ἔως Δαιβαν, ¹⁰πάσας τὰς πόλεις Σηων βασιλέως Αμορραίων, δς ἐβασίλευσεν ἐν Εσεβων, ἔως τῶν ὄρίων υἱῶν Αμμων ¹¹καὶ τὴν Γαλααδίτιδα καὶ τὰ ὅρια Γεσιρι καὶ τοῦ Μαχατι, πᾶν ὄρος Αερμων καὶ πᾶσαν τὴν Βασανίτιν ἔως Σελχα, ¹²πᾶσαν τὴν βασιλείαν Ωγ ἐν τῇ Βασανίτιδι, δς ἐβασίλευσεν ἐν Ασταρωθ καὶ ἐν Εδραϊν· οὗτος κατελείφθη ἀπὸ τῶν γιγάντων, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν

Μωυσῆς καὶ ἔξωλέθρευσεν. ¹³καὶ οὐκ ἔξωλέθρευσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸν Γεστρί καὶ τὸν Μαχατὶ καὶ τὸν Χαναναῖον, καὶ κατώκει βασιλεὺς Γεστρί καὶ ὁ Μαχατὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ¹⁴πλὴν τῆς φυλῆς Λευι οὐκ ἐδόθη κληρονομία· κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ, οὗτος αὐτῶν κληρονομία, καθὰ εἴπεν αὐτοῖς κύριος. καὶ οὗτος ὁ καταμερισμός, δὲν κατεμέρισεν Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ἐν Αραβωθ Μωαβ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου κατὰ Ιεριχῶ.

¹⁵Καὶ ἔδωκεν Μωυσῆς τῇ φυλῇ Ρουθην κατὰ δήμους αὐτῶν. ¹⁶καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὄρια ἀπὸ Αροηρ, ἣ ἐστιν κατὰ πρόσωπον φάραγγος Αρνων, καὶ ἡ πόλις ἣ ἐν τῇ φάραγγι Αρνων καὶ πᾶσαν τὴν Μισωρ ¹⁷ἐως Εσεβων καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς οὔσας ἐν τῇ Μισωρ καὶ Δαιβων καὶ Βαμωθβααλ καὶ οἴκου Βεελμων ¹⁸καὶ Ιασσα καὶ Κεδημωθ καὶ Μεφααθ ¹⁹καὶ Καριαθαιμ καὶ Σεβαμα καὶ Σεραδα καὶ Σιωρ ἐν τῷ ὄρει Εμακ ²⁰καὶ Βαιθφογωρ καὶ Ασηδωθ Φασγα καὶ Βαιθασιμωθ ²¹καὶ πάσας τὰς πόλεις τοῦ Μισωρ καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν τοῦ Σηων βασιλέως τῶν Αμορραίων, δὲν ἐπάταξεν Μωυσῆς αὐτὸν καὶ τοὺς ἥγουμένους Μαδιαμ καὶ τὸν Ευι καὶ τὸν Ροκομ καὶ τὸν Σουρ καὶ τὸν Ουρ καὶ τὸν Ροβε ἄρχοντας παρὰ Σηων καὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. ²²καὶ τὸν Βαλααμ τὸν τοῦ Βεωρ τὸν μάντιν ἀπέκτειναν ἐν τῇ ῥοπῇ. ²³ἐγένετο δὲ τὰ ὄρια Ρουθην· Ιορδάνης ὄριον. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Ρουθην κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.

²⁴Ἐδωκεν δὲ Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γαδ κατὰ δήμους αὐτῶν. ²⁵καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια αὐτῶν Ιαζηρ, πᾶσαι αἱ πόλεις Γαλααδ καὶ τὸ ἥμισυ γῆς υἱῶν Αμμων ἕως Αροηρ, ἣ ἐστιν κατὰ πρόσωπον Ραββα, ²⁶καὶ ἀπὸ Εσεβων ἔως Ραμωθ κατὰ τὴν Μασσηφα καὶ Βοτανιν καὶ Μααναιν ἕως τῶν ὄριων Δαβιρ ²⁷καὶ ἐν Εμεκ Βαιθαραμ καὶ Βαιθαναβρα καὶ Σοκχωθα καὶ Σαφαν καὶ τὴν λοιπὴν βασιλείαν Σηων βασιλέως Εσεβων, καὶ ὁ Ιορδάνης ὄριεῖ ἔως μέρους τῆς θαλάσσης Χενερεθ πέραν τοῦ Ιορδάνου ἀπ’ ἀνατολῶν. ²⁸αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Γαδ κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν.

²⁹Καὶ ἔδωκεν Μωυσῆς τῷ ἥμίσει φυλῆς Μανασση κατὰ δήμους αὐτῶν. ³⁰καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια αὐτῶν ἀπὸ Μααναιμ καὶ πᾶσα βασιλεία Βασανι καὶ πᾶσα βασιλεία Ωγ βασιλέως Βασαν καὶ πάσας τὰς κώμας Ιαϊρ, αἱ εἰσιν ἐν τῇ Βασανίτιδι, ἔξήκοντα πόλεις, ³¹καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλααδ καὶ ἐν Ασταρωθ καὶ ἐν Εδραϊν, πόλεις βασιλείας Ωγ ἐν Βασανίτιδι, καὶ ἐδόθησαν τοῖς υἱοῖς Μαχιρ υἱοῦ Μανασση καὶ τοῖς ἥμίσεσιν υἱοῖς Μαχιρ υἱοῦ Μανασση κατὰ δήμους αὐτῶν.

³²Οὗτοι οὓς κατεκληρονόμησεν Μωυσῆς πέραν τοῦ Ιορδάνου ἐν Αραβωθ Μωαβ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου κατὰ Ιεριχω ἀπὸ ἀνατολῶν.

14 ¹Καὶ οὗτοι οἱ κατακληρονομήσαντες υἱῶν Ισραὴλ ἐν τῇ γῇ Χανααν, οἵς κατεκληρονόμησεν αὐτοῖς Ελεαζαρ ὁ ιερεὺς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυη καὶ οἱ ἄρχοντες πατριῶν φυλῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ²κατὰ κλήρους ἐκληρονόμησαν, δὲν τρόπον ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Ἰησοῦ ταῖς ἐννέα φυλαῖς καὶ τῷ ἥμίσει φυλῆς, ³ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ιορδάνου, καὶ τοῖς Λευίταις οὐκ ἔδωκεν κλῆρον ἐν αὐτοῖς. ⁴ὅτι ἤσαν οἱ υἱοὶ Ιωσηφ δύο φυλαί, Μανασση καὶ Εφραιμ, καὶ οὐκ ἐδόθη μερὶς ἐν τῇ γῇ τοῖς Λευίταις,

ἀλλ’ ἡ πόλεις κατοικεῖν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῶν τοῖς κτήνεσιν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ⁵δὸν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ ἐμέρισαν τὴν γῆν.

⁶Καὶ προσήγλθοσαν οἱ υἱοὶ Ιουδα πρὸς Ἰησοῦν ἐν Γαλιγαλ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Χαλεβ ὁ τοῦ Ιεφοννη ὁ Κενεζαῖος Σὺ ἐπίστη τὸ ῥῆμα, δὲ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ περὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ ἐν Καδῆς Βαρνη· ⁷τεσσαράκοντα γὰρ ἐτῶν ἡμην, ὅτε ἀπέστειλέν με Μωυσῆς ὁ παῖς τοῦ θεοῦ ἐκ Καδῆς Βαρνη κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν, καὶ ἀπεκρίθην αὐτῷ λόγον κατὰ τὸν νοῦν αὐτοῦ, ⁸οἱ δὲ ἀδελφοί μου οἱ ἀναβάντες μετ’ ἐμοῦ μετέστησαν τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ, ἐγὼ δὲ προσετέθην ἐπακολουθῆσαι κυρίῳ τῷ θεῷ μου, ⁹καὶ ὥμοσεν Μωυσῆς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λέγων Ὡ γῆ, ἐφ’ ἣν ἐπέβης, σοὶ ἔσται ἐν κλήρῳ καὶ τοῖς τέκνοις σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι προσετέθης ἐπακολουθῆσαι ὅπίσω κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ¹⁰καὶ νῦν διέθρεψέν με κύριος, δὸν τρόπον εἶπεν, τοῦτο τεσσαρακοστὸν καὶ πέμπτον ἔτος ἀφ’ οὗ ἐλάλησεν κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο πρὸς Μωυσῆν καὶ ἐπορεύθη Ισραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ νῦν ἴδού ἐγὼ σήμερον ὁγδοήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν. ¹¹ἔτι εἰμὶ σήμερον ἰσχύων ὡσεὶ ὅτε ἀπέστειλέν με Μωυσῆς, ὡσαύτως ἰσχύω νῦν ἔξελθεῖν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸν πόλεμον. ¹²καὶ νῦν αἰτοῦμαί σε τὸ ὄρος τοῦτο, καθὰ εἶπεν κύριος τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· ὅτι σὺ ἀκήκοας τὸ ῥῆμα τοῦτο τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. νῦν δὲ οἱ Ενακιμ ἐκεῖ εἰσιν, πόλεις ὄχυραὶ καὶ μεγάλαι· ἐὰν οὖν κύριος μετ’ ἐμοῦ ἦ, ἔξολεθρεύσω αὐτούς, δὸν τρόπον εἶπέν μοι κύριος. ¹³καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν Ἰησοῦς καὶ ἔδωκεν τὴν Χεβρων τῷ Χαλεβ υἱῷ Ιεφοννη υἱοῦ Κενεζ ἐν κλήρῳ. ¹⁴διὰ τοῦτο ἐγενήθη ἡ Χεβρων τῷ Χαλεβ τῷ τοῦ Ιεφοννη τοῦ Κενεζαίου ἐν κλήρῳ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης διὰ τὸ αὐτὸν ἐπακολουθῆσαι τῷ προστάγματι κυρίου θεοῦ Ισραὴλ. ¹⁵τὸ δὲ ὄνομα τῆς Χεβρων ἦν τὸ πρότερον πόλις Αρβοκ· μητρόπολις τῶν Ενακιμ αὕτη. καὶ ἡ γῆ ἐκόπασεν τοῦ πολέμου.

15 ¹Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια φυλῆς Ιουδα κατὰ δῆμους αὐτῶν ἀπὸ τῶν δρίων τῆς Ιδουμαίας ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σιν ἔως Καδῆς πρὸς λίβα. ²καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὄρια ἀπὸ λιβδὸς ἔως μέρους τῆς θαλάσσης τῆς ἀλυκῆς ἀπὸ τῆς λοφιᾶς τῆς φερούσης ἐπὶ λίβα ³καὶ διαπορεύεται ἀπέναντι τῆς προσαναβάσεως Ακραβιν καὶ ἐκπειπορεύεται Σεννα καὶ ἀναβαίνει ἀπὸ λιβός ἐπὶ Καδῆς Βαρνη καὶ ἐκπορεύεται Ασωρων καὶ προσαναβαίνει εἰς Αδδαρα καὶ περιπορεύεται τὴν κατὰ δυσμὰς Καδῆς ⁴καὶ πορεύεται ἐπὶ Ασεμωνα καὶ διεκβαλεῖ ἔως φάραγγος Αἰγύπτου, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος τῶν δρίων ἐπὶ τὴν θάλασσαν· τοῦτο ἔστιν αὐτῶν ὄρια ἀπὸ λιβός. ⁵καὶ τὰ ὄρια ἀπὸ ἀνατολῶν· πᾶσα ἡ θάλασσα ἡ ἀλυκὴ ἔως τοῦ Ιορδάνου. καὶ τὰ ὄρια αὐτῶν ἀπὸ βορρᾶς καὶ ἀπὸ τῆς λοφιᾶς τῆς θαλάσσης καὶ ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Ιορδάνου. ⁶ἐπιβαίνει τὰ ὄρια ἐπὶ Βαιθαγλα καὶ παραπορεύεται ἀπὸ βορρᾶς ἐπὶ Βαιθαραβα, καὶ προσαναβαίνει τὰ ὄρια ἐπὶ λίθον Βαιων υἱοῦ Ρουβην, ⁷καὶ προσαναβαίνει τὰ ὄρια ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς φάραγγος Αχωρ καὶ καταβαίνει ἐπὶ Γαλιγαλ, ἡ ἔστιν ἀπέναντι τῆς προσβάσεως Αδδαμιν, ἡ ἔστιν κατὰ λίβα τῇ φάραγγι, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ τὸ ὄδωρ πηγῆς ἡλίου, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος πηγὴ Ρωγηλ, ⁸καὶ ἀναβαίνει τὰ ὄρια εἰς φάραγγα Ονομ ἐπὶ νάτου Ιεβους ἀπὸ λιβός (αὕτη ἔστιν Ιερουσαλημ), καὶ διεκβάλλει τὰ ὄρια ἐπὶ κορυφὴν ὅρους, ἡ ἔστιν κατὰ πρόσωπον φάραγγος

Ονομ πρὸς θαλάσσης, ἡ ἐστιν ἐκ μέρους γῆς Ραφαὶν ἐπὶ βορρᾶ, καὶ διεκβάλλει τὸ ὄριον ἀπὸ κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐπὶ πηγὴν ὕδατος Ναφθω καὶ διεκβάλλει εἰς τὸ ὄρος Εφρων, καὶ ἔξαξει τὸ ὄριον εἰς Βααλ (αὕτη ἐστὶν πόλις Ιαριμ),¹⁰ καὶ περιελεύσεται ὄριον ἀπὸ Βααλ ἐπὶ θάλασσαν καὶ παρελεύσεται εἰς ὄρος Ασταρες ἐπὶ νώτου, πόλιν Ιαριμ ἀπὸ βορρᾶ (αὕτη ἐστὶν Χασλων) καὶ καταβήσεται ἐπὶ Πόλιν ἥλιου καὶ παρελεύσεται ἐπὶ λίβα,¹¹ καὶ διεκβαλεῖ τὸ ὄριον κατὰ νώτου Ακκαρων ἐπὶ βορρᾶν, καὶ διεκβαλεῖ τὰ ὄρια εἰς Σαχχαρωνα καὶ παρελεύσεται ὄρος τῆς Βαλα καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ Ιαβνηλ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὄρίων ἐπὶ θάλασσαν.¹² καὶ τὰ ὄρια αὐτῶν ἀπὸ θαλάσσης ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁρίει. ταῦτα τὰ ὄρια υἱῶν Ιουδα κύκλῳ κατὰ δήμους αὐτῶν. —¹³ καὶ τῷ Χαλεβ υἱῷ Ιεφοννη ἔδωκεν μερίδα ἐν μέσῳ υἱῶν Ιουδα διὰ προστάγματος τοῦ θεοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἰησοῦς τὴν πόλιν Αρβοκ μητρόπολιν Ενακ (αὕτη ἐστὶν Χεβρων).¹⁴ καὶ ἔξωλέθρευσεν ἐκεῖθεν Χαλεβ υἱὸς Ιεφοννη τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ενακ, τὸν Σουσι καὶ τὸν Θολμι καὶ τὸν Αχιμα.¹⁵ καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν Χαλεβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Δαβιρ· τὸ δὲ ὄνομα Δαβιρ ἦν τὸ πρότερον Πόλις γραμμάτων.¹⁶ καὶ εἶπεν Χαλεβ Ὅς ἐὰν λάβῃ καὶ ἐκκόψῃ τὴν Πόλιν τῶν γραμμάτων καὶ κυριεύσῃ αὐτῆς, δώσω αὐτῷ τὴν Αχσαν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα.¹⁷ καὶ ἔλαβεν αὐτὴν Γοθονιηλ υἱὸς Κενεζ ἀδελφὸς Χαλεβ ὁ νεώτερος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Αχσαν θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ γυναῖκα.¹⁸ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὴν καὶ συνεβουλεύσατο αὐτῷ λέγουσα Αἴτήσομαι τὸν πατέρα μου ἀγρόν· καὶ ἐβόησεν ἐκ τοῦ ὄνου. καὶ εἶπεν αὐτῇ Χαλεβ Τί ἐστίν σοι;¹⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δός μοι εὐλογίαν, δτι εἰς γῆν Ναγεβ δέδωκάς με· δός μοι τὴν Γολαθμαιν. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Χαλεβ τὴν Γολαθμαιν τὴν ἄνω καὶ τὴν Γολαθμαιν τὴν κάτω. —²⁰ αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ιουδα.

²¹ Εγενήθησαν δὲ αἱ πόλεις αὐτῶν· πόλις πρώτη φυλῆς υἱῶν Ιουδα ἐφ' ὄρίων Εδωμ ἐπὶ τῆς ἐρήμου

‡Καιβαισεληλ καὶ Αρα καὶ Ασωρ²² καὶ Ιχαμ καὶ Ρεγμα καὶ Αρουηλ²³ καὶ Καδης καὶ Ασοριωναι²⁴ καὶ Μαιναμ καὶ Βαλμαιναν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν²⁵ καὶ αἱ πόλεις Ασερων (αὕτη Ασωρ)²⁶ καὶ Σην καὶ Σαλμαα καὶ Μωλαδα²⁷ καὶ Σερι καὶ Βαιφαλαδ²⁸ καὶ Χολασεωλα καὶ Βηρσαβεε καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν,²⁹ Βαλα καὶ Βακωκ καὶ Ασομ³⁰ καὶ Ελβωυδαδ καὶ Βαιθηλ καὶ Ερμα³¹ καὶ Σεκελακ καὶ Μαχαριμ καὶ Σεθεννακ³² καὶ Λαβως καὶ Σαλη καὶ Ερωμωθ, πόλεις κθ' καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

³³ Εν τῇ πεδινῇ· Ασταωλ καὶ Ραα καὶ Ασσα³⁴ καὶ Ραμεν καὶ Τανω καὶ Ιλουθωθ καὶ Μαιαν³⁵ καὶ Ιερμουθ καὶ Οδολλαμ καὶ Μεμβρα καὶ Σαωχω καὶ Αζηκα³⁶ καὶ Σακαριμ καὶ Γαδηρα καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς, πόλεις δέκα τέσσαρες καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.³⁷ Σεννα καὶ Αδασαν καὶ Μαγαδαγαδ³⁸ καὶ Δαλαλ καὶ Μασφα καὶ Ιακαρεηλ³⁹ καὶ Λαχης καὶ Βασηδωθ καὶ Ιδεαδαλεα⁴⁰ καὶ Χαβρα καὶ Μαχες καὶ Μααχως⁴¹ καὶ Γεδδωρ καὶ Βαγαδιηλ καὶ Νωμαν καὶ Μακηδαν, πόλεις δεκαέξι καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.⁴² Λεμνα καὶ Ιθακ⁴³ καὶ Ανωχ καὶ Ιανα καὶ Νασιβ⁴⁴ καὶ Κειλαμ καὶ Ακιεζι καὶ Κεζιβ καὶ Βαθησαρ καὶ Αιλων, πόλεις δέκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.⁴⁵ Ακκαρων καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς καὶ αἱ

ἐπαύλεις αὐτῶν. ⁴⁶ἀπὸ Ακκαρων Γεμνα καὶ πᾶσαι, ὅσαι εἰσὶν πλησίον Ασηδωθ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
⁴⁷Ασιεδωθ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς. Γάζα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς ἔως τοῦ χειμάρρου Αἰγύπτου· καὶ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη διορίζει.

⁴⁸Καὶ ἐν τῇ ὁρεινῇ· Σαμιρ καὶ Ιεθερ καὶ Σωχα ⁴⁹καὶ Ρεννα καὶ Πόλις γραμμάτων (αὕτη Δαβιρ)
καὶ Ανων καὶ Εσκαιμαν καὶ Αισαμ ⁵¹καὶ Γοσομ καὶ Χαλου καὶ Χαννα, πόλεις ἔνδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ⁵²Αιρεμ καὶ Ρεμνα καὶ Σομα ⁵³καὶ Ιεμαϊν καὶ Βαιθαχου καὶ Φακουα ⁵⁴καὶ Ευμα καὶ πόλις Αρβοκ (αὕτη ἐστὶν Χεβρων) καὶ Σωρθ, πόλεις ἑννέα καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. ⁵⁵Μαωρ καὶ Χερμελ καὶ Οζίβ καὶ Ιταν ⁵⁶καὶ Ιαριηλ καὶ Ιαρικαμ καὶ Ζακαναϊμ ⁵⁷καὶ Γαβαα καὶ Θαμναθα, πόλεις ἑννέα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ⁵⁸Αλουα καὶ Βαιθουρ καὶ Γεδδων ⁵⁹καὶ Μαγαρωθ καὶ Βαιθαναμ καὶ Θεκουμ, πόλεις ἔξι καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ^{59a}Θεκω καὶ Εφραθα (αὕτη ἐστὶν Βαιθλεεμ) καὶ Φαγωρ καὶ Αιταν καὶ Κουλον καὶ Ταταμ καὶ Εωβης καὶ Καρεμ καὶ Γαλεμ καὶ Θεθηρ καὶ Μανοχω, πόλεις ἔνδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ⁶⁰Καριαθβααλ (αὕτη ἡ πόλις Ιαριμ) καὶ Σωθηβα, πόλεις δύο καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. ⁶¹καὶ Βαδδαργις καὶ Θαραβααμ καὶ Αινων καὶ Αιχιοξα ⁶²καὶ Ναφλαξων καὶ αἱ πόλεις Σαδωμ καὶ Ανκαδης, πόλεις ἑπτὰ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

⁶³Καὶ ὁ Ιεβουσαῖος κατώκει ἐν Ιερουσαλημ, καὶ οὐκ ἡδυνάσθησαν οἱ υἱοὶ Ιουδα ἀπολέσαι αὐτούς· καὶ κατώκησαν οἱ Ιεβουσαῖοι ἐν Ιερουσαλημ ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

16 ¹Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια υἱῶν Ιωσηφ ἀπὸ τοῦ Ιορδάνου τοῦ κατὰ Ιεριχω ἀπ' ἀνατολῶν καὶ ἀναβήσεται ἀπὸ Ιεριχω εἰς τὴν ὁρεινὴν τὴν ἔρημον εἰς Βαιθηλ Λουζα ²καὶ ἔξελεύσεται εἰς Βαιθηλ καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὰ ὄρια τοῦ Χαταρωθι ³καὶ διελεύσεται ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὰ ὄρια Απταλιμ ἔως τῶν ὄριων Βαιθωρων τὴν κάτω, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν.

⁴Καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Ιωσηφ, Εφραιμ καὶ Μανασση. ⁵καὶ ἐγενήθη ὄρια υἱῶν Εφραιμ κατὰ δήμους αὐτῶν· καὶ ἐγενήθη τὰ ὄρια τῆς κληρονομίας αὐτῶν ἀπὸ ἀνατολῶν Αταρωθ καὶ Εροκ ἔως Βαιθωρων τὴν ἄνω καὶ Γαζαρα, ⁶καὶ διελεύσεται τὰ ὄρια ἐπὶ τὴν θάλασσαν εἰς Ικασμων ἀπὸ βορρᾶ Θερμα, περιελεύσεται ἐπὶ ἀνατολὰς εἰς Θηνασα καὶ Σελλησα καὶ παρελεύσεται ἀπ' ἀνατολῶν εἰς Ιανωκα ⁷καὶ εἰς Μαχω καὶ Αταρωθ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν καὶ ἐλεύσεται ἐπὶ Ιεριχω καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ τὸν Ιορδάνην, ⁸καὶ ἀπὸ Ταφου πορεύσεται τὰ ὄρια ἐπὶ θάλασσαν ἐπὶ Χελκανα, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ θάλασσαν· αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς Εφραιμ κατὰ δήμους αὐτῶν. ⁹καὶ αἱ πόλεις αἱ ἀφορισθεῖσαι τοῖς υἱοῖς Εφραιμ ἀνὰ μέσον τῆς κληρονομίας υἱῶν Μανασση, πᾶσαι αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. — ¹⁰καὶ οὐκ ἀπώλεσεν Εφραιμ τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζερ, καὶ κατώκει ὁ Χαναναῖος ἐν τῷ Εφραιμ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἔως ἀνέβη Φαραω βασιλεὺς Αἰγύπτου καὶ ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν ἐν πυρί, καὶ τοὺς Χαναναίους καὶ τοὺς Φερεζαίους καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Γαζερ ἔξεκέντησαν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Φαραω ἐν φερνῇ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ.

17 ¹Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια φυλῆς υἱῶν Μανασση, ὅτι οὗτος πρωτότοκος τῷ Ιωσηφ· τῷ Μαχιρ πρωτοτόκῳ Μανασση πατρὶ Γαλααδ (ἀνὴρ γὰρ πολεμιστῆς ἦν) ἐν τῇ Γαλααδίτιδι καὶ ἐν τῇ

Βασανίτιδι. ²καὶ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασση τοῖς λοιποῖς κατὰ δῆμους αὐτῶν, τοῖς υἱοῖς Ιεζερ καὶ τοῖς υἱοῖς Κελεζ καὶ τοῖς υἱοῖς Ιεζηλ καὶ τοῖς υἱοῖς Συχεμ καὶ τοῖς υἱοῖς Συμαριμ καὶ τοῖς υἱοῖς Οφερ· οὗτοι οἱ ἄρσενες κατὰ δῆμους αὐτῶν. ³καὶ τῷ Σαλπααδ υἱῷ Οφερ, οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ ἀλλ' ἡ θυγατέρες, καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν θυγατέρων Σαλπααδ· Μααλα καὶ Νουα καὶ Εγλα καὶ Μελχα καὶ Θερσα. ⁴καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ελεαζαρ τοῦ ιερέως καὶ ἐναντίον Ἰησοῦ καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχόντων λέγουσαι· Ό θεὸς ἐνετείλατο διὰ χειρὸς Μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν κληρονομίαν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. καὶ ἐδόθη αὐταῖς διὰ προστάγματος κυρίου κλῆρος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ⁵καὶ ἔπεσεν ὁ σχοίνισμὸς αὐτῶν ἀπὸ Ανασσα καὶ πεδίον Λαβεκ ἐκ τῆς Γαλααδ, ἡ ἐστιν πέραν τοῦ Ιορδάνου. ⁶ὅτι θυγατέρες υἱῶν Μανασση ἐκληρονόμησαν κλῆρον ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν· ἡ δὲ γῆ Γαλααδ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασση τοῖς καταλειμμένοις.

⁷Καὶ ἐγενήθη ὅρια υἱῶν Μανασση Δηλαναθ, ἡ ἐστιν κατὰ πρόσωπον υἱῶν Αναθ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὰ ὅρια ἐπὶ Ιαμιν καὶ Ιασσιβ ἐπὶ πηγὴν Θαφθωθ. ⁸τῷ Μανασση ἔσται, καὶ Θαφεθ ἐπὶ τῶν ὁρίων Μανασση τοῖς υἱοῖς Εφραιμ. ⁹καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ φάραγγα Καρανα ἐπὶ λίβα κατὰ φάραγγα Ιαριηλ, τερέμινθος τῷ Εφραιμ ἀνὰ μέσον πόλεως Μανασση· καὶ ὅρια Μανασση ἐπὶ τὸν βορρᾶν εἰς τὸν χειμάρρουν, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος θάλασσα. ¹⁰ἀπὸ λιβὸς τῷ Εφραιμ, καὶ ἐπὶ βορρᾶν Μανασση, καὶ ἔσται ἡ θάλασσα ὅρια αὐτοῖς· καὶ ἐπὶ Ασηρ συνάψουσιν ἐπὶ βορρᾶν καὶ τῷ Ισσαχαρ ἀπ' ἀνατολῶν. ¹¹καὶ ἔσται Μανασση ἐν Ισσαχαρ καὶ ἐν Ασηρ Βαιθσαν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δωρ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ τοὺς κατοικοῦντας Μαγεδδώ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ τὸ τρίτον τῆς Ναφετα καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. ¹²καὶ οὐκ ἡδυνάσθησαν οἱ υἱοὶ Μανασση ἔξολεθρεῦσαι τὰς πόλεις ταύτας, καὶ ἤρχετο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ¹³καὶ ἐγενήθη καὶ ἐπεὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ, καὶ ἐποίησαν τοὺς Χαναναίους ὑπηκόους, ἔξολεθρεῦσαι δὲ αὐτοὺς οὐκ ἔξωλέθρευσαν.

¹⁴Ἄντεῖπαν δὲ οἱ υἱοὶ Ιωσηφ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες Διὰ τί ἐκληρονόμησας ἡμᾶς κλῆρον ἔνα καὶ σχοίνισμα ἔν; ἐγὼ δὲ λαὸς πολὺς εἰμι, καὶ ὁ θεὸς εὐλόγησέν με. ¹⁵καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς Εἰ λαὸς πολὺς εῖ, ἀνάβηθι εἰς τὸν δρυμὸν καὶ ἐκκάθαρον σεαυτῷ, εἰ στενοχωρεῖ σε τὸ ὅρος τὸ Εφραιμ. ¹⁶καὶ εἶπαν Οὐκ ἀρκέσει ἡμῖν τὸ ὅρος τὸ Εφραιμ, καὶ ἵππος ἐπίλεκτος καὶ σίδηρος τῷ Χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν αὐτῷ ἐν Βαιθσαν καὶ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῆς ἐν τῇ κοιλάδι Ιεζραελ. ¹⁷καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ιωσηφ Εἰ λαὸς πολὺς εῖ καὶ ίσχὺν μεγάλην ἔχεις, οὐκ ἔσται σοι κλῆρος εῖς. ¹⁸οἱ γὰρ δρυμὸς ἔσται σοι, ὅτι δρυμός ἔστιν καὶ ἐκκαθαριεῖς αὐτὸν καὶ ἔσται σοι· καὶ ὅταν ἔξολεθρεύσῃς τὸν Χαναναῖον, ὅτι ἵππος ἐπίλεκτός ἔστιν αὐτῷ, σὺ γὰρ ὑπερισχύεις αὐτοῦ.

18 ¹Καὶ ἔξεκκλησιάσθη πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ισραηλ εἰς Σηλω καὶ ἐπηξαν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ γῆ ἐκρατήθη ὑπ' αὐτῶν. ²καὶ κατελείφθησαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ, οἱ οὐκ ἐκληρονόμησαν, ἐπτὰ φυλαί. ³καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ισραηλ "Εως τίνος ἐκλυθήσεσθε κληρονομῆσαι τὴν γῆν, ἥν ἔδωκεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν; ⁴δότε ἔξ ύμῶν τρεῖς ἄνδρας ἐκ φυλῆς, καὶ ἀναστάντες διελθέτωσαν τὴν

γῆν καὶ διαγραψάτωσαν αὐτὴν ἐναντίον μου, καθὰ δεήσει διελεῖν αὐτήν. (καὶ ἥλθοσαν πρὸς αὐτόν,
5καὶ διεῖλεν αὐτοῖς ἐπτὰ μερίδας.) Ιουδας στήσεται αὐτοῖς ὅριον ἀπὸ λιβός, καὶ οἱ υἱοὶ Ιωσῆφ
στήσονται αὐτοῖς ἀπὸ βορρᾶ. ⁶Ūμεῖς δὲ μερίσατε τὴν γῆν ἐπτὰ μερίδας καὶ ἐνέγκατε πρός με ὡδε,
καὶ ἔξοισwa ὑμῖν κλῆρον ἐναντίον τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ⁷Οὐ γάρ ἐστιν μερὶς τοῖς υἱοῖς Λευι ἐν ὑμῖν,
ἰερατεία γὰρ κυρίου μερὶς αὐτοῦ· καὶ Γαδ καὶ Ρουβην καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασση ἐλάβοσαν τὴν
κληρονομίαν αὐτῶν πέραν τοῦ Ιορδάνου ἐπ' ἀνατολάς, ἦν ἔδωκεν αὐτοῖς Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου. ⁸Καὶ
ἀναστάντες οἱ ἄνδρες ἐπορεύθησαν, καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἀνδράσιν τοῖς πορευομένοις
χωροβατῆσαι τὴν γῆν λέγων Πορεύεσθε καὶ χωροβατήσατε τὴν γῆν καὶ παραγενήθητε πρός με, καὶ
ὡδε ἔξοισwa ὑμῖν κλῆρον ἐναντίον τοῦ Σηλω. ⁹Καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐχωροβάτησαν τὴν γῆν καὶ
εἴδοσαν αὐτὴν καὶ ἔγραψαν αὐτὴν κατὰ πόλεις αὐτῆς ἐπτὰ μερίδας εἰς βιβλίον καὶ ἤνεγκαν πρὸς
Ἰησοῦν. ¹⁰Καὶ ἐνέβαλεν αὐτοῖς Ἰησοῦς κλῆρον ἐν Σηλω ἐναντίον τοῦ Σηλω.

¹¹Καὶ ἔξῆλθεν ὁ κλῆρος φυλῆς Βενιαμιν πρῶτος κατὰ δῆμους αὐτῶν, καὶ ἔξῆλθεν ὅρια τοῦ
κλήρου αὐτῶν ἀνὰ μέσον Ιουδα καὶ ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν Ιωσῆφ. ¹²Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ
βορρᾶ ἀπὸ τοῦ Ιορδάνου, προσαναβήσεται τὰ ὅρια κατὰ νώτου Ιεριχω ἀπὸ βορρᾶ καὶ ἀναβήσεται ἐπὶ
τὸ ὅρος ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος ἡ Μαδβαρίτις Βαιθων, ¹³καὶ διελεύσεται
ἐκεῖθεν τὰ ὅρια Λουζα ἐπὶ νώτου Λουζα ἀπὸ λιβός (αὕτη ἐστὶν Βαιθηλ), καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια
Μααταρωθορεχ ἐπὶ τὴν ὁρεινήν, ἡ ἐστιν πρὸς λίβα Βαιθωρων ἡ κάτω, ¹⁴καὶ διελεύσεται τὰ ὅρια καὶ
περιελεύσεται ἐπὶ τὸ μέρος τὸ βλέπον παρὰ θάλασσαν ἀπὸ λιβός ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐπὶ πρόσωπον
Βαιθωρων λίβα, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος εἰς Καριαθβααλ (αὕτη ἐστὶν Καριαθιαριν πόλις υἱῶν
Ιουδα). τοῦτο ἐστιν τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν. ¹⁵Καὶ μέρος τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους Καριαθβααλ,
καὶ διελεύσεται ὅρια εἰς Γασιν ἐπὶ πηγὴν ὕδατος Ναφθω, ¹⁶καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ μέρους τοῦ
ὄρους, ὅ ἐστιν κατὰ πρόσωπον νάπης Ονναμ, ὅ ἐστιν ἐκ μέρους Εμεκραφαϊν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ
καταβήσεται Γαιεννα ἐπὶ νώτου Ιεβουσαι ἀπὸ λιβός καὶ καταβήσεται ἐπὶ πηγὴν Ρωγηλ ¹⁷καὶ
διελεύσεται ἐπὶ πηγὴν Βαιθαμυς καὶ παρελεύσεται ἐπὶ Γαλιλωθ, ἡ ἐστιν ἀπέναντι πρὸς ἀνάβασιν
Αιθαμιν, καὶ καταβήσεται ἐπὶ λίθον Βαιιων υἱῶν Ρουβην ¹⁸καὶ διελεύσεται κατὰ νώτου Βαιθαραβα
ἀπὸ βορρᾶ καὶ καταβήσεται ¹⁹ἐπὶ τὰ ὅρια ἐπὶ νώτου Βαιθαγλα ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν
ὅριων ἐπὶ λοφιὰν τῆς θαλάσσης τῶν ἀλῶν ἐπὶ βορρᾶν εἰς μέρος τοῦ Ιορδάνου ἀπὸ λιβός· ταῦτα τὰ
ὅρια ἐστιν ἀπὸ λιβός. ²⁰Καὶ ὁ Ιορδάνης ὁριεῖ ἀπὸ μέρους ἀνατολῶν. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν
Βενιαμιν, τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ κατὰ δῆμους. — ²¹Καὶ ἐγενήθησαν αἱ πόλεις τῶν υἱῶν Βενιαμιν κατὰ
δῆμους αὐτῶν Ιεριχω καὶ

‡Βαιθεγλιω καὶ Αμεκασις ²²καὶ Βαιθαβαρα καὶ Σαρα καὶ Βησανα ²³καὶ Αιιν καὶ Φαρα καὶ
Εφραθα ²⁴καὶ Καραφα καὶ Κεφιρα καὶ Μονι καὶ Γαβαα, πόλεις δέκα δύο καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
²⁵Γαβαων καὶ Ραμα καὶ Βεηρωθα ²⁶καὶ Μασσημα καὶ Μιρων καὶ Αμωκη ²⁷καὶ Φιρα καὶ Καφαν καὶ
Νακαν καὶ Σεληκαν καὶ Θαρεηλα ²⁸καὶ Ιεβους (αὕτη ἐστὶν Ιερουσαλημ) καὶ πόλεις καὶ

Γαβαωθιαριμ, πόλεις τρεῖς καὶ δέκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Βενιαμιν κατὰ δῆμους αὐτῶν.

19 Ἔξῆλθεν ὁ δεύτερος κλῆρος τῶν υἱῶν Συμεων, καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν ἀνὰ μέσον κλήρων υἱῶν Ιουδα. 2καὶ ἐγενήθη ὁ κλῆρος αὐτῶν Βηρσαβεε καὶ Σαμαα καὶ Κωλαδαμ 3καὶ Αρσωλα καὶ Βωλα καὶ Ασομ 4καὶ Ελθουλα καὶ Βουλα καὶ Ερμα 5καὶ Σικελαχ καὶ Βαιθμαχερεβ καὶ Σαρσουσιν 6καὶ Βαθαρωθ καὶ οἱ ἄγροὶ αὐτῶν, πόλεις δέκα τρεῖς καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 7Ερεμμων καὶ Θαλχα καὶ Εθερ καὶ Ασαν, πόλεις τέσσαρες καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν 8κύκλῳ τῶν πόλεων αὐτῶν ἔως Βαρεκ πορευομένων Βαμεθ κατὰ λίβα. αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεων κατὰ δῆμους αὐτῶν. 9ἀπὸ τοῦ κλήρου Ιουδα ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεων, ὅτι ἐγενήθη ἡ μερὶς υἱῶν Ιουδα μείζων τῆς αὐτῶν· καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Συμεων ἐν μέσῳ τοῦ κλήρου αὐτῶν.

10Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τρίτος τῷ Ζαβουλων κατὰ δῆμους αὐτῶν. ἔσται τὰ ὅρια τῆς κληρονομίας αὐτῶν Εσεδεκ 11Γωλα. ὅρια αὐτῶν ἡ θάλασσα καὶ Μαραγελλα καὶ συνάψει ἐπὶ Βαιθαραβα εἰς τὴν φάραγγα, ᾧ ἔστιν κατὰ πρόσωπον Ιεχμαν, 12καὶ ἀνέστρεψεν ἀπὸ Σεδδουκ ἐξ ἐναντίας ἀπ’ ἀνατολῶν Βαιθσαμυς ἐπὶ τὰ ὅρια Χασελωθαιθ καὶ διελεύσεται ἐπὶ Δαβιρωθ καὶ προσαναβήσεται ἐπὶ Φαγγαι 13καὶ ἐκεῖθεν περιελεύσεται ἐξ ἐναντίας ἀπ’ ἀνατολὰς ἐπὶ Γεβερε ἐπὶ πόλιν Κατασεμ καὶ διελεύσεται ἐπὶ Ρεμμωνα Αμαθαρ Αοζα 14καὶ περιελεύσεται ὅρια ἐπὶ βορρᾶν ἐπὶ Αμωθ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ Γαιφαηλ 15καὶ Καταναθ καὶ Ναβααλ καὶ Συμων καὶ Ιεριχω καὶ Βαιθμαν. 16αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ζαβουλων κατὰ δῆμους αὐτῶν, πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

17Καὶ τῷ Ισσαχαρ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τέταρτος. 18καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Ιαζηλ καὶ Χασαλωθ καὶ Σουναν 19καὶ Αγιν καὶ Σιωνα καὶ Ρεηρωθ καὶ Αναχερεθ 20καὶ Δαβιρων καὶ Κισων καὶ Ρεβες 21καὶ Ρεμμας καὶ Ιεων καὶ Τομμαν καὶ Αιμαρεκ καὶ Βηρσαφης, 22καὶ συνάψει τὰ ὅρια ἐπὶ Γαιθβωρ καὶ ἐπὶ Σαλιμ κατὰ θάλασσαν καὶ Βαιθσαμυς, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος τῶν ὅρίων ὁ Ιορδάνης. 23αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ισσαχαρ κατὰ δῆμους αὐτῶν, αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

24Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πέμπτος Ασηρ. 25καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν ἐξ Ελεκεθ καὶ Αλεφ καὶ Βαιθοκ καὶ Κεαφ 26καὶ Ελιμελεκ καὶ Αμιηλ καὶ Μαασα καὶ συνάψει τῷ Καρμήλῳ κατὰ θάλασσαν καὶ τῷ Σιων καὶ Λαβαναθ 27καὶ ἐπιστρέψει ἀπ’ ἀνατολῶν ἥλιου καὶ Βαιθεγενεθ καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλων καὶ ἐκ Γαι καὶ Φθαιηλ κατὰ βορρᾶν, καὶ εἰσελεύσεται ὅρια Σαφθαιβαιθμε καὶ Ιναηλ καὶ διελεύσεται εἰς Χωβα μασομελ 28καὶ Ελβων καὶ Ρααβ καὶ Εμεμων καὶ Κανθαν ἔως Σιδῶνος τῆς μεγάλης, 29καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια εἰς Ραμα καὶ ἔως πηγῆς Μασφασσατ καὶ τῶν Τυρίων, καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ Ιασιφ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἡ θάλασσα καὶ ἀπὸ Λεβ καὶ Εχοζοβ 30καὶ Αρχωθ καὶ Αφεκ καὶ Ρααυ. 31αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ασηρ κατὰ δῆμους αὐτῶν, πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 32Καὶ τῷ Νεφθαλι ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕκτος. 33καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Μοολαμ καὶ Μωλα καὶ Βεσεμιν καὶ Αρμε καὶ Ναβωκ καὶ Ιεφθαμαι ἔως Δωδαμ, καὶ ἐγενήθησαν αἱ διέξοδοι

αύτοῦ ὁ Ιορδάνης.³⁴καὶ ἐπιστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν Εναθ Θαβωρ καὶ διελεύσεται ἐκεῖθεν Ιακανα καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλῶν ἀπὸ νότου καὶ Ασηρ συνάψει κατὰ θάλασσαν, καὶ ὁ Ιορδάνης ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου.³⁵καὶ αἱ πόλεις τειχήρεις τῶν Τυρίων Τύρος καὶ Ωμαθα, Δακεθ καὶ Κενερεθ³⁶καὶ Αρμαιθ καὶ Αραγὴ καὶ Ασωρ³⁷καὶ Καδες καὶ Ασσαρι καὶ πηγὴ Ασορ³⁸καὶ Κερωε καὶ Μεγαλα, Αριμ καὶ Βαιθθαμε καὶ Θεσσαμυς.³⁹αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Νεφθαλι. ⁴⁰Καὶ τῷ Δαν ἔξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἔβδομος.⁴¹καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Σαραθ καὶ Ασα, πόλεις Σαμμαυς⁴²καὶ Σαλαβιν καὶ Αμμων καὶ Σιλαθα⁴³καὶ Αιλων καὶ Θαμναθα καὶ Ακκαρων⁴⁴καὶ Αλκαθα καὶ Βεγεθων καὶ Γεβεελαν⁴⁵καὶ Αζωρ καὶ Βαναιβακατ καὶ Γεθρεμμων,⁴⁶καὶ ἀπὸ θαλάσσης Ιερακων ὅριον πλησίον Ιόππης.⁴⁷αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Δαν κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.^{47a}καὶ οὐκ ἔξεθλιψαν οἱ υἱοὶ Δαν τὸν Αμορραϊον τὸν θλίβοντα αὐτοὺς ἐν τῷ ὅρει· καὶ οὐκ εἴων αὐτοὺς οἱ Αμορραϊοι καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα καὶ ἔθλιψαν ἀπ' αὐτῶν τὸ ὅριον τῆς μερίδος αὐτῶν.⁴⁸καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ιουδα καὶ ἐπολέμησαν τὴν Λαχις καὶ κατελάβοντο αὐτὴν καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι μαχαίρας καὶ κατώκησαν αὐτὴν καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτῆς Λασενδακ.^{48a}καὶ ὁ Αμορραϊος ὑπέμεινεν τοῦ κατοικεῖν ἐν Ελωμ καὶ ἐν Σαλαμιν· καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ τοῦ Εφραιμ ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς φόρον.

⁴⁹Καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν κατὰ τὸ ὅριον αὐτῶν. καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ κλῆρον Ἰησοῦ τῷ υἱῷ Ναυη ἐν αὐτοῖς⁵⁰διὰ προστάγματος τοῦ θεοῦ· καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν, ἣν ἦτήσατο, Θαμνασαραχ, ᾧ ἐστιν ἐν τῷ ὅρει Εφραιμ· καὶ ὥκοδόμησεν τὴν πόλιν καὶ κατώκει ἐν αὐτῇ.

⁵¹Αὕται αἱ διαιρέσεις, ἀς κατεκληρονόμησεν Ελεαζαρ ὁ ἵερεὺς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυη καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἐν ταῖς φυλαῖς Ισραὴλ κατὰ κλήρους ἐν Σηλω ἐναντίον κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν.

20 ¹Καὶ ἐλάλησεν κύριος τῷ Ἰησοῦ λέγων ²Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ λέγων Δότε τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, ἀς εἴπα πρὸς ὑμᾶς διὰ Μωυσῆ,³φυγαδευτήριον τῷ φονευτῇ τῷ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως, καὶ ἔσονται ὑμῖν αἱ πόλεις φυγαδευτήριον, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται ὁ φονευτὴς ὑπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἔως ἂν καταστῇ ἐναντίον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν. ⁷καὶ διέστειλεν τὴν Καδης ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἐν τῷ ὅρει τῷ Νεφθαλι καὶ Συχεμ ἐν τῷ ὅρει τῷ Εφραιμ καὶ τὴν πόλιν Αρβοκ (αὕτη ἐστὶν Χεβρων) ἐν τῷ ὅρει τῷ Ιουδα. ⁸καὶ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου ἔδωκεν Βοσορ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ πεδίῳ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ρουβην καὶ Αρημωθ ἐν τῇ Γαλααδ ἐκ τῆς φυλῆς Γαδ καὶ τὴν Γαυλων ἐν τῇ Βασανίτιδι ἐκ τῆς φυλῆς Μανασση. ⁹αὕται αἱ πόλεις αἱ ἐπίκλητοι τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς καταφυγεῖν ἐκεῖ παντὶ παίοντι ψυχὴν ἀκουσίως, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ ἐν χειρὶ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἔως ἂν καταστῇ ἐναντίον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν.

21 ¹Καὶ προσήλθοσαν οἱ ἄρχιπατριῶται τῶν υἱῶν Λευι πρὸς Ελεαζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ναυη καὶ πρὸς τοὺς ἄρχιφύλους πατριῶν ἐκ τῶν φυλῶν Ισραὴλ ²καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς ἐν Σηλω ἐν γῇ Χανααν λέγοντες Ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν πόλεις κατοικεῖν καὶ

τὰ περισπόρια τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν. ³καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τοῖς Λευίταις ἐν τῷ κατακληρονομεῖν διὰ προστάγματος κυρίου τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν. ⁴καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος τῷ δήμῳ Κααθ, καὶ ἐγένετο τοῖς υἱοῖς Ααρων τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς Λευίταις ἀπὸ φυλῆς Ιουδα καὶ ἀπὸ φυλῆς Συμεων καὶ ἀπὸ φυλῆς Βενιαμιν κληρωτὶ πόλεις δέκα τρεῖς ⁵καὶ τοῖς υἱοῖς Κααθ τοῖς καταλειμμένοις ἐκ τῆς φυλῆς Εφραιμ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δαν καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση κληρωτὶ πόλεις δέκα. ⁶καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσων ἀπὸ τῆς φυλῆς Ισσαχαρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ασηρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Νεφθαλι καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση ἐν τῷ Βασαν πόλεις δέκα τρεῖς. ⁷καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρι κατὰ δήμους αὐτῶν ἀπὸ φυλῆς Ρουβην καὶ ἀπὸ φυλῆς Γαδ καὶ ἀπὸ φυλῆς Ζαβουλων κληρωτὶ πόλεις δώδεκα.

⁸Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τοῖς Λευίταις τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, κληρωτί. ⁹καὶ ἔδωκεν ἡ φυλὴ υἱῶν Ιουδα καὶ ἡ φυλὴ υἱῶν Συμεων καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς υἱῶν Βενιαμιν τὰς πόλεις, καὶ ἐπεκλήθησαν ¹⁰τοῖς υἱοῖς Ααρων ἀπὸ τοῦ δήμου τοῦ Κααθ τῶν υἱῶν Λευι, ὅτι τούτοις ἐγενήθη ὁ κλῆρος. ¹¹καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν Καριαθαρβοκ μητρόπολιν τῶν Ενακ (αὕτη ἐστὶν Χεβρων) ἐν τῷ ὄρει Ιουδα· τὰ δὲ περισπόρια κύκλῳ αὐτῆς ¹²καὶ τοὺς ἀγροὺς τῆς πόλεως καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Χαλεβ υἱοῦ Ιεφονη ἐν κατασχέσει. ¹³καὶ τοῖς υἱοῖς Ααρων τὴν πόλιν φυγαδευτήριον τῷ φονεύσαντι τὴν Χεβρων καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ σὺν αὐτῇ καὶ τὴν Λεμνα καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ ¹⁴καὶ τὴν Αιλωμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ τὴν Τεμα καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ ¹⁵καὶ τὴν Γελλα καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ τὴν Δαβιρ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ ¹⁶καὶ Ασα καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Τανυ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Βαιθσαμυς καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις ἐννέα παρὰ τῶν δύο φυλῶν τούτων. ¹⁷καὶ παρὰ τῆς φυλῆς Βενιαμιν τὴν Γαβαων καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Γαθεθ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ ¹⁸καὶ Αναθωθ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Γαμαλα καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. ¹⁹πᾶσαι αἱ πόλεις υἱῶν Ααρων τῶν ἱερέων δέκα τρεῖς.

²⁰Καὶ τοῖς δήμοις υἱοῖς Κααθ τοῖς Λευίταις τοῖς καταλειμμένοις ἀπὸ τῶν υἱῶν Κααθ καὶ ἐγενήθη πόλις τῶν ὄριων αὐτῶν ἀπὸ φυλῆς Εφραιμ, ²¹καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου τὴν τοῦ φονεύσαντος τὴν Συχεμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Γαζαρα καὶ τὰ πρὸς αὐτὴν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ ²²καὶ τὴν Καβσαῖμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ καὶ τὴν ἄνω Βαιθωρων καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. ²³καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δαν τὴν Ελκωθαιμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ τὴν Γεθεδαν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ ²⁴καὶ Αιλων καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Γεθερεμμων καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. ²⁵καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση τὴν Ταναχ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ τὴν Ιεβαθα καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις δύο. ²⁶πᾶσαι πόλεις δέκα καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐταῖς τοῖς δήμοις υἱῶν Κααθ τοῖς ὑπολειμμένοις.

²⁷Καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσων τοῖς Λευίταις ἐκ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση τὰς πόλεις τὰς ἀφωρισμένας τοῖς φονεύσασι, τὴν Γαυλων ἐν τῇ Βασανίτιδι καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ τὴν

Βοσοραν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις δύο ²⁸καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ισσαχαρ τὴν Κισων καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Δεββα καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ ²⁹καὶ τὴν Ρευμαθ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Πηγὴν γραμμάτων καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. ³⁰καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ασηρ τὴν Βασελλαν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Δαββων καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ ³¹καὶ Χελκατ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Ρααβ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. ³²καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ τὴν πόλιν τὴν ἀφωρισμένην τῷ φονεύσαντι τὴν Καδες ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ τὴν Εμμαθ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ Θεμμων καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τρεῖς. ³³πᾶσαι αἱ πόλεις τοῦ Γεδσων κατὰ δήμους αὐτῶν πόλεις δέκα τρεῖς.

³⁴Καὶ τῷ δήμῳ υἱῶν Μεραρι τοῖς Λευίταις τοῖς λοιποῖς ἐκ τῆς φυλῆς υἱῶν Ζαβουλων τὴν Μααν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Καδης καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς ³⁵καὶ Δεμνα καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ Σελλα καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, πόλεις τέσσαρες. ³⁶καὶ πέραν τοῦ Ιορδάνου τοῦ κατὰ Ιεριχω ἐκ τῆς φυλῆς Ρουβην τὸν πόλιν τὸ φυγαδευτήριον τοῦ φονεύσαντος τὴν Βοσορ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μισωρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Ιαζηρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς ³⁷καὶ τὴν Δεκμων καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Μαφα καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, πόλεις τέσσαρες. ³⁸καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Γαδ τὸν πόλιν τὸ φυγαδευτήριον τοῦ φονεύσαντος τὴν Ραμωθ ἐν τῇ Γαλααδ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Καμιν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς ³⁹καὶ τὴν Εσεβων καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Ιαζηρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· αἱ πᾶσαι πόλεις τέσσαρες. ⁴⁰πᾶσαι πόλεις τοῖς υἱοῖς Μεραρι κατὰ δήμους αὐτῶν τῶν καταλειμμένων ἀπὸ τῆς φυλῆς Λευι· καὶ ἐγενήθη τὰ ὄρια πόλεις δέκα δύο.

⁴¹Πᾶσαι αἱ πόλεις τῶν Λευιτῶν ἐν μέσῳ κατασχέσεως υἱῶν Ισραὴλ τεσσαράκοντα ὀκτὼ πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν ⁴²κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων, πόλις καὶ τὰ περισπόρια κύκλῳ τῆς πόλεως πάσαις ταῖς πόλεσιν ταύταις.

^{42a}Καὶ συνετέλεσεν Ἰησοῦς διαμερίσας τὴν γῆν ἐν τοῖς ὄροις αὐτῶν. ^{42b}καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ μερίδα τῷ Ἰησοῖ κατὰ πρόσταγμα κυρίου· ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν, ἥν ἤτήσατο· τὴν Θαμνασαραχ ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Εφραιμ. ^{42c}καὶ ὡκοδόμησεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν καὶ ὥκησεν ἐν αὐτῇ. ^{42d}καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς περιέτεμεν τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ τοὺς γενομένους ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔθηκεν αὐτὰς ἐν Θαμνασαραχ.

⁴³Καὶ ἔδωκεν κύριος τῷ Ισραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν, ἥν ὄμοσεν δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτὴν καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ. ⁴⁴καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κύριος κυκλόθεν, καθότι ὄμοσεν τοῖς πατράσιν αὐτῶν· οὐκ ἀνέστη οὐθεὶς κατενώπιον αὐτῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν παρέδωκεν κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. ⁴⁵οὐ διέπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν ῥημάτων τῶν καλῶν, ὃν ἐλάλησεν κύριος τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ· πάντα παρεγένετο.

22 ¹Τότε συνεκάλεσεν Ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς Ρουβην καὶ τοὺς υἱοὺς Γαδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασση ²καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὦμεῖς ἀκηκόατε πάντα, ὅσα ἐνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, καὶ ἐπηκούσατε τῆς φωνῆς μου κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. ³οὐκ ἐγκαταλελοίπατε τοὺς

ἀδελφοὺς ὑμῶν ταύτας τὰς ἡμέρας καὶ πλείους ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας· ἐφυλάξασθε τὴν ἐντολὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ⁴νῦν δὲ κατέπαυσεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, διὰ τρόπου εἰπεν αὐτοῖς· νῦν οὖν ἀποστραφέντες ἀπέλθατε εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωυσῆς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου. ⁵ἄλλὰ φυλάξασθε ποιεῖν σφόδρα τὰς ἐντολὰς καὶ τὸν νόμον, διὰ τοῦτο ἐνετείλατο ἡμῖν ποιεῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, πορεύεσθαι πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάξασθαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ προσκεῖσθαι αὐτῷ καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. ⁶καὶ ηὔλογησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς, καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. — ⁷καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασση ἔδωκεν Μωυσῆς ἐν τῇ Βασανίτιδι, καὶ τῷ ἡμίσει ἔδωκεν Ἰησοῦς μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου παρὰ θάλασσαν. καὶ ἡνίκα ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ εὐλόγησεν αὐτούς, ⁸καὶ ἐν χρήμασιν πολλοῖς ἀπήλθοσαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σίδηρον καὶ ἴματισμὸν πολύν, καὶ διείλαντο τὴν προνομὴν τῶν ἔχθρῶν μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.

⁹Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ρουβῆν καὶ οἱ υἱοὶ Γαδ καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς υἱῶν Μανασση ἀπὸ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐκ Σηλω ἐν γῇ Χανααν ἀπελθεῖν εἰς γῆν Γαλααδ εἰς γῆν κατασχέσεως αὐτῶν, ἣν ἐκληρονόμησαν αὐτὴν διὰ προστάγματος κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ. ¹⁰καὶ ἥλθον εἰς Γαλααδ τοῦ Ιορδάνου, ἣ ἐστιν ἐν γῇ Χανααν, καὶ ὠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Γαδ καὶ οἱ υἱοὶ Ρουβῆν καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασση ἐκεῖ βωμὸν ἐπὶ τοῦ Ιορδάνου, βωμὸν μέγαν τοῦ ἰδεῖν. ¹¹καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ λεγόντων Ἰδοὺ ὠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Γαδ καὶ οἱ υἱοὶ Ρουβῆν καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασση βωμὸν ἐφ' ὄριων γῆς Χανααν ἐπὶ τοῦ Γαλααδ τοῦ Ιορδάνου ἐν τῷ πέραν υἱῶν Ισραὴλ. ¹²καὶ συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ εἰς Σηλω ὥστε ἀναβάντες ἐκπολεμῆσαι αὐτούς. ¹³καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ρουβῆν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γαδ καὶ πρὸς τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασση εἰς γῆν Γαλααδ τόν τε Φινεες υἱὸν Ελεαζαρ υἱὸν Ααρων τοῦ ἀρχιερέως ¹⁴καὶ δέκα τῶν ἀρχόντων μετ' αὐτοῦ, ἀρχων εἰς ἀπὸ οἴκου πατριᾶς ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ισραὴλ. ἀρχοντες οἴκων πατριῶν εἰσιν, χιλίαρχοι Ισραὴλ. ¹⁵καὶ παρεγένοντο πρὸς τοὺς υἱοὺς Γαδ καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ρουβῆν καὶ πρὸς τοὺς ἡμίσεις φυλῆς Μανασση εἰς γῆν Γαλααδ καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτοὺς λέγοντες ¹⁶Τάδε λέγει πᾶσα ἡ συναγωγὴ κυρίου Τίς ἡ πλημμέλεια αὕτη, ἣν ἐπλημμελήσατε ἐναντίον τοῦ θεοῦ Ισραὴλ, ἀποστραφῆναι σήμερον ἀπὸ κυρίου οἰκοδομήσαντες ὑμῖν ἐαυτοῖς βωμὸν ἀποστάτας ὑμᾶς γενέσθαι ἀπὸ κυρίου; ¹⁷μὴ μικρὸν ἡμῖν τὸ ἀμάρτημα Φογωρ; διτὶ οὐκ ἐκαθαρίσθημεν ἀπ' αὐτοῦ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐγενήθη πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου. ¹⁸καὶ ὑμεῖς ἀποστραφήσεσθε σήμερον ἀπὸ κυρίου; καὶ ἔσται ἐὰν ἀποστῆτε σήμερον ἀπὸ κυρίου, καὶ αὔριον ἐπὶ πάντα Ισραὴλ ἔσται ἡ ὁργὴ. ¹⁹καὶ νῦν εἰ μικρὰ ὑμῖν ἡ γῆ τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, διάβητε εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως κυρίου, οὗ κατασκηνοῦ ἐκεῖ ἡ σκηνὴ κυρίου, καὶ κατακληρονομήσατε ἐν ἡμῖν· καὶ μὴ ἀποστάται ἀπὸ θεοῦ γενήθητε καὶ μὴ ἀπόστητε ἀπὸ κυρίου διὰ τὸ οἰκοδομῆσαι ὑμᾶς βωμὸν ἔξω τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

²⁰οὐκ ἴδον Αχαρ ὁ τοῦ Ζαρα πλημμελείᾳ ἐπλημμέλησεν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος καὶ ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν Ισραὴλ ἐγενήθη ὄργη; καὶ οὗτος εἰς μόνος ἦν· μὴ μόνος οὗτος ἀπέθανεν τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ;

²¹Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ρουβῆν καὶ οἱ υἱοὶ Γαδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ καὶ ἐλάλησαν τοῖς χιλιάρχοις Ισραὴλ λέγοντες ²²Ο θεὸς θεός ἐστιν κύριος, καὶ ὁ θεὸς θεὸς κύριος αὐτὸς οἶδεν, καὶ Ισραὴλ αὐτὸς γνώσεται· εἰ ἐν ἀποστασίᾳ ἐπλημμελήσαμεν ἔναντι τοῦ κυρίου, μὴ ῥύσαιτο ἡμᾶς ἐν ταύτῃ. ²³καὶ εἰ ὠκοδομήσαμεν αὐτοῖς βωμὸν ὥστε ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ὥστε ἀναβιβάσαι ἐπ' αὐτὸν θυσίαν δλοκαυτωμάτων ἡ ὥστε ποιῆσαι ἐπ' αὐτοῦ θυσίαν σωτηρίου, κύριος ἐκζητήσει. ²⁴ἄλλ' ἔνεκεν εὐλαβείας ῥήματος ἐποίήσαμεν τοῦτο λέγοντες "Ινα μὴ εἴπωσιν αὔριον τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν Τί ὑμῖν κυρίω τῷ θεῷ Ισραὴλ; ²⁵καὶ ὅρια ἔθηκεν κύριος ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν τὸν Ιορδάνην, καὶ οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς κυρίου. καὶ ἀπαλλοτριώσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν, ἵνα μὴ σέβωνται κύριον. ²⁶καὶ εἴπαμεν ποιῆσαι οὕτως τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν βωμὸν τοῦτον οὐχ ἔνεκεν καρπωμάτων οὐδὲ ἔνεκεν θυσιῶν, ²⁷ἄλλ' ἵνα ἢ τοῦτο μαρτύριον ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν καὶ ἀνὰ μέσον τῶν γενεῶν ἡμῶν μεθ' ἡμᾶς τοῦ λατρεύειν λατρείαν κυρίω ἐναντίον αὐτοῦ ἐν τοῖς καρπώμασιν ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ἡμῶν· καὶ οὐκ ἐροῦσιν τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν αὔριον Οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς κυρίου. ²⁸καὶ εἴπαμεν Ἐὰν γένηται ποτε καὶ λαλήσωσιν πρὸς ἡμᾶς καὶ ταῖς γενεαῖς ἡμῶν αὔριον, καὶ ἐφοῦσιν "Ιδετε ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου, δ ἐποίησαν οἱ πατέρες ἡμῶν οὐχ ἔνεκεν καρπωμάτων οὐδὲ ἔνεκεν θυσιῶν, ἀλλὰ μαρτύριόν ἐστιν ἀνὰ μέσον ὑμῶν καὶ ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν ἡμῶν. ²⁹μὴ γένοιτο οὖν ἡμᾶς ἀποστραφῆναι ἀπὸ κυρίου ἐν ταῖς σήμερον ἡμέραις ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου ὥστε οἰκοδομῆσαι ἡμᾶς θυσιαστήριον τοῖς καρπώμασιν καὶ ταῖς θυσίαις σαλαμιν καὶ τῇ θυσίᾳ τοῦ σωτηρίου πλὴν τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου, δ ἐστιν ἐναντίον τῆς σκηνῆς αὐτοῦ.

³⁰Καὶ ἀκούσας Φινεες ὁ Ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς Ισραὴλ, οἱ ἥσαν μετ' αὐτοῦ, τοὺς λόγους, οὓς ἐλάλησαν οἱ υἱοὶ Ρουβῆν καὶ οἱ υἱοὶ Γαδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἥρεσεν αὐτοῖς. ³¹καὶ εἴπεν Φινεες ὁ Ἱερεὺς τοῖς υἱοῖς Ρουβῆν καὶ τοῖς υἱοῖς Γαδ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ Σήμερον ἐγνώκαμεν ὅτι μεθ' ἡμῶν κύριος, διότι οὐκ ἐπλημμελήσατε ἐναντίον κυρίου πλημμέλειαν καὶ ὅτι ἐρρύσασθε τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐκ χειρὸς κυρίου. ³²καὶ ἀπέστρεψεν Φινεες ὁ Ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ρουβῆν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γαδ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ ἐκ γῆς Γαλααδ εἰς γῆν Χανααν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς τοὺς λόγους, ³³καὶ ἥρεσεν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ. καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ, καὶ εὐλόγησαν τὸν θεὸν υἱῶν Ισραὴλ καὶ εἴπαν μηκέτι ἀναβῆναι πρὸς αὐτοὺς εἰς πόλεμον ἐξολεθρεῦσαι τὴν γῆν τῶν υἱῶν Ρουβῆν καὶ τῶν υἱῶν Γαδ καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ. καὶ κατώκησαν ἐπ' αὐτῆς. ³⁴καὶ ἐπωνόμασεν Ἰησοῦς τὸν βωμὸν τῶν Ρουβῆν καὶ τῶν Γαδ καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ καὶ εἴπεν ὅτι Μαρτύριόν ἐστιν ἀνὰ μέσον αὐτῶν ὅτι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν ἐστιν.

23 ¹Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πλείους μετὰ τὸ καταπαῦσαι κύριον τὸν Ισραὴλ ἀπὸ πάντων τῶν ἔχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν, καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβηκὼς ταῖς ἡμέραις, ²καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντας τοὺς νίοὺς Ισραὴλ καὶ τὴν γερουσίαν αὐτῶν καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν καὶ εἰπεν πρὸς αὐτούς Ἐγὼ γεγήρακα καὶ προβέβηκα ταῖς ἡμέραις. ³ὑμεῖς δὲ ἐωράκατε ὅσα ἐποίησεν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν τούτοις ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐκπολεμήσας ὑμῖν. ⁴ἰδετε ὅτι ἐπέρριφα ὑμῖν τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ὑμῖν ταῦτα ἐν τοῖς κλήροις εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν· ἀπὸ τοῦ Ιορδάνου πάντα τὰ ἔθνη, ἃ ἐξωλέθρευσα, καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης ὅριεῖ ἐπὶ δυσμαὶς ἥλιου. ⁵κύριος δὲ ὁ θεὸς ὑμῶν, οὗτος ἐξολεθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ἔως ἂν ἀπόλωνται, καὶ ἀποστελεῖ αὐτοῖς τὰ θηρία τὰ ἄγρια, ἔως ἂν ἐξολεθρεύσῃ αὐτοὺς καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κατακληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καθὰ ἐλάλησεν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὑμῖν. ⁶κατισχύσατε οὖν σφόδρα φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου Μωυσῆ, ἵνα μὴ ἐκκλίνητε εἰς δεξιὰν ἢ εὐώνυμα, ⁷ὅπως μὴ εἰσέλθητε εἰς τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ταῦτα, καὶ τὰ ὄνόματα τῶν θεῶν αὐτῶν οὐκ ὀνομασθήσεται ἐν ὑμῖν, οὐδὲ μὴ προσκυνήσητε αὐτοῖς οὐδὲ μὴ λατρεύσητε αὐτοῖς, ⁸ἀλλὰ κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν προσκολληθήσεσθε, καθάπερ ἐποιήσατε ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹καὶ ἐξωλέθρευσεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ἔθνη μεγάλα καὶ ἴσχυρά, καὶ ὑμῖν οὐθεὶς ἀντέστη κατενώπιον ὑμῶν ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁰εἰς ὑμῶν ἐδίωξεν χιλίους, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐξεπολέμει ὑμῖν, καθάπερ εἶπεν ὑμῖν. ¹¹καὶ φυλάξασθε σφόδρα τοῦ ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν. ¹²ἐὰν γὰρ ἀποστραφῆτε καὶ προσθῆσθε τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἔθνεσιν τούτοις τοῖς μεθ' ὑμῶν καὶ ἐπιγαμίας ποιήσητε πρὸς αὐτοὺς καὶ συγκαταμιγῆτε αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ ὑμῖν, ¹³γινώσκετε ὅτι οὐ μὴ προσθῇ κύριος τοῦ ἐξολεθρεῦσαι τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς παγίδας καὶ εἰς σκάνδαλα καὶ εἰς ἥλους ἐν ταῖς πτέρναις ὑμῶν καὶ εἰς βολίδας ἐν τοῖς ὁφθαλμοῖς ὑμῶν, ἔως ἂν ἀπόλησθε ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἦν ἔδωκεν ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹⁴ἔγὼ δὲ ἀποτρέχω τὴν ὁδὸν καθὰ καὶ πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ γνώσεσθε τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ τῇ ψυχῇ ὑμῶν διότι οὐ διέπεσεν εἰς λόγος ἀπὸ πάντων τῶν λόγων, ὃν εἶπεν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, πρὸς πάντα τὰ ἀνήκοντα ὑμῖν, οὐ διεφώνησεν ἐξ αὐτῶν. ¹⁵καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἥκει ἐφ' ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ καλά, ἃ ἐλάλησεν κύριος πρὸς ὑμᾶς, οὕτως ἐπάξει κύριος ὁ θεὸς ἐφ' ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ πονηρά, ἔως ἂν ἐξολεθρεύσῃ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἦς ἔδωκεν κύριος ὑμῖν, ¹⁶ἐν τῷ παραβῆναι ὑμᾶς τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἦν ἐνετείλατο ὑμῖν, καὶ πορευθέντες λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς.

24 ¹Καὶ συνήγαγεν Ἰησοῦς πάσας φυλὰς Ισραὴλ εἰς Σηλω καὶ συνεκάλεσεν τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. ²καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς πάντα τὸν λαόν Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Πέραν τοῦ ποταμοῦ κατώκησαν οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ ἀπ' ἄρχῆς, Θαρα ὁ πατὴρ Αβρααμ καὶ ὁ πατὴρ Ναχωρ, καὶ

έλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις. ³καὶ ἔλαβον τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν Αβραὰμ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ὡδήγησα αὐτὸν ἐν πάσῃ τῇ γῇ καὶ ἐπλήθυνα αὐτοῦ σπέρμα καὶ ἔδωκα αὐτῷ τὸν Ισαακ ⁴καὶ τῷ Ισαακ τὸν Ιακωβ καὶ τὸν Ησαυ· καὶ ἔδωκα τῷ Ησαυ τὸ ὄρος τὸ Σηιρ κληρονομῆσαι αὐτῷ, καὶ Ιακωβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ κραταιόν. ⁵καὶ ἐκάκωσαν αὐτοὺς οἱ Αἴγυπτιοι, καὶ ἐπάταξεν κύριος τὴν Αἴγυπτον ἐν οἷς ἐποίησεν αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆγαγεν ὑμᾶς ⁶ἐξ Αἴγυπτου, καὶ εἰσήλθατε εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἑρυθράν. καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἴγυπτιοι ὅπιστα τῶν πατέρων ὑμῶν ἐν ἄρμασιν καὶ ἐν ἵπποις εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἑρυθράν, ⁷καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον, καὶ ἔδωκεν νεφέλην καὶ γνόφον ἀνὰ μέσον ὑμῶν καὶ ἀνὰ μέσον τῶν Αἴγυπτίων καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκάλυψεν αὐτούς, καὶ εἴδοσαν οἱ ὄφθαλμοὶ ὑμῶν ὅσα ἐποίησεν κύριος ἐν γῇ Αἴγυπτῳ. καὶ ἦτε ἐν τῇ ἑρήμῳ ἡμέρας πλείους. ⁸καὶ ἤγαγεν ὑμᾶς εἰς γῆν Αμορραίων τῶν κατοικούντων πέραν τοῦ Ιορδάνου, καὶ παρετάξαντο ὑμῖν, καὶ παρέδωκεν αὐτούς κύριος εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ κατεκληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν καὶ ἐξωλεθρεύσατε αὐτούς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. ⁹καὶ ἀνέστη Βαλακ ὁ τοῦ Σεπφωρ βασιλεὺς Μωαβ καὶ παρετάξατο τῷ Ισραὴλ καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσεν τὸν Βαλααμ ἀράσασθαι ὑμῖν. ¹⁰καὶ οὐκ ἥθέλησεν κύριος ὁ θεός σου ἀπολέσαι σε, καὶ εὐλογίαν εὐλόγησεν ὑμᾶς, καὶ ἐξείλατο ὑμᾶς ἐκ χειρῶν αὐτῶν καὶ παρέδωκεν αὐτούς. ¹¹καὶ διέβητε τὸν Ιορδάνην καὶ παρεγενήθητε εἰς Ιεριχώ· καὶ ἐπολέμησαν πρὸς ὑμᾶς οἱ κατοικοῦντες Ιεριχώ, ὁ Αμορραῖος καὶ ὁ Χαναναῖος καὶ ὁ Φερεζαῖος καὶ ὁ Ευαῖος καὶ ὁ Ιεβουσαῖος καὶ ὁ Χετταῖος καὶ ὁ Γεργεσαῖος, καὶ παρέδωκεν αὐτούς κύριος εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν. ¹²καὶ ἐξαπέστειλεν προτέραν ὑμῶν τὴν σφῆκιάν, καὶ ἐξέβαλεν αὐτούς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, δώδεκα βασιλεῖς τῶν Αμορραίων, οὐκ ἐν τῇ ρόμφαιᾳ σου οὐδὲ ἐν τῷ τόξῳ σου. ¹³καὶ ἔδωκεν ὑμῖν γῆν, ἐφ' ἣν οὐκ ἐκοπιάσατε ἐπ' αὐτῆς, καὶ πόλεις, ἃς οὐκ ὠκοδομήσατε, καὶ κατωκίσθητε ἐν αὐταῖς· καὶ ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας, οὓς οὐκ ἐφυτεύσατε, ὑμεῖς ἔδεσθε. ¹⁴καὶ νῦν φοβήθητε κύριον καὶ λατρεύσατε αὐτῷ ἐν εὐθύτητι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, οἵς ἐλάτρευσαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐν Αἴγυπτῳ, καὶ λατρεύετε κυρίῳ. ¹⁵εἰ δὲ μὴ ἀρέσκει ὑμῖν λατρεύειν κυρίῳ, ἔλεσθε ὑμῖν ἑαυτοῖς σήμερον, τίνι λατρεύσητε, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων ὑμῶν τοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν Αμορραίων, ἐν οἷς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν· ἐγὼ δὲ καὶ ἡ οἰκία μου λατρεύσομεν κυρίῳ, δτι ἄγιός ἐστιν.

¹⁶Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ λαὸς εἶπεν Μὴ γένοιτο ἡμῖν καταλιπεῖν κύριον ὥστε λατρεύειν θεοῖς ἑτέροις. ¹⁷κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, αὐτὸς θεός ἐστιν· αὐτὸς ἀνήγαγεν ἡμᾶς καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἴγυπτου καὶ διεφύλαξεν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ ὁδῷ, ἢ ἐπορεύθημεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, οὓς παρήλθομεν δι' αὐτῶν. ¹⁸καὶ ἐξέβαλεν κύριος τὸν Αμορραῖον καὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κατοικοῦντα τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς λατρεύσομεν κυρίῳ· οὗτος γὰρ θεὸς ἡμῶν ἐστιν. ¹⁹καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν Οὐ μὴ δύνησθε λατρεύειν κυρίῳ, δτι θεὸς ἄγιός ἐστιν, καὶ ζηλώσας οὗτος οὐκ ἀνήσει ὑμῶν τὰ ἀμαρτήματα καὶ τὰ ἀνομήματα ὑμῶν. ²⁰ἡνίκα ἐὰν ἐγκαταλίπητε κύριον καὶ

λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις, καὶ ἐπελθὼν κακώσει ὑμᾶς καὶ ἔξαναλώσει ὑμᾶς ἀνθ' ὅν εὖ ἐποίησεν ὑμᾶς.²¹καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν Οὐχί, ἀλλὰ κυρίω λατρεύσομεν.²²καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν Μάρτυρες ὑμεῖς καθ' ὑμῶν, ὅτι ὑμεῖς ἔξελέξασθε κύριον λατρεύειν αὐτῷ.²³καὶ νῦν περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους τοὺς ἐν ὑμῖν καὶ εὐθύνατε τὴν καρδίαν ὑμῶν πρὸς κύριον θεὸν Ισραὴλ.²⁴καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν Κυρίῳ λατρεύσομεν καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκουσόμεθα.

²⁵Καὶ διέθετο Ἰησοῦς διαθήκην πρὸς τὸν λαὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ νόμον καὶ κρίσιν ἐν Σηλω ἐνώπιον τῆς σκηνῆς τοῦ θεοῦ Ισραὴλ.²⁶καὶ ἔγραψεν τὰ ρήματα ταῦτα εἰς βιβλίον, νόμον τοῦ θεοῦ· καὶ ἔλαβεν λίθον μέγαν καὶ ἔστησεν αὐτὸν Ἰησοῦς ὑπὸ τὴν τερέμινθον ἀπέναντι κυρίου.²⁷καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν Ἰδοὺ ὁ λίθος οὗτος ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, ὅτι αὐτὸς ἀκήκοεν πάντα τὰ λεχθέντα αὐτῷ ὑπὸ κυρίου, ὅτι ἐλάλησεν πρὸς ὑμᾶς σήμερον· καὶ ἔσται οὗτος ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ἥνικα ἐὰν ψεύσησθε κυρίω τῷ θεῷ μου.²⁸καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς τὸν λαόν, καὶ ἐπορεύθησαν ἔκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.²⁹καὶ ἐλάτρευσεν Ισραὴλ τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐφείλκυσαν τὸν χρόνον μετὰ Ἰησοῦ καὶ ὅσοι εἰδοσαν πάντα τὰ ἔργα κυρίου, ὅσα ἐποίησεν τῷ Ισραὴλ.

³⁰Καὶ ἐγένετο μετ' ἐκεῖνα καὶ ἀπέθανεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυη δοῦλος κυρίου ἐκατὸν δέκα ἑτῶν.³¹καὶ ἔθαψαν αὐτὸν πρὸς τοῖς ὁρίοις τοῦ κλήρου αὐτοῦ ἐν Θαμναθασαχαρα ἐν τῷ ὅρει τῷ Εφραιμ ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὅρους Γαας.^{31a}ἐκεῖ ἔθηκαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ μνῆμα, εἰς ὃ ἔθαψαν αὐτὸν ἐκεῖ, τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς περιέτεμεν τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐν Γαλγαλοις, ὅτε ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου, καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς κύριος, καὶ ἐκεῖ εἰσιν ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας. —³²καὶ τὰ ὄστα Ιωσηφ ἀνήγαγον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐξ Αἰγύπτου καὶ κατώρυξαν ἐν Σικιμοις ἐν τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ, οὗ ἐκτήσατο Ιακωβ παρὰ τῶν Αμορραίων τῶν κατοικούντων ἐν Σικιμοις ἀμνάδων ἐκατὸν καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ιωσηφ ἐν μερίδι.

³³Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ Ελεαζαρ υἱὸς Ααρων ὁ ἀρχιερεὺς ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη ἐν Γαβααθ Φινεες τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἦν ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῷ ὅρει τῷ Εφραιμ.^{33a}ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λαβόντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ περιεφέροσαν ἐν ἑαυτοῖς, καὶ Φινεες ἱεράτευσεν ἀντὶ Ελεαζαρ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἔως ἀπέθανεν καὶ κατωρύγη ἐν Γαβααθ τῇ ἑαυτοῦ.^{33b}οἱ δὲ υἱοὶ Ισραὴλ ἀπήλθοσαν ἔκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν πόλιν. καὶ ἐσέβοντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὴν Ἀστάρτην καὶ Ασταρωθ καὶ τοὺς θεοὺς τῶν ἔθνῶν τῶν κύκλων αὐτῶν· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας Εγλωμ τῷ βασιλεῖ Μωαβ, καὶ ἐκυρίευσεν αὐτῶν ἔτη δέκα ὀκτώ.

KPITAI

1 ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰησοῦ καὶ ἐπηρώτων οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν κυρίῳ λέγοντες Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς τὸν Χαναναῖον ἀφηγούμενος τοῦ πολεμῆσαι ἐν αὐτῷ; ²καὶ εἶπεν κύριος Ιουδας ἀναβήσεται, ἵδοι δέδωκα τὴν γῆν ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ³καὶ εἶπεν Ιουδας πρὸς Συμεων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀνάβηθι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ κλήρῳ μου, καὶ πολεμήσω μεν ἐν τῷ Χαναναίῳ, καὶ πορεύσομαι καὶ γε ἐγὼ μετὰ σοῦ ἐν τῷ κλήρῳ σου. καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ Συμεων. ⁴καὶ ἀνέβη Ιουδας, καὶ ἔδωκεν κύριος τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐν Βεζεκ, δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν, ⁵καὶ εὗρον τὸν Αδωνιβεζεκ ἐν Βεζεκ καὶ ἐπολέμησαν ἐν αὐτῷ καὶ ἐπάταξαν τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον. ⁶καὶ ἔφυγεν Αδωνιβεζεκ, καὶ κατεδίωξαν ὅπισα αὐτοῦ καὶ ἔλαβον αὐτὸν καὶ ἀπέκοψαν τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ⁷καὶ εἶπεν Αδωνιβεζεκ Ἐβδομήκοντα βασιλεῖς τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀποκεκομμένοι ἥσαν συλλέγοντες τὰ ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου· καθὼς οὖν ἐποίησα, οὕτως ἀνταπέδωκέν μοι ὁ θεός. καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ιερουσαλημ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ.

⁸Καὶ ἐπολέμησαν οἱ υἱοὶ Ιουδα ἐν Ιερουσαλημ καὶ κατελάβοντο αὐτὴν καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι ρόμφαιας καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρί. ⁹καὶ μετὰ ταῦτα κατέβησαν οἱ υἱοὶ Ιουδα πολεμῆσαι ἐν τῷ Χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι τὴν ὄρειν ἡν καὶ τὸν νότον καὶ τὴν πεδινήν. ¹⁰καὶ ἐπορεύθη Ιουδας πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Χεβρων, καὶ ἐξῆλθεν Χεβρων ἐξ ἐναντίας· τὸ δὲ ὄνομα Χεβρων ἦν ἔμπροσθεν Καριαθαρβοκσεφερ. καὶ ἐπάταξεν τὸν Σεσι καὶ τὸν Αχιμαν καὶ τὸν Θολμι, γεννήματα τοῦ Ενακ. ¹¹καὶ ἐπορεύθησαν ἐκεῖθεν πρὸς τὸν κατοικοῦντας Δαβιρ· καὶ τὸ ὄνομα Δαβιρ ἦν ἔμπροσθεν Πόλις γραμμάτων. ¹²καὶ εἶπεν Χαλεβ Ὅς ἀν πατάξῃ τὴν Πόλιν τῶν γραμμάτων καὶ προκαταλάβηται αὐτήν, δώσω αὐτῷ τὴν Ασχαν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. ¹³καὶ προκατελάβετο αὐτὴν Γοθονιηλ υἱὸς Κενεζ ἀδελφὸς Χαλεβ ὁ νεώτερος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ασχαν θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα. ¹⁴καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὴν καὶ ἐπέσεισεν αὐτὴν αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τὸν ἀγρόν, καὶ ἐγόγγυζεν ἐπάνω τοῦ ὑποζυγίου καὶ ἔκραξεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου Εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσαί με. καὶ εἶπεν αὐτῇ Χαλεβ Τί ἐστίν σοι; ¹⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ Ασχα Δός μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσαί με, καὶ δώσεις μοι λύτρωσιν ὕδατος. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Χαλεβ κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς τὴν λύτρωσιν μετεώρων καὶ τὴν λύτρωσιν ταπεινῶν.

¹⁶Καὶ οἱ υἱοὶ Ιωβαβ τοῦ Κιναίου πενθεροῦ Μωυσῆ ἀνέβησαν ἐκ τῆς πόλεως τῶν φοινίκων πρὸς τὸν υἱὸν Ιουδα εἰς τὴν ἔρημον τὴν οὖσαν ἐν τῷ νότῳ ἐπὶ καταβάσεως Αραδ, καὶ ἐπορεύθη καὶ κατώκησεν μετὰ τοῦ λαοῦ. — ¹⁷καὶ ἐπορεύθη Ιουδας μετὰ Συμεων τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα Σεφεθ καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτὴν καὶ ἐξωλέθρευσαν αὐτὴν καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Ἐξολέθρευσις. ¹⁸καὶ οὐκ ἐκληρονόμησεν Ιουδας τὴν Γάζαν καὶ τὸ ὄριον αὐτῆς καὶ τὴν Ἀσκαλῶνα καὶ τὸ ὄριον αὐτῆς καὶ τὴν Ακκαρων καὶ τὸ ὄριον αὐτῆς καὶ τὴν

Ἄζωτον καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ¹⁹καὶ ἦν κύριος μετὰ Ιουδα, καὶ ἐκληρονόμησεν τὸ ὄρος· ὅτι οὐκ ἔδύνατο κληρονομῆσαι τοὺς κατοικοῦντας τὴν κοιλάδα, ὅτι Ρηχαβ διεστείλατο αὐτήν. ²⁰καὶ ἔδωκεν τῷ Χαλεβ τὴν Χεβρων, καθὰ ἐλάλησεν Μωυσῆς· καὶ ἐκληρονόμησεν ἐκεῖθεν τὰς τρεῖς πόλεις καὶ ἔξῆρεν ἐκεῖθεν τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ενακ. ²¹καὶ τὸν Ιεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Ιερουσαλημ οὐκ ἔξηραν οἱ υἱοὶ Βενιαμιν, καὶ κατώκησεν ὁ Ιεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν Βενιαμιν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

²²Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ιωσῆφ καὶ γε αὐτοὶ εἰς Βαιθηλ καὶ Ιουδας μετ' αὐτῶν. ²³καὶ παρενέβαλον οἶκος Ισραὴλ κατὰ Βαιθηλ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς πόλεως ἦν ἐμπροσθεν Λουζα. ²⁴καὶ εἶδον οἱ φυλάσσοντες ἄνδρα ἐκπορευόμενον ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἔλαβαν αὐτὸν καὶ εἴπον αὐτῷ Δεῖξον ἡμῖν τὴν εἰσόδου τῆς πόλεως, καὶ ποιήσομεν μετὰ σου ἔλεος. ²⁵καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὴν εἰσόδου τῆς πόλεως, καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι ρόμφαιάς, τὸν δὲ ἄνδρα καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἔξαπέστειλαν. ²⁶καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἀνὴρ εἰς γῆν Χεττιιμ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ πόλιν καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῆς Λουζα· τοῦτο ὄνομα αὐτῆς ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.

²⁷Καὶ οὐκ ἐκληρονόμησεν Μανασσῆς τὴν Βαιθαν, ἥ ἐστιν Σκυθῶν πόλις, οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς οὐδὲ τὰ περισπόρια αὐτῆς οὐδὲ τὴν Εκθανααδ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δωρ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς καὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαλααμ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς καὶ τοὺς κατοικοῦντας Μαγεδων καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Ιεβλααμ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς· καὶ ἤρξατο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ²⁸καὶ ἐγένετο ὅτε ἐνίσχυσεν Ισραὴλ, καὶ ἔθετο τὸν Χαναναῖον εἰς φόρον καὶ ἔξαίρων οὐκ ἔξῆρεν αὐτόν.

²⁹Καὶ Εφραϊμ οὐκ ἔξῆρεν τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζερ· καὶ κατώκει ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἐν Γαζερ καὶ ἐγένετο εἰς φόρον.

³⁰Καὶ Ζαβουλων οὐκ ἔξῆρεν τοὺς κατοικοῦντας Κεδρων καὶ τοὺς κατοικοῦντας Ενααλα· καὶ κατώκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ καὶ ἐγένετο εἰς φόρον.

³¹Καὶ Ασηρ οὐκ ἔξῆρεν τοὺς κατοικοῦντας Ακχω, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δωρ καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σιδῶνα καὶ τοὺς κατοικοῦντας Ααλαφ καὶ τὸν Αχαζιβ καὶ τὴν Χελβα καὶ τὴν Αφεκ καὶ τὴν Ροωβ. ³²καὶ κατώκησεν Ασηρ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν, ὅτι οὐκ ἐδυνάσθη ἔξαραι αὐτόν. ³³Καὶ Νεφθαλί οὐκ ἔξῆρεν τοὺς κατοικοῦντας Βαιθαμυς οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Βαιθενεθ, καὶ κατώκησεν Ισραὴλ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν· οἱ δὲ κατοικοῦντες Βαιθαμυς καὶ τὴν Βαιθενεθ ἐγενήθησαν αὐτοῖς εἰς φόρον.

³⁴Καὶ ἔξεθλιψεν ὁ Αμορραῖος τοὺς υἱοὺς Δαν εἰς τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα. ³⁵καὶ ἤρξατο ὁ Αμορραῖος κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τοῦ Μυρσινῶνος, οὗ αἱ ἄρκοι καὶ αἱ ἀλώπεκες· καὶ ἐβαρύνθη ἡ χειρ οἴκου Ιωσῆφ ἐπὶ τὸν Αμορραῖον, καὶ ἐγένετο εἰς φόρον. ³⁶καὶ τὸ ὄριον τοῦ Αμορραίου ὁ Ιδουμαῖος ἐπάνω Ακραβιν ἐπὶ τῆς Πέτρας καὶ ἐπάνω.

2 ¹*Καὶ ἀνέβη ἄγγελος κυρίου ἀπὸ Γαλγαλ ἐπὶ τὸν Κλαυθμῶνα καὶ ἐπὶ Βαιθηλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ισραὴλ καὶ εἰπεν πρὸς αὐτούς Κύριος κύριος ἀνεβίβασεν ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου καὶ εἰσήγαγεν ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, ἣν ὥμοσεν τοῖς πατράσιν ὑμῶν τοῦ δοῦναι ὑμῖν, καὶ εἴπεν ὑμῖν Οὐ διασκεδάσω τὴν διαθήκην μου τὴν μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα· ²καὶ ὑμεῖς οὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις εἰς τὴν γῆν ταύτην οὐδὲ τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὐ μὴ προσκυνήσητε, ἀλλὰ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν συντρίψετε καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν κατασκάψετε. καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου, ὅτε ταῦτα ἐποιήσατε.* ³*καὶ ἐγὼ εἴπα Οὐ προσθήσω τοῦ μετοικίσαι τὸν λαόν, ὃν εἴπα τοῦ ἔξολεθρεῦσαι αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχάς, καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν ἔσονται ὑμῖν εἰς σκάνδαλον. ⁴καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος κυρίου τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντα Ισραὴλ, καὶ ἐπῆρεν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν. ⁵διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Κλαυθμῶν· καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τῷ κυρίῳ.*

⁶*Καὶ ἔξαπέστειλεν Ἰησοῦς τὸν λαόν, καὶ ἀπῆλθαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἔκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν γῆν. ⁷καὶ ἐδούλευσεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐμακρομέρευσαν μετὰ Ἰησοῦν, ὅσοι ἔγνωσαν πᾶν τὸ ἔργον κυρίου τὸ μέγα, ὃ ἐποίησεν τῷ Ισραὴλ. ⁸καὶ ἐτελεύτησεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυη δοῦλος κυρίου υἱὸς ἑκατὸν δέκα ἑτῶν. ⁹καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ὅριῳ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν Θαμναθαρες ἐν ὅρει Εφραιμ ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὅρους Γαας. ¹⁰καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη προσετέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν, καὶ ἀνέστη γενεὰ ἑτέρα μετ' αὐτούς, ὅσοι οὐκ ἔγνωσαν τὸν κύριον καὶ τὸ ἔργον, ὃ ἐποίησεν τῷ Ισραὴλ.*

¹¹*Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου καὶ ἐλάτρευον τοῖς Βααλιμ. ¹²καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν τὸν ἔξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἐπορεύθησαν ὁπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν λαῶν τῶν περικύκλων αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ παρώργισαν τὸν κύριον ¹³καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον καὶ ἐλάτρευσαν τῇ Βααλ καὶ ταῖς Ἀστάρταις. ¹⁴καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος τῷ Ισραὴλ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ προνομευόντων, καὶ ἐπρονόμευσαν αὐτούς· καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν, καὶ οὐκ ἥδυνάσθησαν ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. ¹⁵ἐν πᾶσιν, οἵς ἐπόρνευον, καὶ χειρ κυρίου ἦν αὐτοῖς εἰς κακά, καθὼς ἐλάλησεν κύριος καὶ καθὼς ὥμοσεν κύριος, καὶ ἐξέθλιψεν αὐτοὺς σφόδρα. ¹⁶καὶ ἤγειρεν αὐτοῖς κύριος κριτὰς καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν προνομευόντων αὐτούς. ¹⁷καί γε τῶν κριτῶν αὐτῶν οὐκ ἐπήκουσαν, ὅτι ἐξεπόρνευσαν ὁπίσω θεῶν ἑτέρων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ παρώργισαν τὸν κύριον· καὶ ἐξέκλιναν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἵς ἐπορεύθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν τοῦ εἰσακούειν ἐντολὰς κυρίου, οὐκ ἐποίησαν οὕτως. ¹⁸καὶ ὅτι ἤγειρεν αὐτοῖς κύριος κριτάς, καὶ ἦν κύριος μετὰ τοῦ κριτοῦ καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ κριτοῦ, ὅτι παρεκλήθη κύριος ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῶν πολιορκούντων αὐτούς καὶ κακούντων αὐτούς. ¹⁹καὶ ἐγένετο ὡς ἀπέθυνησκεν ὁ κριτής, καὶ ἀπέστρεψαν καὶ πάλιν διέφθειραν*

ύπέρ τοὺς πατέρας αὐτῶν πορευθῆναι ὁπίσω θεῶν ἐτέρων λατρεύειν αὐτοῖς καὶ προσκυνεῖν αὐτοῖς· οὐκ ἀπέρριψαν τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν καὶ οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς σκληρᾶς.²⁰ καὶ ὡργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ισραὴλ καὶ εἶπεν Ἄνθ’ ὅν ὅσα ἐγκατέλιπαν τὸ ἔθνος τοῦτο τὴν διαθήκην μου, ἦν ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ οὐχ ὑπήκουσαν τῆς φωνῆς μου,²¹ καὶ ἐγὼ οὐ προσθήσω τοῦ ἐξāραι ἄνδρα ἐκ προσώπου αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν, ὃν κατέλιπεν Ἰησοῦς καὶ ἀφῆκεν,²² τοῦ πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ισραὴλ εἰ φυλάσσονται τὴν ὁδὸν κυρίου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, διὸ τρόπον ἐφυλάξαντο οἱ πατέρες αὐτῶν, ἥ οὔ.²³ καὶ ἀφῆκεν κύριος τὰ ἔθνη ταῦτα τοῦ μὴ ἐξāραι αὐτὰ τὸ τάχος καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὰ ἐν χειρὶ Ἰησοῦ.

3 ¹Καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη ἀφῆκεν Ἰησοῦς ὥστε πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ισραὴλ, πάντας τοὺς μὴ ἐγνωκότας πάντας τοὺς πολέμους Χανααν,² πλὴν διὰ τὰς γενεὰς τῶν οὐών Ισραὴλ τοῦ διδάξαι αὐτοὺς πόλεμον, πλὴν οἱ ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν αὐτά.³ τὰς πέντε σατραπείας τῶν ἀλλοφύλων καὶ πάντα τὸν Χανααῖον καὶ τὸν Σιδώνιον καὶ τὸν Ευαῖον τὸν κατοικοῦντα τὸν Λίβανον ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Βαλαερμων ἔως Λοβωημαθ.⁴ καὶ ἐγένετο ὥστε πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ισραὴλ γνῶναι εἰ ἀκούσονται τὰς ἐντολὰς κυρίου, ἃς ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ.⁵ καὶ οἱ νίοι Ισραὴλ κατώχησαν ἐν μέσῳ τοῦ Χανααίου καὶ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Αμορραίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Ευαίου καὶ τοῦ Ιεβουσαίου⁶ καὶ ἔλαβον τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἑαυτοῖς εἰς γυναικας καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἔδωκαν τοῖς νίοις αὐτῶν καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν.

7 ⁷Καὶ ἐποίησαν οἱ νίοι Ισραὴλ τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου καὶ ἐπελάθοντο κυρίου θεοῦ αὐτῶν καὶ ἐλάτρευσαν ταῖς Βασαλίμ καὶ τοῖς ἄλσεσιν.⁸ καὶ ὡργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ισραὴλ καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς εἰς χεῖρας Χουσαρσαθωμ βασιλέως Συρίας ποταμῶν, καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ ὀκτὼ ἔτη.⁹ καὶ ἐκέκραξαν οἱ νίοι Ισραὴλ πρὸς κύριον· καὶ ἤγειρεν κύριος σωτῆρα τῷ Ισραὴλ, καὶ ἔσωσεν αὐτούς, τὸν Γοθονιηλ οὐδὲν Κενεζ ἀδελφὸν Χαλεβ τὸν νεώτερον αὐτοῦ, καὶ ἔξῆλθεν ἐπὶ τὸν πόλεμον· καὶ παρέδωκεν κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Χουσαρσαθωμ βασιλέα Συρίας, καὶ ἐκραταιώθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Χουσαρσαθωμ.¹⁰ καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἔτη πεντήκοντα· καὶ ἀπέθανεν Γοθονιηλ οὐδὲν Κενεζ.

12 ¹²Καὶ προσέθεντο οἱ νίοι Ισραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου. καὶ ἐνίσχυσεν κύριος τὸν Εγλαμ βασιλέα Μωαβ ἐπὶ τὸν Ισραὴλ διὰ τὸ πεποιηκέναι αὐτοὺς τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου.¹³ καὶ προσήγαγεν πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς νίοὺς Αμμων καὶ Αμαληκ καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξεν τὸν Ισραὴλ καὶ ἐκληρονόμησεν τὴν πόλιν τῶν φοινίκων.¹⁴ καὶ ἐδούλευσαν οἱ νίοι Ισραὴλ τῷ Εγλαμ βασιλεῖ Μωαβ ἔτη δέκα ὀκτώ.¹⁵ καὶ ἐκέκραξαν οἱ νίοι Ισραὴλ πρὸς κύριον· καὶ ἤγειρεν αὐτοῖς κύριος σωτῆρα τὸν Αωδ οὐδὲν Γηρα οὐδὲν τοῦ Ιεμενι, ἄνδρα ἀμφοτεροδέξιον. καὶ ἀπέστειλαν οἱ νίοι Ισραὴλ δῶρα ἐν χειρὶ αὐτοῦ τῷ Εγλαμ βασιλεῖ Μωαβ.¹⁶ καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Αωδ μάχαιραν δίστομον, σπιθαμῆς τὸ μῆκος, καὶ περιεξώσατο αὐτὴν ὑπὸ τὸν μανδύαν ἐπὶ τὸν μηρὸν τὸν δεξιὸν αὐτοῦ.¹⁷ καὶ προσήνεγκεν τὰ δῶρα τῷ Εγλαμ βασιλεῖ Μωαβ· καὶ Εγλαμ ἀνὴρ ἀστεῖος σφόδρα.¹⁸ καὶ ἐγένετο ὡς

συνετέλεσεν Αωδ προσφέρων τὰ δῶρα, καὶ ἔξαπέστειλεν τοὺς αἴροντας τὰ δῶρα. ¹⁹καὶ Εγλωμ
ἀνέστρεψεν ἀπὸ τῶν γλυπτῶν μετὰ τῆς Γαλγαλ, καὶ εἶπεν Αωδ Λόγος μοι χρύφιος πρὸς σέ, βασιλεῦ.
καὶ εἶπεν Εγλωμ πᾶσιν Ἐκ μέσου· καὶ ἔξῆλθον ἀπ’ αὐτοῦ πάντες οἱ παραστήκοντες αὐτῷ. ²⁰καὶ Αωδ
εἰσῆλθεν πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν τῷ ὑπερώῳ τῷ θερινῷ αὐτοῦ μονώτατος. καὶ εἶπεν Αωδ
Λόγος θεοῦ μοι πρὸς σέ, βασιλεῦ· καὶ ἔξανέστη ἀπὸ τοῦ θρόνου Εγλωμ ἐγγὺς αὐτοῦ. ²¹καὶ ἐγένετο
ἄμα τοῦ ἀναστῆναι ἔξέτεινεν Αωδ τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν τὴν μάχαιραν ἀπὸ τοῦ
μηροῦ τοῦ δεξιοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνέπηξεν αὐτὴν εἰς τὴν κοιλίαν Εγλωμ ²²καὶ ἐπεισήνεγκεν καὶ γε τὴν
λαβὴν ὅπίσω τῆς φλογός, καὶ ἀπέκλεισεν τὸ στέαρ κατὰ τῆς φλογός, ὅτι οὐκ ἔξεσπασεν τὴν
μάχαιραν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ. ²³καὶ ἔξῆλθεν Αωδ εἰς τὴν προστάδα καὶ ἀπέκλεισεν τὰς θύρας τοῦ
ὑπερώου ἐπ’ αὐτὸν καὶ ἐσφήνωσεν. ²⁴καὶ αὐτὸς ἔξῆλθεν. καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ εἰσῆλθον καὶ εἶδον καὶ
ἰδοὺ αἱ θύραι τοῦ ὑπερώου ἀποκεκλεισμέναι, καὶ εἶπαν Μήποτε πρὸς δίφρους κάθηται ἐν τῇ
ἀποχωρήσει τοῦ κοιτῶνος; ²⁵καὶ προσέμειναν αἰσχυνόμενοι, καὶ ίδοὺ οὐκ ἦν ὁ ἀνοίγων τὰς θύρας τοῦ
ὑπερώου· καὶ ἔλαβον τὴν κλεῖδα καὶ ἤνοιξαν, καὶ ίδοὺ ὁ κύριος αὐτῶν πεπτωκὼς ἐπὶ τὴν γῆν
τεθνηκώς. ²⁶καὶ Αωδ διεσώθη, ἔως ἐθορυβοῦντο, καὶ οὐκ ἦν ὁ προσνοῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς παρῆλθεν
τὰ γλυπτὰ καὶ διεσώθη εἰς Σεΐρωθα. ²⁷καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἥλθεν, καὶ ἐσάλπισεν κερατίνῃ ἐν ὅρει
Εφραιμ· καὶ κατέβησαν σὺν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, καὶ αὐτὸς ἐμπροσθεν αὐτῶν. ²⁸καὶ εἶπεν πρὸς
αὐτούς Καταβαίνετε ὅπίσω μου, ὅτι παρέδωκεν κύριος ὁ θεὸς τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν τὴν Μωαβ ἐν χειρὶ¹
ὑμῶν. καὶ κατέβησαν ὅπίσω αὐτοῦ καὶ προκατελάβοντο τὰς διαβάσεις τοῦ Ιορδάνου τῆς Μωαβ καὶ
οὐκ ἀφῆκαν ἄνδρα διαβῆναι. ²⁹καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωαβ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὡσεὶ δέκα χιλιάδας
ἄνδρων, πάντας τοὺς μαχητὰς τοὺς ἐν αὐτοῖς καὶ πάντα ἄνδρα δυνάμεως, καὶ οὐ διεσώθη ἀνήρ. ³⁰καὶ
ἐνετράπη Μωαβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπὸ τὴν χεῖρα Ισραὴλ, καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ὅγδοήκοντα ἔτη, καὶ
ἔκρινεν αὐτοὺς Αωδ ἔως οὗ ἀπέθανεν.

³¹Καὶ μετὰ τοῦτον ἀνέστη Σαμεγαρ υἱὸς Αναθ καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἀλλοφύλους εἰς ἔξακοσίους
ἄνδρας ἐκτὸς μόσχων τῶν βοῶν· καὶ ἔσωσεν αὐτὸς τὸν Ισραὴλ.

4 ¹Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου. ²καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς κύριος
ἐν χειρὶ Ιαβιν βασιλέως Χανααν, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ασωρ· καὶ ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ Σισαρα,
καὶ αὐτὸς κατώκει ἐν Αρισωθ τῶν ἐθνῶν. ³καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον, ὅτι ἐννακόσια
ἄρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἐθλιψεν τὸν Ισραὴλ κατὰ κράτος εἴκοσι ἔτη.

⁴Καὶ Δεββωρα γυνὴ προφῆτις γυνὴ Λαφιδωθ, αὐτὴ ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. ⁵καὶ
αὐτὴ ἐκάθητο ὑπὸ φοίνικα Δεββωρα ἀνὰ μέσον Ραμα καὶ ἀνὰ μέσον Βαιθηλ ἐν ὅρει Εφραιμ, καὶ
ἀνέβαινον πρὸς αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐκεῖ τοῦ κρίνεσθαι. ⁶καὶ ἀπέστειλεν Δεββωρα καὶ ἐκάλεσεν τὸν
Βαρακ υἱὸν Αβινεεμ ἐκ Κεδες Νεφθαλί καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Οὐχὶ σοὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς
Ισραὴλ καὶ ἀπελεύσῃ εἰς ὅρος Θαβωρ καὶ λήμψῃ μετὰ σεαυτοῦ δέκα χιλιάδας ἄνδρων ἀπὸ τῶν υἱῶν
Νεφθαλί καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ζαβουλων; ⁷καὶ ἀπάξω πρὸς σὲ εἰς τὸν χειμάρρουν Κισων τὸν Σισαρα

ἀρχοντα τῆς δυνάμεως Ιαβιν καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ καὶ παραδώσω αὐτὸν ἐν τῇ χειρὶ σου.⁸καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Βαρακ Ἐὰν πορευθῆς μετ' ἐμοῦ, πορεύσομαι, καὶ ἐὰν μὴ πορευθῆς μετ' ἐμοῦ, οὐ πορεύσομαι· ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν, ἐν ᾧ εὔοδοῖ κύριος τὸν ἄγγελον μετ' ἐμοῦ.⁹καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Δεββωρα Πορευομένη πορεύσομαι μετὰ σοῦ· πλὴν γίνωσκε ὅτι οὐκ ἔσται τὸ προτέρημά σου εἰς τὴν ὁδόν, ἣν σὺ πορεύῃ, ὅτι ἐν χειρὶ γυναικὸς ἀποδώσεται κύριος τὸν Σισαρα. καὶ ἀνέστη Δεββωρα καὶ ἐπορεύθη μετὰ τοῦ Βαρακ εἰς Κεδες.¹⁰καὶ παρήγγειλεν Βαρακ τῷ Ζαβουλων καὶ τῷ Νεφθαλὶ εἰς Κεδες, καὶ ἀνέβησαν κατὰ πόδας αὐτοῦ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν· καὶ Δεββωρα ἀνέβη μετ' αὐτοῦ.¹¹καὶ οἱ πλησίον τοῦ Κιναίου ἔχωρισθησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ιωβαβ γαμβροῦ Μωυσῆ, καὶ ἔπηξεν τὴν σκηνὴν αὐτοῦ πρὸς δρῦν ἀναπαυομένων, ἥ ἔστιν ἔχόμενα Κεδες.

¹²Καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Σισαρα ὅτι ἀνέβη Βαρακ υἱὸς Αβινεεμ ἐπ' ὅρος Θαβωρ.¹³καὶ ἐκάλεσεν Σισαρα πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ (ὅτι ἐννακόσια ἄρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ) καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Αρισωθ τῶν ἐθνῶν εἰς τὸν χειμάρρουν Κισων.¹⁴καὶ εἶπεν Δεββωρα πρὸς Βαρακ Ἀνάστηθι, ὅτι αὕτη ἡ ἡμέρα, ἐν ᾧ παρέδωκεν κύριος τὸν Σισαρα ἐν χειρὶ σου· οὐκ ἴδου κύριος ἐλεύσεται ἔμπροσθέν σου; καὶ κατέβη Βαρακ ἀπὸ τοῦ ὅρους Θαβωρ καὶ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ὀπίσω αὐτοῦ.¹⁵καὶ ἔξεστησεν κύριος τὸν Σισαρα καὶ πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐν στόματι ρομφαίας ἐνώπιον Βαρακ· καὶ κατέβη Σισαρα ἀπὸ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ καὶ ἔφυγεν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ.¹⁶καὶ Βαρακ διώκων ὀπίσω τῶν ἄρμάτων καὶ ὀπίσω τῆς παρεμβολῆς ἔως δρυμοῦ τῶν ἐθνῶν· καὶ ἔπεσεν πᾶσα ἡ παρεμβολὴ Σισαρα ἐν στόματι ρομφαίας, οὐ κατελείφθη ἔως ἐνός.¹⁷καὶ Σισαρα ἀνεχώρησεν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ εἰς σκηνὴν Ιαηλ γυναικὸς Χαβερ τοῦ Κιναίου, ὅτι εἰρήνη ἀνὰ μέσον Ιαβιν βασιλέως Ασωρ καὶ ἀνὰ μέσον οἴκου Χαβερ τοῦ Κιναίου.¹⁸καὶ ἔξηλθεν Ιαηλ εἰς ἀπάντησιν Σισαρα καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν "Ἐκνευσον, κύριε μου, ἔκνευσον πρός με, μὴ φοβοῦ· καὶ ἔξενευσεν πρὸς αὐτὴν εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς.¹⁹καὶ εἶπεν Σισαρα πρὸς αὐτὴν Πότισόν με δὴ μικρὸν ὕδωρ, ὅτι ἐδίψησα· καὶ ἤνοιξεν τὸν ἀσκὸν τοῦ γάλακτος καὶ ἐπότισεν αὐτὸν καὶ συνεκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.²⁰καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Στῆθι ἐν τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς, καὶ ἔσται ἐάν τις ἔλθῃ πρὸς σὲ καὶ ἐρωτήσῃ σε καὶ εἴπῃ σοι "Εστιν ἐνταῦθα ἀνήρ; καὶ ἐρεῖς Οὐκ ἔστιν· καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς.²¹καὶ ἔλαβεν Ιαηλ γυνὴ Χαβερ τὸν πάσσαλον τῆς σκηνῆς καὶ ἔθηκεν τὴν σφῦραν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὸν ἡσυχῇ καὶ ἐνέκρουσεν τὸν πάσσαλον ἐν τῇ γνάθῳ αὐτοῦ καὶ διήλασεν ἐν τῇ γῇ, καὶ αὐτὸς ἀπεσκάρισεν ἀνὰ μέσον τῶν γονάτων αὐτῆς καὶ ἔξέψυξεν καὶ ἀπέθανεν.²²καὶ ίδού Βαρακ διώκων τὸν Σισαρα, καὶ ἔξηλθεν Ιαηλ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δεῦρο καὶ δείξω σοι τὸν ἄνδρα, ὃν σὺ ζητεῖς. καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὴν, καὶ ίδού Σισαρα πεπτωκὼς νεκρός, καὶ ὁ πάσσαλος ἐν τῇ γνάθῳ αὐτοῦ.²³καὶ ἐταπείνωσεν κύριος ὁ θεὸς τὸν Ιαβιν βασιλέα Χανααν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐνώπιον υἱῶν Ισραὴλ.²⁴καὶ ἐπορεύθη χεὶρ τῶν υἱῶν Ισραὴλ πορευομένη καὶ σκληρυνομένη ἐπὶ Ιαβιν βασιλέα Χανααν, ἔως ἔξωλέθρευσαν αὐτόν.

5 ¹*Καὶ ἤσεν Δεββωρα καὶ Βαρακ υἱὸς Αβινεεμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ εἶπεν*
²*Ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀρχηγοὺς ἐν Ισραὴλ,*
ἐν προαιρέσει λαοῦ εὐλογεῖτε τὸν κύριον.
³*ἄκούσατε, βασιλεῖς, ἐνωπίζεσθε, σατράπαι δυνατοί·*
ἔγὼ τῷ κυρίῳ ἀσομαί,
ψαλῶ τῷ θεῷ Ισραὴλ.
⁴*κύριε, ἐν τῇ ἔξοδῷ σου ἐκ Σηιρ,*
ἐν τῷ ἀπαίρειν σε ἐξ ἀγροῦ Εδωμ
γῆ ἐσείσθη, καὶ ὁ οὐρανὸς ἐξεστάθη,
καὶ αἱ νεφέλαι ἔσταξαν ὕδωρ.
⁵*ὅρη ἐσαλεύθησαν ἀπὸ προσώπου κυρίου,*
τοῦτο Σινα ἀπὸ προσώπου κυρίου θεοῦ Ισραὴλ.
⁶*ἐν ἡμέραις Σαμεγαρ υἱοῦ Αναθ, ἐν ἡμέραις Ιαηλ*
ἐξέλιπον βασιλεῖς καὶ ἐπορεύθησαν τρίβους,
ἐπορεύθησαν ὁδοὺς διεστραμμένας.
⁷*ἐξέλιπεν φραζῶν ἐν τῷ Ισραὴλ, ἐξέλιπεν,*
ἴως οὗ ἐξανέστη Δεββωρα,
ὅτι ἀνέστη μήτηρ ἐν τῷ Ισραὴλ.
⁸*ἡρέτισαν θεοὺς καινούς*
ώς ἀρτον κρίθινον.
σκέπην ἐὰν ἵδω σιρομαστῶν
ἐν τεσσαράκοντα χιλιάσιν.
⁹*ἡ καρδία μου ἐπὶ τὰ διατεταγμένα τῷ Ισραὴλ.*
οἱ δυνάσται τοῦ λαοῦ, εὐλογεῖτε τὸν κύριον.
¹⁰*ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ὑποζυγίων,*
καθήμενοι ἐπὶ λαμπηνῶν,
¹¹*φθέγξασθε φωνὴν ἀνακρουομένων*
ἀνὰ μέσον εὐφραινομένων·
ἐκεῖ δώσουσιν δικαιοσύνην κυρίῳ.
δίκαιοι ἐνίσχυσαν ἐν τῷ Ισραὴλ.
τότε κατέβη εἰς τὰς πόλεις αὐτοῦ ὁ λαὸς κυρίου.
¹²*ἐξεγείρου ἐξεγείρου, Δεββωρα,*
ἐξέγειρον μυριάδας μετὰ λαοῦ,
ἐξεγείρουν ἐξεγείρου, λάλει μετ' ὥδης·

ἐνισχύων ἔξανίστασο, Βαρακ,
καὶ ἐνίσχυσον, Δεββωρα, τὸν Βαρακ·
αἰχμαλώτιζε αἰχμαλωσίαν σου, υἱὸς Αβινεεμ.
¹³πότε ἐμεγαλύνθη ἡ ἵσχυς αὐτοῦ;
κύριε, ταπείνωσόν μοι τοὺς ἴσχυροτέρους μου.
¹⁴λαὸς Εφραὶμ ἐτιμωρήσατο αὐτοὺς
ἐν κοιλάδι ἀδελφοῦ σου Βενιαμιν ἐν λαοῖς σου.
ἔξ ἐμοῦ Μαχιρ κατέβησαν ἔξερευνῶντες,
καὶ ἐκ Ζαβουλων κύριος ἐπολέμει μοι ἐν δυνατοῖς
ἔκειθεν ἐν σκήπτρῳ ἐνισχύοντος ἡγήσεως.
¹⁵ἐν Ισαχαρ μετὰ Δεββωρας
ἔξαπέστειλεν πεζοὺς αὐτοῦ εἰς τὴν κοιλάδα.
ἴνα τί σὺ κατοικεῖς ἐν μέσῳ χειλέων;
ἔξέτεινεν ἐν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ.
ἐν διαιρέσεσιν Ρουβην
μεγάλοι ἀκριβασμοὶ καρδίας.
¹⁶ἴνα τί μοι κάθησαι ἀνὰ μέσον τῶν μοσφαθαιμ
τοῦ εἰσακούειν συρισμοὺς ἔξεγειρόντων;
τοῦ διελθεῖν εἰς τὰ τοῦ Ρουβην
μεγάλοι ἔξιχνιασμοὶ καρδίας.
¹⁷Γαλααδ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου κατεσκήνωσεν.
καὶ Δαν ἵνα τί παροικεῖ πλοίοις;
Ασηρ παρώκησεν παρ' αἰγιαλὸν θαλασσῶν
καὶ ἐπὶ τὰς διακοπὰς αὐτοῦ κατεσκήνωσεν.
¹⁸Ζαβουλων λαὸς ὀνειδίσας ψυχὴν αὐτοῦ εἰς θάνατον
καὶ Νεφθαλιμ ἐπὶ ὄψη ἀγροῦ.
¹⁹Ἄλθον βασιλεῖς καὶ παρετάξαντο.
τότε ἐπολέμησαν βασιλεῖς Χανααν
ἐν Θευνναχ ἐπὶ ὄδατος Μαγεδδω.
πλεονεξίαν ἀργυρίου οὐκ ἔλαβον.
²⁰ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπολέμησαν ἀστέρες,
ἐκ τῆς τάξεως αὐτῶν ἐπολέμησαν μετὰ Σισαρα.
²¹χειμάρρους Κισων ἔξέβαλεν αὐτούς,
χειμάρρους καδημιμ, χειμάρρους Κισων.

καταπατήσει αὐτοὺς ψυχὴ μου δυνατή.

²²τότε ἀπεκόπησαν πτέρναι ἵππου,

αμαδαρωθ δυνατῶν αὐτοῦ.

²³καταράσασθε Μαρωζ, εἴπεν δ ἄγγελος κυρίου,

καταράσει καταράσασθε τοὺς ἐνοίκους αὐτῆς,

ὅτι οὐκ ἥλθοσαν εἰς τὴν βοήθειαν κυρίου.

βοηθὸς ἡμῶν κύριος ἐν μαχηταῖς δυνατός.

²⁴εὔλογηθείη ἐκ γυναικῶν Ιαηλ

γυνὴ Χαβερ τοῦ Κιναίου,

ἐκ γυναικῶν ἐν σκηνῇ εὔλογηθείη.

²⁵ὕδωρ ἥτησεν αὐτήν, καὶ γάλα ἔδωκεν αὐτῷ,

ἐν λακάνῃ ἰσχυρῶν προσήγγισεν βούτυρον.

²⁶τὴν χεῖρα αὐτῆς τὴν ἀριστερὰν εἰς πάσσαλον ἐξέτεινεν,

τὴν δεξιὰν αὐτῆς εἰς ἀποτομὰς κατακόπων

καὶ ἀπέτεμεν Σισαρα, ἀπέτριψεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ

καὶ συνέθλασεν καὶ διήλασεν τὴν γνάθον αὐτοῦ.

²⁷ἀνὰ μέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς συγκάμψας ἔπεσεν,

ἐκοιμήθη μεταξὺ ποδῶν αὐτῆς.

ἐν ᾧ ἔκαμψεν, ἐκεῖ ἔπεσεν ταλαίπωρος.

²⁸διὰ τῆς θυρίδος διέκυπτεν ἡ μήτηρ Σισαρα

διὰ τῆς δικτυωτῆς ἐπιβλέπουσα ἐπὶ τοὺς μεταστρέφοντας μετὰ Σισαρα

Διὰ τί ἡσχάτισεν τὸ ἄρμα αὐτοῦ παραγενέσθαι;

διὰ τί ἐχρόνισαν ἵχνη ἄρμάτων αὐτοῦ;

²⁹σοφαὶ ἀρχουσῶν αὐτῆς ἀνταπεκρίναντο πρὸς αὐτήν,

καὶ αὐτὴ ἀπεκρίνατο ἐν ῥήμασιν αὐτῆς

³⁰Οὐχὶ εὑρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκῦλα;

φιλιάζων φίλοις εἰς κεφαλὴν δυνατοῦ.

σκῦλα βαμμάτων Σισαρα,

σκῦλα βαμμάτων ποικιλίας,

βαφὴ ποικίλων περὶ τράχηλον αὐτοῦ σκῦλον.

³¹οὕτως ἀπόλοιντο πάντες οἱ ἔχθροί σου, κύριε.

καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν καθὼς ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἥλιου ἐν δυναστείαις αὐτοῦ.

Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη.

6 ¹Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ Μαδιαμ ἔτη ἑπτά. ²καὶ κατίσχυσεν χεὶρ Μαδιαμ ἐπὶ Ισραὴλ· καὶ ἐποίησαν ἔαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἀπὸ προσώπου Μαδιαμ μάνδρας ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ τοῖς σπηλαίοις καὶ τοῖς ὁχυρώμασιν. ³καὶ ἐγένετο ὅταν ἔσπειρεν ἀνὴρ Ισραὴλ, καὶ ἀνέβαινεν Μαδιαμ καὶ Αμαλὴχ καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν καὶ ἀνέβαινον ἐπ' αὐτόν. ⁴καὶ παρενέβαλλον ἐπ' αὐτοὺς καὶ διέφθειραν τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς ἔως τοῦ ἐλθεῖν εἰς Γάζαν καὶ οὐχ ὑπελείποντο ὑπόστασιν ζωῆς ἐν Ισραὴλ καὶ ποίμνιον καὶ μόσχον καὶ ὄνον. ⁵ὅτι αὐτοὶ καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν ἀνέβαινον καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν παρέφερον καὶ παρεγίνοντο ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος, καὶ αὐτοῖς καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμός, καὶ παρεγίνοντο ἐν τῇ γῇ Ισραὴλ τοῦ διαφθείρειν αὐτήν. ⁶καὶ ἐπτώχευσεν Ισραὴλ σφόδρα ἀπὸ προσώπου Μαδιαμ, καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον. ⁷καὶ ἐγένετο ἐπεὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον διὰ Μαδιαμ, ⁸καὶ ἐξαπέστειλεν κύριος ἄνδρα προφήτην πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Ἐγώ εἰμι ὁ ἀναβιβάσας ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἐξήγαγον ὑμᾶς ἐξ οἴκου δουλείας ⁹καὶ ἐξειλάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Αἰγύπτου καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων ὑμᾶς καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν καὶ ἔδωκα ὑμῖν τὴν γῆν αὐτῶν ¹⁰καὶ εἶπα ὑμῖν Ἐγώ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, οὐ φοβηθήσεσθε τοὺς θεοὺς τοῦ Αμορραίου, ἐν οἷς ὑμεῖς ἐνοικεῖτε ἐν τῇ γῇ αὐτῶν· καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου.

¹¹Καὶ ἥλθεν ἄγγελος κυρίου καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ τὴν δρῦν τὴν οὖσαν ἐν Εφραθα τὴν τοῦ Ιωας πατρὸς Αβιεζρι, καὶ Γεδεων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐρράβδιζεν πυροὺς ἐν ληνῷ τοῦ ἐκφυγεῖν ἐκ προσώπου Μαδιαμ. ¹²καὶ ὥφθη αὐτῷ ἄγγελος κυρίου καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Κύριος μετὰ σοῦ, δυνατὸς τῇ ἰσχύι. ¹³καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Γεδεων Ἐν ἐμοί, κύριε, καὶ εἰ ἔστιν κύριος μεθ' ἡμῶν, ἵνα τί εὔρεν ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα; καὶ ποῦ ἔστιν πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ὅσα διηγήσαντο ἡμῖν οἱ πατέρες ἡμῶν λέγοντες Οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου ἀνήγαγεν ἡμᾶς κύριος; καὶ νῦν ἀπώσατο ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἡμᾶς ἐν χειρὶ Μαδιαμ. ¹⁴καὶ ἐπέβλεψεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ εἶπεν αὐτῷ Πορεύου ἐν τῇ ἰσχύι σου καὶ σώσεις τὸν Ισραὴλ, καὶ ἴδού ἐξαπέστειλά σε. ¹⁵καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Γεδεων Ἐν ἐμοί, κύριε, ἐν τίνι σώσω τὸν Ισραὴλ; ἴδού ἡ χιλιάς μου ταπεινοτέρα ἐν Μανασση, καὶ ἐγώ εἰμι μικρὸς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου. ¹⁶καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος κυρίου Κύριος ἔσται μετὰ σοῦ, καὶ πατάξεις τὴν Μαδιαμ ὥσει ἄνδρα ἔνα. ¹⁷καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Γεδεων Καὶ εἰ εὔρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ποιήσεις μοι σημεῖον ὅτι σὺ λαλεῖς μετ' ἐμοῦ. ¹⁸μὴ κινηθῆς ἐντεῦθεν ἔως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σέ, καὶ οἶσω τὴν θυσίαν μου καὶ θήσω ἐνώπιόν σου. καὶ εἶπεν Ἐγώ εἰμι καθήσομαι ἔως τοῦ ἐπιστρέψαι σε. ¹⁹καὶ Γεδεων εἰσῆλθεν καὶ ἐποίησεν ἔριφον αἰγῶν καὶ οιφί ἀλεύρου ἄζυμα καὶ τὰ κρέα ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ κανοῦν καὶ τὸν ζωμὸν ἐνέχεεν εἰς χύτραν καὶ ἐξήνεγκεν πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τὴν δρῦν καὶ προσεκύνησεν. ²⁰καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος κυρίου Λαβὲ τὰ κρέα καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἄζυμους καὶ θὲς πρὸς τὴν πέτραν ἐκείνην καὶ τὸν ζωμὸν ἔκχεον· καὶ ἐποίησεν οὕτως. ²¹καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος κυρίου τὸ ἄκρον τῆς ράβδου τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἤψατο τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄζυμων, καὶ ἀνήφθη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας καὶ κατέφαγεν τὰ κρέα καὶ τοὺς ἄζυμους· καὶ ὁ ἄγγελος

κυρίου ἀπῆλθεν ἐξ ὁφθαλμῶν αὐτοῦ.²²καὶ εἶδεν Γεδεων ὅτι ἄγγελος κυρίου ἐστίν, καὶ εἶπεν Γεδεων Ὁ οὗτος κύριε, ὅτι εἶδον τὸν ἄγγελον κυρίου πρόσωπον πρὸς πρόσωπον.²³καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος Εἰρήνη σοι, μὴ φοβοῦ μὴ ἀποθάνῃς.²⁴καὶ ὡκοδόμησεν ἐκεῖ Γεδεων θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Εἰρήνη κυρίου ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης ἵτε αὐτοῦ ὅντος ἐν Εφραθα πατρὸς τοῦ Εζρι.

²⁵Καὶ ἐγενήθη τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος Λαβὲ τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν τοῦ πατρός σου, μόσχον τὸν ἑπταετῆ, καὶ καθελεῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βααλ, ὃ ἐστιν τοῦ πατρός σου, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ ἐκκόψεις.²⁶καὶ οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου τῷ ὁφθέντι σοι ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους Μαωξ τούτου ἐν τῇ παρατάξει καὶ λήμψῃ τὸν μόσχον καὶ ἀνοίσεις δόλοκαύτωμα ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ ἄλσους, οὓς ἐκκόψεις.²⁷καὶ ἔλαβεν Γεδεων τρεῖς καὶ δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν δούλων αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν καθὰ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν κύριος· καὶ ἐγένετο ὡς ἐφοβήθη τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως μὴ ποιῆσαι ἡμέρας, καὶ ἐποίησεν νυκτός.²⁸καὶ ὥρθισαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως τὸ πρωί, καὶ ἴδού κατεσκαμένον τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βααλ, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ ἐκκεκομμένον, καὶ ὁ μόσχος ὃ σιτευτὸς ἀνηνεγμένος εἰς δόλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ὡκοδομημένον.²⁹καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Τίς ἐποίησεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο; καὶ ἀνήταξον καὶ ἐξεζήτουν καὶ εἴπαν Γεδεων ὁ υἱὸς Ιωας ἐποίησεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο.³⁰καὶ εἴπαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ιωας Ἐξάγαγε τὸν υἱόν σου καὶ ἀποθανέτω, ὅτι κατέσκαψεν τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βααλ καὶ ὅτι ἔκοψεν τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ.³¹καὶ εἶπεν Ιωας πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐσταμένους ἐπ' αὐτόν Μὴ ὑμεῖς νῦν δικάζεσθε περὶ τοῦ Βααλ; ἢ ὑμεῖς σφέστε αὐτόν; ὃς ἀντεδίκησεν αὐτόν, ἀποθανεῖται ἔως πρωί· εἰ ἐστιν θεός, αὐτὸς ἐκδικήσει αὐτόν, ὅτι κατέσκαψεν τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ.³²καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Δικαστήριον τοῦ Βααλ, ὅτι κατέσκαψεν τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ.

³³Καὶ πᾶσα Μαδιαμ καὶ Αμαληκ καὶ υἱοὶ ἀνατολῶν συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸν καὶ διέβησαν καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ιεζραελ.³⁴καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐνέδυσεν τὸν Γεδεων, καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ ἐβόήσεν Αβιεζερ ὅπίσω αὐτοῦ.³⁵καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν ἐν παντὶ Μανασση καὶ ἐβόήσεν καὶ αὐτὸς ὅπίσω αὐτοῦ· καὶ ἐξαπέστειλεν ἀγγέλους ἐν Ασηρ καὶ ἐν Ζαβουλων καὶ ἐν Νεφθαλι, καὶ ἀνέβησαν εἰς συνάντησιν αὐτοῦ.³⁶καὶ εἶπεν Γεδεων πρὸς τὸν θεόν Εἰ σώζεις ἐν τῇ χειρὶ μου τὸν Ισραηλ, ὃν τρόπον ἐλάλησας,³⁷ἰδού ἐγὼ ἀπερείδομαι τὸν πόκον τῶν ἑρίων ἐν τῷ ἄλωνι, καὶ ἐὰν δρόσος γένηται ἐπὶ τὸν πόκον μόνον καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ξηρασία, καὶ γνώσομαι ὅτι σφέστεις ἐν τῇ χειρὶ μου τὸν Ισραηλ, ὃν τρόπον ἐλάλησας.³⁸καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ ὥρθισεν Γεδεων τῇ ἐπαύριον καὶ ἀπεπίασεν τὸν πόκον, καὶ ἀπερρύη ἡ δρόσος ἐκ τοῦ πόκου, πλήρης λεκάνη ὕδατος.³⁹καὶ εἶπεν Γεδεων πρὸς τὸν θεόν Μὴ ὀργισθήτω ὁ θυμός σου ἐν ἐμοί, καὶ λαλήσω ἵτε ἀπαξ· καὶ πειράσω ἵτε ἀπαξ ἐν τῷ πόκῳ, καὶ γενηθήτω ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, ἐπὶ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν γενηθήτω δρόσος.⁴⁰καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς οὕτως ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἐγένετο ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, ἐπὶ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν ἐγένετο δρόσος.

7 ¹Καὶ ὥρθησεν Ιεροβααλ (αὐτός ἐστιν Γεδεων) καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὴν γῆν Αρωεδ, καὶ παρεμβολὴ Μαδιαμ καὶ Αμαληκ ἦν αὐτῷ ἀπὸ βορρᾶ ἀπὸ τοῦ βουνοῦ τοῦ Αβωρ ἐν τῇ κοιλάδι. ²καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Γεδεων Πολὺς ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ ὥστε μὴ παραδοῦναι με τὴν Μαδιαμ ἐν χειρὶ αὐτῶν, μήποτε καυχήσηται Ισραὴλ ἐπ' ἐμὲ λέγων Ἡ χείρ μου ἔσωσέν με. ³καὶ εἶπεν κύριος πρὸς αὐτόν Λάλησον δὴ εἰς τὰ ὕτα τοῦ λαοῦ λέγων Τίς δειλὸς καὶ φοβούμενος; ἀποστραφήτω. καὶ ἔξωρμησαν ἀπὸ τοῦ ὅρους τοῦ Γαλααδ καὶ ἀπεστράφησαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες, καὶ δέκα χιλιάδες ὑπελείφθησαν. ⁴καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Γεδεων Ἐτι ὁ λαὸς πολὺς· κατάγαγε αὐτοὺς εἰς τὸ ὄδωρ, καὶ δοκιμῶ αὐτούς σοι ἐκεῖ. καὶ ἐσται δὲν ἐὰν εἶπω πρὸς σέ Οὗτος πορεύσεται μετὰ σοῦ, αὐτὸς πορεύσεται μετὰ σοῦ. καὶ δὲν ἐὰν εἶπω σοι δὲν οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ, αὐτὸς οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ. ⁵καὶ κατεβίβασεν τὸν λαὸν εἰς τὸ ὄδωρ. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Γεδεων Πᾶς, ὃς ἀν λάψη τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὄδατος, ὡς ἐὰν λάψη ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν κατὰ μόνας, καὶ πᾶς, ὃς ἀν κάμψη ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ τοῦ πιεῖν, μεταστήσεις αὐτὸν καθ' αὐτόν. ⁶καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν λαψάντων ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν τριακόσιοι ἄνδρες, καὶ πᾶς ὁ ἐπίλοιπος τοῦ λαοῦ ἔκαμψαν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῶν τοῦ πιεῖν ὄδωρ. ⁷καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Γεδεων Ἐν τοῖς τριακοσίοις ἀνδράσιν τοῖς λαψασιν σώσω ὑμᾶς καὶ παραδώσω τὴν Μαδιαμ ἐν χειρὶ σου, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀποτρεχέτω ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ⁸καὶ ἔλαβον τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ λαοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτῶν καὶ τὰς κερατίνας αὐτῶν, καὶ πάντα ἄνδρα Ισραὴλ ἔξαπέστειλεν ἄνδρα εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ, τῶν δὲ τριακοσίων ἀνδρῶν ἐκράτησεν. ἡ δὲ παρεμβολὴ Μαδιαμ ἦν ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἐν τῇ κοιλάδι.

⁹Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἔκεινη καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν κύριος Ἀνάστα κατάβηθι τὸ τάχος ἐντεῦθεν εἰς τὴν παρεμβολήν, ὅτι παρέδωκα αὐτὴν ἐν τῇ χειρὶ σου. ¹⁰εὶ δὲ φοβῇ σὺ καταβῆναι, κατάβηθι σὺ καὶ Φαρα τὸ παιδάριόν σου εἰς τὴν παρεμβολὴν ¹¹καὶ ἀκούσῃ, τί λαλοῦσιν· καὶ μετὰ ταῦτα ἰσχύσουσιν αἱ χειρές σου, καὶ καταβήσῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ. καὶ κατέβη αὐτὸς καὶ Φαρα τὸ παιδάριον αὐτοῦ εἰς μέρος τῶν πεντήκοντα τῶν ἐν τῇ παρεμβολῇ. ¹²καὶ Μαδιαμ καὶ Αμαληκ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν παρεμβεβλήκεισαν ἐν τῇ κοιλάδι ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος, καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμός, ἀλλ' ἥσαν ὥσπερ ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος. ¹³καὶ εἰσῆλθεν Γεδεων, καὶ ἴδού ἀνὴρ ἔξηγεῖτο τῷ πλησίον αὐτοῦ τὸ ἐνύπνιον καὶ εἶπεν Ἰδού τὸ ἐνύπνιον, δὲν ἔνυπνιάσθην, καὶ ἴδού μαγὶς ἄρτου κριθίνου κυλιομένη ἐν τῇ παρεμβολῇ Μαδιαμ καὶ ἥλθεν ἔως τῆς σκηνῆς Μαδιαμ καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν καὶ κατέστρεψεν αὐτήν, καὶ ἐπεσεν ἡ σκηνή. ¹⁴καὶ ἀπεκρίθη ὁ πλησίον αὐτοῦ καὶ εἶπεν Οὐκ ἐστιν αὕτη ἀλλ' ἡ ρόμφαία Γεδεων υἱοῦ Ιωας ἀνδρὸς Ισραὴλ. παρέδωκεν κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὴν Μαδιαμ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολήν. ¹⁵καὶ ἐγένετο ὡς ἥκουσεν Γεδεων τὴν διήγησιν τοῦ ἔνυπνίου καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν κύριον καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ισραὴλ καὶ εἶπεν Ἀνάστητε, ὅτι παρέδωκεν κύριος ἐν χερσὶν ὑμῶν τὴν παρεμβολὴν Μαδιαμ. ¹⁶καὶ διεῖλεν τοὺς τριακοσίους ἄνδρας τρεῖς ἀρχὰς καὶ ἔδωκεν κερατίνας ἐν χειρὶ πάντων καὶ ὑδρίας κενὰς καὶ λαμπάδας ἐν μέσῳ τῶν ὑδριῶν ¹⁷καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἄπ' ἐμοῦ

ὅψεσθε καὶ οὕτως ποιήσετε· καὶ ἴδοὺ ἐγὼ εἰσπορεύομαι ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔσται ὡς ἐὰν ποιήσω, οὕτως ποιήσετε.¹⁸καὶ σαλπιῶ τῇ κερατίνῃ ἐγὼ καὶ πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ, καὶ σαλπιεῖτε ταῖς κερατίναις καὶ ὑμεῖς κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἐρεῖτε Τῷ κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεων.¹⁹καὶ εἰσῆλθεν Γεδεων καὶ ἐκατὸν ἄνδρες μετ' αὐτοῦ ἐν μέρει τῆς παρεμβολῆς ἀρχομένης τῆς φυλακῆς τῆς μεσούσης· πλὴν ἐγέρσει ἥγειρεν τοὺς φυλάσσοντας, καὶ ἐσάλπισαν ταῖς κερατίναις καὶ ἐξεπίναξαν τὰς ὑδρίας τὰς ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.²⁰καὶ ἐσάλπισαν αἱ τρεῖς ἀρχαὶ ἐν ταῖς κερατίναις καὶ συνέτριψαν τὰς ὑδρίας καὶ ἐλάβοντο ἐν τῇ χειρὶ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῶν τῶν λαμπάδων, καὶ ἐν τῇ χειρὶ τῇ δεξιᾷ αὐτῶν αἱ κερατίναι τοῦ σαλπίζειν, καὶ ἀνέκραξαν Ὦροφαία τῷ κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεων.²¹καὶ ἔστησαν ἔκαστος καθ' ἑαυτὸν κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔδραμον πᾶσα ἡ παρεμβολὴ καὶ ἐσήμαναν καὶ ἔφυγον.²²καὶ ἐσάλπισαν αἱ τριακόσιαι κερατίναι, καὶ ἔθετο κύριος μάχαιραν ἀνδρὸς ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ παρεμβολῇ, καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολὴ ἔως τῆς Βαιθασεττα καὶ συνηγμένη ἔως χείλους Αβελμεουλα καὶ ἐπὶ Ταβαθ.²³καὶ ἐβόησεν ἀνὴρ Ισραηλ ἐκ Νεφθαλίμ καὶ ἐξ Ασηρ καὶ ἐκ παντὸς Μανασση καὶ κατεδίωξαν ὅπίσω Μαδιαμ.

²⁴Καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν Γεδεων ἐν παντὶ ὁρίῳ Εφραιμ λέγων Κατάβητε εἰς συνάντησιν Μαδιαμ καὶ καταλάβετε ἑαυτοῖς τὸ ὄδωρ ἔως Βαιθβηρα καὶ τὸν Ιορδάνην· καὶ ἐβόησεν πᾶς ἀνὴρ Εφραιμ καὶ προκατελάβοντο τὸ ὄδωρ ἔως Βαιθβηρα καὶ τὸν Ιορδάνην.²⁵καὶ συνέλαβον τοὺς δύο ἄρχοντας Μαδιαμ, τὸν Ωρηβ καὶ τὸν Ζηβ, καὶ ἀπέκτειναν τὸν Ωρηβ ἐν Σουριν καὶ τὸν Ζηβ ἀπέκτειναν ἐν Ιακεφζηβ καὶ κατεδίωξαν Μαδιαμ· καὶ τὴν κεφαλὴν Ωρηβ καὶ Ζηβ ἤνεγκαν πρὸς Γεδεων ἐκ τοῦ πέραν τοῦ Ιορδάνου.

8 ¹καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἀνὴρ Εφραιμ Τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν τοῦ μὴ καλέσαι ἡμᾶς, ὅτε ἐξεπορεύου πολεμῆσαι ἐν τῇ Μαδιαμ; καὶ ἐκρίνοντο μετ' αὐτοῦ κραταιῶς.²καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Τί ἐποίησα νῦν καθὼς ὑμεῖς; οὐχὶ κρείττω ἐπιφυλλίδες Εφραιμ ἡ τρυγητὸς Αβιεζερ;³ἐν χειρὶ ὑμῶν παρέδωκεν κύριος τοὺς ἄρχοντας Μαδιαμ, τὸν Ωρηβ καὶ τὸν Ζηβ· καὶ τί ἡδυνάσθην ποιῆσαι καθὼς ὑμεῖς; καὶ κατέπαυσαν. τότε ἀνῆκε τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν τὸν λόγον τοῦτον.

⁴Καὶ ἦλθεν Γεδεων ἐπὶ τὸν Ιορδάνην, καὶ διέβη αὐτὸς καὶ οἱ τριακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ ὀλιγοψυχοῦντες καὶ πεινῶντες.⁵καὶ εἶπεν τοῖς ἀνδράσιν Σοκχωθ Δότε δὴ ἄρτους τῷ λαῷ τῷ μετ' ἐμοῦ, ὅτι πεινῶσιν, ἐγὼ δὲ διώκω ὅπίσω Ζεβεε καὶ Σαλμανα βασιλέων Μαδιαμ.⁶καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες Σοκχωθ Μὴ χείρ Ζεβεε καὶ Σαλμανα νῦν ἐν τῇ χειρὶ σου, ὅτι δώσομεν τῇ στρατιᾳ σου ἄρτους;⁷καὶ εἶπεν Γεδεων Οὐχ οὕτως· ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν Ζεβεε καὶ Σαλμανα ἐν τῇ χειρὶ μου καὶ καταξανῶ τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ἐν ταῖς βαρκοννιμ.⁸καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς Φανουηλ καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς κατὰ ταῦτα, καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Φανουηλ ὃν τρόπον ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σοκχωθ.⁹καὶ εἶπεν τοῖς ἀνδράσιν Φανουηλ λέγων 'Ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με μετ' εἰρήνης κατασκάψω τὸν πύργον τοῦτον. — ¹⁰καὶ Ζεβεε καὶ Σαλμανα ἐν

Καρκαρ, καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτῶν μετ' αὐτῶν ὥσει πεντεκαίδεκα χιλιάδες, οἱ καταλειφθέντες ἐν πάσῃ παρεμβολῇ υἱῶν ἀνατολῶν, καὶ οἱ πεπτωκότες ἥσαν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων ρομφαίαν. ¹¹καὶ ἀνέβη Γεδεων ὁδὸν κατοικούντων ἐν σκηναῖς ἀνατολῶν τῆς Ναβεθ ἐξ ἐναντίας Ζεβεε· καὶ ἐπάταξεν τὴν παρεμβολήν, ἡ δὲ παρεμβολὴ ἦν πεποιθυῖα. ¹²καὶ ἔφυγεν Ζεβεε καὶ Σαλμανα, καὶ ἐδίωξεν ὁπίσω αὐτῶν καὶ ἐκράτησεν τοὺς δύο βασιλεῖς Μαδιαμ, τὸν Ζεβεε καὶ τὸν Σαλμανα, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν ἐξέτριψεν. — ¹³καὶ ἀνέστρεψεν Γεδεων υἱὸς Ιωας ἐκ τοῦ πολέμου ἀπὸ ἀναβάσεως Αρες. ¹⁴καὶ συνέλαβον παιδάριον ἐκ τῶν ἀνδρῶν Σοκχωθ, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν, καὶ ἀπεγράψατο πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας Σοκχωθ καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῆς, ἐβδομήκοντα ἐπτὰ ἄνδρας. ¹⁵καὶ παρεγένετο Γεδεων πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σοκχωθ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ Ζεβεε καὶ Σαλμανα, δι' οὓς ὠνειδίσατε με λέγοντες Μὴ χείρ Ζεβεε καὶ Σαλμανα νῦν ἐν τῇ χειρὶ σου, ὅτι δώσομεν τοῖς ἀνδράσιν σου τοῖς ἐκλελυμένοις ἄρτους; ¹⁶καὶ ἔλαβεν τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως καὶ κατέξανεν αὐτοὺς ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ταῖς βαρακηνιμ καὶ κατέξανεν ἐν αὐτοῖς ἄνδρας Σοκχωθ. ¹⁷καὶ τὸν πύργον Φανουηλ κατέσκαψεν καὶ ἀπέκτεινεν τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως. — ¹⁸καὶ εἶπεν πρὸς Ζεβεε καὶ Σαλμανα Ποῦ οἱ ἄνδρες, οὓς ἀπέκτεινατε ἐν Θαβωρ; καὶ εἶπαν Ὡσεὶ σύ, ὅμοιος σοί, ὅμοιος αὐτῶν, ὡς εἶδος μορφὴ υἱῶν βασιλέων. ¹⁹καὶ εἶπεν Γεδεων Ἀδελφοί μου καὶ υἱοί τῆς μητρός μού εἰσιν. καὶ ὥμοσεν αὐτοῖς Ζῆ κύριος, εἰ ἐζωγονήσατε αὐτούς, οὐκ ἀν ἀπέκτεινα ὑμᾶς. ²⁰καὶ εἶπεν τῷ Ιεθερ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ Ἀναστὰς ἀπόκτεινον αὐτούς· καὶ οὐκ ἐσπασεν τὸ παιδάριον αὐτοῦ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη, ὅτι ἦν νεώτερος. ²¹καὶ εἶπεν Ζεβεε καὶ Σαλμανα Ἀνάστα δὴ σὺ καὶ ἀπάντησον ἡμῖν, ὅτι ὡς ἀνὴρ ἡ δύναμις αὐτοῦ. καὶ ἀνέστη Γεδεων καὶ ἀνεῆλεν τὸν Ζεβεε καὶ τὸν Σαλμανα καὶ ἔλαβεν τοὺς μηνίσκους τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν.

²²Καὶ εἶπεν ἀνὴρ Ισραηλ πρὸς Γεδεων Ἀρχε ἐν ἡμῖν σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, ὅτι σέσωκας ἡμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιαμ. ²³καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Γεδεων Οὐκ ἄρξω ἐγὼ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἄρξει ὁ υἱός μου ὑμῶν· κύριος ἄρξει ὑμῶν. ²⁴καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Γεδεων Αἰτήσομαι παρ' ὑμῶν αἰτησιν καὶ δότε μοι ἀνὴρ ἐνώτιον τῶν σκύλων αὐτοῦ· ὅτι ἐνώτια χρυσᾶ πολλὰ ἦν αὐτοῖς, ὅτι Ισμαηλίται ἥσαν. ²⁵καὶ εἶπαν Διδόντες δώσομεν· καὶ ἀνέπτυξεν τὸ ἴματιον αὐτοῦ, καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ ἀνὴρ ἐνώτιον χρυσοῦν τῶν σκύλων αὐτοῦ. ²⁶καὶ ἐγενήθη ὁ σταθμὸς τῶν ἐνωτίων τῶν χρυσῶν, ὃν ἡτήσατο, σίκλοι χίλιοι καὶ ἐπτακόσιοι χρυσοῦ πλὴν τῶν σιρώνων καὶ τῶν ὁρμίσκων ενφωθ καὶ τῶν περιβολαίων τῶν πορφυρῶν τῶν ἐπὶ τοῖς βασιλεῦσιν Μαδιαμ καὶ πλὴν τῶν κλοιῶν τῶν χρυσῶν τῶν ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν. ²⁷καὶ ἐποίησεν αὐτὸν Γεδεων εἰς εφουδ καὶ ἐστησεν αὐτὸν ἐν πόλει αὐτοῦ ἐν Εφραθα· καὶ ἐξεπόρνευσεν πᾶς Ισραηλ ὁπίσω αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ ἐγένετο τῷ Γεδεων καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ εἰς σκάνδαλον. ²⁸καὶ ἐνετράπη Μαδιαμ ἐνώπιον υἱῶν Ισραηλ καὶ οὐ προσέθεντο ἄραι κεφαλὴν αὐτῶν. καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἔτη τεσσαράκοντα ἐν ἡμέραις Γεδεων. — ²⁹καὶ ἐπορεύθη Ιεροβααλ υἱὸς Ιωας καὶ κατώκησεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ³⁰καὶ τῷ Γεδεων ἥσαν ἐβδομήκοντα υἱοὶ ἐκπορευόμενοι ἐκ μηρῶν

αύτοῦ, ὅτι γυναῖκες πολλαὶ ἥσαν αὐτῷ.³¹καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ ἐν Σικιμοῖς ἔτεκεν αὐτῷ καί γε αὐτὴ νίόν, καὶ ἐπέθηκεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Αβιμελεχ.³²καὶ ἀπέθανεν Γεδεων νίὸς Ιωας ἐν πολιᾳ ἀγαθῇ καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ Ιωας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Εφραθα πατρὸς Αβιεζρι.

³³Καὶ ἐγενήθη ὡς ἀπέθανεν Γεδεων, καὶ ἀπεστράφησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ ἔξεπόρνευσαν ὁπίσω τῶν Βααλιμ καὶ ἔθεντο αὐτοῖς τὸν Βααλβεριθ εἰς διαθήκην τοῦ εἶναι αὐτοῖς αὐτὸν εἰς θεόν.³⁴καὶ οὐκ ἐμήσθησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν τοῦ ῥυσαμένου αὐτοὺς ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν.³⁵καὶ οὐκ ἐποίησαν ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Ιεροβααλ Γεδεων κατὰ πᾶσαν τὴν ἀγαθωσύνην, ἦν ἐποίησεν μετὰ Ισραὴλ.

9 ¹Καὶ ἐπορεύθη Αβιμελεχ νίὸς Ιεροβααλ εἰς Σικιμα πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν συγγένειαν τοῦ οἴκου τῆς μητρὸς αὐτοῦ λέγων ²Λαλήσατε δὴ ἐν ὧσὶν τῶν ἀνδρῶν Σικιμων Ποῖον βέλτιόν ἔστιν, τὸ ἄρχειν ὑμῶν ἐβδομήκοντα ἄνδρας, πάντας νίοὺς Ιεροβααλ, ἡ κυριεύειν ὑμῶν ἄνδρα ἔνα; καὶ μνήσθητε ὅτι σὰρξ ὑμῶν καὶ ὄστοιν ὑμῶν ἐγώ εἰμι. ³καὶ ἐλάλησαν περὶ αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν τοῖς ὧσὶν πάντων τῶν ἀνδρῶν Σικιμων πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἔκλινεν καρδία αὐτῶν ὁπίσω Αβιμελεχ, ὅτι εἴπαν Ἀδελφὸς ἡμῶν ἔστιν. ⁴καὶ ἔδωκαν αὐτῷ ἐβδομήκοντα ἀργυρίου ἐκ τοῦ οἴκου Βααλ διαθήκης, καὶ ἐμισθώσατο ἐν αὐτοῖς Αβιμελεχ ἄνδρας κενοὺς καὶ θαμβουμένους, καὶ ἐπορεύθησαν ὁπίσω αὐτοῦ. ⁵καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἴκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς Εφραθα καὶ ἀπέκτεινεν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ υἱοὺς Ιεροβααλ ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἔνα· καὶ ἀπελείφθη Ιωαθαμ νίὸς Ιεροβααλ ὁ νεώτερος, ὅτι ἐκρύβη.

⁶Καὶ συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες Σικιμων καὶ πᾶς ὁ οἴκος Μααλλων καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Αβιμελεχ εἰς βασιλέα πρὸς τῇ βαλάνῳ τῆς στάσεως ἐν Σικιμοῖς. ⁷καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Ιωαθαμ, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους Γαριζίν καὶ ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἐκάλεσεν καὶ εἴπεν αὐτοῖς Ἀκούσατέ μου, ἄνδρες Σικιμων, καὶ ἀκούσαι ὑμῶν ὁ θεός.

⁸πορευόμενα ἐπορεύθησαν τὰ ξύλα τοῦ χρῖσαι ἑαυτοῖς βασιλέα καὶ εἴπον τῇ ἐλαίᾳ Βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. ⁹καὶ εἴπεν αὐτοῖς ἡ ἐλαίᾳ Ἀφεῖσα τὴν πιότητά μου, ἦν ἐν ἐμοὶ ἐδόξασεν ὁ θεὸς καὶ ἀνθρωποι, πορευθῶ ἄρχειν τῶν ξύλων; ¹⁰καὶ εἴπαν τὰ ξύλα τῇ συκῇ Δεῦρο βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. ¹¹καὶ εἴπεν αὐτοῖς ἡ συκῇ Ἀφεῖσα τὴν γλυκύτητά μου καὶ τὸ γένημά μου τὸ ἀγαθὸν πορευθῶ ἄρχειν ξύλων; ¹²καὶ εἴπαν τὰ ξύλα τῇ ἀμπέλῳ Δεῦρο βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. ¹³καὶ εἴπεν αὐτοῖς ἡ ἀμπελος Ἀφεῖσα τὸν οἶνόν μου, τὴν εὐφροσύνην τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ τῶν ἀνθρώπων, πορευθῶ ἄρχειν ξύλων; ¹⁴καὶ εἴπαν τὰ ξύλα πρὸς τὴν ράμνον Δεῦρο σὺ βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. ¹⁵καὶ εἴπεν ἡ ράμνος πρὸς τὰ ξύλα Εἰ ἐν ἀληθείᾳ ὑμεῖς χρίετε με εἰς βασιλέα ἐφ' ὑμῶν, δεῦτε πεποίθατε ἐν τῇ σκέπῃ μου· καὶ εἰ μή, ἐξέλθοι πῦρ ἐκ τῆς ράμνου καὶ καταφάγοι τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. — ¹⁶καὶ νῦν εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν τελειότητι ἐποιήσατε καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Αβιμελεχ, καὶ εἰ καλῶς ἐποιήσατε μετὰ Ιεροβααλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ εἰ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐποιήσατε αὐτῷ, ¹⁷ — ὡς

ἐπολέμησεν δὲ πατήρ μου ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἔρριψεν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξ ἐναντίας καὶ ἐξείλατο ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιαμ,¹⁸ καὶ ὑμεῖς ἐπανέστητε ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου σήμερον καὶ ἀπεκτείνατε τοὺς νίοὺς αὐτοῦ ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἅνα καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Αβιμελεχ ὑὸν τῆς παιδίσκης αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Σικιμων, ὅτι ἀδελφὸς ὑμῶν ἐστιν, — ¹⁹ καὶ εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι ἐποιήσατε μετὰ Ιεροβααλ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, εὐλογηθείητε ὑμεῖς καὶ εὐφρανθείητε ἐν Αβιμελεχ, καὶ εὐφρανθείη καὶ αὐτὸς ἐν ὑμῖν. ²⁰ καὶ εἰ μή, ἐξέλθοι πῦρ ἐξ Αβιμελεχ καὶ καταφάγοι τοὺς ἄνδρας Σικιμων καὶ τὸν οἶκον Μααλλων, καὶ εἰ μή, ἐξέλθοι πῦρ ἀπὸ ἄνδρῶν Σικιμων καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Μααλλων καὶ καταφάγοι τὸν Αβιμελεχ. — ²¹ καὶ ἀπέδρα Ιωαθαμ καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ καὶ ἔφυγεν εἰς Ραρα καὶ κατώκησεν ἐκεῖ ἀπὸ προσώπου Αβιμελεχ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

²² Καὶ ἤρξεν Αβιμελεχ ἐπὶ Ισραὴλ τρία ἔτη. ²³ καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς πνεῦμα πονηρὸν ἀνὰ μέσον Αβιμελεχ καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ἀνδρῶν Σικιμων, καὶ ἥθετησαν οἱ ἄνδρες Σικιμων ἐν τῷ οἴκῳ Αβιμελεχ, ²⁴ τοῦ ἐπαγαγεῖν τὴν ἀδικίαν τῶν ἐβδομήκοντα υἱῶν Ιεροβααλ καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν ἐπιθεῖναι ἐπὶ Αβιμελεχ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν τὸν ἀποκτείναντα αὐτοὺς καὶ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Σικιμων τοὺς κατισχύσαντας τὰς χεῖρας αὐτοῦ ὥστε ἀποκτεῖναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἔθεντο αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικιμων ἐνεδρα ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ὀρέων καὶ ἀνήρπαζον πάντας τοὺς διαπορευομένους ἐπ’ αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ ἀπηγγέλη τῷ Αβιμελεχ. ²⁶ καὶ ἤλθεν Γααλ υἱὸς Αβεδ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς Σικιμα, καὶ ἐπεποίθησαν ἐν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικιμων. ²⁷ καὶ ἤλθον εἰς ἄγρὸν καὶ ἐτρύγησαν τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν καὶ κατεπάτουν καὶ ἐποίησαν χοροὺς καὶ εἰσῆλθον εἰς οἶκον θεοῦ αὐτῶν καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ κατηρῶντο τὸν Αβιμελεχ. ²⁸ καὶ εἶπεν Γααλ υἱὸς Αβεδ Τί ἐστιν Αβιμελεχ, καὶ τίς ἐστιν ὁ υἱὸς Συχεμ, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; οὐχ οὗτος υἱὸς Ιεροβααλ, καὶ Ζεβουλ ἐπίσκοπος αὐτοῦ δοῦλος αὐτοῦ σὺν τοῖς ἀνδράσιν Εμμωρ πατρὸς Συχεμ; καὶ τί ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ ἡμεῖς; ²⁹ καὶ τίς δῷῃ τὸν λαὸν τοῦτον ἐν χειρὶ μου; καὶ μεταστήσω τὸν Αβιμελεχ καὶ ἐρῶ τῷ Αβιμελεχ Πλήθυνον τὴν δύναμίν σου καὶ ἐξελθε. ³⁰ καὶ ἤκουσεν Ζεβουλ ὁ ἄρχων τῆς πόλεως τοὺς λόγους Γααλ υἱὸυ Αβεδ καὶ ἐθυμώθη ὄργῃ. ³¹ καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Αβιμελεχ μετὰ δώρων λέγων Ἰδού Γααλ υἱὸς Αβεδ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ παραγεγόνασιν εἰς Σικιμα, καὶ οἵδε πολιορκοῦσιν τὴν πόλιν ἐπὶ σέ. ³² καὶ νῦν ἀνάστηθι νυκτὸς σὺ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ καὶ ἐνέδρευσον ἐν τῷ ἀγρῷ, ³³ καὶ ἔσται τὸ πρωὶ ἄμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον καὶ ὀρθρίσεις καὶ ἐκτενεῖς ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ἵδούν αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ’ αὐτοῦ ἐκπορεύονται πρὸς σέ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ καθάπερ ἐὰν εὕρῃ ἡ χείρ σου. ³⁴ καὶ ἀνέστη Αβιμελεχ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ’ αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἐνήδρευσαν ἐπὶ Σικιμα τέσσαρας ἀρχάς. ³⁵ καὶ ἐγένετο πρωὶ καὶ ἐξῆλθεν Γααλ υἱὸς Αβεδ καὶ ἔστη πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς πύλης τῆς πόλεως, καὶ ἀνέστη Αβιμελεχ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ’ αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐνέδρων. ³⁶ καὶ εἶδεν Γααλ υἱὸς Αβεδ τὸν λαὸν καὶ εἶπεν πρὸς Ζεβουλ Ἰδοὺ λαὸς καταβαίνων ἀπὸ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ζεβουλ Τὴν σκιὰν τῶν ὀρέων σὺ ὁρᾶς ὡς ἄνδρας. ³⁷ καὶ προσέθετο ἔτι Γααλ τοῦ λαλῆσαι καὶ εἶπεν

Ίδου λαὸς καταβαίνων κατὰ θάλασσαν ἀπὸ τοῦ ἔχόμενα τοῦ ὄμφαλοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀρχὴ μία παραγίνεται ἀπὸ ὁδοῦ δρυὸς ἀποβλεπόντων. ³⁸καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ζεβούλ Ποῦ ἐστιν νῦν τὸ στόμα σου τὸ λέγον Τίς ἐστιν Αβιμελεχ, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; οὐκ ἴδου οὕτος ἐστιν ὁ λαός, ὃν ἔξουδένωσας; ἔξελθε νῦν καὶ πολέμει πρὸς αὐτόν. ³⁹καὶ ἔξηλθεν Γααλ ἀπὸ προσώπου τῶν ἀνδρῶν Σικιμων καὶ ἐπολέμησεν ἐν Αβιμελεχ. ⁴⁰καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Αβιμελεχ, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ ἔπεσον τραυματίαι πολλοὶ ἔως θυρῶν τῆς πόλεως. ⁴¹καὶ ἐκάθισεν Αβιμελεχ ἐν Αριμα· καὶ ἔξέβαλεν Ζεβούλ τὸν Γααλ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοῦ μὴ οἰκεῖν ἐν Σικιμοῖς. ⁴²καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον καὶ ἔξηλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἀπηγγέλη τῷ Αβιμελεχ. ⁴³καὶ παρέλαβεν τὸν λαὸν καὶ διείλεν αὐτὸν τρεῖς ἀρχὰς καὶ ἐνήδρευσεν ἐν αὐτῷ· καὶ εἶδεν καὶ ἴδου λαὸς ἔξηλθεν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐπανέστη αὐτοῖς καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. ⁴⁴καὶ Αβιμελεχ καὶ αἱ ἀρχαὶ αἱ μετ' αὐτοῦ ἔξετάθησαν καὶ ἐστησαν παρὰ τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ αἱ δύο ἀρχαὶ ἔξεχύθησαν ἐπὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. ⁴⁵καὶ Αβιμελεχ ἐπολέμει ἐν τῇ πόλει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ κατελάβοντο τὴν πόλιν, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἀνείλεν καὶ τὴν πόλιν καθεῖλεν καὶ ἐσπειρεν αὐτὴν ἄλας. ⁴⁶καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Σικιμων καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ ὄχυρωμα οἴκου τοῦ Βααλ διαθήκης. ⁴⁷καὶ ἀπηγγέλη τῷ Αβιμελεχ ὅτι συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πύργου Σικιμων. ⁴⁸καὶ ἀνέβη Αβιμελεχ εἰς ὄρος Σελμων, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν Αβιμελεχ ἀξίνην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἔκοψεν φορτίον ξύλων καὶ ἔλαβεν αὐτὸν καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ὄμοις αὐτοῦ καὶ εἶπεν πρὸς τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ Τί εἰδετέ με ποιοῦντα, ταχέως ποιήσατε ὡς καὶ ἐγώ. ⁴⁹καὶ ἔκοψαν καὶ αὐτοὶ ἔκαστος φορτίον καὶ ἥραν καὶ ἐπορεύθησαν ὅπιστα Αβιμελεχ καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὸ ὄχυρωμα καὶ ἐνέπρησαν ἐπ' αὐτοὺς τὸ ὄχυρωμα ἐν πυρί, καὶ ἀπέθανον πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Σικιμων ὧσεὶ χίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες.

⁵⁰Καὶ ἐπορεύθη Αβιμελεχ εἰς Θεβες καὶ περιεκάθισεν ἐπ' αὐτὴν καὶ προκατελάβετο αὐτὴν. ⁵¹καὶ πύργος ἦν ὄχυρὸς ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, καὶ ἔφυγον ἐκεῖ πάντες οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι τῆς πόλεως καὶ ἀπέκλεισαν ἐφ' ἑαυτοὺς καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα τοῦ πύργου. ⁵²καὶ ἥλθεν Αβιμελεχ ἔως τοῦ πύργου, καὶ ἔξεπολέμησαν αὐτὸν· καὶ ἥγγισεν Αβιμελεχ ἔως τῆς θύρας τοῦ πύργου ἐμπρῆσαι αὐτὸν ἐν πυρί. ⁵³καὶ ἔρριψεν γυνὴ μία κλάσμα μύλου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Αβιμελεχ καὶ συνέθλασεν τὸ κρανίον αὐτοῦ. ⁵⁴καὶ ἐβόησεν τὸ τάχος πρὸς τὸ παιδάριον τὸν αἴροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Σπάσαι τὴν μάχαιράν σου καὶ θανάτωσόν με, μήποτε εἴπωσιν Γυνὴ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ ἔξεκέντησεν αὐτὸν τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν Αβιμελεχ. ⁵⁵καὶ εἶδεν ἀνὴρ Ισραηλ ὅτι ἀπέθανεν Αβιμελεχ, καὶ ἀπῆλθον ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ⁵⁶καὶ ἀπέστρεψεν ὁ θεὸς τὴν κακίαν Αβιμελεχ, ἦν ἐποίησεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀποκτεῖναι τοὺς ἐβδομήκοντα ἀδελφοὺς αὐτοῦ. ⁵⁷καὶ πᾶσαν κακίαν ἀνδρῶν Σικιμων ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ἥ κατάρα Ιωαθαμ τοῦ υἱοῦ Ιεροβααλ.

10 ¹Καὶ ἀνέστη μετὰ Αβιμελεχ τοῦ σῶσαι τὸν Ισραὴλ Θωλα υἱὸς Φουα υἱὸς πατραδέλφου αὐτοῦ ἀνὴρ Ισαχαρ, καὶ αὐτὸς κατώκει ἐν Σαμαρείᾳ ἐν δρει Εφραιμ. ²καὶ ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ εἴκοσι καὶ τρία ἔτη καὶ ἀπέθανεν καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ. ³Καὶ ἀνέστη μετ' αὐτὸν Ιαϊρ ὁ Γαλααδίτης καὶ ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη. ⁴καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τριάκοντα καὶ δύο υἱοὶ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ τριάκοντα καὶ δύο πώλους· καὶ τριάκοντα καὶ δύο πόλεις αὐτοῖς, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὰς Ἐπαύλεις Ιαϊρ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης, αἵ εἰσιν ἐν τῇ γῇ Γαλααδ. ⁵καὶ ἀπέθανεν Ιαϊρ καὶ ἐτάφη ἐν Ραμμω.

⁶Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου καὶ ἐλάτρευσαν ταῖς Βααλιμ καὶ ταῖς Ασταρωθ καὶ τοῖς θεοῖς Σιδῶνος καὶ τοῖς θεοῖς Μωαβ καὶ τοῖς θεοῖς υἱῶν Αμμων καὶ τοῖς θεοῖς τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον καὶ οὐκ ἐδούλευσαν αὐτῷ. ⁷καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ κύριος ἐν τῷ Ισραὴλ καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων καὶ ἐν χειρὶ υἱῶν Αμμων. ⁸καὶ ἐσάθρωσαν καὶ ἔθλασαν τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ὀκτωκαίδεκα ἔτη, πάντας τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου ἐν τῇ γῇ τοῦ Αμορραίου ἐν τῇ Γαλααδίτιδι. ⁹καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Αμμων τὸν Ιορδάνην ἐκπολεμῆσαι καὶ ἐν τῷ Ιουδα καὶ Βενιαμιν καὶ ἐν τῷ οἴκῳ Εφραιμ, καὶ ἐθλίβησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ σφόδρα. ¹⁰καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον λέγοντες Ἡμάρτομέν σοι, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ ἐλατρεύσαμεν ταῖς Βααλιμ. ¹¹καὶ εἶπεν κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ Οὐχὶ οἱ Αἰγύπτιοι καὶ οἱ Αμορραῖοι καὶ οἱ υἱοὶ Αμμων καὶ Μωαβ καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ¹²καὶ Σιδῶνιοι καὶ Μαδιαμ καὶ Αμαληκ ἐξέθλιψαν ὑμᾶς; καὶ ἐκεκράξατε πρός με, καὶ ἔσωσα ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν. ¹³καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετε με καὶ ἐλατρεύσατε θεοῖς ἑτέροις· διὰ τοῦτο οὐ προσθήσω τοῦ σῶσαι ὑμᾶς. ¹⁴βαδίζετε καὶ βοᾶτε πρὸς τοὺς θεούς, οὓς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς, καὶ αὐτοὶ σωσάτωσαν ὑμᾶς ἐν καιρῷ θλίψεως ὑμῶν. ¹⁵καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον Ἡμάρτομεν, ποίησον σὺ ἡμῖν κατὰ πάντα, ὅσα ἀν ἀρέσκῃ ἐνώπιόν σου, πλήν, κύριε, ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹⁶καὶ μετέστησαν τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἐλάτρευσαν τῷ κυρίῳ· καὶ οὐκ εὐηρέστησεν ἐν τῷ λαῷ, καὶ ὠλιγοψύχησεν ἐν τῷ κόπῳ Ισραὴλ.

¹⁷Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Αμμων καὶ παρενέβαλον ἐν Γαλααδ, καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ Μασσηφα. ¹⁸καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ Γαλααδ ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Τίς ἀνήρ, δος ἄρξεται πολεμῆσαι ἐν τοῖς υἱοῖς Αμμων; καὶ ἔσται εἰς κεφαλὴν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Γαλααδ.

11 ¹Καὶ Ιεφθαء ὁ Γαλααδίτης δυνατὸς ἐν ἰσχύι· καὶ αὐτὸς ἦν υἱὸς γυναικὸς πόρνης, καὶ ἔτεκεν τῷ Γαλααδ τὸν Ιεφθαء. ²καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Γαλααδ αὐτῷ υἱούς· καὶ ἥδρυνθησαν οἱ υἱοὶ τῆς γυναικὸς καὶ ἐξέβαλον τὸν Ιεφθαء καὶ εἶπον αὐτῷ Οὐ κληρονομήσεις ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὅτι γυναικὸς υἱὸς ἐταίρας εἴ σύ. ³καὶ ἀπέδρα Ιεφθαء ἐκ προσώπου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ κατώκησεν ἐν γῇ Τωβῇ, καὶ συνελέγοντο πρὸς τὸν Ιεφθαء ἄνδρες λιτοὶ καὶ συνεξεπορεύοντο μετ' αὐτοῦ.

⁴Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας καὶ ἐπολέμησαν οἱ υἱοὶ Αμμων μετὰ Ισραὴλ. ⁵καὶ ἐγενήθη ἡνίκα ἐπολέμουν οἱ υἱοὶ Αμμων μετὰ Ισραὴλ, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλααδ παραλαβεῖν τὸν

Ιεφθαε ἐν γῇ Τωβ ⁶καὶ εἶπαν πρὸς Ιεφθαε Δεῦρο καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς ἡγούμενον, καὶ πολεμήσωμεν ἐν τοῖς υἱοῖς Αμμων. ⁷καὶ εἶπεν Ιεφθαε τοῖς πρεσβυτέροις Γαλααδ Οὐχ ὑμεῖς ἐμισήσατέ με καὶ ἐξεβάλετέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν; καὶ τί ὅτι ἥλθατε πρός με, ἡνίκα ἐθλίβητε; ⁸καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλααδ πρὸς Ιεφθαε Οὐχ οὕτως· νῦν ἥλθομεν πρὸς σέ, καὶ συμπορεύσῃ ἡμῖν, καὶ πολεμήσομεν ἐν τοῖς υἱοῖς Αμμων· καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς κεφαλήν, πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Γαλααδ. ⁹καὶ εἶπεν Ιεφθαε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Γαλααδ Εἰ ἐπιστρέφετέ με ὑμεῖς πολεμῆσαι ἐν τοῖς υἱοῖς Αμμων καὶ παραδῷ κύριος αὐτοὺς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἐγὼ ὑμῖν ἔσομαι εἰς κεφαλήν. ¹⁰καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλααδ πρὸς Ιεφθαε Κύριος ἔσται ὁ ἀκόνων ἀνὰ μέσον ἡμῶν, εἰ μὴ κατὰ τὸ ῥῆμά σου οὕτως ποιήσομεν. ¹¹καὶ ἐπορεύθη Ιεφθαε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων Γαλααδ, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἐπ' αὐτῶν εἰς κεφαλήν εἰς ἡγούμενον. καὶ ἐλάλησεν Ιεφθαε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐνώπιον κυρίου ἐν Μασσηφα.

¹²Καὶ ἀπέστειλεν Ιεφθαε ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν Αμμων λέγων Τί ἐμοὶ καὶ σοί, ὅτι ἥκεις πρὸς με σὺ πολεμῆσαί με ἐν τῇ γῇ μου; ¹³καὶ εἶπεν βασιλεὺς υἱῶν Αμμων πρὸς τοὺς ἀγγέλους Ιεφθαε Διότι ἔλαβεν Ισραὴλ τὴν γῆν μου ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ Αρνων ἔως Ιαβοκ καὶ ἔως τοῦ Ιορδάνου· καὶ νῦν ἐπίστρεψον αὐτὰς μετ' εἰρήνης. ¹⁴καὶ ἀπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς Ιεφθαε. καὶ ἀπέστειλεν Ιεφθαε ἀγγέλους πρὸς τὸν βασιλέα υἱῶν Αμμων ¹⁵λέγων Τάδε λέγει Ιεφθαε Οὐκ ἔλαβεν Ισραὴλ τὴν γῆν Μωαβ καὶ τὴν γῆν υἱῶν Αμμων ¹⁶ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου, ἀλλ' ἐπορεύθη Ισραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔως θαλάσσης ἐρυθρᾶς καὶ ἥλθεν ἔως Καδησ. ¹⁷καὶ ἐξαπέστειλεν Ισραὴλ ἀγγέλους πρὸς βασιλέα Εδωμ λέγων Παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου. καὶ οὐκ ἥκουσεν βασιλεὺς Εδωμ. καί γε πρὸς βασιλέα Μωαβ ἀπέστειλεν, καὶ οὐκ ἥθέλησεν. καὶ ἐκάθισεν Ισραὴλ ἐν Καδησ. ¹⁸καὶ διῆλθεν ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἐκύκλωσεν τὴν γῆν Εδωμ καὶ τὴν γῆν Μωαβ καὶ παρεγένετο κατ' ἀνατολὰς ἥλιου τῆς γῆς Μωαβ καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ πέραν Αρνων καὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ ὄριον Μωαβ, ὅτι Αρνων ἦν ὄριον Μωαβ. ¹⁹καὶ ἀπέστειλεν Ισραὴλ ἀγγέλους πρὸς Σηων βασιλέα Εσεβων τὸν Αμορραῖον, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ισραὴλ Παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου ἔως τοῦ τόπου μου. ²⁰καὶ οὐκ ἥθέλησεν Σηων διελθεῖν τὸν Ισραὴλ διὰ τῶν ὄριων αὐτοῦ· καὶ συνήγαγεν Σηων πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ παρενέβαλεν εἰς Ιαστα καὶ ἐπολέμησεν μετὰ Ισραὴλ. ²¹καὶ παρέδωκεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ τὸν Σηων καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ Ισραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. καὶ ἐκληρονόμησεν Ισραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν τοῦ Αμορραίου τοῦ κατοικοῦντος ἐν τῇ γῇ. ²²καὶ ἐκληρονόμησεν πᾶν τὸ ὄριον τοῦ Αμορραίου ἀπὸ Αρνων καὶ ἔως τοῦ Ιαβοκ καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ ἔως τοῦ Ιορδάνου. ²³καὶ νῦν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ἐξῆρεν τὸν Αμορραῖον ἐκ προσώπου τοῦ λαοῦ αὐτοῦ Ισραὴλ, καὶ σὺ κληρονομήσεις αὐτὸν ἐπὶ σοῦ; ²⁴οὐχὶ ὅσα κατεκληρονόμησέν σοι Χαμως ὁ θεός σου, αὐτὰ κληρονομήσεις; καὶ πάντα, ὅσα κατεκληρονόμησεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, αὐτὰ κληρονομήσομεν. ²⁵καὶ νῦν μὴ κρείσσων εἴ σὺ τοῦ Βαλακ υἱοῦ Σεπφωρ βασιλέως Μωαβ; μὴ μάχη ἐμαχέσατο μετὰ Ισραὴλ ἢ πολεμῶν ἐπολέμησεν αὐτοῖς; ²⁶ἐν τῷ οἴκῳ Ισραὴλ ἐν Εσεβων καὶ ἐν

ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς καὶ ἐν Ιαζηρ καὶ ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ταῖς παρὰ τὸν Ιορδάνην τριακόσια ἔτη τί ὅτι οὐκ ἐρρύσαντο αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ;²⁷ καὶ ἐγὼ οὐχ ἡμαρτόν σοι, καὶ σὺ ποιεῖς μετ' ἐμοῦ πονηρίαν τοῦ πολεμῆσαι ἐν ἐμοί· κρίναι κύριος ὁ κρίνων σήμερον ἀνὰ μέσον υἱῶν Ισραὴλ καὶ ἀνὰ μέσον υἱῶν Αμμων.²⁸ καὶ οὐκ εἰσήκουσεν βασιλεὺς υἱῶν Αμμων καὶ οὐκ εἰσήκουσεν τῶν λόγων Ιεφθαء, ὃν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτόν.

²⁹ Καὶ ἐγενήθη ἐπὶ Ιεφθαء πνεῦμα κυρίου, καὶ διέβη τὴν γῆν Γαλααδ καὶ τὸν Μανασση καὶ διέβη τὴν σκοπιὰν Γαλααδ καὶ ἀπὸ σκοπιᾶς Γαλααδ εἰς τὸ πέραν υἱῶν Αμμων.³⁰ καὶ ηὔξατο Ιεφθαء εὐχὴν τῷ κυρίῳ καὶ εἶπεν Ἐὰν παραδώσει παραδῷς μοι τοὺς υἱοὺς Αμμων ἐν χειρὶ μου,³¹ καὶ ἔσται ὅς ἂν ἔξελθῃ ἐκ τῶν θυρῶν τοῦ οἴκου μου εἰς ἀπάντησίν μου ἐν τῷ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ τῶν υἱῶν Αμμων, καὶ ἔσται τῷ κυρίῳ, καὶ ἀνοίσω αὐτὸν ὀλοκαύτωμα.³² καὶ διέβη Ιεφθαء πρὸς τοὺς υἱοὺς Αμμων τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐτούς, καὶ παρέδωκεν αὐτούς κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ.³³ καὶ ἐπάταξεν αὐτούς ἀπὸ Αροηρ καὶ ἔως τοῦ ἐλθεῖν εἰς Σεμωιθ εἴκοσι πόλεις ἔως Αβελ ἀμπελώνων πληγὴν μεγάλην σφόδρα, καὶ ἐνετράπησαν οἱ υἱοὶ Αμμων ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ισραὴλ.

³⁴ Καὶ ἦλθεν Ιεφθαء εἰς Μασσηφα εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ, καὶ ἴδού ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔξεπορεύετο εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ἐν τυμπάνοις καὶ χοροῖς· καὶ αὕτη μονογενὴς αὐτῷ ἀγαπητή, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῷ πλὴν αὐτῆς υἱὸς ἡ θυγάτηρ.³⁵ καὶ ἐγενήθη ἡνίκα εἶδεν αὐτήν, καὶ διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ εἶπεν Οἴμμοι, θύγατέρ ουν, ἐμπεποδοστάτηκάς με, εἰς σκῶλον ἐγένου ἐν ὀφθαλμοῖς μου, ἐγὼ δὲ ἥνοιξα τὸ στόμα μου περὶ σοῦ πρὸς κύριον καὶ οὐ δυνήσομαι ἀποστρέψαι.³⁶ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Πάτερ μου, εἰ ἐμοὶ ἥνοιξας τὸ στόμα σου πρὸς κύριον, ποίει μοι δὲν τρόπον ἔξῆλθεν ἐκ τοῦ στόματός σου, ἀνθ' ὧν ἐποίησέν σοι κύριος ἐκδικήσεις ἐκ τῶν ἔχθρῶν σου ἐκ τῶν υἱῶν Αμμων.³⁷ καὶ εἶπεν πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς Καὶ ποίησόν μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο· ἔασόν με δύο μῆνας, καὶ πορεύσομαι καὶ καταβήσομαι ἐπὶ τὰ ὅρη καὶ κλαύσομαι ἐπὶ τὰ παρθένια μου, καὶ ἐγὼ καὶ αἱ συνεταιρίδες μου.³⁸ καὶ εἶπεν Πορεύου· καὶ ἔξαπέστειλεν αὐτήν δύο μῆνας. καὶ ἐπορεύθη, αὐτὴ καὶ αἱ συνεταιρίδες αὐτῆς, καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τὰ παρθένια αὐτῆς ἐπὶ τὰ ὅρη.³⁹ καὶ ἐγένετο μετὰ τέλος δύο μηνῶν καὶ ἀνέκαμψεν πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ ἐπετέλεσεν Ιεφθαء τὴν εὐχὴν αὐτοῦ, ἥν ηὔξατο· καὶ αὐτὴ οὐκ ἔγνω ἄνδρα. καὶ ἐγενήθη εἰς πρόσταγμα ἐν Ισραὴλ.⁴⁰ ἔξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας συνεπορεύοντο αἱ θυγατέρες Ισραὴλ θρηνεῖν τὴν θυγατέρα Ιεφθαء τοῦ Γαλααδίτου τέσσαρας ἡμέρας ἐν τῷ ἐνιαυτῷ.

12 ¹Καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Εφραιμ καὶ ἦλθον εἰς Σεφινα καὶ εἶπον πρὸς Ιεφθαء Τί ὅτι ἐπορεύθης πολεμεῖν ἐν τοῖς υἱοῖς Αμμων καὶ ἡμᾶς οὐ κέκληκας πορευθῆναι μετὰ σοῦ; τὸν οἴκόν σου ἐμπρήσομεν ἐν πυρί.² καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ιεφθαء Ἀνὴρ ἀντιδικῶν ἡμην ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου, καὶ οἱ υἱοὶ Αμμων ἐταπείνουν με σφόδρα· καὶ ἐβόησα πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔσώσατέ με ἐκ χειρὸς αὐτῶν.³ καὶ εἶδον ὅτι οὐκ ἦν ὁ σῷζων, καὶ ἐθέμην τὴν ψυχήν μου ἐν τῇ χειρὶ μου καὶ διέβην πρὸς τοὺς υἱοὺς Αμμων, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ μου· καὶ ἵνα τί ἀνέβητε πρός με τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τοῦ πολεμεῖν ἐν ἐμοί;⁴ καὶ συνήθροισεν Ιεφθαء πάντας τοὺς ἄνδρας Γαλααδ καὶ ἐπολέμει τὸν Εφραιμ,

καὶ ἐπάταξαν ἄνδρες Γαλααδ τὸν Εφραιμ, ὅτι εἶπαν Οἱ διασεσωσμένοι τοῦ Εφραιμ ὑμεῖς, Γαλααδ ἐν μέσῳ Εφραιμ καὶ ἐν μέσῳ Μανασση. ⁵καὶ προκατελάβοντο ἄνδρες Γαλααδ τὰς διαβάσεις τοῦ Ιορδάνου τοῦ Εφραιμ, καὶ ἐγενήθη ὅτι εἶπαν οἱ διασεσωσμένοι τοῦ Εφραιμ Διαβῶμεν, καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄνδρες Γαλααδ Μὴ ὑμεῖς ἐκ τοῦ Εφραιμ; καὶ εἶπαν Οὐκ ἐσμεν. ⁶καὶ εἶπαν αὐτοῖς Εἴπατε δὴ Σύνθημα· καὶ οὐ κατηγύθυναν τοῦ λαλῆσαι οὕτως. καὶ ἐπελάβοντο αὐτῶν καὶ ἔσφαξαν αὐτοὺς ἐπὶ τὰς διαβάσεις τοῦ Ιορδάνου, καὶ ἔπεσαν ἐξ Εφραιμ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ δύο τεσσαράκοντα χιλιάδες.

⁷Καὶ ἔκρινεν Ιεφθαء τὸν Ισραὴλ ἐξ ἔτη. καὶ ἀπέθανεν Ιεφθαء ὁ Γαλααδίτης καὶ ἐτάφη ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ Γαλααδ.

⁸Καὶ ἔκρινεν μετ' αὐτὸν τὸν Ισραὴλ Εσεβων ἐκ Βαιθλεεμ. ⁹καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τριάκοντα υἱοὶ καὶ τριάκοντα θυγατέρες ἐξαπεσταλμέναι ἔξω, καὶ τριάκοντα γυναῖκας εἰσήγαγεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἔξωθεν. καὶ ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ ἐπτὰ ἔτη. ¹⁰καὶ ἀπέθανεν Εσεβων καὶ ἐτάφη ἐν Βηθλεεμ.

¹¹Καὶ ἔκρινεν μετ' αὐτὸν τὸν Ισραὴλ Αἰλων ὁ Ζαβουλωνίτης. καὶ ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ δέκα ἔτη. ¹²καὶ ἀπέθανεν Αἰλων ὁ Ζαβουλωνίτης ἐν Αἰλιμ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν γῇ Ζαβουλων.

¹³Καὶ ἔκρινεν μετ' αὐτὸν τὸν Ισραὴλ Λαβδων υἱὸς Σελλημ ὁ Φρααθωνίτης. ¹⁴καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τεσσαράκοντα υἱοὶ καὶ τριάκοντα υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐπιβεβήκότες ἐπὶ ἐβδομήκοντα πώλους. καὶ ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ ὀκτὼ ἔτη. ¹⁵καὶ ἀπέθανεν Λαβδων υἱὸς Σελλημ ὁ Φρααθωνίτης καὶ ἐτάφη ἐν Φρααθων ἐν γῇ Εφραιμ ἐν ὅρει Λανακ.

13 ¹Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων τεσσαράκοντα ἔτη.

²Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ ἐκ Σαραα ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Δαν, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μανωε, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ στεῖρα καὶ οὐκ ἔτικτεν. ³καὶ ὥφθη ἄγγελος κυρίου πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν Ἰδοὺ δὴ σὺ στεῖρα καὶ οὐ τέτοκας· καὶ ἐν γαστρὶ ἔξεις καὶ τέξῃ υἱόν. ⁴καὶ νῦν φύλαξαι καὶ μὴ πίγης οἶνον καὶ σικερα καὶ μὴ φάγης πᾶν ἀκάθαρτον. ⁵ὅτι ἴδού σὺ ἐν γαστρὶ ἔξεις καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ οὐκ ἀναβήσεται σίδηρος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ὅτι ἡγιασμένον ναζιραῖον ἔσται τῷ θεῷ τὸ παιδάριον ἐκ τῆς γαστρός, καὶ αὐτὸς ἄρξεται σώζειν τὸν Ισραὴλ ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. ⁶καὶ ἥλθεν ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς λέγουσα ὅτι Ἀνθρωπος τοῦ θεοῦ ἥλθεν πρός με, καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἀγγέλου τοῦ θεοῦ ἐπιφανῆς σφόδρα· καὶ ἤρωτων, πόθεν ἔστιν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλέν μοι. ⁷καὶ εἶπέν μοι Ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔξεις καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ νῦν μὴ πίγης οἶνον καὶ σικερα καὶ μὴ φάγης πᾶσαν ἀκαθαρσίαν, ὅτι ναζιραῖον θεοῦ ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ τῆς γαστρὸς ἔως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ. ⁸καὶ ἐδεήθη Μανωε τοῦ κυρίου καὶ εἶπεν Ἐν ἐμοί, κύριε, ἀνθρωπος τοῦ θεοῦ, δν ἀπέστειλας πρὸς ἡμᾶς, ἐλθέτω δὴ πρὸς ἡμᾶς καὶ φωτισάτω ἡμᾶς τί ποιήσωμεν τῷ παιδαρίῳ τῷ τικτομένῳ. ⁹καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεὸς τῆς φωνῆς Μανωε, καὶ παρεγένετο ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἔτι πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτῆς καθημένης ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ Μανωε ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἦν μετ' αὐτῆς. ¹⁰καὶ ἐτάχυνεν ἡ γυνὴ καὶ ἔξέδραμεν καὶ ἀπήγγειλεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Ἰδοὺ ὥπται μοι ὁ ἀνὴρ ὁ ἐλθὼν πρός με τῇ ἡμέρᾳ

ἐκείνη. ¹¹καὶ ἀνέστη Μανωε καὶ ἐπορεύθη ὅπίσω τῆς γυναικὸς αὐτοῦ πρὸς τὸν ἄνδρα καὶ εἶπεν αὐτῷ
Εἰ σὺ εἴς ὁ ἀνὴρ ὁ λαλήσας πρὸς τὴν γυναῖκα; καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος Ἐγώ. ¹²καὶ εἶπεν Μανωε Νῦν δὴ
ἔλθόντος τοῦ ρήματός σου τί ἔσται τὸ κρίμα τοῦ παιδαρίου καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ; ¹³καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος
κυρίου πρὸς Μανωε Ἀπὸ πάντων, ὃν εἶπα πρὸς τὴν γυναῖκα, φυλαξάσθω. ¹⁴ἀπὸ πάντων, ὅσα
ἐκπορεύεται ἐξ ἀμπέλου, οὐ φάγεται καὶ οἶνον καὶ σικερα μὴ πιέτω καὶ πᾶν ἀκάθαρτον μὴ φαγέτω.
πάντα, ὅσα ἐνετειλάμην αὐτῇ, φυλαξάσθω. ¹⁵καὶ εἶπεν Μανωε πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου Βιασώμεθα
δὴ σε καὶ ποιήσομεν ἐνώπιόν σου ἔριφον αἰγῶν. ¹⁶καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς Μανωε Ἐὰν βιάσῃ
με, οὐ φάγομαι τῶν ἄρτων σου, καὶ ἐὰν ποιήσῃς ὀλοκαύτωμα, κυρίψ ἀνοίσεις αὐτό· δτι οὐκ ἔγνω
Μανωε δτι ἄγγελος κυρίου ἐστίν. ¹⁷καὶ εἶπεν Μανωε πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου Τί ὄνομά σοι, ἵνα,
ὅταν ἔλθῃ τὸ ρῆμά σου, δοξάσωμέν σε; ¹⁸καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου Ἰνα τί τοῦτο ἐρωτᾶς τὸ
ὄνομά μου; καὶ αὐτό ἐστιν θαυμαστόν. ¹⁹καὶ ἔλαβεν Μανωε τὸν ἔριφον τῶν αἰγῶν καὶ τὴν θυσίαν
καὶ ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὴν πέτραν τῷ κυρίῳ, τῷ θαυμαστὰ ποιοῦντι κυρίῳ· καὶ Μανωε καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
ἐθεώρουν. ²⁰καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀναβῆναι τὴν φλόγα ἐπάνωθεν τοῦ θυσιαστηρίου εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ
ἀνέβη ὁ ἄγγελος κυρίου ἐν τῇ φλογί, καὶ Μανωε καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐθεώρουν καὶ ἐπεσον ἐπὶ
πρόσωπον αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν. ²¹καὶ οὐ προσέθηκεν ἔτι ὁ ἄγγελος κυρίου ὁφθῆναι πρὸς Μανωε καὶ
πρὸς τὴν γυναικαν αὐτοῦ· τότε ἔγνω Μανωε δτι ἄγγελος κυρίου ἐστίν. ²²καὶ εἶπεν Μανωε πρὸς τὴν
γυναικαν αὐτοῦ Θανάτω ἀποθανούμεθα, δτι θεὸν ἑωράκαμεν. ²³καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εἰ
ἐβούλετο κύριος θανατῶσαι ἡμᾶς, οὐκ ἀν ἐδέξατο ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ὀλοκαύτωμα καὶ θυσίαν καὶ
οὐκ ἀν ἐφώτισεν ἡμᾶς πάντα ταῦτα καὶ οὐκ ἀν ἀκουστὰ ἐποίησεν ἡμῖν ταῦτα.

²⁴Καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ υἱὸν καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαμψων· καὶ ηὔλογησεν αὐτὸν κύριος,
καὶ ηὔξηθη τὸ παιδάριον. ²⁵καὶ ἥρξατο πνεῦμα κυρίου συμπορεύεσθαι αὐτῷ ἐν παρεμβολῇ Δαν ἀνὰ
μέσον Σαραα καὶ ἀνὰ μέσον Εσθαολ.

14 ¹Καὶ κατέβη Σαμψων εἰς Θαμναθα καὶ εἶδεν γυναικα ἐν Θαμναθα ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν
ἀλλοφύλων καὶ ἥρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ. ²καὶ ἀνέβη καὶ ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ³
αὐτοῦ καὶ εἶπεν Γυναικα ἑώρακα ἐν Θαμναθα ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἀλλοφύλων, καὶ νῦν λάβετέ
μοι αὐτὴν εἰς γυναικα. ³καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Μή οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν
θυγατέρων τῶν ἀδελφῶν σου καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ μου γυνή, δτι σὺ πορεύῃ λαβεῖν γυναικα ἐκ τῶν
ἀλλοφύλων τῶν ἀπεριτμήτων; καὶ εἶπεν Σαμψων πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ Ταύτην λαβέ μοι, δτι
ἥρεσεν ἐν ὁφθαλμοῖς μου. ⁴καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν δτι παρὰ κυρίου
ἐστίν, δτι ἀνταπόδομα αὐτὸς ἐκζητεῖ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀλλόφυλοι
ἐκυρίευον τῶν υἱῶν Ισραηλ. ⁵καὶ κατέβη Σαμψων καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἰς
Θαμναθα. καὶ ἐξέκλινεν εἰς ἀμπελῶνα Θαμναθα, καὶ ἴδού σκύμνος λεόντων ὠρυόμενος εἰς
ἀπάντησιν αὐτοῦ. ⁶καὶ κατηύθυνεν ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ διέσπασεν αὐτόν, ὡσεὶ διασπάσαι
ἔριφον αἰγῶν, καὶ οὐδὲν ἦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ οὐδὲ τῇ μητρὶ ἂ

ἐποίησεν. ⁷καὶ κατέβησαν καὶ ἐλάλησαν τῇ γυναικὶ, καὶ ἥρεσεν ἐνώπιον Σαμψων. ⁸καὶ ἐπέστρεψεν μεθ' ἡμέρας λαβεῖν αὐτὴν καὶ ἐξέκλινεν ἰδεῖν τὸ πτῶμα τοῦ λέοντος, καὶ ἵδον συστροφὴ μελισσῶν ἐν τῷ στόματι τοῦ λέοντος καὶ μέλι ἦν. ⁹καὶ ἐξεῖλεν αὐτὸς εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη πορευόμενος καὶ ἔσθων· καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον· καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἐκ τῆς ἔξεως τοῦ λέοντος ἐξεῖλεν τὸ μέλι. ¹⁰καὶ κατέβη ὁ πατὴρ αὐτοῦ πρὸς τὴν γυναικαν· καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ Σαμψων πότον ἡμέρας ἑπτά, ὅτι οὕτως ἐποίουν οἱ νεανίσκοι. ¹¹καὶ ἐγένετο ἐν τῷ φοβεῖσθαι αὐτοὺς αὐτὸν προσκατέστησαν αὐτῷ ἑταίρους τριάκοντα, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ. ¹²καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψων Προβαλῶ ὑμῖν πρόβλημα, καὶ ἐὰν ἀπαγγείλητέ μοι τὸ πρόβλημα ἐν ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις τοῦ πότου, δώσω ὑμῖν τριάκοντα σινδόνας καὶ τριάκοντα στολάς. ¹³καὶ ἐὰν μὴ δυνασθῆτε ἀπαγγεῖλαι μοι, καὶ δώσετε ὑμεῖς ἐμοὶ τριάκοντα σινδόνας καὶ τριάκοντα στολάς ἴματίων. καὶ εἶπαν αὐτῷ Προβαλοῦ τὸ πρόβλημά σου, καὶ ἀκουσόμεθα αὐτοῦ. ¹⁴καὶ εἶπεν αὐτοῖς

'Ἐκ τοῦ ἔσθοντος ἐξῆλθεν βρῶσις,
καὶ ἔξισχυροῦ ἐξῆλθεν γλυκύ.

καὶ οὐκ ἤδυνασθησαν ἀπαγγεῖλαι τὸ πρόβλημα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. ¹⁵καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ καὶ εἶπαν τῇ γυναικὶ Σαμψων Ἀπάτησον δὴ τὸν ἄνδρα σου καὶ ἀπαγγειλάτω σοι τὸ πρόβλημα, μήποτε ἐμπυρίσωμέν σε καὶ τὸν οἴκον τοῦ πατρός σου ἐν πυρί. Ἡ πτωχεῦσαι ἐκαλέσατε ἡμᾶς; ¹⁶καὶ ἔκλαυσεν ἡ γυνὴ Σαμψων ἐπ' αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Μεμίσηκάς με καὶ οὐκ ἡγάπηκάς με, ὅτι τὸ πρόβλημα, δὲ προεβάλου τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ μου, κἀμοὶ οὐκ ἀπήγγειλας αὐτό. καὶ εἶπεν αὐτῇ Σαμψων Ἰδού τῷ πατρὶ μου καὶ τῇ μητρὶ μου οὐκ ἀπήγγειλα αὐτό, καὶ σοὶ ἀπαγγελῶ; ¹⁷καὶ ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, ἐν αἷς ἦν ἐν αὐταῖς ὁ πότος. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ, ὅτι παρηνώχλησεν αὐτόν. καὶ αὐτὴ ἀπήγγειλεν τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ¹⁸καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ πρὶν δῦναι τὸν ἥλιον

Τί γλυκύτερον μέλιτος,
καὶ τί ἵσχυρότερον λέοντος;
καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψων

Εἰ μὴ κατεδαμάσατέ μου τὴν δάμαλιν,
οὐκ ἀν εὔρετε τὸ πρόβλημά μου.

¹⁹καὶ κατεύθυνεν ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ κατέβη εἰς Ἀσκαλῶνα καὶ ἐπαισεν ἐκεῖθεν τριάκοντα ἄνδρας καὶ ἔλαβεν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐδωκεν τοῖς ἀπαγγείλασιν τὸ πρόβλημα. καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ Σαμψων καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἴκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁰καὶ συνῳχησεν ἡ γυνὴ Σαμψων τῷ νυμφαγωγῷ αὐτοῦ, ὃς ἦν ἑταῖρος αὐτοῦ.

15 ¹Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν καὶ ἐπεσκέψατο Σαμψων τὴν γυναικαν αὐτοῦ φέρων ἔριφον αἰγῶν καὶ εἶπεν Εἰσελεύσομαι πρὸς τὴν γυναικά μου εἰς τὸν κοιτῶνα· καὶ οὐκ

ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτῆς εἰσελθεῖν πρὸς αὐτήν. ²καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ αὐτῆς Εἴπας εἶπα ὅτι μισῶν ἐμίσησας αὐτήν, καὶ ἔδωκα αὐτὴν τῷ συνεταίρῳ σου· οὐκ ἴδού ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ νεωτέρα κρείσσων αὐτῆς ἐστιν; ἔστω δή σοι ἀντὶ αὐτῆς. ³καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαμψων Ἀθῶός εἰμι τὸ ἄπαξ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων, ὅτι ἐγὼ ποιῶ μεθ' ὑμῶν κακά. ⁴καὶ ἐπορεύθη Σαμψων καὶ συνέλαβεν τριακοσίας ἀλώπεκας καὶ ἔλαβεν λαμπάδας καὶ συνέδησεν κέρκον πρὸς κέρκον καὶ ἔθηκεν λαμπάδα μίαν ἀνὰ μέσον τῶν δύο κέρκων ἐν τῷ μέσῳ. ⁵καὶ ἐξῆψεν πῦρ ἐν ταῖς λαμπάσιν καὶ ἐξαπέστειλεν εἰς τὰ δράγματα τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐνεπύρισεν τοὺς στάχυας καὶ τὰ προτεθερισμένα ἀπὸ στοιβῆς καὶ ἔως ἐστῶτος καὶ ἔως ἀμπελῶνος καὶ ἐλαίας. ⁶καὶ εἶπαν οἱ ἀλλόφυλοι Τίς ἐποίησεν ταῦτα; καὶ εἶπαν Σαμψων ὁ γαμβρὸς τοῦ Θαμναθαίου, ὅτι ἔλαβεν τὴν γυναικαν αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ συνεταίρῳ αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἐνεπύρισαν τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς αὐτῆς καὶ αὐτὴν καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς ἐν πυρί. ⁷καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψων Ἐὰν ποιήσῃτε οὕτως, οὐκ εὔδοκήσω, ἀλλὰ τὴν ἐκδίκησίν μου ἐξ ἐνὸς καὶ ἐκάστου ὑμῶν ποιήσομαι. ⁸καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐπὶ μηρὸν πληγὴν μεγάλην· καὶ κατέβη καὶ κατάκει παρὰ τῷ χειμάρρῳ ἐν τῷ σπηλαίῳ Ήταμ.

⁹Καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ παρενεβάλοσαν ἐπὶ τὸν Ιουδαν καὶ ἐξερρίφησαν ἐν Λεχι. ¹⁰καὶ εἶπαν αὐτοῖς πᾶς ἀνὴρ Ιουδα "Ινα τί ἀνέβητε ἐφ' ἡμᾶς; καὶ εἶπαν οἱ ἀλλόφυλοι Δῆσαι τὸν Σαμψων καὶ ποιῆσαι αὐτῷ δῆν τρόπον ἐποίησεν ἡμῖν. ¹¹καὶ κατέβησαν τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν ἐξ Ιουδα ἐπὶ τὴν ὁπὴν τῆς πέτρας Ήταμ καὶ εἶπαν πρὸς Σαμψων Οὐκ οἶδας ὅτι ἄρχουσιν ἡμῶν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἵνα τί ταῦτα ἐποίησας ἡμῖν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψων Καθὼς ἐποίησαν ἡμῖν, οὕτως ἐποίησα αὐτοῖς. ¹²καὶ εἶπαν αὐτῷ Τοῦ δῆσαί σε κατέβημεν καὶ παραδοῦναί σε εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψων Ὁμόσατέ μοι μὴ ἀποκτεῖναί με ὑμεῖς καὶ παράδοτέ με αὐτοῖς, μήποτε ἀπαντήσῃτε ὑμεῖς ἐν ἐμοί. ¹³καὶ ὥμοσαν αὐτῷ λέγοντες Ούχι, ἀλλὰ δεσμῷ δήσομέν σε καὶ παραδώσομέν σε εἰς χεῖρας αὐτῶν, θανάτῳ δὲ οὐ θανατώσομέν σε· καὶ ἔδησαν αὐτὸν δύο καλωδίοις καινοῖς καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν ἐκ τῆς πέτρας. ¹⁴καὶ αὐτὸς ἥλθεν ἔως Σιαγόνος· καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἥλαλαξαν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ καὶ ἔδραμον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ· καὶ κατηύθυνεν ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ἐγένοντο τὰ καλώδια τὰ ἐν τοῖς βραχίοσιν αὐτοῦ ὥσει στιππύον, ἡνίκα ἀν δόσφρανθῇ πυρός, καὶ διελύθησαν οἱ δεσμοὶ ἀπὸ τῶν βραχιόνων αὐτοῦ. ¹⁵καὶ εὗρεν σιαγόνα ὄνου ἐρριμμένην ἐν τῇ δόῳ καὶ ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῇ χιλίους ἄνδρας. ¹⁶καὶ εἶπεν Σαμψων

'Ἐν σιαγόνι ὄνου ἐξαλείφων ἐξήλειψα αὐτούς,
ὅτι ἐν σιαγόνι ὄνου ἐπάταξα χιλίους ἄνδρας.

¹⁷καὶ ἐγένετο ἡνίκα συνετέλεσεν λαλῶν, καὶ ἔρριψεν τὴν σιαγόνα ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐκάλεσεν τὸν τόπον ἐκεῖνον Ἀναίρεσις σιαγόνος. ¹⁸καὶ ἐδίψησεν σφόδρα· καὶ ἐβόησεν πρὸς κύριον καὶ εἶπεν Σὺ ἔδωκας ἐν χειρὶ τοῦ δούλου σου τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ νῦν ἀποθανοῦμαι ἐν δίψῃ καὶ ἐμπεσοῦμαι ἐν χειρὶ τῶν ἀπεριτμήτων. ¹⁹καὶ ἥνοιξεν ὁ θεὸς τὸ τραῦμα τῆς σιαγόνος, καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ ὕδατα, καὶ ἔπιεν, καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ ἀνέψυξεν. διὰ

τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς Πηγὴ ἐπίκλητος σιαγόνος ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. — ²⁰καὶ ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ ἐν ἡμέραις ἀλλοφύλων ἔτη εἴκοσι.

16 ¹Καὶ ἐπορεύθη Σαμψων ἐκεῖθεν εἰς Γάζαν· καὶ εἶδεν ἐκεῖ γυναῖκα πόρνην καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν. ²καὶ ἀπηγγέλη τοῖς Γαζαίοις λέγοντες "Ηκει Σαμψων ἐνταῦθα. καὶ ἐκύκλωσαν καὶ ἐνήδρευσαν αὐτὸν ὅλην τὴν νύκτα ἐπὶ τῆς πύλης τῆς πόλεως καὶ ἐκώφευσαν ὅλην τὴν νύκτα λέγοντες "Ἐως φωτὸς πρωὶ μείνωμεν καὶ ἀποκτείνωμεν αὐτόν. ³καὶ ἐκοιμήθη Σαμψων ἔως τοῦ μεσονυκτίου· καὶ ἀνέστη περὶ τὸ μεσονύκτιον καὶ ἐπελάβετο τῶν θυρῶν τῆς πύλης τῆς πόλεως καὶ τῶν δύο σταθμῶν καὶ ἀνεβάστασεν αὐτὰς σὺν τῷ μοχλῷ καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τῷ ὄμῳ αὐτοῦ καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, ὃ ἐστιν ἐπὶ πρόσωπον Χεβρων, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐκεῖ.

⁴Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἡγάπησεν γυναῖκα ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Σωρηχ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Δαλιλα. ⁵καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων καὶ εἶπαν αὐτῇ Ἀπάτησον αὐτὸν καὶ ιδὲ ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐστιν ἡ μεγάλη καὶ ἐν τίνι δυνησόμεθα πρὸς αὐτὸν καὶ δήσομεν αὐτὸν ὥστε ταπεινῶσαι αὐτόν, καὶ ἡμεῖς δώσομέν σοι ἀνήρ χιλίους καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου. ⁶καὶ εἶπεν Δαλιλα πρὸς Σαμψων Ἀνάγγειλόν μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς σου ἡ μεγάλη καὶ ἐν τίνι δεθήσῃ τοῦ ταπεινωθῆναι σε. ⁷καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Σαμψων Ἐὰν δήσωσίν με ἐν ἐπτὰ νευραῖς ὑγραῖς μὴ ἡρημωμέναις, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἰς τῶν ἀνθρώπων. ⁸καὶ ἀνήνεγκαν αὐτῇ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἐπτὰ νευράς ὑγρὰς μὴ ἡρημωμένας, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐταῖς. ⁹καὶ τὸ ἔνεδρον αὐτοῦ ἐκάθητο ἐν τῷ ταμιείῳ· καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Ἄλλόφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμψων· καὶ διέρρηξεν τὰς νευράς, δὲν τρόπον διασπᾶται κλῶσμα τοῦ ἀποτινάγματος ἐν τῷ ὁσφρανθῆναι πυρός· καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. ¹⁰καὶ εἶπεν Δαλιλα πρὸς Σαμψων Ἰδού παρελογίσω με καὶ ἐλάλησας πρὸς με ψευδῆ· νῦν οὖν ἀνάγγειλον δή μοι ἐν τίνι δεθήσῃ. ¹¹καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ἐὰν δεσμῷ δήσωσίν με ἐν ἐπτὰ καλωδίοις καινοῖς, ἐν οἷς οὐκ ἐγενήθη ἔργον, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἰς τῶν ἀνθρώπων. ¹²καὶ ἔλαβεν αὐτῷ Δαλιλα καλώδια καινὰ καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐτοῖς καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμψων· καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκάθητο ἐν τῷ ταμιείῳ· καὶ διέσπασεν αὐτὰ ἀπὸ τῶν βραχιόνων αὐτοῦ ὡς ράμμα. ¹³καὶ εἶπεν Δαλιλα πρὸς Σαμψων Ἔως νῦν παρελογίσω με καὶ ἐλάλησας πρὸς με ψευδῆ· ἀνάγγειλον δή μοι ἐν τίνι δεθήσῃ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ἐὰν ὑφάνης τὰς ἐπτὰ σειρὰς τῆς κεφαλῆς μου μετὰ τοῦ διάσματος καὶ ἐγκρούσῃς ἐν τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ἔσομαι ἀσθενὴς ὡς εἰς τῶν ἀνθρώπων. ¹⁴καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν Δαλιλα καὶ ἐδιάσατο τοὺς ἐπτὰ βοστρύχους τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐκτάσεως καὶ κατέκρουσεν ἐν τοῖς πασσάλοις εἰς τὸν τοῖχον καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμψων· καὶ ἐξηγέρθη ἐκ τοῦ ὑπνου αὐτοῦ καὶ ἐξέσπασεν τοὺς πασσάλους σὺν τῷ ὑφάσματι ἐκ τοῦ τοίχου καὶ τὸ δίασμα, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. ¹⁵καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Δαλιλα Πᾶς ἐρεῖς Ἡγάπηκά σε, καὶ ἡ καρδία σου οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ; τοῦτο τρίτον παρελογίσω με καὶ οὐκ ἀπήγγειλάς μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς σου ἡ μεγάλη. ¹⁶καὶ ἐγένετο ὅτε κατειργάσατο αὐτὸν τοῖς λόγοις αὐτῆς ὅλην τὴν νύκτα καὶ παρηνώχλησεν αὐτόν, καὶ ὠλιγοψύχησεν ἔως εἰς θάνατον. ¹⁷καὶ

ἀπήγγειλεν αὐτῇ πάντα τὰ ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ξυρὸν οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου, ὅτι ναζιραῖος θεοῦ ἔγώ εἰμι ἐκ κοιλίας μητρός μου, καὶ ἐὰν ξυρήσωμαι, ἀποστήσεται ἀπ' ἐμοῦ ἡ ἴσχύς μου, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἕσομαι κατὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους. ¹⁸καὶ εἶδεν Δαλιλα ὅτι ἀνήγγειλεν αὐτῇ πάντα τὰ ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλεν καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων λέγουσα Ἀνάβητε τὸ ἄπαξ, ὅτι ἀνήγγειλέν μοι πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν πᾶσαι αἱ σατραπίαι τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἤνεγκαν τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ¹⁹καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἀνὰ μέσον τῶν γονάτων αὐτῆς· καὶ ἐκάλεσεν τὸν κουρέα, καὶ ἐξύρησεν τοὺς ἐπτὰ βοστρύχους τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ ἥρξατο ταπεινοῦσθαι, καὶ ἀπέστη ἡ ἴσχὺς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. ²⁰καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαλιλα Οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμψων· καὶ ἐξηγέρθη ἐκ τοῦ ὑπνου αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἐξελεύσομαι καὶ ποιήσω καθὼς ἀεὶ καὶ ἀποτινάξομαι· καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω ὅτι κύριος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ. ²¹καὶ ἐπελάβοντο αὐτοῦ οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἐξώρυξαν τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτοῦ· καὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Γάζαν καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκαῖς, καὶ ἦν ἀλήθων ἐν οἴκῳ τῆς φυλακῆς.

²²Καὶ ἥρξατο ἡ θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνατεῖλαι, ἡνίκα ἐξυρήθη. ²³καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων συνήχθησαν τοῦ θῦσαι θυσίαν μεγάλην Δαγων τῷ θεῷ αὐτῶν καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι καὶ εἶπαν Παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν Σαμψων τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν. ²⁴καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ λαὸς καὶ ἤνεσαν τοὺς θεοὺς αὐτῶν καὶ εἶπαν Παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν καὶ τὸν ἐξερημοῦντα τὴν γῆν ἡμῶν, ὅστις ἐπλήθυνεν τοὺς τραυματίας ἡμῶν. ²⁵καὶ ἐγένετο ὅτε ἡγαθύνθη ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ εἶπαν Καλέσατε τὸν Σαμψων ἐξ οἴκου φυλακῆς, καὶ παιξάτω ἐνώπιον ἡμῶν. καὶ ἐκάλεσαν τὸν Σαμψων ἐξ οἴκου τῆς φυλακῆς καὶ ἐνέπαιξαν αὐτῷ καὶ ἔστησαν αὐτὸν ἀνὰ μέσον τῶν δύο στύλων. ²⁶καὶ εἶπεν Σαμψων πρὸς τὸ παιδάριον τὸν χειραγωγοῦντα αὐτόν Ἐπανάπαυσόν με δὴ καὶ ποίησον ψηλαφῆσαι με ἐπὶ τοὺς στύλους, ἐφ' ὃν ὁ οἴκος ἐπεστήρικται ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπιστηρίσομαι ἐπ' αὐτούς· ὁ δὲ παῖς ἐποίησεν οὕτως. ²⁷ὁ δὲ οἴκος ἦν πλήρης ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, καὶ ἐκεῖ πάντες οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐπὶ τοῦ δώματος ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες καὶ γυναικες ἐμβλέποντες ἐμπαιζόμενον τὸν Σαμψων. ²⁸καὶ ἐβόησεν Σαμψων πρὸς κύριον καὶ εἶπεν Κύριε κύριε, μνήσθητί μου καὶ ἐνίσχυσόν με δὴ πλὴν ἔτι τὸ ἄπαξ τοῦτο, καὶ ἐκδικήσω ἐκδίκησιν μίαν ἀντὶ τῶν δύο ὁφθαλμῶν μου ἐκ τῶν ἀλλοφύλων. ²⁹καὶ περιέλαβεν Σαμψων τοὺς δύο στύλους τοὺς μέσους, ἐφ' ὃν ὁ οἴκος ἐπεστήρικτο ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπεστηρίσατο ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἀριστερᾷ αὐτοῦ. ³⁰καὶ εἶπεν Σαμψων Ἀποθανέτω ἡ ψυχή μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἔκλινεν ἐν ἴσχύι, καὶ ἐπεσεν ὁ οἴκος ἐπὶ τοὺς σατράπας καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῷ· καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες, οὓς ἐθανάτωσεν Σαμψων ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, πλείους ὑπὲρ οὓς ἐθανάτωσεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. ³¹καὶ κατέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ οἴκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἔλαβον αὐτὸν καὶ ἀνέβησαν καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἀνὰ μέσον Σαραα καὶ ἀνὰ μέσον Εσθαολ ἐν τῷ τάφῳ Μανωε τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἔκρινεν τὸν Ισραηλ εἴκοσι ἔτη.

17 ¹Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ ἔξ ὄρους Εφραιμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχα. ²καὶ εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτοῦ Χιλίους καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου τοὺς λημφθέντας σοι καὶ ἔξωρκισας καὶ εἴπας ἐν τοῖς ὡσίν μου, ἵδού τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοί, ἐγὼ ἔλαβον αὐτό. καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ Εὔλογημένος ὁ υἱός μου τῷ κυρίῳ. ³καὶ ἀπέδωκεν τοὺς χιλίους καὶ ἑκατὸν τοῦ ἀργυρίου τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἀγιασμῷ ἡγίασα τὸ ἀργύριον τῷ κυρίῳ ἐκ τῆς χειρός μου κατὰ μόνας τοῦ ποιῆσαι γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, καὶ νῦν ἐπιστρέψω αὐτά σοι καὶ ἀποδώσω σοι αὐτό. ⁴καὶ ἀπέδωκεν τὸ ἀργύριον τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ διακοσίους τοῦ ἀργυρίου καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τῷ χωνευτῇ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ Μιχα. ⁵καὶ ὁ ἀνὴρ Μιχα, αὐτῷ οἴκος θεοῦ· καὶ ἐποίησεν εφουδ καὶ θεραφιν καὶ ἐνέπλησεν τὴν χεῖρα ἐνὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς ιερέα. — ⁶ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ισραὴλ· ἀνὴρ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει.

⁷Καὶ ἐγένετο παιδάριον ἐκ Βηθλεεμ δήμου Ιουδα ἐκ τῆς συγγενείας Ιουδα, καὶ αὐτὸς Λευίτης, καὶ αὐτὸς παρῷκει ἐκεῖ. ⁸καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ ἐκ τῆς πόλεως Ιουδα ἐκ Βηθλεεμ παροικεῖν οὗ ἐὰν εῦρῃ, καὶ ἐγενήθη εἰς ὄρος Εφραιμ ἔως οἴκου Μιχα τοῦ ποιῆσαι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. ⁹καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχα Πόθεν ἔρχῃ; καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Λευίτης ἐγώ εἰμι ἐκ Βηθλεεμ Ιουδα, καὶ ἐγὼ πορεύομαι παροικεῖν οὗ ἐὰν εῦρω. ¹⁰καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχα Κάθου μετ' ἐμοῦ καὶ γενοῦ μοι εἰς πατέρα καὶ εἰς ιερέα, καὶ ἐγὼ δώσω σοι δέκα ἀργυρίου εἰς ἡμέρας καὶ ζεῦγος ἴματίων καὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν σου. καὶ ἐπορεύθη ὁ Λευίτης ¹¹καὶ ἤρξατο παροικεῖν παρὰ τῷ ἀνδρὶ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ τὸ παιδάριον ὡς εἰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ¹²καὶ ἐνέπλησεν Μιχα τὴν χεῖρα τοῦ Λευίτου, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ τὸ παιδάριον εἰς ιερέα καὶ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ Μιχα. ¹³καὶ εἶπεν Μιχα Νῦν ἔγνων ὅτι ἡγαθοποίησέν με κύριος, ὅτι ἐγενήθη μοι ὁ Λευίτης εἰς ιερέα.

18 ¹Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ισραὴλ. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐζήτει ἡ φυλὴ τοῦ Δαν ἑαυτῇ κληρονομίαν τοῦ κατοικεῖν, ὅτι οὐκ ἔπεσεν αὐτῇ ἔως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἐν μέσῳ φυλῶν Ισραὴλ κληρονομία. ²καὶ ἔξαπέστειλαν οἱ υἱοὶ Δαν ἐκ τῶν συγγενειῶν αὐτῶν πέντε ἄνδρας ἀπὸ μέρους αὐτῶν υἱὸν δυνάμεως ἐκ Σαραα καὶ Εσθαολ τοῦ κατασκέψασθαι τὴν γῆν καὶ ἔξιχνιάσαι αὐτὴν καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς Πορεύεσθε καὶ ἔξεραυνήσατε τὴν γῆν. καὶ παρεγένοντο εἰς ὄρος Εφραιμ ἔως οἴκου Μιχα καὶ κατέπαυσαν ἐκεῖ. ³αὐτῶν δύο τοῦ πατέρα τῷ οἴκῳ Μιχα καὶ αὐτοὶ ἐπέγνωσαν τὴν φωνὴν τοῦ παιδαρίου τοῦ νεωτέρου τοῦ Λευίτου καὶ ἔξέκλιναν ἐκεῖ καὶ εἶπαν αὐτῷ Τίς ἡγαγέν σε ὥδε, καὶ τί ποιεῖς ἐνταῦθα, καὶ τί σοὶ ἐστιν ὥδε; ⁴καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Οὕτως καὶ οὕτως ἐποίησέν μοι Μιχα καὶ ἐμισθώσατό με, καὶ ἐγενήθην αὐτῷ εἰς ιερέα. ⁵καὶ εἶπαν αὐτῷ Ἐπερώτησον δὴ ἐν τῷ θεῷ, καὶ γνωσόμεθα εἰ κατευοδοῖ ἡ ὁδὸς ἡμῶν, ἦν ἡμεῖς πορευόμεθα ἐπ' αὐτήν. ⁶καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ιερεὺς Πορεύεσθε εἰς εἰρήνην· ἐνώπιον κυρίου ἡ ὁδὸς ὑμῶν, καθ' ἦν ὑμεῖς πορεύεσθε ἐν αὐτῇ. ⁷καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πέντε ἄνδρες καὶ παρεγένοντο εἰς Λαισα· καὶ εἶδον τὸν λαὸν τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ καθήμενον ἐν ἐλπίδι κατὰ τὴν σύγκρισιν τῶν Σιδωνίων, ἡσυχάζοντας ἐν

έλπιδι καὶ μὴ δυναμένους λαλῆσαι ρῆμα, ὅτι μακράν εἰσιν ἀπὸ Σιδῶνος, καὶ λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς μετὰ Συρίας. ⁸καὶ παρεγένοντο οἱ πέντε ἄνδρες πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν εἰς Σαραα καὶ Εσθαολ, καὶ ἔλεγον αὐτοῖς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν Τί ὑμεῖς κάθησθε; ⁹καὶ εἶπαν Ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ’ αὐτούς· ὅτι εἰσήλθαμεν καὶ ἐνεπειεπατήσαμεν ἐν τῇ γῇ ἡώς Λαισα καὶ εἴδομεν τὸν λαὸν τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ ἐν ἐλπίδι κατὰ τὸ σύγκριμα τῶν Σιδωνίων, καὶ μακρὰν ἀπέχοντες ἐκ Σιδῶνος, καὶ λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς μετὰ Συρίας· ἀλλὰ ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ’ αὐτούς, ὅτι εὔρήκαμεν τὴν γῆν καὶ ἴδου ἀγαθὴ σφόδρα. καὶ ὑμεῖς σιωπᾶτε; μὴ ὀκνήσητε τοῦ πορευθῆναι τοῦ ἐλθεῖν καὶ κατακληρονομῆσαι τὴν γῆν. ¹⁰ἡνίκα ἀν εἰσέλθητε, ἥξετε πρὸς λαὸν πεποιθότα, καὶ ἡ γῆ εὐρύχωρος, ὅτι παρέδωκεν αὐτὴν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ὑμῶν, τόπος, οὐκ ὅστιν ἔκει ὑστέρημα παντὸς ρήματος, ὅσα ἐν τῇ γῇ.

¹¹Καὶ ἀπῆραν ἐκ συγγενείας τοῦ Δαν ἐκ Σαραα καὶ Εσθαολ ἔξακόσιοι ἄνδρες περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικά. ¹²καὶ ἀνέβησαν καὶ παρενεβάλοσαν ἐν Καριαθιαριμ ἐν Ιουδᾳ· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τῷ τόπῳ ἐκείνῳ Παρεμβολὴ Δαν ἡώς τῆς ἡμέρας ταύτης, ἵδου κατόπισθεν Καριαθιαριμ. ¹³παρῆλθαν ἐκεῖθεν καὶ ἤλθαν ἡώς τοῦ ὄρους Εφραιμ καὶ ἤλθον ἡώς οἴκου Μιχα. ¹⁴καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευόμενοι κατασκέψασθαι τὴν γῆν καὶ εἶπαν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν Εἰ οἴδατε ὅτι ἐν τοῖς οἴκοις τούτοις εφουδ καὶ θεραφιν καὶ γλυπτὸν καὶ χωνευτόν; καὶ νῦν γνῶτε τί ποιήσετε. ¹⁵καὶ ἔξεκλιναν ἔκει καὶ εἰσήλθοσαν εἰς τὸν οἴκον τοῦ παιδαρίου τοῦ Λευίτου εἰς τὸν οἴκον Μιχα καὶ ἡσπάσαντο αὐτόν. ¹⁶καὶ οἱ ἔξακόσιοι ἄνδρες περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικὰ ἐστηλωμένοι παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος, οἱ ἐκ τῶν υἱῶν Δαν. ¹⁷καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευόμενοι κατασκέψασθαι τὴν γῆν· ἐπελθόντες ἔκει ἔλαβον τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ εφουδ καὶ τὸ θεραφιν καὶ τὸ χωνευτόν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὁ ἱερεὺς Τί ὑμεῖς ποιεῖτε; ¹⁸καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν Κώφευσον, ἐπίθεις τὴν χειρά σου ἐπὶ τὸ στόμα σου καὶ ἐλθὲ μεθ’ ἡμῶν, καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα· μὴ βέλτιον εἴναι σε ἱερέα οἴκου ἀνδρὸς ἐνὸς ἡ γίνεσθαί σε ἱερέα φυλῆς καὶ συγγενείας ἐν Ισραὴλ; ¹⁹καὶ ἡγαθύνθη ἡ καρδία τοῦ ἱερέως, καὶ ἔλαβεν τὸ εφουδ καὶ τὸ θεραφιν καὶ τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ χωνευτὸν καὶ εἰσῆλθεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. ²⁰καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀπῆλθαν· καὶ ἔταξαν τὴν πανοικίαν καὶ τὴν κτῆσιν αὐτοῦ τὴν ἔνδοξον ἔμπροσθεν αὐτῶν. ²¹αὐτῶν δὲ μεμακρυγκότων ἀπὸ τοῦ οἴκου Μιχα καὶ ἴδου Μιχα καὶ οἱ ἄνδρες οἱ σὺν τῷ οἴκῳ μετὰ Μιχα ἔκραζον κατοπίσω υἱῶν Δαν. ²²καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Δαν τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ εἶπαν πρὸς Μιχα Τί ἐστίν σοι, ὅτι ἔκραξας; ²³καὶ εἶπεν Μιχα "Οτι τὸ γλυπτόν μου, ὃ ἐποίησα ἐμαυτῷ, ἐλάβετε καὶ τὸν ἱερέα καὶ ἀπῆλθατε· καὶ τί ἔμοι ἔτι; καὶ τί τοῦτο λέγετέ μοι Τί τοῦτο κράζεις; ²⁴καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν οἱ υἱοὶ Δαν Μὴ ἀκουσθήτω δὴ ἡ φωνή σου μεθ’ ἡμῶν, μήποτε ἀπαντήσωσιν ὑμῖν ἄνδρες κατώδυνοι ψυχῆς, καὶ προσθήσεις τὴν ψυχήν σου καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ οἴκου σου. ²⁵καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δαν εἰς

τὴν ὁδὸν αὐτῶν· καὶ εἰδεν Μιχα ὅτι ἴσχυρότεροί εἰσιν αὐτοῦ, καὶ ἐξένευσεν καὶ ἀνέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

²⁷Καὶ αὐτοὶ ἔλαβον ὅσα ἐποίησεν Μιχα, καὶ τὸν ἱερέα, ὃς ἦν αὐτῷ, καὶ ἥλθον ἕως Λαισα ἐπὶ λαὸν ἡσυχάζοντα καὶ πεποιθότα καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι φομφαίας καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν. ²⁸καὶ οὐκ ἔστιν ἔξαιρούμενος, ὅτι μακράν ἔστιν ἀπὸ Σιδωνίων, καὶ λόγος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς μετὰ ἀνθρώπων, καὶ αὐτὴν ἐν κοιλάδι, ἦταν τὸ οἶκον Ρωβ. καὶ ωκοδόμησαν τὴν πόλιν καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ ²⁹καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Δαν κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὃς ἐγενήθη τῷ Ισραὴλ· καὶ ἦν Λαισ ὄνομα τῇ πόλει τὸ πρότερον. ³⁰καὶ ἀνέστησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ τοῦ Δαν τὸ γλυπτὸν Μιχα· καὶ Ιωναθαν υἱὸς Γηρσωμ υἱοῦ Μωυσῆ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ἵερεῖς τῇ φυλῇ Δαν ἔως τῆς ἡμέρας τῆς μετοικεσίας τῆς γῆς. ³¹καὶ ἐταξαν ἑαυτοῖς τὸ γλυπτὸν Μιχα, ὃ ἐποίησεν, πάσας τὰς ἡμέρας, ὅσας ἦν ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν Σηλω.

19 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν Ισραὴλ· καὶ ἐγένετο ἀνὴρ Λευίτης παροικῶν ἐν μηροῖς ὄρους Εφραιμ, καὶ ἔλαβεν ὁ ἀνὴρ ἑαυτῷ γυναῖκα παλλακὴν ἐκ Βηθλεεμ Ιουδα. ²καὶ ὠργίσθη αὐτῷ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς εἰς Βηθλεεμ Ιουδα καὶ ἐγένετο ἐκεὶ ἡμέρας τετράμηνον. ³καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ ἐπορεύθη κατόπισθεν αὐτῆς τοῦ λαλῆσαι ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς τοῦ διαλλάξαι αὐτὴν ἑαυτῷ καὶ ἀπαγαγεῖν αὐτὴν πάλιν πρὸς αὐτόν, καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ζεῦγος ὑποζυγίων· καὶ ἐπορεύθη ἔως οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος καὶ παρῆν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. ⁴καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος καὶ ἐκάθισεν μετ' αὐτοῦ ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ ὑπνωσαν ἐκεῖ. ⁵καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ καὶ ὥρθισαν τὸ πρωί, καὶ ἀνέστη τοῦ ἀπελθεῖν· καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Στήρισον τὴν καρδίαν σου κλάσματι ἄρτου, καὶ μετὰ τοῦτο πορεύεσθε. ⁶καὶ ἐκάθισαν καὶ ἔφαγον ἀμφότεροι ἐπὶ τὸ αὐτὸν καὶ ἔπιον· καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν ἄνδρα Ἀρξάμενος αὐλίσθητι, καὶ ἀγαθυνθήτω ἡ καρδία σου. ⁷καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ ἀπελθεῖν· καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, καὶ πάλιν ηὐλίσθη ἐκεῖ. ⁸καὶ ὥρθισεν τὸ πρωὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ τοῦ ἀπελθεῖν· καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος Στήρισον τὴν καρδίαν σου ἄρτῳ καὶ στρατεύθητι, ἔως κλίνῃ ἡ ἡμέρα· καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἀμφότεροι. ⁹καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ ἀπελθεῖν, αὐτὸς καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος Ἰδοὺ δὴ εἰς ἐσπέραν κέκλικεν ἡ ἡμέρα· κατάλυσον ὅδε ἔτι σήμερον, καὶ ἀγαθυνθήτω ἡ καρδία σου, καὶ ὥρθιεῖτε αὔριον εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ ἀπελεύσῃ εἰς τὸ σκήνωμά σου. ¹⁰καὶ οὐκ ἡθέλησεν ὁ ἀνὴρ αὐλίσθηναι καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν, καὶ παρεγένοντο ἔως κατέναντι Ιεβους (αὕτη ἐστὶν Ιερουσαλημ), καὶ μετ' αὐτοῦ ζεῦγος ὑποζυγίων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ¹¹ἔτι αὐτῶν ὄντων κατὰ Ιεβους καὶ ἡ ἡμέρα κεκλικυῖα σφόδρα· καὶ εἶπεν τὸ παιδάριον πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ Δεῦρο δὴ καὶ ἐκκλίνωμεν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ιεβουσαίου ταύτην καὶ αὐλίσθῶμεν ἐν αὐτῇ. ¹²καὶ εἶπεν ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς αὐτόν Οὐ μὴ

έκκλινω εἰς πόλιν ἀλλοτρίου, ἢ οὐκ ἔστιν ἐκ τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ παρελευσόμεθα ἕως Γαβαα. ¹³καὶ εἴπεν τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ Δεῦρο καὶ εἰσέλθωμεν εἰς ἔνα τῶν τόπων καὶ αὐλισθῶμεν ἐν Γαβαα ἢ ἐν Ραμα. ¹⁴καὶ παρῆλθον καὶ ἀπῆλθον· ἔδυ γὰρ ὁ ἥλιος ἔχόμενα τῆς Γαβαα, ἢ ἔστιν τοῦ Βενιαμιν. ¹⁵καὶ ἔξέκλιναν ἐκεῖ τοῦ εἰσελθεῖν καταλῦσαι ἐν Γαβαα· καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἔστιν ἀνὴρ ὁ συνάγων αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον καταλῦσαι. ¹⁶καὶ ἴδού ἀνὴρ πρεσβύτης εἰσῆλθεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐσπέρας· καὶ ὁ ἀνὴρ ἔξ ὅρους Εφραιμ, καὶ αὐτὸς παρώκει ἐν Γαβαα, καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου υἱοὶ Βενιαμιν. ¹⁷καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδεν τὸν ἄνδρα τὸν ὁδοιπόρον ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως· καὶ εἴπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης Ποῦ πορεύῃ καὶ πόθεν ἔρχῃ; ¹⁸καὶ εἴπεν πρὸς αὐτόν Διαβαίνομεν ἡμεῖς ἐκ Βηθλεεμ τῆς Ιουδα ἕως μηρῶν ὅρους τοῦ Εφραιμ· ἐγὼ δὲ ἐκεῖθέν εἰμι καὶ ἐπορεύθην ἕως Βηθλεεμ Ιουδα, καὶ εἰς τὸν οἶκόν μου ἐγὼ ἀποτρέχω, καὶ οὐκ ἔστιν ἀνὴρ συνάγων με εἰς τὴν οἰκίαν. ¹⁹καὶ γε ἄχυρα καὶ χορτάσματα ὑπάρχει τοῖς ὄνοις ἡμῶν, καὶ γε ἄρτος καὶ οἶνος ὑπάρχει μοι καὶ τῇ δούλῃ σου καὶ τῷ παιδαρίῳ τοῖς δούλοις σου, οὐκ ἔστιν ὑστέρημα παντὸς πράγματος. ²⁰καὶ εἴπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης Ειρήνη σοι, πλὴν πᾶν τὸ ὑστέρημά σου ἐπ' ἐμέ· πλὴν ἐν τῇ πλατείᾳ μὴ καταλύσῃς. ²¹καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ παρέβαλεν τοῖς ὑποζυγίοις αὐτοῦ, καὶ ἐνίψαντο τὸν πόδας αὐτῶν καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. ²²αὐτῶν δὲ ἀγαθυνθέντων τῇ καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἴδού οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως υἱοὶ παρανόμων περιεκύκλωσαν τὴν οἰκίαν καὶ ἔκρουσαν τὴν θύραν καὶ εἴπαν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν κύριον τῆς οἰκίας τὸν πρεσβύτην λέγοντες Ἐξάγαγε τὸν ἄνδρα τὸν εἰσελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἵνα γνῶμεν αὐτόν. ²³καὶ ἐξῆλθεν πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀνὴρ ὁ κύριος τῆς οἰκίας καὶ εἴπεν πρὸς αὐτούς Μηδαμῶς, ἀδελφοί, μὴ πονηρεύσησθε δή· μετὰ τὸ εἰσεληλυθέναι τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου μὴ ποιήσητε τὴν ἀφροσύνην ταύτην. ²⁴ἴδού νέοντος μου ἡ παρθένος καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, ἔξαξω δὲ αὐτάς, καὶ ταπεινώσατε αὐτάς καὶ ποιήσατε αὐταῖς τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν· καὶ τῷ ἄνδρὶ τούτῳ μὴ ποιήσητε τὸ ρῆμα τῆς ἀφροσύνης ταύτης. ²⁵καὶ οὐκ ἡθέλησαν οἱ ἄνδρες ἀκοῦσαι αὐτοῦ. καὶ ἐπελάβετο ὁ ἀνὴρ τῆς παλλακῆς αὐτοῦ καὶ ἐξῆγαγεν αὐτὴν πρὸς αὐτοὺς ἔξω, καὶ ἔγνωσαν αὐτὴν καὶ ἐνέπαιξαν αὐτῇ ὅλην τὴν νύκτα ἕως τὸ πρωί· καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὴν ἅμα τῷ ἀναβαίνειν τὸν ὅρθον. ²⁶καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ τὸ πρὸς πρωὶ καὶ ἔπεσεν παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος τοῦ οἴκου τοῦ ἀνδρός, οὗ ἦν ὁ κύριος αὐτῆς ἐκεῖ, ἕως οὗ διέφαυσεν. ²⁷καὶ ἀνέστη ὁ κύριος αὐτῆς τὸ πρωὶ καὶ ἤνοιξεν τὰς θύρας τοῦ οἴκου καὶ ἐξῆλθεν τοῦ ἀπελθεῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ ἴδού νέοντος μηρίδας καὶ ἔξαπέστειλεν αὐτὰς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ²⁸καὶ εἴπεν πρὸς αὐτήν Ἀνάστηθι καὶ ἀπέλθωμεν· καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ, ἀλλὰ τεθνήκει. καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ ὑποζυγίον καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ²⁹καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν τὴν μάχαιραν καὶ ἐπελάβετο τῆς παλλακῆς αὐτοῦ καὶ ἐμέλισεν αὐτὴν κατὰ τὰ ὅστα αὐτῆς εἰς δώδεκα μερίδας καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὰς εἰς πάσας τὰς φυλὰς Ισραὴλ. ³⁰καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ὁρῶν ἔλεγεν Οὕτε ἐγενήθη οὕτε ὥφθη οὕτως ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν Ισραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐνετείλατο τοῖς

ἀνδράσιν, οἵς ἔξαπέστειλεν, λέγων Τάδε ἐρεῖτε πρὸς πάντα ἄνδρα Ισραὴλ Εἰ γέγονεν κατὰ τὸ ρῆμα τοῦτο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν Ισραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης; Θέσθε δὴ ἑαυτοῖς βουλὴν περὶ αὐτῆς καὶ λαλήσατε.

20 ¹Καὶ ἔξῆλθον πάντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, καὶ ἔξεκκλησιάσθη πᾶσα ἡ συναγωγὴ ὡς ἀνὴρ εἴς ἀπὸ Δαν καὶ ἔως Βηρσαβεε καὶ γῇ Γαλααδ πρὸς κύριον εἰς Μασσηφα. ²καὶ ἔστη τὸ κλίμα παντὸς τοῦ λαοῦ, πᾶσαι αἱ φυλαὶ Ισραὴλ, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ τοῦ θεοῦ, τετρακόσιαι χιλιάδες ἄνδρῶν πεζῶν σπωμένων ρόμφαιαν. ³καὶ ἥκουσαν οἱ υἱοὶ Βενιαμιν ὅτι ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον εἰς Μασσηφα. καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ Λαλήσατε ποῦ ἐγένετο ἡ κακία αὕτη. ⁴καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ Λευίτης ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς τῆς πεφονευμένης καὶ εἶπεν Εἰς Γαβαα τῆς Βενιαμιν ἦλθον ἐγὼ καὶ ἡ παλλακή μου καταλῦσαι. ⁵καὶ ἀνέστησαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ἄνδρες οἱ παρὰ τῆς Γαβαα καὶ περιεκύλωσαν ἐπ' ἐμὲ τὴν οἰκίαν νυκτὸς καὶ ἐμὲ ἡθέλησαν ἀποκτεῖναι καὶ τὴν παλλακήν μου ἐταπείνωσαν καὶ ἐνέπαιξαν αὐτῇ καὶ ἀπέθανεν. ⁶καὶ ἐπελαβόμην τῆς παλλακῆς μου καὶ ἐμέλισα αὐτὴν καὶ ἔξαπέστειλα ἐν παντὶ ὁρίῳ κληρονομίας Ισραὴλ, ὅτι ἐποίησαν ἀφροσύνην ἐν τῷ Ισραὴλ. ⁷ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς, οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, δότε ἑαυτοῖς λόγον καὶ βουλὴν. ⁸καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἴς λέγων Οὐκ εἰσελευσόμεθα ἀνὴρ εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐκκλινοῦμεν ἀνὴρ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁹καὶ νῦν τοῦτο τὸ ρῆμα, δὲ ποιήσομεν τῇ Γαβαα· ἀναβησόμεθα ἐπ' αὐτὴν ἐν κλήρῳ ¹⁰καὶ λημψόμεθα δέκα ἄνδρας τοῖς ἑκατὸν καὶ ἑκατὸν τοῖς χιλίοις καὶ χιλίους τοῖς μυρίοις λαβεῖν ἐπισιτισμὸν τῷ λαῷ τοῖς εἰσπορευομένοις ἐπιτελέσαι τῇ Γαβαα τοῦ Βενιαμιν κατὰ πᾶσαν τὴν ἀφροσύνην, ἣν ἐποίησαν ἐν Ισραὴλ. ¹¹καὶ συνήχθη πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ ἐκ τῶν πόλεων ὡς ἀνὴρ εἴς ἐρχόμενοι.

12 Καὶ ἔξαπέστειλαν αἱ φυλαὶ Ισραὴλ ἄνδρας ἐν πάσῃ φυλῇ Βενιαμιν λέγοντες Τίς ἡ κακία αὕτη ἡ γενομένη ἐν ὑμῖν; ¹³καὶ νῦν δότε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀσεβεῖς τοὺς ἐν Γαβαα τοὺς υἱοὺς Βελιαλ, καὶ θανατώσομεν αὐτοὺς καὶ ἔξαροῦμεν κακίαν ἐξ Ισραὴλ. καὶ οὐκ ἡθέλησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμιν εἰσακοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ. ¹⁴καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμιν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν εἰς Γαβαα ἐξελθεῖν τοῦ πολεμῆσαι μετὰ υἱῶν Ισραὴλ. ¹⁵καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τῶν πόλεων εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες ἄνδρῶν σπωμένων ρόμφαιαν χωρὶς τῶν κατοικούντων τὴν Γαβαα· οὗτοι ἐπεσκέπησαν ἐπτακόσιοι ἄνδρες νεανίσκοι ἐκλεκτοὶ ¹⁶ἀμφοτεροδέξιοι· πάντες οὗτοι σφενδονῆται βάλλοντες λίθους πρὸς τὴν τρίχα καὶ οὐ διαμαρτάνοντες. ¹⁷καὶ πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ ἐπεσκέπησαν χωρὶς τῶν υἱῶν Βενιαμιν τετρακόσιαι χιλιάδες ἄνδρῶν σπωμένων ρόμφαιαν· πάντες οὗτοι ἄνδρες πολεμισταί. ¹⁸καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀνέβησαν εἰς Βαιθηλ καὶ ἐπηρώτησαν ἐν τῷ θεῷ καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν ἀφηγούμενος πολεμῆσαι μετὰ Βενιαμιν; καὶ εἶπεν κύριος Ιουδας ἀναβήσεται ἀφηγούμενος. ¹⁹καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὴν Γαβαα. ²⁰καὶ ἔξῆλθεν πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ εἰς πόλεμον μετὰ Βενιαμιν, καὶ παρετάξαντο μετ' αὐτῶν εἰς πόλεμον ἀνὴρ Ισραὴλ πρὸς τὴν Γαβαα. ²¹καὶ ἔξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμιν ἐκ τῆς πόλεως καὶ διέφθειραν ἐν Ισραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἄνδρῶν

ἐπὶ τὴν γῆν. ²²καὶ ἐνίσχυσεν ἀνὴρ Ισραὴλ καὶ προσέθεντο παρατάξασθαι πόλεμον ἐν τῷ τόπῳ, ὃ παρετάξαντο ἔκει ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ. ²³καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ ἔκλαυσαν ἐνώπιον κυρίου ἕως ἐσπέρας καὶ ἐπηρώτησαν ἐν κυρίῳ λέγοντες Εἰ προσθῶ προσεγγίσαι εἰς πόλεμον μετὰ Βενιαμιν τοῦ ἀδελφοῦ μου; καὶ εἶπεν κύριος Ἄναβητε πρὸς αὐτόν.

²⁴Καὶ προσήλθοσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς Βενιαμιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ. ²⁵καὶ ἐξῆλθεν Βενιαμιν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν ἐκ τῆς Γαβαα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ καὶ διέφθειρεν ἐκ τοῦ λαοῦ ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν· πάντες οὗτοι ἐσπασμένοι ῥομφαίαν. ²⁶καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ ἥλθοσαν εἰς Βαιθηλ καὶ ἔκλαυσαν ἔναντι κυρίου καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἔκεινη καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώματα σωτηρίου ἔναντι κυρίου, ²⁷καὶ ἐπηρώτησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν κυρίῳ· καὶ ἔκει ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου ἐν ταῖς ἡμέραις ἔκειναις, ²⁸καὶ Φινεες υἱὸς Ελεαζαρ υἱοῦ Ααρων παρεστηκὼς ἐνώπιον αὐτῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἔκειναις λέγων Εἰ προσθῶ ἔτι ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον μετὰ υἱῶν Βενιαμιν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἢ κοπάσω; καὶ εἶπεν κύριος Ἄναβητε, ὅτι αὐτοιν παραδώσω αὐτὸν ἐν χειρί σου.

²⁹Καὶ ἔθηκαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἔνεδρα ἐν τῇ Γαβαα κύκλῳ. ³⁰καὶ ἔταξεν Ισραὴλ πρὸς τὸν Βενιαμιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ παρετάξαντο πρὸς Γαβαα καθὼς ἄπαξ καὶ ἄπαξ. ³¹καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμιν εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ καὶ ἔξειλκύσθησαν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἥρξαντο τύπτειν ἐκ τοῦ λαοῦ καθὼς ἄπαξ καὶ ἄπαξ ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἣ ἐστιν μία ἀναβαίνουσα εἰς Βαιθηλ καὶ μία ἀναβαίνουσα εἰς Γαβαα ἐν τῷ ἀγρῷ, ὧσεὶ τριάκοντα ἄνδρας ἐν τῷ Ισραὴλ. ³²καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Βενιαμιν Προσκόπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν καθὼς ἔμπροσθεν. καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ εἶπαν Φύγωμεν καὶ ἐκσπάσωμεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὰς ὁδούς. ³³καὶ πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ ἀνέστη ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ παρετάξαντο ἐν Βααλθαμαρ, καὶ τὸ ἔνεδρον Ισραὴλ ἐπάλαιεν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀπὸ δυσμῶν τῆς Γαβαα. ³⁴καὶ παρεγένοντο ἐξ ἐναντίας τῆς Γαβαα δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν ἐκ παντὸς Ισραὴλ, καὶ ὁ πόλεμος ἐβαρύνθη· καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι ἀφῆπται αὐτῶν ἡ κακία. ³⁵καὶ ἐτρόπωσεν κύριος τὸν Βενιαμιν κατὰ πρόσωπον Ισραὴλ, καὶ διέφθειραν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν τῷ Βενιαμιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἔκεινη ἐκκοσι καὶ πέντε χιλιάδας καὶ ἐκατὸν ἄνδρας· πάντες οὗτοι σπώμενοι ῥομφαίαν. ³⁶καὶ εἶδεν Βενιαμιν ὅτι τετρόπωται· καὶ ἔδωκεν ἀνὴρ Ισραὴλ τῷ Βενιαμιν τόπον, ὅτι ἥλπισαν ἐπὶ τὸ ἔνεδρον, ὃ ἔταξαν πρὸς τὴν Γαβαα. ³⁷καὶ τὸ ἔνεδρον ὥρμησεν καὶ ἐξεχύθησαν πρὸς τὴν Γαβαα, καὶ ἐπορεύθη τὸ ἔνεδρον καὶ ἐπάταξαν ὅλην τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας. ³⁸καὶ ἡ συνταγὴ ἦν ἀνδρὶ Ισραὴλ πρὸς τὸ ἔνεδρον τοῦ ἀνενέγκαι αὐτοὺς πυρσὸν τοῦ καπνοῦ τῆς πόλεως. ³⁹καὶ ἀνέστρεψαν ἀνὴρ Ισραὴλ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ Βενιαμιν ἤρκται τοῦ τύπτειν τραυματίας ἐν τῷ ἀνδρὶ Ισραὴλ ὧσεὶ τριάκοντα ἄνδρας, ὅτι εἶπαν Πλὴν τροπούμενος τροποῦται ἐναντίον ἡμῶν καθὼς ὁ πόλεμος ὁ ἔμπροσθεν. ⁴⁰καὶ ὁ πυρσὸς ἤρξατο ἀναβαίνειν ἐκ τῆς πόλεως στῦλος καπνοῦ· καὶ ἐπέβλεψεν Βενιαμιν ὅπίσω αὐτοῦ, καὶ ἴδοὺ ἀνέβη συντέλεια τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν. ⁴¹καὶ ἀνὴρ Ισραὴλ ἀπέστρεψεν, καὶ ἐσπευσεν ἀνὴρ Βενιαμιν καὶ εἶδεν ὅτι ἥπται αὐτοῦ ἡ κακία. ⁴²καὶ ἔκλιναν ἐνώπιον

ἀνδρὸς Ἰσραὴλ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐρήμου, καὶ ὁ πόλεμος κατέφθασεν αὐτόν, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων διέφθειραν αὐτὸν ἐν μέσῳ αὐτῶν.⁴³ καὶ ἔκοψαν τὸν Βενιαμίν καταπαῦσαι αὐτὸν κατάπαυσιν καὶ κατεπάτησαν αὐτὸν ἕως ἐξ ἐναντίας τῆς Γαβαᾶ ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου.⁴⁴ καὶ ἔπεσαν ἐκ τοῦ Βενιαμίν ὀκτωκαίδεκα χιλιάδες ἀνδρῶν· σὺν πᾶσιν τούτοις ἄνδρες δυνατοί.⁴⁵ καὶ ἐξέχλιναν καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τὴν Ρεμμων, καὶ ἐκαλαμήσαντο ἐν ταῖς ὁδοῖς πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν· καὶ προσεκολλήθησαν ὅπίσω αὐτοῦ ἕως Γαδαὰμ καὶ ἐπάταξαν ἐξ αὐτῶν δισχιλίους ἄνδρας.⁴⁶ καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ πεπτωκότες ἐν τῷ Βενιαμίν εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες ἀνδρῶν σπωμένων ῥομφαίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· σὺν πᾶσι τούτοις ἄνδρες δυνατοί.⁴⁷ καὶ ἐξέχλιναν καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τὴν Ρεμμων ἐξακόσιοι ἄνδρες καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πέτρᾳ Ρεμμων τετράμηνον.⁴⁸ καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀπέκλεισεν τοὺς υἱοὺς Βενιαμίν καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας ἀπὸ πόλεως ἐξῆς ἕως κτήνους ἕως παντὸς τοῦ εὐρεθέντος εἰς πάσας τὰς πόλεις· καὶ τὰς πόλεις τὰς εὐρεθείσας ἐξαπέστειλαν ἐν πυρί.

21¹Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὥμοσεν ἐν Μασσηφα λέγων Ἀνὴρ ἐξ ἡμῶν οὐ δώσει τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Βενιαμίν εἰς γυναῖκα.² καὶ παρεγένοντο πᾶς ὁ λαὸς εἰς Μασσηφα καὶ Βαιθηλ καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ ἕως ἑσπέρας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν³ καὶ εἶπαν "Ινα τί, κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ἐγενήθη αὕτη ἐν τῷ Ἰσραὴλ, τοῦ ἐπισκεπτῆναι σήμερον ἐν τῷ Ἰσραὴλ φυλὴν μίαν;⁴ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἐπαύριον καὶ ὥρθησεν ὁ λαὸς καὶ ὠκοδόμησαν ἐκεῖ θυσιαστήριον καὶ ἀνήγεγκαν δλοκαυτώματα σωτηρίου.⁵ καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Τίς ὁ μὴ ἀναβὰς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ πρὸς κύριον; ὅτι ὄρκος μέγας ἦν τῷ μὴ ἀναβάντι πρὸς κύριον εἰς Μασσηφα λέγοντες Θανάτῳ ἀποθανεῖται.⁶ καὶ παρεκλήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ περὶ Βενιαμίν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν καὶ εἶπαν Ἄφήρηται σήμερον φυλὴ μία ἐξ Ἰσραὴλ.⁷ τί ποιήσωμεν αὐτοῖς τοῖς ὑπολειφθεῖσιν εἰς γυναῖκας; καὶ ἡμεῖς ὥμόσαμεν ἐν κυρίῳ τοῦ μὴ δοῦναι αὐτοῖς ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν εἰς γυναῖκας.⁸ καὶ εἶπαν Τίς μία τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, ἢτις οὐκ ἀνέβη πρὸς κύριον εἰς Μασσηφα; καὶ ἴδού οὐκ ἥλθεν ἀνὴρ εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπὸ Ιαβις Γαλααδ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.⁹ καὶ ἐπεσκέπη ὁ λαός, καὶ ἴδού οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ἀνὴρ ἀπὸ τῶν κατοικούντων Ιαβις Γαλααδ.¹⁰ καὶ ἀπέστειλαν ἐκεῖ ἡ συναγωγὴ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐνετείλαντο αὐτοῖς λέγοντες Πορεύθητε καὶ πατάξατε πάντας τοὺς κατοικούντας Ιαβις Γαλααδ ἐν στόματι ῥομφαίας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὸν λαόν.¹¹ καὶ οὗτος ὁ λόγος, δν ποιήσετε· πᾶν ἀρσενικὸν καὶ πᾶσαν γυναῖκα γινώσκουσαν κοίτην ἄρσενος ἀναθεματεῖτε.¹² καὶ εὗρον ἀπὸ τῶν κατοικούντων Ιαβις Γαλααδ τετρακοσίας νεάνιδας παρθένους, αἱ οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα εἰς κοίτην ἄρσενος, καὶ ἥγον αὐτὰς εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Σηλω, ἥ ἐστιν ἐν γῇ Χανααν.¹³ καὶ ἀπέστειλεν πᾶσα ἡ συναγωγὴ καὶ ἐλάλησαν πρὸς Βενιαμίν τὸν ἐν τῇ πέτρᾳ Ρεμμων καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην.¹⁴ καὶ ἀπέστρεψεν Βενιαμίν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὰς γυναῖκας, αἵτινες ἦσαν ἐκ τῶν γυναικῶν Ιαβις Γαλααδ· καὶ ἥρεσεν αὐτοῖς οὕτως.

¹⁵Καὶ ὁ λαὸς παρεκλήθη τῷ Βενιαμίν, ὅτι ἐποίησεν κύριος διακοπὴν ἐν ταῖς φυλαῖς Ισραὴλ. ¹⁶καὶ εἴπαν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς Τί ποιήσωμεν τοῖς ἐπιλοίποις εἰς γυναικας; ὅτι ἡφάνισται ἐκ τοῦ Βενιαμίν γυνή. ¹⁷καὶ εἴπαν Κληρονομία διασεσωσμένη τῷ Βενιαμίν, καὶ οὐ μὴ ἐξαλειφθῇ φυλὴ ἐξ Ισραὴλ. ¹⁸καὶ ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα δοῦναι αὐτοῖς γυναικας ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν, ὅτι ὡμόσαμεν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ λέγοντες Ἐπικατάρατος ὁ διδοὺς γυναικα τῷ Βενιαμίν. ¹⁹καὶ εἴπαν Ἔορτὴ τῷ κυρίῳ ἐν Σηλω ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, ᾧ ἔστιν ἀπὸ βορρᾶ τῆς Βαιθηλ κατ' ἀνατολὰς ἥλιου ἐν τῇ ὁδῷ τῇ ἀναβαινούσῃ ἐκ Βαιθηλ εἰς Σικιμα καὶ ἀπὸ νότου τοῦ Λιβάνου τῆς Λεβωνα. ²⁰καὶ ἐνετείλαντο τοῖς υἱοῖς Βενιαμίν λέγοντες Διέλθατε καὶ ἐνεδρεύσατε ἐν τοῖς ἀμπελῶσιν. ²¹καὶ ὅψεσθε καὶ ἴδοὺ ὡς ἀν ἐξέλθωσιν αἱ θυγατέρες τῶν κατοικούντων Σηλω ἐν Σηλω χορεῦσαι ἐν χοροῖς, καὶ ἐξελεύσεσθε ἀπὸ τῶν ἀμπελώνων καὶ ἀρπάσετε ἀνὴρ ἑαυτῷ γυναικα ἀπὸ τῶν θυγατέρων Σηλω καὶ ἀπελεύσεσθε εἰς γῆν Βενιαμίν. ²²καὶ ἔσται ὅταν ἔλθωσιν οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κρίνεσθαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐροῦμεν πρὸς αὐτούς Ἐλεήσατε αὐτούς, ὅτι οὐκ ἔλαβον ἀνὴρ γυναικα αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ· οὐ γάρ ὑμεῖς δεδώκατε αὐτοῖς· κατὰ τὸν καιρὸν ἐπλημμελήσατε. ²³καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Βενιαμίν καὶ ἔλαβον γυναικας κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ τῶν χορευούσων, ἃς διήρπασαν· καὶ ἀπῆλθον καὶ ἀπέστρεψαν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν αὐτῶν καὶ ὠκοδόμησαν ἑαυτοῖς πόλεις καὶ κατώκησαν ἐν αὐταῖς. ²⁴καὶ περιεπάτησαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνὴρ εἰς τὴν φυλὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθον ἐκεῖθεν, ἀνὴρ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. — ²⁵ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ισραὴλ· ἀνὴρ ἔκαστος τὸ εὐθὲς ἐν ὁφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει.

ΡΟΥΘ

1 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κρίνειν τοὺς κριτὰς καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐπορεύθη ἀνὴρ ἀπὸ Βαιθλεεμ τῆς Ιουδα τοῦ παροικῆσαι ἐν ἀγρῷ Μωαβ, αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. ²καὶ ὄνομα τῷ ἀνδρὶ Αβιμελεχ, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Νωεμιν, καὶ ὄνομα τοῖς δυσὶν υἱοῖς αὐτοῦ Μααλων καὶ Χελαιων, Εφραθαῖοι ἐκ Βαιθλεεμ τῆς Ιουδα· καὶ ἥλθοσαν εἰς ἀγρὸν Μωαβ καὶ ἦσαν ἐκεῖ. ³καὶ ἀπέθανεν Αβιμελεχ ὁ ἀνὴρ τῆς Νωεμιν, καὶ κατελείφθη αὐτὴ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτῆς. ⁴καὶ ἐλάβοσαν ἑαυτοῖς γυναικας Μωαβίτιδας, ὄνομα τῇ μιᾷ Ορφα, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Ρουθ· καὶ κατώκησαν ἐκεῖ ὡς δέκα ἔτη. ⁵καὶ ἀπέθανον καὶ γε ἀμφότεροι, Μααλων καὶ Χελαιων, καὶ κατελείφθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἀπὸ τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς. ⁶καὶ ἀνέστη αὐτὴ καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς καὶ ἀπέστρεψαν ἐξ ἀγροῦ Μωαβ, ὅτι ἤκουσαν ἐν ἀγρῷ Μωαβ ὅτι ἐπέσκεπται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ δοῦναι αὐτοῖς ἄρτους. ⁷καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἦν ἐκεῖ, καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς μετ' αὐτῆς· καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς τὴν γῆν Ιουδα. ⁸καὶ εἴπεν Νωεμιν ταῖς νύμφαις αὐτῆς Πορεύεσθε δὴ ἀποστράφητε ἐκάστη εἰς οἶκον μητρὸς αὐτῆς· ποιήσαι κύριος μεθ'

ύμῶν ἔλεος, καθὼς ἐποιήσατε μετὰ τῶν τεθνηκότων καὶ μετ' ἐμοῦ· ⁹δώῃ κύριος ύμῖν καὶ εὔροιτε ἀνάπταυσιν ἑκάστη ἐν οἴκῳ ἀνδρὸς αὐτῆς. καὶ κατεφίλησεν αὐτάς, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν. ¹⁰καὶ εἶπαν αὐτῇ Μετὰ σοῦ ἐπιστρέφομεν εἰς τὸν λαόν σου. ¹¹καὶ εἶπεν Νωεμιν
 Ἐπιστράφητε δή, θυγατέρες μου· καὶ ἵνα τί πορεύεσθε μετ' ἐμοῦ; μὴ ἔτι μοι υἱοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ μου καὶ ἔσονται ύμῖν εἰς ἄνδρας; ¹²ἐπιστράφητε δή, θυγατέρες μου, διότι γεγήρακα τοῦ μὴ εἶναι ἀνδρί· ὅτι εἶπα ὅτι ἔστιν μοι ὑπόστασις τοῦ γεννηθῆναι με ἀνδρὶ καὶ τέξομαι υἱούς, ¹³μὴ αὐτοὺς προσδέξεσθε ἔως οὗ ἀδρυνθῶσιν; ἡ αὐτοῖς κατασχεθῆσεσθε τοῦ μὴ γενέσθαι ἀνδρί; μὴ δή, θυγατέρες μου, ὅτι ἐπικράνθη μοι ὑπὲρ ύμᾶς ὅτι ἐξῆλθεν ἐν ἐμοὶ χεὶρ κυρίου. ¹⁴καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν ἔτι· καὶ κατεφίλησεν Ορφα τὴν πενθερὰν αὐτῆς καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς, Ρουθ δὲ ἡκολούθησεν αὐτῇ. ¹⁵καὶ εἶπεν Νωεμιν πρὸς Ρουθ Ἰδοὺ ἀνέστρεψεν ἡ σύννυμφός σου πρὸς λαὸν αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς αὐτῆς· ἐπιστράφητι δὴ καὶ σὺ ὅπιστα τῆς συννύμφου σου. ¹⁶εἶπεν δὲ Ρουθ Μὴ ἀπαντήσαι ἐμοὶ τοῦ καταλιπεῖν σε ἡ ἀποστρέψαι ὅπισθέν σου· ὅτι σὺ ὅπου ἐὰν πορευθῆς, πορεύσομαι, καὶ οὗ ἐὰν αὐλισθῆς, αὐλισθήσομαι· ὁ λαός σου λαός μου, καὶ ὁ θεός σου θεός μου. ¹⁷καὶ οὗ ἐὰν ἀποθάνης, ἀποθανοῦμαι κάκει ταφήσομαι· τάδε ποιήσαι μοι κύριος καὶ τάδε προσθείη, ὅτι θάνατος διαστελεῖ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. ¹⁸ἰδοῦσα δὲ Νωεμιν ὅτι κραταιοῦται αὐτὴ τοῦ πορεύεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐκόπασεν τοῦ λαλῆσαι πρὸς αὐτὴν ἔτι. ¹⁹ἐπορεύθησαν δὲ ἀμφότεραι ἔως τοῦ παραγενέσθαι αὐτὰς εἰς Βαιθλεεμ. καὶ ἥχησεν πᾶσα ἡ πόλις ἐπ' αὐταῖς καὶ εἶπον Αὕτη ἔστιν Νωεμιν; ²⁰καὶ εἶπεν πρὸς αὐτάς Μὴ δὴ καλεῖτέ με Νωεμιν, καλέσατέ με Πικράν, ὅτι ἐπικράνθη ἐν ἐμοὶ ὁ ἴκανὸς σφόδρα. ²¹ἐγὼ πλήρης ἐπορεύθην, καὶ κενὴν ἀπέστρεψεν με ὁ κύριος· καὶ ἵνα τί καλεῖτέ με Νωεμιν; καὶ κύριος ἐταπείνωσέν με, καὶ ὁ ἴκανὸς ἐκάκωσέν με. ²²καὶ ἐπέστρεψεν Νωεμιν καὶ Ρουθ ἡ Μωαβῖτις ἡ νύμφη αὐτῆς ἐπιστρέφουσα ἐξ ἀγροῦ Μωαβ· αὐταὶ δὲ παρεγενήθησαν εἰς Βαιθλεεμ ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν.

2 ¹Καὶ τῇ Νωεμιν ἀνὴρ γνώριμος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς· ὁ δὲ ἀνὴρ δυνατὸς ἴσχυι ἐκ τῆς συγγενείας Αβιμελεχ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Βοος. ²καὶ εἶπεν Ρουθ ἡ Μωαβῖτις πρὸς Νωεμιν Πορευθῶ δὴ εἰς ἀγρὸν καὶ συνάξω ἐν τοῖς στάχυσιν κατόπισθεν οὗ ἐὰν εῦρω χάριν ἐν ὁφθαλμοῖς αὐτοῦ. εἶπεν δὲ αὐτῇ Πορεύου, θύγατερ. ³καὶ ἐπορεύθη καὶ συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ κατόπισθεν τῶν θεριζόντων· καὶ περιέπεσεν περιπτώματι τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ Βοος τοῦ ἐκ συγγενείας Αβιμελεχ. ⁴καὶ ἵδού Βοος ἥλθεν ἐκ Βαιθλεεμ καὶ εἶπεν τοῖς θεριζουσιν Κύριος μεθ' ύμῶν· καὶ εἶπον αὐτῷ Εὐλογήσαι σε κύριος. ⁵καὶ εἶπεν Βοος τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ ἐφεστῶτι ἐπὶ τοὺς θεριζοντας Τίνος ἡ νεᾶνις αὕτη; ⁶καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον τὸ ἐφεστὸς ἐπὶ τοὺς θεριζοντας καὶ εἶπεν Ἡ παῖς ἡ Μωαβῖτις ἔστιν ἡ ἀποστραφεῖσα μετὰ Νωεμιν ἐξ ἀγροῦ Μωαβ ⁷καὶ εἶπεν Συλλέξω δὴ καὶ συνάξω ἐν τοῖς δράγμασιν ὅπισθεν τῶν θεριζόντων· καὶ ἥλθεν καὶ ἔστη ἀπὸ πρωίθεν καὶ ἔως ἐσπέρας, οὐ κατέπαυσεν ἐν τῷ ἀγρῷ μικρόν. ⁸καὶ εἶπεν Βοος πρὸς Ρουθ Ούκ ἥκουσας, θύγατερ; μὴ πορευθῆς ἐν ἀγρῷ συλλέξαι ἑτέρω, καὶ σὺ οὐ πορεύσῃ ἐντεῦθεν· ὅδε κολλήθητι μετὰ τῶν κορασίων μου. ⁹οἱ ὁφθαλμοί σου εἰς τὸν

ἀγρόν, οὗ ἐὰν θερίζωσιν, καὶ πορεύσῃ κατόπισθεν αὐτῶν· ἵδον ἐνετειλάμην τοῖς παιδαρίοις τοῦ μὴ ἄψασθαι σου· καὶ ὅ τι διψήσεις, καὶ πορευθῆσῃ εἰς τὰ σκεύη καὶ πίεσαι ὅθεν ἀν ύδρεύωνται τὰ παιδάρια. ¹⁰καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Τί ὅτι εὗρον χάριν ἐν ὁφθαλμοῖς σου τοῦ ἐπιγυνῶναι με; καὶ ἐγώ εἰμι ξένη. ¹¹καὶ ἀπεκρίθη Βοος καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀπαγγελίᾳ ἀπηγγέλη μοι ὅσα πεποίκας μετὰ τῆς πενθερᾶς σου μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα σου καὶ πῶς κατέλιπες τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ τὴν γῆν γενέσεώς σου καὶ ἐπορεύθης πρὸς λαὸν ὃν οὐκ ἥδεις ἔχθες καὶ τρίτης. ¹²ἀποτείσαι κύριος τὴν ἐργασίαν σου, καὶ γένοιτο ὁ μισθός σου πλήρης παρὰ κυρίου θεοῦ Ισραὴλ, πρὸς ὃν ἥλθες πεποιθεῖναι ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ. ¹³ἡ δὲ εἶπεν Εὔροιμι χάριν ἐν ὁφθαλμοῖς σου, κύριε, ὅτι παρεκάλεσάς με καὶ ὅτι ἐλάλησας ἐπὶ καρδίαν τῆς δούλης σου, καὶ ἵδον ἐγὼ ἔσομαι ὡς μία τῶν παιδισκῶν σου. ¹⁴καὶ εἶπεν αὐτῇ Βοος Ὡδη ὥρα τοῦ φαγεῖν πρόσελθε ὥδε καὶ φάγεσαι τῶν ἄρτων καὶ βάψεις τὸν ψωμόν σου ἐν τῷ ὄξει. καὶ ἐκάθισεν Ρουθ ἐκ πλαγίων τῶν θεριζόντων, καὶ ἐβούνισεν αὐτῇ Βοος ἄλφιτον, καὶ ἔφαγεν καὶ ἐνεπλήσθη καὶ κατέλιπεν. ¹⁵καὶ ἀνέστη τοῦ συλλέγειν, καὶ ἐνετείλατο Βοος τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ λέγων Καί γε ἀνὰ μέσον τῶν δραγμάτων συλλεγέτω, καὶ μὴ καταισχύνητε αὐτήν. ¹⁶καὶ βαστάζοντες βαστάξατε αὐτῇ καί γε παραβάλλοντες παραβαλεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβουνισμένων, καὶ ἄφετε καὶ συλλέξει, καὶ οὐκ ἐπιτιμήσετε αὐτῇ. ¹⁷καὶ συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ ἔως ἐσπέρας· καὶ ἐρράβδισεν ἀ συνέλεξεν, καὶ ἐγενήθη ὡς οἱφι κριθῶν. ¹⁸καὶ ἥρεν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἶδεν ἡ πενθερὰ αὐτῆς ἀ συνέλεξεν, καὶ ἔξενέγκασα Ρουθ ἔδωκεν αὐτῇ ἀ κατέλιπεν ἐξ ὧν ἐνεπλήσθη. ¹⁹καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς Ποῦ συνέλεξας σήμερον καὶ ποῦ ἐποίησας; εἴη ὁ ἐπιγυνούς σε εὐλογημένος. καὶ ἀπήγγειλεν Ρουθ τῇ πενθερᾷ αὐτῆς ποῦ ἐποίησεν, καὶ εἶπεν Τὸ δόνομα τοῦ ἀνδρός, μεθ' οὗ ἐποίησα σήμερον, Βοος. ²⁰καὶ εἶπεν Νωεμιν τῇ νύμφῃ αὐτῆς Εὐλογητός ἐστιν τῷ κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπεν τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετὰ τῶν ζώντων καὶ μετὰ τῶν τεθνηκότων. καὶ εἶπεν αὐτῇ Νωεμιν Ἐγγίζει ἡμῖν ὁ ἀνὴρ, ἐκ τῶν ἀγχιστευόντων ἡμᾶς ἐστιν. ²¹καὶ εἶπεν Ρουθ πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς Καί γε ὅτι εἶπεν πρός με Μετὰ τῶν παιδαρίων μου προσκολλήθητι, ἔως ἀν τελέσωσιν ὅλον τὸν ἀμητόν, ὃς ὑπάρχει μοι. ²²καὶ εἶπεν Νωεμιν πρὸς Ρουθ τὴν νύμφην αὐτῆς Ἀγαθόν, θύγατερ, ὅτι ἐπορεύθης μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπαντήσονταί σοι ἐν ἀγρῷ ἐτέρῳ. ²³καὶ προσεκολλήθη Ρουθ τοῖς κορασίοις Βοος συλλέγειν ἔως οὗ συνετέλεσεν τὸν θερισμὸν τῶν κριθῶν καὶ τῶν πυρῶν. καὶ ἐκάθισεν μετὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς.

3 ¹Εἶπεν δὲ αὐτῇ Νωεμιν ἡ πενθερὰ αὐτῆς Θύγατερ, οὐ μὴ ζητήσω σοι ἀνάπαυσιν, ἵνα εὕ γένηται σοι; ²καὶ νῦν οὐχὶ Βοος γνώριμος ἡμῶν, οὗ ἡς μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ; ἵδον αὐτὸς λικμᾶ τὸν ἄλωνα τῶν κριθῶν ταύτη τῇ νυκτί. ³σὺ δὲ λούσῃ καὶ ἀλείψῃ καὶ περιθήσεις τὸν ἴματισμόν σου ἐπὶ σεαυτῇ καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸν ἄλων μὴ γνωρισθῆς τῷ ἀνδρὶ ἔως οὗ συντελέσαι αὐτὸν πιεῖν καὶ φαγεῖν. ⁴καὶ ἔσται ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτόν, καὶ γνώσῃ τὸν τόπον, ὅπου κοιμᾶται ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ καὶ ἀποκαλύψεις τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ καὶ κοιμηθῆσῃ, καὶ αὐτὸς ἀπαγγελεῖ σοι ἂ ποιήσεις. ⁵εἶπεν δὲ

Ρουθ πρὸς αὐτήν Πάντα, ὅσα ἐὰν εἴπης, ποιήσω. ⁶καὶ κατέβη εἰς τὸν ἄλω καὶ ἐποίησεν κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς. ⁷καὶ ἔφαγεν Βοος, καὶ ἤγαθύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἥλθεν κοιμηθῆναι ἐν μερίδι τῆς στοιβᾶς· ἡ δὲ ἥλθεν κρυφῇ καὶ ἀπεκάλυψεν τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ. ⁸ἐγένετο δὲ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ καὶ ἔξεστη ὁ ἀνὴρ καὶ ἐταράχθη, καὶ ἴδοὺ γυνὴ κοιμᾶται πρὸς ποδῶν αὐτοῦ. ⁹εἶπεν δέ Τίς εἴσι; ή δὲ εἴπεν Ἐγώ εἰμι Ρουθ ἡ δούλη σου, καὶ περιβαλεῖς τὸ πτερύγιόν σου ἐπὶ τὴν δούλην σου, ὅτι ἀγχιστεὺς εἴσι. ¹⁰καὶ εἴπεν Βοος Εὔλογημένη σὺ τῷ κυρίῳ θεῷ, θύγατερ, ὅτι ἤγαθυνας τὸ ἔλεός σου τὸ ἔσχατον ὑπὲρ τὸ πρῶτον, τὸ μὴ πορευθῆναι σε ὀπίσω νεανιῶν, εἴτοι πτωχὸς εἴτοι πλούσιος. ¹¹καὶ νῦν, θύγατερ, μὴ φοβοῦ· πάντα, ὅσα ἐὰν εἴπης, ποιήσω σοι· οἶδεν γὰρ πᾶσα φυλὴ λαοῦ μου ὅτι γυνὴ δυνάμεως εἴσι, ¹²καὶ ὅτι ἀληθῶς ἀγχιστεὺς ἐγώ εἰμι, καὶ γε ἔστιν ἀγχιστεὺς ἐγγίων ὑπὲρ ἐμέ. ¹³αὐλίσθητι τὴν νύκτα, καὶ ἔσται τὸ πρωί, ἐὰν ἀγχιστεύσῃ σε, ἀγαθόν, ἀγχιστεύέτω· ἐὰν δὲ μὴ βούληται ἀγχιστεῦσαι σε, ἀγχιστεύσω σε ἐγώ, ζῆ κύριος· κοιμήθητι ἔως πρωί. ¹⁴καὶ ἔκοιμήθη πρὸς ποδῶν αὐτοῦ ἔως πρωί. ἡ δὲ ἀνέστη πρὸ τοῦ ἐπιγνῶναι ἄνδρα τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ εἴπεν Βοος Μὴ γνωσθήτω ὅτι ἥλθεν γυνὴ εἰς τὸν ἄλωνα. ¹⁵καὶ εἴπεν αὐτῇ Φέρε τὸ περίζωμα τὸ ἐπάνω σου. καὶ ἐκράτησεν αὐτό, καὶ ἐμέτρησεν ἔξ κριθῶν καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτήν· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. ¹⁶καὶ Ρουθ εἰσῆλθεν πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς· ἡ δὲ εἴπεν Τίς εἴ, θύγατερ· καὶ εἴπεν αὐτῇ πάντα, ὅσα ἐποίησεν αὐτῇ ὁ ἀνὴρ. ¹⁷καὶ εἴπεν αὐτῇ Τὰ ἔξ τῶν κριθῶν ταῦτα ἔδωκέν μοι, ὅτι εἴπεν πρός με Μὴ εἰσέλθης κενὴ πρὸς τὴν πενθεράν σου. ¹⁸ἡ δὲ εἴπεν Κάθου, θύγατερ, ἔως τοῦ ἐπιγνῶναι σε πῶς οὐ πεσεῖται ρῆμα· οὐ γὰρ μὴ ἡσυχάσῃ ὁ ἀνὴρ, ἔως ἂν τελέσῃ τὸ ρῆμα σήμερον.

⁴ ¹Καὶ Βοος ἀνέβη ἐπὶ τὴν πύλην καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ, καὶ ἴδοὺ ὁ ἀγχιστευτὴς παρεπορεύετο, ὃν εἴπεν Βοος. καὶ εἴπεν πρὸς αὐτὸν Βοος Ἐκκλίνας κάθισον ὥδε, κρύφε· καὶ ἔξεκλινεν καὶ ἐκάθισεν. ²καὶ ἔλαβεν Βοος δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως καὶ εἴπεν Καθίσατε ὥδε· καὶ ἐκάθισαν. ³καὶ εἴπεν Βοος τῷ ἀγχιστεῖ Τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ, ἡ ἔστιν τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ Αβιμελεχ, ἡ δέδοται Νωεμιν τῇ ἐπιστρεφούσῃ ἔξ ἀγροῦ Μωαβ, ⁴κἀγὼ εἴπα Ἀποκαλύψω τὸ οὖς σου λέγων Κτῆσαι ἐναντίον τῶν καθημένων καὶ ἐναντίον τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ μου· εἰ ἀγχιστεύεις, ἀγχίστευε· εἰ δὲ μὴ ἀγχιστεύεις, ἀνάγγειλόν μοι καὶ γνώσομαι· ὅτι οὐκ ἔστιν πάρεξ σοῦ τοῦ ἀγχιστεῦσαι, κἀγὼ εἴμι μετὰ σέ· ὁ δὲ εἴπεν Ἐγώ εἰμι ἀγχιστεύσω. ⁵καὶ εἴπεν Βοος Ἐν ἡμέρᾳ τοῦ κτήσασθαί σε τὸν ἀγρὸν ἐκ χειρὸς Νωεμιν καὶ παρὰ Ρουθ τῆς Μωαβίτιδος γυναικὸς τοῦ τεθνηκότος, καὶ αὐτὴν κτήσασθαί σε δεῖ ὥστε ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ. ⁶καὶ εἴπεν ὁ ἀγχιστεύς Οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι ἐμαυτῷ, μήποτε διαφθείρω τὴν κληρονομίαν μου· ἀγχίστευσον σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου, ὅτι οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι. ⁷καὶ τοῦτο τὸ δικαίωμα ἔμπροσθεν ἐν τῷ Ισραὴλ ἐπὶ τὴν ἀγχιστείαν καὶ ἐπὶ τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ στῆσαι πᾶν λόγον, καὶ ὑπελύετο ὁ ἀνὴρ τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ καὶ ἐδίσου τῷ πλησίον αὐτοῦ τῷ ἀγχιστεύοντι τὴν ἀγχιστείαν αὐτοῦ, καὶ τοῦτο ἦν μαρτύριον ἐν Ισραὴλ. ⁸καὶ εἴπεν ὁ ἀγχιστεὺς τῷ Βοος Κτῆσαι σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου· καὶ ὑπελύσατο τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ. ⁹καὶ εἴπεν Βοος τοῖς

πρεσβυτέροις καὶ παντὶ τῷ λαῷ Μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον ὅτι κέκτημαι πάντα τὰ τοῦ Αβιμελεχ καὶ πάντα, ὅσα ὑπάρχει τῷ Χελαιων καὶ τῷ Μααλων, ἐκ χειρὸς Νωεμιν.¹⁰καὶ γε Ρουθ τὴν Μωαβῖτιν τὴν γυναῖκα Μααλων κέκτημαι ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα τοῦ ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔξολεθρευθήσεται τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς λαοῦ αὐτοῦ. μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον.¹¹καὶ εἴποσαν πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐν τῇ πύλῃ Μάρτυρες. καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἴποσαν Δώῃ κύριος τὴν γυναῖκά σου τὴν εἰσπορευομένην εἰς τὸν οἶκόν σου ὡς Ραχὴλ καὶ ὡς Λειαν, αἵ ὠκοδόμησαν ἀμφότεραι τὸν οἶκον Ισραὴλ καὶ ἐποίησαν δύναμιν ἐν Εφραθα, καὶ ἔσται ὄνομα ἐν Βαιθλεεμ.¹²καὶ γένοιτο ὁ οἶκός σου ὡς ὁ οἶκος Φαρες, ὃν ἔτεκεν Θαμαρ τῷ Ιουδᾳ, ἐκ τοῦ σπέρματος, οὗ δώσει κύριός σοι ἐκ τῆς παιδίσκης ταύτης.¹³καὶ ἔλαβεν Βοος τὴν Ρουθ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν, καὶ ἔδωκεν αὐτῇ κύριος κύησιν, καὶ ἔτεκεν υἱόν.¹⁴καὶ εἴπαν αἱ γυναῖκες πρὸς Νωεμιν Εὔλογητὸς κύριος, ὃς οὐ κατέλυσέ σοι σήμερον τὸν ἀγχιστέα, καὶ καλέσαι τὸ ὄνομά σου ἐν Ισραὴλ,¹⁵καὶ ἔσται σοι εἰς ἐπιστρέφοντα ψυχὴν καὶ τοῦ διαθρέψαι τὴν πολιάν σου, ὅτι ἡ νύμφη σου ἡ ἀγαπήσασά σε ἔτεκεν αὐτόν, ἡ ἔστιν ἀγαθή σοι ὑπὲρ ἐπτὰ υἱούς.¹⁶καὶ ἔλαβεν Νωεμιν τὸ παιδίον καὶ ἔθηκεν εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς τιθηνόν.¹⁷καὶ ἐκάλεσαν αὐτοῦ αἱ γείτονες ὄνομα λέγουσαι Ἐτέχθη υἱὸς τῇ Νωεμιν. καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ωβηδ· οὗτος πατήρ Ιεσσαι πατρὸς Δαυιδ.

¹⁸Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Φαρες· Φαρες ἐγέννησεν τὸν Εσρων,¹⁹Εσρων δὲ ἐγέννησεν τὸν Αρραν, καὶ Αρραν ἐγέννησεν τὸν Αμιναδαβ,²⁰καὶ Αμιναδαβ ἐγέννησεν τὸν Ναασσων, καὶ Ναασσων ἐγέννησεν τὸν Σαλμαν,²¹καὶ Σαλμαν ἐγέννησεν τὸν Βοος, καὶ Βοος ἐγέννησεν τὸν Ωβηδ,²²καὶ Ωβηδ ἐγέννησεν τὸν Ιεσσαι, καὶ Ιεσσαι ἐγέννησεν τὸν Δαυιδ.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α'

1 Ἡ'Ανθρωπος ἦν ἐξ Αρμαθαιμ Σιφα ἐξ ὄρους Εφραιμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ελκανα υἱὸς Ιερεμεηλ υἱοῦ Ηλιου υἱοῦ Θοκε ἐν Νασιβ Εφραιμ.²καὶ τούτῳ δύο γυναῖκες· ὄνομα τῇ μιᾷ Αννα, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Φεννανα· καὶ ἦν τῇ Φεννανα παιδία, καὶ τῇ Αννα οὐκ ἦν παιδίον.³καὶ ἀνέβαινεν ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐκ πόλεως αὐτοῦ ἐξ Αρμαθαιμ προσκυνεῖν καὶ θύειν τῷ κυρίῳ θεῷ σαβαωθ εἰς Σηλω· καὶ ἐκεῖ Ηλι καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ Οφνι καὶ Φινεες ιερεῖς τοῦ κυρίου.⁴καὶ ἐγενήθη ἡμέρᾳ καὶ ἔθυσεν Ελκανα καὶ ἔδωκεν τῇ Φεννανα γυναικὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς μερίδας.⁵καὶ τῇ Αννα ἔδωκεν μερίδα μίαν, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῇ παιδίον· πλὴν ὅτι τὴν Ανναν ἡγάπα Ελκανα ὑπὲρ ταύτην, καὶ κύριος ἀπέκλεισεν τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς.⁶ὅτι οὐκ ἔδωκεν αὐτῇ κύριος παιδίον κατὰ τὴν θλῖψιν αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν ἀθυμίαν τῆς θλίψεως αὐτῆς, καὶ ἥθυμει διὰ τοῦτο, ὅτι συνέκλεισεν κύριος τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς τοῦ μὴ δοῦναι αὐτῇ παιδίον.⁷οὕτως ἐποίει ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν εἰς οἶκον κυρίου· καὶ ἥθυμει καὶ

ἔκλαιεν καὶ οὐκ ἥσθιεν. ⁸καὶ εἶπεν αὐτῇ Ελκανα ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Αννα. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ ἐγώ, κύριε. καὶ εἶπεν αὐτῇ Τί ἐστίν σοι, ὅτι κλαίεις; καὶ ἵνα τί οὐκ ἐσθίεις; καὶ ἵνα τί τύπτει σε ἡ καρδία σου; οὐκ ἀγαθὸς ἐγώ σοι ύπερ δέκα τέκνα; ⁹καὶ ἀνέστη Αννα μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτοὺς ἐν Σηλω καὶ κατέστη ἐνώπιον κυρίου, καὶ Ἡλι ὁ ἱερεὺς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ δίφρου ἐπὶ τῶν φλιῶν ναοῦ κυρίου. ¹⁰καὶ αὐτῇ κατώδυνος ψυχῇ καὶ προσηγένετο πρὸς κύριον καὶ κλαίουσα ἔκλαυσεν ¹¹καὶ ηὔξατο εὐχὴν κυρίῳ λέγουσα Αδωναι κύριε ελωαι σαβαωθ, ἐὰν ἐπιβλέπων ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης σου καὶ μνησθῆς μου καὶ δῶς τῇ δούλῃ σου σπέρμα ἀνδρῶν, καὶ δώσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου δοτὸν ἔως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πίεται, καὶ σίδηρος οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ¹²καὶ ἐγενήθη ὅτε ἐπλήθυνεν προσευχομένη ἐνώπιον κυρίου, καὶ Ἡλι ὁ ἱερεὺς ἐφύλαξεν τὸ στόμα αὐτῆς. ¹³καὶ αὐτὴ ἐλάλει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, καὶ τὰ χείλη αὐτῆς ἐκινεῖτο, καὶ φωνὴ αὐτῆς οὐκ ἡκούετο· καὶ ἐλογίσατο αὐτὴν Ἡλι εἰς μεθύουσαν. ¹⁴καὶ εἶπεν αὐτῇ τὸ παιδάριον Ἡλι Ἔως πότε μεθυσθήσῃ; περιελοῦ τὸν οἶνόν σου καὶ πορεύου ἐκ προσώπου κυρίου. ¹⁵καὶ ἀπεκρίθη Αννα καὶ εἶπεν Οὐχί, κύριε· γυνή, ἦ σκληρὰ ἡμέρα, ἐγώ εἰμι καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πέπωκα καὶ ἐκχέω τὴν ψυχήν μου ἐνώπιον κυρίου. ¹⁶μὴ δῶς τὴν δούλην σου εἰς θυγατέρα λοιμήν, ὅτι ἐκ πλήθους ἀδολεσχίας μου ἐκτέτακα ἔως νῦν. ¹⁷καὶ ἀπεκρίθη Ἡλι καὶ εἶπεν αὐτῇ Πορεύου εἰς εἰρήνην· ὁ θεὸς Ισραὴλ δώῃ σοι πᾶν αἴτημά σου, ὃ ἡτήσω παρ' αὐτοῦ. ¹⁸καὶ εἶπεν Εὗρεν ἡ δούλη σου χάριν ἐν ὄφθαλμοῖς σου. καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῆς καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κατάλυμα αὐτῆς καὶ ἔφαγεν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἔπιεν, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς οὐ συνέπεσεν ἔτι. ¹⁹καὶ ὥρθιζουσιν τὸ πρωὶ καὶ προσκυνοῦσιν τῷ κυρίῳ καὶ πορεύονται τὴν ὁδὸν αὐτῶν. καὶ εἰσῆλθεν Ελκανα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ Αρμαθαιμ καὶ ἔγινω τὴν Ανναν γυναικα αὐτοῦ, καὶ ἐμνήσθη αὐτῆς κύριος, ²⁰καὶ συνέλαβεν. καὶ ἐγενήθη τῷ καιρῷ τῶν ἡμερῶν καὶ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαμουηλ καὶ εἶπεν Ὅτι παρὰ κυρίου θεοῦ σαβαωθ ἥτησάμην αὐτόν.

²¹Καὶ ἀνέβη ὁ ἀνθρωπὸς Ελκανα καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ θῦσαι ἐν Σηλωμ τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν καὶ τὰς εὐχὰς αὐτοῦ καὶ πάσας τὰς δεκάτας τῆς γῆς αὐτοῦ. ²²καὶ Αννα οὐκ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς Ἔως τοῦ ἀναβῆναι τὸ παιδάριον, ἐὰν ἀπογαλακτίσω αὐτό, καὶ ὥρθισεται τῷ προσώπῳ κυρίου καὶ καθήσεται ἐκεῖ ἔως αἰῶνος. ²³καὶ εἶπεν αὐτῇ Ελκανα ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Ποίει τὸ ἀγαθὸν ἐν ὄφθαλμοῖς σου· κάθου, ἔως ἂν ἀπογαλακτίσῃς αὐτό· ἀλλὰ στήσαι κύριος τὸ ἔξελθὸν ἐκ τοῦ στόματός σου. καὶ ἐκάθισεν ἡ γυνὴ καὶ ἐθήλασεν τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἔως ἂν ἀπογαλακτίσῃ αὐτόν. ²⁴καὶ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ εἰς Σηλωμ ἐν μόσχῳ τριετίζοντι καὶ ἄρτοις καὶ οιφί σεμιδάλεως καὶ νεβελ οἴνου καὶ εἰσῆλθεν εἰς οἶκον κυρίου ἐν Σηλωμ, καὶ τὸ παιδάριον μετ' αὐτῶν. ²⁵καὶ προσήγαγον ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἔσφαξεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ τὴν θυσίαν, ἦν ἐποίει ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας τῷ κυρίῳ, καὶ προσήγαγεν τὸ παιδάριον καὶ ἔσφαξεν τὸν μόσχον. καὶ προσήγαγεν Αννα ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου πρὸς Ἡλι ²⁶καὶ εἶπεν Ἐν ἐμοί, κύριε· ζῆ ἡ ψυχή σου, ἐγώ ἡ γυνὴ ἡ καταστᾶσα ἐνώπιόν σου ἐν τῷ προσεύξασθαι πρὸς κύριον. ²⁷ὑπὲρ τοῦ παιδαρίου τούτου προσηγένετο, καὶ ἔδωκέν μοι κύριος τὸ

αἰτημά μου, δὲ ἡτησάμην παρ' αὐτοῦ. ²⁸κἀγὰ κιχρῶ αὐτὸν τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας, ὃς ζῆι αὐτός,
χρῆσιν τῷ κυρίῳ.

2 ¹Καὶ εἶπεν

Ἐστερεώθη ἡ καρδία μου ἐν κυρίῳ,
ὑψώθη κέρας μου ἐν θεῷ μου.
ἐπλατύνθη ἐπὶ ἔχθροὺς τὸ στόμα μου,
εὐφράνθην ἐν σωτηρίᾳ σου.
²ὅτι οὐκ ἔστιν ἄγιος ὡς κύριος,
καὶ οὐκ ἔστιν δίκαιος ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν.
οὐκ ἔστιν ἄγιος πλὴν σοῦ.
³μὴ καυχᾶσθε καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλά,
μὴ ἔξελθάτω μεγαλορρημοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν,
ὅτι θεὸς γνώσεων κύριος
καὶ θεὸς ἑτοιμάζων ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ.
⁴τόξον δυνατῶν ἡσθένησεν,
καὶ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δύναμιν.
⁵πλήρεις ἄρτων ἡλαττώθησαν,
καὶ οἱ πεινῶντες παρῆκαν γῆν.
ὅτι στεῖρα ἔτεκεν ἐπτά,
καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἡσθένησεν.
⁶κύριος θανατοῦ καὶ ζωογονεῖ,
κατάγει εἰς ἄδου καὶ ἀνάγει.
⁷κύριος πτωχίζει καὶ πλουτίζει,
ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ.
⁸ἀνιστᾷ ἀπὸ γῆς πένητα
καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχὸν
καθίσαι μετὰ δυναστῶν λαῶν
καὶ θρόνον δόξης κατακληρονομῶν αὐτοῖς.
⁹διδοὺς εὔχὴν τῷ εὐχομένῳ
καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαίου.
ὅτι οὐκ ἐν ἰσχύι δυνατὸς ἀνήρ,
¹⁰κύριος ἀσθενῆ ποιήσει ἀντίδικον αὐτοῦ,
κύριος ἄγιος.
μὴ καυχᾶσθω ὁ φρόνιμος ἐν τῇ φρονήσει αὐτοῦ,

καὶ μὴ καυχάσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ,
καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ,
ἀλλ’ ἡ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος,
συνίειν καὶ γινώσκειν τὸν κύριον
καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς.
κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐβρόντησεν,
αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς
καὶ δίδωσιν ἴσχὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν
καὶ ὑψώσει κέρας χριστοῦ αὐτοῦ.

¹¹Καὶ κατέλιπον αὐτὸν ἐκεῖ ἐνώπιον κυρίου καὶ ἀπῆλθον εἰς Αρμαθαιμ, καὶ τὸ παιδάριον ἦν λειτουργῶν τῷ προσώπῳ κυρίου ἐνώπιον Ἡλί τοῦ Ἱερέως.

¹²Καὶ οἱ υἱοὶ Ἡλί τοῦ Ἱερέως υἱοὶ λοιμοὶ οὐκ εἰδότες τὸν κύριον. ¹³καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ Ἱερέως παρὰ τοῦ λαοῦ, παντὸς τοῦ θύοντος· καὶ ἤρχετο τὸ παιδάριον τοῦ Ἱερέως, ὃς ἀνὴρ ἦν τὸν λέβητα τὸν μέγαν ἡ εἰς τὸ χαλκίον ἡ εἰς τὴν κύθραν· πᾶν, ὃ ἐὰν ἀνέβη ἐν τῇ κρεάγρᾳ, ἐλάμβανεν ἑαυτῷ ὁ Ἱερέυς· κατὰ τάδε ἐποίουν παντὶ Ισραὴλ τοῖς ἔρχομένοις θῦσαι κυρίῳ ἐν Σηλωμ. ¹⁵καὶ πρὶν θυμιαθῆναι τὸ στέαρ ἤρχετο τὸ παιδάριον τοῦ Ἱερέως καὶ ἔλεγεν τῷ ἀνδρὶ τῷ θύοντι Δὸς κρέας ὅπτῆσαι τῷ Ἱερεῖ, καὶ οὐ μὴ λάβω παρὰ σοῦ ἐφθὸν ἐκ τοῦ λέβητος. ¹⁶καὶ ἔλεγεν ὃ ἀνὴρ ὁ θύων Θυμιαθήτω πρῶτον, ὃς καθήκει, τὸ στέαρ, καὶ λαβὲ σεαυτῷ ἐξ πάντων, ὃν ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου. καὶ εἶπεν Οὐχί, ὅτι νῦν δώσεις, καὶ ἐὰν μή, λήμψομαι κραταιῶς. ¹⁷καὶ ἦν ἡ ἀμαρτία τῶν παιδαρίων ἐνώπιον κυρίου μεγάλη σφόδρα, ὅτι ἥθετον τὴν θυσίαν κυρίου. — ¹⁸καὶ Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν ἐνώπιον κυρίου παιδάριον περιεζωσμένον εφουδ βαρ, ¹⁹καὶ διπλοῦδα μικρὰν ἐποίησεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἀνέφερεν αὐτῷ ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θῦσαι τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν. ²⁰καὶ εὐλόγησεν Ἡλί τὸν Ελκανα καὶ τὴν γυναικα αὐτοῦ λέγων Ἀποτείσαι σοι κύριος σπέρμα ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης ἀντὶ τοῦ χρέους, οὗ ἔχρησας τῷ κυρίῳ. καὶ ἀπῆλθεν ὃ ἀνθρωπος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ²¹καὶ ἐπεσκέψατο κύριος τὴν Ανναν, καὶ ἔτεκεν ἔτι τρεῖς υἱοὺς καὶ δύο θυγατέρας. καὶ ἐμεγαλύνθη τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐνώπιον κυρίου.

²²Καὶ Ἡλί πρεσβύτης σφόδρα· καὶ ἤκουσεν ἀποίουν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, ²³καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰνα τί ποιεῖτε κατὰ τὸ ρῆμα τοῦτο, ὃ ἐγὼ ἀκούω ἐκ στόματος παντὸς τοῦ λαοῦ κυρίου; ²⁴μή, τέκνα, ὅτι οὐκ ἀγαθὴ ἡ ἀκοή, ἢν ἐγὼ ἀκούω· μὴ ποιεῖτε οὕτως, ὅτι οὐκ ἀγαθαὶ αἱ ἀκοαὶ, ἀς ἐγὼ ἀκούω, τοῦ μὴ δουλεύειν λαὸν θεῷ. ²⁵ἐὰν ἀμαρτάνων ἀμάρτη ἀνὴρ εἰς ἄνδρα, καὶ προσεύξονται ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς κύριον· καὶ ἐὰν τῷ κυρίῳ ἀμάρτη, τίς προσεύξεται ὑπὲρ αὐτοῦ; καὶ οὐκ ἤκουον τῆς φωνῆς τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὅτι βουλόμενος ἐβούλετο κύριος διαφθεῖραι αὐτούς. — ²⁶καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐπορεύετο καὶ ἐμεγαλύνετο καὶ ἀγαθὸν καὶ μετὰ κυρίου καὶ μετὰ ἀνθρώπων. — ²⁷καὶ

ἥλθεν ἀνθρωπος θεοῦ πρὸς Ἡλι καὶ εἶπεν Τάδε λέγει κύριος Ἀποκαλυφθεὶς ἀπεκαλύφθην πρὸς οἴκου πατρός σου ὅντων αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ δούλων τῷ οἴκῳ Φαραὼ²⁸ καὶ ἔξελεξάμην τὸν οἴκον τοῦ πατρός σου ἐκ πάντων τῶν σκήπτρων Ισραὴλ ἐμοὶ ἵερατεύειν καὶ ἀναβαίνειν ἐπὶ θυσιαστήριόν μου καὶ θυμίαμα καὶ αἴρειν εφουδ καὶ ἔδωκα τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου τὰ πάντα τοῦ πυρὸς υἱῶν Ισραὴλ εἰς βρῶσιν.²⁹ καὶ ἵνα τί ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸ θυμίαμά μου καὶ εἰς τὴν θυσίαν μου ἀναιδεῖ ὁ φθαλμῷ καὶ ἐδόξασας τοὺς υἱούς σου ὑπὲρ ἐμὲ ἐνευλογεῖσθαι ἀπαρχῆς πάσης θυσίας Ισραὴλ ἔμπροσθέν μου;³⁰ διὰ τοῦτο τάδε εἶπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Εἶπα Ὁ οἴκος σου καὶ ὁ οἴκος τοῦ πατρός σου διελεύσεται ἐνώπιόν μου ἔως αἰῶνος· καὶ νῦν φησιν κύριος Μηδαμῶς ἐμοί, ὅτι ἀλλ' ἡ τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω, καὶ ὁ ἔξουθενῶν με ἀτιμωθήσεται.³¹ ἴδον ἡμέραι ἔρχονται καὶ ἔξολεθρεύσω τὸ σπέρμα σου καὶ τὸ σπέρμα οἴκου πατρός σου,³² καὶ οὐκ ἔσται σου πρεσβύτης ἐν οἴκῳ μου πάσας τὰς ἡμέρας.³³ καὶ ἄνδρα οὐκ ἔξολεθρεύσω σοι ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου ἐκλιπεῖν τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ καταρρεῖν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ πᾶς περισσεύων οἴκου σου πεσοῦνται ἐν ρόμφαιᾳ ἀνδρῶν.³⁴ καὶ τοῦτο σοι τὸ σημεῖον, ὃ ἥξει ἐπὶ τοὺς δύο υἱούς σου τούτους Οφνι καὶ Φινεες· ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἀποθανοῦνται ἀμφότεροι.³⁵ καὶ ἀναστήσω ἐμαυτῷ ἵερα πιστόν, δς πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ μου καὶ τὰ ἐν τῇ ψυχῇ μου ποιήσει· καὶ οἰκοδομήσω αὐτῷ οἴκον πιστόν, καὶ διελεύσεται ἐνώπιον χριστοῦ μου πάσας τὰς ἡμέρας.³⁶ καὶ ἔσται ὁ περισσεύων ἐν οἴκῳ σου ἥξει προσκυνεῖν αὐτῷ ὁ βολοῦ ἀργυρίου λέγων Παράρριψόν με ἐπὶ μίαν τῶν ἵερατειῶν σου φαγεῖν ἄρτον.

3 Ἔκαὶ τὸ παιδάριον Σαμουηλ ἦν λειτουργῶν τῷ κυρίῳ ἐνώπιον Ἡλι τοῦ ἱερέως· καὶ ῥῆμα κυρίου ἦν τίμιον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, οὐκ ἦν ὅρασις διαστέλλουσα.² καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ Ἡλι ἐκάθευδεν ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ ὁφθαλμοὶ αὐτοῦ ἤρξαντο βαρύνεσθαι, καὶ οὐκ ἥδυνατο βλέπειν,³ καὶ ὁ λύχνος τοῦ θεοῦ πρὶν ἐπισκευασθῆναι, καὶ Σαμουηλ ἐκάθευδεν ἐν τῷ ναῷ, οὗ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ,⁴ καὶ ἐκάλεσεν κύριος Σαμουηλ Σαμουηλ· καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ.⁵ καὶ ἔδραμεν πρὸς Ἡλι καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με· καὶ εἶπεν Οὐ κέκληκά σε, ἀνάστρεφε κάθευδε. καὶ ἀνέστρεψεν καὶ ἐκάθευδεν.⁶ καὶ προσέθετο κύριος καὶ ἐκάλεσεν Σαμουηλ Σαμουηλ· καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἡλι τὸ δεύτερον καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με· καὶ εἶπεν Οὐ κέκληκά σε, ἀνάστρεφε κάθευδε.⁷ καὶ Σαμουηλ πρὶν ἡ γνῶναι θεὸν καὶ ἀποκαλυφθῆναι αὐτῷ ῥῆμα κυρίου.⁸ καὶ προσέθετο κύριος καλέσαι Σαμουηλ ἐν τρίτῳ· καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἡλι καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με· καὶ ἐσοφίσατο Ἡλι ὅτι κύριος κέκληκεν τὸ παιδάριον,⁹ καὶ εἶπεν Ἀνάστρεφε κάθευδε, τέκνον, καὶ ἔσται ἐὰν καλέσῃ σε, καὶ ἐρεῖς Λάλει, κύριε, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου. καὶ ἐπορεύθη Σαμουηλ καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ.¹⁰ καὶ ἥλθεν κύριος καὶ κατέστη καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὡς ἄπαξ καὶ ἄπαξ, καὶ εἶπεν Σαμουηλ Λάλει, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου.¹¹ καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαμουηλ Ἰδοὺ ἐγώ ποιῶ τὰ ῥήματά μου ἐν Ισραὴλ ὥστε παντὸς ἀκούοντος αὐτὰ ἡχήσει ἀμφότερα τὰ ὡτα αὐτοῦ.¹² ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπεγερῶ ἐπὶ Ἡλι πάντα, ὅσα ἐλάλησα εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ, ἄρξομαι καὶ ἐπιτελέσω.¹³ καὶ ἀνήγγελκα αὐτῷ ὅτι ἐκδικῶ ἐγώ τὸν οἴκον αὐτοῦ ἔως αἰῶνος ἐν ἀδικίαις υἱῶν

αύτοῦ, ὅτι κακολογοῦντες θεὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐνουθέτει αὐτοὺς καὶ οὐδὲ οὔτως.¹⁴ ὥμοσα τῷ οἴκῳ Ηλί Εἰ ἔξιλασθήσεται ἀδικία οἴκου Ηλί ἐν θυμιάματι καὶ ἐν θυσίαις ἔως αἰῶνος.¹⁵ καὶ κοιμᾶται Σαμουηλ ἔως πρωὶ καὶ ὥρθισεν τὸ πρωὶ καὶ ἤνοιξεν τὰς θύρας οἴκου κυρίου· καὶ Σαμουηλ ἐφοβήθη ἀπαγγεῖλαι τὴν ὄρασιν τῷ Ηλί.¹⁶ καὶ εἶπεν Ηλί πρὸς Σαμουηλ Σαμουηλ τέκνον· καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ.¹⁷ καὶ εἶπεν Τί τὸ ρῆμα τὸ λαληθὲν πρὸς σέ; μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ· τάδε ποιήσαι σοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ἐὰν κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ρῆμα ἐκ πάντων τῶν λόγων τῶν λαληθέντων σοι ἐν τοῖς ὡσίν σου.¹⁸ καὶ ἀπήγγειλεν Σαμουηλ πάντας τοὺς λόγους καὶ οὐκ ἔκρυψεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Ηλί Κύριος αὐτός· τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσει.

¹⁹ Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαμουηλ, καὶ ἦν κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν λόγων αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν.²⁰ καὶ ἔγνωσαν πᾶς Ισραὴλ ἀπὸ Δαν καὶ ἔως Βηρσαβεε ὅτι πιστὸς Σαμουηλ εἰς προφήτην τῷ κυρίῳ.²¹ καὶ προσέθετο κύριος δηλωθῆναι ἐν Σηλωμ, ὅτι ἀπεκαλύφθη κύριος πρὸς Σαμουηλ· καὶ ἐπιστεύθη Σαμουηλ προφήτης γενέσθαι τῷ κυρίῳ εἰς πάντα Ισραὴλ ἀπ' ἄκρων τῆς γῆς καὶ ἔως ἄκρων. καὶ Ηλί πρεσβύτης σφόδρα, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πορευόμενοι ἐπορεύοντο καὶ πονηρὰ ἡ ὁδὸς αὐτῶν ἐνώπιον κυρίου.

4 ¹Καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ συναθροίζονται ἀλλόφυλοι εἰς πόλεμον ἐπὶ Ισραὴλ· καὶ ἔξηλθεν Ισραὴλ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς εἰς πόλεμον καὶ παρεμβάλλουσιν ἐπὶ Αβενεζερ, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβάλλουσιν ἐν Αφεκ.² καὶ παρατάσσονται οἱ ἀλλόφυλοι εἰς πόλεμον ἐπὶ Ισραὴλ· καὶ ἔκλινεν ὁ πόλεμος, καὶ ἐπταΐσεν ἀνὴρ Ισραὴλ ἐνώπιον ἀλλοφύλων, καὶ ἐπλήγησαν ἐν τῇ παρατάξει ἐν ἀγρῷ τέσσαρες χιλιάδες ἀνδρῶν.³ καὶ ἥλθεν ὁ λαὸς εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Ισραὴλ Κατὰ τί ἐπταΐσεν ἡμᾶς κύριος σήμερον ἐνώπιον ἀλλοφύλων; λάβωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐκ Σηλωμ, καὶ ἔξελθέτω ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν.⁴ καὶ ἀπέστειλεν ὁ λαὸς εἰς Σηλωμ, καὶ αἴρουσιν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν κυρίου καθημένου χερουβιμ· καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ Ηλί μετὰ τῆς κιβωτοῦ, Οφνι καὶ Φινεες.⁵ καὶ ἐγενήθη ὡς ἥλθεν κιβωτὸς κυρίου εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀνέκραξεν πᾶς Ισραὴλ φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἤχησεν ἡ γῆ.⁶ καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι τῆς κραυγῆς, καὶ εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι Τίς ἡ κραυγὴ ἡ μεγάλη αὕτη ἐν παρεμβολῇ τῶν Εβραίων; καὶ ἔγνωσαν ὅτι κιβωτὸς κυρίου ἥκει εἰς τὴν παρεμβολήν.⁷ καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ εἶπον Οὗτοι οἱ θεοὶ ἥκασιν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν παρεμβολήν· οὐαὶ ἡμῖν· ἔξελοῦ ἡμᾶς, κύριε, σήμερον, ὅτι οὐ γέγονεν τοιαύτη ἐχθρὸς καὶ τρίτην.⁸ οὐαὶ ἡμῖν· τίς ἔξελεῖται ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν θεῶν τῶν στερεῶν τούτων; οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ πατάξαντες τὴν Αἴγυπτον ἐν πάσῃ πληγῇ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ.⁹ κραταιοῦσθε καὶ γίνεσθε εἰς ἄνδρας, ἀλλόφυλοι, μήποτε δουλεύσητε τοῖς Εβραίοις, καθὼς ἐδούλευσαν ἡμῖν, καὶ ἔσεσθε εἰς ἄνδρας καὶ πολεμήσατε αὐτούς.¹⁰ καὶ ἐπολέμησαν αὐτούς· καὶ πταίει ἀνὴρ Ισραὴλ, καὶ ἔφυγεν ἔκαστος εἰς σκήνωμα αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγάλη σφόδρα, καὶ ἐπεσαν ἔξ Ισραὴλ τριάκοντα χιλιάδες ταγμάτων.¹¹ καὶ κιβωτὸς θεοῦ ἐλήμφθη, καὶ ἀμφότεροι υἱοὶ Ηλί ἀπέθανον, Οφνι καὶ Φινεες.

¹²Καὶ ἔδραμεν ἀνὴρ Ιεμιναῖος ἐκ τῆς παρατάξεως καὶ ἥλθεν εἰς Σηλωμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ τὰ ἴματια αὐτοῦ διερρηγότα, καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ¹³καὶ ἥλθεν, καὶ ὃδον Ηλι ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ δίφρου παρὰ τὴν πύλην σκοπεύων τὴν ὁδόν, ὅτι ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ ἐξεστηκοῦσα περὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ· καὶ ὁ ἄνθρωπος εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἀπαγγεῖλαι, καὶ ἀνεβόησεν ἡ πόλις. ¹⁴καὶ ἤκουσεν Ηλι τὴν φωνὴν τῆς βοῆς καὶ εἶπεν Τίς ἡ βοὴ τῆς φωνῆς ταύτης; καὶ ὁ ἄνθρωπος σπεύσας εἰσῆλθεν καὶ ἀπήγγειλεν τῷ Ηλι. ¹⁵καὶ Ηλι υἱὸς ἐνενήκοντα ἐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπανέστησαν, καὶ οὐκ ἔβλεπεν· καὶ εἶπεν Ηλι τοῖς ἀνδράσιν τοῖς περιεστηκόσιν αὐτῷ Τίς ἡ φωνὴ τοῦ ἥχους τούτου; ¹⁶καὶ ὁ ἀνὴρ σπεύσας προσῆλθεν πρὸς Ηλι καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐγώ εἰμι ὁ ἥκων ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἀγὼν πέφευγα ἐκ τῆς παρατάξεως σήμερον. καὶ εἶπεν Τί τὸ γεγονός ῥῆμα, τέκνον; ¹⁷καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον καὶ εἶπεν Πέφευγεν ἀνὴρ Ισραὴλ ἐκ προσώπου ἀλλοφύλων, καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγάλη ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοί σου τεθνήκασιν, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐλήμφθη. ¹⁸καὶ ἐγένετο ὡς ἐμνήσθη τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπεσεν ἀπὸ τοῦ δίφρου ὅπισθίως ἐχόμενος τῆς πύλης, καὶ συνετρίβη ὁ νῶτος αὐτοῦ καὶ ἀπέθανεν, ὅτι πρεσβύτης ὁ ἄνθρωπος καὶ βαρύς· καὶ αὐτὸς ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ εἴκοσι ἔτη.

¹⁹Καὶ νύμφη αὐτοῦ γυνὴ Φινεες συνειληφυῖα τοῦ τεκεῖν· καὶ ἤκουσεν τὴν ἀγγελίαν ὅτι ἐλήμφη ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ καὶ ὅτι τέθνηκεν ὁ πενθερὸς αὐτῆς καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ὥκλασεν καὶ ἔτεκεν, ὅτι ἐπεστράφησαν ἐπ' αὐτὴν ὡδῖνες αὐτῆς. ²⁰καὶ ἐν τῷ καιρῷ αὐτῆς ἀποθνήσκει, καὶ εἶπον αὐτῇ αἱ γυναῖκες αἱ παρεστηκοῦσαι αὐτῇ Μὴ φοβοῦ, ὅτι υἱὸν τέτοκας· καὶ οὐκ ἀπεκρίθη, καὶ οὐκ ἐνόησεν ἡ καρδία αὐτῆς. ²¹καὶ ἐκάλεσεν τὸ παιδάριον Οὐαὶ βαρχαβώθ ὑπὲρ τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ πενθεροῦ αὐτῆς καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ²²καὶ εἶπαν Ἀπώκισται δόξα Ισραὴλ ἐν τῷ λημφθῆναι τὴν κιβωτὸν κυρίου.

⁵ ¹Καὶ ἀλλόφυλοι ἔλαβον τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ καὶ εἰσήγεκαν αὐτὴν ἐξ Αβεννεζερ εἰς Ἀζώτον. ²καὶ ἔλαβον ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν κυρίου καὶ εἰσήγεκαν αὐτὴν εἰς οἴκον Δαγων καὶ παρέστησαν αὐτὴν παρὰ Δαγων. ³καὶ ὥρθησαν οἱ Ἀζώτιοι καὶ εἰσῆλθον εἰς οἴκον Δαγων καὶ εἶδον καὶ ὃδον Δαγων πεπτωκώς ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ· καὶ ἥγειραν τὸν Δαγων καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. καὶ ἐβαρύνθη χεὶρ κυρίου ἐπὶ τοὺς Ἀζώτους καὶ ἐβασάνισεν αὐτοὺς καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς εἰς τὰς ἔδρας αὐτῶν, τὴν Ἀζώτον καὶ τὰ δρια αὐτῆς. ⁴καὶ ἐγένετο ὅτε ὥρθησαν τὸ πρωί, καὶ ὃδον Δαγων πεπτωκώς ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου, καὶ ἡ κεφαλὴ Δαγων καὶ ἀμφότερα τὰ ἵχνη χειρῶν αὐτοῦ ἀφηρημένα ἐπὶ τὰ ἐμπρόσθια αμαφεθ ἔκαστον, καὶ ἀμφότεροι οἱ καρποὶ τῶν χειρῶν αὐτοῦ πεπτωκότες ἐπὶ τὸ πρόθυρον, πλὴν ἡ ῥάχις Δαγων ὑπελείφθη. ⁵διὰ τοῦτο οὐκ ἐπιβαίνουσιν οἱ ἱερεῖς Δαγων καὶ πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς οἴκον Δαγων ἐπὶ βαθὺν οἴκου Δαγων ἐν Ἀζώτῳ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι ὑπερβαίνοντες ὑπερβαίνουσιν. — ⁶καὶ ἐβαρύνθη χεὶρ κυρίου ἐπὶ Ἀζώτον, καὶ ἐπήγαγεν αὐτοῖς καὶ ἐξέζεσεν αὐτοῖς εἰς τὰς ναῦς, καὶ μέσον τῆς χώρας αὐτῆς ἀνεφύησαν μύες, καὶ ἐγένετο σύγχυσις θανάτου μεγάλη ἐν

τῇ πόλει. ⁷καὶ εῖδον οἱ ἄνδρες Ἀξώτου ὅτι οὔτως, καὶ λέγουσιν ὅτι Οὐ καθήσεται κιβωτὸς τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ μεθ' ἡμῶν, ὅτι σκληρὰ χείρ αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ Δαγων θεὸν ἡμῶν. ⁸καὶ ἀποστέλλουσιν καὶ συνάγουσιν τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων πρὸς αὐτοὺς καὶ λέγουσιν Τί ποιήσωμεν κιβωτῷ θεοῦ Ἰσραὴλ; καὶ λέγουσιν οἱ Γεθθαῖοι Μετελθέτω κιβωτὸς τοῦ θεοῦ πρὸς ἡμᾶς· καὶ μετῆλθεν κιβωτὸς τοῦ θεοῦ εἰς Γεθθα. ⁹καὶ ἐγενήθη μετὰ τὸ μετελθεῖν αὐτὴν καὶ γίνεται χείρ κυρίου ἐν τῇ πόλει, τάραχος μέγας σφόδρα, καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς εἰς τὰς ἔδρας αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ Γεθθαῖοι ἔδρας. ¹⁰καὶ ἐξαποστέλλουσιν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς Ἀσκαλῶνα, καὶ ἐγενήθη ὡς εἰσῆλθεν κιβωτὸς θεοῦ εἰς Ἀσκαλῶνα, καὶ ἐβόησαν οἱ Ἀσκαλωνῖται λέγοντες Τί ἀπεστρέψατε πρὸς ἡμᾶς τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ θανατῶσαι ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν; ¹¹καὶ ἐξαποστέλλουσιν καὶ συνάγουσιν τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων καὶ εἴπον Ἐξαποστείλατε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ καθισάτω εἰς τὸν τόπον αὐτῆς καὶ οὐ μὴ θανατώσῃ ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν. ὅτι ἐγενήθη σύγχυσις θανάτου ἐν ὅλῃ τῇ πόλει βαρεῖα σφόδρα, ὡς εἰσῆλθεν κιβωτὸς θεοῦ Ἰσραὴλ ἐκεῖ, ¹²καὶ οἱ ζῶντες καὶ οὐκ ἀποθανόντες ἐπλήγησαν εἰς τὰς ἔδρας, καὶ ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν.

6 ¹Καὶ ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων ἐπτὰ μῆνας, καὶ ἐξέζεσεν ἡ γῆ αὐτῶν μύας. ²καὶ καλοῦσιν ἀλλόφυλοι τοὺς Ἱερεῖς καὶ τοὺς μάντεις καὶ τοὺς ἐπαοιδοὺς αὐτῶν λέγοντες Τί ποιήσωμεν τῇ κιβωτῷ κυρίου; γνωρίσατε ἡμῖν ἐν τίνι ἀποστελοῦμεν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς. ³καὶ εἴπαν Εἰ ἐξαποστέλλετε ὑμεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, μὴ δὴ ἐξαποστείλητε αὐτὴν κενήν, ἀλλὰ ἀποδιδόντες ἀπόδοτε αὐτῇ τῆς βασάνου, καὶ τότε ιαθήσεσθε, καὶ ἐξιλασθήσεται ὑμῖν, μὴ οὐκ ἀποστῇ ἡ χείρ αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν. ⁴καὶ λέγουσιν Τί τὸ τῆς βασάνου ἀποδώσομεν αὐτῇ; καὶ εἴπαν Κατ' ἀριθμὸν τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων πέντε ἔδρας χρυσᾶς, ὅτι πταῖσμα ἐν ὑμῖν καὶ τοῖς ἄρχουσιν ὑμῶν καὶ τῷ λαῷ, ⁵καὶ μῆς χρυσοῦς ὁμοίωμα τῶν μυῶν ὑμῶν τῶν διαφθειρόντων τὴν γῆν· καὶ δώσετε τῷ κυρίῳ δόξαν, ὅπως κουφίσῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ὑμῶν. ⁶καὶ ἵνα τί βαρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐβάρυνεν Αἴγυπτος καὶ Φαραὼ τὴν καρδίαν αὐτῶν; οὐχὶ ὅτε ἐνέπαιξεν αὐτοῖς, ἐξαπέστειλαν αὐτούς, καὶ ἀπῆλθον; ⁷καὶ νῦν λάβετε καὶ ποιήσατε ἄμαξαν καινὴν καὶ δύο βόας πρωτοτοκούσας ἀνευ τῶν τέκνων καὶ ζεύξατε τὰς βόας ἐν τῇ ἀμάξῃ καὶ ἀπαγάγετε τὰ τέκνα ἀπὸ ὅπισθεν αὐτῶν εἰς οἶκον. ⁸καὶ λήμψεσθε τὴν κιβωτὸν καὶ θήσετε αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἄμαξαν καὶ τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ ἀποδώσετε αὐτῇ τῆς βασάνου καὶ θήσετε ἐν θέματι βερσεχθαν ἐκ μέρους αὐτῆς καὶ ἐξαποστελεῖτε αὐτὴν καὶ ἀπελάσατε αὐτήν, καὶ ἀπελεύσεται. ⁹καὶ ὅψεσθε, εἰ εἰς ὁδὸν ὁρίων αὐτῆς πορεύσεται κατὰ Βαιθσαμούς, αὐτὸς πεποίηκεν ἡμῖν τὴν κακίαν ταύτην τὴν μεγάλην, καὶ ἐὰν μή, καὶ γνωσόμεθα ὅτι οὐ χείρ αὐτοῦ ἥπται ἡμῶν, ἀλλὰ σύμπτωμα τοῦτο γέγονεν ἡμῖν. ¹⁰καὶ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι οὔτως καὶ ἔλαβον δύο βόας πρωτοτοκούσας καὶ ἔζευξαν αὐτὰς ἐν τῇ ἀμάξῃ καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπεκάλυσαν εἰς οἶκον ¹¹καὶ ἔθεντο τὴν κιβωτὸν ἐπὶ τὴν ἄμαξαν καὶ τὸ θέμα εργαθεῖται καὶ τοὺς μῆς τοὺς χρυσοῦς. ¹²καὶ κατεύθυναν αἱ βόες ἐν τῇ ὁδῷ εἰς

όδὸν Βαιθσαμυς, ἐν τρίβῳ ἐνὶ ἐπορεύοντο καὶ ἐκοπίων καὶ οὐ μεθίσταντο δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά· καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύοντο δόπισω αὐτῆς ἔως ὁρίων Βαιθσαμυς.¹³καὶ οἱ ἐν Βαιθσαμυς ἐθέριζον θερισμὸν πυρῶν ἐν κοιλάδι· καὶ ἥραν ὄφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ εἶδον κιβωτὸν κυρίου καὶ ηὐφράνθησαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς.¹⁴καὶ ἡ ἄμαξα εἰσῆλθεν εἰς ἀγρὸν Ωσηε τὸν ἐν Βαιθσαμυς, καὶ ἔστησαν ἐκεῖ παρ' αὐτῇ λίθον μέγαν καὶ σχίζουσιν τὰ ξύλα τῆς ἄμαξης καὶ τὰς βόας ἀνήνεγκαν εἰς ὀλοκαύτωσιν τῷ κυρίῳ.¹⁵καὶ οἱ Λευΐται ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου καὶ τὸ θέμα εργαβ μετ' αὐτῆς καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ ἔθεντο ἐπὶ τοῦ λίθου τοῦ μεγάλου, καὶ οἱ ἄνδρες Βαιθσαμυς ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις καὶ θυσίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῷ κυρίῳ.¹⁶καὶ οἱ πέντε σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἑώρων καὶ ἀνέστρεψαν εἰς Ἀσκαλῶνα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.¹⁷καὶ αὗται αἱ ἔδραι αἱ χρυσαῖ, ἀς ἀπέδωκαν οἱ ἀλλόφυλοι τῆς βασάνου τῷ κυρίῳ· τῆς Ἀζώτου μίαν, τῆς Γάζης μίαν, τῆς Ἀσκαλῶνος μίαν, τῆς Γεθ μίαν, τῆς Ακκαρων μίαν.¹⁸καὶ μῆς οἱ χρυσοῖ κατ' ἀριθμὸν πασῶν πόλεων τῶν ἀλλοφύλων τῶν πέντε σατραπῶν ἐκ πόλεως ἐστερεωμένης καὶ ἔως κώμης τοῦ Φερεζαίου καὶ ἔως λίθου τοῦ μεγάλου, οὐδὲπέθηκαν ἐπ' αὐτοῦ τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου, τοῦ ἐν ἀγρῷ Ωσηε τοῦ Βαιθσαμυσίτου.

¹⁹Καὶ οὐκ ἡσμένισαν οἱ υἱοὶ Ιεχονιου ἐν τοῖς ἀνδράσιν Βαιθσαμυς, ὅτι εἶδαν κιβωτὸν κυρίου· καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς ἐβδομήκοντα ἄνδρας καὶ πεντήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν. καὶ ἐπένθησεν ὁ λαός, ὅτι ἐπάταξεν κύριος ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην σφόδρα.²⁰καὶ εἴπαν οἱ ἄνδρες οἱ ἐκ Βαιθσαμυς Τίς δυνήσεται διελθεῖν ἐνώπιον κυρίου τοῦ ἀγίου τούτου; καὶ πρὸς τίνα ἀναβήσεται κιβωτὸς κυρίου ἀφ' ἡμῶν;²¹καὶ ἀποστέλλουσιν ἀγγέλους πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Καριαθιαριμ λέγοντες Ἀπεστρόφασιν ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν κυρίου· κατάβητε καὶ ἀναγάγετε αὐτὴν πρὸς ἑαυτούς.

⁷ ¹καὶ ἔρχονται οἱ ἄνδρες Καριαθιαριμ καὶ ἀνάγουσιν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου καὶ εἰσάγουσιν αὐτὴν εἰς οἶκον Αμιναδαβ τὸν ἐν τῷ βουνῷ· καὶ τὸν Ελεαζαρ υἱὸν αὐτοῦ ἡγίασαν φυλάσσειν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου.

²Καὶ ἐγενήθη ἀφ' ἣς ἡμέρας ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν Καριαθιαριμ, ἐπλήθυναν αἱ ἡμέραι καὶ ἐγένοντο εἴκοσι ἔτη, καὶ ἐπέβλεψεν πᾶς οἶκος Ισραὴλ ὁπίσω κυρίου.³καὶ εἴπεν Σαμουηλ πρὸς πάντα οἶκον Ισραὴλ λέγων Εἰ ἐν δλῃ καρδίᾳ ὑμῶν ὑμεῖς ἐπιστρέφετε πρὸς κύριον, περιέλετε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν καὶ τὰ ἄλση καὶ ἐτοιμάσατε τὰς καρδίας ὑμῶν πρὸς κύριον καὶ δουλεύσατε αὐτῷ μόνῳ, καὶ ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων.⁴καὶ περιεῖλον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὰς Βααλιμ καὶ τὰ ἄλση Ασταρωθ καὶ ἐδούλευσαν κυρίῳ μόνῳ.⁵καὶ εἴπεν Σαμουηλ Ἀθροίσατε πάντα Ισραὴλ εἰς Μασσηφαθ, καὶ προσεύξομαι περὶ ὑμῶν πρὸς κύριον.⁶καὶ συνήχθησαν εἰς Μασσηφαθ καὶ ὑδρεύονται ὑδωρ καὶ ἐξέχεαν ἐνώπιον κυρίου ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ εἴπαν Ἡμαρτήκαμεν ἐνώπιον κυρίου· καὶ ἐδίκαζεν Σαμουηλ τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ εἰς Μασσηφαθ.⁷καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ εἰς Μασσηφαθ, καὶ ἀνέβησαν σατράπαι ἀλλοφύλων ἐπὶ Ισραὴλ· καὶ ἀκούουσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου

ἀλλοφύλων. ⁸καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Σαμουηλ Μὴ παρασιωπήσῃς ἀφ' ἡμῶν τοῦ μὴ βοῶν πρὸς κύριον θεόν σου, καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. ⁹καὶ ἔλαβεν Σαμουηλ ἄρνα γαλαθηνὸν ἔνα καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὀλοκαύτωσιν σὺν παντὶ τῷ λαῷ τῷ κυρίῳ, καὶ ἐβόήσεν Σαμουηλ πρὸς κύριον περὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ κύριος. ¹⁰καὶ ἦν Σαμουηλ ἀναφέρων τὴν ὀλοκαύτωσιν, καὶ ἀλλόφυλοι προσῆγον εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἐβρόντησεν κύριος ἐν φωνῇ μεγάλῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ συνεχύθησαν καὶ ἔπταισαν ἐνώπιον Ἰσραὴλ. ¹¹καὶ ἐξῆλθαν ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκ Μασσηφαθ καὶ κατεδίωξαν τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἕως ὑποκάτω τοῦ Βαιθχορ. ¹²καὶ ἔλαβεν Σαμουηλ λίθον ἔνα καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἀνὰ μέσον Μασσηφαθ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς παλαιᾶς καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Αβενέζερ, Λίθος τοῦ βοηθοῦ, καὶ εἶπεν "Εως ἐνταῦθα ἐβοήθησεν ἡμῖν κύριος. ¹³καὶ ἐταπείνωσεν κύριος τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι προσελθεῖν εἰς ὅριον Ἰσραὴλ· καὶ ἐγενήθη χεὶρ κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ Σαμουηλ. ¹⁴καὶ ἀπεδόθησαν αἱ πόλεις, ἃς ἔλαβον οἱ ἀλλόφυλοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδωκαν αὐτὰς τῷ Ἰσραὴλ ἀπὸ Ἀσκαλῶνος ἕως Αζοβ, καὶ τὸ ὅριον Ἰσραὴλ ἀφείλαντο ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. καὶ ἦν εἰρήνη ἀνὰ μέσον Ἰσραὴλ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ Αμορραίου. ¹⁵καὶ ἐδίκαζεν Σαμουηλ τὸν Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ¹⁶καὶ ἐπορεύετο κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτὸν καὶ ἐκύκλου Βαιθηλ καὶ τὴν Γαλγαλα καὶ τὴν Μασσηφαθ καὶ ἐδίκαζεν τὸν Ἰσραὴλ ἐν πᾶσι τοῖς ἡγιασμένοις τούτοις, ¹⁷ἡ δὲ ἀποστροφὴ αὐτοῦ εἰς Αρμαθαιμ, ὅτι ἐκεῖ ἦν ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ ἐδίκαζεν ἐκεῖ τὸν Ἰσραὴλ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ.

8 ¹Καὶ ἐγένετο ὡς ἐγήρασεν Σαμουηλ, καὶ κατέστησεν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ δικαστὰς τῷ Ἰσραὴλ. ²καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ· πρωτότοκος Ιωηλ, καὶ ὄνομα τοῦ δευτέρου Αβια, δικαστὰς ἐν Βηρσαβεε. ³καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν ὁδῷ αὐτοῦ καὶ ἐξέκλιναν ὀπίσω τῆς συντελείας καὶ ἐλάμβανον δῶρα καὶ ἐξέκλινον δικαιώματα. ⁴καὶ συναθροίζονται ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ παραγίνονται εἰς Αρμαθαιμ πρὸς Σαμουηλ ⁵καὶ εἶπαν αὐτῷ Ἰδοὺ σὺ γεγήρακας, καὶ οἱ υἱοί σου οὐ πορεύονται ἐν τῇ ὁδῷ σου· καὶ νῦν κατάστησον ἐφ' ἡμᾶς βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη. ⁶καὶ ἦν πονηρὸν τὸ ρῆμα ἐν ὀφθαλμοῖς Σαμουηλ, ὡς εἶπαν Δός ἡμῖν βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς· καὶ προσηγένετο Σαμουηλ πρὸς κύριον. ⁷καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαμουηλ "Ἄκουε τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ καθὰ ἂν λαλήσωσίν σοι· ὅτι οὐ σὲ ἐξουθενήκαστιν, ἀλλ' ἡ ἐμὲ ἐξουδενώκαστιν τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐπ' αὐτῶν. ⁸κατὰ πάντα τὰ ποιήματα, ἀ ἐποίησάν μοι ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐδούλευον θεοῖς ἐτέροις, οὕτως αὐτοὶ ποιοῦσιν καὶ σοί. ⁹καὶ νῦν ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν· πλὴν ὅτι διαμαρτυρόμενος διαμαρτύρη αὐτοῖς καὶ ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως, δις βασιλεύσει ἐπ' αὐτούς. ¹⁰καὶ εἶπεν Σαμουηλ πᾶν τὸ ρῆμα κυρίου πρὸς τὸν λαὸν τοὺς αἰτοῦντας παρ' αὐτοῦ βασιλέα ¹¹καὶ εἶπεν Τοῦτο ἔσται τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως, δις βασιλεύσει ἐφ' ὑμᾶς· τοὺς υἱοὺς ὑμῶν λήμψεται καὶ θήσεται αὐτοὺς ἐν ἄρμασιν αὐτοῦ καὶ ἴππεῦσιν αὐτοῦ καὶ προτρέχοντας τῶν ἄρμάτων αὐτοῦ ¹²καὶ θέσθαι αὐτοὺς ἔαυτῷ χιλιάρχους καὶ

έκατοντάρχους καὶ θερίζειν θερισμὸν αὐτοῦ καὶ τρυγᾶν τρυγητὸν αὐτοῦ καὶ ποιεῖν σκεύη πολεμικὰ αὐτοῦ καὶ σκεύη ἀρμάτων αὐτοῦ.¹³καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν λήμψεται εἰς μυρεψοὺς καὶ εἰς μαγειρίσσας καὶ εἰς πεσσούσας.¹⁴καὶ τοὺς ἀγροὺς ὑμῶν καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν καὶ τοὺς ἐλαιῶνας ὑμῶν τοὺς ἀγαθοὺς λήμψεται καὶ δώσει τοῖς δούλοις αὐτοῦ.¹⁵καὶ τὰ σπέρματα ὑμῶν καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν ἀποδεκατώσει καὶ δώσει τοῖς εὐνούχοις αὐτοῦ καὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ.¹⁶καὶ τοὺς δούλους ὑμῶν καὶ τὰς δούλας ὑμῶν καὶ τὰ βουκόλια ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ καὶ τοὺς ὄνους ὑμῶν λήμψεται καὶ ἀποδεκατώσει εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ¹⁷καὶ τὰ ποίμνια ὑμῶν ἀποδεκατώσει· καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε αὐτῷ δοῦλοι.¹⁸καὶ βοήσεσθε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου βασιλέως ὑμῶν, οὗ ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς, καὶ οὐκ ἐπακούσεται κύριος ὑμῶν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ὅτι ὑμεῖς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς βασιλέα.¹⁹καὶ οὐκ ἡβούλετο ὁ λαὸς ἀκοῦσαι τοῦ Σαμουηλ καὶ εἶπαν αὐτῷ Οὐχί, ἀλλ' ἡ βασιλεὺς ἔσται ἐφ' ἡμᾶς,²⁰καὶ ἐσόμεθα καὶ ἡμεῖς κατὰ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ δικάσει ἡμᾶς βασιλεὺς ἡμῶν καὶ ἐξελεύσεται ἐμπροσθεν ἡμῶν καὶ πολεμήσει τὸν πόλεμον ἡμῶν.²¹καὶ ἥκουσεν Σαμουηλ πάντας τοὺς λόγους τοῦ λαοῦ καὶ ἐλάλησεν αὐτοὺς εἰς τὰ ὕπαντα κυρίου.²²καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαμουηλ Ἀκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν καὶ βασίλευσον αὐτοῖς βασιλέα. καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς ἄνδρας Ισραὴλ Ἀποτρεχέτω ἔκαστος εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ.

9 ¹Καὶ ἦν ἀνὴρ ἐξ υἱῶν Βενιαμιν, καὶ ὄνομα αὐτῷ Κις υἱὸς Αβιηλ υἱὸς Σαρεδ υἱὸς Βαχιρ υἱὸς Αφεκ υἱὸς ἀνδρὸς Ιεμιναίου, ἀνὴρ δυνατός.²καὶ τούτῳ υἱός, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαουλ, εὔμεγέθης, ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ οὐκ ἦν ἐν υἱοῖς Ισραὴλ ἀγαθὸς ὑπὲρ αὐτόν, ὑπὲρ ὧμίαν καὶ ἐπάνω ὑψηλὸς ὑπὲρ πᾶσαν τὴν γῆν.³καὶ ἀπώλοντο αἱ ὄνοι Κις πατρὸς Σαουλ, καὶ εἶπεν Κις πρὸς Σαουλ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Λαβὲ μετὰ σεαυτοῦ ἐν τῶν παιδαρίων καὶ ἀνάστητε καὶ πορεύθητε καὶ ζητήσατε τὰς ὄνους.⁴καὶ διῆλθον δι’ ὅρους Εφραιμ καὶ διῆλθον διὰ τῆς γῆς Σελχα καὶ οὐχ εὗρον· καὶ διῆλθον διὰ τῆς γῆς Εασακεμ, καὶ οὐκ ἦν· καὶ διῆλθον διὰ τῆς γῆς Ιακιμ καὶ οὐχ εὗρον.⁵αὐτῶν ἐλθόντων εἰς τὴν Σιφ καὶ Σαουλ εἶπεν τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ’ αὐτοῦ Δεῦρο καὶ ἀναστρέψωμεν, μὴ ἀνεὶς ὁ πατήρ μου τὰς ὄνους φροντίζη περὶ ἡμῶν.⁶καὶ εἶπεν αὐτῷ τὸ παιδάριον Ἰδοὺ δὴ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔνδοξος, πᾶν, ὃ ἐὰν λαλήσῃ, παραγινόμενον παρέσται· καὶ νῦν πορευθῶμεν, ὅπως ἀπαγγείλη ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡμῶν, ἐφ' ἣν ἐπορεύθημεν ἐπ’ αὐτήν.⁷καὶ εἶπεν Σαουλ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ’ αὐτοῦ Καὶ ἴδού πορευόμεθα, καὶ τί οἴσομεν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ; ὅτι οἱ ἄρτοι ἐκλελοίπασιν ἐκ τῶν ἀγγείων ἡμῶν, καὶ πλεῖον οὐκ ἔστιν μεθ’ ἡμῶν εἰσενεγκεῖν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ τὸ ὑπάρχον ἡμῖν.⁸καὶ προσέθετο τὸ παιδάριον ἀποκριθῆναι τῷ Σαουλ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ εὔρηται ἐν τῇ χειρὶ μου τέταρτον σίκλου ἀργυρίου, καὶ δώσεις τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπαγγελεῖ ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡμῶν.⁹καὶ ἐμπροσθεν ἐν Ισραὴλ τάδε ἔλεγεν ἔκαστος ἐν τῷ πορεύεσθαι ἐπερωτᾶν τὸν θεόν Δεῦρο πορευθῶμεν πρὸς τὸν βλέποντα· ὅτι τὸν προφήτην ἐκάλει ὁ λαὸς ἐμπροσθεν Ὁ βλέπων.¹⁰καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς τὸ παιδάριον αὐτοῦ Ἀγαθὸν τὸ ρῆμα, δεῦρο καὶ πορευθῶμεν. καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν πόλιν, οὗ ἦν ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ.¹¹αὐτῶν ἀναβαίνοντων τὴν ἀνάβασιν τῆς πόλεως καὶ

αύτοὶ εὐρίσκουσιν τὰ κοράσια ἔξεληλυθότα ὑδρεύσασθαι ὕδωρ καὶ λέγουσιν αὐταῖς Εἰ ἔστιν ἐνταῦθα ὁ βλέπων;¹²καὶ ἀπεκρίθη τὰ κοράσια αὐτοῖς καὶ λέγουσιν αὐτοῖς "Ἐστιν, ἴδού κατὰ πρόσωπον ὑμῶν· νῦν διὰ τὴν ἡμέραν ἥκει εἰς τὴν πόλιν, ὅτι θυσία σήμερον τῷ λαῷ ἐν Βαμα·¹³ώς ἂν εἰσέλθητε τὴν πόλιν, οὕτως εὑρήσετε αὐτὸν ἐν τῇ πόλει πρὶν ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Βαμα τοῦ φαγεῖν, ὅτι οὐ μὴ φάγη ὁ λαὸς ἔως τοῦ εἰσελθεῖν αὐτόν, ὅτι οὕτος εὐλογεῖ τὴν θυσίαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσθίουσιν οἱ ξένοι· καὶ νῦν ἀνάβητε, ὅτι διὰ τὴν ἡμέραν εὑρήσετε αὐτόν.¹⁴καὶ ἀναβαίνουσιν τὴν πόλιν. αὐτῶν εἰσπορευομένων εἰς μέσον τῆς πόλεως καὶ ίδοὺ Σαμουηλ ἔξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι εἰς Βαμα. ¹⁵καὶ κύριος ἀπεκάλυψεν τὸ ὡτίον Σαμουηλ ἡμέρᾳ μιᾷ ἔμπροσθεν τοῦ ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν Σαουλ λέγων ¹⁶Ως ὁ καιρὸς αὔριον ἀποστελῶ πρὸς σὲ ἄνδρα ἐκ γῆς Βενιαμιν, καὶ χρίσεις αὐτὸν εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαόν μου Ισραὴλ, καὶ σώσει τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. ὅτι ἐπέβλεψα ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τοῦ λαοῦ μου, ὅτι ἥλθεν βοὴ αὐτῶν πρός με. ¹⁷καὶ Σαμουηλ εἶδεν τὸν Σαουλ· καὶ κύριος ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος, ὃν εἴπα σοι Οὗτος ἄρξει ἐν τῷ λαῷ μου. ¹⁸καὶ προσήγαγεν Σαουλ πρὸς Σαμουηλ εἰς μέσον τῆς πόλεως καὶ εἶπεν Ἀπάγγειλον δὴ ποῖος ὁ οἶκος τοῦ βλέποντος. ¹⁹καὶ ἀπεκρίθη Σαμουηλ τῷ Σαουλ καὶ εἶπεν Ἔγώ εἰμι αὐτός· ἀνάβηθι ἔμπροσθέν μου εἰς Βαμα καὶ φάγε μετ' ἐμοῦ σήμερον, καὶ ἔξαποστελῶ σε πρὸς τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀπαγγελῶ σοι. ²⁰καὶ περὶ τῶν ὄνων σου τῶν ἀπολωλυιῶν σήμερον τριταίων μὴ θῆς τὴν καρδίαν σου αὐταῖς, ὅτι εὔρηνται· καὶ τίνι τὰ ὠραῖα τοῦ Ισραὴλ; οὐ σοὶ καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου; ²¹καὶ ἀπεκρίθη Σαουλ καὶ εἶπεν Οὐχὶ ἄνδρὸς υἱὸς Ιεμιναίου ἔγώ εἰμι τοῦ μικροῦ σκήπτρου φυλῆς Ισραὴλ καὶ τῆς φυλῆς τῆς ἐλαχίστης ἐξ ὅλου σκήπτρου Βενιαμιν; καὶ ἵνα τί ἐλάλησας πρὸς ἐμὲ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο; ²²καὶ ἔλαβεν Σαμουηλ τὸν Σαουλ καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸ κατάλυμα καὶ ἔθετο αὐτοῖς τόπον ἐν πρώτοις τῶν κεκλημένων ὧσεὶ ἐβδομήκοντα ἄνδρῶν. ²³καὶ εἶπεν Σαμουηλ τῷ μαγείρῳ Δός μοι τὴν μερίδα, ἦν ἔδωκά σοι, ἦν εἴπα σοι θεῖναι αὐτὴν παρὰ σοί. ²⁴καὶ ὑψώσεν ὁ μάγειρος τὴν κωλέαν καὶ παρέθηκεν αὐτὴν ἐνώπιον Σαουλ· καὶ εἶπεν Σαμουηλ τῷ Σαουλ Ἰδοὺ ὑπόλειμμα, παράθεις αὐτὸν ἐνώπιον σου καὶ φάγε, ὅτι εἰς μαρτύριον τέθειται σοι παρὰ τοὺς ἄλλους· ἀπόκνιζε. καὶ ἔφαγεν Σαουλ μετὰ Σαμουηλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ²⁵καὶ κατέβη ἐκ τῆς Βαμα ἐν τῇ πόλει· καὶ διέστρωσαν τῷ Σαουλ ἐπὶ τῷ δώματι, ²⁶καὶ ἐκοιμήθη. καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέβαινεν ὁ ὄρθρος, καὶ ἐκάλεσεν Σαμουηλ τὸν Σαουλ ἐπὶ τῷ δώματι λέγων Ἄναστα, καὶ ἔξαποστελῶ σε· καὶ ἀνέστη Σαουλ, καὶ ἔξῆλθεν αὐτὸς καὶ Σαμουηλ ἔως ἔξω. ²⁷αὐτῶν καταβαίνοντων εἰς μέρος τῆς πόλεως καὶ Σαμουηλ εἶπεν τῷ Σαουλ Εἰπόν τῷ νεανίσκῳ καὶ διελθέτω ἔμπροσθεν ἡμῶν, καὶ σὺ στῆθι ὡς σήμερον καὶ ἀκουσον ῥῆμα θεοῦ.

10 ¹καὶ ἔλαβεν Σαμουηλ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου καὶ ἐπέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐφίλησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὐχὶ κέχρικέν σε κύριος εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἐπὶ Ισραὴλ; καὶ σὺ ἄρξεις ἐν λαῷ κυρίου, καὶ σὺ σώσεις αὐτὸν ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν. καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὅτι ἔχρισέν σε κύριος ἐπὶ κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς ἄρχοντα. ²ώς ἂν ἀπέλθης σήμερον ἀπ' ἐμοῦ,

καὶ εύρήσεις δύο ἄνδρας πρὸς τοῖς τάφοις Ραχηλ ἐν τῷ ὁρίῳ Βενιαμιν ἀλλοιούντος μεγάλα, καὶ ἔροῦσίν σοι Εὕρηνται αἱ ὄντοι, ἃς ἐπορεύθητε ζητεῖν, καὶ ἴδοὺ ὁ πατήρ σου ἀποτετίνακται τὸ ρῆμα τῶν ὄντων καὶ ἐδαψιλεύσατο δι' ὑμᾶς λέγων Τί ποιήσω ὑπὲρ τοῦ νίοῦ μου; ³καὶ ἀπελεύσει ἐκεῖθεν καὶ ἐπέκεινα ἥξεις ἔως τῆς δρυὸς Θαβωρ καὶ εύρήσεις ἐκεῖ τρεῖς ἄνδρας ἀναβαίνοντας πρὸς τὸν θεὸν εἰς Βαιθὴλ, ἵνα αἴροντα τρία αἰγίδια καὶ ἓνα αἴροντα τρία ἀγγεῖα ἄρτων καὶ ἓνα αἴροντα ἀσκὸν οἶνου. ⁴καὶ ἐρωτήσουσίν σε τὰ εἰς εἰρήνην καὶ δώσουσίν σοι δύο ἀπαρχὰς ἄρτων, καὶ λήμψῃ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. ⁵καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ εἰς τὸν βουνὸν τοῦ θεοῦ, οὗ ἔστιν ἐκεῖ τὸ ἀνάστημα τῶν ἀλλοφύλων, ἐκεῖ Νασιβ ὁ ἀλλόφυλος· καὶ ἔσται ὡς ἀνὴρ εἰσέλθητε ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσεις χορῷ προφητῶν καταβαινόντων ἐκ τῆς Βαμα, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν νάβλα καὶ τύμπανον καὶ αὐλὸς καὶ κινύρα, καὶ αὐτὸὶ προφητεύοντες. ⁶καὶ ἐφαλεῖται ἐπὶ σὲ πνεῦμα κυρίου, καὶ προφητεύσεις μετ' αὐτῶν καὶ στραφήσῃ εἰς ἄνδρα ἄλλον. ⁷καὶ ἔσται ὅταν ἥξει τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπὶ σέ, ποίει πάντα, ὅσα ἐὰν εὔρῃ ἡ χείρ σου, ὅτι θεὸς μετὰ σοῦ. ⁸καὶ καταβήσῃ ἔμπροσθεν τῆς Γαλαγαλα, καὶ ἴδοὺ καταβαίνω πρὸς σὲ ἀνενεγκεῖν ὀλοκαύτωσιν καὶ θυσίας εἰρηνικάς· ἐπτὰ ἡμέρας διαλείψεις ἔως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σέ, καὶ γνωρίσω σοι ἀποιήσεις. ⁹καὶ ἐγενήθη ὡστε ἐπιστραφῆναι τῷ ὄμφῳ αὐτοῦ ἀπελθεῖν ἀπὸ Σαμουηλ, μετέστρεψεν αὐτῷ ὁ θεὸς καρδίαν ἄλλην· καὶ ἥλθεν πάντα τὰ σημεῖα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ¹⁰καὶ ἐρχεται ἐκεῖθεν εἰς τὸν βουνόν, καὶ ἴδοὺ χορὸς προφητῶν ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ· καὶ ἥλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα θεοῦ, καὶ ἐπροφήτευσεν ἐν μέσῳ αὐτῶν. ¹¹καὶ ἐγενήθησαν πάντες οἱ εἰδότες αὐτὸν ἐχθὲς καὶ τρίτην καὶ εἴδον καὶ ἴδοὺ αὐτὸς ἐν μέσῳ τῶν προφητῶν, καὶ εἴπεν ὁ λαὸς ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Τί τοῦτο τὸ γεγονός τῷ υἱῷ Κις; ἦ καὶ Σαουλ ἐν προφήταις; ¹²καὶ ἀπεκρίθη τις αὐτῶν καὶ εἴπεν Καὶ τίς πατήρ αὐτοῦ; διὰ τοῦτο ἐγενήθη εἰς παραβολήν Ὡ Καὶ Σαουλ ἐν προφήταις; ¹³καὶ συνετέλεσεν προφητεύων καὶ ἐρχεται εἰς τὸν βουνόν. ¹⁴καὶ εἴπεν ὁ οἰκεῖος αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ παιδάριον αὐτοῦ Ποῦ ἐπορεύθητε; καὶ εἴπαν Ζητεῖν τὰς ὄνους· καὶ εἶδαμεν ὅτι οὐκ εἰσίν, καὶ εἰσήλθομεν πρὸς Σαμουηλ. ¹⁵καὶ εἴπεν ὁ οἰκεῖος πρὸς Σαουλ Ἀπάγγειλον δή μοι τί εἴπεν σοι Σαμουηλ. ¹⁶καὶ εἴπεν Σαουλ πρὸς τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ Ἀπήγγειλεν ἀπαγγέλλων μοι ὅτι εὔρηνται αἱ ὄντοι· τὸ δὲ ρῆμα τῆς βασιλείας οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ.

¹⁷Καὶ παρήγγειλεν Σαμουηλ παντὶ τῷ λαῷ πρὸς κύριον εἰς Μασσηφα ¹⁸καὶ εἴπεν πρὸς υἱοὺς Ισραὴλ Τάδε εἴπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ λέγων Ἐγὼ ἀνήγαγον τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἐξειλάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου καὶ ἐκ πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν θλιβουσῶν ὑμᾶς. ¹⁹καὶ ὑμεῖς σήμερον ἐξουθενήκατε τὸν θεόν, δις αὐτός ἐστιν ὑμῶν σωτήρ ἐκ πάντων τῶν κακῶν ὑμῶν καὶ θλίψεων ὑμῶν, καὶ εἴπατε Οὐχί, ἀλλ' ἦ ὅτι βασιλέα στήσεις ἐφ' ὑμῶν· καὶ νῦν κατάστητε ἐνώπιον κυρίου κατὰ τὰ σκῆπτρα ὑμῶν καὶ κατὰ τὰς φυλὰς ὑμῶν. ²⁰καὶ προσῆγαγεν Σαμουηλ πάντα τὰ σκῆπτρα Ισραὴλ, καὶ κατακληροῦται σκῆπτρον Βενιαμιν. ²¹καὶ προσάγει σκῆπτρον Βενιαμιν εἰς φυλάς, καὶ κατακληροῦται φυλὴ Ματταρι· καὶ προσάγουσιν τὴν φυλὴν Ματταρι εἰς ἄνδρας, καὶ κατακληροῦται Σαουλ υἱὸς Κις. καὶ ἐζήτει αὐτόν, καὶ οὐχ εὑρίσκετο. ²²καὶ ἐπηρώτησεν

Σαμουηλ ἔτι ἐν κυρίῳ Εἰ ἔρχεται ὁ ἀνὴρ ἐνταῦθα; καὶ εἴπεν κύριος Ἰδοὺ αὐτὸς κέκρυπται ἐν τοῖς σκεύεσιν. ²³καὶ ἔδραμεν καὶ λαμβάνει αὐτὸν ἐκεῖθεν καὶ κατέστησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ, καὶ ὑψώθη ὑπὲρ πάντα τὸν λαὸν ὑπὲρ ὡμίαν καὶ ἐπάνω. ²⁴καὶ εἴπεν Σαμουηλ πρὸς πάντα τὸν λαόν Εἰ ἑοράκατε ὃν ἐκλέλεκται ἐαυτῷ κύριος, δτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ ὅμοιος ἐν πᾶσιν ὑμῖν; καὶ ἔγνωσαν πᾶς ὁ λαὸς καὶ εἴπαν Ζήτω ὁ βασιλεύς. ²⁵καὶ εἴπεν Σαμουηλ πρὸς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως καὶ ἔγραψεν ἐν βιβλίῳ καὶ ἔθηκεν ἐνώπιον κυρίου. καὶ ἔξαπέστειλεν Σαμουηλ πάντα τὸν λαόν, καὶ ἀπῆλθεν ἔκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ²⁶καὶ Σαουλ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Γαβαα· καὶ ἐπορεύθησαν νίοι δυνάμεων, ὃν ἥψατο κύριος καρδίας αὐτῶν, μετὰ Σαουλ. ²⁷καὶ υἱὸι λοιμοὶ εἴπαν Τί σώσει ἡμᾶς οὗτος; καὶ ἡτίμασαν αὐτὸν καὶ οὐκ ἥνεγκαν αὐτῷ δῶρα.

11 ¹Καὶ ἐγενήθη ὡς μετὰ μῆνα καὶ ἀνέβη Ναας ὁ Αμμανίτης καὶ παρεμβάλλει ἐπὶ Ιαβις Γαλααδ. καὶ εἴπον πάντες οἱ ἄνδρες Ιαβις πρὸς Ναας τὸν Αμμανίτην Διάθου ἡμῖν διαθήκην, καὶ δουλεύσομέν σοι. ²καὶ εἴπεν πρὸς αὐτοὺς Ναας ὁ Αμμανίτης Ἐν ταύτῃ διαθήσομαι ὑμῖν διαθήκην, ἐν τῷ ἔξορύξαι ὑμῶν πάντα ὀφθαλμὸν δεξιόν, καὶ θήσομαι ὅνειδος ἐπὶ Ισραηλ. ³καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Ιαβις Ἀνες ἡμῖν ἐπτὰ ἡμέρας, καὶ ἀποστελοῦμεν ἀγγέλους εἰς πᾶν ὅριον Ισραηλ· ἐὰν μὴ ἦ ὁ σώζων ἡμᾶς, ἔξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς. ⁴καὶ ἔρχονται οἱ ἄγγελοι εἰς Γαβαα πρὸς Σαουλ καὶ λαλοῦσιν τοὺς λόγους εἰς τὰ ὡτα τοῦ λαοῦ, καὶ ἥραν πᾶς ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν. ⁵καὶ ἴδοὺ Σαουλ ἥρχετο μετὰ τὸ πρωὶ ἐξ ἀγροῦ, καὶ εἴπεν Σαουλ Τί ὅτι κλαίει ὁ λαός; καὶ διηγοῦνται αὐτῷ τὰ ρήματα τῶν υἱῶν Ιαβις. ⁶καὶ ἐφήλατο πνεῦμα κυρίου ἐπὶ Σαουλ, ὡς ἥκουσεν τὰ ρήματα ταῦτα, καὶ ἐθυμώθη ἐπ’ αὐτοὺς ὁργὴ αὐτοῦ σφόδρα. ⁷καὶ ἔλαβεν δύο βόας καὶ ἐμέλισεν αὐτὰς καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶν ὅριον Ισραηλ ἐν χειρὶ ἀγγέλων λέγων Ὅς οὐκ ἔστιν ἐκπορευόμενος ὅπισω Σαουλ καὶ ὅπισω Σαμουηλ, κατὰ τάδε ποιήσουσιν τοῖς βουσὶν αὐτοῦ. καὶ ἐπῆλθεν ἔκστασις κυρίου ἐπὶ τὸν λαὸν Ισραηλ, καὶ ἐβόησαν ὡς ἀνὴρ εἰς. ⁸καὶ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς Αβιεζεκ ἐν Βαμα, πᾶν ἄνδρα Ισραηλ ἔξακοσίας χιλιάδας καὶ ἄνδρας Ιουδα ἐβδομήκοντα χιλιάδας. ⁹καὶ εἴπεν τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἐρχομένοις Τάδε ἐρεῖτε τοῖς ἀνδράσιν Ιαβις Αὔριον ὑμῖν ἡ σωτηρία διαθερμάναντος τοῦ ἡλίου. καὶ ἥλθον οἱ ἄγγελοι εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀπαγγέλλουσιν τοῖς ἀνδράσιν Ιαβις, καὶ εὐφράνθησαν. ¹⁰καὶ εἴπαν οἱ ἄνδρες Ιαβις πρὸς Ναας τὸν Αμμανίτην Αὔριον ἔξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς, καὶ ποιήσετε ἡμῖν τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον ὑμῶν. ¹¹καὶ ἐγενήθη μετὰ τὴν αὔριον καὶ ἔθετο Σαουλ τὸν λαὸν εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ εἰσπορεύονται μέσον τῆς παρεμβολῆς ἐν φυλακῇ τῇ πρωινῇ καὶ ἔτυπτον τοὺς υἱοὺς Αμμων, ἔως διεθερμάνθη ἡ ἡμέρα, καὶ ἐγενήθησαν οἱ ὑπολελειμμένοι διεσπάρησαν, καὶ οὐχ ὑπελείφθησαν ἐν αὐτοῖς δύο κατὰ τὸ αὐτό. ¹²καὶ εἴπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαμουηλ Τίς ὁ εἴπας ὅτι Σαουλ οὐ βασιλεύσει ἡμῶν; παράδος τοὺς ἄνδρας, καὶ θανατώσομεν αὐτούς. ¹³καὶ εἴπεν Σαουλ Οὐκ ἀποθανεῖται οὐδεὶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ὅτι σήμερον κύριος ἐποίησεν σωτηρίαν ἐν Ισραηλ.

¹⁴Καὶ εἴπεν Σαμουηλ πρὸς τὸν λαὸν λέγων Πορευθῶμεν εἰς Γαλγαλα καὶ ἐγκαινίσωμεν ἐκεῖ τὴν βασιλείαν. ¹⁵καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς εἰς Γαλγαλα, καὶ ἔχρισεν Σαμουηλ ἐκεῖ τὸν Σαουλ εἰς βασιλέα

ένώπιον κυρίου ἐν Γαλγαλοις καὶ ἔθυσεν ἐκεῖ θυσίας καὶ εἰρηνικὰς ἐνώπιον κυρίου· καὶ εὐφράνθη Σαμουηλ καὶ πᾶς Ισραὴλ ὥστε λίαν.

12 Ἔπειν Σαμουηλ πρὸς πάντα ἄνδρα Ισραὴλ Ἰδοὺ ἡκουσα φωνῆς ὑμῶν εἰς πάντα, ὅσα εἴπατέ μοι, καὶ ἐβασίλευσα ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα. 2καὶ νῦν ἵδού ὁ βασιλεὺς διαπορεύεται ἐνώπιον ὑμῶν, καγὼ γεγήρακα καὶ καθήσομαι, καὶ οἱ υἱοί μου ἵδού ἐν ὑμῖν. καγὼ ἵδού διελήλυθα ἐνώπιον ὑμῶν ἐκ νεότητός μου καὶ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. 3ἵδού ἐγώ, ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐνώπιον χριστοῦ αὐτοῦ· μόσχον τίνος εἰληφα ἢ ὃν τίνος εἰληφα ἢ τίνα κατεδυνάστευσα ὑμῶν ἢ τίνα ἔξεπίεσα ἢ ἐκ χειρὸς τίνος εἰληφα ἔξιλασμα καὶ ὑπόδημα; ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ, καὶ ἀποδώσω ὑμῖν. 4καὶ εἴπαν πρὸς Σαμουηλ Οὐκ ἡδίκησας ἡμᾶς καὶ οὐ κατεδυνάστευσας καὶ οὐκ ἔθλασας ἡμᾶς καὶ οὐκ εἰληφας ἐκ χειρὸς οὐδενὸς οὐδέν. 5καὶ εἴπειν Σαμουηλ πρὸς τὸν λαόν Μάρτυς κύριος ἐν ὑμῖν καὶ μάρτυς χριστὸς αὐτοῦ σήμερον ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ὅτι οὐχ εὔρήκατε ἐν χειρὶ μου οὐθέν· καὶ εἴπαν Μάρτυς. 6καὶ εἴπειν Σαμουηλ πρὸς τὸν λαὸν λέγων Μάρτυς κύριος ὁ ποιήσας τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν Ααρὼν, ὁ ἀναγαγὼν τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου. 7καὶ νῦν κατάστητε, καὶ δικάσω ὑμᾶς ἐνώπιον κυρίου καὶ ἀπαγγελῶ ὑμῖν τὴν πᾶσαν δικαιοσύνην κυρίου, ἢ ἐποίησεν ἐν ὑμῖν καὶ ἐν τοῖς πατράσιν ὑμῶν. 8ώς εἰσῆλθεν Ιακωβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτοὺς Αἴγυπτος, καὶ ἐβόησαν οἱ πατέρες ὑμῶν πρὸς κύριον, καὶ ἀπέστειλεν κύριος τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν Ααρὼν καὶ ἐξήγαγεν τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου καὶ κατώκισεν αὐτοὺς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. 9καὶ ἐπελάθοντο κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς εἰς χεῖρας Σισαρα ἀρχιστρατήγου Ιαβίν βασιλέως Ασωρ καὶ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως Μωαβ, καὶ ἐπολέμησαν ἐν αὐτοῖς. 10καὶ ἐβόησαν πρὸς κύριον καὶ ἔλεγον Ἡμάρτομεν, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν κύριον καὶ ἐδουλεύσαμεν τοῖς Βααλιμ καὶ τοῖς ἄλσεσιν· καὶ νῦν ἔξελοῦ ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ δουλεύσομέν σοι. 11καὶ ἀπέστειλεν κύριος τὸν Ιεροβααλ καὶ τὸν Βαρακ καὶ τὸν Ιεφθαء καὶ τὸν Σαμουηλ καὶ ἔξείλατο ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κυκλόθεν, καὶ κατωκεῖτε πεποιθότες. 12καὶ εἶδετε ὅτι Ναας βασιλεὺς υἱῶν Αμμων ἤλθεν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ εἴπατε Οὐχί, ἀλλ' ἢ ὅτι βασιλεὺς βασιλεύσει ἐφ' ὑμῶν· καὶ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν βασιλεὺς ἡμῶν. 13καὶ νῦν ἵδού ὁ βασιλεύς, ὃν ἔξελέξασθε, καὶ ἵδού δέδωκεν κύριος ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα. 14έὰν φοβηθῆτε τὸν κύριον καὶ δουλεύσητε αὐτῷ καὶ ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ καὶ μὴ ἐρίσητε τῷ στόματι κυρίου καὶ ἥπτε καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύων ἐφ' ὑμῶν ὅπίσω κυρίου πορευόμενοι. 15έὰν δὲ μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρίου καὶ ἐρίσητε τῷ στόματι κυρίου, καὶ ἔσται χείρ κυρίου ἐπὶ ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμῶν. 16καὶ νῦν κατάστητε καὶ ἴδετε τὸ ρῆμα τὸ μέγα τοῦτο, ὃ ὁ κύριος ποιήσει ἐν ὁφθαλμοῖς ὑμῶν. 17οὐχὶ θερισμὸς πυρῶν σήμερον; ἐπικαλέσομαι κύριον, καὶ δώσει φωνὰς καὶ ὑετόν, καὶ γνῶτε καὶ ἴδετε ὅτι ἡ κακία ὑμῶν μεγάλη, ἣν ἐποιήσατε ἐνώπιον κυρίου αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα. 18καὶ ἐπεκαλέσατο Σαμουηλ τὸν κύριον, καὶ ἔδωκεν κύριος φωνὰς καὶ ὑετὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ἐφοβήθησαν πᾶς ὁ λαὸς τὸν κύριον σφόδρα καὶ τὸν Σαμουηλ. 19καὶ εἴπαν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Σαμουηλ Πρόσευξαι ὑπὲρ

τῶν δούλων σου πρὸς κύριον θεόν σου, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι προστεθείκαμεν πρὸς πάσας τὰς ἄμαρτίας ὑμῶν κακίαν αἰτήσαντες ἐαυτοῖς βασιλέα. ²⁰καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς τὸν λαὸν Μὴ φοβεῖσθε· ὑμεῖς πεποιήκατε τὴν πᾶσαν κακίαν ταύτην, πλὴν μὴ ἐκκλίνητε ἀπὸ ὅπισθεν κυρίου καὶ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν ²¹καὶ μὴ παραβῆτε ὅπίσω τῶν μηθὲν ὄντων, οἵ οὐ περανοῦσιν οὐθὲν καὶ οἵ οὐκ ἔξελοῦνται, ὅτι οὐθέν εἰσιν. ²²ὅτι οὐκ ἀπώσεται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ μέγα, ὅτι ἐπιεικέως κύριος προσελάβετο ὑμᾶς αὐτῷ εἰς λαόν. ²³καὶ ἐμοὶ μηδαμῶς τοῦ ἄμαρτεῖν τῷ κυρίῳ ἀνιέναι τοῦ προσεύχεσθαι περὶ ὑμῶν, καὶ δουλεύσω τῷ κυρίῳ καὶ δείξω ὑμῖν τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν καὶ τὴν εὐθεῖαν. ²⁴πλὴν φοβεῖσθε τὸν κύριον καὶ δουλεύσατε αὐτῷ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, ὅτι εἰδετε ἢ ἐμεγάλυνεν μεθ' ὑμῶν, ²⁵καὶ ἐὰν κακίᾳ κακοποιήσητε, καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὑμῶν προστεθήσεσθε.

13 ²Καὶ ἐκλέγεται Σαουλ ἑαυτῷ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν ἀνδρῶν Ισραὴλ, καὶ ἦσαν μετὰ Σαουλ δισχίλιοι ἐν Μαχεμας καὶ ἐν τῷ ὅρει Βαιθηλ, χίλιοι ἦσαν μετὰ Ιωναθαν ἐν Γαβεε τοῦ Βενιαμιν, καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔξαπέστειλεν ἔκαστον εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. ³καὶ ἐπάταξεν Ιωναθαν τὸν Νασιβ τὸν ἀλλόφυλον τὸν ἐν τῷ βουνῷ· καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀλλόφυλοι. καὶ Σαουλ σάλπιγγι σαλπίζει εἰς πᾶσαν τὴν γῆν λέγων Ἡθετήκασιν οἱ δοῦλοι. ⁴καὶ πᾶς Ισραὴλ ἤκουσεν λεγόντων Πέπαικεν Σαουλ τὸν Νασιβ τὸν ἀλλόφυλον, καὶ ἤσχύνθησαν Ισραὴλ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. καὶ ἀνεβόησαν ὁ λαὸς ὅπίσω Σαουλ ἐν Γαλγαλοις. ⁵καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνάγονται εἰς πόλεμον ἐπὶ Ισραὴλ, καὶ ἀναβαίνουσιν ἐπὶ Ισραὴλ τριάκοντα χιλιάδες ἀρμάτων καὶ ἔξ χιλιάδες ἵππεων καὶ λαὸς ὃς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν τῷ πλήθει· καὶ ἀναβαίνουσιν καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν Μαχεμας ἔξ ἐναντίας Βαιθων κατὰ νότου. ⁶καὶ ἀνὴρ Ισραὴλ εἶδεν ὅτι στενῶς αὐτῷ μὴ προσάγειν αὐτόν, καὶ ἐκρύβη ὁ λαὸς ἐν τοῖς σπηλαίοις καὶ ἐν ταῖς μάνδραις καὶ ἐν ταῖς πέτραις καὶ ἐν τοῖς βόθροις καὶ ἐν τοῖς λάκκοις, ⁷καὶ οἱ διαβαίνοντες διέβησαν τὸν Ιορδάνην εἰς γῆν Γαδ καὶ Γαλααδ. καὶ Σαουλ ἔτι ἦν ἐν Γαλγαλοις, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἔξέστη ὅπίσω αὐτοῦ. — ⁸καὶ διέλιπεν ἐπτὰ ἡμέρας τῷ μαρτυρίῳ, ὃς εἶπεν Σαμουηλ, καὶ οὐ παρεγένετο Σαμουηλ εἰς Γαλγαλα, καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. ⁹καὶ εἶπεν Σαουλ Προσαγάγετε, ὅπως ποιήσω ὀλοκαύτωσιν καὶ εἰρηνικάς· καὶ ἀνήνεγκεν τὴν ὀλοκαύτωσιν. ¹⁰καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν ἀναφέρων τὴν ὀλοκαύτωσιν, καὶ Σαμουηλ παραγίνεται· καὶ ἔξῆλθεν Σαουλ εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ εὐλογῆσαι αὐτόν. ¹¹καὶ εἶπεν Σαμουηλ Τί πεποίηκας; καὶ εἶπεν Σαουλ Ὅτι εἶδον ὡς διεσπάρη ὁ λαὸς ἀπ' ἐμοῦ καὶ σὺ οὐ παρεγένου, ὡς διετάξω, ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῶν ἡμερῶν καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν εἰς Μαχεμας, ¹²καὶ εἶπα Νῦν καταβήσονται οἱ ἀλλόφυλοι πρός με εἰς Γαλγαλα καὶ τοῦ προσώπου τοῦ κυρίου οὐκ ἐδεήθην· καὶ ἐνεκρατευσάμην καὶ ἀνήνεγκα τὴν ὀλοκαύτωσιν. ¹³καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς Σαουλ Μεματαίωταί σοι, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολήν μου, ἦν ἐνετείλατό σοι κύριος. ὡς νῦν ἡτοίμασεν κύριος τὴν βασιλείαν σου ἔως αἰῶνος ἐπὶ Ισραὴλ. ¹⁴καὶ νῦν ἡ βασιλεία σου οὐ στήσεται, καὶ ζητήσει κύριος ἑαυτῷ ἄνθρωπον κατὰ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ ἐντελεῖται κύριος αὐτῷ εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας ὅσα

ένετείλατό σοι κύριος. ¹⁵καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ καὶ ἀπῆλθεν ἐκ Γαλγαλῶν εἰς ὁδὸν αὐτοῦ. — καὶ τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ ἀνέβη ὁπίσω Σαουλ εἰς ἀπάντησιν ὁπίσω τοῦ λαοῦ τοῦ πολεμιστοῦ. αὐτῶν παραγενομένων ἐκ Γαλγαλῶν εἰς Γαβαα Βενιαμίν καὶ ἐπεσκέψατο Σαουλ τὸν λαὸν τὸν εὑρεθέντα μετ' αὐτοῦ ὡς ἔξακοσίους ἄνδρας. ¹⁶καὶ Σαουλ καὶ Ιωναθαν υἱὸς αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς οἱ εὑρεθέντες μετ' αὐτῶν ἐκάθισαν ἐν Γαβεε Βενιαμίν καὶ ἔκλαιον, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβεβλήκεισαν εἰς Μαχεμας. ¹⁷καὶ ἐξῆλθεν διαφθείρων ἐξ ἀγροῦ ἀλλοφύλων τρισὶν ἀρχαῖς· ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Γοφερα ἐπὶ γῆν Σωγαλ, ¹⁸καὶ ἡ μία ἀρχὴ ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Βαιθωρων, καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Γαβεε τὴν εἰσκύπτουσαν ἐπὶ Γαι τὴν Σαβιν. ¹⁹καὶ τέκτων σιδήρου οὐχ εύρισκετο ἐν πάσῃ γῇ Ισραηλ, δτι εἴπον οἱ ἀλλόφυλοι Μὴ ποιήσωσιν οἱ Εβραῖοι ρόμφαιαν καὶ δόρυ. ²⁰καὶ κατέβαινον πᾶς Ισραηλ εἰς γῆν ἀλλοφύλων χαλκεύειν ἔκαστος τὸ θέριστρον αὐτοῦ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ καὶ ἔκαστος τὴν ἀξίνην αὐτοῦ καὶ τὸ δρέπανον αὐτοῦ. ²¹καὶ ἦν ὁ τρυγητὸς ἔτοιμος τοῦ θερίζειν· τὰ δὲ σκεύη ἦν τρεῖς σίκλοι εἰς τὸν ὁδόντα, καὶ τῇ ἀξίνῃ καὶ τῷ δρεπάνῳ ὑπόστασις ἦν ἡ αὐτή. ²²καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πολέμου Μαχεμας καὶ οὐχ εὑρέθη ρόμφαια καὶ δόρυ ἐν χειρὶ παντὸς τοῦ λαοῦ τοῦ μετὰ Σαουλ καὶ μετὰ Ιωναθαν, καὶ εὑρέθη τῷ Σαουλ καὶ τῷ Ιωναθαν υἱῷ αὐτοῦ. ²³καὶ ἐξῆλθεν ἐξ ὑποστάσεως τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν Μαχεμας.

14 ¹Καὶ γίνεται ἡμέρα καὶ εἶπεν Ιωναθαν υἱὸς Σαουλ τῷ παιδαρίῳ τῷ αἴροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ Δεῦρο καὶ διαβῶμεν εἰς μεσσαβ τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν ἐκείνω· καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλεν. ²καὶ Σαουλ ἐκάθητο ἐπ' ἄκρου τοῦ βουνοῦ ὑπὸ τὴν ρόαν τὴν ἐν Μαγδων, καὶ ἥσαν μετ' αὐτοῦ ὡς ἔξακόσιοι ἄνδρες. ³καὶ Αχια υἱὸς Αχιταβ ἀδελφοῦ Ιωχαβῆδ υἱοῦ Φινεες υἱοῦ Ηλι ἰερεὺς τοῦ θεοῦ ἐν Σηλωμ αἵρων εφουδ. καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἤδει ὅτι πεπόρευται Ιωναθαν. ⁴καὶ ἀνὰ μέσον τῆς διαβάσεως, οὗ ἐζήτει Ιωναθαν διαβῆναι εἰς τὴν ὑπόστασιν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἀκρωτήριον πέτρας ἔνθεν καὶ ἀκρωτήριον πέτρας ἔνθεν, ὅνομα τῷ ἐνὶ Βαζεες καὶ ὅνομα τῷ ἄλλῳ Σεννα· ⁵ἡ ὁδὸς ἡ μία ἀπὸ βορρᾶ ἐρχομένῳ Μαχεμας καὶ ἡ ὁδὸς ἡ ἄλλη ἀπὸ νότου ἐρχομένῳ Γαβεε. ⁶καὶ εἶπεν Ιωναθαν πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἴρον τὰ σκεύη αὐτοῦ Δεῦρο διαβῶμεν εἰς μεσσαβ τῶν ἀπεριτμήτων τούτων, εἰ τι ποιήσαι ἡμῖν κύριος· ὅτι οὐκ ἔστιν τῷ κυρίῳ συνεχόμενον σώζειν ἐν πολλοῖς ἡ ἐν ὀλίγοις. ⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ Ποίει πᾶν, ὃ ἐὰν ἡ καρδία σου ἐκκλίνῃ· ίδού ἐγὼ μετὰ σοῦ, ὡς ἡ καρδία σου καρδία μοῦ. ⁸καὶ εἶπεν Ιωναθαν Ἰδού ἡμεῖς διαβαίνομεν πρὸς τοὺς ἄνδρας καὶ κατακυλισθησόμεθα πρὸς αὐτούς. ⁹ἐὰν τάδε εἴπωσιν πρὸς ἡμᾶς Ἀπόστητε ἐκεῖ ἔως ἂν ἀπαγγείλωμεν ὑμῖν, καὶ στησόμεθα ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ οὐ μὴ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτούς. ¹⁰καὶ ἐὰν τάδε εἴπωσιν πρὸς ἡμᾶς Ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀναβησόμεθα, ὅτι παραδέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν· τοῦτο ἡμῖν τὸ σημεῖον. ¹¹καὶ εἰσῆλθον ἀμφότεροι εἰς μεσσαβ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ λέγουσιν οἱ ἀλλόφυλοι Ἰδού οἱ Εβραῖοι ἐκπορεύονται ἐκ τῶν τρωγλῶν αὐτῶν, οὗ ἐκρύβησαν ἐκεῖ. ¹²καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἄνδρες μεσσαβ πρὸς Ιωναθαν καὶ πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ λέγουσιν Ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς, καὶ γνωριοῦμεν ὑμῖν ρῆμα. καὶ εἶπεν Ιωναθαν πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ Ἀνάβηθι

ὸπίσω μου, ὅτι παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας Ισραὴλ. ¹³καὶ ἀνέβη Ιωναθαν ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἀνέβλεψαν κατὰ πρόσωπον Ιωναθαν, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς, καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπεδίδου ὄπίσω αὐτοῦ. ¹⁴καὶ ἐγενήθη ἡ πληγὴ ἡ πρώτη, ἦν ἐπάταξεν Ιωναθαν καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὡς εἴκοσι ἄνδρες ἐν βολίσι καὶ ἐν πετροβόλοις καὶ ἐν κόχλαις τοῦ πεδίου. ¹⁵καὶ ἐγενήθη ἔκστασις ἐν τῇ παρεμβολῇ καὶ ἐν ἀγρῷ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐν μεσσαβ καὶ οἱ διαφθείροντες ἔξέστησαν, καὶ αὐτοὶ οὐκ ἥθελον ποιεῖν· καὶ ἐθάμβησεν ἡ γῆ, καὶ ἐγενήθη ἔκστασις παρὰ κυρίου. ¹⁶καὶ εἶδον οἱ σκοποὶ τοῦ Σαουλ ἐν Γαβεε Βενιαμιν καὶ ἴδου ἡ παρεμβολὴ τεταραγμένη ἐνθεν καὶ ἐνθεν. ¹⁷καὶ εἶπεν Σαουλ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ Ἐπισκέψασθε δὴ καὶ ἴδετε τίς πεπόρευται ἐξ ὑμῶν· καὶ ἐπεσκέψαντο, καὶ ἴδου οὐχ εὑρίσκετο Ιωναθαν καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. ¹⁸καὶ εἶπεν Σαουλ τῷ Αχια Προσάγαγε τὸ εφουδ. ὅτι αὐτὸς ἦρεν τὸ εφουδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐνώπιον Ισραὴλ. ¹⁹καὶ ἐγενήθη ὡς ἐλάλει Σαουλ πρὸς τὸν ἵερα, καὶ ὁ ἕχος ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύετο πορεύμενος καὶ ἐπλήθυνεν· καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς τὸν ἵερα Συνάγαγε τὰς χεῖράς σου. ²⁰καὶ ἀνεβόησεν Σαουλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ ἔρχονται ἔως τοῦ πολέμου, καὶ ἴδου ἐγένετο ῥομφαία ἀνδρὸς ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ, σύγχυσις μεγάλη σφόδρα. ²¹καὶ οἱ δοῦλοι οἱ ὄντες ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων οἱ ἀναβάντες εἰς τὴν παρεμβολὴν ἐπεστράφησαν καὶ αὐτοὶ εἶναι μετὰ Ισραὴλ τῶν μετὰ Σαουλ καὶ Ιωναθαν. ²²καὶ πᾶς Ισραὴλ οἱ κρυπτόμενοι ἐν τῷ ὅρει Εφραιμ καὶ ἥκουσαν ὅτι πεφεύγασιν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ συνάπτουσιν καὶ αὐτοὶ ὄπίσω αὐτῶν εἰς πόλεμον. ²³καὶ ἔσωσεν κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὸν Ισραὴλ.

Καὶ ὁ πόλεμος διῆλθεν τὴν Βαιθαν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν μετὰ Σαουλ ὡς δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν· καὶ ἦν ὁ πόλεμος διεσπαρμένος εἰς ὅλην τὴν πόλιν ἐν τῷ ὅρει Εφραιμ. ²⁴καὶ Σαουλ ἤγνόησεν ἄγνοιαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ ἀρᾶται τῷ λαῷ λέγων Ἐπικατάρατος ὁ ἀνθρωπος, ὃς φάγεται ἄρτον ἔως ἐσπέρας, καὶ ἐκδικήσω τὸν ἐχθρόν μου· καὶ οὐκ ἐγεύσατο πᾶς ὁ λαὸς ἄρτου. ²⁵καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἥριστα, καὶ ιαρεὶς δρυμὸς ἦν μελισσῶνος κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ, ²⁶καὶ εἰσῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸν μελισσῶνα, καὶ ἴδου ἐπορεύετο λαλῶν, καὶ ἴδου οὐκ ἦν ἐπιστρέφων τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη ὁ λαὸς τὸν ὄρκον κυρίου. ²⁷καὶ Ιωναθαν οὐκ ἀκηκόει ἐν τῷ ὄρκίζειν τὸν πατέρα αὐτοῦ τὸν λαόν· καὶ ἔξετεινεν τὸ ἄκρον τοῦ σκήπτρου αὐτοῦ τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἔβαψεν αὐτὸν εἰς τὸ κηρίον τοῦ μέλιτος καὶ ἐπέστρεψεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀνέβλεψαν οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ. ²⁸καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν Ὁρκίσας ὄρκισεν ὁ πατήρ σου τὸν λαὸν λέγων Ἐπικατάρατος ὁ ἀνθρωπος, ὃς φάγεται ἄρτον σήμερον, καὶ ἔξελύθη ὁ λαός. ²⁹καὶ ἔγνω Ιωναθαν καὶ εἶπεν Ἀπῆλλαχεν ὁ πατήρ μου τὴν γῆν· ἴδε δὴ ὅτι εἶδον οἱ ὄφθαλμοί μου, ὅτι ἐγευσάμην βραχὺ τοῦ μέλιτος τούτου. ³⁰ἄλλ' ὅτι εἰ ἔφαγεν ἔσθων ὁ λαὸς σήμερον τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὃν εὗρεν, ὅτι νῦν ἀν μείζων ἦν ἡ πληγὴ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. ³¹καὶ ἐπάταξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων ἐν Μαχεμας, καὶ ἐκοπίασεν ὁ λαὸς σφόδρα. ³²καὶ ἐκλίθη ὁ λαὸς εἰς τὰ

σκῦλα, καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς ποίμνια καὶ βουκόλια καὶ τέκνα βοῶν καὶ ἔσφαξεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἤσθιεν ὁ λαὸς σὺν τῷ αἴματι.³³καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαουλ λέγοντες Ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ φαγὼν σὺν τῷ αἵματι. καὶ εἶπεν Σαουλ ἐν Γεθθεμ Κυλίσατέ μοι λίθον ἐνταῦθα μέγαν.³⁴καὶ εἶπεν Σαουλ Διασπάρητε ἐν τῷ λαῷ καὶ εἴπατε αὐτοῖς προσαγαγεῖν ἐνταῦθα ἔκαστος τὸν μόσχον αὐτοῦ καὶ ἔκαστος τὸ πρόβατον αὐτοῦ, καὶ σφαζέτω ἐπὶ τούτου, καὶ οὐ μὴ ἀμάρτητε τῷ κυρίῳ τοῦ ἐσθίειν σὺν τῷ αἵματι· καὶ προσῆγεν πᾶς ὁ λαὸς ἔκαστος τὸ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἔσφαξον ἐκεῖ.³⁵καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Σαουλ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ· τοῦτο ἥρξατο Σαουλ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ.

³⁶Καὶ εἶπεν Σαουλ Καταβῶμεν ὁπίσω τῶν ἀλλοφύλων τὴν νύκτα καὶ διαρπάσωμεν ἐν αὐτοῖς, ἔως διαφαύσῃ ἡ ἡμέρα, καὶ μὴ ὑπολίπωμεν ἐν αὐτοῖς ἄνδρα. καὶ εἶπαν Πᾶν τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου ποίει. καὶ εἶπεν ὁ Ἱερεύς Προσέλθωμεν ἐνταῦθα πρὸς τὸν θεόν.³⁷καὶ ἐπηρώτησεν Σαουλ τὸν θεόν Εἰ καταβῶ ὁπίσω τῶν ἀλλοφύλων; εἰ παραδώσεις αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ισραὴλ; καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.³⁸καὶ εἶπεν Σαουλ Προσαγάγετε ἐνταῦθα πάσας τὰς γωνίας τοῦ Ισραὴλ καὶ γνῶτε καὶ ἴδετε ἐν τίνι γέγονεν ἡ ἀμαρτία αὕτη σήμερον.³⁹ὅτι ζῆ κύριος ὁ σώσας τὸν Ισραὴλ, ὅτι ἐὰν ἀποκριθῇ κατὰ Ιωναθαν τοῦ υἱοῦ μου, θανάτῳ ἀποθανεῖται. καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀποκρινόμενος ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ.⁴⁰καὶ εἶπεν παντὶ Ισραὴλ Ὦμεις ἔσεσθε εἰς δουλείαν, καὶ ἐγὼ καὶ Ιωναθαν ὁ υἱός μου ἐσόμεθα εἰς δουλείαν. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαουλ Τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου ποίει.⁴¹καὶ εἶπεν Σαουλ Κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, τί ὅτι οὐκ ἀπεκρίθης τῷ δούλῳ σου σήμερον; εἰ ἐν ἐμοὶ ἡ ἐν Ιωναθαν τῷ υἱῷ μου ἡ ἀδικία, κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, δὸς δήλους· καὶ ἐὰν τάδε εἴπης Ἐν τῷ λαῷ σου Ισραὴλ, δὸς δή δόσιότητα. καὶ κληροῦται Ιωναθαν καὶ Σαουλ, καὶ ὁ λαὸς ἐξῆλθεν.⁴²καὶ εἶπεν Σαουλ Βάλετε ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον Ιωναθαν τοῦ υἱοῦ μου. ὃν ἀνὰ κατακληρώσηται κύριος, ἀποθανέτω. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαουλ Οὐκ ἔστιν τὸ ρῆμα τοῦτο. καὶ κατεκράτησεν Σαουλ τοῦ λαοῦ, καὶ βάλλουσιν ἀνὰ μέσον αὐτοῦ καὶ ἀνὰ μέσον Ιωναθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ κατακληροῦται Ιωναθαν.⁴³καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς Ιωναθαν Ἀπάγγειλόν μοι τί πεποίηκας. καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ιωναθαν καὶ εἶπεν Γευσάμενος ἐγευσάμην ἐν ἄκρῳ τῷ σκήπτρῳ τῷ ἐν τῇ χειρὶ μου βραχὺ μέλι· ἵδον ἐγὼ ἀποθνήσκω.⁴⁴καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαουλ Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ σήμερον.⁴⁵καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαουλ Εἰ σήμερον θανατωθήσεται ὁ ποιήσας τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην ἐν Ισραὴλ; ζῆ κύριος, εἰ πεσεῖται τῆς τριχὸς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. ὅτι ὁ λαὸς τοῦ θεοῦ ἐποίησεν τὴν ἡμέραν ταύτην. καὶ προσηγένετο ὁ λαὸς περὶ Ιωναθαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἀπέθανεν. —⁴⁶καὶ ἀνέβη Σαουλ ἀπὸ ὅπισθεν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀπῆλθον εἰς τὸν τόπον αὐτῶν.

⁴⁷Καὶ Σαουλ κατακληροῦται ἔργον ἐπὶ Ισραὴλ. καὶ ἐπολέμει κύκλῳ πάντας τοὺς ἔχθροὺς αὐτοῦ, εἰς τὸν Μωαβ καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς Αμμων καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς Εδωμ καὶ εἰς τὸν Βαιθεωρ καὶ εἰς βασιλέα Σουβα καὶ εἰς τοὺς ἀλλοφύλους. οὗ ἀν ἐστράφη, ἐσώζετο.⁴⁸καὶ ἐποίησεν δύναμιν καὶ ἐπάταξεν τὸν

Αμαληκ καὶ ἐξείλατο τὸν Ισραὴλ ἐκ χειρὸς τῶν καταπατούντων αὐτόν. — ⁴⁹καὶ ἦσαν υἱοὶ Σαουλ Ιωναθαν καὶ Ιεστιου καὶ Μελχισα· καὶ ὄνοματα τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ, ὅνομα τῇ πρωτοτόκῳ Μεροβ, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Μελχολ· ⁵⁰καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Αχινοομ θυγάτηρ Αχιμαας. καὶ ὄνομα τῷ ἀρχιστρατήγῳ Αβεννηρ υἱὸς Νηρ υἱοῦ οἰκείου Σαουλ· ⁵¹καὶ Κις πατὴρ Σαουλ καὶ Νηρ πατὴρ Αβεννηρ υἱὸς Ιαμιν υἱοῦ Αβιηλ. — ⁵²καὶ ἦν ὁ πόλεμος κραταιὸς ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους πάσας τὰς ἡμέρας Σαουλ, καὶ ἵδων Σαουλ πάντα ἄνδρα δυνατὸν καὶ πάντα ἄνδρα υἱὸν δυνάμεως καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν.

15 ¹Καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς Σαουλ Ἐμὲ ἀπέστειλεν κύριος χρῖσαί σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραὴλ, καὶ νῦν ἀκουε τῆς φωνῆς κυρίου. ²τάδε εἶπεν κύριος σαβαωθ Νῦν ἐκδικήσω ἢ ἐποίησεν Αμαληκ τῷ Ισραὴλ, ὡς ἀπήντησεν αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντος αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου. ³καὶ νῦν πορεύου καὶ πατάξεις τὸν Αμαληκ καὶ Ιεριμ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ καὶ οὐ περιποιήσῃ ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐξολεθρεύσεις αὐτὸν καὶ ἀναθεματιεῖς αὐτὸν καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ καὶ οὐ φείσῃ ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀποκτενεῖς ἀπὸ ἄνδρὸς καὶ ἔως γυναικὸς καὶ ἀπὸ νηπίου ἔως θηλάζοντος καὶ ἀπὸ μόσχου ἔως προβάτου καὶ ἀπὸ καμήλου ἔως ὄνου. ⁴καὶ παρήγγειλεν Σαουλ τῷ λαῷ καὶ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς ἐν Γαλυαλοις τετρακοσίας χιλιάδας ταγμάτων καὶ τὸν Ιουδαν τριάκοντα χιλιάδας ταγμάτων. ⁵καὶ ἥλθεν Σαουλ ἔως τῶν πόλεων Αμαληκ καὶ ἐνήδρευσεν ἐν τῷ χειμάρρῳ. ⁶καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς τὸν Κιναϊον Ἀπελθε καὶ ἔκκλινον ἐκ μέσου τοῦ Αμαληκίτου, μὴ προσθῶ σε μετ' αὐτοῦ, καὶ σὺ ἐποίησας ἔλεος μετὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ἐξέκλινεν ὁ Κιναϊος ἐκ μέσου Αμαληκ. ⁷καὶ ἐπάταξεν Σαουλ τὸν Αμαληκ ἀπὸ Ευιλατ ἔως Σουρ ἐπὶ προσώπου Αἰγύπτου. ⁸καὶ συνέλαβεν τὸν Αγαγ βασιλέα Αμαληκ ζῶντα καὶ πάντα τὸν λαὸν Ιεριμ ἀπέκτεινεν ἐν στόματι ρόμφαίας. ⁹καὶ περιεποιήσατο Σαουλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς τὸν Αγαγ ζῶντα καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν ποιμνίων καὶ τῶν βουκολίων καὶ τῶν ἐδεσμάτων καὶ τῶν ἀμπελώνων καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν καὶ οὐκ ἐβούλετο αὐτὰ ἐξολεθρεῦσαι· καὶ πᾶν ἔργον ἡτιμωμένον καὶ ἐξουδενωμένον ἐξωλέθρευσαν.

¹⁰Καὶ ἐγενήθη ῥῆμα κυρίου πρὸς Σαμουηλ λέγων ¹¹Παρακέκλημαι ὅτι ἐβασίλευσα τὸν Σαουλ εἰς βασιλέα, ὅτι ἀπέστρεψεν ἀπὸ ὅπισθέν μου καὶ τοὺς λόγους μου οὐκ ἐτήρησεν. καὶ ἥθυμησεν Σαμουηλ καὶ ἐβόησεν πρὸς κύριον ὅλην τὴν νύκτα. ¹²καὶ ὤρθρισεν Σαμουηλ καὶ ἐπορεύθη εἰς ἀπάντησιν Ισραὴλ πρωΐ. καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαμουηλ λέγοντες Ἡκει Σαουλ εἰς Κάρμηλον καὶ ἀνέστακεν αὐτῷ χεῖρα καὶ ἐπέστρεψεν τὸ ἄρμα. καὶ κατέβη εἰς Γαλυαλα πρὸς Σαουλ, καὶ ἵδον αὐτὸς ἀνέφερεν ὄλοκαύτωσιν τῷ κυρίῳ τὰ πρῶτα τῶν σκύλων, ὃν ἤνεγκεν ἐξ Αμαληκ. ¹³καὶ παρεγένετο Σαμουηλ πρὸς Σαουλ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαουλ Εὔλογητὸς σὺ τῷ κυρίῳ. ἔστησα πάντα, ὅσα ἐλάλησεν κύριος. ¹⁴καὶ εἶπεν Σαμουηλ Καὶ τίς ἡ φωνὴ τοῦ ποιμνίου τούτου ἐν τοῖς ὡσίν μου καὶ φωνὴ τῶν βιών, ὃν ἐγὼ ἀκούω; ¹⁵καὶ εἶπεν Σαουλ Ἐξ Αμαληκ ἤνεγκα αὐτά, ἢ περιεποιήσατο ὁ λαός, τὰ κράτιστα τοῦ ποιμνίου καὶ τῶν βιών, ὅπως τυθῇ τῷ κυρίῳ θεῷ σου, καὶ τὰ λοιπὰ ἐξωλέθρευσα. ¹⁶καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς Σαουλ Ἄνεις καὶ ἀπαγγελῶ σοι ἢ ἐλάλησεν κύριος πρός με τὴν νύκτα· καὶ εἶπεν

αὐτῷ Λάλησον. ¹⁷καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς Σαουλ Οὐχὶ μικρὸς σὺ εῖ ἐνώπιον αὐτοῦ ἥγονος
 σκῆπτρου φυλῆς Ισραὴλ; καὶ ἔχρισέν σε κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραὴλ. ¹⁸καὶ ἀπέστειλέν σε κύριος
 ἐν ὁδῷ καὶ εἶπέν σοι Πορεύθητι καὶ ἔξολέθρευσον τοὺς ἀμαρτάνοντας εἰς ἡμές, τὸν Αμαληκ, καὶ
 πολεμήσεις αὐτούς, ἵνα συντελέσῃς αὐτούς. ¹⁹καὶ ἵνα τί οὐκ ἤκουσας τῆς φωνῆς κυρίου, ἀλλ’
 ὥρμησας τοῦ θέσθαι ἐπὶ τὰ σκῦλα καὶ ἐποίησας τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου; ²⁰καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς
 Σαμουηλ Διὰ τὸ ἀκοῦσαι με τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ· καὶ ἐπορεύθην ἐν τῇ ὁδῷ, ἵνα ἀπέστειλέν με κύριος,
 καὶ ἤγαγον τὸν Αγαγ βασιλέα Αμαληκ καὶ τὸν Αμαληκ ἔξωλέθρευσα. ²¹καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῶν
 σκύλων ποίμνια καὶ βουκόλια, τὰ πρῶτα τοῦ ἔξολεθρεύματος, θύσαι ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἐν
 Γαλγαλοῖς. ²²καὶ εἶπεν Σαμουηλ Εἰ θελητὸν τῷ κυρίῳ ὄλοκαυτώματα καὶ θυσίαι ὡς τὸ ἀκοῦσαι
 φωνῆς κυρίου; ἴδού ἀκοὴ ὑπὲρ θυσίαν ἀγαθὴ καὶ ἡ ἐπακρόασις ὑπὲρ στέαρ κριῶν. ²³ὅτι ἀμαρτία
 οἰώνισμά ἔστιν, ὁδύνην καὶ πόνους θεραφιν ἐπάγουσιν· ὅτι ἔξουδένωσας τὸ ρῆμα κυρίου, καὶ
 ἔξουδενώσει σε κύριος μὴ εἶναι βασιλέα ἐπὶ Ισραὴλ. ²⁴καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς Σαμουηλ Ἡμάρτηκα
 ὅτι παρέβην τὸν λόγον κυρίου καὶ τὸ ρῆμά σου, ὅτι ἐφοβήθην τὸν λαὸν καὶ ἤκουσα τῆς φωνῆς
 αὐτῶν. ²⁵καὶ νῦν ἄρον δὴ τὸ ἀμάρτημά μου καὶ ἀνάστρεψον μετ’ ἐμοῦ, καὶ προσκυνήσω κυρίῳ τῷ
 θεῷ σου. ²⁶καὶ εἶπεν Σαμουηλ πρὸς Σαουλ Οὐκ ἀναστρέψω μετὰ σοῦ, ὅτι ἔξουδένωσας τὸ ρῆμα
 κυρίου, καὶ ἔξουδενώσει σε κύριος τοῦ μὴ εἶναι βασιλέα ἐπὶ τὸν Ισραὴλ. ²⁷καὶ ἀπέστρεψεν Σαμουηλ
 τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ἀπελθεῖν. καὶ ἐκράτησεν Σαουλ τοῦ πτερυγίου τῆς διπλοΐδος αὐτοῦ καὶ
 διέρρηξεν αὐτό. ²⁸καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Σαμουηλ Διέρρηξεν κύριος τὴν βασιλείαν Ισραὴλ ἐκ χειρός
 σου σήμερον καὶ δώσει αὐτὴν τῷ πλησίον σου τῷ ἀγαθῷ ὑπὲρ σέ. ²⁹καὶ διαιρεθήσεται Ισραὴλ εἰς δύο,
 καὶ οὐκ ἀποστρέψει οὐδὲ μετανοήσει, ὅτι οὐχ ὡς ἄνθρωπός ἔστιν τοῦ μετανοῆσαι αὐτός. ³⁰καὶ εἶπεν
 Σαουλ Ἡμάρτηκα, ἀλλὰ δόξασον με δὴ ἐνώπιον πρεσβυτέρων Ισραὴλ καὶ ἐνώπιον λαοῦ μου καὶ
 ἀνάστρεψον μετ’ ἐμοῦ, καὶ προσκυνήσω τῷ κυρίῳ θεῷ σου. ³¹καὶ ἀνέστρεψεν Σαμουηλ ὅπίσω
 Σαουλ, καὶ προσεκύνησεν τῷ κυρίῳ. ³²καὶ εἶπεν Σαμουηλ Προσαγάγετέ μοι τὸν Αγαγ βασιλέα
 Αμαληκ. καὶ προσῆλθεν πρὸς αὐτὸν Αγαγ τρέμων, καὶ εἶπεν Αγαγ Εἰ οὕτως πικρὸς ὁ θάνατος; ³³καὶ
 εἶπεν Σαμουηλ πρὸς Αγαγ Καθότι ἡτέκνωσεν γυναικας ἡ ρομφαία σου, οὕτως ἀτεκνωθήσεται ἐκ
 γυναικῶν ἡ μήτηρ σου. καὶ ἔσφαξεν Σαμουηλ τὸν Αγαγ ἐνώπιον κυρίου ἐν Γαλγαλ. ³⁴καὶ ἀπῆλθεν
 Σαμουηλ εἰς Αρμαθαῖμ, καὶ Σαουλ ἀνέβη εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ εἰς Γαβαα. ³⁵καὶ οὐ προσέθετο
 Σαμουηλ ἔτι ἴδειν τὸν Σαουλ ἵνα ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, ὅτι ἐπένθει Σαμουηλ ἐπὶ Σαουλ· καὶ κύριος
 μετεμελήθη ὅτι ἐβασίλευσεν τὸν Σαουλ ἐπὶ Ισραὴλ.

16 ¹Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαμουηλ Ἔως πότε σὺ πενθεῖς ἐπὶ Σαουλ, κἀγὼ ἔξουδένωκα αὐτὸν
 μὴ βασιλεύειν ἐπὶ Ισραὴλ; πλῆσον τὸ κέρας σου ἐλαίου, καὶ δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς Ιεσσαὶ ἵνα εἰς
 Βηθλεεμ, ὅτι ἔόρακα ἐν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐμοὶ βασιλεύειν. ²καὶ εἶπεν Σαμουηλ Πῶς πορευθῶ; καὶ
 ἀκούσεται Σαουλ καὶ ἀποκτενεῖ με. καὶ εἶπεν κύριος Δάμαλιν βοῶν λαβὲ ἐν τῇ χειρὶ σου καὶ ἐρεῖς
 Θῦσαι τῷ κυρίῳ ἥκω. ³καὶ καλέσεις τὸν Ιεσσαὶ εἰς τὴν θυσίαν, καὶ γνωριῶ σοι ἂ ποιήσεις, καὶ χρίσεις

δν ἐὰν εἴπω πρὸς σέ. ⁴καὶ ἐποίησεν Σαμουὴλ πάντα, ἀ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος, καὶ ἤλθεν εἰς Βηθλεεμ. καὶ ἔξεστησαν οἱ πρεσβύτεροι τῆς πόλεως τῇ ἀπαντήσει αὐτοῦ καὶ εἴπαν Εἰρήνη ἡ εῖσοδός σου, ὁ βλέπων; ⁵καὶ εἴπεν Εἰρήνη. θῦσαι τῷ κυρίῳ ἥκω, ἀγιάσθητε καὶ εὐφράνθητε μετ' ἐμοῦ σήμερον. καὶ ἡγίασεν τὸν Ιεσσαὶ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς τὴν θυσίαν. ⁶καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ αὐτοὺς εἰσιέναι καὶ εἶδεν τὸν Ελιαβ καὶ εἴπεν Ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον κυρίου χριστὸς αὐτοῦ. ⁷καὶ εἴπεν κύριος πρὸς Σαμουὴλ Μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ὄψιν αὐτοῦ μηδὲ εἰς τὴν ἔξιν μεγέθους αὐτοῦ, ὅτι ἔξουδένωκα αὐτόν. ὅτι οὐχ ὡς ἐμβλέψεται ἄνθρωπος, ὄψεται ὁ θεός, ὅτι ἄνθρωπος ὄψεται εἰς πρόσωπον, δὲ θεὸς ὄψεται εἰς καρδίαν. ⁸καὶ ἐκάλεσεν Ιεσσαὶ τὸν Αμιναδαβ, καὶ παρῆλθεν κατὰ πρόσωπον Σαμουὴλ. καὶ εἴπεν Οὐδὲ τοῦτον ἔξελέξατο κύριος. ⁹καὶ παρήγαγεν Ιεσσαὶ τὸν Σαμα· καὶ εἴπεν Καὶ ἐν τούτῳ οὐκ ἔξελέξατο κύριος. ¹⁰καὶ παρήγαγεν Ιεσσαὶ τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς αὐτοῦ ἐνώπιον Σαμουὴλ· καὶ εἴπεν Σαμουὴλ Οὐκ ἔξελέξατο κύριος ἐν τούτοις. ¹¹καὶ εἴπεν Σαμουὴλ πρὸς Ιεσσαὶ Ἐκλεοίπασιν τὰ παιδάρια; καὶ εἴπεν Ἐτι ὁ μικρὸς ἵδον ποιμαίνει ἐν τῷ ποιμνίῳ. καὶ εἴπεν Σαμουὴλ πρὸς Ιεσσαὶ Ἀπόστειλον καὶ λαβὲ αὐτόν, ὅτι οὐ μὴ κατακλιθῶμεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτόν. ¹²καὶ ἀπέστειλεν καὶ εἰσήγαγεν αὐτόν· καὶ οὗτος πυρράκης μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν καὶ ἀγαθὸς ὁράσει κυρίῳ· καὶ εἴπεν κύριος πρὸς Σαμουὴλ Ἄναστα καὶ χρῖσον τὸν Δαυιδ, ὅτι οὗτος ἀγαθός ἐστιν. ¹³καὶ ἔλαβεν Σαμουὴλ τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἐφήλατο πνεῦμα κυρίου ἐπὶ Δαυιδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπάνω. καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ καὶ ἀπῆλθεν εἰς Αρμαθαῖμ.

¹⁴Καὶ πνεῦμα κυρίου ἀπέστη ἀπὸ Σαουλ, καὶ ἔπνιγεν αὐτὸν πνεῦμα πονηρὸν παρὰ κυρίου. ¹⁵καὶ εἴπαν οἱ παῖδες Σαουλ πρὸς αὐτόν Ἰδοὺ δὴ πνεῦμα κυρίου πονηρὸν πνίγει σε. ¹⁶εἰπάτωσαν δὴ οἱ δοῦλοι οὐν ἐνώπιόν σου καὶ ζητησάτωσαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἄνδρα εἰδότα ψάλλειν ἐν κινύρᾳ, καὶ ἔσται ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ σοὶ καὶ ψαλεῖ ἐν τῇ κινύρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγαθόν σοι ἔσται, καὶ ἀναπαύσει σε. ¹⁷καὶ εἴπεν Σαουλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Ἰδετε δὴ μοι ἄνδρα ὄρθως ψάλλοντα καὶ εἰσαγάγετε αὐτὸν πρὸς ἐμέ. ¹⁸καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παιδαρίων αὐτοῦ καὶ εἴπεν Ἰδοὺ ἔόρακα υἱὸν τῷ Ιεσσαὶ Βηθλεεμίτην καὶ αὐτὸν εἰδότα ψαλμόν, καὶ ὁ ἀνὴρ συνετός, καὶ ὁ ἀνὴρ πολεμιστής καὶ σοφὸς λόγω καὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς τῷ εἶδει, καὶ κύριος μετ' αὐτοῦ. ¹⁹καὶ ἀπέστειλεν Σαουλ ἀγγέλους πρὸς Ιεσσαὶ λέγων Ἀπόστειλον πρός με τὸν υἱόν σου Δαυιδ τὸν ἐν τῷ ποιμνίῳ σου. ²⁰καὶ ἔλαβεν Ιεσσαὶ γομόρ ἄρτων καὶ ἀσκὸν οἴνου καὶ ἔριφον αἰγῶν ἔνα καὶ ἔξαπέστειλεν ἐν χειρὶ Δαυιδ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πρὸς Σαουλ. ²¹καὶ εἰσῆλθεν Δαυιδ πρὸς Σαουλ καὶ παρειστήκει ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἤγαπησεν αὐτὸν σφόδρα, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. ²²καὶ ἀπέστειλεν Σαουλ πρὸς Ιεσσαὶ λέγων Παριστάσθω δὴ Δαυιδ ἐνώπιον ἐμοῦ, ὅτι εὑρεν χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς μου. ²³καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ Σαουλ καὶ ἔλαμβανεν Δαυιδ τὴν κινύραν καὶ ἔψαλλεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνέψυχεν Σαουλ, καὶ ἀγαθὸν αὐτῷ, καὶ ἀφίστατο ἀπ' αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν.

17 ¹Καὶ συνάγουσιν ἀλλόφυλοι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς πόλεμον καὶ συνάγονται εἰς Σοκχωθ τῆς Ιουδαίας καὶ παρεμβάλλουσιν ἀνὰ μέσον Σοκχωθ καὶ ἀνὰ μέσον Αζηκα ἐν Εφερμεμ. ²καὶ Σαουλ καὶ οἱ ἄνδρες Ισραὴλ συνάγονται καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν τῇ κοιλάδι· αὐτοὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον ἐξ ἐναντίας ἀλλοφύλων. ³καὶ ἀλλόφυλοι ἵστανται ἐπὶ τοῦ ὅρους ἐνταῦθα, καὶ Ισραὴλ ἵσταται ἐπὶ τοῦ ὅρους ἐνταῦθα, καὶ ὁ αὐλῶν ἀνὰ μέσον αὐτῶν. ⁴καὶ ἐξῆλθεν ἀνὴρ δυνατὸς ἐκ τῆς παρατάξεως τῶν ἀλλοφύλων, Γολιαθ ὄνομα αὐτῷ ἐκ Γεθ, ὥψος αὐτοῦ τεσσάρων πήχεων καὶ σπιθαμῆς. ⁵καὶ περικεφαλαίᾳ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ θώρακα ἀλυσιδωτὸν αὐτὸς ἐνδεδυκώς, καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ θώρακος αὐτοῦ πέντε χιλιάδες σίκλων χαλκοῦ καὶ σιδήρου. ⁶καὶ κυημῖδες χαλκαῖ ἐπάνω τῶν σκελῶν αὐτοῦ, καὶ ἀσπὶς χαλκῆ ἀνὰ μέσον τῶν ὄμβων αὐτοῦ. ⁷καὶ ὁ κοντὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡσεὶ μέσακλον ὑφαινόντων, καὶ ἡ λόγχη αὐτοῦ ἐξακοσίων σίκλων σιδήρου· καὶ ὁ αἵρων τὰ ὅπλα αὐτοῦ προεπορεύετο αὐτοῦ. ⁸καὶ ἔστη καὶ ἀνεβόησεν εἰς τὴν παράταξιν Ισραὴλ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί ἐκπορεύεσθε παρατάξασθαι πολέμῳ ἐξ ἐναντίας ἡμῶν; οὐκ ἐγώ εἰμι ἀλλόφυλος καὶ ὑμεῖς Εβραῖοι τοῦ Σαουλ; ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς ἄνδρα καὶ καταβήτω πρός με, ⁹καὶ ἐὰν δυνηθῇ πρὸς ἐμὲ πολεμῆσαι καὶ ἐὰν πατάξῃ με, καὶ ἐσόμεθα ὑμῖν εἰς δούλους, ἐὰν δὲ ἐγὼ δυνηθῶ καὶ πατάξω αὐτόν, ἔσεσθε ἡμῖν εἰς δούλους καὶ δουλεύσετε ἡμῖν. ¹⁰καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος Ἰδοὺ ἐγὼ ὡνείδισα τὴν παράταξιν Ισραὴλ σήμερον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· δότε μοι ἄνδρα, καὶ μονομαχήσομεν ἀμφότεροι. ¹¹καὶ ἤκουσεν Σαουλ καὶ πᾶς Ισραὴλ τὰ ρήματα τοῦ ἀλλοφύλου ταῦτα καὶ ἐξέστησαν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.

³²Καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Σαουλ Μὴ δὴ συμπεσέτω ἡ καρδία τοῦ κυρίου μου ἐπ' αὐτόν· ὁ δοῦλός σου πορεύεσται καὶ πολεμήσει μετὰ τοῦ ἀλλοφύλου τούτου. ³³καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς Δαυὶδ Οὐ μὴ δυνήσῃ πορευθῆναι πρὸς τὸν ἀλλόφυλον τοῦ πολεμεῖν μετ' αὐτοῦ, ὅτι παιδάριον εἴσι τοῦ, καὶ αὐτὸς ἀνὴρ πολεμιστὴς ἐκ νεότητος αὐτοῦ. ³⁴καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Σαουλ Ποιμαίνων ἦν ὁ δοῦλός σου τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἐν τῷ ποιμανίῳ, καὶ ὅταν ἤρχετο ὁ λέων καὶ ἡ ἄρκος καὶ ἐλάμβανεν πρόβατον ἐκ τῆς ἀγέλης, ³⁵καὶ ἐξεπορευόμην ὅπιστα αὐτοῦ καὶ ἐπάταξα αὐτὸν καὶ ἐξέσπασα ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ εἰ ἐπανίστατο ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐκράτησα τοῦ φάρυγγος αὐτοῦ καὶ ἐπάταξα καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν. ³⁶καὶ τὴν ἄρκον ἔτυπτεν ὁ δοῦλός σου καὶ τὸν λέοντα, καὶ ἔσται ὁ ἀλλόφυλος ὁ ἀπερίτμητος ὡς ἐν τούτων· οὐχὶ πορεύσομαι καὶ πατάξω αὐτὸν καὶ ἀφελῶ σήμερον ὄνειδος ἐξ Ισραὴλ; διότι τίς ὁ ἀπερίτμητος οὗτος, ὃς ὡνείδισεν παράταξιν θεοῦ ζῶντος; ³⁷κύριος, ὃς ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς τοῦ λέοντος καὶ ἐκ χειρὸς τῆς ἄρκου, αὐτὸς ἐξελεῖται με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀλλοφύλου τοῦ ἀπεριτμήτου τούτου. καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς Δαυὶδ Πορεύου, καὶ ἔσται κύριος μετὰ σοῦ. ³⁸καὶ ἐνέδυσεν Σαουλ τὸν Δαυὶδ μανδύαν καὶ περικεφαλαίαν χαλκῆν περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ³⁹καὶ ἐζωσεν τὸν Δαυὶδ τὴν ρόμφαιαν αὐτοῦ ἐπάνω τοῦ μανδύου αὐτοῦ. καὶ ἐκοπίασεν περιπατήσας ἄπαξ καὶ δίς· καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Σαουλ Οὐ μὴ δύνωμαι πορευθῆναι ἐν τούτοις, ὅτι οὐ πεπείραμαι. καὶ ἀφαιροῦσιν αὐτὰ ἀπ' αὐτοῦ. ⁴⁰καὶ ἔλαβεν τὴν βακτηρίαν αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ πέντε λίθους λείους ἐκ τοῦ χειμάρρου καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῷ καδίῳ τῷ ποιμενικῷ τῷ ὅντι αὐτῷ εἰς συλλογὴν καὶ

σφενδόνην αύτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αύτοῦ καὶ προσῆλθεν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἀλλόφυλον.⁴²καὶ εἶδεν Γολιαδ
τὸν Δαυιδ καὶ ἡτίμασεν αὐτόν, ὅτι αὐτὸς ἦν παιδάριον καὶ αὐτὸς πυρράκης μετὰ κάλλους ὁφθαλμῶν.⁴³καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος πρὸς Δαυιδ Ὡσεὶ κύων ἐγώ εἰμι, ὅτι σὺ ἔρχῃ ἐπ' ἐμὲ ἐν ῥάβδῳ καὶ λίθοις;
καὶ εἶπεν Δαυιδ Οὐχί, ἀλλ' ἡ χείρω κυνός. καὶ κατηράσατο ὁ ἀλλόφυλος τὸν Δαυιδ ἐν τοῖς θεοῖς
αύτοῦ.⁴⁴καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος πρὸς Δαυιδ Δεῦρο πρός με, καὶ δώσω τὰς σάρκας σου τοῖς πετεινοῖς
τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς κτήνεσιν τῆς γῆς.⁴⁵καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς τὸν ἀλλόφυλον Σὺ ἔρχῃ πρός με ἐν
ῥομφαίᾳ καὶ ἐν δόρατι καὶ ἐν ἀσπίδι, κἀγὼ πορεύομαι πρὸς σὲ ἐν ὀνόματι κυρίου σαβαωθ θεοῦ
παρατάξεως Ισραὴλ, ἦν ὧνείδισας σήμερον.⁴⁶καὶ ἀποκλείσει σε κύριος σήμερον εἰς τὴν χεῖρά μου,
καὶ ἀποκτενὼ σε καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν σου ἀπὸ σοῦ καὶ δώσω τὰ κῶλά σου καὶ τὰ κῶλα
παρεμβολῆς ἀλλοφύλων ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ
γνώσεται πᾶσα ἡ γῆ ὅτι ἔστιν θεός ἐν Ισραὴλ.⁴⁷καὶ γνώσεται πᾶσα ἡ ἐκκλησία αὕτη ὅτι οὐκ ἐν
ῥομφαίᾳ καὶ δόρατι σώζει κύριος, ὅτι τοῦ κυρίου ὁ πόλεμος, καὶ παραδώσει κύριος ὑμᾶς εἰς χεῖρας
ἡμῶν.⁴⁸καὶ ἀνέστη ὁ ἀλλόφυλος καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν Δαυιδ.⁴⁹καὶ ἔξετεινεν Δαυιδ τὴν χεῖρα
αύτοῦ εἰς τὸ κάδιον καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν λίθον ἔνα καὶ ἐσφενδόνησεν καὶ ἐπάταξεν τὸν ἀλλόφυλον ἐπὶ
τὸ μέτωπον αύτοῦ, καὶ διέδυν ὁ λίθος διὰ τῆς περικεφαλαίας εἰς τὸ μέτωπον αύτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ
πρόσωπον αύτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν.⁵⁰καὶ ἔδραμεν Δαυιδ καὶ ἐπέστη ἐπ' αὐτὸν καὶ ἔλαβεν τὴν ῥομφαίαν
αύτοῦ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν καὶ ἀφεῖλεν τὴν κεφαλὴν αύτοῦ. καὶ εἶδον οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι τέθνηκεν ὁ
δυνατὸς αὐτῶν, καὶ ἔφυγον.⁵¹καὶ ἀνίστανται ἄνδρες Ισραὴλ καὶ Ιουδαὶ καὶ ἡλάλαξαν καὶ κατεδίωξαν
ὅπίσω αὐτῶν ἔως εἰσόδου Γεθ καὶ ἔως τῆς πύλης Ἀσκαλῶνος, καὶ ἔπεσαν τραυματίαι τῶν ἀλλοφύλων
ἐν τῇ ὁδῷ τῶν πυλῶν καὶ ἔως Γεθ καὶ ἔως Ακκαρῶν.⁵²καὶ ἀνέστρεψαν ἄνδρες Ισραὴλ ἐκκλίνοντες
ὅπίσω τῶν ἀλλοφύλων καὶ κατεπάτουν τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν.⁵³καὶ ἔλαβεν Δαυιδ τὴν κεφαλὴν
τοῦ ἀλλοφύλου καὶ ἤνεγκεν αὐτὴν εἰς Ιερουσαλημ καὶ τὰ σκεύη αύτοῦ ἔθηκεν ἐν τῷ σκηνώματι
αύτοῦ.

18 ⁶Καὶ ἐξῆλθον αἱ χορεύουσαι εἰς συνάντησιν Δαυιδ ἐκ πασῶν πόλεων Ισραὴλ ἐν τυμπάνοις καὶ
ἐν χαρμοσύνῃ καὶ ἐν κυμβάλοις, ⁷καὶ ἐξῆρχον αἱ γυναικεῖς καὶ ἔλεγον

Ἐπάταξεν Σαουλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ

καὶ Δαυιδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ.

⁸καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ῥῆμα ἐν ὁφθαλμοῖς Σαουλ περὶ τοῦ λόγου τούτου, καὶ εἶπεν Τῷ Δαυιδ
ἔδωκαν τὰς μυριάδας καὶ ἐμοὶ ἔδωκαν τὰς χιλιάδας.⁹καὶ ἦν Σαουλ ὑποβλεπόμενος τὸν Δαυιδ ἀπὸ
τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπέκεινα.¹⁰καὶ ἐφοβήθη Σαουλ ἀπὸ προσώπου Δαυιδ ¹¹καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν
ἀπ' αὐτοῦ καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἑαυτῷ χιλίαρχον, καὶ ἐξεπορεύετο καὶ εἰσεπορεύετο ἔμπροσθεν τοῦ
λαοῦ.¹²καὶ ἦν Δαυιδ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ συνίων, καὶ κύριος μετ' αὐτοῦ.¹³καὶ εἶδεν Σαουλ ὡς
αὐτὸς συνίει σφόδρα, καὶ εὐλαβεῖτο ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.¹⁴καὶ πᾶς Ισραὴλ καὶ Ιουδαὶ ἡγάπα τὸν
Δαυιδ, ὅτι αὐτὸς ἐξεπορεύετο καὶ εἰσεπορεύετο πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ.

²⁰Καὶ ἡγάπησεν Μελχολ ἡ θυγάτηρ Σαουλ τὸν Δαυιδ, καὶ ἀπηγγέλη Σαουλ, καὶ ηὔθύνθη ἐν ὁφθαλμοῖς αὐτοῦ. ²¹καὶ εἶπεν Σαουλ Δώσω αὐτὴν αὐτῷ, καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς σκάνδαλον. καὶ ἦν ἐπὶ Σαουλ χεὶρ ἀλλοφύλων. ²²καὶ ἐνετείλατο Σαουλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ λέγων Λαλήσατε ὑμεῖς λάθρᾳ τῷ Δαυιδ λέγοντες ὸ! Ιδοὺ δὲ βασιλεὺς θέλει ἐν σοί, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀγαπῶσίν σε, καὶ σὺ ἐπιγάμβρευσον τῷ βασιλεῖ. ²³καὶ ἐλάλησαν οἱ παῖδες Σαουλ εἰς τὰ ὄτα Δαυιδ τὰ ρήματα ταῦτα, καὶ εἶπεν Δαυιδ Εἰ κοῦφον ἐν ὁφθαλμοῖς ὑμῶν ἐπιγάμβρεῦσαι βασιλεῖ; καὶ γὰρ ἀνὴρ ταπεινὸς καὶ οὐχὶ ἔνδοξος. ²⁴καὶ ἀπήγγειλαν οἱ παῖδες Σαουλ αὐτῷ κατὰ τὰ ρήματα ταῦτα, ἀλλὰ ἐλάλησεν Δαυιδ. ²⁵καὶ εἶπεν Σαουλ Τάδε ἐρεῖτε τῷ Δαυιδ Οὐ βούλεται δὲ βασιλεὺς ἐν δόματι ἀλλ’ ἡ ἐν ἐκατὸν ἀκροβυστίαις ἀλλοφύλων ἐκδικῆσαι εἰς ἔχθροὺς τοῦ βασιλέως· καὶ Σαουλ ἐλογίσατο αὐτὸν ἐμβαλεῖν εἰς χεῖρας τῶν ἀλλοφύλων. ²⁶καὶ ἀπαγγέλλουσιν οἱ παῖδες Σαουλ τῷ Δαυιδ τὰ ρήματα ταῦτα, καὶ εὐθύνθη ὁ λόγος ἐν ὁφθαλμοῖς Δαυιδ ἐπιγάμβρεῦσαι τῷ βασιλεῖ. ²⁷καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ ἐπορεύθη αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις ἐκατὸν ἄνδρας καὶ ἀνήνεγκεν τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν τῷ βασιλεῖ καὶ ἐπιγάμβρεύεται τῷ βασιλεῖ, καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὴν Μελχολ θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ²⁸καὶ εἶδεν Σαουλ ὅτι κύριος μετὰ Δαυιδ καὶ πᾶς Ισραὴλ ἡγάπα αὐτόν, ²⁹καὶ προσέθετο εὐλαβεῖσθαι ἀπὸ Δαυιδ ἔτι.

19 ¹Καὶ ἐλάλησεν Σαουλ πρὸς Ιωναθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ θανατῶσαι τὸν Δαυιδ. καὶ Ιωναθαν υἱὸς Σαουλ ἤρειτο τὸν Δαυιδ σφόδρα, ²καὶ ἀπήγγειλεν Ιωναθαν τῷ Δαυιδ λέγων Σαουλ ζητεῖ θανατῶσαι σε· φύλαξαι οὖν αὔριον πρωὶ καὶ κρύβῃ θι καὶ κάθισον κρυβῆ, ³καὶ ἐγὼ ἐξελεύσομαι καὶ στήσομαι ἔχόμενος τοῦ πατρός μου ἐν ἀγρῷ, οὗ ἐὰν ἦσε ἐκεῖ, καὶ ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ὅψομαι ὅτι ἐὰν ἦσε, καὶ ἀπαγγελῶ σοι. ⁴καὶ ἐλάλησεν Ιωναθαν περὶ Δαυιδ ἀγαθὰ πρὸς Σαουλ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Mὴ ἀμαρτησάτω δὲ βασιλεὺς εἰς τὸν δοῦλόν σου Δαυιδ, ὅτι οὐχ ἡμάρτηκεν εἰς σέ, καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ ἀγαθὰ σφόδρα, ⁵καὶ ἔθετο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν τὸν ἀλλόφυλον, καὶ ἐποίησεν κύριος σωτηρίαν μεγάλην, καὶ πᾶς Ισραὴλ εἶδον καὶ ἐχάρησαν. καὶ ἵνα τί ἀμαρτάνεις εἰς αἷμα ἀθῷον θανατῶσαι τὸν Δαυιδ δωρεάν; ⁶καὶ ἥκουσεν Σαουλ τῆς φωνῆς Ιωναθαν, καὶ ὤμοσεν Σαουλ λέγων Ζῆ κύριος, εἰ ἀποθανεῖται. ⁷καὶ ἐκάλεσεν Ιωναθαν τὸν Δαυιδ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ πάντα τὰ ρήματα ταῦτα, καὶ εἰσήγαγεν Ιωναθαν τὸν Δαυιδ πρὸς Σαουλ, καὶ ἦν ἐνώπιον αὐτοῦ ὥστε ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. — ⁸καὶ προσέθετο δὲ πόλεμος γενέσθαι πρὸς Σαουλ, καὶ κατίσχυσεν Δαυιδ καὶ ἐπολέμησεν τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην σφόδρα, καὶ ἔφυγον ἐκ προσώπου αὐτοῦ.

⁹Καὶ ἐγένετο πνεῦμα θεοῦ πονηρὸν ἐπὶ Σαουλ, καὶ αὐτὸς ἐν οἴκῳ καθεύδων, καὶ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ Δαυιδ ἔψαλλεν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. ¹⁰καὶ ἐζήτει Σαουλ πατάξαι τὸ δόρυ εἰς Δαυιδ, καὶ ἀπέστη Δαυιδ ἐκ προσώπου Σαουλ, καὶ ἐπάταξεν τὸ δόρυ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ Δαυιδ ἀνεχώρησεν καὶ διεσώθη. ¹¹καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ἀπέστειλεν Σαουλ ἀγγέλους εἰς οἶκον Δαυιδ φυλάξαι αὐτὸν τοῦ θανατῶσαι αὐτὸν πρωὶ. καὶ ἀπήγγειλεν τῷ Δαυιδ Μελχολ ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα ὘! Εὰν μὴ

σὺ σώσης τὴν ψυχὴν σαυτοῦ τὴν νύκτα ταύτην, αὔριον θανατωθήσῃ. ¹²καὶ κατάγει ἡ Μελχολ τὸν Δαυιδ διὰ τῆς θυρίδος, καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἔφυγεν καὶ σώζεται. ¹³καὶ ἔλαβεν ἡ Μελχολ τὰ κενοτάφια καὶ ἔθετο ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ ἥπαρ τῶν αἰγῶν ἔθετο πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἐκάλυψεν αὐτὰ ἴματίῳ. ¹⁴καὶ ἀπέστειλεν Σαουλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν Δαυιδ, καὶ λέγουσιν ἐνοχλεῖσθαι αὐτόν. ¹⁵καὶ ἀποστέλλει ἐπὶ τὸν Δαυιδ λέγων Ἀγάγετε αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης πρός με τοῦ θανατῶσαι αὐτόν. ¹⁶καὶ ἔρχονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἵδον τὰ κενοτάφια ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἥπαρ τῶν αἰγῶν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ. ¹⁷καὶ εἶπεν Σαουλ τῇ Μελχολ Ἰνα τί οὕτως παρελογίσω με καὶ ἐξαπέστειλας τὸν ἔχθρόν μου καὶ διεσώθη; καὶ εἶπεν Μελχολ τῷ Σαουλ Αὐτὸς εἶπεν Ἐξαπόστειλόν με· εἰ δὲ μή, θανατώσω σε.

¹⁸Καὶ Δαυιδ ἔφυγεν καὶ διεσώθη καὶ παραγίνεται πρὸς Σαμουηλ εἰς Αρμαθαιμ καὶ ἀπαγγέλλει αὐτῷ πάντα, ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ Σαουλ, καὶ ἐπορεύθη Δαυιδ καὶ Σαμουηλ καὶ ἐκάθισαν ἐν Ναυαθ ἐν Ραμα. ¹⁹καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαουλ λέγοντες Ἰδοὺ Δαυιδ ἐν Ναυαθ ἐν Ραμα. ²⁰καὶ ἀπέστειλεν Σαουλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν Δαυιδ, καὶ εἶδαν τὴν ἐκκλησίαν τῶν προφητῶν, καὶ Σαμουηλ εἰστήκει καθεστηκὼς ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐγενήθη ἐπὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Σαουλ πνεῦμα θεοῦ, καὶ προφητεύουσιν. ²¹καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαουλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἑτέρους, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί. καὶ προσέθετο Σαουλ ἀποστεῖλαι ἀγγέλους τρίτους, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί. ²²καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ Σαουλ καὶ ἐπορεύθη καὶ αὐτὸς εἰς Αρμαθαιμ καὶ ἔρχεται ἕως τοῦ φρέατος τοῦ ἄλω τοῦ ἐν τῷ Σεφι καὶ ἡρώτησεν καὶ εἶπεν Ποῦ Σαμουηλ καὶ Δαυιδ; καὶ εἶπαν Ἰδοὺ ἐν Ναυαθ ἐν Ραμα. ²³καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς Ναυαθ ἐν Ραμα, καὶ ἐγενήθη καὶ ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα θεοῦ, καὶ ἐπορεύετο προφητεύων ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Ναυαθ ἐν Ραμα. ²⁴καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἴματα αὐτοῦ καὶ ἐπροφήτευσεν ἐνώπιον αὐτῶν καὶ ἐπεσεν γυμνὸς ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα· διὰ τοῦτο ἔλεγον Εἰ καὶ Σαουλ ἐν προφήταις;

20 ¹Καὶ ἀπέδρα Δαυιδ ἐκ Ναυαθ ἐν Ραμα καὶ ἔρχεται ἐνώπιον Ιωναθαν καὶ εἶπεν Τί πεποίηκα καὶ τί τὸ ἀδίκημά μου καὶ τί ἡμάρτηκα ἐνώπιον τοῦ πατρός σου ὅτι ἐπιζητεῖ τὴν ψυχὴν μου; ²καὶ εἶπεν αὐτῷ Ιωναθαν Μηδαμῶς σοι, οὐ μὴ ἀποθάνης· ἰδοὺ οὐ μὴ ποιήσῃ ὁ πατήρ μου ῥῆμα μέγα ἡ μικρὸν καὶ οὐκ ἀποκαλύψει τὸ ὡτίον μου· καὶ τί ὅτι κρύψει ὁ πατήρ μου τὸ ῥῆμα τοῦτο; οὐκ ἔστιν τοῦτο. ³καὶ ἀπεκρίθη Δαυιδ τῷ Ιωναθαν καὶ εἶπεν Γινώσκων οἶδεν ὁ πατήρ σου ὅτι εὔρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ εἶπεν Μὴ γνώτω τοῦτο Ιωναθαν, μὴ οὐ βούληται· ἀλλὰ ζῆ κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχή σου, ὅτι, καθὼς εἶπον, ἐμπέπλησται ἀνὰ μέσον μου καὶ τοῦ θανάτου. ⁴καὶ εἶπεν Ιωναθαν πρὸς Δαυιδ Τί ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου καὶ τί ποιήσω σοι; ⁵καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Ιωναθαν Ἰδοὺ δὴ νεομηνία αὔριον, καὶ ἐγὼ καθίσας οὐ καθήσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως φαγεῖν, καὶ ἐξαποστελεῖς με, καὶ κρυβήσομαι ἐν τῷ πεδίῳ ἕως δείλης. ⁶ἐὰν ἐπισκεπτόμενος ἐπισκέψηται με ὁ πατήρ σου, καὶ ἐρεῖς Παραιτούμενος παρητήσατο ἀπ' ἐμοῦ Δαυιδ δραμεῖν ἕως εἰς Βηθλεεμ τὴν πόλιν αὐτοῦ, ὅτι θυσίᾳ τῶν ἡμερῶν ἐκεῖ ὅλη τῇ φυλῇ. ⁷ἐὰν τάδε εἴπῃ Ἀγαθῶς, εἰρήνη τῷ δούλῳ σου· καὶ ἐὰν σκληρῶς ἀποκριθῇ σοι, γνῶθι ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία παρ' αὐτοῦ. ⁸καὶ ποιήσεις ἔλεος μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι εἰσήγαγες εἰς

διαθήκην κυρίου τὸν δοῦλόν σου μετὰ σεαυτοῦ· καὶ εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν τῷ δούλῳ σου, θανάτωσόν με σύ· καὶ ἔως τοῦ πατρός σου ἵνα τί οὕτως εἰσάγεις με; ⁹καὶ εἶπεν Ιωναθαν Μηδαμῶς σοι, ὅτι ἐὰν γινώσκων γνῶ ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ σέ· καὶ ἐὰν μή, εἰς τὰς πόλεις σου ἐγὼ ἀπαγγελῶ σοι. ¹⁰καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Ιωναθαν Τίς ἀπαγγελεῖ μοι, ἐὰν ἀποκριθῇ ὁ πατήρ σου σκληρῶς; ¹¹καὶ εἶπεν Ιωναθαν πρὸς Δαυὶδ Πορεύου καὶ μένε εἰς ἄγρόν. καὶ ἐκπορεύονται ἀμφότεροι εἰς ἄγρόν. — ¹²καὶ εἶπεν Ιωναθαν πρὸς Δαυὶδ Κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ οὗδεν ὅτι ἀνακρινῶ τὸν πατέρα μου ὡς ἂν ὁ καιρὸς τρισσῶς, καὶ ἴδοὺ ἀγαθὸν ἦ περὶ Δαυὶδ, καὶ οὐ μὴ ἀποστείλω πρὸς σὲ εἰς ἄγρόν. ¹³τάδε ποιήσαι ὁ θεὸς τῷ Ιωναθαν καὶ τάδε προσθείη, ὅτι ἀνοίσω τὰ κακὰ ἐπὶ σὲ καὶ ἀποκαλύψω τὸ ὡτίον σου καὶ ἔξαποστελῶ σε, καὶ ἀπελεύσῃ εἰς εἰρήνην· καὶ ἔσται κύριος μετὰ σοῦ, καθὼς ἦν μετὰ τοῦ πατρός μου. ¹⁴καὶ μὲν ἔτι μου ζῶντος καὶ ποιήσεις ἔλεος μετ' ἐμοῦ, καὶ ἐὰν θανάτῳ ἀποθάνω, ¹⁵οὐκ ἔξαρεῖς ἔλεός σου ἀπὸ τοῦ οἴκου μου ἔως τοῦ αἰῶνος· καὶ εἰ μὴ ἐν τῷ ἔξαίρειν κύριον τοὺς ἔχθρους Δαυὶδ ἔκαστον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς ¹⁶ἔξαρθῆναι τὸ ὄνομα τοῦ Ιωναθαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Δαυὶδ, καὶ ἐκζητήσαι κύριος ἔχθρους τοῦ Δαυὶδ. ¹⁷καὶ προσέθετο ἔτι Ιωναθαν ὁμόσαι τῷ Δαυὶδ, ὅτι ἡγάπησεν ψυχὴν ἀγαπῶντος αὐτόν. ¹⁸καὶ εἶπεν Ιωναθαν Αὔριον νουμηνία, καὶ ἐπισκεπήσῃ, ὅτι ἐπισκεπήσεται καθέδρα σου. ¹⁹καὶ τρισσεύσεις καὶ ἐπισκέψῃ καὶ ἥξεις εἰς τὸν τόπον σου, οὗ ἐκρύβης ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐργασίμῃ, καὶ καθήσῃ παρὰ τὸ εργαβ ἐκεῖνο. ²⁰καὶ ἐγὼ τρισσεύσω ταῖς σχίζαις ἀκοντίζων ἐκπέμπων εἰς τὴν αματταρι. ²¹καὶ ἴδοὺ ἀποστελῶ τὸ παιδάριον λέγων Δεῦρο εὔρε μοι τὴν σχίζαν· ἐὰν εἴπω λέγων τῷ παιδαρίῳ ²²Ωδε ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ὕδε, λαβὲ αὐτήν, παραγίνου, ὅτι εἰρήνη σοι καὶ οὐκ ἔστιν λόγος, ζῆ κύριος. ²²ἐὰν τάδε εἴπω τῷ νεανίσκῳ ²³Ωδε ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα, πορεύου, ὅτι ἔξαπέσταλκέν σε κύριος. ²³καὶ τὸ ῥῆμα, ὃ ἐλαλήσαμεν ἐγὼ καὶ σύ, ἴδού κύριος μάρτυς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ ἔως αἰῶνος.

²⁴Καὶ κρύπτεται Δαυὶδ ἐν ἄγρῷ, καὶ παραγίνεται ὁ μήν, καὶ ἔρχεται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ φαγεῖν. ²⁵καὶ ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν καθέδραν αὐτοῦ ὡς ἄπαξ καὶ ἄπαξ, ἐπὶ τῆς καθέδρας παρὰ τοῖχον, καὶ προέφθασεν τὸν Ιωναθαν, καὶ ἐκάθισεν Αβεννηρ ἐκ πλαγίων Σαουλ, καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος Δαυὶδ. ²⁶καὶ οὐκ ἐλάλησεν Σαουλ οὐδὲν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι εἶπεν Σύμπτωμα φαίνεται μὴ καθαρὸς εἶναι, ὅτι οὐ κεκαθάρισται. ²⁷καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον τοῦ μηνὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος τοῦ Δαυὶδ, καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς Ιωναθαν τὸν οὐδὲν αὐτοῦ Τί ὅτι οὐ παραγέγονεν ὁ οὐδὲς Ιεσσαι καὶ ἐχθὲς καὶ σήμερον ἐπὶ τὴν τράπεζαν; ²⁸καὶ ἀπεκρίθη Ιωναθαν τῷ Σαουλ καὶ εἶπεν αὐτῷ Παρήτηται Δαυὶδ παρ’ ἐμοῦ ἔως εἰς Βηθλεεμ τὴν πόλιν αὐτοῦ πορευθῆναι ²⁹καὶ εἶπεν Ἐξαπόστειλον δή με, ὅτι θυσία τῆς φυλῆς ἡμῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐνετείλαντο πρός με οἱ ἀδελφοί μου, καὶ νῦν εἰ εὑρηκα χάριν ἐν ὁφθαλμοῖς σου, διασωθήσομαι δή καὶ ὄψομαι τοὺς ἀδελφούς μου. διὰ τοῦτο οὐ παραγέγονεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως. ³⁰καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ Σαουλ ἐπὶ Ιωναθαν σφόδρα καὶ εἶπεν αὐτῷ Υἱὲ κορασίων αὐτομολούντων, οὐ γὰρ οἶδα ὅτι μέτοχος εἴ σὺ τῷ οὐδὲν Ιεσσαι εἰς αἰσχύνην σου καὶ εἰς αἰσχύνην ἀποκαλύψεως μητρός σου; ³¹ὅτι πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ὁ

νιὸς Ιεσσαι ἵη ἐπὶ τῆς γῆς, οὐχ ἔτοιμασθήσεται ἡ βασιλεία σου· νῦν οὖν ἀποστείλας λαβὲ τὸν νεανίαν, ὅτι νιὸς θανάτου οὗτος. ³²καὶ ἀπεκρίθη Ιωναθαν τῷ Σαουλ Ἱνα τί ἀποθνήσκει; τί πεποίηκεν; ³³καὶ ἐπῆρεν Σαουλ τὸ δόρυ ἐπὶ Ιωναθαν τοῦ θανατῶσαι αὐτόν. καὶ ἔγνω Ιωναθαν ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία αὕτη παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θανατῶσαι τὸν Δαυὶδ, ³⁴καὶ ἀνεπήδησεν Ιωναθαν ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐν ὄργῃ θυμοῦ καὶ οὐκ ἔφαγεν ἐν τῇ δευτέρᾳ τοῦ μηνὸς ἄρτου, ὅτι ἐθραύσθη ἐπὶ τὸν Δαυὶδ, ὅτι συντετέλεσεν ἐπ’ αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

³⁵Καὶ ἐγενήθη πρωὶ καὶ ἐξῆλθεν Ιωναθαν εἰς ἀγρόν, καθὼς ἐτάξατο εἰς τὸ μαρτύριον Δαυὶδ, καὶ παιδάριον μικρὸν μετ’ αὐτοῦ. ³⁶καὶ εἶπεν τῷ παιδαρίῳ Δράμε, εύρε μοι τὰς σχίζας, ἐν αἷς ἔγω ἀκοντίζω· καὶ τὸ παιδάριον ἔδραμε, καὶ αὐτὸς ἤκοντιζε τῇ σχίζῃ καὶ παρήγαγεν αὐτήν. ³⁷καὶ ἦλθεν τὸ παιδάριον ἔως τοῦ τόπου τῆς σχίζης, οὗ ἤκοντιζεν Ιωναθαν, καὶ ἀνεβόησεν Ιωναθαν ὀπίσω τοῦ νεανίου καὶ εἶπεν Ἐκεῖ ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα. ³⁸καὶ ἀνεβόησεν Ιωναθαν ὀπίσω τοῦ παιδαρίου αὐτοῦ λέγων Ταχύνας σπεῦσον καὶ μὴ στῆς· καὶ ἀνέλεξεν τὸ παιδάριον Ιωναθαν τὰς σχίζας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. ³⁹καὶ τὸ παιδάριον οὐκ ἔγνω οὐθέν, πάρεξ Ιωναθαν καὶ Δαυὶδ ἔγνωσαν τὸ ῥῆμα. ⁴⁰καὶ Ιωναθαν ἔδωκεν τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ καὶ εἶπεν τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ Πορεύου εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν. ⁴¹καὶ ὡς εἰσῆλθεν τὸ παιδάριον, καὶ Δαυὶδ ἀνέστη ἀπὸ τοῦ εργαβ οὐκέτε πρόσωπον αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ τρίς, καὶ κατεφίλησεν ἔκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσεν ἔκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ ἔως συντελείας μεγάλης. ⁴²καὶ εἶπεν Ιωναθαν Πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ ὡς ὀμωμόκαμεν ἡμεῖς ἀμφότεροι ἐν ὀνόματι κυρίου λέγοντες Κύριος ἔσται μάρτυς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός μου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου ἔως αἰώνος.

21 ¹καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ ἀπῆλθεν, καὶ Ιωναθαν εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.

²Καὶ ἔρχεται Δαυὶδ εἰς Νομβα πρὸς Αβιμελεχ τὸν ἱερέα. καὶ ἐξέστη Αβιμελεχ τῇ ἀπαντήσει αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί ὅτι σὺ μόνος καὶ οὐθεὶς μετὰ σοῦ; ³καὶ εἶπεν Δαυὶδ τῷ ἱερεῖ Ὁ βασιλεὺς ἐντέταλταί μοι ῥῆμα σήμερον καὶ εἶπέν μοι Μηδεὶς γνώτω τὸ ῥῆμα, περὶ οὗ ἔγω ἀποστέλλω σε καὶ ὑπὲρ οὗ ἐντέταλμαί σοι· καὶ τοῖς παιδαρίοις διαμεμαρτύρημαι ἐν τῷ τόπῳ τῷ λεγομένῳ Θεοῦ πίστις, Φελλανι Αλεμωνι. ⁴καὶ νῦν εὶςὶν ὑπὸ τὴν χεῖρά σου πέντε ἄρτοι, δός εἰς χεῖρά μου τὸ εύρεθν. ⁵καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς τῷ Δαυὶδ καὶ εἶπεν Οὐκ εἰσὶν ἄρτοι βέβηλοι ὑπὸ τὴν χεῖρά μου, ὅτι ἀλλ’ ἡ ἄρτοι ἄγιοι εἰσίν. εὶς πεφυλαγμένα τὰ παιδάριά ἐστιν ἀπὸ γυναικός, καὶ φάγεται. ⁶καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ ἱερεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀλλὰ ἀπὸ γυναικὸς ἀπεσχήμεθα ἔχθες καὶ τρίτην ἡμέραν· ἐν τῷ ἐξελθεῖν με εἰς ὁδὸν γέγονε πάντα τὰ παιδάρια ἡγνισμένα, καὶ αὐτὴν ἡ ὁδὸς βέβηλος, διότι ἀγιασθήσεται σήμερον διὰ τὰ σκεύη μου. ⁷καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Αβιμελεχ ὁ ἱερεὺς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, ὅτι οὐκ ἦν ἐκεῖ ἄρτος ὅτι ἀλλ’ ἡ ἄρτοι τοῦ προσώπου οἱ ἀφηρημένοι ἐκ προσώπου κυρίου παρατεθῆναι ἄρτον θερμὸν ἡ ἡμέρα ἔλαβεν αὐτούς. ⁸καὶ ἐκεῖ ἦν ἐν τῶν παιδαρίων τοῦ Σαουλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συνεχόμενος νεεσσαραν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ὅνομα αὐτῷ Δωηκ ὁ Σύρος νέμων τὰς ἡμιόνους Σαουλ. ⁹καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Αβιμελεχ Ἱδὲ εὶς ἔστιν ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν χεῖρά σου δόρυ ἡ ῥομφαία, ὅτι τὴν ῥομφαίαν μου

καὶ τὰ σκεύη οὐκ εἴληφα ἐν τῇ χειρί μου, ὅτι ἦν τὸ ρῆμα τοῦ βασιλέως κατὰ σπουδὴν.¹⁰ καὶ εἶπεν ὁ ἵερεὺς Ἰδοὺ ἡ ῥομφαία Γολιαθ τοῦ ἀλλοφύλου, ὃν ἐπάταξας ἐν τῇ κοιλάδι Ἡλα, καὶ αὐτὴ ἐνειλημένη ἐν ἴματίῳ· εἰ ταύτην λήμψῃ σεαυτῷ, λαβέ, ὅτι οὐκ ἔστιν ἑτέρα πάρεξ ταύτης ἐνταῦθα. καὶ εἶπεν Δαυιδ Ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ὕσπερ αὐτή, δός μοι αὐτήν.¹¹ καὶ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ· καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ ἔφυγεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἑκείνῃ ἐκ προσώπου Σαουλ.

Καὶ ἤλθεν Δαυιδ πρὸς Αγχους βασιλέα Γεθ.¹² καὶ εἶπαν οἱ παιδεῖς Αγχους πρὸς αὐτόν Οὐχὶ οὗτος Δαυιδ ὁ βασιλεὺς τῆς γῆς; οὐχὶ τούτῳ ἐξῆρχον αἱ χορεύουσαι λέγουσαι

Ἐπάταξεν Σαουλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ

καὶ Δαυιδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ;

¹³ καὶ ἔθετο Δαυιδ τὰ ρήματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἔφοβήθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου Αγχους βασιλέως Γεθ.¹⁴ καὶ ἤλλοιώσεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ προσεποιήσατο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἑκείνῃ καὶ ἐτυμπάνιζεν ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς πόλεως καὶ παρεφέρετο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ καὶ ἔπιπτεν ἐπὶ τὰς θύρας τῆς πύλης, καὶ τὰ σίελα αὐτοῦ κατέρρει ἐπὶ τὸν πώγωνα αὐτοῦ.¹⁵ καὶ εἶπεν Αγχους πρὸς τοὺς παιδας αὐτοῦ Ἰδού ἵδετε ἄνδρα ἐπίλημπτον· ἵνα τί εἰσηγάγετε αὐτὸν πρός με;¹⁶ ἦ
ἐλαττοῦμαι ἐπιλήμπτων ἐγώ, ὅτι εἰσαγειόχατε αὐτὸν ἐπιλημπτεύεσθαι πρός με; οὗτος οὐκ εἰσελεύσεται εἰς οἰκίαν.

22¹ Καὶ ἀπῆλθεν ἑκεῖθεν Δαυιδ καὶ διεσώθη καὶ ἔρχεται εἰς τὸ σπήλαιον τὸ Οδολλαμ. καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ καταβαίνουσιν πρὸς αὐτὸν ἑκεῖ.² καὶ συνήγοντο πρὸς αὐτὸν πᾶς ἐν ἀνάγκῃ καὶ πᾶς ὑπόχρεως καὶ πᾶς κατώδυνος ψυχῆς, καὶ ἦν ἐπ’ αὐτῶν ἡγούμενος· καὶ ἦσαν μετ’ αὐτοῦ ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες.³ καὶ ἀπῆλθεν Δαυιδ ἑκεῖθεν εἰς Μασσηφα τῆς Μωαβ καὶ εἶπεν πρὸς βασιλέα Μωαβ Γινέσθωσαν δὴ ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου παρὰ σοί, ἔως ὅτου γνῶ τί ποιήσει μοι ὁ θεός.⁴ καὶ παρεκάλεσεν τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως Μωαβ, καὶ κατώκουν μετ’ αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ὅντος τοῦ Δαυιδ ἐν τῇ περιοχῇ.⁵ καὶ εἶπεν Γαδ ὁ προφήτης πρὸς Δαυιδ Μὴ κάθου ἐν τῇ περιοχῇ, πορεύου καὶ ἥξεις εἰς γῆν Ιουδα. καὶ ἐπορεύθη Δαυιδ καὶ ἤλθεν καὶ ἐκάθισεν ἐν πόλει Σαριχ.

⁶ Καὶ ἤκουσεν Σαουλ ὅτι ἔγνωσται Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ’ αὐτοῦ· καὶ Σαουλ ἐκάθητο ἐν τῷ βουνῷ ὑπὸ τὴν ἄστρουν τὴν ἐν Ραμα, καὶ τὸ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ παιδεῖς αὐτοῦ παρειστήκεισαν αὐτῷ.⁷ καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς τοὺς παιδας αὐτοῦ τοὺς παρεστηκότας αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀκούσατε δή, υἱοὶ Βενιαμιν· εἰ ἀληθῶς πᾶσιν ὑμῖν δώσει ὁ υἱὸς Ιεσσαι ἀγροὺς καὶ ἀμπελῶνας καὶ πάντας ὑμᾶς τάξει ἐκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους;⁸ δότι σύγκεισθε πάντες ὑμεῖς ἐπ’ ἐμέ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀποκαλύπτων τὸ ὡτίον μου ἐν τῷ διαθέσθαι τὸν υἱόν μου διαθήκην μετὰ τοῦ υἱοῦ Ιεσσαι, καὶ οὐκ ἔστιν πονῶν περὶ ἐμοῦ ἐξ ὑμῶν καὶ ἀποκαλύπτων τὸ ὡτίον μου ὅτι ἐπήγειρεν ὁ υἱός μου τὸν δοῦλόν μου ἐπ’ ἐμὲ εἰς ἐχθρὸν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.⁹ καὶ ἀποκρίνεται Δωηκ ὁ Σύρος ὁ καθεστηκὼς ἐπὶ τὰς ἡμιόνους Σαουλ καὶ εἶπεν Ἐόρακα τὸν υἱὸν Ιεσσαι παραγινόμενον εἰς Νομβα πρὸς Αβιμελεχ υἱὸν

Αχιτωβ τὸν Ἱερέα, ¹⁰καὶ ἡρώτα αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ καὶ ἐπισιτισμὸν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ τὴν ρόμφαιαν Γολιαδ τοῦ ἀλλοφύλου ἔδωκεν αὐτῷ. ¹¹καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι τὸν Αβιμελεχ υἱὸν Αχιτωβ καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοὺς Ἱερεῖς τοὺς ἐν Νομβα, καὶ παρεγένοντο πάντες πρὸς τὸν βασιλέα. ¹²καὶ εἶπεν Σαουλ Ἀκουε δῆ, υἱὲ Αχιτωβ, καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ· λάλει, κύριε. ¹³καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαουλ Ἰνα τί συνέθου κατ' ἐμοῦ σὺ καὶ ὁ υἱὸς Ιεσσαι δοῦναί σε αὐτῷ ἄρτον καὶ ρόμφαιαν καὶ ἐρωτᾶν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ θέσθαι αὐτὸν ἐπ' ἐμὲ εἰς ἐχθρὸν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη; ¹⁴καὶ ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπεν Καὶ τίς ἐν πᾶσιν τοῖς δούλοις σου ὡς Δαυὶδ πιστὸς καὶ γαμβρὸς τοῦ βασιλέως καὶ ἄρχων παντὸς παραγγέλματός σου καὶ ἐνδοξὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου; ¹⁵ἥ σήμερον ἥργυμαι ἐρωτᾶν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ; μηδαμῶς. μὴ δότω ὁ βασιλεὺς κατὰ τοῦ δούλου αὐτοῦ λόγον καὶ ἐφ' ὅλον τὸν οἴκον τοῦ πατρός μου, ὅτι οὐκ ἥδει ὁ δούλος ὁ σὸς ἐν πᾶσιν τούτοις ῥῆμα μικρὸν ἢ μέγα. ¹⁶καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Σαουλ Θανάτῳ ἀποθανῆ, Αβιμελεχ, σὺ καὶ πᾶς ὁ οἴκος τοῦ πατρός σου. ¹⁷καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παρατρέχουσιν τοῖς ἐφεστηκόσιν ἐπ' αὐτὸν Προσαγάγετε καὶ θανατοῦτε τοὺς Ἱερεῖς τοῦ κυρίου, ὅτι ἡ χεὶρ αὐτῶν μετὰ Δαυὶδ, καὶ ὅτι ἔγνωσαν ὅτι φεύγει αὐτός, καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν τὸ ὡτίον μου. καὶ οὐκ ἐβούληθησαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως ἐπενεγκεῖν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀπαντῆσαι εἰς τοὺς Ἱερεῖς κυρίου. ¹⁸καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δωηκ Ἐπιστρέφου σὺ καὶ ἀπάντα εἰς τοὺς Ἱερεῖς. καὶ ἐπεστράφη Δωηκ ὁ Σύρος καὶ ἐθανάτωσεν τοὺς Ἱερεῖς κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τριακοσίους καὶ πέντε ἄνδρας, πάντας αἴροντας εφουδ. ¹⁹καὶ τὴν Νομβα τὴν πόλιν τῶν Ἱερέων ἐπάταξεν ἐν στόματι ρόμφαιας ἀπὸ ἀνδρὸς ἔως γυναικός, ἀπὸ νηπίου ἔως θηλάζοντος καὶ μόσχου καὶ ὄνου καὶ προβάτου. — ²⁰καὶ διασώζεται υἱὸς εἰς τῷ Αβιμελεχ υἱῷ Αχιτωβ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Αβιαθαρ, καὶ ἔφυγεν ὀπίσω Δαυὶδ. ²¹καὶ ἀπήγγειλεν Αβιαθαρ τῷ Δαυὶδ ὅτι ἐθανάτωσεν Σαουλ πάντας τοὺς Ἱερεῖς τοῦ κυρίου. ²²καὶ εἶπεν Δαυὶδ τῷ Αβιαθαρ Ἡιδειν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὅτι Δωηκ ὁ Σύρος ὅτι ἀπαγγέλλων ἀπαγγελεῖ τῷ Σαουλ. ἐγώ εἰμι αἴτιος τῶν ψυχῶν οἴκου τοῦ πατρός σου. ²³κάθου μετ' ἐμοῦ, μὴ φοβοῦ, ὅτι οὗ ἐὰν ζητῶ τῇ ψυχῇ μου τόπον, ζητήσω καὶ τῇ ψυχῇ σου, ὅτι πεφύλαξαι σὺ παρ' ἐμοὶ.

23 ¹Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ λέγοντες Ἰδοὺ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν τῇ Κεῖλα, καὶ αὐτοὶ διαρπάζουσιν, καταπατοῦσιν τοὺς ἄλω. ²καὶ ἐπηρώτησεν Δαυὶδ διὰ τοῦ κυρίου λέγων Εἰ πορευθῶ καὶ πατάξω τοὺς ἀλλοφύλους τούτους; καὶ εἶπεν κύριος Πορεύου καὶ πατάξεις ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις τούτοις καὶ σώσεις τὴν Κεῖλα. ³καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες τοῦ Δαυὶδ πρὸς αὐτὸν Ἰδοὺ ἡμεῖς ἐνταῦθα ἐν τῇ Ιουδαίᾳ φοβούμεθα, καὶ πῶς ἔσται ἐὰν πορευθῶμεν εἰς Κεῖλα; εἰς τὰ σκῦλα τῶν ἀλλοφύλων εἰσπορευσόμεθα. ⁴καὶ προσέθετο Δαυὶδ ἐρωτῆσαι ἔτι διὰ τοῦ κυρίου, καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ κύριος καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἀνάστηθι καὶ κατάβηθι εἰς Κεῖλα, ὅτι ἐγώ παραδίδωμι τοὺς ἀλλοφύλους εἰς χεῖράς σου. ⁵καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς Κεῖλα καὶ ἐπολέμησεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις, καὶ ἔφυγον ἐκ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγεν τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην, καὶ ἔσωσεν Δαυὶδ τοὺς κατοικοῦντας Κεῖλα.

⁶Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ φυγεῖν Αβιαθαρ υἱὸν Αβιμελεχ πρὸς Δαυιδ καὶ αὐτὸς μετὰ Δαυιδ εἰς Κεῖλα κατέβη ἔχων εφουδ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ⁷καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαουλ ὅτι ἤκει Δαυιδ εἰς Κεῖλα, καὶ εἶπεν Σαουλ Πέπρακεν αὐτὸν ὁ θεὸς εἰς χεῖράς μου, ὅτι ἀποκέκλεισται εἰσελθών εἰς πόλιν θυρῶν καὶ μοχλῶν. ⁸καὶ παρήγγειλεν Σαουλ παντὶ τῷ λαῷ εἰς πόλεμον καταβαίνειν εἰς Κεῖλα συνέχειν τὸν Δαυιδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ. ⁹καὶ ἔγνω Δαυιδ ὅτι οὐ παρασιωπᾶ Σαουλ περὶ αὐτοῦ τὴν κακίαν, καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αβιαθαρ τὸν ἱερέα Προσάγαγε τὸ εφουδ κυρίου. ¹⁰καὶ εἶπεν Δαυιδ Κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, ἀκούων ἀκήκοεν ὁ δοῦλός σου ὅτι ζητεῖ Σαουλ ἐλθεῖν ἐπὶ Κεῖλα διαφθεῖραι τὴν πόλιν δι’ ἐμέ. ¹¹εἰ ἀποκλεισθήσεται; καὶ νῦν εἰ καταβήσεται Σαουλ, καθὼς ἤκουσεν ὁ δοῦλός σου; κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, ἀπάγγειλον τῷ δούλῳ σου. καὶ εἶπεν κύριος Ἀποκλεισθήσεται. ¹²καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ’ αὐτοῦ ὡς τετρακόσιοι καὶ ἐξῆλθον ἐκ Κεῖλα καὶ ἐπορεύοντο οὖς ἐὰν ἐπορεύθησαν. καὶ τῷ Σαουλ ἀπηγγέλη ὅτι διασέσωται Δαυιδ ἐκ Κεῖλα, καὶ ἀνῆκεν τοῦ ἐξελθεῖν.

¹⁴Καὶ ἐκάθισεν Δαυιδ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν Μασερεμ ἐν τοῖς στενοῖς καὶ ἐκάθητο ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ ὅρει Ζιφ ἐν τῇ γῇ τῇ αὐχμώδει· καὶ ἐζήτει αὐτὸν Σαουλ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. ¹⁵καὶ εἶδεν Δαυιδ ὅτι ἐξέρχεται Σαουλ τοῦ ζητεῖν τὸν Δαυιδ· καὶ Δαυιδ ἐν τῷ ὅρει τῷ αὐχμώδει ἐν τῇ Καινῇ Ζιφ. ¹⁶καὶ ἀνέστη Ιωναθαν υἱὸς Σαουλ καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαυιδ εἰς Καινὴν καὶ ἐκραταίωσεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν κυρίῳ. ¹⁷καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Μὴ φοβοῦ, ὅτι οὐ μὴ εὕρῃ σε ἡ χεὶρ Σαουλ τοῦ πατρός μου, καὶ σὺ βασιλεύσεις ἐπὶ Ισραὴλ, καὶ ἐγὼ ἔσομαί σοι εἰς δεύτερον· καὶ Σαουλ ὁ πατέρας μου οἴδεν οὕτως. ¹⁸καὶ διέθεντο ἀμφότεροι διαθῆκην ἐνώπιον κυρίου. καὶ ἐκάθητο Δαυιδ ἐν Καινῇ, καὶ Ιωναθαν ἀπῆλθεν εἰς οἴκον αὐτοῦ.

¹⁹Καὶ ἀνέβησαν οἱ Ζιφαῖοι ἐκ τῆς αὐχμώδους πρὸς Σαουλ ἐπὶ τὸν βουνὸν λέγοντες Οὐκ ἴδοὺ Δαυιδ κέκρυπται παρ’ ἡμῖν ἐν Μεσταρα ἐν τοῖς στενοῖς ἐν τῇ Καινῇ ἐν τῷ βουνῷ τοῦ Εχελα τοῦ ἐκ δεξιῶν τοῦ Ιεσσαιμουν; ²⁰καὶ νῦν πᾶν τὸ πρὸς Ψυχὴν τοῦ βασιλέως εἰς κατάβασιν καταβαινέτω πρὸς ἡμᾶς· κεκλείκασιν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. ²¹καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαουλ Εὔλογημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ, ὅτι ἐπονέσατε περὶ ἐμοῦ. ²²πορεύθητε δὴ καὶ ἐτοιμάσατε ἔτι καὶ γνῶτε τὸν τόπον αὐτοῦ, οὐ ἔσται ὁ ποὺς αὐτοῦ, ἐν τάχει ἐκεῖ οὐ εἴπατε, μήποτε πανουργεύσηται. ²³καὶ ἵδετε καὶ γνῶτε, καὶ πορευσόμεθα μεθ’ ὑμῶν, καὶ ἔσται εἰ ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐξερευνήσω αὐτὸν ἐν πάσαις χιλιάσιν Ιουδα. ²⁴καὶ ἀνέστησαν οἱ Ζιφαῖοι καὶ ἐπορεύθησαν ἔμπροσθεν Σαουλ· καὶ Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μααν καθ’ ἐσπέραν ἐκ δεξιῶν τοῦ Ιεσσαιμουν. ²⁵καὶ ἐπορεύθη Σαουλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ζητεῖν αὐτόν· καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυιδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ Μααν· καὶ ἤκουσεν Σαουλ καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω Δαυιδ εἰς τὴν ἐρημὸν Μααν. ²⁶καὶ πορεύονται Σαουλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους τούτου, καὶ ἦν Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους τούτου· καὶ ἦν Δαυιδ σκεπαζόμενος πορεύεσθαι ἀπὸ προσώπου Σαουλ, καὶ Σαουλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ παρενέβαλον ἐπὶ Δαυιδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ συλλαβεῖν αὐτούς. ²⁷καὶ ἄγγελος πρὸς Σαουλ ἥλθεν λέγων Σπεῦδε καὶ δεῦρο, ὅτι ἐπέθεντο οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ τὴν γῆν. ²⁸καὶ ἀνέστρεψεν

Σαουλ μὴ καταδιώκειν ὁπίσω Δαυιδ καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν τῶν ἀλλοφύλων· διὰ τοῦτο ἐπεκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος Πέτρα ἡ μερισθεῖσα.

24 ¹Καὶ ἀνέβη Δαυιδ ἐκεῖθεν καὶ ἐκάθισεν ἐν τοῖς στενοῖς Εγγαδδί. ²καὶ ἐγενήθη ὡς ἀνέστρεψεν Σαουλ ἀπὸ ὅπισθεν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ λεγόντων ὅτι Δαυιδ ἐν τῇ ἐρήμῳ Εγγαδδί. ³καὶ ἔλαβεν μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκλεκτοὺς ἐκ παντὸς Ισραὴλ καὶ ἐπορεύθη ζῆτεῖν τὸν Δαυιδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον Σαδαιεμ. ⁴καὶ ἦλθεν εἰς τὰς ἀγέλας τῶν ποιμνίων τὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἦν ἐκεῖ σπήλαιον, καὶ Σαουλ εἰσῆλθεν παρασκευάσασθαι· καὶ Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ σπηλαίου ἐκάθηντο. ⁵καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες Δαυιδ πρὸς αὐτόν· Ἰδοὺ ἡ ἡμέρα αὕτη, ἦν εἰπεν κύριος πρὸς σὲ παραδοῦναι τὸν ἐχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὡς ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ ἀφεῖλεν τὸ πτερύγιον τῆς διπλοῖδος τῆς Σαουλ λαθραίως. ⁶καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα καὶ ἐπάταξεν καρδία Δαυιδ αὐτόν, ὅτι ἀφεῖλεν τὸ πτερύγιον τῆς διπλοῖδος αὐτοῦ, ⁷καὶ εἰπεν Δαυιδ πρὸς τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ Μηδαμῶς μοι παρὰ κυρίου, εἰ ποιήσω τὸ ρῆμα τοῦτο τῷ κυρίῳ μου τῷ χριστῷ κυρίου ἐπενέγκαι χεῖρά μου ἐπ' αὐτόν, ὅτι χριστὸς κυρίου ἐστὶν οὗτος. ⁸καὶ ἔπεισεν Δαυιδ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐν λόγοις καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀναστάντας θανατῶσαι τὸν Σαουλ. καὶ ἀνέστη Σαουλ καὶ κατέβη εἰς τὴν ὁδόν. ⁹καὶ ἀνέστη Δαυιδ ὁπίσω αὐτοῦ ἐκ τοῦ σπηλαίου, καὶ ἐβόησεν Δαυιδ ὁπίσω Σαουλ λέγων Κύριε βασιλεῦ· καὶ ἐπέβλεψεν Σαουλ εἰς τὰ ὁπίσω αὐτοῦ, καὶ ἔκυψεν Δαυιδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. ¹⁰καὶ εἰπεν Δαυιδ πρὸς Σαουλ "Ινα τί ἀκούεις τῶν λόγων τοῦ λαοῦ λεγόντων Ἰδοὺ Δαυιδ ζῆτεῖ τὴν ψυχήν σου; ¹¹ἰδοὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐοράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου ὡς παρέδωκέν σε κύριος σήμερον εἰς χεῖρά μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, καὶ οὐκ ἡβουλήθην ἀποκτεῖναί σε καὶ ἐφεισάμην σου καὶ εἴπα Οὐκ ἐποίσω χεῖρά μου ἐπὶ κύριόν μου, ὅτι χριστὸς κυρίου οὗτός ἐστιν. ¹²καὶ ἵδού τὸ πτερύγιον τῆς διπλοῖδος σου ἐν τῇ χειρὶ μου· ἐγὼ ἀφήρηκα τὸ πτερύγιον καὶ οὐκ ἀπέκταγκά σε. καὶ γνῶθι καὶ ἴδε σήμερον ὅτι οὐκ ἔστιν κακία ἐν τῇ χειρὶ μου οὐδὲ ἀσέβεια καὶ ἀθέτησις, καὶ οὐχ ἡμάρτηκα εἰς σέ· καὶ σὺ δεσμεύεις τὴν ψυχήν μου λαβεῖν αὐτήν. ¹³δικάσαι κύριος ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἐκδικήσαι με κύριος ἐκ σοῦ· καὶ ἡ χείρ μου οὐκ ἔσται ἐπὶ σοί, ¹⁴καθὼς λέγεται ἡ παραβολὴ ἡ ἀρχαία Ἐξ ἀνόμων ἐξελεύσεται πλημμέλεια· καὶ ἡ χείρ μου οὐκ ἔσται ἐπὶ σέ. ¹⁵καὶ νῦν ὁπίσω τίνος σὺ ἐκπορεύῃ, βασιλεῦ Ισραὴλ; ὁπίσω τίνος καταδιώκεις σύ; ὁπίσω κυνὸς τεθνηκότος καὶ ὁπίσω ψύλλου ἐνός. ¹⁶γένοιτο κύριος εἰς κριτὴν καὶ δικαστὴν ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ. ἴδοι κύριος καὶ κρίναι τὴν κρίσιν μου καὶ δικάσαι μοι ἐκ χειρός σου. ¹⁷καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν Δαυιδ τὰ ρήματα ταῦτα λαλῶν πρὸς Σαουλ, καὶ εἰπεν Σαουλ ¹⁸Η φωνή σου αὕτη, τέκνον Δαυιδ; καὶ ἤρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ Σαουλ καὶ ἐκλαυσεν. ¹⁹καὶ εἰπεν Σαουλ πρὸς Δαυιδ Δίκαιος σὺ ὑπὲρ ἐμέ, ὅτι σὺ ἀνταπέδωκάς μοι ἀγαθά, ἐγὼ δὲ ἀνταπέδωκά σοι κακά. ²⁰καὶ σὺ ἀπήγγειλάς μοι σήμερον ἡ ἐποίησάς μοι ἀγαθά, ὡς ἀπέκλεισέν με κύριος σήμερον εἰς χεῖράς σου καὶ οὐκ ἀπέκτεινάς με. ²¹καὶ ὅτι εἰ εὔροιτό τις τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ ἐν θλίψει καὶ ἐκπέμψαι αὐτὸν ἐν ὁδῷ ἀγαθῇ, καὶ κύριος ἀνταποτείσει αὐτῷ ἀγαθά,

καθώς πεποίηκας σήμερον. ²¹καὶ νῦν ἵδον ἐγὼ γινώσκω ὅτι βασιλεύων βασιλεύσεις καὶ στήσεται ἐν χερσίν σου βασιλεία Ισραὴλ. ²²καὶ νῦν ὅμοσόν μοι ἐν κυρίῳ ὅτι οὐκ ἔξολεθρεύσεις τὸ σπέρμα μου ὅπίσω μου καὶ οὐκ ἀφανιεῖς τὸ ὄνομά μου ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου. ²³καὶ ὥμοσεν Δαυὶδ τῷ Σαοὐλ. καὶ ἀπῆλθεν Σαοὐλ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀνέβησαν εἰς τὴν Μεσσαρὰ στενήν.

25 ¹Καὶ ἀπέθανεν Σαμουὴλ, καὶ συναθροίζονται πᾶς Ισραὴλ καὶ κόπτονται αὐτὸν καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ ἐν Αρμαθαιμ. — καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον Μααν. ²καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐν τῇ Μααν, καὶ τὰ ποίμνια αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμήλῳ· καὶ ὁ ἄνθρωπος μέγας σφόδρα, καὶ τούτῳ ποίμνια τρισχίλια καὶ αἴγες χίλιαι· καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ κείρειν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμήλῳ. ³καὶ ὄνομα τῷ ἀνθρώπῳ Ναβαλ, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Αβιγαια· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀγαθὴ συνέσει καὶ καλὴ τῷ εἶδει σφόδρα, καὶ ὁ ἄνθρωπος σκληρὸς καὶ πονηρὸς ἐν ἐπιτηδεύμασιν, καὶ ὁ ἄνθρωπος κυνικός. ⁴καὶ ἤκουσεν Δαυὶδ ἐν τῇ ἔρήμῳ ὅτι κείρει Ναβαλ ὁ Καρμήλιος τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, ⁵καὶ Δαυὶδ ἀπέστειλεν δέκα παιδάρια καὶ εἶπεν τοῖς παιδαρίοις Ἀνάβητε εἰς Κάρμηλον καὶ ἀπέλθατε πρὸς Ναβαλ καὶ ἐρωτήσατε αὐτὸν ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου εἰς εἰρήνην ⁶καὶ ἐρεῖτε τάδε Εἰς ὥρας· καὶ σὺ ὑγιαίνων, καὶ ὁ οἴκος σου καὶ πάντα τὰ σὰ ὑγιαίνοντα. ⁷καὶ νῦν ἵδον ἀκήκοα ὅτι κείρουσίν σοι· νῦν οἱ ποιμένες σου, οἱ ἥσαν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἔρήμῳ, καὶ οὐκ ἀπεκωλύσαμεν αὐτοὺς καὶ οὐκ ἐνετειλάμεθα αὐτοῖς οὐθὲν πάσας τὰς ἡμέρας ὄντων αὐτῶν ἐν Καρμήλῳ. ⁸ἐρώτησον τὰ παιδάριά σου, καὶ ἀπαγγελοῦσίν σοι· καὶ εὑρέτωσαν τὰ παιδάρια χάριν ἐν ὁδθαλμοῖς σου, ὅτι ἐφ' ἡμέραν ἀγαθὴν ἥκομεν· δός δὴ ὃ ἐὰν εὕρῃ ἡ χείρ σου τῷ υἱῷ σου τῷ Δαυὶδ. ⁹καὶ ἔρχονται τὰ παιδάρια καὶ λαλοῦσιν τοὺς λόγους τούτους πρὸς Ναβαλ κατὰ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῷ ὄνόματι Δαυὶδ. καὶ ἀνεπήδησεν ¹⁰καὶ ἀπεκρίθη Ναβαλ τοῖς παισὶν Δαυὶδ καὶ εἶπεν Τίς ὁ Δαυὶδ καὶ τίς ὁ υἱὸς Ιεσσαῖ; σήμερον πεπληθυμμένοι εἰσὶν οἱ δοῦλοι ἀναχωροῦντες ἔκαστος ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ¹¹καὶ λήμψομαι τοὺς ἄρτους μου καὶ τὸν οἶνόν μου καὶ τὰ θύματά μου, ἀ τέθυκα τοῖς κείρουσίν μου, τὰ πρόβατα, καὶ δώσω αὐτὰ ἀνδράσιν, οἵς οὐκ οἶδα πόθεν εἰσὶν; ¹²καὶ ἀπεστράφησαν τὰ παιδάρια Δαυὶδ εἰς ὄδὸν αὐτῶν καὶ ἀνέστρεψαν καὶ ἥλθον καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυὶδ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ¹³καὶ εἶπεν Δαυὶδ τοῖς ἀνδράσιν αὐτοῦ Ζώσασθε ἔκαστος τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν ὀπίσω Δαυὶδ ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες, καὶ οἱ διακόσιοι ἐκάθισαν μετὰ τῶν σκευῶν. ¹⁴καὶ τῇ Αβιγαιᾳ γυναικὶ Ναβαλ ἀπήγγειλεν ἐν τῶν παιδαρίων λέγων Ἰδού Δαυὶδ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἐκ τῆς ἔρήμου εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν, καὶ ἔξεκλινεν ἀπ' αὐτῶν. ¹⁵καὶ οἱ ἄνδρες ἀγαθοὶ ἡμῖν σφόδρα· οὐκ ἀπεκώλυσαν ἡμᾶς οὐδὲ ἐνετείλαντο ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας, ἀς ἡμεν παρ' αὐτοῖς· καὶ ἐν τῷ εἶναι ἡμᾶς ἐν ἀγρῷ ¹⁶ὡς τεῖχος ἥσαν περὶ ἡμᾶς καὶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν πάσας τὰς ἡμέρας, ἀς ἡμεθα παρ' αὐτοῖς ποιμαίνοντες τὸ ποίμνιον. ¹⁷καὶ νῦν γνῶθι καὶ ἴδε τί σὺ ποιήσεις, ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία εἰς τὸν κύριον ἡμῶν καὶ εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ· καὶ οὗτος υἱὸς λοιμός, καὶ οὐκ ἔστιν λαλῆσαι πρὸς αὐτόν. ¹⁸καὶ ἔσπευσεν Αβιγαια καὶ ἔλαβεν διακοσίους ἄρτους καὶ δύο ἀγγεῖα

οίνου καὶ πέντε πρόβατα πεποιημένα καὶ πέντε οιφι ἀλφίτου καὶ γομορ ἐν σταφίδος καὶ διακοσίας παλάθας καὶ ἔθετο ἐπὶ τοὺς ὄνους ¹⁹καὶ εἶπεν τοῖς παιδαρίοις αὐτῆς Προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ ἴδοὺ ἐγὼ ὁπίσω ὑμῶν παραγίνομαι. καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς οὐκ ἀπήγγειλεν. ²⁰καὶ ἐγενήθη αὐτῆς ἐπιβεβηκύης ἐπὶ τὴν ὄνον καὶ καταβαινούσης ἐν σκέπῃ τοῦ ὄρους καὶ ἴδοὺ Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ κατέβαινον εἰς συνάντησιν αὐτῆς, καὶ ἀπήντησεν αὐτοῖς. ²¹καὶ Δαυιδ εἶπεν "Ισως εἰς ἀδικον πεφύλακα πάντα τὰ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ οὐκ ἐνετειλάμεθα λαβεῖν ἐκ πάντων τῶν αὐτοῦ οὐθέν, καὶ ἀνταπέδωκέν μοι πονηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν. ²²τάδε ποιήσαι ὁ θεὸς τῷ Δαυιδ καὶ τάδε προσθείη, εἰ ὑπολείψομαι ἐκ πάντων τῶν τοῦ Ναβαλ ἔως πρωὶ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον. ²³καὶ εἶδεν Αβιγαια τὸν Δαυιδ καὶ ἔσπευσεν καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς ὄνος καὶ ἔπεσεν ἐνώπιον Δαυιδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ²⁴ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἐν ἐμοί, κύριέ μου, ἡ ἀδικία· λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου εἰς τὰ ὕπτα σου, καὶ ἄκουσον τῆς δούλης σου λόγον. ²⁵μὴ δὴ θέσθω ὁ κύριός μου καρδίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον τὸν λοιμὸν τοῦτον, ὅτι κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὕτως ἐστίν.

Ναβαλ ὄνομα αὐτῷ, καὶ ἀφροσύνη μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγὼ ἡ δούλη σου οὐκ εἶδον τὰ παιδάριά σου, ἀλλὰ πέστειλας. ²⁶καὶ νῦν, κύριε, ζῆται κύριος καὶ ζῆται ἡ ψυχή σου, καθὼς ἐκώλυσέν σε κύριος τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἴμα ἀθῶν καὶ σώζειν τὴν χειρά σου σοι, καὶ νῦν γένοιντο ὡς Ναβαλ οἱ ἔχθροί σου καὶ οἱ ζητοῦντες τῷ κυρίῳ μου κακά. ²⁷καὶ νῦν λαβεῖ τὴν εὐλογίαν ταύτην, ἣν ἐνήνοχεν ἡ δούλη σου τῷ κυρίῳ μου, καὶ δώσεις τοῖς παιδαρίοις τοῖς παρεστηκόσιν τῷ κυρίῳ μου. ²⁸ἄφρον δὴ τὸ ἀνόμημα τῆς δούλης σου, ὅτι ποιῶν ποιήσει κύριος τῷ κυρίῳ μου οἶκον πιστόν, ὅτι πόλεμον κυρίου ὁ κύριός μου πολεμεῖ, καὶ κακία οὐχ εὑρεθήσεται ἐν σοὶ πώποτε. ²⁹καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος καταδιώκων σε καὶ ζητῶν τὴν ψυχήν σου, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ κυρίου μου ἐνδεδεμένη ἐν δεσμῷ τῆς ζωῆς παρὰ κυρίῳ τῷ θεῷ, καὶ ψυχὴν ἔχθρῶν σου σφενδονήσεις ἐν μέσῳ τῆς σφενδόνης. ³⁰καὶ ἔσται ὅτι ποιήσει κύριος τῷ κυρίῳ μου πάντα, ὅσα ἐλάλησεν ἀγαθὰ ἐπὶ σέ, καὶ ἐντελεῖται σοι κύριος εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ισραὴλ, ³¹καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο βδελυγμὸς καὶ σκάνδαλον τῷ κυρίῳ μου, ἐκχέαι αἴμα ἀθῶν δωρεὰν καὶ σῶσαι χεῖρα κυρίου μου αὐτῷ. καὶ ἀγαθώσει κύριος τῷ κυρίῳ μου, καὶ μνησθήσῃ τῆς δούλης σου ἀγαθῶσαι αὐτῇ. ³²καὶ εἶπεν Δαυιδ τῇ Αβιγαια Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ, ὃς ἀπέστειλέν σε σήμερον ἐν ταύτῃ εἰς ἀπάντησίν μου, ³³καὶ εὐλογητὸς ὁ τρόπος σου, καὶ εὐλογημένη σὺ ἡ ἀποκωλύσασά με σήμερον ἐν ταύτῃ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἴματα καὶ σῶσαι χεῖρά μου ἐμοί. ³⁴πλὴν ὅτι ζῆται κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ, ὃς ἀπεκώλυσέν με σήμερον τοῦ κακοποιῆσαί σε, ὅτι εἰ μὴ ἔσπευσας καὶ παρεγένου εἰς ἀπάντησίν μοι, τότε εἶπα Εἰ ὑπολειφθήσεται τῷ Ναβαλ ἔως φωτὸς τοῦ πρωὶ οὐρῶν πρὸς τοῖχον. ³⁵καὶ ἔλαβεν Δαυιδ ἐκ χειρὸς αὐτῆς πάντα, ἀλλὰ φερεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἄναβηθι εἰς εἰρήνην εἰς οἶκόν σου· βλέπε ἥκουσα τῆς φωνῆς σου καὶ ἡρέτισα τὸ πρόσωπόν σου. ³⁶καὶ παρεγενήθη Αβιγαια πρὸς Ναβαλ, καὶ ἴδού αὐτῷ πότος ἐν οἴκῳ αὐτοῦ ὡς πότος βασιλέως, καὶ ἡ καρδία Ναβαλ ἀγαθὴ ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς μεθύων ἔως σφόδρα· καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ῥῆμα μικρὸν ἡ μέγα ἔως φωτὸς τοῦ πρωὶ. ³⁷καὶ ἐγένετο πρωὶ, ὡς ἔξενηψεν ἀπὸ τοῦ οἴνου Ναβαλ, ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἡ γυνὴ

αύτοῦ τὰ ρήματα ταῦτα, καὶ ἐναπέθανεν ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς γίνεται ὡς λίθος. ³⁸καὶ ἐγένετο ὥσει δέκα ἡμέραι καὶ ἐπάταξεν κύριος τὸν Ναβαλ, καὶ ἀπέθανεν. ³⁹καὶ ἤκουσεν Δαυὶδ καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος, ὃς ἔχρινεν τὴν κρίσιν τοῦ ὄνειδισμοῦ μου ἐκ χειρὸς Ναβαλ καὶ τὸν δοῦλον αὐτοῦ περιεποιήσατο ἐκ χειρὸς κακῶν, καὶ τὴν κακίαν Ναβαλ ἀπέστρεψεν κύριος εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλεν Δαυὶδ καὶ ἐλάλησεν περὶ Αβιγαῖας λαβεῖν αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴⁰καὶ ἥλθον οἱ παῖδες Δαυὶδ πρὸς Αβιγαῖαν εἰς Κάρμηλον καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ λέγοντες Δαυὶδ ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σὲ λαβεῖν σε αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴¹καὶ ἀνέστη καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον καὶ εἶπεν Ἰδού ἡ δούλη σου εἰς παιδίσκην νίψαι πόδας τῶν παίδων σου. ⁴²καὶ ἀνέστη Αβιγαῖα καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὴν ὅνον, καὶ πέντε κοράσια ἤκολούθουν αὐτῇ, καὶ ἐπορεύθη ὅπίσω τῶν παίδων Δαυὶδ καὶ γίνεται αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴³καὶ τὴν Αχινααμ ἔλαβεν Δαυὶδ ἐξ Ιεζραελ, καὶ ἀμφότεραι ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες. ⁴⁴καὶ Σαουλ ἔδωκεν Μελχολ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τὴν γυναῖκα Δαυὶδ τῷ Φαλτὶ υἱῷ Λαις τῷ ἐκ Ρούμα.

26 ¹Καὶ ἔρχονται οἱ Ζιφαῖοι ἐκ τῆς αὐχμώδους πρὸς τὸν Σαουλ εἰς τὸν βουνὸν λέγοντες Ἰδοὺ Δαυὶδ σκεπάζεται μεθ' ἡμῶν ἐν τῷ βουνῷ τοῦ Εχελα τοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ Ιεσσαιμουν. ²καὶ ἀνέστη Σαουλ καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον Ζιφ καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτοὶ ἐξ Ισραὴλ ζητεῖν τὸν Δαυὶδ ἐν τῇ ἔρήμῳ Ζιφ. ³καὶ παρενέβαλεν Σαουλ ἐν τῷ βουνῷ τοῦ Εχελα ἐπὶ προσώπου τοῦ Ιεσσαιμουν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐκάθισεν ἐν τῇ ἔρήμῳ. καὶ εἶδεν Δαυὶδ ὅτι ἥκει Σαουλ ὅπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον, ⁴καὶ ἀπέστειλεν Δαυὶδ κατασκόπους καὶ ἔγνω ὅτι ἥκει Σαουλ ἔτοιμος ἐκ Κεῖλα. ⁵καὶ ἀνέστη Δαυὶδ λάθρᾳ καὶ εἰσπορεύεται εἰς τὸν τόπον, οὐ ἐκάθευδεν ἐκεῖ Σαουλ, καὶ ἐκεῖ Αβεννηρ υἱὸς Νηρ ἀρχιστράτηγος αὐτοῦ, καὶ Σαουλ ἐκάθευδεν ἐν λαμπήνῃ, καὶ ὁ λαὸς παρεμβεβληκὼς κύκλῳ αὐτοῦ. ⁶καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ καὶ εἶπεν πρὸς Αχιμελεχ τὸν Χετταῖον καὶ πρὸς Αβεσσα υἱὸν Σαρουιας ἀδελφὸν Ιωαβ λέγων Τίς εἰσελεύσεται μετ' ἐμοῦ πρὸς Σαουλ εἰς τὴν παρεμβολήν; καὶ εἶπεν Αβεσσα Ἐγὼ εἰσελεύσομαι μετὰ σοῦ. ⁷καὶ εἰσπορεύεται Δαυὶδ καὶ Αβεσσα εἰς τὸν λαὸν τὴν νύκτα, καὶ ᾧδού Σαουλ καθεύδων ὑπνῳ ἐν λαμπήνῃ, καὶ τὸ δόρυ ἐμπεπηγὸς εἰς τὴν γῆν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ Αβεννηρ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκάθευδεν κύκλῳ αὐτοῦ. ⁸καὶ εἶπεν Αβεσσα πρὸς Δαυὶδ Ἀπέκλεισεν σήμερον κύριος τὸν ἔχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ νῦν πατάξω αὐτὸν τῷ δόρατι εἰς τὴν γῆν ἄπαξ καὶ οὐ δευτερώσω αὐτῷ. ⁹καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Αβεσσα Μὴ ταπεινώσῃς αὐτόν, ὅτι τίς ἐποίσει χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ χριστὸν κυρίου καὶ ἀθωθήσεται; ¹⁰καὶ εἶπεν Δαυὶδ Ζῆ κύριος, ἐὰν μὴ κύριος παίσῃ αὐτόν, ἦ ἡ ἡμέρα αὐτοῦ ἔλθη καὶ ἀποθάνῃ, ἦ εἰς πόλεμον καταβῆ καὶ προστεθῇ. ¹¹μηδαμῶς μοι παρὰ κυρίου ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ χριστὸν κυρίου· καὶ νῦν λαβέ δὴ τὸ δόρυ ἀπὸ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὄδατος, καὶ ἀπέλθωμεν καθ' ἑαυτούς. ¹²καὶ ἔλαβεν Δαυὶδ τὸ δόρυ καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὄδατος ἀπὸ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθον καθ' ἑαυτούς· καὶ οὐκ ἦν ὁ βλέπων καὶ οὐκ ἦν ὁ γινώσκων καὶ οὐκ ἦν ὁ ἔξεγειρόμενος, πάντες ὑπνοῦντες, ὅτι θάμβος κυρίου ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτούς. ¹³καὶ διέβη Δαυὶδ εἰς τὸ πέραν καὶ ἔστη ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους μακρόθεν,

καὶ πολλὴ ἡ ὁδὸς ἀνὰ μέσον αὐτῶν. ¹⁴καὶ προσεκαλέσατο Δαυὶδ τὸν λαὸν καὶ τῷ Αβεννηρ ἐλάλησεν λέγων Οὐκ ἀποκριθήσει, Αβεννηρ; καὶ ἀπεκρίθη Αβεννηρ καὶ εἶπεν Τίς εἴ σὺ ὁ καλῶν με; ¹⁵καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Αβεννηρ Οὐκ ἀνὴρ σύ; καὶ τίς ὡς σὺ ἐν Ισραὴλ; καὶ διὰ τί οὐ φυλάσσεις τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα; ὅτι εἰσῆλθεν εἷς ἐκ τοῦ λαοῦ διαφθεῖραι τὸν βασιλέα κύριόν σου. ¹⁶καὶ οὐκ ἀγαθὸν τὸ ρῆμα τοῦτο, ὃ πεποίηκας. ζῆ κύριος, ὅτι νίοὶ θανατώσεως ὑμεῖς οἱ φυλάσσοντες τὸν βασιλέα κύριον ὑμῶν τὸν χριστὸν κυρίου. καὶ νῦν ἴδε δῆ· τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως καὶ ὁ φακὸς τοῦ ὕδατος ποῦ ἔστιν τὰ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ; ¹⁷καὶ ἐπέγνω Σαουλ τὴν φωνὴν τοῦ Δαυὶδ καὶ εἶπεν Ὡ φωνή σου αὕτη, τέκνον Δαυὶδ; καὶ εἶπεν Δαυὶδ Δοῦλός σου, κύριε βασιλεῦ. ¹⁸καὶ εἶπεν Ἶνα τί τοῦτο καταδιώκει ὁ κύριός μου ὅπίσω τοῦ δούλου αὐτοῦ; ὅτι τί ἡμάρτηκα καὶ τί εὑρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα; ¹⁹καὶ νῦν ἀκουσάτω δῆ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ρῆμα τοῦ δούλου αὐτοῦ. εἰ ὁ θεὸς ἐπισείει σε ἐπ' ἐμέ, ὁ σφρανθείη θυσίας σου· καὶ εἰ νίοὶ ἀνθρώπων, ἐπικατάρατοι οὗτοι ἐνώπιον κυρίου, ὅτι ἔξέβαλόν με σήμερον μὴ ἐστηρίσθαι ἐν κληρονομίᾳ κυρίου λέγοντες Πορεύου δούλευε θεοῖς ἑτέροις. ²⁰καὶ νῦν μὴ πέσοι τὸ αἷμά μου ἐπὶ τὴν γῆν ἐξ ἐναντίας προσώπου κυρίου, ὅτι ἔξελήλυθεν ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ ζητεῖν τὴν ψυχήν μου, καθὼς καταδιώκει ὁ νυκτικόραξ ἐν τοῖς ὅρεσιν. ²¹καὶ εἶπεν Σαουλ Ἡμάρτηκα· ἐπίστρεφε, τέκνον Δαυὶδ, ὅτι οὐ κακοποιήσω σε ἀνθ' ὧν ἔντιμος ψυχή μου ἐν ὁφθαλμοῖς σου ἐν τῇ σήμερον· μεματαίωμαι καὶ ἥγνόηκα πολλὰ σφόδρα. ²²καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως· διελθέτω εἰς τῶν παιδαρίων καὶ λαβέτω αὐτό. ²³καὶ κύριος ἐπιστρέψει ἐκάστῳ τὰς δικαιοσύνας αὐτοῦ καὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ, ὡς παρέδωκέν σε κύριος σήμερον εἰς χεῖράς μου καὶ οὐκ ἡθέλησα ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ χριστὸν κυρίου. ²⁴καὶ ἵδοὺ καθὼς ἐμεγαλύνθη ἡ ψυχή σου σήμερον ἐν ταύτῃ ἐν ὁφθαλμοῖς μου, οὕτως μεγαλυνθείη ἡ ψυχή μου ἐνώπιον κυρίου καὶ σκεπάσαι με καὶ ἔξελεῖται με ἐκ πάσης θλίψεως. ²⁵καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς Δαυὶδ Εὐλογημένος σύ, τέκνον, καὶ ποιῶν ποιήσεις καὶ δυνάμενος δυνήσει. καὶ ἀπῆλθεν Δαυὶδ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ Σαουλ ἀνέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

27 ¹Καὶ εἶπεν Δαυὶδ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ λέγων Νῦν προστεθήσομαι ἐν ἡμέρᾳ μιᾶς εἰς χεῖρας Σαουλ, καὶ οὐκ ἔστιν μοι ἀγαθόν, ἐὰν μὴ σωθῶ εἰς γῆν ἀλλοφύλων καὶ ἀνὴρ Σαουλ τοῦ ζητεῖν με εἰς πᾶν ὅριον Ισραὴλ, καὶ σωθήσομαι ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. ²καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ οἱ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη πρὸς Αγχούς υἱὸν Αμμαχ βασιλέα Γεθ. ³καὶ ἐκάθισεν Δαυὶδ μετὰ Αγχούς ἐν Γεθ, αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, ἔκαστος καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες αὐτοῦ Αχινααμ ἡ Ιεζραηλίτις καὶ Αβιγαϊα ἡ γυνὴ Ναβαλ τοῦ Καρμηλίου. ⁴καὶ ἀνηγγέλη τῷ Σαουλ ὅτι πέφευγεν Δαυὶδ εἰς Γεθ, καὶ οὐ προσέθετο ἔτι ζητεῖν αὐτόν. ⁵καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Αγχούς Εἰ δὴ εὔρηκεν ὁ δοῦλός σου χάριν ἐν ὁφθαλμοῖς σου, δότωσαν δῆ μοι τόπον ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν κατ' ἀγρὸν καὶ καθήσομαι ἐκεῖ· καὶ ἵνα τί κάθηται ὁ δοῦλός σου ἐν πόλει βασιλευομένη μετὰ σοῦ; ⁶καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν Σεκελακ· διὰ τοῦτο ἐγενήθη Σεκελακ τῷ βασιλεῖ τῆς Ιουδαίας ἥντος τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν, ὃν ἐκάθισεν Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ τῶν

ἀλλοφύλων, τέσσαρας μῆνας. ⁸καὶ ἀνέβαινεν Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ καὶ ἐπετίθεντο ἐπὶ πάντα τὸν Γεσιρὶ καὶ ἐπὶ τὸν Αμαληκίτην· καὶ ἴδοὺ ἡ γῆ κατῳκεῖτο ἀπὸ ἀνηκόντων ἡ ἀπὸ Γελαμψουρ τετειχισμένων καὶ ἔως γῆς Αἰγύπτου. ⁹καὶ ἔτυπτε τὴν γῆν καὶ οὐκ ἔζωγόνει ἄνδρα καὶ γυναικα καὶ ἐλάμβανεν ποίμνια καὶ βουκόλια καὶ ὄνους καὶ καμήλους καὶ ἵματισμόν, καὶ ἀνέστρεψαν καὶ ἥρχοντο πρὸς Αγχους. ¹⁰καὶ εἶπεν Αγχους πρὸς Δαυιδ Ἐπὶ τίνα ἐπέθεσθε σήμερον; καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αγχους Κατὰ νότον τῆς Ιουδαίας καὶ κατὰ νότον Ιεσμεγα καὶ κατὰ νότον τοῦ Κενεζί. ¹¹καὶ ἄνδρα καὶ γυναικα οὐκ ἔζωγόνησεν τοῦ εἰσαγαγεῖν εἰς Γεθ λέγων Μὴ ἀναγγείλωσιν εἰς Γεθ καθ' ἡμῶν λέγοντες Τάδε Δαυιδ ποιεῖ. καὶ τόδε τὸ δικαίωμα αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ἐκάθητο Δαυιδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων. ¹²καὶ ἐπιστεύθη Δαυιδ ἐν τῷ Αγχους σφόδρα λέγων "Ηισχυνται αἰσχυνόμενος ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν Ισραὴλ καὶ ἔσται μοι δοῦλος εἰς τὸν αἰῶνα.

28 ¹Καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ συναθροίζονται ἀλλόφυλοι ἐν ταῖς παρεμβολαῖς αὐτῶν ἔξελθεῖν πολεμεῖν μετὰ Ισραὴλ, καὶ εἶπεν Αγχους πρὸς Δαυιδ Γινώσκων γνώσει ὅτι μετ' ἐμοῦ ἔξελεύσει εἰς πόλεμον σὺ καὶ οἱ ἄνδρες σου. ²καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αγχους Οὕτω νῦν γνώσει ἂ ποιήσει ὁ δοῦλός σου· καὶ εἶπεν Αγχους πρὸς Δαυιδ Οὕτως ἀρχισωματοφύλακα θήσομαι σε πάσας τὰς ἡμέρας.

³Καὶ Σαμουηλ ἀπέθανεν, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ισραὴλ καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν Αρμαθαιμ ἐν πόλει αὐτοῦ. καὶ Σαουλ περιεῖλεν τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς. ⁴καὶ συναθροίζονται οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἔρχονται καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς Σωμαν, καὶ συναθροίζει Σαουλ πάντα ἄνδρα Ισραὴλ καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς Γελβουε. ⁵καὶ εἶδεν Σαουλ τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἔξεστη ἡ καρδία αὐτοῦ σφόδρα. ⁶καὶ ἐπηρώτησεν Σαουλ διὰ κυρίου, καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ κύριος ἐν τοῖς ἐνυπνίοις καὶ ἐν τοῖς δήλοις καὶ ἐν τοῖς προφήταις. ⁷καὶ εἶπεν Σαουλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ Ζητήσατέ μοι γυναῖκα ἐγγαστρίμυθον, καὶ πορεύσομαι πρὸς αὐτὴν καὶ ζητήσω ἐν αὐτῇ· καὶ εἴπαν οἱ παιδεῖς αὐτοῦ πρὸς αὐτόν Ἰδού γυνὴ ἐγγαστρίμυθος ἐν Αενδῶρ. ⁸καὶ συνεκαλύψατο Σαουλ καὶ περιεβάλετο ἴμάτια ἔτερα καὶ πορεύεται αὐτὸς καὶ δύο ἄνδρες μετ' αὐτοῦ καὶ ἔρχονται πρὸς τὴν γυναῖκα νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῇ Μάντευσαι δή μοι ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ καὶ ἀνάγαγέ μοι διὸ ἐὰν εἴπω σοι. ⁹καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς αὐτόν Ἰδού δή σὺ οἵδας ὅσα ἐποίησεν Σαουλ, ὡς ἔξωλέθρευσεν τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἵνα τί σὺ παγιδεύεις τὴν ψυχήν μου θανατῶσαι αὐτήν; ¹⁰καὶ ὥμοσεν αὐτῇ Σαουλ λέγων Ζῆ κύριος, εἰ ἀπαντήσεται σοι ἀδικία ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. ¹¹καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Τίνα ἀναγάγω σοι; καὶ εἶπεν Τὸν Σαμουηλ ἀνάγαγέ μοι. ¹²καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ τὸν Σαμουηλ καὶ ἀνεβόγησεν φωνῇ μεγάλῃ· καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαουλ "Ινα τί παρελογίσω με; καὶ σὺ εἰ Σαουλ. ¹³καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς Μὴ φοβοῦ, εἰπὸν τίνα ἔόρακας. καὶ εἶπεν αὐτῷ Θεοὺς ἔόρακα ἀναβαίνοντας ἐκ τῆς γῆς. ¹⁴καὶ εἶπεν αὐτῇ Τί ἔγνως; καὶ εἶπεν αὐτῷ "Ἄνδρα ὅρθιον ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς γῆς, καὶ οὗτος διπλοῖδα ἀναβεβλημένος. καὶ ἔγνω Σαουλ ὅτι Σαμουηλ οὗτος, καὶ ἔκυψεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. ¹⁵καὶ εἶπεν

Σαμουηλ "Ινα τί παρηνώχλησάς μοι ἀναβῆναι με; καὶ εἶπεν Σαουλ Θλίβομαι σφόδρα, καὶ οἱ ἄλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν ἐμοί, καὶ ὁ θεὸς ἀφέστηκεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ οὐκ ἐπακήκοέν μοι ἔτι καὶ ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν καὶ ἐν τοῖς ἐνυπνίοις· καὶ νῦν κέκληκά σε γνωρίσαι μοι τί ποιήσω.¹⁶ καὶ εἶπεν Σαμουηλ "Ινα τί ἐπερωτᾶς με; καὶ κύριος ἀφέστηκεν ἀπὸ σοῦ καὶ γέγονεν μετὰ τοῦ πλησίον σου.¹⁷ καὶ πεποίηκεν κύριός σοι καθὼς ἐλάλησεν ἐν χειρί μου, καὶ διαρρήξει κύριος τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρός σου καὶ δώσει αὐτὴν τῷ πλησίον σου τῷ Δαυὶδ.¹⁸ διότι οὐκ ἤκουσας φωνῆς κυρίου καὶ οὐκ ἐποίησας θυμὸν ὄργης αὐτοῦ ἐν Αμαληκ, διὰ τοῦτο τὸ ρῆμα ἐποίησεν κύριός σοι τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.¹⁹ καὶ παραδώσει κύριος τὸν Ισραὴλ μετὰ σοῦ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων, καὶ αὔριον σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ πεσοῦνται, καὶ τὴν παρεμβολὴν Ισραὴλ δώσει κύριος εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων.²⁰ καὶ ἔσπευσεν Σαουλ καὶ ἔπεσεν ἐστηκὼς ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ τῶν λόγων Σαμουηλ· καὶ ἴσχὺς ἐν αὐτῷ οὐκ ἦν ἔτι, οὐ γὰρ ἔφαγεν ἄρτον ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.²¹ καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαουλ καὶ εἶδεν ὅτι ἔσπευσεν σφόδρα, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ἰδοὺ δὴ ἤκουσεν ἡ δούλη σου τῆς φωνῆς σου καὶ ἐθέμην τὴν ψυχήν μου ἐν τῇ χειρὶ μου καὶ ἤκουσα τοὺς λόγους, οὓς ἐλάλησάς μοι.²² καὶ νῦν ἄκουσον δὴ φωνῆς τῆς δούλης σου, καὶ παραθήσω ἐνώπιόν σου ψωμὸν ἄρτου, καὶ φάγε, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἴσχύς, ὅτι πορεύσῃ ἐν ὁδῷ.²³ καὶ οὐκ ἐβούληθεν φαγεῖν· καὶ παρεβιάζοντο αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνή, καὶ ἤκουσεν τῆς φωνῆς αὐτῶν καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὸν δίφρον.²⁴ καὶ τῇ γυναικὶ ἦν δάμαλις νομὰς ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἔσπευσεν καὶ ἔθυσεν αὐτὴν καὶ ἔλαβεν ἄλευρα καὶ ἐφύρασεν καὶ ἔπεψεν ἄζυμα²⁵ καὶ προσῆγαγεν ἐνώπιον Σαουλ καὶ ἐνώπιον τῶν παίδων αὐτοῦ, καὶ ἔφαγον. καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀπῆλθον τὴν νύκτα ἐκείνην.

29 ¹Καὶ συναθροίζουσιν ἀλλόφυλοι πάσας τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς Αφεκ, καὶ Ισραὴλ παρενέβαλεν ἐν Αενδωρ τῇ ἐν Ιεζραελ.² καὶ σατράπαι ἀλλοφύλων παρεπορεύοντο εἰς ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ παρεπορεύοντο ἐπ' ἐσχάτων μετὰ Αγχους.³ καὶ εἴπον οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων Τίνες οἱ διαπορεύομενοι οὗτοι; καὶ εἶπεν Αγχους πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν ἀλλοφύλων Οὐχ οὗτος Δαυὶδ ὁ δοῦλος Σαουλ βασιλέως Ισραὴλ; γέγονεν μεθ' ἡμῶν ἡμέρας τοῦτο δεύτερον ἔτος, καὶ οὐχ εὕρηκα ἐν αὐτῷ οὐθὲν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐνέπεσεν πρός με καὶ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.⁴ καὶ ἐλυπήθησαν ἐπ' αὐτῷ οἱ στρατηγοὶ τῶν ἀλλοφύλων καὶ λέγουσιν αὐτῷ Ἀπόστρεψον τὸν ἄνδρα εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, οὗ κατέστησας αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ μὴ ἐρχέσθω μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν πόλεμον καὶ μὴ γινέσθω ἐπίβουλος τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἐν τίνι διαλαγήσεται οὗτος τῷ κυρίῳ αὐτοῦ; οὐχὶ ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων;⁵ οὐχ οὗτος Δαυὶδ, ὃ ἐξῆρχον ἐν χοροῖς λέγοντες

Ἐπάταξεν Σαουλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ

καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ;

⁶ καὶ ἐκάλεσεν Αγχους τὸν Δαυὶδ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ζῆ κύριος ὅτι εὐθῆς σὺ καὶ ἀγαθὸς ἐν ὁφθαλμοῖς μου, καὶ ἡ ἔξοδός σου καὶ ἡ εἰσοδός σου μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὅτι οὐχ εὕρηκα κατὰ σοῦ

κακίαν ἀφ' ἣς ἡμέρας ἥκεις πρός με ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας· καὶ ἐν ὁφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν οὐκ ἀγαθὸς σύ. ⁷καὶ νῦν ἀνάστρεφε καὶ πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ οὐ μὴ ποιήσεις κακίαν ἐν ὁφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων. ⁸καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Αγχους Τί πεποίηκά σοι καὶ τί εὔρες ἐν τῷ δούλῳ σου ἀφ' ἣς ἡμέρας ἥμην ἐνώπιόν σου καὶ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι οὐ μὴ ἔλθω πολεμῆσαι τοὺς ἔχθροὺς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως; ⁹καὶ ἀπεκρίθη Αγχους πρὸς Δαυὶδ Οἶδα ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐν ὁφθαλμοῖς μου, ἀλλ' οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων λέγουσιν Οὐχ ἥξει μεθ' ἡμῶν εἰς πόλεμον. ¹⁰καὶ νῦν ὄρθρισον τὸ πρωί, σὺ καὶ οἱ παῖδες τοῦ κυρίου σου οἱ ἥκοντες μετὰ σοῦ, καὶ πορεύεσθε εἰς τὸν τόπον, οὗ κατέστησα ὑμᾶς ἐκεῖ, καὶ λόγον λοιμὸν μὴ θῆς ἐν καρδίᾳ σου, ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐνώπιόν μου· καὶ ὄρθρίσατε ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ φωτισάτω ὑμῖν, καὶ πορεύθητε. ¹¹καὶ ὄρθρισεν Δαυὶδ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπελθεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν γῆν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀνέβησαν πολεμεῖν ἐπὶ Ισραηλ.

30 ¹Καὶ ἐγενήθη εἰσελθόντος Δαυὶδ καὶ τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ εἰς Σεκελακ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ Αμαληκ ἐπέθετο ἐπὶ τὸν νότον καὶ ἐπὶ Σεκελακ καὶ ἐπάταξεν τὴν Σεκελακ καὶ ἐνεπύρισεν αὐτὴν ἐν πυρί. ²καὶ τὰς γυναῖκας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου οὐκ ἐθανάτωσαν ἄνδρα καὶ γυναῖκα, ἀλλ' ἡχμαλώτευσαν καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν. ³καὶ ἥλθεν Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἴδον ἐμπεπύρισται ἐν πυρί, αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ γείτονες αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν ἡχμαλωτευμένοι. ⁴καὶ ἦρεν Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν, ἔως ὅτου οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς ἰσχὺς ἔτι κλαίειν. ⁵καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες Δαυὶδ ἡχμαλωτεύθησαν, Αχινοομή ή Ιεζραηλίτις καὶ Αβιγαϊαή γυνὴ Ναβαλ τοῦ Καρμηλίου. ⁶καὶ ἐθλίβη Δαυὶδ σφόδρα, ὅτι εἶπεν ὁ λαὸς λιθοβολῆσαι αὐτόν, ὅτι κατώδυνος ψυχὴ παντὸς τοῦ λαοῦ, ἐκάστου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ· καὶ ἐκραταιώθη Δαυὶδ ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ. ⁷καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Αβιαθαρ τὸν ιερέα υἱὸν Αχιμελεχ Προσάγαγε τὸ εφουδ. ⁸καὶ ἐπηρώτησεν Δαυὶδ διὰ τοῦ κυρίου λέγων Εἴ καταδιώξω ὅπίσω τοῦ γεδδουρ τούτου; εἴ καταλήμψομαι αὐτούς; καὶ εἶπεν αὐτῷ Καταδίωκε, ὅτι καταλαμβάνων καταλήμψῃ καὶ ἔξαιρούμενος ἔξελῇ. ⁹καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ, αὐτὸς καὶ οἱ ἔξακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται ἔως τοῦ χειμάρρου Βοσορ, καὶ οἱ περισσοὶ ἔστησαν. ¹⁰καὶ κατεδίωξεν ἐν τετρακοσίοις ἄνδρας, ὑπέστησαν δὲ διακόσιοι ἄνδρες, οἵτινες ἔκάθισαν πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ Βοσορ. ¹¹καὶ εὑρίσκουσιν ἄνδρα Αἰγύπτιον ἐν ἀγρῷ καὶ λαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ· καὶ διδόσαιν αὐτῷ ἄρτον, καὶ ἔφαγεν, καὶ ἐπότισαν αὐτὸν ὅδωρ. ¹²καὶ διδόσαιν αὐτῷ κλάσμα παλάθης, καὶ ἔφαγεν, καὶ κατέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, ὅτι οὐ βεβρώκει ἄρτον καὶ οὐ πεπώκει ὅδωρ τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ¹³καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ Τίνος σὺ εἴ καὶ πόθεν εἴ; καὶ εἶπεν τὸ παιδάριον τὸ Αἰγύπτιον Ἐγώ εἰμι δοῦλος ἀνδρὸς Αμαληκίτου, καὶ κατέλιπτέν με ὁ κύριός μου, ὅτι ἡνωχλήθην ἐγὼ σήμερον τριταῖος. ¹⁴καὶ ἡμεῖς ἐπεθέμεθα ἐπὶ νότον τοῦ Χολθί καὶ ἐπὶ τὰ τῆς Ιουδαίας μέρη καὶ ἐπὶ νότον Χελουσβ καὶ τὴν Σεκελακ ἐνεπύρισαμεν ἐν πυρί. ¹⁵καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Δαυὶδ Εἴ κατάξεις με ἐπὶ τὸ γεδδουρ

τοῦτο; καὶ εἶπεν Ὅμοσον δή μοι κατὰ τοῦ θεοῦ μὴ θανατώσειν με καὶ μὴ παραδοῦναι με εἰς χεῖρας τοῦ κυρίου μου, καὶ κατάξω σε ἐπὶ τὸ γεδδούρ τοῦτο. ¹⁶καὶ κατήγαγεν αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ ἵδοὺ οὗτοι διακεχυμένοι ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ ἑορτάζοντες ἐν πᾶσι τοῖς σκύλοις τοῖς μεγάλοις, οἵς ἔλαβον ἐκ γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐκ γῆς Ιουδα. ¹⁷καὶ ἥλθεν ἐπ’ αὐτοὺς Δαυιδ καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ ἑωσφόρου ἔως δείλης καὶ τῇ ἐπαύριον, καὶ οὐκ ἐσώθη ἐξ αὐτῶν ἀνὴρ ὅτι ἀλλ’ ἡ τετρακόσια παιδάρια, ἃ ἦν ἐπιβεβηκότα ἐπὶ τὰς καμήλους καὶ ἔφυγον. ¹⁸καὶ ἀφείλατο Δαυιδ πάντα, ἃ ἔλαβον οἱ Αμαληκῖται, καὶ ἀμφοτέρας τὰς γυναικας αὐτοῦ ἐξείλατο. ¹⁹καὶ οὐ διεφώνησεν αὐτοῖς ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου καὶ ἀπὸ τῶν σκύλων καὶ ἔως υἱῶν καὶ θυγατέρων καὶ ἔως πάντων, ὃν ἔλαβον αὐτῶν· τὰ πάντα ἐπέστρεψεν Δαυιδ. ²⁰καὶ ἔλαβεν Δαυιδ πάντα τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια καὶ ἀπήγαγεν ἔμπροσθεν τῶν σκύλων, καὶ τοῖς σκύλοις ἐκείνοις ἐλέγετο Ταῦτα τὰ σκῦλα Δαυιδ. — ²¹καὶ παραγίνεται Δαυιδ πρὸς τοὺς διακοσίους ἄνδρας τοὺς ἐκλυθέντας τοῦ πορεύεσθαι ὅπίσω Δαυιδ καὶ ἐκάθισεν αὐτοὺς ἐν τῷ χειμάρρῳ τῷ Βοσορ, καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν Δαυιδ καὶ εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ τοῦ μετ’ αὐτοῦ, καὶ προσήγαγεν Δαυιδ ἔως τοῦ λαοῦ, καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην. ²²καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ λοιμὸς καὶ πονηρὸς τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν πορευθέντων μετὰ Δαυιδ καὶ εἶπαν "Οτι οὐ κατεδίωξαν μεθ' ἡμῶν, οὐ δώσομεν αὐτοῖς ἐκ τῶν σκύλων, ὃν ἐξειλάμεθα, δτι ἀλλ' ἡ ἔκαστος τὴν γυναικα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀπαγέσθωσαν καὶ ἀποστρεφέτωσαν. ²³καὶ εἶπεν Δαυιδ Οὐ ποιήσετε οὕτως μετὰ τὸ παραδοῦναι τὸν κύριον ἡμῖν καὶ φυλάξαι ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν κύριος τὸν γεδδούρ τὸν ἐπερχόμενον ἐφ' ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν. ²⁴καὶ τίς ὑπακούσεται ὑμῶν τῶν λόγων τούτων; δτι οὐχ ἦττον ὑμῶν εἰσιν· διότι κατὰ τὴν μερίδα τοῦ καταβαίνοντος εἰς πόλεμον οὕτως ἔσται ἡ μερὶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τὰ σκεύη· κατὰ τὸ αὐτὸν μεριοῦνται. ²⁵καὶ ἐγενήθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπάνω καὶ ἐγένετο εἰς πρόσταγμα καὶ εἰς δικαίωμα τῷ Ισραὴλ ἔως τῆς σήμερον.

²⁶Καὶ ἥλθεν Δαυιδ εἰς Σεκελακ καὶ ἀπέστειλεν τοῖς πρεσβυτέροις Ιουδα τῶν σκύλων καὶ τοῖς πλησίον αὐτοῦ λέγων Ἰδοὺ ἀπὸ τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν κυρίου. ²⁷τοῖς ἐν Βαιθσουρ καὶ τοῖς ἐν Ραμα νότου καὶ τοῖς ἐν Ιεθθορ ²⁸καὶ τοῖς ἐν Αροηρ καὶ τοῖς Αμμαδὶ καὶ τοῖς ἐν Σαφὶ καὶ τοῖς ἐν Εσθιε 28ακαὶ τοῖς ἐν Γεθ καὶ τοῖς ἐν Κιναν καὶ τοῖς ἐν Σαφεκ καὶ τοῖς ἐν Θιμαθ ²⁹καὶ τοῖς ἐν Καρμήλῳ καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσιν τοῦ Ιεραμηλὶ καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσιν τοῦ Κενεζὶ ³⁰καὶ τοῖς ἐν Ιεριμουθ καὶ τοῖς ἐν Βηρσαβεε καὶ τοῖς ἐν Νοο ³¹καὶ τοῖς ἐν Χεβρων καὶ εἰς πάντας τοὺς τόπους, οὓς διῆλθεν Δαυιδ ἐκεῖ, αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ.

31 ¹Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπολέμουν ἐπὶ Ισραὴλ, καὶ ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ισραὴλ ἐκ προσώπου τῶν ἀλλοφύλων, καὶ πίπτουσιν τραυματίαι ἐν τῷ ὄρει τῷ Γελβουε. ²καὶ συνάπτουσιν ἀλλόφυλοι τῷ Σαουλ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τύπτουσιν ἀλλόφυλοι τὸν Ιωναθαν καὶ τὸν Αμιναδαβ καὶ τὸν Μελχισα υἱὸν Σαουλ. ³καὶ βαρύνεται ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαουλ, καὶ εὑρίσκουσιν αὐτὸν οἱ ἀκοντισταί, ἄνδρες τοξόται, καὶ ἐτραυματίσθη εἰς τὰ ὑποχόνδρια. ⁴καὶ εἶπεν Σαουλ πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεύη

αύτοῦ Σπάσαι τὴν ρόμφαιαν σου καὶ ἀποκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτυμοι οὗτοι καὶ ἀποκεντήσωσίν με καὶ ἐμπαίξωσίν μοι. καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη σφόδρα· καὶ ἔλαβεν Σαουλ τὴν ρόμφαιαν καὶ ἐπέπεσεν ἐπ’ αὐτήν. ⁵καὶ εἶδεν ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι τέθνηκεν Σαουλ, καὶ ἐπέπεσεν καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ρόμφαιαν αὐτοῦ καὶ ἀπέθανεν μετ’ αὐτοῦ. ⁶καὶ ἀπέθανεν Σαουλ καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κατὰ τὸ αὐτό. ⁷καὶ εἶδον οἱ ἄνδρες Ισραὴλ οἱ ἐν τῷ πέραν τῆς κοιλάδος καὶ οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου ὅτι ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ισραὴλ καὶ ὅτι τέθνηκεν Σαουλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ καταλείπουσιν τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ φεύγουσιν· καὶ ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι καὶ κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς. — ⁸καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον καὶ ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι ἐκδιδύσκειν τοὺς νεκροὺς καὶ εὑρίσκουσιν τὸν Σαουλ καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐπὶ τὰ ὅρη Γελβουε. ⁹καὶ ἀποστρέφουσιν αὐτὸν καὶ ἐξέδυσαν τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτὰ εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ εὐαγγελίζοντες τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ λαῷ αὐτῶν. ¹⁰καὶ ἀνέθηκαν τὰ σκεύη αὐτοῦ εἰς τὸ Ἀσταρτεῖον καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ κατέπηξαν ἐν τῷ τείχει Βαιθσαν. ¹¹καὶ ἀκούουσιν οἱ κατοικοῦντες Ιαβίς τῆς Γαλααδίτιδος ἢ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαουλ. ¹²καὶ ἀνέστησαν πᾶς ἀνὴρ δυνάμεως καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν νύκτα καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαουλ καὶ τὸ σῶμα Ιωναθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τείχους Βαιθσαν καὶ φέρουσιν αὐτοὺς εἰς Ιαβίς καὶ κατακαίουσιν αὐτοὺς ἐκεῖ. ¹³καὶ λαμβάνουσιν τὰ ὄστα αὐτῶν καὶ θάπτουσιν ὑπὸ τὴν ἄρουραν τὴν Ιαβίς καὶ νηστεύουσιν ἐπτὰ ἡμέρας.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β'

1 ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Σαουλ καὶ Δαυὶδ ἀνέστρεψεν τύπτων τὸν Αμαλῆχ, καὶ ἐκάθισεν Δαυὶδ ἐν Σεκελαχ ἡμέρας δύο. ²καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἴδοὺ ἀνὴρ ἥλθεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐκ τοῦ λαοῦ Σαουλ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διερρωγότα, καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ καὶ ἐπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. ³καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ Πόθεν σὺ παραγίνῃ; καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ισραὴλ ἐγὼ διασέσωσμαι. ⁴καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ Τίς ὁ λόγος οὗτος; ἀπάγγειλόν μοι. καὶ εἶπεν ὅτι Ἔφυγεν ὁ λαὸς ἐκ τοῦ πολέμου, καὶ πεπτώκασι πολλοὶ ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἀπέθανον· καὶ ἀπέθανεν καὶ Σαουλ, καὶ Ιωναθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀπέθανεν. ⁵καὶ εἶπεν Δαυὶδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ Πᾶς οἵδας ὅτι τέθνηκεν Σαουλ καὶ Ιωναθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ; ⁶καὶ εἶπεν τὸ παιδάριον τὸ ἀπαγγέλλον αὐτῷ Περιπτώματι περιέπεσον ἐν τῷ ὅρει τῷ Γελβουε, καὶ ἴδοὺ Σαουλ ἐπεστήρικτο ἐπὶ τὸ δόρυ αὐτοῦ, καὶ ἴδοὺ τὰ ἄρματα καὶ οἱ ἵππαρχαι συνηψαν αὐτῷ. ⁷καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὰ ὄπίσω αὐτοῦ καὶ εἶδεν με καὶ ἐκάλεσέν με, καὶ εἶπα Ἰδοὺ ἐγώ. ⁸καὶ εἶπέν μοι Τίς εῖ σύ; καὶ εἶπα Αμαλῆχίτης ἐγώ εἰμι. ⁹καὶ εἶπεν πρός με Στῆθι δὴ ἐπάνω μου καὶ θανάτωσόν με, ὅτι κατέσχεν με σκότος δεινόν, ὅτι πᾶσα ἡ ψυχή

μου ἐν ἔμοι. ¹⁰καὶ ἐπέστην ἐπ’ αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν, ὅτι ἥδειν ὅτι οὐ ζήσεται μετὰ τὸ πεσεῖν αὐτόν· καὶ ἔλαβον τὸ βασίλειον τὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὸν χλιδῶνα τὸν ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ καὶ ἐνήνοχα αὐτὰ τῷ κυρίῳ μου ὥδε. ¹¹καὶ ἐκράτησεν Δαυὶδ τῶν ἴματίων αὐτοῦ καὶ διέρρηξεν αὐτά, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ μετ’ αὐτοῦ διέρρηξαν τὰ ἴματια αὐτῶν. ¹²καὶ ἐκόψαντο καὶ ἔκλαυσαν καὶ ἐνήστευσαν ἡώς δείλης ἐπὶ Σαουλ καὶ ἐπὶ Ιωναθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν Ιουδα καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ισραὴλ, ὅτι ἐπλήγησαν ἐν ρόμφαιά. ¹³καὶ εἶπεν Δαυὶδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ Πόθεν εἴ σύ; καὶ εἶπεν Υἱὸς ἀνδρὸς παροίκου Αμαληκίτου ἐγώ εἰμι. ¹⁴καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ Πῶς οὐκ ἐφοβήθης ἐπενεγκεῖν χεῖρά σου διαφθεῖραι τὸν χριστὸν κυρίου; ¹⁵καὶ ἐκάλεσεν Δαυὶδ ἐν τῶν παιδαρίων αὐτοῦ καὶ εἶπεν Προσελθὼν ἀπάντησον αὐτῷ· καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ ἀπέθανεν. ¹⁶καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς αὐτόν Τὸ αἷμά σου ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου, ὅτι τὸ στόμα σου ἀπεκρίθη κατὰ σοῦ λέγων ὅτι Ἐγὼ ἐθανάτωσα τὸν χριστὸν κυρίου.

¹⁷Καὶ ἐθρήνησεν Δαυὶδ τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ Σαουλ καὶ ἐπὶ Ιωναθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ¹⁸καὶ εἶπεν τοῦ διδάξαι τοὺς υἱοὺς Ιουδα — ἴδου γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθοῦς —

¹⁹Στήλωσον, Ισραὴλ, ὑπὲρ τῶν τεθνηκότων ἐπὶ τὰ ὑψη σου τραυματιῶν.

πῶς ἔπεσαν δυνατοί.

²⁰μὴ ἀναγγείλητε ἐν Γεθ

καὶ μὴ εὐαγγελίσησθε ἐν ταῖς ἔξοδοις Ἀσκαλῶνος,

μήποτε εὐφρανθῶσιν θυγατέρες ἀλλοφύλων,

μήποτε ἀγαλλιάσωνται θυγατέρες τῶν ἀπεριτμήτων.

²¹ὅρη τὰ ἐν Γελβουε,

μὴ καταβῇ δρόσος καὶ μὴ ὑετὸς ἐφ’ ὑμᾶς καὶ ἀγροὶ ἀπαρχῶν,

ὅτι ἔκει προσωχθίσθη θυρεὸς δυνατῶν,

θυρεὸς Σαουλ οὐκ ἔχρισθη ἐν ἔλαιῳ.

²²ἀφ’ αἵματος τραυματιῶν, ἀπὸ στέατος δυνατῶν

τόξον Ιωναθαν οὐκ ἀπεστράφη κενὸν εἰς τὰ ὄπίσω,

καὶ ρόμφαια Σαουλ οὐκ ἀνέκαμψεν κενή.

²³Σαουλ καὶ Ιωναθαν, οἱ ἡγαπημένοι καὶ ὥραιοι, οὐ διακεχωρισμένοι,

εὔπρεπεῖς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν καὶ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν οὐ διεχωρίσθησαν,

ὑπὲρ ἀετοὺς κοῦφοι

καὶ ὑπὲρ λέοντας ἐκραταιώθησαν.

²⁴θυγατέρες Ισραὴλ, ἐπὶ Σαουλ κλαύσατε

τὸν ἐνδιδύσκοντα ὑμᾶς κόκκινα μετὰ κόσμου ὑμῶν,

τὸν ἀναφέροντα κόσμον χρυσοῦν ἐπὶ τὰ ἐνδύματα ὑμῶν.

²⁵πῶς ἔπεσαν δυνατοὶ ἐν μέσῳ τοῦ πολέμου.

Ιωναθαν ἐπὶ τὰ ὑψη σου τραυματίας.

²⁶ἀλγῶ ἐπὶ σοί, ἀδελφέ μου Ιωναθαν·

ώραιώθης μοι σφόδρα,

ἐθαυμαστώθη ἡ ἀγάπησίς σου ἐμοὶ

ὑπὲρ ἀγάπησιν γυναικῶν.

²⁷πῶς ἔπεσαν δυνατοὶ

καὶ ἀπώλοντο σκεύη πολεμικά.

2 Ἔγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπηρώτησεν Δαυιδ ἐν κυρίῳ λέγων Εἰ ἀναβῶ εἰς μίαν τῶν πόλεων Ιουδα; καὶ εἶπεν κύριος πρὸς αὐτόν τοῦ Ανάβηθι. καὶ εἶπεν Δαυιδ Ποῦ ἀναβῶ; καὶ εἶπεν Εἰς Χεβρων. ²καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Δαυιδ εἰς Χεβρων καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναικες αὐτοῦ, Αχινοομ ἡ Ιεζραηλῖτις καὶ Αβιγαια ἡ γυνὴ Ναβαλ τοῦ Καρμηλίου, ³καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ, ἔκαστος καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ κατώκουν ἐν ταῖς πόλεσιν Χεβρων. ⁴καὶ ἔρχονται ἄνδρες τῆς Ιουδαίας καὶ χρίουσιν τὸν Δαυιδ ἐκεῖ τοῦ βασιλεύειν ἐπὶ τὸν οἶκον Ιουδα.

Καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυιδ λέγοντες ὅτι Οἱ ἄνδρες Ιαβις τῆς Γαλααδίτιδος ἔθαψαν τὸν Σαουλ. ⁵καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ ἀγγέλους πρὸς τοὺς ἡγουμένους Ιαβις τῆς Γαλααδίτιδος καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Εὔλογημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ, ὅτι πεποιήκατε τὸ ἔλεος τοῦτο ἐπὶ τὸν κύριον ὑμῶν ἐπὶ Σαουλ τὸν χριστὸν κυρίου καὶ ἔθάψατε αὐτὸν καὶ Ιωναθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ⁶καὶ νῦν ποιήσαι κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος καὶ ἀλήθειαν, καὶ γε ἐγὼ ποιήσω μεθ' ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ ταῦτα, ὅτι ἐποιήσατε τὸ ρῆμα τοῦτο. ⁷καὶ νῦν κραταιούσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν καὶ γίνεσθε εἰς υἱὸν δυνατούς, ὅτι τέθνηκεν ὁ κύριος ὑμῶν Σαουλ, καὶ γε ἐμὲ κέχρικεν ὁ οἶκος Ιουδα ἐφ' ἑαυτοὺς εἰς βασιλέα.

⁸Καὶ Αβεννηρ υἱὸς Νηρ ἀρχιστράτηγος τοῦ Σαουλ ἔλαβεν τὸν Ιεβοσθε υἱὸν Σαουλ καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐκ τῆς παρεμβολῆς εἰς Μαναεμ ⁹καὶ ἔβασίλευσεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Γαλααδίτιν καὶ ἐπὶ τὸν Θασιρι καὶ ἐπὶ τὸν Ιεζραελ καὶ ἐπὶ τὸν Εφραιμ καὶ ἐπὶ τὸν Βενιαμιν καὶ ἐπὶ πάντα Ισραηλ. ¹⁰τεσσαράκοντα ἐτῶν Ιεβοσθε υἱὸς Σαουλ, ὅτε ἔβασίλευσεν ἐπὶ τὸν Ισραηλ, καὶ δύο ἔτη ἔβασίλευσεν πλὴν τοῦ οἴκου Ιουδα, οἱ ἥσαν ὀπίσω Δαυιδ. ¹¹καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι, ἃς Δαυιδ ἔβασίλευσεν ἐν Χεβρων ἐπὶ τὸν οἶκον Ιουδα, ἐπτὰ ἔτη καὶ ἔξ μηνας.

¹²Καὶ ἔξῆλθεν Αβεννηρ υἱὸς Νηρ καὶ οἱ παῖδες Ιεβοσθε υἱοῦ Σαουλ ἐκ Μαναεμ εἰς Γαβαων. ¹³καὶ Ιωαβ υἱὸς Σαρουιας καὶ οἱ παῖδες Δαυιδ ἔξῆλθοσαν ἐκ Χεβρων καὶ συναντῶσιν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαβαων ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ ἐκάθισαν οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαβαων ἐντεῦθεν καὶ οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦθεν. ¹⁴καὶ εἶπεν Αβεννερ πρὸς Ιωαβ Ἀναστήτωσαν δὴ τὰ παιδάρια καὶ παιξάτωσαν ἐνώπιον ὑμῶν. καὶ εἶπεν Ιωαβ Ἀναστήτωσαν. ¹⁵καὶ ἀνέστησαν καὶ παρῆλθον ἐν ἀριθμῷ τῶν παιδῶν Βενιαμιν δώδεκα τῶν Ιεβοσθε υἱοῦ Σαουλ καὶ δώδεκα ἐκ τῶν παιδῶν Δαυιδ. ¹⁶καὶ ἐκράτησαν ἔκαστος τῇ χειρὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ μάχαιρα αὐτοῦ εἰς πλευρὰν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ πίπτουσιν κατὰ τὸ αὐτό. καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Μερὶς τῶν

ἐπιβούλων, ἥ ἐστιν ἐν Γαβαων. ¹⁷καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος σκληρὸς ὥστε λίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπαισεν Αβεννηρ καὶ ἄνδρες Ισραὴλ ἐνώπιον παίδων Δαυιδ. — ¹⁸καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ τρεῖς υἱοὶ Σαρουιας, Ιωαβ καὶ Αβεσσα καὶ Ασαηλ, καὶ Ασαηλ κοῦφος τοῖς ποσὶν αὐτοῦ ὥσει μία δορκὰς ἐν ἀγρῷ. ¹⁹καὶ κατεδίωξεν Ασαηλ ὅπιστα Αβεννηρ καὶ οὐκ ἐξέκλινεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερὰ κατόπισθεν Αβεννηρ. ²⁰καὶ ἐπέβλεψεν Αβεννηρ εἰς τὰ ὅπιστα αὐτοῦ καὶ εἶπεν Εἰ σὺ εἴς αὐτὸς Ασαηλ; καὶ εἶπεν Ἐγώ εἰμι. ²¹καὶ εἶπεν αὐτῷ Αβεννηρ Ἐκκλινον σὺ εἰς τὰ δεξιὰ ἥ εἰς τὰ ἀριστερὰ καὶ κάτασχε σαυτῷ ἐν τῶν παιδαρίων καὶ λαβὲ σεαυτῷ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἡθέλησεν Ασαηλ ἐκκλῖναι ἐκ τῶν ὅπισθεν αὐτοῦ. ²²καὶ προσέθετο ἔτι Αβεννηρ λέγων τῷ Ασαηλ Ἀπόστηθι ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ πατάξω σε εἰς τὴν γῆν· καὶ πῶς ἀρῷ τὸ πρόσωπόν μου πρὸς Ιωαβ; καὶ ποῦ ἐστιν ταῦτα; ἐπίστρεφε πρὸς Ιωαβ τὸν ἀδελφόν σου. ²³καὶ οὐκ ἐβούλετο τοῦ ἀποστῆναι. καὶ τύπτει αὐτὸν Αβεννηρ ἐν τῷ ὅπιστω τοῦ δόρατος ἐπὶ τὴν ψόαν, καὶ διεξῆλθεν τὸ δόρυ ἐκ τῶν ὅπισθεν αὐτοῦ, καὶ πίπτει ἐκεῖ καὶ ἀποθνήσκει ὑποκάτω αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ἐρχόμενος ἔως τοῦ τόπου, οὗ ἔπεσεν ἐκεῖ Ασαηλ καὶ ἀπέθανεν, καὶ ὑφίστατο. — ²⁴καὶ κατεδίωξεν Ιωαβ καὶ Αβεσσα ὅπιστω Αβεννηρ· καὶ ὁ ἥλιος ἔδυνεν, καὶ αὐτοὶ εἰσῆλθον ἔως τοῦ βουνοῦ Αμμαν, ὃ ἐστιν ἐπὶ προσώπου Γαι ὁδὸν ἔρημον Γαβαων. ²⁵καὶ συναθροίζονται υἱοὶ Βενιαμιν οἱ ὅπιστω Αβεννηρ καὶ ἐγενήθησαν εἰς συνάντησιν μίαν καὶ ἔστησαν ἐπὶ κεφαλὴν βουνοῦ ἐνός. ²⁶καὶ ἐκάλεσεν Αβεννηρ Ιωαβ καὶ εἶπεν Μὴ εἰς νῖκος καταφάγεται ἡ ρομφαία; ἥ οὐκ οἶδας ὅτι πικρὰ ἔσται εἰς τὰ ἔσχατα; καὶ ἔως πότε οὐ μὴ εἰπῆς τῷ λαῷ ἀναστρέφειν ἀπὸ ὅπισθεν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν; ²⁷καὶ εἶπεν Ιωαβ Ζῆ κύριος ὅτι εἰ μὴ ἐλάλησας, διότι τότε ἐκ πρωΐθεν ἀνέβη ὁ λαὸς ἔκαστος κατόπισθεν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ²⁸καὶ ἐσάλπισεν Ιωαβ τῇ σάλπιγgi, καὶ ἀπέστησαν πᾶς ὁ λαὸς καὶ οὐ κατεδίωξαν ὅπιστω τοῦ Ισραὴλ καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι τοῦ πολεμεῖν. ²⁹καὶ Αβεννηρ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς δυσμὰς δλην τὴν νύκτα ἐκείνην καὶ διέβαιναν τὸν Ιορδάνην καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν παρατείνουσαν καὶ ἔρχονται εἰς τὴν παρεμβολήν. ³⁰καὶ Ιωαβ ἀνέστρεψεν ὅπισθεν ἀπὸ τοῦ Αβεννηρ καὶ συνήθροισεν πάντα τὸν λαόν, καὶ ἐπεσκέπησαν τῶν παιδῶν Δαυιδ ἐννεακαίδεκα ἄνδρες καὶ Ασαηλ. ³¹καὶ οἱ παῖδες Δαυιδ ἐπάταξαν τῶν υἱῶν Βενιαμιν τῶν ἀνδρῶν Αβεννηρ τριακοσίους ἔξηκοντα ἄνδρας παρ' αὐτοῦ. ³²καὶ αἴρουσιν τὸν Ασαηλ καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Βαιθλεεμ. καὶ ἐπορεύθη Ιωαβ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ διέφαυσεν αὐτοῖς ἐν Χεβρων.

3 ¹Καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐπὶ πολὺ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Σαουλ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Δαυιδ· καὶ ὁ οἴκος Δαυιδ ἐπορεύετο καὶ ἐκραταιοῦτο, καὶ ὁ οἴκος Σαουλ ἐπορεύετο καὶ ἡσθένει.

2Καὶ ἐτέχθησαν τῷ Δαυιδ υἱοὶ ἐν Χεβρων, καὶ ἦν ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ Αμνων τῆς Αχινοομ τῆς Ιεζραηλίτιδος, ³καὶ ὁ δεύτερος αὐτοῦ Δαλουια τῆς Αβιγαιας τῆς Καρμηλίας, καὶ ὁ τρίτος Αβεσσαλωμ υἱὸς Μααχα θυγατρὸς Θολμι βασιλέως Γεσιρ, ⁴καὶ ὁ τέταρτος Ορνια υἱὸς Φεγγιθ, καὶ ὁ πέμπτος Σαβατια τῆς Αβιταλ, ⁵καὶ ὁ ἕκτος Ιεθερααμ τῆς Αιγλα γυναικὸς Δαυιδ· οὗτοι ἐτέχθησαν τῷ Δαυιδ ἐν Χεβρων.

⁶Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι τὸν πόλεμον ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Σαουλ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Δαυιδ καὶ Αβεννηρ ἦν κρατῶν τοῦ οἴκου Σαουλ. ⁷καὶ τῷ Σαουλ παλλακὴ Ρεσφα θυγάτηρ Ιαλ. καὶ εἶπεν Μεμφιβοσθε υἱὸς Σαουλ πρὸς Αβεννηρ Τί ὅτι εἰσῆλθες πρὸς τὴν παλλακὴν τοῦ πατρός μου; ⁸καὶ ἐθυμώθη σφόδρα Αβεννηρ περὶ τοῦ λόγου Μεμφιβοσθε, καὶ εἶπεν Αβεννηρ πρὸς αὐτόν Μὴ κεφαλὴ κυνὸς ἐγώ εἰμι; ἐποίησα ἔλεος σήμερον μετὰ τοῦ οἴκου Σαουλ τοῦ πατρός σου καὶ περὶ ἀδελφῶν καὶ γυνωρίμων καὶ οὐκ ηύτομόλησα εἰς τὸν οἴκον Δαυιδ. καὶ ἐπιζητεῖς ἐπ' ἐμὲ ὑπὲρ ἀδικίας γυναικὸς σήμερον; ⁹τάδε ποιήσαι ὁ θεὸς τῷ Αβεννηρ καὶ τάδε προσθείη αὐτῷ, ὅτι καθὼς ὥμοσεν κύριος τῷ Δαυιδ, ὅτι οὕτως ποιήσω αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ¹⁰περιελεῖν τὴν βασιλείαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Σαουλ καὶ τοῦ ἀναστῆσαι τὸν θρόνον Δαυιδ ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν Ιουδαν ἀπὸ Δαν ἔως Βηρσαβεε. ¹¹καὶ οὐκ ἡδυνάσθη ἔτι Μεμφιβοσθε ἀποκριθῆναι τῷ Αβεννηρ ρῆμα ἀπὸ τοῦ φοβεῖσθαι αὐτόν.

¹²Καὶ ἀπέστειλεν Αβεννηρ ἀγγέλους πρὸς Δαυιδ εἰς Θαιλαμ, οὗ ἦν παραχρῆμα, λέγων Διάθου διαθήκην σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ἴδοὺ ἡ χείρ μου μετὰ σοῦ τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς σὲ πάντα τὸν οἴκον Ισραὴλ. ¹³καὶ εἶπεν Δαυιδ Ἐγὼ καλῶς διαθήσομαι πρὸς σὲ διαθήκην, πλὴν λόγον ἔνα ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ λέγων Οὐκ ὄψει τὸ πρόσωπόν μου, ἐὰν μὴ ἀγάγῃς τὴν Μελχολ θυγατέρα Σαουλ παραγινομένου σου ἵδειν τὸ πρόσωπόν μου. ¹⁴καὶ ἐξαπέστειλεν Δαυιδ πρὸς Μεμφιβοσθε υἱὸν Σαουλ ἀγγέλους λέγων Ἀπόδος μοι τὴν γυναικά μου τὴν Μελχολ, ἣν ἔλαβον ἐν ἐκατὸν ἀκροβυστίαις ἀλλοφύλων. ¹⁵καὶ ἀπέστειλεν Μεμφιβοσθε καὶ ἔλαβεν αὐτὴν παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, παρὰ Φαλτιηλ υἱοῦ Σελλῆς. ¹⁶καὶ ἐπορεύετο ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετ' αὐτῆς κλαίων ὅπιστα αὐτῆς ἔως Βαρακιμ· καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Αβεννηρ Πορεύου ἀνάστρεφε· καὶ ἀνέστρεψεν. — ¹⁷καὶ εἶπεν Αβεννηρ πρὸς τὸν πρεσβυτέρους Ισραὴλ λέγων Ἐχθὲς καὶ τρίτην ἐζητεῖτε τὸν Δαυιδ βασιλεύειν ἐφ' ὑμῶν. ¹⁸καὶ νῦν ποιήσατε, ὅτι κύριος ἔλαλησεν περὶ Δαυιδ λέγων Ἐν χειρὶ τοῦ δούλου μου Δαυιδ σώσω τὸν Ισραὴλ ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἔχθρῶν αὐτῶν. ¹⁹καὶ ἔλαλησεν Αβεννηρ ἐν τοῖς ὡσὶν Βενιαμιν. καὶ ἐπορεύθη Αβεννηρ τοῦ λαλῆσαι εἰς τὰ ὕτα τοῦ Δαυιδ εἰς Χεβρων πάντα, ὅσα ἤρεσεν ἐν ὁφθαλμοῖς Ισραὴλ καὶ ἐν ὁφθαλμοῖς παντὸς οἴκου Βενιαμιν.

²⁰Καὶ ἦλθεν Αβεννηρ πρὸς Δαυιδ εἰς Χεβρων καὶ μετ' αὐτοῦ εἴκοσι ἄνδρες. καὶ ἐποίησεν Δαυιδ τῷ Αβεννηρ καὶ τοῖς ἀνδράσιν τοῖς μετ' αὐτοῦ πότον. ²¹καὶ εἶπεν Αβεννηρ πρὸς Δαυιδ Ἀναστήσομαι δὴ καὶ πορεύσομαι καὶ συναθροίσω πρὸς κύριόν μου τὸν βασιλέα πάντα Ισραὴλ καὶ διαθήσομαι μετὰ σοῦ διαθήκην, καὶ βασιλεύσεις ἐπὶ πᾶσιν, οἵς ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου. καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ τὸν Αβεννηρ, καὶ ἐπορεύθη ἐν εἰρήνῃ. — ²²καὶ ἴδοὺ οἱ παῖδες Δαυιδ καὶ Ιωαβ παρεγίνοντο ἐκ τῆς ἐξοδίας καὶ σκῦλα πολλὰ ἔφερον μετ' αὐτῶν· καὶ Αβεννηρ οὐκ ἦν μετὰ Δαυιδ εἰς Χεβρων, ὅτι ἀπεστάλκει αὐτὸν καὶ ἀπεληλύθει ἐν εἰρήνῃ. ²³καὶ Ιωαβ καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ αὐτοῦ ἤχθησαν, καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ιωαβ λέγοντες Ἡκει Αβεννηρ υἱὸς Νηρ πρὸς Δαυιδ, καὶ ἀπέσταλκεν αὐτὸν καὶ ἀπῆλθεν ἐν εἰρήνῃ. ²⁴καὶ εἰσῆλθεν Ιωαβ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν Τί τοῦτο ἐποίησας; ἴδού ἦλθεν Αβεννηρ πρὸς σέ, καὶ ἵνα τί ἐξαπέσταλκας αὐτὸν καὶ ἀπελήλυθεν ἐν εἰρήνῃ; ²⁵ἢ οὐκ οἶδας τὴν κακίαν Αβεννηρ υἱοῦ Νηρ,

ὅτι ἀπατῆσαί σε παρεγένετο καὶ γνῶναι τὴν ἔξοδόν σου καὶ τὴν εἴσοδόν σου καὶ γνῶναι ἄπαντα, ὅσα σὺ ποιεῖς;²⁶καὶ ἀνέστρεψεν Ιωαβ ἀπὸ τοῦ Δαυὶδ καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ὁπίσω Αβεννηρ, καὶ ἐπιστρέφουσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ Σεϊραμ· καὶ Δαυὶδ οὐκ ἤδει.²⁷καὶ ἐπέστρεψεν Αβεννηρ εἰς Χεβρων, καὶ ἔξεχλινεν αὐτὸν Ιωαβ ἐκ πλαγίων τῆς πύλης λαλῆσαι πρὸς αὐτὸν ἐνεδρεύων καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ ἐπὶ τὴν ψόαν, καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ αἵματι Ασαηλ τοῦ ἀδελφοῦ Ιωαβ.

²⁸Καὶ ἤκουσεν Δαυὶδ μετὰ ταῦτα καὶ εἶπεν Ἀθῷός εἰμι ἐγὼ καὶ ἡ βασιλεία μου ἀπὸ κυρίου ἔως αἰῶνος ἀπὸ τῶν αἵματων Αβεννηρ υἱοῦ Νηρ.²⁹καταντησάτωσαν ἐπὶ κεφαλὴν Ιωαβ καὶ ἐπὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐκλίποι ἐκ τοῦ οἴκου Ιωαβ γονορρυὴς καὶ λεπρὸς καὶ κρατῶν σκυτάλης καὶ πίπτων ἐν ρόμφαιᾳ καὶ ἐλασσούμενος ἄρτοις.³⁰Ιωαβ δὲ καὶ Αβεσσα ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διεπαρετηροῦντο τὸν Αβεννηρ ἀνθ' ὧν ἐθανάτωσεν τὸν Ασαηλ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν ἐν Γαβαων ἐν τῷ πολέμῳ. —³¹καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Ιωαβ καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ Διαρρήξατε τὰ ἴματια ὑμῶν καὶ περιζώσασθε σάκκους καὶ κόπτεσθε ἔμπροσθεν Αβεννηρ· καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐπορεύετο ὁπίσω τῆς κλίνης.³²καὶ θάπτουσιν τὸν Αβεννηρ εἰς Χεβρων· καὶ ἤρεν ὁ βασιλεὺς τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσεν πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Αβεννηρ.³³καὶ ἐθρήνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Αβεννηρ καὶ εἶπεν

Εἰ κατὰ τὸν θάνατον Ναβαλ ἀποθανεῖται Αβεννηρ;

³⁴αἱ χεῖρές σου οὐκ ἐδέθησαν,

οἱ πόδες σου οὐκ ἐν πέδαις·

οὐ προσῆγαγεν ὡς Ναβαλ,

ἐνώπιον υἱῶν ἀδικίας ἔπεσας.

καὶ συνήχθη πᾶς ὁ λαὸς τοῦ κλαῦσαι αὐτόν.³⁵καὶ ἤλθεν πᾶς ὁ λαὸς περιδειπνῆσαι τὸν Δαυὶδ ἄρτοις ἔτι οὕσης ἡμέρας, καὶ ὥμοσεν Δαυὶδ λέγων Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι ἐὰν μὴ δύῃ ὁ ἥλιος, οὐ μὴ γεύσωμαι ἄρτου ἢ ἀπὸ παντός τινος.³⁶καὶ ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτῶν πάντα, ὅσα ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς ἐνώπιον τοῦ λαοῦ.³⁷καὶ ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς καὶ πᾶς Ισραηλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὅτι οὐκ ἐγένετο παρὰ τοῦ βασιλέως θανατῶσαι τὸν Αβεννηρ υἱὸν Νηρ.³⁸καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Οὐκ οἴδατε ὅτι ἡγούμενος μέγας πέπτωκεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐν τῷ Ισραηλ;³⁹καὶ ὅτι ἐγὼ εἰμι σήμερον συγγενὴς καὶ καθεσταμένος ὑπὸ βασιλέως, οἱ δὲ ἄνδρες οὗτοι υἱοὶ Σαρουιας σκληρότεροί μού εἰσιν· ἀνταποδῷ κύριος τῷ ποιοῦντι πονηρὰ κατὰ τὴν κακίαν αὐτοῦ.

4 ¹Καὶ ἤκουσεν Μεμφιβοσθε υἱὸς Σαουλ ὅτι τέθυκεν Αβεννηρ ἐν Χεβρων, καὶ ἔξελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες Ισραηλ παρείθησαν.²καὶ δύο ἄνδρες ἡγούμενοι συστρεμμάτων τῷ Μεμφιβοσθε υἱῷ Σαουλ, ὄνομα τῷ ἐνὶ Βαανα καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Ρηχαβ, υἱοὶ Ρεμμων τοῦ Βηρωθαίου ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμιν· ὅτι Βηρωθ ἐλογίζετο τοῖς υἱοῖς Βενιαμιν, ³καὶ ἀπέδρασαν οἱ Βηρωθαῖοι εἰς Γεθθαιμ καὶ ἤσαν ἐκεῖ παροικοῦντες ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. —⁴καὶ τῷ Ιωναθαν υἱῷ Σαουλ υἱὸς πεπληγὼς τοὺς πόδας· υἱὸς ἐτῶν πέντε οὗτος ἐν τῷ ἐλθεῖν τὴν ἀγγελίαν Σαουλ καὶ

Ιωναθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐξ Ιεζραελ, καὶ ἦρεν αὐτὸν ἡ τιθηνὸς αὐτοῦ καὶ ἔφυγεν, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεύδειν αὐτὴν καὶ ἀναχωρεῖν καὶ ἐπεσεν καὶ ἔχωλάνθη, καὶ ὅνομα αὐτῷ Μεμφιβοσθε. — ⁵καὶ ἐπορεύθησαν υἱοὶ Ρεμμων τοῦ Βηρωθαίου Ρεκχα καὶ Βαανα καὶ εἰσῆλθον ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας εἰς οἶκον Μεμφιβοσθε, καὶ αὐτὸς ἐκάθευδεν ἐν τῇ κοίτῃ τῆς μεσημβρίας, ⁶καὶ ἵδον ἡ θυρωρὸς τοῦ οἴκου ἐκάθαιρεν πυροὺς καὶ ἐνύσταξεν καὶ ἐκάθευδεν, καὶ Ρεκχα καὶ Βαανα οἱ ἀδελφοὶ διέλαθον ⁷καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον, καὶ Μεμφιβοσθε ἐκάθευδεν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ, καὶ τύπτουσιν αὐτὸν καὶ θανατοῦσιν καὶ ἀφαιροῦσιν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἀπῆλθον ὁδὸν τὴν κατὰ δυσμὰς ὅλην τὴν νύκτα. ⁸καὶ ἤνεγκαν τὴν κεφαλὴν Μεμφιβοσθε τῷ Δαυιδ εἰς Χεβρων καὶ εἶπαν πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ Μεμφιβοσθε υἱοῦ Σαουλ τοῦ ἐχθροῦ σου, ὃς ἐζήτει τὴν ψυχὴν σου, καὶ ἔδωκεν κύριος τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἐκ Σαουλ τοῦ ἐχθροῦ σου καὶ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ. ⁹καὶ ἀπεκρίθη Δαυιδ τῷ Ρεκχα καὶ τῷ Βαανα ἀδελφῷ αὐτοῦ υἱοῖς Ρεμμων τοῦ Βηρωθαίου καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ζῆ κύριος, ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ πάσης θλίψεως, ¹⁰ὅτι ὁ ἀπαγγείλας μοι ὅτι τέθηκεν Σαουλ — καὶ αὐτὸς ἦν ὡς εὐαγγελιζόμενος ἐνώπιόν μου — καὶ κατέσχον αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινα ἐν Σεκελαχ, ^ψ ἔδει με δοῦναι εὐαγγέλια. ¹¹καὶ νῦν ἄνδρες πονηροὶ ἀπεκτάγκασιν ἄνδρα δίκαιον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ· καὶ νῦν ἐκζητήσω τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ὑμῶν καὶ ἔξολεθρεύσω ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς. ¹²καὶ ἐνετείλατο Δαυιδ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ καὶ ἀποκτέννουσιν αὐτοὺς καὶ κολοβοῦσιν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἐκρέμασαν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς κρήνης ἐν Χεβρων· καὶ τὴν κεφαλὴν Μεμφιβοσθε ἔθαψαν ἐν τῷ τάφῳ Αβεννηρ υἱοῦ Νηρ.

5 ¹Καὶ παραγίνονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ Ισραὴλ πρὸς Δαυιδ εἰς Χεβρων καὶ εἶπαν αὐτῷ Ἰδοὺ ὁστᾶ σου καὶ σάρκες σου ἡμεῖς. ²καὶ ἐχθὲς καὶ τρίτην ὅντος Σαουλ βασιλέως ἐφ' ἡμῖν σὺ ἥσθα ὁ ἐξάγων καὶ εἰσάγων τὸν Ισραὴλ, καὶ εἶπεν κύριος πρὸς σέ Σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ισραὴλ, καὶ σὺ ἔσει εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν Ισραὴλ. ³καὶ ἔρχονται πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ισραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρων, καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυιδ διαθῆκην ἐν Χεβρων ἐνώπιον κυρίου, καὶ χρίουσιν τὸν Δαυιδ εἰς βασιλέα ἐπὶ πάντα Ισραὴλ. — ⁴υἱὸς τριάκοντα ἐτῶν Δαυιδ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν, ⁵έπτα ἔτη καὶ ἐξ μῆνας ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρων ἐπὶ τὸν Ιουδαν καὶ τριάκοντα τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ πάντα Ισραὴλ καὶ Ιουδαν ἐν Ιερουσαλημ.

⁶Καὶ ἀπῆλθεν Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ιερουσαλημ πρὸς τὸν Ιεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν. καὶ ἐρρέθη τῷ Δαυιδ Οὐκ εἰσελεύσει ὡδε, ὅτι ἀντέστησαν οἱ τυφλοὶ καὶ οἱ χωλοί, λέγοντες ὅτι Οὐκ εἰσελεύσεται Δαυιδ ὡδε. ⁷καὶ κατελάβετο Δαυιδ τὴν περιοχὴν Σιων (αὕτη ἡ πόλις τοῦ Δαυιδ). ⁸καὶ εἶπεν Δαυιδ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Πᾶς τύπτων Ιεβουσαῖον ἀπτέσθω ἐν παραξιφίδι καὶ τοὺς χωλοὺς καὶ τοὺς τυφλοὺς καὶ τοὺς μισοῦντας τὴν ψυχὴν Δαυιδ· διὰ τοῦτο ἐροῦσιν Τυφλοὶ καὶ χωλοὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς οἶκον κυρίου. ⁹καὶ ἐκάθισεν Δαυιδ ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ ἐκλήθη αὕτη ἡ πόλις Δαυιδ· καὶ ὥκοδόμησεν τὴν πόλιν κύκλω ἀπὸ τῆς ἄκρας καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ. ¹⁰καὶ ἐπορεύετο Δαυιδ

πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ. — ¹¹καὶ ἀπέστειλεν Χιραμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ καὶ ἔύλα κέδρινα καὶ τέκτονας ἔύλων καὶ τέκτονας λίθων, καὶ ὥκοδόμησαν οἶκον τῷ Δαυὶδ. ¹²καὶ ἦγνω Δαυὶδ ὅτι ἡτοίμασεν αὐτὸν κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραὴλ, καὶ ὅτι ἐπήρθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ισραὴλ. — ¹³καὶ ἔλαβεν Δαυὶδ ἔτι γυναικας καὶ παλλακὰς ἐξ Ιερουσαλημ μετὰ τὸ ἐλθεῖν αὐτὸν ἐκ Χεβρων, καὶ ἐγένοντο τῷ Δαυὶδ ἔτι υἱοὶ καὶ θυγατέρες. ¹⁴καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν γεννηθέντων αὐτῷ ἐν Ιερουσαλημ· Σαμμους καὶ Σωβαβ καὶ Ναθαν καὶ Σαλωμων ¹⁵καὶ Εβεαρ καὶ Ελισους καὶ Ναφεκ καὶ Ιεφιες ¹⁶καὶ Ελισαμα καὶ Ελιδας καὶ Ελιφαλαθ, ^{16a}Σαμαε, Ιεσοβαθ, Ναθαν, Γαλαμααν, Ιεβααρ, Θεησους, Ελφαλατ, Ναγεδ, Ναφεκ, Ιαναθα, Λεασαμυς, Βααλιμαθ, Ελιφαλαθ.

¹⁷Καὶ ἤκουσαν ἀλλόφυλοι ὅτι κέχρισται Δαυὶδ βασιλεὺς ἐπὶ Ισραὴλ, καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι ζῆτεῖν τὸν Δαυὶδ· καὶ ἤκουσεν Δαυὶδ καὶ κατέβη εἰς τὴν περιοχήν. ¹⁸καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παραγίνονται καὶ συνέπεσαν εἰς τὴν κοιλάδα τῶν τιτάνων. ¹⁹καὶ ἡρώτησεν Δαυὶδ διὰ κυρίου λέγων Εἰ ἀναβῶ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους καὶ παραδώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Δαυὶδ Ἀνάβαινε, ὅτι παραδίδοντος παραδώσω τοὺς ἀλλοφύλους εἰς τὰς χεῖράς σου. ²⁰καὶ ἦλθεν Δαυὶδ ἐκ τῶν ἐπάνω διακοπῶν καὶ ἔκοψεν τοὺς ἀλλοφύλους ἐκεῖ, καὶ εἶπεν Δαυὶδ Διέκοψεν κύριος τοὺς ἔχθρούς μου τοὺς ἀλλοφύλους ἐνώπιον ἐμοῦ ὡς διακόπτεται ὑδατα· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Ἐπάνω διακοπῶν. ²¹καὶ καταλιμπάνουσιν ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν, καὶ ἐλάβοσαν αὐτοὺς Δαυὶδ καὶ οἱ ἀνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ. — ²²καὶ προσέθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι τοῦ ἀναβῆναι καὶ συνέπεσαν ἐν τῇ κοιλάδι τῶν τιτάνων. ²³καὶ ἐπηρώτησεν Δαυὶδ διὰ κυρίου, καὶ εἶπεν κύριος Οὐκ ἀναβήσει εἰς συνάντησιν αὐτῶν, ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν καὶ παρέσει αὐτοῖς πλησίον τοῦ κλαυθμῶνος. ²⁴καὶ ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαι σε τὴν φωνὴν τοῦ συγκλεισμοῦ τοῦ ἀλσους τοῦ κλαυθμῶνος, τότε καταβήσει πρὸς αὐτούς, ὅτι τότε ἔξελεύσεται κύριος ἐμπροσθέν σου κόπτειν ἐν τῷ πολέμῳ τῶν ἀλλοφύλων. ²⁵καὶ ἐποίησεν Δαυὶδ καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἀλλοφύλους ἀπὸ Γαβαων ἔως τῆς γῆς Γαζηρα.

6 ¹Καὶ συνήγαγεν ἔτι Δαυὶδ πάντα νεανίαν ἐξ Ισραὴλ ὡς ἐβδομήκοντα χιλιάδας. ²καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ιουδα ἐν ἀναβάσει τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, ἐφ' ἣν ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα κυρίου τῶν δυνάμεων καθημένου ἐπὶ τῶν Χερουβιν ἐπ' αὐτῆς. ³καὶ ἐπεβίβασεν τὴν κιβωτὸν κυρίου ἐφ' ἄμαξαν καινὴν καὶ ἥρεν αὐτὴν ἐξ οἴκου Αμιναδαβ τοῦ ἐν τῷ βουνῷ· καὶ Οζα καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Αμιναδαβ ἥγον τὴν ἄμαξαν ⁴σὺν τῇ κιβωτῷ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπορεύοντο ἐμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ. ⁵καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ παίζοντες ἐνώπιον κυρίου ἐν ὁργάνοις ἡρμοσμένοις ἐν ἴσχυι καὶ ἐν φύσεις καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν αὐλοῖς. ⁶καὶ παραγίνονται ἔως ἄλω Νωδαβ, καὶ ἐξέτεινεν Οζα τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ κατασχεῖν αὐτὴν καὶ ἐκράτησεν αὐτὴν, ὅτι περιέσπασεν αὐτὴν ὁ μόσχος, τοῦ κατασχεῖν αὐτὴν. ⁷καὶ ἐθυμώθη κύριος τῷ Οζα, καὶ ἐπαισεν

αὐτὸν ἐκεῖ ὁ θεός, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ παρὰ τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ⁸καὶ ἡθύμησεν Δαυὶδ ὑπὲρ οὗ διέκοψεν κύριος διακοπὴν ἐν τῷ Οζα· καὶ ἐκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος Διακοπὴ Οζα ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹καὶ ἐφοβήθη Δαυὶδ τὸν κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Πῶς εἰσελεύσεται πρός με ἡ κιβωτὸς κυρίου; ¹⁰καὶ οὐκ ἐβούλετο Δαυὶδ τοῦ ἐκκλῖναι πρὸς αὐτὸν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ, καὶ ἀπέκλινεν αὐτὴν Δαυὶδ εἰς οἶκον Αβεδδαρα τοῦ Γεθθαίου. ¹¹καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ κυρίου εἰς οἶκον Αβεδδαρα τοῦ Γεθθαίου μῆνας τρεῖς· καὶ εὐλόγησεν κύριος ὅλον τὸν οἶκον Αβεδδαρα καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ.

¹²Καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Δαυὶδ λέγοντες Ηὔλόγησεν κύριος τὸν οἶκον Αβεδδαρα καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ ἔνεκεν τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ ἀνήγαγεν τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου ἐκ τοῦ οἴκου Αβεδδαρα εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ ἐν εὐφροσύνῃ. ¹³καὶ ἥσαν μετ' αὐτῶν αἱροντες τὴν κιβωτὸν ἐπτὰ χοροὶ καὶ θῦμα μόσχος καὶ ἄρνα. ¹⁴καὶ Δαυὶδ ἀνεκρούετο ἐν ὀργάνοις ἡρμοσμένοις ἐνώπιον κυρίου, καὶ ὁ Δαυὶδ ἐνδεδυκὼς στολὴν ἔξαλλον. ¹⁵καὶ Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ οἶκος Ισραὴλ ἀνήγαγον τὴν κιβωτὸν κυρίου μετὰ κραυγῆς καὶ μετὰ φωνῆς σάλπιγγος. ¹⁶καὶ ἐγένετο τῆς κιβωτοῦ παραγινομένης ἔως πόλεως Δαυὶδ καὶ Μελχολ ἡ θυγάτηρ Σαουλ διέκυπτεν διὰ τῆς θυρίδος καὶ εἶδεν τὸν βασιλέα Δαυὶδ ὀρχούμενον καὶ ἀνακρουόμενον ἐνώπιον κυρίου καὶ ἔξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ¹⁷καὶ φέρουσιν τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου καὶ ἀνέθηκαν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς εἰς μέσον τῆς σκηνῆς, ἦς ἐπηξεν αὐτῇ Δαυὶδ· καὶ ἀνήνεγκεν Δαυὶδ ὀλοκαυτώματα ἐνώπιον κυρίου καὶ εἰρηνικάς. ¹⁸καὶ συνετέλεσεν Δαυὶδ συναναφέρων τὰς ὀλοκαυτώσεις καὶ τὰς εἰρηνικὰς καὶ εὐλόγησεν τὸν λαὸν ἐν ὀνόματι κυρίου τῶν δυνάμεων. ¹⁹καὶ διεμέρισεν παντὶ τῷ λαῷ εἰς πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ Ισραὴλ ἀπὸ Δαν ἔως Βηρσαβεε ἀπὸ ἀνδρὸς ἔως γυναικὸς ἑκάστῳ κολλυρίᾳ ἄρτου καὶ ἐσχαρίτην καὶ λάγανον ἀπὸ τηγάνου· καὶ ἀπῆλθεν πᾶς ὁ λαὸς ἐκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. — ²⁰καὶ ἐπέστρεψεν Δαυὶδ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθεν Μελχολ ἡ θυγάτηρ Σαουλ εἰς ἀπάντησιν Δαυὶδ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν Τί δεδόξασται σήμερον ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ, ὃς ἀπεκαλύφθη σήμερον ἐν ὀφθαλμοῖς παιδισκῶν τῶν δούλων ἑαυτοῦ, καθὼς ἀποκαλύπτεται ἀποκαλυφθεὶς εἰς τῶν ὀρχουμένων. ²¹καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Μελχολ Ἐνώπιον κυρίου ὀρχήσομαι· εὐλογητὸς κύριος, ὃς ἐξελέξατό με ὑπὲρ τὸν πατέρα σου καὶ ὑπὲρ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ τοῦ καταστῆσαι με εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ισραὴλ· καὶ παίξομαι καὶ ὀρχήσομαι ἐνώπιον κυρίου ²²καὶ ἀποκαλυφθήσομαι ἔπι οὕτως καὶ ἔσομαι ἀχρεῖος ἐν ὀφθαλμοῖς σου καὶ μετὰ τῶν παιδισκῶν, ὃν εἶπάς με δοξασθῆναι. ²³καὶ τῇ Μελχολ θυγατρὶ Σαουλ οὐκ ἐγένετο παιδίον ἔως τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποθανεῖν αὐτήν.

⁷ ¹Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ κύριος κατεκληρονόμησεν αὐτὸν κύκλῳ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ τῶν κύκλων, ²καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ναθαν τὸν προφήτην Ἰδοὺ δὴ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ κάθηται ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς. ³καὶ εἶπεν Ναθαν πρὸς τὸν βασιλέα Πάντα, ὅσα ἀν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, βάδιζε καὶ ποίει, ὅτι κύριος μετὰ σοῦ. — ⁴καὶ ἐγένετο τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Ναθαν λέγων ⁵Πορεύου καὶ

εἰπὸν πρὸς τὸν δοῦλόν μου Δαυὶδ Τάδε λέγει κύριος Οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικῆσαι με. ⁶ὅτι οὐ κατώκηκα ἐν οἴκῳ ἀφ' ἣς ἡμέρας ἀνήγαγον ἐξ Αἰγύπτου τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἥμην ἐμπειριπατῶν ἐν καταλύματι καὶ ἐν σκηνῇ. ⁷ἐν πᾶσιν, οἵς διῆλθον ἐν παντὶ Ισραὴλ, εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ Ισραὴλ, ὃ ἐνετειλάμην ποιμαίνειν τὸν λαόν μου Ισραὴλ, λέγων Τί ὅτι οὐκ ὠκοδομήκατέ μοι οἶκον κέδρινον; ⁸καὶ νῦν τάδε ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἐλαβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας τῶν προβάτων τοῦ εἶναί σε εἰς ἥγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου ἐπὶ τὸν Ισραὴλ ⁹καὶ ἥμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν, οἵς ἐπορεύου, καὶ ἐξωλέθρευσα πάντας τοὺς ἔχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου καὶ ἐποίησά σε ὀνομαστὸν κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁰καὶ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου τῷ Ισραὴλ καὶ καταφυτεύσω αὐτὸν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτὸν καὶ οὐ μεριμνήσει οὐκέτι, καὶ οὐ προσθήσει υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινῶσαι αὐτὸν καθὼς ἀπ' ἀρχῆς ¹¹ἀπὸ τῶν ἡμερῶν, ὃν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν λαόν μου Ισραὴλ, καὶ ἀναπαύσω σε ἀπὸ πάντων τῶν ἔχθρῶν σου, καὶ ἀπαγγελεῖ σοι κύριος ὅτι οἶκον οἰκοδομήσεις αὐτῷ. ¹²καὶ ἔσται ἐὰν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι σου καὶ κοιμηθήσῃ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ, δις ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. ¹³αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον τῷ ὄνόματί μου, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἔως εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁴ἔγω ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἡ ἀδικία αὐτοῦ, καὶ ἐλέγξω αὐτὸν ἐν ῥάβδῳ ἀνδρῶν καὶ ἐν ἀφαῖς υἱῶν ἀνθρώπων. ¹⁵τὸ δὲ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ, καθὼς ἀπέστησα ἀφ' ὧν ἀπέστησα ἐκ προσώπου μου. ¹⁶καὶ πιστωθήσεται ὁ οἶκος αὐτοῦ καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἔως αἰῶνος ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθωμένος εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁷κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὕρασιν ταύτην, οὕτως ἐλάλησεν Ναθαν πρὸς Δαυὶδ. — ¹⁸καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ καὶ ἐκάθισεν ἐνώπιον κυρίου καὶ εἶπεν Τίς είμι ἔγώ, κύριέ μου κύριε, καὶ τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἡγάπηκάς με ἔως τούτων; ¹⁹καὶ κατεσμικρύνθη μικρὸν ἐνώπιόν σου, κύριέ μου κύριε, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ δούλου σου εἰς μακράν. οὕτος δὲ ὁ νόμος τοῦ ἀνθρώπου, κύριέ μου κύριε. ²⁰καὶ τί προσθήσει Δαυὶδ ἔτι τοῦ λαλῆσαι πρὸς σέ; καὶ νῦν σὺ οἴδας τὸν δοῦλόν σου, κύριέ μου κύριε. ²¹διὰ τὸν λόγον σου πεποίηκας καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας πᾶσαν τὴν μεγαλωσύνην ταύτην γνωρίσαι τῷ δούλῳ σου ²²ἔνεκεν τοῦ μεγαλῦναι σε, κύριέ μου κύριε, ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς σὺ καὶ οὐκ ἔστιν θεὸς πλὴν σοῦ ἐν πᾶσιν, οἵς ἥκούσαμεν ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν. ²³καὶ τίς ὡς ὁ λαός σου Ισραὴλ ἔθνος ἄλλο ἐν τῇ γῇ; ὡς ὀδήγησεν αὐτὸν ὁ θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι αὐτῷ λαὸν τοῦ θέσθαι σε ὄνομα τοῦ ποιῆσαι μεγαλωσύνην καὶ ἐπιφάνειαν τοῦ ἐκβαλεῖν σε ἐκ προσώπου τοῦ λαοῦ σου, οὗ ἐλυτρώσω σεαυτῷ ἐξ Αἰγύπτου, ἔθνη καὶ σκηνώματα. ²⁴καὶ ἡτοίμασας σεαυτῷ τὸν λαόν σου Ισραὴλ λαὸν ἔως αἰῶνος, καὶ σύ, κύριε, ἐγένου αὐτοῖς εἰς θεόν. ²⁵καὶ νῦν, κύριέ μου κύριε, τὸ ῥῆμα, ὃ ἐλάλησας περὶ τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, πίστωσον ἔως αἰῶνος, κύριε παντοκράτωρ θεὸς τοῦ Ισραὴλ· καὶ νῦν καθὼς ἐλάλησας, ²⁶μεγαλυνθείη τὸ ὄνομά σου ἔως αἰῶνος. ²⁷κύριε παντοκράτωρ θεὸς Ισραὴλ, ἀπεκάλυψας τὸ ὡτίον τοῦ δούλου σου λέγων

Οἶκον οἰκοδομήσω σοι· διὰ τοῦτο εὗρεν ὁ δοῦλός σου τὴν καρδίαν ἔσυτοῦ τοῦ προσεύξασθαι πρὸς σὲ τὴν προσευχὴν ταύτην.²⁸καὶ νῦν, κύριέ μου κύριε, σὺ εῖ ὁ θεός, καὶ οἱ λόγοι σου ἔσονται ἀληθινοί,
καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ δούλου σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα.²⁹καὶ νῦν ἄρξαι καὶ εὐλόγησον τὸν οἶκον τοῦ
δούλου σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιόν σου, ὅτι σὺ εῖ, κύριέ μου κύριε, ἐλάλησας, καὶ ἀπὸ τῆς
εὐλογίας σου εὐλογηθήσεται ὁ οἶκος τοῦ δούλου σου εἰς τὸν αἰῶνα.

8 ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπάταξεν Δαυὶδ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς· καὶ
ἔλαβεν Δαυὶδ τὴν ἀφωρισμένην ἐκ χειρὸς τῶν ἀλλοφύλων.²καὶ ἐπάταξεν Δαυὶδ τὴν Μωαβ καὶ
διεμέτρησεν αὐτοὺς ἐν σχοινίοις κοιμίσας αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο τὰ δύο σχοινίσματα τοῦ
θανατῶσαι, καὶ τὰ δύο σχοινίσματα ἐζώγρησεν, καὶ ἐγένετο Μωαβ τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας
ξένια.³καὶ ἐπάταξεν Δαυὶδ τὸν Αδρααζαρ υἱὸν Ρααβ βασιλέα Σουβα πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι
τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην.⁴καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ τῶν αὐτοῦ χίλια ἄρματα
καὶ ἐπτὰ χιλιάδας ἵππεων καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν, καὶ παρέλυσεν Δαυὶδ πάντα τὰ ἄρματα
καὶ ὑπελίπετο ἐξ αὐτῶν ἐκατὸν ἄρματα.⁵καὶ παραγίνεται Συρία Δαμασκοῦ βοηθῆσαι τῷ Αδρααζαρ
βασιλεῖ Σουβα, καὶ ἐπάταξεν Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἴκοσι δύο χιλιάδας ἀνδρῶν.⁶καὶ ἔθετο Δαυὶδ
φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Δαμασκόν, καὶ ἐγένετο ὁ Σύρος τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια.
καὶ ἔσωσεν κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν, οἵς ἐπορεύετο. — ⁷καὶ ἔλαβεν Δαυὶδ τοὺς χλιδῶνας τοὺς
χρυσοῦς, οἵς ἦσαν ἐπὶ τῶν παίδων τῶν Αδρααζαρ βασιλέως Σουβα, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς Ιερουσαλημ·
καὶ ἔλαβεν αὐτὰ Σουσακιμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐν τῷ ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Ιερουσαλημ ἐν ἡμέραις
Ροβοαμ υἱοῦ Σολομῶντος.⁸καὶ ἐκ τῆς Μασβαχ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τοῦ Αδρααζαρ ἔλαβεν ὁ
βασιλεὺς Δαυὶδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα· ἐν αὐτῷ ἐποίησεν Σαλωμῶν τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν καὶ
τοὺς στύλους καὶ τοὺς λουτῆρας καὶ πάντα τὰ σκεύη. — ⁹καὶ ἤκουσεν Θοού ὁ βασιλεὺς Ημαθ ὅτι
ἐπάταξεν Δαυὶδ πᾶσαν τὴν δύναμιν Αδρααζαρ,¹⁰καὶ ἀπέστειλεν Θοού Ιεδδούραν τὸν υἱὸν αὐτοῦ
πρὸς βασιλέα Δαυὶδ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην καὶ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὓς ἐπολέμησεν τὸν
Αδρααζαρ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, ὅτι ἀντικείμενος ἦν τῷ Αδρααζαρ, καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἦσαν
σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ καὶ σκεύη χαλκᾶ.¹¹καὶ ταῦτα ἥγιασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ κυρίῳ
μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ μετὰ τοῦ χρυσίου, οὓς ἥγιασεν ἐκ πασῶν τῶν πόλεων, ὃν κατεδυνάστευσεν,¹²ἐκ τῆς Ιδουμαίας καὶ ἐκ τῆς Μωαβ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Αμμων καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐξ Αμαληκ
καὶ ἐκ τῶν σκύλων Αδρααζαρ υἱὸν Ρααβ βασιλέως Σουβα. — ¹³καὶ ἐποίησεν Δαυὶδ ὄνομα· καὶ ἐν
τῷ ἀνακάμπτειν αὐτὸν ἐπάταξεν τὴν Ιδουμαίαν ἐν Γαιμελε εἰς ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας.¹⁴καὶ ἔθετο ἐν
τῇ Ιδουμαίᾳ φρουράν, ἐν πάσῃ τῇ Ιδουμαίᾳ, καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ Ιδουμαῖοι δοῦλοι τῷ βασιλεῖ. καὶ
ἔσωσεν κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν, οἵς ἐπορεύετο.

¹⁵Καὶ ἐβασίλευσεν Δαυὶδ ἐπὶ Ισραὴλ, καὶ ἦν Δαυὶδ ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ πάντα τὸν
λαὸν αὐτοῦ.¹⁶καὶ Ιωαβ υἱὸς Σαρουιας ἐπὶ τῆς στρατιᾶς, καὶ Ιωσαφατ υἱὸς Αχια ἐπὶ τῶν
ὑπομνημάτων,¹⁷καὶ Σαδδουκ υἱὸς Αχιτωβ καὶ Αχιμελεχ υἱὸς Αβιαθαρ ἱερεῖς, καὶ Ασα ὁ

γραμματεύς, ¹⁸καὶ Βαναιας υἱὸς Ιωδας σύμβουλος, καὶ ὁ Χελεθθι καὶ ὁ Φελεττι· καὶ υἱοὶ Δαυιδ
αὐλάρχαι ἥσαν.

9 ¹Καὶ εἶπεν Δαυιδ Εἰ ἔστιν ἔτι ὑπολελειμμένος τῷ οἴκῳ Σαουλ καὶ ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος
ἔνεκεν Ιωναθαν; ²καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Σαουλ παῖς ἦν καὶ ὄνομα αὐτῷ Σιβα, καὶ καλοῦσιν αὐτὸν πρὸς
Δαυιδ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Εἰ σὺ εἶ Σιβα; καὶ εἶπεν Ἐγώ δοῦλος σός. ³καὶ εἶπεν ὁ
βασιλεὺς Εἰ ὑπολέλειπται ἐκ τοῦ οἴκου Σαουλ ἔτι ἀνὴρ καὶ ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος θεοῦ; καὶ εἶπεν
Σιβα πρὸς τὸν βασιλέα "Ετι ἔστιν υἱὸς τῷ Ιωναθαν πεπληγὼς τοὺς πόδας. ⁴καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ποῦ
οὗτος; καὶ εἶπεν Σιβα πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοὺ ἐν οἴκῳ Μαχιρ υἱοῦ Αμιηλ ἐκ τῆς Λαδαβαρ. ⁵καὶ

ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τοῦ οἴκου Μαχιρ υἱοῦ Αμιηλ ἐκ τῆς Λαδαβαρ.
⁶καὶ παραγίνεται Μεμφιβοσθε υἱὸς Ιωναθαν υἱοῦ Σαουλ πρὸς τὸν βασιλέα Δαυιδ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ
πρόσωπον αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυιδ Μεμφιβοσθε· καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ὁ
δοῦλός σου. ⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυιδ Μὴ φοβοῦ, ὅτι ποιῶν ποιήσω μετὰ σοῦ ἔλεος διὰ Ιωναθαν τὸν
πατέρα σου καὶ ἀποκαταστήσω σοι πάντα ἀγρὸν Σαουλ πατρὸς τοῦ πατρός σου, καὶ σὺ φάγῃ ἄρτον
ἐπὶ τῆς τραπέζης μου διὰ παντός. ⁸καὶ προσεκύνησεν Μεμφιβοσθε καὶ εἶπεν Τίς εἰμι ὁ δοῦλός σου,
ὅτι ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸν κύνα τὸν τεθνηκότα τὸν ὅμοιον ἐμοί; ⁹καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Σιβα τὸ
παιδάριον Σαουλ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Πάντα, ὅσα ἔστιν τῷ Σαουλ καὶ ὅλω τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, δέδωκα
τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου. ¹⁰καὶ ἐργᾶ αὐτῷ τὴν γῆν, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ οἱ δοῦλοι σου, καὶ εἰσοίσεις
τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου ἄρτους, καὶ ἔδεται αὐτούς. καὶ Μεμφιβοσθε υἱὸς τοῦ κυρίου σου φάγεται διὰ
παντὸς ἄρτουν ἐπὶ τῆς τραπέζης μου. (καὶ τῷ Σιβα ἥσαν πεντεκαΐδεκα υἱοὶ καὶ εἴκοσι δοῦλοι.) ¹¹καὶ
εἶπεν Σιβα πρὸς τὸν βασιλέα Κατὰ πάντα, ὅσα ἐντέταλται ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ δούλῳ αὐτοῦ,
οὕτως ποιήσει ὁ δοῦλός σου. καὶ Μεμφιβοσθε ἥσθιεν ἐπὶ τῆς τραπέζης Δαυιδ καθὼς εἰς τῶν υἱῶν τοῦ
βασιλέως. ¹²καὶ τῷ Μεμφιβοσθε υἱὸς μικρὸς καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχα. καὶ πᾶσα ἡ κατοίκησις τοῦ
οἴκου Σιβα δοῦλοι τοῦ Μεμφιβοσθε. ¹³καὶ Μεμφιβοσθε κατώκει ἐν Ιερουσαλημ, ὅτι ἐπὶ τῆς
τραπέζης τοῦ βασιλέως διὰ παντὸς ἥσθιεν. καὶ αὐτὸς ἦν χωλὸς ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶν αὐτοῦ.

10 ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀπέθανεν βασιλεὺς υἱῶν Αμμων, καὶ ἐβασίλευσεν Αννων υἱὸς
αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²καὶ εἶπεν Δαυιδ Ποιήσω ἔλεος μετὰ Αννων υἱοῦ Ναας, διν τρόπον ἐποίησεν ὁ
πατὴρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἔλεος· καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ παρακαλέσαι αὐτὸν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ
περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ παρεγένοντο οἱ παῖδες Δαυιδ εἰς τὴν γῆν υἱῶν Αμμων. ³καὶ εἶπον οἱ
ἄρχοντες υἱῶν Αμμων πρὸς Αννων τὸν κύριον αὐτῶν Μὴ παρὰ τὸ δοξάζειν Δαυιδ τὸν πατέρα σου
ἐνώπιόν σου, ὅτι ἀπέστειλέν σοι παρακαλοῦντας; ἀλλ' οὐχὶ ὅπως ἐρευνήσωσιν τὴν πόλιν καὶ
κατασκοπήσωσιν αὐτὴν καὶ τοῦ κατασκέψασθαι αὐτὴν ἀπέστειλεν Δαυιδ τοὺς παῖδας αὐτοῦ πρὸς
σέ; ⁴καὶ ἔλαβεν Αννων τοὺς παῖδας Δαυιδ καὶ ἐξύρησεν τοὺς πώγωνας αὐτῶν καὶ ἀπέκοψεν τοὺς
μανδύας αὐτῶν ἐν τῷ ἡμίσει ἔως τῶν ἴσχίων αὐτῶν καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς. ⁵καὶ ἀνήγγειλαν τῷ
Δαυιδ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν, ὅτι ἥσαν οἱ ἄνδρες ἡτιμασμένοι σφόδρα.

καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Καθίσατε ἐν Ιεριχῷ ἔως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν, καὶ ἐπιστραφήσεσθε. — ⁶καὶ εἶδαν οἱ υἱοὶ Αμμων ὅτι κατησχύνθησαν ὁ λαὸς Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Αμμων καὶ ἐμισθώσαντο τὴν Συρίαν Βαιθροωβ, εἴκοσι χιλιάδας πεζῶν, καὶ τὸν βασιλέα Μααχα, χιλίους ἄνδρας, καὶ Ιστωβ, δώδεκα χιλιάδας ἄνδρῶν. ⁷καὶ ἤκουσεν Δαυὶδ καὶ ἀπέστειλεν τὸν Ιωαβ καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν, τοὺς δυνατούς. ⁸καὶ ἐξῆλθαν οἱ υἱοὶ Αμμων καὶ παρετάξαντο πόλεμον παρὰ τῇ θύρᾳ τῆς πύλης, καὶ Συρία Σουβα καὶ Ροωβ καὶ Ιστωβ καὶ Μααχα μόνοι ἐν ἀγρῷ. ⁹καὶ εἶδεν Ιωαβ ὅτι ἐγενήθη πρὸς αὐτὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέμου, ἐκ τοῦ κατὰ πρόσωπον ἐξ ἐναντίας καὶ ἐκ τοῦ ὅπισθεν, καὶ ἐπέλεξεν ἐκ πάντων τῶν νεανίσκων Ισραὴλ, καὶ παρετάξαντο ἐξ ἐναντίας Συρίας. ¹⁰καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Αβεσσα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ παρετάξαντο ἐξ ἐναντίας υἱῶν Αμμων. ¹¹καὶ εἶπεν Ἐὰν κραταιωθῇ Συρία ὑπὲρ ἐμέ, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς σωτηρίαν, καὶ ἐὰν υἱοὶ Αμμων κραταιωθῶσιν ὑπὲρ σέ, καὶ ἐσόμεθα τοῦ σῶσαι σε. ¹²ἀνδρίζου καὶ κραταιωθῶμεν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ὑμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ κύριος ποιήσει τὸ ἀγαθὸν ἐν ὁφθαλμοῖς αὐτοῦ. ¹³καὶ προσῆλθεν Ιωαβ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον πρὸς Συρίαν, καὶ ἔφυγαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ¹⁴καὶ οἱ υἱοὶ Αμμων εἶδαν ὅτι ἔφυγεν Συρία, καὶ ἔφυγαν ἀπὸ προσώπου Αβεσσα καὶ εἰσῆλθαν εἰς τὴν πόλιν. καὶ ἀνέστρεψεν Ιωαβ ἀπὸ τῶν υἱῶν Αμμων καὶ παρεγένοντο εἰς Ιερουσαλημ. — ¹⁵καὶ εἶδεν Συρία ὅτι ἔπταισεν ἔμπροσθεν Ισραὴλ, καὶ συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. ¹⁶καὶ ἀπέστειλεν Αδρααζαρ καὶ συνήγαγεν τὴν Συρίαν τὴν ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ Χαλαμακ, καὶ παρεγένοντο Αιλαμ, καὶ Σωβακ ἄρχων τῆς δυνάμεως Αδρααζαρ ἔμπροσθεν αὐτῶν. ¹⁷καὶ ἀνηγγέλη τῷ Δαυὶδ, καὶ συνήγαγεν τὸν πάντα Ισραὴλ καὶ διέβη τὸν Ιορδάνην καὶ παρεγένοντο εἰς Αιλαμ. καὶ παρετάξατο Συρία ἀπέναντι Δαυὶδ καὶ ἐπολέμησαν μετ' αὐτοῦ. ¹⁸καὶ ἔφυγεν Συρία ἀπὸ προσώπου Ισραὴλ, καὶ ἀνεῖλεν Δαυὶδ ἐκ τῆς Συρίας ἐπτακόσια ἄρματα καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδας ἵππεων. καὶ τὸν Σωβακ τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπάταξεν, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ¹⁹καὶ εἶδαν πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ δοῦλοι Αδρααζαρ ὅτι ἔπταισαν ἔμπροσθεν Ισραὴλ, καὶ ηύτομόλησαν μετὰ Ισραὴλ καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς. καὶ ἐφοβήθη Συρία τοῦ σῶσαι ἔτι τοὺς υἱοὺς Αμμων.

11 ¹Καὶ ἐγένετο ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐξοδίας τῶν βασιλέων καὶ ἀπέστειλεν Δαυὶδ τὸν Ιωαβ καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ τὸν πάντα Ισραὴλ, καὶ διέφθειραν τοὺς υἱοὺς Αμμων καὶ διεκάθισαν ἐπὶ Ραββαθ. καὶ Δαυὶδ ἐκάθισεν ἐν Ιερουσαλημ.

²Καὶ ἐγένετο πρὸς ἐσπέραν καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἀπὸ τῆς κοίτης αὐτοῦ καὶ περιεπάτει ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ εἶδεν γυναῖκα λουομένην ἀπὸ τοῦ δώματος, καὶ ἡ γυνὴ καλὴ τῷ εἶδει σφόδρα. ³καὶ ἀπέστειλεν Δαυὶδ καὶ ἐζήτησεν τὴν γυναῖκα, καὶ εἶπεν Οὐχὶ αὕτη Βηρσαβεε θυγάτηρ Ελιαβ γυνὴ Ουριου τοῦ Χετταίου; ⁴καὶ ἀπέστειλεν Δαυὶδ ἀγγέλους καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς, καὶ αὐτὴ ἀγιαζομένη ἀπὸ ἀκαθαρσίας αὐτῆς καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν οἴκον αὐτῆς. ⁵καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ· καὶ ἀποστείλασα ἀπήγγειλεν τῷ Δαυὶδ καὶ εἶπεν Ἐγώ εἰμι ἐν γαστρὶ ἔχω. ⁶καὶ ἀπέστειλεν Δαυὶδ πρὸς Ιωαβ λέγων Ἀπόστειλον πρός

με τὸν Ουριαν τὸν Χετταῖον· καὶ ἀπέστειλεν Ιωαβ τὸν Ουριαν πρὸς Δαυιδ. ⁷καὶ παραγίνεται Ουριας καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπηρώτησεν Δαυιδ εἰς εἰρήνην Ιωαβ καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ λαοῦ καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ πολέμου. ⁸καὶ εἶπεν Δαυιδ τῷ Ουρια Κατάβηθι εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ νίψαι τοὺς πόδας σου· καὶ ἔξῆλθεν Ουριας ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἔξῆλθεν ὁπίσω αὐτοῦ ἄρσις τοῦ βασιλέως. ⁹καὶ ἐκοιμήθη Ουριας παρὰ τῇ θύρᾳ τοῦ βασιλέως μετὰ τῶν δούλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ οὐ κατέβη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ¹⁰καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυιδ λέγοντες ὅτι Οὐ κατέβη Ουριας εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Ουριαν Οὐχὶ ἐξ ὁδοῦ σὺ ἔρχῃ; τί ὅτι οὐ κατέβης εἰς τὸν οἶκόν σου; ¹¹καὶ εἶπεν Ουριας πρὸς Δαυιδ Ὡ κιβωτὸς καὶ Ισραὴλ καὶ Ιουδας κατοικοῦσιν ἐν σκηναῖς, καὶ ὁ κύριός μου Ιωαβ καὶ οἱ δοῦλοι τοῦ κυρίου μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ παρεμβάλλουσιν· καὶ ἐγὼ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν μου φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ κοιμηθῆναι μετὰ τῆς γυναικός μου; πᾶς; ζῆ ἡ ψυχή σου, εἰ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹²καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Ουριαν Κάθισον ἐνταῦθα καὶ γε σήμερον, καὶ αὔριον ἔξαποστελῶ σε· καὶ ἐκάθισεν Ουριας ἐν Ιερουσαλημ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ τῇ ἐπαύριον. ¹³καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Δαυιδ, καὶ ἔφαγεν ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ ἐπιειν, καὶ ἐμέθυσεν αὐτόν· καὶ ἔξῆλθεν ἐσπέρας τοῦ κοιμηθῆναι ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ μετὰ τῶν δούλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ οὐ κατέβη. ¹⁴καὶ ἐγένετο πρὸι καὶ ἔγραψεν Δαυιδ βιβλίον πρὸς Ιωαβ καὶ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ Ουριου. ¹⁵καὶ ἔγραψεν ἐν τῷ βιβλίῳ λέγων Εἰσάγαγε τὸν Ουριαν ἐξ ἐναντίας τοῦ πολέμου τοῦ κραταιοῦ, καὶ ἀποστραφήσεσθε ἀπὸ ὅπισθεν αὐτοῦ, καὶ πληγήσεται καὶ ἀποθανεῖται. ¹⁶καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ φυλάσσειν Ιωαβ ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ ἔθηκεν τὸν Ουριαν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἦδει ὅτι ἄνδρες δυνάμεως ἐκεῖ. ¹⁷καὶ ἔξῆλθον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως καὶ ἐπολέμουν μετὰ Ιωαβ, καὶ ἐπεσαν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐκ τῶν δούλων Δαυιδ, καὶ ἀπέθανεν καὶ γε Ουριας ὁ Χετταῖος. ¹⁸καὶ ἀπέστειλεν Ιωαβ καὶ ἀπήγγειλεν τῷ βασιλεῖ πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου ¹⁹καὶ ἐνετείλατο τῷ ἀγγέλῳ λέγων Ἐν τῷ συντελέσαι σε πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα ²⁰καὶ ἔσται ἐὰν ἀναβῇ ὁ θυμὸς τοῦ βασιλέως καὶ εἴπῃ σοι Τί ὅτι ἡγγίσατε πρὸς τὴν πόλιν πολεμῆσαι; οὐκ ἦδειτε ὅτι τοξεύσουσιν ἀπάνωθεν τοῦ τείχους; ²¹τίς ἐπάταξεν τὸν Αβιμελεχ υἱὸν Ιεροβααλ; οὐχὶ γυνὴ ἔρριψεν ἐπ’ αὐτὸν κλάσμα μύλου ἐπάνωθεν τοῦ τείχους καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασι; ²²καὶ ἐπορεύθη ὁ ἄγγελος Ιωαβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Ιερουσαλημ καὶ παρεγένετο καὶ ἀπήγγειλεν τῷ Δαυιδ πάντα, ὅσα ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ιωαβ, πάντα τὰ ῥήματα τοῦ πολέμου. καὶ ἔθυμώθη Δαυιδ πρὸς Ιωαβ καὶ εἶπεν πρὸς τὸν ἄγγελον Ἱνα τί προσηγάγετε πρὸς τὴν πόλιν τοῦ πολεμῆσαι; οὐκ ἦδειτε ὅτι πληγήσεσθε ἀπὸ τοῦ τείχους; τίς ἐπάταξεν τὸν Αβιμελεχ υἱὸν Ιεροβααλ; οὐχὶ γυνὴ ἔρριψεν ἐπ’ αὐτὸν κλάσμα μύλου ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασι; ²³καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς Δαυιδ Ὁτι ἐκραταίωσαν ἐφ’ ἡμᾶς οἱ ἄνδρες καὶ ἔξῆλθαν ἐφ’ ἡμᾶς εἰς τὸν ἀγρόν, καὶ ἐγενήθημεν ἐπ’ αὐτοὺς ἔως τῆς θύρας τῆς πύλης, ²⁴καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξεύοντες πρὸς τοὺς παῖδας σου ἀπάνωθεν τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθαναν τῶν παίδων τοῦ βασιλέως, καὶ γε ὁ δοῦλός σου Ουριας ὁ Χετταῖος ἀπέθανεν.

²⁵καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς τὸν ἄγγελον Τάδε ἐρεῖς πρὸς Ιωαβ Μὴ πονηρὸν ἔστω ἐν ὁφθαλμοῖς σου τὸ ρῆμα τοῦτο, ὅτι ποτὲ μὲν οὕτως καὶ ποτὲ οὕτως φάγεται ἡ μάχαιρα· κραταίωσον τὸν πόλεμόν σου πρὸς τὴν πόλιν καὶ κατάσπασον αὐτὴν καὶ κραταίωσον αὐτόν. ²⁶καὶ ἥκουσεν ἡ γυνὴ Ουριου ὅτι ἀπέθανεν Ουριας ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἐκόψατο τὸν ἄνδρα αὐτῆς. ²⁷καὶ διῆλθεν τὸ πένθος, καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ καὶ συνήγαγεν αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς γυναικα καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν.

Καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ρῆμα, ὃ ἐποίησεν Δαυιδ, ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου.

12 ¹καὶ ἀπέστειλεν κύριος τὸν Ναθαν τὸν προφήτην πρὸς Δαυιδ, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Δύο ἥσαν ἄνδρες ἐν πόλει μιᾷ, εἷς πλούσιος καὶ εἷς πένης. ²καὶ τῷ πλουσίῳ ἦν ποίμνια καὶ βουκόλια πολλὰ σφόδρα, ³καὶ τῷ πένητι οὐδὲν ἀλλ' ἡ ἀμνὰς μία μικρά, ἣν ἐκτήσατο καὶ πειρεποιήσατο καὶ ἐξέθρεψεν αὐτὴν, καὶ ἡδρύνθη μετ' αὐτοῦ καὶ μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό, ἐκ τοῦ ἄρτου αὐτοῦ ἥσθιεν καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου αὐτοῦ ἔπινεν καὶ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ ἐκάθευδεν καὶ ἦν αὐτῷ ὡς θυγάτηρ. ⁴καὶ ἥλθεν πάροδος τῷ ἀνδρὶ τῷ πλουσίῳ, καὶ ἐφείσατο λαβεῖν ἐκ τῶν ποιμνίων αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν βουκολίων αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι τῷ ξένῳ ὁδοιπόρῳ ἐλθόντι πρὸς αὐτὸν καὶ ἐλαβεν τὴν ἀμνάδα τοῦ πένητος καὶ ἐποίησεν αὐτὴν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐλθόντι πρὸς αὐτόν. ⁵καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ Δαυιδ σφόδρα τῷ ἀνδρὶ, καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Ναθαν Ζῆ κύριος, ὅτι υἱὸς θανάτου ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο ⁶καὶ τὴν ἀμνάδα ἀποτείσει ἐπταπλασίονα ἀνθ' ὧν ὅτι ἐποίησεν τὸ ρῆμα τοῦτο καὶ περὶ οὗ οὐκ ἐφείσατο. ⁷καὶ εἶπεν Ναθαν πρὸς Δαυιδ Σὺ εἴ ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο· τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Ἐγώ εἰμι ἔχρισά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραὴλ, καὶ ἐγώ εἰμι ἐρρυσάμην σε ἐκ χειρὸς Σαουλ ⁸καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον τοῦ κυρίου σου καὶ τὰς γυναικας τοῦ κυρίου σου ἐν τῷ κόλπῳ σου καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον Ισραὴλ καὶ Ιουδα· καὶ εἰ μικρόν ἐστιν, προσθήσω σοι κατὰ ταῦτα. ⁹τί ὅτι ἐφαύλισας τὸν λόγον κυρίου τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς αὐτοῦ; τὸν Ουριαν τὸν Χετταῖον ἐπάταξας ἐν ῥομφαίᾳ καὶ τὴν γυναικα αὐτοῦ ἐλαβες σεαυτῷ εἰς γυναικα καὶ αὐτὸν ἀπέκτεινας ἐν ῥομφαίᾳ υἱῶν Αμμων. ¹⁰καὶ νῦν οὐκ ἀποστήσεται ῥομφαία ἐκ τοῦ οἴκου σου ἕως αἰῶνος ἀνθ' ὧν ὅτι ἐξουδένωσάς με καὶ ἐλαβες τὴν γυναικα τοῦ Ουριου τοῦ Χετταίου τοῦ εἴναι σοι εἰς γυναικα. ¹¹τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἔξεγείρω ἐπὶ σὲ κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου σου καὶ λήμψομαι τὰς γυναικάς σου κατ' ὁφθαλμούς σου καὶ δώσω τῷ πλησίον σου, καὶ κοιμηθήσεται μετὰ τῶν γυναικῶν σου ἐναντίον τοῦ ἡλίου τούτου. ¹²ὅτι σὺ ἐποίησας κρυβῆ, κάγω ποιήσω τὸ ρῆμα τοῦτο ἐναντίον παντὸς Ισραὴλ καὶ ἀπέναντι τούτου τοῦ ἡλίου. ¹³καὶ εἶπεν Δαυιδ τῷ Ναθαν Ἡμάρτηκα τῷ κυρίῳ. καὶ εἶπεν Ναθαν πρὸς Δαυιδ Καὶ κύριος παρεβίβασεν τὸ ἀμάρτημά σου, οὐ μὴ ἀποθάνης. ¹⁴πλὴν ὅτι παροξύνων παρώξυνας τοὺς ἔχθρους κυρίου ἐν τῷ ρήματι τούτῳ, καὶ γε ὁ υἱός σου ὁ τεχθεὶς σοι θανάτῳ ἀποθανεῖται. ¹⁵καὶ ἀπῆλθεν Ναθαν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Καὶ ἔθραυσεν κύριος τὸ παιδίον, ὃ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Ουριου τῷ Δαυιδ, καὶ ἤρρωστησεν. ¹⁶καὶ ἐζήτησεν Δαυιδ τὸν θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου, καὶ ἐνήστευσεν Δαυιδ νηστείαν καὶ εἰσῆλθεν καὶ

ηὐλίσθη ἐν σάκκῳ ἐπὶ τῆς γῆς.¹⁷καὶ ἀνέστησαν ἐπ' αὐτὸν οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ τοῦ ἔγειραι αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἡθέλησεν καὶ οὐ συνέφαγεν αὐτοῖς ἄρτον.¹⁸καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καὶ ἀπέθανε τὸ παιδάριον· καὶ ἐφοβήθησαν οἱ δοῦλοι Δαυὶδ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν τὸ παιδάριον, ὅτι εἶπαν Ἰδοὺ ἐν τῷ ἔτι τὸ παιδάριον ζῆν ἐλαλήσαμεν πρὸς αὐτόν, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν τῆς φωνῆς ἡμῶν· καὶ πῶς εἶπωμεν πρὸς αὐτὸν ὅτι τέθνηκεν τὸ παιδάριον; καὶ ποιήσει κακά.¹⁹καὶ συνῆκεν Δαυὶδ ὅτι οἱ παῖδες αὐτοῦ ψιθυρίζουσιν, καὶ ἐνόησεν Δαυὶδ ὅτι τέθνηκεν τὸ παιδάριον· καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Εἰ τέθνηκεν τὸ παιδάριον; καὶ εἶπαν Τέθνηκεν.²⁰καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἐκ τῆς γῆς καὶ ἐλούσατο καὶ ἤλειψατο καὶ ἥλλαξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἴκον τοῦ θεοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ καὶ ἤτησεν ἄρτον φαγεῖν, καὶ παρέθηκαν αὐτῷ ἄρτον, καὶ ἔφαγεν.²¹καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτόν Τί τὸ ρῆμα τοῦτο, ὃ ἐποίησας; ἔνεκα τοῦ παιδαρίου ἔτι ζῶντος ἐνήστευες καὶ ἔκλαιες καὶ ἡγρύπνεις, καὶ ἦνίκα ἀπέθανεν τὸ παιδάριον, ἀνέστης καὶ ἔφαγες ἄρτον καὶ πέπωκας.²²καὶ εἶπεν Δαυὶδ Ἐν τῷ τὸ παιδάριον ἔτι ζῆν ἐνήστευσα καὶ ἔκλαυσα, ὅτι εἶπα Τίς οἶδεν εἰ ἐλεήσει με κύριος καὶ ζήσεται τὸ παιδάριον;²³καὶ νῦν τέθνηκεν· ἵνα τί τοῦτο ἐγὼ νηστεύω; μὴ δυνήσομαι ἐπιστρέψαι αὐτὸ ἔτι; ἐγὼ πορεύσομαι πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς οὐκ ἀναστρέψει πρός με.²⁴καὶ παρεκάλεσεν Δαυὶδ Βηρσαβεε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὴν καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς, καὶ συνέλαβεν καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαλωμῶν, καὶ κύριος ἡγάπησεν αὐτόν.²⁵καὶ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ Ναθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ιδεδὶ ἔνεκεν κυρίου.

²⁶Καὶ ἐπολέμησεν Ιωαβ ἐν Ραββαθ υἱῶν Αμμων καὶ κατέλαβεν τὴν πόλιν τῆς βασιλείας.²⁷καὶ ἀπέστειλεν Ιωαβ ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ καὶ εἶπεν Ἐπολέμησα ἐν Ραββαθ καὶ κατελαβόμην τὴν πόλιν τῶν ὄδατων.²⁸καὶ νῦν συνάγαγε τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ καὶ παρέμβαλε ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ προκαταλαβοῦ αὐτὴν, ἵνα μὴ προκαταλάβωμαι ἐγὼ τὴν πόλιν καὶ κληθῇ τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτήν.²⁹καὶ συνήγαγεν Δαυὶδ πάντα τὸν λαὸν καὶ ἐπορεύθη εἰς Ραββαθ καὶ ἐπολέμησεν ἐν αὐτῇ καὶ κατελάβετο αὐτὴν.³⁰καὶ ἔλαβεν τὸν στέφανον Μελχολ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσίου καὶ λίθου τιμίου, καὶ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς Δαυὶδ· καὶ σκῦλα τῆς πόλεως ἔξήνεγκεν πολλὰ σφόδρα.³¹καὶ τὸν λαὸν τὸν ὄντα ἐν αὐτῇ ἔξήγαγεν καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ πρίονι καὶ ἐν τοῖς τριβόλοις τοῖς σιδηροῖς καὶ διήγαγεν αὐτοὺς διὰ τοῦ πλινθείου· καὶ οὕτως ἐποίησεν πάσαις ταῖς πόλεσιν υἱῶν Αμμων. καὶ ἐπέστρεψεν Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς Ιερουσαλημ.

13 ¹Καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα καὶ τῷ Αβεσσαλῷ υἱῷ Δαυὶδ ἀδελφὴ καλὴ τῷ εἰδεῖ σφόδρα, καὶ ὄνομα αὐτῇ Θημαρ, καὶ ἡγάπησεν αὐτὴν Αμνων υἱὸς Δαυὶδ.²καὶ ἐθλίβετο Αμνων ὥστε ἀρρωστεῖν διὰ Θημαρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὅτι παρθένος ἦν αὐτή, καὶ ὑπέρογκον ἐν ὁφθαλμοῖς Αμνων τοῦ ποιῆσαί τι αὐτῇ.³καὶ ἦν τῷ Αμνων ἑταῖρος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ιωναδαβ υἱὸς Σαμαα τοῦ ἀδελφοῦ Δαυὶδ· καὶ Ιωναδαβ ἀνήρ σοφὸς σφόδρα.⁴καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί σοι δτι σὺ οὕτως ἀσθενής, υἱὲ τοῦ βασιλέως, τὸ πρώτη πρωΐ; οὐκ ἀπαγγελεῖς μοι; καὶ εἶπεν αὐτῷ Αμνων Θημαρ τὴν ἀδελφὴν

Αβεσσαλωμ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐγὼ ἀγαπῶ. ⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ Ιωναδαβ Κοιμήθητι ἐπὶ τῆς κοίτης σου καὶ μαλακίσθητι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ πατήρ σου τοῦ ἵδεῖν σε, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· Ἐλθέτω δὴ Θημαρ ἡ ἀδελφή μου καὶ ψωμισάτω με καὶ ποιησάτω κατ' ὄφθαλμούς μου βρῶμα, ὅπως ἵδω καὶ φάγω ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς. ⁶καὶ ἐκοιμήθη Αμνων καὶ ἡρρώστησεν, καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἵδεῖν αὐτόν, καὶ εἶπεν Αμνων πρὸς τὸν βασιλέα Ἐλθέτω δὴ Θημαρ ἡ ἀδελφή μου πρός με καὶ κολλυρισάτω ἐν ὄφθαλμοῖς μου δύο κολλυρίδας, καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς. ⁷καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ πρὸς Θημαρ εἰς τὸν οἶκον λέγων Πορεύθητι δὴ εἰς τὸν οἶκον Αμνων τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ ποίησον αὐτῷ βρῶμα. ⁸καὶ ἐπορεύθη Θημαρ εἰς τὸν οἶκον Αμνων ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ αὐτὸς κοιμώμενος, καὶ ἔλαβεν τὸ σταῖς καὶ ἐφύρασεν καὶ ἐκολλύρισεν κατ' ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ ἤψησεν τὰς κολλυρίδας. ⁹καὶ ἔλαβεν τὸ τήγανον καὶ κατεκένωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἥθέλησεν φαγεῖν. καὶ εἶπεν Αμνων Ἐξαγάγετε πάντα ἄνδρα ἐπάνωθέν μου· καὶ ἔξήγαγον πάντα ἄνδρα ἀπὸ ἐπάνωθεν αὐτοῦ. ¹⁰καὶ εἶπεν Αμνων πρὸς Θημαρ Εἰσένεγκε τὸ βρῶμα εἰς τὸ ταμιεῖον, καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς σου. καὶ ἔλαβεν Θημαρ τὰς κολλυρίδας, ἃς ἐποίησεν, καὶ εἰσήγεκεν τῷ Αμνων ἀδελφῷ αὐτῆς εἰς τὸν κοιτῶνα ¹¹καὶ προσήγαγεν αὐτῷ τοῦ φαγεῖν, καὶ ἐπελάβετο αὐτῆς καὶ εἶπεν αὐτῇ Δεῦρο κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ, ἀδελφή μου. ¹²καὶ εἶπεν αὐτῷ Μή, ἀδελφέ μου, μὴ ταπεινώσῃς με, διότι οὐ ποιηθήσεται οὕτως ἐν Ισραὴλ· μὴ ποιήσῃς τὴν ἀφροσύνην ταύτην. ¹³καὶ ἐγὼ ποῦ ἀποίσω τὸ ὄνειδός μου; καὶ σὺ ἔσῃ ὡς εἴς τῶν ἀφρόνων ἐν Ισραὴλ· καὶ νῦν λάλησον δὴ πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι οὐ μὴ κωλύσῃ με ἀπὸ σοῦ. ¹⁴καὶ οὐκ ἥθέλησεν Αμνων τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς καὶ ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτὴν καὶ ἐταπείνωσεν αὐτὴν καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς. ¹⁵καὶ ἐμίσησεν αὐτὴν Αμνων μῖσος μέγα σφόδρα, ὅτι μέγα τὸ μῖσος, ὃ ἐμίσησεν αὐτὴν, ὑπὲρ τὴν ἀγάπην, ἦν ἡγάπησεν αὐτὴν. καὶ εἶπεν αὐτῇ Αμνων Ἄναστηθι καὶ πορεύου. ¹⁶καὶ εἶπεν αὐτῷ Θημαρ Μή, ἀδελφέ, ὅτι μεγάλη ἡ κακία ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώτην, ἦν ἐποίησας μετ' ἐμοῦ, τοῦ ἔξαποστεῖλαί με. καὶ οὐκ ἥθέλησεν Αμνων ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς. ¹⁷καὶ ἐκάλεσεν τὸ παιδάριον αὐτοῦ τὸν προεστηκότα τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐξαποστείλατε δὴ ταύτην ἀπ' ἐμοῦ ἔξω καὶ ἀπόκλεισον τὴν θύραν ὅπίσω αὐτῆς. ¹⁸καὶ ἐπ' αὐτῆς ἦν χιτὼν καρπωτός, ὅτι οὕτως ἐνεδιδύσκοντο αἱ θυγατέρες τοῦ βασιλέως αἱ παρθένοι τοὺς ἐπενδύτας αὐτῶν· καὶ ἔξήγαγεν αὐτὴν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ ἔξω καὶ ἀπέκλεισεν τὴν θύραν ὅπίσω αὐτῆς. ¹⁹καὶ ἔλαβεν Θημαρ σποδὸν καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ τὸν χιτῶνα τὸν καρπωτὸν τὸν ἐπ' αὐτῆς διέρρηξεν καὶ ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ ἐπορεύθη πορευομένη καὶ κράζουσα. ²⁰καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Αβεσσαλωμ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς Μή Αμνων ὁ ἀδελφός σου ἐγένετο μετὰ σοῦ; καὶ νῦν, ἀδελφή μου, κώφευσον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστιν· μὴ θῆς τὴν καρδίαν σου τοῦ λαλῆσαι εἰς τὸ ρῆμα τοῦτο. καὶ ἐκάθισεν Θημαρ χηρεύουσα ἐν οἴκῳ Αβεσσαλωμ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς. ²¹καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ ἐθυμώθη σφόδρα· καὶ οὐκ ἐλύπησεν τὸ πνεῦμα Αμνων τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἡγάπα αὐτόν, ὅτι

πρωτότοκος αύτοῦ ἦν. ²²καὶ οὐκ ἐλάλησεν Αβεσσαλωμ μετὰ Αμνων ἀπὸ πονηροῦ ἔως ἀγαθοῦ, ὅτι ἐμίσει Αβεσσαλωμ τὸν Αμνων ἐπὶ λόγου οὗ ἐταπείνωσεν Θημαρ τὴν ἀδελφὴν αύτοῦ.

²³Καὶ ἐγένετο εἰς διετηρίδα ἡμερῶν καὶ ἥσαν κείροντες τῷ Αβεσσαλωμ ἐν Βελασωρ τῇ ἔχόμενα Εφραιμ, καὶ ἐκάλεσεν Αβεσσαλωμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. ²⁴καὶ ἥλθεν Αβεσσαλωμ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν Ἰδοὺ δὴ κείρουσιν τῷ δούλῳ σου, πορευθήτω δὴ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετὰ τοῦ δούλου σου. ²⁵καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Αβεσσαλωμ Μὴ δῆ, υἱέ μου, μὴ πορευθῶμεν πάντες ἡμεῖς, καὶ οὐ μὴ καταβαρυνθῶμεν ἐπὶ σέ. καὶ ἐβιάσατο αὐτόν, καὶ οὐκ ἡθέλησεν τοῦ πορευθῆναι καὶ εὐλόγησεν αὐτόν. ²⁶καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ Καὶ εἰ μή, πορευθήτω δὴ μεθ' ἡμῶν Αμνων ὁ ἀδελφός μου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἶνα τί πορευθῆ μετὰ σοῦ; ²⁷καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν Αβεσσαλωμ, καὶ ἀπέστειλεν μετ' αὐτοῦ τὸν Αμνων καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. καὶ ἐποίησεν Αβεσσαλωμ πότον κατὰ τὸν πότον τοῦ βασιλέως. ²⁸καὶ ἐνετείλατο Αβεσσαλωμ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ λέγων Ἶδετε ὡς ἂν ἀγαθυνθῆ ἡ καρδία Αμνων ἐν τῷ οἴνῳ καὶ εἶπω πρὸς ὑμᾶς Πατάξατε τὸν Αμνων, καὶ θανατώσατε αὐτόν· μὴ φοβηθῆτε, ὅτι οὐχὶ ἐγώ εἰμι ἐντέλλομαι ὑμῖν; ἀνδρίζεσθε καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνάμεως. ²⁹καὶ ἐποίησαν τὰ παιδάρια Αβεσσαλωμ τῷ Αμνων καθὰ ἐνετείλατο αὐτοῖς Αβεσσαλωμ. καὶ ἀνέστησαν πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως καὶ ἐπεκάθισαν ἀνὴρ ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτοῦ καὶ ἔφυγαν. ³⁰καὶ ἐγένετο αὐτῶν ὄντων ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἡ ἀκοὴ ἥλθεν πρὸς Δαυιδ λέγων Ἐπάταξεν Αβεσσαλωμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἰς. ³¹καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ οἱ περιεστῶτες αὐτῷ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. ³²καὶ ἀπεκρίθη Ιωναδαβ υἱὸς Σαμαα ἀδελφοῦ Δαυιδ καὶ εἶπεν Μὴ εἰπάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὅτι πάντα τὰ παιδάρια τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως ἐθανάτωσεν, ὅτι Αμνων μονώτατος ἀπέθανεν. ὅτι ἐπὶ στόματος Αβεσσαλωμ ἦν κείμενος ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἥς ἐταπείνωσεν Θημαρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ. ³³καὶ νῦν μὴ θέσθω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ρῆμα λέγων Πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἀπέθαναν, ὅτι ἀλλ' ἡ Αμνων μονώτατος ἀπέθανεν. ³⁴καὶ ἀπέδρα Αβεσσαλωμ. καὶ ἥρεν τὸ παιδάριον ὁ σκοπὸς τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδεν καὶ ἴδοὺ λαὸς πολὺς πορευόμενος ἐν τῇ ὁδῷ ὅπισθεν αὐτοῦ ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἐν τῇ καταβάσει· καὶ παρεγένετο ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλεν τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπεν Ἀνδρας ἔώρακα ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς Ωρωνην ἐκ μέρους τοῦ ὄρους. ³⁵καὶ εἶπεν Ιωναδαβ πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως πάρεισιν· κατὰ τὸν λόγον τοῦ δούλου σου, οὕτως ἐγένετο. ³⁶καὶ ἐγένετο ἡνίκα συνετέλεσεν λαλῶν, καὶ ἴδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἥλθαν καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν, καὶ γε ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἔκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν σφόδρα. ³⁷καὶ Αβεσσαλωμ ἔφυγεν καὶ ἐπορεύθη πρὸς Θολμαι υἱὸν Εμιουδ βασιλέα Γεδσουρ εἰς γῆν Μαχαδ. καὶ ἐπένθησεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ ἐπὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας.

³⁸Καὶ Αβεσσαλωμ ἀπέδρα καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσουρ καὶ ἦν ἐκεῖ ἔτη τρία. ³⁹καὶ ἐκόπασεν τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως τοῦ ἔξελθεῖν ὁπίσω Αβεσσαλωμ, ὅτι παρεκλήθη ἐπὶ Αμνων ὅτι ἀπέθανεν.

14 ¹καὶ ἔγνω Ιωαβ υἱὸς Σαρουιας ὅτι ἡ καρδία τοῦ βασιλέως ἐπὶ Αβεσσαλωμ. ²καὶ ἀπέστειλεν Ιωαβ εἰς Θεκωε καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν γυναῖκα σοφὴν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν Πένθησον δὴ καὶ ἔνδυσαι ἴμάτια πενθικὰ καὶ μὴ ἀλείψῃ ἔλαιον καὶ ἔσῃ ὡς γυνὴ πενθοῦσα ἐπὶ τεθνηκότι τοῦτο ἡμέρας πολλὰς ³καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ἔθηκεν Ιωαβ τοὺς λόγους ἐν τῷ στόματι αὐτῆς. ⁴καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ ἡ Θεκωῖτις πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς εἰς τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ εἶπεν Σῶσον, βασιλεῦ, σῶσον. ⁵καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν ὁ βασιλεὺς Τί ἐστίν σοι; ἡ δὲ εἶπεν Καὶ μάλα γυνὴ χήρα ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπέθανεν ὁ ἀνήρ μου. ⁶καὶ γε τῇ δούλῃ σου δύο νιόι, καὶ ἐμαχέσαντο ἀμφότεροι ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἔξαιρούμενος ἀνὰ μέσον αὐτῶν, καὶ ἔπαισεν ὁ εἷς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἔθανάτωσεν αὐτόν. ⁷καὶ ἰδοὺ ἐπανέστη ὅλη ἡ πατριὰ πρὸς τὴν δούλην σου καὶ εἶπαν Δὸς τὸν παίσαντα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ θανατώσομεν αὐτὸν ἀντὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, οὐ ἀπέκτεινεν, καὶ ἔξαρούμεν καὶ γε τὸν κληρονόμον ὑμῶν· καὶ σβέσουσιν τὸν ἄνθρακά μου τὸν καταλειφθέντα ὥστε μὴ θέσθαι τῷ ἀνδρὶ μου κατάλειμμα καὶ ὅνομα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. ⁸καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ὦ γιαίνουσα βάδιζε εἰς τὸν οἴκον σου, κἀγὼ ἐντελοῦμαι περὶ σοῦ. ⁹καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ Θεκωῖτις πρὸς τὸν βασιλέα Ἐπ' ἐμέ, κύριέ μου βασιλεῦ, ἡ ἀνομία καὶ ἐπὶ τὸν οἴκον τοῦ πατρός μου, καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἀθῶος. ¹⁰καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Τίς ὁ λαλῶν πρὸς σέ; καὶ ἀξεῖς αὐτὸν πρὸς ἐμέ, καὶ οὐ προσθήσει ἔτι ἄψασθαι αὐτοῦ. ¹¹καὶ εἶπεν Μνημονευσάτω δὴ ὁ βασιλεὺς τὸν κύριον θεὸν αὐτοῦ πληθυνθῆναι ἀγχιστέα τοῦ αἵματος τοῦ διαφθεῖραι καὶ οὐ μὴ ἔξαρωσιν τὸν οἴκον μου· καὶ εἶπεν Ζῆ κύριος, εἰ πεσεῖται ἀπὸ τῆς τριχὸς τοῦ οἴκου σου ἐπὶ τὴν γῆν. ¹²καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα ῥῆμα· καὶ εἶπεν Λάλησον. ¹³καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Ἡνα τί ἐλογίσω τοιοῦτο ἐπὶ λαὸν θεοῦ; ἢ ἐκ στόματος τοῦ βασιλέως ὁ λόγος οὕτος ὡς πλημμέλεια τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα τὸν ἔξωσμένον αὐτοῦ. ¹⁴ὅτι θανάτω ἀποθανούμεθα, καὶ ὥσπερ τὸ ὄδωρ τὸ καταφερόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ οὐ συναχθήσεται· καὶ λήμψεται ὁ θεὸς ψυχήν, καὶ λογιζόμενος τοῦ ἔξωσαι ἀπ' αὐτοῦ ἔξωσμένον. ¹⁵καὶ νῦν ὁ ἥλθον λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα τὸν κύριόν μου τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὅτι ὅψεται με ὁ λαός, καὶ ἐρεῖ ἡ δούλη σου Λαλησάτω δὴ πρὸς τὸν βασιλέα, εἰ πως ποιήσει ὁ βασιλεὺς τὸ ῥῆμα τῆς δούλης αὐτοῦ. ¹⁶ὅτι ἀκούσει ὁ βασιλεὺς ῥύσασθαι τὴν δούλην αὐτοῦ ἐκ χειρὸς τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ζητοῦντος ἔξαραί με καὶ τὸν οἴκον μου ἀπὸ κληρονομίας θεοῦ. ¹⁷καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Εἴη δὴ ὁ λόγος τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως εἰς θυσίαν, ὅτι καθὼς ἄγγελος θεοῦ οὕτως ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τοῦ ἀκούειν τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ πονηρόν, καὶ κύριος ὁ θεός σου ἔσται μετὰ σοῦ. ¹⁸καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν πρὸς τὴν γυναῖκα Μή δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ῥῆμα, ὃ ἐγὼ ἐπερωτῶ σε. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Λαλησάτω δὴ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς. ¹⁹καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Μή ἡ χεὶρ Ιωαβ ἐν παντὶ τούτῳ μετὰ σοῦ; καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ βασιλεῖ Ζῆ ἡ ψυχή σου, κύριέ μου βασιλεῦ, εἰ ἔστιν εἰς τὰ δεξιὰ ἡ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἐκ πάντων, ὃν ἐλάλησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὁ δοῦλός σου Ιωαβ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι καὶ αὐτὸς ἔθετο ἐν τῷ στόματι τῆς δούλης σου πάντας τοὺς λόγους τούτους. ²⁰ἔνεκεν τοῦ περιελθεῖν τὸ

πρόσωπον τοῦ ρήματος τούτου ἐποίησεν ὁ δοῦλός σου Ιωαβ τὸν λόγον τοῦτον, καὶ ὁ κύριός μου σοφὸς καθὼς σοφία ἀγγέλου τοῦ θεοῦ τοῦ γνῶναι πάντα τὰ ἐν τῇ γῇ.²¹καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ιωαβ Ὡδὸν δὴ ἐποίησά σοι κατὰ τὸν λόγον σου τοῦτον· πορεύου ἐπίστρεψον τὸ παιδάριον τὸν Αβεσσαλωμ.²²καὶ ἔπεσεν Ιωαβ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν καὶ εὐλόγησεν τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν Ιωαβ Σήμερον ἔγνω ὁ δοῦλός σου ὅτι εὗρον χάριν ἐν ὁφθαλμοῖς σου, κύριέ μου βασιλεῦ, ὅτι ἐποίησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸν λόγον τοῦ δούλου αὐτοῦ.²³καὶ ἀνέστη Ιωαβ καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσουρ καὶ ἤγαγεν τὸν Αβεσσαλωμ εἰς Ιερουσαλημ.²⁴καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀποστραφήτω εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ τὸ πρόσωπόν μου μὴ βλεπέτω. καὶ ἀπέστρεψεν Αβεσσαλωμ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδεν. —²⁵καὶ ὡς Αβεσσαλωμ οὐκ ἦν ἀνὴρ ἐν παντὶ Ισραὴλ αἰνετὸς σφόδρα, ἀπὸ ἵχνους ποδὸς αὐτοῦ καὶ ἔως κορυφῆς αὐτοῦ οὐκ ἦν ἐν αὐτῷ μῶμος.²⁶καὶ ἐν τῷ κείρεσθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ — καὶ ἐγένετο ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, ὡς ἂν ἐκείρετο, ὅτι κατεβαρύνετο ἐπ' αὐτόν — καὶ κειρόμενος αὐτὴν ἔστησεν τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διακοσίους σίκλους ἐν τῷ σίκλῳ τῷ βασιλικῷ.²⁷καὶ ἐτέχθησαν τῷ Αβεσσαλωμ τρεῖς νίοι καὶ θυγάτηρ μία, καὶ ὄνομα αὐτῇ Θημαρ· αὕτη ἦν γυνὴ καλὴ σφόδρα καὶ γίνεται γυνὴ τῷ Ροβοαμ νίῳ Σαλωμῶν καὶ τίκτει αὐτῷ τὸν Αβια.

²⁸Καὶ ἐκάθισεν Αβεσσαλωμ ἐν Ιερουσαλημ δύο ἔτη ἡμερῶν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδεν.²⁹καὶ ἀπέστειλεν Αβεσσαλωμ πρὸς Ιωαβ τοῦ ἀποστεῖλαι αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ οὐκ ἡθέλησεν ἐλθεῖν πρὸς αὐτόν· καὶ ἀπέστειλεν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν, καὶ οὐκ ἡθέλησεν παραγενέσθαι.³⁰καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Ἱδετε ἡ μερὶς ἐν ἀγρῷ τοῦ Ιωαβ ἔχόμενά μου, καὶ αὐτῷ κριθαὶ ἐκεῖ, πορεύεσθε καὶ ἐμπρήσατε αὐτὴν ἐν πυρὶ· καὶ ἐνέπρησαν αὐτὰς οἱ παῖδες Αβεσσαλωμ. καὶ παραγίνονται οἱ δοῦλοι Ιωαβ πρὸς αὐτὸν διερργχότες τὰ ἴματια αὐτῶν καὶ εἴπαν Ἐνεπύρισαν οἱ δοῦλοι Αβεσσαλωμ τὴν μερίδα ἐν πυρὶ.³¹καὶ ἀνέστη Ιωαβ καὶ ἤλθεν πρὸς Αβεσσαλωμ εἰς τὸν οἶκον καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Ἰνα τί οἱ παῖδες σου ἐνεπύρισαν τὴν μερίδα τὴν ἐμὴν ἐν πυρὶ;³²καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ πρὸς Ιωαβ Ἡδὸν ἀπέστειλα πρὸς σὲ λέγων Ἡκε ὥδε καὶ ἀποστελῶ σε πρὸς τὸν βασιλέα λέγων Ἰνα τί ἤλθον ἐκ Γεδσουρ; ἀγαθόν μοι ἦν τοῦ ἔτι εἶναί με ἐκεῖ· καὶ οὐν ἰδοὺ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδον· εἰ δέ ἐστιν ἐν ἐμοὶ ἀδικία, καὶ θανάτωσόν με.³³καὶ εἰσῆλθεν Ιωαβ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ, καὶ ἐκάλεσεν τὸν Αβεσσαλωμ, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως, καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Αβεσσαλωμ.

15 ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Αβεσσαλωμ ἄρματα καὶ ἵππους καὶ πεντήκοντα ἄνδρας παρατρέχειν ἐμπροσθεν αὐτοῦ.²καὶ ὥρθησεν Αβεσσαλωμ καὶ ἔστη ἀνὰ χεῖρα τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης, καὶ ἐγένετο πᾶς ἀνήρ, ὃ ἐγένετο κρίσις, ἤλθεν πρὸς τὸν βασιλέα εἰς κρίσιν, καὶ ἐβόησεν πρὸς αὐτὸν Αβεσσαλωμ καὶ ἔλεγεν αὐτῷ Ἐκ ποίας πόλεως σὺ εἶ; καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ Ἐκ μιᾶς φυλῶν Ισραὴλ ὁ δοῦλός σου.³καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Αβεσσαλωμ Ἡδὸν οἱ λόγοι σου ἀγαθοὶ καὶ

εύκολοι, καὶ ἀκούων οὐκ ἔστιν σοι παρὰ τοῦ βασιλέως. ⁴καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ Τίς με καταστήσει κριτὴν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐπ’ ἐμὲ ἐλεύσεται πᾶς ἀνὴρ, ὃ ἐὰν ἢ ἀντιλογία καὶ κρίσις, καὶ δικαιώσω αὐτόν; ⁵καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν ἄνδρα τοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ καὶ ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἐπελαμβάνετο αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁶καὶ ἐποίησεν Αβεσσαλωμ κατὰ τὸ ρῆμα τοῦτο παντὶ Ἰσραὴλ τοῖς παραγινομένοις εἰς κρίσιν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἴδιοποιεῖτο Αβεσσαλωμ τὴν καρδίαν ἄνδρῶν Ἰσραὴλ.

⁷Καὶ ἐγένετο ἀπὸ τέλους τεσσαράκοντα ἑτῶν καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ Πορεύσομαι δὴ καὶ ἀποτείσω τὰς εὐχάς μου, ἃς ηὔξαμην τῷ κυρίῳ, ἐν Χεβρων· ⁸ὅτι εὐχὴν ηὔξαπτο ὁ δοῦλός σου ἐν τῷ οἴκειν με ἐν Γεδσουρ ἐν Συρίᾳ λέγων Ἐὰν ἐπιστρέψων ἐπιστρέψῃ με κύριος εἰς Ιερουσαλημ, καὶ λατρεύσω τῷ κυρίῳ. ⁹καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Βάδιζε εἰς εἰρήνην· καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς Χεβρων. ¹⁰καὶ ἀπέστειλεν Αβεσσαλωμ κατασκόπους ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ λέγων Ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης καὶ ἐρεῖτε Βεβασίλευκεν βασιλεὺς Αβεσσαλωμ ἐν Χεβρων. ¹¹καὶ μετὰ Αβεσσαλωμ ἐπορεύθησαν διακόσιοι ἄνδρες ἐξ Ιερουσαλημ κλητοὶ καὶ πορευόμενοι τῇ ἀπλότητι αὐτῶν καὶ οὐκ ἔγνωσαν πᾶν ρῆμα. ¹²καὶ ἀπέστειλεν Αβεσσαλωμ καὶ ἐκάλεσεν τὸν Αχιτοφέλ τὸν Γελμωναῖον τὸν σύμβουλον Δαυὶδ ἐκ τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐκ Γωλα ἐν τῷ θυσιάζειν αὐτόν. καὶ ἐγένετο σύστρεμμα ἰσχυρόν, καὶ ὁ λαὸς πορευόμενος καὶ πολὺς μετὰ Αβεσσαλωμ.

¹³Καὶ παρεγένετο ὁ ἀπαγγέλλων πρὸς Δαυὶδ λέγων Ἐγενήθη ἡ καρδία ἄνδρῶν Ἰσραὴλ ὅπίσω Αβεσσαλωμ. ¹⁴καὶ εἶπεν Δαυὶδ πᾶσιν τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς μετ’ αὐτοῦ τοῖς ἐν Ιερουσαλημ Ἀνάστητε καὶ φύγωμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν σωτηρία ἀπὸ προσώπου Αβεσσαλωμ· ταχύνατε τοῦ πορευθῆναι, ἵνα μὴ ταχύνῃ καὶ καταλάβῃ ἡμᾶς καὶ ἐξώσῃ ἐφ’ ἡμᾶς τὴν κακίαν καὶ πατάξῃ τὴν πόλιν στόματι μαχαίρης. ¹⁵καὶ εἶπον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν βασιλέα Κατὰ πάντα, ὅσα αἱρεῖται ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς, ἴδού οἱ παῖδές σου. ¹⁶καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ οἴκος αὐτοῦ τοῖς ποσὶν αὐτῶν· καὶ ἀφῆκεν ὁ βασιλεὺς δέκα γυναικας τῶν παλλακῶν αὐτοῦ φυλάσσειν τὸν οἴκον. ¹⁷καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ εὗρον τὸν ρῆμα τῷ μακράν. ¹⁸καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀνὰ χεῖρα αὐτοῦ παρῆγον καὶ πᾶς ὁ Χεττὶ καὶ πᾶς ὁ Φελετθὶ καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῆς ἐλαίας ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύετο ἐχόμενος αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν καὶ πάντες οἱ ἀδροὶ καὶ πάντες οἱ μαχηταί, ἐξακόσιοι ἄνδρες, καὶ παρῆσαν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ Χερεθθὶ καὶ πᾶς ὁ Φελεθθὶ καὶ πάντες οἱ Γεθθαῖοι, ἐξακόσιοι ἄνδρες οἱ ἐλθόντες τοῖς ποσὶν αὐτῶν ἐκ Γεθ, πορευόμενοι ἐπὶ πρόσωπον τοῦ βασιλέως. ¹⁹καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Εθθὶ τὸν Γεθθαῖον Ἰνα τί πορεύῃ καὶ σὺ μεθ’ ἡμῶν; ἐπίστρεφε καὶ οἴκει μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι ξένος εἰς σὺ καὶ ὅτι μετώκηκας σὺ ἐκ τοῦ τόπου σου. ²⁰εὶ ἐχθὲς παραγέγονας, καὶ σήμερον κινήσω σε μεθ’ ἡμῶν καὶ γε μεταναστήσεις τὸν τόπον σου; ἐχθὲς ἡ ἐξέλευσίς σου, καὶ σήμερον μετακινήσω σε μεθ’ ἡμῶν τοῦ πορευθῆναι; καὶ ἐγὼ πορεύσομαι οὖ ἀν ἐγὼ πορευθῶ. ἐπιστρέφου καὶ ἐπίστρεψον τοὺς ἀδελφούς

σου μετὰ σοῦ, καὶ κύριος ποιήσει μετὰ σοῦ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. ²¹καὶ ἀπεκρίθη Εθθι τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπεν Ζῆ ἡ κύριος καὶ ζῆ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι εἰς τὸν τόπον, οὗ ἐὰν ἦ ὁ κύριός μου, καὶ ἐὰν εἰς θάνατον καὶ ἐὰν εἰς ζωὴν, ὅτι ἐκεῖ ἔσται ὁ δοῦλός σου. ²²καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Εθθι Δεῦρο καὶ διάβαινε μετ' ἐμοῦ· καὶ παρῆλθεν Εθθι ὁ Γεθθαῖος καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ὁ μετ' αὐτοῦ. ²³καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἔκλαιεν φωνῇ μεγάλῃ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύοντο ἐν τῷ χειμάρρῳ Κεδρῶν, καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη τὸν χειμάρρον Κεδρῶν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ ὁ βασιλεὺς παρεπορεύοντο ἐπὶ πρόσωπον ὁδοῦ τὴν ἔρημον. — ²⁴καὶ ἴδοὺ καὶ γε Σαδωκ καὶ πάντες οἱ Λευΐται μετ' αὐτοῦ αἴροντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου ἀπὸ Βαιθαρ καὶ ἔστησαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἀνέβη Αβιαθαρ, ἔως ἐπαύσατο πᾶς ὁ λαὸς παρελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως. ²⁵καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σαδωκ Ἀπόστρεψον τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς τὴν πόλιν· ἐὰν εὕρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, καὶ ἐπιστρέψει με καὶ δείξει μοι αὐτὴν καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς. ²⁶καὶ ἐὰν εἴπῃ οὕτως Οὐκ ἡθέληκα ἐν σοί, ἴδού ἐγώ εἰμι, ποιείτω μοι κατὰ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. ²⁷καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σαδωκ τῷ Ἱερεῖ Ἰδετε σὺ ἐπιστρέφεις εἰς τὴν πόλιν ἐν εἰρήνῃ, καὶ Αχιμαας ὁ νίος σου καὶ Ιωναθαν ὁ νίὸς Αβιαθαρ οἱ δύο νίοι ὑμῶν μεθ' ὑμῶν. ²⁸Ιδετε ἐγώ εἰμι στρατεύομαι ἐν Αραβωθ τῆς ἔρημου ἔως τοῦ ἐλθεῖν ῥῆμα παρ' ὑμῶν τοῦ ἀπαγγεῖλαί μοι. ²⁹καὶ ἀπέστρεψεν Σαδωκ καὶ Αβιαθαρ τὴν κιβωτὸν εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ. ³⁰καὶ Δαυιδ ἀνέβαινεν ἐν τῇ ἀναβάσει τῶν ἐλαιῶν ἀναβαίνων καὶ κλαίων καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπικεκαλυμμένος καὶ αὐτὸς ἐπορεύετο ἀνυπόδετος, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐπεκάλυψεν ἀνὴρ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἀνέβαινον ἀναβαίνοντες καὶ κλαίοντες. — ³¹καὶ ἀνηγγέλη Δαυιδ λέγοντες Καὶ Αχιτοφελ ἐν τοῖς συστρεφομένοις μετὰ Αβεσσαλωμ. καὶ εἶπεν Δαυιδ Διασκέδασον δὴ τὴν βουλὴν Αχιτοφελ, κύριε ὁ θεός μου. ³²καὶ ἦν Δαυιδ ἐρχόμενος ἔως τοῦ Ρως, οὗ προσεκύνησεν ἐκεῖ τῷ θεῷ, καὶ ἴδοὺ εἰς ἀπαντὴν αὐτῷ Χουσι ὁ Αρχι ἑταῖρος Δαυιδ διερρηχώς τὸν χιτῶνα αὐτοῦ καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ³³καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυιδ Ἐὰν μὲν διαβῆς μετ' ἐμοῦ, καὶ ἔσῃ ἐπ' ἐμὲ εἰς βάσταγμα. ³⁴καὶ ἐὰν εἰς τὴν πόλιν ἐπιστρέψῃς, καὶ ἐρεῖς τῷ Αβεσσαλωμ Διεληλύθασιν οἱ ἀδελφοί σου, καὶ ὁ βασιλεὺς κατόπισθέν μου διελήλυθεν ὁ πατήρ σου, καὶ νῦν παῖς σού εἰμι, βασιλεῦ, ἔασόν με ζῆσαι, παῖς τοῦ πατρός σου ἥμην τότε καὶ ἀρτίως, καὶ νῦν ἐγὼ δοῦλος σός. καὶ διασκεδάσεις μοι τὴν βουλὴν Αχιτοφελ. ³⁵καὶ ἴδοὺ μετὰ σοῦ ἐκεῖ Σαδωκ καὶ Αβιαθαρ οἱ Ἱερεῖς, καὶ ἔσται πᾶν ῥῆμα, ὃ ἐὰν ἀκούσῃς ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀναγγελεῖς τῷ Σαδωκ καὶ τῷ Αβιαθαρ τοῖς Ἱερεῦσιν. ³⁶ἴδοὺ ἐκεῖ μετ' αὐτῶν δύο νίοι αὐτῶν, Αχιμαας νίὸς τῷ Σαδωκ καὶ Ιωναθαν νίὸς τῷ Αβιαθαρ, καὶ ἀποστελεῖτε ἐν χειρὶ αὐτῶν πρός με πᾶν ῥῆμα, ὃ ἐὰν ἀκούσητε. ³⁷καὶ εἰσῆλθεν Χουσι ὁ ἑταῖρος Δαυιδ εἰς τὴν πόλιν, καὶ Αβεσσαλωμ εἰσεπορεύετο εἰς Ιερουσαλημ. —

16 ¹καὶ Δαυιδ παρῆλθεν βραχύ τι ἀπὸ τῆς Ρως, καὶ ἴδοὺ Σιβα τὸ παιδάριον Μεμφιβοσθε εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ καὶ ζεῦγος ὄνων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἐπ' αὐτοῖς διακόσιοι ἄρτοι καὶ ἐκατὸν σταφίδες καὶ ἐκατὸν φοίνικες καὶ νεβελ οἴνου. ²καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σιβα Τί ταῦτά σοι; καὶ εἶπεν Σιβα Τὰ ὑποζύγια τῇ οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐπικαθῆσθαι, καὶ οἱ ἄρτοι καὶ οἱ φοίνικες εἰς βρῶσιν τοῖς

παιδαρίοις, καὶ ὁ οἶνος πιεῖν τοῖς ἐκλελυμένοις ἐν τῇ ἐρήμῳ. ³καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Καὶ ποῦ ὁ υἱὸς τοῦ κυρίου σου; καὶ εἶπεν Σιβα πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοὺ κάθηται ἐν Ιερουσαλημ, ὅτι εἶπεν Σήμερον ἐπιστρέψουσί μοι ὁ οἶκος Ισραὴλ τὴν βασιλείαν τοῦ πατρός μου. ⁴καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σιβᾳ Ἰδοὺ σοὶ πάντα, ὅσα ἔστιν τῷ Μεμφιβοσθε. καὶ εἶπεν Σιβα προσκυνήσας Εὔροιμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, κύριέ μου βασιλεῦ. — ⁵καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἔως Βαουριμ· καὶ ἵδοὺ ἐκεῖθεν ἀνὴρ ἔξεπορεύετο ἐκ συγγενείας οἴκου Σαουλ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σεμεϊ ὑιὸς Γηρα· ἔξηλθεν ἐκπορευόμενος καὶ καταρώμενος ⁶καὶ λιθάζων ἐν λίθοις τὸν Δαυὶδ καὶ πάντας τοὺς παῖδας τοῦ βασιλέως Δαυὶδ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἔνωνύμων τοῦ βασιλέως. ⁷καὶ οὕτως ἔλεγεν Σεμεϊ ἐν τῷ καταρᾶσθαι αὐτόν "Ἐξελθε ἔξελθε, ἀνὴρ αἰμάτων καὶ ἀνὴρ ὁ παράνομος. ⁸ἐπέστρεψεν ἐπὶ σὲ κύριος πάντα τὰ αἷματα τοῦ οἴκου Σαουλ, ὅτι ἐβασίλευσας ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ Αβεσσαλωμ τοῦ υἱοῦ σου· καὶ ἵδοὺ σὺ ἐν τῇ κακίᾳ σου, ὅτι ἀνὴρ αἰμάτων σύ. ⁹καὶ εἶπεν Αβεσσα υἱὸς Σαρουιας πρὸς τὸν βασιλέα "Ινα τί καταρᾶται ὁ κύων ὁ τεθνηκὼς οὗτος τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα; διαβήσομαι δὴ καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ¹⁰καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν, υἱοὶ Σαρουιας; ἄφετε αὐτὸν καὶ οὕτως καταράσθω, ὅτι κύριος εἶπεν αὐτῷ καταρᾶσθαι τὸν Δαυὶδ, καὶ τίς ἐρεῖ Ὡς τί ἐποίησας οὕτως; ¹¹καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Αβεσσα καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ Ἰδοὺ ὁ υἱός μου ὁ ἔξελθων ἐκ τῆς κοιλίας μου ζητεῖ τὴν ψυχήν μου, καὶ προσέτι νῦν ὁ υἱὸς τοῦ Ιεμινι· ἄφετε αὐτὸν καταρᾶσθαι, ὅτι εἶπεν αὐτῷ κύριος. ¹²εἴ πως ἴδοι κύριος ἐν τῇ ταπεινώσει μου καὶ ἐπιστρέψει μοι ἀγαθὰ ἀντὶ τῆς κατάρας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹³καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ Σεμεϊ ἐπορεύετο ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἔχόμενα αὐτοῦ πορευόμενος καὶ καταρώμενος καὶ λιθάζων ἐν λίθοις ἐκ πλαγίων αὐτοῦ καὶ τῷ χοῖ πάσσων. ¹⁴καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκλελυμένοι καὶ ἀνέψυξαν ἐκεῖ.

¹⁵Καὶ Αβεσσαλωμ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ εἰσῆλθον εἰς Ιερουσαλημ καὶ Αχιτοφελ μετ' αὐτοῦ. ¹⁶καὶ ἐγενήθη ἡνίκα ἦλθεν Χουσι ὁ Αρχι ἑταῖρος Δαυὶδ πρὸς Αβεσσαλωμ, καὶ εἶπεν Χουσι πρὸς Αβεσσαλωμ Ζήτω ὁ βασιλεὺς. ¹⁷καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ πρὸς Χουσι Τοῦτο τὸ ἔλεός σου μετὰ τοῦ ἑταίρου σου; ἵνα τί οὐκ ἀπῆλθες μετὰ τοῦ ἑταίρου σου; ¹⁸καὶ εἶπεν Χουσι πρὸς Αβεσσαλωμ Οὐχί, ἀλλὰ κατόπισθεν οὖ ἔξελέξατο κύριος καὶ ὁ λαὸς οὗτος καὶ πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ, αὐτῷ ἔσομαι καὶ μετ' αὐτοῦ καθήσομαι. ¹⁹καὶ τὸ δεύτερον τίνι ἐγώ δουλεύσω; οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ; καθάπερ ἐδούλευσα ἐνώπιον τοῦ πατρός σου, οὕτως ἔσομαι ἐνώπιον σου. ²⁰καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ πρὸς Αχιτοφελ Φέρετε ἑαυτοῖς βουλὴν τί ποιήσωμεν. ²¹καὶ εἶπεν Αχιτοφελ πρὸς Αβεσσαλωμ Εἴσελθε πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρός σου, ἀς κατέλιπεν φυλάσσειν τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκούσεται πᾶς Ισραὴλ ὅτι κατήσχυνας τὸν πατέρα σου, καὶ ἐνισχύσουσιν αἱ χεῖρες πάντων τῶν μετὰ σοῦ. ²²καὶ ἐπηξαν τὴν σκηνὴν τῷ Αβεσσαλωμ ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ εἰσῆλθεν Αβεσσαλωμ πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρός αὐτοῦ κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς Ισραὴλ. ²³καὶ ἦ βουλὴ Αχιτοφελ, ἦν ἐβούλεύσατο ἐν ταῖς

ἥμέραις ταῖς πρώταις, ὃν τρόπον ἐπερωτήσῃ ἐν λόγῳ τοῦ θεοῦ, οὕτως πᾶσα ἡ βουλὴ τοῦ Αχιτοφελ καὶ γε τῷ Δαυὶδ καὶ γε τῷ Αβεσσαλωμ. —

17 ¹καὶ εἶπεν Αχιτοφελ πρὸς Αβεσσαλωμ Ἐπιλέξω δὴ ἐμαυτῷ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ ἀναστήσομαι καὶ καταδιώξω ὅπίσω Δαυὶδ τὴν νύκτα. ²καὶ ἐπελεύσομαι ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς κοπιῶν καὶ ἐκλελυμένος χερσίν, καὶ ἐκστήσω αὐτόν, καὶ φεύξεται πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ πατάξω τὸν βασιλέα μονώτατον. ³καὶ ἐπιστρέψω πάντα τὸν λαὸν πρὸς σέ, ὃν τρόπον ἐπιστρέφει ἡ νύμφη πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς· πλὴν ψυχὴν ἐνὸς ἀνδρὸς σὺ ζητεῖς, καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἔσται εἰρήνη. ⁴καὶ εὐθῆς ὁ λόγος ἐν ὁφθαλμοῖς Αβεσσαλωμ καὶ ἐν ὁφθαλμοῖς πάντων τῶν πρεσβυτέρων Ισραὴλ. ⁵καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ Καλέσατε δὴ καὶ γε τὸν Χουσὶ τὸν Αραχὶ, καὶ ἀκούσωμεν τί ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ καὶ γε αὐτοῦ. ⁶καὶ εἰσῆλθεν Χουσὶ πρὸς Αβεσσαλωμ· καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ πρὸς αὐτὸν λέγων Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐλάλησεν Αχιτοφελ· εἰ ποιήσομεν κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ; εἰ δὲ μή, σὺ λάλησον. ⁷καὶ εἶπεν Χουσὶ πρὸς Αβεσσαλωμ Οὐκ ἀγαθὴ αὕτη ἡ βουλή, ἣν ἐβουλεύσατο Αχιτοφελ τὸ ἄπαξ τοῦτο. ⁸καὶ εἶπεν Χουσὶ Σὺ οἶδας τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἀνδρας αὐτοῦ ὅτι δυνατοί εἰσιν σφόδρα καὶ κατάπικροι τῇ ψυχῇ αὐτῶν ὡς ἄρκος ἡτεκνωμένη ἐν ἀγρῷ καὶ ὡς ὕς τραχεῖα ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ὁ πατήρ σου ἀνὴρ πολεμιστὴς καὶ οὐ μὴ καταλύσῃ τὸν λαόν. ⁹ἰδοὺ γὰρ αὐτὸς νῦν κέκρυπται ἐν ἐνὶ τῶν βουνῶν ἡ ἐνὶ τῶν τόπων, καὶ ἔσται ἐν τῷ ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς ἐν ἀρχῇ καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀκούων καὶ εἴπῃ Ἐγενήθη θραῦσις ἐν τῷ λαῷ τῷ ὅπίσω Αβεσσαλωμ, ¹⁰καὶ γε αὐτὸς οὐδὲς δυνάμεως, οὗ ἡ καρδία καθὼς ἡ καρδία τοῦ λέοντος, τηκομένη τακήσεται, ὅτι οἶδεν πᾶς Ισραὴλ ὅτι δυνατὸς ὁ πατήρ σου καὶ οὐδὲς δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ. ¹¹ὅτι οὕτως συμβουλεύων ἐγὼ συνεβούλευσα, καὶ συναγόμενος συναχθήσεται ἐπὶ σὲ πᾶς Ισραὴλ ἀπὸ Δαν καὶ ἔως Βηρσαβεε ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος, καὶ τὸ πρόσωπόν σου πορευόμενον ἐν μέσῳ αὐτῶν, ¹²καὶ ἥξομεν πρὸς αὐτὸν εἰς ἐνα τῶν τόπων, οὗ ἐὰν εὕρωμεν αὐτὸν ἔκει, καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ' αὐτόν, ὡς πίπτει ἡ δρόσος ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ οὐχ ὑπολειψόμεθα ἐν αὐτῷ καὶ τοῖς ἀνδράσιν τοῖς μετ' αὐτοῦ καὶ γε ἔνα. ¹³καὶ ἐὰν εἰς πόλιν συναχθῇ, καὶ λήμψεται πᾶς Ισραὴλ πρὸς τὴν πόλιν ἔκείνην σχοινία καὶ συροῦμεν αὐτὴν ἔως εἰς τὸν χειμάρρουν, ὅπως μὴ καταλειφθῇ ἔκει μηδὲ λίθος. ¹⁴καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ Ἀγαθὴ ἡ βουλὴ Χουσὶ τοῦ Αραχὶ ὑπὲρ τὴν βουλὴν Αχιτοφελ· καὶ κύριος ἐνετείλατο διασκεδάσαι τὴν βουλὴν Αχιτοφελ τὴν ἀγαθήν, ὅπως ἀν ἐπαγάγῃ κύριος ἐπὶ Αβεσσαλωμ τὰ κακὰ πάντα. — ¹⁵καὶ εἶπεν Χουσὶ ὁ τοῦ Αραχὶ πρὸς Σαδωκ καὶ Αβιαθαρ τοὺς ιερεῖς Οὔτως καὶ οὕτως συνεβούλευσεν Αχιτοφελ τῷ Αβεσσαλωμ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις Ισραὴλ, καὶ οὕτως καὶ οὕτως συνεβούλευσα ἐγώ. ¹⁶καὶ νῦν ἀποστείλατε ταχὺ καὶ ἀναγγείλατε τῷ Δαυὶδ λέγοντες Μὴ αὐλισθῇς τὴν νύκτα ἐν Αραβωθ τῆς ἐρήμου καὶ γε διαβαίνων σπεῦσον, μήποτε καταπίῃ τὸν βασιλέα καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ. ¹⁷καὶ Ιωναθαν καὶ Αχιμαας εἰστήκεισαν ἐν τῇ πηγῇ Ρωγηλ, καὶ ἐπορεύθη ἡ παιδίσκη καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ πορεύονται καὶ ἀναγγέλλουσιν τῷ βασιλεῖ Δαυὶδ, ὅτι οὐκ ἐδύναντο ὁφθῆναι τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν. ¹⁸καὶ εἶδεν αὐτοὺς παιδάριον καὶ ἀπήγγειλεν τῷ Αβεσσαλωμ,

καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ταχέως καὶ εἰσῆλθαν εἰς οἰκίαν ἀνδρὸς ἐν Βαουριμ, καὶ αὐτῷ λάκκος ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ κατέβησαν ἐκεῖ. ¹⁹καὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ καὶ διεπέτασεν τὸ ἐπικάλυμμα ἐπὶ πρόσωπον τοῦ λάκκου καὶ ἔψυξεν ἐπ’ αὐτῷ αραφωθ, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ρῆμα. ²⁰καὶ ἦλθαν οἱ παιδες Αβεσσαλωμ πρὸς τὴν γυναῖκα εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εἶπαν Ποῦ Αχιμας καὶ Ιωναθαν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ γυνὴ Παρῆλθαν μικρὸν τοῦ ὄδατος· καὶ ἐζήτησαν καὶ οὐχ εὗραν καὶ ἀνέστρεψαν εἰς Ιερουσαλημ.

²¹Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς καὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ λάκκου καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἀνήγγειλαν τῷ βασιλεῖ Δαυιδ καὶ εἶπαν πρὸς Δαυιδ Ἀνάστητε καὶ διάβητε ταχέως τὸ ὄδωρ, ὅτι οὕτως ἐβουλεύσατο περὶ ὑμῶν Αχιτοφελ. ²²καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ’ αὐτοῦ καὶ διέβησαν τὸν Ιορδάνην ἔως τοῦ φωτὸς τοῦ πρωί, ἔως ἐνὸς οὐκ ἔλαθεν ὃς οὐδὲ διῆλθεν τὸν Ιορδάνην. ²³καὶ Αχιτοφελ εἶδεν ὅτι οὐκ ἐγενήθη ἡ βουλὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπέσαξεν τὴν ὅνον αὐτοῦ καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ· καὶ ἐνετείλατο τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ ἀπῆγξατο καὶ ἀπέθανεν καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

²⁴Καὶ Δαυιδ διῆλθεν εἰς Μαναΐμ, καὶ Αβεσσαλωμ διέβη τὸν Ιορδάνην αὐτὸς καὶ πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ μετ’ αὐτοῦ. ²⁵καὶ τὸν Αμεσσαῖ κατέστησεν Αβεσσαλωμ ἀντὶ Ιωαβ ἐπὶ τῆς δυνάμεως· καὶ Αμεσσαῖ νίὸς ἀνδρὸς καὶ ὄνομα αὐτῷ Ιοθορ ὁ Ισραηλίτης, οὗτος εἰσῆλθεν πρὸς Αβιγαιλ θυγατέρα Ναας ἀδελφὴν Σαρουιας μητρὸς Ιωαβ. ²⁶καὶ παρενέβαλεν πᾶς Ισραὴλ καὶ Αβεσσαλωμ εἰς τὴν γῆν Γαλααδ. ²⁷καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἦλθεν Δαυιδ εἰς Μαναΐμ, Ουεσβὶ υἱὸς Ναας ἐκ Ραββαθ υἱῶν Αμμων καὶ Μαχιρ υἱὸς Αμιηλ ἐκ Λωδαβαρ καὶ Βερζελλι ὁ Γαλααδίτης ἐκ Ρωγελλιμ ²⁸ἥνεγκαν δέκα κοίτας καὶ ἀμφιτάπους καὶ λέβητας δέκα καὶ σκεύη κεράμου καὶ πυροὺς καὶ κριθὰς καὶ ἄλευρον καὶ ἄλφιτον καὶ κύαμον καὶ φακὸν ²⁹καὶ μέλι καὶ βούτυρον καὶ πρόβατα καὶ σαφφωθ βοῶν καὶ προσήνεγκαν τῷ Δαυιδ καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ’ αὐτοῦ φαγεῖν, ὅτι εἶπαν Ὁ λαὸς πεινῶν καὶ ἐκλελυμένος καὶ διψῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

18 ¹Καὶ ἐπεσκέψατο Δαυιδ τὸν λαὸν τὸν μετ’ αὐτοῦ καὶ κατέστησεν ἐπ’ αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἐκατοντάρχους, ²καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ τὸν λαόν, τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ιωαβ καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Αβεσσα υἱοῦ Σαρουιας ἀδελφοῦ Ιωαβ καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Εθθι τοῦ Γεθθαίου. καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς τὸν λαόν Ἐξελθὼν ἐξελεύσομαι καὶ γε ἐγὼ μεθ’ ὑμῶν. ³καὶ εἶπαν Οὐκ ἐξελεύσῃ, ὅτι ἐὰν φυγῇ φύγωμεν, οὐ θήσουσιν ἐφ’ ἡμᾶς καρδίαν, καὶ ἐὰν ἀποθάνωμεν τὸ ἡμισυ ἡμῶν, οὐ θήσουσιν ἐφ’ ἡμᾶς καρδίαν, ὅτι σὺ ὡς ἡμεῖς δέκα χιλιάδες· καὶ νῦν ἀγαθὸν ὅτι ἔσῃ ἡμῖν ἐν τῇ πόλει βοήθεια τοῦ βοηθεῖν. ⁴καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Ὅ έὰν ἀρέσῃ ἐν ὁφθαλμοῖς ὑμῶν, ποιήσω. καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἀνὰ χεῖρα τῆς πύλης, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξεπορεύετο εἰς ἐκατοντάδας καὶ εἰς χιλιάδας. ⁵καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ιωαβ καὶ τῷ Αβεσσα καὶ τῷ Εθθι λέγων Φείσασθέ μοι τοῦ παιδαρίου τοῦ Αβεσσαλωμ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἥκουσεν ἐντελλομένου τοῦ βασιλέως πᾶσιν τοῖς ἄρχουσιν ὑπὲρ Αβεσσαλωμ. ⁶καὶ ἐξῆλθεν πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὸν δρυμὸν ἐξ ἐναντίας Ισραὴλ, καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν τῷ δρυμῷ Εφραιμ. ⁷καὶ ἔπταισεν ἐκεῖ ὁ λαὸς Ισραὴλ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυιδ, καὶ ἐγένετο ἡ

θραῦσις μεγάλη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν. ⁸καὶ ἐγένετο ἐκεῖ ὁ πόλεμος διεσπαρμένος ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, καὶ ἐπλεόνασεν ὁ δρυμὸς τοῦ καταφαγεῖν ἐκ τοῦ λαοῦ ὑπὲρ οὓς κατέφαγεν ἐν τῷ λαῷ ἡ μάχαιρα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ⁹καὶ συνήντησεν Αβεσσαλωμ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυιδ, καὶ Αβεσσαλωμ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ τοῦ ἡμιόνου αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν ὁ ἡμίονος ὑπὸ τὸ δάσος τῆς δρυὸς τῆς μεγάλης, καὶ ἐκρεμάσθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐν τῇ δρυὶ, καὶ ἐκρεμάσθη ἀνὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γῆς, καὶ ὁ ἡμίονος ὑποκάτω αὐτοῦ παρῆλθεν. ¹⁰καὶ εἶδεν ἀνὴρ εἰς καὶ ἀνήγγειλεν Ιωαβ καὶ εἶπεν Ἰδού ἔώρακα τὸν Αβεσσαλωμ κρεμάμενον ἐν τῇ δρυὶ. ¹¹καὶ εἶπεν Ιωαβ τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀπαγγέλοντι Καὶ ἴδού ἔόρακας· τί ὅτι οὐκ ἐπάταξας αὐτὸν εἰς τὴν γῆν; καὶ ἐγὼ ἀν δεδώκειν σοι δέκα ἀργυρίου καὶ παραζώνην μίαν. ¹²εἶπεν δὲ ὁ ἀνὴρ πρὸς Ιωαβ Καὶ ἐγώ εἰμι ἵστημι ἐπὶ τὰς χεῖράς μου χιλίους σίκλους ἀργυρίου, οὐ μὴ ἐπιβάλω χεῖρά μου ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, ὅτι ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς σοὶ καὶ Αβεσσα καὶ τῷ Εθθι λέγων Φυλάξατέ μοι τὸ παιδάριον τὸν Αβεσσαλωμ ¹³μὴ ποιῆσαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἄδικον· καὶ πᾶς ὁ λόγος οὐ λήσεται ἀπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ σὺ στήσῃ ἐξ ἐναντίας. ¹⁴καὶ εἶπεν Ιωαβ Τοῦτο ἐγὼ ἀρξομαι· οὐχ οὕτως μενῶ ἐνώπιόν σου. καὶ ἔλαβεν Ιωαβ τρία βέλη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἐνέπηξεν αὐτὰ ἐν τῇ καρδίᾳ Αβεσσαλωμ. ἔτι αὐτοῦ ζῶντος ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς δρυὸς ¹⁵καὶ ἐκύκλωσαν δέκα παιδάρια αἵροντα τὰ σκεύη Ιωαβ καὶ ἐπάταξαν τὸν Αβεσσαλωμ καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν. ¹⁶καὶ ἐσάλπισεν Ιωαβ ἐν κερατίνῃ, καὶ ἀπέστρεψεν ὁ λαὸς τοῦ μὴ διώκειν ὅπισσα Ισραὴλ, ὅτι ἐφείδετο Ιωαβ τοῦ λαοῦ. ¹⁷καὶ ἔλαβεν τὸν Αβεσσαλωμ καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς χάσμα μέγα ἐν τῷ δρυμῷ εἰς τὸν βόθυνον τὸν μέγαν καὶ ἐστήλωσεν ἐπ' αὐτὸν σωρὸν λίθων μέγαν σφόδρα. καὶ πᾶς Ισραὴλ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. ¹⁸καὶ Αβεσσαλωμ ἔτι ζῶν καὶ ἐστησεν ἑαυτῷ τὴν στήλην, ἐν ᾧ ἔλήμφθη, καὶ ἐστήλωσεν αὐτὴν λαβεῖν, τὴν στήλην τὴν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶπεν Οὐκ ἔστιν αὐτῷ νίὸς ἔνεκεν τοῦ ἀναμνῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐκάλεσεν τὴν στήλην Χεὶρ Αβεσσαλωμ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.

¹⁹Καὶ Αχιμαας υἱὸς Σαδῶκ εἶπεν Δράμω δὴ καὶ εὐαγγελιῶ τῷ βασιλεῖ ὅτι ἔκρινεν αὐτῷ κύριος ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ. ²⁰καὶ εἶπεν αὐτῷ Ιωαβ Οὐκ ἀνὴρ εὐαγγελίας σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ εὐαγγελιῇ ἐν ἡμέρᾳ ἄλλῃ, ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ οὐκ εὐαγγελιῇ, οὐ εἴνεκεν ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἀπέθανεν. ²¹καὶ εἶπεν Ιωαβ τῷ Χουσὶ Βαδίσας ἀνάγγειλον τῷ βασιλεῖ ὅσα εἶδες· καὶ προσεκύνησεν Χουσὶ τῷ Ιωαβ καὶ ἐξῆλθεν. ²²καὶ προσέθετο ἔτι Αχιμαας υἱὸς Σαδῶκ καὶ εἶπεν πρὸς Ιωαβ Καὶ ἐστω ὅτι δράμω καί γε ἐγὼ ὅπισσα τοῦ Χουσὶ. καὶ εἶπεν Ιωαβ Ἰνα τί τοῦτο τρέχεις, υἱέ μου; δεῦρο, οὐκ ἔστιν σοι εὐαγγελία εἰς ὠφέλειαν πορευομένῳ. ²³καὶ εἶπεν Τί γὰρ ἐὰν δραμοῦμαι; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ιωαβ Δράμε. καὶ ἔδραμεν Αχιμαας ὁδὸν τὴν τοῦ Κεχαρ καὶ ὑπερέβη τὸν Χουσὶ. — ²⁴καὶ Δαυιδ ἐκάθητο ἀνὰ μέσον τῶν δύο πυλῶν. καὶ ἐπορεύθη ὁ σκοπὸς εἰς τὸ δῶμα τῆς πύλης πρὸς τὸ τεῖχος καὶ ἐπῆρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδεν καὶ ἴδού ἀνὴρ τρέχων μόνος ἐνώπιον αὐτοῦ, ²⁵καὶ ἀνεβόησεν ὁ σκοπὸς καὶ ἀπῆγγειλεν τῷ βασιλεῖ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Εἰ μόνος ἔστιν, εὐαγγελία ἐν τῷ στόματι

αύτοῦ. καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐγγίζων. ²⁶καὶ εἶδεν ὁ σκοπὸς ἄνδρα ἔτερον τρέχοντα, καὶ ἐβόησεν ὁ σκοπὸς πρὸς τῇ πύλῃ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἀνὴρ ἔτερος τρέχων μόνος. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Καὶ γε οὗτος εὐαγγελιζόμενος. ²⁷καὶ εἶπεν ὁ σκοπός Ἐγὼ ὅρῶ τὸν δρόμον τοῦ πρώτου ὃς δρόμον Αχιμαας υἱοῦ Σαδωκ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀνὴρ ἀγαθὸς οὗτος καὶ γε εἰς εὐαγγελίαν ἀγαθὴν ἐλεύσεται. ²⁸καὶ ἐβόησεν Αχιμαας καὶ εἶπεν πρὸς τὸν βασιλέα Εἰρήνη· καὶ προσεκύνησεν τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεός σου, ὃς ἀπέκλεισεν τοὺς ἄνδρας τοὺς μισοῦντας τὴν χεῖρα αὐτῶν ἐν τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ. ²⁹καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ τῷ Αβεσσαλωμ; καὶ εἶπεν Αχιμαας Εἴδον τὸ πλῆθος τὸ μέγα τοῦ ἀποστεῖλαι τὸν δοῦλον τοῦ βασιλέως Ιωαβ καὶ τὸν δοῦλόν σου, καὶ οὐκ ἔγνων τί ἐκεῖ. ³⁰καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἐπίστρεψον, στηλώθητι ὥδε· καὶ ἐπεστράφη καὶ ἔστη. ³¹καὶ ἴδού ὁ Χουσι παρεγένετο καὶ εἶπεν τῷ βασιλεῖ Εὐαγγελισθήτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἔκρινέν σοι κύριος σῆμερον ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐπεγειρομένων ἐπὶ σέ. ³²καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Χουσι Εἰ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ τῷ Αβεσσαλωμ; καὶ εἶπεν ὁ Χουσι Γένοιντο ὃς τὸ παιδάριον οἱ ἔχθροὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως καὶ πάντες, ὅσοι ἐπανέστησαν ἐπ' αὐτὸν εἰς κακά.

19 ¹καὶ ἐταράχθη ὁ βασιλεὺς καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὑπερῷον τῆς πύλης καὶ ἔκλαυσεν· καὶ οὕτως εἶπεν ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτόν Υἱέ μου Αβεσσαλωμ, υἱέ μου υἱέ μου Αβεσσαλωμ, τίς δώῃ τὸν θάνατόν μου ἀντὶ σοῦ, ἐγὼ ἀντὶ σοῦ; Αβεσσαλωμ υἱέ μου υἱέ μου. — ²καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ιωαβ λέγοντες Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς κλαίει καὶ πενθεῖ ἐπὶ Αβεσσαλωμ. ³καὶ ἐγένετο ἡ σωτηρία ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς πένθος παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων ὅτι Λυπεῖται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ⁴καὶ διεκλέπτετο ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, καθὼς διακλέπτεται ὁ λαὸς οἱ αἰσχυνόμενοι ἐν τῷ αὐτοὺς φεύγειν ἐν τῷ πολέμῳ. ⁵καὶ ὁ βασιλεὺς ἔκρυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἔκραξεν ὁ βασιλεὺς φωνῇ μεγάλῃ λέγων Υἱέ μου Αβεσσαλωμ, Αβεσσαλωμ υἱέ μου. ⁶καὶ εἰσῆλθεν Ιωαβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον καὶ εἶπεν Κατήσχυνας σῆμερον τὸ πρόσωπον πάντων τῶν δούλων σου τῶν ἔξαιρουμένων σε σῆμερον καὶ τὴν ψυχὴν τῶν υἱῶν σου καὶ τῶν θυγατέρων σου καὶ τὴν ψυχὴν τῶν γυναικῶν σου καὶ τῶν παλλακῶν σου ⁷τοῦ ἀγαπᾶν τοὺς μισοῦντάς σε καὶ μισεῖν τοὺς ἀγαπῶντάς σε καὶ ἀνήγγειλας σῆμερον ὅτι οὐκ εἰσιν οἱ ἄρχοντές σου οὐδὲ παῖδες, ὅτι ἔγνωκα σῆμερον ὅτι εἰ Αβεσσαλωμ ἔζη, πάντες ἡμεῖς σῆμερον νεκροί, ὅτι τότε τὸ εὐθές ἦν ὁ φθαλμοῖς σου. ⁸καὶ νῦν ἀναστὰς ἔξελθε καὶ λάλησον εἰς τὴν καρδίαν τῶν δούλων σου, ὅτι ἐν κυρίῳ ὥμοσα ὅτι εἰ μὴ ἐκπορεύσῃ σῆμερον, εἰ αὐλισθήσεται ἀνὴρ μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην· καὶ ἐπίγνωθι σεαυτῷ καὶ κακόν σοι τοῦτο ὑπὲρ πᾶν τὸ κακὸν τὸ ἐπελθόν σοι ἐκ νεότητός σου ἔως τοῦ νῦν. ⁹καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάθισεν ἐν τῇ πύλῃ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀνήγγειλαν λέγοντες Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς κάθηται ἐν τῇ πύλῃ· καὶ εἰσῆλθεν πᾶς ὁ λαὸς κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως.

Καὶ Ισραὴλ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. ¹⁰καὶ ἦν πᾶς ὁ λαὸς κρινόμενος ἐν πάσαις φυλαῖς Ισραὴλ λέγοντες Ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἔχθρῶν ἡμῶν, καὶ αὐτὸς

ἐξείλατο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων, καὶ νῦν πέφευγεν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀπὸ Αβεσσαλῶμ. ¹¹καὶ Αβεσσαλῶμ, ὃν ἐχρίσαμεν ἐφ' ἡμῶν, ἀπέθανεν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ νῦν ἵνα τί ὑμεῖς κωφεύετε τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα; καὶ τὸ ῥῆμα παντὸς Ἰσραὴλ ἦλθεν πρὸς τὸν βασιλέα.

— ¹²καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἀπέστειλεν πρὸς Σαδῶκ καὶ πρὸς Αβιαθᾶρ τοὺς ἱερεῖς λέγων Λαλήσατε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Ιουδᾶ λέγοντες Ἱνα τί γίνεσθε ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; καὶ λόγος παντὸς Ἰσραὴλ ἦλθεν πρὸς τὸν βασιλέα. ¹³ἀδελφοί μου ὑμεῖς, ὅστα μου καὶ σάρκες μου ὑμεῖς, καὶ ἵνα τί γίνεσθε ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; ¹⁴καὶ λόγος παντὸς Ἰσραὴλ ἦλθεν πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; ¹⁵καὶ τῷ Αμεσαῖ ἐρεῖτε Οὐχὶ ὁστοῦν μου καὶ σάρξ μου σύ; καὶ νῦν τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, εἰ μὴ ἄρχων δυνάμεως ἔση ἐνώπιον ἐμοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἀντὶ Ιωαβ. ¹⁶καὶ ἔκλινεν τὴν καρδίαν παντὸς ἀνδρὸς Ιουδᾶ ὡς ἀνδρὸς ἑνός, καὶ ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλέα λέγοντες Ἐπιστράφητι σὺ καὶ πάντες οἱ δοῦλοί σου. ¹⁷καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἦλθεν ἔως τοῦ Ιορδάνου, καὶ ἄνδρες Ιουδᾶ ἦλθαν εἰς Γαλγαλα τοῦ πορεύεσθαι εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως διαβιβάσαι τὸν βασιλέα τὸν Ιορδάνην. — ¹⁸καὶ ἐτάχυνεν Σεμεϊ υἱὸς Γηρα υἱοῦ τοῦ Ιεμενί ἐκ Βαουριμ καὶ κατέβη μετὰ ἀνδρὸς Ιουδᾶ εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως Δαυὶδ ¹⁹καὶ χίλιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ Βενιαμιν καὶ Σιβα τὸ παιδάριον τοῦ οἴκου Σαουλ καὶ δέκα πέντε υἱοὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ εἴκοσι δοῦλοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ κατεύθυναν τὸν Ιορδάνην ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως ²⁰καὶ ἐλειτούργησαν τὴν λειτουργίαν τοῦ διαβιβάσαι τὸν βασιλέα, καὶ διέβη ἡ διάβασις ἔξεγειραι τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθές ἐν ὁφθαλμοῖς αὐτοῦ. καὶ Σεμεϊ υἱὸς Γηρα ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως διαβαίνοντος αὐτοῦ τὸν Ιορδάνην ²¹καὶ εἶπεν πρὸς τὸν βασιλέα Μὴ διαλογισάσθω ὁ κύριός μου ἀνομίαν καὶ μὴ μνησθῆς ὅσα ἡδίκησεν ὁ παῖς σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἢ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἔξεπορεύετο ἐξ Ιερουσαλημ, τοῦ θέσθαι τὸν βασιλέα εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ²²ὅτι ἔγνω ὁ δοῦλος σου ὅτι ἐγὼ ἥμαρτον, καὶ ἴδοὺ ἐγὼ ἥλθον σήμερον πρότερος παντὸς οἴκου Ιωσῆφ τοῦ καταβῆναι εἰς ἀπαντὴν τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως. ²³καὶ ἀπεκρίθη Αβεσσα υἱὸς Σαρουνιας καὶ εἶπεν Μὴ ἀντὶ τούτου οὐ θανατωθήσεται Σεμεϊ, ὅτι κατηράσατο τὸν χριστὸν κυρίου; ²⁴καὶ εἶπεν Δαυὶδ Τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν, υἱοὶ Σαρουνιας, ὅτι γίνεσθε μοι σήμερον εἰς ἐπίβουλον; σήμερον οὐ θανατωθήσεται τις ἀνὴρ ἐξ Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ οἶδα εἰ σήμερον βασιλεύω ἐγὼ ἐπὶ τὸν Ισραὴλ. ²⁵καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεϊ Οὐ μὴ ἀποθάνῃς· καὶ ὥμοσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. — ²⁶καὶ Μεμφιβοσθε υἱὸς Ιωναθαν υἱοῦ Σαουλ κατέβη εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως· καὶ οὐκ ἐθεράπευσεν τοὺς πόδας αὐτοῦ οὐδὲ ὠνυχίσατο οὐδὲ ἐποίησεν τὸν μύστακα αὐτοῦ καὶ τὰ ἴματα αὐτοῦ οὐκ ἔπλυνεν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἵς ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς, ἔως τῆς ἡμέρας, ἵς αὐτὸς παρεγένετο ἐν εἰρήνῃ. ²⁷καὶ ἐγένετο ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ιερουσαλημ εἰς ἀπάντησιν τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Τί ὅτι οὐκ ἐπορεύθης μετ' ἐμοῦ, Μεμφιβοσθε; ²⁸καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Μεμφιβοσθε Κύριέ μου βασιλεῦ, ὁ δοῦλος μου παρελογίσατό με, ὅτι εἶπεν ὁ παῖς σου αὐτῷ Ἐπίσαξόν μοι τὴν ὅνον καὶ ἐπιβῶ ἐπ' αὐτὴν καὶ πορεύσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι χωλὸς ὁ δοῦλος σου. ²⁹καὶ μεθώδευσεν ἐν τῷ δούλῳ σου πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν

βασιλέα, καὶ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὡς ἄγγελος τοῦ θεοῦ, καὶ ποίησον τὸ ἀγαθὸν ἐν ὁφθαλμοῖς σου.
²⁹ὅτι οὐκ ἦν πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου ἀλλ' ἡ ὅτι ἀνδρες θανάτου τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ, καὶ
 ἔθηκας τὸν δοῦλόν σου ἐν τοῖς ἐσθίουσιν τὴν τράπεζάν σου· καὶ τί ἐστίν μοι ἔτι δικαίωμα καὶ τοῦ
 κεκραγέναι με ἔτι πρὸς τὸν βασιλέα;³⁰καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς "Ινα τί λαλεῖς ἔτι τοὺς λόγους σου;
 εἶπον Σὺ καὶ Σιβα διελεῖσθε τὸν ἀγρόν.³¹καὶ εἶπεν Μεμφιβοσθε πρὸς τὸν βασιλέα Καί γε τὰ πάντα
 λαβέτω μετὰ τὸ παραγενέσθαι τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα ἐν εἰρήνῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. — ³²καὶ
 Βερζελλι ὁ Γαλααδίτης κατέβη ἐκ Ρωγελλιμ καὶ διέβη μετὰ τοῦ βασιλέως τὸν Ιορδάνην ἐκπέμψαι
 αὐτὸν τὸν Ιορδάνην.³³καὶ Βερζελλι ἀνὴρ πρεσβύτερος σφόδρα, υἱὸς ὄγδοοντα ἐτῶν, καὶ αὐτὸς
 διέθρεψεν τὸν βασιλέα ἐν τῷ οἴκειν αὐτὸν ἐν Μαναϊμ, ὅτι ἀνὴρ μέγας ἐστὶν σφόδρα.³⁴καὶ εἶπεν ὁ
 βασιλεὺς πρὸς Βερζελλι Σὺ διαβήσῃ μετ' ἐμοῦ, καὶ διαθρέψω τὸ γῆράς σου μετ' ἐμοῦ ἐν Ιερουσαλημ.³⁵
 καὶ εἶπεν Βερζελλι πρὸς τὸν βασιλέα Πόσαι ἡμέραι ἐτῶν ζωῆς μου, ὅτι ἀναβήσομαι μετὰ τοῦ
 βασιλέως εἰς Ιερουσαλημ;³⁶υἱὸς ὄγδοοντα ἐτῶν ἐγώ εἰμι σήμερον· μὴ γνώσομαι ἀνὰ μέσον ἀγαθοῦ
 καὶ κακοῦ; ἡ γεύσεται ὁ δοῦλός σου ἔτι ὁ φάγομαι ἢ πίομαι; ἡ ἀκούσομαι ἔτι φωνὴν ἀδόντων καὶ
 ἀδουσῶν; ἵνα τί ἔσται ἔτι ὁ δοῦλός σου εἰς φορτίον ἐπὶ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα;³⁷ώς βραχὺ³⁸
 διαβήσεται ὁ δοῦλός σου τὸν Ιορδάνην μετὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἵνα τί ἀνταποδίδωσίν μοι ὁ βασιλεὺς
 τὴν ἀνταπόδοσιν ταύτην;³⁹καθισάτω δὴ ὁ δοῦλός σου καὶ ἀποθανοῦμαι ἐν τῇ πόλει μου παρὰ τῷ
 τάφῳ τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου· καὶ ἴδού ὁ δοῦλός σου Χαμααμ διαβήσεται μετὰ τοῦ
 κυρίου μου τοῦ βασιλέως, καὶ ποίησον αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὁφθαλμοῖς σου. ⁴⁰καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς
 Μετ' ἐμοῦ διαβήτω Χαμααμ, κἀγὼ ποιήσω αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὁφθαλμοῖς σου καὶ πάντα, ὅσα
 ἔκλεξῃ ἐπ' ἐμοί, ποιήσω σοι.⁴¹καὶ διέβη πᾶς ὁ λαὸς τὸν Ιορδάνην, καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη· καὶ
 κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βερζελλι καὶ εὐλόγησεν αὐτόν, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.
⁴²καὶ διέβη ὁ βασιλεὺς εἰς Γαλγαλα, καὶ Χαμααμ διέβη μετ' αὐτοῦ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς Ιουδα
 διαβαίνοντες μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ γε τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ Ισραὴλ. — ⁴³καὶ ἴδού πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ
 παρεγένοντο πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπον πρὸς τὸν βασιλέα Τί ὅτι ἔκλεψάν σε οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀνὴρ
 Ιουδα καὶ διεβίβασαν τὸν βασιλέα καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν Ιορδάνην καὶ πάντες ἀνδρες Δαυιδ μετ'
 αὐτοῦ;⁴⁴καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ Ιουδα πρὸς ἀνδρα Ισραὴλ καὶ εἶπαν Διότι ἐγγίζει πρός με ὁ
 βασιλεὺς· καὶ ἵνα τί οὕτως ἐθυμώθης περὶ τοῦ λόγου τούτου; μὴ βρώσει ἐφάγαμεν ἐκ τοῦ βασιλέως,
 ἡ δόμα ἔδωκεν ἡ ἄρσιν ἥρεν ἡμῖν;⁴⁵καὶ ἀπεκρίθη ἀνὴρ Ισραὴλ τῷ ἀνδρὶ Ιουδα καὶ εἶπεν Δέκα χεῖρές
 μοι ἐν τῷ βασιλεῖ, καὶ πρωτότοκος ἐγὼ ἡ σύ, καί γε ἐν τῷ Δαυιδ εἰμὶ ὑπὲρ σέ· καὶ ἵνα τί τοῦτο
 ὕβρισάς με καὶ οὐκ ἐλογίσθη ὁ λόγος μου πρῶτος μοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα ἐμοί; καὶ
 ἐσκληρύνθη ὁ λόγος ἀνδρὸς Ιουδα ὑπὲρ τὸν λόγον ἀνδρὸς Ισραὴλ.

20 ¹Καὶ ἐκεῖ ἐπικαλούμενος υἱὸς παράνομος καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαβεε εἰδὸς Βοχορι ἀνὴρ ὁ Ιεμενι
 καὶ ἐσάλπισεν ἐν τῇ κερατίνῃ καὶ εἶπεν Οὐκ ἔστιν ἡμῖν μερὶς ἐν Δαυιδ οὐδὲ κληρονομία ἡμῖν ἐν τῷ
 νιῷ Ιεσσαι· ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματά σου, Ισραὴλ. ²καὶ ἀνέβη πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ ἀπὸ ὅπισθεν Δαυιδ

ὸπίσω Σαβεε υἱοῦ Βοχορι, καὶ ἀνὴρ Ιουδα ἐκολλήθη τῷ βασιλεῖ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Ιορδάνου καὶ ἦν Ιερουσαλημ. ³καὶ εἰσῆλθεν Δαυιδ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Ιερουσαλημ, καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τὰς δέκα γυναικας τὰς παλλακὰς αὐτοῦ, ἃς ἀφῆκεν φυλάσσειν τὸν οἶκον, καὶ ἔδωκεν αὐτὰς ἐν οἴκῳ φυλακῆς καὶ διέθρεψεν αὐτὰς καὶ πρὸς αὐτὰς οὐκ εἰσῆλθεν, καὶ ἦσαν συνεχόμεναι ἦν ἡμέρας θανάτου αὐτῶν, χῆραι ζῶσαι. — ⁴καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Αμεσσαϊ Βόησόν μοι τὸν ἄνδρα Ιουδα τρεῖς ἡμέρας, σὺ δὲ αὐτοῦ στῆθι. ⁵καὶ ἐπορεύθη Αμεσσαϊ τοῦ Βοῆσαι τὸν Ιουδαν καὶ ἐχρόνισεν ἀπὸ τοῦ καιροῦ, οὗ ἐτάξατο αὐτῷ Δαυιδ. ⁶καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αβεσσα Νῦν κακοποιήσει ἡμᾶς Σαβεε υἱὸς Βοχορι ὑπὲρ Αβεσσαλωμ, καὶ νῦν σὺ λαβὲ μετὰ σεαυτοῦ τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου σου καὶ καταδίωξον ὀπίσω αὐτοῦ, μήποτε ἔαυτῷ εὔρῃ πόλεις ὀχυρὰς καὶ σκιάσει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν. ⁷καὶ ἐξῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ οἱ ἄνδρες Ιωαβ καὶ ὁ Χερεθθι καὶ ὁ Φελεθθι καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ καὶ ἐξῆλθαν ἐξ Ιερουσαλημ διῶξαι ὀπίσω Σαβεε υἱοῦ Βοχορι. — ⁸καὶ αὐτοὶ παρὰ τῷ λίθῳ τῷ μεγάλῳ τῷ ἐν Γαβαων, καὶ Αμεσσαϊ εἰσῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν. καὶ Ιωαβ περιεζωσμένος μανδύαν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ καὶ ἐπ' αὐτῷ περιεζωσμένος μάχαιραν ἔξευγμένην ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ἐν κολεῷ αὐτῆς, καὶ ἡ μάχαιρα ἐξῆλθεν καὶ ἐπεσεν. ⁹καὶ εἶπεν Ιωαβ τῷ Αμεσσαϊ Εἰ οὐγιαίνεις σύ, ἀδελφέ; καὶ ἐκράτησεν ἡ χειρὶ ἡ δεξιὰ Ιωαβ τοῦ πώγωνος Αμεσσαϊ τοῦ καταφιλῆσαι αὐτόν. ¹⁰καὶ Αμεσσαϊ οὐκ ἐφυλάξατο τὴν μάχαιραν τὴν ἐν τῇ χειρὶ Ιωαβ, καὶ ἐπαισεν αὐτὸν ἐν αὐτῇ Ιωαβ εἰς τὴν ψόαν, καὶ ἐξεχύθη ἡ κοιλία αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐδευτέρωσεν αὐτῷ, καὶ ἀπέθανεν. καὶ Ιωαβ καὶ Αβεσσα ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐδίωξεν ὀπίσω Σαβεε υἱοῦ Βοχορι. ¹¹καὶ ἀνὴρ ἔστη ἐπ' αὐτὸν τῶν παιδαρίων Ιωαβ καὶ εἶπεν Τίς ὁ βουλόμενος Ιωαβ καὶ τίς τοῦ Δαυιδ, ὀπίσω Ιωαβ. ¹²καὶ Αμεσσαϊ πεφυρμένος ἐν τῷ αἷματι ἐν μέσῳ τῆς τρίβου, καὶ εἶδεν ὁ ἀνὴρ ὅτι εἰστήκει πᾶς ὁ λαός, καὶ ἀπέστρεψεν τὸν Αμεσσαϊ ἐκ τῆς τρίβου εἰς ἀγρὸν καὶ ἐπέρριψεν ἐπ' αὐτὸν ἴμάτιον, καθότι εἶδεν πάντα τὸν ἐρχόμενον ἐπ' αὐτὸν ἐστηκότα. ¹³ἥνικα δὲ ἐφθασεν ἐκ τῆς τρίβου, παρῆλθεν πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ ὀπίσω Ιωαβ τοῦ διῶξαι ὀπίσω Σαβεε υἱοῦ Βοχορι. — ¹⁴καὶ διῆλθεν ἐν πάσαις φυλαῖς Ισραὴλ εἰς Αβελ καὶ εἰς Βαιθμαχα καὶ πάντες ἐν Χαρρι, καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν καὶ ἥλθον κατόπισθεν αὐτοῦ. ¹⁵καὶ παρεγενήθησαν καὶ ἐπολιόρκουν ἐπ' αὐτὸν τὴν Αβελ καὶ τὴν Βαιθμαχα καὶ ἐξέχεαν πρόσχωμα πρὸς τὴν πόλιν, καὶ ἔστη ἐν τῷ προτειχίσματι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετὰ Ιωαβ ἐνοοῦσαν καταβαλεῖν τὸ τεῖχος. ¹⁶καὶ ἐβόησεν γυνὴ σοφὴ ἐκ τοῦ τείχους καὶ εἶπεν Ἀκούσατε ἀκούσατε, εἴπατε δὴ πρὸς Ιωαβ Ἐγγισον ἦν ὁ ἄδειος, καὶ λαλήσω πρὸς αὐτόν. ¹⁷καὶ προσήγγισεν πρὸς αὐτήν, καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Εἰ σὺ εἶ Ιωαβ; ὁ δὲ εἶπεν Ἐγώ. εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἀκούσον τοὺς λόγους τῆς δούλης σου. καὶ εἶπεν Ιωαβ Ἀκούω ἐγώ εἰμι. ¹⁸καὶ εἶπεν λέγουσα Λόγον ἐλάλησαν ἐν πρώτοις λέγοντες Ἡρωτημένος ἡρωτήθη ἐν τῇ Αβελ καὶ ἐν Δαν εἰ ἐξέλιπον ἀ ἔθεντο οἱ πιστοὶ τοῦ Ισραὴλ, ἐρωτῶντες ἐπερωτήσουσιν ἐν Αβελ καὶ οὕτως εἰ ἐξέλιπον. ¹⁹ἐγώ εἰμι εἰρηνικὰ τῶν στηριγμάτων Ισραὴλ, σὺ δὲ ἔγειτες θανατῶσαι πόλιν καὶ μητρόπολιν ἐν Ισραὴλ. ἵνα τί καταποντίζεις κληρονομίαν κυρίου; ²⁰καὶ ἀπεκρίθη Ιωαβ καὶ εἶπεν Ἐλεώς μοι Ἰλεώς μοι, εἰ καταποντιῶ καὶ εἰ διαφθερῶ. ²¹οὐχ οὕτος ὁ λόγος, ὅτι ἀνὴρ ἐξ ὅρους Εφραιμ, Σαβεε υἱὸς

Βοχορι ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἐπῆρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν βασιλέα Δαυιδ· δότε αὐτόν μοι μόνον, καὶ ἀπελεύσομαι ἀπάνωθεν τῆς πόλεως. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ιωαβ· Ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ῥιφήσεται πρὸς σὲ διὰ τοῦ τείχους.²² καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς πάντα τὸν λαὸν καὶ ἐλάλησεν πρὸς πᾶσαν τὴν πόλιν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτῆς· καὶ ἀφεῖλεν τὴν κεφαλὴν Σαβεε υἱοῦ Βοχορι καὶ ἔβαλεν πρὸς Ιωαβ. καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ διεσπάρησαν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ· καὶ Ιωαβ ἀπέστρεψεν εἰς Ιερουσαλήμ πρὸς τὸν βασιλέα.

²³Καὶ Ιωαβ πρὸς πάση τῇ δυνάμει Ισραὴλ, καὶ Βαναιας υἱὸς Ιωδας ἐπὶ τοῦ Χερεθθι καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθθι,²⁴ καὶ Αδωνιραμ ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ Ιωσαφατ υἱὸς Αχιλουθ ἀναμιμήσκων,²⁵ καὶ Σουσα γραμματεύς, καὶ Σαδωκ καὶ Αβιαθαρ ιερεῖς,²⁶ καὶ γε Ιρας ὁ Ιαριν ἦν ιερεὺς τοῦ Δαυιδ.

21 ¹Καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν ταῖς ἡμέραις Δαυιδ τρία ἔτη, ἐνιαυτὸς ἔχόμενος ἐνιαυτοῦ, καὶ ἐζήτησεν Δαυιδ τὸ πρόσωπον τοῦ κυρίου. καὶ εἶπεν κύριος· Ἐπὶ Σαουλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀδικία διὰ τὸ αὐτὸν θανάτῳ αἵμάτων περὶ οὗ ἐθανάτωσεν τοὺς Γαβαωνίτας.² καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ τοὺς Γαβαωνίτας καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· καὶ οἱ Γαβαωνῖται οὐχ υἱοὶ Ισραὴλ εἰσίν, ὅτι ἀλλ' ἡ ἐκ τοῦ λείμματος τοῦ Αμορραίου, καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ὥμοσαν αὐτοῖς· καὶ ἐζήτησεν Σαουλ πατάξαι αὐτοὺς ἐν τῷ ζηλῶσαι αὐτὸν τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ καὶ Ιουδα.³ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς τοὺς Γαβαωνίτας Τί ποιήσω ὑμῖν καὶ ἐν τίνι ἐξιλάσσομαι καὶ εὐλογήσετε τὴν κληρονομίαν κυρίου;⁴ καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ Γαβαωνῖται Οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀργύριον καὶ χρυσίον μετὰ Σαουλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνὴρ θανατῶσαι ἐν Ισραὴλ. καὶ εἶπεν Τί ὑμεῖς λέγετε καὶ ποιήσω ὑμῖν;⁵ καὶ εἶπαν πρὸς τὸν βασιλέα· Ο ἀνὴρ συνετέλεσεν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐδίωξεν ἡμᾶς, δις παρελογίσατο ἐξολεθρεῦσαι ἡμᾶς· ἀφανίσωμεν αὐτὸν τοῦ μὴ ἔσταναι αὐτὸν ἐν παντὶ ὁρίῳ Ισραὴλ.⁶ δότω ἡμῖν ἐπτὰ ἄνδρας ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἐξηλιάσωμεν αὐτοὺς τῷ κυρίῳ ἐν Γαβαων Σαουλ ἐκλεκτοὺς κυρίου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς· Εγὼ δώσω.⁷ καὶ ἐφείσατο ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Μεμφιβοσθε υἱὸν Ιωναθαν υἱοῦ Σαουλ διὰ τὸν ὅρκον κυρίου τὸν ἀνὰ μέσον αὐτῶν, ἀνὰ μέσον Δαυιδ καὶ ἀνὰ μέσον Ιωναθαν υἱοῦ Σαουλ.⁸ καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο υἱοὺς Ρεσφα θυγατρὸς Αια, οὓς ἔτεκεν τῷ Σαουλ, τὸν Ερμωνι καὶ τὸν Μεμφιβοσθε, καὶ τοὺς πέντε υἱοὺς Μιχολ θυγατρὸς Σαουλ, οὓς ἔτεκεν τῷ Εσριηλ υἱῷ Βερζελλι τῷ Μοουλαθι,⁹ καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ τῶν Γαβαωνιτῶν, καὶ ἐξηλίασαν αὐτοὺς ἐν τῷ ὅρει ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπεσαν οἱ ἐπτὰ αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ αὐτὸὶ δὲ ἐθανατώθησαν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ ἐν πρώτοις ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν.¹⁰ καὶ ἔλαβεν Ρεσφα θυγάτηρ Αια τὸν σάκκον καὶ ἐπηξεν αὐτῇ πρὸς τὴν πέτραν ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν, ἔως ἔσταξεν ἐπ' αὐτοὺς ὄδωρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐκ ἔδωκεν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καταπαῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ νυκτός. — ¹¹καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυιδ ὅσα ἐποίησεν Ρεσφα θυγάτηρ Αια παλλακὴ Σαουλ, καὶ ἐξελύθησαν, καὶ κατέλαβεν αὐτοὺς Δαν υἱὸς Ιωα ἐκ τῶν ἀπογόνων τῶν γιγάντων,¹² καὶ ἐπορεύθη Δαυιδ καὶ ἔλαβεν τὰ ὄστα Σαουλ καὶ τὰ ὄστα Ιωναθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ παρὰ τῶν ἀνδρῶν υἱῶν Ιαβις Γαλααδ, οἱ ἔκλεψαν αὐτοὺς ἐκ τῆς πλατείας Βαιθσαν, ὅτι ἔστησαν αὐτοὺς ἐκεῖ οἱ ἀλλόφυλοι ἐν ἡμέρᾳ, ἢ ἐπάταξαν οἱ ἀλλόφυλοι τὸν Σαουλ ἐν

Γελβουε, ¹³καὶ ἀνήνεγκεν ἐκεῖθεν τὰ ὁστᾶ Σαουλ καὶ τὰ ὁστᾶ Ιωναθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ συνήγαγεν τὰ ὁστᾶ τῶν ἔξηλιασμένων. ¹⁴καὶ ἔθαψαν τὰ ὁστᾶ Σαουλ καὶ τὰ ὁστᾶ Ιωναθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τῶν ἡλιασθέντων ἐν γῇ Βενιαμιν ἐν τῇ πλευρᾷ ἐν τῷ τάφῳ Κις τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν πάντα, ὅσα ἐνετείλατο ὁ βασιλεύς. — καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεὸς τῇ γῇ μετὰ ταῦτα.

¹⁵Καὶ ἐγενήθη ἔτι πόλεμος τοῖς ἀλλοφύλοις μετὰ Ισραὴλ. καὶ κατέβη Δαυὶδ καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπολέμησαν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐξελύθη Δαυὶδ. ¹⁶καὶ Ιεσβὶ, ὃς ἦν ἐν τοῖς ἐκγόνοις τοῦ Ραφα καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ τριακοσίων σίκλων ὄλκῃ χαλκοῦ καὶ αὐτὸς περιεζωσμένος κορύνην, καὶ διενοεῖτο πατάξαι τὸν Δαυὶδ. ¹⁷καὶ ἐβοήθησεν αὐτῷ Αβεσσα υἱὸς Σαρουιας καὶ ἐπάταξεν τὸν ἀλλόφυλον καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. τότε ὥμοσαν οἱ ἄνδρες Δαυὶδ λέγοντες Οὐκ ἐξελεύσῃ ἔτι μεθ' ἡμῶν εἰς πόλεμον καὶ οὐ μὴ σβέσης τὸν λύχνον Ισραὴλ. — ¹⁸καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα ἔτι πόλεμος ἐν Γεθ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων. τότε ἐπάταξεν Σεβοχα ὁ Αστατωθὶ τὸν Σεφ τὸν ἐν τοῖς ἐκγόνοις τοῦ Ραφα. — ¹⁹καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν Γοβ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἐπάταξεν Ελεαναν υἱὸς Αριωργιμ ὁ Βαιθλεεμίτης τὸν Γολιαθ τὸν Γεθθαῖον, καὶ τὸ ξύλον τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων. — ²⁰καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γεθ. καὶ ἦν ἀνὴρ Μαδων, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἔξ καὶ ἔξ, εἴκοσι τέσσαρες ἀριθμῷ, καί γε αὐτὸς ἐτέχθη τῷ Ραφα. ²¹καὶ ὠνείδισεν τὸν Ισραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ιωναθαν υἱὸς Σεμεϊ ἀδελφοῦ Δαυὶδ. — ²²οἱ τέσσαρες οὗτοι ἐτέχθησαν ἀπόγονοι τῶν γιγάντων ἐν Γεθ τῷ Ραφα οἶκος, καὶ ἐπεσαν ἐν χειρὶ Δαυὶδ καὶ ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ.

22 ¹Καὶ ἐλάλησεν Δαυὶδ τῷ κυρίῳ τοὺς λόγους τῆς ὡδῆς ταύτης ἐν ᾧ ἡ ἡμέρᾳ ἐξείλατο αὐτὸν κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ χειρὸς Σαουλ, ²καὶ εἶπεν

Κύριε, πέτρα μου καὶ ὀχύρωμά μου καὶ ἐξαιρούμενός με ἐμοί,

³ο θεός μου φύλαξ ἔσται μου, πεποιθώς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ,

ὑπερασπιστής μου καὶ κέρας σωτηρίας μου,

ἀντιλήμπτωρ μου καὶ καταφυγή μου σωτηρίας μου,

ἔξ ἀδίκου σώσεις με.

⁴αἰνετὸν ἐπικαλέσομαι κύριον

καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι.

⁵ὅτι περιέσχον με συντριμμοὶ θανάτου,

χείμαρροι ἀνομίας ἐθάμβησάν με·

⁶ῳδῖνες θανάτου ἐκύκλωσάν με,

προέφθασάν με σκληρότητες θανάτου.

⁷ἐν τῷ θλίβεσθαι με ἐπικαλέσομαι κύριον

καὶ πρὸς τὸν θεόν μου βοήσομαι·

καὶ ἐπακούσεται ἐκ ναοῦ αὐτοῦ φωνῆς μου,

καὶ ἡ κραυγὴ μου ἐν τοῖς ὥστιν αὐτοῦ.
⁸καὶ ἑταράχθη καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ,
καὶ τὰ θεμέλια τοῦ οὐρανοῦ συνεταράχθησαν
καὶ ἐσπαράχθησαν, ὅτι ἐθυμώθη κύριος αὐτοῖς.
⁹ἀνέβη καπνὸς ἐν τῇ ὁργῇ αὐτοῦ,
καὶ πῦρ ἐκ στόματος αὐτοῦ κατέδεται,
ἄνθρακες ἔξεκαύθησαν ἀπ' αὐτοῦ.
¹⁰καὶ ἔκλινεν οὐρανοὺς καὶ κατέβη,
καὶ γνόφοις ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.
¹¹καὶ ἐπεκάθισεν ἐπὶ Χερουβιν καὶ ἐπετάσθη
καὶ ὥφθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμου.
¹²καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ κύκλῳ αὐτοῦ,
ἡ σκηνὴ αὐτοῦ σκότος ὑδάτων.
ἐπάχυνεν ἐν νεφέλαις ἀέρος.
¹³ἀπὸ τοῦ φέγγους ἐναντίον αὐτοῦ
ἔξεκαύθησαν ἄνθρακες πυρός.
¹⁴εβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ κύριος,
καὶ ὁ Ὕψιστος ἔδωκεν φωνὴν αὐτοῦ
¹⁵καὶ ἀπέστειλεν βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐτούς,
ἀστραπὴν καὶ ἔξεστησεν αὐτούς.
¹⁶καὶ ὥφθησαν ἀφέσεις θαλάσσης,
καὶ ἀπεκαλύφθη θεμέλια τῆς οἰκουμένης
ἐν τῇ ἐπιτιμήσει κυρίου,
ἀπὸ πνοῆς πνεύματος θυμοῦ αὐτοῦ.
¹⁷ἀπέστειλεν ἐξ ὕψους καὶ ἔλαβεν με,
εἶλκυσέν με ἐξ ὑδάτων πολλῶν.
¹⁸ἐρρύσατό με ἐξ ἔχθρῶν μου ἵσχυος,
ἐκ τῶν μισούντων με, ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.
¹⁹προέφθασάν με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου,
καὶ ἐγένετο κύριος ἐπιστήριγμά μου
²⁰καὶ ἔξήγαγέν με εἰς πλατυσμὸν
καὶ ἔξείλατό με, ὅτι εὐδόκησεν ἐν ἐμοί.
²¹καὶ ἀνταπέδωκέν μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου,
κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἀνταπέδωκέν μοι,

²²ὅτι ἐφύλαξα ὁδοὺς κυρίου
καὶ οὐκ ἡσέβησα ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου,
²³ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ κατεναντίον μου,
καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστην ἀπ' αὐτῶν.
²⁴καὶ ἔσομαι ἄμωμος αὐτῷ
καὶ προφυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου.
²⁵καὶ ἀποδώσει μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου
καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἐνώπιον τῶν ὁφθαλμῶν αὐτοῦ.
²⁶μετὰ ὁσίου ὁσιωθήσῃ
καὶ μετὰ ἀνδρὸς τελείου τελειωθήσῃ
²⁷καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔση
καὶ μετὰ στρεβλοῦ στρεβλωθήσῃ.
²⁸καὶ τὸν λαὸν τὸν πτωχὸν σώσεις
καὶ ὁφθαλμοὺς ἐπὶ μετεώρων ταπεινώσεις.
²⁹ὅτι σὺ ὁ λύχνος μου, κύριε,
καὶ κύριος ἐκλάμψει μοι τὸ σκότος μου.
³⁰ὅτι ἐν σοὶ δραμοῦμαι μονόζωνος
καὶ ἐν τῷ θεῷ μου ὑπερβήσομαι τεῖχος.
³¹οἱ ἴσχυροί, ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ,
τὸ ῥῆμα κυρίου κραταιόν, πεπυρωμένον,
ὑπερασπιστής ἐστιν πᾶσιν τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' αὐτῷ.
³²τίς ἴσχυρὸς πλὴν κυρίου;
καὶ τίς κτίστης ἔσται πλὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν;
³³οἱ ἴσχυροὶ ὁ κραταιῶν με δυνάμει,
καὶ ἐξετίναξεν ἄμωμον τὴν ὁδὸν μου.
³⁴τιθεὶς τοὺς πόδας μου ὡς ἐλάφων
καὶ ἐπὶ τὰ ὕψη ἴστῶν με.
³⁵διδάσκων χειράς μου εἰς πόλεμον
καὶ κατάξας τόξον χαλκοῦν ἐν βραχίονί μου.
³⁶καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμὸν σωτηρίας μου,
καὶ ἡ ὑπακοή σου ἐπλήθυνέν με
³⁷εἰς πλατυσμὸν εἰς τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου,
καὶ οὐκ ἐσαλεύθησαν τὰ σκέλη μου.
³⁸διώξω ἔχθρούς μου καὶ ἀφανιῶ αὐτοὺς

καὶ οὐκ ἀναστρέψω, ἔως συντελέσω αὐτούς.
39 καὶ θλάσω αὐτούς, καὶ οὐκ ἀναστήσονται
καὶ πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς πόδας μου.
40 καὶ ἐνισχύσεις με δυνάμει εἰς πόλεμον,
κάμψεις τοὺς ἐπανιστανομένους μοι ὑποκάτω μου.
41 καὶ τοὺς ἔχθρούς μου ἔδωκάς μοι νῶτον,
τοὺς μισοῦντάς με, καὶ ἐθανάτωσας αὐτούς.
42 βοήσονται, καὶ οὐκ ἔστιν βοηθός,
πρὸς κύριον, καὶ οὐχ ὑπήκουσεν αὐτῶν.
43 καὶ ἐλέανα αὐτούς ὡς χοῦν γῆς,
ὡς πηλὸν ἔξόδων ἐλέπτυνα αὐτούς.
44 καὶ ρύση με ἐκ μάχης λαῶν,
φυλάξεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν.
λαός, ὃν οὐκ ἔγνων, ἐδούλευσάν μοι,
45 υἱοί ἀλλότριοι ἐψεύσαντό μοι,
εἰς ἀκοὴν ὡτίου ἥκουσάν μου.
46 υἱοί ἀλλότριοι ἀπορριφήσονται
καὶ σφαλοῦσιν ἐκ τῶν συγκλεισμῶν αὐτῶν.
47 ζῆ κύριος, καὶ εὐλογητὸς ὁ φύλαξ μου,
καὶ ὑψωθήσεται ὁ θεός μου, ὁ φύλαξ τῆς σωτηρίας μου.
48 ἴσχυρὸς κύριος ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἔμοι,
παιδεύων λαοὺς ὑποκάτω μου
49 καὶ ἐξάγων με ἐξ ἔχθρῶν μου,
καὶ ἐκ τῶν ἐπεγειρομένων μοι ὑψώσεις με,
ἐξ ἀνδρὸς ἀδικημάτων ρύση με.
50 διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαι σοι, κύριε, ἐν τοῖς ἔθνεσιν
καὶ ἐν τῷ ὄνόματί σου ψαλῶ,
51 μεγαλύνων σωτηρίας βασιλέως αὐτοῦ
καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ,
τῷ Δαυιδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἔως αἰῶνος.

23 ¹Kαὶ οὗτοι οἱ λόγοι Δαυιδ οἱ ἔσχατοι
Πιστὸς Δαυιδ υἱὸς Ιεσσαί,
καὶ πιστὸς ἀνήρ, ὃν ἀνέστησεν κύριος ἐπὶ χριστὸν θεοῦ Ιακωβ,
καὶ εὐπρεπεῖς ψαλμοὶ Ισραηλ.

²πνεῦμα κυρίου ἐλάλησεν ἐν ἐμοί,
καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἐπὶ γλώσσης μου·
³λέγει ὁ θεὸς Ισραὴλ,
ἐμοὶ ἐλάλησεν φύλαξ Ισραὴλ Παραβολὴν εἰπόν
Ἐν ἀνθρώπῳ πᾶς κραταιώσῃτε φόβον θεοῦ;
⁴καὶ ἐν θεῷ φωτὶ πρωίας ἀνατεῖλαι ἥλιος,
τὸ πρωὶ οὐ παρῆλθεν ἐκ φέγγους
καὶ ὡς ἐξ ὑετοῦ χλόης ἀπὸ γῆς.
⁵οὐ γὰρ οὕτως ὁ οἶκός μου μετὰ ισχυροῦ;
διαθήκην γὰρ αἰώνιον ἔθετο μοι,
έτοίμην ἐν παντὶ καιρῷ, πεφυλαγμένην,
ὅτι πᾶσα σωτηρία μου καὶ πᾶν θέλημα,
ὅτι οὐ μὴ βλαστήσῃ ὁ παράνομος.
⁶ῶσπερ ἄκανθα ἐξωσμένη πάντες αὐτοί,
ὅτι οὐ χειρὶ λημφθήσονται,
⁷καὶ ἀνὴρ οὐ κοπιάσει ἐν αὐτοῖς,
καὶ πλῆρες σιδήρου καὶ ξύλου δόρατος,
καὶ ἐν πυρὶ καύσει καυθήσονται αἰσχύνη αὐτῶν.

⁸Ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν δυνατῶν Δαυιδ· Ιεβοσθε ὁ Χαναναῖος ἄρχων τοῦ τρίτου ἐστίν, Αδινων ὁ Ασωναῖος. οὗτος ἐσπάσατο τὴν ρόμφαιαν αὐτοῦ ἐπὶ ὀκτακοσίους τραυματίας εἰς ἅπαξ. — ⁹καὶ μετ' αὐτὸν Ελεαζαρ υἱὸς πατραδέλφου αὐτοῦ υἱὸς Σουσίτου ἐν τοῖς τρισὶν δυνατοῖς. οὗτος ἦν μετὰ Δαυιδ ἐν Σερραν, καὶ ἐν τῷ ὀνειδίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ ἀνέβησαν ἀνὴρ Ισραὴλ. ¹⁰αὐτὸς ἀνέστη καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις, ἕως οὗ ἐκοπίασεν ἡ χειρ αὐτοῦ καὶ προσεκολλήθη ἡ χειρ αὐτοῦ πρὸς τὴν μάχαιραν, καὶ ἐποίησεν κύριος σωτηρίαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ὁ λαὸς ἐκάθητο ὅπισwa αὐτοῦ πλὴν ἐκδιδύσκειν. — ¹¹καὶ μετ' αὐτὸν Σαμαια υἱὸς Ασα ὁ Αρουχαῖος. καὶ συνήχθησαν οἱ ἀλλόφυλοι εἰς Θηρία, καὶ ἦν ἐκεῖ μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης φακοῦ, καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἐκ προσώπου ἀλλοφύλων. ¹²καὶ ἐστηλώθη ἐν μέσω τῆς μερίδος καὶ ἐξείλατο αὐτὴν καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐποίησεν κύριος σωτηρίαν μεγάλην. — ¹³καὶ κατέβησαν τρεῖς ἀπὸ τῶν τριάκοντα καὶ ἥλιθον εἰς Κασων πρὸς Δαυιδ εἰς τὸ σπήλαιον Οδολλαμ, καὶ τάγμα τῶν ἀλλοφύλων παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ραφαϊμ. ¹⁴καὶ Δαυιδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ ὑπόστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βαιθλεεμ. ¹⁵καὶ ἐπεθύμησεν Δαυιδ καὶ εἶπεν Τίς ποτιεῖ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βαιθλεεμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; τὸ δὲ σύστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βαιθλεεμ. ¹⁶καὶ διέρρηξαν οἱ τρεῖς δυνατοὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βαιθλεεμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ καὶ ἔλαβαν καὶ παρεγένοντο πρὸς Δαυιδ, καὶ οὐκ ἤθέλησεν πιεῖν

αύτὸν καὶ ἔσπεισεν αὐτὸν τῷ κυρίῳ¹⁷ καὶ εἶπεν "Ιλεώς μοι, κύριε, τοῦ ποιῆσαι τοῦτο· εἰ αἷμα τῶν ἀνδρῶν τῶν πορευθέντων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν πίομαι; καὶ οὐκ ἡθέλησεν πιεῖν αὐτό. ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί.

¹⁸Καὶ Αβεσσα ἀδελφὸς Ιωαβ υἱὸς Σαρουιας, αὐτὸς ἄρχων ἐν τοῖς τρισίν. καὶ αὐτὸς ἐξήγειρεν τὸ δόρυ αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας, καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς τρισίν.¹⁹ἐκ τῶν τριῶν ἐκείνων ἔνδοξος, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ ἦως τῶν τριῶν οὐκ ἥλθεν. — ²⁰καὶ Βαναιας υἱὸς Ιωδας, ἀνὴρ αὐτὸς πολλοστὸς ἔργοις ἀπὸ Καβεσεηλ. καὶ αὐτὸς ἐπάταξεν τοὺς δύο υἱοὺς Αριηλ τοῦ Μωαβ· καὶ αὐτὸς κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν μέσῳ τοῦ λάκκου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς χιόνος.²¹αὐτὸς ἐπάταξε τὸν ἄνδρα τὸν Αἰγύπτιον, ἄνδρα ὁρατόν, ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ξύλον διαβάθρας, καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν ἐν ῥάβδῳ καὶ ἤρπασεν τὸ δόρυ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ.²²ταῦτα ἐποίησεν Βαναιας υἱὸς Ιωδας, καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶν τοῖς δυνατοῖς.²³ἐκ τῶν τριῶν ἔνδοξος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἥλθεν. καὶ ἔταξεν αὐτὸν Δαυιδ εἰς τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ.

²⁴Καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν δυνατῶν Δαυιδ βασιλέως. Ασαηλ ἀδελφὸς Ιωαβ (οὗτος ἐν τοῖς τριάκοντα), Ελεαναν υἱὸς Δουδὶ πατραδέλφου αὐτοῦ ἐν Βαιθλεεμ,²⁵Σαμαι ὁ Αρουδαῖος, Ελικα ὁ Αρωδαῖος,²⁶Ελλης ὁ Φελωθι, Ιρας υἱὸς Εκκας ὁ Θεκωάιτης,²⁷Αβιεζερ ὁ Αναθωθίτης ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Ασωθίτου,²⁸Σελμων ὁ Αωίτης, Μοορε ὁ Νετωφαθίτης,²⁹Ελα υἱὸς Βαανα ὁ Νετωφαθίτης, Εθθι υἱὸς Ριβα ἐκ Γαβαεθ υἱὸς Βενιαμιν,³⁰Βαναιας ὁ Φαραθωνίτης, Ουρι ἐκ Ναχαλιγαιας,³¹Αβιηλ υἱὸς τοῦ Αραβωθίτου, Αζμωθ ὁ Βαρσαμίτης,³²Ελιασου ὁ Σαλαβωνίτης, υἱὸς Ιασαν, Ιωναθαν,³³Σαμμα ὁ Αρωδίτης, Αχιαν υἱὸς Σαραδ ὁ Αραουρίτης,³⁴Αλιφαλεθ υἱὸς τοῦ Ασβίτου υἱὸς τοῦ Μααχατι, Ελιαβ υἱὸς Αχιτοφελ τοῦ Γελωνίτου,³⁵Ασαραι ὁ Καρμήλιος, Φαραϊ ὁ Ερχι,³⁶Ιγααλ υἱὸς Ναθαν ἀπὸ δυνάμεως, υἱὸς Γαδδι,³⁷Ελιε ὁ Αμμανίτης, Γελωραι ὁ Βηρωθαῖος αἱρων τὰ σκεύη Ιωαβ υἱοῦ Σαρουιας,³⁸Ιρας ὁ Ιεθιραῖος, Γαρηβ ὁ Ιεθιραῖος,³⁹Ουριας ὁ Χετταῖος, πάντες τριάκοντα καὶ ἐπτά.

24 ¹Καὶ προσέθετο ὄργὴ κυρίου ἐκκαῆναι ἐν Ισραηλ, καὶ ἐπέσεισεν τὸν Δαυιδ ἐν αὐτοῖς λέγων Βάδιζε ἀριθμησον τὸν Ισραηλ καὶ τὸν Ιουδα. ²καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ιωαβ ἄρχοντα τῆς ἵσχυος τὸν μετ' αὐτοῦ Δίελθε δὴ πάσας φυλὰς Ισραηλ ἀπὸ Δαν καὶ ἦως Βηρσαβεε καὶ ἐπίσκεψαι τὸν λαόν, καὶ γνώσομαι τὸν ἀριθμὸν τοῦ λαοῦ. ³καὶ εἶπεν Ιωαβ πρὸς τὸν βασιλέα Καὶ προσθείη κύριος ὁ θεός σου πρὸς τὸν λαὸν ὥσπερ αὐτοὺς καὶ ὥσπερ αὐτοὺς ἐκατονταπλασίονα, καὶ ὁφθαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως ὁρῶντες. καὶ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἵνα τί βούλεται ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ;⁴καὶ ὑπερίσχυσεν ὁ λόγος τοῦ βασιλέως πρὸς Ιωαβ καὶ εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως. καὶ ἐξῆλθεν Ιωαβ καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς ἵσχυος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἐπισκέψασθαι τὸν λαὸν Ισραηλ. ⁵καὶ διέβησαν τὸν Ιορδάνην καὶ παρενέβαλον ἐν Αροηρ ἐκ δεξιῶν τῆς πόλεως τῆς ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος Γαδ καὶ Ελιεζερ ⁶καὶ ἥλθον εἰς τὴν Γαλααδ καὶ εἰς γῆν Θαβασων, ἥ ἐστιν Αδασαι, καὶ παρεγένοντο εἰς Δανιδαν καὶ Ουδαν καὶ ἐκύκλωσαν εἰς Σιδῶνα ⁷καὶ ἥλθαν εἰς Μαψαρ Τύρου καὶ πάσας τὰς πόλεις

τοῦ Ευαίου καὶ τοῦ Χαναναίου καὶ ἥλθαν κατὰ νότον Ιουδα εἰς Βηρσαβεε⁸ καὶ περιώδευσαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ καὶ παρεγένοντο ἀπὸ τέλους ἐννέα μηνῶν καὶ εἴκοσι ἡμερῶν εἰς Ιερουσαλημ. ⁹ καὶ ἔδωκεν Ιωαβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἐγένετο Ισραὴλ ὀκτακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν δυνάμεως σπωμένων ῥομφαίαν καὶ ἀνὴρ Ιουδα πεντακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν μαχητῶν.

¹⁰ Καὶ ἐπάταξεν καρδία Δαυιδ αὐτὸν μετὰ τὸ ἀριθμῆσαι τὸν λαόν, καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς κύριον "Ημαρτον σφόδρα ὃ ἐποίησα· νῦν, κύριε, παραβίβασον δὴ τὴν ἀνομίαν τοῦ δούλου σου, ὅτι ἐμωράνθην σφόδρα. ¹¹ καὶ ἀνέστη Δαυιδ τὸ πρωΐ. καὶ λόγος κυρίου ἐγένετο πρὸς Γαδ τὸν προφήτην τὸν ὄρῶντα Δαυιδ λέγων ¹² Πορεύθητι καὶ λάλησον πρὸς Δαυιδ λέγων Τάδε λέγει κύριος Τρία ἐγώ εἰμι αἴρω ἐπὶ σέ, καὶ ἔκλεξαι σεαυτῷ ἐν ἐξ αὐτῶν, καὶ ποιήσω σοι. ¹³ καὶ εἰσῆλθεν Γαδ πρὸς Δαυιδ καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ "Ἐκλεξαι σεαυτῷ γενέσθαι, εἰ ἔλθῃ σοι τρία ἔτη λιμὸς ἐν τῇ γῇ σου, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἐμπροσθεν τῶν ἐχθρῶν σου καὶ ἔσονται διώκοντές σε, ἢ γενέσθαι τρεῖς ἡμέρας θάνατον ἐν τῇ γῇ σου· νῦν οὖν γνῶθι καὶ ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντί με ῥῆμα. ¹⁴ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Γαδ Στενά μοι πάντοθεν σφόδρα ἐστίν· ἐμπεσοῦμαι δὴ ἐν χειρὶ κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα, εἰς δὲ χεῖρας ἀνθρώπου οὐ μὴ ἐμπέσω· καὶ ἔξελέξατο ἑαυτῷ Δαυιδ τὸν θάνατον. ¹⁵ καὶ ἡμέραι θερισμοῦ πυρῶν, καὶ ἔδωκεν κύριος ἐν Ισραὴλ θάνατον ἀπὸ πρωίθεν ἔως ὥρας ἀρίστου, καὶ ἥρξατο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἀπέθανεν ἐκ τοῦ λαοῦ ἀπὸ Δαν καὶ ἔως Βηρσαβεε ἐβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. ¹⁶ καὶ ἔξετεινεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς Ιερουσαλημ τοῦ διαφθείραι αὐτήν, καὶ παρεκλήθη κύριος ἐπὶ τῇ κακίᾳ καὶ εἶπεν τῷ ἀγγέλῳ τῷ διαφθείροντι ἐν τῷ λαῷ Πόλιν νῦν, ἄνες τὴν χεῖρά σου· καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἦν παρὰ τῷ ἄλω Ορνα τοῦ Ιεβουσαίου. ¹⁷ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς κύριον ἐν τῷ ἴδειν αὐτὸν τὸν ἄγγελον τύπτοντα ἐν τῷ λαῷ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ εἰμι ἡδίκησα καὶ ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ἐκακοποίησα, καὶ οὗτοι τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν; γενέσθω δὴ ἡ χείρ σου ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου. ¹⁸ καὶ ἥλθεν Γαδ πρὸς Δαυιδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνάβηθι καὶ στῆσον τῷ κυρίῳ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἄλωνι Ορνα τοῦ Ιεβουσαίου. ¹⁹ καὶ ἀνέβη Δαυιδ κατὰ τὸν λόγον Γαδ, καθ' ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος. ²⁰ καὶ διέκυψεν Ορνα καὶ εἶδεν τὸν βασιλέα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ παραπορευομένους ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ ἔξῆλθεν Ορνα καὶ προσεκύνησεν τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. ²¹ καὶ εἶπεν Ορνα Τί ὅτι ἥλθεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν δοῦλον αὐτοῦ; καὶ εἶπεν Δαυιδ Κτήσασθαι παρὰ σοῦ τὸν ἄλωνα τοῦ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ συσχεθῆ ἡ θραῦσις ἐπάνω τοῦ λαοῦ. ²² καὶ εἶπεν Ορνα πρὸς Δαυιδ Λαβέτω καὶ ἀνενεγκέτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ κυρίῳ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ· ἵδοὺ οἱ βόες εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ οἱ τροχοὶ καὶ τὰ σκεύη τῶν βιῶν εἰς ξύλα. ²³ τὰ πάντα ἔδωκεν Ορνα τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπεν Ορνα πρὸς τὸν βασιλέα Κύριος ὁ θεός σου εὐλογήσαι σε. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ορνα Ούχι, ὅτι ἀλλὰ κτώμενος κτήσομαι παρὰ σοῦ ἐν ἀλλάγματι καὶ οὐκ ἀνοίσω τῷ κυρίῳ θεῷ μου ὀλοκαύτωμα δωρεάν· καὶ ἐκτήσατο Δαυιδ τὸν ἄλωνα καὶ τοὺς βόας ἐν ἀργυρίῳ

σίκλων πεντήκοντα. ²⁵καὶ ὥκοδόμησεν ἐκεῖ Δαυιδ θυσιαστήριον κυρίῳ καὶ ἀνήνεγκεν δλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικά· καὶ προσέθηκεν Σαλωμῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπ’ ἐσχάτῳ, ὅτι μικρὸν ἦν ἐν πρώτοις. καὶ ἐπήκουσεν κύριος τῇ γῇ, καὶ συνεσχέθη ἡ θραῦσις ἐπάνωθεν Ισραὴλ.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ'

1 ¹Καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυιδ πρεσβύτερος προβεβηκὼς ἡμέραις, καὶ περιέβαλλον αὐτὸν ἴματίοις, καὶ οὐκ ἐθερμαίνετο. ²καὶ εἶπον οἱ παῖδες αὐτοῦ Ζητησάτωσαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ παρθένον νεάνιδα, καὶ παραστήσεται τῷ βασιλεῖ καὶ ἔσται αὐτὸν θάλπουσα καὶ κοιμηθήσεται μετ’ αὐτοῦ, καὶ θερμανθήσεται ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς. ³καὶ ἐζήτησαν νεάνιδα καλὴν ἐκ παντὸς ὁρίου Ισραὴλ καὶ εὗρον τὴν Αβισακ τὴν Σωμανῖτιν καὶ ἤνεγκαν αὐτὴν πρὸς τὸν βασιλέα. ⁴καὶ ἡ νεᾶνις καλὴ ἦως σφόδρα· καὶ ἦν θάλπουσα τὸν βασιλέα καὶ ἐλειτούργει αὐτῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς οὐκ ἔγνω αὐτήν.

⁵Καὶ Αδωνιας υἱὸς Αγγιθ ἐπήρετο λέγων Ἐγὼ βασιλεύσω· καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἄρματα καὶ ἵππεῖς καὶ πεντήκοντα ἄνδρας παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ⁶καὶ οὐκ ἀπεκώλυσεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ οὐδέποτε λέγων Διὰ τί σὺ ἐποίησας; καί γε αὐτὸς ὠραῖος τῇ ὄψει σφόδρα, καὶ αὐτὸν ἔτεκεν ὅπισω Αβεσσαλωμ. ⁷καὶ ἐγένοντο οἱ λόγοι αὐτοῦ μετὰ Ιωαβ τοῦ υἱοῦ Σαρουιας καὶ μετὰ Αβιαθαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐβοήθουν ὅπισω Αδωνιου. ⁸καὶ Σαδωκ ὁ ἱερεὺς καὶ Βαναιας υἱὸς Ιωδας καὶ Ναθαν ὁ προφήτης καὶ Σεμεϊ καὶ Ρηι καὶ οἱ δυνατοὶ τοῦ Δαυιδ οὐκ ἤσαν ὅπισω Αδωνιου. ⁹καὶ ἐθυσίασεν Αδωνιας πρόβατα καὶ μόσχους καὶ ἄρνας μετὰ λίθου τοῦ Ζωελεθ, ὃς ἦν ἐχόμενα τῆς πηγῆς Ρωγηλ, καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς ἀδροὺς Ιουδα, παῖδας τοῦ βασιλέως. ¹⁰καὶ τὸν Ναθαν τὸν προφήτην καὶ Βαναιαν καὶ τοὺς δυνατοὺς καὶ τὸν Σαλωμῶν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἐκάλεσεν.

¹¹Καὶ εἶπεν Ναθαν πρὸς Βηρσαβεε μητέρα Σαλωμῶν λέγων Οὐκ ἤκουσας ὅτι ἐβασίλευσεν Αδωνιας υἱὸς Αγγιθ; καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Δαυιδ οὐκ ἔγνω. ¹²καὶ νῦν δεῦρο συμβουλεύσω σοι δὴ συμβουλίαν, καὶ ἐξελοῦ τὴν ψυχήν σου καὶ τὴν ψυχήν τοῦ υἱοῦ σου Σαλωμῶν. ¹³δεῦρο εἰσελθε πρὸς τὸν βασιλέα Δαυιδ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν λέγουσα Οὐχὶ σύ, κύριέ μου βασιλεῦ, ὕμοσας τῇ δούλῃ σου λέγων ὅτι Σαλωμῶν ὁ υἱός σου βασιλεύσει μετ’ ἐμὲ καὶ αὐτὸς καθιεῖται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου; καὶ τί ὅτι ἐβασίλευσεν Αδωνιας; ¹⁴καὶ ἴδού ἔτι λαλούσης σου ἐκεῖ μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ ἐγὼ εἰσελεύσομαι ὅπισω σου καὶ πληρώσω τοὺς λόγους σου. — ¹⁵καὶ εἰσῆλθεν Βηρσαβεε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸ ταμιεῖον, καὶ ὁ βασιλεὺς πρεσβύτης σφόδρα, καὶ Αβισακ ἡ Σωμανῖτις ἦν λειτουργοῦσα τῷ βασιλεῖ. ¹⁶καὶ ἔκυψεν Βηρσαβεε καὶ προσεκύνησεν τῷ βασιλεῖ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Τί ἔστιν σοι; ¹⁷ἡ δὲ εἶπεν Κύριέ μου βασιλεῦ, σὺ ὕμοσας ἐν κυρίῳ τῷ θεῷ σου τῇ δούλῃ σου λέγων ὅτι Σαλωμῶν ὁ υἱός σου βασιλεύσει μετ’ ἐμὲ καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου. ¹⁸καὶ νῦν ἴδού Αδωνιας

ἐβασίλευσεν, καὶ σύ, κύριέ μου βασιλεῦ, οὐκ ἔγνως. ¹⁹καὶ ἐθυσίασεν μόσχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς υἱὸὺς τοῦ βασιλέως καὶ Αβιαθαρ τὸν ἱερέα καὶ Ιωαβ τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως, καὶ τὸν Σαλωμῶν τὸν δοῦλόν σου οὐκ ἐκάλεσεν. ²⁰καὶ σύ, κύριέ μου βασιλεῦ, οἵ ὁφθαλμοὶ παντὸς Ισραὴλ πρὸς σὲ ἀπαγγεῖλαι αὐτοῖς τίς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως μετ' αὐτόν. ²¹καὶ ἔσται ὡς ἀν κοιμηθῇ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔσομαι ἐγὼ καὶ ὁ υἱός μου Σαλωμῶν ἀμαρτωλόι. — ²²καὶ ἴδού ἔτι αὐτῆς λαλούσης μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ Ναθαν ὁ προφήτης ἥλθεν. ²³καὶ ἀνηγγέλη τῷ βασιλεῖ Ἰδοὺ Ναθαν ὁ προφήτης· καὶ εἰσῆλθεν κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως καὶ προσεκύνησεν τῷ βασιλεῖ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. ²⁴καὶ εἶπεν Ναθαν Κύριέ μου βασιλεῦ, σὺ εἴπας Αδωνιας βασιλεύσει ὅπίσω μου καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου. ²⁵ὅτι κατέβη σήμερον καὶ ἐθυσίασεν μόσχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς υἱὸὺς τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως καὶ Αβιαθαρ τὸν ἱερέα, καὶ ἴδού εἰσιν ἐσθίοντες καὶ πίνοντες ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ εἴπαν Ζήτω ὁ βασιλεὺς Αδωνιας. ²⁶καὶ ἐμὲ αὐτὸν τὸν δοῦλόν σου καὶ Σαδωκ τὸν ἱερέα καὶ Βαναιαν υἱὸν Ιωδαء καὶ Σαλωμῶν τὸν δοῦλόν σου οὐκ ἐκάλεσεν. ²⁷εἰ διὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως γέγονεν τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ οὐκ ἔγνώρισας τῷ δούλῳ σου τίς καθήσεται ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως μετ' αὐτόν; — ²⁸καὶ ἀπεκρίθη Δαυιδ καὶ εἶπεν Καλέσατέ μοι τὴν Βηρσαβε· καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ. ²⁹καὶ ὥμοσεν ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν Ζῆ κύριος, ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ πάσης θλίψεως, ³⁰ὅτι καθὼς ὥμοσά σοι ἐν κυρίῳ τῷ θεῷ Ισραὴλ λέγων ὅτι Σαλωμῶν ὁ υἱός σου βασιλεύσει μετ' ἐμὲ καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου ἀντ' ἐμοῦ, ὅτι οὕτως ποιήσω τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ³¹καὶ ἔκυψεν Βηρσαβε ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπεν Ζήτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς Δαυιδ εἰς τὸν αἰῶνα. ³²καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ Καλέσατέ μοι Σαδωκ τὸν ἱερέα καὶ Ναθαν τὸν προφήτην καὶ Βαναιαν υἱὸν Ιωδαء· καὶ εἰσῆλθον ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ³³καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς αὐτοῖς Λάβετε τοὺς δούλους τοῦ κυρίου ὑμῶν μεθ' ὑμῶν καὶ ἐπιβιβάσατε τὸν υἱόν μου Σαλωμῶν ἐπὶ τὴν ἡμίονον τὴν ἐμὴν καὶ καταγάγετε αὐτὸν εἰς τὸν Γιων, ³⁴καὶ χρισάτω αὐτὸν ἐκεῖ Σαδωκ ὁ ἱερεὺς καὶ Ναθαν ὁ προφήτης εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραὴλ, καὶ σαλπίσατε κερατίνη καὶ ἐρεῖτε Ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν. ³⁵καὶ καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου καὶ αὐτὸς βασιλεύσει ἀντ' ἐμοῦ, καὶ ἐγὼ ἐνετειλάμην τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ισραὴλ καὶ Ιουδα. ³⁶καὶ ἀπεκρίθη Βαναιας υἱὸς Ιωδαء τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπεν Γένοιτο· οὕτως πιστώσαι κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως. ³⁷καθὼς ἦν κύριος μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, οὕτως εἴη μετὰ Σαλωμῶν καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως Δαυιδ. — ³⁸καὶ κατέβη Σαδωκ ὁ ἱερεὺς καὶ Ναθαν ὁ προφήτης καὶ Βαναιας υἱὸς Ιωδαء καὶ ὁ χερεθθὶ καὶ ὁ φελεθθὶ καὶ ἐπεκάθισαν τὸν Σαλωμῶν ἐπὶ τὴν ἡμίονον τοῦ βασιλέως Δαυιδ καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸν Γιων. ³⁹καὶ ἔλαβεν Σαδωκ ὁ ἱερεὺς τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου ἐκ τῆς σκηνῆς καὶ ἔχρισεν τὸν Σαλωμῶν καὶ ἐσάλπισεν τῇ κερατίνῃ, καὶ εἶπεν πᾶς ὁ λαός Ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν. ⁴⁰καὶ ἀνέβη

πᾶς ὁ λαὸς ὁ πίσω αὐτοῦ καὶ ἐχόρευον ἐν χοροῖς καὶ εὐφραινόμενοι εὐφροσύνην μεγάλην, καὶ ἐρράγη ἡ γῆ ἐν τῇ φωνῇ αὐτῶν.

⁴¹Καὶ ἤκουσεν Αδωνιας καὶ πάντες οἱ κλητοὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ συνετέλεσαν φαγεῖν· καὶ ἤκουσεν Ιωαβ τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης καὶ εἶπεν Τίς ἡ φωνὴ τῆς πόλεως ἡχούσης; ⁴²ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος καὶ ίδοι Ιωναθαν υἱὸς Αβιαθαρ τοῦ ἱερέως ἥλθεν, καὶ εἶπεν Αδωνιας Εἴσελθε, ὅτι ἀνὴρ δυνάμεως εἴσι σύ, καὶ ἀγαθὰ εὐαγγέλισαι. ⁴³καὶ ἀπεκρίθη Ιωναθαν καὶ εἶπεν Καὶ μάλα ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν τὸν Σαλωμῶν. ⁴⁴καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς μετ' αὐτοῦ τὸν Σαδωκὸν ἱερέα καὶ Ναθαν τὸν προφήτην καὶ Βαναιαν υἱὸν Ιωδαءον καὶ τὸν χερεθθι καὶ τὸν φελεθθι, καὶ ἐπεκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἡμίονον τοῦ βασιλέως. ⁴⁵καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Σαδωκὸν ὁ ἱερεὺς καὶ Ναθαν ὁ προφήτης εἰς βασιλέα ἐν τῷ Γιων, καὶ ἀνέβησαν ἐκεῖθεν εὐφραινόμενοι, καὶ ἤχησεν ἡ πόλις· αὕτη ἡ φωνή, ἣν ἤκουσατε. ⁴⁶καὶ ἐκάθισεν Σαλωμῶν ἐπὶ θρόνον τῆς βασιλείας, ⁴⁷καὶ εἰσῆλθον οἱ δοῦλοι τοῦ βασιλέως εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν τὸν βασιλέα Δαυὶδ λέγοντες Ἀγαθύναι ὁ θεὸς τὸ ὄνομα Σαλωμῶν τοῦ υἱοῦ σου ὑπὲρ τὸ ὄνομά σου καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον σου· καὶ προσεκύνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν κοίτην αὐτοῦ, ⁴⁸καὶ γε οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ, ὃς ἔδωκεν σήμερον ἐκ τοῦ σπέρματός μου καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου μου, καὶ οἱ ὄφθαλμοί μου βλέπουσιν.

⁴⁹Καὶ ἐξέστησαν καὶ ἐξανέστησαν πάντες οἱ κλητοὶ τοῦ Αδωνιου καὶ ἀπῆλθον ἀνὴρ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. ⁵⁰καὶ Αδωνιας ἐφοβήθη ἀπὸ προσώπου Σαλωμῶν καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἐπελάβετο τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. ⁵¹καὶ ἀνηγγέλη τῷ Σαλωμῶν λέγοντες Ἰδοὺ Αδωνιας ἐφοβήθη τὸν βασιλέα Σαλωμῶν καὶ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου λέγων Ὁμοσάτω μοι σήμερον ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν εἰ οὐ θανατώσει τὸν δοῦλον αὐτοῦ ἐν ῥομφαΐᾳ. ⁵²καὶ εἶπεν Σαλωμῶν Ἐὰν γένηται εἰς υἱὸν δυνάμεως, εἰ πεσεῖται τῶν τριχῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐὰν κακία εὑρεθῇ ἐν αὐτῷ, θανατωθήσεται. ⁵³καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν καὶ κατήνεγκεν αὐτὸν ἀπάνωθεν τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ εἰσῆλθεν καὶ προσεκύνησεν τῷ βασιλεῖ Σαλωμῶν, καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαλωμῶν Δεῦρο εἰς τὸν οἶκόν σου.

² ¹Καὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι Δαυὶδ ἀποθανεῖν αὐτόν, καὶ ἐνετείλατο τῷ Σαλωμῶν υἱῷ αὐτοῦ λέγων ² Εγώ εἰμι πορεύομαι ἐν ὁδῷ πάσης τῆς γῆς· καὶ ἴσχύσεις καὶ ἔσῃ εἰς ἄνδρα ³καὶ φυλάξεις τὴν φυλακὴν κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Μωυσέως, ἵνα συνίης ἢ ποιήσεις κατὰ πάντα, ὅσα ἀν ἐντείλωμαί σοι, ⁴ἴνα στήσῃ κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ, διν ἐλάλησεν λέγων Ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοί σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν πορεύεσθαι ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν ἀληθείᾳ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν, λέγων Οὐκ ἐξολεθρευθήσεται σοι ἀνὴρ ἐπάνωθεν θρόνου Ισραὴλ. ⁵καί γε σὺ ἔγνως ὅσα ἐποίησέν μοι Ιωαβ υἱὸς Σαρονιας, ὅσα ἐποίησεν τοῖς δυσὶν ἄρχουσιν τῶν δυνάμεων Ισραὴλ, τῷ Αβεννηρ υἱῷ Νηρ καὶ τῷ Αμεσσαϊ υἱῷ Ιεθερ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς καὶ ἔταξεν τὰ αἷματα πολέμου ἐν εἰρήνῃ καὶ ἔδωκεν αἷμα ἀθώον ἐν τῇ ζώνῃ αὐτοῦ τῇ ἐν τῇ ὁσφῷ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ

ύποδήματι αὐτοῦ τῷ ἐν τῷ ποδὶ αὐτοῦ· ⁶καὶ ποιήσεις κατὰ τὴν σοφίαν σου καὶ οὐ κατάξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ εἰς ἄδου. ⁷καὶ τοῖς υἱοῖς Βερζέλλι τοῦ Γαλααδίτου ποιήσεις ἔλεος, καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἐσθίουσιν τὴν τράπεζάν σου, ὅτι οὕτως ἥγγισάν μοι ἐν τῷ με ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου Αβεσσαλωμ τοῦ ἀδελφοῦ σου. ⁸καὶ ἴδου μετὰ σοῦ Σεμεϊ υἱὸς Γηρα υἱὸς τοῦ Ιεμενι ἐκ Βαουριμ, καὶ αὐτὸς κατηράσατο με κατάραν ὀδυνηρὰν τῇ ἡμέρᾳ, ἢ ἐπορευόμην εἰς Παρεμβολάς, καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς ἀπαντήν μου εἰς τὸν Ιορδάνην, καὶ ὕμοσα αὐτῷ ἐν κυρίῳ λέγων Εἰ θανατώσω σε ἐν ῥομφαίᾳ. ⁹καὶ οὐ μὴ ἀθωώσῃς αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ σοφὸς εἴς σὺ καὶ γνώσῃ ἢ ποιήσεις αὐτῷ, καὶ κατάξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν αἷματι εἰς ἄδου. ¹⁰καὶ ἐκοιμήθη Δαυιδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυιδ. ¹¹καὶ αἱ ἡμέραι, ἃς ἐβασίλευσεν Δαυιδ ἐπὶ τὸν Ισραὴλ, τεσσαράκοντα ἔτη· ἐν Χεβρων ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτὰ καὶ ἐν Ιερουσαλημ τριάκοντα τρία ἔτη.

¹²Καὶ Σαλωμῶν ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου Δαυιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ υἱὸς ἐτῶν δώδεκα, καὶ ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ σφόδρα. ¹³καὶ εἰσῆλθεν Αδωνιας υἱὸς Αγγιθ πρὸς Βηρσαβεε μητέρα Σαλωμῶν καὶ προσεκύνησεν αὐτῇ. ἡ δὲ εἶπεν Εἰρήνη ἡ εἰσοδός σου; καὶ εἶπεν Εἰρήνη. ¹⁴λόγος μοι πρὸς σέ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάλησον. ¹⁵καὶ εἶπεν αὐτῇ Σὺ οἶδας ὅτι ἐμοὶ ἦν ἡ βασιλεία καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔθετο πᾶς Ισραὴλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς βασιλέα, καὶ ἐστράφη ἡ βασιλεία καὶ ἐγενήθη τῷ ἀδελφῷ μου, ὅτι παρὰ κυρίου ἐγένετο αὐτῷ. ¹⁶καὶ νῦν αἴτησιν μίαν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ Βηρσαβεε Λάλει. ¹⁷καὶ εἶπεν αὐτῇ Εἰπὸν δὴ πρὸς Σαλωμῶν τὸν βασιλέα — ὅτι οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ — καὶ δώσει μοι τὴν Αβισακ τὴν Σωμανῖτιν εἰς γυναῖκα. ¹⁸καὶ εἶπεν Βηρσαβεε Καλῶς· ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ τῷ βασιλεῖ. ¹⁹καὶ εἰσῆλθεν Βηρσαβεε πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμῶν λαλῆσαι αὐτῷ περὶ Αδωνιου. καὶ ἔξανέστη ὁ βασιλεὺς εἰς ἀπαντήν αὐτῇ καὶ κατεφίλησεν αὐτήν καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐτέθη θρόνος τῇ μητρὶ τοῦ βασιλέως καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. ²⁰καὶ εἶπεν αὐτῷ Αἴτησιν μίαν μικρὰν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς Αἴτησαι, μῆτερ ἐμή, ὅτι οὐκ ἀποστρέψω σε. ²¹καὶ εἶπεν Δοθήτω δὲ Αβισακ ἡ Σωμανῖτις τῷ Αδωνια τῷ ἀδελφῷ σου εἰς γυναῖκα. ²²καὶ ἀπεκρίθη Σαλωμῶν ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτοῦ Καὶ ἵνα τί σὺ ἥτησαι τὴν Αβισακ τῷ Αδωνιᾳ; καὶ αἴτησαι αὐτῷ τὴν βασιλείαν, ὅτι οὗτος ἀδελφός μου ὁ μέγας ὑπὲρ ἐμέ, καὶ αὐτῷ Αβιαθαρ ὁ ἱερεὺς καὶ αὐτῷ Ιωαβ ὁ υἱὸς Σαρουιας ὁ ἀρχιστράτηγος ἐταῖρος. ²³καὶ ὕμοσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν κατὰ τοῦ κυρίου λέγων Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐλάλησεν Αδωνιας τὸν λόγον τοῦτον. ²⁴καὶ νῦν ζῆ κύριος, δις ἡτοίμασέν με καὶ ἔθετό με ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυιδ τοῦ πατρὸς μου καὶ αὐτὸς ἐποίησέν μοι οἶκον, καθὼς ἐλάλησεν κύριος, ὅτι σήμερον θανατωθήσεται Αδωνιας. ²⁵καὶ ἔξαπέστειλεν Σαλωμῶν ὁ βασιλεὺς ἐν χειρὶ Βαναιου υἱοῦ Ιωδαε καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν, καὶ ἀπέθανεν Αδωνιας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

²⁶Καὶ τῷ Αβιαθαρ τῷ ἱερεῖ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀπότρεχε σὺ εἰς Αναθωθ εἰς ἀγρόν σου, ὅτι ἀνὴρ θανάτου εἴς σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ οὐ θανατώσω σε, ὅτι ἥρας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου

ένώπιον τοῦ πατρός μου, καὶ ὅτι ἐκακουχήθης ἐν ἄπασιν, οἵς ἐκακουχήθη ὁ πατήρ μου.²⁷καὶ ἐξέβαλεν Σαλωμῶν τὸν Αβιαθαρ τοῦ μὴ εἶναι ἵερεα τοῦ κυρίου, πληρωθῆναι τὸ ρῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐπὶ τὸν οἶκον Ήλι ἐν Σηλωμ. —²⁸καὶ ἡ ἀκοὴ ἥλθεν ἕως Ιωαβ τοῦ υἱοῦ Σαρουιας (ὅτι Ιωαβ ἦν κεκλικὼς ὀπίσω Αδωνιου, καὶ ὀπίσω Σαλωμῶν οὐκ ἔκλινεν), καὶ ἔφυγεν Ιωαβ εἰς τὸ σκήνωμα τοῦ κυρίου καὶ κατέσχεν τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου.²⁹καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμῶν λέγοντες ὅτι "Ἐφυγεν Ιωαβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου καὶ ἴδοὺ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἀπέστειλεν Σαλωμῶν πρὸς Ιωαβ λέγων Τί γέγονέν σοι, ὅτι πέφευγας εἰς τὸ θυσιαστηρίον; καὶ εἶπεν Ιωαβ "Οτι ἐφοβήθην ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἔφυγον πρὸς κύριον. καὶ ἀπέστειλεν Σαλωμῶν ὁ βασιλεὺς τὸν Βαναιου υἱὸν Ιωδας λέγων Πορεύου καὶ ἄνελε αὐτὸν καὶ θάψου αὐτὸν.³⁰καὶ ἥλθεν Βαναιου υἱὸς Ιωδας πρὸς Ιωαβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου καὶ εἶπεν αὐτῷ Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς "Ἐξελθε. καὶ εἶπεν Ιωαβ Οὐκ ἐκπορεύομαι, ὅτι ὥδε ἀποθανοῦμαι. καὶ ἀπέστρεψεν Βαναιας υἱὸς Ιωδας καὶ εἶπεν τῷ βασιλεῖ λέγων Τάδε λελάληκεν Ιωαβ καὶ τάδε ἀποκέριταί μοι.³¹καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Πορεύου καὶ ποίησον αὐτῷ καθὼς εἴρηκεν, καὶ ἄνελε αὐτὸν καὶ θάψεις αὐτὸν καὶ ἐξαρεῖς σήμερον τὸ αἷμα, ὃ δωρεὰν ἐξέχεεν Ιωαβ, ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου.³²καὶ ἀπέστρεψεν κύριος τὸ αἷμα τῆς ἀδικίας αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, ὡς ἀπήντησεν τοῖς δυσὶν ἀνθρώποις τοῖς δικαίοις καὶ ἀγαθοῖς ὑπὲρ αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὁ πατήρ μου Δαυιδ οὐκ ἔγνω τὸ αἷμα αὐτῶν, τὸν Αβενηρ υἱὸν Νηρ ἀρχιστράτηγον Ισραὴλ καὶ τὸν Αμεσσα υἱὸν Ιεθερ ἀρχιστράτηγον Ιουδα·³³καὶ ἐπεστράφη τὰ αἷματα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ εἰς κεφαλὴν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τῷ Δαυιδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ τῷ θρόνῳ αὐτοῦ γένοιτο εἰρήνη ἕως αἰῶνος παρὰ κυρίου.³⁴καὶ ἀπήντησεν Βαναιου υἱὸς Ιωδας τῷ Ιωαβ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ. —³⁵καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βαναιου υἱὸν Ιωδας ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ τὴν στρατηγίαν· καὶ ἡ βασιλεία κατωρθοῦτο ἐν Ιερουσαλημ· καὶ τὸν Σαδωκ τὸν ἱερέα ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς εἰς ἱερέα πρῶτον ἀντὶ Αβιαθαρ.

^{35a}Καὶ ἔδωκεν κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμῶν καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα καὶ πλάτος καρδίας ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν,^{35b}καὶ ἐπληθύνθη ἡ φρόνησις Σαλωμῶν σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν πάντων ἀρχαίων υἱῶν καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου.^{35c}καὶ ἔλαβεν τὴν θυγατέρα Φαραω καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν πόλιν Δαυιδ ἕως συντελέσαι αὐτὸν τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ τὸν οἶκον κυρίου ἐν πρώτοις καὶ τὸ τεῖχος Ιερουσαλημ κυκλόθεν. ἐν ἐπτὰ ἔτεσιν ἐποίησεν καὶ συνετέλεσεν.^{35d}καὶ ἦν τῷ Σαλωμῶν ἐβδομήκοντα χιλιάδες αἴροντες ἄρσιν καὶ ὄγδοήκοντα χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει.^{35e}καὶ ἐποίησεν Σαλωμῶν τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ὑποστηρίγματα καὶ τοὺς λουτῆρας τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς στύλους καὶ τὴν κρήνην τῆς αὐλῆς καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν.^{35f}καὶ ὠκοδόμησεν τὴν ἄκραν καὶ τὰς ἐπάλξεις αὐτῆς καὶ διέκοψεν τὴν πόλιν Δαυιδ· οὕτως θυγάτηρ Φαραω ἀνέβαινεν ἐκ τῆς πόλεως Δαυιδ εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, ὃν ὠκοδόμησεν αὐτῇ· τότε ὠκοδόμησεν τὴν ἄκραν.^{35g}καὶ Σαλωμῶν

ἀνέφερεν τρεῖς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ὀλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικὰς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃ ὡκοδόμησεν τῷ κυρίῳ, καὶ ἔθυμία ἐνώπιον κυρίου. καὶ συνετέλεσεν τὸν οἶκον.^{35h}καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες οἱ καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ ἔργα τοῦ Σαλωμῶν· τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι ἐπιστάται τοῦ λαοῦ τῶν ποιούντων τὰ ἔργα.³⁵ⁱκαὶ ὡκοδόμησεν τὴν Ασσουρ καὶ τὴν Μαγδῶν καὶ τὴν Γαζέρ καὶ τὴν Βαιθωρῶν τὴν ἐπάνω καὶ τὰ Βααλαθ.^{35k}πλὴν μετὰ τὸ οἰκοδομῆσαι αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου καὶ τὸ τεῖχος Ιερουσαλημ κύκλῳ, μετὰ ταῦτα ὡκοδόμησεν τὰς πόλεις ταύτας.

^{35l}Καὶ ἐν τῷ ἔτι Δαυιδ ζῆν ἐνετείλατο τῷ Σαλωμῶν λέγων Ἰδοὺ μετὰ σοῦ Σεμεϊ νίδος Γηρα νίδος σπέρματος τοῦ Ιεμινὶ ἐκ Χεβρῶν.^{35m}οὗτος κατηράσατο με κατάραν ὀδυνηρὰν ἐν ᾧ ἡ ήμέρα ἐπορευόμην εἰς Παρεμβολάς,³⁵ⁿκαὶ αὐτὸς κατέβαινεν εἰς ἀπαντήν μοι ἐπὶ τὸν Ιορδάνην, καὶ ὥμοσα αὐτῷ κατὰ τοῦ κυρίου λέγων Εἰ θανατωθήσεται ἐν ρόμφαιᾳ.^{35o}καὶ νῦν μὴ ἀθωώσῃς αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ φρόνιμος σὺ καὶ γνώσῃ ἂ ποιήσεις αὐτῷ, καὶ κατάξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν αἴματι εἰς ἄδου.³⁶καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν Σεμεϊ καὶ εἶπεν αὐτῷ Οἰκοδόμησον σεαυτῷ οἶκον ἐν Ιερουσαλημ καὶ κάθου ἐκεῖ καὶ οὐκ ἔξελεύσῃ ἐκεῖθεν οὐδαμοῦ.³⁷καὶ ἐσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἔξόδου σου καὶ διαβήσῃ τὸν χειμάρρουν Κεδρῶν, γινώσκων γνώση ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ, τὸ αἷμά σου ἐσται ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου. καὶ ὥρκισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.³⁸καὶ εἶπεν Σεμεϊ πρὸς τὸν βασιλέα Ἀγαθὸν τὸ ρῆμα, ὃ ἐλάλησας, κύριέ μου βασιλεῦ· οὕτω ποιήσει ὁ δοῦλός σου. καὶ ἐκάθισεν Σεμεϊ ἐν Ιερουσαλημ τρία ἔτη.³⁹καὶ ἐγενήθη μετὰ τρία ἔτη καὶ ἀπέδρασαν δύο δοῦλοι τοῦ Σεμεϊ πρὸς Αγχους νίδον Μααχα βασιλέα Γεθ, καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σεμεϊ λέγοντες Ἰδοὺ οἱ δοῦλοί σου ἐν Γεθ.⁴⁰καὶ ἀνέστη Σεμεϊ καὶ ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεθ πρὸς Αγχους τοῦ ἐκζητῆσαι τοὺς δούλους αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη Σεμεϊ καὶ ἤγαγεν τοὺς δούλους αὐτοῦ ἐκ Γεθ.⁴¹καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμῶν λέγοντες ὅτι Ἐπορεύθη Σεμεϊ ἐξ Ιερουσαλημ εἰς Γεθ καὶ ἀπέστρεψεν τοὺς δούλους αὐτοῦ.⁴²καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάλεσεν τὸν Σεμεϊ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Οὐχὶ ὥρκισά σε κατὰ τοῦ κυρίου καὶ ἐπεμαρτυράμην σοι λέγων Ἐν ᾧ ἀν ἡμέρᾳ ἔξέλθης ἐξ Ιερουσαλημ καὶ πορευθῆς εἰς δεξιὰ ᾧ εἰς ἀριστερά, γινώσκων γνώση ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ;⁴³καὶ τί ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὸν ὄρκον κυρίου καὶ τὴν ἐντολήν, ἦν ἐνετειλάμην κατὰ σοῦ;⁴⁴καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεϊ Σὺ οἶδας πᾶσαν τὴν κακίαν σου, ἦν ἔγνω ἡ καρδία σου, ἢ ἐποίησας τῷ Δαυιδ τῷ πατρί μου, καὶ ἀνταπέδωκεν κύριος τὴν κακίαν σου εἰς κεφαλήν σου.⁴⁵καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν ηὔλογημένος, καὶ ὁ θρόνος Δαυιδ ἐσται ἔτοιμος ἐνώπιον κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα.⁴⁶καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν τῷ Βαναια νίῳ Ιωδαε, καὶ ἔξῆλθεν καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν, καὶ ἀπέθανεν.

^{46a}Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν φρόνιμος σφόδρα καὶ σοφός, καὶ Ιουδα καὶ Ισραηλ πολλοὶ σφόδρα ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ χαίροντες.^{46b}καὶ Σαλωμῶν ἦν ἄρχων ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις, καὶ ἦσαν προσφέροντες δῶρα καὶ ἐδούλευον τῷ Σαλωμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.^{46c}καὶ Σαλωμῶν ἤρξατο διανοίγειν τὰ δυναστεύματα τοῦ Λιβάνου,^{46d}καὶ αὐτὸς ὡκοδόμησεν τὴν Θερμαι ἐν τῇ ἔρημῳ.^{46e}καὶ τοῦτο τὸ ἄριστον τῷ

Σαλωμων· τριάκοντα κόροι σεμιδάλεως καὶ ἔξήκοντα κόροι ἀλεύρου κεκοπανισμένου, δέκα μόσχοι ἐκλεκτοὶ καὶ εἴκοσι βόες νομάδες καὶ ἑκατὸν πρόβατα ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορκάδων καὶ ὄρνιθων ἐκλεκτῶν νομάδων. ^{46f} οἵτις ἦν ἄρχων ἐν παντὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ Ραφι ἔως Γάζης, ἐν πᾶσιν τοῖς βασιλεῦσιν πέραν τοῦ ποταμοῦ. ^{46g} καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν μερῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, καὶ κατώκει Ιουδαὶ καὶ Ισραὴλ πεποιθότες, ἔκαστος ὑπὸ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν συκῆν αὐτοῦ, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες, ἀπὸ Δαν καὶ ἔως Βηρσαβῆς πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμων. — ^{46h} καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τοῦ Σαλωμων· Αζαριον υἱὸς Σαδωκ τοῦ ιερέως καὶ Ορνιου υἱὸς Ναθαν ἄρχων τῶν ἐφεστηκότων καὶ Εδραμ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ Σουβα γραμματεὺς καὶ Βασα υἱὸς Αχιθαλαμ ἀναμιμήσκων καὶ Αβι υἱὸς Ιωαβ ἄρχιστράτηγος καὶ Αχιρε υἱὸς Εδραϊ ἐπὶ τὰς ἄρσεις καὶ Βαναια υἱὸς Ιωδαε ἐπὶ τῆς αὐλαρχίας καὶ ἐπὶ τοῦ πλινθείου καὶ Ζαχουρ υἱὸς Ναθαν ὁ σύμβουλος. — ⁴⁶ⁱ καὶ ἥσαν τῷ Σαλωμων τεσσαράκοντα χιλιάδες τοκάδες ἵπποι εἰς ἄρματα καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππεων. ^{46k} καὶ ἦν ἄρχων ἐν πᾶσιν τοῖς βασιλεῦσιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἔως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἔως ὁρίων Αἰγύπτου.

^{46l} Σαλωμων υἱὸς Δαυιδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ισραὴλ καὶ Ιουδα ἐν Ιερουσαλημ.

3 ² πλὴν ὁ λαὸς ἥσαν θυμιῶντες ἐπὶ τοῖς ὑψηλοῖς, ὅτι οὐκ ὠκοδομήθη οἶκος τῷ ὀνόματι κυρίου ἔως νῦν. ³ καὶ ἡγάπησεν Σαλωμων τὸν κύριον πορεύεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασιν Δαυιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, πλὴν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ἔθυεν καὶ ἐθυμία. ⁴ καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Γαβαων θῦσαι ἐκεῖ, ὅτι αὐτὴν ὑψηλοτάτη καὶ μεγάλῃ· χιλίαν ὀλοκαύτωσιν ἀνήνεγκεν Σαλωμων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐν Γαβαων. ⁵ καὶ ὥφθη κύριος τῷ Σαλωμων ἐν ὑπνῳ τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαλωμων Αἴτησαί τι αἴτημα σαυτῷ. ⁶ καὶ εἶπεν Σαλωμων Σὺ ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου Δαυιδ τοῦ πατρός μου ἔλεος μέγα, καθὼς διῆλθεν ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν εὐθύτητι καρδίας μετὰ σοῦ, καὶ ἐφύλαξας αὐτῷ τὸ ἔλεος τὸ μέγα τοῦτο δοῦναι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁷ καὶ νῦν, κύριε ὁ θεός μου, σὺ ἔδωκας τὸν δοῦλόν σου ἀντὶ Δαυιδ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐγώ εἰμι παιδάριον μικρὸν καὶ οὐκ οἶδα τὴν ἔξοδόν μου καὶ τὴν εἰσοδόν μου, ⁸ ὁ δὲ δοῦλός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ὃν ἔξελέξω, λαὸν πολύν, ὃς οὐκ ἀριθμηθήσεται, ⁹ καὶ δώσεις τῷ δούλῳ σου καρδίαν ἀκούειν καὶ διακρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ συνίειν ἀνὰ μέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ. ὅτι τίς δυνήσεται κρίνειν τὸν λαόν σου τὸν βαρὺν τοῦτον; ¹⁰ καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον κυρίου ὅτι ἡτήσατο Σαλωμων τὸ ῥῆμα τοῦτο, ¹¹ καὶ εἶπεν κύριος πρὸς αὐτόν τοῦτο ἡτήσω παρ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ οὐκ ἡτήσω σαυτῷ ἡμέρας πολλὰς καὶ οὐκ ἡτήσω πλοῦτον οὐδὲ ἡτήσω ψυχὰς ἐχθρῶν σου, ἀλλ' ἡτήσω σαυτῷ σύνεσιν τοῦ εἰσακούειν κρίμα, ¹² ἵδον πεποίηκα κατὰ τὸ ῥῆμά σου. ἴδον δέδωκά σοι καρδίαν φρονίμην καὶ σοφήν, ὡς σὺ οὐ γέγονεν ἔμπροσθέν σου καὶ μετὰ σὲ οὐκ ἀναστήσεται ὅμοιός σοι. ¹³ καὶ ἂ οὐκ ἡτήσω, δέδωκά σοι, καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν, ὡς οὐ γέγονεν ἀνὴρ ὅμοιός σοι ἐν βασιλεῦσιν. ¹⁴ καὶ ἐὰν πορευθῆσῃ ἐν τῇ ὁδῷ μου φυλάσσειν τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου, ὡς ἐπορεύθη Δαυιδ ὁ πατήρ σου, καὶ πληθυνὼ τὰς ἡμέρας σου. ¹⁵ καὶ ἔξυπνίσθη Σαλωμων, καὶ ἴδον ἐνύπνιον· καὶ

ἀνέστη καὶ παραγίνεται εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἔστη κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ κατὰ πρόσωπον κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου ἐν Σιων καὶ ἀνήγαγεν ὀλοκαυτώσεις καὶ ἐποίησεν εἰρηνικὰς καὶ ἐποίησεν πότον μέγαν ἑαυτῷ καὶ πᾶσιν τοῖς παισὶν αὐτοῦ.

¹⁶Τότε ὥφθησαν δύο γυναῖκες πόρναι τῷ βασιλεῖ καὶ ἔστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ. ¹⁷καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ μία Ἐν ἐμοί, κύριε· ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ αὕτη οἰκοῦμεν ἐν οἴκῳ ἐνὶ καὶ ἐτέκομεν ἐν τῷ οἴκῳ. ¹⁸καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ τεκούσης μου καὶ ἔτεκεν καὶ ἡ γυνὴ αὕτη· καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ αὐτό, καὶ οὐκ ἔστιν οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν πάρεξ ἀμφοτέρων ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ. ¹⁹καὶ ἀπέθανεν ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς ταύτης τὴν νύκτα, ὡς ἐπεκοιμήθη ἐπ' αὐτόν. ²⁰καὶ ἀνέστη μέσης τῆς νυκτὸς καὶ ἔλαβεν τὸν υἱόν μου ἐκ τῶν ἀγκαλῶν μου καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν τεθνηκότα ἐκοίμισεν ἐν τῷ κόλπῳ μου. ²¹καὶ ἀνέστην τὸ πρωὶ θηλάσαι τὸν υἱόν μου, καὶ ἐκεῖνος ἦν τεθνηκώς· καὶ ἴδοὺ κατενόησα αὐτὸν πρωί, καὶ ἴδοὺ οὐκ ἦν ὁ υἱός μου, διν ἔτεκον. ²²καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ ἐτέρα Οὐχί, ἀλλὰ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, ὁ δὲ υἱός σου ὁ τεθνηκώς. καὶ ἐλάλησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ²³καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς αὐταῖς Σὺ λέγεις Οὗτος ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱός ταύτης ὁ τεθνηκώς· καὶ σὺ λέγεις Οὐχί, ἀλλὰ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱός σου ὁ τεθνηκώς. ²⁴καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Λάβετέ μοι μάχαιραν· καὶ προσήνεγκαν τὴν μάχαιραν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ²⁵καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Διέλετε τὸ παιδίον τὸ θηλάζον τὸ ζῶν εἰς δύο καὶ δότε τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ταύτη καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ταύτη. ²⁶καὶ ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ, ἦς ἦν ὁ υἱός ὁ ζῶν, καὶ εἶπεν πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι ἐταράχθη ἡ μήτρα αὐτῆς ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτῆς, καὶ εἶπεν Ἐν ἐμοί, κύριε, δότε αὐτῇ τὸ παιδίον καὶ θανάτῳ μὴ θανατώσητε αὐτόν· καὶ αὐτῇ εἶπεν Μήτε ἐμοὶ μήτε αὐτῇ ἔστω· διέλετε. ²⁷καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν Δότε τὸ παιδίον τῇ εἰπούσῃ Δότε αὐτῇ αὐτὸν καὶ θανάτῳ μὴ θανατώσητε αὐτόν· αὐτὴ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. ²⁸καὶ ἤκουσαν πᾶς Ισραὴλ τὸ κρίμα τοῦτο, δ ἔκρινεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶδον ὅτι φρόνησις θεοῦ ἐν αὐτῷ τοῦ ποιεῖν δικαιώματα.

4 ¹Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν βασιλεύων ἐπὶ Ισραὴλ. ²καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες, οἱ ἥσαν αὐτοῦ· Αζαριου υἱὸς Σαδωκ ³καὶ Ελιαρεφ καὶ Αχια υἱὸς Σαβα γραμματεῖς καὶ Ιωσαφατ υἱὸς Αχιλιδ ὑπομιμήσκων ⁴καὶ Σαδουχ καὶ Αβιαθαρ ἱερεῖς ⁵καὶ Ορνια υἱὸς Ναθαν ἐπὶ τῶν καθεσταμένων καὶ Ζαβουθ υἱὸς Ναθαν ἐταῖρος τοῦ βασιλέως ⁶καὶ Αχιηλ οἰκονόμος καὶ Ελιαβ υἱὸς Σαφ ἐπὶ τῆς πατριᾶς καὶ Αδωνιραμ υἱὸς Εφρα ἐπὶ τῶν φόρων.

⁷Καὶ τῷ Σαλωμῶν δώδεκα καθεσταμένοι ἐπὶ πάντα Ισραὴλ χορηγεῖν τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· μῆνα ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐγίνετο ἐπὶ τὸν ἓνα χορηγεῖν. ⁸καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα αὐτῶν· Βενωρ ἐν ὅρει Εφραίμ, εἰς· ⁹υἱὸς Ρηχαβ ἐν Μαχεμας καὶ Βηθαλαμιν καὶ Βαιθσαμυς καὶ Αιλων ἔως Βαιθαναν, εἰς· ¹⁰υἱὸς Εσωθ Βηρβηθνεμα, Λουσαμηνχα καὶ Ρησφαρα· ¹¹Χιναναδαβ καὶ Αναφαθι, ἀνὴρ Ταβληθ, θυγάτηρ Σαλωμῶν ἦν αὐτῷ εἰς γυναῖκα, εἰς· ¹²Βακχα υἱὸς Αχιλιδ Θααναχ καὶ Μεκεδω καὶ πᾶς ὁ οἶκος Σαν ὁ παρὰ Σεσαθαν ὑποκάτω τοῦ Εσραε καὶ ἐκ Βαισαφουδ Εβελμαωλα ἔως Μαεβερ Λουκαμ, εἰς· ¹³υἱὸς Γαβερ ἐν Ρεμαθ Γαλααδ, τούτῳ σχοίνισμα Ερεγαβα, ἢ ἐν τῇ Βασαν, ἔξήκοντα

πόλεις μεγάλαι τειχήρεις καὶ μοχλοὶ χαλκοῖ, εἰς·¹⁴Αχιναδαβ νίὸς Αχελ Μααναιν, εἰς·¹⁵Αχιμαας ἐν Νεφθαλι, καὶ οὕτος ἔλαβεν τὴν Βασεμαθ θυγατέρα Σαλωμων εἰς γυναῖκα, εἰς·¹⁶Βαανα νίὸς Χουσι ἐν τῇ Μααλαθ, εἰς·¹⁷Σαμαα νίὸς Ηλα ἐν τῷ Βενιαμιν. ¹⁸Γαβερ νίὸς Αδαι ἐν τῇ γῇ Γαδ, γῇ Σηων βασιλέως τοῦ Εσεβων καὶ Ωγ βασιλέως τοῦ Βασαν· καὶ νασιφ εἰς ἐν γῇ Ιουδα. ¹⁹Ιωσαφατ νίὸς Φουασουδ ἐν Ισαχαρ.

5 ¹Καὶ ἔχορήγουν οἱ καθεσταμένοι οὕτως τῷ βασιλεῖ Σαλωμων καὶ πάντα τὰ διαγγέλματα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως, ἔκαστος μῆνα αὐτοῦ, οὐ παραλλάσσουσιν λόγον· καὶ τὰς κριθὰς καὶ τὸ ἄχυρον τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἄρμασιν ἥρον εἰς τὸν τόπον, οὐ ἀν ἥ δ βασιλεύς, ἔκαστος κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ. ²καὶ ταῦτα τὰ δέοντα τῷ Σαλωμων ἐν ἡμέρᾳ μιᾶ· τριάκοντα κόροι σεμιδάλεως καὶ ἔξηκοντα κόροι ἀλεύρου κεκοπανισμένου 3καὶ δέκα μόσχοι ἐκλεκτοὶ καὶ εἴκοσι βόες νομάδες καὶ ἔκατὸν πρόβατα ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορκάδων καὶ ὄρνιθων ἐκλεκτῶν, σιτευτά. ⁴ὅτι ἦν ἄρχων πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν μερῶν κυκλόθεν.

⁹Καὶ ἔδωκεν κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμων καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα καὶ χύμα καρδίας ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν, ¹⁰καὶ ἐπληθύνθη Σαλωμων σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν πάντων ἀρχαίων ἀνθρώπων καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου ¹¹καὶ ἐσοφίσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐσοφίσατο ὑπὲρ Γαιθαν τὸν Εζραῖτην καὶ τὸν Αιμαν καὶ τὸν Χαλκαλ καὶ Δαρδα νίοὺς Μαλ. ¹²καὶ ἐλάλησεν Σαλωμων τρισχιλίας παραβολάς, καὶ ἦσαν ὡδαὶ αὐτοῦ πεντακισχίλιαι. ¹³καὶ ἐλάλησεν περὶ τῶν ἔνδιλων ἀπὸ τῆς κέδρου τῆς ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ ἔως τῆς ὑσσώπου τῆς ἐκπορευομένης διὰ τοῦ τοίχου καὶ ἐλάλησεν περὶ τῶν κτηνῶν καὶ περὶ τῶν πετεινῶν καὶ περὶ τῶν ἑρπετῶν καὶ περὶ τῶν ἰχθύων. ¹⁴καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ λαοὶ ἀκοῦσαι τῆς σοφίας Σαλωμων, καὶ ἐλάμβανεν δῶρα παρὰ πάντων τῶν βασιλέων τῆς γῆς, ὅσοι ἤκουον τῆς σοφίας αὐτοῦ.

^{14a}Καὶ ἔλαβεν Σαλωμων τὴν θυγατέρα Φαραω ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν πόλιν Δαυιδ ἔως συντελέσαι αὐτὸν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον ἑαυτοῦ καὶ τὸ τεῖχος Ιερουσαλημ. ^{14b}τότε ἀνέβη Φαραω βασιλεὺς Αἰγύπτου καὶ προκατελάβετο τὴν Γαζερ καὶ ἐνεπύρισεν αὐτὴν καὶ τὸν Χανανίτην τὸν κατοικοῦντα ἐν Μεργαβ, καὶ ἔδωκεν αὐτὰς Φαραω ἀποστολὰς θυγατρὶ αὐτοῦ γυναικὶ Σαλωμων, καὶ Σαλωμων ὠκοδόμησεν τὴν Γαζερ.

¹⁵Καὶ ἀπέστειλεν Χιραμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς παῖδας αὐτοῦ χρῖσαι τὸν Σαλωμων ἀντὶ Δαυιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀγαπῶν ἦν Χιραμ τὸν Δαυιδ πάσας τὰς ἡμέρας. ¹⁶καὶ ἀπέστειλεν Σαλωμων πρὸς Χιραμ λέγων ¹⁷Σὺ οἶδας Δαυιδ τὸν πατέρα μου ὅτι οὐκ ἐδύνατο οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου ἀπὸ προσώπου τῶν πολέμων τῶν κυκλωσάντων αὐτὸν ἔως τοῦ δοῦναι κύριον αὐτοὺς ὑπὸ τὰ ἵχνη τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ¹⁸καὶ νῦν ἀνέπαισε κύριος ὁ θεός μου ἐμοὶ κυκλόθεν· οὐκ ἔστιν ἐπίβουλος καὶ οὐκ ἔστιν ἀπάντημα πονηρόν. ¹⁹καὶ ἴδού ἐγὼ λέγω οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου, καθὼς ἐλάλησεν κύριος ὁ θεός πρὸς Δαυιδ τὸν πατέρα μου λέγων Ὁ σιώτης σου, δην δώσω ἀντὶ σου ἐπὶ τὸν θρόνον σου, οὕτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. ²⁰καὶ νῦν ἔντειλαι

καὶ κοψάτωσάν μοι ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου, καὶ ὴδοὺς οἱ δοῦλοί μου μετὰ τῶν δούλων σου· καὶ τὸν μισθὸν δουλείας σου δώσω σοι κατὰ πάντα, ὅσα ἔὰν εἴπης, ὅτι σὺ οἶδας ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν εἰδὼς ξύλα κόπτειν καθὼς οἱ Σιδώνιοι.²¹καὶ ἐγενήθη καθὼς ἤκουσεν Χιραμ τῶν λόγων Σαλωμῶν, ἐχάρη σφόδρα καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς ὁ θεὸς σῆμερον, ὃς ἔδωκεν τῷ Δαυὶδ υἱὸν φρόνιμον ἐπὶ τὸν λαὸν τὸν πολὺν τοῦτον.²²καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Σαλωμῶν λέγων Ἀκήκοα περὶ πάντων, ὃν ἀπέσταλκας πρός με· ἐγὼ ποιήσω πᾶν θέλημά σου, ξύλα κέδρινα καὶ πεύκινα.²³οἱ δοῦλοί μου κατάξουσιν αὐτὰ ἐκ τοῦ Λιβάνου εἰς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ θήσομαι αὐτὰ σχεδίας ἔως τοῦ τόπου, οὗ ἔὰν ἀποστείλῃς πρός με, καὶ ἐκτινάξω αὐτὰ ἐκεῖ, καὶ σὺ ἀρεῖς· καὶ ποιήσεις τὸ θέλημά μου τοῦ δοῦναι ἄρτους τῷ οἴκῳ μου.²⁴καὶ ἦν Χιραμ διδοὺς τῷ Σαλωμῶν κέδρους καὶ πᾶν θέλημα αὐτοῦ.²⁵καὶ Σαλωμῶν ἔδωκεν τῷ Χιραμ εἴκοσι χιλιάδας κόρους πυροῦ καὶ μαχιρ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ εἴκοσι χιλιάδας βεθ ἐλαίου κεκομμένου· κατὰ τοῦτο ἐδίδου Σαλωμῶν τῷ Χιραμ κατ' ἐνιαυτόν.²⁶καὶ κύριος ἔδωκεν σοφίαν τῷ Σαλωμῶν, καθὼς ἐλάλησεν αὐτῷ· καὶ ἦν εἰρήνη ἀνὰ μέσον Χιραμ καὶ ἀνὰ μέσον Σαλωμῶν, καὶ διέθεντο διαθήκην ἀνὰ μέσον ἑαυτῶν. —²⁷καὶ ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς φόρον ἐκ παντὸς Ισραὴλ, καὶ ἦν ὁ φόρος τριάκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν.²⁸καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Λίβανον, δέκα χιλιάδες ἐν τῷ μηνὶ, ἀλλασσόμενοι, μῆνα ἥσαν ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ δύο μῆνας ἐν οἴκῳ αὐτῶν· καὶ Αδωνιραμ ἐπὶ τοῦ φόρου.²⁹καὶ ἦν τῷ Σαλωμῶν ἐβδομήκοντα χιλιάδες αἴροντες ἄρσιν καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὅρει³⁰ χωρὶς ἀρχόντων τῶν καθεσταμένων ἐπὶ τῶν ἔργων τῶν Σαλωμῶν, τρεῖς χιλιάδες καὶ ἔξακόσιοι ἐπιστάται οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα.³²καὶ ἡτοίμασαν τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα τρία ἔτη.

6¹Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ καὶ τετρακοσιοστῷ ἔτει τῆς ἔξοδου υἱῶν Ισραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ βασιλεύοντος τοῦ βασιλέως Σαλωμῶν ἐπὶ Ισραὴλ,^{1a}καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς καὶ αἴρουσιν λίθους μεγάλους τιμίους εἰς τὸν θεμέλιον τοῦ οἴκου καὶ λίθους ἀπελεκήτους.^{1b}καὶ ἐπελέκησαν οἱ υἱοί Σαλωμῶν καὶ οἱ υἱοί Χιραμ καὶ ἔβαλαν αὐτούς.^{1c}ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐθεμελίωσεν τὸν οἴκον κυρίου ἐν μηνὶ Νισω τῷ δευτέρῳ μηνὶ.^{1d}ἐν ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ ἐν μηνὶ Βααλ (οὗτος ὁ μὴν ὁ ὄγδοος) συνετελέσθη ὁ οἴκος εἰς πάντα λόγον αὐτοῦ καὶ εἰς πᾶσαν διάταξιν αὐτοῦ.²καὶ ὁ οἴκος, ὃν ὠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν τῷ κυρίῳ, τεσσαράκοντα πήχεων μῆκος αὐτοῦ καὶ εἴκοσι ἐν πήχει πλάτος αὐτοῦ καὶ πέντε καὶ εἴκοσι ἐν πήχει τὸ ὄψις αὐτοῦ.³καὶ τὸ αιλαμ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, εἴκοσι ἐν πήχει μῆκος αὐτοῦ εἰς τὸ πλάτος τοῦ οἴκου καὶ δέκα ἐν πήχει τὸ πλάτος αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου. καὶ ὠκοδόμησεν τὸν οἴκον καὶ συνετέλεσεν αὐτόν.⁴καὶ ἐποίησεν τῷ οἴκῳ θυρίδας παρακυπτομένας κρυπτάς.⁵καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου μέλαθρα κυκλόθεν τῷ ναῷ καὶ τῷ δαβιρ καὶ ἐποίησεν πλευρὰς κυκλόθεν.⁶ἡ πλευρὰ ἡ ὑποκάτω πέντε πήχεων τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ τὸ μέσον ἔξ, καὶ ἡ τρίτη ἐπτὰ ἐν πήχει τὸ πλάτος αὐτῆς· ὅτι διάστημα ἔδωκεν τῷ οἴκῳ κυκλόθεν ἔξωθεν τοῦ οἴκου, ὅπως μὴ ἐπιλαμβάνωνται τῶν τοίχων τοῦ οἴκου.⁷καὶ ὁ οἴκος ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι αὐτὸν λίθοις ἀκροτόμοις ἀργοῖς ὠκοδομήθη, καὶ

σφῦρα καὶ πέλεκυς καὶ πᾶν σκεῦος σιδηροῦν οὐκ ἡκούσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι αὐτόν.
⁸καὶ ὁ πυλῶν τῆς πλευρᾶς τῆς ὑποκάτωθεν ὑπὸ τὴν ὥμιαν τοῦ οἴκου τὴν δεξιάν, καὶ ἐλικτὴ ἀνάβασις εἰς τὸ μέσον καὶ ἐκ τῆς μέσης ἐπὶ τὰ τριώροφα. ⁹καὶ ὥκοδόμησεν τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐτόν· καὶ ἐκοιλοστάθμησεν τὸν οἶκον κέδροις. ¹⁰καὶ ὥκοδόμησεν τοὺς ἐνδέσμους δι’ ὅλου τοῦ οἴκου, πέντε ἐν πήχει τὸ ὄψος αὐτοῦ, καὶ συνέσχεν τὸν ἐνδέσμον ἐν ξύλοις κεδρίνοις.

¹⁵Καὶ ὥκοδόμησεν τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου διὰ ξύλων κεδρίνων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τοῦ οἴκου καὶ ἔως τῶν δοκῶν καὶ ἔως τῶν τοίχων· ἐκοιλοστάθμησεν συνεχόμενα ξύλοις ἔσωθεν καὶ περιέσχεν τὸ ἔσω τοῦ οἴκου ἐν πλευραῖς πευκίναις. ¹⁶καὶ ὥκοδόμησεν τοὺς εἴκοσι πήχεις ἀπ’ ἄκρου τοῦ οἴκου, τὸ πλευρὸν τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἔως τῶν δοκῶν, καὶ ἐποίησεν ἐκ τοῦ δαβιρ εἰς τὸ ἄγιον τῶν ἀγίων. ¹⁷καὶ τεσσαράκοντα πηχῶν ἦν ὁ ναὸς κατὰ πρόσωπον ¹⁹τοῦ δαβιρ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσωθεν δοῦναι ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου. ²⁰εἴκοσι πήχεις μῆκος καὶ εἴκοσι πήχεις πλάτος καὶ εἴκοσι πήχεις τὸ ὄψος αὐτοῦ, καὶ περιέσχεν αὐτὸν χρυσίω συγκεκλεισμένω. καὶ ἐποίησεν θυσιαστήριον ²¹κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβιρ καὶ περιέσχεν αὐτὸν χρυσίω. ²²καὶ ὅλον τὸν οἶκον περιέσχεν χρυσίω ἔως συντελείας παντὸς τοῦ οἴκου.

²³Καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ δαβιρ δύο χερουβῖν δέκα πήχεων μέγεθος ἐσταθμωμένον. ²⁴καὶ πέντε πήχεων πτερύγιον τοῦ χερουβῖτοῦ ἐνός, καὶ πέντε πήχεων πτερύγιον αὐτοῦ τὸ δεύτερον, ἐν πήχει δέκα ἀπὸ μέρους πτερυγίου αὐτοῦ εἰς μέρος πτερυγίου αὐτοῦ. ²⁵οὕτως τῷ χερουβῖτῷ δευτέρῳ, ἐν μέτρῳ ἐνὶ συντέλεια μίᾳ ἀμφοτέροις. ²⁶καὶ τὸ ὄψος τοῦ χερουβῖτοῦ ἐνὸς δέκα ἐν πήχει, καὶ οὕτως τὸ χερουβῖτο δεύτερον. ²⁷καὶ ἀμφότερα τὰ χερουβῖν ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου· καὶ διεπέτασεν τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ ἥπτετο πτέρυξ μίᾳ τοῦ τοίχου, καὶ πτέρυξ ἥπτετο τοῦ τοίχου τοῦ δευτέρου, καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν αἱ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἥπτοντο πτέρυξ πτέρυγος. ²⁸καὶ περιέσχεν τὰ χερουβῖν χρυσίω. ²⁹καὶ πάντας τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου κύκλῳ ἐγκολαπτὰ ἔγραψεν γραφίδι χερουβῖν, καὶ φοίνικες τῷ ἐσωτέρῳ καὶ τῷ ἐξωτέρῳ. ³⁰καὶ τὸ ἐδαφός τοῦ οἴκου περιέσχεν χρυσίω, τοῦ ἐσωτάτου καὶ τοῦ ἐξωτάτου.

³¹Καὶ τῷ θυρώματι τοῦ δαβιρ ἐποίησεν θύρας ξύλων ἀρκευθίνων καὶ φλιάς πενταπλᾶς ³²καὶ δύο θύρας ξύλων πευκίνων καὶ ἐγκολαπτὰ ἐπ’ αὐτῶν ἐγκεκολαμμένα χερουβῖν καὶ φοίνικας καὶ πέταλα διαπεπετασμένα· καὶ περιέσχεν χρυσίω, καὶ κατέβαινεν ἐπὶ τὰ χερουβῖν καὶ ἐπὶ τοὺς φοίνικας τὸ χρυσίον. ³³καὶ οὕτως ἐποίησεν τῷ πυλῶνι τοῦ ναοῦ, φλιάι ξύλων ἀρκευθίνων, στοαὶ τετραπλῶς. ³⁴καὶ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς θύραις ξύλα πεύκινα· δύο πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ μία καὶ στροφεῖς αὐτῶν, καὶ δύο πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ δευτέρα, στρεφόμενα. ³⁵ἐγκεκολαμμένα χερουβῖν καὶ φοίνικες καὶ διαπεπετασμένα πέταλα καὶ περιεχόμενα χρυσίω καταγομένω ἐπὶ τὴν ἐκτύπωσιν. ³⁶καὶ ὥκοδόμησεν τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτάτην, τρεῖς στίχους ἀπελεκήτων, καὶ στίχος κατειργασμένης κέδρου κυκλόθεν. ³⁶ακαὶ ὥκοδόμησε καταπέτασμα τῆς αὐλῆς τοῦ αιλαμ τοῦ οἴκου τοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ.

7 ¹*Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν καὶ ἔλαβεν τὸν Χιραμ ἐκ Τύρου, ²υἱὸν γυναικὸς χήρας, καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς φυλῆς Νεφθαλί, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, τέκτων χαλκοῦ καὶ πεπληρωμένος τῆς τέχνης καὶ συνέσεως καὶ ἐπιγνώσεως τοῦ ποιεῖν πᾶν ἔργον ἐν χαλκῷ· καὶ εἰσήχθη πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμῶν καὶ ἐποίησεν πάντα τὰ ἔργα. ³καὶ ἔχωνευσεν τοὺς δύο στύλους τῷ αἰλαμ τοῦ οἴκου, ὀκτωκαίδεκα πήχεις ὑψος τοῦ στύλου, καὶ περίμετρον τέσσαρες καὶ δέκα πήχεις ἐκύκλου αὐτόν, καὶ τὸ πάχος τοῦ στύλου τεσσάρων δακτύλων τὰ κοιλώματα, καὶ οὕτως ὁ στύλος ὁ δεύτερος. ⁴καὶ δύο ἐπιθέματα ἐποίησεν δοῦναι ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν στύλων, χωνευτὰ χαλκᾶ· πέντε πήχεις τὸ ὑψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ ἐνός, καὶ πέντε πήχεις τὸ ὑψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ δευτέρου. ⁵καὶ ἐποίησεν δύο δίκτυα περικαλύψαι τὸ ἐπίθεμα τῶν στύλων, καὶ δίκτυον τῷ ἐπιθέματι τῷ ἐνί, καὶ δίκτυον τῷ ἐπιθέματι τῷ δευτέρῳ. ⁶καὶ ἔργον κρεμαστόν, δύο στίχοι ῥοῶν χαλκῶν δεδικτυωμένοι, ἔργον κρεμαστόν, στίχος ἐπὶ στίχον· καὶ οὕτως ἐποίησεν τῷ ἐπιθέματι τῷ δευτέρῳ. ⁷καὶ ἔστησεν τοὺς στύλους τοῦ αἰλαμ τοῦ ναοῦ· καὶ ἔστησεν τὸν στῦλον τὸν ἕνα καὶ ἐπεκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ιαχουμ· καὶ ἔστησεν τὸν στῦλον τὸν δεύτερον καὶ ἐπεκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βααζ. ⁸καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων ἔργον κρίνου κατὰ τὸ αἰλαμ τεσσάρων πηχῶν. ⁹καὶ μέλαθρον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν στύλων, καὶ ἐπάνωθεν τῶν πλευρῶν ἐπίθεμα τὸ μέλαθρον τῷ πάχει.*

¹⁰*Καὶ ἐποίησεν τὴν θάλασσαν δέκα ἐν πήχει ἀπὸ τοῦ χείλους αὐτῆς ἔως τοῦ χείλους αὐτῆς, στρογγύλον κύκλω τὸ αὐτό· πέντε ἐν πήχει τὸ ὑψος αὐτῆς, καὶ συνηγμένοι τρεῖς καὶ τριάκοντα ἐν πήχει ἐκύκλουν αὐτήν. ¹¹καὶ ὑποστηρίγματα ὑποκάτωθεν τοῦ χείλους αὐτῆς κυκλόθεν ἐκύκλουν αὐτήν, δέκα ἐν πήχει ἀνιστᾶν τὴν θάλασσαν κυκλόθεν. ¹²καὶ τὸ χείλος αὐτῆς ὡς ἔργον χείλους ποτηρίου, βλαστὸς κρίνου, καὶ τὸ πάχος αὐτοῦ παλαιστής. ¹³καὶ δώδεκα βόες ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες βορρᾶν καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες θάλασσαν καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες νότον καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες ἀνατολήν, καὶ πάντα τὰ ὅπισθια εἰς τὸν οἴκον, καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν ἐπάνωθεν.*

¹⁴*Καὶ ἐποίησεν δέκα μεχωνωθ χαλκᾶς· πέντε πήχεις μῆκος τῆς μεχωνωθ τῆς μιᾶς, καὶ τέσσαρες πήχεις πλάτος αὐτῆς, καὶ ἔξ ἐν πήχει ὑψος αὐτῆς. ¹⁵καὶ τοῦτο τὸ ἔργον τῶν μεχωνωθ· συγκλειστὸν αὐτοῖς, καὶ συγκλειστὸν ἀνὰ μέσον τῶν ἐξεχομένων. ¹⁶καὶ ἐπὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῶν ἀνὰ μέσον τῶν ἐξεχομένων λέοντες καὶ βόες καὶ χερουβῖν, καὶ ἐπὶ τῶν ἐξεχομένων οὕτως· καὶ ἐπάνωθεν καὶ ὑποκάτωθεν τῶν λεόντων καὶ τῶν βοῶν χῶραι, ἔργον καταβάσεως. ¹⁷καὶ τέσσαρες τροχοὶ χαλκοῖ τῇ μεχωνωθ τῇ μιᾷ, καὶ τὰ προσέχοντα χαλκᾶ, καὶ τέσσαρα μέρη αὐτῶν, ὡμίαι ὑποκάτω τῶν λουτήρων. ¹⁸καὶ χεῖρες ἐν τοῖς τροχοῖς ἐν τῇ μεχωνωθ, καὶ τὸ ὑψος τοῦ τροχοῦ τοῦ ἐνὸς πήχεος καὶ ἡμίσους. ¹⁹καὶ τὸ ἔργον τῶν τροχῶν ἔργον τροχῶν ἄρματος· αἱ χεῖρες αὐτῶν καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν καὶ ἡ πραγματεία αὐτῶν, τὰ πάντα χωνευτά. ²⁰αἱ τέσσαρες ὡμίαι ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς μεχωνωθ τῆς μιᾶς, ἐκ τῆς μεχωνωθ οἱ ὕμιοι αὐτῆς. ²¹καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μεχωνωθ ἥμισυ τοῦ πήχεος μέγεθος στρογγύλον κύκλω ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μεχωνωθ, καὶ ἀρχὴ χειρῶν αὐτῆς καὶ τὰ*

συγκλείσματα αὐτῆς, καὶ ἡνοίγετο ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τῶν χειρῶν αὐτῆς. ²²καὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῆς χερουβιν καὶ λέοντες καὶ φοίνικες ἐστῶτα, ἔχόμενον ἔκαστον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἔσω καὶ τὰ κυκλόθεν. ²³κατ' αὐτὴν ἐποίησεν πάσας τὰς δέκα μεχωνωθ, τάξιν μίαν καὶ μέτρον ἐν πάσαις. ²⁴καὶ ἐποίησεν δέκα χυτροκαύλους χαλκοῦς, τεσσαράκοντα χοεῖς χωροῦντα τὸν χυτρόκαυλον τὸν ἔνα μετρήσει· ὁ χυτρόκαυλος ὃ εἴς ἐπὶ τῆς μεχωνωθ τῆς μιᾶς ταῖς δέκα μεχωνωθ. ²⁵καὶ ἔθετο τὰς δέκα μεχωνωθ, πέντε ἀπὸ τῆς ὥμιας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἀπὸ τῆς ὥμιας τοῦ οἴκου ἐξ ἀριστερῶν· καὶ ἡ θάλασσα ἀπὸ τῆς ὥμιας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν κατ' ἀνατολὰς ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ νότου.

²⁶Καὶ ἐποίησεν Χιραμ τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμάστρεις καὶ τὰς φιάλας, καὶ συνετέλεσεν Χιραμ ποιῶν πάντα τὰ ἔργα, ἀ ἐποίησεν τῷ βασιλεῖ Σαλωμῶν ἐν οἴκῳ κυρίου, ²⁷στύλους δύο καὶ τὰ στρεπτὰ τῶν στύλων ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο καὶ τὰ δίκτυα δύο τοῦ καλύπτειν ἀμφότερα τὰ στρεπτὰ τῶν γλυφῶν τὰ ὄντα ἐπὶ τῶν στύλων, ²⁸τὰς ρόας τετρακοσίας ἀμφοτέροις τοῖς δικτύοις, δύο στίχοι ρόῶν τῷ δικτύῳ τῷ ἐνὶ περικαλύπτειν ἀμφότερα τὰ στρεπτὰ ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς στύλοις, ²⁹καὶ τὰς μεχωνωθ δέκα καὶ τοὺς χυτροκαύλους δέκα ἐπὶ τῶν μεχωνωθ ³⁰καὶ τὴν θάλασσαν μίαν καὶ τοὺς βόας δώδεκα ὑποκάτω τῆς θαλάσσης ³¹καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμάστρεις καὶ τὰς φιάλας καὶ πάντα τὰ σκεύη, ἀ ἐποίησεν Χιραμ τῷ βασιλεῖ Σαλωμῶν τῷ οἴκῳ κυρίου· καὶ οἱ στύλοι τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ οἴκου κυρίου. πάντα τὰ ἔργα τοῦ βασιλέως, ἀ ἐποίησεν Χιραμ, χαλκᾶ ἄρδην. ³²οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ, οὐ ἐποίησεν πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, ἐκ πλήθους σφόδρα· οὐκ ἦν τέρμα τῷ σταθμῷ τοῦ χαλκοῦ. ³³ἐν τῷ περιοίκῳ τοῦ Ιορδάνου ἐχώνευσεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἀνὰ μέσον Σοκχωθ καὶ ἀνὰ μέσον Σιρα.

³⁴Καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν τὰ σκεύη, ἀ ἐποίησεν, ἐν οἴκῳ κυρίου, τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν καὶ τὴν τράπεζαν, ἐφ' ἣς οἱ ἄρτοι τῆς προσφορᾶς, χρυσῆν, ³⁵καὶ τὰς λυχνίας, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ ἀριστερῶν κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβιδ, χρυσᾶς συγκλειομένας, καὶ τὰ λαμπαδεῖα καὶ τοὺς λύχνους καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας χρυσᾶς ³⁶καὶ τὰ πρόθυρα καὶ οἱ ἥλοι καὶ αἱ φιάλαι καὶ τὰ τρύβλια καὶ αἱ θυίσκαι χρυσαῖ, συγκλειστά, καὶ τὰ θυρώματα τῶν θυρῶν τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου, ἀγίου τῶν ἀγίων, καὶ τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ ναοῦ χρυσᾶς. ³⁷καὶ ἀνεπληρώθη πᾶν τὸ ἔργον, ὃ ἐποίησεν Σαλωμῶν οἴκου κυρίου, καὶ εἰσήνεγκεν Σαλωμῶν τὰ ἄγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ἄγια Σαλωμῶν, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη, ἔδωκεν εἰς τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου.

³⁸Καὶ τὸν οἴκον αὐτοῦ ὠκοδόμησεν Σαλωμῶν τρισκαίδεκα ἔτεσιν. ³⁹καὶ ὠκοδόμησεν τὸν οἴκον δρυμῷ τοῦ Λιβάνου· ἐκατὸν πήχεις μῆκος αὐτοῦ, καὶ πεντήκοντα πήχεις πλάτος αὐτοῦ, καὶ τριάκοντα πηχῶν ὑψος αὐτοῦ· καὶ τριῶν στίχων στύλων κεδρίνων, καὶ ὥμιαι κέδριναι τοῖς στύλοις. ⁴⁰καὶ ἐφάτνωσεν τὸν οἴκον ἄνωθεν ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν στύλων, καὶ ἀριθμὸς τῶν στύλων τεσσαράκοντα καὶ πέντε, δέκα καὶ πέντε ὁ στίχος. ⁴¹καὶ μέλαθρα τρία καὶ χώρα ἐπὶ χώραν τρισσῶς. ⁴²καὶ πάντα τὰ θυρώματα καὶ αἱ χῶραι τετράγωνοι μεμελαθρωμέναι καὶ ἀπὸ τοῦ θυρώματος ἐπὶ

θύραν τρισσῶς. ⁴³καὶ τὸ αἰλαμ τῶν στύλων πεντήκοντα πηχῶν μῆκος καὶ τριάκοντα ἐν πλάτει,
ἐξυγωμένα, αἰλαμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ στῦλοι καὶ πάχος ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς τοῖς αἰλαμμιν.
⁴⁴καὶ τὸ αἰλαμ τῶν θρόνων, οὗ κρινεῖ ἐκεῖ, αἰλαμ τοῦ κριτηρίου. ⁴⁵καὶ οἶκος αὐτῷ, ἐν ᾧ καθήσεται
ἐκεῖ, αὐλὴ μία ἐξελισσομένη τούτοις κατὰ τὸ ἔργον τοῦτο· καὶ οἶκον τῇ θυγατρὶ Φαραώ, ἣν ἔλαβεν
Σαλωμῶν, κατὰ τὸ αἰλαμ τοῦτο. ⁴⁶πάντα ταῦτα ἐκ λίθων τιμίων κεκολαμμένα ἐκ διαστήματος
ἔσωθεν καὶ ἐκ τοῦ θεμελίου ἔως τῶν γεισῶν καὶ ἔξωθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην ⁴⁷τὴν
τεθεμελιωμένην ἐν τιμίοις λίθοις μεγάλοις, λίθοις δεκαπήχεσιν καὶ τοῖς ὀκταπήχεσιν, ⁴⁸καὶ ἐπάνωθεν
τιμίοις κατὰ τὸ μέτρον ἀπελεκήτων καὶ κέδροις. ⁴⁹τῆς αὐλῆς τῆς μεγάλης κύκλῳ τρεῖς στίχοι
ἀπελεκήτων καὶ στίχος κεκολαμμένης κέδρου. ⁵⁰καὶ συνετέλεσεν Σαλωμῶν ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ.

8 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ συντελέσαι Σαλωμῶν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον
ἔαυτοῦ μετὰ εἴκοσι ἑτη, τότε ἐξεκκλησίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους
Ισραὴλ ἐν Σιων τοῦ ἀνενεγκεῖν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου ἐκ πόλεως Δαυιδ (αὕτη ἐστὶν Σιων) ²ἐν
μηνὶ Αθανιν. ³καὶ ἦραν οἱ Ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν ⁴καὶ τὸ σκήνωμα τοῦ μαρτυρίου καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ
ἄγια τὰ ἐν τῷ σκηνώματι τοῦ μαρτυρίου, ⁵καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς Ισραὴλ ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ
θύοντες πρόβατα καὶ βόας ἀναρίθμητα. ⁶καὶ εἰσφέρουσιν οἱ Ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς
εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴκου εἰς τὰ ἄγια τῶν ἀγίων ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῶν χερουβιν. ⁷ὅτι τὰ χερουβιν
διαπεπετασμένα ταῖς πτέρυξιν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ, καὶ περιεκάλυπτον τὰ χερουβιν ἐπὶ τὴν
κιβωτὸν καὶ ἐπὶ τὰ ἄγια αὐτῆς ἐπάνωθεν, ⁸καὶ ὑπερεῖχον τὰ ἡγιασμένα, καὶ ἐνεβλέποντο αἱ κεφαλαὶ
τῶν ἡγιασμένων ἐκ τῶν ἀγίων εἰς πρόσωπον τοῦ δαβὶρ καὶ οὐκ ὠπτάνοντο ἔξω. ⁹οὐκ ἦν ἐν τῇ
κιβωτῷ πλὴν δύο πλάκες λίθιναι, πλάκες τῆς διαθήκης, ἃς ἔθηκεν ἐκεῖ Μωυσῆς ἐν Χωρηβ, ἢ διέθετο
κύριος μετὰ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἴγυπτου. ¹⁰καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον
οἱ Ἱερεῖς ἐκ τοῦ ἀγίου, καὶ ἡ νεφέλη ἐπλησσεν τὸν οἶκον. ¹¹καὶ οὐκ ἥδύναντο οἱ Ἱερεῖς στῆναι
λειτουργεῖν ἀπὸ προσώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἐπλησσεν δόξα κυρίου τὸν οἶκον.

¹⁴Καὶ ἀπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς πάντα Ισραὴλ, καὶ
πᾶσα ἐκκλησία Ισραὴλ εἰστήκει. ¹⁵καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ σήμερον, ὃς ἐλάλησεν
ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ περὶ Δαυιδ τοῦ πατρός μου καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσεν λέγων ¹⁶Αφ' ἵς
ἡμέρας ἐξήγαγον τὸν λαόν μου τὸν Ισραὴλ ἐξ Αἴγυπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἐν ἐνὶ σκήπτρῳ
Ισραὴλ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ· καὶ ἐξελεξάμην ἐν Ιερουσαλημ εἶναι τὸ
ὄνομά μου ἐκεῖ καὶ ἐξελεξάμην τὸν Δαυιδ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου τὸν Ισραὴλ. ¹⁷καὶ ἐγένετο ἐπὶ
τῆς καρδίας Δαυιδ τοῦ πατρός μου οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὄνόματι κυρίου θεοῦ Ισραὴλ. ¹⁸καὶ εἶπεν
κύριος πρὸς Δαυιδ τὸν πατέρα μου Ἀνθ' ὧν ἤλθεν ἐπὶ τὴν καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ
ὄνόματί μου, καλῶς ἐποίησας ὅτι ἐγενήθη ἐπὶ τὴν καρδίαν σου. ¹⁹πλὴν σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν
οἶκον, ἀλλ' ἡ ὁ υἱός σου δὲ ἐξελθὼν ἐκ τῶν πλευρῶν σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὄνόματί μου.
²⁰καὶ ἀνέστησεν κύριος τὸ ῥῆμα αὐτοῦ, ὃ ἐλάλησεν, καὶ ἀνέστην ἀντὶ Δαυιδ τοῦ πατρός μου καὶ

ἐκάθισα ἐπὶ τοῦ θρόνου Ισραὴλ, καθὼς ἐλάλησεν κύριος, καὶ ὡκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ισραὴλ.²¹καὶ ἐθέμην ἐκεῖ τόπον τῇ κιβωτῷ, ἐν ᾧ ἐστιν ἐκεῖ διαθήκη κυρίου, ἣν διέθετο κύριος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν τῷ ἔξαγαγεῖν αὐτὸν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

²²Καὶ ἐστη Σαλωμῶν κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ἐνώπιον πάσης ἐκκλησίας Ισραὴλ καὶ διεπέτασεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν²³καὶ εἶπεν Κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, οὐκ ἐστιν ὡς σὺ θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω φυλάσσων διαθήκην καὶ ἔλεος τῷ δούλῳ σου τῷ πορευομένῳ ἐνώπιον σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ,²⁴ἀλλὰ ἐφύλαξας τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρὶ μου καὶ ἐλάλησας ἐν τῷ στόματι σου καὶ ἐν χερσίν σου ἐπλήρωσας ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.²⁵καὶ νῦν, κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, φύλαξον τῷ δούλῳ σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρὶ μου ἀλλὰ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων Οὐκ ἐξαρθήσεται σου ἀνὴρ ἐκ προσώπου μου καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ισραὴλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωνται τὰ τέκνα σου τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐνώπιον ἐμοῦ, καθὼς ἐπορεύθης ἐνώπιον ἐμοῦ.²⁶καὶ νῦν, κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρὶ μου.²⁷ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει ὁ θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσίν σοι, πλὴν καὶ ὁ οἶκος οὗτος, δὲν ὡκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου;²⁸καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν δέησίν μου, κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, ἀκούειν τῆς τέρψεως, ἵνα ὁ δοῦλός σου προσεύχεται ἐνώπιον σου πρὸς σὲ σήμερον,²⁹τοῦ εἴναι ὁφθαλμούς σου ἡνεῳγμένους εἰς τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός, εἰς τὸν τόπον, δὲν εἴπας "Ἐσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, τοῦ εἰσακούειν τῆς προσευχῆς, ἵνα προσεύχεται ὁ δοῦλός σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός.³⁰καὶ εἰσακούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ισραὴλ, ἀλλὰ προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐν οὐρανῷ καὶ ποιήσεις καὶ ἵλεως ἔσῃ. — ³¹ὅσα ἀλλὰ ἀμάρτη ἔκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐὰν λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἀρὰν τοῦ ἀρᾶσθαι αὐτόν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἐξαγορεύσῃ κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ,³²καὶ σὺ εἰσακούσει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις καὶ κρινεῖς τὸν λαόν σου Ισραὴλ ἀνομηθῆναι ἄνομον δοῦναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τοῦ δικαιῶσαι δίκαιον δοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. — ³³ἐν τῷ πταῖσαι τὸν λαόν σου Ισραὴλ ἐνώπιον ἐχθρῶν, ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, καὶ ἐπιστρέψουσιν καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου καὶ προσεύξονται καὶ δεηθήσονται ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ,³⁴καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἀμαρτίαις τοῦ λαοῦ σου Ισραὴλ καὶ ἀποστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἷν ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν. — ³⁵ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετόν, ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου καὶ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν ἀποστρέψουσιν, ὅταν ταπεινώσῃς αὐτούς,³⁶καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἀμαρτίαις τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ισραὴλ. ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν, ἷν ἔδωκας τῷ λαῷ σου ἐν κληρονομίᾳ. — ³⁷λιμὸς ἐὰν γένηται, θάνατος ἐὰν γένηται, ὅτι ἐσται ἐμπυρισμός, βροῦχος, ἐρυσίβη ἐὰν γένηται, καὶ ἐὰν θλίψῃ αὐτὸν ἐχθρὸς αὐτοῦ ἐν μιᾷ τῶν πόλεων αὐτοῦ, πᾶν συνάντημα, πᾶν πόνον,³⁸πᾶσαν προσευχήν, πᾶσαν δέησιν, ἐὰν γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ,

ὡς ἀν γνῶσιν ἔκαστος ἀφὴν καρδίας αὐτοῦ καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον,
³⁹καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου καὶ ἵλεως ἔσῃ καὶ ποιήσεις καὶ
 δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καθὼς ἀν γνῶς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι σὺ μονώτατος οἴδας τὴν
 καρδίαν πάντων υἱῶν ἀνθρώπων, ⁴⁰ὅπως φοβῶνται σε πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς,
 ἃς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν. — ⁴¹καὶ τῷ ἀλλοτρίῳ, ὃς οὐκ ἔστιν ἀπὸ λαοῦ σου οὗτος, ⁴²καὶ
 ἥξουσιν καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ⁴³καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου
 κατοικητηρίου σου καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα, ὅσα ἀν ἐπικαλέσηται σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γνῶσιν
 πάντες οἱ λαοὶ τὸ ὄνομά σου καὶ φοβῶνται σε καθὼς ὁ λαός σου Ισραὴλ καὶ γνῶσιν ὅτι τὸ ὄνομά σου
 ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον, δὲν ὠκοδόμησα. — ⁴⁴ὅτι ἔξελεύσεται ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ
 τοὺς ἔχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ, ἢ ἐπιστρέψεις αὐτούς, καὶ προσεύξονται ἐν ὄνόματι κυρίου ὁδὸν τῆς
 πόλεως, ἃς ἔξελέξω ἐν αὐτῇ, καὶ τοῦ οἴκου, οὗ ὠκοδόμησα τῷ ὄνόματί σου, ⁴⁵καὶ εἰσακούσει ἐκ τοῦ
 οὐρανοῦ τῆς δεήσεως αὐτῶν καὶ τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτοῖς. — ⁴⁶ὅτι
 ἀμαρτήσονται σοι — ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς οὐχ ἀμαρτήσεται — καὶ ἐπάξεις ἐπ' αὐτοὺς καὶ
 παραδώσεις αὐτοὺς ἐνώπιον ἔχθρῶν καὶ αἰχμαλωτιοῦσιν αὐτοὺς οἱ αἰχμαλωτίζοντες εἰς γῆν μακρὰν
 καὶ ἐγγύς, ⁴⁷καὶ ἐπιστρέψουσιν καρδίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ, οὗ μετήχθησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ
 δεηθῶσίν σου ἐν γῇ μετοικίας αὐτῶν λέγοντες Ἡμάρτομεν ἡνομήσαμεν ἡδικήσαμεν, ⁴⁸καὶ
 ἐπιστρέψωσιν πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν τῇ γῇ ἔχθρῶν αὐτῶν, οὕ
 μετήγαγες αὐτούς, καὶ προσεύξονται πρὸς σὲ ὁδὸν γῆς αὐτῶν, ἃς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, τῆς
 πόλεως, ἃς ἔξελέξω, καὶ τοῦ οἴκου, οὗ ὠκοδόμηκα τῷ ὄνόματί σου, ⁴⁹καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου ⁵⁰καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, αἷς ἡμαρτόν σοι, καὶ κατὰ πάντα
 τὰ ἀθετήματα αὐτῶν, ἢ ἡθέτησάν σοι, καὶ δώσεις αὐτοὺς εἰς οἰκτιρμοὺς ἐνώπιον αἰχμαλωτεύοντων
 αὐτούς, καὶ οἰκτιρήσουσιν αὐτούς. ⁵¹ὅτι λαός σου καὶ κληρονομία σου, οὓς ἔξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου
 ἐκ μέσου χωνευτηρίου σιδήρου. ⁵²καὶ ἔστωσαν οἱ ὄφθαλμοί σου καὶ τὰ ὕτα σου ἡγεωγμένα εἰς τὴν
 δέησιν τοῦ δούλου σου καὶ εἰς τὴν δέησιν τοῦ λαοῦ σου Ισραὴλ εἰσακούειν αὐτῶν ἐν πᾶσιν, οἵς ἀν
 ἐπικαλέσωνται σε, ⁵³ὅτι σὺ διέστειλας αὐτοὺς σαυτῷ εἰς κληρονομίαν ἐκ πάντων τῶν λαῶν τῆς γῆς,
 καθὼς ἐλάλησας ἐν χειρὶ δούλου σου Μωυσῆν ἐν τῷ ἔξαγαγεῖν σε τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς
 Αἰγύπτου, κύριε κύριε.

^{53a}Τότε ἐλάλησεν Σαλωμῶν ὑπὲρ τοῦ οἴκου, ὡς συνετέλεσεν τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτόν

“Ηλιον ἐγνώρισεν ἐν οὐρανῷ κύριος,

εἶπεν τοῦ κατοικεῖν ἐν γνόφῳ

Οἰκοδόμησον οἴκον μου, οἴκον ἐκπρεπῆ σαυτῷ,

τοῦ κατοικεῖν ἐπὶ καινότητος.

οὐκ ἴδον αὕτη γέγραπται ἐν βιβλίῳ τῆς ὡδῆς;

⁵⁴Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν Σαλωμῶν προσευχόμενος πρὸς κύριον ὅλην τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέξιν ταύτην, καὶ ἀνέστη ἀπὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ὥκλακὼς ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ διαπεπετασμέναι εἰς τὸν οὐρανόν. ⁵⁵καὶ ἔστη καὶ εὐλόγησεν πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ λέγων ⁵⁶Εὐλογητὸς κύριος σήμερον, δις ἔδωκεν κατάπαυσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα, ὅσα ἐλάλησεν· οὐ διεφώνησεν λόγος εἰς ἐν πᾶσιν τοῖς λόγοις αὐτοῦ τοῖς ἀγαθοῖς, οἵς ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Μωυσῆς δούλου αὐτοῦ. ⁵⁷γένοιτο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καθὼς ἦν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν· μὴ ἐγκαταλίποιτο ἡμᾶς μηδὲ ἀποστρέψοιτο ἡμᾶς ⁵⁸ἐπικλῖναι καρδίας ἡμῶν πρὸς αὐτὸν τοῦ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ φυλάσσειν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ προστάγματα αὐτοῦ, ἢ ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν. ⁵⁹καὶ ἔστωσαν οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς δεδέημαι ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν, ἐγγίζοντες πρὸς κύριον θεὸν ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτὸς τοῦ ποιεῖν τὸ δικαίωμα τοῦ δούλου σου καὶ τὸ δικαίωμα λαοῦ σου Ἰσραὴλ ῥῆμα ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, ⁶⁰ὅπως γνῶσιν πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς ὅτι κύριος ὁ θεός, αὐτὸς θεὸς καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι. ⁶¹καὶ ἔστωσαν αἱ καρδίαι ἡμῶν τέλειαι πρὸς κύριον θεὸν ἡμῶν καὶ ὁσίως πορεύεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ καὶ φυλάσσειν ἐντολὰς αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

⁶²Καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔθυσαν θυσίαν ἐνώπιον κυρίου. ⁶³καὶ ἔθυσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν τὰς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν, ἃς ἔθυσεν τῷ κυρίῳ, βιῶν δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας καὶ προβάτων ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας· καὶ ἐνεκαίνισεν τὸν οἶκον κυρίου ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁶⁴τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου κυρίου· ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ὄλοκαύτωσιν καὶ τὰς θυσίας καὶ τὰ στέατα τῶν εἰρηνικῶν, ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν τὸ ἐνώπιον κυρίου μικρὸν τοῦ μὴ δύνασθαι τὴν ὄλοκαύτωσιν καὶ τὰς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν ὑπενεγκεῖν. ⁶⁵καὶ ἐποίησεν Σαλωμῶν τὴν ἑορτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ ἀπὸ τῆς εἰσόδου Ημαθ ἔως ποταμοῦ Αἰγύπτου, ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ, ὃς ὠκοδόμησεν, ἐσθίων καὶ πίνων καὶ εὐφραινόμενος ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἐπτὰ ἡμέρας. ⁶⁶καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδόῃ ἐξαπέστειλεν τὸν λαὸν καὶ εὐλόγησεν αὐτόν, καὶ ἀπῆλθον ἔκαστος εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ χαίροντες καὶ ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς, οἵς ἐποίησεν κύριος τῷ Δαυὶδ δούλῳ αὐτοῦ καὶ τῷ Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ.

9 ¹Καὶ ἐγενήθη ὡς συνετέλεσεν Σαλωμῶν οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ πᾶσαν τὴν πραγματείαν Σαλωμῶν, ὅσα ἤθέλησεν ποιῆσαι, ²καὶ ὥφθη κύριος τῷ Σαλωμῶν δεύτερον, καθὼς ὥφθη ἐν Γαβαων, ³καὶ εἴπεν πρὸς αὐτὸν κύριος "Ηκουσα τῆς φωνῆς τῆς προσευχῆς σου καὶ τῆς δεήσεώς σου, ἵς ἐδεήθης ἐνώπιον ἐμοῦ· πεποίηκά σοι κατὰ πᾶσαν τὴν προσευχήν σου, ἡγίακα τὸν οἶκον τοῦτον, διν ὠκοδόμησας, τοῦ θέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἔσονται οἱ ὁθαλμοί μου ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία μου πάσας τὰς ἡμέρας. ⁴καὶ σὺ ἐὰν πορευθῆς ἐνώπιον ἐμοῦ, καθὼς ἐπορεύθη Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, ἐν ὁσιότητι καρδίας καὶ ἐν εὐθύτητι καὶ τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα, ἢ ἐνετειλάμην αὐτῷ, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολὰς μου φυλάξῃς,

⁵καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ἐπὶ Ισραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα, καθὼς ἔλάλησα τῷ Δαυιδ πατρί σου λέγων Οὐκ ἔξαρθήσεται σοι ἀνὴρ ἡγούμενος ἐν Ισραὴλ. ⁶Ἐὰν δὲ ἀποστραφέντες ἀποστραφῆτε ὑμεῖς καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀπ' ἐμοῦ καὶ μὴ φυλάξητε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου, ἀ τόπως ἔδωκεν Μωυσῆς ἐνώπιον ὑμῶν, καὶ πορευθῆτε καὶ δουλεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, ⁷καὶ ἔξαρῷ τὸν Ισραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς, ἡς ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον, ὃν ἤγιασα τῷ ὄντι μου, ἀπορρίψω ἐκ προσώπου μου, καὶ ἔσται Ισραὴλ εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς λάλημα εἰς πάντας τοὺς λαούς. ⁸καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπορευόμενος δι' αὐτοῦ ἐκστήσεται καὶ συριεῖ καὶ ἐροῦσιν "Ἐνεκα τίνος ἐποίησεν κύριος οὕτως τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; ⁹καὶ ἐροῦσιν Ἄνθ' ὃν ἐγκατέλιπον κύριον θεὸν αὐτῶν, δις ἔξῆγαγεν τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας, καὶ ἀντελάβοντο θεῶν ἀλλοτρίων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο ἐπήγαγεν κύριος ἐπ' αὐτοὺς τὴν κακίαν ταύτην.

^{9a}Τότε ἀνήγαγεν Σαλωμῶν τὴν θυγατέρα Φαραὼ ἐκ πόλεως Δαυιδ εἰς οἶκον αὐτοῦ, ὃν ὠκοδόμησεν ἑαυτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις.

¹⁰Εἴκοσι ἔτη, ἐν οἷς ὠκοδόμησεν Σαλωμῶν τοὺς δύο οἴκους, τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, ¹¹Χιραμ βασιλεὺς Τύρου ἀντελάβετο τοῦ Σαλωμῶν ἐν ξύλοις κεδρίνοις καὶ ἐν ξύλοις πευκίνοις καὶ ἐν χρυσίᾳ καὶ ἐν παντὶ θελήματι αὐτοῦ. τότε ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τῷ Χιραμ εἴκοσι πόλεις ἐν τῇ γῇ τῇ Γαλιλαίᾳ. ¹²καὶ ἐξῆλθεν Χιραμ ἐκ Τύρου καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Γαλιλαίαν τοῦ ἰδεῖν τὰς πόλεις, ἀς ἔδωκεν αὐτῷ Σαλωμῶν, καὶ οὐκ ἥρεσαν αὐτῷ. ¹³καὶ εἶπεν Τί αἱ πόλεις αὗται, ἀς ἔδωκάς μοι, ἀδελφέ; καὶ ἐκάλεσεν αὐτάς "Οριον ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁴καὶ ἤνεγκεν Χιραμ τῷ Σαλωμῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα χρυσίου ²⁶καὶ ναῦν ὑπὲρ οὗ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν ἐν Γασιωνγαβερ τὴν οὖσαν ἔχομένην Αιλαθ ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς ἐσχάτης θαλάσσης ἐν γῇ Εδωμ. ²⁷καὶ ἀπέστειλεν Χιραμ ἐν τῇ νηὶ τῶν παίδων αὐτοῦ ἄνδρας ναυτικοὺς ἐλαύνειν εἰδότας θάλασσαν μετὰ τῶν παίδων Σαλωμῶν. ²⁸καὶ ἤλθον εἰς Σωφῆρα καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν χρυσίου ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα καὶ ἤνεγκαν τῷ βασιλεῖ Σαλωμῶν.

10 ¹Καὶ βασίλισσα Σαβα ἤκουσεν τὸ ὄνομα Σαλωμῶν καὶ τὸ ὄνομα κυρίου καὶ ἤλθεν πειράσαι αὐτὸν ἐν αἰνίγμασιν. ²καὶ ἤλθεν εἰς Ιερουσαλημ ἐν δυνάμει βαρείᾳ σφόδρα, καὶ κάμηλοι αἴρουσαι ἥδυσματα καὶ χρυσὸν πολὺν σφόδρα καὶ λίθον τίμιον, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς Σαλωμῶν καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ πάντα, δσα ἦν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ³καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμῶν πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς. οὐκ ἦν λόγος παρεωραμένος παρὰ τοῦ βασιλέως, ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ. ⁴καὶ εἶδεν βασίλισσα Σαβα πᾶσαν φρόνησιν Σαλωμῶν καὶ τὸν οἶκον, ὃν ὠκοδόμησεν, ⁵καὶ τὰ βρώματα Σαλωμῶν καὶ τὴν καθέδραν παίδων αὐτοῦ καὶ τὴν στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ καὶ τὸν ἴματισμὸν αὐτοῦ καὶ τοὺς οἰνοχόους αὐτοῦ καὶ τὴν ὀλοκαύτωσιν αὐτοῦ, ἦν ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο. ⁶καὶ εἶπεν πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμῶν Ἀληθινὸς ὁ λόγος, ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου περὶ τοῦ λόγου σου καὶ περὶ τῆς φρονήσεώς σου, ⁷καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λαλοῦσίν μοι, ἔως ὅτου παρεγενόμην καὶ

έωράκασιν οἱ ὁφθαλμοί μου, καὶ ἵδοὺ οὐκ ἔστιν τὸ ἥμισυ καθὼς ἀπήγγειλάν μοι, προστέθεικας ἀγαθὰ πρὸς αὐτὰ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀκοήν, ἦν ἡκουσα ἐν τῇ γῇ μου· ⁸μακάριαι αἱ γυναικές σου, μακάριοι οἱ παιδές σου οὗτοι οἱ παρεστηκότες ἐνώπιόν σου δι' ὅλου οἱ ἀκούοντες πᾶσαν τὴν φρόνησίν σου. ⁹γένοιτο κύριος ὁ θεός σου εὐλογημένος, ὃς ἡθέλησεν ἐν σοὶ δοῦναί σε ἐπὶ θρόνου Ισραὴλ· διὰ τὸ ἀγαπᾶν κύριον τὸν Ισραὴλ στῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἔθετό σε βασιλέα ἐπ' αὐτοὺς τοῦ ποιεῖν κρίμα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίμασιν αὐτῶν. ¹⁰καὶ ἔδωκεν τῷ Σαλωμῶν ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσίου καὶ ἡδύσματα πολλὰ σφόδρα καὶ λίθον τίμιον· οὐκ ἐληλύθει κατὰ τὰ ἡδύσματα ἐκεῖνα ἔτι εἰς πλῆθος, ἢ ἔδωκεν βασιλισσα Σαβα τῷ βασιλεῖ Σαλωμῶν. ¹¹(καὶ ἡ ναῦς Χιραμ ἡ αἴρουσα τὸ χρυσίον ἐξ Σουφιρ ἦνεγκεν ἔύλα ἀπελέκητα πολλὰ σφόδρα καὶ λίθον τίμιον. ¹²καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ἔύλα τὰ ἀπελέκητα ὑποστηρίγματα τοῦ οἴκου κυρίου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ νάβλας καὶ κινύρας τοῖς ὡδοῖς· οὐκ ἐληλύθει τοιαῦτα ἔύλα ἀπελέκητα ἐπὶ τῆς γῆς οὐδὲ ὄφθησάν που ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.) ¹³καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν ἔδωκεν τῇ βασιλίσσῃ Σαβα πάντα, ὅσα ἡθέλησεν, ὅσα ἡτήσατο, ἐκτὸς πάντων, ὃν δεδώκει αὐτῇ διὰ χειρὸς τοῦ βασιλέως Σαλωμῶν· καὶ ἀπεστράφη καὶ ἤλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς, αὐτὴ καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτῆς.

¹⁴Καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσίου τοῦ ἐληλυθότος τῷ Σαλωμῶν ἐν ἐνιαυτῷ ἐνὶ ἔξακόσιᾳ καὶ ἔξήκοντα ἔξ τάλαντα χρυσίου ¹⁵χωρὶς τῶν φόρων τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ πάντων τῶν βασιλέων τοῦ πέραν καὶ τῶν σατραπῶν τῆς γῆς. ¹⁶καὶ ἐποίησεν Σαλωμῶν τριακόσια δόρατα χρυσᾶ ἐλατά — τριακόσιοι χρυσοῖ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸ δόρυ τὸ ἔν — ¹⁷καὶ τριακόσια ὅπλα χρυσᾶ ἐλατά — τρεῖς μναῖ χρυσίου ἐνῆσαν εἰς τὸ ὅπλον τὸ ἔν — καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. ¹⁸καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφάντινον μέγαν καὶ περιεχρύσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ δοκίμῳ. ¹⁹ἔξ ἀναβαθμοὶ τῷ θρόνῳ, καὶ προτομαὶ μόσχων τῷ θρόνῳ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ καὶ χεῖρες ἐνθεν καὶ ἐνθεν ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς καθέδρας, καὶ δύο λέοντες ἐστηκότες παρὰ τὰς χεῖρας, ²⁰καὶ δώδεκα λέοντες ἐστῶτες ἐπὶ τῶν ἔξ ἀναβαθμῶν ἐνθεν καὶ ἐνθεν· οὐ γέγονεν οὕτως πάσῃ βασιλείᾳ. ²¹καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ πότου Σαλωμῶν χρυσᾶ καὶ λουτῆρες χρυσοῖ, πάντα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου χρυσίῳ συγκεκλεισμένα, οὐκ ἦν ἀργύριον, ὅτι οὐκ ἦν λογιζόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις Σαλωμῶν. ²²ὅτι ναῦς Θαρσις τῷ βασιλεῖ ἐν τῇ θαλάσσῃ μετὰ τῶν νηῶν Χιραμ, μία διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρχετο τῷ βασιλεῖ ναῦς ἐκ Θαρσις χρυσίου καὶ ἀργυρίου καὶ λίθων τορευτῶν καὶ πελεκητῶν.

^{22a}Αὕτη ἦν ἡ πραγματεία τῆς προνομῆς, ἦς ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν οἰκοδομῆσαι τὸν οἴκον κυρίου καὶ τὸν οἴκον τοῦ βασιλέως καὶ τὸ τεῖχος Ιερουσαλημ καὶ τὴν ἄκραν τοῦ περιφράξαι τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ καὶ τὴν Ασσουρ καὶ τὴν Μαγδαν καὶ τὴν Γαζερ καὶ τὴν Βαιθωρων τὴν ἀνωτέρω καὶ τὴν Ιεθερμαθ καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἀρμάτων καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἴππεων καὶ τὴν πραγματείαν Σαλωμῶν, ἦν ἐπραγματεύσατο οἰκοδομῆσαι ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ τοῦ μὴ κατάρξαι αὐτοῦ. ^{22b}πάντα τὸν λαὸν τὸν ὑπολειμμένον ἀπὸ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Αμορραίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Χαναναίου καὶ τοῦ Ευαίου καὶ τοῦ Ιεβουσαίου καὶ τοῦ

Γεργεσαίου τῶν μὴ ἐκ τῶν υἱῶν Ισραὴλ ὄντων, τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ὑπολελειμμένα μετ' αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ, οὓς οὐκ ἐδύναντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐξολεθρεῦσαι αὐτούς, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμῶν εἰς φόρον ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.²² καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ισραὴλ οὐκ ἐδωκε Σαλωμῶν εἰς πρᾶγμα, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ καὶ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ καὶ ἵππεῖς αὐτοῦ.

²³ Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμῶν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς πλούτῳ καὶ φρονήσει.²⁴ καὶ πάντες βασιλεῖς τῆς γῆς ἐξήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμῶν τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φρονήσεως αὐτοῦ, ἦς ἐδωκεν κύριος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.²⁵ καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἔκαστος τὰ δῶρα αὐτοῦ, σκεύη χρυσᾶ καὶ ἴματισμόν, στακτὴν καὶ ἡδύσματα καὶ ἵππους καὶ ἡμιόνους, τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτόν.²⁶ καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμῶν τέσσαρες χιλιάδες θῆλειαι ἵπποι εἰς ἄρματα καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππεων, καὶ ἔθετο αὐτὰς ἐν ταῖς πόλεσι τῶν ἀρμάτων καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ιερουσαλημ.²⁶ καὶ ἦν ἥγονος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἔως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἔως ὁρίων Αἰγύπτου.²⁷ καὶ ἐδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ιερουσαλημ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἐδωκεν ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος.²⁸ καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων Σαλωμῶν ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἐκ Θεκουε, ἔμποροι τοῦ βασιλέως ἐλάμβανον ἐκ Θεκουε ἐν ἀλλάγματι.²⁹ καὶ ἀνέβαινεν ἡ ἔξοδος ἐξ Αἰγύπτου, ἄρμα ἀντὶ ἑκατὸν ἀργυρίου καὶ ἵππος ἀντὶ πεντήκοντα ἀργυρίου· καὶ οὕτω πᾶσιν τοῖς βασιλεῦσιν Χεττιιν καὶ βασιλεῦσιν Συρίας κατὰ θάλασσαν ἐξεπορεύοντο.

11 ¹Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν ἦν φιλογύναιος, καὶ ἦσαν αὐτῷ ἄρχουσαι ἑπτακόσιαι καὶ παλλακαὶ τριακόσιαι, καὶ ἔλαβεν γυναῖκας ἀλλοτρίας καὶ τὴν θυγατέρα Φαραὼ, Μωαβίτιδας,
Αμμανίτιδας, Σύρας καὶ Ιδουμαίας, Χετταίας καὶ Αμορραίας,² ἐκ τῶν ἐθνῶν, ὃν ἀπεῖπεν κύριος τοῖς νίοῖς Ισραὴλ Οὐκ εἰσελεύσεσθε εἰς αὐτούς, καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς ὑμᾶς, μὴ ἐκκλίνωσιν τὰς καρδίας ὑμῶν ὅπίσω εἰδώλων αὐτῶν, εἰς αὐτοὺς ἐκολλήθη Σαλωμῶν τοῦ ἀγαπῆσαι.⁴ καὶ ἐγενήθη ἐν καιρῷ γήρους Σαλωμῶν καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ καθὼς ἡ καρδία Δαυιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξέκλιναν αἱ γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὅπίσω θεῶν αὐτῶν.⁵ τότε ὥκοδόμησεν Σαλωμῶν ὑψηλὸν τῷ Χαμως εἰδώλῳ Μωαβ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν εἰδώλῳ υἱῶν Αμμων⁶ καὶ τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων,⁷ καὶ οὕτως ἐποίησεν πάσαις ταῖς γυναιξὶν αὐτοῦ ταῖς ἀλλοτρίαις, ἐθυμίων καὶ ἔθυον τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν.⁸ καὶ ἐποίησεν Σαλωμῶν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, οὐκ ἐπορεύθη ὅπίσω κυρίου ὡς Δαυιδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. — ⁹ καὶ ὠργίσθη κύριος ἐπὶ Σαλωμῶν, δτι ἐξέκλινεν καρδίαν αὐτοῦ ἀπὸ κυρίου θεοῦ Ισραὴλ τοῦ ὄφθεντος αὐτῷ δις¹⁰ καὶ ἐντειλαμένου αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ λόγου τούτου τὸ παράπαν μὴ πορευθῆναι ὅπίσω θεῶν ἐτέρων καὶ φυλάξασθαι ποιῆσαι ἀ ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ θεός,¹¹ καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαλωμῶν Ἀνθ' ὅν ἐγένετο ταῦτα μετὰ σοῦ καὶ οὐκ ἐφύλαξας τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου, ἀ ἐνετειλάμην σοι, διαρρήσσων διαρρήξω τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρός σου καὶ δώσω αὐτὴν τῷ δούλῳ σου.¹² πλὴν ἐν ταῖς ἡμέραις σου οὐ ποιήσω αὐτὰ διὰ Δαυιδ τὸν πατέρα σου· ἐκ χειρὸς υἱοῦ σου λήμψομαι αὐτήν.

¹³πλὴν ὅλην τὴν βασιλείαν οὐ μὴ λάβω· σκῆπτρον ἐν δώσω τῷ νίφ σου διὰ Δαυιδ τὸν δοῦλόν μου καὶ διὰ Ιερουσαλημ τὴν πόλιν ἣν ἔξελεξάμην.

¹⁴Καὶ ἥγειρεν κύριος σαταν τῷ Σαλωμῶν τὸν Αδερ τὸν Ιδουμαῖον καὶ τὸν Εσρωμ υἱὸν Ελιαδας τὸν ἐν Ραεμμαθ Αδραζαρ βασιλέα Σουβα κύριον αὐτοῦ· καὶ συνηθροίσθησαν ἐπ' αὐτὸν ἄνδρες, καὶ ἦν ἄρχων συστρέμματος καὶ προκατελάβετο τὴν Δαμασεκ· καὶ ἥσαν σαταν τῷ Ισραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμῶν. καὶ Αδερ ὁ Ιδουμαῖος ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας ἐν Ιδουμαίᾳ· ¹⁵καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔξολεθρεῦσαι Δαυιδ τὸν Εδῶμ ἐν τῷ πορευθῆναι Ιωαβ ἄρχοντα τῆς στρατιᾶς θάπτειν τοὺς τραυματίας ἔκοψαν πᾶν ἀρσενικὸν ἐν τῇ Ιδουμαίᾳ — ¹⁶ὅτι ἔξ μηνας ἐνεκάθητο ἐκεῖ Ιωαβ καὶ πᾶς Ισραὴλ ἐν τῇ Ιδουμαίᾳ, ἔως ὅτου ἔξωλέθρευσεν πᾶν ἀρσενικὸν ἐκ τῆς Ιδουμαίας — ¹⁷καὶ ἀπέδρα Αδερ, αὐτὸς καὶ πάντες ἄνδρες Ιδουμαῖοι τῶν παίδων τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, καὶ Αδερ παιδάριον μικρόν. ¹⁸καὶ ἀνίστανται ἄνδρες ἐκ τῆς πόλεως Μαδιαμ καὶ ἔρχονται εἰς Φαραν καὶ λαμβάνουσιν ἄνδρας μετ' αὐτῶν καὶ ἔρχονται πρὸς Φαραω βασιλέα Αἴγυπτου, καὶ εἰσῆλθεν Αδερ πρὸς Φαραω, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ οἶκον καὶ ἄρτους διέταξεν αὐτῷ. ¹⁹καὶ εὗρεν Αδερ χάριν ἐναντίον Φαραω σφόδρα, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γυναικα ἀδελφὴν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἀδελφὴν Θεκεμινας τὴν μείζω. ²⁰καὶ ἔτεκεν αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ Θεκεμινας τῷ Αδερ τὸν Γανηβαθ υἱὸν αὐτῆς, καὶ ἔξέθρεψεν αὐτὸν Θεκεμινα ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραω, καὶ ἦν Γανηβαθ ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραω. ²¹καὶ Αδερ ἤκουσεν ἐν Αἴγυπτῳ ὅτι κεκοίμηται Δαυιδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ὅτι τέθνηκεν Ιωαβ ὁ ἄρχων τῆς στρατιᾶς· καὶ εἶπεν Αδερ πρὸς Φαραω Ἐξαπόστειλόν με καὶ ἀποστρέψω εἰς τὴν γῆν μου. ²²καὶ εἶπεν Φαραω τῷ Αδερ Τίνι σὺ ἐλαττονῆ μετ' ἐμοῦ; καὶ ἴδού σὺ ζητεῖς ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ Αδερ Ὅτι ἔξαποστέλλων ἔξαποστελεῖς με. καὶ ἀνέστρεψεν Αδερ εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. ²³αὕτη ἡ κακία, ἣν ἐποίησεν Αδερ· καὶ ἐβαρυθύμησεν ἐν Ισραὴλ καὶ ἐβασίλευσεν ἐν γῇ Εδῶμ.

²⁴Καὶ Ιεροβοαμ υἱὸς Ναβατ ὁ Εφραθὶ ἐκ τῆς Σαριρα υἱὸς γυναικὸς χήρας δοῦλος Σαλωμῶν, ²⁵καὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα ὡς ἐπήρατο χεῖρας ἐπὶ βασιλέα Σαλωμῶν· φύκοδόμησεν τὴν ἄκραν, συνέκλεισεν τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ²⁶καὶ ὁ ἄνθρωπος Ιεροβοαμ ἵσχυρὸς δυνάμει, καὶ εἶδεν Σαλωμῶν τὸ παιδάριον ὅτι ἀνὴρ ἔργων ἐστίν, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἄρσεις οἴκου Ιωσηφ. ²⁷καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ Ιεροβοαμ ἔξηλθεν ἔξ Ιερουσαλημ, καὶ εὗρεν αὐτὸν Αχιας ὁ Σηλωνίτης ὁ προφήτης ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ· καὶ ὁ Αχιας περιβεβλημένος ἴματίω καινῷ, καὶ ἀμφότεροι ἐν τῷ πεδίῳ. ²⁸καὶ ἐπελάβετο Αχια τοῦ ἴματίου αὐτοῦ τοῦ καινοῦ τοῦ ἐπ' αὐτῷ καὶ διέρρηξεν αὐτὸν δώδεκα ρήγματα ²⁹καὶ εἶπεν τῷ Ιεροβοαμ Λαβὲ σεαυτῷ δέκα ρήγματα, ὅτι τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Ἰδοὺ ἐγὼ ρήσσω τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς Σαλωμῶν καὶ δώσω σοι δέκα σκῆπτρα, ³⁰καὶ δύο σκῆπτρα ἔσονται αὐτῷ διὰ τὸν δοῦλόν μου Δαυιδ καὶ διὰ Ιερουσαλημ τὴν πόλιν, ἣν ἔξελεξάμην ἐν αὐτῇ ἐκ πασῶν φυλῶν Ισραὴλ, ³¹ἀνθ' ὧν κατέλιπέν με καὶ ἐποίησεν τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων καὶ τῷ Χαμως καὶ τοῖς εἰδώλοις Μωαβ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν προσοχθίσματι υἱῶν Αμμῶν καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς μου τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς

ἐνώπιον ἐμοῦ ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.³⁴καὶ οὐ μὴ λάβω ὅλην τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, διότι ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου, ὃν ἔξελεξάμην αὐτόν.³⁵καὶ λήμψομαι τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ δώσω σοι τὰ δέκα σκῆπτρα,³⁶τῷ δὲ οὐρανῷ δώσω τὰ δύο σκῆπτρα, ὅπως ἢ θέσις τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν Ιερουσαλημ τῇ πόλει, ἣν ἔξελεξάμην ἐμαυτῷ τοῦ θέσθαι ὄνομά μου ἐκεῖ.³⁷καὶ σὲ λήμψομαι καὶ βασιλεύσεις ἐν οἷς ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου, καὶ σὺ ἔσῃ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν Ισραὴλ.³⁸καὶ ἔσται ἐὰν φυλάξῃς πάντα, ὅσα ἀν ἐντείλωμαί σοι, καὶ πορευθῆς ἐν ταῖς ὁδοῖς μου καὶ ποιήσης τὸ εὐθὲς ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου, καθὼς ἐποίησεν Δαυὶδ ὁ δοῦλός μου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ καὶ οἰκοδομήσω σοι οἶκον πιστόν, καθὼς ὠκοδόμησα τῷ Δαυὶδ.⁴⁰καὶ ἐζήτησεν Σαλωμῶν θανατῶσαι τὸν Ιεροβοαμ, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπέδρα εἰς Αἴγυπτον πρὸς Σουσακιμ βασιλέα Αἴγυπτου καὶ ἦν ἐν Αἴγυπτῳ, ἔως οὗ ἀπέθανεν Σαλωμῶν.

⁴¹Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ῥημάτων Σαλωμῶν καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, καὶ πᾶσαν τὴν φρόνησιν αὐτοῦ, οὐκ ἴδού ταῦτα γέγραπται ἐν βιβλίῳ ῥημάτων Σαλωμῶν;⁴²καὶ αἱ ἡμέραι, ἂς ἐβασίλευσεν Σαλωμῶν ἐν Ιερουσαλημ, τεσσαράκοντα ἔτη.⁴³καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμῶν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐγενήθη ὡς ἥκουσεν Ιεροβοαμ υἱὸς Ναβατ — καὶ αὐτοῦ ἔτι ὄντος ἐν Αἴγυπτῳ, ὡς ἔφυγεν ἐκ προσώπου Σαλωμῶν καὶ ἐκάθητο ἐν Αἴγυπτῳ —, κατευθύνει καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν Σαριρα τὴν ἐν ὅρει Εφραιμ. καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν ἐκοιμήθη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ροβοαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

12 ¹Καὶ πορεύεται βασιλεὺς Ροβοαμ εἰς Σικιμα, ὅτι εἰς Σικιμα ἤρχοντο πᾶς Ισραὴλ βασιλεῦσαι αὐτὸν.³καὶ ἐλάλησεν ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα Ροβοαμ λέγοντες ⁴Ο πατὴρ σου ἐβάρυνεν τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρός σου τῆς σκληρᾶς καὶ ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέος, οὗ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι.⁵καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἀπέλθετε ἔως ἡμερῶν τριῶν καὶ ἀναστρέψατε πρός με· καὶ ἀπῆλθον.⁶καὶ παρήγγειλεν ὁ βασιλεὺς τοῖς πρεσβυτέροις, οἱ ἥσαν παρεστῶτες ἐνώπιον Σαλωμῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔτι ζῶντος αὐτοῦ, λέγων Πῶς ὑμεῖς βουλεύεσθε καὶ ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ λόγον;⁷καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν λέγοντες Εἰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἔσῃ δοῦλος τῷ λαῷ τούτῳ καὶ δουλεύσῃς αὐτοῖς καὶ λαλήσῃς αὐτοῖς λόγους ἀγαθούς, καὶ ἔσονταί σοι δοῦλοι πάσας τὰς ἡμέρας.⁸καὶ ἐγκατέλιπεν τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, ἀ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν ἐκτραφέντων μετ' αὐτοῦ τῶν παρεστηκότων πρὸ προσώπου αὐτοῦ ⁹καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί ὑμεῖς συμβουλεύετε, καὶ τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ τοῖς λαλήσασιν πρός με λεγόντων Κούφισον ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ, οὗ ἔδωκεν ὁ πατὴρ σου ἐφ' ἡμᾶς;¹⁰καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ οἱ παρεστηκότες πρὸ προσώπου αὐτοῦ λέγοντες Τάδε λαλήσεις τῷ λαῷ τούτῳ τοῖς λαλήσασι πρὸς σὲ λέγοντες Ο πατὴρ σου ἐβάρυνεν τὸν κλοιὸν ἡμῶν καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀφ' ἡμῶν, τάδε λαλήσεις πρὸς αὐτούς Ή μικρότης μου παχυτέρα τῆς ὁσφύος τοῦ πατρός μου.¹¹καὶ νῦν ὁ πατὴρ μου ἐπεσάστετο ὑμᾶς κλοιῶ

βαρεῖ κάγω προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν, ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγξιν, ἐγὼ δὲ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹²καὶ παρεγένοντο πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Ροβοαμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καθότι ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς λέγων Ἀναστράφητε πρὸς με τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. ¹³καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν λαὸν σκληρά, καὶ ἐγκατέλιπεν Ροβοαμ τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, ἢ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, ¹⁴καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν τῶν παιδαρίων λέγων Ὁ πατήρ μου ἐβάρυνεν τὸν κλοιὸν κάγω προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν, ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγξιν κάγω παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹⁵καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφὴ παρὰ κυρίου, ὅπως στήσῃ τὸ ρῆμα αὐτοῦ, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχια τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ. ¹⁶καὶ εἶδον πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν, καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς τῷ βασιλεῖ λέγων Τίς ἡμῖν μερὶς ἐν Δαυιδ; καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν κληρονομία ἐν υἱῷ Ιεσσαι· ἀπότρεχε, Ἰσραὴλ, εἰς τὰ σκηνώματά σου· νῦν βόσκε τὸν οἴκον σου, Δαυιδ. καὶ ἀπῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. ¹⁸καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιραμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ ἐν λίθοις καὶ ἀπέθανεν· καὶ ὁ βασιλεὺς Ροβοαμ ἔφθασεν ἀναβῆναι τοῦ φυγεῖν εἰς Ιερουσαλημ. ¹⁹καὶ ἡθέτησεν Ἰσραὴλ εἰς τὸν οἴκον Δαυιδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁰καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι ἀνέκαμψεν Ιεροβοαμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἐπὶ Ἰσραὴλ· καὶ οὐκ ἦν ὅπίσω οἴκου Δαυιδ πάρεξ σκήπτρου Ιουδα καὶ Βενιαμιν μόνοι. — ²¹καὶ Ροβοαμ εἰσῆλθεν εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἐξεκλησίασεν τὴν συναγωγὴν Ιουδα καὶ σκῆπτρον Βενιαμιν, ἐκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδες νεανιῶν ποιούντων πόλεμον, τοῦ πολεμεῖν πρὸς οἴκον Ἰσραὴλ ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν Ροβοαμ υἱῷ Σαλωμῶν. ²²καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαιαν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λέγων ²³Εἶπὸν τῷ Ροβοαμ υἱῷ Σαλωμῶν βασιλεῖ Ιουδα καὶ πρὸς πάντα οἴκον Ιουδα καὶ Βενιαμιν καὶ τῷ καταλοίπῳ τοῦ λαοῦ λέγων ²⁴Τάδε λέγει κύριος Οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ πολεμήσετε μετὰ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· ἀναστρεφέτω ἔκαστος εἰς τὸν οἴκον ἑαυτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ γέγονεν τὸ ρῆμα τοῦτο. καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου κυρίου καὶ κατέπαυσαν τοῦ πορευθῆναι κατὰ τὸ ρῆμα κυρίου.

^{24a}Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν κοιμᾶται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυιδ. καὶ ἐβασίλευσεν Ροβοαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ἐν Ιερουσαλημ υἱὸς ὃν ἐκκαίδεκα ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ δώδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νααναν θυγάτηρ Αναν υἱοῦ Ναας βασιλέως υἱῶν Αμμων· καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Δαυιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. — ^{24b}καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Εφραιμ δοῦλος τῷ Σαλωμῶν, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ιεροβοαμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαριρα γυνὴ πόρνη· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Σαλωμῶν εἰς ἄρχοντα σκυτάλης ἐπὶ τὰς ἄρσεις οἴκου Ιωσηφ, καὶ ὡκοδόμησεν τῷ Σαλωμῶν τὴν Σαριρα τὴν ἐν ὄρει Εφραιμ, καὶ ἤσαν αὐτῷ ἄρματα τριακόσια ἵππων· οὗτος ὡκοδόμησεν τὴν ἄκραν ἐν ταῖς ἄρσεσιν οἴκου Εφραιμ, οὗτος συνέκλεισεν τὴν πόλιν Δαυιδ καὶ ἦν ἐπαιρόμενος ἐπὶ τὴν βασιλείαν. ^{24c}καὶ ἐζήτει Σαλωμῶν θανατῶσαι αὐτόν, καὶ ἐφοβήθη καὶ

ἀπέδρα αὐτὸς πρὸς Σουσακιμ βασιλέα Αἰγύπτου καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ, ἔως ἀπέθανεν Σαλωμῶν.^{24d}καὶ ἤκουσεν Ιεροβοαμ ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι τέθνηκεν Σαλωμῶν, καὶ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὡτα Σουσακιμ βασιλέως Αἰγύπτου λέγων Ἐξαπόστειλόν με καὶ ἀπελεύσομαι ἐγὼ εἰς τὴν γῆν μου· καὶ εἶπεν αὐτῷ Σουσακιμ Αἴτησαί τι αἴτημα καὶ δώσω σοι.^{24e}καὶ Σουσακιμ ἔδωκεν τῷ Ιεροβοαμ τὴν Ανω ἀδελφὴν Θεκεμινας τὴν πρεσβυτέραν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναικα αὕτη ἦν μεγάλη ἐν μέσῳ τῶν θυγατέρων τοῦ βασιλέως καὶ ἔτεκεν τῷ Ιεροβοαμ τὸν Αβια νιὸν αὐτοῦ.^{24f}καὶ εἶπεν Ιεροβοαμ πρὸς Σουσακιμ "Οντως ἐξαπόστειλόν με καὶ ἀπελεύσομαι. καὶ ἐξῆλθεν Ιεροβοαμ ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἥλθεν εἰς γῆν Σαριφα τὴν ἐν ὅρει Εφραιμ· καὶ συνάγεται ἐκεῖ πᾶν σκῆπτρον Εφραιμ· καὶ ώκοδόμησεν Ιεροβοαμ ἐκεῖ χάρακα.

^{24g}Καὶ ἡρρώστησε τὸ παιδάριον αὐτοῦ ἀρρωστίαν κραταιὰν σφόδρα· καὶ ἐπορεύθη Ιεροβοαμ ἐπερωτῆσαι ὑπὲρ τοῦ παιδαρίου· καὶ εἶπε πρὸς Ανω τὴν γυναικα αὐτοῦ Ἀνάστηθι καὶ πορεύου, ἐπερώτησον τὸν θεὸν ὑπὲρ τοῦ παιδαρίου, εἰ ζήσεται ἐκ τῆς ἀρρωστίας αὐτοῦ.^{24h}καὶ ἄνθρωπος ἦν ἐν Σηλω καὶ ὄνομα αὐτῷ Αχια, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς ἐξήκοντα ἐτῶν, καὶ ῥῆμα κυρίου μετ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ιεροβοαμ πρὸς τὴν γυναικα αὐτοῦ Ἀνάστηθι καὶ λαβὲ εἰς τὴν χεῖρά σου τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ ἄρτους καὶ κολλύρια τοῖς τέκνοις αὐτοῦ καὶ σταφυλὴν καὶ στάμνον μέλιτος.²⁴ⁱκαὶ ἀνέστη ἡ γυνὴ καὶ ἔλαβεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτῆς ἄρτους καὶ δύο κολλύρια καὶ σταφυλὴν καὶ στάμνον μέλιτος τῷ Αχιᾳ· καὶ ὁ ἄνθρωπος πρεσβύτερος, καὶ οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ ἡμβλυώπουν τοῦ βλέπειν.^{24k}καὶ ἀνέστη ἐκ Σαριφα καὶ πορεύεται, καὶ ἐγένετο εἰσελθούσης αὐτῆς εἰς τὴν πόλιν πρὸς Αχια τὸν Σηλωνίτην καὶ εἶπεν Αχια τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ "Ἐξελθε δὴ εἰς ἀπαντὴν Ανω τῇ γυναικὶ Ιεροβοαμ καὶ ἐρεῖς αὐτῇ Εἰσελθε καὶ μὴ στῆς, ὅτι τάδε λέγει κύριος Σκληρὰ ἐγὼ ἐπαποστελῶ ἐπὶ σέ.^{24l}καὶ εἰσῆλθεν Ανω πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ Αχια "Ινα τί μοι ἐνήνοχας ἄρτους καὶ σταφυλὴν καὶ κολλύρια καὶ στάμνον μέλιτος; τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ σὺ ἀπελεύσῃ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἔσται εἰσελθούσης σου τὴν πύλην εἰς Σαριφα καὶ τὰ κοράσιά σου ἐξελεύσονται σοι εἰς συνάντησιν καὶ ἐροῦσίν σοι Τὸ παιδάριον τέθνηκεν.^{24m}ὅτι τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξολεθρεύσω τοῦ Ιεροβοαμ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, καὶ ἔσονται οἱ τεθνηκότες τοῦ Ιεροβοαμ ἐν τῇ πόλει καταφάγονται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα ἐν τῷ ἀγρῷ καταφάγεται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ τὸ παιδάριον κόψονται Οὐαὶ κύριε, ὅτι εὑρέθη ἐν αὐτῷ ῥῆμα καλὸν περὶ τοῦ κυρίου.²⁴ⁿκαὶ ἀπῆλθεν ἡ γυνὴ, ὡς ἤκουσεν, καὶ ἐγένετο ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Σαριφα, καὶ τὸ παιδάριον ἀπέθανεν, καὶ ἐξῆλθεν ἡ κραυγὴ εἰς ἀπαντήν.

^{24o}Καὶ ἐπορεύθη Ιεροβοαμ εἰς Σικιμα τὴν ἐν ὅρει Εφραιμ καὶ συνήθροισεν ἐκεῖ τὰς φυλὰς τοῦ Ισραὴλ, καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Ροβοαμ υἱὸς Σαλωμῶν. καὶ λόγος κυρίου ἐγένετο πρὸς Σαμαιαν τὸν Ελαμι λέγων Λαβὲ σεαυτῷ ἴμάτιον καινὸν τὸ οὐκ εἰσεληλυθός εἰς ὅδωρ καὶ ῥῆξον αὐτὸ δώδεκα ῥήγματα καὶ δώσεις τῷ Ιεροβοαμ καὶ ἐρεῖς αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος Λαβὲ σεαυτῷ δέκα ῥήγματα τοῦ περιβαλέσθαι σε. καὶ ἔλαβεν Ιεροβοαμ· καὶ εἶπεν Σαμαιας Τάδε λέγει κύριος ἐπὶ τὰς δέκα φυλὰς τοῦ Ισραὴλ.

^{24p}Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ροβοαμ νίδιν Σαλωμῶν· Ο πατήρ σου ἐβάρυνεν τὸν κλοιὸν αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐβάρυνεν τὰ βρώματα τῆς τραπέζης αὐτοῦ· καὶ νῦν εἰ κουφιεῖς σὺ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. καὶ εἶπεν Ροβοαμ πρὸς τὸν λαόν· Ἔτι τριῶν ἡμερῶν καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν ρῆμα.
^{24q}καὶ εἶπεν Ροβοαμ Εἰσαγάγετέ μοι τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ συμβουλεύσομαι μετ' αὐτῶν τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ ρῆμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. καὶ ἐλάλησεν Ροβοαμ εἰς τὰ ὕτα αὐτῶν καθὼς ἀπέστειλεν ὁ λαὸς πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ Οὔτως ἐλάλησεν πρὸς σὲ ὁ λαός.
^{24r}καὶ διεσκέδασεν Ροβοαμ τὴν βουλὴν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἥρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλεν καὶ εἰσήγαγεν τοὺς συντρόφους αὐτοῦ καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς τὰ αὐτά· Καὶ ταῦτα ἀπέστειλεν πρός με λέγων ὁ λαός. καὶ εἶπαν οἱ σύντροφοι αὐτοῦ Οὔτως λαλήσεις πρὸς τὸν λαὸν λέγων· Ἡ μικρότης μου παχυτέρα ὑπὲρ τὴν ὁσφὺν τοῦ πατρός μου· ὁ πατήρ μου ἐμαστίγου ὑμᾶς μάστιγξιν, ἐγὼ δὲ κατάρξω ὑμῶν ἐν σκορπίοις.
^{24s}καὶ ἥρεσεν τὸ ρῆμα ἐνώπιον Ροβοαμ, καὶ ἀπεκρίθη τῷ λαῷ καθὼς συνεβούλευσαν αὐτῷ οἱ σύντροφοι αὐτοῦ τὰ παιδάρια.
^{24t}καὶ εἶπεν πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς, ἔκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἀνέκραξαν ἄπαντες λέγοντες· Οὐ μερὶς ἡμῖν ἐν Δαυὶδ οὐδὲ κληρονομία ἐν υἱῷ Ιεσσαι· εἰς τὰ σκηνώματά σου, Ισραὴλ, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ εἰς ἄρχοντα οὐδὲ εἰς ἡγούμενον.
^{24u}καὶ διεσπάρη πᾶς ὁ λαὸς ἐκ Σικιμῶν, καὶ ἀπῆλθεν ἔκαστος εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. καὶ κατεκράτησεν Ροβοαμ καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἄρμα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ιερουσαλημ, καὶ πορεύονται ὀπίσω αὐτοῦ πᾶν σκῆπτρον Ιουδα καὶ πᾶν σκῆπτρον Βενιαμιν. —
^{24x}καὶ ἐγένετο ἐνισταμένου τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ συνήθροισεν Ροβοαμ πάντα ἄνδρα Ιουδα καὶ Βενιαμιν καὶ ἀνέβη τοῦ πολεμεῖν πρὸς Ιεροβοαμ εἰς Σικιμα. ^{24y}καὶ ἐγένετο ρῆμα κυρίου πρὸς Σαμαιαν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λέγων· Εἴπὸν τῷ Ροβοαμ βασιλεῖ Ιουδα καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ιουδα καὶ Βενιαμιν καὶ πρὸς τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ λέγων· Τάδε λέγει κύριος· Οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ πολεμήσετε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν υἱοὺς Ισραὴλ· ἀναστρέφετε ἔκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ γέγονεν τὸ ρῆμα τοῦτο.
^{24z}καὶ ἥκουσαν τοῦ λόγου κυρίου καὶ ἀνέσχον τοῦ πορευθῆναι, κατὰ τὸ ρῆμα κυρίου.

²⁵Καὶ ὥκοδόμησεν Ιεροβοαμ τὴν Σικιμα τὴν ἐν ὅρει Εφραιμ καὶ κατώκει ἐν αὐτῇ· καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ὥκοδόμησεν τὴν Φανουηλ.
²⁶καὶ εἶπεν Ιεροβοαμ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· Ἰδοὺ νῦν ἐπιστρέψει ἡ βασιλεία εἰς οἶκον Δαυὶδ.
²⁷ἐὰν ἀναβῇ ὁ λαὸς οὗτος ἀναφέρειν θυσίας ἐν οἴκῳ κυρίου εἰς Ιερουσαλημ, καὶ ἐπιστραφήσεται καρδίᾳ τοῦ λαοῦ πρὸς κύριον καὶ κύριον αὐτῶν, πρὸς Ροβοαμ βασιλέα Ιουδα, καὶ ἀποκτενοῦσίν με.
²⁸καὶ ἐβούλεύσατο ὁ βασιλεὺς καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐποίησεν δύο δαμάλεις χρυσᾶς καὶ εἶπεν πρὸς τὸν λαόν· Ἰκανούσθω ὑμῖν ἀναβαίνειν εἰς Ιερουσαλημ· ἴδού θεοί σου, Ισραὴλ, οἱ ἀναγαγόντες σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου.
²⁹καὶ ἐθετο τὴν μίαν ἐν Βαιθηλ καὶ τὴν μίαν ἔδωκεν ἐν Δαν.
³⁰καὶ ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος εἰς ἀμαρτίαν· καὶ ἐπορεύετο ὁ λαὸς πρὸ προσώπου τῆς μιᾶς ἔως Δαν.
³¹καὶ ἐποίησεν οἴκους ἐφ' ὑψηλῶν καὶ ἐποίησεν ιερεῖς μέρος τι ἐκ τοῦ λαοῦ, οἵ οὐκ ἥσαν ἐκ τῶν υἱῶν Λευι. ³²καὶ ἐποίησεν Ιεροβοαμ ἑορτὴν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὄγδοῳ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς κατὰ τὴν ἑορτὴν τὴν ἐν γῇ Ιουδα καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃ ἐποίησεν ἐν Βαιθηλ, τοῦ

θύειν ταῖς δαμάλεσιν, αἵς ἐποίησεν, καὶ παρέστησεν ἐν Βαιθηλ τοὺς Ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν, ὃν ἐποίησεν.
33καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃ ἐποίησεν, τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὄγδόῳ ἐν τῇ
έορτῇ, ἥ ἐπλάσατο ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν ἔορτὴν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ
θυσιαστήριον τοῦ ἐπιθύσαι.

13 ¹Καὶ ἴδον ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐξ Ιουδα παρεγένετο ἐν λόγῳ κυρίου εἰς Βαιθηλ, καὶ Ιεροβοαμ
είστηκει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἐπιθύσαι. ²καὶ ἐπεκάλεσεν πρὸς τὸ θυσιαστήριον ἐν λόγῳ κυρίου
καὶ εἶπεν Θυσιαστήριον θυσιαστήριον, τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ υἱὸς τίκτεται τῷ οἴκῳ Δαυιδ, Ιωσιας
ὄνομα αὐτῷ, καὶ θύσει ἐπὶ σὲ τοὺς Ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τοὺς ἐπιθύοντας ἐπὶ σὲ καὶ δοστᾶ ἀνθρώπων
καύσει ἐπὶ σέ. ³καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τέρας λέγων Τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ ἐλάλησεν κύριος
λέγων Ἰδοὺ τὸ θυσιαστήριον ῥήγνυται, καὶ ἐκχυθήσεται ἡ πιότης ἡ ἐπ' αὐτῷ. ⁴καὶ ἐγένετο ὡς
ἥκουσεν ὁ βασιλεὺς Ιεροβοαμ τῶν λόγων τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐπικαλεσαμένου ἐπὶ τὸ
θυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιθηλ, καὶ ἔξετεινεν ὁ βασιλεὺς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου λέγων
Συλλάβετε αὐτόν· καὶ ἴδον ἔξηράνθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ, ἦν ἔξετεινεν ἐπ' αὐτόν, καὶ οὐκ ἡδυνήθη
ἐπιστρέψαι αὐτὴν πρὸς ἑαυτόν, ⁵καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐρράγη, καὶ ἔξεχύθη ἡ πιότης ἀπὸ τοῦ
θυσιαστηρίου κατὰ τὸ τέρας, ὃ ἔδωκεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν λόγῳ κυρίου. ⁶καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς
Ιεροβοαμ τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ Δεήθητι τοῦ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ἐπιστρεψάτω ἡ χεὶρ
μου πρὸς με. καὶ ἐδεήθη ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τοῦ προσώπου κυρίου, καὶ ἐπέστρεψεν τὴν χεῖρα τοῦ
βασιλέως πρὸς αὐτόν, καὶ ἐγένετο καθὼς τὸ πρότερον. ⁷καὶ ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἄνθρωπον
τοῦ θεοῦ Εἰσελθε μετ' ἐμοῦ εἰς οἴκον καὶ ἀρίστησον, καὶ δώσω σοι δόμα. ⁸καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ
θεοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Ἐάν μοι δῷς τὸ ἱματιστὸν οἴκου σου, οὐκ εἰσελεύσομαι μετὰ σοῦ οὐδὲ μὴ
φάγω ἄρτον οὐδὲ μὴ πίω ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ⁹ὅτι οὕτως ἐνετείλατό μοι ἐν λόγῳ κύριος λέγων
Μὴ φάγης ἄρτον καὶ μὴ πίης ὕδωρ καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐν τῇ ὁδῷ, ἥ ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ. ¹⁰καὶ
ἀπῆλθεν ἐν ὁδῷ ἄλλῃ καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν ἐν τῇ ὁδῷ, ἥ ἤλθεν ἐν αὐτῇ εἰς Βαιθηλ.

11Καὶ προφήτης εἷς πρεσβύτης κατώκει ἐν Βαιθηλ, καὶ ἔρχονται οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ διηγήσαντο
αὐτῷ ἄπαντα τὰ ἔργα, ἢ ἐποίησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν Βαιθηλ, καὶ τοὺς
λόγους, οὓς ἐλάλησεν τῷ βασιλεῖ· καὶ ἐπέστρεψαν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ¹²καὶ ἐλάλησεν
πρὸς αὐτοὺς ὁ πατὴρ αὐτῶν λέγων Ποία ὁδῷ πεπόρευται; καὶ δεικνύουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὴν
ὁδὸν, ἐν ᾧ ἀνῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὁ ἐλθὼν ἐξ Ιουδα. ¹³καὶ εἶπεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Ἐπισάξατέ μοι
τὸν ὅνον· καὶ ἐπέσαξαν αὐτῷ τὸν ὅνον, καὶ ἐπέβη ἐπ' αὐτόν. ¹⁴καὶ ἐπορεύθη κατόπισθεν τοῦ
ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ καὶ εὗρεν αὐτὸν καθήμενον ὑπὸ δρῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ σὺ εἰς ὁ ἄνθρωπος τοῦ
θεοῦ ὁ ἐληλυθὼς ἐξ Ιουδα; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐγώ. ¹⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ Δεῦρο μετ' ἐμοῦ καὶ φάγε ἄρτον.
16καὶ εἶπεν Οὐ μὴ δύνωμαι τοῦ ἐπιστρέψαι μετὰ σοῦ οὐδὲ μὴ φάγομαι ἄρτον οὐδὲ πίομαι ὕδωρ ἐν
τῷ τόπῳ τούτῳ. ¹⁷ὅτι οὕτως ἐντέταλται μοι ἐν λόγῳ κύριος λέγων Μὴ φάγης ἄρτον ἐκεῖ καὶ μὴ πίης
ὕδωρ ἐκεῖ καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐν τῇ ὁδῷ, ἥ ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ. ¹⁸καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Κἀγὼ

προφήτης εἰμὶ καθὼς σύ, καὶ ἄγγελος λελάληκεν πρός με ἐν ρήματι κυρίου λέγων Ἐπίστρεψον αὐτὸν πρὸς σεαυτὸν εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ φαγέτω ἄρτον καὶ πιέτω ὕδωρ· καὶ ἐψεύσατο αὐτῷ.¹⁹ καὶ ἐπέστρεψεν αὐτόν, καὶ ἔφαγεν ἄρτον καὶ ἔπιεν ὕδωρ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.²⁰ καὶ ἐγένετο αὐτῶν καθημένων ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς τὸν προφήτην τὸν ἐπιστρέψαντα αὐτὸν²¹ καὶ εἶπεν πρὸς τὸν ἀνθρώπον τοῦ θεοῦ τὸν ἥκοντα ἐξ Ιουδα λέγων Τάδε λέγει κύριος Ἀνθ' ὧν παρεπίκρανας τὸ ρῆμα κυρίου καὶ οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολήν, ἦν ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου,²² καὶ ἐπέστρεψας καὶ ἔφαγες ἄρτον καὶ ἔπιες ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ὡς ἐλάλησεν πρὸς σὲ λέγων Μὴ φάγης ἄρτον καὶ μὴ πίης ὕδωρ, οὐ μὴ εἰσέλθῃ τὸ σῶμά σου εἰς τὸν τάφον τῶν πατέρων σου.²³ καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ φαγεῖν ἄρτον καὶ πιεῖν ὕδωρ καὶ ἐπέσαξεν αὐτῷ τὸν ὅνον, καὶ ἐπέστρεψεν.²⁴ καὶ ἀπῆλθεν, καὶ εὗρεν αὐτὸν λέων ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἦν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐρριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὅνος εἰστήκει παρ' αὐτό, καὶ ὁ λέων εἰστήκει παρὰ τὸ σῶμα.²⁵ καὶ ἴδοὺ ἄνδρες παραπορευόμενοι καὶ εἶδον τὸ θυησιμαῖον ἐρριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ λέων εἰστήκει ἐχόμενα τοῦ θυησιμαίου· καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐλάλησαν ἐν τῇ πόλει, οὕτος ὁ προφήτης ὁ πρεσβύτης κατάκει ἐν αὐτῇ.²⁶ καὶ ἥκουσεν ὁ ἐπιστρέψας αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ καὶ εἶπεν Ὁ ἀνθρωπὸς τοῦ θεοῦ οὗτός ἐστιν, ὃς παρεπίκρανε τὸ ρῆμα κυρίου.²⁷ καὶ ἐπορεύθη καὶ εὗρεν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐρριμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὅνος καὶ ὁ λέων εἰστήκεισαν παρὰ τὸ σῶμα, καὶ οὐκ ἔφαγεν ὁ λέων τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ καὶ οὐ συνέτριψεν τὸν ὅνον.²⁸ καὶ ἦρεν ὁ προφήτης τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ καὶ ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν ὅνον, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν ὁ προφήτης τοῦ θάψαι αὐτὸν²⁹ ἐν τῷ τάφῳ ἑαυτοῦ· καὶ ἐκόψαντο αὐτόν Οὐαὶ ἀδελφέ. ³⁰ καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ κόψασθαι αὐτὸν καὶ εἶπεν τοῖς νίοῖς αὐτοῦ λέγων Ἐὰν ἀποθάνω, θάψατέ με ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ, οὕτος ἐν τῷ θεοῦ τέθαπται ἐν αὐτῷ· παρὰ τὰ δυτικά αὐτοῦ θέτε με, ἵνα σωθῶσι τὰ δυτικά μου μετὰ τῶν δυτικῶν αὐτοῦ.³¹ ὅτι γινόμενον ἔσται τὸ ρῆμα, ὃ ἐλάλησεν ἐν λόγῳ κυρίου ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ ἐν Βαιθηλ καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους τοὺς ὑψηλοὺς τοὺς ἐν Σαμαρείᾳ.

³² **Καὶ** μετὰ τὸ ρῆμα τοῦτο οὐκ ἐπέστρεψεν Ιεροβοαμ ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψεν καὶ ἐποίησεν ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ιερεῖς ὑψηλῶν· ὁ βουλόμενος, ἐπλήρους τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐγίνετο ιερεὺς εἰς τὰ ὑψηλά.³³ καὶ ἐγένετο τὸ ρῆμα τοῦτο εἰς ἀμαρτίαν τῷ οἴκῳ Ιεροβοαμ καὶ εἰς ὅλεθρον καὶ εἰς ἀφανισμὸν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

14 ²¹ **Καὶ** Ροβοαμ νίὸς Σαλωμῶν ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ιουδα· νίὸς τεσσαράκοντα καὶ ἐνὸς ἐνιαυτῶν Ροβοαμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ δέκα ἑπτὰ ἑτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ τῇ πόλει, ἦν ἐξελέξατο κύριος θέσθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν τοῦ Ισραὴλ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νααμα ἡ Αμμανίτις.²² καὶ ἐποίησεν Ροβοαμ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου καὶ παρεξήλωσεν αὐτὸν ἐν πᾶσιν, οἷς ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῶν, αἵς ἥμαρτον,²³ καὶ ὠκοδόμησαν ἑαυτοῖς ὑψηλὰ καὶ στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου συσκίου.²⁴ καὶ σύνδεσμος ἐγενήθη ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐποίησαν ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν

ἔθινῶν, ὃν ἐξῆρεν κύριος ἀπὸ προσώπου νίῶν Ισραὴλ. — ²⁵καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ πέμπτῳ βασιλεύοντος Ροβοαμ ἀνέβη Σουσακιμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ιερουσαλημ ²⁶καὶ ἔλαβεν πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τὰ δόρατα τὰ χρυσᾶ, ἢ ἔλαβεν Δαυὶδ ἐκ χειρὸς τῶν παίδων Αδρααζαρ βασιλέως Σουβα καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὰ εἰς Ιερουσαλημ, τὰ πάντα ἔλαβεν, ὅπλα τὰ χρυσᾶ. ²⁷καὶ ἐποίησεν Ροβοαμ ὁ βασιλεὺς ὅπλα χαλκᾶ ἀντ' αὐτῶν. καὶ ἐπέθεντο ἐπ' αὐτὸν οἱ ἡγούμενοι τῶν παρατρεχόντων οἱ φυλάσσοντες τὸν πυλῶνα οἴκου τοῦ βασιλέως. ²⁸καὶ ἐγένετο ὅτε εἰσεπορεύετο ὁ βασιλεὺς εἰς οἴκον κυρίου, καὶ ἥρον αὐτὰ οἱ παρατρέχοντες καὶ ἀπηρείδοντο αὐτὰ εἰς τὸ θεε τῶν παρατρεχόντων. — ²⁹καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ροβοαμ καὶ πάντα, ἢ ἐποίησεν, οὐκ ἴδον ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα; ³⁰καὶ πόλεμος ἦν ἀνὰ μέσον Ροβοαμ καὶ ἀνὰ μέσον Ιεροβοαμ πάσας τὰς ἡμέρας. ³¹καὶ ἐκοιμήθη Ροβοαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Αβιου υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

15 ¹Καὶ ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλεύοντος Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ βασιλεύει Αβιου υἱὸς Ροβοαμ ἐπὶ Ιουδα ²καὶ ἔξ ἔτη ἐβασίλευσεν, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μααχα θυγάτηρ Αβεσσαλωμ. ³καὶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ἀμαρτίαις τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, αἵς ἐποίησεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ ὡς ἡ καρδία Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ⁴ὅτι διὰ Δαυὶδ ἔδωκεν αὐτῷ κύριος κατάλειμμα, ἵνα στήσῃ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτὸν καὶ στήσῃ τὴν Ιερουσαλημ, ⁵ώς ἐποίησεν Δαυὶδ τὸ εὐθές ἐνώπιον κυρίου, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ πάντων, ὃν ἐνετείλατο αὐτῷ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ⁶καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Αβιου καὶ πάντα, ἢ ἐποίησεν, οὐκ ἴδον ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα; καὶ πόλεμος ἦν ἀνὰ μέσον Αβιου καὶ ἀνὰ μέσον Ιεροβοαμ. ⁸καὶ ἐκοιμήθη Αβιου μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ τετάρτῳ ἔτει τοῦ Ιεροβοαμ καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ βασιλεύει Ασα υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

9Ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τετάρτῳ τοῦ Ιεροβοαμ βασιλέως Ισραὴλ βασιλεύει Ασα ἐπὶ Ιουδαν ¹⁰καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἐν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ανα θυγάτηρ Αβεσσαλωμ. ¹¹καὶ ἐποίησεν Ασα τὸ εὐθές ἐνώπιον κυρίου ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ¹²καὶ ἀφεῖλεν τὰς τελετὰς ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἐξαπέστειλεν πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα, ἢ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ¹³καὶ τὴν Ανα τὴν μητέρα αὐτοῦ μετέστησεν τοῦ μὴ εἶναι ἡγουμένην, καθὼς ἐποίησεν σύνοδον ἐν τῷ ἄλσει αὐτῆς, καὶ ἐξέκοψεν Ασα τὰς καταδύσεις αὐτῆς καὶ ἐνέπρησεν πυρὶ ἐν τῷ χειμάρρῳ Κεδρων. ¹⁴τὰ δὲ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν· πλὴν ἡ καρδία Ασα ἦν τελεία μετὰ κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. ¹⁵καὶ εἰσήνεγκεν τοὺς κίονας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τοὺς κίονας αὐτοῦ εἰσήνεγκεν εἰς τὸν οἴκον κυρίου, ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς καὶ σκεύη. — ¹⁶καὶ πόλεμος ἦν ἀνὰ μέσον Ασα καὶ ἀνὰ μέσον Βαασα βασιλέως Ισραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας. ¹⁷καὶ ἀνέβη Βαασα βασιλεὺς Ισραὴλ ἐπὶ Ιουδαν καὶ ὠκοδόμησεν τὴν Ραμα τοῦ μὴ εἶναι ἐκπορευόμενον καὶ εἰσπορευόμενον τῷ Ασα βασιλεῖ Ιουδα.

¹⁸καὶ ἔλαβεν Ασα τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον τὸ εὔρεθεν ἐν τοῖς θησαυροῖς τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς χεῖρας παίδων αὐτοῦ, καὶ ἔξαπέστειλεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Ασα πρὸς υἱὸν Αδερ νίὸν Ταβερεμμαν υἱοῦ Αζίν βασιλέως Συρίας τοῦ κατοικοῦντος ἐν Δαμασκῷ λέγων ¹⁹Διάθου διαθήκην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πατρός μου καὶ τοῦ πατρός σου· ἵδον ἔξαπέσταλκά σοι δῶρα ἀργύριον καὶ χρυσίον, δεῦρο διασκέδασον τὴν διαθήκην σου τὴν πρὸς Βαασα βασιλέα Ισραὴλ, καὶ ἀναβήσεται ἀπ' ἐμοῦ. ²⁰καὶ ἤκουσεν υἱὸς Αδερ τοῦ βασιλέως Ασα καὶ ἀπέστειλεν τοὺς ἄρχοντας τῶν δυνάμεων τῶν αὐτοῦ ταῖς πόλεσιν τοῦ Ισραὴλ καὶ ἐπάταξεν τὴν Αιν καὶ τὴν Δαν καὶ τὴν Αβελμαα καὶ πᾶσαν τὴν Χεζραθ ἔως πάσης τῆς γῆς Νεφθαλί. ²¹καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Βαασα, καὶ διέλιπεν τοῦ οἰκοδομεῖν τὴν Ραμα καὶ ἀνέστρεψεν εἰς Θερσα. ²²καὶ ὁ βασιλεὺς Ασα παρήγγειλεν παντὶ Ιουδα εἰς Αινακιμ, καὶ αἴρουσιν τοὺς λίθους τῆς Ραμα καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, ἃ ὠκοδόμησεν Βαασα, καὶ ὠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Ασα πᾶν βουνὸν Βενιαμιν καὶ τὴν σκοπιάν. — ²³καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ασα καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, ἦν ἐποίησεν, οὐκ ἵδον ταῦτα γεγραμμένα ἐστὶν ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα; πλὴν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ γήρως αὐτοῦ ἐπόνεσεν τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²⁴καὶ ἐκοιμήθη Ασα καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυιδ, καὶ βασιλεύει Ιωσαφατ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

²⁵Καὶ Ναδαβ υἱὸς Ιεροβοαμ βασιλεύει ἐπὶ Ισραὴλ ἐν ἔτει δευτέρᾳ τοῦ Ασα βασιλέως Ιουδα καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ισραὴλ ἔτη δύο. ²⁶καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ, αἵς ἔξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ. ²⁷καὶ περιεκάθισεν αὐτὸν Βαασα υἱὸς Αχια ἐπὶ τὸν οἶκον Βελααν καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν Γαβαθων τῇ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ Ναδαβ καὶ πᾶς Ισραὴλ περιεκάθητο ἐπὶ Γαβαθων. ²⁸καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν Βαασα ἐν ἔτει τρίτῳ τοῦ Ασα υἱὸν Αβιου βασιλέως Ιουδα καὶ ἐβασίλευσεν. ²⁹καὶ ἐγένετο ὡς ἐβασίλευσεν, καὶ ἐπάταξεν τὸν οἶκον Ιεροβοαμ καὶ οὐχ ὑπελίπετο πᾶσαν πνοὴν τοῦ Ιεροβοαμ ἔως τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Αχια τοῦ Σηλωνίτου ³⁰περὶ τῶν ἀμαρτιῶν Ιεροβοαμ, ὡς ἔξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ, καὶ ἐν τῷ παροργισμῷ αὐτοῦ, ὃ παρώργισεν τὸν κύριον θεὸν τοῦ Ισραὴλ. ³¹καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ναδαβ καὶ πάντα, ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἵδον ταῦτα γεγραμμένα ἐστὶν ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ισραὴλ; ³²Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ τοῦ Ασα βασιλέως Ιουδα βασιλεύει Βαασα υἱὸς Αχια ἐπὶ Ισραὴλ ἐν Θερσα εἴκοσι καὶ τέσσαρα ἔτη. ³³καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Ιεροβοαμ υἱὸν Ναβατ καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ, ὡς ἔξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ. —

¹⁶ ¹καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου ἐν χειρὶ Ιου υἱοῦ Ανανι πρὸς Βαασα ²Ανθ' ὅν ὑψωσά σε ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἔδωκά σε ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ισραὴλ καὶ ἐπορεύθης ἐν τῇ ὁδῷ Ιεροβοαμ καὶ ἔξήμαρτες τὸν λαόν μου τὸν Ισραὴλ τοῦ παροργίσαι με ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν, ³ἵδον ἐγὼ ἔξεγείρω ὁπίσω Βαασα καὶ ὅπισθεν τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ δώσω τὸν οἴκον σου ὡς τὸν οἴκον Ιεροβοαμ υἱὸν Ναβατ. ⁴τὸν τεθνηκότα τοῦ Βαασα ἐν τῇ πόλει, καταφάγονται αὐτὸν οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ

πεδίω, καταφάγονται αύτὸν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. — ⁵καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Βαασα καὶ πάντα, ἀ ἐποίησεν, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὔτοῦ, οὐκ ἴδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ισραὴλ; ⁶καὶ ἐκοιμήθη Βαασα μετὰ τῶν πατέρων αὔτοῦ καὶ θάπτεται ἐν Θερσα, καὶ βασιλεύει Ἡλα υἱὸς αὔτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ἐν τῷ εἰκοστῷ ἔτει βασιλέως Ασα. ⁷καὶ ἐν χειρὶ Ιου υἱοῦ Ανανι ἐλάλησεν κύριος ἐπὶ Βαασα καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὔτοῦ πᾶσαν τὴν κακίαν, ἦν ἐποίησεν ἐνώπιον κυρίου τοῦ παροργίσαι αύτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὔτοῦ, τοῦ εἶναι κατὰ τὸν οἶκον Ιεροβοαμ καὶ ὑπὲρ τοῦ πατάξαι αὐτόν.

⁸Καὶ Ἡλα υἱὸς Βαασα ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ισραὴλ δύο ἔτη ἐν Θερσα. ⁹καὶ συνέστρεψεν ἐπ' αὐτὸν Ζαμβρι ὁ ἄρχων τῆς ἡμίσους τῆς ἵππου, καὶ αὐτὸς ἦν ἐν Θερσα πίνων μεθύων ἐν τῷ οἴκῳ Ωσα τοῦ οἴκονόμου ἐν Θερσα. ¹⁰καὶ εἰσῆλθεν Ζαμβρι καὶ ἐπάταξεν αύτὸν καὶ ἐθανάτωσεν αύτὸν καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. ¹¹καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ βασιλεῦσαι αύτὸν ἐν τῷ καθίσαι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου αύτοῦ καὶ ἐπάταξεν ὅλον τὸν οἶκον Βαασα ¹²κατὰ τὸ ρῆμα, ὁ ἐλάλησεν κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Βαασα πρὸς Ιου τὸν προφήτην ¹³περὶ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν Βαασα καὶ Ἡλα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἐξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ τοῦ παροργίσαι κύριον τὸν θεὸν Ισραὴλ ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν. ¹⁴καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἡλα καὶ πάντα, ἀ ἐποίησεν, οὐκ ἴδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ισραὴλ;

¹⁵Καὶ Ζαμβρι ἐβασίλευσεν ἐπτὰ ἡμέρας ἐν Θερσα. καὶ ἡ παρεμβολὴ Ισραὴλ ἐπὶ Γαβαθῶν τὴν τῶν ἀλλοφύλων, ¹⁶καὶ ἥκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ παρεμβολῇ λεγόντων Συνεστράφη Ζαμβρι καὶ ἔπαισεν τὸν βασιλέα· καὶ ἐβασίλευσαν ἐν Ισραὴλ τὸν Αμβρι τὸν ἡγούμενον τῆς στρατιᾶς ἐπὶ Ισραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ. ¹⁷καὶ ἀνέβη Αμβρι καὶ πᾶς Ισραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Γαβαθῶν καὶ περιεκάθισαν ἐπὶ Θερσα. ¹⁸καὶ ἐγενήθη ὡς εἶδεν Ζαμβρι ὅτι προκατείλημπται αὐτοῦ ἡ πόλις, καὶ εἰσπορεύεται εἰς ἄντρον τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ ἐνεπύρισεν ἐπ' αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως ἐν πυρὶ καὶ ἀπέθανεν ¹⁹ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ, ὃν ἐποίησεν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου πορευθῆναι ἐν ὁδῷ Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ, ὡς ἐξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ. ²⁰καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ζαμβρι καὶ τὰς συνάψεις αὐτοῦ, ἀς συνῆψεν, οὐκ ἴδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ισραὴλ;

²¹Τότε μερίζεται ὁ λαὸς Ισραὴλ· ἥμισυ τοῦ λαοῦ γίνεται ὁπίσω Θαμνι υἱοῦ Γωναθ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ γίνεται ὁπίσω Αμβρι. ²²ὁ λαὸς ὁ ὅν ὁπίσω Αμβρι ὑπερεκράτησεν τὸν λαὸν τὸν ὁπίσω Θαμνι υἱοῦ Γωναθ, καὶ ἀπέθανεν Θαμνι καὶ Ιωραμ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐβασίλευσεν Αμβρι μετὰ Θαμνι. ²³ἐν τῷ ἔτει τῷ τριακοστῷ καὶ πρώτῳ τοῦ βασιλέως Ασα βασιλεύει Αμβρι ἐπὶ Ισραὴλ δώδεκα ἔτη. ἐν Θερσα βασιλεύει ἔξι ἔτη· ²⁴καὶ ἐκτήσατο Αμβρι τὸ ὅρος τὸ Σεμερων παρὰ Σεμηρ τοῦ κυρίου τοῦ ὅρους δύο ταλάντων ἀργυρίου καὶ ὧκοδόμησεν τὸ ὅρος καὶ ἐπεκάλεσεν τὸ ὅνομα τοῦ ὅρους, οὗ ὧκοδόμεσεν, ἐπὶ τῷ ὀνόματι Σεμηρ τοῦ κυρίου τοῦ ὅρους Σαεμηρων. ²⁵καὶ ἐποίησεν Αμβρι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου

καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ.²⁶καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Ιεροβοαμ υἱὸν Ναβατ καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ, αἷς ἔξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον θεὸν Ισραὴλ ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν.²⁷καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Αμβρι καὶ πάντα, ἢ ἐποίησεν, καὶ ἡ δυναστεία αὐτοῦ, οὐκ ἴδού ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ισραὴλ;²⁸καὶ ἐκοιμήθη Αμβρι μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ θάπτεται ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ βασιλεύει Αχααβ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

^{28a}Καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἐνδεκάτῳ τοῦ Αμβρι βασιλεύει Ιωσαφατ υἱὸς Ασα ἐτῶν τριάκοντα καὶ πέντε ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γαζουβα θυγάτηρ Σελεϊ.^{28b}καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ ὁδῷ Ασα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔξέκλινεν ἀπ' αὐτῆς τοῦ ποιεῖν τὸ εὔθετό ἐνώπιον κυρίου· πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἔξῆραν, ἔθυον ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐθυμίων.^{28c}καὶ ἡ συνέθετο Ιωσαφατ, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, ἥν ἐποίησεν, καὶ οὓς ἐπολέμησεν, οὐκ ἴδού ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ιουδα;^{28d}καὶ τὰ λοιπὰ τῶν συμπλοκῶν, ἃς ἐπέθεντο ἐν ταῖς ἡμέραις Ασα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἔξῆρεν ἀπὸ τῆς γῆς.^{28e}καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν Συρίᾳ νασιβ.^{28f}καὶ ὁ βασιλεὺς Ιωσαφατ ἐποίησεν ναῦν εἰς Θαρσις πορεύεσθαι εἰς Σωφιρ ἐπὶ τὸ χρυσίον· καὶ οὐκ ἐπορεύθη, ὅτι συνετρίβη ἡ ναῦς ἐν Γασιωνγαβερ.^{28g}τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ πρὸς Ιωσαφατ Ἐξαποστελῶ τοὺς παιδάς σου καὶ τὰ παιδάριά μου ἐν τῇ νηὶ· καὶ οὐκ ἐβούλετο Ιωσαφατ.^{28h}καὶ ἐκοιμήθη Ιωσαφατ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυιδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ιωραμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

²⁹Ἐν ἔτει δευτέρῳ τῷ Ιωσαφατ βασιλεύει Αχααβ υἱὸς Αμβρι· ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ισραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη.³⁰καὶ ἐποίησεν Αχααβ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ.³¹καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ ἵκανὸν τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ἀμαρτίαις Ιεροβοαμ υἱὸν Ναβατ, καὶ ἔλαβεν γυναῖκα τὴν Ιεζαβελ θυγατέρα Ιεθεβααλ βασιλέως Σιδωνίων καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐδούλευσεν τῷ Βααλ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.³²καὶ ἔστησεν θυσιαστήριον τῷ Βααλ ἐν οἴκῳ τῶν προσοχθισμάτων αὐτοῦ, ὃν ὠκοδόμησεν ἐν Σαμαρείᾳ,³³καὶ ἐποίησεν Αχααβ ἄλσος, καὶ προσέθηκεν Αχααβ τοῦ ποιῆσαι παροργίσματα τοῦ παροργίσαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ ἔξολεθρευθῆναι. ἐκακοποίησεν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς Ισραὴλ τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ. —³⁴ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ὠκοδόμησεν Αχιηλ ὁ Βαιθηλίτης τὴν Ιεριχω· ἐν τῷ Αβιρων τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν καὶ τῷ Σεγουβ τῷ νεωτέρῳ αὐτοῦ ἐπέστησεν θύρας αὐτῆς κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἔλαλησεν ἐν χειρὶ Ιησου υἱοῦ Ναυη.

17¹Καὶ εἶπεν Ήλιου ὁ προφήτης ὁ Θεσβίτης ἐκ Θεσβων τῆς Γαλααδ πρὸς Αχααβ Ζῆ κύριος ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραὴλ, ὃ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ ἔσται τὰ ἔτη ταῦτα δρόσος καὶ ὑετὸς ὅτι εἰ μὴ διὰ στόματος λόγου μου.²καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Ήλιου ³Πορεύου ἐντεῦθεν κατὰ ἀνατολὰς καὶ κρύβηθι ἐν τῷ χειμάρρῳ Χορραθ τοῦ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ιορδάνου.⁴καὶ ἔσται ἐκ τοῦ χειμάρρου πίεσαι ὕδωρ, καὶ τοῖς κόραξιν ἐντελοῦμαι διατρέφειν σε ἐκεῖ.⁵καὶ ἐποίησεν Ηλιου

κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ χειμάρρῳ Χορραθ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ιορδάνου. ⁶καὶ οἱ κόρακες ἔφερον αὐτῷ ἄρτους τὸ πρωὶ καὶ κρέα τὸ δείλης, καὶ ἐκ τοῦ χειμάρρου ἔπινεν ὕδωρ.

⁷Καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας καὶ ἐξηράνθη ὁ χειμάρρος, ὅτι οὐκ ἐγένετο ὑετὸς ἐπὶ τῆς γῆς. ⁸καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Ήλιου ⁹Ανάστηθι καὶ πορεύου εἰς Σαρεπτα τῆς Σιδωνίας· ἵδοὺ ἐντέταλμαι ἐκεῖ γυναικὶ χήρᾳ τοῦ διατρέφειν σε. ¹⁰καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαρεπτα εἰς τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως, καὶ ἵδοὺ ἐκεῖ γυνὴ χήρα συνέλεγεν ξύλα· καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ηλιου καὶ εἶπεν αὐτῇ Λαβέ δή μοι ὀλίγον ὕδωρ εἰς ἄγγος καὶ πίομαι. ¹¹καὶ ἐπορεύθη λαβεῖν, καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ηλιου καὶ εἶπεν Λήμψῃ δή μοι ψωμὸν ἄρτου ἐν τῇ χειρὶ σου. ¹²καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ Ζῆ κύριος ὁ θεός σου, εἰ ἔστιν μοι ἐγκρυφίας ἀλλ’ ἡ ὅσον δρὰξ ἀλεύρου ἐν τῇ ὑδρίᾳ καὶ ὀλίγον ἔλαιον ἐν τῷ καψάκῃ· καὶ ἵδοὺ ἐγὼ συλλέγω δύο ξυλάρια καὶ εἰσελεύσομαι καὶ ποιήσω αὐτὸ ἐμαυτῇ καὶ τοῖς τέκνοις μου, καὶ φαγόμεθα καὶ ἀποθανούμεθα. ¹³καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ηλιου Θάρσει, εἰσελθε καὶ ποίησον κατὰ τὸ ῥῆμά σου· ἀλλὰ ποίησον ἐμοὶ ἐκεῖθεν ἐγκρυφίαν μικρὸν ἐν πρώτοις καὶ ἐξοίσεις μοι, σαυτῇ δὲ καὶ τοῖς τέκνοις σου ποιήσεις ἐπ’ ἐσχάτου. ¹⁴ὅτι τάδε λέγει κύριος Ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ ἐκλείψει καὶ ὁ καψάκης τοῦ ἔλαιου οὐκ ἐλαττονήσει ἔως ἡμέρας τοῦ δοῦναι κύριον τὸν ὑετὸν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁵καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ καὶ ἐποίησεν· καὶ ἥσθιεν αὐτὴ καὶ αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς. ¹⁶καὶ ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ ἐξέλιπεν καὶ ὁ καψάκης τοῦ ἔλαιου οὐκ ἐλαττονώθη κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, δὲ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ηλιου.

¹⁷Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἡρρώστησεν ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς κυρίας τοῦ οἴκου, καὶ ἦν ἡ ἀρρωστία αὐτοῦ κραταιὰ σφόδρα, ἔως οὗ οὐχ ὑπελείφθη ἐν αὐτῷ πνεῦμα. ¹⁸καὶ εἶπεν πρὸς Ηλιου Τί ἐμοὶ καὶ σοί, ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ; εἰσῆλθες πρός με τοῦ ἀναμνῆσαι τὰς ἀδικίας μου καὶ θανατῶσαι τὸν υἱόν μου. ¹⁹καὶ εἶπεν Ηλιου πρὸς τὴν γυναικὰ Δός μοι τὸν υἱόν σου· καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτῆς καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς τὸ ὑπερῶν, ἐν ᾧ αὐτὸς ἐκάθητο ἐκεῖ, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ. ²⁰καὶ ἀνεβόησεν Ηλιου καὶ εἶπεν Οἴμμοι, κύριε ὁ μάρτυς τῆς χήρας, μεθ’ ἣς ἐγὼ κατοικῶ μετ’ αὐτῆς, σὺ κεκάκωκας τοῦ θανατῶσαι τὸν υἱὸν αὐτῆς. ²¹καὶ ἐνεφύσησεν τῷ παιδαρίῳ τρίς καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν κύριον καὶ εἶπεν Κύριε ὁ θεός μου, ἐπιστραφήτω δὴ ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου τούτου εἰς αὐτόν. ²²καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ ἀνεβόησεν τὸ παιδαρίον. ²³καὶ κατήγαγεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὑπερώου εἰς τὸν οἴκον καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ηλιου Βλέπε, ζῆ ὁ υἱός σου. ²⁴καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ηλιου Ἰδού ἔγνωκα ὅτι ἄνθρωπος θεοῦ εἰ σὺ καὶ ῥῆμα κυρίου ἐν στόματί σου ἀληθινόν.

18 ¹Καὶ ἐγένετο μεθ’ ἡμέρας πολλὰς καὶ ῥῆμα κυρίου ἐγένετο πρὸς Ηλιου ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τρίτῳ λέγων Πορεύθητι καὶ ὅφθητι τῷ Αχααβ, καὶ δώσω ὑετὸν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς. ²καὶ ἐπορεύθη Ηλιου τοῦ ὅφθηναι τῷ Αχααβ. — καὶ ἡ λιμὸς κραταιὰ ἐν Σαμαρείᾳ. ³καὶ ἐκάλεσεν Αχααβ τὸν Αβδιού τὸν οἰκονόμον· (καὶ Αβδιού ἦν φοβούμενος τὸν κύριον σφόδρα, ⁴καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τύπτειν τὴν Ιεζαβελ τοὺς προφήτας κυρίου καὶ ἔλαβεν Αβδιού ἐκατὸν ἄνδρας προφήτας καὶ ἔκρυψεν αὐτοὺς

κατὰ πεντήκοντα ἐν σπηλαίῳ καὶ διέτρεφεν αὐτοὺς ἐν ἄρτῳ καὶ ὑδατὶ·) ⁵καὶ εἶπεν Αχααβ πρὸς Αβδιού Δεῦρο καὶ διέλθωμεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ ἐπὶ χειμάρρους, ἐάν πως εὕρωμεν βοτάνην καὶ περιποιησώμεθα ἵππους καὶ ἡμιόνους, καὶ οὐκ ἔξολοθρευθήσονται ἀπὸ τῶν κτηνῶν. ⁶καὶ ἐμέρισαν ἑαυτοῖς τὴν ὁδὸν τοῦ διελθεῖν αὐτήν. Αχααβ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ μιᾳ μόνος, καὶ Αβδιού ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ ἄλλῃ μόνος. — ⁷καὶ ἦν Αβδιού ἐν τῇ ὁδῷ μόνος, καὶ ἥλθεν Ήλιου εἰς συνάντησιν αὐτοῦ μόνος· καὶ Αβδιού ἔσπευσεν καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ εἶπεν Εἰ σὺ εἴσαι αὐτός, κύριέ μου Ήλιου; ⁸καὶ εἶπεν Ήλιου αὐτῷ Ἐγώ· πορεύου λέγε τῷ κυρίῳ σου Ἰδοὺ Ήλιου. ⁹καὶ εἶπεν Αβδιού Τί ἡμάρτηκα, ὅτι δίδως τὸν δοῦλόν σου εἰς χεῖρα Αχααβ τοῦ θανατῶσαί με; ¹⁰ζῆ κύριος ὁ θεός σου, εἰ ἔστιν ἔθνος ἢ βασιλεία, οὗ οὐκ ἀπέσταλκεν ὁ κύριός μου ζητεῖν σε, καὶ εἶπον Οὐκ ἔστιν· καὶ ἐνέπρησεν τὴν βασιλείαν καὶ τὰς χώρας αὐτῆς, ὅτι οὐχ εὔρηκέν σε. ¹¹καὶ νῦν σὺ λέγεις Πορεύου ἀνάγγελλε τῷ κυρίῳ σου Ἰδοὺ Ήλιου. ¹²καὶ ἔσται ἐὰν ἐγὼ ἀπέλθω ἀπὸ σοῦ, καὶ πνεῦμα κυρίου ἀρεῖ σε εἰς γῆν, ἣν οὐκ οἶδα, καὶ εἰσελεύσομαι ἀπαγγεῖλαι τῷ Αχααβ, καὶ ἀποκτενεῖ με· καὶ ὁ δοῦλός σου ἔστιν φοβούμενος τὸν κύριον ἐκ νεότητος αὐτοῦ. ¹³ζῆ οὐκ ἀπηγγέλη σοι τῷ κυρίῳ μου οἴα πεποίηκα ἐν τῷ ἀποκτείνειν Ιεζαβελ τοὺς προφήτας κυρίου καὶ ἔκρυψα ἀπὸ τῶν προφητῶν κυρίου ἐκατὸν ἄνδρας ἀνὰ πεντήκοντα ἐν σπηλαίῳ καὶ ἔθρεψα ἐν ἄρτοις καὶ ὑδατι; ¹⁴καὶ νῦν σὺ λέγεις μοι Πορεύου λέγε τῷ κυρίῳ σου Ἰδοὺ Ήλιου· καὶ ἀποκτενεῖ με. ¹⁵καὶ εἶπεν Ήλιου Ζῆ κύριος τῶν δυνάμεων, ὃ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι σήμερον ὀφθήσομαι αὐτῷ. ¹⁶καὶ ἐπορεύθη Αβδιού εἰς συναντήν τῷ Αχααβ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ· καὶ ἔξέδραμεν Αχααβ καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν Ήλιου.

¹⁷Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Αχααβ τὸν Ήλιου, καὶ εἶπεν Αχααβ πρὸς Ήλιου Εἰ σὺ εἴσαι αὐτὸς ὁ διαστρέφων τὸν Ισραὴλ; ¹⁸καὶ εἶπεν Ήλιου Οὐ διαστρέφω τὸν Ισραὴλ, ὅτι ἀλλ' ἢ σὺ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου ἐν τῷ καταλιμπάνειν ὑμᾶς τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν καὶ ἐπορεύθης ὀπίσω τῶν Βααλιμ. ¹⁹καὶ νῦν ἀπόστειλον συνάθροισον πρός με πάντα Ισραὴλ εἰς ὄρος τὸ Καρμήλιον καὶ τοὺς προφήτας τῆς αἰσχύνης τετρακοσίους καὶ πεντήκοντα καὶ τοὺς προφήτας τῶν ἀλσῶν τετρακοσίους ἐσθίοντας τράπεζαν Ιεζαβελ. ²⁰καὶ ἀπέστειλεν Αχααβ εἰς πάντα Ισραὴλ καὶ ἐπισυνήγαγεν πάντας τοὺς προφήτας εἰς ὄρος τὸ Καρμήλιον. ²¹καὶ προσήγαγεν Ήλιου πρὸς πάντας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ήλιου "Εως πότε ὑμεῖς χωλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἴγυναῖς; εἰ ἔστιν κύριος ὁ θεός, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ· εἰ δὲ ὁ Βααλ αὐτός, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς λόγον. ²²καὶ εἶπεν Ήλιου πρὸς τὸν λαόν Ἐγὼ ὑπολέειμαι προφήτης τοῦ κυρίου μονώτατος, καὶ οἱ προφῆται τοῦ Βααλ τετρακόσιοι καὶ πεντήκοντα ἄνδρες, καὶ οἱ προφῆται τοῦ ἄλσους τετρακόσιοι. ²³δότωσαν ἡμῖν δύο βόας, καὶ ἐκλεξάσθωσαν ἑαυτοῖς τὸν ἔνα καὶ μελισάτωσαν καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τῶν ξύλων καὶ πῦρ μὴ ἐπιθέτωσαν, καὶ ἐγὼ ποιήσω τὸν βοῦν τὸν ἄλλον καὶ πῦρ οὐ μὴ ἐπιθῶ. ²⁴καὶ βοᾶτε ἐν ὀνόματι θεῶν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ ἐπικαλέσομαι ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ μου, καὶ ἔσται ὁ θεός, ὃς ἐὰν ἐπακούσῃ ἐν πυρί, οὗτος θεός, καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶς ὁ λαὸς καὶ εἶπον Καλὸν τὸ ρῆμα, ὃ ἐλάλησας.

²⁵καὶ εἶπεν Ἡλιου τοῖς προφήταις τῆς αἰσχύνης Ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς τὸν μόσχον τὸν ἔνα καὶ ποιήσατε πρῶτοι, ὅτι πολλοὶ ὑμεῖς, καὶ ἐπικαλέσασθε ἐν ὄνόματι θεοῦ ὑμῶν καὶ πῦρ μὴ ἐπιθῆτε. ²⁶καὶ ἔλαβον τὸν μόσχον καὶ ἐποίησαν καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν ὄνόματι τοῦ Βααλ ἐκ πρωΐθεν ἕως μεσημβρίας καὶ εἴπον Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Βααλ, ἐπάκουσον ἡμῶν· καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις· καὶ διέτρεχον ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, οὗ ἐποίησαν. ²⁷καὶ ἐγένετο μεσημβρίᾳ καὶ ἐμυκτήρισεν αὐτοὺς Ἡλιου ὁ Θεσβίτης καὶ εἴπεν Ἐπικαλεῖσθε ἐν φωνῇ μεγάλῃ, ὅτι θεός ἐστιν, ὅτι ἀδολεσχία αὐτῷ ἐστιν, καὶ ἄμα μήποτε χρηματίζει αὐτός, ἢ μήποτε καθεύδει αὐτός, καὶ ἔξαναστήσεται. ²⁸καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν φωνῇ μεγάλῃ καὶ κατετέμνοντο κατὰ τὸν ἐθισμὸν αὐτῶν ἐν μαχαίραις καὶ σειρομάσταις ἕως ἐκχύσεως αἷματος ἐπ’ αὐτούς. ²⁹καὶ ἐπροφήτευον, ἕως οὗ παρῆλθεν τὸ δειλινόν, καὶ ἐγένετο ὡς ὁ καιρὸς τοῦ ἀναβῆναι τὴν θυσίαν καὶ οὐκ ἦν φωνή, καὶ ἐλάλησεν Ἡλιου ὁ Θεσβίτης πρὸς τοὺς προφήτας τῶν προσοχθισμάτων λέγων Μετάστητε ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἐγὼ ποιήσω τὸ ὄλοκαύτωμά μου· καὶ μετέστησαν καὶ ἀπῆλθον. — ³⁰καὶ εἶπεν Ἡλιου πρὸς τὸν λαόν Προσαγάγετε πρός με· καὶ προσῆγαγεν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτόν. ³¹καὶ ἔλαβεν Ἡλιου δώδεκα λίθους κατ’ ἀριθμὸν φυλῶν τοῦ Ισραὴλ, ὡς ἐλάλησεν κύριος πρὸς αὐτὸν λέγων Ισραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου. ³²καὶ ὥκοδόμησεν τοὺς λίθους ἐν ὄνόματι κυρίου καὶ ἴσατο τὸ θυσιαστήριον τὸ κατεσκαμμένον καὶ ἐποίησεν θααλα χωροῦσαν δύο μετρητὰς σπέρματος κυκλόθεν τοῦ θυσιαστηρίου. ³³καὶ ἐστοίβασεν τὰς σχίδακας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃ ἐποίησεν, καὶ ἐμέλισεν τὸ ὄλοκαύτωμα καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰς σχίδακας καὶ ἐστοίβασεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ³⁴καὶ εἶπεν Λάβετέ μοι τέσσαρας ὑδρίας ὕδατος καὶ ἐπιχέετε ἐπὶ τὸ ὄλοκαύτωμα καὶ ἐπὶ τὰς σχίδακας· καὶ ἐποίησαν οὕτως. καὶ εἶπεν Δευτερώσατε· καὶ ἐδευτέρωσαν. καὶ εἶπεν Τρισσώσατε· καὶ ἐτρίσσευσαν. ³⁵καὶ διεπορεύετο τὸ ὕδωρ κύκλῳ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὴν θααλα ἐπληγαν ὕδατος. ³⁶καὶ ἀνεβόησεν Ἡλιου εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπεν Κύριε ὁ θεὸς Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ισραὴλ, ἐπάκουσόν μου, κύριε, ἐπάκουσόν μου σήμερον ἐν πυρί, καὶ γνώτωσαν πᾶς ὁ λαὸς οὕτος ὅτι σὺ εἶ κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ κάγὼ δοῦλός σου καὶ διὰ σὲ πεποίκηα τὰ ἔργα ταῦτα. ³⁷ἐπάκουσόν μου, κύριε, ἐπάκουσόν μου ἐν πυρί, καὶ γνώτω ὁ λαὸς οὕτος ὅτι σὺ εἶ κύριος ὁ θεὸς καὶ σὺ ἐστρεψας τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ τούτου ὀπίσω. ³⁸καὶ ἐπεσεν πῦρ παρὰ κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν τὸ ὄλοκαύτωμα καὶ τὰς σχίδακας καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῇ θααλα, καὶ τοὺς λίθους καὶ τὸν χοῦν ἐξέλειξεν τὸ πῦρ. ³⁹καὶ ἐπεσεν πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ εἶπον Ἀληθῶς κύριος ἐστιν ὁ θεός, αὐτὸς ὁ θεός. ⁴⁰καὶ εἶπεν Ἡλιου πρὸς τὸν λαόν Συλλάβετε τοὺς προφήτας τοῦ Βααλ, μηθεὶς σωθήτω ἐξ αὐτῶν· καὶ συνέλαβον αὐτούς, καὶ κατάγει αὐτοὺς Ἡλιου εἰς τὸν χειμάρρουν Κισων καὶ ἔσφαξεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

⁴¹Καὶ εἶπεν Ἡλιου τῷ Αχααβ Ἀνάβηθι καὶ φάγε καὶ πίε, ὅτι φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ ὑετοῦ. ⁴²καὶ ἀνέβη Αχααβ τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ Ἡλιου ἀνέβη ἐπὶ τὸν Κάρμηλον καὶ ἔκυψεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐθηκεν τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ ἀνὰ μέσον τῶν γονάτων ἑαυτοῦ. ⁴³καὶ εἶπεν τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ Ἀνάβηθι καὶ ἐπίβλεψον ὁδὸν τῆς θαλάσσης. καὶ ἐπέβλεψεν τὸ παιδάριον καὶ εἶπεν Οὐκ ἔστιν οὐθέν. καὶ εἶπεν

Ηλιου Καὶ σὺ ἐπίστρεψον ἐπτάκι· καὶ ἐπέστρεψεν τὸ παιδάριον ἐπτάκι. ⁴⁴καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑβδόμῳ καὶ ἴδοὺ νεφέλη μικρὰ ὡς ἵχνος ἀνδρὸς ἀνάγουσα ὕδωρ· καὶ εἶπεν Ἀνάβηθι καὶ εἰπὸν τῷ Αχααβ Ζεῦξον τὸ ἄρμα σου καὶ κατάβηθι, μὴ καταλάβῃ σε ὁ ὑετός. ⁴⁵καὶ ἐγένετο ἔως ὥδε καὶ ὥδε καὶ ὁ οὐρανὸς συνεσκότασεν νεφέλαις καὶ πνεύματι, καὶ ἐγένετο ὑετὸς μέγας· καὶ ἔκλαιεν καὶ ἐπορεύετο Αχααβ εἰς Ιεζαελ. ⁴⁶καὶ χεὶρ κυρίου ἐπὶ τὸν Ηλιού, καὶ συνέσφιγξεν τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ καὶ ἔτρεχεν ἔμπροσθεν Αχααβ ἔως Ιεζαελ.

19 ¹Καὶ ἀνήγγειλεν Αχααβ τῇ Ιεζαβελ γυναικὶ αὐτοῦ πάντα, ἀ ἐποίησεν Ηλιού, καὶ ὡς ἀπέκτεινεν τοὺς προφήτας ἐν ρόμφαιᾳ. ²καὶ ἀπέστειλεν Ιεζαβελ πρὸς Ηλιού καὶ εἶπεν Εἰ σὺ εἴ Ηλιού καὶ ἐγὼ Ιεζαβελ, τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὔριον θήσομαι τὴν ψυχήν σου καθὼς ψυχὴν ἐνὸς ἐξ αὐτῶν. ³καὶ ἐφοβήθη Ηλιού καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν κατὰ τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται εἰς Βηρσαβεε τὴν Ιουδὰ καὶ ἀφῆκεν τὸ παιδάριον αὐτοῦ ἐκεῖ. ⁴καὶ αὐτὸς ἐπορεύθη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδὸν ἡμέρας καὶ ἥλθεν καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ ραθμοῦ ἐν καὶ ἤτησατο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀποθανεῖν καὶ εἶπεν Ἰκανούσθω νῦν, λαβὲ δὴ τὴν ψυχὴν μου ἀπ’ ἐμοῦ, κύριε, ὅτι οὐ κρείσσων ἐγώ εἰμι ὑπὲρ τοὺς πατέρας μου. ⁵καὶ ἐκοιμήθη καὶ ὑπνωσεν ἐκεῖ ὑπὸ φυτόν, καὶ ἴδού τις ἥψατο αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνάστηθι καὶ φάγε. ⁶καὶ ἐπέβλεψεν Ηλιού, καὶ ἴδοὺ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐγκρυφίας ὀλυρίτης καὶ καψάκης ὕδατος· καὶ ἀνέστη καὶ ἔφαγεν καὶ ἔπιεν. καὶ ἐπιστρέψας ἐκοιμήθη. ⁷καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος κυρίου ἐκ δευτέρου καὶ ἥψατο αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνάστα φάγε, ὅτι πολλὴ ἀπὸ σοῦ ἡ ὁδός. ⁸καὶ ἀνέστη καὶ ἔφαγεν καὶ ἔπιεν. καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ ἰσχύι τῆς βρώσεως ἐκείνης τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἔως ὅρους Χωρηβ. ⁹καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ εἰς τὸ σπήλαιον καὶ κατέλυσεν ἐκεῖ· καὶ ἴδοὺ ρῆμα κυρίου πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Τί σὺ ἐνταῦθα, Ηλιού; ¹⁰καὶ εἶπεν Ηλιού Ζηλῶν ἐζήλωκα τῷ κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπόν σε οἱ υἱοὶ Ισραὴλ· τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν ἐν ρόμφαιᾳ, καὶ ὑπολέλειμμαι ἐγὼ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν. ¹¹καὶ εἶπεν Ἐξελεύσῃ αὔριον καὶ στήσῃ ἐνώπιον κυρίου ἐν τῷ ὅρει· ἴδού παρελεύσεται κύριος. καὶ πνεῦμα μέγα κραταιὸν διαλῦν ὅρη καὶ συντρῖβον πέτρας ἐνώπιον κυρίου, οὐκ ἐν τῷ πνεύματι κύριος· καὶ μετὰ τὸ πνεῦμα συσσεισμός, οὐκ ἐν τῷ συσσεισμῷ κύριος. ¹²καὶ μετὰ τὸν συσσεισμὸν πῦρ, οὐκ ἐν τῷ πυρὶ κύριος· καὶ μετὰ τὸ πῦρ φωνὴ αὔρας λεπτῆς, κάκεῖ κύριος. ¹³καὶ ἐγένετο ὡς ἥκουσεν Ηλιού, καὶ ἐπεκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τῇ μηλωτῇ ἑαυτοῦ καὶ ἐξῆλθεν καὶ ἔστη ὑπὸ τὸ σπήλαιον· καὶ ἴδοὺ πρὸς αὐτὸν φωνὴ καὶ εἶπεν Τί σὺ ἐνταῦθα, Ηλιού; ¹⁴καὶ εἶπεν Ηλιού Ζηλῶν ἐζήλωκα τῷ κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην σου οἱ υἱοὶ Ισραὴλ· τὰ θυσιαστήριά σου καθεῖλαν καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν ἐν ρόμφαιᾳ, καὶ ὑπολέλειμμαι ἐγὼ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν. ¹⁵καὶ εἶπεν κύριος πρὸς αὐτὸν Πορεύου ἀνάστρεφε εἰς τὴν ὁδὸν σου καὶ ἥξεις εἰς τὴν ὁδὸν ἐρήμου Δαμασκοῦ καὶ χρίσεις τὸν Αζαηλ εἰς βασιλέα τῆς Συρίας. ¹⁶καὶ τὸν Ιου υἱὸν Ναμεσσι χρίσεις εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραὴλ· καὶ τὸν Ελισαιε υἱὸν Σαφατ ἀπὸ Αβελμασουλα χρίσεις εἰς προφήτην ἀντὶ

σοῦ. ¹⁷καὶ ἔσται τὸν σῷζόμενον ἐκ ρόμφαίας Αἴσαηλ θανατώσει Ιου, καὶ τὸν σῷζόμενον ἐκ ρόμφαίας Ιου θανατώσει Ελισαιε. ¹⁸καὶ καταλείψεις ἐν Ισραηλ ἐπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν, πάντα γόνατα, ἢ οὐκ ὥκλασαν γόνυ τῷ Βααλ, καὶ πᾶν στόμα, ὃ οὐ προσεκύνησεν αὐτῷ.

¹⁹Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ εύρισκει τὸν Ελισαιε υἱὸν Σαφατ, καὶ αὐτὸς ἡροτρία ἐν βουσίν — δώδεκα ζεύγη βοῶν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς δώδεκα —, καὶ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπέρριψε τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν. ²⁰καὶ κατέλιπεν Ελισαιε τὰς βόας καὶ κατέδραμεν ὅπίσω Ηλιου καὶ εἶπεν Καταφιλήσω τὸν πατέρα μου καὶ ἀκολουθήσω ὅπίσω σου· καὶ εἶπεν Ηλιου Ἀνάστρεφε, ὅτι πεποίηκά σοι. ²¹καὶ ἀνέστρεψεν ἐξόπισθεν αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν τὰ ζεύγη τῶν βοῶν καὶ ἔθυσεν καὶ ἤψησεν αὐτὰ ἐν τοῖς σκεύεσι τῶν βοῶν καὶ ἔδωκεν τῷ λαῷ, καὶ ἔφαγον· καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη ὅπίσω Ηλιου καὶ ἐλειτούργει αὐτῷ.

20 ¹Καὶ ἀμπελῶν εἰς ἦν τῷ Ναβουθαι τῷ Ιεζραηλίτῃ παρὰ τῷ ἄλω Αχααβ βασιλέως Σαμαρείας. ²καὶ ἐλάλησεν Αχααβ πρὸς Ναβουθαι λέγων Δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου καὶ ἔσται μοι εἰς κῆπον λαχάνων, ὅτι ἐγγίων οὗτος τῷ οἴκῳ μου, καὶ δώσω σοι ἀμπελῶνα ἄλλον ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτόν· εἰ δὲ ἀρέσκει ἐνώπιόν σου, δώσω σοι ἀργύριον ἀντάλλαγμα τοῦ ἀμπελῶνός σου τούτου, καὶ ἔσται μοι εἰς κῆπον λαχάνων. ³καὶ εἶπεν Ναβουθαι πρὸς Αχααβ Μή μοι γένοιτο παρὰ θεοῦ μου δοῦναι κληρονομίαν πατέρων μου σοί. ⁴καὶ ἐγένετο τὸ πνεῦμα Αχααβ τεταραγμένον, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ καὶ συνεκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔφαγεν ἄρτον. ⁵καὶ εἰσῆλθεν Ιεζαβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτόν Tί τὸ πνεῦμά σου τεταραγμένον καὶ οὐκ εἴ σὺ ἐσθίων ἄρτον; ⁶καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν "Οτι ἐλάλησα πρὸς Ναβουθαι τὸν Ιεζραηλίτην λέγων Δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου ἀργυρίου· εἰ δὲ βούλει, δώσω σοι ἀμπελῶνα ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Οὐ δώσω σοι κληρονομίαν πατέρων μου. ⁷καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ιεζαβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Σὺ νῦν οὕτως ποιεῖς βασιλέα ἐπὶ Ισραηλ; ἀνάστηθι φάγε ἄρτον καὶ σαυτοῦ γενοῦ· ἐγὼ δώσω σοι τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαι τοῦ Ιεζραηλίτου. ⁸καὶ ἔγραψεν βιβλίον ἐπὶ τῷ ὀνόματι Αχααβ καὶ ἐσφραγίσατο τῇ σφραγίδι αὐτοῦ καὶ ἀπέστειλεν τὸ βιβλίον πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἐλευθέρους τοὺς κατοικοῦντας μετὰ Ναβουθαι. ⁹καὶ ἐγέγραπτο ἐν τοῖς βιβλίοις λέγων Νηστεύσατε νηστείαν καὶ καθίσατε τὸν Ναβουθαι ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ. ¹⁰καὶ ἐγκαθίσατε δύο ἄνδρας υἱοὺς παρανόμων ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ, καὶ καταμαρτυρησάτωσαν αὐτοῦ λέγοντες Ήλύογησεν θεὸν καὶ βασιλέα· καὶ ἐξαγαγέτωσαν αὐτὸν καὶ λιθοβολησάτωσαν αὐτόν, καὶ ἀποθανέτω. ¹¹καὶ ἐποίησαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτοῦ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἐλεύθεροι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ καθὰ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς Ιεζαβελ, καθὰ γέγραπται ἐν τοῖς βιβλίοις, οἵς ἀπέστειλεν πρὸς αὐτούς. ¹²Ἐκάλεσαν νηστείαν καὶ ἐκάθισαν τὸν Ναβουθαι ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ, ¹³καὶ ἤλθον δύο ἄνδρες υἱοὶ παρανόμων καὶ ἐκάθισαν ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ καὶ κατεμαρτύρησαν αὐτοῦ λέγοντες Ήλύογηκας θεὸν καὶ βασιλέα· καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν λίθοις, καὶ ἀπέθανεν. ¹⁴καὶ ἀπέστειλαν πρὸς Ιεζαβελ λέγοντες Λελιθοβόληται Ναβουθαι καὶ τέθνηκεν. ¹⁵καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ιεζαβελ,

καὶ εἶπεν πρὸς Αχααβ Ἀνάστα κληρονόμει τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαι τοῦ Ιεζραηλίτου, ὃς οὐκ ἔδωκέν σοι ἀργυρίου, ὅτι οὐκ ἔστιν Ναβουθαι ζῶν, ὅτι τέθνηκεν.¹⁶καὶ ἐγένετο ὡς ἥκουσεν Αχααβ ὅτι τέθνηκεν Ναβουθαι ὁ Ιεζραηλίτης, καὶ διέρρηξεν τὰ ἴματα ἑαυτοῦ καὶ περιεβάλετο σάκκον· καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀνέστη καὶ κατέβη Αχααβ εἰς τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαι τοῦ Ιεζραηλίτου κληρονομῆσαι αὐτόν.

¹⁷Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ηλιου τὸν Θεσβίτην λέγων ¹⁸Ανάστηθι καὶ κατάβηθι εἰς ἀπαντὴν Αχααβ βασιλέως Ισραηλ τοῦ ἐν Σαμαρείᾳ· ἵδού οὖτος ἐν ἀμπελῶνι Ναβουθαι, ὅτι καταβέβηκεν ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτόν. ¹⁹καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτὸν λέγων Τάδε λέγει κύριος Ὦς σὺ ἐφόνευσας καὶ ἐκληρονόμησας, διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἐν παντὶ τόπῳ, φῶντας ἀι ὕες καὶ οἱ κύνες τὸ αἷμα Ναβουθαι, ἐκεῖ λείξουσιν οἱ κύνες τὸ αἷμά σου, καὶ αἱ πόρναι λούσονται ἐν τῷ αἵματί σου. ²⁰καὶ εἶπεν Αχααβ πρὸς Ηλιου Εἰ εὔρηκάς με, ὁ ἔχθρός μου; καὶ εἶπεν Εὔρηκα, διότι μάτην πέπρασαι ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου παροργίσαι αὐτόν. ²¹τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ κακὰ καὶ ἐκκαύσω ὅπίσω σου καὶ ἐξολεθρεύσω τοῦ Αχααβ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλελειμμένον ἐν Ισραηλ. ²²καὶ δώσω τὸν οἶκόν σου ὡς τὸν οἶκον Ιεροβοαμ νίοῦ Ναβατ καὶ ὡς τὸν οἶκον Βαασα νίοῦ Αχια περὶ τῶν παροργισμάτων, ὃν παρώργισας καὶ ἐξήμαρτες τὸν Ισραηλ. ²³καὶ τῇ Ιεζαβελ ἐλάλησεν κύριος λέγων Οἱ κύνες καταφάγονται αὐτὴν ἐν τῷ προτειχίσματι Ιεζραελ. ²⁴τὸν τεθνηκότα τοῦ Αχααβ ἐν τῇ πόλει φάγονται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ φάγονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ²⁵πλὴν ματαίως Αχααβ ὡς ἐπράθη ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, ὡς μετέθηκεν αὐτὸν Ιεζαβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. ²⁶καὶ ἐβδελύχθη σφόδρα πορεύεσθαι ὅπίσω τῶν βδελυγμάτων κατὰ πάντα, ἀ ἐποίησεν ὁ Αμορραῖος, ὃν ἐξωλέθρευσεν κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ισραηλ. ²⁷καὶ ὑπὲρ τοῦ λόγου, ὡς κατενύγη Αχααβ ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἐπορεύετο κλαίων καὶ διέρρηξεν τὸν χιτῶνα αὐτοῦ καὶ ἐζώσατο σάκκον ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἐνήστευσεν καὶ περιεβάλετο σάκκον ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἣ ἐπάταξεν Ναβουθαι τὸν Ιεζραηλίτην, ²⁸καὶ ἐγένετο ρῆμα κυρίου ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ηλιου περὶ Αχααβ, καὶ εἶπεν κύριος ²⁹Εώρακας ὡς κατενύγη Αχααβ ἀπὸ προσώπου μου; οὐκ ἐπάξω τὴν κακίαν ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ, ἀλλ’ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ νίοῦ αὐτοῦ ἐπάξω τὴν κακίαν.

21 ¹Καὶ συνήθροισεν υἱὸς Αδερ πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ ἀνέβη καὶ περιεκάθισεν ἐπὶ Σαμάρειαν καὶ τριάκοντα καὶ δύο βασιλεῖς μετ’ αὐτοῦ καὶ πᾶς ἵππος καὶ ἄρμα· καὶ ἀνέβησαν καὶ περιεκάθισαν ἐπὶ Σαμάρειαν καὶ ἐπολέμησαν ἐπ’ αὐτήν. ²καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Αχααβ βασιλέα Ισραηλ εἰς τὴν πόλιν ³καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει υἱὸς Αδερ Τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον σου ἐμόν ἔστιν, καὶ αἱ γυναικές σου καὶ τὰ τέκνα σου ἐμά ἔστιν. ⁴καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Ισραηλ καὶ εἶπεν Καθὼς ἐλάλησας, κύριε βασιλεῦ, σὸς ἐγὼ εἰμι καὶ πάντα τὰ ἐμά. ⁵καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι καὶ εἶπον Τάδε λέγει υἱὸς Αδερ Ἐγὼ ἀπέσταλκα πρὸς σὲ λέγων Τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον σου καὶ τὰς γυναικάς σου καὶ τὰ τέκνα σου δώσεις ἐμοί. ⁶ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὔριον ἀποστελῶ τοὺς

παῖδάς μου πρὸς σέ, καὶ ἐρευνήσουσιν τὸν οἴκον σου καὶ τοὺς οἴκους τῶν παίδων σου καὶ ἔσται τὰ ἐπιθυμήματα ὁφθαλμῶν αὐτῶν, ἐφ' ἂν ἐπιβάλωσι τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ λήμψονται. ⁷καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πάντας τοὺς πρεσβυτέρους καὶ εἶπεν Γνῶτε δὴ καὶ ἴδετε ὅτι κακίαν οὗτος ζητεῖ, ὅτι ἀπέσταλκεν πρός με περὶ τῶν γυναικῶν μου καὶ περὶ τῶν οἰών μου καὶ περὶ τῶν θυγατέρων μου· τὸ ἀργύριόν μου καὶ τὸ χρυσόν μου οὐκ ἀπεκάλυψα ἀπ' αὐτοῦ. ⁸καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ πρεσβύτεροι καὶ πᾶς ὁ λαός Μὴ ἀκούσῃς καὶ μὴ θελήσῃς. ⁹καὶ εἶπεν τοῖς ἀγγέλοις υἱοῦ Αδερ Λέγετε τῷ κυρίῳ ὑμῶν Πάντα, ὅσα ἀπέσταλκας πρὸς τὸν δοῦλόν σου ἐν πρώτοις, ποιήσω, τὸ δὲ ῥῆμα τοῦτο οὐ δυνήσομαι ποιῆσαι. καὶ ἀπῆραν οἱ ἄνδρες καὶ ἐπέστρεψαν αὐτῷ λόγον. ¹⁰καὶ ἀνταπέστειλεν πρὸς αὐτὸν υἱὸς Αδερ λέγων Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, εἰ ἐκποιήσει ὁ χοῦς Σαμαρείας ταῖς ἀλώπεξιν παντὶ τῷ λαῷ τοῖς πεζοῖς μου. ¹¹καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Ἰκανούσθω· μὴ καυχάσθω ὁ κυρτὸς ὡς ὁ ὄρθος. ¹²καὶ ἐγένετο ὅτε ἀπεκρίθη αὐτῷ τὸν λόγον τοῦτον, πίνων ἦν αὐτὸς καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ ἐν σκηναῖς· καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ Οἰκοδομήσατε χάρακα· καὶ ἔθεντο χάρακα ἐπὶ τὴν πόλιν.

¹³Καὶ ἴδού προφήτης εἷς προσῆλθεν τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Τάδε λέγει κύριος Εἰ ἔόρακας πάντα τὸν ὄχλον τὸν μέγαν τοῦτον; ἴδου ἐγὼ δίδωμι αὐτὸν σήμερον εἰς χεῖρας σάς, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος. ¹⁴καὶ εἶπεν Αχααβ Ἐν τίνι; καὶ εἶπεν Τάδε λέγει κύριος Ἐν τοῖς παιδαρίοις τῶν ἀρχόντων τῶν χωρῶν. καὶ εἶπεν Αχααβ Τίς συνάψει τὸν πόλεμον; καὶ εἶπεν Σύ. ¹⁵καὶ ἐπεσκέψατο Αχααβ τὰ παιδάρια τῶν ἀρχόντων τῶν χωρῶν, καὶ ἐγένοντο διακόσιοι καὶ τριάκοντα· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπεσκέψατο τὸν λαόν, πᾶν υἱὸν δυνάμεως, ἐξήκοντα χιλιάδας. ¹⁶καὶ ἐξῆλθεν μεσημβρίας· καὶ υἱὸς Αδερ πίνων μεθύων ἐν Σοκχωθ, αὐτὸς καὶ οἱ βασιλεῖς, τριάκοντα καὶ δύο βασιλεῖς συμβοηθοὶ μετ' αὐτοῦ. ¹⁷καὶ ἐξῆλθον παιδάρια ἀρχόντων τῶν χωρῶν ἐν πρώτοις. καὶ ἀποστέλλουσιν καὶ ἀπαγγέλλουσιν τῷ βασιλεῖ Συρίας λέγοντες Ἀνδρες ἐξεληλύθασιν ἐκ Σαμαρείας. ¹⁸καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ εἰς εἰρήνην οὗτοι ἐκπορεύονται, συλλάβετε αὐτοὺς ζῶντας, καὶ εἰ εἰς πόλεμον, ζῶντας συλλάβετε αὐτούς. ¹⁹καὶ μὴ ἐξελθάτωσαν ἐκ τῆς πόλεως τὰ παιδάρια ἀρχόντων τῶν χωρῶν. καὶ ἡ δύναμις ὀπίσω αὐτῶν ²⁰ἐπάταξεν ἔκαστος τὸν παρ' αὐτοῦ καὶ ἐδευτέρωσεν ἔκαστος τὸν παρ' αὐτοῦ, καὶ ἔφυγεν Συρία, καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἰσραὴλ· καὶ σώζεται υἱὸς Αδερ βασιλεὺς Συρίας ἐφ' ἵππου ἵππεως. ²¹καὶ ἐξῆλθεν βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ ἔλαβεν πάντας τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἄρματα καὶ ἐπάταξεν πληγὴν μεγάλην ἐν Συρίᾳ. ²²καὶ προσῆλθεν ὁ προφήτης πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Κραταιοῦ καὶ γνῶθι καὶ ἴδε τί ποιήσεις, ὅτι ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ υἱὸς Αδερ βασιλεὺς Συρίας ἀναβαίνει ἐπὶ σέ.

²³Καὶ οἱ παῖδες βασιλέως Συρίας εἶπον Θεὸς ὁρέων θεὸς Ισραὴλ καὶ οὐ θεὸς κοιλάδων, διὰ τοῦτο ἐκραταίωσεν ὑπὲρ ἡμᾶς· ἐὰν δὲ πολεμήσωμεν αὐτοὺς κατ' εὐθύ, εἰ μὴ κραταίωσομεν ὑπὲρ αὐτούς. ²⁴καὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποίησον· ἀπόστησον τοὺς βασιλεῖς ἔκαστον εἰς τὸν τόπον αὐτῶν καὶ θοῦ ἀντ' αὐτῶν σατράπας, ²⁵καὶ ἀλλάξομέν σοι δύναμιν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν πεσοῦσαν ἀπὸ σοῦ καὶ ἵππον

κατὰ τὴν ἵππον καὶ ἄρματα κατὰ τὰ ἄρματα καὶ πολεμήσομεν πρὸς αὐτοὺς κατ’ εὐθὺν καὶ κραταιώσομεν ὑπὲρ αὐτούς. καὶ ἥκουσεν τῆς φωνῆς αὐτῶν καὶ ἐποίησεν οὔτως.²⁶καὶ ἐγένετο ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ ἐπεσκέψατο νίδιος Αδερ τὴν Συρίαν καὶ ἀνέβη εἰς Αφεκα εἰς πόλεμον ἐπὶ Ισραὴλ.²⁷καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐπεσκέπησαν καὶ παρεγένοντο εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν, καὶ παρενέβαλεν Ισραὴλ ἔξι ἐναντίας αὐτῶν ὡσεὶ δύο ποίμνια αἰγῶν, καὶ Συρία ἐπλησσεν τὴν γῆν.²⁸καὶ προσῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ καὶ εἶπεν τῷ βασιλεῖ Ισραὴλ Τάδε λέγει κύριος Ἄνθ’ ὃν εἶπεν Συρία Θεὸς ὁρέων κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ καὶ οὐ θεὸς κοιλάδων αὐτός, καὶ δῶσω τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην εἰς χεῖρα σήν, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος.²⁹καὶ παρεμβάλλουσιν οὗτοι ἀπέναντι τούτων ἐπτὰ ἡμέρας, καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ καὶ προσῆγαγεν ὁ πόλεμος, καὶ ἐπάταξεν Ισραὴλ τὴν Συρίαν ἐκατὸν χιλιάδας πεζῶν μιᾷ ἡμέρᾳ.³⁰καὶ ἔφυγον οἱ κατάλοιποι εἰς Αφεκα εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐπεσεν τὸ τεῖχος ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἐπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν τῶν καταλοίπων. — καὶ υἱὸς Αδερ ἔφυγεν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ κοιτῶνος εἰς τὸ ταμιεῖον.³¹καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ Οἶδα ὅτι βασιλεῖς Ισραὴλ βασιλεῖς ἐλέους εἰσίν· ἐπιθώμεθα δὴ σάκκους ἐπὶ τὰς ὁσφύας ἡμῶν καὶ σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν καὶ ἐξέλθωμεν πρὸς βασιλέα Ισραὴλ, εἴ πως ζωογονήσει τὰς ψυχὰς ἡμῶν.³²καὶ περιεζώσαντο σάκκους ἐπὶ τὰς ὁσφύας αὐτῶν καὶ ἔθεσαν σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ Ισραὴλ Δοῦλός σου υἱὸς Αδερ λέγει Ζησάτω δὴ ἡ ψυχή μου. καὶ εἶπεν Εἰ ἔτι ζῇ; ἀδελφός μου ἔστιν.³³καὶ οἱ ἄνδρες οἰωνίσαντο καὶ ἔσπευσαν καὶ ἀνέλεξαν τὸν λόγον ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ εἶπον Ἀδελφός σου υἱὸς Αδερ. καὶ εἶπεν Εἰσέλθατε καὶ λάβετε αὐτόν· καὶ ἐξῆλθεν πρὸς αὐτὸν υἱὸς Αδερ, καὶ ἀναβιβάζουσιν αὐτὸν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα.³⁴καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Τὰς πόλεις, ἀς ἔλαβεν ὁ πατήρ μου παρὰ τοῦ πατρός σου, ἀποδώσω σοι, καὶ ἐξόδους θήσεις σαυτῷ ἐν Δαμασκῷ, καθὼς ἔθετο ὁ πατήρ μου ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ ἐγὼ ἐν διαθήκῃ ἐξαποστελῶ σε. καὶ διέθετο αὐτῷ διαθήκην καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτόν.

³⁵Καὶ ἄνθρωπος εἴς ἐκ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν εἶπεν πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐν λόγῳ κυρίου Πάταξον δὴ με· καὶ οὐκ ἡθέλησεν ὁ ἄνθρωπος πατάξαι αὐτόν.³⁶καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Ἄνθ’ ὃν οὐκ ἥκουσας τῆς φωνῆς κυρίου, ἵδού σὺ ἀποτρέχεις ἀπ’ ἐμοῦ, καὶ πατάξει σε λέων· καὶ ἀπῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ, καὶ εύρισκει αὐτὸν λέων καὶ ἐπάταξεν αὐτόν.³⁷καὶ εύρισκει ἄνθρωπον ἄλλον καὶ εἶπεν Πάταξόν με δή· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος πατάξας καὶ συνέτριψεν.³⁸καὶ ἐπορεύθη ὁ προφήτης καὶ ἔστη τῷ βασιλεῖ Ισραὴλ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ κατεδήσατο τελαμῶνι τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτοῦ.³⁹καὶ ἐγένετο ὡς ὁ βασιλεὺς παρεπορεύετο, καὶ οὗτος ἐβόα πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν Ο δοῦλός σου ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν στρατιὰν τοῦ πολέμου, καὶ ἵδού ἀνὴρ εἰσῆγαγεν πρός με ἄνδρα καὶ εἶπεν πρός με Φύλαξον τοῦτον τὸν ἄνδρα, ἐὰν δὲ ἐκπηδῶν ἐκπηδήσῃ, καὶ ἔσται ἡ ψυχή σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἢ τάλαντον ἀργυρίου στήσεις.⁴⁰καὶ ἐγενήθη περιεβλέψατο ὁ δοῦλός σου ὥδε καὶ ὥδε, καὶ οὗτος οὐκ ἔν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ Ἰδοὺ καὶ τὰ ἔνεδρα, παρ’ ἐμοὶ ἐφόνευσας.⁴¹καὶ ἔσπευσεν καὶ ἀφεῖλεν τὸν τελαμῶνα ἀπὸ τῶν ὁφθαλμῶν αὐτοῦ, καὶ ἐπέγνω αὐτὸν ὁ βασιλεὺς

Ισραηλ ὅτι ἐκ τῶν προφητῶν οὗτος. ⁴²καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος Διότι ἐξήνεγκας σὺ ἄνδρα ὀλέθριον ἐκ χειρός σου, καὶ ἔσται ἡ ψυχή σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καὶ ὁ λαός σου ἀντὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ⁴³καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ισραηλ συγκεχυμένος καὶ ἐκλελυμένος καὶ ἔρχεται εἰς Σαμάρειαν.

22 ¹Καὶ ἐκάθισεν τρία ἔτη, καὶ οὐκ ἦν πόλεμος ἀνὰ μέσον Συρίας καὶ ἀνὰ μέσον Ισραηλ. ²καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τρίτῳ καὶ κατέβη Ιωσαφατ βασιλεὺς Ιουδα πρὸς βασιλέα Ισραηλ. ³καὶ εἶπεν βασιλεὺς Ισραηλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Εἰ οἴδατε ὅτι ἡμῖν Ρεμμαθ Γαλααδ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν λαβεῖν αὐτὴν ἐκ χειρὸς βασιλέως Συρίας; ⁴καὶ εἶπεν βασιλεὺς Ισραηλ πρὸς Ιωσαφατ Ἀναβήσῃ μεθ' ἡμῶν εἰς Ρεμμαθ Γαλααδ εἰς πόλεμον; καὶ εἶπεν Ιωσαφατ Καθὼς ἐγώ οὕτως καὶ σύ, καθὼς ὁ λαός μου ὁ λαός σου, καθὼς οἱ ἵπποι μου οἱ ἵπποι σου. ⁵καὶ εἶπεν Ιωσαφατ βασιλεὺς Ιουδα πρὸς βασιλέα Ισραηλ Ἐπερωτήσατε δὴ σήμερον τὸν κύριον. ⁶καὶ συνήθροισεν ὁ βασιλεὺς Ισραηλ πάντας τοὺς προφήτας ὡς τετρακοσίους ἄνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Εἰ πορευθῶ εἰς Ρεμμαθ Γαλααδ εἰς πόλεμον ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπαν Ἀνάβαινε, καὶ διδοὺς δώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. ⁷καὶ εἶπεν Ιωσαφατ πρὸς βασιλέα Ισραηλ Οὐκ ἔστιν ὡδε προφήτης τοῦ κυρίου καὶ ἐπερωτήσομεν τὸν κύριον δι' αὐτοῦ; ⁸καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ισραηλ πρὸς Ιωσαφατ Ἔπι ἔστιν ἀνὴρ εἰς τοῦ ἐπερωτῆσαι τὸν κύριον δι' αὐτοῦ, καὶ ἐγώ μεμίσηκα αὐτόν, ὅτι οὐ λαλεῖ περὶ ἐμοῦ καλά, ἀλλ' ἢ κακά, Μιχαιας υἱὸς Ιεμλα. καὶ εἶπεν Ιωσαφατ βασιλεὺς Ιουδα Μὴ λεγέτω ὁ βασιλεὺς οὕτως. ⁹καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ισραηλ εὔνοῦχον ἔνα καὶ εἶπεν Τάχος Μιχαιαν υἱὸν Ιεμλα. ¹⁰καὶ ὁ βασιλεὺς Ισραηλ καὶ Ιωσαφατ βασιλεὺς Ιουδα ἐκάθηντο ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ ἔνοπλοι ἐν ταῖς πύλαις Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ προφῆται ἐπροφήτευον ἐνώπιον αὐτῶν. ¹¹καὶ ἐποίησεν ἔαυτῷ Σεδεκιας υἱὸς Χανανα κέρατα σιδηρᾶ καὶ εἶπεν Τάδε λέγει κύριος Ἐν τούτοις κερατιεῖς τὴν Συρίαν, ἔως συντελεσθῇ. ¹²καὶ πάντες οἱ προφῆται ἐπροφήτευον οὕτως λέγοντες Ἀνάβαινε εἰς Ρεμμαθ Γαλααδ, καὶ εὐοδώσει καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖράς σου καὶ τὸν βασιλέα Συρίας. ¹³καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς καλέσαι τὸν Μιχαιαν ἐλάλησεν αὐτῷ λέγων Ἰδού δὴ λαλοῦσιν πάντες οἱ προφῆται ἐν στόματι ἐνὶ καλὰ περὶ τοῦ βασιλέως· γίνου δὴ καὶ σὺ εἰς λόγους σου κατὰ τοὺς λόγους ἐνὸς τούτων καὶ λάλησον καλά. ¹⁴καὶ εἶπεν Μιχαιας Ζῆ κύριος ὅτι ἀλλ' ἐν εἰπη κύριος πρός με, ταῦτα λαλήσω. ¹⁵καὶ ἥλθεν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Μιχαια, εἰ ἀναβῶ εἰς Ρεμμαθ Γαλααδ εἰς πόλεμον ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν Ἀνάβαινε, καὶ εὐοδώσει καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖρα τοῦ βασιλέως. ¹⁶καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ποσάκις ἐγώ ὁρκίζω σε ὅπως λαλήσῃς πρός με ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι κυρίου; ¹⁷καὶ εἶπεν Μιχαιας Οὐχ οὕτως· ἐώρακα πάντα τὸν Ισραηλ διεσπαρμένον ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς ποίμνιον, ὃ οὐκ ἔστιν ποιμήν, καὶ εἶπεν κύριος Οὐ κύριος τούτοις, ἀναστρεφέτω ἔκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ. ¹⁸καὶ εἶπεν βασιλεὺς Ισραηλ πρὸς Ιωσαφατ βασιλέα Ιουδα Οὐκ εἴπα πρὸς σέ Οὐ προφητεύει οὕτος μοι καλά, διότι ἀλλ' ἢ κακά; ¹⁹καὶ εἶπεν Μιχαιας Οὐχ οὕτως, οὐκ ἐγώ, ἄκουε ρῆμα κυρίου, οὐχ οὕτως. εἴδον τὸν κύριον θεὸν Ισραηλ καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ τοῦ

οὐρανοῦ εἰστήκει περὶ αὐτὸν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ.²⁰καὶ εἶπεν κύριος Τίς ἀπατήσει τὸν Αχααβ βασιλέα Ισραὴλ καὶ ἀναβήσεται καὶ πεσεῖται ἐν Ρεμμαθ Γαλααδ; καὶ εἶπεν οὗτος οὕτως καὶ οὗτος οὕτως.²¹καὶ ἐξῆλθεν πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον κυρίου καὶ εἶπεν Ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν κύριος Ἐν τίνι;²²καὶ εἶπεν Ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἀπατήσεις καὶ γε δυνήσει, ἐξελθε καὶ ποίησον οὕτως.²³καὶ νῦν ἴδού ἔδωκεν κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ κακά.²⁴καὶ προσῆλθεν Σεδεκιους υἱὸς Χανανα καὶ ἐπάταξεν τὸν Μιχαιαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα καὶ εἶπεν Ποϊὸν πνεῦμα κυρίου τὸ λαλῆσαν ἐν σοί;²⁵καὶ εἶπεν Μιχαιας Ἰδοὺ σὺ ὄψῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅταν εἰσέλθῃς ταμιεῖον τοῦ ταμιείου τοῦ κρυβῆναι.²⁶καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ Λάβετε τὸν Μιχαιαν καὶ ἀποστρέψατε αὐτὸν πρὸς Εμηρ τὸν ἄρχοντα τῆς πόλεως· καὶ τῷ Ιωας υἱῷ τοῦ βασιλέως²⁷εἰπὸν θέσθαι τοῦτον ἐν φυλακῇ καὶ ἐσθίειν αὐτὸν ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ θλίψεως ἔως τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ.²⁸καὶ εἶπεν Μιχαιας Ἐὰν ἐπιστρέψων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐκ ἐλάλησεν κύριος ἐν ἐμοί.

²⁹Καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ισραὴλ καὶ Ιωσαφατ βασιλεὺς Ιουδα μετ' αὐτοῦ εἰς Ρεμμαθ Γαλααδ.³⁰καὶ εἶπεν βασιλεὺς Ισραὴλ πρὸς Ιωσαφατ βασιλέα Ιουδα Συγκαλύψομαι καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἔνδυσαι τὸν ἱματισμόν μου· καὶ συνεκαλύψατο ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον.³¹καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχοσι τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δυσὶν λέγων Μὴ πολεμεῖτε μικρὸν καὶ μέγαν ἀλλ' ἡ τὸν βασιλέα Ισραὴλ μονώτατον.³²καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων τὸν Ιωσαφατ βασιλέα Ιουδα, καὶ αὐτοὶ εἶπον Φαίνεται βασιλεὺς Ισραὴλ οὗτος· καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν πολεμῆσαι, καὶ ἀνέκραξεν Ιωσαφατ.³³καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων ὅτι οὐκ ἔστιν βασιλεὺς Ισραὴλ οὗτος, καὶ ἀπέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ.³⁴καὶ ἐνέτεινεν εἰς τὸ τόξον εὐστόχως καὶ ἐπάταξεν τὸν βασιλέα Ισραὴλ ἀνὰ μέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θώρακος. καὶ εἶπεν τῷ ἡνιόχῳ αὐτοῦ Ἐπίστρεψον τὰς χεῖράς σου καὶ ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι τέτρωμαι.³⁵καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἦν ἐστηκὼς ἐπὶ τοῦ ἄρματος ἐξ ἐναντίας Συρίας ἀπὸ πρωὶ ἔως ἐσπέρας καὶ ἀπέχυννε τὸ αἷμα ἐκ τῆς πληγῆς εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἄρματος· καὶ ἀπέθανεν ἐσπέρας, καὶ ἐξεπορεύετο τὸ αἷμα τῆς τροπῆς ἔως τοῦ κόλπου τοῦ ἄρματος.³⁶καὶ ἔστη ὁ στρατοκῆρυς δύνοντος τοῦ ἥλιου λέγων Ἐκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν καὶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ γῆν,³⁷ὅτι τέθνηκεν ὁ βασιλεὺς. καὶ ἥλθον εἰς Σαμάρειαν καὶ ἔθαψαν τὸν βασιλέα ἐν Σαμαρείᾳ.³⁸καὶ ἀπένιψαν τὸ ἄρμα ἐπὶ τὴν κρήνην Σαμαρείας, καὶ ἐξέλειξαν αἱ ὕες καὶ οἱ κύνες τὸ αἷμα, καὶ αἱ πόρναι ἐλούσαντο ἐν τῷ αἵματι κατὰ τὸ ρῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν.³⁹καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Αχααβ καὶ πάντα, ἀ ἐποίησεν, καὶ οἴκον ἐλεφάντινον, δν ὡκοδόμησεν, καὶ πάσας τὰς πόλεις, ἀς ἐποίησεν, οὐκ ἴδού ταῦτα γέγραπται ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ισραὴλ;⁴⁰καὶ ἐκοιμήθη Αχααβ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Οχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

⁴¹Καὶ Ιωσαφατ υἱὸς Ασα ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ιουδα. ἔτει τετάρτῳ τῷ Αχααβ βασιλέως Ισραηλ ἐβασίλευσεν. ⁴²Ιωσαφατ υἱὸς τριάκοντα καὶ πέντε ἑτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Αζουβα θυγάτηρ Σελεϊ. ⁴³καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Ασα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· οὐκ ἔξεχλινεν ἀπ' αὐτῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ εὔθετον ὃ φθαλμοῖς κυρίου. ⁴⁴πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἔξηρεν, ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζεν καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. ⁴⁵καὶ εἰρήνευσεν Ιωσαφατ μετὰ βασιλέως Ισραηλ. ⁴⁶καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ιωσαφατ καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἴδον ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ιουδα; ⁵¹καὶ ἐκοιμήθη Ιωσαφατ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτάφη παρὰ τοῖς πατράσιν αὐτοῦ ἐν πόλει Δανιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ιωραμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

⁵²Καὶ Οχοζιας υἱὸς Αχααβ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ισραηλ ἐν Σαμαρείᾳ ἐν ἔτει ἐπτακαιδεκάτῳ Ιωσαφατ βασιλεῖ Ιουδα· καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ισραηλ ἔτη δύο. ⁵³καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Αχααβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν ὁδῷ Ιεζαβελ τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις οἴκου Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ, ὃς ἔξήμαρτεν τὸν Ισραηλ. ⁵⁴καὶ ἐδούλευσεν τοῖς Βααλιμ καὶ προσεκύνησεν αὐτοῖς καὶ παρώργισεν τὸν κύριον θεὸν Ισραηλ κατὰ πάντα τὰ γενόμενα ἐμπροσθεν αὐτοῦ.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ'

1 ¹Καὶ ἡθέτησεν Μωαβ ἐν Ισραηλ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Αχααβ. ²καὶ ἐπεσεν Οχοζιας διὰ τοῦ δικτυωτοῦ τοῦ ἐν τῷ ὑπερώφῳ αὐτοῦ τῷ ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ἡρρώστησεν. καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Δεῦτε καὶ ἐπιζητήσατε ἐν τῇ Βααλ μυῖαν θεὸν Ακκαρων εἰς ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρωστίας μου ταύτης· καὶ ἐπορεύθησαν ἐπερωτῆσαι δι' αὐτοῦ. ³καὶ ἄγγελος κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Ηλιου τὸν Θεσβίτην λέγων Ἀναστὰς δεῦρο εἰς συνάντησιν τῶν ἀγγέλων Οχοζιου βασιλέως Σαμαρείας καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτούς Εἰ παρὰ τὸ μὴ εἶναι θεὸν ἐν Ισραηλ ὑμεῖς πορεύεσθε ἐπιζητῆσαι ἐν τῇ Βααλ μυῖαν θεὸν Ακκαρων; ⁴καὶ οὐχ οὕτως· ὅτι τάδε λέγει κύριος Ἡ κλίνη, ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ, οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι ἐκεῖ θανάτῳ ἀποθανῇ. καὶ ἐπορεύθη Ηλιου καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς. ⁵καὶ ἐπεστράφησαν οἱ ἄγγελοι πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Τί ὅτι ἐπεστρέψατε; ⁶καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν Άνὴρ ἀνέβη εἰς συνάντησιν ἡμῶν καὶ εἶπεν πρὸς ἡμᾶς Δεῦτε ἐπιστράφητε πρὸς τὸν βασιλέα τὸν ἀποστέλλαντα ὑμᾶς καὶ λαλήσατε πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος Εἰ παρὰ τὸ μὴ εἶναι θεὸν ἐν Ισραηλ σὺ πορεύῃ ζητῆσαι ἐν τῇ Βααλ μυῖαν θεὸν Ακκαρων; οὐχ οὕτως· ἡ κλίνη, ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ, οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. ⁷καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς λέγων Τίς ἡ κρίσις τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἀναβάντος εἰς συνάντησιν ὑμῖν καὶ λαλήσαντος πρὸς ὑμᾶς τοὺς λόγους τούτους; ⁸καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν Άνὴρ δασὺς καὶ ζώνην δερματίνην περιεζωσμένος τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν

Ηλιου ὁ Θεσβίτης οὕτος ἐστιν. ⁹καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἡγούμενον πεντηκόνταρχον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη καὶ ἥλθεν πρὸς αὐτόν, καὶ ἵδον Ηλιου ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. καὶ ἐλάλησεν ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἀνθρωπε τοῦ θεοῦ, ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσέν σε, κατάβηθι. ¹⁰καὶ ἀπεκρίθη Ηλιου καὶ εἶπεν πρὸς τὸν πεντηκόνταρχον Καὶ εἰ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἔγώ, καταβήσεται πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ καταφάγεται σε καὶ τοὺς πεντήκοντά σου· καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτὸν καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ. ¹¹καὶ προσέθετο ὁ βασιλεὺς καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἄλλον πεντηκόνταρχον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη καὶ ἐλάλησεν ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἀνθρωπε τοῦ θεοῦ, τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ταχέως κατάβηθι. ¹²καὶ ἀπεκρίθη Ηλιου καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Εἰ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἔγώ εἰμι, καταβήσεται πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ καταφάγεται σε καὶ τοὺς πεντήκοντά σου· καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτὸν καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ. ¹³καὶ προσέθετο ὁ βασιλεὺς ἔτι ἀπέστειλαι ἡγούμενον πεντηκόνταρχον τρίτον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ, καὶ ἥλθεν πρὸς αὐτὸν ὁ πεντηκόνταρχος ὁ τρίτος καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ κατέναντι Ηλιου καὶ ἐδεήθη αὐτοῦ καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἀνθρωπε τοῦ θεοῦ, ἐντιμωθήτω δὴ ἡ ψυχὴ μου καὶ ἡ ψυχὴ τῶν δούλων σου τούτων τῶν πεντήκοντα ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ¹⁴Ιδού κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν τοὺς δύο πεντηκοντάρχους τοὺς πρώτους καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτῶν, καὶ νῦν ἐντιμωθήτω δὴ ἡ ψυχὴ τῶν δούλων σου ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ¹⁵καὶ ἐλάλησεν ἄγγελος κυρίου πρὸς Ηλιου καὶ εἶπεν Κατάβηθι μετ' αὐτοῦ, μὴ φοβηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· καὶ ἀνέστη Ηλιου καὶ κατέβη μετ' αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα. ¹⁶καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ηλιου Τάδε λέγει κύριος Τί ὅτι ἀπέστειλας ἀγγέλους ζητῆσαι ἐν τῇ Βααλ μυῖαν θεὸν Ακκαρων; οὐχ οὔτως· ἡ κλίνη, ἐφ' ἣς ἀνέβης ἐκεῖ, οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. ¹⁷καὶ ἀπέθανεν κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν Ηλιου. ¹⁸καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Οχοζιου, ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἴδον ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ισραὴλ;

^{18a}Καὶ Ιωραμ υἱὸς Αχααβ βασιλεύει ἐπὶ Ισραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτη δέκα δύο ἐν ἔτει ὀκτωκαιδεκάτῳ Ιωσαφατ βασιλέως Ιουδα. ^{18b}καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οὐδὲ ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ. ^{18c}καὶ ἀπέστησεν τὰς στήλας τοῦ Βααλ, ἀς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ συνέτριψεν αὐτάς· πλὴν ἐν ταῖς ἀμαρτίαις οἴκου Ιεροβοαμ, δις ἐξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ, ἐκολλήθη, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῶν. ^{18d}καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ κύριος εἰς τὸν οἴκον Αχααβ.

² ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀνάγειν κύριον τὸν Ηλιου ἐν συσσεισμῷ ὡς εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐπορεύθη Ηλιου καὶ Ελισαιε ἐκ Γαλγαλων. ²καὶ εἶπεν Ηλιου πρὸς Ελισαιε Κάθου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι κύριος ἀπέσταλκέν με ἔως Βαιθηλ· καὶ εἶπεν Ελισαιε Ζῆ κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, εἰ καταλείψω σε· καὶ ἥλθον εἰς Βαιθηλ. ³καὶ ἥλθον οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Βαιθηλ πρὸς Ελισαιε καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν Εἰ ἔγνως ὅτι κύριος σήμερον λαμβάνει τὸν κύριόν σου ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπεν Κάγω ἔγνωκα, σιωπᾶτε. ⁴καὶ εἶπεν Ηλιου πρὸς Ελισαιε Κάθου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι κύριος ἀπέσταλκέν με εἰς

Ιεριχω· καὶ εἶπεν Ελισαιε Ζῆ κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχή σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ ἥλθον εἰς Ιεριχω.
5καὶ ἥγγισαν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ιεριχω πρὸς Ελισαιε καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν Εἰ ἔγνως ὅτι
σήμερον λαμβάνει κύριος τὸν κύριόν σου ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπεν Καί γε ἐγὼ ἔγνων,
σιωπᾶτε. 6καὶ εἶπεν αὐτῷ Ηλιου Κάθου δὴ ὥδε, ὅτι κύριος ἀπέσταλκέν με ἔως τοῦ Ιορδάνου· καὶ
εἶπεν Ελισαιε Ζῆ κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχή σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι. 7καὶ
πεντήκοντα ἄνδρες υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ ἔστησαν ἐξ ἐναντίας μακρόθεν· καὶ ἀμφότεροι ἔστησαν
ἐπὶ τοῦ Ιορδάνου. 8καὶ ἔλαβεν Ηλιου τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ καὶ εἰλησεν καὶ ἐπάταξεν τὸ ὄδωρο, καὶ
διηρέθη τὸ ὄδωρο ἔνθα καὶ ἔνθα, καὶ διέβησαν ἀμφότεροι ἐν ἑρήμῳ. 9καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαβῆναι
αὐτοὺς καὶ Ηλιου εἶπεν πρὸς Ελισαιε Αἴτησαι τί ποιήσω σοι πρὶν ἡ ἀναλημφθῆναι με ἀπὸ σοῦ· καὶ
εἶπεν Ελισαιε Γενηθήτω δὴ διπλᾶ ἐν πνεύματί σου ἐπ’ ἐμέ. 10καὶ εἶπεν Ηλιου Ἐσκλήρυνας τοῦ
αἰτήσασθαι· ἐὰν ἵδης με ἀναλαμβανόμενον ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔσται σοι οὗτος· καὶ ἐὰν μή, οὐ μὴ γένηται.
11καὶ ἐγένετο αὐτῶν πορευομένων ἐπορεύοντο καὶ ἐλάλουν, καὶ ἴδού ἄρμα πυρὸς καὶ ἴπποι πυρὸς καὶ
διέστειλαν ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων, καὶ ἀνελήμφθη Ηλιου ἐν συσσειμῷ ὡς εἰς τὸν οὐρανόν. 12καὶ
Ελισαιε ἐώρα καὶ ἐβόα Πάτερ πάτερ, ἄρμα Ισραὴλ καὶ ἵππεὺς αὐτοῦ· καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν ἔτι καὶ
ἐπελάβετο τῶν ἴματίων αὐτοῦ καὶ διέρρηξεν αὐτὰ ἐις δύο ῥήγματα. 13καὶ ὑψωσεν τὴν μηλωτὴν
Ηλιου, ἡ ἐπεσεν ἐπάνωθεν Ελισαιε, καὶ ἐπέστρεψεν Ελισαιε καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ Ιορδάνου.
14καὶ ἔλαβεν τὴν μηλωτὴν Ηλιου, ἡ ἐπεσεν ἐπάνωθεν αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν τὸ ὄδωρο, καὶ οὐ διέστη·
καὶ εἶπεν Ποῦ ὁ θεὸς Ηλιου αφφω; καὶ ἐπάταξεν τὰ ὄδατα, καὶ διερράγησαν ἔνθα καὶ ἔνθα, καὶ
διέβη Ελισαιε. 15καὶ εἶδον αὐτὸν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ιεριχω ἐξ ἐναντίας καὶ εἶπον
Ἐπαναπέπαυται τὸ πνεῦμα Ηλιου ἐπὶ Ελισαιε· καὶ ἥλθον εἰς συναντὴν αὐτοῦ καὶ προσεκύνησαν
αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν. 16καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν Ιδού δὴ μετὰ τῶν παίδων σου πεντήκοντα ἄνδρες υἱοὶ
δυνάμεως· πορευθέντες δὴ ζητησάτωσαν τὸν κύριόν σου, μήποτε ἥρεν αὐτὸν πνεῦμα κυρίου καὶ
ἔρριψεν αὐτὸν ἐν τῷ Ιορδάνῃ ἡ ἐφ' ἐν τῶν ὄρέων ἡ ἐφ' ἔνα τῶν βουνῶν. καὶ εἶπεν Ελισαιε Οὐκ
ἀποστελεῖτε. 17καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν ἔως ὅτου ἤσχύνετο καὶ εἶπεν Ἀποστείλατε. καὶ ἀπέστειλαν
πεντήκοντα ἄνδρας, καὶ ἐζήτησαν τρεῖς ἡμέρας καὶ οὐχ εὗρον αὐτόν. 18καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς αὐτόν,
καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν Ιεριχω, καὶ εἶπεν Ελισαιε Οὐκ εἶπον πρὸς ὑμᾶς Μὴ πορευθῆτε;

19Καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ελισαιε Ιδού ἡ κατοίκησις τῆς πόλεως ἀγαθή, καθὼς ὁ
κύριος βλέπει, καὶ τὰ ὄδατα πονηρὰ καὶ ἡ γῆ ἀτεκνουμένη. 20καὶ εἶπεν Ελισαιε Λάβετέ μοι
ὑδρίσκην καινὴν καὶ θέτε ἐκεῖ ἄλα· καὶ ἔλαβον πρὸς αὐτόν. 21καὶ ἐξῆλθεν Ελισαιε εἰς τὴν διέξοδον
τῶν ὄδατων καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ ἄλα καὶ εἶπεν Τάδε λέγει κύριος "Ιαμαι τὰ ὄδατα ταῦτα, οὐκ ἔσται ἔτι
ἐκεῖθεν θάνατος καὶ ἀτεκνουμένη. 22καὶ ιάθησαν τὰ ὄδατα ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης κατὰ τὸ ῥῆμα
Ελισαιε, ὃ ἐλάλησεν. — 23καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς Βαιθηλ· καὶ ἀναβαίνοντος αὐτοῦ ἐν τῇ ὄδῷ καὶ
παιδάρια μικρὰ ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως καὶ κατέπαιζον αὐτοῦ καὶ εἶπον αὐτῷ Ἀνάβαινε, φαλακρέ,
ἀνάβαινε. 24καὶ ἐξένευσεν ὁ πίσω αὐτῶν καὶ εἶδεν αὐτὰ καὶ κατηράσατο αὐτοῖς ἐν ὀνόματι κυρίου,

καὶ ἴδοὺ ἐξῆλθον δύο ἄρκοι ἐκ τοῦ δρυμοῦ καὶ ἀνέρρηξαν ἐξ αὐτῶν τεσσαράκοντα καὶ δύο παιδας.

²⁵καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς τὸ δρός τὸ Καρμήλιον καὶ ἐκεῖθεν ἐπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν.

3 ¹Καὶ Ιωραμ υἱὸς Αχααβ ἐβασίλευσεν ἐν Ισραὴλ ἐν ἔτει ὀκτωκαιδεκάτῳ Ιωσαφατ βασιλεῖ Ιουδα καὶ ἐβασίλευσεν δώδεκα ἔτη. ²καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ οὐχ ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ μετέστησεν τὰς στήλας τοῦ Βααλ, ἀς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³πλὴν ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ, ὃς ἐξῆμαρτεν τὸν Ισραὴλ, ἐκολλήθη, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῆς.

⁴Καὶ Μωσα βασιλεὺς Μωαβ ἦν νωκηδ καὶ ἐπέστρεψεν τῷ βασιλεῖ Ισραὴλ ἐν τῇ ἐπαναστάσει ἐκατὸν χιλιάδας ἀρνῶν καὶ ἐκατὸν χιλιάδας κριῶν ἐπὶ πόκων. ⁵καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Αχααβ καὶ ἡθέτησεν βασιλεὺς Μωαβ ἐν βασιλεῖ Ισραὴλ. ⁶καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ιωραμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ Σαμαρείας καὶ ἐπεσκέψατο τὸν Ισραὴλ. ⁷καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐξαπέστειλεν πρὸς Ιωσαφατ βασιλέα Ιουδα λέγων Βασιλεὺς Μωαβ ἡθέτησεν ἐν ἐμοὶ· εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Μωαβ εἰς πόλεμον; καὶ εἶπεν Ἀναβήσομαι· ὅμοιός μοι ὅμοιός σοι, ὡς ὁ λαός μου ὁ λαός σου, ὡς οἱ ἵπποι μου οἱ ἵπποι σου. ⁸καὶ εἶπεν Ποίᾳ ὁδῷ ἀναβῶ; καὶ εἶπεν Ὁδὸν ἔρημον Εδωμ. ⁹καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ καὶ ὁ βασιλεὺς Ιουδα καὶ ὁ βασιλεὺς Εδωμ καὶ ἐκύκλωσαν ὁδὸν ἐπτὰ ἡμερῶν, καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ παρεμβολῇ καὶ τοῖς κτήνεσιν τοῖς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν. ¹⁰καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ Ὡτὶ κέκληκεν κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς παρερχομένους δοῦναι αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωαβ. ¹¹καὶ εἶπεν Ιωσαφατ Οὐκ ἔστιν ὥδε προφήτης τοῦ κυρίου καὶ ἐπιζητήσωμεν τὸν κύριον παρ' αὐτοῦ; καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παίδων βασιλέως Ισραὴλ καὶ εἶπεν Ὡδὲ Ελισαιε υἱὸς Σαφατ, ὃς ἐπέχεεν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας Ηλιου. ¹²καὶ εἶπεν Ιωσαφατ Ἐστιν αὐτῷ ρῆμα κυρίου. καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν βασιλεὺς Ισραὴλ καὶ Ιωσαφατ βασιλεὺς Ιουδα καὶ βασιλεὺς Εδωμ. ¹³καὶ εἶπεν Ελισαιε πρὸς βασιλέα Ισραὴλ Τί ἐμοὶ καὶ σοί; δεῦρο πρὸς τοὺς προφήτας τοῦ πατέρος σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ Μή, ὅτι κέκληκεν κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς τοῦ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς χεῖρας Μωαβ. ¹⁴καὶ εἶπεν Ελισαιε Ζῆ κύριος τῶν δυνάμεων, ὃ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον Ιωσαφατ βασιλέως Ιουδα ἐγὼ λαμβάνω, εἰ ἐπέβλεψα πρὸς σὲ καὶ εἰδόν σε. ¹⁵καὶ νυνὶ δὲ λαβέ μοι ψάλλοντα. καὶ ἐγένετο ὡς ἔψαλλεν ὁ ψάλλων, καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν χεὶρ κυρίου, ¹⁶καὶ εἶπεν Τάδε λέγει κύριος Ποιήσατε τὸν χειμάρρουν τοῦτον βοθύνους βοθύνους. ¹⁷ὅτι τάδε λέγει κύριος Οὐκ ὄψεσθε πνεῦμα καὶ οὐκ ὄψεσθε ὑετόν, καὶ ὁ χειμάρρους οὕτος πλησθήσεται ὕδατος, καὶ πίεσθε ὑμεῖς καὶ αἱ κτήσεις ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν. ¹⁸καὶ κούφη αὔτη ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου, καὶ παραδώσω τὴν Μωαβ ἐν χειρὶ ὑμῶν, ¹⁹καὶ πατάξετε πᾶσαν πόλιν ὄχυρὰν καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν καταβαλεῖτε καὶ πάσας πηγὰς ὕδατος ἐμφράξετε καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἀχρειώσετε ἐν λίθοις. ²⁰καὶ ἐγένετο τὸ πρωὶ ἀναβαίνοντας τῆς θυσίας καὶ ἴδού ὕδατα ἥρχοντο ἐξ ὁδοῦ Εδωμ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ὕδατος. ²¹καὶ πᾶσα Μωαβ ἤκουσαν ὅτι ἀνέβησαν οἱ βασιλεῖς πολεμεῖν αὐτούς, καὶ ἀνεβόησαν ἐκ παντὸς περιεζωσμένου ζώνην καὶ ἐπάνω καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοῦ ὄρίου. ²²καὶ ὥρθησαν τὸ πρωί, καὶ ὁ ἥλιος

ἀνέτειλεν ἐπὶ τὰ ὕδατα· καὶ εἶδεν Μωαβ ἐξ ἐναντίας τὰ ὕδατα πυρρὰ ὡσεὶ αἴμα²³ καὶ εἴπαν Αἴμα τοῦτο τῆς ρόμφαιάς, ἐμαχέσαντο οἱ βασιλεῖς καὶ ἐπάταξαν ἀνὴρ τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ νῦν ἐπὶ τὰ σκῦλα, Μωαβ.²⁴ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν παρεμβολὴν Ισραὴλ, καὶ Ισραὴλ ἀνέστησαν καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωαβ, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. καὶ εἰσῆλθον εἰσπορευόμενοι καὶ τύπτοντες τὴν Μωαβ²⁵ καὶ τὰς πόλεις καθεῖλον καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἔρριψαν ἀνὴρ τὸν λίθον καὶ ἐνέπλησαν αὐτὴν καὶ πᾶσαν πηγὴν ὕδατος ἐνέφραξαν καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν κατέβαλον ἔως τοῦ καταλιπεῖν τοὺς λίθους τοῦ τοίχου καθηρημένους, καὶ ἐκύκλευσαν οἱ σφενδονῆται καὶ ἐπάταξαν αὐτήν.²⁶ καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς Μωαβ ὅτι ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτὸν ὁ πόλεμος, καὶ ἔλαβεν μεθ' ἑαυτοῦ ἐπτακοσίους ἄνδρας ἐσπασμένους ρόμφαιαν διακόψαι πρὸς βασιλέα Εδωμ, καὶ οὐκ ἥδυνήθησαν.²⁷ καὶ ἔλαβεν τὸν οἰὸν αὐτοῦ τὸν πρωτότοκον, ὃς ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὄλοκαύτωμα ἐπὶ τοῦ τείχους· καὶ ἐγένετο μετάμελος μέγας ἐπὶ Ισραὴλ, καὶ ἀπῆραν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν.

4 ¹Καὶ γυνὴ μία ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν ἐβόα πρὸς Ελισαιε λέγουσα Ὁ δοῦλός σου ὁ ἀνὴρ μου ἀπέθανεν, καὶ σὺ ἔγνως ὅτι δοῦλος ἦν φοβούμενος τὸν κύριον· καὶ ὁ δανιστῆς ἥλθεν λαβεῖν τοὺς δύο υἱούς μου ἑαυτῷ εἰς δούλους.² καὶ εἴπεν Ελισαιε Τί ποιήσω σοι; ἀνάγγειλόν μοι τί ἐστίν σοι ἐν τῷ οἴκῳ. ἡ δὲ εἴπεν Οὐκ ἔστιν τῇ δούλῃ σου οὐθὲν ἐν τῷ οἴκῳ ὅτι ἀλλ' ἡ ὁ ἀλείψομαι ἔλαιον.³ καὶ εἴπεν πρὸς αὐτήν Δεῦρο αἴτησον σαυτῇ σκεύη ἔξωθεν παρὰ πάντων τῶν γειτόνων σου, σκεύη κενά, μὴ ὀλιγώσης,⁴ καὶ εἰσελεύσῃ καὶ ἀποκλείσεις τὴν θύραν κατὰ σοῦ καὶ κατὰ τῶν υἱῶν σου καὶ ἀποχεεῖς εἰς τὰ σκεύη ταῦτα καὶ τὸ πληρωθὲν ἀρεῖς.⁵ καὶ ἀπῆλθεν παρ' αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν οὕτως καὶ ἀπέκλεισεν τὴν θύραν κατ' αὐτῆς καὶ κατὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς· αὐτοὶ προσήγγιζον πρὸς αὐτήν, καὶ αὐτῇ ἐπέχεεν,⁶ ὡς ἐπλήσθησαν τὰ σκεύη. καὶ εἴπεν πρὸς τοὺς υἱούς αὐτῆς Ἐγγίσατε ἔτι πρός με σκεῦος· καὶ εἴπον αὐτῇ Οὐκ ἔστιν ἔτι σκεῦος· καὶ ἔστη τὸ ἔλαιον.⁷ καὶ ἥλθεν καὶ ἀπήγγειλεν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ εἴπεν Ελισαιε Δεῦρο καὶ ἀπόδου τὸ ἔλαιον καὶ ἀποτείσεις τοὺς τόκους σου, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου ζήσεσθε ἐν τῷ ἐπιλοίπῳ ἔλαιῳ.

8 Καὶ ἐγένετο ἡμέρα καὶ διέβη Ελισαιε εἰς Σουμαν, καὶ ἐκεῖ γυνὴ μεγάλη καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν φαγεῖν ἄρτον. καὶ ἐγένετο ἀφ' ἵκανοῦ τοῦ εἰσπορεύεσθαι αὐτὸν ἐξέκλινεν τοῦ ἐκεῖ φαγεῖν.⁹ καὶ εἴπεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς Ἰδοὺ δὴ ἔγνων ὅτι ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἄγιος οὗτος διαπορεύεται ἐφ' ἡμᾶς διὰ παντός.¹⁰ ποιήσωμεν δὴ αὐτῷ ὑπερῶν τόπον μικρὸν καὶ θῶμεν αὐτῷ ἐκεῖ κλίνην καὶ τράπεζαν καὶ δίφρον καὶ λυχνίαν, καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐκκλινεῖ ἐκεῖ.¹¹ καὶ ἐγένετο ἡμέρα καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ καὶ ἐξέκλινεν εἰς τὸ ὑπερῶν καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ.¹² καὶ εἴπεν πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ Κάλεσόν μοι τὴν Σωμανίτιν ταύτην· καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ.¹³ καὶ εἴπεν αὐτῷ Εἰπὸν δὴ πρὸς αὐτήν Ἰδοὺ ἐξέστησας ἡμῖν πᾶσαν τὴν ἔκστασιν ταύτην· τί δεῖ ποιῆσαι σοι; εἰ ἔστιν λόγος σοι πρὸς τὸν βασιλέα ἡ πρὸς τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως; ἡ δὲ εἴπεν Ἐν μέσω τοῦ λαοῦ μου ἐγώ εἰμι οἰκῶ.¹⁴ καὶ εἴπεν Τί δεῖ ποιῆσαι αὐτῇ; καὶ εἴπεν Γιεζὶ τὸ παιδάριον

αύτοῦ Καὶ μάλα υἱὸς οὐκ ἔστιν αὐτῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πρεσβύτης. ¹⁵καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔστη παρὰ τὴν θύραν. ¹⁶καὶ εἶπεν Ελισαιε πρὸς αὐτήν Εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ὡς ἡ ὥρα ζῶσα σὺ περιειληφυῖα υἱόν· ἡ δὲ εἶπεν Μή, κύριέ μου, μὴ διαψεύσῃ τὴν δούλην σου. ¹⁷καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ καὶ ἔτεκεν υἱὸν εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ὡς ἡ ὥρα ζῶσα, ὡς ἐλάλησεν πρὸς αὐτήν Ελισαιε. — ¹⁸καὶ ἡδρύνθη τὸ παιδάριον· καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐξῆλθεν τὸ παιδάριον πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ πρὸς τοὺς θερίζοντας, ¹⁹καὶ εἶπεν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ Τὴν κεφαλήν μου, τὴν κεφαλήν μου· καὶ εἶπεν τῷ παιδαρίῳ Ἀρον αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ. ²⁰καὶ ἦρεν αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς ἔως μεσημβρίας καὶ ἀπέθανεν. ²¹καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κλίνην τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ καὶ ἀπέκλεισεν κατ' αὐτοῦ καὶ ἐξῆλθεν. ²²καὶ ἐκάλεσεν τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ εἶπεν Ἀπόστειλον δή μοι ἐν τῶν παιδαρίων καὶ μίαν τῶν ὄνων, καὶ δραμοῦμαι ἔως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ καὶ ἐπιστρέψω. ²³καὶ εἶπεν Τί ὅτι σὺ πορεύῃ πρὸς αὐτὸν σήμερον; οὐ νεομηνία οὐδὲ σάββατον. ἡ δὲ εἶπεν Εἰρήνη. ²⁴καὶ ἐπέσαξεν τὴν ὄνον καὶ εἶπεν πρὸς τὸ παιδάριον αὐτῆς Ἀγε πορεύου, μὴ ἐπίσχῃς μοι τοῦ ἐπιβῆναι, ὅτι ἐὰν εἴπω σοι· ²⁵δεῦρο καὶ πορεύσῃ καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἀνθρωπὸν τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ὅρος τὸ Καρμήλιον. καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ελισαιε ἐρχομένην αὐτήν, καὶ εἶπεν πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ Ἰδού δή ἡ Σωμανῖτις ἐκείνη. ²⁶νῦν δράμε εἰς ἀπαντὴν αὐτῆς καὶ ἐρεῖς Εἰ εἰρήνη σοι; εἰ εἰρήνη τῷ ἀνδρὶ σου; εἰ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ; ἡ δὲ εἶπεν Εἰρήνη. ²⁷καὶ ἦλθεν πρὸς Ελισαιε εἰς τὸ ὅρος καὶ ἐπελάβετο τῶν ποδῶν αὐτοῦ. καὶ ἤγγισεν Γιεζὶ ἀπώσασθαι αὐτήν, καὶ εἶπεν Ελισαιε Ἀφες αὐτήν, ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτῆς κατώδυνος αὐτῇ, καὶ κύριος ἀπέκρυψεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ οὐκ ἀνήγγειλέν μοι. ²⁸ἡ δὲ εἶπεν Μή ἡτησάμην υἱὸν παρὰ τοῦ κυρίου μου; οὐκ εἴπα Οὐ πλανήσεις μετ' ἐμοῦ; ²⁹καὶ εἶπεν Ελισαιε τῷ Γιεζὶ Ζῶσαι τὴν ὁσφύν σου καὶ λαβε τὴν βακτηρίαν μου ἐν τῇ χειρὶ σου καὶ δεῦρο· ὅτι ἐὰν εὔρης ἄνδρα, οὐκ εὐλογήσεις αὐτόν, καὶ ἐὰν εὐλογήσῃ σε ἀνήρ, οὐκ ἀποκριθήσῃ αὐτῷ· καὶ ἐπιθήσεις τὴν βακτηρίαν μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου. ³⁰καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου Ζῆ κύριος καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ ἀνέστη Ελισαιε καὶ ἐπορεύθη ὁπίσω αὐτῆς. ³¹καὶ Γιεζὶ διῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῆς καὶ ἐπέθηκεν τὴν βακτηρίαν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου, καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις· καὶ ἐπέστρεψεν εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ λέγων Οὐκ ἡγέρθη τὸ παιδάριον. ³²καὶ εἰσῆλθεν Ελισαιε εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἴδού τὸ παιδάριον τεθνηκὸς κεκοιμισμένον ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ. ³³καὶ εἰσῆλθεν Ελισαιε εἰς τὸν οἶκον καὶ ἀπέκλεισεν τὴν θύραν κατὰ τῶν δύο ἑαυτῶν καὶ προσηγένετο πρὸς κύριον. ³⁴καὶ ἀνέβη καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὸ παιδάριον καὶ ἔθηκεν τὸ στόμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ διέκαμψεν ἐπ' αὐτόν, καὶ διεθερμάνθη ἡ σὰρξ τοῦ παιδαρίου. ³⁵καὶ ἐπέστρεψεν καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔνθεν καὶ ἔνθεν καὶ ἀνέβη καὶ συνέκαμψεν ἐπὶ τὸ παιδάριον ἔως ἐπτάκις, καὶ ἤνοιξεν τὸ παιδάριον τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ. ³⁶καὶ ἐξεβόησεν Ελισαιε πρὸς Γιεζὶ καὶ εἶπεν Κάλεσον τὴν Σωμανῖτιν ταύτην· καὶ ἐκάλεσεν, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν Ελισαιε Λαβε τὸν υἱόν σου.

³⁷καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ καὶ ἐπεσεν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἔλαβεν τὸν υἱὸν αὐτῆς καὶ ἐξῆλθεν.

³⁸Καὶ Ελισαιε ἐπέστρεψεν εἰς Γαλγαλα, καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ γῇ, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν ἐκάθηντο ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ελισαιε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ Ἐπίστησον τὸν λέβητα τὸν μέγαν καὶ ἔψε ἔψεμα τοῖς υἱοῖς τῶν προφητῶν. ³⁹καὶ ἐξῆλθεν εἷς εἰς τὸν ἀγρὸν συλλέξαι αριωθ καὶ εὗρεν ἄμπελον ἐν τῷ ἀγρῷ καὶ συνέλεξεν ἀπ' αὐτῆς τολύπην ἀγρίαν πλῆρες τὸ ἴμάτιον αὐτοῦ καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λέβητα τοῦ ἑψέματος, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν. ⁴⁰καὶ ἐνέχει τοῖς ἀνδράσιν φαγεῖν, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἑψήματος καὶ ἵδον ἀνεβόησαν καὶ εἶπον Θάνατος ἐν τῷ λέβητι, ἀνθρωπε τοῦ θεοῦ· καὶ οὐκ ἤδυναντο φαγεῖν. ⁴¹καὶ εἶπεν Λάβετε ἄλευρον καὶ ἐμβάλετε εἰς τὸν λέβητα· καὶ εἶπεν Ελισαιε πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον Ἔγχει τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν· καὶ οὐκ ἐγενήθη ἔτι ἐκεῖ ῥῆμα πονηρὸν ἐν τῷ λέβητι. — ⁴²καὶ ἀνὴρ διῆλθεν ἐκ Βαιθαρισα καὶ ἤνεγκεν πρὸς τὸν ἀνθρωπον τοῦ θεοῦ πρωτογενημάτων εἴκοσι ἄρτους κριθίνους καὶ παλάθας, καὶ εἶπεν Δότε τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν. ⁴³καὶ εἶπεν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ Τί δῶ τοῦτο ἐνώπιον ἐκατὸν ἀνδρῶν; καὶ εἶπεν Δὸς τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν, ὅτι τάδε λέγει κύριος Φάγονται καὶ καταλείψουσιν. ⁴⁴καὶ ἔφαγον καὶ κατέλιπον κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου.

5 ¹Καὶ Ναιμαν ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως Συρίας ἦν ἀνὴρ μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ τεθαυμασμένος προσώπῳ, ὅτι ἐν αὐτῷ ἔδωκεν κύριος σωτηρίαν Συρίᾳ· καὶ ὁ ἀνὴρ ἦν δυνατὸς ἰσχύι, λελεπρωμένος. ²καὶ Συρία ἐξῆλθον μονόζωνοι καὶ ἥχμαλωτευσαν ἐκ γῆς Ισραὴλ νεάνιδα μικράν, καὶ ἦν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς Ναιμαν. ³ἡ δὲ εἶπεν τῇ κυρίᾳ αὐτῆς Ὅφελον ὁ κύριός μου ἐνώπιον τοῦ προφήτου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Σαμαρείᾳ, τότε ἀποσυνάξει αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ. ⁴καὶ εἰσῆλθεν καὶ ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ ἑαυτῆς καὶ εἶπεν Οὕτως καὶ οὕτως ἐλάλησεν ἡ νεᾶνις ἡ ἐκ γῆς Ισραὴλ. ⁵καὶ εἶπεν βασιλεὺς Συρίας πρὸς Ναιμαν Δεῦρο εἰσελθε, καὶ ἐξαποστελὼ βιβλίον πρὸς βασιλέα Ισραὴλ· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔλαβεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δέκα τάλαντα ἀργυρίου καὶ ἐξακισχιλίους χρυσοῦς καὶ δέκα ἀλλασσομένας στολάς. ⁶καὶ ἤνεγκεν τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα Ισραὴλ λέγων Καὶ νῦν ὡς ἀν ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς σέ, ἵδού ἀπέστειλα πρὸς σὲ Ναιμαν τὸν δοῦλόν μου, καὶ ἀποσυνάξεις αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ. ⁷καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέγνω βασιλεὺς Ισραὴλ τὸ βιβλίον, διέρρηξεν τὰ ἴματα αὐτοῦ καὶ εἶπεν Μὴ θεὸς ἐγὼ τοῦ θανατῶσαι καὶ ζωοποιῆσαι, ὅτι οὗτος ἀποστέλλει πρός με ἀποσυνάξαι ἄνδρα ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ; ὅτι πλὴν γνῶτε δὴ καὶ ἴδετε ὅτι προφασίζεται οὗτός με. ⁸καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ελισαιε ὅτι διέρρηξεν ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ τὰ ἴματα ἑαυτοῦ, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τὸν βασιλέα Ισραὴλ λέγων Ἰνα τί διέρρηξας τὰ ἴματα σου; ἐλθέτω δὴ πρός με Ναιμαν καὶ γνώτω ὅτι ἔστιν προφήτης ἐν Ισραὴλ. ⁹καὶ ἦλθεν Ναιμαν ἐν ἵππῳ καὶ ἄρματι καὶ ἔστη ἐπὶ θύρας οἴκου Ελισαιε. ¹⁰καὶ ἀπέστειλεν Ελισαιε ἄγγελον πρὸς αὐτὸν λέγων Πορευθεὶς λοῦσαι ἐπτάκις ἐν τῷ Ιορδάνῃ, καὶ ἐπιστρέψει ἡ σάρξ σού σοι, καὶ καθαρισθήσῃ. ¹¹καὶ ἐθυμώθη Ναιμαν καὶ ἀπῆλθεν καὶ εἶπεν Ἰδοὺ δὴ ἔλεγον ὅτι ἐξελεύσεται πρός με καὶ στήσεται καὶ

ἐπικαλέσεται ἐν ὀνόματι θεοῦ αὐτοῦ καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τόπον καὶ ἀποσυνάξει τὸ λεπρόν.¹² οὐχὶ ἀγαθὸς Αβανα καὶ Φαρφαρ ποταμοὶ Δαμασκοῦ ὑπὲρ Ιορδάνην καὶ πάντα τὰ ὄδατα Ισραὴλ; οὐχὶ πορευθεὶς λούσομαι ἐν αὐτοῖς καὶ καθαρισθήσομαι; καὶ ἔξεχλινεν καὶ ἀπῆλθεν ἐν θυμῷ.¹³ καὶ ἥγγισαν οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτόν Μέγαν λόγον ἐλάλησεν ὁ προφήτης πρὸς σέ, οὐχὶ ποιήσεις; καὶ ὅτι εἶπεν πρὸς σέ Λοῦσαι καὶ καθαρίσθητι.¹⁴ καὶ κατέβη Ναιμαν καὶ ἐβαπτίσατο ἐν τῷ Ιορδάνῃ ἐπτάκι κατὰ τὸ ῥῆμα Ελισαιε, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σὰρξ αὐτοῦ ὡς σὰρξ παιδαρίου μικροῦ, καὶ ἐκαθαρίσθη.¹⁵ καὶ ἐπέστρεψεν πρὸς Ελισαιε, αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ἥλθεν καὶ ἔστη καὶ εἶπεν Ἰδοὺ δὴ ἔγγωνα ὅτι οὐκ ἔστιν θεδς ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὅτι ἀλλ’ ἡ ἐν τῷ Ισραὴλ· καὶ νῦν λαβὲ τὴν εὐλογίαν παρὰ τοῦ δούλου σου.¹⁶ καὶ εἶπεν Ελισαιε Ζῆ κύριος, φῶ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ λήμψομαι· καὶ παρεβιάσατο αὐτὸν λαβεῖν, καὶ ἥπειθησεν.¹⁷ καὶ εἶπεν Ναιμαν Καὶ εἰ μή, δοθήτω δὴ τῷ δούλῳ σου γόμος ζεύγους ἡμιόνων, καὶ σύ μοι δώσεις ἐκ τῆς γῆς τῆς πυρρᾶς, ὅτι οὐ ποιήσει ἔτι ὁ δοῦλός σου ὀλοκαύτωμα καὶ θυσίασμα θεοῖς ἑτέροις, ἀλλ’ ἡ τῷ κυρίῳ μόνῳ.¹⁸ καὶ ἵλασεται κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν κύριόν μου εἰς οἴκον Ρεμμαν προσκυνῆσαι αὐτὸν καὶ ἐπαναπαύσεται ἐπὶ τῆς χειρός μου καὶ προσκυνήσω ἐν οἴκῳ Ρεμμαν ἐν τῷ προσκυνεῖν αὐτὸν ἐν οἴκῳ Ρεμμαν, καὶ ἵλασεται δὴ κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ.¹⁹ καὶ εἶπεν Ελισαιε πρὸς Ναιμαν Δεῦρο εἰς εἰρήνην. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ εἰς δεβραθα τῆς γῆς.

²⁰ Καὶ εἶπεν Γιεζὶ τὸ παιδάριον Ελισαιε Ἰδοὺ ἐφείσατο ὁ κύριός μου τοῦ Ναιμαν τοῦ Σύρου τούτου τοῦ μὴ λαβεῖν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ ἀ ἐνήνοχεν. Ζῆ κύριος ὅτι εἰ μὴ δραμοῦμαι ὀπίσω αὐτοῦ καὶ λήμψομαι παρ’ αὐτοῦ τι.²¹ καὶ ἐδίωξε Γιεζὶ ὀπίσω τοῦ Ναιμαν, καὶ εἶδεν αὐτὸν Ναιμαν τρέχοντα ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ ἄρματος εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ.²² καὶ εἶπεν Εἰρήνη· ὁ κύριός μου ἀπέστειλέν με λέγων Ἰδοὺ νῦν ἥλθον πρός με δύο παιδάρια ἔξ ὅρους Εφραιμ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν· δὸς δὴ αὐτοῖς τάλαντον ἀργυρίου καὶ δύο ἀλλασσομένας στολάς.²³ καὶ εἶπεν Ναιμαν Λαβὲ διτάλαντον ἀργυρίου· καὶ ἔλαβεν ἐν δυσὶ θυλάκοις καὶ δύο ἀλλασσομένας στολὰς καὶ ἔδωκεν ἐπὶ δύο παιδάρια αὐτοῦ, καὶ ἥραν ἔμπροσθεν αὐτοῦ.²⁴ καὶ ἥλθον εἰς τὸ σκοτεινόν, καὶ ἔλαβεν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ παρέθετο ἐν οἴκῳ καὶ ἔξαπέστειλεν τοὺς ἄνδρας.²⁵ καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν καὶ παρειστήκει πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ελισαιε Πόθεν, Γιεζὶ; καὶ εἶπεν Γιεζὶ Οὐ πεπόρευται ὁ δοῦλός σου ἔνθα καὶ ἔνθα.²⁶ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ελισαιε Οὐχὶ ἡ καρδία μου ἐπορεύθη μετὰ σοῦ, ὅτε ἐπέστρεψεν ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἄρματος εἰς συναντὴν σοι; καὶ νῦν ἔλαβες τὸ ἀργύριον καὶ νῦν ἔλαβες τὰ ἴμάτια καὶ λήμψῃ ἐν αὐτῷ κήπους καὶ ἔλαιωνας καὶ ἀμπελῶνας καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας.²⁷ καὶ ἡ λέπρα Ναιμαν κολληθήσεται ἐν σοὶ καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἔξῆλθεν ἐκ προσώπου αὐτοῦ λελεπρωμένος ὡσεὶ χιών.

6¹ Καὶ εἶπον οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν πρὸς Ελισαιε Ἰδοὺ δὴ ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἡμεῖς οἰκοῦμεν ἐνώπιόν σου, στενὸς ἀφ’ ἡμῶν.² πορευθῶμεν δὴ ἔως τοῦ Ιορδάνου καὶ λάβωμεν ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς δοκὸν μίαν καὶ ποιήσωμεν ἔαυτοῖς ἐκεῖ τοῦ οἰκεῖν ἐκεῖ. καὶ εἶπεν Δεῦτε.³ καὶ εἶπεν ὁ εἰς Ἐπιεικέως δεῦρο μετὰ

τῶν δούλων σου· καὶ εἶπεν Ἐγώ πορεύσομαι. ⁴καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτῶν, καὶ ἥλθον εἰς τὸν Ιορδάνην καὶ ἔτεμνον τὰς ξύλα. ⁵καὶ ἴδον ὁ εἰς καταβάλλων τὴν δοκόν, καὶ τὸ σιδήριον ἐξέπεσεν εἰς τὸ ὄδωρ. καὶ ἐβόησεν Ὡ, κύριε, καὶ αὐτὸς κεχρημένον. ⁶καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ Ποῦ ἔπεσεν; καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τὸν τόπον. καὶ ἀπέκνισεν ξύλον καὶ ἤρριψεν ἐκεῖ, καὶ ἐπεπόλασεν τὸ σιδήριον. ⁷καὶ εἶπεν Ὅψωσον σαυτῷ· καὶ ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν αὐτό.

⁸Καὶ βασιλεὺς Συρίας ἦν πολεμῶν ἐν Ισραὴλ καὶ ἐβούλεύσατο πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ λέγων Εἰς τὸν τόπον τὸνδε τινὰ ελμῶνι παρεμβαλῶ. ⁹καὶ ἀπέστειλεν Ελισαιε πρὸς τὸν βασιλέα Ισραὴλ λέγων Φύλαξαι μὴ παρελθεῖν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ὅτι ἐκεῖ Συρία κέκρυπται. ¹⁰καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ εἰς τὸν τόπον, ὃν εἶπεν αὐτῷ Ελισαιε, καὶ ἐφυλάξατο ἐκεῖθεν οὐ μίαν οὐδὲ δύο. ¹¹καὶ ἐξεκινήθη ἡ ψυχὴ βασιλέως Συρίας περὶ τοῦ λόγου τούτου, καὶ ἐκάλεσεν τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Οὐκ ἀναγγελεῖτέ μοι τίς προδίδωσίν με βασιλεῖ Ισραὴλ; ¹²καὶ εἶπεν εἰς τῶν παίδων αὐτοῦ Οὐχί, κύριέ μου βασιλεῦ, ὅτι Ελισαιε ὁ προφήτης ὁ ἐν Ισραὴλ ἀναγγέλλει τῷ βασιλεῖ Ισραὴλ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἔὰν λαλήσῃς ἐν τῷ ταμιείῳ τοῦ κοιτῶνός σου. ¹³καὶ εἶπεν Δεῦτε ἵδετε ποῦ οὗτος, καὶ ἀποστείλας λήμψομαι αὐτόν· καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ λέγοντες Ἰδού ἐν Δωθαῖμ. ¹⁴καὶ ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἵππον καὶ ἄρμα καὶ δύναμιν βαρεῖαν, καὶ ἥλθον νυκτὸς καὶ περιεκύλωσαν τὴν πόλιν. ¹⁵καὶ ὥρθισεν ὁ λειτουργὸς Ελισαιε ἀναστῆναι καὶ ἐξῆλθεν, καὶ ἴδον δύναμις κυκλοῦσα τὴν πόλιν καὶ ἵππος καὶ ἄρμα, καὶ εἶπεν τὸ παιδάριον πρὸς αὐτόν Ὡ, κύριε, πῶς ποιήσωμεν; ¹⁶καὶ εἶπεν Ελισαιε Μὴ φοβοῦ, ὅτι πλείους οἱ μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ τοὺς μετ' αὐτῶν. ¹⁷καὶ προσεύξατο Ελισαιε καὶ εἶπεν Κύριε, διάνοιξον τοὺς ὁφθαλμοὺς τοῦ παιδαρίου καὶ ἵδετω· καὶ διήνοιξεν κύριος τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδεν, καὶ ἴδον τὸ ὅρος πλῆρες ἵππων, καὶ ἄρμα πυρὸς περικύλω Ελισαιε. ¹⁸καὶ κατέβησαν πρὸς αὐτόν, καὶ προσηύξατο Ελισαιε πρὸς κύριον καὶ εἶπεν Πάταξον δὴ τοῦτο τὸ ἔθνος ἀօρασίᾳ· καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀօρασίᾳ κατὰ τὸ ῥῆμα Ελισαιε. ¹⁹καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ελισαιε Οὐχ αὕτη ἡ πόλις καὶ αὕτη ἡ ὁδός· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ἀπάξω ὑμᾶς πρὸς τὸν ἄνδρα, ὃν ζητεῖτε· καὶ ἀπῆγαγεν αὐτοὺς εἰς Σαμάρειαν. ²⁰καὶ ἐγένετο ὡς εἰσῆλθον εἰς Σαμάρειαν, καὶ εἶπεν Ελισαιε Ἀνοιξον δή, κύριε, τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ ἵδετωσαν· καὶ διήνοιξεν κύριος τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶδον, καὶ ἴδον ἥσαν ἐν μέσῳ Σαμαρείας. ²¹καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ, ὡς εἶδεν αὐτούς Εἰ πατάξας πατάξω, πάτερ; ²²καὶ εἶπεν Οὐ πατάξεις, εἰ μὴ οὓς ἥχμαλώτευσας ἐν ῥομφαίᾳ σου καὶ τόξῳ σου, σὺ τύπτεις· παράθεις ἄρτους καὶ ὄδωρ ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ φαγέτωσαν καὶ πιέτωσαν καὶ ἀπελθέτωσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν. ²³καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς παράθεσιν μεγάλην, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον· καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς, καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν. καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι μονόζωνοι Συρίας τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ισραὴλ.

²⁴Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἥθροισεν υἱὸς Αδερ βασιλεὺς Συρίας πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ καὶ ἀνέβη καὶ περιεκάθισεν Σαμάρειαν. ²⁵καὶ ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἴδον περιεκάθηντο ἐπ' αὐτήν, ἔως οὖς ἐγενήθη κεφαλὴ ὄνου πεντήκοντα σίκλων ἀργυρίου καὶ τέταρτον

τοῦ κάβου κόπρου περιστερῶν πέντε σίκλων ἀργυρίου. ²⁶καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ διαπορευόμενος ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ γυνὴ ἐβόησεν πρὸς αὐτὸν λέγουσα Σῶσον, κύριε βασιλεῦ. ²⁷καὶ εἶπεν αὐτῇ Μή σε σώσαι κύριος, πόθεν σώσω σε; μὴ ἀπὸ τῆς ἄλωνος ἢ ἀπὸ τῆς ληνοῦ; ²⁸καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς Τί ἔστιν σοι; καὶ εἶπεν Ἡ γυνὴ αὕτη εἶπεν πρός με Δὸς τὸν υἱόν σου καὶ φαγόμεθα αὐτὸν σήμερον, καὶ τὸν υἱόν μου καὶ φαγόμεθα αὐτὸν αὔριον. ²⁹καὶ ἡψήσαμεν τὸν υἱόν μου καὶ ἐφάγομεν αὐτόν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ Δὸς τὸν υἱόν σου καὶ φάγωμεν αὐτόν, καὶ ἔκρυψεν τὸν υἱὸν αὐτῆς. ³⁰καὶ ἐγένετο ὡς ἥκουσεν ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ τοὺς λόγους τῆς γυναικός, διέρρηξεν τὰ ἴμάτια αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διεπορεύετο ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ εἶδεν ὁ λαὸς τὸν σάκκον ἐπὶ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἔσωθεν. ³¹καὶ εἶπεν Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, εἰ στήσεται ἡ κεφαλὴ Ελισαιε ἐπ’ αὐτῷ σήμερον. ³²καὶ Ελισαιε ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐκάθηντο μετ’ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλεν ἄνδρα πρὸ προσώπου αὐτοῦ· πρὶν ἐλθεῖν τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτὸν καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Εἰ οἴδατε ὅτι ἀπέστειλεν ὁ υἱὸς τοῦ φονευτοῦ οὗτος ἀφελεῖν τὴν κεφαλὴν μου; ἴδετε ὡς ἂν ἐλθῇ ὁ ἄγγελος, ἀποκλείσατε τὴν θύραν καὶ παραθλίψατε αὐτὸν ἐν τῇ θύρᾳ· οὐχὶ φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ κατόπισθεν αὐτοῦ; ³³εἴτι αὐτοῦ λαλοῦντος μετ’ αὐτῶν καὶ ἴδοὺ ἄγγελος κατέβη πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἰδοὺ αὕτη ἡ κακία παρὰ κυρίου· τί ὑπομείνω τῷ κυρίῳ ἔτι; ⁷ ¹καὶ εἶπεν Ελισαιε Ἀκουσον λόγον κυρίου Τάδε λέγει κύριος Ὡς ἡ ὥρα αὕτη αὔριον μέτρον σεμιδάλεως σίκλου καὶ δίμετρον κριθῶν σίκλου ἐν ταῖς πύλαις Σαμαρείας. ²καὶ ἀπεκρίθη ὁ τριστάτης, ἐφ’ ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπανεπάυετο ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τῷ Ελισαιε καὶ εἶπεν Ἰδοὺ σὺ ὁψη τοῖς ὀφθαλμοῖς σου καὶ ἐκεῖθεν οὐ φάγη. — ³καὶ τέσσαρες ἄνδρες ἥσαν λεπροὶ παρὰ τὴν θύραν τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Τί ἡμεῖς καθήμεθα ὕδε, ἔως ἀποθάνωμεν; ⁴εὰν εἴπωμεν Εἰσέλθωμεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει καὶ ἀποθανούμεθα ἐκεῖ· καὶ ἐὰν καθίσωμεν ὕδε, καὶ ἀποθανούμεθα. καὶ νῦν δεῦτε καὶ ἐμπέσωμεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας· ἐὰν Ζωογονήσωσιν ἡμᾶς, καὶ ζησόμεθα· καὶ ἐὰν θανατώσωσιν ἡμᾶς, καὶ ἀποθανούμεθα. ⁵καὶ ἀνέστησαν ἐν τῷ σκότει εἰσελθεῖν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας καὶ ἥλθον εἰς μέρος τῆς παρεμβολῆς Συρίας, καὶ ἴδού οὐκ ἔστιν ἀνὴρ ἐκεῖ. ⁶καὶ κύριος ἀκουστὴν ἐποίησεν τὴν παρεμβολὴν Συρίας φωνὴν ἄρματος καὶ φωνὴν ἵππου καὶ φωνὴν δυνάμεως μεγάλης, καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Νῦν ἐμισθώσατο ἐφ’ ἡμᾶς βασιλεὺς Ισραὴλ τοὺς βασιλέας τῶν Χετταίων καὶ τοὺς βασιλέας Αἰγύπτου τοῦ ἐλθεῖν ἐφ’ ἡμᾶς. ⁷καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀπέδρασαν ἐν τῷ σκότει καὶ ἐγκατέλιπαν τὰς σκηνὰς αὐτῶν καὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν ἐν τῇ παρεμβολῇ ὡς ἔστιν καὶ ἐφυγον πρὸς τὴν ψυχὴν ἑαυτῶν. ⁸καὶ εἰσῆλθον οἱ λεπροὶ οὗτοι ἔως μέρους τῆς παρεμβολῆς καὶ εἰσῆλθον εἰς σκηνὴν μίαν καὶ ἐφαγον καὶ ἔπιον καὶ ἥραν ἐκεῖθεν ἀργύριον καὶ χρυσόν καὶ ἴματισμὸν καὶ ἐπορεύθησαν· καὶ ἐπέστρεψαν καὶ εἰσῆλθον εἰς σκηνὴν ἄλλην καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν καὶ ἐπορεύθησαν καὶ κατέκρυψαν. ⁹καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Οὐχ οὕτως ἡμεῖς ποιοῦμεν· ἡ ἡμέρα αὕτη

ἥμέρα εὐαγγελίας ἐστίν, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν καὶ μένομεν ἕως φωτὸς τοῦ πρωὶ καὶ εύρήσομεν ἀνομίαν· καὶ νῦν δεῦρο καὶ εἰσέλθωμεν καὶ ἀναγγείλωμεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως.¹⁰ καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐβόησαν πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως καὶ ἀνήγγειλαν αὐτοῖς λέγοντες Εἰσήλθομεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας, καὶ ἵδον οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ἀνὴρ καὶ φωνὴ ἀνθρώπου, ὅτι εἰ μὴ ἵππος δεδεμένος καὶ ὅνος καὶ αἱ σκηναὶ αὐτῶν ὡς εἰσίν.¹¹ καὶ ἐβόησαν οἱ θυρωροὶ καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως ἔσω.¹² καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς νυκτὸς καὶ εἶπεν πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Ἀναγγελῶ δὴ ὑμῖν ἃ ἐποίησεν ἡμῖν Συρίᾳ· ἔγνωσαν ὅτι πεινῶμεν ἡμεῖς, καὶ ἐξῆλθαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἐκρύβησαν ἐν τῷ ἀγρῷ λέγοντες ὅτι Ἐξελεύσονται ἐκ τῆς πόλεως, καὶ συλλημψόμεθα αὐτοὺς ζῶντας καὶ εἰς τὴν πόλιν εἰσελευσόμεθα.¹³ καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παίδων αὐτοῦ καὶ εἶπεν Λαβέτωσαν δὴ πέντε τῶν ἵππων τῶν ὑπολελειμμένων, οἵ κατελείφθησαν ὥδε, ἵδού εἰσιν πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος Ισραὴλ τὸ ἐκλεῖπον· καὶ ἀποστελοῦμεν ἐκεῖ καὶ ὁψόμεθα.¹⁴ καὶ ἔλαβον δύο ἐπιβάτας ἵππων, καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ ὅπίσω τοῦ βασιλέως Συρίας λέγων Δεῦτε καὶ ἴδετε.¹⁵ καὶ ἐπορεύθησαν ὅπίσω αὐτῶν ἕως τοῦ Ιορδάνου, καὶ ἵδον πᾶσα ἡ ὁδὸς πλήρης ἴματίων καὶ σκευῶν, ὡν ἔρριψεν Συρία ἐν τῷ θαμβεῖσθαι αὐτούς· καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι καὶ ἀνήγγειλαν τῷ βασιλεῖ.¹⁶ καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς καὶ διήρπασεν τὴν παρεμβολὴν Συρίας, καὶ ἐγένετο μέτρον σεμιδάλεως σίκλου καὶ δίμετρον κριθῶν σίκλου κατὰ τὸ ρῆμα κυρίου.¹⁷ καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησεν τὸν τριστάτην, ἐφ' δὲ ὁ βασιλεὺς ἐπανεπαύετο ἐπὶ τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς πύλης, καὶ συνεπάτησεν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἀπέθανεν, καθὰ ἐλάλησεν ὁ ἀνθρωπὸς τοῦ θεοῦ, ὃς ἐλάλησεν ἐν τῷ καταβῆναι τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτόν.¹⁸ καὶ ἐγένετο καθὰ ἐλάλησεν Ελισαιε πρὸς τὸν βασιλέα λέγων Δίμετρον κριθῆς σίκλου καὶ μέτρον σεμιδάλεως σίκλου καὶ ἔσται ὡς ἡ ὥρα αὕτη αὔριον ἐν τῇ πύλῃ Σαμαρείας.¹⁹ καὶ ἀπεκρίθη ὁ τριστάτης τῷ Ελισαιε καὶ εἶπεν Ἰδοὺ κύριος ποιεῖ καταρράκτας ἐν τῷ οὐρανῷ, μὴ ἔσται τὸ ρῆμα τοῦτο; καὶ εἶπεν Ελισαιε Ἰδοὺ ὅψη τοῖς ὁφθαλμοῖς σου καὶ ἐκεῖθεν οὐ φάγη.²⁰ καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ συνεπάτησεν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἀπέθανεν.

8¹Καὶ Ελισαιε ἐλάλησεν πρὸς τὴν γυναῖκα, ἦς ἐζωπύρησεν τὸν οἶνον, λέγων Ἀνάστηθι καὶ δεῦρο σὺ καὶ ὁ οἶκός σου καὶ παροίκει οὖ ἐὰν παροικήσῃς, ὅτι κέχληκεν κύριος λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ γε ἥλθεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπτὰ ἔτη. ²καὶ ἀνέστη ἡ γυνὴ καὶ ἐποίησεν κατὰ τὸ ρῆμα Ελισαιε καὶ ἐπορεύθη αὐτὴ καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς καὶ παρώκει ἐν γῇ ἀλλοφύλων ἐπτὰ ἔτη. ³καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐπτὰ ἔτῶν καὶ ἐπέστρεψεν ἡ γυνὴ ἐκ γῆς ἀλλοφύλων εἰς τὴν πόλιν καὶ ἥλθεν βοῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα περὶ τοῦ οἴκου ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν ἑαυτῆς. ⁴καὶ ὁ βασιλεὺς ἐλάλει πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον Ελισαιε τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ λέγων Διήγησαι δὴ μοι πάντα τὰ μεγάλα, ἢ ἐποίησεν Ελισαιε. ⁵καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἐξηγουμένου τῷ βασιλεῖ ὡς ἐζωπύρησεν οἰὸν τεθνηκότα, καὶ ἵδον ἡ γυνὴ, ἦς ἐζωπύρησεν τὸν οἰὸν αὐτῆς Ελισαιε, βοῶσα πρὸς τὸν βασιλέα περὶ τοῦ οἴκου ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν ἑαυτῆς· καὶ εἶπεν Γιεζὶ Κύριε βασιλεῦ, αὕτη ἡ γυνὴ, καὶ οὗτος ὁ οἰὸς αὐτῆς, δὲν ἐζωπύρησεν Ελισαιε. ⁶καὶ ἐπηρώτησεν ὁ βασιλεὺς τὴν γυναῖκα, καὶ διηγήσατο αὐτῷ· καὶ ἔδωκεν

αὐτῇ ὁ βασιλεὺς εὐνοῦχον ἔνα λέγων Ἐπίστρεψον πάντα τὰ αὐτῆς καὶ πάντα τὰ γενήματα τοῦ ἀγροῦ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἵνα κατέλιπεν τὴν γῆν, ἔως τοῦ νῦν.

⁷Καὶ ἦλθεν Ελισαιε εἰς Δαμασκόν, καὶ υἱὸς Αδερ βασιλεὺς Συρίας ἡρρώστει, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ λέγοντες Ἡκει ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐώς ὃδε. ⁸καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Αζαηλ Λαβέ ἐν τῇ χειρὶ σου μαναᾶ καὶ δεῦρο εἰς ἀπαντὴν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἐπιζήτησον τὸν κύριον παρ' αὐτοῦ λέγων Εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρωστίας μου ταύτης; ⁹καὶ ἐπορεύθη Αζαηλ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν μαναᾶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ἀγαθὰ Δαμασκοῦ, ἀρσιν τεσσαράκοντα καμήλων, καὶ ἦλθεν καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ εἶπεν πρὸς Ελισαιε Ὁ υἱός σου υἱὸς Αδερ βασιλεὺς Συρίας ἀπέστειλέν με πρὸς σὲ λέγων Εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρωστίας μου ταύτης; ¹⁰καὶ εἶπεν Ελισαιε Δεῦρο εἰπὸν αὐτῷ Ζωῆ ζήσῃ· καὶ ἔδειξέν μοι κύριος ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. ¹¹καὶ παρέστη τῷ προσώπῳ αὐτοῦ καὶ ἔθηκεν ἔως αἰσχύνης, καὶ ἔκλαυσεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ. ¹²καὶ εἶπεν Αζαηλ Τί ὅτι ὁ κύριός μου κλαίει; καὶ εἶπεν Ὅτι οἶδα ὅσα ποιήσεις τοῖς υἱοῖς Ισραηλ κακά· τὰ ὀχυρώματα αὐτῶν ἔξαποστελεῖς ἐν πυρὶ καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἀποκτενεῖς καὶ τὰ νήπια αὐτῶν ἐνσείσεις καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἔχούσας αὐτῶν ἀναρρήξεις. ¹³καὶ εἶπεν Αζαηλ Τίς ἐστιν ὁ δοῦλός σου, ὁ κύων ὁ τεθνηκώς, ὅτι ποιήσει τὸ ρῆμα τοῦτο; καὶ εἶπεν Ελισαιε Ἔδειξέν μοι κύριός σε βασιλεύοντα ἐπὶ Συρίαν. ¹⁴καὶ ἀπῆλθεν ἀπὸ Ελισαιε καὶ εἰσῆλθεν πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί εἶπέν σοι Ελισαιε; καὶ εἶπεν Εἶπέν μοι Ζωῆ ζήσῃ. ¹⁵καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον καὶ ἔλαβεν τὸ μαχμα καὶ ἔβαψεν ἐν τῷ ὕδατι καὶ περιέβαλεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν, καὶ ἔβασίλευσεν Αζαηλ ἀντ' αὐτοῦ.

¹⁶Ἐν ἔτει πέμπτῳ τῷ Ιωραμ υἱῷ Αχααβ βασιλεῖ Ισραηλ ἔβασίλευσεν Ιωραμ υἱὸς Ιωσαφατ βασιλεὺς Ιουδα. ¹⁷υἱὸς τριάκοντα καὶ δύο ἑτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ. ¹⁸καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ισραηλ, καθὼς ἐποίησεν οἶκος Αχααβ, ὅτι θυγάτηρ Αχααβ ἦν αὐτῷ εἰς γυναῖκα· καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. ¹⁹καὶ οὐκ ἡθέλησεν κύριος διαφθεῖραι τὸν Ιουδαν διὰ Δαυιδ τὸν δοῦλον αὐτοῦ, καθὼς εἶπεν δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ²⁰ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἡθέτησεν Εδωμ ὑποκάτωθεν χειρὸς Ιουδα καὶ ἔβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτοὺς βασιλέα. ²¹καὶ ἀνέβη Ιωραμ εἰς Σιωρ καὶ πάντα τὰ ἄρματα μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀναστάντος καὶ ἐπάταξεν τὸν Εδωμ τὸν κυκλώσαντα ἐπ' αὐτὸν καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἄρμάτων, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. ²²καὶ ἡθέτησεν Εδωμ ὑποκάτωθεν χειρὸς Ιουδα ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. τότε ἡθέτησεν Λοβενα ἐν τῷ καιρῷ ἔκεινῳ. ²³καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ιωραμ καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἴδού ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα; ²⁴καὶ ἐκοιμήθη Ιωραμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἔβασίλευσεν Οχοζιας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

²⁵Ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῷ Ιωραμ υἱῷ Αχααβ βασιλεῖ Ισραηλ ἔβασίλευσεν Οχοζιας υἱὸς Ιωραμ.

²⁶υἱὸς εἴκοσι καὶ δύο ἑτῶν Οχοζιας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ ἐνιαυτὸν ἔνα ἔβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὅνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γοθολια θυγάτηρ Αμβρι βασιλέως Ισραηλ. ²⁷καὶ ἐπορεύθη

ἐν ὁδῷ οἴκου Αχααβ καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου καθὼς ὁ οἴκος Αχααβ.²⁸καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ιωραμ νίοῦ Αχααβ εἰς πόλεμον μετὰ Αζαηλ βασιλέως ἀλλοφύλων ἐν Ρεμμωθ Γαλααδ, καὶ ἐπάταξαν οἱ Σύροι τὸν Ιωραμ.²⁹καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς Ιωραμ τοῦ ἰατρευθῆναι ἐν Ιεζραελ ἀπὸ τῶν πληγῶν, ὃν ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν Ρεμμωθ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν μετὰ Αζαηλ βασιλέως Συρίας· καὶ Οχοζιας υἱὸς Ιωραμ κατέβη τοῦ ἰδεῖν τὸν Ιωραμ υἱὸν Αχααβ ἐν Ιεζραελ, ὅτι ἡρρώστει αὐτός.

9 ¹Καὶ Ελισαιε ὁ προφήτης ἐκάλεσεν ἔνα τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν καὶ εἶπεν αὐτῷ Ζῶσαι τὴν ὁσφύν σου καὶ λαβὲ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου τούτου ἐν τῇ χειρὶ σου καὶ δεῦρο εἰς Ρεμμωθ Γαλααδ.²καὶ εἰσελεύσῃ ἐκεῖ καὶ ὅψη ἐκεῖ Ιου νίον Ιωσαφατ υἱὸν Ναμεσσι καὶ εἰσελεύσῃ καὶ ἀναστήσεις αὐτὸν ἐκ μέσου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ εἰσάξεις αὐτὸν εἰς τὸ ταμιεῖον ἐν τῷ ταμιείῳ.³καὶ λήψῃ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου καὶ ἐπιχεεῖς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ εἰπόν τάδε λέγει κύριος Κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραηλ· καὶ ἀνοίξεις τὴν θύραν καὶ φεύξῃ καὶ οὐ μενεῖς.⁴καὶ ἐπορεύθη τὸ παιδάριον ὁ προφήτης εἰς Ρεμμωθ Γαλααδ⁵καὶ εἰσῆλθεν, καὶ ἴδού οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως ἐκάθηντο, καὶ εἶπεν Λόγος μοι πρὸς σέ, ὁ ἄρχων· καὶ εἶπεν Ιου Πρὸς τίνα ἐκ πάντων ἡμῶν; καὶ εἶπεν Πρὸς σέ, ὁ ἄρχων.⁶καὶ ἀνέστη καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἴκον, καὶ ἐπέχεεν τὸ ἔλαιον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραηλ Κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ λαὸν κυρίου ἐπὶ τὸν Ισραηλ,⁷καὶ ἔξολεθρεύσεις τὸν οἴκον Αχααβ τοῦ κυρίου σου ἐκ προσώπου μου καὶ ἐκδικήσεις τὰ αἷματα τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν καὶ τὰ αἷματα πάντων τῶν δούλων κυρίου ἐκ χειρὸς Ιεζαβελ⁸καὶ ἐκ χειρὸς ὅλου τοῦ οἴκου Αχααβ καὶ ἔξολεθρεύσεις τῷ οἴκῳ Αχααβ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλειμμένον ἐν Ισραηλ.⁹καὶ δώσω τὸν οἴκον Αχααβ ὡς τὸν οἴκον Ιεροβοαμ νίοῦ Ναβατ καὶ ὡς τὸν οἴκον Βαασα υἱοῦ Αχια.¹⁰καὶ τὴν Ιεζαβελ καταφάγονται οἱ κύνες ἐν τῇ μερίδι Ιεζραελ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ θάπτων. καὶ ἥνοιξεν τὴν θύραν καὶ ἔφυγεν.¹¹καὶ Ιου ἔξῆλθεν πρὸς τὸν παῖδας τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ Εἰ εἰρήνη; τί ὅτι εἰσῆλθεν ὁ ἐπίλημπτος οὗτος πρὸς σέ; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὅμεις οἴδατε τὸν ἄνδρα καὶ τὴν ἀδολεσχίαν αὐτοῦ.¹²καὶ εἶπον Ἀδικον· ἀπάγγειλον δὴ ἡμῖν. καὶ εἶπεν Ιου πρὸς αὐτούς Οὔτως καὶ οὕτως ἐλάλησεν πρός με λέγων Τάδε λέγει κύριος Κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραηλ.¹³καὶ ἀκούσαντες ἐσπευσαν καὶ ἔλαβον ἔκαστος τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν ὑποκάτω αὐτοῦ ἐπὶ γαρεμ τῶν ἀναβαθμῶν καὶ ἐσάλπισαν ἐν κερατίνῃ καὶ εἶπον Ἐβασίλευσεν Ιου.¹⁴καὶ συνεστράφη Ιου νίος Ιωσαφατ υἱοῦ Ναμεσσι πρὸς Ιωραμ — καὶ Ιωραμ αὐτὸς ἔφύλασσεν ἐν Ρεμμωθ Γαλααδ, αὐτὸς καὶ πᾶς Ισραηλ, ἀπὸ προσώπου Αζαηλ βασιλέως Συρίας,¹⁵καὶ ἀπέστρεψεν Ιωραμ ὁ βασιλεὺς ἰατρευθῆναι ἐν Ιεζραελ ἀπὸ τῶν πληγῶν, ὃν ἐπαισαν αὐτὸν οἱ Σύροι ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν μετὰ Αζαηλ βασιλέως Συρίας — καὶ εἶπεν Ιου Εἰ ἔστιν ἡ ψυχὴ ὑμῶν μετ' ἐμοῦ, μὴ ἔξελθέτω ἐκ τῆς πόλεως διαπεφευγώς τοῦ πορευθῆναι καὶ ἀπαγγεῖλαι ἐν Ιεζραελ.¹⁶καὶ ἵππευσεν καὶ ἐπορεύθη Ιου καὶ κατέβη εἰς Ιεζραελ, ὅτι Ιωραμ βασιλεὺς Ισραηλ ἐθεραπεύετο ἐν Ιεζραελ ἀπὸ τῶν τοξευμάτων, ὃν κατετόξευσαν αὐτὸν οἱ Αραμιν ἐν τῇ Ραμμωθ ἐν τῷ πολέμῳ μετὰ Αζαηλ βασιλέως Συρίας, ὅτι αὐτὸς δυνατὸς καὶ ἀνὴρ δυνάμεως, καὶ Οχοζιας βασιλεὺς

Ιουδα κατέβη ἵδειν τὸν Ιωραμ. ¹⁷καὶ ὁ σκοπὸς ἀνέβη ἐπὶ τὸν πύργον ἐν Ιεζραελ καὶ εἶδεν τὸν κονιορτὸν Ιου ἐν τῷ παραγίνεσθαι αὐτὸν καὶ εἶπεν Κονιορτὸν ἐγὼ βλέπω. καὶ εἶπεν Ιωραμ Λαβὲ ἐπιβάτην καὶ ἀπόστειλον ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ εἰπάτω Εἰ εἰρήνη; ¹⁸καὶ ἐπορεύθη ἐπιβάτης ἵππου εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν καὶ εἶπεν Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Εἰ εἰρήνη; καὶ εἶπεν Ιου Τί σοι καὶ εἰρήνη; ἐπίστρεφε εἰς τὰ ὄπισω μου. καὶ ἀπῆγγειλεν ὁ σκοπὸς λέγων ὩΗλθεν ὁ ἄγγελος ἔως αὐτῶν καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν. ¹⁹καὶ ἀπέστειλεν ἐπιβάτην ἵππου δεύτερον, καὶ ἥλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Εἰ εἰρήνη; καὶ εἶπεν Ιου Τί σοι καὶ εἰρήνη; ἐπιστρέφου εἰς τὰ ὄπισω μου. ²⁰καὶ ἀπῆγγειλεν ὁ σκοπὸς λέγων ὩΗλθεν ἔως αὐτῶν καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν· καὶ ὁ ἄγων ἦγεν τὸν Ιου υἱὸν Ναμεστιου, ὅτι ἐν παραλλαγῇ ἐγένετο. ²¹καὶ εἶπεν Ιωραμ Ζεῦξον· καὶ ἔζευξεν ἄρμα. καὶ ἐξῆλθεν Ιωραμ βασιλεὺς Ισραὴλ καὶ Οχοζιας βασιλεὺς Ιουδα, ἀνὴρ ἐν τῷ ἄρματι αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπαντὴν Ιου καὶ εὗρον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι Ναβουθαι τοῦ Ιεζραηλίτου. ²²καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ιωραμ τὸν Ιου, καὶ εἶπεν Εἰ εἰρήνη, Ιου; καὶ εἶπεν Ιου Τί εἰρήνη; ἔτι αἱ πορνεῖαι Ιεζαβελ τῆς μητρός σου καὶ τὰ φάρμακα αὐτῆς τὰ πολλά. ²³καὶ ἐπέστρεψεν Ιωραμ τὰς χεῖρας αὐτοῦ τοῦ φυγεῖν καὶ εἶπεν πρὸς Οχοζιαν Δόλος, Οχοζια. ²⁴καὶ ἐπλησεν Ιου τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ τόξῳ καὶ ἐπάταξεν τὸν Ιωραμ ἀνὰ μέσον τῶν βραχιόνων αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθεν τὸ βέλος διὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ. ²⁵καὶ εἶπεν Ιου πρὸς Βαδεκαρ τὸν τριστάτην αὐτοῦ Ῥῆψον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι ἀγροῦ Ναβουθαι τοῦ Ιεζραηλίτου· ὅτι μνημονεύω, ἐγὼ καὶ σὺ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ζεύγη ὄπίσω Αχααβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ κύριος ἔλαβεν ἐπ' αὐτὸν τὸ λῆμμα τοῦτο λέγων ²⁶Εἰ μὴ μετὰ τῶν αἵμάτων Ναβουθαι καὶ τὰ αἷματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἶδον ἐχθές, φησὶν κύριος, καὶ ἀνταποδώσω αὐτῷ ἐν τῇ μερίδι ταύτῃ, φησὶν κύριος· καὶ νῦν ἄρας δὴ Ῥῆψον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. ²⁷καὶ Οχοζιας βασιλεὺς Ιουδα εἶδεν καὶ ἔφυγεν ὁδὸν Βαιθαγγαν, καὶ ἐδίωξεν ὄπίσω αὐτοῦ Ιου καὶ εἶπεν Καὶ γε αὐτόν· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν τῷ ἄρματι ἐν τῷ ἀναβαίνειν Γαι, ἢ ἐστιν Ιεβλααμ, καὶ ἔφυγεν εἰς Μαγεδδων καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ²⁸καὶ ἐπεβίβασαν αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἄρμα καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυιδ. — ²⁹καὶ ἐν ἔτει ἑνδεκάτῳ Ιωραμ βασιλέως Ισραὴλ ἐβασίλευσεν Οχοζιας ἐπὶ Ιουδαν.

³⁰Καὶ ἥλθεν Ιου εἰς Ιεζραελ· καὶ Ιεζαβελ ἤκουσεν καὶ ἐστιμίσατο τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῆς καὶ ἤγαθυνεν τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ διέκυψεν διὰ τῆς θυρίδος. ³¹καὶ Ιου εἰσεπορεύετο ἐν τῇ πόλει, καὶ εἶπεν Εἰ εἰρήνη, Ζαμβρι ὁ φονευτὴς τοῦ κυρίου αὐτοῦ; ³²καὶ ἐπῆρεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θυρίδα καὶ εἶδεν αὐτὴν καὶ εἶπεν Τίς εἴ σύ; κατάβηθι μετ' ἐμοῦ. καὶ κατέκυψαν πρὸς αὐτὸν δύο εὔνοῦχοι. ³³καὶ εἶπεν Κυλίσατε αὐτήν· καὶ ἐκύλισαν αὐτήν, καὶ ἐρραντίσθη τοῦ αἵματος αὐτῆς πρὸς τὸν τοῖχον καὶ πρὸς τοὺς ἵππους, καὶ συνεπάτησαν αὐτήν. ³⁴καὶ εἰσῆλθεν Ιου καὶ ἔφαγεν καὶ ἔπιεν καὶ εἶπεν Ἐπισκέψασθε δὴ τὴν κατηραμένην ταύτην καὶ θάψατε αὐτήν, ὅτι θυγάτηρ βασιλέως ἐστίν. ³⁵καὶ ἐπορεύθησαν θάψαι αὐτὴν καὶ οὐχ εὗρον ἐν αὐτῇ ἄλλο τι ἢ τὸ κρανίον καὶ οἱ πόδες καὶ τὰ ἤχνη τῶν χειρῶν. ³⁶καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ, καὶ εἶπεν Λόγος κυρίου, διν ἐλάλησεν ἐν

χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἡλιου τοῦ Θεσβίτου λέγων Ἐν τῇ μερίδι Ιεζαελ καταφάγονται οἱ κύνες τὰς σάρκας Ιεζαβελ,³⁷ καὶ ἔσται τὸ θνητιμαῖον Ιεζαβελ ὡς κοπρία ἐπὶ προσώπου τοῦ ἄγροῦ ἐν τῇ μερίδι Ιεζαελ ὥστε μὴ εἰπεῖν αὐτούς Ιεζαβελ.

10 ¹Καὶ τῷ Αχααβ ἐβδομήκοντα υἱὸι ἐν Σαμαρείᾳ. καὶ ἔγραψεν Ιου βιβλίον καὶ ἀπέστειλεν ἐν Σαμαρείᾳ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σαμαρείας καὶ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πρὸς τοὺς τιθηνοὺς υἱῶν Αχααβ λέγων ²Καὶ νῦν ὡς ἐὰν ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς ὑμᾶς, μεθ' ὑμῶν οἱ υἱὸι τοῦ κυρίου ὑμῶν καὶ μεθ' ὑμῶν τὸ ἄρμα καὶ οἱ ἵπποι καὶ πόλεις ὁχυραὶ καὶ τὰ ὅπλα, ³καὶ ὅψεσθε τὸν ἀγαθὸν καὶ τὸν εὐθῆ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ κυρίου ὑμῶν καὶ καταστήσετε αὐτὸν ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ πολεμεῖτε ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου ὑμῶν. ⁴καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα καὶ εἶπον Ἰδοὺ οἱ δύο βασιλεῖς οὐκ ἔστησαν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πῶς στησόμεθα ἡμεῖς; ⁵καὶ ἀπέστειλαν οἱ ἐπὶ τοῦ οἴκου καὶ οἱ ἐπὶ τῆς πόλεως καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ τιθηνοὶ πρὸς Ιου λέγοντες Παῖδες σου ἡμεῖς, καὶ ὅσα ἐὰν εἴπης πρὸς ἡμᾶς, ποιήσομεν· οὐ βασιλεύσομεν ἄνδρα, τὸ ἀγαθὸν ἐν ὁφθαλμοῖς σου ποιήσομεν. ⁶καὶ ἔγραψεν πρὸς αὐτοὺς βιβλίον δεύτερον λέγων Εἰ ἐμοὶ ὑμεῖς καὶ τῆς φωνῆς μου ὑμεῖς εἰσακούετε, λάβετε τὴν κεφαλὴν ἀνδρῶν τῶν υἱῶν τοῦ κυρίου ὑμῶν καὶ ἐνέγκατε πρός με ὡς ἡ ὥρα αὔριον εἰς Ιεζαελ. καὶ οἱ υἱὸι τοῦ βασιλέως ἥσαν ἐβδομήκοντα ἄνδρες· οὗτοι ἀδροὶ τῆς πόλεως ἔξετρεφον αὐτούς. ⁷καὶ ἐγένετο ὡς ἤλθεν τὸ βιβλίον πρὸς αὐτούς, καὶ ἔλαβον τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως καὶ ἔσφαξαν αὐτούς, ἐβδομήκοντα ἄνδρας, καὶ ἔθηκαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐν καρτάλλοις καὶ ἀπέστειλαν αὐτὰς πρὸς αὐτὸν εἰς Ιεζαελ. ⁸καὶ ἤλθεν ὁ ἄγγελος καὶ ἀπήγγειλεν λέγων Ἡνεγκαν τὰς κεφαλὰς τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως· καὶ εἶπεν Θέτε αὐτὰς βουνοὺς δύο παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης εἰς πρωί. ⁹καὶ ἐγένετο πρωὶ καὶ ἤξηλθεν καὶ ἔστη ἐν τῷ πυλῶνι τῆς πόλεως καὶ εἶπεν πρὸς πάντα τὸν λαόν Δίκαιοι ὑμεῖς, ἵδιον ἐγώ εἰμι συνεστράφην ἐπὶ τὸν κύριόν μου καὶ ἀπέκτεινα αὐτόν· καὶ τίς ἐπάταξεν πάντας τούτους; ¹⁰Ιδετε αφφα ὅτι οὐ πεσεῖται ἀπὸ τοῦ ῥήματος κυρίου εἰς τὴν γῆν, οὐ ἐλάλησεν κύριος ἐπὶ τὸν οἴκον Αχααβ· καὶ κύριος ἐποίησεν ὅσα ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἡλιου. — ¹¹καὶ ἐπάταξεν Ιου πάντας τοὺς καταλειφθέντας ἐν τῷ οἴκῳ Αχααβ ἐν Ιεζαελ καὶ πάντας τοὺς ἀδροὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς γνωστοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς Ἱερεῖς αὐτοῦ ὥστε μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ κατάλειμμα.

¹²Καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαμάρειαν. αὐτὸς ἐν Βαιθακαδ τῶν ποιμένων ἐν τῇ ὁδῷ, ¹³καὶ Ιου εὗρεν τοὺς ἀδελφοὺς Οχοζίου βασιλέως Ιουδα καὶ εἶπεν Τίνες ὑμεῖς; καὶ εἶπον Οἱ ἀδελφοὶ Οχοζίου ἡμεῖς καὶ κατέβημεν εἰς εἰρήνην τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν τῆς δυναστευούσης. ¹⁴καὶ εἶπεν Συλλάβετε αὐτοὺς ζῶντας· καὶ συνέλαβον αὐτοὺς ζῶντας. καὶ ἔσφαξαν αὐτοὺς εἰς Βαιθακαδ, τεσσαράκοντα καὶ δύο ἄνδρας, οὐ κατέλιπεν ἄνδρα ἐξ αὐτῶν. — ¹⁵καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν καὶ εὗρεν τὸν Ιωναδαβ υἱὸν Ρηχαβ ἐν τῇ ὁδῷ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ιου Εἰ ἔστιν καρδία σου μετὰ καρδίας μου εὐθεῖα καθὼς ἡ καρδία μου μετὰ τῆς καρδίας σου; καὶ εἶπεν Ιωναδαβ Ἔστιν. καὶ εἶπεν Ιου Καὶ εὶ ἔστιν, δὸς τὴν χεῖρά σου. καὶ ἔδωκεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ

ἀνεβίβασεν αὐτὸν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα ¹⁶καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Δεῦρο μετ' ἐμοῦ καὶ ἴδε ἐν τῷ ζηλῶσαι με τῷ κυρίῳ Σαβαωθ· καὶ ἐπεκάθισεν αὐτὸν ἐν τῷ ἄρματι αὐτοῦ. — ¹⁷καὶ εἰσῆλθεν εἰς Σαμάρειαν καὶ ἐπάταξεν πάντας τοὺς καταλειφθέντας τοῦ Αχααβ ἐν Σαμαρείᾳ ἔως τοῦ ἀφανίσαι αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, δὲ ἐλάλησεν πρὸς Ηλιού.

¹⁸Καὶ συνήθροισεν Ιου πάντα τὸν λαὸν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Αχααβ ἐδούλευσεν τῷ Βααλ ὀλίγα, καὶ γε Ιου δουλεύσει αὐτῷ πολλά. ¹⁹καὶ νῦν, πάντες οἱ προφῆται τοῦ Βααλ, πάντας τοὺς δούλους αὐτοῦ καὶ τοὺς Ἱερεῖς αὐτοῦ καλέσατε πρός με, ἀνὴρ μὴ ἐπισκεπήτω, ὅτι θυσία μεγάλη μοι τῷ Βααλ· πᾶς, δὲς ἐὰν ἐπισκεπῇ, οὐ ζήσεται. καὶ Ιου ἐποίησεν ἐν πτερνισμῷ, ἵνα ἀπολέσῃ τοὺς δούλους τοῦ Βααλ. ²⁰καὶ εἶπεν Ιου Ἀγιάσατε Ἱερείαν τῷ Βααλ· καὶ ἐκήρυξαν. ²¹καὶ ἀπέστειλεν Ιου ἐν παντὶ Ἰσραὴλ λέγων Καὶ νῦν πάντες οἱ δοῦλοι τοῦ Βααλ καὶ πάντες οἱ Ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ προφῆται αὐτοῦ, μηδεὶς ἀπολειπέσθω, ὅτι θυσίαν μεγάλην ποιῶ· δὲς ἀν ἀπολειφθῇ, οὐ ζήσεται. καὶ ἦλθον πάντες οἱ δοῦλοι τοῦ Βααλ καὶ πάντες οἱ Ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ προφῆται αὐτοῦ· οὐ κατελείφθη ἀνὴρ, δὲς οὐ παρεγένετο. καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βααλ, καὶ ἐπλήσθη ὁ οἶκος τοῦ Βααλ στόμα εἰς στόμα. ²²καὶ εἶπεν Ιου τῷ ἐπὶ τοῦ οἴκου μεσθααλ Ἐξάγαγε ἐνδύματα πᾶσι τοῖς δούλοις τοῦ Βααλ· καὶ ἐξήνεγκεν αὐτοῖς ὁ στολιστής. ²³καὶ εἰσῆλθεν Ιου καὶ Ιωναδαβ υἱὸς Ρηχαβ εἰς οἶκον τοῦ Βααλ καὶ εἶπεν τοῖς δούλοις τοῦ Βααλ Ἐρευνήσατε καὶ ἴδετε εἰ ἔστιν μεθ' ὑμῶν τῶν δούλων κυρίου, ὅτι ἀλλ' ἡ οἱ δοῦλοι τοῦ Βααλ μονώτατοι. ²⁴καὶ εἰσῆλθεν τοῦ ποιῆσαι τὰ θύματα καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα. καὶ Ιου ἔταξεν ἑαυτῷ ἔξω ὄγδοήκοντα ἄνδρας καὶ εἶπεν Ἄνηρ, δὲς ἐὰν διασωθῇ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν, ὃν ἔγὼ ἀνάγω ἐπὶ χεῖρας ὑμῶν, ἡ Ψυχὴ αὐτοῦ ἀντὶ τῆς Ψυχῆς αὐτοῦ. ²⁵καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν ποιῶν τὴν ὀλοκαύτωσιν, καὶ εἶπεν Ιου τοῖς παρατρέχουσιν καὶ τοῖς τριστάταις Εἰσελθόντες πατάξατε αὐτούς, ἀνὴρ μὴ ἐξελθάτω ἐξ αὐτῶν· καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ρομφαίας, καὶ ἔρριψαν οἱ παρατρέχοντες καὶ οἱ τριστάται καὶ ἐπορεύθησαν ἔως πόλεως οἴκου τοῦ Βααλ. ²⁶καὶ ἐξήνεγκαν τὴν στήλην τοῦ Βααλ καὶ ἐνέπρησαν αὐτήν. ²⁷καὶ κατέσπασαν τὰς στήλας τοῦ Βααλ καὶ καθεῖλον τὸν οἶκον τοῦ Βααλ καὶ ἔταξαν αὐτὸν εἰς λυτρῶνας ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.

²⁸Καὶ ἡφάνισεν Ιου τὸν Βααλ ἔξ Ισραὴλ. ²⁹πλὴν ἀμαρτιῶν Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ, δὲς ἐξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ, οὐκ ἀπέστη Ιου ἀπὸ ὅπισθεν αὐτῶν, αἱ δαμάλεις αἱ χρυσαῖ ἐν Βαιθηλ καὶ ἐν Δαν. ³⁰καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ιου Ἀνθ' ὃν ὅσα ἤγαθυνας ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς μου καὶ πάντα, ὅσα ἐν τῇ καρδίᾳ μου, ἐποίησας τῷ οἴκῳ Αχααβ, υἱοὶ τέταρτοι καθήσονται σοι ἐπὶ θρόνου Ισραὴλ. ³¹καὶ Ιου οὐκ ἐφύλαξεν πορεύεσθαι ἐν νόμῳ κυρίου θεοῦ Ισραὴλ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη ἐπάνωθεν ἀμαρτιῶν Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ, δὲς ἐξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ. — ³²ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἥρξατο κύριος συγκόπτειν ἐν τῷ Ισραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς Αζαηλ ἐν παντὶ ὁρίῳ Ισραὴλ ³³ἀπὸ τοῦ Ιορδάνου κατ' ἀνατολὰς ἥλιου, πᾶσαν τὴν γῆν Γαλααδ τοῦ Γαδδί καὶ τοῦ Ρουβην καὶ τοῦ Μανασση ἀπὸ Αροηρ, ἡ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάρρου Αρνων, καὶ τὴν Γαλααδ καὶ τὴν Βασαν. ³⁴καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ιου καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ καὶ τὰς συνάψεις, ἃς

συνῆψεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ισραὴλ; ³⁵καὶ ἔκοιμήθη Ιου μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ ἐβασίλευσεν Ιωαχας νίδις αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ³⁶καὶ αἱ ἡμέραι, ἃς ἐβασίλευσεν Ιου ἐπὶ Ισραὴλ, εἴκοσι ὁκτὼ ἔτη ἐν Σαμαρείᾳ.

11 ¹Καὶ Γοθολια ἡ μήτηρ Οχοζίου εἶδεν ὅτι ἀπέθανον οἱ υἱοὶ αὐτῆς, καὶ ἀπώλεσεν πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βασιλείας. ²καὶ ἔλαβεν Ιωσαβεε θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ιωραμ ἀδελφὴ Οχοζίου τὸν Ιωας νίδιον ἀδελφοῦ αὐτῆς καὶ ἔκλεψεν αὐτὸν ἐκ μέσου τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, αὐτὸν καὶ τὴν τροφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ ταμιείῳ τῶν κλινῶν καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου Γοθολιας, καὶ οὐκ ἐθανατώθη. ³καὶ ἦν μετ' αὐτῆς ἐν οἴκῳ κυρίου κρυβόμενος ἕξ ἔτη· καὶ Γοθολια βασιλεύουσα ἐπὶ τῆς γῆς. ⁴καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐβδόμῳ ἀπέστειλεν Ιωδας ὁ ἵερεὺς καὶ ἔλαβεν τοὺς ἑκατοντάρχους, τὸν Χορρι καὶ τὸν Ρασιμ, καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν εἰς οἴκον κυρίου καὶ διέθετο αὐτοῖς διαθήκην κυρίου καὶ ὥρκισεν αὐτοὺς ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς Ιωδας τὸν νίδιον τοῦ βασιλέως ⁵καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων Οὗτος ὁ λόγος, δὸν ποιήσετε· τὸ τρίτον ἕξ ὑμῶν εἰσελθέτω τὸ σάββατον καὶ φυλάξετε φυλακὴν οἴκου τοῦ βασιλέως ἐν τῷ πυλῶνι ⁶καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῶν ὁδῶν καὶ τὸ τρίτον τῆς πύλης ὅπίσω τῶν παρατρεχόντων· καὶ φυλάξετε τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου. ⁷καὶ δύο χεῖρες ἐν ὑμῖν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος τὸ σάββατον, καὶ φυλάξουσιν τὴν φυλακὴν οἴκου κυρίου πρὸς τὸν βασιλέα. ⁸καὶ κυκλώσατε ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ, ἀνὴρ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὰ σαδηρωθ ἀποθανεῖται. καὶ ἐγένετο μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτὸν καὶ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτόν. ⁹καὶ ἐποίησαν οἱ ἑκατόνταρχοι πάντα, ὅσα ἐνετείλατο Ιωδας ὁ συνετός, καὶ ἔλαβεν ἀνὴρ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ τοὺς εἰσπορευομένους τὸ σάββατον μετὰ τῶν ἐκπορευομένων τὸ σάββατον καὶ εἰσῆλθεν πρὸς Ιωδας τὸν ἱερέα. ¹⁰καὶ ἔδωκεν ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχαις τοὺς σειρομάστας καὶ τοὺς τρισσοὺς τοῦ βασιλέως Δαυιδ τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹¹καὶ ἔστησαν οἱ παρατρέχοντες, ἀνὴρ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς ὡμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἔως τῆς ὡμίας τοῦ οἴκου τῆς εὐωνύμου τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ. ¹²καὶ ἐξαπέστειλεν τὸν νεζερόν τοῦ βασιλέως καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ νεζερόν καὶ τὸ μαρτύριον καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν καὶ ἔχρισεν αὐτόν, καὶ ἐκρότησαν τῇ χειρὶ καὶ εἶπαν Ζήτω ὁ βασιλεύς. ¹³καὶ ἤκουσεν Γοθολια τὴν φωνὴν τῶν τρεχόντων τοῦ λαοῦ καὶ εἰσῆλθεν πρὸς τὸν λαὸν εἰς οἴκον κυρίου. ¹⁴καὶ εἶδεν καὶ ἴδοὺ ὁ βασιλεὺς εἰστήκει ἐπὶ τοῦ στύλου κατὰ τὸ κρίμα, καὶ οἱ ὄδοι καὶ αἱ σάλπιγγες πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς χαίρων καὶ σαλπίζων ἐν σάλπιγξιν· καὶ διέρρηξεν Γοθολια τὰ ἴματα ἔαυτῆς καὶ ἐβόησεν Σύνδεσμος σύνδεσμος. ¹⁵καὶ ἐνετείλατο Ιωδας ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχαις τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ἐξαγάγετε αὐτὴν ἔσωθεν τῶν σαδηρωθ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος ὅπίσω αὐτῆς θανάτῳ θανατωθήσεται ρόμφαϊ· ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεὺς Καὶ μὴ ἀποθάνῃ ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁶καὶ ἐπέθηκαν αὐτῇ χεῖρας, καὶ εἰσῆλθεν ὁδὸν εἰσόδου τῶν ἵππων οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. — ¹⁷καὶ διέθετο Ιωδας διαθήκην ἀνὰ μέσον κυρίου καὶ ἀνὰ μέσον

τοῦ βασιλέως καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ λαοῦ τοῦ εἶναι εἰς λαὸν τῷ κυρίῳ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ βασιλέως καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ λαοῦ.¹⁸καὶ εἰσῆλθεν πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς οἶκον τοῦ Βααλ καὶ κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ καὶ τὰς εἰκόνας αὐτοῦ συνέτριψαν ἀγαθῶς καὶ τὸν Ματθαν τὸν ἱερέα τοῦ Βααλ ἀπέκτειναν κατὰ πρόσωπον τῶν θυσιαστηρίων, καὶ ἔθηκεν ὁ ἱερεὺς ἐπισκόπους εἰς τὸν οἶκον κυρίου.¹⁹καὶ ἔλαβεν τοὺς ἑκατοντάρχους καὶ τὸν Χορρι καὶ τὸν Ρασιμ καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ κατήγαγον τὸν βασιλέα ἐξ οἴκου κυρίου, καὶ εἰσῆλθεν ὁδὸν πύλης τῶν παρατρεχόντων οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῶν βασιλέων.²⁰καὶ ἔχάρη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύχασεν· καὶ τὴν Γοθολιαν ἐθανάτωσαν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως.

12 ¹Γίδος ἐτῶν ἐπτὰ Ιωας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν.²ἐν ἔτει ἐβδόμῳ τῷ Ιου ἐβασίλευσεν Ιωας καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὅνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Αβια ἐκ τῆς Βηρσαβεε.³καὶ ἐποίησεν Ιωας τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ἐφώτισεν αὐτὸν Ιωδαε ὁ ἱερεὺς.⁴πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐ μετεστάθησαν, καὶ ἐκεῖ ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζεν καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς.

⁵Καὶ εἶπεν Ιωας πρὸς τοὺς ἱερεῖς Πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν ἄγίων τὸ εἰσοδιαζόμενον ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, ἀργύριον συντιμήσεως, ἀνὴρ ἀργύριον λαβὼν συντιμήσεως, πᾶν ἀργύριον, ὃ ἐὰν ἀναβῇ ἐπὶ καρδίαν ἀνδρὸς ἐνεγκεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου,⁶λαβέτωσαν ἑαυτοῖς οἱ ἱερεῖς ἀνὴρ ἀπὸ τῆς πράσεως αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ κρατήσουσιν τὸ βεδεκ τοῦ οἴκου εἰς πάντα, οὗ ἐὰν εὑρεθῇ ἐκεῖ βεδεκ.⁷καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει τῷ βασιλεῖ Ιωας οὐκ ἐκραταίωσαν οἱ ἱερεῖς τὸ βεδεκ τοῦ οἴκου.⁸καὶ ἐκάλεσεν Ιωας ὁ βασιλεὺς Ιωδαε τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Τί ὅτι οὐκ ἐκραταιοῦτε τὸ βεδεκ τοῦ οἴκου; καὶ νῦν μὴ λάβητε ἀργύριον ἀπὸ τῶν πράσεων ὑμῶν, ὅτι εἰς τὸ βεδεκ τοῦ οἴκου δώσετε αὐτό.⁹καὶ συνεφώνησαν οἱ ἱερεῖς τοῦ μὴ λαβεῖν ἀργύριον παρὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ μὴ ἐνισχῦσαι τὸ βεδεκ τοῦ οἴκου.¹⁰καὶ ἔλαβεν Ιωδαε ὁ ἱερεὺς κιβωτὸν μίαν καὶ ἔτρησεν τρώγλην ἐπὶ τῆς σανίδος αὐτῆς καὶ ἔδωκεν αὐτὴν παρὰ ιαμιβιν ἐν τῷ οἴκῳ ἀνδρὸς οἴκου κυρίου, καὶ ἔδωκαν οἱ ἱερεῖς οἱ φυλάσσοντες τὸν σταθμὸν πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου.¹¹καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον ὅτι πολὺ τὸ ἀργύριον ἐν τῇ κιβωτῷ, καὶ ἀνέβη ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἔσφιγξαν καὶ ἡρίθμησαν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου.¹²καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ ἔτοιμασθὲν ἐπὶ χεῖρας ποιούντων τὰ ἔργα τῶν ἐπισκόπων οἴκου κυρίου, καὶ ἔξεδοσαν τοῖς τέκτοσιν τῶν ξύλων καὶ τοῖς οἰκοδόμοις τοῖς ποιοῦσιν ἐν οἴκῳ κυρίου¹³καὶ τοῖς τειχισταῖς καὶ τοῖς λατόμοις τῶν λίθων τοῦ κτήσασθαι ξύλα καὶ λίθους λατομητοὺς τοῦ κατασχεῖν τὸ βεδεκ οἴκου κυρίου εἰς πάντα, ὅσα ἔξωδιάσθη ἐπὶ τὸν οἴκον τοῦ κραταιώσαι.¹⁴πλὴν οὐ ποιηθήσεται οἴκῳ κυρίου θύραι ἀργυραῖ, ἥλοι, φιάλαι καὶ σάλπιγγες, πᾶν σκεῦος χρυσοῦν καὶ σκεῦος ἀργυροῦν, ἐκ τοῦ ἀργυρίου τοῦ εἰσενεχθέντος ἐν οἴκῳ κυρίου,¹⁵ὅτι τοῖς ποιοῦσιν τὰ ἔργα δώσουσιν αὐτό, καὶ ἐκραταίωσαν ἐν αὐτῷ τὸν οἴκον κυρίου.¹⁶καὶ οὐκ ἔξελογίζοντο τοὺς ἀνδρας, οἵς ἐδίδουν τὸ ἀργύριον ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν δοῦναι τοῖς ποιοῦσιν τὰ ἔργα, ὅτι ἐν πίστει αὐτῶν ποιοῦσιν.¹⁷ἀργύριον περὶ ἀμαρτίας καὶ ἀργύριον περὶ πλημμελείας, ὃ τι εἰσηνέχθη ἐν οἴκῳ κυρίου, τοῖς ἱερεῦσιν ἐγένετο.

¹⁸Τότε ἀνέβη Αζαηλ βασιλεὺς Συρίας καὶ ἐπολέμησεν ἐπὶ Γεθ καὶ προκατελάβετο αὐτήν. καὶ ἔταξεν Αζαηλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀναβῆναι ἐπὶ Ιερουσαλημ. ¹⁹καὶ ἔλαβεν Ιωας βασιλεὺς Ιουδα πάντα τὰ ἄγια, ὅσα ἡγίασεν Ιωσαφατ καὶ Ιωραμ καὶ Οχοζιας οἱ πατέρες αὐτοῦ καὶ βασιλεῖς Ιουδα, καὶ τὰ ἄγια αὐτοῦ καὶ πᾶν τὸ χρυσίον τὸ εύρεθν ἐν θησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ ἀπέστειλεν τῷ Αζαηλ βασιλεῖ Συρίας, καὶ ἀνέβη ἀπὸ Ιερουσαλημ. ²⁰καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ιωας καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἴδον ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα; ²¹καὶ ἀνέστησαν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ ἔδησαν πάντα σύνδεσμον καὶ ἐπάταξαν τὸν Ιωας ἐν οἴκῳ Μαλλω τῷ ἐν Γααλλᾳ. ²²καὶ Ιεζιχαρ υἱὸς Ιεμουαθ καὶ Ιεζεβουθ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σωμηρ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτόν, καὶ ἀπέθανεν· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυιδ, καὶ ἐβασίλευσεν Αμεσσιας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

13 ¹Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει τῷ Ιωας υἱῷ Οχοζιού βασιλεῖ Ιουδα ἐβασίλευσεν Ιωαχας υἱὸς Ιου ἐν Σαμαρείᾳ ἐπτακαίδεκα ἔτη. ²καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου καὶ ἐπορεύθη ὅπίσω ἀμαρτιῶν Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ, ὃς ἐξήμαρτεν τὸν Ισραηλ, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῶν. ³καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ισραηλ καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ Αζαηλ βασιλέως Συρίας καὶ ἐν χειρὶ υἱοῦ Αδερ υἱοῦ Αζαηλ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁴καὶ ἐδεήθη Ιωαχας τοῦ προσώπου κυρίου, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ κύριος, ὅτι εἶδεν τὴν θλῖψιν Ισραηλ, ὅτι ἔθλιψεν αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας. ⁵καὶ ἔδωκεν κύριος σωτηρίαν τῷ Ισραηλ, καὶ ἐξῆλθεν ὑποκάτωθεν χειρὸς Συρίας, καὶ ἐκάθισαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν καθὼς ἔχθες καὶ τρίτης. ⁶πλὴν οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ ἀμαρτιῶν οἴκου Ιεροβοαμ, ὃς ἐξήμαρτεν τὸν Ισραηλ, ἐν αὐταῖς ἐπορεύθησαν, καὶ γε τὸ ἄλσος ἐστάθη ἐν Σαμαρείᾳ. ⁷ὅτι οὐχ ὑπελείφθη τῷ Ιωαχας λαὸς ἀλλ' ἦ πεντήκοντα ἵππεῖς καὶ δέκα ἄρματα καὶ δέκα χιλιάδες πεζῶν, ὅτι ἀπώλεσεν αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ὡς χοῦν εἰς καταπάτησιν. ⁸καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ιωαχας καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ισραηλ; ⁹καὶ ἐκοιμήθη Ιωαχας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ιωας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

¹⁰Ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ ἔτει τῷ Ιωας βασιλεῖ Ιουδα ἐβασίλευσεν Ιωας υἱὸς Ιωαχας ἐπὶ Ισραηλ ἐν Σαμαρείᾳ ἑκκαίδεκα ἔτη. ¹¹καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ, ὃς ἐξήμαρτεν τὸν Ισραηλ, ἐν αὐταῖς ἐπορεύθη. ¹²καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ιωας καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, ἀς ἐποίησεν μετὰ Αμεσσιου βασιλέως Ιουδα, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ισραηλ; ¹³καὶ ἐκοιμήθη Ιωας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ Ιεροβοαμ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν υἱῶν Ισραηλ.

¹⁴Καὶ Ελισαιε ἡρρώστησεν τὴν ἄρρωστίαν αὐτοῦ, δι' ἧν ἀπέθανεν. καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν Ιωας βασιλεὺς Ισραηλ καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ προσώπου αὐτοῦ καὶ εἶπεν Πάτερ πάτερ, ἄρμα Ισραηλ καὶ

ιππεὺς αὐτοῦ. ¹⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ Ελισαιε Λαβὲ τόξον καὶ βέλη· καὶ ἔλαβεν πρὸς αὐτὸν τόξον καὶ βέλη. ¹⁶καὶ εἶπεν τῷ βασιλεῖ Ἐπιβίβασον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ τόξον· καὶ ἐπεβίβασεν Ιωας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ τόξον, καὶ ἐπέθηκεν Ελισαιε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. ¹⁷καὶ εἶπεν Ἀνοιξον τὴν θυρίδα κατ’ ἀνατολάς· καὶ ἤνοιξεν. καὶ εἶπεν Ελισαιε Τόξευσον· καὶ ἐτόξευσεν. καὶ εἶπεν Βέλος σωτηρίας τῷ κυρίῳ καὶ βέλος σωτηρίας ἐν Συρίᾳ, καὶ πατάξεις τὴν Συρίαν ἐν Αφεκ ἔως συντελείας. ¹⁸καὶ εἶπεν αὐτῷ Ελισαιε Λαβὲ τόξα· καὶ ἔλαβεν. καὶ εἶπεν τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ Πάταξον εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐπάταξεν ὁ βασιλεὺς τρὶς καὶ ἔστη. ¹⁹καὶ ἐλυπήθη ἐπ’ αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ καὶ εἶπεν Εἰ ἐπάταξας πεντάκις ἡ ἔξακις, τότε ἀν ἐπάταξας τὴν Συρίαν ἔως συντελείας· καὶ νῦν τρὶς πατάξεις τὴν Συρίαν. — ²⁰καὶ ἀπέθανεν Ελισαιε, καὶ ἔθαψαν αὐτόν. καὶ μονόζωνοι Μωαβ ἥλθον ἐν τῇ γῇ ἐλθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ. ²¹καὶ ἐγένετο αὐτῶν θαπτόντων τὸν ἄνδρα καὶ ίδον εἶδον τὸν μονόζωνον καὶ ἔρριψαν τὸν ἄνδρα ἐν τῷ τάφῳ Ελισαιε, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἤψατο τῶν ὁστέων Ελισαιε καὶ ἔζησεν καὶ ἀνέστη ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ. — ²²καὶ Αζαηλ ἔξεθλιψεν τὸν Ισραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Ιωαχας. ²³καὶ ἥλεγεν κύριος αὐτοὺς καὶ οἰκτίρησεν αὐτοὺς καὶ ἐπέβλεψεν πρὸς αὐτοὺς διὰ τὴν διαθήκην αὐτοῦ τὴν μετὰ Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ, καὶ οὐκ ἥθελησεν κύριος διαφθεῖραι αὐτοὺς καὶ οὐκ ἀπέρριψεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ. ²⁴καὶ ἀπέθανεν Αζαηλ βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἐβασίλευσεν υἱὸς Αδερ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ’ αὐτοῦ. ²⁵καὶ ἐπέστρεψεν Ιωας υἱὸς Ιωαχας καὶ ἔλαβεν τὰς πόλεις ἐκ χειρὸς υἱοῦ Αδερ υἱοῦ Αζαηλ, ἃς ἔλαβεν ἐκ χειρὸς Ιωαχας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ· τρὶς ἐπάταξεν αὐτὸν Ιωας καὶ ἐπέστρεψεν τὰς πόλεις Ισραὴλ.

14 ¹Ἐν ἔτει δευτέρῳ τῷ Ιωας υἱῷ Ιωαχας βασιλεῖ Ισραὴλ καὶ ἐβασίλευσεν Αμεσσιας υἱὸς Ιωας βασιλεὺς Ιουδα. ²υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἔτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ εἴκοσι καὶ ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ιωαδιν ἐξ Ιερουσαλημ. ³καὶ ἐποίησεν τὸ εὔθες ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς Δαυιδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν Ιωας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἐποίησεν. ⁴πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἔξηρεν, ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζεν καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. ⁵καὶ ἐγένετο ὅτε κατίσχυσεν ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς πατάξαντας τὸν πατέρα αὐτοῦ. ⁶καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν παταξάντων οὐκ ἐθανάτωσεν, καθὼς γέγραπται ἐν βιβλίῳ νόμων Μωυσῆ, ὡς ἐνετείλατο κύριος λέγων Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ υἱῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ὅτι ἀλλ’ ἡ ἔκαστος ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ ἀποθανεῖται. ⁷αὐτὸς ἐπάταξεν τὸν Εδωμ ἐν Γαιμελε δέκα χιλιάδας καὶ συνέλαβε τὴν Πέτραν ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῆς Καθοηλ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. — ⁸τότε ἀπέστειλεν Αμεσσιας ἀγγέλους πρὸς Ιωας υἱὸν Ιωαχας υἱοῦ Ιου βασιλέως Ισραὴλ λέγων Δεῦρο ὁφθῶμεν προσώποις. ⁹καὶ ἀπέστειλεν Ιωας βασιλεὺς Ισραὴλ πρὸς Αμεσσιαν βασιλέα Ιουδα λέγων Ό ἄκαν ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλεν πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ λέγων Δὸς τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα· καὶ διῆλθον τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ συνεπάτησαν τὸν ἄκανα. ¹⁰τύπτων ἐπάταξας τὴν Ιδουμαίαν, καὶ ἐπῆρεν σε ἡ καρδία σου· ἐνδοξάσθητι καθήμενος ἐν τῷ οἴκῳ

σου, καὶ ἵνα τί ἐρίζεις ἐν κακίᾳ σου; καὶ πεσῇ σὺ καὶ Ιουδας μετὰ σοῦ. ¹¹καὶ οὐκ ἥκουσεν Αμεσσιας.
καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς Ισραηλ, καὶ ὡφθησαν προσώποις αὐτὸς καὶ Αμεσσιας βασιλεὺς Ιουδα ἐν
Βαιθσαμυς τῇ τοῦ Ιουδα. ¹²καὶ ἐπταισεν Ιουδας ἀπὸ προσώπου Ισραηλ, καὶ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὸ
σκήνωμα αὐτοῦ. ¹³καὶ τὸν Αμεσσιαν υἱὸν Ιωας υἱοῦ Οχοζιου βασιλέα Ιουδα συνέλαβεν Ιωας υἱὸς
Ιωαχας βασιλεὺς Ισραηλ ἐν Βαιθσαμυς. καὶ ἥλθεν εἰς Ιερουσαλημ καὶ καθεῖλεν ἐν τῷ τείχει
Ιερουσαλημ ἐν τῇ πύλῃ Εφραιμ ἔως πύλης τῆς γωνίας τετρακοσίους πήχεις. ¹⁴καὶ ἔλαβεν τὸ χρυσίον
καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν θησαυροῖς οἴκου τοῦ
βασιλέως καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμίξεων καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν. — ¹⁵καὶ τὰ λοιπὰ τῶν
λόγων Ιωας, ὅσα ἐποίησεν ἐν δυναστείᾳ αὐτοῦ, ἢ ἐπολέμησεν μετὰ Αμεσσιου βασιλέως Ιουδα, οὐχὶ
ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ισραηλ; ¹⁶καὶ ἐκοιμήθη Ιωας μετὰ
τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν βασιλέων Ισραηλ, καὶ ἐβασίλευσεν Ιεροβοαμ
υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. — ¹⁷καὶ ἔζησεν Αμεσσιας υἱὸς Ιωας βασιλεὺς Ιουδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ιωας
υἱὸν Ιωαχας βασιλέα Ισραηλ πεντεκαίδεκα ἔτη. ¹⁸καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Αμεσσιου καὶ πάντα, ἢ
ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα; ¹⁹καὶ
συνεστράφησαν ἐπ' αὐτὸν σύστρεμμα ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ἔφυγεν εἰς Λαχις· καὶ ἀπέστειλαν ὁπίσω
αὐτοῦ εἰς Λαχις καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ. ²⁰καὶ ἦραν αὐτὸν ἐφ' ἵππων, καὶ ἐτάφη ἐν Ιερουσαλημ
μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυιδ. ²¹καὶ ἔλαβεν πᾶς ὁ λαὸς Ιουδα τὸν Αζαριαν — καὶ αὐτὸς
υἱὸς ἐκκαίδεκα ἐτῶν — καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Αμεσσιου. ²²αὐτὸς
ῳκοδόμησεν τὴν Αιλωθ καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ Ιουδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν
πατέρων αὐτοῦ.

²³Ἐν ἔτει πεντεκαίδεκάτῳ τοῦ Αμεσσιου υἱοῦ Ιωας βασιλέως Ιουδα ἐβασίλευσεν Ιεροβοαμ υἱὸς
Ιωας ἐπὶ Ισραηλ ἐν Σαμαρείᾳ τεσσαράκοντα καὶ ἐν ἔτος. ²⁴καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου.
οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἀμαρτιῶν Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ, ὃς ἐξήμαρτεν τὸν Ισραηλ. ²⁵αὐτὸς
ἀπέστησεν τὸ ὄριον Ισραηλ ἀπὸ εἰσόδου Αιμαθ ἔως τῆς θαλάσσης τῆς Αραβα κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου
θεοῦ Ισραηλ, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ιωνα υἱοῦ Αμαθι τοῦ προφήτου τοῦ ἐκ Γεθχοβερ.
²⁶ὅτι εἶδεν κύριος τὴν ταπείνωσιν Ισραηλ πικρὰν σφόδρα καὶ ὀλιγοστοὺς συνεχομένους καὶ
ἐσπανισμένους καὶ ἐγκαταλειμμένους, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν τῷ Ισραηλ. ²⁷καὶ οὐκ ἐλάλησεν κύριος
ἐξαλεῖψαι τὸ σπέρμα Ισραηλ ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς διὰ χειρὸς Ιεροβοαμ υἱοῦ
Ιωας. ²⁸καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ιεροβοαμ καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, ὅσα
ἐπολέμησεν καὶ ὅσα ἐπέστρεψεν τὴν Δαμασκὸν καὶ τὴν Αιμαθ τῷ Ιουδα ἐν Ισραηλ, οὐχὶ ταῦτα
γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ισραηλ; ²⁹καὶ ἐκοιμήθη Ιεροβοαμ μετὰ
τῶν πατέρων αὐτοῦ μετὰ βασιλέων Ισραηλ, καὶ ἐβασίλευσεν Αζαριας υἱὸς Αμεσσιου ἀντὶ τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ.

15 ¹Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ ἑβδόμῳ τῷ Ιεροβοαμ βασιλεῖ Ισραὴλ ἐβασίλευσεν Αζαριας υἱὸς Αμεσσιου βασιλέως Ιουδα. ²υἱὸς ἐκκαίδεκα ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ πεντήκοντα καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Χαλια ἐξ Ιερουσαλημ. ³καὶ ἐποίησεν τὸ εὔθετόν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν Αμεσσιας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁴πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν, ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζεν καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. ⁵καὶ ἥψατο κύριος τοῦ βασιλέως, καὶ ἦν λελεπρωμένος ἔως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ καὶ ἐβασίλευσεν ἐν οἴκῳ αφφουσωθ, καὶ Ιωαθαμ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῷ οἴκῳ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς. ⁶καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Αζαριου καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἴδον ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα; ⁷καὶ ἐκοιμήθη Αζαριας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαιψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυιδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ιωαθαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

⁸Ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ὅγδῳ τῷ Αζαρια βασιλεῖ Ιουδα ἐβασίλευσεν Ζαχαριας υἱὸς Ιεροβοαμ ἐπὶ Ισραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἐξάμηνον. ⁹καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου, καθὰ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ ἀμαρτιῶν Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ, ὃς ἐξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ. ¹⁰καὶ συνεστράφησαν ἐπ' αὐτὸν Σελλουμ υἱὸς Ιαβις καὶ Κεβλααμ καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν, καὶ Σελλουμ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. ¹¹καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ζαχαριου ἴδού ἐστιν γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ισραὴλ. ¹²ὁ λόγος κυρίου, δην ἐλάλησεν πρὸς Ιουλέγων Υἱοὶ τέταρτοι καθήσονται σοι ἐπὶ θρόνου Ισραὴλ· καὶ ἐγένετο οὕτως.

¹³Καὶ Σελλουμ υἱὸς Ιαβις ἐβασίλευσεν· καὶ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐνάτῳ Αζαρια βασιλεῖ Ιουδα ἐβασίλευσεν Σελλουμ μῆνα ἡμερῶν ἐν Σαμαρείᾳ. ¹⁴καὶ ἀνέβη Μαναημ υἱὸς Γαδδὶ ἐκ Θαρσιλα καὶ ἤλθεν εἰς Σαμάρειαν καὶ ἐπάταξεν τὸν Σελλουμ υἱὸν Ιαβις ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. ¹⁵καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Σελλουμ καὶ ἡ συστροφὴ αὐτοῦ, ἦν συνεστράφη, ἴδού εἰσιν γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ισραὴλ. ¹⁶τότε ἐπάταξεν Μαναημ τὴν Θερσα καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς ἀπὸ Θερσα, ὅτι οὐκ ἤνοιξαν αὐτῷ· καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἔχούσας ἀνέρρηξεν.

¹⁷Ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐνάτῳ Αζαρια βασιλεῖ Ιουδα καὶ ἐβασίλευσεν Μαναημ υἱὸς Γαδδὶ ἐπὶ Ισραὴλ δέκα ἔτη ἐν Σαμαρείᾳ. ¹⁸καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἀμαρτιῶν Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ, ὃς ἐξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ. ¹⁹ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Φουλ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ Μαναημ ἔδωκεν τῷ Φουλ χίλια τάλαντα ἀργυρίου εἴναι τὴν χεῖρα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ²⁰καὶ ἐξήνεγκεν Μαναημ τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὸν Ισραὴλ, ἐπὶ πᾶν δυνατὸν ἵσχυι, δοῦναι τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀσσυρίων, πεντήκοντα σίκλους τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνί· καὶ ἀπέστρεψεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων καὶ οὐκ ἔστη ἐκεῖ ἐν τῇ γῇ. ²¹καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μαναημ καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἴδον ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ισραὴλ; ²²καὶ ἐκοιμήθη Μαναημ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Φακεϊας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

²³Ἐν ἔτει πεντηκοστῷ τοῦ Αζαριου βασιλέως Ιουδα ἐβασίλευσεν Φακεϊας υἱὸς Μαναχμ ἐπὶ Ισραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δύο ἔτη. ²⁴καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ ἀμαρτιῶν Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ, ὃς ἐξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ. ²⁵καὶ συνεστράφη ἐπ’ αὐτὸν Φακεε υἱὸς Ρομελιου ὁ τριστάτης αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ ἐναντίον οἴκου τοῦ βασιλέως μετὰ τοῦ Αργοβ καὶ μετὰ τοῦ Αρια, καὶ μετ’ αὐτοῦ πεντήκοντα ἄνδρες ἀπὸ τῶν τετρακοσίων· καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ’ αὐτοῦ. ²⁶καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Φακεϊου καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, ἵδού εἰσιν γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ισραὴλ.

²⁷Ἐν ἔτει πεντηκοστῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Αζαριου βασιλέως Ιουδα ἐβασίλευσεν Φακεε υἱὸς Ρομελιου ἐπὶ Ισραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσι ἔτη. ²⁸καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἀμαρτιῶν Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ, ὃς ἐξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ. ²⁹ἐν ταῖς ἡμέραις Φακεε βασιλέως Ισραὴλ ἥλθεν Θαγλαθφελλασαρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων καὶ ἔλαβεν τὴν Αιν καὶ τὴν Αβελβαιθαμαχα καὶ τὴν Ιανωχ καὶ τὴν Κενεζ καὶ τὴν Ασωρ καὶ τὴν Γαλααδ καὶ τὴν Γαλιλαίαν, πᾶσαν γῆν Νεφθαλι, καὶ ἀπώκισεν αὐτοὺς εἰς Ἀσσυρίους. ³⁰καὶ συνέστρεψεν σύστρεμμα Ωσηε υἱὸς Ηλα ἐπὶ Φακεε υἱὸν Ρομελιου καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ’ αὐτοῦ ἐν ἔτει εἰκοστῷ Ιωαθαμ υἱοῦ Αζαριου. ³¹καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Φακεε καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, ἵδού ἐστιν γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ισραὴλ.

³²Ἐν ἔτει δευτέρῳ Φακεε υἱοῦ Ρομελιου βασιλέως Ισραὴλ ἐβασίλευσεν Ιωαθαμ υἱὸς Αζαριου βασιλέως Ιουδα. ³³υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὅνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ιερουσα θυγάτηρ Σαδωκ. ³⁴καὶ ἐποίησεν τὸ εὔθετός ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν Οζιας ὁ πατήρ αὐτοῦ. ³⁵πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν, ἔτι δὲ λαὸς ἐθυσίαζεν καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. αὐτὸς φύκοδόμησεν τὴν πύλην οἴκου κυρίου τὴν ἐπάνω. ³⁶καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ιωαθαμ καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα; ³⁷ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο κύριος ἐξαποστέλλειν ἐν Ιουδα τὸν Ραασσων βασιλέα Συρίας καὶ τὸν Φακεε υἱὸν Ρομελιου. ³⁸καὶ ἐκοιμήθη Ιωαθαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Αχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ’ αὐτοῦ.

16 ¹Ἐν ἔτει ἑπτακαιδεκάτῳ Φακεε υἱοῦ Ρομελιου ἐβασίλευσεν Αχαζ υἱὸς Ιωαθαμ βασιλέως Ιουδα. ²υἱὸς εἴκοσι ἐτῶν ἦν Αχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ. καὶ οὐκ ἐποίησεν τὸ εὔθετός ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου θεοῦ αὐτοῦ πιστῶς ὡς Δαυιδ ὁ πατήρ αὐτοῦ ³καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ βασιλέως Ισραὴλ καὶ γε τὸν υἱὸν αὐτοῦ διῆγεν ἐν πυρὶ κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν, ὃν ἐξῆρεν κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ⁴καὶ ἐθυσίαζεν καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους. — ⁵τότε ἀνέβη Ραασσων βασιλεὺς Συρίας καὶ Φακεε υἱὸς Ρομελιου βασιλεὺς Ισραὴλ εἰς Ιερουσαλημ εἰς πόλεμον καὶ ἐπολιόρκουν ἐπὶ Αχαζ καὶ οὐκ ἐδύναντο πολεμεῖν. ⁶ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπέστρεψεν

Ραασσων βασιλεὺς Συρίας τὴν Αιλαθ τῷ Συρίᾳ καὶ ἐξέβαλεν τοὺς Ιουδαίους ἐξ Αιλαθ, καὶ Ιδουμαῖοι
 ἥλθον εἰς Αιλαθ καὶ κατώκησαν ἐκεῖ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷καὶ ἀπέστειλεν Αχαζ ἀγγέλους πρὸς
 Θαγλαθφελασαρ βασιλέα Ἀσσυρίων λέγων Δοῦλός σου καὶ υἱός σου ἐγώ, ἀνάβηθι καὶ σῶσόν με ἐκ
 χειρὸς βασιλέως Συρίας καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ισραὴλ τῶν ἐπανισταμένων ἐπ’ ἐμέ. ⁸καὶ ἔλαβεν
 Αχαζ τὸ ἄργυριον καὶ τὸ χρυσόν τὸ εύρεθὲν ἐν θησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ
 ἀπέστειλεν τῷ βασιλεῖ δῶρα. ⁹καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἀνέβη βασιλεὺς
 Ἀσσυρίων εἰς Δαμασκὸν καὶ συνέλαβεν αὐτὴν καὶ ἀπώκισεν αὐτὴν καὶ τὸν Ραασσων ἐθανάτωσεν. —
¹⁰καὶ ἐπορεύθη βασιλεὺς Αχαζ εἰς ἀπαντὴν τῷ Θαγλαθφελασαρ βασιλεῖ Ἀσσυρίων εἰς Δαμασκόν.
 καὶ εἶδεν τὸ θυσιαστήριον ἐν Δαμασκῷ, καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Αχαζ πρὸς Ουριαν τὸν ἵερα τὸ
 ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τὸν ρύθμὸν αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ποίησιν αὐτοῦ. ¹¹καὶ ὠκοδόμησεν Ουριας
 ὁ ἵερεὺς τὸ θυσιαστήριον κατὰ πάντα, ὅσα ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Αχαζ ἐκ Δαμασκοῦ. ¹²καὶ εἶδεν ὁ
 βασιλεὺς τὸ θυσιαστήριον καὶ ἀνέβη ἐπ’ αὐτὸν ¹³καὶ ἐθυμίασεν τὴν ὄλοκαύτωσιν αὐτοῦ καὶ τὴν
 θυσίαν αὐτοῦ καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ καὶ προσέχεεν τὸ αἷμα τῶν εἰρηνικῶν τῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ
 θυσιαστήριον. ¹⁴καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν τὸ ἀπέναντι κυρίου καὶ προσήγαγεν ἀπὸ προσώπου
 τοῦ οἴκου κυρίου ἀπὸ τοῦ ἀνὰ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου κυρίου καὶ
 ἔδωκεν αὐτὸν ἐπὶ μηρὸν τοῦ θυσιαστηρίου κατὰ βορρᾶν. ¹⁵καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Αχαζ τῷ Ουρια
 τῷ ἵερεῖ λέγων Ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ μέγα πρόσφερε τὴν ὄλοκαύτωσιν τὴν πρωινὴν καὶ τὴν θυσίαν
 τὴν ἐσπερινὴν καὶ τὴν ὄλοκαύτωσιν τοῦ βασιλέως καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ καὶ τὴν ὄλοκαύτωσιν παντὸς
 τοῦ λαοῦ καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν καὶ τὴν σπονδὴν αὐτῶν καὶ πᾶν αἷμα ὄλοκαυτώσεως καὶ πᾶν αἷμα
 θυσίας ἐπ’ αὐτὸν προσχεεῖς· καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἔσται μοι εἰς τὸ πρωί. ¹⁶καὶ ἐποίησεν
 Ουριας ὁ ἵερεὺς κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Αχαζ. ¹⁷καὶ συνέκοψεν ὁ βασιλεὺς
 Αχαζ τὰ συγκλείσματα τῶν μεχωνωθ καὶ μετῆρεν ἀπ’ αὐτῶν τὸν λουτῆρα καὶ τὴν θάλασσαν
 καθεῖλεν ἀπὸ τῶν βιῶν τῶν χαλκῶν τῶν ὑποκάτω αὐτῆς καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἐπὶ βάσιν λιθίνην. ¹⁸καὶ
 τὸν θεμέλιον τῆς καθέδρας ὠκοδόμησεν ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ τὴν εἰσόδον τοῦ βασιλέως τὴν ἔξω
 ἐπέστρεψεν ἐν οἴκῳ κυρίου ἀπὸ προσώπου βασιλέως Ἀσσυρίων. — ¹⁹καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Αχαζ,
 ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα; ²⁰καὶ
 ἐκοιμήθη Αχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυιδ, καὶ ἐβασίλευσεν Εζεκιας υἱὸς
 αὐτοῦ ἀντ’ αὐτοῦ.

17 ¹Ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῷ Αχαζ βασιλεῖ Ιουδα ἐβασίλευσεν Ωσηε υἱὸς Ηλα ἐν Σαμαρείᾳ ἐπὶ
 Ισραὴλ ἐννέα ἔτη. ²καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς οἱ βασιλεῖς Ισραὴλ, οἵ
 ἦσαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ³ἐπ’ αὐτὸν ἀνέβη Σαλαμανασαρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ
 Ωσηε δοῦλος καὶ ἐπέστρεψεν αὐτῷ μαναα. ⁴καὶ εὔρεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐν τῷ Ωσηε ἀδικίαν, ὅτι
 ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Σηγωρ βασιλέα Αἰγύπτου καὶ οὐκ ἤνεγκεν μαναα τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων
 ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐποιιόρκησεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν οἴκῳ

φυλακῆς. ⁵καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐν πάσῃ τῇ γῇ καὶ ἀνέβη εἰς Σαμάρειαν καὶ ἐποιιόρκησεν ἐπ' αὐτὴν τρία ἔτη. ⁶ἐν ἔτει ἑνάτῳ Ωσηε συνέλαβεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν Σαμάρειαν καὶ ἀπώκισεν τὸν Ισραὴλ εἰς Ἀσσυρίους καὶ κατώκισεν αὐτοὺς ἐν Αλαε καὶ ἐν Αβωρ, ποταμοῖς Γωζαν, καὶ Ορη Μήδων. — ⁷καὶ ἐγένετο ὅτι ἥμαρτον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν τῷ ἀναγαγόντι αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ὑποκάτωθεν χειρὸς Φαραω βασιλέως Αἰγύπτου καὶ ἐφοβήθησαν θεοὺς ἑτέρους ⁸καὶ ἐπορεύθησαν τοῖς δικαιώμασιν τῶν ἔθνῶν, ὃν ἔξηρεν κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ισραὴλ, καὶ οἱ βασιλεῖς Ισραὴλ, ὅσοι ἐποίησαν, ⁹καὶ ὅσοι ἥμφιέσαντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ λόγους οὐχ οὕτως κατὰ κυρίου θεοῦ αὐτῶν καὶ ὡκοδόμησαν ἑαυτοῖς ὑψηλὰ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀπὸ πύργου φυλασσόντων ἕως πόλεως ὄχυρᾶς ¹⁰καὶ ἐστήλωσαν ἑαυτοῖς στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ παντὶ βουνῷ ὑψηλῷ καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους ¹¹καὶ ἐθυμίασαν ἐκεῖ ἐν πᾶσιν ὑψηλοῖς καθὼς τὰ ἔθνη, ἢ ἀπώκισεν κύριος ἐκ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν κοινωνοὺς καὶ ἐχάραξαν τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον ¹²καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς εἰδώλοις, οἵς εἶπεν κύριος αὐτοῖς Οὐ ποιήσετε τὸ ρῆμα τοῦτο κυρίῳ. ¹³καὶ διεμαρτύρατο κύριος ἐν τῷ Ισραὴλ καὶ ἐν τῷ Ιουδᾳ ἐν χειρὶ πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ, παντὸς ὄρῶντος, λέγων Ἀποστράφητε ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν καὶ φυλάξατε τὰς ἐντολὰς μου καὶ τὰ δικαιώματά μου καὶ πάντα τὸν νόμον, ὃν ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ὅσα ἀπέστειλα αὐτοῖς ἐν χειρὶ τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν. ¹⁴καὶ οὐκ ἤκουσαν καὶ ἐσκλήρυναν τὸν νῶτον αὐτῶν ὑπὲρ τὸν νῶτον τῶν πατέρων αὐτῶν ¹⁵καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, ὅσα διεμαρτύρατο αὐτοῖς, οὐκ ἐφύλαξαν καὶ ἐπορεύθησαν ὅπίσω τῶν ματαίων καὶ ἐματαιώθησαν καὶ ὅπίσω τῶν ἔθνῶν τῶν περικύκλων αὐτῶν, ὃν ἐνετείλατο αὐτοῖς τοῦ μὴ ποιῆσαι κατὰ ταῦτα. ¹⁶εγκατέλιπον τὰς ἐντολὰς κυρίου θεοῦ αὐτῶν καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα, δύο δαμάλεις, καὶ ἐποίησαν ἄλση καὶ προσεκύνησαν πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐλάτρευσαν τῷ Βααλ ¹⁷καὶ διῆγον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρὶ καὶ ἐμαντεύοντο μαντείας καὶ οἰωνίζοντο καὶ ἐπράθησαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου παροργίσαι αὐτόν. ¹⁸καὶ ἐθυμώθη κύριος σφόδρα ἐν τῷ Ισραὴλ καὶ ἀπέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὑπελείφθη πλὴν φυλὴ Ιουδᾳ μονωτάτη. ¹⁹καὶ γε Ιουδας οὐκ ἐφύλαξεν τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν καὶ ἐπορεύθησαν ἐν τοῖς δικαιώμασιν Ισραὴλ, οἵς ἐποίησαν, ²⁰καὶ ἀπεώσαντο τὸν κύριον ἐν παντὶ σπέρματι Ισραὴλ, καὶ ἐσάλευσεν αὐτοὺς καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ διαρπαζόντων αὐτούς, ἕως οὗ ἀπέρριψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ²¹ὅτι πλὴν Ισραὴλ ἐπάνωθεν οἴκου Δαυιδ καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ιεροβοαμ υἱὸν Ναβατ, καὶ ἐξέωσεν Ιεροβοαμ τὸν Ισραὴλ ἐξόπισθεν κυρίου καὶ ἐξήμαρτεν αὐτοὺς ἀμαρτίαν μεγάλην. ²²καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν πάσῃ ἀμαρτίᾳ Ιεροβοαμ, ἢ ἐποίησεν, οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῆς, ²³ἕως οὗ μετέστησεν κύριος τὸν Ισραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καθὼς ἐλάλησεν κύριος ἐν χειρὶ πάντων τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν, καὶ ἀπωκίσθη Ισραὴλ ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ εἰς Ἀσσυρίους ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

²⁴Καὶ ἥγαγεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐκ Βαβυλῶνος τὸν ἐκ Χουνθα καὶ ἀπὸ Αἰα καὶ ἀπὸ Αιμαθ καὶ Σεπφαρουαιν, καὶ κατώκισθησαν ἐν πόλεσιν Σαμαρείας ἀντὶ τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν Σαμάρειαν καὶ κατώκησαν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῆς. ²⁵καὶ ἐγένετο ἐν ἀρχῇ τῆς καθέδρας αὐτῶν οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν κύριον, καὶ ἀπέστειλεν κύριος ἐν αὐτοῖς τὸν λέοντας, καὶ ἦσαν ἀποκτέννοντες ἐν αὐτοῖς. ²⁶καὶ εἴπον τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων λέγοντες Τὰ ἔθνη, ἂν ἀπώκισας καὶ ἀντεκάθισας ἐν πόλεσιν Σαμαρείας, οὐκ ἔγνωσαν τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς τὸν λέοντας, καὶ ἴδού εἰσιν θανατοῦντες αὐτούς, καθότι οὐκ οἰδασιν τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ τῆς γῆς. ²⁷καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων λέγων Ἀπάγετε ἐκεῖθεν καὶ πορευέσθωσαν καὶ κατοικείτωσαν ἐκεῖ καὶ φωτιοῦσιν αὐτοὺς τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ τῆς γῆς. ²⁸καὶ ἥγαγον ἕνα τῶν ιερέων, ὃν ἀπώκισαν ἀπὸ Σαμαρείας, καὶ ἐκάθισεν ἐν Βαιθηλ καὶ ἦν φωτίζων αὐτοὺς πᾶς φοβηθῶσιν τὸν κύριον. ²⁹καὶ ἦσαν ποιοῦντες ἔθνη ἔθνη θεοὺς αὐτῶν καὶ ἔθηκαν ἐν οἴκῳ τῶν ὑψηλῶν, ὃν ἐποίησαν οἱ Σαμαρῖται, ἔθνη ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν, ἐν αἷς κατώκουν ἐν αὐταῖς. ³⁰καὶ οἱ ἄνδρες Βαβυλῶνος ἐποίησαν τὴν Σοκχωθβαινιθ, καὶ οἱ ἄνδρες Χουθ ἐποίησαν τὴν Νηριγελ, καὶ οἱ ἄνδρες Αιμαθ ἐποίησαν τὴν Ασιμαθ, ³¹καὶ οἱ Ευαῖοι ἐποίησαν τὴν Εβλαζερ καὶ τὴν Θαρθακ, καὶ οἱ Σεπφαρουαιν κατέκαιον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πυρὶ τῷ Αδραμελεχ καὶ Ανημελεχ θεοῖς Σεπφαρουαιν. ³²καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν κύριον καὶ κατώκισαν τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ὑψηλῶν, ἀνέποίησαν ἐν Σαμαρείᾳ, ἔθνος ἔθνος ἐν πόλει ἐν ᾧ κατώκουν ἐν αὐτῇ· καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν κύριον καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ιερεῖς τῶν ὑψηλῶν καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἐν οἴκῳ τῶν ὑψηλῶν. ³³τὸν κύριον ἐφοβοῦντο καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐλάτρευον κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἔθνῶν, δθεν ἀπώκισεν αὐτοὺς ἐκεῖθεν. ³⁴ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης αὐτοὶ ἐποίουν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν· αὐτοὶ φοβοῦνται καὶ αὐτοὶ ποιοῦσιν κατὰ τὰ δικαιώματα αὐτῶν καὶ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν καὶ κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν ἐντολήν, ἣν ἐνετείλατο κύριος τοῖς υἱοῖς Ιακωβ, οὗ ἔθηκεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ισραὴλ, ³⁵καὶ διέθετο κύριος μεθ' αὐτῶν διαθήκην καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων Οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους καὶ οὐ προσκυνήσετε αὐτοῖς καὶ οὐ λατρεύσετε αὐτοῖς καὶ οὐ θυσιάσετε αὐτοῖς, ³⁶ὅτι ἀλλ' ἡ τῷ κυρίῳ, διὸ ἀνήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν ισχύι μεγάλῃ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, αὐτὸν φοβηθήσεσθε καὶ αὐτῷ προσκυνήσετε καὶ αὐτῷ θύσετε ³⁷καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα καὶ τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς, διὸ ἔγραψεν ὑμῖν, φυλάσσεσθε ποιεῖν πάσας τὰς ἡμέρας καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους. ³⁸καὶ τὴν διαθήκην, ἣν διέθετο μεθ' ὑμῶν, οὐκ ἐπιλήσεσθε καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους, ³⁹ὅτι ἀλλ' ἡ τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν φοβηθήσεσθε, καὶ αὐτὸς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ⁴⁰καὶ οὐκ ἀκούσεσθε ἐπὶ τῷ κρίματι αὐτῶν, ὃ αὐτοὶ ποιοῦσιν. ⁴¹καὶ ἦσαν τὰ ἔθνη ταῦτα φοβούμενοι τὸν κύριον καὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν ἦσαν δουλεύοντες, καὶ γε οἱ υἱοὶ καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν καθὰ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ποιοῦσιν ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.

18 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν ἔτει τρίτῳ τῷ Ωσηε υἱῷ Ηλα βασιλεῖ Ισραὴλ ἐβασίλευσεν Εζεκιας υἱὸς Αχαζ βασιλέως Ιουδα. ²υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἔτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ εἴκοσι καὶ ἐννέα

ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὅνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Αβου θυγάτηρ Ζαχαριου. ³καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν Δαυιδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁴αὐτὸς ἐξῆρεν τὰ ὑψηλὰ καὶ συνέτριψεν πάσας τὰς στήλας καὶ ἐξωλέθρευσεν τὰ ἄλση καὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν, ὃν ἐποίησεν Μωυσῆς, ὅτι ἔως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἦσαν οἱ νιοὶ Ισραὴλ θυμιῶντες αὐτῷ, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Νεεσθαν. ⁵ἐν κυρίῳ θεῷ Ισραὴλ ἤλπισεν, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἐγενήθη ὅμοιος αὐτῷ ἐν βασιλεῦσιν Ιουδα καὶ ἐν τοῖς γενομένοις ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ⁶καὶ ἐκολλήθη τῷ κυρίῳ, οὐκ ἀπέστη ὅπισθεν αὐτοῦ καὶ ἐφύλαξεν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐνετείλατο Μωυσῆς. ⁷καὶ ἦν κύριος μετ' αὐτοῦ, ἐν πᾶσιν, οἵς ἐποίει, συνῆκεν. καὶ ἡθέτησεν ἐν τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων καὶ οὐκ ἐδούλευσεν αὐτῷ. ⁸αὐτὸς ἐπάταξεν τοὺς ἀλλοφύλους ἔως Γάζης καὶ ἔως ὁρίου αὐτῆς ἀπὸ πύργου φυλασσόντων καὶ ἔως πόλεως ὁχυρᾶς.

⁹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ βασιλεῖ Εζεκια (αὐτὸς ἐνιαυτὸς ὁ ἔβδομος τῷ Ωσηε υἱῷ Ηλα βασιλεῖ Ισραὴλ) ἀνέβη Σαλαμανασσαρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Σαμάρειαν καὶ ἐποιόρκει ἐπ' αὐτήν. ¹⁰καὶ κατελάβετο αὐτὴν ἀπὸ τέλους τριῶν ἑτῶν ἐν ἔτει ἕκτῳ τῷ Εζεκια (αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἐνατος τῷ Ωσηε βασιλεῖ Ισραὴλ), καὶ συνελήμφθη Σαμάρεια. ¹¹καὶ ἀπώκισεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν Σαμάρειαν εἰς Ἀσσυρίους καὶ ἔθηκεν αὐτοὺς ἐν Αλαε καὶ ἐν Αβωρ ποταμῷ Γωζαν καὶ Ορη Μήδων, ¹²ἀνθ' ὧν ὅτι οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου θεοῦ αὐτῶν καὶ παρέβησαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ δοῦλος κυρίου, καὶ οὐκ ἤκουσαν καὶ οὐκ ἐποίησαν.

¹³Καὶ τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλεῖ Εζεκιου ἀνέβη Σενναχηριμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις Ιουδα τὰς ὁχυρὰς καὶ συνέλαβεν αὐτάς. ¹⁴καὶ ἀπέστειλεν Εζεκιας βασιλεὺς Ιουδα ἀγγέλους πρὸς βασιλέα Ἀσσυρίων εἰς Λαχις λέγων Ἡμάρτηκα, ἀποστράφητι ἀπ' ἐμοῦ· ὃ ἐὰν ἐπιθῆς ἐπ' ἐμέ, βαστάσω. καὶ ἐπέθηκεν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Εζεκιαν βασιλέα Ιουδα τριακόσια τάλαντα ἀργυρίου καὶ τριάκοντα τάλαντα χρυσίου. ¹⁵καὶ ἔδωκεν Εζεκιας πᾶν τὸ ἀργυρίον τὸ εύρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν θησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως. ¹⁶ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συνέκοψεν Εζεκιας τὰς θύρας ναοῦ κυρίου καὶ τὰ ἐστηριγμένα, ἢ ἔχρυσωσεν Εζεκιας βασιλεὺς Ιουδα, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ βασιλεῖ Ἀσσυρίων.

¹⁷Καὶ ἀπέστειλεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Θαρθαν καὶ τὸν Ραφις καὶ τὸν Ραψακην ἐκ Λαχις πρὸς τὸν βασιλέα Εζεκιαν ἐν δυνάμει βαρείᾳ ἐπὶ Ιερουσαλημ, καὶ ἀνέβησαν καὶ ἤλθον εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἔστησαν ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἀνω, ἥ ἐστιν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφέως. ¹⁸καὶ ἐβόησαν πρὸς Εζεκιαν, καὶ ἐξῆλθον πρὸς αὐτὸν Ελιακιμ υἱὸς Χελκιου ὁ οἰκονόμος καὶ Σομνας ὁ γραμματεὺς καὶ Ιωας υἱὸς Ασαφ ὁ ἀναμιμνήσκων. ¹⁹καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ραψακης Εἴπατε δὴ πρὸς Εζεκιαν Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀσσυρίων Τίς ἡ πεποίθησις αὗτη, ἣν πέποιθας; ²⁰εἶπας Πλὴν λόγοι χειλέων βουλὴ καὶ δύναμις εἰς πόλεμον. νῦν οὖν τίνι πεποιθὼς ἡθέτησας ἐν ἐμοί; ²¹νῦν ἴδου πέποιθας σαυτῷ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην ταύτην, ἐπ' Αἴγυπτον. δς ἀν στηριχθῇ ἀνὴρ ἐπ' αὐτήν, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ τρήσει αὐτήν. οὕτως Φαραω

βασιλεὺς Αἴγυπτου πᾶσιν τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' αὐτόν. ²²καὶ ὅτι εἶπας πρός με Ἐπὶ κύριον θεὸν πεποίθαμεν· οὐχὶ αὐτὸς οὗτος, οὗ ἀπέστησεν Εζεκιας τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ καὶ εἶπεν τῷ Ιουδα καὶ τῇ Ιερουσαλημ Ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου τούτου προσκυνήσετε ἐν Ιερουσαλημ;
²³καὶ νῦν μίχθητε δὴ τῷ κυρίῳ μου βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ δῶσω σοι δισχιλίους ἵππους, εἰ δυνήσῃ δοῦναι σεαυτῷ ἐπιβάτας ἐπ' αὐτούς. ²⁴καὶ πῶς ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπον τοπάρχου ἐνὸς τῶν δούλων τοῦ κυρίου μου τῶν ἐλαχίστων; καὶ ἥλπισας σαυτῷ ἐπ' Αἴγυπτον εἰς ἄρματα καὶ ἵππεῖς. ²⁵καὶ νῦν μὴ ἄνευ κυρίου ἀνέβημεν ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον τοῦ διαφθεῖραι αὐτόν; κύριος εἶπεν πρός με Ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην καὶ διάφθειρον αὐτήν. ²⁶καὶ εἶπεν Ελιακιμ υἱὸς Χελκιου καὶ Σομνας καὶ Ιωας πρὸς Ραψακην Λάλησον δὴ πρὸς τοὺς παιδάς σου Συριστί, ὅτι ἀκούομεν ἡμεῖς, καὶ οὐ λαλήσεις μεθ' ἡμῶν Ιουδαϊστί, καὶ ἵνα τί λαλεῖς ἐν τοῖς ὀσὶν τοῦ λαοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ τείχους; ²⁷καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ραψακης Μή ἐπὶ τὸν κύριόν σου καὶ πρὸς σὲ ἀπέστειλέν με ὁ κύριός μου λαλῆσαι τοὺς λόγους τούτους; οὐχὶ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς καθημένους ἐπὶ τοῦ τείχους τοῦ φαγεῖν τὴν κόπρον αὐτῶν καὶ πιεῖν τὸ οὖρον αὐτῶν μεθ' ὑμῶν ἄμα; ²⁸καὶ ἔστη Ραψακης καὶ ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ Ιουδαϊστὶ καὶ ἐλάλησεν καὶ εἶπεν Ἀκούσατε τοὺς λόγους τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων ²⁹Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Μή ἐπαιρέτω ὑμᾶς Εζεκιας λόγοις, ὅτι οὐ μὴ δύνηται ὑμᾶς ἐξελέσθαι ἐκ χειρός μου. ³⁰καὶ μὴ ἐπελπιζέτω ὑμᾶς Εζεκιας πρὸς κύριον λέγων Ἐξαιρούμενος ἐξελεῖται ἡμᾶς κύριος, οὐ μὴ παραδοθῇ ἡ πόλις αὕτη ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων. ³¹μὴ ἀκούετε Εζεκιου, ὅτι τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων Ποιήσατε μετ' ἐμοῦ εὐλογίαν καὶ ἐξέλθατε πρός με, καὶ πίεται ἀνὴρ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ ἀνὴρ τὴν συκῆν αὐτοῦ φάγεται καὶ πίεται ὕδωρ τοῦ λάκκου αὐτοῦ, ³²ἔως ἔλθω καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν ὡς γῆ ὑμῶν, γῆ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἄρτου καὶ ἀμπελώνων, γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέλιτος, καὶ ζήσετε καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε. καὶ μὴ ἀκούετε Εζεκιου, ὅτι ἀπατᾷ ὑμᾶς λέγων Κύριος ρύσεται ἡμᾶς. ³³μὴ ρύσμενοι ἐρρύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἔκαστος τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων; ³⁴ποῦ ἔστιν ὁ θεὸς Αιμαθ καὶ Αρφαδ; ποῦ ἔστιν ὁ θεὸς Σεπφαρουαιν; καὶ ὅτι ἐξείλαντο Σαμάρειαν ἐκ χειρός μου; ³⁵τίς ἐν πᾶσιν τοῖς θεοῖς τῶν γαιῶν, οἱ ἐξείλαντο τὰς γᾶς αὐτῶν ἐκ χειρός μου, ὅτι ἐξελεῖται κύριος τὴν Ιερουσαλημ ἐκ χειρός μου; ³⁶καὶ ἐκώφευσαν καὶ οὐκ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λόγον, ὅτι ἐντολὴ τοῦ βασιλέως λέγων Οὐκ ἀποκριθήσεσθε αὐτῷ.

³⁷Καὶ εἰσῆλθεν Ελιακιμ υἱὸς Χελκιου ὁ οἰκονόμος καὶ Σομνας ὁ γραμματεὺς καὶ Ιωας υἱὸς Ασαφ ὁ ἀναμιμνήσκων πρὸς Εζεκιαν διερρηχότες τὰ ἴματια καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ραψακου.
19 ¹καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Εζεκιας, καὶ διέρρηξεν τὰ ἴματια ἑαυτοῦ καὶ περιεβάλετο σάκκον καὶ εἰσῆλθεν εἰς οἶκον κυρίου. ²καὶ ἀπέστειλεν Ελιακιμ τὸν οἰκονόμον καὶ Σομναν τὸν γραμματέα καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ιερέων περιβεβλημένους σάκκους πρὸς Ησαιαν τὸν προφήτην υἱὸν Αμως, ³καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει Εζεκιας Ἡμέρα θλίψεως καὶ ἐλεγμοῦ καὶ παροργισμοῦ ἡ ἡμέρα αὕτη, ὅτι ἥλθον υἱοὶ ἔως ὡδίνων, καὶ ίσχὺς οὐκ ἔστιν τῇ τικτούσῃ. ⁴εἴ πως εἰσακούσεται κύριος ὁ θεός σου πάντας τοὺς λόγους Ραψακου, ὃν ἀπέστειλεν αὐτὸν βασιλεὺς

Ἄσσυρίων ὁ κύριος αὐτοῦ ὀνειδίζειν θεὸν ζῶντα καὶ βλασφημεῖν ἐν λόγοις, οἵς ἥκουσεν κύριος ὁ θεός σου, καὶ λήμψη προσευχὴν περὶ τοῦ λείματος τοῦ εὔρισκομένου. ⁵καὶ ἥλθον οἱ παιδεῖς τοῦ βασιλέως Εζεκιου πρὸς Ἡσαίαν, ⁶καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἡσαίας Τάδε ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν Τάδε λέγει κύριος Μὴ φοβηθῆς ἀπὸ τῶν λόγων, ὃν ἥκουσας, ὃν ἐβλασφήμησαν τὰ παιδάρια βασιλέως Ἀσσυρίων· γίδον ἐγὼ δίδωμι ἐν αὐτῷ πνεῦμα, καὶ ἀκούσεται ἀγγελίαν καὶ ἀποστραφήσεται εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ καταβαλῶ αὐτὸν ἐν ρόμφαιᾳ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

⁸Καὶ ἐπέστρεψεν Ραψακῆς καὶ εὗρεν τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων πολεμοῦντα ἐπὶ Λομνα, ὅτι ἥκουσεν ὅτι ἀπῆρεν ἀπὸ Λαχις. ⁹καὶ ἥκουσεν περὶ Θαρακα βασιλέως Αἰθιόπων λέγων Ἰδού ἔξῆλθεν πολεμεῖν μετὰ σοῦ. καὶ ἐπέστρεψεν καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Εζεκιαν λέγων ¹⁰Μὴ ἐπαιρέτω σε ὁ θεός σου, ἐφ' ᾧ σὺ πέποιθας ἐπ' αὐτῷ λέγων Οὐ μὴ παραδοθῇ Ιερουσαλημ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων. ¹¹Ιδού σὺ ἥκουσας πάντα, ὅσα ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων πάσαις ταῖς γαῖς τοῦ ἀναθεματίσαι αὐτάς· καὶ σὺ ρύσθησῃ; ¹²μὴ ἔξείλαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἔθνῶν, οὓς διέφθειραν οἱ πατέρες μου, τὴν τε Γωζαν καὶ τὴν Χαρραν καὶ Ραφες καὶ νίοὺς Εδεμ τοὺς ἐν Θαεσθεν; ¹³ποῦ ἐστιν ὁ βασιλεὺς Αιμαθ καὶ ὁ βασιλεὺς Αρφαδ; καὶ ποῦ ἐστιν Σεπφαρουαιν, Ανα καὶ Αυα; — ¹⁴καὶ ἔλαβεν Εζεκιας τὰ βιβλία ἐκ χειρὸς τῶν ἀγγέλων καὶ ἀνέγνω αὐτά· καὶ ἀνέβη εἰς οἴκον κυρίου καὶ ἀνέπτυξεν αὐτὰ Εζεκιας ἐναντίον κυρίου ¹⁵καὶ εἶπεν Κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβιν, σὺ εἰς ὁ θεὸς μόνος ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ¹⁶χλινον, κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἄκουσον· ἄνοιξον, κύριε, τοὺς ὄφθαλμούς σου καὶ ἴδε καὶ ἄκουσον τοὺς λόγους Σενναχηριμ, οὓς ἀπέστειλεν ὀνειδίζειν θεὸν ζῶντα. ¹⁷ὅτι ἀληθείᾳ, κύριε, ἥρήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὰ ἔθνη ¹⁸καὶ ἔδωκαν τοὺς θεοὺς αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ, ὅτι οὐ θεοί εἰσιν, ἀλλ' ἡ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλα καὶ λίθοι, καὶ ἀπώλεσαν αὐτούς. ¹⁹καὶ νῦν, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς μόνος.

²⁰Καὶ ἀπέστειλεν Ἡσαίας υἱὸς Αμως πρὸς Εζεκιαν λέγων Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραὴλ Ἄ προσηγύξω πρός με περὶ Σενναχηριμ βασιλέως Ἀσσυρίων, ἥκουσα. ²¹οὗτος ὁ λόγος, ὃν ἐλάλησεν κύριος ἐπ' αὐτὸν Ἐξουδένησέν σε καὶ ἐμυκτήρισέν σε παρθένος θυγάτηρ Σιων, ἐπὶ σοὶ κεφαλὴν αὐτῆς ἐκίνησεν θυγάτηρ Ιερουσαλημ. ²²τίνα ὠνείδισας καὶ ἐβλασφήμησας; καὶ ἐπὶ τίνα ὕψωσας φωνήν; καὶ ἥρας εἰς ὕψος τοὺς ὄφθαλμούς σου εἰς τὸν ἄγιον τοῦ Ισραὴλ. ²³ἐν χειρὶ ἀγγέλων σου ὠνείδισας κύριον καὶ εἶπας Ἐν τῷ πλήθει τῶν ἀρμάτων μου ἐγὼ ἀναβήσομαι εἰς ὕψος ὁρέων, μηροὺς τοῦ Λιβάνου, καὶ ἔκοψα τὸ μέγεθος τῆς κέδρου αὐτοῦ, τὰ ἐκλεκτὰ κυπαρίσσων αὐτοῦ, καὶ ἥλθον εἰς μελον τέλους αὐτοῦ, δρυμοῦ Καρμήλου αὐτοῦ. ²⁴ἐγὼ ἐψυξα καὶ ἐπιον ὕδατα ἀλλότρια καὶ ἐξηρήμωσα τῷ ἵχνει τοῦ ποδός μου πάντας ποταμοὺς περιοχῆς. ²⁵ἐπλασα αὐτήν, νῦν ἥγαγον αὐτήν, καὶ ἐγενήθη εἰς ἐπάρσεις ἀποικεσιῶν μαχίμων, πόλεις ὀχυράς. ²⁶καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐταῖς ἡσθένησαν τῇ χειρί, ἐπτηξαν καὶ κατησχύνθησαν, ἐγένοντο χόρτος ἀγροῦ ἡ χλωρὰ βοτάνη, χλόη δωμάτων καὶ πάτημα ἀπέναντι ἐστηκότος. ²⁷καὶ τὴν καθέδραν σου καὶ τὴν ἔξοδόν σου καὶ τὴν

εἰσοδόν σου ἔγγνων καὶ τὸν θυμόν σου ἐπ' ἐμέ. ²⁸διὰ τὸ ὄργισθῆναι σε ἐπ' ἐμὲ καὶ τὸ στρῆνός σου ἀνέβη ἐν τοῖς ὡσίν μου καὶ θήσω τὰ ἄγκιστρά μου ἐν τοῖς μυκτῆρσίν σου καὶ χαλινὸν ἐν τοῖς χείλεσίν σου καὶ ἀποστρέψω σε ἐν τῇ ὁδῷ, ἢ ἥλθες ἐν αὐτῇ. ²⁹καὶ τοῦτο σοι τὸ σημεῖον· φάγη τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν αὐτόματα καὶ τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τὰ ἀνατέλλοντα· καὶ ἔτι τρίτῳ σπορὰ καὶ ἅμητος καὶ φυτείᾳ ἀμπελώνων, καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν. ³⁰καὶ προσθήσει τὸ διασεσωσμένον οἴκου Ιουδα τὸ ὑπολειφθὲν ρίζαν κάτω καὶ ποιήσει καρπὸν ἄνω. ³¹ὅτι ἐξ Ιερουσαλημ ἐξελεύσεται κατάλειμμα καὶ ἀνασωζόμενος ἐξ ὄρους Σιων· ὁ ζῆλος κυρίου τῶν δυνάμεων ποιήσει τοῦτο. ³²οὐχ οὕτως· τάδε λέγει κύριος πρὸς βασιλέα Ἀσσυρίων Οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὴν πόλιν ταύτην καὶ οὐ τοξεύσει ἐκεῖ βέλος, καὶ οὐ προφθάσει αὐτὴν θυρεός, καὶ οὐ μὴ ἐκχέῃ πρὸς αὐτὴν πρόσχωμα. ³³τῇ ὁδῷ, ἢ ἥλθεν, ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσεται καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην οὐκ εἰσελεύσεται, λέγει κύριος. ³⁴καὶ ὑπερασπιῶν ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐμὲ καὶ διὰ Δαυιδ τὸν δοῦλόν μου.

³⁵Καὶ ἐγένετο ἕως νυκτὸς καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος κυρίου καὶ ἐπάταξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν Ἀσσυρίων ἑκατὸν ὄγδοήκοντα πέντε χιλιάδας· καὶ ὥρθισαν τὸ πρώι, καὶ ᾧδον πάντες σώματα νεκρά. ³⁶καὶ ἀπῆρεν καὶ ἐπορεύθη καὶ ἀπέστρεψεν Σενναχηριμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων καὶ ὥκησεν ἐν Νινευη. ³⁷καὶ ἐγένετο αὐτοῦ προσκυνοῦντος ἐν οἴκῳ Νεσεραχ θεοῦ αὐτοῦ καὶ Αδραμελεχ καὶ Σαρασαρ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ, καὶ αὐτοὶ ἐσώθησαν εἰς γῆν Αραρατ· καὶ ἐβασίλευσεν Ασορδαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

20 ¹Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἡρρώστησεν Εζεκιας εἰς θάνατον. καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὸν Ησαιας υἱὸς Αμως ὁ προφήτης καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος "Ἐντείλαι τῷ οἴκῳ σου, ὅτι ἀποθνήσκεις σὺ καὶ οὐ ζήσῃ. ²καὶ ἀπέστρεψεν Εζεκιας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πρὸς τὸν τοῖχον καὶ ηὔξατο πρὸς κύριον λέγων ³Ω δή, κύριε, μνήσθητι δή ὅσα περιεπάτησα ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ πλήρει καὶ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὁφθαλμοῖς σου ἐποίησα. καὶ ἔκλαυσεν Εζεκιας κλαυθμῷ μεγάλῳ. ⁴καὶ ἦν Ησαιας ἐν τῇ αὐλῇ τῇ μέσῃ, καὶ ρῆμα κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτὸν λέγων ⁵Ἐπίστρεψον καὶ ἐρεῖς πρὸς Εζεκιαν τὸν ἡγούμενον τοῦ λαοῦ μου Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Δαυιδ τοῦ πατρός σου "Ηκουσα τῆς προσευχῆς σου, εἶδον τὰ δάκρυα σου· ᾧδον ἐγὼ ίάσομαι σε, τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναβήσῃ εἰς οἴκον κυρίου, ⁶καὶ προσθήσω ἐπὶ τὰς ἡμέρας σου πέντε καὶ δέκα ἔτη καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων σώσω σε καὶ τὴν πόλιν ταύτην καὶ ὑπερασπιῶν ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐμὲ καὶ διὰ Δαυιδ τὸν δοῦλόν μου. ⁷καὶ εἶπεν Λαβέτωσαν παλάθην σύκων καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τὸ ἔλκος, καὶ ὑγιάσει. ⁸καὶ εἶπεν Εζεκιας πρὸς Ησαιαν Τί τὸ σημεῖον ὅτι ίάσεται με κύριος καὶ ἀναβήσομαι εἰς οἴκον κυρίου τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ; ⁹καὶ εἶπεν Ησαιας Τοῦτο τὸ σημεῖον παρὰ κυρίου ὅτι ποιήσει κύριος τὸν λόγον, δν ἐλάλησεν· πορεύσεται ἡ σκιὰ δέκα βαθμούς, ἐὰν ἐπιστρέψῃ δέκα βαθμούς. ¹⁰καὶ εἶπεν Εζεκιας Κοῦφον τὴν σκιὰν κλῖναι δέκα βαθμούς· οὐχί, ἀλλ' ἐπιστραφήτω ἡ σκιὰ δέκα βαθμούς εἰς τὰ ὁπίσω. ¹¹καὶ ἐβόησεν Ησαιας ὁ προφήτης πρὸς κύριον, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σκιὰ ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς εἰς τὰ ὁπίσω δέκα βαθμούς.

¹²Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλεν Μαρωδαχβαλαδαν νίὸς Βαλαδαν βασιλεὺς Βαβυλῶνος βιβλία καὶ μαναὰ πρὸς Εζεκιαν, ὅτι ἤκουσεν ὅτι ἡρρώστησεν Εζεκιας. ¹³καὶ ἔχάρη ἐπ' αὐτοῖς Εζεκιας καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς ὅλον τὸν οἶκον τοῦ νεχωθα, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον, τὰ ἀρώματα καὶ τὸ ἔλαιον τὸ ἀγαθόν, καὶ τὸν οἶκον τῶν σκευῶν καὶ ὅσα ηὔρεθη ἐν τοῖς θησαυροῖς αὐτοῦ· οὐκ ἦν λόγος, δὲ οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς Εζεκιας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἔξουσίᾳ αὐτοῦ. ¹⁴καὶ εἰσῆλθεν Ησαιας ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα Εζεκιαν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Τί ἐλάλησαν οἱ ἄνδρες οὗτοι καὶ πόθεν ἥκασιν πρὸς σέ; καὶ εἶπεν Εζεκιας Ἐκ γῆς πόρρωθεν ἥκασιν πρός με, ἐκ Βαβυλῶνος. ¹⁵καὶ εἶπεν Τί εἶδον ἐν τῷ οἴκῳ σου; καὶ εἶπεν Πάντα, ὅσα ἐν τῷ οἴκῳ μου, εἶδον· οὐκ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ μου δὲ οὐκ ἔδειξα αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου. ¹⁶καὶ εἶπεν Ησαιας πρὸς Εζεκιαν Ἀκουσον λόγον κυρίου ¹⁷Ιδοὺ ἡμέραι ἔρχονται καὶ λημφθήσεται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου καὶ ὅσα ἐθησαύρισαν οἱ πατέρες σου ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης εἰς Βαβυλῶνα· καὶ οὐχ ὑπολειφθήσεται ρῆμα, δὲ εἶπεν κύριος· ¹⁸καὶ οἱ υἱοί σου, οἱ ἔξελεύσονται ἐκ σου, οὓς γεννήσεις, λήμψεται, καὶ ἔσονται εύνοῦχοι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. ¹⁹καὶ εἶπεν Εζεκιας πρὸς Ησαιαν Ἄγαθὸς ὁ λόγος κυρίου, δὲ ἐλάλησεν· ἔστω εἰρήνη ἐν ταῖς ἡμέραις μου.

²⁰Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Εζεκιου καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ καὶ ὅσα ἐποίησεν, τὴν κρήνην καὶ τὸν ὑδραγωγὸν καὶ εἰσήνεγκεν τὸ ὄδωρ εἰς τὴν πόλιν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα; ²¹καὶ ἐκοιμήθη Εζεκιας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυιδ, καὶ ἐβασίλευσεν Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

21 ¹Γίδος δώδεκα ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ πεντήκοντα καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Οψιβα. ²καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν, ὃν ἔξηρεν κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ³καὶ ἐπέστρεψεν καὶ ὠκοδόμησεν τὰ ὑψηλά, ἀ κατέσπασεν Εζεκιας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστησεν θυσιαστήριον τῇ Βααλ καὶ ἐποίησεν ἄλση, καθὼς ἐποίησεν Αχααβ βασιλεὺς Ισραὴλ, καὶ προσεκύνησεν πάση τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς ⁴καὶ ὠκοδόμησεν θυσιαστήριον ἐν οἴκῳ κυρίου, ὡς εἶπεν Ἐν Ιερουσαλημ θήσω τὸ ὄνομά μου, ⁵καὶ ὠκοδόμησεν θυσιαστήριον πάση τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυρίου ⁶καὶ διῆγεν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πυρὶ καὶ ἐκληδονίζετο καὶ οἰωνίζετο καὶ ἐποίησεν θελητὴν καὶ γνώστας· ἐπλήθυνεν τοῦ ποιεῖν τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου παροργίσαι αὐτόν. ⁷καὶ ἔθηκεν τὸ γλυπτὸν τοῦ ἄλσους ἐν τῷ οἴκῳ, ὃ εἶπεν κύριος πρὸς Δαυιδ καὶ πρὸς Σαλωμῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ καὶ ἐν Ιερουσαλημ, ἦ ἔξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν Ισραὴλ, καὶ θήσω τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ⁸καὶ οὐ προσθήσω τοῦ σαλεῦσαι τὸν πόδα Ισραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς, ἦς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, οἵτινες φυλάξουσιν πάντα, ὅσα ἐνετειλάμην κατὰ πᾶσαν τὴν ἐντολήν, ἦν ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ δοῦλος μου Μωυσῆς. ⁹καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς Μανασσῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου ὑπὲρ τὰ ἔθνη, ἀ ἡφάνισεν κύριος ἐκ προσώπου υἱῶν Ισραὴλ. ¹⁰καὶ ἐλάλησεν κύριος ἐν χειρὶ δούλων αὐτοῦ τῶν

προφητῶν λέγων ¹¹Ανθ' ὃν ὅσα ἐποίησεν Μανασσῆς ὁ βασιλεὺς Ιουδα τὰ βδελύγματα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἀπὸ πάντων, ὃν ἐποίησεν ὁ Αμορραῖος ὁ ἔμπροσθεν, καὶ ἐξήμαρτεν καὶ γε Ιουδα ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, ¹²οὐχ οὕτως, τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Ἰδοὺ ἐγὼ φέρω κακὰ ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ ἐπὶ Ιουδα, ὃστε παντὸς ἀκούοντος ἡχήσει ἀμφότερα τὰ ὡτα αὐτοῦ, ¹³καὶ ἐκτενῶ ἐπὶ Ιερουσαλημ τὸ μέτρον Σαμαρείας καὶ τὸ στάθμιον οἴκου Αχααβ καὶ ἀπαλείψω τὴν Ιερουσαλημ, καθὼς ἀπαλείφεται ὁ ἀλάβαστρος ἀπαλειφόμενος καὶ καταστρέφεται ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, ¹⁴καὶ ἀπώσομαι τὸ ὑπόλειμμα τῆς κληρονομίας μου καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται εἰς διαρπαγὴν καὶ εἰς προνομὴν πᾶσιν τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν, ¹⁵ἀνθ' ὃν ὅσα ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς μου καὶ ἥσαν παροργίζοντές με ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἣς ἐξήγαγον τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁶καὶ γε αἷμα ἀθῶν ἐξέχεεν Μανασσῆς πολὺ σφόδρα, ἔως οὗ ἔπλησεν τὴν Ιερουσαλημ στόμα εἰς στόμα, πλὴν τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ, ὃν ἐξήμαρτεν τὸν Ιουδαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου. ¹⁷καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆς καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, καὶ ἡ ἀμαρτία αὐτοῦ, ἦν ἥμαρτεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα; ¹⁸καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτάφη ἐν τῷ κήπῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ἐν κήπῳ Οζα, καὶ ἐβασίλευσεν Αμων υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ¹⁹Γιὸς εἶκοσι καὶ δύο ἐτῶν Αμων ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μεσολλαμ θυγάτηρ Αρους ἐξ Ιετεβα. ²⁰καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου, καθὼς ἐποίησεν Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ²¹καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ, ἢ ἐπορεύθη ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐλάτρευσεν τοῖς εἰδώλοις, οἵς ἐλάτρευσεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτοῖς ²²καὶ ἐγκατέλιπεν τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ κυρίου. ²³καὶ συνεστράφησαν οἱ παῖδες Αμων πρὸς αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσαν τὸν βασιλέα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ²⁴καὶ ἐπάταξεν πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς πάντας τοὺς συστραφέντας ἐπὶ τὸν βασιλέα Αμων, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ιωσιαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²⁵καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Αμων, ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἴδού ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα; ²⁶καὶ ἐθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν τῷ κήπῳ Οζα, καὶ ἐβασίλευσεν Ιωσιας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

22 ¹Γιὸς ὀκτὼ ἐτῶν Ιωσιας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ τριάκοντα καὶ ἐν ἕτοις ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ιεδιδα θυγάτηρ Εδεῖα ἐκ Βασουρωθ. ²καὶ ἐποίησεν τὸ εὔθες ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Δαυιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη δεξιὰ ἢ ἀριστερά.

³Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῷ βασιλεῖ Ιωσια ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὄγδόῳ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Σαφφαν υἱὸν Εσελιου υἱὸν Μεσολλαμ τὸν γραμματέα οἴκου κυρίου λέγων ⁴Ανάβηθι πρὸς Χελκιαν τὸν ιερέα τὸν μέγαν καὶ σφράγισον τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, ὃ συνήγαγον οἱ φυλάσσοντες τὸν σταθμὸν παρὰ τοῦ λαοῦ, ⁵καὶ δότωσαν αὐτὸν ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα τῶν καθεσταμένων ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τοῖς ποιοῦσιν τὰ ἔργα τοῖς ἐν οἴκῳ κυρίου

τοῦ κατισχῦσαι τὸ βεδεκ τοῦ οἴκου, ⁶τοῖς τέκτοσιν καὶ τοῖς οἰκοδόμοις καὶ τοῖς τειχισταῖς, καὶ τοῦ κτήσασθαι ξύλα καὶ λίθους λατομητοὺς τοῦ κραταιῶσαι τὸ βεδεκ τοῦ οἴκου. ⁷πλὴν οὐκ ἔξελογίζοντο αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ διδόμενον αὐτοῖς, ὅτι ἐν πίστει αὐτοὶ ποιοῦσιν. ⁸καὶ εἶπεν Χελκιας ὁ ἵερεὺς ὁ μέγας πρὸς Σαφφαν τὸν γραμματέα Βιβλίον τοῦ νόμου εὗρον ἐν οἴκῳ κυρίου· καὶ ἔδωκεν Χελκιας τὸ βιβλίον πρὸς Σαφφαν, καὶ ἀνέγνω αὐτό. ⁹καὶ εἰσήγεκεν πρὸς τὸν βασιλέα Ιωσιαν καὶ ἐπέστρεψεν τῷ βασιλεῖ ῥῆμα καὶ εἶπεν Ἐχώνευσαν οἱ δοῦλοί σου τὸ ἀργύριον τὸ εὔρεθὲν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα τῶν καθεσταμένων ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁰καὶ εἶπεν Σαφφαν ὁ γραμματεὺς πρὸς τὸν βασιλέα λέγων Βιβλίον ἔδωκέν μοι Χελκιας ὁ ἵερεὺς· καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαφφαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ¹¹καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τοῦ νόμου, καὶ διέρρηξεν τὰ ἴματια ἑαυτοῦ. ¹²καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκια τῷ ἵερεϊ καὶ τῷ Αχικαμ υἱῷ Σαφφαν καὶ τῷ Αχοβωρ υἱῷ Μιχαιου καὶ τῷ Σαφφαν τῷ γραμματεῖ καὶ τῷ Ασαιᾳ δούλῳ τοῦ βασιλέως λέγων ¹³Δεῦτε ἐκζητήσατε τὸν κύριον περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ Ιουδα περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὔρεθέντος τούτου, ὅτι μεγάλη ἡ ὄργη κυρίου ἡ ἐκκεκαυμένη ἐν ἡμῖν ὑπὲρ οὓς οὐκ ἤκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τούτου τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα καθ' ἡμῶν. ¹⁴καὶ ἐπορεύθη Χελκιας ὁ ἵερεὺς καὶ Αχικαμ καὶ Αχοβωρ καὶ Σαφφαν καὶ Ασαιας πρὸς Ολδαν τὴν προφῆτιν γυναικα Σελλημ υἱοῦ Θεκουε υἱοῦ Αραας τοῦ ἴματιοφύλακος, καὶ αὐτῇ κατώκει ἐν Ιερουσαλημ ἐν τῇ μασενα, καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτήν. ¹⁵καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Εἴπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς με ¹⁶Τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτόν, πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου, οὓς ἀνέγνω βασιλεὺς Ιουδα, ¹⁷ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐθυμίων θεοῖς ἑτέροις, ὅπως παροργίσωσίν με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἐκκαυθήσεται ὁ θυμός μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ οὐ σβεσθήσεται. ¹⁸καὶ πρὸς βασιλέα Ιουδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς ἐπιζητῆσαι τὸν κύριον τάδε ἐρεῖτε πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Οἱ λόγοι, οὓς ἤκουσας, ¹⁹ἀνθ' ὧν ὅτι ἡπαλύνθη ἡ καρδία σου καὶ ἐνετράπης ἀπὸ προσώπου κυρίου, ὡς ἤκουσας ὅσα ἐλάλησα ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτὸν τοῦ εἴναι εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς κατάραν, καὶ διέρρηξεν τὰ ἴματιά σου καὶ ἔκλαυσας ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ γε ἐγὼ ἤκουσα, λέγει κύριος. ²⁰οὐχ οὕτως. Ἰδοὺ ἐγὼ προστίθημι σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ συναχθήσῃ εἰς τὸν τάφον σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ἐν πᾶσιν τοῖς κακοῖς, οἷς ἐγὼ εἰμι ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον. καὶ ἐπέστρεψαν τῷ βασιλεῖ τὸ ῥῆμα.

23 ¹Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ συνήγαγεν πρὸς ἑαυτὸν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ιουδα καὶ Ιερουσαλημ. ²καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἴκον κυρίου καὶ πᾶς ἀνὴρ Ιουδα καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν Ιερουσαλημ μετ' αὐτοῦ καὶ οἱ ἵερεῖς καὶ οἱ προφῆται καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ καὶ ἔως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὧστὶν αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τῆς διαθήκης τοῦ εὔρεθέντος ἐν οἴκῳ κυρίου. ³καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν στῦλον καὶ διέθετο διαθήκην ἐνώπιον

κυρίου τοῦ πορεύεσθαι ὁπίσω κυρίου καὶ τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ τοῦ ἀναστῆσαι τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, τὰ γεγραμμένα ἐπὶ τῷ βιβλίον τοῦτο· καὶ ἔστη πᾶς ὁ λαὸς ἐν τῇ διαθήκῃ. ⁴καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκια τῷ ἵερεῖ τῷ μεγάλῳ καὶ τοῖς ἵερεῦσιν τῆς δευτερώσεως καὶ τοῖς φυλάσσουσιν τὸν σταθμὸν τοῦ ἔξαγαγεῖν ἐκ τοῦ ναοῦ κυρίου πάντα τὰ σκεύη τὰ πεποιημένα τῷ Βααλ καὶ τῷ ἄλσει καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέκαυσεν αὐτὰ ἔξω Ιερουσαλημ ἐν σαδημῷ Κεδρῶν καὶ ἔλαβεν τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς Βαιθηλ. ⁵καὶ κατέπαυσεν τοὺς χωμαριμ, οὓς ἔδωκαν βασιλεῖς Ιουδα καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν Ιουδα καὶ τοῖς περικύκλῳ Ιερουσαλημ, καὶ τοὺς θυμιῶντας τῷ Βααλ καὶ τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ καὶ τοῖς μαζουρῷ καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ. ⁶καὶ ἔξήνεγκεν τὸ ἄλσος ἔξ οἴκου κυρίου ἔξωθεν Ιερουσαλημ εἰς τὸν χειμάρρουν Κεδρῶν καὶ κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν τῷ χειμάρρῳ Κεδρῶν καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν καὶ ἔρριψεν τὸν χοῦν αὐτοῦ εἰς τὸν τάφον τῶν οἰών τοῦ λαοῦ. ⁷καὶ καθεῖλεν τὸν οἴκον τῶν καδησιμ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, οὗ αἱ γυναῖκες ὕφαινον ἐκεῖ χεττιν τῷ ἄλσει. ⁸καὶ ἀνήγαγεν πάντας τοὺς ἵερεῖς ἐκ πόλεων Ιουδα καὶ ἐμίανεν τὰ ὑψηλά, οὓς ἐθυμίασαν ἐκεῖ οἱ ἵερεῖς, ἀπὸ Γαβαα καὶ ἔως Βηρσαβεε. καὶ καθεῖλεν τὸν οἴκον τῶν πυλῶν τὸν παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης Ιησου ἄρχοντος τῆς πόλεως, τῶν ἔξ ἀριστερῶν ἀνδρὸς ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως. ⁹πλὴν οὐκ ἀνέβησαν οἱ ἵερεῖς τῶν ὑψηλῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον κυρίου ἐν Ιερουσαλημ, ὅτι εἰ μὴ ἔφαγον ἄζυμα ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ¹⁰καὶ ἐμίανεν τὸν Ταφεθ τὸν ἐν φάραγγι υἱοῦ Εννομ τοῦ διάγειν ἀνδρα τὸν οἰὸν αὐτοῦ καὶ ἀνδρα τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Μολοχ ἐν πυρί. ¹¹καὶ κατέπαυσεν τοὺς ἵππους, οὓς ἔδωκαν βασιλεῖς Ιουδα τῷ ἡλίῳ ἐν τῇ εἰσόδῳ οἴκου κυρίου εἰς τὸ γαζοφυλάκιον Ναθαν βασιλέως τοῦ εὔνούχου ἐν φαρουριμ, καὶ τὸ ἄρμα τοῦ ἡλίου κατέκαυσεν πυρί. ¹²καὶ τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ ὑπερώου Αχαζ, ἀ ἐποίησαν βασιλεῖς Ιουδα, καὶ τὰ θυσιαστήρια, ἀ ἐποίησεν Μανασσῆς ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυρίου, καὶ καθεῖλεν ὁ βασιλεὺς καὶ κατέσπασεν ἐκεῖθεν καὶ ἔρριψεν τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς τὸν χειμάρρουν Κεδρῶν. ¹³καὶ τὸν οἴκον τὸν ἐπὶ πρόσωπον Ιερουσαλημ τὸν ἐκ δεξιῶν τοῦ ὅρους τοῦ Μοσοαθ, ὃν ὠκοδόμησεν Σαλωμῶν βασιλεὺς Ισραὴλ τῇ Ἀστάρτῃ προσοχθίσματι Σιδωνίων καὶ τῷ Χαμῶς προσοχθίσματι Μωαβ καὶ τῷ Μολχολ βδελύγματι υἱῶν Αμμων, ἐμίανεν ὁ βασιλεὺς. ¹⁴καὶ συνέτριψεν τὰς στήλας καὶ ἔξωλέθρευσεν τὰ ἄλση καὶ ἔπλησεν τοὺς τόπους αὐτῶν ὁστέων ἀνθρώπων. — ¹⁵καὶ γε τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιθηλ, τὸ ὑψηλόν, ὃ ἐποίησεν Ιεροβοαμ υἱὸς Ναβατ, ὃς ἔξήμαρτεν τὸν Ισραὴλ, καὶ γε τὸ θυσιαστήριον ἐκεῖνο καὶ τὸ ὑψηλὸν κατέσπασεν καὶ συνέτριψεν τοὺς λίθους αὐτοῦ καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν καὶ κατέκαυσεν τὸ ἄλσος. ¹⁶καὶ ἔξένευσεν Ιωσιας καὶ εἶδεν τοὺς τάφους τοὺς ὄντας ἐκεῖ ἐν τῇ πόλει καὶ ἀπέστειλεν καὶ ἔλαβεν τὰ ὄστα ἐκ τῶν τάφων καὶ κατέκαυσεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ ἐμίανεν αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ὁ ἀνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἔσταναι Ιεροβοαμ ἐν τῇ ἑορτῇ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἐπιστρέψας ἦρεν τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ λαλήσαντος τοὺς λόγους τούτους ¹⁷καὶ εἶπεν Τί τὸ

σκόπελον ἐκεῖνο, δὲ ἐγὰρ ὁρῶ; καὶ εἴπον αὐτῷ οἱ ἀνδρες τῆς πόλεως Ὅ οἶνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐστιν δὲ ἔξεληλυθώς ἐξ Ιουδα καὶ ἐπικαλεσάμενος τοὺς λόγους τούτους, οὓς ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Βαιθηλ. ¹⁸καὶ εἴπεν Ἀφετε αὐτό, ἀνὴρ μὴ κινησάτω τὰ ὅστα αὐτοῦ· καὶ ἐρρύσθησαν τὰ ὅστα αὐτοῦ μετὰ τῶν ὅστῶν τοῦ προφήτου τοῦ ἥκοντος ἐκ Σαμαρείας. — ¹⁹καὶ γε εἰς πάντας τοὺς οἴκους τῶν ὑψηλῶν τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν Σαμαρείας, οὓς ἐποίησαν βασιλεῖς Ισραὴλ παροργίζειν κύριον, ἀπέστησεν Ιωσιας καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτοῖς πάντα τὰ ἔργα, δὲ ἐποίησεν ἐν Βαιθηλ. ²⁰καὶ ἐθυσίασεν πάντας τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τοὺς ὄντας ἐκεῖ ἐπὶ τῶν θυσιαστηρίων καὶ κατέκαυσεν τὰ ὅστα τῶν ἀνθρώπων ἐπ' αὐτά· καὶ ἐπεστράφη εἰς Ιερουσαλημ.

²¹Καὶ ἐνετείλατο δὲ βασιλεὺς παντὶ τῷ λαῷ λέγων Ποιήσατε τὸ πασχα τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, καθὼς γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τῆς διαθήκης ταύτης. ²²ὅτι οὐκ ἐγενήθη τὸ πασχα τοῦτο ἀφ' ἡμερῶν τῶν κριτῶν, οἵ ἔκρινον τὸν Ισραὴλ, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας βασιλέων Ισραὴλ καὶ βασιλέων Ιουδα, ²³ὅτι ἀλλ' ἡ τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ βασιλέως Ιωσια ἐγενήθη τὸ πασχα τῷ κυρίῳ ἐν Ιερουσαλημ. ²⁴καὶ γε τοὺς θελητὰς καὶ τοὺς γνωριστὰς καὶ τὰ θεραφιν καὶ τὰ εἰδῶλα καὶ πάντα τὰ προσοχθίσματα τὰ γεγονότα ἐν γῇ Ιουδα καὶ ἐν Ιερουσαλημ ἐξῆρεν δὲ βασιλεὺς Ιωσιας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου, οὓς εὔρεν Χελκιας ὁ ἱερεὺς ἐν οἴκῳ κυρίου. ²⁵ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ βασιλεύς, δις ἐπέστρεψεν πρὸς κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ἴσχυι αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωυσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὅμοιος αὐτῷ. ²⁶πλὴν οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ θυμοῦ ὀργῆς αὐτοῦ τοῦ μεγάλου, οὓς ἐθυμώθη ὀργὴ αὐτοῦ ἐν τῷ Ιουδα ἐπὶ τοὺς παροργισμούς, οὓς παρώργισεν αὐτὸν Μανασσῆς. ²⁷καὶ εἴπεν κύριος Καὶ γε τὸν Ιουδαν ἀποστήσω ἀπὸ τοῦ προσώπου μου, καθὼς ἀπέστησα τὸν Ισραὴλ, καὶ ἀπώσομαι τὴν πόλιν ταύτην, ἣν ἔξελεξάμην, τὴν Ιερουσαλημ, καὶ τὸν οἴκον, οὓς εἴπον "Εσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ". ²⁸καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ιωσιου καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα; ²⁹ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Φαραω Νεχαω βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ βασιλέα Ἀσσυρίων ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην· καὶ ἐπορεύθη Ιωσιας εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν Νεχαω ἐν Μαγεδδώ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτόν. ³⁰καὶ ἐπεβίβασαν αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ νεκρὸν ἐκ Μαγεδδῶ καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυιδ, καὶ ἔλαβεν δὲ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ιωαχας υἱὸν Ιωσιου καὶ ἔχρισαν αὐτὸν καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

³¹Υἱὸς εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν ἦν Ιωαχας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Αμιταλ θυγάτηρ Ιερεμιου ἐκ Λεμνα. ³²καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ³³καὶ μετέστησεν αὐτὸν Φαραω Νεχαω ἐν Δεβλαθα ἐν γῇ Εμαθ τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἔδωκεν ζημίαν ἐπὶ τὴν γῆν ἐκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ ἐκατὸν τάλαντα χρυσίου. ³⁴καὶ ἐβασίλευσεν Φαραω Νεχαω ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ελιακιμ υἱὸν Ιωσιου βασιλέως Ιουδα ἀντὶ Ιωσιου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψεν τὸ

δόνομα αὐτοῦ Ιωακιμ· καὶ τὸν Ιωαχαῖον ἔλαβεν καὶ εἰσήγεγκεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ.³⁵καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκεν Ιωακιμ τῷ Φαραὼ πλὴν ἐτιμογράφησεν τὴν γῆν τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόματος Φαραὼ, ἀνὴρ κατὰ τὴν συντίμησιν αὐτοῦ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον μετὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς δοῦναι τῷ Φαραῷ Νεχαῷ.

³⁶Γίδες εἴκοσι καὶ πέντε ἑταῖροι Ιωακιμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ ἐνδεκα ἑτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ δόνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ιελδαφ θυγάτηρ Φεδεῖα ἐκ Ρουμα.³⁷καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ.

24 ¹ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ Ιωακιμ δοῦλος τρία ἑτη· καὶ ἐπέστρεψεν καὶ ἤθετησεν ἐν αὐτῷ.²καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ τοὺς μονοζώνους τῶν Χαλδαίων καὶ τοὺς μονοζώνους Συρίας καὶ τοὺς μονοζώνους Μωαβ καὶ τοὺς μονοζώνους υἱῶν Αμμων καὶ ἔξαπέστειλεν αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ Ιουδα τοῦ κατισχῦσαι κατὰ τὸν λόγον κυρίου, διν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν.³πλὴν ἐπὶ τὸν θυμὸν κυρίου ἦν ἐν τῷ Ιουδα ἀποστῆσαι αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ἐν ἀμαρτίαις Μανασσῆ κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν.⁴καὶ γε αἷμα ἀθώον ἔξεχεεν καὶ ἔπλησεν τὴν Ιερουσαλημ αἵματος ἀθώου· καὶ οὐκ ἤθέλησεν κύριος ιλασθῆναι.⁵καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ιωακιμ καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἴδον ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα;⁶καὶ ἐκοιμήθη Ιωακιμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ιωακιμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.⁷καὶ οὐ προσέθετο ἔτι βασιλεὺς Αἰγύπτου ἔξελθεῖν ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔλαβεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ χειμάρρου Αἰγύπτου ἔως τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου πάντα, ὅσα ἦν τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου.

⁸Γίδες ὀκτωκαίδεκα ἑταῖροι Ιωακιμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ δόνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Νεσθα θυγάτηρ Ελλαναθαν ἐξ Ιερουσαλημ.⁹καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν ὁ πατήρ αὐτοῦ.¹⁰ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ιερουσαλημ, καὶ ἥλθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ.¹¹καὶ εἰσῆλθεν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς τὴν πόλιν, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπολιόρκουν ἐπ' αὐτήν.¹²καὶ ἔξηλθεν Ιωακιμ βασιλεὺς Ιουδα ἐπὶ βασιλέα Βαβυλῶνος, αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ καὶ οἱ εὐνοῦχοι αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν αὐτὸν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν ἔτει ὄγδόῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ.¹³καὶ ἔζηγεγκεν ἐκεῖθεν πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ συνέκοψεν πάντα τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ, ἀ ἐποίησεν Σαλωμῶν βασιλεὺς Ισραὴλ ἐν τῷ ναῷ κυρίου, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου.¹⁴καὶ ἀπώκισεν τὴν Ιερουσαλημ καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς δυνατοὺς ἵσχυι αἰχμαλωσίας δέκα χιλιάδας αἰχμαλωτίσας καὶ πᾶν τέκτονα καὶ τὸν συγκλείοντα, καὶ οὐχ ὑπελείφθη πλὴν οἱ πτωχοὶ τῆς γῆς.¹⁵καὶ ἀπώκισεν τὸν Ιωακιμ εἰς Βαβυλῶνα καὶ τὴν μητέρα τοῦ βασιλέως καὶ τὰς γυναικας τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς εὐνούχους αὐτοῦ· καὶ τοὺς ἵσχυροὺς τῆς γῆς ἀπήγαγεν ἀποικεσίαν ἐξ Ιερουσαλημ εἰς Βαβυλῶνα¹⁶καὶ πάντας τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως ἐπτακισχιλίους καὶ τὸν τέκτονα καὶ τὸν συγκλείοντα

χιλίους, πάντες δυνατοὶ ποιοῦντες πόλεμον, καὶ ἥγαγεν αὐτὸὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος μετοικεσίαν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁷καὶ ἐβασίλευσεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Μαθθανιαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ καὶ ἐπέθηκεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σεδεκια.

¹⁸Γιὸς εἴκοσι καὶ ἑνὸς ἐνιαυτοῦ Σεδεκιας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ ἔνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Αμιταλ θυγάτηρ Ιερεμιού. ¹⁹καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν Ιωακιμ. ²⁰ὅτι ἐπὶ τὸν θυμὸν κυρίου ἦν ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ ἐν τῷ Ιουδα, ἕως ἀπέρριψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ ἥθέτησεν Σεδεκιας ἐν τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος.

25 ¹καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐνάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ ἥλιθεν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ παρενέβαλεν ἐπ' αὐτὴν καὶ ὠκοδόμησεν ἐπ' αὐτὴν περίτειχος κύκλῳ. ²καὶ ἥλιθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ ἕως τοῦ ἐνδεκάτου ἔτους τοῦ βασιλέως Σεδεκιου. ³ἐνάτῃ τοῦ μηνὸς καὶ ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐκ ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς. ⁴καὶ ἐρράγη ἡ πόλις, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πολέμου ἐξῆλθον νυκτὸς ὁδὸν πύλης τῆς ἀνὰ μέσον τῶν τειχέων, αὕτη ἡ ἐστιν τοῦ κήπου τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τὴν πόλιν κύκλῳ. καὶ ἐπορεύθη ὁδὸν τὴν Αραβα, ⁵καὶ ἐδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὅπίσω τοῦ βασιλέως καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἐν Αραβωθ Ιεριχω, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ διεσπάρη ἐπάνωθεν αὐτοῦ. ⁶καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα καὶ ἥγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Δεβλαθα, καὶ ἐλάλησεν μετ' αὐτοῦ κρίσιν. ⁷καὶ τοὺς υἱὸὺς Σεδεκιου ἐσφαξεν κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκιου ἐξετύφλωσεν καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πέδαις καὶ ἥγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα.

⁸Καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ἐβδόμῃ τοῦ μηνός (αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἐννεακαιδέκατος τῷ Ναβουχοδονοσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος) ἥλιθεν Ναβουζαρδαν ὁ ἀρχιμάγειρος ἐστὼς ἐνώπιον βασιλέως Βαβυλῶνος εἰς Ιερουσαλημ. ⁹καὶ ἐνέπρησεν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ πάντας τοὺς οἶκους Ιερουσαλημ, καὶ πᾶν οἶκον ἐνέπρησεν ¹⁰ὁ ἀρχιμάγειρος. ¹¹καὶ τὸ περισσὸν τοῦ λαοῦ τὸ καταλειφθὲν ἐν τῇ πόλει καὶ τοὺς ἐμπεπτωκότας, οἵ ἐνέπεσον πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ στηρίγματος μετῆρεν Ναβουζαρδαν ὁ ἀρχιμάγειρος. ¹²καὶ ἀπὸ τῶν πτωχῶν τῆς γῆς ὑπέλιπεν ὁ ἀρχιμάγειρος εἰς ἀμπελουργοὺς καὶ εἰς γαβιν. ¹³καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοῦς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ τὰς μεχωνωθ καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν τὴν ἐν οἴκῳ κυρίου συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι καὶ ἤραν τὸν χαλκὸν αὐτῶν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁴καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰ ιαμιν καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς θυίσκας καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ, ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, ἔλαβεν. ¹⁵καὶ τὰ πυρεῖα καὶ τὰς φιάλας τὰς χρυσᾶς καὶ τὰς ἀργυρᾶς ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος, ¹⁶στύλους δύο, ἡ θάλασσα ἡ μία καὶ τὰ μεχωνωθ, ἀ ἐποίησεν Σαλωμῶν τῷ οἴκῳ κυρίου. οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ πάντων τῶν σκευῶν. ¹⁷όκτωκαίδεκα πήχεων ὑψος τοῦ στύλου τοῦ ἐνός, καὶ τὸ χωθαρ ἐπ' αὐτοῦ τὸ χαλκοῦν, καὶ τὸ ὑψος τοῦ χωθαρ τριῶν πήχεων, σαβαχα καὶ ῥόαι ἐπὶ τοῦ χωθαρ κύκλῳ, τὰ πάντα

χαλκᾶ· καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ τῷ στύλῳ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ τῷ σαβαχα. ¹⁸καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος τὸν Σαραιαν ἰερέα τὸν πρῶτον καὶ τὸν Σοφονιαν υἱὸν τῆς δευτερώσεως καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάσσοντας τὸν σταθμὸν ¹⁹καὶ ἐκ τῆς πόλεως ἔλαβεν εὔνοῦχον ἔνα, ὃς ἦν ἐπιστάτης ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, καὶ πέντε ἄνδρας τῶν ὁρώντων τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως τοὺς εὔρεθέντας ἐν τῇ πόλει καὶ τὸν γραμματέα τοῦ ἄρχοντος τῆς δυνάμεως τὸν ἐκτάσσοντα τὸν λαὸν τῆς γῆς καὶ ἔξήκοντα ἄνδρας τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοὺς εὔρεθέντας ἐν τῇ πόλει. ²⁰καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδαν ὁ ἀρχιμάγειρος καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Δεβλαθα, ²¹καὶ ἔπαισεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ ἔθανάτωσεν αὐτοὺς ἐν Δεβλαθα ἐν γῇ Αιμαθ. καὶ ἀπωκίσθη Ιουδας ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ.

²²Καὶ ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἐν γῇ Ιουδᾳ, οὓς κατέλιπεν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ κατέστησεν ἐπ’ αὐτῶν τὸν Γοδολιαν υἱὸν Αχικαμ υἱὸν Σαφαν. ²³καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν, ὅτι κατέστησεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Γοδολιαν, καὶ ἥλθον πρὸς Γοδολιαν εἰς Μασσηφαθ, καὶ Ισμαὴλ υἱὸς Ναθανιου καὶ Ιωαναν υἱὸς Καρηε καὶ Σαραιας υἱὸς Θανεμαθ ὁ Νετωφαθίτης καὶ Ιεζονιας υἱὸς τοῦ Μαχαθι, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν. ²⁴καὶ ὥμοσεν Γοδολιας αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ φοβεῖσθε πάροδον τῶν Χαλδαίων. καθίσατε ἐν τῇ γῇ καὶ δουλεύσατε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ καλῶς ἔσται ὑμῖν. ²⁵καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἐβδόμῳ μηνὶ ἥλθεν Ισμαὴλ υἱὸς Ναθανιου υἱὸν Ελισαμα ἐκ τοῦ σπέρματος τῶν βασιλέων καὶ δέκα ἄνδρες μετ’ αὐτοῦ. καὶ ἐπάταξεν τὸν Γοδολιαν, καὶ ἀπέθανεν, καὶ τοὺς Ιουδαίους καὶ τοὺς Χαλδαίους, οἱ ἡσαν μετ’ αὐτοῦ εἰς Μασσηφαθ. ²⁶καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ καὶ ἔως μεγάλου καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν δυνάμεων καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τῶν Χαλδαίων.

²⁷Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ ἔτει τῆς ἀποικεσίας τοῦ Ιωακιμ βασιλέως Ιουδα ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ἐβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς ὑψωσεν Ευιλμαρωδαχ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν Ιωακιμ βασιλέως Ιουδα καὶ ἔξήγαγεν αὐτὸν ἐξ οἴκου φυλακῆς αὐτοῦ ²⁸καὶ ἐλάλησεν μετ’ αὐτοῦ ἀγαθὰ καὶ ἔδωκεν τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπάνωθεν τῶν θρόνων τῶν βασιλέων τῶν μετ’ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι, ²⁹καὶ ἤλλοιώσεν τὰ ἴματια τῆς φυλακῆς αὐτοῦ καὶ ἤσθιεν ἄρτον διὰ παντὸς ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ³⁰καὶ ἡ ἐστιατορία αὐτοῦ ἐστιατορία διὰ παντὸς ἐδόθη αὐτῷ ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ημέρᾳ αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Α'

1 ¹Αδαμ, Σηθ, Ενως, ²Καιναν, Μαλελεηλ, Ιαρεδ, ³Ενωχ, Μαθουσαλα, Λαμεχ, ⁴Νωε. υἱοὶ Νωε· Σημ, Χαμ, Ιαφεθ.

⁵Υἱοὶ Ιαφεθ· Γαμερ, Μαγωγ, Μαδαι, Ιωυαν, Ελισα, Θοβελ, Μοσοχ καὶ Θιρας. ⁶καὶ υἱοὶ Γαμερ· Ασχαναζ καὶ Ριφαθ καὶ Θοργαμα. ⁷καὶ υἱοὶ Ιωυαν· Ελισα καὶ Θαρσις, Κίτιοι καὶ Ρόδιοι.

⁸Καὶ υἱοὶ Χαμ· Χους καὶ Μεστραιμ, Φουδ καὶ Χανααν. ⁹καὶ υἱοὶ Χους· Σαβα καὶ Ευιλατ καὶ Σαβαθα καὶ Ρεγμα καὶ Σεβεκαθα. καὶ υἱοὶ Ρεγμα· Σαβα καὶ Ουδαδαν. ¹⁰καὶ Χους ἐγέννησεν τὸν Νεβρωδ· οὗτος ἥρξατο τοῦ εἶναι γίγας κυνηγὸς ἐπὶ τῆς γῆς.

¹⁷Υἱοὶ Σημ· Αιλαμ καὶ Ασσουρ καὶ Αρφαξαδ, ²⁴Σαλα, ²⁵Εβερ, Φαλεκ, Ραγαυ, ²⁶Σερουχ, Ναχωρ, Θαρα, ²⁷Αβρααμ.

²⁸Υἱοὶ δὲ Αβρααμ· Ισαακ καὶ Ισμαηλ. ²⁹αὗται δὲ αἱ γενέσεις πρωτοτόκου Ισμαηλ· Ναβαιιωθ καὶ Κηδαρ, Ναβδεηλ, Μαβσαν, ³⁰Μασμα, Ιδουμα, Μασση, Χοδδαδ, Θαιμαν, ³¹Ιεττουρ, Ναφες καὶ Κεδμα. οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Ισμαηλ. — ³²καὶ υἱοὶ Χεττουρας παλλακῆς Αβρααμ· καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ζεμβραν, Ιεξαν, Μαδαν, Μαδιαμ, Σοβακ, Σωε. καὶ υἱοὶ Ιεξαν· Σαβα καὶ Δαιδαν. ³³καὶ υἱοὶ Μαδιαμ· Γαιφα καὶ Οφερ καὶ Ενωχ καὶ Αβιδα καὶ Ελδα. πάντες οὗτοι υἱοὶ Χεττουρας.

³⁴Καὶ ἐγέννησεν Αβρααμ τὸν Ισαακ· καὶ υἱοὶ Ισαακ· Ησαυ καὶ Ιακωβ.

³⁵Υἱοὶ Ησαυ· Ελιφας καὶ Ραγουηλ καὶ Ιεουλ καὶ Ιεγλομ καὶ Κορε. ³⁶υἱοὶ Ελιφας· Θαιμαν καὶ Ωμαρ, Σωφαρ καὶ Γοωθαμ καὶ Κενεζ καὶ τῆς Θαμνα Αμαληχ. ³⁷καὶ υἱοὶ Ραγουηλ· Ναχεθ, Ζαρε, Σομε καὶ Μοζε. — ³⁸υἱοὶ Σηιρ· Λωταν, Σωβαλ, Σεβεγων, Ανα, Δησων, Ωσαρ, Δαισων. ³⁹καὶ υἱοὶ Λωταν· Χορρι καὶ Αιμαν καὶ Αιλαθ καὶ Ναμνα. ⁴⁰υἱοὶ Σωβαλ· Γωλαμ, Μαναχαθ, Γαιβηλ, Σωβ καὶ Ωναμ. υἱοὶ δὲ Σεβεγων· Αια καὶ Ανα. ⁴¹υἱοὶ Ανα· Δαισων. υἱοὶ δὲ Δησων· Εμερων καὶ Εσεβαν καὶ Ιεθραν καὶ Χαρραν. ⁴²καὶ υἱοὶ Ωσαρ· Βαλααν καὶ Ζουκαν καὶ Ιωκαν. υἱοὶ Δαισων· Ως καὶ Αρραν.

⁴³Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς αὐτῶν· Βαλακ υἱὸς Βεωρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Δενναβα. ⁴⁴καὶ ἀπέθανεν Βαλακ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ιωβαβ υἱὸς Ζαρα ἐκ Βοσορρας. ⁴⁵καὶ ἀπέθανεν Ιωβαβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ασομ ἐκ τῆς γῆς Θαιμανων. ⁴⁶καὶ ἀπέθανεν Ασομ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Αδαδ υἱὸς Βαραδ ὁ πατάξας Μαδιαμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωαβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γεθθαιμ. ⁴⁷καὶ ἀπέθανεν Αδαδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαμαα ἐκ Μασεκκας. ⁴⁸καὶ ἀπέθανεν Σαμαα, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαουλ ἐκ Ροβωθ τῆς παρὰ ποταμόν. ⁴⁹καὶ ἀπέθανεν Σαουλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Βαλαεννων υἱὸς Αχοβωρ. ⁵⁰καὶ ἀπέθανεν Βαλαεννων υἱὸς Αχοβωρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Αδαδ υἱὸς Βαραδ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φογωρ. ⁵¹καὶ ἀπέθανεν Αδαδ. — καὶ ἥσαν ἡγεμόνες Εδωμ· ἡγεμών Θαμανα, ἡγεμών Γωλα, ἡγεμών Ιεθετ, ⁵²ἡγεμών Ελιβαμας, ἡγεμών Ηλας, ἡγεμών Φινων, ⁵³ἡγεμών Κενεζ, ἡγεμών Θαιμαν, ἡγεμών Μαβσαρ, ⁵⁴ἡγεμών Μενεδιηλ. ἡγεμών Ηραι. οὗτοι ἡγεμόνες Εδωμ.

2 Ἡ τὰ ὄνόματα τῶν υἱῶν Ισραὴλ· Ρουβῆν, Συμεων, Λευι, Ιουδα, Ισσαχαρ, Ζαβουλων,
2 Δαν, Ιωσηφ, Βενιαμιν, Νεφθαλι, Γαδ, Ασηρ.

3 Γίοι Ιουδα· Ηρ, Αυναν, Σηλων, τρεῖς· ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐκ τῆς θυγατρὸς Σανας τῆς
Χαναανίτιδος. καὶ ἦν Ηρ ὁ πρωτότοκος Ιουδα πονηρὸς ἐναντίον κυρίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. 4 καὶ
Θαμαρ ἡ νύμφη αὐτοῦ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φαρες καὶ τὸν Ζαρα. πάντες υἱοὶ Ιουδα πέντε. 5 υἱὸς Φαρες·
Αρσων καὶ Ιεμουηλ. 6 καὶ υἱὸς Ζαρα· Ζαμβρι καὶ Αιθαν καὶ Αιμαν καὶ Χαλχαλ καὶ Δαρα, πάντες
πέντε. 7 καὶ υἱὸς Χαρμι· Αχαρ ὁ ἐμποδοστάτης Ισραὴλ, ὃς ἤθέτησεν εἰς τὸ ἀνάθεμα. 8 καὶ υἱὸς Αιθαν·
Αζαρια. — 9 καὶ υἱὸς Εσερων, οἱ ἐτέχθησαν αὐτῷ· ὁ Ιραμεηλ καὶ ὁ Ραμ καὶ ὁ Χαλεβ καὶ Αραμ. 10 καὶ
Αραμ ἐγέννησεν τὸν Αμιναδαβ, καὶ Αμιναδαβ ἐγέννησεν τὸν Ναασσων ἄρχοντα τοῦ οἴκου Ιουδα,
11 καὶ Ναασσων ἐγέννησεν τὸν Σαλμων, καὶ Σαλμων ἐγέννησεν τὸν Βοος, 12 καὶ Βοος ἐγέννησεν τὸν
Ωβηδ, καὶ Ωβηδ ἐγέννησεν τὸν Ιεσσαι, 13 καὶ Ιεσσαι ἐγέννησεν τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ Ελιαβ.
Αμιναδαβ ὁ δεύτερος, Σαμαα ὁ τρίτος, 14 Ναθαναηλ ὁ τέταρτος, Ραδδαι ὁ πέμπτος, 15 Ασομ ὁ ἕκτος,
Δαυιδ ὁ ἕβδομος. 16 καὶ ἀδελφὴ αὐτῶν Σαρουια καὶ Αβιγαια. καὶ υἱὸς Σαρουια· Αβεσσα καὶ Ιωαβ
καὶ Ασαηλ, τρεῖς. 17 καὶ Αβιγαια ἐγέννησεν τὸν Αμεσσα· καὶ πατήρ Αμεσσα Ιοθορ ὁ Ισμαηλίτης.

18 Καὶ Χαλεβ υἱὸς Εσερων ἐγέννησεν τὴν Γαζουβα γυναικα καὶ τὴν Ιεριωθ. καὶ οὗτοι υἱοὶ αὐτῆς·
Ιωασαρ καὶ Σωβαβ καὶ Ορνα. 19 καὶ ἀπέθανεν Γαζουβα, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Χαλεβ τὴν Εφραθ, καὶ
ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ωρ. 20 καὶ Ωρ ἐγέννησεν τὸν Ουρι, καὶ Ουρι ἐγέννησεν τὸν Βεσελεηλ. 21 καὶ μετὰ
ταῦτα εἰσῆλθεν Εσερων πρὸς τὴν θυγατέρα Μαχιρ πατρὸς Γαλααδ, καὶ οὗτος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ
αὐτὸς ἐξήκοντα ἦν ἐτῶν, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Σεγουβ. 22 καὶ Σεγουβ ἐγέννησεν τὸν Ιαϊρ. καὶ ἥσαν
αὐτῷ εἴκοσι τρεῖς πόλεις ἐν τῇ Γαλααδ. 23 καὶ ἔλαβεν Γεδσουρ καὶ Αραμ τὰς κώμας Ιαϊρ ἐξ αὐτῶν,
τὴν Καναθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, ἐξήκοντα πόλεις. πᾶσαι αὖται υἱῶν Μαχιρ πατρὸς Γαλααδ. 24 καὶ
μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Εσερων ἥλθεν Χαλεβ εἰς Εφραθα. καὶ ἡ γυνὴ Εσερων Αβια, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν
Ασχωδ πατέρα Θεκωε. — 25 καὶ ἥσαν υἱὸν Ιερεμεηλ πρωτοτόκου Εσερων· ὁ πρωτότοκος Ραμ, καὶ
Βαανα καὶ Αραν καὶ Ασομ ἀδελφὸς αὐτοῦ. 26 καὶ ἦν γυνὴ ἐτέρα τῷ Ιερεμεηλ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Αταρα·
αὕτη ἐστὶν μήτηρ Οζομ. 27 καὶ ἥσαν υἱὸν Ραμ πρωτοτόκου Ιερεμεηλ· Μαας καὶ Ιαμιν καὶ Ακορ. 28 καὶ
ἥσαν υἱὸν Οζομ· Σαμαι καὶ Ιαδαι. καὶ υἱὸν Σαμαι· Ναδαβ καὶ Αβισουρ. 29 καὶ ὄνομα τῆς γυναικὸς
Αβισουρ Αβιχαιλ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Αχαβαρ καὶ τὸν Μωλιδ. 30 υἱὸν Ναδαβ· Σαλαδ καὶ Αφφαιμ.
καὶ ἀπέθανεν Σαλαδ οὐκ ἔχων τέκνα. 31 καὶ υἱὸν Αφφαιμ· Ισεμιηλ. καὶ υἱὸν Ισεμιηλ· Σωσαν. καὶ υἱὸν
Σωσαν· Αχλαι. 32 καὶ υἱὸν Ιαδαι· Αχισαμαι, Ιεθερ, Ιωναθαν. καὶ ἀπέθανεν Ιεθερ οὐκ ἔχων τέκνα.
33 καὶ υἱὸν Ιωναθαν· Φαλεθ καὶ Οζαζα. οὗτοι ἥσαν υἱοὶ Ιερεμεηλ. 34 καὶ οὐκ ἥσαν τῷ Σωσαν υἱοί, ἀλλ’
ἡ θυγατέρες· καὶ τῷ Σωσαν παῖς Αἰγύπτιος καὶ ὄνομα αὐτῷ Ιωχηλ, 35 καὶ ἔδωκεν Σωσαν τὴν
θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Ιωχηλ παιδὶ αὐτοῦ εἰς γυναικα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Εθθι. 36 καὶ Εθθι ἐγέννησεν
τὸν Ναθαν, καὶ Ναθαν ἐγέννησεν τὸν Ζαβεδ, 37 καὶ Ζαβεδ ἐγέννησεν τὸν Αφαληλ, καὶ Αφαληλ
ἐγέννησεν τὸν Ωβηδ, 38 καὶ Ωβηδ ἐγέννησεν τὸν Ιηου, καὶ Ιηου ἐγέννησεν τὸν Αζαριαν, 39 καὶ Αζαριας

ἐγέννησεν τὸν Χελλῆς, καὶ Χελλῆς ἐγέννησεν τὸν Ελεασα, ⁴⁰καὶ Ελεασα ἐγέννησεν τὸν Σοσομαι, καὶ Σοσομαι ἐγέννησεν τὸν Σαλουμ, ⁴¹καὶ Σαλουμ ἐγέννησεν τὸν Ιεχεμιαν, καὶ Ιεχεμιας ἐγέννησεν τὸν Ελισαμα. — ⁴²καὶ υἱοὶ Χαλεβ ἀδελφοῦ Ιερεμεὴλ· Μαρισα ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ, οὗτος πατὴρ Ζιφ· καὶ υἱοὶ Μαρισα πατρὸς Χεβρων. ⁴³καὶ υἱοὶ Χεβρων· Κορε καὶ Θαπους καὶ Ρεκομ καὶ Σεμαα. ⁴⁴καὶ Σεμαα ἐγέννησεν τὸν Ραεμ πατέρα Ιερκααν, καὶ Ιερκααν ἐγέννησεν τὸν Σαμαι. ⁴⁵καὶ υἱὸς αὐτοῦ Μων, καὶ Μων πατὴρ Βαιθσουρ. ⁴⁶καὶ Γαιφα ἡ παλλακὴ Χαλεβ ἐγέννησεν τὸν Αρραν καὶ τὸν Μωσα καὶ τὸν Γεζουε. καὶ Αρραν ἐγέννησεν τὸν Γεζουε. ⁴⁷καὶ υἱοὶ Ιαδαι· Ραγεμ καὶ Ιωαθαμ καὶ Γηρσωμ καὶ Φαλετ καὶ Γαιφα καὶ Σαγαφ. ⁴⁸καὶ ἡ παλλακὴ Χαλεβ Μωχα ἐγέννησεν τὸν Σαβερ καὶ τὸν Θαρχνα. ⁴⁹καὶ ἐγέννησεν Σαγαφ πατέρα Μαρμηνα καὶ τὸν Σαου πατέρα Μαχαβηνα καὶ πατέρα Γαιβαα· καὶ θυγάτηρ Χαλεβ Ασχα. ⁵⁰οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Χαλεβ. — υἱοὶ Ωρ πρωτοτόκου Εφραθα· Σωβαλ πατὴρ Καριαθιαριμ, ⁵¹Σαλωμων πατὴρ Βαιθλαεμ, Αριμ πατὴρ Βαιθγεδωρ. ⁵²καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Σωβαλ πατρὶ Καριαθιαριμ· Αραα, Εσι, Αμμανιθ, ⁵³Εμοσφεως, πόλις Ιαϊρ, Αιθαλιμ καὶ Μιφιθιμ καὶ Ησαμαθιμ καὶ Ημασαραιμ· ἐκ τούτων ἐξήλθοσαν οἱ Σαραθαιοι καὶ οἱ Εσθαωλαιοι. ⁵⁴υἱοὶ Σαλωμων· Βαιθλαεμ, Νετωφαθι, Αταρωθ οἴκου Ιωαβ καὶ ἥμισυ τῆς Μαναθι, Ησαρεϊ, ⁵⁵πατριαὶ γραμματέων κατοικοῦντες Ιαβες, Θαργαθιμ, Σαμαθιμ, Σωκαθιμ· οὗτοι οἱ Κιναιοι οἱ ἐλθόντες ἐκ Μεσημα πατρὸς οἴκου Ρηχαβ.

3 ¹Καὶ οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Δαυιδ οἱ τεχθέντες αὐτῷ ἐν Χεβρων· ὁ πρωτότοκος Αμνων τῇ Αχινααμ τῇ Ιεζραηλίτιδι, ὁ δεύτερος Δανιηλ τῇ Αβιγαια τῇ Καρμηλίᾳ, ²ὁ τρίτος Αβεσσαλωμ υἱὸς Μωχα θυγατρὸς Θολμαι βασιλέως Γεδσουρ, ὁ τέταρτος Αδωνια υἱὸς Αγγιθ, ³ὁ πέμπτος Σαφατια τῆς Αβιταλ, ὁ ἔκτος Ιεθρααμ τῇ Αγλα γυναικὶ αὐτοῦ. ⁴Ἐξ ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐν Χεβρων, καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ ἐπτὰ ἔτη καὶ ἐξάμηνον. καὶ τριάκοντα καὶ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, ⁵καὶ οὗτοι ἐτέχθησαν αὐτῷ ἐν Ιερουσαλημ· Σαμαα, Σωβαβ, Ναθαν καὶ Σαλωμων, τέσσαρες τῇ Βηρσαβεε θυγατρὶ Αμιηλ, ⁶καὶ Ιβααρ καὶ Ελισαμα καὶ Ελιφαλετ ⁷καὶ Ναγε καὶ Ναφαγ καὶ Ιανουε ⁸καὶ Ελισαμα καὶ Ελιαδα καὶ Ελιφαλετ, ἐννέα. ⁹πάντες υἱοὶ Δαυιδ πλὴν τῶν υἱῶν τῶν παλλακῶν, καὶ Θημαρ ἀδελφὴ αὐτῶν.

¹⁰Υἱοὶ Σαλωμων· Ροβοαμ, Αβια υἱὸς αὐτοῦ, Ασα υἱὸς αὐτοῦ, Ιωσαφατ υἱὸς αὐτοῦ, ¹¹Ιωραμ υἱὸς αὐτοῦ, Οχοζια υἱὸς αὐτοῦ, Ιωας υἱὸς αὐτοῦ, ¹²Αμασιας υἱὸς αὐτοῦ, Αζαρια υἱὸς αὐτοῦ, Ιωαθαν υἱὸς αὐτοῦ, ¹³Αχαζ υἱὸς αὐτοῦ, Εζεκιας υἱὸς αὐτοῦ, Μανασσης υἱὸς αὐτοῦ, ¹⁴Αμων υἱὸς αὐτοῦ, Ιωσια υἱὸς αὐτοῦ. ¹⁵καὶ υἱοὶ Ιωσια· πρωτότοκος Ιωαναν, ὁ δεύτερος Ιωακιμ, ὁ τρίτος Σεδεκια, ὁ τέταρτος Σαλουμ. ¹⁶καὶ υἱοὶ Ιωακιμ· Ιεχονιας υἱὸς αὐτοῦ, Σεδεκιας υἱὸς αὐτοῦ. ¹⁷καὶ υἱοὶ Ιεχονια-ασιρ· Σαλαθιηλ υἱὸς αὐτοῦ, ¹⁸Μελχιραμ καὶ Φαδαιας καὶ Σανεσαρ καὶ Ιεκεμια καὶ Ωσαμω καὶ Δενεθι. ¹⁹καὶ υἱοὶ Σαλαθιηλ· Ζοροβαβελ καὶ Σεμεϊ. καὶ υἱοὶ Ζοροβαβελ· Μοσολλαμος καὶ Ανανια, καὶ Σαλωμιθ ἀδελφὴ αὐτῶν, ²⁰καὶ Ασουβε καὶ Οολ καὶ Βαραχια καὶ Ασαδια καὶ Ασοβαεσδ, πέντε. ²¹καὶ υἱοὶ Ανανια· Φαλλετια, καὶ Ισαια υἱὸς αὐτοῦ, Ραφαια υἱὸς αὐτοῦ, Ορνα υἱὸς αὐτοῦ, Αβδια υἱὸς

αύτοῦ, Σεχενια νίὸς αύτοῦ. ²²καὶ νίὸς Σεχενια· Σαμαια· καὶ νίὸι Σαμαια· Χαττους καὶ Ιωηλ καὶ Μαρι καὶ Νωαδια καὶ Σαφαθ, ἔξ. ²³καὶ νίὸι Νωαδια· Ελιθεναν καὶ Εζεκια καὶ Εζρικαμ, τρεῖς. ²⁴καὶ νίὸι Ελιθεναν· Οδουια καὶ Ελιασιβ καὶ Φαλαια καὶ Ακουν καὶ Ιωαναν καὶ Δαλαια καὶ Ανανι, ἐπτά.

4 ¹Καὶ νίὸι Ιουδα· Φαρες, Αρσων καὶ Χαρμι καὶ Ωρ, Σουβαλ ²καὶ Ραια νίὸς αύτοῦ· καὶ Σουβαλ ἐγέννησεν τὸν Ιεθ, καὶ Ιεθ ἐγέννησεν τὸν Αχιμι καὶ τὸν Λααδ· αὕται αἱ γενέσεις τοῦ Σαραθι. ³καὶ οὗτοι νίὸι Αιταμ· Ιεζραηλ καὶ Ραγμα καὶ Ιαβας, καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτῶν Εσηλεββων. ⁴καὶ Φανουηλ πατὴρ Γεδωρ, καὶ Αζηρ πατὴρ Ωσαν. οὗτοι νίὸι Ωρ τοῦ πρωτοτόκου Εφραθα πατρὸς Βαιθλαιεμ. ⁵καὶ τῷ Σαουρ πατρὶ Θεκωε ἥσαν δύο γυναικες, Αωδα καὶ Θοαδα. ⁶καὶ ἐτεκεν αὐτῷ Αωδα τὸν Ωχαζαμ καὶ τὸν Ηφαδ καὶ τὸν Θαιμαν καὶ τὸν Ασθηραν· πάντες οὗτοι νίὸι Αωδας. ⁷καὶ νίὸι Θοαδα· Σαρεθ καὶ Σααρ καὶ Εθναν. ⁸καὶ Κως ἐγέννησεν τὸν Ενωβ καὶ τὸν Σαβηβα· καὶ γεννήσεις ἀδελφοῦ Ρηχαβ υἱοῦ Ιαριμ. — ⁹καὶ ἦν Ιγαβης ἔνδοξος ὑπὲρ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· καὶ ἡ μήτηρ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ιγαβης λέγουσα "Ἐτεκον ὡς γαβης. ¹⁰καὶ ἐπεκαλέσατο Ιγαβης τὸν θεὸν Ισραηλ λέγων Ἐὰν εὐλογῶν εὐλογήσῃς με καὶ πληθύνῃς τὰ ὄριά μου καὶ ἦ ἡ χείρ σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ποιήσεις γνῶσιν τοῦ μὴ ταπεινῶσαι με· καὶ ἐπήγαγεν ὁ θεὸς πάντα, ὅσα ἤτησατο. — ¹¹καὶ Χαλεβ πατὴρ Ασχα ἐγέννησεν τὸν Μαχιρ· οὗτος πατὴρ Ασσαθων. ¹²καὶ Ασσαθων ἐγέννησεν τὸν Βαθρεφαν καὶ τὸν Φεσσηε καὶ τὸν Θανα πατέρα πόλεως Ναας ἀδελφοῦ Εσελων τοῦ Κενεζι· οὗτοι ἄνδρες Ρηφα. ¹³καὶ νίοι Κενεζ· Γοθονιηλ καὶ Σαραια. καὶ νίοι Γοθονιηλ· Αθαθ. ¹⁴καὶ Μαναθι ἐγέννησεν τὸν Γοφερα. καὶ Σαραια ἐγέννησεν τὸν Ιωαβ πατέρα Αγεαδδαΐρ, ὅτι τέκτονες ἥσαν. ¹⁵καὶ νίοι Χαλεβ υἱοῦ Ιεφοννη· Ήρα, Αλα καὶ Νοομ. καὶ νίοι Αλα· Κενεζ. ¹⁶καὶ νίὸς αὐτοῦ Γεσεηλ, Αμηαχι καὶ Ζαφα καὶ Ζαιρα καὶ Εσεραηλ. ¹⁷καὶ νίοι Εσρι· Ιεθερ, Μωραδ καὶ Αφερ καὶ Ιαλων. καὶ ἐγέννησεν Ιεθερ τὸν Μαρων καὶ τὸν Σεμαι καὶ τὸν Μαρεθ πατέρα Εσθεμων. ¹⁸καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ (αὕτη Αδια) ἐτεκεν τὸν Ιαρεδ πατέρα Γεδωρ καὶ τὸν Αβερ πατέρα Σωχων καὶ τὸν Ιεκθιηλ πατέρα Ζανω· καὶ οὗτοι νίοι Γελια θυγατρὸς Φαραω, ἦν ἔλαβεν Μωρηδ. ¹⁹καὶ νίοι γυναικὸς τῆς Ιδουιας ἀδελφῆς Ναχεμ. καὶ Δαλια πατὴρ Κειλα, καὶ Σεμειων πατὴρ Ιωμαν. καὶ νίοι Ναημ πατρὸς Κειλα· Αγαρι καὶ Εσθεμωη Μαχαθι. ²⁰καὶ νίοι Σεμιων· Αμνων καὶ Ρανα, υἱὸς Αναν καὶ Θιλων. καὶ νίοι Ισεϊ· Ζωαθ καὶ νίοι Ζωαθ.

²¹Γιοὶ Σηλωμ υἱοῦ Ιουδα· Ήρ πατὴρ Ληχα καὶ Λααδα πατὴρ Μαρησα καὶ γενέσεις οἰκιῶν εφραθ αβακ τῷ οἴκῳ Εσοβα ²²καὶ Ιωακιμ καὶ ἄνδρες Χωζηβα καὶ Ιωας καὶ Σαραφ, οἵ κατώκησαν ἐν Μωαβ· καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς αβεδηριν αθουκιν. ²³οὗτοι κεραμεῖς οἱ κατοικοῦντες ἐν Ναταιμ καὶ Γαδηρα· μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐνίσχυσαν καὶ κατώκησαν ἐκεῖ.

²⁴Γιοὶ Συμεων· Ναμουηλ καὶ Ιαμιν, Ιαριβ, Ζαρε, Σαουλ. ²⁵Σαλεμ υἱὸς αὐτοῦ, Μαβασαμ υἱὸς αὐτοῦ, Μασμα υἱὸς αὐτοῦ, ²⁶Αμουηλ υἱὸς αὐτοῦ, Σαβουδ υἱὸς αὐτοῦ, Ζακχουρ υἱὸς αὐτοῦ, Σεμει υἱὸς αὐτοῦ. ²⁷καὶ τῷ Σεμεϊ νίοι ἐκκαίδεκα καὶ θυγατέρες τρεῖς· καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν οὐκ ἥσαν νίοι πολλοί· καὶ πᾶσαι αἱ πατριαὶ αὐτῶν οὐκ ἐπλεόνασαν ὡς νίοι Ιουδα. ²⁸καὶ κατώκησαν ἐν

Βηρσαβεε καὶ Σαμα καὶ Μωλαδα καὶ Εσηρσουαλ²⁹καὶ ἐν Βαλαα καὶ Βοασομ καὶ Θουλαδ³⁰καὶ Βαθουηλ καὶ Ερμα καὶ Σεκλαγ³¹καὶ Βαιθμαρχαβωθ καὶ ἥμισυ Σωσιμ καὶ οἴκον Βαρουμσεωριμ· αὗται πόλεις αὐτῶν ἔως βασιλέως Δαυιδ.³²καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν· Αιταμ καὶ Ηνρεμμων καὶ Θοκκαν καὶ Αισαν, πόλεις πέντε.³³καὶ πᾶσαι αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων ἔως Βααλ· αὕτη ἡ κατάσχεσις αὐτῶν καὶ ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν. — ³⁴καὶ Μοσωβαβ καὶ Ιεμολοχ καὶ Ιωσια υἱὸς Αμασια³⁵καὶ Ιωηλ (καὶ οὗτος υἱὸς Ισαβια), υἱὸς Σαραια, υἱὸς Ασιηλ³⁶καὶ Ελιωηναι καὶ Ιακαβα καὶ Ιασουια καὶ Ασαια καὶ Εδιηλ καὶ Ισμαηλ καὶ Βαναια³⁷καὶ Ζουζα υἱὸς Σεφεϊ υἱοῦ Αλλων υἱοῦ Ιεδια υἱοῦ Σαμαρι υἱοῦ Σαμαιου. ³⁸οὗτοι οἱ διελθόντες ἐν ὀνόμασιν ἀρχόντων ἐν ταῖς γενέσεσιν αὐτῶν· καὶ ἐν οἴκοις πατριῶν αὐτῶν ἐπληθύνθησαν εἰς πλῆθος.³⁹καὶ ἐπορεύθησαν ἔως τοῦ ἐλθεῖν Γεραρα ἔως τῶν ἀνατολῶν τῆς Γαι τοῦ ζητῆσαι νομὰς τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν.⁴⁰καὶ εὗρον νομὰς πίονας καὶ ἀγαθάς, καὶ ἡ γῆ πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν καὶ εἰρήνη καὶ ἡσυχία, ὅτι ἐκ τῶν υἱῶν Χαμ τῶν κατοικούντων ἐκεῖ ἔμπροσθεν.⁴¹καὶ ἥλθοσαν οὗτοι οἱ γεγραμμένοι ἐπ' ὀνόματος ἐν ἡμέραις Εζεκιου βασιλέως Ιουδα καὶ ἐπάταξαν τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τοὺς Μιναιους, οὓς εὔροσαν ἐκεῖ, καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτοὺς ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ὠκησαν ἀντ' αὐτῶν, ὅτι νομαὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν ἐκεῖ.⁴²καὶ ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Συμεων ἐπορεύθησαν εἰς ὅρος Σηιρ ἀνδρες πεντακόσιοι, καὶ Φαλεττια καὶ Νωαδια καὶ Ραφαια καὶ Οζιηλ υἱοὶ Ιεσι ἀρχοντες αὐτῶν.⁴³καὶ ἐπάταξαν τοὺς καταλοίπους τοὺς καταλειφθέντας τοῦ Αμαληκ καὶ κατώκησαν ἐκεῖ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.

5 ¹Καὶ υἱοὶ Ρουβην πρωτοτόκου Ισραηλ, ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος, καὶ ἐν τῷ ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔδωκεν εὐλογίαν αὐτοῦ τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ιωσηφ υἱῷ Ισραηλ, καὶ οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς πρωτοτόκια.²ὅτι Ιουδας δυνατὸς ἴσχυι καὶ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ εἰς ἡγούμενον ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Ιωσηφ.³υἱοὶ Ρουβην πρωτοτόκου Ισραηλ· Ενωχ καὶ Φαλλους, Αρσων καὶ Χαρμι. ⁴υἱοὶ Ιωηλ· Σεμεϊ καὶ Βαναια υἱὸς αὐτοῦ. καὶ υἱοὶ Γουγ υἱοῦ Σεμεϊ.⁵υἱὸς αὐτοῦ Μιχα, υἱὸς αὐτοῦ Ρηχα, υἱὸς αὐτοῦ Βααλ, ⁶υἱὸς αὐτοῦ Βεηρα, ὃν μετώκισεν Θαγλαθφαλνασαρ βασιλεὺς Ασσουρ· οὗτος ἀρχων τῶν Ρουβην.⁷καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τῇ πατριᾳ αὐτοῦ ἐν τοῖς καταλοχισμοῖς αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν· ὁ ἀρχων Ιωηλ καὶ Ζαχαρια⁸καὶ Βαλεκ υἱὸς Οζουζ υἱὸς Σαμα υἱὸς Ιωηλ· οὗτος κατώκησεν ἐν Αροηρ καὶ ἐπὶ Ναβαυ καὶ Βεελμαων⁹καὶ πρὸς ἀνατολὰς κατώκησεν ἔως ἐρχομένων τῆς ἐρήμου ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Εύφρατου, ὅτι κτήνη αὐτῶν πολλὰ ἐν γῇ Γαλααδ.¹⁰καὶ ἐν ἡμέραις Σαουλ ἐποίησαν πόλεμον πρὸς τοὺς παροίκους, καὶ ἐπεσον ἐν χερσὶν αὐτῶν κατοικοῦντες ἐν σκηναῖς ἔως πάντες κατ' ἀνατολὰς τῆς Γαλααδ.

¹¹Γιοὶ Γαδ κατέναντι αὐτῶν κατώκησαν ἐν τῇ Βασαν ἔως Σελχα.¹²Ιωηλ ὁ πρωτότοκος, καὶ Σαφαμ ὁ δεύτερος, καὶ Ιανι ὁ γραμματεὺς ἐν Βασαν.¹³καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· Μιχαηλ, Μοσολλαμ καὶ Σεβεε καὶ Ιωρεε καὶ Ιαχαν καὶ Ζουε καὶ Ωβηδ, ἐπτά.¹⁴οὗτοι υἱοὶ Αβιχαιλ υἱοῦ Ουρι υἱοῦ Ιδαι υἱοῦ Γαλααδ υἱοῦ Μιχαηλ υἱοῦ Ισαι υἱοῦ Ιουρι υἱοῦ Ζαβουχαμ¹⁵υἱοῦ Αβδιηλ υἱοῦ Γουνι· ἀρχων οἴκου πατριῶν.¹⁶κατώκουν ἐν Γαλααδ, ἐν Βασαν καὶ ἐν ταῖς κώμαις

αὐτῶν καὶ πάντα τὰ περίχωρα Σαρων ἔως ἔξοδου.¹⁷ πάντων ὁ καταλοχισμὸς ἐν ἡμέραις Ιωαθαμ βασιλέως Ιουδα καὶ ἐν ἡμέραις Ιεροβοαμ βασιλέως Ισραηλ.

¹⁸ Γιοὶ Ρουβην καὶ Γαδ καὶ ἥμισυ φυλῆς Μανασση ἐξ υἱῶν δυνάμεως, ἀνδρες αἴροντες ἀσπίδας καὶ μάχαιραν καὶ τείνοντες τόξον καὶ δεδιδαγμένοι πόλεμον, τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρες χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἔξήκοντα ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν.¹⁹ καὶ ἐποίουν πόλεμον μετὰ τῶν Αγαρηνῶν καὶ Ιτουραίων καὶ Ναφισαίων²⁰ καὶ κατίσχυσαν ἐπ’ αὐτῶν, καὶ ἐδόθησαν εἰς χεῖρας αὐτῶν οἱ Αγαραιοὶ καὶ πάντα τὰ σκηνώματα αὐτῶν, ὅτι πρὸς τὸν θεὸν ἐβόησαν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῖς, ὅτι ἥλπισαν ἐπ’ αὐτόν.²¹ καὶ ἤχμαλώτευσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καμήλους πεντακισχιλίας καὶ προβάτων διακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας, ὅνους δισχιλίους καὶ ψυχὰς ἀνδρῶν ἑκατὸν χιλιάδας.²² ὅτι τραυματίαι πολλοὶ ἔπεσον, ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ ὁ πόλεμος. καὶ κατώκησαν ἀντ’ αὐτῶν ἔως τῆς μετοικεσίας.

²³ Καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασση κατώκησαν ἐν τῇ γῇ ἀπὸ Βασαν ἔως Βααλερμων καὶ Σανιρ καὶ ὄρος Αερμων· καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ αὐτοὶ ἐπλεονάσθησαν.²⁴ καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἵκου πατριῶν αὐτῶν. Οφερ καὶ Ισεϊ καὶ Ελιηλ καὶ Εσδριηλ καὶ Ιερμια καὶ Ωδουια καὶ Ιεδιηλ, ἀνδρες ἵσχυροι δυνάμει, ἀνδρες ὀνομαστοί, ἀρχοντες τῶν οἰκων πατριῶν αὐτῶν.

²⁵ Καὶ ἡθέτησαν ἐν θεῷ πατέρων αὐτῶν καὶ ἐπόρνευσαν ὅπίσω θεῶν λαῶν τῆς γῆς, οὓς ἔξηρεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.²⁶ καὶ ἐπήγειρεν ὁ θεὸς Ισραηλ τὸ πνεῦμα Φαλωχ βασιλέως Ασσουρ καὶ τὸ πνεῦμα Θαγλαθφαλνασαρ βασιλέως Ασσουρ, καὶ μετώκισεν τὸν Ρουβην καὶ τὸν Γαδδὶ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασση καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς Χαλαχ καὶ Χαβωρ καὶ ἐπὶ ποταμὸν Γωζαν ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.

²⁷ Γιοὶ Λευι· Γεδσων, Κααθ καὶ Μεραρι.²⁸ καὶ υἱὸὶ Κααθ· Αμβραμ καὶ Ισσααρ, Χεβρων καὶ Οζιηλ.²⁹ καὶ υἱὸὶ Αμβραμ· Ααρων καὶ Μωυσῆς καὶ Μαριαμ. καὶ υἱὸὶ Ααρων· Ναδαβ καὶ Αβιουδ, Ελεαζαρ καὶ Ιθαμαρ.³⁰ Ελεαζαρ ἐγέννησεν τὸν Φινεες, Φινεες ἐγέννησεν τὸν Αβιου, ³¹ Αβιου ἐγέννησεν τὸν Βωκαι, Βωκαι ἐγέννησεν τὸν Οζι,³² Οζι ἐγέννησε τὸν Ζαραια, Ζαραια ἐγέννησεν τὸν Μαριηλ,³³ καὶ Μαριηλ ἐγέννησεν τὸν Αμαρια, καὶ Αμαρια ἐγέννησεν τὸν Αχιτωβ,³⁴ καὶ Αχιτωβ ἐγέννησεν τὸν Σαδωκ, καὶ Σαδωκ ἐγέννησεν τὸν Αχιμαας,³⁵ καὶ Αχιμαας ἐγέννησεν τὸν Αζαρια, καὶ Αζαριας ἐγέννησεν τὸν Ιωαναν,³⁶ καὶ Ιωανας ἐγέννησεν τὸν Αζαριαν· οὗτος ιεράτευσεν ἐν τῷ οἴκῳ, ὃ ὠκοδόμησεν Σαλωμων ἐν Ιερουσαλημ.³⁷ καὶ ἐγέννησεν Αζαρια τὸν Αμαρια, καὶ Αμαρια ἐγέννησεν τὸν Αχιτωβ,³⁸ καὶ Αχιτωβ ἐγέννησεν τὸν Σαδωκ, καὶ Σαδωκ ἐγέννησεν τὸν Σαλωμ,³⁹ καὶ Σαλωμ ἐγέννησεν τὸν Χελκιαν, καὶ Χελκιας ἐγέννησεν τὸν Αζαρια,⁴⁰ καὶ Αζαριας ἐγέννησεν τὸν Σαραια, καὶ Σαραιας ἐγέννησεν τὸν Ιωσαδακ.⁴¹ καὶ Ιωσαδακ ἐπορεύθη ἐν τῇ μετοικίᾳ μετὰ Ιουδα καὶ Ιερουσαλημ ἐν χειρὶ Ναβουχοδονοσορ.

6 ¹ Γιοὶ Λευι· Γεδσων, Κααθ καὶ Μεραρι. ² καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσων· Λοβενι καὶ Σεμεϊ. ³ υἱὸὶ Κααθ· Αμβραμ καὶ Ισσααρ, Χεβρων καὶ Οζιηλ. ⁴ υἱὸὶ Μεραρι· Μοολι καὶ Ομουσι. —

καὶ αὗται αἱ πατριὰὶ τοῦ Λευι κατὰ πατριὰς αὐτῶν· 5τῷ Γεδσων· τῷ Λοβενὶ υἱῷ αὐτοῦ Ιεεθ υἱὸς αὐτοῦ, Ζεμμα υἱὸς αὐτοῦ, Ἱωαχ υἱὸς αὐτοῦ, Αδδὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαρα υἱὸς αὐτοῦ, Ιεθρὶ υἱὸς αὐτοῦ. — 7υἱὸι Κααθ· Αμιναδαβ υἱὸς αὐτοῦ, Κορε υἱὸς αὐτοῦ, Ασιρ υἱὸς αὐτοῦ, 8Ελκανα υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Αβιασαφ υἱὸς αὐτοῦ, Ασιρ υἱὸς αὐτοῦ, 9Θααθ υἱὸς αὐτοῦ, Ουριηλ υἱὸς αὐτοῦ, Οζια υἱὸς αὐτοῦ, Σαουλ υἱὸς αὐτοῦ. 10καὶ υἱὸι Ελκανα· Αμασι καὶ Αχιμωθ, 11Ελκανα υἱὸς αὐτοῦ, Σουφι υἱὸς αὐτοῦ καὶ Νααθ υἱὸς αὐτοῦ, 12Ελιαβ υἱὸς αὐτοῦ, Ιδαερ υἱὸς αὐτοῦ, Ελκανα υἱὸς αὐτοῦ. 13υἱὸι Σαμουηλ· ὁ πρωτότοκος Σανι καὶ Αβια. — 14υἱὸι Μεραρι· Μοολι, Λοβενι υἱὸς αὐτοῦ, Σεμεϊ υἱὸς αὐτοῦ, Οζα υἱὸς αὐτοῦ, 15Σομεα υἱὸς αὐτοῦ, Αγγια υἱὸς αὐτοῦ, Ασαια υἱὸς αὐτοῦ.

16Καὶ οὗτοι οὓς κατέστησεν Δαυιδ ἐπὶ χεῖρας ἀδόντων ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν τῇ καταπαύσει τῆς κιβωτοῦ, 17καὶ ἦσαν λειτουργοῦντες ἐναντίον τῆς σκηνῆς οἴκου μαρτυρίου ἐν ὁργάνοις, ἔως οὕτης ὡκοδόμησεν Σαλωμων τὸν οἴκον κυρίου ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ἐστησαν κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν ἐπὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν. 18καὶ οὗτοι οἱ ἐστηκότες καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Κααθ· Αιμαν ὁ ψαλτῳδὸς υἱὸς Ιωηλ υἱοῦ Σαμουηλ 19υἱοῦ Ελκανα υἱοῦ Ηδαδ υἱοῦ Ελιηλ υἱοῦ Θιε 20υἱοῦ Σουφ υἱοῦ Ελκανα υἱοῦ Μεθ υἱοῦ Αμασιου 21υἱοῦ Ελκανα υἱοῦ Ιωηλ υἱοῦ Αζαρια υἱοῦ Σαφανια 22υἱοῦ Θααθ υἱοῦ Ασιρ υἱοῦ Αβιασαφ υἱοῦ Κορε 23υἱοῦ Ισσαφρ υἱοῦ Κααθ υἱοῦ Λευι υἱοῦ Ισραηλ. — 24καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ασαφ ὁ ἐστηκὼς ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ· Ασαφ υἱὸς Βαραχια υἱοῦ Σαμαα 25υἱοῦ Μιχαηλ υἱοῦ Μαασια υἱοῦ Μελχια 26υἱοῦ Αθανι υἱοῦ Ζαραι υἱοῦ Αδια 27υἱοῦ Αιθαν υἱοῦ Ζαμμα υἱοῦ Σεμεϊ 28υἱοῦ Ηχα υἱοῦ Γεδσων υἱοῦ Λευι. — 29καὶ υἱὸι Μεραρι ἀδελφοῦ αὐτῶν ἐξ ἀριστερῶν· Αιθαν υἱὸς Κισαι υἱοῦ Αβδι υἱοῦ Μαλωχ 30υἱοῦ Ασεβι υἱοῦ Αμεσσια υἱοῦ Χελκιου 31υἱοῦ Αμασαι υἱοῦ Βανι υἱοῦ Σεμμηρ 32υἱοῦ Μοολι υἱοῦ Μουσι υἱοῦ Μεραρι υἱοῦ Λευι.

33Καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ’ οἴκους πατριῶν αὐτῶν οἱ Λευῖται δεδομένοι εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας σκηνῆς οἴκου τοῦ θεοῦ. 34καὶ Ααρων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ θυμιῶντες ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὄλοκαυτωμάτων καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων εἰς πᾶσαν ἐργασίαν ἄγια τῶν ἀγίων καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ Ισραηλ κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετείλατο Μωυσῆς παῖς τοῦ θεοῦ. — 35καὶ οὗτοι υἱοὶ Ααρων· Ελεαζαρ υἱὸς αὐτοῦ. Φινεες υἱὸς αὐτοῦ, Αβισου υἱὸς αὐτοῦ, 36Βωκαι υἱὸς αὐτοῦ, Οζι υἱὸς αὐτοῦ, Ζαραια υἱὸς αὐτοῦ, 37Μαριηλ υἱὸς αὐτοῦ, Αμαρια υἱὸς αὐτοῦ, Αχιτωβ υἱὸς αὐτοῦ, 38Σαδωκ υἱὸς αὐτοῦ, Αχιμαας υἱὸς αὐτοῦ.

39Καὶ αὗται αἱ κατοικίαι αὐτῶν ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῶν· τοῖς υἱοῖς Ααρων τῇ πατριᾳ τοῦ Κααθι — ὅτι αὐτοῖς ἐγένετο ὁ κλῆρος — 40καὶ ἐδωκαν αὐτοῖς τὴν Χεβρων ἐν γῇ Ιουδα καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς κύκλῳ αὐτῆς· 41καὶ τὰ πεδία τῆς πόλεως καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἐδωκαν τῷ Χαλεβ υἱῷ Ιεφοννη. 42καὶ τοῖς υἱοῖς Ααρων ἐδωκαν τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Χεβρων καὶ τὴν Λοβνα καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Σελνα καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Εσθαμω καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς 43καὶ τὴν Ιεθθαρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Δαβιρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς 44καὶ τὴν Ασαν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Αππαν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Βασαμυς

καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς⁴⁵ καὶ ἐκ φυλῆς Βενιαμιν τὴν Γαβεε καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Γαλεμεθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Αγχωχ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῶν τρισκαίδεκα πόλεις κατὰ πατριὰς αὐτῶν.

⁴⁶Καὶ τοῖς υἱοῖς Κααθ τοῖς καταλοίποις ἐκ τῶν πατριῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἐκ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση κλήρῳ πόλεις δέκα. — ⁴⁷καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσων κατὰ πατριὰς αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ισσαχαρ, ἐκ φυλῆς Ασηρ, ἐκ φυλῆς Νεφθαλὶ, ἐκ φυλῆς Μανασση ἐν τῇ Βασαν πόλεις τρισκαίδεκα. — ⁴⁸καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρι κατὰ πατριὰς αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ρουβην, ἐκ φυλῆς Γαδ, ἐκ φυλῆς Ζαβουλων κλήρῳ πόλεις δέκα δύο.

⁴⁹Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τοῖς Λευίταις τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν. ⁵⁰καὶ ἔδωκαν ἐν κλήρῳ ἐκ φυλῆς υἱῶν Ιουδα καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Συμεων τὰς πόλεις ταύτας, ἃς ἐκάλεσεν αὐτὰς ἐπ' ὄνόματος. — ⁵¹καὶ ἀπὸ τῶν πατριῶν υἱῶν Κααθ καὶ ἐγένοντο πόλεις τῶν ὁρίων αὐτῶν ἐκ φυλῆς Εφραιμ. ⁵²καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Συχεμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς ἐν ὅρει Εφραιμ καὶ τὴν Γαζερ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς⁵³ καὶ τὴν Ιεκμααμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Βαιθωρων καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς⁵⁴ καὶ τὴν Εγλαμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Γεθρεμμων καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς⁵⁵ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση τὴν Αναρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Ιεβλααμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς κατὰ πατριὰν τοῖς υἱοῖς Κααθ τοῖς καταλοίποις. — ⁵⁶τοῖς υἱοῖς Γεδσων ἀπὸ πατριῶν ἡμίσους φυλῆς Μανασση τὴν Γωλαν ἐκ τῆς Βασαν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Ασηρωθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς⁵⁷ καὶ ἐκ φυλῆς Ισσαχαρ τὴν Κεδες καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Δεβερι καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς⁵⁸ καὶ τὴν Δαβωρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Αναμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς⁵⁹ καὶ ἐκ φυλῆς Ασηρ τὴν Μασαλ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Αβαραν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς⁶⁰ καὶ τὴν Ικακ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Ροωβ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς⁶¹ καὶ ἀπὸ φυλῆς Νεφθαλὶ τὴν Κεδες ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Χαμωθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Καριαθαιμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. — ⁶²τοῖς υἱοῖς Μεραρι τοῖς καταλοίποις ἐκ φυλῆς Ζαβουλων τὴν Ρεμμων καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Θαχχια καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς⁶³ καὶ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ Ιορδάνου Ιεριχω κατὰ δυσμὰς τοῦ Ιορδάνου ἐκ φυλῆς Ρουβην τὴν Βοσορ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Ιασα καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς⁶⁴ καὶ τὴν Καδημωθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Μωφααθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς⁶⁵ καὶ ἐκ φυλῆς Γαδ τὴν Ραμωθ Γαλααδ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Μααναιμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς⁶⁶ καὶ τὴν Εσεβων καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς καὶ τὴν Ιαζηρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

⁷ ¹Καὶ τοῖς υἱοῖς Ισσαχαρ· Θωλα καὶ Φουα καὶ Ιασουβ καὶ Σεμερων, τέσσαρες. ²καὶ υἱοὶ Θωλα· Οζι καὶ Ραφαια καὶ Ιεριηλ καὶ Ιεμου καὶ Ιεβασαμ καὶ Σαμουηλ, ἄρχοντες οἰκων πατριῶν αὐτῶν τῷ Θωλα ἰσχυροὶ δυνάμει κατὰ γενέσεις αὐτῶν. ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐν ἡμέραις Δαυιδ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. ³καὶ υἱοὶ Οζι· Ιεζρια, καὶ υἱοὶ Ιεζρια· Μιχαηλ καὶ Οβδια καὶ Ιωηλ καὶ Ιεσια,

πέντε, ἄρχοντες πάντες. ⁴καὶ ἐπ' αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν κατ' οἴκους πατρικοὺς αὐτῶν ἴσχυροὶ παρατάξασθαι εἰς πόλεμον τριάκοντα καὶ ἔξι χιλιάδες, ὅτι ἐπλήθυναν γυναικας καὶ υἱούς. ⁵καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς πάσας πατριὰς Ισταχαρ ἴσχυροὶ δυνάμει ὁγδοήκοντα καὶ ἐπτὰ χιλιάδες, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν τῶν πάντων.

⁶Βενιαμιν· Βαλε καὶ Βαχιρ καὶ Ιαδιηλ, τρεῖς. ⁷καὶ υἱὸι Βαλε· Ασεβῶν καὶ Οζί καὶ Οζηλ καὶ Ιεριμωθ καὶ Ουρι, πέντε, ἄρχοντες οἴκων πατρικῶν ἴσχυροὶ δυνάμει. καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ τριάκοντα τέσσαρες. ⁸καὶ υἱὸι Βαχιρ· Ζαμαριας καὶ Ιωας καὶ Ελιεζερ καὶ Ελιθεναν καὶ Αμαρια καὶ Ιεριμωθ καὶ Αβιου καὶ Αναθωθ καὶ Γεμεεθ. πάντες οὗτοι υἱοὶ Βαχιρ. ⁹καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν ἴσχυροὶ δυνάμει, εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. ¹⁰καὶ υἱὸι Ιαδιηλ· Βαλααν. καὶ υἱὸι Βαλααν· Ιαους καὶ Βενιαμιν καὶ Αωθ καὶ Χανανα καὶ Ζαιθαν καὶ Ραμεσσαί καὶ Αχισααρ. ¹¹πάντες οὗτοι υἱοὶ Ιαδιηλ ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἴσχυροὶ δυνάμει ἐπτακαίδεκα χιλιάδες καὶ διακόσιοι ἐκπορευόμενοι δυνάμει τοῦ πολεμεῖν. ¹²καὶ Σαπφιν καὶ Απφιν καὶ υἱὸι Ρωμ. υἱὸς αὐτοῦ Αερ.

¹³Υἱοὶ Νεφθαλί· Ιασιηλ καὶ Γωνι καὶ Ιστιηρ καὶ Σαλωμ, υἱοὶ Βαλαα.

¹⁴Υἱοὶ Μανασση· Ασεριηλ, ὃν ἔτεκεν ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ Σύρα. ἔτεκεν τὸν Μαχιρ πατέρα Γαλααδ. ¹⁵καὶ Μαχιρ ἔλαβεν γυναικα τῷ Αμφιν καὶ Μαμφιν· καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτοῦ Μωχα. καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Σαλπααδ, καὶ ἐγεννήθησαν τῷ Σαλπααδ θυγατέρες. ¹⁶καὶ ἔτεκεν Μωχα γυνὴ Μαχιρ υἱὸν καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Φαρες, καὶ ὄνομα ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σορος· υἱὸς αὐτοῦ Οὐλαμ. ¹⁷καὶ υἱὸι Οὐλαμ· Βαδαν. οὗτοι υἱοὶ Γαλααδ υἱοῦ Μαχιρ υἱοῦ Μανασση. ¹⁸καὶ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἡ Μαλεχεθ ἔτεκεν τὸν Ισαδεκ καὶ τὸν Αβιεζερ καὶ τὸν Μαελα. ¹⁹καὶ ἥσαν υἱὸι Σεμιρα· Ιααιμ καὶ Συχεμ καὶ Λακεῖ καὶ Ανιαμ.

²⁰Καὶ υἱὸι Εφραιμ· Σωθαλα, καὶ Βαραδ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Θααθ υἱὸς αὐτοῦ, Ελεαδα υἱὸς αὐτοῦ, Νομεε υἱὸς αὐτοῦ, ²¹Ζαβεδ υἱὸς αὐτοῦ, Σωθελε υἱὸς αὐτοῦ καὶ Εζερ καὶ Ελεαδ. καὶ ἀπέκτειναν αὐτοὺς ἄνδρες Γεθ οἱ τεχθέντες ἐν τῇ γῇ, ὅτι κατέβησαν λαβεῖν τὰ κτήνη αὐτῶν. ²²καὶ ἐπένθησεν Εφραιμ πατήρ αὐτῶν ἡμέρας πολλάς, καὶ ἥλθον ἀδελφοὶ αὐτοῦ τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. ²³καὶ εἰσῆλθεν πρὸς τὴν γυναικα αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν ἐν γαστρὶ καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βαραγα, ὅτι Ἐν κακοῖς ἐγένετο ἐν οἴκῳ μου. ²⁴καὶ ἐν ἐκείνοις τοῖς καταλοίποις καὶ ὡκοδόμησεν Βαιθωρων τὴν κάτω καὶ τὴν ἄνω. καὶ υἱὸι Οζαν· Σεηρα ²⁵καὶ Ραφη υἱὸι αὐτοῦ, Ρασεφ καὶ Θαλε υἱὸι αὐτοῦ, Θαεν υἱὸς αὐτοῦ. ²⁶τῷ Λααδαν υἱῷ αὐτοῦ Αμιουδ υἱὸς αὐτοῦ, Ελισαμα υἱὸς αὐτοῦ, ²⁷Νουμ υἱὸς αὐτοῦ, Ιησουε υἱὸς αὐτοῦ. ²⁸καὶ κατάσχεσις αὐτῶν καὶ κατοικία αὐτῶν· Βαιθηλ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, κατ' ἀνατολὰς Νααραν, πρὸς δυσμαῖς Γαζερ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς· καὶ Συχεμ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς ἔως Γαιαν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς. ²⁹καὶ ἔως ὄριών υἱῶν Μανασση· Βαιθσααν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Θααναχ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς καὶ Βαλαδ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Μαγεδδω καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Δωρ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς. ἐν ταύταις κατώκησαν οἱ υἱοὶ Ιωσηφ υἱοῦ Ισραηλ.

³⁰Γίοι Ασηρ· Ιεμνα καὶ Ισουνα καὶ Ισουνι καὶ Βεριγα, καὶ Σορε ἀδελφὴ αὐτῶν. ³¹καὶ υἱοὶ Βεριγα· Χαβερ καὶ Μελχιηλ, οὗτος πατήρ Βερζαιθ. ³²καὶ Χαβερ ἐγέννησεν τὸν Ιαφαλητ καὶ τὸν Σαμηρ καὶ τὸν Χωθαμ καὶ τὴν Σωλα ἀδελφὴν αὐτῶν. ³³καὶ υἱοὶ Ιαφαλητ· Φεσηχι, Βαμαηλ καὶ Ασιθ. οὗτοι υἱοὶ Ιαφαλητ. ³⁴καὶ υἱοὶ Σεμμηρ· Αχιουραογα καὶ Οβα καὶ Αραμ ³⁵καὶ Βανηελαμ· ἀδελφοὶ αὐτοῦ Σωφα καὶ Ιμανα καὶ Σελλης καὶ Αμαλ. ³⁶υἱοὶ Σωφα· Χουχι, Αρναφαρ καὶ Σουαλ καὶ Βαρι καὶ Ιμαρη, ³⁷Σοβαλ καὶ Ωδ καὶ Σεμμα καὶ Σαλισα καὶ Ιεθραν καὶ Βεηρα. ³⁸καὶ υἱοὶ Ιεθερ· Ιφινα καὶ Φασφα καὶ Αρα. ³⁹καὶ υἱοὶ Ωλα· Ορεχ, Ανιηλ καὶ Ρασια. ⁴⁰πάντες οὗτοι υἱοὶ Ασηρ, πάντες ἄρχοντες πατριῶν ἐκλεκτοὶ ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄρχοντες ἥγονύμενοι· ἀριθμὸς αὐτῶν εἰς παράταξιν τοῦ πολεμεῖν, ἀριθμὸς αὐτῶν ἄνδρες εἴκοσι ἔξι χιλιάδες.

8 ¹Καὶ Βενιαμιν ἐγέννησεν τὸν Βαλε πρωτότοκον αὐτοῦ καὶ Ασβηλ τὸν δεύτερον, Ααρα τὸν τρίτον, ²Νωα τὸν τέταρτον καὶ Ραφη τὸν πέμπτον. ³καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Βαλε· Αδερ καὶ Γηρα καὶ Αβιουδ ⁴καὶ Αβισουε καὶ Νοομα καὶ Αχια ⁵καὶ Γηρα καὶ Σωφαρφακ καὶ Ωιμ. — ⁶οὗτοι υἱοὶ Αωδ· οὗτοί εἰσιν ἄρχοντες πατριῶν τοῖς κατοικοῦσιν Γαβεε, καὶ μετώκισαν αὐτοὺς εἰς Μαναχαθι· ⁷καὶ Νοομα καὶ Αχια καὶ Γηρα· οὗτος ιγλααμ καὶ ἐγέννησεν τὸν Ναανα καὶ τὸν Αχιχωδ. ⁸καὶ Σααρημ ἐγέννησεν ἐν τῷ πεδίῳ Μωαβ μετὰ τὸ ἀποστεῖλαι αὐτὸν Ωσιμ καὶ τὴν Βααδα γυναικα αὐτοῦ. ⁹καὶ ἐγέννησεν ἐκ τῆς Αδα γυναικὸς αὐτοῦ τὸν Ιωβαβ καὶ τὸν Σεβια καὶ τὸν Μισα καὶ τὸν Μελχαμ ¹⁰καὶ τὸν Ιαως καὶ τὸν Σαβια καὶ τὸν Μαρμα· οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν. ¹¹καὶ ἐκ τῆς Ωσιμ ἐγέννησεν τὸν Αβιτωβ καὶ τὸν Αλφααλ. ¹²καὶ υἱοὶ Αλφααλ· Ωβηδ, Μεσσααμ, Σεμμηρ· οὗτος ὠκοδόμησεν τὴν Ονω καὶ τὴν Λοδ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. — ¹³καὶ Βεριγα καὶ Σαμα· οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν τοῖς κατοικοῦσιν Αιλαμ, καὶ οὗτοι ἔξεδίωξαν τοὺς κατοικοῦντας Γεθ. ¹⁴καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ Σωσηκ καὶ Ιαριμωθ ¹⁵καὶ Ζαβαδια καὶ Ωρηρ καὶ Ωδηδ ¹⁶καὶ Μιχαηλ καὶ Ιεσφα καὶ Ιωχα υἱοὶ Βαριγα. ¹⁷καὶ Ζαβαδια καὶ Μοσολλαμ καὶ Αζακι καὶ Αβαρ ¹⁸καὶ Ισαμαρι καὶ Ιεζια καὶ Ιωβαβ υἱοὶ Ελφααλ. ¹⁹καὶ Ιακιμ καὶ Ζεχρι καὶ Ζαβδι ²⁰καὶ Ελιωηναι καὶ Σαλθι καὶ Ελιηλι ²¹καὶ Αδαια καὶ Βαραια καὶ Σαμαραθ υἱοὶ Σαμαι. ²²καὶ Ισφαν καὶ Ωβηδ καὶ Ελεηλ ²³καὶ Αβαδων καὶ Ζεχρι καὶ Αναν ²⁴καὶ Ανανια καὶ Αμβρι καὶ Αιλαμ καὶ Αναθωθια ²⁵καὶ Αθιν καὶ Ιεφερια καὶ Φελιηλ υἱοὶ Σωσηκ. ²⁶καὶ Σαμσαρια καὶ Σααρια καὶ Ογοθολια ²⁷καὶ Ιαρασια καὶ Ηλια καὶ Ζεχρι υἱοὶ Ιρααμ. ²⁸οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἄρχοντες· οὗτοι κατώκησαν ἐν Ιερουσαλημ. — ²⁹καὶ ἐν Γαβαων κατώκησεν πατήρ Γαβαων, καὶ ὄνομα γυναικὶ αὐτοῦ Μααχα. ³⁰καὶ υἱὸς αὐτῆς ὁ πρωτότοκος Αβαδων, καὶ Σουρ καὶ Κις καὶ Βααλ καὶ Νηρ καὶ Ναδαβ ³¹καὶ Γεδουρ καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ Ζαχουρ καὶ Μακαλωθ. ³²καὶ Μακαλωθ ἐγέννησεν τὸν Σεμαα. καὶ γὰρ οὗτοι κατέναντι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατώκησαν ἐν Ιερουσαλημ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ³³καὶ Νηρ ἐγέννησεν τὸν Κις, καὶ Κις ἐγέννησεν τὸν Σαουλ, καὶ Σαουλ ἐγέννησεν τὸν Ιωναθαν καὶ τὸν Μελχισουε καὶ τὸν Αμιναδαβ καὶ τὸν Ασαβαλ. ³⁴καὶ υἱοὶ Ιωναθαν· Μεριβααλ. καὶ Μεριβααλ ἐγέννησεν τὸν Μιχια. ³⁵καὶ υἱοὶ Μιχια· Φιθων καὶ Μελχηλ καὶ Θερεε καὶ Αχαζ. ³⁶καὶ Αχαζ ἐγέννησεν τὸν Ιωιαδα, καὶ

Ιωιαδα ἐγέννησεν τὸν Γαλεμαθ καὶ τὸν Ασμωθ καὶ τὸν Ζαμβρι, καὶ Ζαμβρι ἐγέννησεν τὸν Μαισα.³⁷καὶ Μαισα ἐγέννησεν τὸν Βαανα· Ραφαια υἱὸς αὐτοῦ, Ελασα υἱὸς αὐτοῦ, Εσηλ υἱὸς αὐτοῦ.³⁸καὶ τῷ Εσηλ ἔξ υἱοί, καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα αὐτῶν· Εζρικαμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Ισμαηλ καὶ Σαραια καὶ Αβδια καὶ Αναν· πάντες οὗτοι υἱοί Εσηλ.³⁹καὶ υἱοὶ Ασηλ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· Αιλαμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Ιαις ὁ δεύτερος, Ελιφαλετ ὁ τρίτος.⁴⁰καὶ ἦσαν υἱοὶ Αιλαμ ἵσχυροι ἄνδρες δυνάμει τείνοντες τόξον καὶ πληθύνοντες υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν, ἐκατὸν πεντήκοντα. πάντες οὗτοι ἔξ υἱῶν Βενιαμιν.

9 ¹Καὶ πᾶς Ισραηλ, ὁ συλλοχισμὸς αὐτῶν, καὶ οὗτοι καταγεγραμμένοι ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλέων Ισραηλ καὶ Ιουδα μετὰ τῶν ἀποικισθέντων εἰς Βαβυλῶνα ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν. ²καὶ οἱ κατοικοῦντες πρότερον ἐν ταῖς κατασχέσεσιν αὐτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν· Ισραηλ, οἱ ιερεῖς, οἱ Λευΐται καὶ οἱ δεδομένοι.

³Καὶ ἐν Ιερουσαλημ κατώκησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ιουδα καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμιν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Εφραιμ καὶ Μανασση· ⁴Γωθι υἱὸς Αμμιουδ υἱοῦ Αμρι υἱοῦ υἱῶν Φαρες υἱοῦ Ιουδα. ⁵καὶ ἐξ τῶν Σηλωνι· Ασαια πρωτότοκος αὐτοῦ καὶ υἱὸς αὐτοῦ. ⁶ἐξ τῶν υἱῶν Ζαρα· Ιηλ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν, ἔξακόσιοι καὶ ἐνενήκοντα. ⁷καὶ ἐξ τῶν υἱῶν Βενιαμιν· Σαλω υἱὸς Μοσολλαμ υἱοῦ Ωδουια υἱοῦ Σαναα ⁸καὶ Ιβαναα υἱὸς Ιρααμ, καὶ οὗτοι υἱοὶ Οζι υἱοῦ Μαχιρ· καὶ Μασσαλημ υἱὸς Σαφατια υἱοῦ Ραγουηλ υἱοῦ Βαναια ⁹καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἐννακόσιοι πεντήκοντα ἔξ, πάντες οἱ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

¹⁰Καὶ ἀπὸ τῶν ιερέων· Ιωδαε καὶ Ιωαριμ καὶ Ιαχιν ¹¹καὶ Αζαρια υἱὸς Χελκια υἱοῦ Μοσολλαμ υἱοῦ Σαδωκ υἱοῦ Μαραιωθ υἱοῦ Αχιτωβ ἥγονος οἴκου τοῦ θεοῦ ¹²καὶ Αδαια υἱὸς Ιρααμ υἱοῦ Πασχωρ υἱοῦ Μαλχια καὶ Μαασαια υἱὸς Αδιηλ υἱοῦ Ιεδιου υἱοῦ Μοσολλαμ υἱοῦ Μασελμωθ υἱοῦ Εμμηρ ¹³καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἄρχοντες οἴκων πατριῶν χίλιοι ἐπτακόσιοι ἔξήκοντα ἵσχυροι δυνάμει εἰς ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου τοῦ θεοῦ.

¹⁴Καὶ ἐξ τῶν Λευιτῶν· Σαμαια υἱὸς Ασωβ υἱοῦ Εσρικαμ υἱοῦ Ασαβια ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρι ¹⁵καὶ Βακβακαρ καὶ Αρης καὶ Γαλαλ καὶ Μανθανιας υἱὸς Μιχα υἱοῦ Ζεχρι υἱοῦ Ασαφ ¹⁶καὶ Αβδια υἱὸς Σαμια υἱοῦ Γαλαλ υἱοῦ Ιδιθων καὶ Βαραχια υἱὸς Οσσα υἱοῦ Ηλκανα ὁ κατοικῶν ἐν ταῖς κώμαις Νειτωφατι. — ¹⁷οἱ πυλωροί· Σαλωμ καὶ Ακουβ καὶ Ταλμαν καὶ Αιμαν καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν, Σαλωμ ὁ ἄρχων. ¹⁸καὶ ἔως ταύτης ἐν τῇ πύλῃ τοῦ βασιλέως κατ' ἀνατολάς· αὗται αἱ πύλαι τῶν παρεμβολῶν υἱῶν Λευι. ¹⁹καὶ Σαλωμ υἱὸς Κωρη υἱοῦ Αβιασαφ υἱοῦ Κορε καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς οἴκον πατρὸς αὐτοῦ, οἱ Κορίται, ἐπὶ τῶν ἔργων τῆς λειτουργίας φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς, καὶ πατέρες αὐτῶν ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς κυρίου φυλάσσοντες τὴν εἰσόδον. ²⁰καὶ Φινεες υἱὸς Ελεαζαρ ἥγονος ἦν ἐπ' αὐτῶν ἔμπροσθεν, καὶ οὗτοι μετ' αὐτοῦ. ²¹Ζαχαριας υἱὸς Μασαλαμι πυλωρὸς τῆς Θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ²²πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ ταῖς πύλαις ἐν ταῖς πύλαις διαικόσιοι καὶ δέκα δύο· οὗτοι ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν, ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν· τούτους ἔστησεν Δαυιδ καὶ Σαμουηλ ὁ βλέπων τῇ πίστει αὐτῶν. ²³καὶ οὗτοι καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν πυλῶν ἐν οἴκων κυρίου, ἐν οἴκων τῆς

σκηνῆς, τοῦ φυλάσσειν. ²⁴κατὰ τοὺς τέσσαρας ἀνέμους ἥσαν αἱ πύλαι, κατ' ἀνατολάς, θάλασσαν, βορρᾶν, νότον. ²⁵καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι κατὰ ἐπτὰ ἡμέρας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετὰ τούτων. ²⁶ὅτι ἐν πίστει εἰσὶν τέσσαρες δυνατοὶ τῶν πυλῶν. — οἱ Λευῖται ἥσαν ἐπὶ τῶν παστοφορίων καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου τοῦ θεοῦ ²⁷καὶ περικύκλῳ οἴκου τοῦ θεοῦ παρεμβαλοῦσιν, ὅτι ἐπ’ αὐτοὺς φυλακή, καὶ οὗτοι ἐπὶ τῶν κλειδῶν τὸ πρῷ πρῷ ἀνοίγειν τὰς θύρας τοῦ Ἱεροῦ. ²⁸καὶ ἔξι αὐτῶν ἐπὶ τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας, ὅτι ἐν ἀριθμῷ εἰσοίσουσιν αὐτὰ καὶ ἐν ἀριθμῷ ἔξοίσουσιν αὐτά. ²⁹καὶ ἔξι αὐτῶν καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ σκεύη καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἄγια καὶ ἐπὶ τῆς σεμιδάλεως, τοῦ οἴνου, τοῦ ἑλαίου, τοῦ λιβανωτοῦ καὶ τῶν ἀρωμάτων. ³⁰καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν Ἱερέων ἥσαν μυρεψοὶ τοῦ μύρου καὶ εἰς τὰ ἀρώματα. ³¹καὶ Ματταθίας ἐκ τῶν Λευιτῶν (οὗτος ὁ πρωτότοκος τῷ Σαλωμῇ Κορίτῃ) ἐν τῇ πίστει ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς θυσίας τοῦ τηγάνου τοῦ μεγάλου Ἱερέως. ³²καὶ Βαναίας ὁ Κααθίτης ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἄρτων τῆς προθέσεως τοῦ ἐτοιμάσαι σάββατον κατὰ σάββατον. — ³³καὶ οὗτοι Ψαλτῶδοὶ ἀρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν, διατεταγμέναι ἐφημερίαι, ὅτι ἡμέρα καὶ νῦν ἐπ’ αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔργοις. ³⁴οὗτοι ἀρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἀρχοντες. οὗτοι κατώκησαν ἐν Ιερουσαλημ.

³⁵Καὶ ἐν Γαβαών κατώκησεν πατὴρ Γαβαών Ιηλ, καὶ ὄνομα γυναικὸς αὐτοῦ Μωχα. ³⁶καὶ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρωτότοκος Αβαδὼν καὶ Σιρ καὶ Κις καὶ Βααλ καὶ Νηρ καὶ Ναδαβ ³⁷καὶ Γεδουρ καὶ ἀδελφὸς καὶ Ζαχαρία καὶ Μακελλωθ. ³⁸καὶ Μακελλωθ ἐγέννησεν τὸν Σαμαα. καὶ οὗτοι ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατώκησαν ἐν Ιερουσαλημ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.

³⁹Καὶ Νηρ ἐγέννησεν τὸν Κις, καὶ Κις ἐγέννησεν τὸν Σαουλ, καὶ Σαουλ ἐγέννησεν τὸν Ιωναθαν καὶ τὸν Μελχισουε καὶ τὸν Αμιναδαβ καὶ τὸν Ισβααλ. ⁴⁰καὶ υἱὸς Ιωναθαν Μαριβααλ, καὶ Μαριβααλ ἐγέννησεν τὸν Μιχα. ⁴¹καὶ υἱὸς Μιχα· Φαιθων καὶ Μαλαχ καὶ Θαραχ. ⁴²καὶ Αχαζ ἐγέννησεν τὸν Ιαδα, καὶ Ιαδα ἐγέννησεν τὸν Γαλεμεθ καὶ τὸν Γαζμωθ καὶ τὸν Ζαμβρι, καὶ Ζαμβρι ἐγέννησεν τὸν Μασα, ⁴³καὶ Μασα ἐγέννησεν τὸν Βαανα, Ραφαια υἱὸς αὐτοῦ, Ελεασα υἱὸς αὐτοῦ, Εσηλ υἱὸς αὐτοῦ. ⁴⁴καὶ τῷ Εσηλ ἔξι υἱοί, καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα αὐτῶν· Εσδρικαμ πρωτότοκος αὐτοῦ, Ισμαηλ καὶ Σαρια καὶ Αβδια καὶ Αναν. οὗτοι υἱοὶ Εσηλ.

10 ¹Καὶ ἀλλόφυλοι ἐπολέμησαν πρὸς Ισραηλ, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων, καὶ ἐπεσον τραυματίαι ἐν ὅρει Γελβουε. ²καὶ κατεδίωξαν ἀλλόφυλοι ὅπιστα Σαουλ καὶ ὅπιστα υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν ἀλλόφυλοι τὸν Ιωναθαν καὶ τὸν Αμιναδαβ καὶ τὸν Μελχισουε υἱὸν Σαουλ. ³καὶ ἐβαρύνθη ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαουλ, καὶ εὔρον αὐτὸν οἱ τοξόται ἐν τοῖς τόξοις καὶ πόνοις, καὶ ἐπόνεσεν ἀπὸ τῶν τόξων. ⁴καὶ εἶπεν Σαουλ τῷ αἴροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ Σπάσαι τὴν ρόμφαιαν σου καὶ ἐκκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ ἐμπαίξωσίν μοι. καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβεῖτο σφόδρα· καὶ ἔλαβεν Σαουλ τὴν ρόμφαιαν καὶ ἐπέπεσεν ἐπ’ αὐτήν. ⁵καὶ εῖδεν ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι ἀπέθανεν Σαουλ, καὶ ἐπεσεν καὶ γε αὐτὸς ἐπὶ τὴν ρόμφαιαν αὐτοῦ καὶ ἀπέθανεν. ⁶καὶ ἀπέθανεν Σαουλ καὶ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ ἐπὶ

τὸ αὐτὸ ἀπέθανεν. ⁷καὶ εἶδεν πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ ὁ ἐν τῷ αὐλῶνι ὅτι ἔφυγεν Ισραὴλ καὶ ὅτι ἀπέθανεν Σαουλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ κατέλιπον τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ ἔφυγον· καὶ ἥλθον ἀλλόφυλοι καὶ κατώκησαν ἐν αὐταῖς. — ⁸καὶ ἐγένετο τῇ ἐχομένῃ καὶ ἥλθον ἀλλόφυλοι τοῦ σκυλεύειν τοὺς τραυματίας καὶ εὗρον τὸν Σαουλ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῷ ὅρει Γελβουε. ⁹καὶ ἔξεδυσαν αὐτὸν καὶ ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ ἀπέστειλαν εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ τοῦ εὐαγγελίσασθαι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ λαῷ. ¹⁰καὶ ἔθηκαν τὰ σκεύην αὐτοῦ ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτῶν καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔθηκαν ἐν οἴκῳ Δαγων. ¹¹καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Γαλααδ ἄπαντα, ἢ ἐποίησαν ἀλλόφυλοι τῷ Σαουλ καὶ τῷ Ισραὴλ. ¹²καὶ ἤγέρθησαν ἐκ Γαλααδ πᾶς ἀνὴρ δυνατὸς καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαουλ καὶ τὸ σῶμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἤνεγκαν αὐτὰ εἰς Ιαβις καὶ ἔθαψαν τὰ ὄστα αὐτῶν ὑπὸ τὴν δρῦν ἐν Ιαβις καὶ ἐνήστευσαν ἐπτὰ ἡμέρας. — ¹³καὶ ἀπέθανεν Σαουλ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτοῦ, αἷς ἤνομησεν τῷ κυρίῳ, κατὰ τὸν λόγον κυρίου, διότι οὐκ ἔφύλαξεν· ὅτι ἐπηρώτησεν Σαουλ ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ τοῦ ζητῆσαι, καὶ ἀπεκρίνατο αὐτῷ Σαμουὴλ ὁ προφήτης. ¹⁴καὶ οὐκ ἐζήτησεν κύριον, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν καὶ ἐπέστρεψεν τὴν βασιλείαν τῷ Δαυιδ υἱῷ Ιεσσαὶ.

11 ¹Καὶ ἥλθεν πᾶς Ισραὴλ πρὸς Δαυιδ ἐν Χεβρων λέγοντες Ἰδοὺ ὄστα σου καὶ σάρκες σου ἡμεῖς. ²καὶ ἔχθες καὶ τρίτην ὄντος Σαουλ βασιλέως σὺ ἥσθα ὁ ἔξαγων καὶ εἰσάγων τὸν Ισραὴλ, καὶ εἴπεν κύριος ὁ θεός σου σοι Σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ισραὴλ, καὶ σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ισραὴλ. ³καὶ ἥλθον πάντες πρεσβύτεροι Ισραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρων, καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυιδ διαθήκην ἐν Χεβρων ἐναντίον κυρίου, καὶ ἔχρισαν τὸν Δαυιδ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραὴλ κατὰ τὸν λόγον κυρίου διὰ χειρὸς Σαμουὴλ.

⁴Καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς καὶ ἄνδρες Ισραὴλ εἰς Ιερουσαλημ (αὕτη Ιεβους), καὶ ἐκεῖ οἱ Ιεβουσαῖοι οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν. ⁵εἶπαν δὲ οἱ κατοικοῦντες Ιεβους τῷ Δαυιδ Οὐκ εἰσελεύσῃ ᾖδε. καὶ προκατελάβετο τὴν περιοχὴν Σιων (αὕτη ἡ πόλις Δαυιδ). ⁶καὶ εἴπεν Δαυιδ Πᾶς τύπτων Ιεβουσαῖον ἐν πρώτοις καὶ ἔσται εἰς ἄρχοντα καὶ εἰς στρατηγόν· καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ἐν πρώτοις Ιωαβ υἱὸς Σαρουια καὶ ἐγένετο εἰς ἄρχοντα. ⁷καὶ ἐκάθισεν Δαυιδ ἐν τῇ περιοχῇ· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν αὐτὴν Πόλιν Δαυιδ. ⁸καὶ ὠκοδόμησεν τὴν πόλιν κύκλῳ· καὶ ἐπολέμησεν καὶ ἔλαβεν τὴν πόλιν. ⁹καὶ ἐπορεύετο Δαυιδ πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ.

¹⁰Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν δυνατῶν, οἱ ἥσαν τῷ Δαυιδ, οἱ κατισχύοντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ μετὰ παντὸς Ισραὴλ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον κυρίου ἐπὶ Ισραὴλ. ¹¹καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνατῶν τοῦ Δαυιδ· Ιεσεβααλ υἱὸς Αχαμανι πρῶτος τῶν τριάκοντα, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ρόμφαιαν αὐτοῦ ἀπαξ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἐνί. — ¹²καὶ μετ' αὐτὸν Ελεαζαρ υἱὸς Δωδαι ὁ Αχωχι, οὗτος ἦν ἐν τοῖς τρισὶν δυνατοῖς. ¹³οὗτος ἦν μετὰ Δαυιδ ἐν Φασοδομιν, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ ἦν μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης κριθῶν, καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων. ¹⁴καὶ ἔστη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος καὶ ἔσωσεν αὐτὴν καὶ ἐπάταξεν

τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐποίησεν κύριος σωτηρίαν μεγάλην. — ¹⁵καὶ κατέβησαν τρεῖς ἐκ τῶν τριάκοντα ἀρχόντων εἰς τὴν πέτραν πρὸς Δαυὶδ εἰς τὸ σπήλαιον Οδολλαμ, καὶ παρεμβολὴ τῶν ἀλλοφύλων παρεμβεβλήκει ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. ¹⁶καὶ Δαυὶδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ σύστεμα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βαιθλεεμ. ¹⁷καὶ ἐπεθύμησεν Δαυὶδ καὶ εἶπεν Τίς ποτεῖ με ὅδωρ ἐκ τοῦ λάκκου Βαιθλεεμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; ¹⁸καὶ διέρρηξαν οἱ τρεῖς τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων καὶ ὑδρεύσαντο ὅδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βαιθλεεμ, ὃς ἦν ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἔλαβον καὶ ἥλθον πρὸς Δαυὶδ, καὶ οὐκ ἡθέλησεν Δαυὶδ τοῦ πιεῖν αὐτὸν καὶ ἔσπεισεν αὐτὸν τῷ κυρίῳ ¹⁹καὶ εἶπεν Ἰλεώς μοι ὁ θεός τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· εἰ αἴμα ἀνδρῶν τούτων πίομαι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν; ὅτι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν ἥνεγκαν αὐτόν. καὶ οὐκ ἐβούλετο πιεῖν αὐτόν. ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί.

²⁰Καὶ Αβεσσα ἀδελφὸς Ιωαβ, οὗτος ἦν ἄρχων τῶν τριῶν, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ρόμφαιαν αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἐνī, καὶ οὗτος ἦν ὀνομαστὸς ἐν τοῖς τρισίν, ²¹ἀπὸ τῶν τριῶν ὑπὲρ τοὺς δύο ἔνδοξος, καὶ ἦν αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα καὶ ἔως τῶν τριῶν οὐκ ἥρχετο. — ²²καὶ Βαναιας υἱὸς Ιωδας υἱὸς ἀνδρὸς δυνατοῦ, πολλὰ ἔργα αὐτοῦ ὑπὲρ Καβασαηλ. οὗτος ἐπάταξεν τοὺς δύο αριηλ Μωαβ. καὶ οὗτος κατέβη καὶ ἐπάταξεν τὸν λέοντα ἐν τῷ λάκκῳ ἐν ἡμέρᾳ χιόνος. ²³καὶ οὗτος ἐπάταξεν τὸν ἄνδρα τὸν Αἰγυπτιον, ἄνδρα ὁρατὸν πεντάπηχυν, καὶ ἐν χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων, καὶ κατέβη ἐπ' αὐτὸν Βαναιας ἐν ῥάβδῳ καὶ ἀφείλατο ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου τὸ δόρυ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ. ²⁴ταῦτα ἐποίησεν Βαναιας υἱὸς Ιωδαء, καὶ τούτῳ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶν τοῖς δυνατοῖς. ²⁵ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα ἔνδοξος οὗτος καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἥρχετο. καὶ κατέστησεν αὐτὸν Δαυὶδ ἐπὶ τὴν πατριὰν αὐτοῦ.

²⁶Καὶ δυνατὸί τῶν δυνάμεων· Ασαηλ ἀδελφὸς Ιωαβ, Ελεαναν υἱὸς Δωδὼ ἐκ Βαιθλαεμ,
²⁷Σαμμωθ ὁ Αδι, Χελλῆς ὁ Φελωνι, ²⁸Ωραι υἱὸς Εκκης ὁ Θεκωι, Αβιεζερ ὁ Αναθωθι, ²⁹Σοβοχαι ὁ Ασωθι, Ηλι ὁ Αχωι, ³⁰Μοοραι ὁ Νετωφαθι, Χολοδ υἱὸς Νοοζα ὁ Νετωφαθι, ³¹Αιθι υἱὸς Ριβαι ἐκ βουνοῦ Βενιαμιν, Βαναιας ὁ Φαραθωνι, ³²Ουρι ἐκ Ναχαλιγαας, Αβιηλ ὁ Γαραβεθθι, ³³Αζμωθ ὁ Βεερμι, Ελιαβα ὁ Σαλαβωνι, ³⁴Βενναιας, Οσομ ὁ Γεννουνι, Ιωναθαν υἱὸς Σωλα ὁ Αραρι, ³⁵Αχιμ υἱὸς Σαχαρ ὁ Αραρι, Ελφαλ υἱὸς Ουρ, ³⁶Οφαρ ὁ Μοχοραθι, Αχια ὁ Φελωνι, ³⁷Ησεραι ὁ Χαρμαλι, Νααραι υἱὸς Αζωβαι, ³⁸Ιωηλ ἀδελφὸς Ναθαν, Μεβααρ υἱὸς Αγαρι, ³⁹Σεληκ ὁ Αμμωνι, Ναχωρ ὁ Βερθι αἵρων σκεύη Ιωαβ υἱοῦ Σαρουια, ⁴⁰Ιρα ὁ Ιεθηρι, Γαρηβ ὁ Ιεθηρι, ⁴¹Ουριας ὁ Χεττι, Ζαβετ υἱὸς Αχλια, ⁴²Αδινα υἱὸς Σαιζα τοῦ Ρουβην ἄρχων καὶ ἐπ' αὐτῷ τριάκοντα, ⁴³Αναν υἱὸς Μωχα καὶ Ιωσαφατ ὁ Βαιθανι, ⁴⁴Οζια ὁ Ασταρωθι, Σαμμα καὶ Ιηλ υἱοὶ Χωθαν τοῦ Αραρι, ⁴⁵Ιεδιηλ υἱὸς Σαμερι καὶ Ιωαζαε ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Ιεασι, ⁴⁶Ελιηλ ὁ Μιι καὶ Ιαριβι καὶ Ιωσια υἱὸς αὐτοῦ, Ελνααμ καὶ Ιεθεμα ὁ Μωαβίτης, ⁴⁷Αλιηλ καὶ Ωβηδ καὶ Ιεσιηλ ὁ Μισαβια.

12 ¹Καὶ οὗτοι οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυὶδ εἰς Σωκλαγ, ἔτι συνεχομένου ἀπὸ προσώπου Σαουλ υἱοῦ Κις, καὶ οὗτοι ἐν τοῖς δυνατοῖς βοηθοῦντες ἐν πολέμῳ ²καὶ τόξῳ ἐκ δεξιῶν καὶ ἔξ ἀριστερῶν καὶ σφενδονῆται ἐν λίθοις καὶ τόξοις. ἐκ τῶν ἀδελφῶν Σαουλ ἐκ Βενιαμιν ³ἄρχων Αχιεζερ καὶ Ιωας

νίὸς Ασμα τοῦ Γεβωθίτου καὶ Ιωηλ καὶ Ιωφαλητ υἱὸι Ασμωθ καὶ Βερχια καὶ Ιηουλ ὁ Αναθωθι ⁴καὶ Σαμαιας ὁ Γαβανίτης δυνατὸς ἐν τοῖς τριάκοντα καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα, ⁵Ιερμιας καὶ Ιεζιηλ καὶ Ιωαναν καὶ Ιωζαβαδ ὁ Γαδαραθι, ⁶Ελιαζαι καὶ Ιαριμουθ καὶ Βααλια καὶ Σαμαρια καὶ Σαφατια ὁ Χαραιφι, ⁷Ηλκανα καὶ Ιησουνι καὶ Οζριηλ καὶ Ιωαζαρ καὶ Ιεσβοαμ οἱ Κορῖται ⁸καὶ Ελια καὶ Ζαβαδια υἱὸι Ιρααμ υἱὸι τοῦ γεδωρ. — ⁹καὶ ἀπὸ τοῦ Γαδδὶ ἔχωρισθησαν πρὸς Δαυιδ ἀπὸ τῆς ἐρήμου ἴσχυροὶ δυνατοὶ ἄνδρες παρατάξεως πολέμου αἴροντες θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ πρόσωπον λέοντος πρόσωπα αὐτῶν, καὶ κοῦφοι ὡς δορκάδες ἐπὶ τῶν ὀρέων τῷ τάχει. ¹⁰Αζερ ὁ ἄρχων, Αβδια ὁ δεύτερος, Ελιαβ ὁ τρίτος, ¹¹Μασεμαννη ὁ τέταρτος, Ιερμια ὁ πέμπτος, ¹²Εθθι ὁ ἕκτος, Ελιαβ ὁ ἔβδομος, ¹³Ιωαναν ὁ ὅγδοος, Ελιαζερ ὁ ἕνατος, ¹⁴Ιερμια ὁ δέκατος, Μαχαβανναι ὁ ἑνδέκατος. ¹⁵Οὗτοι ἐκ τῶν υἱῶν Γαδ ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς, εἰς τοῖς ἑκατὸν μικρὸς καὶ μέγας τοῖς χιλίοις. ¹⁶Οὗτοι οἱ διαβάντες τὸν Ιορδάνην ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ οὗτος πεπληρωκὼς ἐπὶ πᾶσαν κρηπῖδα αὐτοῦ, καὶ ἐξεδίωξαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας αὐλῶνας ἀπὸ ἀνατολῶν ἔως δυσμῶν. — ¹⁷καὶ ἥλθον ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμιν καὶ Ιουδα εἰς βοήθειαν τοῦ Δαυιδ, ¹⁸καὶ Δαυιδ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ εἰς εἰρήνην ἥκατε πρός με, εἴη μοι καρδία καθ' ἑαυτὴν ἐφ' ὑμᾶς· καὶ εἰ τοῦ παραδοῦναί με τοῖς ἔχθροῖς μου οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρός, ἤδοι ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ ἐλέγξαιτο. ¹⁹καὶ πνεῦμα ἐνέδυσε τὸν Αμασαι ἄρχοντα τῶν τριάκοντα, καὶ εἶπεν

Πορεύου καὶ ὁ λαός σου,
Δαυιδ υἱὸς Ιεσσαι·
εἰρήνη εἰρήνη σοι,
καὶ εἰρήνη τοῖς βοηθοῖς σου.
ὅτι ἐβοήθησέν σοι ὁ θεός σου.

καὶ προσεδέξατο αὐτοὺς Δαυιδ καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν δυνάμεων. — ²⁰καὶ ἀπὸ Μανασση προσεχώρησαν πρὸς Δαυιδ ἐν τῷ ἐλθεῖν τοὺς ἀλλοφύλους ἐπὶ Σαουλ εἰς πόλεμον· καὶ οὐκ ἐβοήθησεν αὐτοῖς, ὅτι ἐν βουλῇ ἐγένετο παρὰ τῶν στρατηγῶν τῶν ἀλλοφύλων λεγόντων Ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐπιστρέψει πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ Σαουλ. ²¹ἐν τῷ πορευθῆναι αὐτὸν εἰς Σωκλαγ προσεχώρησαν αὐτῷ ἀπὸ Μανασση Εδνα καὶ Ιωζαβαθ καὶ Ιωδιηλ καὶ Μιχαηλ καὶ Ιωσαβεθ καὶ Ελιμουθ καὶ Σελαθι, ἀρχηγοὶ χιλιάδων εἰσὶν τοῦ Μανασση. ²²καὶ αὐτοὶ συνεμάχησαν τῷ Δαυιδ ἐπὶ τὸν γεδδούρ, ὅτι δυνατοὶ ἴσχύος πάντες καὶ ἥσαν ἡγούμενοι ἐν τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ δυνάμει. ²³ὅτι ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἥρχοντο πρὸς Δαυιδ εἰς δύναμιν μεγάλην ὡς δύναμις θεοῦ.

²⁴Καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν ἀρχόντων τῆς στρατιᾶς, οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυιδ εἰς Χεβρων τοῦ ἀποστρέψαι τὴν βασιλείαν Σαουλ πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον κυρίου. ²⁵υἱοὶ Ιουδα θυρεοφόροι καὶ δορατοφόροι ἔξ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι δυνατοὶ παρατάξεως. ²⁶τῶν υἱῶν Συμεων δυνατοὶ ἴσχύος εἰς παράταξιν ἐπτὰ χιλιάδες καὶ ἑκατόν. ²⁷τῶν υἱῶν Λευι τετρακισχίλιοι ἔξακόσιοι. ²⁸καὶ Ιωαδαε ὁ ἡγούμενος τῷ Ααρων καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες καὶ ἐπτακόσιοι. ²⁹καὶ Σαδωκ νέος δυνατὸς ἴσχύι

καὶ τῆς πατρικῆς οἰκίας αὐτοῦ ἄρχοντες εἴκοσι δύο. ³⁰καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμιν τῶν ὀδελφῶν Σαουλ τρεῖς χιλιάδες· καὶ ἔτι τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἀπεσκόπει τὴν φυλακὴν οἴκου Σαουλ. ³¹καὶ ἀπὸ υἱῶν Εφραίμ εἴκοσι χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι, δυνατοὶ ἴσχυι, ἄνδρες ὀνομαστοὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. ³²καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση δέκα ὀκτὼ χιλιάδες, οἵ ὀνομάσθησαν ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυιδ. ³³καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ισσαχαρ γινώσκοντες σύνεσιν εἰς τοὺς καιρούς, γινώσκοντες τί ποιήσαι Ισραὴλ εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτῶν, διακόσιοι, καὶ πάντες ἀδελφοὶ αὐτῶν μετ' αὐτῶν. ³⁴καὶ ἀπὸ Ζαβουλων ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν πολέμου ἐν πᾶσιν σκεύεσιν πολεμικοῖς πεντήκοντα χιλιάδες βοηθῆσαι τῷ Δαυιδ οὐχ ἑτεροκλινῶς. ³⁵καὶ ἀπὸ Νεφθαλὶ ἄρχοντες χίλιοι καὶ μετ' αὐτῶν ἐν θυρεοῖς καὶ δόρασιν τριάκοντα ἐπτὰ χιλιάδες. ³⁶καὶ ἀπὸ τῶν Δανιτῶν παρατασσόμενοι εἰς πόλεμον εἴκοσι ὀκτὼ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι. ³⁷καὶ ἀπὸ τοῦ Ασηρ ἐκπορευόμενοι βοηθῆσαι εἰς πόλεμον τεσσαράκοντα χιλιάδες. ³⁸καὶ ἐκ πέραν τοῦ Ιορδάνου ἀπὸ Ρουβην καὶ Γαδδὶ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση ἐν πᾶσιν σκεύεσιν πολεμικοῖς ἐκατὸν εἴκοσι χιλιάδες. ³⁹πάντες οὗτοι ἄνδρες πολεμισταὶ παρατασσόμενοι παράταξιν ἐν ψυχῇ εἰρηνικῇ καὶ ἥλθον εἰς Χεβρων τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυιδ ἐπὶ πάντα Ισραὴλ· καὶ ὁ κατάλοιπος Ισραὴλ ψυχὴ μία τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυιδ. ⁴⁰καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς ἐσθίοντες καὶ πίνοντες, ὅτι ἡτοίμασαν αὐτοῖς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν. ⁴¹καὶ οἱ ὁμοροῦντες αὐτοῖς ἔως Ισσαχαρ καὶ Ζαβουλων καὶ Νεφθαλὶ ἔφερον αὐτοῖς ἐπὶ τῶν καμῆλων καὶ τῶν ὄνων καὶ τῶν ἡμιόνων καὶ ἐπὶ τῶν μόσχων βρώματα, ἄλευρα, παλάθας, σταφίδας, οἶνον καὶ ἔλαιον, μόσχους καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, ὅτι εὐφροσύνη ἐν Ισραὴλ.

13 ¹Καὶ ἐβούλευσατο Δαυιδ μετὰ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν ἐκατοντάρχων, παντὶ ἡγουμένῳ, ²καὶ εἴπεν Δαυιδ τῇ πάσῃ ἐκκλησίᾳ Ισραὴλ Εἰ ἐφ' ὑμῖν ἀγαθὸν καὶ παρὰ κυρίου θεοῦ ἡμῶν εὐοδωθῆ, ἀποστείλωμεν πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν τοὺς ὑπολελειμμένους ἐν πάσῃ γῇ Ισραὴλ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ιερεῖς οἱ Λευīται ἐν πόλεσιν κατασχέσεως αὐτῶν, καὶ συναχθήσονται πρὸς ἡμᾶς, ³καὶ μετενέγκωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς· ὅτι οὐκ ἐζήτησαν αὐτὴν ἀφ' ἡμερῶν Σαουλ. ⁴καὶ εἴπεν πᾶσα ἡ ἐκκλησία τοῦ ποιῆσαι οὕτως, ὅτι εὐθῆς ὁ λόγος ἐν ὁφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ. ⁵καὶ ἐξεκκλησίασεν Δαυιδ τὸν πάντα Ισραὴλ ἀπὸ ὁρίων Αἰγύπτου καὶ ἔως εἰσόδου Ημαθ τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐκ πόλεως Ιαριμ. ⁶καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν Δαυιδ, καὶ πᾶς Ισραὴλ ἀνέβη εἰς πόλιν Δαυιδ, ἥ ἦν τοῦ Ιουδα, τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ κυρίου καθημένου ἐπὶ χερουβιν, οὗ ἐπεκλήθη ὄνομα αὐτοῦ. ⁷καὶ ἐπέθηκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἄμαξαν καὶ νὴν ἐξ οἴκου Αμιναδαβ, καὶ Οζα καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἥγον τὴν ἄμαξαν. ⁸καὶ Δαυιδ καὶ πᾶς Ισραὴλ παίζοντες ἐναντίον τοῦ θεοῦ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ ἐν ψαλτῳδοῖς καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν νάβλαις, ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν σάλπιγξιν. ⁹καὶ ἥλθοσαν ἔως τῆς ἄλωνος, καὶ ἐξέτεινεν Οζα τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ κατασχεῖν τὴν κιβωτόν, ὅτι ἐξέκλινεν αὐτὴν ὁ μόσχος. ¹⁰καὶ ἐθυμώθη ὄργῃ κύριος ἐπὶ Οζα καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ διὰ τὸ ἐκτεῖναι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτόν, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. ¹¹καὶ ἥθύμησεν Δαυιδ ὅτι διέκοψεν κύριος διακοπὴν

ἐν Οζα, καὶ ἐκάλεσεν τὸν τόπον ἐκεῖνον Διακοπὴ Οζα ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.¹²καὶ ἐφοβήθη Δαυιδ τὸν θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Πῶς εἰσοίσω πρὸς ἐμαυτὸν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ;¹³καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν Δαυιδ τὴν κιβωτὸν πρὸς ἑαυτὸν εἰς πόλιν Δαυιδ καὶ ἐξέκλινεν αὐτὴν εἰς οἶκον Αβεδδαρα τοῦ Γεθθαίου.¹⁴καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐν οἴκῳ Αβεδδαρα τρεῖς μῆνας· καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς Αβεδδαραμ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ.

14 ¹Καὶ ἀπέστειλεν Χιραμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυιδ καὶ ἔύλα κέδρινα καὶ οἰκοδόμους τοίχων καὶ τέκτονας ἔύλων τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον.²καὶ ἔγνω Δαυιδ ὅτι ἡτοίμασεν αὐτὸν κύριος ἐπὶ Ισραὴλ, ὅτι ηὔξηθη εἰς ὕψος ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ισραὴλ.

³Καὶ ἔλαβεν Δαυιδ ἔτι γυναῖκας ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ἐτέχθησαν Δαυιδ ἔτι υἱοὶ καὶ θυγατέρες.⁴καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα αὐτῶν τῶν τεχθέντων, οἱ ἥσαν αὐτῷ ἐν Ιερουσαλημ· Σαμαα, Ισοβααμ, Ναθαν, Σαλωμων⁵καὶ Ιβααρ καὶ Ελισαε καὶ Ελιφαλετ⁶καὶ Ναγε καὶ Ναφαγ καὶ Ιανουου⁷καὶ Ελισαμαε καὶ Βαλεγδαε καὶ Ελιφαλετ.

⁸Καὶ ἤκουσαν ἀλλόφυλοι ὅτι ἐχρίσθη Δαυιδ βασιλεὺς ἐπὶ πάντα Ισραὴλ, καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι ζητῆσαι τὸν Δαυιδ. καὶ ἤκουσεν Δαυιδ καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς.⁹καὶ ἀλλόφυλοι ἥλθον καὶ συνέπεσον ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων.¹⁰καὶ ἡρώτησεν Δαυιδ διὰ τοῦ θεοῦ λέγων Εἰ ἀναβῶ ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ δώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος Ἀνάβηθι, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς σου.¹¹καὶ ἀνέβη εἰς Βααλφαρασιν καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐκεῖ Δαυιδ. καὶ εἶπεν Δαυιδ Διέκοψεν ὁ θεὸς τοὺς ἐχθρούς μου ἐν χειρὶ μου ὡς διακοπὴν ὕδατος· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Διακοπὴ φαρασιν.¹²καὶ ἐγκατέλιπον ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπεν Δαυιδ κατακαῦσαι αὐτοὺς ἐν πυρί. — ¹³καὶ προσέθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι καὶ συνέπεσαν ἔτι ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων.¹⁴καὶ ἡρώτησεν Δαυιδ ἔτι ἐν θεῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός Οὐ πορεύσῃ ὁπίσω αὐτῶν, ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν καὶ παρέσῃ αὐτοῖς πλησίον τῶν ἀπίων.¹⁵καὶ ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαι σε τὴν φωνὴν τοῦ συσσεισμοῦ τῶν ἄκρων τῶν ἀπίων, τότε ἐξελεύσῃ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι ἐξῆλθεν ὁ θεὸς ἔμπροσθέν σου τοῦ πατάξαι τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων.¹⁶καὶ ἐποίησεν καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός, καὶ ἐπάταξεν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων ἀπὸ Γαβαων ἔως Γαζαρα.¹⁷καὶ ἐγένετο ὄνομα Δαυιδ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ κύριος ἐδωκεν τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.

15 ¹Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ οἰκίας ἐν πόλει Δαυιδ· καὶ ἡτοίμασεν τὸν τόπον τῇ κιβωτῷ τοῦ θεοῦ καὶ ἐποίησεν αὐτῇ σκηνήν.

²Τότε εἶπεν Δαυιδ Οὐκ ἔστιν ἄραι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἡ τοὺς Λευίτας, ὅτι αὐτοὺς ἐξελέξατο κύριος αἵρειν τὴν κιβωτὸν κυρίου καὶ λειτουργεῖν αὐτῷ ἔως αἰῶνος.³καὶ ἐξεκκλησίασεν Δαυιδ τὸν πάντα Ισραὴλ εἰς Ιερουσαλημ τοῦ ἀνενέγκαι τὴν κιβωτὸν κυρίου εἰς τὸν τόπον, διὸ ἡτοίμασεν αὐτῇ.⁴καὶ συνήγαγεν Δαυιδ τοὺς υἱοὺς Ααρων καὶ τοὺς Λευίτας.⁵τῶν υἱῶν Κααθ· Ουριηλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἐκατὸν εἴκοσι.⁶τῶν υἱῶν Μεραρι· Ασαια ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, διακόσιοι πεντήκοντα.⁷τῶν υἱῶν Γηρσαμ· Ιωηλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,

έκατὸν πεντήκοντα. ⁸τῶν υἱῶν Ελισαφαν· Σαμαιας ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, διακόσιοι. ⁹τῶν υἱῶν Χεβρων· Ελιηλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὁγδοήκοντα. ¹⁰τῶν υἱῶν Οζιηλ· Αμιναδαβ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν δέκα δύο. — ¹¹καὶ ἐκάλεσεν Δαυιδ τὸν Σαδωκ καὶ Αβιαθαρ τοὺς Ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, τὸν Ουριηλ, Ασαια, Ιωηλ, Σαμαιαν, Ελιηλ, Αμιναδαβ, ¹²καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὅμεις ἄρχοντες πατριῶν τῶν Λευιτῶν, ἀγνίσθητε ὑμεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν καὶ ἀνοίσετε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ισραὴλ οὕτοίμαστα αὐτῷ. ¹³ὅτι οὐκ ἐν τῷ πρότερον ὑμᾶς εἶναι διέκοψεν ὁ θεὸς ὑμῶν ἐν ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἔζητήσαμεν ἐν κρίματι. ¹⁴καὶ ἡγνίσθησαν οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται τοῦ ἀνενέγκαι τὴν κιβωτὸν θεοῦ Ισραὴλ. ¹⁵καὶ ἔλαβον οἱ υἱοὶ τῶν Λευιτῶν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, ὡς ἐνετείλατο Μωυσῆς ἐν λόγῳ θεοῦ κατὰ τὴν γραφήν, ἐν ἀναφορεῦσιν ἐπ' αὐτούς. — ¹⁶καὶ εἶπεν Δαυιδ τοῖς ἄρχουσιν τῶν Λευιτῶν Στήσατε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν τοὺς ψαλτῶδοὺς ἐν ὀργάνοις ὡδῶν, νάβλαις καὶ κινύραις καὶ κυμβάλοις, τοῦ φωνῆσαι εἰς ὑψος ἐν φωνῇ εὐφροσύνης. ¹⁷καὶ ἔστησαν οἱ Λευῖται τὸν Αιμαν υἱὸν Ιωηλ· ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Ασαφ υἱὸς Βαραχια, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρι ἀδελφῶν αὐτοῦ Αιθαν υἱὸς Κισαιου. ¹⁸καὶ μετ' αὐτῶν ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ δεύτεροι, Ζαχαριας καὶ Οζιηλ καὶ Σεμιραμώθ καὶ Ιηλ καὶ Ωνι καὶ Ελιαβ καὶ Βαναια καὶ Μαασαια καὶ Ματταθια καὶ Ελιφαλια καὶ Μακενια καὶ Αβδεδομ καὶ Ιηλ καὶ Οζιας, οἱ πυλωροί. ¹⁹καὶ οἱ ψαλτῶδοι· Αιμαν, Ασαφ καὶ Αιθαν ἐν κυμβάλοις χαλκοῖς τοῦ ἀκουσθῆναι ποιῆσαι. ²⁰Ζαχαριας καὶ Οζιηλ, Σεμιραμώθ, Ιηλ, Ωνι, Ελιαβ, Μασαιας, Βαναιας ἐν νάβλαις ἐπὶ αλαιμώθ. ²¹καὶ Ματταθιας καὶ Ελιφαλιας καὶ Μακενιας καὶ Αβδεδομ καὶ Ιηλ καὶ Οζιας ἐν κινύραις αμασενιθ τοῦ ἐνισχῦσαι. ²²καὶ Χωνενια ἄρχων τῶν Λευιτῶν ἄρχων τῶν ὡδῶν, ὅτι συνετός ἦν. ²³καὶ Βαραχια καὶ Ηλκανα πυλωροὶ τῆς κιβωτοῦ. ²⁴καὶ Σοβνια καὶ Ιωσαφατ καὶ Ναθαναηλ καὶ Αμασαι καὶ Ζαχαρια καὶ Βαναι καὶ Ελιεζερ οἱ Ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ Αβδεδομ καὶ Ια πυλωροὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ.

²⁵Καὶ ἦν Δαυιδ καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ισραὴλ καὶ οἱ χιλίαρχοι οἱ πορευόμενοι τοῦ ἀναγαγεῖν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐξ οἴκου Αβδεδομ ἐν εὐφροσύνῃ. ²⁶καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατισχῦσαι τὸν θεὸν τοὺς Λευίτας αἱροντας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου καὶ ἔθυσαν ἐπτὰ μόσχους καὶ ἐπτὰ κριούς. ²⁷καὶ Δαυιδ περιεζωσμένος ἐν στολῇ βυσσίνῃ καὶ πάντες οἱ Λευῖται αἱροντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου καὶ οἱ ψαλτῶδοι καὶ Χωνενιας ὁ ἄρχων τῶν ὡδῶν τῶν ἀδόντων, καὶ ἐπὶ Δαυιδ στολὴ βυσσίνῃ. ²⁸καὶ πᾶς Ισραὴλ ἀνάγοντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου ἐν σημασίᾳ καὶ ἐν φωνῇ σωφερ καὶ ἐν σάλπιγξιν καὶ ἐν κυμβάλοις, ἀναφωνοῦντες νάβλαις καὶ ἐν κινύραις. ²⁹καὶ ἐγένετο κιβωτὸς διαθήκης κυρίου καὶ ἥλθεν ἔως πόλεως Δαυιδ, καὶ Μελχολ θυγάτηρ Σαουλ παρέκυψεν διὰ τῆς θυρίδος καὶ εἶδεν τὸν βασιλέα Δαυιδ ὄρχούμενον καὶ παίζοντα καὶ ἔξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.

16 ¹Καὶ εἰσήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ καὶ ἀπηρείσαντο αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς, ἦς ἔπηξεν αὐτῇ Δαυιδ, καὶ προσήνεγκαν ὀλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου ἐναντίον τοῦ θεοῦ. ²καὶ

συνετέλεσεν Δαυιδ ἀναφέρων ὁλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου καὶ εὐλόγησεν τὸν λαὸν ἐν ὄνόματι κυρίου. ³καὶ διεμέρισεν παντὶ ἀνδρὶ Ισραὴλ ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἔως γυναικὸς τῷ ἀνδρὶ ἄρτον ἔνα ἀρτοκοπικὸν καὶ ἀμορίτην.

⁴Καὶ ἔταξεν κατὰ πρόσωπον τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου ἐκ τῶν Λευιτῶν λειτουργοῦντας ἀναφωνοῦντας καὶ ἔξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν κύριον τὸν θεὸν Ισραὴλ. ⁵Ασαφ ὁ ἡγούμενος, καὶ δευτερεύων αὐτῷ Ζαχαριας, Ιηλ, Σεμιραμωθ, Ιηλ, Ματταθιας, Ελιαβ καὶ Βαναιας καὶ Αβδεδομ καὶ Ιηλ ἐν ὄργανοις, νάβλαις καὶ κινύραις, καὶ Ασαφ ἐν κυμβάλοις ἀναφωνῶν, ⁶καὶ Βαναιας καὶ Οζηλ οἱ ἵερεῖς ἐν ταῖς σάλπιγξιν διὰ παντὸς ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ.

⁷Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τότε ἔταξεν Δαυιδ ἐν ἀρχῇ τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐν χειρὶ Ασαφ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ

⁸Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ἐπικαλεῖσθε αὐτὸν ἐν ὄνόματι αὐτοῦ,
γνωρίσατε ἐν λαοῖς τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ.

⁹Ἄσατε αὐτῷ καὶ ὑμνήσατε αὐτῷ,
διηγήσασθε πᾶσιν τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἢ ἐποίησεν κύριος.

¹⁰αἰνεῖτε ἐν ὄνόματι ἀγίῳ αὐτοῦ,
εὐφρανθήσεται καρδία ζητοῦσα τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ.

¹¹Ζητήσατε τὸν κύριον καὶ ισχύσατε,
ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ παντός.

¹²μνημονεύετε τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἢ ἐποίησεν,
τέρατα καὶ κρίματα τοῦ στόματος αὐτοῦ,

¹³σπέρμα Ισραὴλ παῖδες αὐτοῦ,
νίοι Ιακωβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ.

¹⁴αὐτὸς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν,
ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ.

¹⁵μνημονεύων εἰς αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ,
λόγον αὐτοῦ, δὲν ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς,

¹⁶δὲν διέθετο τῷ Αβρααμ,
καὶ τὸν ὄρκον αὐτοῦ τῷ Ισαακ.

¹⁷ἔστησεν αὐτὸν τῷ Ιακωβ εἰς πρόσταγμα,
τῷ Ισραὴλ διαθήκην αἰώνιον

¹⁸λέγων Σοὶ δώσω τὴν γῆν Χανααν
σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν.

¹⁹ἐν τῷ γενέσθαι αὐτοὺς ὀλιγοστοὺς ἀριθμῷ
ώς ἐσμικρύνθησαν καὶ παρώκησαν ἐν αὐτῇ.

²⁰καὶ ἐπορεύθησαν ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος
καὶ ἀπὸ βασιλείας εἰς λαὸν ἔτερον.

²¹οὐκ ἀφῆκεν ἄνδρα τοῦ δυναστεῦσαι αὐτοὺς
καὶ ἤλεγξεν περὶ αὐτῶν βασιλεῖς

²²Μὴ ἄψησθε τῶν χριστῶν μου
καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρεύεσθε.

²³Ἄστε τῷ κυρίῳ, πᾶσα ἡ γῆ,
ἀναγγείλατε ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν σωτηρίαν αὐτοῦ. ²⁵ὅτι μέγας κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα,
φοβερός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς.

²⁶ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἔθνῶν εἰδῶλα,
καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν οὐρανὸν ἐποίησεν.

²⁷δόξα καὶ ἔπαινος κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ,
ἰσχὺς καὶ καύχημα ἐν τόπῳ αὐτοῦ.

²⁸δότε τῷ κυρίῳ, πατριαὶ τῶν ἔθνῶν,
δότε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ ισχύν.

²⁹δότε τῷ κυρίῳ δόξαν ὀνόματος αὐτοῦ,
λάβετε δῶρα καὶ ἐνέγκατε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ
καὶ προσκυνήσατε τῷ κυρίῳ ἐν αὐλαῖς ἀγίαις αὐτοῦ.

³⁰φοβηθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ,
κατορθωθήτω ἡ γῆ καὶ μὴ σαλευθήτω.

³¹εὐφρανθήτω ὁ οὐρανός, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ,
καὶ εἰπάτωσαν ἐν τοῖς ἔθνεσιν Κύριος βασιλεύων.

³²βομβήσει ἡ θάλασσα σὺν τῷ πληρώματι
καὶ ξύλον ἀγροῦ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ.

³³τότε εὐφρανθήσεται τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ ἀπὸ προσώπου κυρίου,
ὅτι ἥλθεν κρῖναι τὴν γῆν.

³⁴εξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

³⁵καὶ εἴπατε Σῶσον ἡμᾶς, ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν,
καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἔθνῶν
τοῦ αἰνεῖν τὸ ὄνομα τὸ ἄγιόν σου
καὶ καυχᾶσθαι ἐν ταῖς αἰνέσεσίν σου.

³⁶εὐλογημένος κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος
καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος· καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαός Αμην.

καὶ ἤνεσαν τῷ κυρίῳ.

³⁷Καὶ κατέλιπον ἐκεῖ ἔναντι τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου τὸν Ασαφ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοῦ λειτουργεῖν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ διὰ παντὸς τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν. ³⁸καὶ Αβδεδομ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἔξήκοντα καὶ ὥκτω, καὶ Αβδεδομ υἱὸς Ιδιθων καὶ Οστα εἰς πυλωρούς. ³⁹καὶ τὸν Σαδωκ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τὸν ἱερεῖς ἐναντίον σκηνῆς κυρίου ἐν Βαμα τῇ ἐν Γαβαων ⁴⁰τοῦ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων διὰ παντὸς τὸ πρωὶ καὶ τὸ ἐσπέρας καὶ κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ κυρίου, ὅσα ἐνετείλατο ἐφ' υἱοῖς Ισραὴλ ἐν χειρὶ Μωυσῆ τοῦ θεράποντος τοῦ θεοῦ. ⁴¹καὶ μετ' αὐτοῦ Αιμαν καὶ Ιδιθων καὶ οἱ λοιποὶ ἐκλεγέντες ἐπ' ὀνόματος τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ⁴²καὶ μετ' αὐτῶν σάλπιγγες καὶ κύμβαλα τοῦ ἀναφωνεῖν καὶ ὅργανα τῶν ὄδῶν τοῦ θεοῦ, υἱοὶ Ιδιθων εἰς τὴν πύλην.

⁴³Καὶ ἐπορεύθη ἄπας ὁ λαὸς ἔκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν Δαυιδ τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ.

17 ¹Καὶ ἐγένετο ὡς κατώκησεν Δαυιδ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Ναθαν τὸν προφήτην Ἰδοὺ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου ὑποκάτω δέρρεων. ²καὶ εἶπεν Ναθαν πρὸς Δαυιδ Πᾶν τὸ ἐν τῇ Ψυχῇ σου ποίει, ὅτι ὁ θεὸς μετὰ σοῦ. — ³καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ναθαν λέγων ⁴Πορεύου καὶ εἰπὸν πρὸς Δαυιδ τὸν παῖδά μου Οὕτως εἶπεν κύριος Οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικῆσαι με ἐν αὐτῷ. ⁵ὅτι οὐ κατώκησα ἐν οἴκῳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἵνα ἀνήγαγον τὸν Ισραὴλ, ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἥμην ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καταλύματι. ⁶ἐν πᾶσιν οἷς διῆλθον ἐν παντὶ Ισραὴλ, εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν Ισραὴλ τοῦ ποιμαίνειν τὸν λαόν μου λέγων ὅτι Οὐκ ὀκοδομήκατέ μοι οἶκον κέδρινον. ⁷καὶ νῦν οὕτως ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυιδ Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ ⁸Ἐλαβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας ἐξόπισθεν τῶν ποιμάνων τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ισραὴλ. ⁹καὶ ἥμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν, οἷς ἐπορεύθης, καὶ ἔξωλέθρευσα πάντας τοὺς ἔχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου καὶ ἐποίησά σοι ὄνομα κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁰καὶ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου Ισραὴλ καὶ καταφυτεύσω αὐτόν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτὸν καὶ οὐ μεριμνήσει ἔτι, καὶ οὐ προσθήσει ἀδικία α τοῦ ταπεινῶσαι αὐτὸν καθὼς ἀπ' ἀρχῆς. ¹¹καὶ ἀφ' ἡμερῶν, ὃν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν λαόν μου Ισραὴλ, καὶ ἐταπείνωσα ἄπαντας τοὺς ἔχθρούς σου· καὶ αὐξήσω σε, καὶ οἶκον οἰκοδομήσει σοι κύριος. ¹²καὶ ἔσται ὅταν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι σου καὶ κοιμηθήσῃ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ, δις ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. ¹³αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἔως αἰῶνος. ¹⁴ἔγω ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· καὶ τὸ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ ὡς ἀπέστησα ἀπὸ τῶν ὄντων ἔμπροσθέν σου. ¹⁵καὶ πιστώσω αὐτὸν ἐν οἴκῳ μου καὶ ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἔως αἰῶνος, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθωμένος ἔως αἰῶνος. ¹⁶κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὥρασιν ταύτην, οὕτως ἐλάλησεν Ναθαν πρὸς Δαυιδ. — ¹⁷καὶ ἥλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ καὶ ἐκάθισεν

ἀπέναντι κυρίου καὶ εἴπεν Τίς εἰμι ἐγώ, κύριε ὁ θεός, καὶ τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἡγάπησάς με ἔως αἰῶνος;¹⁷ καὶ ἐσμικρύνθη ταῦτα ἐνώπιόν σου, ὁ θεός, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου ἐκ μακρῶν καὶ ἐπεῖδες με ὡς ὄρασις ἀνθρώπου καὶ ὑψωσάς με, κύριε ὁ θεός.¹⁸ τί προσθήσει ἔτι Δαυὶδ πρὸς σὲ τοῦ δοξάσαι; καὶ σὺ τὸν δοῦλόν σου οἶδας.¹⁹ καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας τὴν πᾶσαν μεγαλωσύνην.²⁰ κύριε, οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι, καὶ οὐκ ἔστιν πλὴν σοῦ κατὰ πάντα, ὅσα ἡκούσαμεν ἐν ὥστὶν ἡμῶν.²¹ καὶ οὐκ ἔστιν ὡς ὁ λαός σου Ισραὴλ ἔθνος ἔτι ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς ὡδήγησεν αὐτὸν ὁ θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι ἑαυτῷ λαὸν τοῦ θέσθαι ἑαυτῷ ὄνομα μέγα καὶ ἐπιφανές τοῦ ἐκβαλεῖν ἀπὸ προσώπου λαοῦ σου, οὓς ἐλυτρώσω ἐξ Αἰγύπτου, ἔθνη.²² καὶ ἐδωκας τὸν λαόν σου Ισραὴλ σεαυτῷ λαὸν ἔως αἰῶνος, καὶ σύ, κύριε, αὐτοῖς εἰς θεόν.²³ καὶ νῦν, κύριε, ὁ λόγος σου, δὲν ἐλάλησας πρὸς τὸν παῖδά σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, πιστωθήτω ἔως αἰῶνος²⁴ λεγόντων Κύριε κύριε παντοκράτωρ θεὸς Ισραὴλ, καὶ ὁ οἶκος Δαυὶδ παιδός σου ἀνωρθωμένος ἐναντίον σου.²⁵ ὅτι σύ, κύριε, ἤνοιξας τὸ οὓς τοῦ παιδός σου τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον· διὰ τοῦτο εὗρεν ὁ παῖς σου τοῦ προσεύξασθαι κατὰ πρόσωπόν σου.

²⁶ Καὶ νῦν, κύριε, σὺ εἴ αὐτὸς ὁ θεὸς καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα.²⁷ καὶ νῦν ἦρξα τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐναντίον σου· ὅτι σύ, κύριε, εὐλόγησας, καὶ εὐλόγησον εἰς τὸν αἰῶνα.

18 ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπάταξεν Δαυὶδ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐτροπώσατο αὐτοὺς καὶ ἔλαβεν τὴν Γεθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων.² καὶ ἐπάταξεν τὴν Μωαβ, καὶ ἦσαν Μωαβ παῖδες τῷ Δαυὶδ φέροντες δῶρα.³ καὶ ἐπάταξεν Δαυὶδ τὸν Αδρααζαρ βασιλέα Σουβα Ημαθ πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην.⁴ καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ αὐτῶν χίλια ἄρματα καὶ ἐπὶ τὰ χιλιάδας ἵππων καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν· καὶ παρέλυσεν Δαυὶδ πάντα τὰ ἄρματα καὶ ὑπελίπετο ἐξ αὐτῶν ἐκατὸν ἄρματα.⁵ καὶ ἤλθεν Σύρος ἐκ Δαμασκοῦ βοηθῆσαι Αδρααζαρ βασιλεῖ Σουβα, καὶ ἐπάταξεν Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας ἀνδρῶν.⁶ καὶ ἔθετο Δαυὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Δαμασκόν, καὶ ἦσαν τῷ Δαυὶδ εἰς παῖδας φέροντας δῶρα. καὶ ἔσωζεν κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν, οἷς ἐπορεύετο.⁷ καὶ ἔλαβεν Δαυὶδ τοὺς κλοιοὺς τοὺς χρυσοῦς, οἵ ἦσαν ἐπὶ τοὺς παῖδας Αδρααζαρ, καὶ ἤνεγκεν αὐτοὺς εἰς Ιερουσαλημ.⁸ καὶ ἐκ τῆς μεταβηχας καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τῶν Αδρααζαρ ἔλαβεν Δαυὶδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα· ἐξ αὐτοῦ ἐποίησεν Σαλωμῶν τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν καὶ τοὺς στύλους καὶ τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ.⁹ καὶ ἤκουσεν Θωα βασιλεὺς Ημαθ ὅτι ἐπάταξεν Δαυὶδ τὴν πᾶσαν δύναμιν Αδρααζαρ βασιλέως Σουβα,¹⁰ καὶ ἀπέστειλεν τὸν Ιδουραμ υἱὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ τοῦ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην καὶ τοῦ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὐ ἐπολέμησεν τὸν Αδρααζαρ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ πολέμιος Θωα ἦν τῷ Αδρααζαρ, καὶ πάντα τὰ σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ.¹¹ καὶ ταῦτα ἡγίασεν Δαυὶδ τῷ κυρίῳ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου, οὐ ἔλαβεν ἐκ πάντων τῶν ἔθνῶν, ἐξ Ιδουμαίας καὶ Μωαβ καὶ ἐξ υἱῶν Αμμῶν καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐξ Αμαληκ.¹² καὶ Αβεσσα υἱὸς Σαρουια

ἐπάταξεν τὴν Ιδουμαίαν ἐν κοιλάδι τῶν ἀλῶν, ὅκτὼ καὶ δέκα χιλιάδας, ¹³καὶ ἔθετο ἐν τῇ κοιλάδι φρουράς· καὶ ἦσαν πάντες οἱ Ιδουμαῖοι παῖδες Δαυιδ· καὶ ἔσωζεν κύριος τὸν Δαυιδ ἐν πᾶσιν, οἵς ἐπορεύετο.

¹⁴Καὶ ἐβασίλευσεν Δαυιδ ἐπὶ πάντα Ισραὴλ καὶ ἦν ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην τῷ παντὶ λαῷ αὐτοῦ. ¹⁵καὶ Ιωαβ υἱὸς Σαρουια ἐπὶ τῆς στρατιᾶς καὶ Ιωσαφατ υἱὸς Αχιλουδ ὑπομνηματογράφος ¹⁶καὶ Σαδωκ υἱὸς Αχιταβ καὶ Αχιμελεχ υἱὸς Αβιαθαρ ἵερεῖς καὶ Σουσα γραμματεὺς ¹⁷καὶ Βαναιας υἱὸς Ιωδας ἐπὶ τοῦ χερεθθι καὶ τοῦ φελεθθι καὶ υἱὸι Δαυιδ οἱ πρῶτοι διάδοχοι τοῦ βασιλέως.

19 ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἀπέθανεν Ναας βασιλεὺς υἱῶν Αμμων, καὶ ἐβασίλευσεν Αναν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²καὶ εἶπεν Δαυιδ Ποιήσω ἔλεος μετὰ Αναν υἱοῦ Ναας, ὡς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἔλεος· καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους Δαυιδ τοῦ παρακαλέσαι αὐτὸν περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἥλθον παῖδες Δαυιδ εἰς γῆν υἱῶν Αμμων τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. ³καὶ εἶπον ἄρχοντες Αμμων πρὸς Αναν Μὴ δοξάζων Δαυιδ τὸν πατέρα σου ἐναντίον σου ἀπέστειλέν σοι παρακαλοῦντας; οὐχ ὅπως ἔξερευνήσωσιν τὴν πόλιν τοῦ κατασκοπῆσαι τὴν γῆν, ἥλθον παῖδες αὐτοῦ πρὸς σέ; ⁴καὶ ἔλαβεν Αναν τοὺς παῖδας Δαυιδ καὶ ἔξύρησεν αὐτοὺς καὶ ἀφεῖλεν τῶν μανδυῶν αὐτῶν τὸ ἥμισυ ἔως τῆς ἀναβολῆς καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς. ⁵καὶ ἥλθον ἀπαγγεῖλαι τῷ Δαυιδ περὶ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ἡτιμωμένοι σφόδρα· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Καθίσατε ἐν Ιεριχώ ἔως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν καὶ ἀνακάμψατε. — ⁶καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Αμμων ὅτι ἥσχύνθη λαὸς Δαυιδ, καὶ ἀπέστειλεν Αναν καὶ οἱ υἱοὶ Αμμων χίλια τάλαντα ἀργυρίου τοῦ μισθώσασθαι ἔαυτοῖς ἐκ Συρίας Μεσοποταμίας καὶ ἐκ Συρίας Μοοχα καὶ ἐκ Σωβα ἄρματα καὶ ἵππεῖς ⁷καὶ ἐμισθώσαντο ἔαυτοῖς δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδας ἄρμάτων καὶ τὸν βασιλέα Μωχα καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ ἥλθον καὶ παρενέβαλον κατέναντι Μαιδαβα, καὶ οἱ υἱοὶ Αμμων συνήχθησαν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν καὶ ἥλθον εἰς τὸ πολεμῆσαι. ⁸καὶ ἤκουσεν Δαυιδ καὶ ἀπέστειλεν τὸν Ιωαβ καὶ πᾶσαν τὴν στρατιὰν τῶν δυνατῶν. ⁹καὶ ἔξῆλθον οἱ υἱοὶ Αμμων καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον παρὰ τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως, καὶ οἱ βασιλεῖς οἱ ἐλθόντες παρενέβαλον καθ' ἔαυτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ. ¹⁰καὶ εἶδεν Ιωαβ ὅτι γεγόνασιν ἀντιπρόσωποι τοῦ πολεμεῖν πρὸς αὐτὸν κατὰ πρόσωπον καὶ ἔξόπισθεν, καὶ ἔξελέξατο ἐκ παντὸς νεανίου ἐξ Ισραὴλ, καὶ παρετάξαντο ἐναντίον τοῦ Σύρου. ¹¹καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Αβεσσα ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ παρετάξαντο ἐξ ἐναντίας υἱῶν Αμμων. ¹²καὶ εἶπεν Ἐὰν κρατήσῃ ὑπὲρ ἐμὲ Σύρος, καὶ ἔσῃ μοι εἰς σωτηρίαν, καὶ ἐὰν υἱοὶ Αμμων κρατήσωσιν ὑπὲρ σέ, καὶ σώσω σε. ¹³ἀνδρίζου καὶ ἐνισχύσωμεν περὶ τοῦ λαοῦ ὑμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ κύριος τὸ ἀγαθὸν ἐν ὁφθαλμοῖς αὐτοῦ ποιήσει. ¹⁴καὶ παρετάξατο Ιωαβ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ κατέναντι Σύρων εἰς πόλεμον, καὶ ἔφυγον ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁵καὶ οἱ υἱοὶ Αμμων εἶδον ὅτι ἔφυγον Σύροι, καὶ ἔφυγον καὶ αὐτοὶ ἀπὸ προσώπου Ιωαβ καὶ ἀπὸ προσώπου Αβεσσα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ ἥλθον εἰς τὴν πόλιν. καὶ ἥλθεν Ιωαβ εἰς Ιερουσαλημ. — ¹⁶καὶ εἶδεν Σύρος ὅτι ἐτροπώσατο αὐτὸν Ισραὴλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους, καὶ ἔξήγαγον τὸν Σύρον ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σωφαχ

ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Αδρααζαρ ἔμπροσθεν αὐτῶν. ¹⁷καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυιδ, καὶ συνήγαγεν τὸν πάντα Ισραὴλ καὶ διέβη τὸν Ιορδάνην καὶ ἥλθεν ἐπ’ αὐτοὺς καὶ παρετάξατο ἐπ’ αὐτούς, καὶ παρατάσσεται Σύρος ἐξ ἐναντίας Δαυιδ καὶ ἐπολέμησαν αὐτόν. ¹⁸καὶ ἔφυγεν Σύρος ἀπὸ προσώπου Δαυιδ, καὶ ἀπέκτεινεν Δαυιδ ἀπὸ τοῦ Σύρου ἐπτὰ χιλιάδας ἄρμάτων καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδας πεζῶν· καὶ τὸν Σωφαχ ἀρχιστράτηγον δυνάμεως ἀπέκτεινεν. ¹⁹καὶ εἶδον παῖδες Αδρααζαρ ὅτι ἐπταίκασιν ἀπὸ προσώπου Ισραὴλ, καὶ διέθεντο μετὰ Δαυιδ καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ· καὶ οὐκ ἤθέλησεν Σύρος τοῦ βοηθῆσαι τοῖς υἱοῖς Αμμων ἔτι.

20 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπιόντι ἔτει ἐν τῇ ἔξοδῳ τῶν βασιλέων καὶ ἥγαγεν Ιωαβ πᾶσαν τὴν δύναμιν τῆς στρατιᾶς, καὶ ἔφθειραν τὴν χώραν υἱῶν Αμμων· καὶ ἥλθεν καὶ περιεκάθισεν τὴν Ραββα· καὶ Δαυιδ ἐκάθητο ἐν Ιερουσαλημ· καὶ ἐπάταξεν Ιωαβ τὴν Ραββα καὶ κατέσκαψεν αὐτήν. ²καὶ ἔλαβεν Δαυιδ τὸν στέφανον Μολχολ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εὐρέθη ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσίου, καὶ ἐν αὐτῷ λίθος τίμιος, καὶ ἦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Δαυιδ· καὶ σκῦλα τῆς πόλεως ἔξηνεγκεν πολλὰ σφόδρα. ³καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἔξήγαγεν καὶ διέπρισεν πρίστιν καὶ ἐν σκεπάρνοις σιδηροῖς· καὶ οὕτως ἐποίησεν Δαυιδ τοῖς πᾶσιν υἱοῖς Αμμων· καὶ ἀνέστρεψεν Δαυιδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς Ιερουσαλημ.

⁴Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γαζερ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων. τότε ἐπάταξεν Σοβοχαι ὁ Ουσαθὶ τὸν Σαφου ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν γιγάντων καὶ ἐταπείνωσεν αὐτόν. — ⁵καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐπάταξεν Ελλαναν υἱὸς Ιαΐρ τὸν Λεεμι ἀδελφὸν Γολιαθ τοῦ Γεθθαίου, καὶ ξύλον δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων. — ⁶καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γεθ, καὶ ἦν ἀνὴρ ὑπερμεγέθης, καὶ δάκτυλοι αὐτοῦ ἔξ καὶ ἔξ, εἴκοσι τέσσαρες, καὶ οὗτος ἦν ἀπόγονος γιγάντων. ⁷καὶ ὠνείδισεν τὸν Ισραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ιωναθαν υἱὸς Σαμαα ἀδελφοῦ Δαυιδ. — ⁸οὕτοι ἐγένοντο Ραφα ἐν Γεθ· πάντες ἥσαν τέσσαρες γίγαντες, καὶ ἐπεσον ἐν χειρὶ Δαυιδ καὶ ἐν χειρὶ παιδῶν αὐτοῦ.

21 ¹Καὶ ἔστη διάβολος ἐν τῷ Ισραὴλ καὶ ἐπέσεισεν τὸν Δαυιδ τοῦ ἀριθμῆσαι τὸν Ισραὴλ. ²καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ πρὸς Ιωαβ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως Πορεύθητε ἀριθμήσατε τὸν Ισραὴλ ἀπὸ Βηρσαβεε καὶ ἔως Δαν καὶ ἐνέγκατε πρός με, καὶ γνώσομαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. ³καὶ εἶπεν Ιωαβ Προσθείη κύριος ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ὡς αὐτοὶ ἐκατονταπλασίως, καὶ οἱ ὁφθαλμοὶ κυρίου μου τοῦ βασιλέως βλέποντες· πάντες τῷ κυρίῳ μου παῖδες· ἵνα τί ζητεῖ ὁ κύριός μου τοῦτο; ἵνα μὴ γένηται εἰς ἀμαρτίαν τῷ Ισραὴλ. ⁴τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἐκραταιώθη ἐπὶ τῷ Ιωαβ. καὶ ἔξῃλθεν Ιωαβ καὶ διῆλθεν ἐν παντὶ ὁρίῳ Ισραὴλ καὶ ἥλθεν εἰς Ιερουσαλημ. ⁵καὶ ἔδωκεν Ιωαβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ τῷ Δαυιδ, καὶ ἦν πᾶς Ισραὴλ χίλιαι χιλιάδες καὶ ἐκατὸν χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων μάχαιραν καὶ Ιουδας τετρακόσιαι καὶ ὅγδοήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων μάχαιραν. ⁶καὶ τὸν Λευι καὶ τὸν Βενιαμιν οὐκ ἤριθμησεν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ὅτι κατίσχυσεν λόγος τοῦ βασιλέως τὸν Ιωαβ.

⁷Καὶ πονηρὸν ἐφάνη ἐναντίον τοῦ θεοῦ περὶ τοῦ πράγματος τούτου, καὶ ἐπάταξεν τὸν Ισραὴλ.
⁸καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς τὸν θεόν· Ἡμάρτηκα σφόδρα ὅτι ἐποίησα τὸ πρᾶγμα τοῦτο· καὶ νῦν περίελε δὴ τὴν κακίαν παιδός σου, ὅτι ἐματαιώθην σφόδρα. ⁹καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Γαδ ὁρῶντα Δαυὶδ λέγων
¹⁰Πορεύου καὶ λάλησον πρὸς Δαυὶδ λέγων Οὔτως λέγει κύριος Τρία αἱρὼ ἐγὼ ἐπὶ σέ, ἔκλεξαι σεαυτῷ ἐν ἐξ αὐτῶν καὶ ποιήσω σοι. ¹¹καὶ ἥλθεν Γαδ πρὸς Δαυὶδ καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὔτως λέγει κύριος "Ἐκλεξαι σεαυτῷ ¹²ἡ τρία ἔτη λιμοῦ, ἡ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἐκ προσώπου ἐχθρῶν σου καὶ μάχαιραν ἐχθρῶν σου τοῦ ἐξολεθρεῦσαι, ἡ τρεῖς ἡμέρας ρομφαίαν κυρίου καὶ θάνατον ἐν τῇ γῇ καὶ ἄγγελος κυρίου ἐξολεθρεύων ἐν πάσῃ κληρονομίᾳ Ισραὴλ· καὶ νῦν ἵδε τὶ ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντί με λόγον. ¹³καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Γαδ Στενά μοι καὶ τὰ τρία σφόδρα· ἐμπεσοῦμαι δὴ εἰς χεῖρας κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα, καὶ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων οὐ μὴ ἐμπέσω. ¹⁴καὶ ἔδωκεν κύριος θάνατον ἐν Ισραὴλ, καὶ ἐπεσον ἐξ Ισραὴλ ἐβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. ¹⁵καὶ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς ἄγγελον εἰς Ιερουσαλήμ τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτήν. καὶ ὡς ἐξωλέθρευσεν, εἶδεν κύριος καὶ μετεμελήθη ἐπὶ τῇ κακίᾳ καὶ εἶπεν τῷ ἀγγέλῳ τῷ ἐξολεθρεύοντι Ἰκανούσθω σοι, ἀνες τὴν χεῖρά σου· καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἐστὼς ἐν τῷ ἄλω Ορνα τοῦ Ιεβουσαίου. ¹⁶καὶ ἐπῆρεν Δαυὶδ τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδεν τὸν ἄγγελον κυρίου ἐστῶτα ἀνὰ μέσον τῆς γῆς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἡ ρομφαία αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐκτεταμένη ἐπὶ Ιερουσαλήμ· καὶ ἐπεσεν Δαυὶδ καὶ οἱ πρεσβύτεροι περιβεβλημένοι ἐν σάκκοις ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. ¹⁷καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς τὸν θεόν Οὐκ ἐγὼ εἴπα τοῦ ἀριθμῆσαι ἐν τῷ λαῷ; καὶ ἐγὼ εἰμι ὁ ἀμαρτών, κακοποιῶν ἐκακοποίησα· καὶ ταῦτα τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν; κύριε ὁ θεός, γενηθήτω ἡ χείρ σου ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου καὶ μὴ ἐν τῷ λαῷ σου εἰς ἀπώλειαν, κύριε. ¹⁸καὶ ἄγγελος κυρίου εἶπεν τῷ Γαδ τοῦ εἰπεῖν πρὸς Δαυὶδ ἵνα ἀναβῇ τοῦ στῆσαι θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ ἐν ἄλω Ορνα τοῦ Ιεβουσαίου. ¹⁹καὶ ἀνέβη Δαυὶδ κατὰ τὸν λόγον Γαδ, ὃν ἐλάλησεν ἐν ὀνόματι κυρίου. ²⁰καὶ ἐπέστρεψεν Ορνα καὶ εἶδεν τὸν βασιλέα καὶ τέσσαρες υἱοὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ μεθαχαβιν· καὶ Ορνα ἦν ἀλοῶν πυρούς. ²¹καὶ ἥλθεν Δαυὶδ πρὸς Ορναν, καὶ Ορνα ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἄλω καὶ προσεκύνησεν τῷ Δαυὶδ τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν. ²²καὶ εἶπεν Δαυὶδ πρὸς Ορνα Δός μοι τὸν τόπον σου τῆς ἄλω, καὶ οἰκοδομήσω ἐπ' αὐτῷ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ· ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ δός μοι αὐτόν, καὶ παύσεται ἡ πληγὴ ἐκ τοῦ λαοῦ. ²³καὶ εἶπεν Ορνα πρὸς Δαυὶδ Λαβὲ σεαυτῷ, καὶ ποιησάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ἀγαθὸν ἐναντίον αὐτοῦ· ἵδε δεδῶκα τοὺς μόσχους εἰς ὀλοκαύτωσιν καὶ τὸ ἄροτρον καὶ τὰς ἀμάξας εἰς ἔντα καὶ τὸν σῖτον εἰς θυσίαν, τὰ πάντα δεδῶκα. ²⁴καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ Ορνα Οὐχί, ὅτι ἀγοράζων ἀγοράζω ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ· ὅτι οὐ μὴ λάβω ἂ ἐστίν σοι κυρίῳ τοῦ ἀνενέγκαι ὀλοκαύτωσιν δωρεὰν κυρίῳ. ²⁵καὶ ἔδωκεν Δαυὶδ τῷ Ορνα ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ σίκλους χρυσίου ὀλκῆς ἐξακοσίους. ²⁶καὶ ὠκοδόμησεν Δαυὶδ ἐκεῖ θυσιαστήριον κυρίῳ καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου· καὶ ἐβόησεν πρὸς κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῷ ἐν πυρὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως καὶ κατανάλωσεν τὴν ὀλοκαύτωσιν. ²⁷καὶ εἶπεν κύριος πρὸς τὸν ἄγγελον, καὶ κατέθηκεν τὴν ρομφαίαν εἰς τὸν κολεόν.

— ²⁸ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἰδεῖν τὸν Δαυὶδ ὅτι ἐπήκουσεν αὐτῷ κύριος ἐν τῷ ἄλῳ Ορνα τοῦ Ιεβουσαίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐκεῖ. ²⁹καὶ σκηνὴ κυρίου, ἣν ἐποίησεν Μωυσῆς ἐν τῇ ἑρήμω, καὶ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν Βαμα ἐν Γαβαων. ³⁰καὶ οὐκ ἡδύνατο Δαυὶδ τοῦ πορευθῆναι ἔμπροσθεν αὐτοῦ τοῦ ζητῆσαι τὸν θεόν, ὅτι κατέσπευσεν ἀπὸ προσώπου τῆς ρόμφαίας ἀγγέλου κυρίου.

22 ¹Καὶ εἶπεν Δαυὶδ Οὔτός ἐστιν ὁ οἶκος κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦτο τὸ θυσιαστήριον εἰς ὀλοκαύτωσιν τῷ Ισραὴλ. ²καὶ εἶπεν Δαυὶδ συναγαγεῖν πάντας τοὺς προσηλύτους ἐν γῇ Ισραὴλ καὶ κατέστησεν λατόμους λατομῆσαι λίθους ξυστοὺς τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ θεῷ. ³καὶ σίδηρον πολὺν εἰς τοὺς ἥλους τῶν θυρωμάτων καὶ τῶν πυλῶν καὶ τοὺς στροφεῖς ἡτοίμασεν Δαυὶδ καὶ χαλκὸν εἰς πλῆθος, οὐκ ἦν σταθμός. ⁴καὶ ξύλα κέδρινα, οὐκ ἦν ἀριθμός, ὅτι ἐφέροσαν οἱ Σιδώνιοι καὶ οἱ Τύριοι ξύλα κέδρινα εἰς πλῆθος τῷ Δαυὶδ. ⁵καὶ εἶπεν Δαυὶδ Σαλωμῶν ὁ υἱός μου παιδάριον ἀπαλόν, καὶ ὁ οἶκος τοῦ οἰκοδομῆσαι τῷ κυρίῳ εἰς μεγαλωσύνην ἄνω, εἰς ὄνομα καὶ εἰς δόξαν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐτοιμάσω αὐτῷ· καὶ ἡτοίμασεν Δαυὶδ εἰς πλῆθος ἔμπροσθεν τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. — ⁶καὶ ἐκάλεσεν Σαλωμῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ Ισραὴλ. ⁷καὶ εἶπεν Δαυὶδ Σαλωμῶν Τέκνον, ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ Ψυχῇ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ. ⁸καὶ ἐγένετο ἐπ’ ἐμοὶ λόγος κυρίου λέγων Αἴμα εἰς πλῆθος ἐξέχεας καὶ πολέμους μεγάλους ἐποίησας· οὐκ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ ὀνόματί μου, ὅτι αἴματα πολλὰ ἐξέχεας ἐπὶ τῆς γῆς ἐναντίον μου. ⁹ἰδοὺ υἱὸς τίκτεταί σοι, οὗτος ἔσται ἀνὴρ ἀναπαύσεως, καὶ ἀναπαύσω αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν ἔχθρῶν κυκλόθεν, ὅτι Σαλωμῶν ὄνομα αὐτῷ, καὶ εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν δώσω ἐπὶ Ισραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ. ¹⁰οὗτος οἰκοδομήσει οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ οὗτος ἔσται μοι εἰς υἱὸν κἀγὼ αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ ἀνορθώσω θρόνον βασιλείας αὐτοῦ ἐν Ισραὴλ ἔως αἰώνος. ¹¹καὶ νῦν, υἱέ μου, ἔσται μετὰ σοῦ κύριος, καὶ εὐοδώσει καὶ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ σου, ὡς ἐλάλησεν περὶ σοῦ. ¹²ἄλλ’ ἡ δῷῃ σοι σοφίαν καὶ σύνεσιν κύριος καὶ κατισχύσαι σε ἐπὶ Ισραὴλ καὶ τοῦ φυλάσσεσθαι καὶ τοῦ ποιεῖν τὸν νόμον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ¹³τότε εὐοδώσει, ἐὰν φυλάξῃς τοῦ ποιεῖν τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα, ἢ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ ἐπὶ Ισραὴλ· ἀνδρίζου καὶ ἵσχυε, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῆς. ¹⁴καὶ ἴδοὺ ἐγὼ κατὰ τὴν πτωχείαν μου ἡτοίμασα εἰς οἶκον κυρίου χρυσίου ταλάντων ἑκατὸν χιλιάδας καὶ ἀργυρίου ταλάντων χιλίας χιλιάδας καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον, οὗ οὐκ ἔστιν σταθμός, ὅτι εἰς πλῆθος ἔστιν· καὶ ξύλα καὶ λίθους ἡτοίμασα, καὶ πρὸς ταῦτα πρόσθεις. ¹⁵καὶ μετὰ σοῦ εἰς πλῆθος ποιούντων ἔργα τεχνίται καὶ οἰκοδόμοι λίθων καὶ τέκτονες ξύλων καὶ πᾶς σοφὸς ἐν παντὶ ἔργῳ. ¹⁶ἐν χρυσίᾳ, ἐν ἀργυρίῳ, ἐν χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ οὐκ ἔστιν ἀριθμός. ἀνάστηθι καὶ ποίει, καὶ κύριος μετὰ σοῦ. — ¹⁷καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ τοῖς πᾶσιν ἄρχουσιν Ισραὴλ ἀντιλαβέσθαι τῷ Σαλωμῶν υἱῷ αὐτοῦ ¹⁸Οὐχὶ κύριος μεθ’ ὑμῶν; καὶ ἀνέπαυσεν ὑμᾶς κυκλόθεν, ὅτι ἔδωκεν ἐν χερσὶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ ὑπετάγη ἡ γῆ ἐναντίον κυρίου καὶ ἐναντίον λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁹νῦν δότε καρδίας ὑμῶν καὶ ψυχὰς ὑμῶν τοῦ ζητῆσαι τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν καὶ ἐγέρθητε καὶ οἰκοδομήσατε ἀγίασμα κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν

τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου καὶ σκεύη τὰ ἄγια τοῦ θεοῦ εἰς οἶκον τὸν οἰκοδομούμενον τῷ ὀνόματι κυρίου.

23 ¹Καὶ Δαυὶδ πρεσβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν καὶ ἐβασίλευσεν Σαλωμῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ Ισραὴλ. ²καὶ συνήγαγεν τοὺς πάντας ἄρχοντας Ισραὴλ καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας. ³καὶ ἥριθμήθησαν οἱ Λευῖται ἀπὸ τριακονταετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν εἰς ἄνδρας τριάκοντα καὶ ὀκτὼ χιλιάδας. ⁴ἀπὸ τούτων ἐργοδιῶκται ἐπὶ τὰ ἔργα οἴκου κυρίου εἴκοσι τέσσαρες χιλιάδες καὶ γραμματεῖς καὶ κριταὶ ἑξακισχίλιοι ⁵καὶ τέσσαρες χιλιάδες πυλωροὶ καὶ τέσσαρες χιλιάδες αἰνοῦντες τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς ὄργανοις, οἵς ἐποίησεν τοῦ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ. — ⁶καὶ διεῖλεν αὐτοὺς Δαυὶδ ἐφημερίας τοῖς υἱοῖς Λευι, τῷ Γεδσων, Κααθ, Μεραρι. ⁷καὶ τῷ Παροσωμ, τῷ Εδαν καὶ τῷ Σεμεϊ. ⁸υἱὸι τῷ Εδαν· ὁ ἄρχων Ιηλ καὶ Ζεθομ καὶ Ιωηλ, τρεῖς. ⁹υἱὸι Σεμεϊ· Σαλωμῆ καὶ Ιηλ καὶ Αιδαν, τρεῖς. οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῷ Εδαν. ¹⁰καὶ τοῖς υἱοῖς Σεμεϊ· Ιεθ καὶ Ζιζα καὶ Ιωας καὶ Βερια· οὗτοι υἱοὶ Σεμεϊ, τέσσαρες. ¹¹καὶ ἦν Ιεθ ὁ ἄρχων καὶ Ζιζα ὁ δεύτερος· καὶ Ιωας καὶ Βερια οὐκ ἐπλήθυναν υἱὸνς καὶ ἐγένοντο εἰς οἶκον πατριᾶς εἰς ἐπίσκεψιν μίαν. — ¹²υἱὸι Κααθ· Αμβραμ, Ισσααρ, Χεβρων, Οζηλ, τέσσαρες. ¹³υἱὸι Αμβραμ· Ααρων καὶ Μωυσῆς καὶ διεστάλη Ααρων τοῦ ἀγίασθῆναι ἄγια ἀγίων αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἔως αἰῶνος τοῦ θυμιᾶν ἐναντίον τοῦ κυρίου λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔως αἰῶνος. ¹⁴καὶ Μωυσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, υἱὸι αὐτοῦ ἐκλήθησαν εἰς φυλὴν τοῦ Λευι. ¹⁵υἱὸι Μωυσῆ· Γηρσαμ καὶ Ελιεζερ. ¹⁶υἱὸι Γηρσαμ· Σουβαὴλ ὁ ἄρχων. ¹⁷καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Ελιεζερ· Ρααβια ὁ ἄρχων· καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Ελιεζερ υἱοὶ ἔτεροι. καὶ υἱοὶ Ρααβια ηὔξηθησαν εἰς ὑψος. ¹⁸υἱὸι Ισσααρ· Σαλωμαθ ὁ ἄρχων. ¹⁹υἱὸι Χεβρων· Ιδουδ ὁ ἄρχων, Αμαδια ὁ δεύτερος, Οζηλ ὁ τρίτος, Ικεμιας ὁ τέταρτος. ²⁰υἱὸι Οζηλ· Μιχας ὁ ἄρχων καὶ Ισια ὁ δεύτερος. — ²¹υἱὸι Μεραρι· Μοολι καὶ Μουσι. υἱοὶ Μοολι· Ελεαζαρ καὶ Κις. ²²καὶ ἀπέθανεν Ελεαζαρ, καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ ἀλλ' ἦ θυγατέρες, καὶ ἔλαβον αὐτὰς υἱοὶ Κις ἀδελφοὶ αὐτῶν. ²³υἱὸι Μουσι· Μοολι καὶ Εδερ καὶ Ιαριμωθ, τρεῖς. — ²⁴οὗτοι υἱοὶ Λευι κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν, ἄρχοντες τῶν πατριῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὄνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ποιοῦντες τὰ ἔργα λειτουργίας οἴκου κυρίου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. ²⁵ὅτι εἴπεν Δαυὶδ Κατέπαυσεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ τῷ λαῷ αὐτοῦ καὶ κατεσκήνωσεν ἐν Ιερουσαλημ ἔως αἰῶνος. ²⁶καὶ οἱ Λευῖται οὐκ ἦσαν αἴροντες τὴν σκηνὴν καὶ τὰ πάντα σκεύη αὐτῆς εἰς τὴν λειτουργίαν αὐτῆς. ²⁷ὅτι ἐν τοῖς λόγοις Δαυὶδ τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς υἱῶν Λευι ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ²⁸ὅτι ἔστησεν αὐτοὺς ἐπὶ χεῖρα Ααρων τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπὶ τὰς αὐλὰς καὶ ἐπὶ τὰ παστοφόρια καὶ ἐπὶ τὸν καθαρισμὸν τῶν πάντων ἀγίων καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα λειτουργίας οἴκου τοῦ θεοῦ, ²⁹εἰς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, εἰς τὴν σεμίδαλιν τῆς θυσίας καὶ εἰς τὰ λάγανα τὰ ἄζυμα καὶ εἰς τήγανον καὶ εἰς τὴν πεφυραμένην καὶ εἰς πᾶν μέτρον ³⁰καὶ τοῦ στῆναι πρῷ τοῦ αἰνεῖν ἔξομολογεῖσθαι τῷ κυρίῳ καὶ οὕτως τὸ ἐσπέρας ³¹καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀναφερομένων ὀλοκαυτωμάτων τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς κατὰ ἀριθμὸν

κατὰ τὴν κρίσιν ἐπ’ αὐτοῖς διὰ παντὸς τῷ κυρίῳ. ³²καὶ φυλάξουσιν τὰς φυλακὰς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ τὰς φυλακὰς υἱῶν Ααρων ἀδελφῶν αὐτῶν τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου.

24 ¹Καὶ τοῖς υἱοῖς Ααρων διαιρέσεις· υἱὸι Ααρων Ναδαβ καὶ Αβιουδ, Ελεαζαρ καὶ Ιθαμαρ· ²καὶ ἀπέθανεν Ναδαβ καὶ Αβιουδ ἐναντίον τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἦσαν αὐτοῖς· καὶ ιεράτευσεν Ελεαζαρ καὶ Ιθαμαρ υἱὸι Ααρων. ³καὶ διεῖλεν αὐτοὺς Δαυιδ καὶ Σαδωκ ἐκ τῶν υἱῶν Ελεαζαρ καὶ Αχιμελεχ ἐκ τῶν υἱῶν Ιθαμαρ κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν κατ’ οἴκους πατριῶν αὐτῶν. ⁴καὶ εὑρέθησαν υἱοὶ Ελεαζαρ πλείους εἰς ἄρχοντας τῶν δυνατῶν παρὰ τοὺς υἱοὺς Ιθαμαρ, καὶ διεῖλεν αὐτούς, τοῖς υἱοῖς Ελεαζαρ ἄρχοντας εἰς οἴκους πατριῶν ἔξ καὶ δέκα καὶ τοῖς υἱοῖς Ιθαμαρ κατ’ οἴκους πατριῶν ὀκτώ. ⁵καὶ διεῖλεν αὐτούς κατὰ κλήρους τούτους πρὸς τούτους, ὅτι ἦσαν ἄρχοντες τῶν ἀγίων καὶ ἄρχοντες κυρίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ελεαζαρ καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ιθαμαρ· ⁶καὶ ἔγραψεν αὐτοὺς Σαμαιας υἱὸς Ναθαναὴλ ὁ γραμματεὺς ἐκ τοῦ Λευι κατέναντι τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἄρχόντων καὶ Σαδωκ ὁ ιερεὺς καὶ Αχιμελεχ υἱὸς Αβιαθαρ καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν ιερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, οἴκου πατριᾶς εἰς εἴς τῷ Ελεαζαρ καὶ εἴς εἴς τῷ Ιθαμαρ. — ⁷καὶ ἔξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πρῶτος τῷ Ιαριβ, τῷ Ιδεΐα ὁ δεύτερος, ⁸τῷ Χαρημ ὁ τρίτος, τῷ Σεωριμ ὁ τέταρτος, ⁹τῷ Μελχια ὁ πέμπτος, τῷ Μιαμιν ὁ ἔκτος, ¹⁰τῷ Κως ὁ ἔβδομος, τῷ Αβια ὁ ὅγδοος, ¹¹τῷ Ἰησοῦ ὁ ἔνατος, τῷ Σεχενια ὁ δέκατος, ¹²τῷ Ελιασιβ ὁ ἑνδέκατος, τῷ Ιακιμ ὁ δωδέκατος, ¹³τῷ Οχχοφα ὁ τρισκαιδέκατος, τῷ Ισβααλ ὁ τεσσαρεσκαιδέκατος, ¹⁴τῷ Βελγα ὁ πεντεκαιδέκατος, τῷ Εμμηρ ὁ ἑκκαιδέκατος, ¹⁵τῷ Χηζιρ ὁ ἑπτακαιδέκατος, τῷ Αφεση ὁ ὀκτωκαιδέκατος, ¹⁶τῷ Φεταια ὁ ἐννεακαιδέκατος, τῷ Εζεκηλ ὁ εἰκοστός, ¹⁷τῷ Ιαχιν ὁ εἴς καὶ εἰκοστός, τῷ Γαμουλ ὁ δεύτερος καὶ εἰκοστός, ¹⁸τῷ Δαλαια ὁ τρίτος καὶ εἰκοστός, τῷ Μαασαι ὁ τέταρτος καὶ εἰκοστός. ¹⁹αὕτη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν τοῦ εἰσπορεύεσθαι εἰς οἴκον κυρίου κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν διὰ χειρὸς Ααρων πατρὸς αὐτῶν, ὡς ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς Ισραηλ.

²⁰Καὶ τοῖς υἱοῖς Λευι τοῖς καταλοίποις· τοῖς υἱοῖς Αμβραμ Σουβαὴλ· τοῖς υἱοῖς Σουβαὴλ Ιαδια.

²¹τῷ Ρααβια ὁ ἄρχων Ιεσιας. ²²καὶ τῷ Ισσαρι Σαλωμωθ· τοῖς υἱοῖς Σαλωμωθ Ιαθ. ²³υἱοὶ Ιεδιου·

Αμαδια ὁ δεύτερος, Ιαζιηλ ὁ τρίτος, Ιοκομ ὁ τέταρτος. ²⁴υἱοὶ Οζιηλ Μιχα· υἱοὶ Μιχα Σαμηρ.

²⁵ἀδελφὸς Μιχα Ισια· υἱοὶ Ισια Ζαχαρια. ²⁶υἱοὶ Μεραρι Μοολι καὶ Μουσι, υἱοὶ Οζια, υἱοὶ Βοννι.

²⁷υἱοὶ Μεραρι τῷ Οζια, υἱοὶ αὐτοῦ Ισοαμ καὶ Ζακχουρ καὶ Αβδι. ²⁸τῷ Μοολι Ελεαζαρ καὶ Ιθαμαρ· καὶ ἀπέθανεν Ελεαζαρ, καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοί. ²⁹τῷ Κις· υἱοὶ τοῦ Κις Ιραμαηλ. ³⁰καὶ υἱοὶ τοῦ Μουσι Μοολι καὶ Εδερ καὶ Ιαριμωθ. οὗτοι υἱοὶ τῶν Λευιτῶν κατ’ οἴκους πατριῶν αὐτῶν. ³¹καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ κλήρους καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν υἱοὶ Ααρων ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ Σαδωκ καὶ Αχιμελεχ καὶ ἄρχόντων πατριῶν τῶν ιερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, πατριάρχαι αρααβ καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ νεώτεροι.

25 ¹Καὶ ἔστησεν Δαυιδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως εἰς τὰ ἔργα τοὺς υἱοὺς Ασαφ καὶ Αιμαν καὶ Ιδιθων τοὺς ἀποφθεγγομένους ἐν κινύραις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κυμβάλοις. καὶ

ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν ἐργαζομένων ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν. ²υἱοὶ Ασαφ
Ζαχηορ καὶ Ιωσηφ καὶ Ναθανιας καὶ Εραηλ, υἱοὶ Ασαφ ἔχόμενοι Ασαφ τοῦ προφήτου ἔχόμενοι τοῦ
βασιλέως. ³τῷ Ιδιθων υἱοὶ Ιδιθων· Γοδολια καὶ Σουρι καὶ Ισαια καὶ Σεμεϊ καὶ Ασαβια καὶ
Ματταθιας, ⁴ξ, μετὰ τὸν πατέρα αὐτῶν Ιδιθων ἐν κινύρᾳ ἀνακρουόμενοι ἔξομολόγησιν καὶ αἴνεσιν
τῷ κυρίῳ. ⁴τῷ Αιμανι υἱοὶ Αιμαν· Βουκιας καὶ Μανθανιας καὶ Αζαραηλ καὶ Σουβαηλ καὶ Ιεριμωθ
καὶ Ανανιας καὶ Ανανι καὶ Ηλιαθα καὶ Γοδολλαθι καὶ Ρωμεμθι-ωδ καὶ Ιεσβακασα καὶ Μαλληθι καὶ
Ωθηρι καὶ Μεαζωθ. ⁵πάντες οὗτοι υἱοὶ τῷ Αιμαν τῷ ἀνακρουομένῳ τῷ βασιλεῖ ἐν λόγοις θεοῦ
ὑψώσαι κέρας, καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Αιμαν υἱοὺς δέκα τέσσαρας καὶ θυγατέρας τρεῖς. ⁶πάντες οὗτοι
μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὑμνωδοῦντες ἐν οἷς κυρίου ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις
ἔχόμενα τοῦ βασιλέως καὶ Ασαφ καὶ Ιδιθων καὶ Αιμανι. ⁷καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μετὰ τοὺς
ἀδελφοὺς αὐτῶν, δεδιδαγμένοι ἄδειν κυρίῳ, πᾶς συνίων, διακόσιοι ὅγδοιήκοντα καὶ ὀκτώ. — ⁸καὶ
ἔβαλον καὶ αὐτοὶ κλήρους ἐφημεριῶν κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν, τελείων καὶ
μανθανόντων. ⁹καὶ ἔξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πρῶτος υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ τῷ Ασαφ τῷ Ιωσηφ
Γοδολια. ὁ δεύτερος Ηνια, ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ υἱοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ¹⁰ο τρίτος Ζαχηορ, υἱοὶ αὐτοῦ
καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ¹¹ο τέταρτος Ιεσδρι, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ¹²ο
πέμπτος Ναθανιας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ¹³ο ἔκτος Βουκιας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ¹⁴ο ἔβδομος Ισεριηλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ¹⁵ο ὅγδοος
Ιωσια, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ¹⁶ο ἔνατος Μανθανιας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ¹
αὐτοῦ, δέκα δύο. ¹⁷ο δέκατος Σεμεϊ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ¹⁸ο ἐνδέκατος Αζαρια,
υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ¹⁹ο δωδέκατος Ασαβια, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα
δύο. ²⁰ο τρισκαιδέκατος Σουβαηλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ²¹ο τεσσαρεσκαιδέκατος
Ματταθιας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ²²ο πεντεκαιδέκατος Ιεριμωθ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ²³ο ἐκκαιδέκατος Ανανιας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ²⁴ο
ἐπτακαιδέκατος Ιεσβακασα, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ²⁵ο ὀκτωκαιδέκατος Ανανι,
υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ²⁶ο ἐννεακαιδέκατος Μελληθι, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ¹
αὐτοῦ, δέκα δύο. ²⁷ο εἰκοστὸς Ελιαθα, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ²⁸ο εἰκοστὸς πρῶτος
Ηθιρ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ²⁹ο εἰκοστὸς δεύτερος Γοδολλαθι, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο. ³⁰ο τρίτος καὶ εἰκοστὸς Μεαζωθ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο.
³¹ο τέταρτος καὶ εἰκοστὸς Ρωμεμθι-ωδ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, δέκα δύο.

26 ¹Εἰς διαιρέσεις τῶν πυλῶν· υἱοῖς Κορεϊμ Μοσολλαμια υἱὸς Κωρη ἐκ τῶν υἱῶν Αβιασαφ. ²καὶ
τῷ Μοσολλαμια υἱοί· Ζαχαριας ὁ πρωτότοκος, Ιδιηλ ὁ δεύτερος, Ζαβαδιας ὁ τρίτος, Ιεθνουηλ ὁ
τέταρτος, ³Ωλαμ ὁ πέμπτος, Ιωαναν ὁ ἔκτος, Ελιωηναι ὁ ἔβδομος. ⁴καὶ τῷ Αβδεδομ υἱοί· Σαμαιας ὁ
πρωτότοκος, Ιωζαβαδ ὁ δεύτερος, Ιωαα ὁ τρίτος, Σωχαρ ὁ τέταρτος, Ναθαναηλ ὁ πέμπτος, ⁵Αμιηλ ὁ
ἕκτος, Ισταχαρ ὁ ἔβδομος, Φολλαθι ὁ ὅγδοος, ὅτι εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός. ⁶καὶ τῷ Σαμαια υἱῷ αὐτοῦ

ἐτέχθησαν υἱοὶ τοῦ πρωτοτόκου Ρωσαι εἰς τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν αὐτοῦ, ὅτι δυνατοὶ ἦσαν. ⁷υἱοὶ Σαμαια. Γοθνὶ καὶ Ραφαὴλ καὶ Ωβηδ καὶ Ελζαβαδ καὶ Αχιου, υἱοὶ δυνατοί, Ελιου καὶ Σαβχια καὶ Ισβακωμ. ⁸πάντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Αβδεδομ, αὐτοὶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν καὶ υἱοὶ αὐτῶν ποιοῦντες δυνατῶς ἐν τῇ ἐργασίᾳ, οἱ πάντες ἔξήκοντα δύο τῷ Αβδεδομ. ⁹καὶ τῷ Μοσολλαμια υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ δέκα καὶ ὀκτὼ δυνατοί. ¹⁰καὶ τῷ Ωσα τῶν υἱῶν Μεραρι υἱοὶ φυλάσσοντες τὴν ἀρχήν, ὅτι οὐκ ἦν πρωτότοκος, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἄρχοντα ¹¹τῆς διαιρέσεως τῆς δευτέρας, Ταβλαι ὁ τρίτος, Ζαχαριας ὁ τέταρτος· πάντες οὗτοι, υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ τῷ Ωσα, τρισκαίδεκα. — ¹²τούτοις αἱ διαιρέσεις τῶν πυλῶν, τοῖς ἄρχουσι τῶν δυνατῶν, ἐφημερίαι καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹³καὶ ἔβαλον κλήρους κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς πυλῶνα καὶ πυλῶνα. ¹⁴καὶ ἔπεισεν ὁ κλῆρος τῶν πρὸς ἀνατολὰς τῷ Σαλαμια καὶ Ζαχαρια. υἱοὶ Ιωας τῷ Μελχια ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔξῆλθεν ὁ κλῆρος βορρᾶ. ¹⁵τῷ Αβδεδομ νότον κατέναντι οἴκου εσεφιν ¹⁶εἰς δεύτερον· τῷ Ωσα πρὸς δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην παστοφορίου τῆς ἀναβάσεως· φυλακὴ κατέναντι φυλακῆς. ¹⁷πρὸς ἀνατολὰς ἔξ τὴν ἡμέραν, βορρᾶ τῆς ἡμέρας τέσσαρες, νότον τῆς ἡμέρας τέσσαρες, καὶ εἰς τὸ εσεφιν δύο. ¹⁸εἰς διαδεχομένους, καὶ πρὸς δυσμαῖς τέσσαρες, καὶ εἰς τὸν τρίβον δύο διαδεχομένους. ¹⁹αὕται αἱ διαιρέσεις τῶν πυλωρῶν τοῖς υἱοῖς Κορε καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρι.

²⁰Καὶ οἱ Λευΐται ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου κυρίου καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν καθηγιασμένων. ²¹υἱοὶ Λαδαν υἱοὶ τῷ Γηρσωνι τῷ Λαδαν, ἄρχοντες πατριῶν τῷ Λαδαν τῷ Γηρσωνι Ιηλ. ²²καὶ υἱοὶ Ιηλ Ζεθομ καὶ Ιωηλ οἱ ἀδελφοὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου κυρίου. ²³τῷ Αμβραμ καὶ Ισσααρ Χεβρων καὶ Οζηλ. ²⁴καὶ Σουβαηλ ὁ τοῦ Γηρσαμ τοῦ Μωυσῆ ἥγούμενος ἐπὶ τῶν θησαυρῶν. ²⁵καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ τῷ Ελιεζέρ Ρααβιας υἱὸς καὶ Ιωσαιας καὶ Ιωραμ καὶ Ζεχρι καὶ Σαλωμωθ. ²⁶αὐτὸς Σαλωμωθ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντων τῶν θησαυρῶν τῶν ἀγίων, οὓς ἡγίασεν Δαυιδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν, χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ ἀρχηγοὶ τῆς δυνάμεως, ²⁷ἄλλαβεν ἐκ τῶν πολέμων καὶ ἐκ τῶν λαφύρων καὶ ἡγίασεν ἀπ' αὐτῶν τοῦ μὴ καθυστερῆσαι τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ, ²⁸καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀγίων Σαμουηλ τοῦ προφήτου καὶ Σαουλ τοῦ Κις καὶ Αβεννηρ τοῦ Νηρ καὶ Ιωαβ τοῦ Σαρουια· πᾶν, ὃ ἡγίασαν, διὰ χειρὸς Σαλωμωθ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.

²⁹Τῷ Ισαρι Χωνενια καὶ υἱοὶ αὐτοῦ τῆς ἐργασίας τῆς ἔξω ἐπὶ τὸν Ισραηλ τοῦ γραμματεύειν καὶ διακρίνειν. ³⁰τῷ Χεβρωνι Ασαβιας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοί, χίλιοι καὶ ἐπτακόσιοι ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ισραηλ πέραν τοῦ Ιορδάνου πρὸς δυσμαῖς εἰς πᾶσαν λειτουργίαν κυρίου καὶ ἐργασίαν τοῦ βασιλέως. ³¹τοῦ Χεβρωνι· Ιουδιας ὁ ἄρχων τῶν Χεβρωνι κατὰ γενέσεις αὐτῶν κατὰ πατριάς· ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν, καὶ εὑρέθη ἀνὴρ δυνατὸς ἐν αὐτοῖς ἐν Ιαζηρ τῆς Γαλααδίτιδος, ³²καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, υἱοὶ δυνατοί, δισχίλιοι ἐπτακόσιοι ἄρχοντες πατριῶν· καὶ κατέστησεν αὐτοὺς Δαυιδ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ Ρουβηνι καὶ Γαδδι καὶ ἡμίσους φυλῆς Μανασση εἰς πᾶν πρόσταγμα κυρίου καὶ λόγον βασιλέως.

27 ¹Καὶ υἱὸὶ Ισραὴλ κατ’ ἀριθμὸν αὐτῶν, ἄρχοντες τῶν πατριῶν, χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ γραμματεῖς οἱ λειτουργοῦντες τῷ λαῷ καὶ εἰς πᾶν λόγον τοῦ βασιλέως κατὰ διαιρέσεις, εἰς πᾶν λόγον τοῦ εἰσπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου μῆνα ἐκ μηνὸς εἰς πάντας τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ, διαιρέσις μία εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ²καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου Ιεσύοις ὁ τοῦ Ζαβδιῆλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ³ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρες ἄρχων πάντων τῶν ἀρχόντων τῆς δυνάμεως τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ⁴καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου Δωδια ὁ Εχωχι, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες, ἄρχοντες δυνάμεως. ⁵οἱ τρίτοις τὸν μῆνα τὸν τρίτον Βαναιας ὁ τοῦ Ιωδαε ὁ Ἰερεὺς ὁ ἄρχων, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ⁶αὐτὸς Βαναιας δυνατώτερος τῶν τριάκοντα καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ Αμιζαβαθ υἱὸς αὐτοῦ. ⁷οἱ τέταρτος εἰς τὸν μῆνα τὸν τέταρτον Ασαηλ ὁ ἀδελφὸς Ιωαβ καὶ Ζαβδιας ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ⁸οἱ πέμπτος τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ὁ ἡγούμενος Σαμαωθ ὁ Ιεσραε, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι τέσσαρες χιλιάδες. ⁹οἱ ἔκτος τῷ μηνὶ τῷ ἔκτῳ Οδονιας ὁ τοῦ Εκκης ὁ Θεκωίτης, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ¹⁰οἱ ἔβδομος τῷ μηνὶ τῷ ἔβδομῷ Χελῆς ὁ ἐκ Φαλλους ἀπὸ τῶν υἱῶν Εφραιμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ¹¹οἱ ὅγδοος τῷ μηνὶ τῷ ὅγδοῷ Σοβοχαι ὁ Ισαθι τῷ Ζαραϊ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ¹²οἱ ἔνατος τῷ μηνὶ τῷ ἐνάτῳ Αβιεζερ ὁ ἐξ Αναθωθ ἐκ γῆς Βενιαμιν, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ¹³οἱ δέκατος τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ Μεηρα ὁ ἐκ Νετουφατ τῷ Ζαραϊ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ¹⁴οἱ ἑνδέκατος τῷ μηνὶ τῷ ἑνδεκάτῳ Βαναιας ὁ ἐκ Φαραθων τῶν υἱῶν Εφραιμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ¹⁵οἱ δωδέκατος εἰς τὸν μῆνα τὸν δωδέκατον Χολδαι ὁ Νετωφατι τῷ Γοθονιῆλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες.

¹⁶Καὶ ἐπὶ τῶν φυλῶν Ισραὴλ· τῷ Ρουβην ἡγούμενος Ελιεζερ ὁ τοῦ Ζεχρι, τῷ Συμεων Σαφατιας ὁ τοῦ Μααχα, ¹⁷τῷ Λευι Ασαβιας ὁ τοῦ Καμουηλ, τῷ Ααρων Σαδωκ, ¹⁸τῷ Ιουδα Ελιαβ τῶν ἀδελφῶν Δαυιδ, τῷ Ισσαχαρ Αμβρι ὁ τοῦ Μιχαηλ, ¹⁹τῷ Ζαβουλων Σαμαιας ὁ τοῦ Αβδιου, τῷ Νεφθαλι Ιεριμωθ ὁ τοῦ Εσριηλ, ²⁰τῷ Εφραιμ Ωση ὁ τοῦ Οζιου, τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασση Ιωηλ ὁ τοῦ Φαδαια, ²¹τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασση τῷ ἐν τῇ Γαλααδ Ιαδδαι ὁ τοῦ Ζαβδιου, τοῖς υἱοῖς Βενιαμιν Ασιηλ ὁ τοῦ Αβεννηρ, ²²τῷ Δαν Αζαραηλ ὁ τοῦ Ιωραμ. οὗτοι πατριάρχαι τῶν φυλῶν Ισραὴλ. — ²³καὶ οὐκ ἔλαβεν Δαυιδ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ κάτω, ὅτι κύριος εἶπεν πληθῦναι τὸν Ισραὴλ ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ. ²⁴καὶ Ιωαβ ὁ τοῦ Σαρουια ἤρξατο ἀριθμεῖν ἐν τῷ λαῷ καὶ οὐ συνετέλεσεν, καὶ ἐγένετο ἐν τούτοις ὁργὴ ἐπὶ τὸν Ισραὴλ, καὶ οὐ κατεχωρίσθη ὁ ἀριθμὸς ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῦ βασιλέως Δαυιδ.

²⁵Καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τοῦ βασιλέως Ασμωθ ὁ τοῦ Ωδιηλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν ἀγρῷ καὶ ἐν ταῖς κώμαις καὶ ἐν τοῖς ἐποικίοις καὶ ἐν τοῖς πύργοις Ιωναθαν ὁ τοῦ Οζιου. ²⁶ἐπὶ δὲ τῶν

γεωργούντων τὴν γῆν τῶν ἐργαζομένων Εσδρι ὁ τοῦ Χολουβί,²⁷καὶ ἐπὶ τῶν χωρίων Σεμεϊ ὁ ἐκ Ραμα,
καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν τοῖς χωρίοις τοῦ οἴνου Ζαχρι ὁ τοῦ Σεφνι,²⁸καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαιώνων καὶ
ἐπὶ τῶν συκαμίνων τῶν ἐν τῇ πεδινῇ Βαλανας ὁ Γεδωρίτης, ἐπὶ δὲ τῶν θησαυρῶν τοῦ ἐλαίου Ιωας.
²⁹καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν νομάδων τῶν ἐν τῷ Ασιδων Σατραις ὁ Σαρωνίτης, καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν
τοῖς αὐλῶσιν Σωφατ ὁ τοῦ Αδλι,³⁰ἐπὶ δὲ τῶν καμήλων Ωβιλ ὁ Ισμαηλίτης, ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων Ιαδιας
ὁ ἐκ Μεραθων,³¹καὶ ἐπὶ τῶν προβάτων Ιαζίζ ὁ Αγαρίτης. πάντες οὗτοι προστάται ὑπαρχόντων
Δαυιδ τοῦ βασιλέως. — ³²καὶ Ιωναθαν ὁ πατράδελφος Δαυιδ σύμβουλος, ἀνθρωπος συνετός καὶ
γραμματεὺς αὐτός, καὶ Ιηλ ὁ τοῦ Αχαμανι μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως,³³καὶ Αχιτοφελ σύμβουλος
τοῦ βασιλέως, καὶ Χουσι πρῶτος φίλος τοῦ βασιλέως,³⁴καὶ μετὰ τοῦτον Αχιτοφελ ἔχόμενος Ιωδας ὁ
τοῦ Βαναιου καὶ Αβιαθαρ, καὶ Ιωαβ ἀρχιστράτηγος τοῦ βασιλέως.

28 ¹Καὶ ἔξεκκλησίασεν Δαυιδ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ισραηλ, ἄρχοντας τῶν κριτῶν καὶ τοὺς
ἄρχοντας τῶν ἐφημεριῶν τῶν περὶ τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως καὶ ἄρχοντας τῶν χιλιάδων καὶ τῶν
ἐκατοντάδων καὶ τοὺς γαζοφύλακας καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ καὶ τοὺς δυνάστας καὶ τοὺς
μαχητὰς τῆς στρατιᾶς, ἐν Ιερουσαλημ. ²καὶ ἔστη Δαυιδ ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας καὶ εἶπεν Ἀκούσατέ
μου, ἀδελφοὶ καὶ λαός μου. ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν οἰκοδομῆσαι οἴκον ἀναπαύσεως τῆς κιβωτοῦ
διαθήκης κυρίου καὶ στάσιν ποδῶν κυρίου ἡμῶν, καὶ ἡτοίμασα τὰ εἰς τὴν κατασκήνωσιν ἐπιτήδεια·
³καὶ ὁ θεὸς εἶπεν Οὐκ οἰκοδομήσεις ἐμοὶ οἴκον τοῦ ἐπονομάσαι τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ὅτι ἀνθρωπος
πολεμιστὴς εἴς σὺ καὶ αἴματα ἔξεχεας. ⁴καὶ ἔξελέξατο κύριος ὁ θεὸς Ισραηλ ἐν ἐμοὶ ἀπὸ παντὸς οἴκου
πατρός μου εἴναι βασιλέα ἐπὶ Ισραηλ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἐν Ιουδᾳ ἥρετικεν τὸ βασίλειον καὶ ἐξ οἴκου
Ιουδα τὸν οἴκον τοῦ πατρός μου, καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ πατρός μου ἐν ἐμοὶ ἡθέλησεν τοῦ γενέσθαι με
βασιλέα ἐπὶ τῷ παντὶ Ισραηλ. ⁵καὶ ἀπὸ πάντων τῶν υἱῶν μου (ὅτι πολλοὺς υἱοὺς ἔδωκέν μοι κύριος)
ἔξελέξατο ἐν Σαλωμῶν τῷ υἱῷ μου καθίσαι αὐτὸν ἐπὶ θρόνου βασιλείας κυρίου ἐπὶ τὸν Ισραηλ. ⁶καὶ
εἶπέν μοι ὁ θεός Σαλωμῶν ὁ υἱός σου οἰκοδομήσει τὸν οἴκον μου καὶ τὴν αὐλήν μου, ὅτι ἥρετικα ἐν
αὐτῷ εἴναι μου υἱόν, κἀγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα ⁷καὶ κατορθώσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἔως
αἰῶνος, ἐὰν ισχύσῃ τοῦ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ κρίματά μου ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁸καὶ νῦν
κατὰ πρόσωπον πάσης ἐκκλησίας κυρίου καὶ ἐν ὀσὶν θεοῦ ἡμῶν φυλάξασθε καὶ ζητήσατε πάσας τὰς
ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἵνα κληρονομήσητε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν καὶ κατακληρονομήσητε τοῖς
υἱοῖς ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς ἔως αἰῶνος. ⁹καὶ νῦν, Σαλωμῶν υἱέ μου, γνῶθι τὸν θεόν τῶν πατέρων σου καὶ
δούλευε αὐτῷ ἐν καρδίᾳ τελείᾳ καὶ ψυχῇ θελούσῃ, ὅτι πάσας καρδίας ἐτάζει κύριος καὶ πᾶν
ἐνθύμημα γιγνώσκει· ἐὰν ζητήσῃς αὐτόν, εὑρεθήσεται σοι, καὶ ἐὰν καταλείψῃς αὐτόν, καταλείψει σε
εἰς τέλος. ¹⁰ἰδὲ τοίνυν ὅτι κύριος ἥρετικέν σε οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἴκον εἰς ἀγίασμα. Ισχυε καὶ ποίει.
— ¹¹καὶ ἔδωκεν Δαυιδ Σαλωμῶν τῷ υἱῷ αὐτοῦ τὸ παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τῶν οἴκων αὐτοῦ καὶ
τῶν ζακχω αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπερφών καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἐσωτέρων καὶ τοῦ οἴκου τοῦ ἔξιλασμοῦ
¹²καὶ τὸ παράδειγμα, ὃ εἶχεν ἐν πνεύματι αὐτοῦ, τῶν αὐλῶν οἴκου κυρίου καὶ πάντων τῶν

παστοφορίων τῶν κύκλῳ τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου κυρίου καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἄγίων ¹³καὶ τῶν καταλυμάτων τῶν ἐφημεριῶν τῶν Ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου κυρίου καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν λειτουργησίμων σκευῶν τῆς λατρείας οἴκου κυρίου. ¹⁴καὶ τὸν σταθμὸν τῆς ὀλκῆς αὐτῶν, τῶν τε χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν, ¹⁵λυχνιῶν τὴν ὀλκὴν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ τῶν λύχνων. ¹⁶ἔδωκεν αὐτῷ ὁμοίως τὸν σταθμὸν τῶν τραπεζῶν τῆς προθέσεως, ἐκάστης τραπέζης χρυσῆς καὶ ὡσαύτως τῶν ἀργυρῶν, ¹⁷καὶ τῶν κρεαγρῶν καὶ σπονδείων καὶ τῶν φιαλῶν τῶν χρυσῶν καὶ τὸν σταθμὸν τῶν χρυσῶν καὶ τῶν ἀργυρῶν, κεφφουρε ἐκάστου σταθμοῦ. ¹⁸καὶ τὸν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων ἐκ χρυσίου δοκίμου σταθμὸν ὑπέδειξεν αὐτῷ καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ ἄρματος τῶν χερουβίν τῶν διαπεπετασμένων ταῖς πτέρυξιν καὶ σκιαζόντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου. ¹⁹πάντα ἐν γραφῇ χειρὸς κυρίου ἔδωκεν Δαυιδ Σαλωμῶν κατὰ τὴν περιγενηθεῖσαν αὐτῷ σύνεσιν τῆς κατεργασίας τοῦ παραδείγματος. — ²⁰καὶ εἶπεν Δαυιδ Σαλωμῶν τῷ υἱῷ αὐτοῦ "Ισχυε καὶ ἀνδρίζου καὶ ποίει, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτονθῆς, ὅτι κύριος ὁ θεός μου μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει σε καὶ οὐ μή σε ἐγκαταλίπῃ ἔως τοῦ συντελέσαι σε πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου κυρίου. ²¹καὶ ἴδού αἱ ἐφημερίαι τῶν Ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πᾶσαν λειτουργίαν οἴκου τοῦ θεοῦ καὶ μετὰ σοῦ ἐν πάσῃ πραγματείᾳ καὶ πᾶς πρόθυμος ἐν σοφίᾳ κατὰ πᾶσαν τέχνην καὶ οἱ ἀρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς πάντας τοὺς λόγους σου.

29 ¹Καὶ εἶπεν Δαυιδ ὁ βασιλεὺς πάση τῇ ἐκκλησίᾳ Σαλωμῶν ὁ υἱός μου, εἰς ὃν ἤρετικεν ἐν αὐτῷ κύριος, νέος καὶ ἀπαλός, καὶ τὸ ἔργον μέγα, ὅτι οὐκ ἀνθρώπω πή οἰκοδομή, ἀλλ' ἡ κυρίῳ θεῷ. ²κατὰ πᾶσαν τὴν δύναμιν ἥτοί μακα εἰς οἴκον θεοῦ μου χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν, σίδηρον, ξύλα, λίθους σοομ καὶ πληρώσεως καὶ λίθους πολυτελεῖς καὶ ποικίλους καὶ πάντα λίθον τίμιον καὶ πάριον πολύν. ³καὶ ἔτι ἐν τῷ εύδοκῆσαί με ἐν οἴκῳ θεοῦ μου ἔστιν μοι ὁ περιπεποίημαι χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ ἴδού δέδωκα εἰς οἴκον θεοῦ μου εἰς ὕψος ἐκτὸς ὡν ἥτοί μακα εἰς τὸν οἴκον τῶν ἄγίων, ⁴τρισχίλια τάλαντα χρυσίου τοῦ ἐκ Σουφίρ καὶ ἐπτακισχίλια τάλαντα ἀργυρίου δοκίμου ἔξαλειφθῆναι ἐν αὐτοῖς τοὺς τοίχους τοῦ Ἱεροῦ ⁵διὰ χειρὸς τεχνιτῶν. καὶ τίς ὁ προθυμούμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ σήμερον κυρίῳ; ⁶καὶ προεθυμήθησαν ἀρχοντες τῶν πατριῶν καὶ οἱ ἀρχοντες τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ οἱ ἑκατόνταρχοι καὶ οἱ προστάται τῶν ἔργων καὶ οἱ οἰκονόμοι τοῦ βασιλέως ⁷καὶ ἔδωκαν εἰς τὰ ἔργα οἴκου κυρίου χρυσίου τάλαντα πεντακισχίλια καὶ χρυσοῦς μυρίους καὶ ἀργυρίου ταλάντων δέκα χιλιάδας καὶ χαλκοῦ τάλαντα μύρια ὀκτακισχίλια καὶ σιδήρου ταλάντων χιλιάδας ἑκατόν. ⁸καὶ οἵ εὐρέθη παρ' αὐτοῖς λίθος, ἔδωκαν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου κυρίου διὰ χειρὸς Ιηλ τοῦ Γηρσωνί. ⁹καὶ εὐφράνθη ὁ λαὸς ὑπὲρ τοῦ προθυμηθῆναι, ὅτι ἐν καρδίᾳ πλήρει προεθυμήθησαν τῷ κυρίῳ, καὶ Δαυιδ ὁ βασιλεὺς εὐφράνθη μεγάλως. ¹⁰καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ τὸν κύριον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας λέγων Εὔλογητὸς εῖ, κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος. ¹¹σοί, κύριε, ἡ μεγαλωσύνη καὶ ἡ δύναμις καὶ τὸ καύχημα καὶ ἡ νίκη καὶ ἡ ἰσχύς, ὅτι σὺ πάντων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς δεσπόζεις, ἀπὸ προσώπου

σου ταράσσεται πᾶς βασιλεὺς καὶ ἔθνος. ¹²παρὰ σοῦ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δόξα, σὺ πάντων ἄρχεις, κύριε ὁ ἄρχων πάσης ἄρχῆς, καὶ ἐν χειρὶ σου ἴσχὺς καὶ δυναστεία, καὶ ἐν χειρὶ σου, παντοκράτωρ,
μεγαλῦναι καὶ κατισχῦσαι τὰ πάντα. ¹³καὶ νῦν, κύριε, ἔξομολογούμεθά σοι καὶ αἰνοῦμεν τὸ ὄνομα
τῆς καυχήσεώς σου. ¹⁴καὶ τίς εἴμι ἐγὼ καὶ τίς ὁ λαός μου, ὅτι ἴσχύσαμεν προθυμηθῆναι σοι κατὰ
ταῦτα; ὅτι σὰ τὰ πάντα, καὶ ἐκ τῶν σῶν δεδώκαμέν σοι. ¹⁵ὅτι πάροικοί ἐσμεν ἐναντίον σου καὶ
παροικοῦντες ὡς πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν· ὡς σκιὰ αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐπὶ γῆς, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπομονὴ.
¹⁶κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, πᾶν τὸ πλῆθος τοῦτο, ὁ ἡτοίμακα οἰκοδομηθῆναι οἶκον τῷ ὀνόματι τῷ ἀγίῳ σου,
ἐκ χειρός σού ἐστιν, καὶ σοὶ τὰ πάντα. ¹⁷καὶ ἔγνων, κύριε, ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐτάξων καρδίας καὶ
δικαιοσύνην ἀγαπᾶς· ἐν ἀπλότητι καρδίας προεθυμήθην πάντα ταῦτα, καὶ νῦν τὸν λαόν σου τὸν
εύρεθέντα ὡδε εἶδον ἐν εὐφροσύνῃ προθυμηθέντα σοι. ¹⁸κύριε ὁ θεὸς Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ισραὴλ
τῶν πατέρων ἡμῶν, φύλαξον ταῦτα ἐν διανοίᾳ καρδίας λαοῦ σου εἰς τὸν αἰώνα καὶ κατεύθυνον τὰς
καρδίας αὐτῶν πρὸς σέ. ¹⁹καὶ Σαλωμῶν τῷ υἱῷ μου δὸς καρδίαν ἀγαθὴν ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου καὶ
τὰ μαρτύριά σου καὶ τὰ προστάγματά σου καὶ τοῦ ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν τὴν κατασκευὴν τοῦ οἴκου σου.
²⁰καὶ εἶπεν Δαυὶδ πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ Εὐλογήσατε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν· καὶ εὐλόγησεν πᾶσα ἡ
ἐκκλησία κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν καὶ κάμψαντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ
καὶ τῷ βασιλεῖ. ²¹καὶ ἔθυσεν Δαυὶδ τῷ κυρίῳ θυσίας καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώματα τῷ θεῷ τῇ
ἐπαύριον τῆς πρώτης ἡμέρας, μόσχους χιλίους, κριοὺς χιλίους, ἄρνας χιλίους καὶ τὰς σπονδὰς αὐτῶν
καὶ θυσίας εἰς πλῆθος παντὶ τῷ Ισραὴλ. ²²καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἐναντίον κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
μετὰ χαρᾶς καὶ ἐβασίλευσαν ἐκ δευτέρου τὸν Σαλωμῶν υἱὸν Δαυὶδ καὶ ἔχρισαν αὐτὸν τῷ κυρίῳ εἰς
βασιλέα καὶ Σαδωκ εἰς ἱερωσύνην. ²³καὶ ἐκάθισεν Σαλωμῶν ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ
εύδοκήθη, καὶ ἐπήκουσαν αὐτοῦ πᾶς Ισραὴλ. ²⁴οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ δυνάσται καὶ πάντες υἱοὶ τοῦ
βασιλέως Δαυὶδ πατρὸς αὐτοῦ ὑπετάγησαν αὐτῷ. ²⁵καὶ ἐμεγάλυνεν κύριος τὸν Σαλωμῶν ἐπάνωθεν
ἐναντίον παντὸς Ισραὴλ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν βασιλέως, ὃ οὐκ ἐγένετο ἐπὶ παντὸς βασιλέως
ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

²⁶Καὶ Δαυὶδ υἱὸς Ιεσσαι ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ισραὴλ ²⁷ἔτη τεσσαράκοντα, ἐν Χεβρων ἔτη ἐπτὰ καὶ
ἐν Ιερουσαλημ ἔτη τριάκοντα τρία. ²⁸καὶ ἐτελεύτησεν ἐν γῆρει καλῷ πλήρῃς ἡμερῶν πλούτῳ καὶ
δόξῃ, καὶ ἐβασίλευσεν Σαλωμῶν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²⁹οἱ δὲ λοιποὶ λόγοι τοῦ βασιλέως Δαυὶδ οἱ
πρότεροι καὶ οἱ ὕστεροι γεγραμμένοι εἰσὶν ἐν λόγοις Σαμουὴλ τοῦ βλέποντος καὶ ἐπὶ λόγων Ναθαν
τοῦ προφήτου καὶ ἐπὶ λόγων Γαδ τοῦ βλέποντος ³⁰περὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τῆς
δυναστείας αὐτοῦ καὶ οἱ καιροί, οἱ ἐγένοντο ἐπ' αὐτῷ καὶ ἐπὶ τὸν Ισραὴλ καὶ ἐπὶ πάσας βασιλείας
τῆς γῆς.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ Β'

1 ¹Καὶ ἐνίσχυσεν Σαλωμῶν υἱὸς Δαυὶδ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν εἰς ὑψος. ²καὶ εἶπεν Σαλωμῶν πρὸς πάντα Ισραὴλ, τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς ἔκατοντάρχοις καὶ τοῖς κριταῖς καὶ πᾶσιν τοῖς ἄρχουσιν ἐναντίον Ισραὴλ, τοῖς ἄρχουσι τῶν πατριῶν, ³καὶ ἐπορεύθη Σαλωμῶν καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ὑψηλὴν τὴν ἐν Γαβαῶν, οὗ ἐκεῖ ἦν ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου τοῦ θεοῦ, ἦν ἐποίησεν Μωυσῆς παῖς κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ. ⁴ἀλλὰ κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἀνήνεγκεν Δαυὶδ ἐκ πόλεως Καριαθιαριμ, ὅτι ἡτοίμασεν αὐτῇ σκηνὴν εἰς Ιερουσαλημ, ⁵καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν, ὃ ἐποίησεν Βεσελεὴλ υἱὸς Ωρ, ἐκεῖ ἦν ἔναντι τῆς σκηνῆς κυρίου, καὶ ἔξεζήτησεν αὐτὸν Σαλωμῶν καὶ ἡ ἐκκλησία, ⁶καὶ ἀνήνεγκεν ἐκεῖ Σαλωμῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἐνώπιον κυρίου τὸ ἐν τῇ σκηνῇ καὶ ἀνήνεγκεν ἐπ' αὐτὸν ὁλοκαύτωσιν χιλίαν. — ⁷ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ὥφθη ὁ θεὸς τῷ Σαλωμῶν καὶ εἶπεν αὐτῷ Αἴτησαι τί σοι δῶ. ⁸καὶ εἶπεν Σαλωμῶν πρὸς τὸν θεόν Σὺ ἐποίησας μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου ἔλεος μέγα καὶ ἐβασίλευσάς με ἀντ' αὐτοῦ. ⁹καὶ νῦν, κύριε ὁ θεός, πιστωθήτω τὸ ὄνομά σου ἐπὶ Δαυὶδ πατέρα μου, ὅτι σὺ ἐβασίλευσάς με ἐπὶ λαὸν πολὺν ὡς ὁ χοῦς τῆς γῆς. ¹⁰νῦν σοφίαν καὶ σύνεσιν δός μοι, καὶ ἔξελεύσομαι ἐνώπιον τοῦ λαοῦ τούτου καὶ εἰσελεύσομαι. ὅτι τίς κρινεῖ τὸν λαόν σου τὸν μέγαν τοῦτον; ¹¹καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Σαλωμῶν Ἀνθ' ὧν ἐγένετο τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ οὐκ ἡτήσω πλοῦτον χρημάτων οὐδὲ δόξαν οὐδὲ τὴν ψυχὴν τῶν ὑπεναντίων καὶ ἡμέρας πολλὰς οὐκ ἡτήσω καὶ ἡτησας σεαυτῷ σοφίαν καὶ σύνεσιν, ὅπως κρίνῃς τὸν λαόν μου, ἐφ' ὃν ἐβασίλευσά σε ἐπ' αὐτόν, ¹²τὴν σοφίαν καὶ τὴν σύνεσιν δίδωμί σοι καὶ πλοῦτον καὶ χρήματα καὶ δόξαν δώσω σοι, ὡς οὐκ ἐγενήθη ὅμοιός σοι ἐν τοῖς βασιλεῦσι τοῖς ἐμπροσθέ σου καὶ μετὰ σὲ οὐκ ἔσται οὕτως. ¹³καὶ ἥλθεν Σαλωμῶν ἐκ βαμα τῆς ἐν Γαβαῶν εἰς Ιερουσαλημ ἀπὸ προσώπου σκηνῆς μαρτυρίου καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ισραὴλ.

¹⁴Καὶ συνήγαγεν Σαλωμῶν ἄρματα καὶ ἴππεῖς, καὶ ἐγένοντο αὐτῷ χίλια καὶ τετρακόσια ἄρματα καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππεων· καὶ κατέλιπεν αὐτὰ ἐν πόλεσιν τῶν ἄρμάτων, καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ιερουσαλημ. ¹⁵καὶ ἔθηκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ιερουσαλημ ὡς λίθους καὶ τὰς κέδρους ἐν τῇ Ιουδαίᾳ ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος. ¹⁶καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων τῶν Σαλωμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἡ τιμὴ τῶν ἐμπόρων τοῦ βασιλέως· ἐμπορεύεσθαι ἡγόραζον ¹⁷καὶ ἀνέβαινον καὶ ἐξῆγον ἐξ Αἰγύπτου ἄρμα ἐν ἔξακοσίων ἀργυρίου καὶ ἴππον ἔκατὸν καὶ πεντήκοντα· καὶ οὕτως πᾶσιν τοῖς βασιλεῦσιν τῶν Χετταίων καὶ βασιλεῦσιν Συρίας ἐν χερσὶν αὐτῶν ἔφερον.

¹⁸Καὶ εἶπεν Σαλωμῶν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὄνόματι κυρίου καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ²καὶ συνήγαγεν Σαλωμῶν ἐβδομήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν νωτοφόρων καὶ ὁγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων ἐν τῷ ὄρει. καὶ οἱ ἐπιστάται ἐπ' αὐτῶν τοισχίλιοι ἔξακόσιοι. — ³καὶ ἀπέστειλεν Σαλωμῶν

πρὸς Χιραμ βασιλέα Τύρου λέγων Ὡς ἐποίησας μετὰ τοῦ πατρός μου Δαυὶδ καὶ ἀπέστειλας αὐτῷ κέδρους τοῦ οἰκοδομῆσαι ἔαυτῷ οἶκον κατοικῆσαι ἐν αὐτῷ, 3καὶ ἴδοὺ ἐγὼ ὁ νίὸς αὐτοῦ οἰκοδομῶ οἶκον τῷ ὄνόματι κυρίου θεοῦ μου ἀγιάσαι αὐτὸν αὐτῷ τοῦ θυμιᾶν ἀπέναντι αὐτοῦ θυμίαμα καὶ πρόθεσιν διὰ παντὸς καὶ τοῦ ἀναφέρειν δλοκαυτώματα διὰ παντὸς τὸ πρωὶ καὶ τὸ δεῖλης καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ κυρίου θεοῦ ἡμῶν, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτο ἐπὶ τὸν Ισραὴλ. 4καὶ ὁ οἶκος, ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ, μέγας, ὅτι μέγας ὁ θεὸς ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεούς. 5καὶ τίς ισχύσει οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον; ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐ φέρουσιν αὐτοῦ τὴν δόξαν. καὶ τίς ἐγὼ οἰκοδομῶν αὐτῷ οἶκον; ὅτι ἀλλ' ἡ τοῦ θυμιᾶν κατέναντι αὐτοῦ. 6καὶ νῦν ἀπόστειλόν μοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα τοῦ ποιῆσαι ἐν τῷ χρυσίῳ καὶ ἐν τῷ ἀργυρίῳ καὶ ἐν τῷ χαλκῷ καὶ ἐν τῷ σιδήρῳ καὶ ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ καὶ ἐπιστάμενον γλύψαι γλυφὴν μετὰ τῶν σοφῶν τῶν μετ' ἐμοῦ ἐν Ιουδaea καὶ ἐν Ιερουσαλημ, ὃν ἡτοίμασεν Δαυὶδ ὁ πατήρ μου. 7καὶ ἀπόστειλόν μοι ξύλα κέδρινα καὶ ἀρκεύθινα καὶ πεύκινα ἐκ τοῦ Λιβάνου, ὅτι ἐγὼ οἵδα ὡς οἱ δοῦλοί σου οἴδασιν κόπτειν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου· καὶ ἴδού οἱ παῖδες σου μετὰ τῶν παιδῶν μου⁸ πορεύσονται ἐτοιμάσαι μοι ξύλα εἰς πλῆθος, ὅτι ὁ οἶκος, ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ, μέγας καὶ ἔνδοξος. 9καὶ ἴδού τοῖς ἐργαζομένοις τοῖς κόπτουσιν ξύλα εἰς βρώματα δέδωκα σῖτον εἰς δόματα τοῖς παισίν σου κόρων εἴκοσι χιλιάδας καὶ κριθῶν κόρων εἴκοσι χιλιάδας καὶ οἴνου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας καὶ ἔλαιου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας. — 10καὶ εἶπεν Χιραμ βασιλεὺς Τύρου ἐν γραφῇ καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Σαλωμῶν Ἐν τῷ ἀγαπῆσαι κύριον τὸν λαὸν αὐτοῦ ἔδωκέν σε ἐπ' αὐτοὺς εἰς βασιλέα. 11καὶ εἶπεν Χιραμ Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ, ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὃς ἔδωκεν τῷ Δαυὶδ τῷ βασιλεῖ οὐίὸν σοφὸν καὶ ἐπιστάμενον σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην, ὃς οἰκοδομῆσει οἶκον τῷ κυρίῳ καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. 12καὶ νῦν ἀπέσταλκά σοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα σύνεσιν τὸν Χιραμ τὸν πατέρα μου¹³(ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπὸ θυγατέρων Δαν, καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος) εἰδότα ποιῆσαι ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν ἀργυρίῳ καὶ ἐν χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ, ἐν λίθοις καὶ ξύλοις καὶ ὑφαίνειν ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ καὶ ἐν τῇ βύσσῳ καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ καὶ γλύψαι γλυφὰς καὶ διανοεῖσθαι πᾶσαν διανόησιν, ὅσα ἀν δῶς αὐτῷ, μετὰ τῶν σοφῶν σου καὶ σοφῶν Δαυὶδ κυρίου μου πατρός σου. 14καὶ νῦν τὸν σῖτον καὶ τὴν κριθὴν καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἴνον, ἀ εἶπεν ὁ κύριός μου, ἀποστειλάτω τοῖς παισὶν αὐτοῦ. 15καὶ ἡμεῖς κόψομεν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου κατὰ πᾶσαν τὴν χρείαν σου καὶ ἄξομεν αὐτὰ σχεδίαις ἐπὶ θάλασσαν Ιόππης, καὶ σὺ ἄξεις αὐτὰ εἰς Ιερουσαλημ. — 16καὶ συνήγαγεν Σαλωμῶν πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς προσηλύτους ἐν γῇ Ισραὴλ μετὰ τὸν ἀριθμόν, ὃν ἡρίθμησεν αὐτοὺς Δαυὶδ ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ εὑρέθησαν ἐκατὸν πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι ἔξακόσιοι. 17καὶ ἐποίησεν ἔξι αὐτῶν ἐβδομήκοντα χιλιάδας νωτοφόρων καὶ ὁγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων καὶ τρισχιλίους ἔξακοσίους ἐργοδιώκτας ἐπὶ τὸν λαόν.

3 ¹Καὶ ἤρξατο Σαλωμῶν τοῦ οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον κυρίου ἐν Ιερουσαλημ ἐν ὅρει τοῦ Αμορια, οὕτῳ οὐριος τῷ Δαυὶδ πατρὶ αὐτοῦ, ἐν τῷ τόπῳ, ὃ ἡτοίμασεν Δαυὶδ ἐν ἄλω Ορνα τοῦ Ιεβουσαίου.

²καὶ ἤρξατο οἰκοδομῆσαι ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ³καὶ ταῦτα ἤρξατο Σαλωμῶν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ· μῆκος πήχεων ἡ διαμέτρησις ἡ πρώτη πήχεων ἑξήκοντα καὶ εὗρος πήχεων εἴκοσι. ⁴καὶ αιλαμ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, μῆκος ἐπὶ πρόσωπον πλάτους τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι καὶ ὕψος πήχεων ἑκατὸν εἴκοσι· καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸν ἔσωθεν χρυσίῳ καθαρῷ. ⁵καὶ τὸν οἶκον τὸν μέγαν ἑξύλωσεν ξύλοις κεδρίνοις καὶ κατεχρύσωσεν χρυσίῳ καθαρῷ καὶ ἔγλυψεν ἐπ’ αὐτοῦ φοίνικας καὶ χαλαστά. ⁶καὶ ἐκόσμησεν τὸν οἶκον λίθοις τιμίοις εἰς δόξαν καὶ χρυσίῳ χρυσίου τοῦ ἐκ Φαρουαὶμ ⁷καὶ ἐχρύσωσεν τὸν οἶκον καὶ τοὺς τοίχους καὶ τοὺς πυλῶνας καὶ τὰ ὁροφάματα καὶ τὰ θυρώματα χρυσίῳ καὶ ἔγλυψεν χερουβῖν ἐπὶ τῶν τοίχων. — ⁸καὶ ἐποίησεν τὸν οἶκον τοῦ ἀγίου τῶν ἀγίων, μῆκος αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον πλάτους πήχεων εἴκοσι καὶ τὸ εὗρος πήχεων εἴκοσι, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ καθαρῷ εἰς χερουβῖν εἰς τάλαντα ἑξακόσια. ⁹καὶ ὀλκὴ τῶν ἥλων, ὀλκὴ τοῦ ἐνὸς πεντήκοντα σίκλοι χρυσίου. καὶ τὸ ὑπερῷον ἐχρύσωσεν χρυσίῳ. ¹⁰καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἀγίῳ τῶν ἀγίων χερουβῖν δύο ἔργον ἐκ ἑξύλων καὶ ἐχρύσωσεν αὐτὰ χρυσίῳ. ¹¹καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβῖν τὸ μῆκος πήχεων εἴκοσι, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ μία πήχεων πέντε ἀπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἐτέρα πήχεων πέντε ἀπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ χερουβῖτοῦ ἐτέρου. ¹²καὶ ἡ πτέρυξ τοῦ χερουβῖτοῦ ἐνὸς πήχεων πέντε ἀπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἐτέρα πήχεων πέντε ἀπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ χερουβῖτοῦ ἐτέρου. ¹³καὶ αἱ πτέρυγες τῶν χερουβῖν διαπεπετασμέναι πήχεων εἴκοσι· καὶ αὐτὰ ἐστηκότα ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον. ¹⁴καὶ ἐποίησεν τὸ καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου καὶ βύσσου καὶ ὕφανεν ἐν αὐτῷ χερουβῖν. — ¹⁵καὶ ἐποίησεν ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου στύλους δύο, πήχεων τριάκοντα πέντε τὸ ὕψος καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πήχεων πέντε. ¹⁶καὶ ἐποίησεν σερσερωθ ἐν τῷ δαβιρ καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων καὶ ἐποίησεν ρόσκους ἑκατὸν καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τῶν χαλαστῶν. ¹⁷καὶ ἐστησεν τοὺς στύλους κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, ἔνα ἐκ δεξιῶν καὶ τὸν ἔνα ἐξ εὐωνύμων, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ δεξιῶν Κατόρθωσις καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐξ ἀριστερῶν Ἰσχύς.

4 ¹Καὶ ἐποίησεν τὸ θυσιαστήριον χαλκοῦν, πήχεων εἴκοσι μῆκος καὶ τὸ εὗρος πήχεων εἴκοσι, ὕψος πήχεων δέκα. ²καὶ ἐποίησεν τὴν θάλασσαν χυτήν, πήχεων δέκα τὴν διαμέτρησιν, στρογγύλην κυκλόθεν, καὶ πήχεων πέντε τὸ ὕψος καὶ τὸ κύκλωμα πήχεων τριάκοντα. ³καὶ ὅμοίωμα μόσχων ὑποκάτωθεν αὐτῆς· κύκλῳ κυκλοῦσιν αὐτήν, πήχεις δέκα περιέχουσιν τὸν λουτῆρα κυκλόθεν· δύο γένη ἔχώνευσαν τοὺς μόσχους ἐν τῇ χωνεύσει αὐτῶν, ⁴ἡ ἐποίησαν αὐτούς, δώδεκα μόσχους, οἱ τρεῖς βλέποντες βορρᾶν καὶ οἱ τρεῖς βλέποντες δυσμὰς καὶ οἱ τρεῖς βλέποντες νότον καὶ οἱ τρεῖς βλέποντες κατ’ ἀνατολάς, καὶ ἡ θάλασσα ἐπ’ αὐτῶν ἄνω, ἥσαν τὰ ὀπίσθια αὐτῶν ἔσω. ⁵καὶ τὸ πάχος αὐτῆς παλαιστής, καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς ὡς χεῖλος ποτηρίου, διαγεγλυμμένα βλαστοὺς κρίνου, χωροῦσαν μετρητὰς τρισχιλίους· καὶ ἐξετέλεσεν. ⁶καὶ ἐποίησεν λουτῆρας δέκα καὶ ἔθηκεν τοὺς πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ τοὺς πέντε ἐξ ἀριστερῶν τοῦ πλύνειν ἐν αὐτοῖς τὰ ἔργα τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ ἀποκλύζειν ἐν

αὐτοῖς. καὶ ἡ θάλασσα εἰς τὸ νίπτεσθαι τοὺς ἱερεῖς ἐν αὐτῇ. ⁷καὶ ἐποίησεν τὰς λυχνίας τὰς χρυσᾶς δέκα κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ ἀριστερῶν. ⁸καὶ ἐποίησεν τραπέζας δέκα καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ εὐωνύμων. καὶ ἐποίησεν φιάλας χρυσᾶς ἑκατόν. ⁹καὶ ἐποίησεν τὴν αὐλὴν τῶν ἱερέων καὶ τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην καὶ θύρας τῇ αὐλῇ καὶ θυρώματα αὐτῶν κατακεχαλκωμένα χαλκῷ. ¹⁰καὶ τὴν θάλασσαν ἔθηκεν ἀπὸ γωνίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν ὡς πρὸς ἀνατολὰς κατέναντι. ¹¹καὶ ἐποίησεν Χιραμ τὰς κρεάγρας καὶ τὰ πυρεῖα καὶ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ. καὶ συνετέλεσεν Χιραμ ποιῆσαι πᾶσαν τὴν ἐργασίαν, ἣν ἐποίησεν Σαλωμῶν τῷ βασιλεῖ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ, ¹²στύλους δύο καὶ ἐπ’ αὐτῶν γωλαθ τῇ χωθαρεθ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο καὶ δίκτυα δύο συγκαλύψαι τὰς κεφαλὰς τῶν χωθαρεθ, ἃ ἐστιν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων, ¹³καὶ κώδωνας χρυσοῦς τετρακοσίους εἰς τὰ δύο δίκτυα καὶ δύο γένη ροῖσκων ἐν τῷ δικτύῳ τῷ ἐνὶ τοῦ συγκαλύψαι τὰς δύο γωλαθ τῶν χωθαρεθ, ἃ ἐστιν ἐπάνω τῶν στύλων. ¹⁴καὶ τὰς μεχωνῶθ ἐποίησεν δέκα καὶ τοὺς λουτῆρας ἐποίησεν ἐπὶ τῶν μεχωνῶθ ¹⁵καὶ τὴν θάλασσαν μίαν καὶ τοὺς μόσχους τοὺς δώδεκα ὑποκάτω αὐτῆς ¹⁶καὶ τοὺς ποδιστῆρας καὶ τοὺς ἀναλημπτῆρας καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς κρεάγρας καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, ἃ ἐποίησεν Χιραμ καὶ ἀνήνεγκεν τῷ βασιλεῖ Σαλωμῶν ἐν οἴκῳ κυρίου χαλκοῦ καθαροῦ. ¹⁷ἐν τῷ περιχώρῳ τοῦ Ιορδάνου ἐχώνευσεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἐν οἴκῳ Σοκχωθ καὶ ἀνὰ μέσον Σιρδαθα. ¹⁸καὶ ἐποίησεν Σαλωμῶν πάντα τὰ σκεύη ταῦτα εἰς πλήθος σφόδρα, ὅτι οὐκ ἔξελιπεν ὀλκὴ τοῦ χαλκοῦ. ¹⁹καὶ ἐποίησεν Σαλωμῶν πάντα τὰ σκεύη οἴκου κυρίου καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν καὶ τὰς τραπέζας (καὶ ἐπ’ αὐτῶν ἄρτοι προθέσεως) ²⁰καὶ τὰς λυχνίας καὶ τοὺς λύχνους τοῦ φωτὸς κατὰ τὸ κρίμα καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβιρ χρυσίου καθαροῦ ²¹καὶ λαβίδες αὐτῶν καὶ οἱ λύχνοι αὐτῶν καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς θυῖσκας καὶ τὰ πυρεῖα χρυσίου καθαροῦ. ²²καὶ ἡ θύρα τοῦ οἴκου ἡ ἐσωτέρα εἰς τὰ ἄγια τῶν ἀγίων, εἰς τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ ναοῦ χρυσᾶς. **5** ¹καὶ συνετελέσθη πᾶσα ἡ ἐργασία, ἣν ἐποίησεν Σαλωμῶν ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ εἰσήνεγκεν Σαλωμῶν τὰ ἄγια Δαυιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἔδωκεν εἰς θησαυρὸν οἴκου κυρίου.

²Τότε ἔξεκκλησίασεν Σαλωμῶν τοὺς πρεσβυτέρους Ισραὴλ καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν τοὺς ἥγουμένους πατριῶν υἱῶν Ισραὴλ εἰς Ιερουσαλημ τοῦ ἀνενέγκαι κιβωτὸν διαθήκης κυρίου ἐκ πόλεως Δαυιδ (αὕτη Σιων); ³καὶ ἔξεκκλησιάσθησαν πρὸς τὸν βασιλέα πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ ἐν τῇ ἑορτῇ (οὗτος ὁ μὴν ἔβδομος), ⁴καὶ ἥλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ισραὴλ, καὶ ἔλαβον πάντες οἱ Λευΐται τὴν κιβωτὸν ⁵καὶ ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτὸν καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἄγια τὰ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὴν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται. ⁶καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν καὶ πᾶσα συναγωγὴ Ισραὴλ καὶ οἱ φοβούμενοι καὶ οἱ ἐπισυνηγμένοι αὐτῶν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες μόσχους καὶ πρόβατα, οἱ οὐκ ἀριθμηθήσονται καὶ οἱ οὐ λογισθήσονται ἀπὸ τοῦ πλήθους. ⁷καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς εἰς τὸ δαβιρ τοῦ οἴκου εἰς τὰ

ἄγια τῶν ἀγίων ὑποκάτω τῶν πτερύγων τῶν χερουβίν, ⁸καὶ ἦν τὰ χερουβίν διαπεπετακότα τὰς πτέρυγας αὐτῶν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ, καὶ συνεκάλυπτεν τὰ χερουβίν ἐπὶ τὴν κιβωτὸν καὶ ἐπὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς ἐπάνωθεν. ⁹καὶ ὑπερεῖχον οἱ ἀναφορεῖς, καὶ ἐβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἀναφορέων ἐκ τῶν ἀγίων εἰς πρόσωπον τοῦ δαβιδ, οὐκ ἐβλέποντο ἔξω· καὶ ἡσαν ἐκεῖ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁰οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πλὴν δύο πλάκες, ἀς ἔθηκεν Μωσῆς ἐν Χωρηβ, ἀ διέθετο κύριος μετὰ τῶν οὐών Ισραὴλ ἐν τῷ ἔξελθεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹¹καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔξελθεῖν τοὺς ἵερεῖς ἐκ τῶν ἀγίων — ὅτι πάντες οἱ ἵερεῖς οἱ εύρεθέντες ἡγιάσθησαν, οὐκ ἡσαν διατεταγμένοι κατ' ἐφημερίαν, ¹²καὶ οἱ Λευΐται οἱ ψαλτῷδοι πάντες τοῖς υἱοῖς Ασαφ, τῷ Αιμαν, τῷ Ιδιθουν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν, τῶν ἐνδεδυμένων στολὰς βυσσίνας, ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις ἑστηκότες κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου καὶ μετ' αὐτῶν ἱερεῖς ἐκατὸν εἴκοσι σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν, ¹³καὶ ἐγένετο μία φωνὴ ἐν τῷ σαλπίζειν καὶ ἐν τῷ ψαλτῷδεῖν καὶ ἐν τῷ ἀναφωνεῖν φωνῇ μιᾳ τοῦ ἔξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ — καὶ ὡς ὑψωσαν φωνὴν ἐν σάλπιγξιν καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν ὄργανοις τῶν ὥδῶν καὶ ἔλεγον

Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν,

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,

καὶ ὁ οἶκος ἐνεπλήσθη νεφέλης δόξης κυρίου, ¹⁴καὶ οὐκ ἡδύναντο οἱ ἵερεῖς τοῦ στῆναι λειτουργεῖν ἀπὸ προσώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἐνέπλησεν δόξα κυρίου τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.

6 ¹τότε εἶπεν Σαλωμῶν

Κύριος εἶπεν τοῦ κατασκηνῶσαι ἐν γνόφῳ.

²καὶ ἐγὼ ὡκοδόμηκα οἶκον τῷ ὀνόματί σου ἄγιόν σοι

καὶ ἔτοιμον τοῦ κατασκηνῶσαι εἰς τοὺς αἰῶνας.

³Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ εὐλόγησεν τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν Ισραὴλ, καὶ πᾶσα ἐκκλησία Ισραὴλ παρειστήκει. ⁴καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ, ὃς ἐλάλησεν ἐν στόματι αὐτοῦ πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου καὶ ἐν χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσεν λέγων ⁵Ἄπὸ τῆς ἡμέρας, ἣς ἀνήγαγον τὸν λαόν μου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ισραὴλ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ εἶναι ὄνομά μου ἐκεῖ καὶ οὐκ ἐξελεξάμην ἐν ἀνδρὶ τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ισραὴλ. ⁶καὶ ἐξελεξάμην ἐν Ιερουσαλημ γενέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ καὶ ἐξελεξάμην ἐν Δαυὶδ ὥστε εἶναι ἐπάνω τοῦ λαοῦ μου Ισραὴλ. ⁷καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρός μου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ισραὴλ, ⁸καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Δαυὶδ πατέρα μου Διότι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας ὅτι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου. ⁹πλὴν σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ὅτι ὁ υἱός σου, δς ἐξελεύσεται ἐκ τῆς ὁσφύος σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. ¹⁰καὶ ἀνέστησεν κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ, ὃν ἐλάλησεν, καὶ ἐγενήθη ἀντὶ Δαυὶδ πατρός μου καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τὸν θρόνον Ισραὴλ, καθὼς ἐλάλησεν κύριος, καὶ

ῳκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὄνόματι κυρίου θεοῦ Ισραὴλ¹¹ καὶ ἔθηκα ἐκεῖ τὴν κιβωτόν, ἐν ᾧ ἐκεῖ διαθήκη κυρίου, ἣν διέθετο τῷ Ισραὴλ.

¹²Καὶ ἔστη κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ισραὴλ καὶ διεπέτασεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ¹³ὅτι ἐποίησεν Σαλωμῶν βάσιν χαλκῆν καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ, πέντε πήγεων τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ πέντε πήγεων τὸ εὔρος αὐτῆς καὶ τριῶν πήγεων τὸ ὑψος αὐτῆς, καὶ ἔστη ἐπ’ αὐτῆς καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ γόνατα ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ισραὴλ καὶ διεπέτασεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν ¹⁴καὶ εἶπεν Κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι θεὸς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς παισίν σου τοῖς πορευομένοις ἐναντίον σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ.¹⁵Ἄλλοι ἐφύλαξαν τῷ παιδί σου Δαυὶδ τῷ πατρὶ μου, ἀλλά ἐλάλησας αὐτῷ λέγων, καὶ ἐλάλησας ἐν στόματί σου καὶ ἐν χερσίν σου ἐπλήρωσας ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.¹⁶Καὶ νῦν, κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, φύλαξον τῷ παιδί σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρὶ μου ἀλλάλησας αὐτῷ λέγων Οὐκ ἐκλείψει σοι ἀνὴρ ἀπὸ προσώπου μου καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ισραὴλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοί σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῷ νόμῳ μου, ὡς ἐπορεύθης ἐναντίον μου.¹⁷Καὶ νῦν, κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά σου, ὃ ἐλάλησας τῷ παιδί σου τῷ Δαυὶδ.¹⁸Οὕτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ δὲ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσίν σοι, καὶ τίς δὲ οἶκος οὗτος, δὲν ὠκοδόμησα;¹⁹Καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν παιδός σου καὶ ἐπὶ τὴν δέησίν μου, κύριε ὁ θεός, τοῦ ἐπακοῦσαι τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσευχῆς, ἵνα ὁ παῖς σου προσεύχεται ἐναντίον σου σήμερον,²⁰τοῦ εἴναι ὁφθαλμούς σου ἀνεῳγμένους ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός, εἰς τὸν τόπον τοῦτον, δὲν εἴπας ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐκεῖ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς προσευχῆς, ἵνα ὁ παῖς σου προσεύχεται εἰς τὸν τόπον τοῦτον.²¹Καὶ ἀκούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ παιδός σου καὶ λαοῦ σου Ισραὴλ, ἀλλὰν προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀκούσῃ ἵλεως ἔσῃ. —²²Ἐὰν ἀμάρτη ἀνὴρ τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ λάβῃ ἐπ’ αὐτὸν ἀρὰν τοῦ ἀρᾶσθαι αὐτόν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἀράσηται κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ,²³καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις καὶ κρινεῖς τοὺς δούλους σου τοῦ ἀποδοῦναι τῷ ἀνόμῳ καὶ ἀποδοῦναι ὁδοὺς αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, τοῦ δικαιῶσαι δίκαιον τοῦ ἀποδοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. —²⁴Καὶ ἐὰν θραυσθῇ ὁ λαός σου Ισραὴλ κατέναντι τοῦ ἐχθροῦ, ἐὰν ἀμάρτωσίν σοι, καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἔξομολογήσωνται τῷ ὄνόματί σου καὶ προσεύξωνται καὶ δεηθῶσιν ἐναντίον σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ,²⁵καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἀμαρτίαις λαοῦ σου Ισραὴλ καὶ ἀποστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν ἔδωκας αὐτοῖς καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν. —²⁶Ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετόν, ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ αἰνέσουσιν τὸ ὄνομά σου καὶ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν, ὅτι ταπεινώσεις αὐτούς,²⁷καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἀμαρτίαις τῶν παίδων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ισραὴλ, ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθήν, ἐν ᾧ πορεύσονται ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν σου, ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου εἰς κληρονομίαν. —

²⁸λιμὸς ἐὰν γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, θάνατος ἐὰν γένηται, ἀνεμοφθορία καὶ ἵκτερος, ἀκρὶς καὶ βροῦχος ἐὰν γένηται, ἐὰν θλίψῃ αὐτὸν ὁ ἔχθρὸς κατέναντι τῶν πόλεων αὐτῶν, κατὰ πᾶσαν πληγὴν καὶ πᾶν πόνον, ²⁹καὶ πᾶσα προσευχὴ καὶ πᾶσα δέησις, ἢ ἐὰν γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ καὶ παντὶ λαῷ σου Ἰσραὴλ, ἐὰν γνῷ ἄνθρωπος τὴν ἀφὴν αὐτοῦ καὶ τὴν μαλακίαν αὐτοῦ καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ³⁰καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου καὶ ἰλάσῃ καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδούς αὐτοῦ, ὡς ἂν γνῷς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι μόνος γινώσκεις τὴν καρδίαν νίῶν ἀνθρώπων, ³¹ὅπως φοβῶνται τὰς ὁδούς σου πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, ἣς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν. — ³²καὶ πᾶς ἀλλότριος, ὃς οὐκ ἐκ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἐστὶν αὐτὸς καὶ ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλὸν καὶ ἔλθωσιν καὶ προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ³³καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα, ὅσα ἐὰν ἐπικαλέσηται σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γνῶσιν πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς τὸ ὄνομά σου καὶ τοῦ φοβεῖσθαι σε ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ καὶ τοῦ γνῶναι ὅτι ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον, ὃν ὠκοδόμησα. — ³⁴Ἐὰν δὲ ἔξελθῃ ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἔχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ, ἢ ἀποστελεῖς αὐτούς, καὶ προσεύξωνται πρὸς σὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πόλεως ταύτης, ἣν ἔξελέξω ἐν αὐτῇ, καὶ οἶκου, οὗ ὠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, ³⁵καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς δεήσεως αὐτῶν καὶ τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτῶν. — ³⁶ὅτι ἀμαρτήσονται σοι (ὅτι οὐκ ἔσται ἄνθρωπος, ὃς οὐχ ἀμαρτήσεται) καὶ πατάξεις αὐτοὺς καὶ παραδώσεις αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον ἔχθρῶν καὶ αἰχμαλωτεύσουσιν οἱ αἰχμαλωτεύοντες αὐτοὺς εἰς γῆν ἔχθρῶν εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγὺς ³⁷καὶ ἐπιστρέψωσιν καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, οὕ μετήχθησαν ἐκεῖ, καὶ γε ἐπιστρέψωσιν καὶ δεηθῶσίν σου ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ αὐτῶν λέγοντες Ἡμάρτομεν ἡδικήσαμεν ἡνομήσαμεν, ³⁸καὶ ἐπιστρέψωσιν πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν γῇ αἰχμαλωτευσάντων αὐτοὺς καὶ προσεύξωνται ὁδὸν γῆς αὐτῶν, ἣς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ τῆς πόλεως, ἣς ἔξελέξω, καὶ τοῦ οἴκου, οὗ ὠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, ³⁹καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν καὶ ποιήσεις κρίματα καὶ ἴλεως ἔσῃ τῷ λαῷ τῷ ἀμαρτόντι σοι. — ⁴⁰νῦν, κύριε, ἔστωσαν δὴ οἱ ὁφθαλμοί σου ἀνεῳγμένοι καὶ τὰ ὤτά σου ἐπήκοα εἰς τὴν δέησιν τοῦ τόπου τούτου. ⁴¹καὶ νῦν
ἀνάστηθι, κύριε ὁ θεός, εἰς τὴν κατάπαυσίν σου,
σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς ἴσχύος σου.
οἱ ἱερεῖς σου, κύριε ὁ θεός, ἐνδύσαιντο σωτηρίαν,
καὶ οἱ υἱοί σου εὐφρανθήτωσαν ἐν ἀγαθοῖς.
⁴²κύριε ὁ θεός, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου,
μνήσθητι τὰ ἐλέη Δαυιδ τοῦ δούλου σου.

7 ¹*Καὶ ὡς συνετέλεσεν Σαλωμῶν προσευχόμενος, καὶ τὸ πῦρ κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν τὰ ὄλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας, καὶ δόξα κυρίου ἔπλησεν τὸν οἶκον.* ²*καὶ οὐκ ἤδυναντο οἱ Ἱερεῖς εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι ἔπλησεν δόξα κυρίου τὸν οἶκον.* ³*καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἑώρων καταβαῖνον τὸ πῦρ, καὶ ἡ δόξα κυρίου ἐπὶ τὸν οἶκον, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ τὸ λιθόστρωτον καὶ προσεκύνησαν καὶ ἤνουν τῷ κυρίῳ,*

ὅτι ἀγαθόν,

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

*4**καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς θύοντες θύματα ἔναντι κυρίου.* *5**καὶ ἐθυσίασεν Σαλωμῶν τὴν θυσίαν, μόσχων εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας καὶ βοσκημάτων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐνεκαίνισεν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαός.* *6**καὶ οἱ Ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν ἐστηκότες, καὶ οἱ Λευΐται ἐν ὀργάνοις φόδων κυρίου τοῦ Δαυὶδ τοῦ βασιλέως τοῦ ἔξομολογεῖσθαι ἔναντι κυρίου*

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ

ἐν ὕμνοις Δαυὶδ διὰ χειρὸς αὐτῶν, καὶ οἱ Ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ πᾶς Ισραὴλ ἐστηκώς. *7**καὶ ἥγιασεν Σαλωμῶν τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τῆς ἐν οἴκῳ κυρίου.* *ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὰ ὄλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα τῶν σωτηρίων, ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν, ὃ ἐποίησεν Σαλωμῶν, οὐκ ἔξεποίει δέξασθαι τὰ ὄλοκαυτώματα καὶ τὰ μαναα καὶ τὰ στέατα.* *8**καὶ ἐποίησεν Σαλωμῶν τὴν ἑορτὴν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπτὰ ἡμέραις καὶ πᾶς Ισραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ σφόδρα ἀπὸ εἰσόδου Αιμαθ καὶ ἔως χειμάρρου Αἰγύπτου.* *9**καὶ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὁγδόῃ ἔξόδιον, ὅτι ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου ἐποίησεν ἐπτὰ ἡμέρας ἑορτήν.* *10**καὶ ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου ἀπέστειλεν τὸν λαὸν εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν εὐφραινομένους καὶ ἀγαθῆ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς, οἵς ἐποίησεν κύριος τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ Σαλωμῶν καὶ τῷ Ισραὴλ λαῷ αὐτοῦ.*

*11**Καὶ συνετέλεσεν Σαλωμῶν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως· καὶ πάντα, ὅσα ἦθελησεν ἐν τῇ ψυχῇ Σαλωμῶν τοῦ ποιῆσαι ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, εύοδώθη.* *12**καὶ ὥφθη ὁ θεὸς τῷ Σαλωμῶν τὴν νύκτα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἡκουσα τῆς προσευχῆς σου καὶ ἔξελεξάμην ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ἐμαυτῷ εἰς οἶκον θυσίας.* *13**ἐὰν συσχῶ τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γένηται ὑετός, καὶ ἐὰν ἐντείλωμαὶ τῇ ἀκρίδι καταφαγεῖν τὸ ξύλον, καὶ ἐὰν ἀποστείλω θάνατον ἐν τῷ λαῷ μου,* *14**καὶ ἐὰν ἐντραπῇ ὁ λαός μου, ἐφ' οὓς τὸ ὄνομά μου ἐπικέληται ἐπ' αὐτούς, καὶ προσεύξωνται καὶ ζητήσωσιν τὸ πρόσωπόν μου καὶ ἀποστρέψωσιν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἐγὼ εἰσακούσομαι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἰλεως ἔσομαι ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῶν καὶ ἰάσομαι τὴν γῆν αὐτῶν.* *15**νῦν οἱ ὄφθαλμοί μου ἔσονται ἀνεῳγμένοι καὶ τὰ ὕτα μου ἐπήκοα τῇ προσευχῇ τοῦ τόπου τούτου.* *16**καὶ νῦν ἔξελεξάμην καὶ ἥγιακα τὸν οἶκον τοῦτον τοῦ εἴναι ὄνομά μου ἐκεῖ ἔως αἰῶνος, καὶ ἔσονται οἱ ὄφθαλμοί μου καὶ ἡ καρδία μου ἐκεῖ πάσας τὰς ἡμέρας.* *17**καὶ σὺ ἐὰν πορευθῆς ἐναντίον μου ὡς Δαυὶδ ὁ πατήρ σου καὶ ποιήσῃς κατὰ πάντα, ἀ ἐνετειλάμην σοι, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰ*

κρίματά μου φυλάξῃ, ¹⁸καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου, ὃς διεθέμην Δαυιδ τῷ πατρὶ σου λέγων Οὐκ ἔξαρθήσεται σοι ἀνὴρ ἡγούμενος ἐν Ισραὴλ. ¹⁹καὶ ἐὰν ἀποστρέψῃτε ὑμεῖς καὶ ἐγκαταλίπητε τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου, ἃς ἔδωκα ἐναντίον ὑμῶν, καὶ πορευθῆτε καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, ²⁰καὶ ἔξαρψ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς, ἣς ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον, δὲν ἡγίασα τῷ ὀνόματί μου, ἀποστρέψω ἐκ προσώπου μου καὶ δώσω αὐτὸν εἰς παραβολὴν καὶ εἰς διήγημα ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν. ²¹καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπορευόμενος αὐτὸν ἐκστήσεται καὶ ἐρεῖ Χάριν τίνος ἐποίησεν κύριος τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; ²²καὶ ἐροῦσιν Διότι ἐγκατέλιπον κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν τὸν ἔξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἀντελάβοντο θεῶν ἑτέρων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο ἐπήγαγεν ἐπ’ αὐτοὺς πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην.

8 ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ εἴκοσι ἔτη, ἐν οἷς ὥκοδόμησεν Σαλωμῶν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἴκον ἑαυτοῦ, ²καὶ τὰς πόλεις, ἃς ἔδωκεν Χιραμ τῷ Σαλωμῶν, ὥκοδόμησεν αὐτὰς Σαλωμῶν καὶ κατώκισεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ. ³καὶ ἦλθεν Σαλωμῶν εἰς Αιμαθ Σωβά καὶ κατίσχυσεν αὐτήν. ⁴καὶ ὥκοδόμησεν τὴν Θεδμορ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὄχυράς, ἃς ὥκοδόμησεν ἐν Ημαθ. ⁵καὶ ὥκοδόμησεν τὴν Βαιθωρῶν τὴν ἄνω καὶ τὴν Βαιθωρῶν τὴν κάτω, πόλεις ὄχυράς, τείχη, πύλαι καὶ μοχλοί, ⁶καὶ τὴν Βααλαθ καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὄχυράς, αἱ ἥσαν τῷ Σαλωμῶν, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἀρμάτων καὶ τὰς πόλεις τῶν ἱππέων καὶ ὅσα ἐπεθύμησεν Σαλωμῶν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ οἰκοδομῆσαι ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ⁷πᾶς ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἀπὸ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Αμορραίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Ευαίου καὶ τοῦ Ιεβουσαίου, οἱ οὐκ εἰσιν ἐκ τοῦ Ισραὴλ — ⁸ἥσαν ἐκ τῶν υἱῶν αὐτῶν τῶν καταλειφθέντων μετ’ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ, οὓς οὐκ ἔξωλέθρευσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ —, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμῶν εἰς φόρον ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ισραὴλ οὐκ ἔδωκεν Σαλωμῶν εἰς παῖδας τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, ὅτι αὐτοὶ ἄνδρες πολεμισταὶ καὶ ἄρχοντες καὶ δυνατοὶ καὶ ἄρχοντες ἀρμάτων καὶ ἱππέων. ¹⁰καὶ οὗτοι ἄρχοντες τῶν προστατῶν βασιλέως Σαλωμῶν· πεντήκοντα καὶ διακόσιοι ἐργοδιωκτοῦντες ἐν τῷ λαῷ.

11Καὶ τὴν θυγατέρα Φαραὼ Σαλωμῶν ἀνήγαγεν ἐκ πόλεως Δαυιδ εἰς τὸν οἶκον, δὲν ὥκοδόμησεν αὐτῇ, ὅτι εἴπεν Οὐ κατοικήσει ἡ γυνὴ μου ἐν πόλει Δαυιδ τοῦ βασιλέως Ισραὴλ, ὅτι ἄγιός ἐστιν οὗ εἰσῆλθεν ἐκεῖ κιβωτὸς κυρίου.

12Τότε ἀνήνεγκεν Σαλωμῶν ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃ ὥκοδόμησεν ἀπέναντι τοῦ ναοῦ, ¹³καὶ κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ τοῦ ἀναφέρειν κατὰ τὰς ἐντολὰς Μωυσῆ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν τοῖς μησὶν καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν σκηνῶν. ¹⁴καὶ ἐστησεν κατὰ τὴν κρίσιν Δαυιδ τὰς διαιρέσεις τῶν ἱερέων κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν, καὶ οἱ Λευΐται ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν τοῦ αἰνεῖν καὶ λειτουργεῖν κατέναντι τῶν ἱερέων κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ, καὶ οἱ πυλωροὶ

κατὰ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν εἰς πύλην καὶ πύλην, ὅτι οὕτως ἐντολαὶ Δαυιδ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ· ^{15οῦ} παρῆλθον τὰς ἐντολὰς τοῦ βασιλέως περὶ τῶν ιερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πάντα λόγον καὶ εἰς τὸν θησαυρούς. ¹⁶καὶ ἡτοιμάσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἀφ' ἣς ἡμέρας ἐθεμελιώθη ἔως οὗ ἐτελείωσεν Σαλωμῶν τὸν οἶκον κυρίου.

¹⁷Τότε ὤχετο Σαλωμῶν εἰς Γασιωνγαβερ καὶ εἰς τὴν Αιλαθ τὴν παραθαλασσίαν ἐν γῇ Ιδουμαίᾳ. ¹⁸καὶ ἀπέστειλεν Χιραμ ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ πλοῖα καὶ παῖδας εἰδότας θάλασσαν, καὶ ὠχοντο μετὰ τῶν παίδων Σαλωμῶν εἰς Σωφίρα καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν τετρακόσια καὶ πεντήκοντα τάλαντα χρυσίου καὶ ἥλθον πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμῶν.

9 ¹Καὶ βασίλισσα Σαβα ἤκουσεν τὸ ὄνομα Σαλωμῶν καὶ ἥλθεν τοῦ πειράσαι Σαλωμῶν ἐν αἰνίγμασιν εἰς Ιερουσαλημ ἐν δυνάμει βαρείᾳ σφόδρα καὶ κάμηλοι αἴρουσαι ἀρώματα καὶ χρυσίον εἰς πλῆθος καὶ λίθον τίμιον καὶ ἥλθεν πρὸς Σαλωμῶν καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν πάντα, ὅσα ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς. ²καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμῶν πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς, καὶ οὐ παρῆλθεν λόγος ἀπὸ Σαλωμῶν, ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ. ³καὶ εἶδεν βασίλισσα Σαβα τὴν σοφίαν Σαλωμῶν καὶ τὸν οἶκον, ὃν ὠκοδόμησεν, ⁴καὶ τὰ βρώματα τῶν τραπεζῶν καὶ καθέδραν παίδων αὐτοῦ καὶ στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ καὶ ἴματισμὸν αὐτῶν καὶ οἰνοχόους αὐτοῦ καὶ στολισμὸν αὐτῶν καὶ τὰ δλοκαυτώματα, ἀ ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐξ ἔαυτῆς ἐγένετο. ⁵καὶ εἶπεν πρὸς τὸν βασιλέα Ἀληθινὸς ὁ λόγος, ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου περὶ τῶν λόγων σου καὶ περὶ τῆς σοφίας σου, ⁶καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λόγοις, ἔως οὗ ἥλθον καὶ εἶδον οἱ ὄφθαλμοί μου, καὶ ἴδον οὐκ ἀπηγγέλη μοι ἡμισυ τοῦ πλήθους τῆς σοφίας σου, προσέθηκας ἐπὶ τὴν ἀκοήν, ἦν ἤκουσα. ⁷μακάριοι οἱ ἄνδρες, μακάριοι οἱ παῖδες σου οὗτοι οἱ παρεστηκότες σοι διὰ παντὸς καὶ ἀκούουσιν σοφίαν σου. ⁸ἔστω κύριος ὁ θεός σου ηὔλογημένος, ὃς ἥθελησέν σοι τοῦ δοῦναί σε ἐπὶ θρόνον αὐτοῦ εἰς βασιλέα τῷ κυρίῳ θεῷ σου· ἐν τῷ ἀγαπῆσαι κύριον τὸν θεόν σου τὸν Ισραὴλ τοῦ στῆσαι αὐτὸν εἰς αἰῶνα καὶ ἔδωκέν σε ἐπ' αὐτοὺς εἰς βασιλέα τοῦ ποιῆσαι κρίμα καὶ δικαιοσύνην. ⁹καὶ ἔδωκεν τῷ βασιλεῖ ἐκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσίου καὶ ἀρώματα εἰς πλῆθος πολὺ καὶ λίθον τίμιον· καὶ οὐκ ἦν κατὰ τὰ ἀρώματα ἐκεῖνα, ἀ ἔδωκεν βασίλισσα Σαβα τῷ βασιλεῖ Σαλωμῶν. ¹⁰(καὶ οἱ παῖδες Σαλωμῶν καὶ οἱ παῖδες Χιραμ ἔφερον χρυσίον τῷ Σαλωμῶν ἐκ Σουφίρα καὶ ἔύλα πεύκινα καὶ λίθον τίμιον. ¹¹καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ἔύλα τὰ πεύκινα ἀναβάσεις τῷ οἴκῳ κυρίου καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ κιθάρας καὶ νάβλας τοῖς ὡδοῖς, καὶ οὐκ ὠφθησαν τοιαῦτα ἐμπροσθεν ἐν γῇ Ιουδα.) ¹²καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν ἔδωκεν τῇ βασιλίσσῃ Σαβα πάντα τὰ θελήματα αὐτῆς, ἀ ἥτησεν, ἐκτὸς πάντων, ὃν ἤνεγκεν τῷ βασιλεῖ Σαλωμῶν· καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς.

¹³Καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσίου τοῦ ἐνεχθέντος τῷ Σαλωμῶν ἐν ἐνιαυτῷ ἐνὶ ἔξακόσια ἔξηκοντα ἔξ τάλαντα χρυσίου ¹⁴πλὴν τῶν ἀνδρῶν τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπορευομένων, ὃν ἔφερον, καὶ πάντων τῶν βασιλέων τῆς Ἀραβίας καὶ σατραπῶν τῆς γῆς, ἔφερον χρυσίον καὶ ἀργύριον τῷ βασιλεῖ Σαλωμῶν. ¹⁵καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν διακοσίους ωρεούς χρυσοῦς ἐλατούς, ἔξακόσιοι

χρυσοῖ καθαροὶ τῷ ἐνὶ θυρεῷ, ἔξακόσιοι χρυσοῖ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸν ἑνα θυρεόν. ¹⁶καὶ τριακοσίας ἀσπίδας ἐλατὰς χρυσᾶς, τριακοσίων χρυσῶν ἀνεφέρετο ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ἐκάστην· καὶ ἔδωκεν αὐτὰς ὁ βασιλεὺς ἐν οἴκῳ δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. ¹⁷καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφάντινον ὁδόντων μέγαν καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ δοκίμῳ. ¹⁸καὶ ἔξ ἀναβαθμοὶ τῷ θρόνῳ ἐνδεδεμένοι χρυσίῳ, καὶ ἀγκῶνες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς καθέδρας, καὶ δύο λέοντες ἐστηκότες παρὰ τοὺς ἀγκῶνας, ¹⁹καὶ δώδεκα λέοντες ἐστηκότες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἔξ ἀναβαθμῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν· οὐκ ἐγενήθη οὕτως ἐν πάσῃ βασιλείᾳ. ²⁰καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ βασιλέως Σαλωμῶν χρυσίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου χρυσίῳ κατειλημμένα, οὐκ ἦν ἀργύριον λογιζόμενον ἐν ἡμέραις Σαλωμῶν εἰς οὐθέν. ²¹ὅτι ναῦς τῷ βασιλεῖ ἐπορεύετο εἰς Θαρσῖς μετὰ τῶν παίδων Χιραμ, ἅπαξ διὰ τριῶν ἐτῶν ἥρχετο πλοῖα ἐκ Θαρσῖς τῷ βασιλεῖ γέμοντα χρυσίου καὶ ἀργυρίου καὶ ὁδόντων ἐλεφαντίνων καὶ πιθήκων. ²²καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμῶν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς καὶ πλούτῳ καὶ σοφίᾳ. ²³καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμῶν ἀκοῦσαι τῆς σοφίας αὐτοῦ, ἦς ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. ²⁴καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἔκαστος τὰ δῶρα αὐτοῦ, σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ καὶ ἴματισμόν, στακτὴν καὶ ἡδύσματα, ἵππους καὶ ἡμιόνους, τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτόν. ²⁵καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμῶν τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἄρματα καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππεων, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν πόλεσιν τῶν ἄρμάτων καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ιερουσαλημ. ²⁶καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἔως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἔως ὄρίου Αἰγύπτου. ²⁷καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ιερουσαλημ ὡς λίθους καὶ τὰς κέδρους ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος. ²⁸καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων ἐξ Αἰγύπτου τῷ Σαλωμῶν καὶ ἐκ πάσης τῆς γῆς.

²⁹Καὶ οἱ κατάλοιποι λόγοι Σαλωμῶν οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ τῶν λόγων Ναθαν τοῦ προφήτου καὶ ἐπὶ τῶν λόγων Αχια τοῦ Σηλωνίτου καὶ ἐν ταῖς ὄρασεσιν Ιωηλ τοῦ ὄρῶντος περὶ Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ. ³⁰καὶ ἐβασίλευσεν Σαλωμῶν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ πάντα Ισραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη. ³¹καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμῶν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ροβοαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

10 ¹Καὶ ἤλθεν Ροβοαμ εἰς Συχεμ, ὅτι εἰς Συχεμ ἥρχετο πᾶς Ισραὴλ βασιλεῦσαι αὐτόν. ²καὶ ἐγένετο ὡς ἕκουσεν Ιεροβοαμ υἱὸς Ναβατ — καὶ αὐτὸς ἐν Αἰγύπτῳ, ὡς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου Σαλωμῶν τοῦ βασιλέως, καὶ κατώκησεν Ιεροβοαμ ἐν Αἰγύπτῳ —, καὶ ἀπέστρεψεν Ιεροβοαμ ἐξ Αἰγύπτου. ³καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτόν, καὶ ἤλθεν Ιεροβοαμ καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ισραὴλ πρὸς Ροβοαμ λέγοντες ⁴Ο πατήρ σου ἐσκλήρυνεν τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ νῦν ἀφες ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρὸς σου τῆς σκληρᾶς καὶ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέος, οὐ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. ⁵καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πορεύεσθε ἔως τριῶν ἡμερῶν καὶ ἔρχεσθε πρός με· καὶ ἀπῆλθεν ὁ λαός. ⁶καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ροβοαμ τοὺς πρεσβυτέρους τοὺς ἐστηκότας ἐναντίον Σαλωμῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ ξῦν αὐτὸν λέγων Πῶς ὑμεῖς βουλεύεσθε τοῦ ἀποκριθῆναι τῷ λαῷ τούτῳ λόγον;

⁷καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ λέγοντες ὘Ἐὰν ἐν τῇ σήμερον γένῃ εἰς ἀγαθὸν τῷ λαῷ τούτῳ καὶ εὔδοκήσῃς καὶ λαλήσῃς αὐτοῖς λόγους ἀγαθούς, καὶ ἔσονται σοι παῖδες πάσας τὰς ἡμέρας. ⁸καὶ κατέλιπεν τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, οἵ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν συνεκτραφέντων μετ' αὐτοῦ τῶν ἑστηκότων ἐναντίον αὐτοῦ. ⁹καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί ὑμεῖς βουλεύεσθε καὶ ἀποκριθήσομαι λόγον τῷ λαῷ τούτῳ, οἵ ἐλάλησαν πρός με λέγοντες ὈἌνες ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ, οὗ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς; ¹⁰καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ Οὕτως λαλήσεις τῷ λαῷ τῷ λαλήσαντι πρὸς σὲ λέγων Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνεν τὸν ζυγὸν ἡμῶν καὶ σὺ ἄφες ἀφ' ἡμῶν, οὕτως ἐρεῖς Ὁ μικρὸς δάκτυλός μου παχύτερος τῆς ὁσφούς τοῦ πατρός μου. ¹¹καὶ νῦν ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ζυγῷ βαρεῖ καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν ζυγὸν ὑμῶν, ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγξιν καὶ ἐγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹²καὶ ἥλθεν Ιεροβοαμ καὶ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Ροβοαμ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὡς ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς λέγων ὘Ἐπιστρέψατε πρός με τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. ¹³καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς σκληρά, καὶ ἐγκατέλιπεν ὁ βασιλεὺς Ροβοαμ τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων ¹⁴καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν τῶν νεωτέρων λέγων Ὁ πατήρ μου ἐβάρυνεν τὸν ζυγὸν ὑμῶν καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπ' αὐτόν, ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγξιν καὶ ἐγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹⁵καὶ οὐκ ἥκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφὴ παρὰ τοῦ θεοῦ λέγων ὌἈνέστησεν κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ, δν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Αχια τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ιεροβοαμ υἱοῦ Ναβατ ¹⁶καὶ παντὸς Ισραὴλ, ὅτι οὐκ ἥκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν. καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα λέγων Τίς ἡμῖν μερὶς ἐν Δαυὶδ καὶ κληρονομίᾳ ἐν υἱῷ Ιεσσαι; εἰς τὰ σκηνώματά σου, Ισραὴλ· νῦν βλέπε τὸν οἴκον σου, Δαυὶδ. καὶ ἐπορεύθη πᾶς Ισραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. ¹⁷καὶ ἄνδρες Ισραὴλ οἵ κατοικοῦντες ἐν πόλεσιν Ιουδα καὶ ἐβασίλευσεν ἐπ' αὐτῶν Ροβοαμ. ¹⁸καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ροβοαμ τὸν Αδωνιραμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ λίθοις καὶ ἀπέθανεν· καὶ ὁ βασιλεὺς Ροβοαμ ἔσπευσεν τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ἄρμα τοῦ φυγεῖν εἰς Ιερουσαλημ. ¹⁹καὶ ἥθέτησεν Ισραὴλ ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.

11 ¹Καὶ ἥλθεν Ροβοαμ εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἐξεκκλησίασεν τὸν Ιουδαν καὶ Βενιαμιν, ἑκατὸν ὄγδοήκοντα χιλιάδας νεανίσκων ποιούντων πόλεμον, καὶ ἐπολέμει πρὸς Ισραὴλ τοῦ ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν τῷ Ροβοαμ. ²καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαιαν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λέγων ³Εἰπὸν πρὸς Ροβοαμ τὸν τοῦ Σαλωμῶν καὶ πρὸς πάντα Ιουδαν καὶ Βενιαμιν λέγων ⁴Τάδε λέγει κύριος Οὐκ ἀναβήσεσθε καὶ οὐ πολεμήσετε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· ἀποστρέφετε ἔκαστος εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐγένετο τὸ ρῆμα τοῦτο. καὶ ἐπήκουσαν τοῦ λόγου κυρίου καὶ ἀπεστράφησαν τοῦ μὴ πορευθῆναι ἐπὶ Ιεροβοαμ.

⁵Καὶ κατώκησεν Ροβοαμ εἰς Ιερουσαλημ καὶ ὠκοδόμησεν πόλεις τειχήρεις ἐν τῇ Ιουδαίᾳ. ⁶καὶ ὠκοδόμησεν τὴν Βαιθλεεμ καὶ τὴν Αιταμ καὶ τὴν Θεκωε ⁷καὶ τὴν Βαιθσουρα καὶ τὴν Σοκχωθ καὶ τὴν Οδολλαμ ⁸καὶ τὴν Γεθ καὶ τὴν Μαρισαν καὶ τὴν Ζιφ ⁹καὶ τὴν Αδωραιμ καὶ τὴν Λαχις καὶ τὴν Αζηκα ¹⁰καὶ τὴν Σαραα καὶ τὴν Αιαλων καὶ τὴν Χεβρων, ᾧ ἐστιν τοῦ Ιουδα καὶ Βενιαμιν, πόλεις

τειχήρεις.¹¹ καὶ ὡχύρωσεν αὐτὰς τείχεσιν καὶ ἔδωκεν ἐν αὐταῖς ἡγουμένους καὶ παραθέσεις βρωμάτων, ἔλαιον καὶ οἶνον,¹² κατὰ πόλιν καὶ κατὰ πόλιν θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ κατίσχυσεν αὐτὰς εἰς πλῆθος σφόδρα· καὶ ἦσαν αὐτῷ Ιουδαὶ καὶ Βενιαμιν. —¹³ καὶ οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται, οἱ ἦσαν ἐν παντὶ Ισραὴλ, συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐκ πάντων τῶν ὁρίων.¹⁴ ὅτι ἐγκατέλιπον οἱ Λευΐται τὰ σκηνώματα τῆς κατασχέσεως αὐτῶν καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς Ιουδαν εἰς Ιερουσαλημ, ὅτι ἐξέβαλεν αὐτοὺς Ιεροβοαμ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τοῦ μὴ λειτουργεῖν κυρίῳ¹⁵ καὶ κατέστησεν ἑαυτῷ Ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν καὶ τοῖς εἰδώλοις καὶ τοῖς ματαίοις καὶ τοῖς μόσχοις, ἀ ἐποίησεν Ιεροβοαμ,¹⁶ καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἀπὸ φυλῶν Ισραὴλ, οἱ ἔδωκαν καρδίαν αὐτῶν τοῦ ζητῆσαι κύριον θεὸν Ισραὴλ, καὶ ἥλθον εἰς Ιερουσαλημ θῦσαι κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν¹⁷ καὶ κατίσχυσαν τὴν βασιλείαν Ιουδαὶ καὶ κατίσχυσαν Ροβοαμ τὸν τοῦ Σαλωμῶν εἰς ἔτη τρία, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς Δαυὶδ καὶ Σαλωμῶν ἔτη τρία.

¹⁸ Καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Ροβοαμ γυναῖκα τὴν Μολλαθ θυγατέρα Ιεριμουθ υἱοῦ Δαυὶδ, Αβαιαν θυγατέρα Ελιαβ τοῦ Ιεσσαι,¹⁹ καὶ ἐτεκεν αὐτῷ υἱὸν τὸν Ιαους καὶ τὸν Σαμαριαν καὶ τὸν Ροολλαμ.²⁰ καὶ μετὰ ταῦτα ἔλαβεν ἑαυτῷ τὴν Μααχα θυγατέρα Αβεσσαλωμ, καὶ ἐτεκεν αὐτῷ τὸν Αβια καὶ τὸν Ιεθθι καὶ τὸν Ζιζα καὶ τὸν Εμμωθ.²¹ καὶ ἤγάπησεν Ροβοαμ τὴν Μααχαν θυγατέρα Αβεσσαλωμ ὑπὲρ πάσας τὰς γυναικας αὐτοῦ καὶ τὰς παλλακὰς αὐτοῦ, ὅτι γυναικας δέκα ὀκτὼ εἶχεν καὶ παλλακὰς τριάκοντα· καὶ ἐγένησεν υἱοὺς εἴκοσι ὀκτὼ καὶ θυγατέρας ἔξηκοντα.²² καὶ κατέστησεν εἰς ἄρχοντα Ροβοαμ τὸν Αβια τὸν τῆς Μααχα εἰς ἡγούμενον ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ὅτι βασιλεῦσαι διενοεῖτο αὐτόν.²³ καὶ ηὔξηθη παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πᾶσιν τοῖς ὁρίοις Ιουδαὶ καὶ Βενιαμιν καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν ταῖς ὁχυραῖς καὶ ἔδωκεν αὐταῖς τροφὰς πλῆθος πολὺ καὶ ἤτήσατο πλῆθος γυναικῶν.

12 ¹Καὶ ἐγένετο ὡς ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία Ροβοαμ καὶ ὡς κατεκρατήθη, ἐγκατέλιπεν τὰς ἐντολὰς κυρίου καὶ πᾶς Ισραὴλ μετ' αὐτοῦ.² καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ροβοαμ ἀνέβη Σουσακιμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ιερουσαλημ, ὅτι ἥμαρτον ἐναντίον κυρίου,³ ἐν χιλίοις καὶ διακοσίοις ἄρμασιν καὶ ἔξήκοντα χιλιάσιν ἵππων, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ πλήθους τοῦ ἐλθόντος μετ' αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου, Λίβυες, Τρωγλοδύται καὶ Αἰθίοπες.⁴ καὶ κατεκράτησαν τῶν πόλεων τῶν ὁχυρῶν, αἱ ἦσαν ἐν Ιουδαὶ, καὶ ἥλθεν εἰς Ιερουσαλημ.⁵ καὶ Σαμαιας ὁ προφήτης ἥλθεν πρὸς Ροβοαμ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Ιουδαὶ τοὺς συναχθέντας εἰς Ιερουσαλημ ἀπὸ προσώπου Σουσακιμ καὶ εἴπεν αὐτοῖς Οὕτως εἴπεν κύριος Ὦ μεῖς ἐγκατελίπετέ με, κἀγὼ ἐγκαταλείψω ὑμᾶς ἐν χειρὶ Σουσακιμ.⁶ καὶ ἤσχύνθησαν οἱ ἄρχοντες Ισραὴλ καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ εἴπαν Δίκαιος ὁ κύριος.⁷ καὶ ἐν τῷ ἰδεῖν κύριον ὅτι ἐνετράπησαν, καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαιαν λέγων Ἐνετράπησαν, οὐ καταφθερῶ αὐτούς· καὶ δώσω αὐτοὺς ὡς μικρὸν εἰς σωτηρίαν, καὶ οὐ μὴ στάξῃ ὁ θυμός μου ἐν Ιερουσαλημ,⁸ ὅτι ἔσονται εἰς παιδίας καὶ γνώσονται τὴν δουλείαν μου καὶ τὴν δουλείαν τῆς βασιλείας τῆς γῆς.⁹ καὶ ἀνέβη Σουσακιμ βασιλεὺς Αἰγύπτου καὶ ἔλαβεν τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ τοὺς

θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, τὰ πάντα ἔλαβεν· καὶ ἔλαβεν τοὺς θυρεοὺς τοὺς χρυσοῦς, οὓς ἐποίησεν Σαλωμῶν, ¹⁰καὶ ἐποίησεν Ροβοαμ θυρεοὺς χαλκοῦς ἀντ' αὐτῶν. καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτὸν Σουσακιμ ἄρχοντας παρατρεχόντων τοὺς φυλάσσοντας τὸν πυλῶνα τοῦ βασιλέως. ¹¹καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν τὸν βασιλέα εἰς οἴκον κυρίου, εἰσεπορεύοντο οἱ φυλάσσοντες καὶ οἱ παρατρέχοντες καὶ οἱ ἐπιστρέφοντες εἰς ἀπάντησιν τῶν παρατρεχόντων. ¹²καὶ ἐν τῷ ἐντραπῆναι αὐτὸν ἀπεστράφη ἀπ' αὐτοῦ ὁργὴ κυρίου καὶ οὐκ εἰς καταφθορὰν εἰς τέλος· καὶ γάρ ἐν Ιουδᾷ ἦσαν λόγοι ἀγαθοί.

¹³Καὶ κατίσχυσεν Ροβοαμ ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἐβασίλευσεν· καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς ἐτῶν Ροβοαμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν καὶ ἐπτακαΐδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ ἐν τῇ πόλει, ἥ ἐξελέξατο κύριος ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν υἱῶν Ισραὴλ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νοομμα ἡ Αμμανίτις. ¹⁴καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρόν, ὅτι οὐ κατεύθυνεν τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον. ¹⁵καὶ λόγοι Ροβοαμ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι οὐκ ἴδοὺ γεγραμμένοι ἐν τοῖς λόγοις Σαμαία τοῦ προφήτου καὶ Αδδώ τοῦ ὄρῳντος καὶ πράξεις αὐτοῦ; καὶ ἐπολέμει Ροβοαμ τὸν Ιεροβοαμ πάσας τὰς ἡμέρας. ¹⁶καὶ ἀπέθανεν Ροβοαμ καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Αβια υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

13 ¹Ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ιεροβοαμ ἐβασίλευσεν Αβια ἐπὶ Ιουδαν. ²Ἐτη τρία ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μααχα θυγάτηρ Ουριηλ ἀπὸ Γαβαων. καὶ πόλεμος ἦν ἀνὰ μέσον Αβια καὶ ἀνὰ μέσον Ιεροβοαμ. ³καὶ παρετάξατο Αβια τὸν πόλεμον ἐν δυνάμει πολεμισταῖς δυνάμεως τετρακοσίαις χιλιάσιν ἀνδρῶν δυνατῶν, καὶ Ιεροβοαμ παρετάξατο πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν ὀκτακοσίαις χιλιάσιν, δυνατοὶ πολεμισταὶ δυνάμεως. ⁴καὶ ἀνέστη Αβια ἀπὸ τοῦ ὄρους Σομορῶν, ὃ ἐστιν ἐν τῷ ὄρει Εφραίμ, καὶ εἶπεν Ἀκούσατε, Ιεροβοαμ καὶ πᾶς Ισραὴλ. ⁵Οὐχ ὑμῖν γνῶναι ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ἔδωκεν βασιλείαν ἐπὶ τὸν Ισραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ Δαυὶδ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ διαθήκην ἀλός; ⁶καὶ ἀνέστη Ιεροβοαμ ὁ τοῦ Ναβατ ὁ παῖς Σαλωμῶν τοῦ Δαυὶδ καὶ ἀπέστη ἀπὸ τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ⁷καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ υἱοὶ παράνομοι, καὶ ἀντέστη πρὸς Ροβοαμ τὸν τοῦ Σαλωμῶν, καὶ Ροβοαμ ἦν νεώτερος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ καὶ οὐκ ἀντέστη κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. ⁸καὶ νῦν λέγετε ὑμεῖς ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον βασιλείας κυρίου διὰ χειρὸς υἱῶν Δαυὶδ· καὶ ὑμεῖς πλῆθος πολύ, καὶ μεθ' ὑμῶν μόσχοι χρυσοῖ, οὓς ἐποίησεν ὑμῖν Ιεροβοαμ εἰς θεούς. ⁹ἢ οὐκ ἐξεβάλετε τοὺς ιερεῖς κυρίου τοὺς υἱοὺς Ααρων καὶ τοὺς Λευίτας καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς ιερεῖς ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς; πᾶς ὁ προσπορευόμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν καὶ κριοῖς ἐπτὰ καὶ ἐγίνετο εἰς ιερέα τῷ μὴ ὅντι θεῷ. ¹⁰καὶ ἡμεῖς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν οὐκ ἐγκατελίπομεν, καὶ οἱ ιερεῖς αὐτοῦ λειτουργοῦσιν τῷ κυρίῳ οἱ υἱοὶ Ααρων καὶ οἱ Λευῖται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν. ¹¹θυμιῶσιν τῷ κυρίῳ ὀλοκαυτώματα πρῷα καὶ δείλης καὶ θυμίαμα συνθέσεως, καὶ προθέσεις ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς καθαρᾶς, καὶ ἡ λυχνία ἡ χρυσῆ καὶ οἱ λύχνοι τῆς καύσεως ἀνάψαι δείλης, ὅτι φυλάσσομεν ἡμεῖς τὰς φυλακὰς κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετε αὐτὸν. ¹²καὶ ἴδού μεθ' ἡμῶν ἐν ἀρχῇ κύριος καὶ οἱ ιερεῖς αὐτοῦ καὶ αἱ σάλπιγγες τῆς

σημασίας τοῦ σημαίνειν ἐφ' ὑμᾶς. οἱ υἱοὶ τοῦ Ισραὴλ, πολεμήσετε πρὸς κύριον θεὸν τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι οὐκ εὔδωθήσεται ὑμῖν. — ¹³καὶ Ιεροβοαμ ἀπέστρεψεν τὸ ἔνεδρον ἐλθεῖν αὐτῶν ἐκ τῶν ὄπισθεν· καὶ ἐγένετο ἔμπροσθεν Ιουδα, καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκ τῶν ὄπισθεν. ¹⁴καὶ ἀπέστρεψεν Ιουδας, καὶ ἵδοὺ αὐτοῖς ὁ πόλεμος ἐκ τῶν ἔμπροσθεν καὶ ἐκ τῶν ὄπισθεν, καὶ ἐβόησαν πρὸς κύριον, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν. ¹⁵καὶ ἐβόησαν ἄνδρες Ιουδα, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ βοῶν ἄνδρας Ιουδα καὶ κύριος ἐπάταξεν τὸν Ιεροβοαμ καὶ τὸν Ισραὴλ ἐναντίον Αβια καὶ Ιουδα. ¹⁶καὶ ἔφυγον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἀπὸ προσώπου Ιουδα, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. ¹⁷καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς Αβια καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ πληγὴν μεγάλην, καὶ ἐπεσον τραυματίαι ἀπὸ Ισραὴλ πεντακόσιαι χιλιάδες ἄνδρες δυνατοί. ¹⁸καὶ ἐταπεινώθησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ιουδα, ὅτι ἥλπισαν ἐπὶ κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ¹⁹καὶ κατεδίωξεν Αβια ὅπισα Ιεροβοαμ καὶ προκατελάβετο παρ' αὐτοῦ πόλεις, τὴν Βαιθηλ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ τὴν Ισανα καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ τὴν Εφρων καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. ²⁰καὶ οὐκ ἔσχεν ισχὺν Ιεροβοαμ ἔτι πάσας τὰς ἡμέρας Αβια, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν κύριος, καὶ ἐτελεύτησεν.

²¹Καὶ κατίσχυσεν Αβια καὶ ἔλαβεν ἐαυτῷ γυναῖκας δέκα τέσσαρας καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς εἴκοσι δύο καὶ θυγατέρας δέκα ἔξ. ²²καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Αβια καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ τοῦ προφήτου Αδδω. ²³καὶ ἀπέθανεν Αβια μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυιδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ασα υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Ἐν ταῖς ἡμέραις Ασα ἡσύχασεν ἡ γῆ Ιουδα ἔτη δέκα.

14 ¹καὶ ἐποίησεν τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. ²καὶ ἀπέστησεν τὰ θυσιαστήρια τῶν ἀλλοτρίων καὶ τὰ ὑψηλὰ καὶ συνέτριψεν τὰς στήλας καὶ ἐξέκοψεν τὰ ἄλση ³καὶ εἶπεν τῷ Ιουδα ἐκζητῆσαι τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν καὶ ποιῆσαι τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς. ⁴καὶ ἀπέστησεν ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων Ιουδα τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ εἰδῶλα. καὶ εἰρήνευσεν. ⁵πόλεις τειχήρεις ἐν γῇ Ιουδα, ὅτι εἰρήνευσεν ἡ γῆ· καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ πόλεμος ἐν τοῖς ἔτεσιν τούτοις, ὅτι κατέπαυσεν αὐτῷ κύριος. ⁶καὶ εἶπεν τῷ Ιουδα Οἰκοδομήσωμεν τὰς πόλεις ταύτας καὶ ποιήσωμεν τείχη καὶ πύργους καὶ πύλας καὶ μοχλοὺς ἐν ᾧ τῆς γῆς κυριεύσομεν, ὅτι καθὼς ἐξεζητήσαμεν κύριον θεὸν ὑμῶν, ἐξεζήτησεν ὑμᾶς καὶ κατέπαυσεν ὑμᾶς κυκλόθεν καὶ εὐόδωσεν ὑμῖν. ⁷καὶ ἐγένετο τῷ Ασα δύναμις ὀπλοφόρων αἰρόντων θυρεοὺς καὶ δόρατα ἐν γῇ Ιουδα τριακόσιαι χιλιάδες καὶ ἐν γῇ Βενιαμιν πελτασταὶ καὶ τοξόται διακόσιαι καὶ πεντήκοντα χιλιάδες, πάντες οὗτοι πολεμισταὶ δυνάμεως.

⁸Καὶ ἐξῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς Ζαρε ὁ Αἰθίοψ ἐν δυνάμει, ἐν χιλίαις χιλιάσιν καὶ ἄρμασιν τριακοσίοις, καὶ ἥλθεν ἔως Μαρισα. ⁹καὶ ἐξῆλθεν Ασα εἰς συνάντησιν αὐτῷ καὶ παρετάξατο πόλεμον ἐν τῇ φάραγγι κατὰ βορρᾶν Μαρισης. ¹⁰καὶ ἐβόησεν Ασα πρὸς κύριον θεὸν αὐτοῦ καὶ εἶπεν Κύριε, οὐκ ἀδυνατεῖ παρὰ σοὶ σφέσιν ἐν πολλοῖς καὶ ἐν δλίγοις· κατίσχυσον ὑμᾶς, κύριε ὁ θεὸς ὑμῶν, ὅτι ἐπὶ σοὶ πεποίθαμεν καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἥλθαμεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο· κύριε ὁ θεὸς ὑμῶν, μὴ

κατισχυσάτω πρὸς σὲ ἀνθρωπος. ¹¹καὶ ἐπάταξεν κύριος τοὺς Αἰθίοπας ἐναντίον Ιουδα, καὶ ἔφυγον οἱ Αἰθίοπες. ¹²καὶ κατεδίωξεν Ασα καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἔως Γεδώρ, καὶ ἐπεσον Αἰθίοπες ὥστε μὴ εἶναι ἐν αὐτοῖς περιποίησιν, ὅτι συνετρίβησαν ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐναντίον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολλά. ¹³καὶ ἔξέκοψαν τὰς κώμας αὐτῶν κύκλω Γεδώρ, ὅτι ἐγενήθη ἐκστασις κυρίου ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐσκύλευσαν πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν, ὅτι πολλὰ σκῦλα ἐγενήθη αὐτοῖς. ¹⁴καὶ γε σκηνὰς κτήσεων, τοὺς Αμαζονεῖς, ἔξέκοψαν καὶ ἔλαβον πρόβατα πολλὰ καὶ καμήλους καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ιερουσαλημ.

15 ¹Καὶ Αζαριας υἱὸς Ωδηδ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, ²καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν Ασα καὶ παντὶ Ιουδα καὶ Βενιαμιν καὶ εἶπεν Ἀκούσατέ μου, Ασα καὶ πᾶς Ιουδα καὶ Βενιαμιν· κύριος μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ εἶναι ὑμᾶς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐὰν ἐκζητήσῃτε αὐτόν, εὑρεθήσεται ὑμῖν, καὶ ἐὰν ἐγκαταλίπητε αὐτόν, ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. ³καὶ ἡμέραι πολλαὶ τῷ Ισραὴλ ἐν οὐ θεῷ ἀληθινῷ καὶ οὐχ ἰερέως ὑποδεικνύοντος καὶ ἐν οὐ νόμῳ. ⁴καὶ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον θεὸν Ισραὴλ, καὶ εὑρεθήσεται αὐτοῖς. ⁵καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ οὐκ ἔστιν εἰρήνη τῷ ἐκπορευομένῳ καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ, ὅτι ἐκστασις κυρίου ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὰς χώρας. ⁶καὶ πολεμήσει ἔθνος πρὸς ἔθνος καὶ πόλις πρὸς πόλιν, ὅτι ὁ θεὸς ἔξεστησεν αὐτοὺς ἐν πάσῃ θλίψει. ⁷καὶ ὑμεῖς ισχύσατε, καὶ μὴ ἐκλυέσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, ὅτι ἔστιν μισθὸς τῇ ἐργασίᾳ ὑμῶν. — ⁸καὶ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν προφητείαν Αδαδ τοῦ προφήτου καὶ κατίσχυσεν καὶ ἐξέβαλεν τὰ βδελύγματα ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ιουδα καὶ Βενιαμιν καὶ ἀπὸ τῶν πόλεων, ὃν κατέσχεν ἐν ὅρει Εφραίμ, καὶ ἐνεκαίνισεν τὸ θυσιαστήριον κυρίου, ὃ ἦν ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ κυρίου. ⁹καὶ ἐξεκκλησίασεν τὸν Ιουδαν καὶ Βενιαμιν καὶ τοὺς προσηλύτους τοὺς παροικοῦντας μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Εφραίμ καὶ ἀπὸ Μανασση καὶ ἀπὸ Συμεων, ὅτι προσετέθησαν πρὸς αὐτὸν πολλοὶ τοῦ Ισραὴλ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτοὺς ὅτι κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ¹⁰καὶ συνήχθησαν εἰς Ιερουσαλημ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἐν τῷ πεντεκαὶδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ασα. ¹¹καὶ ἐθυσεν τῷ κυρίῳ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῶν σκύλων, ὃν ἤνεγκαν, μόσχους ἐπτακοσίους καὶ πρόβατα ἐπτακισχίλια. ¹²καὶ διῆλθεν ἐν διαθήκῃ ζητῆσαι κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν ἐξ ὄλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὄλης τῆς ψυχῆς. ¹³καὶ πᾶς, ὃς ἐὰν μὴ ἐκζητήσῃ κύριον θεὸν Ισραὴλ, ἀποθανεῖται ἀπὸ νεωτέρου ἔως πρεσβυτέρου, ἀπὸ ἀνδρὸς ἔως γυναικός. ¹⁴καὶ ὄμοσαν ἐν τῷ κυρίῳ ἐν φωνῇ μεγάλῃ καὶ ἐν σάλπιγξιν καὶ ἐν κερατίναις. ¹⁵καὶ ηὔφράνθησαν πᾶς Ιουδα περὶ τοῦ ὄρκου, ὅτι ἐξ ὄλης τῆς ψυχῆς ὄμοσαν καὶ ἐν πάσῃ θελήσει ἐζήτησαν αὐτόν, καὶ εὑρέθη αὐτοῖς καὶ κατέπαυσεν αὐτοῖς κύριος κυκλόθεν. — ¹⁶καὶ τὴν Μααχα τὴν μητέρα αὐτοῦ μετέστησεν τοῦ μὴ εἶναι τῇ Ἀστάρτῃ λειτουργοῦσαν καὶ κατέκοψεν τὸ εἴδωλον καὶ κατέκαυσεν ἐν χειμάρρῳ Κεδρων. ¹⁷πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἀπέστησαν, ἔτι ὑπῆρχεν ἐν τῷ Ισραὴλ· ἀλλ' ἡ καρδία Ασα ἐγένετο πλήρης πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. ¹⁸καὶ εἰσήγεκεν τὰ ἄγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τὰ ἄγια οἴκου κυρίου τοῦ θεοῦ, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σκεύη.

¹⁹Καὶ πόλεμος οὐκ ἦν μετ' αὐτοῦ ἔως τοῦ πέμπτου καὶ τριακοστοῦ ἔτους τῆς βασιλείας Ασα.

16 ¹καὶ ἐν τῷ ὄγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας Ασα ἀνέβη Βαασα βασιλεὺς Ισραὴλ ἐπὶ Ιουδαν καὶ ὡκοδόμησεν τὴν Ραμα τοῦ μὴ δοῦναι ἔξοδον καὶ εἰσόδον τῷ Ασα βασιλεῖ Ιουδα. ²καὶ ἔλαβεν Ασα χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐκ θησαυρῶν οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τὸν οὐρανὸν τοῦ Αδερ βασιλέως Συρίας τὸν κατοικοῦντα ἐν Δαμασκῷ λέγων ³Διάθου διαθήκην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πατρός μου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πατρός σου· ἵδον ἀπέσταλκά σοι χρυσίον καὶ ἀργύριον, δεῦρο καὶ διασκέδασον ἀπ’ ἐμοῦ τὸν Βαασα βασιλέα Ισραὴλ καὶ ἀπελθέτω ἀπ’ ἐμοῦ. ⁴καὶ ἤκουσεν οὐρανὸς Αδερ τοῦ βασιλέως Ασα καὶ ἀπέστειλεν τοὺς ἀρχοντας τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις Ισραὴλ καὶ ἐπάταξεν τὴν Ιων καὶ τὴν Δαν καὶ τὴν Αβελμαιν καὶ πάσας τὰς περιχώρους Νεφθαλί. ⁵καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι Βαασα ἀπέλιπεν τοῦ μηκέτι οἰκοδομεῖν τὴν Ραμα καὶ κατέπαυσεν τὸ ἔργον αὐτοῦ. ⁶καὶ Ασα ὁ βασιλεὺς ἔλαβεν πάντα τὸν Ιουδαν καὶ ἔλαβεν τοὺς λίθους τῆς Ραμα καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, ἃ ὡκοδόμησεν Βαασα, καὶ ὡκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὴν Γαβαε καὶ τὴν Μασφα. — ⁷καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν Ανανι ὁ προφήτης πρὸς Ασα βασιλέα Ιουδα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ βασιλέα Συρίας καὶ μὴ πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον θεόν σου, διὰ τοῦτο ἐσώθῃ δύναμις Συρίας ἀπὸ τῆς χειρός σου. ⁸οὐχ οἱ Αἰθίοπες καὶ Λίβυες ἥσαν εἰς δύναμιν πολλὴν εἰς θάρσος, εἰς ἴππεις εἰς πλῆθος σφόδρα; καὶ ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον παρέδωκεν εἰς τὰς χειράς σου. ⁹ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπιβλέπουσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ κατισχῦσαι ἐν πάσῃ καρδίᾳ πλήρει πρὸς αὐτόν. ἡγνόηκας ἐπὶ τούτῳ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μετὰ σου πόλεμος. ¹⁰καὶ ἐθυμώθη Ασα τῷ προφήτῃ καὶ παρέθετο αὐτὸν εἰς φυλακήν, ὅτι ὠργίσθη ἐπὶ τούτῳ· καὶ ἐλυμήνατο Ασα ἐν τῷ λαῷ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ.

¹¹Καὶ ἵδον οἱ λόγοι Ασα οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἕσχατοι γεγραμμένοι ἐν βιβλίῳ βασιλέων Ιουδα καὶ Ισραὴλ. ¹²καὶ ἐμαλακίσθη Ασα ἐν τῷ ἐνάτῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοὺς πόδας, ἔως σφόδρα ἐμαλακίσθη· καὶ ἐν τῇ μαλακίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἐζήτησεν κύριον, ἀλλὰ τοὺς ἱατρούς. ¹³καὶ ἐκοιμήθη Ασα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτελεύτησεν ἐν τῷ ἐνάτῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ¹⁴καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ μνήματι, ὃ ὡρυξεν ἐαυτῷ ἐν πόλει Δαυιδ, καὶ ἐκοίμισαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ἐπλησαν ἀρωμάτων καὶ γένη μύρων μυρεψῶν καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην ἔως σφόδρα.

17 ¹Καὶ ἐβασίλευσεν Ιωσαφατ οὐρανὸς αὐτοῦ ἀντ’ αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσεν Ιωσαφατ ἐπὶ τὸν Ισραὴλ. ²καὶ ἐδωκεν δύναμιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ιουδα ταῖς ὁχυραῖς καὶ κατέστησεν ἡγουμένους ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ιουδα καὶ ἐν πόλεσιν Εφραϊμ, ἃς προκατελάβετο Ασα ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³καὶ ἐγένετο κύριος μετὰ Ιωσαφατ, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ταῖς πρώταις καὶ οὐκ ἐξεζήτησεν τὰ εἰδῶλα, ⁴ἀλλὰ κύριον τὸν θεόν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξεζήτησεν καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπορεύθη, καὶ οὐχ ὡς τοῦ Ισραὴλ τὰ ἔργα. ⁵καὶ κατηύθυνεν κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐδωκεν πᾶς Ιουδα δῶρα τῷ Ιωσαφατ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ πλοῦτος καὶ δόξα πολλή. ⁶καὶ ὑψώθη καρδία αὐτοῦ ἐν ὁδῷ κυρίου, καὶ ἔτι ἐξῆρεν τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ιουδα.

⁷καὶ ἐν τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀπέστειλεν τοὺς ἡγουμένους αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν δυνατῶν, τὸν Αβδιαν καὶ Ζαχαριαν καὶ Ναθαναὴλ καὶ Μιχαιλ, διδάσκειν ἐν πόλεσιν Ιουδα, ⁸καὶ μετ' αὐτῶν οἱ Λευΐται Σαμουιας καὶ Ναθανιας καὶ Ζαβδιας καὶ Ασιηλ καὶ Σεμιραμωθ καὶ Ιωναθαν καὶ Αδωνιας καὶ Τωβιας οἱ Λευΐται, καὶ μετ' αὐτῶν Ελισαμα καὶ Ιωραμ οἱ ἵερεις, ⁹καὶ ἐδίδασκον ἐν Ιουδα, καὶ μετ' αὐτῶν βύβλος νόμου κυρίου, καὶ διῆλθον ἐν ταῖς πόλεσιν Ιουδα καὶ ἐδίδασκον τὸν λαόν. ¹⁰καὶ ἐγένετο ἔκστασις κυρίου ἐπὶ πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς ταῖς κύκλῳ Ιουδα, καὶ οὐκ ἐπολέμουν πρὸς Ιωσαφατ. ¹¹καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων ἔφερον τῷ Ιωσαφατ δῶρα καὶ ἀργύριον καὶ δόματα, καὶ οἱ Ἀραβες ἔφερον αὐτῷ κριοὺς προβάτων ἐπτακισχιλίους ἐπτακοσίους. ¹²καὶ ἦν Ιωσαφατ πορευόμενος μείζων ἔως εἰς ὄψιν καὶ ὠκοδόμησεν οἰκήσεις ἐν τῇ Ιουδαίᾳ καὶ πόλεις ὁχυράς. ¹³καὶ ἔργα πολλὰ ἐγένετο αὐτῷ ἐν τῇ Ιουδαίᾳ καὶ ἄνδρες πολεμισταὶ δυνατοὶ ἴσχύοντες ἐν Ιερουσαλημ. ¹⁴καὶ οὗτος ἀριθμὸς αὐτῶν κατ' οἰκους πατριῶν αὐτῶν· τῷ Ιουδα χιλίαρχοι, Εδνας ὁ ἄρχων καὶ μετ' αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ δυνάμεως τριακόσιαι χιλιάδες. ¹⁵καὶ μετ' αὐτὸν Ιωαναν ὁ ἡγούμενος καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιαι ὁγδοήκοντα χιλιάδες. ¹⁶καὶ μετ' αὐτὸν Αμασιας ὁ τοῦ Ζαχρι ὁ προθυμούμενος τῷ κυρίῳ καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιαι χιλιάδες δυνατοὶ δυνάμεως. ¹⁷καὶ ἐκ τοῦ Βενιαμιν δυνατὸς δυνάμεως Ελιαδα καὶ μετ' αὐτοῦ τοξόται καὶ πελτασταὶ διακόσιαι χιλιάδες. ¹⁸καὶ μετ' αὐτὸν Ιωζαβαδ καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν ὁγδοήκοντα χιλιάδες δυνατοὶ πολέμου. ¹⁹οὗτοι οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ ἐκτὸς ὧν ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς πόλεσιν ταῖς ὁχυραῖς ἐν πάσῃ τῇ Ιουδαίᾳ.

18 ¹Καὶ ἐγενήθη τῷ Ιωσαφατ ἔτι πλοῦτος καὶ δόξα πολλή, καὶ ἐπεγαμβρεύσατο ἐν οἴκῳ Αχααβ. ²καὶ κατέβη διὰ τέλους ἐτῶν πρὸς Αχααβ εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἔθυσεν αὐτῷ Αχααβ πρόβατα καὶ μόσχους πολλοὺς καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ καὶ ἡπάτα αὐτὸν τοῦ συναναβῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς Ραμωθ τῆς Γαλααδίτιδος. ³καὶ εἶπεν Αχααβ βασιλεὺς Ισραηλ πρὸς Ιωσαφατ βασιλέα Ιουδα Πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Ραμωθ τῆς Γαλααδίτιδος; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὡς ἐγώ, οὕτως καὶ σύ· ὡς ὁ λαός σου, καὶ ὁ λαός μου μετὰ σοῦ εἰς πόλεμον. ⁴καὶ εἶπεν Ιωσαφατ πρὸς βασιλέα Ισραηλ Ζήτησον δὴ σήμερον τὸν κύριον. ⁵καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ισραηλ τοὺς προφήτας, τετρακοσίους ἄνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ πορευθῶ εἰς Ραμωθ Γαλααδ εἰς πόλεμον ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπαν Ἀνάβαινε, καὶ δώσει ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. ⁶καὶ εἶπεν Ιωσαφατ Οὐκ ἔστιν ὥδε προφήτης τοῦ κυρίου ἔτι καὶ ἐπιζητήσομεν παρ' αὐτοῦ; ⁷καὶ εἶπεν βασιλεὺς Ισραηλ πρὸς Ιωσαφατ "Ετι ἀνὴρ εἰς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον δὲι αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἐμίσησα αὐτόν, δτι οὐκ ἔστιν προφητεύων περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, δτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἰς κακά, οὕτος Μιχαιας υἱὸς Ιεμλα. καὶ εἶπεν Ιωσαφατ Μὴ λαλείτω ὁ βασιλεὺς οὕτως. ⁸καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ισραηλ εὔνοοῦχον ἔνα καὶ εἶπεν Τάχος Μιχαιαν υἱὸν Ιεμλα. ⁹καὶ βασιλεὺς Ισραηλ καὶ Ιωσαφατ βασιλεὺς Ιουδα καθήμενοι ἔκαστος ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ καὶ ἐνδεδυμένοι στολαὶ καθήμενοι ἐν τῷ εύρυχώρῳ θύρας πύλης Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ προφῆται ἐπροφήτευον ἐναντίον αὐτῶν. ¹⁰καὶ ἐποίησεν ἔαυτῷ Σεδεκιας υἱὸς Χανανα κέρατα σιδηρᾶ καὶ εἶπεν Τάδε λέγει κύριος Ἐν

τούτοις κερατιεῖς τὴν Συρίαν, ἔως ἀν συντελεσθῇ. ¹¹καὶ πάντες οἱ προφῆται ἐπροφήτευον οὕτως λέγοντες Ἀνάβαινε εἰς Ραμωθ Γαλααδ καὶ εὔοδωθήσῃ, καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. ¹²καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς τοῦ καλέσαι τὸν Μιχαιαν ἐλάλησεν αὐτῷ λέγων Ἰδοὺ ἐλάλησαν οἱ προφῆται ἐν στόματι ἐνὶ ἀγαθὰ περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστωσαν δὴ οἱ λόγοι σου ὡς ἐνὸς αὐτῶν, καὶ λαλήσεις ἀγαθά. ¹³καὶ εἶπεν Μιχαιας Ζῆ κύριος ὅτι ὁ ἐὰν εἴπη ὁ θεὸς πρός με, αὐτὸ λαλήσω. ¹⁴καὶ ἦλθεν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Μιχαια, εἰ πορευθῶ εἰς Ραμωθ Γαλααδ εἰς πόλεμον ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν Ἀνάβαινε καὶ εὔοδώσεις, καὶ δοθήσονται εἰς χεῖρας ὑμῶν. ¹⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ποσάκις ὁρκίω σε ἵνα μὴ λαλήσῃς πρός με πλὴν ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι κυρίου; ¹⁶καὶ εἶπεν Εἶδον τὸν Ισραὴλ διεσπαρμένους ἐν τοῖς ὅρεσιν ὡς πρόβατα οἵς οὐκ ἔστιν ποιμὴν, καὶ εἶπεν κύριος Οὐκ ἔχουσιν ἡγούμενον, ἀναστρεφέτωσαν ἔκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ. ¹⁷καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ πρὸς Ιωσαφατ Οὐκ εἴπα σοι ὅτι οὐ προφητεύει περὶ ἐμοῦ ἀγαθά, ἀλλ’ ἢ κακά; ¹⁸καὶ εἶπεν Οὐχ οὕτως, ἀκούσατε λόγον κυρίου· εἶδον τὸν κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα δύναμις τοῦ οὐρανοῦ είστηκε ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ. ¹⁹καὶ εἶπεν κύριος Τίς ἀπατήσει τὸν Αχααβ βασιλέα Ισραὴλ καὶ ἀναβήσεται καὶ πεσεῖται ἐν Ραμωθ Γαλααδ; καὶ εἶπεν οὗτος οὕτως, καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως. ²⁰καὶ ἐξῆλθεν τὸ πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον κυρίου καὶ εἶπεν Ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν. καὶ εἶπεν κύριος Ἐν τίνι; ²¹καὶ εἶπεν Ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἀπατήσεις καὶ δυνήσῃ, ἐξελθε καὶ ποίησον οὕτως. ²²καὶ νῦν ἴδού ἐδωκεν κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ κακά. ²³καὶ ἥγγισεν Σεδεκιας υἱὸς Χανανα καὶ ἐπάταξεν τὸν Μιχαιαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ποιά τῇ ὁδῷ παρῆλθεν πνεῦμα κυρίου παρ’ ἐμοῦ τοῦ λαλῆσαι πρὸς σέ; ²⁴καὶ εἶπεν Μιχαιας Ἰδοὺ ὄψη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ᾧ εἰσελεύσῃ ταμιεῖον ἐκ ταμιείου τοῦ κατακρυβῆναι. ²⁵καὶ εἶπεν βασιλεὺς Ισραὴλ Λάβετε τὸν Μιχαιαν καὶ ἀποστρέψατε πρὸς Εμηρ ἄρχοντα τῆς πόλεως καὶ πρὸς Ιωας ἄρχοντα υἱὸν τοῦ βασιλέως ²⁶καὶ ἐρεῖς Οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀπόθεσθε τοῦτον εἰς οἶκον φυλακῆς, καὶ ἐσθιέτω ἄρτον θλίψεως καὶ ὅδωρ θλίψεως ἔως τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. ²⁷καὶ εἶπεν Μιχαιας Ἐὰν ἐπιστρέψων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐκ ἐλάλησεν κύριος ἐν ἐμοί· ἀκούσατε λαοὶ πάντες.

²⁸Καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ισραὴλ καὶ Ιωσαφατ βασιλεὺς Ιουδα εἰς Ραμωθ Γαλααδ. ²⁹καὶ εἶπεν βασιλεὺς Ισραὴλ πρὸς Ιωσαφατ Κατακαλύψομαι καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἐνδυσαι τὸν ἴματισμόν μου· καὶ συνεκαλύψατο βασιλεὺς Ισραὴλ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. ³⁰καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσιν τῶν ἀρμάτων τοῖς μετ’ αὐτοῦ λέγων Μὴ πολεμεῖτε τὸν μικρὸν καὶ τὸν μέγαν, ἀλλ’ ἢ τὸν βασιλέα Ισραὴλ μόνον. ³¹καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων τὸν Ιωσαφατ, καὶ αὐτοὶ εἶπαν Βασιλεὺς Ισραὴλ ἐστίν, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν τοῦ πολεμεῖν· καὶ ἐβόήσεν Ιωσαφατ, καὶ κύριος ἔσωσεν αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτὸν δὲ θεὸς ἀπ’ αὐτοῦ. ³²καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων ὅτι οὐκ ἦν βασιλεὺς Ισραὴλ, καὶ ἀπέστρεψαν ἀπ’ αὐτοῦ.

³³καὶ ἀνὴρ ἐνέτεινεν τόξον εὐστόχως καὶ ἐπάταξεν τὸν βασιλέα Ισραὴλ ἀνὰ μέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θώρακος, καὶ εἶπεν τῷ ἡνιόχῳ Ἐπίστρεφε τὴν χεῖρά σου καὶ ἔξαγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι ἐπόνεσα. ³⁴καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ ἦν ἐστηκὼς ἐπὶ τοῦ ἄρματος ἔως ἐσπέρας ἐξ ἐναντίας Συρίας καὶ ἀπέθανεν δύνοντος τοῦ ἥλιου.

19 ¹Καὶ ἀπέστρεψεν Ιωσαφατ βασιλεὺς Ιουδα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ εἰς Ιερουσαλημ. ²καὶ ἔξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ Ιου ὁ τοῦ Ανανι ὁ προφήτης καὶ εἶπεν αὐτῷ Βασιλεὺς Ιωσαφατ, εἰ ἀμαρτωλῶ σὺν βοηθεῖς ἡ μισουμένω ὑπὸ κυρίου φιλιάζεις; διὰ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ σὲ ὀργὴ παρὰ κυρίου. ³ἄλλ' ἡ λόγοι ἀγαθοὶ ηὑρέθησαν ἐν σοί, ὅτι ἔξῆρας τὰ ἀλση ἀπὸ τῆς γῆς Ιουδα καὶ κατηγύθυνας τὴν καρδίαν σου ἐκζητῆσαι τὸν κύριον. ⁴καὶ κατώκησεν Ιωσαφατ ἐν Ιερουσαλημ καὶ πάλιν ἔξῆλθεν εἰς τὸν λαὸν ἀπὸ Βηρσαβεε ἔως ὅρους Εφραιμ καὶ ἐπέστρεψεν αὐτοὺς ἐπὶ κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ⁵καὶ κατέστησεν κριτὰς ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ιουδα ταῖς ὄχυραις ἐν πόλει καὶ πόλει ⁶καὶ εἶπεν τοῖς κριταῖς "Ιδετε τί ὑμεῖς ποιεῖτε, ὅτι οὐκ ἀνθρώπω ὑμεῖς κρίνετε, ἀλλ' ἡ τῷ κυρίῳ, καὶ μεθ' ὑμῶν λόγοι τῆς κρίσεως. ⁷καὶ νῦν γενέσθω φόβος κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ φυλάσσετε καὶ ποιήσετε, ὅτι οὐκ ἔστιν μετὰ κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἀδικία οὐδὲ θαυμάσαι πρόσωπον οὐδὲ λαβεῖν δῶρα. ⁸καὶ γὰρ ἐν Ιερουσαλημ κατέστησεν Ιωσαφατ τῶν Ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν πατριαρχῶν Ισραὴλ εἰς κρίσιν κυρίου καὶ κρίνειν τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ιερουσαλημ. ⁹καὶ ἐνετείλατο πρὸς αὐτοὺς λέγων Οὕτως ποιήσετε ἐν φόβῳ κυρίου, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν πλήρει καρδίᾳ. ¹⁰πᾶς ἀνὴρ κρίσιν τὴν ἐλθοῦσαν ἐφ' ὑμᾶς τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν κατοικούντων ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀνὰ μέσον αἴματος αἵμα καὶ ἀνὰ μέσον προστάγματος καὶ ἐντολῆς καὶ δικαιώματα καὶ κρίματα καὶ διαστελεῖσθε αὐτοῖς, καὶ οὐχ ἀμαρτήσονται τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐφ' ὑμᾶς ὀργὴ καὶ ἐπὶ τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· οὕτως ποιήσετε καὶ οὐχ ἀμαρτήσεσθε. ¹¹καὶ ἴδού Αμαριας ὁ Ἱερεὺς ἡγούμενος ἐφ' ὑμᾶς εἰς πᾶν λόγον κυρίου καὶ Ζαβδιας νιὸς Ισμαὴλ ὁ ἡγούμενος εἰς οἶκον Ιουδα πρὸς πᾶν λόγον βασιλέως καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸ προσώπου ὑμῶν· ἴσχύσατε καὶ ποιήσατε, καὶ ἔσται κύριος μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ.

20 ¹Καὶ μετὰ ταῦτα ἤλθον οἱ υἱοὶ Μωαβ καὶ οἱ υἱοὶ Αμμων καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν Μιναίων πρὸς Ιωσαφατ εἰς πόλεμον. ²καὶ ἤλθον καὶ ὑπέδειξαν τῷ Ιωσαφατ λέγοντες "Ηκει ἐπὶ σὲ πλῆθος πολὺ ἐκ πέραν τῆς θαλάσσης ἀπὸ Συρίας, καὶ ἴδού εἰσιν ἐν Ασασανθαμαρ (αὕτη ἔστιν Ενγαδδί). ³καὶ ἐφοβήθη καὶ ἔδωκεν Ιωσαφατ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον καὶ ἐκήρυξεν νηστείαν ἐν παντὶ Ιουδα. ⁴καὶ συνήθη Ιουδας ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων Ιουδα ἤλθον ζητῆσαι τὸν κύριον. ⁵καὶ ἀνέστη Ιωσαφατ ἐν ἐκκλησίᾳ Ιουδα ἐν Ιερουσαλημ ἐν οἴκῳ κυρίου κατὰ πρόσωπον τῆς αὐλῆς τῆς καινῆς ⁶καὶ εἶπεν Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐχὶ σὺ εἰ θεὸς ἐν οὐρανῷ καὶ σὺ κυριεύεις πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν ἐθνῶν καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου ἴσχὺς δυναστείας καὶ οὐκ ἔστιν πρὸς σὲ ἀντιστῆναι; ⁷οὐχὶ σὺ εἰ ὁ κύριος ὁ ἐξολεθρεύσας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ προσώπου τοῦ λαοῦ σου Ισραὴλ καὶ ἔδωκας αὐτὴν σπέρματι Αβρααμ τῷ ἡγαπημένῳ σου εἰς τὸν

αιῶνα; ⁸καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ καὶ ὥκοδόμησαν ἐν αὐτῇ ἀγίασμα τῷ ὄνόματί σου λέγοντες ⁹Ἐὰν ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακά, ρόμφαια, κρίσις, θάνατος, λιμός, στησόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου τούτου καὶ ἐναντίον σου, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ, καὶ βοησόμεθα πρὸς σὲ ἀπὸ τῆς θλίψεως, καὶ ἀκούσῃ καὶ σῶσεις. ¹⁰καὶ νῦν ἵδοντες οὐσίαν Αμμων καὶ Μωαβ καὶ ὄρος Σηιρ, εἰς οὓς οὐκ ἔδωκας τῷ Ισραὴλ διελθεῖν δι' αὐτῶν ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι ἐξέκλιναν ἀπ' αὐτῶν καὶ οὐκ ἔξωλέθρευσαν αὐτούς, ¹¹καὶ νῦν ἵδοντες ἐπιχειροῦσιν ἐφ' ἡμᾶς ἐξελθεῖν ἐκβαλεῖν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς κληρονομίας ἡμῶν, ἦς ἔδωκας ἡμῖν. ¹²κύριε ὁ θεός ἡμῶν, οὐ κρινεῖς ἐν αὐτοῖς; ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἴσχυς τοῦ ἀντιστῆναι πρὸς τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τούτο τὸ ἐλθόντον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ οἴδαμεν τί ποιήσωμεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἢ ἐπὶ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ¹³καὶ πᾶς Ιουδαῖος ἐστηκὼς ἐναντὶ κυρίου καὶ τὰ παιδία αὐτῶν καὶ αἱ γυναικεῖς. — ¹⁴καὶ τῷ Οζηὶλ τῷ τοῦ Ζαχαρίου τῶν οὐών Βαναίου τῶν οὐών Ελεηλ τοῦ Μανθανιου τοῦ Λευίτου ἀπὸ τῶν οὐών Ασαφ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ¹⁵καὶ εἶπεν Ἀκούσατε, πᾶς Ιουδαῖος καὶ οἱ κατοικοῦντες Ιερουσαλημ καὶ ὁ βασιλεὺς Ιωσαφατ, τάδε λέγει κύριος ὑμῖν αὐτοῖς Μὴ φοβεῖσθε μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄχλου τοῦ πολλοῦ τούτου, ὅτι οὐχ ὑμῖν ἔστιν ἡ παράταξις, ἀλλ' ἢ τῷ θεῷ. ¹⁶αὔριον κατάβητε ἐπ' αὐτούς· ἵδοντες ἀναβαίνοντες κατὰ τὴν ἀνάβασιν Ασασ, καὶ εὐρήσετε αὐτοὺς ἐπ' ἄκρου ποταμοῦ τῆς ἐρήμου Ιεριηλ. ¹⁷οὐχ ὑμῖν ἔστιν πολεμῆσαι· ταῦτα σύνετε καὶ ἰδετε τὴν σωτηρίαν κυρίου μεθ' ὑμῶν, Ιουδαῖος καὶ Ιερουσαλημ· μὴ φοβεῖσθε μηδὲ πτοηθῆτε αὔριον ἐξελθεῖν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς, καὶ κύριος μεθ' ὑμῶν. — ¹⁸καὶ κύψας Ιωσαφατ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ πᾶς Ιουδαῖος καὶ οἱ κατοικοῦντες Ιερουσαλημ ἔπεσαν ἐναντὶ κυρίου προσκυνῆσαι κυρίῳ. ¹⁹καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευίται ἀπὸ τῶν οὐών Κααθ καὶ ἀπὸ τῶν οὐών Κορε αἰνεῖν κυρίῳ θεῷ Ισραὴλ ἐν φωνῇ μεγάλῃ εἰς ὕψος.

²⁰Καὶ ὥρθησαν πρωὶ καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν ἔρημον Θεκωε, καὶ ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἔστη Ιωσαφατ καὶ ἐβόήσεν καὶ εἶπεν Ἀκούσατε μου, Ιουδαῖος καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ιερουσαλημ· ἐμπιστεύσατε ἐν κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ ἐμπιστευθήσεσθε· ἐμπιστεύσατε ἐν προφήτῃ αὐτοῦ, καὶ εύοδωθήσεσθε. ²¹καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ λαοῦ καὶ ἐστησεν ψαλτῶδοὺς καὶ αἰνοῦντας ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τὰ ἄγια ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἔμπροσθεν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐλεγον

Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

²²καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ τῆς ἐξομολογήσεως ἔδωκεν κύριος πολεμεῖν τοὺς οὐίους Αμμων ἐπὶ Μωαβ καὶ ὄρος Σηιρ τοὺς ἐξελθόντας ἐπὶ Ιουδαν, καὶ ἐτροπώθησαν. ²³καὶ ἀνέστησαν οἱ οὐίοι Αμμων καὶ Μωαβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ὄρος Σηιρ ἐξολεθρεῦσαι καὶ ἐκτρίψαι· καὶ ὡς συνετέλεσαν τοὺς κατοικοῦντας Σηιρ, ἀνέστησαν εἰς ἀλλήλους τοῦ ἐξολεθρευθῆναι. ²⁴καὶ Ιουδαῖος ἥλθεν ἐπὶ τὴν σκοπιὰν τῆς ἐρήμου καὶ ἐπέβλεψεν καὶ εἶδεν τὸ πλῆθος, καὶ ἵδοντες νεκροὶ πεπτωκότες ἐπὶ τῆς γῆς, οὐκ ἦν σωζόμενος. ²⁵καὶ ἥλθεν Ιωσαφατ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ σκυλεῦσαι τὰ σκῦλα αὐτῶν καὶ εῦρον κτήνη πολλὰ καὶ ἀποσκευὴν καὶ σκῦλα καὶ σκεύη ἐπιθυμητὰ καὶ

ἐσκύλευσαν ἔαυτοῖς, καὶ ἐγένοντο ἡμέραι τρεῖς σκυλευόντων αὐτῶν τὰ σκῦλα, ὅτι πολλὰ ἦν. ²⁶καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐπισυνήθησαν εἰς τὸν αὐλῶνα τῆς εὐλογίας, ἐκεῖ γὰρ ηὔλόγησαν τὸν κύριον· διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Κοιλὰς εὐλογίας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁷καὶ ἐπέστρεψεν πᾶς ἀνὴρ Ιουδα εἰς Ιερουσαλημ καὶ Ιωσαφατ ἡγούμενος αὐτῶν ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, ὅτι εὗφρανεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ²⁸καὶ εἰσῆλθον εἰς Ιερουσαλημ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν σάλπιγξιν εἰς οἴκον κυρίου. ²⁹καὶ ἐγένετο ἔκστασις κυρίου ἐπὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἐν τῷ ἀκοῦσαι αὐτοὺς ὅτι ἐπολέμησεν κύριος πρὸς τοὺς ὑπεναντίους Ισραηλ. ³⁰καὶ εἱρήνευσεν ἡ βασιλεία Ιωσαφατ, καὶ κατέπαυσεν αὐτῷ ὁ θεὸς αὐτοῦ κυκλόθεν.

³¹Καὶ ἐβασίλευσεν Ιωσαφατ ἐπὶ τὸν Ιουδαν ἐτῶν τριάκοντα πέντε ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν καὶ εἴκοσι πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Αζουβα θυγάτηρ Σαλι. ³²καὶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ασα καὶ οὐκ ἐξέκλινεν τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθές ἐνώπιον κυρίου. ³³ἀλλὰ τὰ ὑψηλὰ ἔτι ὑπῆρχεν, καὶ ἔτι ὁ λαὸς οὐ κατεύθυνεν τὴν καρδίαν πρὸς κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ³⁴καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ιωσαφατ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι ἴδον γεγραμμένοι ἐν λόγοις Ιου τοῦ Ανανι, ὃς κατέγραψεν βιβλίον βασιλέων Ισραηλ.

³⁵Καὶ μετὰ ταῦτα ἐκοινώνησεν Ιωσαφατ βασιλεὺς Ιουδα πρὸς Οχοζιαν βασιλέα Ισραηλ (καὶ οὗτος ἡνόμησεν) ³⁶ἐν τῷ ποιῆσαι καὶ πορευθῆναι πρὸς αὐτὸν τοῦ ποιῆσαι πλοῖα τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσις καὶ ἐποίησεν πλοῖα ἐν Γασιωνγαβερ. ³⁷καὶ ἐπροφήτευσεν Ελιεζερ ὁ τοῦ Δωδια ἀπὸ Μαρισης ἐπὶ Ιωσαφατ λέγων Ὡς ἐφιλίασας τῷ Οχοζια, ἔθραυσεν κύριος τὸ ἔργον σου, καὶ συνετρίβη τὰ πλοῖά σου. καὶ οὐκ ἐδυνάσθη τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσις.

21 ¹Καὶ ἐκοιμήθη Ιωσαφατ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτάφη παρὰ τοῖς πατράσιν αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυιδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ιωραμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²καὶ αὐτῷ ἀδελφοὶ υἱοὶ Ιωσαφατ ἔξ, Αζαριας καὶ Ιηλ καὶ Ζαχαριας καὶ Αζαριας καὶ Μιχαηλ καὶ Σαφατιας· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ιωσαφατ βασιλέως Ιουδα. ³καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν δόματα πολλά, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ὅπλα μετὰ πόλεων τετειχισμένων ἐν Ιουδα· καὶ τὴν βασιλείαν ἔδωκεν τῷ Ιωραμ, ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος. ⁴καὶ ἀνέστη Ιωραμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ ἐκραταίωθη καὶ ἀπέκτεινεν πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ισραηλ. ⁵ὅντος αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν κατέστη Ιωραμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ. ⁶καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ισραηλ, ὡς ἐποίησεν οἴκος Αχααβ, ὅτι θυγάτηρ Αχααβ ἦν αὐτοῦ γυνή, καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου. ⁷καὶ οὐκ ἐβούλετο κύριος ἐξολεθρεῦσαι τὸν οἴκον Δαυιδ διὰ τὴν διαθήκην, ἣν διέθετο τῷ Δαυιδ, καὶ ὡς εἶπεν αὐτῷ δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁸ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπέστη Εδωμ ἀπὸ τοῦ Ιουδα καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ' ἔαυτοὺς βασιλέα. ⁹καὶ ὤχετο Ιωραμ μετὰ τῶν ἀρχόντων καὶ πᾶσα ἡ ἵππος μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο καὶ ἡγέρθη νυκτὸς καὶ ἐπάταξεν Εδωμ τὸν κυκλοῦντα αὐτὸν καὶ τοὺς ἀρχοντας τῶν ἀρμάτων, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. ¹⁰καὶ ἀπέστη ἀπὸ Ιουδα Εδωμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· τότε ἀπέστη Λομνα ἐν τῷ

καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἐγκατέλιπεν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ.¹¹καὶ γὰρ αὐτὸς ἐποίησεν ὑψηλὰ ἐν πόλεσιν Ιουδὰ καὶ ἐξεπόρνευσεν τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἀπεπλάνησεν τὸν Ιουδαν.¹²καὶ ἦλθεν αὐτῷ ἐγγραφὴ παρὰ Ήλιου τοῦ προφήτου λέγων Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Δαυὶδ τοῦ πατρός σου Ἀνθ' ὃν οὐκ ἐπορεύθης ἐν ὁδῷ Ιωσαφατ τοῦ πατρός σου καὶ ἐν ὁδοῖς Ασα βασιλέως Ιουδὰ¹³καὶ ἐπορεύθης ἐν ὁδοῖς βασιλέων Ισραὴλ καὶ ἐξεπόρνευσας τὸν Ιουδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ιερουσαλημ, ὡς ἐξεπόρνευσεν οἶκος Αχααβ, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς τοῦ πατρός σου τοὺς ἀγαθοὺς ὑπὲρ σὲ ἀπέκτεινας,¹⁴ἰδοὺ κύριος πατάξει σε πληγὴν μεγάλην ἐν τῷ λαῷ σου καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς σου καὶ ἐν γυναιξὶν σου καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἀποσκευῇ σου,¹⁵καὶ σὺ ἐν μαλακίᾳ πονηρῷ, ἐν νόσῳ κοιλίας, ἵνα οὖς ἐξέλθῃ ἡ κοιλία σου μετὰ τῆς μαλακίας ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας.¹⁶καὶ ἐπήγειρεν κύριος ἐπὶ Ιωραμ τοὺς ἄλλοφύλους καὶ τοὺς Ἀραβας καὶ τοὺς ὁμόρους τῶν Αἰθιόπων,¹⁷καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ Ιουδαν καὶ κατεδυνάστευσαν καὶ ἀπέστρεψαν πᾶσαν τὴν ἀποσκευήν, ἷν εὔρον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη αὐτῷ υἱὸς ἀλλ' ἡ Οχοζίας ὁ μικρότατος τῶν υἱῶν αὐτοῦ.¹⁸καὶ μετὰ ταῦτα πάντα ἐπάταξεν αὐτὸν κύριος εἰς τὴν κοιλίαν μαλακίᾳ, ἐν ᾧ οὐκ ἔστιν ιατρεία.¹⁹καὶ ἐγένετο ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, καὶ ὡς ἦλθεν καιρὸς τῶν ἡμερῶν ἡμέρας δύο, ἐξῆλθεν ἡ κοιλία αὐτοῦ μετὰ τῆς νόσου, καὶ ἀπέθανεν ἐν μαλακίᾳ πονηρῷ. καὶ οὐκ ἐποίησεν δὲ λαὸς αὐτοῦ ἐκφορὰν καθὼς ἐκφορὰν πατέρων αὐτοῦ.²⁰ἢν τριάκοντα καὶ δύο ἔτῶν, ὅτε ἐβασίλευσεν, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ· καὶ ἐπορεύθη ἐν οὐκ ἐπαίνῳ καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ καὶ οὐκ ἐν τάφοις τῶν βασιλέων.

22¹Καὶ ἐβασίλευσαν οἱ κατοικοῦντες ἐν Ιερουσαλημ τὸν Οχοζίαν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μικρὸν ἀντ’ αὐτοῦ, ὅτι πάντας τοὺς πρεσβυτέρους ἀπέκτεινεν τὸ ληστήριον τὸ ἐπελθὸν ἐπ’ αὐτούς, οἱ Ἀραβες καὶ οἱ Αλιμαζονεῖς· καὶ ἐβασίλευσεν Οχοζίας υἱὸς Ιωραμ βασιλέως Ιουδὰ.²ὣν εἴκοσι ἔτῶν Οχοζίας ἐβασίλευσεν καὶ ἐνιαυτὸν ἔνα ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὅνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Γοθολια θυγάτηρ Αμβρι. ³καὶ οὗτος ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου Αχααβ, ὅτι μήτηρ αὐτοῦ ἦν σύμβουλος τοῦ ἀμαρτάνειν.⁴καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου ὡς οἶκος Αχααβ, ὅτι αὐτοὶ ἥσαν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ σύμβουλοι τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτόν,⁵καὶ ἐν ταῖς βουλαῖς αὐτῶν ἐπορεύθη· καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ιωραμ υἱοῦ Αχααβ εἰς πόλεμον ἐπὶ Αζαηλ βασιλέα Συρίας εἰς Ραμα Γαλααδ· καὶ ἐπάταξαν οἱ τοξόται τὸν Ιωραμ.⁶καὶ ἐπέστρεψεν Ιωραμ τοῦ ιατρευθῆναι εἰς Ιεζραελ ἀπὸ τῶν πληγῶν, ὃν ἐπάταξαν αὐτὸν οἱ Σύροι ἐν Ραμα ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν πρὸς Αζαηλ βασιλέα Συρίας· καὶ Οχοζίας υἱὸς Ιωραμ βασίλεὺς Ιουδὰ κατέβη θεάσασθαι τὸν Ιωραμ υἱὸν Αχααβ εἰς Ιεζραελ, ὅτι ἡρρώστει.⁷καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένετο καταστροφὴ Οχοζία ἐλθεῖν πρὸς Ιωραμ· καὶ ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν ἐξῆλθεν μετ’ αὐτοῦ Ιωραμ πρὸς Ιου υἱὸν Ναμεσσι χριστὸν κυρίου τὸν οἶκον Αχααβ.⁸καὶ ἐγένετο ὡς ἐξεδίκησεν Ιου τὸν οἶκον Αχααβ, καὶ εὔρεν τοὺς ἄρχοντας Ιουδὰ καὶ τοὺς ἀδελφούς Οχοζία λειτουργοῦντας τῷ Οχοζίᾳ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς.⁹καὶ εἶπεν τοῦ ζητῆσαι τὸν Οχοζίαν, καὶ κατέλαβον αὐτὸν ιατρευόμενον ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Ιου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ

ἔθαψαν αὐτόν, ὅτι εἶπαν Γίδες Ιωσαφατ ἐστίν, ὃς ἔζήτησεν τὸν κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἦν ἐν οἴκῳ Οχοζία κατισχῦσαι δύναμιν περὶ τῆς βασιλείας.

¹⁰Καὶ Γοθολια ἡ μήτηρ Οχοζία εἶδεν ὅτι τέθνηκεν αὐτῆς ὁ υἱός, καὶ ἡγέρθη καὶ ἀπώλεσεν πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βασιλείας ἐν οἴκῳ Ιουδα. ¹¹καὶ ἔλαβεν Ιωσαβεθ ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τὸν Ιωας υἱὸν Οχοζία καὶ ἔκλεψεν αὐτὸν ἐκ μέσου υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων καὶ ἔδωκεν αὐτὸν καὶ τὴν τροφὸν αὐτοῦ εἰς ταμιεῖον τῶν κλινῶν· καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν Ιωσαβεθ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ιωραμ ἀδελφὴ Οχοζίου γυνὴ Ιωδαء τοῦ ιερέως καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου Γοθολιας, καὶ οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν. ¹²καὶ ἦν μετ' αὐτῆς ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ κατακεκρυμμένος ἐξ ἑτη, καὶ Γοθολια ἐβασίλευσεν ἐπὶ τῆς γῆς.

23 ¹Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐβδόμῳ ἐκραταίωσεν Ιωδαء καὶ ἔλαβεν τοὺς ἑκατοντάρχους, τὸν Αζαριαν υἱὸν Ιωραμ καὶ τὸν Ισμαηλ υἱὸν Ιωαναν καὶ τὸν Αζαριαν υἱὸν Ωβηδ καὶ τὸν Μαασαιαν υἱὸν Αδαια καὶ τὸν Ελισαφαν υἱὸν Ζαχαρια, μετ' αὐτοῦ εἰς οἴκον. ²καὶ ἐκύκλωσαν τὸν Ιουδαν καὶ συνήγαγον τοὺς Λευίτας ἐκ πασῶν τῶν πόλεων Ιουδα καὶ ἄρχοντας πατριῶν τοῦ Ισραηλ, καὶ ἥλθον εἰς Ιερουσαλημ. ³καὶ διέθεντο πᾶσα ἐκκλησία Ιουδα διαθήκην ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως βασιλευσάτω, καθὼς ἐλάλησεν κύριος ἐπὶ τὸν οἴκον Δαυιδ. ⁴νῦν ὁ λόγος οὗτος, δὲν ποιήσετε· τὸ τρίτον ἐξ ὑμῶν εἰσπορευέσθωσαν τὸ σάββατον, τῶν ιερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ εἰς τὰς πύλας τῶν εἰσόδων, ⁵καὶ τὸ τρίτον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐν αὐλαῖς οἴκου κυρίου. ⁶καὶ μὴ εἰσελθέτω εἰς οἴκον κυρίου ἐὰν μὴ οἱ ιερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ λειτουργοῦντες τῶν Λευιτῶν· αὐτοὶ εἰσελεύσονται, ὅτι ἄγιοι εἰσιν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς φυλασσέτω φυλακὰς κυρίου. ⁷καὶ κυκλώσουσιν οἱ Λευῖται τὸν βασιλέα κύκλῳ, ἀνδρὸς σκεῦος ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὸν οἴκον ἀποθανεῖται· καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως εἰσπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου. ⁸καὶ ἐποίησαν οἱ Λευῖται καὶ πᾶς Ιουδα κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετείλατο Ιωδαء ὁ ιερεύς, καὶ ἔλαβον ἔκαστος τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ σαββάτου ἔως ἐξόδου τοῦ σαββάτου, ὅτι οὐ κατέλυσεν Ιωδαء τὰς ἐφημερίας. ⁹καὶ ἔδωκεν τὰς μαχαίρας καὶ τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ ὅπλα, ἀ ἦν τοῦ βασιλέως Δαυιδ, ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ. ¹⁰καὶ ἔστησεν πάντα τὸν λαόν, ἔκαστον ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς ὡμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἔως τῆς ὡμίας τῆς ἀριστερᾶς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ. ¹¹καὶ ἔξήγαγεν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ βασίλειον καὶ τὰ μαρτύρια, καὶ ἐβασίλευσαν καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Ιωδαء καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ εἶπαν Ζήτω ὁ βασιλεύς. ¹²καὶ ἤκουσεν Γοθολια τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ τῶν τρεχόντων καὶ ἐξομολογουμένων καὶ αἰνούντων τὸν βασιλέα καὶ εἰσῆλθεν πρὸς τὸν βασιλέα εἰς οἴκον κυρίου. ¹³καὶ εἶδεν καὶ ἴδού ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς εἰσόδου οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ σάλπιγγες περὶ τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ηὔφράνθη καὶ ἐσάλπισαν ἐν ταῖς σάλπιγξιν καὶ οἱ ἄδοντες ἐν τοῖς ὄργανοις ὥδοι καὶ ὑμνοῦντες αἴνον· καὶ διέρρηξεν Γοθολια τὴν στολὴν αὐτῆς καὶ ἐβόησεν καὶ εἶπεν Ἐπιτιθέμενοι ἐπιτίθεσθε. ¹⁴καὶ ἔξῆλθεν Ιωδαء ὁ

ιερεύς, καὶ ἐνετείλατο Ιωδαε ὁ Ἱερεὺς τοῖς ἔκατοντάρχοις καὶ τοῖς ἀρχηγοῖς τῆς δυνάμεως καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐκβάλετε αὐτὴν ἐκτὸς τοῦ οἴκου καὶ εἰσέλθατε ὅπισα αὐτῆς, καὶ ἀποθανέτω μαχαίρᾳ· ὅτι εἶπεν ὁ Ἱερεὺς Μὴ ἀποθανέτω ἐν οἴκῳ κυρίου.¹⁵καὶ ἔδωκαν αὐτῇ ἄνεσιν, καὶ διῆλθεν διὰ τῆς πύλης τῶν ἵππων τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὴν ἐκεῖ. — ¹⁶καὶ διέθετο Ιωδαε διαθήκην ἀνὰ μέσον αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ βασιλέως εἴναι λαὸν τῷ κυρίῳ. ¹⁷καὶ εἰσῆλθεν πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς οἴκον Βααλ καὶ κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ εἴδωλα αὐτοῦ ἐλέπτυναν καὶ τὸν Μαθαν Ἱερέα τῆς Βααλ ἐθανάτωσαν ἐναντίον τῶν θυσιαστηρίων αὐτοῦ. ¹⁸καὶ ἐνεχείρησεν Ιωδαε ὁ Ἱερεὺς τὰ ἔργα οἴκου κυρίου διὰ χειρὸς Ἱερέων καὶ Λευιτῶν καὶ ἀνέστησεν τὰς ἐφημερίας τῶν Ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, ἃς διέστειλεν Δαυιδ ἐπὶ τὸν οἴκον κυρίου καὶ ἀνενέγκαι ὀλοκαυτώματα κυρίω, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐν ὥδαις διὰ χειρὸς Δαυιδ. ¹⁹καὶ ἔστησαν οἱ πυλωροὶ ἐπὶ τὰς πύλας οἴκου κυρίου, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται ἀκάθαρτος εἰς πᾶν πρᾶγμα. ²⁰καὶ ἔλαβεν τοὺς πατριάρχας καὶ τοὺς δυνατοὺς καὶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς καὶ ἀνεβίβασαν τὸν βασιλέα εἰς οἴκον κυρίου, καὶ εἰσῆλθεν διὰ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας εἰς τὸν οἴκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισαν τὸν βασιλέα ἐπὶ τὸν θρόνον τῆς βασιλείας. ²¹καὶ ηὔφράνθη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύχασεν· καὶ τὴν Γοθολιαν ἐθανάτωσαν μαχαίρᾳ.

24 ¹Ων ἑπτὰ ἔτῶν Ιωας ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὅνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Σαβια ἐκ Βηρσαβεε. ²καὶ ἐποίησεν Ιωας τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας Ιωδαε τοῦ Ἱερέως. ³καὶ ἔλαβεν αὐτῷ Ιωδαε γυναικας δύο, καὶ ἐγέννησεν γίοντας καὶ θυγατέρας. ⁴καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Ιωας ἐπισκευάσαι τὸν οἴκον κυρίου. ⁵καὶ συνήγαγεν τοὺς Ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐξέλθατε εἰς τὰς πόλεις Ιουδα καὶ συναγάγετε ἀπὸ παντὸς Ισραηλ ἀργύριον κατισχῦσαι τὸν οἴκον κυρίου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν καὶ σπεύσατε λαλῆσαι· καὶ οὐκ ἐσπευσαν οἱ Λευίται. ⁶καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ιωας τὸν Ιωδαε τὸν ἄρχοντα καὶ εἶπεν αὐτῷ Διὰ τί οὐκ ἐπεσκέψω περὶ τῶν Λευιτῶν τοῦ εἰσενέγκαι ἀπὸ Ιουδα καὶ Ιερουσαλημ τὸ κεκριμένον ὑπὸ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, ὅτε ἐξεκκλησίασεν τὸν Ισραηλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου; ⁷ὅτι Γοθολια ἦν ἡ ἄνομος, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς κατέσπασαν τὸν οἴκον τοῦ θεοῦ, καὶ γὰρ τὰ ἄγια οἴκου κυρίου ἐποίησαν ταῖς Βααλιμ. ⁸καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Γενηθήτω γλωσσόκομον καὶ τεθήτω ἐν πύλῃ οἴκου κυρίου ἔξω. ⁹καὶ κηρυξάτωσαν ἐν Ιουδα καὶ ἐν Ιερουσαλημ εἰσενέγκαι κυρίω, καθὼς εἶπεν Μωυσῆς παῖς τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸν Ισραηλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁰καὶ ἔδωκαν πάντες ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ εἰσέφερον καὶ ἐνέβαλλον εἰς τὸ γλωσσόκομον, ἔως οὗ ἐπληρώθη. ¹¹καὶ ἐγένετο ὡς εἰσέφερον τὸ γλωσσόκομον πρὸς τοὺς προστάτας τοῦ βασιλέως διὰ χειρὸς τῶν Λευιτῶν καὶ ὡς εἶδον ὅτι ἐπλεόνασεν τὸ ἀργύριον, καὶ ἥλθεν ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ προστάτης τοῦ Ἱερέως τοῦ μεγάλου καὶ ἐξεκένωσαν τὸ γλωσσόκομον καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ· οὕτως ἐποίουν ἡμέραν ἔξη ἡμέρας καὶ συνήγαγον ἀργύριον πολύ. ¹²καὶ ἔδωκεν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς καὶ Ιωδαε ὁ Ἱερεὺς τοῖς ποιοῦσιν τὰ ἔργα εἰς τὴν ἔργασίαν οἴκου κυρίου, καὶ ἐμισθοῦντο λατόμους καὶ τέκτονας

ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου καὶ χαλκεῖς σιδήρου καὶ χαλκοῦ ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου.¹³καὶ ἐποίουν οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα, καὶ ἀνέβη μῆκος τῶν ἔργων ἐν χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἀνέστησαν τὸν οἶκον κυρίου ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτοῦ καὶ ἐνίσχυσαν.¹⁴καὶ ὡς συνετέλεσαν, ἤνεγκαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ πρὸς Ιωδαῖον τὸν ἀργυρίον, καὶ ἐποίησαν σκεύη εἰς οἶκον κυρίου, σκεύη λειτουργικὰ δλοκαυτωμάτων καὶ θυίσκας χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς. καὶ ἀνήνεγκαν δλοκαυτώσεις ἐν οἴκῳ κυρίου διὰ παντὸς πάσας τὰς ἡμέρας Ιωδαῖον.

¹⁵Καὶ ἐγήρασεν Ιωδαῖος πλήρης ἡμερῶν καὶ ἐτελεύτησεν ὃν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἑτῶν ἐν τῷ τελευτῶν αὐτόν.¹⁶καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυΐδ μετὰ τῶν βασιλέων, ὅτι ἐποίησεν ἀγαθωσύνην μετὰ Ισραὴλ καὶ μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ.¹⁷καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ιωδαῖον εἰσῆλθον οἱ ἄρχοντες Ιουδαῖοι καὶ προσεκύνησαν τὸν βασιλέα· τότε ἐπήκουσεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς.¹⁸καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν καὶ ἐδούλευον ταῖς Ἀστάρταις καὶ τοῖς εἰδῶλοις· καὶ ἐγένετο ὁργὴ ἐπὶ Ιουδαῖοι καὶ ἐπὶ Ιερουσαλήμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.¹⁹καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς προφήτας ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον, καὶ οὐκ ἤκουσαν· καὶ διεμαρτύραντο αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἤκουσαν.²⁰καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐνέδυσεν τὸν Αζαριανὸν τὸν τοῦ Ιωδαῖον τὸν ιερέα, καὶ ἀνέστη ἐπάνω τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν Τάδε λέγει κύριος Τί παραπορεύεσθε τὰς ἐντολὰς κυρίου; καὶ οὐκ εὐδωθήσεσθε, ὅτι ἐγκατελίπετε τὸν κύριον, καὶ ἐγκαταλείψει ὑμᾶς.²¹καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν δι’ ἐντολῆς Ιωακείμονος τοῦ βασιλέως ἐν αὐλῇ οἴκου κυρίου.²²καὶ οὐκ ἐμνήσθη Ιωακείμονος τοῦ ἐλέους, οὗ ἐποίησεν μετ’ αὐτοῦ Ιωδαῖος ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ ὡς ἀπέθυνησκεν, εἶπεν "Ιδοι κύριος καὶ κρινάτω.²³καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν συντέλειαν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνέβη ἐπ’ αὐτὸν δύναμις Συρίας καὶ ἥλθεν ἐπὶ Ιουδαῖοι καὶ ἐπὶ Ιερουσαλήμ καὶ κατέφθειραν πάντας τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ ἐν τῷ λαῷ καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν ἀπέστειλαν τῷ βασιλεῖ Δαμασκοῦ.²⁴ὅτι ἐν δλίγοις ἀνδράσιν παρεγένετο δύναμις Συρίας, καὶ ὁ θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν δύναμιν πολλὴν σφόδρα, ὅτι ἐγκατέλιπον κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν· καὶ μετὰ Ιωακείμονος ἐποίησεν κρίματα.²⁵καὶ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς ἀπ’ αὐτοῦ ἐν τῷ ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν ἐν μαλακίαις μεγάλαις καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐν αἷμασιν υἱοῦ Ιωδαῖον τοῦ ιερέως καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυΐδ καὶ οὐκ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τῶν βασιλέων.²⁶καὶ οἱ ἐπιθέμενοι ἐπ’ αὐτὸν Ζαβεδὸν τοῦ Σαμαθὸν Αμμανίτης καὶ Ιωζαβεδὸν τοῦ Σομαρωθὸν Μωαβίτης²⁷καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ πέντε. καὶ τὰ λοιπὰ ἵδον γεγραμμένα ἐπὶ τὴν γραφὴν τῶν βασιλέων· καὶ ἐβασίλευσεν Αμασίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ’ αὐτοῦ.

25 ¹Ων πέντε καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐβασίλευσεν Αμασίας καὶ εἴκοσι ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλήμ, καὶ ὅνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ιωαδείν ἀπὸ Ιερουσαλήμ.²καὶ ἐποίησεν τὸ εὔθετόν ἐνώπιον κυρίου, ἀλλ’ οὐκ ἐν καρδίᾳ πλήρει.³καὶ ἐγένετο ὡς κατέστη ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς φονεύσαντας τὸν βασιλέα πατέρα αὐτοῦ.⁴καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν οὐκ ἀπέκτεινεν κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ νόμου κυρίου, καθὼς γέγραπται, ὡς ἐνετείλατο κύριος λέγων

Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ἀλλ' ἡ ἔκαστος τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ ἀποθανοῦνται. — ⁵καὶ συνήγαγεν Αμασιας τὸν οἶκον Ιουδα καὶ ἀνέστησεν αὐτοὺς κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς χιλιάρχους καὶ ἐκατοντάρχους ἐν παντὶ Ιουδα καὶ Ιερουσαλημ· καὶ ἡρίθμησεν αὐτοὺς ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω καὶ εὗρεν αὐτοὺς τριακοσίας χιλιάδας δυνατούς ἔξελθεῖν εἰς πόλεμον κρατοῦντας δόρυ καὶ θυρεόν. ⁶καὶ ἐμισθώσατο ἀπὸ Ισραὴλ ἐκατὸν χιλιάδας δυνατούς ἰσχύι ἐκατὸν ταλάντων ἀργυρίου. ⁷καὶ ἀνθρωπος τοῦ θεοῦ ἦλθεν πρὸς αὐτὸν λέγων Βασιλεῦ, οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ δύναμις Ισραὴλ, ὅτι οὐκ ἔστιν κύριος μετὰ Ισραὴλ, πάντων τῶν νιῶν Εφραιμ. ⁸ὅτι ἐὰν ὑπολάβῃς κατίσχυσαι ἐν τούτοις, καὶ τροπώσεται σε κύριος ἐναντίον τῶν ἔχθρῶν, ὅτι ἔστιν παρὰ κυρίου καὶ ἰσχῦσαι καὶ τροπώσασθαι. ⁹καὶ εἶπεν Αμασιας τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ Καὶ τί ποιήσω τὰ ἐκατὸν τάλαντα, ἀ ἔδωκα τῇ δυνάμει Ισραὴλ; καὶ εἶπεν ὁ ἀνθρωπος τοῦ θεοῦ "Ἐστιν τῷ κυρίῳ δοῦναί σοι πλεῖστα τούτων. ¹⁰καὶ διεχώρισεν Αμασιας τῇ δυνάμει τῇ ἐλθούσῃ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Εφραιμ ἀπελθεῖν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ ἐθυμώθησαν σφόδρα ἐπὶ Ιουδαν καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν ἐν ὄργῃ θυμοῦ. ¹¹καὶ Αμασιας κατίσχυσεν καὶ παρέλαβεν τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν κοιλάδα τῶν ἀλῶν καὶ ἐπάταξεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Σηιρ δέκα χιλιάδας. ¹²καὶ δέκα χιλιάδας ἔξωγρησαν οἱ υἱοὶ Ιουδα καὶ ἔφερον αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ κρημνοῦ καὶ κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κρημνοῦ, καὶ πάντες διερρήγνυντο. ¹³καὶ οἱ υἱοὶ τῆς δυνάμεως, οὓς ἀπέστρεψεν Αμασιας τοῦ μὴ πορευθῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον, καὶ ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις Ιουδα ἀπὸ Σαμαρείας ἔως Βαιθωρῶν καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς τρεῖς χιλιάδας καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολλά. — ¹⁴καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἐλθεῖν Αμασιαν πατάξαντα τὴν Ιδουμαίαν καὶ ἥνεγκεν πρὸς αὐτοὺς τοὺς θεοὺς υἱῶν Σηιρ καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἑαυτῷ εἰς θεοὺς καὶ ἐναντίον αὐτῶν προσεκύνει καὶ αὐτοῖς αὐτὸς ἔθυεν. ¹⁵καὶ ἐγένετο ὄργὴ κυρίου ἐπὶ Αμασιαν, καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ προφήτας καὶ εἶπαν αὐτῷ Τί ἐζήτησας τοὺς θεοὺς τοῦ λαοῦ, οἱ οὐκ ἔξείλαντο τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρός σου; ¹⁶καὶ ἐγένετο ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Μὴ σύμβουλον τοῦ βασιλέως δέδωκά σε; πρόσεχε μὴ μαστιγωθῆς. καὶ ἐσιώπησεν ὁ προφήτης. καὶ εἶπεν δτι Γινώσκω ὅτι ἐβούλετο ἐπὶ σοὶ τοῦ καταφθεῖραί σε, ὅτι ἐποίησας τοῦτο καὶ οὐκ ἐπήκουσας τῆς συμβουλίας μου. — ¹⁷καὶ ἐβούλεύσατο Αμασιας καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Ιωας υἱὸν Ιωαχαζ υἱὸν Ιου βασιλέα Ισραὴλ λέγων Δεῦρο ὁφθῶμεν προσώποις. ¹⁸καὶ ἀπέστειλεν Ιωας βασιλεὺς Ισραὴλ πρὸς Αμασιαν βασιλέα Ιουδα λέγων Ὁ αχουχ ὃ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλεν πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ λέγων Δὸς τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα. καὶ ἴδοὺ ἐλεύσεται τὰ θηρία τοῦ ἄγρου τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ· καὶ ἥλθαν τὰ θηρία καὶ κατεπάτησαν τὸν αχουχ. ¹⁹εἶπας Ἰδοὺ ἐπάταξας τὴν Ιδουμαίαν, καὶ ἐπαίρει σε ἡ καρδία ἡ βαρεῖα· νῦν κάθησο ἐν οἴκῳ σου, καὶ ἵνα τί συμβάλλεις ἐν κακίᾳ καὶ πεσῇ σὺ καὶ Ιουδας μετὰ σοῦ; ²⁰καὶ οὐκ ἥκουσεν Αμασιας, ὅτι παρὰ κυρίου ἐγένετο τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας, ὅτι ἐξεζήτησεν τοὺς θεοὺς τῶν Ιδουμαίων. ²¹καὶ ἀνέβη Ιωας βασιλεὺς Ισραὴλ, καὶ ὥφθησαν ἀλλήλοις αὐτὸς καὶ Αμασιας βασιλεὺς Ιουδα ἐν Βαιθσαμος, ἦ ἔστιν τοῦ Ιουδα. ²²καὶ ἐτροπώθη Ιουδας κατὰ πρόσωπον Ισραὴλ, καὶ

ἔφυγεν ἔκαστος εἰς τὸ σκήνωμα.²³καὶ τὸν Αμασιαν βασιλέα Ιουδα τὸν τοῦ Ιωας κατέλαβεν Ιωας βασιλεὺς Ισραὴλ ἐν Βαιθαμαυς καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὸν εἰς Ιερουσαλημ καὶ κατέσπασεν ἀπὸ τοῦ τείχους Ιερουσαλημ ἀπὸ πύλης Εφραιμ ἔως πύλης γωνίας τετρακοσίους πήχεις.²⁴καὶ πᾶν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ παρὰ τῷ Αβδεδομ καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμίξεων καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν.—²⁵καὶ ἔζησεν Αμασιας ὁ τοῦ Ιωας βασιλεὺς Ιουδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ιωας τὸν τοῦ Ιωαχαῖ βασιλέα Ισραὴλ ἔτη δέκα πέντε.²⁶καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Αμασιου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι οὐκ ἴδού γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ιουδα καὶ Ισραὴλ;²⁷καὶ ἐν τῷ καιρῷ, ὃ ἀπέστη Αμασιας ἀπὸ κυρίου, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ ἐπίθεσιν, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ Ιερουσαλημ εἰς Λαχις· καὶ ἀπέστειλαν κατόπισθεν αὐτοῦ εἰς Λαχις καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ.²⁸καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἵππων καὶ ἐθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυιδ.

26 ¹Καὶ ἔλαβεν πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Οζιαν, καὶ αὐτὸς δέκα καὶ ἔξι ἑτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Αμασιου. ²αὐτὸς ὠκοδόμησεν τὴν Αἰλαθ, αὐτὸς ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ Ιουδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. ³υἱὸς δέκα ἔξι ἑτῶν ἐβασίλευσεν Οζιας καὶ πεντήκοντα καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὅνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Χαλια ἀπὸ Ιερουσαλημ. ⁴καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν Αμασιας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁵καὶ ἦν ἐκζητῶν τὸν κύριον ἐν ταῖς ἡμέραις Ζαχαριου τοῦ συνίοντος ἐν φόβῳ κυρίου· καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐζήτησεν τὸν κύριον, καὶ εύόδωσεν αὐτῷ κύριος. ⁶καὶ ἐξῆλθεν καὶ ἐπολέμησεν πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους καὶ κατέσπασεν τὰ τείχη Γεθ καὶ τὰ τείχη Ιαβνη καὶ τὰ τείχη Ἀζώτου καὶ ὠκοδόμησεν πόλεις Ἀζώτου καὶ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. ⁷καὶ κατίσχυσεν αὐτὸν κύριος ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐπὶ τοὺς Ἀραβαῖς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς πέτρας καὶ ἐπὶ τοὺς Μιναίους. ⁸καὶ ἐδωκαν οἱ Μιναῖοι δῶρα τῷ Οζιᾳ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἔως εἰσόδου Αἰγύπτου, ὅτι κατίσχυσεν ἔως ἄνω. ⁹καὶ ὠκοδόμησεν Οζιας πύργους ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς γωνίας καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς φάραγγος καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν καὶ κατίσχυσεν. ¹⁰καὶ ὠκοδόμησεν πύργους ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἐλατόμησεν λάκους πολλούς, ὅτι κτήνη πολλὰ ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐν Σεφηλα καὶ ἐν τῇ πεδινῇ καὶ ἀμπελουργοὶ ἐν τῇ ὁρεινῇ καὶ ἐν τῷ Καρμήλῳ, ὅτι φιλογέωργος ἦν. ¹¹καὶ ἐγένετο τῷ Οζιᾳ δυνάμεις ποιοῦσαι πόλεμον καὶ ἐκπορευόμεναι εἰς παράταξιν εἰς ἀριθμόν, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν διὰ χειρὸς Ιηλ τοῦ γραμματέως καὶ Μαασαιου τοῦ κριτοῦ διὰ χειρὸς Ανανιου τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλέως. ¹²πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν πατριαρχῶν τῶν δυνατῶν εἰς πόλεμον δισχίλιοι ἔξακόσιοι, ¹³καὶ μετ' αὐτῶν δύναμις πολεμικὴ τριακόσιαι χιλιάδες καὶ ἐπτακισχίλιοι πεντακόσιοι· οὗτοι οἱ ποιοῦντες πόλεμον ἐν δυνάμει ἰσχύος βοηθῆσαι τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους. ¹⁴καὶ ἡτοίμαζεν αὐτοῖς Οζιας πάσῃ τῇ δυνάμει θυρεοὺς καὶ δόρατα καὶ περικεφαλαίας καὶ θώρακας καὶ τόξα καὶ σφενδόνας εἰς λίθους. ¹⁵καὶ ἐποίησεν ἐν Ιερουσαλημ μηχανὰς μεμηχανευμένας λογιστοῦ τοῦ εἶναι ἐπὶ τῶν πύργων καὶ ἐπὶ τῶν

γωνιῶν βάλλειν βέλεσιν καὶ λίθοις μεγάλοις· καὶ ἡκούσθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἔως πόρρω, ὅτι ἐθαυμαστώθη τοῦ βοηθηθῆναι, ἔως οὗ κατίσχυσεν.

¹⁶Καὶ ὡς κατίσχυσεν, ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ τοῦ καταφθεῖραι, καὶ ἡδίκησεν ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου θυμιάσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων. ¹⁷καὶ εἰσῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ Αζαριας ὁ ἵερεὺς καὶ μετ' αὐτοῦ ἵερεῖς τοῦ κυρίου ὄγδοήκοντα υἱοὶ δυνατοὶ ¹⁸καὶ ἔστησαν ἐπὶ Οζιαν τὸν βασιλέα καὶ εἶπαν αὐτῷ Οὐ σοί, Οζια, θυμιάσαι τῷ κυρίῳ, ἀλλ’ ἡ τοῖς ἵερεῦσιν υἱοῖς Ααρων τοῖς ἡγιασμένοις θυμιάσαι. ἔξελθε ἐκ τοῦ ἀγιάσματος, ὅτι ἀπέστης ἀπὸ κυρίου, καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο εἰς δόξαν παρὰ κυρίου θεοῦ. ¹⁹καὶ ἐθυμώθη Οζιας, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ θυμιατήριον τοῦ θυμιάσαι ἐν τῷ ναῷ, καὶ ἐν τῷ θυμωθῆναι αὐτὸν πρὸς τοὺς ἵερεῖς καὶ ἡ λέπρα ἀνέτειλεν ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν ἵερέων ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων. ²⁰καὶ ἐπέστρεψεν ἐπ' αὐτὸν ὁ ἵερεὺς ὁ πρῶτος καὶ οἱ ἵερεῖς, καὶ ἴδοὺ αὐτὸς λεπρὸς ἐν τῷ μετώπῳ· καὶ κατέσπευσαν αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ γὰρ αὐτὸς ἔσπευσεν ἔξελθεῖν, ὅτι ἥλεγξεν αὐτὸν κύριος. ²¹καὶ ἦν Οζιας ὁ βασιλεὺς λεπρὸς ἔως ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ ἐν οἴκῳ αφφουσωθεὶς ἀκάθητο λεπρός, ὅτι ἀπεσχίσθη ἀπὸ οἴκου κυρίου· καὶ Ιωαθαμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς. ²²καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Οζιου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι γεγραμμένοι ὑπὸ Ιεσσιου τοῦ προφήτου. ²³καὶ ἐκοιμήθη Οζιας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ταφῆς τῶν βασιλέων, ὅτι εἶπαν ὅτι Λεπρός ἐστιν· καὶ ἐβασίλευσεν Ιωαθαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

27 ¹Γίδος εἴκοσι πέντε ἐτῶν Ιωαθαμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν καὶ δέκα ἔξι ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ιερουσα θυγάτηρ Σαδωκ. ²καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν Οζιας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἀλλ’ οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου, καὶ ἔτι ὁ λαὸς κατεφθείρετο. ³αὐτὸς ὠκοδόμησεν τὴν πύλην οἴκου κυρίου τὴν ὑψηλὴν καὶ ἐν τείχει τοῦ Οφλα ὠκοδόμησεν πολλά. ⁴καὶ πόλεις ὠκοδόμησεν ἐν ὅρει Ιουδα καὶ ἐν τοῖς δρυμοῖς καὶ οἰκήσεις καὶ πύργους. ⁵αὐτὸς ἐμαχέσατο πρὸς βασιλέα υἱῶν Αμμων καὶ κατίσχυσεν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐδίδουν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Αμμων κατ' ἐνιαυτὸν ἐκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ δέκα χιλιάδας κόρων πυροῦ καὶ κριθῶν δέκα χιλιάδας· ταῦτα ἔφερεν αὐτῷ βασιλεὺς Αμμων κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει καὶ τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ. ⁶καὶ κατίσχυσεν Ιωαθαμ, ὅτι ἥτοιμασεν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἐναντὶ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. ⁷καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ιωαθαμ καὶ ὁ πόλεμος καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ ἴδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ιουδα καὶ Ισραὴλ. ⁸καὶ ἐκοιμήθη Ιωαθαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυιδ, καὶ ἐβασίλευσεν Αχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

28 ¹Γίδος εἴκοσι ἐτῶν Αχαζ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν καὶ δέκα ἔξι ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ· καὶ οὐκ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου ὡς Δαυιδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ²καὶ ἐπορεύθη κατὰ τὰς ὁδοὺς βασιλέων Ισραὴλ· καὶ γὰρ γλυπτὰ ἐποίησεν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ³καὶ ἔθυεν ἐν Γαιβενενομ καὶ διῆγεν τὰ τέκνα αὐτοῦ διὰ πυρὸς κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἔθνῶν, ὃν ἔξωλέθρευσεν κύριος ἀπὸ προσώπου

νίῶν Ισραηλ, ⁴καὶ ἐθυμία ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν καὶ ἐπὶ τῶν δωμάτων καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους. ⁵καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ διὰ χειρὸς βασιλέως Συρίας, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ καὶ ἡχμαλώτευσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν πολλὴν καὶ ἥγαγεν εἰς Δαμασκόν· καὶ γὰρ εἰς τὰς χεῖρας βασιλέως Ισραηλ παρέδωκεν αὐτόν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ πληγὴν μεγάλην. ⁶καὶ ἀπέκτεινεν Φακες ὁ τοῦ Ρομελια βασιλεὺς Ισραηλ ἐν Ιουδᾳ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἔκατὸν εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατῶν ἰσχύι ἐν τῷ αὐτοὺς καταλιπεῖν τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ⁷καὶ ἀπέκτεινεν Εζεκιή ὁ δυνατὸς τοῦ Εφραιμ τὸν Μαασαιαν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως καὶ τὸν Εσδρικαμ ἥγούμενον τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ τὸν Ελκανα τὸν διάδοχον τοῦ βασιλέως. ⁸καὶ ἡχμαλώτισαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τριακοσίας χιλιάδας, γυναικας, υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ σκῦλα πολλὰ ἐσκύλευσαν ἐξ αὐτῶν καὶ ἤνεγκαν τὰ σκῦλα εἰς Σαμάρειαν. — ⁹καὶ ἐκεῖ ἦν ὁ προφήτης τοῦ κυρίου, Ωδηδ ὄνομα αὐτῷ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν τῆς δυνάμεως τῶν ἐρχομένων εἰς Σαμάρειαν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδού ὁργὴ κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν ἐπὶ τὸν Ιουδαν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπεκτείνατε ἐν αὐτοῖς ἐν ὁργῇ· ἔως τῶν οὐρανῶν ἔφθακεν. ¹⁰καὶ νῦν υἱοὺς Ιουδα καὶ Ιερουσαλημ ὑμεῖς λέγετε κατακτήσεσθαι εἰς δούλους καὶ δούλας· οὐκ ἴδού εἰμι μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι κυρίῳ θεῷ ὑμῶν; ¹¹καὶ νῦν ἀκούσατε μου καὶ ἀποστρέψατε τὴν αἰχμαλωσίαν, ἦν ἡχμαλωτεύσατε τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὅτι ὁργὴ θυμοῦ κυρίου ἐφ' ὑμῖν. ¹²καὶ ἀνέστησαν ἀρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Εφραιμ, Ουδια ὁ τοῦ Ιωανου καὶ Βαραχιας ὁ τοῦ Μοσολαμωθ καὶ Εζεκιας ὁ τοῦ Σελλημ καὶ Αμασιας ὁ τοῦ Χοδλι, ἐπὶ τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τοῦ πολέμου ¹³καὶ εἶπαν αὐτοῖς Οὐ μὴ εἰσαγάγητε τὴν αἰχμαλωσίαν ὥδε πρὸς ἡμᾶς, ὅτι εἰς τὸ ἀμαρτάνειν τῷ κυρίῳ ἐφ' ἡμᾶς ὑμεῖς λέγετε, προσθεῖται ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν καὶ ἐπὶ τὴν ἄγνοιαν, ὅτι πολλὴ ἡ ἀμαρτία ὑμῶν καὶ ὁργὴ θυμοῦ κυρίου ἐπὶ τὸν Ισραηλ. ¹⁴καὶ ἀφῆκαν οἱ πολεμισταὶ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῦλα ἐναντίον τῶν ἀρχόντων καὶ πάσης τῆς ἐκκλησίας. ¹⁵καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες, οἵ ἐπεκλήθησαν ἐν ὀνόματι, καὶ ἀντελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας καὶ πάντας τοὺς γυμνοὺς περιέβαλον ἀπὸ τῶν σκύλων καὶ ἐνέδυσαν αὐτοὺς καὶ ὑπέδησαν αὐτοὺς καὶ ἔδωκαν φαγεῖν καὶ ἀλείψασθαι καὶ ἀντελάβοντο ἐν ὑποζυγίοις παντὸς ἀσθενοῦντος καὶ κατέστησαν αὐτοὺς εἰς Ιεριχω πόλιν φοινίκων πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Σαμάρειαν.

¹⁶Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλεν Αχαζ πρὸς βασιλέα Ασσουρ βοηθῆσαι αὐτῷ ¹⁷καὶ ἐν τούτῳ, ὅτι Ιδουμαῖοι ἐπέθεντο καὶ ἐπάταξαν ἐν Ιουδᾳ καὶ ἡχμαλώτισαν αἰχμαλωσίαν ¹⁸καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς πεδινῆς καὶ ἀπὸ λιβός τοῦ Ιουδα καὶ ἔλαβον τὴν Βαιθσαμυς καὶ τὴν Αἰλων καὶ τὴν Γαδηρωθ καὶ τὴν Σωχω καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ τὴν Θαμνα καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ τὴν Γαμζω καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ κατώκησαν ἐκεῖ. ¹⁹ὅτι ἐταπείνωσεν κύριος τὸν Ιουδαν δι' Αχαζ βασιλέα Ιουδα, ὅτι ἀπέστη ἀποστάσει ἀπὸ κυρίου. ²⁰καὶ ἥλθεν ἐπ' αὐτὸν Θαγλαθφελλασαρ βασιλεὺς Ασσουρ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν. ²¹καὶ ἔλαβεν Αχαζ τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ ἔδωκεν τῷ βασιλεῖ Ασσουρ καὶ οὐκ εἰς βοήθειαν αὐτῷ. ²²ἄλλ' ἢ τῷ θλιβῆναι αὐτὸν καὶ προσέθηκεν τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ²³Εκζητήσω τὸν

θεοὺς Δαμασκοῦ τοὺς τύπτοντάς με· καὶ εἶπεν "Οτι θεοὶ βασιλέως Συρίας αὐτοὶ κατισχύσουσιν αὐτούς, αὐτοῖς τοίνυν θύσω, καὶ ἀντιλήμψονται μου. καὶ αὐτοὶ ἐγένοντο αὐτῷ εἰς σκᾶλον καὶ παντὶ Ισραὴλ. ²⁴καὶ ἀπέστησεν Ἀχαζ τὰ σκεύη οἴκου κυρίου καὶ κατέκοψεν αὐτὰ καὶ ἔκλεισεν τὰς θύρας οἴκου κυρίου καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ θυσιαστήρια ἐν πάσῃ γωνίᾳ ἐν Ιερουσαλημ. ²⁵καὶ ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἐν Ιουδᾳ ἐποίησεν ψυχῆλα θυμιᾶν θεοῖς ἀλλοτρίοις, καὶ παρώργισαν κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ²⁶καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι αὐτοῦ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ αἱ πρῶται καὶ αἱ ἔσχαται ἵδον γεγραμμέναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ιουδᾳ καὶ Ισραὴλ. ²⁷καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυΐδ, δτι οὐκ εἰσήνεγκαν αὐτὸν εἰς τὸν τάφον τῶν βασιλέων Ισραὴλ· καὶ ἐβασίλευσεν Εζεκιας νίδος αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

29 ¹Καὶ Εζεκιας ἐβασίλευσεν ὃν εἴκοσι καὶ πέντε ἑτῶν καὶ εἴκοσι καὶ ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Αββα θυγάτηρ Ζαχαρια. ²καὶ ἐποίησεν τὸ εὔθετον κυρίου κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν Δαυΐδ ὁ πατήρ αὐτοῦ. ³καὶ ἐγένετο ὡς ἔστη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἀνέῳξεν τὰς θύρας οἴκου κυρίου καὶ ἐπεσκεύασεν αὐτάς. ⁴καὶ εἰσῆγαγεν τὸν ιερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας καὶ κατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς ⁵καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀκούσατε, οἱ Λευίται, νῦν ἀγνίσθητε καὶ ἀγνίσατε τὸν οἴκον κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν καὶ ἐκβάλετε τὴν ἀκαθαρσίαν ἐκ τῶν ἀγίων. ⁶ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου καὶ ἐγκατέλιπαν αὐτὸν καὶ ἀπέστρεψαν τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῆς σκηνῆς κυρίου καὶ ἔδωκαν αὐχένα ⁷καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ ναοῦ καὶ ἔσβεσαν τὸν λύχνους καὶ θυμίαμα οὐκ ἐθυμίασαν καὶ ὀλοκαυτώματα οὐ προσήνεγκαν ἐν τῷ ἀγίῳ θεῷ Ισραὴλ. ⁸καὶ ὠργίσθη ὁργῇ κύριος ἐπὶ τὸν Ιουδαν καὶ ἐπὶ τὴν Ιερουσαλημ καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς ἔκστασιν καὶ εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς συρισμόν, ὡς ὑμεῖς ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. ⁹καὶ ἵδον πεπλήγασιν οἱ πατέρες ὑμῶν μαχαίρᾳ, καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ αἱ γυναικες ὑμῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐν γῇ οὐκ αὐτῶν, ὃ καὶ νῦν ἐστιν. ¹⁰ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστιν ἐπὶ καρδίας διαθέσθαι διαθήκην κυρίου θεοῦ Ισραὴλ, καὶ ἀποστρέψει τὴν ὁργὴν θυμοῦ αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν. ¹¹καὶ νῦν μὴ διαλίπητε, δτι ἐν ὑμῖν ἥρετικεν κύριος στῆναι ἐναντίον αὐτοῦ λειτουργεῖν καὶ εἶναι αὐτῷ λειτουργοῦντας καὶ θυμιῶντας. — ¹²καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευίται, Μααθ ὁ τοῦ Αμασί καὶ Ιωηλ ὁ τοῦ Αζαριου ἐκ τῶν νιῶν Κααθ, καὶ ἐκ τῶν νιῶν Μεραρι Κις ὁ τοῦ Αβδὶ καὶ Αζαριας ὁ τοῦ Ιαλλεληλ, καὶ ἀπὸ τῶν νιῶν Γεδσωνι Ιωα ὁ τοῦ Ζεμμαθ καὶ Ιωδαν ὁ τοῦ Ιωαχα, ¹³καὶ τῶν νιῶν Ελισαφαν Σαμβρι καὶ Ιιηλ, καὶ τῶν νιῶν Ασαφ Ζαχαριας καὶ Μαθθανιας, ¹⁴καὶ τῶν νιῶν Αιμαν Ιιηλ καὶ Σεμεϊ, καὶ τῶν νιῶν Ιδιθων Σαμαιας καὶ Οζιηλ, ¹⁵καὶ συνήγαγον τὸν αὐτὸν καὶ ἡγνίσθησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως διὰ προστάγματος κυρίου καθαρίσαι τὸν οἴκον κυρίου. ¹⁶καὶ εἰσῆλθον οἱ ιερεῖς ἔσω εἰς τὸν οἴκον κυρίου ἀγνίσαι καὶ ἔξέβαλον πᾶσαν τὴν ἀκαθαρσίαν τὴν εὑρεθεῖσαν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου καὶ εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου κυρίου, καὶ ἐδέξαντο οἱ Λευίται ἐκβαλεῖν εἰς τὸν χειμάρρον Κεδρων ἔξω. ¹⁷καὶ ἤρξαντο τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὁργῆ τοῦ μηνὸς εἰσῆλθαν εἰς τὸν ναὸν

κυρίου καὶ ἥγγισαν τὸν οἶκον κυρίου ἐν ἡμέραις ὥκτῳ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐκκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου συνετέλεσαν.¹⁸καὶ εἰσῆλθαν ἔσω πρὸς Εζεκιαν τὸν βασιλέα καὶ εἶπαν Ἡγνίσαμεν πάντα τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς.¹⁹καὶ πάντα τὰ σκεύη, ἃ ἐμίανεν Αχαζ ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποστασίᾳ αὐτοῦ, ἡτοιμάχαμεν καὶ ἥγνικαμεν, ἵδού ἐστιν ἐναντίον τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου. —²⁰καὶ ὥρθισεν Εζεκιας ὁ βασιλεὺς καὶ συνήγαγεν τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον κυρίου²¹καὶ ἀνήνεγκεν μόσχους ἑπτά, κριοὺς ἑπτά, ἀμνοὺς ἑπτά, χιμάρους αἱγῶν ἑπτὰ περὶ ἀμαρτίας περὶ τῆς βασιλείας καὶ περὶ τῶν ἀγίων καὶ περὶ Ισραὴλ καὶ εἶπεν τοῖς υἱοῖς Ααρων τοῖς ἱερεῦσιν ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου.²²καὶ ἔθυσαν τοὺς μόσχους, καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα καὶ προσέχεον ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς κριούς, καὶ προσέχεον τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς ἀμνούς, καὶ περιέχεον τὸ αἷμα τῷ θυσιαστηρίῳ.²³καὶ προσήγαγον τοὺς χιμάρους τοὺς περὶ ἀμαρτίας ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπέθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπ’ αὐτούς,²⁴καὶ ἔθυσαν αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς καὶ ἐξιλάσαντο τὸ αἷμα αὐτῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον καὶ ἐξιλάσαντο περὶ παντὸς Ισραὴλ, ὅτι περὶ παντὸς Ισραὴλ, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἡ ὀλοκαύτωσις καὶ τὰ περὶ ἀμαρτίας.²⁵καὶ ἔστησεν τοὺς Λευίτας ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις κατὰ τὴν ἐντολὴν Δαυὶδ τοῦ βασιλέως καὶ Γαδ τοῦ ὁρῶντος τῷ βασιλεῖ καὶ Ναθαν τοῦ προφήτου, ὅτι δι’ ἐντολῆς κυρίου τὸ πρόσταγμα ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν.²⁶καὶ ἔστησαν οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις Δαυὶδ καὶ οἱ ἱερεῖς ταῖς σάλπιγξιν.²⁷καὶ εἶπεν Εζεκιας ἀνενέγκαι τὴν ὀλοκαύτωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀναφέρειν τὴν ὀλοκαύτωσιν ἥρξαντο ἄδειν κυρίων, καὶ αἱ σάλπιγγες πρὸς τὰ ὅργανα Δαυὶδ βασιλέως Ισραὴλ.²⁸καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία προσεκύνει, καὶ οἱ ψαλτῶδοι ἄδοντες, καὶ αἱ σάλπιγγες σαλπίζουσαι, ἔως οὗ συνετελέσθη ἡ ὀλοκαύτωσις.²⁹καὶ ὡς συνετέλεσαν ἀναφέροντες, ἔκαμψεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ εὑρέθέντες καὶ προσεκύνησαν.³⁰καὶ εἶπεν Εζεκιας ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τοῖς Λευίταις ὑμνεῖν τὸν κύριον ἐν λόγοις Δαυὶδ καὶ Ασαφ τοῦ προφήτου· καὶ ὑμνουν ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐπεσον καὶ προσεκύνησαν.³¹καὶ ἀπεκρίθη Εζεκιας καὶ εἶπεν Νῦν ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν κυρίων, προσαγάγετε καὶ φέρετε θυσίας καὶ αἰνέσεως εἰς οἶκον κυρίου· καὶ ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία θυσίας καὶ αἰνέσεως εἰς οἶκον κυρίου καὶ πᾶς πρόθυμος τῇ καρδίᾳ ὀλοκαυτώσεις.³²καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῆς ὀλοκαυτώσεως, ἦς ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία, μόσχοι ἐβδομήκοντα, κριοὶ ἑκατόν, ἀμνοὶ διακόσιοι· εἰς ὀλοκαύτωσιν κυρίων πάντα ταῦτα.³³καὶ οἱ ἥγιασμένοι μόσχοι ἑξακόσιοι, πρόβατα τρισχίλια.³⁴ἄλλ’ ἡ οἱ ἱερεῖς ὀλίγοι ἥσαν καὶ οὐκ ἐδύναντο δεῖραι τὴν ὀλοκαύτωσιν, καὶ ἀντελάβοντο αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται, ἔως οὗ συνετελέσθη τὸ ἔργον, καὶ ἔως οὗ ἥγνισθησαν οἱ ἱερεῖς, ὅτι οἱ Λευῖται προθύμως ἥγνισθησαν παρὰ τοὺς ἱερεῖς.³⁵καὶ ἡ ὀλοκαύτωσις πολλὴ ἐν τοῖς στέασιν τῆς τελειώσεως τοῦ σωτηρίου καὶ τῶν σπονδῶν τῆς ὀλοκαυτώσεως· καὶ κατωρθώθη τὸ ἔργον ἐν οἴκῳ κυρίου.³⁶καὶ ηὔφράνθη Εζεκιας καὶ πᾶς ὁ λαὸς διὰ τὸ ἡτοιμακέναι τὸν θεὸν τῷ λαῷ, ὅτι ἐξάπινα ἐγένετο ὁ λόγος.

30 ¹Καὶ ἀπέστειλεν Εζεκιας ἐπὶ πάντα Ισραηλ καὶ Ιουδαν καὶ ἐπιστολὰς ἔγραψεν ἐπὶ τὸν Εφραιμ καὶ Μανασση ἐλθεῖν εἰς οἶκον κυρίου εἰς Ιερουσαλημ ποιῆσαι τὸ φασεκ τῷ κυρίῳ θεῷ Ισραηλ. ²καὶ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία ἡ ἐν Ιερουσαλημ ποιῆσαι τὸ φασεκ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ. ³οὐ γάρ ἡδυνάσθησαν αὐτὸν ποιῆσαι ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι οἱ ἵερεῖς οὐχ ἡγνίσθησαν ἴκανοί, καὶ ὁ λαὸς οὐ συνήχθη εἰς Ιερουσαλημ. ⁴καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ ἐναντίον τῆς ἐκκλησίας. ⁵καὶ ἔστησαν λόγον διελθεῖν κήρυγμα ἐν παντὶ Ισραηλ ἀπὸ Βηρσαβεε ἔως Δαν ἐλθόντας ποιῆσαι τὸ φασεκ κυρίῳ θεῷ Ισραηλ ἐν Ιερουσαλημ, ὅτι πλῆθος οὐκ ἐποίησεν κατὰ τὴν γραφήν. ⁶καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρέχοντες σὺν ταῖς ἐπιστολαῖς παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων εἰς πάντα Ισραηλ καὶ Ιουδαν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως λέγοντες Γίοι Ισραηλ, ἐπιστρέψατε πρὸς θεὸν Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ισραηλ, καὶ ἐπιστρέψει τοὺς ἀνασεωσμένους τοὺς καταλειφθέντας ἀπὸ χειρὸς βασιλέως Ασσουρ. ⁷καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, οἵ ἀπέστησαν ἀπὸ κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς ἐρήμωσιν, καθὼς ὑμεῖς ὅρᾶτε. ⁸καὶ νῦν μὴ σκληρύνητε τοὺς τραχήλους ὑμῶν· δότε δόξαν κυρίῳ τῷ θεῷ καὶ εἰσέλθατε εἰς τὸ ἀγίασμα αὐτοῦ, ὃ ἡγίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψει ἀφ' ὑμῶν θυμὸν ὀργῆς. ⁹ὅτι ἐν τῷ ἐπιστρέφειν ὑμᾶς πρὸς κύριον οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἔσονται ἐν οἰκτιρμοῖς ἐναντὶ πάντων τῶν αἰχμαλωτισάντων αὐτούς, καὶ ἀποστρέψει εἰς τὴν γῆν ταύτην· ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν, ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτόν. ¹⁰καὶ ἥσαν οἱ τρέχοντες διαπορευόμενοι πόλιν ἐκ πόλεως ἐν τῷ ὄρει Εφραιμ καὶ Μανασση καὶ ἔως Ζαβουλων, καὶ ἐγένοντο ὡς καταγελῶντες αὐτῶν καὶ καταμωκώμενοι. ¹¹ἄλλὰ ἄνθρωποι Ασηρ καὶ ἀπὸ Μανασση καὶ ἀπὸ Ζαβουλων ἐνετράπησαν καὶ ἥλθον εἰς Ιερουσαλημ. ¹²καὶ ἐν Ιουδᾳ ἐγένετο χεὶρ κυρίου δοῦναι αὐτοῖς καρδίαν μίαν ἐλθεῖν τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν λόγῳ κυρίου, ¹³καὶ συνήχθησαν εἰς Ιερουσαλημ λαὸς πολὺς τοῦ ποιῆσαι τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα. ¹⁴καὶ ἀνέστησαν καὶ καθεῖλαν τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐν Ιερουσαλημ. καὶ πάντα, ἐν οἷς ἐθυμίωσαν τοῖς ψευδέσιν, κατέσπασαν καὶ ἔρριψαν εἰς τὸν χειμάρρουν Κεδρων. ¹⁵καὶ ἔθυσαν τὸ φασεκ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου· καὶ οἱ ἵερεῖς καὶ οἱ Λευΐται ἐνετράπησαν καὶ ἡγνίσθησαν καὶ εἰσήνεγκαν ὀλοκαυτώματα εἰς οἶκον κυρίου. ¹⁶καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ ἵερεῖς ἐδέχοντο τὰ αἴματα ἐκ χειρὸς τῶν Λευιτῶν. ¹⁷ὅτι πλῆθος τῆς ἐκκλησίας οὐχ ἡγνίσθη, καὶ οἱ Λευΐται ἥσαν τοῦ θύειν τὸ φασεκ παντὶ τῷ μὴ δυναμένῳ ἀγνισθῆναι τῷ κυρίῳ. ¹⁸ὅτι τὸ πλεῖστον τοῦ λαοῦ ἀπὸ Εφραιμ καὶ Μανασση καὶ Ισααχαρ καὶ Ζαβουλων οὐχ ἡγνίσθησαν, ἀλλὰ ἔφαγον τὸ φασεκ παρὰ τὴν γραφήν. καὶ προσηγύζατο Εζεκιας περὶ αὐτῶν λέγων Κύριος ὁ ἀγαθὸς ἐξιλασάσθω ὑπὲρ ¹⁹πάσης καρδίας κατευθυνούσης ἐκξητῆσαι κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν καὶ οὐ κατὰ τὴν ἀγνείαν τῶν ἀγίων. ²⁰καὶ ἐπήκουσεν κύριος τῷ Εζεκιᾳ καὶ ἰάσατο τὸν λαόν. ²¹καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ οἱ εὑρεθέντες

ἐν Ιερουσαλημ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ καὶ καθυμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἡμέραν καθ' ἡμέραν καὶ οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται ἐν ὄργανοις τῷ κυρίῳ.²²καὶ ἐλάλησεν Εζεκιας ἐπὶ πᾶσαν καρδίαν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν συνιόντων σύνεσιν ἀγαθὴν τῷ κυρίῳ· καὶ συνετέλεσαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐπτὰ ἡμέρας θύοντες θυσίας σωτηρίου καὶ ἔξομολογούμενοι τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν.²³καὶ ἐβούλευσατο ἡ ἐκκλησίᾳ ἡματοὶ ποιῆσαι ἐπτὰ ἡμέρας ἅλλας· καὶ ἐποίησαν ἐπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ.²⁴ὅτι Εζεκιας ἀπήρξατο τῷ Ιουδα τῇ ἐκκλησίᾳ μόσχους χιλίους καὶ ἐπτακισχίλια πρόβατα, καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπήρξαντο τῷ λαῷ μόσχους χιλίους καὶ πρόβατα δέκα χιλιάδας, καὶ τὰ ἄγια τῶν Ἱερέων εἰς πλῆθος.²⁵καὶ ηὐφράνθη πᾶσα ἡ ἐκκλησία, οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ιουδα καὶ οἱ εύρεθέντες ἐξ Ισραηλ καὶ οἱ προσήλυτοι οἱ ἐλθόντες ἀπὸ γῆς Ισραηλ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ιουδα.²⁶καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη μεγάλη ἐν Ιερουσαλημ· ἀπὸ ἡμερῶν Σαλωμῶν υἱοῦ Δαυιδ βασιλέως Ισραηλ οὐκ ἐγένετο τοιαύτη ἑορτὴ ἐν Ιερουσαλημ.²⁷καὶ ἀνέστησαν οἱ Ἱερεῖς οἱ Λευΐται καὶ ηὐλόγησαν τὸν λαόν· καὶ ἐπηκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ἥλθεν ἡ προσευχὴ αὐτῶν εἰς τὸ κατοικητήριον τὸ ἄγιον αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν.

31 ¹Καὶ ὡς συνετελέσθη πάντα ταῦτα, ἐξῆλθεν πᾶς Ισραηλ οἱ εύρεθέντες ἐν πόλεσιν Ιουδα καὶ συνέτριψαν τὰς στήλας καὶ ἐξέκοψαν τὰ ἄλση καὶ κατέσπασαν τὰ ὑψηλὰ καὶ τοὺς βωμοὺς ἀπὸ πάσης τῆς Ιουδαίας καὶ Βενιαμίν καὶ ἐξ Εφραιμ καὶ ἀπὸ Μανασση ἦως εἰς τέλος, καὶ ἐπέστρεψαν πᾶς Ισραηλ ἔκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν.²καὶ ἔταξεν Εζεκιας τὰς ἐφημερίας τῶν Ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τὰς ἐφημερίας ἑκάστου κατὰ τὴν ἑαυτοῦ λειτουργίαν τοῖς Ἱερεῦσιν καὶ τοῖς Λευίταις εἰς τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ εἰς τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου καὶ αἰνεῖν καὶ ἔξομολογεῖσθαι καὶ λειτουργεῖν ἐν ταῖς πύλαις ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου κυρίου.³καὶ μερὶς τοῦ βασιλέως ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ εἰς τὰς ὁλοκαυτώσεις τὴν πρωινὴν καὶ τὴν δειλινὴν καὶ ὁλοκαυτώσεις εἰς σάββατα καὶ εἰς τὰς νουμηνίας καὶ εἰς τὰς ἑορτὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ νόμῳ κυρίου.⁴καὶ εἶπεν τῷ λαῷ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ιερουσαλημ δοῦναι τὴν μερίδα τῶν Ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, δπως κατισχύσωσιν ἐν τῇ λειτουργίᾳ οἴκου κυρίου.⁵καὶ ὡς προσέταξεν τὸν λόγον, ἐπλεόνασαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ ἀπαρχὴν σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου καὶ μέλιτος καὶ πᾶν γένημα ἀγροῦ, καὶ ἐπιδέκατα πάντα εἰς πλῆθος ἥνεγκαν⁶οἱ υἱοὶ Ισραηλ καὶ Ιουδα. καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ιουδα καὶ αὐτοὶ ἥνεγκαν ἐπιδέκατα μόσχων καὶ προβάτων καὶ ἐπιδέκατα αἰγῶν καὶ ἡγίασαν τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν καὶ εἰσήνεγκαν καὶ ἔθηκαν σωροὺς σωρούς.⁷ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἥρξαντο οἱ σωροὶ θεμελιοῦσθαι καὶ ἐν τῷ ἐβδόμῳ μηνὶ συνετελέσθησαν.⁸καὶ ἥλθεν Εζεκιας καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ εἶδον τὸν σωρούς καὶ ηὐλόγησαν τὸν κύριον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ισραηλ.⁹καὶ ἐπυνθάνετο Εζεκιας τῶν Ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν ὑπὲρ τῶν σωρῶν,¹⁰καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Αζαριας ὁ Ἱερεὺς ὁ ἄρχων εἰς οἴκου Σαδωκ καὶ εἶπεν Ἐξ οὗ ἥρκται ἡ ἀπαρχὴ φέρεσθαι εἰς οἴκου κυρίου, ἐφάγομεν καὶ ἐπίομεν καὶ κατελίπομεν. ὅτι κύριος ηὐλόγησεν τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ κατελίπομεν ἔτι τὸ πλῆθος τοῦτο.¹¹καὶ εἶπεν Εζεκιας ἐτοιμάσαι παστοφόρια εἰς οἴκου κυρίου, καὶ ἤτοίμασαν.¹²καὶ εἰσήνεγκαν ἐκεῖ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ

ἐπιδέκατα ἐν πίστει, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπιστάτης Χωνενιας ὁ Λευίτης, καὶ Σεμεϊ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεχόμενος, ¹³καὶ Ιηλ καὶ Οζαζιας καὶ Ναεθ καὶ Ασαηλ καὶ Ιεριμωθ καὶ Ιωζαβαθ καὶ Ελιηλ καὶ Σαμαχια καὶ Μααθ καὶ Βαναιας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καθεσταμένοι διὰ Χωνενιου καὶ Σεμεϊ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καθὼς προσέταξεν ὁ βασιλεὺς Εζεκιας καὶ Αζαριας ὁ ἡγούμενος οἴκου κυρίου. ¹⁴καὶ Κωρη ὁ τοῦ Ιεμνα ὁ Λευίτης ὁ πυλωρὸς κατὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν δομάτων δοῦναι τὰς ἀπαρχὰς κυρίω καὶ τὰ ἄγια τῶν ἀγίων ¹⁵διὰ χειρὸς Οδομ καὶ Βενιαμιν καὶ Ἰησοῦς καὶ Σεμεϊ καὶ Αμαριας καὶ Σεχονιας διὰ χειρὸς τῶν ιερέων ἐν πίστει δοῦναι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν κατὰ τὰς ἐφημερίας κατὰ τὸν μέγαν καὶ τὸν μικρὸν ¹⁶έκτος τῆς ἐπιγονῆς τῶν ἀρσενικῶν ἀπὸ τριετοῦς καὶ ἐπάνω παντὶ τῷ εἰσπορευομένῳ εἰς οἴκον κυρίου εἰς λόγον ἡμερῶν εἰς ἡμέραν εἰς λειτουργίαν ἐφημερίαις διατάξεως αὐτῶν. ¹⁷Οὗτος ὁ καταλοχισμὸς τῶν ιερέων κατ' οἴκους πατριῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἐν διατάξει ¹⁸ἐν καταλοχίαις ἐν πάσῃ ἐπιγονῇ υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων αὐτῶν εἰς πᾶν τὸ πλῆθος, ὅτι ἐν πίστει ἥγνισαν τὸ ἄγιον ¹⁹τοῖς υἱοῖς Ααρων τοῖς ιερατεύουσιν, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἄνδρες, οἱ ὀνομάσθησαν ἐν ὀνόματι, δοῦναι μερίδα παντὶ ἀρσενικῷ ἐν τοῖς ιερεῦσιν καὶ παντὶ καταριθμουμένῳ ἐν τοῖς Λευίταις. ²⁰καὶ ἐποίησεν οὕτως Εζεκιας ἐν παντὶ Ιουδᾳ καὶ ἐποίησεν τὸ καλὸν καὶ τὸ εὔθετόν εναντίον τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. ²¹καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ, ἐν φῷ ἥρξατο ἐν ἔργασίᾳ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν ἔξεζήτησεν τὸν θεὸν αὐτοῦ ἔξ οἱης ψυχῆς αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν καὶ εὔοδώθη.

32 ¹Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἤλθεν Σενναχηριμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων καὶ ἤλθεν ἐπὶ Ιουδαν καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς τειχήρεις καὶ εἶπεν προκαταλαβέσθαι αὐτάς. ²καὶ εἶδεν Εζεκιας ὅτι ἥκει Σενναχηριμ καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι ἐπὶ Ιερουσαλημ, ³καὶ ἐβούλευσατο μετὰ τῶν πρεσβυτέρων αὐτοῦ καὶ τῶν δυνατῶν ἐμφράξαι τὰ ὄδατα τῶν πηγῶν, ἢ ἦν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ συνεπίσχυσαν αὐτῷ. ⁴καὶ συνήγαγεν λαὸν πολὺν καὶ ἐνέφραξεν τὰ ὄδατα τῶν πηγῶν καὶ τὸν ποταμὸν τὸν διορίζοντα διὰ τῆς πόλεως λέγων Μὴ ἔλθῃ βασιλεὺς Ασσουρ καὶ εῦρῃ ὄδωρ πολὺ καὶ κατίσχυσῃ. ⁵καὶ κατίσχυσεν Εζεκιας καὶ ὠκοδόμησεν πᾶν τὸ τεῖχος τὸ κατεσκαμμένον καὶ πύργους καὶ ἔξω προτείχισμα ἄλλο καὶ κατίσχυσεν τὸ ἀνάλημμα πόλεως Δαυιδ καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα πολλά. ⁶καὶ ἔθετο ἄρχοντας τοῦ πολέμου ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς πύλης τῆς φάραγγος, καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν λέγων ⁷Ισχύσατε καὶ ἀνδρίζεσθε, μὴ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως Ασσουρ καὶ ἀπὸ προσώπου παντὸς τοῦ ἔθνους τοῦ μετ' αὐτοῦ, ὅτι μεθ' ἡμῶν πλείονες ἡ μετ' αὐτοῦ. ⁸μετ' αὐτοῦ βραχίονες σάρκινοι, μεθ' ἡμῶν δὲ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ σῷζειν καὶ τοῦ πολεμεῖν τὸν πόλεμον ἡμῶν. καὶ κατεθάρσησεν ὁ λαὸς ἐπὶ τοῖς λόγοις Εζεκιου βασιλέως Ιουδα. — ⁹καὶ μετὰ ταῦτα ἀπέστειλεν Σενναχηριμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τοὺς παῖδας αὐτοῦ ἐπὶ Ιερουσαλημ, καὶ αὐτὸς ἐπὶ Λαχις καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Εζεκιαν βασιλέα Ιουδα καὶ πρὸς πάντα Ιουδαν τὸν ἐν Ιερουσαλημ λέγων ¹⁰Οὕτως λέγει Σενναχηριμ ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων Ἐπὶ τίνι ὑμεῖς πεποίθατε καὶ

κάθησθε ἐν τῇ περιοχῇ ἐν Ιερουσαλημ; ¹¹οὐχὶ Ἔζεκιας ἀπατᾷ ὑμᾶς τοῦ παραδοῦναι ὑμᾶς εἰς θάνατον καὶ εἰς λιμὸν καὶ εἰς δίψαν λέγων Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν σώσει ὑμᾶς ἐκ χειρὸς βασιλέως Ασσουρ; ¹²οὐχὶ οὗτός ἐστιν Ἔζεκιας, ὃς περιεῖλεν τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ καὶ τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ καὶ εἶπεν τῷ Ιουδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ιερουσαλημ λέγων Κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου τούτου προσκυνήσετε καὶ ἐπ’ αὐτῷ θυμιάσετε. ¹³οὐ γνῶσεσθε ὅτι ἐποίησα ἐγὼ καὶ οἱ πατέρες μου πᾶσι τοῖς λαοῖς τῶν χωρῶν; μὴ δυνάμενοι ἡδύναντο θεοὶ τῶν ἐθνῶν πάσης τῆς γῆς σῶσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρός μου; ¹⁴τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν τούτων, οὓς ἔξωλέθρευσαν οἱ πατέρες μου; μὴ ἡδύναντο σῶσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρός μου, ὅτι δυνήσεται ὁ θεὸς ὑμῶν σῶσαι ὑμᾶς ἐκ χειρός μου; ¹⁵νῦν μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἔζεκιας καὶ μὴ πεποιθέναι ὑμᾶς ποιείτω κατὰ ταῦτα, καὶ μὴ πιστεύετε αὐτῷ· ὅτι οὐ μὴ δύνηται ὁ θεὸς παντὸς ἔθνους καὶ βασιλείας τοῦ σῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρός μου καὶ ἐκ χειρὸς πατέρων μου, ὅτι ὁ θεὸς ὑμῶν οὐ μὴ σῶσει ὑμᾶς ἐκ χειρός μου. ¹⁶καὶ ἔτι ἐλάλησαν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ κύριον θεὸν καὶ ἐπὶ Ἔζεκιαν παῖδα αὐτοῦ. ¹⁷καὶ βιβλίον ἔγραψεν ὀνειδίζειν τὸν κύριον θεὸν Ισραὴλ καὶ εἶπεν περὶ αὐτοῦ λέγων Ὡς θεοὶ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς οὐκ ἔξείλαντο τοὺς λαοὺς αὐτῶν ἐκ χειρός μου, οὕτως οὐ μὴ ἔξεληται ὁ θεὸς Ἔζεκιου λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρός μου. ¹⁸καὶ ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ Ιουδαϊστὶ ἐπὶ λαὸν Ιερουσαλημ τὸν ἐπὶ τοῦ τείχους τοῦ φοβῆσαι αὐτοὺς καὶ κατασπάσαι, ὅπως προκαταλάβωνται τὴν πόλιν. ¹⁹καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ θεὸν Ιερουσαλημ ὡς καὶ ἐπὶ θεοὺς λαῶν τῆς γῆς, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. — ²⁰καὶ προσηγένετο Ἔζεκιας ὁ βασιλεὺς καὶ Ησαιας υἱὸς Αμως ὁ προφήτης περὶ τούτων καὶ ἐβόησαν εἰς τὸν οὐρανόν. ²¹καὶ ἀπέστειλεν κύριος ἄγγελον, καὶ ἔξετριψεν πᾶν δυνατὸν πολεμιστὴν καὶ ἄρχοντα καὶ στρατηγὸν ἐν τῇ παρεμβολῇ βασιλέως Ασσουρ, καὶ ἀπέστρεψεν μετὰ αἰσχύνης προσώπου εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. καὶ ἥλθεν εἰς οἴκον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ τῶν ἔξελθόντων ἐκ κοιλίας αὐτοῦ κατέβαλον αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ. ²²καὶ ἔσωσεν κύριος Ἔζεκιαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ιερουσαλημ ἐκ χειρὸς Σενναχηριὶ βασιλέως Ασσουρ καὶ ἐκ χειρὸς πάντων καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κυκλόθεν. ²³καὶ πολλοὶ ἔφερον δῶρα τῷ κυρίῳ εἰς Ιερουσαλημ καὶ δόματα τῷ Ἔζεκιᾳ βασιλεῖ Ιουδα, καὶ ὑπερήρθη κατ’ ὁφθαλμοὺς πάντων τῶν ἐθνῶν μετὰ ταῦτα.

²⁴Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρρωστησεν Ἔζεκιας ἔως θανάτου· καὶ προσηγένετο πρὸς κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ καὶ σημεῖον ἔδωκεν αὐτῷ. ²⁵καὶ οὐ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα, ὃ ἔδωκεν αὐτῷ, ἀνταπέδωκεν Ἔζεκιας, ἀλλὰ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο ἐπ’ αὐτὸν ὀργὴ καὶ ἐπὶ Ιουδαν καὶ Ιερουσαλημ. ²⁶καὶ ἐταπεινώθη Ἔζεκιας ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καρδίας αὐτοῦ καὶ οἱ κατοικοῦντες Ιερουσαλημ, καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἐπ’ αὐτοὺς ὀργὴ κυρίου ἐν ταῖς ἡμέραις Ἔζεκιου. ²⁷καὶ ἐγένετο τῷ Ἔζεκιᾳ πλοῦτος καὶ δόξα πολλὴ σφόδρα, καὶ θησαυροὺς ἐποίησεν ἑαυτῷ ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ τοῦ λίθου τοῦ τιμίου καὶ εἰς τὰ ἀρώματα καὶ ὀπλοθήκας καὶ εἰς σκεύη ἐπιθυμητὰ ²⁸καὶ πόλεις εἰς τὰ γενήματα σίτου καὶ ἐλαίου καὶ οἴνου καὶ φάτνας παντὸς κτήνους καὶ μάνδρας εἰς τὰ ποίμνια ²⁹καὶ πόλεις, ἀς ὠκοδόμησεν αὐτῷ, καὶ ἀποσκευὴν προβάτων καὶ βοῶν εἰς πλῆθος, ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ κύριος ἀποσκευὴν πολλὴν σφόδρα. ³⁰αὐτὸς Ἔζεκιας ἐνέφραξεν τὴν ἔξοδον τοῦ ὄδατος Γιων τὸ ἄνω καὶ

κατηγύθυνεν αὐτὰ κάτω πρὸς λίβα τῆς πόλεως Δαυιδ· καὶ εὔοδώθη Εζεκιας ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.
3¹καὶ οὕτως τοῖς πρεσβευταῖς τῶν ἀρχόντων ἀπὸ Βαβυλῶνος τοῖς ἀποσταλεῖσιν πρὸς αὐτὸν πυθέσθαι
παρ' αὐτοῦ τὸ τέρας, ὃ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐγκατέλιπεν αὐτὸν κύριος τοῦ πειράσαι αὐτὸν
εἰδέναι τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 3²καὶ τὰ κατάλοιπα τῶν λόγων Εζεκιου καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἵδοὺ
γέγραπται ἐν τῇ προφητείᾳ Ησαιου νίοῦ Αμως τοῦ προφήτου καὶ ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ιουδα καὶ
Ισραὴλ. 3³καὶ ἐκοιμήθη Εζεκιας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ἀναβάσει τάφων
νίῶν Δαυιδ, καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πᾶς Ιουδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν
Ιερουσαλημ· καὶ ἐβασίλευσεν Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

33 ¹Ων δέκα δύο ἑτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν καὶ πεντήκοντα πέντε ἔτη
ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ. ²καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν
βδελυγμάτων τῶν ἔθνῶν, οὓς ἔξωλέθρευσεν κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν νιῶν Ισραὴλ. ³καὶ ἐπέστρεψεν
καὶ ὡκοδόμησεν τὰ ὑψηλά, ἢ κατέσπασεν Εζεκιας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν στήλας ταῖς Βααλιμ
καὶ ἐποίησεν ἄλση καὶ προσεκύνησεν πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς. ⁴καὶ
ὡκοδόμησεν θυσιαστήρια ἐν οἴκῳ κυρίου, οὗ εἶπεν κύριος Ἐν Ιερουσαλημ ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν
αἰῶνα. ⁵καὶ ὡκοδόμησεν θυσιαστήρια πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου
κυρίου. ⁶καὶ αὐτὸς διήγαγεν τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν πυρὶ ἐν Γαι-βαναι-εννομ καὶ ἐκληδονίζετο καὶ
οἰωνίζετο καὶ ἐφαρμακεύετο καὶ ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους καὶ ἐπαιοδούς· ἐπλήθυνεν τοῦ ποιῆσαι τὸ
πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ παροργίσαι αὐτόν. ⁷καὶ ἔθηκεν τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ χωνευτόν, εἰκόνα ἥν
ἐποίησεν, ἐν οἴκῳ θεοῦ, οὗ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Δαυιδ καὶ πρὸς Σαλωμῶν νίὸν αὐτοῦ Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ
καὶ Ιερουσαλημ, ἥν ἔξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν Ισραὴλ, θήσω τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα. ⁸καὶ οὐ
προσθήσω σαλεῦσαι τὸν πόδα Ισραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς, ἦς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, πλὴν ἐὰν
φυλάσσωνται τοῦ ποιῆσαι πάντα, ἢ ἐνετειλάμην αὐτοῖς, κατὰ πάντα τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα
καὶ τὰ κρίματα ἐν χειρὶ Μωυσῆ. ⁹καὶ ἐπλάνησεν Μανασσῆς τὸν Ιουδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν
Ιερουσαλημ τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ὑπὲρ πάντα τὰ ἔθνη, ἢ ἔξηρεν κύριος ἀπὸ προσώπου νιῶν
Ισραὴλ. ¹⁰καὶ ἐλάλησεν κύριος ἐπὶ Μανασσῆ καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπήκουσαν. ¹¹καὶ
ἥγαγεν κύριος ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως βασιλέως Ασσουρ, καὶ κατέλαβον τὸν
Μανασσῆ ἐν δεσμοῖς καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις καὶ ἥγαγον εἰς Βαβυλῶνα. ¹²καὶ ὡς ἐθλίβη,
ἔζήτησεν τὸ πρόσωπον κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ καὶ ἐταπεινώθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου θεοῦ τῶν
πατέρων αὐτοῦ. ¹³καὶ προσηγένετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ· καὶ ἐπήκουσεν τῆς βοῆς αὐτοῦ
καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς Ιερουσαλημ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· καὶ ἔγνω Μανασσῆς ὅτι κύριος
αὐτός ἐστιν ὁ θεός. — ¹⁴καὶ μετὰ ταῦτα ὡκοδόμησεν τεῖχος ἔξω τῆς πόλεως Δαυιδ ἀπὸ λιβός κατὰ
Γιων ἐν τῷ χειμάρρῳ καὶ ἐκπορευομένων τὴν πύλην τὴν κυκλόθεν καὶ εἰς τὸ Οφλα καὶ ὑψωσεν
σφόδρα· καὶ κατέστησεν ἄρχοντας τῆς δυνάμεως ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ταῖς τειχήρεσιν ἐν Ιουδα.
¹⁵καὶ περιεῖλεν τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους καὶ τὸ γλυπτὸν ἔξ οἴκου κυρίου καὶ πάντα τὰ

θυσιαστήρια, ἀ ώκοδόμησεν ἐν ὅρει οἴκου κυρίου καὶ ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἔξω τῆς πόλεως.¹⁶καὶ κατώρθωσεν τὸ θυσιαστήριον κυρίου καὶ ἐθυσίασεν ἐπ' αὐτὸν θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως καὶ εἶπεν τῷ Ιουδα τοῦ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ Ισραὴλ.¹⁷πλὴν ὁ λαὸς ἔτι ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν, πλὴν κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν.¹⁸καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσης καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ ἡ πρὸς τὸν θεὸν καὶ λόγοι τῶν ὄρώντων λαλούντων πρὸς αὐτὸν ἐπ' ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ισραὴλ ἵδον ἐπὶ λόγων¹⁹προσευχῆς αὐτοῦ, καὶ ὡς ἐπήκουσεν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ἀμαρτίαι αὐτοῦ καὶ αἱ ἀποστάσεις αὐτοῦ καὶ οἱ τόποι, ἐφ' οὓς ὠκοδόμησεν τὰ ὑψηλὰ καὶ ἔστησεν ἐκεῖ ἄλση καὶ γλυπτὰ πρὸ τοῦ ἐπιστρέψαι, ἵδον γέγραπται ἐπὶ τῶν λόγων τῶν ὄρώντων.²⁰καὶ ἐκοιμήθη Μανασσης μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν παραδείσῳ οἴκου αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Αμων υἱὸς αὐτοῦ.

²¹Ων εἴκοσι καὶ δύο ἑτῶν Αμων ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ.²²καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, ὡς ἐποίησεν Μανασσης ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ πᾶσιν τοῖς εἰδώλοις, οὓς ἐποίησεν Μανασσης ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἔθυεν Αμων καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς.²³καὶ οὐκ ἐταπεινώθη ἐναντίον κυρίου, ὡς ἐταπεινώθη Μανασσης ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς αὐτοῦ Αμων ἐπλήθυνεν πληγμέλειαν.²⁴καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ.²⁵καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς ἐπιθεμένους ἐπὶ τὸν βασιλέα Αμων, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ιωσιαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

34 ¹Ων ὁκτὼ ἑτῶν Ιωσιας ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν καὶ τριάκοντα ἐν ἕτος ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ.²καὶ ἐποίησεν τὸ εὐθὲς ἐναντίον κυρίου καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐξέκλινεν δεξιὰ καὶ ἀριστερά.³καὶ ἐν τῷ ὄγδῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ — καὶ αὐτὸς ἔτι παιδάριον — ἥρξατο τοῦ ζητῆσαι κύριον τὸν θεὸν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἥρξατο τοῦ καθαρίσαι τὸν Ιουδαν καὶ τὴν Ιερουσαλημ ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν καὶ τῶν ἄλσεων καὶ ἀπὸ τῶν χωνευτῶν⁴καὶ κατέσπασεν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τὰ θυσιαστήρια τῶν Βααλιμ καὶ τὰ ὑψηλὰ τὰ ἐπ' αὐτῶν καὶ ἔκοψεν τὰ ἄλση καὶ τὰ γλυπτὰ καὶ τὰ χωνευτὰ συνέτριψεν καὶ ἐλέπτυνεν καὶ ἔρριψεν ἐπὶ πρόσωπον τῶν μνημάτων τῶν θυσιαζόντων αὐτοῖς⁵καὶ ὥστα ιερέων κατέκαυσεν ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια καὶ ἐκαθάρισεν τὸν Ιουδαν καὶ τὴν Ιερουσαλημ.⁶καὶ ἐν πόλεσιν Εφραιμ καὶ Μανασσης καὶ Συμεων καὶ Νεφθαλι καὶ τοῖς τόποις αὐτῶν κύκλῳ⁷καὶ κατέσπασεν τὰ ἄλση καὶ τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ εἰδῶλα κατέκοψεν λεπτὰ καὶ πάντα τὰ ὑψηλὰ ἔκοψεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ισραὴλ καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ιερουσαλημ.

⁸Καὶ ἐν τῷ ὁκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοῦ καθαρίσαι τὴν γῆν καὶ τὸν οἴκον ἀπέστειλεν τὸν Σαφαν υἱὸν Εσελια καὶ τὸν Μαασιαν ἄρχοντα τῆς πόλεως καὶ τὸν Ιουαχ υἱὸν Ιωαχαζ τὸν ὑπομνηματογράφον αὐτοῦ κραταιῶσαι τὸν οἴκον κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ.⁹καὶ ἦλθον πρὸς Χελκιαν τὸν ιερέα τὸν μέγαν καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν εἰς οἴκον θεοῦ, ὃ συνήγαγον οἱ Λευΐται φυλάσσοντες τὴν πύλην ἐκ χειρὸς Μανασσης καὶ Εφραιμ καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ ἀπὸ παντὸς καταλοίπου ἐν Ισραὴλ καὶ υἱῶν Ιουδα καὶ Βενιαμιν καὶ οἰκούντων ἐν Ιερουσαλημ,¹⁰καὶ ἔδωκαν αὐτὸ

ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα οἱ καθεσταμένοι ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἔδωκαν αὐτὸς ποιοῦσι τὰ ἔργα, οἱ ἐπόσουν ἐν οἴκῳ κυρίου, ἐπισκευάσαι κατισχῦσαι τὸν οἴκον.¹¹καὶ ἔδωκαν τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις ἀγοράσαι λίθους τετραπέδους καὶ ξύλα εἰς δοκοὺς στεγάσαι τοὺς οἴκους, οὓς ἔξωλέθρευσαν βασιλεῖς Ιουδα. ¹²καὶ οἱ ἄνδρες ἐν πίστει ἐπὶ τῶν ἔργων, καὶ ἐπ’ αὐτῶν ἐπίσκοποι Ιεθ καὶ Αβδιας οἱ Λευίται ἔξι σιῶν Μεραρι καὶ Ζαχαριας καὶ Μοσολλαμ ἐκ τῶν σιῶν Κααθ ἐπίσκοπεῖν καὶ πᾶς Λευίτης πᾶς συνίων ἐν ὄργάνοις φόδῶν ¹³καὶ ἐπὶ τῶν νωτοφόρων καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ποιούντων τὰ ἔργα ἐργασίᾳ καὶ ἐργασίᾳ, καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν γραμματεῖς καὶ κριταὶ καὶ πυλωροί. ¹⁴καὶ ἐν τῷ ἐκφέρειν αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ εἰσοδιασθὲν εἰς οἴκον κυρίου εὗρεν Χελκιας ὁ ἰερεὺς βιβλίον νόμου κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ. ¹⁵καὶ ἀπεκρίθη Χελκιας καὶ εἶπεν πρὸς Σαφαν τὸν γραμματέα Βιβλίον νόμου εὗρον ἐν οἴκῳ κυρίου· καὶ ἔδωκεν Χελκιας τὸ βιβλίον τῷ Σαφαν. ¹⁶καὶ εἰσήνεγκεν Σαφαν τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἀπέδωκεν ἔτι τῷ βασιλεῖ λόγον Πᾶν τὸ δοθὲν ἀργύριον ἐν χειρὶ τῶν παιδῶν σου τῶν ποιούντων τὸ ἔργον, ¹⁷καὶ ἔχώνευσαν τὸ ἀργύριον τὸ εὔρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἔδωκαν ἐπὶ χεῖρα τῶν ἐπισκόπων καὶ ἐπὶ χεῖρα τῶν ποιούντων ἐργασίαν. ¹⁸καὶ ἀπήγγειλεν Σαφαν ὁ γραμματεὺς τῷ βασιλεῖ λέγων Βιβλίον ἔδωκέν μοι Χελκιας ὁ ἰερεὺς· καὶ ἀνέγνω αὐτὸς Σαφαν ἐναντίον τοῦ βασιλέως. ¹⁹καὶ ἐγένετο ὡς ἥκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τοῦ νόμου, καὶ διέρρηξεν τὰ ίμάτια αὐτοῦ. ²⁰καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκια καὶ τῷ Αχικαμ σιῶ Σαφαν καὶ τῷ Αβδων σιῶ Μιχαια καὶ τῷ Σαφαν τῷ γραμματεῖ καὶ τῷ Ασαια παιδὶ τοῦ βασιλέως λέγων ²¹Πορεύθητε ζητήσατε τὸν κύριον περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ καταλειφθέντος ἐν Ισραὴλ καὶ Ιουδα περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὔρεθέντος· ὅτι μέγας ὁ θυμὸς κυρίου ἐκκέκαυται ἐν ἡμῖν, διότι οὐκ εἰσήκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων κυρίου τοῦ ποιῆσαι κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ²²καὶ ἐπορεύθη Χελκιας καὶ οἵς εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ολδαν τὴν προφῆτιν γυναῖκα Σελλημ σιῶ Θακουαθ σιῶ Χελλῆς φυλάσσουσαν τὰς στολάς — καὶ αὕτη κατώκει ἐν Ιερουσαλημ ἐν μασανα — καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ κατὰ ταῦτα. ²³καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ούτως εἶπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Εἴπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς με ²⁴Ούτως λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, τοὺς πάντας λόγους τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἀνεγνωσμένῳ ἐναντίον τοῦ βασιλέως Ιουδα, ²⁵ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐθυμίασαν θεοῖς ἀλλοτρίοις, ἵνα παροργίσωσίν με ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν· καὶ ἔξεκαύθη ὁ θυμός μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ οὐ σβεσθήσεται. ²⁶καὶ ἐπὶ βασιλέα Ιουδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον, οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ Ούτως λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Τοὺς λόγους, οὓς ἥκουσας ²⁷καὶ ἐνετράπη ἡ καρδία σου καὶ ἐταπεινώθης ἀπὸ προσώπου μου ἐν τῷ ἀκοῦσαι σε τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὸν καὶ ἐταπεινώθης ἐναντίον μου καὶ διέρρηξας τὰ ίμάτιά σου καὶ ἔκλαυσας κατεναντίον μου, καὶ ἐγὼ ἥκουσά φησιν κύριος. ²⁸ἰδοὺ προστίθημι σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ προστεθήσῃ πρὸς τὰ μνήματά σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὄψονται οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν πᾶσιν τοῖς κακοῖς, οἵς ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. καὶ

ἀπέδωκαν τῷ βασιλεῖ λόγον. — ²⁹καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ συνήγαγεν τοὺς πρεσβυτέρους Ιουδὰ καὶ Ιερουσαλημ. ³⁰καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου καὶ πᾶς Ιουδὰ καὶ οἱ κατοικοῦντες Ιερουσαλημ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μεγάλου ἕως μικροῦ· καὶ ἀνέγνω ἐν ὡσὶν αὐτῶν τοὺς πάντας λόγους βιβλίου τῆς διαθήκης τοῦ εύρεθέντος ἐν οἴκῳ κυρίου. ³¹καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν στῦλον καὶ διέθετο διαθήκην ἐναντίον κυρίου τοῦ πορευθῆναι ἐνώπιον κυρίου τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ μαρτύρια αὐτοῦ καὶ προστάγματα αὐτοῦ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ, τοὺς λόγους τῆς διαθήκης τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ³²καὶ ἔστησεν πάντας τοὺς εύρεθέντας ἐν Ιερουσαλημ καὶ Βενιαμιν, καὶ ἐποίησαν οἱ κατοικοῦντες Ιερουσαλημ διαθήκην ἐν οἴκῳ κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτῶν. ³³καὶ περιεῖλεν Ιωσιας τὰ πάντα βδελύγματα ἐκ πάσης τῆς γῆς, ἥντινον Ισραὴλ, καὶ ἐποίησεν πάντας τοὺς εύρεθέντας ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἐν Ισραὴλ τοῦ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ· οὐκ ἔξεκλινεν ἀπὸ ὅπισθεν κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτοῦ.

35 ¹Καὶ ἐποίησεν Ιωσιας τὸ φασεχ τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἔθυσαν τὸ φασεχ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ²καὶ ἔστησεν τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν καὶ κατίσχυσεν αὐτοὺς εἰς τὰ ἔργα οἴκου κυρίου. ³καὶ εἶπεν τοῖς Λευΐταις τοῖς δυνατοῖς ἐν παντὶ Ισραὴλ τοῦ ἀγιασθῆναι αὐτοὺς τῷ κυρίῳ, καὶ ἔθηκαν τὴν κιβωτὸν τὴν ἀγίαν εἰς τὸν οἴκον, ὃν ὠκοδόμησεν Σαλωμῶν υἱὸς Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ισραὴλ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἄραι ἐπ’ ὄμων οὐθέν· νῦν οὖν λειτουργήσατε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν καὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ Ισραὴλ ⁴καὶ ἐτοιμάσθητε κατ’ οἴκους πατριῶν ὑμῶν καὶ κατὰ τὰς ἐφημερίας ὑμῶν κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως Ισραὴλ καὶ διὰ χειρὸς Σαλωμῶν υἱοῦ αὐτοῦ ⁵καὶ στῆτε ἐν τῷ οἴκῳ κατὰ τὰς διαιρέσεις οἴκων πατριῶν ὑμῶν τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν υἱοῖς τοῦ λαοῦ, καὶ μερὶς οἴκου πατριᾶς τοῖς Λευΐταις, ⁶καὶ θύσατε τὸ φασεχ καὶ τὰ ἄγια ἐτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸν λόγον κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ. ⁷καὶ ἀπήρξατο Ιωσιας τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ πρόβατα καὶ ἀμνοὺς καὶ ἐρίφους ἀπὸ τῶν τέκνων τῶν αἰγῶν, πάντα εἰς τὸ φασεχ εἰς πάντας τοὺς εύρεθέντας, εἰς ἀριθμὸν τριάκοντα χιλιάδας καὶ μόσχων τρεῖς χιλιάδας· ταῦτα ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ βασιλέως. ⁸καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἀπήρξαντο τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσιν καὶ Λευΐταις· ἔδωκεν Χελκίας καὶ Ζαχαρίας καὶ Ιιηλ οἱ ἄρχοντες οἴκου τοῦ θεοῦ τοῖς ἱερεῦσιν καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ φασεχ πρόβατα καὶ ἀμνοὺς καὶ ἐρίφους δισχίλια ἔξακόσια καὶ μόσχους τριακοσίους. ⁹καὶ Χωνενίας καὶ Βαναίας καὶ Σαμαίας καὶ Ναθαναὴλ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ Ασαβία καὶ Ιιηλ καὶ Ιωζαφαδ ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν ἀπήρξαντο τοῖς Λευΐταις εἰς τὸ φασεχ πρόβατα πεντακισχίλια καὶ μόσχους πεντακοσίους. ¹⁰καὶ κατωρθώθη ἡ λειτουργία, καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν καὶ οἱ Λευΐται ἐπὶ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως. ¹¹καὶ ἔθυσαν τὸ φασεχ, καὶ προσέχεαν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ οἱ Λευΐται ἔξέδειραν. ¹²καὶ ἤτοι μασαν τὴν ὄλοκαύτωσιν παραδοῦναι αὐτοῖς κατὰ τὴν διαιρέσιν κατ’ οἴκους πατριῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ τοῦ προσάγειν τῷ κυρίῳ, ὡς γέγραπται ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ, καὶ οὕτως εἰς τὸ πρώτον. ¹³καὶ ὥπτησαν τὸ φασεχ ἐν πυρὶ κατὰ τὴν κρίσιν καὶ τὰ ἄγια ἥψησαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ ἐν τοῖς

λέβησιν· καὶ εὐοδώθη, καὶ ἔδραμον πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ. ¹⁴καὶ μετὰ τὸ ἑτοιμάσαι αὐτοῖς καὶ τοῖς Ἱερεῦσιν, ὅτι οἱ Ἱερεῖς ἐν τῷ ἀναφέρειν τὰ στέατα καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα ἔως νυκτός, καὶ οἱ Λευΐται ἡτοίμασαν αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ααρων. ¹⁵καὶ οἱ ψαλτῶδοι υἱοὶ Ασαφ ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτῶν κατὰ τὰς ἐντολὰς Δαυιδ καὶ Ασαφ καὶ Αιμαν καὶ Ιδιθων οἱ προφῆται τοῦ βασιλέως καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ πυλωροὶ πύλης καὶ πύλης, οὐκ ἦν αὐτοῖς κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς λειτουργίας ἀγίων, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευΐται ἡτοίμασαν αὐτοῖς. ¹⁶καὶ κατωρθώθη καὶ ἡτοιμάσθη πᾶσα ἡ λειτουργία κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ ποιῆσαι τὸ φασεχ καὶ ἐνεγκεῖν τὰ ὀλοκαυτώματα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως Ιωσια. ¹⁷καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ οἱ εύρεθέντες τὸ φασεχ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐπτὰ ἡμέρας. ¹⁸καὶ οὐκ ἐγένετο φασεχ ὅμοιον αὐτῷ ἐν Ισραὴλ ἀπὸ ἡμερῶν Σαμουηλ τοῦ προφήτου, καὶ πάντες βασιλεῖς Ισραὴλ οὐκ ἐποίησαν ὡς τὸ φασεχ, ὃ ἐποίησεν Ιωσιας καὶ οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται καὶ πᾶς Ιουδα καὶ Ισραὴλ ὁ εὐρεθεὶς καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ιερουσαλημ τῷ κυρίῳ ¹⁹τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ιωσια. ^{19a}καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας καὶ τὰ θαραφιν καὶ τὰ εἶδωλα καὶ τὰ καρασιμ, ἀ ἦν ἐν γῇ Ιουδα καὶ ἐν Ιερουσαλημ, ἐνεπύρισεν ὁ βασιλεὺς Ιωσιας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου, οὗ εὗρεν Χελκιας ὁ Ἱερεὺς ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου. ^{19b}ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ὃς ἐπέστρεψεν πρὸς κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ἰσχύι αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωυσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὅμοιος αὐτῷ. ^{19c}πλὴν οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ ὄργῆς θυμοῦ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου, οὗ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ιουδα ἐπὶ πάντα τὰ παροργίσματα, ἀ παρώργισεν Μανασσης. ^{19d}καὶ εἶπεν κύριος Καί γε τὸν Ιουδαν ἀποστήσω ἀπὸ προσώπου μου, καθὼς ἀπέστησα τὸν Ισραὴλ, καὶ ἀπωσάμην τὴν πόλιν, ἥν ἐξελεξάμην, τὴν Ιερουσαλημ, καὶ τὸν οἶκον, δὲν εἶπα "Ἐσται τὸ ὄνομά μου ἔκει.

²⁰Καὶ ἀνέβη Φαραω Νεχαω βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς Ιωσιας εἰς συνάντησιν αὐτῷ. ²¹καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους λέγων Τί ἐμοὶ καὶ σοί, βασιλεὺς Ιουδα; οὐκ ἐπὶ σὲ ἥκω σήμερον πόλεμον ποιῆσαι, καὶ ὁ θεὸς ἐπειν κατασπεῦσαι με· πρόσεχε ἀπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ, μὴ καταφθείρῃ σε. ²²καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν Ιωσιας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἦ πολεμεῖν αὐτὸν ἐκραταιώθη καὶ οὐκ ἥκουσεν τῶν λόγων Νεχαω διὰ στόματος θεοῦ καὶ ἥλθεν τοῦ πολεμῆσαι ἐν τῷ πεδίῳ Μαγεδων. ²³καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξόται ἐπὶ βασιλέα Ιωσιαν· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν αὐτοῦ Ἐξαγάγετέ με, ὅτι ἐπόνεσα σφόδρα. ²⁴καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν οἱ παιδεῖς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἄρματος καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δευτερεῦον, δ ἦν αὐτῷ, καὶ ἥγαγον αὐτὸν εἰς Ιερουσαλημ· καὶ ἀπέθανεν καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. καὶ πᾶς Ιουδα καὶ Ιερουσαλημ ἐπένθησαν ἐπὶ Ιωσιαν, ²⁵καὶ ἐθρήνησεν Ιερεμιας ἐπὶ Ιωσιαν, καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ ἄρχουσαι θρῆνον ἐπὶ Ιωσιαν ἔως τῆς σήμερον· καὶ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς πρόσταγμα ἐπὶ Ισραὴλ, καὶ ίδου γέγραπται ἐπὶ τῶν θρήνων. ²⁶καὶ ἦσαν οἱ λόγοι

Ιωσια καὶ ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ γεγραμμένα ἐν νόμῳ κυρίου. ²⁷καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι
ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ισραὴλ καὶ Ιουδα.

36 ¹Καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ιωαχαῖον οὐδὲν Ιωσιου καὶ ἔχρισαν αὐτὸν καὶ κατέστησαν
αὐτὸν εἰς βασιλέα ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Ιερουσαλημ. ²οὐδὲς εἴκοσι καὶ τριῶν ἑτῶν Ιωαχαῖον ἐν τῷ
βασιλεύειν αὐτὸν καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, ^{2a}καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Αμιταλ
θυγάτηρ Ιερεμίου ἐκ Λοβενα. ^{2b}καὶ ἐποίησεν αὐτὸν Φαραὼ Νεχαὼ ἐν γῇ Εμαθ τοῦ μὴ βασιλεύειν αὐτὸν
ἐν Ιερουσαλημ, ³καὶ μετήγαγεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐπέβαλεν φόρον ἐπὶ τὴν γῆν
ἔκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ τάλαντον χρυσίου. ⁴καὶ κατέστησεν Φαραὼ Νεχαὼ τὸν Ελιακιμ οὐδὲν
Ιωσιου βασιλέα Ιουδα ἀντὶ Ιωσιου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ μετέστρεψεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ιωακιμ· καὶ
τὸν Ιωαχαῖον ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔλαβεν Φαραὼ Νεχαὼ καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν
ἐκεῖ. ^{4a}καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκαν τῷ Φαραῷ· τότε ἥρξατο ἡ γῆ φορολογεῖσθαι τοῦ
δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόμα Φαραὼ, καὶ ἔκαστος κατὰ δύναμιν ἀπήγει τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον
παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς δοῦναι τῷ Φαραῷ Νεχαῷ.

5^oΩν εἴκοσι καὶ πέντε ἑτῶν Ιωακιμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ ἔνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν
Ιερουσαλημ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ζεχωρα θυγάτηρ Νηριου ἐκ Ραμα. καὶ ἐποίησεν τὸ
πονηρὸν ἐναντίον κυρίου κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ^{5a}ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἦλθεν
Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς τὴν γῆν, καὶ ἦν αὐτῷ δουλεύων τρία ἔτη καὶ ἀπέστη ἀπ’
αὐτοῦ. ^{5b}καὶ ἀπέστειλεν κύριος ἐπ’ αὐτοὺς τοὺς Χαλδαίους καὶ ληστήρια Σύρων καὶ ληστήρια
Μωαβιτῶν καὶ οὐδὲν Αμμων καὶ τῆς Σαμαρείας, καὶ ἀπέστησαν μετὰ τὸν λόγον τοῦτον κατὰ τὸν
λόγον κυρίου ἐν χειρὶ τῶν παιδῶν αὐτοῦ τῶν προφητῶν. ^{5c}πλὴν θυμὸς κυρίου ἦν ἐπὶ Ιουδαν τοῦ
ἀποστῆσαι αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ διὰ τὰς ἀμαρτίας Μανασσῆ ἐν πᾶσιν, οἵς ἐποίησεν, ^{5d}καὶ ἐν
αἴματι ἀθώῳ, φῶς ἐξέχεεν Ιωακιμ καὶ ἐπλησεν τὴν Ιερουσαλημ αἴματος ἀθώου, καὶ οὐκ ἡθέλησεν
κύριος ἐξολεθρεῦσαι αὐτούς. ⁶καὶ ἀνέβη ἐπ’ αὐτὸν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ ἔδησεν
αὐτὸν ἐν χαλκαῖς πέδαις καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα. ⁷καὶ μέρος τῶν σκευῶν οἴκου κυρίου
ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. ⁸καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων
Ιωακιμ καὶ πάντα, ἀποίησεν, οὐκ ἴδου ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς
βασιλεῦσιν Ιουδα; καὶ ἐκοιμήθη Ιωακιμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ἐτάφη ἐν Γανοζα μετὰ τῶν
πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ιεχονιας οὐδὲς αὐτοῦ ἀντ’ αὐτοῦ.

9Γίδος ὀκτωκαίδεκα ἑτῶν Ιεχονιας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ τρίμηνον καὶ δέκα ἡμέρας
ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ. καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. ¹⁰καὶ ἐπιστρέφοντος τοῦ
ἐνιαυτοῦ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονοσορ καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα μετὰ τῶν
σκευῶν τῶν ἐπιθυμητῶν οἴκου κυρίου καὶ ἐβασίλευσεν Σεδεκιαν ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπὶ¹¹
Ιουδαν καὶ Ιερουσαλημ.

¹¹Ἐτῶν είκοσι ἐνὸς Σεδεκιας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν καὶ ἔνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ.
¹²καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου θεοῦ αὐτοῦ, οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ προσώπου Ιερεμιου τοῦ προφήτου καὶ ἐκ στόματος κυρίου ¹³ἐν τῷ τὰ πρὸς τὸν βασιλέα Ναβουχοδονοσορ ἀθετῆσαι ἢ ὥρκισεν αὐτὸν κατὰ τοῦ θεοῦ καὶ ἐσκλήρυνεν τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ κατίσχυσεν τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον θεὸν Ισραὴλ. ¹⁴καὶ πάντες οἱ ἔνδοξοι Ιουδαὶ καὶ οἱ ἵερεῖς καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐπλήθυναν τοῦ ἀθετῆσαι ἀθετήματα βδελυγμάτων ἔθνῶν καὶ ἐμίαναν τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ιερουσαλημ. ¹⁵καὶ ἐξαπέστειλεν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν ἐν χειρὶ προφητῶν ὄρθρίζων καὶ ἀποστέλλων τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, ὅτι ἦν φειδόμενος τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀγιάσματος αὐτοῦ.
¹⁶καὶ ἦσαν μυκτηρίζοντες τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ ἐξουδενοῦντες τοὺς λόγους αὐτοῦ καὶ ἐμπαίζοντες ἐν τοῖς προφήταις αὐτοῦ, ἔως ἀνέβη ὁ θυμὸς κυρίου ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἔως οὐκ ἦν ἴαμα. ¹⁷καὶ ἤγαγεν ἐπ’ αὐτοὺς βασιλέα Χαλδαίων, καὶ ἀπέκτεινεν τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ρόμφαιᾳ ἐν οἴκῳ ἀγιάσματος αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐφείσατο τοῦ Σεδεκίου καὶ τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ ἡλέησαν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν ἀπήγαγον· τὰ πάντα παρέδωκεν ἐν χερσὶν αὐτῶν. ¹⁸καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου θεοῦ τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρὰ καὶ τοὺς θησαυροὺς καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς βασιλέως καὶ μεγιστάνων, πάντα εἰσήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁹καὶ ἐνέπρησεν τὸν οἶκον κυρίου καὶ κατέσκαψεν τὸ τεῖχος Ιερουσαλημ καὶ τὰς βάρεις αὐτῆς ἐνέπρησεν ἐν πυρὶ καὶ πᾶν σκεῦος ὠραῖον εἰς ἀφανισμόν.
²⁰καὶ ἀπώκισεν τοὺς καταλοίπους εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς δούλους ἔως βασιλείας Μήδων ²¹τοῦ πληρωθῆναι λόγον κυρίου διὰ στόματος Ιερεμιου ἔως τοῦ προσδέξασθαι τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς σαββατίσαι· πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς ἐσαββάτισεν εἰς συμπλήρωσιν ἐτῶν ἑβδομήκοντα.

²²Ἐτους πρώτου Κύρου βασιλέως Περσῶν μετὰ τὸ πληρωθῆναι ρῆμα κυρίου διὰ στόματος Ιερεμιου ἐξήγειρεν κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλεν κηρύξαι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν γραπτῷ λέγων ²³Τάδε λέγει Κύρος βασιλεὺς Περσῶν Πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἔδωκέν μοι κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν Ιερουσαλημ ἐν τῇ Ιουδαίᾳ. τίς ἔξ ὑμῶν ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; ἔσται ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ’ αὐτοῦ, καὶ ἀναβήτω.

ΕΣΔΡΑΣ Α'

1 ¹Καὶ ἤγαγεν Ιωσιας τὸ πασχα ἐν Ιερουσαλημ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ καὶ ἔθυσεν τὸ πασχα τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ²στήσας τοὺς ἱερεῖς κατ’ ἐσφημερίας ἐστολισμένους ἐν τῷ Ἱερῷ τοῦ κυρίου. ³καὶ εἶπεν τοῖς Λευίταις, ιεροδούλοις τοῦ Ισραὴλ, ἀγιάσαι ἑαυτοὺς τῷ κυρίῳ ἐν τῇ θέσει τῆς ἀγίας κιβωτοῦ τοῦ κυρίου ἐν τῷ οἴκῳ, ὃ ὠκοδόμησεν Σαλωμῶν ὁ τοῦ Δαυιδ ὁ

βασιλεύς Ούκ ἔσται ὑμῖν ἄραι ἐπ' ὄμων αὐτήν. ⁴καὶ νῦν λατρεύετε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν καὶ
 θεραπεύετε τὸ ἔθνος αὐτοῦ Ισραὴλ καὶ ἐτοιμάσατε κατὰ τὰς πατριὰς καὶ τὰς φυλὰς ὑμῶν κατὰ τὴν
 γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως Ισραὴλ καὶ κατὰ τὴν μεγαλειότητα Σαλωμῶν τοῦ σίον αὐτοῦ ⁵καὶ στάντες
 ἐν τῷ ἵερῷ κατὰ τὴν μεριδαρχίαν τὴν πατρικὴν ὑμῶν τῶν Λευιτῶν τῶν ἐμπροσθεν τῶν ἀδελφῶν
 ὑμῶν σιῶν Ισραὴλ ἐν τάξει ⁶θύσατε τὸ πασχα καὶ τὰς θυσίας ἐτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν καὶ
 ποιήσατε τὸ πασχα κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ κυρίου τὸ δοθὲν τῷ Μωυσῆ. ⁷καὶ ἐδωρήσατο Ιωσαῖς τῷ
 λαῷ τῷ εὑρεθέντι ἀρνῶν καὶ ἐρίφων τριάκοντα χιλιάδας, μόσχους τρισχιλίους· ταῦτα ἐκ τῶν
 βασιλικῶν ἁδόθη κατ’ ἐπαγγελίαν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσιν καὶ Λευίταις. ⁸καὶ ἐδωκεν Χελκίας καὶ
 Ζαχαρίας καὶ Ησυηλος οἱ ἐπιστάται τοῦ ἱεροῦ τοῖς ἱερεῦσιν εἰς πασχα πρόβατα δισχίλια ἔξακόσια,
 μόσχους τριακοσίους. ⁹καὶ Ιεχονίας καὶ Σαμαίας καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀδελφὸς καὶ Ασαβίας καὶ Οχιηλος
 καὶ Ιωραμ χιλίαρχοι ἐδωκαν τοῖς Λευίταις εἰς πασχα πρόβατα πεντακισχίλια, μόσχους ἐπτακοσίους.
¹⁰καὶ ταῦτα τὰ γενόμενα· εὐπρεπῶς ἔστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ¹¹ἔχοντες τὰ ἀζύμα κατὰ τὰς
 φυλὰς ¹²καὶ κατὰ τὰς μεριδαρχίας τῶν πατέρων ἐμπροσθεν τοῦ λαοῦ προσενεγκεῖν τῷ κυρίῳ κατὰ
 τὰ γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ, καὶ οὕτω τὸ πρωινόν. ¹³καὶ ὥπτησαν τὸ πασχα πυρὶ ὡς καθήκει
 καὶ τὰς θυσίας ἥψησαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ λέβησιν μετ’ εὐωδίας καὶ ἀπήνεγκαν πᾶσι τοῖς ἐκ τοῦ
 λαοῦ. ¹⁴μετὰ δὲ ταῦτα ἡτοίμασαν ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς αὐτῶν σιοῖς Ααρων· οἱ γὰρ
 ἱερεῖς ἀνέφερον τὰ στέατα ἔως ἀωρίας, καὶ οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς
 αὐτῶν σιοῖς Ααρων. ¹⁵καὶ οἱ ἱεροψάλται σιοὶ Ασαφ ἥσαν ἐπὶ τῆς τάξεως αὐτῶν κατὰ τὰ ὑπὸ Δαυὶδ
 τεταγμένα καὶ Ασαφ καὶ Ζαχαρίας καὶ Εδδινους οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ θυρωροὶ ἐφ’ ἐκάστου
 πυλῶνος· οὐκ ἔστιν παραβῆναι ἔκαστον τὴν ἑαυτοῦ ἐφημερίαν, οἱ γὰρ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται
 ἡτοίμασαν αὐτοῖς. ¹⁶καὶ συνετελέσθη τὰ τῆς θυσίας τοῦ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἀχθῆναι τὸ
 πασχα καὶ προσενεχθῆναι τὰς θυσίας ἐπὶ τὸ τοῦ κυρίου θυσιαστήριον κατὰ τὴν ἐπιταγὴν τοῦ
 βασιλέως Ιωσιου. ¹⁷καὶ ἡγάγοσαν οἱ σιοὶ Ισραὴλ οἱ εὑρεθέντες ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ τὸ πασχα καὶ τὴν
 ἔορτὴν τῶν ἀζύμων ἡμέρας ἐπτά. ¹⁸καὶ οὐκ ἥχθη τὸ πασχα τοιοῦτο ἐν τῷ Ισραὴλ ἀπὸ τῶν χρόνων
 Σαμουὴλ τοῦ προφήτου, ¹⁹καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τοῦ Ισραὴλ οὐκ ἡγάγοσαν πασχα τοιοῦτον, οἶνον
 ἥγαγεν Ιωσαῖς καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ Ιουδαῖοι καὶ πᾶς Ισραὴλ οἱ εὑρεθέντες ἐν τῇ
 κατοικήσει αὐτῶν ἐν Ιερουσαλημ. ²⁰ὸκτωκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλεύοντος Ιωσιου ἤχθη τὸ πασχα τοῦτο.
 — ²¹καὶ ὡρθώθη τὰ ἔργα Ιωσιου ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ πλήρει εὔσεβείας. ²²καὶ τὰ
 κατ’ αὐτὸν δὲ ἀναγέγραπται ἐν τοῖς ἐμπροσθεν χρόνοις, περὶ τῶν ἡμαρτηκότων καὶ ἡσεβηκότων εἰς
 τὸν κύριον παρὰ πᾶν ἔθνος καὶ βασιλείαν, καὶ ἀ ἐλύπησαν αὐτὸν ἐν αἰσθήσει, καὶ οἱ λόγοι τοῦ κυρίου
 ἀνέστησαν ἐπὶ Ισραὴλ.

²³Καὶ μετὰ πᾶσαν τὴν πρᾶξιν ταύτην Ιωσιου συνέβη Φαραω βασιλέα Αἴγυπτου ἐλθόντα
 πόλεμον ἐγεῖραι ἐν Χαρκαμυσ ἐπὶ τοῦ Εύφρατου, καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ Ιωσαῖς. ²⁴καὶ
 διεπέμψατο βασιλεὺς Αἴγυπτου πρὸς αὐτὸν λέγων Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ ἔστιν, βασιλεῦ τῆς Ιουδαίας;

²⁵ούχι πρὸς σὲ ἐξαπέσταλμαι ὑπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ, ἐπὶ γὰρ τοῦ Εὐφράτου ὁ πόλεμός μού ἔστιν. καὶ νῦν κύριος μετ' ἐμοῦ ἔστιν, καὶ κύριος μετ' ἐμοῦ ἐπισπεύδων ἔστιν· ἀπόστηθι καὶ μὴ ἐναντιοῦ τῷ κυρίῳ. ²⁶καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν ἑαυτὸν Ιωσιας ἐπὶ τὸ ἄρμα αὐτοῦ, ἀλλὰ πολεμεῖν αὐτὸν ἐπιχειρεῖ οὐ προσέχων ῥήμασιν Ιερεμιου προφήτου ἐκ στόματος κυρίου. ²⁷ἀλλὰ συνεστήσατο πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν τῷ πεδίῳ Μαγεδδαούς, καὶ κατέβησαν οἱ ἄρχοντες πρὸς τὸν βασιλέα Ιωσιαν. ²⁸καὶ εἰπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν αὐτοῦ Ἀποστήσατέ με ἀπὸ τῆς μάχης, ἡσθένησα γὰρ λίαν. καὶ εὐθέως ἀπέστησαν αὐτὸν οἱ παιδες αὐτοῦ ἀπὸ τῆς παρατάξεως, ²⁹καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δευτέριον αὐτοῦ· καὶ ἀποκατασταθεὶς εἰς Ιερουσαλημ μετήλλαξεν τὸν βίον αὐτοῦ καὶ ἐτάφη ἐν τῷ πατρικῷ τάφῳ.

³⁰καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Ιουδαίᾳ ἐπένθησαν τὸν Ιωσιαν, καὶ ἐθρήνησεν Ιερεμιας ὁ προφήτης ὑπὲρ Ιωσιου, καὶ οἱ προκαθήμενοι σὺν γυναιξὶν ἐθρηνοῦσαν αὐτὸν ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐξεδόθη τοῦτο γίνεσθαι αἰεὶ εἰς ἅπαν τὸ γένος Ισραηλ. ³¹ταῦτα δὲ ἀναγέγραπται ἐν τῇ βύβλῳ τῶν ιστορουμένων περὶ τῶν βασιλέων τῆς Ιουδαίας· καὶ τὸ καθ' ἐν πραχθὲν τῆς πράξεως Ιωσιου καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐν τῷ νόμῳ κυρίου, τά τε προπραχθέντα ὑπ' αὐτοῦ καὶ τὰ νῦν, ιστόρηται ἐν τῷ βυβλίῳ τῶν βασιλέων Ισραηλ καὶ Ιουδα.

³²Καὶ ἀγαλαβόντες οἱ ἐκ τοῦ ἔθνους τὸν Ιεχονιαν υἱὸν Ιωσιου ἀνέδειξαν βασιλέα ἀντὶ Ιωσιου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὅντα ἐτῶν εἴκοσι τριῶν. ³³καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ιουδᾳ καὶ Ιερουσαλημ μῆνας τρεῖς. καὶ ἀπεκατέστησεν αὐτὸν βασιλεὺς Αἰγύπτου βασιλεύειν ἐν Ιερουσαλημ ³⁴καὶ ἐζημίωσεν τὸ ἔθνος ἀργυρίου ταλάντοις ἑκατὸν καὶ χρυσίου ταλάντῳ ἐνί. ³⁵καὶ ἀνέδειξεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου βασιλέα Ιωακιμ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βασιλέα τῆς Ιουδαίας καὶ Ιερουσαλημ. ³⁶καὶ ἔδησεν Ιωακιμ τοὺς μεγιστᾶνας, Ζαριον δὲ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ συλλαβὼν ἀνήγαγεν ἐξ Αἰγύπτου.

³⁷Ἐτῶν δὲ ἦν εἴκοσι πέντε Ιωακιμ, ὅτε ἐβασίλευσεν τῆς Ιουδαίας καὶ Ιερουσαλημ, καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. ³⁸ἐπ' αὐτὸν δὲ ἀνέβη Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ δῆσας αὐτὸν ἐν χαλκείῳ δεσμῷ ἀπήγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. ³⁹καὶ ἀπὸ τῶν ιερῶν σκευῶν τοῦ κυρίου λαβὼν Ναβουχοδονοσορ καὶ ἀπενέγκας ἀπηρείσατο ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. ⁴⁰τὰ δὲ ιστορηθέντα περὶ αὐτοῦ καὶ τῆς αὐτοῦ ἀκαθαρσίας καὶ δυσσεβείας ἀναγέγραπται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν χρόνων τῶν βασιλέων.

⁴¹Καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ιωακιμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὅτε γὰρ ἀνεδείχθη, ἦν ἐτῶν δέκα δικτώ,
⁴²βασιλεύει δὲ μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας δέκα ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου.

⁴³Καὶ μετ' ἐνιαυτὸν ἀποστείλας Ναβουχοδονοσορ μετήγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα ἀμα τοῖς ιεροῖς σκεύεσιν τοῦ κυρίου ⁴⁴καὶ ἀνέδειξε Σεδεκιαν βασιλέα τῆς Ιουδαίας καὶ Ιερουσαλημ, Σεδεκιαν ὅντα ἐτῶν εἴκοσι ἐνός, βασιλεύει δὲ ἐτῇ ἔνδεκα. ⁴⁵καὶ ἐποίησεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου καὶ οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ τῶν ῥήθεντων λόγων ὑπὸ Ιερεμιου τοῦ προφήτου ἐκ στόματος τοῦ κυρίου. ⁴⁶καὶ ὀρκισθεὶς ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονοσορ τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἐπιορκήσας ἀπέστη καὶ σκληρύνας αὐτοῦ τὸν τράχηλον καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ παρέβη τὰ νόμιμα κυρίου θεοῦ Ισραηλ. ⁴⁷καὶ

οἱ ἡγούμενοι δὲ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν Ἱερέων πολλὰ ἡσέβησαν καὶ ἡνόμησαν ὑπὲρ πάσας τὰς ἀκαθαρσίας πάντων τῶν ἔθνῶν καὶ ἐμίαναν τὸ Ἱερὸν τοῦ κυρίου τὸ ἀγιαζόμενον ἐν Ιεροσολύμοις.⁴⁸ καὶ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ μετακαλέσαι αὐτούς, καθὼ ἐφείδετο αὐτῶν καὶ τοῦ σκηνώματος αὐτοῦ.⁴⁹ αὐτοὶ δὲ ἔξεμυκτήρισαν ἐν τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ, καὶ ἣ ἡμέρᾳ ἐλάλησεν κύριος, ἦσαν ἐκπαίζοντες τοὺς προφήτας αὐτοῦ ἔως τοῦ θυμωθέντα αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ διὰ τὰ δυσσεβήματα προστάξαι ἀναβιβάσαι ἐπ' αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς τῶν Χαλδαίων.⁵⁰ οὗτοι ἀπέκτειναν τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ρόμφαιά περικύκλῳ τοῦ ἀγίου αὐτῶν Ἱεροῦ καὶ οὐκ ἐφείσαντο νεανίσκου καὶ παρθένου καὶ πρεσβύτου καὶ νεωτέρου, ἀλλὰ πάντας παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν.⁵¹ καὶ πάντα τὰ Ἱερὰ σκεύη τοῦ κυρίου τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰς κιβωτοὺς τοῦ κυρίου καὶ τὰς βασιλικὰς ἀποθήκας ἀναλαβόντες ἀπήνεγκαν εἰς Βαβυλῶνα.⁵² καὶ ἐνεπύρισαν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου καὶ ἔλυσαν τὰ τείχη Ιεροσολύμων καὶ τοὺς πύργους αὐτῶν ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ⁵³ καὶ συνετέλεσαν πάντα τὰ ἔνδοξα αὐτῆς ἀχρεῶσαι· καὶ τοὺς ἐπιλοίπους ἀπήνεγκεν μετὰ ρόμφαιάς εἰς Βαβυλῶνα.⁵⁴ καὶ ἦσαν παῖδες αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μέχρι τοῦ βασιλεῦσαι Πέρσας εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ ῥήματος τοῦ κυρίου ἐν στόματι Ιερεμίου⁵⁵ Εως τοῦ εὔδοκῆσαι τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς, πάντα τὸν χρόνον τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, σαββατεῖ εἰς συμπλήρωσιν ἐτῶν ἑβδομήκοντα.

2 ¹Βασιλεύοντος Κύρου Περσῶν ἔτους πρώτου εἰς συντέλειαν ῥήματος κυρίου ἐν στόματι Ιερεμίου ἡγειρεν κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ ἐκήρυξεν ἐν ὅλῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ καὶ ἄμα διὰ γραπτῶν λέγων ²Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κῦρος Ἐμὲ ἀνέδειξεν βασιλέα τῆς οἰκουμένης ὁ κύριος τοῦ Ισραὴλ, κύριος ὁ ὄψιστος, καὶ ἐσήμηνέν μοι οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν Ιερουσαλημ τῇ ἐν τῇ Ιουδαίᾳ. ³εἴ τις ἐστιν οὖν ὑμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, ἔστω ὁ κύριος αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβάτε εἰς τὴν Ιερουσαλημ τὴν ἐν τῇ Ιουδαίᾳ οἰκοδομείτω τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τοῦ Ισραὴλ (οὗτος ὁ κύριος ὁ κατασκηνώσας ἐν Ιερουσαλημ). ⁴δοι οὖν κατὰ τόπους οἰκοῦσιν, βοηθείτωσαν αὐτῷ οἱ ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ ἐν χρυσίᾳ καὶ ἐν ἀργυρίῳ ἐν δόσεσιν μεθ' ἵππων καὶ κτηνῶν σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς κατ' εὐχάς προστεθειμένοις εἰς τὸ Ἱερὸν τοῦ κυρίου τὸ ἐν Ιερουσαλημ. — ⁵καὶ καταστάντες οἱ ἀρχίφυλοι τῶν πατριῶν τῆς Ιουδα καὶ Βενιαμιν φυλῆς καὶ οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται καὶ πάντων ὃν ἡγειρεν κύριος τὸ πνεῦμα ἀναβῆναι οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ κυρίῳ τὸν ἐν Ιερουσαλημ, ⁶καὶ οἱ περικύκλῳ αὐτῶν ἐβοήθησαν ἐν πᾶσιν, ἀργυρίῳ καὶ χρυσίᾳ, ἵπποις καὶ κτήνεσιν καὶ εὐχαῖς ὡς πλείσταις πολλῶν, ὃν ὁ νοῦς ἡγέρθη. ⁷καὶ ὁ βασιλεὺς Κῦρος ἐξήνεγκεν τὰ Ἱερὰ σκεύη τοῦ κυρίου, ἀ μετήνεγκεν Ναβουχοδονοσορ ἐξ Ιερουσαλημ καὶ ἀπηρείσατο αὐτὰ ἐν τῷ ἑαυτοῦ εἰδωλίῳ. ⁸ἐξενέγκας δὲ αὐτὰ Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν παρέδωκεν αὐτὰ Μιθριδάτῃ τῷ ἑαυτοῦ γαζοφύλακι, διὰ δὲ τούτου παρεδόθησαν Σαναβασσάρῳ προστάτῃ τῆς Ιουδαίας. ⁹δὲ τούτων ἀριθμὸς ἦν· σπονδεῖα χρυσᾶ χίλια, σπονδεῖα ἀργυρᾶ χίλια, θυίσκαι ἀργυραῖ εἴκοσι ἐννέα, ¹⁰φιάλαι χρυσαῖ τριάκοντα, ἀργυραῖ δισχίλιαι τετρακόσιαι δέκα καὶ ἄλλα σκεύη χίλια. ¹¹τὰ δὲ πάντα σκεύη διεκομίσθη, χρυσᾶ

καὶ ἀργυρᾶ, πεντακισχίλια τετρακόσια ἔξηκοντα ἐννέα, ὀνηνέχθη δὲ ὑπὸ Σαναβασσάρου ἃμα τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ιεροσόλυμα.

¹²Ἐν δὲ τοῖς ἐπὶ Ἀρταξέρξου τοῦ Περσῶν βασιλέως χρόνοις κατέγραψεν αὐτῷ κατὰ τῶν κατοικούντων ἐν τῇ Ιουδαίᾳ καὶ Ιερουσαλημ Βεσλεμος καὶ Μιθραδάτης καὶ Ταβελλιος καὶ Ραουμος καὶ Βεελτέεμος καὶ Σαμσαῖος ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τούτοις συντασσόμενοι, οἰκοῦντες δὲ ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις τόποις, τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολήν ¹³Βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ κυρίῳ οἱ παιδές σου Ραουμος ὁ τὰ προσπίπτοντα καὶ Σαμσαῖος ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ ἐπίλοιποι τῆς βουλῆς αὐτῶν κριταὶ οἱ ἐν Κοίλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ. ¹⁴καὶ νῦν γνωστὸν ἔστω τῷ κυρίῳ βασιλεῖ διότι οἱ Ιουδαῖοι ἀναβάντες παρ' ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς, ἐλθόντες εἰς Ιερουσαλημ, τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηρὰν οἰκοδομοῦσιν, τάς τε ἀγορὰς αὐτῆς καὶ τὰ τείχη θεραπεύουσιν καὶ ναὸν ὑποβάλλονται. ¹⁵εὰν οὖν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ τείχη συντελεσθῇ, φορολογίαν οὐ μὴ ὑπομείνωσιν δοῦναι, ἀλλὰ καὶ βασιλεῦσιν ἀντιστήσονται. ¹⁶καὶ ἐπεὶ ἐνεργεῖται τὰ κατὰ τὸν ναόν, καλῶς ἔχειν ὑπολαμβάνομεν μὴ ὑπεριδεῖν τὸ τοιοῦτο, ἀλλὰ προσφωνῆσαι τῷ κυρίῳ βασιλεῖ, ὅπως, ἀν φαίνηταί σοι, ἐπισκεφθῇ ἐν τοῖς ἀπὸ τῶν πατέρων σου βιβλίοις. ¹⁷καὶ εύρήσεις ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς τὰ γεγραμμένα περὶ τούτων καὶ γνώσῃ ὅτι ἡ πόλις ἦν ἐκείνη ἀποστάτις καὶ βασιλεῖς καὶ πόλεις ἐνοχλοῦσα καὶ οἱ Ιουδαῖοι ἀποστάται καὶ πολιορκίας συνιστάμενοι ἐν αὐτῇ ἔτι ἐξ αἰῶνος, δι' ἣν αἴτιαν καὶ ἡ πόλις αὕτη ἡρημώθη. ¹⁸νῦν οὖν ὑποδείκνυμέν σοι, κύριε βασιλεῦ, διότι, ἐὰν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ ταῦτης τείχη ἀνασταθῇ, κάθιδός σοι οὐκέτι ἔσται εἰς Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην. — ¹⁹τότε ἀντέγραψεν ὁ βασιλεὺς Ραούμω τῷ γράφοντι τὰ προσπίπτοντα καὶ Βεελτέεμῷ καὶ Σαμσαίῳ γραμματεῖ καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς συντασσομένοις καὶ οἰκοῦσιν ἐν τῇ Σαμαρείᾳ καὶ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ τὰ ὑπογεγραμμένα ²⁰Ανέγνων τὴν ἐπιστολήν, ἥν πεπόμφατε πρός με. ²¹ἐπέταξα οὖν ἐπισκέψασθαι, καὶ εὑρέθη ὅτι ἐστὶν ἡ πόλις ἐκείνη ἐξ αἰῶνος βασιλεῦσιν ἀντιπαρατάσσουσα καὶ οἱ ἀνθρωποι ἀποστάσεις καὶ πολέμους ἐν αὐτῇ συντελοῦντες ²²καὶ βασιλεῖς ἴσχυροὶ καὶ σκληροὶ ἦσαν ἐν Ιερουσαλημ κυριεύοντες καὶ φορολογοῦντες Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην. ²³νῦν οὖν ἐπέταξα ἀποκωλῦσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους τοῦ οἰκοδομῆσαι τὴν πόλιν ²⁴καὶ προνοηθῆναι ὅπως μηθὲν παρὰ ταῦτα γένηται καὶ μὴ προβῇ ἐπὶ πλεῖον τὰ τῆς κακίας εἰς τὸ βασιλεῖς ἐνοχλῆσαι. — ²⁵τότε ἀναγνωσθέντων τῶν παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου γραφέντων ὁ Ραουμος καὶ Σαμσαῖος ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ τούτοις συντασσόμενοι ἀναζεύξαντες κατὰ σπουδὴν εἰς Ιερουσαλημ μεθ' ἵππου καὶ ὅχλου παρατάξεως ἥρξαντο κωλύειν τοὺς οἰκοδομοῦντας. ²⁶καὶ ἥργει ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ιεροῦ τοῦ ἐν Ιερουσαλημ μέχρι τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ Περσῶν βασιλέως.

3 ¹Καὶ βασιλεὺς Δαρεῖος ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ὑπ' αὐτὸν καὶ πᾶσιν τοῖς οἰκογενέσιν αὐτοῦ καὶ πᾶσιν τοῖς μεγιστᾶσιν τῆς Μηδίας καὶ τῆς Περσίδος ²καὶ πᾶσιν τοῖς σατράπαις καὶ στρατηγοῖς καὶ τοπάρχαις τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς μέχρι τῆς Αἰθιοπίας ἐν ταῖς ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτὰ σατραπείαις. ³καὶ ἐφάγοσαν καὶ ἐπίσταν καὶ ἐμπλησθέντες ἀνέλυσαν, ὁ δὲ

Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἀνέλυσεν εἰς τὸν κοιτῶνα καὶ ἐκοιμήθη καὶ ἔξυπνος ἐγένετο. ⁴τότε οἱ τρεῖς νεανίσκοι οἱ σωματοφύλακες οἱ φυλάσσοντες τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως εἶπαν ἔτερος πρὸς τὸν ἔτερον ⁵Εἴπωμεν ἔκαστος ἡμῶν ἔνα λόγον, δις ὑπερισχύσει· καὶ οὗ ἀν φανῆ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ σοφώτερον τοῦ ἔτερου, δώσει αὐτῷ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς δωρεὰς μεγάλας καὶ ἐπινίκια μεγάλα ⁶καὶ πορφύραν περιβαλέσθαι καὶ ἐν χρυσώμασιν πίνειν καὶ ἐπὶ χρυσῷ καθεύδειν καὶ ἄρμα χρυσοχάλινον καὶ κίδαριν βυσσίνην καὶ μανιάκην περὶ τὸν τράχηλον, ⁷καὶ δεύτερος καθιεῖται Δαρείου διὰ τὴν σοφίαν αὐτοῦ καὶ συγγενῆς Δαρείου κληθήσεται. ⁸καὶ τότε γράψαντες ἔκαστος τὸν ἑαυτοῦ λόγον ἐσφραγίσαντο καὶ ἔθηκαν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον Δαρείου τοῦ βασιλέως καὶ εἶπαν ⁹Οταν ἐγερθῇ ὁ βασιλεὺς, δώσουσιν αὐτῷ τὸ γράμμα, καὶ ὅν ἀν κρίνῃ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ τρεῖς μεγιστᾶνες τῆς Περσίδος ὅτι ὁ λόγος αὐτοῦ σοφώτερος, αὐτῷ δοθήσεται τὸ νῖκος καθὼς γέγραπται. ¹⁰ὁ εἶς ἔγραψεν ¹¹Ὑπερισχύει ὁ οἶνος. ¹²ὁ ἔτερος ἔγραψεν ¹³Ὑπερισχύει ὁ βασιλεὺς. ¹⁴ὁ τρίτος ἔγραψεν ¹⁵Ὑπερισχύουσιν αἱ γυναικες, ὑπὲρ δὲ πάντα νικᾶ ἡ ἀλήθεια. ¹⁶καὶ ὅτε ἔξηγέρθη ὁ βασιλεὺς, λαβόντες τὸ γράμμα ἔδωκαν αὐτῷ, καὶ ἀνέγνω. ¹⁷καὶ ἔξαποστείλας ἐκάλεσεν πάντας τοὺς μεγιστᾶνας τῆς Περσίδος καὶ τῆς Μηδίας καὶ σατράπας καὶ στρατηγοὺς καὶ τοπάρχας καὶ ὑπάτους καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ, καὶ ἀνεγνώσθη τὸ γράμμα ἐνώπιον αὐτῶν. ¹⁸καὶ εἶπεν Καλέσατε τοὺς νεανίσκους, καὶ αὐτοὶ δηλώσουσιν τοὺς λόγους αὐτῶν· καὶ ἐκλήθησαν καὶ εἰσήλθοσαν. ¹⁹καὶ εἶπαν αὐτοῖς Ἀπαγγείλατε ἡμῖν περὶ τῶν γεγραμμένων.

²⁰Καὶ ἤρξατο ὁ πρῶτος ὁ εἶπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ οἴνου καὶ ἔφη οὕτως ²¹Ἄνδρες, πῶς ὑπερισχύει ὁ οἶνος; πάντας τὸν ἀνθρώπους τοὺς πίνοντας αὐτὸν πλανᾷ τὴν διάνοιαν. ²²τοῦ τε βασιλέως καὶ τοῦ ὄρφανοῦ ποιεῖ τὴν διάνοιαν μίαν, τὴν τε τοῦ οἰκέτου καὶ τὴν τοῦ ἐλευθέρου, τὴν τε τοῦ πένητος καὶ τὴν τοῦ πλοουσίου. ²³καὶ πᾶσαν διάνοιαν μεταστρέφει εἰς εὐωχίαν καὶ εὐφροσύνην καὶ οὐ μέμνηται πᾶσαν λύπην καὶ πᾶν ὄφείλημα. ²⁴καὶ πάσας καρδίας ποιεῖ πλουσίας καὶ οὐ μέμνηται βασιλέα οὐδὲ σατράπην καὶ πάντα διὰ ταλάντων ποιεῖ λαλεῖν. ²⁵καὶ οὐ μέμνηται, ὅταν πίνωσιν, φιλιάζειν φίλοις καὶ ἀδελφοῖς, καὶ μετ' οὐ πολὺ σπῶνται μαχαίρας. ²⁶καὶ ὅταν ἀπὸ τοῦ οἴνου γενηθῶσιν, οὐ μέμνηται ἀ ἔπραξαν. ²⁷ἄνδρες, οὐχ ὑπερισχύει ὁ οἶνος, ὅτι οὕτως ἀναγκάζει ποιεῖν; καὶ ἐσίγησεν οὕτως εἶπας.

²⁸Καὶ ἤρξατο ὁ δεύτερος λαλεῖν ὁ εἶπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ βασιλέως ²⁹Ω ἄνδρες, οὐχ ὑπερισχύουσιν οἱ ἀνθρωποι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν κατακρατοῦντες καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς; ³⁰δὲ βασιλεὺς ὑπερισχύει καὶ κυριεύει αὐτῶν καὶ δεσπόζει αὐτῶν, καὶ πᾶν, ὃ ἐὰν εἴπῃ αὐτοῖς, ἐνακούουσιν. ³¹ἐὰν εἴπῃ αὐτοῖς ποιῆσαι πόλεμον ἔτερος πρὸς τὸν ἔτερον, ποιοῦσιν. ἐὰν δὲ ἔξαποστείλῃ αὐτοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους, βαδίζουσιν καὶ κατεργάζονται τὰ ὅρη καὶ τὰ τείχη καὶ τοὺς πύργους. ³²φονεύουσιν καὶ φονεύονται καὶ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως οὐ παραβαίνουσιν. ἐὰν δὲ νικήσωσιν, τῷ βασιλεῖ κομίζουσιν πάντα, καὶ ὅσα ἐὰν προνομεύσωσιν, καὶ τὰ ἄλλα πάντα. ³³καὶ ὅσοι οὐ στρατεύονται οὐδὲ πολεμοῦσιν, ἀλλὰ γεωργοῦσιν τὴν γῆν, πάλιν ὅταν σπείρωσι, θερίσαντες

ἀναφέρουσιν τῷ βασιλεῖ· καὶ ἔτερος τὸν ἔτερον ἀναγκάζοντες ἀναφέρουσι τοὺς φόρους τῷ βασιλεῖ.
τὰς αὐτὸς εἷς μόνος ἐστίν. ἐὰν εἴπῃ ἀποκτεῖναι, ἀποκτέννουσιν· εἰπεν ἀφεῖναι, ἀφίουσιν. ⁸εἴπε
πατάξαι, τύπτουσιν· εἴπεν ἐρημῶσαι, ἐρημοῦσιν· εἰπεν οἰκοδομῆσαι, οἰκοδομοῦσιν. ⁹εἴπεν ἐκκόψαι,
ἐκκόπτουσιν· εἴπεν φυτεῦσαι, φυτεύουσιν. ¹⁰καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ
ἐνακούουσιν. ¹¹πρὸς δὲ τούτοις αὐτὸς ἀνάκειται, ἐσθίει καὶ πίνει καὶ καθεύδει, αὐτὸι δὲ τηροῦσιν
κύκλῳ περὶ αὐτὸν καὶ οὐ δύνανται ἔκαστος ἀπελθεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ οὐδὲ παρακούουσιν
αὐτοῦ. ¹²ὡς ἄνδρες, πῶς οὐχ ὑπερισχύει ὁ βασιλεὺς, ὅτι οὕτως ἐπακουστός ἐστιν; καὶ ἐσίγησεν.

¹³Ο δὲ τρίτος ὁ εἴπας περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀληθείας — οὗτός ἐστιν Ζοροβαβελ — ἤρξατο
λαλεῖν ¹⁴Ἄνδρες, οὐ μέγας ὁ βασιλεὺς καὶ πολλοὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ ὁ οἶνος ἴσχύει; τίς οὖν ὁ δεσπόζων
αὐτῶν ἡ τίς ὁ κυριεύων αὐτῶν; οὐχ αἱ γυναικες; ¹⁵αἱ γυναικες ἐγέννησαν τὸν βασιλέα καὶ πάντα τὸν
λαόν, ὃς κυριεύει τῆς θαλάσσης καὶ τῆς γῆς. ¹⁶καὶ ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο, καὶ αὗται ἐξέθρεψαν αὐτοὺς
τοὺς φυτεύοντας τοὺς ἀμπελῶνας, ἐξ ὧν ὁ οἶνος γίνεται. ¹⁷καὶ αὗται ποιοῦσιν τὰς στολὰς τῶν
ἀνθρώπων, καὶ αὗται ποιοῦσιν δόξαν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ οὐ δύνανται οἱ ἄνθρωποι εἶναι χωρὶς τῶν
γυναικῶν. ¹⁸ἐὰν δὲ συναγάγωσιν χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ πᾶν πρᾶγμα ὥραῖον καὶ ἴδωσιν γυναικα
μίαν καλὴν τῷ εἰδεῖ καὶ τῷ κάλλει, ¹⁹καὶ ταῦτα πάντα ἀφέντες εἰς αὐτὴν ἐγκέχηναν καὶ χάσκοντες
τὸ στόμα θεωροῦσιν αὐτήν, καὶ πάντες αὐτὴν αἱρετίζουσιν μᾶλλον ἡ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ
πᾶν πρᾶγμα ὥραῖον. ²⁰ἄνθρωπος τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἐγκαταλείπει, ὃς ἐξέθρεψεν αὐτόν, καὶ τὴν ἰδίαν
χώραν καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν γυναικα κολλᾶται. ²¹καὶ μετὰ τῆς γυναικὸς ἀφίσης τὴν ψυχὴν καὶ οὔτε τὸν
πατέρα μέμνηται οὔτε τὴν μητέρα οὔτε τὴν χώραν. ²²καὶ ἐντεῦθεν δεῖ οὐδὲν γνῶναι ὅτι αἱ γυναικες
κυριεύουσιν ὑμῶν. οὐχὶ πονεῖτε καὶ μοχθεῖτε καὶ πάντα ταῖς γυναιξὶν δίδοτε καὶ φέρετε; ²³καὶ
λαμβάνει ἄνθρωπος τὴν ρόμφαιαν αὐτοῦ καὶ ἐκπορεύεται ἐξοδεύειν καὶ ληστεύειν καὶ κλέπτειν καὶ
εἰς τὴν θάλασσαν πλεῖν καὶ ποταμούς. ²⁴καὶ τὸν λέοντα θεωρεῖ καὶ ἐν σκότει βαδίζει, καὶ ὅταν
κλέψῃ καὶ ἀρπάσῃ καὶ λωποδυτήσῃ, τῇ ἐρωμένῃ ἀποφέρει. ²⁵καὶ πλεῖον ἀγαπᾷ ἄνθρωπος τὴν ἰδίαν
γυναικα μᾶλλον ἡ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. ²⁶καὶ πολλοὶ ἀπενοήθησαν ταῖς ἰδίαις διανοίαις διὰ τὰς
γυναικας καὶ δοῦλοι ἐγένοντο δι' αὐτάς, ²⁷καὶ πολλοὶ ἀπώλοντο καὶ ἐσφάλησαν καὶ ἡμάρτοσαν διὰ τὰς
γυναικας. ²⁸καὶ νῦν οὐ πιστεύετε μοι; οὐχὶ μέγας ὁ βασιλεὺς τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ; οὐχὶ πᾶσαι αἱ
χῶραι εὐλαβοῦνται ἄψασθαι αὐτοῦ; ²⁹ἐθεώρουν αὐτὸν καὶ Ἀπάμην τὴν θυγατέρα Βαρτάκου τοῦ
θαυμαστοῦ τὴν παλλακὴν τοῦ βασιλέως καθημένην ἐν δεξιᾳ τοῦ βασιλέως ³⁰καὶ ἀφαιροῦσαν τὸ
διάδημα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπιτιθοῦσαν ἑαυτῇ καὶ ἐρράπιζεν τὸν βασιλέα τῇ
ἀριστερᾷ. ³¹καὶ πρὸς τούτοις ὁ βασιλεὺς χάσκων τὸ στόμα ἐθεώρει αὐτήν· καὶ ἐὰν προσγελάσῃ
αὐτῷ, γελᾷ· ἐὰν δὲ πικρανθῇ ἐπ' αὐτόν, κολακεύει αὐτήν, ὅπως διαλλαγῇ αὐτῷ. ³²ὡς ἄνδρες, πῶς
οὐχὶ ἴσχυραι αἱ γυναικες, ὅτι οὕτως πράσσουσιν; ³³καὶ τότε ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ μεγιστᾶνες ἐνέβλεπον
ἔτερος πρὸς τὸν ἔτερον. — ³⁴καὶ ἤρξατο λαλεῖν περὶ τῆς ἀληθείας Ἄνδρες, οὐχὶ ἴσχυραι αἱ γυναικες;
μεγάλη ἡ γῆ, καὶ ὑψηλὸς ὁ οὐρανός, καὶ ταχὺς τῷ δρόμῳ ὁ ἥλιος, ὅτι στρέφεται ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ

ούρανοῦ καὶ πάλιν ἀποτρέχει εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. ³⁵Οὐχὶ μέγας ὅς ταῦτα ποιεῖ; καὶ ἡ ἀλήθεια μεγάλη καὶ ἴσχυροτέρα παρὰ πάντα. ³⁶Πᾶσα ἡ γῆ τὴν ἀλήθειαν καλεῖ, καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτὴν εὔλογεῖ, καὶ πάντα τὰ ἔργα σείεται καὶ τρέμει, καὶ οὐκ ἔστιν μετ' αὐτοῦ ἄδικον οὐθέν. ³⁷Ἄδικος ὁ οἶνος, ἄδικος ὁ βασιλεὺς, ἄδικοι αἱ γυναικες, ἄδικοι πάντες οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἄδικα πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν, πάντα τὰ τοιαῦτα· καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια, καὶ ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῶν ἀπολοῦνται. ³⁸Η̄ δὲ ἀλήθεια μένει καὶ ἴσχυει εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ζῇ καὶ κρατεῖ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ³⁹Καὶ οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῇ λαμβάνειν πρόσωπα οὐδὲ διάφορα, ἀλλὰ τὰ δίκαια ποιεῖ ἀπὸ πάντων τῶν ἀδίκων καὶ πονηρῶν· καὶ πάντες εὐδοκοῦσι τοῖς ἔργοις αὐτῆς, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῇ κρίσει αὐτῆς οὐθὲν ἄδικον. ⁴⁰Καὶ αὐτῇ ἡ ἴσχυς καὶ τὸ βασίλειον καὶ ἡ ἔξουσία καὶ ἡ μεγαλειότης τῶν πάντων αἰώνων. εὐλογητὸς ὁ θεὸς τῆς ἀληθείας. ⁴¹Καὶ ἐσιώπησεν τοῦ λαλεῖν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς τότε ἐφώνησεν, καὶ τότε εἶπον Μεγάλη ἡ ἀλήθεια καὶ ὑπερισχύει.

⁴²Τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν αὐτῷ Αἴτησαι ὁ θέλεις πλείω τῶν γεγραμμένων, καὶ δώσομέν σοι, ὃν τρόπον εὑρέθης σοφώτερος· καὶ ἔχόμενός μου καθήσῃ καὶ συγγενής μου κληθήσῃ. ⁴³Τότε εἶπεν τῷ βασιλεῖ Μνήσθητι τὴν εὐχήν, ἣν ηὕξω οἰκοδομῆσαι τὴν Ιερουσαλημ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἥ τὸ βασίλειόν σου παρέλαβες, ⁴⁴καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ λημφθέντα ἐξ Ιερουσαλημ ἐκπέμψαι, ἢ ἐξεχώρισεν Κύρος, ὅτε ηὕξατο ἐκκόψαι Βαβυλῶνα, καὶ ηὕξατο ἐξαποστεῖλαι ἐκεῖ. ⁴⁵Καὶ σὺ εὕξω οἰκοδομῆσαι τὸν ναόν, ὃν ἐνεπύρισαν οἱ Ιδουμαῖοι, ὅτε ἡρημώθη ἡ Ιουδαία ὑπὸ τῶν Χαλδαίων. ⁴⁶Καὶ νῦν τοῦτο ἔστιν, ὃ σε ἀξιῶ, κύριε βασιλεῦ, καὶ ὃ αἰτοῦμαί σε, καὶ αὕτη ἔστιν ἡ μεγαλωσύνη ἡ παρὰ σοῦ· δέομαι οὖν ἵνα ποιήσῃς τὴν εὐχήν, ἣν ηὕξω τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ ποιῆσαι ἐκ στόματός σου. — ⁴⁷Τότε ἀναστὰς Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς κατεφίλησεν αὐτὸν καὶ ἔγραψεν αὐτῷ τὰς ἐπιστολὰς πρὸς πάντας τοὺς οἰκονόμους καὶ τοπάρχας καὶ στρατηγοὺς καὶ σατράπας, ἵνα προπέμψωσιν αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πάντας ἀναβαίνοντας οἰκοδομῆσαι τὴν Ιερουσαλημ. ⁴⁸Καὶ πᾶσι τοῖς τοπάρχαις ἐν Κοίλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ καὶ τοῖς ἐν τῷ Λιβάνῳ ἔγραψεν ἐπιστολὰς μεταφέρειν ξύλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβάνου εἰς Ιερουσαλημ καὶ ὅπως οἰκοδομήσωσιν μετ' αὐτοῦ τὴν πόλιν. ⁴⁹Καὶ ἔγραψεν πᾶσι τοῖς Ιουδαίοις τοῖς ἀναβαίνοντιν ἀπὸ τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ιουδαίαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, πάντα δυνατὸν καὶ σατράπην καὶ τοπάρχην καὶ οἰκονόμον μὴ ἐπελεύσεσθαι ἐπὶ τὰς θύρας αὐτῶν, ⁵⁰καὶ πᾶσαν τὴν χώραν, ἥν κρατήσουσιν, ἀφορολόγητον αὐτοῖς ὑπάρχειν, καὶ ἵνα οἱ Ιδουμαῖοι ἀφιῶσι τὰς κώμας ἃς διακρατοῦσιν τῶν Ιουδαίων, ⁵¹καὶ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἱεροῦ δοθῆναι κατ' ἐνιαυτὸν τάλαντα εἴκοσι μέχρι τοῦ οἰκοδομηθῆναι, ⁵²καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὀλοκαυτώματα καρποῦσθαι καθ' ἡμέραν, καθὰ ἔχουσιν ἐντολὴν ἐπτακαίδεκα προσφέρειν, ἀλλὰ τάλαντα δέκα κατ' ἐνιαυτόν, ⁵³καὶ πᾶσιν τοῖς προσβαίνοντιν ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίας κτίσαι τὴν πόλιν ὑπάρχειν τὴν ἐλευθερίαν, αὐτοῖς τε καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν καὶ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς προσβαίνοντιν. ⁵⁴Ἔγραψεν δὲ καὶ τὴν χορηγίαν καὶ τὴν ἱερατικὴν στολὴν, ἐν τίνι λατρεύουσιν ἐν αὐτῇ. ⁵⁵Καὶ τοῖς Λευίταις ἔγραψεν δοῦναι τὴν χορηγίαν ἔως ἣς ἡμέρας ἐπιτελεσθῆ ὁ οἶκος καὶ Ιερουσαλημ οἰκοδομηθῆναι, ⁵⁶καὶ πᾶσι τοῖς φρουροῦσι τὴν πόλιν,

ἔγραψε δοῦναι αὐτοῖς κλήρους καὶ ὄψώνια. ⁵⁷καὶ ἔξαπέστειλεν πάντα τὰ σκεύη, ἢ ἔξεχώρισεν Κῦρος ἀπὸ Βαβυλῶνος· καὶ πάντα, ὅσα εἶπεν Κῦρος ποιῆσαι, καὶ αὐτὸς ἐπέταξεν ποιῆσαι καὶ ἔξαποστεῖλαι εἰς Ιερουσαλημ.

⁵⁸Καὶ ὅτε ἔξῆλθεν ὁ νεανίσκος, ἄρας τὸ πρόσωπον εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Ιερουσαλημ εὐλόγησεν τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ λέγων ⁵⁹Παρὰ σοῦ ἡ νίκη, καὶ παρὰ σοῦ ἡ σοφία, καὶ σὴ ἡ δόξα, καὶ ἡγώ σὸς οἰκέτης. ⁶⁰εὐλογητὸς εἶ, ὃς ἔδωκάς μοι σοφίαν· καὶ σοὶ ὄμολογῶ, δέσποτα τῶν πατέρων. ⁶¹καὶ ἔλαβεν τὰς ἐπιστολὰς καὶ ἔξῆλθεν εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἀπήγγειλεν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ πᾶσιν. ⁶²καὶ εὐλόγησαν τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι ἔδωκεν αὐτοῖς ἀνεσιν καὶ ἀφεσιν ⁶³ἀναβῆναι καὶ οἰκοδομῆσαι Ιερουσαλημ καὶ τὸ ιερόν, οὗ ὠνομάσθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἐκωθωνίζοντο μετὰ μουσικῶν καὶ χαρᾶς ἡμέρας ἐπτά.

5 ¹Μετὰ δὲ ταῦτα ἔξελέγησαν ἀναβῆναι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν κατὰ φυλὰς αὐτῶν καὶ αἱ γυναικες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες καὶ οἱ παιδες αὐτῶν καὶ αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ²καὶ Δαρεῖος συναπέστειλεν μετ' αὐτῶν ἵππεῖς χιλίους ἕως τοῦ ἀποκαταστῆσαι αὐτοὺς εἰς Ιερουσαλημ μετ' εἰρήνης καὶ μετὰ μουσικῶν, τυμπάνων καὶ αὐλῶν. ³καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν παίζοντες, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς συναναβῆναι μετ' ἑκείνων.

⁴Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀναβαινόντων κατὰ πατριὰς αὐτῶν εἰς τὰς φυλὰς ἐπὶ τὴν μεριδαρχίαν αὐτῶν. ⁵οἱ ιερεῖς υἱοὶ Φινεες υἱοῦ Ααρων· Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ιωσεδεκ τοῦ Σαραιου καὶ Ιωακιμ ὁ τοῦ Ζοροβαβελ τοῦ Σαλαθιηλ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Δαυιδ ἐκ τῆς γενεᾶς Φαρες, φυλῆς δὲ Ιουδα, ⁶ος ἐλάλησεν ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως Περσῶν λόγους σοφοῖς ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ μηνὶ Νισαν τοῦ πρώτου μηνός. — ⁷εἰσὶν δὲ οὗτοι ἐκ τῆς Ιουδαίας οἱ ἀναβάντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς παροικίας, οὓς μετώκισεν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα ⁸καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ιερουσαλημ καὶ τὴν λοιπὴν Ιουδαίαν ἔκαστος εἰς τὴν ἴδιαν πόλιν, οἱ ἐλθόντες μετὰ Ζοροβαβελ καὶ Ἰησοῦ, Νεεμιου, Ζαραιου, Ρησαιου, Ενηνιος, Μαρδοχαιου, Βεελσαρου, Ασφαρασου, Βορολιου, Ροϊμου, Βαανα τῶν προηγουμένων αὐτῶν. ⁹ἀριθμὸς τῶν ἀπὸ τοῦ ἔθνους καὶ οἱ προηγούμενοι αὐτῶν· υἱοὶ Φορος δύο χιλιάδες καὶ ἑκατὸν ἑβδομήκοντα δύο. ¹⁰υἱοὶ Σαφατ τετρακόσιοι ἑβδομήκοντα δύο. υἱοὶ Αρεε ἐπτακόσιοι πεντήκοντα ἔξ. ¹¹υἱοὶ Φααθμωαβ εἰς τοὺς υἱοὺς Ἰησοῦ καὶ Ιωαβ δισχίλιοι ὀκτακόσιοι δέκα δύο. ¹²υἱοὶ Ωλαμου χίλιοι διακόσιοι πεντήκοντα τέσσαρες. υἱοὶ Ζατου ἐννακόσιοι τεσσαράκοντα πέντε. υἱοὶ Χορβε ἐπτακόσιοι πέντε. υἱοὶ Βανι ἔξακόσιοι τεσσαράκοντα ὀκτώ. ¹³υἱοὶ Βηβαι ἔξακόσιοι εἴκοσι τρεῖς. υἱοὶ Ασγαδ χίλιοι τριακόσιοι εἴκοσι δύο. ¹⁴υἱοὶ Αδωνικαμ ἔξακόσιοι ἔξήκοντα ἐπτά. υἱοὶ Βαγοι δισχίλιοι ἔξήκοντα ἔξ. υἱοὶ Αδινου τετρακόσιοι πεντήκοντα τέσσαρες. ¹⁵υἱοὶ Ατηρ Εζεκιου ἐνενήκοντα δύο. υἱοὶ Κιλαν καὶ Αζητας ἔξήκοντα ἐπτά. υἱοὶ Αζουρου τετρακόσιοι τριάκοντα δύο. ¹⁶υἱοὶ Αννιας ἑκατὸν εἴς. υἱοὶ Αρομ υἱοὶ Βασσαι τριακόσιοι εἴκοσι τρεῖς. υἱοὶ Αριφου ἑκατὸν δέκα δύο. ¹⁷υἱοὶ Βαιτηρους τρισχίλιοι πέντε. υἱοὶ ἐκ Βαιθλωμων ἑκατὸν εἴκοσι τρεῖς. ¹⁸οἱ ἐκ Νετεβας πεντήκοντα πέντε. οἱ ἐξ Ενατου ἑκατὸν πεντήκοντα ὀκτώ. οἱ ἐκ

Βαιτασμων τεσσαράκοντα δύο. ¹⁹οὶ ἐκ Καριαθιαρίος εἴκοσι πέντε. οἱ ἐκ Καπιρας καὶ Βηροτ
έπτακόσιοι τεσσαράκοντα τρεῖς. ²⁰οὶ Χαδιασαι καὶ Αμμιδοι τετρακόσιοι εἴκοσι δύο. οἱ ἐκ Κιραμας
καὶ Γαββης ἔξακόσιοι εἴκοσι εἰς. ²¹οὶ ἐκ Μακαλων ἑκατὸν εἴκοσι δύο. οἱ ἐκ Βαιτολιω πεντήκοντα
δύο. υἱοὶ Νιφις ἑκατὸν πεντήκοντα ἔξ. ²²υἱοὶ Καλαμω ἄλλου καὶ Ωνους ἔπτακόσιοι εἴκοσι πέντε. υἱοὶ
Ιερεῖς. υἱοὶ Ιεδδου τοῦ υἱοῦ Ἰησοῦ εἰς τοὺς υἱοὺς Ανασιβ ἑννακόσιοι ἔβδομήκοντα δύο. υἱοὶ Εμμηρου
χίλιοι πεντήκοντα δύο. ²⁵υἱοὶ Φασσουρου χίλιοι διακόσιοι τεσσαράκοντα ἔπτά. υἱοὶ Χαρμη χίλιοι
δέκα ἔπτά. — ²⁶οὶ δὲ Λευΐται· υἱοὶ Ἰησοῦ καὶ Καδμιηλου καὶ Βαννου καὶ Σουδιου ἔβδομήκοντα
τέσσαρες. ²⁷οὶ ιεροψάλται· υἱοὶ Ασαφ ἑκατὸν εἴκοσι ὀκτώ. ²⁸οὶ θυρωροί· υἱοὶ Σαλουμ, υἱοὶ Αταρ, υἱοὶ
Τολμαν, υἱοὶ Ακουβ, υἱοὶ Ατητα, υἱοὶ Σωβαι, οἱ πάντες ἑκατὸν τριάκοντα ἑννέα. — ²⁹οὶ ιερόδουλοι·
υἱοὶ Ησαυ, υἱοὶ Ασιφα, υἱοὶ Ταβαωθ, υἱοὶ Κηρας, υἱοὶ Σουα, υἱοὶ Φαδαιου, υἱοὶ Λαβανα, υἱοὶ
Αγγαβα, ³⁰υἱοὶ Ακουδ, υἱοὶ Ουτα, υἱοὶ Κηταβ, υἱοὶ Αγαβα, υἱοὶ Συβαι, υἱοὶ Αναν, υἱοὶ Καθουα, υἱοὶ
Γεδδουρ, ³¹υἱοὶ Ιαιρου, υἱοὶ Δαισαν, υἱοὶ Νοεβα, υἱοὶ Χασεβα, υἱοὶ Γαζηρα, υἱοὶ Οζιου, υἱοὶ Φινοε,
υἱοὶ Ασαρα, υἱοὶ Βασθαι, υἱοὶ Ασανα, υἱοὶ Μαανι, υἱοὶ Ναφισι, υἱοὶ Ακουφ, υἱοὶ Αχιβα, υἱοὶ Ασουρ,
υἱοὶ Φαρακιμ, υἱοὶ Βασαλωθ, ³²υἱοὶ Μεεδδα, υἱοὶ Κουθα, υἱοὶ Χαρεα, υἱοὶ Βαρχους, υἱοὶ Σεραρ, υἱοὶ
Θομοι, υἱοὶ Νασι, υἱοὶ Ατιφα. ³³υἱοὶ παίδων Σαλωμων· υἱοὶ Ασσαφιωθ, υἱοὶ Φαριδα, υἱοὶ Ιεηλι, υἱοὶ
Λοζων, υἱοὶ Ισδαηλ, υἱοὶ Σαφυθι, ³⁴υἱοὶ Αγια, υἱοὶ Φακαρεθ-σαβιη, υἱοὶ Σαρωθιε, υἱοὶ Μασιας, υἱοὶ
Γας, υἱοὶ Αδδους, υἱοὶ Σουβας, υἱοὶ Αφερρα, υἱοὶ Βαρωδις, υἱοὶ Σαφατ, υἱοὶ Αμων. ³⁵πάντες οἱ
ιερόδουλοι καὶ οἱ υἱοὶ τῶν παίδων Σαλωμων τριακόσιοι ἔβδομήκοντα δύο. — ³⁶οὗτοι ἀναβάντες ἀπὸ
Θερμελεθ καὶ Θελερσας, ἥγουμενος αὐτῶν Χαρααθ, Αδαν καὶ Αμαρ, ³⁷καὶ οὐκ ἡδύναντο ἀπαγγεῖλαι
τὰς πατριὰς αὐτῶν καὶ γενεὰς ὡς ἐκ τοῦ Ισραηλ εἰσίν. υἱοὶ Δαλαν τοῦ υἱοῦ Τουβαν, υἱοὶ Νεκωδαν,
ἔξακόσιοι πεντήκοντα δύο. ³⁸καὶ ἐκ τῶν ιερέων οἱ ἐμποιούμενοι ιερωσύνης καὶ οὐχ εύρεθησαν. υἱοὶ
Οββια, υἱοὶ Ακκως, υἱοὶ Ιοδδους τοῦ λαβόντος Αυγιαν γυναικα τῶν θυγατέρων Φαρζελλαιου καὶ
ἐκλήθη ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. ³⁹καὶ τούτων ζητηθείσης τῆς γενικῆς γραφῆς ἐν τῷ καταλοχισμῷ καὶ
μὴ εύρεθείσης ἐχωρίσθησαν τοῦ ιερατεύειν, ⁴⁰καὶ εἴπεν αὐτοῖς Νεεμιας καὶ Αθαριας μὴ μετέχειν
τῶν ἀγίων αὐτούς, ἔως ἀναστῇ ἀρχιερεὺς ἐνδεδυμένος τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν. — ⁴¹οὶ δὲ
πάντες ἥσαν· Ισραηλ ἀπὸ δωδεκαετοῦς χωρὶς παίδων καὶ παιδισκῶν μυριάδες τέσσαρες δισχίλιοι
τριακόσιοι ἔξήκοντα· παῖδες τούτων καὶ παιδίσκαι ἔπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριάκοντα ἔπτά· Φάλται
καὶ Ψαλτωδοὶ διακόσιοι τεσσαράκοντα πέντε. ⁴²κάμηλοι τετρακόσιοι τριάκοντα πέντε, καὶ ἵπποι
ἔπτακισχίλιοι τριάκοντα ἔξ, ἥμιονοι διακόσιοι τεσσαράκοντα πέντε, ὑποζύγια πεντακισχίλια
πεντακόσια εἴκοσι πέντε. — ⁴³καὶ ἐκ τῶν ἥγουμενων κατὰ τὰς πατριὰς ἐν τῷ παραγίγνεσθαι αὐτοὺς
εἰς τὸ ιερὸν τοῦ θεοῦ τὸ ἐν Ιερουσαλημ εὔξαντο ἐγεῖραι τὸν οἶκον ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ κατὰ τὴν
αὐτῶν δύναμιν ⁴⁴καὶ δοῦναι εἰς τὸ ιερὸν γαζοφυλάκιον τῶν ἔργων χρυσίου μνᾶς χιλίας καὶ ἀργυρίου
μνᾶς πεντακισχιλίας καὶ στολὰς ιερατικὰς ἑκατόν. — ⁴⁵καὶ κατωκίσθησαν οἱ ιερεῖς καὶ οἱ Λευΐται

καὶ οἱ ἐκ τοῦ λαοῦ ἐν Ιερουσαλημ καὶ τῇ χώρᾳ, οἵ τε Ἱεροιψάλται καὶ οἱ θυρωροὶ καὶ πᾶς Ισραὴλ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν.

⁴⁶Ἐνστάντος δὲ τοῦ ἑβδόμου μηνὸς καὶ ὅντων τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἐκάστου ἐν τοῖς ἴδίοις συνήχθησαν ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ εὐρύχωρον τοῦ πρώτου πυλῶνος τοῦ πρὸς τῇ ἀνατολῇ. ⁴⁷καὶ καταστὰς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ιωσεδέκη καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ Ἱερεῖς καὶ Ζοροβαβελ ὁ τοῦ Σαλαθιηλ καὶ οἱ τούτου ἀδελφοὶ ἡτοίμασαν τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ τοῦ Ισραὴλ ⁴⁸προσενέγκαι ἐπ’ αὐτοῦ ὄλοκαυτώσεις ἀκολούθως τοῖς ἐν τῇ Μωυσέως βίβλῳ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ διηγορευμένοις. ⁴⁹καὶ ἐπισυνήχθησαν αὐτοῖς ἐκ τῶν ἀλλων ἔθνων τῆς γῆς, καὶ κατώρθωσαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἔχθρᾳ ἦσαν αὐτοῖς καὶ κατίσχυσαν αὐτοὺς πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνέφερον θυσίας κατὰ τὸν καιρὸν καὶ ὄλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ τὸ πρωινὸν καὶ τὸ δειλινὸν ⁵⁰καὶ ἡγάγοσαν τὴν τῆς σκηνοπηγίας ἑορτήν, ὡς ἐπιτέτακται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ θυσίας καθ’ ἡμέραν, ὡς προσῆκον ἦν, ⁵¹καὶ μετὰ ταῦτα προσφορὰς ἐνδελεχισμοῦ καὶ θυσίας σαββάτων καὶ νουμηνίῶν καὶ ἑορτῶν πασῶν ἡγιασμένων. ⁵²καὶ ὅστις εὐξαντο εὐχὴν τῷ θεῷ, ἀπὸ τῆς νουμηνίας τοῦ ἑβδόμου μηνὸς ἥρξαντο προσφέρειν θυσίας τῷ θεῷ, καὶ ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ οὕπω ὀκοδόμητο. ⁵³καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τέκτοσι καὶ βρωτὰ καὶ ποτὰ καὶ χαρα τοῖς Σιδωνίοις καὶ Τυρίοις εἰς τὸ παράγειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ Λιβάνου ἔύλα κέδρινα διαφέρειν σχεδίας εἰς τὸν Ιοππης λιμένα κατὰ τὸ πρόσταγμα τὸ γραφὲν αὐτοῖς παρὰ Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. — ⁵⁴καὶ τῷ δευτέρῳ ἔτει παραγενόμενος εἰς τὸ ιερὸν τοῦ θεοῦ εἰς Ιερουσαλημ μηνὸς δευτέρου ἥρξατο Ζοροβαβελ ὁ τοῦ Σαλαθιηλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ιωσεδέκη καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν καὶ οἱ Ἱερεῖς οἱ Λευΐται καὶ πάντες οἱ παραγενόμενοι ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ιερουσαλημ ⁵⁵καὶ ἐθεμελίωσαν τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ τῇ νουμηνίᾳ τοῦ δευτέρου μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους ἐν τῷ ἐλθεῖν εἰς τὴν Ιουδαίαν καὶ Ιερουσαλημ. ⁵⁶καὶ ἔστησαν τοὺς Λευίτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ κυρίου, καὶ ἔστη Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ Καδμιηλ ὁ ἀδελφὸς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰησοῦ Ημαδαβουν καὶ οἱ υἱοὶ Ιωδα τοῦ Ιλιαδουν σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ ἀδελφοῖς, πάντες οἱ Λευΐται, ὁμοθυμαδὸν ἐργοδιῶκται ποιοῦντες εἰς τὰ ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ. ⁵⁷καὶ ὀκοδόμησαν οἱ οἰκοδόμοι τὸν ναὸν τοῦ κυρίου, καὶ ἔστησαν οἱ Ἱερεῖς ἐστολισμένοι μετὰ μουσικῶν καὶ σαλπίγγων καὶ οἱ Λευΐται υἱοὶ Ασαφ ἔχοντες τὰ κύμβαλα ὑμνοῦντες τῷ κυρίῳ καὶ εὐλογοῦντες κατὰ Δαυιδ βασιλέα τοῦ Ισραὴλ ⁵⁸καὶ ἐφώνησαν δι’ ὕμνων ὁμοιογοῦντες τῷ κυρίῳ, ὅτι ἡ χρηστότης αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα εἰς τὸν αἰώνας παντὶ Ισραὴλ. ⁵⁹καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐσάλπισαν καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ ὑμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ ἐγέρσει τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου. ⁶⁰καὶ ἥλθοσαν ἐκ τῶν Ἱερέων τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν προκαθημένων κατὰ τὰς πατριὰς αὐτῶν οἱ πρεσβύτεροι οἱ ἐωρακότες τὸν πρὸ τούτου οἴκου πρὸς τὴν τούτου οἰκοδομὴν μετὰ κραυγῆς καὶ κλαυθμοῦ μεγάλου ⁶¹καὶ πολλοὶ διὰ σαλπίγγων καὶ χαρᾶς μεγάλῃ τῇ φωνῇ ⁶²ώστε τὸν λαὸν μὴ ἀκούειν τῶν σαλπίγγων διὰ τὸν κλαυθμὸν τοῦ λαοῦ, ὁ γὰρ ὄχλος ἦν ὁ σαλπίζων μεγαλωστὶ ὄστε μακρόθεν ἀκούεσθαι.

⁶³Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἔχθροὶ τῆς φυλῆς Ιουδα καὶ Βενιαμιν ἥλθοσαν ἐπιγνῶναι τίς ἡ φωνὴ τῶν σαλπίγγων. ⁶⁴καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας οἰκοδομοῦσιν τὸν ναὸν τῷ κυρίῳ θεῷ Ισραὴλ, ⁶⁵καὶ προσελθόντες τῷ Ζοροβαβελ καὶ Ἰησοῦ καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν πατριῶν λέγουσιν αὐτοῖς Συνοικοδομήσομεν ὑμῖν. ⁶⁶ὅμοιώς γὰρ ὑμῖν ἀκούομεν τοῦ κυρίου ὑμῶν καὶ αὐτῷ ἐπιθύομεν ἀπὸ ἡμερῶν Ασβασαρεθ βασιλέως Ἀσσυρίων, ὃς μετήγαγεν ἡμᾶς ἐνταῦθα. ⁶⁷καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ζοροβαβελ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ ἡγούμενοι τῶν πατριῶν τοῦ Ισραὴλ Οὐχ ὑμῖν καὶ ἡμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. ⁶⁸ἡμεῖς γὰρ μόνοι οἰκοδομήσομεν τῷ κυρίῳ τοῦ Ισραὴλ ἀκολούθως οἵς προσέταξεν ἡμῖν Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. ⁶⁹τὰ δὲ ἔθνη τῆς γῆς ἐπικείμενα τοῖς ἐν τῇ Ιουδαίᾳ καὶ πολιορκοῦντες εἴργον τοῦ οἰκοδομεῖν ⁷⁰καὶ ἐπιβουλὰς καὶ δημαγωγίας καὶ ἐπισυστάσεις ποιούμενοι ἀπεκάλυσαν τοῦ ἐπιτελεσθῆναι τὴν οἰκοδομὴν πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς τοῦ βασιλέως Κύρου. ⁷¹καὶ εἴρχθησαν τῆς οἰκοδομῆς ἔτη δύο ἔως τῆς Δαρείου βασιλείας.

6 ¹Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς τοῦ Δαρείου βασιλείας ἐπροφήτευσεν Αγγαιος καὶ Ζαχαριας ὁ τοῦ Εδδι οἱ προφῆται ἐπὶ τοὺς Ιουδαίους τοὺς ἐν τῇ Ιουδαίᾳ καὶ Ιερουσαλημ ἐπὶ τῷ ὄνόματι κυρίου θεοῦ Ισραὴλ ἐπ' αὐτούς. ²τότε στὰς Ζοροβαβελ ὁ τοῦ Σαλαθιηλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ιωσεδεκ ἥρξαντο οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τὸν ἐν Ιερουσαλημ συνόντων τῶν προφητῶν τοῦ κυρίου βοηθούντων αὐτοῖς. ³ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ παρῆν πρὸς αὐτοὺς Σισίννης ὁ ἐπαρχος Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνης καὶ οἱ συνέταιροι καὶ εἶπαν αὐτοῖς ⁴Τίνος ὑμῖν συντάξαντος τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομεῖτε καὶ τὴν στέγην ταύτην καὶ τὰλλα πάντα ἐπιτελεῖτε; καὶ τίνες εἰσὶν οἱ οἰκοδόμοι οἱ ταῦτα ἐπιτελοῦντες; ⁵καὶ ἔσχοσαν χάριν ἐπισκοπῆς γενομένης ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν παρὰ τοῦ κυρίου οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ιουδαίων ⁶καὶ οὐκ ἐκαλύθησαν τῆς οἰκοδομῆς μέχρι τοῦ ὑποσημανθῆναι Δαρείῳ περὶ αὐτῶν καὶ προσφωνηθῆναι.

⁷Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς, ἥς ἔγραψεν Δαρείω καὶ ἀπέστειλεν Σισίννης ὁ ἐπαρχος Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνης καὶ οἱ συνέταιροι οἱ ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ ἡγεμόνες ⁸Βασιλεῖ Δαρείῳ χαίρειν. πάντα γνωστὰ ἔστω τῷ κυρίῳ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ, ὅτι παραγενόμενοι εἰς τὴν χώραν τῆς Ιουδαίας καὶ ἐλθόντες εἰς Ιερουσαλημ τὴν πόλιν κατελάβομεν τῆς αἰχμαλωσίας τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ιουδαίων ἐν Ιερουσαλημ τῇ πόλει οἰκοδομοῦντας οἶκον τῷ κυρίῳ μέγαν καὶ νὸν διὰ λίθων ξυστῶν πολυτελῶν ξύλων τιθεμένων ἐν τοῖς τοίχοις ⁹καὶ τὰ ἔργα ἐκεῖνα ἐπὶ σπουδῆς γιγνόμενα καὶ εὔοδούμενον τὸ ἔργον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν καὶ ἐν πάσῃ δόξῃ καὶ ἐπιμελείᾳ συντελούμενα. ¹⁰τότε ἐπινθανόμεθα τῶν πρεσβυτέρων τούτων λέγοντες Τίνος ὑμῖν προστάξαντος οἰκοδομεῖτε τὸν οἶκον τοῦτον καὶ τὰ ἔργα ταῦτα θεμελιοῦτε; ¹¹ἐπηρωτήσαμεν οὖν αὐτοὺς εἴνεκεν τοῦ γνωρίσαι σοι καὶ γράψαι σοι τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀφηγουμένους καὶ τὴν ὄνοματογραφίαν ἥτοι μεν αὐτοὺς τῶν προκαθηγουμένων. ¹²οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν ἡμῖν λέγοντες Ἡμεῖς ἐσμεν παῖδες τοῦ κυρίου τοῦ κτίσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ¹³καὶ ὡκοδόμητο ὁ οἶκος ἐμπροσθεν ἐτῶν πλειόνων διὰ βασιλέως τοῦ Ισραὴλ μεγάλου καὶ ἰσχυροῦ καὶ ἐπετελέσθη. ¹⁴καὶ ἐπεὶ οἱ πατέρες ἡμῶν παραπικράναντες ἤμαρτον

εἰς τὸν κύριον τοῦ Ἰσραὴλ τὸν οὐράνιον, παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονοσορ βασιλέως Βαβυλῶνος βασιλέως τῶν Χαλδαίων.¹⁵ τόν τε οἶκον καθελόντες ἐνεπύρισαν καὶ τὸν λαὸν ἡχμαλώτευσαν εἰς Βαβυλῶνα.¹⁶ ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἔτει βασιλεύοντος Κύρου χώρας Βαβυλωνίας ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς Κύρος οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦτον.¹⁷ καὶ τὰ ιερὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἢ ἔξήνεγκεν Ναβουχοδονοσορ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἀπηρείσατο αὐτὰ ἐν τῷ ἑαυτοῦ ναῷ, πάλιν ἔξήνεγκεν αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Βαβυλῶνι, καὶ παρεδόθη Ζοροβαβελ καὶ Σαναβασσάρω τῷ ἐπάρχῳ,¹⁸ καὶ ἐπετάγη αὐτῷ ἀπενέγκαντι πάντα τὰ σκεύη ταῦτα ἀποθεῖναι ἐν τῷ ναῷ τῷ ἐν Ιερουσαλημ καὶ τὸν ναὸν τοῦ κυρίου τοῦτον οἰκοδομηθῆναι ἐπὶ τοῦ τόπου.¹⁹ τότε ὁ Σαναβάσσαρος ἐκεῖνος παραγενόμενος ἐνεβάλετο τοὺς θεμελίους τοῦ οἴκου κυρίου τοῦ ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ἀπ' ἐκείνου μέχρι τοῦ νῦν οἰκοδομούμενος οὐκ ἔλαβεν συντέλειαν.²⁰ νῦν οὖν, εἰ κρίνεται, βασιλεῦ, ἐπισκεπήτω ἐν τοῖς βασιλικοῖς βιβλιοφυλακίοις τοῦ κυρίου βασιλέως τοῖς ἐν Βαβυλῶνι.²¹ καὶ ἐὰν εὑρίσκηται μετὰ τῆς γνώμης Κύρου τοῦ βασιλέως γενομένην τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου κυρίου τοῦ ἐν Ιερουσαλημ καὶ κρίνηται τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ἡμῶν, προσφωνησάτω ἡμῖν περὶ τούτων.

²² Τότε ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος προσέταξεν ἐπισκέψασθαι ἐν τοῖς βασιλικοῖς βιβλιοφυλακίοις τοῖς κειμένοις ἐν Βαβυλῶνι, καὶ εὐρέθη ἐν Ἐκβατάνοις τῇ βάρει τῇ ἐν Μηδίᾳ χώρᾳ τόμος εἷς, ἐν ᾧ ὑπεμνημάτιστο τάδε²³ Ἔτους πρώτου βασιλεύοντος Κύρου· βασιλεὺς Κύρος προσέταξεν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τὸν ἐν Ιερουσαλημ οἰκοδομῆσαι, ὅπου ἐπιθύουσιν διὰ πυρὸς ἐνδελεχοῦς,²⁴ οὗ τὸ ὕψος πήχεων ἔξήκοντα, πλάτος πήχεων ἔξήκοντα, διὰ δόμων λιθίνων ξυστῶν τριῶν καὶ δόμου ξυλίνου ἔγχωρίου καινοῦ ἐνός, καὶ τὸ δαπάνημα δοθῆναι ἐκ τοῦ οἴκου Κύρου τοῦ βασιλέως.²⁵ καὶ τὰ ιερὰ σκεύη τοῦ οἴκου κυρίου, τὰ τε χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἢ ἔξήνεγκεν Ναβουχοδονοσορ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, ἀποκατασταθῆναι εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐν Ιερουσαλημ, οὗ ἦν κείμενα, ὅπως τεθῆ ἐκεῖ.²⁶ προσέταξεν δὲ ἐπιμεληθῆναι Σισίνη ἐπάρχῳ Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνη καὶ τοῖς συνεταίροις καὶ τοῖς ἀποτεταγμένοις ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ ἥγεμόσιν ἀπέχεσθαι τοῦ τόπου, ἐᾶσαι δὲ τὸν παῖδα τοῦ κυρίου Ζοροβαβελ, ἐπαρχὸν δὲ τῆς Ιουδαίας, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ιουδαίων τὸν οἶκον τοῦ κυρίου ἐκεῖνον οἰκοδομεῖν ἐπὶ τοῦ τόπου.²⁷ καὶ γὰρ δὲ ἐπέταξα ὁλοσχερῶς οἰκοδομῆσαι καὶ ἀτενίσαι ἵνα συμποιῶσιν τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ιουδαίας μέχρι τοῦ ἐπιτελεσθῆναι τὸν οἶκον τοῦ κυρίου.²⁸ καὶ ἀπὸ τῆς φορολογίας Κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης ἐπιμελῶς σύνταξιν δίδοσθαι τούτοις τοῖς ἀνθρώποις εἰς θυσίας τῷ κυρίῳ, Ζοροβαβελ ἐπάρχῳ, εἰς ταύρους καὶ κριοὺς καὶ ἄρνας,²⁹ δόμοιώς δὲ καὶ πυρὸν καὶ ἄλα καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον ἐνδελεχῶς κατ' ἐνιαυτόν, καθὼς ἀν οἱ ιερεῖς οἱ ἐν Ιερουσαλημ ὑπαγορεύσωσιν ἀναλίσκεσθαι καθ' ἡμέραν ἀναμφισβητήτως,³⁰ πρώτως προσφέρωνται σπονδαὶ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ ὑπὲρ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν παίδων καὶ προσεύχωνται περὶ τῆς αὐτῶν ζωῆς.³¹ καὶ προσέταξεν ἵνα ὅσοι ἐὰν παραβῶσιν τι τῶν προειρημένων καὶ τῶν προσγεγραμμένων ἥ καὶ ἀκυρώσωσιν, λημφθῆναι ξύλον ἐκ τῶν ιδίων αὐτοῦ

καὶ ἐπὶ τούτου κρεμασθῆναι καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εῖναι βασιλικά.³² Διὰ ταῦτα καὶ ὁ κύριος, οὗ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπικέκληται ἐκεῖ, ἀφανίσαι πάντα βασιλέα καὶ ἔθνος, ὃς ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κωλῦσαι ἡ κακοποιῆσαι τὸν οἶκον τοῦ κυρίου ἐκεῖνον τὸν ἐν Ιερουσαλημ.³³ Ἐγὼ βασιλεὺς Δαρεῖος δεδογμάτικα ἐπιμελῶς κατὰ ταῦτα γίγνεσθαι.

7 Ἡ τότε Σισίνης ὁ ἐπαρχος Κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνης καὶ οἱ συνέταιροι κατακολουθήσαντες τοῖς ὑπὸ τοῦ βασιλέως Δαρείου προσταγεῖσιν² ἐπεστάτουν τῶν Ἱερῶν ἔργων ἐπιμελέστερον συνεργοῦντες τοῖς πρεσβυτέροις τῶν Ιουδαίων καὶ ἱεροστάταις.³ Καὶ εὔοδα ἐγίνετο τὰ Ἱερὰ ἔργα προφητεύοντων Αγγαιου καὶ Ζαχαριου τῶν προφητῶν,⁴ καὶ συνετέλεσαν ταῦτα διὰ προστάγματος τοῦ κυρίου θεοῦ Ισραηλ,⁵ καὶ μετὰ τῆς γνώμης Κύρου καὶ Δαρείου καὶ Ἀρταξέρξου βασιλέως Περσῶν συνετελέσθη ὁ οἶκος ὁ ἄγιος ἥως τρίτης καὶ εἰκάδος μηνὸς Αδαρ τοῦ ἔκτου ἔτους βασιλέως Δαρείου.⁶ Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ καὶ οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας οἱ προστεθέντες ἀκολούθως τοῖς ἐν τῇ Μωυσέως βίβλῳ.⁷ Καὶ προσήνεγκαν εἰς τὸν ἔγκαινισμὸν τοῦ Ἱεροῦ τοῦ κυρίου ταύρους ἑκατόν, κριοὺς διακοσίους, ἄρνας τετρακοσίους,⁸ χιμάρους ὑπὲρ ἀμαρτίας παντὸς τοῦ Ισραηλ δώδεκα πρὸς ἀριθμὸν ἐκ τῶν φυλάρχων τοῦ Ισραηλ δώδεκα.⁹ Καὶ ἔστησαν οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται ἐστολισμένοι κατὰ φυλὰς ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ κυρίου θεοῦ Ισραηλ ἀκολούθως τῇ Μωυσέως βίβλῳ καὶ οἱ θυρωροὶ ἐφ' ἑκάστου πυλῶνος.

10 Καὶ ἤγαγοσαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ τῶν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τὸ πασχα ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνός· ὅτι ἤγνισθησαν οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται ἄμα,¹¹ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ τῆς αἰχμαλωσίας οὐχ ἤγνισθησαν, ὅτι οἱ Λευΐται ἄμα πάντες ἤγνισθησαν¹² καὶ ἔθυσαν τὸ πασχα πᾶσιν τοῖς υἱοῖς τῆς αἰχμαλωσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς Ἱερεῦσιν καὶ ἑαυτοῖς.¹³ Καὶ ἐφάγοσαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, πάντες οἱ χωρισθέντες ἀπὸ τῶν βδελυγμάτων τῶν ἔθνῶν τῆς γῆς, ζητοῦντες τὸν κύριον.¹⁴ Καὶ ἤγαγοσαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐπτὰ ἡμέρας εὐφραινόμενοι ἐναντὶ τοῦ κυρίου,¹⁵ διὰ μετέστρεψεν τὴν βουλὴν τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐπ’ αὐτοὺς κατισχῦσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα κυρίου θεοῦ Ισραηλ.

8 Καὶ μεταγενέστερος τούτων βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου τοῦ Περσῶν βασιλέως προσέβη Εσδρας Σαραιου τοῦ Εζεριου τοῦ Χελκιου τοῦ Σαλημου² τοῦ Σαδδουκου τοῦ Αχιτωβ τοῦ Αμαριου τοῦ Οζιου τοῦ Βοκκα τοῦ Αβισουε τοῦ Φινεες τοῦ Ελεαζαρ τοῦ Ααρων τοῦ πρώτου ιερέως.³ Οὗτος Εσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος ὡς γραμματεὺς εὐφυὴς ὡν ἐν τῷ Μωυσέως νόμῳ τῷ ἐκδεδομένῳ ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ Ισραηλ,⁴ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς δόξαν, εὑρόντος χάριν ἐναντίον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἀξιώματα αὐτοῦ.⁵ Καὶ συνανέβησαν ἐκ τῶν υἱῶν Ισραηλ καὶ τῶν Ἱερέων καὶ Λευιτῶν καὶ Ἱεροψαλτῶν καὶ θυρωρῶν καὶ Ἱεροδούλων εἰς Ιεροσόλυμα ἔτους ἐβδόμου βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί (οὗτος ἐνιαυτὸς ἔβδομος τῷ βασιλεῖ);⁶ ἐξελθόντες γὰρ ἐκ Βαβυλῶνος τῇ νουμηνίᾳ τοῦ πρώτου μηνὸς ἐν τῇ νουμηνίᾳ τοῦ πέμπτου μηνὸς παρεγένοντο εἰς Ιεροσόλυμα κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς εὐοδίαν παρὰ τοῦ κυρίου ἐπ’ αὐτῷ.⁷ Ή γὰρ Εσδρας πολλὴν ἐπιστήμην περιεῖχεν εἰς τὸ

μηδὲν παραλιπεῖν τῶν ἐκ τοῦ νόμου κυρίου καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν διδάξαι τὸν πάντα Ισραὴλ πάντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα.

⁸Προσπεσόντος δὲ τοῦ γραφέντος προστάγματος παρὰ Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως πρὸς Εσδραν τὸν ἱερέα καὶ ἀναγνώστην τοῦ νόμου κυρίου, οὗ ἐστιν ἀντίγραφον τὸ ὑποκείμενον ⁹Βασιλεὺς Ἀρταξέρξης Εσδρα τῷ ἱερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ τοῦ νόμου κυρίου χαίρειν. ¹⁰καὶ τὰ φιλάνθρωπα ἐγὼ κρίνας προσέταξα τοὺς βουλομένους ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν Ιουδαίων αἱρετίζοντας καὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ τῶν δὲ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ, συμπορεύεσθαι σοι εἰς Ιερουσαλημ. ¹¹ὅσοι οὖν ἐνθυμοῦνται, συνεξορμάτωσαν, καθάπερ δέδοκται ἐμοὶ τε καὶ τοῖς ἐπτὰ φίλοις συμβουλευταῖς, ¹²ὅπως ἐπισκέψωνται τὰ κατὰ τὴν Ιουδαίαν καὶ Ιερουσαλημ ἀκολούθως ὃ ἔχει ἐν τῷ νόμῳ τοῦ κυρίου, ¹³καὶ ἀπενεγκεῖν δῶρα τῷ κυρίῳ τοῦ Ισραὴλ, ἢ ηὐξάμην ἐγὼ τε καὶ οἱ φίλοι, εἰς Ιερουσαλημ καὶ πᾶν χρυσίον καὶ ἀργύριον, ὃ ἐὰν εὑρεθῇ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Βαβυλωνίας, τῷ κυρίῳ εἰς Ιερουσαλημ σὺν τῷ δεδωρημένῳ ὑπὸ τοῦ ἔθνους εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου αὐτῶν τὸ ἐν Ιερουσαλημ ¹⁴συναχθῆναι τό τε χρυσίον καὶ ἀργύριον εἰς ταύρους καὶ κριοὺς καὶ ἄρνας καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα ¹⁵ῶστε προσενεγκεῖν θυσίας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ κυρίου αὐτῶν τὸ ἐν Ιερουσαλημ. ¹⁶καὶ πάντα, ὅσα ἀν βούλῃ μετὰ τῶν ἀδελφῶν σου ποιῆσαι χρυσίω καὶ ἀργυρίω, ἐπιτέλει κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ σου ¹⁷καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ κυρίου τὰ διδόμενά σοι εἰς τὴν χρείαν τοῦ ἱεροῦ τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐν Ιερουσαλημ. ¹⁸καὶ τὰ λοιπά, ὅσα ἀν ὑποπίπτη σοι εἰς τὴν χρείαν τοῦ ἱεροῦ τοῦ θεοῦ σου, δώσεις ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γαζοφυλακίου. ¹⁹καὶ γὰρ δὲ Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς προσέταξα τοῖς γαζοφύλαξι Συρίας καὶ Φοινίκης, ἵνα ὅσα ἀν ἀποστείλῃ Εσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀναγνώστης τοῦ νόμου τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἐπιμελῶς διδῶσιν αὐτῷ ἔως ἀργυρίου ταλάντων ἑκατόν, ²⁰ὅμοιώς δὲ καὶ ἔως πυροῦ κόρων ἑκατὸν καὶ οἵνου μετρητῶν ἑκατὸν καὶ ἄλλα ἐκ πλήθους. ²¹πάντα τὰ κατὰ τὸν τοῦ θεοῦ νόμον ἐπιτελεσθήτω ἐπιμελῶς τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ ἔνεκα τοῦ μὴ γενέσθαι ὀργὴν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν σιῶν. ²²καὶ ὑμῖν δὲ λέγεται ὅπως πᾶσι τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς Λευίταις καὶ ἱεροψάλταις καὶ θυρωροῖς καὶ ἱεροδούλοις καὶ πραγματικοῖς τοῦ ἱεροῦ τούτου μηδεμίᾳ φορολογίᾳ μηδὲ ἄλλῃ ἐπιβολὴ γίγνηται, καὶ ἔξουσίαν μηδένα ἔχειν ἐπιβαλεῖν τι τούτοις. ²³καὶ σύ, Εσδρα, κατὰ τὴν σοφίαν τοῦ θεοῦ ἀνάδειξον κριτὰς καὶ δικαστάς, ὅπως δικάζωσιν ἐν δλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ πάντας τοὺς ἐπισταμένους τὸν νόμον τοῦ θεοῦ σου· καὶ τοὺς μὴ ἐπισταμένους δὲ διδάξεις. ²⁴καὶ πάντες, ὅσοι ἐὰν παραβαίνωσι τὸν νόμον τοῦ θεοῦ σου καὶ τὸν βασιλικόν, ἐπιμελῶς κολασθήσονται, ἐάν τε καὶ θανάτῳ ἐάν τε καὶ τιμωρίᾳ ἢ ἀργυρικῇ ζημίᾳ ἢ ἀπαγωγῇ.

²⁵Εὐλογητὸς μόνος ὁ κύριος ὁ δοὺς ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ βασιλέως, δοξάσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν ἐν Ιερουσαλημ, ²⁶καὶ ἐμὲ ἐτίμησεν ἔναντι τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συμβουλευόντων καὶ πάντων τῶν φίλων καὶ μεγιστάνων αὐτοῦ. ²⁷καὶ ἐγὼ εὐθαρσῆς ἐγενόμην κατὰ τὴν ἀντίλημψιν κυρίου τοῦ θεοῦ μου καὶ συνήγαγον ἐκ τοῦ Ισραὴλ ἄνδρας ὕστε συναναβῆναι μοι.

²⁸Καὶ οὗτοι οἱ προηγούμενοι κατὰ τὰς πατριὰς αὐτῶν καὶ τὰς μεριδαρχίας οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ ἐκ Βαβυλῶνος ἐν τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως. ²⁹ἐκ τῶν υἱῶν Φινεες Γαρσομοσ· ἐκ τῶν υἱῶν Ιεταμαρου Γαμηλος· ἐκ τῶν υἱῶν Δαυιδ Απτους ὁ Σεχενιου. ³⁰ἐκ τῶν υἱῶν Φορος Ζαχαριας καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ γραφῆς ἄνδρες ἔκατὸν πεντήκοντα. ³¹ἐκ τῶν υἱῶν Φααθμωαβ Ελιαωνιας Ζαραιου καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι. ³²ἐκ τῶν υἱῶν Ζαθοης Σεχενιας Ιεζηλου καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες τριακόσιοι· ἐκ τῶν υἱῶν Αδινου Βην-ιωναθου καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι πεντήκοντα. ³³ἐκ τῶν υἱῶν Ηλαμ Ιεσιας Γοθολιου καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἐβδομήκοντα. ³⁴ἐκ τῶν υἱῶν Σαφατιου Ζαραιας Μιχαηλου καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἐβδομήκοντα. ³⁵ἐκ τῶν υἱῶν Ιωαβ Αβαδιας Ιεζηλου καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι δέκα δύο. ³⁶ἐκ τῶν υἱῶν Βανι Ασταλιμωθ Ιωσαφιου καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἔκατὸν ἔξηκοντα. ³⁷ἐκ τῶν υἱῶν Βαβι Ζαχαριας Βηβαι καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες εἴκοσι ὀκτώ. ³⁸ἐκ τῶν υἱῶν Ασγαθ Ιωανης Ακαταν καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἔκατὸν δέκα. ³⁹ἐκ τῶν υἱῶν Αδωνικαμ οἱ ἔσχατοι, καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα αὐτῶν. Ελιφαλατος, Ιεουηλ καὶ Σαμαιας, καὶ μετ' αὐτῶν ἄνδρες ἐβδομήκοντα. ⁴⁰ἐκ τῶν υἱῶν Βαγο Ουθι ὁ τοῦ Ισταλκουρου καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἐβδομήκοντα.

⁴¹Καὶ συνήγαγον αὐτοὺς ἐπὶ τὸν λεγόμενον Θεραν ποταμόν, καὶ παρενεβάλομεν αὐτόθι ἡμέρας τρεῖς, καὶ κατέμαθον αὐτούς. ⁴²καὶ ἐκ τῶν υἱῶν τῶν ιερέων καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν οὐχ εύρων ἐκεῖ ⁴³ἀπέστειλα πρὸς Ελεαζαρον καὶ Ιδουηλον καὶ Μαασμαν καὶ Ελναταν καὶ Σαμαιαν καὶ Ιωριβον, Ναθαν, Ενναταν, Ζαχαριαν καὶ Μεσολαμον τοὺς ἥγουμένους καὶ ἐπιστήμονας ⁴⁴καὶ εἶπα αὐτοῖς ἐλθεῖν πρὸς Αδδαιον τὸν ἥγουμενον τὸν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ γαζοφυλακίου ⁴⁵ἐντειλάμενος αὐτοῖς διαλεγῆναι Αδδαιω καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ τοῖς ἐν τῷ τόπῳ γαζοφύλαξιν ἀποστεῖλαι ἡμῖν τοὺς ιερατεύσοντας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν. ⁴⁶καὶ ἥγαγον ἡμῖν κατὰ τὴν κραταὶν χεῖρα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἄνδρας ἐπιστήμονας τῶν υἱῶν Μοολι τοῦ Λευι τοῦ Ισραηλ· Ασεβηβιαν καὶ τοὺς υἱοὺς καὶ τοὺς ἀδελφούς, δέκα ὀκτώ. ⁴⁷καὶ Ασεβιαν καὶ Αννουνον καὶ Ωσαιαν ἀδελφὸν ἐκ τῶν υἱῶν Χανουναιου καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, ἄνδρες εἴκοσι. ⁴⁸καὶ ἐκ τῶν ιεροδούλων, ὃν ἔδωκεν Δαυιδ καὶ οἱ ἥγουμενοι εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν Λευιτῶν, ιερόδουλοι διακόσιοι εἴκοσι· πάντων ἐσημάνθη ἡ ὀνοματογραφία. ⁴⁹καὶ εὐξάμην ἐκεῖ νηστείαν τοῖς νεανίσκοις ἔναντι τοῦ κυρίου ἡμῶν ⁵⁰ζητῆσαι παρ' αὐτοῦ εὔοδίαν ἡμῖν τε καὶ τοῖς συνοῦσιν ἡμῖν τέκνοις ἡμῶν καὶ κτήνεσιν. ⁵¹ἐνετράπην γὰρ αἰτῆσαι τὸν βασιλέα πεζούς τε καὶ ἵππεις καὶ προπομπὴν ἔνεκεν ἀσφαλείας τῆς πρὸς τοὺς ἔναντιουμένους ἡμῖν. ⁵²εἴπαμεν γὰρ τῷ βασιλεῖ ὅτι Ἰσχὺς τοῦ κυρίου ἡμῶν ἔσται μετὰ τῶν ἐπιζητούντων αὐτὸν εἰς πᾶσαν ἐπανόρθωσιν. ⁵³καὶ πάλιν ἐδεήθημεν τοῦ κυρίου ἡμῶν κατὰ ταῦτα καὶ εὐιλάτου ἐτύχομεν. ⁵⁴καὶ ἔχώρισα τῶν φυλάρχων τῶν ιερέων ἄνδρας δέκα δύο, καὶ Σερεβιαν καὶ Ασαβιαν καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἄνδρας δέκα, ⁵⁵καὶ ἔστησα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ ιερὰ σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἀ αὐτὸς ἐδωρήσατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ πᾶς Ισραηλ. ⁵⁶καὶ στήσας παρέδωκα αὐτοῖς ἀργυρίου τάλαντα ἔξακόσια πεντήκοντα καὶ σκεύη ἀργυρᾶ τάλαντων ἔκατὸν καὶ χρυσίου τάλαντα ἔκατὸν καὶ χρυσώματα εἴκοσι καὶ σκεύη χαλκᾶ ἀπὸ χρηστοῦ

χαλκοῦ στίλβοντα χρυσοειδῆ σκεύη δώδεκα. ⁵⁷καὶ εἶπα αὐτοῖς Καὶ ὑμεῖς ἄγιοί ἐστε τῷ κυρίῳ, καὶ τὰ σκεύη ἄγια, καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον εὐχὴ τῷ κυρίῳ κυρίῳ τῶν πατέρων ἡμῶν.

58ἀγρυπνεῖτε καὶ φυλάσσετε ἔως τοῦ παραδοῦναι αὐτὰ ὑμᾶς τοῖς φυλάρχοις τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν πατριῶν τοῦ Ισραὴλ ἐν Ιερουσαλημ ἐν τοῖς παστοφορίοις τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου ἡμῶν. ⁵⁹καὶ οἱ παραλαβόντες οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη τὰ ἐν Ιερουσαλημ εἰσήνεγκαν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου.

⁶⁰Καὶ ἀναζεύξαντες ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Θερα τῇ δωδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνὸς εἰσῆλθομεν εἰς Ιερουσαλημ κατὰ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ κυρίου ἡμῶν τὴν ἐφ' ἡμῖν· καὶ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐπὶ τῆς εἰσόδου ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ, καὶ ἥλθομεν εἰς Ιερουσαλημ. ⁶¹καὶ γενομένης αὐτόθι ἡμέρας τρίτης σταθὲν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρεδόθη ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Μαρμαθὶ Ουρια ἱερεῖ — ⁶²καὶ μετ' αὐτοῦ Ελεαζαρ ὁ τοῦ Φινεες, καὶ ἥσαν μετ' αὐτῶν Ιωσαβδος Ἰησοῦ καὶ Μωεθ Σαβαννου οἱ Λευῖται — πρὸς ἀριθμὸν καὶ ὀλκὴν ἅπαντα, καὶ ἐγράφη πᾶσα ἡ ὀλκὴ αὐτῶν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. ⁶³οἱ δὲ παραγενόμενοι ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας προσήνεγκαν θυσίας τῷ θεῷ τοῦ Ισραὴλ κυρίῳ ταύρους δώδεκα ὑπὲρ παντὸς Ισραὴλ, κριοὺς ἐνενήκοντα ἔξ, ἄρνας ἐβδομήκοντα δύο, τράγους ὑπὲρ σωτηρίου δέκα δύο· ἅπαντα θυσίαν τῷ κυρίῳ. ⁶⁴καὶ ἀπέδωκαν τὰ προστάγματα τοῦ βασιλέως τοῖς βασιλικοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἐπάρχοις Κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ ἐδόξασαν τὸ ἔθνος καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου.

⁶⁵Καὶ τούτων τελεσθέντων προσῆλθοσάν μοι οἱ ἡγούμενοι λέγοντες ⁶⁶Οὐκ ἔχώρισαν τὸ ἔθνος τοῦ Ισραὴλ καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται τὰ ἀλλογενῆ ἔθνη τῆς γῆς καὶ τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν, Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Φερεζαίων καὶ Ιεβουσαίων καὶ Μωαβιτῶν καὶ Αἰγυπτίων καὶ Ιδουμαίων. ⁶⁷συνώκησαν γὰρ μετὰ τῶν θυγατέρων αὐτῶν καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ ἐπεμίγη τὸ σπέρμα τὸ ἄγιον εἰς τὰ ἀλλογενῆ ἔθνη τῆς γῆς, καὶ μετεῖχον οἱ προηγούμενοι καὶ οἱ μεγιστᾶνες τῆς ἀνομίας ταύτης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ πράγματος. ⁶⁸καὶ ἄμα τῷ ἀκοῦσαι με ταῦτα διέρρηξα τὰ ἴματια καὶ τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα καὶ κατέτιλα τοῦ τριχώματος τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος καὶ ἐκάθισα σύννους καὶ περίλυπος. ⁶⁹καὶ ἐπισυνήχθησαν πρός με ὅσοι ποτὲ ἐπεκινοῦντο τῷ ρήματι κυρίου τοῦ Ισραὴλ, ἐμοῦ πενθοῦντος ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ, καὶ ἐκαθήμην περίλυπος ἔως τῆς δειλινῆς θυσίας. ⁷⁰καὶ ἐξεγερθεὶς ἐκ τῆς νηστείας διερρηγμένα ἔχων τὰ ἴματια καὶ τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα κάμψας τὰ γόνατα καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας πρὸς τὸν κύριον ἔλεγον ⁷¹Κύριε, ἤσχυμαι, ἐντέτραμμαι κατὰ πρόσωπόν σου. ⁷²αἱ γὰρ ἀμαρτίαι ἡμῶν ἐπλεόνασαν ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, αἱ δὲ ἄγνοιαι ἡμῶν ὑπερήνεγκαν ἔως τοῦ οὐρανοῦ ⁷³ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ἐσμεν ἐν μεγάλῃ ἀμαρτίᾳ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷⁴καὶ διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν παρεδόθημεν σὺν τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν καὶ σὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ σὺν τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν τοῖς βασιλεῦσιν τῆς γῆς εἰς ρόμφαιαν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ προνομὴν μετὰ αἰσχύνης μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας. ⁷⁵καὶ νῦν κατὰ πόσον τι ἐγενήθη ἡμῖν ἔλεος παρὰ σοῦ, κύριε, καταλειφθῆναι ἡμῖν ρίζαν καὶ ὄνομα ἐν τῷ τόπῳ τοῦ

άγιασματός σου ⁷⁶καὶ τοῦ ἀνακαλύψαι φωστῆρα ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν τροφὴν ἐν τῷ καιρῷ τῆς δουλείας ἡμῶν. ⁷⁷καὶ ἐν τῷ δουλεύειν ἡμᾶς οὐκ ἐγκατελείφθημεν ὑπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἀλλὰ ἐποίησεν ἡμᾶς ἐν χάριτι ἐνώπιον τῶν βασιλέων Περσῶν ⁷⁸δοῦναι ἡμῖν τροφὴν καὶ δοξάσαι τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ ἐγεῖραι τὴν ἔρημον Σιων δοῦναι ἡμῖν στερέωμα ἐν τῇ Ιουδαίᾳ καὶ Ιερουσαλημ. ⁷⁹καὶ νῦν τί ἐροῦμεν, κύριε, ἔχοντες ταῦτα; παρέβημεν γὰρ τὰ προστάγματά σου, ἃ ἔδωκας ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν λέγων ὅτι ⁸⁰Η γῆ, εἰς ἣν εἰσέρχεσθε κληρονομῆσαι, ἔστιν γῆ μεμολυσμένη μολυσμῷ τῶν ἀλλογενῶν τῆς γῆς, καὶ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν ἐνέπλησαν αὐτήν. ⁸¹καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ συνοικίσῃτε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. ⁸²καὶ οὐ ζητήσετε εἰρηνεῦσαι τὰ πρὸς αὐτὸὺς τὸν ἄπαντα χρόνον, ἵνα ισχύσαντες φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ κατακληρονομήσητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἕως αἰώνος. ⁸³καὶ τὰ συμβαίνοντα πάντα ἡμῖν γίγνεται διὰ τὰ ἔργα ἡμῶν τὰ πονηρὰ καὶ τὰς μεγάλας ἀμαρτίας ἡμῶν. ⁸⁴σὺ γάρ, κύριε, ἐκούφισας τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν καὶ ἔδωκας ἡμῖν τοιαύτην ρίζαν· πάλιν ἀνεκάμψαμεν παραβῆναι τὸν νόμον σου εἰς τὸ ἐπιμιγῆναι τῇ ἀκαθαρσίᾳ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς. ⁸⁵οὐχὶ ὡργίσθης ἡμῖν ἀπολέσαι ἡμᾶς ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν ρίζαν καὶ σπέρμα καὶ ὄνομα ἡμῶν; ⁸⁶κύριε τοῦ Ισραὴλ, ἀληθινὸς εἶ· κατελείφθημεν γὰρ ρίζα ἐν τῇ σήμερον. ⁸⁷ἰδοὺ νῦν ἐσμεν ἐνώπιόν σου ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν· οὐ γὰρ ἔστιν στῆγαι ἔτι ἔμπροσθέν σου ἐπὶ τούτοις.

⁸⁸Καὶ ὅτε προσευχόμενος Εσδρας ἀνθωμολογεῖτο κλαίων χαμαιπετής ἔμπροσθεν τοῦ ἱεροῦ, ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ιερουσαλημ ὅχλος πολὺς σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίαι· κλαυθμὸς γὰρ ἦν μέγας ἐν τῷ πλήθει. ⁸⁹καὶ φωνήσας Ιεχονίας Ιεηλου τῶν υἱῶν Ισραὴλ εἶπεν Εσδρα Ὡμεῖς ἡμάρτομεν εἰς τὸν κύριον καὶ συνῳκίσαμεν γυναῖκας ἀλλογενεῖς ἐκ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς· καὶ νῦν ἔστιν ἐλπὶς τῷ Ισραὴλ. ⁹⁰ἐν τούτῳ γενέσθω ἡμῖν ὁρκωμοσία πρὸς τὸν κύριον, ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας ἡμῶν τὰς ἐκ τῶν ἀλλογενῶν σὺν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ὡς ἐκρίθη σοι καὶ ὅσοι πειθαρχοῦσιν τῷ νόμῳ τοῦ κυρίου. ⁹¹ἀναστὰς ἐπιτέλει· πρὸς σὲ γὰρ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ ἰσχὺν ποιεῖν. ⁹²καὶ ἀναστὰς Εσδρας ὥρκισεν τοὺς φυλάρχους τῶν ἱερέων καὶ Λευιτῶν παντὸς τοῦ Ισραὴλ ποιῆσαι κατὰ ταῦτα· καὶ ὥμοσαν.

9 ¹καὶ ἀναστὰς Εσδρας ἀπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύθη εἰς τὸ παστοφόριον Ιωαναν τοῦ Ελιασιβού ²καὶ αὐλισθεὶς ἐκεὶ ἄρτου οὐκ ἐγεύσατο οὐδὲ ὅδωρ ἔπιεν πενθῶν ὑπὲρ τῶν ἀνομιῶν τῶν μεγάλων τοῦ πλήθους. ³καὶ ἐγένετο κήρυγμα ἐν ὅλῃ τῇ Ιουδαίᾳ καὶ Ιερουσαλημ πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας συναχθῆναι εἰς Ιερουσαλημ. ⁴καὶ ὅσοι ἀν μὴ ἀπαντήσωσιν ἐν δυσὶν ἡ τρισὶν ἡμέραις κατὰ τὸ κρίμα τῶν προκαθημένων πρεσβυτέρων, ἀνιερωθήσονται τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἀλλοτριωθήσεται ἀπὸ τοῦ πλήθους τῆς αἰχμαλωσίας.

⁵Καὶ ἐπισυνήχθησαν οἱ ἐκ τῆς φυλῆς Ιουδα καὶ Βενιαμιν ἐν τρισὶν ἡμέραις εἰς Ιερουσαλημ (οὗτος διὰ μήνας τῇ εἰκάδι τοῦ μηνός), ⁶καὶ συνεκάθισαν πᾶν τὸ πλῆθος ἐν τῇ εύρυχώρῳ τοῦ ἱεροῦ τρέμοντες διὰ τὸν ἐνεστῶτα χειμῶνα. ⁷καὶ ἀναστὰς Εσδρας εἶπεν αὐτοῖς Ὡμεῖς ἡνομήσατε καὶ

συνῳκίσατε γυναικας ἀλλογενεῖς τοῦ προσθεῖναι ἀμαρτίαν τῷ Ισραὴλ· ⁸καὶ νῦν δότε ὁμολογίαν δόξαν τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν ⁹καὶ ποιήσατε τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ χωρίσθητε ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλογενῶν. ¹⁰καὶ ἐφώνησαν ἄπαν τὸ πλῆθος καὶ εἶπον μεγάλῃ τῇ φωνῇ Οὔτως ὡς εἴρηκας ποιήσομεν. ¹¹ἀλλὰ τὸ πλῆθος πολὺ καὶ ἡ ὥρα χειμερινή, καὶ οὐκ ἰσχύομεν στῆναι αἱθριοι καὶ οὐχ εὔρομεν, καὶ τὸ ἔργον ἡμῖν οὐκ ἔστιν ἡμέρας μιᾶς οὐδὲ δύο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ ἡμάρτομεν ἐν τούτοις. ¹²στήτωσαν δὲ οἱ προηγούμενοι τοῦ πλήθους, καὶ πάντες οἱ ἐκ τῶν κατοικιῶν ἡμῶν, ὅσοι ἔχουσιν γυναικας ἀλλογενεῖς, παραγενηθήτωσαν λαβόντες χρόνον. ¹³καὶ ἐκάστου δὲ τόπου τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς κριτὰς ἔως τοῦ λῦσαι τὴν ὀργὴν τοῦ κυρίου ἀφ' ἡμῶν τοῦ πράγματος τούτου. ¹⁴Ιωναθας Αζαηλου καὶ Ιεζιας Θοκανου ἐπεδέξαντο κατὰ ταῦτα, καὶ Μοσολλαμος καὶ Λευις καὶ Σαββαταιος συνεβράβευσαν αὐτοῖς. ¹⁵καὶ ἐποίησαν κατὰ πάντα ταῦτα οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας. ¹⁶καὶ ἐπελέξατο ἑαυτῷ Εσδρας ὁ ἵερεὺς ἄνδρας ἡγουμένους τῶν πατριῶν αὐτῶν, κατ' ὄνομα πάντας, καὶ συνεκάθισαν τῇ νουμηνίᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου ἐτάσαι τὸ πρᾶγμα. ¹⁷καὶ ἦχθη ἐπὶ πέρας τὰ κατὰ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπισυνέχοντας γυναικας ἀλλογενεῖς ἔως τῆς νουμηνίας τοῦ πρώτου μηνός.

¹⁸Καὶ εὑρέθησαν τῶν Ἱερέων οἱ ἐπισυναχθέντες ἀλλογενεῖς γυναικας ἔχοντες. ¹⁹ἐκ τῶν υἱῶν Ἰησοῦ τοῦ Ιωσεδεκ καὶ τῶν ἀδελφῶν Μασηας καὶ Ελεαζαρος καὶ Ιωριβος καὶ Ιωδανος. ²⁰καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐκβαλεῖν τὰς γυναικας αὐτῶν, καὶ εἰς ἔξιλασμὸν κριοὺς ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας αὐτῶν. ²¹καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Εμμηρ Ανανιας καὶ Ζαβδαιος καὶ Μανης καὶ Σαμαιος καὶ Ιηλ καὶ Αζαριας. ²²καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Φαισουρ Ελιωναις, Μασσιας, Ισμαηλος καὶ Ναθαναηλος καὶ Ωκιδηλος καὶ Σαλθας. — ²³καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν· Ιωζαβδος καὶ Σεμεϊς καὶ Κωλιος (οὗτος Καλιτας) καὶ Παθαιος καὶ Ωουδας καὶ Ιωανας. ²⁴ἐκ τῶν ιεροψαλτῶν Ελιασιβος, Βακχουρος. ²⁵ἐκ τῶν θυρωρῶν Σαλλουμος καὶ Τολβανης. — ²⁶ἐκ τοῦ Ισραὴλ· ἐκ τῶν υἱῶν Φορος Ιερμας καὶ Ιεζιας καὶ Μελχιας καὶ Μιαμινος καὶ Ελεαζαρος καὶ Ασιβιας καὶ Βανναιας. ²⁷ἐκ τῶν υἱῶν Ηλαμ Ματανιας καὶ Ζαχαριας, Ιεζριηλος καὶ Ωβαδιος καὶ Ιερεμωθ καὶ Ηλιας. ²⁸καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ζαμοθ Ελιαδας, Ελιασιμος, Οθονιας, Ιαριμωθ καὶ Σαβαθος καὶ Ζερδαιας. ²⁹καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βηβαι Ιωαννης καὶ Ανανιας καὶ Ζαβδος καὶ Εμαθις. ³⁰καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Αδδι Νααθος καὶ Μοοστιας, Λακκουνος καὶ Ναιδος καὶ Βεσκασπασμυς καὶ Σεσθηλ καὶ Βαλνουος καὶ Μανασσηας. ³²καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ανναν Ελιωνας καὶ Ασαιας καὶ Μελχιας καὶ Σαββαιας καὶ Σιμων Χοσαμαιος. ³³καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ασομ Μαλτανναιος καὶ Ματταθιας καὶ Σαβανναιους καὶ Ελιφαλατ καὶ Μανασσης καὶ Σεμεϊ. ³⁴καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βαανι Ιερεμιας, Μομδιος, Μαηρος, Ιουηλ, Μαμδαι καὶ Πεδιας καὶ Ανως, Καραβασιων καὶ Ελιασιβος καὶ Μαμνιταναιμος, Ελιασις, Βαννους, Ελιαλις, Σομεϊς, Σελεμιας, Ναθανιας· καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Εζωρα Σεσσις, Εζριλ, Αζαηλος, Σαματος, Ζαμβρις, Ιωσηπος. ³⁵καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Νοομα Μαζιτιας, Ζαβαδαιας, Ηδαις, Ιουηλ, Βαναιας. — ³⁶πάντες οὗτοι συνῳκισαν γυναικας ἀλλογενεῖς· καὶ ἀπέλυσαν αὐτὰς σὺν τέκνοις.

³⁷Καὶ κατώκησαν οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευīται καὶ οἱ ἐκ τοῦ Ισραὴλ ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἐν τῇ χώρᾳ. τῇ νουμηνίᾳ τοῦ ἑβδόμου μηνός — καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν — ³⁸καὶ συνήχθη πᾶν τὸ πλῆθος ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ εύρυχωρον τοῦ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ἱεροῦ πυλῶνος ³⁹καὶ εἶπον Εσδρα τῷ ἀρχιερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ κομίσαι τὸν νόμον Μωυσέως τὸν παραδοθέντα ὑπὸ τοῦ κυρίου θεοῦ Ισραὴλ. ⁴⁰καὶ ἔκόμισεν Εσδρας ὁ ἀρχιερεὺς τὸν νόμον παντὶ τῷ πλήθει ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως γυναικὸς καὶ πᾶσιν τοῖς Ἱερεῦσιν ἀκοῦσαι τοῦ νόμου νουμηνίᾳ τοῦ ἑβδόμου μηνός. ⁴¹καὶ ἀνεγίγνωσκεν ἐν τῷ πρὸ τοῦ ἱεροῦ πυλῶνος εύρυχώρῳ ἀπὸ ὄρθρου ἔως μεσημβρινοῦ ἐνώπιον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, καὶ ἐπέδωκαν πᾶν τὸ πλῆθος τὸν νοῦν εἰς τὸν νόμον. ⁴²καὶ ἐστη Εσδρας ὁ Ἱερεὺς καὶ ἀναγνώστης τοῦ νόμου ἐπὶ τοῦ ξυλίνου βήματος τοῦ κατασκευασθέντος, ⁴³καὶ ἐστησαν παρ' αὐτῷ Ματταθίας, Σαμμους, Ανανιας, Αζαριας, Ουριας, Εζεκιας, Βααλσαμος ἐκ δεξιῶν, ⁴⁴καὶ ἐξ εὐωνύμων Φαδαιος, Μισαηλ, Μελχιας, Λωθασουβος, Ναβαριας, Ζαχαριας. ⁴⁵καὶ ἀναλαβὼν Εσδρας τὸ βιβλίον τοῦ νόμου ἐνώπιον τοῦ πλήθους — προεκάθητο γὰρ ἐπιδόξως ἐνώπιον πάντων — ⁴⁶καὶ ἐν τῷ λῦσαι τὸν νόμον πάντες ὄρθοι ἐστησαν. καὶ εὐλόγησεν Εσδρας τῷ κυρίῳ θεῷ ὑψίστῳ θεῷ σαβαωθ παντοκράτορι, ⁴⁷καὶ ἐπεφώνησεν πᾶν τὸ πλῆθος Αμην, καὶ ἄραντες ἄνω τὰς χεῖρας προσπεσόντες ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ. ⁴⁸Ιησοῦς καὶ Αννιουθ καὶ Σαραβιας, Ιαδινος, Ιακουβος, Σαββαταιος, Αυταιας, Μαιαννας καὶ Καλιτας, Αζαριας καὶ Ιωζαβδος, Ανανιας, Φαλιας οἱ Λευīται ἐδίδασκον τὸν νόμον κυρίου καὶ πρὸς τὸ πλῆθος ἀνεγίνωσκον τὸν νόμον τοῦ κυρίου ἐμφυσιοῦντες ἄμα τὴν ἀνάγνωσιν. — ⁴⁹καὶ εἶπεν Ατταρατης Εσδρα τῷ ἀρχιερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ καὶ τοῖς Λευīταις τοῖς διδάσκουσι τὸ πλῆθος ἐπὶ πάντας ⁵⁰Η ἡμέρα αὕτη ἐστὶν ἀγία τῷ κυρίῳ — καὶ πάντες ἔχλαιον ἐν τῷ ἀκοῦσαι τοῦ νόμου — . ⁵¹βαδίσαντες οὖν φάγετε λιπάσματα καὶ πίετε γλυκάσματα καὶ ἀποστείλατε ἀποστολὰς τοῖς μὴ ἔχουσιν, ⁵²ἀγία γὰρ ἡ ἡμέρα τῷ κυρίῳ· καὶ μὴ λυπεῖσθε, ὁ γὰρ κύριος δοξάσει ὑμᾶς. ⁵³καὶ οἱ Λευīται ἐκέλευον τῷ δήμῳ παντὶ λέγοντες Ἡ ἡμέρα αὕτη ἀγία, μὴ λυπεῖσθε. ⁵⁴καὶ ὠχοντο πάντες φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ εὐφραίνεσθαι καὶ δοῦναι ἀποστολὰς τοῖς μὴ ἔχουσιν καὶ εὐφρανθῆναι μεγάλως, ⁵⁵ὅτι καὶ ἐνεφυσιώθησαν ἐν τοῖς ρήμασιν, οἵς ἐδιδάχθησαν. — καὶ ἐπισυνήχθησαν.

ΕΣΔΡΑΣ Β'

1 ¹Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Κύρου τοῦ βασιλέως Περσῶν τοῦ τελεσθῆναι λόγον κυρίου ἀπὸ στόματος Ιερεμιου ἐξήγειρεν κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλεν φωνῇν ἐν πάσῃ βασιλείᾳ αὐτοῦ καὶ γε ἐν γραπτῷ λέγων ²Ούτως εἶπεν Κύρος βασιλεὺς Περσῶν Πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἔδωκέν μοι κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐπεσκέψατο ἐπ' ἐμὲ τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν Ιερουσαλημ τῇ ἐν τῇ Ιουδαίᾳ. ³τίς ἐν ὑμῖν ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ;

καὶ ἔσται ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται εἰς Ιερουσαλημ τὴν ἐν τῇ Ιουδαίᾳ, καὶ οἰκοδομησάτω τὸν οἶκον θεοῦ Ισραὴλ (αὐτὸς ὁ θεὸς ὁ ἐν Ιερουσαλημ). ⁴καὶ πᾶς ὁ καταλειπόμενος ἀπὸ πάντων τῶν τόπων, οὗ αὐτὸς παροικεῖ ἔκει, καὶ λήμψονται αὐτὸν ἄνδρες τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσῷ καὶ ἀποσκευῇ καὶ κτήνεσιν μετὰ τοῦ ἔκουσίου εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Ιερουσαλημ. — ⁵καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῷ Ιουδᾷ καὶ Βενιαμίν καὶ οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται, πάντων ὧν ἔξήγειρεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ιερουσαλημ. ⁶καὶ πάντες οἱ κυκλόθεν ἐνίσχυσαν ἐν χερσὶν αὐτῶν ἐν σκεύεσιν ἀργυρίου, ἐν χρυσῷ, ἐν ἀποσκευῇ καὶ ἐν κτήνεσιν καὶ ἐν ξενίοις πάρεξ τῶν ἐν ἔκουσίοις. ⁷καὶ ὁ βασιλεὺς Κύρος ἔξήγεγκεν τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, ἢ ἔλαβεν Ναβουχοδονοσορ ἀπὸ Ιερουσαλημ καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτοῦ, ⁸καὶ ἔξήγεγκεν αὐτὰ Κύρος βασιλεὺς Περσῶν ἐπὶ χεῖρα Μιθραδάτου γασβαρηνού, καὶ ἡρίθμησεν αὐτὰ τῷ Σασαβασαρ ἄρχοντι τοῦ Ιουδα. ⁹καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν· Ψυκτῆρες χρυσοῖ τριάκοντα καὶ ψυκτῆρες ἀργυροῦ χίλιοι, παρηλλαγμένα ἐννέα καὶ εἴκοσι, ¹⁰κεφφούρη χρυσοῖ τριάκοντα καὶ ἀργυροῦ διακόσιοι καὶ σκεύη ἔτερα χίλια. ¹¹πάντα τὰ σκεύη τῷ χρυσῷ καὶ τῷ ἀργύρῳ πεντακισχίλια καὶ τετρακόσια, τὰ πάντα ἀναβαίνοντα μετὰ Σασαβασαρ ἀπὸ τῆς ἀποικίας ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ιερουσαλημ.

2 ¹Καὶ οὗτοι οἱ υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβαίνοντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας, ἥς ἀπώκισεν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ιερουσαλημ καὶ Ιουδα ἀνὴρ εἰς πόλιν αὐτοῦ, ²οἵ τινες ἦλθον μετὰ Ζοροβαβελ. Ἰησοῦς, Νεεμιας, Σαραιας, Ρεελιας, Μαρδοχαιος, Βαλασαν, Μασφαρ, Βαγουι, Ρεουμ, Βαανα. ἀνδρῶν ἀριθμὸς λαοῦ Ισραὴλ. ³υἱοὶ Φορος δισχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομήκοντα δύο. ⁴υἱοὶ Σαφατια τριακόσιοι ἑβδομήκοντα δύο. ⁵υἱοὶ Ηρα ἑπτακόσιοι ἑβδομήκοντα πέντε. ⁶υἱοὶ Φααθμωαβ τοῖς υἱοῖς Ιησουε Ιωαβ δισχίλιοι ὀκτακόσιοι δέκα δύο. ⁷υἱοὶ Αιλαμ χίλιοι διακόσιοι πεντήκοντα τέσσαρες. ⁸υἱοὶ Ζαθουα ἐννακόσιοι τεσσαράκοντα πέντε. ⁹υἱοὶ Ζαχχου ἑπτακόσιοι ἔξήκοντα. ¹⁰υἱοὶ Βανουι ἑξακόσιοι τεσσαράκοντα δύο. ¹¹υἱοὶ Βαβι ἑξακόσιοι εἴκοσι τρεῖς. ¹²υἱοὶ Ασγαδ τρισχίλιοι διακόσιοι εἴκοσι δύο. ¹³υἱοὶ Αδωνικαμ ἑξακόσιοι ἔξήκοντα ἔξ. ¹⁴υἱοὶ Βαγοι δισχίλιοι πεντήκοντα ἔξ. ¹⁵υἱοὶ Αδιν τετρακόσιοι πεντήκοντα τέσσαρες. ¹⁶υἱοὶ Ατηρ τῷ Εζεκια ἐνενήκοντα ὀκτώ. ¹⁷υἱοὶ Βασου τριακόσιοι εἴκοσι τρεῖς. ¹⁸υἱοὶ Ιωρα ἑκατὸν δέκα δύο. ¹⁹υἱοὶ Ασεμ διακόσιοι εἴκοσι τρεῖς. ²⁰υἱοὶ Γαβερ ἐνενήκοντα πέντε. ²¹υἱοὶ Βαιθλεεμ ἑκατὸν εἴκοσι τρεῖς. ²²υἱοὶ Νετωφα πεντήκοντα ἔξ. ²³υἱοὶ Αναθωθ ἑκατὸν εἴκοσι ὀκτώ. ²⁴υἱοὶ Ασμωθ τεσσαράκοντα δύο. ²⁵υἱοὶ Καριαθιαριμ, Καφιρα καὶ Βηρωθ ἑπτακόσιοι τεσσαράκοντα τρεῖς. ²⁶υἱοὶ Αραμα καὶ Γαβαα ἑξακόσιοι εἴκοσι εἷς. ²⁷ἄνδρες Μαχμας ἑκατὸν εἴκοσι δύο. ²⁸ἄνδρες Βαιθηλ καὶ Αια τετρακόσιοι εἴκοσι τρεῖς. ²⁹υἱοὶ Ναβου πεντήκοντα δύο. ³⁰υἱοὶ Μαγεβως ἑκατὸν πεντήκοντα ἔξ. ³¹υἱοὶ Ηλαμ-αρ χίλιοι διακόσιοι πεντήκοντα τέσσαρες. ³²υἱοὶ Ηραμ τριακόσιοι εἴκοσι. ³³υἱοὶ Λοδ, Αρωθ καὶ Ωνω ἑπτακόσιοι εἴκοσι πέντε. ³⁴υἱοὶ Ιεριχω τριακόσιοι τεσσαράκοντα πέντε. ³⁵υἱοὶ Σαναα τρισχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα. — ³⁶καὶ οἱ Ἱερεῖς. υἱοὶ Ιεδουα τῷ οἴκῳ Ιησοῦ ἐννακόσιοι ἑβδομήκοντα τρεῖς.

³⁷υἱοὶ Εμμηρ χίλιοι πεντήκοντα δύο. ³⁸υἱοὶ Φασσουρ χίλιοι διακόσιοι τεσσαράκοντα ἐπτά. ³⁹υἱοὶ Ηρεμ χίλιοι ἐπτά. — ⁴⁰καὶ οἱ Λευῖται· υἱοὶ Ἰησοῦ καὶ Καδμιηλ τοῖς υἱοῖς Ωδουια ἐβδομήκοντα τέσσαρες. ⁴¹οἱ ἄδοντες· υἱοὶ Ασαφ ἑκατὸν εἴκοσι ὀκτώ. ⁴²υἱοὶ τῶν πυλωρῶν· υἱοὶ Σαλουμ, υἱοὶ Ατηρ, υἱοὶ Τελμων, υἱοὶ Ακουβ, υἱοὶ Ατιτα, υἱοὶ Σαβαου, οἱ πάντες ἑκατὸν τριάκοντα ἐννέα. — ⁴³οἱ ναθιναῖοι· υἱοὶ Σουια, υἱοὶ Ασουφε, υἱοὶ Ταβαωθ, ⁴⁴υἱοὶ Κηραος, υἱοὶ Σωηα, υἱοὶ Φαδων, ⁴⁵υἱοὶ Λαβανω, υἱοὶ Αγαβα, υἱοὶ Ακαβωθ, ⁴⁶υἱοὶ Αγαβ, υἱοὶ Σαμαλαι, υἱοὶ Αναν, ⁴⁷υἱοὶ Κεδελ, υἱοὶ Γαερ, υἱοὶ Ρεηα, ⁴⁸υἱοὶ Ρασων, υἱοὶ Νεκωδα, υἱοὶ Γαζεμ, ⁴⁹υἱοὶ Ουσα, υἱοὶ Φαση, υἱοὶ Βασι, ⁵⁰υἱοὶ Ασενα, υἱοὶ Μαωνιμ, υἱοὶ Ναφισων, ⁵¹υἱοὶ Βακβουκ, υἱοὶ Ακιφα, υἱοὶ Αρουρ, ⁵²υἱοὶ Βασαλωθ, υἱοὶ Μαουδα, υἱοὶ Αρησα, ⁵³υἱοὶ Βαρκους, υἱοὶ Σισαρα, υἱοὶ Θεμα, ⁵⁴υἱοὶ Νασουε, υἱοὶ Ατουφα. ⁵⁵υἱοὶ Αβδησελμα· υἱοὶ Σατι, υἱοὶ Ασεφηραθ, υἱοὶ Φαδουρα, ⁵⁶υἱοὶ Ιεηλα, υἱοὶ Δαρκων, υἱοὶ Γεδηλ, ⁵⁷υἱοὶ Σαφατια, υἱοὶ Ατιλ, υἱοὶ Φαχεραθ-ασεβωιν, υἱοὶ Ημι. ⁵⁸πάντες οἱ ναθινιν καὶ υἱοὶ Αβδησελμα τριακόσιοι ἐνενήκοντα δύο. — ⁵⁹καὶ οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ Θελμελεθ, Θελαρησα, Χαρουβ, Ηδαν, Εμμηρ καὶ οὐκ ἡδυνάσθησαν τοῦ ἀναγγεῖλαι οἶκον πατριᾶς αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν εἰ ἐξ Ισραηλ εἰσίν. ⁶⁰υἱοὶ Δαλαια, υἱοὶ Βουα, υἱοὶ Τωβια, υἱοὶ Νεκωδα, ἔξακόσιοι πεντήκοντα δύο. ⁶¹καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ιερέων· υἱοὶ Χαβια, υἱοὶ Ακους, υἱοὶ Βερζελαι, ὃς ἔλαβεν ἀπὸ θυγατέρων Βερζελαι τοῦ Γαλααδίτου γυναικα καὶ ἐκλήθη ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτῶν. ⁶²οὗτοι, ἔζήτησαν γραφὴν αὐτῶν οἱ μεθωεσιμ, καὶ οὐχ εύρεθησαν· καὶ ἡγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ιερατείας, ⁶³καὶ εἶπεν Αθερσαθα αὐτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν ἀπὸ τοῦ ἀγίου τῶν ἀγίων, ἔως ἀναστῇ ἱερεὺς τοῖς φωτίζουσιν καὶ τοῖς τελείοις. — ⁶⁴πᾶσα δὲ ἡ ἐκκλησία ὡς εῖς, τέσσαρες μυριάδες δισχίλιοι τριακόσιοι ἔξήκοντα ⁶⁵χωρὶς δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν, οὗτοι ἐπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριάκοντα ἐπτά· καὶ οὗτοι ἄδοντες καὶ ἄδουσαι διακόσιοι. ⁶⁶ἴπποι αὐτῶν ἐπτακόσιοι τριάκοντα ἔξ, ἡμίονοι αὐτῶν διακόσιοι τεσσαράκοντα πέντε, ⁶⁷κάμηλοι αὐτῶν τετρακόσιοι τριάκοντα πέντε, ὅνοι αὐτῶν ἔξακισχίλιοι ἐπτακόσιοι εἴκοσι. — ⁶⁸καὶ ἀπὸ ἀρχόντων πατριῶν ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ιερουσαλημ ἡκουσιάσαντο εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ στῆσαι αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ. ⁶⁹ώς ἡ δύναμις αὐτῶν ἔδωκαν εἰς θησαυρὸν τοῦ ἔργου χρυσίον καθαρόν, μναῖ ἔξ μυριάδες καὶ χίλιαι, καὶ ἀργύριον, μναῖ πεντακισχίλιαι, καὶ κοθωνοι τῶν ιερέων ἑκατόν. — ⁷⁰καὶ ἐκάθισαν οἱ ιερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ καὶ οἱ ἄδοντες καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ναθινιμ ἐν πόλεσιν αὐτῶν καὶ πᾶς Ισραηλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

3 ¹Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἐβδομος — καὶ οἱ υἱοὶ Ισραηλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν — καὶ συνήχθη ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς εἰς Ιερουσαλημ. ²καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ιωσεδεκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ιερεῖς καὶ Ζοροβαβελ ὁ τοῦ Σαλαθιηλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ὥκοδόμησαν τὸ θυσιαστήριον θεοῦ Ισραηλ τοῦ ἀνενέγκαι ἐπ' αὐτὸ δλοκαυτώσεις κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. ³καὶ ἡτοίμασαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ, ὅτι ἐν καταπλήξει ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τῶν λαῶν τῶν γαιῶν, καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸ δλοκαύτωσις τῷ κυρίῳ τὸ πρωὶ καὶ εἰς ἐσπέραν. ⁴καὶ ἐποίησαν τὴν ἔορτὴν τῶν σκηνῶν κατὰ τὸ γεγραμμένον καὶ δλοκαυτώσεις ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἐν ἀριθμῷ ὡς ἡ κρίσις

λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ ⁵καὶ μετὰ τοῦτο ὀλοκαυτώσεις ἐνδελεχισμοῦ καὶ εἰς τὰς νουμηνίας καὶ εἰς πάσας ἑορτὰς τὰς ἡγιασμένας καὶ παντὶ ἐκουσιαζομένῳ ἔκούσιον τῷ κυρίῳ. ⁶ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου ἥρξαντο ἀναφέρειν ὀλοκαυτώσεις τῷ κυρίῳ· καὶ ὁ οἶκος κυρίου οὐκ ἐθεμελιώθη. ⁷καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τοῖς τέκτοσιν καὶ βρώματα καὶ ποτὰ καὶ ἔλαιον τοῖς Σηδανιν καὶ τοῖς Σωριν ἐνέγκαι ἔνδιλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβάνου πρὸς θάλασσαν Ιόππης κατ' ἐπιχώρησιν Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐπ' αὐτούς. — ⁸καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τοῦ ἑλθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ εἰς Ιερουσαλημ ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἥρξατο Ζοροβαβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ιωσεδεκ καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευίται καὶ πάντες οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἔστησαν τοὺς Λευίτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ κυρίου. ⁹καὶ ἔστη Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Καδμιὴλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ιουδα, ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ, υἱοὶ Ηναδαδ, υἱοὶ αὐτῶν καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευίται. ¹⁰καὶ ἐθεμελιώσαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου, καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι ἐν σάλπιγξιν καὶ οἱ Λευίται υἱοὶ Ασαφ ἐν κυμβάλοις τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐπὶ χεῖρας Δαυὶδ βασιλέως Ισραὴλ ¹¹καὶ ἀπεκρίθησαν ἐν αἷνῳ καὶ ἀνθομολογήσει τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ Ισραὴλ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐσήμαινον φωνῇ μεγάλῃ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ ἐπὶ θεμελιώσει οἴκου κυρίου. ¹²καὶ πολλοὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν οἱ πρεσβύτεροι, οἱ εἰδοσαν τὸν οἶκον τὸν πρῶτον ἐν θεμελιώσει αὐτοῦ καὶ τοῦτον τὸν οἶκον ἐν ὄφθαλμοῖς αὐτῶν, ἔκλαιον φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ὅχλος ἐν σημασίᾳ μετ' εὐφροσύνης τοῦ ὑψῶσαι ὥδην. ¹³καὶ οὐκ ἦν ὁ λαὸς ἐπιγινώσκων φωνὴν σημασίας τῆς εὐφροσύνης ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ τοῦ λαοῦ, ὅτι ὁ λαὸς ἔκραύγασεν φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἡ φωνὴ ἤκουετο ἕως ἀπὸ μακρόθεν.

4 ¹Καὶ ἤκουσαν οἱ θλίβοντες Ιουδα καὶ Βενιαμιν ὅτι οἱ υἱοὶ τῆς ἀποικίας οἰκοδομοῦσιν οἴκον τῷ κυρίῳ θεῷ Ισραὴλ, ²καὶ ἤγγισαν πρὸς Ζοροβαβελ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν πατριῶν καὶ εἶπαν αὐτοῖς Οἰκοδομήσομεν μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὡς ὑμεῖς ἐκζητοῦμεν τῷ θεῷ ὑμῶν, καὶ αὐτῷ ἡμεῖς θυσιάζομεν ἀπὸ ἡμερῶν Ασαραδδῶν βασιλέως Ασσουρ τοῦ ἐνέγκαντος ἡμᾶς ὥδε. ³καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ζοροβαβελ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἄρχοντων τῶν πατριῶν τοῦ Ισραὴλ Οὐχ ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἴκον τῷ θεῷ ἡμῶν, ὅτι ἡμεῖς αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἰκοδομήσομεν τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, ὡς ἐνετείλατο ἡμῖν Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. ⁴καὶ ἦν ὁ λαὸς τῆς γῆς ἔκλύων τὰς χεῖρας τοῦ λαοῦ Ιουδα καὶ ἐνεπόδιζον αὐτοὺς τοῦ οἰκοδομεῖν ⁵καὶ μισθούμενοι ἐπ' αὐτοὺς βουλευόμενοι τοῦ διασκεδάσαι βουλὴν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας Κύρου βασιλέως Περσῶν καὶ ἕως βασιλείας Δαρείου βασιλέως Περσῶν.

5 ⁶Καὶ ἐν βασιλείᾳ Ασσουρου ἐν ἀρχῇ βασιλείας αὐτοῦ ἔγραψαν ἐπιστολὴν ἐπὶ οἰκοῦντας Ιουδα καὶ Ιερουσαλημ. ⁷καὶ ἐν ἡμέραις Αρθασασθα ἔγραψεν ἐν εἰρήνῃ Μιθραδάτῃ Ταβεηλ σὺν καὶ τοῖς λοιποῖς συνδούλοις αὐτοῦ πρὸς Αρθασασθα βασιλέα Περσῶν. ἔγραψεν ὁ φορολόγος γραφὴν Συριστὶ καὶ ἡρμηνευμένην. ⁸Ραουμ βασιλεῖ ταῦτα καὶ Σαμσαὶ ὁ γραμματεὺς ἔγραψαν ἐπιστολὴν μίαν κατὰ

Ιερουσαλημ τῷ Αρθασασθα βασιλεῖ. ὅτάδε ἔκρινεν Ραουμ βααλταμ καὶ Σαμσαι ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ κατάλοιποι σύνδουλοι ἡμῶν, Διναῖοι, Αφαρσαθαχαῖοι, Ταρφαλλαῖοι, Αφαρσαῖοι, Αρχυαῖοι, Βαβυλώνιοι, Σουσαναχαῖοι (οἵ εἰσιν Ηλαμαῖοι) ¹⁰καὶ οἱ κατάλοιποι ἐθνῶν, ὅν ἀπώκισεν Ασενναφαρ ὁ μέγας καὶ ὁ τίμιος καὶ κατώκισεν αὐτὸὺς ἐν πόλεσιν τῆς Σομορων, καὶ τὸ κατάλοιπον πέραν τοῦ ποταμοῦ. ¹¹αὕτη ἡ διαταγὴ τῆς ἐπιστολῆς, ἦς ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν Πρὸς Αρθασασθα βασιλέα παῖδές σου ἄνδρες πέραν τοῦ ποταμοῦ. ¹²γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι οἱ Ιουδαῖοι ἀναβάντες ἀπὸ σοῦ ἐφ' ἡμᾶς ἥλθοσαν εἰς Ιερουσαλημ· τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηρὰν οἰκοδομοῦσιν, καὶ τὰ τείχη αὐτῆς καταρτισμένοι εἰσὶν, καὶ θεμελίους αὐτῆς ἀνύψωσαν. ¹³νῦν οὖν γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐὰν ἡ πόλις ἐκείνη ἀνοικοδομηθῇ καὶ τὰ τείχη αὐτῆς καταρτισθῶσιν, φόροι οὐκ ἔσονται σοι οὐδὲ δώσουσιν· καὶ τοῦτο βασιλεῖς κακοποιεῖ. ¹⁴καὶ ἀσχημοσύνην βασιλέως οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν ἰδεῖν· διὰ τοῦτο ἐπέμψαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν τῷ βασιλεῖ, ¹⁵ἴνα ἐπισκέψηται ἐν βιβλίῳ ὑπομνηματισμοῦ τῶν πατέρων σου, καὶ εὑρήσεις καὶ γνώσῃ ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη πόλις ἀποστάτις καὶ κακοποιοῦσα βασιλεῖς καὶ χώρας, καὶ φυγαδεῖα δούλων ἐν μέσῳ αὐτῆς ἀπὸ χρόνων αἰῶνος· διὰ ταῦτα ἡ πόλις αὕτη ἡρημώθη. ¹⁶γνωρίζομεν οὖν ἡμεῖς τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐὰν ἡ πόλις ἐκείνη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ τείχη αὐτῆς καταρτισθῇ, οὐκ ἔστιν σοι εἰρήνη.

¹⁷Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ραουμ βααλταμ καὶ Σαμσαι γραμματέα καὶ τοὺς καταλοίπους συνδούλους αὐτῶν τοὺς οἰκοῦντας ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοὺς καταλοίπους πέραν τοῦ ποταμοῦ εἰρήνην καὶ φησιν ¹⁸Ο φορολόγος, ὃν ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς, ἐκλήθη ἔμπροσθεν ἐμοῦ. ¹⁹καὶ παρ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη καὶ ἐπεσκεψάμεθα καὶ εὕραμεν ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἀφ' ἡμερῶν αἰῶνος ἐπὶ βασιλεῖς ἐπαίρεται, καὶ ἀποστάσεις καὶ φυγαδεῖα γίνονται ἐν αὐτῇ, ²⁰καὶ βασιλεῖς ἴσχυροὶ γίνονται ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ ἐπικρατοῦντες ὅλης τῆς ἐσπέρας τοῦ ποταμοῦ, καὶ φόροι πλήρεις καὶ μέρος δίδοται αὐτοῖς. ²¹καὶ νῦν θέτε γνώμην καταργῆσαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, καὶ ἡ πόλις ἐκείνη οὐκ οἰκοδομηθήσεται ἔτι, ὅπως ἀπὸ τῆς γνώμης ²²πεφυλαγμένοι ἥτε ἄνεσιν ποιῆσαι περὶ τούτου, μήποτε πληθυνθῆ ἀφανισμὸς εἰς κακοποίησιν βασιλεῦσιν.

²³Τότε ὁ φορολόγος τοῦ Αρθασασθα βασιλέως ἀνέγνω ἐνώπιον Ραουμ καὶ Σαμσαι γραμματέως καὶ συνδούλων αὐτῶν· καὶ ἐπορεύθησαν σπουδῇ εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἐν Ιουδα καὶ κατήργησαν αὐτοὺς ἐν ἵπποις καὶ δυνάμει. ²⁴τότε ἥργησεν τὸ ἔργον οἴκου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἦν ἀργοῦν ἔως δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ βασιλέως Περσῶν.

5 ¹Καὶ ἐπροφήτευσεν Αγγαιος ὁ προφήτης καὶ Ζαχαριας ὁ τοῦ Αδδω προφητείαν ἐπὶ τοὺς Ιουδαίους τοὺς ἐν Ιουδα καὶ Ιερουσαλημ ἐν ὀνόματι θεοῦ Ισραηλ ἐπ' αὐτούς. ²τότε ἀνέστησαν Ζοροβαβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ιωσεδεκ καὶ ἤρξαντο οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ προφῆται τοῦ θεοῦ βοηθοῦντες αὐτοῖς. ³ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἥλθεν ἐπ' αὐτοὺς Θανθαναι ἐπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ Σαθαρβουζανα καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ τοῖα εἶπαν αὐτοῖς Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦτον καὶ τὴν χορηγίαν

ταύτην καταρτίσασθαι; ⁴τότε ταῦτα εἴποσαν αὐτοῖς Τίνα ἐστὶν τὰ ὄνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν οἰκοδομούντων τὴν πόλιν ταύτην; ⁵καὶ οἱ ὁφθαλμοὶ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν Ιουδα, καὶ οὐ κατήργησαν αὐτούς, ἔως γνώμη τῷ Δαρείῳ ἀπηγένεθη· καὶ τότε ἀπεστάλη τῷ φορολόγῳ ύπὲρ τούτου.

⁶Διασάφησις ἐπιστολῆς, ἡς ἀπέστειλεν Θανθαναι ὁ ἐπαρχος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ Σαθαρβουζανα καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Αφαρσαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ. ⁷ἥσιν ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν, καὶ τάδε γέγραπται ἐν αὐτῷ Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ εἰρήνη πᾶσα. ⁸γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐπορεύθημεν εἰς τὴν Ιουδαίαν χώραν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ αὐτὸς οἰκοδομεῖται λίθοις ἐκλεκτοῖς, καὶ ξύλα ἐντίθεται ἐν τοῖς τοίχοις, καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖνο ἐπιδέξιον γίνεται καὶ εύοδοῦται ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ⁹τότε ἡρωτήσαμεν τοὺς πρεσβυτέρους ἐκείνους καὶ οὗτως εἴπαμεν αὐτοῖς Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομῆσαι καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι; ¹⁰καὶ τὰ ὄνόματα αὐτῶν ἡρωτήσαμεν αὐτοὺς γνωρίσαι σοι ὥστε γράψαι σοι τὰ ὄνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀρχόντων αὐτῶν. ¹¹καὶ τοιοῦτο ῥῆμα ἀπεκρίθησαν ἡμῖν λέγοντες Ἡμεῖς ἐσμεν δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ οἰκοδομοῦμεν τὸν οἶκον, ὃς ἦν ὡκοδομημένος πρὸ τούτου ἔτη πολλά, καὶ βασιλεὺς τοῦ Ισραὴλ μέγας ὡκοδόμησεν αὐτὸν καὶ κατηρτίσατο αὐτὸν ¹²αὐτοῖς. ἀφ' ὅτε δὲ παρώργισαν οἱ πατέρες ἡμῶν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονοσορ βασιλέως Βαβυλῶνος τοῦ Χαλδαίου καὶ τὸν οἶκον τοῦτον κατέλυσεν καὶ τὸν λαὸν ἀπώκισεν εἰς Βαβυλῶνα. ¹³ἀλλ' ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως Κύρος ὁ βασιλεὺς ἔθετο γνώμην τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦτον οἰκοδομηθῆναι. ¹⁴καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἢ Ναβουχοδονοσορ ἐξήνεγκεν ἀπὸ οἴκου τοῦ ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς ναὸν τοῦ βασιλέως, ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς ἀπὸ ναοῦ τοῦ βασιλέως καὶ ἔδωκεν τῷ Σασαβασαρ τῷ θησαυροφύλακι τῷ ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ ¹⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ Πάντα τὰ σκεύη λαβὲ καὶ πορεύου θὲς αὐτὰ ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἐν Ιερουσαλημ εἰς τὸν ἑαυτῶν τόπον. ¹⁶τότε Σασαβασαρ ἐκεῖνος ἥλθεν καὶ ἔδωκεν θεμελίους τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Ιερουσαλημ· καὶ ἀπὸ τότε ἔως τοῦ νῦν ὡκοδομήθη καὶ οὐκ ἐτελέσθη. ¹⁷καὶ νῦν εὶ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, ἐπισκεπήτω ἐν οἴκῳ τῆς γάζης τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος, ὅπως γνῶς ὅτι ἀπὸ βασιλέως Κύρου ἐτέθη γνώμη οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκεῖνον τὸν ἐν Ιερουσαλημ· καὶ γνοὺς ὁ βασιλεὺς περὶ τούτου πεμψάτω πρὸς ἡμᾶς.

6 ¹Τότε Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἔθηκεν γνώμην καὶ ἐπεσκέψατο ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις, ὅπου ἡ γάζα κεῖται ἐν Βαβυλῶνι. ²καὶ εὑρέθη ἐν πόλει ἐν τῇ βάρει τῆς Μήδων πόλεως κεφαλὶς μία, καὶ τοῦτο ἦν γεγραμμένον ἐν αὐτῇ Ὅπόμνημα. ³ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου βασιλέως Κύρος ὁ βασιλεὺς ἔθηκεν γνώμην περὶ οἴκου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Ιερουσαλημ· οἴκος οἰκοδομηθήτω καὶ τόπος, οὗ θυσιάζουσιν τὰ θυσιάσματα· καὶ ἔθηκεν ἐπαρμα ὕψος πήχεις ἐξήκοντα, πλάτος αὐτοῦ πήχεων ἐξήκοντα. ⁴καὶ δόμοι λίθινοι κραταιοὶ τρεῖς, καὶ δόμος ξύλινος εἰς· καὶ ἡ δαπάνη ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως δοθήσεται. ⁵καὶ τὰ σκεύη οἴκου τοῦ θεοῦ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ, ἢ Ναβουχοδονοσορ ἐξήνεγκεν ἀπὸ οἴκου τοῦ ἐν

Ιερουσαλημ καὶ ἐκόμισεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ δοθήτω καὶ ἀπελθάτω εἰς τὸν ναὸν τὸν ἐν Ιερουσαλημ ἐπὶ τόπου, οὗ ἐτέθη ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ. Ὅτι δώσετε, ἔπαρχοι πέραν τοῦ ποταμοῦ Σαθαρβουζανα καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Αφαρσαχαιοὶ οἱ ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ, μακρὰν ὄντες ἐκεῖθεν γέγονος τὸ ἔργον οἴκου τοῦ θεοῦ· οἱ ἀφηγούμενοι τῶν Ιουδαίων καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ιουδαίων οἴκον τοῦ θεοῦ ἐκεῖνον οἴκοδομείτωσαν ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ.⁸ καὶ ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη μήποτέ τι ποιήσητε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τῶν Ιουδαίων τοῦ οἰκοδομῆσαι οἴκον τοῦ θεοῦ ἐκεῖνον· καὶ ἀπὸ ὑπαρχόντων βασιλέως τῶν φόρων πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐπιμελῶς δαπάνη ἔστω διδομένη τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις τὸ μὴ καταργηθῆναι.⁹ καὶ ὃ ἀν ὑστέρημα, καὶ υἱὸνς βοῶν καὶ κριῶν καὶ ἀμνοὺς εἰς ὀλοκαυτώσεις τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, πυρούς, ἄλας, οἶνον, ἔλαιον, κατὰ τὸ ῥῆμα τῶν Ἱερέων τῶν ἐν Ιερουσαλημ ἔστω διδόμενον αὐτοῖς ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ, ὃ ἐὰν αἰτήσωσιν,¹⁰ ὥσιν προσφέροντες εὐωδίας τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ καὶ προσεύχωνται εἰς ζωὴν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ.¹¹ καὶ ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη ὅτι πᾶς ἄνθρωπος, ὃς ἀλλάξει τὸ ῥῆμα τοῦτο, καθαιρεθήσεται ξύλον ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ καὶ ὡρθωμένος παγήσεται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ὃ οἴκος αὐτοῦ τὸ κατ' ἐμὲ ποιηθήσεται.¹² καὶ ὁ θεός, οὓς κατασκηνοῖ τὸ ὄνομα ἐκεῖ, καταστρέψει πάντα βασιλέα καὶ λαόν, ὃς ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀλλάξαι ἢ ἀφανίσαι τὸν οἴκον τοῦ θεοῦ ἐκεῖνον τὸν ἐν Ιερουσαλημ. ἐγὼ Δαρεῖος ἔθηκα γνώμην· ἐπιμελῶς ἔσται.

¹³Τότε Θανθαναι ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, Σαθαρβουζανα καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ πρὸς ὃ ἀπέστειλεν Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς οὕτως ἐποίησαν ἐπιμελῶς.¹⁴ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ιουδαίων ὠκοδομοῦσαν καὶ οἱ Λευΐται ἐν προφητείᾳ Αγγαιου τοῦ προφήτου καὶ Ζαχαριου υἱοῦ Αδδω καὶ ἀνωκοδόμησαν καὶ κατηρτίσαντο ἀπὸ γνώμης θεοῦ Ισραὴλ καὶ ἀπὸ γνώμης Κύρου καὶ Δαρείου καὶ Αρθασασθα βασιλέων Περσῶν.¹⁵ καὶ ἐτέλεσαν τὸν οἴκον τοῦτον ἔως ἡμέρας τρίτης μηνὸς Αδαρ, ὃ ἔστιν ἔτος ἔκτον τῇ βασιλείᾳ Δαρείου τοῦ βασιλέως.¹⁶ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται καὶ οἱ κατάλοιποι υἱῶν ἀποικεσίας, ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ἐν εὐφροσύνῃ.¹⁷ καὶ προσήνεγκαν εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ μόσχους ἐκατόν, κριοὺς διακοσίους, ἀμνοὺς τετρακοσίους, χιμάρους αἰγῶν περὶ ἀμαρτίας ὑπὲρ παντὸς Ισραὴλ δώδεκα εἰς ἀριθμὸν φυλῶν Ισραὴλ.¹⁸ καὶ ἔστησαν τοὺς Ἱερεῖς ἐν διαιρέσεσιν αὐτῶν καὶ τοὺς Λευίτας ἐν μερισμοῖς αὐτῶν ἐπὶ δουλείᾳ θεοῦ τοῦ ἐν Ιερουσαλημ κατὰ τὴν γραφὴν βιβλίου Μωυσῆ.

¹⁹Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ τῆς ἀποικεσίας τὸ πασχα τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου.²⁰ ὅτι ἐκαθαρίσθησαν οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται ἔως εἰς πάντες καθαροὶ καὶ ἔσφαξαν τὸ πασχα τοῖς πᾶσιν υἱοῖς τῆς ἀποικεσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς Ἱερεῦσιν καὶ ἑαυτοῖς.²¹ καὶ ἔφαγον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸ πασχα, οἱ ἀπὸ τῆς ἀποικεσίας καὶ πᾶς ὁ χωριζόμενος τῆς ἀκαθαρσίας ἐθνῶν τῆς γῆς πρὸς αὐτοὺς τοῦ ἐκήγετος κύριον θεὸν Ισραὴλ.²² καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ, ὅτι εὐφρανεν αὐτοὺς κύριος καὶ ἐπέστρεψεν καρδίαν βασιλέως Ασσουρ ἐπ' αὐτοὺς κραταιῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐν ἔργοις οἴκου τοῦ θεοῦ Ισραὴλ.

7 ¹*Καὶ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν βασιλείᾳ Αρθασασθα βασιλέως Περσῶν ἀνέβη Εσδρας υἱὸς Σαραιου υἱοῦ Αζαριου υἱοῦ Ελκια ²υἱοῦ Σαλουμ υἱοῦ Σαδδουκ υἱοῦ Αχιτωβ ³υἱοῦ Σαμαρια υἱοῦ Εσρια υἱοῦ Μαρερωθ ⁴υἱοῦ Ζαραια υἱοῦ Σαουια υἱοῦ Βοκκι ⁵υἱοῦ Αβισουε υἱοῦ Φινεες υἱοῦ Ελεαζαρ υἱοῦ Ααρων τοῦ ἱερέως τοῦ πρώτου. ⁶αὐτὸς Εσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος, καὶ αὐτὸς γραμματεὺς ταχὺς ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ὃν ἔδωκεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ὅτι χεὶρ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ ἐπ’ αὐτὸν ἐν πᾶσιν, οἵς ἔξήτει αὐτός. ⁷καὶ ἀνέβησαν ἀπὸ οἴνων Ισραὴλ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν καὶ οἱ ἄδοντες καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ναθινιμ εἰς Ιερουσαλημ ἐν ἔτει ἑβδόμῳ τῷ Αρθασασθα τῷ βασιλεῖ. ⁸καὶ ἤλθοσαν εἰς Ιερουσαλημ τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ, τοῦτο ἔτος ἑβδομον τῷ βασιλεῖ. ⁹ὅτι ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου αὐτὸς ἐθεμελίωσεν τὴν ἀνάβασιν τὴν ἀπὸ Βαβυλῶνος, ἐν δὲ τῇ πρώτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πέμπτου ἤλθοσαν εἰς Ιερουσαλημ, ὅτι χεὶρ θεοῦ αὐτοῦ ἦν ἀγαθὴ ἐπ’ αὐτόν. ¹⁰ὅτι Εσδρας ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ ζητῆσαι τὸν νόμον καὶ ποιεῖν καὶ διδάσκειν ἐν Ισραὴλ προστάγματα καὶ κρίματα.*

¹¹Καὶ αὕτη ἡ διασάφησις τοῦ διατάγματος, οὗ ἔδωκεν Αρθασασθα τῷ Εσδρα τῷ ἱερεῖ τῷ γραμματεῖ βιβλίου λόγων ἐντολῶν κυρίου καὶ προσταγμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ισραὴλ ¹²Αρθασασθα βασιλεὺς βασιλέων Εσδρα γραμματεῖ νόμου τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ· τετέλεσται ὁ λόγος καὶ ἡ ἀπόκρισις. ¹³ἀπ’ ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη ὅτι πᾶς ὁ ἐκουσιαζόμενος ἐν βασιλείᾳ μου ἀπὸ λαοῦ Ισραὴλ καὶ ἱερέων καὶ Λευιτῶν πορευθῆναι εἰς Ιερουσαλημ, μετὰ σοῦ πορευθῆναι. ¹⁴ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἐπτὰ συμβούλων ἀπεστάλη ἐπισκέψασθαι ἐπὶ τὴν Ιουδαίαν καὶ εἰς Ιερουσαλημ νόμῳ θεοῦ αὐτῶν τῷ ἐν χειρὶ σου. ¹⁵καὶ εἰς οἶκον κυρίου ἀργύριον καὶ χρυσίον, ὃ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι ἡκουσιάσθησαν τῷ θεῷ τοῦ Ισραὴλ τῷ ἐν Ιερουσαλημ κατασκηνοῦντι, ¹⁶καὶ πᾶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ὃ τι ἔὰν εὔρης ἐν πάσῃ χώρᾳ Βαβυλῶνος μετὰ ἐκουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ καὶ ἱερέων τῶν ἐκουσιαζούντων εἰς οἶκον θεοῦ τὸν ἐν Ιερουσαλημ, ¹⁷καὶ πᾶν προσπορεύομενον, τοῦτον ἐτοίμως ἔνταξον ἐν βιβλίῳ τούτῳ, μόσχους, κριούς, ἀμνούς καὶ θυσίας αὐτῶν καὶ σπονδὰς αὐτῶν, καὶ προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ θυσιαστηρίου τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ὑμῶν τοῦ ἐν Ιερουσαλημ. ¹⁸καὶ εἴ τι ἐπὶ σὲ καὶ τοὺς ἀδελφούς σου ἀγαθυνθῆ ἐν καταλοίπῳ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου ποιῆσαι, ὡς ἀρεστὸν τῷ θεῷ ὑμῶν ποιήσατε. ¹⁹καὶ τὰ σκεύη τὰ διδόμενά σοι εἰς λειτουργίαν οἴκου θεοῦ παράδος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐν Ιερουσαλημ. ²⁰καὶ κατάλοιπον χρείας οἴκου θεοῦ σου, ὃ ἀν φανῆ σοι δοῦναι, δώσεις ἀπὸ οἴκων γάζης βασιλέως. ²¹καὶ ἀπ’ ἐμοῦ, ἐγὼ Αρθασασθα βασιλεὺς, ἔθηκα γνώμην πάσαις ταῖς γάζαις ταῖς ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ ὅτι πᾶν, ὃ ἀν αἰτήσῃ ὑμᾶς Εσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς τοῦ νόμου τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἐτοίμως γιγνέσθω ²²ἔως ἀργυρίου ταλάντων ἐκατὸν καὶ ἔως πυροῦ κόρων ἐκατὸν καὶ ἔως οἴνου βάδων ἐκατὸν καὶ ἔως ἐλαίου βάδων ἐκατὸν καὶ ἄλας οὐ οὐκ ἔστιν γραφή. ²³πᾶν, ὃ ἔστιν ἐν γνώμῃ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, γιγνέσθω. προσέχετε μή τις ἐπιχειρήσῃ εἰς οἴκον θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, μήποτε γένηται ὀργὴ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν οἴνων αὐτοῦ. ²⁴καὶ ὑμῖν ἐγνώρισται· ἐν πᾶσιν τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς Λευίταις, ἄδουσιν, πυλωροῖς, ναθινιμ καὶ λειτουργοῖς

οίκου θεοῦ τούτου φόρος μὴ ἔστω σοι, οὐκ ἔξουσιάσεις καταδουλοῦσθαι αὐτούς. ²⁵καὶ σύ, Εσδρα, ὡς ἡ σοφία τοῦ θεοῦ ἐν χειρί σου κατάστησον γραμματεῖς καὶ κριτάς, ἵνα ὅσιν κρίνοντες παντὶ τῷ λαῷ τῷ ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ, πᾶσιν τοῖς εἰδόσιν νόμον τοῦ θεοῦ σου, καὶ τῷ μὴ εἰδότι γνωριεῖτε. ²⁶καὶ πᾶς, ὃς ἀν μὴ ἥ ποιῶν νόμον τοῦ θεοῦ καὶ νόμον τοῦ βασιλέως ἑτοίμως, τὸ κρίμα ἔσται γιγνόμενον ἐξ αὐτοῦ, ἐάν τε εἰς θάνατον ἐάν τε εἰς παιδείαν ἐάν τε εἰς ζημίαν τοῦ βίου ἐάν τε εἰς δεσμά.

²⁷Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἔδωκεν οὕτως ἐν καρδίᾳ τοῦ βασιλέως τοῦ δοξάσαι τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ιερουσαλημ ²⁸καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔκλινεν ἔλεος ἐν δοκίμῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συμβούλων αὐτοῦ καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων τοῦ βασιλέως τῶν ἐπηρημένων. καὶ ἐγὼ ἐκραταιώθην ὡς χεὶρ θεοῦ ἥ ἀγαθή ἐπ' ἐμέ, καὶ συνῆξα ἀπὸ Ισραὴλ ἀρχοντας ἀναβῆναι μετ' ἐμοῦ.

8 ¹Καὶ οὗτοι οἱ ἀρχοντες πατριῶν αὐτῶν, οἱ ὁδηγοὶ ἀναβαίνοντες μετ' ἐμοῦ ἐν βασιλείᾳ Αρθασασθα τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. ²ἀπὸ υἱῶν Φινεες Γηρσωμ· ἀπὸ υἱῶν Ιθαμαρ Δανιηλ· ἀπὸ υἱῶν Δαυιδ Ατους· ³ἀπὸ υἱῶν Σαχανια ἀπὸ υἱῶν Φορος Ζαχαριας καὶ μετ' αὐτοῦ τὸ σύστρεμμα ἐκατὸν καὶ πεντήκοντα· ⁴ἀπὸ υἱῶν Φααθμωαβ Ελιανα υἱὸς Ζαραια καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι τὰ ἀρσενικά· ⁵ἀπὸ υἱῶν Ζαθοης Σεχενιας υἱὸς Αζηλ καὶ μετ' αὐτοῦ τριακόσιοι τὰ ἀρσενικά· ⁶καὶ ἀπὸ υἱῶν Αδιν Ωβηθ υἱὸς Ιωναθαν καὶ μετ' αὐτοῦ πεντήκοντα τὰ ἀρσενικά· ⁷καὶ ἀπὸ υἱῶν Ηλαμ Ιεσια υἱὸς Αθελια καὶ μετ' αὐτοῦ ἐβδομήκοντα τὰ ἀρσενικά· ⁸καὶ ἀπὸ υἱῶν Σαφατια Ζαβδια υἱὸς Μιχαηλ καὶ μετ' αὐτοῦ ὄγδοηκοντα τὰ ἀρσενικά· ⁹καὶ ἀπὸ υἱῶν Ιωαβ Αβαδια υἱὸς Ιηλ καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι δέκα ὀκτὼ τὰ ἀρσενικά· ¹⁰καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαανι Σαλιμουθ υἱὸς Ιωσεφια καὶ μετ' αὐτοῦ ἐκατὸν ἑξήκοντα τὰ ἀρσενικά· ¹¹καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβι Ζαχαρια υἱὸς Βαβι καὶ μετ' αὐτοῦ ἐβδομήκοντα ὀκτὼ τὰ ἀρσενικά· ¹²καὶ ἀπὸ υἱῶν Ασγαδ Ιωαναν υἱὸς Ακαταν καὶ μετ' αὐτοῦ ἐκατὸν δέκα τὰ ἀρσενικά· ¹³καὶ ἀπὸ υἱῶν Αδωνικαμ ἔσχατοι καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Αλιφαλατ, Ιηλ καὶ Σαμαια καὶ μετ' αὐτῶν ἑξήκοντα τὰ ἀρσενικά· ¹⁴καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαγο Ουθι καὶ μετ' αὐτοῦ ἐβδομήκοντα τὰ ἀρσενικά.

¹⁵Καὶ συνῆξα αὐτοὺς πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν ἐρχόμενον πρὸς τὸν Ευ, καὶ παρενεβάλομεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. καὶ συνῆκα ἐν τῷ λαῷ καὶ ἐν τοῖς ιερεῦσιν, καὶ ἀπὸ υἱῶν Λευι οὐχ εὔρον ἐκεῖ. ¹⁶καὶ ἀπέστειλα τῷ Ελεαζαρ, τῷ Αριηλ, τῷ Σαμαια καὶ τῷ Αλωναμ καὶ τῷ Ιαριβ καὶ τῷ Ελναθαν καὶ τῷ Ναθαν καὶ τῷ Ζαχαρια καὶ τῷ Μεσουλαμ ἄνδρας καὶ τῷ Ιωαριβ καὶ τῷ Ελναθαν συνίοντας ¹⁷καὶ ἐξήνεγκα αὐτοὺς ἐπὶ ἀρχοντος ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου καὶ ἔθηκα ἐν στόματι αὐτῶν λόγους λαλῆσαι πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν τοὺς ναθινιμ ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου τοῦ ἐνέγκαι ἡμῖν ἀδοντας εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν. ¹⁸καὶ ἤλθοσαν ἡμῖν, ὡς χεὶρ θεοῦ ἡμῶν ἀγαθή ἐφ' ἡμᾶς, ἀνὴρ σαχωλ ἀπὸ υἱῶν Μοολι υἱοῦ Λευι υἱοῦ Ισραὴλ· καὶ ἀρχὴν ἤλθοσαν υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὀκτωκαίδεκα. ¹⁹καὶ τὸν Ασεβια καὶ τὸν Ωσαιαν ἀπὸ υἱῶν Μεραρι, ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ υἱοὶ αὐτῶν εἴκοσι. ²⁰καὶ ἀπὸ τῶν ναθινιμ, ὃν ἔδωκεν Δαυιδ καὶ οἱ ἀρχοντες εἰς δουλείαν τῶν Λευιτῶν, ναθινιμ διακόσιοι καὶ εἴκοσι· πάντες συνήχθησαν ἐν ὀνόμασιν. ²¹καὶ ἐκάλεσα ἐκεῖ νηστείαν ἐπὶ τὸν ποταμὸν Αουε τοῦ ταπεινωθῆναι ἐνώπιον θεοῦ ἡμῶν ζητῆσαι παρ' αὐτοῦ ὁδὸν εὑθεῖαν ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν καὶ

πάσῃ τῇ κτήσει ἡμῶν.²²ὅτι ἡσχύνθην αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ βασιλέως δύναμιν καὶ ἵππεῖς σῶσαι ἡμᾶς ἀπὸ ἔχθροῦ ἐν τῇ ὁδῷ, ὅτι εἴπαμεν τῷ βασιλεῖ λέγοντες Χεὶρ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ πάντας τοὺς ζητοῦντας αὐτὸν εἰς ἀγαθόν, καὶ κράτος αὐτοῦ καὶ θυμὸς αὐτοῦ ἐπὶ πάντας ἐγκαταλείποντας αὐτόν.²³καὶ ἐνηστεύσαμεν καὶ ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν περὶ τούτου, καὶ ἐπήκουσεν ἡμῖν.²⁴καὶ διέστειλα ἀπὸ ἀρχόντων τῶν ἱερέων δώδεκα, τῷ Σαραίᾳ, Ασαβίᾳ καὶ μετ' αὐτῶν ἀπὸ ἀδελφῶν αὐτῶν δέκα,²⁵καὶ ἔστησα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἀπαρχῆς οἴκου θεοῦ ἡμῶν, ἃ ὑψώσεν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ καὶ πᾶς Ισραὴλ οἱ εὐρισκόμενοι.²⁶καὶ ἔστησα ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια καὶ πεντήκοντα καὶ σκεύη ἀργυρᾶ ἑκατὸν καὶ τάλαντα χρυσίου ἑκατὸν²⁷καὶ καφουρη χρυσοῦ εἴκοσι εἰς τὴν ὁδὸν χαμανιμ χίλιοι καὶ σκεύη χαλκοῦ στίλβοντος ἀγαθοῦ διάφορα ἐπιθυμητὰ ἐν χρυσίῳ.²⁸καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς Ὅμεις ἄγιοι τῷ κυρίῳ, καὶ τὰ σκεύη ἄγια, καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐκούσια τῷ κυρίῳ θεῷ πατέρων ὑμῶν.²⁹ἀγρυπνεῖτε καὶ τηρεῖτε, ἔως στῆτε ἐνώπιον ἀρχόντων τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν ἐν Ιερουσαλημ εἰς σκηνὰς οἴκου κυρίου.³⁰καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται σταθμὸν τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου καὶ τῶν σκευῶν ἐνεγκεῖν εἰς Ιερουσαλημ εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν.

³¹Καὶ ἐξήραμεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Αουε ἐν τῇ δωδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου τοῦ ἐλθεῖν εἰς Ιερουσαλημ· καὶ χεὶρ θεοῦ ἡμῶν ἦν ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ χειρὸς ἔχθροῦ καὶ πολεμίου ἐν τῇ ὁδῷ.³²καὶ ἥλθομεν εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἐκαθίσαμεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς.³³καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐστήσαμεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ χεῖρα Μεριμωθ νίοῦ Ουρια τοῦ ἱερέως — καὶ μετ' αὐτοῦ Ελεαζαρ υἱὸς Φινεες καὶ μετ' αὐτῶν Ιωζαβαδ υἱὸς Ἰησοῦ καὶ Νωαδια υἱὸς Βαναια οἱ Λευῖται —³⁴ἐν ἀριθμῷ καὶ ἐν σταθμῷ τὰ πάντα, καὶ ἐγράφη πᾶς ὁ σταθμός. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ³⁵οἱ ἐλθόντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας υἱοὶ τῆς παροικίας προσήνεγκαν ὅλοκαυτώσεις τῷ θεῷ Ισραὴλ μόσχους δώδεκα περὶ παντὸς Ισραὴλ, κριοὺς ἐνενήκοντα ἕξ, ἀμνοὺς ἐβδομήκοντα καὶ ἐπτά, χιμάρους περὶ ἀμαρτίας δώδεκα, τὰ πάντα ὅλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ.³⁶καὶ ἐδόξασαν τὸν λαὸν καὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.

9 ¹Καὶ ὡς ἐτελέσθη ταῦτα, ἤγγισαν πρός με οἱ ἄρχοντες λέγοντες Οὐκ ἔχωρίσθη ὁ λαὸς Ισραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἀπὸ λαῶν τῶν γαιῶν ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν, τῷ Χανανί, ὁ Εθί, ὁ Φερεζί, ὁ Ιεβουσί, ὁ Αμμωνί, ὁ Μωαβί, ὁ Μοσερι καὶ ὁ Αμορι,²ὅτι ἐλάβοσαν ἀπὸ θυγατέρων αὐτῶν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ παρήχθη σπέρμα τὸ ἄγιον ἐν λαοῖς τῶν γαιῶν, καὶ χεὶρ τῶν ἀρχόντων ἐν τῇ ἀσυνθεσίᾳ ταύτῃ ἐν ἀρχῇ.³καὶ ὡς ἤκουσα τὸν λόγον τοῦτον, διέρρηξα τὰ ἴματια μου καὶ ἐπαλλόμην καὶ ἔτιλλον ἀπὸ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἀπὸ τοῦ πώγωνός μου καὶ ἐκαθήμην ἡρεμάζων.⁴καὶ συνήχθησαν πρός με πᾶς ὁ διώκων λόγον θεοῦ Ισραὴλ ἐπὶ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας, καὶ ἐγὼ καθήμενος ἡρεμάζων ἔως τῆς θυσίας τῆς ἐσπερινῆς.⁵καὶ ἐν θυσίᾳ τῇ ἐσπερινῇ ἀνέστην ἀπὸ

ταπεινώσεώς μου· καὶ ἐν τῷ διαρρῆξαι με τὰ ἴμάτιά μου καὶ ἐπαλλόμην καὶ κλίνω ἐπὶ τὰ γόνατά μου καὶ ἐκπετάζω τὰς χεῖράς μου πρὸς κύριον τὸν θεὸν ⁶καὶ εἴπα Κύριε, ἡσχύνθην καὶ ἐνετράπην τοῦ ὑψῶσαι τὸ πρόσωπόν μου πρὸς σέ, ὅτι αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν, καὶ αἱ πλημμελείαι ἡμῶν ἐμεγαλύνθησαν ἔως εἰς οὐρανόν. ⁷ἀπὸ ἡμερῶν πατέρων ἡμῶν ἐσμεν ἐν πλημμελείᾳ μεγάλῃ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν παρεδόθημεν ἡμεῖς καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν ἐν χειρὶ βασιλέων τῶν ἐθνῶν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ἐν διαρπαγῇ καὶ ἐν αἰσχύνῃ προσώπου ἡμῶν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁸καὶ νῦν ἐπιεικεύσατο ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ καταλιπεῖν ἡμῖν εἰς σωτηρίαν καὶ δοῦναι ἡμῖν στήριγμα ἐν τόπῳ ἀγίασματος αὐτοῦ τοῦ φωτίσαι ὁφθαλμοὺς ἡμῶν καὶ δοῦναι ζωοποίησιν μικρὰν ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν. ⁹ὅτι δούλοι ἐσμεν, καὶ ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν οὐκ ἐγκατέλιπεν ἡμᾶς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ἔκλινεν ἐφ' ἡμᾶς ἔλεος ἐνώπιον βασιλέων Περσῶν δοῦναι ἡμῖν ζωοποίησιν τοῦ ὑψῶσαι αὐτοὺς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἀναστῆσαι τὰ ἔρημα αὐτῆς καὶ τοῦ δοῦναι ἡμῖν φραγμὸν ἐν Ιουδaea καὶ ἐν Ιερουσαλημ. ¹⁰τί εἴπωμεν, ὁ θεὸς ἡμῶν, μετὰ τοῦτο; ὅτι ἐγκατελίπομεν ἐντολάς σου, ¹¹Ἄς ἔδωκας ἡμῖν ἐν χειρὶ δούλων σου τῶν προφητῶν λέγων· Ἡ γῆ, εἰς ᾧν εἰσπορεύεσθε κληρονομῆσαι αὐτήν, γῆ μετακινουμένη ἐστὶν ἐν μετακινήσει λαῶν τῶν ἐθνῶν ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν, ὃν ἐπλησαν αὐτὴν ἀπὸ στόματος ἐπὶ στόμα ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν. ¹²καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ δῶτε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν καὶ οὐκ ἐκζητήσετε εἰρήνην αὐτῶν καὶ ἀγαθὸν αὐτῶν ἔως αἰῶνος, ὅπως ἐνισχύσητε καὶ φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ κληροδοτήσητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἔως αἰῶνος. ¹³καὶ μετὰ πᾶν τὸ ἐρχόμενον ἐφ' ἡμᾶς ἐν ποιήμασιν ἡμῶν τοῖς πονηροῖς καὶ ἐν πλημμελείᾳ ἡμῶν τῇ μεγάλῃ· ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐκούφισας ἡμῶν τὰς ἀνομίας καὶ ἔδωκας ἡμῖν σωτηρίαν. ¹⁴ὅτι ἐπεστρέψαμεν διασκεδάσαι ἐντολάς σου καὶ ἐπιγαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς τῶν γαιῶν· μὴ παροξυνθῆς ἐν ἡμῖν ἔως συντελείας τοῦ μὴ εἶναι ἐγκατάλειμμα καὶ διασωζόμενον. ¹⁵κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, δίκαιος σύ, ὅτι κατελείφθημεν διασωζόμενοι ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη· ἴδού ἡμεῖς ἐναντίον σου ἐν πλημμελείαις ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν στῆναι ἐνώπιόν σου ἐπὶ τούτῳ.

10 ¹Καὶ ὡς προσηγόρευσεν κλαίων καὶ προσευχόμενος ἐνώπιον οἴκου τοῦ θεοῦ, συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ισραὴλ ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίσκοι, ὅτι ἔκλαυσεν ὁ λαὸς καὶ ὑψωσεν κλαίων. ²καὶ ἀπεκρίθη Σεχενιας υἱὸς Ιηλ ἀπὸ υἱῶν Ηλαμ καὶ εἶπεν τῷ Εσδρᾳ· Ἡμεῖς ἡσυνθετήσαμεν τῷ θεῷ ἡμῶν καὶ ἐκαθίσαμεν γυναῖκας ἀλλοτρίας ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς· καὶ νῦν ἔστιν ὑπομονὴ τῷ Ισραὴλ ἐπὶ τούτῳ. ³καὶ νῦν διαθώμεθα διαθήκην τῷ θεῷ ἡμῶν ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας καὶ τὰ γενόμενα ἐξ αὐτῶν, ὡς ἀν βούλῃ· ἀνάστηθι καὶ φοβέρισον αὐτοὺς ἐν ἐντολαῖς θεοῦ ἡμῶν, καὶ ὡς ὁ νόμος γενηθήτω. ⁴ἀνάστα, ὅτι ἐπὶ σὲ τὸ ρῆμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ· κραταιοῦ καὶ ποίησον. ⁵καὶ ἀνέστη Εσδρας καὶ ὥρκισεν τοὺς ἄρχοντας, τοὺς Ἱερεῖς καὶ Λευίτας καὶ πάντα Ισραὴλ τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸ ρῆμα τοῦτο, καὶ ὥμοσαν. ⁶καὶ ἀνέστη Εσδρας ἀπὸ προσώπου οἴκου τοῦ θεοῦ καὶ ἐπορεύθη εἰς γαζοφυλάκιον Ιωανναν υἱοῦ Ελισουβ καὶ ἐπορεύθη

έκει· ἄρτον οὐκ ἔφαγεν καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιεν, ὅτι ἐπένθει ἐπὶ τῇ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας. ⁷καὶ παρήνεγκαν φωνὴν ἐν Ιουδα καὶ ἐν Ιερουσαλημ πᾶσιν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀποικίας τοῦ συναθροισθῆναι εἰς Ιερουσαλημ, ⁸καὶ πᾶς, ὃς ἂν μὴ ἔλθῃ εἰς τρεῖς ἡμέρας ὡς ἡ βουλὴ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀναθεματισθῆσεται πᾶσα ἡ ὑπαρξία αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διασταλήσεται ἀπὸ ἐκκλησίας τῆς ἀποικίας.

⁹Καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Ιουδα καὶ Βενιαμιν εἰς Ιερουσαλημ εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας, οὗτος ὁ μὴν ὁ ἔνατος· ἐν εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἐκάθισεν πᾶς ὁ λαὸς ἐν πλατείᾳ οἴκου τοῦ θεοῦ ἀπὸ θορύβου αὐτῶν περὶ τοῦ ῥήματος καὶ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος. ¹⁰καὶ ἀνέστη Εσδρας ὁ ιερεὺς καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ὦμεῖς ἡσυνθετήκατε καὶ ἐκαθίσατε γυναικας ἀλλοτρίας τοῦ προσθεῖναι ἐπὶ πλημμέλειαν Ισραὴλ. ¹¹καὶ νῦν δότε αἰνεσιν κυρίῳ τῷ θεῷ τῶν πατέρων ὑμῶν καὶ ποιήσατε τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ διαστάλητε ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλοτρίων. ¹²καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία καὶ εἶπαν Μέγα τοῦτο τὸ ῥῆμά σου ἐφ' ἡμᾶς ποιῆσαι. ¹³ἀλλὰ ὁ λαὸς πολύς, καὶ ὁ καιρὸς χειμερινός, καὶ οὐκ ἔστιν δύναμις στῆναι ἔξω· καὶ τὸ ἔργον οὐκ εἰς ἡμέραν μίαν καὶ οὐκ εἰς δύο, ὅτι ἐπληθύναμεν τοῦ ἀδικῆσαι ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ. ¹⁴στήτωσαν δὴ οἱ ἀρχοντες ἡμῶν τῇ πάσῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ πάντες οἱ ἐν πόλεσιν ἡμῶν, ὃς ἐκάθισεν γυναικας ἀλλοτρίας, ἐλθέτωσαν εἰς καιροὺς ἀπὸ συνταγῶν καὶ μετ' αὐτῶν πρεσβύτεροι πόλεως καὶ πόλεως καὶ κριταὶ τοῦ ἀποστρέψαι ὀργὴν θυμοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξ ἡμῶν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. ¹⁵πλὴν Ιωναθαν υἱὸς Ασαηλ καὶ Ιαζια υἱὸς Θεκουε μετ' ἐμοῦ περὶ τούτου, καὶ Μεσουλαμ καὶ Σαβαθαι ὁ Λευίτης βοηθῶν αὐτοῖς. ¹⁶καὶ ἐποίησαν οὕτως υἱοὶ τῆς ἀποικίας. καὶ διεστάλησαν Εσδρας ὁ ιερεὺς καὶ ἄνδρες ἀρχοντες πατριῶν τῷ οἴκῳ καὶ πάντες ἐν ὀνόμασιν, ὅτι ἐπέστρεψαν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου ἐκήγετοι τὸ ῥῆμα. ¹⁷καὶ ἐτέλεσαν ἐν πᾶσιν ἀνδράσιν, οἵ ἐκάθισαν γυναικας ἀλλοτρίας, ἔως ἡμέρας μιᾶς τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου.

¹⁸Καὶ εὑρέθησαν ἀπὸ υἱῶν τῶν ιερέων οἵ ἐκάθισαν γυναικας ἀλλοτρίας· ἀπὸ υἱῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ιωσεδεκ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μαασηα καὶ Ελιεζερ καὶ Ιαριβ καὶ Γαδαλια, ¹⁹καὶ ἐδωκαν χεῖρα αὐτῶν τοῦ ἐξενέγκαι γυναικας αὐτῶν καὶ πλημμελείας κριὸν ἐκ προβάτων περὶ πλημμελήσεως αὐτῶν. ²⁰καὶ ἀπὸ υἱῶν Εμμηρ Ανανι καὶ Ζαβδια. ²¹καὶ ἀπὸ υἱῶν Ηραμ Μασαια καὶ Ελια καὶ Σαμαια καὶ Ιιηλ καὶ Οζια. ²²καὶ ἀπὸ υἱῶν Φασουρ Ελιωηναι, Μαασαια καὶ Ισμαηλ καὶ Ναθαναηλ καὶ Ιωζαβαδ καὶ Ηλασα. — ²³καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν· Ιωζαβαδ καὶ Σαμου καὶ Κωλια (αὐτὸς Κωλιτας) καὶ Φαθαια καὶ Ιοδομ καὶ Ελιεζερ. ²⁴καὶ ἀπὸ τῶν ἀδόντων Ελισαφ· καὶ ἀπὸ τῶν πυλωρῶν Σελλημ καὶ Τελημ καὶ Ωδουε. — ²⁵καὶ ἀπὸ Ισραὴλ· ἀπὸ υἱῶν Φορος Ραμια καὶ Ιαζια καὶ Μελχια καὶ Μεαμιν καὶ Ελεαζαρ καὶ Ασαβια καὶ Βαναια. ²⁶καὶ ἀπὸ υἱῶν Ηλαμ Μαθανια καὶ Ζαχαρια καὶ Ιαιηλ καὶ Αβδια καὶ Ιαριμωθ καὶ Ηλια. ²⁷καὶ ἀπὸ υἱῶν Ζαθουα Ελιωηναι, Ελισουβ, Μαθανια καὶ Ιαρμωθ καὶ Ζαβαδ καὶ Οζιζα. ²⁸καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβι Ιωαναν, Ανανια καὶ Ζαβου, Οθαλι. ²⁹καὶ ἀπὸ υἱῶν Βανουι Μεσουλαμ, Μαλουχ, Αδαιας, Ιασουβ καὶ Σαλουια καὶ Ρημωθ. ³⁰καὶ ἀπὸ υἱῶν Φααθμωαβ Εδενε, Χαληλ, Βαναια, Μασηα, Μαθανια, Βεσεληλ καὶ Βανουι καὶ Μανασση. ³¹καὶ ἀπὸ υἱῶν Ηραμ

Ελιεζερ, Ιεσσια, Μελχια, Σαμαια, Σεμεων, ³²Βενιαμιν, Μαλουχ, Σαμαρια. ³³και ἀπὸ υἱῶν Ησαμ Μαθανι, Μαθαθα, Ζαβεδ, Ελιφαλεθ, Ιεραμι, Μανασση, Σεμεϊ. ³⁴ἀπὸ υἱῶν Βανι Μοοδι, Αμραμ, Ουηλ, ³⁵Βαναια, Βαδαια, Χελια, ³⁶Ουιεχωα, Ιεραμωθ, Ελιασιβ, ³⁷Μαθανια, Μαθαναι, και ἐποίησαν ³⁸οι υἱοι Βανουι και οι υἱοι Σεμεϊ ³⁹και Σελεμια και Ναθαν και Αδαια, ⁴⁰Μαχναδαβου, Σεσι, Σαρου, ⁴¹Εζερηλ και Σελεμια και Σαμαρια ⁴²και Σαλουμ, Αμαρια, Ιωσηφ. ⁴³ἀπὸ υἱῶν Ναβου Ιηλ, Μαθαθια, Σεδεμ, Ζαμβινα, Ιαδαι και Ιωηλ και Βαναια. — ⁴⁴πάντες οὗτοι ἐλάβοσαν γυναικας ἀλλοτρίας και ἐγέννησαν ἐξ αὐτῶν υἱούς.

11 ¹Λόγοι Νεεμια υἱοῦ Αχαλια.

Και ἐγένετο ἐν μηνὶ Χασεηλου ἔτους εἰκοστοῦ και ἐγὼ ἡμην ἐν Σουσαν αβιρα, ²και ἥλθεν Αναι εῖς ἀπὸ ἀδελφῶν μου, αὐτὸς και ἄνδρες Ιουδα, και ἥρωτησα αὐτοὺς περὶ τῶν σωθέντων, οἱ κατελείφθησαν ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας και περὶ Ιερουσαλημ. ³και εἴποσαν πρός με Οι καταλειπόμενοι οι καταλειφθέντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας ἐκεῖ ἐν τῇ χώρᾳ ἐν πονηρίᾳ μεγάλῃ και ἐν ὀνειδισμῷ, και τείχη Ιερουσαλημ καθηρημένα, και αἱ πύλαι αὐτῆς ἐνεπρήσθησαν ἐν πυρί. ⁴και ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι με τοὺς λόγους τούτους ἐκάθισα και ἔκλαυσα και ἐπένθησα ἡμέρας και ἡμην νηστεύων και προσευχόμενος ἐνώπιον θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ ⁵και εἴπα Μὴ δή, κύριε ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας και ὁ φοβερός, φυλάσσων τὴν διαθήκην και τὸ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν και τοῖς φυλάσσουσιν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. ⁶ἔστω δὴ τὸ οὗς σου προσέχον και οἱ ὄφθαλμοί σου ἀνεῳγμένοι τοῦ ἀκοῦσαι προσευχὴν δούλου σου, ἦν ἐγὼ προσεύχομαι ἐνώπιόν σου σήμερον ἡμέραν και νύκτα περὶ υἱῶν Ισραηλ δούλων σου και ἐξαγορεύω ἐπὶ ἀμαρτίαις υἱῶν Ισραηλ, ἀς ἡμάρτομέν σοι. και ἐγὼ και ὁ οἶκος πατρός μου ἡμάρτομεν. ⁷διαλύσει διελύσαμεν πρὸς σὲ και οὐκ ἐφυλάξαμεν τὰς ἐντολὰς και τὰ προστάγματα και τὰ κρίματα, ἀ ἐνετείλω τῷ Μωυσῇ παιδί σου. ⁸μνήσθητι δὴ τὸν λόγον, ὃν ἐνετείλω τῷ Μωυσῇ παιδί σου λέγων ὑμεῖς ἐὰν ἀσυνθετήσητε, ἐγὼ διασκορπιῶ ὑμᾶς ἐν τοῖς λαοῖς. ⁹και ἐὰν ἐπιστρέψητε πρός με και φυλάξητε τὰς ἐντολὰς μου και ποιήσητε αὐτάς, ἐὰν ἦ ἡ διασπορὰ ὑμῶν ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συνάξω αὐτοὺς και εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον, ὃν ἐξελεξάμην κατασκηνῶσαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. ¹⁰και αὐτοὶ παῖδες σου και λαός σου, οὓς ἐλυτρώσω ἐν δυνάμει σου τῇ μεγάλῃ και ἐν τῇ χειρὶ σου τῇ κραταιᾳ. ¹¹μὴ δή, κύριε, ἀλλ' ἔστω τὸ οὗς σου προσέχον εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου και εἰς τὴν προσευχὴν παίδων σου τῶν θελόντων φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου, και εὐόδωσον δὴ τῷ παιδί σου σήμερον και δὸς αὐτὸν εἰς οἰκτιρμοὺς ἐνώπιον τοῦ ἀνδρὸς τούτου. — και ἐγὼ ἡμην οἰνοχόος τῷ βασιλεῖ.

12 ¹Και ἐγένετο ἐν μηνὶ Νισαν ἔτους εἰκοστοῦ Αρθασασθα βασιλεῖ και ἦν ὁ οἶνος ἐνώπιον ἐμοῦ, και ἔλαβον τὸν οἶνον και ἔδωκα τῷ βασιλεῖ, και οὐκ ἦν ἔτερος ἐνώπιον αὐτοῦ. ²και εἴπεν μοι ὁ βασιλεύς Διὰ τί τὸ πρόσωπόν σου πονηρὸν και οὐκ εἴ μετριάζων; οὐκ ἔστιν τοῦτο εἰ μὴ πονηρία καρδίας. και ἐφοβήθην πολὺ σφόδρα. ³και εἴπα τῷ βασιλεῖ ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα ζήτω. διὰ τί οὐ μὴ γένηται πονηρὸν τὸ πρόσωπόν μου, διότι ἡ πόλις, οἶκος μνημείων πατέρων μου, ἡρημώθη και αἱ

πύλαι αὐτῆς κατεβράθησαν ἐν πυρί; ⁴καὶ εἴπεν μοι ὁ βασιλεὺς Περὶ τίνος τοῦτο σὺ ζητεῖς; καὶ προσηγάμην πρὸς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ⁵καὶ εἴπα τῷ βασιλεῖ Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, καὶ εἰ ἀγαθυνθήσεται ὁ παῖς σου ἐνώπιόν σου ὥστε πέμψαι αὐτὸν εἰς Ιουδα εἰς πόλιν μνημείων πατέρων μου, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν. ⁶καὶ εἴπεν μοι ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ παλλακὴ ἡ καθημένη ἔχόμενα αὐτοῦ ἔως πότε ἔσται ἡ πορεία σου καὶ πότε ἐπιστρέψεις; καὶ ἡγαθύνθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλέν με, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ὅρον. ⁷καὶ εἴπα τῷ βασιλεῖ Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, δότω μοι ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ ὥστε παραγαγεῖν με, ἔως ἔλθω ἐπὶ Ιουδαν, ⁸καὶ ἐπιστολὴν ἐπὶ Ασαφ φύλακα τοῦ παραδείσου, ὃς ἔστιν τῷ βασιλεῖ, ὥστε δοῦναί μοι ξύλα στεγάσαι τὰς πύλας καὶ εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως καὶ εἰς οἶκον, δὲν εἰσελεύσομαι εἰς αὐτόν. καὶ ἔδωκέν μοι ὁ βασιλεὺς ὡς χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθή. ⁹καὶ ἤλθον πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλεν μετ' ἐμοῦ ὁ βασιλεὺς ἀρχηγοὺς δυνάμεως καὶ ἵππεῖς. — ¹⁰καὶ ἤκουσεν Σαναβαλλατ ὁ Αρωνὶ καὶ Τωβια ὁ δοῦλος ὁ Αμμωνὶ, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐγένετο ὅτι ἦκει ἄνθρωπος ζητῆσαι ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ.

¹¹Καὶ ἤλθον εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἥμην ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. ¹²καὶ ἀνέστην νυκτὸς ἐγὼ καὶ ἄνδρες ὄλιγοι μετ' ἐμοῦ· καὶ οὐκ ἀπήγγειλα ἀνθρώπῳ τί ὁ θεὸς δίδωσιν εἰς καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι μετὰ τοῦ Ισραὴλ, καὶ κτῆνος οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ εἰ μὴ τὸ κτῆνος, φῶς ἐγὼ ἐπιβαίνω ἐπ' αὐτῷ. ¹³καὶ ἐξῆλθον ἐν πύλῃ τοῦ γωληλα καὶ πρὸς στόμα πηγῆς τῶν συκῶν καὶ εἰς πύλην τῆς κοπρίας καὶ ἥμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει Ιερουσαλημ, ὃ αὐτοὶ καθαιροῦσιν καὶ πύλαι αὐτῆς κατεβράθησαν πυρί. ¹⁴καὶ παρῆλθον ἐπὶ πύλην τοῦ Αἰν καὶ εἰς κολυμβήθραν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἦν τόπος τῷ κτήνει παρελθεῖν ὑποκάτω μου. ¹⁵καὶ ἥμην ἀναβαίνων ἐν τῷ τείχει χειμάρρου νυκτὸς καὶ ἥμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει. καὶ ἥμην ἐν πύλῃ τῆς φάραγγος καὶ ἐπέστρεψα. ¹⁶καὶ οἱ φυλάσσοντες οὐκ ἔγνωσαν τί ἐπορεύθην καὶ τί ἐγὼ ποιῶ, καὶ τοῖς Ιουδαίοις καὶ τοῖς ιερεῦσιν καὶ τοῖς ἐντίμοις καὶ τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς καταλοίποις τοῖς ποιοῦσιν τὰ ἔργα ἔως τότε οὐκ ἀπήγγειλα. ¹⁷καὶ εἴπα πρὸς αὐτούς ὑμεῖς βλέπετε τὴν πονηρίαν, ἐν ᾧ ἐσμεν ἐν αὐτῇ, πῶς Ιερουσαλημ ἔρημος καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐδόθησαν πυρί· δεῦτε καὶ διοικοδομήσωμεν τὸ τεῖχος Ιερουσαλημ, καὶ οὐκ ἐσόμεθα ἔτι ὄνειδος. ¹⁸καὶ ἀπήγγειλα αὐτοῖς τὴν χεῖρα τοῦ θεοῦ, ἡ ἐστιν ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως, οὓς εἴπεν μοι, καὶ εἴπα ἀναστῶμεν καὶ οἰκοδομήσωμεν. καὶ ἐκραταιώθησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν εἰς ἀγαθόν. — ¹⁹καὶ ἤκουσεν Σαναβαλλατ ὁ Αρωνὶ καὶ Τωβια ὁ δοῦλος ὁ Αμμωνὶ καὶ Γησαὶ ὁ Αραβὶ καὶ ἐξεγέλασαν ἥμᾶς καὶ ἤλθον ἐφ' ἥμᾶς καὶ εἴπαν Τί τὸ ρῆμα τοῦτο, ὃ ὑμεῖς ποιεῖτε; ἢ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμεῖς ἀποστατεῖτε; ²⁰καὶ ἐπέστρεψα αὐτοῖς λόγον καὶ εἴπα αὐτοῖς ὃ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, αὐτὸς εὐοδώσει ἥμῖν, καὶ ἥμεις δοῦλοι αὐτοῦ καθαροί, καὶ οἰκοδομήσομεν. καὶ ὑμῖν οὐκ ἔστιν μερὶς καὶ δικαιοσύνη καὶ μνημόσυνον ἐν Ιερουσαλημ.

13 ¹Καὶ ἀνέστη Ελισουβ ὁ ιερεὺς ὁ μέγας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ιερεῖς καὶ ὡκοδόμησαν τὴν πύλην τὴν προβατικήν· αὐτοὶ ἡγίασαν αὐτὴν καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ ἔως πύργου τῶν ἐκατὸν

ἥγιασαν ἔως πύργου Ανανεηλ ²καὶ ἐπὶ χεῖρας υἱῶν ἀνδρῶν Ιεριχω καὶ ἐπὶ χεῖρας υἱῶν Ζαχχούρ υἱοῦ Αμαρι. ³καὶ τὴν πύλην τὴν ἰχθυηρὰν ὡκοδόμησαν υἱὸι Ασανα· αὐτὸι ἐστέγασαν αὐτὴν καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ⁴καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχεν ἀπὸ Ραμωθ υἱὸς Ουρια υἱοῦ Ακως. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχεν Μοσολλαμ υἱὸς Βαραχιου υἱοῦ Μασεζεβηλ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχεν Σαδωκ υἱὸς Βαανα. ⁵καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχοσαν οἱ Θεκωιν, καὶ αδωρημ οὐκ εἰσήνεγκαν τράχηλον αὐτῶν εἰς δουλείαν αὐτῶν. ⁶καὶ τὴν πύλην τοῦ Ισανα ἐκράτησαν Ιοΐδα υἱὸς Φασεκ καὶ Μεσουλαμ υἱὸς Βασωδια· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτὴν καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ⁸καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ανανιας υἱὸς τοῦ Ρωκεϊμ, καὶ κατέλιπον Ιερουσαλημ ἔως τοῦ τείχους τοῦ πλατέος. ⁹καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ραφαια ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Ιερουσαλημ. ¹⁰καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ιεδαια υἱὸς Ερωμαφ καὶ κατέναντι οἴκιας αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ατους υἱὸς Ασβανια. ¹¹καὶ δεύτερος ἐκράτησεν Μελχιας υἱὸς Ηραμ καὶ Ασουβ υἱὸς Φααθμωαβ καὶ ἔως πύργου τῶν θαννουριμ. ¹²καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Σαλουμ υἱὸς Αλλωης ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Ιερουσαλημ, αὐτὸς καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ. ¹³τὴν πύλην τῆς φάραγγος ἐκράτησαν Ανουν καὶ οἱ κατοικοῦντες Ζανω· αὐτοὶ ὡκοδόμησαν αὐτὴν καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς καὶ χιλίους πήχεις ἐν τῷ τείχει ἔως πύλης τῆς κοπρίας. ¹⁴καὶ τὴν πύλην τῆς κοπρίας ἐκράτησεν Μελχια υἱὸς Ρηχαβ ἄρχων περιχώρου Βηθαχαρι, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἐσκέπασαν αὐτὴν καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ¹⁵καὶ τὸ τείχος κολυμβήθρας τῶν κωδίων τῇ κουρᾱͅ τοῦ βασιλέως καὶ ἔως τῶν κλιμάκων τῶν καταβαινουσῶν ἀπὸ πόλεως Δαυιδ. ¹⁶ὅπίσω αὐτοῦ ἐκράτησεν Νεεμιας υἱὸς Αζαβουχ ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Βηθσουρ ἔως κήπου τάφου Δαυιδ καὶ ἔως τῆς κολυμβήθρας τῆς γεγονυίας καὶ ἔως Βηθαγγαβαριμ. ¹⁷ὅπίσω αὐτοῦ ἐκράτησαν οἱ Λευΐται, Ραουμ υἱὸς Βανι. ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ασαβια ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Κεΐλα τῷ περιχώρῳ αὐτοῦ. ¹⁸μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν ἀδελφοὶ αὐτῶν Βενι υἱὸς Ηναδαδ ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Κεΐλα. ¹⁹καὶ ἐκράτησεν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ Αζουρ υἱὸς Ιησοῦ ἄρχων τοῦ Μασφε, μέτρον δεύτερον πύργου ἀναβάσεως τῆς συναπτούσης τῆς γωνίας. ²⁰μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Βαρουχ υἱὸς Ζαβου μέτρον δεύτερον ἀπὸ τῆς γωνίας ἔως θύρας Βηθελισουβ τοῦ ιερέως τοῦ μεγάλου. ²¹μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Μεραμωθ υἱὸς Ουρια υἱοῦ Ακως μέτρον δεύτερον ἀπὸ θύρας Βηθελισουβ ἔως ἐκλείψεως Βηθελισουβ. ²²καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ ιερεῖς ἀνδρες Αχεχαρ. ²³καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Βενιαμιν καὶ Ασουβ κατέναντι οἴκου αὐτῶν. μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Αζαρια υἱὸς Μαασηα υἱοῦ Ανανια ἐχόμενα οἴκου αὐτοῦ. ²⁴μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Βανι υἱὸς Ηναδαδ μέτρον δεύτερον ἀπὸ Βηθαζαρια ἔως τῆς γωνίας καὶ ἔως τῆς καμπῆς ²⁵Φαλαλ υἱοῦ Ευζαι ἐξ ἐναντίας τῆς γωνίας, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως ὁ ἀνώτερος ὁ τῆς αὐλῆς τῆς φυλακῆς. καὶ μετ' αὐτὸν Φαδαια υἱὸς Φορος. ²⁶καὶ οἱ ναθινιμ ἥσαν οἰκοῦντες ἐν τῷ Ωφαλ ἔως κήπου πύλης τοῦ ὅδατος εἰς ἀνατολάς, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων. ²⁷μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ Θεκωιν μέτρον δεύτερον ἐξ ἐναντίας τοῦ πύργου τοῦ μεγάλου

τοῦ ἐξέχοντος καὶ ἔως τοῦ τείχους τοῦ Οφλα. ²⁸ἀνάτερον πύλης τῶν ἵππων ἐκράτησαν οἱ Ἱερεῖς, ἀνὴρ ἐξ ἐναντίας οἴκου αὐτοῦ. ²⁹μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Σαδδουκ υἱὸς Εμμηρ ἐξ ἐναντίας οἴκου αὐτοῦ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Σαμαια υἱὸς Σεχενια φύλαξ τῆς πύλης τῆς ἀνατολῆς. ³⁰μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Ανανια υἱὸς Σελεμια καὶ Ανουμ υἱὸς Σελεφ ὁ ἔκτος μέτρον δεύτερον. μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Μεσουλαμ υἱὸς Βαρχια ἐξ ἐναντίας γαζοφυλακίου αὐτοῦ. ³¹μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Μελχια υἱὸς τοῦ Σαραφι ἔως Βηθαναθινιμ καὶ οἱ ῥοποπῶλαι ἀπέναντι πύλης τοῦ Μαφεκαδ καὶ ἔως ἀναβάσεως τῆς καμπῆς. ³²καὶ ἀνὰ μέσον ἀναβάσεως τῆς πύλης τῆς προβατικῆς ἐκράτησαν οἱ χαλκεῖς καὶ οἱ ῥοποπῶλαι.

³³Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσεν Σαναβαλλατ ὅτι ἡμεῖς οἰκοδομοῦμεν τὸ τεῖχος καὶ πονηρὸν ἦν αὐτῷ, καὶ ὡργίσθη ἐπὶ πολὺ καὶ ἐξεγέλα ἐπὶ τοῖς Ιουδαίοις. ³⁴καὶ εἶπεν ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Αὕτη ἡ δύναμις Σομορων, ὅτι οἱ Ιουδαῖοι οὗτοι οἰκοδομοῦσιν τὴν ἑαυτῶν πόλιν; ³⁵καὶ Τωβιας ὁ αμμανίτης ἔχόμενα αὐτοῦ ἥλθεν, καὶ εἶπαν πρὸς ἑαυτούς Μὴ θυσιάσουσιν ἡ φάγονται ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν; οὐχὶ ἀναβήσεται ἀλώπηξ καὶ καθελεῖ τὸ τεῖχος λίθων αὐτῶν; — ³⁶Ἄκουσον, ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐγενήθημεν εἰς μυκτηρισμόν, καὶ ἐπίστρεψον ὀνειδισμὸν αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν καὶ δὸς αὐτοὺς εἰς μυκτηρισμὸν ἐν γῇ αἰχμαλωσίας ³⁷καὶ μὴ καλύψῃς ἐπὶ ἀνομίαν.

14 ¹Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Σαναβαλλατ καὶ Τωβια καὶ οἱ Ἀραβες καὶ οἱ Αμμανῖται ὅτι ἀνέβη φυὴ τοῖς τείχεσιν Ιερουσαλημ, ὅτι ἥρξαντο αἱ διασφαγαὶ ἀναφράσσεσθαι, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐφάνη σφόδρα. ²καὶ συνήχθησαν πάντες ἐπὶ τὸ αὐτὸν ἐλθεῖν παρατάξασθαι ἐν Ιερουσαλημ. ³καὶ προσηγάμεθα πρὸς τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ ἐστήσαμεν προφύλακας ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ⁴καὶ εἶπεν Ιουδας Συνετρίβη ἡ ἴσχὺς τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὁ χοῦς πολύς, καὶ ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα οἰκοδομεῖν ἐν τῷ τείχει. ⁵καὶ εἶπαν οἱ θλίβοντες ἡμᾶς Οὐ γνώσονται καὶ οὐκ ὄψονται ἔως ὅτου ἔλθωμεν εἰς μέσον αὐτῶν καὶ φονεύσωμεν αὐτοὺς καὶ καταπαύσωμεν τὸ ἔργον. ⁶καὶ ἐγένετο ὡς ἥλθοσαν οἱ Ιουδαῖοι οἱ οἰκοῦντες ἔχόμενα αὐτῶν καὶ εἴποσαν ἡμῖν ἀναβαίνουσιν ἐκ πάντων τῶν τόπων ἐφ' ἡμᾶς, ⁷καὶ ἐστησα εἰς τὰ κατώτατα τοῦ τόπου κατόπισθεν τοῦ τείχους ἐν τοῖς σκεπεινοῖς καὶ ἐστησα τὸν λαὸν κατὰ δήμους μετὰ ῥομφαιῶν αὐτῶν, λόγχας αὐτῶν καὶ τόξα αὐτῶν. ⁸καὶ εἶδον καὶ ἀνέστην καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς στρατηγοὺς καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· μνήσθητε τοῦ θεοῦ ἡμῶν τοῦ μεγάλου καὶ φοβεροῦ καὶ παρατάξασθε περὶ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, υἱῶν ὑμῶν καὶ θυγατέρων ὑμῶν, γυναικῶν ὑμῶν καὶ οἰκων ὑμῶν. ⁹καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ὅτι ἐγνώσθη ἡμῖν καὶ διεσκέδασεν ὁ θεὸς τὴν βουλὴν αὐτῶν, καὶ ἐπεστρέψαμεν πάντες ἡμεῖς εἰς τὸ τεῖχος, ἀνὴρ εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ. ¹⁰καὶ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡμισυ τῶν ἐκτετιναγμένων ἐποίουν τὸ ἔργον, καὶ ἡμισυ αὐτῶν ἀντείχοντο, καὶ λόγχαι καὶ θυρεοὶ καὶ τὰ τόξα καὶ οἱ θώρακες καὶ οἱ ἄρχοντες ὀπίσω παντὸς οἴκου Ιουδα ¹¹τῶν οἰκοδομούντων ἐν τῷ τείχει. καὶ οἱ αἴροντες ἐν τοῖς ἀρτῆρσιν ἐν δπλοις· ἐν μιᾷ χειρὶ ἐποίει αὐτὸν τὸ ἔργον, καὶ μία ἐκράτει τὴν βολίδα. ¹²καὶ οἱ οἰκοδόμοι ἀνὴρ ῥομφαίαν αὐτοῦ

ἐξωσμένος ἐπὶ τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ καὶ ὡκοδομοῦσαν, καὶ ὁ σαλπίζων ἐν τῇ κερατίνῃ ἔχόμενα αὐτοῦ.
13καὶ εἴπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ Τὸ ἔργον
πλατὺ καὶ πολύ, καὶ ἡμεῖς σκορπιζόμεθα ἐπὶ τοῦ τείχους μακρὰν ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 14ἐν
τόπῳ, οὗ ἐὰν ἀκούσητε τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης, ἐκεῖ συναχθήσεσθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν
πολεμήσει περὶ ἡμῶν. 15καὶ ἡμεῖς ποιοῦντες τὸ ἔργον, καὶ ἡμισυ αὐτῶν κρατοῦντες τὰς λόγχας ἀπὸ
ἀναβάσεως τοῦ ὅρθρου ἔως ἔξοδου τῶν ἄστρων. 16καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἴπα τῷ λαῷ Αὐλίσθητε ἐν
μέσῳ Ιερουσαλημ, καὶ ἔστω ὑμῖν ἡ νῦν προφυλακὴ καὶ ἡ ἡμέρα ἔργον. 17καὶ ἡμην ἐγώ καὶ οἱ ἄνδρες
τῆς προφυλακῆς ὃπίσω μου, καὶ οὐκ ἦν ἐξ ἡμῶν ἐκδιδυσκόμενος ἀνὴρ τὰ ἴματα αὐτοῦ.

15 ¹Καὶ ἦν κραυγὴ τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αὐτῶν μεγάλη πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν τοὺς
Ιουδαίους. ²καὶ ἥσάν τινες λέγοντες ἐν υἱοῖς ἡμῶν καὶ ἐν θυγατράσιν ἡμῶν ἡμεῖς πολλοί· καὶ
λημψόμεθα σῖτον καὶ φαγόμεθα καὶ ζησόμεθα. ³καὶ εἰσὶν τινες λέγοντες ἄγροι ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες
ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν, ἡμεῖς διεγγῦῶμεν· καὶ λημψόμεθα σῖτον καὶ φαγόμεθα. ⁴καὶ εἰσὶν τινες
λέγοντες ἐδανεισάμεθα ἀργύριον εἰς φόρους τοῦ βασιλέως, ἄγροι ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ
οἰκίαι ἡμῶν. ⁵καὶ νῦν ὡς σὰρξ ἀδελφῶν ἡμῶν σὰρξ ἡμῶν, ὡς υἱοὶ αὐτῶν υἱοὶ ἡμῶν· καὶ ἵδον ἡμεῖς
καταδυναστεύομεν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν εἰς δούλους, καὶ εἰσὶν ἀπὸ θυγατέρων
ἡμῶν καταδυναστεύομεναι, καὶ οὐκ ἔστιν δύναμις χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἄγροι ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες
ἡμῶν τοῖς ἐντίμοις. — ⁶καὶ ἐλυπήθην σφόδρα, καθὼς ἤκουσα τὴν κραυγὴν αὐτῶν καὶ τοὺς λόγους
τούτους. ⁷καὶ ἐβούλεύσατο καρδία μου ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐμαχεσάμην πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς
ἄρχοντας καὶ εἴπα αὐτοῖς ἀπαίτησει ἀνὴρ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὑμεῖς ἀπαίτεῖτε. καὶ ἔδωκα ἐπ' αὐτοὺς
ἐκκλησίαν μεγάλην ⁸καὶ εἴπα αὐτοῖς ἡμεῖς κεκτήμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς Ιουδαίους τοὺς
πωλουμένους τοῖς ἔθνεσιν ἐν ἐκουσίᾳ ἡμῶν· καὶ ὑμεῖς πωλεῖτε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν; καὶ ἥσυχασαν
καὶ οὐχ εὔροσαν λόγον. ⁹καὶ εἴπα Οὐκ ἀγαθὸς, ὁ λόγος ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε· οὐχ οὕτως, ἐν φόβῳ θεοῦ
ἡμῶν ἀπελεύσεσθε ἀπὸ ὀνειδισμοῦ τῶν ἔθνῶν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. ¹⁰καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ γνωστοί
μου καὶ ἐγὼ ἐθήκαμεν ἐν αὐτοῖς ἀργύριον καὶ σῖτον· ἐγκαταλίπωμεν δὴ τὴν ἀπαίτησιν ταύτην.
¹¹ἐπιστρέψατε δὴ αὐτοῖς ὡς σήμερον ἀγροὺς αὐτῶν, ἀμπελῶνας αὐτῶν, ἐλαιάς αὐτῶν καὶ οἰκίας
αὐτῶν· καὶ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον ἐξενέγκατε αὐτοῖς. ¹²καὶ εἴπαν
ἀποδώσομεν καὶ παρ' αὐτῶν οὐ ζητήσομεν· οὕτως ποιήσομεν, καθὼς σὺ λέγεις. καὶ ἐκάλεσα τοὺς
ἱερεῖς καὶ ὄρκισα αὐτοὺς ποιῆσαι ὡς τὸ ρῆμα τοῦτο. ¹³καὶ τὴν ἀναβολὴν μου ἐξετίναξα καὶ εἴπα
Οὕτως ἐκτινάξαι ὁ θεὸς πάντα ἄνδρα, δις οὐ στήσει τὸν λόγον τοῦτον, ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ἐκ
κόπου αὐτοῦ, καὶ ἔσται οὕτως ἐκτετιναγμένος καὶ κενός. καὶ εἴπεν πᾶσα ἡ ἐκκλησία Αμην, καὶ
ἥνεσαν τὸν κύριον· καὶ ἐποίησεν ὁ λαὸς τὸ ρῆμα τοῦτο.

¹⁴Απὸ τῆς ἡμέρας ἣς ἐνετείλατό μοι εἶναι εἰς ἄρχοντα αὐτῶν ἐν γῇ Ιουδα, ἀπὸ ἔτους εἰκοστοῦ καὶ
ἔως ἔτους τριακοστοῦ καὶ δευτέρου τῷ Αρθασασθα, ἔτη δώδεκα, ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου βίᾳ αὐτῶν
οὐκ ἔφαγον. ¹⁵καὶ τὰς βίας τὰς πρώτας ἀς πρὸ ἐμοῦ ἐβάρυναν ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐλάβοσαν παρ' αὐτῶν

ἐν ἄρτοις καὶ ἐν οἷνῳ ἔσχατον ἀργύριον, δίδραχμα τεσσαράκοντα, καὶ οἱ ἐκτετιναγμένοι αὐτῶν ἔξουσιάζονται ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ ἐγὼ οὐκ ἐποίησα οὕτως ἀπὸ προσώπου φόβου θεοῦ. ¹⁶καὶ ἐν ἔργῳ τοῦ τείχους τούτων οὐκ ἐκράτησα, ἀγρὸν οὐκ ἐκτησάμην· καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐκεῖ ἐπὶ τὸ ἔργον. ¹⁷καὶ οἱ Ιουδαῖοι, ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἄνδρες, καὶ οἱ ἐρχόμενοι πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλων ἡμῶν ἐπὶ τράπεζάν μου. ¹⁸καὶ ἦν γινόμενον εἰς ἡμέραν μίαν μόσχος εἷς καὶ πρόβατα ἔξι ἐκλεκτὰ καὶ χίμαρος ἐγίνοντό μοι καὶ ἀνὰ μέσον δέκα ἡμερῶν ἐν πᾶσιν οἷνος τῷ πλήθει· καὶ σὺν τούτοις ἄρτους τῆς βίας οὐκ ἔζητησα, ὅτι βαρεῖα ἡ δουλεία ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. — ¹⁹μνήσθητί μου, ὁ θεός, εἰς ἀγαθὸν πάντα, ὅσα ἐποίησα τῷ λαῷ τούτῳ.

16 ¹Καὶ ἐγένετο καθὼς ἡκούσθη τῷ Σαναβαλλατ καὶ Τωβιᾳ καὶ τῷ Γησαμ τῷ Αραβὶ καὶ τοῖς καταλοίποις τῶν ἔχθρῶν ἡμῶν ὅτι ὥκοδόμησα τὸ τεῖχος, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτοῖς πνοή. ἔως τοῦ καιροῦ ἐκείνου θύρας οὐκ ἐπέστησα ἐν ταῖς πύλαις. ²καὶ ἀπέστειλεν Σαναβαλλατ καὶ Γησαμ πρός με λέγων Δεῦρο καὶ συναχθῶμεν ἐπὶ τὸ αὐτὸν ἐν ταῖς κώμαις ἐν πεδίῳ Ωνω· καὶ αὐτοὶ λογιζόμενοι ποιῆσαί μοι πονηρίαν. ³καὶ ἀπέστειλα ἐπ' αὐτοὺς ἀγγέλους λέγων ἔργον μέγα ἐγὼ ποιῶ καὶ οὐ δυνήσομαι καταβῆναι, μήποτε καταπάυσῃ τὸ ἔργον· ὡς ἂν τελειώσω αὐτό, καταβήσομαι πρὸς ὑμᾶς. ⁴καὶ ἀπέστειλαν πρός με ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἀπέστειλα αὐτοῖς κατὰ ταῦτα. ⁵καὶ ἀπέστειλεν πρός με Σαναβαλλατ τὸν παῖδα αὐτοῦ καὶ ἐπιστολὴν ἀνεῳγμένην ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ⁶καὶ ἦν γεγραμμένον ἐν αὐτῇ ἐν ἔθνεσιν ἡκούσθη ὅτι σὺ καὶ οἱ Ιουδαῖοι λογίζεσθε ἀποστατῆσαι, διὰ τοῦτο σὺ οἰκοδομεῖς τὸ τεῖχος, καὶ σὺ γίνῃ αὐτοῖς εἰς βασιλέα· ⁷καὶ πρὸς τούτοις προφήτας ἔστησας σεαυτῷ, ἵνα καθίσῃς ἐν Ιερουσαλημ εἰς βασιλέα ἐν Ιουδᾳ· καὶ νῦν ἀπαγγελήσονται τῷ βασιλεῖ οἱ λόγοι οὗτοι· καὶ νῦν δεῦρο βουλευσώμεθα ἐπὶ τὸ αὐτό. ⁸καὶ ἀπέστειλα πρὸς αὐτὸν λέγων Οὐκ ἐγενήθη ὡς οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς σὺ λέγεις, ὅτι ἀπὸ καρδίας σου σὺ ψεύδῃ αὐτούς. ⁹ὅτι πάντες φοβερίζουσιν ἡμᾶς λέγοντες ἐκλυθήσονται αἱ χεῖρες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔργου τούτου, καὶ οὐ ποιηθήσεται· καὶ νῦν ἐκραταίωσα τὰς χεῖράς μου.

¹⁰Καὶ ἐγὼ εἰσῆλθον εἰς οἶκον Σεμεϊ υἱοῦ Δαλαια υἱοῦ Μεηταβηλ — καὶ αὐτὸς συνεχόμενος —, καὶ εἶπεν Συναχθῶμεν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ αὐτοῦ καὶ κλείσωμεν τὰς θύρας αὐτοῦ, ὅτι ἔρχονται νυκτὸς φονεῦσαί σε. ¹¹καὶ εἴπα Τίς ἐστιν ὁ ἀνήρ, ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὸν οἶκον καὶ ζήσεται; ¹²καὶ ἐπέγνων καὶ ᾧδον ὁ θεὸς οὐκ ἀπέστειλεν αὐτόν, ὅτι ἡ προφητεία λόγος κατ' ἐμοῦ, καὶ Τωβιᾳς καὶ Σαναβαλλατ ἐμισθώσαντο ¹³ἐπ' ἐμὲ ὅχλον, ὅπως φοβηθῶ καὶ ποιήσω οὕτως καὶ ἀμάρτω καὶ γένωμαι αὐτοῖς εἰς ὄνομα πονηρόν, ὅπως ὀνειδίσωσίν με. — ¹⁴μνήσθητι, ὁ θεός, τῷ Τωβιᾳ καὶ τῷ Σαναβαλλατ ὡς τὰ ποιήματα αὐτοῦ ταῦτα καὶ τῷ Νωαδίᾳ τῷ προφήτῃ καὶ τοῖς καταλοίποις τῶν προφητῶν, οἵ τις φοβερίζοντές με.

¹⁵Καὶ ἐτελέσθη τὸ τεῖχος πέμπτη καὶ εἰκάδι τοῦ Ελουλ εἰς πεντήκοντα καὶ δύο ἡμέρας. ¹⁶καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσαν πάντες οἱ ἔχθροι ἡμῶν, καὶ ἐφοβήθησαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλων ἡμῶν, καὶ ἐπέπεσεν φόβος σφόδρα ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐγενήθη τελειωθῆναι τὸ ἔργον τοῦτο. — ¹⁷καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπὸ πολλῶν ἐντίμων Ιουδα ἐπιστολαὶ

ἐπορεύοντο πρὸς Τωβιαν, καὶ αἱ Τωβια ἥρχοντο πρὸς αὐτούς, ¹⁸ὅτι πολλοὶ ἐν Ιουδα ἔνορκοι ἦσαν αὐτῷ, ὅτι γαμβρὸς ἦν τοῦ Σεχενια υἱοῦ Ηραε, καὶ Ιωαναν υἱὸς αὐτοῦ ἔλαβεν τὴν θυγατέρα Μεσουλαμ υἱοῦ Βαραχια εἰς γυναικα. ¹⁹καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ ἦσαν λέγοντες πρός με καὶ λόγους μου ἦσαν ἐκφέροντες αὐτῷ, καὶ ἐπιστολὰς ἀπέστειλεν Τωβιας φοβερίσαι με.

17 ¹Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ὠκοδομήθη τὸ τεῖχος, καὶ ἔστησα τὰς θύρας, καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ἄδοντες καὶ οἱ Λευΐται. ²καὶ ἐνετειλάμην τῷ Ανανια ἀδελφῷ μου καὶ τῷ Ανανια ἄρχοντι τῆς βιρα ἐν Ιερουσαλημ, ὅτι αὐτὸς ὡς ἀνὴρ ἀληθῆς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν παρὰ πολλούς, ³καὶ εἴπα αὐτοῖς Οὐκ ἀνοιγήσονται πύλαι Ιερουσαλημ ἕως ἡμα τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔτι αὐτῶν γρηγορούντων κλειέσθωσαν αἱ θύραι καὶ σφηνούσθωσαν· καὶ στῆσον προφύλακας οἰκούντων ἐν Ιερουσαλημ, ἀνὴρ ἐν προφυλακῇ αὐτοῦ καὶ ἀνὴρ ἀπέναντι οἰκίας αὐτοῦ.

⁴Καὶ ἡ πόλις πλατεῖα καὶ μεγάλη, καὶ ὁ λαὸς ὀλίγος ἐν αὐτῇ, καὶ οὐκ ἦσαν οἰκίαι ὠκοδομημέναι. ⁵καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς εἰς τὴν καρδίαν μου καὶ συνῆξα τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν εἰς συνοδίας· καὶ εὗρον βιβλίον τῆς συνοδίας, οἵ ἀνέβησαν ἐν πρώτοις, καὶ εὗρον γεγραμμένον ἐν αὐτῷ ⁶Καὶ οὗτοι υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβάντες ἀπὸ αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας, ἦς ἀπώκισεν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ιερουσαλημ καὶ εἰς Ιουδα ἀνὴρ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ ⁷μετὰ Ζοροβαβελ καὶ Ἰησοῦ καὶ Νεεμια, Αζαρια, Δαεμια, Ναεμανι, Μαρδοχαιος, Βαλσαν, Μασφαραθ, Εσδρα, Βαγοι, Ναουμ, Βαανα, Μασφαρ. ἄνδρες λαοῦ Ισραηλ. ⁸υἱοὶ Φορος δισχίλιοι ἐκατὸν ἐβδομήκοντα δύο. ⁹υἱοὶ Σαφατια τριακόσιοι ἐβδομήκοντα δύο. ¹⁰υἱοὶ Ηρα ἔξακόσιοι πεντήκοντα δύο. ¹¹υἱοὶ Φααθμωαβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ καὶ Ιωαβ δισχίλιοι ὀκτακόσιοι δέκα ὀκτώ. ¹²υἱοὶ Αιλαμ χίλιοι διακόσιοι πεντήκοντα τέσσαρες. ¹³υἱοὶ Ζαθουα ὀκτακόσιοι τεσσαράκοντα πέντε. ¹⁴υἱοὶ Ζαχχου ἔπτακόσιοι ἔξήκοντα. ¹⁵υἱοὶ Βανουι ἔξακόσιοι τεσσαράκοντα ὀκτώ. ¹⁶υἱοὶ Βηβι ἔξακόσιοι εἴκοσι ὀκτώ. ¹⁷υἱοὶ Ασγαδ δισχίλιοι τριακόσιοι εἴκοσι δύο. ¹⁸υἱοὶ Αδενικαμ ἔξακόσιοι ἔξήκοντα ἐπτά. ¹⁹υἱοὶ Βαγοι δισχίλιοι ἔξήκοντα ἐπτά. ²⁰υἱοὶ Ηδιν ἔξακόσιοι πεντήκοντα πέντε. ²¹υἱοὶ Ατηρ τῷ Εζεκια ἐνενήκοντα ὀκτώ. ²²υἱοὶ Ησαμ τριακόσιοι εἴκοσι ὀκτώ. ²³υἱοὶ Βεσι τριακόσιοι εἴκοσι τέσσαρες. ²⁴υἱοὶ Αριφ ἐκατὸν δώδεκα. ²⁵υἱοὶ Γαβαων ἐνενήκοντα πέντε. ²⁶υἱοὶ Βαιθλεεμ ἐκατὸν εἴκοσι τρεῖς. υἱοὶ Νετωφα πεντήκοντα ἔξ. ²⁷υἱοὶ Αναθωθ ἐκατὸν εἴκοσι ὀκτώ. ²⁸ἄνδρες Βηθασμωθ τεσσαράκοντα δύο. ²⁹ἄνδρες Καριαθιαριμ, Καφιρα καὶ Βηρωθ ἔπτακόσιοι τεσσαράκοντα τρεῖς. ³⁰ἄνδρες Αραμα καὶ Γαβαα ἔξακόσιοι εἴκοσι εἷς. ³¹ἄνδρες Μαχεμας ἐκατὸν εἴκοσι δύο. ³²ἄνδρες Βηθηλ καὶ Αια ἐκατὸν εἴκοσι τρεῖς. ³³ἄνδρες Ναβι-ααρ πεντήκοντα δύο. ³⁴ἄνδρες Ηλαμ-ααρ χίλιοι διακόσιοι πεντήκοντα τέσσαρες. ³⁵υἱοὶ Ηραμ τριακόσιοι εἴκοσι. ³⁶υἱοὶ Ιεριχω τριακόσιοι τεσσαράκοντα πέντε. ³⁷υἱοὶ Λοδ, Αδιδ καὶ Ωνω ἔπτακόσιοι εἴκοσι εἷς. ³⁸υἱοὶ Σαναα τρισχίλιοι ἐννακόσιοι τριάκοντα. — ³⁹οἱ ιερεῖς. υἱοὶ Ιωδαε εἰς οἶκον Ἰησοῦ ἐννακόσιοι ἐβδομήκοντα τρεῖς. ⁴⁰υἱοὶ Εμμηρ χίλιοι πεντήκοντα δύο. ⁴¹υἱοὶ Φασσουρ χίλιοι διακόσιοι τεσσαράκοντα ἐπτά. ⁴²υἱοὶ Ηραμ χίλιοι δέκα ἐπτά. — ⁴³οἱ Λευΐται· υἱοὶ Ἰησοῦ τῷ Καδμιηλ τοῖς υἱοῖς τοῦ Ουδουια ἐβδομήκοντα τέσσαρες. ⁴⁴οἱ ἄδοντες. υἱοὶ Ασαφ ἐκατὸν

τεσσαράκοντα ὀκτώ. ⁴⁵οὶ πυλωροί· υἱοὶ Σαλουμ, υἱοὶ Ατηρ, υἱοὶ Τελμων, υἱοὶ Ακουβ, υἱοὶ Ατιτα, υἱοὶ Σαβι, ἔκατὸν τριάκοντα ὀκτώ. — ⁴⁶οὶ ναθινιμ· υἱοὶ Σηα, υἱοὶ Ασιφα, υἱοὶ Ταβαωθ, ⁴⁷υἱοὶ Κιρας, υἱοὶ Σουια, υἱοὶ Φαδων, ⁴⁸υἱοὶ Λαβανα, υἱοὶ Αγαβα, υἱοὶ Σαλαμι, ⁴⁹υἱοὶ Αναν, υἱοὶ Γαδηλ, υἱοὶ Γααρ, ⁵⁰υἱοὶ Ρααια, υἱοὶ Ρασων, υἱοὶ Νεκωδα, ⁵¹υἱοὶ Γηζαμ, υἱοὶ Οζι, υἱοὶ Φεση, ⁵²υἱοὶ Βησι, υἱοὶ Μεϊνωμ, υἱοὶ Νεφωσασιμ, ⁵³υἱοὶ Βακβουκ, υἱοὶ Αχιφα, υἱοὶ Αρουρ, ⁵⁴υἱοὶ Βασαλωθ, υἱοὶ Μεϊδα, υἱοὶ Αδασαν, ⁵⁵υἱοὶ Βαρκους, υἱοὶ Σισαρα, υἱοὶ Θημα, ⁵⁶υἱοὶ Νισια, υἱοὶ Ατιφα. ⁵⁷υἱοὶ δούλων Σαλωμων· υἱοὶ Σουτι, υἱοὶ Σαφαραθ, υἱοὶ Φεριδα, ⁵⁸υἱοὶ Ιεαλη, υἱοὶ Δορκων, υἱοὶ Γαδηλ, ⁵⁹υἱοὶ Σαφατια, υἱοὶ Ετηλ, υἱοὶ Φαχαραθ, υἱοὶ Σαβαιμ, υἱοὶ Ημιμ. ⁶⁰πάντες οἱ ναθινιμ καὶ υἱοὶ δούλων Σαλωμων τριακόσιοι ἐνενήκοντα δύο. — ⁶¹καὶ οὗτοι ἀνέβησαν ἀπὸ Θελμελεθ, Αρησα, Χαρουβ, Ηρων, Ιεμηρ καὶ οὐκ ἥδυνάσθησαν ἀπαγγεῖλαι οἴκους πατριῶν αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν εἰ ἀπὸ Ισραηλ εἰσίν. ⁶²υἱοὶ Δαλαια, υἱοὶ Τωβια, υἱοὶ Νεκωδα, ἔξακόσιοι τεσσαράκοντα δύο. ⁶³καὶ ἀπὸ τῶν ιερέων· υἱοὶ Εβια, υἱοὶ Ακως, υἱοὶ Βερζελλι, ὅτι ἔλαβεν ἀπὸ θυγατέρων Βερζελλι τοῦ Γαλααδίτου γυναικας καὶ ἐκλήθη ἐπ’ ὄνόματι αὐτῶν. ⁶⁴Οὗτοι ἐξήτησαν γραφὴν αὐτῶν τῆς συνοδίας, καὶ οὐχ εὑρέθη, καὶ ἡγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ιερατείας, ⁶⁵καὶ εἶπεν Αθερσαθα ἵνα μὴ φάγωσιν ἀπὸ τοῦ ἀγίου τῶν ἀγίων, ἔως ἀναστῇ ὁ ιερεὺς φωτίσων. — ⁶⁶καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐκκλησία ὡς εῖς, τέσσαρες μυριάδες δισχίλιοι τριακόσιοι ἔξήκοντα ⁶⁷πάρεξ δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν, οὗτοι ἐπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριάκοντα ἑπτά καὶ ἄδοντες καὶ ἄδουσαι διακόσιοι τεσσαράκοντα πέντε. ⁶⁸Ἴπποι ἐπτακόσιοι τριάκοντα ἔξ, ἡμίονοι διακόσιοι τεσσαράκοντα πέντε, ⁶⁹κάμηλοι τετρακόσιοι τριάκοντα πέντε, ὅνοι ἔξακισχίλιοι ἐπτακόσιοι εἴκοσι. — ⁷⁰καὶ ἀπὸ μέρους ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς τὸ ἔργον τῷ Νεεμια εἰς θησαυρὸν χρυσοῦς χιλίους, φιάλας πεντήκοντα καὶ χοθωνωθ τῶν ιερέων τριάκοντα. ⁷¹καὶ ἀπὸ ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς θησαυρὸν τοῦ ἔργου χρυσίου δύο μυριάδας καὶ ἀργυρίου μνᾶς δισχιλίας διακοσίας, ⁷²καὶ ἔδωκαν οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ χρυσίου δύο μυριάδας καὶ ἀργυρίου μνᾶς δισχιλίας διακοσίας καὶ χοθωνωθ τῶν ιερέων ἔξήκοντα ἑπτά. — ⁷³καὶ ἐκάθισαν οἱ ιερεῖς καὶ οἱ Λευΐται καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ἄδοντες καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ καὶ οἱ ναθινιμ καὶ πᾶς Ισραηλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

Καὶ ἐφθασεν ὁ μὴν ὁ ἔβδομος — καὶ οἱ υἱοὶ Ισραηλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν —

18 ¹καὶ συνήθησαν πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς εἰς τὸ πλάτος τὸ ἔμπροσθεν πύλης τοῦ ὕδατος. καὶ εἶπαν τῷ Εσδρα τῷ γραμματεῖ ἐνέγκαι τὸ βιβλίον νόμου Μωυσῆ, δὲν ἐνετείλατο κύριος τῷ Ισραηλ. ²καὶ ἦνεγκεν Εσδρας ὁ ιερεὺς τὸν νόμον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἔως γυναικὸς καὶ πᾶς ὁ συνίων ἀκούειν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἔβδόμου ³καὶ ἀνέγνω ἐν αὐτῷ ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ διαφωτίσαι τὸν ἥλιον ἔως ἡμίσους τῆς ἡμέρας ἀπέναντι τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ αὐτοὶ συνιέντες, καὶ ὡτα παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ νόμου. ⁴καὶ ἐστη Εσδρας ὁ γραμματεὺς ἐπὶ βῆματος ξυλίνου, καὶ ἐστησαν ἔχόμενα αὐτοῦ Ματταθιας καὶ Σαμαιας καὶ Ανανιας καὶ Ουρια καὶ Ελκια καὶ Μαασαια ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἀριστερῶν Φαδαιας καὶ Μισαηλ καὶ Μελχιας καὶ

Ωσαμ καὶ Ασαβδανα καὶ Ζαχαριας καὶ Μοσολλαμ. ⁵καὶ ἥνοιξεν Εσδρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ — ὅτι αὐτὸς ἦν ἐπάνω τοῦ λαοῦ — καὶ ἐγένετο ἥνικα ἥνοιξεν αὐτό, ἔστη πᾶς ὁ λαός. ⁶καὶ ηὔλογησεν Εσδρας κύριον τὸν θεὸν τὸν μέγαν, καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ὁ λαὸς καὶ εἶπαν Αμην ἐπάραντες χεῖρας αὐτῶν καὶ ἔκυψαν καὶ προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. ⁷καὶ Ἰησοῦς καὶ Βαναιας καὶ Σαραβια ἥσαν συνετίζοντες τὸν λαὸν εἰς τὸν νόμον, καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ στάσει αὐτοῦ. ⁸καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐδίδασκεν Εσδρας καὶ διέστελλεν ἐν ἐπιστήμῃ κυρίου, καὶ συνῆκεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἀναγνώσει. — ⁹καὶ εἶπεν Νεεμιας καὶ Εσδρας ὁ ἵερεὺς καὶ γραμματεὺς καὶ οἱ Λευΐται οἱ συνετίζοντες τὸν λαὸν καὶ εἶπαν παντὶ τῷ λαῷ ἡ ἡμέρα ἀγία ἐστὶν τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, μὴ πενθεῖτε μηδὲ κλαίετε· ὅτι ἔκλαιεν πᾶς ὁ λαός, ὃς ἤκουσαν τοὺς λόγους τοῦ νόμου. ¹⁰καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πορεύεσθε φάγετε λιπάσματα καὶ πίετε γλυκάσματα καὶ ἀποστείλατε μερίδας τοῖς μὴ ἔχουσιν, ὅτι ἀγία ἐστὶν ἡ ἡμέρα τῷ κυρίῳ ἡμῶν· καὶ μὴ διαπέσητε, ὅτι ἐστὶν ἴσχὺς ὑμῶν. ¹¹καὶ οἱ Λευΐται κατεσιώπων πάντα τὸν λαὸν λέγοντες Σιωπᾶτε, ὅτι ἡ ἡμέρα ἀγία, καὶ μὴ καταπίπτετε. ¹²καὶ ἀπῆλθεν πᾶς ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ ἀποστέλλειν μερίδας καὶ ποιῆσαι εὐφροσύνην μεγάλην, ὅτι συνῆκαν ἐν τοῖς λόγοις, οἵς ἐγνώρισεν αὐτοῖς.

¹³Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ συνήχθησαν οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῷ παντὶ λαῷ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται πρὸς Εσδραν τὸν γραμματέα ἐπιστῆσαι πρὸς πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου. ¹⁴καὶ εὗροσαν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ, ὃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, ὅπως κατοικήσωσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν σκηναῖς ἐν ἑορτῇ ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ¹⁵καὶ ὅπως σημάνωσιν σάλπιγξιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν καὶ ἐν Ιερουσαλημ. καὶ εἶπεν Εσδρας ἐξέλθετε εἰς τὸ ὅρος καὶ ἐνέγκετε φύλλα ἐλαίας καὶ φύλλα ξύλων κυπαρισσίων καὶ φύλλα μυρσίνης καὶ φύλλα φοινίκων καὶ φύλλα ξύλου δασέος ποιῆσαι σκηνὰς κατὰ τὸ γεγραμμένον. ¹⁶καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς καὶ ἥνεγκαν καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς σκηνὰς ἀνήρ ἐπὶ τοῦ δώματος αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου τοῦ θεοῦ καὶ ἐν πλατείαις τῆς πόλεως καὶ ἔως πύλης Εφραϊμ. ¹⁷καὶ ἐποίησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία οἱ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας σκηνὰς καὶ ἐκάθισαν ἐν σκηναῖς· ὅτι οὐκ ἐποίησαν ἀπὸ ἡμερῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυη οὕτως οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης· καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη μεγάλη. ¹⁸καὶ ἀνέγνω ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἔως τῆς ἡμέρας τῆς ἐσχάτης· καὶ ἐποίησαν ἑορτὴν ἐπτὰ ἡμέρας καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὁγδόῃ ἐξόδιον κατὰ τὸ κρίμα.

19 ¹Καὶ ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ καὶ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τούτου συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν σάκκοις. ²καὶ ἔχωρίσθησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου καὶ ἔστησαν καὶ ἐξηγόρευσαν τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν. ³καὶ ἔστησαν ἐπὶ στάσει αὐτῶν καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου κυρίου θεοῦ αὐτῶν καὶ ἥσαν ἐξαγορεύοντες τῷ κυρίῳ καὶ προσκυνοῦντες τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν. ⁴καὶ ἔστη ἐπὶ ἀναβάσει τῶν Λευιτῶν Ἰησοῦς καὶ υἱοὶ Καδμιηλ, Σαχανια υἱὸς Σαραβια υἱοὶ Χανανι καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ πρὸς κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν. ⁵καὶ εἴποσαν οἱ Λευΐται Ἰησοῦς καὶ Καδμιηλ ἀνάστητε εὐλογεῖτε τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος

καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος, καὶ εὐλογήσουσιν ὄνομα δόξης σου καὶ ὑψώσουσιν ἐπὶ πάσῃ εὐλογίᾳ καὶ αἰνέσει.⁶καὶ εἶπεν Εσδρας Σὺ εἴ αὐτὸς κύριος μόνος· σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ πᾶσαν τὴν στάσιν αὐτῶν, τὴν γῆν καὶ πάντα, ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, τὰς θαλάσσας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς, καὶ σὺ ζωοποιεῖς τὰ πάντα, καὶ σὸι προσκυνοῦσιν αἱ στρατιαι τῶν οὐρανῶν. ⁷σὺ εἴ κύριος ὁ Θεός· σὺ ἐξελέξω ἐν Αβραμ καὶ ἐξήγαγες αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων καὶ ἐπέθηκας αὐτῷ ὄνομα Αβρααμ. ⁸καὶ εὗρες τὴν καρδίαν αὐτοῦ πιστὴν ἐνώπιόν σου καὶ διέθου πρὸς αὐτὸν διαθήκην δοῦναι αὐτῷ τὴν γῆν τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Αμορραίων καὶ Φερεζαίων καὶ Ιεβουσαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· καὶ ἐστησας τοὺς λόγους σου, ὅτι δίκαιος σύ. ⁹καὶ εἶδες τὴν ταπείνωσιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τὴν κραυγὴν αὐτῶν ἥκουσας ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθράν. ¹⁰καὶ ἐδωκας σημεῖα ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραώ καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς παισὶν αὐτοῦ καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔγνως ὅτι ὑπερφάνησαν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ¹¹καὶ τὴν θάλασσαν ἐρρηξας ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ παρήλθοσαν ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης ἐν ξηρασίᾳ, καὶ τοὺς καταδιώξαντας αὐτοὺς ἐρριψας εἰς βυθὸν ὃσει λίθον ἐν ὕδατι σφοδρῷ. ¹²καὶ ἐν στύλῳ νεφέλῃς ὠδήγησας αὐτοὺς ἡμέρας καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα τοῦ φωτίσαι αὐτοῖς τὴν ὁδόν, ἐν ᾧ πορεύσονται ἐν αὐτῇ. ¹³καὶ ἐπὶ ὅρος Σινα κατέβης καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἐδωκας αὐτοῖς κρίματα εὐθέα καὶ νόμους ἀληθείας, προστάγματα καὶ ἐντολὰς ἀγαθάς. ¹⁴καὶ τὸ σάββατόν σου τὸ ἄγιον ἐγνώρισας αὐτοῖς, ἐντολὰς καὶ προστάγματα καὶ νόμον ἐνετείλω αὐτοῖς ἐν χειρὶ Μωυσῆ δούλου σου. ¹⁵καὶ ἀρτον ἐξ οὐρανοῦ ἐδωκας αὐτοῖς εἰς σιτοδείαν αὐτῶν καὶ ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξήνεγκας αὐτοῖς εἰς δίψαν αὐτῶν. καὶ εἶπας αὐτοῖς εἰσελθεῖν κληρονόμησαι τὴν γῆν, ἐφ' ἣν ἐξέτεινας τὴν χεῖρά σου δοῦναι αὐτοῖς. ¹⁶καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ὑπερφανεύσαντο καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν καὶ οὐκ ἥκουσαν τῶν ἐντολῶν σου. ¹⁷καὶ ἀνένευσαν τοῦ εἰσακοῦσαι καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τῶν θαυμασίων σου, ὃν ἐποίησας μετ' αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν καὶ ἐδωκαν ἀρχὴν ἐπιστρέψαι εἰς δουλείαν αὐτῶν ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ σὺ θεὸς ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς. ¹⁸ἔτι δὲ καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον χωνευτὸν καὶ εἶπαν Οὔτοι οἱ θεοὶ οἱ ἐξαγαγόντες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους. ¹⁹καὶ σὺ ἐν οἰκτίρμοις σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ· τὸν στῦλον τῆς νεφέλης οὐκ ἐξέκλινας ἀπ' αὐτῶν ἡμέρας ὁδηγῆσαι αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ καὶ τὸν στῦλον τοῦ πυρὸς τὴν νύκτα φωτίζειν αὐτοῖς τὴν ὁδόν, ἐν ᾧ πορεύσονται ἐν αὐτῇ. ²⁰καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ἐδωκας συνετίσαι αὐτοὺς καὶ τὸ μαννα σοῦ οὐκ ἀφυστέρησας ἀπὸ στόματος αὐτῶν καὶ ὕδωρ ἐδωκας αὐτοῖς τῷ δίψει αὐτῶν. ²¹καὶ τεσσαράκοντα ἔτη διέθρεψας αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὐχ ὑστέρησαν· ἴμάτια αὐτῶν οὐκ ἐπαλαιώθησαν, καὶ πόδες αὐτῶν οὐ διερράγησαν. ²²καὶ ἐδωκας αὐτοῖς βασιλείας καὶ λαοὺς καὶ διεμέρισας αὐτοῖς, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν Σηων βασιλέως Εσεβων καὶ τὴν γῆν Ωγ βασιλέως τοῦ Βασαν. ²³καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐπλήθυνας ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἰσήγαγες αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν εἶπας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ ἐκληρονόμησαν αὐτήν. ²⁴καὶ

εξέτριψας ἐνώπιον αὐτῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν τῶν Χαναναίων καὶ ἔδωκας αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τὸν βασιλεῖς αὐτῶν καὶ τὸν λαὸν τῆς γῆς ποιῆσαι αὐτοῖς ὡς ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτῶν. ²⁵καὶ κατελάβοσαν πόλεις ὑψηλὰς καὶ ἐκληρονόμησαν οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, λάκκους λελατομημένους, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας καὶ πᾶν ἔύλον βρώσιμον εἰς πλῆθος· καὶ ἐφάγοσαν καὶ ἐνεπλήσθησαν καὶ ἐλιπάνθησαν καὶ ἐτρύφησαν ἐν ἀγαθωσύνῃ σου τῇ μεγάλῃ. ²⁶καὶ ἥλαξαν καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ σοῦ καὶ ἔρριψαν τὸν νόμον σου δόπισαν σώματος αὐτῶν καὶ τὸν προφήτας σου ἀπέκτειναν, οἱ διεμαρτύραντο ἐν αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς πρὸς σέ, καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους. ²⁷καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ θλιβόντων αὐτούς, καὶ ἔθλιψαν αὐτούς· καὶ ἀνεβόησαν πρὸς σὲ ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτῶν, καὶ σὺ ἔξ οὐρανοῦ σου ἤκουσας καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς μεγάλοις ἔδωκας αὐτοῖς σωτῆρας καὶ ἔσωσας αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλιβόντων αὐτούς. ²⁸καὶ ὡς ἀνεπαύσαντο, ἐπέστρεψαν ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου· καὶ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ κατῆρξαν ἐν αὐτοῖς· καὶ πάλιν ἀνεβόησαν πρὸς σέ, καὶ σὺ ἔξ οὐρανοῦ εἰσῆκουσας καὶ ἐρρύσω αὐτοὺς ἐν οἰκτιρμοῖς σου πολλοῖς. ²⁹καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς εἰς τὸν νόμον σου, καὶ οὐκ ἤκουσαν, ἀλλὰ ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου καὶ ἐν τοῖς κρίμασί σου ἡμάρτοσαν, ἀποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς· καὶ ἔδωκαν νῶτον ἀπειθοῦντα καὶ τράχηλον αὐτῶν ἐσκλήρυναν καὶ οὐκ ἤκουσαν. ³⁰καὶ εἶλκυσας ἐπ' αὐτοὺς ἔτη πολλὰ καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐν πνεύματί σου ἐν χειρὶ προφητῶν σου· καὶ οὐκ ἡνωτίσαντο, καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ λαῶν τῆς γῆς. ³¹καὶ σὺ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐποίησας αὐτοὺς συντέλειαν καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς, ὅτι ἵσχυρὸς εἶ καὶ ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων. ³²καὶ νῦν, ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἵσχυρὸς ὁ μέγας ὁ κραταιός καὶ ὁ φοβερὸς φυλάσσων τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἔλεός σου, μὴ ὀλιγωθήτω ἐνώπιόν σου πᾶς ὁ μόχθος, ὃς εὔρεν ἡμᾶς καὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς ἀρχοντας ἡμῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς προφήτας ἡμῶν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ σου ἀπὸ ἡμερῶν βασιλέων Ασσουρ καὶ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ³³καὶ σὺ δίκαιος ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι ἀλήθειαν ἐποίησας, καὶ ἡμεῖς ἐξημάρτομεν. ³⁴καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ ἀρχοντες ἡμῶν καὶ οἱ ἱερεῖς ἡμῶν καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν οὐκ ἐποίησαν τὸν νόμον σου καὶ οὐ προσέσχον τῶν ἐντολῶν σου καὶ τὰ μαρτύρια σου, ἀδιεμαρτύρω αὐτοῖς. ³⁵καὶ αὐτοὶ ἐν βασιλείᾳ σου καὶ ἐν ἀγαθωσύνῃ σου τῇ πολλῇ, ἦ ἔδωκας αὐτοῖς, καὶ ἐν τῇ γῇ τῇ πλατείᾳ καὶ λιπαρᾷ, ἦ ἔδωκας ἐνώπιον αὐτῶν, οὐκ ἐδούλευσάν σοι καὶ οὐκ ἀπέστρεψαν ἀπὸ ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν τῶν πονηρῶν. ³⁶ἰδού ἐσμεν σήμερον δοῦλοι, καὶ ἡ γῆ, ἦν ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν φαγεῖν τὸν καρπὸν αὐτῆς, ³⁷τοῖς βασιλεῦσιν, οἵς ἔδωκας ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐξουσιάζουσιν καὶ ἐν κτήνεσιν ἡμῶν ὡς ἀρεστὸν αὐτοῖς, καὶ ἐν θλίψει μεγάλῃ ἐσμέν.

20 ¹καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἡμεῖς διατιθέμεθα πίστιν καὶ γράφομεν, καὶ ἐπισφραγίζουσιν πάντες ἀρχοντες ἡμῶν, Λευΐται ἡμῶν ἱερεῖς ἡμῶν.

²Καὶ ἐπὶ τῶν σφραγιζόντων Νεεμιας υἱὸς Αχαλια καὶ Σεδεκιας ³υἱὸς Σαραια καὶ Αζαρια καὶ Ιερμια, ⁴Φασουρ, Αμαρια, Μελχια, ⁵Ατους, Σεβανι, Μαλουχ, ⁶Ιραμ, Μεραμωθ, Αβδια, ⁷Δανιηλ, Γαναθων, Βαρουχ, ⁸Μεσουλαμ, Αβια, Μιαμιν, ⁹Μααζια, Βελγαι, Σαμαια, οὗτοι Ἱερεῖς. ¹⁰καὶ οἱ Λευΐται Ἰησοῦς υἱὸς Αζανια, Βαναιου ἀπὸ υἱῶν Ηναδαδ, Καδμιηλ, ¹¹καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Σαβανια, Ωδουια Καλιτα, Φελεϊα, Αναι, ¹²Μιχα, Ρωβ, Εσεβιας, ¹³Ζαχωρ, Σαραβια, Σεβανια, ¹⁴Ωδουια, υἱὸι Βανουναι. ¹⁵ἄρχοντες τοῦ λαοῦ Φορος, Φααθμωαβ, Ηλαμ, Ζαθουια, υἱὸι ¹⁶Βανι, Ασγαδ, Βηβαι, ¹⁷Εδανια, Βαγοι, Ηδιν, ¹⁸Ατηρ, Εζεκια, Αζουρ, ¹⁹Οδουια, Ησαμ, Βησι, ²⁰Αριφ, Αναθωθ, Νωβαι, ²¹Μαγαφης, Μεσουλαμ, Ηζιρ, ²²Μεσωζεβηλ, Σαδδουκ, Ιεδδουα, ²³Φαλτια, Αναι, Αναια, ²⁴Ωσης, Ανανια, Ασουβ, ²⁵Αλωης, Φαλαι, Σωβηκ, ²⁶Ραουμ, Εσαβανα, Μαασαια ²⁷καὶ Αια, Αιναι, Ηναι, ²⁸Μαλουχ, Ηραμ, Βαανα. ²⁹καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ, οἱ Ἱερεῖς, οἱ Λευΐται, οἱ πυλωροί, οἱ ἄδοντες, οἱ ναθινιμ καὶ πᾶς ὁ προσπορεύμενος ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς πρὸς νόμον τοῦ θεοῦ, γυναικες αὐτῶν, υἱοὶ αὐτῶν, θυγατέρες αὐτῶν, πᾶς ὁ εἰδὼς καὶ συνίων, ³⁰ἐνίσχυον ἐπὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, κατηράσαντο αὐτοὺς καὶ εἰσήλθοσαν ἐν ἀρῷ καὶ ἐν ὅρκῳ τοῦ πορεύεσθαι ἐν νόμῳ τοῦ θεοῦ, ὃς ἐδόθη ἐν χειρὶ Μωυσῆ δούλου τοῦ θεοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς κυρίου ἡμῶν καὶ κρίματα αὐτοῦ

³¹Καὶ τοῦ μὴ δοῦναι θυγατέρας ἡμῶν τοῖς λαοῖς τῆς γῆς, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν οὐ λημψόμεθα τοῖς υἱοῖς ἡμῶν.

³²Καὶ λαοὶ τῆς γῆς οἱ φέροντες τοὺς ἀγορασμοὺς καὶ πᾶσαν πρᾶσιν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἀποδόσθαι, οὐκ ἀγορῶμεν παρ' αὐτῶν ἐν σαββάτῳ καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἀγίᾳ.

Καὶ ἀνήσομεν τὸ ἔτος τὸ ἔβδομον καὶ ἀπαίτησιν πάσης χειρός.

³³Καὶ στήσομεν ἐφ' ἡμᾶς ἐντολὰς δοῦναι ἐφ' ἡμᾶς τρίτον τοῦ διδράχμου κατ' ἐνιαυτὸν εἰς δουλείαν οἴκου θεοῦ ἡμῶν ³⁴εἰς ἄρτους τοῦ προσώπου καὶ θυσίαν τοῦ ἐνδελεχισμοῦ καὶ εἰς ὀλοκαύτωμα τοῦ ἐνδελεχισμοῦ τῶν σαββάτων, τῶν νουμηνιῶν, εἰς τὰς ἑορτὰς καὶ εἰς τὰ ἄγια, καὶ τὰ περὶ ἀμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ Ισραὴλ καὶ εἰς ἔργα οἴκου θεοῦ ἡμῶν.

³⁵Καὶ κλήρους ἐβάλομεν περὶ κλήρου ξυλοφορίας, οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ Λευΐται καὶ ὁ λαός, ἐνέγκαι εἰς οἴκον θεοῦ ἡμῶν εἰς οἴκον πατριῶν ἡμῶν εἰς καιροὺς ἀπὸ χρόνων ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτόν, ἐκκαῦσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου θεοῦ ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ τὰ πρωτότοκα βοῶν ἡμῶν καὶ ποιμνίων ἡμῶν ἐνέγκαι εἰς οἴκον θεοῦ ἡμῶν τοῖς Ἱερεῦσιν τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν.

³⁶Καὶ ἐνέγκαι τὰ πρωτογενήματα τῆς γῆς ἡμῶν καὶ πρωτογενήματα καρποῦ παντὸς ξύλου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς οἴκον κυρίου. ³⁷καὶ τὰ πρωτότοκα υἱῶν ἡμῶν καὶ κτηνῶν ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ τὰ πρωτότοκα βοῶν ἡμῶν καὶ ποιμνίων ἡμῶν ἐνέγκαι εἰς οἴκον θεοῦ ἡμῶν τοῖς Ἱερεῦσιν τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν.
³⁸Καὶ τὴν ἀπαρχὴν σίτων ἡμῶν καὶ τὸν καρπὸν παντὸς ξύλου, οἴνου καὶ ἐλαίου οἴσομεν τοῖς Ἱερεῦσιν εἰς γαζοφυλάκιον οἴκου τοῦ θεοῦ· καὶ δεκάτην γῆς ἡμῶν τοῖς Λευΐταις. καὶ αὐτοὶ οἱ Λευΐται δεκατοῦντες ἐν πάσαις πόλεσιν δουλείας ἡμῶν, ³⁹καὶ ἔσται ὁ Ἱερεὺς υἱὸς Ααρων μετὰ τοῦ Λευΐτου ἐν

τῇ δεκάτῃ τοῦ Λευίτου, καὶ οἱ Λευῖται ἀνοίσουσιν τὴν δεκάτην τῆς δεκάτης εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν εἰς τὰ γαζοφυλάκια εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ.⁴⁰ Οὕτι εἰς τὸν θησαυρὸν εἰσοίσουσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Λευί τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἔλαιου, καὶ ἐκεῖ σκεύη τὰ ἄγια καὶ οἱ ἵερεῖς οἱ λειτουργοὶ καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψομεν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

21 ¹Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ ἐν Ιερουσαλημ, καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ ἐβάλοσαν κλήρους ἐνέγκαι ἔνα ἀπὸ τῶν δέκα καθίσαι ἐν Ιερουσαλημ πόλει τῇ ἁγίᾳ καὶ ἐννέα μέρη ἐν ταῖς πόλεσιν.² καὶ εὐλόγησεν ὁ λαὸς τοὺς πάντας ἄνδρας τοὺς ἔκουσιαζομένους καθίσαι ἐν Ιερουσαλημ.

³Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας, οἱ ἐκάθισαν ἐν Ιερουσαλημ· καὶ ἐν πόλεσιν Ιουδα ἐκάθισαν ἀνὴρ ἐν κατασχέσει αὐτοῦ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, Ισραὴλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ ναθιναῖοι καὶ οἱ υἱοὶ δούλων Σαλωμῶν.⁴ καὶ ἐν Ιερουσαλημ ἐκάθισαν ἀπὸ υἱῶν Ιουδα καὶ ἀπὸ υἱῶν Βενιαμιν. — ἀπὸ υἱῶν Ιουδα· Αθαία υἱὸς Αζαία υἱὸς Ζαχαρία υἱὸς Αμαρια υἱὸς Σαφατια υἱὸς Μαλεληλ καὶ ἀπὸ υἱῶν Φαρες.⁵ καὶ Μαασια υἱὸς Βαρουχ υἱὸς Χαλαζα υἱὸς Οζια υἱὸς Αδαια υἱὸς Ιωριβ υἱὸς Θηζια υἱὸς τοῦ Σηλωνι. ⁶πάντες υἱοὶ Φαρες οἱ καθήμενοι ἐν Ιερουσαλημ τετρακόσιοι ἔξηκοντα ὀκτὼ ἄνδρες δυνάμεως. — ⁷καὶ οὗτοι υἱοὶ Βενιαμιν· Σηλω υἱὸς Μεσουλαμ υἱὸς Ιωαδ υἱὸς Φαδαια υἱὸς Κωλια υἱὸς Μασαια υἱὸς Αιθιηλ υἱὸς Ιεσια.⁸ καὶ ὀπίσω αὐτοῦ Γηβι, Σηλι, ἐννακόσιοι εἴκοσι ὀκτώ. ⁹καὶ Ιωηλ υἱὸς Ζεχρι ἐπίσκοπος ἐπ’ αὐτούς, καὶ Ιουδας υἱὸς Ασανα ἐπὶ τῆς πόλεως δεύτερος. — ¹⁰ἀπὸ τῶν ιερέων· καὶ Ιαδια υἱὸς Ιωριβ, Ιαχιν,¹¹ Σαραια υἱὸς Ελκια υἱὸς Μεσουλαμ υἱὸς Σαδδουκ υἱὸς Μαριωθ υἱὸς Αϊτωβ ἀπέναντι οἴκου τοῦ θεοῦ.¹² καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιοῦντες τὸ ἔργον τοῦ οἴκου· Αμασι υἱὸς Ζαχαρια υἱὸς Φασσουρ υἱὸς Μελχια,¹³ ἄρχοντες πατριῶν διακόσιοι τεσσαράκοντα δύο. καὶ Αμεσσαι υἱὸς Εσδριηλ,¹⁴ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δυνατοὶ παρατάξεως ἑκατὸν εἴκοσι ὀκτώ, καὶ ἐπίσκοπος ἐπ’ αὐτῶν Βαδιηλ. — ¹⁵καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν Σαμαια υἱὸς Ασουβ υἱὸς Εζρι¹⁶ καὶ Μαθανια υἱὸς Μιχα καὶ Ωβηδ υἱὸς Σαμουι,¹⁸ διακόσιοι ὁγδοήκοντα τέσσαρες.¹⁹ καὶ οἱ πυλωροὶ Ακουβ, Τελαμιν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα δύο.²⁰ καὶ ἐπίσκοπος Λευιτῶν υἱὸς Βανι, Οζι υἱὸς Ασαβια υἱὸς Μιχα. ἀπὸ υἱῶν Ασαφ τῶν ἀδόντων ἀπέναντι ἔργον οἴκου τοῦ θεοῦ.²¹ Ὁὕτι ἐντολὴ τοῦ βασιλέως ἐπ’ αὐτούς.²² καὶ Παθαια υἱὸς Βασηζα πρὸς χεῖρα τοῦ βασιλέως εἰς πᾶν ῥῆμα τῷ λαῷ. — ²³ καὶ πρὸς τὰς ἐπαύλεις ἐν ἀγρῷ αὐτῶν· καὶ ἀπὸ υἱῶν Ιουδα ἐκάθισαν ἐν Καριαθαρβοκ²⁴ καὶ ἐν Ιησου²⁵ καὶ ἐν Βεηρσαβεε,³⁰ καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν, Λαχις καὶ ἄγροι αὐτῆς· καὶ παρενεβάλοσαν ἐν Βεηρσαβεε.³¹ καὶ οἱ υἱοὶ Βενιαμιν ἀπὸ Γαβα, Μαχαμας.³⁶ καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν μερίδες Ιουδα τῷ Βενιαμιν.

22 ¹Καὶ οὗτοι οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἱ ἀναβαίνοντες μετὰ Ζοροβαβελ υἱοῦ Σαλαθιηλ καὶ Ιησοῦ· Σαραια, Ιερμια, Εσδρα,² Αμαρια, Μαλουχ,³ Σεχενια.⁷ οὗτοι ἄρχοντες τῶν ιερέων καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ἡμέραις Ιησοῦ. — ⁸καὶ οἱ Λευῖται· Ιησου, Βανουι, Καδμιηλ, Σαραβια, Ιουδα, Μαχανια· ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ⁹ εἰς τὰς ἐφημερίας.¹⁰ καὶ Ιησοῦς ἐγέννησεν τὸν Ιωακιμ, καὶ Ιωακιμ ἐγέννησεν τὸν Ελιασιβ, καὶ Ελιασιβ τὸν Ιωδαε,¹¹ καὶ Ιωδαε ἐγέννησεν τὸν Ιωναθαν, καὶ Ιωναθαν ἐγέννησεν τὸν Ιαδου.¹² καὶ ἐν ἡμέραις Ιωακιμ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ

άρχοντες τῶν πατριῶν· τῷ Σαραία Μαραια, τῷ Ιερμια Ανανια,¹³τῷ Εσδρα Μεσουλαμ, τῷ Αμαρια Ιωαναν,¹⁴τῷ Μαλουχ Ιωναθαν, τῷ Σεχενια Ιωσηφ,¹⁵τῷ Αρεμ Αδνας, τῷ Μαριωθ Ελκαι,¹⁶τῷ Αδδαι Ζαχαριας, τῷ Γαναθων Μοσολλαμ,¹⁷τῷ Αβια Ζεχρι, τῷ Βενιαμιν ἐν καιροῖς τῷ Φελητι,¹⁸τῷ Βαλγα Σαμουε, τῷ Σεμεια Ιωναθαν,¹⁹τῷ Ιωιαριβ Μαθθαναι, τῷ Ιδια Οζι,²⁰τῷ Σαλλαι Καλλαι, τῷ Αμουκ Αβεδ,²¹τῷ Ελκια Ασαβιας, τῷ Ιεδεῖου Ναθαναηλ. — ²²οι Λευΐται ἐν ἡμέραις Ελιασιβ,
Ιωαδα καὶ Ιωαναν καὶ Ιδουα γεγραμμένοι ἄρχοντες πατριῶν, καὶ οἱ ιερεῖς ἐν βασιλείᾳ Δαρείου τοῦ
Πέρσου.²³υἱοί Λευι ἄρχοντες τῶν πατριῶν γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν καὶ ἔως
ἡμερῶν Ιωαναν υἱοῦ Ελισουβ.²⁴καὶ ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν· Ασαβια καὶ Σαραβια καὶ Ιησου καὶ υἱοὶ
Καδμιηλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατεναντίον αὐτῶν εἰς ὑμνεῖν καὶ αἰνεῖν ἐν ἐντολῇ Δαυιδ ἀνθρώπου
τοῦ θεοῦ ἐφημερία πρὸς ἐφημερίαν²⁵ἐν τῷ συναγαγεῖν με τοὺς πυλωροὺς²⁶ἐν ἡμέραις Ιωακιμ υἱοῦ
Ιησοῦ υἱοῦ Ιωσεδεκ καὶ ἐν ἡμέραις Νεεμια, καὶ Εσδρας ὁ ιερεὺς ὁ γραμματεύς.

²⁷Καὶ ἐν ἐγκαινίοις τείχους Ιερουσαλημ ἔζήτησαν τοὺς Λευίτας ἐν τοῖς τόποις αὐτῶν τοῦ ἐνέγκαι
αὐτοὺς εἰς Ιερουσαλημ ποιῆσαι ἐγκαίνια καὶ εὐφροσύνην ἐν θωδαθα καὶ ἐν ὥδαις, κυμβαλίζοντες καὶ
ψαλτήρια καὶ κινύραι.²⁸καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀδόντων καὶ ἀπὸ τῆς περιχώρου κυκλόθεν εἰς
Ιερουσαλημ καὶ ἀπὸ ἐπαύλεων.²⁹καὶ ἀπὸ ἀγρῶν· ὅτι ἐπαύλεις ὠκοδόμησαν ἑαυτοῖς οἱ ἄδοντες ἐν
Ιερουσαλημ.³⁰καὶ ἐκαθαρίσθησαν οἱ ιερεῖς καὶ οἱ Λευΐται καὶ ἐκαθάρισαν τὸν λαὸν καὶ τοὺς
πυλωροὺς καὶ τὸ τεῖχος.³¹καὶ ἀνήνεγκα τοὺς ἄρχοντας Ιουδα ἐπάνω τοῦ τείχους καὶ ἔστησα δύο περὶ³²
αἰνέσεως μεγάλους, καὶ διῆλθον ἐκ δεξιῶν ἐπάνω τοῦ τείχους τῆς κοπρίας,³³καὶ ἐπορεύθη ὅπισω
αὐτῶν Ωσαια καὶ ἡμισυ ἀρχόντων Ιουδα³⁴καὶ Αζαριας, Εσδρας καὶ Μεσουλαμ,³⁵Ιουδα καὶ Βενιαμιν
καὶ Σαμαια καὶ Ιερμια³⁶καὶ ἀπὸ υἱῶν τῶν ιερέων ἐν σάλπιγξιν Ζαχαριας υἱὸς Ιωναθαν υἱὸς Σαμαια
υἱὸς Μαθανια υἱὸς Μιχαια υἱὸς Ζακχουρ υἱὸς Ασαφ³⁷καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Σαμαια καὶ Οζιηλ αἰνεῖν ἐν
ὥδαις Δαυιδ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ Εσδρας ὁ γραμματεὺς ἔμπροσθεν αὐτῶν.³⁸ἐπὶ πύλης τοῦ αιν
κατέναντι αὐτῶν ἀνέβησαν ἐπὶ κλίμακας πόλεως Δαυιδ ἐν ἀναβάσει τοῦ τείχους ἐπάνωθεν τοῦ οἴκου
Δαυιδ καὶ ἔως πύλης τοῦ ὄδατος κατὰ ἀνατολάς. — ³⁹καὶ περὶ αἰνέσεως ἡ δευτέρα ἐπορεύετο
συναντῶσα αὐτοῖς, καὶ ἐγὼ ὅπισω αὐτῆς, καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ λαοῦ ἐπάνω τοῦ τείχους ὑπεράνω τοῦ
πύργου τῶν θεννουριμ καὶ ἔως τοῦ τείχους τοῦ πλατέος⁴⁰καὶ ὑπεράνω τῆς πύλης Εφραιμ καὶ ἐπὶ⁴¹
πύλην τῆς ισανα καὶ ἐπὶ πύλην τὴν ἰχθυηρὰν καὶ πύργῳ Ανανεηλ καὶ ἔως πύλης τῆς προβατικῆς καὶ
ἔστησαν ἐν πύλῃ τῆς φυλακῆς.⁴²καὶ ἔστησαν αἱ δύο τῆς αἰνέσεως ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐγὼ καὶ τὸ
ἡμισυ τῶν στρατηγῶν μετ' ἐμοῦ⁴³καὶ οἱ ιερεῖς Ελιακιμ, Μαασιας, Βενιαμιν, Μιχαιας, Ελιωηναι,
Ζαχαριας, Ανανιας ἐν σάλπιγξιν⁴⁴καὶ Μαασιας καὶ Σεμειας καὶ Ελεαζαρ καὶ Οζι καὶ Ιωαναν καὶ
Μελχιας καὶ Αιλαμ καὶ Εζουρ, καὶ ἡκούσθησαν οἱ ἄδοντες καὶ ἐπεσκέπησαν.⁴⁵καὶ ἔθυσαν ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θυσιάσματα μεγάλα καὶ ηὐφράνθησαν, ὅτι ὁ θεὸς ηὐφρανεν αὐτοὺς μεγάλως· καὶ αἱ
γυναικες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ηὐφράνθησαν, καὶ ἡκούσθη ἡ εὐφροσύνη ἐν Ιερουσαλημ ἀπὸ⁴⁶
μακρόθεν.

⁴⁴Καὶ κατέστησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄνδρας ἐπὶ τῶν γαζοφυλακίων τοῖς θησαυροῖς, ταῖς ἀπαρχαῖς καὶ ταῖς δεκάταις καὶ τοῖς συνηγμένοις ἐν αὐτοῖς ἄρχουσιν τῶν πόλεων, μερίδας τοῖς Ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, ὅτι εὐφροσύνη ἦν ἐν Ιουδα ἐπὶ τοὺς Ἱερεῖς καὶ ἐπὶ τοὺς Λευίτας τοὺς ἐστῶτας. ⁴⁵καὶ ἐφύλαξαν φυλακὰς θεοῦ αὐτῶν καὶ φυλακὰς τοῦ καθαρισμοῦ καὶ τοὺς ἄδοντας καὶ τοὺς πυλωροὺς ὡς ἐντολὴ Δαυὶδ καὶ Σαλωμῶν υἱοῦ αὐτοῦ. ⁴⁶ὅτι ἐν ἡμέραις Δαυὶδ Ασαφ ἀπ' ἀρχῆς πρῶτος τῶν ἀδόντων καὶ ὕμνον καὶ αἴνεσιν τῷ θεῷ, ⁴⁷καὶ πᾶς Ισραὴλ ἐν ἡμέραις Ζοροβαθὲλ διδόντες μερίδας τῶν ἀδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγιάζοντες τοῖς Λευίταις, καὶ οἱ Λευῖται ἀγιάζοντες τοῖς υἱοῖς Ααρων.

23 ¹Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεγνώσθη ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ ἐν ὧσὶν τοῦ λαοῦ, καὶ εὑρέθη γεγραμμένον ἐν αὐτῷ ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν Αμμανῖται καὶ Μωαβῖται ἐν ἐκκλησίᾳ θεοῦ ἔως αἰῶνος, ²ὅτι οὐ συνήντησαν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ ἐν ἄρτῳ καὶ ἐν ὅδατι καὶ ἐμισθώσαντο ἐπ' αὐτὸν τὸν Βαλααμ καταράσασθαι, καὶ ἔστρεψεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν κατάραν εἰς εὐλογίαν. ³καὶ ἐγένετο ὡς ἥκουσαν τὸν νόμον, καὶ ἐχωρίσθησαν πᾶς ἐπίμικτος ἐν Ισραὴλ.

⁴Καὶ πρὸ τούτου Ελιασιβ ὁ Ἱερεὺς οἰκῶν ἐν γαζοφυλακίῳ οἴκου θεοῦ ἡμῶν ἐγγίων Τωβια ⁵καὶ ἐποίησεν αὐτῷ γαζοφυλάκιον μέγα, καὶ ἐκεῖ ἦσαν πρότερον διδόντες τὴν μαναὰν καὶ τὸν λίβανον καὶ τὰ σκεύη καὶ τὴν δεκάτην τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἐντολὴν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ἀδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, καὶ ἀπαρχὰς τῶν Ἱερέων. ⁶καὶ ἐν παντὶ τούτῳ οὐκ ἥμην ἐν Ιερουσαλημ, ὅτι ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Αρθασασθα βασιλέως Βαβυλῶνος ἥλθον πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ μετὰ τέλος ἡμερῶν ἡτησάμην παρὰ τοῦ βασιλέως ⁷καὶ ἥλθον εἰς Ιερουσαλημ. καὶ συνῆκα ἐν τῇ πονηρίᾳ, ἦ ἐποίησεν Ελισουβ τῷ Τωβια ποιῆσαι αὐτῷ γαζοφυλάκιον ἐν αὐλῇ οἴκου τοῦ θεοῦ. ⁸καὶ πονηρόν μοι ἐφάνη σφόδρα, καὶ ἔρριψα πάντα τὰ σκεύη οἴκου Τωβια ἔξω ἀπὸ τοῦ γαζοφυλακίου. ⁹καὶ εἶπα καὶ ἐκαθάρισαν τὰ γαζοφυλάκια, καὶ ἐπέστρεψα ἐκεῖ σκεύη οἴκου τοῦ θεοῦ, τὴν μαναὰν καὶ τὸν λίβανον.

¹⁰Καὶ ἔγνων ὅτι μερίδες τῶν Λευιτῶν οὐκ ἐδόθησαν, καὶ ἐφύγοσαν ἀνὴρ εἰς ἀγρὸν αὐτοῦ οἱ Λευῖται καὶ οἱ ἄδοντες ποιοῦντες τὸ ἔργον. ¹¹καὶ ἐμαχεσάμην τοῖς στρατηγοῖς καὶ εἶπα Διὰ τί ἐγκατελείφθη ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ; καὶ συνήγαγον αὐτοὺς καὶ ἔστησα αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν. ¹²καὶ πᾶς Ιουδα ἡνεγκαν δεκάτην τοῦ πυροῦ καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου εἰς τοὺς θησαυροὺς ¹³ἐπὶ χεῖρα Σελεμια τοῦ Ἱερέως καὶ Σαδδουκ τοῦ γραμματέως καὶ Φαδαια ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν Αναν υἱὸς Ζακχουρ υἱὸς Μαθανια, ὅτι πιστοὶ ἐλογίσθησαν ἐπ' αὐτοὺς μερίζειν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. ¹⁴μνήσθητί μου, ὁ θεός, ἐν ταύτῃ, καὶ μὴ ἐξαλειφθῆτω ἔλεός μου, ὃ ἐποίησα ἐν οἴκῳ κυρίου τοῦ θεοῦ.

¹⁵Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον ἐν Ιουδα πατοῦντας ληνοὺς ἐν τῷ σαββάτῳ καὶ φέροντας δράγματα καὶ ἐπιγεμίζοντας ἐπὶ τοὺς ὄνους καὶ οἴνον καὶ σταφυλὴν καὶ σῦκα καὶ πᾶν βάσταγμα καὶ φέροντας εἰς Ιερουσαλημ ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου· καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν ἡμέρᾳ πράσεως αὐτῶν.

¹⁶καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐτῇ φέροντες ἵχθυν καὶ πᾶσαν πρᾶσιν πωλοῦντες ἐν τῷ σαββάτῳ τοῖς υἱοῖς Ιουδα καὶ ἐν Ιερουσαλημ. ¹⁷καὶ ἐμαχεσάμην τοῖς υἱοῖς Ιουδα τοῖς ἐλευθέροις καὶ εἴπα αὐτοῖς Τίς ὁ λόγος οὗτος ὁ πονηρός, ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε καὶ βεβηλοῦτε τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου; ¹⁸οὐχὶ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἥνεγκεν ἐπ' αὐτοὺς ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην· καὶ ὑμεῖς προστίθετε ὀργὴν ἐπὶ Ισραὴλ βεβηλῶσαι τὸ σάββατον. ¹⁹καὶ ἐγένετο ἡνίκα κατέστησαν πύλαι Ιερουσαλημ πρὸ τοῦ σαββάτου, καὶ εἴπα καὶ ἔκλεισαν τὰς πύλας καὶ εἴπα ὥστε μὴ ἀνοιγῆναι αὐτὰς ἔως ὅπίσω τοῦ σαββάτου· καὶ ἐκ τῶν παιδαρίων μου ἔστησα ἐπὶ τὰς πύλας ὥστε μὴ αἴρειν βαστάγματα ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ²⁰καὶ οὐλίσθησαν πάντες καὶ ἐποίησαν πρᾶσιν ἔξω Ιερουσαλημ ἄπαξ καὶ δίς. ²¹καὶ διεμαρτυράμην ἐν αὐτοῖς καὶ εἴπα πρὸς αὐτούς Διὰ τί ὑμεῖς αὐλίζεσθε ἀπέναντι τοῦ τείχους; ἐὰν δευτερώσητε, ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐν ὑμῖν. ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου οὐκ ἥλθοσαν ἐν σαββάτῳ. ²²καὶ εἴπα τοῖς Λευίταις, οἵ οἵσαν καθαριζόμενοι καὶ ἐρχόμενοι φυλάσσοντες τὰς πύλας, ἀγιάζειν τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου. πρὸς ταῦτα μνήσθητί μου, ὁ θεός, καὶ φεῖσαί μου κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου.

²³Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον τοὺς Ιουδαίους, οἵ ἐκάθισαν γυναῖκας Ἀζωτίας, Αμμανίτιδας, Μωαβίτιδας ²⁴καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἡμίσυ λαλοῦντες Ἀζωτιστὶ καὶ οὐκ εἰσιν ἐπιγινώσκοντες λαλεῖν Ιουδαϊστί, ²⁵καὶ ἐμαχεσάμην μετ' αὐτῶν καὶ κατηρασάμην αὐτοὺς καὶ ἐπάταξα ἐν αὐτοῖς ἄνδρας καὶ ἐμαδάρωσα αὐτοὺς καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ἐν τῷ θεῷ ἐὰν δῶτε τὰς θυγατέρας ὑμῶν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐὰν λάβητε ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. ²⁶οὐχ οὕτως ἡμαρτεν Σαλωμῶν βασιλεὺς Ισραὴλ; καὶ ἐν ἔθνεσιν πολλοῖς οὐκ ἦν βασιλεὺς ὅμοιος αὐτῷ· καὶ ἀγαπώμενος τῷ θεῷ ἦν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ θεὸς εἰς βασιλέα ἐπὶ πάντα Ισραὴλ. καὶ τοῦτον ἔξεκλιναν αἱ γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι. ²⁷καὶ ὑμῶν μὴ ἀκουσόμεθα ποιῆσαι τὴν πᾶσαν πονηρίαν ταύτην ἀσυνθετῆσαι ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν καθίσαι γυναῖκας ἀλλοτρίας; — ²⁸καὶ ἀπὸ υἱῶν Ιωαδα τοῦ Ελισουβ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου νυμφίου τοῦ Σαναβαλλατ τοῦ Ωρωνίτου καὶ ἔξέβρασα αὐτὸν ἀπ' ἐμοῦ. ²⁹μνήσθητι αὐτοῖς, ὁ θεός, ἐπὶ ἀγχιστείᾳ τῆς ἱερατείας καὶ διαθήκης τῆς ἱερατείας καὶ τοὺς Λευίτας. — ³⁰καὶ ἐκαθάρισα αὐτοὺς ἀπὸ πάσης ἀλλοτριώσεως καὶ ἔστησα ἐφημερίας τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τοῖς Λευίταις, ἀνὴρ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ, ³¹καὶ τὸ δῶρον τῶν ξυλοφόρων ἐν καιροῖς ἀπὸ χρόνων καὶ ἐν τοῖς βακχουρίοις. μνήσθητί μου, ὁ θεός ἡμῶν, εἰς ἀγαθωσύνην.

ΕΣΘΗΡ

1 ^{1a}"Ἐτους δευτέρου βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου τοῦ μεγάλου τῇ μιᾷ τοῦ Νισα ἐνύπνιον εἶδεν Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ιαΐρου τοῦ Σεμεϊού τοῦ Κισαιου ἐκ φυλῆς Βενιαμιν, ^{1b}ἄνθρωπος Ιουδαῖος οἰκῶν ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ἄνθρωπος μέγας θεραπεύων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως. ^{1c}ἥν δὲ ἐκ τῆς

αἰχμαλωσίας, ἵνει ἡχμαλώτευσεν Ναβουχοδονοσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐξ Ιερουσαλημ μετὰ Ιεχονίου τοῦ βασιλέως τῆς Ιουδαίας. ^{1d}καὶ τοῦτο αὐτοῦ τὸ ἐνύπνιον· καὶ ἴδον φωναὶ καὶ θόρυβος, βρονταὶ καὶ σεισμός, τάραχος ἐπὶ τῆς γῆς. ^{1e}καὶ ἴδον δύο δράκοντες μεγάλοι ἔτοιμοι προῆλθον ἀμφότεροι παλαίειν, καὶ ἐγένετο αὐτῶν φωνὴ μεγάλη. ^{1f}καὶ τῇ φωνῇ αὐτῶν ἡτοιμάσθη πᾶν ἔθνος εἰς πόλεμον ὥστε πολεμῆσαι δικαίων ἔθνος. ^{1g}καὶ ἴδον ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, θλῖψις καὶ στενοχωρία, κάκωσις καὶ τάραχος μέγας ἐπὶ τῆς γῆς. ^{1h}καὶ ἐταράχθη δίκαιοι πᾶν ἔθνος φοβούμενοι τὰ ἑαυτῶν κακὰ καὶ ἡτοιμάσθησαν ἀπολέσθαι καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν θεόν. ¹ⁱἀπὸ δὲ τῆς βοῆς αὐτῶν ἐγένετο ὡσανεὶ ἀπὸ μικρᾶς πηγῆς ποταμὸς μέγας, ὅδωρ πολὺ. ^{1k}φῶς καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν, καὶ οἱ ταπεινοὶ ὑψώθησαν καὶ κατέφαγον τοὺς ἐνδόξους. ^{1l}καὶ διεγερθεὶς Μαρδοχαῖος ὁ ἐωρακώς τὸ ἐνύπνιον τοῦτο καὶ τί ὁ θεὸς βεβούλευται ποιῆσαι, εἶχεν αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ ἐν παντὶ λόγῳ ἥθελεν ἐπιγνῶναι αὐτὸν ἔως τῆς νυκτός. ^{1m}καὶ ἡσύχασεν Μαρδοχαῖος ἐν τῇ αὐλῇ μετὰ Γαβαθα καὶ Θαρρα τῶν δύο εὔνούχων τοῦ βασιλέως τῶν φυλασσόντων τὴν αὐλὴν ¹ⁿἥκουσέν τε αὐτῶν τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰς μερίμνας αὐτῶν ἐξηρεύνησεν καὶ ἔμαθεν ὅτι ἐτοιμάζουσιν τὰς χεῖρας ἐπιβαλεῖν Ἀρταξέρξῃ τῷ βασιλεῖ, καὶ ὑπέδειξεν τῷ βασιλεῖ περὶ αὐτῶν. ^{1o}καὶ ἐξήτασεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο εὔνούχους, καὶ ὁμολογήσαντες ἀπήχθησαν. ^{1p}καὶ ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους εἰς μνημόσυνον, καὶ Μαρδοχαῖος ἔγραψεν περὶ τῶν λόγων τούτων. ^{1q}καὶ ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς Μαρδοχαίῳ θεραπεύειν ἐν τῇ αὐλῇ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόματα περὶ τούτων. ^{1r}καὶ ἦν Αμαν Αμαδαθου Βουγαῖος ἐνδοξος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως· καὶ ἐζήτησεν κακοποιῆσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν δύο εὔνούχων τοῦ βασιλέως.

^{1s}Καὶ ἐγένετο μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρταξέρξου — οὗτος ὁ Ἀρταξέρξης ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἐκατὸν εἴκοσι ἐπτὰ χωρῶν ἐκράτησεν — ²ἐν αὐταῖς ταῖς ἡμέραις, ὅτε ἐθρονίσθη ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ³ἐν τῷ τρίτῳ ἔτει βασιλεύοντος αὐτοῦ δοχὴν ἐποίησεν τοῖς φίλοις καὶ τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν καὶ τοῖς Περσῶν καὶ Μήδων ἐνδόξοις καὶ τοῖς ἄρχουσιν τῶν σατραπῶν. ⁴καὶ μετὰ ταῦτα μετὰ τὸ δεῖξαι αὐτοῖς τὸν πλοῦτον τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τὴν δόξαν τῆς εὐφροσύνης τοῦ πλούτου αὐτοῦ ἐπὶ ἡμέρας ἐκατὸν ὅγδοήκοντα, ⁵ὅτε δὲ ἀνεπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ γάμου, ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον τοῖς ἔθνεσιν τοῖς εὑρεθεῖσιν εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ ἡμέρας ἐξ ἐν αὐλῇ οἴκου τοῦ βασιλέως ὑκεκοσμημένη βυσσίνοις καὶ καρπασίνοις τεταμένοις ἐπὶ σχοινίοις βυσσίνοις καὶ πορφυροῖς ἐπὶ κύβοις χρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς ἐπὶ στύλοις παρίνοις καὶ λιθίνοις· κλῖναι χρυσαῖ καὶ ἀργυραῖ ἐπὶ λιθοστρώτου σμαραγδίτου λίθου καὶ πιννίνου καὶ παρίνου λίθου καὶ στρωμναὶ διαφανεῖς ποικίλως διηγθισμέναι, κύκλωρ ὁρόδα πεπασμένα. ⁷ποτήρια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ ἀνθράκινον κυλίκιον προκείμενον ἀπὸ ταλάντων τρισμυρίων· οἶνος πολὺς καὶ ἡδύς, δὲν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔπινεν. ⁸δὲ πότος οὗτος οὐ κατὰ προκείμενον νόμον ἐγένετο, οὕτως δὲ ἥθελησεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐπέταξεν τοῖς οἰκονόμοις ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων. ⁹καὶ Αστιν ἡ βασίλιστα ἐποίησε πότον ταῖς γυναιξὶν ἐν τοῖς βασιλείοις, ὅπου ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης. ¹⁰ἐν δὲ τῇ

ἥμέρᾳ τῇ ἔβδομῃ ἡδέως γενόμενος ὁ βασιλεὺς εἶπεν τῷ Αἰμαν καὶ Βαζαν καὶ Θαρρα καὶ Βωραζη καὶ Ζαθολθα καὶ Αβαταζα καὶ Θαραβα, τοῖς ἐπτὰ εὔνούχοις τοῖς διακόνοις τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου,¹¹ εἰσαγαγεῖν τὴν βασίλισσαν πρὸς αὐτὸν βασιλεύειν αὐτὴν καὶ περιθεῖναι αὐτῇ τὸ διάδημα καὶ δεῖξαι αὐτὴν πᾶσιν τοῖς ἄρχουσιν καὶ τοῖς ἔθνεσιν τὸ κάλλος αὐτῆς, ὅτι καλὴ ἦν.¹² καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτοῦ Αστιν ἡ βασίλισσα ἐλθεῖν μετὰ τῶν εὔνούχων. καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς καὶ ὠργίσθη¹³ καὶ εἶπεν τοῖς φίλοις αὐτοῦ Κατὰ ταῦτα ἐλάλησεν Αστιν, ποιήσατε οὖν περὶ τούτου νόμον καὶ κρίσιν.¹⁴ καὶ προσῆλθεν αὐτῷ Αρκεσαιος καὶ Σαρσαθαιος καὶ Μαλησεαρ οἱ ἄρχοντες Περσῶν καὶ Μήδων οἱ ἐγγὺς τοῦ βασιλέως οἱ πρῶτοι παρακαθήμενοι τῷ βασιλεῖ¹⁵ καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους ὡς δεῖ ποιῆσαι Αστιν τῇ βασιλίσσῃ, ὅτι οὐκ ἐποίησεν τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσταχθέντα διὰ τῶν εὔνούχων.¹⁶ καὶ εἶπεν ὁ Μουχαιος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἄρχοντας Οὐ τὸν βασιλέα μόνον ἡδίκησεν Αστιν ἡ βασίλισσα, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς ἥγουμένους τοῦ βασιλέως¹⁷ καὶ γὰρ διηγήσατο αὐτοῖς τὰ ρήματα τῆς βασιλίσσης καὶ ὡς ἀντεῖπεν τῷ βασιλεῖ). ὡς οὖν ἀντεῖπεν τῷ βασιλεῖ Ἀρταξέρξη,¹⁸ οὕτως σήμερον αἱ τυραννίδες αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρχόντων Περσῶν καὶ Μήδων ἀκούσασαι τὰ τῷ βασιλεῖ λεχθέντα ύπ’ αὐτῆς τολμήσουσιν ὁμοίως ἀτιμάσαι τοὺς ἀνδρας αὐτῶν.¹⁹ εὶ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, προσταξάτω βασιλικόν, καὶ γραφήτω κατὰ τοὺς νόμους Μήδων καὶ Περσῶν· καὶ μὴ ἄλλως χρησάσθω, μηδὲ εἰσελθάτω ἔτι ἡ βασίλισσα πρὸς αὐτόν, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῆς δότω ὁ βασιλεὺς γυναικὶ κρείττονι αὐτῆς.²⁰ καὶ ἀκουσθήτω ὁ νόμος ὁ ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὃν ἐὰν ποιῇ, ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ οὕτως πᾶσαι αἱ γυναικες περιθήσουσιν τιμὴν τοῖς ἀνδράσιν ἔαυτῶν ἀπὸ πτωχοῦ ἔως πλουσίου.²¹ καὶ ἥρεσεν ὁ λόγος τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς ἄρχουσι, καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς καθὰ ἐλάλησεν ὁ Μουχαιος.²² καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶσαν τὴν βασιλείαν κατὰ χώραν κατὰ τὴν λέξιν αὐτῶν ὃστε εἴναι φόβον αὐτοῖς ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν.

2 Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς τοῦ θυμοῦ καὶ οὐκέτι ἐμνήσθη τῆς Αστιν μνημονεύων οίᾳ ἐλάλησεν καὶ ὡς κατέκρινεν αὐτὴν.² καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως Ζητηθήτω τῷ βασιλεῖ κοράσια ἄφθορα καλὰ τῷ εἰδει.³ καὶ καταστήσει ὁ βασιλεὺς κωμάρχας ἐν πάσαις ταῖς χώραις τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἐπιλεξάτωσαν κοράσια παρθενικὰ καλὰ τῷ εἰδει εἰς Σουσαν τὴν πόλιν εἰς τὸν γυναικῶνα, καὶ παραδοθήτωσαν τῷ εὔνούχῳ τοῦ βασιλέως τῷ φύλακι τῶν γυναικῶν, καὶ δοθήτω σμῆγμα καὶ ἡ λοιπὴ ἐπιμέλεια.⁴ καὶ ἡ γυνή, ἡ ἄν ἀρέση τῷ βασιλεῖ, βασιλεύσει ἀντὶ Αστιν. καὶ ἥρεσεν τῷ βασιλεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐποίησεν οὕτως.

5 Καὶ ἄνθρωπος ἦν Ιουδαῖος ἐν Σούσοις τῇ πόλει, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ιαΐρου τοῦ Σεμεϊού τοῦ Κισαιου ἐκ φυλῆς Βενιαμιν,⁶ διὸ ἦν αἰχμάλωτος ἐξ Ιερουσαλημ, ἦν ἡχμαλώτευσεν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος.⁷ καὶ ἦν τούτῳ παῖς θρεπτή, θυγάτηρ Αμιναδαβ ἀδελφοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Εσθηρ· ἐν δὲ τῷ μεταλλάξαι αὐτῆς τοὺς γονεῖς ἐπαίδευσεν αὐτὴν ἔαυτῷ εἰς γυναικα· καὶ ἦν τὸ κοράσιον καλὸν τῷ εἰδει.⁸ καὶ ὅτε ἤκούσθη τὸ τοῦ βασιλέως πρόσταγμα, συνήχθησαν κοράσια πολλὰ εἰς Σουσαν τὴν πόλιν ὑπὸ χεῖρα Γαι, καὶ ἥχθη Εσθηρ πρὸς

Γαι τὸν φύλακα τῶν γυναικῶν. ⁹καὶ ἥρεσεν αὐτῷ τὸ κοράσιον καὶ εὗρεν χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἔσπευσεν αὐτῇ δοῦναι τὸ σμῆγμα καὶ τὴν μερίδα καὶ τὰ ἐπτὰ κοράσια τὰ ἀποδεδειγμένα αὐτῇ ἐκ βασιλικοῦ καὶ ἐχρήσατο αὐτῇ καλῶς καὶ ταῖς ἄβραις αὐτῆς ἐν τῷ γυναικῶνι. ¹⁰καὶ οὐχ ὑπέδειξεν Εσθηρ τὸ γένος αὐτῆς οὐδὲ τὴν πατρίδα, ὁ γὰρ Μαρδοχαῖος ἐνετείλατο αὐτῇ μὴ ἀπαγγεῖλαι. ¹¹καθ' ἐκάστην δὲ ἡμέραν ὁ Μαρδοχαῖος περιεπάτει κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν γυναικείαν ἐπισκοπῶν τί Εσθηρ συμβήσεται. ¹²οὕτος δὲ ἦν καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, ὅταν ἀναπληρώσῃ μῆνας δέκα δύο· οὕτως γὰρ ἀναπληροῦνται αἱ ἡμέραι τῆς θεραπείας, μῆνας ἔξ ἀλειφόμεναι ἐν σμυρνίνῳ ἐλαίῳ καὶ μῆνας ἔξ ἐν τοῖς ἀρώμασιν καὶ ἐν τοῖς σμήγμασιν τῶν γυναικῶν, ¹³καὶ τότε εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ὃ ἐὰν εἴπῃ, παραδώσει αὐτῇ συνεισέρχεσθαι αὐτῇ ἀπὸ τοῦ γυναικῶνος ἔως τῶν βασιλείων. ¹⁴δεῖλης εἰσπορεύεται καὶ πρὸς ἡμέραν ἀποτρέχει εἰς τὸν γυναικῶνα τὸν δεύτερον, οὕτως γαρ οὐνοῦχος τοῦ βασιλέως ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν, καὶ οὐκέτι εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα, ἐὰν μὴ κληθῇ ὀνόματι. ¹⁵ἐν δὲ τῷ ἀναπληροῦσθαι τὸν χρόνον Εσθηρ τῆς θυγατρὸς Αμιναδαβ ἀδελφοῦ πατρὸς Μαρδοχαίου εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα οὐδὲν ἡθέτησεν ὃν αὐτῇ ἐνετείλατο ὁ εὐνοῦχος ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν· ἦν γὰρ Εσθηρ εὐρίσκουσα χάριν παρὰ πάντων τῶν βλεπόντων αὐτήν. ¹⁶καὶ εἰσῆλθεν Εσθηρ πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα τῷ δωδεκάτῳ μηνί, ὃς ἐστιν Αδαρ, τῷ ἐβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹⁷καὶ ἤρασθη ὁ βασιλεὺς Εσθηρ, καὶ εὗρεν χάριν παρὰ πάσας τὰς παρθένους, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὸ διάδημα τὸ γυναικεῖον. ¹⁸καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον πᾶσι τοῖς φίλοις αὐτοῦ καὶ ταῖς δυνάμεσιν ἐπὶ ἡμέρας ἐπτὰ καὶ ὑψωσεν τοὺς γάμους Εσθηρ καὶ ἀφεσιν ἐποίησεν τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. ¹⁹οὐδὲ Μαρδοχαῖος ἐθεράπευεν ἐν τῇ αὐλῇ. ²⁰ἡ δὲ Εσθηρ οὐχ ὑπέδειξεν τὴν πατρίδα αὐτῆς· οὕτως γὰρ ἐνετείλατο αὐτῇ Μαρδοχαῖος φοβεῖσθαι τὸν θεὸν καὶ ποιεῖν τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καθὼς ἦν μετ' αὐτοῦ, καὶ Εσθηρ οὐ μετήλλαξεν τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς.

²¹Καὶ ἐλυπήθησαν οἱ δύο εὐνοῦχοι τοῦ βασιλέως οἱ ἀρχισωματοφύλακες ὅτι προήχθη Μαρδοχαῖος, καὶ ἐζήτουν ἀποκτεῖναι Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα. ²²καὶ ἐδηλώθη Μαρδοχαίῳ ὁ λόγος, καὶ ἐσήμανεν Εσθηρ, καὶ αὐτῇ ἐνεφάνισεν τῷ βασιλεῖ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς. ²³οὐδὲ βασιλεὺς ἤτασεν τοὺς δύο εὐνοῦχους καὶ ἐκρέμασεν αὐτούς· καὶ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς καταχωρίσαι εἰς μνημόσυνον ἐν τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ ὑπὲρ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου ἐν ἐγκωμίῳ.

3 ¹Μετὰ δὲ ταῦτα ἐδόξασεν ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης Αμαν Αμαδαθου Βουγαῖον καὶ ὑψωσεν αὐτόν, καὶ ἐπρωτοβάθρει πάντων τῶν φίλων αὐτοῦ. ²καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ αὐλῇ προσεκύνουν αὐτῷ, οὕτως γὰρ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ποιῆσαι· ὁ δὲ Μαρδοχαῖος οὐ προσεκύνει αὐτῷ. ³καὶ ἐλάλησαν οἱ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως τῷ Μαρδοχαίῳ Μαρδοχαῖε, τί παρακούεις τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα; ⁴καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐλάλουν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπήκουεν αὐτῶν· καὶ ὑπέδειξαν τῷ Αμαν Μαρδοχαῖον τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις ἀντιτασσόμενον· καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς ὁ Μαρδοχαῖος ὅτι Ιουδαῖός ἐστιν. ⁵καὶ ἐπιγνοὺς Αμαν ὅτι οὐ προσκυνεῖ αὐτῷ Μαρδοχαῖος, ἐθυμώθη σφόδρα ⁶καὶ ἐβουλεύσατο ἀφανίσαι πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν Ιουδαίους. ⁷καὶ ἐποίησεν ψήφισμα ἐν ἔτει

δωδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀρταξέρξου καὶ ἔβαλεν κλήρους ἡμέραν ἐξ ἡμέρας καὶ μῆνα ἐκ μηνὸς ὥστε ἀπολέσαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὸ γένος Μαρδοχαίου, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος εἰς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην τοῦ μηνὸς, ὃς ἐστιν Αδαρ. ⁸καὶ ἐλάλησεν πρὸς τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην λέγων· Υπάρχει ἔθνος διεσπαρμένον ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ σου, οἱ δὲ νόμοι αὐτῶν ἔξαλλοι παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, τῶν δὲ νόμων τοῦ βασιλέως παρακούουσιν, καὶ οὐ συμφέρει τῷ βασιλεῖ ἔᾶσαι αὐτούς. ⁹εἰ δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, δογματισάτω ἀπολέσαι αὐτούς, καγὼ διαγράψω εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τοῦ βασιλέως ἀργυρίου τάλαντα μύρια. ¹⁰καὶ περιελόμενος ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον ἔδωκεν εἰς χεῖρα τῷ Αμαν σφραγίσαι κατὰ τῶν γεγραμμένων κατὰ τῶν Ιουδαίων. ¹¹καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Αμαν Τὸ μὲν ἀργύριον ἔχε, τῷ δὲ ἔθνει χρῶ ὡς βούλει. ¹²καὶ ἐκλήθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ βασιλέως μηνὶ πρώτῳ τῇ τρισκαιδεκάτῃ καὶ ἔγραψαν, ὡς ἐπέταξεν Αμαν, τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ἄρχουσιν κατὰ πᾶσαν χώραν ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ταῖς ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτὰ χώραις, τοῖς τε ἄρχουσι τῶν ἔθνῶν κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν δι’ Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως. ¹³καὶ ἀπεστάλη διὰ βιβλιαφόρων εἰς τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν ἀφανίσαι τὸ γένος τῶν Ιουδαίων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μηνὸς δωδεκάτου, ὃς ἐστιν Αδαρ, καὶ διαρπάσαι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν. — ^{13a}τῆς δὲ ἐπιστολῆς ἐστιν τὸ ἀντίγραφον τόδε
Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτὰ χωρῶν ἄρχουσι καὶ τοπάρχαις ὑποτεταγμένοις τάδε γράφει ^{13b}Πολλῶν ἐπάρξας ἔθνῶν καὶ πάσης ἐπικρατήσας οίκουμένης ἐβουλήθην, μὴ τῷ θράσει τῆς ἔξουσίας ἐπαιρόμενος, ἐπιεικέστερον δὲ καὶ μετὰ ἡπιότητος ἀεὶ διεξάγων, τοὺς τῶν ὑποτεταγμένων ἀκυμάτους διὰ παντὸς καταστῆσαι βίους, τὴν τε βασιλείαν ἡμερον καὶ πορευτὴν μέχρι περάτων παρεξόμενος ἀνανεώσασθαι τε τὴν ποθουμένην τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις εἰρήνην. ^{13c}πυθομένου δέ μου τῶν συμβούλων πῶς ἀν ἀχθείη τοῦτο ἐπὶ πέρας, σωφροσύνη παρ’ ἡμῖν διενέγκας καὶ ἐν τῇ εὔνοίᾳ ἀπαραλλάκτως καὶ βεβαίᾳ πίστει ἀποδεδειγμένος καὶ δεύτερον τῶν βασιλειῶν γέρας ἀπενηνεγμένος Αμαν ^{13d}ἐπέδειξεν ἡμῖν ἐν πάσαις ταῖς κατὰ τὴν οίκουμένην φυλαῖς ἀναμεμεῖχθαι δυσμενῆ λαόν τινα τοῖς νόμοις ἀντίθετον πρὸς πᾶν ἔθνος τά τε τῶν βασιλέων παραπέμποντας διηνεκῶς διατάγματα πρὸς τὸ μὴ κατατίθεσθαι τὴν ὑφ’ ἡμῶν κατευθυνομένην ἀμέμπτως συναρχίαν. ^{13e}διειληφότες οὖν τόδε τὸ ἔθνος μονώτατον ἐν ἀντιπαραγωγῇ παντὶ διὰ παντὸς ἀνθρώπω πειμενον διαγωγὴν νόμων ξενίζουσαν παραλλάσσον καὶ δυσνοοῦν τοῖς ἡμετέροις πράγμασιν τὰ χείριστα συντελοῦν κακὰ καὶ πρὸς τὸ μὴ τὴν βασιλείαν εύσταθείας τυγχάνειν. ^{13f}προστετάχαμεν οὖν τὸν σημαινομένους ὑμῖν ἐν τοῖς γεγραμμένοις ὑπὸ Αμαν τοῦ τεταγμένου ἐπὶ τῶν πραγμάτων καὶ δευτέρου πατρὸς ἡμῶν πάντας σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἀπολέσαι ὀλορριζεὶ ταῖς τῶν ἐχθρῶν μαχαίραις ἀνευ παντὸς οἴκτου καὶ φειδοῦς τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς Αδαρ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ^{13g}ὅπως οἱ πάλαι καὶ νῦν δυσμενεῖς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ βιαίως εἰς τὸν ἄδην κατελθόντες εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον εύσταθῆ καὶ ἀτάραχα παρέχωσιν ἡμῖν διὰ τέλους τὰ πράγματα. — ¹⁴τὰ δὲ ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν ἔξετίθετο

κατὰ χώραν, καὶ προσετάγη πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἑτοίμους εῖναι εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην. ¹⁵ ἐσπεύδετο δὲ τὸ πρᾶγμα καὶ εἰς Σουσαν· ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ Αμαν ἐκωθωνίζοντο, ἐταράσσετο δὲ ἡ πόλις.

4 ¹Ο δὲ Μαρδοχαῖος ἐπιγυνοὺς τὸ συντελούμενον διέρρηξεν τὰ ἴματια αὐτοῦ καὶ ἐνεδύσατο σάκκον καὶ κατεπάσατο σποδὸν καὶ ἐκπηδήσας διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως ἐβόα φωνῇ μεγάλῃ Αἴρεται ἔθνος μηδὲν ἡδικηκός. ² καὶ ἥλθεν ἔως τῆς πύλης τοῦ βασιλέως καὶ ἔστη· οὐ γὰρ ἦν ἔξὸν αὐτῷ εἰσελθεῖν εἰς τὴν αὐλὴν σάκκον ἔχοντι καὶ σποδόν. ³ καὶ ἐν πάσῃ χώρᾳ, οὗ ἔξετίθετο τὰ γράμματα, κραυγὴ καὶ κοπετὸς καὶ πένθος μέγα τοῖς Ιουδαίοις, σάκκον καὶ σποδὸν ἔστρωσαν ἐαυτοῖς. ⁴ καὶ εἰσῆλθον αἱ ἄβραι καὶ οἱ εὔνοῦχοι τῆς βασιλίσσης καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῇ, καὶ ἐταράχθη ἀκούσασα τὸ γεγονός καὶ ἀπέστειλεν στολίσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ ἀφελέσθαι αὐτοῦ τὸν σάκκον, ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη. ⁵ ἡ δὲ Εσθηρ προσεκαλέσατο Αχραθαῖον τὸν εὔνοῦχον αὐτῆς, ὃς παρειστήκει αὐτῇ, καὶ ἀπέστειλεν μαθεῖν αὐτῇ παρὰ τοῦ Μαρδοχαίου τὸ ἀκριβές. ⁶ δὲ Μαρδοχαῖος ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸ γεγονός καὶ τὴν ἐπαγγελίαν, ἦν ἐπιγγείλατο Αμαν τῷ βασιλεῖ εἰς τὴν γάζαν ταλάντων μυρίων, ἵνα ἀπολέσῃ τοὺς Ιουδαίους. ⁷ καὶ τὸ ἀντίγραφον τὸ ἐν Σούσοις ἔκτεθὲν ὑπὲρ τοῦ ἀπολέσθαι αὐτοὺς ἔδωκεν αὐτῷ δεῖξαι τῇ Εσθηρ καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐντείλασθαι αὐτῇ εἰσελθούσῃ παραιτήσασθαι τὸν βασιλέα καὶ ἀξιῶσαι αὐτὸν περὶ τοῦ λαοῦ μνησθεῖσα ἡμερῶν ταπεινώσεώς σου ὡς ἐτράφης ἐν χειρὶ μου, διότι Αμαν ὁ δευτερεύων τῷ βασιλεῖ ἐλάλησεν καθ' ἡμῶν εἰς θάνατον· ἐπικάλεσαι τὸν κύριον καὶ λάλησον τῷ βασιλεῖ περὶ ἡμῶν καὶ ρῦσαι ἡμᾶς ἐκ θανάτου. ⁸ εἰσελθὼν δὲ ὁ Αχραθαῖος ἐλάλησεν αὐτῇ πάντας τοὺς λόγους τούτους. ⁹ εἶπεν δὲ Εσθηρ πρὸς Αχραθαῖον Πορεύθητι πρὸς Μαρδοχαῖον καὶ εἰπὸν ὅτι ¹⁰Τὰ ἔθνη πάντα τῆς βασιλείας γινώσκει ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἡ γυνή, ὃς εἰσελεύσεται πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν ἄκλητος, οὐκ ἔστιν αὐτῷ σωτηρία· πλὴν ᾧ ἔκτείνει ὁ βασιλεὺς τὴν χρυσῆν ράβδον, οὗτος σωθήσεται· κάγὼ οὐ κέκλημαι εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, εἰσὶν αὖται ἡμέραι τριάκοντα. ¹¹ καὶ ἀπήγγειλεν Αχραθαῖος Μαρδοχαίῳ πάντας τοὺς λόγους Εσθηρ. ¹² καὶ εἶπεν Μαρδοχαῖος πρὸς Αχραθαῖον Πορεύθητι καὶ εἰπὸν αὐτῇ Εσθηρ, μὴ εἴπῃς σεαυτῇ ὅτι σωθήσῃ μόνη ἐν τῇ βασιλείᾳ παρὰ πάντας τοὺς Ιουδαίους. ¹³ ὡς ὅτι ἐὰν παρακούσῃς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ, ἄλλοθεν βοήθεια καὶ σκέπη ἔσται τοῖς Ιουδαίοις, σὺ δὲ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου ἀπολεῖσθε· καὶ τίς οἶδεν εἰ εἰς τὸν καιρὸν τούτον ἐβασίλευσας; ¹⁴ καὶ ἔξαπέστειλεν Εσθηρ τὸν ἥκοντα πρὸς αὐτὴν πρὸς Μαρδοχαῖον λέγουσα ¹⁵Βαδίσας ἐκκλησίασον τοὺς Ιουδαίους τοὺς ἐν Σούσοις καὶ νηστεύσατε ἐπ’ ἐμοὶ καὶ μὴ φάγητε μηδὲ πίητε ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς νύκτα καὶ ἡμέραν, κάγὼ δὲ καὶ αἱ ἄβραι μου ἀσιτήσομεν, καὶ τότε εἰσελεύσομαι πρὸς τὸν βασιλέα παρὰ τὸν νόμον, ἐὰν καὶ ἀπολέσθαι με ἦ.

¹⁶ ¹⁷Καὶ βαδίσας Μαρδοχαῖος ἐποίησεν ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Εσθηρ, ^{17a} καὶ ἐδεήθη κυρίου μνημονεύων πάντα τὰ ἔργα κυρίου καὶ εἶπεν ^{17b}Κύριε κύριε βασιλεῦ πάντων κρατῶν, ὅτι ἐν ἔξουσίᾳ σου τὸ πᾶν ἔστιν, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀντιδοξῶν σοι ἐν τῷ θέλειν σε σῶσαι τὸν Ισραηλ. ^{17c} ὅτι σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ πᾶν θαυμαζόμενον ἐν τῇ ὑπ' οὐρανὸν καὶ κύριος εἴ πάντων, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιτάξεται σοι τῷ κυρίῳ. ^{17d} σὺ πάντα γινώσκεις. σὺ οἶδας, κύριε, ὅτι οὐκ ἐν ὅβρει

οὐδὲ ἐν ὑπερηφανίᾳ οὐδὲ ἐν φιλοδοξίᾳ ἐποίησα τοῦτο, τὸ μὴ προσκυνεῖν τὸν ὑπερήφανον Αμαν, ὅτι ηὐδόκουν φιλεῖν πέλματα ποδῶν αὐτοῦ πρὸς σωτηρίαν Ισραὴλ. ^{17e}ἀλλὰ ἐποίησα τοῦτο, ἵνα μὴ θῶ δόξαν ἀνθρώπου ὑπεράνω δόξης θεοῦ, καὶ οὐ προσκυνήσω οὐδένα πλὴν σοῦ τοῦ κυρίου μου καὶ οὐ ποιήσω αὐτὰ ἐν ὑπερηφανίᾳ. ^{17f}καὶ νῦν, κύριε δὲ θεός δὲ βασιλεὺς δὲ θεός Αβρααμ, φεῖσαι τοῦ λαοῦ σου, ὅτι ἐπιβλέπουσιν ἡμῖν εἰς καταφθορὰν καὶ ἐπεθύμησαν ἀπολέσαι τὴν ἐξ ἀρχῆς κληρονομίαν σου. ^{17g}μὴ ὑπερίδης τὴν μερίδα σου, ἷν σεαυτῷ ἐλυτρώσω ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ^{17h}ἐπάκουσον τῆς δεήσεώς μου καὶ ιλάσθητι τῷ κλήρῳ σου καὶ στρέψον τὸ πένθος ἡμῶν εἰς εὐωχίαν, ἵνα ζῶντες ὑμῶν μέν σου τὸ ὄνομα, κύριε, καὶ μὴ ἀφανίσῃς στόμα αἰνούντων σοι. — ¹⁷ⁱκαὶ πᾶς Ισραὴλ ἐκέκραξαν ἐξ ἰσχύος αὐτῶν, ὅτι θάνατος αὐτῶν ἐν ὁφθαλμοῖς αὐτῶν.

^{17k}Καὶ Εσθηρ ἡ βασίλισσα κατέφυγεν ἐπὶ τὸν κύριον ἐν ἀγῶνι θανάτου κατειλημένη καὶ ἀφελομένη τὰ ίμάτια τῆς δόξης αὐτῆς ἐνεδύσατο ίμάτια στενοχωρίας καὶ πένθους καὶ ἀντὶ τῶν ὑπερηφάνων ἡδυσμάτων σποδοῦ καὶ κοπριῶν ἔπλησεν τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐταπείνωσεν σφόδρα καὶ πάντα τόπον κόσμου ἀγαλλιάματος αὐτῆς ἔπλησε στρεπτῶν τριχῶν αὐτῆς καὶ ἐδεῖτο κυρίου θεοῦ Ισραὴλ καὶ εἶπεν ^{17l}Κύριε μου δὲ βασιλεὺς ἡμῶν, σὺ εἶ μόνος· βοήθησόν μοι τῇ μόνῃ καὶ μὴ ἔχουσῃ βοήθηον εἰ μὴ σέ, ὅτι κίνδυνός μου ἐν χειρί μου. ^{17m}ἔγὼ ἥκουον ἐκ γενετῆς μου ἐν φυλῇ πατριᾶς μου ὅτι σύ, κύριε, ἔλαβες τὸν Ισραὴλ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ πάντων τῶν προγόνων αὐτῶν εἰς κληρονομίαν αἰώνιον καὶ ἐποίησας αὐτοῖς ὅσα ἐλάλησας. ¹⁷ⁿκαὶ νῦν ἡμάρτομεν ἐνώπιόν σου, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, ἀνθ' ὅν ἐδοξάσαμεν τοὺς θεοὺς αὐτῶν· δίκαιος εἶ, κύριε. ^{17o}καὶ νῦν οὐχ ἴκανώθησαν ἐν πικρασμῷ δουλείας ἡμῶν, ἀλλὰ ἔθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν εἰδώλων αὐτῶν ἐξάραι ὄρισμὸν στόματός σου καὶ ἀφανίσαι κληρονομίαν σου καὶ ἐμφράξαι στόμα αἰνούντων σοι καὶ σβέσαι δόξαν οἴκου σου καὶ θυσιαστήριόν σου ^{17p}καὶ ἀνοίξαι στόμα ἐθνῶν εἰς ἀρετὰς ματαίων καὶ θαυμασθῆναι βασιλέα σάρκινον εἰς αἰῶνα. ^{17q}μὴ παραδῷς, κύριε, τὸ σκῆπτρόν σου τοῖς μὴ οὖσιν, καὶ μὴ καταγελασάτωσαν ἐν τῇ πτώσει ἡμῶν, ἀλλὰ στρέψον τὴν βουλὴν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς, τὸν δὲ ἀρξάμενον ἐφ' ἡμᾶς παραδειγμάτισον.

^{17r}μηνήσθητι, κύριε, γνώσθητι ἐν καιρῷ θλίψεως ἡμῶν καὶ ἐμὲ θάρσυνον, βασιλεῦ τῶν θεῶν καὶ πάσης ἀρχῆς ἐπικρατῶν. ^{17s}δὸς λόγον εὔρυθμον εἰς τὸ στόμα μου ἐνώπιον τοῦ λέοντος καὶ μετάθες τὴν καρδίαν αὐτοῦ εἰς μῆσος τοῦ πολεμοῦντος ἡμᾶς εἰς συντέλειαν αὐτοῦ καὶ τῶν ὁμονοούντων αὐτῷ. ^{17t}ἡμᾶς δὲ ῥῦσαι ἐν χειρὶ σου καὶ βοήθησόν μοι τῇ μόνῃ καὶ μὴ ἔχουσῃ εἰ μὴ σέ, κύριε. ^{17u}πάντων γνῶσιν ἔχεις καὶ οἶδας ὅτι ἐμίσησα δόξαν ἀνόμων καὶ βδελύσσομαι κοίτην ἀπεριτμήτων καὶ παντὸς ἀλλοτρίου. ^{17v}σὺ οἶδας τὴν ἀνάγκην μου, ὅτι βδελύσσομαι τὸ σημεῖον τῆς ὑπερηφανίας μου, ὃ ἐστιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ἐν ἡμέραις ὁπτασίας μου· βδελύσσομαι αὐτὸς ὡς ράκος καταμηνίων καὶ οὐ φορῶ αὐτὸς ἐν ἡμέραις ἡσυχίας μου. ^{17x}καὶ οὐκ ἔφαγεν ἡ δούλη σου τράπεζαν Αμαν καὶ οὐκ ἐδόξασα συμπόσιον βασιλέως οὐδὲ ἔπιον οἶνον σπονδῶν. ^{17y}καὶ οὐκ ηὐφράνθη ἡ δούλη σου ἀφ' ἡμέρας μεταβολῆς μου μέχρι νῦν πλὴν ἐπὶ σοί, κύριε ὁ θεός Αβρααμ. ^{17z}ὁ θεός ὁ ἰσχύων ἐπὶ πάντας,

εἰσάκουσον φωνὴν ἀπηλπισμένων καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν πονηρευομένων· καὶ ῥῦσαι με ἐκ τοῦ φόβου μου.

5 ¹Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὡς ἐπαύσατο προσευχομένη, ἔξεδύσατο τὰ ἴμάτια τῆς θεραπείας καὶ περιεβάλετο τὴν δόξαν αὐτῆς ^{1a}καὶ γενηθεῖσα ἐπιφανῆς ἐπικαλεσαμένη τὸν πάντων ἐπόπτην θεὸν καὶ σωτῆρα παρέλαβεν τὰς δύο ἄβρας καὶ τῇ μὲν μιᾷ ἐπηρείδετο ὡς τρυφερομένη, ἡ δὲ ἑτέρα ἐπηκολούθει κουφίζουσα τὴν ἔνδυσιν αὐτῆς, ^{1b}καὶ αὐτὴ ἐρυθριῶσα ἀκμῇ κάλλους αὐτῆς, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἵλαρὸν ὡς προσφιλές, ἡ δὲ καρδία αὐτῆς ἀπεστενωμένη ἀπὸ τοῦ φόβου. ^{1c}καὶ εἰσελθοῦσα πάσας τὰς θύρας κατέστη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ πᾶσαν στολὴν τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ἐνεδεύκει, δλος διὰ χρυσοῦ καὶ λίθων πολυτελῶν, καὶ ἦν φοβερὸς σφόδρα. ^{1d}καὶ ἄρας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πεπυρωμένον δόξη ἐν ἀκμῇ θυμοῦ ἔβλεψεν, καὶ ἐπεσεν ἡ βασίλισσα καὶ μετέβαλεν τὸ χρῶμα αὐτῆς ἐν ἐκλύσει καὶ κατεπέκυψεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς ἄβρας τῆς προπορευομένης. ^{1e}καὶ μετέβαλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως εἰς πραῦτητα, καὶ ἀγωνιάσας ἀνεπήδησεν ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, μέχρις οὗ κατέστη, καὶ παρεκάλει αὐτὴν λόγοις εἰρηνικοῖς καὶ εἶπεν αὐτῇ ^{1f}Γί ἐστιν, Εσθηρ; ἐγὼ ὁ ἀδελφός σου, θάρσει, οὐ μὴ ἀποθάνῃς, ὅτι κοινὸν τὸ πρόσταγμα ἡμῶν ἐστιν· πρόσελθε. ²καὶ ἄρας τὴν χρυσῆν ῥάβδον ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῆς καὶ ἡσπάσατο αὐτὴν καὶ εἶπεν Λάλησόν μοι. ^{2a}καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἶδόν σε, κύριε, ὡς ἄγγελον θεοῦ, καὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου ἀπὸ φόβου τῆς δόξης σου· ὅτι θαυμαστὸς εἶ, κύριε, καὶ τὸ πρόσωπόν σου χαρίτων μεστόν. ^{2b}ἐν δὲ τῷ διαλέγεσθαι αὐτὴν ἐπεσεν ἀπὸ ἐκλύσεως αὐτῆς, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐταράσσετο, καὶ πᾶσα ἡ θεραπεία αὐτοῦ παρεκάλει αὐτήν. ³καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Τί θέλεις, Εσθηρ, καὶ τί σού ἐστιν τὸ ἀξίωμα; ἔως τοῦ ἡμίσους τῆς βασιλείας μου καὶ ἔσται σοι. ⁴εἶπεν δὲ Εσθηρ Ἡμέρα μου ἐπίσημος σήμερόν ἐστιν· εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, ἐλθάτω καὶ αὐτὸς καὶ Αμαν εἰς τὴν δοχήν, ἣν ποιήσω σήμερον. ⁵καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Κατασπεύσατε Αμαν, ὅπως ποιήσωμεν τὸν λόγον Εσθηρ· καὶ παραγίνονται ἀμφότεροι εἰς τὴν δοχήν, ἣν εἶπεν Εσθηρ. ⁶ἐν δὲ τῷ πότῳ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Εσθηρ Τί ἐστιν, βασίλισσα Εσθηρ; καὶ ἔσται σοι ὅσα ἀξιοῖς. ⁷καὶ εἶπεν Τὸ αἴτημά μου καὶ τὸ ἀξίωμά μου. ⁸εὶ εὔρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ἐλθάτω ὁ βασιλεὺς καὶ Αμαν ἐπὶ τὴν αὔριον εἰς τὴν δοχήν, ἣν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ αὔριον ποιήσω τὰ αὐτά.

9 ⁹Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Αμαν ἀπὸ τοῦ βασιλέως ὑπερχαρῆς εὐφραινόμενος· ἐν δὲ τῷ ἰδεῖν Αμαν Μαρδοχαῖον τὸν Ιουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ ἐθυμώθη σφόδρα. ¹⁰καὶ εἰσελθὼν εἰς τὰ ἴδια ἐκάλεσεν τοὺς φίλους καὶ Ζωσαραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ¹¹καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸν πλοῦτον αὐτοῦ καὶ τὴν δόξαν, ἣν ὁ βασιλεὺς αὐτῷ περιέθηκεν, καὶ ὡς ἐποίησεν αὐτὸν πρωτεύειν καὶ ἡγεῖσθαι τῆς βασιλείας. ¹²καὶ εἶπεν Αμαν Οὐ κέκληκεν ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐδένα εἰς τὴν δοχὴν ἀλλ' ἡ ἐμέ, καὶ εἰς τὴν αὔριον κέκλημαι. ¹³καὶ ταῦτά μοι οὐκ ἀρέσκει, ὅταν ἴδω Μαρδοχαῖον τὸν Ιουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ. ¹⁴καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ζωσαρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ οἱ φίλοι Κοπῆτα σοι ξύλον πηχῶν πεντήκοντα,

ὅρθρου δὲ εἰπὸν τῷ βασιλεῖ καὶ κρεμασθήτῳ Μαρδοχαῖος ἐπὶ τοῦ ξύλου· σὺ δὲ εἴσελθε εἰς τὴν δοχὴν σὺν τῷ βασιλεῖ καὶ εὐφραίνου. καὶ ἥρεσεν τὸ ρῆμα τῷ Αμαν, καὶ ἡτοιμάσθη τὸ ξύλον.

6 ¹Ο δὲ κύριος ἀπέστησεν τὸν ὑπνον ἀπὸ τοῦ βασιλέως τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ εἶπεν τῷ διδασκάλῳ αὐτοῦ εἰσφέρειν γράμματα μνημόσυνα τῶν ἡμερῶν ἀναγινώσκειν αὐτῷ. ²εὗρεν δὲ τὰ γράμματα τὰ γραφέντα περὶ Μαρδοχαίου, ὡς ἀπήγγειλεν τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν δύο εὔνούχων τοῦ βασιλέως ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτοὺς καὶ ζητῆσαι ἐπιβαλεῖν τὰς χεῖρας Ἀρταξέρξῃ. ³εἶπεν δὲ ὁ βασιλεύς Τίνα δόξαν ἢ χάριν ἐποιήσαμεν τῷ Μαρδοχαίῳ; καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως Οὐκ ἐποίησας αὐτῷ οὐδέν. ⁴ἐν δὲ τῷ πυνθάνεσθαι τὸν βασιλέα περὶ τῆς εὔνοίας Μαρδοχαίου ἵδον Αμαν ἐν τῇ αὐλῇ· εἶπεν δὲ ὁ βασιλεύς Τίς ἐν τῇ αὐλῇ; ὁ δὲ Αμαν εἰσῆλθεν εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον ἐπὶ τῷ ξύλῳ, ὃ ἡτοιμασεν. ⁵καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως Ἰδοὺ Αμαν ἔστηκεν ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Καλέσατε αὐτόν. ⁶εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Αμαν Τί ποιήσω τῷ ἀνθρώπῳ, ὃν ἐγὼ θέλω δοξάσαι; εἶπεν δὲ ἐν ἑαυτῷ Αμαν Τίνα θέλει ὁ βασιλεὺς δοξάσαι εἰ μὴ ἐμέ; ⁷εἶπεν δὲ πρὸς τὸν βασιλέα Ἀνθρωπον, ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι, ὃνεγκάτωσαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως στολὴν βυσσίνην, ἣν ὁ βασιλεὺς περιβάλλεται, καὶ ἵππον, ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπιβαίνει, ⁸καὶ δότω ἐνὶ τῶν φίλων τοῦ βασιλέως τῶν ἐνδόξων καὶ στολισάτω τὸν ἄνθρωπον, ὃν ὁ βασιλεὺς ἀγαπᾷ, καὶ ἀναβιβασάτω αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ κηρυσσέτω διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως λέγων Οὕτως ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ, ὃν ὁ βασιλεὺς δοξάζει. ¹⁰εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Αμαν Καθὼς ἐλάλησας, οὕτως ποίησον τῷ Μαρδοχαίῳ τῷ Ιουδαίῳ τῷ θεραπεύοντι ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ μὴ παραπεσάτω σου λόγος ὃν ἐλάλησας. ¹¹ἔλαβεν δὲ Αμαν τὴν στολὴν καὶ τὸν ἵππον καὶ ἐστόλισεν τὸν Μαρδοχαῖον καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ διῆλθεν διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως καὶ ἐκήρυσσεν λέγων Οὕτως ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ, ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι. ¹²ἐπέστρεψεν δὲ ὁ Μαρδοχαῖος εἰς τὴν αὐλήν, Αμαν δὲ ὑπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια λυπούμενος κατὰ κεφαλῆς. ¹³καὶ διηγήσατο Αμαν τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ Ζωσαρα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς φίλοις, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ φίλοι καὶ ἡ γυνὴ Εἰ ἐκ γένους Ιουδαίων Μαρδοχαῖος, ἥρξαι ταπεινοῦσθαι ἐνώπιον αὐτοῦ, πεσὼν πεσῆ· οὐ μὴ δύνῃ αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὅτι θεὸς ζῶν μετ' αὐτοῦ. — ¹⁴ἦτι αὐτῶν λαλούντων παραγίνονται οἱ εὔνοῦχοι ἐπισπεύδοντες τὸν Αμαν ἐπὶ τὸν πότον, ὃν ἡτοιμασεν Εσθηρ.

7 ¹Εἰσῆλθεν δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ Αμαν συμπιεῖν τῇ βασιλίσσῃ. ²εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς Εσθηρ τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ ἐν τῷ πότῳ Τί ἔστιν, Εσθηρ βασίλισσα, καὶ τί τὸ αἴτημά σου καὶ τί τὸ ἀξιώμα σου; καὶ ἔστω σοι ἔως τοῦ ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. ³καὶ ἀποκριθεῖσα εἶπεν Εἰ εὔρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, δοθήτω ἡ ψυχή μου τῷ αἰτήματί μου καὶ ὁ λαός μου τῷ ἀξιώματί μου. ⁴ἐπράθημεν γὰρ ἐγώ τε καὶ ὁ λαός μου εἰς ἀπώλειαν καὶ διαρπαγήν καὶ δουλείαν, ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ παρήκουσα· οὐ γὰρ ἀξιος ὁ διάβολος τῆς αὐλῆς τοῦ βασιλέως. ⁵εἶπεν δὲ ὁ βασιλεύς Τίς οὕτος, δόστις ἐτόλμησεν ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο; ⁶εἶπεν δὲ Εσθηρ Ἀνθρωπος ἔχθρος Αμαν ὁ πονηρὸς οὗτος. Αμαν δὲ ἐταράχθη ἀπὸ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης. ⁷ο δὲ βασιλεὺς

εξανέστη ἐκ τοῦ συμποσίου εἰς τὸν κῆπον· ὁ δὲ Αμαν παρητεῖτο τὴν βασίλισσαν, ἐώρα γὰρ ἔαυτὸν ἐν κακοῖς ὄντα. ⁸ἐπέστρεψεν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ κήπου, Αμαν δὲ ἐπιπεπτώκει ἐπὶ τὴν κλίνην ἀξιῶν τὴν βασίλισσαν· εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς “Ωστε καὶ τὴν γυναῖκα βιάζῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου; Αμαν δὲ ἀκούσας διετράπη τῷ προσώπῳ. ⁹εἶπεν δὲ Βουγαθαν εἰς τῶν εὐνούχων πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοὺ καὶ ἔύλον ἡτοίμασεν Αμαν Μαρδοχαίῳ τῷ λαλήσαντι περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ὥρθωται ἐν τοῖς Αμαν ἔύλον πηχῶν πεντήκοντα. εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς Σταυρωθήτω ἐπ’ αὐτοῦ. ¹⁰καὶ ἐκρεμάσθη Αμαν ἐπὶ τοῦ ἔύλου, ὁ ἡτοίμασεν Μαρδοχαίῳ. καὶ τότε ὁ βασιλεὺς ἐκόπασεν τοῦ θυμοῦ.

8 ¹Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης ἐδωρήσατο Εσθηρ ὅσα ὑπῆρχεν Αμαν τῷ διαβόλῳ, καὶ Μαρδοχαῖος προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὑπέδειξεν γὰρ Εσθηρ ὅτι ἐνοικείωται αὐτῇ. ²ἔλαβεν δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον, ὃν ἀφείλατο Αμαν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Μαρδοχαίῳ, καὶ κατέστησεν Εσθηρ Μαρδοχαῖον ἐπὶ πάντων τῶν Αμαν. ³καὶ προσθεῖσα ἐλάλησεν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἡξίου ἀφελεῖν τὴν Αμαν κακίαν καὶ ὅσα ἐποίησεν τοῖς Ιουδαίοις. ⁴ἔξετεινεν δὲ ὁ βασιλεὺς Εσθηρ τὴν ράβδον τὴν χρυσῆν, ἔξηγέρθη δὲ Εσθηρ παρεστηκέναι τῷ βασιλεῖ. ⁵καὶ εἶπεν Εσθηρ Εἰ δοκεῖ σοι καὶ εὔρον χάριν, πεμφθήτω ἀποστραφῆναι τὰ γράμματα τὰ ἀπεσταλμένα ὑπὸ Αμαν τὰ γραφέντα ἀπολέσθαι τοὺς Ιουδαίους, οἵ εἰσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ⁶πῶς γὰρ δυνήσομαι ἰδεῖν τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου καὶ πῶς δυνήσομαι σωθῆναι ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῆς πατρίδος μου; ⁷καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Εσθηρ Εἰ πάντα τὰ ὑπάρχοντα Αμαν ἔδωκα καὶ ἐχαρισάμην σοι καὶ αὐτὸν ἐκρέμασα ἐπὶ ἔύλου, δτι τὰς χεῖρας ἐπήνεγκε τοῖς Ιουδαίοις, τί ἔτι ἐπιζητεῖς; ⁸γράψατε καὶ ὑμεῖς ἐκ τοῦ ὄνόματός μου ὡς δοκεῖ ὑμῖν καὶ σφραγίσατε τῷ δακτυλίῳ μου. ὅσα γὰρ γράφεται τοῦ βασιλέως ἐπιτάξαντος καὶ σφραγισθῆ τῷ δακτυλίῳ μου, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀντειπεῖν. ⁹ἐκλήθησαν δὲ οἱ γραμματεῖς ἐν τῷ πρώτῳ μηνί, ὃς ἔστι Νισα, τρίτη καὶ εἰκάδι τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἐγράφη τοῖς Ιουδαίοις ὅσα ἐνετείλατο τοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἀρχούσιν τῶν σατραπῶν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἔως τῆς Αἰθιοπίας, ἐκατὸν εἴκοσι ἐπτὰ σατραπείαις κατὰ χώραν καὶ χώραν, κατὰ τὴν ἔαυτῶν λέξιν. ¹⁰ἐγράφη δὲ διὰ τοῦ βασιλέως καὶ ἐσφραγίσθη τῷ δακτυλίῳ αὐτοῦ, καὶ ἐξαπέστειλαν τὰ γράμματα διὰ βιβλιαφόρων, ¹¹ώς ἐπέταξεν αὐτοῖς χρῆσθαι τοῖς νόμοις αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει βοηθῆσαι τε αὐτοῖς καὶ χρῆσθαι τοῖς ἀντιδίκοις αὐτῶν καὶ τοῖς ἀντικειμένοις αὐτῶν ὡς βούλονται, ¹²ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου, τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνός, ὃς ἔστιν Αδαρ.

^{12a}Ων ἔστιν ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τὰ ὑπογεγραμμένα ^{12b}Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἔως τῆς Αἰθιοπίας ἐκατὸν εἴκοσι ἐπτὰ σατραπείαις χωρῶν ἀρχουσι καὶ τοῖς τὰ ἡμέτερα φρονοῦσι χαίρειν. ^{12c}πολλοὶ τῇ πλείστῃ τῶν εὐεργετούντων χρηστότητι πυκνότερον τιμώμενοι μεῖζον ἐφρόνησαν καὶ οὐ μόνον τοὺς ὑποτεταγμένους ἡμῖν ζητοῦσι κακοποιεῖν, τόν τε κόρον οὐ δυνάμενοι φέρειν καὶ τοῖς ἔαυτῶν εὐεργέταις ἐπιχειροῦσι μηχανᾶσθαι. ^{12d}καὶ τὴν εὐχαριστίαν οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀνταναιροῦντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς τῶν ἀπειραγάθων κόμποις

ἐπαρθέντες τοῦ τὰ πάντα κατοπτεύοντος ἀεὶ θεοῦ μισοπόνηρον ὑπολαμβάνουσιν ἐκφεύξεσθαι δίκην.
12επολλάκις δὲ καὶ πολλοὺς τῶν ἐπ' ἔξουσίαις τεταγμένων τῶν πιστευθέντων χειρίζειν φίλων τὰ
πράγματα παραμυθία μεταιτίους αἰμάτων ἀθώων καταστήσασα περιέβαλε συμφοραῖς ἀνηκέστοις
12fτῷ τῆς κακοηθείας ψευδεῖ παραλογισμῷ παραλογισμένων τὴν τῶν ἐπικρατούντων ἀκέραιον
εὐγνωμοσύνην. 12gσκοπεῖν δὲ ἔξεστιν, οὐ τοσοῦτον ἐκ τῶν παλαιοτέρων ὃν παρεδώκαμεν ἴστοριῶν,
ὅσα ἔστιν παρὰ πόδας ὑμᾶς ἐκζητοῦντας ἀνοσίως συντετελεσμένα τῇ τῶν ἀνάξια δυναστευόντων
λοιμότητι, 12hκαὶ προσέχειν εἰς τὰ μετὰ ταῦτα εἰς τὸ τὴν βασιλείαν ἀτάραχον τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις
μετ' εἰρήνης παρεξόμεθα 12iχρώμενοι ταῖς μεταβολαῖς, τὰ δὲ ὑπὸ τὴν ὅψιν ἐρχόμενα διακρίνοντες ἀεὶ
μετ' ἐπιεικεστέρας ἀπαντήσεως. 12kώς γὰρ Αμαν Αμαδαθου Μακεδών, ταῖς ἀληθείαις ἀλλότριος τοῦ
τῶν Περσῶν αἴματος καὶ πολὺ διεστηκώς τῆς ἡμετέρας χρηστότητος, ἐπιξενωθεὶς ἡμῖν 12lἔτυχεν ἦς
ἔχομεν πρὸς πᾶν ἔθνος φιλανθρωπίας ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἀναγορεύεσθαι ἡμῶν πατέρα καὶ
προσκυνούμενον ὑπὸ πάντων τὸ δεύτερον τοῦ βασιλικοῦ θρόνου πρόσωπον διατελεῖν, 12mοὐκ ἐνέγκας
δὲ τὴν ὑπερηφανίαν ἐπετήδευσεν τῆς ἀρχῆς στερῆσαι ἡμᾶς καὶ τοῦ πνεύματος 12nτόν τε ἡμέτερον
σωτῆρα καὶ διὰ παντὸς εὐεργέτην Μαρδοχαῖον καὶ τὴν ἀμεμπτον τῆς βασιλείας κοινωνὸν Εσθηρ σὺν
παντὶ τῷ τούτων ἔθνει πολυπλόκοις μεθόδων παραλογισμοῖς αἰτησάμενος εἰς ἀπώλειαν. 12oδιὰ γὰρ
τῶν τρόπων τούτων ὡήθη λαβὼν ἡμᾶς ἐρήμους τὴν τῶν Περσῶν ἐπικράτησιν εἰς τοὺς Μακεδόνας
μετάξαι. 12pήμεῖς δὲ τοὺς ὑπὸ τοῦ τρισαλιτηρίου παραδεδομένους εἰς ἀφανισμὸν Ιουδαίους
εὐρίσκομεν οὐ κακούργους ὄντας, δικαιοτάτοις δὲ πολιτευομένους νόμοις, 12qὄντας δὲ υἱοὺς τοῦ
ὑψίστου μεγίστου ζῶντος θεοῦ τοῦ κατευθύνοντος ἡμῖν τε καὶ τοῖς προγόνοις ἡμῶν τὴν βασιλείαν ἐν
τῇ καλλίστῃ διαθέσει. 12rκαλῶς οὖν ποιήσετε μὴ προσχρησάμενοι τοῖς ὑπὸ Αμαν Αμαδαθου
ἀποσταλεῖσι γράμμασιν διὰ τὸ αὐτὸν τὸν ταῦτα ἔξεργασάμενον πρὸς ταῖς Σούσων πύλαις
ἐσταυρώσθαι σὺν τῇ πανοικίᾳ, τὴν καταξίαν τοῦ τὰ πάντα ἐπικρατοῦντος θεοῦ διὰ τάχους ἀποδόντος
αὐτῷ κρίσιν, 12sτὸ δὲ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἐκθέντες ἐν παντὶ τόπῳ μετὰ παρρησίας ἐᾶν
τοὺς Ιουδαίους χρῆσθαι τοῖς ἑαυτῶν νομίμοις καὶ συνεπισχύειν αὐτοῖς ὅπως τοὺς ἐν καιρῷ θλίψεως
ἐπιθεμένους αὐτοῖς ἀμύνωνται τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς Αδαρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.
12tταύτην γὰρ ὁ πάντα δυναστεύων θεὸς ἀντ' ὀλεθρίας τοῦ ἐκλεκτοῦ γένους ἐποίησεν αὐτοῖς
εὐφροσύνην. 12uκαὶ ὑμεῖς οὖν ἐν ταῖς ἐπωνύμοις ὑμῶν ἑορταῖς ἐπίσημον ἡμέραν μετὰ πάσης εὐωχίας
ἄγετε, ὅπως καὶ νῦν καὶ μετὰ ταῦτα σωτηρίᾳ ἢ ἡμῖν καὶ τοῖς εὔνοοῦσιν Πέρσαις, τοῖς δὲ ἡμῖν
ἐπιβουλεύουσιν μνημόσυνον τῆς ἀπωλείας. 12xπᾶσα δὲ πόλις ἢ χώρα τὸ σύνολον, ἥτις κατὰ ταῦτα μὴ
ποιήσῃ, δόρατι καὶ πυρὶ καταναλωθήσεται μετ' ὄργης· οὐ μόνον ἀνθρώποις ἄβατος, ἀλλὰ καὶ θηρίοις
καὶ πετεινοῖς εἰς τὸν ἄπαντα χρόνον ἔχθιστος κατασταθήσεται. 13tὰ δὲ ἀντίγραφα ἐκτιθέσθωσαν
ὁφθαλμοφανῶς ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ, ἐτοίμους τε εἶναι πάντας τοὺς Ιουδαίους εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν
πολεμῆσαι αὐτῶν τοὺς ὑπεναντίους.

¹⁴Οἱ μὲν οὖν ἱππεῖς ἐξῆλθον σπεύδοντες τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα ἐπιτελεῖν· ἐξετέθη δὲ τὸ πρόσταγμα καὶ ἐν Σούσοις. ¹⁵δὲ Μαρδοχαῖος ἐξῆλθεν ἐστολισμένος τὴν βασιλικὴν στολὴν καὶ στέφανον ἔχων χρυσοῦν καὶ διάδημα βύσσινον πορφυροῦν· ἰδόντες δὲ οἱ ἐν Σούσοις ἐχάρησαν. ¹⁶τοῖς δὲ Ιουδαίοις ἐγένετο φῶς καὶ εὐφροσύνη· ¹⁷κατὰ πόλιν καὶ χώραν, οὗ ἀν ἐξετέθη τὸ πρόσταγμα, οὗ ἀν ἐξετέθη τὸ ἔκθεμα, χαρὰ καὶ εὐφροσύνη τοῖς Ιουδαίοις, κώθων καὶ εὐφροσύνη, καὶ πολλοὶ τῶν ἔθνῶν περιετέμοντο καὶ ιουδαίζον διὰ τὸν φόβον τῶν Ιουδαίων.

9 ¹Ἐν γὰρ τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός, ὃς ἐστιν Αδαρ, παρῆν τὰ γράμματα τὰ γραφέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ²ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἀπώλοντο οἱ ἀντικείμενοι τοῖς Ιουδαίοις· οὐδεὶς γὰρ ἀντέστη φοβούμενος αὐτούς. ³οἱ γὰρ ἄρχοντες τῶν σατραπῶν καὶ οἱ τύραννοι καὶ οἱ βασιλικοὶ γραμματεῖς ἐτίμων τοὺς Ιουδαίους· ὁ γὰρ φόβος Μαρδοχαίου ἐνέκειτο αὐτοῖς. ⁴προσέπεσεν γὰρ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ὀνομασθῆναι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. ⁵καὶ ἐν Σούσοις τῇ πόλει ἀπέκτειναν οἱ Ιουδαῖοι ἄνδρας πεντακοσίους ⁷τόν τε Φαρσαννεσταίν καὶ Δελφῶν καὶ Φασγα ⁸καὶ Φαρδαθα καὶ Βαρεα καὶ Σαρβαχα ⁹καὶ Μαρμασίμα καὶ Αρουφαιον καὶ Αρσαιον καὶ Ζαβουθαιθαν, ¹⁰τοὺς δέκα υἱοὺς Αμαν Αμαδαθου Βουγαίου τοῦ ἔχθροῦ τῶν Ιουδαίων, καὶ διήρπασαν. — ¹¹ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐπεδόθη ὁ ἀριθμὸς τῷ βασιλεῖ τῶν ἀπολωλότων ἐν Σούσοις. ¹²εἴπεν δὲ ὁ βασιλεὺς πρὸς Εσθηρ Ἀπώλεσαν οἱ Ιουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ πόλει ἄνδρας πεντακοσίους· ἐν δὲ τῇ περιχώρᾳ πῶς οἵει ἐχρήσαντο; τί οὖν ἀξιοῖς ἔτι καὶ ἔσται σοι; ¹³καὶ εἰπεν Εσθηρ τῷ βασιλεῖ Δοθήτω τοῖς Ιουδαίοις χρῆσθαι ὥσαύτως τὴν αὔριον ὥστε τοὺς δέκα υἱοὺς κρεμάσαι Αμαν. ¹⁴καὶ ἐπέτρεψεν οὕτως γενέσθαι καὶ ἐξέθηκε τοῖς Ιουδαίοις τῆς πόλεως τὰ σώματα τῶν υἱῶν Αμαν κρεμάσαι. ¹⁵καὶ συνήχθησαν οἱ Ιουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ Αδαρ καὶ ἀπέκτειναν ἄνδρας τριακοσίους καὶ οὐδὲν διήρπασαν. — ¹⁶οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Ιουδαίων οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ συνήχθησαν καὶ ἐαυτοῖς ἐβοήθουν καὶ ἀνεπαύσαντο ἀπὸ τῶν πολεμίων· ἀπώλεσαν γὰρ αὐτῶν μυρίους πεντακισχιλίους τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ Αδαρ καὶ οὐδὲν διήρπασαν. ¹⁷καὶ ἀνεπαύσαντο τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἥγον αὐτὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. ¹⁸οἱ δὲ Ιουδαῖοι οἱ ἐν Σούσοις τῇ πόλει συνήχθησαν καὶ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ καὶ οὐκ ἀνεπαύσαντο· ἥγον δὲ καὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. ¹⁹διὰ τοῦτο οὖν οἱ Ιουδαῖοι οἱ διεσπαρμένοι ἐν πάσῃ χώρᾳ τῇ ἐξω ἄγουσιν τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην τοῦ Αδαρ ἡμέραν ἀγαθὴν μετ' εὐφροσύνης ἀποστέλλοντες μερίδας ἔκαστος τῷ πλησίον, οἱ δὲ κατοικοῦντες ἐν ταῖς μητροπόλεσιν καὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην τοῦ Αδαρ ἡμέραν εὐφροσύνην ἀγαθὴν ἄγουσιν ἐξαποστέλλοντες μερίδας τοῖς πλησίον.

²⁰Ἐγραψεν δὲ Μαρδοχαῖος τοὺς λόγους τούτους εἰς βιβλίον καὶ ἐξαπέστειλεν τοῖς Ιουδαίοις, ὅσοι ἦσαν ἐν τῇ Ἀρταξέρξου βασιλείᾳ, τοῖς ἐγγὺς καὶ τοῖς μακράν, ²¹στῆσαι τὰς ἡμέρας ταύτας ἀγαθὰς ἄγειν τε τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην καὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην τοῦ Αδαρ — ²²ἐν γὰρ ταύταις ταῖς ἡμέραις ἀνεπαύσαντο οἱ Ιουδαῖοι ἀπὸ τῶν ἔχθρῶν αὐτῶν — καὶ τὸν μῆνα, ἐν ᾧ ἐστράφη αὐτοῖς (ὅς ἦν Αδαρ) ἀπὸ πένθους εἰς χαρὰν καὶ ἀπὸ ὁδύνης εἰς ἀγαθὴν ἡμέραν, ἄγειν ὅλον ἀγαθὰς ἡμέρας

γάμων καὶ εὐφροσύνης ἔξαποστέλλοντας μερίδας τοῖς φίλοις καὶ τοῖς πτωχοῖς.²³καὶ προσεδέξαντο οἱ Ιουδαῖοι, καθὼς ἔγραψεν αὐτοῖς ὁ Μαρδοχαῖος,²⁴πῶς Αμαν Αμαδαθου ὁ Μακεδὼν ἐπολέμει αὐτούς, καθὼς ἔθετο Ψήφισμα καὶ κλῆρον ἀφανίσαι αὐτούς,²⁵καὶ ὡς εἰσῆλθεν πρὸς τὸν βασιλέα λέγων κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον· ὅσα δὲ ἐπεχείρησεν ἐπάξαι ἐπὶ τοὺς Ιουδαίους κακά, ἐπ’ αὐτὸν ἐγένοντο, καὶ ἐκρεμάσθη αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ.²⁶διὰ τοῦτο ἐπεκλήθησαν αἱ ἡμέραι αὕται Φρουραι διὰ τοὺς κλήρους, ὅτι τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν καλοῦνται Φρουραι, διὰ τοὺς λόγους τῆς ἐπιστολῆς ταύτης καὶ ὅσα πεπόνθασιν διὰ ταῦτα καὶ ὅσα αὐτοῖς ἐγένετο.²⁷καὶ ἔστησεν καὶ προσεδέχοντο οἱ Ιουδαῖοι ἐφ’ ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν καὶ ἐπὶ τοῖς προστεθειμένοις ἐπ’ αὐτῶν οὐδὲ μὴν ἄλλως χρήσονται· αἱ δὲ ἡμέραι αὕται μνημόσυνον ἐπιτελούμενον κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν καὶ πόλιν καὶ πατριὰν καὶ χώραν.²⁸αἱ δὲ ἡμέραι αὕται τῶν Φρουραι ἀχθήσονται εἰς τὸν ἄπαντα χρόνον, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν οὐ μὴ ἐκλίπῃ ἐκ τῶν γενεῶν.²⁹καὶ ἔγραψεν Εσθηρ ἡ βασίλισσα θυγάτηρ Αμιναδαβ καὶ Μαρδοχαῖος ὁ Ιουδαῖος ὅσα ἐποίησαν τό τε στερέωμα τῆς ἐπιστολῆς τῶν Φρουραι.³⁰καὶ Μαρδοχαῖος καὶ Εσθηρ ἡ βασίλισσα ἔστησαν ἑαυτοῖς καθ’ ἑαυτῶν καὶ τότε στήσαντες κατὰ τῆς ὑγιείας αὐτῶν καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν.³¹καὶ Εσθηρ λόγῳ ἔστησεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐγράφη εἰς μνημόσυνον.

10 ¹Ἐγραψεν δὲ ὁ βασιλεὺς τέλη ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῆς τε γῆς καὶ τῆς θαλάσσης.²καὶ τὴν ἴσχὺν αὐτοῦ καὶ ἀνδραγαθίαν πλοῦτόν τε καὶ δόξαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἵδού γέγραπται ἐν βιβλίῳ βασιλέων Περσῶν καὶ Μῆδων εἰς μνημόσυνον.³δὲ Μαρδοχαῖος διεδέχετο τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην καὶ μέγας ἦν ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ δεδοξασμένος ὑπὸ τῶν Ιουδαίων· καὶ φιλούμενος διηγεῖτο τὴν ἀγωγὴν παντὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ.

^{3a}Καὶ εἶπεν Μαρδοχαῖος Παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένετο ταῦτα.^{3b}ἔμνήσθην γὰρ περὶ τοῦ ἐνυπνίου, οὐ εἴδον περὶ τῶν λόγων τούτων· οὐδὲ γὰρ παρῆλθεν ἀπ’ αὐτῶν λόγος.^{3c}ἡ μικρὰ πηγή, ἥ ἐγένετο ποταμὸς καὶ ἦν φῶς καὶ ἥλιος καὶ ὅδωρ πολύ· Εσθηρ ἐστὶν ὁ ποταμός, ἦν ἐγάμησεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐποίησεν βασίλισσαν.^{3d}οἱ δὲ δύο δράκοντες ἐγώ εἰμι καὶ Αμαν.^{3e}τὰ δὲ ἔθνη τὰ ἐπισυναχθέντα ἀπολέσαι τὸ ὄνομα τῶν Ιουδαίων.^{3f}τὸ δὲ ἔθνος τὸ ἐμόν, οὗτός ἐστιν Ισραὴλ οἱ βοήσαντες πρὸς τὸν θεὸν καὶ σωθέντες· καὶ ἔσωσεν κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐρρύσατο κύριος ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν κακῶν τούτων, καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα, ἂ οὐ γέγονεν ἐν τοῖς ἔθνεσιν.^{3g}διὰ τοῦτο ἐποίησεν κλήρους δύο, ἔνα τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ καὶ ἔνα πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν.^{3h}καὶ ἥλθον οἱ δύο κλῆροι οὗτοι εἰς ὥραν καὶ καιρὸν καὶ εἰς ἡμέραν κρίσεως ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν,³ⁱκαὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ ἐδικαίωσεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.^{3k}καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ ἡμέραι αὕται ἐν μηνὶ Αδαρ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μετὰ συναγωγῆς καὶ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης ἐνώπιον τοῦ θεοῦ κατὰ γενεὰς εἰς τὸν αἰῶνα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ισραὴλ.

^{3^ρ} Ετους τετάρτου βασιλεύοντος Πτολεμαίου καὶ Κλεοπάτρας εἰσήνεγκεν Δωσίθεος, ὃς ἔφη εἶναι
ἱερεὺς καὶ Λευίτης, καὶ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὴν προκειμένην ἐπιστολὴν τῶν Φρουραὶ, ἣν
ἔφασαν εἶναι καὶ ἐρμηνευκέναι Λυσίμαχον Πτολεμαίου τῶν ἐν Ιερουσαλημ.

ΙΟΥΔΙΘ

1 ^{1^η} Ετους δωδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδονοσορ, ὃς ἔβασίλευσεν Ἀσσυρίων ἐν Νινευῃ τῇ πόλει
τῇ μεγάλῃ, ἐν ταῖς ἡμέραις Αρφαξαδ, ὃς ἔβασίλευσεν Μήδων ἐν Ἐκβατάνοις, ² καὶ ὥκοδόμησεν ἐπ'
Ἐκβατάνων κύκλῳ τείχη ἐκ λίθων λελαξευμένων εἰς πλάτος πηχῶν τριῶν καὶ εἰς μῆκος πηχῶν ἔξ
καὶ ἐποίησεν τὸ ὑψος τοῦ τείχους πηχῶν ἐβδομήκοντα καὶ τὸ πλάτος αὐτοῦ πηχῶν πεντήκοντα ³ καὶ
τοὺς πύργους αὐτοῦ ἔστησεν ἐπὶ ταῖς πύλαις αὐτῆς πηχῶν ἑκατὸν καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς ἐθεμελίωσεν
εἰς πήχεις ἔξήκοντα ⁴ καὶ ἐποίησεν τὰς πύλας αὐτῆς πύλας διεγειρομένας εἰς ὑψος πηχῶν
ἐβδομήκοντα καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς πήχεις τεσσαράκοντα εἰς ἔξόδους δυνάμεως δυνατῶν αὐτοῦ καὶ
διατάξεις τῶν πεζῶν αὐτοῦ. ⁵ καὶ ἐποίησεν πόλεμον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ὃ βασιλεὺς
Ναβουχοδονοσορ πρὸς βασιλέα Αρφαξαδ ἐν τῷ πεδίῳ τῷ μεγάλῳ, τοῦτο ἐστιν πεδίον ἐν τοῖς ὁρίοις
Ραγαυ. ⁶ καὶ συνήντησαν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν ὁρεινὴν καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες
τὸν Εύφρατην καὶ τὸν Τίγριν καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ πεδία Αριωχ βασιλέως Ἐλυμαίων, καὶ συνῆλθον
ἔθνη πολλὰ εἰς παράταξιν υἱῶν Χελεουδ. ⁷ καὶ ἀπέστειλεν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ
πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Περσίδα καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας πρὸς δυσμαῖς, τοὺς
κατοικοῦντας τὴν Κιλικίαν καὶ Δαμασκὸν καὶ τὸν Λίβανον καὶ Ἀντιλίβανον, καὶ πάντας τοὺς
κατοικοῦντας κατὰ πρόσωπον τῆς παραλίας ⁸ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῦ Καρμήλου καὶ Γαλααδ καὶ
τὴν ἄνω Γαλιλαίαν καὶ τὸ μέγα πεδίον Εσδρηλων ⁹ καὶ πάντας τοὺς ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ταῖς πόλεσιν
αὐτῆς καὶ πέραν τοῦ Ιορδάνου ἔως Ιερουσαλημ καὶ Βατανη καὶ Χελους καὶ Καδης καὶ τοῦ ποταμοῦ
Αἰγύπτου καὶ Ταφνας καὶ Ραμεσση καὶ πᾶσαν γῆν Γεσεμ ¹⁰ ἔως τοῦ ἐλθεῖν ἐπάνω Τάνεως καὶ
Μέμφεως καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Αἴγυπτον ἔως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὄρια τῆς Αἰθιοπίας.
¹¹ καὶ ἐφαύλισαν πάντες οἱ κατοικοῦντες πᾶσαν τὴν γῆν τὸ ρῆμα Ναβουχοδονοσορ βασιλέως
Ἀσσυρίων καὶ οὐ συνῆλθον αὐτῷ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι οὐκ ἐφοβήθησαν αὐτόν, ἀλλ' ἦν ἐναντίον αὐτῶν
ώς ἀνὴρ εἶς, καὶ ἀνέστρεψαν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ κενοὺς ἐν ἀτιμίᾳ προσώπου αὐτῶν. ¹² καὶ ἐθυμώθη
Ναβουχοδονοσορ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην σφόδρα καὶ ὥμοσε κατὰ τοῦ θρόνου καὶ τῆς βασιλείας
αὐτοῦ εἰ μὴ ἐκδικήσειν πάντα τὰ ὄρια τῆς Κιλικίας καὶ Δαμασκηνῆς καὶ Συρίας ἀνελεῖν τῇ
ρόμφαιᾳ αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν γῇ Μωαβ καὶ τοὺς υἱοὺς Αμμων καὶ πᾶσαν τὴν
Ιουδαίαν καὶ πάντας τοὺς ἐν Αἴγυπτῳ ἔως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὄρια τῶν δύο θαλασσῶν. ¹³ καὶ
παρετάξατο ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ πρὸς Αρφαξαδ βασιλέα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐπτακαιδεκάτῳ καὶ

έκραταιώθη ἐν τῷ πολέμῳ αὐτοῦ καὶ ἀνέστρεψεν πᾶσαν τὴν δύναμιν Αρφαξαδ καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ ¹⁴καὶ ἔκυρίευσε τῶν πόλεων αὐτοῦ καὶ ἀφίκετο ἔως Ἐκβατάνων καὶ ἔκρατησε τῶν πύργων καὶ ἐπρονόμευσε τὰς πλατείας αὐτῆς καὶ τὸν κόσμον αὐτῆς ἔθηκεν εἰς ὅνειδος αὐτῆς ¹⁵καὶ ἔλαβε τὸν Αρφαξαδ ἐν τοῖς ὅρεσι Ραγαυ καὶ κατηκόντισεν αὐτὸν ἐν ταῖς σιβύναις αὐτοῦ καὶ ἔξωλέθρευσεν αὐτὸν ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης. ¹⁶καὶ ἀνέστρεψεν μετ' αὐτῶν αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ σύμμικτος αὐτοῦ, πλῆθος ἀνδρῶν πολεμιστῶν πολὺ σφόδρα, καὶ ἦν ἐκεῖ ῥαθυμῶν καὶ εὐωχούμενος αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐφ' ἡμέρας ἑκατὸν εἴκοσι.

2 ¹Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ δευτέρᾳ καὶ εἰκάδι τοῦ πρώτου μηνὸς ἐγένετο λόγος ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονοσορ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐκδικῆσαι πᾶσαν τὴν γῆν καθὼς ἐλάλησεν. ²καὶ συνεκάλεσεν πάντας τοὺς θεράποντας αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ καὶ ἔθετο μετ' αὐτῶν τὸ μυστήριον τῆς βουλῆς αὐτοῦ καὶ συνετέλεσεν πᾶσαν τὴν κακίαν τῆς γῆς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ³καὶ αὐτοὶ ἔκριναν ὀλεθρεῦσαι πᾶσαν σάρκα οἱ οὐκ ἡκολούθησαν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ⁴καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ἐκάλεσεν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Ολοφέρνην ἀρχιστράτηγον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ δεύτερον ὄντα μετ' αὐτὸν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν ⁵Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας, ὁ κύριος πάσης τῆς γῆς Ἰδοὺ σὺ ἔξελεύσῃ ἐκ τοῦ προσώπου μου καὶ λήμψῃ μετὰ σεαυτοῦ ἄνδρας πεποιθότας ἐν ἴσχυι αὐτῶν, πεζῶν εἰς χιλιάδας ἑκατὸν εἴκοσι καὶ πλῆθος ἵππων σὺν ἀναβάταις χιλιάδας δέκα δύο, ⁶καὶ ἔξελεύσῃ εἰς συνάντησιν πάσῃ τῇ γῇ ἐπὶ δυσμάς, ὅτι ἡπείθησαν τῷ ῥήματι τοῦ στόματός μου, ⁷καὶ ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς ἔτοιμάζειν γῆν καὶ ὕδωρ, ὅτι ἔξελεύσομαι ἐν θυμῷ μου ἐπ' αὐτοὺς καὶ καλύψω πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἐν τοῖς ποσὶν τῆς δυνάμεως μου καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς, ⁸καὶ οἱ τραυματίαι αὐτῶν πληρώσουσιν τὰς φάραγγας αὐτῶν, καὶ πᾶς χειμάρρους καὶ ποταμὸς ἐπικλύζων τοῖς νεκροῖς αὐτῶν πληρωθήσεται. ⁹καὶ ἄξω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἄκρα πάσης τῆς γῆς. ¹⁰σὺ δὲ ἔξελθὼν προκαταλήμψῃ μοι πᾶν ὅριον αὐτῶν, καὶ ἐκδώσουσίν σοι ἑαυτούς, καὶ διατηρήσεις ἐμοὶ αὐτοὺς εἰς ἡμέραν ἐλεγμοῦ αὐτῶν. ¹¹ἐπὶ δὲ τοὺς ἀπειθοῦντας οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου τοῦ δοῦναι αὐτοὺς εἰς φόνον καὶ ἀρπαγὴν ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου. ¹²ὅτι ζῶν ἐγὼ καὶ τὸ κράτος τῆς βασιλείας μου, λελάληκα καὶ ποιήσω ταῦτα ἐν χειρὶ μου. ¹³καὶ σὺ δὲ οὐ παραβήσῃ ἐν τι τῶν ῥημάτων τοῦ κυρίου σου, ἀλλὰ ἐπιτελῶν ἐπιτελέσεις καθότι προστέταχά σοι, καὶ οὐ μακρυνεῖς τοῦ ποιῆσαι αὐτά. ¹⁴καὶ ἔξῆλθεν Ολοφέρνης ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς δυνάστας καὶ τοὺς στρατηγοὺς καὶ ἐπιστάτας τῆς δυνάμεως Ασσουρ ¹⁵καὶ ἡρίθμησεν ἐκλεκτοὺς ἄνδρας εἰς παράταξιν, καθότι ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἰς μυριάδας δέκα δύο καὶ ἱππεῖς τοξότας μυρίους δισχιλίους, ¹⁶καὶ διέταξεν αὐτοὺς δὲν τρόπον πολέμου πλῆθος συντάσσεται. ¹⁷καὶ ἔλαβεν καμήλους καὶ ὄνους καὶ ἡμιόνους εἰς τὴν ἀπαρτίαν αὐτῶν, πλῆθος πολὺ σφόδρα, καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ αἴγας εἰς τὴν παρασκευὴν αὐτῶν, ὃν οὐκ ἦν ἀριθμός, ¹⁸καὶ ἐπισιτισμὸν παντὶ ἀνδρὶ εἰς πλῆθος καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἔξ οἴκου βασιλέως πολὺ σφόδρα. ¹⁹καὶ ἔξῆλθεν αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ εἰς πορείαν

τοῦ προελθεῖν βασιλέως Ναβουχοδονοσορ καὶ καλύψαι πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς πρὸς δυσμαῖς ἐν ἄρμασι καὶ ἵππεῦσι καὶ πεζοῖς ἐπιλέκτοις αὐτῶν.²⁰καὶ πολὺς ὁ ἐπίμικτος ὡς ἀκρὶς συνεξῆλθον αὐτοῖς καὶ ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς, οὐ γὰρ ἦν ἀριθμὸς ἀπὸ πλήθους αὐτῶν.²¹καὶ ἀπῆλθον ἐκ Νινευη ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου Βεκτίλεθ καὶ ἐπεστρατοπέδευσαν ἀπὸ Βεκτίλεθ πλησίον τοῦ ὄρους τοῦ ἐπ’ ἀριστερᾷ τῆς ἄνω Κιλικίας.²²καὶ ἔλαβεν πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, τοὺς πεζοὺς καὶ τοὺς ἵππεῖς καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν ὁρεινήν.²³καὶ διέκοψεν τὸ Φουδ καὶ Λουδ καὶ ἐπρονόμευσεν υἱοὺς πάντας Ρασσις καὶ υἱοὺς Ισμαηλ τοὺς κατὰ πρόσωπον τῆς ἑρήμου πρὸς νότον τῆς Χελεων.²⁴καὶ παρῆλθεν τὸν Εὐφράτην καὶ διῆλθεν τὴν Μεσοποταμίαν καὶ κατέσκαψεν πάσας τὰς πόλεις τὰς ὑψηλὰς τὰς ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Αβρωνα ἔως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ θάλασσαν.²⁵καὶ κατελάβετο τὰ ὄρια τῆς Κιλικίας καὶ κατέκοψε πάντας τοὺς ἀντιστάντας αὐτῷ καὶ ἤλθεν ἔως ὁρίων Ιαφεθ τὰ πρὸς νότον κατὰ πρόσωπον τῆς Ἀραβίας.²⁶καὶ ἐκύκλωσεν πάντας τοὺς υἱοὺς Μαδιαμ καὶ ἐνέπρησεν τὰ σκηνώματα αὐτῶν καὶ ἐπρονόμευσεν τὰς μάνδρας αὐτῶν.²⁷καὶ κατέβη εἰς πεδίον Δαμασκοῦ ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν καὶ ἐνέπρησεν πάντας τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν καὶ τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια ἔδωκεν εἰς ἀφανισμὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἐσκύλευσεν καὶ τὰ πεδία αὐτῶν ἔξελίκμησεν καὶ ἐπάταξεν πάντας τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν στόματι ρόμφαίας. —²⁸καὶ ἐπέπεσεν φόβος καὶ τρόμος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν τοὺς ὄντας ἐν Σιδῶνι καὶ ἐν Τύρῳ καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σουρ καὶ Οκινα καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ιεμνααν, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Αζώτῳ καὶ Ἀσκαλῶνι ἐφοβήθησαν αὐτὸν σφόδρα.

3 ¹καὶ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους λόγοις εἰρηνικοῖς λέγοντες ²Ιδοὺ ἡμεῖς οἱ παῖδες Ναβουχοδονοσορ βασιλέως μεγάλου παρακείμεθα ἐνώπιόν σου, χρῆσαι ἡμῖν καθὼς ἀρεστόν ἐστιν τῷ προσώπῳ σου. ³ἰδοὺ αἱ ἐπαύλεις ἡμῶν καὶ πᾶς τόπος ἡμῶν καὶ πᾶν πεδίον πυρῶν καὶ τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια καὶ πᾶσαι αἱ μάνδραι τῶν σκηνῶν ἡμῶν παράκεινται πρὸ προσώπου σου, χρῆσαι καθὸ ἀν ἀρέσκῃ σοι. ⁴ἰδοὺ καὶ αἱ πόλεις ἡμῶν καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐταῖς δοῦλοι σοί εἰσιν, ἐλθῶν ἀπάντησον αὐταῖς ὡς ἔστιν ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ⁵καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες πρὸς Ολοφέρνην καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τὰ ρήματα ταῦτα. ⁶καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν παραλίαν αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ καὶ ἐφρούρωσε τὰς πόλεις τὰς ὑψηλὰς καὶ ἔλαβεν ἔξ αὐτῶν εἰς συμμαχίαν ἄνδρας ἐπιλέκτους. ⁷καὶ ἐδέξαντο αὐτὸν αὐτοὶ καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος αὐτῶν μετὰ στεφάνων καὶ χορῶν καὶ τυμπάνων. ⁸καὶ κατέσκαψεν πάντα τὰ ὄρια αὐτῶν καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἔξεκοψεν, καὶ ἦν δεδομένον αὐτῷ ἔξολεθρεῦσαι πάντας τοὺς θεοὺς τῆς γῆς, ὅπως αὐτῷ μόνῳ τῷ Ναβουχοδονοσορ λατρεύσωσι πάντα τὰ ἔθνη, καὶ πᾶσαι αἱ γλῶσσαι καὶ αἱ φυλαὶ αὐτῶν ἐπικαλέσωνται αὐτὸν εἰς θεόν. ⁹καὶ ἤλθεν κατὰ πρόσωπον Εσδρηλων πλησίον τῆς Δωταιας, ἡ ἔστιν ἀπέναντι τοῦ πρίονος τοῦ μεγάλου τῆς Ιουδαίας, ¹⁰καὶ κατεστρατοπέδευσαν ἀνὰ μέσον Γαιβαι καὶ Σκυθῶν πόλεως, καὶ ἦν ἐκεῖ μῆνα ἡμερῶν εἰς τὸ συλλέξαι πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

4 ¹Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ Ιουδαίᾳ πάντα, ὅσα ἐποίησεν Ολοφέρνης τοῖς ἔθνεσιν ὁ ἀρχιστράτηγος Ναβουχοδονοσορ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ ὃν τρόπον ἐσκύλευσεν πάντα τὰ ἱερὰ αὐτῶν καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς ἀφανισμόν, ²καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα σφόδρα ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ περὶ Ἱερουσαλημ καὶ τοῦ ναοῦ κυρίου θεοῦ αὐτῶν ἐταράχθησαν. ³ὅτι προσφάτως ἦσαν ἀναβεβηκότες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ νεωστὶ πᾶς ὁ λαὸς συνελέκτο τῆς Ιουδαίας, καὶ τὰ σκεύη καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ ὁ οἶκος ἐκ τῆς βεβηλώσεως ἡγιασμένα ἦν. ⁴καὶ ἀπέστειλαν εἰς πᾶν ὄριον Σαμαρείας καὶ Κωνα καὶ Βαιθωρων καὶ Βελμαιν καὶ Ιεριχω καὶ εἰς Χωβα καὶ Αισωρα καὶ τὸν αὐλῶνα Σαλημ ⁵καὶ προκατελάβοντο πάσας τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων τῶν ὑψηλῶν καὶ ἐτείχισαν τὰς ἐν αὐτοῖς κώμας καὶ παρέθεντο εἰς ἐπιστισμὸν εἰς παρασκευὴν πολέμου, ὅτι προσφάτως ἦν τὰ πεδία αὐτῶν τεθερισμένα. ⁶καὶ ἔγραψεν Ιωακιμ ὁ Ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν Ἱερουσαλημ, τοῖς κατοικοῦσι Βαιτυλουα καὶ Βαιτομεσθαιμ, ᾧ ἐστιν ἀπέναντι Εσδρηλων κατὰ πρόσωπον τοῦ πεδίου τοῦ πλησίον Δωθαϊμ, τλέγων διακατασχεῖν τὰς ἀναβάσεις τῆς ὄρευνῆς, ὅτι δὲ αὐτῶν ἦν ἡ εἰσόδος εἰς τὴν Ιουδαίαν, καὶ ἦν εὐχερῶς διακωλῦσαι αὐτοὺς προσβαίνοντας στενῆς τῆς προσβάσεως οὕσης ἐπ’ ἄνδρας τοὺς πάντας δύο. ⁸καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Ιωακιμ ὁ Ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία παντὸς δήμου Ἰσραὴλ, οἵ ἐκάθηντο ἐν Ἱερουσαλημ. — ⁹καὶ ἀνεβόησαν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν θεὸν ἐν ἐκτενείᾳ μεγάλῃ καὶ ἐταπείνωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἐκτενείᾳ μεγάλῃ. ¹⁰αὐτοὶ καὶ αἱ γυναικες αὐτῶν καὶ τὰ νήπια αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ πᾶς πάροικος καὶ μισθωτὸς καὶ ἀργυρώνητος αὐτῶν ἐπέθεντο σάκκους ἐπὶ τὰς ὄσφυας αὐτῶν. ¹¹καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ καὶ γυνὴ καὶ τὰ παιδία οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλημ ἔπεσον κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ καὶ ἐσποδώσαντο τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἔξετειναν τοὺς σάκκους αὐτῶν κατὰ πρόσωπον κυρίου. ¹²καὶ τὸ θυσιαστήριον σάκκῳ περιέβαλον καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδὸν ἐκτενῶς τοῦ μὴ δοῦναι εἰς διαρπαγὴν τὰ νήπια αὐτῶν καὶ τὰς γυναικας εἰς προνομὴν καὶ τὰς πόλεις τῆς κληρονομίας αὐτῶν εἰς ἀφανισμὸν καὶ τὰ ἄγια εἰς βεβήλωσιν καὶ ὀνειδισμὸν ἐπίχαρμα τοῖς ἔθνεσιν. ¹³καὶ εἰσήκουσεν κύριος τῆς φωνῆς αὐτῶν καὶ εἰσεΐδεν τὴν θλῖψιν αὐτῶν· καὶ ἦν ὁ λαὸς νηστεύων ἡμέρας πλείους ἐν πάσῃ τῇ Ιουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλημ κατὰ πρόσωπον τῶν ἀγίων κυρίου παντοκράτορος. ¹⁴καὶ Ιωακιμ ὁ Ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ πάντες οἱ παρεστηκότες ἐνώπιον κυρίου ἵερεῖς καὶ οἱ λειτουργοῦντες κυρίῳ σάκκους περιέωσμένοι τὰς ὄσφυας αὐτῶν προσέφερον τὴν ὀλοκαύτωσιν τοῦ ἐνδελεχισμοῦ καὶ τὰς εὐχὰς καὶ τὰ ἐκούσια δόματα τοῦ λαοῦ, ¹⁵καὶ ἦν σποδὸς ἐπὶ τὰς κιδάρεις αὐτῶν, καὶ ἐβόων πρὸς κύριον ἐκ πάσης δυνάμεως εἰς ἀγαθὸν ἐπισκέψασθαι πᾶν οἶκον Ἰσραὴλ.

5 ¹Καὶ ἀνηγγέλη Ολοφέρνη ἀρχιστρατήγῳ δυνάμεως Ασσουρ διότι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρεσκευάσαντο εἰς πόλεμον καὶ τὰς διόδους τῆς ὄρευνῆς συνέκλεισαν καὶ ἐτείχισαν πᾶσαν κορυφὴν ὄρους ὑψηλοῦ καὶ ἔθηκαν ἐν τοῖς πεδίοις σκάνδαλα. ²καὶ ὠργίσθη θυμῷ σφόδρα καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς ἄρχοντας Μωαβ καὶ τοὺς στρατηγοὺς Αμμων καὶ πάντας σατράπας τῆς παραλίας ³καὶ εἶπεν

αύτοῖς Ἀναγγείλατε δῆ μοι, υἱοὶ Χανααν, τίς ὁ λαὸς οὗτος ὁ καθήμενος ἐν τῇ ὄρεινῃ, καὶ τίνες ἀς κατοικοῦσιν πόλεις, καὶ τὸ πλῆθος τῆς δυνάμεως αὐτῶν, καὶ ἐν τίνι τὸ κράτος αὐτῶν καὶ ἡ ἴσχὺς αὐτῶν, καὶ τίς ἀνέστηκεν ἐπ' αὐτῶν βασιλεὺς ἥγονύμενος στρατιᾶς αὐτῶν, ⁴καὶ διὰ τί κατενωτίσαντο τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς ἀπάντησίν μοι παρὰ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν δυσμαῖς. — ⁵καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Αχιωρ ὁ ἥγονύμενος πάντων υἱῶν Αμμων Ἀκουσάτω δὴ λόγον ὁ κύριός μου ἐκ στόματος τοῦ δούλου σου, καὶ ἀναγγελῶ σοι τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ λαοῦ τούτου, δἵς κατοικεῖ τὴν ὄρεινὴν ταύτην, πλησίον σοῦ οἰκοῦντος, καὶ οὐκ ἔξελεύσεται ψεῦδος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δούλου σου. ⁶ὁ λαὸς οὗτός εἰσιν ἀπόγονοι Χαλδαίων. ⁷καὶ παρώκησαν τὸ πρότερον ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, δτὶ οὐκ ἐβούληθησαν ἀκολουθῆσαι τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων αὐτῶν, οἱ ἐγένοντο ἐν γῇ Χαλδαίων. ⁸καὶ ἔξέβησαν ἔξ ὁδοῦ τῶν γονέων αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, θεῷ ὃ ἐπέγνωσαν, καὶ ἔξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἔφυγον εἰς Μεσοποταμίαν καὶ παρώκησαν ἐκεῖ ἡμέρας πολλάς. ⁹καὶ εἶπεν ὁ θεὸς αὐτῶν ἔξελθεῖν ἐκ τῆς παροικίας αὐτῶν καὶ πορευθῆναι εἰς γῆν Χανααν, καὶ κατώκησαν ἐκεῖ καὶ ἐπληθύνθησαν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ καὶ ἐν κτήνεσιν πολλοῖς σφόδρα. ¹⁰καὶ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, ἐκάλυψεν γὰρ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς Χανααν λιμός, καὶ παρώκησαν ἐκεῖ μέχρις οὗ διετράφησαν· καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ εἰς πλῆθος πολύ, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ γένους αὐτῶν. ¹¹καὶ ἐπανέστη αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἴγυπτου καὶ κατεσοφίσατο αὐτοὺς ἐν πόνῳ καὶ πλίνθῳ, ἐταπείνωσαν αὐτοὺς καὶ ἔθεντο αὐτοὺς εἰς δούλους. ¹²καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ ἐπάταξεν πᾶσαν τὴν γῆν Αἴγυπτου πληγαῖς, ἐν αἷς οὐκ ἦν ἵασις· καὶ ἔξέβαλον αὐτοὺς οἱ Αἴγυπτοι ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ¹³καὶ κατεξήρανεν ὁ θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἔμπροσθεν αὐτῶν ¹⁴καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν τοῦ Σινα καὶ Καδῆς Βαρνη· καὶ ἔξέβαλον πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ ἐρήμῳ ¹⁵καὶ ὥκησαν ἐν γῇ Αμορραίων καὶ πάντας τοὺς Εσεβωνίτας ἔξωλέθρευσαν ἐν τῇ ἴσχύι αὐτῶν. καὶ διαβάντες τὸν Ιορδάνην ἐκληρονόμησαν πᾶσαν τὴν ὄρεινὴν ¹⁶καὶ ἔξέβαλον ἐκ προσώπου αὐτῶν τὸν Χανααῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον καὶ τὸν Ιεβουσαῖον καὶ τὸν Συχεμ καὶ πάντας τοὺς Γεργεσαίους καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ ἡμέρας πολλάς. ¹⁷καὶ ἔως οὐχ ἥμαρτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ αὐτῶν, ἦν μετ' αὐτῶν τὰ ἀγαθά, δτὶ θεὸς μισῶν ἀδικίαν μετ' αὐτῶν ἐστιν. ¹⁸ὅτε δὲ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἦς διέθετο αὐτοῖς, ἔξωλεθρεύθησαν ἐν πολλοῖς πολέμοις ἐπὶ πολὺ σφόδρα καὶ ἡχμαλωτεύθησαν εἰς γῆν οὐκ ιδίαν, καὶ ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ αὐτῶν ἐγενήθη εἰς ἔδαφος, καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν ὑπεναντίων. ¹⁹καὶ νῦν ἐπιστρέψαντες ἐπὶ τὸν θεὸν αὐτῶν ἀνέβησαν ἐκ τῆς διασπορᾶς, οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ, καὶ κατέσχον τὴν Ιερουσαλημ, οὗ τὸ ἀγίασμα αὐτῶν, καὶ κατωκίσθησαν ἐν τῇ ὄρεινῃ, δτὶ ἦν ἔρημος. ²⁰καὶ νῦν, δέσποτα κύριε, εἰ μὲν ἐστιν ἀγνόημα ἐν τῷ λαῷ τούτῳ καὶ ἀμαρτάνουσιν εἰς τὸν θεὸν αὐτῶν καὶ ἐπισκεψόμεθα δτὶ ἐστιν ἐν αὐτοῖς σκάνδαλον τοῦτο, καὶ ἀναβησόμεθα καὶ ἐκπολεμήσομεν αὐτούς. ²¹εἰ δὲ οὐκ ἐστιν ἀνομία ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν, παρελθέτω δὴ ὁ κύριός μου, μήποτε ὑπερασπίσῃ ὁ κύριος αὐτῶν καὶ ὁ θεὸς αὐτῶν ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ ἐσόμεθα εἰς ὀνειδισμὸν ἐναντίον πάσης τῆς γῆς. — ²²καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο Αχιωρ λαλῶν τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἐγόγγυσεν πᾶς ὁ λαὸς ὁ κυκλῶν

τὴν σκηνὴν καὶ περιεστώς, καὶ εἴπαν οἱ μεγιστᾶνες Ολοφέρνου καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν παραλίαν καὶ τὴν Μωαβ συγκόψαι αὐτὸν.²³ Οὐ γὰρ φοβηθησόμεθα ἀπὸ υἱῶν Ισραὴλ, οὐδού γὰρ λαὸς ἐνῷ οὐκ ἔστιν δύναμις οὐδὲ κράτος εἰς παράταξιν ἴσχυράν.²⁴ Διὸ δὴ ἀναβησόμεθα, καὶ ἔσονται εἰς κατάβρωσιν πάσης τῆς στρατιᾶς σου, δέσποτα Ολοφέρνη. —

6¹ καὶ ὡς κατέπαυσεν ὁ θόρυβος τῶν ἀνδρῶν τῶν κύκλῳ τῆς συνεδρίας, καὶ εἴπεν Ολοφέρνης ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Ασσουρ πρὸς Αχιωρ ἐναντίον παντὸς τοῦ δήμου ἀλλοφύλων καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Μωαβ² Καὶ τίς εἴσι, Αχιωρ καὶ οἱ μισθωτοὶ τοῦ Εφραιμ, ὅτι ἐπροφήτευσας ἐν ἡμῖν καθὼς σήμερον καὶ εἴπας τὸ γένος Ισραὴλ μὴ πολεμῆσαι, ὅτι ὁ θεὸς αὐτῶν ὑπερασπιεῖ αὐτῶν; καὶ τίς θεὸς εἰ μὴ Ναβουχοδονοσορ; οὗτος ἀποστελεῖ τὸ κράτος αὐτοῦ καὶ ἔξολεθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ οὐ δύσεται αὐτοὺς ὁ θεὸς αὐτῶν. ³ ἄλλ' ἡμεῖς οἱ δοῦλοι αὐτοῦ πατάξομεν αὐτοὺς ὡς ἄνθρωπον ἔνα, καὶ οὐχ ὑποστήσονται τὸ κράτος τῶν ἵππων ἡμῶν.⁴ κατακαύσομεν γὰρ αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ὅρη αὐτῶν μεθυσθήσεται ἐν τῷ αἷματι αὐτῶν, καὶ τὰ πεδία αὐτῶν πληρωθήσεται τῶν νεκρῶν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀντιστήσεται τὸ ἵχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν κατὰ πρόσωπον ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπωλείᾳ ἀπολοῦνται, λέγει ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονοσορ ὁ κύριος πάσης τῆς γῆς. εἴπεν γάρ, οὐ ματαιωθήσεται τὰ ῥήματα τῶν λόγων αὐτοῦ.⁵ Σὺ δέ, Αχιωρ μισθωτὲ τοῦ Αμμων, ὃς ἐλάλησας τοὺς λόγους τούτους ἐν ἡμέρᾳ ἀδικίας σου, οὐκ ὄψει ἔτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, ἔως οὖ ἐκδικήσω τὸ γένος τῶν ἐξ Αἰγύπτου.⁶ καὶ τότε διελεύσεται ὁ σίδηρος τῆς στρατιᾶς μου καὶ ὁ λαὸς τῶν θεραπόντων μου τὰς πλευράς σου, καὶ πεσῇ ἐν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν, ὅταν ἐπιστρέψω.⁷ καὶ ἀποκαταστήσουσίν σε οἱ δοῦλοί μου εἰς τὴν ὁρεινὴν καὶ θήσουσίν σε ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν ἀναβάσεων,⁸ καὶ οὐκ ἀπολῆ ἔως οὖ ἔξολεθρευθῆσις μετ' αὐτῶν.⁹ καὶ εἴπερ ἐλπίζεις τῇ καρδίᾳ σου ὅτι οὐ συλλημφθήσονται, μὴ συμπεσέτω σου τὸ πρόσωπον· ἐλάλησα, καὶ οὐδὲν διαπεσεῖται τῶν ῥήμάτων μου. —¹⁰ καὶ προσέταξεν Ολοφέρνης τοῖς δούλοις αὐτοῦ, οἵ ἤσαν παρεστηκότες ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ, συλλαβεῖν τὸν Αχιωρ καὶ ἀποκαταστῆσαι αὐτὸν εἰς Βαιτυλούα καὶ παραδοῦναι εἰς χεῖρας υἱῶν Ισραὴλ.¹¹ καὶ συνέλαβον αὐτὸν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τὸ πεδίον καὶ ἀπῆραν ἐκ μέσου τῆς πεδινῆς εἰς τὴν ὁρεινὴν καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὰς πηγάς, αἱ ἤσαν ὑποκάτω Βαιτυλούα.¹² καὶ ὡς εἶδαν αὐτοὺς οἱ ἀνδρες τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, ἀνέλαβον τὰ ὅπλα αὐτῶν καὶ ἀπῆλθον ἔξω τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, καὶ πᾶς ἀνὴρ σφενδονήτης διεκράτησαν τὴν ἀνάβασιν αὐτῶν καὶ ἔβαλλον ἐν λίθοις ἐπ' αὐτούς.¹³ καὶ ὑποδύσαντες ὑποκάτω τοῦ ὄρους ἔδησαν τὸν Αχιωρ καὶ ἀφῆκαν ἐρριμμένον ὑπὸ τὴν ρίζαν τοῦ ὄρους καὶ ἀπώχοντο πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν.¹⁴ καταβάντες δὲ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐκ τῆς πόλεως αὐτῶν ἐπέστησαν αὐτῷ καὶ λύσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον εἰς τὴν Βαιτυλούα καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως αὐτῶν,¹⁵ οἵ ἤσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, Οζιας ὁ τοῦ Μιχα ἐκ τῆς Φυλῆς Συμεων καὶ Χαβρις ὁ τοῦ Γοθονιηλ καὶ Χαρμις υἱὸς Μελχιηλ.¹⁶ καὶ συνεκάλεσαν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως, καὶ συνέδραμον πᾶς νεανίσκος αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες εἰς τὴν ἐκκλησίαν,

καὶ ἔστησαν τὸν Αχιωρ ἐν μέσῳ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτῶν, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν Οζίας τὸ συμβεβηκός. ¹⁷καὶ ἀποκριθεὶς ἀπήγγειλεν αὐτοῖς τὰ ρήματα τῆς συνεδρίας Ολοφέρνου καὶ πάντα τὰ ρήματα, ὅσα ἐλάλησεν ἐν μέσῳ τῶν ἀρχόντων υἱῶν Ασσουρ, καὶ ὅσα ἐμεγαλορρημόνησεν Ολοφέρνης εἰς τὸν οἶκον Ισραὴλ. ¹⁸καὶ πεσόντες ὁ λαὸς προσεκύνησαν τῷ θεῷ καὶ ἐβόησαν λέγοντες ¹⁹Κύριε ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, κάτιδε ἐπὶ τὰς ὑπερηφανίας αὐτῶν καὶ ἐλέγησον τὴν ταπείνωσιν τοῦ γένους ἡμῶν καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸ πρόσωπον τῶν ἡγιασμένων σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ²⁰καὶ παρεκάλεσαν τὸν Αχιωρ καὶ ἐπήνεσαν αὐτὸν σφόδρα, ²¹καὶ παρέλαβεν αὐτὸν Οζίας ἐκ τῆς ἐκκλησίας εἰς οἶκον αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν πότον τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ ἐπεκαλέσαντο τὸν θεὸν Ισραὴλ εἰς βοήθειαν ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.

7 ¹Τῇ δὲ ἐπαύριον παρήγγειλεν Ολοφέρνης πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ καὶ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, οἵ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν συμμαχίαν αὐτοῦ, ἀναζευγνύειν ἐπὶ Βαιτυλουα καὶ τὰς ἀναβάσεις τῆς ὄρεινής προκαταλαμβάνεσθαι καὶ ποιεῖν πόλεμον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ. ²καὶ ἀνέζευξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πᾶς ἀνὴρ δυνατὸς αὐτῶν· καὶ ἡ δύναμις αὐτῶν ἀνδρῶν πολεμιστῶν χιλιάδες πεζῶν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα καὶ ἵππεων χιλιάδες δέκα δύο χωρὶς τῆς ἀποσκευῆς καὶ τῶν ἀνδρῶν, οἵ ἥσαν πεζοὶ ἐν αὐτοῖς, πλῆθος πολὺ σφόδρα. ³καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι πλησίον Βαιτυλουα ἐπὶ τῆς πηγῆς καὶ παρέτειναν εἰς εὔρος ἐπὶ Δωθαῖμ ἔως Βελβαιμ καὶ εἰς μῆκος ἀπὸ Βαιτυλουα ἔως Κυαμωνος, ἦ ἔστιν ἀπέναντι τοῦ Εσδρηλων. ⁴οἱ δὲ υἱοὶ Ισραὴλ, ὡς εἶδον αὐτῶν τὸ πλῆθος, ἐταράχθησαν σφόδρα καὶ εἴπαν ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Νῦν ἐκλείξουσιν οὗτοι τὸ πρόσωπον τῆς γῆς πάσης, καὶ οὕτε τὰ ὅρη τὰ ὑψηλὰ οὕτε αἱ φάραγγες οὕτε οἱ βουνοὶ ὑποστήσονται τὸ βάρος αὐτῶν. ⁵καὶ ἀναλαβόντες ἔκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτῶν καὶ ἀνακαύσαντες πυρὰς ἐπὶ τοὺς πύργους αὐτῶν ἔμενον φυλάσσοντες ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην. ⁶τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἐξῆγαγεν Ολοφέρνης πᾶσαν τὴν ἓπον αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τῶν υἱῶν Ισραὴλ, οἵ ἥσαν ἐν Βαιτυλουα, ⁷καὶ ἐπεσκέψατο τὰς ἀναβάσεις τῆς πόλεως αὐτῶν καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων ἐφώδευσεν καὶ προκατελάβετο αὐτὰς καὶ ἐπέστησεν αὐταῖς παρεμβολὰς ἀνδρῶν πολεμιστῶν, καὶ αὐτὸς ἀνέζευξεν εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ. — ⁸καὶ προσελθόντες αὐτῷ πάντες ἄρχοντες υἱῶν Ησαν καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι τοῦ λαοῦ Μωαβ καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς παραλίας εἴπαν ⁹Ἀκουσάτω δὴ λόγον ὁ δεσπότης ἡμῶν, ἵνα μὴ γένηται θραῦσμα ἐν τῇ δυνάμει σου. ¹⁰ὁ γάρ λαὸς οὗτος τῶν υἱῶν Ισραὴλ οὐ πέποιθαν ἐπὶ τοῖς δόρασιν αὐτῶν, ἀλλ’ ἐπὶ τοῖς ὕψεσι τῶν ὄρέων, ἐν οἷς αὐτοὶ ἐνοικοῦσιν ἐν αὐτοῖς· οὐ γάρ ἐστιν εὐχερὲς προσβῆναι ταῖς κορυφαῖς τῶν ὄρέων αὐτῶν. ¹¹καὶ νῦν, δέσποτα, μὴ πολέμει πρὸς αὐτοὺς καθὼς γίνεται πόλεμος παρατάξεως, καὶ οὐ πεσεῖται ἐκ τοῦ λαοῦ σου ἀνὴρ εἰς. ¹²ἀνάμεινον ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς σου διαφυλάσσων πάντα ἄνδρα ἐκ τῆς δυνάμεως σου, καὶ ἐπικρατησάτωσαν οἱ παῖδες σου τῆς πηγῆς τοῦ ὄδατος, ἦ ἐκπορεύεται ἐκ τῆς ρίζης τοῦ ὄρους, ¹³διότι ἐκεῖθεν ὑδρεύονται πάντες οἱ κατοικοῦντες Βαιτυλουα, καὶ ἀνελεῖ αὐτοὺς ἡ δίψα, καὶ ἐκδώσουσι τὴν πόλιν αὐτῶν· καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ λαὸς ἡμῶν ἀναβησόμεθα ἐπὶ τὰς πλησίον κορυφὰς τῶν ὄρέων καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ’ αὐταῖς εἰς προφυλακὴν τοῦ μὴ ἐξελθεῖν

ἐκ τῆς πόλεως ἄνδρα ἔνα. ¹⁴καὶ τακήσονται ἐν τῷ λιμῷ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ πρὶν ἐλθεῖν τὴν ρόμφαιαν ἐπ' αὐτοὺς καταστρωθήσονται ἐν ταῖς πλατείαις τῆς οἰκήσεως αὐτῶν. ¹⁵καὶ ἀνταποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα πονηρὸν ἀνθ' ὧν ἐστασίασαν καὶ οὐκ ἀπήντησαν τῷ προσώπῳ σου ἐν εἰρήνῃ. — ¹⁶καὶ ἥρεσαν οἱ λόγοι αὐτῶν ἐνώπιον Ολοφέρνου καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ συνέταξε ποιεῖν καθὰ ἐλάλησαν. ¹⁷καὶ ἀπῆρεν παρεμβολὴν οὐδὲν Αμμων καὶ μετ' αὐτῶν χιλιάδες πέντε οὐδὲν Ασσουρ καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι καὶ προκατελάβοντο τὰ ὕδατα καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων τῶν οὐδὲν Ισραὴλ. ¹⁸καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ησαΐ καὶ οἱ υἱοὶ Αμμων καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ὁρεινῇ ἀπέναντι Δωθαῖμ. καὶ ἀπέστειλαν ἐξ αὐτῶν πρὸς νότον καὶ ἀπηλιώτην ἀπέναντι Εγρεβηλ, ἣ ἐστιν πλησίον Χους, ἣ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Μοχμουρ. καὶ ἡ λοιπὴ στρατιὰ τῶν Ἀσσυρίων παρενέβαλον ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ἐκάλυψαν πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, καὶ αἱ σκηναὶ καὶ αἱ ἀπαρτίαι αὐτῶν κατεστρατοπέδευσαν ἐν ὅχλῳ πολλῷ καὶ ἥσαν εἰς πλῆθος πολὺ σφόδρα.

¹⁹Καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἀνεβόησαν πρὸς κύριον θεὸν αὐτῶν, ὅτι ὠλιγοψύχησεν τὸ πνεῦμα αὐτῶν, ὅτι ἐκύκλωσαν πάντες οἱ ἔχθροι αὐτῶν καὶ οὐκ ἦν διαφυγεῖν ἐκ μέσου αὐτῶν. ²⁰καὶ ἔμεινεν κύκλω αὐτῶν πᾶσα παρεμβολὴ Ασσουρ, οἱ πεζοὶ καὶ ἄρματα καὶ οἱ ἵπποι αὐτῶν, ἡμέρας τριάκοντα τέσσαρας. καὶ ἔξελιπεν πάντας τοὺς κατοικοῦντας Βαιτυλουα πάντα τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν τῶν ὑδάτων, ²¹καὶ οἱ λάκκοι ἔξεκενοῦντο, καὶ οὐκ εἶχον πιεῖν εἰς πλησιόν τοῦ ὕδωρ ἡμέραν μίαν, ὅτι ἐν μέτρῳ ἐδίδοσαν αὐτοῖς πιεῖν. ²²καὶ ἡθύμησεν τὰ νήπια αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες καὶ οἱ νεανίσκοι ἔξελιπον ἀπὸ τῆς δίψης καὶ ἐπιπτον ἐν ταῖς πλατείαις τῆς πόλεως καὶ ἐν ταῖς διόδοις τῶν πυλῶν, καὶ οὐκ ἦν κραταίωσις ἔτι ἐν αὐτοῖς. — ²³καὶ ἐπισυνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Οζιαν καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, οἱ νεανίσκοι καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία, καὶ ἀνεβόησαν φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἴπαν ἐναντίον πάντων τῶν πρεσβυτέρων ²⁴Κρίναι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον οὐδὲν καὶ ἡμῶν, ὅτι ἐποιήσατε ἐν ἡμῖν ἀδικίαν μεγάλην οὐ λαλήσαντες εἰρηνικὰ μετὰ οὐδὲν Ασσουρ. ²⁵καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ὁ βοηθὸς ἡμῶν, ἀλλὰ πέπρακεν ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν τοῦ καταστρωθῆναι ἐναντίον αὐτῶν ἐν δίψῃ καὶ ἀπωλείᾳ μεγάλῃ. ²⁶καὶ νῦν ἐπικαλέσασθε αὐτοὺς καὶ ἔκδοσθε τὴν πόλιν πᾶσαν εἰς προνομὴν τῷ λαῷ Ολοφέρνου καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει αὐτοῦ. ²⁷κρεῖσσον γάρ ἡμῖν γενηθῆναι αὐτοῖς εἰς διαρπαγήν. ἐσόμεθα γὰρ εἰς δούλους, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ἡμῶν, καὶ οὐκ ὀψόμεθα τὸν θάνατον τῶν νηπίων ἡμῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν ἐκλειπούσας τὰς ψυχὰς αὐτῶν. ²⁸μαρτυρόμεθα ὑμῖν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ κύριον τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐκδικεῖ ἡμᾶς κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν καὶ κατὰ τὰ ἀμαρτήματα τῶν πατέρων ἡμῶν, ἵνα μὴ ποιήσῃ κατὰ τὰ ρήματα ταῦτα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον. ²⁹καὶ ἐγένετο κλαυθμὸς μέγας ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας πάντων ὁμοθυμαδόν, καὶ ἐβόήσαν πρὸς κύριον τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ. — ³⁰καὶ εἴπεν πρὸς αὐτοὺς Οζιας Θαρσεῖτε, ἀδελφοί, διακαρτερήσωμεν ἔτι πέντε ἡμέρας, ἐν αἷς ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, οὐ γὰρ ἐγκαταλείψει ἡμᾶς εἰς τέλος. ³¹Ἐὰν δὲ διέλθωσιν αὗται

καὶ μὴ ἔλθῃ ἐφ' ἡμᾶς βοήθεια, ποιήσω κατὰ τὰ ρήματα ὑμῶν. ³²καὶ ἐσκόρπισεν τὸν λαὸν εἰς τὴν ἑαυτοῦ παρεμβολὴν, καὶ ἐπὶ τὰ τείχη καὶ τοὺς πύργους τῆς πόλεως αὐτῶν ἀπῆλθον καὶ τὰς γυναικας καὶ τὰ τέκνα εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀπέστειλαν· καὶ ἥσαν ἐν ταπεινώσει πολλῇ ἐν τῇ πόλει.

8 ¹Καὶ ἤκουσεν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις Ιουδιθ θυγάτηρ Μεραρι υἱοῦ Ωξυίοῦ Ιωσηφ υἱοῦ Οζιηλ υἱοῦ Ελκια υἱοῦ Ανανιου υἱοῦ Γεδεων υἱοῦ Ραφαϊν υἱοῦ Αχιτωβ υἱοῦ Ηλιου υἱοῦ Χελκιου υἱοῦ Ελιαβ υἱοῦ Ναθαναηλ υἱοῦ Σαλαμιηλ υἱοῦ Σαρασαδαι υἱοῦ Ισραηλ. ²καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Μανασσῆς τῆς φυλῆς αὐτῆς καὶ τῆς πατριᾶς αὐτῆς· καὶ ἀπέθανεν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ κριθῶν. ³ἐπέστη γάρ ἐπὶ τοὺς δεσμεύοντας τὰ δράγματα ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ὁ καύσων ἥλθεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπεσεν ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ καὶ ἐτελεύτησεν ἐν Βαιτυλουα τῇ πόλει αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ ἀγρῷ τῷ ἀνὰ μέσον Δωθαῖμ καὶ Βαλαμων. ⁴καὶ ἦν Ιουδιθ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς χηρεύουσα ἅτη τρία καὶ μῆνας τέσσαρας. ⁵καὶ ἐποίησεν ἑαυτῇ σκηνὴν ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου αὐτῆς καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ὁσφὺν αὐτῆς σάκκον, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῆς τὰ ἴματα τῆς χηρεύσεως αὐτῆς. ⁶καὶ ἐνήστευε πάσας τὰς ἡμέρας τῆς χηρεύσεως αὐτῆς χωρὶς προσαββάτων καὶ σαββάτων καὶ προνουμηνιῶν καὶ νουμηνιῶν καὶ ἑορτῶν καὶ χαρμοσυνῶν οἴκου Ισραηλ. ⁷καὶ ἦν καλὴ τῷ εἶδει καὶ ὥραί τῇ ὅψει σφόδρα· καὶ ὑπελίπετο αὐτῇ Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς χρυσίον καὶ ἀργυρίον καὶ παιδίας καὶ παιδίσκας καὶ κτήνη καὶ ἀγρούς, καὶ ἔμενεν ἐπ' αὐτῶν. ⁸καὶ οὐκ ἦν ὃς ἐπήνεγκεν αὐτῇ ρῆμα πονηρόν, ὅτι ἐφοβεῖτο τὸν θεὸν σφόδρα. — ⁹καὶ ἤκουσεν τὰ ρήματα τοῦ λαοῦ τὰ πονηρὰ ἐπὶ τὸν ἄρχοντα, ὅτι ὡλιγοψύχησαν ἐν τῇ σπάνει τῶν ὑδάτων, καὶ ἤκουσεν πάντας τοὺς λόγους Ιουδιθ, οὓς ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς Οζιας, ὡς ὡμοσεν αὐτοῖς παραδώσειν τὴν πόλιν μετὰ ἡμέρας πέντε τοῖς Ἀστυρίοις. ¹⁰καὶ ἀποστέλασα τὴν ἄβραν αὐτῆς τὴν ἐφεστῶσαν πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῆς ἐκάλεσεν Χαβριν καὶ Χαρμιν τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως αὐτῆς, ¹¹καὶ ἥλθον πρὸς αὐτήν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἀκούσατε δή μου, ἄρχοντες τῶν κατοικούντων ἐν Βαιτυλουα· ὅτι οὐκ εὐθῆς ὁ λόγος ὑμῶν, ὃν ἐλαλήσατε ἐναντίον τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ ἐστήσατε τὸν ὅρκον τοῦτον, ὃν ἐλαλήσατε ἀνὰ μέσον τοῦ θεοῦ καὶ ὑμῶν καὶ εἴπατε ἐκδώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, ἐὰν μὴ ἐν αὐταῖς ἐπιστρέψῃ κύριος βοήθειαν ὑμῖν. ¹²καὶ νῦν τίνες ἐστὲ ὑμεῖς, οἵ ἐπειράσατε τὸν θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον καὶ ἵστατε ὑπὲρ τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν ἀνθρώπων; ¹³καὶ νῦν κύριον παντοκράτορα ἔξετάζετε καὶ οὐθὲν ἐπιγνώσεσθε ἔως τοῦ αἰῶνος. ¹⁴ὅτι βάθος καρδίας ἀνθρώπου οὐχ εὔρήσετε καὶ λόγους τῆς διανοίας αὐτοῦ οὐ διαλήμψεσθε· καὶ πῶς τὸν θεόν, ὃς ἐποίησεν πάντα ταῦτα, ἐρευνήσετε καὶ τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐπιγνώσεσθε καὶ τὸν λογισμὸν αὐτοῦ κατανοήσετε; μηδαμῶς, ἀδελφοί, μὴ παροργίζετε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν. ¹⁵ὅτι ἐὰν μὴ βούληται ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις βοηθῆσαι ἡμῖν, αὐτὸς ἔχει τὴν ἐξουσίαν ἐν αἷς θέλει σκεπάσαι ἡμέραις ἥ καὶ ὀλεθρεῦσαι ἡμᾶς πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. ¹⁶ὑμεῖς δὲ μὴ ἐνεχυράζετε τὰς βουλὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὅτι οὐχ ὡς ἀνθρωπος ὁ θεὸς ἀπειληθῆναι οὐδέ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου διαιτηθῆναι. ¹⁷διόπερ ἀναμένοντες τὴν παρ' αὐτοῦ σωτηρίαν ἐπικαλεσώμεθα αὐτὸν εἰς βοήθειαν ἡμῶν, καὶ εἰσακούσεται τῆς φωνῆς ἡμῶν, ἐὰν ἦ

αὐτῷ ἀρεστόν. ¹⁸ὅτι οὐκ ἀνέστη ἐν ταῖς γενεαῖς ἡμῶν οὐδέ ἐστιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον οὔτε φυλὴ οὔτε πατριὰ οὔτε δῆμος οὔτε πόλις ἐξ ἡμῶν, οἱ προσκυνοῦσι θεοῖς χειροποιήτοις, καθάπερ ἐγένετο ἐν ταῖς πρότερον ἡμέραις. ¹⁹ῶν χάριν ἐδόθησαν εἰς ῥομφαίαν καὶ εἰς διαρπαγὴν οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ ἐπεσον πτῶμα μέγα ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. ²⁰ἡμεῖς δὲ ἔτερον θεὸν οὐκ ἔγνωμεν πλὴν αὐτοῦ· ὅθεν ἐλπίζομεν ὅτι οὐχ ὑπερόψεται ἡμᾶς οὐδὲ ἀπὸ τοῦ γένους ἡμῶν. ²¹ὅτι ἐν τῷ λημφθῆναι ἡμᾶς οὕτως καὶ λημφθήσεται πᾶσα ἡ Ιουδαία, καὶ προνομευθήσεται τὰ ἄγια ἡμῶν, καὶ ἐκζητήσει τὴν βεβήλωσιν αὐτῶν ἐκ τοῦ αἵματος ἡμῶν ²²καὶ τὸν φόνον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς γῆς καὶ τὴν ἐρήμωσιν τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἐπιστρέψει εἰς κεφαλὴν ἡμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ ἐὰν δουλεύσωμεν ἐκεῖ, καὶ ἐσόμεθα εἰς πρόσκομμα καὶ εἰς ὄνειδος ἐναντίον τῶν κτωμένων ἡμᾶς.

²³ὅτι οὐ κατευθυνθήσεται ἡ δουλεία ἡμῶν εἰς χάριν, ἀλλ' εἰς ἀτιμίαν θήσει αὐτὴν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. ²⁴καὶ νῦν, ἀδελφοί, ἐπιδειξώμεθα τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, ὅτι ἐξ ἡμῶν κρέμαται ἡ ψυχὴ αὐτῶν, καὶ τὰ ἄγια καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπεστήρισται ἐφ' ἡμῖν. ²⁵παρὰ ταῦτα πάντα εὐχαριστήσωμεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, ὃς πειράζει ἡμᾶς καθὰ καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν. ²⁶μνήσθητε ὅσα ἐποίησεν μετὰ Αβρααμ καὶ ὅσα ἐπείρασεν τὸν Ισαακ καὶ ὅσα ἐγένετο τῷ Ιακωβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας ποιμαίνοντι τὰ πρόβατα Λαβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ²⁷ὅτι οὐ καθὼς ἐκείνους ἐπύρωσεν εἰς ἐτασμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἡμᾶς οὐκ ἐξεδίκησεν, ἀλλ' εἰς νουθέτησιν μαστιγοῦ κύριος τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῷ. — ²⁸καὶ εἴπεν πρὸς αὐτὴν Οζίας Πάντα, ὅσα εἶπας, ἐν ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐλάλησας, καὶ οὐκ ἐστιν δς ἀντιστήσεται τοῖς λόγοις σου. ²⁹ὅτι οὐκ ἐν τῇ σήμερον ἡ σοφία σου πρόδηλός ἐστιν, ἀλλ' ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν σου ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς τὴν σύνεσίν σου, καθότι ἀγαθόν ἐστιν τὸ πλάσμα τῆς καρδίας σου. ³⁰ἀλλὰ ὁ λαὸς δεδίψηκεν σφόδρα καὶ ἡνάγκασαν ἡμᾶς ποιῆσαι καθὰ ἐλαλήσαμεν αὐτοῖς καὶ ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς ὄρκον, ὃν οὐ παραβησόμεθα. ³¹καὶ νῦν δεήθητι περὶ ἡμῶν, ὅτι γυνὴ εὐσεβὴς εῖ, καὶ ἀποστελεῖ κύριος τὸν ὑετὸν εἰς πλήρωσιν τῶν λάκκων ἡμῶν, καὶ οὐκ ἐκλείψομεν ἔτι. ³²καὶ εἴπεν πρὸς αὐτὸν Ιουδιθ Ἀκούσατέ μου, καὶ ποιήσω πρᾶγμα ὃ ἀφίξεται εἰς γενεὰς γενεῶν υἱοῖς τοῦ γένους ἡμῶν. ³³ὑμεῖς στήσεσθε ἐπὶ τῆς πύλης τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ἐξελεύσομαι ἐγὼ μετὰ τῆς ἄβρας μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις, μεθ' ἀς εἴπατε παραδώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, ἐπισκέψεται κύριος τὸν Ισραὴλ ἐν χειρὶ μου. ³⁴ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξερευνήσετε τὴν πρᾶξίν μου, οὐ γὰρ ἐρῶ ὑμῖν ἔως τοῦ τελεσθῆναι ἢ ἐγὼ ποιῶ. ³⁵καὶ εἴπεν Οζίας καὶ οἱ ἀρχοντες πρὸς αὐτὴν Πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ κύριος ὁ θεὸς ἔμπροσθέν σου εἰς ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. ³⁶καὶ ἀποστρέψαντες ἐκ τῆς σκηνῆς ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὰς διατάξεις αὐτῶν.

9 ¹Ιουδιθ δὲ ἐπεσεν ἐπὶ πρόσωπον καὶ ἐπέθετο σποδὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ ἐγύμνωσεν ὃν ἐνεδεδύκει σάκκον, καὶ ἦν ἄρτι προσφερόμενον ἐν Ιερουσαλημ εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸ θυμίαμα τῆς ἐσπέρας ἐκείνης, καὶ ἐβόήσεν φωνῇ μεγάλῃ Ιουδιθ πρὸς κύριον καὶ εἴπεν ²Κύριε ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Συμεων, ὃ ἔδωκας ἐν χειρὶ ῥομφαίαν εἰς ἐκδίκησιν ἀλλογενῶν, οἱ ἔλυσαν μήτραν παρθένου εἰς μίασμα καὶ ἐγύμνωσαν μηρὸν εἰς αἰσχύνην καὶ ἐβεβήλωσαν μήτραν εἰς ὄνειδος. εἴπας γάρ Οὐχ

οὔτως ἔσται, καὶ ἐποίησαν· ³ἀνθ' ὧν ἔδωκας ἄρχοντας αὐτῶν εἰς φόνον καὶ τὴν στρωμνὴν αὐτῶν, ἥ
ἡδέσατο τὴν ἀπάτην αὐτῶν, ἀπατηθεῖσαν εἰς αἴμα καὶ ἐπάταξας δούλους ἐπὶ δυνάσταις καὶ δυνάστας
ἐπὶ θρόνους αὐτῶν ⁴καὶ ἔδωκας γυναικας αὐτῶν εἰς προνομὴν καὶ θυγατέρας αὐτῶν εἰς αἰχμαλωσίαν
καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν εἰς διαιρεσιν υἱῶν ἡγαπημένων ὑπὸ σοῦ, οἵ καὶ ἔζήλωσαν τὸν ζῆλόν σου
καὶ ἐβδελύξαντο μίασμα αἴματος αὐτῶν καὶ ἐπεκαλέσαντό σε εἰς βοηθόν. ὁ θεὸς ὁ θεὸς ὁ ἐμός, καὶ
εἰσάκουσον ἐμοῦ τῆς χήρας. ⁵σὺ γάρ ἐποίησας τὰ πρότερα ἐκείνων καὶ ἐκεῖνα καὶ τὰ μετέπειτα καὶ
τὰ νῦν καὶ τὰ ἐπερχόμενα διενοήθης, καὶ ἐγενήθησαν ἢ ἐνενοήθης, ⁶καὶ παρέστησαν ἢ ἐβούλεύσω καὶ
εἴπαν Ἰδοὺ πάρεσμεν· πᾶσαι γὰρ αἱ ὁδοί σου ἔτοιμοι, καὶ ἡ κρίσις σου ἐν προγνώσει. ⁷ἰδοὺ γὰρ
Ἄσσύριοι ἐπληθύνθησαν ἐν δυνάμει αὐτῶν, ὑψώθησαν ἐφ' ἵππῳ καὶ ἀναβάτῃ, ἐγαυρίασαν ἐν
βραχίονι πεζῶν, ἥλπισαν ἐν ἀσπίδι καὶ ἐν γαίσῳ καὶ τόξῳ καὶ σφενδόνῃ καὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι σὺ εἶ
κύριος συντρίβων πολέμους. ⁸κύριος ὄνομά σοι· σὺ ῥάξον αὐτῶν τὴν ἴσχυν ἐν δυνάμει σου καὶ
κάταξον τὸ κράτος αὐτῶν ἐν τῷ θυμῷ σου· ἐβούλεύσαντο γὰρ βεβηλῶσαι τὰ ἄγιά σου, μιᾶναι τὸ
σκήνωμα τῆς καταπαύσεως τοῦ ὀνόματος τῆς δόξης σου, καταβαλεῖν σιδήρῳ κέρας θυσιαστηρίου
σου. ⁹βλέψου εἰς ὑπερηφανίαν αὐτῶν, ἀπόστειλον τὴν ὀργήν σου εἰς κεφαλὰς αὐτῶν, δὸς ἐν χειρί μου
τῆς χήρας ὃ διενοήθην κράτος. ¹⁰πάταξον δοῦλον ἐκ χειλέων ἀπάτης μου ἐπ' ἄρχοντι καὶ ἄρχοντα ἐπὶ
θεράποντι αὐτοῦ, θραῦσον αὐτῶν τὸ ἀνάστεμα ἐν χειρὶ θηλείας. ¹¹οὐ γὰρ ἐν πλήθει τὸ κράτος σου,
οὐδὲ ἡ δυναστεία σου ἐν ἴσχύουσιν, ἀλλὰ ταπεινῶν εἴ θεός, ἐλαττόνων εἴ βοηθός, ἀντιλήμπτωρ
ἀσθενούντων, ἀπεγνωσμένων σκεπαστής, ἀπηλπισμένων σωτήρ. ¹²ναὶ ναὶ ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου καὶ
θεὸς κληρονομίας Ισραὴλ, δέσποτα τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς, κτίστα τῶν ὑδάτων, βασιλεὺς πάσης
κτίσεώς σου, σὺ εἰσάκουσον τῆς δεήσεώς μου ¹³καὶ δὸς λόγον μου καὶ ἀπάτην εἰς τραῦμα καὶ
μώλωπα αὐτῶν, οἵ κατὰ τῆς διαθήκης σου καὶ οἴκου ἡγιασμένου σου καὶ κορυφῆς Σιων καὶ οἴκου
κατασχέσεως υἱῶν σου ἐβούλεύσαντο σκληρά. ¹⁴καὶ ποίησον ἐπὶ παντὸς ἔθνους σου καὶ πάσης φυλῆς
ἐπίγνωσιν τοῦ εἰδῆσαι ὅτι σὺ εἴ ὁ θεὸς θεὸς πάσης δυνάμεως καὶ κράτους καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος
ὑπερασπίζων τοῦ γένους Ισραὴλ εἰ μὴ σύ.

10 ¹Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο βοῶσα πρὸς τὸν θεὸν Ισραὴλ καὶ συνετέλεσεν πάντα τὰ ῥήματα
ταῦτα, ²καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς πτώσεως καὶ ἐκάλεσεν τὴν ἄβραν αὐτῆς καὶ κατέβη εἰς τὸν οἴκον, ἐν ᾧ
διέτριβεν ἐν αὐτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν σαββάτων καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς αὐτῆς, ³καὶ περιείλατο τὸν
σάκκον, ὃν ἐνεδεδύκει, καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς καὶ περιεκλύσατο τὸ σῶμα
ὑδάτι καὶ ἔχρισατο μύρῳ παχεῖ καὶ διέξανε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς καὶ ἐπέθετο μίτραν ἐπ'
αὐτῆς καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς εὐφροσύνης αὐτῆς, ἐν οἷς ἐστολίζετο ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ζωῆς τοῦ
ἀνδρὸς αὐτῆς Μανασση, ⁴καὶ ἔλαβεν σανδάλια εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς καὶ περιέθετο τοὺς χλιδῶνας καὶ
τὰ ψέλια καὶ τοὺς δακτυλίους καὶ τὰ ἐνώτια καὶ πάντα τὸν κόσμον αὐτῆς καὶ ἐκαλλωπίσατο σφόδρα
εἰς ἀπάτησιν ὀφθαλμῶν ἀνδρῶν, ὅσοι ἀνὴρσιν αὐτήν. ⁵καὶ ἔδωκεν τῇ ἄβρᾳ αὐτῆς ἀσκοπυτίνην
οἶνου καὶ καψάκην ἐλαίου καὶ πήραν ἐπλήρωσεν ἀλφίτων καὶ παλάθης καὶ ἄρτων καθαρῶν καὶ

περιεδίπλωσε πάντα τὰ ἀγγεῖα αὐτῆς καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ. ⁶καὶ ἐξήλθοσαν ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως Βαιτυλουα καὶ εὔροσαν ἐφεστῶτα ἐπ' αὐτῇ Οζιαν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως Χαβριν καὶ Χαρμιν. ⁷ώς δὲ εἶδον αὐτὴν καὶ ἦν ἡλλοιωμένον τὸ πρόσωπον αὐτῆς καὶ τὴν στολὴν μεταβεβληκυῖαν αὐτῆς, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς ἐπὶ πολὺ σφόδρα καὶ εἴπαν αὐτῇ ⁸Ο θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν δῷ σε εἰς χάριν καὶ τελειώσαι τὰ ἐπιτηδεύματά σου εἰς γαυρίαμα νιῶν Ισραὴλ καὶ ὑψωμα Ιερουσαλημ. ⁹καὶ προσεκύνησεν τῷ θεῷ καὶ εἴπεν πρὸς αὐτούς Ἐπιτάξατε ἀνοίξαι μοι τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἐξελεύσομαι εἰς τελείωσιν τῶν λόγων, ὃν ἐλαλήσατε μετ' ἐμοῦ· καὶ συνέταξαν τοῖς νεανίσκοις ἀνοίξαι αὐτῇ καθότι ἐλάλησεν. ¹⁰καὶ ἐποίησαν οὕτως. καὶ ἐξῆλθεν Ιουδιθ, αὐτὴ καὶ ἡ παιδίσκη αὐτῆς μετ' αὐτῆς· ἀπεσκόπευον δὲ αὐτὴν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἔως οὗ κατέβη τὸ ὅρος, ἔως διῆλθεν τὸν αὐλῶνα καὶ οὐκέτι ἐθεώρουν αὐτήν. — ¹¹καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῷ αὐλῶνι εἰς εὐθεῖαν, καὶ συνήντησεν αὐτῇ προφυλακὴ τῶν Ἀσσυρίων. ¹²καὶ συνέλαβον αὐτὴν καὶ ἐπηρώτησαν Τίνων εἷς καὶ πόθεν ἔρχῃ καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ εἴπεν Θυγάτηρ εἰμὶ τῶν Εβραίων καὶ ἀποδιδράσκω ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μέλλουσιν δίδοσθαι ὑμῖν εἰς κατάβρωμα. ¹³καγὼ ἔρχομαι εἰς τὸ πρόσωπον Ολοφέρνου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως ὑμῶν τοῦ ἀπαγγεῖλαι ρήματα ἀληθείας καὶ δείξω πρὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδὸν καθ' ἣν πορεύεται καὶ κυριεύσει πάσης τῆς ὁρεινῆς, καὶ οὐ διαφωνήσει τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ σὰρξ μία οὐδὲ πνεῦμα ζωῆς. ¹⁴ώς δὲ ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τὰ ρήματα αὐτῆς καὶ κατενόησαν τὸ πρόσωπον αὐτῆς — καὶ ἦν ἐναντίον αὐτῶν θαυμάσιον τῷ κάλλει σφόδρα —, καὶ εἴπαν πρὸς αὐτήν ¹⁵Σέσωκας τὴν ψυχήν σου σπεύσασα καταβῆναι εἰς πρόσωπον τοῦ κυρίου ἡμῶν· καὶ νῦν πρόσελθε ἐπὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἡμῶν προπέμψουσίν σε, ἔως παραδώσουσίν σε εἰς χεῖρας αὐτοῦ. ¹⁶Ἐὰν δὲ στῆς ἐναντίον αὐτοῦ, μὴ φοβηθῆς τῇ καρδίᾳ σου, ἀλλὰ ἀνάγγειλον κατὰ τὰ ρήματά σου, καὶ εὖ σε ποιήσει. ¹⁷καὶ ἐπέλεξαν ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἑκατὸν καὶ παρέξευξαν αὐτῇ καὶ τῇ ἄβρᾳ αὐτῆς, καὶ ἥγαγον αὐτὰς ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ολοφέρνου. ¹⁸καὶ ἐγένετο συνδρομὴ ἐν πάσῃ τῇ παρεμβολῇ, διεβοήθη γὰρ εἰς τὰ σκηνῶματα ἡ παρουσία αὐτῆς· καὶ ἐλθόντες ἐκύκλουν αὐτήν, ὡς εἰστήκει ἐξω τῆς σκηνῆς Ολοφέρνου, ἔως προσήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. ¹⁹καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς καὶ ἐθαύμαζον τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἀπ' αὐτῆς, καὶ εἴπεν ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Τίς καταφρονήσει τοῦ λαοῦ τούτου, δις ἔχει ἐν ἑαυτῷ γυναικας τοιαύτας; ὅτι οὐ καλόν ἐστιν ὑπολείπεσθαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἔνα, οἱ ἀφεθέντες δυνήσονται κατασφίσασθαι πᾶσαν τὴν γῆν, ²⁰καὶ ἐξῆλθον οἱ παρακαθεύδοντες Ολοφέρνη καὶ πάντες οἱ θεράποντες αὐτοῦ καὶ εἰσήγαγον αὐτὴν εἰς τὴν σκηνὴν. ²¹καὶ ἦν Ολοφέρνης ἀναπαυόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κωνωπίῳ, ὃ ἦν ἐκ πορφύρας καὶ χρυσίου καὶ σμαράγδου καὶ λίθων πολυτελῶν καθυφασμένων. ²²καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸ προσκήνιον, καὶ λαμπάδες ἀργυραῖ προάγουσαι αὐτοῦ. ²³ώς δὲ ἤλθεν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ Ιουδιθ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἐθαύμασαν πάντες ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ προσώπου αὐτῆς· καὶ πεσοῦσα ἐπὶ πρόσωπον προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἥγειραν αὐτὴν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ.

11 ¹Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ολοφέρνης Θάρσησον, γύναι, μὴ φοβηθῆς τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ἐγὼ οὐκ ἔκάκωσα ἄνθρωπον ὅστις ἥρετικεν δουλεύειν βασιλεῖ Ναβουχοδονοσορ πάσης τῆς γῆς. ²καὶ νῦν ὁ λαός σου ὁ κατοικῶν τὴν ὁρεινὴν εἰ μὴ ἐφαύλισάν με, οὐκ ἀν ἥρα τὸ δόρυ μου ἐπ' αὐτούς· ἀλλὰ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἐποίησαν ταῦτα. ³καὶ νῦν λέγε μοι τίνος ἔνεκεν ἀπέδρας ἀπ' αὐτῶν καὶ ἥλθες πρὸς ἡμᾶς· ἥκεις γὰρ εἰς σωτηρίαν· Θάρσει, ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ ζήσῃ καὶ εἰς τὸ λοιπόν. ⁴οὐ γὰρ ἔστιν ὃς ἀδικήσει σε, ἀλλ' εὖ σε ποιήσει, καθὰ γίνεται τοῖς δούλοις τοῦ κυρίου μου βασιλέως Ναβουχοδονοσορ. ⁵καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ιουδιθ Δέξαι τὰ ρήματα τῆς δούλης σου, καὶ λαλησάτω ἡ παιδίσκη σου κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ οὐκ ἀναγγελῶ ψεῦδος τῷ κυρίῳ μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. ⁶καὶ ἐὰν κατακολουθήσῃς τοῖς λόγοις τῆς παιδίσκης σου, τελείως πρᾶγμα ποιήσει μετὰ σοῦ ὁ θεός, καὶ οὐκ ἀποπεσεῖται ὁ κύριός μου τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ. ⁷ζῆ γὰρ βασιλεὺς Ναβουχοδονοσορ πάσης τῆς γῆς καὶ ζῆ τὸ κράτος αὐτοῦ, ὃς ἀπέστειλέν σε εἰς κατόρθωσιν πάσης ψυχῆς, ὅτι οὐ μόνον ἄνθρωποι διὰ σὲ δουλεύουσιν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ κτήνη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ διὰ τῆς ἰσχύος σου ζήσονται ἐπὶ Ναβουχοδονοσορ καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁸ἥκούσαμεν γὰρ τὴν σοφίαν σου καὶ τὰ πανουργεύματα τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἀνηγγέλη πάση τῇ γῇ ὅτι σὺ μόνος ἀγαθὸς ἐν πάσῃ βασιλείᾳ καὶ δυνατὸς ἐν ἐπιστήμῃ καὶ θαυμαστὸς ἐν στρατεύμασιν πολέμου. ⁹καὶ νῦν ὁ λόγος, ὃν ἐλάλησεν Αχιωρ ἐν τῇ συνεδρίᾳ σου, ἥκούσαμεν τὰ ρήματα αὐτοῦ, ὅτι περιεποιήσαντο αὐτὸν οἱ ἄνδρες Βαιτυλουα, καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς πάντα, ὅσα ἔξελάλησεν παρὰ σοί. ¹⁰διό, δέσποτα κύριε, μὴ παρέλθης τὸν λόγον αὐτοῦ, ἀλλὰ κατάθου αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ἐστὶν ἀληθῆς· οὐ γὰρ ἐκδικᾶται τὸ γένος ἡμῶν, οὐ κατισχύει ρόμφαίᾳ ἐπ' αὐτούς, ἐὰν μὴ ἀμάρτωσιν εἰς τὸν θεὸν αὐτῶν. ¹¹καὶ νῦν ἵνα μὴ γένηται ὁ κύριός μου ἔκβολος καὶ ἄπρακτος καὶ ἐπιπεσεῖται θάνατος ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ κατελάβετο αὐτοὺς ἀμάρτημα, ἐνῷ παροργιοῦσιν τὸν θεὸν αὐτῶν, ὃπηνίκα ἀν ποιήσωσιν ἀτοπίαν. ¹²ἐπεὶ παρεξέλιπεν αὐτοὺς τὰ βρώματα καὶ ἐσπανίσθη πᾶν ὕδωρ, ἐβουλεύσαντο ἐπιβαλεῖν τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν καὶ πάντα, ὅσα διεστείλατο αὐτοῖς ὁ θεὸς τοῖς νόμοις αὐτοῦ μὴ φαγεῖν, διέγνωσαν δαπανῆσαι. ¹³καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου καὶ τὰς δεκάτας τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἀ διεφύλαξαν ἀγιάσαντες τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς παρεστηκόσιν ἐν Ιερουσαλημ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, κεκρίκασιν ἔξαναλῶσαι, ὃν οὐδὲ ταῖς χερσὶν καθῆκεν ἄψασθαι οὐδένα τῶν ἐκ τοῦ λαοῦ. ¹⁴καὶ ἀπεστάλκασιν εἰς Ιερουσαλημ, ὅτι καὶ οἱ ἔκει κατοικοῦντες ἐποίησαν ταῦτα, τοὺς μετακομίσοντας αὐτοῖς τὴν ἄφεσιν παρὰ τῆς γερουσίας. ¹⁵καὶ ἔσται ὡς ἀν ἀναγγείλη αὐτοῖς καὶ ποιήσωσιν, διθήσονταί σοι εἰς ὅλεθρον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ¹⁶ὅθεν ἐγὼ ἡ δούλη σου ἐπιγνοῦσα ταῦτα πάντα ἀπέδρων ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἀπέστειλέν με ὁ θεὸς ποιῆσαι μετὰ σοῦ πράγματα, ἐφ' οἷς ἐκστήσεται πᾶσα ἡ γῆ, ὅσοι ἐὰν ἀκούσωσιν αὐτά. ¹⁷ὅτι ἡ δούλη σου θεοσεβῆς ἐστιν καὶ θεραπεύουσα νυκτὸς καὶ ἡμέρας τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ νῦν μενῶ παρὰ σοί, κύριέ μου, καὶ ἔξελεύσεται ἡ δούλη σου κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα καὶ προσεύξομαι πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἐρεῖ μοι πότε ἐποίησαν τὰ ἀμαρτήματα αὐτῶν. ¹⁸καὶ ἐλθοῦσα προσανοίσω σοι, καὶ ἔξελεύσῃ σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει σου, καὶ οὐκ

ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται σοι ἐξ αὐτῶν.¹⁹καὶ ἄξω σε διὰ μέσου τῆς Ιουδαίας ἔως τοῦ ἐλθεῖν ἀπέναντι Ιερουσαλημ καὶ θήσω τὸν δίφρον σου ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἄξεις αὐτοὺς ὡς πρόβατα, οἵς οὐκ ἔστιν ποιμήν, καὶ οὐ γρύζει κύων τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ ἀπέναντί σου· ὅτι ταῦτα ἐλαλήθη μοι κατὰ πρόγυνωσίν μου καὶ ἀπηγγέλη μοι, καὶ ἀπεστάλην ἀναγγεῖλαί σοι. — ²⁰καὶ ἥρεσαν οἱ λόγοι αὐτῆς ἐναντίον Ολοφέρνου καὶ ἐναντίον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ αὐτῆς καὶ εἴπαν ²¹Οὐκ ἔστιν τοιαύτη γυνὴ ἀπ' ἄκρου ἔως ἄκρου τῆς γῆς ἐν καλῷ προσώπῳ καὶ συνέσει λόγων. ²²καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ολοφέρνης Εὗ ἐποίησεν ὁ θεὸς ἀποστείλας σε ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ τοῦ γενηθῆναι ἐν χερσὶν ἡμῶν κράτος, ἐν δὲ τοῖς φαυλίσασι τὸν κύριόν μου ἀπώλειαν. ²³καὶ νῦν ἀστεία εἰ σὺ ἐν τῷ εἰδει σου καὶ ἀγαθὴ ἐν τοῖς λόγοις σου· ὅτι ἐὰν ποιήσῃς καθὰ ἐλάλησας, ὁ θεός σου ἔσται μου θεός, καὶ σὺ ἐν οἴκῳ βασιλέως Ναβουχοδονοσορ καθήσῃ καὶ ἔσῃ ὀνομαστὴ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

12 ¹Καὶ ἐκέλευσεν εἰσαγαγεῖν αὐτὴν οὐ ἐτίθετο τὰ ἀργυρώματα αὐτοῦ καὶ συνέταξεν καταστρῶσαι αὐτῇ ἀπὸ τῶν ὄψιοιημάτων αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴνου αὐτοῦ πίνειν. ²καὶ εἶπεν Ιουδιθ Οὐ φάγομαι ἐξ αὐτῶν, ἵνα μὴ γένηται σκάνδαλον, ἀλλ' ἐκ τῶν ἡκολουθηκότων μοι χορηγηθήσεται. ³καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ολοφέρνης Ἐὰν δὲ ἐκλίπῃ τὰ ὄντα μετὰ σοῦ, πόθεν ἔξοισομέν σοι δοῦναι ὅμοια αὐτοῖς; οὐ γάρ ἔστιν μεθ' ἡμῶν ἐκ τοῦ γένους σου. ⁴καὶ εἶπεν Ιουδιθ πρὸς αὐτόν Ζῆ ἡ ψυχή σου, κύριέ μου, ὅτι οὐ δαπανήσει ἡ δούλη σου τὰ ὄντα μετ' ἐμοῦ, ἔως ἂν ποιήσῃ κύριος ἐν χειρί μου ἀ ἐβουλεύσατο. ⁵καὶ ἡγάγοσαν αὐτὴν οἱ θεράποντες Ολοφέρνου εἰς τὴν σκηνήν, καὶ ὑπνωσεν μέχρι μεσούσης τῆς νυκτός· καὶ ἀνέστη πρὸς τὴν ἑωθινὴν φυλακήν. ⁶καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Ολοφέρνην λέγουσα Ἐπιταξάτω δὴ ὁ κύριός μου ἔᾶσαι τὴν δούλην σου ἐπὶ προσευχὴν ἐξελθεῖν. ⁷καὶ προσέταξεν Ολοφέρνης τοῖς σωματοφύλαξιν μὴ διακωλύειν αὐτήν. καὶ παρέμεινεν ἐν τῇ παρεμβολῇ ἡμέρας τρεῖς· καὶ ἐξεπορεύετο κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα Βαιτυλούα καὶ ἐβαπτίζετο ἐν τῇ παρεμβολῇ ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὄντος. ⁸καὶ ὡς ἀνέβη, ἐδέετο τοῦ κυρίου θεοῦ Ισραὴλ κατευθῦναι τὴν ὁδὸν αὐτῆς εἰς ἀνάστημα τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ⁹καὶ εἰσπορευομένη καθαρὰ παρέμεινεν ἐν τῇ σκηνῇ, μέχρι οὗ προσηνέγκατο τὴν τροφὴν αὐτῆς πρὸς ἐσπέραν.

¹⁰Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐποίησεν Ολοφέρνης πότον τοῖς δούλοις αὐτοῦ μόνοις καὶ οὐκ ἐκάλεσεν εἰς τὴν κλῆσιν οὐδένα τῶν πρὸς ταῖς χρείαις. ¹¹καὶ εἶπεν Βαγώφ τῷ εὔνούχῳ, δς ᾧν ἐφεστηκὼς ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ Πεῖσον δὴ πορευθεὶς τὴν γυναῖκα τὴν Εβραίαν, ᾧ ἔστιν παρὰ σοί, τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς καὶ φαγεῖν καὶ πιεῖν μεθ' ἡμῶν. ¹²ἰδοὺ γὰρ αἰσχρὸν τῷ προσώπῳ ἡμῶν εἰ γυναῖκα τοιαύτην παρήσομεν οὐχ ὁμιλήσαντες αὐτῇ. ὅτι ἐὰν ταύτην μὴ ἐπισπασώμεθα, καταγελάσεται ἡμῶν. ¹³καὶ ἐξῆλθεν Βαγώφ απὸ προσώπου Ολοφέρνου καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὴν καὶ εἶπεν Μὴ ὀκνησάτω δὴ ἡ παιδίσκη ἡ καλὴ αὕτη ἐλθοῦσα πρὸς τὸν κύριόν μου δοξασθῆναι κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ πίεσαι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην οἴνον καὶ γενηθῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ὡς θυγάτηρ μία τῶν υἱῶν Αστουρ, αἵ παρεστήκασιν ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονοσορ. ¹⁴καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ιουδιθ Καὶ τίς εἰμι ἐγὼ ἀντεροῦσα τῷ κυρίῳ μου; ὅτι πᾶν, δ ἔσται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἀρεστόν,

σπεύσασα ποιήσω, καὶ ἔσται τοῦτό μοι ἀγαλλίαμα ἕως ἡμέρας θανάτου μου.¹⁵καὶ διαναστᾶσα ἐκοσμήθη τῷ ἴματισμῷ καὶ παντὶ τῷ κόσμῳ τῷ γυναικείῳ, καὶ προσῆλθεν ἡ δούλη αὐτῆς καὶ ἔστρωσεν αὐτῇ κατέναντι Ολοφέρνου χαμαὶ τὰ κώδια, ἢ ἔλαβεν παρὰ Βαγώου εἰς τὴν καθημερινὴν δίαιταν αὐτῆς εἰς τὸ ἐσθίειν κατακλινομένην ἐπ’ αὐτῶν.¹⁶καὶ εἰσελθοῦσα ἀνέπεσεν Ιουδιθ, καὶ ἔξεστη ἡ καρδία Ολοφέρνου ἐπ’ αὐτήν, καὶ ἔσαλεύθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἦν κατεπίθυμος σφόδρα τοῦ συγγενέσθαι μετ’ αὐτῆς· καὶ ἐτήρει καιρὸν τοῦ ἀπατῆσαι αὐτὴν ἀφ’ ἣς ἡμέρας εἶδεν αὐτήν.¹⁷καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν Ολοφέρνης Πίε δὴ καὶ γενήθητι μεθ’ ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην.¹⁸καὶ εἶπεν Ιουδιθ Πίομαι δή, κύριε, ὅτι ἐμεγαλύνθη τὸ ζῆν μου ἐν ἐμοὶ σήμερον παρὰ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γενέσεώς μου.¹⁹καὶ λαβοῦσα ἔφαγεν καὶ ἔπιεν κατέναντι αὐτοῦ ἢ ντοίμασεν ἡ δούλη αὐτῆς.²⁰καὶ ηὔφράνθη Ολοφέρνης ἀπ’ αὐτῆς καὶ ἔπιεν οἶνον πολὺν σφόδρα, ὃσον οὐκ ἔπιεν πώποτε ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἀφ’ οὗ ἐγεννήθη.

13 ¹Ως δὲ ὁψία ἐγένετο, ἐσπούδασαν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀναλύειν. καὶ Βαγώας συνέκλεισεν τὴν σκηνὴν ἔξωθεν καὶ ἀπέκλεισεν τοὺς παρεστῶτας ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπώχοντο εἰς τὰς κοίτας αὐτῶν· ἵσαν γὰρ πάντες κεκοπωμένοι διὰ τὸ ἐπὶ πλεῖον γεγονέναι τὸν πότον.²ὑπελείφθη δὲ Ιουδιθ μόνη ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ Ολοφέρνης προπεπτωκὼς ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ. ἵνα γὰρ περικεχυμένος αὐτῷ ὁ οἶνος.³καὶ εἶπεν Ιουδιθ τῇ δούλῃ αὐτῆς στῆναι ἔξω τοῦ κοιτῶνος αὐτῆς καὶ ἐπιτηρεῖν τὴν ἔξοδον αὐτῆς καθάπερ καθ’ ἡμέραν, ἔξελεύσεσθαι γὰρ ἔφη ἐπὶ τὴν προσευχὴν αὐτῆς· καὶ τῷ Βαγώᾳ ἐλάλησεν κατὰ τὰ ρήματα ταῦτα.⁴καὶ ἀπήλθοσαν πάντες ἐκ προσώπου, καὶ οὐδεὶς κατελείφθη ἐν τῷ κοιτῶνι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου· καὶ στᾶσα Ιουδιθ παρὰ τὴν κλίνην αὐτοῦ εἶπεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς Κύριε ὁ θεὸς πάσης δυνάμεως, ἐπίβλεψον ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν μου εἰς ὑψωμα Ιερουσαλημ·⁵ὅτι νῦν καιρὸς ἀντιλαβέσθαι τῆς κληρονομίας σου καὶ ποιῆσαι τὸ ἐπιτήδευμά μου εἰς θραῦσμα ἐχθρῶν, οἵ ἐπανέστησαν ἡμῖν.⁶καὶ προσελθοῦσα τῷ κανόνι τῆς κλίνης, ὃς ἦν πρὸς κεφαλῆς Ολοφέρνου, καθεῖλεν τὸν ἀκινάκην αὐτοῦ ἀπ’ αὐτοῦ⁷καὶ ἐγγίσασα τῆς κλίνης ἐδράξατο τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ εἶπεν Κραταίωσόν με, κύριε ὁ θεὸς Ισραηλ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.⁸καὶ ἐπάταξεν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ δἰς ἐν τῇ ἰσχύι αὐτῆς καὶ ἀφεῖλεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπ’ αὐτοῦ.⁹καὶ ἀπεκύλισε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς στρωμάτης καὶ ἀφεῖλε τὸ κωνώπιον ἀπὸ τῶν στύλων· καὶ μετ’ ὀλίγον ἐξῆλθεν καὶ παρέδωκεν τῇ ἄβρᾳ αὐτῆς τὴν κεφαλὴν Ολοφέρνου,¹⁰καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν πήραν τῶν βρωμάτων αὐτῆς. καὶ ἐξῆλθον αἱ δύο ἄμα κατὰ τὸν ἔθισμὸν αὐτῶν ἐπὶ τὴν προσευχήν· καὶ διελθοῦσαι τὴν παρεμβολὴν ἐκύκλωσαν τὴν φάραγγα ἐκείνην καὶ προσανέβησαν τὸ ὅρος Βαιτυλουα καὶ ἥλθοσαν πρὸς τὰς πύλας αὐτῆς.

¹¹Καὶ εἶπεν Ιουδιθ μακρόθεν τοῖς φυλάσσουσιν ἐπὶ τῶν πυλῶν Ἀνοίξατε ἀνοίξατε δὴ τὴν πύλην· μεθ’ ἡμῶν ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν ποιῆσαι ἔτι ἰσχὺν ἐν Ισραηλ καὶ κράτος κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καθὰ καὶ σήμερον ἐποίησεν.¹²καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτῆς τὴν φωνὴν αὐτῆς,¹³ἐσπούδασαν τοῦ καταβῆναι ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν καὶ συνεκάλεσαν τοὺς πρεσβυτέρους

τῆς πόλεως.¹³καὶ συνέδραμον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου αὐτῶν, ὅτι παράδοξον ἦν αὐτοῖς τὸ ἐλθεῖν αὐτήν, καὶ ἥνοιξαν τὴν πύλην καὶ ὑπεδέξαντο αὐτὰς καὶ ἄψαντες πῦρ εἰς φαῦσιν περιεκύκλωσαν αὐτάς.¹⁴ἡ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς φωνῇ μεγάλῃ Αἰνεῖτε τὸν θεόν, αἰνεῖτε· αἰνεῖτε τὸν θεόν, διὸ οὐκ ἀπέστησεν τὸ ἐλεος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ισραὴλ, ἀλλ’ ἔθραυσε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν διὰ χειρός μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ.¹⁵καὶ προελοῦσα τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς πήρας ἔδειξεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ Ολοφέρνου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως Ασσουρ, καὶ ἵδοὺ τὸ κωνώπιον, ἐν ᾧ κατέκειτο ἐν ταῖς μέθαις αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ὁ κύριος ἐν χειρὶ θηλείας.¹⁶καὶ ζῆ κύριος, διὸ διεφύλαξέν με ἐν τῇ ὁδῷ μου, ἢ ἐπορεύθην, ὅτι ἡ πάτησεν αὐτὸν τὸ πρόσωπόν μου εἰς ἀπώλειαν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐποίησεν ἀμάρτημα μετ’ ἐμοῦ εἰς μίασμα καὶ αἰσχύνην.¹⁷καὶ ἔξεστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα καὶ κύψαντες προσεκύνησαν τῷ θεῷ καὶ εἶπαν ὁμοθυμαδόν Εὔλογητὸς εἰ, ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἔξουδενώσας ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον τοὺς ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ σου.¹⁸καὶ εἶπεν αὐτῇ Οζιας Εὔλογητὴ σύ, θύγατερ, τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ παρὰ πάσας τὰς γυναικας τὰς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εὐλογημένος κύριος ὁ θεός, διὸ ἔκτισεν τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὴν γῆν, διὸ κατεύθυνέν σε εἰς τραῦμα κεφαλῆς ἄρχοντος ἐχθρῶν ἡμῶν.¹⁹ὅτι οὐκ ἀποστήσεται ἡ ἐλπίς σου ἀπὸ καρδίας ἀνθρώπων μνημονεύοντων ἴσχὺν θεοῦ ἔως αἰώνος.²⁰καὶ ποιήσαι σοι αὐτὰ ὁ θεὸς εἰς Ὁψος αἰώνιον τοῦ ἐπισκέψασθαί σε ἐν ἀγαθοῖς, ἀνθ’ ὃν οὐκ ἐφείσω τῆς ψυχῆς σου διὰ τὴν ταπείνωσιν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀλλ’ ἐπεξῆλθες τῷ πτώματι ἡμῶν ἐπ’ εὐθεῖαν πορευθεῖσα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν. καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο γένοιτο.

14 ¹Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ιουδιθ Ἀκούσατε δή μου, ἀδελφοί, καὶ λαβόντες τὴν κεφαλὴν ταύτην κρεμάσατε αὐτήν ἐπὶ τῆς ἐπάλξεως τοῦ τείχους ὑμῶν.²καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν διαφαύσῃ ὁ ὄρθρος καὶ ἔξελθῃ ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν γῆν, ἀναλήμψεσθε ἔκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ ὑμῶν καὶ ἔξελεύσεσθε πᾶς ἀνὴρ ἴσχύων ἔξω τῆς πόλεως καὶ δώσετε ἀρχηγὸν εἰς αὐτοὺς ὡς καταβαίνοντες ἐπὶ τὸ πεδίον εἰς τὴν προφυλακὴν υἱῶν Ασσουρ, καὶ οὐ καταβήσεσθε.³καὶ ἀναλαβόντες οὗτοι τὰς πανοπλίας αὐτῶν πορεύσονται εἰς τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν καὶ ἐγεροῦσι τοὺς στρατηγοὺς τῆς δυνάμεως Ασσουρ· καὶ συνδραμοῦνται ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ολοφέρνου καὶ οὐχ εύρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιπεσεῖται ἐπ’ αὐτοὺς φόβος, καὶ φεύξονται ἀπὸ προσώπου ὑμῶν.⁴καὶ ἐπακολουθήσαντες ὑμεῖς καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες πᾶν δριον Ισραὴλ καταστρώσατε αὐτοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν.⁵πρὸ δὲ τοῦ ποιῆσαι ταῦτα καλέσατέ μοι Αχιωρ τὸν Αμμανίτην, ἵνα ἴδων ἐπιγνοῖ τὸν ἐκφαυλίσαντα τὸν οἴκον τοῦ Ισραὴλ καὶ αὐτὸν ὡς εἰς θάνατον ἀποστείλαντα εἰς ἡμᾶς.⁶καὶ ἐκάλεσαν τὸν Αχιωρ ἐκ τοῦ οἴκου Οζια· ὡς δὲ ἥλθεν καὶ εἶδεν τὴν κεφαλὴν Ολοφέρνου ἐν χειρὶ ἀνδρὸς ἐνὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ,⁷πεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἔξελύθη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ.⁸ὡς δὲ ἀνέλαβον αὐτόν, προσέπεσεν τοῖς ποσὶν Ιουδιθ καὶ προσεκύνησεν τῷ προσώπῳ αὐτῆς καὶ εἶπεν Εὔλογημένη σὺ ἐν παντὶ σκηνώματι Ιουδα καὶ ἐν παντὶ ἔθνει, οἵτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται.⁹καὶ νῦν ἀνάγγειλόν μοι ὅσα ἐποίησας ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ιουδιθ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ πάντα, ὅσα ἦν πεποιηκύia ἀφ’ ἣς ἡμέρας ἐξῆλθεν ἔως οὗ ἐλάλει αὐτοῖς.¹⁰ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλοῦσα, ἤλαλαξεν ὁ λαὸς

φωνῇ μεγάλῃ καὶ ἔδωκεν φωνὴν εὐφρόσυνον ἐν τῇ πόλει αὐτῶν.¹⁰ ὁ δὲ Αχιωρ πάντα, ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς τοῦ Ισραὴλ, ἐπίστευσεν τῷ θεῷ σφόδρα καὶ περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ καὶ προσετέθη εἰς τὸν οἶκον Ισραὴλ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.

¹¹ Ήνίκα δὲ ὁ ὄρθρος ἀνέβη, καὶ ἐκρέμασαν τὴν κεφαλὴν Ολοφέρνου ἐκ τοῦ τείχους, καὶ ἀνέλαβεν πᾶς ἀνὴρ τὰ ὅπλα αὐτοῦ καὶ ἔξήλθοσαν κατὰ σπείρας ἐπὶ τὰς ἀναβάσεις τοῦ ὄρους.¹² οἱ δὲ νίοὶ Ασσουρ ὡς εἶδον αὐτούς, διέπεμψαν ἐπὶ τοὺς ἡγουμένους αὐτῶν· οἱ δὲ ἥλθον ἐπὶ τοὺς στρατηγοὺς καὶ χιλιάρχους καὶ ἐπὶ πάντα ἄρχοντα αὐτῶν.¹³ καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ολοφέρνου καὶ εἴπαν τῷ ὄντι ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ "Ἐγειρον δὴ τὸν κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐτόλμησαν οἱ δοῦλοι καταβαίνειν ἐφ' ἡμᾶς εἰς πόλεμον, ἵνα ἔξολεθρευθῶσιν εἰς τέλος.¹⁴ καὶ εἰσῆλθεν Βαγώας καὶ ἔκρουσε τὴν αὐλαίαν τῆς σκηνῆς· ὑπενόει γὰρ καθεύδειν αὐτὸν μετὰ Ιουδιθ.¹⁵ ὡς δ' οὐθεὶς ἐπήκουσεν, διαστείλας εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα καὶ εὗρεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς χελωνίδος ἐρριμμένον νεκρόν, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀφήρητο ἀπ' αὐτοῦ.¹⁶ καὶ ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ μετὰ κλαυθμοῦ καὶ στεναγμοῦ καὶ βοῆς ἰσχυρᾶς καὶ διέρρηξεν τὰ ἴματα αὐτοῦ.¹⁷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν, οὗ ἦν Ιουδιθ καταλύουσα, καὶ οὐχ εὗρεν αὐτήν· καὶ ἔξεπήδησεν εἰς τὸν λαὸν καὶ ἐβόησεν¹⁸ Ηθέτησαν οἱ δοῦλοι, ἐποίησεν αἰσχύνην μίᾳ γυνῇ τῶν Εβραιών εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονοσορ· ὅτι ίδοὺ Ολοφέρνης χαμαί, καὶ ἡ κεφαλὴ οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτῷ.¹⁹ ὡς δὲ ἤκουσαν ταῦτα τὰ ρήματα οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως Ασσουρ, τοὺς χιτῶνας αὐτῶν διέρρηξαν, καὶ ἐταράχθη αὐτῶν ἡ ψυχὴ σφόδρα, καὶ ἐγένετο αὐτῶν κραυγὴ καὶ βοή μεγάλη σφόδρα ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς.

15 ¹καὶ ὡς ἤκουσαν οἱ ἐν τοῖς σκηνώμασιν ὄντες, ἔξέστησαν ἐπὶ τὸ γεγονός,² καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς τρόμος καὶ φόβος, καὶ οὐκ ἦν ἄνθρωπος μένων κατὰ πρόσωπον τοῦ πλησίον ἔτι, ἀλλ' ἐκχυθέντες ὁμοθυμαδὸν ἔφευγον ἐπὶ πᾶσαν ὁδὸν τοῦ πεδίου καὶ τῆς ὁρεινῆς.³ καὶ οἱ παρεμβεβληκότες ἐν τῇ ὁρεινῇ κύκλῳ Βαιτυλουα καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγήν. καὶ τότε οἱ νίοὶ Ισραὴλ, πᾶς ἀνὴρ πολεμιστὴς ἐξ αὐτῶν, ἔξεχύθησαν ἐπ' αὐτούς.⁴ καὶ ἀπέστειλεν Οζιας εἰς Βαιτομασθαιμ καὶ Βηβαι καὶ Χωβαι καὶ Κωλα καὶ εἰς πᾶν ὄριον Ισραὴλ τοὺς ἀπαγγέλλοντας ὑπὲρ τῶν συντετελεσμένων καὶ ἵνα πάντες ἐπεκχυθῶσιν τοῖς πολεμίοις εἰς τὴν ἀναίρεσιν αὐτῶν.⁵ ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ νίοὶ Ισραὴλ, πάντες ὁμοθυμαδὸν ἐπέπεσον ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐκοπτον αὐτοὺς ἔως Χωβα. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐξ Ιερουσαλημ παρεγενήθησαν καὶ ἐκ πάσης τῆς ὁρεινῆς, ἀνήγγειλαν γὰρ αὐτοῖς τὰ γεγονότα τῇ παρεμβολῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ οἱ ἐν Γαλααδ καὶ οἱ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὑπερεκέρασαν αὐτοὺς πληγὴ μεγάλῃ, ἔως οὗ παρῆλθον Δαμασκὸν καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς.⁶ οἱ δὲ λοιποὶ οἱ κατοικοῦντες Βαιτυλουα ἐπέπεσαν τῇ παρεμβολῇ Ασσουρ καὶ ἐπρονόμευσαν αὐτοὺς καὶ ἐπλούτησαν σφόδρα.⁷ οἱ δὲ νίοὶ Ισραὴλ ἀναστρέψαντες ἀπὸ τῆς κοπῆς ἐκυρίευσαν τῶν λοιπῶν, καὶ αἱ κῶμαι καὶ ἐπαύλεις ἐν τῇ ὁρεινῇ καὶ πεδινῇ ἐκράτησαν πολλῶν λαφύρων, ἦν γὰρ πλῆθος πολὺ σφόδρα.

⁸ Καὶ Ιωακιμ ὁ Ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία τῶν υἱῶν Ισραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ιερουσαλημ ἤλθον τοῦ θεάσασθαι τὰ ἀγαθά, ἀ ἐποίησεν κύριος τῷ Ισραὴλ, καὶ τοῦ ἰδεῖν τὴν Ιουδιθ καὶ λαλῆσαι

μετ' αὐτῆς εἰρήνην. ὡς δὲ εἰσῆλθον πρὸς αὐτήν, εὐλόγησαν αὐτὴν πάντες ὁμοθυμαδὸν καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν Σὺ ὑψωμα Ιερουσαλημ, σὺ γαυρίαμα μέγα τοῦ Ισραὴλ, σὺ καύχημα μέγα τοῦ γένους ἡμῶν. ¹⁰ἐποίησας ταῦτα πάντα ἐν χειρί σου, ἐποίησας τὰ ἀγαθὰ μετὰ Ισραὴλ, καὶ εὐδόκησεν ἐπ' αὐτοῖς ὁ θεός· εὐλογημένη γίνου παρὰ τῷ παντοκράτορι κυρίῳ εἰς τὸν αἰώνα χρόνον. καὶ εἶπεν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο. ¹¹καὶ ἐλαφύρευσεν πᾶς ὁ λαὸς τὴν παρεμβολὴν ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα· καὶ ἔδωκαν τῇ Ιουδίθ τὴν σκηνὴν Ολοφέρνου καὶ πάντα τὰ ἀργυρώματα καὶ τὰς κλίνας καὶ τὰ ὄλκεῖα καὶ πάντα τὰ κατασκευάσματα αὐτοῦ, καὶ λαβοῦσα αὐτὴ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτῆς καὶ ἔζευξεν τὰς ἀμάξας αὐτῆς καὶ ἐσώρευσεν αὐτὰ ἐπ' αὐτῶν. ¹²καὶ συνέδραμεν πᾶσα γυνὴ Ισραὴλ τοῦ ἴδειν αὐτὴν καὶ εὐλόγησαν αὐτὴν καὶ ἐποίησαν αὐτῇ χορὸν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἔλαβεν θύρσους ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς καὶ ἔδωκεν ταῖς γυναιξὶν ταῖς μετ' αὐτῆς. ¹³καὶ ἐστεφανώσαντο τὴν ἐλαίαν, αὐτὴ καὶ αἱ μετ' αὐτῆς, καὶ προῆλθεν παντὸς τοῦ λαοῦ ἐν χορείᾳ ἡγουμένη πασῶν τῶν γυναικῶν, καὶ ἡκολούθει πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ ἐνωπλισμένοι μετὰ στεφάνων καὶ ὅμοιουν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. ¹⁴καὶ ἐξῆρχεν Ιουδίθ τὴν ἔξομολόγησιν ταύτην ἐν παντὶ Ισραὴλ, καὶ ὑπερεφώνει πᾶς ὁ λαὸς τὴν αἰνεσιν ταύτην

16 ¹καὶ εἶπεν Ιουδίθ

'Εξάρχετε τῷ θεῷ μου ἐν τυμπάνοις,
ἄσατε τῷ κυρίῳ ἐν κυμβάλοις,
ἐναρμόσασθε αὐτῷ ψαλμὸν καὶ αἴνον,
ὑψοῦτε καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
²ὅτι θεὸς συντρίβων πολέμους κύριος,
ὅτι εἰς παρεμβολὰς αὐτοῦ ἐν μέσῳ λαοῦ
ἔξείλατό με ἐκ χειρὸς καταδιωκόντων με.
³ἥλθεν Ασσουρ ἐξ ὁρέων ἀπὸ βορρᾶ,
ἥλθεν ἐν μυριάσι δυνάμεως αὐτοῦ,
ῶν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἐνέφραξεν χειμάρρους,
καὶ ἡ ἵππος αὐτῶν ἐκάλυψεν βουνούς.
⁴εἶπεν ἐμπρήσειν τὰ ὅριά μου
καὶ τοὺς νεανίσκους μου ἀνελεῖν ἐν ῥομφαίᾳ
καὶ τὰ θηλάζοντά μου θήσειν εἰς ἔδαφος
καὶ τὰ νήπιά μου δώσειν εἰς προνομὴν
καὶ τὰς παρθένους μου σκυλεῦσαι.
⁵κύριος παντοκράτωρ ἡθέτησεν αὐτοὺς
ἐν χειρὶ θηλείας.
⁶οὐ γάρ ὑπέπεσεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν ὑπὸ νεανίσκων,
οὐδὲ υἱὸι τιτάνων ἐπάταξαν αὐτόν,

ούδε ὑψηλοὶ γίγαντες ἐπέθεντο αὐτῷ,
ἀλλὰ Ιουδιθ θυγάτηρ Μεραρι
ἐν κάλλει προσώπου αὐτῆς παρέλυσεν αὐτόν,
7 ἔξεδύσατο γὰρ στολὴν χηρεύσεως αὐτῆς
εἰς ὕψος τῶν πονούντων ἐν Ισραηλ,
ἡλείψατο τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐν μυρισμῷ
8 καὶ ἐδήσατο τὰς τρίχας αὐτῆς ἐν μίτρᾳ
καὶ ἔλαβεν στολὴν λινῆν εἰς ἀπάτην αὐτοῦ.
9 τὸ σανδάλιον αὐτῆς ἤρπασεν ὁ φθαλμὸν αὐτοῦ,
καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς ἥχμαλώτισεν ψυχὴν αὐτοῦ,
διῆλθεν δὲ ἀκινάκης τὸν τράχηλον αὐτοῦ.
10 ἔφριξαν Πέρσαι τὴν τόλμαν αὐτῆς,
καὶ Μῆδοι τὸ θράσος αὐτῆς ἐταράχθησαν.
11 τότε ἡλάλαξαν οἱ ταπεινοί μου,
καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀσθενοῦντές μου καὶ ἐπτοήθησαν,
ὕψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἀνετράπησαν.
12 υἱοὶ κορασίων κατεκέντησαν αὐτοὺς
καὶ ὡς παῖδας αὐτομολούντων ἐτίτρωσκον αὐτούς,
ἀπώλοντο δὲ παρατάξεως κυρίου μου.
13 ὑμνήσω τῷ θεῷ μου ὕμνον καὶ νόον
Κύριε, μέγας εἶ καὶ ἔνδοξος,
θαυμαστὸς ἐν ἰσχύι, ἀνυπέρβλητος.
14 σοὶ δουλευσάτω πᾶσα ἡ κτίσις σου.
ὅτι εἶπας, καὶ ἐγενήθησαν.
ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, καὶ ὥκοδόμησεν.
καὶ οὐκ ἔστιν δις ἀντιστήσεται τῇ φωνῇ σου.
15 ὅρη γὰρ ἐκ θεμελίων σὺν ὕδασιν σαλευθήσεται,
πέτραι δὲ ἀπὸ προσώπου σου ὡς κηρὸς τακήσονται.
ἔτι δὲ τοῖς φοβουμένοις σε,
σὺ εὐιλατεύσεις αὐτοῖς.
16 ὅτι μικρὸν πᾶσα θυσία εἰς ὀσμὴν εὐωδίας,
καὶ ἐλάχιστον πᾶν στέαρ εἰς ὀλοκαύτωμά σοι.
δὲ φοβούμενος τὸν κύριον μέγας διὰ παντός.
17 οὐαὶ ἔθνεσιν ἐπανιστανομένοις τῷ γένει μου.

κύριος παντοκράτωρ ἐκδικήσει αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως
δοῦναι πῦρ καὶ σκάληκας εἰς σάρκας αὐτῶν,
καὶ κλαύσονται ἐν αἰσθήσει ἔως αἰῶνος.

¹⁸Ως δὲ ἥλθοσαν εἰς Ιερουσαλημ, προσεκύνησαν τῷ θεῷ, καὶ ἡνίκα ἐκαθαρίσθη ὁ λαός,
ἀνήνεγκαν τὰ ὄλοκαυτώματα αὐτῶν καὶ τὰ ἑκούσια αὐτῶν καὶ τὰ δόματα. ¹⁹καὶ ἀνέθηκεν Ιουδιθ
πάντα τὰ σκεύη Ολοφέρνου, ὅσα ἔδωκεν ὁ λαὸς αὐτῇ, καὶ τὸ κωνώπιον, ὃ ἔλαβεν ἐαυτῇ ἐκ τοῦ
κοιτῶνος αὐτοῦ, εἰς ἀνάθημα τῷ θεῷ ἔδωκεν. ²⁰καὶ ἦν ὁ λαὸς εὐφραινόμενος ἐν Ιερουσαλημ κατὰ
πρόσωπον τῶν ἀγίων ἐπὶ μῆνας τρεῖς, καὶ Ιουδιθ μετ' αὐτῶν κατέμεινεν.

²¹Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀνέζευξεν ἐκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, καὶ Ιουδιθ ἀπῆλθεν
εἰς Βαιτολουα καὶ κατέμεινεν ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς· καὶ ἐγένετο κατὰ τὸν καιρὸν αὐτῆς ἔνδοξος
ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ²²καὶ πολλοὶ ἐπεθύμησαν αὐτήν, καὶ οὐκ ἔγνω ἀνὴρ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς
ζωῆς αὐτῆς, ἀφ' ἣς ἡμέρας ἀπέθανεν Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.
²³καὶ ἦν προβαίνουσα μεγάλη σφόδρα καὶ ἐγήρασεν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἔτη ἐκατὸν πέντε·
καὶ ἀφῆκεν τὴν ἄβραν αὐτῆς ἐλευθέραν. καὶ ἀπέθανεν εἰς Βαιτολουα, καὶ ἔθαψαν αὐτὴν ἐν τῷ
σπηλαίῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Μανασσῆ, ²⁴καὶ ἐπένθησεν αὐτὴν οἶκος Ισραὴλ ἡμέρας ἑπτά. καὶ διεῖλεν
τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν αὐτὴν πᾶσι τοῖς ἔγγιστα Μανασσῆ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τοῖς
ἔγγιστα τοῦ γένους αὐτῆς. ²⁵καὶ οὐκ ἦν ἔτι ὁ ἐκφοβῶν τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις Ιουδιθ καὶ
μετὰ τὸ ἀποθανεῖν αὐτὴν ἡμέρας πολλάς.

ΤΩΒΙΤ

1 ¹Βίβλος λόγων Τωβιτ τοῦ Τωβιηλ τοῦ Ανανιηλ τοῦ Αδουηλ τοῦ Γαβαηλ ἐκ τοῦ σπέρματος Ασιηλ
ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλιμ, ²ὅς ἡχμαλωτεύθη ἐν ἡμέραις Ενεμεσσαρου τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐκ
Θισβης, ἦ ἐστιν ἐκ δεξιῶν Κυδιως τῆς Νεφθαλιμ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὑπεράνω Ασηρ.

³Ἐγὼ Τωβιτ ὁδοῖς ἀληθείας ἐπορευόμην καὶ δικαιοσύνης πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου καὶ
ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίησα τοῖς ἀδελφοῖς μου καὶ τῷ ἔθνει τοῖς συμπορευθεῖσιν μετ' ἐμοῦ εἰς
χώραν Ἀσσυρίων εἰς Νινευη. ⁴καὶ ὅτε ἤμην ἐν τῇ χώρᾳ μου ἐν τῇ γῇ Ισραὴλ, νεωτέρου μου ὅντος,
πᾶσα φυλὴ τοῦ Νεφθαλιμ τοῦ πατρός μου ἀπέστη ἀπὸ τοῦ οἴκου Ιεροσολύμων τῆς ἐκλεγείσης ἀπὸ
πασῶν τῶν φυλῶν Ισραὴλ εἰς τὸ θυσιάζειν πάσας τὰς φυλάς· καὶ ἡγιάσθη ὁ ναὸς τῆς κατασκηνώσεως
τοῦ ὑψίστου καὶ ὡκοδομήθη εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος. ⁵καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αἱ συναποστᾶσαι
ἔθυον τῇ Βααλ τῇ δαμάλει καὶ ὁ οἶκος Νεφθαλιμ τοῦ πατρός μου. ⁶καγὰρ μόνος ἐπορευόμην
πλεονάκις εἰς Ιεροσόλυμα ἐν ταῖς ἑορταῖς, καθὼς γέγραπται παντὶ τῷ Ισραὴλ ἐν προστάγματι
αἰωνίῳ, τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας τῶν γενημάτων καὶ τὰς πρωτοκουρίας ἔχων. ⁷καὶ ἐδίδουν

αύτὰς τοῖς Ἱερεῦσιν τοῖς υἱοῖς Ααρων πρὸς τὸ θυσιαστήριον πάντων τῶν γενημάτων· τὴν δεκάτην ἐδίδουν τοῖς υἱοῖς Λευι τοῖς θεραπεύουσιν ἐν Ιερουσαλημ. καὶ τὴν δευτέραν δεκάτην ἀπεπρατιζόμην καὶ ἐπορευόμην καὶ ἐδαπάνων αὐτὰ ἐν Ιεροσολύμοις καθ' ἔκαστον ἐνιαυτόν. ⁸καὶ τὴν τρίτην ἐδίδουν οῖς καθήκει, καθὼς ἐνετείλατο Δεββωρα ἡ μήτηρ τοῦ πατρός μου, διότι ὥρφανὸς κατελείφθην ὑπὸ τοῦ πατρός μου. ⁹καὶ ὅτε ἐγενόμην ἀνήρ, ἔλαβον Ανναν γυναικα ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς πατριᾶς ἡμῶν καὶ ἐγέννησα ἐξ αὐτῆς Τωβιαν. ¹⁰καὶ ὅτε ἤχμαλωτίσθην εἰς Νινευη, πάντες οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ ἐκ τοῦ γένους μου ἥσθιον ἐκ τῶν ἄρτων τῶν ἐθνῶν. ¹¹έγώ δὲ συνετήρησα τὴν ψυχήν μου μὴ φαγεῖν, ¹²καθότι ἐμεμνήμην τοῦ θεοῦ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ μου. ¹³καὶ ἔδωκεν ὁ ὑψιστος χάριν καὶ μορφὴν ἐνώπιον Ενεμεσταρου, καὶ ἥμην αὐτοῦ ἀγοραστής. ¹⁴καὶ ἐπορευόμην εἰς τὴν Μηδίαν καὶ παρεθέμην Γαβαήλῳ τῷ ἀδελφῷ Γαβρια ἐν Πάγοις τῆς Μηδίας ἀργυρίου τάλαντα δέκα.

¹⁵Καὶ ὅτε ἀπέθανεν Ενεμεσταρος, ἐβασίλευσεν Σενναχηριμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἤκαταστάτησαν, καὶ οὐκέτι ἥδυνάσθην πορευθῆναι εἰς τὴν Μηδίαν. ¹⁶καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Ενεμεσταρου ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίουν τοῖς ἀδελφοῖς μου. ¹⁷τοὺς ἄρτους μου ἐδίδουν τοῖς πεινῶσιν καὶ τὰ ἴματιά μου τοῖς γυμνοῖς, καὶ εἴ τινα ἐκ τοῦ γένους μου ἐθεώρουν τεθνηκότα καὶ ἐρριμμένον ὅπίσω τοῦ τείχους Νινευη, ἔθαπτον αὐτόν. ¹⁸καὶ εἴ τινα ἀπέκτεινεν Σενναχηριμ ὁ βασιλεύς, ὅτε ἦλθεν φεύγων ἐκ τῆς Ιουδαίας, ἔθαψα αὐτοὺς κλέπτων· πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ· καὶ ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τὰ σώματα, καὶ οὐχ εύρεθη. ¹⁹πορευθεὶς δὲ εἰς τῶν ἐν Νινευη ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι θάπτω αὐτούς, καὶ ἐκρύβην· ἐπιγνοὺς δὲ ὅτι ζητοῦμαι ἀποθανεῖν, φοβηθεὶς ἀνεχώρησα. ²⁰καὶ διηρπάγη πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ οὐ κατελείφθη μοι οὐδὲν πλὴν Αννας τῆς γυναικός μου καὶ Τωβιου τοῦ υἱοῦ μου. ²¹καὶ οὐ διῆλθον ἡμέραι πεντήκοντα ἔως οὖ ἀπέκτειναν αὐτὸν οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ ἔφυγον εἰς τὰ ὅρη Αραρατ, καὶ ἐβασίλευσεν Σαχερδονος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. καὶ ἔταξεν Αχιαχαρον τὸν Αναχλ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἐκλογιστίαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν διοίκησιν. ²²καὶ ἤξιωσεν Αχιαχαρος περὶ ἐμοῦ, καὶ ἦλθον εἰς Νινευη. Αχιαχαρος δὲ ἦν ὁ οἰνοχόος καὶ ἐπὶ τοῦ δακτυλίου καὶ διοικητής καὶ ἐκλογιστής, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ὁ Σαχερδονος ἐκ δευτέρας· ἦν δὲ ἐξάδελφός μου.

2 ¹Οτε δὲ κατῆλθον εἰς τὸν οἶκόν μου καὶ ἀπεδόθη μοι Αννα ἡ γυνή μου καὶ Τωβιας ὁ υἱός μου, ἐν τῇ πεντηκοστῇ τῇ ἔορτῇ, ᾧ ἐστιν ἀγία ἐπτὰ ἑβδομάδων, ἐγενήθη ἄριστον καλόν μοι, καὶ ἀνέπεσα τοῦ φαγεῖν. ²καὶ ἐθεασάμην ὅψα πολλὰ καὶ εἴπα τῷ υἱῷ μου Βάδισον καὶ ἄγαγε ὃν ἐὰν εὕρης τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐνδεῆ, ὃς μέμνηται τοῦ κυρίου· καὶ ἵδού μενῶ σε. ³καὶ ἐλθὼν εἶπεν Πάτερ, εἴς ἐκ τοῦ γένους ἡμῶν ἐστραγγαλωμένος ἔρριπται ἐν τῇ ἀγορᾷ. ⁴κἀγώ πρὶν ἡ γεύσασθαι με ἀναπηδήσας ἀνειλόμην αὐτὸν εἰς τι οἰκημα, ἔως οὖ ἔδυ ὁ ἥλιος. ⁵καὶ ἐπιστρέψας ἐλουσάμην καὶ ἥσθιον τὸν ἄρτον μου ἐν λύπῃ. ⁶καὶ ἐμώνθην τῆς προφητείας Αμως, καθὼς εἶπεν

Στραφήσονται αἱ ἑορταὶ ὑμῶν εἰς πένθος
καὶ πᾶσαι αἱ εὐφροσύναι ὑμῶν εἰς θρῆνον

καὶ ἔκλαυσα. ⁷καὶ ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ὡχόμην καὶ ὀρύξας ἔθαψα αὐτόν. ⁸καὶ οἱ πλησίον ἐπεγέλων λέγοντες Οὐκέτι φοβεῖται φονευθῆναι περὶ τοῦ πράγματος τούτου· καὶ ἀπέδρα, καὶ ἵδοὺ πάλιν θάπτει τοὺς νεκρούς. ⁹καὶ ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἀνέλυσα θάψας καὶ ἐκοιμήθη μεμιαμμένος παρὰ τὸν τοῖχον τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἀκάλυπτον ἦν. ¹⁰καὶ οὐκ ἥδειν ὅτι στρουθία ἐν τῷ τοίχῳ ἐστίν, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀνεῳγότων ἀφώδευσαν τὰ στρουθία θερμὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐγενήθη λευκώματα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου. καὶ ἐπορεύθην πρὸς ἰατρούς, καὶ οὐκ ὠφέλησάν με· Αχιαχαρος δὲ ἔτρεφέν με, ἔως οὗ ἐπορεύθη εἰς τὴν Ἐλυμαΐδα.

¹¹Καὶ ἡ γυνὴ μου Αννα ἡριθεύετο ἐν τοῖς γυναικείοις. ¹²καὶ ἀπέστελλε τοῖς κυρίοις, καὶ ἀπέδωκαν αὐτῇ καὶ αὐτοὶ τὸν μισθὸν προσδόντες καὶ ἔριφον. ¹³ὅτε δὲ ἤλθεν πρὸς με, ἤρξατο κράζειν· καὶ εἴπα αὐτῇ Πόθεν τὸ ἔριφιον; μὴ κλεψιμαῖόν ἐστιν; ἀπόδος αὐτὸς τοῖς κυρίοις· οὐ γὰρ θεμιτόν ἐστιν φαγεῖν κλεψιμαῖον. ¹⁴ἡ δὲ εἴπεν Δῶρον δέδοταί μοι ἐπὶ τῷ μισθῷ. καὶ οὐκ ἐπίστευον αὐτῇ καὶ ἔλεγον ἀποδιδόναι αὐτὸς τοῖς κυρίοις καὶ ἤρυθρίων πρὸς αὐτήν. ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα εἴπεν μοι Ποῦ εἰσιν αἱ ἐλεημοσύναι σου καὶ αἱ δικαιοσύναι σου; ἵδού γνωστὰ πάντα μετὰ σοῦ. —

³καὶ λυπηθεὶς ἔκλαυσα καὶ προσευξάμην μετ' ὁδύνης λέγων ²Δίκαιος εἶ, κύριε, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου ἐλεημοσύναι καὶ ἀλήθεια, καὶ κρίσιν ἀληθινὴν καὶ δικαίαν σὺ κρίνεις εἰς τὸν αἰῶνα. ³μνήσθητί μου καὶ ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ· μὴ με ἐκδικήσῃς ταῖς ἀμαρτίαις μου καὶ τοῖς ἀγνοήμασίν μου καὶ τῶν πατέρων μου, ἢ ἡμαρτον ἐνώπιόν σου. ⁴παρήκουσαν γὰρ τῶν ἐντολῶν σου. ἔδωκας ἡμᾶς εἰς διαρπαγὴν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ θάνατον καὶ παραβολὴν ὄνειδισμοῦ πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, ἐν οἷς ἐσκορπίσμεθα. ⁵καὶ νῦν πολλαὶ αἱ κρίσεις σού εἰσιν ἀληθιναὶ ἐξ ἐμοῦ ποιῆσαι περὶ τῶν ἀμαρτιῶν μου καὶ τῶν πατέρων μου, ὅτι οὐκ ἐποίησαμεν τὰς ἐντολάς σου· οὐ γὰρ ἐπορεύθημεν ἐν ἀληθείᾳ ἐνώπιόν σου. ⁶καὶ νῦν κατὰ τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιόν σου ποίησον μετ' ἐμοῦ· ἐπίταξον ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμά μου, ὅπως ἀπολυθῶ καὶ γένωμαι γῆ· διότι λυσιτελεῖ μοι ἀποθανεῖν ἡ ζῆν, ὅτι ὄνειδισμοὺς ψευδεῖς ἤκουσα, καὶ λύπη ἐστὶν πολλὴ ἐν ἐμοί· ἐπίταξον ἀπολυθῆναι με τῆς ἀνάγκης ἥδη εἰς τὸν αἰώνιον τόπον, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ.

⁷Ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνέβη τῇ θυγατρὶ Ραγουηλ Σαρρα ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Μηδίας καὶ ταύτην ὄνειδισθῆναι ὑπὸ παιδισκῶν πατρὸς αὐτῆς, ⁸ὅτι ἦν δεδομένη ἀνδράσιν ἐπτά, καὶ Ασμοδαυς τὸ πονηρὸν δαιμόνιον ἀπέκτεινεν αὐτοὺς πρὶν ἡ γενέσθαι αὐτοὺς μετ' αὐτῆς ὡς ἐν γυναιξίν. καὶ εἴπαν αὐτῇ Οὐ συνίεις ἀποπνίγουσά σου τοὺς ἀνδρας; ἥδη ἐπτὰ ἔσχες καὶ ἐνὸς αὐτῶν οὐκ ὡνάσθης. ⁹τί ἡμᾶς μαστιγοῖς; εἰ ἀπέθαναν, βάδιζε μετ' αὐτῶν. μὴ ἴδοιμέν σου υἱὸν ἡ θυγατέρα εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁰ταῦτα ἀκούσασα ἐλυπήθη σφόδρα ὥστε ἀπάγξασθαι. καὶ εἴπεν Μία μέν εἰμι τῷ πατρί μου· ἐὰν ποιήσω τοῦτο, ὄνειδος αὐτῷ ἐστιν, καὶ τὸ γῆρας αὐτοῦ κατάξω μετ' ὁδύνης εἰς ἄδου. ¹¹καὶ ἐδεήθη πρὸς τῇ θυρίδι καὶ εἴπεν Εὐλογητὸς εἶ, κύριε ὁ θεός μου, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἄγιον καὶ ἔντιμον εἰς τοὺς αἰῶνας· εὐλογήσαισάν σε πάντα τὰ ἔργα σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹²καὶ νῦν, κύριε, τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ τὸ πρόσωπόν μου εἰς σὲ δέδωκα. ¹³εἰπὸν ἀπολῦσαι με ἀπὸ τῆς γῆς καὶ μὴ

ἀκοῦσαι με μηκέτι δύνειδισμόν. ¹⁴σὺ γινώσκεις, κύριε, ὅτι καθαρά είμι ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας ἀνδρὸς
¹⁵καὶ οὐκ ἔμόλυνα τὸ ὄνομά μου οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός μου ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου.
μονογενής είμι τῷ πατρί μου, καὶ οὐχ ὑπάρχει αὐτῷ παιδίον, ὃ κληρονομήσει αὐτόν, οὐδὲ ἀδελφὸς
ἔγγυς οὐδὲ ὑπάρχων αὐτῷ υἱός, ἵνα συντηρήσω ἐμαυτὴν αὐτῷ γυναῖκα. ἥδη ἀπώλοντό μοι ἐπτά· ἵνα
τί μοι ζῆν; καὶ εἰ μὴ δοκεῖ σοι ἀποκτεῖναι με, ἐπίταξον ἐπιβλέψαι ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλεῆσαι με καὶ μηκέτι
ἀκοῦσαι με δύνειδισμόν.

¹⁶Καὶ εἰσηκούσθη ἡ προσευχὴ ἀμφοτέρων ἐνώπιον τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Ραφαὴλ, ¹⁷καὶ
ἀπεστάλη ἰάσασθαι τοὺς δύο, τοῦ Τωβιτ λεπίσαι τὰ λευκάματα καὶ Σαρραν τὴν τοῦ Ραγουηλ δοῦναι
Τωβια τῷ υἱῷ Τωβιτ γυναῖκα καὶ δῆσαι Ασμοδαυν τὸ πονηρὸν δαιμόνιον, διότι Τωβια ἐπιβάλλει
κληρονομῆσαι αὐτήν. ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἐπιστρέψας Τωβιτ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ Σαρρα
ἡ τοῦ Ραγουηλ κατέβη ἐκ τοῦ ὑπερώου αὐτῆς.

4 ¹Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐμνήσθη Τωβιτ περὶ τοῦ ἀργυρίου, οὗ παρέθετο Γαβαηλ ἐν Πάγοις τῆς
Μηδίας, ²καὶ εἴπεν ἐν ἑαυτῷ Ἐγὼ ἡτησάμην θάνατον· τί οὐ καλῶ Τωβιαν τὸν υἱόν μου, ἵνα αὐτῷ
ὑποδείξω πρὶν ἀποθανεῖν με; ³καὶ καλέσας αὐτὸν εἴπεν Παιδίον, ἐὰν ἀποθάνω, θάψον με· καὶ μὴ
ὑπερίδης τὴν μητέρα σου, τίμα αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου καὶ ποίει τὸ ἀρεστὸν αὐτῇ καὶ
μὴ λυπήσῃς αὐτήν. ⁴μνήσθητι, παιδίον, ὅτι πολλοὺς κινδύνους ἔόρακεν ἐπὶ σοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ· ὅταν
ἀποθάνῃ, θάψον αὐτὴν παρ' ἐμοὶ ἐν ἐνὶ τάφῳ. ⁵πάσας τὰς ἡμέρας, παιδίον, κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν
μνημόνευε καὶ μὴ θελήσῃς ἀμαρτάνειν καὶ παραβῆναι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· δικαιοσύνην ποίει πάσας
τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου καὶ μὴ πορευθῆς ταῖς ὁδοῖς τῆς ἀδικίας. ⁶διότι ποιοῦντός σου τὴν ἀλήθειαν
εὔοδαι ἔσονται ἐν τοῖς ἔργοις σου. ⁷καὶ πᾶσι τοῖς ποιοῦσι τὴν δικαιοσύνην ἐκ τῶν ὑπαρχόντων σοι
ποίει ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὁφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην· μὴ ἀποστρέψῃς
τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ παντὸς πτωχοῦ, καὶ ἀπὸ σοῦ οὐ μὴ ἀποστραφῇ τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ. ⁸ώς σοὶ
ὑπάρχει, κατὰ τὸ πλῆθος ποίησον ἐξ αὐτῶν ἐλεημοσύνην· ἐὰν ὀλίγον σοι ὑπάρχῃ, κατὰ τὸ ὀλίγον μὴ
φοβοῦ ποιεῖν ἐλεημοσύνην. ⁹θέμα γὰρ ἀγαθὸν θησαυρίζεις σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀνάγκης. ¹⁰διότι
ἐλεημοσύνη ἐκ θανάτου ῥύεται καὶ οὐκ ἔᾳ εἰσελθεῖν εἰς τὸ σκότος. ¹¹δῶρον γὰρ ἀγαθὸν ἔστιν
ἐλεημοσύνη πᾶσι τοῖς ποιοῦσι αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ ὑψίστου. ¹²πρόσεχε σεαυτῷ, παιδίον, ἀπὸ πάσης
πορνείας καὶ γυναικα πρῶτον λαβεὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῶν πατέρων σου· μὴ λάβῃς γυναικα
ἀλλοτρίαν, ἢ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ πατρός σου, διότι υἱὸι προφητῶν ἐσμεν. Νωε, Αβρααμ,
Ισαακ, Ιακωβ οἱ πατέρες ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος μνήσθητι, παιδίον, ὅτι οὗτοι πάντες ἔλαβον γυναικας
ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν καὶ εὐλογήθησαν ἐν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν κληρονομήσει
γῆν. ¹³καὶ νῦν, παιδίον, ἀγάπα τοὺς ἀδελφούς σου καὶ μὴ ὑπερηφανεύου τῇ καρδίᾳ σου ἀπὸ τῶν
ἀδελφῶν σου καὶ τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων τοῦ λαοῦ σου λαβεῖν σεαυτῷ ἐξ αὐτῶν γυναικα, διότι ἐν
τῇ ὑπερηφανίᾳ ἀπώλεια καὶ ἀκαταστασία πολλή, καὶ ἐν τῇ ἀχρειότητι ἐλάττωσις καὶ ἔνδεια
μεγάλη· ἡ γὰρ ἀχρειότης μήτηρ ἔστιν τοῦ λιμοῦ. ¹⁴μισθὸς παντὸς ἀνθρώπου, ὃς ἐὰν ἐργάσηται, παρὰ

σοὶ μὴ αὐλισθήτω, ἀλλὰ ἀπόδος αὐτῷ παραυτίκα, καὶ ἐὰν δουλεύσῃς τῷ θεῷ, ἀποδοθήσεται σοι.
πρόσεχε σεαυτῷ, παιδίον, ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου καὶ ἵσθι πεπαιδευμένος ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ σου.
15καὶ ὁ μισεῖς, μηδενὶ ποιήσῃς. οἶνον εἰς μέθην μὴ πίης, καὶ μὴ πορευθήτω μετὰ σοῦ μέθη ἐν τῇ ὁδῷ σου. 16ἐξ τοῦ ἄρτου σου δίδου πεινῶντι καὶ ἐκ τῶν ἴματίων σου τοῖς γυμνοῖς· πᾶν, δὲ ἐὰν περισσεύσῃ σοι, ποίει ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὄφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην. 17ἔχεον τοὺς ἄρτους σου ἐπὶ τὸν τάφον τῶν δικαίων καὶ μὴ δῆς τοῖς ἀμαρτωλοῖς. 18συμβουλίαν παρὰ παντὸς φρονίμου ζήτησον καὶ μὴ καταφρονήσῃς ἐπὶ πάσης συμβουλίας χρησίμης. 19καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὐλόγει κύριον τὸν θεὸν καὶ παρ' αὐτοῦ αἴτησον ὅπως αἱ ὁδοὶ σου εὐθεῖαι γένωνται, καὶ πᾶσαι αἱ τρίβοι καὶ βουλαὶ εὐοδωθῶσιν. διότι πᾶν ἔθνος οὐκ ἔχει βουλήν, ἀλλὰ αὐτὸς ὁ κύριος δίδωσιν πάντα τὰ ἀγαθὰ καὶ ὃν ἐὰν θέλῃ, ταπεινοῖ, καθὼς βούλεται. καὶ νῦν, παιδίον, μνημόνευε τῶν ἐντολῶν μου, καὶ μὴ ἔξαλειφθῆτασαν ἐκ τῆς καρδίας σου. 20καὶ νῦν ὑποδεικνύω σοι τὰ δέκα τάλαντα τοῦ ἀργυρίου, ἢ παρεθέμην Γαβαήλῳ τῷ τοῦ Γαβρία ἐν Πάγοις τῆς Μηδίας. 21καὶ μὴ φοβοῦ, παιδίον, ὅτι ἐπτωχεύσαμεν. ὑπάρχει σοι πολλά, ἐὰν φοβηθῆς τὸν θεὸν καὶ ἀποστῆς ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας καὶ ποιήσης τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.

5 ¹Καὶ ἀποκριθεὶς Τωβίας εἶπεν αὐτῷ Πάτερ, ποιήσω πάντα, ὅσα ἐντέταλσαί μοι. ²ἀλλὰ πῶς δυνήσομαι λαβεῖν τὸ ἀργύριον καὶ οὐ γινώσκω αὐτόν; ³καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον καὶ εἶπεν αὐτῷ Ζήτησον σεαυτῷ ἀνθρωπον, ὃς συμπορεύσεται σοι, καὶ δώσω αὐτῷ μισθόν, ἔως ζῶ. καὶ λαβὲ πορευθεὶς τὸ ἀργύριον. ⁴καὶ ἐπορεύθη Ζήτησαι ἀνθρωπον καὶ εὗρεν τὸν Ραφαὴλ, ὃς ἦν ἄγγελος, καὶ οὐκ ἤδει. ⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ δύναμαι πορευθῆναι μετὰ σοῦ ἐν Πάγοις τῆς Μηδίας, καὶ εἰ ἔμπειρος εἰ τῶν τόπων; ⁶καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Πορεύσομαι μετὰ σοῦ καὶ τῆς ὁδοῦ ἔμπειρῷ καὶ παρὰ Γαβαὴλ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ηὔλισθην. ⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβίας Ὑπόμεινόν με, καὶ ἐρῶ τῷ πατρί μου. ⁸καὶ εἶπεν αὐτῷ Πορεύου καὶ μὴ χρονίσῃς. ⁹καὶ εἰσελθὼν εἶπεν τῷ πατρί Ἰδού εὕρηκα ὃς συμπορεύσεται μοι. ὁ δὲ εἶπεν Φώνησον αὐτὸν πρός με, ἵνα ἐπιγνῶ ποίας φυλῆς ἐστιν καὶ εἰ πιστὸς τοῦ πορευθῆναι μετὰ σοῦ. ¹⁰καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν, καὶ εἰσῆλθεν, καὶ ἡσπάσαντο ἀλλήλους. ¹¹καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβίτ Ἀδελφε, ἐκ ποίας φυλῆς καὶ ἐκ ποίας πατρίδος σὺ εἰ; ὑπόδειξόν μοι. ¹²καὶ εἶπεν αὐτῷ Φυλὴν καὶ πατριὰν σὺ ζητεῖς ἢ μίσθιον, ὃς συμπορεύσεται μετὰ τοῦ νίοῦ σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβίτ Βούλομαι, ἀδελφε, ἐπιγνῶναι τὸ γένος σου καὶ τὸ ὄνομα. ¹³ὁ δὲ εἶπεν Ἐγὼ Αζαριας Ανανιου τοῦ μεγάλου, τῶν ἀδελφῶν σου. ¹⁴καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὑγιαίνων ἔλθοις, ἀδελφε· καὶ μὴ μοι ὀργισθῆς ὅτι ἐζήτησα τὴν φυλὴν σου καὶ τὴν πατριάν σου ἐπιγνῶναι. καὶ σὺ τυγχάνεις ἀδελφός μου ἐκ τῆς καλῆς καὶ ἀγαθῆς γενεᾶς· ἐπεγίνωσκον γὰρ ἐγὼ Ανανιαν καὶ Ιαθαν τοὺς νίοὺς Σεμειου τοῦ μεγάλου, ὡς ἐπορεύμεθα κοινῶς εἰς Ιεροσόλυμα προσκυνεῖν ἀναφέροντες τὰ πρωτότοκα καὶ τὰς δεκάτας τῶν γενημάτων, καὶ οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ πλάνῃ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. ἐκ ρίζης καλῆς εἰ, ἀδελφε. ¹⁵ἀλλ’ εἰπόν μοι τίνα σοι ἔσομαι μισθὸν διδόναι· δραχμὴν τῆς ἡμέρας καὶ τὰ δέοντά σοι ὡς καὶ τῷ νιῷ μου; ¹⁶καὶ ἔτι προσθήσω σοι ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν ὑγιαίνοντες ἐπιστρέψητε. ¹⁷καὶ εὐδόκησαν οὕτως. καὶ εἶπεν πρὸς

Τωβιαν Ἔτοιμος γίνου πρὸς τὴν ὁδόν· καὶ εὔοδωθείητε. καὶ ἡτοίμασεν ὁ οὐρανὸς αὐτοῦ τὰ πρὸς τὴν ὁδόν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Πορεύου μετὰ τοῦ ἀνθρώπου· ὁ δὲ ἐν τῷ οὐρανῷ οἰκῶν θεὸς εὔοδώσει τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ ὁ ἄγγελος αὐτοῦ συμπορευθήτω ὑμῖν. καὶ ἔξῆλθαν ἀμφότεροι ἀπελθεῖν καὶ ὁ κύων τοῦ παιδαρίου μετ' αὐτῶν. — ¹⁸ἔκλαυσεν δὲ Αννα ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ εἶπεν πρὸς Τωβιτ Τί ἔξαπέστειλας τὸ παιδίον ὑμῶν; ἦ οὐχὶ ἡ ράβδος τῆς χειρὸς ὑμῶν ἐστιν ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὸν καὶ ἐκπορεύεσθαι ἐνώπιον ὑμῶν; ¹⁹ἀργύριον τῷ ἀργυρίῳ μὴ φθάσαι, ἀλλὰ περίψημα τοῦ παιδίου ὑμῶν γένοιτο. ²⁰ώς γὰρ δέδοται ὑμῖν ζῆν παρὰ τοῦ κυρίου, τοῦτο ἴκανὸν ὑμῖν ὑπάρχει. ²¹καὶ εἶπεν αὐτῇ Τωβιτ Μὴ λόγον ἔχε, ἀδελφή· ὑγιαίνων ἐλεύσεται, καὶ οἱ ὄφθαλμοί σου ὅψονται αὐτόν. ²²ἄγγελος γὰρ ἀγαθὸς συμπορεύεσται αὐτῷ, καὶ εὔοδωθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέψει ὑγιαίνων. ²³καὶ ἐπαύσατο κλαίουσα.

6 ¹Οἱ δὲ πορευόμενοι τὴν ὁδὸν ἥλθον ἐσπέρας ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμὸν καὶ ηὐλίζοντο ἐκεῖ. ²τὸ δὲ παιδάριον κατέβη περικλύσασθαι, καὶ ἀνεπήδησεν ἵθυς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐβουλήθη καταπιεῖν τὸ παιδάριον. ³ὁ δὲ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ Ἐπιλαβοῦ τοῦ ἵθυσ. καὶ ἐκράτησεν τὸν ἵθυν τὸ παιδάριον καὶ ἀνέβαλεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν. ⁴καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Ἀνάτεμε τὸν ἵθυν καὶ λαβὼν τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἥπαρ καὶ τὴν χολὴν θεὶς ἀσφαλῶς. ⁵καὶ ἐποίησεν τὸ παιδάριον ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος, τὸν δὲ ἵθυν ὀπτήσαντες ἔφαγον. — ⁶καὶ ὥδευον ἀμφότεροι, ἕως ἡγγισαν ἐν Ἐκβατάνοις. ⁷καὶ εἶπεν τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ Αζαρια ἀδελφε, τί ἐστιν τὸ ἥπαρ καὶ ἡ καρδία καὶ ἡ χολὴ τοῦ ἵθυσ; ⁸καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἡ καρδία καὶ τὸ ἥπαρ, ἐάν τινα ὀχλῆ δαιμόνιον ἢ πνεῦμα πονηρόν, ταῦτα δεῖ καπνίσαι ἐνώπιον ἀνθρώπου ἢ γυναικός, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ ὀχληθῇ. ⁹ἡ δὲ χολή, ἐγχρῖσαι ἄνθρωπον, ὃς ἔχει λευκώματα ἐν τοῖς ὄφθαλμοῖς, καὶ ἰαθήσεται.

¹⁰Ως δὲ προσῆγγισαν τῇ Ραγη, ¹¹εἶπεν ὁ ἄγγελος τῷ παιδαρίῳ Ἀδελφε, σήμερον αὐλισθησόμεθα παρὰ Ραγουηλ, καὶ αὐτὸς συγγενής σου ἐστιν, καὶ ἐστιν αὐτῷ θυγάτηρ μονογενής ὀνόματι Σαρρα. ¹²λαλήσω περὶ αὐτῆς τοῦ δοθῆναι σοι αὐτὴν εἰς γυναῖκα, ὅτι σοὶ ἐπιβάλλει ἡ κληρονομία αὐτῆς, καὶ σὺ μόνος εἴ ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς· καὶ τὸ κοράσιον καλὸν καὶ φρόνιμόν ἐστιν. ¹³καὶ νῦν ἀκουσόν μου καὶ λαλήσω τῷ πατρὶ αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑποστρέψωμεν ἐκ Ράγων, ποιήσομεν τὸν γάμον. διότι ἐπίσταμαι Ραγουηλ ὅτι οὐ μὴ δῷ αὐτὴν ἀνδρὶ ἐτέρῳ κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ ἢ ὀφειλέσει θάνατον, ὅτι τὴν κληρονομίαν σοὶ καθήκει λαβεῖν ἢ πάντα ἄνθρωπον. ¹⁴τότε εἶπεν τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ Αζαρια ἀδελφε, ἀκήκοα ἐγὼ τὸ κοράσιον δεδόσθαι ἐπτὰ ἀνδράσιν καὶ πάντας ἐν τῷ νυμφῶνι ἀπολωλότας. ¹⁵καὶ νῦν ἐγὼ μόνος εἰμὶ τῷ πατρὶ καὶ φοβοῦμαι μὴ εἰσελθῶν ἀποθάνω καθὼς καὶ οἱ πρότεροι, ὅτι δαιμόνιον φιλεῖ αὐτὴν, ὃ οὐκ ἀδικεῖ οὐδένα πλὴν τῶν προσαγόντων αὐτῇ. καὶ νῦν ἐγὼ φοβοῦμαι μὴ ἀποθάνω καὶ κατάξω τὴν ζωὴν τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου μετ' ὁδύνης ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὸν τάφον αὐτῶν· καὶ οὐδὲς ἔτερος οὐχ ὑπάρχει αὐτοῖς, ὃς θάψει αὐτούς. ¹⁶εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ἄγγελος Οὐ μέμνησαι τῶν λόγων, ὃν ἐνετείλατό σοι ὁ πατὴρ σου ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν σε γυναῖκα ἐκ τοῦ γένους σου; καὶ νῦν ἀκουσόν μου, ἀδελφε, διότι σοὶ ἔσται εἰς γυναῖκα, καὶ τοῦ δαιμονίου μηδένα

λόγον ἔχει, δτι τὴν νύκτα ταύτην δοθήσεται σοι αὕτη εἰς γυναικα. ¹⁷καὶ ἐὰν εἰσέλθῃς εἰς τὸν νυμφῶνα, λήμψῃ τέφραν θυμιαμάτων καὶ ἐπιθήσεις ἀπὸ τῆς καρδίας καὶ τοῦ ἥπατος τοῦ ἰχθύος καὶ καπνίσεις, καὶ ὁσφρανθήσεται τὸ δαιμόνιον καὶ φεύξεται καὶ οὐκ ἐπανελεύσεται τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ¹⁸ὅταν δὲ προσπορεύῃ αὐτῇ, ἐγέρθητε ἀμφότεροι καὶ βοήσατε πρὸς τὸν ἐλεήμονα θεόν, καὶ σώσει ὑμᾶς καὶ ἐλεήσει· μὴ φοβοῦ, δτι σοὶ αὐτῇ ἡτοιμασμένη ἦν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ σὺ αὐτὴν σώσεις, καὶ πορεύσεται μετὰ σοῦ, καὶ ὑπολαμβάνω ὅτι σοὶ ἔσται ἐξ αὐτῆς παιδία. ¹⁹καὶ ὡς ἤκουσεν Τωβιας ταῦτα, ἐφίλησεν αὐτήν, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκολλήθη αὐτῇ σφόδρα.

⁷ ¹Καὶ ἥλθον εἰς Ἐκβάτανα καὶ παρεγένοντο εἰς τὴν οἰκίαν Ραγουηλ, Σαρρα δὲ ὑπήντησεν αὐτοῖς καὶ ἔχαιρέτισεν αὐτοὺς καὶ αὐτοὶ αὐτήν, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν. ²καὶ εἶπεν Ραγουηλ Εδνα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ὡς ὅμοιος ὁ νεανίσκος Τωβιτ τῷ ἀνεψιῷ μου. ³καὶ ἡρώτησεν αὐτοὺς Ραγουηλ Πόθεν ἔστε, ἀδελφοί; καὶ εἶπαν αὐτῷ Ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλί τῶν αἰχμαλώτων ἐν Νινευη. ⁴καὶ εἶπεν αὐτοῖς Γινώσκετε Τωβιτ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν; οἱ δὲ εἶπαν Γινώσκομεν. ⁵καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὦ γιαίνει; οἱ δὲ εἶπαν Καὶ ζῆ καὶ ὑγιαίνει· καὶ εἶπεν Τωβιας Πατήρ μού ἔστιν. ⁶καὶ ἀνεπήδησεν Ραγουηλ καὶ κατεφίλησεν αὐτὸν καὶ ἔκλαυσε καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὁ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου· καὶ ἀκούσας ὅτι Τωβιτ ἀπώλεσεν τοὺς ὄφθαλμους αὐτοῦ, ἐλυπήθη καὶ ἔκλαυσεν. ⁷καὶ Εδνα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ Σαρρα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔκλαυσαν καὶ ὑπεδέξαντο αὐτοὺς προθύμως. ⁸καὶ ἔθυσαν κριὸν προβάτων καὶ παρέθηκαν ὅψα πλείονα.

⁹ Εἶπεν δὲ Τωβιας τῷ Ραφαὴλ Αζαρια ἄδελφε, λάλησον ὑπὲρ ὃν ἔλεγες ἐν τῇ πορείᾳ, καὶ τελεσθήτω τὸ πρᾶγμα. ¹⁰καὶ μετέδωκεν τὸν λόγον τῷ Ραγουηλ. καὶ εἶπεν Ραγουηλ πρὸς Τωβιαν Φάγε καὶ πίε καὶ ἡδέως γίνου· σοὶ γάρ καθήκει τὸ παιδίον μου λαβεῖν· πλὴν ὑποδείξω σοι τὴν ἀλήθειαν. ¹¹ἔδωκα τὸ παιδίον μου ἐπτὰ ἀνδράσιν, καὶ διόπτε ότι εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτήν, ἀπεθνήσκοσαν ὑπὸ τὴν νύκτα. ἀλλὰ τὸ νῦν ἔχων ἡδέως γίνου. ¹²καὶ εἶπεν Τωβιας Οὐ γεύσομαι οὐδὲν ὃδε, ἔως ἂν στήσητε καὶ σταθῆτε πρός με. καὶ εἶπεν Ραγουηλ Κομίζου αὐτήν ἀπὸ τοῦ νῦν κατὰ τὴν κρίσιν· σὺ δὲ ἀδελφὸς εἴ αὐτῆς, καὶ αὐτή σού ἔστιν· ὁ δὲ ἐλεήμων θεὸς εὐοδώσει ὑμῖν τὰ κάλλιστα. ¹³καὶ ἐκάλεσεν Σαρραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ καὶ λαβὼν τῆς χειρὸς αὐτῆς παρέδωκεν αὐτὴν τῷ Τωβια γυναικα καὶ εἶπεν Ἰδού κατὰ τὸν νόμον Μωυσέως κομίζου αὐτήν καὶ ἄπαγε πρὸς τὸν πατέρα σου· καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. ¹⁴καὶ ἐκάλεσεν Εδναν τὴν γυναικα αὐτοῦ· καὶ λαβὼν βιβλίον ἔγραψεν συγγραφήν, καὶ ἐσφραγίσαντο. καὶ ἤρξαντο ἐσθίειν. ¹⁵καὶ ἐκάλεσεν Ραγουηλ Εδναν τὴν γυναικα αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀδελφή, ἐτοίμασον τὸ ἔτερον ταμεῖον καὶ εἰσάγαγε αὐτήν. ¹⁶καὶ ἐποίησεν ὡς εἶπεν καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν ἐκεῖ, καὶ ἔκλαυσεν· καὶ ἀπεδέξατο τὰ δάκρυα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς καὶ εἶπεν αὐτῇ ¹⁷Θάρσει, τέκνον, ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς δώῃ σοι χάριν ἀντὶ τῆς λύπης σου ταύτης θάρσει, θύγατερ.

⁸ ¹Οτε δὲ συνετέλεσαν δειπνοῦντες, εἰσήγαγον Τωβιαν πρὸς αὐτήν. ²ο δὲ πορευόμενος ἐμνήσθη τῶν λόγων Ραφαὴλ καὶ ἔλαβεν τὴν τέφραν τῶν θυμιαμάτων καὶ ἐπέθηκεν τὴν καρδίαν τοῦ ἰχθύος

καὶ τὸ ἥπαρ καὶ ἐκάπνισεν. ³ὅτε δὲ ὡσφράνθη τὸ δαιμόνιον τῆς ὁσμῆς, ἔφυγεν εἰς τὰ ἀνώτατα Αἰγύπτου, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ὁ ἄγγελος. ⁴ώς δὲ συνεκλείσθησαν ἀμφότεροι, ἀνέστη Τωβιας ἀπὸ τῆς κλίνης καὶ εἶπεν Ἀνάστηθι, ἀδελφή, καὶ προσευξώμεθα, ἵνα ἡμᾶς ἐλεήσῃ ὁ κύριος. ⁵καὶ ἥρξατο Τωβιας λέγειν Εὐλογητὸς εῖ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔνδοξον εἰς τοὺς αἰῶνας· εὐλογησάτωσάν σε οἱ οὐρανοὶ καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις σου. ⁶σὺ ἐποίησας Αδαμ καὶ ἔδωκας αὐτῷ βοηθὸν Ευαν στήριγμα τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκ τούτων ἐγενήθη τὸ ἀνθρώπων σπέρμα. σὺ εἶπας Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον, ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν ὅμοιον αὐτῷ. ⁷καὶ νῦν, κύριε, οὐ διὰ πορνείαν ἐγὼ λαμβάνω τὴν ἀδελφήν μου ταύτην, ἀλλ’ ἐπ’ ἀληθείας· ἐπίταξον ἐλεῆσαι με καὶ ταύτη συγκαταγγρᾶσαι. ⁸καὶ εἶπεν μετ’ αὐτοῦ Αμην. ⁹καὶ ἐκοιμήθησαν ἀμφότεροι τὴν νύκτα.

¹⁰Καὶ ἀναστὰς Ραγουηλ ἐπορεύθη καὶ ὥρυξεν τάφον λέγων Μή καὶ οὗτος ἀποθάνῃ. ¹¹καὶ ἦλθεν Ραγουηλ εἰς τὴν οἰκίαν ἑαυτοῦ ¹²καὶ εἶπεν Εδνα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἀπόστειλον μίαν τῶν παιδισκῶν, καὶ ἰδέτωσαν εἰς ζῆ. εἰ δὲ μή, ἵνα θάψωμεν αὐτὸν καὶ μηδεὶς γνῶ. ¹³καὶ εἰσῆλθεν ἡ παιδίσκη ἀνοίξασα τὴν θύραν καὶ εῦρεν τοὺς δύο καθεύδοντας. ¹⁴καὶ ἐξελθοῦσα ἀπῆγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ζῆ. ¹⁵καὶ εὐλόγησεν Ραγουηλ τὸν θεὸν λέγων Εὐλογητὸς εῖσι, ὁ θεός, ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ καθαρᾶς καὶ ἀγίας, καὶ εὐλογείτωσάν σε οἱ ἄγιοι σου καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις σου, καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι σου καὶ οἱ ἐκλεκτοί σου εὐλογείτωσάν σε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. ¹⁶εὐλογητὸς εῖσι ὅτι ηὔφρανάς με, καὶ οὐκ ἐγένετο μοι καθὼς ὑπενόουν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου ἐποίησας μεθ’ ἡμῶν. ¹⁷εὐλογητὸς εῖσι ὅτι ἡλέησας δύο μονογενεῖς· ποίησον αὐτοῖς, δέσποτα, ἔλεος, συντέλεσον τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐν ὑγιείᾳ μετὰ εὐφροσύνης καὶ ἐλέους. ¹⁸ἐκέλευσεν δὲ τοῖς οἰκέταις χῶσαι τὸν τάφον.

¹⁹Καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς γάμον ἡμερῶν δέκα τεσσάρων. ²⁰καὶ εἶπεν αὐτῷ Ραγουηλ πρὶν ἡ συντελεσθῆναι τὰς ἡμέρας τοῦ γάμου ἐνόρκως μὴ ἐξελθεῖν αὐτόν, ἐὰν μὴ πληρωθῶσιν αἱ δέκα τέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου, ²¹καὶ τότε λαβόντα τὸ ἡμισυ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ πορεύεσθαι μετὰ ὑγιείας πρὸς τὸν πατέρα· καὶ τὰ λοιπά, ὅταν ἀποθάνω καὶ ἡ γυνή μου.

9 ¹Καὶ ἐκάλεσεν Τωβιας τὸν Ραφαηλ καὶ εἶπεν αὐτῷ ²Αζαρια ἀδελφε, λαβὲ μετὰ σεαυτοῦ παῖδα καὶ δύο καμήλους καὶ πορεύθητι ἐν Ράγοις τῆς Μηδίας παρὰ Γαβαηλ καὶ κόμισαι μοι τὸ ἀργύριον καὶ αὐτὸν ἀγε εἰς τὸν γάμον. ³διότι ὅμωμοκεν Ραγουηλ μὴ ἐξελθεῖν με, ⁴καὶ ὁ πατήρ μου ἀριθμεῖ τὰς ἡμέρας, καὶ ἐὰν χρονίσω μέγα, ὅδυνηθήσεται λίαν. ⁵καὶ ἐπορεύθη Ραφαηλ καὶ ηύλισθη παρὰ Γαβαηλ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον· ὃς δὲ προήνεγκεν τὰ θυλάκια ἐν ταῖς σφραγίσιν καὶ ἔδωκεν αὐτῷ. ⁶καὶ ὥρθηευσαν κοινῶς καὶ ἥλθοσαν εἰς τὸν γάμον. καὶ εὐλόγησεν Τωβιας τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

10 ¹Καὶ Τωβιτ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐλογίζετο ἐκάστης ἡμέρας· καὶ ὡς ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τῆς πορείας καὶ οὐκ ἥρχοντο, ²εἶπεν Μήποτε κατήσχυνται; ἢ μήποτε ἀπέθανεν Γαβαηλ καὶ οὐδεὶς δίδωσιν αὐτῷ τὸ ἀργύριον; ³καὶ ἐλυπεῖτο λίαν. ⁴εἶπεν δὲ αὐτῷ ἡ γυνή Ἀπώλετο τὸ παιδίον, διότι

κεχρόνικεν· καὶ ἥρξατο θρηνεῖν αὐτὸν καὶ εἶπεν 5Οὐ μέλει μοι, τέκνου, ὅτι ἀφῆκά σε τὸ φῶς τῶν ὄφθαλμῶν μου; ⁶καὶ Τωβίτ λέγει αὐτῇ Σίγα, μὴ λόγον ἔχε, ὑγιαίνει. ⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ Σίγα, μὴ πλάνα με· ἀπώλετο τὸ παιδίον μου. καὶ ἐπορεύετο καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ὁδὸν ἔξω, οἵας ἀπῆλθεν, ἡμέρας τε ἄρτον οὐκ ἥσθιεν, τὰς δὲ νύκτας οὐ διελίμπανεν θρηνοῦσα Τωβιαν τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἔως οὗ συνετελέσθησαν αἱ δέκα τέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου, ἃς ὥμοσεν Ραγουηλ ποιῆσαι αὐτὸν ἐκεῖ.

8Εἶπεν δὲ Τωβιας τῷ Ραγουηλ Ἐξαπόστειλόν με, ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου οὐκέτι ἐλπίζουσιν ὅψεσθαι με. ⁹εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ πενθερὸς αὐτοῦ Μεῖνον παρ' ἐμοί, καγὼ ἐξαποστελῶ πρὸς τὸν πατέρα σου καὶ δηλώσουσιν αὐτῷ τὰ κατὰ σέ. καὶ Τωβιας λέγει Οὐχί, ἀλλὰ ἐξαπόστειλόν με πρὸς τὸν πατέρα μου. ¹⁰ἀναστὰς δὲ Ραγουηλ ἔδωκεν αὐτῷ Σαρραν τὴν γυναικαν αὐτοῦ καὶ τὰ ἡμισυ τῶν ὑπαρχόντων, σώματα καὶ κτήνη καὶ ἀργύριον. ¹¹καὶ εὐλογήσας αὐτοὺς ἐξαπέστειλεν λέγων Εὔοδώσει ὑμᾶς, τέκνα, ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ πρὸ τοῦ με ἀποθανεῖν. ¹²καὶ εἶπεν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Τίμα τὸν πενθερούς σου, αὐτοὶ νῦν γονεῖς σού εἰσιν· ἀκούσαιμι σου ἀκοήν καλήν. καὶ ἐφίλησεν αὐτήν. ¹³καὶ Εδνα εἶπεν πρὸς Τωβιαν Ἀδελφε ἀγαπητέ, ἀποκαταστήσαι σε ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ δῷη μοι ἵδεῖν σου παιδία ἐκ Σαρρας τῆς θυγατρός μου, ἵνα εὐφρανθῶ ἐνώπιον τοῦ κυρίου· καὶ ἴδού παρατίθεμαι σοι τὴν θυγατέρα μου ἐν παρακαταθήκῃ, μὴ λυπήσης αὐτήν. ¹⁴μετὰ ταῦτα ἐπορεύετο Τωβιας εὐλογῶν τὸν θεόν, ὅτι εὐόδωσεν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ κατευλόγει Ραγουηλ καὶ Εδναν τὴν γυναικαν αὐτοῦ.

11 ¹Καὶ ἐπορεύετο μέχρις οὗ ἐγγίσαι αὐτοὺς εἰς Νινευη. καὶ εἶπεν Ραφαηλ πρὸς Τωβιαν ²Οὐ γινώσκεις, ἄδελφε, πῶς ἀφῆκας τὸν πατέρα σου; ³προδράμωμεν ἔμπροσθεν τῆς γυναικός σου καὶ ἐτοιμάσωμεν τὴν οἰκίαν. ⁴λαβὲ δὲ παρὰ χεῖρα τὴν χολὴν τοῦ ἰχθύος. καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ συνῆλθεν ὁ κύων ὅπισθεν αὐτῶν. ⁵καὶ Αννα ἐκάθητο περιβλεπομένη εἰς τὴν ὁδὸν τὸν παῖδα αὐτῆς. ⁶καὶ προσενόήσεν αὐτὸν ἐρχόμενον καὶ εἶπεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ Ἰδοὺ ὁ υἱός σου ἔρχεται καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ πορευθεὶς μετ' αὐτοῦ. ⁷καὶ Ραφαηλ εἶπεν Ἐπίσταμαι ἐγὼ ὅτι ἀνοίξει τοὺς ὄφθαλμοὺς ὁ πατήρ σου. ⁸σὺ οὖν ἔγχρισον τὴν χολὴν εἰς τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ δηχθεὶς διατρίψει καὶ ἀποβαλεῖ τὰ λευκώματα καὶ ὄψεται σε. ⁹καὶ προσδραμοῦσα Αννα ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἴδόν σε, παιδίον, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποθανοῦμαι. καὶ ἔκλαυσαν ἀμφότεροι. ¹⁰καὶ Τωβίτ ἐξήρχετο πρὸς τὴν θύραν καὶ προσέκοπτεν, ὁ δὲ υἱὸς προσέδραμεν αὐτῷ ¹¹καὶ ἐπελάβετο τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ προσέπασεν τὴν χολὴν ἐπὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ λέγων Θάρσει, πάτερ. ¹²ώς δὲ συνεδήχθησαν, διέτριψε τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐλεπίσθη ἀπὸ τῶν κανθῶν τῶν ὄφθαλμῶν αὐτοῦ τὰ λευκώματα. ¹³καὶ ἴδων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσεν καὶ εἶπεν ¹⁴Εὐλογητὸς εῖ, ὁ θεός, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ εὐλογημένοι πάντες οἱ ἄγιοι σου ἄγγελοι· ὅτι ἐμαστίγωσας καὶ ἥλεγσάς με, ἴδού βλέπω Τωβιαν τὸν υἱόν μου. ¹⁵καὶ εἰσῆλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ χαίρων καὶ ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὰ μεγαλεῖα τὰ γενόμενα αὐτῷ ἐν τῇ Μηδίᾳ.

¹⁶Καὶ ἐξῆλθεν Τωβιτ εἰς συνάντησιν τῇ νύμφῃ αὐτοῦ χαίρων καὶ εὐλογῶν τὸν θεὸν πρὸς τῇ πύλῃ Νινευη· καὶ ἐθαύμαζον οἱ θεωροῦντες αὐτὸν πορευόμενον ὅτι ἔβλεψεν, καὶ Τωβιτ ἐξωμολογεῖτο ἐνώπιον αὐτῶν ὅτι ἡλέησεν αὐτὸν ὁ θεός. ¹⁷καὶ ὡς ἥγγισεν Τωβιτ Σαρρα τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, κατευλόγησεν αὐτὴν λέγων "Ελθοις ὑγιαίνουσα, θύγατερ· εὐλογητὸς ὁ θεός, δις ἥγαγέν σε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ πατήρ σου καὶ ἡ μήτηρ σου. ¹⁸καὶ ἐγένετο χαρὰ πᾶσι τοῖς ἐν Νινευῃ ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ¹⁹καὶ παρεγένετο Αχιαχαρος καὶ Νασβας ὁ ἐξάδελφος αὐτοῦ, καὶ ἤχθη ὁ γάμος Τωβια μετ' εὐφροσύνης ἐπτὰ ἡμέρας.

12 ¹Καὶ ἐκάλεσεν Τωβιτ Τωβιαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ "Ορα, τέκνου, μισθὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ συνελθόντι σοι, καὶ προσθεῖναι αὐτῷ δεῖ. ²καὶ εἶπεν αὐτῷ Πάτερ, οὐ βλάπτομαι δοὺς αὐτῷ τὸ ἡμισυ ὃν ἐνήνοχα, ³ὅτι με ἀγείοχέν σοι ὑγιῆ καὶ τὴν γυναικά μου ἐθεράπευσεν καὶ τὸ ἀργύριόν μου ἤνεγκεν καὶ σὲ ὁμοίως ἐθεράπευσεν. ⁴καὶ εἶπεν ὁ πρεσβύτης Δικαιοῦται αὐτῷ. ⁵καὶ ἐκάλεσεν τὸν ἄγγελον καὶ εἶπεν αὐτῷ Λαβὲ τὸ ἡμισυ πάντων, ὃν ἐνηνόχατε.

⁶Τότε καλέσας τοὺς δύο κρυπτῶς εἶπεν αὐτοῖς Εὐλογεῖτε τὸν θεὸν καὶ αὐτῷ ἐξομολογεῖσθε, μεγαλωσύνην δίδοτε αὐτῷ καὶ ἐξομολογεῖσθε ἐνώπιον πάντων τῶν ζώντων περὶ ὃν ἐποίησεν μεθ' ὑμῶν. ἀγαθὸν τὸ εὐλογεῖν τὸν θεὸν καὶ ὑψοῦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τοὺς λόγους τῶν ἔργων τοῦ θεοῦ ἐντίμως ὑποδεικνύοντες, καὶ μὴ ὀκνεῖτε ἐξομολογεῖσθαι αὐτῷ. ⁷μυστήριον βασιλέως καλὸν κρύψαι, τὰ δὲ ἔργα τοῦ θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. ἀγαθὸν ποιήσατε, καὶ κακὸν οὐχ εύρήσει ὑμᾶς. ⁸ἀγαθὸν προσευχὴ μετὰ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης καὶ δικαιοσύνης. ἀγαθὸν τὸ ὄλιγον μετὰ δικαιοσύνης ἢ πολὺ μετὰ ἀδικίας. καλὸν ποιῆσαι ἐλεημοσύνην ἢ θησαυρίσαι χρυσίον. ⁹ἐλεημοσύνη γὰρ ἐκ θανάτου ρύεται, καὶ αὐτὴ ἀποκαθαριεῖ πᾶσαν ἀμαρτίαν· οἱ ποιοῦντες ἐλεημοσύνας καὶ δικαιοσύνας πλησθήσονται ζωῆς. ¹⁰οἱ δὲ ἀμαρτάνοντες πολέμιοί εἰσιν τῆς ἑαυτῶν ζωῆς. ¹¹οὐ μὴ κρύψω ἀφ' ὑμῶν πᾶν ρῆμα· εἰρηκα δή Μυστήριον βασιλέως κρύψαι καλόν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. ¹²καὶ νῦν ὅτε προσηύξω σὺ καὶ ἡ νύμφῃ σου Σαρρα, ἐγὼ προσήγαγον τὸ μνημόσυνον τῆς προσευχῆς ὑμῶν ἐνώπιον τοῦ ἀγίου· καὶ ὅτε ἔθαπτες τοὺς νεκρούς, ὡσαύτως συμπαρήμην σοι. ¹³καὶ ὅτε οὐκ ὥκνησας ἀναστῆναι καὶ καταλιπεῖν τὸ ἄριστόν σου, ὅπως ἀπελθὼν περιστείλης τὸν νεκρόν, οὐκ ἔλαθές με ἀγαθοποιῶν, ἀλλὰ σὺν σοὶ ἥμην. ¹⁴καὶ νῦν ἀπέστειλέν με ὁ θεὸς ἵάσασθαί σε καὶ τὴν νύμφην σου Σαρραν. ¹⁵ἐγὼ εἴμι Ραφαὴλ, εἴς ἐκ τῶν ἐπτὰ ἀγίων ἀγγέλων, οἵ προσαναφέρουσιν τὰς προσευχὰς τῶν ἀγίων καὶ εἰσπορεύονται ἐνώπιον τῆς δόξης τοῦ ἀγίου.

¹⁶Καὶ ἐταράχθησαν οἱ δύο καὶ ἐπεσον ἐπὶ πρόσωπον, ὅτι ἐφοβήθησαν. ¹⁷καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ φοβεῖσθε, εἰρήνη ὑμῖν ἔσται· τὸν δὲ θεὸν εὐλογεῖτε εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁸ὅτι οὐ τῇ ἐμαυτοῦ χάριτι, ἀλλὰ τῇ θελήσει τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἥλθον. ὅθεν εὐλογεῖτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁹πάσας τὰς ἡμέρας ὡπτανόμην ὑμῖν, καὶ οὐκ ἔφαγον οὐδὲ ἔπιον, ἀλλὰ ὅρασιν ὑμεῖς ἐθεωρεῖτε. ²⁰καὶ νῦν ἐξομολογεῖσθε τῷ θεῷ, διότι ἀναβαίνω πρὸς τὸν ἀποστείλαντά με, καὶ γράψατε πάντα τὰ συντελεσθέντα εἰς

βιβλίον. ²¹καὶ ἀνέστησαν· καὶ οὐκέτι εἶδον αὐτόν. ²²καὶ ἐξωμολογοῦντο τὰ ἔργα τὰ μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τοῦ θεοῦ καὶ ὡς ὥφθη αὐτοῖς ὁ ἄγγελος κυρίου.

13 ¹Καὶ Τωβιτ ἔγραψεν προσευχὴν εἰς ἀγαλλίασιν καὶ εἴπεν

²Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ,
ὅτι αὐτὸς μαστιγοῖ καὶ ἐλεῖ,
κατάγει εἰς ἄδην καὶ ἀνάγει,
καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐκφεύξεται τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

³Ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ, οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν,
ὅτι αὐτὸς διέσπειρεν ἡμᾶς ἐν αὐτοῖς.

⁴Ἐκεῖ ὑποδείξατε τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ,
ὑψοῦτε αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς ζῶντος,
καθότι αὐτὸς κύριος ἡμῶν καὶ θεός,
αὐτὸς πατήρ ἡμῶν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

⁵καὶ μαστιγώσει ἡμᾶς ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν
καὶ πάλιν ἐλεήσει καὶ συνάξει ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν,
οὐ ἐὰν σκορπισθῆτε ἐν αὐτοῖς.

⁶Ἐὰν ἐπιστρέψητε πρὸς αὐτὸν ἐν δλῃ καρδίᾳ ὑμῶν
καὶ ἐν δλῃ τῇ ψυχῇ ποιῆσαι ἐνώπιον αὐτοῦ ἀλήθειαν,
τότε ἐπιστρέψει πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐ μὴ κρύψῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν.
⁷καὶ θεάσασθε ἂποιήσει μεθ' ὑμῶν,
καὶ ἐξομολογήσασθε αὐτῷ ἐν δλῳ τῷ στόματι ὑμῶν.
καὶ εὐλογήσατε τὸν κύριον τῆς δικαιοσύνης
καὶ ὑψώσατε τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων.

⁸Ἐγὼ ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου ἐξομολογοῦμαι αὐτῷ
καὶ δεικνύω τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἔθνει ἀμαρτωλῶν
Ἐπιστρέψατε, ἀμαρτωλοί, καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην ἐνώπιον αὐτοῦ.
τίς γινώσκει εἰ θελήσει ὑμᾶς καὶ ποιήσει ἐλεημοσύνην ὑμῖν;

⁹τὸν θεόν μου ὑψῶ
καὶ ἡ ψυχή μου τὸν βασιλέα τοῦ οὐρανοῦ
καὶ ἀγαλλιάσεται τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ.

¹⁰λεγέτωσαν πάντες καὶ ἐξομολογείσθωσαν αὐτῷ ἐν Ιεροσολύμοις
Ιεροσόλυμα πόλις ἀγία,
μαστιγώσει ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν υἱῶν σου
καὶ πάλιν ἐλεήσει τοὺς υἱοὺς τῶν δικαίων.

¹¹ἔξιμολογοῦ τῷ κυρίῳ ἀγαθῷ
καὶ εὐλόγει τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων,
ἵνα πάλιν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ οἰκοδομηθῇ σοι μετὰ χαρᾶς.

¹²Καὶ εὐφράναι ἐν σοὶ τοὺς αἰχμαλώτους
καὶ ἀγαπήσαι ἐν σοὶ τοὺς ταλαιπώρους
εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος.

¹³Ἐθνη πολλὰ μακρόθεν ἥξει πρὸς τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ
δῶρα ἐν χερσὶν ἔχοντες καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ,
γενεαὶ γενεῶν δώσουσίν σοι ἀγαλλίαμα.

¹⁴Ἐπικατάρατοι πάντες οἱ μισοῦντές σε.
εὐλογημένοι ἔσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντές σε εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁵Χάρηθι καὶ ἀγαλλίασαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς τῶν δικαίων,
ὅτι συναχθήσονται καὶ εὐλογήσουσιν τὸν κύριον τῶν δικαίων.
ῷ μακάριοι οἱ ἀγαπῶντές σε,
χαρήσονται ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ σου.

¹⁶Μακάριοι δοι οἱ ἐλυπήθησαν ἐπὶ πάσαις ταῖς μάστιξίν σου,
ὅτι ἐπὶ σοὶ χαρήσονται θεασάμενοι πᾶσαν τὴν δόξαν σου
καὶ εὐφρανθήσονται εἰς τὸν αἰῶνα.

ἡ ψυχή μου εὐλογείτω τὸν θεὸν τὸν βασιλέα τὸν μέγαν.

¹⁷ὅτι οἰκοδομηθήσεται Ιερουσαλημ σαπφείρῳ καὶ σμαράγδῳ
καὶ λίθῳ ἐντίμῳ τὰ τείχη σου
καὶ οἱ πύργοι καὶ οἱ προμαχῶνες ἐν χρυσίῳ καθαρῷ,
καὶ αἱ πλατεῖαι Ιερουσαλημ βηρύλλῳ καὶ ἄνθρακι καὶ λίθῳ ἐκ Σουφιρ ψηφολογηθήσονται.
¹⁸καὶ ἐροῦσιν πᾶσαι αἱ ρῦμαι αὐτῆς Αλληλουια καὶ αἰνέσουσιν
λέγοντες Εὐλογητὸς ὁ θεός, ὃς ὑψωσεν πάντας τοὺς αἰῶνας.

14 ¹καὶ ἐπαύσατο ἔξιμολογούμενος Τωβίτ.

²Καὶ ἦν ἐτῶν πεντήκοντα ὅκτω, ὅτε ἀπώλεσεν τὰς ὄψεις, καὶ μετὰ ἔτη ὅκτὼ ἀνέβλεψεν· καὶ
ἐποίει ἐλεημοσύνας καὶ προσέθετο φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν καὶ ἔξιμολογεῖσθαι αὐτῷ. ³μεγάλως δὲ
ἐγγήρασεν· καὶ ἐκάλεσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱὸντας αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τέκνον, λαβέ τοὺς υἱούς
σου· ίδού γεγήρακα καὶ πρὸς τὸ ἀποτρέχειν ἐκ τοῦ ζῆν εἰμι. ⁴ἀπελθε εἰς τὴν Μηδίαν, τέκνον, ὅτι
πέπεισμαι ὅσα ἐλάλησεν Ιωνᾶς ὁ προφήτης περὶ Νινευη ὅτι καταστραφήσεται, ἐν δὲ τῇ Μηδίᾳ ἔσται
εἰρήνη μᾶλλον ἔως καιροῦ, καὶ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τῇ γῇ σκορπισθήσονται ἀπὸ τῆς ἀγαθῆς γῆς,
καὶ Ιεροσόλυμα ἔσται ἔρημος, καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῇ κατακαήσεται καὶ ἔρημος ἔσται μέχρι
χρόνου. ⁵καὶ πάλιν ἐλεήσει αὐτοὺς ὁ θεός καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ οἰκοδομήσουσιν τὸν

οῖκον, οὐχ οῖος ὁ πρότερος, ἔως πληρωθῶσιν καιροὶ τοῦ αἰῶνος. καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν ἐκ τῶν αἰχμαλωσιῶν καὶ οἰκοδομήσουσιν Ιερουσαλημ ἐντίμως, καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῇ οἰκοδομηθήσεται εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος οἰκοδομῆ ἐνδόξω, καθὼς ἐλάλησαν περὶ αὐτῆς οἱ προφῆται. ⁶καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐπιστρέψουσιν ἀληθινῶς φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν καὶ κατορύζουσιν τὰ εἰδωλα αὐτῶν, καὶ εὐλογήσουσιν πάντα τὰ ἔθνη τὸν κύριον. ⁷καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ, καὶ ὑψώσει κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ χαρήσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντες κύριον τὸν θεὸν ἐν ἀληθείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, ποιοῦντες ἔλεος τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν. ⁸καὶ νῦν, τέκνον, ἀπελθε ἀπὸ Νινευη, ὅτι πάντως ἔσται ἀ ἐλάλησεν ὁ προφήτης Ιωνας. ⁹σὺ δὲ τήρησον τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα καὶ γίνου φιλελέήμων καὶ δίκαιος, ἵνα σοι καλῶς ἔη, καὶ θάψον με καλῶς καὶ τὴν μητέρα σου μετ' ἐμοῦ· καὶ μηκέτι αὐλισθῆτε εἰς Νινευη. ¹⁰τέκνον, ἵδε τί ἐποίησεν Αμαν Αχιαχάρω τῷ θρέψαντι αὐτόν, ὃς ἐκ τοῦ φωτὸς ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τὸ σκότος, καὶ δσα ἀνταπέδωκεν αὐτῷ· καὶ Αχιαχάρος μὲν ἐσώθη, ἐκείνω δὲ τὸ ἀνταπόδομα ἀπεδόθη, καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς τὸ σκότος. Μανασσῆς ἐποίησεν ἐλεημοσύνην καὶ ἐσώθη ἐκ παγίδος θανάτου, ἦς ἔπηξεν αὐτῷ, Αμαν δὲ ἐνέπεσεν εἰς τὴν παγίδα καὶ ἀπώλετο. ¹¹καὶ νῦν, παιδία, ἵδετε τί ἐλεημοσύνη ποιεῖ, καὶ τί δικαιοσύνη ρύεται. — καὶ ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος ἐξέλιπεν αὐτοῦ ἡ ψυχὴ ἐπὶ τῆς κλίνης· ἦν δὲ ἐτῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ὀκτώ· καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ἐνδόξως.

¹²Καὶ ὅτε ἀπέθανεν Αννα, ἔθαψεν αὐτὴν μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ἀπῆλθεν δὲ Τωβιας μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς Ἐκβάτανα πρὸς Ραγουηλ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ. ¹³καὶ ἐγήρασεν ἐντίμως καὶ ἔθαψεν τοὺς πενθεροὺς αὐτοῦ ἐνδόξως καὶ ἐκληρονόμησεν τὴν οὐσίαν αὐτῶν καὶ Τωβιτ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ¹⁴καὶ ἀπέθανεν ἐτῶν ἑκατὸν εἴκοσι ἐπτὰ ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Μηδίας. ¹⁵καὶ ἤκουσεν πρὶν ἡ ἀποθανεῖν αὐτὸν τὴν ἀπώλειαν Νινευη, ἦν ἡχμαλώτισεν Ναβουχοδονοσορ καὶ Ασυηρος· ἔχάρη πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν ἐπὶ Νινευη.

MAKKABAION A'

1 ¹Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ πατάξαι Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου Μακεδόνα, ὃς ἐξῆλθεν ἐκ γῆς Χεττιιμ, καὶ ἐπάταξεν τὸν Δαρεῖον βασιλέα Περσῶν καὶ Μήδων καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, πρότερον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ²καὶ συνεστήσατο πολέμους πολλοὺς καὶ ἐκράτησεν ὀχυρωμάτων καὶ ἐσφαξεν βασιλεῖς τῆς γῆς. ³καὶ διῆλθεν ἔως ἄκρων τῆς γῆς καὶ ἐλαβεν σκῦλα πλήθους ἐθνῶν. καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ὑψώθη, καὶ ἐπήρθη ἡ καρδία αὐτοῦ. ⁴καὶ συνῆξεν δύναμιν ἰσχυρὰν σφόδρα καὶ ἥρξεν χωρῶν ἐθνῶν καὶ τυράννων, καὶ ἐγένοντο αὐτῷ εἰς φόρον. ⁵καὶ μετὰ ταῦτα ἐπεσεν ἐπὶ τὴν κοίτην καὶ ἔγνω ὅτι ἀποθνήσκει. ⁶καὶ ἐκάλεσεν τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς ἐνδόξους τοὺς συνεκτρόφους αὐτοῦ ἐκ νεότητος καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἔτι αὐτοῦ ζῶντος. ⁷καὶ ἐβασίλευσεν

Ἄλεξανδρος ἔτη δώδεκα καὶ ἀπέθανεν. ⁸καὶ ἐπεκράτησαν οἱ παῖδες αὐτοῦ, ἔκαστος ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ. ⁹καὶ ἐπέθεντο πάντες διαδήματα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν αὐτὸν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὅπίσω αὐτῶν ἔτη πολλὰ καὶ ἐπλήθυναν κακὰ ἐν τῇ γῇ. ¹⁰καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῶν ρίζα ἀμαρτωλὸς Ἀντίοχος Ἐπιφανῆς υἱὸς Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως, διὸ ἦν ὅμηρα ἐν Ῥώμῃ· καὶ ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει ἑκατοστῷ καὶ τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ βασιλείας Ἑλλήνων.

¹¹Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθον ἐξ Ἰσραὴλ υἱοὶ παράνομοι καὶ ἀνέπεισαν πολλοὺς λέγοντες Πορευθῶμεν καὶ διαθώμεθα διαθήκην μετὰ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν, ὅτι ἀφ' ἧς ἐχωρίσθημεν ἀπ' αὐτῶν, εὗρεν ἡμᾶς κακὰ πολλά. ¹²καὶ ἡγαθύνθη ὁ λόγος ἐν δόθαλμοῖς αὐτῶν, ¹³καὶ προεθυμήθησάν τινες ἀπὸ τοῦ λαοῦ καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν ποιῆσαι τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνῶν. ¹⁴καὶ ὥκοδόμησαν γυμνάσιον ἐν Ιεροσολύμοις κατὰ τὰ νόμιμα τῶν ἐθνῶν ¹⁵καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἀκροβυστίας καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ διαθήκης ἀγίας καὶ ἐξευγίσθησαν τοῖς ἐθνεσιν καὶ ἐπράθησαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρόν.

¹⁶Καὶ ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία ἐνώπιον Ἀντιόχου, καὶ ὑπέλαβεν βασιλεῦσαι γῆς Αἰγύπτου, ὅπως βασιλεύσῃ ἐπὶ τὰς δύο βασιλείας. ¹⁷καὶ εἰσῆλθεν εἰς Αἴγυπτον ἐν ὄχλῳ βαρεῖ, ἐν ἄρμασιν καὶ ἐλέφασιν καὶ ἐν ἴππεῦσιν καὶ ἐν στόλῳ μεγάλῳ ¹⁸καὶ συνεστήσατο πόλεμον πρὸς Πτολεμαῖον βασιλέα Αἰγύπτου· καὶ ἐνετράπη Πτολεμαῖος ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ ἔφυγεν, καὶ ἐπεσον τραυματίαι πολλοί. ¹⁹καὶ κατελάβοντο τὰς πόλεις τὰς ὁχυρὰς ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα γῆς Αἰγύπτου. ²⁰καὶ ἐπέστρεψεν Ἀντίοχος μετὰ τὸ πατάξαι Αἴγυπτον ἐν τῷ ἑκατοστῷ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει καὶ ἀνέβη ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ ἀνέβη εἰς Ιεροσόλυμα ἐν ὄχλῳ βαρεῖ. ²¹καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἀγίασμα ἐν ὑπερηφανίᾳ καὶ ἔλαβεν τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτὸς καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς ²²καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως καὶ τὰ σπονδεῖα καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς θυσίκας τὰς χρυσᾶς καὶ τὸ καταπέτασμα καὶ τοὺς στεφάνους καὶ τὸν κόσμον τὸν χρυσοῦν τὸν κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ καὶ ἐλέπισεν πάντα. ²³καὶ ἔλαβεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητὰ καὶ ἔλαβεν τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἀποκρύφους, οὓς εὗρεν. ²⁴καὶ λαβὼν πάντα ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. καὶ ἐποίησεν φονοκτονίαν καὶ ἐλάλησεν ὑπερηφανίαν μεγάλην. ²⁵καὶ ἐγένετο πένθος μέγα ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν. ²⁶καὶ ἐστέναξαν ἄρχοντες καὶ πρεσβύτεροι, παρθένοι καὶ νεανίσκοι ἡσθένησαν, καὶ τὸ κάλλος τῶν γυναικῶν ἤλλοιώθη. ²⁷πᾶς νυμφίος ἀνέλαβεν θρῆνον, καὶ καθημένη ἐν παστῷ ἐπένθει. ²⁸καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτήν, καὶ πᾶς ὁ οἶκος Ιακωβ ἐνεδύσατο αἰσχύνην.

²⁹Μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἄρχοντα φορολογίας εἰς τὰς πόλεις Ιουδα, καὶ ἥλθεν εἰς Ιερουσαλημ ἐν ὄχλῳ βαρεῖ. ³⁰καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς λόγους εἰρηνικοὺς ἐν δόλῳ, καὶ ἐνεπίστευσαν αὐτῷ. καὶ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὴν πόλιν ἐξάπινα καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν πληγὴν μεγάλην καὶ ἀπώλεσεν λαὸν πολὺν ἐξ Ἰσραὴλ. ³¹καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα τῆς πόλεως καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν πυρὶ καὶ καθεῖλεν τοὺς οἴκους αὐτῆς καὶ τὰ τείχη κύκλῳ. ³²καὶ ἤχμαλώτισαν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα, καὶ

τὰ κτήνη ἐκληρονόμησαν. ³³καὶ ὡκοδόμησαν τὴν πόλιν Δαυιδ τείχει μεγάλω καὶ ὄχυρῷ, πύργοις ὄχυροῖς, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἄκραν. ³⁴καὶ ἔθηκαν ἐκεῖ ἔθνος ἀμαρτωλόν, ἄνδρας παρανόμους, καὶ ἐνίσχυσαν ἐν αὐτῇ. ³⁵καὶ παρέθεντο ὅπλα καὶ τροφὴν καὶ συναγαγόντες τὰ σκῦλα Ιερουσαλημ ἀπέθεντο ἐκεῖ καὶ ἐγένοντο εἰς μεγάλην παγίδα. ³⁶καὶ ἐγένετο εἰς ἔνεδρον τῷ ἀγιάσματι καὶ εἰς διάβολον πονηρὸν τῷ Ισραὴλ διὰ παντός. ³⁷καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῷον κύκλῳ τοῦ ἀγιάσματος καὶ ἐμόλυναν τὸ ἀγίασμα. ³⁸καὶ ἔφυγον οἱ κάτοικοι Ιερουσαλημ δι’ αὐτούς, καὶ ἐγένετο κατοικία ἀλλοτρίων· καὶ ἐγένετο ἀλλοτρία τοῖς γενήμασιν αὐτῆς, καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐγκατέλιπον αὐτήν. ³⁹τὸ ἀγίασμα αὐτῆς ἡρημώθη ὡς ἔρημος, αἱ ἑορταὶ αὐτῆς ἐστράφησαν εἰς πένθος, τὰ σάββατα αὐτῆς εἰς ὀνειδισμόν, ἡ τιμὴ αὐτῆς εἰς ἔξουδένωσιν. ⁴⁰κατὰ τὴν δόξαν αὐτῆς ἐπληθύνθη ἡ ἀτιμία αὐτῆς, καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἐστράφη εἰς πένθος.

⁴¹Καὶ ἔγραψεν δὲ βασιλεὺς πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ εἶναι πάντας εἰς λαὸν ἵνα ⁴²καὶ ἐγκαταλιπεῖν ἔκαστον τὰ νόμιμα αὐτοῦ. καὶ ἐπεδέξαντο πάντα τὰ ἔθνη κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως. ⁴³καὶ πολλοὶ ἀπὸ Ισραὴλ εὐδόκησαν τῇ λατρείᾳ αὐτοῦ καὶ ἔθυσαν τοῖς εἰδώλοις καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ σάββατον. ⁴⁴καὶ ἀπέστειλεν δὲ βασιλεὺς βιβλία ἐν χειρὶ ἀγγέλων εἰς Ιερουσαλημ καὶ τὰς πόλεις Ιουδα πορευθῆναι ὅπιστα νομίμων ἀλλοτρίων τῆς γῆς ⁴⁵καὶ κωλῦσαι ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίαν καὶ σπονδὴν ἐκ τοῦ ἀγιάσματος καὶ βεβηλῶσαι σάββατα καὶ ἑορτὰς ⁴⁶καὶ μιᾶναι ἀγίασμα καὶ ἀγίους, ⁴⁷οἰκοδομῆσαι βωμοὺς καὶ τεμένη καὶ εἰδώλια καὶ θύειν ὕεια καὶ κτήνη κοινὰ ⁴⁸καὶ ἀφιέναι τοὺς νίοὺς αὐτῶν ἀπεριτμήτους βδελύξαι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν παντὶ ἀκαθάρτῳ καὶ βεβηλώσει ⁴⁹ὅστε ἐπιλαθέσθαι τοῦ νόμου καὶ ἀλλάξαι πάντα τὰ δικαιώματα. ⁵⁰καὶ διὰ ἀν μὴ ποιήσῃ κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως, ἀποθανεῖται. ⁵¹κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους ἔγραψεν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν ἐπισκόπους ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν καὶ ἐνετείλατο ταῖς πόλεσιν Ιουδα θυσιάζειν κατὰ πόλιν καὶ πόλιν. ⁵²καὶ συνηθροίσθησαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ πολλοὶ πρὸς αὐτούς, πᾶς ὁ ἐγκαταλείπων τὸν νόμον, καὶ ἐποίησαν κακὰ ἐν τῇ γῇ ⁵³καὶ ἔθεντο τὸν Ισραὴλ ἐν κρύφοις ἐν παντὶ φυγαδευτηρίῳ αὐτῶν. ⁵⁴καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ Χασελευ τῷ πέμπτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἔτει ὡκοδόμησεν βδέλυγμα ἔρημώσεως ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἐν πόλεσιν Ιουδα κύκλῳ ὡκοδόμησαν βωμούς. ⁵⁵καὶ ἐπὶ τῶν θυρῶν τῶν οἰκιῶν καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἔθυμίων. ⁵⁶καὶ τὰ βιβλία τοῦ νόμου, ἀ εὗρον, ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ κατασχίσαντες. ⁵⁷καὶ ὅπου εύρισκετο παρά τινι βιβλίον διαθήκης, καὶ εἴ τις συνευδόκει τῷ νόμῳ, τὸ σύγχριμα τοῦ βασιλέως ἔθανάτου αὐτόν. ⁵⁸ἐν ίσχύι αὐτῶν ἐποίουν τῷ Ισραὴλ τοῖς εύρισκομένοις ἐν παντὶ μηνὶ καὶ μηνὶ ἐν ταῖς πόλεσιν. ⁵⁹καὶ τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς θυσιάζοντες ἐπὶ τὸν βωμόν, διὰ ἣν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ⁶⁰καὶ τὰς γυναικας τὰς περιτεμηκυίας τὰ τέκνα αὐτῶν ἔθανάτωσαν κατὰ τὸ πρόσταγμα ⁶¹καὶ ἐκρέμασαν τὰ βρέφη ἐκ τῶν τραχήλων αὐτῶν, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τοὺς περιτεμηκότας αὐτούς. ⁶²καὶ πολλοὶ ἐν Ισραὴλ ἐκραταιώθησαν καὶ ὠχυρώθησαν ἐν αὐτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν κοινὰ ⁶³καὶ ἐπεδέξαντο ἀποθανεῖν, ἵνα μὴ

μιανθῶσιν τοῖς βρώμασιν καὶ μὴ βεβηλώσωσιν διαθήκην ἀγίαν, καὶ ἀπέθανον.⁶⁴καὶ ἐγένετο ὄργὴ μεγάλη ἐπὶ Ισραὴλ σφόδρα.

2 Ἡ ἐκείναις ἀνέστη Ματταθίας υἱὸς Ιωαννου τοῦ Συμεων Ἱερεὺς τῶν υἱῶν Ιωαριβ ἀπὸ Ιερουσαλημ καὶ ἐκάθισεν ἐν Μωδεῖν. ²καὶ αὐτῷ υἱοὶ πέντε, Ιωαννης ὁ ἐπικαλούμενος Γαδδί, ³Σιμων ὁ καλούμενος Θασσοι, ⁴Ιουδας ὁ καλούμενος Μακκαβαιος, ⁵Ελεαζαρ ὁ καλούμενος Αυαραν, Ιωναθης ὁ καλούμενος Απφους. ⁶καὶ εἶδεν τὰς βλασφημίας τὰς γινομένας ἐν Ιουδᾳ καὶ ἐν Ιερουσαλημ ⁷καὶ εἶπεν Οἴμμοι, ἵνα τί τοῦτο ἐγεννήθην ίδειν τὸ σύντριμμα τοῦ λαοῦ μου καὶ τὸ σύντριμμα τῆς ἀγίας πόλεως καὶ καθίσαι ἐκεῖ ἐν τῷ δοθῆναι αὐτὴν ἐν χειρὶ ἔχθρῶν, τὸ ἀγίασμα ἐν χειρὶ ἀλλοτρίων; ⁸ἐγένετο ὁ ναὸς αὐτῆς ὡς ἀνὴρ ἄδοξος, ⁹τὰ σκεύη τῆς δόξης αὐτῆς αἰχμάλωτα ἀπήχθη, ἀπεκτάνθη τὰ νήπια αὐτῆς ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, οἱ νεανίσκοι αὐτῆς ἐν ρόμφαιᾳ ἔχθροι. ¹⁰ποιὸν ἔθνος οὐκ ἐκληρονόμησεν βασίλεια καὶ οὐκ ἐκράτησεν τῶν σκύλων αὐτῆς; ¹¹πᾶς ὁ κόσμος αὐτῆς ἀφηρέθη, ἀντὶ ἐλευθέρας ἐγένετο εἰς δούλην. ¹²καὶ ίδού τὰ ἄγια ἡμῶν καὶ ἡ καλλονὴ ἡμῶν καὶ ἡ δόξα ἡμῶν ἡρημάθη, καὶ ἐβεβήλωσαν αὐτὰ τὰ ἔθνη. ¹³ἵνα τί ἡμῖν ἔτι ζωή; ¹⁴καὶ διέρρηξεν Ματταθίας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰ ἴματα αὐτῶν καὶ περιεβάλοντο σάκκους καὶ ἐπένθησαν σφόδρα.

¹⁵Καὶ ἥλθον οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως οἱ καταναγκάζοντες τὴν ἀποστασίαν εἰς Μωδεῖν τὴν πόλιν, ἵνα θυσιάσωσιν. ¹⁶καὶ πολλοὶ ἀπὸ Ισραὴλ πρὸς αὐτοὺς προσῆλθον· καὶ Ματταθίας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ συνήχθησαν. ¹⁷καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ εἶπον τῷ Ματταθίᾳ λέγοντες Ἀρχων καὶ ἔνδοξος καὶ μέγας εἰ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ ἐστηρισμένος υἱοῖς καὶ ἀδελφοῖς. ¹⁸νῦν πρόσελθε πρῶτος καὶ ποίησον τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, ὡς ἐποίησαν πάντα τὰ ἔθνη καὶ οἱ ἄνδρες Ιουδα καὶ οἱ καταλειφθέντες ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ἔσῃ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου τῶν φίλων τοῦ βασιλέως, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου δοξασθήσεσθε ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ καὶ ἀποστολαῖς πολλαῖς. ¹⁹καὶ ἀπεκρίθη Ματταθίας καὶ εἶπεν φωνῇ μεγάλῃ Εἰ πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐν οἴκῳ τῆς βασιλέας τοῦ βασιλέως ἀκούουσιν αὐτοῦ ἀποστῆναι ἔκαστος ἀπὸ λατρείας πατέρων αὐτοῦ καὶ ἡρετίσαντο ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, ²⁰κἀγὼ καὶ οἱ υἱοί μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου πορευσόμεθα ἐν διαθήκῃ πατέρων ἡμῶν. ²¹ἵλεως ἡμῖν καταλιπεῖν νόμον καὶ δικαιώματα. ²²τῶν λόγων τοῦ βασιλέως οὐκ ἀκουσόμεθα παρελθεῖν τὴν λατρείαν ἡμῶν δεξιὰν ἡ ἀριστεράν. ²³καὶ ὡς ἐπαύσατο λαλῶν τοὺς λόγους τούτους, προσῆλθεν ἀνὴρ Ιουδαῖος ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων θυσίασι ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐν Μωδεῖν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως. ²⁴καὶ εἶδεν Ματταθίας καὶ ἐξήλωσεν, καὶ ἐτρόμησαν οἱ νεφροὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκεν θυμὸν κατὰ τὸ κρίμα καὶ δραμῶν ἔσφαξεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. ²⁵καὶ τὸν ἄνδρα τοῦ βασιλέως τὸν ἀναγκάζοντα θύειν ἀπέκτεινεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ τὸν βωμὸν καθεῖλεν. ²⁶καὶ ἐξήλωσεν τῷ νόμῳ, καθὼς ἐποίησεν Φινεες τῷ Ζαμβρι υἱῷ Σαλωμ. ²⁷καὶ ἀνέκραξεν Ματταθίας ἐν τῇ πόλει φωνῇ μεγάλῃ λέγων Πᾶς ὁ ζηλῶν τῷ νόμῳ καὶ ιστῶν διαθήκην ἐξελθέτω ὀπίσω μου. ²⁸καὶ ἐφυγεν αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὰ ὅρη καὶ ἐγκατέλιπον ὅσα εἶχον ἐν τῇ πόλει.

²⁹Τότε κατέβησαν πολλοί ζητοῦντες δικαιοσύνην καὶ κρίμα εἰς τὴν ἔρημον καθίσαι ἐκεῖ, ³⁰αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ γυναικεῖς αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, ὅτι ἐσκληρύνθη ἐπ’ αὐτοὺς τὰ κακά. ³¹καὶ ἀνηγγέλη τοῖς ἀνδράσιν τοῦ βασιλέως καὶ ταῖς δυνάμεσιν, αἱ ἥσαν ἐν Ιερουσαλημ πόλει Δαυιδ ὅτι κατέβησαν ἄνδρες, οἵτινες διεσκέδασαν τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως, εἰς τὸν κρύφους ἐν τῇ ἔρημῳ. ³²καὶ ἔδραμον ὅπίσω αὐτῶν πολλοὶ καὶ κατελάβοντο αὐτοὺς καὶ παρενέβαλον ἐπ’ αὐτοὺς καὶ συνεστήσαντο πρὸς αὐτοὺς πόλεμον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ³³καὶ εἶπον πρὸς αὐτούς “Ἐως τοῦ νῦν· ἔξελθόντες ποιήσατε κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως, καὶ ζήσεσθε. ³⁴καὶ εἶπον Οὐκ ἔξελευσόμεθα οὐδὲ ποιήσομεν τὸν λόγον τοῦ βασιλέως βεβηλῶσαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων. ³⁵καὶ ἐτάχυναν ἐπ’ αὐτοὺς πόλεμον. ³⁶καὶ οὐκ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οὐδὲ λίθον ἐνετίναξαν αὐτοῖς οὐδὲ ἐνέφραξαν τοὺς κρύφους ³⁷λέγοντες Ἀποθάνωμεν πάντες ἐν τῇ ἀπλότητι ἡμῶν· μαρτυρεῖ ἐφ’ ἡμᾶς ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ὅτι ἀκρίτως ἀπόλλυτε ἡμᾶς. ³⁸καὶ ἀνέστησαν ἐπ’ αὐτοὺς ἐν πολέμῳ τοῖς σάββασιν, καὶ ἀπέθανον αὐτοὶ καὶ αἱ γυναικεῖς αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν ἔως χιλίων ψυχῶν ἀνθρώπων.

³⁹Καὶ ἦγνω Ματταθίας καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ καὶ ἐπένθησαν ἐπ’ αὐτοὺς σφόδρα. ⁴⁰καὶ εἶπεν ἀνὴρ τῷ πλησίον αὐτοῦ ‘Ἐὰν πάντες ποιήσωμεν ὡς οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐποίησαν καὶ μὴ πολεμήσωμεν πρὸς τὰ ἔθνη ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἡμῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων ἡμῶν, νῦν τάχιον ὀλεθρεύσουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς. ⁴¹καὶ ἐβούλεύσαντο τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγοντες Πᾶς ἄνθρωπος, δις ἐὰν ἔλθῃ ἐφ’ ἡμᾶς εἰς πόλεμον τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, πολεμήσωμεν κατέναντι αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν πάντες καθὼς ἀπέθανον οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τοῖς κρύφοις. ⁴²τότε συνήχθησαν πρὸς αὐτοὺς συναγωγὴ Ασιδαίων, ἵσχυροὶ δυνάμει ἀπὸ Ισραὴλ, πᾶς ὁ ἐκουσιαζόμενος τῷ νόμῳ. ⁴³καὶ πάντες οἱ φυγαδεύοντες ἀπὸ τῶν κακῶν προσετέθησαν αὐτοῖς καὶ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς στήριγμα. ⁴⁴καὶ συνεστήσαντο δύναμιν καὶ ἐπάταξαν ἀμαρτωλούς ἐν ὁργῇ αὐτῶν καὶ ἄνδρας ἀνόμους ἐν θυμῷ αὐτῶν· καὶ οἱ λοιποὶ ἐφυγον εἰς τὰ ἔθνη σωθῆναι. ⁴⁵καὶ ἐκύκλωσεν Ματταθίας καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ καὶ καθεῖλον τοὺς βωμούς ⁴⁶καὶ περιέτεμον τὰ παιδάρια τὰ ἀπερίτμητα, ὅσα εὗρον ἐν ὁρίοις Ισραὴλ, ἐν ἵσχυι ⁴⁷καὶ ἐδίωξαν τοὺς νίοὺς τῆς ὑπερηφανίας, καὶ κατευοδώθη τὸ ἔργον ἐν χειρὶ αὐτῶν. ⁴⁸καὶ ἀντελάβοντο τοῦ νόμου ἐκ χειρὸς τῶν ἔθνῶν καὶ τῶν βασιλέων καὶ οὐκ ἐδωκαν κέρας τῷ ἀμαρτωλῷ.

⁴⁹Καὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι Ματταθίου ἀποθανεῖν, καὶ εἶπεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Νῦν ἐστηρίσθη ὑπερηφανία καὶ ἐλεγυδὸς καὶ καιρὸς καταστροφῆς καὶ ὁργὴ θυμοῦ. ⁵⁰νῦν, τέκνα, ζηλώσατε τῷ νόμῳ καὶ δότε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ὑπὲρ διαθήκης πατέρων ἡμῶν ⁵¹καὶ μνήσθητε τὰ ἔργα τῶν πατέρων, ἀ ἐποίησαν ἐν ταῖς γενεαῖς αὐτῶν, καὶ δέξασθε δόξαν μεγάλην καὶ ὄνομα αἰώνιον. ⁵²Αβρααμ οὐχὶ ἐν πειρασμῷ εὑρέθη πιστός, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην; ⁵³Ιωσηφ ἐν καιρῷ στενοχωρίας αὐτοῦ ἐφύλαξεν ἐντολὴν καὶ ἐγένετο κύριος Αἴγυπτου. ⁵⁴Φινεες ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐν τῷ ζηλῷ τοῦ ζῆλον ἐλαβεν διαθήκην ιερωσύνης αἰώνιας. ⁵⁵Ιησοῦς ἐν τῷ πληρῶσαι λόγον ἐγένετο κριτής ἐν Ισραὴλ. ⁵⁶Χαλεβ ἐν τῷ μαρτύρασθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐλαβεν γῆς κληρονομίαν. ⁵⁷Δαυιδ ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ ἐκληρονόμησεν θρόνον βασιλείας εἰς αἰώνας. ⁵⁸Ηλιας ἐν τῷ ζηλῷ τοῦ ζῆλον νόμου ἀνελήμφη εἰς τὸν οὐρανόν.

⁵⁹Ανανιας, Αζαριας, Μισαηλ πιστεύσαντες ἐσώθησαν ἐκ φλογός. ⁶⁰Δανιηλ ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτοῦ ἔρρυσθη ἐκ στόματος λεόντων. ⁶¹καὶ οὕτως ἐννοήθητε κατὰ γενεάν καὶ γενεάν, ὅτι πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτὸν οὐκ ἀσθενήσουσιν. ⁶²καὶ ἀπὸ λόγων ἀνδρὸς ἀμαρτωλοῦ μὴ φοβηθῆτε, ὅτι ἡ δόξα αὐτοῦ εἰς κόπρια καὶ εἰς σκώληκας. ⁶³σήμερον ἐπαρθήσεται καὶ αὔριον οὐ μὴ εύρεθῇ, ὅτι ἡ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν χοῦν αὐτοῦ, καὶ ὁ διαλογισμὸς αὐτοῦ ἀπολεῖται. ⁶⁴τέκνα, ἀνδρίζεσθε καὶ ἴσχύσατε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ἐν αὐτῷ δοξασθήσεσθε. ⁶⁵καὶ ἵδον Συμεων ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, οἶδα ὅτι ἀνὴρ βουλῆς ἐστιν, αὐτοῦ ἀκούετε πάσας τὰς ἡμέρας, αὐτὸς ἐσται ὑμῶν πατήρ. ⁶⁶καὶ Ιουδας Μακκαβαιος ἰσχυρὸς δυνάμει ἐκ νεότητος αὐτοῦ, αὐτὸς ἐσται ὑμῖν ἄρχων στρατιᾶς καὶ πολεμήσει πόλεμον λαῶν. ⁶⁷καὶ ὑμεῖς προσάξετε πρὸς ὑμᾶς πάντας τοὺς ποιητὰς τοῦ νόμου καὶ ἐκδικήσατε ἐκδίκησιν τοῦ λαοῦ ὑμῶν. ⁶⁸ἀνταπόδοτε ἀνταπόδομα τοῖς ἔθνεσιν καὶ προσέχετε εἰς πρόσταγμα τοῦ νόμου. — ⁶⁹καὶ εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ. ⁷⁰καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ ἔκτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ ἔτει καὶ ἐτάφη ἐν τάφοις πατέρων αὐτοῦ ἐν Μωδεῖν, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ισραηλ κοπετὸν μέγαν.

3 ¹Καὶ ἀνέστη Ιουδας ὁ καλούμενος Μακκαβαιος υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²καὶ ἐβοήθουν αὐτῷ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πάντες, ὅσοι ἐκολλήθησαν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμουν τὸν πόλεμον Ισραηλ μετ' εὐφροσύνης. ³καὶ ἐπλάτυνεν δόξαν τῷ λαῷ αὐτοῦ καὶ ἐνεδύσατο θώρακα ὡς γίγας καὶ συνεζώσατο τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ καὶ πολέμους συνεστήσατο σκεπάζων παρεμβολὴν ἐν ριμφαίᾳ. ⁴καὶ ὥμοιώθη λέοντι ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ ὡς σκύμνος ἐρευγόμενος εἰς θήραν. ⁵καὶ ἐδίωξεν ἀνόμους ἐξερευνῶν καὶ τοὺς ταράσσοντας τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐφλόγισεν. ⁶καὶ συνεστάλησαν ἄνομοι ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀνομίας συνεταράχθησαν, καὶ εὐοδώθη σωτηρία ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ⁷καὶ ἐπίκρανεν βασιλεῖς πολλοὺς καὶ εὑφρανεν τὸν Ιακωβ ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν. ⁸καὶ διῆλθεν ἐν πόλεσιν Ιουδα καὶ ἐξωλέθρευσεν ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῆς καὶ ἀπέστρεψεν ὁργὴν ἀπὸ Ισραηλ ⁹καὶ ὡνομάσθη ἔως ἐσχάτου γῆς καὶ συνήγαγεν ἀπολλυμένους.

¹⁰Καὶ συνήγαγεν Ἀπολλώνιος ἔθνη καὶ ἀπὸ Σαμαρείας δύναμιν μεγάλην τοῦ πολεμῆσαι πρὸς τὸν Ισραηλ. ¹¹καὶ ἔγνω Ιουδας καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινεν· καὶ ἔπεισον τραυματίαι πολλοί, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἔφυγον. ¹²καὶ ἔλαβον τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ τὴν μάχαιραν Ἀπολλωνίου ἔλαβεν Ιουδας καὶ ἦν πολεμῶν ἐν αὐτῇ πάσας τὰς ἡμέρας. ¹³καὶ ἤκουσεν Σήρων ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως Συρίας ὅτι ἥθροισεν Ιουδας ἥθροισμα καὶ ἐκκλησίαν πιστῶν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐκπορευομένων εἰς πόλεμον, ¹⁴καὶ εἴπεν Ποιήσω ἐμαυτῷ ὄνομα καὶ δοξασθήσομαι ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ πολεμήσω τὸν Ιουδαν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ τοὺς ἐξουδενοῦντας τὸν λόγον τοῦ βασιλέως. ¹⁵καὶ προσέθετο καὶ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ παρεμβολὴ ἀσεβῶν ἰσχυρὰ βοηθῆσαι αὐτῷ ποιῆσαι τὴν ἐκδίκησιν ἐν υἱοῖς Ισραηλ. ¹⁶καὶ ἤγγισεν ἔως ἀναβάσεως Βαιθωρων, καὶ ἐξῆλθεν Ιουδας εἰς συνάντησιν αὐτῷ ὀλιγοστός. ¹⁷ώς δὲ εἶδον τὴν παρεμβολὴν ἐρχομένην εἰς συνάντησιν αὐτῶν, εἴπον τῷ Ιουδᾳ Τί

δυνησόμεθα ὀλιγοστοὶ ὅντες πολεμῆσαι πρὸς πλῆθος τοσοῦτο ἰσχυρόν; καὶ ἡμεῖς ἐκλελύμεθα ἀσιτοῦντες σήμερον. ¹⁸καὶ εἴπεν Ιουδαῖς Εὔκοπόν ἔστιν συγκλεισθῆναι πολλοὺς ἐν χερσὶν ὀλίγων, καὶ οὐκ ἔστιν διαφορὰ ἐναντίον τοῦ οὐρανοῦ σώζειν ἐν πολλοῖς ἢ ἐν ὀλίγοις. ¹⁹ὅτι οὐκ ἐν πλήθει δυνάμεως νίκη πολέμου ἔστιν, ἀλλ’ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἰσχύς. ²⁰αὐτοὶ ἔρχονται ἐφ’ ἡμᾶς ἐν πλήθει ὑβρεῶς καὶ ἀνομίας τοῦ ἔξαραι ἡμᾶς καὶ τὰς γυναικας ἡμῶν καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν τοῦ σκυλεῦσαι ἡμᾶς, ²¹ἡμεῖς δὲ πολεμοῦμεν περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ τῶν νομίμων ἡμῶν. ²²καὶ αὐτὸς συντρίψει αὐτοὺς πρὸ προσώπου ἡμῶν, ὑμεῖς δὲ μὴ φοβεῖσθε ἀπ’ αὐτῶν. ²³ώς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, ἐνήλατο εἰς αὐτοὺς ἄφνω, καὶ συνετρίβη Σήρων καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ. ²⁴καὶ ἐδίωκον αὐτὸν ἐν τῇ καταβάσει Βαιθωρων ἔως τοῦ πεδίου· καὶ ἐπεσον ἀπ’ αὐτῶν εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους, οἱ δὲ λοιποὶ ἔφυγον εἰς γῆν Φυλιστιιμ. ²⁵καὶ ἤρξατο ὁ φόβος Ιουδοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἡ πτόη ἐπέπιπτεν ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῶν. ²⁶καὶ ἤγγισεν ἔως τοῦ βασιλέως τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ὑπὲρ τῶν παρατάξεων Ιουδοῦ ἐξηγεῖτο τὰ ἔθνη.

²⁷Ως δὲ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος τοὺς λόγους τούτους, ὥργίσθη θυμῷ καὶ ἀπέστειλεν καὶ συνήγαγεν τὰς δυνάμεις πάσας τῆς βασιλείας αὐτοῦ, παρεμβολὴν ἰσχυρὰν σφόδρα. ²⁸καὶ ἤνοιξεν τὸ γαζοφυλάκιον αὐτοῦ καὶ ἐδώκεν ὁψώνια ταῖς δυνάμεσιν εἰς ἐνιαυτὸν καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς εἶναι ἐτοίμους εἰς πᾶσαν χρείαν. ²⁹καὶ εἶδεν ὅτι ἐξέλιπεν τὸ ἀργύριον ἐκ τῶν θησαυρῶν καὶ οἱ φόροι τῆς χώρας ὀλίγοι χάριν τῆς διχοστασίας καὶ πληγῆς, ἡς κατεσκεύασεν ἐν τῇ γῇ τοῦ ἄραι τὰ νόμιμα, ἀ ἦσαν ἀφ’ ἡμερῶν τῶν πρώτων, ³⁰καὶ εὐλαβήθη μὴ οὐκ ἔχῃ ὡς ἄπαξ καὶ δὶς εἰς τὰς δαπάνας καὶ τὰ δόματα, ἀ ἐδίδου ἔμπροσθεν δαψιλῆς χειρὶ καὶ ἐπερίσσευσεν ὑπὲρ τοὺς βασιλεῖς τοὺς ἔμπροσθεν, ³¹καὶ ἤπορεῖτο τῇ ψυχῇ αὐτοῦ σφόδρα καὶ ἐβουλεύσατο τοῦ πορευθῆναι εἰς τὴν Περσίδα καὶ λαβεῖν τοὺς φόρους τῶν χωρῶν καὶ συναγαγεῖν ἀργύριον πολύ. ³²καὶ κατέλιπεν Λυσίαν ἄνθρωπον ἐνδοξὸν καὶ ἀπὸ γένους τῆς βασιλείας ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ βασιλέως ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου καὶ ἔως ὁρίων Αἰγύπτου ³³καὶ τρέφειν Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἔως τοῦ ἐπιστρέψαι αὐτόν. ³⁴καὶ παρέδωκεν αὐτῷ τὰς ἡμίσεις τῶν δυνάμεων καὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ περὶ πάντων, ὡν ἥβούλετο, καὶ περὶ τῶν κατοικούντων τὴν Ιουδαίαν καὶ Ιερουσαλημ ³⁵ἀποστεῖλαι ἐπ’ αὐτοὺς δύναμιν τοῦ ἐκτρίψαι καὶ ἐξάραι τὴν ἰσχὺν Ισραὴλ καὶ τὸ κατάλειμμα Ιερουσαλημ καὶ ἄραι τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἀπὸ τοῦ τόπου ³⁶καὶ κατοικίσαι υἱὸν ἀλλογενεῖς ἐν πᾶσιν τοῖς ὁρίοις αὐτῶν καὶ κατακληροδοτῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν. ³⁷καὶ ὁ βασιλεὺς παρέλαβεν τὰς ἡμίσεις τῶν δυνάμεων τὰς καταλειφθείσας καὶ ἀπῆρεν ἀπὸ Ἀντιοχείας ἀπὸ πόλεως βασιλείας αὐτοῦ ἔτους ἑβδόμου καὶ τεσσαρακοστοῦ καὶ ἐκατοστοῦ καὶ διεπέρασεν τὸν Εὐφράτην ποταμὸν καὶ διεπορεύετο τὰς ἐπάνω χώρας.

³⁸Καὶ ἐπέλεξεν Λυσίας Πτολεμαῖον τὸν Δορυμένους καὶ Νικάνορα καὶ Γοργίαν, ἄνδρας δυνατοὺς τῶν φίλων τοῦ βασιλέως, ³⁹καὶ ἀπέστειλεν μετ’ αὐτῶν τεσσαράκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ ἐπτακισχιλίαν ἵππον τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ιουδα καὶ καταφεῖραι αὐτὴν κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως.

⁴⁰καὶ ἀπῆρεν σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει αὐτῶν, καὶ ἥλθον καὶ παρενέβαλον πλησίον Αμμαους ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ. ⁴¹καὶ ἤκουσαν οἱ ἔμποροι τῆς χώρας τὸ ὄνομα αὐτῶν καὶ ἔλαβον ἀργύριον καὶ χρυσίον πολὺ σφόδρα καὶ πέδας καὶ ἥλθον εἰς τὴν παρεμβολὴν τοῦ λαβεῖν τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ εἰς παιδας. καὶ προσετέθησαν πρὸς αὐτοὺς δύναμις Συρίας καὶ γῆς ἀλλοφύλων. ⁴²καὶ εἶδεν Ιουδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὅτι ἐπληθύνθη τὰ κακὰ καὶ αἱ δυνάμεις παρεμβάλλουσιν ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῶν, καὶ ἐπέγνωσαν τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως, οὓς ἐνετείλατο ποιῆσαι τῷ λαῷ εἰς ἀπώλειαν καὶ συντέλειαν, ⁴³καὶ εἴπαν ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Ἀναστήσωμεν τὴν καθαίρεσιν τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ πολεμήσωμεν περὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ τῶν ἀγίων. ⁴⁴καὶ ἥθροισθη ἡ συναγωγὴ τοῦ εἶναι ἐτοίμους εἰς πόλεμον καὶ τοῦ προσεύξασθαι καὶ αἰτῆσαι ἔλεος καὶ οἰκτιρμούς. ⁴⁵καὶ Ιερουσαλημ ἦν ἀοίκητος ὡς ἔρημος, οὐκ ἦν ὁ εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος ἐκ τῶν γενημάτων αὐτῆς, καὶ τὸ ἀγίασμα καταπατούμενον, καὶ υἱοὶ ἀλλογενῶν ἐν τῇ ἄκρᾳ, κατάλυμα τοῖς ἔθνεσιν· καὶ ἐξήρθη τέρψις ἐξ Ιακωβ, καὶ ἐξέλιπεν αὐλὸς καὶ κινύρα. ⁴⁶καὶ συνήχθησαν καὶ ἥλθοσαν εἰς Μασσηφα κατέναντι Ιερουσαλημ, ὅτι τόπος προσευχῆς ἦν ἐν Μασσηφα τὸ πρότερον τῷ Ισραὴλ. ⁴⁷καὶ ἐνήστευσαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ περιεβάλοντο σάκκους καὶ σποδὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν καὶ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. ⁴⁸καὶ ἐξεπέτασαν τὸ βιβλίον τοῦ νόμου περὶ ὧν ἐξηρεύνων τὰ ἔθνη τὰ ὁμοιώματα τῶν εἰδώλων αὐτῶν. ⁴⁹καὶ ἤνεγκαν τὰ ἱμάτια τῆς ιερωσύνης καὶ τὰ πρωτογενήματα καὶ τὰς δεκάτας καὶ ἤγειραν τοὺς ναζίραιούς, οἵ ἐπλήρωσαν τὰς ἡμέρας, ⁵⁰καὶ ἐβόησαν φωνῇ εἰς τὸν οὐρανὸν λέγοντες Τί ποιήσωμεν τούτοις καὶ ποῦ αὐτοὺς ἀπαγάγωμεν, ⁵¹καὶ τὰ ἄγιά σου καταπεπάτηνται καὶ βεβήλωνται καὶ οἱ ἵερεῖς σου ἐν πένθει καὶ ταπεινώσει; ⁵²καὶ ἴδού τὰ ἔθνη συνῆκται ἐφ' ἡμᾶς τοῦ ἐξāραι ἡμᾶς· σὺ οἶδας ἂλλογίζονται ἐφ' ἡμᾶς. ⁵³πῶς δυνησόμεθα ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, ἐὰν μὴ σὺ βοηθήσῃς ἡμῖν; ⁵⁴καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ. ⁵⁵καὶ μετὰ τοῦτο κατέστησεν Ιουδας ἡγουμένους τοῦ λαοῦ, χιλιάρχους καὶ ἐκατοντάρχους καὶ δεκαδάρχους. ⁵⁶καὶ εἴπεν τοῖς οἰκοδομοῦσιν οἰκίας καὶ μνηστευομένοις γυναικας καὶ φυτεύουσιν ἀμπελῶνας καὶ δειλοῖς ἀποστρέφειν ἔκαστον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον. ⁵⁷καὶ ἀπῆρεν ἡ παρεμβολή, καὶ παρενέβαλον κατὰ νότον Αμμαους. ⁵⁸καὶ εἴπεν Ιουδας Περιζώσασθε καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνατοὺς καὶ γίνεσθε ἔτοιμοι εἰς πρώτην πολεμῆσαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν τούτοις τοῖς ἐπισυνηγμένοις ἐφ' ἡμᾶς ἐξāραι ἡμᾶς καὶ τὰ ἄγια ἡμῶν. ⁵⁹ὅτι κρεῖσσον ἡμᾶς ἀποθανεῖν ἐν τῷ πολέμῳ ἢ ἐπιδεῖν ἐπὶ τὰ κακὰ τοῦ ἔθνους ἡμῶν καὶ τῶν ἀγίων. ⁶⁰ὡς δ' ἀνὴρ θέλημα ἐν οὐρανῷ, οὕτως ποιήσει.

4 ¹Καὶ παρέλαβεν Γοργίας πεντακισχιλίους ἄνδρας καὶ χιλίαν ἵππον ἐκλεκτήν, καὶ ἀπῆρεν ἡ παρεμβολὴ νυκτὸς ²ῶστε ἐπιβαλεῖν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Ιουδαίων καὶ πατάξαι αὐτοὺς ἄφνω· καὶ υἱοὶ τῆς ἄκρας ἥσαν αὐτῷ ὁδηγοί. ³καὶ ἤκουσεν Ιουδας καὶ ἀπῆρεν αὐτὸς καὶ οἱ δυνατοὶ πατάξαι τὴν δύναμιν τοῦ βασιλέως τὴν ἐν Αμμαους, ⁴ἔως ἕτι ἐσκορπισμέναι ἥσαν αἱ δυνάμεις ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς. ⁵καὶ ἥλθεν Γοργίας εἰς τὴν παρεμβολὴν Ιουδου νυκτὸς καὶ οὐδένα εὔρεν· καὶ ἐζήτει αὐτοὺς ἐν τοῖς ὅρεσιν, ὅτι εἴπεν Φεύγουσιν οὗτοι ἀφ' ἡμῶν. ⁶καὶ ἄμα ἡμέρᾳ ὡφθη Ιουδας ἐν τῷ

πεδίῳ ἐν τρισχιλίοις ἀνδράσιν· πλὴν καλύμματα καὶ μαχαίρας οὐκ εῖχον ὡς ἡβούλοντο.⁷ καὶ εἶδον παρεμβολὴν ἐθνῶν ἵσχυρὰν καὶ τεθωρακισμένην καὶ ἵππον κυκλοῦσαν αὐτὴν, καὶ οὗτοι διδακτοὶ πολέμου.⁸ καὶ εἶπεν Ιουδας τοῖς ἀνδράσιν τοῖς μετ' αὐτοῦ Μὴ φοβεῖσθε τὸ πλῆθος αὐτῶν καὶ τὸ ὅρμημα αὐτῶν μὴ δειλωθῆτε.⁹ μνήσθητε ὡς ἐσώθησαν οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν θαλάσσῃ ἐρυθρᾷ, ὅτε ἐδίωκεν αὐτοὺς Φαραω ἐν δυνάμει.¹⁰ καὶ νῦν βοήσωμεν εἰς οὐρανόν, εἰ θελήσει ἡμᾶς καὶ μνησθήσεται διαθήκης πατέρων καὶ συντρίψει τὴν παρεμβολὴν ταύτην κατὰ πρόσωπον ἡμῶν σήμερον,¹¹ καὶ γνώσονται πάντα τὰ ἔθνη ὅτι ἔστιν ὁ λυτρούμενος καὶ σώζων τὸν Ισραὴλ.¹² καὶ ἥραν οἱ ἀλλόφυλοι τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ εἶδον αὐτοὺς ἐρχομένους ἐξ ἐναντίας¹³ καὶ ἐξῆλθον ἐκ τῆς παρεμβολῆς εἰς πόλεμον· καὶ ἐσάλπισαν οἱ παρὰ Ιουδοῦ¹⁴ καὶ συνῆψαν, καὶ συνετρίβησαν τὰ ἔθνη καὶ ἐφυγον εἰς τὸ πεδίον,¹⁵ οἱ δὲ ἐσχατοὶ πάντες ἐπεσον ἐν ρομφαίᾳ. καὶ ἐδίωξαν αὐτοὺς ἔως Γαζηρῶν καὶ ἔως τῶν πεδίων τῆς Ιδουμαίας καὶ Ἀζώτου καὶ Ιαμνείας, καὶ ἐπεσαν ἐξ αὐτῶν εἰς ἄνδρας τρισχιλίους.¹⁶ καὶ ἀπέστρεψεν Ιουδας καὶ ἡ δύναμις ἀπὸ τοῦ διώκειν ὅπισθεν αὐτῶν¹⁷ καὶ εἶπεν πρὸς τὸν λαόν Μὴ ἐπιθυμήσητε τῶν σκύλων, ὅτι πόλεμος ἐξ ἐναντίας ἡμῶν,¹⁸ καὶ Γοργίας καὶ ἡ δύναμις ἐν τῷ ὅρει ἐγγὺς ἡμῶν· ἀλλὰ στῆτε νῦν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ πολεμήσατε αὐτούς, καὶ μετὰ ταῦτα λάβετε τὰ σκῦλα μετὰ παρρησίας.¹⁹ ἔτι πληροῦντος Ιουδοῦ ταῦτα μέρος τι ὥφθη ἐκκύπτον ἐκ τοῦ ὅρους.²⁰ καὶ εἶδεν ὅτι τετρόπωνται, καὶ ἐμπυρίζουσιν τὴν παρεμβολήν· ὁ γὰρ καπνὸς ὁ θεωρούμενος ἐνεφάνιζεν τὸ γεγονός.²¹ οἱ δὲ ταῦτα συνιδόντες ἐδειλώθησαν σφόδρα· συνιδόντες δὲ καὶ τὴν Ιουδοῦ παρεμβολὴν ἐν τῷ πεδίῳ ἑτοίμην εἰς παράταξιν²² ἐφυγον πάντες εἰς γῆν ἀλλοφύλων.²³ καὶ Ιουδας ἀνέστρεψεν ἐπὶ τὴν σκυλείαν τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔλαβον χρυσίον πολὺ καὶ ἀργύριον καὶ ὑάκινθον καὶ πορφύραν θαλασσίαν καὶ πλοῦτον μέγαν.²⁴ καὶ ἐπιστραφέντες ὕμνουν καὶ εὐλόγουν εἰς οὐρανὸν ὅτι καλόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.²⁵ καὶ ἐγενήθη σωτηρία μεγάλη τῷ Ισραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

²⁶Οσοι δὲ τῶν ἀλλοφύλων διεσώθησαν, παραγενηθέντες ἀπήγγειλαν τῷ Λυσίᾳ πάντα τὰ συμβεβηκότα.²⁷ ὁ δὲ ἀκούσας συνεχύθη καὶ ἡθύμει, ὅτι οὐχ οἴα ἡθελεν, τοιαῦτα ἐγεγόνει τῷ Ισραὴλ, καὶ οὐχ οἴα αὐτῷ ἐνετείλατο ὁ βασιλεύς, ἐξέβη.²⁸ καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ ἐνιαυτῷ συνελόχησεν ἀνδρῶν ἐπιλέκτων ἐξήκοντα χιλιάδας καὶ πεντακισχιλίαν ἵππον ὥστε ἐκπολεμῆσαι αὐτούς.²⁹ καὶ ἥλθον εἰς τὴν Ιδουμαίαν καὶ παρενέβαλον ἐν Βαιθουροῖς, καὶ συνήντησεν αὐτοῖς Ιουδας ἐν δέκα χιλιάσιν ἀνδρῶν.³⁰ καὶ εἶδεν τὴν παρεμβολὴν ἵσχυρὰν καὶ προσηύξατο καὶ εἶπεν Εὔλογητὸς εἰ, ὁ σωτὴρ Ισραὴλ ὁ συντρίψας τὸ ὅρμημα τοῦ δυνατοῦ ἐν χειρὶ τοῦ δούλου σου Δαυιδ καὶ παρέδωκας τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων εἰς χεῖρας Ιωναθου οὐοῦ Σαουλ καὶ τοῦ αἴροντος τὰ σκεύη αὐτοῦ.³¹ οὕτως σύγκλεισον τὴν παρεμβολὴν ταύτην ἐν χειρὶ λαοῦ σου Ισραὴλ, καὶ αἰσχυνθήτωσαν ἐπὶ τῇ δυνάμει καὶ τῇ ἵππῳ αὐτῶν.³² δός αὐτοῖς δειλίαν καὶ τῆξον θράσος ἵσχυος αὐτῶν, καὶ σαλευθήτωσαν τῇ συντριβῇ αὐτῶν.³³ κατάβαλε αὐτοὺς ρομφαίᾳ ἀγαπώντων σε, καὶ αἰνεσάτωσάν σε πάντες οἱ εἰδότες τὸ ὄνομά σου ἐν ὕμνοις.³⁴ καὶ συνέβαλλον ἀλλήλοις, καὶ ἐπεσον ἐκ τῆς παρεμβολῆς Λυσίου

εἰς πεντακισχιλίους ἄνδρας καὶ ἔπεσον ἐξ ἑναντίας αὐτῶν. ³⁵ιδὼν δὲ Λυσίας τὴν γενομένην τροπὴν τῆς αὐτοῦ συντάξεως, τῆς δὲ Ιουδού τὸ γεγενημένον θάρσος καὶ ως ἔτοιμοι εἰσιν ἡ ζῆν ἡ τεθνηκέναι γενναίως, ἀπῆρεν εἰς Ἀντιόχειαν καὶ ἔξενολόγει πλεοναστὸν πάλιν παραγίνεσθαι εἰς τὴν Ιουδαίαν.

³⁶Εἶπεν δὲ Ιουδαῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰδοὺ συνετρίβησαν οἱ ἔχθροὶ ἡμῶν, ἀναβῶμεν καθαρίσαι τὰ ἄγια καὶ ἔγκαινίσαι. ³⁷καὶ συνήχθη ἡ παρεμβολὴ πᾶσα καὶ ἀνέβησαν εἰς ὅρος Σιων. ³⁸καὶ εἶδον τὸ ἄγιασμα ἡρημωμένον καὶ τὸ θυσιαστήριον βεβηλωμένον καὶ τὰς θύρας κατακεκαυμένας καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς φυτὰ πεφυκότα ως ἐν δρυμῷ ἡ ως ἐν ἐνὶ τῶν ὄρέων καὶ τὰ παστοφόρια καθηρημένα. ³⁹καὶ διέρρηξαν τὰ ἴματα αὐτῶν καὶ ἐκόψαντο κοπετὸν μέγαν καὶ ἐπέθεντο σποδὸν ⁴⁰καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν τῶν σημασιῶν καὶ ἐβόησαν εἰς οὐρανόν. ⁴¹τότε ἐπέταξεν Ιουδαῖς ἄνδρασιν πολεμεῖν τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ, ἔως καθαρίσῃ τὰ ἄγια. ⁴²καὶ ἐπελέξατο ἱερεῖς ἀμώμους θελητὰς νόμου, ⁴³καὶ ἐκαθάρισαν τὰ ἄγια καὶ ἤραν τοὺς λίθους τοῦ μιασμοῦ εἰς τόπον ἀκάθαρτον. ⁴⁴καὶ ἐβούλεύσαντο περὶ τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαυτώσεως τοῦ βεβηλωμένου, τί αὐτῷ ποιήσωσιν. ⁴⁵καὶ ἔπεσεν αὐτοῖς βουλὴ ἀγαθὴ καθελεῖν αὐτό, μήποτε γένηται αὐτοῖς εἰς δύνειδος ὅτι ἐμίαναν τὰ ἔθνη αὐτό· καὶ καθεῖλον τὸ θυσιαστήριον ⁴⁶καὶ ἀπέθεντο τοὺς λίθους ἐν τῷ ὅρει τοῦ οἴκου ἐν τόπῳ ἐπιτηδείω μέχρι τοῦ παραγενηθῆναι προφήτην τοῦ ἀποκριθῆναι περὶ αὐτῶν. ⁴⁷καὶ ἔλαβον λίθους ὁλοκλήρους κατὰ τὸν νόμον καὶ ὠκοδόμησαν θυσιαστήριον καινὸν κατὰ τὸ πρότερον. ⁴⁸καὶ ὠκοδόμησαν τὰ ἄγια καὶ τὰ ἐντὸς τοῦ οἴκου καὶ τὰς αὐλὰς ἡγίασαν ⁴⁹καὶ ἐποίησαν σκεύη ἄγια καινὰ καὶ εἰσήνεγκαν τὴν λυχνίαν καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων καὶ τὴν τράπεζαν εἰς τὸν νάόν. ⁵⁰καὶ ἐθυμίασαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ ἐξῆψαν τοὺς λύχνους τοὺς ἐπὶ τῆς λυχνίας, καὶ ἔφαινον ἐν τῷ ναῷ. ⁵¹καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους καὶ ἐξεπέτασαν τὰ καταπετάσματα. καὶ ἐτέλεσαν πάντα τὰ ἔργα, ἀ ἐποίησαν. ⁵²καὶ ὥρθησαν τὸ πρωὶ τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἐνάτου (οὗτος ὁ μὴν Χασελεύ) τοῦ ὄγδου καὶ τεσσαρακοστοῦ καὶ ἐκατοστοῦ ἔτους ⁵³καὶ ἀνήνεγκαν θυσίαν κατὰ τὸν νόμον ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων τὸ καινόν, δ ἐποίησαν. ⁵⁴κατὰ τὸν καιρὸν καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν, ἐν ᾧ ἐβεβήλωσαν αὐτὸ τὰ ἔθνη, ἐν ἐκείνῃ ἐνεκαινίσθη ἐν ὡδαῖς καὶ κιθάραις καὶ κινύραις καὶ κυμβάλοις. ⁵⁵καὶ ἔπεσεν πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ πρόσωπον καὶ προσεκύνησαν καὶ εὐλόγησαν εἰς οὐρανὸν τὸν εὔοδώσαντα αὐτοῖς. ⁵⁶καὶ ἐποίησαν τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου ἡμέρας ὀκτὼ καὶ προσήνεγκαν ὁλοκαυτώματα μετ' εὐφροσύνης καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως. ⁵⁷καὶ κατεκόσμησαν τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ στεφάνοις χρυσοῖς καὶ ἀσπιδίσκαις καὶ ἐνεκαίνισαν τὰς πύλας καὶ τὰ παστοφόρια καὶ ἔθύρωσαν αὐτά. ⁵⁸καὶ ἐγενήθη εὐφροσύνη μεγάλη ἐν τῷ λαῷ σφόδρα, καὶ ἀπεστράφη ὀνειδισμὸς ἔθνῶν. ⁵⁹καὶ ἐστησεν Ιουδαῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ισραὴλ ἵνα ἄγωνται αἱ ἡμέραι τοῦ ἐγκαινισμοῦ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν ἐνιαυτὸν κατ’ ἐνιαυτὸν ἡμέρας ὀκτὼ ἀπὸ τῆς πέμπτης καὶ εἰκάδος τοῦ μηνὸς Χασελεύ μετ’ εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς. ⁶⁰καὶ ὠκοδόμησαν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὸ ὅρος Σιων κυκλόθεν τείχη ὑψηλὰ καὶ πύργους ὁχυρούς, μήποτε παραγενηθέντα τὰ ἔθνη καταπατήσωσιν αὐτά, ως ἐποίησαν τὸ

πρότερον.⁶ καὶ ἀπέταξεν ἐκεῖ δύναμιν τηρεῖν αὐτὸν καὶ ὡχύρωσεν αὐτὸν τηρεῖν τὴν Βαιθσουραν τοῦ ἔχειν τὸν λαὸν ὁχύρωμα κατὰ πρόσωπον τῆς Ιδουμαίας.

5 ¹Καὶ ἐγένετο ὅτε ἤκουσαν τὰ ἔθνη κυκλόθεν ὅτι ὥκοδομήθη τὸ θυσιαστήριον καὶ ἐνεκαινίσθη τὸ ἀγίασμα ὡς τὸ πρότερον, καὶ ὡργίσθησαν σφόδρα ²καὶ ἐβουλεύσαντο τοῦ ἄραι τὸ γένος Ιακωβ τοὺς ὄντας ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ ἥρξαντο τοῦ θανατοῦν ἐν τῷ λαῷ καὶ ἔξαριεν. ³καὶ ἐπολέμει Ιουδας πρὸς τοὺς υἱοὺς Ησαυ ἐν τῇ Ιδουμαίᾳ, τὴν Αχραβαττήνην, ὅτι περιεκάθηντο τὸν Ισραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς πληγὴν μεγάλην καὶ συνέστειλεν αὐτοὺς καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα αὐτῶν. ⁴καὶ ἐμήνθη τῆς κακίας υἱῶν Βαιαν, οἵ ἦσαν τῷ λαῷ εἰς παγίδα καὶ σκάνδαλον ἐν τῷ ἐνεδρεύειν αὐτοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς. ⁵καὶ συνεκλείσθησαν ὑπ’ αὐτοῦ εἰς τοὺς πύργους, καὶ παρενέβαλεν ἐπ’ αὐτοὺς καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτοὺς καὶ ἐνεπύρισε τοὺς πύργους αὐτῆς ἐν πυρὶ σὺν πᾶσιν τοῖς ἐνοῦσιν. ⁶καὶ διεπέρασεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Αμμων καὶ εὗρεν χεῖρα κραταιὰν καὶ λαὸν πολὺν καὶ Τιμόθεον ἡγούμενον αὐτῶν. ⁷καὶ συνῆψεν πρὸς αὐτοὺς πολέμους πολλούς, καὶ συνετρίβησαν πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. ⁸καὶ προκατελάβετο τὴν Ιαζήρ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς καὶ ἀνέστρεψεν εἰς τὴν Ιουδαίαν.

9 ⁹Καὶ ἐπισυνήχθησαν τὰ ἔθνη τὰ ἐν τῇ Γαλααδ ἐπὶ τὸν Ισραὴλ τοὺς ὄντας ἐπὶ τοῖς ὁρίοις αὐτῶν τοῦ ἔξαραι αὐτούς, καὶ ἔφυγον εἰς Δαθεμα τὸ ὁχύρωμα ¹⁰καὶ ἀπέστειλαν γράμματα πρὸς Ιουδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ λέγοντες Ἐπισυνηγμένα ἔστιν ἐφ’ ἡμᾶς τὰ ἔθνη κύκλῳ ἡμῶν τοῦ ἔξαραι ἡμᾶς ¹¹καὶ ἐτοιμάζονται ἐλθεῖν καὶ προκαταλαβέσθαι τὸ ὁχύρωμα, εἰς ὃ κατεφύγομεν, καὶ Τιμόθεος ἥγεῖται τῆς δυνάμεως αὐτῶν. ¹²νῦν οὖν ἐλθῶν ἔξελοῦ ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν, ὅτι πέπτωκεν ἐξ ἡμῶν πλῆθος, ¹³καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν οἱ ὄντες ἐν τοῖς Τουβίου τεθανάτωνται, καὶ ἡχμαλωτίκασιν τὰς γυναικας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα καὶ τὴν ἀποσκευὴν καὶ ἀπώλεσαν ἐκεῖ ὥστε μίαν χιλιαρχίαν ἀνδρῶν. ¹⁴ἔτι αἱ ἐπιστολαὶ ἀνεγιγνώσκοντο, καὶ ἵδον ἄγγελοι ἔτεροι παρεγένοντο ἐκ τῆς Γαλιλαίας διερρηχότες τὰ ἴματα ἀπαγγέλλοντες κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ¹⁵λέγοντες ἐπισυνῆχθαι ἐπ’ αὐτοὺς ἐκ Πτολεμαΐδος καὶ Τύρου καὶ Σιδῶνος καὶ πᾶσαν Γαλιλαίαν ἀλλοφύλων τοῦ ἔξαναλῶσαι ἡμᾶς. ¹⁶ώς δὲ ἤκουσεν Ιουδας καὶ ὁ λαὸς τοὺς λόγους τούτους, ἐπισυνήχθη ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ βουλεύσασθαι τί ποιήσωσιν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς οὖσιν ἐν θλίψει καὶ πολεμουμένοις ὑπ’ αὐτῶν. ¹⁷καὶ εἶπεν Ιουδας Σιμωνι τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἐπίλεξον σεαυτῷ ἄνδρας καὶ πορεύου καὶ ῥῦσαι τοὺς ἀδελφούς σου τοὺς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἐγὼ δὲ καὶ Ιωναθαν ὁ ἀδελφός μου πορευόμεθα εἰς τὴν Γαλααδίτιν. ¹⁸καὶ κατέλιπεν Ιωσηπὸν τὸν τοῦ Ζαχαρίου καὶ Αζαριαν ἡγούμενον τοῦ λαοῦ μετὰ τῶν ἐπιλοίπων τῆς δυνάμεως ἐν τῇ Ιουδαίᾳ εἰς τήρησιν ¹⁹καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων Πρόστητε τοῦ λαοῦ τούτου καὶ μὴ συνάψητε πόλεμον πρὸς τὰ ἔθνη ἔως τοῦ ἐπιστρέψαι ἡμᾶς. ²⁰καὶ ἐμερίσθησαν Σιμωνι ἄνδρες τρισχίλιοι τοῦ πορευόμενοι εἰς τὴν Γαλιλαίαν, Ιουδα δὲ ἄνδρες ὀκτακισχίλιοι εἰς τὴν Γαλααδίτιν. ²¹καὶ ἐπορεύθη Σιμωνι εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ συνῆψεν πολέμους πολλοὺς πρὸς τὰ ἔθνη, καὶ συνετρίβη τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ²²καὶ ἐδιώξεν αὐτοὺς ἔως τῆς πύλης Πτολεμαΐδος. καὶ ἐπεσον ἐκ τῶν

ἔθνῶν εἰς τρισχιλίους ἄνδρας, καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα αὐτῶν. ²³καὶ παρέλαβεν τοὺς ἐκ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐν Αρβαττοῖς σὺν ταῖς γυναιξὶν καὶ τοῖς τέκνοις καὶ πάντα, ὅσα ἦν αὐτοῖς, καὶ ἥγαγεν εἰς τὴν Ιουδαίαν μετ' εὐφροσύνης μεγάλης. ²⁴καὶ Ιουδας ὁ Μακκαβαῖος καὶ Ιωναθαν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διέβησαν τὸν Ιορδάνην καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ²⁵καὶ συνήντησαν τοῖς Ναβαταίοις, καὶ ἀπήντησαν αὐτοῖς εἰρηνικῶς καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς πάντα τὰ συμβάντα τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν ἐν τῇ Γαλααδίτιδι ²⁶καὶ ὅτι πολλοὶ ἔξ αὐτῶν συνειλημμένοι εἰσὶν εἰς Βοσορρα καὶ Βοσορ ἐν Αλεμοις, Χασφω, Μακεδ καὶ Καρναιν, πᾶσαι αἱ πόλεις αὗται ὀχυραὶ καὶ μεγάλαι. ²⁷καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς πόλεσιν τῆς Γαλααδίτιδος εἰσιν συνειλημμένοι, εἰς αὔριον τάσσονται παρεμβαλεῖν ἐπὶ τὰ ὀχυρώματα καὶ καταλαβέσθαι καὶ ἔξαραι πάντας τούτους ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. ²⁸καὶ ἀπέστρεψεν Ιουδας καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὁδὸν εἰς τὴν ἐρημὸν Βοσορρα ἄφνω· καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν καὶ ἀπέκτεινε πᾶν ἀρσενικὸν ἐν στόματι ρόμφαιας καὶ ἔλαβεν πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν πυρί. ²⁹καὶ ἀπῆρεν ἐκεῖθεν νυκτός, καὶ ἐπορεύοντο ἕως ἐπὶ τὸ ὄχυρωμα. ³⁰καὶ ἐγένετο ἑωθινῆ ἥραν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ ἴδον λαὸς πολύς, οὗ οὐκ ἦν ἀριθμός, αἴροντες κλίμακας καὶ μηχανὰς καταλαβέσθαι τὸ ὄχυρωμα καὶ ἐπολέμουν αὐτούς. ³¹καὶ εἶδεν Ιουδας ὅτι ἥρκται ὁ πόλεμος καὶ ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως ἀνέβη ἕως οὐρανοῦ σάλπιγξιν καὶ κραυγῇ μεγάλῃ, ³²καὶ εἴπεν τοῖς ἀνδράσιν τῆς δυνάμεως Πολεμήσατε σήμερον ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. ³³καὶ ἔξῆλθεν ἐν τρισὶν ἀρχαῖς ἔξόπισθεν αὐτῶν, καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν καὶ ἐβόησαν ἐν προσευχῇ. ³⁴καὶ ἐπέγνω ἡ παρεμβολὴ Τιμοθέου ὅτι Μακκαβαῖος ἐστιν, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς πληγὴν μεγάλην, καὶ ἐπεσον ἔξ αὐτῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς ὀκτακισχιλίους ἄνδρας. ³⁵καὶ ἀπέκλινεν εἰς Αλεμα καὶ ἐπολέμησεν αὐτὴν καὶ κατελάβετο αὐτὴν καὶ ἀπέκτεινεν πᾶν ἀρσενικὸν αὐτῆς καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα αὐτῆς καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν ἐν πυρί. ³⁶ἐκεῖθεν ἀπῆρεν καὶ προκατελάβετο τὴν Χασφω, Μακεδ καὶ Βοσορ καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς Γαλααδίτιδος. ³⁷μετὰ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα συνήγαγεν Τιμόθεος παρεμβολὴν ἄλλην καὶ παρενέβαλεν κατὰ πρόσωπον Ραφων ἐκ πέραν τοῦ χειμάρρου. ³⁸καὶ ἀπέστειλεν Ιουδας κατασκοπεῦσαι τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ λέγοντες Ἐπισυνηγμένα εἰσὶν πρὸς αὐτὸν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλων ἡμῶν, δύναμις πολλὴ σφόδρα. ³⁹καὶ Ἀραβαὶς μεμίσθωνται εἰς βοήθειαν αὐτοῖς καὶ παρεμβάλλουσιν πέραν τοῦ χειμάρρου ἔτοιμοι τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ σὲ εἰς πόλεμον. καὶ ἐπορεύθη Ιουδας εἰς συνάντησιν αὐτῶν. ⁴⁰καὶ εἴπεν Τιμόθεος τοῖς ἄρχουσιν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐν τῷ ἐγγίζειν Ιουδαν καὶ τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν χειμάρρουν τοῦ ὄδατος Ἐὰν διαβῇ πρὸς ἡμᾶς πρότερος, οὐ δυνησόμεθα ὑποστῆναι αὐτόν, ὅτι δυνάμενος δυνήσεται πρὸς ἡμᾶς. ⁴¹ἔὰν δὲ δειλανθῇ καὶ παρεμβάλῃ πέραν τοῦ ποταμοῦ, διαπεράσομεν πρὸς αὐτὸν καὶ δυνησόμεθα πρὸς αὐτόν. ⁴²ώς δὲ ἥγγισεν Ιουδας ἐπὶ τὸν χειμάρρουν τοῦ ὄδατος, ἔστησεν τοὺς γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπὶ τοῦ χειμάρρου καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων Μὴ ἀφῆτε πάντα ἄνθρωπον παρεμβαλεῖν, ἀλλὰ ἐρχέσθωσαν πάντες εἰς τὸν πόλεμον. ⁴³καὶ διεπέρασεν ἐπ' αὐτοὺς πρότερος καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὅπισθεν αὐτοῦ, καὶ συνετρίβησαν πρὸ προσώπου αὐτῶν πάντα τὰ ἔθνη καὶ

ἔρριψαν τὰ ὅπλα αὐτῶν καὶ ἔφυγον εἰς τὸ τέμενος Καρναῖν. ⁴⁴καὶ προκατελάβοντο τὴν πόλιν καὶ τὸ τέμενος ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ σὺν πᾶσιν τοῖς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐτροπώθη Καρναῖν, καὶ οὐκ ἡδύναντο ἔτι ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον Ιουδοῦ. ⁴⁵καὶ συνήγαγεν Ιουδαῖς πάντα Ισραὴλ τοὺς ἐν τῇ Γαλααδίτιδι ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου καὶ τὰς γυναικας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τὴν ἀποσκευὴν, παρεμβολὴν μεγάλην σφόδρα, ἐλθεῖν εἰς γῆν Ιουδα. ⁴⁶καὶ ἥλθον ἔως Εφρων, καὶ αὕτη πόλις μεγάλη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ὄχυρὰ σφόδρα, οὐκ ἦν ἐκκλῖναι ἀπ' αὐτῆς δεξιάν ἢ ἀριστεράν, ἀλλ' ἢ διὰ μέσου αὐτῆς πορεύεσθαι. ⁴⁷καὶ ἀπέκλεισαν αὐτοὺς οἱ ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἐνέφραξαν τὰς πύλας λίθοις. ⁴⁸καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς Ιουδαῖς λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων Διελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν ἡμῶν, καὶ οὐδεὶς κακοποιήσει ὑμᾶς, πλὴν τοῖς ποσὶν παρελευσόμεθα. καὶ οὐκ ἡβούλοντο ἀνοίξαι αὐτῷ. ⁴⁹καὶ ἐπέταξεν Ιουδαῖς κηρύξαι ἐν τῇ παρεμβολῇ τοῦ παρεμβαλεῖν ἔκαστον ἐν ᾧ ἐστιν τόπω. ⁵⁰καὶ παρενέβαλον οἱ ἄνδρες τῆς δυνάμεως, καὶ ἐπολέμησεν τὴν πόλιν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ παρεδόθη ἡ πόλις ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ⁵¹καὶ ἀπώλεσεν πᾶν ἀρσενικὸν ἐν στόματι ρόμφαίας καὶ ἔξερρίζωσεν αὐτὴν καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα αὐτῆς καὶ διῆλθεν διὰ τῆς πόλεως ἐπάνω τῶν ἀπεκταμμένων. ⁵²καὶ διέβησαν τὸν Ιορδάνην εἰς τὸ πεδίον τὸ μέγα κατὰ πρόσωπον Βαιθσαν. ⁵³καὶ ἦν Ιουδαῖς ἐπισυνάγων τοὺς ἐσχατίζοντας καὶ παρακαλῶν τὸν λαὸν κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδόν, ἔως ἥλθεν εἰς γῆν Ιουδα. ⁵⁴καὶ ἀνέβησαν εἰς ὅρος Σιων ἐν εὐφροσύνῃ καὶ χαρᾷ καὶ προσήγαγον ὀλοκαυτώματα, ὅτι οὐκ ἔπεσεν ἐξ αὐτῶν οὐθεὶς ἔως τοῦ ἐπιστρέψαι ἐν εἰρήνῃ.

⁵⁵Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις, ἐν αἷς ἦν Ιουδαῖς καὶ Ιωναθαν ἐν γῇ Γαλααδ καὶ Σιμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ κατὰ πρόσωπον Πτολεμαίδος, ⁵⁶ἥκουσεν Ιωσῆφ ὁ τοῦ Ζαχαρίου καὶ Αζαριας ἄρχοντες τῆς δυνάμεως τῶν ἀνδραγαθῶν καὶ τοῦ πολέμου, οἵα ἐποίησαν, ⁵⁷καὶ εἶπον Ποιήσωμεν καὶ αὐτοὶ ἔαυτοῖς ὄνομα καὶ πορευθῶμεν πολεμῆσαι πρὸς τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν. ⁵⁸καὶ παρήγγειλεν τοῖς ἀπὸ τῆς δυνάμεως τῆς μετ' αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ἐπὶ Ιάμνειαν. ⁵⁹καὶ ἐξῆλθεν Γοργίας ἐκ τῆς πόλεως καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς συνάντησιν αὐτοῖς εἰς πόλεμον. ⁶⁰καὶ ἐτροπώθη Ιωσηπος καὶ Αζαριας, καὶ ἐδιώχθησαν ἔως τῶν ὁρίων τῆς Ιουδαίας, καὶ ἔπεσον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τοῦ λαοῦ Ισραὴλ εἰς δισχιλίους ἄνδρας. ⁶¹καὶ ἐγενήθη τροπὴ μεγάλη ἐν τῷ λαῷ, ὅτι οὐκ ἥκουσαν Ιουδοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ οἱόμενοι ἀνδραγαθῆσαι. ⁶²αὐτοὶ δὲ οὐκ ἦσαν ἐκ τοῦ σπέρματος τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἵς ἐδόθη σωτηρία Ισραὴλ διὰ χειρὸς αὐτῶν.

⁶³Καὶ ὁ ἀνὴρ Ιουδαῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐδοξάσθησαν σφόδρα ἔναντι παντὸς Ισραὴλ καὶ τῶν ἔθνῶν πάντων, οὓς ἤκουετο τὸ ὄνομα αὐτῶν. ⁶⁴καὶ ἐπισυνήγοντο πρὸς αὐτοὺς εὐφημοῦντες. ⁶⁵καὶ ἐξῆλθεν Ιουδαῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ἐπολέμουν τοὺς υἱοὺς Ησαΐαν ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς νότον καὶ ἐπάταξεν τὴν Χεβρων καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς καὶ καθεῖλεν τὰ ὄχυρώματα αὐτῆς καὶ τοὺς πύργους αὐτῆς ἐνεπύρισεν κυκλόθεν. ⁶⁶καὶ ἀπῆρεν τοῦ πορευθῆναι εἰς γῆν ἀλλοφύλων καὶ διεπορεύετο τὴν Μαρισαν. ⁶⁷ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔπεσον ιερεῖς ἐν πολέμῳ βουλόμενοι ἀνδραγαθῆσαι ἐν τῷ αὐτοὺς ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον ἀβουλεύτως. ⁶⁸καὶ ἐξέκλινεν Ιουδαῖς εἰς "Αζωτον γῆν ἀλλοφύλων καὶ καθεῖλεν

τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατέκαυσεν πυρὶ καὶ ἐσκύλευσεν τὰ σκῦλα τῶν πόλεων καὶ ἐπέστρεψεν εἰς γῆν Ιουδα.

6 ¹Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος διεπορεύετο τὰς ἐπάνω χώρας καὶ ἥκουσεν ὅτι ἐστὶν Ἐλυμαῖς ἐν τῇ Περσίδι πόλις ἔνδοξος πλούτῳ, ἀργυρίῳ καὶ χρυσίᾳ. ²καὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν αὐτῇ πλούσιον σφόδρα, καὶ ἐκεῖ καλύμματα χρυσᾶ καὶ θώρακες καὶ ὅπλα, ἀ κατέλιπεν ἐκεῖ Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ Φιλίππου ὁ βασιλεὺς ὁ Μακεδών, ὃς ἐβασίλευσεν πρῶτος ἐν τοῖς Ἑλλησι. ³καὶ ἥλθεν καὶ ἐζήτει καταλαβέσθαι τὴν πόλιν καὶ προνομεῦσαι αὐτήν, καὶ οὐκ ἥδυνάσθη, ὅτι ἐγνώσθη ὁ λόγος τοῖς ἐκ τῆς πόλεως, ⁴καὶ ἀντέστησαν αὐτῷ εἰς πόλεμον, καὶ ἔφυγεν καὶ ἀπῆρεν ἐκεῖθεν μετὰ λύπης μεγάλης ἀποστρέψαι εἰς Βαβυλῶνα. ⁵καὶ ἥλθεν τις ἀπαγγέλλων αὐτῷ εἰς τὴν Περσίδα ὅτι τετρόπωνται αἱ παρεμβολαὶ αἱ πορευθεῖσαι εἰς γῆν Ιουδα, ⁶καὶ ἐπορεύθη Λυσίας δυνάμει ἰσχυρᾷ ἐν πρώτοις καὶ ἐνετράπη ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὃν ἐξέκοψαν, ⁷καὶ καθεῖλον τὸ βδέλυγμα, ὃ ὡκοδόμησεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Ιερουσαλημ, καὶ τὸ ἀγίασμα καθὼς τὸ πρότερον ἐκύκλωσαν τείχεσιν ὑψηλοῖς καὶ τὴν Βαιθσουραν πόλιν αὐτοῦ. ⁸καὶ ἐγένετο ὡς ἥκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους, ἐθαμβήθη καὶ ἐσαλεύθη σφόδρα καὶ ἐπεσεν ἐπὶ τὴν κοίτην καὶ ἐνέπεσεν εἰς ἀρρωστίαν ἀπὸ τῆς λύπης, ὅτι οὐκ ἐγένετο αὐτῷ καθὼς ἐνεθυμεῖτο. ⁹καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας πλείους, ὅτι ἀνεκαινίσθη ἐπ’ αὐτὸν λύπη μεγάλη, καὶ ἐλογίσατο ὅτι ἀποθνήσκει. ¹⁰καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἀφίσταται ὁ ὑπνος ἀπὸ τῶν ὄφθαλμῶν μου, καὶ συμπέπτωκα τῇ καρδίᾳ ἀπὸ τῆς μερίμνης, ¹¹καὶ εἶπα τῇ καρδίᾳ Ἔως τίνος θλίψεως ἥλθα καὶ κλύδωνος μεγάλου, ἐν ᾧ νῦν εἰμι; ὅτι χρηστὸς καὶ ἀγαπώμενος ἦμην ἐν τῇ ἔξουσίᾳ μου. ¹²νῦν δὲ μιμνήσκομαι τῶν κακῶν, ὃν ἐποίησα ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἔλαβον πάντα τὰ σκεύη τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ ἐξαπέστειλα ἐξāραι τοὺς κατοικοῦντας Ιουδα διὰ κενῆς. ¹³ἔγνων ὅτι χάριν τούτων εὔρεν με τὰ κακὰ ταῦτα· καὶ ἴδοὺ ἀπόλλυμαι λύπη μεγάλη ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ. ¹⁴καὶ ἐκάλεσεν Φίλιππον ἔνα τῶν φίλων αὐτοῦ καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹⁵καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ διάδημα καὶ τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ τὸν δακτύλιον τοῦ ἀγαγεῖν Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐκθρέψαι αὐτὸν τοῦ βασιλεύειν. ¹⁶καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς ἔτους ἐνάτου καὶ τεσσαρακοστοῦ καὶ ἐκατοστοῦ. ¹⁷καὶ ἐπέγνω Λυσίας ὅτι τέθνηκεν ὁ βασιλεὺς, καὶ κατέστησεν βασιλεύειν Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ, διν ἐξέθρεψεν νεώτερον, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Εὐπάτωρ.

18^{Καὶ οἱ ἐκ τῆς ἄκρας ἥσαν συγκλείοντες τὸν Ισραὴλ κύκλῳ τῶν ἀγίων καὶ ζητοῦντες κακὰ δι’ ὅλου καὶ στήριγμα τοῖς ἔθνεσιν. ¹⁹καὶ ἐλογίσατο Ιουδας ἐξāραι αὐτοὺς καὶ ἐξεκκλησίασε πάντα τὸν λαὸν τοῦ περικαθίσαι ἐπ’ αὐτούς. ²⁰καὶ συνήχθησαν ἄμα καὶ περιεκάθισαν ἐπ’ αὐτὴν ἔτους πεντηκοστοῦ καὶ ἐκατοστοῦ, καὶ ἐποίησεν βελοστάσεις καὶ μηχανάς. ²¹καὶ ἐξῆλθον ἐξ αὐτῶν ἐκ τοῦ συγκλεισμοῦ, καὶ ἐκολλήθησαν αὐτοῖς τινες τῶν ἀσεβῶν ἐξ Ισραὴλ, ²²καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπον Ἔως πότε οὐ ποιήσῃ κρίσιν καὶ ἐκδικήσεις τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν; ²³ἥμεῖς}

εὐδοκοῦμεν δουλεύειν τῷ πατρί σου καὶ πορεύεσθαι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοις καὶ κατακολουθεῖν τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ.²⁴καὶ περιεκάθηντο ἐπ' αὐτὴν οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν χάριν τούτου καὶ ἥλιοτριοῦντο ἀφ' ἡμῶν· πλὴν ὅσοι εὑρίσκοντο ἐξ ἡμῶν, ἐθανατοῦντο, καὶ αἱ κληρονομίαι ἡμῶν διηρπάζοντο.²⁵καὶ οὐκ ἐφ' ἡμᾶς μόνον ἔξετειναν χεῖρα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ὅρια αὐτῶν.²⁶καὶ ίδοὺ παρεμβεβλήκασι σήμερον ἐπὶ τὴν ἄκραν ἐν Ιερουσαλημ τοῦ καταλαβέσθαι αὐτὴν· καὶ τὸ ἄγιασμα καὶ τὴν Βαιθουραν ὡχύρωσαν.²⁷καὶ ἐὰν μὴ προκαταλάβῃ αὐτοὺς διὰ τάχους, μείζονα τούτων ποιήσουσιν, καὶ οὐ δυνήσῃ τοῦ κατασχεῖν αὐτῶν.

²⁸Καὶ ὡργίσθη ὁ βασιλεὺς, ὅτε ἤκουσεν, καὶ συνήγαγεν πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ ἄρχοντας δυνάμεως αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ἡνιῶν.²⁹καὶ ἀπὸ βασιλειῶν ἑτέρων καὶ ἀπὸ νήσων θαλασσῶν ἥλιθον πρὸς αὐτὸν δυνάμεις μισθωταί.³⁰καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνάμεων αὐτοῦ ἑκατὸν χιλιάδες πεζῶν καὶ εἴκοσι χιλιάδες ἵππεων καὶ ἐλέφαντες δύο καὶ τριάκοντα εἰδότες πόλεμον.³¹καὶ ἥλιθον διὰ τῆς Ιδουμαίας καὶ παρενέβαλον ἐπὶ Βαιθουραν καὶ ἐπολέμησαν ἡμέρας πολλὰς καὶ ἐποίησαν μηχανάς· καὶ ἐξῆλθον καὶ ἐνεπύρισαν αὐτὰς πυρὶ καὶ ἐπολέμησαν ἀνδρῶδῶς.³²καὶ ἀπῆρεν Ιουδας ἀπὸ τῆς ἄκρας καὶ παρενέβαλεν εἰς Βαιθζαχαρια ἀπέναντι τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως.³³καὶ ὠρθρισεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρώτον καὶ ἀπῆρεν τὴν παρεμβολὴν ἐν ὅρμήματι αὐτῆς κατὰ τὴν ὁδὸν Βαιθζαχαρια, καὶ διεσκευάσθησαν αἱ δυνάμεις εἰς τὸν πόλεμον καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν.³⁴καὶ τοῖς ἐλέφασιν ἔδειξαν αἷμα σταφυλῆς καὶ μόρων τοῦ παραστῆσαι αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον.³⁵καὶ διεῖλον τὰ θηρία εἰς τὰς φάλαγγας καὶ παρέστησαν ἐκάστῳ ἐλέφαντι χιλίους ἄνδρας τεθωρακισμένους ἐν ἀλυσιδωτοῖς, καὶ περικεφαλαῖαι χαλκαῖ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, καὶ πεντακοσίᾳ ἵππος διατεταγμένη ἐκάστῳ θηρίῳ ἐκλελεγμένη.³⁶οὗτοι πρὸ καιροῦ οὖν ἦν τὸ θηρίον ἦσαν καὶ οὖν ἐὰν ἐπορεύετο ἐπορεύοντο ἄμα, οὐκ ἀφίσταντο ἀπ' αὐτοῦ.³⁷καὶ πύργοι ἔχοντες ἐπ' αὐτοὺς ὄχυροι σκεπαζόμενοι ἐφ' ἐκάστου θηρίου ἔζωσμένοι ἐπ' αὐτοῦ μηχαναῖς, καὶ ἐφ' ἐκάστου ἄνδρες δυνάμεως τέσσαρες οἱ πολεμοῦντες ἐπ' αὐτοῖς καὶ ὁ Ἰνδὸς αὐτοῦ.³⁸καὶ τὴν ἐπίλοιπον ἵππον ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἔστησεν ἐπὶ τὰ δύο μέρη τῆς παρεμβολῆς, κατασείοντες καὶ καταφρασόμενοι ἐν ταῖς φάλαγξιν.³⁹ώς δὲ ἔστιλβεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τὰς χρυσᾶς καὶ χαλκᾶς ἀσπίδας, ἔστιλβεν τὰ ὅρη ἀπ' αὐτῶν καὶ κατηγαζεν ὡς λαμπάδες πυρός.⁴⁰καὶ ἐξετάθη μέρος τι τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ὅρη καὶ τινες ἐπὶ τὰ ταπεινά· καὶ ἥρχοντο ἀσφαλῶς καὶ τεταγμένως.⁴¹καὶ ἐσαλεύοντο πάντες οἱ ἀκούοντες φωνῆς πλήθους αὐτῶν καὶ ὁδοιπορίας τοῦ πλήθους καὶ συγκρουσμοῦ τῶν ὅπλων. ἦν γὰρ ἡ παρεμβολὴ μεγάλη σφόδρα καὶ ἴσχυρά.⁴²καὶ ἥγγισεν Ιουδας καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ εἰς παράταξιν, καὶ ἐπεσον ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως ἔξακόσιοι ἄνδρες.⁴³καὶ εἶδεν Ελεαζαρος ὁ Αυαραν ἐν τῶν θηρίων τεθωρακισμένον θώραξιν βασιλικοῖς, καὶ ἦν ὑπεράγον πάντα τὰ θηρία, καὶ ὡήθη ὅτι ἐν αὐτῷ ἔστιν ὁ βασιλεὺς.⁴⁴καὶ ἔδωκεν ἑαυτὸν τοῦ σῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ περιποιῆσαι ἑαυτῷ ὄνομα αἰώνιον.⁴⁵καὶ ἐπέδραμεν αὐτῷ θράσει εἰς μέσον τῆς φάλαγγος καὶ ἐθανάτου δεξιὰ καὶ εὐώνυμα, καὶ ἐσχίζοντο ἀπ' αὐτοῦ ἔνθα καὶ ἔνθα.⁴⁶καὶ εἰσέδυ ὑπὸ τὸν ἐλέφαντα καὶ ὑπέθηκεν αὐτῷ καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν, καὶ ἐπεσεν ἐπὶ τὴν

γῆν ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ⁴⁷καὶ εἶδον τὴν ἴσχὺν τῆς βασιλείας καὶ τὸ ὅρμημα τῶν δυνάμεων καὶ ἔξεκλιναν ἀπ' αὐτῶν.

⁴⁸Οἱ δὲ ἐκ τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως ἀνέβαινον εἰς συνάντησιν αὐτῶν εἰς Ιερουσαλημ, καὶ παρενέβαλεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Ιουδαίαν καὶ εἰς τὸ ὄρος Σιων. ⁴⁹καὶ ἐποίησεν εἰρήνην μετὰ τῶν ἐκ Βαιθουρων, καὶ ἔξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, ὅτι οὐκ ἦν αὐτοῖς ἐκεῖ διατροφὴ τοῦ συγκεκλεῖσθαι ἐν αὐτῇ, ὅτι σάββατον ἦν τῇ γῇ. ⁵⁰καὶ κατελάβετο ὁ βασιλεὺς τὴν Βαιθουραν καὶ ἀπέταξεν ἐκεῖ φρουρὰν τηρεῖν αὐτήν. ⁵¹καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὸ ἀγίασμα ἡμέρας πολλὰς καὶ ἔστησεν ἐκεῖ βελοστάσεις καὶ μηχανὰς καὶ πυροβόλα καὶ λιθοβόλα καὶ σκορπίδια εἰς τὸ βάλλεσθαι βέλη καὶ σφενδόνας. ⁵²καὶ ἐποίησαν καὶ αὐτοὶ μηχανὰς πρὸς τὰς μηχανὰς αὐτῶν καὶ ἐπολέμησαν ἡμέρας πολλάς. ⁵³Βρώματα δὲ οὐκ ἦν ἐν τοῖς ἀγγείοις διὰ τὸ ἔβδομον ἔτος εἴναι, καὶ οἱ ἀνασῳζόμενοι εἰς τὴν Ιουδαίαν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν κατέφαγον τὸ ὑπόλειμμα τῆς παραθέσεως. ⁵⁴καὶ ὑπελείφθησαν ἐν τοῖς ἀγίοις ἄνδρες ὀλίγοι, ὅτι κατεκράτησεν αὐτῶν ὁ λιμός, καὶ ἐσκορπίσθησαν ἔκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

⁵⁵Καὶ ἤκουσεν Λυσίας ὅτι Φίλιππος, ὃν κατέστησεν ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος ἔτι ζῶντος αὐτοῦ ἐκθρέψαι Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸ βασιλεῦσαι αὐτόν, ⁵⁶ἀπέστρεψεν ἀπὸ τῆς Περσίδος καὶ Μηδίας καὶ αἱ δυνάμεις αἱ πορευθεῖσαι μετὰ τοῦ βασιλέως μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι ζητεῖ παραλαβεῖν τὰ τῶν πραγμάτων. ⁵⁷καὶ κατέσπευδεν καὶ ἐπένευσεν τοῦ ἀπελθεῖν καὶ εἴπεν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως καὶ τοὺς ἄνδρας Ἐκλείπομεν καθ' ἡμέραν, καὶ ἡ τροφὴ ἡμῖν ὀλίγη, καὶ ὁ τόπος οὗ παρεμβάλλομέν ἐστιν ὀχυρός, καὶ ἐπίκειται ἡμῖν τὰ τῆς βασιλείας. ⁵⁸νῦν οὖν δῶμεν δεξιὰς τοῖς ἀνθρώποις τούτοις καὶ ποιήσωμεν μετ' αὐτῶν εἰρήνην καὶ μετὰ παντὸς ἔθνους αὐτῶν ⁵⁹καὶ στήσωμεν αὐτοῖς τοῦ πορεύεσθαι τοῖς νομίμοις αὐτῶν ὡς τὸ πρότερον· χάριν γὰρ τῶν νομίμων αὐτῶν, ὡν διεσκεδάσαμεν, ὡργίσθησαν καὶ ἐποίησαν ταῦτα πάντα. ⁶⁰καὶ ἥρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς εἰρηνεῦσαι, καὶ ἐπεδέξαντο. ⁶¹καὶ ὥμοσεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες· ἐπὶ τούτοις ἔξῆλθον ἐκ τοῦ ὀχυρώματος. ⁶²καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς ὄρος Σιων καὶ εἶδεν τὸ ὀχύρωμα τοῦ τόπου καὶ ἡθέτησεν τὸν ὄρκισμόν, ὃν ὥμοσεν, καὶ ἐνετείλατο καθελεῖν τὸ τεῖχος κυκλόθεν. ⁶³καὶ ἀπῆρεν κατὰ σπουδὴν καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ἀντίοχειαν καὶ εὔρεν Φίλιππον κυριεύοντα τῆς πόλεως καὶ ἐπολέμησεν πρὸς αὐτὸν καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν βίᾳ.

⁷ ¹Ἐτους ἑνὸς καὶ πεντηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἔξῆλθεν Δημήτριος ὁ τοῦ Σελεύκου ἐκ Πώμης καὶ ἀνέβη σὺν ἀνδράσιν ὀλίγοις εἰς πόλιν παραθαλασσίαν καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ. ²καὶ ἐγένετο ὡς εἰσεπορεύετο εἰς οἴκον βασιλείας πατέρων αὐτοῦ, καὶ συνέλαβον αἱ δυνάμεις τὸν Ἀντίοχον καὶ τὸν Λυσίαν ἀγαγεῖν αὐτοὺς αὐτῷ. ³καὶ ἐγνώσθη αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, καὶ εἴπεν Μή μοι δείξητε τὰ πρόσωπα αὐτῶν. ⁴καὶ ἀπέκτειναν αὐτοὺς αἱ δυνάμεις, καὶ ἐκάθισεν Δημήτριος ἐπὶ θρόνου βασιλείας αὐτοῦ. ⁵καὶ ἥλθον πρὸς αὐτὸν πάντες ἄνδρες ἄνομοι καὶ ἀσεβεῖς ἐξ Ισραηλ, καὶ Ἀλκιμος ἡγεῖτο αὐτῶν

βουλόμενος Ἱερατεύειν. ⁶καὶ κατηγόρησαν τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα λέγοντες Ἀπώλεσεν Ιουδαῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πάντας τοὺς φίλους σου, καὶ ἡμᾶς ἐσκόρπισεν ἀπὸ τῆς γῆς ἡμῶν. ⁷νῦν οὖν ἀπόστειλον ἄνδρα, ὃ πιστεύεις, καὶ πορευθεὶς ἰδέτω τὴν ἔξολέθρευσιν πᾶσαν, ἣν ἐποίησεν ἡμῖν καὶ τῇ χώρᾳ τοῦ βασιλέως, καὶ κολασάτω αὐτοὺς καὶ πάντας τοὺς ἐπιβοηθοῦντας αὐτοῖς. ⁸καὶ ἐπέλεξεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βακχίδην τῶν φίλων τοῦ βασιλέως κυριεύοντα ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ μέγαν ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ πιστὸν τῷ βασιλεῖ ⁹καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν καὶ Ἀλκιμον τὸν ἀσεβῆ καὶ ἔστησεν αὐτῷ τὴν Ἱερωσύνην καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ ποιῆσαι τὴν ἐκδίκησιν ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ. ¹⁰καὶ ἀπῆρον καὶ ἥλθον μετὰ δυνάμεως πολλῆς εἰς γῆν Ιουδaea· καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ιουδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ λόγοις εἰρηνικοῖς μετὰ δόλου. ¹¹καὶ οὐ προσέσχον τοῖς λόγοις αὐτῶν· εἶδον γὰρ ὅτι ἥλθαν μετὰ δυνάμεως πολλῆς. ¹²καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς Ἀλκιμον καὶ Βακχίδην συναγωγὴ γραμματέων ἐκζητῆσαι δίκαια, ¹³καὶ πρῶτοι οἱ Ασιδαῖοι ἦσαν ἐν υἱοῖς Ισραὴλ καὶ ἐπεζήτουν παρ' αὐτῶν εἰρήνην. ¹⁴εἶπον γάρ Ἀνθρωπος Ἱερεὺς ἐκ σπέρματος Ααρὼν ἥλθεν ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ οὐκ ἀδικήσει ἡμᾶς. ¹⁵καὶ ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν λόγους εἰρηνικοὺς καὶ ὕμοσεν αὐτοῖς λέγων Οὐκ ἐκζητήσομεν ὑμῖν κακὸν καὶ τοῖς φίλοις ὑμῶν. ¹⁶καὶ ἐνεπίστευσαν αὐτῷ· καὶ συνέλαβεν ἐξ αὐτῶν ἔξικοντα ἄνδρας καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ κατὰ τὸν λόγον, ὃν ἔγραψεν αὐτὸν ¹⁷Σάρκας ὁσίων σου καὶ αἷμα αὐτῶν ἐξέχεαν κύκλῳ Ιερουσαλημ, καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς ὁ θάπτων. ¹⁸καὶ ἐπέπεσεν αὐτῶν ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος εἰς πάντα τὸν λαόν, ὅτι εἶπον Οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια καὶ κρίσις, παρέβησαν γὰρ τὴν στάσιν καὶ τὸν ὄρκον, ὃν ὕμοσαν. ¹⁹καὶ ἀπῆρεν Βακχίδης ἀπὸ Ιερουσαλημ καὶ παρενέβαλεν ἐν Βηθζαΐθ καὶ ἀπέστειλεν καὶ συνέλαβεν πολλοὺς ἀπὸ τῶν μετ' αὐτοῦ αὐτομολησάντων ἄνδρῶν καὶ τινας τοῦ λαοῦ καὶ ἔθυσεν αὐτοὺς εἰς τὸ φρέαρ τὸ μέγα. ²⁰καὶ κατέστησεν τὴν χώραν τῷ Ἀλκίμῳ καὶ ἀφῆκεν μετ' αὐτοῦ δύναμιν τοῦ βοηθεῖν αὐτῷ· καὶ ἀπῆλθεν Βακχίδης πρὸς τὸν βασιλέα. ²¹καὶ ἤγωνισατο Ἀλκιμος περὶ τῆς ἀρχιερωσύνης, ²²καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ ταράσσοντες τὸν λαὸν αὐτῶν καὶ κατεκράτησαν γῆν Ιουδaea καὶ ἐποίησαν πληγὴν μεγάλην ἐν Ισραὴλ. ²³καὶ εἶδεν Ιουδαῖς πᾶσαν τὴν κακίαν, ἣν ἐποίησεν Ἀλκιμος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν υἱοῖς Ισραὴλ ὑπὲρ τὰ ἔθνη, ²⁴καὶ ἐξῆλθεν εἰς πάντα τὰ ὅρια Ιουδαίας κυκλόθεν καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἀνδράσιν τοῖς αὐτομολήσασιν, καὶ ἀνεστάλησαν τοῦ ἐκπορεύεσθαι εἰς τὴν χώραν. ²⁵ώς δὲ εἶδεν Ἀλκιμος ὅτι ἐνίσχυσεν Ιουδαῖς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔγνω ὅτι οὐ δύναται ὑποστῆναι αὐτούς, καὶ ἐπέστρεψεν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ κατηγόρησεν αὐτῶν πονηρά.

²⁶Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Νικάνορα ἵνα τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ τῶν ἐνδόξων καὶ μισοῦντα καὶ ἐχθραίνοντα τῷ Ισραὴλ καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ ἐξῆραι τὸν λαόν. ²⁷καὶ ἥλθεν Νικάνωρ εἰς Ιερουσαλημ δυνάμει πολλῆς, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Ιουδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ μετὰ δόλου λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων ²⁸Μὴ ἔστω μάχη ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν· ἥξω ἐν ἀνδράσιν ὀλίγοις, ἵνα ἴδω ὑμῶν τὰ πρόσωπα μετ' εἰρήνης. ²⁹καὶ ἥλθεν πρὸς Ιουδαν, καὶ ἤσπάσαντο ἀλλήλους εἰρηνικῶς· καὶ οἱ πολέμιοι ἔτοιμοι ἦσαν ἐξαρπάσαι τὸν Ιουδαν. ³⁰καὶ ἐγνώσθη ὁ λόγος τῷ Ιουδᾳ ὅτι μετὰ δόλου ἥλθεν ἐπ' αὐτόν,

καὶ ἐπτοήθη ἀπ' αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔβουλήθη ἔτι ἵδεῖν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.³¹καὶ ἔγνω Νικάνωρ ὅτι ἀπεκαλύφθη ἡ βουλὴ αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ιουδᾳ ἐν πολέμῳ κατὰ Χαφαρσαλαμα.

³²καὶ ἐπεσον τῶν παρὰ Νικάνορος ὥσει πεντακόσιοι ἄνδρες, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν πόλιν Δαυιδ.

³³Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἀνέβη Νικάνωρ εἰς ὄρος Σιων. καὶ ἐξῆλθον ἀπὸ τῶν ιερέων ἐκ τῶν ἀγίων καὶ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ ἀσπάσασθαι αὐτὸν εἰρηνικῶς καὶ δεῖξαι αὐτῷ τὴν ὁλοκαύτωσιν τὴν προσφερομένην ὑπὲρ τοῦ βασιλέως.³⁴καὶ ἐμυκτήρισεν αὐτοὺς καὶ κατεγέλασεν αὐτῶν καὶ ἐμίανεν αὐτοὺς καὶ ἐλάλησεν ὑπερηφάνως.³⁵καὶ ὤμοσεν μετὰ θυμοῦ λέγων·Ἐὰν μὴ παραδοθῇ Ιουδᾶς καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ εἰς χεῖράς μου τὸ νῦν, καὶ ἔσται ἐὰν ἐπιστρέψω ἐν εἰρήνῃ, ἐμπυριῶ τὸν οἶκον τοῦτον. καὶ ἐξῆλθεν μετὰ θυμοῦ μεγάλου.³⁶καὶ εἰσῆλθον οἱ ιερεῖς καὶ ἔστησαν κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ ναοῦ καὶ ἔκλαυσαν καὶ εἶπον³⁷Σὺν ἐξελέξω τὸν οἶκον τοῦτον ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτοῦ εἴναι οἶκον προσευχῆς καὶ δεήσεως τῷ λαῷ σου.

³⁸ποίησον ἐκδίκησιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ καὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ αὐτοῦ, καὶ πεσέτωσαν ἐν ρόμφαιᾳ· μνήσθητι τῶν δυσφημιῶν αὐτῶν καὶ μὴ δῷς αὐτοῖς μονήν.³⁹καὶ ἐξῆλθεν Νικάνωρ ἐξ Ιερουσαλημ καὶ παρενέβαλεν ἐν Βαιθωρων, καὶ συνήντησεν αὐτῷ δύναμις Συρίας.⁴⁰καὶ Ιουδᾶς παρενέβαλεν ἐν Αδασα ἐν τρισχιλίοις ἀνδράσιν· καὶ προσηγύξατο Ιουδᾶς καὶ εἶπεν⁴¹Οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως ὅτε ἐδύσφήμησαν, ἐξῆλθεν δὲ ἄγγελός σου καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς ἐκατὸν ὀγδοήκοντα πέντε χιλιάδας.⁴²οὕτως σύντριψον τὴν παρεμβολὴν ταύτην ἐνώπιον ἡμῶν σήμερον, καὶ γνώτωσαν οἱ ἐπίλοιποι ὅτι κακῶς ἐλάλησεν ἐπὶ τὰ ἄγια σου, καὶ κρῖνον αὐτὸν κατὰ τὴν κακίαν αὐτοῦ.⁴³καὶ συνῆψαν αἱ παρεμβολαὶ εἰς πόλεμον τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς Αδαρ, καὶ συνετρίβη ἡ παρεμβολὴ Νικάνορος, καὶ ἐπεσεν αὐτὸς πρῶτος ἐν τῷ πολέμῳ.⁴⁴ὡς δὲ εἶδεν ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὅτι ἐπεσεν Νικάνωρ, ρίψαντες τὰ ὅπλα ἔφυγον.⁴⁵καὶ κατεδίωκον αὐτοὺς ὁδὸν ἡμέρας μιᾶς ἀπὸ Αδασα ἔως τοῦ ἐλθεῖν εἰς Γαζηρα καὶ ἐσάλπιζον ὅπισω αὐτῶν ταῖς σάλπιγξιν τῶν σημασιῶν.⁴⁶καὶ ἐξῆλθον ἐκ πασῶν τῶν κωμῶν τῆς Ιουδαίας κυκλόθεν καὶ ὑπερεκέρων αὐτούς, καὶ ἀπέστρεφον οὗτοι πρὸς τούτους, καὶ ἐπεσον πάντες ρόμφαιᾳ, καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἰς.⁴⁷καὶ ἔλαβον τὰ σκῦλα καὶ τὴν προνομήν, καὶ τὴν κεφαλὴν Νικάνορος ἀφεῖλον καὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, ἦν ἐξέτεινεν ὑπερηφάνως, καὶ ἥνεγκαν καὶ ἐξέτειναν παρὰ τῇ Ιερουσαλημ.⁴⁸καὶ ηὐφράνθη ὁ λαὸς σφόδρα καὶ ἥγαγον τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡμέραν εὐφροσύνης μεγάλην.⁴⁹καὶ ἐστησαν τοῦ ἄγειν κατ' ἐνιαυτὸν τὴν ἡμέραν ταύτην τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ Αδαρ.⁵⁰καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ Ιουδα ἡμέρας ὀλίγας.

8 ¹Καὶ ἤκουσεν Ιουδᾶς τὸ ὄνομα τῶν Ρωμαίων, ὅτι εἰσὶν δυνατοὶ ἴσχύι καὶ αὐτοὶ εὔδοκοῦσιν ἐν πᾶσιν τοῖς προστιθεμένοις αὐτοῖς, καὶ ὅσοι ἀν προσέλθωσιν αὐτοῖς, ἰστῶσιν αὐτοῖς φιλίαν, καὶ ὅτι εἰσὶ δυνατοὶ ἴσχύι.²καὶ διηγήσαντο αὐτῷ τοὺς πολέμους αὐτῶν καὶ τὰς ἀνδραγαθίας, ἃς ποιοῦσιν ἐν τοῖς Γαλάταις, καὶ ὅτι κατεκράτησαν αὐτῶν καὶ ἥγαγον αὐτοὺς ὑπὸ φόρον,³καὶ ὅσα ἐποίησαν ἐν χώρᾳ Σπανίας τοῦ κατακρατῆσαι τῶν μετάλλων τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσού τοῦ ἐκεῖ.⁴καὶ κατεκράτησαν τοῦ τόπου παντὸς τῇ βουλῇ αὐτῶν καὶ τῇ μακροθυμίᾳ, καὶ ὁ τόπος ἦν ἀπέχων

μακρὰν ἀπ' αὐτῶν σφόδρα, καὶ τῶν βασιλέων τῶν ἐπελθόντων ἐπ' αὐτοὺς ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς, ἕως συνέτριψαν αὐτοὺς καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην, καὶ οἱ ἐπίλοιποι διδόσιν αὐτοῖς φόρον κατ' ἐνιαυτόν. ⁵καὶ τὸν Φίλιππον καὶ τὸν Περσέα Κιτιέων βασιλέα καὶ τοὺς ἐπηρμένους ἐπ' αὐτοὺς συνέτριψαν αὐτοὺς ἐν πολέμῳ καὶ κατεκράτησαν αὐτῶν. ⁶καὶ Ἀντίοχον τὸν μέγαν βασιλέα τῆς Ἀσίας τὸν πορευθέντα ἐπ' αὐτοὺς εἰς πόλεμον ἔχοντα ἑκατὸν εἴκοσι ἑλέφαντας καὶ ἵππους καὶ ἄρματα καὶ δύναμιν πολλὴν σφόδρα, καὶ συνετρίβη ὑπ' αὐτῶν, ⁷καὶ ἔλαβον αὐτὸν ζῶντα καὶ ἔστησαν αὐτοῖς διδόναι αὐτόν τε καὶ τοὺς βασιλεύοντας μετ' αὐτὸν φόρον μέγαν καὶ διδόναι ὅμηρα καὶ διαστολὴν ⁸καὶ χώραν τὴν Ἰνδικήν καὶ Μηδίαν καὶ Λυδίαν ἀπὸ τῶν καλλίστων χωρῶν αὐτῶν, καὶ λαβόντες αὐτὰς παρ' αὐτοῦ ἔδωκαν αὐτὰς Εὔμενει τῷ βασιλεῖ. ⁹καὶ ὅτι οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐβούλευσαντο ἐλθεῖν καὶ ἔξαραι αὐτούς, ¹⁰καὶ ἐγνώσθη ὁ λόγος αὐτοῖς, καὶ ἀπέστειλαν ἐπ' αὐτοὺς στρατηγὸν ἔνα καὶ ἐπολέμησαν πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπεσον ἐξ αὐτῶν τραυματίᾳ πολλοί, καὶ ἥχμαλώτισαν τὰς γυναικας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ ἐπρονόμευσαν αὐτοὺς καὶ κατεκράτησαν τῆς γῆς καὶ καθεῖλον τὰ ὄχυρά ματα αὐτῶν καὶ κατεδουλώσαντο αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹¹καὶ τὰς ἐπιλοίπους βασιλείας καὶ τὰς νήσους, ὅσοι ποτὲ ἀντέστησαν αὐτοῖς, κατέφθειραν καὶ ἐδούλωσαν αὐτούς, μετὰ δὲ τῶν φίλων αὐτῶν καὶ τῶν ἐπαναπαυομένων αὐτοῖς συνετήρησαν φιλίαν. ¹²καὶ κατεκράτησαν τῶν βασιλέων τῶν ἐγγὺς καὶ τῶν μακράν, καὶ ὅσοι ἤκουον τὸ ὄνομα αὐτῶν, ἐφοβοῦντο ἀπ' αὐτῶν. ¹³οἵς δ' ἀν βούλωνται βοηθεῖν καὶ βασιλεύειν, βασιλεύουσιν. οὓς δ' ἀν βούλωνται, μεθιστῶσιν. καὶ ὑψώθησαν σφόδρα. ¹⁴καὶ ἐν πᾶσιν τούτοις οὐκ ἐπέθεντο αὐτῶν οὐδὲ εἰς διάδημα, οὐδὲ περιεβάλοντο πορφύραν ὥστε ἀδρυνθῆναι ἐν αὐτῇ. ¹⁵καὶ βουλευτήριον ἐποίησαν ἔαυτοῖς, καὶ καθ' ἡμέραν ἐβούλευσαν τριακόσιοι καὶ εἴκοσι βουλευόμενοι διὰ παντὸς περὶ τοῦ πλήθους τοῦ εὔκοσμεῖν αὐτούς. ¹⁶καὶ πιστεύουσιν ἐνὶ ἀνθρώπῳ ἄρχειν αὐτῶν κατ' ἐνιαυτὸν καὶ κυριεύειν πάσης τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ πάντες ἀκούουσιν τοῦ ἐνός, καὶ οὐκ ἔστιν φθόνος οὐδὲ ζῆλος ἐν αὐτοῖς.

¹⁷Καὶ ἐπελέξατο Ιουδαῖς τὸν Εὐπόλεμον υἱὸν Ιωαννου τοῦ Ακκως καὶ Ἰάσονα υἱὸν Ελεαζαρου καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς Ῥώμην στῆσαι φιλίαν καὶ συμμαχίαν ¹⁸καὶ τοῦ ἄραι τὸν ζυγὸν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι εἶδον τὴν βασιλείαν τῶν Ἑλλήνων καταδουλουμένους τὸν Ισραὴλ δουλείᾳ. ¹⁹καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Ῥώμην, καὶ ἡ ὁδὸς πολλὴ σφόδρα, καὶ εἰσήλθοσαν εἰς τὸ βουλευτήριον καὶ ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον ²⁰Ιουδαῖς δὲ καὶ Μακκαβαῖος καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος τῶν Ιουδαίων ἀπέστειλαν ἡμᾶς πρὸς ὑμᾶς στῆσαι μεθ' ὑμῶν συμμαχίαν καὶ εἰρήνην καὶ γραφῆναι ἡμᾶς συμμάχους καὶ φίλους ὑμῶν. ²¹καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον αὐτῶν. ²²καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς, ἣς ἀντέγραψαν ἐπὶ δέλτοις χαλκαῖς καὶ ἀπέστειλαν εἰς Ιερουσαλημ εἶναι παρ' αὐτοῖς ἐκεῖ μνημόσυνον εἰρήνης καὶ συμμαχίας

²³Καλῶς γένοιτο Ῥωμαίοις καὶ τῷ ἔθνει Ιουδαίων ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ρόμφαία καὶ ἔχθρὸς μακρυνθείη ἀπ' αὐτῶν. ²⁴Ἐὰν δὲ ἐνστῇ πόλεμος Ῥώμη προτέρᾳ ἢ πᾶσιν τοῖς

συμμάχοις αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ κυριείᾳ αὐτῶν, ²⁵συμμαχήσει τὸ ἔθνος τῶν Ιουδαίων, ὡς ἀν ὁ καιρὸς ὑπογράφῃ αὐτοῖς, καρδίᾳ πλήρει. ²⁶καὶ τοῖς πολεμοῦσιν οὐ δώσουσιν οὐδὲ ἐπαρκέσουσιν σῖτον, ὅπλα, ἀργύριον, πλοῖα, ὡς ἔδοξεν Ῥώμη· καὶ φυλάξονται τὰ φυλάγματα αὐτῶν οὐθὲν λαβόντες. ²⁷κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ ἐὰν ἔθνει Ιουδαίων συμβῇ προτέροις πόλεμος, συμμαχήσουσιν οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ ψυχῆς, ὡς ἀν αὐτοῖς ὁ καιρὸς ὑπογράφῃ; ²⁸καὶ τοῖς συμμαχοῦσιν οὐ δοθήσεται σῖτος, ὅπλα, ἀργύριον, πλοῖα, ὡς ἔδοξεν Ῥώμη· καὶ φυλάξονται τὰ φυλάγματα ταῦτα καὶ οὐ μετὰ δόλου. — ²⁹κατὰ τοὺς λόγους τούτους οὕτως ἔστησαν Ῥωμαῖοι τῷ δῆμῳ τῶν Ιουδαίων. ³⁰ἐὰν δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους βουλεύσωνται οὗτοι καὶ οὗτοι προσθεῖναι ἢ ἀφελεῖν, ποιήσονται ἐξ αἰρέσεως αὐτῶν, καὶ ὁ ἀν προσθῶσιν ἢ ἀφέλωσιν, ἔσται κύρια. ³¹καὶ περὶ τῶν κακῶν, ὃν ὁ βασιλεὺς Δημήτριος συντελεῖται εἰς αὐτούς, ἐγράψαμεν αὐτῷ λέγοντες Διὰ τί ἐβάρυνας τὸν ζυγόν σου ἐπὶ τοὺς φίλους ἡμῶν τοὺς συμμάχους Ιουδαίους; ³²ἐὰν οὖν ἔτι ἐντύχωσιν κατὰ σοῦ, ποιήσομεν αὐτοῖς τὴν κρίσιν καὶ πολεμήσομέν σε διὰ τῆς θαλάσσης καὶ διὰ τῆς ξηρᾶς.

9 ¹Καὶ ἥκουσεν Δημήτριος ὅτι ἔπεσεν Νικάνωρ καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐν πολέμῳ, καὶ προσέθετο τὸν Βακχίδην καὶ τὸν Ἀλκιμον ἐκ δευτέρου ἀποστεῖλαι εἰς γῆν Ιουδα καὶ τὸ δεξιὸν κέρας μετ' αὐτῶν. ²καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τὴν εἰς Γαλαγαλα καὶ παρενέβαλον ἐπὶ Μαισαλωθ τὴν ἐν Αρβηλοις καὶ προκατελάβοντο αὐτὴν καὶ ἀπώλεσαν ψυχὰς ἀνθρώπων πολλάς. ³καὶ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἔτους τοῦ δευτέρου καὶ πεντηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ παρενέβαλον ἐπὶ Ιερουσαλημ. ⁴καὶ ἀπῆραν καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Βερεαν ἐν εἴκοσι χιλιάσιν ἀνδρῶν καὶ δισχιλίᾳ ἵππων. ⁵καὶ Ιουδας ἦν παρεμβεβληκὼς ἐν Ελασα, καὶ τρισχίλιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ ἐκλεκτοί. ⁶καὶ εἶδον τὸ πλῆθος τῶν δυνάμεων ὅτι πολλοί εἰσιν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα· καὶ ἐξερρύησαν πολλοὶ ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, οὐ κατελείφθησαν ἐξ αὐτῶν ἀλλ' ἢ δικτακόσιοι ἄνδρες. ⁷καὶ εἶδεν Ιουδας ὅτι ἀπερρύη ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ καὶ ὁ πόλεμος ἔθλιβεν αὐτόν, καὶ συνετρίβη τῇ καρδίᾳ, ὅτι οὐκ εἶχεν καιρὸν συναγαγεῖν αὐτούς, ⁸καὶ ἐξελύθη καὶ εἶπεν τοῖς καταλειφθεῖσιν Ἀναστῶμεν καὶ ἀναβῶμεν ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους ἡμῶν, ἐὰν ἄρα δυνώμεθα πολεμῆσαι πρὸς αὐτούς. ⁹καὶ ἀπέστρεφον αὐτὸν λέγοντες Οὐ μὴ δυνώμεθα, ἀλλ' ἢ σώζωμεν τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς τὸ νῦν, ἐπιστρέψωμεν καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν καὶ πολεμήσωμεν πρὸς αὐτούς, ἡμεῖς δὲ δλίγοι. ¹⁰καὶ εἶπεν Ιουδας Μὴ γένοιτο ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο, φυγεῖν ἀπ' αὐτῶν, καὶ εἰ ἤγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν, καὶ ἀποθάνωμεν ἐν ἀνδρείᾳ χάριν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ μὴ καταλίπωμεν αἰτίαν τῇ δόξῃ ἡμῶν. ¹¹καὶ ἀπῆρεν ἡ δύναμις ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἔστησαν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ ἐμερίσθη ἡ ἵππος εἰς δύο μέρη, καὶ οἱ σφενδονῆται καὶ οἱ τοξόται προεπορεύοντο τῆς δυνάμεως, καὶ οἱ πρωταγωνισταὶ πάντες οἱ δυνατοί, Βακχίδης δὲ ἦν ἐν τῷ δεξιῷ κέρατι. ¹²καὶ ἤγγισεν ἡ φάλαγξ ἐκ τῶν δύο μερῶν καὶ ἐφώνουν ταῖς σάλπιγξιν, καὶ ἐσάλπισαν οἱ παρὰ Ιουδού καὶ αὐτοὶ ταῖς σάλπιγξιν. ¹³καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ ἀπὸ τῆς φωνῆς τῶν παρεμβολῶν, καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος συνημμένος ἀπὸ πρωίθεν ἔως ἐσπέρας. ¹⁴καὶ εἶδεν Ιουδας ὅτι Βακχίδης καὶ τὸ στερέωμα τῆς παρεμβολῆς ἐν τοῖς δεξιοῖς, καὶ συνῆλθον αὐτῷ πάντες οἱ εὔψυχοι τῇ καρδίᾳ, ¹⁵καὶ

συνετρίβη τὸ δεξιὸν μέρος ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐδίωκεν ὁ πίσω αὐτῶν ἔως Αζωτου ὄρους. ¹⁶καὶ οἱ εἰς τὸ ἀριστερὸν κέρας εἶδον ὅτι συνετρίβη τὸ δεξιὸν κέρας, καὶ ἐπέστρεψαν κατὰ πόδας Ιουδου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐκ τῶν ὅπισθεν. ¹⁷καὶ ἐβαρύνθη ὁ πόλεμος, καὶ ἐπεσον τραυματίαι πολλοὶ ἐκ τούτων καὶ ἐκ τούτων, ¹⁸καὶ Ιουδας ἐπεσεν, καὶ οἱ λοιποὶ ἔφυγον. ¹⁹καὶ ἦρεν Ιωναθαν καὶ Σιμων Ιουδαν τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν Μωδεῖν. ²⁰καὶ ἐκλαυσαν αὐτὸν καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ισραὴλ κοπετὸν μέγαν καὶ ἐπένθουν ἡμέρας πολλὰς καὶ εἴπον ²¹Πῶς ἐπεσεν δυνατὸς σῷζων τὸν Ισραὴλ. ²²καὶ τὰ περισσὰ τῶν λόγων Ιουδου καὶ τῶν πολέμων καὶ τῶν ἀνδραγαθιῶν, ὃν ἐποίησεν, καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ οὐ κατεγράφη· πολλὰ γὰρ ἦν σφόδρα.

²³Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ιουδου ἐξέκυψαν οἱ ἄνομοι ἐν πᾶσιν τοῖς ὁρίοις Ισραὴλ, καὶ ἀνέτειλαν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀδικίαν. ²⁴ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγενήθη λιμὸς μέγας σφόδρα, καὶ αὐτομόλησεν ἡ χώρα μετ' αὐτῶν. ²⁵καὶ ἐξέλεξεν Βακχίδης τοὺς ἀσεβεῖς ἄνδρας καὶ κατέστησεν αὐτοὺς κυρίους τῆς χώρας. ²⁶καὶ ἐξεζήτουν καὶ ἤρεύνων τοὺς φίλους Ιουδου καὶ ἥγον αὐτοὺς πρὸς Βακχίδην, καὶ ἐξεδίκα αὐτοὺς καὶ ἐνέπαιξεν αὐτοῖς. ²⁷καὶ ἐγένετο θλῖψις μεγάλη ἐν τῷ Ισραὴλ, ἥτις οὐκ ἐγένετο ἀφ' ἣς ἡμέρας οὐκ ὥφθη προφήτης αὐτοῖς. ²⁸καὶ ἡθροίσθησαν πάντες οἱ φίλοι Ιουδου καὶ εἴπον τῷ Ιωναθαν ²⁹Ἄφ' οὗ ὁ ἀδελφός σου Ιουδας τετελεύτηκεν, καὶ ἀνὴρ ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἔστιν ἐξελθεῖν καὶ εἰσελθεῖν πρὸς τοὺς ἐχθροὺς καὶ Βακχίδην καὶ ἐν τοῖς ἐχθραίνουσιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν. ³⁰νῦν οὖν σὲ ἡρετισάμεθα σήμερον τοῦ εἶναι ἀντ' αὐτοῦ ἡμῖν εἰς ἄρχοντα καὶ ἡγούμενον τοῦ πολεμῆσαι τὸν πόλεμον ἡμῶν. ³¹καὶ ἐπεδέξατο Ιωναθαν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὴν ἥγησιν καὶ ἀνέστη ἀντὶ Ιουδου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

³²Καὶ ἐγνω Βακχίδης καὶ ἐζήτει αὐτὸν ἀποκτεῖναι. ³³καὶ ἐγνω Ιωναθαν καὶ Σιμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτοῦ καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον Θεκωε καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ ὕδωρ λάκκου Ασφαρ. ³⁴καὶ ἐγνω Βακχίδης τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων καὶ ἥλθεν αὐτὸς καὶ πᾶν τὸ στράτευμα αὐτοῦ πέραν τοῦ Ιορδάνου. — ³⁵καὶ ἀπέστειλεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἡγούμενον τοῦ ὄχλου καὶ παρεκάλεσεν τοὺς Ναβαταίους φίλους αὐτοῦ τοῦ παραθέσθαι αὐτοῖς τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν τὴν πολλήν. ³⁶καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ιαμβρι οἱ ἐκ Μηδαβα καὶ συνέλαβον Ιωαννην καὶ πάντα, ὅσα εἶχεν, καὶ ἀπῆλθον ἔχοντες. ³⁷μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἀπήγγειλαν Ιωναθαν καὶ Σιμωνι τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ὅτι Γίοι Ιαμβρι ποιοῦσιν γάμον μέγαν καὶ ἄγουσιν τὴν νύμφην ἀπὸ Ναδαβαθ, θυγατέρα ἐνὸς τῶν μεγάλων μεγιστάνων Χανααν, μετὰ παραπομπῆς μεγάλης. ³⁸καὶ ἐμνήσθησαν τοῦ αἵματος Ιωαννου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν καὶ ἀνέβησαν καὶ ἐκρύβησαν ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ ὄρους. ³⁹καὶ ἦραν τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ εἶδον καὶ ἴδοὺ θροῦς καὶ ἀποσκευὴ πολλή, καὶ ὁ νυμφίος ἐξῆλθεν καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς συνάντησιν αὐτῶν μετὰ τυμπάνων καὶ μουσικῶν καὶ σπλων πολλῶν. ⁴⁰καὶ ἐξανέστησαν ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἐνέδρου καὶ ἀπέκτειναν αὐτούς, καὶ ἐπεσον τραυματίαι πολλοί, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἔφυγον εἰς τὸ ὄρος· καὶ ἔλαβον πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν. ⁴¹καὶ μετεστράφη ὁ γάμος εἰς πένθος καὶ φωνὴ μουσικῶν αὐτῶν εἰς θρῆνον. ⁴²καὶ ἐξεδίκησαν τὴν ἐκδίκησιν αἵματος

ἀδελφοῦ αὐτῶν καὶ ἀπέστρεψαν εἰς τὸ ἔλος τοῦ Ιορδάνου. — ⁴³καὶ ἤκουσεν Βακχίδης καὶ ἦλθεν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἔως τῶν κρηπίδων τοῦ Ιορδάνου ἐν δυνάμει πολλῆ. ⁴⁴καὶ εἶπεν Ιωναθαν τοῖς παρ' αὐτοῦ Ἀναστῶμεν δὴ καὶ πολεμήσωμεν περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, οὐ γάρ ἐστιν σήμερον ὡς ἔχθες καὶ τρίτην ἡμέραν. ⁴⁵ιδοὺ γὰρ ὁ πόλεμος ἐξ ἐναντίας καὶ ἐξόπισθεν ἡμῶν, τὸ δὲ ὕδωρ τοῦ Ιορδάνου ἔνθεν καὶ ἔνθεν καὶ ἔλος καὶ δρυμός, οὐκ ἐστιν τόπος τοῦ ἐκκλιναι. ⁴⁶νῦν οὖν κεκράξατε εἰς τὸν οὐρανόν, ὅπως διασωθῆτε ἐκ χειρὸς τῶν ἔχθρῶν ἡμῶν. ⁴⁷καὶ συνῆψεν ὁ πόλεμος· καὶ ἐξέτεινεν Ιωναθαν τὴν χεῖρα αὐτοῦ πατάξαι τὸν Βακχίδην, καὶ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὰ ὄπίσω. ⁴⁸καὶ ἐνεπήδησεν Ιωναθαν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν Ιορδάνην καὶ διεκολύμβησαν εἰς τὸ πέραν, καὶ οὐ διέβησαν ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ιορδάνην. ⁴⁹ἔπεσον δὲ παρὰ Βακχίδου τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς χιλίους ἄνδρας. ⁵⁰καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ιερουσαλημ, καὶ ὠκοδόμησαν πόλεις ὄχυρὰς ἐν τῇ Ιουδαίᾳ, τὸ ὄχυρωμα τὸ ἐν Ιεριχῷ καὶ τὴν Αμμαους καὶ τὴν Βαιθωρων καὶ τὴν Βαιθηλ καὶ τὴν Θαμναθα Φαραθων καὶ τὴν Τεφων, ἐν τείχεσιν ὑψηλοῖς καὶ πύλαις καὶ μοχλοῖς. ⁵¹καὶ ἔθετο φρουρὰν ἐν αὐτοῖς τοῦ ἔχθραίνειν τῷ Ισραὴλ. ⁵²καὶ ὡχύρωσεν τὴν πόλιν τὴν Βαιθουραν καὶ Γαζαρα καὶ τὴν ἄκραν καὶ ἔθετο ἐν αὐταῖς δυνάμεις καὶ παραθέσεις βρωμάτων. ⁵³καὶ ἔλαβεν τοὺς υἱοὺς τῶν ἡγουμένων τῆς χώρας ὅμηρα καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ ἐν Ιερουσαλημ ἐν φυλακῇ.

⁵⁴Καὶ ἐν ἔτει τρίτῳ καὶ πεντηκοστῷ καὶ ἐκατοστῷ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐπέταξεν Ἀλκιμος καθαιρεῖν τὸ τεῖχος τῆς αὐλῆς τῶν ἀγίων τῆς ἐσωτέρας· καὶ καθεῖλεν τὰ ἔργα τῶν προφητῶν καὶ ἐνήρξατο τοῦ καθαιρεῖν. ⁵⁵ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπλήγη Ἀλκιμος, καὶ ἐνεποδίσθη τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ ἀπεφράγη τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ παρελύθη καὶ οὐκ ἥδύνατο ἔτι λαλῆσαι λόγον καὶ ἐντείλασθαι περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ⁵⁶καὶ ἀπέθανεν Ἀλκιμος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ μετὰ βασάνου μεγάλης. ⁵⁷καὶ εἶδεν Βακχίδης ὅτι ἀπέθανεν Ἀλκιμος, καὶ ἐπέστρεψεν πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ Ιουδα ἔτη δύο.

⁵⁸Καὶ ἐβούλεύσαντο πάντες οἱ ἄνομοι λέγοντες Ἰδοὺ Ιωναθαν καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ ἐν ἡσυχίᾳ κατοικοῦσιν πεποιθότες· νῦν οὖν ἀνάξομεν τὸν Βακχίδην, καὶ συλλήμψεται αὐτοὺς πάντας ἐν νυκτὶ μιᾷ. ⁵⁹καὶ πορευθέντες συνεβούλεύσαντο αὐτῷ. ⁶⁰καὶ ἀπῆρεν τοῦ ἐλθεῖν μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ ἀπέστειλεν λάθρᾳ ἐπιστολὰς πᾶσιν τοῖς συμμάχοις αὐτοῦ τοῖς ἐν τῇ Ιουδαίᾳ, ὅπως συλλάβωσιν τὸν Ιωναθαν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἥδύναντο, ὅτι ἐγνώσθη ἡ βούλη αὐτῶν. ⁶¹καὶ συνέλαβον ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῆς χώρας τῶν ἀρχηγῶν τῆς κακίας εἰς πεντήκοντα ἄνδρας καὶ ἀπέκτειναν αὐτούς. ⁶²καὶ ἐξεχώρησεν Ιωναθαν καὶ Σιμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς Βαιθασι τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ὠκοδόμησεν τὰ καθηρημένα αὐτῆς, καὶ ἐστερέωσαν αὐτήν. ⁶³καὶ ἔγνω Βακχίδης καὶ συνήγαγεν πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ καὶ τοῖς ἐκ τῆς Ιουδαίας παρήγγειλεν. ⁶⁴καὶ ἐλθὼν παρενέβαλεν ἐπὶ Βαιθασι καὶ ἐπολέμησεν αὐτὴν ἡμέρας πολλὰς καὶ ἐποίησεν μηχανάς. ⁶⁵καὶ ἀπέλιπεν Ιωναθαν Σιμωνα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν χώραν καὶ ἦλθεν ἐν ἀριθμῷ. ⁶⁶καὶ ἐπάταξεν Οδομηρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς Φασιρων ἐν τῷ σκηνώματι αὐτῶν, καὶ ἤρξαντο τύπτειν καὶ

ἀνέβαινον ἐν ταῖς δυνάμεσιν. ⁶⁷καὶ Σιμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἔξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἐνεπύρισαν τὰς μηχανάς. ⁶⁸καὶ ἐπολέμησαν πρὸς τὸν Βακχίδην, καὶ συνετρίβη ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἔθλιβον αὐτὸν σφόδρα, ὅτι ἦν ἡ βουλὴ αὐτοῦ καὶ ἡ ἔφοδος αὐτοῦ κενή. ⁶⁹καὶ ὠργίσθη ἐν θυμῷ τοῖς ἀνδράσιν τοῖς ἀνόμοις τοῖς συμβουλεύσασιν αὐτῷ ἐλθεῖν εἰς τὴν χώραν καὶ ἀπέκτεινεν ἐξ αὐτῶν πολλοὺς καὶ ἐβούλεύσατο τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. ⁷⁰καὶ ἐπέγνω Ιωναθαν καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρέσβεις τοῦ συνθέσθαι πρὸς αὐτὸν εἰρήνην καὶ ἀποδοῦναι αὐτοῖς τὴν αἰχμαλωσίαν. ⁷¹καὶ ἐπεδέξατο καὶ ἐποίησεν κατὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ καὶ ὥμοσεν αὐτῷ μὴ ἐκζητῆσαι αὐτῷ κακὸν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ⁷²καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ τὴν αἰχμαλωσίαν, ἥν ἤχμαλώτευσεν τὸ πρότερον ἐκ γῆς Ιουδα, καὶ ἀποστρέψας ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ καὶ οὐ προσέθετο ἔτι ἐλθεῖν εἰς τὰ ὅρια αὐτῶν. ⁷³καὶ κατέπαυσεν ῥομφαία ἐξ Ισραὴλ· καὶ ὥκησεν Ιωναθαν ἐν Μαχμας, καὶ ἤρξατο Ιωναθαν κρίνειν τὸν λαὸν καὶ ἡφάνισεν τοὺς ἀσεβεῖς ἐξ Ισραὴλ.

10 ¹Καὶ ἐν ἔτει ἔξηκοστῷ καὶ ἐκατοστῷ ἀνέβη Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ Ἀντιόχου ὁ Ἐπιφανὴς καὶ κατελάβετο Πτολεμαΐδα, καὶ ἐπεδέξαντο αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ. ²καὶ ἤκουσεν Δημήτριος ὁ βασιλεὺς καὶ συνήγαγεν δυνάμεις πολλὰς σφόδρα καὶ ἔξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ εἰς πόλεμον. ³καὶ ἀπέστειλεν Δημήτριος πρὸς Ιωναθαν ἐπιστολὰς λόγοις εἰρηνικοῖς ὥστε μεγαλῦναι αὐτόν. ⁴εἶπεν γάρ Προφθάσωμεν τοῦ εἰρήνην θεῖναι μετ' αὐτῶν πρὶν ἡ θεῖναι αὐτὸν μετὰ Ἀλεξάνδρου καθ' ἡμῶν. ⁵μνησθήσεται γὰρ πάντων τῶν κακῶν, ὃν συνετελέσαμεν πρὸς αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ ἔθνος. ⁶καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἔξουσίαν συναγαγεῖν δυνάμεις καὶ κατασκευάξειν ὅπλα καὶ εἶναι αὐτὸν σύμμαχον αὐτοῦ, καὶ τὰ ὅμηρα τὰ ἐν τῇ ἄκρᾳ εἴπεν παραδοῦναι αὐτῷ. ⁷καὶ ἤλθεν Ιωναθαν εἰς Ιερουσαλήμ καὶ ἀνέγνω τὰς ἐπιστολὰς εἰς τὰ ὕτα παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐκ τῆς ἄκρας. ⁸καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, ὅτε ἤκουσαν ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ἔξουσίαν συναγαγεῖν δύναμιν. ⁹καὶ παρέδωκαν οἱ ἐκ τῆς ἄκρας Ιωναθαν τὰ ὅμηρα, καὶ ἀπέδωκεν αὐτοὺς τοῖς γονεῦσιν αὐτῶν. ¹⁰καὶ ὥκησεν Ιωναθαν ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ καινίζειν τὴν πόλιν. ¹¹καὶ εἴπεν πρὸς τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα οἰκοδομεῖν τὰ τείχη καὶ τὸ ὄρος Σιων κυκλόθεν ἐκ λίθων τετραπόδων εἰς ὄχυρωσιν, καὶ ἐποίησαν οὕτως. ¹²καὶ ἔφυγον οἱ ἀλλογενεῖς οἱ ὄντες ἐν τοῖς ὄχυρώμασιν, οἵς ὥκοδόμησεν Βακχίδης, ¹³καὶ κατέλιπεν ἔκαστος τὸν τόπον αὐτοῦ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. ¹⁴πλὴν ἐν Βαιθουροῖς ὑπελείφθησάν τινες τῶν καταλιπόντων τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα· ἦν γὰρ εἰς φυγαδευτήριον.

¹⁵Καὶ ἤκουσεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς τὰς ἐπαγγελίας, ὅσας ἀπέστειλεν Δημήτριος τῷ Ιωναθαν, καὶ διηγήσαντο αὐτῷ τοὺς πολέμους καὶ τὰς ἀνδραγαθίας, ἀς ἐποίησεν αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ τοὺς κόπους, οὓς ἔσχον, ¹⁶καὶ εἴπεν Μὴ εὐρήσομεν ἄνδρα τοιοῦτον ἔνα; καὶ νῦν ποιήσομεν αὐτὸν φίλον καὶ σύμμαχον ἡμῶν. ¹⁷καὶ ἔγραψεν ἐπιστολὰς καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ κατὰ τοὺς λόγους τούτους λέγων

¹⁸Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τῷ ἀδελφῷ Ιωναθαν χαίρειν. ¹⁹ἀκηκόαμεν περὶ σοῦ ὅτι ἀνὴρ δυνατὸς ἴσχύι καὶ ἐπιτήδειος εἰ τοῦ εἶναι ἡμῶν φίλος. ²⁰καὶ νῦν καθεστάκαμεν σε σήμερον ἀρχιερέα τοῦ ἔθνους σου καὶ φίλον βασιλέως καλεῖσθαι σε (καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ πορφύραν καὶ στέφανον χρυσοῦν) καὶ φρονεῖν τὰ ἡμῶν καὶ συντηρεῖν φιλίας πρὸς ἡμᾶς.

²¹Καὶ ἐνεδύσατο Ιωναθαν τὴν ἀγίαν στολὴν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ ἔτους ἔξηκοστοῦ καὶ ἐκατοστοῦ ἐν ἕορτῇ σκηνοπηγίας καὶ συνήγαγεν δυνάμεις καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα πολλά.

²²Καὶ ἤκουσεν Δημήτριος τοὺς λόγους τούτους καὶ ἐλυπήθη καὶ εἶπεν ²³Τί τοῦτο ἐποιήσαμεν ὅτι προέφθακεν ἡμᾶς Ἀλέξανδρος τοῦ φιλίαν καταλαβέσθαι τοῖς Ιουδαίοις εἰς στήριγμα; ²⁴γράψω αὐτοῖς καὶ γὰρ λόγους παρακλήσεως καὶ ὑψους καὶ δομάτων, ὅπως ὥστιν σὺν ἐμοὶ εἰς βοήθειαν. ²⁵καὶ ἀπέστειλεν αὐτοῖς κατὰ τοὺς λόγους τούτους

Βασιλεὺς Δημήτριος τῷ ἔθνει τῶν Ιουδαίων χαίρειν. ²⁶ἐπεὶ συνετηρήσατε τὰς πρὸς ἡμᾶς συνθήκας καὶ ἐνεμείνατε τῇ φιλίᾳ ἡμῶν καὶ οὐ προσεχωρήσατε τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, ἤκουόσαμεν καὶ ἐχάρημεν. ²⁷καὶ νῦν ἐμμείνατε ἔτι τοῦ συντηρῆσαι πρὸς ἡμᾶς πίστιν, καὶ ἀνταποδώσομεν ὑμῖν ἀγαθὰ ἀνθ' ὧν ποιεῖτε μεθ' ἡμῶν. ²⁸καὶ ἀφήσομεν ὑμῖν ἀφέματα πολλὰ καὶ δώσομεν ὑμῖν δόματα. ²⁹καὶ νῦν ἀπολύω ὑμᾶς καὶ ἀφίμι πάντας τοὺς Ιουδαίους ἀπὸ τῶν φόρων καὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἀλὸς καὶ ἀπὸ τῶν στεφάνων, ³⁰καὶ ἀντὶ τοῦ τρίτου τῆς σπορᾶς καὶ ἀντὶ τοῦ ἡμίσους τοῦ καρποῦ τοῦ ἔυλίνου τοῦ ἐπιβάλλοντός μοι λαβεῖν ἀφίμι ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ ἐπέκεινα τοῦ λαβεῖν ἀπὸ γῆς Ιουδα καὶ ἀπὸ τῶν τριῶν νομῶν τῶν προστιθεμένων αὐτῇ ἀπὸ τῆς Σαμαρίτιδος καὶ Γαλιλαίας ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ εἰς τὸν ἄπαντα χρόνον. ³¹καὶ Ιερουσαλημ ἔστω ἀγία καὶ ἀφειμένη καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς, αἱ δεκάται καὶ τὰ τέλη. ³²ἀφίμι καὶ τὴν ἔξουσίαν τῆς ἄκρας τῆς ἐν Ιερουσαλημ καὶ δίδωμι τῷ ἀρχιερεῖ, ὅπως ἀν καταστήσῃ ἐν αὐτῇ ἄνδρας, οὓς ἀν αὐτὸς ἐκλέξηται, τοῦ φυλάσσειν αὐτήν. ³³καὶ πᾶσαν Ψυχὴν Ιουδαίων τὴν αἰχμαλωτισθεῖσαν ἀπὸ γῆς Ιουδα εἰς πᾶσαν βασιλείαν μου ἀφίμι ἐλευθέραν δωρεάν· καὶ πάντες ἀφιέτωσαν τοὺς φόρους καὶ τῶν κτηγῶν αὐτῶν. ³⁴καὶ πᾶσαι αἱ ἕορται καὶ τὰ σάββατα καὶ νουμηνίαι καὶ ἡμέραι ἀποδεδειγμέναι καὶ τρεῖς ἡμέραι πρὸ ἐορτῆς καὶ τρεῖς μετὰ ἐορτὴν ἔστωσαν πᾶσαι ἡμέραι ἀτελείας καὶ ἀφέσεως πᾶσιν τοῖς Ιουδαίοις τοῖς οὖσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, ³⁵καὶ οὐχ ἔξει ἔξουσίαν οὐδεὶς πράσσειν καὶ παρενοχλεῖν τινα αὐτῶν περὶ παντὸς πράγματος. ³⁶καὶ προγραφήτωσαν τῶν Ιουδαίων εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ βασιλέως εἰς τριάκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ δοθήσεται αὐτοῖς ξένια, ὡς καθήκει πάσαις ταῖς δυνάμεσιν τοῦ βασιλέως. ³⁷καὶ κατασταθήσεται ἐξ αὐτῶν ἐν τοῖς ὁχυρώμασιν τοῦ βασιλέως τοῖς μεγάλοις, καὶ ἐκ τούτων κατασταθήσονται ἐπὶ χρειῶν τῆς βασιλείας τῶν οὐσῶν εἰς πίστιν· καὶ οἱ ἐπ' αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες ἔστωσαν ἐξ αὐτῶν καὶ πορευέσθωσαν τοῖς νόμοις αὐτῶν, καθὰ καὶ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ἐν γῇ Ιουδα. ³⁸καὶ τοὺς τρεῖς νομοὺς τοὺς προστεθέντας τῇ Ιουδαίᾳ ἀπὸ τῆς χώρας Σαμαρείας προστεθήτω τῇ Ιουδαίᾳ πρὸς τὸ λογισθῆναι τοῦ γενέσθαι ύφ' ἔνα τοῦ μὴ ὑπακοῦσαι ἀλλης ἔξουσίας ἀλλ' ἡ τοῦ ἀρχιερέως. ³⁹Πτολεμαίδα καὶ τὴν προσκυροῦσαν αὐτῇ δέδωκα δόμα τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν Ιερουσαλημ

εἰς τὴν καθήκουσαν δαπάνην τοῖς ἀγίοις. ⁴⁰κἀγὰ δίδωμι κατ' ἐνιαυτὸν δέκα πέντε χιλιάδας σίκλων ἀργυρίου ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βασιλέως ἀπὸ τῶν τόπων τῶν ἀνηκόντων. ⁴¹καὶ πᾶν τὸ πλεονάζον, ὃ οὐκ ἀπεδίδοσαν ἀπὸ τῶν χρειῶν ὡς ἐν τοῖς πρώτοις ἔτεσιν, ἀπὸ τοῦ νῦν δώσουσιν εἰς τὰ ἔργα τοῦ οἴκου. ⁴²καὶ ἐπὶ τούτοις πεντακισχιλίους σίκλους ἀργυρίου, οὓς ἐλάμβανον ἀπὸ τῶν χρειῶν τοῦ ἀγίου ἀπὸ τοῦ λόγου κατ' ἐνιαυτόν, καὶ ταῦτα ἀφίεται διὰ τὸ ἀνήκειν αὐτὰ τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς λειτουργοῦσιν. ⁴³καὶ ὅσοι ἐὰν φύγωσιν εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Ιεροσολύμοις καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ ὁφείλων βασιλικὰ καὶ πᾶν πρᾶγμα, ἀπολελύσθωσαν καὶ πάντα, ὅσα ἔστιν αὐτοῖς ἐν τῇ βασιλείᾳ μου. ⁴⁴καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι καὶ ἐπικαινισθῆναι τὰ ἔργα τῶν ἀγίων, καὶ ἡ δαπάνη δοθήσεται ἐκ τοῦ λόγου τοῦ βασιλέως. ⁴⁵καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι τὰ τείχη Ιερουσαλημ καὶ ὀχυρῶσαι κυκλόθεν, καὶ ἡ δαπάνη δοθήσεται ἐκ τοῦ λόγου τοῦ βασιλέως, καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι τὰ τείχη ἐν τῇ Ιουδαίᾳ.

⁴⁶Ως δὲ ἥκουσεν Ιωναθαν καὶ ὁ λαὸς τοὺς λόγους τούτους, οὐκ ἐπίστευσαν αὐτοῖς οὐδὲ ἐπεδέξαντο, ὅτι ἐπεμνήσθησαν τῆς κακίας τῆς μεγάλης, ἣς ἐποίησεν ἐν Ισραὴλ καὶ ἔθλιψεν αὐτοὺς σφόδρα. ⁴⁷καὶ εὐδόκησαν ἐν Ἀλεξάνδρῳ, ὅτι αὐτὸς ἐγένετο αὐτοῖς ἀρχηγὸς λόγων εἰρηνικῶν, καὶ συνεμάχουν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας.

⁴⁸Καὶ συνήγαγεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς δυνάμεις μεγάλας καὶ παρενέβαλεν ἐξ ἐναντίας Δημητρίου. ⁴⁹καὶ συνῆψαν πόλεμον οἱ δύο βασιλεῖς, καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολὴ Δημητρίου, καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ἴσχυσεν ἐπ' αὐτούς. ⁵⁰καὶ ἐστερέωσεν τὸν πόλεμον σφόδρα, ἵως ἔδυ ὁ ἥλιος, καὶ ἐπεσεν ὁ Δημήτριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

⁵¹Καὶ ἀπέστειλεν Ἀλέξανδρος πρὸς Πτολεμαῖον βασιλέα Αἰγύπτου πρέσβεις κατὰ τοὺς λόγους τούτους λέγων

⁵²Ἐπεὶ ἀνέστρεψα εἰς τὴν βασιλείαν μου καὶ ἐνεκάθισα ἐπὶ θρόνου πατέρων μου καὶ ἐκράτησα τῆς ἀρχῆς, καὶ συνέτριψα τὸν Δημήτριον καὶ ἐπεκράτησα τῆς χώρας ἡμῶν ⁵³καὶ συνῆψα πρὸς αὐτὸν μάχην, καὶ συνετρίβη αὐτὸς καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὑφ' ἡμῶν, καὶ ἐκαθίσαμεν ἐπὶ θρόνου βασιλείας αὐτοῦ. ⁵⁴καὶ νῦν στήσωμεν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν, καὶ νῦν δός μοι τὴν θυγατέρα σου εἰς γυναικα, καὶ ἐπιγαμβρεύσω σοι καὶ δώσω σοι δόματα καὶ αὐτῇ ἄξιά σου.

⁵⁵Καὶ ἀπεκρίθη Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς λέγων Ἀγαθὴ ἡμέρα, ἐν ᾧ ἐπέστρεψας εἰς γῆν πατέρων σου καὶ ἐκάθισας ἐπὶ θρόνου βασιλείας αὐτῶν. ⁵⁶καὶ νῦν ποιήσω σοι ἄ ἔγραψας, ἀλλὰ ἀπάντησον εἰς Πτολεμαίδα, ὅπως ἴδωμεν ἀλλήλους, καὶ ἐπιγαμβρεύσω σοι, καθὼς εἴρηκας.

⁵⁷Καὶ ἔξῆλθεν Πτολεμαῖος ἐξ Αἰγύπτου, αὐτὸς καὶ Κλεοπάτρα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, καὶ ἤλθεν εἰς Πτολεμαίδα ἔτους δευτέρου καὶ ἔξηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ. ⁵⁸καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς, καὶ ἔξέδετο αὐτῷ Κλεοπάτραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν τὸν γάμον αὐτῆς ἐν Πτολεμαίδι καθὼς οἱ βασιλεῖς ἐν δόξῃ μεγάλῃ. — ⁵⁹καὶ ἔγραψεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς Ιωναθη ἐλθεῖν εἰς συνάντησιν αὐτῷ. ⁶⁰καὶ ἐπορεύθη μετὰ δόξης εἰς Πτολεμαίδα καὶ ἀπήντησεν τοῖς δυσὶν βασιλεῦσι· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ τοῖς φίλοις αὐτῶν καὶ δόματα πολλὰ καὶ

εῦρεν χάριν ἐνώπιον αὐτῶν. ⁶¹καὶ ἐπισυνήχθησαν ἐπ' αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ ἐξ Ισραὴλ, ἄνδρες παράνομοι, ἐντυχεῖν κατ' αὐτοῦ, καὶ οὐ προσέσχεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς. ⁶²καὶ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐξέδυσαν Ιωναθαν τὰ ἴματια αὐτοῦ καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν πορφύραν, καὶ ἐποίησαν οὕτως. ⁶³καὶ ἐκάθισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς μετ' αὐτοῦ καὶ εἶπεν τοῖς ἄρχουσιν αὐτοῦ Ἐξέλθατε μετ' αὐτοῦ εἰς μέσον τῆς πόλεως καὶ κηρύξατε τοῦ μηδένα ἐντυγχάνειν κατ' αὐτοῦ περὶ μηδενὸς πράγματος, καὶ μηδεὶς αὐτῷ παρενοχλείτω περὶ παντὸς λόγου. ⁶⁴καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἐντυγχάνοντες τὴν δόξαν αὐτοῦ, καθὼς ἐκήρυξεν, καὶ περιβεβλημένον αὐτὸν πορφύραν, καὶ ἔφυγον πάντες. ⁶⁵καὶ ἐδόξασεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔγραψεν αὐτὸν τῶν πρώτων φίλων καὶ ἔθετο αὐτὸν στρατηγὸν καὶ μεριδάρχην. ⁶⁶καὶ ἐπέστρεψεν Ιωναθαν εἰς Ιερουσαλημ μετ' εἰρήνης καὶ εὐφροσύνης.

⁶⁷Καὶ ἐν ἔτει πέμπτῳ καὶ ἑξηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἥλθεν Δημήτριος υἱὸς Δημητρίου ἐκ Κρήτης εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων αὐτοῦ. ⁶⁸καὶ ἤκουσεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς καὶ ἐλυπήθη σφόδρα καὶ ὑπέστρεψεν εἰς Ἀντιόχειαν. ⁶⁹καὶ κατέστησεν Δημήτριος Ἀπολλώνιον τὸν ὄντα ἐπὶ Κοίλης Συρίας, καὶ συνήγαγεν δύναμιν μεγάλην καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ Ιάμνειαν· καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Ιωναθαν τὸν ἀρχιερέα λέγων

⁷⁰Σὺ μονώτατος ἐπαίρῃ ἐφ' ἡμᾶς, ἐγὼ δὲ ἐγενήθην εἰς καταγέλωτα καὶ εἰς ὀνειδισμὸν διὰ σέ· καὶ διὰ τί σὺ ἔξουσιάζῃ ἐφ' ἡμᾶς ἐν τοῖς ὅρεσι; ⁷¹νῦν οὖν εἰ πέποιθας ἐπὶ ταῖς δυνάμεσίν σου, κατάβηθι πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸ πεδίον, καὶ συγκριθῶμεν ἐαυτοῖς ἐκεῖ, ὅτι μετ' ἐμοῦ ἔστιν δύναμις τῶν πόλεων. ⁷²ἔρωτησον καὶ μάθε τίς εἴμι καὶ οἱ λοιποὶ οἱ βοηθοῦντες ἡμῖν, καὶ λέγουσιν Οὐκ ἔστιν ὑμῖν στάσις ποδὸς κατὰ πρόσωπον ἡμῶν, ὅτι δις ἐτροπώθησαν οἱ πατέρες σου ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. ⁷³καὶ νῦν οὐ δυνήσῃ ὑποστῆναι τὴν ἵππον καὶ δύναμιν τοιαύτην ἐν τῷ πεδίῳ, ὅπου οὐκ ἔστιν λίθος οὐδὲ κόχλαξ οὐδὲ τόπος τοῦ φυγεῖν.

⁷⁴Ως δὲ ἤκουσεν Ιωναθαν τῶν λόγων Ἀπολλώνιου, ἐκινήθη τῇ διαινοίᾳ καὶ ἐπέλεξεν δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ ἐξῆλθεν ἐξ Ιερουσαλημ, καὶ συνήντησεν αὐτῷ Σιμωνὸς ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐπὶ βοήθειαν αὐτῷ. ⁷⁵καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ Ιοππην, καὶ ἀπέκλεισαν αὐτὴν οἱ ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐκυρίευσεν Ιωναθαν Ιοππης. ⁷⁶καὶ ἤκουσεν Ἀπολλώνιος καὶ παρενέβαλεν τρισχιλίαν ἵππον καὶ δύναμιν πολλὴν καὶ ἐπορεύθη εἰς Ἀζωτον ὡς διοδεύων καὶ ἅμα προῆγεν εἰς τὸ πεδίον διὰ τὸ ἔχειν αὐτὸν πλῆθος ἵππου καὶ πεποιθέναι ἐπ' αὐτῇ. ⁷⁸καὶ κατεδίωξεν ὁπίσω αὐτοῦ εἰς Ἀζωτον, καὶ συνῆψαν αἱ παρεμβολαὶ εἰς πόλεμον. ⁷⁹καὶ ἀπέλιπεν Απολλώνιος χιλίαν ἵππον κρυπτῶς κατόπισθεν αὐτῶν. ⁸⁰καὶ ἔγνω Ιωναθαν ὅτι ἔστιν ἔνεδρον κατόπισθεν αὐτοῦ, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτοῦ τὴν παρεμβολὴν καὶ ἐξετίναξαν τὰς σχίζας εἰς τὸν λαὸν ἐκ πρωίθεν ἔως δείλης. ⁸¹δὲ λαὸς εἰστήκει, καθὼς ἐπέταξεν Ιωναθαν, καὶ ἐκοπίασαν οἱ ἵπποι αὐτῶν. ⁸²καὶ εἷλκυσεν Σιμωνὸν τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ συνῆψεν πρὸς τὴν φάλαγγα, ἡ γὰρ ἵππος ἐξελύθη, καὶ συνετρίβησαν ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἔφυγον, ⁸³καὶ ἡ ἵππος ἐσκορπίσθη ἐν τῷ πεδίῳ. καὶ ἔφυγον εἰς Ἀζωτον καὶ εἰσῆλθον εἰς Βηθδαγων τὸ εἰδώλιον

αὐτῶν τοῦ σωθῆναι. ⁸⁴καὶ ἐνεπύρισεν Ιωναθαν τὴν Ἀζώτον καὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλων αὐτῆς καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα αὐτῶν καὶ τὸ ἱερὸν Δαγων καὶ τοὺς συμφυγόντας εἰς αὐτὸν ἐνεπύρισεν πυρί. ⁸⁵καὶ ἐγένοντο οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ σὺν τοῖς ἐμπυρισθεῖσιν εἰς ἄνδρας ὀκτακισχιλίους. ⁸⁶καὶ ἀπῆρεν ἐκεῖθεν Ιωναθαν καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ Ἀσκαλῶνα, καὶ ἔξηλθον οἱ ἐκ τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν αὐτῷ ἐν δόξῃ μεγάλῃ. ⁸⁷καὶ ἐπέστρεψεν Ιωναθαν εἰς Ιερουσαλήμ σὺν τοῖς παρ' αὐτοῦ ἔχοντες σκῦλα πολλά. ⁸⁸καὶ ἐγένετο ὡς ἥκουσεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους, καὶ προσέθετο ἔτι δοξάσαι τὸν Ιωναθαν. ⁸⁹καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ πόρπην χρυσῆν, ὡς ἔθος ἐστὶν δίδοσθαι τοῖς συγγενέσιν τῶν βασιλέων, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ακκαρων καὶ πάντα τὰ ὅρια αὐτῆς εἰς κληροδοσίαν.

11 ¹Καὶ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἥθροισεν δυνάμεις πολλὰς ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης καὶ πλοῖα πολλὰ καὶ ἔζήτησε κατακρατῆσαι τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου δόλῳ καὶ προσθεῖναι αὐτὴν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ²καὶ ἔξηλθεν εἰς Συρίαν λόγοις εἰρηνικοῖς, καὶ ἥνοιγον αὐτῷ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων καὶ συνήντων αὐτῷ, ὅτι ἐντολὴ ἦν Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως συναντᾶν αὐτῷ διὰ τὸ πενθερὸν αὐτοῦ εἶναι. ³ώς δὲ εἰσεπορεύετο εἰς τὰς πόλεις Πτολεμαῖος, ἀπέτασσε τὰς δυνάμεις φρουρὰν ἐν ἑκάστῃ πόλει. ⁴ώς δὲ ἤγγισαν Αζώτου, ἔδειξαν αὐτῷ τὸ ἱερὸν Δαγων ἐμπεπυρισμένον καὶ Ἀζώτον καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς καθηρημένα καὶ τὰ σώματα ἐρριμένα καὶ τοὺς ἐμπεπυρισμένους, οὓς ἐνεπύρισεν ἐν τῷ πολέμῳ· ἐποίησαν γὰρ θημωνιάς αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ. ⁵καὶ διηγήσαντο τῷ βασιλεῖ ἂν ἐποίησεν Ιωναθαν εἰς τὸ ψογίσαι αὐτὸν· καὶ ἐσίγησεν ὁ βασιλεύς. ⁶καὶ συνήντησεν Ιωναθαν τῷ βασιλεῖ εἰς Ιοππην μετὰ δόξης, καὶ ἡσπάσαντο ἀλλήλους καὶ ἐκοιμήθησαν ἐκεῖ. ⁷καὶ ἐπορεύθη Ιωναθαν μετὰ τοῦ βασιλέως ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ καλουμένου Ἐλευθέρου καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ιερουσαλήμ. ⁸ό δὲ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἐκυρίευσεν τῶν πόλεων τῆς παραλίας ἕως Σελευκείας τῆς παραθαλασσίας καὶ διελογίζετο περὶ Ἀλεξάνδρου λογισμοὺς πονηρούς. ⁹καὶ ἀπέστειλεν πρέσβεις πρὸς Δημήτριον τὸν βασιλέα λέγων Δεῦρο συνθώμεθα πρὸς ἑαυτοὺς διαθήκην, καὶ δώσω σοι τὴν θυγατέρα μου, ἣν εἶχεν Ἀλέξανδρος, καὶ βασιλεύσεις τῆς βασιλείας τοῦ πατρός σου.

¹⁰μεταμεμέλημαι γὰρ δοὺς αὐτῷ τὴν θυγατέρα μου, ἐζήτησεν γὰρ ἀποκτεῖναι με. ¹¹καὶ ἐψόγισεν αὐτὸν χάριν τοῦ ἐπιθυμῆσαι αὐτὸν τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹²καὶ ἀφελόμενος αὐτοῦ τὴν θυγατέρα ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Δημητρίῳ καὶ ἡλλοιώθη τῷ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ἐφάνη ἡ ἔχθρα αὐτῶν. ¹³καὶ εἰσῆλθεν Πτολεμαῖος εἰς Ἀντιόχειαν καὶ περιέθετο τὸ διάδημα τῆς Ἀσίας· καὶ περιέθετο δύο διαδήματα περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, τὸ τῆς Αἰγύπτου καὶ Ἀσίας. ¹⁴Ἀλέξανδρος δὲ ὁ βασιλεὺς ἦν ἐν Κιλικίᾳ κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους, ὅτι ἀπεστάτουν οἱ ἀπὸ τῶν τόπων ἐκείνων. ¹⁵καὶ ἥκουσεν Ἀλέξανδρος καὶ ἥλθεν ἐπ' αὐτὸν ἐν πολέμῳ. καὶ ἐξήγαγεν Πτολεμαῖος καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ ἐν χειρὶ ἴσχυρᾳ καὶ ἐτροπώσατο αὐτόν. ¹⁶καὶ ἐφυγεν Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἀραβίαν τοῦ σκεπασθῆναι αὐτὸν ἐκεῖ, ὃ δὲ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὑψώθη. ¹⁷καὶ ἀφεῖλεν Ζαβδιηλ ὁ Ἀραψ τὴν κεφαλὴν Ἀλεξάνδρου καὶ ἀπέστειλεν τῷ Πτολεμαίῳ. ¹⁸καὶ ὁ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἀπέθανεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ οἱ

δόντες ἐν τοῖς ὁχυρώμασιν αὐτοῦ ἀπώλοντο ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς ὁχυρώμασιν. ¹⁹καὶ ἐβασίλευσεν Δημήτριος ἔτους ἑβδόμου καὶ ἑξηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ.

²⁰Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνήγαγεν Ιωναθαν τοὺς ἐκ τῆς Ιουδαίας τοῦ ἐκπολεμῆσαι τὴν ἄκραν τὴν ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἐποίησεν ἐπ’ αὐτὴν μηχανὰς πολλάς. ²¹καὶ ἐπορεύθησάν τινες μισοῦντες τὸ ἔθνος αὐτῶν ἄνδρες παράνομοι πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ ὅτι Ιωναθαν περικάθηται τὴν ἄκραν. ²²καὶ ἀκούσας ὡργίσθη ὡς δὲ ἥκουσεν, εὐθέως ἀνακεύξας ἥλθεν εἰς Πτολεμαίδα καὶ ἔγραψεν Ιωναθαν τοῦ μὴ περικαθῆσθαι καὶ τοῦ ἀπαντῆσαι αὐτὸν αὐτῷ συμμίσγειν εἰς Πτολεμαίδα τὴν ταχίστην. ²³ώς δὲ ἥκουσεν Ιωναθαν, ἐκέλευσεν περικαθῆσθαι καὶ ἐπέλεξεν τῶν πρεσβυτέρων Ισραὴλ καὶ τῶν Ἱερέων καὶ ἔδωκεν ἑαυτὸν τῷ κινδύνῳ. ²⁴καὶ λαβὼν ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ἴματισμὸν καὶ ἔτερα ξένια πλείονα καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Πτολεμαίδα καὶ εὗρεν χάριν ἐναντίον αὐτοῦ. ²⁵καὶ ἐνετύγχανον κατ’ αὐτοῦ τινες ἄνομοι τῶν ἐκ τοῦ ἔθνους. ²⁶καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς καθὼς ἐποίησαν αὐτῷ οἱ πρὸ αὐτοῦ, καὶ ὑψώσεν αὐτὸν ἐναντίον τῶν φίλων αὐτοῦ πάντων. ²⁷καὶ ἔστησεν αὐτῷ τὴν ἀρχιερωσύνην καὶ ὅσα ἄλλα εἶχεν τίμια τὸ πρότερον καὶ ἐποίησεν αὐτὸν τῶν πρώτων φίλων ἡγεῖσθαι. ²⁸καὶ ἡξίωσεν Ιωναθαν τὸν βασιλέα ποιῆσαι τὴν Ιουδαίαν ἀφορολόγητον καὶ τὰς τρεῖς τοπαρχίας καὶ τὴν Σαμαρίτιν καὶ ἐπηγγείλατο αὐτῷ τάλαντα τριακόσια. ²⁹καὶ εὐδόκησεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔγραψεν τῷ Ιωναθαν ἐπιστολὰς περὶ πάντων τούτων ἔχούσας τὸν τρόπον τοῦτον

³⁰Βασιλεὺς Δημήτριος Ιωναθαν τῷ ἀδελφῷ χαίρειν καὶ ἔθνει Ιουδαίων. ³¹τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς, ἡς ἐγράψαμεν Λασθένει τῷ συγγενεῖ ἡμῶν περὶ ὑμῶν, γεγράφαμεν καὶ πρὸς ὑμᾶς, ὅπως εἰδῆτε. ³²Βασιλεὺς Δημήτριος Λασθένει τῷ πατρὶ χαίρειν. ³³τῷ ἔθνει τῶν Ιουδαίων φίλοις ἡμῶν καὶ συντηροῦσιν τὰ πρὸς ἡμᾶς δίκαια ἐκρίναμεν ἀγαθὸν ποιῆσαι χάριν τῆς ἐξ αὐτῶν εὐνοίας πρὸς ἡμᾶς. ³⁴ἔστάκαμεν αὐτοῖς τά τε ὅρια τῆς Ιουδαίας καὶ τοὺς τρεῖς νομοὺς Αφαιρεμα καὶ Λυδα καὶ Ραθαμιν. προσετέθησαν τῇ Ιουδαίᾳ ἀπὸ τῆς Σαμαρίτιδος καὶ πάντα τὰ συγκυροῦντα αὐτοῖς πᾶσιν τοῖς θυσιάζουσιν εἰς Ιεροσόλυμα ἀντὶ τῶν βασιλικῶν, ὃν ἐλάμβανεν ὁ βασιλεὺς παρ’ αὐτῶν τὸ πρότερον κατ’ ἐνιαυτὸν ἀπὸ τῶν γενημάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἀκροδρύων. ³⁵καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἀνήκοντα ἡμῖν ἀπὸ τοῦ νῦν τῶν δεκατῶν καὶ τῶν τελῶν τῶν ἀνηκόντων ἡμῖν καὶ τὰς τοῦ ἀλὸς λίμνας καὶ τοὺς ἀνήκοντας ἡμῖν στεφάνους, πάντα ἐπαρκέσομεν αὐτοῖς. ³⁶καὶ οὐκ ἀθετηθήσεται οὐδὲ ἐν τούτων ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὸν ἄπαντα χρόνον. ³⁷νῦν οὖν ἐπιμέλεσθε τοῦ ποιῆσαι τούτων ἀντίγραφον, καὶ δοθήτω Ιωναθαν καὶ τεθήτω ἐν τῷ ὅρει τῷ ἀγίῳ ἐν τόπῳ ἐπισήμῳ.

³⁸Καὶ εἰδὲν Δημήτριος ὁ βασιλεὺς ὅτι ἡσύχασεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ οὐδὲν αὐτῷ ἀνθειστήκει, καὶ ἀπέλυσεν πάσας τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, ἔκαστον εἰς τὸν ἴδιον τόπον, πλὴν τῶν ξένων δυνάμεων, ὃν ἐξενολόγησεν ἀπὸ τῶν νήσων τῶν ἐθνῶν· καὶ ἥχθραναν αὐτῷ πᾶσαι αἱ δυνάμεις αἱ ἀπὸ τῶν πατέρων. ³⁹Τρύφων δὲ ἦν τῶν παρὰ Ἀλεξάνδρου τὸ πρότερον καὶ εἰδὲν ὅτι πᾶσαι αἱ δυνάμεις καταγογγύζουσιν κατὰ τοῦ Δημητρίου, καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ιμαλκουε τὸν Ἀραβα, ὃς ἔτρεφεν Ἀντίοχον τὸ παιδάριον τὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου. ⁴⁰καὶ προσήδρευεν αὐτῷ, ὅπως παραδοῖ αὐτὸν αὐτῷ, ὅπως βασιλεύσῃ ἀντὶ τοῦ

πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ὅσα συνετέλεσεν ὁ Δημήτριος καὶ τὴν ἔχθραν, ἣν ἔχθραίνουσιν αὐτῷ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἡμέρας πολλάς.⁴¹καὶ ἀπέστειλεν Ιωναθαν πρὸς Δημήτριον τὸν βασιλέα, ἵνα ἐκβάλῃ τοὺς ἐκ τῆς ἄκρας ἐξ Ιερουσαλημ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ὄχυρώμασιν· ἥσαν γὰρ πολεμοῦντες τὸν Ισραὴλ.⁴²καὶ ἀπέστειλεν Δημήτριος πρὸς Ιωναθαν λέγων Οὐ ταῦτα μόνον ποιήσω σοι καὶ τῷ ἔθνει σου, ἀλλὰ δόξῃ δοξάσω σε καὶ τὸ ἔθνος σου, ἐὰν εύκαιριας τύχω.⁴³νῦν οὖν ὁρθῶς ποιήσεις ἀποστείλας μοι ἄνδρας, οἵ συμμαχήσουσίν μοι, ὅτι ἀπέστησαν πᾶσαι αἱ δυνάμεις μου.⁴⁴καὶ ἀπέστειλεν Ιωναθαν ἄνδρας τρισχιλίους δυνατοὺς ἴσχύι αὐτῷ εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ ἥλθον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἡνφράνθη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῇ ἐφόδῳ αὐτῶν.⁴⁵καὶ ἐπισυνήχθησαν οἱ ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς μέσον τῆς πόλεως εἰς ἀνδρῶν δώδεκα μυριάδας καὶ ἥβούλοντο ἀνελεῖν τὸν βασιλέα.⁴⁶καὶ ἔφυγεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν αὐλήν, καὶ κατελάβοντο οἱ ἐκ τῆς πόλεως τὰς διόδους τῆς πόλεως καὶ ἥρξαντο πολεμεῖν.⁴⁷καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς Ιουδαίους ἐπὶ βοήθειαν, καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν πάντες ἄμα καὶ διεσπάρησαν ἐν τῇ πόλει καὶ ἀπέκτειναν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς μυριάδας δέκα.⁴⁸καὶ ἐνεπύρισαν τὴν πόλιν καὶ ἔλαβον σκῦλα πολλὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ ἔσωσαν τὸν βασιλέα.⁴⁹καὶ εἶδον οἱ ἀπὸ τῆς πόλεως ὅτι κατεκράτησαν οἱ Ιουδαῖοι τῆς πόλεως ὡς ἥβούλοντο, καὶ ἡσθένησαν ταῖς διανοίαις αὐτῶν καὶ ἐκέκραξαν πρὸς τὸν βασιλέα μετὰ δεήσεως λέγοντες⁵⁰Δὸς ἡμῖν δεξιάς καὶ παυσάσθωσαν οἱ Ιουδαῖοι πολεμοῦντες ἡμᾶς καὶ τὴν πόλιν.⁵¹καὶ ἔρριψαν τὰ δπλα καὶ ἐποίησαν εἰρήνην. καὶ ἐδοξάσθησαν οἱ Ιουδαῖοι ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ιερουσαλημ ἔχοντες σκῦλα πολλά.⁵²καὶ ἐκάθισεν Δημήτριος ὁ βασιλεὺς ἐπὶ θρόνου τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἥσυχασεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ.⁵³καὶ ἐψεύσατο πάντα, ὅσα εἶπεν, καὶ ἤλλοτριώθη τῷ Ιωναθαν καὶ οὐκ ἀνταπέδωκεν τὰς εὐνοίας, ἃς ἀνταπέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἔθλιβεν αὐτὸν σφόδρα.

⁵⁴Μετὰ δὲ ταῦτα ἀπέστρεψεν Τρύφων καὶ Ἀντίοχος μετ' αὐτοῦ παιδάριον νεώτερον· καὶ ἐβασίλευσεν καὶ ἐπέθετο διάδημα.⁵⁵καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις, ἃς ἀπεσκοράκισεν Δημήτριος, καὶ ἐπολέμησαν πρὸς αὐτόν, καὶ ἔφυγεν καὶ ἐτροπώθη.⁵⁶καὶ ἔλαβεν Τρύφων τὰ θηρία καὶ κατεκράτησεν τῆς Ἀντιοχείας.⁵⁷καὶ ἔγραψεν Ἀντίοχος ὁ νεώτερος Ιωναθη λέγων "Ιστημί σοι τὴν ἀρχιερωσύνην καὶ καθίστημι σε ἐπὶ τῶν τεσσάρων νομῶν καὶ εἴναι σε τῶν φίλων τοῦ βασιλέως.⁵⁸καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ χρυσώματα καὶ διακονίαν καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἔξουσίαν πίνειν ἐν χρυσώμασιν καὶ εἴναι ἐν πορφύρᾳ καὶ ἔχειν πόρπην χρυσῆν.⁵⁹καὶ Σιμωνα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ κατέστησεν στρατηγὸν ἀπὸ τῆς κλίμακος Τύρου ἔως τῶν ὁρίων Αἰγύπτου.⁶⁰καὶ ἐξῆλθεν Ιωναθαν καὶ διεπορεύετο πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν, καὶ ἥθροίσθησαν πρὸς αὐτὸν πᾶσα δύναμις Συρίας εἰς συμμαχίαν· καὶ ἥλθεν εἰς Ἀσκαλῶνα, καὶ ἀπήντησαν αὐτῷ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἐνδόξως.⁶¹καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς Γάζαν, καὶ ἀπέκλεισαν οἱ ἀπὸ Γάζης, καὶ περιεκάθισεν περὶ αὐτὴν καὶ ἐνεπύρισεν τὰ περιπόλια αὐτῆς ἐν πυρὶ καὶ ἐσκύλευσεν αὐτά.⁶²καὶ ἥξισαν οἱ ἀπὸ Γάζης Ιωναθαν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς δεξιάς καὶ ἔλαβεν τοὺς υἱοὺς τῶν ἀρχόντων αὐτῶν εἰς ὅμηρα καὶ

εξαπέστειλεν αύτοὺς εἰς Ιερουσαλημ· καὶ διῆλθεν τὴν χώραν ἔως Δαμασκοῦ. ⁶³καὶ ἦκουσεν Ιωναθαν ὅτι παρῆσαν οἱ ἄρχοντες Δημητρίου εἰς Κηδες τὴν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ μετὰ δυνάμεως πολλῆς βουλόμενοι μεταστῆσαι αὐτὸν τῆς χρείας. ⁶⁴καὶ συνήντησεν αὐτοῖς, τὸν δὲ ἀδελφὸν αὐτοῦ Σιμωνα κατέλιπεν ἐν τῇ χώρᾳ. ⁶⁵καὶ παρενέβαλεν Σιμων ἐπὶ Βαιθουρα καὶ ἐπολέμει αὐτὴν ἡμέρας πολλὰς καὶ συνέκλεισεν αὐτήν. ⁶⁶καὶ ἤξιώσαν αὐτὸν τοῦ δεξιᾶς λαβεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς· καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἐκεῖθεν καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν καὶ ἔθετο ἐπ' αὐτὴν φρουράν. ⁶⁷καὶ Ιωναθαν καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ ὄδωρ τοῦ Γεννησαρ. καὶ ὥρθρισαν τὸ πρωὶ εἰς τὸ πεδίον Ασωρ. ⁶⁸καὶ ἵδον ἡ παρεμβολὴ ἀλλοφύλων ἀπήντα αὐτῷ ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ἐξέβαλον ἔνεδρον ἐπ' αὐτὸν ἐν τοῖς ὅρεσιν, αὐτοὶ δὲ ἀπήντησαν ἐξ ἐναντίας. ⁶⁹τὰ δὲ ἔνεδρα ἐξανέστησαν ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν καὶ συνῆψαν πόλεμον. ⁷⁰καὶ ἔφυγον οἱ παρὰ Ιωναθου πάντες, οὐδὲ εἰς κατελείφθη ἀπ' αὐτῶν πλὴν Ματταθιας ὁ τοῦ Αψαλωμου καὶ Ιουδας ὁ τοῦ Χαλφι ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς τῶν δυνάμεων. ⁷¹καὶ διέρρηξεν Ιωναθαν τὰ ἴματα αὐτοῦ καὶ ἐπέθετο γῆν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ προσηγόρισεν. ⁷²καὶ ὑπέστρεψεν πρὸς αὐτοὺς πολέμῳ καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς, καὶ ἔφυγον. ⁷³καὶ εἶδον οἱ φεύγοντες παρ' αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψαν ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐδίωκον μετ' αὐτοῦ ἔως Κεδες ἔως τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν καὶ παρενέβαλον ἐκεῖ. ⁷⁴καὶ ἐπεσον ἐκ τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς ἄνδρας τρισχιλίους. καὶ ἐπέστρεψεν Ιωναθαν εἰς Ιερουσαλημ.

12 ¹Καὶ εἶδεν Ιωναθαν ὅτι ὁ καιρὸς αὐτῷ συνεργεῖ, καὶ ἐπελέξατο ἄνδρας καὶ ἀπέστειλεν εἰς Ῥώμην στῆσαι καὶ ἀνανεώσασθαι τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν. ²καὶ πρὸς Σπαρτιάτας καὶ τόπους ἑτέρους ἀπέστειλεν ἐπιστολὰς κατὰ τὰ αὐτά. ³καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Ῥώμην καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον καὶ εἴπον Ιωναθαν ὁ ἀρχιερεὺς καὶ τὸ ἔθνος τῶν Ιουδαίων ἀπέστειλεν ἡμᾶς ἀνανεώσασθαι τὴν φιλίαν ἐαυτοῖς καὶ τὴν συμμαχίαν κατὰ τὸ πρότερον. ⁴καὶ ἔδωκαν ἐπιστολὰς αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς κατὰ τόπον, ὅπως προπέμπωσιν αὐτοὺς εἰς γῆν Ιουδα μετ' εἰρήνης.

⁵Καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῶν ἐπιστολῶν, ὃν ἔγραψεν Ιωναθαν τοῖς Σπαρτιάταις
⁶Ιωναθαν ἀρχιερεὺς καὶ ἡ γερουσία τοῦ ἔθνους καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λοιπὸς δῆμος τῶν Ιουδαίων
Σπαρτιάταις τοῖς ἀδελφοῖς χαίρειν. ⁷ἔτι πρότερον ἀπεστάλησαν ἐπιστολαὶ πρὸς Ονιαν τὸν ἀρχιερέα
παρὰ Ἀρείου τοῦ βασιλεύοντος ἐν ὑμῖν ὅτι ἐστὲ ἀδελφοὶ ἡμῶν, ὡς τὸ ἀντίγραφον ὑπόκειται. ⁸καὶ
ἐπεδέξατο ὁ Ονιας τὸν ἄνδρα τὸν ἀπεσταλμένον ἐνδόξως καὶ ἔλαβεν τὰς ἐπιστολάς, ἐν αἷς
διεσαφεῖτο περὶ συμμαχίας καὶ φιλίας. ⁹ἡμεῖς οὖν ἀπροσδεεῖς τούτων ὅντες παράκλησιν ἔχοντες τὰ
βιβλία τὰ ἄγια τὰ ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν ¹⁰ἐπειράθημεν ἀποστεῖλαι τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀδελφότητα καὶ
φιλίαν ἀνανεώσασθαι πρὸς τὸ μὴ ἐξαλλοτριωθῆναι ὑμῶν· πολλοὶ γὰρ καιροὶ διῆλθον ἀφ' οὗ
ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς. ¹¹ἡμεῖς οὖν ἐν παντὶ καιρῷ ἀδιαλείπτως ἐν τε ταῖς ἑορταῖς καὶ ταῖς λοιπαῖς
καθηκούσαις ἡμέραις μιμησκόμεθα ὑμῶν ἐφ' ὃν προσφέρομεν θυσιῶν καὶ ἐν ταῖς προσευχαῖς, ὡς
δέον ἐστὶν καὶ πρέπον μνημονεύειν ἀδελφῶν. ¹²εὔφραινόμεθα δὲ ἐπὶ τῇ δόξῃ ὑμῶν. ¹³ἡμᾶς δὲ
ἐκύκλωσαν πολλαὶ θλίψεις καὶ πόλεμοι πολλοί, καὶ ἐπολέμησαν ἡμᾶς οἱ βασιλεῖς οἱ κύκλω ἡμῶν.

¹⁴οὐκ ἡβουλόμεθα οὖν παρενοχλῆσαι ὑμῖν καὶ τοῖς λοιποῖς συμμάχοις καὶ φίλοις ἡμῶν ἐν τοῖς πολέμοις τούτοις. ¹⁵ἔχομεν γὰρ τὴν ἐξ οὐρανοῦ βοήθειαν βοηθοῦσαν ἡμῖν καὶ ἐρρύσθημεν ἀπὸ τῶν ἔχθρῶν, καὶ ἐταπεινώθησαν οἱ ἔχθροι ἡμῶν. ¹⁶ἐπελέξαμεν οὖν Νουμήνιον Ἀντίπατρον Ἰάσονος καὶ ἀπεστάλκαμεν πρὸς Ρωμαίους ἀνανεώσασθαι τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν καὶ συμμαχίαν τὴν πρότερον. ¹⁷ἐνετειλάμεθα οὖν αὐτοῖς καὶ πρὸς ὑμᾶς πορευθῆναι καὶ ἀσπάσασθαι ὑμᾶς καὶ ἀποδοῦναι ὑμῖν τὰς παρ' ἡμῶν ἐπιστολὰς περὶ τῆς ἀνανεώσεως καὶ τῆς ἀδελφότητος ἡμῶν. ¹⁸καὶ νῦν καλῶς ποιήσετε ἀντιφωνήσαντες ἡμῖν πρὸς ταῦτα.

¹⁹Καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῶν ἐπιστολῶν, ὃν ἀπέστειλαν Ονια

²⁰Ἄρειος βασιλεὺς Σπαρτιατῶν Ονια Ἱερεῖ μεγάλῳ χαίρειν. ²¹εὑρέθη ἐν γραφῇ περί τε τῶν Σπαρτιατῶν καὶ Ιουδαίων ὅτι εἰσὶν ἀδελφοὶ καὶ ὅτι εἰσὶν ἐκ γένους Αβρααμ. ²²καὶ νῦν ἀφ' οὗ ἔγνωμεν ταῦτα, καλῶς ποιήσετε γράφοντες ἡμῖν περὶ τῆς εἰρήνης ὑμῶν, ²³καὶ ἡμεῖς δὲ ἀντιγράφομεν ὑμῖν Τὰ κτήνη ὑμῶν καὶ ἡ ὑπαρξίς ὑμῶν ἡμῖν ἐστιν, καὶ τὰ ἡμῶν ὑμῖν ἐστιν. ἐντελλόμεθα οὖν ὅπως ἀπαγγείλωσιν ὑμῖν κατὰ ταῦτα.

²⁴Καὶ ἥκουσεν Ιωναθαν ὅτι ἐπέστρεψαν οἱ ἄρχοντες Δημητρίου μετὰ δυνάμεως πολλῆς ὑπὲρ τὸ πρότερον τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐτόν. ²⁵καὶ ἀπῆρεν ἐξ Ιερουσαλημ καὶ ἀπήντησεν αὐτοῖς εἰς τὴν Αμαθīτιν χώραν· οὐ γὰρ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀνοχὴν τοῦ ἐμβατεῦσαι εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ. ²⁶καὶ ἀπέστειλεν κατασκόπους εἰς τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν, καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ ὅτι οὕτως τάσσονται ἐπιπεσεῖν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα. ²⁷ώς δὲ ἔδυ ὁ ἥλιος, ἐπέταξεν Ιωναθαν τοῖς παρ' αὐτοῦ γρηγορεῖν καὶ εἶναι ἐπὶ τοῖς ὅπλοις ἐτοιμάζεσθαι εἰς πόλεμον δι' ὅλης τῆς νυκτὸς καὶ ἐξέβαλεν προφύλακας κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς. ²⁸καὶ ἥκουσαν οἱ ὑπεναντίοι ὅτι ἡτοίμασται Ιωναθαν καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον, καὶ ἐφοβήθησαν καὶ ἐπτηξαν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἀνέκαυσαν πυρὰς ἐν τῇ παρεμβολῇ αὐτῶν. ²⁹Ιωναθαν δὲ καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν ἕως πρωί, ἐβλεπον γὰρ τὰ φῶτα καιόμενα. ³⁰καὶ κατεδίωξεν Ιωναθαν ὀπίσω αὐτῶν καὶ οὐ κατέλαβεν αὐτούς, διέβησαν γὰρ τὸν Ἐλεύθερον ποταμόν. ³¹καὶ ἐξέκλινεν Ιωναθαν ἐπὶ τὸν Ἀραβαῖς τοὺς καλουμένους Ζαβαδαίους καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα αὐτῶν. ³²καὶ ἀναζεύξας ἥλθεν εἰς Δαμασκὸν καὶ διώδευσεν ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ. ³³καὶ Σιμων ἐξῆλθεν καὶ διώδευσεν ἕως Ἀσκαλῶνος καὶ τὰ πλησίον ὁχυρώματα καὶ ἐξέκλινεν εἰς Ιοππην καὶ προκατελάβετο αὐτήν. ³⁴ἥκουσεν γὰρ ὅτι βούλονται τὸ ὁχύρωμα παραδοῦναι τοῖς παρὰ Δημητρίου· καὶ ἐθετο ἐκεῖ φρουράν, ὅπως φυλάσσωσιν αὐτήν. ³⁵καὶ ἐπέστρεψεν Ιωναθαν καὶ ἐξεκκλησίασεν τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ καὶ ἐβουλεύετο μετ' αὐτῶν τοῦ οἰκοδομῆσαι ὁχυρώματα ἐν τῇ Ιουδαίᾳ ³⁶καὶ προσυψῶσαι τὰ τείχη Ιερουσαλημ καὶ ὑψῶσαι ὑψος μέγα ἀνὰ μέσον τῆς ἄκρας καὶ τῆς πόλεως εἰς τὸ διαχωρίζειν αὐτὴν τῆς πόλεως, ἵνα ἢ αὕτη κατὰ μόνας, ὅπως μήτε ἀγοράζωσιν μήτε πωλῶσιν. ³⁷καὶ συνήχθησαν τοῦ οἰκοδομεῖν τὴν πόλιν, καὶ ἐπεσεν τοῦ τείχους τοῦ χειμάρρου τοῦ ἐξ ἀπηλιώτου, καὶ ἐπεσκεύασεν τὸ καλούμενον Χαφεναθα.

³⁸καὶ Σιμων ὡκοδόμησεν τὴν Αδιδα ἐν τῇ Σεφηλα καὶ ὠχύρωσεν αὐτὴν καὶ ἐπέστησεν θύρας καὶ μοχλούς.

³⁹Καὶ ἐζήτησεν Τρύφων βασιλεῦσαι τῆς Ἀσίας καὶ περιθέσθαι τὸ διάδημα καὶ ἐκτεῖναι χεῖρα ἐπ' Ἀντίοχον τὸν βασιλέα. ⁴⁰καὶ εὐλαβήθη μήποτε οὐκ ἔάσῃ αὐτὸν Ιωναθαν καὶ μήποτε πολεμήσῃ πρὸς αὐτόν, καὶ ἐζήτει συλλαβεῖν αὐτὸν τοῦ ἀπολέσαι, καὶ ἀπάρας ἥλθεν εἰς Βαιθσαν. ⁴¹καὶ ἐξῆλθεν Ιωναθαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ ἐν τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἀνδρῶν ἐπιλελεγμέναις εἰς παράταξιν καὶ ἥλθεν εἰς Βαιθσαν. ⁴²καὶ εἶδεν Τρύφων ὅτι ἥλθεν μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ ἐκτεῖναι χεῖρας ἐπ' αὐτὸν εὐλαβήθη. ⁴³καὶ ἐπεδέξατο αὐτὸν ἐνδόξως καὶ συνέστησεν αὐτὸν πᾶσιν τοῖς φίλοις αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόματα καὶ ἐπέταξεν τοῖς φίλοις αὐτοῦ καὶ ταῖς δυνάμεσιν αὐτοῦ ὑπακούειν αὐτοῦ ὡς αὐτοῦ. ⁴⁴καὶ εἶπεν τῷ Ιωναθαν "Ινα τί ἐκόπωσας πάντα τὸν λαὸν τοῦτον πολέμου μὴ ἐνεστηκότος ἦμιν; ⁴⁵καὶ νῦν ἀπόστειλον αὐτοὺς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, ἐπίλεξαι δὲ σεαυτῷ ἄνδρας ὀλίγους, οἵτινες ἔσονται μετὰ σοῦ, καὶ δεῦρο μετ' ἐμοῦ εἰς Πτολεμαίδα, καὶ παραδῶσω σοι αὐτὴν καὶ τὰ λοιπὰ ὀχυρώματα καὶ τὰς δυνάμεις τὰς λοιπὰς καὶ πάντας τοὺς ἐπὶ τῶν χρειῶν, καὶ ἐπιστρέψας ἀπελεύσομαι· τούτου γὰρ χάριν πάρειμι. ⁴⁶καὶ ἐμπιστεύσας αὐτῷ ἐποίησεν καθὼς εἶπεν, καὶ ἐξαπέστειλεν τὰς δυνάμεις, καὶ ἀπῆλθον εἰς γῆν Ιουδα. ⁴⁷κατέλιπεν δὲ μεθ' ἑαυτοῦ ἄνδρας τρισχιλίους, ὃν δισχιλίους ἀφῆκεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, χίλιοι δὲ συνῆλθον αὐτῷ. ⁴⁸ώς δὲ εἰσῆλθεν Ιωναθαν εἰς Πτολεμαίδα, ἀπέκλεισαν οἱ Πτολεμαῖς τὰς πύλας καὶ συνέλαβον αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς συνεισελθόντας μετ' αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ. ⁴⁹καὶ ἀπέστειλεν Τρύφων δυνάμεις καὶ ἵππον εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὸ πεδίον τὸ μέγα τοῦ ἀπολέσαι πάντας τοὺς παρὰ Ιωναθου. ⁵⁰καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι συνελήμφθη καὶ ἀπόλωλεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ παρεκάλεσαν ἑαυτοὺς καὶ ἐπορεύοντο συνεστραμμένοι ἔτοιμοι εἰς πόλεμον. ⁵¹καὶ εἶδον οἱ διώκοντες ὅτι περὶ ψυχῆς αὐτοῖς ἐστιν, καὶ ἐπέστρεψαν. ⁵²καὶ ἥλθον πάντες μετ' εἰρήνης εἰς γῆν Ιουδα καὶ ἐπένθησαν τὸν Ιωναθαν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα· καὶ ἐπένθησεν πᾶς Ισραὴλ πένθος μέγα. ⁵³καὶ ἐζήτησαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλω αὐτῶν ἐκτρῖψαι αὐτούς. εἶπον γάρ Οὐκ ἔχουσιν ἄρχοντα καὶ βοηθοῦντα· νῦν οὖν πολεμήσωμεν αὐτοὺς καὶ ἐξάρωμεν ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

13 ¹Καὶ ἤκουσεν Σιμων ὅτι συνήγαγεν Τρύφων δύναμιν πολλὴν τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ιουδα καὶ ἐκτρῖψαι αὐτὴν. ²καὶ εἶδεν τὸν λαόν, ὅτι ἔντρομός ἐστιν καὶ ἔκφοβος, καὶ ἀνέβη εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἥθροισεν τὸν λαὸν ³καὶ παρεκάλεσεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Αὔτοὶ οἴδατε ὅσα ἔγω καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ ὁ οἴκος τοῦ πατρός μου ἐποιήσαμεν περὶ τῶν νόμων καὶ τῶν ἀγίων, καὶ τοὺς πολέμους καὶ τὰς στενοχωρίας, ἀς εἶδομεν. ⁴τούτου χάριν ἀπώλοντο οἱ ἀδελφοί μου πάντες χάριν τοῦ Ισραὴλ, καὶ κατελείφθην ἔγω μόνος. ⁵καὶ νῦν μὴ μοι γένοιτο φείσασθαι μου τῆς ψυχῆς ἐν παντὶ καιρῷ θλίψεως· οὐ γάρ εἴμι κρείσσων τῶν ἀδελφῶν μου. ⁶πλὴν ἐκδικήσω περὶ τοῦ ἔθνους μου καὶ περὶ τῶν ἀγίων καὶ περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τέκνων ὑμῶν, ὅτι συνήχθησαν πάντα τὰ ἔθνη ἐκτρῖψαι ἡμᾶς ἔχθρας χάριν. ⁷καὶ ἀνεζωπύρησεν τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ ἡμα τοῦ ἀκοῦσαι τῶν λόγων τούτων, ⁸καὶ ἀπεκρίθησαν

φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες Σὺ εῖ ἡμῶν ἡγούμενος ἀντὶ Ιουδοῦ καὶ Ιωναθου τοῦ ἀδελφοῦ σου·

⁹πολέμησον τὸν πόλεμον ἡμῶν, καὶ πάντα, ὅσα ἀν εἰπῆς ἡμῖν, ποιήσομεν. ¹⁰καὶ συνήγαγεν πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς πολεμιστὰς καὶ ἐτάχυνεν τοῦ τελέσαι τὰ τείχη Ιερουσαλημ καὶ ὡχύρωσεν αὐτὴν κυκλόθεν. ¹¹καὶ ἀπέστειλεν Ιωναθαν τὸν τοῦ Αψαλωμου καὶ μετ' αὐτοῦ δύναμιν ἵκανην εἰς Ιοππην, καὶ ἔξεβαλεν τοὺς ὄντας ἐν αὐτῇ καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἐν αὐτῇ.

¹²Καὶ ἀπῆρεν Τρύφων ἀπὸ Πτολεμαίδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς ἐλθεῖν εἰς γῆν Ιουδα, καὶ Ιωναθαν μετ' αὐτοῦ ἐν φυλακῇ. ¹³Σιμων δὲ παρενέβαλεν ἐν Αδιδοις κατὰ πρόσωπον τοῦ πεδίου. ¹⁴καὶ ἐπέγνω Τρύφων ὅτι ἀνέστη Σιμων ἀντὶ Ιωναθου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ ὅτι συνάπτειν αὐτῷ μέλλει πόλεμον, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρέσβεις λέγων ¹⁵Περὶ ἀργυρίου, οὗ ὥφειλεν Ιωναθαν ὁ ἀδελφός σου εἰς τὸ βασιλικὸν δι' ἃς εἶχεν χρείας, συνέχομεν αὐτόν. ¹⁶καὶ νῦν ἀπόστειλον ἀργυρίου τάλαντα ἑκατὸν καὶ δύο τῶν υἱῶν αὐτοῦ ὅμηρα, ὅπως μὴ ἀφεθεὶς ἀποστατήσῃ ἀφ' ἡμῶν, καὶ ἀφήσομεν αὐτόν. ¹⁷καὶ ἔγνω Σιμων ὅτι δόλω λαλοῦσιν πρὸς αὐτόν, καὶ πέμπει τοῦ λαβεῖν τὸ ἀργύριον καὶ τὰ παιδάρια, μήποτε ἔχθραν ἄρη μεγάλην πρὸς τὸν λαὸν ¹⁸λέγοντες "Οτι οὐκ ἀπέστειλα αὐτῷ τὸ ἀργύριον καὶ τὰ παιδάρια, ἀπώλετο. ¹⁹καὶ ἀπέστειλεν τὰ παιδάρια καὶ τὰ ἑκατὸν τάλαντα, καὶ διεψεύσατο καὶ οὐκ ἀφῆκεν τὸν Ιωναθαν. ²⁰καὶ μετὰ ταῦτα ἤλθεν Τρύφων τοῦ ἐμβατεῦσαι εἰς τὴν χώραν καὶ ἐκτρῖψαι αὐτήν, καὶ ἐκύκλωσαν ὁδὸν τὴν εἰς Αδωρα. καὶ Σιμων καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ἀντιπαρῆγεν αὐτῷ εἰς πάντα τόπον, οὗ ἂν ἐπορεύετο. ²¹οἱ δὲ ἐκ τῆς ἄκρας ἀπέστελλον πρὸς Τρύφωνα πρεσβευτὰς κατασπεύδοντας αὐτὸν τοῦ ἐλθεῖν πρὸς αὐτοὺς διὰ τῆς ἐρήμου καὶ ἀποστεῖλαι αὐτοῖς τροφάς. ²²καὶ ἡτοίμασεν Τρύφων πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ ἐλθεῖν, καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν χιῶν πολλὴ σφόδρα, καὶ οὐκ ἤλθεν διὰ τὴν χιόνα. καὶ ἀπῆρεν καὶ ἤλθεν εἰς τὴν Γαλααδῖτιν. ²³ώς δὲ ἤγγισεν τῆς Βασκαμα, ἀπέκτεινεν τὸν Ιωναθαν, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. ²⁴καὶ ἐπέστρεψεν Τρύφων καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

²⁵Καὶ ἀπέστειλεν Σιμων καὶ ἔλαβεν τὰ ὄστα Ιωναθου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ἐν Μωδεῖν πόλει τῶν πατέρων αὐτοῦ. ²⁶καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ισραὴλ κοπετὸν μέγαν καὶ ἐπένθησαν αὐτὸν ἡμέρας πολλάς. ²⁷καὶ ὡκοδόμησεν Σιμων ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ὑψώσεν αὐτὸν τῇ ὁράσει λίθῳ ἔστω ἐκ τῶν ὅπισθεν καὶ ἔμπροσθεν. ²⁸καὶ ἔστησεν ἐπὶ τὰ πυραμίδας, μίαν κατέναντι τῆς μιᾶς, τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ τοῖς τέσσαρσιν ἀδελφοῖς. ²⁹καὶ ταύταις ἐποίησεν μηχανήματα περιθεὶς στύλους μεγάλους καὶ ἐποίησεν ἐπὶ τοῖς στύλοις πανοπλίας εἰς ὅνομα αἰώνιον καὶ παρὰ ταῖς πανοπλίαις πλοῖα ἐγγεγλυμμένα εἰς τὸ θεωρεῖσθαι ὑπὸ πάντων τῶν πλεόντων τὴν θάλασσαν. ³⁰οὕτος ὁ τάφος, δν ἐποίησεν ἐν Μωδεῖν, ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης.

³¹Ο δὲ Τρύφων ἐπορεύετο δόλω μετὰ Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως τοῦ νεωτέρου καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ³²καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ καὶ περιέθετο τὸ διάδημα τῆς Ἀσίας καὶ ἐποίησεν πληγὴν μεγάλην ἐπὶ τῆς γῆς. ³³καὶ ὡκοδόμησεν Σιμων τὰ ὀχυρώματα τῆς Ιουδαίας καὶ περιετείχισεν πύργοις ὑψηλοῖς καὶ τείχεσιν μεγάλοις καὶ πύλαις καὶ μοχλοῖς καὶ ἔθετο βρώματα ἐν τοῖς

όχυρώμασιν. ³⁴καὶ ἐπέλεξεν Σιμων ἄνδρας καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Δημήτριον τὸν βασιλέα τοῦ ποιῆσαι ἄφεσιν τῇ χώρᾳ, ὅτι πᾶσαι αἱ πράξεις Τρύφωνος ἦσαν ἀρπαγαί. ³⁵καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ Δημήτριος ὁ βασιλεὺς κατὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ καὶ ἔγραψεν αὐτῷ ἐπιστολὴν τοιαύτην

³⁶Βασιλεὺς Δημήτριος Σιμωνι ἀρχιερεῖ καὶ φίλῳ βασιλέων καὶ πρεσβυτέροις καὶ ἔθνει Ιουδαίων χαίρειν. ³⁷τὸν στέφανον τὸν χρυσοῦν καὶ τὴν βαΐνην, ἥν ἀπεστείλατε, κεκομίσμεθα καὶ ἔτοιμοι ἐσμεν τοῦ ποιεῖν ὑμῖν εἰρήνην μεγάλην καὶ γράφειν τοῖς ἐπὶ τῶν χρειῶν τοῦ ἀφιέναι ὑμῖν τὰ ἀφέματα. ³⁸καὶ ὅσα ἐστήσαμεν πρὸς ὑμᾶς, ἔστηκεν, καὶ τὰ ὄχυρώματα, ἢ ὡκοδομήσατε, ὑπαρχέτω ὑμῖν. ³⁹ἀφίεμεν δὲ ἀγνοήματα καὶ τὰ ἀμαρτήματα ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ τὸν στέφανον, δὲν ὠφείλετε, καὶ εἴ τι ἄλλο ἐτελωνεῖτο ἐν Ιερουσαλημ, μηκέτι τελωνείσθω. ⁴⁰καὶ εἴ τινες ἐπιτήδειοι ὑμῶν γραφῆναι εἰς τοὺς περὶ ἡμᾶς, ἐγγραφέσθωσαν, καὶ γινέσθω ἀνὰ μέσον ἡμῶν εἰρήνη.

⁴¹"Ἐτους ἐβδομηκοστοῦ καὶ ἐκατοστοῦ ἥρθη ὁ ζυγὸς τῶν ἔθνῶν ἀπὸ τοῦ Ισραὴλ, ⁴²καὶ ἥρξατο ὁ λαὸς γράφειν ἐν ταῖς συγγραφαῖς καὶ συναλλάγμασιν "Ἐτους πρώτου ἐπὶ Σιμωνος ἀρχιερέως μεγάλου καὶ στρατηγοῦ καὶ ἡγουμένου Ιουδαίων.

⁴³Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παρενέβαλεν ἐπὶ Γαζαρα καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὴν παρεμβολαῖς καὶ ἐποίησεν ἑλεόπολιν καὶ προσήγαγεν τῇ πόλει καὶ ἐπάταξεν πύργον ἔνα καὶ κατελάβετο. ⁴⁴καὶ ἐξῆλλοντο οἱ ἐν τῇ ἑλεοπόλει εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐγένετο κίνημα μέγα ἐν τῇ πόλει. ⁴⁵καὶ ἀνέβησαν οἱ ἐν τῇ πόλει σὺν γυναιξὶν καὶ τοῖς τέκνοις ἐπὶ τὸ τεῖχος διερρηχότες τὰ ἴματια αὐτῶν καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ ἀξιοῦντες Σιμωνα δεξιὰς αὐτοῖς δοῦναι ⁴⁶καὶ εἶπαν Μὴ ὑμῖν χρήσῃ κατὰ τὰς πονηρίας ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔλεός σου. ⁴⁷καὶ συνελύθη αὐτοῖς Σιμων καὶ οὐκ ἐπολέμησεν αὐτούς· καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐκαθάρισεν τὰς οἰκίας, ἐν αἷς ἦν τὰ εἰδῶλα, καὶ οὕτως εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν ὑμῶν καὶ εὐλογῶν. ⁴⁸καὶ ἐξέβαλεν ἐξ αὐτῆς πᾶσαν ἀκαθαρσίαν καὶ κατώκισεν ἐν αὐτῇ ἄνδρας, οἵτινες τὸν νόμον ποιήσωσιν, καὶ προσωχύρωσεν αὐτὴν καὶ ὡκοδόμησεν ἑαυτῷ ἐν αὐτῇ οἴκησιν.

⁴⁹Οἱ δὲ ἐκ τῆς ἄκρας ἐν Ιερουσαλημ ἐκωλύοντο ἐκπορεύεσθαι καὶ εἰσπορεύεσθαι εἰς τὴν χώραν ἀγοράζειν καὶ πωλεῖν καὶ ἐπείνασαν σφόδρα, καὶ ἀπώλοντο ἐξ αὐτῶν ἵκανοι τῷ λιμῷ. ⁵⁰καὶ ἐβόησαν πρὸς Σιμωνα δεξιὰς λαβεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς· καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἐκεῖθεν καὶ ἐκαθάρισεν τὴν ἄκραν ἀπὸ τῶν μιασμάτων. ⁵¹καὶ εἰσῆλθον εἰς αὐτὴν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ δευτέρου μηνὸς ἔτους πρώτου καὶ ἐβδομηκοστοῦ καὶ ἐκατοστῷ μετὰ αἰνέσεως καὶ βαΐων καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν ὅμνοις καὶ ἐν ὡδαῖς, ὅτι συνετρίβη ἐχθρὸς μέγας ἐξ Ισραὴλ. ⁵²καὶ ἔστησεν κατ' ἐνιαυτὸν τοῦ ἄγειν τὴν ἡμέραν ταύτην μετὰ εὐφροσύνης. καὶ προσωχύρωσεν τὸ ὅρος τοῦ ιεροῦ τὸ παρὰ τὴν ἄκραν· καὶ ὥκει ἐκεῖ αὐτὸς καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ. ⁵³καὶ εἶδεν Σιμων τὸν Ιωαννην υἱὸν αὐτοῦ ὅτι ἀνήρ ἐστιν, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἡγούμενον τῶν δυνάμεων πασῶν· καὶ ὥκει ἐν Γαζαροῖς.

14 ¹Καὶ ἐν ἔτει δευτέρῳ καὶ ἐβδομηκοστῷ καὶ ἐκατοστῷ συνήγαγεν Δημήτριος ὁ βασιλεὺς τὰς δυνάμεις αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη εἰς Μηδίαν τοῦ ἐπισπάσασθαι βοήθειαν ἑαυτῷ, ὅπως πολεμήσῃ τὸν

Τρύφωνα. ²καὶ ἥκουσεν Ἀρσάκης ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίδος καὶ Μηδίας ὅτι εἰσῆλθεν Δημήτριος εἰς τὰ ὅρια αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλεν ἔνα τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ συλλαβεῖν αὐτὸν ζῶντα. ³καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξεν τὴν παρεμβολὴν Δημητρίου καὶ συνέλαβεν αὐτὸν καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς Ἀρσάκην, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἐν φυλακῇ.

⁴Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ Ιουδα πάσας τὰς ἡμέρας Σιμωνος, καὶ ἐζήτησεν ἀγαθὰ τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἥρεσεν αὐτοῖς ἡ ἔξουσία αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁵καὶ μετὰ πάσης τῆς δόξης αὐτοῦ ἔλαβεν τὴν Ιοππην εἰς λιμένα καὶ ἐποίησεν εἴσοδον ταῖς νήσοις τῆς θαλάσσης. ⁶καὶ ἐπλάτυνεν τὰ ὅρια τῷ ἔθνει αὐτοῦ καὶ ἐκράτησεν τῆς χώρας. ⁷καὶ συνήγαγεν αἰχμαλωσίαν πολλὴν καὶ ἐκυρίευσεν Γαζαρων καὶ Βαιθουρων καὶ τῆς ἄκρας· καὶ ἐξῆρεν τὰς ἀκαθαρσίας ἐξ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντικείμενος αὐτῷ. ⁸καὶ ἦσαν γεωργοῦντες τὴν γῆν αὐτῶν μετ' εἰρήνης, καὶ ἡ γῆ ἐδίδου τὰ γενήματα αὐτῆς καὶ τὰ ἔνδια τῶν πεδίων τὸν καρπὸν αὐτῶν. ⁹πρεσβύτεροι ἐν ταῖς πλατείαις ἐκάθηντο, πάντες περὶ ἀγαθῶν ἐκοινολογοῦντο, καὶ οἱ νεανίσκοι ἐνεδύσαντο δόξας καὶ στολὰς πολέμου. ¹⁰ταῖς πόλεσιν ἐχορήγησεν βρώματα καὶ ἔταξεν αὐτὰς ἐν σκεύεσιν ὀχυρώσεως, ἕως ὅτου ὡνομάσθῃ τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ ἔως ἄκρου γῆς. ¹¹ἐποίησεν εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εὐφράνθη Ισραὴλ εὐφροσύνην μεγάλην. ¹²καὶ ἐκάθισεν ἔκαστος ὑπὸ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ τὴν συκῆν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς. ¹³καὶ ἐξέλιπεν πολεμῶν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς συνετρίβησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. ¹⁴καὶ ἐστήρισεν πάντας τοὺς ταπεινοὺς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· τὸν νόμον ἐξεζήτησεν καὶ ἐξῆρεν πάντα ἄνομον καὶ πονηρόν. ¹⁵τὰ ἄγια ἐδόξασεν καὶ ἐπλήθυνεν τὰ σκεύη τῶν ἀγίων.

¹⁶Καὶ ἥκουσθη ἐν Ρώμῃ ὅτι ἀπέθανεν Ιωναθαν καὶ ἔως Σπάρτης, καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. ¹⁷ὡς δὲ ἥκουσαν ὅτι Σιμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ γέγονεν ἀρχιερεὺς ἀντ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς ἐπικρατεῖ τῆς χώρας καὶ τῶν πόλεων τῶν ἐν αὐτῇ, ¹⁸ἔγραψαν πρὸς αὐτὸν δέλτοις χαλκαῖς τοῦ ἀνανεώσασθαι πρὸς αὐτὸν φιλίαν καὶ συμμαχίαν, ἦν ἔστησαν πρὸς Ιουδαν καὶ Ιωναθαν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. ¹⁹καὶ ἀνεγνώσθησαν ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας ἐν Ιερουσαλημ. ²⁰καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῶν ἐπιστολῶν, ὃν ἀπέστειλαν οἱ Σπαρτιάται

Σπαρτιατῶν ἀρχοντες καὶ ἡ πόλις Σιμωνι ἱερεῖ μεγάλῳ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ τοῖς ἱερεῦσιν καὶ τῷ λοιπῷ δῆμῳ τῶν Ιουδαίων ἀδελφοῖς χαίρειν. ²¹οἱ πρεσβευταὶ οἱ ἀποσταλέντες πρὸς τὸν δῆμον ἡμῶν ἀπήγγειλαν ἡμῖν περὶ τῆς δόξης ὑμῶν καὶ τιμῆς, καὶ ηὐφράνθημεν ἐπὶ τῇ ἐφόδῳ αὐτῶν. ²²καὶ ἀνεγράψαμεν τὰ ὑπ' αὐτῶν εἰρημένα ἐν ταῖς βουλαῖς τοῦ δήμου οὕτως Νουμήνιος Ἀντιόχου καὶ Ἀντίπατρος Ἰάσονος πρεσβευταὶ Ιουδαίων ἥλθον πρὸς ἡμᾶς ἀνανεούμενοι τὴν πρὸς ἡμᾶς φιλίαν. ²³καὶ ἥρεσεν τῷ δῆμῳ ἐπιδέξασθαι τοὺς ἄνδρας ἐνδόξως καὶ τοῦ θέσθαι τὸ ἀντίγραφον τῶν λόγων αὐτῶν ἐν τοῖς ἀποδεδειγμένοις τῷ δῆμῳ βιβλίοις τοῦ μνημόσυνον ἔχειν τὸν δῆμον τῶν Σπαρτιατῶν. τὸ δὲ ἀντίγραφον τούτων ἔγραψαν Σιμωνι τῷ ἀρχιερεῖ.

²⁴Μετὰ ταῦτα ἀπέστειλεν Σιμωνὸν τὸν Νουμήνιον εἰς Ῥώμην ἔχοντα ἀσπίδα χρυσῆν μεγάλην ὄλκὴν μνῶν χιλίων εἰς τὸ στῆσαι πρὸς αὐτοὺς τὴν συμμαχίαν.

²⁵Ως δὲ ἤκουσεν ὁ δῆμος τῶν λόγων τούτων, εἶπαν Τίνα χάριν ἀποδώσομεν Σιμωνὶ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ; ²⁶ἔστηρισεν γὰρ αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐπολέμησεν τοὺς ἔχθροὺς Ισραὴλ ἀπ’ αὐτῶν καὶ ἔστησαν αὐτῷ ἐλευθερίαν. καὶ κατέγραψαν ἐν δέλτοις χαλκαῖς καὶ ἔθεντο ἐν στήλαις ἐν ὅρει Σιων. ²⁷καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῆς γραφῆς

Οκτωκαιδεκάτη Ελουλ ἔτους δευτέρου καὶ ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ — καὶ τοῦτο τρίτον ἔτος ἐπὶ Σιμωνὸς ἀρχιερέως μεγάλου ἐν ασαραμελ — ²⁸ἐπὶ συναγωγῆς μεγάλης Ἱερέων καὶ λαοῦ καὶ ἀρχόντων ἔθνους καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῆς χώρας ἐγνώρισεν ἡμῖν. ²⁹ἐπεὶ πολλάκις ἐγενήθησαν πόλεμοι ἐν τῇ χώρᾳ, Σιμωνὸν δὲ υἱὸς Ματταθίου Ἱερεὺς τῶν υἱῶν Ιωαρίθ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἔδωκαν αὐτοὺς τῷ κινδύνῳ καὶ ἀντέστησαν τοῖς ὑπεναντίοις τοῦ ἔθνους αὐτῶν, ὅπως σταθῇ τὰ ἄγια αὐτῶν καὶ ὁ νόμος, καὶ δόξῃ μεγάλῃ ἐδόξασαν τὸ ἔθνος αὐτῶν. ³⁰καὶ ἥθροισεν Ιωαναθαν τὸ ἔθνος αὐτῶν καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς ἀρχιερεὺς καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ³¹καὶ ἐβουλήθησαν οἱ ἔχθροι αὐτῶν ἐμβατεῦσαι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν καὶ ἐκτεῖναι χεῖρας ἐπὶ τὰ ἄγια αὐτῶν. ³²τότε ἀντέστη Σιμωνὸν καὶ ἐπολέμησε περὶ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ καὶ ἐδαπάνησεν χρήματα πολλὰ τῶν ἑαυτοῦ καὶ ὀπλοδότησεν τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοῦ ἔθνους αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁψώνια ³³καὶ ὠχύρωσεν τὰς πόλεις τῆς Ιουδαίας καὶ τὴν Βαιθουραν τὴν ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Ιουδαίας, οὗ ἦν τὰ ὅπλα τῶν πολεμίων τὸ πρότερον, καὶ ἔθετο ἐκεῖ φρουρὰν ἄνδρας Ιουδαίους. ³⁴καὶ Ιοππηνὸν ὠχύρωσεν τὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ τὴν Γαζαραν τὴν ἐπὶ τῶν ὁρίων Ἀζώτου, ἐν ᾧ ὥκουν οἱ πολέμιοι τὸ πρότερον, καὶ κατώκισεν ἐκεῖ Ιουδαίους, καὶ ὅσα ἐπιτήδεια ἦν πρὸς τῇ τούτων ἐπανορθώσει, ἔθετο ἐν αὐτοῖς. ³⁵καὶ εἶδεν ὁ λαὸς τὴν πίστιν τοῦ Σιμωνὸς καὶ τὴν δόξαν, ἦν ἐβουλεύσατο ποιῆσαι τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἡγούμενον αὐτῶν καὶ ἀρχιερέα διὰ τὸ αὐτὸν πεποιηκέναι πάντα ταῦτα καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν πίστιν, ἦν συνετήρησεν τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἐξεζήτησεν παντὶ τρόπῳ ὑψῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ. ³⁶καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ εὐοδώθη ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τοῦ ἐξαρθῆναι τὰ ἔθνη ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει Δαυιδ τοὺς ἐν Ιερουσαλημ, οἱ ἐποίησαν αὐτοῖς ἄκραν, ἐξ ἧς ἐξεπορεύοντο καὶ ἐμίαινον κύκλῳ τῶν ἀγίων καὶ ἐποίουν πληγὴν μεγάλην ἐν τῇ ἀγνείᾳ. ³⁷καὶ κατώκισεν ἐν αὐτῇ ἄνδρας Ιουδαίους καὶ ὠχύρωσεν αὐτὴν πρὸς ἀσφάλειαν τῆς χώρας καὶ τῆς πόλεως καὶ ὑψωσεν τὰ τείχη τῆς Ιερουσαλημ. ³⁸καὶ ὁ βασιλεὺς Δημήτριος ἔστησεν αὐτῷ τὴν ἀρχιερωσύνην κατὰ ταῦτα ³⁹καὶ ἐποίησεν αὐτὸν τῶν φίλων αὐτοῦ καὶ ἐδόξασεν αὐτὸν δόξῃ μεγάλῃ. ⁴⁰ἤκουσεν γὰρ ὅτι προσηγόρευνται οἱ Ιουδαῖοι ὑπὸ Ῥωμαίων φίλοι καὶ σύμμαχοι καὶ ἀδελφοί, καὶ ὅτι ἀπήντησαν τοῖς πρεσβευταῖς Σιμωνὸς ἐνδόξως, ⁴¹καὶ ὅτι οἱ Ιουδαῖοι καὶ οἱ Ἱερεῖς εὐδόκησαν τοῦ εἶναι αὐτῶν Σιμωνα ἡγούμενον καὶ ἀρχιερέα εἰς τὸν αἰῶνα ἔως τοῦ ἀναστῆναι προφήτην πιστὸν ⁴²καὶ τοῦ εἶναι ἐπ’ αὐτῶν στρατηγόν, καὶ ὅπως μέλη αὐτῷ περὶ τῶν ἀγίων καθιστάναι δι’ αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῆς χώρας καὶ ἐπὶ τῶν ὅπλων καὶ ἐπὶ τῶν ὁχυρωμάτων, ⁴³καὶ ὅπως μέλη αὐτῷ περὶ τῶν ἀγίων, καὶ

ὅπως ἀκούηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὅπως γράφωνται ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ πᾶσαι συγγραφαὶ ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ ὅπως περιβάλληται πορφύραν καὶ χρυσοφορῆ· ⁴⁴καὶ οὐκ ἔξεσται οὐθενὶ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν Ἱερέων ἀθετῆσαι τι τούτων καὶ ἀντειπεῖν τοῖς ὑπ’ αὐτοῦ ῥήθησομένοις καὶ ἐπισυστρέψαι συστροφὴν ἐν τῇ χώρᾳ ἄνευ αὐτοῦ καὶ περιβάλλεσθαι πορφύραν καὶ ἐμποροῦσθαι πόρπην χρυσῆν· ⁴⁵δὲ δὲν παρὰ ταῦτα ποιήσῃ ἡ ἀθετῆση τι τούτων, ἔνοχος ἔσται. ⁴⁶καὶ εὐδόκησεν πᾶς ὁ λαὸς θέσθαι Σιμωνὶ ποιῆσαι κατὰ τοὺς λόγους τούτους. ⁴⁷καὶ ἐπεδέξατο Σιμωνὶ καὶ εὐδόκησεν ἀρχιερατεύειν καὶ εἶναι στρατηγὸς καὶ ἐθνάρχης τῶν Ιουδαίων καὶ Ἱερέων καὶ τοῦ προστατῆσαι πάντων. ⁴⁸καὶ τὴν γραφὴν ταύτην εἴπον θέσθαι ἐν δέλτοις χαλκαῖς καὶ στῆσαι αὐτὰς ἐν περιβόλῳ τῶν ἀγίων ἐν τόπῳ ἐπισήμῳ, ⁴⁹τὰ δὲ ἀντίγραφα αὐτῶν θέσθαι ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, ὅπως ἔχῃ Σιμωνὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

15 ¹Καὶ ἀπέστειλεν Ἀντίοχος υἱὸς Δημητρίου τοῦ βασιλέως ἐπιστολὰς ἀπὸ τῶν νήσων τῆς θαλάσσης Σιμωνὶ Ἱερεῖ καὶ ἐθνάρχη τῶν Ιουδαίων καὶ παντὶ τῷ ἔθνει, ²καὶ ἦσαν περιέχουσαι τὸν τρόπον τοῦτον

Βασιλεὺς Ἀντίοχος Σιμωνὶ Ἱερεῖ μεγάλῳ καὶ ἐθνάρχῃ καὶ ἔθνει Ιουδαίων χαίρειν. ³ἐπεί τινες λοιμοὶ κατεκράτησαν τῆς βασιλείας τῶν πατέρων ἡμῶν, βούλομαι δὲ ἀντιποιήσασθαι τῆς βασιλείας, ὅπως ἀποκαταστήσω αὐτὴν ὡς ἦν τὸ πρότερον, ἔξενολόγησα δὲ πλῆθος δυνάμεων καὶ κατεσκεύασα πλοῖα πολεμικά, ⁴βούλομαι δὲ ἐκβῆναι κατὰ τὴν χώραν, ὅπως μετέλθω τοὺς κατεφθαρκότας τὴν χώραν ἡμῶν καὶ τοὺς ἡρημωκότας πόλεις πολλὰς ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, ⁵νῦν οὖν ἵστημι σοι πάντα τὰ ἀφέματα, ἢ ἀφῆκάν σοι οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεῖς, καὶ ὅσα ἄλλα δόματα ἀφῆκάν σοι. ⁶καὶ ἐπέτρεψά σοι ποιῆσαι κόμμα ἴδιον, νόμισμα τῇ χώρᾳ σου, ⁷Ιερουσαλημ δὲ καὶ τὰ ἄγια εἶναι ἐλεύθερα· καὶ πάντα τὰ ὅπλα, ὅσα κατεσκεύασας, καὶ τὰ ὀχυρώματα, ἢ ὠκοδόμησας, ὃν κρατεῖς, μενέτω σοι. ⁸καὶ πᾶν ὀφείλημα βασιλικὸν καὶ τὰ ἐσόμενα βασιλικὰ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν ἀπαντα χρόνον ἀφιέσθω σοι. ⁹ὡς δὲ ἀν κρατήσωμεν τῆς βασιλείας ἡμῶν, δοξάσομέν σε καὶ τὸ ἔθνος σου καὶ τὸ ἱερὸν δόξῃ μεγάλῃ ὥστε φανερὰν γενέσθαι τὴν δόξαν ὑμῶν ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

¹⁰Ἐτους τετάρτου καὶ ἐβδομηκοστοῦ καὶ ἐκατοστοῦ ἔξῆλθεν Ἀντίοχος εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις ὥστε ὀλίγους εἶναι σὺν Τρύφωνι. ¹¹καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν Ἀντίοχος, καὶ ἦλθεν εἰς Δωρα φεύγων τὴν ἐπὶ θαλάσσης. ¹²ἥδει γὰρ ὅτι ἐπισυνῆκται ἐπ’ αὐτὸν τὰ κακά, καὶ ἀφῆκαν αὐτὸν αἱ δυνάμεις. ¹³καὶ παρενέβαλεν Ἀντίοχος ἐπὶ Δωρα, καὶ σὺν αὐτῷ δώδεκα μυριάδες ἀνδρῶν πολεμιστῶν καὶ ὀκτακισχιλία ἵππος. ¹⁴καὶ ἐκύκλωσεν τὴν πόλιν, καὶ τὰ πλοῖα ἀπὸ θαλάσσης συνῆψαν, καὶ ἔθλιβε τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης, καὶ οὐκ εἴασεν οὐδένα ἐκπορεύεσθαι οὐδὲ εἰσπορεύεσθαι.

¹⁵Καὶ ἦλθεν Νουμήνιος καὶ οἱ παρ’ αὐτοῦ ἐκ Ρώμης ἔχοντες ἐπιστολὰς τοῖς βασιλεῦσιν καὶ ταῖς χώραις, ἐν αἷς ἐγέγραπτο τάδε

¹⁶Λεύκιος ὑπατος Ρωμαίων Πτολεμαίῳ βασιλεῖ χαίρειν. ¹⁷οἱ πρεσβευταὶ τῶν Ιουδαίων ἦλθον πρὸς ἡμᾶς φίλοι ἡμῶν καὶ σύμμαχοι ἀνανεούμενοι τὴν ἐξ ἀρχῆς φιλίαν καὶ συμμαχίαν

ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Σιμωνος τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ δῆμου τῶν Ιουδαίων,¹⁸ ἥνεγκαν δὲ ἀσπίδα χρυσῆν ἀπὸ μνᾶν χιλίων.¹⁹ ἦρεσεν οὖν ἡμῖν γράψαι τοῖς βασιλεῦσιν καὶ ταῖς χώραις ὅπως μὴ ἐκζητήσωσιν αὐτοῖς κακὰ καὶ μὴ πολεμήσωσιν αὐτοὺς καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ τὴν χώραν αὐτῶν καὶ ἵνα μὴ συμμαχῶσιν τοῖς πολεμοῦσιν πρὸς αὐτούς.²⁰ ἔδοξεν δὲ ἡμῖν δέξασθαι τὴν ἀσπίδα παρ' αὐτῶν.²¹ εἰ τινες οὖν λοιμοὶ διαπεφεύγασιν ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν πρὸς ὑμᾶς, παράδοτε αὐτοὺς Σιμωνι τῷ ἀρχιερεῖ, ὅπως ἐκδικήσῃ αὐτοὺς κατὰ τὸν νόμον αὐτῶν.

²² Καὶ ταύτα ἔγραψεν Δημητρίω τῷ βασιλεῖ καὶ Ἀττάλῳ καὶ Ἀρσάκῃ²³ καὶ εἰς πάσας τὰς χώρας καὶ Σαμψάμη καὶ Σπαρτιάταις καὶ εἰς Δῆλον καὶ εἰς Μύνδον καὶ εἰς Σικυῶνα καὶ εἰς τὴν Καρίαν καὶ εἰς Σάμον καὶ εἰς τὴν Παμφυλίαν καὶ εἰς Λυκίαν καὶ εἰς Ἀλικαρνασσὸν καὶ εἰς Ρόδον καὶ εἰς Φασηλίδα καὶ εἰς Κῷ καὶ εἰς Σίδην καὶ εἰς Ἀραδον καὶ Γόρτυναν καὶ Κνίδον καὶ Κύπρον καὶ Κυρήνην.²⁴ τὸ δὲ ἀντίγραφον τούτων ἔγραψαν Σιμωνι τῷ ἀρχιερεῖ.

²⁵ Ἀντίοχος δὲ ὁ βασιλεὺς παρενέβαλεν ἐπὶ Δωρα ἐν τῇ δευτέρᾳ προσάγων διὰ παντὸς αὐτῇ τὰς χεῖρας καὶ μηχανὰς ποιούμενος καὶ συνέκλεισεν τὸν Τρύφωνα τοῦ ἐκπορεύεσθαι καὶ εἰσπορεύεσθαι.²⁶ καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ Σιμων δισχιλίους ἄνδρας ἐκλεκτοὺς συμμαχῆσαι αὐτῷ καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σκευὴν ἰκανά.²⁷ καὶ οὐκ ἡβούλετο αὐτὰ δέξασθαι, ἀλλὰ ἡθέτησεν πάντα, ὅσα συνέθετο αὐτῷ τὸ πρότερον, καὶ ἡλλοτριοῦτο αὐτῷ.²⁸ καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν Ἀθηνόβιον ἔνα τῶν φίλων αὐτοῦ κοινολογησόμενον αὐτῷ λέγων Ὅμεῖς κατακρατεῖτε τῆς Ιοππῆς καὶ Γαζαρῶν καὶ τῆς ἄκρας τῆς ἐν Ιερουσαλημ, πόλεις τῆς βασιλείας μου.²⁹ τὰ δέ τια αὐτῶν ἡρημώσατε καὶ ἐποιήσατε πληγὴν μεγάλην ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐκυριεύσατε τόπων πολλῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ μου.³⁰ οὖν οὖν παράδοτε τὰς πόλεις, ἃς κατελάβεσθε, καὶ τοὺς φόρους τῶν τόπων, ὃν κατεκυριεύσατε ἐκτὸς τῶν δρίων τῆς Ιουδαίας.³¹ εἰ δὲ μή, δότε ἀντ' αὐτῶν πεντακόσια τάλαντα ἀργυρίου καὶ τῆς καταφθορᾶς, ἣς κατεφθάρκατε, καὶ τῶν φόρων τῶν πόλεων ἀλλα τάλαντα πεντακόσια· εἰ δὲ μή, παραγενόμενοι ἐκπολεμήσομεν ὑμᾶς.³² καὶ ἥλθεν Ἀθηνόβιος ὁ φίλος τοῦ βασιλέως εἰς Ιερουσαλημ καὶ εἶδεν τὴν δόξαν Σιμωνος καὶ κυλικεῖον μετὰ χρυσωμάτων καὶ ἀργυρωμάτων καὶ παράστασιν ἰκανὴν καὶ ἔξιστατο καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως.³³ καὶ ἀποκριθεὶς Σιμων εἶπεν αὐτῷ Οὕτε γῆν ἀλλοτρίαν εἰλήφαμεν οὔτε ἀλλοτρίων κεκρατήκαμεν, ἀλλὰ τῆς κληρονομίας τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃπὸ δὲ ἔχθρῶν ἡμῶν ἀκρίτως ἔν τινι καιρῷ κατεκρατήθη.³⁴ ἡμεῖς δὲ καιρὸν ἔχοντες ἀντεχόμεθα τῆς κληρονομίας τῶν πατέρων ἡμῶν.³⁵ περὶ δὲ Ιοππῆς καὶ Γαζαρῶν, ὃν αἴτεῖς, αὗται ἐποίουν ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην καὶ τὴν χώραν ἡμῶν, τούτων δώσομεν τάλαντα ἑκατόν.³⁶ καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ λόγον, ἀπέστρεψεν δὲ μετὰ θυμοῦ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν δόξαν Σιμωνος καὶ πάντα, ὅσα εἶδεν, καὶ ὡργίσθη ὁ βασιλεὺς ὁργὴν μεγάλην.

³⁷ Τρύφων δὲ ἐμβάτε εἰς πλοῖον ἔφυγεν εἰς Ὁρθωσίαν.³⁸ καὶ κατέστησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Κενδεβαῖον ἐπιστράτηγον τῆς παραλίας καὶ δυνάμεις πεζικὰς καὶ ἱππικὰς ἔδωκεν αὐτῷ.³⁹ καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ παρεμβάλλειν κατὰ πρόσωπον τῆς Ιουδαίας καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ οἰκοδομῆσαι τὴν

Κεδρων καὶ ὄχυρῶσαι τὰς πύλας καὶ ὅπως πολεμῇ τὸν λαόν· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐδίωκε τὸν Τρύφωνα.
⁴⁰ καὶ παρεγενήθη Κενδεβαῖος εἰς Ιάμνειαν καὶ ἥρξατο τοῦ ἐρεθίζειν τὸν λαὸν καὶ ἐμβατεύειν εἰς τὴν Ιουδαίαν καὶ αἰχμαλωτίζειν τὸν λαὸν καὶ φονεύειν. ^{⁴¹} καὶ ὡκοδόμησεν τὴν Κεδρων καὶ ἀπέταξεν ἐκεῖ ἵππεῖς καὶ δυνάμεις, ὅπως ἐκπορευόμενοι ἔξιδεύωσιν τὰς ὁδοὺς τῆς Ιουδαίας, καθὰ συνέταξεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς.

16 ^¹Καὶ ἀνέβη Ιωαννης ἐκ Γαζαρων καὶ ἀπήγγειλεν Σιμωνι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἃ συνετέλεσεν Κενδεβαῖος. ^² καὶ ἐκάλεσεν Σιμων τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς πρεσβυτέρους Ιουδαν καὶ Ιωαννην καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐγώ καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου ἐπολεμήσαμεν τοὺς πολέμους Ισραὴλ ἀπὸ νεότητος ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ εὔοδώθη ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν ῥύσασθαι τὸν Ισραὴλ πλεονάκις. ^³ νυνὶ δὲ γεγήρακα, καὶ ὑμεῖς δὲ ἐν τῷ ἐλέει ἱκανοί ἐστε ἐν τοῖς ἔτεσιν· γίνεσθε ἀντ' ἐμοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ ἔξελθόντες ὑπερμαχεῖτε ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ἡ δὲ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ βοήθεια ἔστω μεθ' ὑμῶν. ^⁴ καὶ ἐπέλεξεν ἐκ τῆς χώρας εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πολεμιστῶν καὶ ἵππεῖς, καὶ ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὸν Κενδεβαῖον καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν Μωδεϊν. ^⁵ καὶ ἀναστάντες τὸ πρωὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἴδον δύναμις πολλὴ εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, πεζικὴ καὶ ἵππεῖς, καὶ χειμάρρους ἦν ἀνὰ μέσον αὐτῶν. ^⁶ καὶ παρενέβαλε κατὰ πρόσωπον αὐτῶν αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ. καὶ εἶδεν τὸν λαὸν δειλούμενον διαπερᾶσαι τὸν χειμάρρον καὶ διεπέρασεν πρῶτος· καὶ εἶδον αὐτὸν οἱ ἄνδρες καὶ διεπέρασαν κατόπισθεν αὐτοῦ. ^⁷ καὶ διεῖλεν τὸν λαὸν καὶ τοὺς ἵππεῖς ἐν μέσῳ τῶν πεζῶν· ἦν δὲ ἵππος τῶν ὑπεναντίων πολλὴ σφόδρα. ^⁸ καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν, καὶ ἐτροπώθη Κενδεβαῖος καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ἔπεσον ἐξ αὐτῶν τραυματίαι πολλοί· οἱ δὲ καταλειφθέντες ἔφυγον εἰς τὸ ὄχυρωμα. ^⁹ τότε ἐτραυματίσθη Ιουδας ὁ ἀδελφὸς Ιωαννου· Ιωαννης δὲ κατεδίωξεν αὐτούς, ἔως ἥλθεν εἰς Κεδρων, ἦν ὡκοδόμησεν. ^{¹⁰} καὶ ἔφυγον εἰς τοὺς πύργους τοὺς ἐν τοῖς ἀγροῖς Ἀζώτου, καὶ ἐνεπύρισεν αὐτὴν ἐν πυρί, καὶ ἔπεσον ἐξ αὐτῶν εἰς ἄνδρας δισχιλίους. καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὴν Ιουδαίαν μετὰ εἰρήνης.

^{¹¹} Καὶ Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Ἀβούβου ἦν καθεσταμένος στρατηγὸς εἰς τὸ πεδίον Ιεριχω καὶ ἔσχεν ἀργύριον καὶ χρυσίον πολύ. ^{¹²} ἦν γὰρ γαμβρὸς τοῦ ἀρχιερέως. ^{¹³} καὶ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἐβουλήθη κατακρατῆσαι τῆς χώρας καὶ ἐβουλεύετο δόλῳ κατὰ Σιμωνος καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἄραι αὐτούς. ^{¹⁴} Σιμων δὲ ἦν ἐφοδεύων τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ χώρᾳ καὶ φροντίζων τῆς ἐπιμελείας αὐτῶν· καὶ κατέβη εἰς Ιεριχω αὐτὸς καὶ Ματταθιας καὶ Ιουδας οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἔτους ἑβδόμου καὶ ἐβδομηκοστοῦ καὶ ἐκατοστοῦ ἐν μηνὶ ἐνδεκάτῳ (οὗτος ὁ μὴν Σαβατ). ^{¹⁵} καὶ ὑπεδέξατο αὐτοὺς ὁ τοῦ Ἀβούβου εἰς τὸ ὄχυρωμάτιον τὸ καλούμενον Δωκ μετὰ δόλου, ὁ ὡκοδόμησεν, καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς πότον μέγαν καὶ ἐνέκρυψεν ἐκεῖ ἄνδρας. ^{¹⁶} καὶ ὅτε ἐμεθύσθη Σιμων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ἔξανέστη Πτολεμαῖος καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ καὶ ἔλαβον τὰ ὅπλα αὐτῶν καὶ ἐπεισῆλθον τῷ Σιμωνι εἰς τὸ συμπόσιον καὶ ἀπέκτειναν αὐτὸν καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τινας τῶν παιδαρίων αὐτοῦ. ^{¹⁷} καὶ ἐποίησεν ἀθεσίαν μεγάλην καὶ ἀπέδωκεν κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν. ^{¹⁸} καὶ ἔγραψεν ταῦτα Πτολεμαῖος καὶ ἀπέστειλεν τῷ βασιλεῖ, ὅπως

ἀποστείλη αὐτῷ δυνάμεις εἰς βοήθειαν καὶ παραδῷ τὴν χώραν αὐτῶν καὶ τὰς πόλεις. ¹⁹καὶ ἀπέστειλεν ἑτέρους εἰς Γαζαρα ἄραι τὸν Ιωαννην, καὶ τοῖς χιλιάρχοις ἀπέστειλεν ἐπιστολὰς παραγενέσθαι πρὸς αὐτόν, ὅπως δῷ αὐτοῖς ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ δόματα, ²⁰καὶ ἑτέρους ἀπέστειλεν καταλαβέσθαι τὴν Ιερουσαλημ καὶ τὸ ὅρος τοῦ ἱεροῦ. ²¹καὶ προδραμών τις ἀπήγγειλεν Ιωαννην εἰς Γαζαρα ὅτι ἀπώλετο ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι Ἀπέσταλκεν καὶ σὲ ἀποκτεῖναι. ²²καὶ ἀκούσας ἔξεστη σφόδρα καὶ συνέλαβεν τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐλθόντας ἀπολέσαι αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς· ἐπέγνω γὰρ ὅτι ἔζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι.

²³Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ιωαννου καὶ τῶν πολέμων αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνδραγαθῶν αὐτοῦ, ὡν ἥνδραγάθησεν, καὶ τῆς οἰκοδομῆς τῶν τειχῶν, ὡν ὀκοδόμησεν, καὶ τῶν πράξεων αὐτοῦ, ²⁴ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίῳ ἡμερῶν ἀρχιερωσύνης αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ἐγενήθη ἀρχιερεὺς μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ.

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Β'

1 ¹Τοῖς ἀδελφοῖς τοῖς κατ' Αἴγυπτον Ιουδαίοις χαίρειν οἱ ἀδελφοὶ οἱ ἐν Ιεροσολύμοις Ιουδαῖοι καὶ οἱ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ιουδαίας εἰρήνην ἀγαθήν. ²καὶ ἀγαθοποιήσαι ὑμῖν ὁ θεὸς καὶ μνησθείη τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν πιστῶν. ³καὶ δῷη ὑμῖν καρδίαν πᾶσιν εἰς τὸ σέβεσθαι αὐτὸν καὶ ποιεῖν αὐτοῦ τὰ θελήματα καρδίᾳ μεγάλῃ καὶ ψυχῇ βουλομένη. ⁴καὶ διανοίξαι τὴν καρδίαν ὑμῶν ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν καὶ εἰρήνην ποιήσαι ⁵καὶ ἐπακούσαι ὑμῶν τῶν δεήσεων καὶ καταλλαγείη ὑμῖν καὶ μὴ ὑμᾶς ἐγκαταλίποι ἐν καιρῷ πονηρῷ. ⁶καὶ νῦν ὡδέ ἐσμεν προσευχόμενοι περὶ ὑμῶν. ⁷βασιλεύοντος Δημητρίου ἔτους ἑκατοστοῦ ἔξηκοστοῦ ἐνάτου ἡμεῖς οἱ Ιουδαῖοι γεγράφαμεν ὑμῖν ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ τῇ ἐπελθούσῃ ἡμῖν ἐν τοῖς ἔτεσιν τούτοις ἀφ' οὗ ἀπέστη Ἰάσων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἀγίας γῆς καὶ τῆς βασιλείας ⁸καὶ ἐνεπύρισαν τὸν πυλῶνα καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῶν· καὶ ἐδεήθημεν τοῦ κυρίου καὶ εἰσηκούσθημεν καὶ προσηγκαμεν θυσίαν καὶ σεμίδαλιν καὶ ἐξήψαμεν τοὺς λύχνους καὶ προεθήκαμεν τοὺς ἄρτους. ⁹καὶ νῦν ἵνα ἔγητε τὰς ἡμέρας τῆς σκηνοπηγίας τοῦ Χασελευ μηνός. ¹⁰ἔτους ἑκατοστοῦ ὅγδοηκοστοῦ καὶ ὀγδόου.

¹⁰Οἱ ἐν Ιεροσολύμοις καὶ οἱ ἐν τῇ Ιουδαίᾳ καὶ ἡ γερουσία καὶ Ιουδας Ἀριστοβούλω διδασκάλω Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, ὃντι δὲ ἀπὸ τοῦ τῶν χριστῶν ἱερέων γένους, καὶ τοῖς ἐν Αἴγυπτῳ Ιουδαίοις χαίρειν καὶ ὑγιαίνειν. ¹¹ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπὸ τοῦ θεοῦ σεσωσμένοι μεγάλως εὐχαριστοῦμεν αὐτῷ ὡς ἀν πρὸς βασιλέα παρατασσόμενοι. ¹²αὐτὸς γὰρ ἐξέβρασεν τοὺς παραταξαμένους ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει. ¹³εἰς τὴν Περσίδα γενόμενος γὰρ ὁ ἡγεμὼν καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἀνυπόστατος δοκοῦσα εἶναι δύναμις κατεκόπησαν ἐν τῷ τῆς Ναναίας ἱερῷ, παραλογισμῷ

χρησαμένων τῶν περὶ τὴν Ναναίαν ἱερέων.¹⁴ ὡς γὰρ συνοικήσων αὐτῇ παρεγένετο εἰς τὸν τόπον ὃ τε Ἀντίοχος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ φίλοι χάριν τοῦ λαβεῖν τὰ χρήματα πλείονα εἰς φερνῆς λόγον¹⁵ καὶ προθέντων αὐτὰ τῶν ἱερέων τοῦ Ναναίου κάκείνου προσελθόντος μετ' ὀλίγων εἰς τὸν περίβολον τοῦ τεμένους, συγκλείσαντες τὸ Ἱερόν, ὡς εἰσῆλθεν Ἀντίοχος,¹⁶ ἀνοίξαντες τὴν τοῦ φατνώματος κρυπτὴν θύραν βάλλοντες πέτρους συνεκεραύνωσαν τὸν ἥγεμόνα καὶ μέλη ποιήσαντες καὶ τὰς κεφαλὰς ἀφελόντες τοῖς ἔξω παρέρριψαν.¹⁷ κατὰ πάντα εὐλογητὸς ἡμῶν ὁ θεός, ὃς παρέδωκεν τοὺς ἀσεβήσαντας.¹⁸ μέλλοντες ἄγειν ἐν τῷ Χασελευ πέμπτη καὶ εἰκάδι τὸν καθαρισμὸν τοῦ Ἱεροῦ δέον ἡγησάμεθα διασαφῆσαι ὑμῖν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἄγητε σκηνοπηγίας καὶ τοῦ πυρός, ὅτε Νεεμιας ὁ οἰκοδομήσας τό τε Ἱερὸν καὶ τὸ θυσιαστήριον ἀνήνεγκεν θυσίας.¹⁹ καὶ γὰρ ὅτε εἰς τὴν Περσικὴν ἥγοντο ἡμῶν οἱ πατέρες, οἱ τότε εὐσεβεῖς ἱερεῖς λαβόντες ἀπὸ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου λαθραίως κατέκρυψαν ἐν κοιλώματι φρέατος τάξιν ἔχοντος ἄνυδρον, ἐν ᾧ κατησφαλίσαντο ὥστε πᾶσιν ἄγνωστον εἶναι τὸν τόπον.²⁰ διελθόντων δὲ ἐτῶν ἴκανῶν, ὅτε ἔδοξεν τῷ θεῷ, ἀποσταλεὶς Νεεμιας ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Περσίδος τοὺς ἐκγόνους τῶν ἱερέων τῶν ἀποκρυψάντων ἔπειτα ἐπὶ τὸ πῦρ· ὡς δὲ διεσάφησαν ἡμῖν μὴ εὑρηκέναι πῦρ, ἀλλὰ ὕδωρ παχύ, ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀποβάψαντας φέρειν.²¹ ὡς δὲ ἀνηνέχθη τὰ τῶν θυσιῶν, ἐκέλευσεν τοὺς ἱερεῖς Νεεμιας ἐπιρρᾶνται τῷ ὕδατι τά τε ξύλα καὶ τὰ ἐπικείμενα.²² ὡς δὲ ἐγένετο τοῦτο καὶ χρόνος διῆλθεν ὃ τε ἥλιος ἀνέλαμψεν πρότερον ἐπινεφής ὡν, ἀνήφθη πυρὰ μεγάλη ὥστε θαυμάσαι πάντας.²³ προσευχὴν δὲ ἐποιήσαντο οἱ ἱερεῖς δαπανωμένης τῆς θυσίας, οἵ τε ἱερεῖς καὶ πάντες, καταρχομένου Ιωναθου, τῶν δὲ λοιπῶν ἐπιφωνούντων ὡς Νεεμιου.²⁴ ἦν δὲ ἡ προσευχὴ τὸν τρόπον ἔχουσα τοῦτον

Κύριε κύριε ὁ θεός, ὁ πάντων κτίστης, ὁ φοβερὸς καὶ δίκαιος καὶ ἐλεήμων, ὁ μόνος βασιλεὺς καὶ χρηστός,²⁵ δό μόνος χορηγός, ὁ μόνος δίκαιος καὶ παντοκράτωρ καὶ αἰώνιος, ὁ διασώζων τὸν Ισραὴλ ἐκ παντὸς κακοῦ, ὁ ποιήσας τοὺς πατέρας ἐκλεκτοὺς καὶ ἀγιάσας αὐτούς,²⁶ πρόσδεξαι τὴν θυσίαν ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου Ισραὴλ καὶ διαφύλαξον τὴν μερίδα σου καὶ καθαγίασον.²⁷ ἐπισυνάγαγε τὴν διασπορὰν ἡμῶν, ἐλευθέρωσον τοὺς δουλεύοντας ἐν τοῖς ἔθνεσιν, τοὺς ἔξουθενημένους καὶ βδελυκτοὺς ἔπιδε, καὶ γνώτωσαν τὰ ἔθνη ὅτι σὺ εἶ ὁ θεός ἡμῶν.²⁸ βασάνισον τοὺς καταδυναστεύοντας καὶ ἔξυβρίζοντας ἐν ὑπερηφανίᾳ.²⁹ καταφύτευσον τὸν λαόν σου εἰς τὸν τόπον τὸν ἄγιον σου, καθὼς εἴπεν Μωυσῆς.

³⁰ Οἱ δὲ ἱερεῖς ἐπέψαλλον τοὺς ὕμνους.³¹ καθὼς δὲ ἀνηλώθη τὰ τῆς θυσίας, καὶ τὸ περιλειπόμενον ὕδωρ ὁ Νεεμιας ἐκέλευσεν λίθους μείζονας καταχεῖν.³² ὡς δὲ τοῦτο ἐγενήθη, φλὸξ ἀνήφθη· τοῦ δὲ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου ἀντιλάμψαντος φωτὸς ἐδαπανήθη.³³ ὡς δὲ φανερὸν ἐγενήθη τὸ πρᾶγμα, καὶ διηγγέλη τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν ὅτι εἰς τὸν τόπον, οὗ τὸ πῦρ ἔκρυψαν οἱ μεταχθέντες ἱερεῖς, τὸ ὕδωρ ἐφάνη, ἀφ' οὗ καὶ οἱ περὶ τὸν Νεεμιαν ἥγινισαν τὰ τῆς θυσίας,³⁴ περιφράξας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἱερὸν ἐποίησεν δοκιμάσας τὸ πρᾶγμα.³⁵ καὶ οἵς ἐχαρίζετο ὁ βασιλεὺς, πολλὰ διάφορα ἐλάμβανεν καὶ

μετεδίδου. ³⁶προσηγόρευσαν δὲ οἱ περὶ τὸν Νεεμιαν τοῦτο νεφθαρ, δὲ διερμηνεύεται καθαρισμός· καλεῖται δὲ παρὰ τοῖς πολλοῖς νεφθαι.

2 Ἐύρισκεται δὲ ἐν ταῖς ἀπογραφαῖς Ιερεμιας ὁ προφήτης ὅτι ἐκέλευσεν τοῦ πυρὸς λαβεῖν τοὺς μεταγενομένους, ὡς σεσήμανται, ²καὶ ὡς ἐνετείλατο τοῖς μεταγενομένοις ὁ προφήτης δοὺς αὐτοῖς τὸν νόμον, ἵνα μὴ ἐπιλάθωνται τῶν προσταγμάτων τοῦ κυρίου, καὶ ἵνα μὴ ἀποπλανηθῶσιν ταῖς διανοίαις βλέποντες ἄγάλματα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ τὸν περὶ αὐτὰ κόσμον. ³καὶ ἔτερα τοιαῦτα λέγων παρεκάλει μὴ ἀποστῆναι τὸν νόμον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν. ⁴ἡν δὲ ἐν τῇ γραφῇ ὡς τὴν σκηνὴν καὶ τὴν κιβωτὸν ἐκέλευσεν ὁ προφήτης χρηματισμοῦ γενηθέντος αὐτῷ συνακολουθεῖν· ὡς δὲ ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὅρος, οὗ ὁ Μωυσῆς ἀναβὰς ἐθεάσατο τὴν τοῦ θεοῦ κληρονομίαν. ⁵καὶ ἐλθὼν ὁ Ιερεμιας εὗρεν οἶκον ἀντρώδη καὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὴν κιβωτὸν καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος εἰσήνεγκεν ἐκεῖ καὶ τὴν θύραν ἐνέφραξεν. ⁶καὶ προσελθόντες τινὲς τῶν συνακολουθούντων ὥστε ἐπισημάνασθαι τὴν ὁδὸν καὶ οὐκ ἐδυνήθησαν εύρειν. ⁷ὡς δὲ ὁ Ιερεμιας ἔγνω, μεμψάμενος αὐτοῖς εἴπειν ὅτι Καὶ ἄγνωστος ὁ τόπος ἔσται, ἔως ἂν συναγάγῃ ὁ θεὸς ἐπισυναγωγὴν τοῦ λαοῦ καὶ ἄλεως γένηται. ⁸καὶ τότε ὁ κύριος ἀναδείξει ταῦτα, καὶ ὀφθήσεται ἡ δόξα τοῦ κυρίου καὶ ἡ νεφέλη, ὡς ἐπὶ Μωυσῆ ἐδηλούτο, ὡς καὶ ὁ Σαλωμῶν ἤξιωσεν ἵνα ὁ τόπος καθαγιασθῇ μεγάλως. ⁹διεσαφεῖτο δὲ καὶ ὡς σοφίαν ἔχων ἀνήνεγκεν θυσίαν ἐγκαινισμοῦ καὶ τῆς τελειώσεως τοῦ ιεροῦ. ¹⁰καθὼς καὶ Μωυσῆς προσηύξατο πρὸς κύριον, καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ τῆς θυσίας ἐδαπάνησεν, οὕτως καὶ Σαλωμῶν προσηύξατο, καὶ καταβὰν τὸ πῦρ ἀνήλωσεν τὰ ὄλοκαυτώματα. ¹¹καὶ εἴπειν Μωυσῆς Διὰ τὸ μὴ βεβρῶσθαι τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας ἀνηλώθη. ¹²ώσαύτως καὶ ὁ Σαλωμῶν τὰς ὄκτω ἡμέρας ἤγαγεν. ¹³ἐξῆγοῦντο δὲ καὶ ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς καὶ ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς τοῖς κατὰ τὸν Νεεμιαν τὰ αὐτὰ καὶ ὡς καταβαλλόμενος βιβλιοθήκην ἐπισυνήγαγεν τὰ περὶ τῶν βασιλέων βιβλία καὶ προφητῶν καὶ τὰ τοῦ Δαυΐδ καὶ ἐπιστολὰς βασιλέων περὶ ἀναθεμάτων. ¹⁴ώσαύτως δὲ καὶ Ιουδας τὰ διαπεπτωκότα διὰ τὸν γεγονότα πόλεμον ἡμῖν ἐπισυνήγαγεν πάντα, καὶ ἔστιν παρ' ἡμῖν. ¹⁵ῶν οὖν ἐὰν χρείαν ἔχητε, τοὺς ἀποκομιοῦντας ὑμῖν ἀποστέλλετε.

¹⁶Μέλλοντες οὖν ἄγειν τὸν καθαρισμὸν ἐγράψαμεν ὑμῖν· καλῶς οὖν ποιήσετε ἄγοντες τὰς ἡμέρας. ¹⁷ὁ δὲ θεὸς ὁ σώσας τὸν πάντα λαὸν αὐτοῦ καὶ ἀποδοὺς τὴν κληρονομίαν πᾶσιν καὶ τὸ βασίλειον καὶ τὸ ιεράτευμα καὶ τὸν ἀγιασμόν, ¹⁸καθὼς ἐπιηγγείλατο διὰ τοῦ νόμου· ἐλπίζομεν γὰρ ἐπὶ τῷ θεῷ ὅτι ταχέως ἡμᾶς ἐλεήσει καὶ ἐπισυνάξει ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὸν ἄγιον τόπον· ἐξείλατο γὰρ ἡμᾶς ἐκ μεγάλων κακῶν καὶ τὸν τόπον ἐκαθάρισεν.

¹⁹Τὰ δὲ κατὰ τὸν Ιουδαν τὸν Μακκαβαῖον καὶ τοὺς τούτου ἀδελφοὺς καὶ τὸν τοῦ ιεροῦ τοῦ μεγίστου καθαρισμὸν καὶ τὸν τοῦ βωμοῦ ἐγκαινισμὸν ²⁰ἔτι τε τοὺς πρὸς Ἀντίοχον τὸν Ἐπιφανῆ καὶ τὸν τούτου οὐδὲν Εὐπάτορα πολέμους ²¹καὶ τὰς ἐξ οὐρανοῦ γενομένας ἐπιφανείας τοῖς ὑπὲρ τοῦ Ιουδαϊσμοῦ φιλοτίμως ἀνδραγαθήσασιν, ὥστε τὴν ὅλην χώραν ὀλίγους ὄντας λεηλατεῖν καὶ τὰ βάρβαρα πλήθη διώκειν, ²²καὶ τὸ περιβόητον καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην ἱερὸν ἀνακομίσασθαι καὶ τὴν

πόλιν ἐλευθερῶσαι καὶ τοὺς μέλλοντας καταλύεσθαι νόμους ἐπανορθῶσαι, τοῦ κυρίου μετὰ πάσης ἐπιεικείας ἵλεω γενομένου αὐτοῖς,²³ ὑπὸ Ἰάσωνος τοῦ Κυρηναίου δεδηλωμένα διὰ πέντε βιβλίων πειρασόμεθα δι’ ἐνὸς συντάγματος ἐπιτεμεῖν.²⁴ συνορῶντες γὰρ τὸ χύμα τῶν ἀριθμῶν καὶ τὴν οὕσαν δυσχέρειαν τοῖς θέλουσιν εἰσκυκλεῖσθαι τοῖς τῆς ἱστορίας διηγήμασιν διὰ τὸ πλῆθος τῆς ὅλης²⁵ ἐφροντίσαμεν τοῖς μὲν βουλομένοις ἀναγινώσκειν ψυχαγωγίαν, τοῖς δὲ φιλοφρονοῦσιν εἰς τὸ διὰ μνήμης ἀναλαβεῖν εὔκοπίαν, πᾶσιν δὲ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ὠφέλειαν.²⁶ καὶ ἡμῖν μὲν τοῖς τὴν κακοπάθειαν ἐπιδεδεγμένοις τῆς ἐπιτομῆς οὐ ράδιον, ἰδρῶτος δὲ καὶ ἀγρυπνίας τὸ πρᾶγμα,²⁷ καθάπερ τῷ παρασκευάζοντι συμπόσιον καὶ ζητοῦντι τὴν ἑτέρων λυσιτέλειαν οὐκ εὐχερές, ὅμως διὰ τὴν τῶν πολλῶν εὐχαριστίαν ἡδέως τὴν κακοπάθειαν ὑποίσομεν²⁸ τὸ μὲν διακριβοῦν περὶ ἔκαστων τῷ συγγραφεῖ παραχωρήσαντες, τὸ δὲ ἐπιπορεύεσθαι τοῖς ὑπογραμμοῖς τῆς ἐπιτομῆς διαπονοῦντες.²⁹ καθάπερ γὰρ τῆς καινῆς οἰκίας ἀρχιτέκτονι τῆς ὅλης καταβολῆς φροντιστέον, τῷ δὲ ἐγκαίειν καὶ Ζωγραφεῖν ἐπιχειροῦντι τὰ ἐπιτήδεια πρὸς διακόσμησιν ἔξεταστέον, οὕτως δοκῶ καὶ ἐπὶ ἡμῶν.³⁰ τὸ μὲν ἐμβατεύειν καὶ περίπατον ποιεῖσθαι λόγων καὶ πολυπραγμούεῖν ἐν τοῖς κατὰ μέρος τῷ τῆς ἱστορίας ἀρχηγέτῃ καθήκει.³¹ τὸ δὲ σύντομον τῆς λέξεως μεταδιώκειν καὶ τὸ ἔξεργαστικὸν τῆς πραγματείας παραιτεῖσθαι τῷ τὴν μετάφρασιν ποιουμένῳ συγχωρητέον.³² ἐντεῦθεν οὖν ἀρξώμεθα τῆς διηγήσεως τοῖς προειρημένοις τοσοῦτον ἐπιζεύξαντες· εὕηθες γὰρ τὸ μὲν πρὸ τῆς ἱστορίας πλεονάζειν, τὴν δὲ ἱστορίαν ἐπιτεμεῖν.

3 ¹Τῆς ἀγίας πόλεως κατοικουμένης μετὰ πάσης εἰρήνης καὶ τῶν νόμων ὅτι κάλλιστα συντηρουμένων διὰ τὴν Ονιου τοῦ ἀρχιερέως εὔσέβειάν τε καὶ μισοπονηρίαν² συνέβαινεν καὶ αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς τιμᾶν τὸν τόπον καὶ τὸ ιερὸν ἀποστολαῖς ταῖς κρατίσταις δοξάζειν³ ὥστε καὶ Σέλευκον τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα χορηγεῖν ἐκ τῶν ἴδιων προσόδων πάντα τὰ πρὸς τὰς λειτουργίας τῶν θυσιῶν ἐπιβάλλοντα δαπανήματα.⁴ Σιμωνὸς δέ τις ἐκ τῆς Βενιαμιν φυλῆς προστάτης τοῦ ιεροῦ καθεσταμένος διηνέχθη τῷ ἀρχιερεῖ περὶ τῆς κατὰ τὴν πόλιν ἀγορανομίας.⁵ καὶ νικῆσαι τὸν Ονιαν μὴ δυνάμενος ἥλθεν πρὸς Ἀπολλώνιον Θαρσεού τὸν κατ’ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν Κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης στρατηγὸν⁶ καὶ προσήγγειλεν περὶ τοῦ χρημάτων ἀμυθήτων γέμειν τὸ ἐν Ιεροσολύμοις γαζοφυλάκιον ὥστε τὸ πλῆθος τῶν διαφόρων ἀναρίθμητον εἶναι, καὶ μὴ προσήκειν αὐτὰ πρὸς τὸν τῶν θυσιῶν λόγον, εἶναι δὲ δυνατὸν ὑπὸ τὴν τοῦ βασιλέως ἔξουσίαν πεσεῖν ταῦτα.⁷ συμμείξας δὲ ὁ Ἀπολλώνιος τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν μηνυθέντων αὐτῷ χρημάτων ἐνεφάνισεν· ὁ δὲ προχειρισάμενος Ἡλιόδωρον τὸν ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἀπέστειλεν δοὺς ἐντολὰς τὴν τῶν προειρημένων χρημάτων ἐκκομιδὴν ποιήσασθαι.⁸ εὐθέως δὲ ὁ Ἡλιόδωρος ἐποιεῖτο τὴν πορείαν, τῇ μὲν ἐμφάσει ὡς τὰς κατὰ Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην πόλεις ἐφοδεῦσαι, τῷ πράγματι δὲ τὴν τοῦ βασιλέως πρόθεσιν ἐπιτελεῖν.⁹ παραγενηθεὶς δὲ εἰς Ιεροσόλυμα καὶ φιλοφρόνως ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως τῆς πόλεως ἀποδεχθεὶς ἀνέθετο περὶ τοῦ γεγονότος ἐμφανισμοῦ, καὶ τίνος ἔνεκεν πάρεστιν διεσάφησεν· ἐπυνθάνετο δὲ εἰ ταῖς ἀληθείαις ταῦτα οὕτως ἔχοντα τυγχάνει.¹⁰ τοῦ δὲ ἀρχιερέως ὑποδείξαντος παρακαταθήκας εἶναι χηρῶν τε καὶ

όρφανῶν, ¹¹τινὰ δὲ καὶ Ὑρκανοῦ τοῦ Τωβίου σφόδρα ἀνδρὸς ἐν ὑπεροχῇ κειμένου — οὕτως ἦν διαβάλλων ὁ δυσσεβῆς Σιμων —, τὰ δὲ πάντα ἀργυρίου τετρακόσια τάλαντα, χρυσίου δὲ διακόσια. ¹²ἀδικηθῆναι δὲ τοὺς πεπιστευκότας τῇ τοῦ τόπου ἀγιωσύνῃ καὶ τῇ τοῦ τετιμημένου κατὰ τὸν σύμπαντα κόσμον ἱεροῦ σεμνότητι καὶ ἀσυλίᾳ παντελῶς ἀμήχανον εἶναι. ¹³ὅ δὲ Ἡλιόδωρος, δι’ ἃς εἶχεν βασιλικὰς ἐντολάς, πάντως ἔλεγεν εἰς τὸ βασιλικὸν ἀναλημπτέα ταῦτα εἶναι. ¹⁴ταξάμενος δὲ ἡμέραν εἰσήσει τὴν περὶ τούτων ἐπίσκεψιν οἰκονομήσων· ἦν δὲ οὐ μικρὰ καθ’ ὅλην τὴν πόλιν ἀγωνία. ¹⁵οἱ δὲ Ἱερεῖς πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν ταῖς Ἱερατικαῖς στολαῖς ρίψαντες ἑαυτοὺς ἐπεκαλοῦντο εἰς οὐρανὸν τὸν περὶ παρακαταθήκης νομοθετήσαντα τοῖς παρακαταθεμένοις ταῦτα σῶα διαφυλάξαι. ¹⁶ἥν δὲ ὄρῶντα τὴν τοῦ ἀρχιερέως ἰδέαν τιτρώσκεσθαι τὴν διάνοιαν· ἡ γὰρ ὅψις καὶ τὸ τῆς χρόας παρηλλαγμένον ἐνέφαινεν τὴν κατὰ ψυχὴν ἀγωνίαν. ¹⁷περιεκέχυτο γὰρ περὶ τὸν ἄνδρα δέος τι καὶ φρικασμὸς σώματος, δι’ ὃν πρόδηλον ἐγίνετο τοῖς θεωροῦσιν τὸ κατὰ καρδίαν ἐνεστὸς ἄλγος. ¹⁸ἔτι δὲ ἐκ τῶν οἰκιῶν ἀγεληδὸν ἐξεπήδων ἐπὶ πάνδημον ἰκετείαν διὰ τὸ μέλλειν εἰς καταφρόνησιν ἔρχεσθαι τὸν τόπον. ¹⁹ὑπεζωσμέναι δὲ ὑπὸ τοὺς μαστοὺς αἱ γυναῖκες σάκκους κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐπλήθυνον· αἱ δὲ κατάκλειστοι τῶν παρθένων, αἱ μὲν συνέτρεχον ἐπὶ τοὺς πυλῶνας, αἱ δὲ ἐπὶ τὰ τείχη, τινὲς δὲ διὰ τῶν θυρίδων διεξέκυπτον. ²⁰πᾶσαι δὲ προτείνουσαι τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐποιοῦντο τὴν λιτανείαν. ²¹ἐλεεῖν δ’ ἦν τὴν τοῦ πλήθους παμμιγῆ πρόπτωσιν τὴν τε τοῦ μεγάλως ἀγωνιῶντος ἀρχιερέως προσδοκίαν. ²²οἱ μὲν οὖν ἐπεκαλοῦντο τὸν παγκρατῆ κύριον τὰ πεπιστευμένα τοῖς πεπιστευκόσιν σῶα διαφυλάσσειν μετὰ πάσης ἀσφαλείας. ²³ὅ δὲ Ἡλιόδωρος τὸ διεγνωσμένον ἐπετέλει. ²⁴αὐτόθι δὲ αὐτοῦ σὺν τοῖς δορυφόροις κατὰ τὸ γαζοφυλάκιον ἥδη παρόντος ὁ τῶν πνευμάτων καὶ πάσης ἔξουσίας δυνάστης ἐπιφάνειαν μεγάλην ἐποίησεν ὥστε πάντας τοὺς κατατολμήσαντας συνελθεῖν καταπλαγέντας τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν εἰς ἔκλυσιν καὶ δειλίαν τραπῆναι. ²⁵ἄφθη γάρ τις ἵππος αὐτοῖς φοβερὸν ἔχων τὸν ἐπιβάτην καὶ καλλίστη σαγῆ διακεκοσμημένος, φερόμενος δὲ ῥύδην ἐνέσεισεν τῷ Ἡλιοδώρῳ τὰς ἐμπροσθίους ὁπλάς· ὁ δὲ ἐπικαθήμενος ἐφαίνετο χρυσῆν πανοπλίαν ἔχων. ²⁶ἔτεροι δὲ δύο προσεφάνησαν αὐτῷ νεανίαι τῇ ῥώμῃ μὲν ἐκπρεπεῖς, κάλλιστοι δὲ τὴν δόξαν, διαπρεπεῖς δὲ τὴν περιβολήν, οἵ καὶ περιστάντες ἐξ ἐκατέρου μέρους ἐμαστίγουν αὐτὸν ἀδιαλείπτως πολλὰς ἐπιρριπτοῦντες αὐτῷ πληγάς. ²⁷ἄφνω δὲ πεσόντα πρὸς τὴν γῆν καὶ πολλῷ σκότει περιχυθέντα συναρπάσαντες καὶ εἰς φορεῖον ἐνθέντες ²⁸τὸν ἄρτι μετὰ πολλῆς παραδρομῆς καὶ πάσης δορυφορίας εἰς τὸ προειρημένον εἰσελθόντα γαζοφυλάκιον ἔφερον ἀβοήθητον ἐαυτῷ καθεστῶτα φανερῶς τὴν τοῦ θεοῦ δυναστείαν ἐπεγνωκότες. ²⁹καὶ ὁ μὲν διὰ τὴν θείαν ἐνέργειαν ἄφωνος καὶ πάσης ἐστερημένος ἐλπίδος καὶ σωτηρίας ἔρριπτο, ³⁰οἱ δὲ τὸν κύριον εὐλόγουν τὸν παραδοξάζοντα τὸν ἐαυτοῦ τόπον, καὶ τὸ μικρῷ πρότερον δέους καὶ ταραχῆς γέμον ιερὸν τοῦ Ἡλιοδώρου συνήθων ἡξίουν τὸν Ονιαν ἐπικαλέσασθαι τὸν ὑψιστὸν καὶ τὸ ζῆν χαρίσασθαι τῷ παντελῶς ἐν ἐσχάτῃ πνοῇ κειμένω. ³²ὕποπτος δὲ γενόμενος ὁ ἀρχιερεὺς μήποτε διάλημψιν ὁ

βασιλεὺς σχῆ κακουργίαν τινὰ περὶ τὸν Ἡλιόδωρον ὑπὸ τῶν Ιουδαίων συντετελέσθαι προσήγαγεν θυσίαν ὑπὲρ τῆς τοῦ ἀνδρὸς σωτηρίας.³³ ποιουμένου δὲ τοῦ ἀρχιερέως τὸν ἰλασμὸν οἱ αὐτοὶ νεανίαι πάλιν ἐφάνησαν τῷ Ἡλιοδώρῳ ἐν ταῖς αὐταῖς ἐσθήσεσιν ἐστολισμένοι καὶ στάντες εἶπον Πολλὰς Ονια τῷ ἀρχιερεῖ χάριτας ἔχε, διὰ γὰρ αὐτὸν σοι κεχάρισται τὸ ζῆν ὁ κύριος.³⁴ σὺ δὲ ἐξ οὐρανοῦ μεμαστιγωμένος διάγγελλε πᾶσι τὸ μεγαλεῖον τοῦ θεοῦ κράτος. ταῦτα δὲ εἰπόντες ἀφανεῖς ἐγένοντο.³⁵ δὲ Ἡλιόδωρος θυσίαν ἀνενέγκας τῷ κυρίῳ καὶ εὐχὰς μεγίστας εὐξάμενος τῷ τὸ ζῆν περιποιήσαντι καὶ τὸν Ονιαν ἀποδεξάμενος ἀνεστρατοπέδευσεν πρὸς τὸν βασιλέα.³⁶ ἐξεμαρτύρει δὲ πᾶσιν ἄπερ ἦν ὅπιν τεθεαμένος ἔργα τοῦ μεγίστου θεοῦ.³⁷ τοῦ δὲ βασιλέως ἐπερωτήσαντος τὸν Ἡλιόδωρον ποῖός τις εἴη ἐπιτήδειος ἔτι ἀπαξ διαπεμφθῆναι εἰς Ιεροσόλυμα, ἔφησεν.³⁸ Εἴ τινα ἔχεις πολέμιον ἢ πραγμάτων ἐπίβουλον, πέμψον αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ μεμαστιγωμένον αὐτὸν προσδέξῃ, ἐάνπερ καὶ διασωθῇ, διὰ τὸ περὶ τὸν τόπον ἀληθῶς εἴναι τινα θεοῦ δύναμιν.³⁹ αὐτὸς γὰρ ὁ τὴν κατοικίαν ἐπουράνιον ἔχων ἐπόπτης ἐστὶν καὶ βοηθὸς ἐκείνου τοῦ τόπου καὶ τοὺς παραγινομένους ἐπὶ κακώσει τύπτων ἀπολλύει.⁴⁰ καὶ τὰ μὲν κατὰ Ἡλιόδωρον καὶ τὴν τοῦ γαζοφυλακίου τήρησιν οὕτως ἔχώρησεν.

4¹ Ο δὲ προειρημένος Σιμων ὁ τῶν χρημάτων καὶ τῆς πατρίδος ἐνδείκτης γεγονὼς ἐκακολόγει τὸν Ονιαν, ὡς αὐτός τε εἴη τὸν Ἡλιόδωρον ἐπισεσεικῶς καὶ τῶν κακῶν δημιουργὸς καθεστηκώς,² καὶ τὸν εὐεργέτην τῆς πόλεως καὶ τὸν κηδεμόνα τῶν ὁμοεθνῶν καὶ ζηλωτὴν τῶν νόμων ἐπίβουλον τῶν πραγμάτων ἐτόλμα λέγειν.³ τῆς δὲ ἔχθρας ἐπὶ τοσοῦτον προβαινούσης ὥστε καὶ διά τινος τῶν ὑπὸ τοῦ Σιμωνος δεδοκιμασμένων φόνους συντελεῖσθαι,⁴ συνορῶν ὁ Ονιας τὸ χαλεπὸν τῆς φιλονεικίας καὶ Ἀπολλώνιον Μενεσθέως τὸν Κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης στρατηγὸν συναύξοντα τὴν κακίαν τοῦ Σιμωνος,⁵ πρὸς τὸν βασιλέα διεκομίσθη οὐ γινόμενος τῶν πολιτῶν κατήγορος, τὸ δὲ σύμφορον κοινῆ καὶ κατ' ᾧδιαν παντὶ τῷ πλήθει σκοπῶν.⁶ ἐώρα γὰρ ἄνευ βασιλικῆς προνοίας ἀδύνατον εἴναι τυχεῖν εἰρήνης ἔτι τὰ πράγματα καὶ τὸν Σιμωνα παῦλαν οὐ λημψόμενον τῆς ἀνοίας.

⁷ Μεταλλάξαντος δὲ τὸν βίον Σελεύκου καὶ παραλαβόντος τὴν βασιλείαν Ἀντιόχου τοῦ προσαγορευθέντος Ἐπιφανοῦς ὑπενόθευσεν Ἰάσων ὁ ἀδελφὸς Ονιου τὴν ἀρχιερωσύνην⁸ ἐπαγγειλάμενος τῷ βασιλεῖ δι' ἐντεύξεως ἀργυρίου τάλαντα ἔξήκοντα πρὸς τοῖς τριακοσίοις καὶ προσόδου τινὸς ἀλλης τάλαντα ὄγδοήκοντα.⁹ πρὸς δὲ τούτοις ὑπισχνεῖτο καὶ ἔτερα διαγράφειν πεντήκοντα πρὸς τοῖς ἑκατόν, ἐὰν ἐπιχωριθῇ διὰ τῆς ἔξουσίας αὐτοῦ γυμνάσιον καὶ ἐφηβεῖον αὐτῷ συστήσασθαι καὶ τοὺς ἐν Ιεροσολύμοις Ἀντιοχεῖς ἀναγράψαι.¹⁰ ἐπινεύσαντος δὲ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἀρχῆς κρατήσας εὐθέως πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα τοὺς ὁμοφύλους μετέστησε.¹¹ καὶ τὰ κείμενα τοῖς Ιουδαίοις φιλάνθρωπα βασιλικὰ διὰ Ιωάννου τοῦ πατρὸς Εὐπολέμου τοῦ ποιησαμένου τὴν πρεσβείαν ὑπὲρ φιλίας καὶ συμμαχίας πρὸς τοὺς Ρωμαίους παρώσας καὶ τὰς μὲν νομίμους καταλύων πολιτείας παρανόμους ἐθισμοὺς ἐκαίνιζεν.¹² ἀσμένως γὰρ ὑπ' αὐτὴν τὴν ἀκρόπολιν γυμνάσιον καθίδρυσεν καὶ τοὺς κρατίστους τῶν ἐφήβων ὑποτάσσων ὑπὸ πέτασον ἤγαγεν.¹³ ἦν δ'

οὕτως ἀκμή τις Ἐλληνισμοῦ καὶ πρόσβασις ἀλλοφυλισμοῦ διὰ τὴν τοῦ ἀσεβοῦς καὶ οὐκ ἀρχιερέως Ἰάσωνος ὑπερβάλλουσαν ἀναγνείαν ¹⁴ῶστε μηκέτι περὶ τὰς τοῦ θυσιαστηρίου λειτουργίας προθύμους εῖναι τοὺς ἱερεῖς, ἀλλὰ τοῦ μὲν νεώ καταφρονοῦντες καὶ τῶν θυσιῶν ἀμελοῦντες ἔσπευδον μετέχειν τῆς ἐν παλαιστρῇ παρανόμου χορηγίας μετὰ τὴν τοῦ δίσκου πρόσκλησιν, ¹⁵καὶ τὰς μὲν πατρῷους τιμὰς ἐν οὐδενὶ τιθέμενοι, τὰς δὲ Ἐλληνικὰς δόξας καλλίστας ἡγούμενοι. ¹⁶ῶν καὶ χάριν περιέσχεν αὐτοὺς χαλεπὴ περίστασις, καὶ ὅν ἔζήλουν τὰς ἀγωγὰς καὶ καθ' ἄπαν ἥθελον ἔξομοιοῦσθαι, τούτους πολεμίους καὶ τιμωρητὰς ἔσχον. ¹⁷ἀσεβεῖν γὰρ εἰς τοὺς θείους νόμους οὐ ράδιον, ἀλλὰ ταῦτα ὁ ἀκόλουθος καιρὸς δηλώσει.

¹⁸Ἄγομένου δὲ πενταετηρικοῦ ἀγῶνος ἐν Τύρῳ καὶ τοῦ βασιλέως παρόντος ¹⁹ἀπέστειλεν Ἰάσων ὁ μιαρὸς θεωροὺς ὡς ἀπὸ Ιεροσολύμων Ἀντιοχεῖς ὅντας παρακομίζοντας ἀργυρίου δραχμὰς τριακοσίας εἰς τὴν τοῦ Ἡρακλέους θυσίαν, ἀς καὶ ἡξίωσαν οἱ παρακομίζοντες μὴ χρῆσθαι εἰς θυσίαν διὰ τὸ μὴ καθήκειν, εἰς ἑτέραν δὲ καταθέσθαι δαπάνην. ²⁰ἔπεσε μὲν οὖν ταῦτα διὰ μὲν τὸν ἀποστείλαντα εἰς τὴν τοῦ Ἡρακλέους θυσίαν, ἔνεκεν δὲ τῶν παρακομίζοντων εἰς τὰς τῶν τριηρέων κατασκευάς.

²¹Ἀποσταλέντος δὲ εἰς Αἴγυπτον Ἀπολλωνίου τοῦ Μενεσθέως διὰ τὰ πρωτοκλίσια τοῦ Φιλομήτορος βασιλέως μεταλαβὼν Ἀντίοχος ἀλλότριον αὐτὸν τῶν αὐτοῦ γεγονέναι πραγμάτων τῆς καθ' αὐτὸν ἀσφαλείας ἐφρόντιζεν. ὅθεν εἰς Ιοππην παραγενόμενος κατήντησεν εἰς Ιεροσόλυμα. ²²μεγαλομερῶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ἰάσωνος καὶ τῆς πόλεως ἀποδεχθεὶς μετὰ δαδουχίας καὶ βοῶν εἰσεδέχθη, εἴθ' οὕτως εἰς τὴν Φοινίκην κατεστρατοπέδευσεν.

²³Μετὰ δὲ τριετῆ χρόνον ἀπέστειλεν Ἰάσων Μενέλαον τὸν τοῦ προσημαίνομένου Σιμωνος ἀδελφὸν παρακομίζοντα τὰ χρήματα τῷ βασιλεῖ καὶ περὶ πραγμάτων ἀναγκαίων ὑπομνηματισμοὺς τελέσοντα. ²⁴δ δὲ συσταθεὶς τῷ βασιλεῖ καὶ δοξάσας αὐτὸν τῷ προσώπῳ τῆς ἔξουσίας εἰς ἑαυτὸν κατήντησεν τὴν ἀρχιερωσύνην ὑπερβαλὼν τὸν Ἰάσωνα τάλαντα ἀργυρίου τριακόσια. ²⁵λαβὼν δὲ τὰς βασιλικὰς ἐντολὰς παρεγένετο τῆς μὲν ἀρχιερωσύνης οὐδὲν ἀξιον φέρων, θυμοὺς δὲ ὡμοῦ τυράννου καὶ θηρὸς βαρβάρου ὄργας ἔχων. ²⁶καὶ ὁ μὲν Ἰάσων ὁ τὸν ἴδιον ἀδελφὸν ὑπονοθεύσας ὑπονοθεύθεὶς ὑφ' ἑτέρου φυγὰς εἰς τὴν Αμμανῖτιν χώραν συνήλαστο. ²⁷δ δὲ Μενέλαος τῆς μὲν ἀρχῆς ἐκράτει, τῶν δὲ ἐπηγγελμένων τῷ βασιλεῖ χρημάτων οὐδὲν εύτάκτει. ²⁸ποιουμένου δὲ τὴν ἀπαίτησιν Σωστράτου τοῦ τῆς ἀκροπόλεως ἐπάρχου, πρὸς τοῦτον γὰρ ἦν ἡ τῶν διαφόρων πρᾶξις· δι' ἦν αἰτίαν οἱ δύο ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσεκλήθησαν, ²⁹καὶ ὁ μὲν Μενέλαος ἀπέλιπεν τῆς ἀρχιερωσύνης διάδοχον Λυσίμαχον τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν, Σώστρατος δὲ Κράτητα τὸν ἐπὶ τῶν Κυπρίων.

³⁰Τοιούτων δὲ συνεστηκότων συνέβη Ταρσεῖς καὶ Μαλλώτας στασιάζειν διὰ τὸ Ἀντιοχίδι τῇ παλλακῇ τοῦ βασιλέως ἐν δωρεῇ δεδόσθαι. ³¹θᾶττον οὖν ὁ βασιλεὺς ἤκεν καταστεῖλαι τὰ πράγματα καταλιπών τὸν διαδεχόμενον Ἀνδρόνικον τῶν ἐν ἀξιώματι κειμένων. ³²νομίσας δὲ ὁ Μενέλαος εἰληφέναι καιρὸν εὐφυῆ χρυσώματά τινα τῶν τοῦ Ἱεροῦ νοσφισάμενος ἐχαρίσατο τῷ Ἀνδρονίκῳ καὶ ἔτερα ἐτύγχανεν πεπρακώς εἴς τε Τύρον καὶ τὰς κύκλων πόλεις. ³³δ καὶ σαφῶς ἐπεγνωκώς ὁ Ονιας

ἀπήλεγχεν ἀποκεχωρηκώς εἰς ἄσυλον τόπον ἐπὶ Δάφνης τῆς πρὸς Ἀντιόχειαν κειμένης.³⁴ θεν δὲ Μενέλαος λαβὼν ἰδίᾳ τὸν Ἀνδρόνικον παρεκάλει χειρώσασθαι τὸν Ονιαν· ὁ δὲ παραγενόμενος ἐπὶ τὸν Ονιαν καὶ πεισθεὶς ἐπὶ δόλῳ καὶ δεξιασθεὶς μεθ' ὄρκων δοὺς δεξιάν, καίπερ ἐν ὑποψίᾳ κείμενος, ἔπεισεν ἐκ τοῦ ἀσύλου προελθεῖν, δὲν καὶ παραχρῆμα παρέκλεισεν οὐκ αἰδεσθεὶς τὸ δίκαιον.³⁵ δι’ ἣν αἰτίαν οὐ μόνον Ιουδαῖοι, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἐδείναζον καὶ ἐδυσφόρουν ἐπὶ τῷ τοῦ ἀνδρὸς ἀδίκῳ φόνῳ.³⁶ τοῦ δὲ βασιλέως ἐπανελθόντος ἀπὸ τῶν κατὰ Κιλικίαν τόπων ἐνετύγχανον οἱ κατὰ πόλιν Ιουδαῖοι συμμισοπονηρούντων καὶ τῶν Ἐλλήνων ὑπὲρ τοῦ παρὰ λόγον τὸν Ονιαν ἀπεκτονῆσθαι.³⁷ ψυχικῶς οὖν δὲ Ἀντίοχος ἐπιλυπηθεὶς καὶ τραπεὶς ἐπὶ ἔλεος καὶ δακρύσας διὰ τὴν τοῦ μετηλλαχότος σωφροσύνην καὶ πολλὴν εὔταξίαν³⁸ καὶ πυρωθεὶς τοῖς θυμοῖς παραχρῆμα τὴν τοῦ Ἀνδρονίκου πορφύραν περιελόμενος καὶ τοὺς χιτῶνας περιρρήξας περιαγαγών καθ’ ὅλην τὴν πόλιν ἐπ’ αὐτὸν τὸν τόπον, οὕπερ τὸν Ονιαν ἡσέβησεν, ἐκεῖ τὸν μιαιφόνον ἀπεκόσμησεν τοῦ κυρίου τὴν ἀξίαν αὐτῷ κόλασιν ἀποδόντος.

³⁹ Γενομένων δὲ πολλῶν ιεροσυλημάτων κατὰ τὴν πόλιν ὑπὸ τοῦ Λυσιμάχου μετὰ τῆς τοῦ Μενελάου γνώμης καὶ διαδοθείσης ἔξω τῆς φήμης ἐπισυνήχθη τὸ πλῆθος ἐπὶ τὸν Λυσίμαχον χρυσωμάτων ἥδη πολλῶν διενηγμένων.⁴⁰ ἐπεγειρομένων δὲ τῶν ὄχλων καὶ ταῖς ὁργαῖς διεμπιπλαμένων καθοπλίσας δὲ Λυσίμαχος πρὸς τρισχιλίους κατήρξατο χειρῶν ἀδίκων προηγησαμένου τινὸς Αυρανου προβεβηκότος τὴν ἡλικίαν, οὐδὲν δὲ ἥττον καὶ τὴν ἄνοιαν.⁴¹ συνιδόντες δὲ καὶ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Λυσιμάχου συναρπάσαντες οἱ μὲν πέτρους, οἱ δὲ ἔγχων πάχη, τινὲς δὲ ἐκ τῆς παρακειμένης σποδοῦ δρασσόμενοι φύρδην ἐνετίνασσον εἰς τοὺς περὶ τὸν Λυσίμαχον.⁴² δι’ ἣν αἰτίαν πολλοὺς μὲν αὐτῶν τραυματίας ἐποίησαν, τινὰς δὲ καὶ κατέβαλον, πάντας δὲ εἰς φυγὴν συνήλασαν, αὐτὸν δὲ τὸν ιερόσυλον παρὰ τὸ γαζοφυλάκιον ἐχειρώσαντο.⁴³ περὶ δὲ τούτων ἐνέστη κρίσις πρὸς τὸν Μενέλαον.⁴⁴ καταντήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως εἰς Τύρον ἐπ’ αὐτοῦ τὴν δικαιολογίαν ἐποιήσαντο οἱ πεμφθέντες τρεῖς ἄνδρες ὑπὸ τῆς γερουσίας.⁴⁵ ἥδη δὲ λελειμμένος δὲ Μενέλαος ἐπηγγείλατο χρήματα ἵκανὰ τῷ Πτολεμαίῳ Δορυμένους πρὸς τὸ πεῖσαι τὸν βασιλέα.⁴⁶ θεν ἀπολαβὼν δὲ τὸν Πτολεμαῖος εἴς τι περίστυλον ὡς ἀναψύξοντα τὸν βασιλέα μετέθηκεν,⁴⁷ καὶ τὸν μὲν τῆς ὄλης κακίας αἵτιον Μενέλαον ἀπέλυσεν τῶν κατηγορημένων, τοῖς δὲ ταλαιπώροις, οἵτινες, εἰ καὶ ἐπὶ Σκυθῶν ἔλεγον, ἀπελύθησαν ἀκατάγνωστοι, τούτοις θάνατον ἐπέκρινεν.⁴⁸ ταχέως οὖν τὴν ἄδικον ζημίαν ὑπέσχον οἱ περὶ πόλεως καὶ δήμων καὶ τῶν ιερῶν σκευῶν προηγορήσαντες.⁴⁹ δι’ ἣν αἰτίαν καὶ Τύριοι μισοπονηρήσαντες τὰ πρὸς τὴν κηδείαν αὐτῶν μεγαλοπρεπῶς ἐχορήγησαν.⁵⁰ δὲ Μενέλαος διὰ τὰς τῶν κρατούντων πλεονεξίας ἔμενεν ἐπὶ τῇ ἀρχῇ ἐπιφύόμενος τῇ κακίᾳ μέγας τῶν πολιτῶν ἐπίβουλος καθεστώς.

5 ¹ Περὶ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον τὴν δευτέραν ἔφοδον δὲ Ἀντίοχος εἰς Αἴγυπτον ἐστείλατο. ² συνέβη δὲ καθ’ ὅλην τὴν πόλιν σχεδὸν ἐφ’ ἡμέρας τεσσαράκοντα φαίνεσθαι διὰ τῶν ἀέρων τρέχοντας ἱππεῖς διαχρύσους στολὰς ἔχοντας καὶ λόγχας σπειρηδὸν ἔξωπλισμένους καὶ μαχαιρῶν σπασμοὺς ³ καὶ ἴλας

ίππων διατεταγμένας καὶ προσβολὰς γινομένας καὶ καταδρομὰς ἐκατέρων καὶ ἀσπίδων κινήσεις καὶ καμάκων πλήθη καὶ βελῶν βολὰς καὶ χρυσέων κόσμων ἐκλάμψεις καὶ παντοίους θωρακισμούς.⁴ διὸ πάντες ἡξίουν ἐπ' ἀγαθῷ τὴν ἐπιφάνειαν γεγενῆσθαι.⁵ γενομένης δὲ λαλιᾶς ψευδοῦς ὡς μετηλαχότος Ἀντιόχου τὸν βίον παραλαβὼν ὁ Ἰάσων οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων αἰφνιδίως ἐπὶ τὴν πόλιν συνετελέσατο ἐπίθεσιν· τῶν δὲ ἐπὶ τῷ τείχει συνελασθέντων καὶ τέλος ἥδη καταλαμβανομένης τῆς πόλεως ὁ Μενέλαος εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἐφυγάδευσεν.⁶ ὁ δὲ Ἰάσων ἐποιεῖτο σφαγὰς τῶν πολιτῶν τῶν ἴδιων ἀφειδῶς οὐ συννοῶν τὴν εἰς τοὺς συγγενεῖς εὔημερίαν δυσημερίαν εἶναι τὴν μεγίστην, δοκῶν δὲ πολεμίων καὶ οὐχ ὁμοεθνῶν τρόπαια καταβάλλεσθαι.⁷ τῆς μὲν ἀρχῆς οὐκ ἐκράτησεν, τὸ δὲ τέλος τῆς ἐπιβουλῆς αἰσχύνην λαβὼν φυγὰς πάλιν εἰς τὴν Αμμανῖτιν ἀπῆλθεν.⁸ πέρας οὖν κακῆς καταστροφῆς ἔτυχεν. ἐγκληθεὶς πρὸς Ἀρέταν τὸν τῶν Ἀράβων τύραννον πόλιν ἐκ πόλεως φεύγων διωκόμενος ὑπὸ πάντων στυγούμενος ὡς τῶν νόμων ἀποστάτης καὶ βδελυστόμενος ὡς πατρίδος καὶ πολιτῶν δῆμος εἰς Αἴγυπτον ἐξεβράσθη,⁹ καὶ ὁ συχνοὺς τῆς πατρίδος ἀποξενώσας ἐπὶ ξένης ἀπώλετο πρὸς Λακεδαιμονίους ἀναχθεὶς ὡς διὰ τὴν συγγένειαν τευξόμενος σκέπτης.¹⁰ καὶ ὁ πλῆθος ἀτάφων ἐκρίψας ἀπένθητος ἐγενήθη καὶ κηδείας οὐδὲ ἡστινοσοῦν οὔτε πατρώου τάφου μετέσχεν.

¹¹ Προσπεσόντων δὲ τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν γεγονότων διέλαβεν ἀποστατεῖν τὴν Ιουδαίαν. ὅθεν ἀναζεύξας ἐξ Αἴγυπτου τεθηριωμένος τῇ Ψυχῇ ἔλαβεν τὴν μὲν πόλιν δοριάλωτον¹² καὶ ἐκέλευσεν τοῖς στρατιώταις κόπτειν ἀφειδῶς τοὺς ἐμπίπτοντας καὶ τοὺς εἰς τὰς οἰκίας ἀναβαίνοντας κατασφάζειν.¹³ ἐγίνετο δὲ νέων καὶ πρεσβυτέρων ἀναίρεσις, ἀνήβων τε καὶ γυναικῶν καὶ τέκνων ἀφανισμός, παρθένων τε καὶ νηπίων σφαγαί.¹⁴ ὀκτὼ δὲ μυριάδες ἐν ταῖς πάσαις ἡμέραις τρισὶν κατεφθάρησαν, τέσσαρες μὲν ἐν χειρῶν νομαῖς, οὐχ ἦττον δὲ τῶν ἐσφαγμένων ἐπράθησαν.¹⁵ οὐκ ἀρκεσθεὶς δὲ τούτοις κατετόλμησεν εἰς τὸ πάσης τῆς γῆς ἀγιώτατον ιερὸν εἰσελθεῖν δόμηγὸν ἔχων τὸν Μενέλαον τὸν καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς πατρίδος προδότην γεγονότα¹⁶ καὶ ταῖς μιαραῖς χερσὶν τὰ ιερὰ σκεύη λαμβάνων καὶ τὰ ὑπ' ἄλλων βασιλέων ἀνατεθέντα πρὸς αὔξησιν καὶ δόξαν τοῦ τόπου καὶ τιμὴν ταῖς βεβήλοις χερσὶν συσσύρων.¹⁷ καὶ ἐμετεωρίζετο τὴν διάνοιαν ὁ Ἀντίοχος οὐ συνορῶν ὅτι διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν τὴν πόλιν οἰκούντων ἀπώργισται βραχέως ὁ δεσπότης, διὸ γέγονεν περὶ τὸν τόπον παρόρασις.¹⁸ εὶ δὲ μὴ συνέβη προσενέχεσθαι πολλοῖς ἀμαρτήμασιν, καθάπερ ἦν ὁ Ἡλιόδωρος ὁ πεμφθεὶς ὑπὸ Σελεύκου τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ γαζοφυλακίου, οὗτος προαχθεὶς παραχρῆμα μαστιγωθεὶς ἀνετράπη τοῦ θράσους.¹⁹ ἀλλ' οὐ διὰ τὸν τόπον τὸ ἔθνος, ἀλλὰ διὰ τὸ ἔθνος τὸν τόπον ὁ κύριος ἐξελέξατο.²⁰ διόπερ καὶ αὐτὸς ὁ τόπος συμμετασχὼν τῶν τοῦ ἔθνους δυσπετημάτων γενομένων ὕστερον εὐεργετημάτων ἐκοινώνησεν, καὶ ὁ καταλειφθεὶς ἐν τῇ τοῦ παντοκράτορος ὄργῃ πάλιν ἐν τῇ τοῦ μεγάλου δεσπότου καταλλαγῇ μετὰ πάσης δόξης ἐπανωρθώθη.

²¹ Ο γοῦν Ἀντίοχος ὀκτακόσια πρὸς τοῖς χιλίοις ἀπενεγκάμενος ἐκ τοῦ ιεροῦ τάλαντα θᾶττον εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ἔχωρίσθη οἰόμενος ἀπὸ τῆς ὑπερηφανίας τὴν μὲν γῆν πλωτὴν καὶ τὸ πέλαγος πορευτὸν θέσθαι διὰ τὸν μετεωρισμὸν τῆς καρδίας.²² κατέλιπεν δὲ καὶ ἐπιστάτας τοῦ κακοῦν τὸ

γένος, ἐν μὲν Ιεροσολύμοις Φίλιππον, τὸ μὲν γένος Φρύγα, τὸν δὲ τρόπον βαρβαρώτερον ἔχοντα τοῦ καταστήσαντος,²³ ἐν δὲ Γαριζὶ Ἀνδρόνικον, πρὸς δὲ τούτοις Μενέλαιον, δὅς χείριστα τῶν ἄλλων ὑπερήρετο τοῖς πολίταις, ἀπεχθῆ δὲ πρὸς τοὺς πολίτας Ιουδαίους ἔχων διάθεσιν.²⁴ ἐπεμψεν δὲ τὸν Μυσάρχην Ἀπολλώνιον μετὰ στρατεύματος, δισμυρίους δὲ πρὸς τοῖς δισχιλίοις, προστάξας τοὺς ἐν ἥλικια πάντας κατασφάξαι, τὰς δὲ γυναικας καὶ τοὺς νεωτέρους πωλεῖν.²⁵ Οὗτος δὲ παραγενόμενος εἰς Ιεροσόλυμα καὶ τὸν εἰρηνικὸν ὑποκριθεὶς ἐπέσχεν ἕως τῆς ἀγίας ἡμέρας τοῦ σαββάτου καὶ λαβὼν ἀργοῦντας τοὺς Ιουδαίους τοῖς ὑφ' ἑαυτὸν ἐξοπλισίαν παρήγγειλεν²⁶ καὶ τοὺς ἐξελθόντας πάντας ἐπὶ τὴν θεωρίαν συνεξεκέντησεν καὶ εἰς τὴν πόλιν σὺν τοῖς ὅπλοις εἰσδραμών ἰκανὰ κατέστρωσεν πλήθη.

²⁷ Ιουδαῖς δὲ ὁ καὶ Μακκαβαῖος δέκατός που γενηθεὶς καὶ ἀναχωρήσας εἰς τὴν ἔρημον θηρίων τρόπον ἐν τοῖς ὅρεσιν διέζη σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ τὴν χορτώδη τροφὴν σιτούμενοι διετέλουν πρὸς τὸ μὴ μετασχεῖν τοῦ μολυσμοῦ.

6 ¹Μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς γέροντα Ἀθηναῖον ἀναγκάζειν τοὺς Ιουδαίους μεταβαίνειν ἀπὸ τῶν πατρίων νόμων καὶ τοῖς τοῦ θεοῦ νόμοις μὴ πολιτεύεσθαι,² μολῦναι δὲ καὶ τὸν ἐν Ιεροσολύμοις νεώ καὶ προσονομάσαι Διὸς Ὁλυμπίου καὶ τὸν ἐν Γαριζὶ, καθὼς ἐτύγχανον οἱ τὸν τόπον οίκοιντες, Διὸς Ξενίου.³ χαλεπὴ δὲ καὶ τοῖς ὅλοις ἦν δυσχερής ἡ ἐπίτασις τῆς κακίας.⁴ τὸ μὲν γὰρ ἱερὸν ἀστωτίας καὶ κώμων ὑπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπεπληροῦτο ῥαθυμούντων μεθ' ἔταιρῶν καὶ ἐν τοῖς ιεροῖς περιβόλοις γυναιξὶ πλησιαζόντων, ἔτι δὲ τὰ μὴ καθήκοντα ἔνδον εἰσφερόντων.⁵ τὸ δὲ θυσιαστήριον τοῖς ἀποδιεσταλμένοις ἀπὸ τῶν νόμων ἀθεμίτοις ἐπεπλήρωτο.⁶ ἦν δὲ οὕτε σαββατίζειν οὕτε πατρῷους ἔορτὰς διαφυλάττειν οὕτε ἀπλῶς Ιουδαῖον δόμοιγενεῖν εἶναι,⁷ γονοῦ δὲ μετὰ πικρᾶς ἀνάγκης εἰς τὴν κατὰ μῆνα τοῦ βασιλέως γενέθλιον ἡμέραν ἐπὶ σπλαγχνισμόν, γενομένης δὲ Διονυσίων ἔορτῆς ἡναγκάζοντο κιστοὺς ἔχοντες πομπεύειν τῷ Διονύσῳ.⁸ ψήφισμα δὲ ἐξέπεσεν εἰς τὰς ἀστυγείτονας Ἑλληνίδας πόλεις Πτολεμαίου ὑποθεμένου τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν Ιουδαίων ἄγειν καὶ σπλαγχνίζειν,⁹ τοὺς δὲ μὴ προαιρουμένους μεταβαίνειν ἐπὶ τὰ Ἑλληνικὰ κατασφάζειν. παρῆν οὖν ὁρᾶν τὴν ἐνεστῶσαν ταλαιπωρίαν.¹⁰ δύο γὰρ γυναικες ἀνήγθησαν περιτεμηκυῖαι τὰ τέκνα· τούτων δὲ ἐκ τῶν μαστῶν κρεμάσαντες τὰ βρέφη καὶ δημοσίᾳ περιαγαγόντες αὐτὰς τὴν πόλιν κατὰ τοῦ τείχους ἐκρήμνισαν.¹¹ ἔτεροι δὲ πλησίον συνδραμόντες εἰς τὰ σπήλαια λεληθότως ἄγειν τὴν ἐβδομάδα μηνυθέντες τῷ Φιλίππῳ συνεφλογίσθησαν διὰ τὸ εὐλαβῶς ἔχειν βοηθῆσαι ἑαυτοῖς κατὰ τὴν δόξαν τῆς σεμνοτάτης ἡμέρας.

¹² Παρακαλῶ οὖν τοὺς ἐντυγχάνοντας τῇδε τῇ βίβλῳ μὴ συστέλλεσθαι διὰ τὰς συμφοράς, λογίζεσθαι δὲ τὰς τιμωρίας μὴ πρὸς ὄλεθρον, ἀλλὰ πρὸς παιδείαν τοῦ γένους ἡμῶν εἶναι.¹³ καὶ γὰρ τὸ μὴ πολὺν χρόνον ἐᾶσθαι τοὺς δυσσεβοῦντας, ἀλλ' εὐθέως περιπίπτειν ἐπιτίμοις, μεγάλης εὐεργεσίας σημειῶν ἐστιν.¹⁴ οὐ γὰρ καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἀναμένει μακροθυμῶν ὁ δεσπότης μέχρι τοῦ καταντήσαντας αὐτοὺς πρὸς ἐκπλήρωσιν ἀμαρτιῶν κολάσαι, οὕτως καὶ ἐφ' ἡμῶν ἔκρινεν εἶναι,¹⁵ οὐ μὴ πρὸς τέλος ἀφικομένων ἡμῶν τῶν ἀμαρτιῶν ὅστερον ἡμᾶς ἐκδικᾶ. ¹⁶ διόπερ οὐδέποτε μὲν

τὸν ἔλεον ἀφ' ἡμῶν ἀφίστησιν, παιδεύων δὲ μετὰ συμφορᾶς οὐκ ἐγκαταλείπει τὸν ἑαυτοῦ λαόν.

¹⁷πλὴν ἔως ὑπομνήσεως ταῦθ' ἡμῖν εἰρήσθω· δι' ὀλίγων δ' ἐλευστέον ἐπὶ τὴν διήγησιν.

¹⁸Ελεάζαρός τις τῶν πρωτευόντων γραμματέων, ἀνὴρ ἥδη προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν πρόσοψιν τοῦ προσώπου κάλλιστος, ἀναχανῶν ἡναγκάζετο φαγεῖν ὕειον κρέας. ¹⁹δὲ τὸν μετ' εὐκλείας θάνατον μᾶλλον ἢ τὸν μετὰ μύσους βίον ἀναδεξάμενος, αὐθαιρέτως ἐπὶ τὸ τύμπανον προσῆγεν, ²⁰προπτύσας δὲ καθ' ὃν ἔδει τρόπον προσέρχεσθαι τοὺς ὑπομένοντας ἀμύνασθαι ὃν οὐ θέμις γεύσασθαι διὰ τὴν πρὸς τὸ ζῆν φιλοστοργίαν. ²¹οἱ δὲ πρὸς τῷ παρανόμῳ σπλαγχνισμῷ τεταγμένοι διὰ τὴν ἐκ τῶν παλαιῶν χρόνων πρὸς τὸν ἄνδρα γνῶσιν ἀπολαβόντες αὐτὸν κατ' ἴδιαν παρεκάλουν ἐνέγκαντα κρέα, οἵς καθῆκον αὐτῷ χρᾶσθαι, δι' αὐτοῦ παρασκευασθέντα, ὑποκριθῆναι δὲ ὡς ἐσθίοντα τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως προστεταγμένα τῶν ἀπὸ τῆς θυσίας κρεῶν, ²²ἴνα τοῦτο πράξας ἀπολυθῆ τοῦ θανάτου καὶ διὰ τὴν ἀρχαίαν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν τύχη φιλανθρωπίας. ²³δὲ λογισμὸν ἀστεῖον ἀναλαβόντων καὶ ἄξιον τῆς ἡλικίας καὶ τῆς τοῦ γήρως ὑπεροχῆς καὶ τῆς ἐπικτήτου καὶ ἐπιφανοῦς πολιαῖς καὶ τῆς ἐκ παιδὸς καλλίστης ἀναστροφῆς, μᾶλλον δὲ τῆς ἀγίας καὶ θεοκτίστου νομοθεσίας ἀκολούθως ἀπεφήνατο ταχέως λέγων προπέμπειν εἰς τὸν ἄδην. ²⁴Οὐ γὰρ τῆς ἡμετέρας ἡλικίας ἄξιον ἐστιν ὑποκριθῆναι, ἵνα πολλοὶ τῶν νέων ὑπολαβόντες Ελεάζαρον τὸν ἐνενηκονταετῆ μεταβεβηκέναι εἰς ἀλλοφυλισμὸν ²⁵καὶ αὐτοὶ διὰ τὴν ἐμὴν ὑπόκρισιν καὶ διὰ τὸ μικρὸν καὶ ἀκαριαῖον ζῆν πλανηθῶσιν δι' ἐμέ, καὶ μύσος καὶ κηλῖδα τοῦ γήρως κατακτήσωμαι. ²⁶εὶ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔξελοῦμαι τὴν ἔξ ἀνθρώπων τιμωρίαν, ἀλλὰ τὰς τοῦ παντοκράτορος χεῖρας οὔτε ζῶν οὔτε ἀποθανῶν ἐκφεύξομαι. ²⁷διόπερ ἀνδρείως μὲν νῦν διαλλάξας τὸν βίον τοῦ μὲν γήρως ἄξιος φανήσομαι, ²⁸τοῖς δὲ νέοις ὑπόδειγμα γενναῖον καταλελοιπώς εἰς τὸ προθύμως καὶ γενναίως ὑπὲρ τῶν σεμνῶν καὶ ἀγίων νόμων ἀπευθανατίζειν. τοσαῦτα δὲ εἰπὼν ἐπὶ τὸ τύμπανον εὐθέως ἥλθεν. ²⁹τῶν δὲ ἀγόντων πρὸς αὐτὸν τὴν μικρῷ πρότερον εὐμένειαν εἰς δυσμένειαν μεταβαλόντων διὰ τὸ τοὺς προειρημένους λόγους, ὡς αὐτοὶ διελάμβανον, ἀπόνοιαν εἶναι, ³⁰μέλλων δὲ ταῖς πληγαῖς τελευτᾶν ἀναστενάξας εἴπεν Τῷ κυρίῳ τῷ τὴν ἀγίαν γνῶσιν ἔχοντι φανερόν ἐστιν ὅτι δυνάμενος ἀπολυθῆναι τοῦ θανάτου σκληρὰς ὑποφέρω κατὰ τὸ σῶμα ἀλγηδόνας μαστιγούμενος, κατὰ ψυχὴν δὲ ἥδεως διὰ τὸν αὐτοῦ φόβον ταῦτα πάσχω. ³¹καὶ οὕτος οὖν τοῦτον τὸν τρόπον μετήλλαξεν οὐ μόνον τοῖς νέοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς πλείστοις τοῦ ἔθνους τὸν ἑαυτοῦ θάνατον ὑπόδειγμα γενναιότητος καὶ μνημόσυνον ἀρετῆς καταλιπών.

7 ¹Συνέβη δὲ καὶ ἐπτὰ ἀδελφοὺς μετὰ τῆς μητρὸς συλλημφθέντας ἀναγκάζεσθαι ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀπὸ τῶν ἀθεμίτων ὑείων κρεῶν ἐφάπτεσθαι μάστιξιν καὶ νευραῖς αἰκιζομένους. ²εἰς δὲ αὐτῶν γενόμενος προήγορος οὕτως ἔφη Τί μέλλεις ἐρωτᾶν καὶ μανθάνειν ἡμῶν; ἔτοιμοι γὰρ ἀποθνήσκειν ἐσμὲν ἡ παραβαίνειν τοὺς πατρίους νόμους. ³ἔκθυμος δὲ γενόμενος ὁ βασιλεὺς προσέταξεν τήγανα καὶ λέβητας ἐκπυροῦν. ⁴τῶν δὲ παραχρῆμα ἐκπυρωθέντων τὸν γενόμενον αὐτῶν προήγορον προσέταξεν γλωσσοτομεῖν καὶ περισκυθίσαντας ἀκρωτηριάζειν τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν καὶ

τῆς μητρὸς συνορώντων. ⁵ἄχρηστον δὲ αὐτὸν τοῖς ὅλοις γενόμενον ἐκέλευσεν τῇ πυρᾷ προσάγειν ἔμπνουν καὶ τηγανίζειν. τῆς δὲ ἀτμίδος ἐφ' ἵκανὸν διαδιδούσης τοῦ τηγάνου ἀλλήλους παρεκάλουν σὺν τῇ μητρὶ γενναίως τελευτᾶν λέγοντες οὕτως ⁶Ο κύριος ὁ θεὸς ἐφορᾷ καὶ ταῖς ἀληθείαις ἐφ' ἡμῖν παρακαλεῖται, καθάπερ διὰ τῆς κατὰ πρόσωπον ἀντιμαρτυρούσης ὡδῆς διεσάφησεν Μωυσῆς λέγων Καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται.

⁷Μεταλλάξαντος δὲ τοῦ πρώτου τὸν τρόπον τοῦτον τὸν δεύτερον ἥγον ἐπὶ τὸν ἔμπαιγμὸν καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς δέρμα σὺν ταῖς θριξὶν περισύραντες ἐπηρώτων Εἰ φάγεσαι πρὸ τοῦ τιμωρηθῆναι τὸ σῶμα κατὰ μέλος; ⁸δὲ ἀποκριθεὶς τῇ πατρίῳ φωνῇ προσεῖπεν Ούχι. διόπερ καὶ οὗτος τὴν ἔξῆς ἔλαβεν βάσανον ὃς ὁ πρῶτος. ⁹ἐν ἐσχάτῃ δὲ πνοῇ γενόμενος εἶπεν Σὺ μέν, ἀλάστωρ, ἐκ τοῦ παρόντος ἡμᾶς ζῆν ἀπολύεις, δὲ τοῦ κόσμου βασιλεὺς ἀποθανόντας ἡμᾶς ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ νόμων εἰς αἰώνιον ἀναβίωσιν ζωῆς ἡμᾶς ἀναστήσει.

¹⁰Μετὰ δὲ τοῦτον ὁ τρίτος ἐνεπαίζετο καὶ τὴν γλῶσσαν αἰτηθεὶς ταχέως προέβαλεν καὶ τὰς χεῖρας εὐθαρσῶς προέτεινεν ¹¹καὶ γενναίως εἶπεν Ἐξ οὐρανοῦ ταῦτα κέκτημαι καὶ διὰ τοὺς αὐτοῦ νόμους ὑπερορῶ ταῦτα καὶ παρ' αὐτοῦ ταῦτα πάλιν ἐλπίζω κομίσασθαι. ¹²Ὥστε αὐτὸν τὸν βασιλέα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἐκπλήσσεσθαι τὴν τοῦ νεανίσκου ψυχήν, ὃς ἐν οὐδενὶ τὰς ἀλγηδόνας ἐτίθετο.

¹³Καὶ τούτου δὲ μεταλλάξαντος τὸν τέταρτον ὡσαύτως ἐβασάνιζον αἰκιζόμενοι. ¹⁴καὶ γενόμενος πρὸς τὸ τελευτᾶν οὕτως ἐφη Αἴρετὸν μεταλλάσσοντας ὑπ' ἀνθρώπων τὰς ὑπὸ τοῦ θεοῦ προσδοκῶν ἐλπίδας πάλιν ἀναστήσεσθαι ὑπ' αὐτοῦ· σοὶ μὲν γὰρ ἀνάστασις εἰς ζωὴν οὐκ ἔσται.

¹⁵Ἐχομένως δὲ τὸν πέμπτον προσάγοντες ἤκιζοντο. ¹⁶ό δὲ πρὸς αὐτὸν ἴδων εἶπεν Ἐξουσίαν ἐν ἀνθρώποις ἔχων φθαρτὸς ὃν ὁ θέλεις ποιεῖς· μὴ δόκει δὲ τὸ γένος ἡμῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ καταλελεῖφθαι. ¹⁷σὺ δὲ καρτέρει καὶ θεώρει τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ κράτος, ὃς σὲ καὶ τὸ σπέρμα σου βασανιεῖ.

¹⁸Μετὰ δὲ τοῦτον ἥγον τὸν ἔκτον, καὶ μέλλων ἀποθνήσκειν ἐφη Μὴ πλανῶ μάτην, ἡμεῖς γὰρ δι' ἑαυτοὺς ταῦτα πάσχομεν ἀμαρτόντες εἰς τὸν ἑαυτῶν θεόν, ἄξια θαυμασμοῦ γέγονεν. ¹⁹σὺ δὲ μὴ νομίσης ἀθῷος ἔσεσθαι θεομαχεῖν ἐπιχειρήσας.

²⁰Ὑπεραγόντως δὲ ἡ μήτηρ θαυμαστὴ καὶ μνήμης ἀγαθῆς ἄξια, ἥτις ἀπολλυμένους υἱοὺς ἐπτὰ συνορῶσα μιᾶς ὑπὸ καιρὸν ἡμέρας εὐψύχως ἐφερεν διὰ τὰς ἐπὶ κύριον ἐλπίδας. ²¹ἔκαστον δὲ αὐτῶν παρεκάλει τῇ πατρίῳ φωνῇ γενναίω πεπληρωμένη φρονήματι καὶ τὸν θῆλυν λογισμὸν ἄρσενι θυμῷ διεγείρασα λέγουσα πρὸς αὐτούς ²²Οὐκ οἶδ' ὅπως εἰς τὴν ἐμὴν ἐφάνητε κοιλίαν, οὐδὲ ἐγὼ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ζωὴν ὑμῖν ἔχαρισάμην, καὶ τὴν ἑκάστου στοιχείωσιν οὐκ ἐγὼ διερρύθμισα. ²³τοιγαροῦν ὁ τοῦ κόσμου κτίστης ὁ πλάσας ἀνθρώπου γένεσιν καὶ πάντων ἐξευρών γένεσιν καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ζωὴν ὑμῖν πάλιν ἀποδίδωσιν μετ' ἐλέους, ὃς νῦν ὑπερορᾶτε ἑαυτοὺς διὰ τοὺς αὐτοῦ νόμους.

²⁴Ο δὲ Ἀντίοχος οἰόμενος καταφρονεῖσθαι καὶ τὴν ὀνειδίζουσαν ὑφορώμενος φωνὴν ἔτι τοῦ νεωτέρου περιόντος οὐ μόνον διὰ λόγων ἐποιεῖτο τὴν παράκλησιν, ἀλλὰ καὶ δι' ὅρκων ἐπίστου ἄμα πλουτιεῖν καὶ μακαριστὸν ποιήσειν μεταθέμενον ἀπὸ τῶν πατρίων καὶ φίλον ἔξειν καὶ χρείας

έμπιστεύσειν. ²⁵τοῦ δὲ νεανίου μηδαμῶς προσέχοντος προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς τὴν μητέρα παρήνει γενέσθαι τοῦ μειρακίου σύμβουλον ἐπὶ σωτηρίᾳ. ²⁶πολλὰ δὲ αὐτοῦ παραινέσαντος ἐπεδέξατο πείσειν τὸν υἱόν. ²⁷προσκύψασα δὲ αὐτῷ χλευάσασα τὸν ὡμὸν τύραννον οὕτως ἔφησεν τῇ πατρίῳ φωνῇ Γιέ, ἐλέησόν με τὴν ἐν γαστρὶ περιενέγκασάν σε μῆνας ἐννέα καὶ θηλάσασάν σε ἔτη τρία καὶ ἐκθρέψασάν σε καὶ ἀγαγοῦσαν εἰς τὴν ἥλικιαν ταύτην καὶ τροφοφορήσασαν. ²⁸ἀξιῶ σε, τέκνον, ἀναβλέψαντα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα ιδόντα γνῶναι ὅτι οὐκ ἔξ ὅντων ἐποίησεν αὐτὰ ὁ θεός, καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος οὕτω γίνεται. ²⁹μὴ φοβηθῆς τὸν δῆμιον τοῦτον, ἀλλὰ τῶν ἀδελφῶν ἄξιος γενόμενος ἐπίδεξαι τὸν θάνατον, ἵνα ἐν τῷ ἐλέει σὺν τοῖς ἀδελφοῖς σου κομίσωμαι σε.

³⁰Ἐτι δὲ ταύτης καταληγούσης ὁ νεανίας εἶπεν Τίνα μένετε; οὐχ ὑπακούω τοῦ προστάγματος τοῦ βασιλέως, τοῦ δὲ προστάγματος ἀκούω τοῦ νόμου τοῦ δοθέντος τοῖς πατράσιν ἡμῶν διὰ Μωυσέως. ³¹σὺ δὲ πάσης κακίας εὑρετῆς γενόμενος εἰς τοὺς Εβραίους οὐ μὴ διαφύγῃς τὰς χεῖρας τοῦ θεοῦ. ³²ἡμεῖς γάρ διὰ τὰς ἑαυτῶν ἀμαρτίας πάσχομεν. ³³εὶ δὲ χάριν ἐπιπλήξεως καὶ παιδείας ὁ ζῶν κύριος ἡμῶν βραχέως ἐπώργισται, καὶ πάλιν καταλλαγήσεται τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις. ³⁴σὺ δέ, ὡς ἀνόσιε καὶ πάντων ἀνθρώπων μιαρώτατε, μὴ μάτην μετεωρίζου φρυαττόμενος ἀδήλοις ἐλπίσιν ἐπὶ τοὺς οὐρανίους παῖδας ἐπαιρόμενος χεῖρα. ³⁵οὕπω γάρ τὴν τοῦ παντοκράτορος ἐπόπτου θεοῦ κρίσιν ἐκπέφευγας. ³⁶οἱ μὲν γάρ νῦν ἡμέτεροι ἀδελφοὶ βραχὺν ὑπενέγκαντες πόνον ἀενάου ζωῆς ὑπὸ διαθήκην θεοῦ πεπτώκασιν. σὺ δὲ τῇ τοῦ θεοῦ κρίσιν δίκαια τὰ πρόστιμα τῆς ὑπερηφανίας ἀποίσῃ. ³⁷ἐγὼ δέ, καθάπερ οἱ ἀδελφοί, καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν προδίδωμι περὶ τῶν πατρίων νόμων ἐπικαλούμενος τὸν θεὸν ἵλεως ταχὺ τῷ ἔθνει γενέσθαι καὶ σὲ μετὰ ἐτασμῶν καὶ μαστίγων ἔξιμολογήσασθαι διότι μόνος αὐτὸς θεός ἐστιν, ³⁸ἐν ἐμοὶ δὲ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς μου στῆσαι τὴν τοῦ παντοκράτορος ὀργὴν τὴν ἐπὶ τὸ σύμπαν ἡμῶν γένος δικαίως ἐπηγγενένην.

³⁹Ἐκθυμος δὲ γενόμενος ὁ βασιλεὺς τούτῳ παρὰ τοὺς ἄλλους χειρίστως ἀπήντησεν πικρῶς φέρων ἐπὶ τῷ μυκτηρισμῷ. ⁴⁰καὶ οὗτος οὖν καθαρὸς μετήλλαξεν παντελῶς ἐπὶ τῷ κυρίῳ πεποιθώς.

⁴¹Εσχάτη δὲ τῶν υἱῶν ἡ μήτηρ ἐτελεύτησεν.

⁴²Τὰ μὲν οὖν περὶ τοὺς σπλαγχνισμοὺς καὶ τὰς ὑπερβαλλούσας αἰχίας ἐπὶ τοσοῦτον δεδηλώσθω.

8 ¹Ιουδας δὲ ὁ καὶ Μακκαβαῖος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ παρεισπορεύμενοι λεληθότως εἰς τὰς κώμας προσεκαλοῦντο τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς μεμενηκότας ἐν τῷ Ιουδαϊσμῷ προσλαμβανόμενοι συνήγαγον εἰς ἔξακισχιλίους. ²καὶ ἐπεκαλοῦντο τὸν κύριον ἐπιδεῖν τὸν ὑπὸ πάντων καταπατούμενον λαόν, οἰκτῖραι δὲ καὶ τὸν ναὸν τὸν ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων βεβηλωθέντα, ³έλεῆσαι δὲ καὶ τὴν καταφθειρομένην πόλιν καὶ μέλλουσαν ἴσοπεδον γίνεσθαι καὶ τῶν καταβοῶντων πρὸς αὐτὸν αἰμάτων εἰσακοῦσαι, ⁴μνησθῆναι δὲ καὶ τῆς τῶν ἀναμαρτήτων νηπίων παρανόμου ἀπωλείας καὶ περὶ τῶν γενομένων εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ βλασφημιῶν καὶ μισοπονηρῆσαι. ⁵γενόμενος δὲ ὁ Μακκαβαῖος ἐν συστέματι ἀνυπόστατος ἥδη τοῖς ἔθνεσιν ἐγίνετο τῆς ὀργῆς τοῦ κυρίου εἰς ἔλεον τραπείσης. ⁶πόλεις

δὲ καὶ κώμας ἀπροσδοκήτως ἐρχόμενος ἐνεπίμπρα καὶ τοὺς ἐπικαίρους τόπους ἀπολαμβάνων οὐκ ὀλίγους τῶν πολεμίων τροπούμενος ⁷μάλιστα τὰς νύκτας πρὸς τὰς τοιαύτας ἐπιβολὰς συνεργοὺς ἐλάμβανεν. καὶ λαλιὰ τῆς εὐανδρίας αὐτοῦ διηχεῖτο πανταχῇ.

⁸Συνορῶν δὲ ὁ Φίλιππος κατὰ μικρὸν εἰς προκοπὴν ἐρχόμενον τὸν ἄνδρα, πυκνότερον δὲ ἐν ταῖς εὐημερίαις προβαίνοντα, πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης στρατηγὸν ἔγραψεν ἐπιβοηθεῖν τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασιν. ⁹ό δὲ ταχέως προχειρισάμενος Νικάνορα τὸν τοῦ Πατρόκλου τῶν πρώτων φίλων ἀπέστειλεν ὑποτάξας παμφύλων ἔθνη οὐκ ἐλάττους τῶν δισμυρίων τὸ σύμπαν τῆς Ιουδαίας ἐξῆραι γένος· συνέστησεν δὲ αὐτῷ καὶ Γοργίαν ἄνδρα στρατηγὸν καὶ ἐν πολεμικαῖς χρείαις πεῖραν ἔχοντα. ¹⁰διεστήσατο δὲ ὁ Νικάνωρ τὸν φόρον τῷ βασιλεῖ τοῖς Ῥωμαίοις ὅντα ταλάντων δισχιλίων ἐκ τῆς τῶν Ιουδαίων αἰχμαλωσίας ἐκπληρώσειν. ¹¹εὐθέως δὲ εἰς τὰς παραθαλασσίους πόλεις ἀπέστειλεν προκαλούμενος ἐπ' ἀγορασμὸν Ιουδαίων σωμάτων ὑπισχνούμενος ἐνενήκοντα σώματα ταλάντου παραχωρήσειν οὐ προσδεχόμενος τὴν παρὰ τοῦ παντοκράτορος μέλλουσαν παρακολουθήσειν ἐπ' αὐτῷ δίκην. ¹²τῷ δὲ Ιουδα προσέπεσεν περὶ τῆς τοῦ Νικάνορος ἐφόδου, καὶ μεταδόντος τοῖς σὺν αὐτῷ τὴν παρουσίαν τοῦ στρατοπέδου ¹³οἱ δειλανδροῦντες καὶ ἀπιστοῦντες τὴν τοῦ θεοῦ δίκην διεδίδρασκον ἑαυτοὺς καὶ ἐξετόπιζον. ¹⁴οἱ δὲ τὰ περιλελειμμένα πάντα ἐπώλουν, ὅμοῦ δὲ τὸν κύριον ἡξίουν ῥύσασθαι τοὺς ὑπὸ τοῦ δυσσεβοῦς Νικάνορος πρὶν συντυχεῖν πεπραμένους. ¹⁵καὶ εἰ μὴ δι' αὐτούς, ἀλλὰ διὰ τὰς πρὸς τὸν πατέρας αὐτῶν διαθήκας καὶ ἔνεκα τῆς ἐπ' αὐτοὺς ἐπικλήσεως τοῦ σεμνοῦ καὶ μεγαλοπρεποῦς ὀνόματος αὐτοῦ. ¹⁶συναγαγάνων δὲ ὁ Μακκαβαῖος τοὺς περὶ αὐτὸν ὄντας ἀριθμὸν ἑξακισχιλίους παρεκάλει μὴ καταπλαγῆναι τοῖς πολεμίοις μηδὲ εὐλαβεῖσθαι τὴν τῶν ἀδίκως παραγινομένων ἐπ' αὐτοὺς ἔθνῶν πολυπλήθειαν, ἀγωνίσασθαι δὲ γενναίως ¹⁷πρὸ δόφθαλμῶν λαβόντας τὴν ἀνόμιας εἰς τὸν ἄγιον τόπον συντετελεσμένην ὑπ' αὐτῶν ὕβριν καὶ τὸν τῆς ἐμπεπαιγμένης πόλεως αἰκισμόν, ἔτι δὲ τὴν τῆς προγονικῆς πολιτείας κατάλυσιν. ¹⁸οἱ μὲν γὰρ ὅπλοις πεποίθασιν ἄμα καὶ τόλμαις, ἔφησεν, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τῷ παντοκράτορι θεῷ, δυναμένω καὶ τοὺς ἐρχομένους ἐφ' ἡμᾶς καὶ τὸν δλον κόσμον ἐνὶ νεύματι καταβαλεῖν, πεποίθαμεν. ¹⁹προσαναλεξάμενος δὲ αὐτοῖς καὶ τὰς ἐπὶ τῶν προγόνων γενομένας ἀντιλήψεις καὶ τὴν ἐπὶ Σενναχηριμ, ἐκατὸν ὄγδοήκοντα πέντε χιλιάδες ὡς ἀπώλοντο, ²⁰καὶ τὴν ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ τὴν πρὸς τοὺς Γαλάτας παράταξιν γενομένην, ὡς οἱ πάντες ἐπὶ τὴν χρείαν ἥλθον ὀκτακισχίλιοι σὺν Μακεδόσιν τετρακισχιλίοις, τῶν Μακεδόνων ἀπορουμένων οἱ ὀκτακισχίλιοι τὰς δώδεκα μυριάδας ἀπώλεσαν διὰ τὴν γινομένην αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ βοήθειαν καὶ ὠφέλειαν πολλὴν ἔλαβον. ²¹ἐφ' οἵς εὐθαρσεῖς αὐτοὺς παραστήσας καὶ ἐτοίμους ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τῆς πατρίδος ἀποθυήσκειν τετραμερές τι τὸ στράτευμα ἐποίησεν. ²²τάξας καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ προηγουμένους ἐκατέρας τάξεως, Σιμωνα καὶ Ιωσηπὸν καὶ Ιωναθῆν, ὑποτάξας ἑκάστῳ χιλίους πρὸς τοῖς πεντακοσίοις, ²³ἔτι δὲ καὶ Ελεαζαρον, παραναγνοὺς τὴν ἱερὰν βίβλον καὶ δοὺς σύνθημα θεοῦ βοηθείας τῆς πρώτης σπείρας αὐτὸς προηγούμενος συνέβαλε τῷ Νικάνορι. ²⁴γενομένου δὲ αὐτοῖς τοῦ

παντοκράτορος συμμάχου κατέσφαξαν τῶν πολεμίων ὑπὲρ τοὺς ἐνακισχιλίους, τραυματίας δὲ καὶ τοῖς μέλεσιν ἀναπείρους τὸ πλεῖον μέρος τῆς τοῦ Νικάνορος στρατιᾶς ἐποίησαν, πάντας δὲ φυγεῖν ἡνάγκασαν.²⁵τὰ δὲ χρήματα τῶν παραγεγονότων ἐπὶ τὸν ἀγορασμὸν αὐτῶν ἔλαβον· συνδιώξαντες δὲ αὐτοὺς ἐφ' ἵκανὸν ἀνέλυσαν ὑπὸ τῆς ὥρας συγκλειόμενοι.²⁶ἢν γὰρ ἡ πρὸ τοῦ σαββάτου, δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐμακροτόνησαν κατατρέχοντες αὐτούς.²⁷όπλοιογήσαντες δὲ αὐτοὺς καὶ τὰ σκῦλα ἐκδύσαντες τῶν πολεμίων περὶ τὸ σάββατον ἐγίνοντο περισσῶς εὐλογοῦντες καὶ ἔξομολογούμενοι τῷ κυρίῳ τῷ διασώσαντι εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην, ἀρχὴν ἐλέους τάξαντος αὐτοῖς.²⁸μετὰ δὲ τὸ σάββατον τοῖς ἡκισμένοις καὶ ταῖς χήραις καὶ ὄρφανοῖς μερίσαντες ἀπὸ τῶν σκύλων τὰ λοιπὰ αὐτοὶ καὶ τὰ παιδία διεμερίσαντο.

²⁹Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι καὶ κοινὴν ἰκετείαν ποιησάμενοι τὸν ἐλεήμονα κύριον ἡξίουν εἰς τέλος καταλλαγῆναι τοῖς αὐτοῦ δούλοις.

³⁰Καὶ τοῖς περὶ Τιμόθεον καὶ Βακχίδην συνερίσαντες ὑπὲρ τοὺς δισμυρίους αὐτῶν ἀνεῖλον καὶ ὀχυρωμάτων ὑψηλῶν εὖ μάλα ἐγκρατεῖς ἐγένοντο καὶ λάφυρα πλείονα ἐμερίσαντο ἴσομοίρους αὐτοῖς καὶ τοῖς ἡκισμένοις καὶ ὄρφανοῖς καὶ χήραις, ἕπτι δὲ καὶ πρεσβυτέροις ποιήσαντες.³¹όπλοιογήσαντες δὲ αὐτοὺς ἐπιμελῶς πάντα συνέθηκαν εἰς τοὺς ἐπικαίρους τόπους, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν σκύλων ἡνεγκαν εἰς Ιεροσόλυμα.³²τὸν δὲ φυλάρχην τῶν περὶ Τιμόθεον ἀνεῖλον, ἀνοσιώτατον ἄνδρα καὶ πολλὰ τοὺς Ιουδαίους ἐπιλευπηκότα.³³ἐπινίκια δὲ ἄγοντες ἐν τῇ πατρίδι τοὺς ἐμπρήσαντας τοὺς ιεροὺς πυλῶνας καὶ Καλλισθένην ὑφῆψαν εἰς ἐν οἰκίδιον πεφευγότα, καὶ τὸν ἄξιον τῆς δυσσεβείας ἐκομίσατο μισθόν.³⁴δὲ τρισαλιτήριος Νικάνωρ ὁ τοὺς χιλίους ἐμπόρους ἐπὶ τὴν πρᾶσιν τῶν Ιουδαίων ἀγαγὼν³⁵ταπεινωθεὶς ὑπὸ τῶν κατ' αὐτὸν νομιζομένων ἐλαχίστων εἶναι τῇ τοῦ κυρίου βοηθείᾳ τὴν δοξικὴν ἀποθέμενος ἐσθῆτα διὰ τῆς μεσογείου δραπέτου τρόπον ἔρημον ἐαυτὸν ποιήσας ἦκεν εἰς Ἀντιόχειαν ὑπὲρ ἄπαν εὐημερηκώς ἐπὶ τῇ τοῦ στρατοῦ διαφθορᾶ.³⁶καὶ ὁ τοῖς Πρωμαίοις ἀναδεξάμενος φόρον ἀπὸ τῆς τῶν ἐν Ιεροσολύμοις αἰχμαλωσίας κατορθώσασθαι κατήγγελλεν ὑπέρμαχον ἔχειν τοὺς Ιουδαίους καὶ διὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἀτρώτους εἶναι τοὺς Ιουδαίους διὰ τὸ ἀκολουθεῖν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ προτεταγμένοις νόμοις.

9 ¹Περὶ δὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἐτύγχανεν Ἀντίοχος ἀναλευκῶς ἀκόσμως ἐκ τῶν περὶ τὴν Περσίδα τόπων.²εἰσεληλύθει γὰρ εἰς τὴν λεγομένην Περσέπολιν καὶ ἐπεχείρησεν ιεροσυλεῖν καὶ τὴν πόλιν συνέχειν· διὸ δὴ τῶν πληθῶν ὁρμησάντων ἐπὶ τὴν τῶν ὅπλων βοήθειαν ἐτράπησαν, καὶ συνέβη τροπωθέντα τὸν Ἀντίοχον ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀσχήμονα τὴν ἀναζυγὴν ποιήσασθαι.³ὅντι δὲ αὐτῷ κατ' Ἐκβάτανα προσέπεσεν τὰ κατὰ Νικάνορα καὶ τοὺς περὶ Τιμόθεον γεγονότα.⁴ἐπαρθεὶς δὲ τῷ θυμῷ ὥετο καὶ τὴν τῶν πεφυγαδευκότων αὐτὸν κακίαν εἰς τοὺς Ιουδαίους ἐναπερείσασθαι, διὸ συνέταξεν τὸν ἀρματηλάτην ἀδιαλείπτως ἐλαύνοντα κατανύειν τὴν πορείαν τῆς ἐξ οὐρανοῦ δὴ κρίσεως συνούσης αὐτῷ· οὕτως γὰρ ὑπερηφάνως εἴπεν Πολυανδρεῖον Ιουδαίων Ιεροσόλυμα ποιήσω παραγενόμενος ἐκεῖ.⁵δὲ παντεπόπτης κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ισραηλ ἐπάταξεν αὐτὸν ἀνιάτῳ καὶ

ἀοράτῳ πληγῇ· ἄρτι δὲ αὐτοῦ καταλήξαντος τὸν λόγον ἔλαβεν αὐτὸν ἀνήκεστος τῶν σπλάγχνων ἀλγηδῶν καὶ πικραὶ τῶν ἔνδον βάσανοι ⁶πάνυ δικαίως τὸν πολλαῖς καὶ ξενιζούσαις συμφοραῖς ἐτέρων σπλάγχνα βασανίσαντα. ⁷ό δ' οὐδαμῶς τῆς ἀγερωχίας ἔληγεν, ἔτι δὲ καὶ τῆς ὑπερηφανίας ἐπεπλήρωτο πῦρ πνέων τοῖς θυμοῖς ἐπὶ τοὺς Ιουδαίους καὶ κελεύων ἐποξύνειν τὴν πορείαν. συνέβη δὲ καὶ πεσεῖν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἄρματος φερομένου ροίζω καὶ δυσχερεῖ πτώματι περιπεσόντα πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος ἀποστρεβλοῦσθαι. ⁸ό δ' ἄρτι δοκῶν τοῖς τῆς θαλάσσης κύμασιν ἐπιτάσσειν διὰ τὴν ὑπὲρ ἄνθρωπον ἀλαζονείαν καὶ πλάστιγγι τὰ τῶν ὄρέων οἰόμενος ὕψη στήσειν κατὰ γῆν γενόμενος ἐν φορείῳ παρεκομίζετο φανερὰν τοῦ θεοῦ πᾶσιν τὴν δύναμιν ἐνδεικνύμενος, ⁹ώστε καὶ ἐκ τοῦ σώματος τοῦ δυσσεβοῦς σκώληκας ἀναζεῖν, καὶ ζῶντος ἐν ὁδύναις καὶ ἀλγηδόσιν τὰς σάρκας αὐτοῦ διαπίπτειν, ὑπὸ δὲ τῆς ὀσμῆς αὐτοῦ πᾶν τὸ στρατόπεδον βαρύνεσθαι τὴν σαπρίαν. ¹⁰καὶ τὸν μικρῷ πρότερον τῶν οὐρανίων ἄστρων ἀπεσθαι δοκοῦντα παρακομίζειν οὐδεὶς ἐδύνατο διὰ τὸ τῆς ὀσμῆς ἀφόρητον βάρος. ¹¹ἐνταῦθα οὖν ἥρξατο τὸ πολὺ τῆς ὑπερηφανίας λήγειν τεθραυσμένος καὶ εἰς ἐπίγυνωσιν ἔρχεσθαι θείᾳ μάστιγι κατὰ στιγμὴν ἐπιτεινόμενος ταῖς ἀλγηδόσιν. ¹²καὶ μηδὲ τῆς ὀσμῆς αὐτοῦ δυνάμενος ἀνέχεσθαι ταῦτ' ἔφη Δίκαιοις ὑποτάσσεσθαι τῷ θεῷ καὶ μὴ θνητὸν ὅντα ισόθεα φρονεῖν. ¹³ηὕχετο δὲ ὁ μιαρὸς πρὸς τὸν οὐκέτι αὐτὸν ἐλεήσοντα δεσπότην οὕτως λέγων ¹⁴τὴν μὲν ἀγίαν πόλιν, ἦν σπεύδων παρεγίνετο ισόπεδον ποιῆσαι καὶ πολυανδρεῖον οἰκοδομῆσαι, ἐλευθέραν ἀναδεῖξαι, ¹⁵τοὺς δὲ Ιουδαίους, οὓς διεγνώκει μηδὲ ταφῆς ἀξιῶσαι, οἰωνοβρώτους δὲ σὺν τοῖς νηπίοις ἐκρίψειν θηρίοις, πάντας αὐτοὺς ἴσους Ἀθηναίοις ποιήσειν. ¹⁶δὲν δὲ πρότερον ἐσκύλευσεν ἄγιον νεὼ καλλίστοις ἀναθήμασιν κοσμήσειν καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη πολυπλάσια πάντα ἀποδώσειν, τὰς δὲ ἐπιβαλλούσας πρὸς τὰς θυσίας συντάξεις ἐκ τῶν ἴδιων προσόδων χορηγήσειν. ¹⁷πρὸς δὲ τούτοις καὶ Ιουδαῖον ἔσεσθαι καὶ πάντα τόπον οἰκητὸν ἐπελεύσεσθαι καταγγέλλοντα τὸ τοῦ θεοῦ κράτος. ¹⁸οὐδαμῶς δὲ ληγόντων τῶν πόνων, ἐπεληλύθει γὰρ ἐπ' αὐτὸν δικαία ἡ τοῦ θεοῦ κρίσις, τὰ κατ' αὐτὸν ἀπελπίσας ἔγραψεν πρὸς τὸν Ιουδαίους τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολὴν ἰκετηρίας τάξιν ἔχουσαν, περιέχουσαν δὲ οὕτως

¹⁹Τοῖς χρηστοῖς Ιουδαίοις τοῖς πολίταις πολλὰ χαίρειν καὶ ὑγιαίνειν καὶ εὖ πράττειν βασιλεὺς καὶ στρατηγὸς Ἀντίοχος. ²⁰εὶς ἔρρωσθε καὶ τὰ τέκνα καὶ τὰ ἴδια κατὰ γνώμην ἐστὶν ὑμῖν· εἰς οὐρανὸν τὴν ἐλπίδα ἔχων ²¹ὑμῶν τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὔνοιαν ἐμνημόνευον φιλοστόργως. ἐπανάγων ἐκ τῶν κατὰ τὴν Περσίδα τόπων καὶ περιπεσὸν ἀσθενείᾳ δυσχέρειαν ἔχούσῃ ἀναγκαῖον ἡγησάμην φροντίσαι τῆς κοινῆς πάντων ἀσφαλείας. ²²οὐκ ἀπογινώσκων τὰ κατ' ἐμαυτόν, ἀλλὰ ἔχων πολλὴν ἐλπίδα ἐκφεύξεσθαι τὴν ἀσθένειαν, ²³θεωρῶν δὲ ὅτι καὶ ὁ πατήρ, καθ' οὓς καιροὺς εἰς τοὺς ἄνω τόπους ἐστρατοπέδευσεν, ἀνέδειξεν τὸν διαδεξάμενον, ²⁴ὅπως, ἐάν τι παράδοξον ἀποβαίνῃ ἢ καὶ προσαγγελθῆ τι δυσχερές, εἰδότες οἱ κατὰ τὴν χώραν φῶ καταλέλειπται τὰ πράγματα μὴ ἐπιταράσσωνται. ²⁵πρὸς δὲ τούτοις κατανοῶν τὸν παρακειμένους δυνάστας καὶ γειτνιῶντας τῇ βασιλείᾳ τοῖς καιροῖς ἐπέχοντας καὶ προσδοκῶντας τὸ ἀποβησόμενον, ἀναδέειχα τὸν υἱὸν Ἀντίοχον βασιλέα, ὃν πολλάκις ἀνατρέχων εἰς τὰς ἐπάνω σατραπείας τοῖς πλείστοις ὑμῶν παρεκατετιθέμην

καὶ συνίστων· γέγραφα δὲ πρὸς αὐτὸν τὰ ὑπογεγραμμένα. ²⁶παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς καὶ ἀξιῶ μεμνημένους τῶν εὑρεγεσιῶν κοινῆ καὶ κατ' ἴδιαν ἔκαστον συντηρεῖν τὴν οὔσαν εὕνοιαν εἰς ἐμὲ καὶ τὸν υἱόν. ²⁷πέπεισμαι γὰρ αὐτὸν ἐπιεικῶς καὶ φιλανθρώπως παρακολουθοῦντα τῇ ἐμῇ προαιρέσει συμπεριενεχθήσεσθαι ὑμῖν.

²⁸Ο μὲν οὖν ἀνδροφόνος καὶ βλάσφημος τὰ χείριστα παθών, ὡς ἑτέρους διέθηκεν, ἐπὶ ξένης ἐν τοῖς ὕρεσιν οἰκτίστῳ μόρῳ κατέστρεψεν τὸν βίον. ²⁹παρεκομίζετο δὲ τὸ σῶμα Φίλιππος ὁ σύντροφος αὐτοῦ, ὃς καὶ διευλαβηθεὶς τὸν υἱὸν Ἀντιόχου πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Φιλομήτορα εἰς Αἴγυπτον διεκομίσθη.

10 ¹Μακκαβαῖος δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τοῦ κυρίου προάγοντος αὐτοὺς τὸ μὲν ἱερὸν ἐκομίσαντο καὶ τὴν πόλιν, ²τοὺς δὲ κατὰ τὴν ἀγορὰν βωμοὺς ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων δεδημιουργημένους, ἔτι δὲ τεμένη καθεῖλαν ³καὶ τὸν νεὼν καθαρίσαντες ἔτερον θυσιαστήριον ἐποίησαν καὶ πυρώσαντες λίθους καὶ πῦρ ἐκ τούτων λαβόντες ἀνήνεγκαν θυσίας μετὰ διετῆ χρόνον καὶ θυμίαμα καὶ λύχνους καὶ τῶν ἄρτων τὴν πρόθεσιν ἐποίησαντο. ⁴ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἤξιωσαν τὸν κύριον πεσόντες ἐπὶ κοιλίαν μηκέτι περιπεσεῖν τοιούτοις κακοῖς, ἀλλ’ ἐάν ποτε καὶ ἀμάρτωσιν, ὑπ’ αὐτοῦ μετὰ ἐπιεικείας παιδεύεσθαι καὶ μὴ βλασφήμοις καὶ βαρβάροις ἔθνεσιν παραδίδοσθαι. ⁵ἐν ᾧ δὲ ἥμέρᾳ ὡς νεώς ὑπὸ ἀλλοφύλων ἐβεβηλώθη, συνέβη κατὰ τὴν αὐτὴν ἥμέραν τὸν καθαρισμὸν γενέσθαι τοῦ ναοῦ, τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ αὐτοῦ μηνός, ὃς ἐστιν Χασελευ. ⁶καὶ μετ’ εὐφροσύνης ἥγον ἥμέρας ὀκτὼ σκηνωμάτων τρόπον μνημονεύοντες ὡς πρὸ μικροῦ χρόνου τὴν τῶν σκηνῶν ἔօρτην ἐν τοῖς ὕρεσιν καὶ ἐν τοῖς σπηλαίοις θηρίων τρόπον ἥσαν νεμόμενοι. ⁷διὸ θύρσους καὶ κλάδους ὥραίους, ἔτι δὲ καὶ φοίνικας ἔχοντες ὕμνους ἀνέφερον τῷ εὐοδώσαντι καθαρισθῆναι τὸν ἑαυτοῦ τόπον. ⁸ἔδογμάτισαν δὲ μετὰ κοινοῦ προστάγματος καὶ ψηφίσματος παντὶ τῷ τῶν Ιουδαίων ἔθνει κατ’ ἐνιαυτὸν ἄγειν τάσδε τὰς ἥμέρας. ⁹καὶ τὰ μὲν τῆς Ἀντιόχου τοῦ προσαγορευθέντος Ἐπιφανοῦς τελευτῆς οὕτως εἶχεν.

¹⁰Νυνὶ δὲ τὰ κατὰ τὸν Εὐπάτορα Ἀντιόχον, υἱὸν δὲ τοῦ ἀσεβοῦς γενόμενον, δηλώσομεν αὐτὰ συντέμνοντες τὰ συνέχοντα τῶν πολέμων κακά. ¹¹οὕτος γὰρ παραλαβὼν τὴν βασιλείαν ἀνέδειξεν ἐπὶ τῶν πραγμάτων Λυσίαν τινά, Κοίλης δὲ Συρίας καὶ Φοινίκης στρατηγὸν πρώταρχον.

¹²Πτολεμαῖος γὰρ ὁ καλούμενος Μάκρων τὸ δίκαιον συντηρεῖν προηγούμενος πρὸς τοὺς Ιουδαίους διὰ τὴν γεγονοῦντας εἰς αὐτοὺς ἀδικίαν ἐπειρᾶτο τὰ πρὸς αὐτοὺς εἰρηνικῶς διεξάγειν. ¹³ὅθεν κατηγορούμενος ὑπὸ τῶν φίλων πρὸς τὸν Εὐπάτορα καὶ προδότης παρ’ ἔκαστα ἀκούων διὰ τὸ τὴν Κύπρον ἐμπιστευθέντα ὑπὸ τοῦ Φιλομήτορος ἐκλιπεῖν καὶ πρὸς Ἀντιόχον τὸν Ἐπιφανῆ ἀναχωρῆσαι μήτε εὐγενῆ τὴν ἐξουσίαν εὐγενίσας φαρμακεύσας ἑαυτὸν ἐξέλιπεν τὸν βίον.

¹⁴Γοργίας δὲ γενόμενος στρατηγὸς τῶν τόπων ἐξενοτρόφει καὶ παρ’ ἔκαστα πρὸς τοὺς Ιουδαίους ἐπολεμοτρόφει. ¹⁵δόμοι δὲ τούτῳ καὶ οἱ Ιδουμαῖοι ἐγκρατεῖς ἐπικαίρων ὀχυρωμάτων ὄντες ἐγύμναζον τοὺς Ιουδαίους καὶ τοὺς φυγαδεύσαντας ἀπὸ Ιεροσολύμων προσλαβόμενοι πολεμοτροφεῖν ἐπεχείρουν. ¹⁶οἱ δὲ περὶ τὸν Μακκαβαῖον ποιησάμενοι λιτανείαν καὶ ἀξιώσαντες τὸν θεὸν σύμμαχον αὐτοῖς

γενέσθαι ἐπὶ τὰ τῶν Ιδουμαίων ὄχυράματα ὥρμησαν,¹⁷οῖς καὶ προσβαλόντες εὐρώστως ἐγκρατεῖς ἔγενοντο τῶν τόπων πάντας τε τοὺς ἐπὶ τῷ τείχει μαχομένους ἡμύναντο κατέσφαξόν τε τοὺς ἐμπίπτοντας, ἀνεῖλον δὲ οὐχ ἥττον τῶν δισμυρίων.¹⁸συμφυγόντων δὲ οὐκ ἔλαττον τῶν ἐνακισχιλίων εἰς δύο πύργους ὄχυροὺς εὗ μάλα καὶ πάντα τὰ πρὸς πολιορκίαν ἔχοντας¹⁹δ Μακκαβαῖος εἰς ἐπείγοντας τόπους ἀπολιπὼν Σιμωνα καὶ Ιωσηπον, ἔτι δὲ καὶ Ζαχαρίουν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἵκανοὺς πρὸς τὴν τούτων πολιορκίαν αὐτὸς ἔχωρίσθη.²⁰οὶ δὲ περὶ τὸν Σιμωνα φιλαργυρήσαντες ὑπό τινων τῶν ἐν τοῖς πύργοις ἐπείσθησαν ἀργυρίω, ἐπτάκις δὲ μυρίας δραχμὰς λαβόντες εἰσασάν τινας διαρρυῆναι.²¹προσαγγελέντος δὲ τῷ Μακκαβαίῳ περὶ τοῦ γεγονότος συναγαγῶν τοὺς ἡγουμένους τοῦ λαοῦ κατηγόρησεν ὡς ἀργυρίου πέπρακαν τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς πολεμίους κατ' αὐτῶν ἀπολύσαντες.²²τούτους μὲν οὖν προδότας γενομένους ἀπέκτεινεν, καὶ παραχρῆμα τοὺς δύο πύργους κατελάβετο.²³τοῖς δὲ ὅπλοις τὰ πάντα ἐν ταῖς χερσὶν εὔοδούμενος ἀπώλεσεν ἐν τοῖς δυσὶν ὄχυράμασιν πλείους τῶν δισμυρίων.

²⁴Τιμόθεος δὲ ὁ πρότερον ἥττηθεὶς ὑπὸ τῶν Ιουδαίων συναγαγῶν ξένας δυνάμεις παμπληθεῖς καὶ τοὺς τῆς Ἀσίας γενομένους ἵππους συναθροίσας οὐκ ὀλίγους παρῆν ὡς δοριάλωτον λημψόμενος τὴν Ιουδαίαν.²⁵οὶ δὲ περὶ τὸν Μακκαβαῖον συνεγγίζοντος αὐτοῦ πρὸς ἴκετείαν τοῦ θεοῦ γῇ τὰς κεφαλὰς καταπάσαντες καὶ τὰς ὀσφύας σάκκοις ζώσαντες²⁶ἐπὶ τὴν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κρηπῖδα προσπεσόντες ἡξίουν ἵλεως αὐτοῖς γενόμενον ἔχθρεῦσαι τοῖς ἔχθροῖς αὐτῶν καὶ ἀντικεῖσθαι τοῖς ἀντικειμένοις, καθὼς ὁ νόμος διασαφεῖ.²⁷γενόμενοι δὲ ἀπὸ τῆς δεήσεως ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα προῆγον ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ πλεῖον· συνεγγίσαντες δὲ τοῖς πολεμίοις ἐφ' ἑαυτῶν ἥσαν.²⁸ἄρτι δὲ τῆς ἀνατολῆς διαχειμένης προσέβαλον ἐκάτεροι, οἱ μὲν ἔγγυον ἔχοντες εὐημερίας καὶ νίκης μετὰ ἀρετῆς τὴν ἐπὶ τὸν κύριον καταφυγήν, οἱ δὲ καθηγεμόνα τῶν ἀγώνων ταττόμενοι τὸν θυμόν.²⁹γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης ἐφάνησαν τοῖς ὑπεναντίοις ἐξ οὐρανοῦ ἐφ' ἵππων χρυσοχαλίνων ἄνδρες πέντε διαπρεπεῖς, καὶ ἀφηγούμενοι τῶν Ιουδαίων,³⁰οὶ καὶ τὸν Μακκαβαῖον μέσον λαβόντες καὶ σκεπάζοντες ταῖς ἑαυτῶν πανοπλίαις ἀτρωτον διεφύλαττον, εἰς δὲ τοὺς ὑπεναντίους τοξεύματα καὶ κεραυνοὺς ἔξερρίπτουν, διὸ συγχυθέντες ἀορασίᾳ διεκόπτοντο ταραχῆς πεπληρωμένοι.

³¹κατεσφάγησαν δὲ δισμύριοι πρὸς τοῖς πεντακοσίοις, ἵππεῖς δὲ ἔξακόσιοι.³²αὐτὸς δὲ ὁ Τιμόθεος συνέφυγεν εἰς Γαζαρα λεγόμενον ὄχυρωμα, εὗ μάλα φρούριον, στρατηγοῦντος ἐκεῖ Χαιρεου.³³οὶ δὲ περὶ τὸν Μακκαβαῖον ἄσμενοι περιεκάθισαν τὸ φρούριον ἡμέρας τέσσαρας.³⁴οὶ δὲ ἔνδον τῇ ἐρυμνότητι τοῦ τόπου πεποιθότες ὑπεράγαν ἐβλασφήμουν καὶ λόγους ἀθεμίτους προΐεντο.³⁵ὑποφαινούσης δὲ τῆς πέμπτης ἡμέρας εἴκοσι νεανίαι τῶν περὶ τὸν Μακκαβαῖον πυρωθέντες τοῖς θυμοῖς διὰ τὰς βλασφημίας προσβαλόντες τῷ τείχει ἀρρενωδῶς καὶ θηριώδει θυμῷ τὸν ἐμπίπτοντα ἔκοπτον.³⁶ἔτεροι δὲ ὄμοιώς προσαναβάντες ἐν τῷ περισπασμῷ πρὸς τοὺς ἔνδον ἐνεπίμπρων τοὺς πύργους καὶ πυρὰς ἀνάπτοντες ζῶντας τοὺς βλασφήμους κατέκαιον· οἱ δὲ τὰς πύλας διέκοπτον, εἰσδεξάμενοι δὲ τὴν λοιπὴν τάξιν προκατελάβοντο τὴν πόλιν.³⁷καὶ τὸν Τιμόθεον ἀποκεκρυμμένον ἔν

τινι λάκκω κατέσφαξαν καὶ τὸν τούτου ἀδελφὸν Χαιρέαν καὶ τὸν Ἀπολλοφάνην.³⁸ ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι μεθ' ὑμνων καὶ ἔξομολογήσεων εὐλόγουν τῷ κυρίῳ τῷ μεγάλως εὔεργετοῦντι τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὸ νῖκος αὐτοῖς διδόντι.

11 ¹Μετ' ὀλίγον δὲ παντελῶς χρονίσκον Λυσίας ἐπίτροπος τοῦ βασιλέως καὶ συγγενῆς καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων λίαν βαρέως φέρων ἐπὶ τοῖς γεγονόσι ²συναθροίσας περὶ τὰς ὁκτὼ μυριάδας καὶ τὴν ἵππον ἅπασαν παρεγίνετο ἐπὶ τοὺς Ιουδαίους λογιζόμενος τὴν μὲν πόλιν "Ἐλλησιν οἰκητήριον ποιήσειν, ³τὸ δὲ ἱερὸν ἀργυρολόγητον, καθὼς τὰ λοιπὰ τῶν ἐθνῶν τεμένη, πρατὴν δὲ κατὰ ἔτος τὴν ἀρχιερωσύνην ποιήσειν, ⁴οὐδαμῶς ἐπιλογιζόμενος τὸ τοῦ θεοῦ κράτος, πεφρενωμένος δὲ ταῖς μυριάσιν τῶν πεζῶν καὶ ταῖς χιλιάσιν τῶν ἵππων καὶ τοῖς ἐλέφασιν τοῖς ὄγδοήκοντα. ⁵εἰσελθῶν δὲ εἰς τὴν Ιουδαίαν καὶ συνεγγίσας Βαιθουρα ὅντι μὲν ἐρυμνῷ χωρίῳ, Ιεροσολύμων δὲ ἀπέχοντι ὥσει σταδίους πέντε τοῦτο ἔθλιβεν. ⁶ώς δὲ μετέλαβον οἱ περὶ τὸν Μακκαβαῖον πολιορκοῦντα αὐτὸν τὰ ὄχυρώματα, μετὰ ὁδυρμῶν καὶ δακρύων ἰκέτευον σὺν τοῖς ὅχλοις τὸν κύριον ἀγαθὸν ἄγγελον ἀποστεῖλαι πρὸς σωτηρίαν τῷ Ἰσραὴλ. ⁷αὐτὸς δὲ πρῶτος ὁ Μακκαβαῖος ἀναλαβὼν τὰ ὅπλα προετρέψατο τοὺς ἄλλους ἡμέρας ἀργούς αὐτῷ διακινδυνεύοντας ἐπιβοηθεῖν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. ὅμοι δὲ καὶ προθύμως ἔξωρμησαν. ⁸αὐτόθι δὲ πρὸς τοῖς Ιεροσολύμοις ὅντων ἐφάνη προηγούμενος αὐτῶν ἔφιππος ἐν λευκῇ ἐσθῆτι πανοπλίαν χρυσῆν κραδαίνων. ⁹όμοι δὲ πάντες εὐλόγησαν τὸν ἐλεήμονα θεὸν καὶ ἐπερρώσθησαν ταῖς ψυχαῖς οὐ μόνον ἀνθρώπους, θῆρας δὲ τοὺς ἀγριωτάτους καὶ σιδηρᾶ τείχη τιτρώσκειν ὅντες ἔτοιμοι. ¹⁰προῆγον ἐν διασκευῇ τὸν ἀπ' οὐρανοῦ σύμμαχον ἔχοντες ἐλεήσαντος αὐτοὺς τοῦ κυρίου. ¹¹λεοντηδὸν δὲ ἐντινάξαντες εἰς τοὺς πολεμίους κατέστρωσαν αὐτῶν χιλίους πρὸς τοῖς μυρίοις, ἵππεῖς δὲ ἔξακοσίους πρὸς τοῖς χιλίοις· τοὺς δὲ πάντας ἡνάγκασαν φεύγειν. ¹²οἱ πλείονες δὲ αὐτῶν τραυματίαι γυμνοὶ διεσώθησαν· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Λυσίας αἰσχρῶς φεύγων διεσώθη. ¹³οὐκ ἄνους δὲ ὑπάρχων πρὸς ἑαυτὸν ἀντιβάλλων τὸ γεγονὸς περὶ αὐτὸν ἐλάττωμα καὶ συννοήσας ἀνικήτους εἶναι τοὺς Εβραίους τοῦ δυναμένου θεοῦ συμμαχοῦντος αὐτοῖς ¹⁴προσαποστείλας ἔπεισεν συλλύεσθαι ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαίοις, καὶ διότι καὶ τὸν βασιλέα πείσει φίλον αὐτοῖς ἀναγκάζων γενέσθαι. ¹⁵ἐπένευσεν δὲ ὁ Μακκαβαῖος ἐπὶ πᾶσιν, οἵς ὁ Λυσίας παρεκάλει, τοῦ συμφέροντος φροντίζων· ὅσα γὰρ ὁ Μακκαβαῖος ἐπέδωκεν τῷ Λυσίᾳ διὰ γραπτῶν περὶ τῶν Ιουδαίων, συνεχώρησεν ὁ βασιλεύς.

¹⁶Ἡσαν γὰρ αἱ γεγραμμέναι τοῖς Ιουδαίοις ἐπιστολαὶ παρὰ μὲν Λυσίου περιέχουσαι τὸν τρόπον τοῦτον

Λυσίας τῷ πλήθει τῶν Ιουδαίων χαίρειν. ¹⁷Ιωαννης καὶ Αβεσσαλωμ οἱ πεμφθέντες παρ' ὑμῶν ἐπιδόντες τὸν ὑπογεγραμμένον χρηματισμὸν ἡξίουν περὶ τῶν δι' αὐτοῦ σημαινομένων. ¹⁸ὅσα μὲν οὖν ἔδει καὶ τῷ βασιλεῖ προσενεχθῆναι, διεσάφησα· ἀ δὲ ἦν ἐνδεχόμενα, συνεχώρησεν. ¹⁹ἔὰν μὲν οὖν συντηρήσητε τὴν εἰς τὰ πράγματα εὔνοιαν, καὶ εἰς τὸ λοιπὸν πειράσομαι παραίτιος ἀγαθῶν γενέσθαι.

²⁰ύπέρ δὲ τούτων καὶ τῶν κατὰ μέρος ἐντέταλμαι τούτοις τε καὶ τοῖς παρ' ἐμοῦ διαλεχθῆναι ὑμῖν.

²¹ἔρρωσθε. ἔτους ἑκατοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὄγδόου, Διὸς Κορινθίου τετράδι καὶ εἰκάδι.

²²Η δὲ τοῦ βασιλέως ἐπιστολὴ περιεῖχεν οὕτως

Βασιλεὺς Ἀντίοχος τῷ ἀδελφῷ Λυσίᾳ χαίρειν. ²³τοῦ πατρὸς ἡμῶν εἰς θεοὺς μεταστάντος βουλόμενοι τοὺς ἐκ τῆς βασιλείας ἀταράχους ὅντας γενέσθαι πρὸς τὴν τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν ²⁴ἀκηκοότες τοὺς Ιουδαίους μὴ συνευδοκοῦντας τῇ τοῦ πατρὸς ἐπὶ τὰ Ἑλληνικὰ μεταθέσει, ἀλλὰ τὴν ἑαυτῶν ἀγωγὴν αἱρετίζοντας ἀξιοῦντας συγχωρηθῆναι αὐτοῖς τὰ νόμιμα, ²⁵αἱρούμενοι οὖν καὶ τοῦτο τὸ ἔθνος ἐκτὸς ταραχῆς εῖναι κρίνομεν τό τε ἱερὸν ἀποκατασταθῆναι αὐτοῖς καὶ πολιτεύεσθαι κατὰ τὰ ἐπὶ τῶν προγόνων αὐτῶν ἔθη. ²⁶εὖ οὖν ποιήσεις διαπεμψάμενος πρὸς αὐτοὺς καὶ δοὺς δεξιάς, ὅπως εἰδότες τὴν ἡμετέραν προαίρεσιν εὔθυμοί τε ὕσιν καὶ ἡδέως διαγίνωνται πρὸς τῇ τῶν ἰδίων ἀντιλήμψει.

²⁷Πρὸς δὲ τὸ ἔθνος ἡ τοῦ βασιλέως ἐπιστολὴ τοιάδε ἦν Βασιλεὺς Ἀντίοχος τῇ γερουσίᾳ τῶν Ιουδαίων καὶ τοῖς ἄλλοις Ιουδαίοις χαίρειν. ²⁸εὶ ἔρρωσθε, εἴη ἀν ώς βουλόμεθα· καὶ αὐτοὶ δὲ ὑγιαίνομεν. ²⁹ἐνεφάνισεν ἡμῖν Μενέλαος βούλεσθαι κατελθόντας ὑμᾶς γίνεσθαι πρὸς τοῖς ἰδίοις. ³⁰τοῖς οὖν καταπορευομένοις μέχρι τριακάδος Ξανθικοῦ ὑπάρξει δεξιὰ μετὰ τῆς ἀδείας ³¹χρῆσθαι τοὺς Ιουδαίους τοῖς ἑαυτῶν δαπανήμασιν καὶ νόμοις, καθὰ καὶ τὸ πρότερον, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν κατ' οὐδένα τρόπον παρενοχληθήσεται περὶ τῶν ἡγνοημένων. ³²πέπομφα δὲ καὶ τὸν Μενέλαον παρακαλέσοντα ὑμᾶς. ³³ἔρρωσθε. ἔτους ἑκατοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὄγδόου, Ξανθικοῦ πεντεκαιδεκάτη.

³⁴Ἐπεμψαν δὲ καὶ οἱ Ρωμαῖοι πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολὴν ἔχουσαν οὕτως

Κόιντος Μέμμιος, Τίτος Μάνιος, πρεσβῦται Ρωμαίων, τῷ δῆμῳ τῶν Ιουδαίων χαίρειν. ³⁵ύπέρ ὧν Λυσίας ὁ συγγενὴς τοῦ βασιλέως συνεχώρησεν ὑμῖν, καὶ ἡμεῖς συνευδοκοῦμεν. ³⁶ἄ δὲ ἔκρινεν προσανενεχθῆναι τῷ βασιλεῖ, πέμψατέ τινα παραχρῆμα ἐπισκεψάμενοι περὶ τούτων, ἵνα ἐκθῶμεν ὡς καθήκει ὑμῖν. ἡμεῖς γὰρ προσάγομεν πρὸς Ἀντιόχειαν. ³⁷διὸ σπεύσατε καὶ πέμψατέ τινας, ὅπως καὶ ἡμεῖς ἐπιγνῶμεν ὃποιας ἐστὲ γνώμης. ³⁸ύγιαίνετε. ἔτους ἑκατοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὄγδόου, Ξανθικοῦ πεντεκαιδεκάτη.

12 ¹Γενομένων δὲ τῶν συνθηκῶν τούτων ὁ μὲν Λυσίας ἀπήγει πρὸς τὸν βασιλέα, οἱ δὲ Ιουδαῖοι περὶ τὴν γεωργίαν ἐγίνοντο. ²τῶν δὲ κατὰ τόπον στρατηγῶν Τιμόθεος καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τοῦ Γενναίου, ἔτι δὲ Ιερώνυμος καὶ Δημοφῶν, πρὸς δὲ τούτοις Νικάνωρ ὁ Κυπριάρχης οὐκ εἴων αὐτοὺς εὔσταθεῖν καὶ τὰ τῆς ἡσυχίας ἄγειν. ³Ιοππῖται δὲ τηλικοῦτο συνετέλεσαν τὸ δυσσέβημα. παρακαλέσαντες τοὺς σὺν αὐτοῖς οἰκοῦντας Ιουδαίους ἐμβῆναι εἰς τὰ παρακατασταθέντα ὑπ' αὐτῶν σκάφη σὺν γυναιξὶν καὶ τέκνοις ὡς μηδεμιαῖς ἐνεστώσης πρὸς αὐτοὺς δυσμενείας, ⁴κατὰ δὲ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως ψήφισμα· καὶ τούτων ἐπιδεξαμένων ὡς ἀν είρηνεύειν θελόντων καὶ μηδὲν ὑποπτον ἔχόντων ἐπαναχθέντας αὐτοὺς ἐβύθισαν ὅντας οὐκ ἔλαττον τῶν διακοσίων. ⁵μεταλαβὼν δὲ Ιουδας

τὴν γεγονυῖαν εἰς τοὺς ὁμοεθνεῖς ὡμότητα παραγγείλας τοῖς περὶ αὐτὸν ἀνδράσιν ⁶καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸν δίκαιον κριτὴν θεὸν παρεγένετο ἐπὶ τοὺς μιαιφόνους τῶν ἀδελφῶν καὶ τὸν μὲν λιμένα νύκτωρ ἐνέπρησεν καὶ τὰ σκάφη κατέφλεξεν, τοὺς δὲ ἐκεῖ συμφυγόντας ἔξεκέντησεν. ⁷τοῦ δὲ χωρίου συγκλεισθέντος ἀνέλυσεν ὡς πάλιν ἥξων καὶ τὸ σύμπαν τῶν Ιοππιτῶν ἐκριζώσαι πολίτευμα. ⁸μεταλαβὼν δὲ καὶ τοὺς ἐν Ιαμνείᾳ τὸν αὐτὸν ἐπιτελεῖν βουλομένους τρόπον τοῖς παροικοῦσιν Ιουδαίοις, ⁹καὶ τοῖς Ιαμνίταις νυκτὸς ἐπιβαλὼν ὑφῆψεν τὸν λιμένα σὺν τῷ στόλῳ ὡστε φαίνεσθαι τὰς αὐγὰς τοῦ φέγγους εἰς τὰ Ιεροσόλυμα σταδίων ὅντων διακοσίων τεσσαράκοντα.

¹⁰Ἐκεῖθεν δὲ ἀποσπάσαντες σταδίους ἐννέα, ποιουμένων τὴν πορείαν ἐπὶ τὸν Τιμόθεον, προσέβαλον Ἀραβες αὐτῷ οὐκ ἐλάττους τῶν πεντακισχιλίων, ἵππεῖς δὲ πεντακόσιοι. ¹¹γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης καὶ τῶν περὶ τὸν Ιουδαν διὰ τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ βοήθειαν εὐημερησάντων ἐλαττονωθέντες οἱ νομάδες ἥξιον δοῦναι τὸν Ιουδαν δεξιὰς αὐτοῖς ὑπισχνούμενοι καὶ βοσκήματα δῶσειν καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ὡφελήσειν αὐτούς. ¹²Ιουδας δὲ ὑπολαβὼν ὡς ἀληθῶς ἐν πολλοῖς αὐτοὺς χρησίμους ἐπεχώρησεν εἰρήνην ἄξειν πρὸς αὐτούς· καὶ λαβόντες δεξιὰς εἰς τὰς σκηνὰς ἔχωρισθησαν.

¹³Ἐπέβαλεν δὲ καὶ ἐπί τινα πόλιν γεφύραις ὄχυρὰν καὶ τείχεσιν περιπεφραγμένην καὶ παμμειγέσιν ἔθνεσιν κατοικουμένην, ὅνομα δὲ Κασπιν. ¹⁴οἱ δὲ ἔνδον πεποιθότες τῇ τῶν τειχέων ἐρυμνότητι τῇ τε τῶν βρωμάτων παραθέσει ἀναγωγότερον ἐχρῶντο τοῖς περὶ τὸν Ιουδαν λοιδοροῦντες καὶ προσέτι βλασφημοῦντες καὶ λαλοῦντες ἀ μὴ θέμις. ¹⁵οἱ δὲ περὶ τὸν Ιουδαν ἐπικαλεσάμενοι τὸν μέγαν τοῦ κόσμου δυνάστην τὸν ἀτέρ κριῶν καὶ μηχανῶν ὄργανικῶν κατακρημνίσαντα τὴν Ιεριχω κατὰ τοὺς Ἰησοῦ χρόνους ἐνέσεισαν θηριωδῶς τῷ τείχει.

¹⁶καταλαβόμενοί τε τὴν πόλιν τῇ τοῦ θεοῦ θελήσει ἀμυθήτους ἐποιήσαντο σφαγὰς ὡστε τὴν παρακειμένην λίμνην τὸ πλάτος ἔχουσαν σταδίους δύο κατάρρυτον αἴματι πεπληρωμένην φαίνεσθαι.

¹⁷Ἐκεῖθεν δὲ ἀποσπάσαντες σταδίους ἐπτακοσίους πεντήκοντα διήνυσαν εἰς τὸν Χάρακα πρὸς τοὺς λεγομένους Τουβιανοὺς Ιουδαίους. ¹⁸καὶ Τιμόθεον μὲν ἐπὶ τῶν τόπων οὐ κατέλαβον ἀπρακτον τότε ἀπὸ τῶν τόπων ἐκλελυκότα, καταλελοιπότα δὲ φρουρὰν ἐν τινι τόπῳ καὶ μάλα ὄχυράν.

¹⁹Δοσίθεος δὲ καὶ Σωσίπατρος τῶν περὶ τὸν Μακκαβαῖον ἡγεμόνων ἔξοδεύσαντες ἀπώλεσαν τοὺς ὑπὸ Τιμοθέου καταλειφθέντας ἐν τῷ ὄχυρώματι πλείους τῶν μυρίων ἀνδρῶν. ²⁰ο δὲ Μακκαβαῖος διατάξας τὴν περὶ αὐτὸν στρατιὰν σπειρηδὸν κατέστησεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν σπειρῶν καὶ ἐπὶ τὸν Τιμόθεον ὄρμησεν ἔχοντα περὶ αὐτὸν μυριάδας δώδεκα πεζῶν, ἵππεῖς δὲ δισχιλίους πρὸς τοῖς πεντακοσίοις. ²¹τὴν δὲ ἔφοδον μεταλαβὼν Ιουδου προεξαπέστειλεν ὁ Τιμόθεος τὰς γυναικας καὶ τὰ τέκνα καὶ τὴν ἄλλην ἀποσκευὴν εἰς τὸ λεγόμενον Καρνιον. ἦν γὰρ δυσπολιόρκητον καὶ δυσπρόσιτον τὸ χωρίον διὰ τὴν πάντων τῶν τόπων στενότητα. ²²ἐπιφανείσης δὲ τῆς Ιουδου σπείρας πρώτης καὶ γενομένου δέους ἐπὶ τοὺς πολεμίους φόβου τε ἐκ τῆς τοῦ τὰ πάντα ἐφορῶντος ἐπιφανείας γενομένης ἐπ' αὐτοὺς εἰς φυγὴν ὄρμησαν ἄλλος ἄλλαχῇ φερόμενος ὡστε πολλάκις ὑπὸ τῶν ἰδίων βλάπτεσθαι καὶ ταῖς τῶν ξιφῶν ἀκμαῖς ἀναπείρεσθαι. ²³ἐποιεῖτο δὲ τὸν διωγμὸν εὔτονώτερον ὁ Ιουδας συγκεντῶν

τοὺς ἀλιτηρίους διέφθειρέν τε εἰς μυριάδας τρεῖς ἀνδρῶν.²⁴ αὐτὸς δὲ ὁ Τιμόθεος ἐμπεσὼν τοῖς περὶ τὸν Δοσίθεον καὶ Σωσίπατρον ἡξίου μετὰ πολλῆς γοντείας ἔξαφεῖναι σῶν αὐτὸν διὰ τὸ πλειόνων μὲν γονεῖς, ὃν δὲ ἀδελφοὺς ἔχειν καὶ τούτους ἀλογηθῆναι συμβήσεται.²⁵ πιστώσαντος δὲ αὐτοῦ διὰ πλειόνων τὸν ὄρισμὸν ἀποκαταστῆσαι τούτους ἀπημάντους ἀπέλυσαν αὐτὸν ἔνεκα τῆς τῶν ἀδελφῶν σωτηρίας.

²⁶ Εξελθὼν δὲ ἐπὶ τὸ Καρνιον καὶ τὸ Ατεργατειον κατέσφαξεν μυριάδας σωμάτων δύο καὶ πεντακισχιλίους.²⁷ μετὰ δὲ τὴν τούτων τροπὴν καὶ ἀπώλειαν ἐπεστράτευσεν καὶ ἐπὶ Εφρων πόλιν ὄχυράν, ἐν ᾧ κατώκει Λυσίας καὶ πάμφυλα πλήθη, νεανίαι δὲ ῥωμαλέοι πρὸ τῶν τειχέων καθεστῶτες εὔρωστως ἀπεμάχοντο, ἔνθα δὲ ὄργανων καὶ βελῶν πολλαὶ παραθέσεις ὑπῆρχον.²⁸ ἐπικαλεσάμενοι δὲ τὸν δυνάστην τὸν μετὰ κράτους συντρίβοντα τὰς τῶν πολεμίων ἀλκὰς ἔλαβον τὴν πόλιν ὑποχείριον, κατέστρωσαν δὲ τῶν ἔνδον εἰς μυριάδας δύο πεντακισχιλίους.²⁹ ἀναζεύξαντες δὲ ἐκεῖθεν ὥρμησαν ἐπὶ Σκυθῶν πόλιν ἀπέχουσαν ἀπὸ Ιεροσολύμων σταδίους ἔξακοσίους.³⁰ ἀπομαρτυρησάντων δὲ τῶν ἐκεῖ καθεστῶτων Ιουδαίων, ἦν οἱ Σκυθοπολῖται ἔσχον πρὸς αὐτοὺς εὔνοιαν καὶ ἐν τοῖς τῆς ἀτυχίας καιροῖς ἡμερον ἀπάντησιν,³¹ εὐχαριστήσαντες καὶ προσπαρακαλέσαντες καὶ εἰς τὰ λοιπὰ πρὸς τὸ γένος εὐμενεῖς εἶναι παρεγενήθησαν εἰς Ιεροσόλυμα τῆς τῶν ἐβδομάδων ἑορτῆς οὕσης ὑπογύου.

³² Μετὰ δὲ τὴν λεγομένην πεντηκοστὴν ὥρμησαν ἐπὶ Γοργίαν τὸν τῆς Ιδουμαίας στρατηγόν.³³ ἐξῆλθεν δὲ μετὰ πεζῶν τρισχιλίων, ἵππεων δὲ τετρακοσίων.³⁴ παραταξαμένους δὲ συνέβη πεσεῖν ὀλίγους τῶν Ιουδαίων.³⁵ Δοσίθεος δέ τις τῶν τοῦ Βακήνορος, ἔφιππος ἀνὴρ καὶ καρτερός, εἴχετο τοῦ Γοργίου καὶ λαβόμενος τῆς χλαμύδος ἥγεν αὐτὸν εὔρωστως καὶ βουλόμενος τὸν κατάρατον λαβεῖν ζωγρίαν, τῶν ἵππεων τινὸς Θρακῶν ἐπενεχθέντος αὐτῷ καὶ τὸν ὕμον καθελόντος διέφυγεν ὁ Γοργίας εἰς Μαρισα.³⁶ τῶν δὲ περὶ τὸν Εσδριν ἐπὶ πλεῖον μαχομένων καὶ κατακόπων ὅντων ἐπικαλεσάμενος Ιουδας τὸν κύριον σύμμαχον φανῆναι καὶ προοδηγὸν τοῦ πολέμου.³⁷ καταρξάμενος τῇ πατρίῳ φωνῇ τὴν μεθ' ὕμνων κραυγὴν ἐνσείσας ἀπροσδοκήτως τοῖς περὶ τὸν Γοργίαν, τροπὴν αὐτῶν ἐποιήσατο.

³⁸ Ιουδας δὲ ἀναλαβὼν τὸ στράτευμα ἥκεν εἰς Οδολλαμ πόλιν· τῆς δὲ ἐβδομάδος ἐπιβαλλούσης κατὰ τὸν ἐθισμὸν ἀγνισθέντες αὐτόθι τὸ σάββατον διήγαγον.³⁹ τῇ δὲ ἔχομένη ἥλθον οἱ περὶ τὸν Ιουδαν καθ' ὃν χρόνον τὸ τῆς χρείας ἐγεγόνει, τὰ σώματα τῶν προπεπτωκότων ἀνακομίσασθαι καὶ μετὰ τῶν συγγενῶν ἀποκαταστῆσαι εἰς τοὺς πατρώους τάφους.⁴⁰ εὗρον δὲ ἐκάστου τῶν τεθνηκότων ὑπὸ τοὺς χιτῶνας ιερώματα τῶν ἀπὸ Ιαμνείας εἰδώλων, ἀφ' ὃν ὁ νόμος ἀπείργει τοὺς Ιουδαίους· τοῖς δὲ πᾶσι σαφὲς ἐγένετο διὰ τὴν αἰτίαν τούσδε πεπτωκέναι.⁴¹ πάντες οὖν εὐλογήσαντες τὰ τοῦ δικαιοκρίτου κυρίου τοῦ τὰ κεκρυμμένα φανερὰ ποιοῦντος⁴² εἰς ἴκετείαν ἐτράπησαν ἀξιώσαντες τὸ γεγονὸς ἀμάρτημα τελείως ἔξαλειφθῆναι. ὁ δὲ γενναῖος Ιουδας παρεκάλεσε τὸ πλῆθος συντηρεῖν αὐτοὺς ἀναμαρτήτους εἶναι ὑπ' ὅψιν ἑωρακότας τὰ γεγονότα διὰ τὴν τῶν προπεπτωκότων ἀμαρτίαν.⁴³ ποιησάμενός τε κατ' ἀνδρολογίαν εἰς ἀργυρίου δραχμὰς δισχιλίας ἀπέστειλεν εἰς Ιεροσόλυμα προσαγαγεῖν περὶ ἀμαρτίας θυσίαν πάνυ καλῶς καὶ ἀστείως πράττων ὑπὲρ ἀναστάσεως

διαλογιζόμενος.⁴⁴ εἰ μὴ γὰρ τοὺς προπεπτωκότας ἀναστῆναι προσεδόκα, περισσὸν καὶ ληρῶδες ὑπὲρ νεκρῶν εὔχεσθαι.⁴⁵ εἴτε ἐμβλέπων τοῖς μετ' εὔσεβείας κοιμωμένοις κάλλιστον ἀποκείμενον χαριστήριον, ὁσία καὶ εὐσεβὴς ἡ ἐπίνοια. ὅθεν περὶ τῶν τεθνηκότων τὸν ἔξιλασμὸν ἐποιήσατο τῆς ἀμαρτίας ἀπολυθῆναι.

13¹ Τῷ δὲ ἐνάτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἔτει προσέπεσεν τοῖς περὶ τὸν Ιουδᾶν Ἀντίοχον τὸν Εύπατορα παραγενέσθαι σὺν πλήθεσιν ἐπὶ τὴν Ιουδαίαν² καὶ σὺν αὐτῷ Λυσίαν τὸν ἐπίτροπον καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων, ἔκαστον ἔχοντα δύναμιν Ἐλληνικὴν πεζῶν μυριάδας ἔνδεκα καὶ ἵπτέων πεντακισχιλίους τριακοσίους καὶ ἐλέφαντας εἴκοσι δύο, ἄρματα δὲ δρεπανηφόρα τριακόσια. ³ συνέμειξεν δὲ αὐτοῖς καὶ Μενέλαος καὶ παρεκάλει μετὰ πολλῆς εἰρωνείας τὸν Ἀντίοχον, οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς πατρίδος, οἰόμενος δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς κατασταθῆσεσθαι. ⁴ δὲ βασιλεὺς τῶν βασιλέων ἔξιγειρεν τὸν θυμὸν τοῦ Ἀντίοχου ἐπὶ τὸν ἀλιτήριον, καὶ Λυσίου ὑποδείξαντος τοῦτον αἴτιον εἶναι πάντων τῶν κακῶν, προσέταξεν, ὡς ἔθος ἐστὶν ἐν τῷ τόπῳ, προσαπολέσαι ἀγαγόντας εἰς Βέροιαν. ⁵ ἔστιν δὲ ἐν τῷ τόπῳ πύργος πεντήκοντα πήχεων πλήρης σποδοῦ, οὗτος δὲ ὅργανον εἶχεν περιφερὲς πάντοθεν ἀπόκρημνον εἰς τὴν σποδόν. ⁶ ἐνταῦθα τὸν ιεροσυλίας ἔνοχον ἦ καὶ τινων ἄλλων κακῶν ὑπεροχὴν πεποιημένον ἀπαντεις προσωθοῦσιν εἰς ὅλεθρον. ⁷ τοιούτῳ μόρῳ τὸν παράνομον συνέβη θανεῖν μηδὲ τῆς γῆς τυχόντα Μενέλαον. ⁸ πάνυ δικαίως· ἐπεὶ γὰρ συνετελέσατο πολλὰ περὶ τὸν βωμὸν ἀμαρτήματα, οὕτοὶ πῦρ ἀγνὸν ἦν καὶ ἡ σποδός, ἐν σποδῷ τὸν θάνατον ἐκομίσατο.

Τοῖς δὲ φρονήμασιν ὁ βασιλεὺς βεβαρβαρωμένος ἥρχετο τὰ χείριστα τῶν ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγονότων ἐνδειξόμενος τοῖς Ιουδαίοις. ¹⁰ μεταλαβὼν δὲ Ιουδαῖς ταῦτα παρήγγειλεν τῷ πλήθει δι’ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον, εἴ ποτε καὶ ἄλλοτε, καὶ νῦν ἐπιβοηθεῖν τοῖς τοῦ νόμου καὶ πατρίδος καὶ ιεροῦ ἀγίου στερεῖσθαι μέλλουσιν ¹¹ καὶ τὸν ἄρτι βραχέως ἀνεψυχότα λαὸν μὴ ἔᾶσαι τοῖς δυσφήμοις ἔθνεσιν ὑποχειρίους γενέσθαι. ¹² πάντων δὲ τὸ αὐτὸν ποιησάντων ὁμοῦ καὶ καταξιωσάντων τὸν ἐλεήμονα κύριον μετὰ κλαυθμοῦ καὶ νηστειῶν καὶ προπτώσεως ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς ἀδιαλείπτως παρακαλέσας αὐτοὺς ὁ Ιουδαῖς ἐκέλευσεν παραγίνεσθαι. ¹³ καθ' ἑαυτὸν δὲ σὺν τοῖς πρεσβυτέροις γενόμενος ἐβουλεύσατο πρὶν εἰσβαλεῖν τοῦ βασιλέως τὸ στράτευμα εἰς τὴν Ιουδαίαν καὶ γενέσθαι τῆς πόλεως ἐγκρατεῖς ἔξελθόντας κρῖναι τὰ πράγματα τῇ τοῦ θεοῦ βοηθείᾳ. ¹⁴ δοὺς δὲ τὴν ἐπιτροπὴν τῷ κτίστῃ τοῦ κόσμου παρακαλέσας τοὺς σὺν αὐτῷ γενναίως ἀγωνίσασθαι μέχρι θανάτου περὶ νόμων, ιεροῦ, πόλεως, πατρίδος, πολιτείας· περὶ δὲ Μωδεῖν ἐποιήσατο τὴν στρατοπεδείαν. ¹⁵ ἀναδοὺς δὲ τοῖς περὶ αὐτὸν σύνθημα<θεοῦ νίκης> μετὰ νεανίσκων ἀρίστων κεκριμένων ἐπιβαλὼν νύκτωρ ἐπὶ τὴν βασιλικὴν αὐλὴν τὴν παρεμβολὴν ἀνεῖλεν εἰς ἄνδρας δισχιλίους, καὶ τὸν πρωτεύοντα τῶν ἐλεφάντων σὺν τῷ κατ’ οἰκίαν ὅντι συνεκέντησεν ¹⁶ καὶ τὸ τέλος τὴν παρεμβολὴν δέους καὶ ταραχῆς ἐπλήρωσαν καὶ ἔξελυσαν εὐημεροῦντες. ¹⁷ ὑποφαινούσης δὲ ἥδη τῆς ἡμέρας τοῦτο ἐγεγόνει διὰ τὴν ἐπαρήγουσαν αὐτῷ τοῦ κυρίου σκέπην.

¹⁸Ο δὲ βασιλεὺς εἰληφὼς γεῦμα τῆς τῶν Ιουδαίων εὐτολμίας κατεπείρασεν διὰ μεθόδων τοὺς τόπους. ¹⁹καὶ ἐπὶ Βαιθσουρα φρούριον ὀχυρὸν τῶν Ιουδαίων προσῆγεν, ἐτροποῦτο, προσέκρουεν, ἥλαττονοῦτο. ²⁰τοῖς δὲ ἔνδον Ιουδας τὰ δέοντα εἰσέπεμψεν. ²¹προσήγγειλεν δὲ τὰ μυστήρια τοῖς πολεμίοις Ροδοκος ἐκ τῆς Ιουδαικῆς τάξεως· ἀνεζητήθη καὶ κατελήμφθη καὶ κατεκλείσθη.
²²ἐδευτερολόγησεν δὲ βασιλεὺς τοῖς ἐν Βαιθσουροις, δεξιὰν ἔδωκεν, ἔλαβεν, ἀπήει, προσέβαλεν τοῖς περὶ τὸν Ιουδαν, ἥττων ἐγένετο, ²³μετέλαβεν ἀπονενοῆσθαι τὸν Φίλιππον ἐν Ἀντιοχείᾳ τὸν ἀπολελειμμένον ἐπὶ τῶν πραγμάτων, συνεχύθη, τοὺς Ιουδαίους παρεκάλεσεν, ὑπετάγη καὶ ὥμοσεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαίοις, συνελύθη καὶ θυσίαν προσήγαγεν, ἐτίμησεν τὸν νεώ καὶ τὸν τόπον ἐφιλανθρώπησεν. ²⁴καὶ τὸν Μακκαβαῖον ἀπεδέξατο, κατέλιπεν στρατηγὸν ἀπὸ Πτολεμαΐδος ἵως τῶν Γερρηνῶν Ἡγεμονίδην. ²⁵ἥλθεν εἰς Πτολεμαΐδα· ἐδυσφόρουν περὶ τῶν συνθηκῶν οἱ Πτολεμαῖς, ἐδείναζον γὰρ ὑπὲρ ὧν ἡθέλησαν ἀθετεῖν τὰς διαστάλσεις. ²⁶προσῆλθεν ἐπὶ τὸ βῆμα Λυσίας, ἀπελογήσατο ἐνδεχομένως, συνέπεισεν, κατεπράνεν, εὔμενεῖς ἐποίησεν, ἀνέζευξεν εἰς Ἀντιόχειαν. οὕτω τὰ τοῦ βασιλέως τῆς ἐφόδου καὶ τῆς ἀναζυγῆς ἔχώρησεν.

14 ¹Μετὰ δὲ τριετῆ χρόνον προσέπεσεν τοῖς περὶ τὸν Ιουδαν Δημήτριον τὸν τοῦ Σελεύκου διὰ τοῦ κατὰ Τρίπολιν λιμένος εἰσπλεύσαντα μετὰ πλήθους ἴσχυροῦ καὶ στόλου ²κεκρατηκέναι τῆς χώρας ἐπανελόμενον Ἀντίοχον καὶ τὸν τούτου ἐπίτροπον Λυσίαν. ³Αλκιμος δέ τις προγεγονὼς ἀρχιερεύς, ἔκουσίως δὲ μεμολυσμένος ἐν τοῖς τῆς ἀμειξίας χρόνοις, συννοήσας ὅτι καθ' ὄντιναοῦν τρόπον οὐκ ἔστιν αὐτῷ σωτηρία οὐδὲ πρὸς τὸ ἄγιον θυσιαστήριον ἔτι πρόσοδος, ⁴ἥκεν πρὸς τὸν βασιλέα Δημήτριον ὡς πρώτῳ καὶ πεντηκοστῷ καὶ ἐκατοστῷ ἔτει προσάγων αὐτῷ στέφανον χρυσοῦν καὶ φοίνικα, πρὸς δὲ τούτοις τῶν νομιζομένων θαλλῶν τοῦ ἱεροῦ, καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡσυχίαν ἔσχεν. ⁵καιρὸν δὲ λαβὼν τῆς ἴδιας ἀνοίας συνεργὸν προσκληθεὶς εἰς συνέδριον ὑπὸ τοῦ Δημητρίου καὶ ἐπερωτηθείς, ἐν τίνι διαθέσει καὶ βουλῇ καθέστηκαν οἱ Ιουδαῖοι, πρὸς ταῦτα ἔφη ⁶Οἱ λεγόμενοι τῶν Ιουδαίων Ασιδαῖοι, ὧν ἀφηγεῖται Ιουδας ὁ Μακκαβαῖος, πολεμοτροφοῦσιν καὶ στασιάζουσιν οὐκ ἐῶντες τὴν βασιλείαν εὐσταθείας τυχεῖν. ⁷θεν ἀφελόμενος τὴν προγονικὴν δόξαν (λέγω δὴ τὴν ἀρχιερωσύνην) δεῦρο νῦν ἐλήλυθα ⁸πρῶτον μὲν ὑπὲρ τῶν ἀνηκόντων τῷ βασιλεῖ γνησίως φρονῶν, δεύτερον δὲ καὶ τῶν ἴδιων πολιτῶν στοχαζόμενος· τῇ μὲν γὰρ τῶν προειρημένων ἀλογιστίᾳ τὸ σύμπαν ἡμῶν γένος οὐ μικρῶς ἀκληρεῖ. ⁹ἔκαστα δὲ τούτων ἐπεγνωκώς σύ, βασιλεῦ, καὶ τῆς χώρας καὶ τοῦ περιισταμένου γένους ἡμῶν προνοήθητι καθ' ἣν ἔχεις πρὸς ἄπαντας εὐαπάντητον φιλανθρωπίαν. ¹⁰ἄχρι γὰρ Ιουδας περίεστιν, ἀδύνατον εἰρήνης τυχεῖν τὰ πράγματα. ¹¹τοιούτων δὲ ῥηθέντων ὑπὸ τούτου θᾶττον οἱ λοιποὶ φίλοι δυσμενῶς ἔχοντες τὰ πρὸς τὸν Ιουδαν προσεπύρωσαν τὸν Δημήτριον. ¹²προχειρισάμενος δὲ εὐθέως Νικάνορα τὸν γενόμενον ἐλεφαντάρχην καὶ στρατηγὸν ἀναδείξας τῆς Ιουδαίας ἔξαπέστειλεν ¹³δοὺς ἐντολὰς αὐτὸν μὲν τὸν Ιουδαν ἐπανελέσθαι, τοὺς δὲ σὺν αὐτῷ σκορπίσαι, καταστῆσαι δὲ Ἀλκιμον ἀρχιερέα τοῦ μεγίστου ἱεροῦ.

¹⁴οὶ δὲ ἐπὶ τῆς Ιουδαίας πεφυγαδευκότες τὸν Ιουδαν ἔθνη συνέμισγον ἀγεληδὸν τῷ Νικάνορι τὰς τῶν Ιουδαίων ἀτυχίας καὶ συμφορᾶς ἴδιας εὐημερίας δοκοῦντες ἔσεσθαι.

¹⁵Ἀκούσαντες δὲ τὴν τοῦ Νικάνορος ἔφοδον καὶ τὴν ἐπίθεσιν τῶν ἔθνῶν καταπασάμενοι γῆν ἐλιτάνευον τὸν ἄχρι αἰῶνος συστήσαντα τὸν αὐτοῦ λαόν, ἀεὶ δὲ μετ' ἐπιφανείας ἀντιλαμβανόμενον τῆς ἑαυτοῦ μερίδος. ¹⁶προστάξαντος δὲ τοῦ ἡγουμένου ἐκεῖθεν εὐθέως ἀναζεύξας συμμίσγει αὐτοῖς ἐπὶ κώμην Δεσσαου. ¹⁷Σιμων δὲ ὁ ἀδελφὸς Ιουδοῦ συμβεβληκὼς ἦν τῷ Νικάνορι, βραδέως δὲ διὰ τὴν αἰφνίδιον τῶν ἀντιπάλων ἀφασίαν ἐπταικώς. ¹⁸ὅμως δὲ ἀκούων ὁ Νικάνωρ ἦν εἶχον οἱ περὶ τὸν Ιουδαν ἀνδραγαθίαν καὶ ἐν τοῖς περὶ τῆς πατρίδος ἀγῶσιν εὐψυχίαν, ὑπευλαβεῖτο τὴν κρίσιν δι’ αἵμάτων ποιήσασθαι. ¹⁹διόπερ ἐπεμψεν Ποσιδώνιον καὶ Θεόδοτον καὶ Ματταθίαν δοῦναι καὶ λαβεῖν δεξιάς. ²⁰πλείονος δὲ γενομένης περὶ τούτων ἐπισκέψεως καὶ τοῦ ἡγουμένου τοῖς πλήθεσιν ἀνακοινωσαμένου καὶ φανείσης ὅμοψήφου γνώμης ἐπένευσαν ταῖς συνθήκαις. ²¹ἐτάξαντο δὲ ἡμέραν ἐν ᾧ κατ’ ἴδιαν ἥξουσιν εἰς τὸ αὐτό· καὶ προῆλθεν παρ’ ἐκάστου δίφραξ, ἔθεσαν δίφρους. ²²διέταξεν Ιουδας ἐνόπλους ἑτοίμους ἐν τοῖς ἐπικαίροις τόποις, μήποτε ἐκ τῶν πολεμίων αἰφνιδίως κακουργία γένηται· τὴν ἀρμόζουσαν ἐποιήσαντο κοινολογίαν. ²³διέτριβεν ὁ Νικάνωρ ἐν Ιεροσολύμοις καὶ ἐπραττεν οὐθὲν ἄτοπον, τοὺς δὲ συναχθέντας ἀγελαίους ὅχλους ἀπέλυσεν. ²⁴καὶ εἶχεν τὸν Ιουδαν διὰ παντὸς ἐν προσώπῳ, ψυχικῶς τῷ ἀνδρὶ προσεκέκλιτο. ²⁵παρεκάλεσεν αὐτὸν γῆμαι καὶ παιδοποιήσασθαι· ἐγάμησεν, εὐστάθησεν, ἐκοινώνησεν βίου.

²⁶Ο δὲ Ἀλκιμος συνιδὼν τὴν πρὸς ἀλλήλους εὔνοιαν καὶ τὰς γενομένας συνθήκας λαβὼν ἤκεν πρὸς τὸν Δημήτριον καὶ ἔλεγεν τὸν Νικάνορα ἀλλότρια φρονεῖν τῶν πραγμάτων· τὸν γὰρ ἐπίβουλον τῆς βασιλείας Ιουδαν αὐτοῦ διάδοχον ἀναδεῖξαι. ²⁷δ δὲ βασιλεὺς ἔκθυμος γενόμενος καὶ ταῖς τοῦ παμπονήρου διαβολαῖς ἐρεθισθεὶς ἔγραψεν Νικάνορι φάσκων ὑπὲρ μὲν τῶν συνθηκῶν βαρέως φέρειν, κελεύων δὲ τὸν Μακκαβαῖον δέσμιον ἔξαποστέλλειν εἰς Ἀντιόχειαν ταχέως. ²⁸προσπεσόντων δὲ τούτων τῷ Νικάνορι συνεκέχυτο καὶ δυσφόρως ἔφερεν, εἰ τὰ διεσταλμένα ἀθετήσει μηδὲν τάνδρος ἡδικηκότος. ²⁹ἐπεὶ δὲ τῷ βασιλεῖ ἀντιπράττειν οὐκ ἦν, εὔκαιρον ἐτήρει στρατηγήματι τοῦτ’ ἐπιτελέσαι. ³⁰δ δὲ Μακκαβαῖος αὐστηρότερον διεξαγαγόντα συνιδὼν τὸν Νικάνορα τὰ πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν εἰθισμένην ἀπάντησιν ἀγροικότερον ἐσχηκότα νοήσας οὐκ ἀπὸ τοῦ βελτίστου τὴν αὐστηρίαν εἴναι συστρέψας οὐκ ὀλίγους τῶν περὶ αὐτὸν συνεκρύπτετο τὸν Νικάνορα. ³¹συγγνοὺς δὲ ὁ ἔτερος ὅτι γενναίως ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἐστρατήγηται, παραγενόμενος ἐπὶ τὸ μέγιστον καὶ ἄγιον ἱερὸν τῶν Ἱερέων τὰς καθηκούσας θυσίας προσαγόντων ἐκέλευσεν παραδιδόναι τὸν ἄνδρα. ³²τῶν δὲ μεθ’ ὅρκων φασκόντων μὴ γινώσκειν ποῦ ποτ’ ἔστιν ὁ ζητούμενος, ³³προτείνας τὴν δεξιὰν ἐπὶ τὸν νεώ ταῦτ’ ὕμοσεν Ἐὰν μὴ δέσμιον μοι τὸν Ιουδαν παραδῶτε, τόνδε τὸν τοῦ θεοῦ σηκὸν εἰς πεδίον ποιήσω καὶ τὸ θυσιαστήριον κατασκάψω καὶ ἵερὸν ἐνταῦθα τῷ Διονύσῳ ἐπιφανὲς ἀναστήσω. ³⁴τοσαῦτα δὲ εἰπὼν ἀπῆλθεν· οἱ δὲ Ἱερεῖς προτείναντες τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεκαλοῦντο τὸν διὰ παντὸς ὑπέρμαχον τοῦ ἔθνους ἡμῶν ταῦτα λέγοντες ³⁵Σὺ κύριε τῶν ὅλων ἀπροσδεής ὑπάρχων ηὐδόκησας

ναὸν τῆς σῆς σκηνώσεως ἐν ἡμῖν γενέσθαι.³⁶καὶ νῦν, ἄγιε παντὸς ἀγιασμοῦ κύριε, διατήρησον εἰς αἰῶνα ἀμίαντον τόνδε τὸν προσφάτως κεκαθαρισμένον οἶκον.

³⁷Παζις δέ τις τῶν ἀπὸ Ιεροσολύμων πρεσβυτέρων ἐμηνύθη τῷ Νικάνορι ἀνὴρ φιλοπολίτης καὶ σφόδρα καλῶς ἀκούων καὶ κατὰ τὴν εὔνοιαν πατὴρ τῶν Ιουδαίων προσαγορεύομενος.³⁸ἥν γὰρ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις τῆς ἀμειξίας κρίσιν εἰσενηγμένος Ιουδαϊσμοῦ, καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν ὑπὲρ τοῦ Ιουδαϊσμοῦ παραβεβλημένος μετὰ πάσης ἐκτενίας.³⁹βουλόμενος δὲ Νικάνωρ πρόδηλον ποιῆσαι ἦν εἶχεν πρὸς τοὺς Ιουδαίους δυσμένειαν, ἀπέστειλεν στρατιώτας ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους συλλαβεῖν αὐτόν.⁴⁰ἔδοξεν γὰρ ἐκεῖνον συλλαβὼν τούτοις ἐνεργάσασθαι συμφοράν.⁴¹τῶν δὲ πληθῶν μελλόντων τὸν πύργον καταλαβέσθαι καὶ τὴν αὐλαίαν θύραν βιαζομένων καὶ κελευόντων πῦρ προσάγειν καὶ τὰς θύρας ὑφάπτειν, περικατάλημπτος γενόμενος ὑπέθηκεν ἔαυτῷ τὸ ξίφος⁴²εὐγενῶς θέλων ἀποθανεῖν ἢ περ τοῖς ἀλιτηρίοις ὑποχείριος γενέσθαι καὶ τῆς ἴδιας εὐγενείας ἀναξίως ὑβρισθῆναι.⁴³τῇ δὲ πληγῇ μὴ κατευθικτήσας διὰ τὴν τοῦ ἀγῶνος σπουδὴν καὶ τῶν ὅχλων ἔσω τῶν θυρωμάτων εἰσβαλλόντων ἀναδραμάων γενναίως ἐπὶ τὸ τεῖχος κατεκρήμισεν ἔαυτὸν ἀνδρωδῶς εἰς τοὺς ὅχλους.⁴⁴τῶν δὲ ταχέως ἀναποδισάντων γενομένου διαστήματος ἥλθεν κατὰ μέσον τὸν κενεῶνα.⁴⁵ἔτι δὲ ἔμπνους ὑπάρχων καὶ πεπυρωμένος τοῖς θυμοῖς ἐξαναστὰς φερομένων κρουνηδὸν τῶν αἵμάτων καὶ δυσχερῶν τῶν τραυμάτων ὅντων δρόμῳ τοὺς ὅχλους διελθὼν καὶ στὰς ἐπὶ τινος πέτρας ἀπορρῶγος⁴⁶παντελῶς ἔξαιμος ἥδη γινόμενος προβαλὼν τὰ ἔντερα καὶ λαβὼν ἐκατέραις ταῖς χερσὶν ἐνέσεισε τοῖς ὅχλοις καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸν δεσπόζοντα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ πνεύματος ταῦτα αὐτῷ πάλιν ἀποδοῦναι τόνδε τὸν τρόπον μετήλλαξεν.

15 ¹Ο δὲ Νικάνωρ μεταλαβὼν τὸν περὶ τὸν Ιουδαν ὄντας ἐν τοῖς κατὰ Σαμάρειαν τόποις ἐβουλεύσατο τῇ τῆς καταπαύσεως ἡμέρᾳ μετὰ πάσης ἀσφαλείας αὐτοῖς ἐπιβαλεῖν.²τῶν δὲ κατὰ ἀνάγκην συνεπομένων αὐτῷ Ιουδαίων λεγόντων Μηδαμῶς οὕτως ἀγρίως καὶ βαρβάρως ἀπολέσης, δόξαν δὲ ἀπομέρισον τῇ προτετιμημένῃ ὑπὸ τοῦ πάντα ἐφορῶντος μεθ' ἀγιότητος ἡμέρᾳ.³ο δὲ τρισαλιτήριος ἐπηρώτησεν εἰ ἔστιν ἐν οὐρανῷ δυνάστης ὁ προστεταχώς ἄγειν τὴν τῶν σαββάτων ἡμέραν.⁴τῶν δ' ἀποφηναμένων "Εστιν ὁ κύριος ζῶν αὐτὸς ἐν οὐρανῷ δυνάστης ὁ κελεύσας ἀσκεῖν τὴν ἐβδομάδα.⁵ο δὲ ἔτερος Κάγω φησιν δυνάστης ἐπὶ τῆς γῆς ὁ προστάσων αἴρειν δπλα καὶ τὰς βασιλικὰς χρείας ἐπιτελεῖν. δμως οὐ κατέσχειν ἐπιτελέσαι τὸ σχέτλιον αὐτοῦ βούλημα.

⁶Καὶ ὁ μὲν Νικάνωρ μετὰ πάσης ἀλαζονείας ὑψαυχενῶν διεγνῶκει κοινὸν τῶν περὶ τὸν Ιουδαν συστήσασθαι τρόπαιον.⁷ο δὲ Μακκαβαῖος ἦν ἀδιαλείπτως πεποιθὼς μετὰ πάσης ἐλπίδος ἀντιλήμψεως τεύξασθαι παρὰ τοῦ κυρίου⁸καὶ παρεκάλει τοὺς σὺν αὐτῷ μὴ δειλιᾶν τὴν τῶν ἐθνῶν ἔφοδον ἔχοντας δὲ κατὰ νοῦν τὰ προγεγονότα αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ βοηθήματα καὶ τὰ νῦν προσδοκᾶν τὴν παρὰ τοῦ παντοκράτορος ἐσομένην αὐτοῖς νίκην.⁹καὶ παραμυθούμενος αὐτοὺς ἐκ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, προσυπομνήσας δὲ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἀγῶνας, οὓς ἤσαν ἐκτετελεκότες, προθυμοτέρους αὐτοὺς κατέστησεν.¹⁰καὶ τοῖς θυμοῖς διεγείρας αὐτοὺς παρήγγειλεν ἄμα παρεπιδεικνὺς τὴν τῶν

ἔθνῶν ἀθεσίαν καὶ τὴν τῶν ὕρκων παράβασιν. ¹¹ἔκαστον δὲ αὐτῶν καθοπλίσας οὐ τὴν ἀσπίδων καὶ λογχῶν ἀσφάλειαν, ὡς τὴν ἐν τοῖς ἀγαθοῖς λόγοις παράκλησιν καὶ προσεξῆγησάμενος ὅνειρον ἀξιόπιστον ὑπάρ τι πάντας ηὔφρανεν. ¹²ἥν δὲ ἡ τούτου θεωρία τοιάδε· Ονιαν τὸν γενόμενον ἀρχιερέα, ἄνδρα καλὸν καὶ ἀγαθόν, αἰδήμονα μὲν τὴν ἀπάντησιν, πρᾶον δὲ τὸν τρόπον καὶ λαλιὰν προϊέμενον πρεπόντως καὶ ἐκ παιδὸς ἐκμεμελετηκότα πάντα τὰ τῆς ἀρετῆς οἰκεῖα, τοῦτον τὰς χεῖρας προτείναντα κατεύχεσθαι τῷ παντὶ τῶν Ιουδαίων συστήματι. ¹³εἴθ' οὕτως ἐπιφανῆναι ἄνδρα πολιάτην καὶ δόξῃ διαφέροντα, θαυμαστὴν δέ τινα καὶ μεγαλοπρεπεστάτην εἶναι τὴν περὶ αὐτὸν ὑπεροχήν. ¹⁴ἀποκριθέντα δὲ τὸν Ονιαν εἰπεῖν Ὁ φιλάδελφος οὗτός ἐστιν ὁ πολλὰ προσευχόμενος περὶ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἀγίας πόλεως Ιερεμιας ὁ τοῦ θεοῦ προφήτης. ¹⁵προτείναντα δὲ Ιερεμιαν τὴν δεξιὰν παραδοῦναι τῷ Ιουδα ῥομφαίαν χρυσῆν, διδόντα δὲ προσφωνῆσαι τάδε ¹⁶Λαβὲ τὴν ἀγίαν ῥομφαίαν δῶρον παρὰ τοῦ θεοῦ, δι’ ἣς θραύσεις τοὺς ὑπεναντίους.

¹⁷Παρακληθέντες δὲ τοῖς Ιουδοῦ λόγοις πάνυ καλοῖς καὶ δυναμένοις ἐπ’ ἀρετὴν παρορμῆσαι καὶ ψυχὰς νέων ἐπανδρῶσαι διέγνωσαν μὴ στρατεύεσθαι, γενναίως δὲ ἐμφέρεσθαι καὶ μετὰ πάσης εὐανδρίας ἐμπλακέντες κρῖναι τὰ πράγματα διὰ τὸ καὶ τὴν πόλιν καὶ τὰ ἄγια καὶ τὸ ιερὸν κινδυνεύειν. ¹⁸ἥν γὰρ ὁ περὶ γυναικῶν καὶ τέκνων, ἔτι δὲ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἐν ἥττονι μέρει κείμενος αὐτοῖς, μέγιστος δὲ καὶ πρῶτος ὁ περὶ τοῦ καθηγιασμένου ναοῦ φόβος. ¹⁹ἥν δὲ καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει κατειλημμένοις οὐ πάρεργος ἀγωνία ταρασσομένοις τῆς ἐν ὑπαίθρῳ προσβολῆς. ²⁰καὶ πάντων ἥδη προσδοκώντων τὴν ἐσομένην κρίσιν καὶ ἥδη προσμειξάντων τῶν πολεμίων καὶ τῆς στρατιᾶς ἐκταγείσης καὶ τῶν θηρίων ἐπὶ μέρος εὔκαιρον ἀποκατασταθέντων τῆς τε ἵππου κατὰ κέρας τεταγμένης ²¹συνιδῶν ὁ Μακκαβαῖος τὴν τῶν πληθῶν παρουσίαν καὶ τῶν ὅπλων τὴν ποικίλην παρασκευὴν τὴν τε τῶν θηρίων ἀγριότητα ἀνατείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεκαλέσατο τὸν τερατοποιὸν κύριον γινώσκων ὅτι οὐκ ἔστιν δι’ ὅπλων, καθὼς δὲ ἐὰν αὐτῷ κριθῇ, τοῖς ἀξίοις περιποιεῖται τὴν νίκην. ²²ἔλεγεν δὲ ἐπικαλούμενος τόνδε τὸν τρόπον Σύ, δέσποτα, ἀπέστειλας τὸν ἄγγελόν σου ἐπὶ Εζεκιου τοῦ βασιλέως τῆς Ιουδαίας, καὶ ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς Σενναχηριμ εἰς ἐκατὸν ὄγδοήκοντα πέντε χιλιάδας. ²³καὶ νῦν, δυνάστα τῶν οὐρανῶν, ἀπόστειλον ἄγγελον ἀγαθὸν ἐμπροσθεν ἡμῶν εἰς δέος καὶ τρόμον. ²⁴μεγέθει βραχίονός σου καταπλαγείσαν οἱ μετὰ βλασφημίας παραγινόμενοι ἐπὶ τὸν ἄγιον σου λαόν. καὶ οὕτος μὲν ἐν τούτοις ἔλληξεν.

²⁵Οἱ δὲ περὶ τὸν Νικάνορα μετὰ σαλπίγγων καὶ παιάνων προσῆγον. ²⁶οἱ δὲ περὶ τὸν Ιουδαν μετὰ ἐπικλήσεως καὶ εὐχῶν συνέμειξαν τοῖς πολεμίοις. ²⁷καὶ ταῖς μὲν χερσὶν ἀγωνιζόμενοι, ταῖς δὲ καρδίαις πρὸς τὸν θεὸν εὐχόμενοι κατέστρωσαν οὐδὲν ἥττον μυριάδων τριῶν καὶ πεντακισχιλίων τῇ τοῦ θεοῦ μεγάλως εὐφρανθέντες ἐπιφανείᾳ. ²⁸γενόμενοι δὲ ἀπὸ τῆς χρείας καὶ μετὰ χαρᾶς ἀναλύοντες ἐπέγνωσαν προπεπτωκότα Νικάνορα σὺν τῇ πανοπλίᾳ. ²⁹γενομένης δὲ κραυγῆς καὶ ταραχῆς εὐλόγουν τὸν δυνάστην τῇ πατρίῳ φωνῇ. ³⁰καὶ προσέταξεν ὁ καθ’ ἄπαν σώματι καὶ ψυχῇ πρωταγωνιστῆς ὑπὲρ τῶν πολιτῶν ὁ τὴν τῆς ἥλικίας εὖνοιαν εἰς ὅμοεθνεῖς διαφυλάξας τὴν τοῦ

Νικάνορος κεφαλήν ἀποτεμόντας καὶ τὴν χεῖρα σὺν τῷ ὕμω φέρειν εἰς Ιεροσόλυμα.³¹ παραγενόμενος δὲ ἐκεῖ καὶ συγκαλέσας τοὺς ὄμοεθνεῖς καὶ τοὺς ἵερεῖς πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου στήσας μετεπέμψατο τοὺς ἐκ τῆς ἄκρας.³² καὶ ἐπιδειξάμενος τὴν τοῦ μιαροῦ Νικάνορος κεφαλήν καὶ τὴν χεῖρα τοῦ δυσφήμου, ἦν ἐκτείνας ἐπὶ τὸν ἄγιον τοῦ παντοκράτορος οἶκον ἐμεγαλαύχησεν,³³ καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ δυσσεβοῦς Νικάνορος ἐκτεμὼν ἔφη κατὰ μέρος δώσειν τοῖς ὄρνεοις, τὰ δὲ ἐπίχειρα τῆς ἀνοίας κατέναντι τοῦ ναοῦ κρεμάσαι.³⁴ οἱ δὲ πάντες εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησαν τὸν ἐπιφανῆ κύριον λέγοντες Εὐλογητὸς ὁ διατηρήσας τὸν ἑαυτοῦ τόπον ἀμίαντον.³⁵ ἐξέδησεν δὲ τὴν τοῦ Νικάνορος προτομὴν ἐκ τῆς ἄκρας ἐπίδηλον πᾶσιν καὶ φανερὸν τῆς τοῦ κυρίου βοηθείας σημεῖον.³⁶ ἐδογμάτισαν δὲ πάντες μετὰ κοινοῦ ψηφίσματος μηδαμῶς ἐᾶσαι ἀπαρασήμαντον τὴν δημέραν, ἔχειν δὲ ἐπίσημον τὴν τρισκαιδεκάτην τοῦ δωδεκάτου μηνὸς — Αδαρ λέγεται τῇ Συριακῇ φωνῇ — πρὸ μιᾶς ἡμέρας τῆς Μαρδοχαϊκῆς ἡμέρας.

³⁷ Τῶν οὖν κατὰ Νικάνορα χωρησάντων οὕτως καὶ ἀπ’ ἐκείνων τῶν καιρῶν κρατηθείσης τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Εβραίων καὶ αὐτὸς αὐτόθι τὸν λόγον καταπαύσω.³⁸ καὶ εἰ μὲν καλῶς εὐθίκτως τῇ συντάξει, τοῦτο καὶ αὐτὸς ἥθελον· εἰ δὲ εὐτελῶς καὶ μετρίως, τοῦτο ἐφικτὸν ἦν μοι.³⁹ καθάπερ γὰρ οὗνον κατὰ μόνας πίνειν, ὡσαύτως δὲ καὶ ὅδωρ πάλιν πολέμιον· ὃν δὲ τρόπον οὗνος ὅδατι συγκερασθεὶς ἥδυς καὶ ἐπιτερπῇ τὴν χάριν ἀποτελεῖ, οὕτως καὶ τὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ λόγου τέρπει τὰς ἀκοὰς τῶν ἐντυγχανόντων τῇ συντάξει. ἐνταῦθα δὲ ἔσται ἡ τελευτή.

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Γ'

1 ¹Ο δὲ Φιλοπάτωρ παρὰ τῶν ἀνακομισθέντων μαθὼν τὴν γενομένην τῶν ὑπ' αὐτοῦ κρατουμένων τόπων ἀφαίρεσιν ὑπὸ Ἀντιόχου παραγγείλας ταῖς πάσαις δυνάμεσιν πεζικαῖς τε καὶ ἱππικαῖς καὶ τὴν ἀδελφὴν Ἀρσινόην συμπαραλαβὼν ἐξώρμησεν μέχρι τῶν κατὰ Ραφίαν τόπων, ὅπου παρεμβεβλήκεισαν οἱ περὶ Ἀντίοχον.² Θεόδοτος δέ τις ἐκπληρῶσαι τὴν ἐπιβουλὴν διανοηθεὶς παραλαβὼν τῶν προϋποτεταγμένων αὐτῷ ὅπλων Πτολεμαϊκῶν τὰ κράτιστα διεκομίσθη νύκτωρ ἐπὶ τὴν τοῦ Πτολεμαίου σκηνὴν ὡς μόνος κτεῖναι αὐτὸν καὶ ἐν τούτῳ διαλῦσαι τὸν πόλεμον.³ τοῦτον δὲ διαγαγὼν Δοσίθεος ὁ Δριμύλου λεγόμενος, τὸ γένος Ιουδαῖος, ὕστερον δὲ μεταβαλὼν τὰ νόμιμα καὶ τῶν πατρίων δογμάτων ἀπηλλοτριωμένος, ἀσημόν τινα κατέκλινεν ἐν τῇ σκηνῇ, ὃν συνέβη κομίσασθαι τὴν ἐκείνου κόλασιν.⁴ γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης καὶ τῶν πραγμάτων μᾶλλον ἐρρωμένων τῷ Ἀντιόχῳ ἴκανῶς ἡ Ἀρσινόη ἐπιπορευσαμένη τὰς δυνάμεις παρεκάλει μετὰ οἴκτου καὶ δακρύων τοὺς πλοκάμους λελυμένη βοηθεῖν ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς τέκνοις καὶ γυναιξὶν θαρραλέως ἐπαγγελλομένη δώσειν νικήσασιν ἐκάστῳ δύο μνᾶς χρυσίου.⁵ καὶ οὕτως συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν χειρονομίαις διαφθαρῆναι, πολλοὺς δὲ καὶ δοριαλώτους συλλημφθῆναι.⁶ κατακρατήσας δὲ τῆς

ἐπιβουλῆς ἔκρινεν τὰς πλησίου πόλεις ἐπελθών παρακαλέσαι. ⁷ποιήσας δὲ τοῦτο καὶ τοῖς τεμένεσι δωρεὰς ἀπονείμας εὐθαρσεῖς τοὺς ὑποτεταγμένους κατέστησεν.

⁸Τῶν δὲ Ιουδαίων διαπεμψαμένων πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τῆς γερουσίας καὶ τῶν πρεσβυτέρων τοὺς ἀσπασομένους αὐτὸν καὶ ξένια κομιοῦντας καὶ ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν χαρισμάτους συνέβη μᾶλλον αὐτὸν προθυμηθῆναι ὡς τάχιστα πρὸς αὐτοὺς παραγενέσθαι. ⁹διακομισθεὶς δὲ εἰς Ιεροσόλυμα καὶ θύσας τῷ μεγίστῳ θεῷ καὶ χάριτας ἀποδοὺς καὶ τῶν ἔξῆς τι τῷ τόπῳ ποιήσας καὶ δὴ παραγενόμενος εἰς τὸν τόπον καὶ τῇ σπουδαιότητι καὶ εὐπρεπείᾳ καταπλαγείς, ¹⁰θαυμάσας δὲ καὶ τὴν τοῦ ιεροῦ εὐταξίαν ἐνεθυμήθη βουλεύσασθαι εἰς τὸν ναὸν εἰσελθεῖν. ¹¹τῶν δὲ εἰπόντων μὴ καθήκειν γίνεσθαι τοῦτο διὰ τὸ μηδὲ τοῖς ἐκ τοῦ ἔθνους ἔξειναι εἰσιέναι μηδὲ πᾶσιν τοῖς ιερεῦσιν, ἀλλ’ ἡ μόνω τῷ προηγουμένῳ πάντων ἀρχιερεῖ, καὶ τούτῳ κατ’ ἐνιαυτὸν ἄπαξ, ὃ δὲ οὐδαμῶς ἐπείθετο. ¹²τοῦ τε νόμου παραναγνωσθέντος οὐδὲ ὡς ἀπέλιπεν προφερόμενος ἑαυτὸν δεῖν εἰσελθεῖν λέγων Καὶ εὶ ἐκεῖνοι ἐστέρηνται ταύτης τῆς τιμῆς, ἐμὲ δὲ οὐ δεῖ. ¹³καὶ ἐπυνθάνετο διὰ τίνα αἰτίαν εἰσερχόμενον αὐτὸν εἰς πᾶν τέμενος οὐθεὶς ἐκάλυσεν τῶν παρόντων. ¹⁴καὶ τις ἀπρονοήτως ἔφη κακῶς αὐτὸ τοῦτο τερατεύεσθαι. ¹⁵γενομένου δέ, φησιν, τούτου διά τινα αἰτίαν, οὐχὶ πάντως εἰσελεύσεσθαι καὶ θελόντων αὐτῶν καὶ μή; ¹⁶τῶν δὲ ιερέων ἐν πάσαις ταῖς ἐσθήσεσιν προσπεσόντων καὶ δεομένων τοῦ μεγίστου θεοῦ βοηθεῖν τοῖς ἐνεστῶσιν καὶ τὴν ὁρμὴν τοῦ κακῶς ἐπιβαλλομένου μεταθεῖναι κραυγῆς τε μετὰ δακρύων τὸ ιερὸν ἐμπλησάντων ¹⁷οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἀπολειπόμενοι ταραχθέντες ἐξεπήδησαν ἄδηλον τιθέμενοι τὸ γινόμενον. ¹⁸αἵ τε κατάκλειστοι παρθένοι ἐν θαλάμοις σὺν ταῖς τεκούσαις ἐξώρμησαν καὶ ἀπέδωκαν κόνει τὰς κόμας πασάμεναι γόσου τε καὶ στεναγμῶν ἐνεπίμπλων τὰς πλατείας. ¹⁹αἱ δὲ καὶ προσαρτίως ἐσταλμέναι τοὺς πρὸς ἀπάντησιν διατεταγμένους παστοὺς καὶ τὴν ἄρμόζουσαν αἰδὼ παραλείπουσαι δρόμον ἀτακτον ἐν τῇ πόλει συνίσταντο. ²⁰τὰ δὲ νεογνὰ τῶν τέκνων αἱ πρὸς τούτοις μητέρες καὶ τιθηνοὶ παραλείπουσαι ἄλλως καὶ ἄλλως, αἱ μὲν κατ’ οἴκους, αἱ δὲ κατὰ τὰς ἀγυιάς, ἀνεπιστρέπτως εἰς τὸ πανυπέρτατον ιερὸν ἥθροιζοντο. ²¹ποικίλη δὲ ἦν τῶν εἰς τοῦτο συλλεγέντων ἡ δέησις ἐπὶ τοῖς ἀνοσίως ὑπ’ ἐκείνου κατεγχειρουμένοις. ²²σύν τε τούτοις οἱ περὶ τῶν πολιτῶν θρασυνθέντες οὐκ ἡνείχοντο τέλεον αὐτοῦ ἐπικειμένου καὶ τὸ τῆς προθέσεως ἐκπληροῦν διανοούμενου, ²³φωνήσαντες δὲ τὴν ὁρμὴν ἐπὶ τὰ ὅπλα ποιήσασθαι καὶ θαρραλέως ὑπὲρ τοῦ πατρώου νόμου τελευτῶν ἴκανὴν ἐποίησαν ἐν τῷ τόπῳ τραχύτητα, μόλις δὲ ὑπό τε τῶν γεραιῶν καὶ τῶν πρεσβυτέρων ἀποτραπέντες ἐπὶ τὴν αὐτὴν τῆς δεήσεως παρῆσαν στάσιν. ²⁴καὶ τὸ μὲν πλῆθος ὡς ἐμπροσθεν ἐν τούτοις ἀνεστρέφετο δεόμενον. ²⁵οἱ δὲ περὶ τὸν βασιλέα πρεσβύτεροι πολλαχῶς ἐπειρῶντο τὸν ἀγέρωχον αὐτοῦ νοῦν ἐξιστάνειν τῆς ἐντεθυμημένης ἐπιβουλῆς. ²⁶θρασυνθεὶς δὲ καὶ πάντα παραπέμψας ἥδη καὶ πρόσβασιν ἐποιεῖτο τέλος ἐπιθήσειν δοκῶν τῷ προειρημένῳ. ²⁷ταῦτα οὖν καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ὅντες θεωροῦντες ἐτράπησαν εἰς τὸ σὺν τοῖς ἡμετέροις ἐπικαλεῖσθαι τὸν πᾶν κράτος ἔχοντα τοῖς παροῦσιν ἐπαμῦναι μὴ παριδόντα τὴν ἄνομον καὶ ὑπερήφανον πρᾶξιν. ²⁸ἐκ δὲ τῆς πυκνοτάτης τε καὶ ἐμπόνου τῶν ὅχλων συναγομένης κραυγῆς ἀνείκαστός τις ἦν βοή. ²⁹δοκεῖν γὰρ ἦν

μὴ μόνον τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τὰ τείχη καὶ τὸ πᾶν ἔδαφος ἡχεῖν ὅτε δὴ τῶν πάντων τότε θάνατον ἀλλασσομένων ἀντὶ τῆς τοῦ τόπου βεβηλώσεως.

2 Ἡ μὲν οὖν ἀρχιερεὺς Σιμων ἐξ ἐναντίας τοῦ ναοῦ κάμψας τὰ γόνατα καὶ τὰς χεῖρας προτείνας εὐτάκτως ἐποιήσατο τὴν δέησιν τοιαύτην ²Κύριε κύριε, βασιλεῦ τῶν οὐρανῶν καὶ δέσποτα πάσης κτίσεως, ἄγιε ἐν ἀγίοις, μόναρχε, παντοκράτωρ, πρόσχες ἡμῖν καταπονουμένοις ὑπὸ ἀνοσίου καὶ βεβήλου θράσει καὶ σθένει πεφρυαγμένου. 3 σὺ γάρ ὁ κτίσας τὰ πάντα καὶ τῶν ὅλων ἐπικρατῶν δυνάστης δίκαιος εἶ καὶ τοὺς ὕβρει καὶ ἀγερωχίᾳ τι πράσσοντας κρίνεις. 4 σὺ τοὺς ἔμπροσθεν ἀδικίαν ποιήσαντας, ἐν οἷς καὶ γίγαντες ἥσαν ρώμη καὶ θράσει πεποιθότες, διέφθειρας ἐπαγαγὼν αὐτοῖς ἀμέτρητον ὄντος. 5 σὺ τοὺς ὑπερηφανίαν ἐργαζομένους Σοδομίτας διαδήλους ταῖς κακίαις γενομένους πυρὶ καὶ θείῳ κατέφλεξας παράδειγμα τοῖς ἐπιγινομένοις καταστήσας. 6 σὺ τὸν θρασὺν Φαραω καταδουλωσάμενον τὸν λαόν σου τὸν ἄγιον Ισραὴλ ποικίλαις καὶ πολλαῖς δοκιμάσας τιμωρίαις ἐγνώρισας τὴν σὴν δύναμιν, ἐφ' οἷς ἐγνώρισας τὸ μέγα σου κράτος. 7 καὶ ἐπιδιώξαντα αὐτὸν σὺν ἄρμασιν καὶ ὅχλων πλήθει ἐπέκλυσας βάθει θαλάσσης, τοὺς δὲ ἐμπιστεύσαντας ἐπὶ σὸι τῷ τῆς ἀπάσης κτίσεως δυναστεύοντι σώους διεκόμισας, 8 οἱ καὶ συνιδόντες ἔργα σῆς χειρὸς ἡνεσάν σε τὸν παντοκράτορα. 9 σύ, βασιλεῦ, κτίσας τὴν ἀπέραντον καὶ ἀμέτρητον γῆν ἐξελέξω τὴν πόλιν ταύτην καὶ ἡγίασας τὸν τόπον τοῦτον εἰς ὄνομά σοι τῷ τῶν ἀπάντων ἀπροσδεεῖ καὶ παρεδόξασας ἐν ἐπιφανείᾳ μεγαλοπρεπεῖ σύστασιν ποιησάμενος αὐτοῦ πρὸς δόξαν τοῦ μεγάλου καὶ ἐντίμου ὄνόματός σου. 10 καὶ ἀγαπῶν τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ ἐπηγγείλω διότι, ἐὰν γένηται ἡμῶν ἀποστροφὴ καὶ καταλάβῃ ἡμᾶς στενοχωρία καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον τοῦτον δεηθῶμεν, εἰσακούσῃ τῆς δεήσεως ἡμῶν. 11 καὶ δὴ πιστὸς εἴ καὶ ἀληθινός. 12 ἐπεὶ δὲ πλεονάκις θλιβέντων τῶν πατέρων ἡμῶν ἐβοήθησας αὐτοῖς ἐν τῇ ταπεινώσει καὶ ἐρρύσω αὐτοὺς ἐκ μεγάλων κακῶν, 13 ἴδού δὲ νῦν, ἄγιε βασιλεῦ, διὰ τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας ἡμῶν ἀμαρτίας καταπονούμεθα καὶ ὑπετάγημεν τοῖς ἔχθροῖς ἡμῶν καὶ παρείμεθα ἐν ἀδυναμίαις. 14 ἐν δὲ τῇ ἡμετέρᾳ καταπτώσει ὁ θρασὺς καὶ βέβηλος οὗτος ἐπιτηδεύει καθυβρίσαι τὸν ἐπὶ τῆς γῆς ἀναδεδειγμένον τῷ ὄνόματι τῆς δόξης σου ἄγιον τόπον. 15 τὸ μὲν γάρ κατοικητήριόν σου οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ ἀνέφικτος ἀνθρώποις ἐστίν. 16 ἀλλὰ ἐπεὶ εὔδοκήσας τὴν δόξαν σου ἐν τῷ λαῷ σου Ισραὴλ ἡγίασας τὸν τόπον τοῦτον, 17 μὴ ἐκδικήσῃς ἡμᾶς ἐν τῇ τούτων ἀκαθαρσίᾳ μηδὲ εὐθύνῃς ἡμᾶς ἐν βεβηλώσει, ἵνα μὴ καυχήσωνται οἱ παράνομοι ἐν θυμῷ αὐτῶν μηδὲ ἀγαλλιάσωνται ἐν ὑπερηφανίᾳ γλώσσης αὐτῶν λέγοντες 18 Ήμεῖς κατεπατήσαμεν τὸν οἶκον τοῦ ἀγιασμοῦ, ὡς καταπατοῦνται οἱ οἶκοι τῶν προσοχθισμάτων. 19 ἀπάλειψον τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν καὶ διασκέδασον τὰς ἀμβλακίας ἡμῶν καὶ ἐπίφανον τὸ ἔλεός σου κατὰ τὴν ὥραν ταύτην. 20 ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοί σου, καὶ δός αἰνέσεις ἐν τῷ στόματι τῶν καταπεπτωκότων καὶ συντετριμμένων τὰς ψυχὰς ποιήσας ἡμῖν εἰρήνην.

21 Ἐνταῦθα ὁ πάντων ἐπόπτης θεὸς καὶ προπάτωρ ἄγιος ἐν ἀγίοις εἰσακούσας τῆς ἐνθέσμου λιτανείας, τὸν ὕβρει καὶ θράσει μεγάλως ἐπηρμένον ἐμάστιξεν αὐτὸν 22 ἐνθεν καὶ ἐνθεν κραδάνας

αὐτὸν ὡς κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου ὥστε κατ' ἐδάφους ἄπρακτον, ἔτι καὶ τοῖς μέλεσιν παραλελυμένον μηδὲ φωνῆσαι δύνασθαι δικαίᾳ περιπεπληγμένον κρίσει. ²³ οὕτων οἱ τε φίλοι καὶ σωματοφύλακες ὁξεῖαν ἰδόντες τὴν καταλαβοῦσαν αὐτὸν εὔθυναν φοβούμενοι μὴ καὶ τὸ ζῆν ἐκλείπη, ταχέως αὐτὸν ἐξείλκυσαν ὑπερβάλλοντι καταπεπληγμένοι φόβῳ. ²⁴ ἐν χρόνῳ δὲ ὕστερον ἀναλεξάμενος αὐτὸν οὐδαμῶς εἰς μετάμελον ἥλθεν ἐπιτιμηθείς, ἀπειλὰς δὲ πικρὰς θέμενος ἀνέλυσεν.

²⁵ Διακομισθεὶς δὲ εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ τὰ τῆς κακίας ἐπαύξων διά τε τῶν προαποδεδειγμένων συμποτῶν καὶ ἑταίρων τοῦ παντὸς δικαίου κεχωρισμένων ²⁶ οὐ μόνον ταῖς ἀναριθμήτοις ἀσελγείαις διηρκέσθη, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον θράσους προῆλθεν ὥστε δυσφημίας ἐν τοῖς τόποις συνιστασθαι καὶ πολλοὺς τῶν φίλων ἀτενίζοντας εἰς τὴν τοῦ βασιλέως πρόθεσιν καὶ αὐτοὺς ἐπεσθαι τῇ ἐκείνου θελήσει. ²⁷ προέθετο δημοσίᾳ κατὰ τοῦ ἔθνους διαδοῦναι ψόγον. ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν αὐλὴν πύργου στήλην ἀναστήσας ἐκόλαψεν γραφὴν ²⁸ μηδένα τῶν μὴ θυόντων εἰς τὰ ἵερὰ αὐτῶν εἰσιέναι, πάντας δὲ τοὺς Ιουδαίους εἰς λαογραφίαν καὶ οἰκετικὴν διάθεσιν ἀχθῆναι, τοὺς δὲ ἀντιλέγοντας βίᾳ φερομένους τοῦ ζῆν μεταστῆσαι, ²⁹ τούς τε ἀπογραφομένους χαράσσεσθαι καὶ διὰ πυρὸς εἰς τὸ σῶμα παρασήμω Διονύσου κισσοφύλλω, οὓς καὶ καταχωρίσαι εἰς τὴν προσυνεσταλμένην αὐθεντίαν. ³⁰ ἦν δὲ μὴ τοῖς πᾶσιν ἀπεχθόμενος φαίνηται, ὑπέγραψεν Ἐὰν δέ τινες ἐξ αὐτῶν προαιρῶνται ἐν τοῖς κατὰ τὰς τελετὰς μεμυημένοις ἀναστρέφεσθαι, τούτους ἴσοπολίτας Ἀλεξανδρεῦσιν εἶναι.

³¹ Ἔνιοι μὲν οὖν ἐπιπολαίως τὰς τῆς πόλεως εὐσεβείας ἐπιβάθρας στυγοῦντες εὐχερῶς ἔαυτοὺς ἐδίδοσαν ὡς μεγάλης τινὸς κοινωνήσοντες εὐκλείας ἀπὸ τῆς ἐσομένης τῷ βασιλεῖ συναναστροφῆς. ³² οἱ δὲ πλεῖστοι γενναίᾳ ψυχῇ ἐνίσχυσαν καὶ οὐ διέστησαν τῆς εὐσεβείας τὰ τε χρήματα περὶ τοῦ ζῆν ἀντικαταλασσόμενοι ἀδεῶς ἐπειρῶντο ἔαυτοὺς ῥύσασθαι ἐκ τῶν ἀπογραφῶν. ³³ εὐέλπιδές τε καθειστήκεισαν ἀντιλήμψεως τεύξασθαι καὶ τοὺς ἀποχωροῦντας ἐξ αὐτῶν ἐβδελύσσοντο καὶ ὡς πολεμίους τοῦ ἔθνους ἔκρινον καὶ τῆς κοινῆς συναναστροφῆς καὶ εὐχρηστίας ἐστέρουν.

3 Ἡ Α καὶ μεταλαμβάνων ὁ δυσσεβὴς ἐπὶ τοσοῦτον ἐξεχόλησεν ὥστε οὐ μόνον τοῖς κατὰ Ἀλεξανδρειαν διοργίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν τῇ χώρᾳ βαρυτέρως ἐναντιωθῆναι καὶ προστάξαι σπεύσαντας συναγαγεῖν πάντας ἐπὶ τὸ αὐτὸν καὶ χειρίστω μόρφῳ τοῦ ζῆν μεταστῆσαι. ² τούτων δὲ οἰκονομουμένων φήμη δυσμενῆς ἐξηχεῖτο κατὰ τοῦ γένους ἀνθρώποις συμφρονοῦσιν εἰς κακοποίησιν ἀφορμῆς διδομένης εἰς διάθεσιν ὡς ἀν ἀπὸ τῶν νομίμων αὐτοὺς κωλυόντων. ³ οἱ δὲ Ιουδαῖοι τὴν μὲν πρὸς τοὺς βασιλεῖς εὔνοιαν καὶ πίστιν ἀδιάστροφον ἤσαν φυλάσσοντες, ⁴ σεβόμενοι δὲ τὸν θεὸν καὶ τῷ τούτου νόμῳ πολιτεύομενοι χωρισμὸν ἐποίουν ἐπὶ τῷ κατὰ τὰς τροφάς, δι’ ἣν αἰτίαν ἐνίοις ἀπεχθεῖς ἐφαίνοντο. ⁵ τῇ δὲ τῶν δικαίων εὐπραξίᾳ κοσμοῦντες τὴν συναναστροφὴν ἀπασιν ἀνθρώποις εὐδόκιμοι καθειστήκεισαν. ⁶ τὴν μὲν οὖν περὶ τοῦ γένους ἐν πᾶσιν θρυλουμένην εὐπραξίαν οἱ ἀλόφυλοι οὐδαμῶς διηριθμήσαντο, ⁷ τὴν δὲ περὶ τῶν προσκυνήσεων καὶ τροφῶν διάστασιν ἐθρύλουν φάσκοντες μήτε τῷ βασιλεῖ μήτε ταῖς δυνάμεσιν δικοσπόνδους τοὺς ἀνθρώπους γίνεσθαι, δυσμενεῖς δὲ εἶναι καὶ μέγα τι τοῖς πράγμασιν ἐναντιουμένους· καὶ οὐ τῷ τυχόντι περιῆψαν ψόγῳ. ⁸ οἱ δὲ κατὰ

τὴν πόλιν "Ελληνες οὐδὲν ἡδικημένοι ταραχὴν ἀπροσδόκητον περὶ τοὺς ἀνθρώπους θεωροῦντες καὶ συνδρομὰς ἀπροσκόπους γινομένας βοηθεῖν μὲν οὐκ ἔσθενον, τυραννικὴ γὰρ ἦν ἡ διάθεσις, παρεκάλουν δὲ καὶ δυσφόρως εἶχον καὶ μεταπεσεῖσθαι ταῦτα ὑπελάμβανον. ⁹μὴ γὰρ οὕτω παροραθήσεσθαι τηλικοῦτο σύστεμα μηδὲν ἡγνοηκός. ¹⁰ἥδη δὲ καὶ τινες γείτονές τε καὶ φίλοι καὶ συμπραγματεύμενοι μυστικῶς τινας ἐπισπώμενοι πίστεις ἐδίδουν συνασπιεῖν καὶ πᾶν ἔκτενὲς προσοίσεσθαι πρὸς ἀντίλημψιν.

¹¹Ἐκεῖνος μὲν οὖν τῇ κατὰ τὸ παρὸν εὐημερίᾳ γεγαυρωμένος καὶ οὐ καθορῶν τὸ τοῦ μεγίστου θεοῦ κράτος, ὑπολαμβάνων δὲ διηνεκῶς ἐν τῇ αὐτῇ διαμενεῖν βουλῇ, ἔγραψεν κατ' αὐτῶν ἐπιστολὴν τήδε ¹²Βασιλεὺς Πτολεμαῖος Φιλοπάτωρ τοῖς κατ' Αἴγυπτον καὶ κατὰ τόπον στρατηγοῖς καὶ στρατιώταις χαίρειν καὶ ἐρρῶσθαι. ¹³ἔρρωμαι δὲ καὶ αὐτὸς ἐγὼ καὶ τὰ πράγματα ἡμῶν. ¹⁴τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν γενομένης ἡμῖν ἐπιστρατείας, ἥστε καὶ αὐτοί, τῇ τῶν θεῶν ἀπροπτώτῳ συμμαχίᾳ κατὰ λόγον ἐπὶ τέλος ἀχθείσης ¹⁵ἡγησάμεθα μὴ βίᾳ δόρατος, ἐπιεικείᾳ δὲ καὶ πολλῇ φιλανθρωπίᾳ τιθηνήσασθαι τὰ κατοικοῦντα Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην ἔθνη εὖ ποιῆσαί τε ἀσμένως. ¹⁶καὶ τοῖς κατὰ πόλιν ιεροῖς ἀπονείμαντες προσόδους πλείστας προήχθημεν καὶ εἰς τὰ Ιεροσόλυμα ἀναβάντες τιμῆσαι τὸ ιερὸν τῶν ἀλιτηρίων καὶ μηδέποτε ληγόντων τῆς ἀνοίας. ¹⁷οἱ δὲ λόγω μὲν τὴν ἡμετέραν ἀποδεξάμενοι παρουσίαν, τῷ δὲ πράγματι νόθως, προθυμητῶν ἡμῶν εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν αὐτῶν καὶ τοῖς ἐκπρεπέσιν καὶ καλλίστοις ἀναθήμασιν τιμῆσαι ¹⁸τύφοις φερόμενοι παλαιοτέροις εἰρξαν ἡμᾶς τῆς εἰσόδου λειπόμενοι τῆς ἡμετέρας ἀλκῆς δι' ἥν ἔχομεν πρὸς ἄπαντας ἀνθρώπους φιλανθρωπίαν. ¹⁹τὴν δὲ αὐτῶν εἰς ἡμᾶς δυσμένειαν ἔκδηλον καθιστάντες ὡς μονώτατοι τῶν ἔθνῶν βασιλεῦσιν καὶ τοῖς ἑαυτῶν εὐεργέταις ὑψαυχενοῦντες οὐδὲν γνήσιον βούλονται φέρειν. ²⁰ἡμεῖς δὲ τῇ τούτων ἀνοίᾳ συμπεριενεχθέντες καὶ μετὰ νίκης διακομισθέντες εἰς τὴν Αἴγυπτον τοῖς πᾶσιν ἔθνεσιν φιλανθρώπως ἀπαντήσαντες καθὼς ἐπρεπεν ἐποιήσαμεν, ²¹ἐν δὲ τούτοις πρὸς τοὺς ὁμοφύλους αὐτῶν ἀμνησικακίαν ἄπασιν γνωρίζοντες· διά τε τὴν συμμαχίαν καὶ τὰ πεπιστευμένα μετὰ ἀπλότητος αὐτοῖς ἀρχῆθεν μυρία πράγματα τολμήσαντες ἐξαλλοιῶσαι ἐβουλήθημεν καὶ πολιτείας αὐτοὺς Ἄλεξανδρέων καταξιῶσαι καὶ μετόχους τῶν ἀεὶ ιερῶν καταστῆσαι. ²²οἱ δὲ τούναντίον ἔκδεχόμενοι καὶ τῇ συμφύτῳ κακογθείᾳ τὸ καλὸν ἀπωσάμενοι, διηνεκῶς δὲ εἰς τὸ φαῦλον ἔκνεύοντες ²³οὐ μόνον ἀπεστρέψαντο τὴν ἀτίμητον πολιτείαν, ἀλλὰ καὶ βδελύσπονται λόγω τε καὶ σιγῇ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὀλίγους πρὸς ἡμᾶς γνησίως διακειμένους παρ' ἔκαστα ὑφορώμενοι μετὰ τῆς δυσκλεεστάτης ἐμβιώσεως διὰ τάχους ἡμᾶς καταστρέψαι τὰ πράγματα. ²⁴διὸ καὶ τεκμηρίοις καλῶς πεπεισμένοι τούτους κατὰ πάντα δυσνοεῖν ἡμῖν τρόπον καὶ προνοούμενοι μήποτε αἰφνιδίου μετέπειτα ταραχῆς ἐνστάσης ἡμῖν τοὺς δυστεβεῖς τούτους κατὰ νάτου προδότας καὶ βαρβάρους ἔχωμεν πολεμίους ²⁵προστετάχαμεν ἅμα τῷ προσπεσεῖν τὴν ἐπιστολὴν τήδε αὐθωρὶ τοὺς ἐννεμομένους σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις μετὰ ὕβρεως καὶ σκυλμῶν ἀποστεῖλαι πρὸς ἡμᾶς ἐν δεσμοῖς σιδηροῖς πάντοθεν κατακεκλεισμένους, εἰς ἀνήκεστον καὶ δυσκλεῆ πρέποντα δυσμενέσι φόνον.

²⁶τούτων γὰρ ὁμοῦ κολασθέντων διειλήφαμεν εἰς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τελείως ἡμῖν τὰ πράγματα ἐν εὔσταθείᾳ καὶ τῇ βελτίστῃ διαθέσει κατασταθήσεσθαι. ²⁷δις δ' ἀν σκεπάσῃ τινὰ τῶν Ιουδαίων ἀπὸ γεραιοῦ μέχρι νηπίου καὶ μέχρι τῶν ὑπομαστιδίων, αἰσχίσταις βασάνοις ἀποτυμπανισθήσεται πανοικίᾳ. ²⁸μηνύειν δὲ τὸν βουλόμενον, ἐφ' ᾧ τὴν οὐσίαν τοῦ ἐμπίπτοντος ὑπὸ τὴν εὕθυναν λήμψεται καὶ ἐκ τοῦ βασιλικοῦ ἀργυρίου δραχμὰς δισχιλίας καὶ τῇ ἐλευθερίᾳ στεφανωθήσεται. ²⁹πᾶς δὲ τόπος, οὗ ἐὰν φωραθῆ τὸ σύνολον σκεπαζόμενος Ιουδαῖος, ἄβατος καὶ πυριφλεγὴς γινέσθω καὶ πάση θητῇ φύσει καθ' ἅπαν ἄχρηστος φανήσεται εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον.

³⁰Καὶ ὁ μὲν τῆς ἐπιστολῆς τύπος οὕτως ἐγέγραπτο.

4 ¹Πάντη δέ, ὅπου προσέπιπτεν τοῦτο τὸ πρόσταγμα, δημοτελής συνίστατο τοῖς ἔθνεσιν εὐωχίᾳ μετὰ ἀλαλαγμῶν καὶ χαρᾶς ὡς ἀν τῆς προκατεσκιρωμένης αὐτοῖς πάλαι κατὰ διάνοιαν μετὰ παρρησίας νῦν ἐκφαινομένης ἀπεχθείας. ²τοῖς δὲ Ιουδαίοις ἄληκτον πένθος ἦν καὶ πανόδυρτος μετὰ δακρύων βοὴ στεναγμοῖς πεπυρωμένης πάντοθεν αὐτῶν τῆς καρδίας ὀλοφυρομένων τὴν ἀπροσδόκητον ἔξαιφνης αὐτοῖς ἐπικριθεῖσαν ὀλεθρίαν. ³τίς νομὸς ἢ πόλις ἢ τίς τὸ σύνολον οἰκητὸς τόπος ἢ τίνες ἀγυιαὶ κοπετοῦ καὶ γόων ἐπ' αὐτοῖς οὐκ ἐνεπιπλῶντο; ⁴οὕτως γὰρ μετὰ πικρίας ἀνοίκτου ψυχῆς ὑπὸ τῶν κατὰ πόλιν στρατηγῶν ὁμοθυμαδὸν ἔξαπεστέλλοντο ὥστε ἐπὶ ταῖς ἔξαλλοις τιμωρίαις καὶ τινας τῶν ἔχθρῶν λαμβάνοντας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν κοινὸν ἔλεον καὶ λογιζομένους τὴν ἄδηλον τοῦ βίου καταστροφὴν δακρύειν αὐτῶν τὴν δυσάθλιον ἔξαποστολήν. ⁵ἥγετο γὰρ γεραιῶν πλῆθος πολιᾷ πεπυκασμένων, τὴν ἐκ τοῦ γήρας νωθρότητα ποδῶν ἐπίκυφον ἀνατροπῆς ὄρμῇ βιαίας ἀπάσης αἰδοῦς ἄνευ πρὸς ὀξεῖαν καταχρωμένων πορείαν. ⁶αἱ δὲ ἄρτι πρὸς βίου κοινωνίαν γαμικὸν ὑπεληλυθῦαι παστὸν νεάνιδες ἀντὶ τέρψεως μεταλαβοῦσαι γόους καὶ κόνει τὴν μυροβρεχῆ πεφυρμέναι κόμην, ἀκαλύπτως δὲ ἀγόμεναι θρῆνον ἀνθ' ὑμεναίων ὁμοθυμαδὸν ἔξηρχον ὡς ἐσπαραγμέναι σκυλμοῖς ἀλλοεθνέσιν. ⁷δέσμιαι δὲ δημοσίᾳ μέχρι τῆς εἰς τὸ πλοῖον ἐμβολῆς εἴλκοντο μετὰ βίας. ⁸οἵ τε τούτων συνζυγεῖς βρόχοις ἀντὶ στεφέων τοὺς αὐχένας περιπεπλεγμένοι μετὰ ἀκμαίας νεανικῆς ἡλικίας ἀντὶ εὐωχίας καὶ νεωτερικῆς ῥάθυμίας τὰς ἐπιλοίπους τῶν γάμων ἡμέρας ἐν θρήνοις διῆγον παρὰ πόδας ἥδη τὸν ἄδην ὄρῶντες κείμενον. ⁹κατήχθησαν δὲ θηρίων τρόπον ἀγόμενοι σιδηροδέσμοις ἀνάγκαις, οἱ μὲν τοῖς ζυγοῖς τῶν πλοίων προσηλωμένοι τοὺς τραχήλους, οἱ δὲ τοὺς πόδας ἀρρήκτοις κατησφαλισμένοι πέδαις, ¹⁰ἔτι καὶ τῷ καθύπερθε πυκνῷ σανιδώματι διακειμένῳ, ὅπως πάντοθεν ἐσκοτισμένοι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγωγὴν ἐπιβούλων ἐν παντὶ τῷ κατάπλῳ λαμβάνωσιν.

¹¹Τούτων δὲ ἐπὶ τὴν λεγομένην Σχεδίαν ἀχθέντων καὶ τοῦ παράπλου περανθέντος, καθὼς ἦν δεδογματισμένον τῷ βασιλεῖ, προσέταξεν αὐτοὺς ἐν τῷ πρὸ τῆς πόλεως ἵπποδρόμῳ παρεμβαλεῖν ἀπλάτῳ καθεστῶτι περιμέτρῳ καὶ πρὸς παραδειγματισμὸν ἄγαν εὐκαιροτάτῳ καθεστῶτι πᾶσι τοῖς καταπορευομένοις εἰς τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἐκ τούτων εἰς τὴν χώραν στελλομένοις πρὸς ἐκδημίαν πρὸς τὸ μηδὲ ταῖς δυνάμεσιν αὐτοῦ κοινωνεῖν μηδὲ τὸ σύνολον καταξιῶσαι περιβόλων. ¹²ὡς δὲ τοῦτο

ἐγενήθη, ἀκούσας τοὺς ἐκ τῆς πόλεως ὁμοεθνεῖς κρυβῇ ἐκπορευομένους πυκνότερον ἀποδύρεσθαι τὴν ἀκλεῆ τῶν ἀδελφῶν ταλαιπωρίαν ¹³διοργισθεὶς προσέταξεν καὶ τούτοις ὁμοῦ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπιμελῶς ὡς ἐκείνοις ποιῆσαι μὴ λειπομένοις κατὰ μηδένα τρόπον τῆς ἐκείνων τιμωρίας,
¹⁴ἀπογραφῆναι δὲ πᾶν τὸ φῦλον ἐξ ὀνόματος, οὐκ εἰς τὴν ἔμπροσθεν βραχεῖ προδεδηλωμένην τῶν ἔργων κατάπονον λατρείαν, στρεβλωθέντας δὲ ταῖς παρηγγελμέναις αἰκίαις τὸ τέλος ἀφανίσαι μιᾶς ὑπὸ καιρὸν ἡμέρας. ¹⁵ἔγινετο μὲν οὖν ἡ τούτων ἀπογραφὴ μετὰ πικρᾶς σπουδῆς καὶ φιλοτίμου προσεδρείας ἀπὸ ἀνατολῶν ἥλιου μέχρι δυσμῶν ἀνήνυτον λαμβάνουσα τὸ τέλος ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα.

¹⁶Μεγάλως δὲ καὶ διηνεκῶς ὁ βασιλεὺς χαρᾶ πεπληρωμένος συμπόσια ἐπὶ πάντων τῶν εἰδώλων συνιστάμενος πεπλανημένη πόρρω τῆς ἀληθείας φρενὶ καὶ βεβήλῳ στόματι τὰ μὲν κωφὰ καὶ μὴ δυνάμενα αὐτοῖς λαλεῖν ἢ ἀρήγειν ἐπαινῶν, εἰς δὲ τὸν μέγιστον θεὸν τὰ μὴ καθήκοντα λαλῶν. ¹⁷μετὰ δὲ τὸ προειρημένον τοῦ χρόνου διάστημα προσηνέγκαντο οἱ γραμματεῖς τῷ βασιλεῖ μηκέτι ἰσχύειν τὴν τῶν Ιουδαίων ἀπογραφὴν ποιεῖσθαι διὰ τὴν ἀμέτρητον αὐτῶν πληθὺν ¹⁸καίπερ ὄντων ἔτι κατὰ τὴν χώραν τῶν πλειόνων, τῶν μὲν κατὰ τὰς οἰκίας ἔτι συνεστηκότων, τῶν δὲ καὶ κατὰ τόπον, ὡς ἀδυνάτου καθεστῶτος πᾶσιν τοῖς ἐπ' Αἴγυπτον στρατηγοῖς. ¹⁹ἀπειλήσαντος δὲ αὐτοῖς σκληρότερον ὡς δεδωροκοπημένοις εἰς μηχανὴν τῆς ἐκφυγῆς συνέβη σαφῶς αὐτὸν περὶ τούτου πιστωθῆναι
²⁰λεγόντων μετὰ ἀποδείξεως καὶ τὴν χαρτηρίαν ἥδη καὶ τοὺς γραφικοὺς καλάμους, ἐν οἷς ἔχρωντο, ἐκλελοιπέναι. ²¹τοῦτο δὲ ἦν ἐνέργεια τῆς τοῦ βοηθοῦντος τοῖς Ιουδαίοις ἐξ οὐρανοῦ προνοίας ἀνικήτου.

5 ¹Τότε προσκαλεσάμενος "Ἐρμωνα τὸν πρὸς τῇ τῶν ἐλεφάντων ἐπιμελείᾳ βαρείᾳ μεμεστωμένος ὄργῃ καὶ χόλῳ κατὰ πᾶν ἀμετάθετος ²ἐκέλευσεν ὑπὸ τὴν ἐπερχομένην ἡμέραν δαψιλέσι δράκεσι λιβανωτοῦ καὶ οἴνῳ πλείονι ἀκράτῳ ἀπαντας τοὺς ἐλέφαντας ποτίσαι ὄντας τὸν ἀριθμὸν πεντακοσίους καὶ ἀγριωθέντας τῇ τοῦ πόματος ἀφθόνῳ χορηγίᾳ εἰσαγαγεῖν πρὸς συνάντησιν τοῦ μόρου τῶν Ιουδαίων. ³δό μὲν τάδε προστάσσων ἐτρέπετο πρὸς τὴν εὐωχίαν συναγαγῶν τοὺς μάλιστα τῶν φίλων καὶ τῆς στρατιᾶς ἀπεχθῶς ἔχοντας πρὸς τοὺς Ιουδαίους. ⁴δό δὲ ἐλεφαντάρχης τὸ προσταγὴν ἀραρότως "Ἐρμων συνετέλει. ⁵οἵ τε πρὸς τούτοις λειτουργοὶ κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐξιόντες τὰς τῶν ταλαιπωρούντων ἐδέσμευον χεῖρας τήν τε λοιπὴν ἐμηχανῶντο περὶ αὐτοὺς ἀσφάλειαν ἔννυχον δόξαντες ὁμοῦ λήμψεσθαι τὸ φῦλον πέρας τῆς ὀλεθρίας. ⁶οἱ δὲ πάσης σκέπης ἔρημοι δοκοῦντες εἶναι τοῖς ἔθνεσιν Ιουδαῖοι διὰ τὴν πάντοθεν περιέχουσαν αὐτοὺς μετὰ δεσμῶν ἀνάγκην ⁷τὸν παντοκράτορα κύριον καὶ πάσης δυνάμεως δυναστεύοντα, ἐλεήμονα θεὸν αὐτῶν καὶ πατέρα, δυσκαταπαύστῳ βοῇ πάντες μετὰ δακρύων ἐπεκαλέσαντο δεόμενοι ⁸τὴν κατ' αὐτῶν μεταστρέψαι βουλὴν ἀνοσίαν καὶ ῥύσασθαι αὐτοὺς μετὰ μεγαλομεροῦς ἐπιφανείας ἐκ τοῦ παρὰ πόδας ἐν ἐτοίμῳ μόρου. ⁹τούτων μὲν οὖν ἐκτενῶς ἡ λιτανεία ἀνέβαινεν εἰς τὸν οὐρανόν.

¹⁰Ο δὲ Ἔρμων τοὺς ἀνηλεεῖς ἐλέφαντας ποτίσας πεπληρωμένους τῆς τοῦ οἴνου πολλῆς χορηγίας καὶ τοῦ λιβάνου μεμεστωμένους ὅρθριος ἐπὶ τὴν αὐλὴν παρῆν περὶ τούτων προσαγγεῖαι τῷ βασιλεῖ.
¹¹τὸ δὲ ἀπ' αἰῶνος χρόνου κτίσμα καλὸν ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ χαριζομένου πᾶσιν, οἵς ἀν αὐτὸς θελήσῃ, ὕπου μέρος ἀπέστειλεν εἰς τὸν βασιλέα, ¹²καὶ ἡδίστῳ καὶ βαθεῖ κατεσχέθη τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ δεσπότου τῆς ἀθέσμου μὲν προθέσεως πολὺ διεσφαλμένος, τοῦ δὲ ἀμεταθέτου λογισμοῦ μεγάλως διεψευσμένος. ¹³οὗ τε Ιουδαῖοι τὴν προσημανθεῖσαν ὥραν διαφυγόντες τὸν ἄγιον ἥνουν θεὸν αὐτῶν καὶ πάλιν ἡξίουν τὸν εὔκατάλλακτον δεῖξαι μεγαλοσθενοῦς ἔαυτοῦ χειρὸς κράτος ἔθνεσιν ὑπερηφάνοις. ¹⁴μεσούσης δὲ ἡδη δεκάτης ὥρας σχεδὸν ὁ πρὸς ταῖς κλήσεσιν τεταγμένος ἀθρόους τοὺς κλητοὺς ἴδων ἔνυξεν προσελθὼν τὸν βασιλέα. ¹⁵καὶ μόλις διεγείρας ὑπέδειξε τὸν τῆς συμποσίας καιρὸν ἡδη παρατρέχοντα τὸν περὶ τούτων λόγον ποιούμενος. ¹⁶δὸν ὁ βασιλεὺς λογισάμενος καὶ τραπεὶς εἰς τὸν πότον ἐκέλευσεν τοὺς παραγεγονότας ἐπὶ τὴν συμποσίαν ἄντικρυς ἀνακλῖναι αὐτοῦ. ¹⁷οὗ καὶ γενομένου παρήνει εἰς εὐωχίαν δόντας ἔαυτοὺς τὸ παρὸν τῆς συμποσίας ἐπὶ πολὺ γεραιρομένους εἰς εὐφροσύνην καταθέσθαι μέρος. ¹⁸ἐπὶ πλεῖον δὲ προβαινούσης τῆς ὁμιλίας τὸν Ἔρμων προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς μετὰ πικρᾶς ἀπειλῆς ἐπυνθάνετο, τίνος ἔνεκεν αἰτίας εἰάθησαν οἱ Ιουδαῖοι τὴν περιοῦσαν ἡμέραν περιβεβιωκότες. ¹⁹τοῦ δὲ ὑποδείξαντος ἔτι νυκτὸς τὸ προσταγὴν ἐπὶ τέλος ἀγειοχέναι καὶ τῶν φίλων αὐτῷ προσμαρτυρησάντων ²⁰τὴν ὡμότητα χείρονα Φαλάριδος ἐσχηκῶς ἔφη τῷ τῆς σήμερον ὕπνῳ χάριν ἔχειν αὐτούς· ἀνυπερθέτως δὲ εἰς τὴν ἐπιτελοῦσαν ἡμέραν κατὰ τὸ ὅμοιον ἐτοίμασον τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ τὸν τῶν ἀθεμίτων Ιουδαίων ἀφανισμόν. ²¹εἰπόντος δὲ τοῦ βασιλέως ἀσμένως πάντες μετὰ χαρᾶς οἱ παρόντες ὁμοῦ συναινέσαντες εἰς τὸν ἴδιον οἶκον ἔκαστος ἀνέλυσεν. ²²καὶ οὐχ οὕτως εἰς ὕπνον κατεχρήσαντο τὸν χρόνον τῆς νυκτός, ὡς εἰς τὸ παντοίους μηχανᾶσθαι τοῖς ταλαιπώροις δοκοῦσιν ἐμπαιγμούς.

²³Ἄρτι δὲ ἀλεκτρυῶν ἐκέκραγεν ὅρθριος, καὶ τὰ θηρία καθωπλικῶς ὁ Ἔρμων ἐν τῷ μεγάλῳ περιστύλῳ διεκίνει. ²⁴τὰ δὲ κατὰ τὴν πόλιν πλήθη συνήθροιστο πρὸς τὴν οἰκτροτάτην θεωρίαν προσδοκῶντα τὴν πρώιαν μετὰ σπουδῆς. ²⁵οἱ δὲ Ιουδαῖοι κατὰ τὸν ἀμερῆ ψυχουλκούμενοι χρόνον πολύδακρυν ἰκετείαν ἐν μέλεσιν γοεροῖς τείνοντες τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐδέοντο τοῦ μεγίστου θεοῦ πάλιν αὐτοῖς βοηθῆσαι συντόμως. ²⁶οὕπω δὲ ἡλίου βολαὶ κατεσπείροντο, καὶ τοῦ βασιλέως τοὺς φίλους ἐκδεχομένου ὁ Ἔρμων παραστὰς ἐκάλει πρὸς τὴν ἔξοδον ὑποδεικνύων τὸ πρόθυμον τοῦ βασιλέως ἐν ἐτοίμῳ κεῖσθαι. ²⁷τοῦ δὲ ἀποδεξαμένου καὶ καταπλαγέντος ἐπὶ τῇ παρανόμῳ ἐξόδῳ κατὰ πᾶν ἀγνωσίᾳ κεχρατημένος ἐπυνθάνετο, τί τὸ πρᾶγμα, ἐφ' οὗ τοῦτο αὐτῷ μετὰ σπουδῆς τετέλεσται. ²⁸τοῦτο δὲ ἦν ἡ ἐνέργεια τοῦ πάντα δεσποτεύοντος θεοῦ τῶν πρὶν αὐτῷ μεμηχανημένων λήθην κατὰ διάνοιαν ἐντεθεικότος. ²⁹ὑπεδείκνυεν ὁ Ἔρμων καὶ πάντες οἱ φίλοι τὰ θηρία καὶ τὰς δυνάμεις ἡτοιμάσθαι, βασιλεῦ, κατὰ τὴν ἐκτενῆ πρόθεσιν. ³⁰δὲ ἐπὶ τοῖς ῥηθεῖσιν πληρωθεὶς βαρεῖ χόλω διὰ τὸ περὶ τούτων προνοίᾳ θεοῦ διεσκεδάσθαι πᾶν αὐτοῦ τὸ νόημα ἐνατενίσας μετὰ

ἀπειλῆς εἴπεν ³¹Οσοι γονεῖς παρῆσαν ἥ παίδων γόνοι, τήνδε θηρσὶν ἀγρίοις ἐσκεύασα ἀν δαψιλῇ θοῦναν ἀντὶ τῶν ἀνεγκλήτων ἐμοὶ καὶ προγόνοις ἐμοῖς ἀποδεδειγμένων ὄλοσχερῇ βεβαίαν πίστιν ἔξοχως Ιουδαίων. ³²καίπερ εἰ μὴ διὰ τὴν τῆς συντροφίας στοργὴν καὶ τῆς χρείας, τὸ ζῆν ἀντὶ τούτων ἐστερήθης. ³³οὕτως δὲ "Ἐρμων ἀπροσδόκητον ἐπικίνδυνον ὑπήνεγκεν ἀπειλὴν καὶ τῇ ὁράσει καὶ τῷ προσώπῳ συνεστάλῃ. ³⁴δὲ καθεῖς δὲ τῶν φίλων σκυθρωπῶς ὑπεκρέων τοὺς συνηθροισμένους ἀπέλυσαν ἔκαστον ἐπὶ τὴν ἴδιαν ἀσχολίαν. ³⁵οἱ τε Ιουδαῖοι τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀκούσαντες τὸν ἐπιφανῆ θεὸν κύριον βασιλέα τῶν βασιλέων ἦνον καὶ τῆσδε τῆς βοηθείας αὐτοῦ τετευχότες.

³⁶Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς νόμους δὲ βασιλεὺς συστησάμενος πᾶν τὸ συμπόσιον εἰς εὐφροσύνην τραπῆναι παρεκάλει. ³⁷τὸν δὲ "Ἐρμωνα προσκαλεσάμενος μετὰ ἀπειλῆς εἴπεν Ποσάκις δὲ δεῖ σοι περὶ τούτων αὐτῶν προστάττειν, ἀθλιώτατε; ³⁸τοὺς ἐλέφαντας ἔτι καὶ νῦν καθόπλισον εἰς τὴν αὔριον ἐπὶ τὸν τῶν Ιουδαίων ἀφανισμόν. ³⁹οἱ δὲ συνανακείμενοι συγγενεῖς τὴν ἀσταθῆ διάνοιαν αὐτοῦ θαυμάζοντες προεφέροντο τάδε ⁴⁰Βασιλεῦ, μέχρι τίνος ὡς ἀλόγους ἡμᾶς διαπειράζεις προστάσσων ἥδη τρίτον αὐτοὺς ἀφανίσαι καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἐκ μεταβολῆς ἀναλύων τὰ σοὶ δεδογμένα; ⁴¹ῶν χάριν ἡ πόλις διὰ τὴν προσδοκίαν ὄχλεῖ καὶ πληθύουσα συστροφαῖς ἥδη καὶ κινδυνεύει πολλάκις διαρπασθῆναι. ⁴²ὅθεν δὲ κατὰ πάντα Φάλαρις βασιλεὺς ἐμπληθυνθεὶς ἀλογιστίας καὶ τὰς γινομένας πρὸς ἐπισκοπὴν τῶν Ιουδαίων ἐν αὐτῷ μεταβολὰς τῆς ψυχῆς παρ' οὐδὲν ἡγούμενος ἀτελέστατον βεβαίως ὅρκον ὄρισάμενος τούτους μὲν ἀνυπερθέτως πέμψειν εἰς ἄδην ἐν γόνασιν καὶ ποσὶν θηρίων ἥκισμένους, ⁴³ἐπιστρατεύσαντα δὲ ἐπὶ τὴν Ιουδαίαν ἵστοπεδον πυρὶ καὶ δόρατι θήσεσθαι διὰ τάχους καὶ τὸν ἄβατον ἡμῖν αὐτῶν ναὸν πυρὶ πρηνέα ἐν τάχει τῶν συντελούντων ἐκεῖ θυσίας ἔρημον εἰς τὸν ἄπαντα χρόνον καταστήσειν. ⁴⁴τότε περιχαρεῖς ἀναλύσαντες οἱ φίλοι καὶ συγγενεῖς μετὰ πίστεως διέτασσον τὰς δυνάμεις ἐπὶ τοὺς εὐκαιροτάτους τόπους τῆς πόλεως πρὸς τὴν τήρησιν. ⁴⁵δὲ ἐλεφαντάρχης τὰ θηρία σχεδὸν ὡς εἰπεῖν εἰς κατάστεμα μανιῶδες ἀγειοχῶς εὐωδεστάτοις πόμασιν οἴνου λελιβανωμένου φοβερῶς κεκοσμημένα κατασκευαῖς ⁴⁶περὶ τὴν ἕω τῆς πόλεως ἥδη πλήθεσιν ἀναριθμήτοις κατὰ τοῦ ἱπποδρόμου καταμεμεστωμένης εἰσελθὼν εἰς τὴν αὐλὴν ἐπὶ τὸ προκείμενον ὥτρυνε τὸν βασιλέα. ⁴⁷δὲ ὄργῃ βαρείᾳ γεμίσας δυσσεβῇ φρένα παντὶ τῷ βάρει σὺν τοῖς θηρίοις ἔξωρμησε βουλόμενος ἀτρώτῳ καρδίᾳ καὶ κόραις ὀφθαλμῶν θεάσασθαι τὴν ἐπίπονον καὶ ταλαίπωρον τῶν προσεσημαμμένων καταστροφήν. ⁴⁸ώς δὲ τῶν ἐλεφάντων ἔξιόντων περὶ πύλην καὶ τῆς συνεπομένης ἐνόπλου δυνάμεως τῆς τε τοῦ πλήθους πορείας κονιορτὸν ἰδόντες καὶ βαρυηχῇ θόρυβον ἀκούσαντες οἱ Ιουδαῖοι ⁴⁹ὑστάτην βίου ῥοπὴν αὐτοῖς ἐκείνην δόξαντες εἶναι τὸ τέλος τῆς ἀθλιωτάτης προσδοκίας εἰς οἴκτον καὶ γόους τραπέντες κατεφίλουν ἀλλήλους περιπλεκόμενοι τοῖς συγγενέσιν ἐπὶ τοὺς τραχήλους ἐπιπίπτοντες, γονεῖς παισὶν καὶ μητέρες νεάνισιν, ἔτεραι δὲ νεογνὰ πρὸς μαστοὺς ἔχουσαι βρέφη τελευταῖον ἔλκοντα γάλα. ⁵⁰οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰς ἐμπροσθεν αὐτῶν γεγενημένας ἀντιλήμψεις ἔξι οὐρανοῦ συνιδόντες πρηνεῖς ὁμοθυμαδὸν ρίψαντες ἐαυτοὺς καὶ τὰ νήπια χωρίσαντες

τῶν μαστῶν ⁵¹ἀνεβόησαν φωνῇ μεγάλῃ σφόδρα τὸν τῆς ἀπάσης δυνάμεως δυνάστην ἰκετεύοντες οἰκτῖραι μετὰ ἐπιφανείας αὐτοὺς ἥδη πρὸς πύλαις ἄδου καθεστῶτας.

6 ¹Ελεαζαρος δέ τις ἀνὴρ ἐπίσημος τῶν ἀπὸ τῆς χώρας Ἱερέων, ἐν πρεσβείᾳ τὴν ἡλικίαν ἥδη λελογχώς καὶ πάσῃ τῇ κατὰ τὸν βίον ἀρετῇ κεκοσμημένος, τοὺς περὶ αὐτὸν καταστείλας πρεσβυτέρους ἐπικαλεῖσθαι τὸν ἄγιον θεὸν προσηύξατο τάδε ²Βασιλεῦ μεγαλοκράτωρ, Ὕψιστε παντοκράτωρ θεὲ τὴν πᾶσαν διακυβερνῶν ἐν οἰκτιρμοῖς κτίσιν, ³ἐπιδε ἐπὶ Αἴθραμ σπέρμα, ἐπὶ ἡγιασμένου τέκνα Ιακωβ, μερίδος ἡγιασμένης σου λαὸν ἐν ἔνη γῇ ἔνον ἀδίκως ἀπολύμενον, πάτερ. ⁴σὺ Φαραω πληθύνοντα ἄρμασιν, τὸν πρὸν Αἴγυπτου ταύτης δυνάστην, ἐπαρθέντα ἀνόμῳ θράσει καὶ γλώσσῃ μεγαλορρήμονι, σὺν τῇ ὑπερηφάνῳ στρατιᾷ ποντοβρόχους ἀπώλεσας φέγγος ἐπιφάνας ἐλέους Ισραὴλ γένει. ⁵σὺ τὸν ἀναριθμήτοις δυνάμεσιν γαυρωθέντα Σενναχηριμ, βαρὺν Ἀσσυρίων βασιλέα, δόρατι τὴν πᾶσαν ὑποχείριον ἥδη λαβόντα γῆν καὶ μετεωρισθέντα ἐπὶ τὴν ἄγιαν σου πόλιν, βαρέα λαλοῦντα κόμπω καὶ θράσει σύ, δέσποτα, ἔθραυσας ἔκδηλον δεικνὺς ἔθνεσιν πολλοῖς τὸ σὸν κράτος. ⁶σὺ τοὺς κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν τρεῖς ἑταίρους πυρὶ τὴν ψυχὴν αὐθαιρέτως δεδωκότας εἰς τὸ μὴ λατρεῦσαι τοῖς κενοῖς διάπυρον δροσίσας κάμινον ἐρρύσω μέχρι τριχὸς ἀπημάντους φλόγα πᾶσιν ἐπιπέμψας τοῖς ὑπεναντίοις. ⁷σὺ τὸν διαβολαῖς φθόνου λέουσι κατὰ γῆς ῥιφέντα θηρὸν βορὰν Δανιηὴλ εἰς φῶς ἀνήγαγες ἀσινῆ. ⁸τὸν τε βυθοτρεφοῦς ἐν γαστρὶ κήτους Ιωναν τηκόμενον ἀφιδὼν ἀπήμαντον πᾶσιν οἰκείοις ἀνέδειξας, πάτερ. ⁹καὶ νῦν, μίσυβρι πολυέλεε τῶν δλων σκεπαστά, τὸ τάχος ἐπιφάνηθι τοῖς ἀπὸ Ισραὴλ γένους ὑπὸ ἐβδελυγμένων ἀνόμων ἔθνῶν ὑβριζομένοις. ¹⁰εὶ δὲ ἀσεβείαις κατὰ τὴν ἀποικίαν ὁ βίος ἡμῶν ἐνέσχηται, ῥυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ ἔχθρῶν χειρός, ¹¹προαιρῆ, δέσποτα, ἀπόλεσον ἡμᾶς μόρῳ. ¹²μὴ τοῖς ματαίοις οἱ ματαιόφρονες εὐλογησάτωσαν ἐπὶ τῇ τῶν ἡγαπημένων σου ἀπωλείᾳ λέγοντες Οὐδὲ ὁ θεὸς αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτούς. ¹³σὺ δέ, ὁ πᾶσαν ἀλκήν καὶ δυναστείαν ἔχων ἀπασαν αἰώνιε, νῦν ἐπιδε ἐλέσον ἡμᾶς τοὺς καθ' ὕβριν ἀνόμων ἀλόγιστον ἐκ τοῦ ζῆν μεθισταμένους ἐν ἐπιβούλων τρόπῳ. ¹⁴πτηξάτω δὲ ἔθνη σὴν δύναμιν ἀνίκητον σήμερον, ἔντιμε δύναμιν ἔχων ἐπὶ σωτηρίᾳ Ιακωβ γένους. ¹⁵ἰκετεύει σε τὸ πᾶν πλῆθος τῶν νηπίων καὶ οἱ τούτων γονεῖς μετὰ δακρύων. ¹⁶δειχθήτω πᾶσιν ἔθνεσιν ὅτι μεθ' ἡμῶν εἴ, κύριε, καὶ οὐκ ἀπέστρεψας τὸ πρόσωπόν σου ἀφ' ἡμῶν, ἀλλὰ καθὼς εἴπας ὅτι Οὐδὲ ἐν τῇ γῇ τῶν ἔχθρῶν αὐτῶν δητῶν ὑπερεῖδον αὐτούς, οὕτως ἐπιτέλεσον, κύριε.

¹⁶Τοῦ δὲ Ελεαζαρου λήγοντος ἄρτι τῆς προσευχῆς ὁ βασιλεὺς σὺν τοῖς θηρίοις καὶ παντὶ τῷ τῆς δυνάμεως φρυάγματι κατὰ τὸν ἱππόδρομον παρῆγεν. ¹⁷καὶ θεωρήσαντες οἱ Ιουδαῖοι μέγα εἰς οὐρανὸν ἀνέκραξαν ὥστε καὶ τοὺς παρακειμένους αὐλῶνας συνηγήσαντας ἀκατάσχετον πτόην ποιῆσαι παντὶ τῷ στρατοπέδῳ. ¹⁸τότε δὲ μεγαλόδοξος παντοκράτωρ καὶ ἀληθινὸς θεὸς ἐπιφάνας τὸ ἄγιον αὐτοῦ πρόσωπον ἡνέῳξεν τὰς οὐρανίους πύλας, ἐξ ὧν δεδοξασμένοι δύο φοβεροειδεῖς ἄγγελοι κατέβησαν φανεροὶ πᾶσιν πλὴν τοῖς Ιουδαίοις ¹⁹καὶ ἀντέστησαν καὶ τὴν δύναμιν τῶν ὑπεναντίων ἐπλήρωσαν ταραχῆς καὶ δειλίας καὶ ἀκινήτοις ἔδησαν πέδαις. ²⁰καὶ ὑπόφρικον καὶ τὸ τοῦ βασιλέως σῶμα

ἐγενήθη, καὶ λήθη τὸ θράσος αὐτοῦ τὸ βαρύθυμον ἔλαβεν. ²¹καὶ ἀπέστρεψαν τὰ θηρία ἐπὶ τὰς συνεπομένας ἐνόπλους δυνάμεις καὶ κατεπάτουν αὐτὰς καὶ ὠλέθρευον.

²²Καὶ μετεστράφη τοῦ βασιλέως ἡ ὄργὴ εἰς οἴκτον καὶ δάκρυα ὑπὲρ τῶν ἔμπροσθεν αὐτῷ μεμηχανευμένων. ²³ἀκούσας γὰρ τῆς κραυγῆς καὶ συνιδὼν πρηνεῖς ἅπαντας εἰς τὴν ἀπώλειαν δακρύσας μετ' ὄργῆς τοῖς φίλοις διηπειλεῖτο λέγων ²⁴Παραβασιλεύετε καὶ τυράννους ὑπερβεβήκατε ὡμότητι καὶ ἐμὲ αὐτὸν τὸν ὑμῶν εὐεργέτην ἐπιχειρεῖτε τῆς ἀρχῆς ἥδη καὶ τοῦ πνεύματος μεθιστᾶν λάθρᾳ μηχανώμενοι τὰ μὴ συμφέροντα τῇ βασιλείᾳ. ²⁵τίς τοὺς κρατήσαντας ἡμῶν ἐν πίστει τὰ τῆς χώρας ὄχυρώματα τῆς οἰκίας ἀποστήσας ἔκαστον ἀλόγως ἥθροισεν ἐνθάδε; ²⁶τίς τοὺς ἐξ ἀρχῆς εὐνοίᾳ πρὸς ἡμᾶς κατὰ πάντα διαφέροντας πάντων ἐθνῶν καὶ τοὺς χειρίστους πλεονάκις ἀνθρώπων ἐπιδεδεγμένους κινδύνους οὕτως ἀθέσμως περιέβαλεν αἰκίαις; ²⁷λύσατε ἐκλύσατε ἄδικα δεσμά· εἰς τὰ ἴδια μετ' εἰρήνης ἐξαποστείλατε τὰ προπεπραγμένα παραιτησάμενοι. ²⁸ἀπολύσατε τοὺς υἱοὺς τοῦ παντοκράτορος ἐπουρανίου θεοῦ ζῶντος, ὃς ἀφ' ἡμετέρων μέχρι τοῦ νῦν προγόνων ἀπαραπόδιστον μετὰ δόξης εὐστάθειαν παρέχει τοῖς ἡμετέροις πράγμασιν. ²⁹ὅ μεν οὖν ταῦτα ἔλεξεν· οἱ δὲ ἐν ἀμερεῖ χρόνῳ λυθέντες τὸν ἄγιον σωτῆρα θεὸν αὐτῶν εὐλόγουν ἄρτι τὸν θάνατον ἐκπεφευγότες.

³⁰Εἴτα δὲ βασιλεὺς εἰς τὴν πόλιν ἀπαλλαγεῖς τὸν ἐπὶ τῶν προσόδων προσκαλεσάμενος ἐκέλευσεν οἵνους τε καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς εὐωχίαν ἐπιτήδεια τοῖς Ιουδαίοις χορηγεῖν ἐπὶ ἡμέρας ἐπτὰ κρίνας αὐτοὺς ἐν ᾧ τόπῳ ἔδοξαν τὸν ὄλεθρον ἀναλαμβάνειν, ἐν τούτῳ ἐν εὐφροσύνῃ πάσῃ σωτήρια ἀγαγεῖν. ³¹τότε οἱ τὸ πρὶν ἐπονείδιστοι καὶ πλησίον τοῦ ἄδου, μᾶλλον δὲ ἐπ' αὐτῷ βεβηκότες ἀντὶ πικροῦ καὶ δυσαιάκτου μόρου κάθθωνα σωτήριον συστησάμενοι τὸν εἰς πτῶσιν αὐτοῖς καὶ τάφον ἡτοιμασμένον τόπον κλισίαις κατεμερίσαντο πλήρεις χαρμονῆς. ³²καταλήξαντες δὲ θρήνων πανόδυρτον μέλος ἀνέλαβον ὡδὴν πάτριον τὸν σωτῆρα καὶ τερατοποιὸν αἰνοῦντες θεόν· οἰμωγήν τε πᾶσαν καὶ κωκυτὸν ἀπωσάμενοι χοροὺς συνίσταντο εὐφροσύνης εἰρηνικῆς σημεῖον. ³³ώσαυτως δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς περὶ τούτων συμπόσιον βαρὺ συναγαγὼν ἀδιαλείπτως εἰς οὐρανὸν ἀνθωμολογεῖτο μεγαλομερῶς ἐπὶ τῇ παραδόξῳ γενηθείσῃ αὐτῷ σωτηρίᾳ. ³⁴οἵ τε πρὶν εἰς ὄλεθρον καὶ οἰωνοβρώτους αὐτοὺς ἔσεσθαι τιθέμενοι καὶ μετὰ χαρᾶς ἀπογραψάμενοι κατεστέναξαν αἰσχύνην ἐφ' ἐαυτοῖς περιβαλόμενοι καὶ τὴν πυρόπνουν τόλμαν ἀκλεῶς ἐσβεσμένοι. ³⁵οἵ τε Ιουδαῖοι, καθὼς προειρήκαμεν, συστησάμενοι τὸν προειρημένον χορὸν μετ' εὐωχίας ἐν ἔξομολογήσεσιν ἰλαραῖς καὶ ψαλμοῖς διῆγον. ³⁶καὶ κοινὸν ὄρισάμενοι περὶ τούτων θεσμὸν ἐπὶ πᾶσαν τὴν παροικίαν αὐτῶν εἰς γενεὰς τὰς προειρημένας ἡμέρας ἄγειν ἔστησαν εὐφροσύνους, οὐ πότου χάριν καὶ λιχνείας, σωτηρίας δὲ τῆς διὰ θεὸν γενομένης αὐτοῖς. ³⁷ἐνέτυχον δὲ τῷ βασιλεῖ τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν εἰς τὰ ἴδια αἰτούμενοι. ³⁸ἀπογράφονται δὲ αὐτοὺς ἀπὸ πέμπτης καὶ εἰκάδος τοῦ Παχων ἔως τῆς τετάρτης τοῦ Επιφι ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα, συνίστανται δὲ αὐτῶν τὴν ἀπώλειαν ἀπὸ πέμπτης τοῦ Επιφι ἔως ἑβδόμης ἡμέραις τρισίν, ³⁹ἐν αἷς καὶ μεγαλοδόξως ἐπιφάνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ ὁ τῶν πάντων δυνάστης ἀπταίστους αὐτοὺς ἐρρύσατο ὁμοθυμαδόν. ⁴⁰εὐωχοῦντο δὲ πάνθ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως χορηγούμενοι μέχρι τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης,

ἐν ᾧ καὶ τὴν ἐντυχίαν ἐποιήσαντο περὶ τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν. ⁴συναινέσας δὲ αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς ἔγραψεν αὐτοῖς τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς κατὰ πόλιν στρατηγοὺς μεγαλοψύχως τὴν ἐκτενίαν ἔχουσαν

⁷ ¹Βασιλεὺς Πτολεμαῖος Φιλοπάτωρ τοῖς κατ' Αἴγυπτον στρατηγοῖς καὶ πᾶσιν τοῖς τεταγμένοις ἐπὶ πραγμάτων χαίρειν καὶ ἐρρώσθαι. ²ἔρρωμεθα δὲ καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν κατευθύναντος ἡμῖν τοῦ μεγάλου θεοῦ τὰ πράγματα, καθὼς προαιρούμεθα. ³τῶν φίλων τινὲς κατὰ κακοήθειαν πυκνότερον ἡμῖν παρακείμενοι συνέπεισαν ἡμᾶς εἰς τὸ τοὺς ὑπὸ τὴν βασιλείαν Ιουδαίους συναθροίσαντας σύστημα κολάσασθαι ξενιζούσαις ἀποστατῶν τιμωρίαις ⁴προφερόμενοι μηδέποτε εὔσταθήσειν τὰ πράγματα ἡμῶν δι’ ἣν ἔχουσιν οὗτοι πρὸς πάντα τὰ ἔθνη δυσμένειαν, μέχρι ἂν συντελεσθῇ τοῦτο. ⁵οἱ καὶ δεσμίους καταγαγόντες αὐτοὺς μετὰ σκυλμῶν ὡς ἀνδράποδα, μᾶλλον δὲ ὡς ἐπιβούλους, ἄνευ πάσης ἀνακρίσεως καὶ ἔξετάσεως ἐπεχείρησαν ἀνελεῖν νόμου Σκυθῶν ἀγριωτέραν ἐμπεπορημένοι ὡμότητα. ⁶ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τούτοις σκληρότερον διαπειλησάμενοι καθ’ ἣν ἔχομεν πρὸς ἄπαντας ἀνθρώπους ἐπιείκειαν μόγις τὸ ζῆν αὐτοῖς χαρισάμενοι καὶ τὸν ἐπουράνιον θεὸν ἐγνωκότες ἀσφαλῶς ὑπερησπικότα τῶν Ιουδαίων ὡς πατέρα ὑπὲρ υἱῶν διὰ παντὸς συμμαχοῦντα ⁷τὴν τε τοῦ φίλου ἣν ἔχουσιν βεβαίαν πρὸς ἡμᾶς καὶ τοὺς προγόνους ἡμῶν εὔνοιαν ἀναλογισάμενοι δικαίως ἀπολελύκαμεν πάσης καθ’ ὀντινοῦν αἰτίας τρόπον ⁸καὶ προστετάχαμεν ἐκάστῳ πάντας εἰς τὰ ἴδια ἐπιστρέφειν ἐν παντὶ τόπῳ μηθενὸς αὐτοὺς τὸ σύνολον καταβλάπτοντος μήτε ὀνειδίζειν περὶ τῶν γεγενημένων παρὰ λόγον. ⁹γινώσκετε γὰρ ὅτι κατὰ τούτων ἐάν τι κακοτεχνήσωμεν πονηρὸν ἢ ἐπιλυπήσωμεν αὐτοὺς τὸ σύνολον, οὐκ ἀνθρωπον, ἀλλὰ τὸν πάσης δεσπόζοντα δυνάμεως θεὸν ὕψιστον ἀντικείμενον ἡμῖν ἐπ’ ἐκδικήσει τῶν πραγμάτων κατὰ πᾶν ἀφεύκτως διὰ παντὸς ἔξομεν. ἔρρωσθε.

¹⁰Λαβόντες δὲ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην οὐκ ἐσπούδασαν εὐθέως γενέσθαι περὶ τὴν ἄφοδον, ἀλλὰ τὸν βασιλέα προσηξίωσαν τοὺς ἐκ τοῦ γένους τῶν Ιουδαίων τὸν ἄγιον θεὸν αὐθαιρέτως παραβεβηκότας καὶ τοῦ θεοῦ τὸν νόμον τυχεῖν δι’ αὐτῶν τῆς ὁφειλομένης κολάσεως ¹¹προφερόμενοι τοὺς γαστρὸς ἔνεκεν τὰ θεῖα παραβεβηκότας προστάγματα μηδέποτε εὔνοήσειν μηδὲ τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασιν. ¹²οἱ δὲ τάληθὲς αὐτοὺς λέγειν παραδεξάμενος καὶ παραινέσας ἔδωκεν αὐτοῖς ἄδειαν πάντων, ὅπως τοὺς παραβεβηκότας τοῦ θεοῦ τὸν νόμον ἐξολεθρεύσωσιν κατὰ πάντα τὸν ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τόπον μετὰ παρρησίας ἄνευ πάσης βασιλικῆς ἔξουσίας καὶ ἐπισκέψεως. ¹³τότε κατευφημήσαντες αὐτόν, ὡς πρέπον ἦν, οἱ τούτων Ἱερεῖς καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἐπιφωνήσαντες τὸ αλληλουια μετὰ χαρᾶς ἀνέλυσαν. ¹⁴οὕτως τε τὸν ἐμπεσόντα τῶν μεμιαμμένων ὄμοεθνῆ κατὰ τὴν ὁδὸν ἐκολάζοντο καὶ μετὰ παραδειγματισμῶν ἀνήρουν. ¹⁵ἐκείνη δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἀνεῖλον ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους ἄνδρας, ἥν καὶ ἥγαγον εὑφροσύνην μετὰ χαρᾶς βεβήλους χειρωσάμενοι. ¹⁶αὐτοὶ δὲ οἱ μέχρι θανάτου τὸν θεὸν ἐσχηκότες παντελῆ σωτηρίας ἀπόλαυσιν εἰληφότες ἀνέζευξαν ἐκ τῆς πόλεως

παντοίοις εύωδεστάτοις ἄνθεσιν κατεστεμμένοι μετ' εὐφροσύνης καὶ βοῆς ἐν αἴνοις καὶ παμμελέσιν ὕμνοις εὔχαριστοῦντες τῷ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν αἰωνίῳ σωτῆρι τοῦ Ισραὴλ.

¹⁷Παραγενηθέντες δὲ εἰς Πτολεμαίδα τὴν ὀνομαζομένην διὰ τὴν τοῦ τόπου ἴδιότητα ρόδοφόρον, ἐν ᾧ προσέμεινεν αὐτοὺς ὁ στόλος κατὰ κοινὴν αὐτῶν βουλὴν ἡμέρας ἐπτά, ¹⁸ἐκεῖ ἐποίησαν πότον σωτήριον τοῦ βασιλέως χορηγήσαντος αὐτοῖς εὐψύχως τὰ πρὸς τὴν ἄφιξιν πάντα ἑκάστῳ ἔως εἰς τὴν ἴδιαν οἰκίαν. ¹⁹καταχθέντες δὲ μετ' εἰρήνης ἐν ταῖς πρεπούσαις ἔξομολογήσειν ὥσαύτως κάκεῖ ἔστησαν καὶ ταύτας ἄγειν τὰς ἡμέρας ἐπὶ τὸν τῆς παροικίας αὐτῶν χρόνον εὐφροσύνους. ²⁰Ἄς καὶ ἀνιερώσαντες ἐν στήλῃ κατὰ τὸν τῆς συμποσίας τόπον προσευχῆς καθιδρύσαντες ἀνέλυσαν ἀσινεῖς, ἐλεύθεροι, ὑπερχαρεῖς, διά τε γῆς καὶ θαλάσσης καὶ ποταμοῦ ἀνασῳζόμενοι τῇ τοῦ βασιλέως ἐπιταγῇ, ἔκαστος εἰς τὴν ἴδιαν, ²¹καὶ πλείστην ἡ ἔμπροσθεν ἐν τοῖς ἐχθροῖς ἔξουσίαν ἐσχηκότες μετὰ δόξης καὶ φόβου, τὸ σύνολον ὑπὸ μηδενὸς διασεισθέντες τῶν ὑπαρχόντων. ²²καὶ πάντα τὰ ἔαυτῶν πάντες ἐκομίσαντο ἐξ ἀπογραφῆς ὥστε τοὺς ἔχοντάς τι μετὰ φόβου μεγίστου ἀποδοῦναι αὐτοῖς, τὰ μεγαλεῖα τοῦ μεγίστου θεοῦ ποιήσαντος τελείως ἐπὶ σωτηρίᾳ αὐτῶν. ²³εὐλογητὸς ὁ ρύστης Ισραὴλ εἰς τοὺς ἀεὶ χρόνους. αμην.

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Δ'

1 ¹Φιλοσοφώτατον λόγον ἐπιδείκνυσθαι μέλλων, εἰ αὐτοδέσποτός ἐστιν τῶν παθῶν ὁ εὔσεβὴς λογισμός, συμβουλεύσαιμ' ἀν ὑμῖν ὁρθῶς ὅπως προσέχητε προθύμως τῇ φιλοσοφίᾳ. ²καὶ γὰρ ἀναγκαῖος εἰς ἐπιστήμην παντὶ διάλογος καὶ ἄλλως τῆς μεγίστης ἀρετῆς, λέγω δὴ φρονήσεως, περιέχει ἔπαινον. ³εἰ ἄρα τῶν σωφροσύνης κωλυτικῶν παθῶν ὁ λογισμὸς φαίνεται ἐπικρατεῖν, γαστριμαργίας τε καὶ ἐπιθυμίας, ⁴ἄλλὰ καὶ τῶν τῆς δικαιοσύνης ἐμποδιστικῶν παθῶν κυριεύειν ἀναφαίνεται, οἶον κακογηθείας, καὶ τῶν τῆς ἀνδρείας ἐμποδιστικῶν παθῶν, θυμοῦ τε καὶ φόβου καὶ πόνου. ⁵πῶς οὖν, ἵσως εἴποιεν ἀν τινες, εἰ τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖ, λήθης καὶ ἀγνοίας οὐ δεσπόζει; γελοῖον ἐπιχειροῦντες λέγειν. ⁶οὐ γὰρ τῶν αὐτοῦ παθῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖ, ἀλλὰ τῶν τῆς δικαιοσύνης καὶ ἀνδρείας καὶ σωφροσύνης ἐναντίων, καὶ τούτων οὐχ ὥστε αὐτὰ καταλῦσαι, ἀλλ' ὥστε αὐτοῖς μὴ εἶξαι. ⁷πολλαχόθεν μὲν οὖν καὶ ἀλλαχόθεν ἔχοιμ' ἀν ὑμῖν ἐπιδεῖξαι ὅτι αὐτοκράτωρ ἐστὶν τῶν παθῶν ὁ λογισμός, ⁸πολὺ δὲ πλέον τοῦτο ἀποδεῖξαι μέσην ἀπὸ τῆς ἀνδραγαθίας τῶν ὑπὲρ ἀρετῆς ἀποθανόντων, Ελεαζαρου τε καὶ τῶν ἐπτὰ ἀδελφῶν καὶ τῆς τούτων μητρός. ⁹ἄπαντες γὰρ οὗτοι τοὺς ἔως θανάτου πόνους ὑπεριδόντες ἐπεδεῖξαντο ὅτι περικρατεῖ τῶν παθῶν ὁ λογισμός. ¹⁰τῶν μὲν οὖν ἀρετῶν ἐπεστί μοι ἔπαινεῖν τοὺς κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὑπὲρ τῆς καλοκἀγαθίας ἀποθανόντας μετὰ τῆς μητρὸς ἀνδρας, τῶν δὲ τιμῶν μακαρίσαιμ' ἄν. ¹¹θαυμασθέντες γὰρ οὐ μόνον ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ἐπὶ τῇ ἀνδρείᾳ καὶ ὑπομονῇ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν αἰκισαμένων, αἵτιοι

κατέστησαν τοῦ καταλυθῆναι τὴν κατὰ τοῦ ἔθνους τυραννίδα νικήσαντες τὸν τύραννον τῇ ὑπομονῇ ὥστε καθαρισθῆναι δι' αὐτῶν τὴν πατρίδα.¹² ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου νῦν αὐτίκα δὴ λέγειν ἐξέσται ἀρξαμένῳ τῆς ὑποθέσεως, ὅπερ εἴωθα ποιεῖν, καὶ οὕτως εἰς τὸν περὶ αὐτῶν τρέψομαι λόγον δόξαν διδοὺς τῷ πανσόφῳ θεῷ.

¹³Ζητοῦμεν δὴ τοίνυν εἰ αὐτοκράτωρ ἐστὶν τῶν παθῶν ὁ λογισμός. ¹⁴ Διακρίνομεν τί ποτέ ἐστιν λογισμὸς καὶ τί πάθος, καὶ πόσαι παθῶν ἰδέαι, καὶ εἰ πάντων ἐπικρατεῖ τούτων ὁ λογισμός.

¹⁵ Λογισμὸς μὲν δὴ τοίνυν ἐστὶν νοῦς μετὰ ὀρθοῦ λόγου προτιμῶν τὸν σοφίας βίον. ¹⁶ Σοφία δὴ τοίνυν ἐστὶν γνῶσις θείων καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων καὶ τῶν τούτων αἰτιῶν. ¹⁷ Αὕτη δὴ τοίνυν ἐστὶν ἡ τοῦ νόμου παιδεία, δι' ᾧ τὰ θεῖα σεμνῶς καὶ τὰ ἀνθρώπινα συμφερόντως μανθάνομεν. ¹⁸ Τῆς δὲ σοφίας ἰδέαι καθεστήκασιν φρόνησις καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη. ¹⁹ Κυριωτάτη δὲ πάντων ἡ φρόνησις, ἐξ ᾧ δὴ τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖ. ²⁰ Παθῶν δὲ φύσεις εἰσὶν αἱ περιεκτικώταται δύο ἡδονή τε καὶ πόνος· τούτων δὲ ἐκάτερον καὶ περὶ τὸ σῶμα καὶ περὶ τὴν ψυχὴν πέφυκεν. ²¹ Πολλαὶ δὲ καὶ περὶ τὴν ἡδονὴν καὶ τὸν πόνον παθῶν εἰσὶν ἀκολουθίαι. ²² Πρὸ μὲν οὖν τῆς ἡδονῆς ἐστὶν ἐπιθυμία, μετὰ δὲ τὴν ἡδονὴν χαρά. ²³ Πρὸ δὲ τοῦ πόνου ἐστὶν φόβος, μετὰ δὲ τὸν πόνον λύπη. ²⁴ Θυμὸς δὲ κοινὸν πάθος ἐστὶν ἡδονῆς καὶ πόνου, ἐὰν ἐννοηθῇ τις ὅτι αὐτῷ περιέπεσεν. ²⁵ Εν τῇ ἡδονῇ δὲ ἔνεστιν καὶ ἡ κακοήθης διάθεσις, πολυτροπωτάτη πάντων οὖσα τῶν παθῶν, ²⁶ καὶ τὰ μὲν ψυχῆς ἀλαζονεία καὶ φιλαργυρία καὶ φιλοδοξία καὶ φιλονεικία καὶ βασκανία, ²⁷ κατὰ δὲ τὸ σῶμα παντοφαγία καὶ λαιμαργία καὶ μονοφαγία. ²⁸ Καθάπερ οὖν δυεῖν τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς φυτῶν ὄντων ἡδονῆς τε καὶ πόνου πολλαὶ τούτων τῶν φυτῶν εἰσὶν παραφυάδες, ²⁹ ὃν ἐκάστην ὁ παγγέωργος λογισμὸς περικαθαίρων καὶ ἀποκνίζων καὶ περιπλέκων καὶ ἐπάρδων καὶ πάντα τρόπον μεταχέων ἐξημεροῦ τὰς τῶν ἡθῶν καὶ παθῶν ὕλας. ³⁰ Ὅτιον γὰρ λογισμὸς τῶν μὲν ἀρετῶν ἐστὶν ἡγεμών, τῶν δὲ παθῶν αὐτοκράτωρ.

Ἐπιθεωρεῖτε τοίνυν πρῶτον διὰ τῶν κωλυτικῶν τῆς σωφροσύνης ἔργων ὅτι αὐτοδέσποτός ἐστιν τῶν παθῶν ὁ λογισμός. ³¹ Σωφροσύνη δὴ τοίνυν ἐστὶν ἐπικράτεια τῶν ἐπιθυμιῶν, ³² τῶν δὲ ἐπιθυμιῶν αἱ μέν εἰσιν ψυχικαί, αἱ δὲ σωματικαί, καὶ τούτων ἀμφοτέρων ἐπικρατεῖν ὁ λογισμὸς φαίνεται. ³³ ἐπεὶ πόθεν κινούμενοι πρὸς τὰς ἀπειρημένας τροφὰς ἀποστρεφόμεθα τὰς ἐξ αὐτῶν ἡδονάς; οὐχ ὅτι δύναται τῶν ὀρέξεων ἐπικρατεῖν ὁ λογισμός; ἐγὼ μὲν οἶμαι. ³⁴ Τοιγαροῦν ἐνύδρων ἐπιθυμοῦντες καὶ ὀρνέων καὶ τετραπόδων καὶ παντοίων βρωμάτων τῶν ἀπηγορευμένων ἡμῖν κατὰ τὸν νόμον ἀπεχόμεθα διὰ τὴν τοῦ λογισμοῦ ἐπικράτειαν. ³⁵ Ανέχεται γὰρ τὰ τῶν ὀρέξεων πάθη ὑπὸ τοῦ σώφρονος νοὸς ἀνακοπτόμενα, καὶ φιμοῦται πάντα τὰ τοῦ σώματος κινήματα ὑπὸ τοῦ λογισμοῦ.

2 ¹Καὶ τί θαυμαστόν, εἰ αἱ τῆς ψυχῆς ἐπιθυμίαι πρὸς τὴν τοῦ κάλλους μετουσίαν ἀκυροῦνται; ² Ταύτη γοῦν ὁ σώφρων Ιωσηφ ἐπαινεῖται, ὅτι διανοίᾳ περιεκράτησεν τῆς ἡδυπαθείας. ³ Νέος γὰρ ὁν καὶ ἀκμάζων πρὸς συνουσιασμὸν ἡκύρωσε τῷ λογισμῷ τὸν παθῶν οἰστρον. ⁴ Καὶ οὐ μόνον δὲ τὴν τῆς ἡδυπαθείας οἰστρηλασίαν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖν φαίνεται, ἀλλὰ καὶ πάσης ἐπιθυμίας. ⁵ Λέγει

γοῦν ὁ νόμος Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίου σου οὐδὲ ὅσα τῷ πλησίου σού ἔστιν. ⁶καίτοι ὅτε μὴ ἐπιθυμεῖν εἴρηκεν ἡμᾶς ὁ νόμος, πολὺ πλέον πείσαιμ' ἀν ὑμᾶς ὅτι τῶν ἐπιθυμιῶν κρατεῖν δύναται ὁ λογισμός.

“Ωσπερ καὶ τῶν κωλυτικῶν τῆς δικαιοσύνης παθῶν. ⁷έπει τίνα τις τρόπου μονοφάγος ὃν τὸ ἥθος καὶ γαστρίμαργος ἢ καὶ μέθυσος μεταπαιδεύεται, εἰ μὴ δῆλον ὅτι κύριος ἔστιν τῶν παθῶν ὁ λογισμός; ⁸αὐτίκα γοῦν τῷ νόμῳ πολιτευόμενος, καν φιλάργυρός τις ἢ, βιάζεται τὸν αὐτοῦ τρόπον τοῖς δεομένοις δανείζων χωρὶς τόκων καὶ τὸ δάνειον τῶν ἐβδομάδων ἐνστασῶν χρεοκοπούμενος. ⁹καν φειδωλός τις ἢ, ὑπὸ τοῦ νόμου κρατεῖται διὰ τὸν λογισμὸν μήτε ἐπικαρπολογούμενος τοὺς ἀμητοὺς μήτε ἐπιρρωγολογούμενος τοὺς ἀμπελῶνας.

Καὶ ἐπὶ τῶν ἑτέρων δὲ ἔστιν ἐπιγνῶναι τοῦτο, ὅτι τῶν παθῶν ἔστιν ὁ λογισμὸς κρατῶν. ¹⁰ο γὰρ νόμος καὶ τῆς πρὸς γονεῖς εὔνοίας κρατεῖ μὴ καταπροδιδοὺς τὴν ἀρετὴν δι' αὐτοὺς ¹¹καὶ τῆς πρὸς γαμετὴν φιλίας ἐπικρατεῖ διὰ τὴν παρανομίαν αὐτὴν ἀπελέγχων ¹²καὶ τῆς τέκνων φιλίας κυριεύει διὰ κακίαν αὐτὰ κολάζων ¹³καὶ τῆς φίλων συνηθείας δεσπόζει διὰ πονηρίαν αὐτοὺς ἔξελέγχων. ¹⁴καὶ μὴ νομίσητε παράδοξον εἶναι, ὅπου καὶ ἔχθρας ἐπικρατεῖν ὁ λογισμὸς δύναται διὰ τὸν νόμον μήτε δευδροτομῶν τὰ ἥμερα τῶν πολεμίων φυτά, τὰ δὲ τῶν ἔχθρῶν τοῖς ἀπολέσασι διασώζων καὶ τὰ πεπτωκότα συνεγείρων.

¹⁵Καὶ τῶν βιαιοτέρων δὲ παθῶν κρατεῖν ὁ λογισμὸς φαίνεται, φιλαρχίας καὶ κενοδοξίας καὶ ἀλαζονείας καὶ μεγαλαυχίας καὶ βασκανίας. ¹⁶πάντα γὰρ ταῦτα τὰ κακοήθη πάθη ὁ σώφρων νοῦς ἀπωθεῖται, ὡσπερ καὶ τὸν θυμόν. καὶ γὰρ τούτου δεσπόζει. ¹⁷θυμούμενός γέ τοι Μωυσῆς κατὰ Δαθαν καὶ Αβιρων οὐ θυμῷ τι κατ' αὐτῶν ἐποίησεν, ἀλλὰ λογισμῷ τὸν θυμὸν διήτησεν. ¹⁸δυνατὸς γὰρ ὁ σώφρων νοῦς, ὡς ἔφην, κατὰ τῶν παθῶν ἀριστεῦσαι καὶ τὰ μὲν αὐτῶν μεταθεῖναι, τὰ δὲ καὶ ἀκυρῶσαι. ¹⁹ἐπεὶ διὰ τί ὁ πάνσοφος ἡμῶν πατὴρ Ιακωβ τοὺς περὶ Συμεων καὶ Λευιν αἰτιᾶται μὴ λογισμῷ τοὺς Σικιμίτας ἔθνηδὸν ἀποσφάξαντας λέγων Ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν; ²⁰εὶ μὴ γὰρ ἐδύνατο τοῦ θυμοῦ ὁ λογισμὸς κρατεῖν, οὐκ ἀν εἴπεν οὕτως. ²¹ὅπηνίκα γὰρ ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον κατεσκεύασεν, τὰ πάθη αὐτοῦ καὶ τὰ ἥθη περιεφύτευσεν. ²²ἥνίκα δὲ ἐπὶ πάντων τὸν ἱερὸν ἡγεμόνα νοῦν διὰ τῶν αἰσθητηρίων ἐνεθρόνισεν, ²³καὶ τούτῳ νόμον ἔδωκεν, καθ' ὃν πολιτευόμενος βασιλεύσει βασιλείαν σώφρονά τε καὶ δίκαιαν καὶ ἀγαθὴν καὶ ἀνδρείαν.

²⁴Πῶς οὖν, εἴποι τις ἀν, εἰ τῶν παθῶν δεσπότης ἔστιν ὁ λογισμός, λήθης καὶ ἀγνοίας οὐ κρατεῖ; ³ ¹ἔστιν δὲ κομιδῇ γελοῖος ὁ λόγος· οὐ γὰρ τῶν ἔαυτοῦ παθῶν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖν φαίνεται, ἀλλὰ τῶν σωματικῶν. ²οἶον ἐπιθυμίαν τις οὐ δύναται ἐκκόψαι ἡμῶν, ἀλλὰ μὴ δουλωθῆναι τῇ ἐπιθυμίᾳ δύναται ὁ λογισμὸς παρασχέσθαι. ³θυμόν τις οὐ δύναται ἐκκόψαι ὑμῶν τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ τῷ θυμῷ δυνατὸν τὸν λογισμὸν βοηθῆσαι. ⁴κακοήθειάν τις ὑμῶν οὐ δύναται ἐκκόψαι, ἀλλὰ τὸ μὴ καμφθῆναι τῇ κακοήθειᾳ δύναται⁵ ἀν ὁ λογισμὸς συμμαχῆσαι. ⁵οὐ γὰρ ἐκριζωτὴς τῶν παθῶν ὁ λογισμός ἔστιν, ἀλλὰ ἀνταγωνιστής.

⁶ Εστιν γοῦν τοῦτο διὰ τῆς Δαυιδ τοῦ βασιλέως δίψης σαφέστερον ἐπιλογίσασθαι. ⁷ ἐπεὶ γὰρ δι' ὅλης ἡμέρας προσβαλὼν τοῖς ἀλλοφύλοις ὁ Δαυιδ πολλοὺς αὐτῶν ἀπέκτεινεν μετὰ τῶν τοῦ ἔθνους στρατιωτῶν, ⁸ τότε δὴ γενομένης ἐσπέρας ἰδρῶν καὶ σφόδρα κεκμηκώς ἐπὶ τὴν βασίλειον σκηνὴν ἥλθεν, περὶ ἣν ὁ πᾶς τῶν προγόνων στρατὸς ἐστρατοπεδεύκει. ⁹ οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἥσαν, ¹⁰ ὃ δὲ βασιλεὺς ὡς μάλιστα διψῶν, καίπερ ἀφθόνους ἔχων πηγάς, οὐκ ἥδυνατο δι' αὐτῶν ἴάσασθαι τὴν δίψαν, ¹¹ ἀλλά τις αὐτὸν ἀλόγιστος ἐπιθυμίᾳ τοῦ παρὰ τοῖς πολεμίοις ὕδατος ἐπιτείνουσα συνέφρυγεν καὶ λύουσα κατέφλεγεν. ¹² ὅθεν τῶν ὑπασπιστῶν ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλέως ἐπιθυμίᾳ σχετλιαζόντων δύο νεανίσκοι στρατιῶται καρτεροὶ καταιδεσθέντες τὴν τοῦ βασιλέως ἐπιθυμίαν τὰς παντευχίας καθωπλίσαντο καὶ κάλπην λαβόντες ὑπερέβησαν τοὺς τῶν πολεμίων χάρακας ¹³ καὶ λαθόντες τοὺς τῶν πυλῶν ἀκροφύλακας διεξήσαν ἀνερευνώμενοι κατὰ πᾶν τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον ¹⁴ καὶ ἀνευράμενοι τὴν πηγὴν ἐξ αὐτῆς θαρραλέως ἐκόμισαν τῷ βασιλεῖ τὸ ποτόν. ¹⁵ ὃ δὲ καίπερ τῇ δίψῃ διαπυρούμενος ἐλογίσατο πάνδεινον εἶναι κίνδυνον ψυχῆς λογισθὲν ἵσοδύναμον ποτὸν αἴματι, ¹⁶ ὅθεν ἀντιθεὶς τῇ ἐπιθυμίᾳ τὸν λογισμὸν ἔσπεισεν τὸ πόμα τῷ θεῷ. ¹⁷ Δυνατὸς γὰρ ὁ σώφρων νοῦς νικῆσαι τὰς τῶν παθῶν ἀνάγκας καὶ σβέσαι τὰς τῶν οἰστρων φλεγμονὰς ¹⁸ καὶ τὰς τῶν σωμάτων ἀλγηδόνας καθ' ὑπερβολὴν οὕσας καταπαλαῖσαι καὶ τῇ καλοκάγαθίᾳ τοῦ λογισμοῦ ἀποπτύσαι πάσας τὰς τῶν παθῶν ἐπικρατείας.

¹⁹ Ἡδη δὲ καὶ ὁ καιρὸς ἡμᾶς καλεῖ ἐπὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἱστορίας τοῦ σώφρονος λογισμοῦ.

²⁰ Επειδὴ γὰρ βαθεῖαν εἰρήνην διὰ τὴν εὔνομίαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἶχον καὶ ἐπραττον καλῶς ὥστε καὶ τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα Σέλευκον τὸν Νικάνορα καὶ χρήματα εἰς τὴν Ἱερουργίαν αὐτοῖς ἀφορίσαι καὶ τὴν πολιτείαν αὐτῶν ἀποδέχεσθαι, ²¹ τότε δή τινες πρὸς τὴν κοινὴν νεωτερίσαντες ὁμόνοιαν πολυτρόποις ἐχρήσαντο συμφοραῖς.

4 ¹ Σιμων γάρ τις πρὸς Ονιαν ἀντιπολιτευόμενος τὸν ποτε τὴν ἀρχιερωσύνην ἔχοντα διὰ βίου, καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἄνδρα, ἐπειδὴ πάντα τρόπον διαβάλλων ὑπὲρ τοῦ ἔθνους οὐκ ἵσχυσεν κακῶσαι, φυγὰς ὥχετο τὴν πατρίδα προδώσων. ² ὅθεν ἥκων πρὸς Ἀπολλώνιον τὸν Συρίας τε καὶ Φοινίκης καὶ Κιλικίας στρατηγὸν ἔλεγεν ³ Εὔνους ὃν τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασιν ἥκω μηνύων πολλὰς ἴδιωτικῶν χρημάτων μυριάδας ἐν τοῖς Ιεροσολύμων γαζοφυλακίοις τεθησαυρίσθαι τοῖς ἱεροῖς μὴ ἐπικοινωνούσας, καὶ προσήκειν ταῦτα Σέλεύκῳ τῷ βασιλεῖ. ⁴ Τούτων ἔκαστα γνοὺς ὁ Ἀπολλώνιος τὸν μὲν Σιμωνα τῆς εἰς τὸν βασιλέα κηδεμονίας ἐπαινεῖ, πρὸς δὲ τὸν Σέλευκον ἀναβὰς κατεμήνυσε τὸν τῶν χρημάτων θησαυρόν. ⁵ καὶ λαβὼν τὴν περὶ αὐτῶν ἐξουσίαν ταχὺ εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν μετὰ τοῦ καταράτου Σιμωνος καὶ βαρυτάτου στρατοῦ ⁶ προσελθὼν ταῖς τοῦ βασιλέως ἐντολαῖς ἥκειν ἔλεγεν ὅπως τὰ ἴδιωτικὰ τοῦ γαζοφυλακίου λάβοι χρήματα. ⁷ καὶ τοῦ ἔθνους πρὸς τὸν λόγον σχετλιάζοντος ἀντιλέγοντός τε, πάνδεινον εἶναι νομίσαντες εἰ οἱ τὰς παρακαταθήκας πιστεύσαντες τῷ Ἱερῷ θησαυρῷ στερηθήσονται, ὡς οἶόν τε ἦν ἐκάλυπτον. ⁸ μετὰ ἀπειλῶν δὲ ὁ Ἀπολλώνιος ἀπήγει εἰς τὸ Ἱερόν. ⁹ τῶν δὲ Ἱερέων μετὰ γυναικῶν καὶ παιδίων ἐν τῷ Ἱερῷ ἵκετευσάντων τὸν θεὸν ὑπερασπίσαι τοῦ Ἱεροῦ

καταφρονουμένου τόπου¹⁰ ἀνιόντος τε μετὰ καθωπλισμένης τῆς στρατιᾶς τοῦ Ἀπολλωνίου πρὸς τὴν τῶν χρημάτων ἄρπαγὴν οὐρανόθεν ἔφιπποι προυφάνησαν ἄγγελοι περιαστράπτοντες τοῖς ὅπλοις καὶ πολὺν αὐτοῖς φόβον τε καὶ τρόμον ἐνιέντες.¹¹ καταπεσών γέ τοι ἡμιθανῆς ὁ Ἀπολλώνιος ἐπὶ τὸν πάμφυλον τοῦ ἱεροῦ περίβολον τὰς χεῖρας ἔξετειν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ μετὰ δακρύων τοὺς Εβραίους παρεκάλει ὅπως περὶ αὐτοῦ προσευξάμενοι τὸν οὐράνιον ἔξευμενίσωνται στρατόν.¹² ἔλεγεν γὰρ ἡμαρτηκῶς ὥστε καὶ ἀποθανεῖν ἄξιος ὑπάρχειν πᾶσίν τε ἀνθρώποις ὑμνήσειν σωθεὶς τὴν τοῦ ἱεροῦ τόπου μακαριότητα.¹³ τούτοις ὑπαχθεὶς τοῖς λόγοις Ονιας ὁ ἀρχιερεύς, καίπερ ἄλλως εὐλαβηθείς, μήποτε νομίσειν ὁ βασιλεὺς Σέλευκος ἐξ ἀνθρωπίνης ἐπιβουλῆς καὶ μὴ θείας δίκης ἀνηρῆσθαι τὸν Ἀπολλώνιον ηὔξατο περὶ αὐτοῦ.¹⁴ καὶ ὁ μὲν παραδόξως διασωθεὶς ὠχετο δηλώσων τῷ βασιλεῖ τὰ συμβάντα αὐτῷ.

¹⁵ Τελευτήσαντος δὲ Σελεύκου τοῦ βασιλέως διαδέχεται τὴν ἀρχὴν ὁ οἰδός αὐτοῦ Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανῆς, ἀνὴρ ὑπερήφανος καὶ δεινός,¹⁶ ὃς καταλύσας τὸν Ονιαν τῆς ἀρχιερωσύνης Ιασονα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ κατέστησεν ἀρχιερέα¹⁷ συνθέμενον δώσειν, εἰ ἐπιτρέψειν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν, κατ’ ἐνιαυτὸν τρισχίλια ἔξακόσια ἔξήκοντα τάλαντα.¹⁸ ὃ δὲ ἐπέτρεψεν αὐτῷ καὶ ἀρχιερᾶσθαι καὶ τοῦ ἔθνους ἀφηγεῖσθαι.¹⁹ ὃς καὶ ἔξεδιήτησεν τὸ ἔθνος καὶ ἔξεπολίτευσεν ἐπὶ πᾶσαν παρανομίαν²⁰ ὥστε μὴ μόνον ἐπ’ αὐτῇ τῇ ἄκρᾳ τῆς πατρίδος ἡμῶν γυμνάσιον κατασκευάσαι, ἀλλὰ καὶ καταλῦσαι τὴν τοῦ ἱεροῦ κηδεμονίαν.²¹ ἐφ’ οἵς ἀγανακτήσασα ἡ θεία δίκη αὐτὸν αὐτοῖς τὸν Ἀντίοχον ἐπολέμωσεν.²² ἐπειδὴ γὰρ πολεμῶν ἦν κατ’ Αἴγυπτον Πτολεμαίω, ἥκουσέν τε ὅτι φήμης διαδοθείσης περὶ τοῦ τεθνάναι αὐτὸν ὡς ἔνι μάλιστα χαίροιεν οἱ Ιεροσολυμῖται, ταχέως ἐπ’ αὐτοὺς ἀνέζευξεν,²³ καὶ ὡς ἐπόρθησεν αὐτούς, δόγμα ἔθετο ὅπως, εἴ τινες αὐτῶν φάνοιεν τῷ πατρίῳ πολιτευόμενοι νόμῳ, θάνοιεν.²⁴ καὶ ἐπεὶ κατὰ μηδένα τρόπον ἴσχυεν καταλῦσαι διὰ τῶν δογμάτων τὴν τοῦ ἔθνους εὐνομίαν, ἀλλὰ πάσας τὰς ἑαυτοῦ ἀπειλὰς καὶ τιμωρίας ἐώρα καταλυμένας²⁵ ὥστε καὶ γυναικας, ὅτι περιέτεμον τὰ παιδία, μετὰ τῶν βρεφῶν κατακρημνισθῆναι προειδυίας δτι τοῦτο πείσονται.²⁶ ἐπεὶ οὖν τὰ δόγματα αὐτοῦ κατεφρονεῖτο ὑπὸ τοῦ λαοῦ, αὐτὸς διὰ βασάνων ἔνα ἔκαστον τοῦ ἔθνους ἡνάγκαζεν μιαρῶν ἀπογευομένους τροφῶν ἔξόμνυσθαι τὸν Ιουδαϊσμόν.

5¹ Προκαθίσας γέ τοι μετὰ τῶν συνέδρων ὁ τύραννος Ἀντίοχος ἐπί τινος ὑψηλοῦ τόπου καὶ τῶν στρατευμάτων αὐτῷ παρεστηκότων κυκλόθεν ἐνόπλων² παρεκέλευεν τοῖς δορυφόροις ἔνα ἔκαστον Εβραίον ἐπισπᾶσθαι καὶ κρεῶν ὑείων καὶ εἰδωλοθύτων ἀναγκάζειν ἀπογεύεσθαι.³ εἰ δέ τινες μὴ θέλοιεν μιαροφαγῆσαι, τούτους τροχισθέντας ἀναιρεθῆναι.⁴ πολλῶν δὲ συναρπασθέντων εἰς πρῶτος ἐκ τῆς ἀγέλης ὀνόματι Ελεαζαρος, τὸ γένος ιερεύς, τὴν ἐπιστήμην νομικὸς καὶ τὴν ἡλικίαν προήκων καὶ πολλοῖς τῶν περὶ τὸν τύραννον διὰ τὴν ἡλικίαν γνώριμος, παρήχθη πλησίον αὐτοῦ.

⁵ Καὶ αὐτὸν ἵδων ὁ Ἀντίοχος ἐφη⁶ Ἔγω πρὶν ἀρξασθαι τῶν κατὰ σοῦ βασάνων, ὡς πρεσβῦτα, συμβουλεύσαιμ⁷ ἄν σοι ταῦτα, ὅπως ἀπογευσάμενος τῶν ὑείων σφύζοιο.⁸ αἰδοῦμαι γάρ σου τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν πολιάν, ἦν μετὰ τοσοῦτον ἔχων χρόνον οὐ μοι δοκεῖς φιλοσοφεῖν τῇ Ιουδαίων

χρώμενος θρησκείᾳ. ⁸διὰ τί γὰρ τῆς φύσεως κεχαρισμένης καλλίστην τὴν τοῦδε τοῦ ζῷου σαρκοφαγίαν βδελύττῃ; ⁹καὶ γὰρ ἀνόητον τοῦτο, τὸ μὴ ἀπολαύειν τῶν χωρὶς ὄνείδους ἡδέων, καὶ ἄδικον ἀποστρέφεσθαι τὰς τῆς φύσεως χάριτας. ¹⁰σὺ δέ μοι καὶ ἀνοητότερον ποιήσειν δοκεῖς, εἰ κενοδοξῶν περὶ τὸ ἀληθὲς ἔτι κάμοῦ καταφρονήσεις ἐπὶ τῇ ἴδιᾳ τιμωρίᾳ. ¹¹οὐκ ἔξυπνώσεις ἀπὸ τῆς φλυάρου φιλοσοφίας ὑμῶν καὶ ἀποσκεδάσεις τῶν λογισμῶν σου τὸν λῆρον καὶ ἄξιον τῆς ἡλικίας ἀναλαβὼν νοῦν φιλοσοφήσεις τὴν τοῦ συμφέροντος ἀλήθειαν ¹²καὶ προσκυνήσας μου τὴν φιλάνθρωπον παρηγορίαν οἰκτιρήσεις τὸ σεαυτοῦ γῆρας; ¹³καὶ γὰρ ἐνθυμήθητι ὡς, εἰ καὶ τίς ἔστιν τῆσδε τῆς θρησκείας ὑμῶν ἐποπτικὴ δύναμις, συγγνωμονήσειν ἂν σοι ἐπὶ πάσῃ δι' ἀνάγκην παρανομίᾳ γινομένη.

¹⁴Τοῦτον τὸν τρόπον ἐπὶ τὴν ἔκθεσμον σαρκοφαγίαν ἐποτρύνοντος τοῦ τυράννου λόγον ἥτησεν ὁ Ελεαζαρος ¹⁵καὶ λαβὼν τοῦ λέγειν ἔξουσίαν ἥρξατο δημηγορεῖν οὕτως ¹⁶Ημεῖς, Ἀντίοχε, θείω πεπεισμένοι νόμῳ πολιτεύεσθαι οὐδεμίαν ἀνάγκην βιαιοτέραν εἶναι νομίζομεν τῆς πρὸς τὸν νόμον ἡμῶν εὔπειθείας. ¹⁷διὸ δὴ κατ' οὐδένα τρόπον παρανομεῖν ἀξιοῦμεν. ¹⁸καίτοι εἰ κατὰ ἀλήθειαν μὴ ἦν ὁ νόμος ἡμῶν, ὡς ὑπολαμβάνεις, θεῖος, ἀλλως δὲ ἐνομίζομεν αὐτὸν εἶναι θεῖον, οὐδὲ οὕτως ἔξὸν ἦν ἡμῖν τὴν ἐπὶ τῇ εὐσέβειᾳ δόξαν ἀκυρῶσαι. ¹⁹μὴ μικρὰν οὖν εἶναι νομίσης ταύτην, εἰ μιαροφαγήσαιμεν, ἀμαρτίαν. ²⁰τὸ γὰρ ἐπὶ μικροῖς καὶ μεγάλοις παρανομεῖν ἰσοδύναμόν ἔστιν, ²¹δι' ἔκατέρου γὰρ ὡς ὁμοίως ὁ νόμος ὑπερηφανεῖται. ²²χλευάζεις δὲ ἡμῶν τὴν φιλοσοφίαν ὥσπερ οὐ μετὰ εὐλογιστίας ἐν αὐτῇ βιούντων. ²³σωφροσύνην τε γὰρ ἡμᾶς ἐκδιδάσκει ὥστε πασῶν τῶν ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν κρατεῖν καὶ ἀνδρείαν ἔξασκεī ὥστε πάντα πόνον ἐκουσίως ὑπομένειν ²⁴καὶ δικαιοσύνην παιδεύει ὥστε. διὰ πάντων τῶν ἡθῶν ἰσονομεῖν καὶ εὐσέβειαν ἐκδιδάσκει ὥστε μόνον τὸν ὅντα θεὸν σέβειν μεγαλοπρεπῶς. ²⁵διὸ οὐ μιαροφαγοῦμεν· πιστεύοντες γὰρ θεοῦ καθεστάναι τὸν νόμον οἴδαμεν ὅτι κατὰ φύσιν ἡμῖν συμπαθεῖ νομοθετῶν ὁ τοῦ κόσμου κτίστης. ²⁶τὰ μὲν οἰκειωθησόμενα ἡμῶν ταῖς ψυχαῖς ἐπέτρεψεν ἐσθίειν, τὰ δὲ ἐναντιωθησόμενα ἐκάλυσσεν σαρκοφαγεῖν. ²⁷τυραννικὸν δὲ οὐ μόνον ἀναγκάζειν ἡμᾶς παρανομεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐσθίειν, δπως τῇ ἐχθίστῃ ἡμῶν μιαροφαγίᾳ ταύτη ἐπεγγελάσῃς. ²⁸ἀλλ' οὐ γελάσεις κατ' ἐμοῦ τοῦτον τὸν γέλωτα, ²⁹οὔτε τοὺς ἱεροὺς τῶν προγόνων περὶ τοῦ φυλάξαι τὸν νόμον ὅρκους οὐ παρήσω, ³⁰οὔτ' ἀν ἐκκόψειάς μου τὰ ὅμματα καὶ τὰ σπλάγχνα μου τήξειας. ³¹οὐχ οὕτως εἰμὶ γέρων ἐγὼ καὶ ἀνανδρος ὥστε μοι διὰ τὴν εὐσέβειαν μὴ νεάζειν τὸν λογισμόν. ³²πρὸς ταῦτα τροχοὺς εὐτρέπιζε καὶ τὸ πῦρ ἐκφύσα σφοδρότερον. ³³οὐχ οὕτως οἰκτίρομαι τὸ ἐμαυτοῦ γῆρας ὥστε δι' ἐμαυτοῦ τὸν πάτριον καταλῦσαι νόμον. ³⁴οὐ ψεύσομαι σε, παιδευτὰ νόμε, οὐδὲ ἐξομοῦμαι σε, φίλη ἐγκράτεια, ³⁵οὐδὲ καταισχυνῶ σε, φιλόσοφε λόγε, οὐδὲ ἐξαρνήσομαι σε, ιερωσύνη τιμία καὶ νομοθεσίας ἐπιστήμη. ³⁶οὐδὲ μιανεῖς μου τὸ σεμνὸν γήρως στόμα οὐδὲ νομίμου βίου ἡλικίαν. ³⁷ἀγνόν με οἱ πατέρες εἰσδέξονται μὴ φοβηθέντα σου τὰς μέχρι θανάτου ἀνάγκας. ³⁸ἀσεβῶν μὲν γὰρ τυραννήσεις, τῶν δὲ ἡμῶν ὑπὲρ τῆς εὐσέβειας λογισμῶν οὔτε λόγοις δεσπόσεις οὔτε δι' ἔργων.

6 ¹Τοῦτον τὸν τρόπον ἀντιρρητορεύσαντα ταῖς τοῦ τυράννου παρηγορίαις παραστάντες οἱ δορυφόροι πικρῶς ἔσυραν ἐπὶ τὰ βασανιστήρια τὸν Ελεαζαρον. ²καὶ πρῶτον μὲν περιέδυσαν τὸν γεραιὸν ἐγκοσμούμενον τῇ περὶ τὴν εὔσέβειαν εὐσχημοσύνῃ. ³ἔπειτα περιαγκωνίσαντες ἑκατέρωθεν μάστιξιν κατήκιζον, ⁴Πείσθητι ταῖς τοῦ βασιλέως ἐντολαῖς, ἐτέρωθεν κήρυκος ἐπιβοῶντος. ⁵ό δὲ μεγαλόφρων καὶ εὐγενῆς ὡς ἀληθῶς Ελεαζαρος ὥσπερ ἐν ὀνείρῳ βασανιζόμενος κατ' οὐδένα τρόπον μετετρέπετο, ⁶ἀλλὰ ὑψηλοὺς ἀνατείνας εἰς οὐρανὸν τοὺς ὄφθαλμοὺς ἀπεξαίνετο ταῖς μάστιξιν τὰς σάρκας ὁ γέρων καὶ κατερρεῖτο τῷ αἷματι καὶ τὰ πλευρὰ κατετιτρώσκετο. ⁷καὶ πίπτων εἰς τὸ ἔδαφος ἀπὸ τοῦ μὴ φέρειν τὸ σῶμα τὰς ἀλγηδόνας ὄφθην εἰχεν καὶ ἀκλινῆ τὸν λογισμόν. ⁸λάξ γέ τοι τῶν πικρῶν τις δορυφόρων εἰς τοὺς κενεῶνας ἐναλλόμενος ἔτυπτεν, ὅπως ἔξανίσταιτο πίπτων. ⁹ό δὲ ὑπέμενε τοὺς πόνους καὶ περιεφρόνει τῆς ἀνάγκης καὶ διεκαρτέρει τοὺς αἰκισμούς, ¹⁰καὶ καθάπερ γενναῖος ἀθλητῆς τυπτόμενος ἐνίκα τὸν βασανίζοντας ὁ γέρων. ¹¹ἰδρῶν γέ τοι τὸ πρόσωπον καὶ ἐπασθμαίνων σφοδρῶς καὶ ὑπ’ αὐτῶν τῶν βασανιζόντων ἔθαυμάζετο ἐπὶ τῇ εὐψυχίᾳ.

¹²Οθεν τὰ μὲν ἐλεῶντες τὰ τοῦ γήρως αὐτοῦ, ¹³τὰ δὲ ἐν συμπαθείᾳ τῆς συνηθείας ὅντες, τὰ δὲ ἐν θαυμασμῷ τῆς καρτερίας προσιόντες αὐτῷ τινες τοῦ βασιλέως ἔλεγον ¹⁴Τί τοῖς κακοῖς τούτοις σεαυτὸν ἀλογίστως ἀπόλλεις, Ελεαζαρ; ¹⁵ἡμεῖς κέντοι τῶν ἡψημένων βρωμάτων παραθήσομεν, σὺ δὲ ὑποκρινόμενος τῶν ὑείων ἀπογεύεσθαι σώθητι.

¹⁶Καὶ ὁ Ελεαζαρος ὥσπερ πικρότερον διὰ τῆς συμβουλίας αἰκισθεὶς ἀνεβόησεν ¹⁷Μὴ οὕτως κακῶς φρονήσαιμεν οἱ Αβρααμ παῖδες ὥστε μαλακοψυχήσαντας ἀπρεπὲς ἡμῖν δρᾶμα ὑποκρίνασθαι. ¹⁸καὶ γὰρ ἀλόγιστον εἰ πρὸς ἀλήθειαν ἤσαντες τὸν μέχρι γήρως βίον καὶ τὴν ἐπ’ αὐτῷ δόξαν νομίμως φυλάσσοντες νῦν μεταβαλοίμεθα ¹⁹καὶ αὐτοὶ μὲν ἡμεῖς γενοίμεθα τοῖς νέοις ἀσεβείας τύπος, ἵνα παράδειγμα γενώμεθα τῆς μιαροφαγίας. ²⁰αἰσχρὸν δὲ εἰ ἐπιβιώσομεν ὀλίγον χρόνον καὶ τοῦτον καταγελώμενοι πρὸς ἀπάντων ἐπὶ δειλίᾳ ²¹καὶ ὑπὸ μὲν τοῦ τυράννου καταφρονηθῶμεν ὡς ἄνανδροι, τὸν δὲ θεῖον ἡμῶν νόμον μέχρι θανάτου μὴ προασπίσαιμεν. ²²πρὸς ταῦτα ὑμεῖς μέν, ὡς Αβρααμ παῖδες, εὐγενῶς ὑπέρ τῆς εὔσεβείας τελευτᾶτε. ²³οἱ δὲ τοῦ τυράννου δορυφόροι, τί μέλλετε;

²⁴Πρὸς τὰς ἀνάγκας οὕτως μεγαλοφρονοῦντα αὐτὸν ἴδόντες καὶ μηδὲ πρὸς τὸν οἰκτιρμὸν αὐτῶν μεταβαλλόμενον ἐπὶ τὸ πῦρ αὐτὸν ἀνῆγον. ²⁵ἔνθα διὰ κακοτέχνων ὀργάνων καταφλέγοντες αὐτὸν ὑπερρίπτοσαν, καὶ δυσώδεις χυλοὺς εἰς τοὺς μυκτῆρας αὐτοῦ κατέχεον. ²⁶ό δὲ μέχρι τῶν ὀστέων ἥδη κατακεκαυμένος καὶ μέλλων λιποθυμεῖν ἀνέτεινε τὰ ὅμματα πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἴπεν ²⁷Σὺ οἶσθα, θεέ, παρόν μοι σώζεσθαι βασάνοις καυστικαῖς ἀποθηκήσκω διὰ τὸν νόμον. ²⁸ἶλεως γενοῦ τῷ ἔθνει σου ἀρκεσθεὶς τῇ ἡμετέρᾳ ὑπὲρ αὐτῶν δίκῃ. ²⁹καθάρσιον αὐτῶν ποίησον τὸ ἐμὸν αἷμα καὶ ἀντίψυχον αὐτῶν λαβὲ τὴν ἐμὴν ψυχήν. ³⁰καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ ἱερὸς ἀνὴρ εὐγενῶς ταῖς βασάνοις ἐναπέθανεν καὶ μέχρι τῶν τοῦ θανάτου βασάνων ἀντέστη τῷ λογισμῷ διὰ τὸν νόμον.

³¹Ομολογουμένως οὖν δεσπότης τῶν παθῶν ἐστιν ὁ εὔσεβὴς λογισμός. ³²εὶ γὰρ τὰ πάθη τοῦ λογισμοῦ κεκρατήκει, τούτοις ἀν ἀπέδομεν τὴν τῆς ἐπικρατείας μαρτυρίαν. ³³νυνὶ δὲ τοῦ λογισμοῦ

τὰ πάθη νικήσαντος αὐτῷ προσηκόντως τὴν τῆς ἡγεμονίας προσνέμομεν ἔξουσίαν.³⁴ καὶ δίκαιον ἐστιν ὁμολογεῖν ἡμᾶς τὸ κράτος εἶναι τοῦ λογισμοῦ, ὅπου γε καὶ τῶν ἔξωθεν ἀλγηδόνων ἐπικρατεῖ, ἐπεὶ καὶ γελοῖον.³⁵ καὶ οὐ μόνον τῶν ἀλγηδόνων ἐπιδείκνυμι κεκρατηκέναι τὸν λογισμόν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἥδονῶν κρατεῖν καὶ μηδὲν αὐταῖς ὑπείκειν.

7 Ἡσπερ γὰρ ἄριστος κυβερνήτης ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ελεαζαρου λογισμὸς πηδαλιουχῶν τὴν τῆς εὔσεβείας ναῦν ἐν τῷ τῶν παθῶν πελάγει² καὶ καταικιζόμενος ταῖς τοῦ τυράννου ἀπειλαῖς καὶ καταντλούμενος ταῖς τῶν βασάνων τρικυμίαις³ κατ' οὐδένα τρόπον ἔτρεψε τοὺς τῆς εὔσεβείας οἴλακας, ἔως οὗ ἔπλευσεν ἐπὶ τὸν τῆς ἀθανάτου νίκης λιμένα.⁴ οὐχ οὕτως πόλις πολλοῖς καὶ ποικίλοις μηχανήμασιν ἀντέσχε ποτὲ πολιορκουμένη, ὡς ὁ πανάγιος ἐκεῖνος. τὴν ιερὰν ψυχὴν αἰκισμοῖς τε καὶ στρέβλαις πυρπολούμενος ἐνίκησεν τοὺς πολιορκοῦντας διὰ τὸν ὑπερασπίζοντα τῆς εὔσεβείας λογισμόν.⁵ Ὡσπερ γὰρ πρόκρημνον ἄκραν τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν ὁ πατὴρ Ελεαζαρ ἐκτείνας περιέκλασεν τοὺς ἐπιμαινομένους τῶν παθῶν κλύδωνας.⁶ ὡς ἄξει τῆς ιερωσύνης ιερεῦ, οὐκ ἐμίανας τοὺς ιεροὺς ὁδόντας οὐδὲ τὴν θεοσέβειαν καὶ καθαρισμὸν χωρήσασαν γαστέρα ἐκοίνωσας μιαροφαγίᾳ.⁷ ὡς σύμφωνε νόμου καὶ φιλόσοφε θείου βίου.⁸ τοιούτους δεῖ εἶναι τοὺς δημιουργοῦντας τὸν νόμον ἰδίῳ αἴματι καὶ γενναίῳ ἴδρωτι τοῖς μέχρι θανάτου πάθεσιν ὑπερασπίζοντας.⁹ σύ, πάτερ, τὴν εύνομίαν ἡμῶν διὰ τῶν ὑπομονῶν εἰς δόξαν ἐκύρωσας καὶ τὴν ἀγιαστίαν σεμνολογήσας οὐ κατέλυσας καὶ διὰ τῶν ἔργων ἐπιστοποίησας τοὺς τῆς θείας φιλοσοφίας σου λόγους,¹⁰ ὡς βασάνων βιαιότερε γέρων καὶ πυρὸς εὔτονώτερε πρεσβῦτα καὶ παθῶν μέγιστε βασιλεῦ Ελεαζαρ.¹¹ Ὡσπερ γὰρ ὁ πατὴρ Ααρων τῷ θυμιατηρίῳ καθωπλισμένος διὰ τοῦ ἐθνοπλήθους ἐπιτρέχων τὸν ἐμπυριστὴν ἐνίκησεν ἄγγελον,¹² οὕτως ὁ Ααρωνίδης Ελεαζαρ διὰ τοῦ πυρὸς ὑπερτηκόμενος οὐ μετετράπη τὸν λογισμόν.¹³ καίτοι τὸ θαυμασιώτατον, γέρων ὃν λελυμένων μὲν ἥδη τῶν τοῦ σώματος τόνων, περικεχαλασμένων δὲ τῶν σαρκῶν, κεκυηκότων δὲ καὶ τῶν νεύρων ἀνενέασεν¹⁴ τῷ πνεύματι διὰ τοῦ λογισμοῦ καὶ τῷ Ισακίῳ λογισμῷ τὴν πολυκέφαλον στρέβλαν ἥκύρωσεν.¹⁵ ὡς μακαρίου γήρως καὶ σεμνῆς πολιᾶς καὶ βίου νομίμου, δὲν πιστὴ θανάτου σφραγίς ἐτελείωσεν.

16 Εἰ δὴ τοίνυν γέρων ἀνὴρ τῶν μέχρι θανάτου βασάνων περιεφρόνει δι’ εὔσεβειαν, ὁμολογουμένως ἡγεμών ἐστιν τῶν παθῶν ὁ εὔσεβῆς λογισμός.¹⁷ οὐσας δ’ ἀν εἴποιεν τινες Τῶν παθῶν οὐ πάντες περικρατοῦσιν, ὅτι οὐδὲ πάντες φρόνιμον ἔχουσιν τὸν λογισμόν.¹⁸ ἀλλ’ ὅσοι τῆς εὔσεβείας προνοοῦσιν ἔξ ὅλης καρδίας, οὕτοι μόνοι δύνανται κρατεῖν τῶν τῆς σαρκὸς παθῶν¹⁹ πιστεύοντες ὅτι θεῷ οὐκ ἀποθνήσκουσιν, ὡσπερ οὐδὲ οἱ πατριάρχαι ἡμῶν Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ, ἀλλὰ ζῶσιν τῷ θεῷ.²⁰ οὐδὲν οὖν ἐναντιοῦται τὸ φαίνεσθαι τινας παθοκρατεῖσθαι διὰ τὸν ἀσθενῆ λογισμόν.²¹ ἐπεὶ τίς πρὸς ὅλον τὸν τῆς φιλοσοφίας κανόνα φιλοσοφῶν καὶ πεπιστευκώς θεῷ²² καὶ εἰδὼς ὅτι διὰ τὴν θεοσέβειαν;²³ μόνος γὰρ ὁ σοφὸς καὶ ἀνδρεῖός ἐστιν τῶν παθῶν κύριος.

8 ¹Διὰ τοῦτο γέ τοι καὶ μειρακίσκοι τῷ τῆς εὐσεβείας λογισμῷ φιλοσοφοῦντες χαλεπωτέρων βασανιστηρίων ἐπεκράτησαν. ²ἐπειδὴ γὰρ κατὰ τὴν πρώτην πεῖραν ἐνικήθη περιφανῶς ὁ τύραννος μὴ δυνηθεὶς ἀναγκάσαι γέροντα μιαροφαγῆσαι, τότε δὴ σφόδρα περιπαθῶς ἐκέλευσεν ἄλλους ἐκ τῆς λείας τῶν Εβραίων ἀγαγεῖν, καὶ εἰ μὲν μιαροφαγῆσαιεν, ἀπολύειν φαγόντας, εἰ δὲ ἀντιλέγοιεν, πικρότερον βασανίζειν. ³ταῦτα διαταξαμένου τοῦ τυράννου, παρῆσαν ἀγόμενοι μετὰ γεραιᾶς μητρὸς ἐπτὰ ἀδελφὸι καλοί τε καὶ αἰδήμονες καὶ γενναῖοι καὶ ἐν παντὶ χαρίεντες. ⁴οὓς ἴδων ὁ τύραννος καθάπερ ἐν χορῷ μέσην τὴν μητέρα περιέχοντας ἥσθετο ἐπ' αὐτοῖς καὶ τῆς εὔπρεπείας ἐκπλαγεὶς καὶ τῆς εὐγενείας προσεμειδίασεν αὐτοῖς καὶ πλησίον καλέσας ἔφη ⁵Ω νεανίαι, φιλοφρόνως ἐγὼ καθ' ἐνὸς ἐκάστου ὑμῶν θαυμάζω, τὸ κάλλος καὶ τὸ πλῆθος τοσούτων ἀδελφῶν ὑπερτιμῶν οὐ μόνον συμβουλεύω μὴ μανῆναι τὴν αὐτὴν τῷ προβασανισθέντι γέροντι μανίαν, ἀλλὰ καὶ παρακαλῶ συνείξαντάς μοι τῆς ἐμῆς ἀπολαύειν φιλίας. ⁶δυναίμην δὲ ἀν ὥσπερ κολάζειν τοὺς ἀπειθοῦντάς μου τοῖς ἐπιτάγμασιν, οὕτω καὶ εὐεργετεῖν τοὺς εὐπειθοῦντάς μοι. ⁷πιστεύσατε οὖν καὶ ἀρχὰς ἐπὶ τῶν ἐμῶν πραγμάτων ἡγεμονικὰς λήμψεσθε ἀρνησάμενοι τὸν πάτριον ὑμῶν τῆς πολιτείας θεσμόν. ⁸καὶ μεταλαβόντες Ἑλληνικοῦ βίου καὶ μεταδιαιτηθέντες ἐντρυφήσατε ταῖς νεότησιν ὑμῶν. ⁹ἐπεί, ἐὰν ὄργιλως με διάθησθε διὰ τῆς ἀπειθείας, ἀναγκάσετέ με ἐπὶ δειναῖς κολάσεσιν ἔνα ἔκαστον ὑμῶν διὰ τῶν βασάνων ἀπολέσαι. ¹⁰κατελεήσατε οὖν ἑαυτούς, οὓς καὶ ὁ πολέμιος ἔγωγε καὶ τῆς ἡλικίας καὶ τῆς εὔμορφίας οἰκτίρομαι. ¹¹οὐ διαλογιεῖσθε τοῦτο, ὅτι οὐδὲν ὑμῖν ἀπειθήσασιν πλὴν τοῦ μετὰ στρεβλῶν ἀποθανεῖν ἀπόκειται;

¹²Ταῦτα δὲ λέγων ἐκέλευσεν εἰς τὸ ἔμπροσθεν τιθέναι τὰ βασανιστήρια, ὅπως καὶ διὰ τοῦ φόβου πείσειεν αὐτοὺς μιαροφαγῆσαι. ¹³ώς δὲ τροχούς τε καὶ ἀρθρέμβολα, στρεβλωτήριά τε καὶ τροχαντῆρας καὶ καταπέλτας καὶ λέβητας, τήγανά τε καὶ δακτυλήθρας καὶ χεῖρας σιδηρᾶς καὶ σφῆνας καὶ τὰ ζώπυρα τοῦ πυρὸς οἱ δορυφόροι προέθεσαν, ὑπολαβὼν ὁ τύραννος ἔφη ¹⁴Μειράκια, φοβήθητε, καὶ ἦν σέβεσθε δίκην, ἵλεως ὑμῖν ἔσται δι’ ἀνάγκην παρανομήσασιν.

¹⁵Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐπαγωγὰ καὶ ὁρῶντες δεινὰ οὐ μόνον οὐκ ἐφοβήθησαν, ἀλλὰ καὶ ἀντεφιλοσόφησαν τῷ τυράννῳ καὶ διὰ τῆς εὐλογιστίας τὴν τυραννίδα αὐτοῦ κατέλυσαν. ¹⁶καίτοι λογισώμεθα, εἰ δειλόψυχοί τινες ἥσαν ἐν αὐτοῖς καὶ ἄνανδροι, ποίοις ἀν ἐχρήσαντο λόγοις; οὐχὶ τούτοις; ¹⁷Ω τάλανες ἡμεῖς καὶ λίαν ἀνόητοι· βασιλέως ἡμᾶς καλοῦντος καὶ ἐπὶ εὐεργεσίᾳ παρακαλοῦντος, εἰ πεισθείημεν αὐτῷ, ¹⁸τί βουλήμασιν κενοῖς ἑαυτούς εὐφραίνομεν καὶ θανατηφόρον ἀπείθειαν τολμῶμεν; ¹⁹οὐ φοβήθησόμεθα, ἄνδρες ἀδελφοί, τὰ βασανιστήρια καὶ λογιούμεθα τὰς τῶν βασάνων ἀπειλὰς καὶ φευξόμεθα τὴν κενοδοξίαν ταύτην καὶ ὀλεθροφόρον ἀλαζονείαν; ²⁰ἔλεήσωμεν τὰς ἑαυτῶν ἡλικίας καὶ κατοικτιρήσωμεν τὸ τῆς μητρὸς γῆρας ²¹καὶ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ἀπειθοῦντες τεθνηξόμεθα. ²²συγγνώσεται δὲ ἡμῖν καὶ ἡ θεία δίκη δι’ ἀνάγκην τὸν βασιλέα φοβηθεῖσιν. ²³τί ἔξαγομεν ἑαυτοὺς τοῦ ἡδίστου βίου καὶ ἀποστεροῦμεν ἑαυτοὺς τοῦ γλυκέος κόσμου; ²⁴μὴ βιαζώμεθα τὴν ἀνάγκην μηδὲ κενοδοξήσωμεν ἐπὶ τῇ ἑαυτῶν στρέβλῃ. ²⁵οὐδὲν ἀντὸς ὁ νόμος ἔκουσίως ἡμᾶς

θανατοῖ φοβηθέντας τὰ βασανιστήρια. ²⁶πόθεν ἡμῖν ἡ τοσαύτη ἐντέτηκε φιλονεικία καὶ ἡ θανατηφόρος ἀρέσκει καρτερίᾳ, παρὸν μετὰ ἀταραξίας ζῆν τῷ βασιλεῖ πεισθέντας; ²⁷ἀλλὰ τούτων οὐδὲν εἴπον οἱ νεανίαι βασανίζεσθαι μέλλοντες οὐδὲ ἐνεθυμήθησαν. ²⁸ἥσαν γὰρ περίφρονες τῶν παθῶν καὶ αὐτοκράτορες τῶν ἀλγηδόνων, ²⁹ῶστε ἂμα τῷ παύσασθαι τὸν τύραννον συμβουλεύοντα αὐτοῖς μιαροφαγῆσαι, πάντες διὰ μιᾶς φωνῆς ὅμοι ὥσπερ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ψυχῆς εἴπον

9 ¹Τί μέλλεις, ὃ τύραννε; ἔτοιμοι γάρ ἐσμεν ἀποθνήσκειν ἢ παραβαίνειν τὰς πατρίους ἡμῶν ἐντολάς. ²αἰσχυνόμεθα γὰρ τοὺς προγόνους ἡμῶν εἰκότως, εἰ μὴ τῇ τοῦ νόμου εὔπειθείᾳ καὶ συμβούλῳ Μωυσεῖ χρησαίμεθα. ³σύμβουλε τύραννε παρανομίας, μὴ ἡμᾶς μισῶν ὑπὲρ αὐτοὺς ἡμᾶς ἐλέα. ⁴χαλεπώτερον γὰρ αὐτοῦ τοῦ θανάτου νομίζομεν εἶναι σου τὸν ἐπὶ τῇ παρανόμῳ σωτηρίᾳ ἡμῶν ἔλεον. ⁵ἐκφοβεῖς δὲ ἡμᾶς τὸν διὰ τῶν βασάνων θάνατον ἡμῖν ἀπειλῶν ὥσπερ οὐχὶ πρὸ βραχέως παρ' Ελεαζαρου μαθών. ⁶εἰ δ' οἱ γέροντες τῶν Εβραίων διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ βασανισμοὺς ὑπομείναντες εὐσέβησαν, ἀποθάνοιμεν ἀν δικαιότερον ἡμεῖς οἱ νέοι τὰς βασάνους τῶν σῶν ἀναγκῶν ὑπεριδόντες, ἀς καὶ ὁ παιδευτὴς ἡμῶν γέρων ἐνίκησεν. ⁷πείραζε τοιγαροῦν, τύραννε· καὶ τὰς ἡμῶν ψυχὰς εἰ θανατώσεις διὰ τὴν εὐσέβειαν, μὴ νομίσῃς ἡμᾶς βλάπτειν βασανίζων. ⁸ἡμεῖς μὲν γὰρ διὰ τῆσδε τῆς κακοπαθείας καὶ ὑπομονῆς τὰ τῆς ἀρετῆς ἄθλα ἔξομεν καὶ ἐσόμεθα παρὰ θεῶν, δι' ὃν καὶ πάσχομεν. ⁹σὺ δὲ διὰ τὴν ἡμῶν μιαιφονίαν αὐτάρκη καρτερήσεις ὑπὸ τῆς θείας δίκης αἰώνιον βάσανον διὰ πυρός.

¹⁰Ταῦτα αὐτῶν εἰπόντων οὐ μόνον ὡς κατὰ ἀπειθούντων ἔχαλέπαινεν ὁ τύραννος, ἀλλὰ καὶ ὡς κατὰ ἀχαρίστων ὡργίσθη. ¹¹δθεν τὸν πρεσβύτατον αὐτῶν κελευσθέντες παρῆγον οἱ ὑπασπισταὶ καὶ διαρρήξαντες τὸν χιτῶνα διέδησαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ τοὺς βραχίονας ἴμᾶσιν ἐκατέρωθεν. ¹²ὡς δὲ τύπτοντες ταῖς μάστιξιν ἔκοπίασαν μηδὲν ἀνύοντες, ἀνέβαλον αὐτὸν ἐπὶ τὸν τροχόν. ¹³περὶ δὲν κατατεινόμενος ὁ εὐγενῆς νεανίας ἔξαρθρος ἐγίνετο. ¹⁴καὶ κατὰ πᾶν μέλος κλώμενος ἐκακηγόρει λέγων ¹⁵Τύραννε μιαρώτατε καὶ τῆς οὐρανίου δίκης ἔχθρε καὶ ὡμόφρων, οὐκ ἀνδροφονήσαντά με τοῦτον καταικίζεις τὸν τρόπον οὐδὲ ἀσεβήσαντα ἀλλὰ θείου νόμου προασπίζοντα. ¹⁶καὶ τῶν δορυφόρων λεγόντων Ὄμολόγησον φαγεῖν, ὅπως ἀπαλλαγῆς τῶν βασάνων, ¹⁷δὲ εἴπεν Οὐχ οὕτως ἰσχυρὸς ὑμῶν ἐστιν ὁ τροχός, ὃ μιαροὶ διάκονοι, ὡστε μου τὸν λογισμὸν ἄγξαι· τέμνετέ μου τὰ μέλη καὶ πυροῦτέ μου τὰς σάρκας καὶ στρεβλοῦτε τὰ ἄρθρα. ¹⁸διὰ πασῶν γὰρ ὑμᾶς πείσω τῶν βασάνων ὅτι μόνοι παῖδες Εβραίων ὑπὲρ ἀρετῆς εἰσιν ἀνίκητοι. ¹⁹ταῦτα λέγοντι ὑπέστρωσαν πῦρ καὶ τὸ διερεθίζον τὸν τροχὸν προσεπικατέτειν. ²⁰ἔμοιλύνετο δὲ πάντοθεν αἴματι ὁ τροχός, καὶ ὁ σωρὸς τῆς ἀνθρακιᾶς τοῖς τῶν ἱχώρων ἐσβέννυτο σταλαγμοῖς, καὶ περὶ τοὺς ἄξονας τοῦ ὄργανου περιέρρεον αἱ σάρκες. ²¹καὶ περιτετμημένον ἥδη ἔχων τὸ τῶν ὀστέων πῆγμα ὁ μεγαλόφρων καὶ Αβραμιαῖος νεανίας οὐκ ἐστέναξεν, ²²ἀλλ' ὥσπερ ἐν πυρὶ μετασχηματιζόμενος εἰς ἀφθαρσίαν ὑπέμεινεν εὐγενῶς τὰς στρέβλας ²³Μιμήσασθέ με, ἀδελφοί, λέγων, μή μου τὸν ἀγῶνα λειποτακτήσητε μηδὲ ἔξομόσησθέ μου τὴν τῆς εὑψυχίας ἀδελφότητα. ²⁴ἰερὰν καὶ εὐγενῆ στρατείαν στρατεύσασθε περὶ τῆς

εὐσεβείας, δι' ἣς ἵλεως ἡ δικαία καὶ πάτριος ἡμῶν πρόνοια τῷ ἔθνει γενηθεῖσα τιμωρήσειν τὸν ἀλάστορα τύραννον.²⁵ καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἱεροπρεπῆς νεανίας ἀπέρρηξεν τὴν ψυχήν.

²⁶ Θαυμασάντων δὲ πάντων τὴν καρτεροψυχίαν αὐτοῦ ἥγον οἱ δορυφόροι τὸν καθ' ἡλικίαν τοῦ προτέρου δεύτερον καὶ σιδηρᾶς ἐναρμοσάμενοι χεῖρας ὀξέσι τοῖς ὄνυξιν ὀργάνῳ καὶ καταπέλτῃ προσέδησαν αὐτόν.²⁷ ὃς δ' εἰ φαγεῖν βούλοιτο πρὶν βασανίζεσθαι πυνθανόμενοι τὴν εὐγενῆ γνώμην ἥκουσαν,²⁸ ἀπὸ τῶν τενόντων ταῖς σιδηραῖς χερσὶν ἐπισπασάμενοι μέχρι τῶν γενείων τὴν σάρκα πᾶσαν καὶ τὴν τῆς κεφαλῆς δορὰν οἱ παρδάλεοι θῆρες ἀπέσυρον. ὁ δὲ ταύτην βαρέως τὴν ἀλγηδόνα καρτερῶν ἔλεγεν²⁹ Ως ἡδὺς πᾶς θανάτου τρόπος διὰ τὴν πάτριον ἡμῶν εὐσέβειαν. ἔφη τε πρὸς τὸν τύραννον³⁰ Οὐ δοκεῖς, πάντων ὡμότατε τύραννε, πλέον ἐμοῦ σε βασανίζεσθαι ὅρῶν σου νικώμενον τὸν τῆς τυραννίδος ὑπερήφανον λογισμὸν ὑπὸ τῆς διὰ τὴν εὐσέβειαν ἡμῶν ὑπομονῆς;³¹ ἐγὼ μὲν γὰρ ταῖς διὰ τὴν ἀρετὴν ἡδοναῖς τὸν πόνον ἐπικουφίζομαι,³² σὺ δὲ ἐν ταῖς τῆς ἀσεβείας ἀπειλαῖς βασανίζη. οὐκ ἐκφεύξῃ δέ, μιαρώτατε τύραννε, τὰς τῆς θείας ὄργης δίκας.

10 ¹Καὶ τούτου τὸν ἀοιδιμον θάνατον καρτερήσαντος ὁ τρίτος ἥγετο παρακαλούμενος πολλὰ ὑπὸ πολλῶν ὅπως ἀπογευσάμενος σώζοιτο. ² ὁ δὲ ἀναβοήσας ἔφη Ἀγνοεῖτε ὅτι αὐτός με τοῖς ἀποθανοῦσιν ἔσπειρεν πατήρ, καὶ ἡ αὐτὴ μήτηρ ἐγέννησεν, καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀνετράφην δόγμασιν;³³ οὐκ ἔξόμυνμαι τὴν εὐγενῆ τῆς ἀδελφότητος συγγένειαν. ⁵ οἱ δὲ πικρῶς ἐνέγκαντες τὴν παρρησίαν τοῦ ἀνδρὸς ἀρθρεμβόλοις ὀργάνοις τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ τοὺς πόδας ἐξήρθρουν καὶ ἐξ ἀρμῶν ἀναμοχλεύοντες ἐξεμέλιζον,⁶ τοὺς δακτύλους καὶ τοὺς βραχίονας καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς ἀγκῶνας περιέκλων. ⁷ καὶ κατὰ μηδένα τρόπον ἴσχύοντες αὐτὸν ἄγξαι περιλύσαντες τὰ ὄργανα σὺν ἄκραις ταῖς τῶν δακτύλων κορυφαῖς ἀπεσκύθιζον.⁸ καὶ εὐθέως ἥγον ἐπὶ τὸν τροχόν, περὶ δὲ ἐκ σπονδύλων ἐκμελιζόμενος ἐώρα τὰς ἑαυτοῦ σάρκας περιλακίζομένας καὶ κατὰ σπλάγχνων σταγόνας αἷματος ἀπορρεούσας. ⁹ μέλλων δὲ ἀποθνήσκειν ἔφη¹⁰ Ήμεῖς μέν, ὡς μιαρώτατε τύραννε, διὰ παιδείαν καὶ ἀρετὴν θεοῦ ταῦτα πάσχομεν.¹¹ σὺ δὲ διὰ τὴν ἀσέβειαν καὶ μιαιφονίαν ἀκαταλύτους καρτερήσεις βασάνους.

¹² Καὶ τούτου θανόντος ἀδελφοπρεπῶς τὸν τέταρτον ἐπεσπῶντο λέγοντες¹³ Μὴ μανῆς καὶ σὺ τοῖς ἀδελφοῖς σου τὴν αὐτὴν μανίαν, ἀλλὰ πεισθεὶς τῷ βασιλεῖ σῷζε σεαυτόν. ¹⁴ δὲ αὐτοῖς ἔφη Οὐχ οὕτως καυστικώτερον ἔχετε κατ' ἐμοῦ τὸ πῦρ ὃστε με δειλανδρῆσαι.¹⁵ μὰ τὸν μακάριον τῶν ἀδελφῶν μου θάνατον καὶ τὸν αἰώνιον τοῦ τυράννου ὅλεθρον καὶ τὸν ἀῖδιον τῶν εὐσεβῶν βίον, οὐκ ἀρνήσομαι τὴν εὐγενῆ ἀδελφότητα.¹⁶ ἐπινόει, τύραννε, βασάνους, ἵνα καὶ δι' αὐτῶν μάθης ὅτι ἀδελφός εἴμι τῶν προβασανισθέντων.¹⁷ ταῦτα ἀκούσας ὁ αἵμοβόρος καὶ φονώδης καὶ παμμιαρώτατος Ἀντίοχος ἐκέλευσεν τὴν γλῶτταν αὐτοῦ ἐκτεμεῖν.¹⁸ δὲ ἔφη Κἀν ἀφέλης τὸ τῆς φωνῆς ὄργανον, καὶ σιωπῶντων ἀκούει ὁ θεός.¹⁹ ίδού προκεχάλασται ἡ γλῶσσα, τέμνε, οὐ γὰρ παρὰ τοῦτο τὸν λογισμὸν ἡμῶν γλωττοτομήσεις.²⁰ ἥδεως ὑπὲρ τοῦ θεοῦ τὰ τοῦ σώματος μέλη ἀκρωτηριαζόμεθα.²¹ σὲ δὲ ταχέως μετελεύσεται ὁ θεός, τὴν γὰρ τῶν θείων ὕμνων μελῳδὸν γλῶτταν ἐκτέμνεις.

11 ἩΩς δὲ καὶ οὗτος ταῖς βασάνοις καταικισθεὶς ἐναπέθανεν, ὁ πέμπτος παρεπήδησεν λέγων
Οὐ μέλλω, τύραννε, πρὸς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς βασανισμὸν παραιτεῖσθαι, ³αὐτὸς δ’ ἀπ’ ἐμαυτοῦ
παρῆλθον, ὅπως κάμε κατακτείνας περὶ πλειόνων ἀδικημάτων ὄφειλήσης τῇ οὐρανίῳ δίκῃ τιμωρίαν.
⁴ῷ μισάρετε καὶ μισάνθρωπε, τί δράσαντας ἡμᾶς τοῦτον πορθεῖς τὸν τρόπον; ⁵ὅτι τὸν πάντων
κτίστην εὔσεβοῦμεν καὶ κατὰ τὸν ἐνάρετον αὐτοῦ ζῶμεν νόμον; ⁶ἄλλὰ ταῦτα τιμῶν, οὐ βασάνων
ἐστὶν ἄξια. ⁷τοιαῦτα δὲ λέγοντα οἱ δορυφόροι δήσαντες αὐτὸν ἐίλκον ἐπὶ τὸν καταπέλτην, ¹⁰ἔφ’ ὃν
δήσαντες αὐτὸν ἐπὶ τὰ γόνατα καὶ ταῦτα ποδάγραις σιδηραῖς ἐφαρμόσαντες τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ περὶ⁸
τροχιαῖν σφῆνα κατέκαμψαν, περὶ ὃν ὅλος περὶ τὸν τροχὸν σκορπίου τρόπον ἀνακλώμενος
ἐξεμελίζετο. ¹¹κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον καὶ τὸ πνεῦμα στενοχωρούμενος καὶ τὸ σῶμα ἀγχόμενος
¹²Καλάς, ἔλεγεν, ἄκων, ὡς τύραννε, χάριτας ἡμῖν χαρίζῃ διὰ γενναιοτέρων πόνων ἐπιδείξασθαι
παρέχων τὴν εἰς τὸν νόμον ἡμῶν καρτερίαν.

¹³Τελευτήσαντος δὲ καὶ τούτου ὁ ἔκτος ἥγετο μειρακίσκος, ὃς πυνθανομένου τοῦ τυράννου εἰ
βούλοιτο φαγὼν ἀπολύεσθαι, ὁ δὲ ἔφη ¹⁴Ἐγὼ τῇ μὲν ἡλικίᾳ τῶν ἀδελφῶν μού είμι νεώτερος, τῇ δὲ
διανοίᾳ ἡλικιώτης. ¹⁵εἰς ταύτα γὰρ γεννηθέντες καὶ ἀνατραφέντες ὑπὲρ τῶν αὐτῶν καὶ ἀποθνήσκειν
ὄφείλομεν δόμοίως. ¹⁶ώστε εἴ σοι δοκεῖ βασανίζειν μὴ μιαροφαγοῦντα, βασάνιζε. ¹⁷ταῦτα αὐτὸν
εἰπόντα παρῆγον ἐπὶ τὸν τροχόν, ¹⁸ἔφ’ οὐ κατατεινόμενος ἐπιμελῶς καὶ ἐκσπονδυλιζόμενος
ὑπεκαίετο. ¹⁹καὶ ὀβελίσκους ὀξεῖς πυρώσαντες τοῖς νώτοις προσέφερον καὶ τὰ πλευρὰ διαπείραντες
αὐτοῦ τὰ σπλάγχνα διέκαιον. ²⁰δὲ βασανίζομενος ²¹Ω ἵεροπρεποῦς ἀγῶνος, ἔλεγεν, ἔφ’ ὃν διὰ τὴν
εὔσεβειαν εἰς γυμνασίαν πόνων ἀδελφοὶ τοσοῦτοι κληθέντες οὐκ ἐνικήθημεν. ²¹ἀνίκητος γάρ ἐστιν, ὡς
τύραννε, ἡ εὔσεβής ἐπιστήμη. ²²καλοκάγαθίᾳ καθωπλισμένος τεθνήξομαι κάγὼ μετὰ τῶν ἀδελφῶν
μου ²³μέγαν σοὶ καὶ αὐτὸς προσβάλλων ἀλάστορα, καινουργὲ τῶν βασάνων καὶ πολέμιε τῶν ἀληθῶς
εὔσεβούντων. ²⁴ἔξι μειράκια καταλελύκαμέν σου τὴν τυραννίδα. ²⁵τὸ γὰρ μὴ δυνηθῆναι σε
μεταπεῖσαι τὸν λογισμὸν ἡμῶν μήτε βιάσασθαι πρὸς τὴν μιαροφαγίαν οὐ κατάλυσίς ἐστίν σου; ²⁶τὸ
πῦρ σου ψυχρὸν ἡμῖν, καὶ ἄπονοι οἱ καταπέλται, καὶ ἀδύνατος ἡ βία σου. ²⁷οὐ γὰρ τυράννου, ἀλλὰ
θείου νόμου προεστήκασιν ἡμῶν οἱ δορυφόροι· διὰ τοῦτο ἀνίκητον ἔχομεν τὸν λογισμόν.

12 ἩΩς δὲ καὶ οὗτος μακαρίως ἀπέθανεν καταβληθεὶς εἰς λέβητα, ὁ ἔβδομος παρεγίνετο πάντων
νεώτερος. ²δὲν κατοικτίρας ὁ τύραννος, καίπερ δεινῶς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κακισθείς, ὁρῶν ἥδη
τὰ δεσμὰ περικείμενα πλησιέστερον αὐτὸν μετεπέμψατο καὶ παρηγορεῖν ἐπειρᾶτο λέγων ³Τῆς μὲν
τῶν ἀδελφῶν σου ἀπονοίας τὸ τέλος ὄρᾶς· διὰ γὰρ ἀπείθειαν στρεβλωθέντες τεθνᾶσιν. ⁴σὺ δὲ εἰ μὲν
μὴ πεισθείης, τάλας βασανισθεὶς καὶ αὐτὸς τεθνήξῃ πρὸ ὥρας, ⁵πεισθεὶς δὲ φίλος ἔσῃ καὶ τῶν ἐπὶ τῆς
βασιλείας ἀφηγήση πραγμάτων. ⁶καὶ ταῦτα παρακαλῶν τὴν μητέρα τοῦ παιδὸς μετεπέμψατο, ὅπως
αὐτὴν ἐλεήσας τοσούτων υἱῶν στερηθεῖσαν παρορμήσειν ἐπὶ τὴν σωτήριον εὐπείθειαν τὸν
περιλειπόμενον. ⁷δὲ τῆς μητρὸς τῇ Εβραΐδι φωνῇ προτρεψαμένης αὐτόν, ὡς ἐροῦμεν μετὰ μικρὸν
>NNτερον, ⁸Λύσατέ μέ φησιν, εἴπω τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ φίλοις πᾶσιν. ⁹καὶ ἐπιχαρέντες

μάλιστα ἐπὶ τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ παιδὸς ταχέως ἔλυσαν αὐτόν. ¹⁰καὶ δραμῶν ἐπὶ πλησίον τῶν τηγάνων
¹¹Ανόσιέ, φησιν, καὶ πάντων πονηρῶν ἀσεβέστατε τύραννε, οὐκ ἡδέσθης παρὰ τοῦ θεοῦ λαβών τὰ
ἀγαθὰ καὶ τὴν βασιλείαν τοὺς θεράποντας αὐτοῦ κατακτεῖναι καὶ τοὺς τῆς εὔσεβείας ἀσκητὰς
στρεβλῶσαι; ¹²ἀνθ' ὧν ταμιεύεται σε ἡ δίκη πυκνοτέρω καὶ αἰωνίῳ πυρὶ καὶ βασάνοις, αἱ εἰς ὅλον
τὸν αἰῶνα οὐκ ἀνήσουσίν σε. ¹³οὐκ ἡδέσθης ἄνθρωπος ὧν, θηριωδέστατε, τοὺς ὁμοιοπαθεῖς καὶ ἐκ τῶν
αὐτῶν γεγονότας στοιχείων γλωττομῆσαι καὶ τοῦτον καταικίσας τὸν τρόπον βασανίσαι. ¹⁴ἄλλ' οἱ
μὲν εὐγενῶς ἀποθανόντες ἐπλήρωσαν τὴν εἰς τὸν θεὸν εὔσεβειαν, σὺ δὲ κακῶς οἰμώξεις τοὺς τῆς
ἀρετῆς ἀγωνιστὰς ἀναιτίως ἀποκτείνας. ¹⁵ὅθεν καὶ αὐτὸς ἀποθνήσκειν μέλλων ἔφη ¹⁶Οὐκ
ἀπαυτομολῶ τῆς τῶν ἀδελφῶν μου ἀριστείας. ¹⁷ἐπικαλοῦμαι δὲ τὸν πατρῶν θεὸν ὅπως ἵλεως
γένηται τῷ ἔθνει ἡμῶν. ¹⁸σὲ δὲ καὶ ἐν τῷ νῦν βίῳ καὶ θανόντα τιμωρήσεται. ¹⁹καὶ ταῦτα
κατευξάμενος ἔαυτὸν ἔρριψε κατὰ τῶν τηγάνων, καὶ οὕτως ἀπέδωκεν.

13 ¹Εἰ δὲ τοίνυν τῶν μέχρι θανάτου πόνων ὑπερεφρόνησαν οἱ ἐπτὰ ἀδελφοί, συνομολογεῖται
πανταχόθεν ὅτι αὐτοδέσποτός ἐστιν τῶν παθῶν ὁ εὔσεβὴς λογισμός. ²εὶ γὰρ τοῖς πάθεσι δουλωθέντες
ἔμιαροφάγησαν, ἐλέγομεν ἀν τούτοις αὐτοὺς νευκῆσθαι· ³νυνὶ δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ τῷ ἐπαινουμένῳ
παρὰ θεῷ λογισμῷ περιεγένοντο τῶν παθῶν, ⁴ὧν οὐκ ἐστιν παριδεῖν τὴν ἡγεμονίαν τῆς διανοίας,
ἐπεκράτησαν γὰρ καὶ πάθους καὶ πόνων. ⁵πῶς οὖν οὐκ ἐστιν τούτοις τὴν τῆς εὐλογιστίας
παθοκράτειαν ὁμολογεῖν, οἱ τῶν μὲν διὰ πυρὸς ἀλγηδόνων οὐκ ἐπεστράφησαν; ⁶καθάπερ γὰρ
προβλῆτες λιμένων πύργοι τὰς τῶν κυμάτων ἀπειλὰς ἀνακόπτοντες γαληνὸν παρέχουσι τοῖς
εἰσπλέουσι τὸν ὄρμον, ⁷οὕτως ἡ ἐπτάπυργος τῶν νεανίσκων εὐλογιστία τὸν τῆς εὔσεβείας ὄχυρώσασα
λιμένα τὴν τῶν παθῶν ἐνίκησεν ἀκολασίαν. ⁸Ιερὸν γὰρ εὔσεβείας στήσαντες χορὸν παρεθάρσυνον
ἀλλήλους λέγοντες ⁹Ἄδελφικῶς ἀποθάνωμεν, ἀδελφοί, περὶ τοῦ νόμου· μιμησώμεθα τοὺς τρεῖς τοὺς
ἐπὶ τῆς Ἀσσυρίας νεανίσκους, οἱ τῆς ἰσοπολίτιδος καμίνου κατεφρόνησαν. ¹⁰μὴ δειλανδρήσωμεν πρὸς
τὴν τῆς εὔσεβείας ἐπίδειξιν. ¹¹καὶ ὁ μέν Θάρρει, ἀδελφέ ἔλεγεν, ὁ δέ Εὐγενῶς καρτέρησον, ¹²ο δὲ
καταμνησθεὶς ἔλεγεν Μνήσθητε πόθεν ἐστέ, ἢ τίνος πατρὸς χειρὶ σφαγιασθῆναι διὰ τὴν εὔσεβειαν
ὑπέμεινεν Ισαακ. ¹³εἴς δὲ ἔκαστος ἀλλήλους ὁμοῦ πάντες ἐφορῶντες φαιδροὶ καὶ μάλα θαρραλέοι
Ἐαυτούς, ἔλεγον, τῷ θεῷ ἀφιερώσωμεν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας τῷ δόντι τὰς ψυχὰς καὶ χρήσωμεν τῇ
περὶ τὸν νόμον φυλακῇ τὰ σώματα. ¹⁴μὴ φοβηθῶμεν τὸν δοκοῦντα ἀποκτέννειν. ¹⁵μέγας γὰρ ψυχῆς
ἀγῶν καὶ κίνδυνος ἐν αἰωνίῳ βασάνῳ κείμενος τοῖς παραβᾶσι τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ.

¹⁶καθοπλισώμεθα τοιγαροῦν τὴν τοῦ θείου λογισμοῦ παθοκράτειαν. ¹⁷οὕτω γὰρ θανόντας ἡμᾶς
Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ ὑποδέξονται καὶ πάντες οἱ πατέρες ἐπαινέσουσιν. ¹⁸καὶ ἐνὶ ἐκάστῳ
τῶν ἀποσπωμένων αὐτῶν ἀδελφῶν ἔλεγον οἱ περιλειπόμενοι Μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς, ἀδελφέ, μηδὲ
ψεύσῃ τοὺς προαποθανόντας ἡμῶν ἀδελφούς. ¹⁹οὐκ ἀγνοεῖτε δὲ τὰ τῆς ἀδελφότητος φίλτρα, ἀπερ ἡ
θεία καὶ πάνσοφος πρόνοια διὰ πατέρων τοῖς γεννωμένοις ἐμέρισεν καὶ διὰ τῆς μητρώας φυτεύσασα
γαστρός, ²⁰ἐν ἣ τὸν ἴσον ἀδελφοὶ κατοικήσαντες χρόνον καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ πλασθέντες καὶ ἀπὸ

τοῦ αὐτοῦ αἵματος αὐξηθέντες καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ψυχῆς τελεσφορηθέντες²¹ καὶ διὰ τῶν ἵσων ἀποτεχθέντες χρόνων καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν γαλακτοποτοῦντες πηγῶν, ἀφ' ὧν συντρέφονται ἐναγκαλισμάτων φιλάδελφοι ψυχαί·²² καὶ αὔξονται σφοδρότερον διὰ συντροφίας καὶ τῆς καθ'
ἡμέραν συνηθείας καὶ τῆς ἄλλης παιδείας καὶ τῆς ἡμετέρας ἐν νόμῳ θεοῦ ἀσκήσεως.²³ Οὕτως δὴ τοίνυν καθεστηκούσας συμπαθοῦσας τῆς φιλαδελφίας οἱ ἐπτὰ ἀδελφοὶ συμπαθέστερον ἔσχον πρὸς ἀλλήλους.²⁴ Νόμῳ γὰρ τῷ αὐτῷ παιδευθέντες καὶ τὰς αὐτὰς ἔξασκήσαντες ἀρετὰς καὶ τῷ δικαίῳ συντραφέντες βίῳ μᾶλλον ἑαυτοὺς ἡγάπων.²⁵ Ἡ γὰρ ὁμοζηλία τῆς καλοκάγαθίας ἐπέτεινεν αὐτῶν τὴν πρὸς ἀλλήλους εὔνοιαν καὶ ὅμονοιαν.²⁶ Σὺν γὰρ τῇ εὐσεβείᾳ ποθεινοτέραν αὐτοῖς κατεσκεύαζον τὴν φιλαδελφίαν.²⁷ Ἐλλ' ὅμως καίπερ τῆς φύσεως καὶ τῆς συνηθείας καὶ τῶν τῆς ἀρετῆς ἥθῶν τὰ τῆς ἀδελφότητος αὐτοῖς φίλτρα συναυξόντων ἀνέσχοντο διὰ τὴν εὐσέβειαν τοὺς ἀδελφοὺς οἱ ὑπολειπόμενοι, τοὺς καταικίζομένους ὁρῶντες μέχρι θανάτου βασανίζομένους,

14 ¹προσέτι καὶ ἐπὶ τὸν αἰκισμὸν ἐποτρύνοντες, ὡς μὴ μόνον τῶν ἀλγηδόνων περιφρονῆσαι αὐτούς,
ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς φιλαδελφίας παθῶν κρατῆσαι.

²Ω βασιλέων λογισμοὶ βασιλικώτεροι καὶ ἐλευθέρων ἐλευθερώτεροι. ³Ω Ἱερᾶς καὶ εὐαρμόστου περὶ τῆς εὐσεβείας τῶν ἐπτὰ ἀδελφῶν συμφωνίας. ⁴Οὐδείς ἐκ τῶν ἐπτὰ μειρακίων ἐδειλίασεν οὐδὲ πρὸς τὸν θάνατον ὕκνησεν, ⁵ἀλλὰ πάντες ὥσπερ ἐπ' ἀθανασίας ὅδὸν τρέχοντες ἐπὶ τὸν διὰ τῶν βασάνων θάνατον ἔσπευδον. ⁶Καθάπερ αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες συμφώνως τοῖς τῆς ψυχῆς ἀφηγήμασιν κινοῦνται, οὕτως οἱ Ἱεροὶ μειρακες ἐκεῖνοι ὡς ὑπὸ ψυχῆς ἀθανάτου τῆς εὐσεβείας πρὸς τὸν ὑπὲρ αὐτῆς συνεφώνησαν θάνατον. ⁷Ω πανάγιε συμφώνων ἀδελφῶν ἐβδομάδα χορεύοντες οἱ μειρακες ἐκύκλουν τὸν τῶν βασάνων φόβον καταλύοντες. ⁸Νῦν ἡμεῖς ἀκούοντες τὴν θλῖψιν τῶν νεανιῶν ἐκείνων φρίττομεν· οἱ δὲ οὐ μόνον ὁρῶντες, ἀλλ' οὐδὲ μόνον ἀκούοντες τὸν παραχρῆμα ἀπειλῆς λόγον, ἀλλὰ καὶ πάσχοντες ἐνεκαρτέρουν, καὶ τοῦτο ταῖς διὰ πυρὸς ὁδύναις. ¹⁰Ων τί γένοιτο ἐπαλγέστερον; Ὁξεῖα γὰρ καὶ σύντομος οὖσα ἡ τοῦ πυρὸς δύναμις ταχέως διέλυεν τὰ σώματα.

¹¹Καὶ μὴ θαυμαστὸν ἡγεῖσθε εἰ ὁ λογισμὸς περιεκράτησε τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐν ταῖς βασάνοις, ὅπου γε καὶ γυναικὸς νοῦς πολυτροπωτέρων ὑπερεφρόνησεν ἀλγηδόνων. ¹²Ἡ μήτηρ γὰρ τῶν ἐπτὰ νεανίσκων ὑπήνεγκεν τὰς ἐφ' ἐνὶ ἑκάστῳ τῶν τέκνων στρέβλας. ¹³Θεωρεῖτε δὲ πῶς πολύπλοκός ἐστιν ἡ τῆς φιλοτεκνίας στοργὴ ἔλκουσα πάντα πρὸς τὴν τῶν σπλάγχνων συμπάθειαν, ¹⁴ὅπου γε καὶ τὰ ἄλογα ζῶα ὁμοίαν τὴν εἰς τὰ ἔξ αὐτῶν γεννώμενα συμπάθειαν καὶ στοργὴν ἔχει τοῖς ἀνθρώποις. ¹⁵Καὶ γὰρ τῶν πετεινῶν τὰ μὲν ἡμερα κατὰ τὰς οἰκίας ὁροφοιτοῦντα προασπίζει τῶν νεοττῶν, ¹⁶τὰ δὲ κατὰ κορυφὰς ὁρέων καὶ φαράγγων ἀπορρῆγας καὶ δένδρων ὅπας καὶ τὰς τούτων ἄκρας ἐννοσσοποιησάμενα ἀποτίκτει καὶ τὸν προσιόντα κωλύει. ¹⁷Εἰ δὲ καὶ μὴ δύναιντο κωλύειν, περιπτάμενα κυκλόθεν αὐτῶν ἀλγοῦντα τῇ στοργῇ ἀνακαλούμενα τῇ ἴδιᾳ φωνῇ, καθ' ὃ δύναται, βοηθεῖ τοῖς τέκνοις. ¹⁸Καὶ τί δεῖ τὴν διὰ τῶν ἀλόγων ζῶων ἐπιδεικνύναι πρὸς τὰ τέκνα συμπάθειαν,

¹⁹ὅπου γε καὶ μέλισσαι περὶ τὸν τῆς κηρογονίας καιρὸν ἐπαμύνονται τοὺς προσιόντας καὶ καθάπερ σιδήρῳ τῷ κέντρῳ πλήσσουσι τοὺς προσιόντας τῇ νοστιᾷ αὐτῶν καὶ ἀπαμύνουσιν ἔως θανάτου;
²⁰ἄλλ’ οὐχὶ τὴν Αβραὰμ ὁμόψυχον τῶν νεανίσκων μητέρα μετεκίνησεν συμπάθεια τέκνων.

15 ῬΩ λογισμὲ τέκνων παθῶν τύραννε καὶ εὔσέβεια μητρὶ τέκνων ποθεινοτέρα. ²μήτηρ δυεῖν προκειμένων, εὔσεβείας καὶ τῆς ἐπτὰ υἱῶν σωτηρίας προσκαίρου κατὰ τὴν τοῦ τυράννου ὑπόσχεσιν, ³τὴν εὔσέβειαν μᾶλλον ἡγάπησεν τὴν σφόζουσαν εἰς αἰώνιαν ζωὴν κατὰ θεόν. ⁴ῷ τίνα τρόπον ἡθολογήσαιμι φιλότεκνα γονέων πάθη. Ψυχῆς τε καὶ μορφῆς ὄμοιότητα εἰς μικρὸν παιδὸς χαρακτῆρα θαυμάσιον ἐναποσφραγίζομεν, μάλιστα διὰ τὸ τῶν παθῶν τοῖς γεννηθεῖσιν τὰς μητέρας τῶν πατέρων καθεστάναι συμπαθεστέρας. ⁵ὅσῳ γὰρ καὶ ἀσθενόψυχοι καὶ πολυγονώτεραι ὑπάρχουσιν αἱ μητέρες, τοσούτῳ μᾶλλόν εἰσιν φιλοτεκνότεραι. ⁶πασῶν δὲ τῶν μητέρων ἐγένετο ἡ τῶν ἐπτὰ παιδῶν μήτηρ φιλοτεκνοτέρα, ἥτις ἐπτὰ κυοφορίαις τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐπιφυτευομένη φιλοστοργίαν ⁷καὶ διὰ πολλὰς τὰς καθ’ ἔκαστον αὐτῶν ὡδῖνας ἡναγκασμένη τὴν εἰς αὐτοὺς ἔχειν συμπάθειαν, ⁸διὰ τὸν πρὸς τὸν θεὸν φόβον ὑπερεῖδεν τὴν τῶν τέκνων πρόσκαιρον σωτηρίαν. ⁹οὐ μὴν δὲ ἄλλὰ καὶ διὰ τὴν καλοκάγαθίαν τῶν υἱῶν καὶ τὴν πρὸς τὸν νόμον αὐτῶν εὔπειθειαν μείζω τὴν ἐν αὐτοῖς ἔσχεν φιλοστοργίαν. ¹⁰δίκαιοι τε γὰρ ἦσαν καὶ σώφρονες καὶ ἀνδρεῖοι καὶ μεγαλόψυχοι καὶ φιλάδελφοι καὶ φιλομήτορες οὕτως ὥστε καὶ μέχρι θανάτου τὰ νόμιμα φυλάσσοντας πείθεσθαι αὐτῇ. ¹¹ἄλλ’ ὅμως καίπερ τοσούτων ὄντων τῶν περὶ τὴν φιλοτεκνίαν εἰς συμπάθειαν ἐλκόντων τὴν μητέρα, ἐπ’ οὐδενὸς αὐτῶν τὸν λογισμὸν αὐτῆς αἱ παμποίκιλοι βάσανοι ἵσχυσαν μετατρέψαι, ¹²ἄλλὰ καὶ καθ’ ἔνα παιδία καὶ ὄμοιο πάντας ἡ μήτηρ ἐπὶ τὸν τῆς εὔσεβείας προετρέπετο θάνατον. ¹³ῷ φύσις ἱερὰ καὶ φίλτρα γονέων καὶ γένεσι φιλόστοργε καὶ τροφεία καὶ μητέρων ἀδάμαστα πάθη. ¹⁴καθένα στρεβλούμενον καὶ φλεγόμενον ὄρῶσα μήτηρ οὐ μετεβάλλετο διὰ τὴν εὔσέβειαν. ¹⁵τὰς σάρκας τῶν τέκνων ἐώρα περὶ τὸ πῦρ τηκομένας καὶ τοὺς τῶν ποδῶν καὶ χειρῶν δακτύλους ἐπὶ γῆς σπαίροντας καὶ τὰς τῶν κεφαλῶν μέχρι τῶν περὶ τὰ γένεια σάρκας ὥσπερ προσωπεῖα προκειμένας. ¹⁶ῷ πικροτέρων νῦν πόνων πειρασθεῖσα μήτηρ ἥπερ τῶν ἐπ’ αὐτοῖς ὡδίνων. ¹⁷ῷ μόνη γύναι τὴν εὔσέβειαν ὄλόκληρον ἀποκυήσασα. ¹⁸οὐ μετέτρεψέν σε πρωτότοκος ἀποπνέων οὐδὲ δεύτερος εἰς σὲ οἴκτρὸν βλέπων ἐν βασάνοις, οὐ τρίτος ἀποψύχων, ¹⁹οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνὸς ἐκάστου θεωροῦσα ταυρηδὸν ἐπὶ τῶν βασάνων ὄρῶντας τὸν αὐτὸν αἰκισμὸν καὶ τοὺς μυκτῆρας προσημειουμένους τὸν θάνατον αὐτῶν οὐκ ἔκλαυσας. ²⁰ἐπὶ σαρξὶν τέκνων ὄρῶσα σάρκας τέκνων ἀποκαιομένας καὶ ἐπὶ χερσὶν χεῖρας ἀποτεμομένας καὶ ἐπὶ κεφαλαῖς κεφαλὰς ἀποδειροτομουμένας καὶ ἐπὶ νεκροῖς νεκροὺς πίπτοντας καὶ πολυανδρεῖον ὄρῶσα τῶν τέκνων τὸ χωρίον διὰ τῶν βασάνων οὐκ ἐδάκρυσας. ²¹οὐχ οὕτως σειρήνιοι μελωδίαι οὐδὲ κύκνειοι πρὸς φιληκοῖαν φωναὶ τοὺς ἀκούοντας ἐφέλκονται ὡς τέκνων φωναὶ μετὰ βασάνων μητέρα φωνούντων. ²²πηλίκαις καὶ πόσαις τότε ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν βασανιζομένων τροχοῖς τε καὶ καυτηρίοις ἐβασανίζετο βασάνοις. ²³ἄλλὰ τὰ σπλάγχνα αὐτῆς ὁ εὔσεβής λογισμὸς ἐν αὐτοῖς τοῖς πάθεσιν ἀνδρειώσας ἐπέτεινεν τὴν πρόσκαιρον φιλοτεκνίαν παριδεῖν.

²⁴καίπερ ἐπτὰ τέκνων ὄρῶσα ἀπώλειαν καὶ τὴν τῶν στρεβλῶν πολύπλοκον ποικιλίαν, ἀπάσας ἡ γενναία μήτηρ ἔξέλυσεν διὰ τὴν πρὸς θεὸν πίστιν. ²⁵καθάπερ γὰρ ἐν βουλευτηρίῳ τῇ ἑαυτῆς ψυχῇ δεινοὺς ὄρῶσα συμβούλους φύσιν καὶ γένεσιν καὶ φιλοτεκνίαν καὶ τέκνων στρέβλας, ²⁶δύο ψήφους κρατοῦσα μήτηρ, θανατηφόρον τε καὶ σωτήριον, ὑπὲρ τέκνων ²⁷οὐκ ἐπέγνω τὴν σώζουσαν ἐπτὰ νίοὺς πρὸς ὀλίγον χρόνον σωτηρίαν, ²⁸ἀλλὰ τῆς θεοσεβοῦς Αβρααμ καρτερίας ἡ θυγάτηρ ἐμνήσθη. ²⁹ῷ μήτηρ ἔθνους, ἔκδικε τοῦ νόμου καὶ ὑπερασπίστρια τῆς εὔσεβείας καὶ τοῦ διὰ σπλάγχνων ἀγῶνος ἀθλοφόρε. ³⁰ῷ ἀρρένων πρὸς καρτερίαν γενναιοτέρα καὶ ἀνδρῶν πρὸς ὑπομονὴν ἀνδρειοτέρα. ³¹καθάπερ γὰρ ἡ Νωε κιβωτὸς ἐν τῷ κοσμοπληθεῖ κατακλυσμῷ κοσμοφοροῦσα καρτερῶς ὑπέμεινεν τοὺς κλύδωνας, ³²οὕτως σὺ ἡ νομοφύλαξ πανταχόθεν ἐν τῷ τῶν παθῶν περιαντλουμένη κατακλυσμῷ καὶ καρτεροῖς ἀνέμοις, ταῖς τῶν υἱῶν βασάνοις, συνεχομένη γενναίως ὑπέμεινας τοὺς ὑπὲρ τῆς εὔσεβείας χειμῶνας.

16 ¹Εἰ δὲ τοίνυν καὶ γυνὴ καὶ γεραιὰ καὶ ἐπτὰ παίδων μήτηρ ὑπέμεινεν τὰς μέχρι θανάτου βασάνους τῶν τέκνων ὄρῶσα, ὁμολογουμένως αὐτοκράτωρ ἐστὶν τῶν παθῶν ὁ εὔσεβης λογισμός. ²ἀπέδειξα οὖν ὅτι οὐ μόνον ἀνδρες τῶν παθῶν ἐκράτησαν, ἀλλὰ καὶ γυνὴ τῶν μεγίστων βασάνων ὑπερεφρόνησεν. ³καὶ οὐχ οὕτως οἱ περὶ Δανιηλ λέοντες ἥσαν ἄγριοι οὐδὲ ἡ Μισαηλ ἐκφλεγομένη κάμινος λαβροτάτῳ πυρί, ὡς ἡ τῆς φιλοτεκνίας περιέκαιεν ἐκείνην φύσις ὄρῶσαν αὐτῆς οὕτως ποικίλως βασανιζομένους τοὺς ἐπτὰ νίούς. ⁴ἀλλὰ τῷ λογισμῷ τῆς εὔσεβείας κατέσβεσεν τὰ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα πάθη ἡ μήτηρ.

⁵Καὶ γὰρ τοῦτο ἐπιλογίσασθε, ὅτι δειλόψυχος εἰ ἦν ἡ γυνὴ καίπερ μήτηρ οὖσα, ὡλοφύρετο ἀν ἐπ’ αὐτοῖς καὶ ἵσως ἀν ταῦτα εἴπεν ⁶Ω μελέα ἔγωγε καὶ πολλάκις τρισαθλία, ἥτις ἐπτὰ παῖδας τεκοῦσα οὐδενὸς μήτηρ γεγένημαι. ⁷ῷ μάταιοι ἐπτὰ κυοφορίαι καὶ ἀνόνητοι ἐπτὰ δεκάμηνοι καὶ ἄκαρποι τιθηνίαι καὶ ταλαίπωροι γαλακτοτροφίαι. ⁸μάτην δὲ ἐφ' ὑμῖν, ὡς παῖδες, πολλὰς ὑπέμεινα ὡδῖνας καὶ χαλεπωτέρας φροντίδας ἀνατροφῆς. ⁹ῷ τῶν ἐμῶν παίδων οἱ μὲν ἄγαμοι, οἱ δὲ γήμαντες ἀνόνητοι· οὐκ ὅψομαι ὑμῶν τέκνα οὐδὲ μάμμη κληθεῖσα μακαρισθήσομαι. ¹⁰ῷ ἡ πολύπαις καὶ καλλίπαις ἐγὼ γυνὴ χήρα καὶ μόνη πολύθρηνος. ¹¹οὐδὲ ἀν ἀποθάνω, θάπτοντα τῶν υἱῶν ἔξω τινά.

¹²Ἄλλὰ τούτῳ τῷ θρήνῳ οὐδένα ὡλοφύρετο ἡ Ἱερὰ καὶ θεοσεβῆς μήτηρ οὐδὲ ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν ἀπέτρεπεν αὐτῶν τινα οὐδὲ ὡς ἀποθηγκόντων ἐλυπήθη, ¹³ἀλλ’ ὥσπερ ἀδαμάντινον ἔχουσα τὸν νοῦν καὶ εἰς ἀθανασίαν ἀνατίκτουσα τὸν τῶν υἱῶν ἀριθμὸν μᾶλλον ὑπὲρ τῆς εὔσεβείας ἐπὶ τὸν θάνατον αὐτοὺς προετρέπετο ἱκετεύουσα. ¹⁴ῷ μήτηρ δι’ εὔσεβειαν θεοῦ στρατιῶτι πρεσβῦτι καὶ γύναι, διὰ καρτερίαν καὶ τύραννον ἐνίκησας καὶ ἔργοις δυνατωτέρα καὶ λόγοις εὐρέθης ἀνδρός. ¹⁵καὶ γὰρ ὅτε συνελήμφθης μετὰ τῶν παίδων, εἰστήκεις τὸν Ελεαζαρον ὄρῶσα βασανιζόμενον καὶ ἔλεγες τοῖς παισὶν ἐν τῇ Εβραϊδὶ φωνῇ ¹⁶Ω παῖδες, γενναῖος ὁ ἀγών, ἐφ' ὃν κληθέντες ὑπὲρ τῆς διαμαρτυρίας τοῦ ἔθνους ἐναγωνίσασθε προθύμως ὑπὲρ τοῦ πατρώου νόμου. ¹⁷καὶ γὰρ αἰσχρὸν τὸν μὲν γέροντα τοῦτον ὑπομένειν τὰς διὰ τὴν εὔσεβειαν ἀλγηδόνας, ὑμᾶς δὲ τοὺς νεανίσκους καταπλαγῆναι τὰς

βασάνους. ¹⁸ἀναμνήσθητε ὅτι διὰ τὸν θεὸν τοῦ κόσμου μετελάβετε καὶ τοῦ βίου ἀπελαύσατε, ¹⁹καὶ διὰ τοῦτο ὁφείλετε πάντα πόνον ὑπομένειν διὰ τὸν θεόν, ²⁰δι' ὃν καὶ ὁ πατὴρ ἡμῶν Αβραὰμ ἔσπευδεν τὸν ἔθνοπάτορα υἱὸν σφαγιάσαι Ισαὰκ, καὶ τὴν πατρῷαν χεῖρα ἔιφηφόρον καταφερομένην ἐπ' αὐτὸν ὁρῶν οὐκ ἔπτηξεν. ²¹καὶ Δανιηὴλ ὁ δίκαιος εἰς λέοντας ἐβλήθη, καὶ Ανανιας καὶ Αζαριας καὶ Μισαὴλ εἰς κάμινον πυρὸς ἀπεσφενδονήθησαν καὶ ὑπέμειναν διὰ τὸν θεόν. ²²καὶ ὑμεῖς οὖν τὴν αὐτὴν πίστιν πρὸς τὸν θεὸν ἔχοντες μὴ χαλεπαίνετε. ²³ἀλόγιστον γάρ εἰδότας εὔσέβειαν μὴ ἀνθίστασθαι τοῖς πόνοις.

²⁴Διὰ τούτων τῶν λόγων ἡ ἐπταμήτωρ ἔνα ἔκαστον τῶν υἱῶν παρακαλοῦσα ἀποθανεῖν ἔπεισεν μᾶλλον ἡ παραβῆναι τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, ²⁵ἔτι δὲ καὶ ταῦτα εἰδότες ὅτι οἱ διὰ τὸν θεόν ἀποθνήσκοντες ζῶσιν τῷ θεῷ ὥσπερ Αβραὰμ καὶ Ισαὰκ καὶ Ιακώβ καὶ πάντες οἱ πατριάρχαι.

17 ¹Ἐλεγον δὲ καὶ τῶν δορυφόρων τινὲς ὅτι ὡς ἔμελεν συλλαμβάνεσθαι καὶ αὐτὴν πρὸς θάνατον, ἵνα μὴ ψαύσειέν τις τοῦ σώματος αὐτῆς, ἔαυτὴν ἔρριψε κατὰ τῆς πυρᾶς.

²Ω μήτηρ σὺν ἐπτὰ παισὶν καταλύσασα τὴν τοῦ τυράννου βίαν καὶ ἀκυρώσασα τὰς κακὰς ἐπινοίας αὐτοῦ καὶ δείξασα τὴν τῆς πίστεως γενναιότητα. ³καθάπερ γάρ σὺ στέγη ἐπὶ τοὺς στύλους τῶν παιδῶν γενναιώς ἰδρυμένη ἀκλινής ὑπήνεγκας τὸν διὰ τῶν βασάνων σεισμόν. ⁴θάρρει τοιγαροῦν, ὡς μήτηρ ἱερόψυχε, τὴν ἐλπίδα τῆς ὑπομονῆς βεβαίαν ἔχουσα πρὸς τὸν θεόν. ⁵οὐχ οὕτως σελήνη κατ' οὐρανὸν σὺν ἄστροις σεμνὴ καθέστηκεν, ὡς σὺ τοὺς ισαστέρους ἐπτὰ παῖδας φωταγωγήσασα πρὸς τὴν εὔσέβειαν ἔντιμος καθέστηκας θεῷ καὶ ἐστήρισαι σὺν αὐτοῖς ἐν οὐρανῷ. ⁶ἥν γάρ ἡ παιδοποιία σου ἀπὸ Αβραὰμ τοῦ πατρός.

⁷Εἰ δὲ ἔξὸν ἡμῖν ἦν ὥσπερ ἐπὶ τινος ζωγραφῆσαι τὴν τῆς εὔσεβείας σου ίστορίαν, οὐκ ἀν ἔφριττον οἱ θεωροῦντες ὁρῶντες μητέρα ἐπτὰ τέκνων δι' εὔσέβειαν ποικίλας βασάνους μέχρι θανάτου ὑπομείνασαν; ⁸καὶ γάρ ἄξιον ἦν καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἐπιταφίου ἀναγράψαι καὶ ταῦτα τοῖς ἀπὸ τοῦ ἔθνους εἰς μνείαν λεγόμενα ⁹Ἐνταῦθα γέρων ίερεὺς καὶ γυνὴ γεραιὰ καὶ ἐπτὰ παῖδες ἐγκεκήδευνται διὰ τυράννου βίαν τὴν Εβραίων πολιτείαν καταλῦσαι θέλοντος, ¹⁰οἵ καὶ ἔξεδίκησαν τὸ γένος εἰς θεὸν ἀφορῶντες καὶ μέχρι θανάτου τὰς βασάνους ὑπομείναντες.

¹¹Ἀληθῶς γάρ ἦν ἀγὼν θεῖος ὁ δι' αὐτῶν γεγενημένος. ¹²ἡθλοθέτει γάρ τότε ἀρετὴ δι' ὑπομονῆς δοκιμάζουσα. τὸ νῦνος ἀφθαρσία ἐν ζωῇ πολυχρονίᾳ. ¹³Ἐλεαζαρ δὲ προηγωνίζετο, ἡ δὲ μήτηρ τῶν ἐπτὰ παιδῶν ἐνήθλει, οἱ δὲ ἀδελφοὶ ἡγωνίζοντο. ¹⁴ο τύραννος ἀντηγωνίζετο· ὁ δὲ κόσμος καὶ ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος ἔθεώρει. ¹⁵θεοσέβεια δὲ ἐνίκα τοὺς ἔαυτῆς ἀθλητὰς στεφανοῦσα. ¹⁶τίνες οὐκ ἐθαύμασαν τοὺς τῆς θείας νομοθεσίας ἀθλητάς; τίνες οὐκ ἐξεπλάγησαν;

¹⁷Αὐτός γέ τοι ὁ τύραννος καὶ ὅλον τὸ συμβούλιον ἐθαύμασαν αὐτῶν τὴν ὑπομονήν, ¹⁸δι' ἦν καὶ τῷ θείῳ νῦν παρεστήκασιν θρόνῳ καὶ τὸν μακάριον βιοῦσιν αἰῶνα. ¹⁹καὶ γάρ φησιν ὁ Μωυσῆς Καὶ πάντες οἱ ἡγιασμένοι ὑπὸ τὰς χεῖράς σου. ²⁰καὶ οὕτοι οὖν ἀγιασθέντες διὰ θεὸν τετίμηνται, οὐ μόνον ταύτη τῇ τιμῇ, ἀλλὰ καὶ τῷ δι' αὐτοὺς τὸ ἔθνος ἡμῶν τοὺς πολεμίους μὴ ἐπικρατῆσαι ²¹καὶ τὸν

τύραννον τιμωρηθῆναι καὶ τὴν πατρίδα καθαρισθῆναι, ὡσπερ ἀντίψυχον γεγονότας τῆς τοῦ ἔθνους ἀμαρτίας.²² καὶ διὰ τοῦ αἵματος τῶν εὔσεβῶν ἐκείνων καὶ τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ θανάτου αὐτῶν ἡ θεία πρόνοια τὸν Ισραὴλ προκακωθέντα διέσωσεν.

²³ Πρὸς γὰρ τὴν ἀνδρείαν αὐτῶν τῆς ἀρετῆς καὶ τὴν ἐπὶ ταῖς βασάνοις αὐτῶν ὑπομονὴν ὁ τύραννος ἀπιδὼν ἀνεκήρυξεν ὁ Ἀντίοχος τοῖς στρατιώταις αὐτοῦ εἰς ὑπόδειγμα τὴν ἐκείνων ὑπομονὴν²⁴ ἔσχεν τε αὐτοὺς γενναίους καὶ ἀνδρείους εἰς πεζομαχίαν καὶ πολιορκίαν καὶ ἐκπορθήσας ἐνίκησεν πάντας τοὺς πολεμίους.

18 ¹Ω τῶν Αβραμιάίνων σπερμάτων ἀπόγονοι παῖδες Ισραὴλιται, πείθεσθε τῷ νόμῳ τούτῳ καὶ πάντα τρόπον εὔσεβεῖτε² γινώσκοντες ὅτι τῶν παθῶν ἐστιν δεσπότης ὁ εὔσεβὴς λογισμὸς καὶ οὐ μόνον τῶν ἔνδοθεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔξωθεν πόνων.

³ Ανθ' ὧν διὰ τὴν εὔσεβειαν προέμενοι τὰ σώματα τοῖς πόνοις ἐκεῖνοι οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐθαυμάσθησαν, ἀλλὰ καὶ θείας μερίδος κατηξιώθησαν.

⁴ Καὶ δι' αὐτοὺς εἱρήνευσεν τὸ ἔθνος, καὶ τὴν εὐνομίαν τὴν ἐπὶ τῆς πατρίδος ἀνανεωσάμενοι ἐκπεπόρθηκαν τοὺς πολεμίους.⁵ καὶ ὁ τύραννος Ἀντίοχος καὶ ἐπὶ γῆς τετιμώρηται καὶ ἀποθανὼν κολάζεται· ὡς γὰρ οὐδὲν οὐδαμῶς ἵσχυσεν ἀναγκάσαι τοὺς Ιεροσολυμίτας ἀλλοφυλῆσαι καὶ τῶν πατρίων ἔθῶν ἐκδιαιτηθῆναι, τότε ἀπάρας ἀπὸ τῶν Ιεροσολύμων ἐστράτευσεν ἐπὶ Πέρσας.

⁶ Ελεγεν δὲ ἡ μήτηρ τῶν ἐπτὰ παῖδων καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα τοῖς τέκνοις⁷ τι Εγὼ ἐγενήθην παρθένος ἀγνὴ οὐδὲ ὑπερέβην πατρικὸν οἶκον, ἐφύλασσον δὲ τὴν ὥκοδομημένην πλευράν.⁸ οὐδὲ ἔφθειρέν με λυμεών ἔρημίας φθορεὺς ἐν πεδίῳ, οὐδὲ ἐλυμήνατό μου τὰ ἄγνὰ τῆς παρθενίας λυμεών ἀπάτης ὄφις.⁹ οὐδεινα δὲ χρόνον ἀκμῆς σὺν ἀνδρὶ· τούτων δὲ ἐνηλίκων γενομένων ἐτελεύτησεν ὁ πατὴρ αὐτῶν, μακάριος μὲν ἐκεῖνος, τὸν γὰρ τῆς εὐτεκνίας βίον ἐπιζήσας τὸν τῆς ἀτεκνίας οὐκ ὡδυνήθη καιρόν.¹⁰ δέσ εδίδασκεν ὑμᾶς ἔτι ὧν σὺν ὑμῖν τὸν νόμον καὶ τοὺς προφήτας.¹¹ τὸν ἀναιρεθέντα Αβελ ὑπὸ Καιν ἀνεγίνωσκέν τε ὑμῖν καὶ τὸν ὄλοκαρπούμενον Ισαακ καὶ τὸν ἐν φυλακῇ Ιωσῆφ.¹² ελεγεν δὲ ὑμῖν τὸν ζῆλωτὴν Φινεες, ἐδίδασκέν τε ὑμᾶς τοὺς ἐν πυρὶ Ανανιαν καὶ Αζαριαν καὶ Μισαηλ.¹³ εδόξαζεν δὲ καὶ τὸν ἐν λάκκῳ λεόντων Δανιηλ, ὃν ἐμακάριζεν.¹⁴ ὑπεμίμνησκεν δὲ ὑμᾶς καὶ τὴν Ησαιου γραφὴν τὴν λέγουσαν Κἀν διὰ πυρὸς διέλθης, φλὸξ οὐ κατακαύσει σε.¹⁵ τὸν ὑμογράφον ἐμελώδει ὑμῖν Δαιιδ λέγοντα Πολλαὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων.¹⁶ τὸν Σαλωμῶντα ἐπαροιμίαζεν ὑμῖν λέγοντα Ξύλον ζωῆς ἐστιν τοῖς ποιοῦσιν αὐτοῦ τὸ θέλημα.¹⁷ τὸν Ιεζεκιηλ ἐπιστοποίει τὸν λέγοντα Εἰ ζήσεται τὰ ὄστα τὰ ξηρὰ ταῦτα;¹⁸ ὡδὴν μὲν γάρ, ἣν ἐδίδαξεν Μωυσῆς, οὐκ ἐπελάθετο διδάσκων τὴν λέγουσαν¹⁹ Εγὼ ἀποκτενῶ καὶ ζῆν ποιήσω· αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν καὶ ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν.

²⁰ Ω πικρᾶς τῆς τότε ἡμέρας καὶ οὐ πικρᾶς, ὅτε ὁ πικρὸς Ελλήνων τύραννος πῦρ πυρὶ σβέσας λέβησιν ὡμοῖς καὶ ζέουσι θυμοῖς ἀγαγὼν ἐπὶ τὸν καταπέλτην καὶ πάλιν τὰς βασάνους αὐτοῦ τοὺς ἐπτὰ παῖδας τῆς Αβρααμίτιδος²¹ τὰς τῶν ὀμμάτων κόρας ἐπήρωσεν καὶ γλώσσας ἐξέτεμεν καὶ

βασάνοις ποικίλαις ἀπέκτεινεν. ²² ὃ πέρ ἂν ἡ θεία δίκη μετῆλθεν καὶ μετελεύσεται τὸν ἀλάστορα τύραννον. ²³ οἱ δὲ Αβραμιαῖοι παῖδες σὺν τῇ ἀθλοφόρῳ μητρὶ εἰς πατέρων χορὸν συναγελάζονται ψυχὰς ἀγνὰς καὶ ἀθανάτους ἀπειληφότες παρὰ τοῦ θεοῦ. ²⁴ ὃς ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. αμην.

ΨΑΛΜΟΙ

1 ¹ Μακάριος ἀνήρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν
καὶ ἐν ὁδῷ ἀμαρτωλῶν οὐκ ἔστη
καὶ ἐπὶ καθέδραν λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν,
² ἀλλ’ ἡ ἐν τῷ νόμῳ κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ,
καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσει ἡμέρας καὶ νυκτός.
³ καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων,
ὅ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ
καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀπορρυήσεται.
καὶ πάντα, ὅσα ἀν ποιῆι, κατευοδωθήσεται.
⁴ οὐχ οὕτως οἱ ἀσεβεῖς, οὐχ οὕτως,
ἀλλ’ ἡ ὡς ὁ χνοῦς, διν ἐκρίπτει ὁ ἄνεμος ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.
⁵ διὰ τοῦτο οὐκ ἀναστήσονται ἀσεβεῖς ἐν κρίσει
οὐδὲ ἀμαρτωλοὶ ἐν βουλῇ δικαίων.
⁶ ὅτι γινώσκει κύριος ὁδὸν δικαίων,
καὶ ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπολεῖται.

2 ¹ Ινα τί ἐφρύαξαν ἔθνη
καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;
² παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς,
καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ
διάψαλμα

³ Διαρρήξωμεν τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν
καὶ ἀπορρίψωμεν ἀφ’ ἡμῶν τὸν ζυγὸν αὐτῶν.
⁴ ὁ κατοικῶν ἐν οὐρανοῖς ἐκγελάσεται αὐτούς,
καὶ ὁ κύριος ἐκμυκτηριεῖ αὐτούς.
⁵ τότε λαλήσει πρὸς αὐτοὺς ἐν ὁργῇ αὐτοῦ

καὶ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ ταράξει αὐτούς
⁶Ἐγὼ δὲ κατεστάθην βασιλεὺς ὑπ’ αὐτοῦ
ἐπὶ Σιων ὄρος τὸ ἄγιον αὐτοῦ
⁷διαγγέλλων τὸ πρόσταγμα κυρίου
Κύριος εἶπεν πρός με Γίός μου εἴ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.
⁸αἴτησαι παρ’ ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου
καὶ τὴν κατάσχεσίν σου τὰ πέρατα τῆς γῆς.
⁹ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρῷ,
ὡς σκεῦος κεραμέως συντρίψεις αὐτούς.
¹⁰καὶ νῦν, βασιλεῖς, σύνετε.
παιδεύθητε, πάντες οἱ κρίνοντες τὴν γῆν.
¹¹δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν φόβῳ
καὶ ἀγαλλιᾶσθε αὐτῷ ἐν τρόμῳ.
¹²δράξασθε παιδείας, μήποτε ὁργισθῇ κύριος
καὶ ἀπολεῖσθε ἐξ ὁδοῦ δικαίας.
ὅταν ἐκκαυθῇ ἐν τάχει ὁ θυμὸς αὐτοῦ,
μακάριοι πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ’ αὐτῷ.

3

¹Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ, ὅπότε ἀπεδίδρασκεν ἀπὸ προσώπου Αβεσσαλωμ τοῦ νίοῦ
αὐτοῦ.

²Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με;
πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ’ ἐμέ.
³πολλοὶ λέγουσιν τῇ ψυχῇ μου
Οὐκ ἔστιν σωτηρία αὐτῷ ἐν τῷ θεῷ αὐτοῦ.
διάψαλμα.

⁴σὺ δέ, κύριε, ἀντιλήμπτωρ μου εἴ,
δόξα μου καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλήν μου.
⁵φωνῇ μου πρὸς κύριον ἐκέκραξα,
καὶ ἐπήκουσέν μου ἐξ ὄρους ἄγίου αὐτοῦ.
διάψαλμα.

⁶ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνωσα.
ἐξηγέρθην, ὅτι κύριος ἀντιλήμψεται μου.
⁷οὐ φοβηθήσομαι ἀπὸ μυριάδων λαοῦ
τῶν κύκλῳ συνεπιπλεόνων μοι.

⁸ἀνάστα, κύριε, σῶσόν με, ὁ θεός μου,
ὅτι σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἔχθραίνοντάς μοι ματαίως,
ὁδόντας ἀμαρτωλῶν συνέτριψας.
⁹τοῦ κυρίου ἡ σωτηρία,
καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἡ εὐλογία σου.

4

¹Εἰς τὸ τέλος, ἐν ψαλμοῖς. ὥδὴ τῷ Δαυιδ.
²Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι με εἰσήκουσέν μου ὁ θεός τῆς δικαιοσύνης μου·
ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς μοι·
οἰκτίρησόν με καὶ εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου.
³νίοὶ ἀνθρώπων, ἔως πότε βαρυκάρδιοι;
ἴνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα καὶ ζητεῖτε ψεῦδος;
διάψαλμα.

⁴καὶ γνῶτε ὅτι ἐθαυμάστωσεν κύριος τὸν ὄσιον αὐτοῦ·
κύριος εἰσακούσεταί μου ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς αὐτόν.
⁵ὅργίζεσθε καὶ μὴ ἀμαρτάνετε.
λέγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν
καὶ ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν κατανύγητε.
διάψαλμα.

⁶θύσατε θυσίαν δικαιοσύνης
καὶ ἐλπίσατε ἐπὶ κύριον.
⁷πολλοὶ λέγουσιν Τίς δείξει ἡμῖν τὰ ἀγαθά;
ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, κύριε.
⁸ἔδωκας εὐφροσύνην εἰς τὴν καρδίαν μου·
ἀπὸ καιροῦ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου αὐτῶν ἐπληθύνθησαν.
⁹ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθήσομαι καὶ ὑπνώσω,
ὅτι σύ, κύριε, κατὰ μόνας ἐπ' ἐλπίδι κατώκισάς με.

5

¹Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς κληρονομούσης. ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.
²Τὰ ρήματά μου ἐνώπισαι, κύριε,
σύνεται τῆς κραυγῆς μου·
³πρόσχεις τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου,
ὅ βασιλεύς μου καὶ ὁ θεός μου.

ὅτι πρὸς σὲ προσεύξομαι, κύριε·
 4τὸ πρωὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς μου,
 τὸ πρωὶ παραστήσομαί σοι καὶ ἐπόψομαι.
 5ὅτι οὐχὶ θεὸς θέλων ἀνομίαν σὺ εἶ,
 οὐδὲ παροικήσει σοι πονηρευόμενος.
 6οὐ διαμενοῦσιν παράνομοι κατέναντι τῶν ὁφθαλμῶν σου,
 ἐμίσησας πάντας τοὺς ἔργαζομένους τὴν ἀνομίαν.
 7ἀπολεῖς πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος·
 ἄνδρα αίμάτων καὶ δόλιον βδελύσσεται κύριος.
 8ἐγὼ δὲ ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου,
 προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἄγιόν σου ἐν φόβῳ σου.
 9κύριε, ὁδήγησόν με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου,
 κατεύθυνον ἐνώπιόν μου τὴν ὁδόν σου.
 10ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἀλήθεια,
 ἡ καρδία αὐτῶν ματαία·
 τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,
 ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν.
 11κρῖνον αὐτούς, ὁ θεός·
 ἀποπεσάτωσαν ἀπὸ τῶν διαβουλίων αὐτῶν.
 κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῶν ἔξωσον αὐτούς,
 ὅτι παρεπίκρανάν σε, κύριε.
 12καὶ εὑφρανθήτωσαν πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ σέ·
 εἰς αἰῶνα ἀγαλλιάσονται, καὶ κατασκηνώσεις ἐν αὐτοῖς,
 καὶ καυχήσονται ἐν σοὶ πάντες οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομά σου.
 13ὅτι σὺ εὐλογήσεις δίκαιον·
 κύριε, ὡς ὅπλῳ εὐδοκίᾳς ἐστεφάνωσας ἡμᾶς.

6

¹Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὑμνοις, ὑπὲρ τῆς ὄγδοης· Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.
²Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με
 μηδὲ τῇ ὄργῃ σου παιδεύσῃς με.
 3ἐλέησόν με, κύριε, ὅτι ἀσθενής εἰμι.
 ἵασαί με, κύριε, ὅτι ἐταράχθη τὰ ὄστα μου,
 4καὶ ἡ ψυχή μου ἐταράχθη σφόδρα·
 καὶ σύ, κύριε, ἔως πότε;

5 ἐπίστρεψον, κύριε, ρῦσαι τὴν ψυχήν μου,
σῶσόν με ἔνεκεν τοῦ ἐλέους σου.
6 ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ θανάτῳ ὁ μνημονεύων σου·
ἐν δὲ τῷ ἄδῃ τίς ἐξομολογήσεται σοι;
7 ἐκοπίασα ἐν τῷ στεναγμῷ μου,
λούσω καθ' ἑκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου,
ἐν δάκρυσίν μου τὴν στρωμνήν μου βρέξω.
8 ἐταράχθη ἀπὸ θυμοῦ ὁ ὀφθαλμός μου,
ἐπαλαιώθην ἐν πᾶσιν τοῖς ἐχθροῖς μου.
9 ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ, πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
ὅτι εἰσήκουσεν κύριος τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ μου·
10 εἰσήκουσεν κύριος τῆς δεήσεώς μου,
κύριος τὴν προσευχήν μου προσεδέξατο.
11 αἰσχυνθείησαν καὶ ταραχθείησαν σφόδρα πάντες οἱ ἐχθροί μου,
ἀποστραφείησαν καὶ καταισχυνθείησαν σφόδρα διὰ τάχους.

7

¹Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ, ὃν ἤσεν τῷ κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Χουσι υἱοῦ Ιεμενι.
²Κύριε ὁ θεός μου, ἐπὶ σοὶ ἥλπισα.
σῶσόν με ἐκ πάντων τῶν διωκόντων με καὶ ρῦσαί με,
³μήποτε ἀρπάσῃ ὡς λέων τὴν ψυχήν μου
μὴ δόντος λυτρουμένου μηδὲ σώζοντος.
⁴κύριε ὁ θεός μου, εἰ ἐποίησα τοῦτο,
εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν χερσίν μου,
⁵εἰ ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδοῦσίν μοι κακά,
ἀποπέσοιμι ἄρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κενός,
⁶καταδιώξαι ἄρα ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχήν μου καὶ καταλάβοι
καὶ καταπατήσαι εἰς γῆν τὴν ζωήν μου
καὶ τὴν δόξαν μου εἰς χοῦν κατασκηνώσαι.
διάψαλμα.

⁷ἀνάστηθι, κύριε, ἐν ὄργῃ σου,
ὑψώθητι ἐν τοῖς πέρασι τῶν ἐχθρῶν μου·
ἐξεγέρθητι, κύριε ὁ θεός μου, ἐν προστάγματι, ᾧ ἐνετείλω,
⁸καὶ συναγωγὴ λαῶν κυκλώσει σε,
καὶ ὑπὲρ ταύτης εἰς ὑψος ἐπίστρεψον.

⁹κύριος κρινεῖ λαούς·
κρῖνόν με, κύριε, κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου
καὶ κατὰ τὴν ἀκακίαν μου ἐπ' ἔμοι·
¹⁰συντελεσθήτω δὴ πονηρία ἀμαρτωλῶν,
καὶ κατευθυνεῖς δίκαιον.
ἔτάζων καρδίας καὶ νεφροὺς ὁ θεός.
¹¹δίκαια ἡ βοήθειά μου παρὰ τοῦ θεοῦ
τοῦ σῷζοντος τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.
¹²ὁ θεὸς κριτής δίκαιος καὶ ἰσχυρὸς καὶ μακρόθυμος
μὴ ὀργὴν ἐπάγων καθ' ἐκάστην ἡμέραν.
¹³ἐὰν μὴ ἐπιστραφῆτε, τὴν ρόμφαιαν αὐτοῦ στιλβώσει·
τὸ τόξον αὐτοῦ ἐνέτεινεν καὶ ἡτοίμασεν αὐτὸ
¹⁴καὶ ἐν αὐτῷ ἡτοίμασεν σκεύη θανάτου,
τὰ βέλη αὐτοῦ τοῖς καιομένοις ἐξειργάσατο.
¹⁵ἰδοὺ ὡδίνησεν ἀδικίαν,
συνέλαβεν πόνον καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν.
¹⁶λάκκον ὥρυξεν καὶ ἀνέσκαψεν αὐτὸν
καὶ ἐμπεσεῖται εἰς βόθρον, ὃν εἰργάσατο.
¹⁷ἐπιστρέψει ὁ πόνος αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ κορυφὴν αὐτοῦ ἡ ἀδικία αὐτοῦ καταβήσεται.
¹⁸ἐξομολογήσομαι κυρίῳ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ
καὶ ψαλῶ τῷ ὄνόματι κυρίου τοῦ ὑψίστου.

8

¹Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληγῶν· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.
²Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ,
ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σου ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν.
³ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἷνον
ἔνεκα τῶν ἔχθρῶν σου
τοῦ καταλῦσαι ἔχθρὸν καὶ ἐκδικητήν.
⁴ὅτι ὅψομαι τοὺς οὐρανούς, ἔργα τῶν δακτύλων σου,
σελήνην καὶ ἀστέρας, ἢ σὺ ἐθεμελίωσας.
⁵τί ἔστιν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ,
ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν;
⁶ἡλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους,

δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν·
τκαὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου,
πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ,
πρόβατα καὶ βόας πάσας,
ἔτι δὲ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου,
τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοὺς ἵχθύας τῆς θαλάσσης,
τὰ διαπορευόμενα τρίβους θαλασσῶν.
κύριε ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

9

Ἐις τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ οὐρανοῦ. ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.
Εξομολογήσομαι σοι, κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
διηγήσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου.
εὐφρανθήσομαι καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐν σοί,
ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου, Ὕψιστε.
ἐν τῷ ἀποστραφῆναι τὸν ἔχθρόν μου εἰς τὰ ὀπίσω
ἀσθενήσουσιν καὶ ἀπολοῦνται ἀπὸ προσώπου σου,
ὅτι ἐποίησας τὴν κρίσιν μου καὶ τὴν δίκην μου,
ἐκάθισας ἐπὶ θρόνου, ὁ κρίνων δικαιοσύνην.
ἐπετίμησας ἔθνεσιν, καὶ ἀπώλετο ὁ ἀσεβής,
τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐξήλειψας εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
τοῦ ἔχθροῦ ἐξέλιπον αἱ ρόμφαιαι εἰς τέλος, καὶ πόλεις καθεῖλες,
ἀπώλετο τὸ μνημόσυνον αὐτῶν μετ' ἥχους.
καὶ ὁ κύριος εἰς τὸν αἰῶνα μένει,
ἡτοίμασεν ἐν κρίσει τὸν θρόνον αὐτοῦ,
καὶ αὐτὸς κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ,
κρινεῖ λαοὺς ἐν εὐθύτητι.
καὶ ἐγένετο κύριος καταφυγὴ τῷ πένητι,
βοηθὸς ἐν εὔκαιρίαις ἐν θλίψει.
καὶ ἐλπισάτωσαν ἐπὶ σὲ οἱ γινώσκοντες τὸ ὄνομά σου,
ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπες τοὺς ἐκζητοῦντάς σε, κύριε.
ψάλατε τῷ κυρίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν Σιων,
ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ,
ὅτι ἐκζητῶν τὰ αἴματα αὐτῶν ἐμνήσθη,
οὐκ ἐπελάθετο τῆς κραυγῆς τῶν πενήτων.

14 ἐλέησόν με, κύριε, ἵδε τὴν ταπείνωσίν μου ἐκ τῶν ἔχθρῶν μου,
ὅ ύψων με ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου,
15 ὅπως ἀν ἐξαγγείλω πάσας τὰς αἰνέσεις σου
ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιων·
ἀγαλλιάσομαι ἐπὶ τῷ σωτηρίᾳ σου.
16 ἐνεπάγησαν ἔθνη ἐν διαφθορᾷ, ἢ ἐποίησαν,
ἐν παγίδι ταύτῃ, ἢ ἔκρυψαν, συνελήμφθη ὁ ποὺς αὐτῶν.
17 γινώσκεται κύριος κρίματα ποιῶν,
ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ συνελήμφθη ὁ ἀμαρτωλός. ὡδὴ διαψάλματος.
18 ἀποστραφήτωσαν οἱ ἀμαρτωλοὶ εἰς τὸν ἄδην,
πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπιλανθανόμενα τοῦ θεοῦ.
19 ὅτι οὐκ εἰς τέλος ἐπιλησθήσεται ὁ πτωχός,
ἥ ύπομονὴ τῶν πενήτων οὐκ ἀπολεῖται εἰς τὸν αἰῶνα.
20 ἀνάστηθι, κύριε, μὴ κραταιούσθω ἄνθρωπος,
κριθήτωσαν ἔθνη ἐνώπιόν σου.
21 κατάστησον, κύριε, νομοθέτην ἐπ' αὐτούς,
γνώτωσαν ἔθνη ὅτι ἄνθρωποί εἰσιν.

διάψαλμα.

22 ἴνα τί, κύριε, ἀφέστηκας μακρόθεν,
ὑπερορᾶς ἐν εὔκαιρίαις ἐν θλίψει;
23 ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τὸν ἀσεβῆ ἐμπυρίζεται ὁ πτωχός,
συλλαμβάνονται ἐν διαβουλίοις, οἵ διαλογίζονται.
24 ὅτι ἐπαινεῖται ὁ ἀμαρτωλὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ,
καὶ ὁ ἀδικῶν ἐνευλογεῖται.
25 παρώξυνεν τὸν κύριον ὁ ἀμαρτωλός
Κατὰ τὸ πλῆθος τῆς ὁργῆς αὐτοῦ οὐκ ἐκζητήσει.
οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς ἐνώπιον αὐτοῦ.
26 βεβηλοῦνται αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ,
ἀνταναιρεῖται τὰ κρίματά σου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ,
πάντων τῶν ἔχθρῶν αὐτοῦ κατακυριεύσει.
27 εἴπεν γάρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ Οὐ μὴ σαλευθῶ,
ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν ἄνευ κακοῦ.
28 οὕτως ἀρᾶς τὸ στόμα αὐτοῦ γέμει καὶ πικρίας καὶ δόλου,
ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ κόπος καὶ πόνος.

²⁹ἐγκάθηται ἐνέδρᾳ μετὰ πλουσίων
 ἐν ἀποκρύφοις ἀποκτεῖναι ἀθῶν,
 οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πένητα ἀποβλέπουσιν.
³⁰ἐνεδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ ὡς λέων ἐν τῇ μάνδρᾳ αὐτοῦ,
 ἐνεδρεύει τοῦ ἀρπάσαι πτωχόν,
 ἀρπάσαι πτωχὸν ἐν τῷ ἑλκύσαι αὐτόν.
³¹ἐν τῇ παγίδι αὐτοῦ ταπεινώσει αὐτόν,
 κύψει καὶ πεσεῖται ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεῦσαι τῶν πενήτων.
³²εἴπεν γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ Ἐπιλέλησται ὁ θεός,
 ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τέλος.
³³ἀνάστηθι, κύριε ὁ θεός, ὑψωθήτω ἡ χείρ σου,
 μὴ ἐπιλάθῃ τῶν πενήτων.
³⁴ἔνεκεν τίνος παρώξυνεν ὁ ἀσεβῆς τὸν θεόν;
 εἴπεν γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ Οὐκ ἐκζητήσει.
³⁵βλέπεις, ὅτι σὺ πόνον καὶ θυμὸν κατανοεῖς
 τοῦ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς χεῖράς σου.
 σοὶ οὖν ἐγκαταλέλειπται ὁ πτωχός,
 ὄρφανῷ σὺ ἥσθα βοηθῶν.
³⁶σύντριψον τὸν βραχίονα τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ πονηροῦ,
 ζητηθήσεται ἡ ἀμαρτία αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ εὔρεθῇ δι' αὐτήν.
³⁷βασιλεύσει κύριος εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,
 ἀπολεῖσθε, ἔθνη, ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.
³⁸τὴν ἐπιθυμίαν τῶν πενήτων εἰσήκουσεν κύριος,
 τὴν ἐτοιμασίαν τῆς καρδίας αὐτῶν προσέσχεν τὸ οὖς σου
³⁹κρῖναι ὄρφανῷ καὶ ταπεινῷ,
 ἵνα μὴ προσθῇ ἔτι τοῦ μεγαλαυχεῖν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς.

10

¹Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

Ἐπὶ τῷ κυρίῳ πέποιθα· πῶς ἐρεῖτε τῇ ψυχῇ μου
 Μεταναστεύου ἐπὶ τὰ ὅρη ὡς στρουθίον;
²ὅτι ἴδοὺ οἱ ἀμαρτωλοὶ ἐνέτειναν τόξον,
 ἡτοίμασαν βέλη εἰς φαρέτραν
 τοῦ κατατοξεῦσαι ἐν σκοτομήνῃ τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.
³ὅτι ἀ κατηρτίσω, καθεῖλον.

ὅ δὲ δίκαιος τί ἐποίησεν;
⁴κύριος ἐν ναῷ ἀγίῳ αὐτοῦ.
κύριος, ἐν οὐρανῷ ὁ θρόνος αὐτοῦ.
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πένητα ἀποβλέπουσιν,
τὰ βλέφαρα αὐτοῦ ἔξετάζει τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.
⁵κύριος ἔξετάζει τὸν δίκαιον καὶ τὸν ἀσεβῆ,
ὅ δὲ ἀγαπῶν ἀδικίαν μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν.
⁶ἐπιβρέξει ἐπὶ ἀμαρτωλοὺς παγίδας,
πῦρ καὶ θεῖον καὶ πνεῦμα καταιγίδος ἡ μερὶς τοῦ ποτηρίου αὐτῶν.
⁷ὅτι δίκαιος κύριος καὶ δικαιοσύνας ἡγάπησεν,
εὐθύτητα εἶδεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

11

^¹Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς ὄγδόνος· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.
²Σῶσόν με, κύριε, ὅτι ἐκλέλοιπεν ὅσιος,
ὅτι ὡλιγώθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.
³μάταια ἐλάλησεν ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ,
χείλη δόλια ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησαν.
⁴εξολεθρεύσαι κύριος πάντα τὰ χείλη τὰ δόλια
καὶ γλῶσσαν μεγαλορήμονα
⁵τοὺς εἰπόντας Τὴν γλῶσσαν ἡμῶν μεγαλυνοῦμεν,
τὰ χείλη ἡμῶν παρ' ἡμῶν ἐστιν.
τίς ἡμῶν κύριός ἐστιν;
⁶Απὸ τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν
καὶ ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ τῶν πενήτων
νῦν ἀναστήσομαι, λέγει κύριος,
θήσομαι ἐν σωτηρίᾳ, παρρησιάσομαι ἐν αὐτῷ.
⁷τὰ λόγια κυρίου λόγια ἀγνά,
ἀργύριον πεπυρωμένον δοκίμιον τῇ γῇ
κεκαθαρισμένον ἐπταπλασίως.
⁸σύ, κύριε, φυλάξεις ἡμᾶς
καὶ διατηρήσεις ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ εἰς τὸν αἰῶνα.
⁹κύκλως οἱ ἀσεβεῖς περιπατοῦσιν.
κατὰ τὸ ὄψος σου ἐπολυώρησας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

12

¹Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

²Ἐως πότε, κύριε, ἐπιλήσῃ μου εἰς τέλος;
ἔως πότε ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ;
³ἔως τίνος θήσομαι βουλὰς ἐν ψυχῇ μου,
ὅδύνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας;
ἔως πότε ὑψωθήσεται ὁ ἔχθρός μου ἐπ' ἐμέ;
⁴ἐπίβλεψον, εἰσάκουσόν μου, κύριε ὁ θεός μου.
φώτισον τοὺς ὄφθαλμούς μου, μήποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον,
⁵μήποτε εἴπη ὁ ἔχθρός μου "Ισχυσα πρὸς αὐτόν.
οἱ θλίβοντές με ἀγαλλιάσονται, ἐὰν σαλευθῶ.
⁶ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ ἐλέει σου ἥλπισα,
ἀγαλλιάσεται ἡ καρδία μου ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου.
ἄσω τῷ κυρίῳ τῷ εὐεργετήσαντί με
καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ ὑψίστου.

13

¹Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ Οὐκ ἔστιν θεός.
διέφθειραν καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἐπιτηδεύμασιν,
οὐκ ἔστιν ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἔως ἐνός.
²κύριος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων
τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστιν συνίων ἢ ἐκζητῶν τὸν θεόν.
³πάντες ἐξέκλιναν, ἄμα ἡχρεώθησαν,
οὐκ ἔστιν ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἔως ἐνός.
τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν.
ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν,
ῶν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει.
όξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα.
σύντριψα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν,
καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν.
οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὄφθαλμῶν αὐτῶν.
⁴οὐχὶ γνώσονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν;
οἱ κατεσθίοντες τὸν λαόν μου βρώσει ἄρτου τὸν κύριον οὐκ ἐπεκαλέσαντο.

5έκεῖ ἐδειλίασαν φόβῳ, οὗ οὐκ ἦν φόβος,
ὅτι ὁ θεὸς ἐν γενεᾷ δικαιά.
6βουλὴν πτωχοῦ κατησχύνατε,
ὅτι κύριος ἐλπὶς αὐτοῦ ἐστιν.
7τίς δώσει ἐκ Σιων τὸ σωτήριον τοῦ Ισραὴλ;
ἐν τῷ ἐπιστρέψαι κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ
ἀγαλλιάσθω Ιακωβ καὶ εὐφρανθήτω Ισραὴλ.

14

¹Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

Κύριε, τίς παροικήσει ἐν τῷ σκηνώματί σου
καὶ τίς κατασκηνώσει ἐν τῷ ὅρει τῷ ἀγίῳ σου;
2πορευόμενος ἄμωμος καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην,
λαλῶν ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ,
3ὅς οὐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ
οὐδὲ ἐποίησεν τῷ πλησίον αὐτοῦ κακὸν
καὶ ὀνειδισμὸν οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ τοὺς ἔγγιστα αὐτοῦ.
4ἔξουδένωται ἐνώπιον αὐτοῦ πονηρεύόμενος,
τοὺς δὲ φοβουμένους κύριον δοξάζει.
δ ὁμιλῶν τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ οὐκ ἀθετῶν.
5τὸ ἀργύριον αὐτοῦ οὐκ ἔδωκεν ἐπὶ τόκῳ
καὶ δῶρα ἐπ' ἀθώοις οὐκ ἔλαβεν.
ό ποιῶν ταῦτα οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

15

¹Στηλογραφία τῷ Δαυιδ.

Φύλαξόν με, κύριε, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἥλπισα.
2εἴπα τῷ κυρίῳ Κύριός μου εἴ σύ,
ὅτι τῶν ἀγαθῶν μου οὐ χρείαν ἔχεις.
3τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ
ἐθαυμάστωσεν πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς.
4ἐπληθύνθησαν αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν,
μετὰ ταῦτα ἐτάχυναν.
οὐ μὴ συναγάγω τὰς συναγωγὰς αὐτῶν ἐξ αἰμάτων
οὐδὲ μὴ μνησθῶ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν διὰ χειλέων μου.

5κύριος ἡ μερὶς τῆς κληρονομίας μου καὶ τοῦ ποτηρίου μου·
σὺ εἴ̄ ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν κληρονομίαν μου ἐμοί.
6σχοινία ἐπέπεσάν μοι ἐν τοῖς κρατίστοις·
καὶ γὰρ ἡ κληρονομία μου κρατίστη μοί ἐστιν.
7εὐλογήσω τὸν κύριον τὸν συνετίσαντά με·
ἔτι δὲ καὶ ἔως νυκτὸς ἐπαίδευσάν με οἱ νεφροί μου.
8προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός,
ὅτι ἐκ δεξιῶν μού ἐστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.
9διὰ τοῦτο ηὐφράνθη ἡ καρδία μου,
καὶ ἡγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου,
ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι,
10ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς ἄδην
οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.
11ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς·
πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου,
τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος.

16

¹Προσευχὴ τοῦ Δαυιδ.

Εἰσάκουσον, κύριε, τῆς δικαιοσύνης μου,
πρόσχεις τῇ δεήσει μου,
ἐνώπισαι τῆς προσευχῆς μου οὐκ ἐν χείλεσιν δολίοις.
2ἐκ προσώπου σου τὸ κρίμα μου ἐξέλθοι,
οἱ ὄφθαλμοί μου ἰδέτωσαν εὐθύτητας.
3ἐδοκίμασας τὴν καρδίαν μου, ἐπεσκέψω νυκτός·
ἐπύρωσάς με, καὶ οὐχ εὑρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδικία.
4ὅπως ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ στόμα μου τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων,
διὰ τοὺς λόγους τῶν χειλέων σου ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοὺς σκληράς.
5κατάρτισαι τὰ διαβήματά μου ἐν ταῖς τρίβοις σου,
ἵνα μὴ σαλευθῶσιν τὰ διαβήματά μου.
6ἐγὼ ἐκέκραξα, ὅτι ἐπήκουσάς μου, ὁ θεός·
κλῖνον τὸ οὖς σου ἐμοὶ καὶ εἰσάκουσον τῶν ρήμάτων μου.
7θαυμάστωσον τὰ ἐλένη σου,
ὅ σώζων τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σὲ
ἐκ τῶν ἀνθεστηκότων τῇ δεξιᾷ σου.

⁸φύλαξόν με ὡς κόραν ὁφθαλμοῦ·
ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου σκεπάσεις με
⁹ἀπὸ προσώπου ἀσεβῶν τῶν ταλαιπωρησάντων με.
οἱ ἔχθροί μου τὴν ψυχήν μου περιέσχον·
¹⁰τὸ στέαρ αὐτῶν συνέκλεισαν,
τὸ στόμα αὐτῶν ἐλάλησεν ὑπερηφανίαν.
¹¹ἐκβάλλοντές με νυνὶ περιεκύκλωσάν με,
τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτῶν ἔθεντο ἐκκλῖναι ἐν τῇ γῇ.
¹²ὑπέλαβόν με ὥσεὶ λέων ἔτοιμος εἰς θήραν
καὶ ὥσεὶ σκύμνος οἰκῶν ἐν ἀποκρύφοις.
¹³ἀνάστηθι, κύριε, πρόφθασον αὐτοὺς καὶ ὑποσκέλισον αὐτούς,
ρῦσαι τὴν ψυχήν μου ἀπὸ ἀσεβοῦς,
ρόμφαιάν σου ἀπὸ ἔχθρῶν τῆς χειρός σου.
¹⁴κύριε, ἀπὸ ὀλίγων ἀπὸ γῆς
διαμέρισον αὐτοὺς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν.
καὶ τῶν κεκρυμμένων σου ἐπλήσθη ἡ γαστὴρ αὐτῶν,
ἔχορτάσθησαν υἱῶν
καὶ ἀφῆκαν τὰ κατάλοιπα τοῖς νηπίοις αὐτῶν.
¹⁵ἐγὼ δὲ ἐν δικαιοσύνῃ ὁφθήσομαι τῷ προσώπῳ σου,
χορτασθήσομαι ἐν τῷ ὁφθῆναι τὴν δόξαν σου.

17

¹Εἰς τὸ τέλος· τῷ παιδὶ κυρίου τῷ Δαυὶδ, ἃ ἐλάλησεν τῷ κυρίῳ τοὺς λόγους
τῆς ὧδης ταύτης ἐν ἡμέρᾳ, ᾧ ἐρρύσατο αὐτὸν κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν
ἔχθρῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ χειρὸς Σαουλ, ²καὶ εἴπεν
Ἄγαπήσω σε, κύριε ἡ ἰσχύς μου.
Ξκύριος στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου καὶ ρύστης μου,
ὁ θεός μου βοηθός μου, καὶ ἐλπιῶ ἐπ' αὐτόν,
ὑπερασπιστής μου καὶ κέρας σωτηρίας μου, ἀντιλήμπτωρ μου.
⁴αἰνῶν ἐπικαλέσομαι κύριον
καὶ ἐκ τῶν ἔχθρῶν μου σωθήσομαι.
⁵περιέσχον με ὡδῖνες θανάτου,
καὶ χείμαρροι ἀνομίας ἔξετάραξάν με
⁶ὡδῖνες ἄδου περιεκύκλωσάν με,
προέφθασάν με παγίδες θανάτου.

⁷καὶ ἐν τῷ θλίβεσθαι με ἐπεκαλεσάμην τὸν κύριον
καὶ πρὸς τὸν θεόν μου ἐκέκραξα.
ἥκουσεν ἐκ ναοῦ ἀγίου αὐτοῦ φωνῆς μου,
καὶ ἡ κραυγὴ μου ἐνώπιον αὐτοῦ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ὕτα αὐτοῦ.
⁸καὶ ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ,
καὶ τὰ θεμέλια τῶν ὁρέων ἐταράχθησαν
καὶ ἐσαλεύθησαν, ὅτι ὠργίσθη αὐτοῖς ὁ θεός.
⁹ἀνέβη καπνὸς ἐν ὁργῇ αὐτοῦ,
καὶ πῦρ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατεφλόγισεν,
ἄνθρακες ἀνήφθησαν ἀπ' αὐτοῦ.
¹⁰καὶ ἔκλινεν οὐρανὸν καὶ κατέβη,
καὶ γνόφος ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.
¹¹καὶ ἐπέβη ἐπὶ χερουβίν καὶ ἐπετάσθη,
ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων.
¹²καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ.
κύκλῳ αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ,
σκοτεινὸν ὄδωρ ἐν νεφέλαις ἀέρων.
¹³ἀπὸ τῆς τηλαυγήσεως ἐνώπιον αὐτοῦ αἱ νεφέλαι διῆλθον,
χάλαζα καὶ ἄνθρακες πυρός.
¹⁴καὶ ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ κύριος,
καὶ ὁ ὑψιστος ἔδωκεν φωνὴν αὐτοῦ.
¹⁵καὶ ἐξαπέστειλεν βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐτοὺς
καὶ ἀστραπὰς ἐπλήθυνεν καὶ συνετάραξεν αὐτούς.
¹⁶καὶ ὥφθησαν αἱ πηγαὶ τῶν ὄδάτων,
καὶ ἀνεκαλύφθη τὰ θεμέλια τῆς οἰκουμένης
ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου, κύριε,
ἀπὸ ἐμπνεύσεως πνεύματος ὁργῆς σου.
¹⁷ἐξαπέστειλεν ἐξ ὑψους καὶ ἔλαβέν με,
προσελάβετό με ἐξ ὄδάτων πολλῶν.
¹⁸ρύσεται με ἐξ ἐχθρῶν μου δυνατῶν
καὶ ἐκ τῶν μισούντων με, ὅτι ἐστερεώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.
¹⁹προέφθασάν με ἐν ἡμέρᾳ κακώσεώς μου,
καὶ ἐγένετο κύριος ἀντιστήριγμά μου
²⁰καὶ ἐξήγαγέν με εἰς πλατυσμόν,

ρύσεται με, ὅτι ἡθέλησέν με.
ρύσεται με ἐξ ἔχθρῶν μου δυνατῶν
καὶ ἐκ τῶν μισούντων με.

²¹καὶ ἀνταποδώσει μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου
καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἀνταποδώσει μοι,
²²ὅτι ἐφύλαξα τὰς ὁδοὺς κυρίου
καὶ οὐκ ἡσέβησα ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου,
²³ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ ἐνώπιόν μου,
καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ οὐκ ἀπέστησα ἀπ' ἐμοῦ.
²⁴καὶ ἔσομαι ἄμωμος μετ' αὐτοῦ
καὶ φυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου.
²⁵καὶ ἀνταποδώσει μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου
καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.
²⁶μετὰ ὁσίου ὁσιωθήσῃ
καὶ μετὰ ἀνδρὸς ἀθώου ἀθώος ἔση
²⁷καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔση
καὶ μετὰ στρεβλοῦ διαστρέψεις.
²⁸ὅτι σὺ λαὸν ταπεινὸν σώσεις
καὶ ὀφθαλμοὺς ὑπερηφάνων ταπεινώσεις.
²⁹ὅτι σὺ φωτεῖς λύχνον μου, κύριε.
ὁ θεός μου, φωτεῖς τὸ σκότος μου.
³⁰ὅτι ἐν σοὶ ῥυσθήσομαι ἀπὸ πειρατηρίου
καὶ ἐν τῷ θεῷ μου ὑπερβήσομαι τεῖχος.
³¹ὁ θεός μου, ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ,
τὰ λόγια κυρίου πεπυρωμένα,
ὑπερασπιστής ἐστιν πάντων τῶν ἐλπιζόντων ἐπ' αὐτόν.
³²ὅτι τίς θεὸς πλὴν τοῦ κυρίου;
καὶ τίς θεὸς πλὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν;
³³ὁ θεὸς ὁ περιζωνύμων με δύναμιν
καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδόν μου,
³⁴ὁ καταρτιζόμενος τοὺς πόδας μου ὡς ἐλάφου
καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἴστῶν με,
³⁵διδάσκων χεῖράς μου εἰς πόλεμον
καὶ ἔθου τόξον χαλκοῦν τοὺς βραχίονάς μου.

36καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμὸν σωτηρίας μου,
καὶ ἡ δεξιά σου ἀντελάβετό μου,
καὶ ἡ παιδεία σου ἀνώρθωσέν με εἰς τέλος,
καὶ ἡ παιδεία σου αὐτή με διδάξει.

37ἐπλάτυνας τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου,
καὶ οὐκ ἡσθένησαν τὰ ἵχνη μου.

38καταδιώξω τοὺς ἔχθρούς μου καὶ καταλήμψομαι αὐτοὺς
καὶ οὐκ ἀποστραφήσομαι, ἔως ὃν ἐκλίπωσιν.

39ἐκθλίψω αὐτούς, καὶ οὐ μὴ δύνωνται στῆναι,
πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς πόδας μου.

40καὶ περιέζωσάς με δύναμιν εἰς πόλεμον,
συνεπόδισας πάντας τοὺς ἐπανιστανομένους ἐπ' ἐμὲ ὑποκάτω μου

41καὶ τοὺς ἔχθρούς μου ἔδωκάς μοι νῶτον
καὶ τοὺς μισοῦντάς με ἔξωλέθρευσας.

42ἐκέκραξαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ σώζων,
πρὸς κύριον, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν.

43καὶ λεπτυνῶ αὐτούς ὡς χοῦν κατὰ πρόσωπον ἀνέμου,
ὡς πηλὸν πλατειῶν λεανῶ αὐτούς.

44ρύσῃ με ἐξ ἀντιλογιῶν λαοῦ,
καταστήσεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν.

λαός, δὲ οὐκ ἔγνων, ἐδούλευσέν μοι,

45εἰς ἀκοὴν ὡτίου ὑπήκουσέν μοι·
νίοι ἀλλότριοι ἐψεύσαντό μοι,

46νίοι ἀλλότριοι ἐπαλαιώθησαν
καὶ ἔχώλαναν ἀπὸ τῶν τρίβων αὐτῶν.

47ζῆ κύριος, καὶ εὔλογητὸς ὁ θεός μου,
καὶ ὑψωθήτω ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου,

48ὁ θεὸς ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοὶ⁴⁸
καὶ ὑποτάξας λαοὺς ὑπ' ἐμέ,
49ὁ ρύστης μου ἐξ ἔχθρῶν μου ὀργίλων,
ἀπὸ τῶν ἐπανιστανομένων ἐπ' ἐμὲ ὑψώσεις με,
ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ρύσῃ με.

50διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαι σοι ἐν ἔθνεσιν, κύριε,
καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ,

⁵¹μεγαλύνων τὰς σωτηρίας τοῦ βασιλέως αὐτοῦ
καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ,
τῷ Δαυιδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἔως αἰῶνος.

18

¹Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

²Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν θεοῦ,
ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα.
³ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύνεται ῥῆμα,
καὶ νὺξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γνῶσιν.
⁴οὐκ εἰσὶν λαλιαὶ οὐδὲ λόγοι,
ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν.
⁵εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν
καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.
ἐν τῷ ἥλιῳ ἔθετο τὸ σκήνωμα αὐτοῦ.
⁶καὶ αὐτὸς ὡς νυμφίος ἐκπορευόμενος ἐκ παστοῦ αὐτοῦ,
ἀγαλλιάσεται ὡς γίγας δραμεῖν ὁδὸν αὐτοῦ.
⁷ἀπ’ ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἔξοδος αὐτοῦ,
καὶ τὸ κατάντημα αὐτοῦ ἔως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀποκρυβήσεται τὴν θέρμην αὐτοῦ.
⁸ὁ νόμος τοῦ κυρίου ἄμωμος, ἐπιστρέφων ψυχάς.
ἡ μαρτυρία κυρίου πιστή, σοφίζουσα νήπια.
⁹τὰ δικαιώματα κυρίου εὔθεια, εὐφραίνοντα καρδίαν.
ἡ ἐντολὴ κυρίου τηλαυγής, φωτίζουσα ὁφθαλμούς.
¹⁰ὁ φόβος κυρίου ἀγνός, διαμένων εἰς αἰῶνα αἰῶνος.
τὰ κρίματα κυρίου ἀληθινά, δεδικαιωμένα ἐπὶ τὸ αὐτό,
¹¹ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον πολὺν
καὶ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον.
¹²καὶ γὰρ ὁ δοῦλός σου φυλάσσει αὐτά.
ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτὰ ἀνταπόδοσις πολλή.
¹³παραπτώματα τίς συνήσει;
ἐκ τῶν κρυφίων μου καθάρισόν με.
¹⁴καὶ ἀπὸ ἀλλοτρίων φεῖσαι τοῦ δούλου σου.
ἔὰν μή μου κατακυριεύσωσιν, τότε ἄμωμος ἔσομαι
καὶ καθαρισθήσομαι ἀπὸ ἀμαρτίας μεγάλης.

¹⁵καὶ ἔσονται εἰς εὐδοκίαν τὰ λόγια τοῦ στόματός μου
καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου ἐνώπιόν σου διὰ παντός,
κύριε βοηθέ μου καὶ λυτρωτά μου.

19

¹Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

²Ἐπακούσαι σου κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως,
ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ Ιακωβ.

³ἔξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἀγίου
καὶ ἐκ Σιων ἀντιλάβοιτό σου.

⁴μνησθείη πάσης θυσίας σου
καὶ τὸ ὄλοκαύτωμά σου πιανάτω.

διάψαλμα.

⁵δῷη σοι κατὰ τὴν καρδίαν σου
καὶ πᾶσαν τὴν βουλήν σου πληρώσαι.

⁶ἀγαλλιασόμεθα ἐν τῷ σωτηρίῳ σου
καὶ ἐν ὀνόματι θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα.
πληρώσαι κύριος πάντα τὰ αἰτήματά σου.

⁷νῦν ἔγνων ὅτι ἔσωσεν κύριος τὸν χριστὸν αὐτοῦ.
ἐπακούσεται αὐτοῦ ἐξ οὐρανοῦ ἀγίου αὐτοῦ.
ἐν δυναστείαις ἡ σωτηρία τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ.

⁸οὗτοι ἐν ἄρμασιν καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις,
ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι κυρίου θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα.
⁹αὗτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν,
ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν.

¹⁰κύριε, σῶσον τὸν βασιλέα σου
καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν ἐν ᾧ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλεσώμεθά σε.

20

¹Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

²Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεὺς
καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα.

³τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ
καὶ τὴν θέλησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ οὐκ ἐστέρησας αὐτόν.

διάψαλμα.

⁴ὅτι προέφθασας αὐτὸν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος,
ζέθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου.
⁵ζωὴν ἡτήσατό σε, καὶ ἔδωκας αὐτῷ,
μακρότητα ἡμερῶν εἰς αἰώνα αἰώνος.
⁶μεγάλη ἡ δόξα αὐτοῦ ἐν τῷ σωτηρίῳ σου,
δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπιθήσεις ἐπ’ αὐτόν.
⁷ὅτι δώσεις αὐτῷ εὐλογίαν εἰς αἰώνα αἰώνος,
εὐφρανεῖς αὐτὸν ἐν χαρᾷ μετὰ τοῦ προσώπου σου.
⁸ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐλπίζει ἐπὶ κύριον
καὶ ἐν τῷ ἐλέει τοῦ ὑψίστου οὐ μὴ σαλευθῇ.
⁹εὔρεθείη ἡ χείρ σου πᾶσιν τοῖς ἔχθροῖς σου,
ἡ δεξιά σου εὕροι πάντας τοὺς μισοῦντάς σε.
¹⁰θήσεις αὐτοὺς ὡς κλίβανον πυρὸς εἰς καιρὸν τοῦ προσώπου σου.
κύριος ἐν ὀργῇ αὐτοῦ συνταράξει αὐτούς,
καὶ καταφάγεται αὐτοὺς πῦρ.
¹¹τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπὸ γῆς ἀπολεῖς
καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων,
¹²ὅτι ἔκλιναν εἰς σὲ κακά,
διελογίσαντο βουλήν, ἣν οὐ μὴ δύνωνται στῆσαι.
¹³ὅτι θήσεις αὐτοὺς νῶτον.
ἐν τοῖς περιλοίποις σου ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπον αὐτῶν.
¹⁴ὑψώθητι, κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου.
ἄσομεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου.

21

¹Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς ἀντιλήμψεως τῆς ἑωθινῆς· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.
²Ο θεὸς ὁ θεός μου, πρόσχεις μοι· ἵνα τί ἐγκατέλιπές με;
μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου.
³ὁ θεός μου, κεκράξομαι ἡμέρας, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ,
καὶ νυκτός, καὶ οὐκ εἰς ἄνοιαν ἐμοί.
⁴σὺ δὲ ἐν ἀγίοις κατοικεῖς, ὁ ἔπαινος Ισραὴλ.
⁵ἐπὶ σοὶ ἥλπισαν οἱ πατέρες ἡμῶν,
ἥλπισαν, καὶ ἐρρύσω αὐτούς.
⁶πρὸς σὲ ἐκέκραξαν καὶ ἐσώθησαν,
ἐπὶ σοὶ ἥλπισαν καὶ οὐ κατησχύνθησαν.

7έγω δέ είμι σκάληξ καὶ οὐκ ἀνθρωπος,
δνειδος ἀνθρώπου καὶ ἔξουδένημα λαοῦ.
8πάντες οἱ θεωροῦντές με ἔξεμυκτήρισάν με,
ἐλάλησαν ἐν χείλεσιν, ἐκίνησαν κεφαλήν
9Ἡλπισεν ἐπὶ κύριον, ρύσάσθω αὐτόν.
σωσάτω αὐτόν, ὅτι θέλει αὐτόν.
10ὅτι σὺ εἴς ὁ ἐκσπάσας με ἐκ γαστρός,
ἡ ἐλπίς μου ἀπὸ μαστῶν τῆς μητρός μου.
11ἐπὶ σὲ ἐπερρίφην ἐκ μήτρας,
ἐκ κοιλίας μητρός μου θεός μου εἴς σύ.
12μὴ ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι θλῖψις ἐγγύς,
ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ βοηθῶν.
13περιεκύκλωσάν με μόσχοι πολλοί,
ταῦροι πίονες περιέσχον με.
14ἥνοιξαν ἐπ' ἐμὲ τὸ στόμα αὐτῶν
ὡς λέων ὁ ἀρπάζων καὶ ὡρυόμενος.
15ώσει ὑδωρ ἔξεχύθην,
καὶ διεσκορπίσθη πάντα τὰ ὀστᾶ μου,
ἐγενήθη ἡ καρδία μου ὥσει κηρὸς τηκόμενος ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας μου.
16ἔξηράνθη ὡς ὅστραχον ἡ ἴσχύς μου,
καὶ ἡ γλῶσσά μου κεκόλληται τῷ λάρυγγί μου,
καὶ εἰς χοῦν θανάτου κατήγαγές με.
17ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοί,
συναγωγὴ πονηρευομένων περιέσχον με,
ὡρυξαν χεῖράς μου καὶ πόδας.
18ἔξηρίθμησα πάντα τὰ ὀστᾶ μου,
αὐτοὶ δὲ κατενόησαν καὶ ἐπεῖδόν με.
19διεμερίσαντο τὰ ἴματιά μου ἑαυτοῖς
καὶ ἐπὶ τὸν ἴματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.
20σὺ δέ, κύριε, μὴ μακρύνῃς τὴν βοήθειάν μου,
εἰς τὴν ἀντίλημψίν μου πρόσχες.
21ῥῦσαι ἀπὸ ρύματος τὴν ψυχήν μου
καὶ ἐκ χειρὸς κυνὸς τὴν μονογενῆ μου.
22σῶσόν με ἐκ στόματος λέοντος

καὶ ἀπὸ κεράτων μονοκερώτων τὴν ταπείνωσίν μου.

²³διηγήσομαι τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου,

ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε

²⁴Οἱ φοβούμενοι κύριον, αἰνέσατε αὐτόν,

ἄπαν τὸ σπέρμα Ιακωβ, δοξάσατε αὐτόν,

φοβηθήτωσαν αὐτὸν ἅπαν τὸ σπέρμα Ισραὴλ,

²⁵ὅτι οὐκ ἔξουδένωσεν οὐδὲ προσώχθισεν τῇ δεήσει τοῦ πτωχοῦ

οὐδὲ ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ

καὶ ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς αὐτὸν εἰσήκουσέν μου.

²⁶παρὰ σοῦ ὁ ἔπαινός μου ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ,

τὰς εὐχάς μου ἀποδώσω ἐνώπιον τῶν φοβουμένων αὐτόν.

²⁷φάγονται πένητες καὶ ἐμπλησθήσονται,

καὶ αἰνέσουσιν κύριον οἱ ἐκζητοῦντες αὐτόν.

ζήσονται αἱ καρδίαι αὐτῶν εἰς αἰώνα αἰώνος.

²⁸μνησθήσονται καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς κύριον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς

καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν,

²⁹ὅτι τοῦ κυρίου ἡ βασιλεία,

καὶ αὐτὸς δεσπόζει τῶν ἐθνῶν.

³⁰ἔφαγον καὶ προσεκύνησαν πάντες οἱ πίονες τῆς γῆς,

ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσοῦνται πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν γῆν.

καὶ ἡ ψυχὴ μου αὐτῷ ζῆ,

³¹καὶ τὸ σπέρμα μου δουλεύσει αὐτῷ.

ἀναγγελήσεται τῷ κυρίῳ γενεὰ ἡ ἐρχομένη,

³²καὶ ἀναγγελοῦσιν τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ

λαῷ τῷ τεχθησομένῳ, ὅτι ἐποίησεν ὁ κύριος.

22

¹Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ. Κύριος ποιμαίνει με, καὶ οὐδέν με ὑστερήσει.

²εἰς τόπον χλόης, ἐκεῖ με κατεσκήνωσεν,

ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἔξέθρεψέν με,

³τὴν ψυχήν μου ἐπέστρεψεν.

ώδηγησέν με ἐπὶ τρίβους δικαιοσύνης

ἔνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

⁴εἰὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου,

οὐ φοβηθήσομαι κακά, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ.

ἡ ράβδος σου καὶ ἡ βακτηρία σου, αύταί με παρεκάλεσαν.
⁵ἥτοίμασας ἐνώπιόν μου τράπεζαν ἐξ ἐναντίας τῶν θλιβόντων με·
ἔλιπανας ἐν ἔλαιῳ τὴν κεφαλήν μου,
καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον ὡς κράτιστον.
⁶καὶ τὸ ἔλεός σου καταδιώξεται με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου,
καὶ τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ κυρίου εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

23

^¹Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ· τῆς μιᾶς σαββάτων.

Τοῦ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς,
ἡ οἰκουμένη καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ.
²αὐτὸς ἐπὶ θαλασσῶν ἔθεμελίωσεν αὐτὴν
καὶ ἐπὶ ποταμῶν ἤτοίμασεν αὐτήν.
³τίς ἀναβήσεται εἰς τὸ ὅρος τοῦ κυρίου
καὶ τίς στήσεται ἐν τόπῳ ἀγίῳ αὐτοῦ;
⁴ἀθῷος χερσὸν καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ,
ὅς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
καὶ οὐκ ὄμοσεν ἐπὶ δόλῳ τῷ πλησίον αὐτοῦ.
⁵οὗτος λήμψεται εὐλογίαν παρὰ κυρίου
καὶ ἐλεημοσύνην παρὰ θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ.
⁶αὕτη ἡ γενεὰ ζητούντων αὐτόν,
ζητούντων τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ Ιακωβ.

διάψαλμα.

⁷ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὑμῶν,
καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι,
καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.
⁸τίς ἐστιν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;
κύριος κραταιός καὶ δυνατός,
κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ.
⁹ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὑμῶν,
καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι,
καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.
¹⁰τίς ἐστιν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;
κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

Πρὸς σέ, κύριε, ἥρα τὴν ψυχήν μου, ὁ θεός μου.
²ἐπὶ σοὶ πέποιθα· μὴ καταισχυνθείην,
 μηδὲ καταγελασάτωσάν μου οἱ ἔχθροί μου.
³καὶ γὰρ πάντες οἱ ὑπομένοντές σε οὐ μὴ καταισχυνθῶσιν·
 αἰσχυνθήτωσαν πάντες οἱ ἀνομοῦντες διὰ κενῆς.
⁴τὰς ὄδοις σου, κύριε, γνώρισόν μοι
 καὶ τὰς τρίβους σου δίδαξόν με.
⁵όδηγησόν με ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σου
 καὶ δίδαξόν με, ὅτι σὺ εἴς ὁ θεὸς ὁ σωτήρ μου,
 καὶ σὲ ὑπέμεινα ὅλην τὴν ἡμέραν.
⁶μνήσθητι τῶν οἰκτιρμῶν σου, κύριε,
 καὶ τὰ ἐλέη σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνός είσιν.
⁷ἀμαρτίας νεότητός μου καὶ ἀγνοίας μου μὴ μνησθῆται.
 κατὰ τὸ ἔλεός σου μνήσθητί μου σὺ
 ἐνεκα τῆς χρηστότητός σου, κύριε.
⁸χρηστὸς καὶ εὐθῆς ὁ κύριος.
 διὰ τοῦτο νομοθετήσει ἀμαρτάνοντας ἐν ὄδῳ.
⁹όδηγήσει πραεῖς ἐν κρίσει,
 διδάξει πραεῖς ὄδοις αὐτοῦ.
¹⁰πᾶσαι αἱ ὄδοι κυρίου ἔλεος καὶ ἀλήθεια
 τοῖς ἐκζητοῦσιν τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ.
¹¹ἐνεκα τοῦ ὀνόματός σου, κύριε,
 καὶ ἱλάσῃ τῇ ἀμαρτίᾳ μου· πολλὴ γάρ ἐστιν.
¹²τίς ἐστιν ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν κύριον;
 νομοθετήσει αὐτῷ ἐν ὄδῳ, ἦ ἡρετίσατο.
¹³ἥ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσεται,
 καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει γῆν.
¹⁴κραταίωμα κύριος τῶν φοβουμένων αὐτόν,
 καὶ τὸ ὄνομα κυρίου τῶν φοβουμένων αὐτόν,
 καὶ ἡ διαθήκη αὐτοῦ τοῦ δηλῶσαι αὐτοῖς.
¹⁵οἱ ὀφθαλμοί μου διὰ παντὸς πρὸς τὸν κύριον,
 ὅτι αὐτὸς ἐκσπάσει ἐκ παγίδος τοὺς πόδας μου.

¹⁶επίβλεψον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με,
ὅτι μονογενὴς καὶ πτωχός εἰμι ἔγώ.
¹⁷αἱ θλίψεις τῆς καρδίας μου ἐπλατύνθησαν·
ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου ἐξάγαγέ με.
¹⁸ἰδὲ τὴν ταπείνωσίν μου καὶ τὸν κόπον μου
καὶ ἄφες πάσας τὰς ἀμαρτίας μου.
¹⁹ἰδὲ τοὺς ἔχθρούς μου, ὅτι ἐπληθύνθησαν
καὶ μῖσος ἀδικον ἐμίσησάν με.
²⁰φύλαξον τὴν ψυχήν μου καὶ ῥῦσαι με·
μὴ καταισχυνθείην, ὅτι ἥλπισα ἐπὶ σέ.
²¹ἄκακοι καὶ εὐθεῖς ἐκολλῶντό μοι,
ὅτι ὑπέμεινά σε, κύριε.
²²λύτρωσαι, ὁ θεός, τὸν Ισραηλ
ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ.

25

¹Τοῦ Δαυιδ.

Κρῖνόν με, κύριε, ὅτι ἔγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην
καὶ ἐπὶ τῷ κυρίῳ ἐλπίζων οὐ μὴ ἀσθενήσω.
²δοκίμασόν με, κύριε, καὶ πείρασόν με,
πύρωσον τοὺς νεφρούς μου καὶ τὴν καρδίαν μου.
³ὅτι τὸ ἔλεός σου κατέναντι τῶν ὁφθαλμῶν μού ἐστιν,
καὶ εὐηγρέστησα ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου.
⁴οὐκ ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου ματαιότητος
καὶ μετὰ παρανομούντων οὐ μὴ εἰσέλθω.
⁵εμίσησα ἐκκλησίαν πονηρευομένων
καὶ μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ καθίσω.
⁶νίψομαι ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου
καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου, κύριε,
⁷τοῦ ἀκοῦσαι φωνὴν αἰνέσεως
καὶ διηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου.
⁸κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου
καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου.
⁹μὴ συναπολέσῃς μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχήν μου
καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἵματων τὴν ζωήν μου,

¹⁰ ὃν ἐν χερσὶν ἀνομίαι,
ἡ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων.
¹¹ ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην·
λύτρωσαί με καὶ ἐλέησόν με.
¹² ὁ γὰρ πούς μου ἔστη ἐν εὐθύτητι·
ἐν ἐκκλησίαις εὐλογήσω σε, κύριε.

26

¹ Τοῦ Δαυιδ· πρὸ τοῦ χρισθῆναι.

Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου· τίνα φοβηθήσομαι;
κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου· ἀπὸ τίνος δειλιάσω;
² ἐν τῷ ἐγγίζειν ἐπ' ἐμὲ κακοῦντας τοῦ φαγεῖν τὰς σάρκας μου
οἱ θλίβοντές με καὶ οἱ ἔχθροί μου αὐτοὶ ἡσθένησαν καὶ ἐπεσαν.
³ ἐὰν παρατάξηται ἐπ' ἐμὲ παρεμβολή, οὐ φοβηθήσεται ἡ καρδία μου.
ἐὰν ἐπαναστῇ ἐπ' ἐμὲ πόλεμος, ἐν ταύτῃ ἐγὼ ἐλπίζω.
⁴ μίαν ἡτησάμην παρὰ κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω.
τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου,
τοῦ θεωρεῖν με τὴν τερπνότητα τοῦ κυρίου
καὶ ἐπισκέπτεσθαι τὸν ναὸν αὐτοῦ.
⁵ ὅτι ἔκρυψέν με ἐν σκηνῇ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν μου·
ἐσκέπασέν με ἐν ἀποκρύφῳ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ,
ἐν πέτρᾳ ὑψώσέν με.
⁶ καὶ νῦν ᾧδοὺ ὑψώσεν τὴν κεφαλήν μου ἐπ' ἔχθρούς μου·
ἐκύκλωσα καὶ ἔθυσα ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ θυσίαν ἀλαλαγμοῦ,
ἄσομαι καὶ ψαλῶ τῷ κυρίῳ.
⁷ εἰσάκουσον, κύριε, τῆς φωνῆς μου, ἣς ἐκέκραξα·
ἐλέησόν με καὶ εἰσάκουσόν μου.
⁸ σοὶ εἶπεν ἡ καρδία μου Ἐζήτησεν τὸ πρόσωπόν μου·
τὸ πρόσωπόν σου, κύριε, ζητήσω.
⁹ μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ,
μὴ ἐκκλίνῃς ἐν ὄργῃ ἀπὸ τοῦ δούλου σου.
βοηθός μου γενοῦ, μὴ ἀποσκορακίσῃς με
καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς με, ὁ θεὸς ὁ σωτήρ μου.
¹⁰ ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου ἐγκατέλιπόν με,
ὅ δὲ κύριος προσελάβετό με.

¹¹νομοθέτησόν με, κύριε, τῇ ὁδῷ σου
καὶ ὁδήγησόν με ἐν τρίβῳ εὐθείᾳ ἔνεκα τῶν ἔχθρῶν μου.
¹²μὴ παραδῷς με εἰς ψυχὰς θλιβόντων με,
ὅτι ἐπανέστησάν μοι μάρτυρες ἀδικοι,
καὶ ἐψεύσατο ἡ ἀδικία ἑαυτῆς.
¹³πιστεύω τοῦ ἴδεῖν τὰ ἀγαθὰ κυρίου ἐν γῇ ζώντων.
¹⁴ὑπόμεινον τὸν κύριον,
ἀνδρίζου, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία σου,
καὶ ὑπόμεινον τὸν κύριον.

27

¹Τοῦ Δαυιδ.

Πρὸς σέ, κύριε, ἐκέκραξα,
ὁ θεός μου, μὴ παρασιωπήσῃς ἀπ' ἐμοῦ,
μήποτε παρασιωπήσῃς ἀπ' ἐμοῦ
καὶ ὅμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον.
²εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου ἐν τῷ δέεσθαι με πρὸς σέ,
ἐν τῷ με αἴρειν χεῖράς μου πρὸς ναὸν ἄγιον σου.
³μὴ συνελκύσῃς μετὰ ἀμαρτωλῶν τὴν ψυχήν μου
καὶ μετὰ ἐργαζομένων ἀδικίαν μὴ συναπολέσῃς με
τῶν λαλούντων εἰρήνην μετὰ τῶν πλησίον αὐτῶν,
κακὰ δὲ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν.
⁴δὸς αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν
καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν.
κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν δὸς αὐτοῖς,
ἀπόδος τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν αὐτοῖς.
⁵ὅτι οὐ συνῆκαν εἰς τὰ ἔργα κυρίου
καὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ.
καθελεῖς αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ οἰκοδομήσεις αὐτούς.
⁶εὔλογητὸς κύριος, ὅτι εἰσήκουσεν τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου.
⁷κύριος βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής μου.
ἐπ' αὐτῷ ἥλπισεν ἡ καρδία μου, καὶ ἐβοηθήθην,
καὶ ἀνέθαλεν ἡ σάρξ μου.
καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξομολογήσομαι αὐτῷ.
⁸κύριος κραταίωμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ

καὶ ὑπερασπιστῆς τῶν σωτηρίων τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ ἐστιν.

⁹σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου
καὶ ποίμανον αὐτοὺς καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος.

28

¹Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ· ἐξοδίου σκηνῆς.

'Ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ, υἱὸι θεοῦ,
ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ υἱὸν κριῶν,
ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ τιμήν,
²ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν ὄνόματι αὐτοῦ,
προσκυνήσατε τῷ κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ.
³Φωνὴ κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων,
ὅ θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησεν,
κύριος ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν.
⁴Φωνὴ κυρίου ἐν ἰσχύι,
φωνὴ κυρίου ἐν μεγαλοπρεπείᾳ.
⁵Φωνὴ κυρίου συντρίβοντος κέδρους,
καὶ συντρίψει κύριος τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου
⁶καὶ λεπτυνεῖ αὐτὰς ὡς τὸν μόσχον τὸν Λίβανον,
καὶ ὁ ἡγαπημένος ὡς υἱὸς μονοκερώτων.
⁷Φωνὴ κυρίου διακόπτοντος φλόγα πυρός,
⁸Φωνὴ κυρίου συσσείοντος ἔρημον,
καὶ συσσείσει κύριος τὴν ἔρημον Καδης.
⁹Φωνὴ κυρίου καταρτιζομένου ἐλάφους,
καὶ ἀποκαλύψει δρυμούς.
καὶ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ πᾶς τις λέγει δόξαν.
¹⁰Κύριος τὸν κατακλυσμὸν κατοικεῖ,
καὶ καθίεται κύριος βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα.
¹¹Κύριος ἰσχὺν τῷ λαῷ αὐτοῦ δῶσει,
κύριος εὐλογήσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

29

¹Εἰς τὸ τέλος· Ψαλμὸς ὥδης τοῦ ἐγκαινισμοῦ τοῦ οἴκου· τῷ Δαυιδ.

²Γψώσω σε, κύριε, ὅτι ὑπέλαβές με
καὶ οὐκ ηὔφρανας τοὺς ἔχθρούς μου ἐπ' ἐμέ.

³κύριε ὁ θεός μου, ἐκέκραξα πρὸς σέ, καὶ ιάσω με·
⁴κύριε, ἀνήγαγες ἐξ ἄδου τὴν ψυχήν μου,
ἔσωσάς με ἀπὸ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον.
⁵ψάλατε τῷ κυρίῳ, οἱ ὅσιοι αὐτοῦ,
καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀγιωσύνης αὐτοῦ·
⁶ὅτι ὁργὴ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ,
καὶ ζωὴ ἐν τῷ θελήματι αὐτοῦ.
τὸ ἑσπέρας αὐλισθήσεται κλαυθμὸς
καὶ εἰς τὸ πρώτη ἀγαλλίασις.
⁷έγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου
Οὐ μὴ σαλευθῶ εἰς τὸν αἰῶνα.
⁸κύριε, ἐν τῷ θελήματί σου παρέσχου τῷ κάλλει μου δύναμιν.
ἀπέστρεψας δὲ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐγενήθη τεταραγμένος.
⁹πρὸς σέ, κύριε, κεκράξομαι
καὶ πρὸς τὸν θεόν μου δεηθήσομαι
¹⁰Τίς ὡφέλεια ἐν τῷ αἷματί μου,
ἐν τῷ καταβῆναι με εἰς διαφθοράν;
μὴ ἐξομολογήσεται σοι χοῦς
ἢ ἀναγγελεῖ τὴν ἀλήθειάν σου;
¹¹ἥκουσεν κύριος καὶ ἥλεησέν με,
κύριος ἐγενήθη βοηθός μου.
¹²ἐστρεψας τὸν κοπετόν μου εἰς χορὸν ἐμοί,
διέρρηξας τὸν σάκκον μου καὶ περιέζωσάς με εὐφροσύνην,
¹³ὅπως ἀν ψάλῃ σοι ἡ δόξα μου καὶ οὐ μὴ κατανυγῶ.
κύριε ὁ θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαι σοι.

30 ¹Εἰς τὸ τέλος· Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ· ἐκστάσεως.

²Ἐπὶ σοί, κύριε, ἥλπισα, μὴ καταισχυνθείην εἰς τὸν αἰῶνα·
ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥῦσαί με καὶ ἐξελοῦ με.
³κλῖνον πρός με τὸ οὖς σου,
τάχυνον τοῦ ἐξελέσθαι με·
γενοῦ μοι εἰς θεὸν ὑπερασπιστὴν
καὶ εἰς οἴκον καταφυγῆς τοῦ σῶσαι με.
⁴ὅτι κραταίωμά μου καὶ καταφυγή μου εἴ σὺ
καὶ ἔνεκεν τοῦ ὄνόματός σου ὁδηγήσεις με καὶ διαθρέψεις με.

5 ἔξαξεις με ἐκ παγίδος ταύτης, ἵς ἔκρυψάν μοι,
ὅτι σὺ εἴ ὁ ὑπερασπιστής μου.
6 εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου.
ἔλυτρώσω με, κύριε ὁ θεός τῆς ἀληθείας.
7 ἐμίσησας τοὺς διαφυλάσσοντας ματαιότητας διὰ κενῆς.
ἔγὼ δὲ ἐπὶ τῷ κυρίῳ ἥλπισα.
8 ἀγαλλιάσομαι καὶ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ ἐλέει σου,
ὅτι ἐπεῖδες τὴν ταπείνωσίν μου,
ἔσωσας ἐκ τῶν ἀναγκῶν τὴν ψυχήν μου
9 καὶ οὐ συνέκλεισάς με εἰς χεῖρας ἔχθροῦ,
ἔστησας ἐν εύρυχώρῳ τοὺς πόδας μου.
10 ἐλέησόν με, κύριε, ὅτι θλίβομαι.
ἔταράχθη ἐν θυμῷ ὁ ὁφθαλμός μου,
ἡ ψυχή μου καὶ ἡ γαστήρ μου.
11 ὅτι ἔξέλιπεν ἐν ὁδύνῃ ἡ ζωή μου
καὶ τὰ ἔτη μου ἐν στεναγμοῖς.
ἡ σθένησεν ἐν πτωχείᾳ ἡ ἴσχύς μου,
καὶ τὰ ὄστα μου ἐταράχθησαν.
12 παρὰ πάντας τοὺς ἔχθρούς μου ἐγενήθην ὄνειδος
καὶ τοῖς γείτοσίν μου σφόδρα
καὶ φόβος τοῖς γνωστοῖς μου,
οἱ θεωροῦντές με ἔξω ἔφυγον ἀπ' ἐμοῦ.
13 ἐπελήσθην ὥσει νεκρὸς ἀπὸ καρδίας,
ἐγενήθην ὥσει σκεῦος ἀπολωλός.
14 ὅτι ἤκουσα ψόγον πολλῶν παροικούντων κυκλόθεν.
ἐν τῷ ἐπισυναχθῆναι αὐτοὺς ἅμα ἐπ' ἐμὲ
τοῦ λαβεῖν τὴν ψυχήν μου ἐβουλεύσαντο.
15 ἔγὼ δὲ ἐπὶ σὲ ἥλπισα, κύριε.
εἴπα Σὺ εἴ ὁ θεός μου.
16 ἐν ταῖς χερσίν σου οἱ καιροί μου.
ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς ἔχθρῶν μου
καὶ ἐκ τῶν καταδιωκόντων με.
17 ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου,
σῶσόν με ἐν τῷ ἐλέει σου.

¹⁸κύριε, μὴ καταισχυνθείην, ὅτι ἐπεκαλεσάμην σε·
αἰσχυνθείησαν οἱ ἀσεβεῖς καὶ καταχθείησαν εἰς ἄδου.

¹⁹ἄλαλα γενηθήτω τὰ χείλη τὰ δόλια
τὰ λαλοῦντα κατὰ τοῦ δικαίου ἀνομίαν
ἐν ὑπερηφανίᾳ καὶ ἔξουδενώσει.

²⁰ώς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σου, κύριε,
ἥς ἔκρυψας τοῖς φοβουμένοις σε,
ἔξειργάσω τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σὲ
ἐναντίον τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.

²¹κατακρύψεις αὐτοὺς ἐν ἀποκρύφῳ τοῦ προσώπου σου ἀπὸ ταραχῆς ἀνθρώπων,
σκεπάσεις αὐτοὺς ἐν σκηνῇ ἀπὸ ἀντιλογίας γλωσσῶν.

²²εὔλογητὸς κύριος, ὅτι ἐθαυμάστωσεν τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐν πόλει περιοχῆς.

²³έγὼ δὲ εἴπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου
Ἄπέρριμμαι ἄρα ἀπὸ προσώπου τῶν ὁφθαλμῶν σου.
διὰ τοῦτο εἰσήκουσας τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου
ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ.

²⁴ἀγαπήσατε τὸν κύριον, πάντες οἱ ὅσιοι αὐτοῦ,
ὅτι ἀληθείας ἐκζητεῖ κύριος

καὶ ἀνταποδίδωσιν τοῖς περισσῶς ποιοῦσιν ὑπερηφανίαν.

²⁵ἀνδρίζεσθε, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία ὑμῶν,
πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ κύριον.

31

¹Τῷ Δαυιδ· συνέσεως.

Μακάριοι ὃν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι
καὶ ὃν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἀμαρτίαι.

²μακάριος ἀνήρ, οὗ οὐ μὴ λογίσηται κύριος ἀμαρτίαν,
οὐδὲ ἔστιν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ δόλος.

³ὅτι ἐσίγησα, ἐπαλαιώθη τὰ ὀστᾶ μου
ἀπὸ τοῦ κράζειν με ὅλην τὴν ἡμέραν.

⁴ὅτι ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐβαρύνθη ἐπ' ἐμὲ ἡ χείρ σου,
ἐστράφην εἰς ταλαιπωρίαν ἐν τῷ ἐμπαγῆναι ἄκανθαν.

διάψαλμα.

⁵τὴν ἀμαρτίαν μου ἐγνώρισα
καὶ τὴν ἀνομίαν μου οὐκ ἐκάλυψα.

εῖπα Ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ κυρίῳ.
καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς ἀμαρτίας μου.
διάψαλμα.

Ὕπερ ταύτης προσεύξεται πᾶς ὅσιος πρὸς σὲ ἐν καιρῷ εὐθέτῳ·
πλὴν ἐν κατακλυσμῷ ὑδάτων πολλῶν πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐγγιοῦσιν.
τούς μου εἴ καταφυγή ἀπὸ θλίψεως τῆς περιεχούσης με·
τὸ ἀγαλλίαμά μου, λύτρωσαί με ἀπὸ τῶν κυκλωσάντων με.
διάψαλμα.

συνετιῶ σε καὶ συμβιβῶ σε ἐν δδῷ ταύτῃ, ἢ πορεύσῃ,
ἐπιστηριῶ ἐπὶ σὲ τοὺς ὁφθαλμούς μου.
μὴ γίνεσθε ὡς ἵππος καὶ ἥμιονος, οἵς οὐκ ἔστιν σύνεσις,
ἐν χαλινῷ καὶ κημῷ τὰς σιαγόνας αὐτῶν ἄγξαι
τῶν μὴ ἐγγιζόντων πρὸς σέ.
πολλαὶ αἱ μάστιγες τοῦ ἀμαρτωλοῦ,
τὸν δὲ ἐλπίζοντα ἐπὶ κύριον ἔλεος κυκλώσει.
εὐφράνθητε ἐπὶ κύριον καὶ ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι,
καὶ καυχᾶσθε, πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

32

¹Τῷ Δαυιδ.

Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν τῷ κυρίῳ.
τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεσις.
εὖομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ἐν κιθάρᾳ,
ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψάλατε αὐτῷ.
ἄστατε αὐτῷ ἄσμα καινόν,
καλῶς ψάλατε ἐν ἀλαλαγμῷ.
ὅτι εὐθῆς ὁ λόγος τοῦ κυρίου,
καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πίστει.
ἀγαπᾷ ἐλεημοσύνην καὶ κρίσιν,
τοῦ ἐλέους κυρίου πλήρης ἡ γῆ.
τῷ λόγῳ τοῦ κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν
καὶ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν.
συνάγων ὡς ἀσκὸν ὑδατα θαλάσσης,
τιθεὶς ἐν θησαυροῖς ἀβύσσους.
φοβηθήτω τὸν κύριον πᾶσα ἡ γῆ,

ἀπ' αὐτοῦ δὲ σαλευθήτωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην.

⁹ὅτι αὐτὸς εἶπεν, καὶ ἐγενήθησαν,

αὐτὸς ἐνετείλατο, καὶ ἐκτίσθησαν.

¹⁰κύριος διασκεδάζει βουλὰς ἔθνῶν,

ἀθετεῖ δὲ λογισμοὺς λαῶν καὶ

ἀθετεῖ βουλὰς ἀρχόντων.

¹¹ἥδε βουλὴ τοῦ κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα μένει,

λογισμοὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

¹²μακάριον τὸ ἔθνος, οὗ ἐστιν κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ,

λαός, ὃν ἐξελέξατο εἰς κληρονομίαν ἑαυτῷ.

¹³ἐξ οὐρανοῦ ἐπέβλεψεν ὁ κύριος,

εἴδεν πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

¹⁴ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου αὐτοῦ

ἐπέβλεψεν ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν,

¹⁵ὅ πλάσας κατὰ μόνας τὰς καρδίας αὐτῶν,

ὅ συνιεῖς εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν.

¹⁶οὐ σώζεται βασιλεὺς διὰ πολλὴν δύναμιν,

καὶ γίγας οὐ σωθήσεται ἐν πλήθει ἵσχύος αὐτοῦ.

¹⁷Ψευδὴς ἵππος εἰς σωτηρίαν,

ἐν δὲ πλήθει δυνάμεως αὐτοῦ οὐ σωθήσεται.

¹⁸ἰδοὺ οἱ ὄφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτὸν

τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ

¹⁹ῥύσασθαι ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς αὐτῶν

καὶ διαθρέψαι αὐτοὺς ἐν λιμῷ.

²⁰ἥψυχὴ ἡμῶν ὑπομένει τῷ κυρίῳ,

ὅτι βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς ἡμῶν ἐστιν.

²¹ὅτι ἐν αὐτῷ εὑφρανθήσεται ἡ καρδία ἡμῶν,

καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἀγίῳ αὐτοῦ ἡλπίσαμεν.

²²γένοιτο τὸ ἔλεός σου, κύριε, ἐφ' ἡμᾶς,

καθάπερ ἡλπίσαμεν ἐπὶ σέ.

33

^¹Τῷ Δαυιδ, ὁπότε ἤλλοιώσεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐναντίον Αβιμελεχ, καὶ
ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ ἀπῆλθεν.

^²Εὐλογήσω τὸν κύριον ἐν παντὶ καιρῷ,

διὰ παντὸς ἡ αἰνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου.
3ἐν τῷ κυρίῳ ἐπαινεσθήσεται ἡ ψυχή μου.
ἀκουσάτωσαν πραεῖς καὶ εὐφρανθήτωσαν.
4μεγαλύνατε τὸν κύριον σὺν ἐμοί,
καὶ ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό.
5έξεζήτησα τὸν κύριον, καὶ ἐπήκουσέν μου
καὶ ἐκ πασῶν τῶν παροικιῶν μου ἐρρύσατό με.
6προσέλθατε πρὸς αὐτὸν καὶ φωτίσθητε,
καὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν οὐ μὴ καταισχυνθῇ.
7οὗτος ὁ πτωχὸς ἐκέκραξεν, καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσεν αὐτοῦ
καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ ἔσωσεν αὐτόν.
8παρεμβαλεῖ ἄγγελος κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτὸν καὶ ῥύσεται αὐτούς.
9γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος·
μακάριος ἀνήρ, ὃς ἐλπίζει ἐπ' αὐτόν.
10φοβήθητε τὸν κύριον, οἱ ἄγιοι αὐτοῦ,
ὅτι οὐκ ἔστιν ὑστέρημα τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
11πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείνασαν,
οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ.
διάψαλμα.

12δεῦτε, τέκνα, ἀκούσατέ μου·
φόβον κυρίου διδάξω ὑμᾶς.
13τίς ἔστιν ἀνθρωπος ὁ θέλων ζωὴν
ἀγαπῶν ἡμέρας ἵδειν ἀγαθάς;
14παῦσον τὴν γλῶσσάν σου ἀπὸ κακοῦ
καὶ χείλη σου τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον.
15ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποίησον ἀγαθόν,
ζήτησον εἰρήνην καὶ δίωξον αὐτήν.
16όφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους,
καὶ ὕτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν.
17πρόσωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακὰ
τοῦ ἔξολεθρεῦσαι ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.
18ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν
καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτούς.
19ἐγγὺς κύριος τοῖς συντετριμμένοις τὴν καρδίαν

καὶ τοὺς ταπεινοὺς τῷ πνεύματι σώσει.

²⁰πολλαὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων,

καὶ ἐκ πασῶν αὐτῶν ῥύσεται αὐτούς.

²¹κύριος φυλάσσει πάντα τὰ ὄστα αὐτῶν,

ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ συντριβήσεται.

²²θάνατος ἀμαρτωλῶν πονηρός,

καὶ οἱ μισοῦντες τὸν δίκαιον πλημμελήσουσιν.

²³λυτρώσεται κύριος ψυχὰς δούλων αὐτοῦ,

καὶ οὐ μὴ πλημμελήσωσιν πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτόν.

34

¹Τῷ Δαυιδ.

Δίκασον, κύριε, τοὺς ἀδικοῦντάς με,

πολέμησον τοὺς πολεμοῦντάς με.

²ἐπιλαβοῦ ὅπλου καὶ θυρεοῦ καὶ ἀνάστηθι εἰς βοήθειάν μου,

³ἔχειν ῥομφαίαν καὶ σύγκλεισον ἐξ ἐναντίας τῶν καταδιωκόντων με.

εἰπὼν τῇ ψυχῇ μου Σωτηρία σου ἐγώ εἰμι.

⁴αἰσχυνθήτωσαν καὶ ἐντραπήτωσαν οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου,

ἀποστραφήτωσαν εἰς τὰ ὅπιστα καὶ καταισχυνθήτωσαν οἱ λογιζόμενοί μοι κακά.

⁵γενηθήτωσαν ὡσεὶ χνοῦς κατὰ πρόσωπον ἀνέμου,

καὶ ἄγγελος κυρίου ἐκθλίβων αὐτούς.

⁶γενηθήτω ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκότος καὶ ὀλίσθημα,

καὶ ἄγγελος κυρίου καταδιώκων αὐτούς.

⁷ὅτι δωρεὰν ἔκρυψάν μοι διαφθορὰν παγίδος αὐτῶν,

μάτην ὀνείδισαν τὴν ψυχήν μου.

⁸ἐλθέτω αὐτοῖς παγίς, ἦν οὐ γινώσκουσιν,

καὶ ἡ θήρα, ἦν ἔκρυψαν, συλλαβέτω αὐτούς,

καὶ ἐν τῇ παγίδι πεσοῦνται ἐν αὐτῇ.

⁹ἡ δὲ ψυχή μου ἀγαλλιάσεται ἐπὶ τῷ κυρίῳ,

τερφθήσεται ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ αὐτοῦ.

¹⁰πάντα τὰ ὄστα μου ἔροῦσιν Κύριε, τίς ὅμοιός σοι;

ῥύμενος πτωχὸν ἐκ χειρὸς στερεωτέρων αὐτοῦ

καὶ πτωχὸν καὶ πένητα ἀπὸ τῶν διαρπαζόντων αὐτόν.

¹¹ἀναστάντες μάρτυρες ἄδικοι ἢ οὐκ ἐγίνωσκον ἡρώτων με.

¹²ἀνταπεδίδοσάν μοι πονηρὰ ἀντὶ καλῶν

καὶ ἀτεκνίαν τῇ ψυχῇ μου.

*13*ἐγὼ δὲ ἐν τῷ αὐτοὺς παρενοχλεῖν μοι ἐνεδυόμην σάκκον

καὶ ἐταπείνουν ἐν νηστείᾳ τὴν ψυχήν μου,

καὶ ἡ προσευχή μου εἰς κόλπον μου ἀποστραφήσεται.

*14*ώς πλησίον, ὡς ἀδελφὸν ἡμέτερον, οὕτως εὐηρέστουν·

ώς πενθῶν καὶ σκυθρωπάζων, οὕτως ἐταπεινούμην.

*15*καὶ κατ’ ἐμοῦ ηὑφράνθησαν καὶ συνήχθησαν,

συνήχθησαν ἐπ’ ἐμὲ μάστιγες, καὶ οὐκ ἔγνων,

διεσχίσθησαν καὶ οὐ κατενύγησαν.

*16*ἐπείρασάν με, ἐξεμυκτήρισάν με μυκτηρισμόν,

ἔβρυξαν ἐπ’ ἐμὲ τοὺς ὁδόντας αὐτῶν.

*17*κύριε, πότε ἐπόψῃ;

ἀποκατάστησον τὴν ψυχήν μου ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν,

ἀπὸ λεόντων τὴν μονογενῆ μου.

*18*ἐξομολογήσομαι σοι, κύριε, ἐν ἐκκλησίᾳ πολλῇ,

ἐν λαῷ βαρεῖ αἰνέσω σε.

*19*μὴ ἐπιχαρείησάν μοι οἱ ἐχθραίνοντές μοι ἀδίκως,

οἱ μισοῦντές με δωρεὰν καὶ διανεύοντες ὄφθαλμοῖς.

*20*ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηνικὰ ἐλάλουν

καὶ ἐπ’ ὄργὴν δόλους διελογίζοντο

*21*καὶ ἐπλάτυναν ἐπ’ ἐμὲ τὸ στόμα αὐτῶν,

εἴπαν Εὗγε εὔγε, εἶδαν οἱ ὄφθαλμοὶ ἡμῶν.

*22*εἶδες, κύριε, μὴ παρασιωπήσῃς,

κύριε, μὴ ἀποστῆς ἀπ’ ἐμοῦ.

*23*ἐξεγέρθητι, κύριε, καὶ πρόσχες τῇ κρίσει μου,

ὁ θεός μου καὶ ὁ κύριός μου, εἰς τὴν δίκην μου.

*24*κρίνόν με κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου, κύριε ὁ θεός μου,

καὶ μὴ ἐπιχαρείησάν μοι·

*25*μὴ εἴπαισαν ἐν καρδίαις αὐτῶν Εὕγε εὔγε τῇ ψυχῇ ἡμῶν.

μηδὲ εἴπαισαν Κατεπίομεν αὐτόν.

*26*αἰσχυνθείησαν καὶ ἐντραπείησαν ἅμα οἱ ἐπιχαίροντες τοῖς κακοῖς μου,

ἐνδυνάσθωσαν αἰσχύνην καὶ ἐντροπὴν οἱ μεγαλορημονοῦντες ἐπ’ ἐμέ.

*27*ἀγαλλιάσαιντο καὶ εὐφρανθείησαν οἱ θέλοντες τὴν δικαιοσύνην μου

καὶ εἰπάτωσαν διὰ παντός Μεγαλυνθήτω ὁ κύριος,

οἱ θέλοντες τὴν εἰρήνην τοῦ δούλου αὐτοῦ.

²⁸καὶ ἡ γλῶσσά μου μελετήσει τὴν δικαιοσύνην σου,
ὅλην τὴν ἡμέραν τὸν ἔπαινόν σου.

35

¹Εἰς τὸ τέλος· τῷ δούλῳ κυρίου τῷ Δαυιδ.

²Φησὶν ὁ παράνομος τοῦ ἀμαρτάνειν ἐν ἑαυτῷ,
οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὁφθαλμῶν αὐτοῦ.

³ὅτι ἐδόλωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ
τοῦ εὑρεῖν τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ καὶ μισῆσαι.

⁴τὰ ρήματα τοῦ στόματος αὐτοῦ ἀνομία καὶ δόλος,
οὐκ ἐβουλήθη συνιέναι τοῦ ἀγαθῆναι.

⁵ἀνομίαν διελογίσατο ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ,
παρέστη πάσῃ ὁδῷ οὐκ ἀγαθῇ,
τῇ δὲ κακίᾳ οὐ προσώχθισεν.

⁶κύριε, ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ἔλεός σου,
καὶ ἡ ἀλήθειά σου ἔως τῶν νεφελῶν.

⁷ἡ δικαιοσύνη σου ὥστε ὅρη θεοῦ,
τὰ κρίματά σου ἄβυσσος πολλή·
ἀνθρώπους καὶ κτήνη σώσεις, κύριε.

⁸ώς ἐπλήθυνας τὸ ἔλεός σου, ὁ θεός.
οἱ δὲ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἐλπιοῦσιν.

⁹μεθυσθήσονται ἀπὸ πιότητος τοῦ οἴκου σου,
καὶ τὸν χειμάρρουν τῆς τρυφῆς σου ποτιεῖς αὐτούς.

¹⁰ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς,
ἐν τῷ φωτί σου ὁψόμεθα φῶς.

¹¹παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσίν σε
καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ.

¹²μὴ ἐλθέτω μοι ποὺς ὑπερηφανίας,
καὶ χεὶρ ἀμαρτωλῶν μὴ σαλεύσαι με.

¹³ἐκεῖ ἔπεσον οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
ἔξωσθησαν καὶ οὐ μὴ δύνωνται στῆναι.

Μὴ παραζήλου ἐν πονηρευομένοις
 μηδὲ ζήλου τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν.
²ὅτι ὡσεὶ χόρτος ταχὺ ἀποξηρανθήσονται
 καὶ ὡσεὶ λάχανα χλόης ταχὺ ἀποπεσοῦνται.
³ἔλπισον ἐπὶ κύριον καὶ ποίει χρηστότητα
 καὶ κατασκήνου τὴν γῆν, καὶ ποιμανθήσῃ ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτῆς.
⁴κατατρύφησον τοῦ κυρίου,
 καὶ δῶσει σοι τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας σου.
⁵ἀποκάλυψον πρὸς κύριον τὴν ὁδόν σου
 καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς ποιήσει
⁶καὶ ἔξοισει ὡς φῶς τὴν δικαιοσύνην σου
 καὶ τὸ κρίμα σου ὡς μεσημβρίαν.
⁷ὑποτάγηθι τῷ κυρίῳ καὶ ἵκέτευσον αὐτόν.
 μὴ παραζήλου ἐν τῷ κατευδουμένῳ ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ,
 ἐν ἀνθρώπῳ ποιοῦντι παρανομίας.
⁸παῦσαι ἀπὸ ὄργῆς καὶ ἐγκατάλιπε θυμόν,
 μὴ παραζήλου ὥστε πονηρεύεσθαι.
⁹ὅτι οἱ πονηρεύομενοι ἔξολεθρευθήσονται,
 οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν κύριον αὐτοὶ κληρονομήσουσιν γῆν.
¹⁰καὶ ἔτι δλίγον καὶ οὐ μὴ ὑπάρξῃ ὁ ἀμαρτωλός,
 καὶ ζητήσεις τὸν τόπον αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ εὕρης.
¹¹οἱ δὲ πραεῖς κληρονομήσουσιν γῆν
 καὶ κατατρυφήσουσιν ἐπὶ πλήθει εἰρήνης.
¹²παρατηρήσεται ὁ ἀμαρτωλὸς τὸν δίκαιον
 καὶ βρύξει ἐπ' αὐτὸν τοὺς ὁδόντας αὐτοῦ.
¹³ὁ δὲ κύριος ἐκγελάσεται αὐτόν,
 ὅτι προβλέπει ὅτι ἥξει ἡ ἡμέρα αὐτοῦ.
¹⁴ρόμφαιαν ἐσπάσαντο οἱ ἀμαρτωλοί,
 ἐνέτειναν τόξον αὐτῶν
 τοῦ καταβαλεῖν πτωχὸν καὶ πένητα,
 τοῦ σφάξαι τοὺς εὔθεῖς τῇ καρδίᾳ.
¹⁵ἡ ρόμφαια αὐτῶν εἰσέλθοι εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν,

καὶ τὰ τόξα αὐτῶν συντριβείησαν.
¹⁶χρεῖσσον ὀλίγον τῷ δικαίῳ
ὑπὲρ πλοῦτον ἀμαρτωλῶν πολύν.
¹⁷ὅτι βραχίονες ἀμαρτωλῶν συντριβήσονται,
ὑποστηρίζει δὲ τοὺς δικαίους κύριος.
¹⁸γινώσκει κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἀμώμων,
καὶ ἡ κληρονομία αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται.
¹⁹οὐ καταισχυνθήσονται ἐν καιρῷ πονηρῷ
καὶ ἐν ἡμέραις λιμοῦ χορτασθήσονται.
²⁰ὅτι οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται,
οἱ δὲ ἔχθροὶ τοῦ κυρίου ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψωθῆναι
ἐκλιπόντες ὥσει καπνὸς ἔξελιπον.
²¹δανείζεται ὁ ἀμαρτωλὸς καὶ οὐκ ἀποτείσει,
ὁ δὲ δίκαιος οἰκτίρει καὶ διδοῖ.
²²ὅτι οἱ εὔλογοῦντες αὐτὸν κληρονομήσουσι γῆν,
οἱ δὲ καταράμενοι αὐτὸν ἔξολεθρευθήσονται.
²³παρὰ κυρίου τὰ διαβήματα ἀνθρώπου κατευθύνεται,
καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ θελήσει.
²⁴ὅταν πέσῃ, οὐ καταραχθήσεται,
ὅτι κύριος ἀντιστηρίζει χεῖρα αὐτοῦ.
²⁵νεώτερος ἐγενόμην καὶ γὰρ ἐγήρασα
καὶ οὐκ εἴδον δίκαιον ἐγκαταλειμμένον
οὐδὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους.
²⁶ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεᾶ καὶ δανείζει,
καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν ἔσται.
²⁷ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποίησον ἀγαθὸν
καὶ κατασκήνου εἰς αἰῶνα αἰῶνος.
²⁸ὅτι κύριος ἀγαπᾷ κρίσιν
καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει τοὺς ὁσίους αὐτοῦ,
εἰς τὸν αἰῶνα φυλαχθήσονται.
ἄνομοι δὲ ἐκδιωχθήσονται,
καὶ σπέρμα ἀσεβῶν ἔξολεθρευθήσεται.
²⁹δίκαιοι δὲ κληρονομήσουσι γῆν
καὶ κατασκηνώσουσιν εἰς αἰῶνα αἰῶνος ἐπ' αὐτῆς.

³⁰στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν,
 καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν.
³¹ὁ νόμος τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ,
 καὶ οὐχ ὑποσκελισθήσεται τὰ διαβήματα αὐτοῦ.
³²κατανοεῖ ὁ ἀμαρτωλὸς τὸν δίκαιον
 καὶ ζητεῖ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν,
³³ὅτε κύριος οὐ μὴ ἐγκαταλίπῃ αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ
 οὐδὲ μὴ καταδικάσῃται αὐτόν, ὅταν κρίνηται αὐτῷ.
³⁴ὑπόμεινον τὸν κύριον καὶ φύλαξον τὴν ὁδὸν αὐτοῦ,
 καὶ ὑψώσει σε τοῦ κατακληρονομῆσαι γῆν.
 ἐν τῷ ἔξολεθρεύεσθαι ἀμαρτωλοὺς ὅψη.
³⁵εἴδον ἀσεβῆ ὑπερυψούμενον
 καὶ ἐπαιρόμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου.
³⁶καὶ παρῆλθον, καὶ ἴδού οὐκ ἦν,
 καὶ ἐζήτησα αὐτόν, καὶ οὐχ εὑρέθη ὁ τόπος αὐτοῦ.
³⁷φύλασσε ἀκακίαν καὶ ἴδε εὐθύτητα,
 ὅτι ἔστιν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ.
³⁸οἱ δὲ παράνομοι ἔξολεθρευθήσονται ἐπὶ τὸ αὐτό,
 τὰ ἐγκαταλείμματα τῶν ἀσεβῶν ἔξολεθρευθήσονται.
³⁹σωτηρία δὲ τῶν δικαίων παρὰ κυρίου,
 καὶ ὑπερασπιστής αὐτῶν ἔστιν ἐν καιρῷ θλίψεως,
⁴⁰καὶ βοηθήσει αὐτοῖς κύριος καὶ ῥύσεται αὐτοὺς
 καὶ ἔξελεῖται αὐτοὺς ἔξ ἀμαρτωλῶν
 καὶ σώσει αὐτούς, ὅτι ἥλπισαν ἐπ' αὐτόν.

37

¹Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ· εἰς ἀνάμνησιν περὶ σαββάτου.

²Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με
 μηδὲ τῇ ὄργῃ σου παιδεύσῃς με.
³ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι,
 καὶ ἐπεστήρισας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου.
⁴οὐκ ἔστιν ἵασις ἐν τῇ σαρκὶ μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὄργῆς σου,
 οὐκ ἔστιν εἰρήνη τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου.
⁵ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν κεφαλήν μου,
 ὃσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρύθησαν ἐπ' ἐμέ.

⁶προσώζεσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μώλωπές μου
ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου·
⁷έταλαιπώρησα καὶ κατεκάμφθην ἔως τέλους,
ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην.
⁸ὅτι αἱ ψύαι μου ἐπλήσθησαν ἐμπαιγμῶν,
καὶ οὐκ ἔστιν ἵασις ἐν τῇ σαρκὶ μου·
⁹ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἔως σφόδρα,
ἀρυόμην ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου.
¹⁰κύριε, ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου,
καὶ ὁ στεναγμός μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἐκρύβη.
¹¹ἡ καρδία μου ἐταράχθη, ἐγκατέλιπέν με ἡ ἴσχύς μου,
καὶ τὸ φῶς τῶν ὄφθαλμῶν μου καὶ αὐτὸ οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ.
¹²οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἔξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν,
καὶ οἱ ἔγγιστά μου ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν.
¹³καὶ ἐξεβιάσαντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου,
καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότητας
καὶ δολιότητας ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν.
¹⁴ἔγὼ δὲ ὥσει κωφὸς οὐκ ἥκουσον
καὶ ὥσει ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ
¹⁵καὶ ἐγενόμην ὥσει ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων
καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς.
¹⁶ὅτι ἐπὶ σοί, κύριε, ἥλπισα.
σὺ εἰσακούσῃ, κύριε ὁ θεός μου.
¹⁷ὅτι εἶπα Μήποτε ἐπιχαρῶσίν μοι οἱ ἔχθροί μου.
καὶ ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλορρημόνησαν.
¹⁸ὅτι ἔγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος,
καὶ ἡ ἀλγηδών μου ἐνώπιόν μου διὰ παντός.
¹⁹ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἔγὼ ἀναγγελῶ
καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἀμαρτίας μου.
²⁰οἱ δὲ ἔχθροί μου ζῶσιν καὶ κεκραταίωνται ὑπὲρ ἐμέ,
καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως.
²¹οἱ ἀνταποδιδόντες κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν
ἐνδιέβαλλόν με, ἐπεὶ κατεδίωκον δικαιοσύνην,
καὶ ἀπέρριψάν με τὸν ἀγαπητὸν ὥσει νεκρὸν ἐβδελυγμένον.

²²μὴ ἐγκαταλίπης με, κύριε·

οὐ θεός μου, μὴ ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ·

²³πρόσχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, κύριε τῆς σωτηρίας μου.

38

¹Εἰς τὸ τέλος, τῷ Ιδιθουν· φόδη τῷ Δαυιδ.

²Εἶπα Φυλάξω τὰς ὁδούς μου τοῦ μὴ ἀμαρτάνειν ἐν γλώσσῃ μου·

ἐθέμην τῷ στόματί μου φυλακὴν

ἐν τῷ συστῆναι τὸν ἀμαρτωλὸν ἐναντίον μου.

³ἔκωφώθην καὶ ἐταπεινώθην καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν,

καὶ τὸ ἄλγημά μου ἀνεκαινίσθη.

⁴ἔθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου,

καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ.

ἔλαλησα ἐν γλώσσῃ μου

⁵Γνώρισόν μοι, κύριε, τὸ πέρας μου

καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν μου, τίς ἐστιν,

ἵνα γνῶ τί ὑστερῶ ἐγώ.

⁶ἰδοὺ παλαιστὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου,

καὶ ἡ ὑπόστασίς μου ὥσει οὐθὲν ἐνώπιόν σου·

πλὴν τὰ σύμπαντα ματαιότης, πᾶς ἄνθρωπος ζῶν.

διάψαλμα.

⁷μέντοι γε ἐν εἰκόνι διαπορεύεται ἄνθρωπος,

πλὴν μάτην ταράσσονται·

θησαυρίζει καὶ οὐ γινώσκει τίνι συνάξει αὐτά.

⁸καὶ νῦν τίς ἡ ὑπομονὴ μου; οὐχὶ ὁ κύριος;

καὶ ἡ ὑπόστασίς μου παρὰ σοῦ ἐστιν.

⁹ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν μου ῥῦσαι με,

ὄνειδος ἄφρονι ἔδωκάς με.

¹⁰ἔκωφώθην καὶ οὐκ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, ὅτι σὺ εἴ ὁ ποιήσας με.

¹¹ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ τὰς μάστιγάς σου·

ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς χειρός σου ἐγὼ ἐξέλιπον.

¹²ἐν ἐλεγμοῖς ὑπὲρ ἀνομίας ἐπαίδευσας ἄνθρωπον

καὶ ἐξέτηξας ὡς ἀράχνην τὴν ψυχὴν αὐτοῦ·

πλὴν μάτην ταράσσεται πᾶς ἄνθρωπος.

διάψαλμα.

¹³εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, κύριε,
καὶ τῆς δεήσεώς μου ἐνώτισαι·
τῶν δακρύων μου μὴ παρασιωπήσῃς,
ὅτι πάροικος ἔγώ εἰμι παρὰ σοὶ
καὶ παρεπίδημος καθὼς πάντες οἱ πατέρες μου.
¹⁴ἄνεις μοι, ἵνα ἀναψύξω
πρὸ τοῦ με ἀπελθεῖν καὶ οὐκέτι μὴ ὑπάρξω.

39

¹Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυιδ ψαλμός.

²Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν κύριον,
καὶ προσέσχεν μοι καὶ εἰσήκουσεν τῆς δεήσεώς μου
³καὶ ἀνήγαγέν με ἐκ λάκκου ταλαιπωρίας
καὶ ἀπὸ πηλοῦ Ἰλύος
καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου
καὶ κατηύθυνεν τὰ διαβήματά μου
⁴καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸ στόμα μου ἄσμα καινόν,
ὑμνον τῷ θεῷ ἡμῶν·
ὅψονται πολλοὶ καὶ φοβηθήσονται
καὶ ἐλπιοῦσιν ἐπὶ κύριον.
⁵μακάριος ἀνήρ, οὗ ἐστιν τὸ ὄνομα κυρίου ἐλπὶς αὐτοῦ
καὶ οὐκ ἐνέβλεψεν εἰς ματαιότητας καὶ μανίας ψευδεῖς.
⁶πολλὰ ἐποίησας σύ, κύριε ὁ θεός μου, τὰ θαυμάσιά σου,
καὶ τοῖς διαλογισμοῖς σου οὐκ ἐστιν τίς ὁμοιωθήσεται σοι·
ἀπήγγειλα καὶ ἐλάλησα, ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ ἀριθμόν.
⁷θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἡθέλησας,
ὡτία δὲ κατηρτίσω μοι·
ὅλοκαύτωμα καὶ περὶ ἀμαρτίας οὐκ ἤτησας.
⁸τότε εἶπον Ἰδοὺ ἦκω,
ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ·
⁹τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου, ὁ θεός μου, ἐβουλήθην
καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας μου.
¹⁰εὔηγγελισάμην δικαιοσύνην ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλη·
ἰδοὺ τὰ χείλη μου οὐ μὴ κωλύσω·
κύριε, σὺ ἔγνως.

¹¹τὴν δικαιοσύνην σου οὐκ ἔκρυψα ἐν τῇ καρδίᾳ μου,
 τὴν ἀλήθειάν σου καὶ τὸ σωτήριόν σου εἶπα,
 οὐκ ἔκρυψα τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἀπὸ συναγωγῆς πολλῆς.
¹²σὺ δέ, κύριε, μὴ μακρύνῃς τοὺς οἰκτιρμούς σου ἀπ' ἐμοῦ.
 τὸ ἔλεός σου καὶ ἡ ἀλήθειά σου διὰ παντὸς ἀντελάβοντό μου.
¹³ὅτι περιέσχον με κακά, ὃν οὐκ ἔστιν ἀριθμός,
 κατέλαβόν με αἱ ἀνομίαι μου, καὶ οὐκ ἡδυνήθην τοῦ βλέπειν.
 ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου,
 καὶ ἡ καρδία μου ἐγκατέλιπέν με.
¹⁴εὐδόκησον, κύριε, τοῦ ρύσασθαί με.
 κύριε, εἰς τὸ βοηθῆσαι μοι πρόσχει.
¹⁵κατασχυνθείσαν καὶ ἐντραπείσαν ἄμα οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου τοῦ ἐξάραι αὐτήν,
 ἀποστραφείσαν εἰς τὰ ὅπιστα καὶ ἐντραπείσαν οἱ θέλοντές μοι κακά,
¹⁶κομισάσθωσαν παραχρῆμα αἰσχύνην αὐτῶν οἱ λέγοντές μοι Εὔγε εὔγε.
¹⁷ἀγαλλιάσαντο καὶ εὐφρανθείσαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητοῦντές σε, κύριε,
 καὶ εἰπάτωσαν διὰ παντός Μεγαλυνθήτω ὁ κύριος, οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου.
¹⁸ἐγὼ δὲ πτωχός εἰμι καὶ πένης· κύριος φροντιεῖ μου.
 βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής μου σὺ εἰ· ὁ θεός μου, μὴ χρονίσῃς.

40

¹Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

²Μακάριος ὁ συνίων ἐπὶ πτωχὸν καὶ πένητα·
 ἐν ἥμέρᾳ πονηρᾷ ρύσεται αὐτὸν ὁ κύριος.
³κύριος διαφυλάξαι αὐτὸν καὶ ζήσαι αὐτὸν καὶ μακαρίσαι αὐτὸν ἐν τῇ γῇ
 καὶ μὴ παραδῷ αὐτὸν εἰς χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ.
⁴κύριος βοηθήσαι αὐτῷ ἐπὶ κλίνης ὁδύνης αὐτοῦ·
 ὅλην τὴν κοίτην αὐτοῦ ἔστρεψας ἐν τῇ ἀρρωστίᾳ αὐτοῦ.
⁵ἐγὼ εἶπα Κύριε, ἐλέησόν με·
 ἵασαι τὴν ψυχήν μου, ὅτι ἥμαρτόν σοι.
⁶οἱ ἐχθροί μου εἴπαν κακά μοι
 Πότε ἀποθανεῖται, καὶ ἀπολεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ;
⁷καὶ εἰ εἰσεπορεύετο τοῦ ἰδεῖν, μάτην ἐλάλει·
 ἡ καρδία αὐτοῦ συνήγαγεν ἀνομίαν ἔαυτῷ,
 ἐξεπορεύετο ἔξω καὶ ἐλάλει.
⁸ἐπὶ τὸ αὐτὸν κατ' ἐμοῦ ἐψιθύριζον πάντες οἱ ἐχθροί μου,

κατ' ἐμοῦ ἐλογίζοντο κακά μοι,
⁹λόγον παράνομον κατέθεντο κατ' ἐμοῦ
Μὴ ὁ κοιμώμενος οὐχὶ προσθήσει τοῦ ἀναστῆναι;
¹⁰καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης μου, ἐφ' ὅν ἥλπισα,
ὅ ἐσθίων ἄρτους μου, ἐμεγάλυνεν ἐπ' ἐμὲ πτερνισμόν.
¹¹σὺ δέ, κύριε, ἐλέησόν με καὶ ἀνάστησόν με, καὶ ἀνταποδώσω αὐτοῖς.
¹²ἐν τούτῳ ἔγνων ὅτι τεθέληκάς με,
ὅτι οὐ μὴ ἐπιχαρῇ ὁ ἔχθρός μου ἐπ' ἐμέ.
¹³ἐμοῦ δὲ διὰ τὴν ἀκακίαν ἀντελάβου,
καὶ ἐβεβαίωσάς με ἐνώπιόν σου εἰς τὸν αἰῶνα.
¹⁴Εὔλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν αἰῶνα.
γένοιτο γένοιτο.

41

^¹Εἰς τὸ τέλος· εἰς σύνεσιν τοῖς υἱοῖς Κορε.

²Ον τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος ἐπὶ τας πηγας τῶν ὑδάτων,
οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχὴ μου πρὸς σέ, ὁ θεός.
³ἔδιψησεν ἡ ψυχὴ μου πρὸς τὸν θεὸν τὸν ζῶντα·
πότε ἥξω καὶ ὀφθήσομαι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ;
⁴ἔγενήθη μοι τὰ δάκρυά μου ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκτὸς
ἐν τῷ λέγεσθαι μοι καθ' ἐκάστην ἡμέραν Ποῦ ἐστιν ὁ θεός σου;
⁵ταῦτα ἐμνήσθην καὶ ἔξεχεα ἐπ' ἐμὲ τὴν ψυχήν μου,
ὅτι διελεύσομαι ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαστῆς ἔως τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ
ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως καὶ ἔξομολογήσεως ἥχου ἑορτάζοντος.
⁶ἴνα τί περίλυπος εἴ, ψυχὴ, καὶ ἴνα τί συνταράσσεις με;
ἔλπισον ἐπὶ τὸν θεόν, δτι ἔξομολογήσομαι αὐτῷ.
σωτήριον τοῦ προσώπου μου ὁ θεός μου.
⁷πρὸς ἐμαυτὸν ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη.
διὰ τοῦτο μνησθήσομαι σου ἐκ γῆς Ιορδάνου καὶ Ερμωνιιμ, ἀπὸ ὅρους μικροῦ.
⁸ἄβυσσος ἄβυστον ἐπικαλεῖται εἰς φωνὴν τῶν καταρρακτῶν σου,
πάντες οἱ μετεωρισμοί σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμὲ διῆλθον.
⁹ἡμέρας ἐντελεῖται κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
καὶ νυκτὸς ὡδὴ παρ' ἐμοί,
προσευχὴ τῷ θεῷ τῆς ζωῆς μου.
¹⁰ἐρῶ τῷ θεῷ Ἀντιλήμπτωρ μου εἴ· διὰ τί μου ἐπελάθου;

ἴνα τί σκυθρωπάζων πορεύομαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἔχθρόν μου;
¹¹ἐν τῷ καταθλάσαι τὰ ὀστᾶ μου ὡνείδισάν με οἱ θλίβοντές με
ἐν τῷ λέγειν αὐτούς μοι καθ' ἐκάστην ἡμέραν Ποῦ ἐστιν ὁ θεός σου;
¹²ἴνα τί περίλυπος εῖ, ψυχή, καὶ ἴνα τί συνταράσσεις με;
ἔλπισον ἐπὶ τὸν θεόν, δτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ.
ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου ὁ θεός μου.

42

^¹Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

Κρῖνόν με, ὁ θεός, καὶ δίκασον τὴν δίκην μου ἐξ ἔθνους οὐχ ὄσίου,
ἀπὸ ἀνθρώπου ἀδίκου καὶ δολίου ῥῦσαι με.
²ὅτι σὺ εῖ, ὁ θεός, κραταίωμά μου. ἴνα τί ἀπώσω με;
καὶ ἴνα τί σκυθρωπάζων πορεύομαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἔχθρόν μου;
³ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου.
αὐτά με ὠδήγησαν καὶ ἤγαγόν με εἰς ὅρος ἄγιόν σου
καὶ εἰς τὰ σκηνῶματά σου.
⁴καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ
πρὸς τὸν θεὸν τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου.
ἐξομολογήσομαι σοι ἐν κιθάρᾳ, ὁ θεὸς ὁ θεός μου.
⁵ἴνα τί περίλυπος εῖ, ψυχή, καὶ ἴνα τί συνταράσσεις με;
ἔλπισον ἐπὶ τὸν θεόν, δτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ.
σωτήριον τοῦ προσώπου μου ὁ θεός μου.

43

^¹Εἰς τὸ τέλος· τοῖς υἱοῖς Κορε εἰς σύνεσιν ψαλμός.

²Ο θεός, ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν ἡκούσαμεν,
οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνήγγειλαν ἡμῖν
ἔργον, διείργασω ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν, ἐν ἡμέραις ἀρχαίαις.
³ἡ χείρ σου ἔθνη ἐξωλέθρευσεν, καὶ κατεφύτευσας αὐτούς,
ἐκάκωσας λαοὺς καὶ ἐξέβαλες αὐτούς.
⁴οὐ γάρ ἐν τῇ ριμφαίᾳ αὐτῶν ἐκληρονόμησαν γῆν,
καὶ δι βραχίων αὐτῶν οὐκ ἔσωσεν αὐτούς,
ἀλλ' ἡ δεξιά σου καὶ δι βραχίων σου
καὶ δι φωτισμὸς τοῦ προσώπου σου, δτι εὔδόκησας ἐν αὐτοῖς.
⁵σὺ εῖ αὐτὸς δι βασιλεύς μου καὶ δι θεός μου

δ ἐντελλόμενος τὰς σωτηρίας Ιακωβ·
⁶ἐν σοὶ τοὺς ἔχθροὺς ἡμῶν κερατιοῦμεν
καὶ ἐν τῷ ὄνόματί σου ἔξουθενώσομεν τοὺς ἐπανιστανομένους ἡμῖν.
⁷οὐ γάρ ἐπὶ τῷ τόξῳ μου ἐλπιῶ,
καὶ ἡ ῥομφαία μου οὐ σώσει με.
⁸ἔσωσας γάρ ἡμᾶς ἐκ τῶν θλιβόντων ἡμᾶς
καὶ τοὺς μισοῦντας ἡμᾶς κατήσχυνας.
⁹ἐν τῷ θεῷ ἐπαινεσθησόμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν
καὶ ἐν τῷ ὄνόματί σου ἔξομολογησόμεθα εἰς τὸν αἰώνα.

διάψαλμα.

¹⁰νυνὶ δὲ ἀπώσω καὶ κατήσχυνας ἡμᾶς
καὶ οὐκ ἔξελεύσῃ ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν.
¹¹ἀπέστρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὄπίσω παρὰ τοὺς ἔχθροὺς ἡμῶν,
καὶ οἱ μισοῦντες ἡμᾶς διήρπαζον ἑαυτοῖς.
¹²ἔδωκας ἡμᾶς ὡς πρόβατα βρώσεως
καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν διέσπειρας ἡμᾶς.
¹³ἀπέδου τὸν λαόν σου ἄνευ τιμῆς,
καὶ οὐκ ἦν πλῆθος ἐν τοῖς ἀλλάγμασιν αὐτῶν.
¹⁴ἔθου ἡμᾶς ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν,
μυκτηρισμὸν καὶ καταγέλωτα τοῖς κύκλῳ ἡμῶν.
¹⁵ἔθου ἡμᾶς εἰς παραβολὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν,
κίνησιν κεφαλῆς ἐν τοῖς λαοῖς.
¹⁶ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἐντροπή μου κατεναντίον μού ἐστιν,
καὶ ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου μου ἐκάλυψέν με
¹⁷ἀπὸ φωνῆς ὄνειδίζοντος καὶ παραλαλοῦντος,
ἀπὸ προσώπου ἔχθροῦ καὶ ἐκδιώκοντος.
¹⁸ταῦτα πάντα ἥλθεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐπελαθόμεθά σου
καὶ οὐκ ἡδικήσαμεν ἐν διαθήκῃ σου,
¹⁹καὶ οὐκ ἀπέστη εἰς τὰ ὄπίσω ἡ καρδία ἡμῶν.
καὶ ἔξεκλινας τὰς τρίβους ἡμῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου.
²⁰ὅτι ἐταπείνωσας ἡμᾶς ἐν τόπῳ κακώσεως,
καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς σκιὰ θανάτου.
²¹εὶ ἐπελαθόμεθα τοῦ ὄνόματος τοῦ θεοῦ ἡμῶν
καὶ εἰ διεπετάσαμεν χεῖρας ἡμῶν πρὸς θεὸν ἀλλότριον,

²²οὐχὶ ὁ θεὸς ἐκζητήσει ταῦτα;
αὐτὸς γὰρ γινώσκει τὰ κρύφια τῆς καρδίας.
²³ὅτι ἔνεκα σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν,
ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.
²⁴ἔξεγέρθητι. ἵνα τί ὑπνοῖς, κύριε;
ἀνάστηθι καὶ μὴ ἀπώσῃ εἰς τέλος.
²⁵ἵνα τί τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέφεις,
ἐπιλανθάνῃ τῆς πτωχείας ἡμῶν καὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν;
²⁶ὅτι ἐταπεινώθη εἰς χοῦν ἡ ψυχὴ ἡμῶν,
ἐκολλήθη εἰς γῆν ἡ γαστὴρ ἡμῶν.
²⁷ἀνάστα, κύριε, βοήθησον ἡμῖν
καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.

44

¹Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων· τοῖς υἱοῖς Κορε εἰς σύνεσιν· ὃδὴ² ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ.

²Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν,
λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ,
ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὁξυγράφου.
³ώραιος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων,
ἔξεχύθη χάρις ἐν χείλεσίν σου.
διὰ τοῦτο εὐλόγησέν σε ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.
⁴περίζωσαι τὴν ρόμφαιάν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου, δυνατέ,
τῇ ὥραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου
⁵καὶ ἔντεινον καὶ κατευοδοῦ καὶ βασίλευε
ἔνεκεν ἀληθείας καὶ πραῦτητος καὶ δικαιοσύνης,
καὶ ὁδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δεξιά σου.
⁶τὰ βέλη σου ἡκονημένα, δυνατέ,
— λαοὶ ὑποκάτω σου πεσοῦνται —
ἐν καρδίᾳ τῶν ἔχθρῶν τοῦ βασιλέως.
⁷ό θρόνος σου, ὁ θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,
ράβδος εὐθύτητος ἡ ράβδος τῆς βασιλείας σου.
⁸ἥγαπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν.
διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεὸς ὁ θεός σου
ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.

⁹σμύρνα καὶ στακτὴ καὶ κασία ἀπὸ τῶν ἴματίων σου
ἀπὸ βάρεων ἐλεφαντίων, ἐξ ὧν ηὔφρανάν σε.
¹⁰θυγατέρες βασιλέων ἐν τῇ τιμῇ σου·
παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου ἐν ἴματισμῷ διαχρύσω
περιβεβλημένη πεποικιλμένη.
¹¹ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου
καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου,
¹²ὅτι ἐπεθύμησεν ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου,
ὅτι αὐτός ἔστιν ὁ κύριός σου.
¹³καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ θυγατέρες Τύρου ἐν δώροις,
τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ.
¹⁴πᾶσα ἡ δόξα αὐτῆς θυγατρὸς βασιλέως ἔσωθεν
ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη πεποικιλμένη.
¹⁵ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὅπίσω αὐτῆς,
αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι·
¹⁶ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει,
ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως.
¹⁷ἀντὶ τῶν πατέρων σου ἐγενήθησάν σοι υἱοί·
καταστήσεις αὐτοὺς ἄρχοντας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.
¹⁸μνησθήσονται τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ·
διὰ τοῦτο λαοὶ ἔξομολογήσονται σοι
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

45

¹Εἰς τὸ τέλος· ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορε, ὑπὲρ τῶν κρυφίων ψαλμός.
²Ο θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις,
βοηθός ἐν θλίψειν ταῖς εύρούσαις ἡμᾶς σφόδρα.
³διὰ τοῦτο οὐ φοβηθησόμεθα ἐν τῷ ταράσσεσθαι τὴν γῆν
καὶ μετατίθεσθαι ὅρη ἐν καρδίαις θαλασσῶν.
⁴ἥχησαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν,
ἐταράχθησαν τὰ ὅρη ἐν τῇ κραταιότητι αὐτοῦ.
διάψαλμα.
⁵τοῦ ποταμοῦ τὰ ὁρμήματα εὐφραίνουσιν τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ·
ἡγίασεν τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὑψιστος.
⁶ὁ θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, οὐ σαλευθήσεται.

βοηθήσει αὐτῇ ὁ θεὸς τὸ πρὸς πρωΐ.
⁷ ἐταράχθησαν ἔθνη, ἔκλιναν βασιλεῖαι.
⁸ ἔδωκεν φωνὴν αὐτοῦ, ἐσαλεύθη ἡ γῆ.
⁹ κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν,
ἀντιλήμπτωρ ἡμῶν ὁ θεὸς Ιακωβ.

διάψαλμα.

⁹ δεῦτε ἵδετε τὰ ἔργα κυρίου,
ὁ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς.
¹⁰ ἀνταναιρῶν πολέμους μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς
τόξον συντρίψει καὶ συγκλάσει ὅπλον
καὶ θυρεοὺς κατακαύσει ἐν πυρὶ.
¹¹ σχολάσατε καὶ γνῶτε ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ θεός.
ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ.
¹² κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν,
ἀντιλήμπτωρ ἡμῶν ὁ θεὸς Ιακωβ.

46

^¹ Εἰς τὸ τέλος· ὑπὲρ τῶν νίῶν Κορε ψαλμός.

² Πάντα τὰ ἔθνη, κροτήσατε χεῖρας,
ἀλαλάξατε τῷ θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως,
³ ὅτι κύριος ὑψιστος φοβερός,
βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.
⁴ ὑπέταξεν λαοὺς ἡμῖν
καὶ ἔθνη ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν.
⁵ ἐξελέξατο ἡμῖν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ,
τὴν καλλονὴν Ιακωβ, ἦν ἡγάπησεν.

διάψαλμα.

⁶ ἀνέβη ὁ θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ,
κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.
⁷ ψάλατε τῷ θεῷ ἡμῶν, ψάλατε,
ψάλατε τῷ βασιλεῖ ἡμῶν, ψάλατε,
⁸ ὅτι βασιλεὺς πάσης τῆς γῆς ὁ θεός,
ψάλατε συνετῶς.
⁹ ἐβασίλευσεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὰ ἔθνη,
ὁ θεὸς κάθηται ἐπὶ θρόνου ἀγίου αὐτοῦ.

¹⁰ἀρχοντες λαῶν συνήχθησαν μετὰ τοῦ θεοῦ Αβρααμ,
ὅτι τοῦ θεοῦ οἱ κραταιοὶ τῆς γῆς, σφόδρα ἐπήρθησαν.

47

¹Ψαλμὸς ωδῆς τοῖς υἱοῖς Κορε· δευτέρᾳ σαββάτου.

²Μέγας κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα
ἐν πόλει τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὅρει ἀγίῳ αὐτοῦ,
³εὗ ριζῶν ἀγαλλιάματι πάσης τῆς γῆς.
ὅρη Σιων, τὰ πλευρὰ τοῦ βορρᾶ,
ἡ πόλις τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου,
⁴οὐδὲν ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκεται,
ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς.

⁵ὅτι ἴδον οἱ βασιλεῖς συνήχθησαν,
ἥλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτό.
⁶αὐτοὶ ἴδόντες οὕτως ἐθαύμασαν,
ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν,
⁷τρόμος ἐπελάβετο αὐτῶν,
ἔκει ὡδῖνες ὡς τικτούσης.
⁸ἐν πνεύματι βιαίῳ συντρίψεις πλοῖα Θαρσις.
⁹καθάπερ ἥκούσαμεν, οὕτως εἰδόμεν
ἐν πόλει κυρίου τῶν δυνάμεων,
ἐν πόλει τοῦ θεοῦ ἡμῶν.
οὐθὲν ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.

διάψαλμα.

¹⁰ὑπελάβομεν, οὐ θεός, τὸ ἔλεός σου
ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ σου.
¹¹κατὰ τὸ ὄνομά σου, οὐ θεός,
οὕτως καὶ ἡ αἴνεσίς σου ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς·
δικαιοσύνης πλήρης η δεξιά σου.
¹²εύφρανθήτω τὸ ὄρος Σιων,
ἀγαλλιάσθωσαν αἱ θυγατέρες τῆς Ιουδαίας
ἔνεκεν τῶν κριμάτων σου, κύριε.
¹³κυκλώσατε Σιων καὶ περιλάβετε αὐτήν,
διηγήσασθε ἐν τοῖς πύργοις αὐτῆς,
¹⁴θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὴν δύναμιν αὐτῆς

καὶ καταδιέλεσθε τὰς βάρεις αὐτῆς,
ὅπως ἀν διηγήσῃσθε εἰς γενεὰν ἑτέραν.
15ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
αὐτὸς ποιμανεῖ ἡμᾶς εἰς τοὺς αἰῶνας.

48

¹Εἰς τὸ τέλος· τοῖς υἱοῖς Κορε ψαλμός.

²Ακούσατε ταῦτα, πάντα τὰ ἔθνη,
ἐνωτίσασθε, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην,
³οἵ τε γηγενεῖς καὶ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων,
ἐπὶ τὸ αὐτὸ πλούσιος καὶ πένης.
⁴τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν
καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.
⁵κλινῶ εἰς παραβολὴν τὸ οὖς μου,
ἀνοίξω ἐν ψαλτηρίῳ τὸ πρόβλημά μου.
⁶ίνα τί φοβοῦμαι ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ;
ἡ ἀνομία τῆς πτέρνης μου κυκλώσει με.
⁷οὶ πεποιθότες ἐπὶ τῇ δυνάμει αὐτῶν
καὶ ἐπὶ τῷ πλήθει τοῦ πλούτου αὐτῶν καυχώμενοι,
⁸ἀδελφὸς οὐ λυτροῦται· λυτρώσεται ἀνθρωπος;
οὐ δώσει τῷ θεῷ ἐξίλασμα αὐτοῦ
⁹καὶ τὴν τιμὴν τῆς λυτρώσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.
¹⁰καὶ ἐκόπασεν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ζήσεται εἰς τέλος,
ὅτι οὐκ ὄψεται καταφθοράν, ὅταν ἵδη σοφοὺς ἀποθνήσκοντας.
¹¹ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἄφρων καὶ ἄνους ἀπολοῦνται
καὶ καταλείψουσιν ἀλλοτρίοις τὸν πλοῦτον αὐτῶν,
¹²καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν οἰκίαι αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα,
σκηνώματα αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.
ἐπεκαλέσαντο τὰ ὄνόματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν.
¹³καὶ ἀνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνῆκεν,
παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσιν τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὥμοιώθη αὐτοῖς.
¹⁴αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκάνδαλον αὐτοῖς,
καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν εὐδοκήσουσιν.

διάψαλμα.

15 ὡς πρόβατα ἐν ἄδῃ ἔθεντο, θάνατος ποιμαίνει αὐτούς·
καὶ κατακυριεύσουσιν αὐτῶν οἱ εὔθεῖς τὸ πρωί,
καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν παλαιωθήσεται ἐν τῷ ἄδῃ ἐκ τῆς δόξης αὐτῶν.
16 πλὴν ὁ θεὸς λυτρώσεται τὴν ψυχὴν μου
ἐκ χειρὸς ἄδου, ὅταν λαμβάνῃ με.

διάψαλμα.

17 μὴ φοβοῦ, ὅταν πλουτήσῃ ἄνθρωπος
καὶ ὅταν πληθυνθῇ ἡ δόξα τοῦ οἴκου αὐτοῦ.
18 ὅτι οὐκ ἐν τῷ ἀποθνήσκειν αὐτὸν λήμψεται τὰ πάντα,
οὐδὲ συγκαταβήσεται αὐτῷ ἡ δόξα αὐτοῦ.
19 ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εὐλογηθήσεται·
ἔξομολογήσεται σοι, ὅταν ἀγαθύνης αὐτῷ.
20 εἰσελεύσεται ἔως γενεᾶς πατέρων αὐτοῦ,
ἔως αἰῶνος οὐκ ὄψεται φῶς.
21 ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνῆκεν,
παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσιν τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὠμοιώθη αὐτοῖς.

49

¹Ψαλμὸς τῷ Ασαφ.

Θεὸς θεῶν κύριος ἐλάλησεν καὶ ἐκάλεσεν τὴν γῆν
ἀπὸ ἀνατολῶν ἥλιου καὶ μέχρι δυσμῶν.
2 ἐκ Σιων ἡ εὐπρέπεια τῆς ὥραιότητος αὐτοῦ,
ὁ θεὸς ἐμφανῶς ἤξει,
3 ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐ παρασιωπήσεται·
πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ καυθήσεται,
καὶ κύκλῳ αὐτοῦ καταιγίς σφόδρα.
4 προσκαλέσεται τὸν οὐρανὸν ἄνω
καὶ τὴν γῆν διακρίναι τὸν λαὸν αὐτοῦ.
5 συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ
τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαις,
6 καὶ ἀναγγελοῦσιν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ,
ὅτι ὁ θεὸς κριτής ἐστιν.

διάψαλμα.

7 Ἀκουσον, λαός μου, καὶ λαλήσω σοι,
Ισραηλ, καὶ διαμαρτύρομαι σοι.

δό θεὸς δό θεός σου εἰμι ἔγω.
8ούκ ἐπὶ ταῖς θυσίαις σου ἐλέγξω σε,
τὰ δὲ ὀλοκαυτώματά σου ἐνώπιόν μού ἔστιν διὰ παντός.
9ού δέξομαι ἐκ τοῦ οἴκου σου μόσχους
οὐδὲ ἐκ τῶν ποιμνίων σου χιμάρους.
10ὅτι ἐμά ἔστιν πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ,
κτήνη ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ βόες.
11ἔγνωκα πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ὥραιότης ἀγροῦ μετ' ἐμοῦ ἔστιν.
12ἐὰν πεινάσω, οὐ μή σοι εἴπω.
ἐμὴ γάρ ἔστιν ἡ οἰκουμένη καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.
13μὴ φάγομαι κρέα ταύρων
ἢ αἷμα τράγων πίομαι;
14θῦσον τῷ θεῷ θυσίαν αἰνέσεως
καὶ ἀπόδος τῷ ὑψίστῳ τὰς εὐχάς σου.
15καὶ ἐπικάλεσαι με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως,
καὶ ἔξελοῦμαι σε, καὶ δοξάσεις με.

διάψαλμα.

16τῷ δὲ ἀμαρτωλῷ εἴπεν δό θεός
“Ινα τί σὺ διηγῇ τὰ δικαιώματά μου
καὶ ἀναλαμβάνεις τὴν διαθήκην μου διὰ στόματός σου;
17σὺ δὲ ἐμίσησας παιδείαν
καὶ ἔξέβαλες τοὺς λόγους μου εἰς τὰ ὅπιστα.
18εἰ ἐθεώρεις κλέπτην, συνέτρεχες αὐτῷ,
καὶ μετὰ μοιχῶν τὴν μερίδα σου ἐτίθεις.
19τὸ στόμα σου ἐπλεόνασεν κακίαν,
καὶ ἡ γλῶσσά σου περιέπλεκεν δολιότητα.
20καθήμενος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου κατελάλεις
καὶ κατὰ τοῦ νίοῦ τῆς μητρός σου ἐτίθεις σκάνδαλον.
21ταῦτα ἐποίησας, καὶ ἐσίγησα.
ὑπέλαβες ἀνομίαν ὅτι ἔσομαι σοι ὅμοιος.
ἐλέγξω σε καὶ παραστήσω κατὰ πρόσωπόν σου.
22σύνετε δὴ ταῦτα, οἱ ἐπιλανθανόμενοι τοῦ θεοῦ,
μήποτε ἀρπάσῃ καὶ μὴ ἦ ὁ ρύμενος.

²³θυσία αἰνέσεως δοξάσει με,
καὶ ἐκεῖ ὁδός, ἢ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ.

50

¹Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ² ἐν τῷ ἔλθειν πρὸς αὐτὸν Ναθαν τὸν προφήτην, ἡνίκα εἰσῆλθεν πρὸς Βηρσαβεε.

³Ἐλέησόν με, ὁ θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου
καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

⁴ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου
καὶ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας μου καθάρισόν με.

⁵ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω,
καὶ ἡ ἀμαρτία μου ἐνώπιόν μού ἔστιν διὰ παντός.

⁶σοὶ μόνῳ ἡμαρτον
καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα,
ὅπως ἀν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου
καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαι σε.

⁷ἰδοὺ γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήμφθην,
καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκίσσησέν με ἡ μήτηρ μου.

⁸ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἡγάπησας,
τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι.

⁹ράντιεῖς με ὑσσώπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι.
πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι.

¹⁰ἀκούτιεῖς με ἀγαλλίασιν καὶ εὔφροσύνην.
ἀγαλλιάσονται ὅστα τεταπεινωμένα.

¹¹ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν μου
καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον.

¹²καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ θεός,
καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου.

¹³μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου
καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιόν σου μὴ ἀντανέλῃς ἀπ' ἐμοῦ.

¹⁴ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου
καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στήρισόν με.

¹⁵διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδούς σου,
καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σὲ ἐπιστρέψουσιν.

¹⁶ρῦσαι με ἐξ αἰμάτων, ὁ θεὸς ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου.

ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου.

¹⁷κύριε, τὰ χείλη μου ἀνοίξεις,

καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἰνεσίν σου.

¹⁸ὅτι εἰ ἡθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν.

ὅλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις.

¹⁹θυσία τῷ θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον,

καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ θεὸς οὐκ ἔξουθενώσει.

²⁰ἄγαθυνον, κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιων,

καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ιερουσαλημ·

²¹τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης,

ἀναφορὰν καὶ ὅλοκαυτώματα·

τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.

51

¹Εἰς τὸ τέλος· συνέσεως τῷ Δαυιδ² ἐν τῷ ἐλθεῖν Δωρῆ τὸν Ιδουμαῖον καὶ
ἀναγγεῖλαι τῷ Σαουλ καὶ εἰπεῖν αὐτῷ³ Ἡλθεν Δαυιδ εἰς τὸν οἶκον Αβιμελεχ.

³Τί ἐγκαυχᾶ ἐν κακίᾳ, ὁ δυνατός,

ἀνομίαν ὅλην τὴν ἡμέραν;

⁴ἀδικίαν ἐλογίσατο ἡ γλῶσσά σου.

ώσει ξυρὸν ἡκονημένον ἐποίησας δόλον.

⁵ἡγάπησας κακίαν ὑπὲρ ἀγαθωσύνην,

ἀδικίαν ὑπὲρ τὸ λαλῆσαι δικαιοσύνην.

διάψαλμα.

⁶ἡγάπησας πάντα τὰ ρήματα καταποντισμοῦ,

γλῶσσαν δολίαν.

⁷διὰ τοῦτο ὁ θεὸς καθελεῖ σε εἰς τέλος·

ἐκτίλαι σε καὶ μεταναστεύσαι σε ἀπὸ σκηνώματος

καὶ τὸ ρίζωμά σου ἐκ γῆς ζώντων.

διάψαλμα.

⁸καὶ ὄψονται δίκαιοι καὶ φοβηθήσονται

καὶ ἐπ' αὐτὸν γελάσονται καὶ ἐροῦσιν

⁹Ιδοὺ ἀνθρωπος, ὃς οὐκ ἔθετο τὸν θεὸν βοηθὸν αὐτοῦ,

ἀλλ' ἐπήλπισεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦ πλούτου αὐτοῦ

καὶ ἐδυναμώθη ἐπὶ τῇ ματαιότητι αὐτοῦ.

¹⁰ἔγὼ δὲ ὡσεὶ ἐλαία κατάκαρπος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ.

ἥλπισα ἐπὶ τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
¹¹ ἐξομολογήσομαι σοι εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἐποίησας,
καὶ ὑπομενῶ τὸ ὄνομά σου,
ὅτι χρηστὸν ἐναντίον τῶν ὁσίων σου.

52

¹ Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ μαελεθ· συνέσεως τῷ Δαυιδ.
² Εἴπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ
Οὐκ ἔστιν θεός. διεφθάρησαν καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἀνομίαις,
οὐκ ἔστιν ποιῶν ἀγαθόν.
³ ὁ θεὸς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων
τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστιν συνίων ἢ ἐκζητῶν τὸν θεόν.
⁴ πάντες ἐξέκλιναν, ἄμα ἡχρεώθησαν,
οὐκ ἔστιν ποιῶν ἀγαθόν, οὐκ ἔστιν ἔως ἐνός.
⁵ οὐχὶ γνώσονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν;
οἱ ἔσθοντες τὸν λαόν μου βρώσει ἄρτου τὸν θεὸν οὐκ ἐπεκαλέσαντο.
⁶ ἐκεῖ φοβηθήσονται φόβον, οὐ οὐκ ἢν φόβος,
ὅτι ὁ θεὸς διεσκόρπισεν ὁστᾶ ἀνθρωπαρέσκων.
κατησχύνθησαν, ὅτι ὁ θεὸς ἐξουδένωσεν αὐτούς.
⁷ τίς δώσει ἐκ Σιων τὸ σωτήριον τοῦ Ισραὴλ;
ἐν τῷ ἐπιστρέψαι κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ
ἀγαλλιάσεται Ιακωβ καὶ εὐφρανθήσεται Ισραὴλ.

53

¹ Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὅμνοις· συνέσεως τῷ Δαυιδ ² ἐν τῷ ἐλθεῖν τοὺς Ζιφαίους καὶ
εἰπεῖν τῷ Σαουλ Οὐκ ἴδού Δαυιδ κέκρυπται παρ' ἡμῖν;
³ Ο θεός, ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσόν με
καὶ ἐν τῇ δυνάμει σου κρίνόν με.
⁴ ὁ θεός, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου,
ἐνώπισαι τὰ ρήματα τοῦ στόματός μου.
⁵ ὅτι ἀλλότριοι ἐπανέστησαν ἐπ' ἐμέ,
καὶ κραταιοὶ ἐζήτησαν τὴν ψυχήν μου.
οὐ προέθεντο τὸν θεὸν ἐνώπιον αὐτῶν.
διάψαλμα.

6ίδοù γὰρ ὁ θεὸς βοηθεῖ μοι,
καὶ ὁ κύριος ἀντιλήμπτωρ τῆς ψυχῆς μου.
7ἀποστρέψει τὰ κακὰ τοῖς ἔχθροῖς μου.
ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου ἐξολέθρευσον αὐτούς.
8έκουσίώς θύσω σοι,
ἐξομολογήσομαι τῷ ὀνόματί σου, κύριε, ὅτι ἀγαθόν.
9ὅτι ἐκ πάσης θλίψεως ἐρρύσω με,
καὶ ἐν τοῖς ἔχθροῖς μου ἐπεῖδεν ὁ ὁφθαλμός μου.

54

¹Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὑμνοις· συνέσεως τῷ Δαυιδ.
²Ἐνώτισαι, ὁ θεός, τὴν προσευχὴν μου
καὶ μὴ ὑπερίδης τὴν δέησίν μου,
³πρόσχεις μοι καὶ εἰσάκουσόν μου.
ἐλυπήθην ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ μου καὶ ἐταράχθην
⁴ἀπὸ φωνῆς ἔχθροῦ καὶ ἀπὸ θλίψεως ἀμαρτωλοῦ,
ὅτι ἐξέκλιναν ἐπ' ἐμὲ ἀνομίαν
καὶ ἐν ὄργῃ ἐνεκότουν μοι.
⁵ἡ καρδία μου ἐταράχθη ἐν ἐμοί,
καὶ δειλία θανάτου ἐπέπεσεν ἐπ' ἐμέ.
⁶φόβος καὶ τρόμος ἥλθεν ἐπ' ἐμέ,
καὶ ἐκάλυψέν με σκότος.
⁷καὶ εἴπα Τίς δώσει μοι πτέρυγας ὡσεὶ περιστερᾶς
καὶ πετασθήσομαι καὶ καταπαύσω;
⁸ίδοù ἐμάκρυνα φυγαδεύων
καὶ ηὐλίσθην ἐν τῇ ἐρήμῳ.

διάψαλμα.

⁹προσεδεχόμην τὸν σῷζοντά με
ἀπὸ ὀλιγοψυχίας καὶ καταιγίδος.
¹⁰καταπόντισον, κύριε, καὶ καταδίελε τὰς γλώσσας αὐτῶν,
ὅτι εἶδον ἀνομίαν καὶ ἀντιλογίαν ἐν τῇ πόλει.
¹¹ἥμέρας καὶ νυκτὸς κυκλώσει αὐτὴν ἐπὶ τὰ τείχη αὐτῆς,
ἀνομία καὶ κόπος ἐν μέσῳ αὐτῆς καὶ ἀδικία,
¹²καὶ οὐκ ἐξέλιπεν ἐκ τῶν πλατειῶν αὐτῆς τόκος καὶ δόλος.
¹³ὅτι εἰ ἔχθρὸς ὠνείδισέν με, ὑπήνεγκα ἄν,

καὶ εἰ ὁ μισῶν με ἐπ’ ἐμὲ ἐμεγαλορρημόνησεν, ἐκρύβην ἀν ἀπ’ αὐτοῦ.

¹⁴σὺ δέ, ἄνθρωπε ἴσοψυχε,

ἡγεμών μου καὶ γνωστέ μου,

¹⁵ὅς ἐπὶ τὸ αὐτό μοι ἐγλύκανας ἐδέσματα,

ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ ἐπορεύθημεν ἐν ὁμονοίᾳ.

¹⁶Ἐλθέτω θάνατος ἐπ’ αὐτούς,

καὶ καταβήτωσαν εἰς ἄδου ζῶντες,

ὅτι πονηρίαι ἐν ταῖς παροικίαις αὐτῶν ἐν μέσῳ αὐτῶν.

¹⁷Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν θεόν ἐκέκραξα,

καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσέν μου.

¹⁸Ἐσπέρας καὶ πρωὶ καὶ μεσημβρίας διηγήσομαι.

ἀπαγγελῶ, καὶ εἰσακούσεται τῆς φωνῆς μου.

¹⁹Λυτρώσεται ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχήν μου ἀπὸ τῶν ἐγγιζόντων μοι,

ὅτι ἐν πολλοῖς ἥσαν σὺν ἐμοί.

²⁰Εἰσακούσεται ὁ θεός καὶ ταπεινώσει αὐτούς,

ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν αἰώνων.

διάψαλμα.

οὐ γάρ ἔστιν αὐτοῖς ἀντάλλαγμα,

καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν θεόν.

²¹Ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ ἀποδιδόναι.

ἐβεβήλωσαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ.

²²Διεμερίσθησαν ἀπὸ ὄργῆς τοῦ προσώπου αὐτοῦ,

καὶ ἤγγισεν ἡ καρδία αὐτοῦ.

ἥπαλύνθησαν οἱ λόγοι αὐτοῦ ὑπὲρ ἔλαιου,

καὶ αὐτοί εἰσιν βολίδες.

²³Ἐπίρριψον ἐπὶ κύριον τὴν μέριμνάν σου, καὶ αὐτός σε διαθέψει.

οὐ δώσει εἰς τὸν αἰῶνα σάλον τῷ δικαίῳ.

²⁴Σὺ δέ, ὁ θεός, κατάξεις αὐτοὺς εἰς φρέαρ διαφθορᾶς.

ἄνδρες αἰμάτων καὶ δολιότητος

οὐ μὴ ἡμισεύσωσιν τὰς ἡμέρας αὐτῶν.

Ἐγὼ δὲ ἐλπιῶ ἐπὶ σέ, κύριε.

55

¹Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν ἀγίων μεμακρυμμένου· τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν, ὅπότε ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γεθ.

²Ἐλέησόν με, κύριε, ὅτι κατεπάτησέν με ἄνθρωπος,

ὅλην τὴν ἡμέραν πολεμῶν ἔθλιψέν με.

³κατεπάτησάν με οἱ ἔχθροί μου ὅλην τὴν ἡμέραν,

ὅτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές με ἀπὸ ὕψους.

⁴ἡμέρας φοβηθήσομαι, ἐγὼ δὲ ἐπὶ σοὶ ἐλπιῶ.

⁵ἐν τῷ θεῷ ἐπαινέσω τοὺς λόγους μου ὅλην τὴν ἡμέραν.

ἐπὶ τῷ θεῷ ἥλπισα, οὐ φοβηθήσομαι· τί ποιήσει μοι σάρξ;

⁶ὅλην τὴν ἡμέραν τοὺς λόγους μου ἐβδελύσσοντο,

κατ' ἐμοῦ πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν εἰς κακόν.

⁷παροικήσουσιν καὶ κατακρύψουσιν.

αὐτοὶ τὴν πτέρναν μου φυλάξουσιν,

καθάπερ ὑπέμειναν τὴν ψυχήν μου.

⁸ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς σώσεις αὐτούς,

ἐν ὁργῇ λαοὺς κατάξεις, ὁ θεός.

⁹τὴν ζωήν μου ἐξήγγειλά σοι,

ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ σου.

¹⁰επιστρέψουσιν οἱ ἔχθροί μου εἰς τὰ ὄπιστα,

ἐν ᾧ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαί σε.

ἰδοὺ ἔγνων δτι θεός μου εἴσι σύ.

¹¹ἐπὶ τῷ θεῷ αἰνέσω ῥῆμα,

ἐπὶ τῷ κυρίῳ αἰνέσω λόγον.

¹²ἐπὶ τῷ θεῷ ἥλπισα, οὐ φοβηθήσομαι· τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;

¹³ἐν ἐμοί, ὁ θεός, αἱ εὐχαὶ ἀς ἀποδώσω αἰνέσεώς σοι,

¹⁴ὅτι ἐρρύσω τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου

καὶ τοὺς πόδας μου ἐξ ὀλισθήματος

τοῦ εὐαρεστῆσαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐν φωτὶ ζώντων.

56

¹Εἰς τὸ τέλος· μὴ διαφθείρῃς· τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν ἐν τῷ αὐτὸν ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου Σαουλ εἰς τὸ σπήλαιον.

²Ἐλέησόν με, ὁ θεός, ἐλέησόν με,

ὅτι ἐπὶ σοὶ πέποιθεν ἡ ψυχή μου

καὶ ἐν τῇ σκιᾷ τῶν πτερύγων σου ἐλπιῶ,
ἔως οὗ παρέλθῃ ἡ ἀνομία.

3κεκράξομαι πρὸς τὸν θεὸν τὸν ὑψιστον,
τὸν θεὸν τὸν εὐεργετήσαντά με.

4εξαπέστειλεν ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἔσωσέν με,
ἔδωκεν εἰς ὄνειδος τοὺς καταπατοῦντάς με.

διάψαλμα.

ἔξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ

5καὶ ἐρρύσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ μέσου σκύμνων.

ἐκοιμήθην τεταραγμένος.

υἱοὶ ἀνθρώπων, οἱ ὁδόντες αὐτῶν ὅπλον καὶ βέλη,
καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν μάχαιρα ὀξεῖα.

6ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, ὁ θεός,
καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

7παγίδα ἡτοίμασαν τοῖς ποσίν μου
καὶ κατέκαμψαν τὴν ψυχήν μου.

ῶρυξαν πρὸ προσώπου μου βόθρον
καὶ ἐνέπεσαν εἰς αὐτόν.

διάψαλμα.

8έτοίμη ἡ καρδία μου, ὁ θεός,
έτοίμη ἡ καρδία μου, ἄσομαι καὶ ψαλῶ.

9εξεγέρθητι, ἡ δόξα μου.

ἔξεγέρθητι, ψαλτήριον καὶ κιθάρα.

ἔξεγερθήσομαι ὄρθρου.

10εξομολογήσομαι σοι ἐν λαοῖς, κύριε,
ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν,

11ὅτι ἐμεγαλύνθη ἔως τῶν οὐρανῶν τὸ ἔλεός σου
καὶ ἔως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθειά σου.

12ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, ὁ θεός,
καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

57

¹Εἰς τὸ τέλος· μὴ διαφθείρης· τῷ Δαυιδ εἰς στηλογραφίαν.

²Εἰ ἀληθῶς ἄρα δικαιοσύνην λαλεῖτε;

εὐθεῖα κρίνετε, οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων;

3καὶ γὰρ ἐν καρδίᾳ ἀνομίας ἐργάζεσθε ἐν τῇ γῇ,
ἀδικίαν αἱ χεῖρες ὑμῶν συμπλέκουσιν.
4ἀπηλλοτριώθησαν οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπὸ μήτρας,
ἐπλανήθησαν ἀπὸ γαστρός, ἐλάλησαν ψεύδη.
5θυμὸς αὐτοῖς κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ ὄφεως,
ώσει ἀσπίδος κωφῆς καὶ βυούσης τὰ ὕτα αὐτῆς,
6ἥτις οὐκ εἰσακούσεται φωνὴν ἐπαδόντων
φαρμάκου τε φαρμακευομένου παρὰ σοφοῦ.
7ό θεὸς συνέτριψεν τοὺς ὁδόντας αὐτῶν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν,
τὰς μύλας τῶν λεόντων συνέθλασεν κύριος.
8ἔξουδενωθήσονται ὡς ὕδωρ διαπορευόμενον.
ἐντενεῖ τὸ τόξον αὐτοῦ, ἔως οὖς ἀσθενήσουσιν.
9ώσει κηρὸς ὁ τακεὶς ἀνταναιρεθήσονται·
ἐπέπεσε πῦρ, καὶ οὐκ εἶδον τὸν ἥλιον.
10πρὸ τοῦ συνιέναι τὰς ἀκάνθας ὑμῶν τὴν ῥάμνον,
ώσει ζῶντας ὡσεὶ ἐν ὄργῃ καταπίεται ὑμᾶς.
11εὔφρανθήσεται δίκαιος, ὅταν ἵδη ἐκδίκησιν ἀσεβῶν.
τὰς χεῖρας αὐτοῦ νίψεται ἐν τῷ αἴματι τοῦ ἀμαρτωλοῦ.
12καὶ ἐρεῖ ἄνθρωπος Εἰ ἄρα ἔστιν καρπὸς τῷ δικαίῳ,
ἄρα ἔστιν ὁ θεὸς κρίνων αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ.

58

¹Εἰς τὸ τέλος· μὴ διαφθείρης· τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν, ὅπότε ἀπέστειλεν
Σαουλ καὶ ἐφύλαξεν τὸν οἶκον αὐτοῦ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν.
²Εξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, ὁ θεός,
καὶ ἐκ τῶν ἐπανιστανομένων ἐπ' ἐμὲ λύτρωσαι με.
³ῥῦσαι με ἐκ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν
καὶ ἔξ ἀνδρῶν αἰμάτων σῶσόν με.
⁴ὅτι ἴδοὺ ἐθήρευσαν τὴν ψυχὴν μου,
ἐπέθεντο ἐπ' ἐμὲ κραταιοί.
οὕτε ἡ ἀνομία μου οὕτε ἡ ἀμαρτία μου, κύριε.
⁵ἄνευ ἀνομίας ἔδραμον καὶ κατεύθυναν.
ἐξεγέρθητι εἰς συνάντησίν μου καὶ ἴδε.
⁶καὶ σύ, κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραὴλ,
πρόσχες τοῦ ἐπισκέψασθαι πάντα τὰ ἔθνη,

μὴ οἰκτιρήσῃς πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν.

διάψαλμα.

7 ἐπιστρέψουσιν εἰς ἑσπέραν καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων καὶ κυκλώσουσιν πόλιν.

8 ἴδον ἀποφθέγξονται ἐν τῷ στόματι αὐτῶν,
καὶ ρόμφαία ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν· ὅτι τίς ἥκουσεν;
9 καὶ σύ, κύριε, ἐκγελάσῃ αὐτούς,
ἐξουδενώσεις πάντα τὰ ἔθνη.

10 τὸ κράτος μου, πρὸς σὲ φυλάξω,
ὅτι ὁ θεὸς ἀντιλήμπτωρ μου εἶ.

11 ὁ θεός μου, τὸ ἔλεος αὐτοῦ προφθάσει με.
ὁ θεὸς δείξει μοι ἐν τοῖς ἔχθροῖς μου.

12 μὴ ἀποκτείνῃς αὐτούς, μήποτε ἐπιλάθωνται τοῦ λαοῦ μου.
διασκόρπισον αὐτοὺς ἐν τῇ δυνάμει σου

καὶ κατάγαγε αὐτούς, ὁ ὑπερασπιστής μου κύριε.

13 ἄμαρτίαν στόματος αὐτῶν, λόγον χειλέων αὐτῶν,
καὶ συλλημφθήτωσαν ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ αὐτῶν·
καὶ ἐξ ἀρᾶς καὶ ψεύδους διαγγελήσονται συντέλειαι
14 ἐν ὀργῇ συντελείας, καὶ οὐ μὴ ὑπάρξωσιν.

καὶ γνώσονται ὅτι ὁ θεὸς δεσπόζει τοῦ Ιακωβ, τῶν περάτων τῆς γῆς.

διάψαλμα.

15 ἐπιστρέψουσιν εἰς ἑσπέραν καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων καὶ κυκλώσουσιν πόλιν.

16 αὐτοὶ διασκορπισθήσονται τοῦ φαγεῖν.
ἐὰν δὲ μὴ χορτασθῶσιν, καὶ γογγύσουσιν.

17 ἐγὼ δὲ ἄσομαι τῇ δυνάμει σου
καὶ ἀγαλλιάσομαι τὸ πρωὶ τὸ ἔλεός σου,
ὅτι ἐγενήθης ἀντιλήμπτωρ μου
καὶ καταφυγὴ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου.

18 βοηθός μου, σοὶ ψαλῶ,
ὅτι, ὁ θεός, ἀντιλήμπτωρ μου εἶ,
ὁ θεός μου, τὸ ἔλεός μου.

59

¹Εἰς τὸ τέλος· τοῖς ἀλλοιωθησομένοις ἔτι, εἰς στηλογραφίαν τῷ Δαυιδ, εἰς
διδαχήν, ²όπότε ἐνεπύρισεν τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας καὶ τὴν Συρίαν Σωβα,
καὶ ἐπέστρεψεν Ιωαβ καὶ ἐπάταξεν τὴν φάραγγα τῶν ἀλῶν, δώδεκα χιλιάδας.

³Ο θεός, ἀπώσω ἡμᾶς καὶ καθεῖλες ἡμᾶς,
ῳργίσθης καὶ οἰκτίρησας ἡμᾶς.
⁴συνέσεισας τὴν γῆν καὶ συνετάραξας αὐτήν.
ἴασαι τὰ συντρίμματα αὐτῆς, ὅτι ἐσαλεύθη.
⁵εδειξας τῷ λαῷ σου σκληρά,
ἐπότισας ἡμᾶς οἶνον κατανύξεως.
⁶εδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν
τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου.

διάψαλμα.

⁷ὅπως ἀν ρυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου,
σῶσον τῇ δεξιᾷ σου καὶ ἐπάκουσόν μου.
⁸ὁ θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἀγίῳ αὐτοῦ
Ἄγαλλιάσομαι καὶ διαμεριῶ Σικιμα
καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω.
⁹έμός ἐστιν Γαλααδ, καὶ ἔμός ἐστιν Μανασση,
καὶ Εφραϊμ κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου,
Ιουδας βασιλεύς μου.
¹⁰Μωαβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου,
ἐπὶ τὴν Ιδουμαίαν ἐκτενῶ τὸ ὑπόδημά μου,
ἔμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.
¹¹τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιοχῆς;
τίς ὁδηγήσει με ἔως τῆς Ιδουμαίας;
¹²οὐχὶ σύ, ὁ θεός, ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς;
καὶ οὐκ ἔξελεύσῃ, ὁ θεός, ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν.
¹³δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως.
καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου.
¹⁴ἐν δὲ τῷ θεῷ ποιήσομεν δύναμιν,
καὶ αὐτὸς ἔξουδενώσει τοὺς θλίβοντας ἡμᾶς.

60

¹Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὅμνοις· τῷ Δαυιδ.

²Εἰσάκουσον, ὁ θεός, τῆς δεήσεώς μου,
πρόσχες τῇ προσευχῇ μου.
³ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς πρὸς σὲ ἐκέκραξα
ἐν τῷ ἀκηδιάσαι τὴν καρδίαν μου.

ἐν πέτρᾳ ὑψωσάς με,
⁴ώδηγησάς με, ὅτι ἐγενήθης ἐλπίς μου,
πύργος ἰσχύος ἀπὸ προσώπου ἔχθροῦ.
⁵παροικήσω ἐν τῷ σκηνώματί σου εἰς τοὺς αἰῶνας,
σκεπασθήσομαι ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου.

διάψαλμα.

⁶ὅτι σύ, ὁ θεός, εἰσήκουσας τῶν εὐχῶν μου,
ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου.
⁷ἡμέρας ἐφ' ἡμέρας βασιλέως προσθήσεις,
ἔτη αὐτοῦ ἔως ἡμέρας γενεᾶς καὶ γενεᾶς.
⁸διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.
ἔλεος καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τίς ἐκζητήσει;
⁹οὕτως ψαλῶ τῷ ὄνόματί σου εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος
τοῦ ἀποδοῦναί με τὰς εὐχάς μου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας.

61

¹Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ιδιθουν· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

²Οὐχὶ τῷ θεῷ ὑποταγήσεται ἡ ψυχὴ μου;
παρ' αὐτοῦ γὰρ τὸ σωτήριόν μου.
³καὶ γὰρ αὐτὸς θεός μου καὶ σωτήρ μου,
ἀντιλήμπτωρ μου· οὐ μὴ σαλευθῶ ἐπὶ πλεῖον.
⁴ἔως πότε ἐπιτίθεσθε ἐπ' ἄνθρωπον;
φονεύετε πάντες
ώς τοίχῳ κεκλιμένῳ καὶ φραγμῷ ὥσμένῳ.
⁵πλὴν τὴν τιμὴν μου ἐβουλεύσαντο ἀπώσασθαι,
ἔδραμον ἐν ψεύδει,
τῷ στόματι αὐτῶν εὐλογοῦσαν καὶ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν κατηρῶντο.

διάψαλμα.

⁶πλὴν τῷ θεῷ ὑποτάγηθι, ἡ ψυχὴ μου,
ὅτι παρ' αὐτοῦ ἡ ὑπομονὴ μου.
⁷ὅτι αὐτὸς θεός μου καὶ σωτήρ μου,
ἀντιλήμπτωρ μου· οὐ μὴ μεταναστεύσω.
⁸ἐπὶ τῷ θεῷ τὸ σωτήριόν μου καὶ ἡ δόξα μου.
ὁ θεὸς τῆς βοηθείας μου, καὶ ἡ ἐλπίς μου ἐπὶ τῷ θεῷ.
⁹ἐλπίσατε ἐπ' αὐτόν, πᾶσα συναγωγὴ λαοῦ.

ἐκχέετε ἐνώπιον αὐτοῦ τὰς καρδίας ὑμῶν·
ὁ θεὸς βοηθός ἡμῶν.

διάψαλμα.

¹⁰πλὴν μάταιοι οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων,
ψευδεῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ζυγοῖς τοῦ ἀδικῆσαι
αὐτοὶ ἐκ ματαιότητος ἐπὶ τὸ αὐτό.
¹¹μὴ ἐλπίζετε ἐπὶ ἀδικίαν
καὶ ἐπὶ ἄρπαγμα μὴ ἐπιποθεῖτε.
πλοῦτος ἔὰν ρέῃ, μὴ προστίθεσθε καρδίαν.
¹²ἄπαξ ἐλάλησεν ὁ θεός, δύο ταῦτα ἥκουσα,
¹³ὅτι τὸ κράτος τοῦ θεοῦ, καὶ σοί, κύριε, τὸ ἔλεος,
ὅτι σὺ ἀποδώσεις ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

62

¹Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ιουδαίας.
²Ο θεὸς ὁ θεός μου, πρὸς σὲ ὄρθριζω.
ἔδιψησέν σοι ἡ ψυχή μου.
ποσαπλῶς σοι ἡ σάρξ μου
ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ;
³οὕτως ἐν τῷ ἀγίῳ ὥφθην σοι
τοῦ ἰδεῖν τὴν δύναμίν σου καὶ τὴν δόξαν σου.
⁴ὅτι κρεῖσσον τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζωάς.
τὰ χεῖλη μου ἐπαινέσουσίν σε.
⁵οὕτως εὐλογήσω σε ἐν τῇ ζωῇ μου,
ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀρῷ τὰς χεῖράς μου.
⁶ώσει στέατος καὶ πιότητος ἐμπλησθείη ἡ ψυχή μου,
καὶ χείλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ στόμα μου.
⁷εὶς ἐμνημόνευόν σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου,
ἐν τοῖς ὄρθροις ἐμελέτων εἰς σέ.
⁸ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου,
καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἀγαλλιάσομαι.
⁹έκολλήθη ἡ ψυχή μου ὀπίσω σου,
ἐμοῦ ἀντελάβετο ἡ δεξιά σου.
¹⁰αὐτοὶ δὲ εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν ψυχήν μου,
εἰσελεύσονται εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς.

¹¹παραδοθήσονται εἰς χεῖρας ῥοιμφαίας,
μερίδες ἀλωπέκων ἔσονται.

¹²ὁ δὲ βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ θεῷ,
ἐπαινεσθήσεται πᾶς ὁ ὅμιλος ἐν αὐτῷ,
ὅτι ἐνεφράγη στόμα λαλούντων ἄδικα.

63

¹Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

²Εἰσάκουσον, ὁ θεός, τῆς φωνῆς μου ἐν τῷ δέεσθαι με,
ἀπὸ φόβου ἐχθροῦ ἐξελοῦ τὴν ψυχήν μου.

³ἐσκέπασάς με ἀπὸ συστροφῆς πονηρευομένων,
ἀπὸ πλήθους ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν,

⁴οἵτινες ἡκόνησαν ὡς ῥοιμφαίαν τὰς γλώσσας αὐτῶν,
ἐνέτειναν τόξον αὐτῶν πρᾶγμα πικρὸν

⁵τοῦ κατατοξεῦσαι ἐν ἀποκρύφοις ἄμωμον,
ἐξάπινα κατατοξεύσουσιν αὐτὸν καὶ οὐ φοβηθήσονται.

⁶ἐκραταίωσαν ἑαυτοῖς λόγον πονηρόν,
διηγήσαντο τοῦ κρύψαι παγίδας·

⁷εἴπαν Τίς ὅψεται αὐτούς;

⁷ἐξηρεύνησαν ἀνομίας,
ἐξέλιπον ἐξερευνῶντες ἐξερευνήσει.

προσελεύσεται ἄνθρωπος, καὶ καρδία βαθεῖα,

⁸καὶ ὑψωθήσεται ὁ θεός.

βέλος νηπίων ἐγενήθησαν αἱ πληγαὶ αὐτῶν,

⁹καὶ ἐξησθένησαν ἐπ' αὐτοὺς αἱ γλῶσσαι αὐτῶν.

ἐταράχθησαν πάντες οἱ θεωροῦντες αὐτούς,

¹⁰καὶ ἐφοβήθη πᾶς ἄνθρωπος.

καὶ ἀνήγγειλαν τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ

καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ συνῆκαν.

¹¹εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐπὶ τῷ κυρίῳ καὶ ἐλπιεῖ ἐπ' αὐτόν,

καὶ ἐπαινεσθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

64

¹Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ, ὡδὴ· Ιερεμιου καὶ Ιεζεκιηλ ἐκ τοῦ λόγου τῆς παροικίας, ὅτε ἔμελλον ἐκπορεύεσθαι.

²Σοὶ πρέπει ὑμνος, ὁ θεός, ἐν Σιων,
καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχὴ ἐν Ιερουσαλημ.

³εἰσάκουσον προσευχῆς μου·
πρὸς σὲ πᾶσα σὰρξ ἥξει.

⁴λόγοι ἀνομιῶν ὑπερεδυνάμωσαν ἡμᾶς,
καὶ τὰς ἀσεβείας ἡμῶν σὺ ἴλασῃ.

⁵μακάριος ὃν ἔξελέξω καὶ προσελάβου·
κατασκηνώσει ἐν ταῖς αὐλαῖς σου.

⁶πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου.
ἄγιος ὁ ναός σου, θαυμαστὸς ἐν δικαιοσύνῃ.

⁶ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν,
ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς
καὶ ἐν θαλάσσῃ μακράν,
⁷έτοιμάζων ὄρη ἐν τῇ ἰσχύι αὐτοῦ,
περιεζωσμένος ἐν δυναστείᾳ,

⁸ὁ συνταράσσων τὸ κύτος τῆς θαλάσσης,
ἥχους κυμάτων αὐτῆς.
ταραχθήσονται τὰ ἔθνη,

⁹καὶ φοβηθήσονται οἱ κατοικοῦντες τὰ πέρατα ἀπὸ τῶν σημείων σου·
ἔξόδους πρωίας καὶ ἐσπέρας τέρψεις.

¹⁰ἐπεσκέψω τὴν γῆν καὶ ἐμέθυσας αὐτήν,
ἐπλήθυνας τοῦ πλουτίσαι αὐτήν.

ὅ ποταμὸς τοῦ θεοῦ ἐπληρώθη ὑδάτων.
ἡτοίμασας τὴν τροφὴν αὐτῶν, ὅτι οὕτως ἡ ἔτοιμασία σου.

¹¹τοὺς αὔλακας αὐτῆς μέθυσον,
πλήθυνον τὰ γενήματα αὐτῆς,
ἐν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται ἀνατέλλουσα.

¹²εὐλογήσεις τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου,
καὶ τὰ πεδία σου πλησθήσονται πιότητος.

¹³πιανθήσονται τὰ ὠραῖα τῆς ἐρήμου,
καὶ ἀγαλλίασιν οἱ βουνοὶ περιζώσονται.

¹⁴ἐνεδύσαντο οἱ κριοὶ τῶν προβάτων,
καὶ αἱ κοιλάδες πληθυνοῦσι σῖτον·
κεκράξονται, καὶ γὰρ ὑμνήσουσιν.

65

¹Εἰς τὸ τέλος· ώδὴ ψαλμοῦ· ἀναστάσεως.

Ἄλαλάξατε τῷ θεῷ, πᾶσα ἡ γῆ,
²ψάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ,
δότε δόξαν αἰνέσει αὐτοῦ.
³εἴπατε τῷ θεῷ Ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου·
ἐν τῷ πλήθει τῆς δυνάμεώς σου ψεύσονταί σε οἱ ἐχθροί σου.
⁴πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι καὶ ψαλάτωσάν σοι,
ψαλάτωσαν τῷ ὀνόματί σου.

διάψαλμα.

⁵δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ.
φοβερὸς ἐν βουλαῖς ὑπέρ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων,
⁶ὅ μεταστρέφων τὴν θάλασσαν εἰς ξηράν,
ἐν ποταμῷ διελεύσονται ποδί·
ἐκεῖ εὐφρανθησόμεθα ἐπ’ αὐτῷ,
⁷τῷ δεσπόζοντι ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ τοῦ αἰῶνος·
οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐπιβλέπουσιν,
οἱ παραπικραίνοντες μὴ ὑψούσθωσαν ἐν ἑαυτοῖς.

διάψαλμα.

⁸εὔλογεῖτε, ἔθνη, τὸν θεὸν ἡμῶν
καὶ ἀκουτίσασθε τὴν φωνὴν τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ,
⁹τοῦ θεμένου τὴν ψυχήν μου εἰς ζωὴν
καὶ μὴ δόντος εἰς σάλον τοὺς πόδας μου.
¹⁰ὅτι ἐδοκίμασας ἡμᾶς, ὁ θεός,
ἐπύρωσας ἡμᾶς, ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον.
¹¹εἰσήγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν παγίδα,
ἔθου θλίψεις ἐπὶ τὸν νῶτον ἡμῶν.
¹²ἐπεβίβασας ἀνθρώπους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν,
διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος,
καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχήν.
¹³εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου ἐν δλοκαυτώμασιν,

ἀποδώσω σοι τὰς εὐχάς μου,
¹⁴ἄς διέστειλεν τὰ χείλη μου
καὶ ἐλάλησεν τὸ στόμα μου ἐν τῇ θλίψει μου.
¹⁵δλοκαυτώματα μεμυαλωμένα ἀνοίσω σοι
μετὰ θυμιάματος καὶ κριῶν,
ποιήσω σοι βόας μετὰ χιμάρων.

διάψαλμα.

¹⁶δεῦτε ἀκούσατε καὶ διηγήσομαι,
πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν,
ὅσα ἐποίησεν τῇ Ψυχῇ μου.

¹⁷πρὸς αὐτὸν τῷ στόματί μου ἐκέκραξα
καὶ ὑψώσα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν μου

¹⁸Ἀδικίαν εἰ ἐθεώρουν ἐν καρδίᾳ μου,
μὴ εἰσακουσάτω κύριος.

¹⁹διὰ τοῦτο εἰσήκουσέν μου ὁ θεός,
προσέσχεν τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου.

²⁰εὔλογητὸς ὁ θεός, ὃς οὐκ ἀπέστησεν τὴν προσευχήν μου
καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ.

66

¹Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις. Ψαλμὸς ὡδῆς.

²Ο θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς,
ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς

διάψαλμα

³τοῦ γνῶναι ἐν τῇ γῇ τὴν ὁδόν σου,
ἐν πᾶσιν ἔθνεσιν τὸ σωτήριόν σου.

⁴εξομολογησάσθωσάν σοι λαοί, ὁ θεός,
εξομολογησάσθωσάν σοι λαοί πάντες.

⁵εὐφρανθήτωσαν καὶ ἀγαλλιάσθωσαν ἔθνη,
ὅτι κρινεῖς λαοὺς ἐν εὐθύτητι
καὶ ἔθνη ἐν τῇ γῇ ὁδηγήσεις.

διάψαλμα.

⁶εξομολογησάσθωσάν σοι λαοί, ὁ θεός,
εξομολογησάσθωσάν σοι λαοί πάντες.

⁷γῇ ἔδωκεν τὸν καρπὸν αὐτῆς.

εὐλογήσαι ἡμᾶς ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν.
⁸εὐλογήσαι ἡμᾶς ὁ θεός,
καὶ φιβηθήτωσαν αὐτὸν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς.

67

^¹Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυιδ ψαλμὸς ὥδης.
²Αναστήτω ὁ θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἔχθροὶ αὐτοῦ,
καὶ φυγέτωσαν οἱ μισοῦντες αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.
³ώς ἐκλείπει καπνός, ἐκλιπέτωσαν·
ώς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός,
οὗτως ἀπόλοιντο οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ.
⁴καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν,
ἀγαλλιάσθωσαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ,
τερφθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ.
⁵ἄσατε τῷ θεῷ, ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.
όδοποιήσατε τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ δυσμῶν, κύριος ὄνομα αὐτῷ,
καὶ ἀγαλλιάσθε ἐνώπιον αὐτοῦ.
ταραχθήσονται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ,
⁶τοῦ πατρὸς τῶν ὀρφανῶν καὶ κριτοῦ τῶν χηρῶν.
ὅ θεὸς ἐν τόπῳ ἀγίῳ αὐτοῦ.
⁷ό θεὸς κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ
ἐξάγων πεπεδημένους ἐν ἀνδρείᾳ,
ὅμοίως τοὺς παραπικραίνοντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τάφοις.
⁸ὅ θεός, ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι σε ἐνώπιον τοῦ λαοῦ σου,
ἐν τῷ διαβαίνειν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ

διάψαλμα

⁹γῇ ἐσείσθη, καὶ γὰρ οἱ οὐρανοὶ ἔσταξαν,
ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ τοῦτο Σινα,
ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ Ισραὴλ.
¹⁰βροχὴν ἑκούσιον ἀφοριεῖς, ὁ θεός, τῇ κληρονομίᾳ σου,
καὶ ἡσθένησεν, σὺ δὲ κατηρτίσω αὐτήν.
¹¹τὰ ζῶά σου κατοικοῦσιν ἐν αὐτῇ.
ἡτοίμασας ἐν τῇ χρηστότητί σου τῷ πτωχῷ, ὁ θεός.
¹²κύριος δώσει ρῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνάμει πολλῇ,
¹³ὅ βασιλεὺς τῶν δυνάμεων τοῦ ἀγαπητοῦ,

καὶ ὥραιότητι τοῦ οἴκου διελέσθαι σκῦλα.
14 ἐὰν κοιμηθῆτε ἀνὰ μέσον τῶν κλήρων,
πτέρυγες περιστερᾶς περιηργυρωμέναι,
καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς ἐν χλωρότητι χρυσίου.
διάψαλμα.

15 ἐν τῷ διαστέλλειν τὸν ἐπουράνιον βασιλεῖς ἐπ' αὐτῆς
χιονωθήσονται ἐν Σελμῶν.

16 ὄρος τοῦ θεοῦ ὄρος πῖον,
ὄρος τετυρωμένον, ὄρος πῖον.

17 ἵνα τί ὑπολαμβάνετε, ὄρη τετυρωμένα,
τὸ ὄρος, ὃ εὔδόκησεν ὁ θεὸς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ;
καὶ γὰρ ὁ κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος.

18 τὸ ἄρμα τοῦ θεοῦ μυριοπλάσιον,
χιλιάδες εὐθηνούντων.

ὅ κύριος ἐν αὐτοῖς ἐν Σινα ἐν τῷ ἀγίῳ.

19 ἀνέβης εἰς ὕψος, ἡχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν,
ἔλαβες δόματα ἐν ἀνθρώπῳ,
καὶ γὰρ ἀπειθοῦντες τοῦ κατασκηνῶσαι.

κύριος ὁ θεὸς εὐλογητός,

20 εὐλογητὸς κύριος ἡμέραν καθ' ἡμέραν,
κατευοδώσει ἡμῖν ὁ θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν.

διάψαλμα.

21 ὁ θεὸς ἡμῶν θεὸς τοῦ σῷζειν,
καὶ τοῦ κυρίου κυρίου αἱ διέξοδοι τοῦ θανάτου.

22 πλὴν ὁ θεὸς συνθλάσει κεφαλὰς ἔχθρῶν αὐτοῦ,
κορυφὴν τριχὸς διαπορευομένων ἐν πλημμελείαις αὐτῶν.

23 εἶπεν κύριος Ἐκ Βασαν ἐπιστρέψω,
ἐπιστρέψω ἐν βυθοῖς θαλάσσης,

24 ὅπως ἀν βαφῇ ὁ πούς σου ἐν αἵματι,
ἡ γλῶσσα τῶν κυνῶν σου ἐξ ἔχθρῶν παρ' αὐτοῦ.

25 ἐθεωρήθησαν αἱ πορεῖαι σου, ὁ θεός,
αἱ πορεῖαι τοῦ θεοῦ μου τοῦ βασιλέως τοῦ ἐν τῷ ἀγίῳ.

26 προέφθασαν ἄρχοντες ἔχόμενοι ψαλλόντων
ἐν μέσω νεανίδων τυμπανιστριῶν.

²⁷ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν θεόν,
τὸν κύριον ἐκ πηγῶν Ισραὴλ.

²⁸ἐκεῖ Βενιαμιν νεώτερος ἐν ἐκστάσει,
ἄρχοντες Ιουδα ἡγεμόνες αὐτῶν,
ἄρχοντες Ζαβουλων, ἄρχοντες Νεφθαλὶ.

²⁹ἔντειλαι, ὁ θεός, τῇ δυνάμει σου,
δυνάμωσον, ὁ θεός, τοῦτο, ὃ κατειργάσω ἡμῖν.

³⁰ἀπὸ τοῦ ναοῦ σου ἐπὶ Ιερουσαλημ
σοὶ οἴσουσιν βασιλεῖς δῶρα.

³¹ἐπιτίμησον τοῖς θηρίοις τοῦ καλάμου.

ἡ συναγωγὴ τῶν ταύρων ἐν ταῖς δαμάλεσιν τῶν λαῶν
τοῦ μὴ ἀποκλεισθῆναι τοὺς δεδοκιμασμένους τῷ ἀργυρίῳ.
διασκόρπισον ἔθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα.

³²ἥξουσιν πρέσβεις ἐξ Αἰγύπτου,
Αἰθιοπία προφθάσει χεῖρα αὐτῆς τῷ θεῷ.

³³αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς, ἂσατε τῷ θεῷ, ψάλατε τῷ κυρίῳ.
διάψαλμα.

³⁴ψάλατε τῷ θεῷ τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ κατὰ ἀνατολάς.
ἰδοὺ δώσει ἐν τῇ φωνῇ αὐτοῦ φωνὴν δυνάμεως.

³⁵δότε δόξαν τῷ θεῷ.

ἐπὶ τὸν Ισραὴλ ἡ μεγαλοπρέπεια αὐτοῦ,
καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐν ταῖς νεφέλαις.

³⁶θαυμαστὸς ὁ θεός ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ.
ὁ θεός Ισραὴλ αὐτὸς δώσει δύναμιν καὶ κραταίωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ.
εὐλογητὸς ὁ θεός.

68

¹Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων· τῷ Δαυιδ.

²Σῶσόν με, ὁ θεός, ὅτι εἰσήλθοσαν ὕδατα ἔως ψυχῆς μου.

³ἐνεπάγην εἰς ἵλιν βυθοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόστασις.

ἥλθον εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, καὶ καταιγίς κατεπόντισέν με.

⁴ἐκοπίασα κράζων, ἐβραγχίασεν ὁ λάρυγξ μου,
ἐξέλιπον οἱ ὄφθαλμοί μου ἀπὸ τοῦ ἐλπίζειν ἐπὶ τὸν θεόν μου.

⁵ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου οἱ μισοῦντές με δωρεάν,
ἐκραταιώθησαν οἱ ἐχθροί μου οἱ ἐκδιώκοντές με ἀδίκως.

ἀ οὐχ ἥρπασα, τότε ἀπετίννυον.
⁶ὅ θεός, σὺ ἔγνως τὴν ἀφροσύνην μου,
καὶ αἱ πλημμέλειαι μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἐκρύβησαν.
⁷μὴ αἰσχυνθείησαν ἐπ' ἐμοὶ οἱ ὑπομένοντές σε, κύριε κύριε τῶν δυνάμεων,
μὴ ἐντραπείησαν ἐπ' ἐμοὶ οἱ ζητοῦντές σε, ὁ θεὸς τοῦ Ισραὴλ,
⁸ὅτι ἔνεκα σοῦ ὑπήνεγκα ὀνειδισμόν,
ἐκάλυψεν ἐντροπὴ τὸ πρόσωπόν μου.
⁹ἀπῆλλοτριωμένος ἐγενήθην τοῖς ἀδελφοῖς μου
καὶ ξένος τοῖς υἱοῖς τῆς μητρός μου,
¹⁰ὅτι ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέν με,
καὶ οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ.
¹¹καὶ συνέκαμψα ἐν νηστείᾳ τὴν ψυχήν μου,
καὶ ἐγενήθη εἰς ὀνειδισμὸν ἐμοί·
¹²καὶ ἐθέμην τὸ ἔνδυμά μου σάκκον,
καὶ ἐγενόμην αὐτοῖς εἰς παραβολήν.
¹³κατ' ἐμοῦ ἡδολέσχουν οἱ καθήμενοι ἐν πύλῃ,
καὶ εἰς ἐμὲ ἔψαλλον οἱ πίνοντες τὸν οἶνον.
¹⁴Ἐγὼ δὲ τῇ προσευχῇ μου πρὸς σέ, κύριε·
καιρὸς εὔδοκίας, ὁ θεός, ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου·
ἐπάκουσόν μου ἐν ἀληθείᾳ τῆς σωτηρίας σου.
¹⁵σῶσόν με ἀπὸ πηλοῦ, ἵνα μὴ ἐμπαγῶ·
ρύσθείην ἐκ τῶν μισούντων με καὶ ἐκ τοῦ βάθους τῶν ὑδάτων.
¹⁶μή με καταποντισάτω καταιγίς ὕδατος,
μηδὲ καταπιέτω με βυθός,
μηδὲ συσχέτω ἐπ' ἐμὲ φρέαρ τὸ στόμα αὐτοῦ.
¹⁷εἰσάκουσόν μου, κύριε, ὅτι χρηστὸν τὸ ἔλεός σου·
κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ.
¹⁸μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου
ἀπὸ τοῦ παιδός σου,
ὅτι θλίβομαι, ταχὺ ἐπάκουσόν μου.
¹⁹πρόσχεις τῇ ψυχῇ μου καὶ λύτρωσαι αὐτήν,
ἔνεκα τῶν ἐχθρῶν μου ρῦσαι με.
²⁰σὺ γὰρ γινώσκεις τὸν ὀνειδισμόν μου
καὶ τὴν αἰσχύνην μου καὶ τὴν ἐντροπὴν μου.

ἐναντίον σου πάντες οἱ θλίβοντές με.

²¹ὄνειδισμὸν προσεδόκησεν ἡ ψυχὴ μου καὶ ταλαιπωρίαν,
καὶ ὑπέμεινα συλλυπούμενον, καὶ οὐχ ὑπῆρξεν,
καὶ παρακαλοῦντας, καὶ οὐχ εὔρον.

²²καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ βρῶμά μου χολὴν
καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ὅξος.

²³γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν εἰς παγίδα
καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν καὶ εἰς σκάνδαλον.

²⁴σκοτισθήτωσαν οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν,
καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκαμψον.

²⁵ἔκχεον ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὁργήν σου,
καὶ ὁ θυμὸς τῆς ὁργῆς σου καταλάβοι αὐτούς.

²⁶γενηθήτω ἡ ἐπαυλις αὐτῶν ἡρημωμένη,
καὶ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν.

²⁷ὅτι ὃν σὺ ἐπάταξας, αὐτοὶ κατεδίωξαν,
καὶ ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυματιῶν σου προσέθηκαν.

²⁸πρόσθεις ἀνομίαν ἐπὶ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν,
καὶ μὴ εἰσελθέτωσαν ἐν δικαιοσύνῃ σου.

²⁹ἔξαλειφθήτωσαν ἐκ βίβλου ζώντων
καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφήτωσαν.

³⁰πτωχὸς καὶ ἀλγῶν εἴμι ἐγώ,
καὶ ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου σου, ὁ θεός, ἀντελάβετό μου.

³¹αἰνέσω τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μετ' ᾧδης,
μεγαλυνῶ αὐτὸν ἐν αἰνέσει,

³²καὶ ἀρέσει τῷ θεῷ ὑπὲρ μόσχον νέον
κέρατα ἐκφέροντα καὶ ὁπλάς.

³³ἰδέτωσαν πτωχοὶ καὶ εὐφρανθήτωσαν.
ἐκζητήσατε τὸν θεόν, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ὑμῶν,

³⁴ὅτι εἰσήκουσεν τῶν πενήτων ὁ κύριος
καὶ τοὺς πεπεδημένους αὐτοῦ ούκ ἔξουδένωσεν.

³⁵αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ,
θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἔρποντα ἐν αὐτοῖς.

³⁶ὅτι ὁ θεὸς σώσει τὴν Σιων,
καὶ οἰκοδομηθήσονται αἱ πόλεις τῆς Ιουδαίας,

καὶ κατοικήσουσιν ἐκεῖ καὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν.
37 καὶ τὸ σπέρμα τῶν δούλων αὐτοῦ καθέξουσιν αὐτήν,
καὶ οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατασκηνώσουσιν ἐν αὐτῇ.

69

¹ Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυιδ εἰς ἀνάμνησιν, ² εἰς τὸ σῶσαι με κύριον.
‘Ο θεός, εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες.
3 αἰσχυνθείσαν καὶ ἐντραπείσαν οἱ ζητοῦντές μου τὴν ψυχήν,
ἀποστραφείσαν εἰς τὰ ὅπιστα καὶ καταισχυνθείσαν οἱ βουλόμενοί μοι κακά,
4 ἀποστραφείσαν παραυτίκα αἰσχυνόμενοι οἱ λέγοντές μοι Εὔγε εὔγε.
5 ἄγαλλιάσθωσαν καὶ εὑφρανθήτωσαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητοῦντές σε,
καὶ λεγέτωσαν διὰ παντός Μεγαλυνθήτω ὁ θεός, οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου.
6 ἔγώ δὲ πτωχός καὶ πένης· ὁ θεός, βοήθησόν μοι.
Βοηθός μου καὶ ρύστης μου εἴ σύ· κύριε, μὴ χρονίσης.

70

¹ Τῷ Δαυιδ· υἱῶν Ιωναδαβ καὶ τῶν πρώτων αἰχμαλωτισθέντων.
‘Ο θεός, ἐπὶ σοὶ ἥλπισα, μὴ καταισχυνθείην εἰς τὸν αἰῶνα.
2 ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ρῦσαι με καὶ ἐξελοῦ με,
κλῖνον πρός με τὸ οὖς σου καὶ σῶσόν με.
3 γενοῦ μοι εἰς θεὸν ὑπερασπιστὴν
καὶ εἰς τόπον ὁχυρὸν τοῦ σῶσαι με,
ὅτι στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου εἴ σύ.
4 ὁ θεός μου, ρῦσαι με ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ,
ἐκ χειρὸς παρανομοῦντος καὶ ἀδικοῦντος.
5 ὅτι σὺ εἴ ἡ ὑπομονή μου, κύριε.
κύριος ἡ ἐλπίς μου ἐκ νεότητός μου.
6 ἐπὶ σὲ ἐπεστηρίχθην ἀπὸ γαστρός,
ἐκ κοιλίας μητρός μου σύ μου εἴ σκεπαστής.
ἐν σοὶ ἡ ὑμνησίς μου διὰ παντός.
7 ὥσει τέρας ἐγενήθην τοῖς πολλοῖς,
καὶ σὺ βοηθός κραταιός.
8 πληρωθήτω τὸ στόμα μου αἰνέσεως,
ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου,
ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέπειάν σου.

⁹μὴ ἀπορρίψῃς με εἰς καιρὸν γήρους,
ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ἰσχύν μου μὴ ἐγκαταλίπης με.
¹⁰ὅτι εἴπαν οἱ ἔχθροί μου ἐμοὶ
καὶ οἱ φυλάσσοντες τὴν ψυχήν μου ἐβούλεύσαντο ἐπὶ τὸ αὐτὸ¹¹λέγοντες Ὁ θεὸς ἐγκατέλιπεν αὐτόν.
καταδιώξατε καὶ καταλάβετε αὐτόν,
ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ ρύμενος.
¹²ὁ θεός, μὴ μακρύνῃς ἀπ' ἐμοῦ.
ὁ θεός μου, εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχε.
¹³αἰσχυνθήτωσαν καὶ ἐκλιπέτωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντες τὴν ψυχήν μου,
περιβαλέσθωσαν αἰσχύνην καὶ ἐντροπὴν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι.
¹⁴εγὼ δὲ διὰ παντὸς ἐλπιῶ
καὶ προσθήσω ἐπὶ πᾶσαν τὴν αἵνεσίν σου.
¹⁵τὸ στόμα μου ἔξαγγελεῖ τὴν δικαιοσύνην σου,
ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου,
ὅτι οὐκ ἔγνων γραμματείας.
¹⁶εἰσελεύσομαι ἐν δυναστείᾳ κυρίου.
κύριε, μνησθήσομαι τῆς δικαιοσύνης σου μόνου.
¹⁷εδίδαξάς με, ὁ θεός, ἐκ νεότητός μου,
καὶ μέχρι νῦν ἀπαγγελῶ τὰ θαυμάσιά σου.
¹⁸καὶ ἔως γήρους καὶ πρεσβείου, ὁ θεός, μὴ ἐγκαταλίπης με,
ἔως ἂν ἀπαγγείλω τὸν βραχίονά σου πάσῃ τῇ γενεᾷ τῇ ἐρχομένῃ,
τὴν δυναστείαν σου καὶ τὴν δικαιοσύνην σου.
¹⁹ὁ θεός, ἔως ὑψίστων ἀ ἐποίησας μεγαλεῖα.
ὁ θεός, τίς ὅμοιός σοι;
²⁰ὅσας ἔδειξάς μοι θλίψεις πολλὰς καὶ κακάς,
καὶ ἐπιστρέψας ἔζωοποίησάς με
καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων τῆς γῆς πάλιν ἀνήγαγές με.
²¹ἐπλεόνασας τὴν μεγαλοσύνην σου
καὶ ἐπιστρέψας παρεκάλεσάς με
καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων τῆς γῆς πάλιν ἀνήγαγές με.
²²καὶ γὰρ ἐγὼ ἔξομοιογήσομαί σοι ἐν σκεύει ψαλμοῦ τὴν ἀλήθειάν σου, ὁ θεός.
ψαλῶ σοι ἐν κιθάρᾳ, ὁ ἄγιος τοῦ Ισραηλ.
²³ἀγαλλιάσονται τὰ χείλη μου, ὅταν ψάλω σοι,

καὶ ἡ ψυχὴ μου, ἣν ἐλυτρώσω.

²⁴εἴτι δὲ καὶ ἡ γλῶσσά μου ὅλην τὴν ἡμέραν μελετήσει τὴν δικαιοσύνην σου,
ὅταν αἰσχυνθῶσιν καὶ ἐντραπῶσιν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι.

71

¹Εἰς Σαλωμων.

Ο θεός, τὸ κρίμα σου τῷ βασιλεῖ δὸς
καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως
²κρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ
καὶ τοὺς πτωχούς σου ἐν κρίσει.
³ἀναλαβέτω τὰ ὅρη εἰρήνην τῷ λαῷ σου
καὶ οἱ βουνοὶ ἐν δικαιοσύνῃ.
⁴κρινεῖ τοὺς πτωχούς τοῦ λαοῦ
καὶ σώσει τοὺς υἱοὺς τῶν πενήτων
καὶ ταπεινώσει συκοφάντην
⁵καὶ συμπαραμενεῖ τῷ ἡλίῳ
καὶ πρὸ τῆς σελήνης γενεὰς γενεῶν
⁶καὶ καταβήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον
καὶ ὥσει σταγόνες στάζουσαι ἐπὶ τὴν γῆν.
⁷ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη
καὶ πλῆθος εἰρήνης ἔως οὗ ἀνταναιρεθῇ ἡ σελήνη.
⁸καὶ κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ἔως θαλάσσης
καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἔως περάτων τῆς οἰκουμένης.
⁹ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσοῦνται Αἰθίοπες,
καὶ οἱ ἔχθροι αὐτοῦ χοῦν λείξουσιν.
¹⁰βασιλεῖς Θαρσις καὶ αἱ νῆσοι δῶρα προσοίσουσιν,
βασιλεῖς Ἄραβων καὶ Σαβα δῶρα προσάξουσιν.
¹¹καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ βασιλεῖς,
πάντα τὰ ἔθνη δουλεύσουσιν αὐτῷ.
¹²ὅτι ἐρρύσατο πτωχὸν ἐκ χειρὸς δυνάστου
καὶ πένητα, ὃ οὐχ ὑπῆρχεν βοηθός.
¹³φείσεται πτωχοῦ καὶ πένητος
καὶ ψυχᾶς πενήτων σώσει.
¹⁴ἐκ τόκου καὶ ἐξ ἀδικίας λυτρώσεται τὰς ψυχὰς αὐτῶν,
καὶ ἔντιμον τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτοῦ.

¹⁵καὶ ζήσεται, καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἐκ τοῦ χρυσίου τῆς Ἀραβίας,

καὶ προσεύξονται περὶ αὐτοῦ διὰ παντός,

ὅλην τὴν ἡμέραν εὐλογήσουσιν αὐτόν.

¹⁶ἔσται στήριγμα ἐν τῇ γῇ ἐπ' ἄκρων τῶν ὁρέων·

ὑπεραρθήσεται ὑπὲρ τὸν Λίβανον ὁ καρπὸς αὐτοῦ,

καὶ ἔξανθήσουσιν ἐκ πόλεως ὧσεὶ χόρτος τῆς γῆς.

¹⁷ἔστω τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας,

πρὸ τοῦ ἥλιου διαμενεῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ·

καὶ εὐλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς,

πάντα τὰ ἔθνη μακαριοῦσιν αὐτόν.

¹⁸Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος,

¹⁹καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,

καὶ πληρωθήσεται τῆς δόξης αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.

γένοιτο γένοιτο.

²⁰Ἐξέλιπον οἱ ὄμνοι Δαυιδ τοῦ νίοῦ Ιεσσαί.

72

¹Ψαλμὸς τῷ Ασαφ.

Ως ἀγαθὸς τῷ Ισραὴλ ὁ θεός,

τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ.

²ἐμοῦ δὲ παρὰ μικρὸν ἐσαλεύθησαν οἱ πόδες,

παρ' ὀλίγον ἐξεχύθη τὰ διαβήματά μου.

³ὅτι ἐζήλωσα ἐπὶ τοῖς ἀνόμοις

εἰρήνην ἀμαρτωλῶν θεωρῶν,

⁴ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνάνευσις τῷ θανάτῳ αὐτῶν

καὶ στερέωμα ἐν τῇ μάστιγι αὐτῶν·

⁵ἐν κόποις ἀνθρώπων οὐκ εἰσὶν

καὶ μετὰ ἀνθρώπων οὐ μαστιγωθήσονται.

⁶διὰ τοῦτο ἐκράτησεν αὐτοὺς ἡ ὑπερηφανία,

περιεβάλοντο ἀδικίαν καὶ ἀσέβειαν αὐτῶν.

⁷ἐξελεύσεται ὡς ἐκ στέατος ἡ ἀδικία αὐτῶν

διήλθοσαν εἰς διάθεσιν καρδίας.

⁸διενοήθησαν καὶ ἐλάλησαν ἐν πονηρίᾳ,

ἀδικίαν εἰς τὸ ὄψος ἐλάλησαν·

⁹ἐθεντὸς εἰς οὐρανὸν τὸ στόμα αὐτῶν,

καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν διῆλθεν ἐπὶ τῆς γῆς.
10διὰ τοῦτο ἐπιστρέψει ὁ λαός μου ἐνταῦθα,
καὶ ἡμέραι πλήρεις εύρεθήσονται αὐτοῖς.
11καὶ εἶπαν Πῶς ἔγνω ὁ θεός,
καὶ εἰ ἔστιν γνῶσις ἐν τῷ ὑψίστῳ;
12ἴδοὺ οὗτοι ἀμαρτωλοὶ καὶ εὐθηνοῦνται·
εἰς τὸν αἰῶνα κατέσχον πλούτου.
13καὶ εἶπα Ἐρα ματαίως ἐδικαίωσα τὴν καρδίαν μου
καὶ ἐνιψάμην ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου.
14καὶ ἐγενόμην μεμαστιγωμένος ὅλην τὴν ἡμέραν,
καὶ ὁ ἔλεγχός μου εἰς τὰς πρωίας.
15εἰ ἔλεγον Διηγήσομαι οὕτως,
ἴδού τῇ γενεᾷ τῶν υἱῶν σου ἡσυνθέτηκα.
16καὶ ὑπέλαβον τοῦ γνῶναι τοῦτο·
κόπος ἔστιν ἐναντίον μου,
17ἔως εἰσέλθω εἰς τὸ ἀγιαστήριον τοῦ θεοῦ καὶ
συνῶ εἰς τὰ ἔσχατα αὐτῶν.
18πλὴν διὰ τὰς δολιότητας ἔθου αὐτοῖς,
κατέβαλες αὐτοὺς ἐν τῷ ἐπαρθῆναι.
19πῶς ἐγένοντο εἰς ἐρήμωσιν ἐξάπινα.
ἐξέλιπον, ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν.
20ώσει ἐνύπνιον ἐξεγειρομένου,
κύριε, ἐν τῇ πόλει σου τὴν εἰκόνα αὐτῶν ἐξουδενώσεις.
21ὅτι ἐξεκαύθη ἡ καρδία μου,
καὶ οἱ νεφροί μου ἥλλοιώθησαν,
22καὶ ἐγὼ ἐξουδενωμένος καὶ οὐκ ἔγνων,
κτηνώδης ἐγενόμην παρὰ σοί.
23καὶ ἐγὼ διὰ παντὸς μετὰ σοῦ,
ἐκράτησας τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου,
24ἐν τῇ βουλῇ σου ὀδήγησάς με
καὶ μετὰ δόξης προσελάβου με.
25τί γάρ μοι ὑπάρχει ἐν τῷ οὐρανῷ,
καὶ παρὰ σοῦ τί ἡθέλησα ἐπὶ τῆς γῆς;
26ἐξέλιπεν ἡ καρδία μου καὶ ἡ σάρξ μου,

ὅ θεὸς τῆς καρδίας μου καὶ ἡ μερίς μου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.

²⁷ὅτι ἴδοὺ οἱ μακρύνοντες ἔαυτοὺς ἀπὸ σοῦ ἀπολοῦνται,

ἔξωλέθρευσας πάντα τὸν πορνεύοντα ἀπὸ σοῦ.

²⁸ἔμοι δὲ τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ θεῷ ἀγαθόν ἐστιν,

τίθεσθαι ἐν τῷ κυρίῳ τὴν ἐλπίδα μου

τοῦ ἔξαγγεῖλαι πάσας τὰς αἰνέσεις σου

ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιων.

73

¹Συνέσεως τῷ Ασαφ.

“Ινα τί ἀπώσω, ὁ θεός, εἰς τέλος,

ἀργίσθη ὁ θυμός σου ἐπὶ πρόβατα νομῆς σου;

²μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, ἦς ἐκτήσω ἀπ' ἀρχῆς·

ἐλυτρώσω ράβδον κληρονομίας σου,

ὄρος Σιων τοῦτο, ὃ κατεσκήνωσας ἐν αὐτῷ.

³ἐπαρον τὰς χεῖράς σου ἐπὶ τὰς ὑπερηφανίας αὐτῶν εἰς τέλος,

ὅσα ἐπονηρεύσατο ὁ ἔχθρός ἐν τοῖς ἀγίοις σου.

⁴καὶ ἐνεκαυχήσαντο οἱ μισοῦντές σε ἐν μέσῳ τῆς ἕορτῆς σου,

ἔθεντο τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖα καὶ οὐκ ἔγνωσαν.

⁵ώς εἰς τὴν εἴσοδον ὑπεράνω,

⁶ώς ἐν δρυμῷ ἔύλων ἀξίναις ἔξεκοψαν τὰς θύρας αὐτῆς,

ἐπὶ τὸ αὐτὸν ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ κατέρραξαν αὐτήν.

⁷ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ τὸ ἀγιαστήριόν σου,

εἰς τὴν γῆν ἐβεβήλωσαν τὸ σκήνωμα τοῦ ὀνόματός σου.

⁸εἴπαν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἡ συγγένεια αὐτῶν ἐπὶ τὸ αὐτό

Δεῦτε καὶ κατακαύσωμεν πάσας τὰς ἕορτὰς τοῦ θεοῦ ἀπὸ τῆς γῆς.

⁹τὰ σημεῖα ἡμῶν οὐκ εἴδομεν,

οὐκ ἔστιν ἔτι προφήτης, καὶ ἡμᾶς οὐ γνώσεται ἔτι.

¹⁰ἔως πότε, ὁ θεός, ὀνειδιεῖ ὁ ἔχθρός,

παροξυνεῖ ὁ ὑπεναντίος τὸ ὄνομά σου εἰς τέλος;

¹¹ἴνα τί ἀποστρέφεις τὴν χεῖρά σου

καὶ τὴν δεξιάν σου ἐκ μέσου τοῦ κόλπου σου εἰς τέλος;

¹²ο δὲ θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνος,

εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

¹³σὺ ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν,

σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος.

¹⁴σὺ συνέθλασας τὰς κεφαλὰς τοῦ δράκοντος,

ἔδωκας αὐτὸν βρῶμα λαοῖς τοῖς Αἰθίοψιν.

¹⁵σὺ διέρρηξας πηγὰς καὶ χειμάρρους,

σὺ ἔξήρανας ποταμοὺς Ήθαμ.

¹⁶σὴ̄ ἐστιν ἡ̄ ἡμέρα, καὶ σὴ̄ ἐστιν ἡ̄ νύξ,

σὺ κατηρτίσω φαῦσιν καὶ ἥλιον.

¹⁷σὺ ἐποίησας πάντα τὰ ὅρια τῆς γῆς.

Θέρος καὶ ἔαρ, σὺ ἔπλασας αὐτά.

¹⁸μνήσθητι ταύτης· ἔχθρὸς ὀνείδισεν τὸν κύριον,

καὶ λαὸς ἄφρων παρώξυνεν τὸ ὄνομά σου.

¹⁹μὴ παραδῷς τοῖς θηρίοις ψυχὴν ἔξομολογουμένην σοι,

τῶν ψυχῶν τῶν πενήτων σου μὴ ἐπιλάθῃ εἰς τέλος.

²⁰ἐπίβλεψον εἰς τὴν διαθήκην σου,

ὅτι ἐπληρώθησαν οἱ ἐσκοτισμένοι τῆς γῆς οἴκων ἀνομιῶν.

²¹μὴ ἀποστραφήτω τεταπεινωμένος κατησχυμμένος·

πτωχὸς καὶ πένης αἰνέσουσιν τὸ ὄνομά σου.

²²ἀνάστα, ὁ θεός, δίκασον τὴν δίκην σου·

μνήσθητι τῶν ὀνειδισμῶν σου τῶν ὑπὸ ἄφρονος ὅλην τὴν ἡμέραν.

²³μὴ ἐπιλάθῃ τῆς φωνῆς τῶν ἵκετῶν σου·

ἡ ὑπερηφανία τῶν μισούντων σε ἀνέβη διὰ παντὸς πρὸς σέ.

74

¹Εἰς τὸ τέλος· μὴ διαφθείρης· Ψαλμὸς τῷ Ασαφ ὡδῆς.

²Ἐξομολογησόμεθά σοι, ὁ θεός,

ἐξομολογησόμεθα καὶ ἐπικαλεσόμεθα τὸ ὄνομά σου.

³διηγήσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου, ὅταν λάβω καιρόν·

ἐγὼ εὐθύτητας κρινῶ.

⁴ετάκη ἡ γῆ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ,

ἐγὼ ἐστερέωσα τοὺς στύλους αὐτῆς.

διάψαλμα.

⁵εῖπα τοῖς παρανομοῦσιν Μὴ παρανομεῖτε,

καὶ τοῖς ἀμαρτάνουσιν Μὴ ὑψοῦτε κέρας,

⁶μὴ ἐπαίρετε εἰς ὕψος τὸ κέρας ὑμῶν,

μὴ λαλεῖτε κατὰ τοῦ θεοῦ ἀδικίαν.

7^ότι ούτε ἀπὸ ἔξοδων ούτε ἀπὸ δυσμῶν
 ούτε ἀπὸ ἐρήμων ὁρέων,
 8^ότι ὁ θεὸς κριτής ἐστιν,
 τοῦτον ταπεινοῖ καὶ τοῦτον ὑψοῖ.
 9^ότι ποτήριον ἐν χειρὶ κυρίου
 οἶνου ἀκράτου πλῆρες κεράσματος,
 καὶ ἔκλινεν ἐκ τούτου εἰς τοῦτο,
 πλὴν ὁ τρυγίας αὐτοῦ οὐκ ἔξεκενώθη,
 πίονται πάντες οἱ ἀμαρτωλοὶ τῆς γῆς.
 10 ἐγὼ δὲ ἀγαλλιάσομαι εἰς τὸν αἰῶνα,
 ψαλῶ τῷ θεῷ Ιακωβ·
 11 καὶ πάντα τὰ κέρατα τῶν ἀμαρτωλῶν συγκλάσω,
 καὶ ὑψωθήσεται τὰ κέρατα τοῦ δικαίου.

75

1 Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὅμνοις· Ψαλμὸς τῷ Ασαφ, ὡδὴ πρὸς τὸν Ἀσσύριον.
 2 Γνωστὸς ἐν τῇ Ιουδαϊᾳ ὁ θεός,
 ἐν τῷ Ισραὴλ μέγα τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
 3 καὶ ἐγενήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐτοῦ
 καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἐν Σιων·
 4 ἐκεῖ συνέτριψεν τὰ κράτη τῶν τόξων,
 ὅπλον καὶ ῥομφαίαν καὶ πόλεμον.
 διάψαλμα,
 5 φωτίζεις σὺ θαυμαστῶς ἀπὸ ὁρέων αἰωνίων.
 6 ἐταράχθησαν πάντες οἱ ἀσύνετοι τῇ καρδίᾳ,
 ὕπνωσαν ὅπνον αὐτῶν καὶ οὐχ εὔρον οὐδὲν
 πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πλούτου ταῖς χερσὶν αὐτῶν.
 7 ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου, ὁ θεὸς Ιακωβ,
 ἐνύσταξαν οἱ ἐπιβεβηκότες τοὺς ἵππους.
 8 σὺ φοβερὸς εἶ, καὶ τίς ἀντιστήσεται σοι;
 ἀπὸ τότε ἡ ὁργή σου.
 9 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἤκουότισας κρίσιν,
 γῆ ἐφοβήθη καὶ ἡσύχασεν
 10 ἐν τῷ ἀναστῆναι εἰς κρίσιν τὸν θεὸν
 τοῦ σῶσαι πάντας τοὺς πραεῖς τῆς γῆς.

διάψαλμα.

¹¹ὅτι ἐνθύμιον ἀνθρώπου ἔξομολογήσεται σοι,
καὶ ἐγκατάλειμμα ἐνθυμίου ἑορτάσει σοι.
¹²εὔξασθε καὶ ἀπόδοτε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν.
πάντες οἱ κύκλω αὐτοῦ οἴσουσιν δῶρα
¹³τῷ φοβερῷ καὶ ἀφαιρουμένῳ πνεύματα ἀρχόντων,
φοβερῷ παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.

76

¹Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ιδιθουν· τῷ Ασαφ ψαλμός.

²Φωνῇ μου πρὸς κύριον ἐκέκραξα,
φωνῇ μου πρὸς τὸν θεόν, καὶ προσέσχεν μοι.
³ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου τὸν θεὸν ἐξεζήτησα,
ταῖς χερσίν μου νυκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἤπατήθην.
ἀπηνήνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχή μου.
⁴ἐμνήσθην τοῦ θεοῦ καὶ εὐφράνθην.
ἡδολέσχησα, καὶ ὠλιγοψύχησεν τὸ πνεῦμά μου.

διάψαλμα.

⁵προκατελάβοντο φυλακὰς οἱ ὁφθαλμοί μου,
ἐταράχθην καὶ οὐκ ἐλάλησα.
⁶διελογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας
καὶ ἔτη αἰώνια ἐμνήσθην καὶ ἐμελέτησα.
⁷νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου ἡδολέσχουν,
καὶ ἔσκαλλεν τὸ πνεῦμά μου.
⁸μὴ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀπώσεται κύριος
καὶ οὐ προσθήσει τοῦ εὐδοκῆσαι ἔτι;
⁹ἢ εἰς τέλος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀποκόψει
ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν;
¹⁰ἢ ἐπιλήσεται τοῦ οἰκτιρῆσαι ὁ θεὸς
ἢ συνέξει ἐν τῇ ὄργῃ αὐτοῦ τοὺς οἰκτιρμοὺς αὐτοῦ;

διάψαλμα.

¹¹καὶ εἶπα Νῦν ἡρξάμην,
αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου.
¹²ἐμνήσθην τῶν ἔργων κυρίου,
ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασίων σου

¹³καὶ μελετήσω ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις σου
καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασίν σου ἀδολεσχήσω.
¹⁴ὁ θεός, ἐν τῷ ἀγίῳ ἡ ὁδός σου·
τίς θεὸς μέγας ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν;
¹⁵σὺ εἶ ὁ θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια,
ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δύναμίν σου.
¹⁶ἐλυτρώσω ἐν τῷ βραχίονί σου τὸν λαόν σου,
τοὺς υἱοὺς Ιακωβ καὶ Ιωσηφ.

διάψαλμα.

¹⁷εἰδοσάν σε ὕδατα, ὁ θεός,
εἰδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν,
καὶ ἐταράχθησαν ἄβυσσοι, πλῆθος ἥχους ὕδάτων.
¹⁸φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέλαι,
καὶ γὰρ τὰ βέλη σου διαπορεύονται·
¹⁹φωνὴ τῆς βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ,
ἔφαναν αἱ ἀστραπαί σου τῇ οἰκουμένῃ,
ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ.
²⁰ἐν τῇ θαλάσσῃ ἡ ὁδός σου,
καὶ αἱ τρίβοι σου ἐν ὕδασι πολλοῖς,
καὶ τὰ ἵχνη σου οὐ γνωσθήσονται.
²¹ἀδήγησας ὡς πρόβατα τὸν λαόν σου
ἐν χειρὶ Μωυσῆ καὶ Ααρων.

77

¹Συνέσεως τῷ Ασαφ.

Προσέχετε, λαός μου, τὸν νόμον μου,
κλίνατε τὸ οὓς ὑμῶν εἰς τὰ ρήματα τοῦ στόματός μου·
²ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου,
φθέγξομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς.
³ὅσα ἡκούσαμεν καὶ ἔγνωμεν αὐτὰ
καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν διηγήσαντο ἡμῖν,
⁴οὐκ ἐκρύβη ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν εἰς γενεὰν ἐτέραν
ἀπαγγέλλοντες τὰς αἰνέσεις τοῦ κυρίου
καὶ τὰς δυναστείας αὐτοῦ
καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἃ ἐποίησεν.

5καὶ ἀνέστησεν μαρτύριον ἐν Ιακωβ
καὶ νόμον ἔθετο ἐν Ισραὴλ,
ὅσα ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν
τοῦ γνωρίσαι αὐτὰ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν,
6ὅπως ἀν γνῶ γενεὰ ἑτέρα,
υἱοὶ οἱ τεχθησόμενοι,
καὶ ἀναστήσονται καὶ ἀπαγγελοῦσιν αὐτὰ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν,
7ἵνα θῶνται ἐπὶ τὸν θεὸν τὴν ἐλπίδα αὐτῶν
καὶ μὴ ἐπιλάθωνται τῶν ἔργων τοῦ θεοῦ
καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐκζητήσουσιν,
8ἵνα μὴ γένωνται ὡς οἱ πατέρες αὐτῶν
γενεὰ σκολιὰ καὶ παραπικραίνουσα,
γενεά, ἣτις οὐ κατηγύθυνεν τὴν καρδίαν αὐτῆς
καὶ οὐκ ἐπιστώθη μετὰ τοῦ θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτῆς.
9υἱὸὶ Εφραὶμ ἐντείνοντες καὶ βάλλοντες τόξοις
ἐστράφησαν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου.
10οὐκ ἐφύλαξαν τὴν διαθήκην τοῦ θεοῦ
καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ οὐκ ἥθελον πορεύεσθαι
11καὶ ἐπελάθοντο τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ
καὶ τῶν θαυμασίων αὐτοῦ, ὃν ἔδειξεν αὐτοῖς,
12ἐναντίον τῶν πατέρων αὐτῶν ἢ ἐποίησεν θαυμάσια
ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν πεδίῳ Τάνεως.
13διέρρηξεν θάλασσαν καὶ διήγαγεν αὐτούς,
ἐστησεν ὄδατα ὡσεὶ ἀσκὸν
14καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν νεφέλῃ ἡμέρας
καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐν φωτισμῷ πυρός.
15διέρρηξεν πέτραν ἐν ἐρήμῳ
καὶ ἐπότισεν αὐτοὺς ὡς ἐν ἀβύσσῳ πολλῇ
16καὶ ἐξήγαγεν ὄδωρ ἐκ πέτρας
καὶ κατήγαγεν ὡς ποταμοὺς ὄδατα.
17καὶ προσέθεντο ἔτι τοῦ ἀμαρτάνειν αὐτῷ,
παρεπίκραναν τὸν ψιστὸν ἐν ἀνύδρῳ
18καὶ ἐξεπείρασαν τὸν θεὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν
τοῦ αἰτῆσαι βρώματα ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν

¹⁹καὶ κατελάλησαν τοῦ θεοῦ καὶ εἶπαν
Μὴ δυνήσεται ὁ θεὸς ἐτοιμάσαι τράπεζαν ἐν ἐρήμῳ;
²⁰ἐπεὶ ἐπάταξεν πέτραν καὶ ἐρρύησαν ὕδατα
καὶ χείμαρροι κατεκλύσθησαν,
μὴ καὶ ἄρτον δύναται δοῦναι
ἢ ἐτοιμάσαι τράπεζαν τῷ λαῷ αὐτοῦ;
²¹διὰ τοῦτο ἥκουσεν κύριος καὶ ἀνεβάλετο,
καὶ πῦρ ἀνήφθη ἐν Ιακωβ,
καὶ ὅργη ἀνέβη ἐπὶ τὸν Ισραηλ,
²²ὅτι οὐκ ἐπίστευσαν ἐν τῷ θεῷ
οὐδὲ ἥλπισαν ἐπὶ τὸ σωτήριον αὐτοῦ.
²³καὶ ἐνετείλατο νεφέλαις ὑπεράνωθεν
καὶ θύρας οὐρανοῦ ἀνέῳξεν
²⁴καὶ ἔβρεξεν αὐτοῖς μαννα φαγεῖν
καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς.
²⁵ἄρτον ἀγγέλων ἔφαγεν ἀνθρωπος,
ἐπισιτισμὸν ἀπέστειλεν αὐτοῖς εἰς πλησμονήν.
²⁶ἀπῆρεν νότον ἔξ οὐρανοῦ
καὶ ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ λίβα
²⁷καὶ ἔβρεξεν ἐπ' αὐτοὺς ὡσεὶ χοῦν σάρκας
καὶ ὡσεὶ ἄμμον θαλασσῶν πετεινὰ πτερωτά,
²⁸καὶ ἐπέπεσον εἰς μέσον τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν
κύκλῳ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν,
²⁹καὶ ἐφάγοσαν καὶ ἐνεπλήσθησαν σφόδρα,
καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἥνεγκεν αὐτοῖς,
³⁰οὐκ ἐστερήθησαν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν.
ἔτι τῆς βρώσεως αὐτῶν οὕστης ἐν τῷ στόματι αὐτῶν
³¹καὶ ὅργη τοῦ θεοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτοὺς
καὶ ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πίσιν αὐτῶν
καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Ισραηλ συνεπόδισεν.
³²ἐν πᾶσιν τούτοις ἥμαρτον ἔτι
καὶ οὐκ ἐπίστευσαν ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ,
³³καὶ ἔξελιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι αὐτῶν
καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν μετὰ σπουδῆς.

34 ὅταν ἀπέκτεννεν αὐτούς, ἔξεζήτουν αὐτὸν
καὶ ἐπέστρεφον καὶ ὥρθιζον πρὸς τὸν θεὸν
35 καὶ ἐμνήσθησαν ὅτι ὁ θεὸς βοηθὸς αὐτῶν ἐστιν
καὶ ὁ θεὸς ὁ ὄψιστος λυτρωτὴς αὐτῶν ἐστιν.
36 καὶ ἡπάτησαν αὐτὸν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν
καὶ τῇ γλώσσῃ αὐτῶν ἐψεύσαντο αὐτῷ,
37 ἥ δὲ καρδία αὐτῶν οὐκ εὐθεῖα μετ' αὐτοῦ,
οὐδὲ ἐπιστώθησαν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ.
38 αὐτὸς δέ ἐστιν οἰκτίρμων
καὶ ἱλάσεται ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῶν καὶ οὐ διαφθερεῖ
καὶ πληθυνεῖ τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ
καὶ οὐχὶ ἐκκαύσει πᾶσαν τὴν ὄργην αὐτοῦ.
39 καὶ ἐμνήσθη ὅτι σάρξ εἰσιν,
πνεῦμα πορευόμενον καὶ οὐκ ἐπιστρέφον.
40 ποσάκις παρεπίκραναν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
παρώργισαν αὐτὸν ἐν γῇ ἀνύδρῳ;
41 καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἐπείρασαν τὸν θεὸν
καὶ τὸν ἄγιον τοῦ Ισραὴλ παρώξυναν.
42 οὐκ ἐμνήσθησαν τῆς χειρὸς αὐτοῦ,
ἡμέρας, ἣς ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλίβοντος,
43 ὃς ἔθετο ἐν Αἴγυπτῳ τὰ σημεῖα αὐτοῦ
καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ ἐν πεδίῳ Τάνεως.
44 καὶ μετέστρεψεν εἰς αἷμα τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν
καὶ τὰ ὄμβρήματα αὐτῶν, ὅπως μὴ πίωσιν.
45 ἔξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς κυνόμυιαν, καὶ κατέφαγεν αὐτούς,
καὶ βάτραχον, καὶ διέφθειρεν αὐτούς.
46 καὶ ἔδωκεν τῇ ἐρυσίβῃ τὸν καρπὸν αὐτῶν
καὶ τοὺς πόνους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι.
47 ἀπέκτεινεν ἐν χαλάζῃ τὴν ἄμπελον αὐτῶν
καὶ τὰς συκαμίνους αὐτῶν ἐν τῇ πάχνῃ.
48 καὶ παρέδωκεν εἰς χάλαζαν τὰ κτήνη αὐτῶν
καὶ τὴν ὑπαρξίαν αὐτῶν τῷ πυρί.
49 ἔξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς ὄργην θυμοῦ αὐτοῦ,
θυμὸν καὶ ὄργην καὶ θλῖψιν,

ἀποστολὴν δι’ ἀγγέλων πονηρῶν.
50 ὡδοποίησεν τρίβον τῇ ὄργῃ αὐτοῦ,
οὐκ ἐφείσατο ἀπὸ θανάτου τῶν ψυχῶν αὐτῶν
καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν εἰς θάνατον συνέκλεισεν
51 καὶ ἐπάταξεν πᾶν πρωτότοκον ἐν Αἰγύπτῳ,
ἀπαρχὴν τῶν πόνων αὐτῶν ἐν τοῖς σκηνώμασι Χαμ.
52 καὶ ἀπῆρεν ὡς πρόβατα τὸν λαὸν αὐτοῦ
καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς ὡς ποίμνιον ἐν ἐρήμῳ
53 καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἐλπίδι, καὶ οὐκ ἐδειλίασαν,
καὶ τοὺς ἔχθροὺς αὐτῶν ἐκάλυψεν θάλασσα.
54 καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς ὅριον ἀγιάσματος αὐτοῦ,
ὅρος τοῦτο, ὃ ἐκτήσατο ἡ δεξιὰ αὐτοῦ,
55 καὶ ἐξέβαλεν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν ἔθνη
καὶ ἐκληροδότησεν αὐτοὺς ἐν σχοινίῳ κληροδοσίᾳς
καὶ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν τὰς φυλὰς τοῦ Ισραὴλ.
56 καὶ ἐπείρασαν καὶ παρεπίχραναν τὸν θεὸν τὸν ὑψιστον
καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ οὐκ ἐφυλάξαντο
57 καὶ ἀπέστρεψαν καὶ ἤσυνθέτησαν καθὼς καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν
καὶ μετεστράφησαν εἰς τόξον στρεβλὸν
58 καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐν τοῖς βουνοῖς αὐτῶν
καὶ ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν παρεζήλωσαν αὐτόν.
59 ἥκουσεν ὁ θεὸς καὶ ὑπερεῖδεν
καὶ ἔξουδένωσεν σφόδρα τὸν Ισραὴλ
60 καὶ ἀπώσατο τὴν σκηνὴν Σηλωμ,
σκήνωμα αὐτοῦ, οὗ κατεσκήνωσεν ἐν ἀνθρώποις.
61 καὶ παρέδωκεν εἰς αἰχμαλωσίαν τὴν ἵσχυν αὐτῶν
καὶ τὴν καλλονὴν αὐτῶν εἰς χεῖρας ἔχθροῦ
62 καὶ συνέκλεισεν εἰς ρόμφαιαν τὸν λαὸν αὐτοῦ
καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερεῖδεν.
63 τοὺς νεανίσκους αὐτῶν κατέφαγεν πῦρ,
καὶ αἱ παρθένοι αὐτῶν οὐκ ἐπενθήθησαν.
64 οἱ Ἱερεῖς αὐτῶν ἐν ρόμφαιᾳ ἔπεσαν,
καὶ αἱ χῆραι αὐτῶν οὐ κλαυσθήσονται.
65 καὶ ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν κύριος,

ώς δυνατὸς κεκραιπαληκώς ἐξ οἴνου,
⁶⁶καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ εἰς τὰ ὅπίσω
ὄνειδος αἰώνιον ἔδωκεν αὐτοῖς.
⁶⁷καὶ ἀπώσατο τὸ σκήνωμα Ιωσηφ
καὶ τὴν φυλὴν Εφραιμ οὐκ ἐξελέξατο.
⁶⁸καὶ ἐξελέξατο τὴν φυλὴν Ιουδα,
τὸ ὄρος τὸ Σιων, δὲ ἡγάπησεν,
⁶⁹καὶ ὥκοδόμησεν ὡς μονοκερώτων τὸ ἀγίασμα αὐτοῦ,
ἐν τῇ γῇ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.
⁷⁰καὶ ἐξελέξατο Δαυιδ τὸν δούλον αὐτοῦ
καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸν ἐκ τῶν ποιμνίων τῶν προβάτων,
⁷¹ἐξόπισθεν τῶν λοχευομένων ἔλαβεν αὐτὸν
ποιμαίνειν Ιακωβ τὸν λαὸν αὐτοῦ
καὶ Ισραὴλ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ,
⁷²καὶ ἐποίμανεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἀκακίᾳ τῆς καρδίας αὐτοῦ
καὶ ἐν ταῖς συνέσεσι τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν αὐτούς.

78

¹Ψαλμὸς τῷ Ασαφ.

Ο θεός, ἥλθοσαν ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου,
ἔμιαναν τὸν ναὸν τὸν ἄγιον σου,
ἔθεντο Ιερουσαλημ εἰς ὁπωροφυλάκιον.
²ἔθεντο τὰ θηνητιμαῖα τῶν δούλων σου
βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ,
τὰς σάρκας τῶν ὁσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς.
³ἔξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς ὕδωρ
κύκλῳ Ιερουσαλημ, καὶ οὐκ ἦν ὁ θάπτων.
⁴ἔγενήθημεν ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν,
μυκτηρισμὸς καὶ χλευασμὸς τοῖς κύκλῳ ἡμῶν.
⁵ἔως πότε, κύριε, ὀργισθήσῃ εἰς τέλος,
ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ὁ ζῆλός σου;
⁶ἔκχεον τὴν ὀργήν σου ἐπὶ ἔθνη τὰ μὴ γινώσκοντά σε
καὶ ἐπὶ βασιλείας, αἱ τὸ ὄνομά σου οὐκ ἐπεκαλέσαντο,
⁷ὅτι κατέφαγον τὸν Ιακωβ
καὶ τὸν τόπον αὐτοῦ ἡρήμωσαν.

⁸μὴ μνησθῆς ἡμῶν ἀνομιῶν ἀρχαίων·
 ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοί σου,
 ὅτι ἐπτωχεύσαμεν σφόδρα.
⁹βοήθησον ἡμῖν, ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν·
 ἔνεκα τῆς δόξης τοῦ ὀνόματός σου, κύριε, ρῦσαι ἡμᾶς
 καὶ ἵλασθητι ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν ἔνεκα τοῦ ὀνόματός σου,
¹⁰μήποτε εἴπωσιν τὰ ἔθνη Ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς αὐτῶν;
 καὶ γυνωσθήτω ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐνώπιον τῶν ὁφθαλμῶν ἡμῶν
 ἡ ἐκδίκησις τοῦ αἵματος τῶν δούλων σου τοῦ ἐκκεχυμένου.
¹¹εἰσελθάτω ἐνώπιόν σου ὁ στεναγμὸς τῶν πεπεδημένων,
 κατὰ τὴν μεγαλωσύνην τοῦ βραχίονός σου
 περιποίησαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων.
¹²ἀπόδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν ἐπταπλασίονα εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν
 τὸν ὄνειδισμὸν αὐτῶν, ὃν ὠνείδισάν σε, κύριε.
¹³ἡμεῖς δὲ λαός σου καὶ πρόβατα τῆς νομῆς σου
 ἀνθομολογησόμεθά σοι εἰς τὸν αἰῶνα,
 εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἐξαγγελοῦμεν τὴν αἰνεσίν σου.

79

¹Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων· μαρτύριον τῷ Ασαφ, Ψαλμὸς ὑπὲρ
 τοῦ Ἀσσυρίου.

²Ο ποιμαίνων τὸν Ισραὴλ, πρόσχες,
 ὁ ὁδηγῶν ὥσει πρόβατα τὸν Ιωσῆφ,
 ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβιν, ἐμφάνηθι.
³ἐναντίον Εφραὶμ καὶ Βενιαμίν καὶ Μανασση
 ἐξέγειρον τὴν δυναστείαν σου
 καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ σῶσαι ἡμᾶς.
⁴ὁ θεός, ἐπίστρεψον ἡμᾶς καὶ
 ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα.
⁵κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων,
 ἔως πότε ὄργίζῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου,
 ῥψωμεῖς ἡμᾶς ἄρτον δακρύων
 καὶ ποτιεῖς ἡμᾶς ἐν δάκρυσιν ἐν μέτρῳ;
⁷ἔθου ἡμᾶς εἰς ἀντιλογίαν τοῖς γείτοσιν ἡμῶν,
 καὶ οἱ ἔχθροὶ ἡμῶν ἐμυκτήρισαν ἡμᾶς.

8κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον ἡμᾶς
καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα.
διάψαλμα.

9ἄμπελον ἐξ Αἰγύπτου μετῆρας,
ἐξέβαλες ἔθνη καὶ κατεφύτευσας αὐτήν.
10ἀδοποίησας ἔμπροσθεν αὐτῆς
καὶ κατεφύτευσας τὰς ρίζας αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ.
11ἐκάλυψεν ὅρη ἡ σκιὰ αὐτῆς
καὶ αἱ ἀναδενδράδες αὐτῆς τὰς κέδρους τοῦ θεοῦ.
12ἐξέτεινεν τὰ κλήματα αὐτῆς ἔως θαλάσσης
καὶ ἔως ποταμοῦ τὰς παραφυάδας αὐτῆς.
13ἴνα τί καθεῖλες τὸν φραγμὸν αὐτῆς
καὶ τρυγῶσιν αὐτὴν πάντες οἱ παραπορευόμενοι τὴν ὁδόν;
14ἔλυμήνατο αὐτὴν σὺς ἐκ δρυμοῦ,
καὶ μονιὸς ἄγριος κατενεμήσατο αὐτὴν.
15δ θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον δή,
ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε
καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην
16καὶ κατάρτισαι αὐτὴν, ἥν ἐφύτευσεν ἡ δεξιά σου,
καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου, δὲν ἐκραταίωσας σεαυτῷ.
17ἔμπεπυρισμένη πυρὶ καὶ ἀνεσκαμμένη·
ἀπὸ ἐπιτιμήσεως τοῦ προσώπου σου ἀπολοῦνται.
18γενηθήτω ἡ χείρ σου ἐπ' ἄνδρα δεξιῶν σου
καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου, δὲν ἐκραταίωσας σεαυτῷ.
19καὶ οὐ μὴ ἀποστῶμεν ἀπὸ σοῦ,
ζωώσεις ἡμᾶς, καὶ τὸ δνομά σου ἐπικαλεσόμεθα.
20κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, ἐπίστρεψον ἡμᾶς
καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα.

80

¹Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληγῶν· τῷ Ασαφ ψαλμός.

²Ἄγαλλιᾶσθε τῷ θεῷ τῷ βοηθῷ ἡμῶν,

ἀλαλάξατε τῷ θεῷ Ιακωβ·

³λάβετε ψαλμὸν καὶ δότε τύμπανον,

ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ κιθάρας·

⁴σαλπίσατε ἐν νεομηνίᾳ σάλπιγγι,
ἐν εύσήμῳ ἡμέρᾳ ἑορτῆς ἡμῶν.
⁵ὅτι πρόσταγμα τῷ Ισραὴλ ἔστιν
καὶ κρίμα τῷ θεῷ Ιακωβ.
⁶μαρτύριον ἐν τῷ Ιωσηφ ἔθετο αὐτὸν
ἐν τῷ ἔξελθεῖν αὐτὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου.
γλῶσσαν, ἣν οὐκ ἔγνω, ἤκουσεν.
⁷ἀπέστησεν ἀπὸ ἀρσεων τὸν νῶτον αὐτοῦ,
αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐν τῷ κοφίνῳ ἐδούλευσαν.
⁸Ἐν θλίψει ἐπεκαλέσω με, καὶ ἐρρυσάμην σε.
ἐπήκουσά σου ἐν ἀποκρύφῳ καταιγίδος,
ἐδοκίμασά σε ἐπὶ ὅδατος ἀντιλογίας.

διάψαλμα.

⁹ἄκουσον, λαός μου, καὶ διαμαρτύρομαι σοι.
Ισραὴλ, ἐὰν ἀκούσῃς μου,
¹⁰οὐκ ἔσται ἐν σοὶ θεὸς πρόσφατος,
οὐδὲ προσκυνήσεις θεῷ ἀλλοτρίῳ.
¹¹ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεός σου
ὁ ἀναγαγών σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου.
πλάτυνον τὸ στόμα σου, καὶ πληρώσω αὐτό.
¹²καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ λαός μου τῆς φωνῆς μου,
καὶ Ισραὴλ οὐ προσέσχεν μοι.
¹³καὶ ἐξαπέστειλα αὐτοὺς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν,
πορεύσονται ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.
¹⁴εἰ ὁ λαός μου ἤκουσέν μου,
Ισραὴλ ταῖς ὁδοῖς μου εἰ ἐπορεύθη,
¹⁵ἐν τῷ μηδεὶ ἃν τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐταπείνωσα
καὶ ἐπὶ τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς ἐπέβαλον τὴν χεῖρά μου.
¹⁶οἱ ἐχθροὶ κυρίου ἐψεύσαντο αὐτῷ,
καὶ ἔσται ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.
¹⁷καὶ ἐψώμισεν αὐτοὺς ἐκ στέατος πυροῦ
καὶ ἐκ πέτρας μέλι ἐχόρτασεν αὐτούς.

81

¹Ψαλμὸς τῷ Ασαφ.

‘Ο θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν,
ἐν μέσῳ δὲ θεοὺς διακρίνει
²Ἐως πότε κρίνετε ἀδικίαν
καὶ πρόσωπα ἀμαρτωλῶν λαμβάνετε;
διάψαλμα.

³κρίνατε ὄρφανὸν καὶ πτωχόν,
ταπεινὸν καὶ πένητα δικαιώσατε.
⁴Ἐξέλεσθε πένητα καὶ πτωχόν,
ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ ρύσασθε.
⁵Οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ συνῆκαν,
ἐν σκότει διαπορεύονται.
σαλευθήσονται πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς.
⁶Ἐγὼ εἶπα Θεοί ἔστε
καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες.
⁷Ὕμεῖς δὲ ὡς ἄνθρωποι ἀποθυήσκετε
καὶ ὡς εἴς τῶν ἀρχόντων πίπτετε.
⁸Ἄναστα, ὁ θεός, κρῖνον τὴν γῆν,
ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν.

82

¹Ωιδὴ ψαλμοῦ τῷ Ασαφ.

²Ο θεός, τίς ὁμοιωθήσεται σοι;
μὴ σιγήσῃς μηδὲ καταπραῦνης, ὁ θεός.
³ὅτι ἴδοὺ οἱ ἔχθροί σου ἥχησαν,
καὶ οἱ μισοῦντές σε ἥραν κεφαλήν,
⁴ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργεύσαντο γνώμην
καὶ ἐβουλεύσαντο κατὰ τῶν ἀγίων σου.
⁵Εἶπαν Δεῦτε καὶ ἔξολεθρεύσωμεν αὐτοὺς ἐξ ἔθνους,
καὶ οὐ μὴ μνησθῇ τὸ ὄνομα Ισραὴλ ἔτι.
⁶ὅτι ἐβουλεύσαντο ἐν ὁμονοίᾳ ἐπὶ τὸ αὐτό,
κατὰ σοῦ διαθήκην διέθεντο
⁷τὰ σκηνώματα τῶν Ιδουμαίων καὶ οἱ Ισμαηλῖται,
Μωαβ καὶ οἱ Αγαρηνοί,

⁸Γεβαλ καὶ Αμμων καὶ Αμαληκ
καὶ ἀλλόφυλοι μετὰ τῶν κατοικούντων Τύρον.
⁹καὶ γὰρ καὶ Ασσουρ συμπαρεγένετο μετ' αὐτῶν,
ἐγενήθησαν εἰς ἀντίληγμψιν τοῖς υἱοῖς Λωτ.

διάψαλμα.

¹⁰ποίησον αὐτοῖς ὡς τῇ Μαδιαμ καὶ τῷ Σισαρα,
ὡς ὁ Ιαβιν ἐν τῷ χειμάρρῳ Κισων.
¹¹ἔξωλεθρεύθησαν ἐν Αενδωρ,
ἐγενήθησαν ὡσεὶ κόπρος τῇ γῇ.
¹²θοῦ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν ὡς τὸν Ωρηβ καὶ Ζηβ
καὶ Ζεβεε καὶ Σαλμανα πάντας τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν,
¹³οἵτινες εἴπαν Κληρονομήσωμεν ἔαυτοῖς τὸ ἀγιαστήριον τοῦ θεοῦ.
¹⁴ὁ θεός μου, θοῦ αὐτοὺς ὡς τροχόν,
ὡς καλάμην κατὰ πρόσωπον ἀνέμου.
¹⁵ὡσεὶ πῦρ, ὃ διαφλέξει δρυμόν,
ὡς εἱ φλὸξ κατακαύσαι ὅρη,
¹⁶οὕτως καταδιώξεις αὐτοὺς ἐν τῇ καταιγίδι σου
καὶ ἐν τῇ ὄργῃ σου ταράξεις αὐτούς.
¹⁷πλήρωσον τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας,
καὶ ζητήσουσιν τὸ ὄνομά σου, κύριε.
¹⁸αἰσχυνθήτωσαν καὶ ταραχθήτωσαν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος
καὶ ἐντραπήτωσαν καὶ ἀπολέσθωσαν
¹⁹καὶ γνώτωσαν ὅτι ὄνομά σοι κύριος,
σὺ μόνος ὑψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

83

¹Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληγῶν· τοῖς υἱοῖς Κορε ψαλμός.

²Ως ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, κύριε τῶν δυνάμεων.
³ἐπιποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχή μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ κυρίου,
ἡ καρδία μου καὶ ἡ σάρξ μου ἡγαλλιάσαντο ἐπὶ θεὸν ζῶντα.
⁴καὶ γὰρ στρουθίον εὔρεν ἔαυτῷ οἰκίαν
καὶ τρυγῶν νοσσιὰν ἔαυτῇ, οὗ θήσει τὰ νοσσία αὐτῆς,
τὰ θυσιαστήριά σου, κύριε τῶν δυνάμεων,
ὁ βασιλεύς μου καὶ ὁ θεός μου.
⁵μακάριοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου,

εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων αἰνέσουσίν σε.

διάψαλμα.

⁶μακάριος ἀνήρ, οὗ ἐστιν ἡ ἀντίλημψις αὐτοῦ παρὰ σοῦ, κύριε·

ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέθετο

⁷ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ κλαυθμῶνος εἰς τόπουν, ὃν ἔθετο·

καὶ γὰρ εὐλογίας δώσει ὁ νομοθετῶν.

⁸πορεύσονται ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν,

ὁφθήσεται ὁ θεὸς τῶν θεῶν ἐν Σιων.

⁹κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου

ἐνώπισαι, ὁ θεὸς Ιακωβ.

διάψαλμα.

¹⁰ὑπερασπιστὰ ἡμῶν, ἴδε, ὁ θεός,

καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου.

¹¹ὅτι κρείσσων ἡμέρα μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑπὲρ χιλιάδας·

ἐξελεξάμην παραρριπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ

μᾶλλον ἢ οἰκεῖν ἐν σκηνώμασιν ἀμαρτωλῶν.

¹²ὅτι ἔλεον καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ κύριος ὁ θεός,

χάριν καὶ δόξαν δώσει·

κύριος οὐ στερήσει τὰ ἀγαθὰ τοὺς πορευομένους ἐν ἀκακίᾳ.

¹³κύριε τῶν δυνάμεων, μακάριος ἄνθρωπος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ.

84

^¹Εἰς τὸ τέλος· τοῖς υἱοῖς Κορε ψαλμός.

²Εὐδόκησας, κύριε, τὴν γῆν σου,

ἀπέστρεψας τὴν αἰχμαλωσίαν Ιακωβ·

³ἀφῆκας τὰς ἀνομίας τῷ λαῷ σου,

ἐκάλυψας πάσας τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

διάψαλμα.

⁴κατέπαυσας πᾶσαν τὴν ὁργήν σου,

ἀπέστρεψας ἀπὸ ὁργῆς θυμοῦ σου.

⁵ἐπίστρεψον ἡμᾶς, ὁ θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν,

καὶ ἀπόστρεψον τὸν θυμόν σου ἀφ' ἡμῶν.

⁶μὴ εἰς τὸν αἰῶνα ὁργισθήσῃ ἡμῖν

ἢ διατενεῖς τὴν ὁργήν σου ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν;

⁷ό θεός, σὺ ἐπιστρέψας ζωώσεις ἡμᾶς,

καὶ ὁ λαός σου εὐφρανθήσεται ἐπὶ σοί.
⁸δεῖξον ἡμῖν, κύριε, τὸ ἔλεός σου
καὶ τὸ σωτήριόν σου δώης ἡμῖν.
⁹ἀκούσομαι τί λαλήσει ἐν ἐμοὶ κύριος ὁ θεός,
ὅτι λαλήσει εἰρήνην ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ
καὶ ἐπὶ τοὺς ὄσίους αὐτοῦ
καὶ ἐπὶ τοὺς ἐπιστρέφοντας πρὸς αὐτὸν καρδίαν.
¹⁰πλὴν ἐγγὺς τῶν φοβουμένων αὐτὸν τὸ σωτήριον αὐτοῦ
τοῦ κατασκηνῶσαι δόξαν ἐν τῇ γῇ ἡμῶν.
¹¹ἔλεος καὶ ἀλήθεια συνήντησαν,
δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη κατεφίλησαν.
¹²ἀλήθεια ἐκ τῆς γῆς ἀνέτειλεν,
καὶ δικαιοσύνη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν.
¹³καὶ γὰρ ὁ κύριος δώσει χρηστότητα,
καὶ ἡ γῇ ἡμῶν δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς.
¹⁴δικαιοσύνη ἐναντίον αὐτοῦ προπορεύσεται
καὶ θήσει εἰς ὄδὸν τὰ διαβήματα αὐτοῦ.

85

^¹Προσευχὴ τῷ Δαυιδ.

Κλῖνον, κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσόν μου,
ὅτι πτωχὸς καὶ πένης εἰμὶ ἐγώ.
²φύλαξον τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ὅσιός είμι.
σῶσον τὸν δοῦλόν σου, ὁ θεός μου, τὸν ἐλπίζοντα ἐπὶ σέ.
³ἐλέησόν με, κύριε, ὅτι πρὸς σὲ κεκράξομαι ὅλην τὴν ἡμέραν.
⁴εὔφρανον τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου,
ὅτι πρὸς σέ, κύριε, ἥρα τὴν ψυχὴν μου.
⁵ὅτι σύ, κύριε, χρηστὸς καὶ ἐπιεικῆς
καὶ πολυέλεος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις σε.
⁶ἐνώτισαι, κύριε, τὴν προσευχὴν μου
καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου.
⁷ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου ἐκέκραξα πρὸς σέ, ὅτι εἰσήκουσάς μου.
⁸οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς, κύριε,
καὶ οὐκ ἔστιν κατὰ τὰ ἔργα σου.
⁹πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐποίησας, ἤξουσιν

καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, κύριε,
 καὶ δοξάσουσιν τὸ ὄνομά σου,
¹⁰ὅτι μέγας εἶ σὺ καὶ ποιῶν θαυμάσια,
 σὺ εἶ ὁ θεὸς μόνος ὁ μέγας.
¹¹όδήγησόν με, κύριε, τῇ ὁδῷ σου,
 καὶ πορεύσομαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου·
 εὐφρανθήτω ἡ καρδία μου τοῦ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου.
¹²ἔξιμολογήσομαι σοι, κύριε ὁ θεός μου, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου
 καὶ δοξάσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα,
¹³ὅτι τὸ ἔλεός σου μέγα ἐπ' ἐμὲ
 καὶ ἐρρύσω τὴν ψυχήν μου ἐξ ἄδου κατωτάτου.
¹⁴ο θεός, παράνομοι ἐπανέστησαν ἐπ' ἐμέ,
 καὶ συναγωγὴ κραταιῶν ἐζήτησαν τὴν ψυχήν μου
 καὶ οὐ προέθεντό σε ἐνώπιον αὐτῶν.
¹⁵καὶ σύ, κύριε ὁ θεός, οἰκτίρμων καὶ ἔλεήμων,
 μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός.
¹⁶ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με,
 δός τὸ κράτος σου τῷ παιδί σου
 καὶ σῶσον τὸν υἱὸν τῆς παιδίσκης σου.
¹⁷ποίησον μετ' ἐμοῦ σημεῖον εἰς ἀγαθόν,
 καὶ ιδέτωσαν οἱ μισοῦντές με καὶ αἰσχυνθήτωσαν,
 ὅτι σύ, κύριε, ἐβοήθησάς μοι καὶ παρεκάλεσάς με.

86

¹Τοῖς υἱοῖς Κορε ψαλμὸς ὡδῆς.

Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὅρεσιν τοῖς ἀγίοις.
²ἀγαπᾷ κύριος τὰς πύλας Σιων
 ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ιακωβ.
³δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ θεοῦ.
 διάψαλμα.

⁴μνησθήσομαι Ρααβ καὶ Βαβυλῶνος τοῖς γινώσκουσίν με·
 καὶ ίδον ἀλλόφυλοι καὶ Τύρος καὶ λαὸς Αἰθιόπων,
 οὗτοι ἐγενήθησαν ἐκεῖ.
⁵Μήτηρ Σιων, ἐρεῖ ἄνθρωπος,
 καὶ ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ,

καὶ αὐτὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ὁ ὥψιστος.

⁶κύριος διηγήσεται ἐν γραφῇ λαῶν

καὶ ἀρχόντων τούτων τῶν γεγενημένων ἐν αὐτῇ.

διάψαλμα.

⁷ώς εὐφραινομένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί.

87

¹Ωιδὴ ψαλμοῦ τοῖς υἱοῖς Κορε· εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ μαελεθ τοῦ ἀποκριθῆναι·
συνέσεως Αἰμαν τῷ Ισραηλίτῃ.

²Κύριε ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου,

ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου·

³εἰσελθάτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου,

κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου, κύριε.

⁴ὅτι ἐπλήσθη κακῶν ἡ ψυχή μου,

καὶ ἡ ζωή μου τῷ ἄδη ἥγγισεν.

⁵προσελογίσθην μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον,

ἐγενήθην ὡς ἄνθρωπος ἀβοήθητος ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος,

⁶ώσει τραυματίαι ἔρριμμένοι καθεύδοντες ἐν τάφῳ,

ῶν οὐκ ἐμνήσθης ἔτι

καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρός σου ἀπώσθησαν.

⁷ἔθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ,

ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιᾳ θανάτου.

⁸ἐπ' ἐμὲ ἐπεστηρίχθη ὁ θυμός σου,

καὶ πάντας τοὺς μετεωρισμούς σου ἐπ' ἐμὲ ἐπήγαγες.

διάψαλμα.

⁹ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ,

ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς,

παρεδόθην καὶ οὐκ ἐξεπορευόμην.

¹⁰οἱ ὄφθαλμοί μου ἡσθένησαν ἀπὸ πτωχείας.

ἐκέκραξα πρὸς σέ, κύριε, ὅλην τὴν ἡμέραν,

διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου

¹¹Μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμάσια;

ἢ ιατροὶ ἀναστήσουσιν, καὶ ἐξομολογήσονται σοι;

¹²μὴ διηγήσεται τις ἐν τάφῳ τὸ ἔλεός σου

καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῇ ἀπωλείᾳ;

¹³μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου
καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ἐν γῇ ἐπιλελησμένῃ;
¹⁴κἀγὼ πρὸς σέ, κύριε, ἐκέκραξα,
καὶ τὸ πρωὶ ἡ προσευχὴ μου προφθάσει σε.
¹⁵ἴνα τί, κύριε, ἀπωθεῖς τὴν ψυχήν μου,
ἀποστρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ;
¹⁶πτωχός εἰμι ἐγὼ καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου,
ὑψωθεὶς δὲ ἐταπεινώθην καὶ ἐξηπορήθην.
¹⁷ἐπ' ἐμὲ διῆλθον αἱ ὄργαι σου,
καὶ οἱ φοβερισμοί σου ἐξετάραξάν με,
¹⁸ἐκύκλωσάν με ὡς ὅδωρ ὅλην τὴν ἡμέραν,
περιέσχον με ἄμα.
¹⁹ἐμάκρυνας ἀπ' ἐμοῦ φίλον καὶ πλησίον
καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας.

88

¹Συνέσεως Αιθαν τῷ Ισραηλίτῃ.

²Τὰ ἔλεη σου, κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ἄσομαι,
εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἀπαγγελῶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ στόματί μου,
³ὅτι εἶπας Εἰς τὸν αἰῶνα ἔλεος οἰκοδομηθήσεται·
ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐτοιμασθήσεται ἡ ἀλήθειά σου
⁴Διεθέμην διαθήκην τοῖς ἐκλεκτοῖς μου,
ῶμοσα Δαυιδ τῷ δούλῳ μου
⁵Ἐως τοῦ αἰῶνος ἐτοιμάσω τὸ σπέρμα σου
καὶ οἰκοδομήσω εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τὸν θρόνον σου.
διάψαλμα.
⁶ἔξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, κύριε,
καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἀγίων.
⁷ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ἴσωθήσεται τῷ κυρίῳ,
καὶ τίς ὁμοιωθήσεται τῷ κυρίῳ ἐν υἱοῖς θεοῦ;
⁸ὁ θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἀγίων,
μέγας καὶ φοβερὸς ἐπὶ πάντας τοὺς περικύκλῳ αὐτοῦ.
⁹κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, τίς ὁμοιός σοι;
δυνατὸς εῖ, κύριε, καὶ ἡ ἀλήθειά σου κύκλῳ σου.
¹⁰σὺ δεσπόζεις τοῦ κράτους τῆς θαλάσσης,

τὸν δὲ σάλον τῶν κυμάτων αὐτῆς σὺ καταπραῦνεις.

¹¹σὺ ἐταπείνωσας ὡς τραυματίαν ὑπερήφανον

καὶ ἐν τῷ βραχίονι τῆς δυνάμεως σου διεσκόρπισας τοὺς ἔχθρούς σου.

¹²σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοί, καὶ σὴ ἐστιν ἡ γῆ·

τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας.

¹³τὸν βορρᾶν καὶ θαλάσσας σὺ ἔκτισας,

Θαβωρ καὶ Ερμων ἐν τῷ ὄνόματί σου ἀγαλλιάσονται.

¹⁴σὸς δὲ βραχίων μετὰ δυναστείας·

κραταιωθήτω ἡ χείρ σου, ὑψωθήτω ἡ δεξιά σου.

¹⁵δικαιοσύνη καὶ κρίμα ἐτοιμασία τοῦ θρόνου σου,

ἔλεος καὶ ἀλήθεια προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου.

¹⁶μακάριος δὲ λαὸς δὲ γινώσκων ἀλαλαγμόν·

κύριε, ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου πορεύσονται

¹⁷καὶ ἐν τῷ ὄνόματί σου ἀγαλλιάσονται ὅλην τὴν ἡμέραν

καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ὑψωθήσονται.

¹⁸ὅτι τὸ καύχημα τῆς δυνάμεως αὐτῶν εἶ σύ,

καὶ ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου ὑψωθήσεται τὸ κέρας ἡμῶν.

¹⁹ὅτι τοῦ κυρίου ἡ ἀντίλημψις

καὶ τοῦ ἀγίου Ισραὴλ βασιλέως ἡμῶν.

²⁰τότε ἐλάλησας ἐν ὁράσει τοῖς ὄσίοις σου

καὶ εἴπας Ἐθέμην βοήθειαν ἐπὶ δυνατόν,

ὕψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου·

²¹εὔρον Δαυιδ τὸν δοῦλόν μου,

ἐν ἐλαίῳ ἀγίῳ μου ἔχρισα αὐτόν.

²²ἡ γὰρ χείρ μου συναντιλήμψεται αὐτῷ,

καὶ δὲ βραχίων μου κατισχύσει αὐτόν.

²³οὐκ ὥφελήσει ἔχθρὸς ἐν αὐτῷ,

καὶ υἱὸς ἀνομίας οὐ προσθήσει τοῦ κακῶσαι αὐτόν.

²⁴καὶ συγκόψω τοὺς ἔχθρούς αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ

καὶ τοὺς μισοῦντας αὐτὸν τροπώσομαι.

²⁵καὶ ἡ ἀλήθεια μου καὶ τὸ ἔλεός μου μετ' αὐτοῦ,

καὶ ἐν τῷ ὄνόματί μου ὑψωθήσεται τὸ κέρας αὐτοῦ.

²⁶καὶ θήσομαι ἐν θαλάσσῃ χεῖρα αὐτοῦ

καὶ ἐν ποταμοῖς δεξιὰν αὐτοῦ.

²⁷αύτὸς ἐπικαλέσεται με Πατήρ μου εἴ σύ,
θεός μου καὶ ἀντιλήμπτωρ τῆς σωτηρίας μου.
²⁸κάγὼ πρωτότοκον θήσομαι αὐτόν,
ὑψηλὸν παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν τῆς γῆς.
²⁹εἰς τὸν αἰῶνα φυλάξω αὐτῷ τὸ ἔλεός μου,
καὶ ἡ διαθήκη μου πιστὴ αὐτῷ.
³⁰καὶ θήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος τὸ σπέρμα αὐτοῦ
καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ὡς τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ.
³¹ἐὰν ἐγκαταλίπωσιν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὸν νόμον μου
καὶ τοῖς κρίμασίν μου μὴ πορευθῶσιν,
³²ἐὰν τὰ δικαιώματά μου βεβηλώσουσιν
καὶ τὰς ἐντολάς μου μὴ φυλάξωσιν,
³³ἐπισκέψομαι ἐν ῥάβδῳ τὰς ἀνομίας αὐτῶν
καὶ ἐν μάστιξιν τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν,
³⁴τὸ δὲ ἔλεός μου οὐ μὴ διασκεδάσω ἀπ' αὐτοῦ
οὐδὲ μὴ ἀδικήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου
³⁵οὐδὲ μὴ βεβηλώσω τὴν διαθήκην μου
καὶ τὰ ἐκπορεύμενα διὰ τῶν χειλέων μου οὐ μὴ ἀθετήσω.
³⁶ἄπαξ ὡμοσα ἐν τῷ ἀγίῳ μου, εἰ τῷ Δαυὶδ ψεύσομαι
³⁷Τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μενεῖ
καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον μου
³⁸καὶ ὡς ἡ σελήνη κατηρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα.
καὶ ὁ μάρτυς ἐν οὐρανῷ πιστός.

διάψαλμα.

³⁹σὺ δὲ ἀπώσω καὶ ἔξουδένωσας,
ἀνεβάλου τὸν χριστόν σου.
⁴⁰κατέστρεψας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου,
ἐβεβήλωσας εἰς τὴν γῆν τὸ ἀγίασμα αὐτοῦ.
⁴¹καθεῖλες πάντας τοὺς φραγμοὺς αὐτοῦ,
ἔθου τὰ ὄχυρώματα αὐτοῦ δειλίαν.
⁴²διήρπασαν αὐτὸν πάντες οἱ διοδεύοντες ὁδόν,
ἐγενήθη ὄνειδος τοῖς γείτοσιν αὐτοῦ.
⁴³ὕψωσας τὴν δεξιὰν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ,
εὔφρανας πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.

⁴⁴ἀπέστρεψας τὴν βοήθειαν τῆς ρομφαίας αὐτοῦ
καὶ οὐκ ἀντελάβου αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ.

⁴⁵κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμοῦ αὐτόν,
τὸν θρόνον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν κατέρραξας.
⁴⁶ἐσμίκρυνας τὰς ἡμέρας τοῦ χρόνου αὐτοῦ,
κατέχεας αὐτοῦ αἰσχύνην.

διάψαλμα.

⁴⁷ἔως πότε, κύριε, ἀποστρέψεις εἰς τέλος,
ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ὀργὴ σου;
⁴⁸μνήσθητι τίς μου ἡ ὑπόστασις.
μὴ γὰρ ματαίως ἔκτισας πάντας τοὺς νίοὺς τῶν ἀνθρώπων;
⁴⁹τίς ἐστιν ἄνθρωπος, δις ζήσεται καὶ οὐκ ὅψεται θάνατον,
ρύσεται τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ἄδου;

διάψαλμα.

⁵⁰ποῦ εἰσιν τὰ ἐλέη σου τὰ ἀρχαῖα, κύριε,
ἄνθρωπος τῷ Δαυὶδ ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου;
⁵¹μνήσθητι, κύριε, τοῦ ὄνειδισμοῦ τῶν δούλων σου,
οὗ ὑπέσχον ἐν τῷ κόλπῳ μου, πολλῶν ἔθνῶν,
⁵²οὕ ὀνείδισαν οἱ ἔχθροί σου, κύριε,
οὕ ὀνείδισαν τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ χριστοῦ σου.
⁵³Εὔλογητὸς κύριος εἰς τὸν αἰῶνα.
γένοιτο γένοιτο.

89

¹Προσευχὴ τοῦ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ.

Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ·

²πρὸ τοῦ ὅρη γενηθῆναι
καὶ πλασθῆναι τὴν γῆν καὶ τὴν οἰκουμένην
καὶ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ἔως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ.
³μὴ ἀποστρέψῃς ἄνθρωπον εἰς ταπείνωσιν.
καὶ εἴπας Ἐπιστρέψατε, υἱοὶ ἀνθρώπων.
⁴ὅτι χίλια ἔτη ἐν ὀφθαλμοῖς σου
ώς ἡ ἡμέρα ἡ ἔχθρος, ἥτις διῆλθεν,
καὶ φυλακὴ ἐν νυκτὶ.
⁵τὰ ἔξουδενώματα αὐτῶν ἔτη ἔσονται.

τὸ πρωὶ ὥσεὶ χλόη παρέλθοι,
⁶τὸ πρωὶ ἀνθήσαι καὶ παρέλθοι,
 τὸ ἐσπέρας ἀποπέσοι, σκληρυνθείη καὶ ξηρανθείη.
⁷ὅτι ἔξελίπομεν ἐν τῇ ὄργῃ σου
 καὶ ἐν τῷ θυμῷ σου ἐταράχθημεν.
⁸ἔθου τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐνώπιόν σου·
 ὁ αἰών ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου.
⁹ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἔξελιπον,
 καὶ ἐν τῇ ὄργῃ σου ἔξελίπομεν·
 τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνην ἐμελέτων.
¹⁰αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν, ἐν αὐτοῖς ἐβδομήκοντα ἔτη,
 ἐὰν δὲ ἐν δυναστείαις, ὅγδοήκοντα ἔτη,
 καὶ τὸ πλεῖον αὐτῶν κόπος καὶ πόνος·
 δτι ἐπῆλθεν πραῦτης ἐφ' ἡμᾶς, καὶ παιδευθησόμεθα.
¹¹τίς γινώσκει τὸ κράτος τῆς ὄργῆς σου
 καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου σου τὸν θυμόν σου;
¹²ἔξαριθμήσασθαι τὴν δεξιάν σου οὕτως γνώρισον
 καὶ τοὺς πεπεδημένους τῇ καρδίᾳ ἐν σοφίᾳ.
¹³ἐπίστρεψον, κύριε· ἔως πότε;
 καὶ παρακλήθητι ἐπὶ τοῖς δούλοις σου.
¹⁴ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωὶ τοῦ ἐλέονς σου
 καὶ ἡγαλλιασάμεθα καὶ εὐφράνθημεν
 ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν.
¹⁵εὐφράνθημεν ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπείνωσας ἡμᾶς,
 ἐτῶν, ὧν εἴδομεν κακά.
¹⁶καὶ ἴδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ τὰ ἔργα σου
 καὶ ὁδγησον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν,
¹⁷καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς,
 καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον ἐφ' ἡμᾶς.

90

¹Αἴνος ὡδῆς τῷ Δαυιδ.

Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ ὑψίστου
 ἐν σκέπῃ τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσεται.
²ἔρει τῷ κυρίῳ Ἀντιλήμπτωρ μου εἰ καὶ καταφυγὴ μου,

δ θεός μου, ἐλπιῶ ἐπ' αὐτόν,
3ὅτι αὐτὸς ρύσεται με ἐκ παγίδος θηρευτῶν
καὶ ἀπὸ λόγου ταραχώδους.
4ἐν τοῖς μεταφρένοις αὐτοῦ ἐπισκιάσει σοι,
καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐλπιεῖς.
5πλω κυκλώσει σε ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ.
5οὺ φοβηθήσῃ ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ,
ἀπὸ βέλους πετομένου ἡμέρας,
6ἀπὸ πράγματος διαπορευομένου ἐν σκότει,
ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ.
7πεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους σου χιλιὰς
καὶ μυριὰς ἐκ δεξιῶν σου,
πρὸς σὲ δὲ οὐκ ἐγγιεῖ.
8πλὴν τοῖς ὁφθαλμοῖς σου κατανοήσεις
καὶ ἀνταπόδοσιν ἀμαρτωλῶν ὅψη.
9ὅτι σύ, κύριε, ἡ ἐλπίς μου·
τὸν ὄψιστον ἔθου καταφυγήν σου.
10οὐ προσελεύσεται πρὸς σὲ κακά,
καὶ μάστιξ οὐκ ἐγγιεῖ τῷ σκηνώματί σου,
11ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ
τοῦ διαφυλάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.
12ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε,
μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.
13ἐπ' ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπιβήσῃ
καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα.
14ὅτι ἐπ' ἐμὲ ἥλπισεν, καὶ ρύσομαι αὐτόν.
σκεπάσω αὐτόν, ὅτι ἔγνω τὸ δόνομά μου.
15ἐπικαλέσεται με, καὶ εἰσακούσομαι αὐτοῦ,
μετ' αὐτοῦ εἰμι ἐν θλίψει
καὶ ἐξελοῦμαι καὶ δοξάσω αὐτόν.
16μακρότητα ἡμερῶν ἐμπλήσω αὐτὸν
καὶ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου.

¹Ψαλμὸς ὡδῆς, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου.

²Αγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι τῷ κυρίῳ
καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου, ὑψιστε,
³τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρωὶ τὸ ἔλεός σου
καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα
⁴ἐν δεκαχόρδῳ ψαλτηρίῳ μετ' ὡδῆς ἐν κιθάρᾳ.
⁵ὅτι εὐφρανάς με, κύριε, ἐν τῷ ποιήματί σου,
καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου ἀγαλλιάσομαι.
⁶ώς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, κύριε.
σφόδρα ἐβαθύνθησαν οἱ διαλογισμοί σου.
⁷ἀνὴρ ἄφρων οὐ γνώσεται,
καὶ ἀσύνετος οὐ συνήσει ταῦτα.
⁸ἐν τῷ ἀνατεῖλαι τοὺς ἀμαρτωλοὺς ὡς χόρτον
καὶ διέκυψαν πάντες οἱ ἔργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
ὅπως ἀν ἔξολεθρευθῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
⁹σὺ δὲ ὑψιστος εἰς τὸν αἰῶνα, κύριε.
¹⁰ὅτι ἴδοὺ οἱ ἔχθροί σου ἀπολοῦνται,
καὶ διασκορπισθήσονται πάντες οἱ ἔργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
¹¹καὶ ὑψωθήσεται ὡς μονοκέρωτος τὸ κέρας μου
καὶ τὸ γῆράς μου ἐν ἐλαίῳ πίονι,
¹²καὶ ἐπεῖδεν ὁ ὁφθαλμός μου ἐν τοῖς ἔχθροῖς μου,
καὶ ἐν τοῖς ἐπανιστανομένοις ἐπ' ἐμὲ πονηρευομένοις ἀκούσεται τὸ οὖς μου.
¹³δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει,
ώσει κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται.
¹⁴πεφυτευμένοι ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου
ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἔξανθήσουσιν.
¹⁵ἔτι πληθυνθήσονται ἐν γήρει πίονι
καὶ εὐπαθοῦντες ἔσονται
¹⁶τοῦ ἀναγγέλαι ὅτι εὐθής κύριος ὁ θεός μου
καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ.

92

¹Εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ προσαββάτου, ὅτε κατώκισται ἡ γῆ· αἶνος ὁδῆς τῷ
Δαυὶδ.

‘Ο κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο,
ἐνεδύσατο κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.
καὶ γὰρ ἐστερέωσεν τὴν οἰκουμένην, ἵτις οὐ σαλευθήσεται.
²ἔτοιμος ὁ θρόνος σου ἀπὸ τότε,
ἀπὸ τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ.
³ἐπῆραν οἱ ποταμοί, κύριε,
ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ φωνὰς αὐτῶν.
⁴ἀπὸ φωνῶν ὑδάτων πολλῶν
θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης,
θαυμαστὸς ἐν ὑψηλοῖς ὁ κύριος.
⁵τὰ μαρτύρια σου ἐπιστώθησαν σφόδρα.
τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἄγιασμα, κύριε,
εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

93

¹Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ, τετράδι σαββάτων.

‘Ο θεὸς ἐκδικήσεων κύριος,
ὁ θεὸς ἐκδικήσεων ἐπαρρησιάσατο.
²ὑψώθητι, ὁ κρίνων τὴν γῆν,
ἀπόδος ἀνταπόδοσιν τοῖς ὑπερηφάνοις.
³ἔως πότε ἀμαρτωλοί, κύριε,
ἔως πότε ἀμαρτωλοὶ καυχήσονται,
⁴φθέγξονται καὶ λαλήσουσιν ἀδικίαν,
λαλήσουσιν πάντες οἱ ἔργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν;
⁵τὸν λαόν σου, κύριε, ἐταπείνωσαν
καὶ τὴν κληρονομίαν σου ἐκάκωσαν
⁶χήραν καὶ προσήλυτον ἀπέκτειναν
καὶ ὄρφανοὺς ἐφόνευσαν
⁷καὶ εἶπαν Οὐκ ὄψεται κύριος,
οὐδὲ συνήσει ὁ θεὸς τοῦ Ιακωβ.
⁸σύνετε δή, ἄφρονες ἐν τῷ λαῷ,
καί, μωροί, ποτὲ φρονήσατε.

⁹ό φυτεύσας τὸ οὗς οὐχὶ ἀκούει,
ἢ ὁ πλάσας τὸν ὄφθαλμὸν οὐ κατανοεῖ;
¹⁰ό παιδεύων ἔθνη οὐχὶ ἐλέγξει,
ὅ διδάσκων ἄνθρωπον γνῶσιν,
¹¹κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων ὅτι εἰσὶν μάταιοι.
¹²μακάριος ἄνθρωπος, ὃν ἂν σὺ παιδεύσῃς, κύριε,
καὶ ἐκ τοῦ νόμου σου διδάξῃς αὐτὸν
¹³τοῦ πραῦναι αὐτῷ ἀφ' ἡμερῶν πονηρῶν,
ἔως οὗ ὁρυγῇ τῷ ἀμαρτωλῷ βόθρος.
¹⁴ὅτι οὐκ ἀπώσεται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ
καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ οὐκ ἐγκαταλείψει,
¹⁵ἔως οὗ δικαιοσύνη ἐπιστρέψῃ εἰς κρίσιν
καὶ ἔχόμενοι αὐτῆς πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.
διάψαλμα.
¹⁶τίς ἀναστήσεται μοι ἐπὶ πονηρευομένους,
ἢ τίς συμπαραστήσεται μοι ἐπὶ ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν;
¹⁷εἰ μὴ ὅτι κύριος ἐβοήθησέν μοι,
παρὰ βραχὺ παρώκησεν τῷ ἄδη ἢ ψυχή μου.
¹⁸εἰ ἔλεγον Σεσάλευται ὁ πούς μου,
τὸ ἔλεός σου, κύριε, βοηθεῖ μοι.
¹⁹κύριε, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ὀδυνῶν μου ἐν τῇ καρδίᾳ μου
αἱ παρακλήσεις σου ἡγάπησαν τὴν ψυχήν μου.
²⁰μὴ συμπροσέσται σοι θρόνος ἀνομίας,
ὁ πλάσσων κόπον ἐπὶ προστάγματι;
²¹θηρεύσουσιν ἐπὶ ψυχὴν δικαίου
καὶ αἷμα ἀθῶν καταδικάσονται.
²²καὶ ἐγένετό μοι κύριος εἰς καταφυγὴν
καὶ ὁ θεός μου εἰς βοηθὸν ἐλπίδος μου.
²³καὶ ἀποδώσει αὐτοῖς τὴν ἀνομίαν αὐτῶν,
καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν
ἀφανιεῖ αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

94

¹Αἴνος ὡδῆς τῷ Δαυιδ.

Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ κυρίῳ,
ἀλαλάξωμεν τῷ θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν.
²προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει
καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν αὐτῷ.
³ὅτι θεὸς μέγας κύριος
καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς.
⁴ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς,
καὶ τὰ ὑψη τῶν ὁρέων αὐτοῦ εἰσιν.
⁵ὅτι αὐτοῦ ἔστιν ἡ θάλασσα, καὶ αὐτὸς ἐποίησεν αὐτήν,
καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἔπλασαν.
⁶δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ
καὶ κλαύσωμεν ἐναντίον κυρίου τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς.
⁷ὅτι αὐτός ἔστιν ὁ θεὸς ἡμῶν,
καὶ ἡμεῖς λαὸς νομῆς αὐτοῦ
καὶ πρόβατα χειρὸς αὐτοῦ.
σήμερον, ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
⁸μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ
κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ,
⁹οὗ ἐπείρασαν οἱ πατέρες ὑμῶν,
ἐδοκίμασαν καὶ εἶδοσαν τὰ ἔργα μου.
¹⁰τεσσαράκοντα ἔτη προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ
καὶ εἴπα Ἄει πλανῶνται τῇ καρδίᾳ
καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου,
¹¹ώς ὅμοσα ἐν τῇ ὁργῇ μου
Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.

95

¹Οτε ὁ οἶκος ὠκοδομεῖτο μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν· ὡδὴ τῷ Δαυιδ.

²Ἄσατε τῷ κυρίῳ ἄσμα καινόν,
ἄσατε τῷ κυρίῳ, πᾶσα ἡ γῆ.
³ἄσατε τῷ κυρίῳ, εὐλογήσατε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ.
Ἄναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν τὴν δόξαν αὐτοῦ,

ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ.
⁴ὅτι μέγας κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα,
 φοβερός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς.
⁵ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἔθνων δαιμόνια,
 ὁ δὲ κύριος τοὺς οὐρανοὺς ἐποίησεν.
⁶έξομολόγησις καὶ ὥραιότης ἐνώπιον αὐτοῦ,
 ἀγιωσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἀγιάσματι αὐτοῦ.
⁷ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ, αἱ πατριαι τῶν ἔθνων,
 ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ τιμήν.
⁸ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν δόνόματι αὐτοῦ,
 ἄρατε θυσίας καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ.
⁹προσκυνήσατε τῷ κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ,
 σαλευθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.
¹⁰εἴπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν Ὁ κύριος ἐβασίλευσεν,
 καὶ γὰρ κατώρθωσεν τὴν οἰκουμένην, ἵτις οὐ σαλευθήσεται,
 κρινεῖ λαοὺς ἐν εὐθύτητι.
¹¹εὔφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοί, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ,
 σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.
¹²χαρήσεται τὰ πεδία καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς,
 τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ
¹³πρὸ προσώπου κυρίου, ὅτι ἔρχεται,
 ὅτι ἔρχεται κρῖναι τὴν γῆν.
 κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ
 καὶ λαοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ αὐτοῦ.

96

¹Τῷ Δαυιδ, ὅτε ἡ γῆ αὐτοῦ καθίσταται.
 Ὁ κύριος ἐβασίλευσεν, ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ,
 εὔφρανθήτωσαν νῆσοι πολλαί.
²νεφέλη καὶ γνόφος κύκλῳ αὐτοῦ,
 δικαιοσύνη καὶ κρίμα κατόρθωσις τοῦ θρόνου αὐτοῦ.
³πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ προπορεύεσται
 καὶ φλογιεῖ κύκλῳ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.
⁴ἔφαναν αἱ ἀστραπαὶ αὐτοῦ τῇ οἰκουμένῃ,
 εἶδεν καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ.

5τὰ ὅρη ἐτάκησαν ὡσεὶ κηρὸς ἀπὸ προσώπου κυρίου,
ἀπὸ προσώπου κυρίου πάσης τῆς γῆς.
6ἀνήγγειλαν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ,
καὶ εἶδοσαν πάντες οἱ λαοὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ.
7αἰσχυνθήτωσαν πάντες οἱ προσκυνοῦντες τοῖς γλυπτοῖς
οἱ ἔγκαυχώμενοι ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν.
προσκυνήσατε αὐτῷ, πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ.
8ῆκουσεν καὶ εὐφράνθη Σιων,
καὶ ἡγαλλιάσαντο αἱ θυγατέρες τῆς Ιουδαίας
ἔνεκεν τῶν κριμάτων σου, κύριε.
9ὅτι σὺ εἴς κύριος ὁ ὑψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν,
σφόδρα ὑπερψώθης ὑπὲρ πάντας τοὺς θεούς.
10οἱ ἀγαπῶντες τὸν κύριον, μισεῖτε πονηρόν.
φυλάσσει κύριος τὰς ψυχὰς τῶν ὁσίων αὐτοῦ,
ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλῶν ῥύσεται αὐτούς.
11φῶς ἀνέτειλεν τῷ δικαίῳ
καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ εὐφροσύνη.
12εὐφράνθητε, δίκαιοι, ἐπὶ τῷ κυρίῳ
καὶ ἔξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀγιωσύνης αὐτοῦ.

97

¹Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

Ἄισατε τῷ κυρίῳ ἄσμα καινόν,
ὅτι θαυμαστὰ ἐποίησεν κύριος.
ἔσωσεν αὐτῷ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ
καὶ ὁ βραχίων ὁ ἄγιος αὐτοῦ.
2έγνώρισεν κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ,
ἐναντίον τῶν ἐθνῶν ἀπεκάλυψεν τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.
3έμνήσθη τοῦ ἐλέους αὐτοῦ τῷ Ιακωβ
καὶ τῆς ἀληθείας αὐτοῦ τῷ οἴκῳ Ισραηλ.
εἶδοσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ ἡμῶν.
4ἀλαλάξατε τῷ θεῷ, πᾶσα ἡ γῆ,
ἄσατε καὶ ἀγαλλιᾶσθε καὶ ψάλατε.
5ψάλατε τῷ κυρίῳ ἐν κιθάρᾳ,
ἐν κιθάρᾳ καὶ φωνῇ ψαλμοῦ.

⁶ἐν σάλπιγξιν ἐλαταῖς καὶ φωνῇ σάλπιγγος κερατίνης
ἀλαλάξατε ἐνώπιον τοῦ βασιλέως κυρίου.
⁷σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς,
ἡ οἰκουμένη καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ·
⁸ποταμοὶ κροτήσουσιν χειρὶ ἐπὶ τὸ αὐτό,
τὰ ὅρη ἀγαλλιάσονται,
⁹ὅτι ἥκει κρῖναι τὴν γῆν·
κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ
καὶ λαοὺς ἐν εὐθύτητι.

98

¹Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

Ο κύριος ἐβασίλευσεν, ὁργιζέσθωσαν λαοί·
οἱ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβιν, σαλευθήτω ἡ γῆ.
²κύριος ἐν Σιων μέγας
καὶ ὑψηλός ἔστιν ἐπὶ πάντας τοὺς λαούς.
³ἔξομολογησάσθωσαν τῷ ὄνόματί σου τῷ μεγάλῳ,
ὅτι φοβερὸν καὶ ἅγιόν ἔστιν.
⁴καὶ τιμὴ βασιλέως κρίσιν ἀγαπᾶ·
σὺ ἡτοίμασας εὐθύτητας,
κρίσιν καὶ δικαιοσύνην ἐν Ιακωβ σὺ ἐποίησας.
⁵Ὕψοῦτε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν
καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ,
ὅτι ἅγιός ἔστιν.
⁶Μωυσῆς καὶ Ααρὼν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ,
καὶ Σαμουὴλ ἐν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
ἐπεκαλοῦντο τὸν κύριον, καὶ αὐτὸς ἐπήκουσεν αὐτῶν,
⁷ἐν στύλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς αὐτούς.
ἐφύλασσον τὰ μαρτύρια αὐτοῦ
καὶ τὰ προστάγματα, ἀ ἔδωκεν αὐτοῖς.
⁸κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, σὺ ἐπήκουες αὐτῶν.
ὁ θεός, σὺ εὐίλατος ἐγίνου αὐτοῖς
καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν.
⁹Ὕψοῦτε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν
καὶ προσκυνεῖτε εἰς ὅρος ἅγιον αὐτοῦ,

ὅτι ἄγιος κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

99

¹Ψαλμὸς εἰς ἔξομολόγησιν.

Ἄλαλάξατε τῷ κυρίῳ, πᾶσα ἡ γῆ,
δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ,
εἰσέλθατε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει.
γνῶτε ὅτι κύριος, αὐτός ἐστιν ὁ θεός,
αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς καὶ οὐχ ἡμεῖς,
λαὸς αὐτοῦ καὶ πρόβατα τῆς νομῆς αὐτοῦ.
εἰσέλθατε εἰς τὰς πύλας αὐτοῦ ἐν ἔξομολογήσει,
εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ ἐν ὕμνοις.
ἔξομολογεῖσθε αὐτῷ, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
ὅτι χρηστὸς κύριος, εἰς τὸν αἰώνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
καὶ ἔως γενεᾶς καὶ γενεᾶς ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ.

100

¹Τῷ Δαυιδ ψαλμός.

Ἐλεος καὶ κρίσιν ἄσομαί σοι, κύριε.
ψαλῶ καὶ συνήσω ἐν ὁδῷ ἀμώμῳ· πότε ἥξεις πρός με;
διεπορευόμην ἐν ἀκακίᾳ καρδίας μου ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου μου.
ζοὺ προεθέμην πρὸ ὁφθαλμῶν μου πρᾶγμα παράνομον,
ποιοῦντας παραβάσεις ἐμίσησα.
ούκ ἐκολλήθη μοι καρδία σκαμβή,
ἐκκλίνοντος ἀπ' ἐμοῦ τοῦ πονηροῦ οὐκ ἐγίνωσκον.
τὸν καταλαλοῦντα λάθρᾳ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, τοῦτον ἔξεδίωκον.
ὑπερηφάνῳ ὁφθαλμῷ καὶ ἀπλήστῳ καρδίᾳ, τούτῳ οὐ συνήσθιον.
οἱ ὁφθαλμοί μου ἐπὶ τοὺς πιστοὺς τῆς γῆς τοῦ συγκαθῆσθαι αὐτοὺς μετ' ἐμοῦ.
πορευόμενος ἐν ὁδῷ ἀμώμῳ, οὗτός μοι ἐλειτούργει.
τού κατώκει ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας μου ποιῶν ὑπερηφανίαν,
λαλῶν ἄδικα οὐ κατεύθυνεν ἐναντίον τῶν ὁφθαλμῶν μου.
εἰς τὰς πρωίας ἀπέκτεννον πάντας τοὺς ἀμαρτωλοὺς τῆς γῆς
τοῦ ἔξολεθρεῦσαι ἐκ πόλεως κυρίου πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν.

¹Προσευχὴ τῷ πτωχῷ, ὅταν ἀκηδιάσῃ καὶ ἐναντίον κυρίου ἐκχέη τὴν δέησιν αὐτοῦ.

²Εἰσάκουσον, κύριε, τῆς προσευχῆς μου,
καὶ ἡ κραυγὴ μου πρὸς σὲ ἐλθάτω.
³μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ’ ἐμοῦ·
ἐν ᾧ ἂν ἡμέρᾳ θλίβωμαι, κλῖνον τὸ οὖς σου πρός με·
ἐν ᾧ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαι σε, ταχὺ εἰσάκουσόν μου.
⁴ὅτι ἔξέλιπον ὥσει καπνὸς αἱ ἡμέραι μου,
καὶ τὰ ὄστα μου ὥσει φρύγιον συνεφρύγησαν.
⁵ἔπλήγη ὥσει χόρτος καὶ ἔξηράνθη ἡ καρδία μου,
ὅτι ἐπελαθόμην τοῦ φαγεῖν τὸν ἄρτον μου.
⁶ἀπὸ φωνῆς τοῦ στεναγμοῦ μου
ἐκολλήθη τὸ ὄστον μου τῇ σαρκὶ μου.
⁷ώμοιώθην πελεκᾶν ἐρημικῷ,
ἐγενήθην ὥσει νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ,
⁸ἡγρύπνησα καὶ ἐγενήθην
ὥσει στρουθίον μονάζον ἐπὶ δῶματι.
⁹ὅλην τὴν ἡμέραν ὡνείδιζόν με οἱ ἔχθροί μου,
καὶ οἱ ἐπαινοῦντές με κατ’ ἐμοῦ ὕμνυσον.
¹⁰ὅτι σποδὸν ὥσει ἄρτον ἔφαγον
καὶ τὸ πόμα μου μετὰ κλαυθμοῦ ἐκίρνων
¹¹ἀπὸ προσώπου τῆς ὄργῆς σου καὶ τοῦ θυμοῦ σου,
ὅτι ἐπάρας κατέρραξάς με.
¹²αἱ ἡμέραι μου ὥσει σκιὰ ἐκλίθησαν,
καὶ ἐγὼ ὥσει χόρτος ἔξηράνθην.
¹³σὺ δέ, κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα μένεις,
καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.
¹⁴σὺ ἀναστὰς οἰκτιρήσεις τὴν Σιων,
ὅτι καιρὸς τοῦ οἰκτιρῆσαι αὐτήν, ὅτι ἥκει καιρός.
¹⁵ὅτι εὐδόκησαν οἱ δοῦλοί σου τοὺς λίθους αὐτῆς
καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς οἰκτιρήσουσιν.
¹⁶καὶ φοβηθήσονται τὰ ἔθνη τὸ ὄνομα κυρίου
καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς τὴν δόξαν σου,

¹⁷ὅτι οίκοδομήσει κύριος τὴν Σιων
καὶ ὁφθήσεται ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ.
¹⁸ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν ταπεινῶν
καὶ οὐκ ἔξουδένωσεν τὴν δέησιν αὐτῶν.
¹⁹γραφήτω αὕτη εἰς γενεὰν ἑτέραν,
καὶ λαὸς ὁ κτιζόμενος αἰνέσει τὸν κύριον,
²⁰ὅτι ἔξεκυψεν ἐξ ὑψους ἀγίου αὐτοῦ,
κύριος ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλεψεν
²¹τοῦ ἀκοῦσαι τὸν στεναγμὸν τῶν πεπεδημένων,
τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων,
²²τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐν Σιων τὸ ὄνομα κυρίου
καὶ τὴν αἴνεσιν αὐτοῦ ἐν Ιερουσαλημ
²³ἐν τῷ συναχθῆναι λαοὺς ἐπὶ τὸ αὐτὸ
καὶ βασιλείας τοῦ δουλεύειν τῷ κυρίῳ.
²⁴ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἵσχυος αὐτοῦ
Τὴν δλιγότητα τῶν ἡμερῶν μου ἀνάγγειλόν μοι.
²⁵μὴ ἀναγάγης με ἐν ἡμίσει ἡμερῶν μου,
ἐν γενεᾷ γενεῶν τὰ ἔτη σου.
²⁶κατ' ἀρχὰς σύ, κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας,
καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί.
²⁷αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμενεῖς,
καὶ πάντες ὡς ἴματιον παλαιωθήσονται,
καὶ ὥσει περιβόλαιον ἀλλάξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγήσονται.
²⁸σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.
²⁹οἱ υἱοὶ τῶν δούλων σου κατασκηνώσουσιν,
καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα κατευθυνθήσεται.

102

¹Τῷ Δαυιδ.

Εὔλόγει, ἡ ψυχή μου, τὸν κύριον
καί, πάντα τὰ ἐντός μου, τὸ ὄνομα τὸ ἄγιον αὐτοῦ.
²εὔλόγει, ἡ ψυχή μου, τὸν κύριον
καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς ἀνταποδόσεις αὐτοῦ.
³τὸν εὐιλατεύοντα πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου,
τὸν ἴώμενον πάσας τὰς νόσους σου.

⁴τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωήν σου,
τὸν στεφανοῦντά σε ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς.
⁵τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου,
ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ νεότης σου.
⁶ποιῶν ἐλεημοσύνας ὁ κύριος
καὶ κρίμα πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις.
⁷ἐγνώρισεν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τῷ Μωυσῆ,
τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ.
⁸οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ κύριος,
μακρόθυμος καὶ πολυέλεος.
⁹οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται
οὐδὲ εἰς τὸν αἰώνα μηνιεῖ.
¹⁰οὐ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν
οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν
¹¹ὅτι κατὰ τὸ ὄψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς
ἐκραταίωσεν κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν.
¹²καθ' ὅσον ἀπέχουσιν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν,
ἐμάκρυνεν ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν.
¹³καθὼς οἰκτίρει πατὴρ υἱούς,
οἰκτίρησεν κύριος τοὺς φοβουμένους αὐτόν,
¹⁴ὅτι αὐτὸς ἔγνω τὸ πλάσμα ἡμῶν.
μνήσθητι ὅτι χοῦς ἐσμεν.
¹⁵ἄνθρωπος, ὃσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ.
ὣς εὶς ἄνθος τοῦ ἀγροῦ, οὕτως ἐξανθήσει.
¹⁶ὅτι πνεῦμα διῆλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπάρξει
καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ.
¹⁷τὸ δὲ ἔλεος τοῦ κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν,
καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱὸν υἱῶν
¹⁸τοῖς φυλάσσουσιν τὴν διαθήκην αὐτοῦ
καὶ μεμνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι αὐτάς.
¹⁹κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ ἡτοίμασεν τὸν θρόνον αὐτοῦ,
καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει.
²⁰εὔλογεῖτε τὸν κύριον, πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ,
δυνατὸὶ ἴσχύι ποιοῦντες τὸν λόγον αὐτοῦ

τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ.
21εὔλογεῖτε τὸν κύριον, πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ,
λειτουργοὶ αὐτοῦ ποιοῦντες τὸ θέλημα αὐτοῦ.
22εὔλογεῖτε τὸν κύριον, πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ
ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ.
εὐλόγει, ἡ ψυχή μου, τὸν κύριον.

103

¹Τῷ Δαυιδ.

Εὐλόγει, ἡ ψυχή μου, τὸν κύριον.
κύριε ὁ θεός μου, ἐμεγαλύνθης σφόδρα,
ἔξομολόγησιν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσω
2ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἴματιον,
ἐκτείνων τὸν οὐρανὸν ὥσει δέρριν.
3ὁ στεγάζων ἐν ὅδασιν τὰ ὑπερῷα αὐτοῦ,
ὅ τιθεὶς νέφη τὴν ἐπίβασιν αὐτοῦ,
ὅ περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων.
4ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πῦρ φλέγον.
5έθεμελίωσεν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς,
οὐ κλιθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
6ἄβυσσος ὡς ἴματιον τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ,
ἐπὶ τῶν ὁρέων στήσονται ὕδατα.
7ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου φεύξονται,
ἀπὸ φωνῆς βροντῆς σου δειλιάσουσιν.
8ἀναβαίνουσιν ὅρη καὶ καταβαίνουσιν πεδία
εἰς τόπον, δὲν ἐθεμελίωσας αὐτοῖς.
9ὅριον ἔθου, δὲ οὐ παρελεύσονται,
οὐδὲ ἐπιστρέψουσιν καλύψαι τὴν γῆν.
10δὲ ἐξαποστέλλων πηγὰς ἐν φάραγξιν,
ἀνὰ μέσον τῶν ὁρέων διελεύσονται ὕδατα.
11ποτιοῦσιν πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ,
προσδέξονται ὄναγροι εἰς δίψαν αὐτῶν.
12ἐπ' αὐτὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσει,
ἐκ μέσου τῶν πετρῶν δώσουσιν φωνήν.

¹³ποτίζων ὅρη ἐκ τῶν ὑπερῷων αὐτοῦ,
ἀπὸ καρποῦ τῶν ἔργων σου χορτασθήσεται ἡ γῆ.
¹⁴εξανατέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσιν
καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων
τοῦ ἔξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς.
¹⁵καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου
τοῦ ἱλαρῦναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ,
καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει.
¹⁶χορτασθήσεται τὰ ξύλα τοῦ πεδίου,
αἱ κέδροι τοῦ Λιβάνου, ἀς ἐφύτευσεν.
¹⁷ἐκεῖ στρουθία ἐννοσσεύσουσιν,
τοῦ ἐρωδιοῦ ἡ οἰκία ἥγεῖται αὐτῶν.
¹⁸ὅρη τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἐλάφοις,
πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρογρυλλίοις.
¹⁹ἐποίησεν σελήνην εἰς καιρούς,
ὅ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ.
²⁰ἔθου σκότος, καὶ ἐγένετο νύξ,
ἐν αὐτῇ διελεύσονται πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ,
²¹σκύμνοι ὡρυόμενοι ἀρπάσαι
καὶ ζητῆσαι παρὰ τοῦ θεοῦ βρῶσιν αὐτοῖς.
²²ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, καὶ συνήχθησαν
καὶ ἐν ταῖς μάνδραις αὐτῶν κοιτασθήσονται.
²³ἔξελεύσεται ἀνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ
καὶ ἐπὶ τὴν ἔργασίαν αὐτοῦ ἔως ἐσπέρας.
²⁴ώς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, κύριε.
πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας,
ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτήσεώς σου.
²⁵αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος,
ἐκεῖ ἐρπετά, ὃν οὐκ ἔστιν ἀριθμός,
ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων.
²⁶ἐκεῖ πλοῖα διαπορεύονται,
δράκων οὖτος, ὃν ἐπλασας ἐμπαίζειν αὐτῷ.
²⁷πάντα πρὸς σὲ προσδοκῶσιν
δοῦναι τὴν τροφὴν αὐτοῖς εὔκαιρον.

²⁸δόντος σου αύτοῖς συλλέξουσιν,
ἀνοίξαντος δέ σου τὴν χεῖρα τὰ σύμπαντα πλησθήσονται χρηστότητος.
²⁹ἀποστρέψαντος δέ σου τὸ πρόσωπον ταραχθήσονται·
ἀντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, καὶ ἐκλείψουσιν
καὶ εἰς τὸν χοῦν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν.
³⁰ἔξαποστελεῖς τὸ πνεῦμά σου, καὶ κτισθήσονται,
καὶ ἀνακαινιεῖς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.
³¹ἥτω ἡ δόξα κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα,
εὐφρανθήσεται κύριος ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.
³²ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν,
ὅς ἀπτόμενος τῶν ὄρέων καὶ καπνίζονται.
³³ἄσω τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ζωῇ μου,
ψαλῶ τῷ θεῷ μου, ἔως ὑπάρχω.
³⁴ἥδυνθείη αὐτῷ ἡ διαλογή μου,
ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ κυρίῳ.
³⁵ἐκλίποισαν ἀμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς
καὶ ἄνομοι ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐτούς.
εὐλόγει, ἡ ψυχή μου, τὸν κύριον.

104

¹Αληλουια.

¹Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
ἀπαγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν τὰ ἔργα αὐτοῦ.
²ἄσσατε αὐτῷ καὶ ψάλατε αὐτῷ,
διηγήσασθε πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ.
³ἐπαινεῖσθε ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἀγίῳ αὐτοῦ,
εὐφρανθήτω καρδία ζητούντων τὸν κύριον.
⁴ζητήσατε τὸν κύριον καὶ κραταιώθητε,
ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ παντός.
⁵μνήσθητε τῶν θαυμασίων αὐτοῦ, ὃν ἐποίησεν,
τὰ τέρατα αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα τοῦ στόματος αὐτοῦ,
⁶σπέρμα Αβρααμ δοῦλοι αὐτοῦ,
νίοι Iακωβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ.
⁷αὐτὸς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν,
ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ.

⁸έμνησθη εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ,
λόγου, οὗ ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς,
⁹δὸν διέθετο τῷ Αβρααμ,
καὶ τοῦ ὄρκου αὐτοῦ τῷ Ισαακ
¹⁰καὶ ἔστησεν αὐτὴν τῷ Ιακωβ εἰς πρόσταγμα
καὶ τῷ Ισραὴλ διαθήκην αἰώνιον
¹¹λέγων Σοὶ δώσω τὴν γῆν Χανααν
σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν.
¹²ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἀριθμῷ βραχεῖς,
ὅλιγοστοὺς καὶ παροίκους ἐν αὐτῇ
¹³καὶ διῆλθον ἐξ ἔθνους εἰς ἔθνος,
ἐκ βασιλείας εἰς λαὸν ἔτερον.
¹⁴οὐκ ἀφῆκεν ἄνθρωπον ἀδικῆσαι αὐτοὺς
καὶ ἤλεγξεν ὑπὲρ αὐτῶν βασιλεῖς
¹⁵Μὴ ἀπτεσθε τῶν χριστῶν μου
καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρεύεσθε.
¹⁶καὶ ἐκάλεσεν λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν,
πᾶν στήριγμα ἄρτου συνέτριψεν.
¹⁷ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἄνθρωπον,
εἰς δοῦλον ἐπράθη Ιωσηφ.
¹⁸ἐταπείνωσαν ἐν πέδαις τοὺς πόδας αὐτοῦ,
σίδηρον διῆλθεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ
¹⁹μέχρι τοῦ ἐλθεῖν τὸν λόγον αὐτοῦ,
τὸ λόγιον κυρίου ἐπύρωσεν αὐτόν.
²⁰ἀπέστειλεν βασιλεὺς καὶ ἔλυσεν αὐτόν,
ἄρχων λαῶν, καὶ ἀφῆκεν αὐτόν.
²¹κατέστησεν αὐτὸν κύριον τοῦ οἴκου αὐτοῦ
καὶ ἄρχοντα πάσης τῆς κτήσεως αὐτοῦ
²²τοῦ παιδεῦσαι τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ ὡς ἑαυτὸν
καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτοῦ σοφίσαι.
²³καὶ εἰσῆλθεν Ισραὴλ εἰς Αἴγυπτον,
καὶ Ιακωβ παρώκησεν ἐν γῇ Χαμ.
²⁴καὶ ηὔξησεν τὸν λαὸν αὐτοῦ σφόδρα
καὶ ἐκραταίωσεν αὐτὸν ὑπὲρ τοὺς ἔχθροὺς αὐτοῦ.

²⁵μετέστρεψεν τὴν καρδίαν αὐτῶν τοῦ μισῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ,
τοῦ δολιοῦσθαι ἐν τοῖς δούλοις αὐτοῦ.

²⁶Ἐξαπέστειλεν Μωυσῆν τὸν δοῦλον αὐτοῦ,
Αρων, δὲν ἔξελέξατο αὐτόν.

²⁷Ἐθετο ἐν αὐτοῖς τοὺς λόγους τῶν σημείων αὐτοῦ
καὶ τῶν τεράτων ἐν γῇ Χαμ.

²⁸Ἐξαπέστειλεν σκότος, καὶ ἐσκότασεν,
καὶ παρεπίκραναν τοὺς λόγους αὐτοῦ.

²⁹Μετέστρεψεν τὰ ὄδατα αὐτῶν εἰς αἴμα
καὶ ἀπέκτεινεν τοὺς ἰχθύας αὐτῶν.

³⁰Ἐξῆρψεν ἡ γῆ αὐτῶν βατράχους
ἐν τοῖς ταμιείοις τῶν βασιλέων αὐτῶν.

³¹Εἶπεν, καὶ ἦλθεν κυνόμυια
καὶ σκνῆπες ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῶν.

³²Ἐθετο τὰς βροχὰς αὐτῶν χάλαζαν,
πῦρ καταφλέγον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν,

³³καὶ ἐπάταξεν τὰς ἀμπέλους αὐτῶν καὶ τὰς συκᾶς αὐτῶν
καὶ συνέτριψεν πᾶν ξύλον ὁρίου αὐτῶν.

³⁴Εἶπεν, καὶ ἦλθεν ἀκρίς
καὶ βροῦχος, οὗ οὐκ ἦν ἀριθμός,

³⁵καὶ κατέφαγεν πάντα τὸν χόρτον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν
καὶ κατέφαγεν τὸν καρπὸν τῆς γῆς αὐτῶν.

³⁶καὶ ἐπάταξεν πᾶν πρωτότοκον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν,
ἀπαρχὴν παντὸς πόνου αὐτῶν,

³⁷καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ
καὶ οὐκ ἦν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν ἀσθενῶν.

³⁸Εὔφρανθη Αἴγυπτος ἐν τῇ ἐξόδῳ αὐτῶν,
ὅτι ἐπέπεσεν ὁ φόβος αὐτῶν ἐπ' αὐτούς.

³⁹Διεπέτασεν νεφέλην εἰς σκέπην αὐτοῖς
καὶ πῦρ τοῦ φωτίσαι αὐτοῖς τὴν νύκτα.

⁴⁰Ὕπησαν, καὶ ἦλθεν ὀρτυγομήτρα,
καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἐνέπλησεν αὐτούς.

⁴¹Διέρρηξεν πέτραν, καὶ ἐρρύησαν ὄδατα,
ἐπορεύθησαν ἐν ἀνύδροις ποταμοί.

⁴²ὅτι ἐμνήσθη τοῦ λόγου τοῦ ἀγίου αὐτοῦ
τοῦ πρὸς Αβραὰμ τὸν δοῦλον αὐτοῦ
⁴³καὶ ἐξῆγαγεν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει
καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐν εὐφροσύνῃ.
⁴⁴καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς χώρας ἐθνῶν,
καὶ πόνους λαῶν ἐκληρονόμησαν,
⁴⁵ὅπως ἂν φυλάξωσιν τὰ δικαιώματα αὐτοῦ
καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν.

105

¹Αληλουια.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
²τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ κυρίου,
ἀκουστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;
³μακάριοι οἱ φυλάσσοντες κρίσιν
καὶ ποιοῦντες δικαιοσύνην ἐν παντὶ καιρῷ.
⁴μνήσθητι ἡμῶν, κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου,
ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῷ σωτηρίῳ σου
⁵τοῦ ἴδειν ἐν τῇ χρηστότητι τῶν ἐκλεκτῶν σου,
τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν τῇ εὐφροσύνῃ τοῦ ἔθνους σου,
τοῦ ἐπαινεῖσθαι μετὰ τῆς κληρονομίας σου.
⁶ἡμάρτομεν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν,
ἡνομήσαμεν, ἡδικήσαμεν.
⁷οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ οὐ συνῆκαν τὰ θαυμάσιά σου
οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ πλήθους τοῦ ἐλέους σου
καὶ παρεπίκραναν ἀναβαίνοντες ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ.
⁸καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἔνεκεν τοῦ ὄνόματος αὐτοῦ
τοῦ γνωρίσαι τὴν δυναστείαν αὐτοῦ.
⁹καὶ ἐπετίμησεν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, καὶ ἐξηράνθη,
καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἀβύσσῳ ὡς ἐν ἐρήμῳ.
¹⁰καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς μισούντων
καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ.
¹¹καὶ ἐκάλυψεν ὕδωρ τοὺς θλίβοντας αὐτούς,
εἴς ἐξ αὐτῶν οὐχ ὑπελείφθη.

¹²καὶ ἐπίστευσαν ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ
καὶ ἦσαν τὴν αἰνεσιν αὐτοῦ.
¹³ἐτάχυναν ἐπελάθοντο τῶν ἔργων αὐτοῦ,
οὐχ ὑπέμειναν τὴν βουλὴν αὐτοῦ.
¹⁴καὶ ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν ἐν τῇ ἐρήμῳ
καὶ ἐπείρασαν τὸν θεὸν ἐν ἀνύδρῳ.
¹⁵καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ αἴτημα αὐτῶν
καὶ ἔξαπέστειλεν πλησμονὴν εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν.
¹⁶καὶ παρώργισαν Μωυσῆν ἐν τῇ παρεμβολῇ
καὶ Ααρὼν τὸν ἄγιον κυρίου.
¹⁷ἥνοιχθη ἡ γῆ καὶ κατέπιεν Δαθαν
καὶ ἐκάλυψεν ἐπὶ τὴν συναγωγὴν Αβιρων.
¹⁸καὶ ἔξεκαύθη πῦρ ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν,
φλὸξ κατέφλεξεν ἀμαρτωλούς.
¹⁹καὶ ἐποίησαν μόσχον ἐν Χωρηβ
καὶ προσεκύνησαν τῷ γλυπτῷ.
²⁰καὶ ἡλάξαντο τὴν δόξαν αὐτῶν
ἐν ὁμοιώματι μόσχου ἔσθοντος χόρτον.
²¹ἐπελάθοντο τοῦ θεοῦ τοῦ σῷζοντος αὐτούς,
τοῦ ποιήσαντος μεγάλα ἐν Αἴγυπτῷ,
²²θαυμαστὰ ἐν γῇ Χαμ,
φοβερὰ ἐπὶ θαλάσσης ἐρυθρᾶς.
²³καὶ εἶπεν τοῦ ἔξολεθρεῦσαι αὐτούς,
εὶ μὴ Μωυσῆς ὁ ἐκλεκτὸς αὐτοῦ
ἔστη ἐν τῇ θραύσει ἐνώπιον αὐτοῦ
τοῦ ἀποστρέψαι τὴν ὄργὴν αὐτοῦ τοῦ μὴ ἔξολεθρεῦσαι.
²⁴καὶ ἔξουδένωσαν γῆν ἐπιθυμητήν,
οὐκ ἐπίστευσαν τῷ λόγῳ αὐτοῦ.
²⁵καὶ ἐγόγγυσαν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν,
οὐκ εἰσήκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου.
²⁶καὶ ἐπῆρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ αὐτοῖς
τοῦ καταβαλεῖν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ
²⁷καὶ τοῦ καταβαλεῖν τὸ σπέρμα αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν
καὶ διασκορπίσαι αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις.

²⁸καὶ ἐτελέσθησαν τῷ Βεελφεγωρ
καὶ ἔφαγον θυσίας νεκρῶν.
²⁹καὶ παρώξυναν αὐτὸν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν,
καὶ ἐπληθύνθη ἐν αὐτοῖς ἡ πτῶσις.
³⁰καὶ ἔστη Φινεες καὶ ἔξιλάσατο,
καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις.
³¹καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην
εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἔως τοῦ αἰώνος.
³²καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐφ' ὅδατος ἀντιλογίας.
καὶ ἐκακώθη Μωυσῆς δι' αὐτούς,
³³ὅτι παρεπίκραναν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ,
καὶ διέστειλεν ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ.
³⁴οὐκ ἔξωλέθρευσαν τὰ ἔθνη, ἂν εἴπεν κύριος αὐτοῖς,
³⁵καὶ ἐμίγησαν ἐν τοῖς ἔθνεσιν
καὶ ἔμαθον τὰ ἔργα αὐτῶν.
³⁶καὶ ἐδούλευσαν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν,
καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς σκάνδαλον.
³⁷καὶ ἔθυσαν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν
καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τοῖς δαιμονίοις
³⁸καὶ ἔξέχεαν αἷμα ἀθῶν,
αἷμα υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων,
ῶν ἔθυσαν τοῖς γλυπτοῖς Χανααν,
καὶ ἐφονοκτονήθη ἡ γῆ ἐν τοῖς αἷμασιν
³⁹καὶ ἐμιάνθη ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν,
καὶ ἐπόρνευσαν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.
⁴⁰καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ
καὶ ἐβδελύξατο τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.
⁴¹καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἔθνῶν,
καὶ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ μισοῦντες αὐτούς.
⁴²καὶ ἔθλιψαν αὐτοὺς οἱ ἔχθροι αὐτῶν,
καὶ ἐταπεινώθησαν ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῶν.
⁴³πλεονάκις ἐρρύσατο αὐτούς,
αὐτοὶ δὲ παρεπίκραναν αὐτὸν ἐν τῇ βουλῇ αὐτῶν
καὶ ἐταπεινώθησαν ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν.

⁴⁴καὶ εἶδεν ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτοὺς
ἐν τῷ αὐτὸν εἰσακοῦσαι τῆς δεήσεως αὐτῶν.
⁴⁵καὶ ἐμνήσθη τῆς διαθήκης αὐτοῦ
καὶ μετεμελήθη κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους αὐτοῦ
⁴⁶καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς οἰκτιρμοὺς
ἐναντίον πάντων τῶν αἰχμαλωτισάντων αὐτούς.
⁴⁷σῶσον ἡμᾶς, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν,
καὶ ἐπισυνάγαγε ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν
τοῦ ἔξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματι τῷ ἀγίῳ σου,
τοῦ ἐγκαυχᾶσθαι ἐν τῇ αἰνέσει σου.
⁴⁸Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.
καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαός Γένοιτο γένοιτο.

106

¹Αλληλουια.

¹Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ
²εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ κυρίου,
οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ.
³ἐκ τῶν χωρῶν συνήγαγεν αὐτοὺς
ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης.
⁴επλανήθησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν ἀνύδρῳ,
ὅδὸν πόλεως κατοικητηρίου οὐχ εὗρον
⁵πεινῶντες καὶ διψῶντες,
ἥ ψυχὴ αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ἔξελιπεν.
⁶καὶ ἐκέκραξαν πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς,
καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτοὺς
⁷καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν εὐθεῖαν
τοῦ πορευθῆναι εἰς πόλιν κατοικητηρίου.
⁸ἔξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ
καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
⁹ὅτι ἐχόρτασεν ψυχὴν κενὴν
καὶ ψυχὴν πεινῶσαν ἐνέπλησεν ἀγαθῶν. —
¹⁰καθημένους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου,
πεπεδημένους ἐν πτωχείᾳ καὶ σιδήρῳ,

¹¹ὅτι παρεπίκραναν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ
καὶ τὴν βουλὴν τοῦ ὑψίστου παρώξυναν,
¹²καὶ ἐταπεινώθη ἐν κόποις ἡ καρδία αὐτῶν,
ἡ σθένησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν.
¹³καὶ ἐκέκραξαν πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς,
καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτοὺς
¹⁴καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ σκότους καὶ σκιᾶς θανάτου
καὶ τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν διέρρηξεν.
¹⁵Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἐλέγη αὐτοῦ
καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
¹⁶ὅτι συνέτριψεν πύλας χαλκᾶς
καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συνέκλασεν. —
¹⁷ἀντελάβετο αὐτῶν ἐξ ὁδοῦ ἀνομίας αὐτῶν,
διὰ γὰρ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐταπεινώθησαν.
¹⁸πᾶν βρῶμα ἐβδελύξατο ἡ ψυχὴ αὐτῶν,
καὶ ἤγγισαν ἕως τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου.
¹⁹καὶ ἐκέκραξαν πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς,
καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς,
²⁰ἀπέστειλεν τὸν λόγον αὐτοῦ καὶ ίάσατο αὐτοὺς
καὶ ἐρρύσατο αὐτοὺς ἐκ τῶν διαφθορῶν αὐτῶν.
²¹Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἐλέγη αὐτοῦ
καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων
²²καὶ θυσάτωσαν θυσίαν αἰνέσεως
καὶ ἐξαγγειλάτωσαν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει. —
²³οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν ἐν πλοίοις
ποιοῦντες ἔργασίαν ἐν ὅδασι πολλοῖς,
²⁴αὐτοὶ εἰδοσαν τὰ ἔργα κυρίου
καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἐν τῷ βυθῷ.
²⁵Εἶπεν, καὶ ἔστη πνεῦμα καταιγίδος,
καὶ ὑψώθη τὰ κύματα αὐτῆς.
²⁶ἀναβαίνουσιν ἕως τῶν οὐρανῶν
καὶ καταβαίνουσιν ἕως τῶν ἀβύσσων,
ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν κακοῖς ἐτήκετο,
²⁷ἐταράχθησαν, ἔσαλεύθησαν ὡς ὁ μεθύων,

καὶ πᾶσα ἡ σοφία αὐτῶν κατεπόθη.
28καὶ ἐκέκραξαν πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς,
καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐξήγαγεν αὐτοὺς
29καὶ ἐπέταξεν τῇ καταιγίδι, καὶ ἔστη εἰς αὔραν,
καὶ ἐσίγησαν τὰ κύματα αὐτῆς.
30καὶ εὐφράνθησαν, ὅτι ἡσύχασαν,
καὶ ὥδήγησεν αὐτοὺς ἐπὶ λιμένα θελήματος αὐτῶν.
31ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἐλένη αὐτοῦ
καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
32ὑψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ
καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεσάτωσαν αὐτόν. —
33ἔθετο ποταμοὺς εἰς ἔρημον
καὶ διεξόδους ὑδάτων εἰς δίψαν,
34γῆν καρποφόρον εἰς ἄλμην
ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ.
35ἔθετο ἔρημον εἰς λίμνας ὑδάτων
καὶ γῆν ἄνυδρον εἰς διεξόδους ὑδάτων
36καὶ κατώκισεν ἐκεῖ πεινῶντας,
καὶ συνεστήσαντο πόλιν κατοικεσίας
37καὶ ἔσπειραν ἀγροὺς καὶ ἐφύτευσαν ἀμπελῶνας
καὶ ἐποίησαν καρπὸν γενήματος,
38καὶ εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα,
καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν οὐκ ἐσμίκρυνεν.
39καὶ ὠλιγώθησαν καὶ ἐκακώθησαν
ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὁδύνης.
40ἐξεχύθη ἐξουδένωσις ἐπ' ἄρχοντας,
καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς ἐν ἀβάτῳ καὶ οὐχ ὁδῷ.
41καὶ ἐβοήθησεν πένητι ἐκ πτωχείας
καὶ ἔθετο ὡς πρόβατα πατριάς.
42ὅψονται εὐθεῖς καὶ εὐφρανθήσονται,
καὶ πᾶσα ἀνομία ἐμφράξει τὸ στόμα αὐτῆς.
43τίς σοφὸς καὶ φυλάξει ταῦτα
καὶ συνήσουσιν τὰ ἐλένη τοῦ κυρίου;

²Ετοίμη ἡ καρδία μου, ὁ θεός, ἐτοίμη ἡ καρδία μου,
 ἄσομαι καὶ ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ μου.
³Ἐξεγέρθητι, ψαλτήριον καὶ κιθάρα.
 ἔξεγερθήσομαι ὅρθρου.
⁴Ἐξομολογήσομαι σοι ἐν λαοῖς, κύριε,
 καὶ ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν,
⁵ὅτι μέγα ἐπάνω τῶν οὐρανῶν τὸ ἔλεός σου
 καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθειά σου.
⁶Ὕψωθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, ὁ θεός,
 καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.
⁷Ὥπως ἀν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου,
 σῶσον τῇ δεξιᾷ σου καὶ ἐπάκουσόν μου.
⁸ὁ θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἀγίῳ αὐτοῦ
 Ὑψωθήσομαι καὶ διαμεριῶ Σικιμα
 καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω.
⁹ἔμός ἐστιν Γαλααδ, καὶ ἔμός ἐστιν Μανασση,
 καὶ Εφραϊμ ἀντίλημψις τῆς κεφαλῆς μου,
 Ιουδας βασιλεύς μου.
¹⁰Μωαβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου,
 ἐπὶ τὴν Ιδουμαίαν ἐκτενῶ τὸ ὑπόδημά μου,
 ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.
¹¹τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιοχῆς;
 τίς ὁδηγήσει με ἕως τῆς Ιδουμαίας;
¹²οὐχὶ σύ, ὁ θεός, ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς;
 καὶ οὐκ ἔξελεύσῃ, ὁ θεός, ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν.
¹³δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως.
 καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου.
¹⁴ἐν τῷ θεῷ ποιήσομεν δύναμιν,
 καὶ αὐτὸς ἔξουδενώσει τοὺς ἔχθροὺς ἡμῶν.

¹Εἰς τὸ τέλος· τῷ Δαυιδ ψαλμός.

‘Ο θεός, τὴν αἴνεσίν μου μὴ παρασιωπήσῃς,
²ὅτι στόμα ἀμαρτωλοῦ καὶ στόμα δολίου ἐπ’ ἐμὲ ἤνοιχθη,
 ἐλάλησαν κατ’ ἐμοῦ γλώσση δολίᾳ
³καὶ λόγοις μίσους ἐκύκλωσάν με
 καὶ ἐπολέμησάν με δωρεάν.
⁴ἀντὶ τοῦ ἀγαπᾶν με ἐνδιέβαλλόν με,
 ἐγὼ δὲ προσευχόμην.
⁵καὶ ἔθεντο κατ’ ἐμοῦ κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν
 καὶ μῖσος ἀντὶ τῆς ἀγαπήσεώς μου.
⁶κατάστησον ἐπ’ αὐτὸν ἀμαρτωλόν,
 καὶ διάβολος στήτω ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ.
⁷ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτὸν ἐξέλθοι καταδεδικασμένος,
 καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ γενέσθω εἰς ἀμαρτίαν.
⁸γενηθήτωσαν αἱ ἡμέραι αὐτοῦ δλίγαι,
 καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἔτερος.
⁹γενηθήτωσαν οἱ νίοὶ αὐτοῦ ὄρφανοὶ
 καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ χήρα.
¹⁰σαλευόμενοι μεταναστήτωσαν οἱ νίοὶ αὐτοῦ καὶ ἐπαιτησάτωσαν,
 ἐκβληθήτωσαν ἐκ τῶν οἰκοπέδων αὐτῶν.
¹¹ἐξερευνησάτω δανειστῆς πάντα, δσα ὑπάρχει αὐτῷ,
 διαρπασάτωσαν ἀλλότριοι τοὺς πόνους αὐτοῦ.
¹²μὴ ὑπαρξάτω αὐτῷ ἀντιλήμπτωρ,
 μηδὲ γενηθήτω οἰκτίρμων τοῖς ὄρφανοῖς αὐτοῦ.
¹³γενηθήτω τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς ἐξολέθρευσιν,
 ἐν γενεᾷ μιᾷ ἐξαλειφθήτω τὸ δնομα αὐτοῦ.
¹⁴ἀναμνησθείη ἡ ἀνομία τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐναντὶ κυρίου,
 καὶ ἡ ἀμαρτία τῆς μητρὸς αὐτοῦ μὴ ἐξαλειφθείη.
¹⁵γενηθήτωσαν ἐναντὶ κυρίου διὰ παντός,
 καὶ ἐξολεθρευθείη ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν,
¹⁶ἀνθ’ ᾧ οὐκ ἐμνήσθη τοῦ ποιῆσαι ἔλεος
 καὶ κατεδίωξεν ἄνθρωπον πένητα καὶ πτωχὸν
 καὶ κατανενυγμένον τῇ καρδίᾳ τοῦ θανατῶσαι.

¹⁷καὶ ἡγάπησεν κατάραν, καὶ ἥξει αὐτῷ·
καὶ οὐκ ἡθέλησεν εὔλογίαν, καὶ μακρυνθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
¹⁸καὶ ἐνεδύσατο κατάραν ὡς ἴμάτιον,
καὶ εἰσῆλθεν ὡς ὅδωρ εἰς τὰ ἔγκατα αὐτοῦ
καὶ ὥσει ἔλαιον ἐν τοῖς δστέοις αὐτοῦ.
¹⁹γενηθήτω αὐτῷ ὡς ἴμάτιον, δὲ περιβάλλεται,
καὶ ὥσει ζώνη, ἣν διὰ παντὸς περιζώνυνται.
²⁰τοῦτο τὸ ἔργον τῶν ἐνδιαβαλλόντων με παρὰ κυρίου
καὶ τῶν λαλούντων πονηρὰ κατὰ τῆς ψυχῆς μου.
²¹καὶ σύ, κύριε κύριε, ποίησον μετ' ἐμοῦ ἔλεος ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου,
ὅτι χρηστὸν τὸ ἔλεός σου.
²²ῥῦσαι με, ὅτι πτωχὸς καὶ πένης ἐγώ εἰμι,
καὶ ἡ καρδία μου τετάρακται ἐντός μου.
²³ώσει σκιὰ ἐν τῷ ἐκκλῖναι αὐτὴν ἀντανηρέθην,
ἔξετινάχθην ὥσει ἀκρίδες.
²⁴τὰ γόνατά μου ἡσθένησαν ἀπὸ νηστείας,
καὶ ἡ σάρξ μου ἡλλοιώθη δι' ἔλαιον.
²⁵καὶ ἐγὼ ἐγενήθην ὄνειδος αὐτοῖς.
εἰδοσάν με, ἐσάλευσαν κεφαλὰς αὐτῶν.
²⁶βοήθησόν μοι, κύριε ὁ θεός μου,
σῶσόν με κατὰ τὸ ἔλεός σου,
²⁷καὶ γνώτωσαν ὅτι ἡ χείρ σου αὕτη
καὶ σύ, κύριε, ἐποίησας αὐτήν.
²⁸καταράσονται αὐτοί, καὶ σὺ εὐλογήσεις.
οἱ ἐπανιστανόμενοί μοι αἰσχυνθήτωσαν,
ὅ δὲ δοῦλός σου εὐφρανθήσεται.
²⁹ἐνδυσάσθωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντές με ἐντροπὴν
καὶ περιβαλέσθωσαν ὥσει διπλοῖδα αἰσχύνην αὐτῶν.
³⁰ἔξιμοιογήσομαι τῷ κυρίῳ σφόδρα ἐν τῷ στόματί μου
καὶ ἐν μέσῳ πολλῶν αἰνέσω αὐτόν,
³¹ὅτι παρέστη ἐκ δεξιῶν πένητος
τοῦ σῶσαι ἐκ τῶν καταδιωκόντων τὴν ψυχήν μου.

109

¹Τῷ Δαυιδ ψαλμός.

Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
²ράβδον δυνάμεώς σου ἐξαποστελεῖ κύριος ἐκ Σιων,
καὶ κατακυρίευε ἐν μέσῳ τῶν ἔχθρῶν σου.
³μετὰ σοῦ ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου
ἐν ταῖς λαμπρότησιν τῶν ἀγίων.
ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐξεγέννησά σε.
⁴ῷμοσεν κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται
Σὺ εἴ̄ ἱερεὺς εἰ̄ς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδεκ.
⁵κύριος ἐκ δεξιῶν σου συνέθλασεν ἐν ἡμέρᾳ ὥργῆς αὐτοῦ βασιλεῖς.
⁶κρινεῖ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, πληρώσει πτώματα,
συνθλάσει κεφαλὰς ἐπὶ γῆς πολλῶν.
⁷ἐκ χειμάρρου ἐν ὁδῷ πίεται.
διὰ τοῦτο ὑψώσει κεφαλήν.

110

¹Αληλουια.

Ἐξομολογήσομαί σοι, κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου
ἐν βουλῇ εὐθείων καὶ συναγωγῇ.
²μεγάλα τὰ ἔργα κυρίου,
ἐξεζητημένα εἰ̄ς πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ.
³ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέπεια τὸ ἔργον αὐτοῦ,
καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰ̄ς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
⁴μνείαν ἐποιήσατο τῶν θαυμασίων αὐτοῦ,
έλεήμων καὶ οἰκτίρμων ὁ κύριος.
⁵τροφὴν ἔδωκεν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν,
μνησθήσεται εἰ̄ς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ.
⁶ἰσχὺν ἔργων αὐτοῦ ἀνήγγειλεν τῷ λαῷ αὐτοῦ
τοῦ δοῦναι αὐτοῖς κληρονομίαν ἐθνῶν.
⁷ἔργα χειρῶν αὐτοῦ ἀλήθεια καὶ κρίσις.
πισταὶ πᾶσαι αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ,
⁸ἐστηριγμέναι εἰ̄ς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,
πεποιημέναι ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτητι.

⁹λύτρωσιν ἀπέστειλεν τῷ λαῷ αὐτοῦ,
ἐνετείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην αὐτοῦ.
ἄγιον καὶ φοβερὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
¹⁰ἀρχὴ σοφίας φόβος κυρίου,
σύνεσις ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτήν.
ἡ αἴνεσις αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

111

¹Αληλουια.

Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν κύριον,
ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα.
²δυνατὸν ἐν τῇ γῇ ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ,
γενεὰ εὐθείων εὐλογηθήσεται.
³δόξα καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ,
καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
⁴ἔξανέτειλεν ἐν σκότει φῶς τοῖς εὐθέσιν
ἔλεήμων καὶ οἰκτίρμων καὶ δίκαιος.
⁵χρηστὸς ἀνὴρ ὁ οἰκτίρων καὶ κιχρῶν,
οἰκονομήσει τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει.
⁶ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα οὐ σαλευθήσεται,
εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος.
⁷ἀπὸ ἀκοῆς πονηρᾶς οὐ φοβηθήσεται.
έτοιμη ἡ καρδία αὐτοῦ ἐλπίζειν ἐπὶ κύριον.
⁸ἔστηρικται ἡ καρδία αὐτοῦ, οὐ μὴ φοβηθῇ,
ἔως οὖ ἐπίδῃ ἐπὶ τοὺς ἔχθροὺς αὐτοῦ
⁹ἔσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν.
ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,
τὸ κέρας αὐτοῦ ὑψωθήσεται ἐν δόξῃ.
¹⁰ἀμαρτωλὸς ὅψεται καὶ ὀργισθήσεται,
τοὺς ὁδόντας αὐτοῦ βρύξει καὶ τακήσεται.
ἐπιθυμία ἀμαρτωλῶν ἀπολεῖται.

112

¹Αλληλουια.

Αἰνεῖτε, παῖδες, κύριον,
αἰνεῖτε τὸ ὄνομα κυρίου.
²εἴη τὸ ὄνομα κυρίου εὐλογημένον
ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔως τοῦ αἰώνος.
³ἀπὸ ἀνατολῶν ἥλιου μέχρι δυσμῶν
αἰνεῖτε τὸ ὄνομα κυρίου.
⁴ὑψηλὸς ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη ὁ κύριος,
ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ἡ δόξα αὐτοῦ.
⁵τίς ὡς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν
ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν
⁶καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν
ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ;
⁷οἱ ἐγείρων ἀπὸ γῆς πτωχὸν
καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν πένητα
⁸τοῦ καθίσαι αὐτὸν μετὰ ἀρχόντων,
μετὰ ἀρχόντων λαοῦ αὐτοῦ.
⁹οἱ κατοικίζων στεῖραν ἐν οἰκῳ
μητέρα τέκνων εὐφραίνομένην.

113

¹Αλληλουια.

Ἐν ἔξοδῳ Ισραὴλ ἐξ Αἰγύπτου,
οἴκου Ιακωβ ἐκ λαοῦ βαρβάρου
²ἐγενήθη Ιουδαία ἀγίασμα αὐτοῦ,
Ισραὴλ ἐξουσία αὐτοῦ.
³ἡ θάλασσα εἶδεν καὶ ἔφυγεν,
οἱ Ιορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὅπιστα.
⁴τὰ ὅρη ἐσκίρτησαν ὡσεὶ κριοὶ
καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων.
⁵τί σοι ἐστιν, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες,
καὶ σοί, Ιορδάνη, ὅτι ἀνεχώρησας εἰς τὰ ὅπιστα;
⁶τὰ ὅρη, ὅτι ἐσκιρτήσατε ὡσεὶ κριοί,
καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων;

⁷ἀπὸ προσώπου κυρίου ἐσαλεύθη ἡ γῆ,
ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ Ιακωβ
⁸τοῦ στρέψαντος τὴν πέτραν εἰς λίμνας ὑδάτων
καὶ τὴν ἀκρότομον εἰς πηγὰς ὑδάτων.
⁹μὴ ἡμῖν, κύριε, μὴ ἡμῖν,
ἀλλ’ ἡ τῷ ὄνόματί σου δὸς δόξαν
ἐπὶ τῷ ἐλέει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου,
¹⁰μήποτε εἴπωσιν τὰ ἔθνη
Ποὺ ἔστιν ὁ θεὸς αὐτῶν;
¹¹ὁ δὲ θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ἀνω·
ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐν τῇ γῇ
πάντα, ὅσα ἡθέλησεν, ἐποίησεν.
¹²τὰ εἰδῶλα τῶν ἔθνων ἀργύριον καὶ χρυσίον,
ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων.
¹³στόμα ἔχουσιν καὶ οὐ λαλήσουσιν,
όφθαλμοὺς ἔχουσιν καὶ οὐκ ὅψονται,
¹⁴ώτα ἔχουσιν καὶ οὐκ ἀκούσονται,
ῥῖνας ἔχουσιν καὶ οὐκ ὀσφρανθήσονται,
¹⁵χεῖρας ἔχουσιν καὶ οὐ ψηλαφήσουσιν,
πόδας ἔχουσιν καὶ οὐ περιπατήσουσιν,
οὐ φωνήσουσιν ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν.
¹⁶ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιντο οἱ ποιοῦντες αὐτὰ
καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ’ αὐτοῖς.
¹⁷οἶκος Ισραὴλ ἥλπισεν ἐπὶ κύριον.
βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἔστιν.
¹⁸οἶκος Ααρων ἥλπισεν ἐπὶ κύριον.
βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἔστιν.
¹⁹οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον ἥλπισαν ἐπὶ κύριον.
βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἔστιν.
²⁰κύριος ἐμνήσθη ἡμῶν καὶ εὐλόγησεν ἡμᾶς,
εὐλόγησεν τὸν οἶκον Ισραὴλ,
²¹εὐλόγησεν τὸν οἶκον Ααρων,
τὸν μικροὺς μετὰ τῶν μεγάλων.

²²προσθείη κύριος ἐφ' ὑμᾶς,
ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν.
²³εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ
τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.
²⁴οἱ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τῷ κυρίῳ,
τὴν δὲ γῆν ἔδωκεν τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων.
²⁵οὐχ οἱ νεκροὶ αἰνέσουσίν σε, κύριε,
οὐδὲ πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς ἄδου,
²⁶ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες εὐλογήσομεν τὸν κύριον
ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰώνος.

114

¹Αληλουια.

'Ὑγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται κύριος
τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου,
²ὅτι ἔκλινεν τὸ οὖς αὐτοῦ ἐμοί,
καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μου ἐπικαλέσομαι.
³περιέσχον με ὡδίνες θανάτου,
κίνδυνοι ἄδου εὔροσάν με.
θλῖψιν καὶ ὀδύνην εὔρον.
⁴καὶ τὸ ὄνομα κυρίου ἐπεκαλεσάμην
὾Ω κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχήν μου.
⁵ἔλεήμων ὁ κύριος καὶ δίκαιος,
καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλεᾶ.
⁶φυλάσσων τὰ νήπια ὁ κύριος·
ἐταπεινώθην, καὶ ἔσωσέν με.
⁷ἐπίστρεψον, ἡ ψυχή μου, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου,
ὅτι κύριος εὐηργέτησέν σε,
⁸ὅτι ἐξείλατο τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου,
τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀπὸ δακρύων
καὶ τοὺς πόδας μου ἀπὸ ὀλισθήματος.
⁹εὐαρεστήσω ἐναντίον κυρίου ἐν χώρᾳ ζῶντων.

115

¹Αλληλουια.

Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα.
 ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα.
²ἐγὼ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου
 Πᾶς ἄνθρωπος ψεύστης.
³τί ἀνταποδώσω τῷ κυρίῳ
 περὶ πάντων, ὃν ἀνταπέδωκέν μοι;
⁴ποτήριον σωτηρίου λήμψομαι
 καὶ τὸ ὄνομα κυρίου ἐπικαλέσομαι.
⁵τίμιος ἐναντίον κυρίου
 ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ.
⁶ὦ κύριε, ἐγὼ δοῦλος σός,
 ἐγὼ δοῦλος σός καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου.
 διέρρηξας τοὺς δεσμούς μου,
⁸σοὶ θύσω θυσίαν αἰνέσεως.
⁹τὰς εὐχάς μου τῷ κυρίῳ ἀποδώσω
 ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ
¹⁰ἐν αὐλαῖς οἴκου κυρίου
 ἐν μέσῳ σου, Ιερουσαλημ.

116

¹Αλληλουια.

Αἰνεῖτε τὸν κύριον, πάντα τὰ ἔθνη,
 ἐπαινέσατε αὐτόν, πάντες οἱ λαοί,
²ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς,
 καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

117

¹Αλληλουια.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
²εἰπάτω δὴ οἴκος Ισραὴλ ὅτι ἀγαθός,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
³εἰπάτω δὴ οἴκος Ααρων ὅτι ἀγαθός,

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
⁴εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον ὅτι ἀγαθός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
⁵ένθλίψει ἐπεκαλεσάμην τὸν κύριον,
καὶ ἐπήκουσέν μου εἰς πλατυσμόν.
⁶κύριος ἐμοὶ βοηθός,
οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος.
⁷κύριος ἐμοὶ βοηθός,
κάγὼ ἐπόψομαι τοὺς ἔχθρούς μου.
⁸ἀγαθὸν πεποιθέναι ἐπὶ κύριον
ἢ πεποιθέναι ἐπ' ἄνθρωπον.
⁹ἀγαθὸν ἐλπίζειν ἐπὶ κύριον
ἢ ἐλπίζειν ἐπ' ἄρχοντας.
¹⁰πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με,
καὶ τῷ ὀνόματι κυρίου ἡμυνάμην αὐτούς.
¹¹κυκλώσαντες ἐκύκλωσάν με,
καὶ τῷ ὀνόματι κυρίου ἡμυνάμην αὐτούς.
¹²ἐκύκλωσάν με ὡσεὶ μέλισσαι κηρίον
καὶ ἐξεκαύθησαν ὡσεὶ πῦρ ἐν ἀκάνθαις,
καὶ τῷ ὀνόματι κυρίου ἡμυνάμην αὐτούς.
¹³ώσθεὶς ἀνετράπην τοῦ πεσεῖν,
καὶ ὁ κύριος ἀντελάβετό μου.
¹⁴ἰσχύς μου καὶ ὑμνησίς μου ὁ κύριος
καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν.
¹⁵φωνὴ ἀγαλλιάσεως καὶ σωτηρίας ἐν σκηναῖς δικαίων
Δεξιὰ κυρίου ἐποίησεν δύναμιν,
¹⁶δεξιὰ κυρίου ὑψωσέν με,
δεξιὰ κυρίου ἐποίησεν δύναμιν.
¹⁷οὐκ ἀποθανοῦμαι, ἀλλὰ ζήσομαι
καὶ ἐκδιηγήσομαι τὰ ἔργα κυρίου.
¹⁸παιδεύων ἐπαίδευσέν με ὁ κύριος
καὶ τῷ θανάτῳ οὐ παρέδωκέν με.
¹⁹ἀνοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης.
εἰσελθὼν ἐν αὐταῖς ἐξομολογήσομαι τῷ κυρίῳ.

²⁰αὗτη ἡ πύλη τοῦ κυρίου,
δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ.
²¹ἔξομολογήσομαι σοι, ὅτι ἐπήκουσάς μου
καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτηρίαν.
²²λίθον, ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας.
²³παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη
καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὁφθαλμοῖς ἡμῶν.
²⁴αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ κύριος.
ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ.
²⁵ὦ κύριε, σῶσον δή,
ὦ κύριε, εὔόδωσον δή.
²⁶εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὄνόματι κυρίου.
εὐλογήκαμεν ὑμᾶς ἐξ οἴκου κυρίου.
²⁷θεὸς κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν.
συστήσασθε ἑορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν
ἔως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου.
²⁸θεός μου εἴς σύ, καὶ ἔξομολογήσομαι σοι.
θεός μου εἴς σύ, καὶ ὑψώσω σε.
ἔξομολογήσομαι σοι, ὅτι ἐπήκουσάς μου
καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτηρίαν.
²⁹ἔξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

118

¹Αληλουια.

α' αλφ.

Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ οἱ πορευόμενοι ἐν νόμῳ κυρίου.
²μακάριοι οἱ ἔξερευνῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ.
ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐκζητήσουσιν αὐτόν.
³οὐ γάρ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν
ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ ἐπορεύθησαν.
⁴σὺ ἐνετείλω τὰς ἐντολάς σου
φυλάξασθαι σφόδρα.
⁵φελον κατευθυνθείησαν αἱ ὁδοί μου

τοῦ φυλάξασθαι τὰ δικαιώματά σου.
⁶τότε οὐ μὴ ἐπαισχυνθῶ
ἐν τῷ με ἐπιβλέπειν ἐπὶ πάσας τὰς ἐντολάς σου.
⁷ἔξιμολογήσομαι σοι, κύριε, ἐν εὐθύτητι καρδίας
ἐν τῷ μεμαθηκέναι με τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.
⁸τὰ δικαιώματά σου φυλάξω.
μή με ἐγκαταλίπης ἔως σφόδρα.

⁹β' βηθ.

Ἐν τίνι κατορθώσει ὁ νεώτερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ;
ἐν τῷ φυλάσσεσθαι τοὺς λόγους σου.
¹⁰ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἔξεζήτησά σε.
μὴ ἀπώσῃ με ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου.
¹¹ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔχρυψα τὰ λόγια σου,
ὅπως ἂν μὴ ἀμάρτω σοι.
¹²εὔλογητὸς εἴ, κύριε.
δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.
¹³ἐν τοῖς χείλεσίν μου ἔξήγγειλα
πάντα τὰ κρίματα τοῦ στόματός σου.
¹⁴ἐν τῇ ὁδῷ τῶν μαρτυρίων σου ἐτέρφθην
ώς ἐπὶ παντὶ πλούτῳ.
¹⁵ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεσχήσω
καὶ κατανοήσω τὰς ὁδούς σου.
¹⁶ἐν τοῖς δικαιώμασίν σου μελετήσω,
οὐκ ἐπιλήσομαι τῶν λόγων σου.

¹⁷γ' γιμαλ.

Ἀνταπόδος τῷ δούλῳ σου.
ζήσομαι καὶ φυλάξω τοὺς λόγους σου.
¹⁸ἀποκάλυψον τοὺς ὀφθαλμούς μου,
καὶ κατανοήσω τὰ θαυμάσιά σου ἐκ τοῦ νόμου σου.
¹⁹πάροικος ἐγώ εἰμι ἐν τῇ γῇ.
μὴ ἀποκρύψης ἀπ' ἐμοῦ τὰς ἐντολάς σου.
²⁰ἐπεπόθησεν ἡ ψυχή μου τοῦ ἐπιθυμῆσαι
τὰ κρίματά σου ἐν παντὶ καιρῷ.
²¹ἐπετίμησας ὑπερηφάνοις.

ἐπικατάρατοι οἱ ἐκκλίνοντες ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου.

²²περίελε ἀπ' ἐμοῦ ὅνειδος καὶ ἔξουδένωσιν,

ὅτι τὰ μαρτύριά σου ἔξεζήτησα.

²³καὶ γὰρ ἐκάθισαν ἄρχοντες καὶ κατ' ἐμοῦ κατελάλουν,

ὅ δὲ δοῦλός σου ἡδολέσχει ἐν τοῖς δικαιώμασίν σου.

²⁴καὶ γὰρ τὰ μαρτύριά σου μελέτη μού ἐστιν,

καὶ αἱ συμβουλίαι μου τὰ δικαιώματά σου.

²⁵δ' δελθ.

Ἐκολλήθη τῷ ἐδάφει ἡ ψυχὴ μου

ζῆσόν με κατὰ τὸν λόγον σου.

²⁶τὰς ὁδούς μου ἔξήγγειλα, καὶ ἐπήκουσάς μου·

δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

²⁷ὁδὸν δικαιωμάτων σου συνέτισόν με,

καὶ ἀδολεσχήσω ἐν τοῖς θαυμασίοις σου.

²⁸ἔσταξεν ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ ἀκηδίας·

βεβαίωσόν με ἐν τοῖς λόγοις σου.

²⁹ὁδὸν ἀδικίας ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ

καὶ τῷ νόμῳ σου ἐλέησόν με.

³⁰ὁδὸν ἀληθείας ἡρετισάμην,

τὰ κρίματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.

³¹ἐκολλήθην τοῖς μαρτυρίοις σου·

κύριε, μή με καταισχύνης.

³²ὁδὸν ἐντολῶν σου ἔδραμον,

ὅταν ἐπλάτυνας τὴν καρδίαν μου.

³³ε' η.

Νομοθέτησόν με, κύριε, τὴν ὁδὸν τῶν δικαιωμάτων σου,

καὶ ἐκζητήσω αὐτὴν διὰ παντός.

³⁴συνέτισόν με, καὶ ἔξερευνήσω τὸν νόμον σου

καὶ φυλάξω αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου.

³⁵ὁδήγησόν με ἐν τρίβῳ τῶν ἐντολῶν σου,

ὅτι αὐτὴν ἡθέλησα.

³⁶κλίνον τὴν καρδίαν μου εἰς τὰ μαρτύριά σου

καὶ μὴ εἰς πλεονεξίαν.

³⁷ἀπόστρεψόν τοὺς ὁφθαλμούς μου τοῦ μὴ ἴδειν ματαιότητα,

ἐν τῇ ὁδῷ σου ζῆσόν με.

³⁸στῆσον τῷ δούλῳ σου τὸ λόγιόν σου
εἰς τὸν φόβον σου.

³⁹περίελε τὸν ὀνειδισμόν μου, ὃν ὑπώπτευσα.

τὰ γὰρ κρίματά σου χρηστά.

⁴⁰ἰδοὺ ἐπεθύμησα τὰς ἐντολάς σου.

ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ζῆσόν με.

⁴¹σ' οὐαυ.

Καὶ ἔλθοι ἐπ' ἐμὲ τὸ ἔλεός σου, κύριε,
τὸ σωτήριόν σου κατὰ τὸ λόγιόν σου.

⁴²καὶ ἀποκριθήσομαι τοῖς ὀνειδίζουσί με λόγον,
ὅτι ἥλπισα ἐπὶ τοὺς λόγους σου.

⁴³καὶ μὴ περιέλης ἐκ τοῦ στόματός μου λόγον ἀληθείας ἕως σφόδρα,
ὅτι ἐπὶ τὰ κρίματά σου ἐπήλπισα.

⁴⁴καὶ φυλάξω τὸν νόμον σου διὰ παντός,
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

⁴⁵καὶ ἐπορευόμην ἐν πλατυσμῷ,
ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἔξεζήτησα.

⁴⁶καὶ ἐλάλουν ἐν τοῖς μαρτυρίοις σου
ἐναντίον βασιλέων καὶ οὐκ ἤσχυνόμην.

⁴⁷καὶ ἐμελέτων ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου,
αἷς ἡγάπησα σφόδρα.

⁴⁸καὶ ἦρα τὰς χεῖράς μου πρὸς τὰς ἐντολάς σου, ἀς ἡγάπησα,
καὶ ἡδολέσχουν ἐν τοῖς δικαιώμασίν σου.

⁴⁹ζ ζαι

Μνήσθητι τὸν λόγον σου τῷ δούλῳ σου,
ῷ ἐπήλπισάς με.

⁵⁰αὕτη με παρεκάλεσεν ἐν τῇ ταπεινώσει μου,
ὅτι τὸ λόγιόν σου ἔζησέν με.

⁵¹ὑπερήφανοι παρηνόμουν ἕως σφόδρα,
ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου οὐκ ἔξεκλινα.

⁵²ἔμνήσθη τῶν κριμάτων σου ἀπ' αἰῶνος, κύριε,
καὶ παρεκλήθην.

⁵³ἀθυμία κατέσχεν με ἀπὸ ἀμαρτωλῶν

τῶν ἐγκαταλιμπανόντων τὸν νόμον σου.

⁵⁴Ψαλτὰ ἡσάν μοι τὰ δικαιώματά σου
ἐν τόπῳ παροικίας μου.

⁵⁵Ἐμνήσθην ἐν νυκτὶ τοῦ ὀνόματός σου, κύριε,
καὶ ἐφύλαξα τὸν νόμον σου.

⁵⁶αὕτῃ ἐγενήθη μοι,
ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἔξεζήτησα.

⁵⁷η' ηθ.

Μερίς μου κύριε,
εἴπα φυλάξασθαι τὸν νόμον σου.
⁵⁸Ἐδεήθην τοῦ προσώπου σου ἐν δλῃ καρδίᾳ μου·
ἔλεησόν με κατὰ τὸ λόγιόν σου.
⁵⁹Διελογισάμην τὰς ὁδούς σου
καὶ ἐπέστρεψα τοὺς πόδας μου εἰς τὰ μαρτύριά σου.
⁶⁰Ἑτοι μάσθην καὶ οὐκ ἐταράχθην
τοῦ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς σου.
⁶¹Σχοινία ἀμαρτωλῶν περιεπλάκησάν μοι,
καὶ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην.
⁶²Μεσονύκτιον ἐξηγειρόμην τοῦ ἐξομολογεῖσθαί σοι
ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.
⁶³Μέτοχος ἐγώ εἰμι πάντων τῶν φοβουμένων σε
καὶ τῶν φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου.
⁶⁴Τοῦ ἐλέους σου, κύριε, πλήρης ἡ γῆ·
τὰ δικαιώματά σου δίδαξόν με.

⁶⁵θ' τηθ.

Χρηστότητα ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου,
κύριε, κατὰ τὸν λόγον σου.
⁶⁶Χρηστότητα καὶ παιδείαν καὶ γνῶσιν δίδαξόν με,
ὅτι ταῖς ἐντολαῖς σου ἐπίστευσα.
⁶⁷Πρὸ τοῦ με ταπεινωθῆναι ἐγώ ἐπλημμέλησα,
διὰ τοῦτο τὸ λόγιόν σου ἐφύλαξα.
⁶⁸Χρηστὸς εἴ σύ, κύριε, καὶ ἐν τῇ χρηστότητί σου
δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.
⁶⁹Ἐπληθύνθη ἐπ' ἐμὲ ἀδικία ὑπερηφάνων,

έγώ δὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξερευνήσω τὰς ἐντολάς σου.

⁷⁰ετυρώθη ὡς γάλα ἡ καρδία αὐτῶν,

έγώ δὲ τὸν νόμον σου ἐμελέτησα.

⁷¹ἀγαθόν μοι ὅτι ἐταπείνωσάς με,

ὅπως ἀν μάθω τὰ δικαιώματά σου.

⁷²ἀγαθόν μοι ὁ νόμος τοῦ στόματός σου

ύπερ χιλιάδας χρυσίου καὶ ἀργυρίου.

73ι' ιωθ.

Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με·

συνέτισόν με, καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου.

⁷⁴οἱ φοβούμενοί σε ὅψονται με καὶ εὔφρανθήσονται,

ὅτι εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.

⁷⁵ἔγνων, κύριε, ὅτι δικαιοσύνη τὰ κρίματά σου,

καὶ ἀληθείᾳ ἐταπείνωσάς με.

⁷⁶γενηθήτω δὴ τὸ ἔλεός σου τοῦ παρακαλέσαι με

κατὰ τὸ λόγιόν σου τῷ δούλῳ σου.

⁷⁷ἐλθέτωσάν μοι οἱ οἰκτιρμοί σου, καὶ ζήσομαι,

ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μού ἔστιν.

⁷⁸αἰσχυνθήτωσαν ὑπερήφανοι, ὅτι ἀδίκως ἡνόμησαν εἰς ἐμέ·

έγώ δὲ ἀδολεσχήσω ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου.

⁷⁹ἐπιστρεψάτωσάν μοι οἱ φοβούμενοί σε

καὶ οἱ γινώσκοντες τὰ μαρτύρια σου.

⁸⁰γενηθήτω ἡ καρδία μου ἄμωμος ἐν τοῖς δικαιώμασίν σου,

ὅπως ἀν μὴ αἰσχυνθῶ.

81ια' χαφ.

Ἐκλείπει εἰς τὸ σωτήριόν σου ἡ ψυχή μου,

καὶ εἰς τὸν λόγον σου ἐπήλπισα.

⁸²ἐξέλιπον οἱ ὄφθαλμοί μου εἰς τὸ λόγιόν σου

λέγοντες Πότε παρακαλέσεις με;

⁸³ὅτι ἐγενήθην ὡς ἀσκὸς ἐν πάχνῃ·

τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.

⁸⁴πόσαι εἰσὶν αἱ ἡμέραι τοῦ δούλου σου;

πότε ποιήσεις μοι ἐκ τῶν καταδιωκόντων με κρίσιν;

⁸⁵διηγήσαντό μοι παράνομοι ἀδολεσχίας,

ἀλλ’ οὐχ ὡς ὁ νόμος σου, κύριε.

⁸⁶πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου ἀλήθεια.

ἀδίκως κατεδίωξάν με, βοήθησόν μοι.

⁸⁷παρὰ βραχὺ συνετέλεσάν με ἐν τῇ γῇ,

ἐγὼ δὲ οὐκ ἐγκατέλιπον τὰς ἐντολάς σου.

⁸⁸κατὰ τὸ ἔλεός σου ζῆσόν με,

καὶ φυλάξω τὰ μαρτύρια τοῦ στόματός σου.

⁸⁹Ιβ' λαβδ.

Εἰς τὸν αἰῶνα, κύριε,

ὁ λόγος σου διαμένει ἐν τῷ οὐρανῷ.

⁹⁰εὶς γενεὰν καὶ γενεὰν ἡ ἀλήθειά σου·

ἔθεμελίωσας τὴν γῆν, καὶ διαμένει.

⁹¹τῇ διατάξει σου διαμένει ἡ ἡμέρα,

ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα σά.

⁹²εὶ μὴ ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μού ἐστιν,

τότε ἂν ἀπωλόμην ἐν τῇ ταπεινώσει μου.

⁹³εὶς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάθωμαι τῶν δικαιωμάτων σου

ὅτι ἐν αὐτοῖς ἔζησάς με, κύριε.

⁹⁴σός εἰμι ἐγώ, σῶσόν με,

ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἔξεζήτησα.

⁹⁵έμε ὑπέμειναν ἀμαρτωλοὶ τοῦ ἀπολέσαι με·

τὰ μαρτύριά σου συνῆκα.

⁹⁶πάσης συντελείας εἶδον πέρας.

πλατεῖα ἡ ἐντολή σου σφόδρα.

⁹⁷Ιγ' μημ.

‘Ως ἡγάπησα τὸν νόμον σου, κύριε·

ὅλην τὴν ἡμέραν μελέτη μού ἐστιν.

⁹⁸ὑπὲρ τοὺς ἔχθρούς μου ἐσόφισάς με τὴν ἐντολήν σου,

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνά μοί ἐστιν.

⁹⁹ὑπὲρ πάντας τοὺς διδάσκοντάς με συνῆκα,

ὅτι τὰ μαρτύριά σου μελέτη μού ἐστιν.

¹⁰⁰ὑπὲρ πρεσβυτέρους συνῆκα,

ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἔξεζήτησα.

¹⁰¹ἐκ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς ἐκώλυσα τοὺς πόδας μου,

ὅπως ἀν φυλάξω τοὺς λόγους σου.

¹⁰²ἀπὸ τῶν κριμάτων σου οὐκ ἔξεχλινα,

ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς μοι.

¹⁰³ώς γλυκέα τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγιά σου,

ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον τῷ στόματί μου.

¹⁰⁴ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου συνῆκα·

διὰ τοῦτο ἐμίσησα πᾶσαν ὁδὸν ἀδικίας.

ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς μοι.

¹⁰⁵ἰδ' νουν.

Λύχνος τοῖς ποσίν μου ὁ λόγος σου

καὶ φῶς ταῖς τρίβοις μου.

¹⁰⁶ὄμώμοκα καὶ ἔστησα

τοῦ φυλάξασθαι τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

¹⁰⁷ἐταπεινώθην ἔως σφόδρα·

κύριε, ζῆσόν με κατὰ τὸν λόγον σου.

¹⁰⁸τὰ ἔκούσια τοῦ στόματός μου εὔδόκησον δή, κύριε,

καὶ τὰ κρίματά σου δίδαξόν με.

¹⁰⁹ἡ ψυχή μου ἐν ταῖς χερσίν μου διὰ παντός,

καὶ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην

¹¹⁰ἔθεντο ἀμαρτωλοὶ παγίδα μοι,

καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἐπλανήθην.

¹¹¹ἔκληρονόμησα τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα,

ὅτι ἀγαλλίαμα τῆς καρδίας μού είσιν.

¹¹²ἔκλινα τὴν καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι τὰ δικαιώματά σου

εἰς τὸν αἰῶνα δι' ἀντάμειψιν.

¹¹³Ιε' σαμχ.

Παρανόμους ἐμίσησα

καὶ τὸν νόμον σου ἡγάπησα.

¹¹⁴βοηθός μου καὶ ἀντιλήμπτωρ μου εἴ σύ·

εἰς τὸν λόγον σου ἐπήλπισα.

¹¹⁵ἔκκλινατε ἀπ' ἐμοῦ, πονηρευόμενοι,

καὶ ἔξερευνήσω τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ μου.

¹¹⁶ἀντιλαβοῦ μου κατὰ τὸ λόγιόν σου, καὶ ζήσομαι,

καὶ μὴ καταισχύνης με ἀπὸ τῆς προσδοκίας μου.

¹¹⁷βοήθησόν μοι, καὶ σωθήσομαι
καὶ μελετήσω ἐν τοῖς δικαιώμασίν σου διὰ παντός.

¹¹⁸ἔξουδένωσας πάντας τοὺς ἀποστατοῦντας ἀπὸ τῶν δικαιωμάτων σου,
ὅτι ἄδικον τὸ ἐνθύμημα αὐτῶν.

¹¹⁹παραβαίνοντας ἐλογισάμην πάντας τοὺς ἀμαρτωλοὺς τῆς γῆς·
διὰ τοῦτο ἡγάπησα τὰ μαρτύριά σου διὰ παντός.

¹²⁰καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας μου·
ἀπὸ γὰρ τῶν κριμάτων σου ἐφοβήθην.

¹²¹ἰσ' αιν.

Ἐποίησα κρίμα καὶ δικαιοσύνην.

μὴ παραδῷς με τοῖς ἀδικοῦσίν με.

¹²²ἔκδεξαι τὸν δοῦλόν σου εἰς ἀγαθόν.

μὴ συκοφαντησάτωσάν με ὑπερήφανοι.

¹²³οἱ ὄφθαλμοί μου ἔξελιπον εἰς τὸ σωτήριόν σου
καὶ εἰς τὸ λόγιον τῆς δικαιοσύνης σου.

¹²⁴ποίησον μετὰ τοῦ δούλου σου κατὰ τὸ ἔλεός σου
καὶ τὰ δικαιώματά σου δίδαξόν με,

¹²⁵δοῦλός σού εἰμι ἐγώ· συνέτισόν με,
καὶ γνώσομαι τὰ μαρτύριά σου.

¹²⁶καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ κυρίῳ.
διεσκέδασαν τὸν νόμον σου.

¹²⁷διὰ τοῦτο ἡγάπησα τὰς ἐντολάς σου
ὑπὲρ χρυσίον καὶ τοπάζιον.

¹²⁸διὰ τοῦτο πρὸς πάσας τὰς ἐντολάς σου κατωρθούμην,
πᾶσαν ὁδὸν ἄδικον ἐμίσησα.

¹²⁹ἰζ φη.

Θαυμαστὰ τὰ μαρτύριά σου·

διὰ τοῦτο ἔξηρεύνησεν αὐτὰ ἡ ψυχή μου.

¹³⁰ἡ δήλωσις τῶν λόγων σου φωτεῖ
καὶ συνετεῖ νηπίους.

¹³¹τὸ στόμα μου ἤνοιξα καὶ εἶλκυσα πνεῦμα,
ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐπεπόθουν.

¹³²ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με
κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἀγαπῶντων τὸ ὄνομά σου.

¹³³τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον κατὰ τὸ λόγιόν σου,
καὶ μὴ κατακυριευσάτω μου πᾶσα ἀνομία.

¹³⁴λύτρωσαι με ἀπὸ συκοφαντίας ἀνθρώπων,
καὶ φυλάξω τὰς ἐντολάς σου.

¹³⁵τὸ πρόσωπόν σου ἐπίφανον ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου
καὶ δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.

¹³⁶διεξόδους ὑδάτων κατέβησαν οἱ ὁφθαλμοί μου,
ἐπεὶ οὐκ ἐφύλαξαν τὸν νόμον σου.

¹³⁷ἥη' σαδη.

Δίκαιος εἶ, κύριε,
καὶ εὐθῆς ἡ κρίσις σου.

¹³⁸ἐνετείλω δικαιοσύνην τὰ μαρτύριά σου
καὶ ἀλήθειαν σφόδρα.

¹³⁹ἔξέτηξέν με ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου,
ὅτι ἐπελάθοντο τῶν λόγων σου οἱ ἔχθροί μου.

¹⁴⁰πεπυρωμένον τὸ λόγιόν σου σφόδρα,
καὶ ὁ δοῦλός σου ἡγάπησεν αὐτό.

¹⁴¹νεώτερός είμι ἐγὼ καὶ ἔξουδενωμένος.
τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐπελαθόμην.

¹⁴²ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα,
καὶ ὁ νόμος σου ἀλήθεια.

¹⁴³θλῖψις καὶ ἀνάγκη εὔροσάν με·
αἱ ἐντολαί σου μελέτη μου.

¹⁴⁴δικαιοσύνη τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα·
συνέτισόν με, καὶ ζήσομαι.

¹⁴⁵Ιθ' κωφ.

Ἐκέκραξα ἐν δλῃ καρδίᾳ μου· ἐπάκουσόν μου, κύριε·
τὰ δικαιώματά σου ἐκζητήσω.

¹⁴⁶ἐκέκραξά σε· σῶσόν με,
καὶ φυλάξω τὰ μαρτύριά σου.

¹⁴⁷προέφθασα ἐν ἀωρίᾳ καὶ ἐκέκραξα,
εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα.

¹⁴⁸προέφθασαν οἱ ὁφθαλμοί μου πρὸς ὅρθρον
τοῦ μελετῶν τὰ λόγιά σου.

¹⁴⁹τῆς φωνῆς μου ἀκουσον, κύριε,
κατὰ τὸ ἔλεός σου, κατὰ τὸ κρίμα σου ζῆσόν με.

¹⁵⁰προσήγγισαν οἱ καταδιώκοντές με ἀνομίᾳ,
ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου ἐμακρύνθησαν.

¹⁵¹ἐγγὺς εἴσι σύ, κύριε,
καὶ πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου ἀλήθεια.

¹⁵²κατ’ ἀρχὰς ἔγνων ἐκ τῶν μαρτυρίων σου,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐθεμελίωσας αὐτά.

¹⁵³κ' ρης.

Ίδε τὴν ταπείνωσίν μου καὶ ἔξελοῦ με,
ὅτι τὸν νόμον σου οὐκ ἐπελαθόμην.

¹⁵⁴κρῖνον τὴν κρίσιν μου καὶ λύτρωσαί με.
διὰ τὸν λόγον σου ζῆσόν με.

¹⁵⁵μακρὰν ἀπὸ ἀμαρτωλῶν σωτηρία,
ὅτι τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἔξεζήτησαν.

¹⁵⁶οἱ οἰκτιρμοί σου πολλοί, κύριε.
κατὰ τὸ κρίμα σου ζῆσόν με.

¹⁵⁷πολλοὶ οἱ ἐκδιώκοντές με καὶ ἐκθλίβοντές με.
ἐκ τῶν μαρτυρίων σου οὐκ ἔξεκλινα.

¹⁵⁸εἶδον ἀσυνθετοῦντας καὶ ἔξετηκόμην,
ὅτι τὰ λόγιά σου οὐκ ἐφυλάξαντο.

¹⁵⁹ἰδε ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἡγάπησα.
κύριε, ἐν τῷ ἐλέει σου ζῆσόν με.

¹⁶⁰ἀρχὴ τῶν λόγων σου ἀλήθεια,
καὶ εἰς τὸν αἰῶνα πάντα τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

¹⁶¹κα' σεν.

Ἄρχοντες κατεδίωξάν με δωρεάν,
καὶ ἀπὸ τῶν λόγων σου ἐδειλίασεν ἡ καρδία μου.

¹⁶²ἀγαλλιάσομαι ἐγὼ ἐπὶ τὰ λόγιά σου
ώς ὁ εὐρίσκων σκῦλα πολλά.

¹⁶³ἀδικίαν ἐμίσησα καὶ ἐβδελυξάμην,
τὸν δὲ νόμον σου ἡγάπησα.

¹⁶⁴ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἤνεσά σοι
ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

¹⁶⁵εἰρήνη πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσίν τὸν νόμον σου,
καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς σκάνδαλον.

¹⁶⁶προσεδόκων τὸ σωτήριόν σου, κύριε,
καὶ τὰς ἐντολάς σου ἡγάπησα.

¹⁶⁷ἔφύλαξεν ἡ ψυχή μου τὰ μαρτύριά σου
καὶ ἡγάπησεν αὐτὰ σφόδρα.

¹⁶⁸ἔφύλαξα τὰς ἐντολάς σου καὶ τὰ μαρτύριά σου,
ὅτι πᾶσαι αἱ ὁδοὶ μου ἐναντίον σου, κύριε.

¹⁶⁹κβ' θαυ.

Ἐγγισάτω ἡ δέησίς μου ἐνώπιόν σου, κύριε.
κατὰ τὸ λόγιόν σου συνέτισόν με.

¹⁷⁰εἰσέλθοι τὸ ἀξίωμά μου ἐνώπιόν σου.
κατὰ τὸ λόγιόν σου ῥῦσαι με.

¹⁷¹ἔξερεύξαιντο τὰ χεῖλη μου ὕμνον, ὅταν διδάξῃς με τὰ δικαιώματά σου.

¹⁷²Φθέγξαιτο ἡ γλῶσσά μου τὸ λόγιόν σου,
ὅτι πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου δικαιοσύνη.

¹⁷³γενέσθω ἡ χείρ σου τοῦ σῶσαι με,
ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἡρετισάμην.

¹⁷⁴ἔπεπόθησα τὸ σωτήριόν σου, κύριε,
καὶ ὁ νόμος σου μελέτη μού ἔστιν.

¹⁷⁵Ζήσεται ἡ ψυχή μου καὶ αἰνέσει σε,
καὶ τὰ κρίματά σου βοηθήσει μοι.

¹⁷⁶ἔπλανήθην ὡς πρόβατον ἀπολωλός.

Ζήτησον τὸν δοῦλόν σου, ὅτι τὰς ἐντολάς σου οὐκ ἐπελαθόμην.

119

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι με
ἐκέκραξα, καὶ εἰσήκουσέν μου.

²κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχήν μου ἀπὸ χειλέων ἀδίκων
καὶ ἀπὸ γλώσσης δολίας.

³τί δοθείη σοι καὶ τί προστεθείη σοι
πρὸς γλῶσσαν δολίαν;

⁴τὰ βέλη τοῦ δυνατοῦ ἡκονημένα
σὺν τοῖς ἄνθραξιν τοῖς ἐρημικοῖς.

⁵οἵμμοι, ὅτι ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη,
κατεσκήνωσα μετὰ τῶν σκηνωμάτων Κηδαρ.
⁶πολλὰ παρώκησεν ἡ ψυχὴ μου.
⁷μετὰ τῶν μισούντων τὴν εἰρήνην ἡμην εἰρηνικός·
ὅταν ἐλάλουν αὐτοῖς, ἐπολέμουν με δωρεάν.

120

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

⁸Ηρα τοὺς ὁφθαλμούς μου εἰς τὰ ὅρη
Πόθεν ἥξει ἡ βοήθειά μου;
²ἡ βοήθειά μου παρὰ κυρίου
τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.
³μὴ δῷς εἰς σάλον τὸν πόδα σου,
μηδὲ νυστάξῃ ὁ φυλάσσων σε.
⁴ἰδοὺ οὐ νυστάξει οὐδὲ ὑπνώσει
ὁ φυλάσσων τὸν Ισραὴλ.
⁵κύριος φυλάξει σε,
κύριος σκέπη σου ἐπὶ χεῖρα δεξιάν σου.
⁶ἥμέρας ὁ ἥλιος οὐ συγκαύσει σε
οὐδὲ ἡ σελήνη τὴν νύκτα.
⁷κύριος φυλάξει σε ἀπὸ παντὸς κακοῦ,
φυλάξει τὴν ψυχήν σου.
⁸κύριος φυλάξει τὴν εἰσοδόν σου καὶ τὴν ἔξοδόν σου
ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰώνος.

121

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Εὐφράνθην ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσιν μοι
Εἰς οἴκον κυρίου πορευσόμεθα.
²έστωτες ἵσαν οἱ πόδες ἡμῶν
ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, Ιερουσαλημ.
³Ιερουσαλημ οἰκοδομουμένη ὡς πόλις
ἥς ἡ μετοχὴ αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτό.
⁴έκεῖ γὰρ ἀνέβησαν αἱ φυλαί,
φυλαὶ κυρίου μαρτύριον τῷ Ισραὴλ

τοῦ ἔξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματι κυρίου.
⁵ὅτι ἐκεῖ ἐκάθισαν θρόνοι εἰς κρίσιν,
θρόνοι ἐπὶ οἴκον Δαυιδ.
⁶έρωτήσατε δὴ τὰ εἰς εἰρήνην τὴν Ιερουσαλημ,
καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσίν σε.
⁷γενέσθω δὴ εἰρήνη ἐν τῇ δυνάμει σου
καὶ εὐθηνία ἐν ταῖς πυργοβάρεσίν σου.
⁸ένεκα τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν πλησίον μου
ἐλάλουν δὴ εἰρήνην περὶ σοῦ.
⁹ένεκα τοῦ οἴκου κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν
ἔξεζήτησα ἀγαθά σοι.

122

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Πρὸς σὲ ἕρα τοὺς ὄφθαλμούς μου
τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ οὐρανῷ.
²ἰδοὺ ὡς ὄφθαλμοὶ δούλων εἰς χεῖρας τῶν κυρίων αὐτῶν,
ὡς ὄφθαλμοὶ παιδίσκης εἰς χεῖρας τῆς κυρίας αὐτῆς,
οὕτως οἱ ὄφθαλμοὶ ἡμῶν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν,
ἔως οὗ οἰκτιρήσαι ἡμᾶς.
³έλέησον ἡμᾶς, κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς,
ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐπλήσθημεν ἔξουδενώσεως,
⁴ἐπὶ πλεῖον ἐπλήσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν. τὸ ὄνειδος τοῖς εὐθηνοῦσιν,
καὶ ἡ ἔξουδενωσις τοῖς ὑπερηφάνοις.

123

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Εἰ μὴ ὅτι κύριος ἦν ἐν ἡμῖν,
εἰπάτω δὴ Ισραηλ,
²εὶ μὴ ὅτι κύριος ἦν ἐν ἡμῖν
ἐν τῷ ἐπαναστῆναι ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς,
³ἄρα ζῶντας ἀν κατέπιον ἡμᾶς
ἐν τῷ ὄργισθηναι τὸν θυμὸν αὐτῶν ἐφ' ἡμᾶς.
⁴ἄρα τὸ ὄδωρ κατεπόντισεν ἡμᾶς,
χείμαρρον διῆλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν.

⁵ἄρα διῆλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν
τὸ ὅδωρ τὸ ἀνυπόστατον.
⁶εὐλογητὸς κύριος, ὃς οὐκ ἔδωκεν ἡμᾶς
εἰς θήραν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν.
⁷ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὡς στρουθίον ἐρρύσθη
ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων.
ἡ παγίς συνετρίβη, καὶ ἡμεῖς ἐρρύσθημεν.
⁸ἡ βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι κυρίου
τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

124

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Οἱ πεποιθότες ἐπὶ κύριον ὡς ὄρος Σιων·
οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα ὁ κατοικῶν Ιερουσαλημ.
²ὄρη κύκλῳ αὐτῆς,
καὶ κύριος κύκλῳ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ
ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.
³ὅτι οὐκ ἀφήσει τὴν ράβδον τῶν ἀμαρτωλῶν
ἐπὶ τὸν κλῆρον τῶν δικαίων,
ὅπως ἂν μὴ ἐκτείνωσιν οἱ δίκαιοι
ἐν ἀνομίᾳ χεῖρας αὐτῶν.
⁴ἀγάθυνον, κύριε, τοῖς ἀγαθοῖς
καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ·
⁵τοὺς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς τὰς στραγγαλιὰς
ἀπάξει κύριος μετὰ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν.
εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ισραηλ.

125

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

'Ἐν τῷ ἐπιστρέψαι κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν Σιων
ἐγενήθημεν ὡς παρακεκλημένοι.
²τότε ἐπλήσθη χαρᾶς τὸ στόμα ἡμῶν
καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως.
τότε ἐροῦσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν
'Εμεγάλυνεν κύριος τοῦ ποιῆσαι μετ' αὐτῶν.

³έμεγάλυνεν κύριος τοῦ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν,
έγενήθημεν εὐφραινόμενοι.
⁴ἐπίστρεψον, κύριε, τὴν αἰχμαλωσίαν ἡμῶν
ώς χειμάρρους ἐν τῷ νότῳ.
⁵οἱ σπείροντες ἐν δάκρυσιν
ἐν ἀγαλλιάσει θεριῦσιν.
⁶πορευόμενοι ἐπορεύοντο καὶ ἔκλαιον
αἴροντες τὰ σπέρματα αὐτῶν.
ἐρχόμενοι δὲ ἥξουσιν ἐν ἀγαλλιάσει
αἴροντες τὰ δράγματα αὐτῶν.

126

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν· τῷ Σαλωμῶν.

'Εὰν μὴ κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον,
εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες αὐτόν.
ἔὰν μὴ κύριος φυλάξῃ πόλιν,
εἰς μάτην ἡγρύπνησεν ὁ φυλάσσων.
²εἰς μάτην ὑμῖν ἔστιν τοῦ ὄρθρίζειν,
ἐγείρεσθαι μετὰ τὸ καθῆσθαι,
οἱ ἔσθοντες ἄρτον ὁδύνης,
ὅταν δῷ τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτοῦ ὕπνον.
³ἰδοὺ ἡ κληρονομία κυρίου υἱοί,
ὁ μισθὸς τοῦ καρποῦ τῆς γαστρός.
⁴ώσει βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ,
οὕτως οἱ υἱοὶ τῶν ἐκτετιναγμένων.
⁵μακάριος ἄνθρωπος, ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν.
οὐ καταισχυνθήσονται, ὅταν λαλῶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν ἐν πύλῃ.

127

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον
οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.
²τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου φάγεσαι·
μακάριος εῖ, καὶ καλῶς σοι ἔσται.
³ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐθηνοῦσα
ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σου·
οἱ νίοι σου ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν
κύκλῳ τῆς τραπέζης σου.
⁴ἰδοὺ οὕτως εὐλογηθήσεται ἄνθρωπος ὃ φοβούμενος τὸν κύριον.
⁵εὐλογήσαι σε κύριος ἐκ Σιων,
καὶ ἴδοις τὰ ἀγαθὰ Ιερουσαλημ
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.
⁶καὶ ἴδοις υἱὸν τῶν υἱῶν σου.
εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ισραὴλ.

128

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Πλεονάκις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου,
εἰπάτω δὴ Ισραὴλ,
²πλεονάκις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου,
καὶ γὰρ οὐκ ἡδυνήθησάν μοι.
³ἐπὶ τοῦ νώτου μου ἐτέκταινον οἱ ἀμαρτωλοί,
ἔμακρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν.
⁴κύριος δίκαιος συνέκοψεν αὐχένας ἀμαρτωλῶν.
⁵αἰσχυνθήτωσαν καὶ ἀποστραφήτωσαν εἰς τὰ ὅπίσω
πάντες οἱ μισοῦντες Σιων.
⁶γενηθήτωσαν ὡς χόρτος δωμάτων,
δἵ πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι ἔξηράνθη.
⁷οὗ οὐκ ἐπλήρωσεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ θερίζων
καὶ τὸν κόλπον αὐτοῦ ὃ τὰ δράγματα συλλέγων,
⁸καὶ οὐκ εἴπαν οἱ παράγοντες Εὐλογία κυρίου ἐφ' ὑμᾶς,
εὐλογήκαμεν ὑμᾶς ἐν ὀνόματι κυρίου.

129

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

¹Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σε, κύριε.
²κύριε, εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου·
γενηθήτω τὰ ὕπτά σου προσέχοντα
εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου.
³ἔαν ἀνομίας παρατηρήσῃ, κύριε,
κύριε, τίς ὑποστήσεται;
⁴ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἵλασμός ἐστιν.
⁵ἔνεκεν τοῦ νόμου σου ὑπέμεινά σε, κύριε,
ὑπέμεινεν ἡ ψυχή μου εἰς τὸν λόγον σου.
⁶ἥλπισεν ἡ ψυχή μου ἐπὶ τὸν κύριον
ἀπὸ φυλακῆς πρωίας μέχρι νυκτός.
ἀπὸ φυλακῆς πρωίας ἐλπισάτω Ισραὴλ ἐπὶ τὸν κύριον.
⁷ὅτι παρὰ τῷ κυρίῳ τὸ ἔλεος,
καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις,
⁸καὶ αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ισραὴλ
ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ.

130

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

¹τῷ Δαυιδ. Κύριε, οὐχ ὑψώθη μου ἡ καρδία,
οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν οἱ ὄφθαλμοί μου,
οὐδὲ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις
οὐδὲ ἐν θαυμασίοις ὑπὲρ ἐμέ.
²εὶ μὴ ἐταπεινοφρόνουν,
ἀλλὰ ὑψωσα τὴν ψυχήν μου
ώς τὸ ἀπογεγαλακτισμένον ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
ώς ἀνταπόδοσις ἐπὶ τὴν ψυχήν μου.
³ἐλπισάτω Ισραὴλ ἐπὶ τὸν κύριον
ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔως τοῦ αἰώνος.

Μνήσθητι, κύριε, τοῦ Δαυιδ
 καὶ πάσης τῆς πραῦτητος αὐτοῦ,
²ώς ὡμοσεν τῷ κυρίῳ,
 ηὔξατο τῷ θεῷ Ιακωβ
³Εἰ εἰσελεύσομαι εἰς σκήνωμα οἴκου μου,
 εἰ ἀναβήσομαι ἐπὶ κλίνης στρωμῆς μου,
⁴εἰ δῶσω ὑπνον τοῖς ὁφθαλμοῖς μου
 καὶ τοῖς βλεφάροις μου νυσταγμὸν
 καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου,
⁵έως οὗ εὕρω τόπον τῷ κυρίῳ,
 σκήνωμα τῷ θεῷ Ιακωβ.
⁶ἰδοὺ ἡκούσαμεν αὐτὴν ἐν Εφραθα,
 εὕρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ.
⁷εἰσελευσόμεθα εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ,
 προσκυνήσομεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ.
⁸ἀνάστηθι, κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου,
 σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἀγιάσματός σου.
⁹οἱ ἱερεῖς σου ἐνδύσονται δικαιοσύνην,
 καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται.
¹⁰ἔνεκεν Δαυιδ τοῦ δούλου σου
 μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου.
¹¹ώμοσεν κύριος τῷ Δαυιδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτὴν
 Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τὸν θρόνον σου.
¹²ἐὰν φυλάξωνται οἱ υἱοί σου τὴν διαθήκην μου
 καὶ τὰ μαρτύριά μου ταῦτα, ἢ διδάξω αὐτούς,
 καὶ οἱ υἱοί αὐτῶν ἔως τοῦ αἰῶνος καθιοῦνται ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.
¹³ὅτι ἐξελέξατο κύριος τὴν Σιων,
 ἥρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ
¹⁴Ἄντη ἡ κατάπαυσίς μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος,
 ὥδε κατοικήσω, ὅτι ἥρετισάμην αὐτὴν.
¹⁵τὴν θήραν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω,
 τοὺς πτωχοὺς αὐτῆς χορτάσω ἄρτων,

¹⁶τοὺς Ἱερεῖς αὐτῆς ἐνδύσω σωτηρίαν,
καὶ οἱ ὅσιοι αὐτῆς ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται.
¹⁷ἐκεῖ ἔξανατελῶ κέρας τῷ Δαυιδ,
ἥτοί μασα λύχνον τῷ χριστῷ μου·
¹⁸τοὺς ἔχθροὺς αὐτοῦ ἐνδύσω αἰσχύνην,
ἔπι δὲ αὐτὸν ἔξανθήσει τὸ ἀγίασμά μου.

132

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν· τῷ Δαυιδ.

'Ιδού δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνὸν
ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό;
²ώς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα,
τὸν πώγωνα τὸν Ααρων,
τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὥστην τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ.
³ώς δρόσος Αερμων ἡ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὅρη Σιων.
ὅτι ἔκει ἐνετείλατο κύριος τὴν εὐλογίαν
καὶ ζωὴν ἔως τοῦ αἰῶνος.

133

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

'Ιδού δὴ εὐλογεῖτε τὸν κύριον,
πάντες οἱ δοῦλοι κυρίου
οἱ ἐστῶτες ἐν οἴκῳ κυρίου,
ἐν αὐλαῖς οἴκου θεοῦ ἡμῶν.
²ἐν ταῖς νυξὶν ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἄγια
καὶ εὐλογεῖτε τὸν κύριον.
³εὐλογήσει σε κύριος ἐκ Σιων
ὅ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

134

¹Αλληλουια.

Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα κυρίου, αἰνεῖτε, δοῦλοι, κύριον,
²οἱ ἐστῶτες ἐν οἴκῳ κυρίου,
ἐν αὐλαῖς οἴκου θεοῦ ἡμῶν.
³αἰνεῖτε τὸν κύριον, ὅτι ἀγαθὸς κύριος.
ψάλατε τῷ ὄνόματι αὐτοῦ, ὅτι καλόν.

⁴ὅτι τὸν Ιακωβ ἐξελέξατο ἔαυτῷ ὁ κύριος,
Ισραὴλ εἰς περιουσιασμὸν αὐτοῦ.
⁵ὅτι ἐγὼ ἔγνων ὅτι μέγας κύριος
καὶ ὁ κύριος ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεούς.
⁶πάντα, ὅσα ἡθέλησεν ὁ κύριος, ἐποίησεν
ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ,
ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀβύσσοις.
⁷ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς,
ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησεν.
ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ.
⁸ὅς ἐπάταξεν τὰ πρωτότοκα Αἰγύπτου
ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως κτήνους.
⁹ἐξαπέστειλεν σημεῖα καὶ τέρατα ἐν μέσῳ σου, Αἴγυπτε,
ἐν Φαραώ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις αὐτοῦ.
¹⁰ὅς ἐπάταξεν ἔθνη πολλὰ
καὶ ἀπέκτεινεν βασιλεῖς κραταιούς,
¹¹τὸν Σηων βασιλέα τῶν Αμορραίων
καὶ τὸν Ωγ βασιλέα τῆς Βασαν
καὶ πάσας τὰς βασιλείας Χανααν,
¹²καὶ ἔδωκεν τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν,
κληρονομίαν Ισραὴλ λαῷ αὐτοῦ.
¹³κύριε, τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα
κύριε, τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.
¹⁴ὅτι κρινεῖ κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ
καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται.
¹⁵τὰ εἰδωλα τῶν ἔθνῶν ἀργύριον καὶ χρυσίον,
ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων.
¹⁶στόμα ἔχουσιν καὶ οὐ λαλήσουσιν,
ὁφθαλμοὺς ἔχουσιν καὶ οὐκ ὄψονται,
¹⁷ῶτα ἔχουσιν καὶ οὐκ ἐνωτισθήσονται,
ρῖνας ἔχουσιν καὶ οὐκ ὀσφρανθήσονται,
χεῖρας ἔχουσιν καὶ οὐ Ψηλαφήσουσιν,
πόδας ἔχουσιν καὶ οὐ περιπατήσουσιν,
οὐ φωνήσουσιν ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν,

ούδε γάρ ἔστιν πνεῦμα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν.
18ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιντο οἱ ποιοῦντες αὐτὰ
καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς.
19οἶκος Ισραὴλ, εὐλογήσατε τὸν κύριον.
οἶκος Ααρων, εὐλογήσατε τὸν κύριον.
20οἶκος Λευι, εὐλογήσατε τὸν κύριον.
οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον, εὐλογήσατε τὸν κύριον.
21εὐλογητὸς κύριος ἐκ Σιων
ὅ κατοικῶν Ιερουσαλῆμ.

135

¹Αληλουια.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
2ἐξομολογεῖσθε τῷ θεῷ τῶν θεῶν,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
3ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ τῶν κυρίων,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
4τῷ ποιοῦντι θαυμάσια μεγάλα μόνω,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
5τῷ ποιήσαντι τοὺς οὐρανοὺς ἐν συνέσει,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
6τῷ στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὄδάτων,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
7τῷ ποιήσαντι φῶτα μεγάλα μόνω,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
8τὸν ἥλιον εἰς ἔξουσίαν τῆς ήμέρας,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
9τὴν σελήνην καὶ τὰ ἀστρα εἰς ἔξουσίαν τῆς νυκτός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
10τῷ πατάξαντι Αἴγυπτον σὺν τοῖς πρωτοτόκοις αὐτῶν,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
11καὶ ἐξαγαγόντι τὸν Ισραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
12ἐν χειρὶ κραταιῇ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ,

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
13τῷ καταδιελόντι τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς διαιρέσεις,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
14καὶ διαγαγόντι τὸν Ισραηλ διὰ μέσου αὐτῆς,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
15καὶ ἐκτινάξαντι Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς θάλασσαν ἐρυθράν,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
16τῷ διαγαγόντι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
τῷ ἔξαγαγόντι ὅδωρ ἐκ πέτρας ἀκροτόμου,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
17τῷ πατάξαντι βασιλεῖς μεγάλους,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
18καὶ ἀποκτείναντι βασιλεῖς κραταιούς,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
19τὸν Σηων βασιλέα τῶν Αμορραίων,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
20καὶ τὸν Ωγ βασιλέα τῆς Βασαν,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
21καὶ δόντι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
22κληρονομίαν Ισραηλ δούλῳ αὐτοῦ,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
23ὅτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν ἐμνήσθη ἡμῶν ὁ κύριος,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
24καὶ ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
25διδοὺς τροφὴν πάσῃ σαρκί,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
26ἔξομολογεῖσθε τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
ἔξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ τῶν κυρίων,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

136

¹Τῷ Δαυιδ.

Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος
ἐκεῖ ἐκαθίσαμεν καὶ ἐκλαύσαμεν
ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιων.
ἔπὶ ταῖς ιτέαις ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκρεμάσαμεν τὰ ὅργανα ἡμῶν.
ὅτι ἐκεῖ ἐπηρώτησαν ἡμᾶς οἱ αἰχμαλωτεύσαντες ἡμᾶς λόγους ὡδῶν
καὶ οἱ ἀπαγαγόντες ἡμᾶς ὕμνον
Ἄισατε ἡμῖν ἐκ τῶν ὡδῶν Σιων.
πῶς ἄσωμεν τὴν ὡδὴν κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας;
έὰν ἐπιλάθωμαί σου, Ιερουσαλημ, ἐπιλησθείη ἡ δεξιά μου·
κολληθείη ἡ γλῶσσά μου τῷ λάρυγγί μου, ἔὰν μή σου μνησθῶ,
έὰν μὴ προανατάξωμαι τὴν Ιερουσαλημ ἐν ἀρχῇ τῆς εὐφροσύνης μου.
μνήσθητι, κύριε, τῶν υἱῶν Εδωμ τὴν ἡμέραν Ιερουσαλημ
τῶν λεγόντων Ἐκκενοῦτε ἐκκενοῦτε, ἔως ὁ θεμέλιος ἐν αὐτῇ.
θυγάτηρ Βαβυλῶνος ἡ ταλαίπωρος,
μακάριος ὃς ἀνταποδώσει σοι τὸ ἀνταπόδομά σου, ὃ ἀνταπέδωκας ἡμῖν.
μακάριος ὃς κρατήσει καὶ ἐδαφιεῖ τὰ νήπιά σου πρὸς τὴν πέτραν.

137

¹Τῷ Δαυιδ.

Ἐξομολογήσομαι σοι, κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,
ὅτι ἤκουσας τὰ ρήματα τοῦ στόματός μου,
καὶ ἐναντίον ἀγγέλων ψαλῶ σοι.
προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἄγιον σου
καὶ ἐξομολογήσομαι τῷ ὀνόματί σου
ἐπὶ τῷ ἐλέει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου,
ὅτι ἐμεγάλυνας ἐπὶ πᾶν ὄνομα τὸ λόγιόν σου.
ἐν ᾧ ἦν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαι σε, ταχὺ ἐπάκουσόν μου·
πολυωρήσεις με ἐν ψυχῇ μου ἐν δυνάμει.
εξομολογησάσθωσάν σοι, κύριε, πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς,
ὅτι ἤκουσαν πάντα τὰ ρήματα τοῦ στόματός σου,
καὶ ἀσάτωσαν ἐν ταῖς ὁδοῖς κυρίου,
ὅτι μεγάλη ἡ δόξα κυρίου,
ὅτι ὑψηλὸς κύριος καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορᾷ

καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀπὸ μακρόθεν γινώσκει.
7έὰν πορευθῶ ἐν μέσῳ θλίψεως, ζήσεις με·
ἐπ' ὄργὴν ἔχθρῶν μου ἐξέτεινας χεῖρά σου,
καὶ ἔσωσέν με ἡ δεξιά σου.
8κύριος ἀνταποδώσει ὑπὲρ ἐμοῦ.
κύριε, τὸ ἔλεός σου εἰς τὸν αἰῶνα,
τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρῆσ.

138

¹Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

Κύριε, ἐδοκίμασάς με καὶ ἔγνως με.
2σὺ ἔγνως τὴν καθέδραν μου καὶ τὴν ἔγερσίν μου,
σὺ συνῆκας τοὺς διαλογισμούς μου ἀπὸ μακρόθεν.
3τὴν τρίβον μου καὶ τὴν σχοῖνόν μου σὺ ἐξιχνίασας
καὶ πάσας τὰς ὁδούς μου προεἶδες.
4ὅτι οὐκ ἔστιν λόγος ἐν γλώσσῃ μου,
5ἰδού, κύριε, σὺ ἔγνως πάντα, τὰ ἔσχατα καὶ τὰ ἀρχαῖα.
σὺ ἐπλασάς με καὶ ἔθηκας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου.
6ἐθαυμαστώθη ἡ γνῶσίς σου ἐξ ἐμοῦ.
ἐκραταιώθη, οὐ μὴ δύνωμαι πρὸς αὐτήν.
7ποῦ πορευθῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός σου
καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου ποῦ φύγω;
8έὰν ἀναβῶ εἰς τὸν οὐρανόν, σὺ εἰ ἔκει·
έὰν καταβῶ εἰς τὸν ἄδην, πάρει.
9έὰν ἀναλάβοιμι τὰς πτέρυγάς μου κατ' ὅρθρον
καὶ κατασκηνώσω εἰς τὰ ἔσχατα τῆς θαλάσσης,
10καὶ γὰρ ἔκει ἡ χείρ σου ὁδηγήσει με,
καὶ καθέξει με ἡ δεξιά σου.
11καὶ εἶπα "Ἄρα σκότος καταπατήσει με,
καὶ νὺξ φωτισμὸς ἐν τῇ τρυφῇ μου·
12ὅτι σκότος οὐ σκοτισθήσεται ἀπὸ σοῦ,
καὶ νὺξ ὡς ἡμέρα φωτισθήσεται·
ώς τὸ σκότος αὔτης, οὕτως καὶ τὸ φῶς αὔτης.
13ὅτι σὺ ἐκτήσω τοὺς νεφρούς μου, κύριε,
ἀντελάβου μου ἐκ γαστρὸς μητρός μου.

¹⁴εξομολογήσομαι σοι, δτι φοβερῶς ἐθαυμαστώθην.
θαυμάσια τὰ ἔργα σου, καὶ ἡ ψυχὴ μου γινώσκει σφόδρα.
¹⁵οὐκ ἐκρύβη τὸ ὀστοῦν μου ἀπὸ σοῦ, ὃ ἐποίησας ἐν κρυφῇ.
καὶ ἡ ὑπόστασίς μου ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς·
¹⁶τὸ ἀκατέργαστόν μου εἰδοσαν οἱ ὁφθαλμοί σου,
καὶ ἐπὶ τὸ βιβλίον σου πάντες γραφήσονται·
ἡμέρας πλασθήσονται, καὶ οὐθεὶς ἐν αὐτοῖς.
¹⁷έμοι δὲ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου, ὁ θεός,
λίαν ἐκραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν.
¹⁸εξαριθμήσομαι αὐτούς, καὶ ὑπὲρ ἄμμου πληθυνθήσονται·
ἐξηγέρθην καὶ ἔτι εἰμὶ μετὰ σοῦ.
¹⁹εὰν ἀποκτείνῃς ἄμαρτωλούς, ὁ θεός,
ἄνδρες αίματων, ἐκκλίνατε ἀπ' ἐμοῦ.
²⁰ὅτι ἐρεῖς εἰς διαλογισμόν.
λήμψονται εἰς ματαιότητα τὰς πόλεις σου.
²¹οὐχὶ τοὺς μισοῦντάς σε, κύριε, ἐμίσησα
καὶ ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς σου ἐξετηκόμην;
²²τέλειον μῖσος ἐμίσουν αὐτούς,
εἰς ἐχθροὺς ἐγένοντό μοι.
²³δοκίμασόν με, ὁ θεός, καὶ γνῶθι τὴν καρδίαν μου,
ἔτασόν με καὶ γνῶθι τὰς τρίβους μου
²⁴καὶ ἴδε εἰ ὁδὸς ἀνομίας ἐν ἐμοί,
καὶ ὁδήγησόν με ἐν ὁδῷ αἰωνίᾳ.

139

¹Εἰς τὸ τέλος· ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

²Ἐξελοῦ με, κύριε, ἐξ ἀνθρώπου πονηροῦ,
ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ρῦσαι με,
³οἵτινες ἐλογίσαντο ἀδικίας ἐν καρδίᾳ,
δλην τὴν ἡμέραν παρετάσσοντο πολέμους.
⁴ἡκόνησαν γλῶσσαν αὐτῶν ὥσει ὅφεως,
ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν.

διάψαλμα.

⁵φύλαξόν με, κύριε, ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ,
ἀπὸ ἀνθρώπων ἀδίκων ἐξελοῦ με,

οἵτινες ἐλογίσαντο ὑποσκελίσαι τὰ διαβήματά μου·

⁶έχρυψαν ὑπερήφανοι παγίδα μοι

καὶ σχοινία διέτειναν, παγίδας τοῖς ποσίν μου,

ἐχόμενα τρίβου σκάνδαλον ἔθεντό μοι.

διάψαλμα.

⁷εἶπα τῷ κυρίῳ Θεός μου εἴς σύ·

ἐνώπισαι, κύριε, τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου.

⁸κύριε κύριε δύναμις τῆς σωτηρίας μου,

ἐπεσκίασας ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου ἐν ἡμέρᾳ πολέμου.

⁹μὴ παραδῶς με, κύριε, ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου ἀμαρτωλῷ·

διελογίσαντο κατ' ἐμοῦ, μὴ ἐγκαταλίπης με, μήποτε ὑψωθῶσιν.

διάψαλμα.

¹⁰ἡ κεφαλὴ τοῦ κυκλώματος αὐτῶν,

κόπος τῶν χειλέων αὐτῶν καλύψει αὐτούς.

¹¹πεσοῦνται ἐπ' αὐτοὺς ἄνθρακες,

ἐν πυρὶ καταβαλεῖς αὐτούς,

ἐν ταλαιπωρίαις οὐ μὴ ὑποστῶσιν.

¹²ἀνὴρ γλωσσῶδης οὐ κατευθυνθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς,

ἄνδρα ἀδικον κακὰ θηρεύσει εἰς διαφθοράν.

¹³ἔγνων ὅτι ποιήσει κύριος τὴν κρίσιν τοῦ πτωχοῦ

καὶ τὴν δίκην τῶν πενήτων.

¹⁴πλὴν δίκαιοι ἔξομολογήσονται τῷ ὄνόματί σου,

καὶ κατοικήσουσιν εὐθεῖς σὺν τῷ προσώπῳ σου.

140

¹Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.

Κύριε, ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσάκουσόν μου·

πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ.

²κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου,

ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἐσπερινή.

³θοῦ, κύριε, φυλακὴν τῷ στόματί μου

καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χεῖλη μου.

⁴μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρδίαν μου εἰς λόγους πονηρίας

τοῦ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις

σὺν ἀνθρώποις ἐργαζομένοις ἀνομίαν,

καὶ οὐ μὴ συνδυάσω μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν.
⁵παιδεύσει με δίκαιος ἐν ἐλέει καὶ ἐλέγξει με,
ἔλαιον δὲ ἀμαρτωλοῦ μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλήν μου,
ὅτι ἔτι καὶ ἡ προσευχὴ μου ἐν ταῖς εὐδοκίαις αὐτῶν.
⁶κατεπόθησαν ἔχόμενα πέτρας οἱ κριταὶ αὐτῶν.
ἀκούσονται τὰ ρήματά μου ὅτι ἡδύνθησαν.
⁷ώσει πάχος γῆς διερράγη ἐπὶ τῆς γῆς,
διεσκορπίσθη τὰ ὀστᾶ ἡμῶν παρὰ τὸν ἄδην.
⁸ὅτι πρὸς σέ, κύριε κύριε, οἱ ὀφθαλμοί μου·
ἐπὶ σὲ ἥλπισα, μὴ ἀντανέλῃς τὴν ψυχήν μου.
⁹φύλαξόν με ἀπὸ παγίδος, ἵς συνεστήσαντό μοι,
καὶ ἀπὸ σκανδάλων τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν.
¹⁰πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρῳ αὐτοῦ ἀμαρτωλοί·
κατὰ μόνας εἰμὶ ἐγὼ ἔως οὗ ἂν παρέλθω.

141

^¹Συνέσεως τῷ Δαυιδ ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῷ σπηλαίῳ· προσευχή.
²Φωνῇ μου πρὸς κύριον ἐκέκραξα,
φωνῇ μου πρὸς κύριον ἐδεήθην.
³ἐκχεῶ ἐναντίον αὐτοῦ τὴν δέησίν μου,
τὴν θλῖψίν μου ἐνώπιον αὐτοῦ ἀπαγγελῶ.
⁴ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὸ πνεῦμα μου
καὶ σὺ ἔγνως τὰς τρίβους μου·
ἐν ὁδῷ ταύτῃ, ἢ ἐπορευόμην, ἔκρυψαν παγίδα μοι.
⁵κατενόου εἰς τὰ δεξιὰ καὶ ἐπέβλεπον,
ὅτι οὐκ ἔπιγινώσκων με·
ἀπώλετο φυγὴ ἀπ' ἐμοῦ,
καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὴν ψυχήν μου.
⁶ἐκέκραξα πρὸς σέ, κύριε,
εἴπα Σὺ εἴ ἡ ἐλπίς μου,
μερίς μου ἐν γῇ ζώντων.
⁷πρόσχες πρὸς τὴν δέησίν μου,
ὅτι ἐταπεινώθην σφόδρα·
ρῦσαί με ἐκ τῶν καταδιωκόντων με,
ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.

⁸εξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχήν μου
τοῦ ἔξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου, κύριε.
ἐμὲ ὑπομενοῦσιν δίκαιοι ἔως οὗ ἀνταποδῷς μοι.

142

¹Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ, ὅτε αὐτὸν ὁ υἱὸς καταδιώκει.

Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου,
ἐνώπιοι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου,
ἐπάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου.
²καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου,
ὅτι οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν.
³ὅτι κατεδίωξεν ὁ ἔχθρὸς τὴν ψυχήν μου,
ἐταπείνωσεν εἰς γῆν τὴν ζωήν μου,
ἐκάθισέν με ἐν σκοτεινοῖς ὡς νεκροὺς αἰῶνος.
⁴καὶ ἡκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου,
ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου.
⁵ἔμνήσθη ἡμερῶν ἀρχαίων
καὶ ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου,
ἐν ποιήμασιν τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων.
⁶διεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς σέ,
ἡ ψυχή μου ὡς γῆ ἄνυδρός σοι.

διάψαλμα.

⁷ταχὺ εἰσάκουσόν μου, κύριε,
ἔξελιπεν τὸ πνεῦμά μου.
μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ,
καὶ ὅμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον.
⁸ἀκουστὸν ποίησόν μοι τὸ πρωὶ τὸ ἔλεός σου,
ὅτι ἐπὶ σοὶ ἥλπισα.
γνώρισόν μοι, κύριε, ὅδὸν ἐν ᾧ πορεύσομαι,
ὅτι πρὸς σὲ ἥρα τὴν ψυχήν μου.
⁹ἔξελοῦ με ἐκ τῶν ἔχθρῶν μου, κύριε,
ὅτι πρὸς σὲ κατέφυγον.
¹⁰δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι σὺ εἶ ὁ θεός μου.
τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ.
¹¹ἔνεκα τοῦ ὀνόματός σου, κύριε, ζήσεις με,

ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐξάξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχήν μου.
¹²καὶ ἐν τῷ ἐλέει σου ἐξολεθρεύσεις τοὺς ἔχθρούς μου
καὶ ἀπολεῖς πάντας τοὺς θλίβοντας τὴν ψυχήν μου.
ὅτι δοῦλός σου εἰμι ἐγώ.

143

^¹Τῷ Δαυιδ, πρὸς τὸν Γολιαδ.

Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεός μου
ὅ διδάσκων τὰς χεῖράς μου εἰς παράταξιν,
τοὺς δακτύλους μου εἰς πόλεμον.
²ἔλεός μου καὶ καταφυγή μου,
ἀντιλήμπτωρ μου καὶ ρύστης μου,
ύπερασπιστής μου, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἥλπισα,
ὅ ύποτάσσων τὸν λαόν μου ὑπ' ἐμέ.
³κύριε, τί ἐστιν ἄνθρωπος, ὅτι ἐγνώσθης αὐτῷ,
ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι λογίζῃ αὐτόν;
⁴ἄνθρωπος ματαιότητι ὡμοιώθη,
αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὡσεὶ σκιὰ παράγουσιν.
⁵κύριε, κλῖνον οὐρανούς σου καὶ κατάβηθι,
ἄψαι τῶν ὀρέων, καὶ καπνισθήσονται.
⁶ἄστραψον ἀστραπὴν καὶ σκορπιεῖς αὐτούς,
ἐξαπόστειλον τὰ βέλη σου καὶ συνταράξεις αὐτούς.
⁷ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ὑψους,
ἐξελοῦ με καὶ ρῦσαι με ἐξ ὑδάτων πολλῶν,
ἐκ χειρὸς υἱῶν ἀλλοτρίων,
⁸ῶν τὸ στόμα ἐλάλησεν ματαιότητα,
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας.
⁹ὁ θεός, ὡδὴν καινὴν ἄσομαί σοι,
ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψαλῶ σοι
¹⁰τῷ διδόντι τὴν σωτηρίαν τοῖς βασιλεῦσιν,
τῷ λυτρουμένῳ Δαυιδ τὸν δοῦλον αὐτοῦ ἐκ ρομφαίας πονηρᾶς.
¹¹ρῦσαι με καὶ ἐξελοῦ με ἐκ χειρὸς υἱῶν ἀλλοτρίων,
ῶν τὸ στόμα ἐλάλησεν ματαιότητα
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας.
¹²ῶν οἱ υἱοὶ ὡς νεόφυτα

ἡδρυμμένα ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν,
αἱ θυγατέρες αὐτῶν κεκαλλωπισμέναι
περικεκοσμημέναι ὡς ὁμοίωμα ναοῦ,
¹³τὰ ταμιεῖα αὐτῶν πλήρη
ἔξερευγόμενα ἐκ τούτου εἰς τοῦτο,
τὰ πρόβατα αὐτῶν πολυτόκα
πληθύνοντα ἐν ταῖς ἔξοδοις αὐτῶν,
¹⁴οἵ βόες αὐτῶν παχεῖς,
οὐκ ἔστιν κατάπτωμα φραγμοῦ οὐδὲ διέξοδος
οὐδὲ κραυγὴ ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῶν,
¹⁵ἔμακάρισαν τὸν λαόν, ὃ ταῦτά ἔστιν.
μακάριος ὁ λαός, οὗ κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ.

144

¹Αἴνεσις τῷ Δαυιδ.

Ὕψωσω σε, ὁ θεός μου ὁ βασιλεὺς μου,
καὶ εὐλογήσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰώνα καὶ εἰς τὸν αἰώνα τοῦ αἰώνος.
²καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω σε
καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰώνα καὶ εἰς τὸν αἰώνα τοῦ αἰώνος.
³μέγας κύριος καὶ αἰνετός σφόδρα,
καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ οὐκ ἔστιν πέρας.
⁴γενεὰ καὶ γενεὰ ἐπαινέσει τὰ ἔργα σου
καὶ τὴν δύναμίν σου ἀπαγγελοῦσιν.
⁵τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς δόξης τῆς ἀγιωσύνης σου λαλήσουσιν
καὶ τὰ θαυμάσιά σου διηγήσονται.
⁶καὶ τὴν δύναμιν τῶν φοβερῶν σου ἔροῦσιν
καὶ τὴν μεγαλωσύνην σου διηγήσονται.
⁷μνήμην τοῦ πλήθους τῆς χρηστότητός σου ἔξερεύξονται
καὶ τῇ δικαιοσύνῃ σου ἀγαλλιάσονται.
⁸οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ κύριος,
μακρόθυμος καὶ πολυέλεος.
⁹χρηστὸς κύριος τοῖς σύμπασιν,
καὶ οἱ οἰκτίρμοι αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.
¹⁰ἔξομολογησάσθωσάν σοι, κύριε, πάντα τὰ ἔργα σου,
καὶ οἱ ὅσιοί σου εὐλογησάτωσάν σε.

¹¹δόξαν τῆς βασιλείας σου ἐροῦσιν
 καὶ τὴν δυναστείαν σου λαλήσουσιν
¹²τοῦ γνωρίσαι τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὴν δυναστείαν σου
 καὶ τὴν δόξαν τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς βασιλείας σου.
¹³ἡ βασιλεία σου βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων,
 καὶ ἡ δεσποτεία σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.
^{13a}πιστὸς κύριος ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ
 καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.
¹⁴ὑποστηρίζει κύριος πάντας τοὺς καταπίπτοντας
 καὶ ἀνορθοῖ πάντας τοὺς κατερραγμένους.
¹⁵οἱ ὄφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσιν,
 καὶ σὺ δίδως τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ.
¹⁶ἀνοίγεις σὺ τὴν χεῖρά σου
 καὶ ἐμπιπλᾶς πᾶν ζῷον εὔδοκίας.
¹⁷δίκαιος κύριος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ
 καὶ ὅσιος ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.
¹⁸ἐγγὺς κύριος πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν,
 πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ.
¹⁹θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιήσει
 καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν ἐπακούσεται καὶ σώσει αὐτούς.
²⁰φυλάσσει κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν
 καὶ πάντας τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἐξολεθρεύσει.
²¹αἴνεσιν κυρίου λαλήσει τὸ στόμα μου,
 καὶ εὐλογείτω πᾶσα σὰρξ τὸ ὄνομα τὸ ἄγιον αὐτοῦ
 εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

145

¹Αλληλουια· Αγγαιου καὶ Ζαχαριου.

Αἴνει, ἡ Ψυχή μου, τὸν κύριον.
²αἴνεσω κύριον ἐν ζωῇ μου,
 ψαλῶ τῷ θεῷ μου, ἔως ὑπάρχω.
³μὴ πεποίθατε ἐπ' ἄρχοντας
 καὶ ἐφ' υἱοὺς ἀνθρώπων, οἵς οὐκ ἔστιν σωτηρία.
⁴εξελεύσεται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ·
 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπολοῦνται πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν.

5μακάριος οὗ δὲ θεὸς Ἰακωβὸς,
ἥ ἐλπὶς αὐτοῦ ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ
6τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν,
τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς,
τὸν φυλάσσοντα ἀλγήθειαν εἰς τὸν αἰῶνα,
7ποιοῦντα κρίμα τοῖς ἀδικουμένοις,
διδόντα τροφὴν τοῖς πεινῶσιν.
κύριος λύει πεπεδημένους,
8κύριος ἀνορθοῖ κατερραγμένους,
κύριος σοφοῖς τυφλούς,
κύριος ἀγαπᾷ δικαιούς.
9κύριος φυλάσσει τοὺς προσηλύτους,
ὅρφανὸν καὶ χήραν ἀναλήμψεται
καὶ ὁδὸν ἀμαρτωλῶν ἀφανιεῖ.
10βασιλεύσει κύριος εἰς τὸν αἰῶνα,
δὲ θεός σου, Σιων, εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

146

¹Αλληλουια· Αγγαιου καὶ Ζαχαριου.

Αἰνεῖτε τὸν κύριον, ὅτι ἀγαθὸν ψαλμός.
τῷ θεῷ ἡμῶν ἡδυνθείη αἴνεσις.
2οἰκοδομῶν Ιερουσαλημὸν κύριος
καὶ τὰς διασπορὰς τοῦ Ισραὴλ ἐπισυνάξει,
3ὅ ἴώμενος τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν
καὶ δεσμεύων τὰ συντρίμματα αὐτῶν,
4ὅ ἀριθμῶν πλήθη ἄστρων,
καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὄνόματα καλῶν.
5μέγας ὁ κύριος ἡμῶν, καὶ μεγάλη ἡ ἴσχυς αὐτοῦ,
καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἀριθμός.
6ἀναλαμβάνων πραεῖς ὁ κύριος,
ταπεινῶν δὲ ἀμαρτωλοὺς ἔως τῆς γῆς.
7έξαρξατε τῷ κυρίῳ ἐν ἐξομολογήσει,
ψάλατε τῷ θεῷ ἡμῶν ἐν κιθάρᾳ,
8τῷ περιβάλλοντι τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις,
τῷ ἐτοιμάζοντι τῇ γῇ ὑετόν,

τῷ ἔξανατέλλοντι ἐν ὄρεσι χόρτον
καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων,
⁹διδόντι τοῖς κτήνεσι τροφὴν αὐτῶν
καὶ τοῖς νεοσσοῖς τῶν κοράκων τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν.
¹⁰οὐκ ἐν τῇ δυναστείᾳ τοῦ ἵππου θελήσει
οὐδὲ ἐν ταῖς κνήμαις τοῦ ἀνδρὸς εὔδοκεῖ·
¹¹εὔδοκεῖ κύριος ἐν τοῖς φοβουμένοις αὐτὸν
καὶ ἐν τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

147

^¹Αλληλουια· Αγγαιου καὶ Ζαχαριου.

Ἐπαίνει, Ιερουσαλημ, τὸν κύριον,
αἴνει τὸν θεόν σου, Σιων,
²ὅτι ἐνίσχυσεν τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου,
εὐλόγησεν τοὺς υἱούς σου ἐν σοί·
³ὁ τιθεὶς τὰ ὅριά σου εἰρήνην
καὶ στέαρ πυροῦ ἐμπιπλῶν σε·
⁴ὁ ἀποστέλλων τὸ λόγιον αὐτοῦ τῇ γῇ,
ỿώς τάχους δραμεῖται ὁ λόγος αὐτοῦ
⁵τοῦ διδόντος χιόνα ὥσει ἔριον,
όμιχλην ὥσει σποδὸν πάσσοντος,
⁶βάλλοντος κρύσταλλον αὐτοῦ ὥσει ψωμούς,
κατὰ πρόσωπον ψύχους αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται;
⁷ἀποστελεῖ τὸν λόγον αὐτοῦ καὶ τήξει αὐτά·
πνεύσει τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ῥυήσεται ὕδατα.
⁸ἀπαγγέλλων τὸν λόγον αὐτοῦ τῷ Ιακωβ,
δικαιώματα καὶ κρίματα αὐτοῦ τῷ Ισραηλ.
⁹οὐκ ἐποίησεν οὕτως παντὶ ἔθνει
καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ οὐκ ἐδήλωσεν αὐτοῖς.

148

^¹Αλληλουια· Αγγαιου καὶ Ζαχαριου.

Αἰνεῖτε τὸν κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν,
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψίστοις.
²αἰνεῖτε αὐτόν, πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ·

αίνεῖτε αὐτόν, πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ.
 3αίνεῖτε αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη.
 αίνεῖτε αὐτόν, πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς.
 4αίνεῖτε αὐτόν, οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν
 καὶ τὸ ὅδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν.
 5αίνεσάτωσαν τὸ ὄνομα κυρίου,
 δτι αὐτὸς εἶπεν, καὶ ἐγενήθησαν,
 αὐτὸς ἐνετείλατο, καὶ ἐκτίσθησαν.
 6εστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·
 πρόσταγμα ἔθετο, καὶ οὐ παρελεύσεται.
 7αίνεῖτε τὸν κύριον ἐκ τῆς γῆς,
 δράκοντες καὶ πᾶσαι ἄβυσσοι·
 8πῦρ, χάλαζα, χιών, κρύσταλλος,
 πνεῦμα καταιγίδος, τὰ ποιοῦντα τὸν λόγον αὐτοῦ·
 9τὰ ὅρη καὶ πάντες οἱ βουνοί,
 ξύλα καρποφόρα καὶ πᾶσαι κέδροι·
 10τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη,
 ἔρπετὰ καὶ πετεινὰ πτερωτά·
 11βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πάντες λαοί,
 ἄρχοντες καὶ πάντες κριταὶ γῆς·
 12νεανίσκοι καὶ παρθένοι,
 πρεσβῦται μετὰ νεωτέρων.
 13αίνεσάτωσαν τὸ ὄνομα κυρίου,
 δτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνου.
 ἡ ἐξομολόγησις αὐτοῦ ἐπὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ.
 14καὶ ὑψώσει κέρας λαοῦ αὐτοῦ.
 ὕμνος πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ,
 τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, λαῷ ἐγγίζοντι αὐτῷ.

149

¹Αληλουια.

Ἀισατε τῷ κυρίῳ ἄσμα καινόν,
 ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ ὁσίων.
 2εύφρανθήτω Ισραὴλ ἐπὶ τῷ ποιήσαντι αὐτόν,
 καὶ υἱοὶ Σιων ἀγαλλιάσθωσαν ἐπὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν.

3αὶνεσάτωσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν χορῷ,
ἐν τυμπάνῳ καὶ ψαλτηρίῳ ψαλάτωσαν αὐτῷ,
4ὅτι εὐδοκεῖ κύριος ἐν λαῷ αὐτοῦ
καὶ ὑψώσει πραεῖς ἐν σωτηρίᾳ.
5καυχήσονται ὅσιοι ἐν δόξῃ
καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν.
6αἱ ὑψώσεις τοῦ θεοῦ ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν,
καὶ ρόμφαιαι δίστομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν
7τοῦ ποιῆσαι ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν,
ἔλεγμοὺς ἐν τοῖς λαοῖς,
8τοῦ δῆσαι τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις
καὶ τοὺς ἐνδόξους αὐτῶν ἐν χειροπέδαις σιδηραῖς,
9τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἔγγραπτον.
δόξα αὕτη ἐστὶν πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ.

150

¹Αληλουια.

Αἰνεῖτε τὸν θεὸν ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ,
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν στερεώματι δυνάμεως αὐτοῦ.
2αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ,
αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ.
3αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ἥχῳ σάλπιγγος,
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.
4αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ,
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανῳ.
5αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις,
αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ.
6πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν κύριον.

αληλουια.

151

¹Οὗτος ὁ ψαλμὸς ἴδιόγραφος εἰς Δαυιδ καὶ ἔξωθεν τοῦ ἀριθμοῦ. ὅτε
ἐμονομάχησεν τῷ Γολιαδ.

Μικρὸς ἥμην ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου
καὶ νεώτερος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου.

ἐποίμαινον τὰ πρόβατα τοῦ πατρός μου.
²αἱ χεῖρές μου ἐποίησαν ὅργανον,
 οἱ δάκτυλοί μου ἡρμοσαν ψαλτήριον.
³καὶ τίς ἀναγγελεῖ τῷ κυρίῳ μου;
 αὐτὸς κύριος, αὐτὸς εἰσακούει.
⁴αὐτὸς ἔξαπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ
 καὶ ἥρεν με ἐκ τῶν προβάτων τοῦ πατρός μου
 καὶ ἔχρισέν με ἐν τῷ ἐλαίῳ τῆς χρίσεως αὐτοῦ.
⁵οἱ ἀδελφοί μου καλοὶ καὶ μεγάλοι,
 καὶ οὐκ εὔδοκησεν ἐν αὐτοῖς κύριος.
⁶ἔξηλθον εἰς συνάντησιν τῷ ἀλλοφύλῳ,
 καὶ ἐπικατηράσατό με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ.
⁷έγὼ δὲ σπασάμενος τὴν παρ' αὐτοῦ μάχαιραν
 ἀπεκεφάλισα αὐτὸν καὶ ἥρα ὄνειδος ἐξ υἱῶν Ισραηλ.

ΩΔΑΙ

1

΄Ωιδὴ Μωυσέως ἐν τῇ ᾠδῷ.

¹Αἰσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.
 ἕππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν.
²βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν.
 οὗτός μου θεός, καὶ δοξάσω αὐτόν,
 θεὸς τοῦ πατρός μου, καὶ ὑψώσω αὐτόν.
³κύριος συντρίβων πολέμους,
 κύριος ὄνομα αὐτῷ.
⁴ἄρματα Φαραω καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἔρριψεν εἰς θάλασσαν,
 ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας
 κατεπόντισεν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ,
⁵πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτούς,
 κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὥσει λίθος.
⁶ἡ δεξιά σου, κύριε, δεδόξασται ἐν ισχύι.
 ἡ δεξιά σου χείρ, κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς.
⁷καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψες τοὺς ὑπεναντίους.

ἀπέστειλας τὴν ὄργήν σου, καὶ κατέφαγεν αὐτοὺς ὡς καλάμην.
⁸καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ σου διέστη τὸ ὕδωρ.
ἐπάγη ὥσει τεῖχος τὰ ὄδατα,
ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.
⁹εἴπεν ὁ ἔχθρός Διώξας καταλήμψομαι,
μεριῶ σκῦλα, ἐμπλήσω ψυχήν μου,
ἀνελῶ τῇ μαχαίρῃ μου, κυριεύσει ἡ χείρ μου.
¹⁰ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα.
ἔδυσαν ὥσει μόλιβος ἐν ὄδατι σφοδρῷ.
¹¹τίς ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς, κύριε;
τίς ὅμοιός σοι, δεδοξασμένος ἐν ἀγίοις,
θαυμαστὸς ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα;
¹²εξέτεινας τὴν δεξιάν σου,
καὶ κατέπιεν αὐτοὺς ἡ γῆ.
¹³ώδηγησας τῇ δικαιοσύνῃ σου τὸν λαόν σου τοῦτον, ὃν ἐλυτρώσω,
παρεκάλεσας τῇ ἴσχύι σου εἰς κατάλυμα ἄγιόν σου.
¹⁴ῆκουσαν ἔθνη καὶ ὡργίσθησαν.
ѡδῖνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φυλιστιιμ.
¹⁵τότε ἐσπευσαν ἡγεμόνες Εδωμ,
καὶ ἄρχοντες Μωαβιτῶν, ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος,
ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χανααν.
¹⁶ἐπιπέσοι ἐπ' αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος,
μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθωθήτωσαν,
ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου, κύριε,
ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου οὗτος, ὃν ἐκτήσω.
¹⁷εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας σου,
εἰς ἔτοιμον κατοικητήριόν σου, ὃ κατειργάσω, κύριε,
ἄγιασμα, κύριε, ὃ ἡτοίμασαν αἱ χεῖρές σου.
¹⁸κύριος βασιλεύων τὸν αἰῶνα καὶ ἐπ' αἰῶνα καὶ ἔτι.
¹⁹ὅτι εἰσῆλθεν ἵππος Φαραω σὺν ἄρμασιν καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν,
καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης.
οἱ δὲ υἱοὶ Ισραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ἔηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

’Οιδὴ Μωυσέως ἐν τῷ Δευτερονομίῳ.

¹Πρόσεχε, οὐρανέ, καὶ λαλήσω,
καὶ ἀκουέτω γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου.
²προσδοκάσθω ὡς ὑετὸς τὸ ἀπόφθεγμά μου,
καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου,
ώσει ὅμβρος ἐπ' ἄγρωστιν
καὶ ὧσει νιφετὸς ἐπὶ χόρτον.
³ὅτι ὄνομα κυρίου ἐκάλεσα.
δότε μεγαλωσύνην τῷ θεῷ ἡμῶν.
⁴θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ,
καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσις.
θεὸς πιστός, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία,
δίκαιος καὶ ὄσιος κύριος.
⁵ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά,
γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη.
⁶ταῦτα κυρίω ἀνταποδίδοτε οὕτω,
λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός;
οὐκ αὐτὸς οὗτός σου πατὴρ ἐκτήσατό σε
καὶ ἐποίησέν σε καὶ ἔκτισέν σε;
⁷μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος,
σύνετε ἔτη γενεᾶς γενεῶν.
ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου, καὶ ἀναγγελεῖ σοι,
τοὺς πρεσβυτέρους σου, καὶ ἐροῦσίν σοι.
⁸ὅτε διεμέριζεν ὁ Ὑψιστος ἔθνη,
ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Αδαμ,
ἔστησεν ὅρια ἔθνῶν
κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ,
⁹καὶ ἐγενήθη μερὶς κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ιακωβ,
σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ισραὴλ.
¹⁰αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
ἐν δίψῃ καύματος ἐν ἀνύδρῳ.
ἐκύκλωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίδευσεν αὐτὸν
καὶ διεφύλαξεν αὐτὸν ὡς κόρην ὁ φθαλμοῦ

¹¹ώς ἀετὸς σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ
καὶ ἐπὶ τοῖς νεοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπόθησεν,
διεὶς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτοὺς
καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ.
¹²κύριος μόνος ἦγεν αὐτούς,
καὶ οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν θεὸς ἀλλότριος.
¹³ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἴσχὺν τῆς γῆς,
ἐψώμισεν αὐτοὺς γενήματα ἀγρῶν.
ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας,
¹⁴βούτυρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων
μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν,
υἱῶν ταύρων καὶ τράγων
μετὰ στέατος νεφρῶν πυροῦ,
καὶ αἷμα σταφυλῆς ἔπιον οἶνον.
¹⁵καὶ ἔφαγεν Ιακωβ καὶ ἐνεπλήσθη,
καὶ ἀπελάκτισεν δὲ ἡγαπημένος,
ἔλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη.
καὶ ἐγκατέλιπεν θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτὸν
καὶ ἀπέστη ἀπὸ θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ.
¹⁶παρόξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις,
ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν ἐξεπίκρανάν με.
¹⁷ἔθυσαν δαιμονίοις καὶ οὐ θεῶ,
θεοῖς, οἵς οὐκ ἥδεισαν.
καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἤκασιν,
οὓς οὐκ ἥδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν.
¹⁸θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες
καὶ ἐπελάθου θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε.
¹⁹καὶ εἶδεν κύριος καὶ ἐζήλωσεν
καὶ παρωξύνθη δι' ὄργὴν υἱῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων
²⁰καὶ εἶπεν Ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν
καὶ δείξω τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων.
ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἔστιν,
υἱοί, οἵς οὐκ ἔστιν πίστις ἐν αὐτοῖς.
²¹αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ θεῶ,

παρώργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν·
κάγω παραζηλώσα αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔθνει,
ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ αὐτούς.

²²ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου,
καυθήσεται ἔως ἄδου κάτω,
καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γενήματα αὐτῆς,
φλέξει θεμέλια ὁρέων.

²³συνάξω εἰς αὐτοὺς κακὰ
καὶ τὰ βέλη μου συντελέσω εἰς αὐτούς.

²⁴τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὁρνέων
καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος·
ὸδόντας θηρίων ἐξαποστελῶ εἰς αὐτοὺς
μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ γῆς.

²⁵ἔξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα
καὶ ἐκ τῶν ταμιείων φόβος·
νεανίσκος σὺν παρθένῳ,
θηλάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσβυτέρου.

²⁶εἴπα Διασπερῶ αὐτούς,
παύσω δὴ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν,
²⁷εἰ μὴ δὲ ὄργὴν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσιν,
καὶ ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι,
μὴ εἰπωσιν Ἡ χεὶρ ἡμῶν ὑψηλή,
καὶ οὐχὶ κύριος ἐποίησεν ταῦτα πάντα.
²⁸ὅτι ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἔστιν,
καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη.
²⁹οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι ταῦτα·
καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον.

³⁰πῶς διώξεται εἰς χιλίους
καὶ δύο μετακινήσουσιν μυριάδας,
εἰ μὴ ὁ θεὸς ἀπέδοτο αὐτοὺς
καὶ ὁ κύριος παρέδωκεν αὐτούς;

³¹οὐ γάρ εἰσιν οἱ θεοὶ αὐτῶν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν.
οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι.

³²ἐκ γὰρ ἀμπέλου Σοδομῶν ἡ ἄμπελος αὐτῶν,

καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομορρᾶς·
ἡ σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς,
βότρυς πικρίας αὐτοῖς.
33θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν
καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος.
34οὐκ ἴδοὺ ταῦτα πάντα συνῆκται παρ' ἐμοὶ
καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου;
35ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω,
ἐν καιρῷ, ὅταν σφαλῇ ὁ ποὺς αὐτῶν.
ὅτι ἔγγὺς ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν,
καὶ πάρεστιν ἔτοιμα ὑμῖν.
36ὅτι κρινεῖ κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ
καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται·
εἰδεν γὰρ αὐτοὺς παραλελυμένους
καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους.
37καὶ εἴπεν κύριος Ποὺ εἰσιν οἱ θεοὶ αὐτῶν,
ἐφ' οἵς ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτοῖς,
38ῶν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἡσθίετε
καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν;
ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν
καὶ γενηθήτωσαν ὑμῖν σκεπαστάι.
39ἰδετε ἵδετε ὅτι ἐγώ εἰμι
καὶ οὐκ ἔστιν θεὸς πλὴν ἐμοῦ.
ἐγὼ ἀποκτενῶ καὶ ζῆν ποιήσω,
πατάξω κάγὼ ἰάσομαι,
καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου.
40ὅτι ἀρῷ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου
καὶ ὅμοῦμαι τῇ δεξιᾷ μου
καὶ ἐρῷ Ζῷ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα,
41ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου,
καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χείρ μου,
καὶ ἀνταποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς
καὶ τοῖς μισοῦσίν με ἀνταποδώσω.
42μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἴματος,

καὶ ἡ μάχαιρά μου καταφάγεται κρέα,
ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἷχμαλωσίας,
ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐθνῶν.
⁴³ εὐφράνθητε, οὐρανοί, ἄμα αὐτῷ,
καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες οἱ ἄγγελοι θεοῦ.
εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ,
καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ θεοῦ.
ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκδικεῖται,
καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς
καὶ τοῖς μισοῦσιν ἀνταποδώσει,
καὶ ἐκκαθαριεῖ κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

3

Προσευχὴ Αννας μητρὸς Σαμουηλ.

¹ Εστερεώθη ἡ καρδία μου ἐν κυρίῳ,
ὑψώθη κέρας μου ἐν θεῷ μου.
ἐπλατύνθη ἐπ' ἐχθρούς μου τὸ στόμα μου,
ηὐφράνθην ἐν σωτηρίᾳ σου.
² ὅτι οὐκ ἔστιν ἄγιος ὡς κύριος,
καὶ οὐκ ἔστιν δίκαιος ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν.
οὐκ ἔστιν ἄγιος πλὴν σοῦ.
³ μὴ καυχᾶσθε καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλά,
μηδὲ ἐξελθάτω μεγαλορημοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν,
ὅτι θεὸς γνώσεων κύριος
καὶ θεὸς ἐτοιμάζων ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ.
⁴ τόξον δυνατῶν ἡσθένησεν,
καὶ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δύναμιν.
⁵ πλήρεις ἄρτων ἡλαττώθησαν,
καὶ οἱ πεινῶντες παρῆκαν γῆν.
ὅτι στεῖρα ἔτεκεν ἐπτά,
καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἡσθένησεν.
⁶ κύριος θανατοῦ καὶ ζωογονεῖ,
κατάγει εἰς ἄδου καὶ ἀνάγει.
⁷ κύριος πτωχίζει καὶ πλουτίζει,
ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ.

⁸ἀνιστᾶ ἀπὸ γῆς πένητα
καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχὸν
τοῦ καθίσαι αὐτὸν μετὰ δυναστῶν λαοῦ
καὶ θρόνον δόξης κατακληρονομῶν αὐτοῖς.
⁹διδοὺς εὔχην τῷ εύχομένῳ
καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαίου·
ὅτι οὐκ ἐν ἴσχύι δυνατὸς ἀνήρ,
¹⁰κύριος ἀσθενῆ ποιήσει τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ,
κύριος ἄγιος.
μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ,
καὶ μὴ καυχάσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ,
καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ,
ἀλλ' ἦ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος,
συνίειν καὶ γινώσκειν τὸν κύριον
καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς.
κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐβρόντησεν,
αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς δίκαιος ὡν
καὶ δίδωσιν ἴσχὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἥμῶν
καὶ ὑψώσει κέρας χριστοῦ αὐτοῦ

4

¹Προσευχὴ Αμβακουμ.

²Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην,
κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην.
ἐν μέσῳ δύο ζώων γνωσθήσῃ,
ἐν τῷ ἐγγίζειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ,
ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδειχθήσῃ,
ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχήν μου ἐν ὄργῃ ἐλέους μνησθήσῃ.
³ο θεὸς ἐκ Θαιμαν ἤξει,
καὶ ὁ ἄγιος ἐξ ὄρους Φαραν κατασκίου δασέως.

διάψαλμα.

ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ,
καὶ αἰνέσεως αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ.
⁴καὶ φέγγος αὐτοῦ ὡς φῶς ἔσται,
κέρατα ἐν χερσὶν αὐτοῦ,

καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν ἴσχύος αὐτοῦ.
⁵πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται λόγος,
καὶ ἐξελεύσεται, ἐν πεδίλοις οἱ πόδες αὐτοῦ.
⁶ἔστη, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ·
ἐπέβλεψεν, καὶ ἐτάκη ἔθνη.
διεθρύβη τὰ ὅρη βίᾳ,
ἐτάκησαν βουνοὶ αἰώνιοι.
⁷πορείας αἰώνιους αὐτοῦ ἀντὶ κόπων εἶδον,
σκηνώματα Αἰθιόπων πτοηθήσονται
καὶ αἱ σκηναὶ γῆς Μαδιαμ.
⁸μὴ ἐν ποταμοῖς ὥργισθης, κύριε,
ἢ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμός σου,
ἢ ἐν θαλάσσῃ τὸ ὅρμημά σου;
ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τοὺς ἵππους σου,
καὶ ἡ ἵππασία σου σωτηρία.
⁹ἐντείνων ἐντενεῖς τὸ τόξον σου
ἐπὶ σκῆπτρα, λέγει κύριος.

διάψαλμα.

ποταμῶν ῥαγήσεται γῆ.
¹⁰ὄψονται σε καὶ ὡδινήσουσιν λαοί.
σκορπίζων ὕδατα πορείας.
ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς.
ὕψος φαντασίας αὐτῆς ἐπήρθη.
¹¹ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς.
εἰς φῶς βολίδες σου πορεύσονται,
εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὅπλων σου.
¹²ἐν ἀπειλῇ σου δλιγάσεις γῆν
καὶ ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη.
¹³ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου
τοῦ σῶσαι τοὺς χριστούς σου.
ἔβαλες εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον,
ἔξήγειρας δεσμοὺς ἔως τραχήλου.

διάψαλμα.

¹⁴διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν,

σεισθήσονται ἐν αὐτῇ.
διανοίξουσιν χαλινοὺς αὐτῶν
ώς ἔσθων πτωχὸς λάθρᾳ.
¹⁵καὶ ἐπεβίβασας εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους σου
ταράσσοντας ὕδατα πολλά.
¹⁶ἔφυλαξάμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ κοιλία μου
ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου,
καὶ εἰσῆλθεν τρόμος εἰς τὰ ὄστα μου,
καὶ ὑποκάτωθέν μου ἐταράχθη ἡ ἔξις μου.
ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου
τοῦ ἀναβῆναι με εἰς λαὸν παροικίας μου.
¹⁷διότι συκῆ οὐ καρποφορήσει,
καὶ οὐκ ἔσται γενήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις.
ψεύσεται ἔργον ἐλαίας,
καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσει βρῶσιν.
ἔξελιπον ἀπὸ βρώσεως πρόβατα,
καὶ οὐχ ὑπάρχουσιν βόες ἐπὶ φάτναις ἔξιλάσεως αὐτῶν.
¹⁸ἐγὼ δὲ ἐν τῷ κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι,
χαρήσομαι ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου.
¹⁹κύριος ὁ θεός μου δύναμίς μου
καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν.
ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβᾶ με
τοῦ νικῆσαι ἐν τῇ ὥδῃ αὐτοῦ.

5

Προσευχὴ Ησαίου.

⁹Ἐκ νυκτὸς ὁρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς σέ, ὁ θεός,
διότι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς.
δικαιοσύνην μάθετε, οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.
¹⁰πέπαυται γὰρ ὁ ἀσεβής· οὐ μὴ μάθῃ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς,
ἀλήθειαν οὐ μὴ ποιήσει.
ἀρθήτω ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν κυρίου.
¹¹κύριε, ὑψηλός σου ὁ βραχίων, καὶ οὐκ ἥδεισαν,
γνόντες δὲ αἰσχυνθήτωσαν.
ξῆλος λήμψεται λαὸν ἀπαίδευτον,

καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται.
¹²κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν.
 πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.
¹³κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς·
 κύριε, ἐκτὸς σοῦ ἄλλον οὐκ οἴδαμεν,
 τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν.
¹⁴οἱ δὲ νεκροὶ ζωὴν οὐ μὴ ἴδωσιν,
 οὐδὲ ιατροὶ οὐ μὴ ἀναστήσουσιν·
 διὰ τοῦτο ἐπήγαγες καὶ ἀπώλεσας
 καὶ ἥρας πᾶν ἄρσεν αὐτῶν.
¹⁵πρόσθες αὐτοῖς κακά, κύριε,
 πρόσθες κακὰ τοῖς ἐνδόξοις τῆς γῆς.
¹⁶κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθην σου,
 ἐν θλίψει μικρῷ ἡ παιδεία σου ἡμῖν.
¹⁷καὶ ὡς ἡ ὡδίνουσα ἐγγίζει τοῦ τεκεῖν
 καὶ ἐπὶ τῇ ὡδίνῃ αὐτῆς ἐκέκραξεν,
 οὕτως ἐγενήθημεν τῷ ἀγαπητῷ σου.
¹⁸διὰ τὸν φόβον σου, κύριε, ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν
 καὶ ὡδινήσαμεν καὶ ἐτέκομεν.
 πνεῦμα σωτηρίας σου ἐποιήσαμεν ἐπὶ τῆς γῆς·
 οὐ πεσούμεθα, ἀλλὰ πεσοῦνται οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.
¹⁹ἀναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις,
 καὶ εὑφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ·
 ἡ γὰρ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ ἵαμα αὐτοῖς ἐστιν,
 ἡ δὲ γῆ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται.
²⁰βάδιζε, λαός μου, εἰσελθε εἰς τὰ ταμιεῖά σου,
 ἀπόκλεισον τὴν θύραν σου, ἀποκρύβηθι μικρὸν ὅσον ὅσον,
 ἔως ἂν παρέλθῃ ἡ ὄργὴ κυρίου.

6

Προσευχὴ Ιωνα.

³Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς κύριον τὸν θεόν μου,
 καὶ εἰσήκουσέν μου ἐκ κοιλίας ἄδου κραυγῆς μου·
 ἤκουσας φωνῆς μου.
⁴ἀπέρριψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης,

καὶ ποταμοί με ἐκύκλωσαν,
πάντες οἱ μετεωρισμοί σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμὲ διῆλθον.
5κάγὼ εἶπα Ἀπῶσμαι ἐξ ὁφθαλμῶν σου.
ἄρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι πρὸς ναὸν τὸν ἄγιόν σου;
6περιεχύθη μοι ὅδωρ ἔως ψυχῆς μου,
ἄβυσσος ἐκύκλωσέν με ἐσχάτη,
ἔδυ ἡ κεφαλὴ μου εἰς σχισμὰς ὀρέων.
7κατέβην εἰς γῆν, ἥς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι,
καὶ ἀναβήτω ἐκ φθορᾶς ἡ ζωὴ μου, κύριε ὁ θεός μου.
8ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ τοῦ κυρίου ἐμνήσθην,
καὶ ἔλθοι πρὸς σὲ ἡ προσευχὴ μου εἰς ναὸν ἄγιόν σου.
9φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῆ ἔλεος αὐτῶν ἐγκατέλιπον.
10ἔγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω σοι.
ὅσα ηὔξαμην, ἀποδώσω σοι εἰς σωτηρίαν μου τῷ κυρίῳ.

7

Προσευχὴ Αζαριου.

26Εὐλογητὸς εἴ, κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας,
27ὅτι δίκαιος εἴ ἐπὶ πᾶσιν, οἵς ἐποίησας ἡμῖν,
καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινά, καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί σου,
καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου ἀληθεῖς,
28καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας
κατὰ πάντα, ἀ ἐπήγαγες ἡμῖν,
καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ιερουσαλημ,
ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπήγαγες ταῦτα πάντα διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν.
29ὅτι ἡμάρτομεν καὶ ἡνομήσαμεν ἀποστῆναι ἀπὸ σοῦ
καὶ ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσιν καὶ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἤκούσαμεν
30οὐδὲ συνετηρήσαμεν οὐδὲ ἐποιήσαμεν
καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν, ἵνα εὕ ἡμῖν γένηται.
31καὶ πάντα, ὅσα ἐπήγαγες ἡμῖν, καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησας ἡμῖν, ἐν ἀληθινῇ κρίσει ἐποίησας
32καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἀνόμων ἐχθίστων ἀποστατῶν
καὶ βασιλεῖ ἀδίκω καὶ πονηροτάτω παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.
33καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοίξαι τὸ στόμα,
αἰσχύνη καὶ ὄνειδος ἐγενήθη τοῖς δούλοις σου καὶ τοῖς σεβομένοις σε.

³⁴μὴ δὴ παραδῶς ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομά σου
καὶ μὴ διασκεδάσης τὴν διαθήκην σου
³⁵καὶ μὴ ἀποστήσης τὸ ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν
δι' Αβρααμ τὸν ἡγαπημένον ὑπὸ σοῦ
καὶ διὰ Ισαακ τὸν δοῦλόν σου
καὶ Ισραὴλ τὸν ἄγιόν σου,
³⁶οἵς ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς λέγων
πληθῦναι τὸ σπέρμα αὐτῶν ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ
καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης.
³⁷ὅτι, δέσποτα, ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη
καὶ ἐσμεν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ σήμερον διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν,
³⁸καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων καὶ προφήτης καὶ ἡγούμενος
οὐδὲ ὀλοκαύτωσις οὐδὲ θυσία οὐδὲ προσφορὰ οὐδὲ θυμίαμα,
οὐ τόπος τοῦ καρπῶσαι ἐνώπιόν σου καὶ εὔρειν ἔλεος.
³⁹ἀλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμμένῃ καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθείημεν
ὡς ἐν ὀλοκαυτώμασιν κριῶν καὶ ταύρων
καὶ ὡς ἐν μυριάσιν ἀρνῶν πιόνων.
⁴⁰οὕτως γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν ἐνώπιόν σου σήμερον
καὶ ἐκτελέσαι ὅπισθέν σου,
ὅτι οὐκ ἔστιν αἰσχύνη τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ σοί.
⁴¹καὶ νῦν ἔξακολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ φοβούμεθά σε
καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν σου, μὴ καταισχύνης ἡμᾶς,
⁴²ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου
καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἔλεου σου
⁴³καὶ ἔξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά σου
καὶ δός δόξαν τῷ ὀνόματί σου, κύριε.
⁴⁴καὶ ἐντραπείησαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακὰ
καὶ καταισχυνθείησαν ἀπὸ πάσης δυνάμεως καὶ δυναστείας,
καὶ ἡ ἴσχὺς αὐτῶν συντριβείη,
⁴⁵καὶ γνώτωσαν ὅτι σὺ εἶ κύριος ὁ θεὸς μόνος
καὶ ἔνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην.

"Γῆμνος τῶν τριῶν παίδων.

- ⁵²Εὐλογητὸς εῖ, κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
 καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας,
 καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης σου τὸ ἄγιον
 καὶ ὑπεραινετὸν καὶ ὑπερυψούμενον εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁵³Εὐλογημένος εῖ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἀγίας δόξης σου
 καὶ ὑπερυμητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁵⁴Εὐλογημένος εῖ, ὁ βλέπων ἀβύσσους καθήμενος ἐπὶ χερουβιν,
 καὶ ὑπεραινετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁵⁵Εὐλογημένος εῖ ἐπὶ θρόνου τῆς βασιλείας σου καὶ ὑπερυμητὸς
 καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁵⁶Εὐλογημένος εῖ ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ
 καὶ ὑπερυμητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁵⁷Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα κυρίου, τὸν κύριον.
 Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁵⁸Εὐλογεῖτε, ἄγγελοι κυρίου, τὸν κύριον.
 Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁵⁹Εὐλογεῖτε, οὐρανοί, τὸν κύριον.
 Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁶⁰Εὐλογεῖτε, ὕδατα πάντα τὰ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν, τὸν κύριον.
 Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁶¹Εὐλογεῖτε, πᾶσαι αἱ δυνάμεις κυρίου, τὸν κύριον.
 Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁶²Εὐλογεῖτε, ἥλιος καὶ σελήνη, τὸν κύριον.
 Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁶³Εὐλογεῖτε, ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον.
 Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁶⁴Εὐλογεῖτε, πᾶς ὅμβρος καὶ δρόσος, τὸν κύριον.
 Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁶⁵Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πνεύματα, τὸν κύριον.
 Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
- ⁶⁶Εὐλογεῖτε, πῦρ καὶ καῦμα, τὸν κύριον.
 Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁶⁷εὐλογεῖτε, ψῦχος καὶ καύσων, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁶⁸εὐλογεῖτε, δρόσοι καὶ νιφετοί, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁶⁹εὐλογεῖτε, πάγος καὶ ψῦχος, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁷⁰εὐλογεῖτε, πάχναι καὶ χιόνες, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁷¹εὐλογεῖτε, νύκτες καὶ ἡμέραι, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁷²εὐλογεῖτε, φῶς καὶ σκότος, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁷³εὐλογεῖτε, ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁷⁴εὐλογείτω ἡ γῆ τὸν κύριον.
 ὅμνείτω καὶ ὑπερψυφούτω αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁷⁵εὐλογεῖτε, ὅρη καὶ βουνοί, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁷⁶εὐλογεῖτε, πάντα τὰ φυόμενα ἐν τῇ γῇ, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁷⁷εὐλογεῖτε, αἱ πηγαί, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁷⁸εὐλογεῖτε, θάλασσαι καὶ ποταμοί, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁷⁹εὐλογεῖτε, κήτη καὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐν τοῖς ὕδασιν, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁸⁰εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁸¹εὐλογεῖτε, τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁸²εὐλογεῖτε, υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, τὸν κύριον.
 ὅμνεῖτε καὶ ὑπερψυφοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁸³εὐλογείτω Ισραὴλ τὸν κύριον.
 ὅμνείτω καὶ ὑπερψυφούτω αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁸⁴εὐλογεῖτε, ἱερεῖς κυρίου, τὸν κύριον·

ὑμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁸⁵εὐλογεῖτε, δοῦλοι κυρίου, τὸν κύριον·

ὑμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁸⁶εὐλογεῖτε, πνεύματα καὶ ψυχαὶ δικαίων, τὸν κύριον·

ὑμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁸⁷εὐλογεῖτε, ὅσιοι καὶ ταπεινοὶ τῇ καρδίᾳ, τὸν κύριον·

ὑμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁸⁸εὐλογεῖτε, Ανανια, Αζαρια, Μισαηλ, τὸν κύριον·

ὑμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

9

Προσευχὴ Μαριας τῆς θεοτόκου.

⁴⁶Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον,

⁴⁷καὶ ἡγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου,

⁴⁸ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ·

ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ γενεαί,

⁴⁹ὅτι ἐποίησέν μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός,

καὶ ἄγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

⁵⁰καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

⁵¹ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ,

διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

⁵²καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων

καὶ ὕψωσεν ταπεινούς.

⁵³πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν

καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς.

⁵⁴ἀντελάβετο Ισραὴλ παιδὸς αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους,

⁵⁵καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν,

τῷ Αβρααμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἔως αἰῶνος.

Προσευχὴ Ζαχαριου.

⁶⁸Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ισραὴλ,

ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ

⁶⁹καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν

ἐν τῷ οἴκῳ Δαυιδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ,

⁷⁰καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἀγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ,

⁷¹σωτηρίαν ἐξ ἔχθρῶν ἡμῶν
καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς,
⁷²ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν
καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἀγίας αὐτοῦ,
⁷³ὅρκον, ὃν ὕμοσεν πρὸς Αἴρααμ τὸν πατέρα ἡμῶν,
⁷⁴τοῦ δοῦναι ἡμῖν ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἔχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας
⁷⁵λατρεύειν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ
ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἡμῶν.
⁷⁶καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ·
προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ
⁷⁷τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ
ἐν ἀφέσει ἀμαρτιῶν ἡμῶν
⁷⁸διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν,
ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὑψους
⁷⁹ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις
τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

10

΄Ωιδὴ Ησαιου.

¹Αἰσω δὴ τῷ ἡγαπημένῳ ἄσμα τοῦ ἀγαπητοῦ τῷ ἀμπελῶνί μου·
ἀμπελῶν ἐγένετο τῷ ἡγαπημένῳ ἐν κέρατι ἐν τόπῳ πίονι,
²καὶ φραγμὸν περιέθηκα καὶ ἐφύτευσα ἀμπελὸν ἐν σωρηκ
καὶ ὠκοδόμησα πύργον ἐν μέσῳ αὐτῆς καὶ προλήνιον ὕρυξα ἐν αὐτῷ·
καὶ ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι σταφυλήν, ἐποίησεν δὲ ἀκάνθας.
³καὶ νῦν, ἄνθρωπος τοῦ Ιουδα καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν Ιερουσαλημ,
κρίνατε ἐν ἐμοὶ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀμπελῶνός μου.
⁴τί ποιήσω τῷ ἀμπελῶνί μου ἔτι καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτῷ;
διότι ἔμεινα, ἵνα ποιήσῃ σταφυλήν, ἐποίησεν δὲ ἀκάνθας.
⁵νῦν δὲ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί ποιήσω τῷ ἀμπελῶνί μου·
ἀφελῶ τὸν φραγμὸν αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς διαρπαγήν,
καὶ καθελῶ τὸν τοῖχον αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς καταπάτημα,
⁶καὶ ἀνήσω τὸν ἀμπελῶνά μου, καὶ οὐ μὴ τμηθῇ οὐδὲ μὴ σκαφῇ,
καὶ ἀναβήσεται εἰς αὐτὸν ὥσει εἰς χέρσον ἄκανθαι,
καὶ ταῖς νεφέλαις ἐντελοῦμαι τοῦ μὴ βρέξαι εἰς αὐτὸν ὑετόν.
⁷ό γὰρ ἀμπελῶν κυρίου σαβαωθ οἶκος Ισραηλ ἔστιν

καὶ ἄνθρωπος τοῦ Ιουδα νεόφυτον ἡγαπημένον,
καὶ ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι κρίσιν,
ἐποίησεν δὲ ἀνομίαν καὶ οὐ δικαιοσύνην, ἀλλὰ κραυγὴν.
8ούαὶ οἱ συνάπτοντες οἰκίαν πρὸς οἰκίαν
καὶ ἀγρὸν πρὸς ἀγρὸν ἐγγίζοντες, ἵνα τοῦ πλησίον ἀφέλωνται.
μὴ οἰκήσετε μόνοι ἐπὶ τῆς γῆς;
9ἡκούσθη γὰρ ταῦτα πάντα εἰς τὰ ὕτα κυρίου σαβαωθ.

11

Προσευχὴ Εξεκιου.

10Ἐγὼ εἶπα Ἐν τῷ ὑψει τῶν ἡμερῶν μου
πορεύσομαι ἐν πύλαις ἄδου,
καταλείψω τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα.
11εἶπα Οὐκέτι οὐ μὴ ἴδω τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς,
οὐ μὴ ἴδω ἄνθρωπον μετὰ κατοικούντων.
12ἔξελιπον ἐκ τῆς συγγενείας μου,
κατέλιπον τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς μου.
ἔξηλθεν καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ
ἄσπερ ὁ καταλύων σκηνὴν πήξας.
τὸ πνεῦμα μου παρ' ἐμοὶ ἐγένετο
ώς ιστός, ἐρίθου ἐγγιζούσης ἐκτεμεῖν.
13ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παρεδόθην ἔως πρωὶ ώς λέοντι.
οὕτως συνέτριψεν πάντα τὰ ὄστα μου.
ἀπὸ γὰρ τῆς ἡμέρας ἔως τῆς νυκτὸς παρεδόθην.
14ώς χελιδών, οὕτω φωνήσω,
καὶ ώς περιστερά, οὕτω μελετήσω.
ἔξελιπον γὰρ οἱ ὄφθαλμοί μου τοῦ βλέπειν
εἰς τὸ ὑψος τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὸν κύριον,
15δὲ ἔξείλατό με καὶ ἀφείλατό μου τὴν ὁδύνην τῆς ψυχῆς.
16κύριε, περὶ αὐτῆς γὰρ ἀνηγγέλη σοι,
καὶ ἔξήγειράς μου τὴν πνοήν, καὶ παρακληθεὶς ἔζησα.
17εἶλου γάρ μου τὴν ψυχήν, ἵνα μὴ ἀπόληται,
καὶ ἀπέρριψες ὅπισω μου πάσας τὰς ἀμαρτίας μου.
18οὐ γὰρ οἱ ἐν ἄδου αἰνέσουσίν σε,
οὐδὲ οἱ ἀποθανόντες εὔλογήσουσίν σε,

ούδε ἐλπιοῦσιν οἱ ἐν ᾧδου τὴν ἐλεημοσύνην σου·
¹⁹οὶ ζῶντες εὐλογήσουσίν σε, δὲν τρόπον κάγώ.
ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον παιδία ποιήσω,
ἄναγγελοῦσιν τὴν δικαιοσύνην σου, κύριε τῆς σωτηρίας μου,
²⁰καὶ οὐ παύσομαι εὐλογῶν σε μετὰ ψαλτηρίου
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου
κατέναντι τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ.

12

Προσευχὴ Μανασση.

¹Κύριε παντοκράτωρ,
ό θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
τοῦ Αβρααμ καὶ Ισαὰκ καὶ Ιακωβ
καὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν τοῦ δικαίου,
²ό ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν σὺν παντὶ τῷ κόσμῳ αὐτῶν,
³ό πεδήσας τὴν θάλασσαν τῷ λόγῳ τοῦ προστάγματός σου,
ό κλείσας τὴν ἄβυσσον καὶ σφραγισάμενος τῷ φοβερῷ καὶ ἐνδόξῳ ὀνόματί σου·
⁴δν πάντα φρίττει καὶ τρέμει ἀπὸ προσώπου δυνάμεως σου,
⁵ὅτι ἄστεκτος ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς δόξης σου,
καὶ ἀνυπόστατος ἡ ὄργὴ τῆς ἐπὶ ἀμαρτωλοὺς ἀπειλῆς σου,
⁶ἀμέτρητόν τε καὶ ἀνεξιχνίαστον τὸ ἔλεος τῆς ἐπαγγελίας σου,
⁷ὅτι σὺ εἶ κύριος ὑψιστος,
εὔσπλαγχνος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος
καὶ μετανοῶν ἐπὶ κακίαις ἀνθρώπων·
⁸σὺ οὖν, κύριε ὁ θεὸς τῶν δικαίων,
οὐκ ἔθου μετάνοιαν δικαίοις,
τῷ Αβρααμ καὶ Ισαὰκ καὶ Ιακωβ τοῖς οὐχ ἡμαρτηκόσιν σοι,
ἀλλ’ ἔθου μετάνοιαν ἐμοὶ τῷ ἀμαρτωλῷ,
⁹διότι ἡμαρτον ὑπὲρ ἀριθμὸν ψάμμου θαλάσσης,
ἐπλήθυναν αἱ ἀνομίαι μου, κύριε, ἐπλήθυναν,
καὶ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἀτενίσαι καὶ ίδεῖν τὸ ὑψος τοῦ οὐρανοῦ
ἀπὸ πλήθους τῶν ἀδικιῶν μου
¹⁰κατακαμπτόμενος πολλῷ δεσμῷ σιδήρου
εἰς τὸ ἀνανεῦσαι με ὑπὲρ ἀμαρτιῶν μου,
καὶ οὐκ ἔστιν μοι ἄνεσις,

διότι παρώργισα τὸν θυμόν σου
καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα
στήσας βδελύγματα καὶ πληθύνας προσοχθίσματα.
¹¹καὶ νῦν κλίνω γόνυ καρδίας δεόμενος τῆς παρὰ σοῦ χρηστότητος
¹²Ἡμάρτηκα, κύριε, ἡμάρτηκα
καὶ τὰς ἀνομίας μου ἐγὼ γινώσκω.
¹³αἰτοῦμαι δεόμενός σου
Ἄνεσ μοι, κύριε, ἄνεσ μοι,
μὴ συναπολέσῃς με ταῖς ἀνομίαις μου
μηδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνίσας τηρήσῃς τὰ κακά μοι
μηδὲ καταδικάσῃς με ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς.
ὅτι σὺ εἶ, κύριε, ὁ θεὸς τῶν μετανοούντων,
¹⁴καὶ ἐν ἐμοὶ δείξῃς τὴν ἀγαθωσύνην σου.
ὅτι ἀνάξιον ὅντα σώσεις με κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου,
¹⁵καὶ αἰνέσω σε διὰ παντὸς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ζωῆς μου.
ὅτι σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν οὐρανῶν,
καὶ σοῦ ἐστιν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. αμην.

13

Προσευχὴ Συμεων.

²⁹Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα,
κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ,
³⁰ὅτι εἶδον οἱ ὄφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,
³¹ὅτι ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν,
³²φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν
καὶ δόξαν λαοῦ σου Ισραηλ.

14

“Γυμνος ἐωθινός.

¹Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ
²καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ,
³ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ.
⁴αἰνοῦμέν σε,
⁵εὔλογοῦμέν σε,
⁶προσκυνοῦμέν σε,

⁷δοξολογοῦμέν σε,
⁸εὐχαριστοῦμέν σοι
⁹διὰ τὴν μεγάλην σου δόξαν,
¹⁰κύριε βασιλεῦ,
¹¹ἐπουράνιε,
¹²θεὲ πατὴρ παντοκράτωρ,
¹³κύριε υἱὲ μονογενὴ
¹⁴Ιησοῦ Χριστὲ
¹⁵καὶ ἄγιον πνεῦμα.
¹⁶κύριε ὁ θεός,
¹⁷ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ,
¹⁸ὁ υἱὸς τοῦ πατρός,
¹⁹ὁ αἴρων τὰς ἀμαρτίας τοῦ κόσμου,
²⁰ἐλέησον ἡμᾶς.
²¹ὁ αἴρων τὰς ἀμαρτίας τοῦ κόσμου,
²²πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν.
²³ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρός,
²⁴ἐλέησον ἡμᾶς.
²⁵ὅτι σὺ εἶ μόνος ἄγιος,
²⁶σὺ εἶ μόνος κύριος,
²⁷Ιησοῦς Χριστός,
²⁸εἰς δόξαν θεοῦ πατρός. αμην.
²⁹καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω σε
³⁰καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα
³¹καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
³²καταξίωσον, κύριε, καὶ τὴν ἡμέραν ταύτην
³³ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς.
³⁴εὐλογητὸς εἶ, κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
³⁵καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνας. αμην.
³⁶εὐλογητὸς εἶ, κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.
³⁷εὐλογητὸς εἶ, κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.
³⁸εὐλογητὸς εἶ, κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.
³⁹κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ.
⁴⁰ἐγὼ εἶπα Κύριε, ἐλέησόν με,

⁴¹ίασαι τὴν ψυχήν μου, ὅτι ἡμαρτόν σοι.
⁴²κύριε, πρὸς σὲ κατέφυγα.
⁴³δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι σὺ εἶ ὁ θεός μου.
⁴⁴ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς,
⁴⁵ἐν τῷ φωτί σου δψόμεθα φῶς.
⁴⁶παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσίν σε.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ

1 ¹Παροιμίαι Σαλωμῶντος οὐρανοῦ Δαυιδ,
ὅς ἐβασίλευσεν ἐν Ισραὴλ,
²γνῶναι σοφίαν καὶ παιδείαν
νοῆσαι τε λόγους φρονήσεως
³δέξασθαι τε στροφὰς λόγων
νοῆσαι τε δικαιοσύνην ἀληθῆ
καὶ κρίμα κατευθύνειν,
⁴ίνα δῷ ἀκάκοις πανουργίαν,
παιδὶ δὲ νέῳ αἰσθησίν τε καὶ ἔννοιαν.
⁵τῶνδε γὰρ ἀκούσας σοφὸς σοφώτερος ἔσται,
ὅ δὲ νοήμων κυβέρνησιν κτήσεται
⁶νοήσει τε παραβολὴν καὶ σκοτεινὸν λόγον
ρήσεις τε σοφῶν καὶ αἰνίγματα.

⁷Ἀρχὴ σοφίας φόβος θεοῦ,
σύνεσις δὲ ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτήν.
εὔσέβεια δὲ εἰς θεὸν ἀρχὴ αἰσθήσεως,
σοφίαν δὲ καὶ παιδείαν ἀσεβεῖς ἔξουθενήσουσιν.
⁸ἄκουε, νίέ, παιδείαν πατρός σου
καὶ μὴ ἀπώσῃ θεσμοὺς μητρός σου.
⁹στέφανον γὰρ χαρίτων δέξῃ σῇ κορυφῇ
καὶ κλοιὸν χρύσεον περὶ σῷ τραχήλῳ.
¹⁰υἱέ, μή σε πλανήσωσιν ἄνδρες ἀσεβεῖς,
μηδὲ βουληθῆς, ἐὰν παρακαλέσωσί σε λέγοντες
¹¹Ἐλθὲ μεθ' ἡμῶν, κοινώνησον αἴματος,

κρύψωμεν δὲ εἰς γῆν ὀνδρα δίκαιον ἀδίκως,
12καταπίωμεν δὲ αὐτὸν ὥσπερ ἄδης ζῶντα
καὶ ἄρωμεν αὐτοῦ τὴν μνήμην ἐκ γῆς.
13τὴν κτῆσιν αὐτοῦ τὴν πολυτελῆ καταλαβώμεθα,
πλήσωμεν δὲ οἴκους ἡμετέρους σκύλων.
14τὸν δὲ σὸν κλῆρον βάλε ἐν ἡμῖν,
κοινὸν δὲ βαλλάντιον κτησώμεθα πάντες,
καὶ μαρσίππιον ἐν γενηθήτῳ ἡμῖν.
15μὴ πορευθῆσθαι ἐν ὁδῷ μετ' αὐτῶν,
ἔκκλινον δὲ τὸν πόδα σου ἐκ τῶν τρίβων αὐτῶν.
16οἱ γὰρ πόδες αὐτῶν εἰς κακίαν τρέχουσιν
καὶ ταχινοὶ τοῦ ἐκχέαι αἷμα.
17οὐ γὰρ ἀδίκως ἐκτείνεται δίκτυα πτερωτοῖς.
18αὐτοὶ γὰρ οἱ φόνου μετέχοντες θησαυρίζουσιν ἑαυτοῖς κακά,
ἡ δὲ καταστροφὴ ἀνδρῶν παραγόμων κακή.
19αὗται αἱ ὁδοὶ εἰσιν πάντων τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα.
τῇ γὰρ ἀσεβείᾳ τὴν ἑαυτῶν ψυχὴν ἀφαιροῦνται.
20Σοφία ἐν ἔξοδοις ὑμνεῖται,
ἐν δὲ πλατείαις παρρησίαν ἄγει,
21επ' ἄκρων δὲ τειχέων κηρύσσεται,
ἐπὶ δὲ πύλαις δυναστῶν παρεδρεύει,
ἐπὶ δὲ πύλαις πόλεως θαρροῦσα λέγει
22Οσον ἀν χρόνον ἄκακοι ἔχωνται τῇς δικαιοσύνῃς, οὐκ αἰσχυνθήσονται.
οἱ δὲ ἄφρονες, τῆς ὕβρεως ὅντες ἐπιθυμηταί,
ἀσεβεῖς γενόμενοι ἐμίσησαν αἰσθησιν
23καὶ ὑπεύθυνοι ἐγένοντο ἐλέγχοις.
ἰδοὺ προήσομαι ὑμῖν ἐμῆς πνοῆς ῥῆσιν,
διδάξω δὲ ὑμᾶς τὸν ἐμὸν λόγον.
24Ἐπειδὴ ἐκάλουν καὶ οὐχ ὑπηκούσατε
καὶ ἐξέτεινον λόγους καὶ οὐ προσείχετε,
25ἀλλὰ ἀκύρους ἐποιεῖτε ἐμὰς βουλάς,
τοῖς δὲ ἐμοῖς ἐλέγχοις ἡπειθήσατε,
26τοιγαροῦν καὶ τῇς ὑμετέρᾳ ἀπωλείᾳ ἐπιγελάσομαι,
καταχαροῦμαι δέ, ἡνίκα ἀν ἔρχηται ὑμῖν ὅλεθρος,

²⁷καὶ ὡς ἀν ἀφίκηται ὑμῖν ἄφνω θόρυβος,
ἡ δὲ καταστροφὴ ὁμοίως καταιγίδι παρῇ,
καὶ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν θλῖψις καὶ πολιορκία,
ἢ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν δλεθρος.
²⁸ἔσται γὰρ ὅταν ἐπικαλέσῃσθε με, ἐγὼ δὲ οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν.
ζητήσουσίν με κακοὶ καὶ οὐχ εὑρήσουσιν.
²⁹ἐμίσησαν γὰρ σοφίαν, τὸν δὲ φόβον τοῦ κυρίου οὐ προείλαντο
³⁰οὐδὲ ἥθελον ἐμαῖς προσέχειν βουλαῖς,
ἐμυκτήριζον δὲ ἐμοὺς ἐλέγχους.
³¹τοιγαροῦν ἔδονται τῆς ἑαυτῶν ὄδοι τοὺς καρποὺς
καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσεβείας πλησθήσονται.
³²ἀνθ' ὧν γὰρ ἡδίκουν νηπίους, φονευθήσονται,
καὶ ἔξετασμὸς ἀσεβεῖς δλεῖ.
³³δὲ ἐμοῦ ἀκούων κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι
καὶ ἡσυχάσει ἀφόβως ἀπὸ παντὸς κακοῦ.

2 ¹Γιέ, ἐὰν δεξάμενος ῥῆσιν ἐμῆς ἐντολῆς κρύψης παρὰ σεαυτῷ,
²ὑπακούσεται σοφίας τὸ οὗσι σου,
καὶ παραβαλεῖς καρδίαν σου εἰς σύνεσιν,
παραβαλεῖς δὲ αὐτὴν ἐπὶ νουθέτησιν τῷ υἱῷ σου.
³Ἐὰν γὰρ τὴν σοφίαν ἐπικαλέσῃ
καὶ τῇ συνέσει δῷς φωνὴν σου,
τὴν δὲ αἰσθησιν ζητήσης μεγάλη τῇ φωνῇ,
⁴καὶ ἐὰν ζητήσῃς αὐτὴν ὡς ἀργύριον
καὶ ὡς θησαυρὸν ἔξερευνήσῃς αὐτὴν,
⁵τότε συνήσεις φόβον κυρίου
καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ εὑρήσεις.
⁶ὅτι κύριος δίδωσιν σοφίαν,
καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ γνῶσις καὶ σύνεσις.
⁷καὶ θησαυρίζει τοῖς κατορθοῦσι σωτηρίαν,
ὑπερασπιεῖ τὴν πορείαν αὐτῶν
⁸τοῦ φυλάξαι ὄδοὺς δικαιωμάτων
καὶ ὄδὸν εὐλαβουμένων αὐτὸν διαφυλάξει.
⁹τότε συνήσεις δικαιοσύνην καὶ κρίμα
καὶ κατορθώσεις πάντας ἀξονας ἀγαθούς.

¹⁰εἰν γὰρ ἔλθη ἡ σοφία εἰς σὴν διάνοιαν,
ἡ δὲ αἴσθησις τῇ σῇ ψυχῇ καλὴ εἶναι δόξη,
¹¹βουλὴ καλὴ φυλάξει σε,
ἔννοια δὲ ὁσία τηρήσει σε,
¹²ἴνα ρύσηται σε ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς
καὶ ἀπὸ ἀνδρὸς λαλοῦντος μηδὲν πιστόν.
¹³ῷ οἱ ἐγκαταλείποντες ὁδοὺς εὐθείας
τοῦ πορεύεσθαι ἐν ὁδοῖς σκότους,
¹⁴οἱ εὐφραινόμενοι ἐπὶ κακοῖς
καὶ χαίροντες ἐπὶ διαστροφῇ κακῇ,
¹⁵ῶν αἱ τρίβοι σκολιαὶ
καὶ καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν
¹⁶τοῦ μακράν σε ποιῆσαι ἀπὸ ὁδοῦ εὐθείας
καὶ ἀλλότριον τῆς δικαίας γνώμης.
¹⁷υἱέ, μή σε καταλάβῃ κακὴ βουλὴ
ἡ ἀπολείπουσα διδασκαλίαν νεότητος
καὶ διαθήκην θείαν ἐπιλελησμένη.
¹⁸ἔθετο γὰρ παρὰ τῷ θανάτῳ τὸν οἶκον αὐτῆς
καὶ παρὰ τῷ ἄδη μετὰ τῶν γηγενῶν τοὺς ἄξονας αὐτῆς.
¹⁹πάντες οἱ πορευόμενοι ἐν αὐτῇ οὐκ ἀναστρέψουσιν
οὐδὲ μὴ καταλάβωσιν τρίβους εὐθείας.
οὐ γὰρ καταλαμβάνονται ὑπὸ ἐνιαυτῶν ζωῆς.
²⁰εὶ γὰρ ἐπορεύοντο τρίβους ἀγαθάς,
εὔροσαν ἀν τρίβους δικαιοσύνης λείους.
²¹χρηστοὶ ἔσονται οἰκήτορες γῆς,
ἄκακοι δὲ ὑπολειφθήσονται ἐν αὐτῇ,
ὅτι εὐθεῖς κατασκηνώσουσι γῆν,
καὶ ὅσιοι ὑπολειφθήσονται ἐν αὐτῇ.
²²οἱ δὲ παράνομοι ἔξωσθήσονται ἀπ' αὐτῆς.
οἱ δὲ παράνομοι ἔξωσθήσονται ἀπ' αὐτῆς.

3 ¹Γιέ, ἐμῶν νομίμων μὴ ἐπιλανθάνου,
τὰ δὲ ρήματά μου τηρείτω σὴ καρδία.
²μῆκος γὰρ βίου καὶ ἔτη ζωῆς καὶ εἰρήνην προσθήσουσίν σοι.
³έλεημοσύναι καὶ πίστεις μὴ ἐκλιπέτωσάν σε,

ᾶφαψαι δὲ αὐτὰς ἐπὶ σῷ τραχήλῳ, καὶ εὔρήσεις χάριν·

⁴καὶ προνοοῦ καλὰ ἐνώπιον κυρίου καὶ ἀνθρώπων.

⁵ἰσθι πεποιθὼς ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐπὶ θεῷ,

ἐπὶ δὲ σῇ σοφίᾳ μὴ ἐπαίρου·

⁶ἐν πάσαις ὁδοῖς σου γνώριζε αὐτήν,

ἴνα ὀρθοτομῆ τὰς ὁδούς σου,

ό δὲ πούς σου οὐ μὴ προσκόπτη.

⁷μὴ ἵσθι φρόνιμος παρὰ σεαυτῷ,

φοβοῦ δὲ τὸν θεὸν καὶ ἔκκλινε ἀπὸ παντὸς κακοῦ·

⁸τότε ἴασις ἔσται τῷ σώματί σου

καὶ ἐπιμέλεια τοῖς ὁστέοις σου.

⁹τίμα τὸν κύριον ἀπὸ σῶν δικαίων πόνων

καὶ ἀπάρχου αὐτῷ ἀπὸ σῶν καρπῶν δικαιοσύνης,

¹⁰ἴνα πίμπληται τὰ ταμεῖά σου πλησμονῆς σίτου,

οἵνω δὲ αἱ ληνοί σου ἐκβλύζωσιν.

¹¹Γίέ, μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου

μηδὲ ἐκλύου ὑπ’ αὐτοῦ ἐλεγχόμενος·

¹²ὄν γάρ ἀγαπᾷ κύριος παιδεύει,

μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν δν παραδέχεται.

¹³μακάριος ἄνθρωπος δς εὔρεν σοφίαν

καὶ θυητὸς δς εἶδεν φρόνησιν.

¹⁴κρείττον γάρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι

ἢ χρυσίου καὶ ἀργυρίου θησαυρούς.

¹⁵τιμιωτέρα δὲ ἔστιν λίθων πολυτελῶν,

οὐκ ἀντιτάξεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρόν·

εὔγνωστός ἔστιν πᾶσιν τοῖς ἐγγίζουσιν αὐτῇ,

πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἔστιν.

¹⁶μῆκος γάρ βίου καὶ ἔτη ζωῆς ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῆς,

ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῆς πλοῦτος καὶ δόξα·

^{16a}ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη,

νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ.

¹⁷αἱ ὁδοὶ αὐτῆς ὁδοὶ καλαί,

καὶ πάντες οἱ τρίβοι αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ·

¹⁸ξύλον ζωῆς ἔστι πᾶσι τοῖς ἀντεχομένοις αὐτῆς,

καὶ τοῖς ἐπερειδομένοις ἐπ' αὐτὴν ὡς ἐπὶ κύριον ἀσφαλής.

¹⁹ὅ θεὸς τῇ σοφίᾳ ἐθεμελίωσεν τὴν γῆν,

ἥτοιμασεν δὲ οὐρανοὺς ἐν φρονήσει.

²⁰ἐν αἰσθήσει ἄβυσσοι ἐρράγησαν,

νέφη δὲ ἐρρύησαν δρόσους.

²¹Τίέ, μὴ παραρρυῆς,

τήρησον δὲ ἐμὴν βουλὴν καὶ ἔννοιαν,

²²ἴνα ζήσῃ ἡ ψυχὴ σου,

καὶ χάρις ἡ περὶ σῷ τραχήλῳ.

²²ἔσται δὲ ἵασις ταῖς σαρξὶ σου

καὶ ἐπιμέλεια τοῖς σοῖς ὁστέοις,

²³ἴνα πορεύη πεποιθὼς ἐν εἰρήνῃ πάσας τὰς ὁδούς σου,

οὐδὲ πούς σου οὐ μὴ προσκόψῃ.

²⁴ἐὰν γὰρ κάθη, ἄφοβος ἔσῃ,

ἐὰν δὲ καθεύδῃς, ἥδεως ὑπνώσεις.

²⁵καὶ οὐ φοβηθήσῃ πτόησιν ἐπελθοῦσαν

οὐδὲ ὄρμὰς ἀσεβῶν ἐπερχομένας.

²⁶οὐ γὰρ κύριος ἔσται ἐπὶ πασῶν ὁδῶν σου

καὶ ἐρείσει σὸν πόδα, ίνα μὴ σαλευθῆς.

²⁷μὴ ἀπόσχῃ εὖ ποιεῖν ἐνδεῆ,

ἥνικα ἀν ἔχῃ ἡ χείρ σου βοηθεῖν.

²⁸μὴ εἴπης Ἐπανελθὼν ἐπάνηκε καὶ αὔριον δώσω,

δυνατοῦ σου ὄντος εὖ ποιεῖν.

οὐ γὰρ οἶδας τί τέξεται ἡ ἐπιοῦσα.

²⁹μὴ τεκτήνῃ ἐπὶ σὸν φίλον κακὰ

παροικοῦντα καὶ πεποιθότα ἐπὶ σοί.

³⁰μὴ φιλεχθρήσῃς πρὸς ἄνθρωπον μάτην,

μή τι εἰς σὲ ἐργάσηται κακόν.

³¹μὴ κτήσῃ κακῶν ἀνδρῶν ὀνείδη

μηδὲ ζηλώσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτῶν.

³²ἀκάθαρτος γὰρ ἔναντι κυρίου πᾶς παράνομος,

ἐν δὲ δικαίοις οὐ συνεδριάζει.

³³κατάρα θεοῦ ἐν οἴκοις ἀσεβῶν,

ἐπαύλεις δὲ δικαίων εὐλογοῦνται.

³⁴κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται,
ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.

³⁵δόξαν σοφοὶ κληρονομήσουσιν,
οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὑψώσαν ἀτιμίαν.

4 ¹Ἀκούσατε, παιδεῖαν πατρὸς
καὶ προσέχετε γνῶναι ἔννοιαν.

²δῶρον γὰρ ἀγαθὸν δωροῦμαι ὑμῖν,
τὸν ἐμὸν νόμον μὴ ἐγκαταλίπητε.

³υἱὸς γὰρ ἐγενόμην κἀγὼ πατρὶ ὑπήκοος
καὶ ἀγαπώμενος ἐν προσώπῳ μητρός,

⁴οἵ ἔλεγον καὶ ἐδίδασκόν με
Ἐρειδέτω ὁ ἡμέτερος λόγος εἰς σὴν καρδίαν.

⁵φύλασσε ἐντολάς, μὴ ἐπιλάθῃ
μηδὲ παρίδης ρῆσιν ἐμοῦ στόματος
ἢ μηδὲ ἐγκαταλίπῃς αὐτήν, καὶ ἀνθέξεται σου.
ἐράσθητι αὐτῆς, καὶ τηρήσει σε.
⁸περιχαράκωσον αὐτήν, καὶ ὑψώσει σε.
τίμησον αὐτήν, ἵνα σε περιλάβῃ,
⁹ἵνα δῷ τῇ σῇ κεφαλῇ στέφανον χαρίτων,
στεφάνῳ δὲ τρυφῆς ὑπερασπίσῃ σου.

¹⁰Ἄκουε, υἱέ, καὶ δέξαι ἐμοὺς λόγους,
καὶ πληθυνθήσεται ἔτη ζωῆς σου,
ἵνα σοι γένωνται πολλαὶ ὄδοι βίου.

¹¹όδοὺς γὰρ σοφίας διδάσκω σε,
ἐμβιβάζω δέ σε τροχιαῖς ὁρθαῖς.

¹²ἐὰν γὰρ πορεύῃ, οὐ συγκλεισθήσεται σου τὰ διαβήματα.
ἐὰν δὲ τρέχῃς, οὐ κοπιάσεις.

¹³ἐπιλαβοῦ ἐμῆς παιδείας, μὴ ἀφῆς,
ἀλλὰ φύλαξον αὐτὴν σεαυτῷ εἰς ζωὴν σου.

¹⁴όδοὺς ἀσεβῶν μὴ ἐπέλθῃς
μηδὲ ζηλώσῃς ὄδοὺς παρανόμων.

¹⁵ἐν ᾧ ἀν τόπῳ στρατοπεδεύσωσιν, μὴ ἐπέλθῃς ἐκεῖ,
ἔκκλινον δὲ ἀπ' αὐτῶν καὶ παράλλαξον.

¹⁶οὐ γὰρ μὴ ὑπνώσωσιν, ἐὰν μὴ κακοποιήσωσιν.

ἀφήρηται ὁ ὑπνος αὐτῶν, καὶ οὐ κοιμῶνται·

¹⁷οἵδε γὰρ σιτοῦνται σῖτα ἀσεβείας,

οἵνω δὲ παρανόμῳ μεθύσκονται.

¹⁸αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν δικαίων ὅμοίως φωτὶ λάμπουσιν,

προπορεύονται καὶ φωτίζουσιν, ἔως κατορθώσῃ ἡ ἡμέρα·

¹⁹αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν ἀσεβῶν σκοτειναί,

οὐκ οἰδασιν πῶς προσκόπτουσιν.

²⁰Γίέ, ἐμῇ ρήσει πρόσεχε,

τοῖς δὲ ἐμοῖς λόγοις παράβαλε σὸν οὓς,

²¹ὅπως μὴ ἐκλίπωσίν σε αἱ πηγαί σου,

φύλασσε αὐτὰς ἐν σῇ καρδίᾳ·

²²ζωὴ γάρ ἐστιν τοῖς εὐρίσκουσιν αὐτὰς

καὶ πάσῃ σαρκὶ ἴασις.

²³πάσῃ φυλακῇ τήρει σὴν καρδίαν·

ἐκ γὰρ τούτων ἔξοδοι ζωῆς.

²⁴περίελε σεαυτοῦ σκολιὸν στόμα

καὶ ἄδικα χείλη μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἄπωσαι.

²⁵οἱ ὄφθαλμοί σου ὄρθα βλεπέτωσαν,

τὰ δὲ βλέφαρά σου νευέτω δίκαια.

²⁶ὄρθας τροχιὰς ποίει σοῖς ποστὸν

καὶ τὰς ὁδούς σου κατεύθυνε.

²⁷μὴ ἐκκλίνῃς εἰς τὰ δεξιὰ μηδὲ εἰς τὰ ἀριστερά,

ἀπόστρεψον δὲ σὸν πόδα ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς·

^{27a}ὁδοὺς γὰρ τὰς ἐκ δεξιῶν οἶδεν ὁ θεός,

διεστραμμέναι δέ εἰσιν αἱ ἐξ ἀριστερῶν.

^{27b}αὐτὸς δὲ ὄρθας ποιήσει τὰς τροχιὰς σου,

τὰς δὲ πορείας σου ἐν εἰρήνῃ προάξει.

5 ¹Γίέ, ἐμῇ σοφίᾳ πρόσεχε,

ἐμοῖς δὲ λόγοις παράβαλλε σὸν οὓς,

²ίνα φυλάξῃς ἔννοιαν ἀγαθήν.

αἴσθησιν δὲ ἐμῶν χειλέων ἐντέλλομαι σοι.

³μὴ πρόσεχε φαύλῃ γυναικί.

μέλι γὰρ ἀποστάξει ἀπὸ χειλέων γυναικὸς πόρνης,

ἢ πρὸς καιρὸν λιπαίνει σὸν φάρυγγα,

⁴ὕστερον μέντοι πικρότερον χολῆς εύρήσεις
καὶ ἡκονημένον μᾶλλον μαχαίρας διστόμου.
⁵τῆς γὰρ ἀφροσύνης οἱ πόδες κατάγουσιν
τοὺς χρωμένους αὐτῇ μετὰ θανάτου εἰς τὸν ἄδην,
τὰ δὲ ἵχνη αὐτῆς οὐκ ἐρείδεται.
⁶όδοὺς γὰρ ζωῆς οὐκ ἐπέρχεται,
σφαλεραὶ δὲ αἱ τροχιαὶ αὐτῆς καὶ οὐκ εὔγνωστοι.
⁷νῦν οὖν, υἱέ, ἀκουέ μου
καὶ μὴ ἀκύρους ποιήσῃς ἐμοὺς λόγους.
⁸μακρὰν ποίησον ἀπ' αὐτῆς σὴν ὁδόν,
μὴ ἐγγίσῃς πρὸς θύραις οἴκων αὐτῆς,
⁹ίνα μὴ πρόῃ ἄλλοις ζωήν σου
καὶ σὸν βίον ἀνελεήμοσιν,
¹⁰ίνα μὴ πλησθῶσιν ἀλλότριοι σῆς ἴσχύος,
οἱ δὲ σοὶ πόνοι εἰς οἴκους ἀλλοτρίων εἰσέλθωσιν,
¹¹καὶ μεταμεληθήσῃ ἐπ' ἐσχάτων,
ήνικα ἀν κατατριβῶσιν σάρκες σώματός σου,
¹²καὶ ἐρεῖς Πῶς ἐμίσησα παιδείαν,
καὶ ἐλέγχους ἔξεκλινεν ἡ καρδία μου.
¹³οὐκ ἥκουον φωνὴν παιδεύοντός με καὶ διδάσκοντός με
οὐδὲ παρέβαλλον τὸ οὓς μου.
¹⁴παρ' ὀλίγον ἐγενόμην ἐν παντὶ κακῷ
ἐν μέσῳ ἐκκλησίας καὶ συναγωγῆς.
¹⁵πῖνε ὕδατα ἀπὸ σῶν ἀγγείων
καὶ ἀπὸ σῶν φρεάτων πηγῆς.
¹⁶μὴ ὑπερεκχείσθω σοι τὰ ὕδατα ἐκ τῆς σῆς πηγῆς,
εἰς δὲ σὰς πλατείας διαπορεύέσθω τὰ σὰ ὕδατα.
¹⁷ἔστω σοι μόνῳ ὑπάρχοντα,
καὶ μηδεὶς ἀλλότριος μετασχέτω σοι.
¹⁸ἡ πηγή σου τοῦ ὕδατος ἔστω σοι ἴδια,
καὶ συνευφραίνου μετὰ γυναικὸς τῆς ἐκ νεότητός σου.
¹⁹ἔλαφος φιλίας καὶ πῶλος σῶν χαρίτων ὄμιλείτω σοι,
ἥ δὲ ἴδια ἡγείσθω σου καὶ συνέστω σοι ἐν παντὶ καιρῷ
ἐν γὰρ τῇ ταύτης φιλίᾳ συμπεριφερόμενος πολλοστὸς ἔσῃ.

²⁰μὴ πολὺς ἵσθι πρὸς ἀλλοτρίαν
μηδὲ συνέχου ἀγκάλαις τῆς μὴ ιδίας.
²¹ἐνώπιον γάρ εἰσιν τῶν τοῦ θεοῦ ὁφθαλμῶν ὁδοὶ ἀνδρός,
εἰς δὲ πάσας τὰς τροχιὰς αὐτοῦ σκοπεύει.
²²παρανομίαι ἄνδρα ἀγρεύουσιν,
σειραῖς δὲ τῶν ἑαυτοῦ ἀμαρτιῶν ἔκαστος σφίγγεται.
²³οὗτος τελευτᾷ μετὰ ἀπαιδεύτων,
ἐκ δὲ πλήθους τῆς ἑαυτοῦ βιότητος ἐξερρίφη καὶ
ἀπώλετο δι' ἀφροσύνην.

6 ¹Γίέ, ἐὰν ἐγγυήσῃ σὸν φίλον,
παραδώσεις σὴν χεῖρα ἔχθρῷ.
²παγὶς γὰρ ἵσχυρὰ ἀνδρὶ τὰ ιδία χείλη,
καὶ ἀλίσκεται χείλεσιν ιδίου στόματος.
³ποίει, νίέ, ἀ ἐγώ σοι ἐντέλλομαι, καὶ σώζου
— ἥκεις γὰρ εἰς χεῖρας κακῶν διὰ σὸν φίλον —
ἴθι μὴ ἐκλυόμενος,
παρόξυνε δὲ καὶ τὸν φίλον σου, δν ἐνεγυήσω.
⁴μὴ δῷς ὑπνον σοῖς ὅμμασιν
μηδὲ ἐπινυστάξης σοῖς βλεφάροις,
⁵ίνα σώζῃ ὕσπερ δορκὰς ἐκ βρόχων
καὶ ὕσπερ ὕρνεον ἐκ παγίδος.
⁶Ιθι πρὸς τὸν μύρμηκα, ὡς ὀκνηρέ,
καὶ ζήλωσον ιδὼν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ
καὶ γενοῦ ἐκείνου σοφώτερος.
⁷ἐκείνῳ γὰρ γεωργίου μὴ ὑπάρχοντος
μηδὲ τὸν ἀναγκάζοντα ἔχων
μηδὲ ὑπὸ δεσπότην ὄν
⁸έτοιμάζεται θέρους τὴν τροφὴν
πολλήν τε ἐν τῷ ἀμήτῳ ποιεῖται τὴν παράθεσιν.
^{8a}ἢ πορεύθητι πρὸς τὴν μέλισσαν
καὶ μάθε ὡς ἐργάτις ἐστὶν
τὴν τε ἐργασίαν ὡς σεμνὴν ποιεῖται,
^{8b}ἥς τοὺς πόνους βασιλεῖς καὶ ιδιῶται πρὸς ὑγίειαν προσφέρονται,
ποθεινὴ δέ ἐστιν πᾶσιν καὶ ἐπίδοξος.

^{8c}καίπερ οὖσα τῇ ῥώμῃ ἀσθενής,
τὴν σοφίαν τιμήσασα προήχθη.
⁹ἔως τίνος, δικηρέ, κατάκεισαι;
πότε δὲ ἐξ ὑπνου ἐγερθήσῃ;
¹⁰δλίγον μὲν ὑπνοῖς, δλίγον δὲ κάθησαι, μικρὸν δὲ νυστάζεις,
δλίγον δὲ ἐναγκαλίζῃ χερσὶν στήθη.
¹¹εἴτ' ἐμπαραγίνεται σοι ὥσπερ κακὸς ὁδοιπόρος ἡ πενία
καὶ ἡ ἔνδεια ὥσπερ ἀγαθὸς δρομεύς.
^{11a}ἔταν δὲ ἄοκνος ἦς, ἥξει ὥσπερ πηγὴ ὁ ἀμητός σου,
ἡ δὲ ἔνδεια ὥσπερ κακὸς δρομεὺς ἀπαυτομολήσει.
¹²Ανὴρ ἄφρων καὶ παράνομος πορεύεται ὁδοὺς οὐκ ἀγαθάς.
¹³ὅ δ' αὐτὸς ἐννεύει ὁφθαλμῷ, σημαίνει δὲ ποδί,
διδάσκει δὲ ἐννεύμασιν δακτύλων,
¹⁴διεστραμμένη δὲ καρδίᾳ τεκταίνεται κακὰ ἐν παντὶ καιρῷ.
ὅ τοιοῦτος ταραχᾶς συνίστησιν πόλει.
¹⁵διὰ τοῦτο ἔξαπίνης ἔρχεται ἡ ἀπώλεια αὐτοῦ,
διακοπὴ καὶ συντριβὴ ἀνίατος.
¹⁶ὅτι χαίρει πᾶσιν, οἵς μισεῖ ὁ κύριος,
συντρίβεται δὲ δι' ἀκαθαρσίαν ψυχῆς.
¹⁷οφθαλμὸς ὑβριστοῦ, γλῶσσα ἄδικος,
χεῖρες ἔκχέουσαι αἷμα δικαίου
¹⁸καὶ καρδίᾳ τεκταινομένη λογισμοὺς κακοὺς
καὶ πόδες ἐπισπεύδοντες κακοποιεῖν.
¹⁹ἐκκαίει ψεύδη μάρτυς ἄδικος
καὶ ἐπιπέμπει κρίσεις ἀνὰ μέσον ἀδελφῶν.
²⁰γίέ, φύλασσε νόμους πατρός σου
καὶ μὴ ἀπώσῃ θεσμοὺς μητρός σου.
²¹ἄφαψαι δὲ αὐτοὺς ἐπὶ σῇ ψυχῇ διὰ παντὸς
καὶ ἐγκλοίωσαι ἐπὶ σῷ τραχήλῳ.
²²ἥνικα ἂν περιπατῆς, ἐπάγου αὐτήν, καὶ μετὰ σοῦ ἔστω.
ώς δ' ἂν καθεύδῃς, φυλασσέτω σε,
ἴνα ἐγειρομένῳ συλλαλῆ σοι.
²³ὅτι λύχνος ἐντολὴ νόμου καὶ φῶς,
καὶ ὁδὸς ζωῆς ἔλεγχος καὶ παιδεία

²⁴τοῦ διαφυλάσσειν σε ἀπὸ γυναικὸς ὑπάνδρου
καὶ ἀπὸ διαβολῆς γλώσσης ἀλλοτρίας.

²⁵μή σε νικήσῃ κάλλους ἐπιθυμίᾳ,
μηδὲ ἀγρευθῆς σοῖς ὁφθαλμοῖς
μηδὲ συναρπασθῆς ἀπὸ τῶν αὐτῆς βλεφάρων.

²⁶τιμὴ γὰρ πόρνης ὅση καὶ ἐνὸς ἄρτου,
γυνὴ δὲ ἀνδρῶν τιμίας ψυχᾶς ἀγρεύει.

²⁷ἀποδῆσει τις πῦρ ἐν κόλπῳ, τὰ δὲ ἱμάτια οὐ κατακαύσει;

²⁸ἢ περιπατήσει τις ἐπ' ἀνθράκων πυρός, τοὺς δὲ πόδας οὐ κατακαύσει;

²⁹οὕτως ὁ εἰσελθὼν πρὸς γυναῖκα ὑπανδρου,
οὐκ ἀθωωθῆσεται οὐδὲ πᾶς ὁ ἀπόμενος αὐτῆς.

³⁰οὐ θαυμαστὸν ἔαν ἀλῷ τις κλέπτων,
κλέπτει γὰρ ἵνα ἐμπλήσῃ τὴν ψυχὴν πεινῶν.

³¹ἔαν δὲ ἀλῷ, ἀποτείσει ἐπταπλάσια
καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ δοὺς ῥύσεται ἑαυτόν.

³²ὅ δὲ μοιχὸς δι' ἔνδειαν φρενῶν ἀπώλειαν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ περιποιεῖται,

³³οδύνας τε καὶ ἀτιμίας ὑποφέρει,

τὸ δὲ ὄνειδος αὐτοῦ οὐκ ἔξαλειφθῆσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

³⁴μεστὸς γὰρ ζήλου θυμὸς ἀνδρὸς αὐτῆς.

οὐ φείσεται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως,

³⁵οὐκ ἀνταλλάξεται οὐδενὸς λύτρου τὴν ἔχθραν
οὐδὲ μὴ διαλυθῆ πολλῶν δώρων.

7 ¹Γίέ, φύλασσε ἐμοὺς λόγους,
τὰς δὲ ἐμὰς ἐντολὰς κρύψον παρὰ σεαυτῷ.

¹αυτίέ, τίμα τὸν κύριον, καὶ ισχύσεις,
πλὴν δὲ αὐτοῦ μὴ φοβοῦ ἄλλον.

²φύλαξον ἐμὰς ἐντολάς, καὶ βιώσεις,
τοὺς δὲ ἐμοὺς λόγους ὥσπερ κόρας ὁμμάτων.

³περίθου δὲ αὐτοὺς σοῖς δακτύλοις,
ἐπίγραψον δὲ ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς καρδίας σου.

⁴εἴπον τὴν σοφίαν σὴν ἀδελφὴν εἶναι,
τὴν δὲ φρόνησιν γνώριμον περιποίησαι σεαυτῷ,

⁵ἵνα σε τηρήσῃ ἀπὸ γυναικὸς ἀλλοτρίας καὶ πονηρᾶς,
ἔαν σε λόγοις τοῖς πρὸς χάριν ἐμβάληται.

⁶ἀπὸ γὰρ θυρίδος ἐκ τοῦ οἴκου αὐτῆς εἰς τὰς πλατείας παρακύπτουσα,
⁷ὅν ἀν ἵδη τῶν ἀφρόνων τέκνων νεανίαν ἐνδεῆ φρενῶν
⁸παραπορευόμενον παρὰ γωνίαν ἐν διόδοις οἴκων αὐτῆς
⁹καὶ λαλοῦντα ἐν σκότει ἐσπερινῷ,
ἡνίκα ἀν ἡσυχία νυκτερινὴ ἥ καὶ γνοφώδης,
¹⁰ἥ δὲ γυνὴ συναντᾷ αὐτῷ, εἶδος ἔχουσα πορνικόν,
ἥ ποιεῖ νέων ἔξιπτασθαι καρδίας.
¹¹ἀνεπτερωμένη δέ ἐστιν καὶ ἀσωτος,
ἐν οἴκῳ δὲ οὐχ ἡσυχάζουσιν οἱ πόδες αὐτῆς.
¹²χρόνον γάρ τινα ἔξω ρέμβεται,
χρόνον δὲ ἐν πλατείαις παρὰ πᾶσαν γωνίαν ἐνεδρεύει.
¹³εἴτα ἐπιλαβομένη ἐφίλησεν αὐτόν,
ἀναιδεῖ δὲ προσώπῳ προσείπεν αὐτῷ
¹⁴Θυσία εἰρηνική μοί ἐστιν,
σήμερον ἀποδίδωμι τὰς εὔχάς μου.
¹⁵ἔνεκα τούτου ἔξῆλθον εἰς συνάντησίν σοι,
πιθοῦσα τὸ σὸν πρόσωπον εὔρηκά σε.
¹⁶κειρίαις τέτακα τὴν κλίνην μου,
ἀμφιτάποις δὲ ἔστρωκα τοῖς ἀπ' Αἴγυπτου.
¹⁷διέρραγκα τὴν κοίτην μου κρόκῳ,
τὸν δὲ οἴκον μου κινναμώμῳ.
¹⁸ἔλθε καὶ ἀπολαύσωμεν φιλίας ἔως ὅρθρου,
δεῦρο καὶ ἐγκυλισθῶμεν ἔρωτι.
¹⁹οὐ γὰρ πάρεστιν ὁ ἀνήρ μου ἐν οἴκῳ,
πεπόρευται δὲ ὁδὸν μακρὰν
²⁰ἔνδεσμον ἀργυρίου λαβὼν ἐν χειρὶ αὐτοῦ,
δι’ ἡμερῶν πολλῶν ἐπανήζει εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ.
²¹ἀπεπλάνησεν δὲ αὐτὸν πολλῇ ὁμιλίᾳ
βρόχοις τε τοῖς ἀπὸ χειλέων ἔξώκειλεν αὐτόν.
²²ὁ δὲ ἐπηκολούθησεν αὐτῇ κεπφωθείς,
ῶσπερ δὲ βοῦς ἐπὶ σφαγὴν ἄγεται
καὶ ὕσπερ κύων ἐπὶ δεσμοὺς
²³ἥ ὡς ἔλαφος τοξεύματι πεπληγὼς εἰς τὸ ἥπαρ,
σπεύδει δὲ ὕσπερ ὅρνεον εἰς παγίδα

οὐκ εἰδὼς ὅτι περὶ ψυχῆς τρέχει.
24 νῦν οὖν, οὐέ, ἄκουε μου
καὶ πρόσεχε ρήμασιν στόματός μου·
25 μὴ ἐκκλινάτω εἰς τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἡ καρδία σου·
26 πολλοὺς γὰρ τρώσασα καταβέβληκεν,
καὶ ἀναρίθμητοί εἰσιν οὓς πεφόνευκεν.
27 ὅδοι ἄδου ὁ οἶκος αὐτῆς
κατάγουσαι εἰς τὰ ταμιεῖα τοῦ θανάτου.

8 ¹Σὺ τὴν σοφίαν κηρύξεις, ἵνα φρόνησίς σοι ὑπακούσῃ·
2 ἐπὶ γὰρ τῶν ὑψηλῶν ἄκρων ἐστίν,
ἀνὰ μέσον δὲ τῶν τρίβων ἔστηκεν.
3 παρὰ γὰρ πύλαις δυναστῶν παρεδρεύει,
ἐν δὲ εἰσόδοις ὑμεῖται
4 Υἱᾶς, ὡς ἄνθρωποι, παρακαλῶ
καὶ προΐεμαι ἐμὴν φωὴν υἱοῖς ἀνθρώπων.
5 νοήσατε, ἄκακοι, πανουργίαν,
οἱ δὲ ἀπαίδευτοι, ἔνθεσθε καρδίαν.
6 εἰσακούσατέ μου, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ
καὶ ἀνοίσω ἀπὸ χειλέων ὄρθα.
7 ὅτι ἀλήθειαν μελετήσει ὁ φάρυγξ μου,
ἔβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χείλη ψευδῆ.
8 μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ρήματα τοῦ στόματός μου,
οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιὸν οὐδὲ στραγγαλῶδες.
9 πάντα ἐνώπια τοῖς συνιοῦσιν
καὶ ὄρθὰ τοῖς εὑρίσκουσι γνῶσιν.
10 λάβετε παιδείαν καὶ μὴ ἀργύριον
καὶ γνῶσιν ὑπὲρ χρυσίον δεδοκιμασμένον,
ἀνθαιρεῖσθε δὲ αἴσθησιν χρυσίου καθαροῦ.
11 κρείσσων γὰρ σοφία λίθων πολυτελῶν,
πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστιν.
12 ἐγὼ ἡ σοφία κατεσκήνωσα βουλήν,
καὶ γνῶσιν καὶ ἔννοιαν ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην.
13 φόβος κυρίου μισεῖ ἀδικίαν,
ὕβριν τε καὶ ὑπερηφανίαν καὶ ὁδοὺς πονηρῶν.

μεμίσηκα δὲ ἐγὼ διεστραμμένας ὁδοὺς κακῶν.

¹⁴ἐμὴ βουλὴ καὶ ἀσφάλεια,

ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἵσχυς·

¹⁵δι’ ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσιν,

καὶ οἱ δυνάσται γράφουσιν δικαιοσύνην.

¹⁶δι’ ἐμοῦ μεγιστᾶνες μεγαλύνονται,

καὶ τύραννοι δι’ ἐμοῦ κρατοῦσι γῆς.

¹⁷ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ,

οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὐρήσουσιν.

¹⁸πλοῦτος καὶ δόξα ἐμοὶ ὑπάρχει

καὶ κτῆσις πολλῶν καὶ δικαιοσύνη·

¹⁹βέλτιον ἐμὲ καρπίζεσθαι ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον,

τὰ δὲ ἐμὰ γενήματα κρείσσω ἀργυρίου ἐκλεκτοῦ.

²⁰ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης περιπατῶ

καὶ ἀνὰ μέσον τρίβων δικαιώματος ἀναστρέφομαι,

²¹ἴνα μερίσω τοῖς ἐμὲ ἀγαπῶσιν ὑπαρξιν

καὶ τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν ἐμπλήσω ἀγαθῶν.

^{21a}Ἐὰν ἀναγγείλω ὑμῖν τὰ καθ’ ἡμέραν γινόμενα,

μνημονεύσω τὰ ἐξ αἰῶνος ἀριθμῆσαι.

²²κύριος ἔκτισέν με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ,

²³πρὸ τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέν με ἐν ἀρχῇ,

²⁴πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι καὶ πρὸ τοῦ τὰς ἀβύσσους ποιῆσαι,

πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων,

²⁵πρὸ τοῦ ὅρη ἐδρασθῆναι,

πρὸ δὲ πάντων βουνῶν γεννᾷ με.

²⁶κύριος ἐποίησεν χώρας καὶ ἀοικήτους

καὶ ἄκρα οἰκούμενα τῆς ὑπ’ οὐρανόν.

²⁷ἥνικα ἡτοίμαζεν τὸν οὐρανόν, συμπαρήμην αὐτῷ,

καὶ ὅτε ἀφώριζεν τὸν ἐαυτοῦ θρόνον ἐπ’ ἀνέμων.

²⁸ἥνικα ἴσχυρὰ ἐποίει τὰ ἄνω νέφη,

καὶ ὡς ἀσφαλεῖς ἐτίθει πηγὰς τῆς ὑπ’ οὐρανὸν

²⁹καὶ ἴσχυρὰ ἐποίει τὰ θεμέλια τῆς γῆς,

³⁰ἥμην παρ’ αὐτῷ ἀρμόζουσα,

ἐγὼ ἥμην ἢ προσέχαιρεν.

καθ' ἡμέραν δὲ εὐφραινόμην ἐν προσώπῳ αὔτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ,

³¹ὅτε εὐφραίνετο τὴν οἰκουμένην συντελέσας

καὶ ἐνευφραίνετο ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων.

³²νῦν οὖν, νιέ, ἀκουέ μου.

³⁴μακάριος ἀνήρ, ὃς εἰσακούσεται μου,

καὶ ἀνθρωπος, ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει

ἀγρυπνῶν ἐπ' ἐμαῖς θύραις καθ' ἡμέραν

τηρῶν σταθμοὺς ἐμῶν εἰσόδων.

³⁵αἱ γὰρ ἔξοδοι μου ἔξοδοι ζωῆς,

καὶ ἑτοιμάζεται θέλησις παρὰ κυρίου.

³⁶οἱ δὲ εἰς ἐμὲ ἀμαρτάνοντες ἀσεβοῦσιν τὰς ἑαυτῶν ψυχάς,

καὶ οἱ μισοῦντές με ἀγαπῶσιν θάνατον.

9 Ἡ σοφία ὠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἴκον

καὶ ὑπήρεισεν στύλους ἑπτά.

²εσφαξεν τὰ ἑαυτῆς θύματα,

ἐκέρασεν εἰς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς οἶνον

καὶ ἡτοιμάσατο τὴν ἑαυτῆς τράπεζαν.

³ἀπέστειλεν τοὺς ἑαυτῆς δούλους

συγκαλούσα μετὰ ὑψηλοῦ κηρύγματος ἐπὶ κρατῆρα λέγουσα

⁴Ος ἐστιν ἄφρων, ἐκκλινάτω πρός με·

καὶ τοῖς ἐνδεέσι φρενῶν εἴπεν

⁵Ἐλθατε φάγετε τῶν ἐμῶν ἄρτων

καὶ πίετε οἶνον, δν ἐκέρασα ὑμῖν.

⁶ἀπολείπετε ἄφροσύνην, καὶ ζήσεσθε,

καὶ ζητήσατε φρόνησιν, ἵνα βιώσητε,

καὶ κατορθώσατε ἐν γνώσει σύνεσιν.

⁷Ο παιδεύων κακοὺς λήμψεται ἑαυτῷ ἀτιμίαν,

ἐλέγχων δὲ τὸν ἀσεβῆ μωμήσεται ἑαυτόν.

⁸μὴ ἔλεγχε κακούς, ἵνα μὴ μισῶσίν σε.

ἔλεγχε σοφόν, καὶ ἀγαπήσει σε.

⁹δίδου σοφῷ ἀφορμήν, καὶ σοφώτερος ἔσται·

γνώριζε δικαίω, καὶ προσθήσει τοῦ δέχεσθαι.

¹⁰ἀρχὴ σοφίας φόβος κυρίου,

καὶ βουλὴ ἀγίων σύνεσις.

^{10a}τὸ γὰρ γνῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς.

¹¹τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ πολὺν ζήσεις χρόνον,
καὶ προστεθήσεται σοι ἔτη ζωῆς σου.

¹²υἱέ, ἐὰν σοφὸς γένη σεαυτῷ, σοφὸς ἔσῃ καὶ τοῖς πλησίον.
ἐὰν δὲ κακὸς ἀποβῆται, μόνος ἀναντλήσεις κακά.

^{12b}ὅς ἐρείδεται ἐπὶ ψεύδεσιν, οὗτος ποιμανεῖ ἀνέμους,
οὐδὲ αὐτὸς διώξεται ὅρνεα πετόμενα.

^{12c}ἀπέλιπεν γὰρ ὁδοὺς τοῦ ἑαυτοῦ ἀμπελῶνος,
τοὺς δὲ ἄξονας τοῦ ἴδιου γεωργίου πεπλάνηται.

^{12d}διαπορεύεται δὲ δι' ἀνύδρου ἐρήμου
καὶ γῆν διατεταγμένην ἐν διψώδεσιν,
συνάγει δὲ χερσὸν ἀκαρπίαν.

¹³Γυνὴ ἄφρων καὶ θρασεῖα ἐνδεής ψωμοῦ γίνεται,
ἥ οὐκ ἐπίσταται αἰσχύνην.

¹⁴ἐκάθισεν ἐπὶ θύραις τοῦ ἑαυτῆς οἴκου
ἐπὶ δίφρου ἐμφανῶς ἐν πλατείαις

¹⁵προσκαλουμένη τοὺς παριόντας
καὶ κατευθύνοντας ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν

¹⁶Ος ἐστιν ὑμῶν ἀφρονέστατος, ἐκκλινάτω πρός με.
ἐνδεέσι δὲ φρονήσεως παρακελεύομαι λέγουσα

¹⁷Αρτων κρυφίων ἡδέως ἄψασθε
καὶ ὕδατος κλοπῆς γλυκεροῦ.

¹⁸δὲ οὐκ οἶδεν ὅτι γηγενεῖς παρ' αὐτῇ ὅλλυνται,
καὶ ἐπὶ πέτευρον ἄδου συναντᾶ.

^{18a}ἄλλὰ ἀποπήδησον, μὴ ἐγχρονίσης ἐν τῷ τόπῳ
μηδὲ ἐπιστήσης τὸ σὸν ὅμμα πρὸς αὐτήν.

^{18b}οὕτως γὰρ διαβήσῃ ὕδωρ ἀλλότριον
καὶ ὑπερβήσῃ ποταμὸν ἀλλότριον.

^{18c}ἀπὸ δὲ ὕδατος ἀλλοτρίου ἀπόσχου
καὶ ἀπὸ πηγῆς ἀλλοτρίας μὴ πίης,

^{18d}ίνα πολὺν ζήσης χρόνον,
προστεθῆ δέ σοι ἔτη ζωῆς.

10 ¹Γίὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα,
υἱὸς δὲ ἄφρων λύπη τῇ μητρὶ.
²οὐκ ὡφελήσουσιν θησαυροὶ ἀνόμους,
δικαιοσύνη δὲ ρύσεται ἐκ θανάτου.
³οὐ λιμοκτονήσει κύριος ψυχὴν δικαίαν,
ζωὴν δὲ ἀσεβῶν ἀνατρέψει.
⁴πενία ἄνδρα ταπεινοῖ,
χεῖρες δὲ ἀνδρείων πλουτίζουσιν.
^{4a}υἱὸς πεπαιδευμένος σοφὸς ἔσται,
τῷ δὲ ἄφρονι διακόνῳ χρήσεται.
⁵διεσώθῃ ἀπὸ καύματος υἱὸς νοήμων,
ἀνεμόφθορος δὲ γίνεται ἐν ἀμήτῳ υἱὸς παράνομος.
⁶εὐλογία κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν δικαίου,
στόμα δὲ ἀσεβῶν καλύψει πένθος ἄωρον.
⁷μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων,
ὄνομα δὲ ἀσεβοῦς σβέννυται.
⁸σοφὸς καρδίᾳ δέξεται ἐντολάς,
ὅ δὲ ἀστεγος χείλεσιν σκολιάζων ὑποσκελισθήσεται.
⁹ὅς πορεύεται ἀπλῶς, πορεύεται πεποιθώς,
ὅ δὲ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ γνωσθήσεται.
¹⁰ὅ ἐννεύων ὁφθαλμοῖς μετὰ δόλου συνάγει ἀνδράσι λύπας,
ὅ δὲ ἐλέγχων μετὰ παρρησίας εἰρηνοποιεῖ.
¹¹πηγὴ ζωῆς ἐν χειρὶ δικαίου,
στόμα δὲ ἀσεβοῦς καλύψει ἀπώλεια.
¹²μῖσος ἐγείρει νεῖκος,
πάντας δὲ τοὺς μὴ φιλονεικοῦντας καλύπτει φιλία.
¹³ὅς ἐκ χειλέων προφέρει σοφίαν,
ράβδῳ τύπτει ἄνδρα ἀκάρδιον.
¹⁴σοφοὶ κρύψουσιν αἴσθησιν,
στόμα δὲ προπετοῦς ἐγγίζει συντριβῇ.
¹⁵κτῆσις πλουσίων πόλις ὁχυρά,
συντριβῇ δὲ ἀσεβῶν πενία.
¹⁶ἔργα δικαίων ζωὴν ποιεῖ,
καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἀμαρτίας.

¹⁷όδοὺς δικαίας ζωῆς φυλάσσει παιδεία,
παιδεία δὲ ἀνεξέλεγκτος πλανᾶται.

¹⁸καλύπτουσιν ἔχθραν χείλη δίκαια,
οἱ δὲ ἐκφέροντες λοιδορίας ἀφρονέστατοί εἰσιν.

¹⁹ἐκ πολυλογίας οὐκ ἐκφεύξῃ ἀμαρτίαν,
φειδόμενος δὲ χειλέων νοήμων ἔσῃ.

²⁰ἄργυρος πεπυρωμένος γλῶσσα δικαίου,
καρδία δὲ ἀσεβοῦς ἐκλείψει.

²¹χείλη δικαίων ἐπίσταται ὑψηλά,
οἱ δὲ ἄφρονες ἐν ἐνδείᾳ τελευτῶσιν.

²²εὔλογία κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν δικαίου.
αὕτη πλουτίζει, καὶ οὐ μὴ προστεθῇ αὐτῇ λύπη ἐν καρδίᾳ.

²³ἐν γέλωτι ἄφρων πράσσει κακά,
ἡ δὲ σοφία ἀνδρὶ τίκτει φρόνησιν.

²⁴ἐν ἀπωλείᾳ ἀσεβῆς περιφέρεται,
ἐπιθυμία δὲ δικαίου δεκτή.

²⁵παραπορευομένης καταιγίδος ἀφανίζεται ἀσεβής,
δίκαιος δὲ ἐκκλίνας σώζεται εἰς τὸν αἰῶνα.

²⁶ώσπερ ὅμφαξ ὁδοῦσι βλαβερὸν καὶ καπνὸς ὅμμασιν,
οὕτως παρανομία τοῖς χρωμένοις αὐτήν.

²⁷φόβος κυρίου προστίθησιν ἡμέρας,
ἔτη δὲ ἀσεβῶν ὀλιγωθήσεται.

²⁸ἐγχρονίζει δικαίοις εὐφροσύνη,
ἔλπις δὲ ἀσεβῶν ὅλυται.

²⁹ὄχυρωμα ὁσίου φόβος κυρίου,
συντριβὴ δὲ τοῖς ἐργαζομένοις κακά.

³⁰δίκαιος τὸν αἰῶνα οὐκ ἐνδώσει,
ἀσεβεῖς δὲ οὐκ οἰκήσουσιν γῆν.

³¹στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν,
γλῶσσα δὲ ἀδίκου ἐξολεῖται.

³²χείλη ἀνδρῶν δικαίων ἀποστάζει χάριτας,
στόμα δὲ ἀσεβῶν ἀποστρέφεται.

11 ¹ζυγοὶ δόλιοι βδέλυγμα ἐνώπιον κυρίου,
στάθμιον δὲ δίκαιον δεκτὸν αὐτῷ.

²οῦ ἐὰν εἰσέλθῃ ὕβρις, ἐκεῖ καὶ ἀτιμίᾳ.
στόμα δὲ ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν.

³ἀποθανῶν δίκαιος ἔλιπεν μετάμελον,
πρόχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος ἀσεβῶν ἀπώλεια.

⁵δίκαιοισύνη ἀμώμους ὄρθοτομεῖ ὁδούς,
ἀσέβεια δὲ περιπίπτει ἀδικίᾳ.

⁶δίκαιοισύνη ἀνδρῶν ὄρθῶν ρύεται αὐτούς,
τῇ δὲ ἀπωλείᾳ αὐτῶν ἀλίσκονται παράνομοι.

⁷τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου οὐκ ὅλυται ἐλπίς,
τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ὅλυται.

⁸δίκαιος ἐκ θῆρας ἐκδύνει,
ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδοται ὁ ἀσεβής.

⁹ἐν στόματι ἀσεβῶν παγὶς πολίταις,
αἴσθησις δὲ δικαίων εὔοδος.

¹⁰ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατώρθωσεν πόλις,
¹¹στόμασιν δὲ ἀσεβῶν κατεσκάφη.

¹²μυκτηρίζει πολίτας ἐνδεής φρενῶν,
ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει.

¹³ἀνὴρ δίγλωσσος ἀποκαλύπτει βουλὰς ἐν συνεδρίᾳ,
πιστὸς δὲ πνοῇ κρύπτει πράγματα.

¹⁴οἵς μὴ ὑπάρχει κυβέρνησις, πίπτουσιν ὥσπερ φύλλα,
σωτηρία δὲ ὑπάρχει ἐν πολλῇ βουλῇ.

¹⁵πονηρὸς κακοποιεῖ, ὅταν συμμείξῃ δικαίω,
μισεῖ δὲ ἥχον ἀσφαλείας.

¹⁶γυνὴ εὐχάριστος ἐγείρει ἀνδρὶ δόξαν,
θρόνος δὲ ἀτιμίας γυνὴ μισοῦσα δίκαια.

πλούτου ὀκνηροὶ ἐνδεεῖς γίνονται,
οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἐρείδονται πλούτῳ.

¹⁷τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθὸν ποιεῖ ἀνὴρ ἐλεήμων,
ἔξολλύει δὲ αὐτοῦ σῶμα ὁ ἀνελεήμων.

¹⁸ἀσεβής ποιεῖ ἔργα ἀδικα,
σπέρμα δὲ δικαίων μισθὸς ἀληθείας.

¹⁹υἱὸς δίκαιος γεννᾶται εἰς ζωήν,
διωγμὸς δὲ ἀσεβοῦς εἰς θάνατον.

²⁰βδέλυγμα κυρίῳ διεστραμμέναι ὁδοί,
προσδεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν.

²¹χειρὶ χεῖρας ἐμβαλὼν ἀδίκως οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται,
ὅ δὲ σπείρων δικαιοσύνην λήμψεται μισθὸν πιστόν.

²²ώσπερ ἐνώπιον ἐν ᾧνὶ ύός,
οὕτως γυναικὶ κακόφρονι κάλλος.

²³ἐπιθυμία δικαίων πᾶσα ἀγαθή,
ἔλπις δὲ ἀσεβῶν ἀπολεῖται.

²⁴εἰσὶν οἱ τὰ ἴδια σπείροντες πλείονα ποιοῦσιν,
εἰσὶν καὶ οἱ συνάγοντες ἐλαττοῦνται.

²⁵ψυχὴ εὔλογουμένη πᾶσα ἀπλῆ,
ἀνὴρ δὲ θυμώδης οὐκ εὐσχήμων.

²⁶ὁ συνέχων σῖτον ὑπολίποιτο αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν,
εὐλογία δὲ εἰς κεφαλὴν τοῦ μεταδιδόντος.

²⁷τεκταινόμενος ἀγαθὰ ζητεῖ χάριν ἀγαθήν.
ἐκζητοῦντα δὲ κακά, καταλήμψεται αὐτόν.

²⁸ὁ πεποιθώς ἐπὶ πλούτῳ, οὗτος πεσεῖται.
ὅ δὲ ἀντιλαμβανόμενος δικαίων, οὗτος ἀνατελεῖ.

²⁹οὐ μὴ συμπεριφερόμενος τῷ ἑαυτοῦ οἴκῳ κληρονομήσει ἄνεμον,
δουλεύσει δὲ ἄφρων φρονίμῳ.

³⁰ἐκ καρποῦ δικαιοσύνης φύεται δένδρον ζωῆς,
ἀφαιροῦνται δὲ ἄωροι ψυχαὶ παρανόμων.

³¹εἰ δὲ μὲν δίκαιος μόλις σφέζεται,
οὐ ἀσεβῆς καὶ ἀμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται;

12 ¹οἱ ἀγαπῶν παιδείαν ἀγαπᾷ αἰσθησιν,
οὐ δὲ μισῶν ἐλέγχους ἄφρων.

²κρείστων οὐ εὑρῶν χάριν παρὰ κυρίῳ,
ἀνὴρ δὲ παράνομος παρασιωπηθήσεται.

³οὐ κατορθώσει ἀνθρωπος ἐξ ἀνόμου,
αἱ δὲ ῥίζαι τῶν δικαίων οὐκ ἐξαρθήσονται.

⁴γυνὴ ἀνδρεία στέφανος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς.
ώσπερ δὲ ἐν ξύλῳ σκάληξ, οὕτως ἀνδρα ἀπόλλυσιν γυνὴ κακοποιός.

⁵λογισμοὶ δικαίων κρίματα,
κυβερνῶσιν δὲ ἀσεβεῖς δόλους.

⁶λόγοι ἀσεβῶν δόλιοι,
στόμα δὲ ὁρθῶν ρύσεται αὐτούς.
⁷οῦ ἐὰν στραφῇ, ἀσεβὴς ἀφανίζεται,
οἶκοι δὲ δικαίων παραμένουσιν.
⁸στόμα συνετοῦ ἐγκωμιάζεται ὑπὸ ἀνδρός,
νωθροκάρδιος δὲ μυκτηρίζεται.
⁹κρείσσων ἀνὴρ ἐν ἀτιμίᾳ δουλεύων ἔαυτῷ
ἢ τιμὴν ἔαυτῷ περιτιθεὶς καὶ προσδεόμενος ἄρτου.
¹⁰δίκαιος οἰκτίρει ψυχὰς κτηνῶν αὐτοῦ,
τὰ δὲ σπλάγχνα τῶν ἀσεβῶν ἀνελεήμονα.
¹¹δ ἐργαζόμενος τὴν ἔαυτοῦ γῆν ἐμπλησθήσεται ἄρτων,
οἱ δὲ διώκοντες μάταια ἐνδεεῖς φρενῶν.
^{11a}δ ἐστιν ἡδὺς ἐν οἴνων διατριβαῖς,
ἐν τοῖς ἔαυτοῦ ὄχυρώμασιν καταλείψει ἀτιμίαν.
¹²επιθυμίαι ἀσεβῶν κακαί,
αἱ δὲ ρίζαι τῶν εὔσεβῶν ἐν ὄχυρώμασιν.
¹³δι' ἀμαρτίαν χειλέων ἐμπίπτει εἰς παγίδας ἀμαρτωλός,
ἐκφεύγει δὲ ἐξ αὐτῶν δίκαιος.
^{13a}δ βλέπων λεῖα ἐλεηθήσεται,
ὅ δὲ συναντῶν ἐν πύλαις ἐκθλίψει ψυχάς.
¹⁴ἀπὸ καρπῶν στόματος ψυχὴ ἀνδρὸς πλησθήσεται ἀγαθῶν,
ἀνταπόδομα δὲ χειλέων αὐτοῦ δοθήσεται αὐτῷ.
¹⁵όδοι ἀφρόνων ὁρθαὶ ἐνώπιον αὐτῶν,
εἰσακούει δὲ συμβουλίας σοφός.
¹⁶ἄφρων αὐθημερὸν ἐξαγγέλλει ὁργὴν αὐτοῦ,
κρύπτει δὲ τὴν ἔαυτοῦ ἀτιμίαν πανοῦργος.
¹⁷επιδεικνυμένην πίστιν ἀπαγγέλλει δίκαιος,
ὅ δὲ μάρτυς τῶν ἀδίκων δόλιος.
¹⁸εἰσὶν οἱ λέγοντες τιτρώσκουσιν μαχαίρα,
γλῶσσαι δὲ σοφῶν ἴωνται.
¹⁹χείλη ἀληθινὰ κατορθοῖ μαρτυρίαν,
μάρτυς δὲ ταχὺς γλῶσσαν ἔχει ἄδικον.
²⁰δόλος ἐν καρδίᾳ τεκταινομένου κακά,
οἱ δὲ βουλόμενοι εἰρήνην εὐφρανθήσονται.

²¹οὐκ ἀρέσει τῷ δικαίῳ οὐδὲν ἄδικον,
οἱ δὲ ἀσεβεῖς πλησθήσονται κακῶν.

²²βδέλυγμα κυρίῳ χείλη ψευδῆ,
ὅ δὲ ποιῶν πίστεις δεκτὸς παρ' αὐτῷ.

²³ἀνὴρ συνετὸς θρόνος αἰσθήσεως,
καρδία δὲ ἀφρόνων συναντήσεται ἀραιᾶς.

²⁴χεὶρ ἐκλεκτῶν κρατήσει εὔχερῶς,
δόλιοι δὲ ἔσονται εἰς προνομήν.

²⁵φοβερὸς λόγος καρδίαν ταράσσει ἀνδρὸς δικαίου,
ἀγγελία δὲ ἀγαθὴ εὐφραίνει αὐτόν.

²⁶ἐπιγνώμων δίκαιος ἑαυτοῦ φίλος ἔσται,
αἱ δὲ γνῶμαι τῶν ἀσεβῶν ἀνεπιεικεῖς.

ἀμαρτάνοντας καταδίκεται κακά,
ἡ δὲ ὁδὸς τῶν ἀσεβῶν πλανήσει αὐτούς.

²⁷οὐκ ἐπιτεύξεται δόλιος θήρας,
κτῆμα δὲ τίμιον ἀνὴρ καθαρός.

²⁸ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης ζωή,
ὁδοὶ δὲ μνησικάκων εἰς θάνατον.

13 ¹υἱὸς πανοῦργος ὑπήκοος πατρί,
υἱὸς δὲ ἀνήκοος ἐν ἀπωλείᾳ.

²ἀπὸ καρπῶν δικαιοσύνης φάγεται ἀγαθός,
Ψυχαὶ δὲ παρανόμων ὅλοῦνται ἄωροι.

³δὲ φυλάσσει τὸ ἑαυτοῦ στόμα, τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν.
ὅ δὲ προπετὴς χείλεσιν πτοήσει ἑαυτόν.

⁴ἐν ἐπιθυμίαις ἔστιν πᾶς ἀεργός,
χεῖρες δὲ ἀνδρείων ἐν ἐπιμελείᾳ.

⁵λόγον ἄδικον μισεῖ δίκαιος,
ἀσεβὴς δὲ αἰσχύνεται καὶ οὐχ ἔξει παρρησίαν.

⁶δικαιοσύνη φυλάσσει ἀκάκους,
τοὺς δὲ ἀσεβεῖς φαύλους ποιεῖ ἀμαρτία.

⁷εἰσὶν οἱ πλουτίζοντες ἑαυτοὺς μηδὲν ἔχοντες,
καὶ εἰσὶν οἱ ταπεινοῦντες ἑαυτὸὺς ἐν πολλῷ πλούτῳ.

⁸λύτρον ἀνδρὸς ψυχῆς ὁ ἴδιος πλοῦτος,
πτωχὸς δὲ οὐχ ὑφίσταται ἀπειλήν.

⁹φῶς δικαίοις διὰ παντός,
φῶς δὲ ἀσεβῶν σβέννυται.

^{9a}ψυχαὶ δόλιαι πλανῶνται ἐν ἀμαρτίαις,
δίκαιοι δὲ οἰκτίρουσιν καὶ ἐλεῶσιν.

¹⁰κακὸς μεθ' ὑβρεως πράσσει κακά,
οἱ δὲ ἑαυτῶν ἐπιγνώμονες σοφοί.

¹¹ὕπαρξις ἐπισπουδαζομένη μετὰ ἀνομίας ἐλάσσων γίνεται,
ὁ δὲ συνάγων ἑαυτῷ μετ' εὐσεβείας πληθυνθήσεται.
δίκαιος οἰκτίρει καὶ κιχρᾷ.

¹²κρείσσων ἐναρχόμενος βοηθῶν καρδίᾳ
τοῦ ἐπαγγελλομένου καὶ εἰς ἐλπίδα ἄγοντος·
δένδρον γὰρ ζωῆς ἐπιθυμία ἀγαθή.

¹³ὅς καταφρονεῖ πράγματος, καταφρονηθήσεται ὑπ’ αὐτοῦ·
οὐδὲ φοβούμενος ἐντολὴν, οὗτος ὑγιαίνει.

^{13a}νιψίδης δολίω οὐδὲν ἔσται ἀγαθόν,
οἰκέτη δὲ σοφῷ εὔοδοι ἔσονται πράξεις,
καὶ κατευθυνθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ.

¹⁴νόμος σοφοῦ πηγὴ ζωῆς,
οὐδὲ ἄνους ὑπὸ παγίδος θανεῖται.

¹⁵σύνεσις ἀγαθὴ δίδωσιν χάριν,
τὸ δὲ γνῶναι νόμον διανοίας ἔστιν ἀγαθῆς,
οὗτοὶ δὲ καταφρονούντων ἐν ἀπωλείᾳ.

¹⁶πᾶς πανοῦργος πράσσει μετὰ γνώσεως,
οὐδὲ ἄφρων ἔξεπέτασεν ἑαυτοῦ κακίαν.

¹⁷βασιλεὺς θρασὺς ἐμπεσεῖται εἰς κακά,
ἄγγελος δὲ πιστὸς ρύσεται αὐτόν.

¹⁸πενίαν καὶ ἀτιμίαν ἀφαιρεῖται παιδεία,
οὐδὲ φυλάσσων ἐλέγχους δοξασθήσεται.

¹⁹ἐπιθυμίαι εὐσεβῶν ἡδύνουσιν ψυχήν,
ἔργα δὲ ἀσεβῶν μακρὰν ἀπὸ γνώσεως.

²⁰οὐδὲ συμπορευόμενος σοφοῖς σοφὸς ἔσται,
οὐδὲ συμπορευόμενος ἄφροσι γνωσθήσεται.

²¹ἀμαρτάνοντας καταδιώξεται κακά,
τοὺς δὲ δικαίους καταλήμψεται ἀγαθά.

²²ἀγαθὸς ἀνὴρ κληρονομήσει υἱὸνς υἱῶν,
θησαυρίζεται δὲ δικαίοις πλοῦτος ἀσεβῶν.

²³δίκαιοι ποιήσουσιν ἐν πλούτῳ ἔτη πολλά,
ἄδικοι δὲ ἀπολοῦνται συντόμως.

²⁴ὅς φείδεται τῇ βακτηρίᾳ, μισεῖ τὸν υἱὸν αὐτοῦ.
οὐδὲ ἀγαπῶν ἐπιμελῶς παιδεύει.

²⁵δίκαιος ἔσθων ἐμπιπλᾶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ,
ψυχαὶ δὲ ἀσεβῶν ἐνδεεῖς.

14 ¹σοφαὶ γυναῖκες ὡκοδόμησαν οἴκους,
ἥ δὲ ἄφρων κατέσκαψεν ταῖς χερσὶν αὐτῆς.

²ό πορευόμενος ὁρθῶς φοβεῖται τὸν κύριον,
οὐδὲ σκολιάζων ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ ἀτιμασθήσεται.

³εκ στόματος ἀφρόνων βακτηρία ὕβρεως,
χείλη δὲ σοφῶν φυλάσσει αὐτούς.

⁴οὖ μή εἰσιν βόες, φάτναι καθαραί.
οὐδὲ πολλὰ γενήματα, φανερὰ βοὸς ἵσχύς.

⁵μάρτυς πιστὸς οὐ ψεύδεται,
ἐκκαίει δὲ ψεύδη μάρτυς ἄδικος.

⁶ζητήσεις σοφίαν παρὰ κακοῖς καὶ οὐχ εύρήσεις,
αἰσθησις δὲ παρὰ φρονίμοις εὔχερής.

⁷πάντα ἐναντία ἀνδρὶ ἄφρονι,
ὅπλα δὲ αἰσθήσεως χείλη σοφά.

⁸σοφία πανούργων ἐπιγνώσεται τὰς ὁδοὺς αὐτῶν,
ἄνοια δὲ ἀφρόνων ἐν πλάνῃ.

⁹οἰκίαι παρανόμων ὀφειλήσουσιν καθαρισμόν,
οἰκίαι δὲ δικαίων δεκταί.

¹⁰καρδία ἀνδρὸς αἰσθητική, λυπηρὰ ψυχὴ αὐτοῦ.
ὅταν δὲ εὐφραίνηται, οὐκ ἐπιμείγνυται ὕβρει.

¹¹οἰκίαι ἀσεβῶν ἀφανισθήσονται,
σκηναὶ δὲ κατορθούντων στήσονται.

¹²ἔστιν ὁδὸς ἢ δοκεῖ ὁρθὴ εἶναι παρὰ ἀνθρώποις,
τὰ δὲ τελευταῖα αὐτῆς ἔρχεται εἰς πυθμένα ἄδου.

¹³ἐν εὐφροσύναις οὐ προσμείγνυται λύπη,
τελευταῖα δὲ χαρὰ εἰς πένθος ἔρχεται.

¹⁴τῶν ἔαυτοῦ ὁδῶν πλησθήσεται θρασυκάρδιος,
ἀπὸ δὲ τῶν διανοημάτων αὐτοῦ ἀνὴρ ἀγαθός.
¹⁵ἄκακος πιστεύει παντὶ λόγῳ,
πανοῦργος δὲ ἔρχεται εἰς μετάνοιαν.
¹⁶σοφὸς φοβηθεὶς ἐξέκλινεν ἀπὸ κακοῦ,
ὅ δὲ ἄφρων ἔαυτῷ πεποιθὼς μείγνυται ἀνόμῳ.
¹⁷οξύθυμος πράσσει μετὰ ἀβουλίας,
ἀνὴρ δὲ φρόνιμος πολλὰ ὑποφέρει.
¹⁸μεριοῦνται ἄφρονες κακίαν,
οἱ δὲ πανοῦργοι κρατήσουσιν αἰσθήσεως.
¹⁹ολισθήσουσιν κακοὶ ἔναντι ἀγαθῶν,
καὶ ἀσεβεῖς θεραπεύσουσιν θύρας δικαίων.
²⁰φίλοι μισήσουσιν φίλους πτωχούς,
φίλοι δὲ πλουσίων πολλοί.
²¹ο ἀτιμάζων πένητας ἀμαρτάνει,
ἔλεων δὲ πτωχοὺς μακαριστός.
²²πλανώμενοι τεκταίνουσι κακά,
ἔλεον δὲ καὶ ἀλήθειαν τεκταίνουσιν ἀγαθοί.
οὐκ ἐπίστανται ἔλεον καὶ πίστιν τέκτονες κακῶν,
ἔλεημοσύναι δὲ καὶ πίστεις παρὰ τέκτοσιν ἀγαθοῖς.
²³ἐν παντὶ μεριμνῶντι ἔνεστιν περισσόν,
ο δὲ ἡδὺς καὶ ἀνάλγητος ἐν ἐνδείᾳ ἔσται.
²⁴στέφανος σοφῶν πανοῦργος,
ἡ δὲ διατριβὴ ἀφρόνων κακή.
²⁵ρύσεται ἐκ κακῶν ψυχὴν μάρτυς πιστός,
ἐκκαίει δὲ ψεύδη δόλιος.
²⁶ἐν φόβῳ κυρίου ἐλπὶς ἴσχύος,
τοῖς δὲ τέκνοις αὐτοῦ καταλείπει ἔρεισμα.
²⁷πρόσταγμα κυρίου πηγὴ ζωῆς,
ποιεῖ δὲ ἐκκλίνειν ἐκ παγίδος θανάτου.
²⁸ἐν πολλῷ ἔθνει δόξα βασιλέως,
ον δὲ ἐκλείψει λαοῦ συντριβὴ δυνάστου.
²⁹μακρόθυμος ἀνὴρ πολὺς ἐν φρονήσει,
ο δὲ ὀλιγόψυχος ἴσχυρῶς ἄφρων.

³⁰πραΰθυμος ἀνὴρ καρδίας ἰατρός,
σῆς δὲ ὁστέων καρδία αἰσθητική.

³¹ὁ συκοφαντῶν πένητα παροξύνει τὸν ποιήσαντα αὐτόν,
ὅ δὲ τιμῶν αὐτὸν ἐλεᾶ πτωχόν.

³²ἐν κακίᾳ αὐτοῦ ἀπωσθήσεται ἀσεβής,
ὅ δὲ πεποιθὼς τῇ ἑαυτοῦ ὄσιότητι δίκαιος.

³³ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ ἀνδρὸς σοφία,
ἐν δὲ καρδίᾳ ἀφρόνων οὐ διαγινώσκεται.

³⁴δικαιοσύνη ὑψοῖ ἔθνος,
ἔλασσονοῦσι δὲ φυλὰς ἀμαρτίαι.

³⁵δεκτὸς βασιλεῖ ὑπηρέτης νοήμων,
τῇ δὲ ἑαυτοῦ εὔστροφίᾳ ἀφαιρεῖται ἀτιμίαν.

15 ¹οργὴ ἀπόλλυσιν καὶ φρονίμους,
ἀπόκρισις δὲ ὑποπίπτουσα ἀποστρέφει θυμόν,
λόγος δὲ λυπηρὸς ἐγείρει ὀργάς.

²γλῶσσα σοφῶν καλὰ ἐπίσταται,
στόμα δὲ ἀφρόνων ἀναγγελεῖ κακά.

³ἐν παντὶ τόπῳ ὁφθαλμοὶ κυρίου,
σκοπεύουσιν κακούς τε καὶ ἀγαθούς.

⁴ἴασις γλώσσης δένδρον ζωῆς,
ὅ δὲ συντηρῶν αὐτὴν πλησθήσεται πνεύματος.

⁵ἄφρων μυκτηρίζει παιδείαν πατρός,
ὅ δὲ φυλάσσων ἐντολὰς πανουργότερος.

⁶ἐν πλεοναζούσῃ δικαιοσύνῃ ἵσχὺς πολλή,
οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὀλόρριζοι ἐκ γῆς ὀλοῦνται.

οἴκοις δικαίων ἵσχὺς πολλή,
καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἀπολοῦνται.

⁷χείλη σοφῶν δέδεται αἰσθήσει,
καρδίαι δὲ ἀφρόνων οὐκ ἀσφαλεῖς.

⁸θυσίαι ἀσεβῶν βδέλυγμα κυρίῳ,
εὐχαὶ δὲ κατευθυνόντων δεκταὶ παρ' αὐτῷ.

⁹βδέλυγμα κυρίῳ ὅδοι ἀσεβοῦς,
διώκοντας δὲ δικαιοσύνην ἀγαπᾷ.

¹⁰παιδεία ἀκάκου γνωρίζεται ὑπὸ τῶν παριόντων,

οἱ δὲ μισοῦντες ἐλέγχους τελευτῶσιν αἰσχρῶς.

¹¹ἄδης καὶ ἀπώλεια φανερὰ παρὰ τῷ κυρίῳ,
πῶς οὐχὶ καὶ αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων;

¹²οὐκ ἀγαπήσει ἀπαίδευτος τοὺς ἐλέγχοντας αὐτόν,
μετὰ δὲ σοφῶν οὐχ ὁμιλήσει.

¹³καρδίας εὐφραινομένης πρόσωπον θάλλει,
ἐν δὲ λύπαις οὔσης σκυθρωπάζει.

¹⁴καρδία ὄρθη ζητεῖ αἰσθησιν,
στόμα δὲ ἀπαιδεύτων γνώσεται κακά.

¹⁵πάντα τὸν χρόνον οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν κακῶν προσδέχονται κακά,
οἱ δὲ ἀγαθοὶ ήσυχάζουσιν διὰ παντός.

¹⁶κρείσσων μικρὰ μερὶς μετὰ φόβου κυρίου
ἢ θησαυροὶ μεγάλοι μετὰ ἀφοβίας.

¹⁷κρείσσων ἔνισμὸς λαχάνων πρὸς φιλίαν καὶ χάριν
ἢ παράθεσις μόσχων μετὰ ἔχθρας.

¹⁸ἀνὴρ θυμώδης παρασκευάζει μάχας,
μακρόθυμος δὲ καὶ τὴν μέλλουσαν καταπραῦνει.

^{18a}μακρόθυμος ἀνὴρ κατασβέσει κρίσεις,
οἱ δὲ ἀσεβῆς ἐγείρει μᾶλλον.

¹⁹ὅδοι ἀεργῶν ἐστρωμέναι ἀκάνθαις,
αἱ δὲ τῶν ἀνδρείων τετριμμέναι.

²⁰υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα,
υἱὸς δὲ ἄφρων μυκτηρίζει μητέρα αὐτοῦ.

²¹ἀνοήτου τρίβοι ἐνδεεῖς φρενῶν,
ἀνὴρ δὲ φρόνιμος κατευθύνων πορεύεται.

²²ὑπερτίθενται λογισμοὺς οἱ μὴ τιμῶντες συνέδρια,
ἐν δὲ καρδίαις βουλευομένων μένει βουλή.

²³οὐ μὴ ὑπακούσῃ ὁ κακὸς αὐτῇ
οὐδὲ μὴ εἴπη καίριόν τι καὶ καλὸν τῷ κοινῷ.

²⁴ὅδοι ζωῆς διανοήματα συνετοῦ,
ἵνα ἐκκλίνας ἐκ τοῦ ἄδου σωθῆ.

²⁵οἰκους ὑβριστῶν κατασπᾷ κύριος,
ἐστήρισεν δὲ ὅριον χήρας.

²⁶βδέλυγμα κυρίω λογισμὸς ἄδικος,

άγνῶν δὲ ρήσεις σεμναί.
27^aξέρρυπον ἔαυτὸν ὁ δωρολήμπτης,
οὐδὲ μισῶν δώρων λήμψεις σώζεται.
27^aἔλεημοσύναις καὶ πίστειν ἀποκαθαίρονται ἀμαρτίαι,
τῷ δὲ φόβῳ κυρίου ἐκκλίνει πᾶς ἀπὸ κακοῦ.
28^aκαρδίαι δικαίων μελετῶσιν πίστεις,
στόμα δὲ ἀσεβῶν ἀποκρίνεται κακά.
28^aδεκταὶ παρὰ κυρίῳ ὅδοι ἀνθρώπων δικαίων,
διὰ δὲ αὐτῶν καὶ οἱ ἔχθροι φίλοι γίνονται.
29^aμακρὰν ἀπέχει ὁ θεὸς ἀπὸ ἀσεβῶν,
εὐχαῖς δὲ δικαίων ἐπακούει.
29^aκρείσσων δλίγη λῆμψις μετὰ δικαιοσύνης
ἢ πολλὰ γενήματα μετὰ ἀδικίας.
29^bκαρδία ἀνδρὸς λογιζέσθω δίκαια,
ἴνα ὑπὸ τοῦ θεοῦ διορθωθῇ τὰ διαβήματα αὐτοῦ.
30θεωρῶν ὀφθαλμὸς καλὰ εὐφραίνει καρδίαν,
φήμη δὲ ἀγαθὴ πιαίνει ὀστᾶ.
32ὅς ἀπωθεῖται παιδείαν, μισεῖ ἔαυτόν·
οὐδὲ τηρῶν ἐλέγχους ἀγαπᾷ ψυχὴν αὐτοῦ.
33φόβος θεοῦ παιδεία καὶ σοφία,
καὶ ἀρχὴ δόξης ἀποκριθήσεται αὐτῇ.
16 2πάντα τὰ ἔργα τοῦ ταπεινοῦ φανερὰ παρὰ τῷ θεῷ,
οἵ δὲ ἀσεβεῖς ἐν ἡμέρᾳ κακῇ ὀλοῦνται.
5ἀκάθαρτος παρὰ θεῷ πᾶς ὑψηλοκάρδιος,
χειρὶ δὲ χεῖρας ἐμβαλὼν ἀδίκως οὐκ ἀθωωθήσεται.
7ἀρχὴ ὁδοῦ ἀγαθῆς τὸ ποιεῖν τὰ δίκαια,
δεκτὰ δὲ παρὰ θεῷ μᾶλλον ἢ θύειν θυσίας.
8ό ζητῶν τὸν κύριον εύρήσει γνῶσιν μετὰ δικαιοσύνης,
οἵ δὲ ὀρθῶς ζητοῦντες αὐτὸν εύρήσουσιν εἰρήνην.
9πάντα τὰ ἔργα τοῦ κυρίου μετὰ δικαιοσύνης,
φυλάσσεται δὲ ὁ ἀσεβὴς εἰς ἡμέραν κακῆν.
10μαντεῖον ἐπὶ χείλεσιν βασιλέως,
ἐν δὲ κρίσει οὐ μὴ πλανηθῇ τὸ στόμα αὐτοῦ.
11ρόπη ζυγοῦ δικαιοσύνη παρὰ κυρίῳ,

τὰ δὲ ἔργα αὐτοῦ στάθμια δίκαια.
¹²βδέλυγμα βασιλεῖ ὁ ποιῶν κακά,
μετὰ γὰρ δικαιοσύνης ἐτοιμάζεται θρόνος ἀρχῆς.
¹³δεκτὰ βασιλεῖ χείλη δίκαια,
λόγους δὲ ὄρθιοὺς ἀγαπᾶ.
¹⁴θυμὸς βασιλέως ἄγγελος θανάτου,
ἀνὴρ δὲ σοφὸς ἐξιλάσεται αὐτόν.
¹⁵ἐν φωτὶ ζωῆς υἱὸς βασιλέως,
οἵ δὲ προσδεκτοὶ αὐτῷ ὕσπερ νέφος ὄψιμον.
¹⁶νοσσιαὶ σοφίας αἴρετώτεραι χρυσίου,
νοσσιαὶ δὲ φρονήσεως αίρετώτεραι ὑπὲρ ἀργύριον.
¹⁷τρίβοι ζωῆς ἐκκλίνουσιν ἀπὸ κακῶν,
μῆκος δὲ βίου ὄδοι δικαιοσύνης.
ὁ δεχόμενος παιδείαν ἐν ἀγαθοῖς ἔσται,
οἱ δὲ φυλάσσων ἐλέγχους σοφισθήσεται.
ὅς φυλάσσει τὰς ἑαυτοῦ ὄδούς, τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν.
ἀγαπῶν δὲ ζωὴν αὐτοῦ φείσεται στόματος αὐτοῦ.
¹⁸πρὸ συντριβῆς ἡγεῖται ὕβρις,
πρὸ δὲ πτώματος κακοφροσύνη.
¹⁹κρείσσων πραῦθυμος μετὰ ταπεινώσεως
ἢ ὃς διαιρεῖται σκῦλα μετὰ ὕβριστῶν.
²⁰συνετὸς ἐν πράγμασιν εὑρετής ἀγαθῶν,
πεποιθὼς δὲ ἐπὶ θεῷ μακαριστός.
²¹τοὺς σοφοὺς καὶ συνετοὺς φαύλους καλοῦσιν,
οἵ δὲ γλυκεῖς ἐν λόγῳ πλείονα ἀκούσονται.
²²πηγὴ ζωῆς ἔννοια τοῖς κεκτημένοις,
παιδεία δὲ ἀφρόνων κακή.
²³καρδία σοφοῦ νοήσει τὰ ἀπὸ τοῦ ἴδιου στόματος,
ἐπὶ δὲ χείλεσιν φορέσει ἐπιγνωμοσύνην.
²⁴κηρία μέλιτος λόγοι καλοί,
γλύκασμα δὲ αὐτῶν ἵασις ψυχῆς.
²⁵εἰστὶν ὄδοι δοκοῦσαι εἶναι ὄρθαι ἀνδρί,
τὰ μέντοι τελευταῖα αὐτῶν βλέπει εἰς πυθμένα ἥδου.
²⁶ἀνὴρ ἐν πόνοις πονεῖ ἑαυτῷ καὶ ἐκβιάζεται ἑαυτοῦ τὴν ἀπώλειαν,

δέ μέντοι σκολιὸς ἐπὶ τῷ ἑαυτοῦ στόματι φορεῖ τὴν ἀπώλειαν.
27 ἀνὴρ ἄφρων ὁρύσσει ἑαυτῷ κακά,
 ἐπὶ δὲ τῶν ἑαυτοῦ χειλέων θησαυρίζει πῦρ.
28 ἀνὴρ σκολιὸς διαπέμπεται κακὰ
 καὶ λαμπτῆρα δόλου πυρσεύει κακοῖς καὶ διαχωρίζει φίλους.
29 ἀνὴρ παράνομος ἀποπειρᾶται φίλων
 καὶ ἀπάγει αὐτοὺς ὁδοὺς οὐκ ἀγαθάς.
30 στηρίζων ὁφθαλμοὺς αὐτοῦ λογίζεται διεστραμμένα,
 ὅρίζει δὲ τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ πάντα τὰ κακά,
 οὗτος κάμινός ἐστιν κακίας.
31 στέφανος καυχήσεως γῆρας,
 ἐν δὲ ὁδοῖς δικαιοσύνης εύρισκεται.
32 κρείσσων ἀνὴρ μακρόθυμος ἴσχυροῦ,
 οὐδὲ κρατῶν ὄργῆς κρείσσων καταλαμβανομένου πόλιν.
33 εἰς κόλπους ἐπέρχεται πάντα τοῖς ἀδίκοις,
 παρὰ δὲ κυρίου πάντα τὰ δίκαια.
17 ¹κρείσσων ψωμὸς μεθ' ἡδονῆς ἐν εἰρήνῃ
 ἢ οἶκος πλήρης πολλῶν ἀγαθῶν καὶ ἀδίκων θυμάτων μετὰ μάχης.
2 οἰκέτης νοήμων κρατήσει δεσποτῶν ἀφρόνων,
 ἐν δὲ ἀδελφοῖς διελεῖται μέρη.
3 ὥσπερ δοκιμάζεται ἐν καμίνῳ ἄργυρος καὶ χρυσός,
 οὕτως ἐκλεκταὶ καρδίαι παρὰ κυρίῳ.
4 κακὸς ὑπακούει γλώσσης παρανόμων,
 δίκαιος δὲ οὐ προσέχει χείλεσιν ψευδέσιν.
5 ὁ καταγελῶν πτωχοῦ παροξύνει τὸν ποιήσαντα αὐτόν,
 οὐδὲ ἐπιχαίρων ἀπολλυμένῳ οὐκ ἀθωωθήσεται.
 οὐδὲ ἐπισπλαγχνιζόμενος ἐλεηθήσεται.
6 στέφανος γερόντων τέκνα τέκνων,
 καύχημα δὲ τέκνων πατέρες αὐτῶν.
6^a τοῦ πιστοῦ ὅλος ὁ κόσμος τῶν χρημάτων,
 τοῦ δὲ ἀπίστου οὐδὲ ὁβιολός.
7 οὐχ ἀρμόσει ἄφρονι χείλη πιστὰ
 οὐδὲ δικαίω χείλη ψευδῆ.
8 μισθὸς χαρίτων ἡ παιδεία τοῖς χρωμένοις,

οῦ δ' ἂν ἐπιστρέψῃ, εὐοδωθήσεται.
⁹ὅς κρύπτει ἀδικήματα, ζητεῖ φιλίαν.
 ὅς δὲ μισεῖ κρύπτειν, διίστησιν φίλους καὶ οἰκείους.
¹⁰συντρίβει ἀπειλὴ καρδίαν φρονίμου,
 ἄφρων δὲ μαστιγωθεὶς οὐκ αἰσθάνεται.
¹¹ἀντιλογίας ἐγείρει πᾶς κακός,
 ὁ δὲ κύριος ἄγγελον ἀνελεήμονα ἐκπέμψει αὐτῷ.
¹²ἐμπεσεῖται μέριμνα ἀνδρὶ νοήμονι,
 οἱ δὲ ἄφρονες διαλογιοῦνται κακά.
¹³ὅς ἀποδίδωσιν κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν,
 οὐ κινηθήσεται κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ.
¹⁴ξουσίαν δίδωσιν λόγοις ἀρχὴ δικαιοσύνης,
 προηγεῖται δὲ τῆς ἐνδείας στάσις καὶ μάχη.
¹⁵ὅς δίκαιον κρίνει τὸν ἄδικον, ἄδικον δὲ τὸν δίκαιον,
 ἀκάθαρτος καὶ βδελυκτὸς παρὰ θεῷ.
¹⁶ἴνα τί ὑπῆρξεν χρήματα ἄφρονι;
 κτήσασθαι γὰρ σοφίαν ἀκάρδιος οὐ δυνήσεται.
¹⁷αὗτας δὲ τὸν ὑψηλὸν ποιεῖ τὸν ἔαυτοῦ οἶκον, ζητεῖ συντριβήν.
 ὁ δὲ σκολιάζων τοῦ μαθεῖν ἐμπεσεῖται εἰς κακά.
¹⁸εἰς πάντα καιρὸν φίλος ὑπαρχέτω σοι,
 ἀδελφοὶ δὲ ἐν ἀνάγκαις χρήσιμοι ἔστωσαν.
 τούτου γὰρ χάριν γεννῶνται.
¹⁹ἀνὴρ ἄφρων ἐπικροτεῖ καὶ ἐπιχαίρει ἔαυτῷ
 ώς καὶ ὁ ἐγγυώμενος ἐγγύη τὸν ἔαυτοῦ φίλον.
²⁰φιλαμαρτήμων χαίρει μάχαις,
 δὲ σκληροκάρδιος οὐ συναντᾷ ἀγαθοῖς.
ἀνὴρ εὔμετάβολος γλώσση ἐμπεσεῖται εἰς κακά,
 καρδία δὲ ἄφρονος ὀδύνη τῷ κεκτημένῳ αὐτήν.
οὐκ εὐφραίνεται πατὴρ ἐπὶ υἱῷ ἀπαιδεύτω,
 υἱὸς δὲ φρόνιμος εὐφραίνει μητέρα αὐτοῦ.
²²καρδία εὐφραινομένη εὐεκτεῖν ποιεῖ,
 ἀνδρὸς δὲ λυπηροῦ ξηραίνεται τὰ δστᾶ.
²³λαμβάνοντος δῶρα ἐν κόλπῳ ἀδίκως οὐ κατευοδοῦνται ὁδοί,
 ἀσεβῆς δὲ ἐκκλίνει ὁδοὺς δικαιοσύνης.

²⁴πρόσωπον συνετὸν ἀνδρὸς σοφοῦ,
οἱ δὲ ὁφθαλμοὶ τοῦ ἄφρονος ἐπ’ ἄκρα γῆς.

²⁵όργὴ πατρὶ υἱὸς ἄφρων
καὶ ὁδύνη τῇ τεκούσῃ αὐτοῦ.

²⁶ζημιοῦν ἀνδρα δίκαιον οὐ καλόν,
οὐδὲ ὅσιον ἐπιβουλεύειν δυνάσταις δικαίοις.

²⁷ὅς φείδεται ρῆμα προέσθαι σκληρόν, ἐπιγνώμων.
μακρόθυμος δὲ ἀνὴρ φρόνιμος.

²⁸ἀνοήτῳ ἐπερωτήσαντι σοφίαν σοφία λογισθήσεται,
ἐνεὸν δέ τις ἔαυτὸν ποιήσας δόξει φρόνιμος εἴναι.

18 ¹προφάσεις ζητεῖ ἀνὴρ βουλόμενος χωρίζεσθαι ἀπὸ φίλων,
ἐν παντὶ δὲ καιρῷ ἐπονείδιστος ἔσται.

²οὐ χρείαν ἔχει σοφίας ἐνδεῆς φρενῶν.
μᾶλλον γὰρ ἄγεται ἀφροσύνη.

³ὅταν ἔλθῃ ἀσεβὴς εἰς βάθος κακῶν, καταφρονεῖ,
ἐπέρχεται δὲ αὐτῷ ἀτιμία καὶ ὄνειδος.

⁴ὕδωρ βαθὺ λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρός,
ποταμὸς δὲ ἀναπηδύει καὶ πηγὴ ζωῆς.

⁵θαυμάσαι πρόσωπον ἀσεβοῦς οὐ καλόν,
οὐδὲ ὅσιον ἐκκλίνειν τὸ δίκαιον ἐν κρίσει.

⁶χείλη ἄφρονος ἄγουσιν αὐτὸν εἰς κακά,
τὸ δὲ στόμα αὐτοῦ τὸ θρασὺ θάνατον ἐπικαλεῖται.

⁷στόμα ἄφρονος συντριβὴ αὐτῷ,
τὰ δὲ χείλη αὐτοῦ παγὶς τῇ ψυχῇ αὐτοῦ.

⁸όκνηροὺς καταβάλλει φόβος,
ψυχαὶ δὲ ἀνδρογύνων πεινάσουσιν.

⁹ὅ μὴ ιώμενος ἔαυτὸν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ
ἀδελφός ἔστιν τοῦ λυμαίνομένου ἔαυτόν.

¹⁰ἐκ μεγαλωσύνης ἴσχύος ὅνομα κυρίου,
αὐτῷ δὲ προσδραμόντες δίκαιοι οὐ ψοῦνται.

¹¹ὕπαρξις πλουσίου ἀνδρὸς πόλις ὁχυρά,
ἡ δὲ δόξα αὐτῆς μέγα ἐπισκιάζει.

¹²πρὸ συντριβῆς οὐψοῦται καρδίᾳ ἀνδρός,
καὶ πρὸ δόξης ταπεινοῦται.

¹³ὅς ἀποκρίνεται λόγον πρὶν ἀκοῦσαι,
ἀφροσύνη αὐτῷ ἐστιν καὶ ὄνειδος.

¹⁴θυμὸν ἀνδρὸς πραῦνει θεράπων φρόνιμος·
δλιγόψυχον δὲ ἄνδρα τίς ὑποίσει;

¹⁵καρδία φρονίμου κτᾶται αἰσθησιν,
ῶτα δὲ σοφῶν ζητεῖ ἔννοιαν.

¹⁶δόμα ἀνθρώπου ἐμπλατύνει αὐτὸν
καὶ παρὰ δυνάσταις καθιζάνει αὐτόν.

¹⁷δίκαιος ἔαυτοῦ κατήγορος ἐν πρωτολογίᾳ·
ώς δ' ἂν ἐπιβάλῃ ὁ ἀντίδικος, ἐλέγχεται.

¹⁸ἀντιλογίας παύει κλῆρος,
ἐν δὲ δυνάσταις ὄρίζει.

¹⁹ἀδελφὸς ὑπὸ ἀδελφοῦ βοηθούμενος ὡς πόλις ὀχυρὰ καὶ ὑψηλὴ,
ἰσχύει δὲ ὥσπερ τεθεμελιωμένον βασίλειον.

²⁰ἀπὸ καρπῶν στόματος ἀνὴρ πίμπλησιν κοιλίαν αὐτοῦ,
ἀπὸ δὲ καρπῶν χειλέων αὐτοῦ ἐμπλησθήσεται.

²¹θάνατος καὶ ζωὴ ἐν χειρὶ γλώσσης,
οἱ δὲ κρατοῦντες αὐτῆς ἔδονται τοὺς καρποὺς αὐτῆς.

²²ὅς εὔρεν γυναῖκα ἀγαθήν, εὔρεν χάριτας,
ἔλαβεν δὲ παρὰ θεοῦ ἱλαρότητα.

^{22a}ὅς ἐκβάλλει γυναῖκα ἀγαθήν, ἐκβάλλει τὰ ἀγαθά.
οἱ δὲ κατέχων μοιχαλίδα ἄφρων καὶ ἀσεβής.

19 ³ἀφροσύνη ἀνδρὸς λυμαίνεται τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ,
τὸν δὲ θεὸν αἰτιάται τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

⁴πλοῦτος προστίθησιν φίλους πολλούς,
οἱ δὲ πτωχὸς καὶ ἀπὸ τοῦ ὑπάρχοντος φίλου λείπεται.

⁵μάρτυς ψευδῆς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται,
οἱ δὲ ἐγκαλῶν ἀδίκως οὐ διαφεύξεται.

⁶πολλοὶ θεραπεύουσιν πρόσωπα βασιλέων, πᾶς δὲ ὁ κακὸς γίνεται ὄνειδος ἀνδρί.

⁷πᾶς, δος ἀδελφὸν πτωχὸν μισεῖ,
καὶ φιλίας μακρὰν ἔσται.

ἔννοια ἀγαθὴ τοῖς εἰδόσιν αὐτὴν ἐγγιεῖ,
ἀνὴρ δὲ φρόνιμος εύρήσει αὐτὴν.

οἱ πολλὰ κακοποιῶν τελεσιουργεῖ κακίαν.

δις δὲ ἐρεθίζει λόγους, οὐ σωθήσεται.
⁸ὁ κτώμενος φρόνησιν ἀγαπᾷ ἑαυτόν.
 δις δὲ φυλάσσει φρόνησιν, εύρήσει ἀγαθά.
⁹μάρτυς ψευδῆς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται.
 δις δ' ἂν ἐκκαύσῃ κακίαν, ἀπολεῖται ὑπ' αὐτῆς.
¹⁰οὐ συμφέρει ἄφρονι τρυφή,
 καὶ ἡὰν οἰκέτης ἄρξηται μεθ' ὕβρεως δυναστεύειν.
¹¹έλεήμων ἀνὴρ μακροθυμεῖ,
 τὸ δὲ καύχημα αὐτοῦ ἐπέρχεται παρανόμοις.
¹²βασιλέως ἀπειλὴ ὁμοία βρυγμῷ λέοντος.
 ῶσπερ δὲ δρόσος ἐπὶ χόρτῳ, οὕτως τὸ ἵλαρὸν αὐτοῦ.
¹³αἰσχύνη πατρὶ υἱὸς ἄφρων,
 καὶ οὐχ ἀγναὶ εὔχαλ ἀπὸ μισθώματος ἔταιρας.
¹⁴οἴκον καὶ ὑπαρξῖν μερίζουσιν πατέρες παισίν,
 παρὰ δὲ θεοῦ ἀρμόζεται γυνὴ ἀνδρί.
¹⁵δειλία κατέχει ἀνδρογύναιον,
 Ψυχὴ δὲ ἀεργοῦ πεινάσει.
¹⁶δις φυλάσσει ἐντολήν, τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ Ψυχήν.
 ὁ δὲ καταφρονῶν τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν ἀπολεῖται.
¹⁷δανίζει θεῷ ὁ ἐλεῶν πτωχόν,
 κατὰ δὲ τὸ δόμα αὐτοῦ ἀνταποδώσει αὐτῷ.
¹⁸παίδευε υἱόν σου, οὕτως γὰρ ἔσται εὔελπις.
 εἰς δὲ ὕβριν μὴ ἐπαίρου τῇ Ψυχῇ σου.
¹⁹κακόφρων ἀνὴρ πολλὰ ζημιωθήσεται.
 ἐὰν δὲ λοιμεύηται, καὶ τὴν Ψυχὴν αὐτοῦ προσθήσει.
²⁰ἄκουε, υἱέ, παιδείαν πατρός σου,
 ἴνα σοφὸς γένη ἐπ' ἐσχάτων σου.
²¹πολλοὶ λογισμοὶ ἐν καρδίᾳ ἀνδρός,
 ἥ δὲ βουλὴ τοῦ κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα μένει.
²²καρπὸς ἀνδρὶ ἐλεημοσύνη,
 κρείσσων δὲ πτωχὸς δίκαιος ἢ πλούσιος Ψεύστης.
²³φόβος κυρίου εἰς ζωὴν ἀνδρί,
 ὅ δὲ ἄφοβος αὐλισθήσεται ἐν τόποις, οὗ οὐκ ἐπισκοπεῖται γνῶσις.
²⁴ὅ ἐγκρύπτων εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ χεῖρας ἀδίκως,

ούδε τῷ στόματι οὐ μὴ προσαγάγῃ αὐτάς.

²⁵λοιμοῦ μαστιγουμένου ἄφρων πανουργότερος γίνεται·

ἐὰν δὲ ἐλέγχης ἄνδρα φρόνιμον, νοήσει αἴσθησιν.

²⁶ὁ ἀτιμάζων πατέρα καὶ ἀπωθούμενος μητέρα αὐτοῦ

καταισχυνθήσεται καὶ ἐπονείδιστος ἔσται.

²⁷υἱὸς ἀπολειπόμενος φυλάξαι παιδείαν πατρὸς

μελετήσει ρήσεις κακάς.

²⁸ὁ ἐγγυώμενος παῖδα ἄφρονα καθυβρίζει δικαίωμα,

στόμα δὲ ἀσεβῶν καταπίεται κρίσεις.

²⁹έτοιμάζονται ἀκολάστοις μάστιγες

καὶ τιμωρίαι ὥμοις ἄφρόνων.

20 ¹ἀκόλαστον οἶνος καὶ ὑβριστικὸν μέθη,

πᾶς δὲ ὁ συμμειγνύμενος αὐτῇ οὐκ ἔσται σοφός.

²οὐ διαφέρει ἀπειλὴ βασιλέως θυμοῦ λέοντος,

ὅ δὲ παροξύνων αὐτὸν ἀμαρτάνει εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν.

³δόξα ἄνδρὶ ἀποστρέφεσθαι λοιδορίας,

πᾶς δὲ ἄφρων τοιούτοις συμπλέκεται.

⁴όνειδιζόμενος ὀκνηρὸς οὐκ αἰσχύνεται,

ώσαύτως καὶ ὁ δανιζόμενος σῆτον ἐν ἀμήτῳ.

⁵ὕδωρ βαθὺ βουλὴ ἐν καρδίᾳ ἄνδρός,

ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἔξαντλήσει αὐτήν.

⁶μέγα ἄνθρωπος καὶ τίμιον ἀνὴρ ἐλεήμων,

ἄνδρα δὲ πιστὸν ἔργον εύρειν.

⁷δος ἀναστρέφεται ἀμωμος ἐν δικαιοσύνῃ,

μακαρίους τοὺς παῖδας αὐτοῦ καταλείψει.

⁸ὅταν βασιλεὺς δίκαιος καθίσῃ ἐπὶ θρόνου,

οὐκ ἐναντιοῦται ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πᾶν πονηρόν.

⁹τίς καυχήσεται ἀγνήν ἔχειν τὴν καρδίαν;

ἢ τίς παρρησιάσεται καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ἀμαρτιῶν;

^{9a}κακολογοῦντος πατέρα ἢ μητέρα σβεσθήσεται λαμπτήρ,

αἱ δὲ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὅψονται σκότος.

^{9b}μερὶς ἐπισπουδαζομένη ἐν πρώτοις

ἐν τοῖς τελευταίοις οὐκ εὐλογηθήσεται.

^{9c}μὴ εἴπης Τείσομαι τὸν ἔχθρον.

ἀλλὰ ὑπόμεινον τὸν κύριον, ἵνα σοι βοηθήσῃ.

¹⁰στάθμιον μέγα καὶ μικρὸν καὶ μέτρα δισσά,
ἀκάθαρτα ἐνώπιον κυρίου καὶ ἀμφότερα.

¹¹καὶ ὁ ποιῶν αὐτὰ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτοῦ συμποδισθήσεται,
νεανίσκος μετὰ ὄσίου, καὶ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς αὐτοῦ.

¹²οὓς ἀκούει καὶ ὁφθαλμὸς ὁρᾷ·
κυρίου ἔργα καὶ ἀμφότερα.

¹³μὴ ἀγάπα καταλαλεῖν, ἵνα μὴ ἐξαρθῆσ-

διάνοιξον τοὺς ὁφθαλμούς σου καὶ ἐμπλήσθητι ἄρτων.

¹⁴βδέλυγμα κυρίῳ δισσὸν στάθμιον,
καὶ ζυγὸς δόλιος οὐ καλὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.

¹⁵παρὰ κυρίου εύθύνεται τὰ διαβήματα ἀνδρί·
θνητὸς δὲ πῶς ἀν νοήσαι τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ;

¹⁶παγίς ἀνδρὶ ταχύ τι τῶν ἰδίων ἀγιάσαι·
μετὰ γὰρ τὸ εὔξασθαι μετανοεῖν γίνεται.

¹⁷λικμήτωρ ἀσεβῶν βασιλεὺς σοφὸς
καὶ ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς τροχόν.

¹⁸φῶς κυρίου πνοὴ ἀνθρώπων,
ὅς ἐρευνᾷ ταμιεῖα κοιλίας.

¹⁹ελεγμοσύνη καὶ ἀλήθεια φυλακὴ βασιλεῖ
καὶ περικυκλώσουσιν ἐν δικαιοσύνῃ τὸν θρόνον αὐτοῦ.

²⁰κόσμος νεανίαις σοφίᾳ,
δόξα δὲ πρεσβυτέρων πολιαί.

²¹Ὥσπερ δόρμῃ ὅδατος, οὕτως καρδία βασιλέως ἐν χειρὶ θεοῦ·
οὗ ἐὰν θέλων νεύσῃ, ἐκεῖ ἔκλινεν αὐτήν.

²²πᾶς ἀνὴρ φαίνεται ἑαυτῷ δίκαιος,
κατευθύνει δὲ καρδίας κύριος.

²³ποιεῖν δίκαια καὶ ἀληθεύειν
ἀρεστὰ παρὰ θεῷ μᾶλλον ἢ θυσιῶν αἷμα.

²⁴μεγαλόφρων ἐφ' ὕβρει θρασυκάρδιος,
λαμπτὴρ δὲ ἀσεβῶν ἀμαρτία.

²⁵ὁ ἐνεργῶν θησαυρίσματα γλώσση ψευδεῖ

μάταια διώκει ἐπὶ παγίδας θανάτου.
7 ὅλεθρος ἀσεβέσιν ἐπιξενωθήσεται·
οὐ γὰρ βούλονται πράσσειν τὰ δίκαια.
8 πρὸς τοὺς σκολιοὺς σκολιὰς ὁδοὺς ἀποστέλλει ὁ θεός·
ἀγνὰ γὰρ καὶ ὄρθὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.
9 κρεῖσσον οἰκεῖν ἐπὶ γωνίας ὑπαίθρου
ἢ ἐν κεκονιαμένοις μετὰ ἀδικίας καὶ ἐν οἴκῳ κοινῷ.
10 ψυχὴ ἀσεβοῦς οὐκ ἐλεηθήσεται ὑπ’ οὐδενὸς τῶν ἀνθρώπων.
11 ζημιούμενου ἀκολάστου πανουργότερος γίνεται ὁ ἄκακος,
συνίων δὲ σοφὸς δέξεται γνῶσιν.
12 συνίει δίκαιος καρδίας ἀσεβῶν
καὶ φαυλίζει ἀσεβεῖς ἐν κακοῖς.
13 ὃς φράσσει τὰ ὕτα τοῦ μὴ ἐπακοῦσαι ἀσθενοῦς,
καὶ αὐτὸς ἐπικαλέσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ εἰσακούων.
14 δόσις λάθριος ἀνατρέπει ὄργας,
δώρων δὲ ὁ φειδόμενος θυμὸν ἐγείρει ἰσχυρόν.
15 εὔφροσύνη δικαίων ποιεῖν κρίμα,
ὅσιος δὲ ἀκάθαρτος παρὰ κακούργοις.
16 ἀνὴρ πλανώμενος ἐξ ὁδοῦ δικαιοσύνης
ἐν συναγωγῇ γιγάντων ἀναπαύσεται.
17 ἀνὴρ ἐνδεῆς ἀγαπᾷ εὔφροσύνην
φιλῶν οἴνου καὶ ἔλαιον εἰς πλοῦτον.
18 περικάθαρμα δὲ δικαίου ἄνομος.
19 κρεῖσσον οἰκεῖν ἐν γῇ ἐρήμῳ
ἢ μετὰ γυναικὸς μαχίμου καὶ γλωσσώδους καὶ ὄργίλου.
20 θησαυρὸς ἐπιθυμητὸς ἀναπαύσεται ἐπὶ στόματος σοφοῦ,
ἄφρονες δὲ ἄνδρες καταπίονται αὐτόν.
21 ὁδὸς δικαιοσύνης καὶ ἐλεημοσύνης εύρήσει ζωὴν καὶ δόξαν.
22 πόλεις ὁχυρὰς ἐπέβη σοφὸς
καὶ καθεῖλεν τὸ ὁχύρωμα, ἐφ' ᾧ ἐπεποίθεισαν οἱ ἀσεβεῖς.
23 ὃς φυλάσσει τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ τὴν γλῶσσαν,
διατηρεῖ ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.
24 θρασὺς καὶ αὐθάδης καὶ ἀλαζὼν λοιμὸς καλεῖται·
ὅς δὲ μνησικακεῖ, παράνομος.

²⁵ἐπιθυμίαι ὁκνηρὸν ἀποκτείνουσιν.

οὐ γὰρ προαιροῦνται αἱ χεῖρες αὐτοῦ ποιεῖν τι.

²⁶ἀσεβὴς ἐπιθυμεῖ ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπιθυμίας κακάς,

ὅ δὲ δίκαιος ἐλεῆ καὶ οἰκτίρει ἀφειδῶς.

²⁷θυσίαι ἀσεβῶν βδέλυγμα κυρίω·

καὶ γὰρ παρανόμως προσφέρουσιν αὐτάς.

²⁸μάρτυς ψευδὴς ἀπολεῖται,

ἀνὴρ δὲ ὑπήκοος φυλασσόμενος λαλήσει.

²⁹ἀσεβὴς ἀνὴρ ἀναιδῶς ὑφίσταται προσώπῳ,

ὅ δὲ εὐθῆς αὐτὸς συνίει τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.

³⁰οὐκ ἔστιν σοφία, οὐκ ἔστιν ἀνδρεία,

οὐκ ἔστιν βουλὴ πρὸς τὸν ἀσεβῆ.

³¹ἴππος ἐτοιμάζεται εἰς ἡμέραν πολέμου,

παρὰ δὲ κυρίου ἡ βοήθεια.

22 ¹αἱρετώτερον ὄνομα καλὸν ἢ πλοῦτος πολύς,

ὑπὲρ δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον χάρις ἀγαθή.

²πλούσιος καὶ πτωχὸς συνήντησαν ἀλλήλοις,

ἀμφοτέρους δὲ ὁ κύριος ἐποίησεν.

³πανοῦργος ἴδων πονηρὸν τιμωρούμενον κραταιῶς αὐτὸς παιδεύεται,

οἱ δὲ ἄφρονες παρελθόντες ἐξημιώθησαν.

⁴γενεὰ σοφίας φόβος κυρίου

καὶ πλοῦτος καὶ δόξα καὶ ζωή.

⁵τρίβολοι καὶ παγίδες ἐν ὁδοῖς σκολιαῖς,

ὅ δὲ φυλάσσων τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀφέζεται αὐτῶν.

⁷πλούσιοι πτωχῶν ἄρξουσιν,

καὶ οἰκέται ἴδιοις δεσπόταις δανιοῦσιν.

⁸ὅ σπείρων φαῦλα θερίσει κακά,

πληγὴν δὲ ἔργων αὐτοῦ συντελέσει.

^{8a}ἄνδρα ἱλαρὸν καὶ δότην εὐλογεῖ ὁ θεός,

ματαιότητα δὲ ἔργων αὐτοῦ συντελέσει.

⁹ὅ ἐλεῶν πτωχὸν αὐτὸς διατραφήσεται.

τῶν γὰρ ἑαυτοῦ ἄρτων ἔδωκεν τῷ πτωχῷ.

^{9a}νίκην καὶ τιμὴν περιποιεῖται ὁ δῶρα δούς,

τὴν μέντοι ψυχὴν ἀφαιρεῖται τῶν κεκτημένων.

¹⁰ἐκβαλε ἐκ συνεδρίου λοιμόν, καὶ συνεξελεύσεται αὐτῷ νεῖκος·

ὅταν γὰρ καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ, πάντας ἀτιμάζει.

¹¹ἀγαπᾷ κύριος ὁσίας καρδίας,

δεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι·

χείλεσιν ποιμαίνει βασιλεύς.

¹²οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ κυρίου διατηροῦσιν αἰσθησιν,

φαυλίζει δὲ λόγους παράνομος.

¹³προφασίζεται καὶ λέγει ὀκνηρός

Λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν δὲ ταῖς πλατείαις φονευταί.

¹⁴βόθρος βαθὺς στόμα παρανόμου,

ὅ δὲ μισηθεὶς ὑπὸ κυρίου ἐμπεσεῖται εἰς αὐτόν.

^{14a}εἰσὶν ὁδοὶ κακαὶ ἐνώπιον ἀνδρός,

καὶ οὐκ ἀγαπᾷ τοῦ ἀποστρέψαι ἀπ' αὐτῶν·

ἀποστρέφειν δὲ δεῖ ἀπὸ ὁδοῦ σκολιᾶς καὶ κακῆς.

¹⁵ἄνοια ἔξηπται καρδίας νέου,

ῥάβδος δὲ καὶ παιδεία μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ.

¹⁶ὁ συκοφαντῶν πένητα πολλὰ ποιεῖ τὰ ἔαυτοῦ.

δίδωσιν δὲ πλουσίῳ ἐπ' ἐλάσσονι.

¹⁷Λόγοις σοφῶν παράβαλλε σὸν οὓς καὶ ἀκουε ἐμὸν λόγον,

τὴν δὲ σὴν καρδίαν ἐπίστησον, ἵνα γνῶς ὅτι καλοί εἰσιν.

¹⁸καὶ ἐὰν ἐμβάλῃς αὐτοὺς εἰς τὴν καρδίαν σου,

εὐφρανοῦσίν σε ἄμα ἐπὶ σοῖς χείλεσιν,

¹⁹ἵνα σου γένηται ἐπὶ κύριον ἡ ἐλπὶς

καὶ γνωρίσῃ σοι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ.

²⁰καὶ σὺ δὲ ἀπόγραψαι αὐτὰ σεαυτῷ τρισσῶς

εἰς βουλὴν καὶ γνῶσιν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς καρδίας σου.

²¹διδάσκω οὖν σε ἀληθῆ λόγον καὶ γνῶσιν ἀγαθὴν ὑπακούειν

τοῦ ἀποκρίνεσθαι λόγους ἀληθείας τοῖς προβαλλομένοις σοι.

²²Μὴ ἀποβιάζου πένητα, πτωχὸς γάρ ἐστιν,

καὶ μὴ ἀτιμάσῃς ἀσθενῆ ἐν πύλαις.

²³δὲ γὰρ κύριος κρινεῖ αὐτοῦ τὴν κρίσιν,

καὶ ῥύσῃ σὴν ἄσυλον ψυχήν.

²⁴μὴ ἴσθι ἔταιρος ἀνδρὶ θυμώδει,
 φίλω δὲ ὄργιλω μὴ συναυλίζου,
²⁵μήποτε μάθης τῶν ὁδῶν αὐτοῦ
 καὶ λάβης βρόχους τῇ σῇ ψυχῇ.
²⁶μὴ δίδου σεαυτὸν εἰς ἐγγύην αἰσχυνόμενος πρόσωπον·
²⁷ἐὰν γὰρ μὴ ἔχῃς πόθεν ἀποτείσῃς,
 λήμψονται τὸ στρῶμα τὸ ὑπὸ τὰς πλευράς σου.
²⁸μὴ μέταιρε ὅρια αἰώνια, ἢ ἔθεντο οἱ πατέρες σου.
²⁹ὅρατικὸν ἄνδρα καὶ ὀξὺν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ
 βασιλεῦσι δεῖ παρεστάναι
 καὶ μὴ παρεστάναι ἀνδράσι νωθροῖς.
23 ¹ἔὰν καθίσῃς δειπνεῖν ἐπὶ τραπέζης δυναστῶν,
 νοητῶς νόει τὰ παρατιθέμενά σοι
²καὶ ἐπίβαλλε τὴν χεῖρά σου
 εἰδὼς ὅτι τοιαῦτά σε δεῖ παρασκευάσαι.
³εὶ δὲ ἀπληστότερος εἴ, μὴ ἐπιθύμει τῶν ἐδεσμάτων αὐτοῦ,
 ταῦτα γὰρ ἔχεται ζωῆς ψευδοῦς.
⁴μὴ παρεκτείνου πένης ὡν πλουσίω,
 τῇ δὲ σῇ ἐννοίᾳ ἀπόσχου.
⁵ἔὰν ἐπιστήσῃς τὸ σὸν ὅμμα πρὸς αὐτόν, οὐδαμοῦ φανεῖται,
 κατεσκεύασται γὰρ αὐτῷ πτέρυγες ὕσπερ ἀετοῦ,
 καὶ ὑποστρέφει εἰς τὸν οἶκον τοῦ προεστηκότος αὐτοῦ.
⁶μὴ συνδείπνει ἀνδρὶ βασκάνῳ
 μηδὲ ἐπιθύμει τῶν βρωμάτων αὐτοῦ.
⁷δὸν τρόπον γὰρ εἴ τις καταπίοι τρίχα,
 οὕτως ἐσθίει καὶ πίνει.
⁸μηδὲ πρὸς σὲ εἰσαγάγῃς αὐτὸν καὶ φάγῃς τὸν ψωμόν σου μετ' αὐτοῦ.
 ἔξεμέσει γὰρ αὐτὸν καὶ λυμανεῖται τοὺς λόγους σου τοὺς καλούς.
⁹εἰς ὥτα ἄφρονος μηδὲν λέγε,
 μήποτε μυκτηρίσῃ τοὺς συνετοὺς λόγους σου.
¹⁰μὴ μεταθῆς ὅρια αἰώνια,
 εἰς δὲ κτῆμα ὄρφανῶν μὴ εἰσέλθῃς.
¹¹οὐδὲ γὰρ λυτρούμενος αὐτοὺς κύριος κραταιός ἐστιν
 καὶ κρινεῖ τὴν κρίσιν αὐτῶν μετὰ σοῦ.

¹²δός εἰς παιδείαν τὴν καρδίαν σου,
τὰ δὲ ὥτα σου ἐτοίμασον λόγοις αἰσθήσεως.
¹³μὴ ἀπόσχῃ νήπιον παιδεύειν,
ὅτι ἔὰν πατάξῃς αὐτὸν ράβδῳ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ.
¹⁴σὺ μὲν γὰρ πατάξεις αὐτὸν ράβδῳ,
τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου ρύσῃ.
¹⁵υἱέ, ἔὰν σοφὴ γένηται σου ἡ καρδία,
εὐφρανεῖς καὶ τὴν ἐμὴν καρδίαν,
¹⁶καὶ ἐνδιατρίψει λόγοις τὰ σὰ χείλη
πρὸς τὰ ἐμὰ χείλη, ἔὰν ὅρθὰ ὥσιν.

¹⁷μὴ ζηλούτω ἡ καρδία σου ἀμαρτωλούς,
ἀλλὰ ἐν φόβῳ κυρίου ἵσθι δλην τὴν ἡμέραν.
¹⁸ἔὰν γὰρ τηρήσῃς αὐτά, ἔσται σοι ἔκγονα,
ἡ δὲ ἐλπίς σου οὐκ ἀποστήσεται.
¹⁹ἄκουε, υἱέ, καὶ σοφὸς γίνου
καὶ κατεύθυνε ἐννοίας σῆς καρδίας.
²⁰μὴ ἵσθι οἰνοπότης
μηδὲ ἔκτείνου συμβολαῖς κρεῶν τε ἀγορασμοῖς.
²¹πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ πορνοκόπος πτωχεύσει,
καὶ ἐνδύσεται διερρηγμένα καὶ ρακώδη πᾶς ὑπνώδης.
²²ἄκουε, υἱέ, πατρὸς τοῦ γεννήσαντός σε
καὶ μὴ καταφρόνει ὅτι γεγήρακέν σου ἡ μήτηρ.
²⁴καλῶς ἔκτρέφει πατὴρ δίκαιος,
ἐπὶ δὲ υἱῷ σοφῷ εὐφραίνεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ.
²⁵εὐφραινέσθω ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ἐπὶ σοί,
καὶ χαιρέτω ἡ τεκοῦσά σε.
²⁶δός μοι, υἱέ, σὴν καρδίαν,
οἱ δὲ σοὶ ὁφθαλμοὶ ἐμὰς ὁδοὺς τηρείτωσαν.
²⁷πίθος γὰρ τετρηγμένος ἔστιν ἀλλότριος οἶκος,
καὶ φρέαρ στενὸν ἀλλότριον.
²⁸οὕτος γὰρ συντόμως ἀπολεῖται,
καὶ πᾶς παράνομος ἀναλωθήσεται.

²⁹τίνι ούαί; τίνι θόρυβος; τίνι κρίσις;
τίνι ἀηδίαι καὶ λέσχαι;
τίνι συντρίμματα διὰ κενῆς;
τίνος πέλιοι οἱ ὁφθαλμοί;
³⁰οὐ τῶν ἐγχρονιζόντων ἐν οἴνοις;
οὐ τῶν ἰχνευόντων ποῦ πότοι γίνονται;
³¹μὴ μεθύσκεσθε οἶνῳ, ἀλλὰ ὅμιλεῖτε ἀνθρώποις δικαίοις
καὶ ὅμιλεῖτε ἐν περιπάτοις.
ἐὰν γὰρ εἰς τὰς φιάλας καὶ τὰ ποτήρια δῶς τοὺς ὁφθαλμούς σου,
ὕστερον περιπατήσεις γυμνότερος ὑπέρου,
³²τὸ δὲ ἔσχατον ὥσπερ ὑπὸ ὄφεως πεπληγὼς ἐκτείνεται
καὶ ὥσπερ ὑπὸ κεράστου διαχεῖται αὐτῷ ὁ Ἰός.
³³οἱ ὁφθαλμοί σου ὅταν ἴδωσιν ἀλλοτρίαν,
τὸ στόμα σου τότε λαλήσει σκολιά,
³⁴καὶ κατακείσῃ ὥσπερ ἐν καρδίᾳ θαλάσσης
καὶ ὥσπερ κυβερνήτης ἐν πολλῷ κλύδωνι.
³⁵Ἐρεῖς δέ Τύπτουσίν με, καὶ οὐκ ἐπόνεσα,
καὶ ἐνέπαιξάν μοι, ἐγὼ δὲ οὐκ ἥδειν.
πότε ὕρθος ἔσται, ἵνα ἐλθὼν ζητήσω μεθ' ὧν συνελεύσομαι;

24 ¹νίέ, μὴ ζηλώσῃς κακοὺς ἄνδρας
μηδὲ ἐπιθυμήσῃς εἶναι μετ' αὐτῶν.
²ψεύδη γὰρ μελετᾶ ἡ καρδία αὐτῶν,
καὶ πόνους τὰ χείλη αὐτῶν λαλεῖ.
³μετὰ σοφίας οἰκοδομεῖται οἶκος
καὶ μετὰ συνέσεως ἀνορθοῦται.
⁴μετὰ αἰσθήσεως ἐμπίμπλαται ταμιεῖα
ἐκ παντὸς πλούτου τιμίου καὶ καλοῦ.
⁵κρείσσων σοφὸς ἴσχυροῦ
καὶ ἀνὴρ φρόνησιν ἔχων γεωργίου μεγάλου.
⁶μετὰ κυβερνήσεως γίνεται πόλεμος,
βοήθεια δὲ μετὰ καρδίας βουλευτικῆς.
⁷σοφία καὶ ἔννοια ἀγαθὴ ἐν πύλαις σοφῶν.
σοφοὶ οὐκ ἐκκλίνουσιν ἐκ στόματος κυρίου,
⁸ἀλλὰ λογίζονται ἐν συνεδρίοις.

ἀπαιδεύτοις συναντῷ θάνατος,
⁹ ἀπόθνήσκει δὲ ἄφρων ἐν ἀμαρτίαις.
ἀκαθαρσία δὲ ἀνδρὶ λοιμῷ ἐμμολυνθήσεται
¹⁰ ἐν ἡμέρᾳ κακῇ καὶ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ἔως ἂν ἐκλίπῃ.
¹¹ ῥῦσαι ἀγομένους εἰς θάνατον
καὶ ἐκπρίου κτεινομένους, μὴ φείσῃ.
¹² ἐὰν δὲ εἴπης Οὐκ οἶδα τοῦτον,
γίνωσκε ὅτι κύριος καρδίας πάντων γινώσκει,
καὶ ὁ πλάσας πνοὴν πᾶσιν αὐτὸς οἶδεν πάντα,
ὅς ἀποδίδωσιν ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.
¹³ φάγε μέλι, υἱέ, ἀγαθὸν γὰρ κηρίον,
ἴνα γλυκανθῆ σου ὁ φάρυγξ.
¹⁴ οὕτως αἰσθήσῃ σοφίαν τῇ σῇ ψυχῇ·
ἐὰν γὰρ εὔργης, ἔσται καλὴ ἡ τελευτή σου,
καὶ ἐλπίς σε οὐκ ἐγκαταλείψει.
¹⁵ μὴ προσαγάγῃς ἀσεβῆ νομῆ δικαίων
μηδὲ ἀπατηθῆς χορτασία κοιλίας.
¹⁶ ἐπτάκι γὰρ πεσεῖται ὁ δίκαιος καὶ ἀναστήσεται,
οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἀσθενήσουσιν ἐν κακοῖς.
¹⁷ ἐὰν πέσῃ ὁ ἔχθρός σου, μὴ ἐπιχαρῆς αὐτῷ,
ἐν δὲ τῷ ὑποσκελίσματι αὐτοῦ μὴ ἐπαίρου.
¹⁸ ὅτι ὅψεται κύριος, καὶ οὐκ ἀρέσει αὐτῷ,
καὶ ἀποστρέψει τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ.
¹⁹ μὴ χαῖρε ἐπὶ κακοποιοῖς
μηδὲ ζήλου ἀμαρτωλούς.
²⁰ οὐ γὰρ μὴ γένηται ἔκγονα πονηρῶν,
λαμπτήρ δὲ ἀσεβῶν σβεσθήσεται.
²¹ φοβοῦ τὸν θεόν, υἱέ, καὶ βασιλέα
καὶ μηθετέρω αὐτῶν ἀπειθήσῃς.
²² ἔξαίφνης γὰρ τείσονται τοὺς ἀσεβεῖς,
τὰς δὲ τιμωρίας ἀμφοτέρων τίς γνώσεται;
²²^a λόγον φυλασσόμενος υἱὸς ἀπωλείας ἐκτὸς ἔσται,
δεχόμενος δὲ ἐδέξατο αὐτόν.
²²^b μηδὲν ψεῦδος ἀπὸ γλώσσης βασιλεῖ λεγέσθω,

καὶ οὐδὲν ψεῦδος ἀπὸ γλώσσης αὐτοῦ οὐ μὴ ἐξέλθῃ.

^{22c}μάχαιρα γλῶσσα βασιλέως καὶ οὐ σαρκίνη,

ὅς δ' ἂν παραδοθῇ, συντριβήσεται·

^{22d}ἔὰν γάρ ὁξυθῇ ὁ θυμὸς αὐτοῦ,

σὺν νεύροις ἀνθρώπους ἀναλίσκει

^{22e}καὶ ὅστἄ ἀνθρώπων κατατρώγει

καὶ συγκαίει ὥσπερ φλὸξ

ὅστε ἄβρωτα εἴναι νεοσσοῖς ἀετῶν.

30 ¹Τοὺς ἔμοὺς λόγους, υἱέ, φοβήθητι
καὶ δεξάμενος αὐτοὺς μετανόει.
τάδε λέγει ὁ ἀνὴρ τοῖς πιστεύουσιν θεῷ, καὶ παύομαι.

²ἀφρονέστατος γάρ εἰμι πάντων ἀνθρώπων,

καὶ φρόνησις ἀνθρώπων οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοί.

³θεὸς δεδίδαχέν με σοφίαν,

καὶ γνῶσιν ἀγίων ἔγνωκα.

⁴τίς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ κατέβη;
τίς συνήγαγεν ἀνέμους ἐν κόλπῳ;
τίς συνέστρεψεν ὕδωρ ἐν ἴματίῳ;
τίς ἐκράτησεν πάντων τῶν ἄκρων τῆς γῆς;
τί ὄνομα αὐτῷ, ἢ τί ὄνομα τοῖς τέκνοις αὐτοῦ, ἵνα γνῶς;
⁵πάντες λόγοι θεοῦ πεπυρωμένοι,
ὑπερασπίζει δὲ αὐτὸς τῶν εὐλαβουμένων αὐτόν.

⁶μὴ προσθῆς τοῖς λόγοις αὐτοῦ,

ἵνα μὴ ἐλέγξῃ σε καὶ ψευδής γένη.

⁷δύο αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ,
μὴ ἀφέλης μου χάριν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με·

⁸μάταιον λόγον καὶ ψευδῆ μακράν μου ποίησον,

πλοῦτον δὲ καὶ πενίαν μή μοι δῶς,

σύνταξον δέ μοι τὰ δέοντα καὶ τὰ αὐτάρκη,

⁹ἵνα μὴ πλησθεὶς ψευδῆς γένωμαι καὶ εἴπω Τίς με ὄρᾶ;

ἢ πενηθεὶς κλέψω καὶ ὀμόσω τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ.

¹⁰μὴ παραδῶς οἰκέτην εἰς χεῖρας δεσπότου.

μήποτε καταράσηται σε καὶ ἀφανισθῆς.

¹¹ἔκγονον κακὸν πατέρα καταρᾶται,

τὴν δὲ μητέρα οὐκ εὔλογεῖ.

¹²ἔκγονον κακὸν δίκαιον ἔαυτὸν κρίνει,

τὴν δὲ ἔξοδον αὐτοῦ οὐκ ἀπένιψεν.

¹³ἔκγονον κακὸν ὑψηλοὺς ὁφθαλμοὺς ἔχει,

τοῖς δὲ βλεφάροις αὐτοῦ ἐπαίρεται.

¹⁴ἔκγονον κακὸν μαχαίρας τοὺς ὁδόντας ἔχει

καὶ τὰς μύλας τομίδας, ὥστε ἀναλίσκειν

καὶ κατεσθίειν τοὺς ταπεινοὺς ἀπὸ τῆς γῆς

καὶ τοὺς πένητας αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων.

²³Ταῦτα δὲ λέγω ὑμῖν τοῖς σοφοῖς ἐπιγινώσκειν.

αἰδεῖσθαι πρόσωπον ἐν κρίσει οὐ καλόν.

²⁴δ εἰπὼν τὸν ἀσεβῆ Δίκαιος ἐστιν,

ἐπικατάρατος λαοῖς ἔσται καὶ μισητὸς εἰς ἔθνη.

²⁵οἱ δὲ ἐλέγχοντες βελτίους φανοῦνται,

ἐπ' αὐτοὺς δὲ ἡξει εὐλογία ἀγαθή.

²⁶χείλη δὲ φιλήσουσιν ἀποκρινόμενα λόγους ἀγαθούς.

²⁷έτοίμαζε εἰς τὴν ἔξοδον τὰ ἔργα σου

καὶ παρασκευάζου εἰς τὸν ἀγρὸν

καὶ πορεύου κατόπισθέν μου

καὶ ἀνοικοδομήσεις τὸν οἶκόν σου.

²⁸μὴ ἵσθι ψευδής μάρτυς ἐπὶ σὸν πολίτην

μηδὲ πλατύνου σοῖς χείλεσιν.

²⁹μὴ εἴπῃς "Ον τρόπον ἔχρήσατό μοι χρήσομαι αὐτῷ,

τείσομαι δὲ αὐτὸν ἃ με ἡδίκησεν.

³⁰ῶσπερ γεώργιον ἀνὴρ ἄφρων,

καὶ ὕσπερ ἀμπελῶν ἀνθρωπος ἐνδεής φρενῶν.

³¹ἐὰν ἀφῆς αὐτόν, χερσωθήσεται

καὶ χορτομανήσει ὅλος καὶ γίνεται ἐκλελειμμένος,

οἱ δὲ φραγμοὶ τῶν λίθων αὐτοῦ κατασκάπτονται.

³²ὕστερον ἐγώ μετενόησα,

ἐπέβλεψα τοῦ ἐκλέξασθαι παιδείαν.
33 ὄλιγον νυστάζω, ὄλιγον δὲ καθυπνῶ,
ὄλιγον δὲ ἐναγκαλίζομαι χερσὶν στήθη.
34 ἐὰν δὲ τοῦτο ποιῆσ, ἥξει προπορευομένη ἡ πενία σου
καὶ ἡ ἔνδειά σου ὥσπερ ἀγαθὸς δρομεύς.

15 Τῇ βδέλλῃ τρεῖς θυγατέρες ἥσαν ἀγαπήσει ἀγαπώμεναι,
καὶ αἱ τρεῖς αὔται οὐκ ἐνεπίμπλασαν αὐτήν,
καὶ ἡ τετάρτη οὐκ ἡρκέσθη εἰπεῖν Ἰκανόν.

16 ἄδης καὶ ἔρως γυναικὸς
καὶ τάρταρος καὶ γῇ οὐκ ἐμπιπλαμένη ὕδατος
καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ οὐ μὴ εἴπωσιν Ἀρκεῖ.

17 ὁφθαλμὸν καταγελῶντα πατρὸς καὶ ἀτιμάζοντα γῆρας μητρός,
ἐκκόψαισαν αὐτὸν κόρακες ἐκ τῶν φαράγγων,
καὶ καταφάγοισαν αὐτὸν νεοσσοὶ ἀετῶν.

18 τρία δέ ἐστιν ἀδύνατά μοι νοῆσαι,
καὶ τὸ τέταρτον οὐκ ἐπιγινώσκω.

19 ἵχνη ἀετοῦ πετομένου
καὶ ὄδοὺς ὅφεως ἐπὶ πέτρας
καὶ τρίβους νηὸς ποντοπορούσης
καὶ ὄδοὺς ἀνδρὸς ἐν νεότητι.

20 τοιαύτη ὁδὸς γυναικὸς μοιχαλίδος,
ἥ, ὅταν πράξῃ, ἀπονιψαμένη οὐδέν φησιν πεπραχέναι ἄτοπον.

21 διὰ τριῶν σείεται ἡ γῆ,
τὸ δὲ τέταρτον οὐ δύναται φέρειν.

22 ἐὰν οἰκέτης βασιλεύσῃ,
καὶ ἄφρων πλησθῆ σιτίων,
23 καὶ οἰκέτις ἐὰν ἐκβάλῃ τὴν ἑαυτῆς κυρίαν,
καὶ μισητὴ γυνὴ ἐὰν τύχῃ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ.

24 τέσσαρα δέ ἐστιν ἐλάχιστα ἐπὶ τῆς γῆς,
ταῦτα δέ ἐστιν σοφῶτερα τῶν σοφῶν.

25 οἱ μύρμηχες, οἵς μὴ ἔστιν ἴσχὺς
καὶ ἐτοιμάζονται θέρους τὴν τροφήν.

²⁶καὶ οἱ χοιρογρύλλιοι, ἔθνος οὐκ ἴσχυρόν,
οἱ ἐποιήσαντο ἐν πέτραις τοὺς ἑαυτῶν οἴκους.
²⁷ἀβασίλευτόν ἐστιν ἡ ἀκρὶς
καὶ ἐκστρατεύει ἀφ' ἐνὸς κελεύσματος εὐτάκτως.
²⁸καὶ καλαβώτης χερσὶν ἐρειδόμενος καὶ εὐάλωτος ὃν
κατοικεῖ ἐν ὄχυρώμασιν βασιλέως.

²⁹τρία δέ ἐστιν, ἀ εὔόδως πορεύεται,
καὶ τὸ τέταρτον, ὃ καλῶς διαβαίνει.
³⁰σκύμνος λέοντος ἴσχυρότερος κτηνῶν,
ὅς οὐκ ἀποστρέφεται οὐδὲ καταπτήσσει κτῆνος,
³¹καὶ ἀλέκτωρ ἐμπεριπατῶν θηλείαις εὔψυχος
καὶ τράγος ἥγούμενος αἰπολίου
καὶ βασιλεὺς δημηγορῶν ἐν ἔθνει.

³²ἔὰν πρόῃ σεαυτὸν εἰς εὐφροσύνην
καὶ ἐκτείνῃς τὴν χεῖρά σου μετὰ μάχης, ἀτιμασθήσῃ.
³³ἄμελγε γάλα, καὶ ἔσται βούτυρον.
ἔὰν δὲ ἐκπιέζῃς μυκτῆρας, ἐξελεύσεται αἷμα.
ἔὰν δὲ ἐξέλκῃς λόγους, ἐξελεύσονται κρίσεις καὶ μάχαι.

31 ¹Οἱ ἐμοὶ λόγοι εἰρηνται ὑπὸ θεοῦ,
βασιλέως χρηματισμός, ὃν ἐπαίδευσεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

²τί, τέκνον, τηρήσεις; τί; ρήσεις θεοῦ.
πρωτογενές, σοὶ λέγω, νίε·
τί, τέκνον ἐμῆς κοιλίας;
τί, τέκνον ἐμῶν εὐχῶν;

³μὴ δῶς γυναιξὶ σὸν πλοῦτον

καὶ τὸν νοῦν καὶ βίον εἰς ὑστεροβουλίαν.

⁴μετὰ βουλῆς πάντα ποίει,
μετὰ βουλῆς οἰνοπότει.
οἱ δυνάσται θυμώδεις εἰσίν,
οἶνον δὲ μὴ πινέτωσαν,
⁵ίνα μὴ πιόντες ἐπιλάθωνται τῆς σοφίας
καὶ ὅρθα κρῖναι οὐ μὴ δύνωνται τοὺς ἀσθενεῖς.
⁶δίδοτε μέθην τοῖς ἐν λύπαις
καὶ οἶνον πίνειν τοῖς ἐν ὄδύναις,

τίνα ἐπιλάθωνται τῆς πενίας
καὶ τῶν πόνων μὴ μνησθῶσιν ἔτι.
 ⁸ἄνοιγε σὸν στόμα λόγῳ θεοῦ
καὶ κρῖνε πάντας ὑγιῶς.
 ⁹ἄνοιγε σὸν στόμα καὶ κρῖνε δικαίως,
διάκρινε δὲ πένητα καὶ ἀσθενῆ.

25 ¹Αὕται αἱ παιδεῖαι Σαλωμῶντος αἱ ἀδιάκριτοι,
 ἄς ἐξεγράψαντο οἱ φίλοι Εζεκιου τοῦ
 βασιλέως τῆς Ιουδαίας.

²Δόξα θεοῦ κρύπτει λόγον,
 δόξα δὲ βασιλέως τιμᾶς πράγματα.
 ³οὐρανὸς ὑψηλός, γῇ δὲ βαθεῖα,
 καρδία δὲ βασιλέως ἀνεξέλεγκτος.
 ⁴τύπτε ἀδόκιμον ἀργύριον,
 καὶ καθαρισθήσεται καθαρὸν ἄπαν.
 ⁵κτεῖνε ἀσεβεῖς ἐκ προσώπου βασιλέως,
 καὶ κατορθώσει ἐν δικαιοσύνῃ ὁ θρόνος αὐτοῦ.
 ⁶μὴ ἀλαζονεύου ἐνώπιον βασιλέως
 μηδὲ ἐν τόποις δυναστῶν ὑφίστασο.
 ⁷κρεῖσσον γάρ σοι τὸ ρήθηναι Ἀνάβαινε πρός με,
 ἥ ταπεινῶσαί σε ἐν προσώπῳ δυνάστου.
 ⁸α εἶδον οἱ ὁφθαλμοί σου, λέγε.
 ⁹μὴ πρόσπιπτε εἰς μάχην ταχέως,
 ἴνα μὴ μεταμεληθῆς ἐπ' ἐσχάτων.
 ¹⁰μή σε ὀνειδίσῃ ὁ σὸς φίλος,
 ἥ δὲ μάχη σου καὶ ἡ ἔχθρα οὐκ ἀπέσται,
 ἀλλ' ἔσται σοι ἵση θανάτῳ.
 ^{10a}χάρις καὶ φιλία ἐλευθεροῖ,
 ἄς τήρησον σεαυτῷ, ίνα μὴ ἐπονείδιστος γένῃ,
 ἀλλὰ φύλαξον τὰς ὁδούς σου εὐσυναλλάκτως.

¹¹μῆλον χρυσοῦν ἐν ὁρμίσκῳ σαρδίου,
οὕτως εἰπεῖν λόγον.

¹²εὶς ἐνώτιον χρυσοῦν σάρδιον πολυτελές δέδεται,
λόγος σοφὸς εἰς εὐήκοον οὓς.

¹³ῶσπερ ἔξοδος χιόνος ἐν ἀμήτῳ κατὰ καῦμα ὡφελεῖ,
οὕτως ἄγγελος πιστὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτόν.
Ψυχὰς γὰρ τῶν αὐτῷ χρωμένων ὡφελεῖ.

¹⁴ῶσπερ ἄνεμοι καὶ νέφη καὶ ὑετοὶ ἐπιφανέστατοι,
οὕτως οἱ καυχώμενοι ἐπὶ δόσει ψευδεῖ.

¹⁵ἐν μακροθυμίᾳ εὔοδίᾳ βασιλεῦσιν,
γλῶσσα δὲ μαλακὴ συντρίβει ὅστἄ.

¹⁶μέλι εύρων φάγε τὸ ίκανόν,
μήποτε πλησθεὶς ἔξεμέσης.

¹⁷σπάνιον εἴσαγε σὸν πόδα πρὸς τὸν σεαυτοῦ φίλον,
μήποτε πλησθείς σου μισήσῃ σε.

¹⁸ρόπαλον καὶ μάχαιρα καὶ τόξευμα ἀκιδωτόν,
οὕτως καὶ ἀνὴρ ὁ καταμαρτυρῶν τοῦ φίλου αὐτοῦ μαρτυρίαν ψευδῆ.

¹⁹ὅδοὺς κακοῦ καὶ ποὺς παρανόμου ὀλεῖται ἐν ἡμέρᾳ κακῇ.

²⁰ῶσπερ ὅξος ἔλκει ἀσύμφορον,
οὕτως προσπεσὸν πάθος ἐν σώματι καρδίαν λυπεῖ.

^{20a}ῶσπερ σῆς ἴματίῳ καὶ σκάληξ ξύλῳ,
οὕτως λύπη ἀνδρὸς βλάπτει καρδίαν.

²¹Ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, τρέφε αὐτόν,
ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν.

²²τοῦτο γὰρ ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ,
ὁ δὲ κύριος ἀνταποδώσει σοι ἀγαθά.

²³ἄνεμος βορέας ἔξεγείρει νέφη,
πρόσωπον δὲ ἀναιδὲς γλῶσσαν ἐρεθίζει.

²⁴κρείττονος οἰκεῖν ἐπὶ γωνίας δώματος
ἢ μετὰ γυναικὸς λοιδόρου ἐν οἰκίᾳ κοινῆ.

²⁵ῶσπερ ὕδωρ ψυχὴν ψυχῆ διψώσῃ προσηνές,
οὕτως ἄγγελίᾳ ἀγαθὴ ἐκ γῆς μακρόθεν.

²⁶ῶσπερ εἴ τις πηγὴν φράσσοι καὶ ὕδατος ἔξοδον λυμαίνοιτο,
οὕτως ἄκοσμον δίκαιον πεπτωκέναι ἐνώπιον ἀσεβοῦς.

²⁷ἐσθίειν μέλι πολὺ οὐ καλόν,
τιμᾶν δὲ χρὴ λόγους ἐνδόξους.

²⁸ῷσπερ πόλις τὰ τείχη καταβεβλημένη καὶ ἀτείχιστος,
οὕτως ἀνὴρ ὃς οὐ μετὰ βουλῆς τι πράσσει.

26 ¹ῷσπερ δρόσος ἐν ἀμήτῳ καὶ ὥσπερ ὑετὸς ἐν θέρει,
οὕτως οὐκ ἔστιν ἄφρονι τιμῆ.

²ῷσπερ ὅρνεα πέταται καὶ στρουθοί,
οὕτως ἀρὰ ματαία οὐκ ἐπελεύσεται οὐδενί.

³ῷσπερ μάστιξ ἵππως καὶ κέντρον ὅνω,
οὕτως ῥάβδος ἔθνει παρανόμω.

⁴μὴ ἀποκρίνου ἄφρονι πρὸς τὴν ἐκείνου ἀφροσύνην,
ἴνα μὴ ὅμοιος γένη αὐτῷ.

⁵ἀλλὰ ἀποκρίνου ἄφρονι κατὰ τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ,
ἴνα μὴ φαίνηται σοφὸς παρ' ἑαυτῷ.

⁶ἐκ τῶν ἑαυτοῦ ποδῶν ὅνειδος πίεται
ὅ ἀποστείλας δι' ἀγγέλου ἄφρονος λόγον.

⁷ἄφελοῦ πορείαν σκελῶν
καὶ παροιμίαν ἐκ στόματος ἀφρόνων.

⁸ὅς ἀποδεσμεύει λίθον ἐν σφενδόνῃ,
ὅμοιός ἔστιν τῷ διδόντι ἄφρονι δόξαν.

⁹ἄκανθαι φύονται ἐν χειρὶ τοῦ μεθύσου,
δουλεία δὲ ἐν χειρὶ τῶν ἀφρόνων.

¹⁰πολλὰ χειμάζεται πᾶσα σὰρξ ἀφρόνων.
συντρίβεται γὰρ ἡ ἔκστασις αὐτῶν.

¹¹ῷσπερ κύων ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἔμετον καὶ μισητὸς γένηται,
οὕτως ἄφρων τῇ ἑαυτοῦ κακίᾳ ἀναστρέψας ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀμαρτίαν.

^{11a}ἔστιν αἰσχύνη ἐπάγουσα ἀμαρτίαν,
καὶ ἔστιν αἰσχύνη δόξα καὶ χάρις.

¹²εἶδον ἄνδρα δόξαντα παρ' ἑαυτῷ σοφὸν εἶναι,
ἐλπίδα μέντοι ἔσχεν μᾶλλον ἄφρων αὐτοῦ.

¹³λέγει ὁκνηρὸς ἀποστελλόμενος εἰς ὁδόν
Λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς.

¹⁴ῷσπερ θύρα στρέφεται ἐπὶ τοῦ στρόφιγγος,
οὕτως ὁκνηρὸς ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ.

¹⁵κρύψας ὀκνηρὸς τὴν χεῖρα ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ
οὐ δυνήσεται ἐπενεγκεῖν ἐπὶ τὸ στόμα.

¹⁶σοφώτερος ἔαυτῷ ὀκνηρὸς φαίνεται
τοῦ ἐν πλησμονῇ ἀποκομίζοντος ἀγγελίαν.

¹⁷ῶσπερ ὁ κρατῶν κέρκου κυνός,
οὗτως ὁ προεστῶς ἀλλοτρίας κρίσεως.

¹⁸ῶσπερ οἱ ἴώμενοι προβάλλουσιν λόγους εἰς ἀνθρώπους,
ὁ δὲ ἀπαντήσας τῷ λόγῳ πρῶτος ὑποσκελισθήσεται,

¹⁹οὕτως πάντες οἱ ἐνεδρεύοντες τοὺς ἔαυτῶν φίλους,
ὅταν δὲ φωραθῶσιν, λέγουσιν ὅτι Παίζων ἔπραξα.

²⁰ἐν πολλοῖς ξύλοις θάλλει πῦρ,
ὅπου δὲ οὐκ ἔστιν δίθυμος, ἡσυχάζει μάχη.

²¹εσχάρα ἄνθραξιν καὶ ξύλα πυρί,
ἀνὴρ δὲ λοίδορος εἰς ταραχὴν μάχης.

²²λόγοι κερκώπων μαλακοί,
οὗτοι δὲ τύπτουσιν εἰς ταμιεῖα σπλάγχνων.

²³ἀργύριον διδόμενον μετὰ δόλου ὕστρακον ἥγητέον.
χείλη λεῖα καρδίαν καλύπτει λυπηράν.

²⁴χείλεσιν πάντα ἐπινεύει ἀποκλαιόμενος ἔχθρός,
ἐν δὲ τῇ καρδίᾳ τεκταίνεται δόλους.

²⁵ἔάν σου δέηται ὁ ἔχθρὸς μεγάλη τῇ φωνῇ, μὴ πεισθῆς·
ἐπτὰ γάρ εἰσιν πονηρίαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ.

²⁶ὁ κρύπτων ἔχθραν συνίστησιν δόλον,
ἐκκαλύπτει δὲ τὰς ἔαυτοῦ ἀμαρτίας εὔγνωστος ἐν συνεδρίοις.

²⁷ὁ ὄρυσσων βόθρον τῷ πλησίον ἐμπεσεῖται εἰς αὐτόν,
οὐ δὲ κυλίων λίθον ἐφ' ἔαυτὸν κυλίει.

²⁸γλῶσσα ψευδὴς μισεῖ ἀλήθειαν,
στόμα δὲ ἄστεγον ποιεῖ ἀκαταστασίας.

27 ¹μὴ καυχῶ τὰ εἰς αὔριον.
οὐ γάρ γινώσκεις τί τέξεται ἡ ἐπιοῦσα.

²ἔγκωμιαζέτω σε ὁ πέλας καὶ μὴ τὸ σὸν στόμα,
ἀλλότριος καὶ μὴ τὰ σὰ χείλη.

³βαρὺ λίθος καὶ δυσβάστακτον ἄμμος,
ὄργὴ δὲ ἄφρονος βαρυτέρα ἀμφοτέρων.

⁴ἀνελεήμων θυμὸς καὶ ὀξεῖα ὄργη,
ἀλλ’ οὐδένα ὑφίσταται ζῆλος.
⁵κρείσσους ἔλεγχοι ἀποκεκαλυμμένοι κρυπτομένης φιλίας.
⁶ἀξιοπιστότερά ἐστιν τραύματα φίλου
ἢ ἔκούσια φιλήματα ἔχθροῦ.
⁷ψυχὴ ἐν πλησμονῇ οὖσα κηρίοις ἐμπαίζει,
ψυχὴ δὲ ἐνδεεῖ καὶ τὰ πικρὰ γλυκεῖα φαίνεται.
⁸ὅσπερ ὅταν ὅρνεον καταπετασθῇ ἐκ τῆς ἴδιας νοσσιᾶς,
οὕτως ἀνθρωπος δουλοῦται, ὅταν ἀποξενωθῇ ἐκ τῶν ἴδιων τόπων.
⁹μύροις καὶ οἶνοις καὶ θυμιάμασιν τέρπεται καρδία,
καταρρήγνυται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων ψυχὴ.
¹⁰φίλον σὸν ἢ φίλον πατρῶν μὴ ἐγκαταλίπης,
εἰς δὲ τὸν οἴκον τοῦ ἀδελφοῦ σου μὴ εἰσέλθῃς ἀτυχῶν.
κρείσσων φίλος ἐγγὺς ἢ ἀδελφὸς μακρὰν οἰκῶν.
¹¹σοφὸς γίνου, νίέ, ἵνα εὐφραίνηται μου ἡ καρδία,
καὶ ἀπόστρεψον ἀπὸ σοῦ ἐπονειδίστους λόγους.
¹²πανοῦργος κακῶν ἐπερχομένων ἀπεκρύβη,
ἄφρονες δὲ ἐπελθόντες ζημίαν τείσουσιν.
¹³ἀφελοῦ τὸ ἴματιον αὐτοῦ, παρῆλθεν γάρ·
ὑβριστὴς ὅστις τὰ ἀλλότρια λυμαίνεται.
¹⁴ὅς ἂν εὐλογῇ φίλον τὸ πρωὶ μεγάλη τῇ φωνῇ,
καταρωμένου οὐδὲν διαφέρειν δόξει.
¹⁵σταγόνες ἐκβάλλουσιν ἀνθρωπον ἐν ἡμέρᾳ χειμερινῇ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ,
ώσαύτως καὶ γυνὴ λοιδόρος ἐκ τοῦ ἴδιου οἴκου.
¹⁶βορέας σκληρὸς ἄνεμος,
ὄνόματι δὲ ἐπιδέξιος καλεῖται.
¹⁷σίδηρος σίδηρον δέξνει,
ἀνήρ δὲ παροξύνει πρόσωπον ἐταίρου.
¹⁸ὅς φυτεύει συκῆν, φάγεται τοὺς καρποὺς αὐτῆς.
ὅς δὲ φυλάσσει τὸν ἑαυτοῦ κύριον, τιμηθήσεται.
¹⁹ὅσπερ οὐχ ὅμοια πρόσωπα προσώποις,
οὕτως οὐδὲ αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων.
²⁰ἄδης καὶ ἀπώλεια οὐκ ἐμπίμπλανται,
ώσαύτως καὶ οἱ ὁφθαλμοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπληστοι.

^{20a}βδέλυγμα κυρίῳ στηρίζων ὁφθαλμόν,
καὶ οἱ ἀπαίδευτοι ἀκρατεῖς γλώσσῃ.

²¹δοκίμιον ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ πύρωσις,
ἀνὴρ δὲ δοκιμάζεται διὰ στόματος ἐγκωμιαζόντων αὐτὸν.

^{21a}καρδία ἀνόμου ἐκζητεῖ κακά,
καρδία δὲ εὐθής ἐκζητεῖ γνῶσιν.

²²Ἐὰν μαστιγοῖς ἄφρονα ἐν μέσῳ συνεδρίου ἀτιμάζων,
οὐ μὴ περιέλης τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ.

²³γνωστῶς ἐπιγνώση ψυχὰς ποιμνίου σου
καὶ ἐπιστήσεις καρδίαν σου σαῖς ἀγέλαις.

²⁴ὅτι οὐ τὸν αἰῶνα ἀνδρὶ κράτος καὶ ἴσχύς,
οὐδὲ παραδίδωσιν ἐκ γενεᾶς εἰς γενεάν.

²⁵ἐπιμελοῦ τῶν ἐν τῷ πεδίῳ χλωρῶν καὶ κερεῖς πόαν
καὶ σύναγε χόρτον ὄρεινόν,

²⁶ἴνα ἔχης πρόβατα εἰς ἴματισμόν.
τίμα πεδίον, ἵνα ὕσιν σοι ἄρνες.

²⁷υἱέ, παρ' ἐμοῦ ἔχεις ρήσεις ἴσχυρὰς εἰς τὴν ζωὴν σου
καὶ εἰς τὴν ζωὴν σῶν θεραπόντων.

28 ¹φεύγει ἀσεβῆς μηδενὸς διώκοντος,
δίκαιος δὲ ὥσπερ λέων πέποιθεν.

²δι' ἀμαρτίας ἀσεβῶν κρίσεις ἐγείρονται,
ἀνὴρ δὲ πανοῦργος κατασβέσει αὐτάς.

³ἀνδρεῖος ἐν ἀσεβείαις συκοφαντεῖ πτωχούς.
ὥσπερ ὑετὸς λάβρος καὶ ἀνωφελής,

⁴οὕτως οἱ ἐγκαταλείποντες τὸν νόμον ἐγκωμιάζουσιν ἀσέβειαν,
οἱ δὲ ἀγαπῶντες τὸν νόμον περιβάλλουσιν ἑαυτοῖς τεῖχος.

⁵ἄνδρες κακοὶ οὐ νοήσουσιν κρίμα,
οἱ δὲ ζητοῦντες τὸν κύριον συνήσουσιν ἐν παντί.

⁶κρείσσων πτωχὸς πορευόμενος ἐν ἀληθείᾳ πλουσίου ψευδοῦς.

⁷φυλάσσει νόμον υἱὸς συνετός·
δος δὲ ποιμαίνει ἀσωτίαν, ἀτιμάζει πατέρα.

⁸ὁ πληθύνων τὸν πλοῦτον αὐτοῦ μετὰ τόκων καὶ πλεονασμῶν
τῷ ἐλεῶντι πτωχοὺς συνάγει αὐτόν.

⁹ὁ ἐκκλίνων τὸ οὖς αὐτοῦ τοῦ μὴ εἰσακοῦσαι νόμου

καὶ αὐτὸς τὴν προσευχὴν αὐτοῦ ἐβδέλυκται.

¹⁰ὅς πλανᾷ εὐθεῖς ἐν ὁδῷ κακῇ,
εἰς διαφθορὰν αὐτὸς ἐμπεσεῖται·
οἱ δὲ ἄνομοι διελεύσονται ἀγαθὰ
καὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς αὐτά.

¹¹σοφὸς παρ' ἑαυτῷ ἀνὴρ πλούσιος,
πένης δὲ νοήμων καταγνώσεται αὐτοῦ.

¹²διὰ βοήθειαν δικαίων πολλὴ γίνεται δόξα,
ἐν δὲ τόποις ἀσεβῶν ἀλίσκονται ἄνθρωποι.

¹³ὁ ἐπικαλύπτων ἀσέβειαν ἑαυτοῦ οὐκ εὔοδωθήσεται,
οὐδὲ ἔξηγούμενος ἐλέγχους ἀγαπηθήσεται.

¹⁴μακάριος ἀνὴρ, ὃς καταπτήσει πάντα δι' εὐλάβειαν,
οὐδὲ σκληρὸς τὴν καρδίαν ἐμπεσεῖται κακοῖς.

¹⁵λέων πεινῶν καὶ λύκος διψῶν
οὗς τυραννεῖ πτωχὸς ὃν ἔθνους πενιχροῦ.

¹⁶βασιλεὺς ἐνδεῆς προσόδων μέγας συκοφάντης,
οὐδὲ μισῶν ἀδικίαν μακρὸν χρόνον ζήσεται.

¹⁷ἄνδρα τὸν ἐν αἰτίᾳ φόνου ὁ ἐγγυώμενος
φυγὰς ἔσται καὶ οὐκ ἐν ἀσφαλείᾳ.

^{17a}παίδευε υἱόν, καὶ ἀγαπήσει σε
καὶ δώσει κόσμον τῇ σῇ ψυχῇ·
οὐ μὴ ὑπακούσης ἔθνει παρανόμω.

¹⁸ὁ πορευόμενος δικαίως βεβοήθηται,
οὐδὲ σκολιαῖς ὁδοῖς πορευόμενος ἐμπλακήσεται.

¹⁹ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν πλησθήσεται ἄρτων,
οὐδὲ διώκων σχολὴν πλησθήσεται πενίας.

²⁰ἀνὴρ ἀξιόπιστος πολλὰ εὐλογηθήσεται,
οὐδὲ κακὸς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται.

²¹ὅς οὐκ αἰσχύνεται πρόσωπα δικαίων, οὐκ ἀγαθός·
οὐ τοιοῦτος ψωμοῦ ἄρτου ἀποδώσεται ἄνδρα.

²²σπεύδει πλουτεῖν ἀνὴρ βάσκανος
καὶ οὐκ οἶδεν ὅτι ἐλεήμων κρατήσει αὐτοῦ.

²³ὁ ἐλέγχων ἀνθρώπου ὁδοὺς
χάριτας ἔξει μᾶλλον τοῦ γλωσσοχαριτοῦντος.

²⁴ὅς ἀποβάλλεται πατέρα ἥ μητέρα καὶ δοκεῖ μὴ ἀμαρτάνειν,
οὗτος κοινωνός ἐστιν ἀνδρὸς ἀσεβοῦς.

²⁵ἄπληστος ἀνὴρ κρίνει εἰκῆ·
ὅς δὲ πέποιθεν ἐπὶ κύριον, ἐν ἐπιμελείᾳ ἔσται.

²⁶ὅς πέποιθεν θρασείᾳ καρδίᾳ, ὁ τοιοῦτος ἄφρων·
ὅς δὲ πορεύεται σοφίᾳ, σωθήσεται.

²⁷ὅς δίδωσιν πτωχοῖς, οὐκ ἐνδεηθήσεται.
ὅς δὲ ἀποστρέφει τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ, ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ἔσται.

²⁸ἐν τόποις ἀσεβῶν στένουσι δίκαιοι,
ἐν δὲ τῇ ἐκείνων ἀπωλείᾳ πληθυνθήσονται δίκαιοι.

²⁹¹κρείσσων ἀνὴρ ἐλέγχων ἀνδρὸς σκληροτραχῆλου·
ἔξαπίνης γὰρ φλεγομένου αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἵασις.

²εγκωμιαζομένων δίκαιων εὐφρανθήσονται λαοί,
ἀρχόντων δὲ ἀσεβῶν στένουσιν ἄνδρες.

³ἀνδρὸς φιλοῦντος σοφίαν εὐφραίνεται πατὴρ αὐτοῦ·
ὅς δὲ ποιμαίνει πόρνας, ἀπολεῖ πλοῦτον.

⁴βασιλεὺς δίκαιος ἀνίστησιν χώραν,
ἀνὴρ δὲ παράνομος κατασκάπτει.

⁵ὅς παρασκευάζεται ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἑαυτοῦ φίλου δίκτυον,
περιβάλλει αὐτὸ τοῖς ἑαυτοῦ ποσίν.

⁶ἀμαρτάνοντι ἀνδρὶ μεγάλη παγίς,
δίκαιος δὲ ἐν χαρᾶ καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἔσται.

⁷ἐπίσταται δίκαιος κρίνειν πενιχροῖς,
ὅ δὲ ἀσεβῆς οὐ συνήσει γνῶσιν,
καὶ πτωχῷ οὐχ ὑπάρχει νοῦς ἐπιγνώμων.

⁸ἄνδρες λοιμοὶ ἐξέκαυσαν πόλιν,
σοφοὶ δὲ ἀπέστρεψαν ὀργήν.

⁹ἀνὴρ σοφὸς κρίνει ἔθνη,
ἀνὴρ δὲ φαῦλος ὄργιζόμενος καταγελᾶται καὶ οὐ καταπτήσσει.

¹⁰ἄνδρες αἵματων μέτοχοι μισήσουσιν ὅσιον,
οἱ δὲ εὐθεῖς ἐκζητήσουσιν ψυχὴν αὐτοῦ.

¹¹ὅλον τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἐκφέρει ἄφρων,
σοφὸς δὲ ταμιεύεται κατὰ μέρος.

¹²βασιλέως ὑπακούοντος λόγον ἄδικον

πάντες οἱ ὑπ' αὐτὸν παράνομοι.

¹³δανιστοῦ καὶ χρεοφειλέτου ἀλλήλοις συνελθόντων
ἐπισκοπὴν ποιεῖται ἀμφοτέρων ὁ κύριος.

¹⁴βασιλέως ἐν ἀληθείᾳ κρίνοντος πτωχοὺς
ὁ θρόνος αὐτοῦ εἰς μαρτύριον κατασταθήσεται.

¹⁵πληγαὶ καὶ ἔλεγχοι διδόσιν σοφίαν,
παῖς δὲ πλανώμενος αἰσχύνει γονεῖς αὐτοῦ.

¹⁶πολλῶν ὄντων ἀσεβῶν πολλαὶ γίνονται ἀμαρτίαι,
οἱ δὲ δίκαιοι ἐκείνων πιπτόντων κατάφοβοι γίνονται.

¹⁷παίδευε υἱόν σου, καὶ ἀναπαύσει σε
καὶ δώσει κόσμον τῇ ψυχῇ σου.

¹⁸οὐ μὴ ὑπάρξῃ ἐξηγητής ἔθνει παρανόμω,
ὅ δὲ φυλάσσων τὸν νόμον μακαριστός.

¹⁹λόγοις οὐ παιδευθήσεται οἰκέτης σκληρός.
ἔὰν γὰρ καὶ νοήσῃ, ἀλλ' οὐχ ὑπακούσεται.

²⁰ἔὰν ἵδης ἄνδρα ταχὺν ἐν λόγοις,
γίνωσκε ὅτι ἐλπίδα ἔχει μᾶλλον ἄφρων αὐτοῦ.

²¹ὅς κατασπαταλᾷ ἐκ παιδός, οἰκέτης ἔσται,
ἔσχατον δὲ ὁδυνηθήσεται ἐφ' ἑαυτῷ.

²²ἀνὴρ θυμώδης ὀρύσσει νεῖκος,
ἀνὴρ δὲ ὀργίλος ἐξώρυξεν ἀμαρτίας.

²³ὕβρις ἄνδρα ταπεινοῦ,
τοὺς δὲ ταπεινόφρονας ἐρείδει δόξῃ κύριος.

²⁴ὅς μερίζεται κλέπτη, μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν.
ἔὰν δὲ ὄρκου προτεθέντος ἀκούσαντες μὴ ἀναγγείλωσιν,

²⁵φοβηθέντες καὶ αἰσχυνθέντες ἀνθρώπους ὑπεσκελίσθησαν.
ὅ δὲ πεποιθὼς ἐπὶ κύριον εὐφρανθήσεται.

ἀσέβεια ἄνδρὶ δίδωσιν σφάλμα·
ὅς δὲ πέποιθεν ἐπὶ τῷ δεσπότῃ, σωθήσεται.

²⁶πολλοὶ θεραπεύουσιν πρόσωπα ἡγουμένων,
παρὰ δὲ κυρίου γίνεται τὸ δίκαιον ἄνδρι.

²⁷βδέλυγμα δικαίοις ἀνὴρ ἄδικος,
βδέλυγμα δὲ ἀνόμῳ κατευθύνουσα δόδος.

¹⁰Γυναικα ἀνδρείαν τίς εύρήσει;
τιμιωτέρα δέ ἐστιν λίθων πολυτελῶν ἡ τοιαύτη.
¹¹Θαρσεῖ ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδία τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς,
ἡ τοιαύτη καλῶν σκύλων οὐκ ἀπορήσει.
¹²Ἐνεργεῖ γὰρ τῷ ἀνδρὶ ἀγαθὰ πάντα τὸν βίον.
¹³Μηρυομένη ἔρια καὶ λίνον ἐποίησεν εὔχρηστον ταῖς χερσὶν αὐτῆς.
¹⁴Ἐγένετο ὥσει ναῦς ἐμπορευομένη μακρόθεν,
συνάγει δὲ αὕτη τὸν βίον.
¹⁵Καὶ ἀνίσταται ἐκ νυκτῶν
καὶ ἔδωκεν βρώματα τῷ οἴκῳ
καὶ ἔργα ταῖς θεραπαίναις.
¹⁶Θεωρήσασα γεώργιον ἐπρίατο,
ἀπὸ δὲ καρπῶν χειρῶν αὐτῆς κατεφύτευσεν κτῆμα.
¹⁷Ἀναζωσαμένη ἴσχυρῶς τὴν ὄσφυν αὐτῆς
ἥρεισεν τοὺς βραχίονας αὐτῆς εἰς ἔργον.
¹⁸Ἐγεύσατο ὅτι καλόν ἐστιν τὸ ἐργάζεσθαι,
καὶ οὐκ ἀποσβέννυται ὅλην τὴν νύκτα ὁ λύχνος αὐτῆς.
¹⁹Τοὺς πήχεις αὐτῆς ἐκτείνει ἐπὶ τὰ συμφέροντα,
τὰς δὲ χεῖρας αὐτῆς ἐρείδει εἰς ἄτρακτον.
²⁰Χεῖρας δὲ αὐτῆς διήνοιξεν πένητι,
καρπὸν δὲ ἔξετεινεν πτωχῷ.
²¹Οὐ φροντίζει τῶν ἐν οἴκῳ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ὅταν που χρονίζῃ.
πάντες γὰρ οἱ παρ' αὐτῆς ἐνδιδύσκονται.
²²Διστάς χλαιίνας ἐποίησεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς,
ἐκ δὲ βύσου καὶ πορφύρας ἑαυτῇ ἐνδύματα.
²³Περίβλεπτος δὲ γίνεται ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,
ἥνικα ἀν καθίσῃ ἐν συνεδρίᾳ μετὰ τῶν γερόντων κατοίκων τῆς γῆς.
²⁴Σινδόνας ἐποίησεν καὶ ἀπέδοτο,
περιζώματα δὲ τοῖς Χαναναίοις.
²⁵Στόμα αὐτῆς διήνοιξεν προσεχόντως καὶ ἐννόμως
καὶ τάξιν ἐστείλατο τῇ γλώσσῃ αὐτῆς.

²⁶ἰσχὺν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο
καὶ εὐφράνθη ἐν ἡμέραις ἐσχάταις.
²⁷στεγναὶ διατριβαὶ οἴκων αὐτῆς,
σῖτα δὲ ὀκνηρὰ οὐκ ἔφαγεν.
²⁸τὸ στόμα δὲ ἀνοίγει σοφῶς καὶ νομοθέσμως,
ἡ δὲ ἐλεημοσύνη αὐτῆς ἀνέστησεν τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ ἐπλούτησαν,
καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἤνεσεν αὐτήν
²⁹Πολλαὶ θυγατέρες ἐκτήσαντο πλοῦτον,
πολλαὶ ἐποίησαν δυνατά,
σὺ δὲ ὑπέρκεισαι καὶ ὑπερῆρας πάσας.
³⁰Ψευδεῖς ἀρέσκειαι καὶ μάταιον κάλλος γυναικός·
γυνὴ γὰρ συνετὴ εὐλογεῖται,
φόβον δὲ κυρίου αὕτη αἰνείτω.
³¹δότε αὐτῇ ἀπὸ καρπῶν χειρῶν αὐτῆς,
καὶ αἰνείσθω ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

1 Ι^ηΡήματα Ἐκκλησιαστοῦ νίοῦ Δαυΐδ
βασιλέως Ισραηλ ἐν Ιερουσαλημ.

²Ματαιότης ματαιοτήτων, εἶπεν ὁ Ἐκκλησιαστής,
ματαιότης ματαιοτήτων, τὰ πάντα ματαιότης.
³τίς περισσεία τῷ ἀνθρώπῳ
ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ, φῶ μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον;
⁴γενεὰ πορεύεται καὶ γενεὰ ἔρχεται,
καὶ ἡ γῆ εἰς τὸν αἰῶνα ἔστηκεν.
⁵καὶ ἀνατέλλει ὁ ἥλιος καὶ δύνει ὁ ἥλιος
καὶ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἔλκει.
⁶ἀνατέλλων αὐτὸς ἐκεῖ πορεύεται πρὸς νότον καὶ
κυκλοῦ πρὸς βορρᾶν.
κυκλοῦ κυκλῶν, πορεύεται τὸ πνεῦμα,
καὶ ἐπὶ κύκλους αὐτοῦ ἐπιστρέφει τὸ πνεῦμα.
⁷πάντες οἱ χείμαρροι, πορεύονται εἰς τὴν θάλασσαν,

καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔσται ἐμπιμπλαμένη·
εἰς τόπον, οὗ οἱ χείμαρροι πορεύονται,
ἐκεῖ αὐτοὶ ἐπιστρέφουσιν τοῦ πορευθῆναι.
⁸πάντες οἱ λόγοι ἔγκοποι·
οὐ δυνήσεται ἀνὴρ τοῦ λαλεῖν,
καὶ οὐκ ἐμπλησθήσεται ὁ φθαλμὸς τοῦ ὄρᾶν,
καὶ οὐ πληρωθήσεται οὗς ἀπὸ ἀκροάσεως.
⁹τί τὸ γεγονός, αὐτὸ τὸ γενησόμενον·
καὶ τί τὸ πεποιημένον, αὐτὸ τὸ ποιηθησόμενον.
καὶ οὐκ ἔστιν πᾶν πρόσφατον ὑπὸ τὸν ἥλιον.
¹⁰ὅς λαλήσει καὶ ἐρεῖ Ἰδὲ τοῦτο καινόν ἔστιν,
ἥδη γέγονεν ἐν τοῖς αἰῶσιν
τοῖς γενομένοις ἀπὸ ἐμπροσθεν ἡμῶν.
¹¹οὐκ ἔστιν μνήμη τοῖς πρώτοις,
καὶ γε τοῖς ἐσχάτοις γενομένοις
οὐκ ἔσται αὐτοῖς μνήμη
μετὰ τῶν γενησομένων εἰς τὴν ἐσχάτην.
¹²Ἐγὼ Ἐκκλησιαστὴς ἐγενόμην
βασιλεὺς ἐπὶ Ισραὴλ ἐν Ιερουσαλημ·
¹³καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου τοῦ ἐκζητῆσαι
καὶ τοῦ κατασκέψασθαι ἐν τῇ σοφίᾳ περὶ πάντων
τῶν γινομένων ὑπὸ τὸν οὐρανόν.
ὅτι περισπασμὸν πονηρὸν
ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς υἱοῖς τοῦ ἀνθρώπου
τοῦ περισπᾶσθαι ἐν αὐτῷ.
¹⁴εἶδον σὺν πάντα τὰ ποιήματα
τὰ πεποιημένα ὑπὸ τὸν ἥλιον,
καὶ ἴδον τὰ πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.
¹⁵διεστραμμένον οὐ δυνήσεται τοῦ ἐπικοσμηθῆναι,
καὶ ὑστέρημα οὐ δυνήσεται τοῦ ἀριθμηθῆναι.
¹⁶ἐλάλησα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου τῷ λέγειν
Ἐγὼ ἴδον ἐμεγαλύνθην
καὶ προσέθηκα σοφίαν ἐπὶ πᾶσιν,
οἵ ἐγένοντο ἐμπροσθέν μου ἐν Ιερουσαλημ,

καὶ καρδία μου εῖδεν πολλά, σοφίαν καὶ γνῶσιν.

¹⁷καὶ ἔδωκα καρδίαν μου τοῦ γνῶναι σοφίαν καὶ γνῶσιν,

παραβολὰς καὶ ἐπιστήμην ἔγνων,

ὅτι καί γε τοῦτ' ἔστιν προαίρεσις πνεύματος.

¹⁸ὅτι ἐν πλήθει σοφίας πλῆθος γνώσεως,

καὶ ὁ προστιθεὶς γνῶσιν προσθήσει ἄλγημα.

2 ¹Εἶπον ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου

Δεῦρο δὴ πειράσω σε ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἴδε ἐν ἀγαθῷ.

καὶ ἴδου καὶ γε τοῦτο ματαιότης.

²τῷ γέλωτι εἴπα περιφορὰν

καὶ τῇ εὐφροσύνῃ Τί τοῦτο ποιεῖς;

³κατεσκεψάμην ἐν καρδίᾳ μου

τοῦ ἑλκύσαι εἰς οἶνον τὴν σάρκα μου

— καὶ καρδία μου ὠδήγησεν ἐν σοφίᾳ —

καὶ τοῦ κρατῆσαι ἐπ' ἀφροσύνῃ,

ἔως οὗ ἵδω ποιῶν τὸ ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς τοῦ ἀνθρώπου,

ὅ ποιήσουσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον

ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτῶν.

⁴ἐμεγάλυνα ποίημά μου,

ῳκοδόμησά μοι οἴκους,

ἐφύτευσά μοι ἀμπελῶνας,

⁵ἐποίησά μοι κήπους καὶ παραδείσους

καὶ ἐφύτευσα ἐν αὐτοῖς ξύλον πᾶν καρποῦ.

⁶ἐποίησά μοι κολυμβήθρας ὑδάτων

τοῦ ποτίσαι ἀπ' αὐτῶν δρυμὸν βλαστῶντα ξύλα.

⁷ἐκτησάμην δούλους καὶ παιδίσκας,

καὶ οἰκογενεῖς ἐγένοντό μοι,

καὶ γε κτῆσις βουκολίου καὶ ποιμνίου πολλὴ ἐγένετο μοι

ὑπὲρ πάντας τοὺς γενομένους

ἔμπροσθέν μου ἐν Ιερουσαλημ.

⁸συνήγαγόν μοι καὶ γε ἀργύριον καὶ χρυσίον

καὶ περιουσιασμοὺς βασιλέων καὶ τῶν χωρῶν.

ἐποίησά μοι ἄδοντας καὶ ἄδούσας

καὶ ἐντρυφήματα υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου

οίνοχόον καὶ οίνοχόας·

⁹καὶ ἐμεγαλύνθην καὶ προσέθηκα

παρὰ πάντας τοὺς γενομένους

ἔμπροσθέν μου ἐν Ιερουσαλημ·

καὶ γε σοφία μου ἐστάθη μοι.

¹⁰καὶ πᾶν, δὲ ἥτησαν οἱ ὀφθαλμοί μου,

οὐχ ὑφεῖλον ἀπ' αὐτῶν,

οὐκ ἀπεκάλυσα τὴν καρδίαν μου

ἀπὸ πάσης εὐφροσύνης,

ὅτι καρδία μου εὐφράνθη ἐν παντὶ μόχθῳ μου,

καὶ τοῦτο ἐγένετο μερίς μου

ἀπὸ παντὸς μόχθου μου.

¹¹καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ ἐν πᾶσιν ποιήμασίν μου,

οἵς ἐποίησαν αἱ χεῖρές μου,

καὶ ἐν μόχθῳ, ὡς ἐμόχθησα τοῦ ποιεῖν,

καὶ ἴδού τὰ πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος,

καὶ οὐκ ἔστιν περισσεία ὑπὸ τὸν ἥλιον.

¹²Καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ τοῦ ἰδεῖν σοφίαν

καὶ περιφορὰν καὶ ἀφροσύνην.

ὅτι τίς ὁ ἄνθρωπος, δῆς ἐπελεύσεται ὅπίσω τῆς βουλῆς

τὰ ὅσα ἐποίησεν αὐτήν;

¹³καὶ εἶδον ἐγὼ ὅτι ἔστιν περισσεία τῇ σοφίᾳ ὑπὲρ τὴν ἀφροσύνην

ώς περισσεία τοῦ φωτὸς ὑπὲρ τὸ σκότος·

¹⁴τοῦ σοφοῦ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐν κεφαλῇ αὐτοῦ,

καὶ ὁ ἄφρων ἐν σκότει πορεύεται.

καὶ ἔγνων καὶ γε ἐγὼ

ὅτι συνάντημα ἐν συναντήσεται τοῖς πᾶσιν αὐτοῖς.

¹⁵καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου

‘Ως συνάντημα τοῦ ἄφρονος

καὶ γε ἐμοὶ συναντήσεται μοι,

καὶ ἵνα τί ἐσοφισάμην;

ἐγὼ τότε περισσὸν ἐλάλησα ἐν καρδίᾳ μου,

διότι ἄφρων ἐκ περισσεύματος λαλεῖ,

ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης.

¹⁶ὅτι οὐκ ἔστιν μνήμη τοῦ σοφοῦ
μετὰ τοῦ ἄφρονος εἰς αἰῶνα,
καθότι ἥδη αἱ ἡμέραι αἱ ἐρχόμεναι
τὰ πάντα ἐπελήσθη.
καὶ πῶς ἀποθανεῖται ὁ σοφὸς μετὰ τοῦ ἄφρονος;
¹⁷καὶ ἐμίσησα σὺν τὴν ζωήν,
ὅτι πονηρὸν ἐπ' ἐμὲ τὸ ποίημα
τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
ὅτι τὰ πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.
¹⁸καὶ ἐμίσησα ἐγὼ σὺν πάντα μόχθον μου,
δν ἐγὼ μοχθῶ ὑπὸ τὸν ἥλιον,
ὅτι ἀφίω αὐτὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ γινομένῳ μετ' ἐμέ.
¹⁹καὶ τίς οἶδεν εἰ σοφὸς ἔσται ἢ ἄφρων;
καὶ ἔξουσιάζεται ἐν παντὶ μόχθῳ μου,
ῳ ἐμόχθησα καὶ ᾧ ἐσοφισάμην ὑπὸ τὸν ἥλιον.
καὶ γε τοῦτο ματαιότης.
²⁰καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ τοῦ ἀποτάξασθαι τῇ καρδίᾳ μου
ἐπὶ παντὶ τῷ μόχθῳ, ᾧ ἐμόχθησα ὑπὸ τὸν ἥλιον,
²¹ὅτι ἔστιν ἀνθρωπος, οὗ μόχθος αὐτοῦ
ἐν σοφίᾳ καὶ ἐν γνώσει καὶ ἐν ἀνδρείᾳ,
καὶ ἀνθρωπος, δς οὐκ ἐμόχθησεν ἐν αὐτῷ,
δώσει αὐτῷ μερίδα αὐτοῦ.
καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ πονηρία μεγάλη.
²²ὅτι τί γίνεται τῷ ἀνθρώπῳ ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ
καὶ ἐν προαιρέσει καρδίας αὐτοῦ,
ῳ αὐτὸς μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον;
²³ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ
ἀλγημάτων καὶ θυμοῦ περισπασμὸς αὐτοῦ,
καὶ γε ἐν νυκτὶ οὐ κοιμᾶται ἡ καρδία αὐτοῦ.
καὶ γε τοῦτο ματαιότης ἔστιν.
²⁴Οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν ἐν ἀνθρώπῳ.
ὁ φάγεται καὶ ὁ πίεται καὶ ὁ δείξει τῇ ψυχῇ αὐτοῦ,
ἀγαθὸν ἐν μόχθῳ αὐτοῦ.
καὶ γε τοῦτο εἴδον ἐγὼ ὅτι ἀπὸ χειρὸς τοῦ θεοῦ ἔστιν.

²⁵ὅτι τίς φάγεται καὶ τίς φείσεται πάρεξ αὐτοῦ;
²⁶ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἀγαθῷ
πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἔδωκεν σοφίαν
καὶ γνῶσιν καὶ εὐφροσύνην.
καὶ τῷ ἀμαρτάνοντι ἔδωκεν περισπασμὸν
τοῦ προσθεῖναι καὶ τοῦ συναγαγεῖν
τοῦ δοῦναι τῷ ἀγαθῷ πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ.
ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαιρεσις πνεύματος.

3 ¹Τοῖς πᾶσιν χρόνος,
καὶ καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι ὑπὸ τὸν οὐρανόν.
²καιρὸς τοῦ τεκεῖν καὶ καιρὸς τοῦ ἀποθανεῖν,
καιρὸς τοῦ φυτεῦσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἐκτῖλαι πεφυτευμένον,
³καιρὸς τοῦ ἀποκτεῖναι καὶ καιρὸς τοῦ ἰάσασθαι,
καιρὸς τοῦ καθελεῖν καὶ καιρὸς τοῦ οἰκοδομῆσαι,
⁴καιρὸς τοῦ κλαῦσαι καὶ καιρὸς τοῦ γελάσαι,
καιρὸς τοῦ κόψασθαι καὶ καιρὸς τοῦ ὀρχήσασθαι,
⁵καιρὸς τοῦ βαλεῖν λίθους καὶ καιρὸς τοῦ συναγαγεῖν λίθους,
καιρὸς τοῦ περιλαβεῖν καὶ καιρὸς τοῦ μακρυνθῆναι ἀπὸ περιλήμψεως,
⁶καιρὸς τοῦ ζητῆσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἀπολέσαι,
καιρὸς τοῦ φυλάξαι καὶ καιρὸς τοῦ ἐκβαλεῖν,
⁷καιρὸς τοῦ ῥῆξαι καὶ καιρὸς τοῦ ῥάψαι,
καιρὸς τοῦ σιγᾶν καὶ καιρὸς τοῦ λαλεῖν,
⁸καιρὸς τοῦ φιλῆσαι καὶ καιρὸς τοῦ μισῆσαι,
καιρὸς πολέμου καὶ καιρὸς εἰρήνης.
⁹τίς περισσεία τοῦ ποιοῦντος ἐν οἷς αὐτὸς μοχθεῖ;
¹⁰εἶδον σὺν τὸν περισπασμόν, δὲν ἔδωκεν δὲ θεὸς
τοῖς υἱοῖς τοῦ ἀνθρώπου τοῦ περισπᾶσθαι ἐν αὐτῷ.
¹¹σὺν τὰ πάντα ἐποίησεν καλὰ ἐν καιρῷ αὐτοῦ
καὶ γε σὺν τὸν αἰῶνα ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτῶν,
ὅπως μὴ εὕρῃ δὲ ἄνθρωπος
τὸ ποίημα, δὲ ἐποίησεν δὲ θεός, ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους.
¹²ἔγνων ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν ἐν αὐτοῖς
εἰ μὴ τοῦ εὐφρανθῆναι καὶ τοῦ ποιεῖν ἀγαθὸν ἐν ζωῇ αὐτοῦ.
¹³καὶ γε πᾶς δὲ ἄνθρωπος, δις φάγεται καὶ πίεται

καὶ ἵδη ἀγαθὸν ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ,
δόμα θεοῦ ἐστιν.

¹⁴Ἐγνων ὅτι πάντα, ὅσα ἐποίησεν ὁ θεός,
αὐτὰ ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα.
ἐπ' αὐτῷ οὐκ ἔστιν προσθεῖναι,
καὶ ἀπ' αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἀφελεῖν,
καὶ ὁ θεὸς ἐποίησεν, ἵνα φοβηθῶσιν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.
¹⁵Τὸ γενόμενον ἥδη ἐστίν,
καὶ ὅσα τοῦ γίνεσθαι, ἥδη γέγονεν,
καὶ ὁ θεὸς ζητήσει τὸν διωκόμενον.

¹⁶Καὶ ἔτι εἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον τόπον τῆς κρίσεως,
ἐκεῖ ὁ ἀσεβῆς,
καὶ τόπον τοῦ δίκαιου,
ἐκεῖ ὁ ἀσεβῆς.

¹⁷Εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου
Σὺν τὸν δίκαιον καὶ σὺν τὸν ἀσεβῆ κρινεῖ ὁ θεός,
ὅτι καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι
καὶ ἐπὶ παντὶ τῷ ποιήματι.

¹⁸Ἐκεῖ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου
περὶ λαλιᾶς υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου,
ὅτι διακρινεῖ αὐτοὺς ὁ θεός,
καὶ τοῦ δεῖξαι ὅτι αὐτοὶ κτήνη εἰσὶν καὶ γε αὐτοῖς.

¹⁹ὅτι συνάντημα υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου
καὶ συνάντημα τοῦ κτήνους,
συνάντημα ἐν αὐτοῖς.

ώς ὁ θάνατος τούτου, οὕτως ὁ θάνατος τούτου,
καὶ πνεῦμα ἐν τοῖς πᾶσιν.

καὶ τί ἐπερίσσευσεν ὁ ἀνθρωπὸς παρὰ τὸ κτῆνος;
οὐδέν, ὅτι τὰ πάντα ματαιότης.

²⁰Τὰ πάντα πορεύεται εἰς τόπον ἕνα.
τὰ πάντα ἐγένετο ἀπὸ τοῦ χοός,
καὶ τὰ πάντα ἐπιστρέφει εἰς τὸν χοῦν.

²¹καὶ τίς οἶδεν πνεῦμα υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου
εἰ ἀναβαίνει αὐτὸς εἰς ἄνω,

καὶ πνεῦμα τοῦ κτήνους
εἰ καταβαίνει αὐτὸ κάτω εἰς γῆν;
²²καὶ εἶδον ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν
εἰ μὴ δὲ εὔφρανθήσεται δὲ ἄνθρωπος
ἐν ποιήμασιν αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸ μερὶς αὐτοῦ.
ὅτι τίς ἔξει αὐτὸν τοῦ ἰδεῖν ἐν φῶ ἐὰν γένηται μετ' αὐτόν;

4 ¹Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ καὶ εἶδον
σὺν πάσας τὰς συκοφαντίας
τὰς γινομένας ὑπὸ τὸν ἥλιον.
καὶ ἴδού δάκρυον τῶν συκοφαντουμένων,
καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν,
καὶ ἀπὸ χειρὸς συκοφαντούντων αὐτοὺς ἵσχύς,
καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν.
²καὶ ἐπήνεσα ἐγὼ σὺν τοὺς τεθνηκότας
τοὺς ἥδη ἀποθανόντας ὑπὲρ τοὺς ζῶντας,
ὅσοι αὐτοὶ ζῶσιν ἔως τοῦ νῦν.
³καὶ ἀγαθὸς ὑπὲρ τοὺς δύο τούτους
ὅστις οὕπω ἐγένετο,
ὅς οὐκ εἶδεν σὺν τῷ ποίημα τῷ πονηρὸν
τῷ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον.

4 ⁵Καὶ εἶδον ἐγὼ σὺν πάντα τὸν μόχθον
καὶ σὺν πᾶσαν ἀνδρείαν τοῦ ποιήματος,
ὅτι αὐτὸ ζῆλος ἀνδρὸς ἀπὸ τοῦ ἐταίρου αὐτοῦ.
καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.
⁶ἀγαθὸν πλήρωμα δρακὸς ἀναπαύσεως
ὑπὲρ πλήρωμα δύο δρακῶν μόχθου
καὶ προαιρέσεως πνεύματος.

7 ⁷Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ καὶ εἶδον ματαιότητα ὑπὸ τὸν ἥλιον.
⁸ἔστιν εἷς, καὶ οὐκ ἔστιν δεύτερος,
καὶ γε υἱὸς καὶ ἀδελφὸς οὐκ ἔστιν αὐτῷ.
καὶ οὐκ ἔστιν περασμὸς τῷ παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ,
καὶ γε ὁφθαλμὸς αὐτοῦ οὐκ ἐμπίπλαται πλούτου.

καὶ τίνι ἐγὰ μοχθῷ
καὶ στερίσκω τὴν ψυχήν μου ἀπὸ ἀγαθωσύνης;
καὶ γε τοῦτο ματαιότης
καὶ περισπασμὸς πονηρός ἔστιν.
⁹ἀγαθοὶ οἱ δύο ὑπὲρ τὸν ἕνα,
οἵς ἔστιν αὐτοῖς μισθὸς ἀγαθὸς ἐν μόχθῳ αὐτῶν.
¹⁰ὅτι ἐὰν πέσωσιν, ὁ εἰς ἐγερεῖ τὸν μέτοχον αὐτοῦ,
καὶ οὐαὶ αὐτῷ τῷ ἐνὶ, ὅταν πέσῃ
καὶ μὴ ἥ δεύτερος τοῦ ἐγεῖραι αὐτόν.
¹¹καὶ γε ἐὰν κοιμηθῶσιν δύο, καὶ θέρμη αὐτοῖς·
καὶ ὁ εἰς πῶς θερμανθῆ;
¹²καὶ ἐὰν ἐπικραταιωθῇ ὁ εἰς,
οἱ δύο στήσονται κατέναντι αὐτοῦ,
καὶ τὸ σπαρτίον τὸ ἔντριτον οὐ ταχέως ἀπορραγήσεται.
¹³Ἀγαθὸς παῖς πένης καὶ σοφὸς
ὑπὲρ βασιλέα πρεσβύτερον καὶ ἄφρονα,
ὅς οὐκ ἔγνω τοῦ προσέχειν ἔτι.
¹⁴ὅτι ἔξ οἶκου τῶν δεσμίων ἔξελεύσεται τοῦ βασιλεῦσαι,
ὅτι καὶ γε ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐγεννήθη πένης.
¹⁵εἴδον σὺν πάντας τοὺς ζῶντας
τοὺς περιπατοῦντας ὑπὸ τὸν ἥλιον
μετὰ τοῦ νεανίσκου τοῦ δευτέρου,
ὅς στήσεται ἀντ' αὐτοῦ,
¹⁶οὐκ ἔστιν περασμὸς τῷ παντὶ λαῷ,
τοῖς πᾶσιν, ὅσοι ἐγένοντο ἔμπροσθεν αὐτῶν.
καὶ γε οἱ ἔσχατοι οὐκ εὐφρανθήσονται ἐν αὐτῷ.
ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαιρεσις πνεύματος.
¹⁷Φύλαξον πόδα σου, ἐν ᾧ ἐὰν πορεύῃ εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ,
καὶ ἐγγὺς τοῦ ἀκούειν.
ὑπὲρ δόμα τῶν ἀφρόνων θυσία σου,
ὅτι οὐκ εἰσιν εἰδότες τοῦ ποιῆσαι κακόν.

5 ¹μὴ σπεῦδε ἐπὶ στόματί σου,
καὶ καρδία σου μὴ ταχυνάτω
τοῦ ἔξενέγκαι λόγον πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ.

ὅτι ὁ θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ σὺ ἐπὶ τῆς γῆς,
ἐπὶ τούτῳ ἔστωσαν οἱ λόγοι σου ὀλίγοι.
²ὅτι παραγίνεται ἐνύπνιον ἐν πλήθει περισπασμοῦ
καὶ φωνὴ ἄφρονος ἐν πλήθει λόγων.
³καθὼς ἀν εὔξη εὔχῃ τῷ θεῷ,
μὴ χρονίσῃς τοῦ ἀποδοῦναι αὐτήν.
ὅτι οὐκ ἔστιν θέλημα ἐν ἄφροσιν,
σὺν ὅσα ἐὰν εὔξῃ ἀπόδος.
⁴ἀγαθὸν τὸ μὴ εὔξασθαι σε
ἢ τὸ εὔξασθαι σε καὶ μὴ ἀποδοῦναι.
⁵μὴ δῷς τὸ στόμα σου τοῦ ἔξαμαρτῆσαι τὴν σάρκα σου
καὶ μὴ εἴπης πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ ὅτι Ἀγνοιά ἔστιν,
ἵνα μὴ ὀργισθῇ ὁ θεὸς ἐπὶ φωνῆ σου
καὶ διαφθείρῃ τὰ ποιήματα χειρῶν σου.
⁶ὅτι ἐν πλήθει ἐνυπνίων καὶ ματαιότητες καὶ λόγοι πολλοί.
ὅτι σὺν τὸν θεὸν φοβοῦ.
⁷Ἐὰν συκοφαντίαν πένητος καὶ ἀρπαγὴν κρίματος καὶ δικαιοσύνης ἕδης ἐν χώρᾳ,
μὴ θαυμάσῃς ἐπὶ τῷ πράγματι.
ὅτι ὑψηλὸς ἐπάνω ὑψηλοῦ φυλάξαι
καὶ ὑψηλοὶ ἐπ' αὐτούς.
⁸καὶ περισσεία γῆς ἐν παντὶ ἔστι,
βασιλεὺς τοῦ ἀγροῦ εἰργασμένου.
⁹Ἀγαπῶν ἀργύριον οὐ πλησθήσεται ἀργυρίου.
καὶ τίς ἡγάπησεν ἐν πλήθει αὐτῶν γένημα;
καὶ γε τοῦτο ματαιότης.
¹⁰ἐν πλήθει τῆς ἀγαθωσύνης ἐπληθύνθησαν ἔσθοντες αὐτήν.
καὶ τί ἀνδρεία τῷ παρ' αὐτῆς
ὅτι ἀλλ' ἢ τοῦ ὀρᾶν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ;
¹¹γλυκὺς ὑπνος τοῦ δούλου,
εἰ ὀλίγον καὶ εἰ πολὺ φάγεται.
καὶ τῷ ἐμπλησθέντι τοῦ πλουτῆσαι
οὐκ ἔστιν ἀφίων αὐτὸν τοῦ ὑπνῶσαι.
¹²ἔστιν ἀρρωστία, ἣν εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
πλοῦτον φυλασσόμενον τῷ παρ' αὐτοῦ εἰς κακίαν αὐτοῦ,

¹³καὶ ἀπολεῖται ὁ πλοῦτος ἐκεῖνος ἐν περισπασμῷ πονηρῷ,
καὶ ἐγένησεν υἱόν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν χειρὶ αὐτοῦ οὐδέν.

¹⁴καθὼς ἐξῆλθεν ἀπὸ γαστρὸς μητρὸς αὐτοῦ γυμνός,
ἐπιστρέψει τοῦ πορευθῆναι ὡς ἥκει
καὶ οὐδὲν οὐ λήμψεται ἐν μόχθῳ αὐτοῦ,
ἴνα πορευθῇ ἐν χειρὶ αὐτοῦ.

¹⁵καί γε τοῦτο πονηρὰ ἀρρωστία.

ἄστερ γάρ παρεγένετο, οὗτως καὶ ἀπελεύσεται,
καὶ τίς περισσείᾳ αὐτῷ, ἢ μοχθεῖ εἰς ἄνεμον;
¹⁶καί γε πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ἐν σκότει καὶ πένθει
καὶ θυμῷ πολλῷ καὶ ἀρρωστίᾳ καὶ χόλῳ.

¹⁷Ιδοὺ δὲ εἶδον ἐγὼ ἀγαθόν, δὲ ἔστιν καλόν,
τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν
καὶ τοῦ ἴδεῖν ἀγαθωσύνην
ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ,
ῳ ἐὰν μοχθῇ ὑπὸ τὸν ἥλιον
ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτοῦ,
ῶν ἔδωκεν αὐτῷ δὲ θεός.
ὅτι αὐτὸς μερὶς αὐτοῦ.

¹⁸καί γε πᾶς δὲ ἄνθρωπος, ὃς ἔδωκεν αὐτῷ δὲ θεὸς
πλοῦτον καὶ ὑπάρχοντα καὶ ἔξουσίασεν αὐτὸν
τοῦ φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ λαβεῖν τὸ μέρος αὐτοῦ
καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν μόχθῳ αὐτοῦ,
τοῦτο δόμα θεοῦ ἔστιν.

¹⁹ὅτι οὐ πολλὰ μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.
ὅτι δὲ θεὸς περισπᾷ αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ καρδίας αὐτοῦ.

6 ¹Ἐστιν πονηρία, ἣν εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
καὶ πολλή ἔστιν ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον.
²ἀνήρ, ὃς δώσει αὐτῷ δὲ θεὸς
πλοῦτον καὶ ὑπάρχοντα καὶ δόξαν,
καὶ οὐκ ἔστιν ὑστερῶν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ
ἀπὸ πάντων, ὃν ἐπιθυμήσει,
καὶ οὐκ ἔξουσίασει αὐτῷ δὲ θεὸς τοῦ φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ,
ὅτι ἀνήρ ξένος φάγεται αὐτόν.

τοῦτο ματαιότης καὶ ἀρρωστία πονηρά ἐστιν.
3 ἐὰν γεννήσῃ ἀνὴρ ἑκατὸν καὶ ἔτη πολλὰ ζῆσεται,
καὶ πλῆθος ὅ τι ἔσονται ἡμέραι ἐτῶν αὐτοῦ,
καὶ ψυχὴ αὐτοῦ οὐκ ἐμπλησθήσεται ἀπὸ τῆς ἀγαθωσύνης,
καὶ γε ταφὴ οὐκ ἐγένετο αὐτῷ,
εἴπα Ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτὸν τὸ ἔκτρωμα,
4 ὅτι ἐν ματαιότητι ἥλθεν καὶ ἐν σκότει πορεύεται,
καὶ ἐν σκότει ὄνομα αὐτοῦ καλυφθήσεται,
5 καὶ γε ἥλιον οὐκ εἶδεν καὶ οὐκ ἔγνω,
ἀνάπαυσις τούτῳ ὑπὲρ τοῦτον.
6 καὶ εἰ ἔζησεν χιλίων ἐτῶν καθόδους
καὶ ἀγαθωσύνην οὐκ εἶδεν,
μὴ οὐκ εἰς τόπον ἕνα τὰ πάντα πορεύεται;
7 Πᾶς μόχθος τοῦ ἀνθρώπου εἰς στόμα αὐτοῦ,
καὶ γε ἡ ψυχὴ οὐ πληρωθήσεται.
8 ὅτι τίς περισσεία τῷ σοφῷ ὑπὲρ τὸν ἄφρονα;
διότι ὁ πένης οἶδεν πορευθῆναι κατέναντι τῆς ζωῆς.
9 ἀγαθὸν ὅραμα ὀφθαλμῶν ὑπὲρ πορευόμενον ψυχῇ.
καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.
10 Εἴ τι ἐγένετο, ἥδη κέκληται ὄνομα αὐτοῦ,
καὶ ἐγνώσθη ὃ ἐστιν ἀνθρωπος,
καὶ οὐ δυνήσεται τοῦ κριθῆναι μετὰ τοῦ ἰσχυροῦ ὑπὲρ αὐτόν.
11 ὅτι εἰσὶν λόγοι πολλοὶ πληθύνοντες ματαιότητα.
τί περισσὸν τῷ ἀνθρώπῳ;
12 ὅτι τίς οἶδεν τί ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ ἐν τῇ ζωῇ
ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς ματαιότητος αὐτοῦ;
καὶ ἐποίησεν αὐτὰς ἐν σκιᾳ.
ὅτι τίς ἀπαγγελεῖ τῷ ἀνθρώπῳ
τί ἔσται ὅπίσω αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ἥλιον;
7 ¹Ἀγαθὸν ὄνομα ὑπὲρ ἔλαιον ἀγαθὸν
καὶ ἡμέρα τοῦ θανάτου ὑπὲρ ἡμέραν γενέσεως αὐτοῦ.
2 ἀγαθὸν πορευθῆναι εἰς οἶκον πένθους
ἥ ὅτι πορευθῆναι εἰς οἶκον πότου,
καθότι τοῦτο τέλος παντὸς τοῦ ἀνθρώπου,

καὶ ὁ ζῶν δώσει εἰς καρδίαν αὐτοῦ.
3ἀγαθὸν θυμὸς ὑπὲρ γέλωτα,
ὅτι ἐν κακίᾳ προσώπου ἀγαθυνθήσεται καρδία.
4καρδία σοφῶν ἐν οἴκῳ πένθους,
καὶ καρδία ἀφρόνων ἐν οἴκῳ εὐφροσύνης.
5ἀγαθὸν τὸ ἀκοῦσαι ἐπιτίμησιν σοφοῦ
ὑπὲρ ἄνδρα ἀκούοντα ἄσμα ἀφρόνων.
6ὅτι ὡς φωνὴ τῶν ἀκανθῶν ὑπὸ τὸν λέβητα,
οὕτως γέλως τῶν ἀφρόνων.
καὶ γε τοῦτο ματαιότης.
7ὅτι ἡ συκοφαντία περιφέρει σοφὸν
καὶ ἀπόλλυσι τὴν καρδίαν εὔτονίας αὐτοῦ.
8ἀγαθὴ ἐσχάτη λόγων ὑπὲρ ἀρχὴν αὐτοῦ,
ἀγαθὸν μακρόθυμος ὑπὲρ ὑψηλὸν πνεύματι.
9μὴ σπεύσῃς ἐν πνεύματι σου τοῦ θυμοῦσθαι,
ὅτι θυμὸς ἐν κόλπῳ ἀφρόνων ἀναπαύσεται.
10μὴ εἴπῃς Τί ἐγένετο
ὅτι αἱ ἡμέραι αἱ πρότεραι ἥσαν ἀγαθὰ ὑπὲρ ταύτας;
ὅτι οὐκ ἐν σοφίᾳ ἐπηρώτησας περὶ τούτου.
11ἀγαθὴ σοφία μετὰ κληροδοσίας
καὶ περισσεία τοῖς θεωροῦσιν τὸν ἥλιον.
12ὅτι ἐν σκιᾷ αὐτῆς ἡ σοφία ὡς σκιὰ τοῦ ἀργυρίου,
καὶ περισσεία γνώσεως τῆς σοφίας
ζωοποιήσει τὸν παρ' αὐτῆς.
13ἰδὲ τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ.
ὅτι τίς δυνήσεται τοῦ κοσμῆσαι
ὅν ἀν ὁ θεὸς διαστρέψῃ αὐτόν;
14ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθωσύνης ζῆθι ἐν ἀγαθῷ
καὶ ἐν ἡμέρᾳ κακίας ἰδέ.
καὶ γε σὺν τοῦτο σύμφωνον τούτῳ
ἐποίησεν ὁ θεὸς περὶ λαλιᾶς,
ἵνα μὴ εὕρῃ ὁ ἀνθρωπος ὅπίσω αὐτοῦ μηδέν.
15Σὺν τὰ πάντα εἶδον ἐν ἡμέραις ματαιότητός μου·
ἔστιν δίκαιος ἀπολύμενος ἐν δίκαιῳ αὐτοῦ,

καὶ ἔστιν ἀσεβὴς μένων ἐν κακίᾳ αὐτοῦ.

¹⁶μὴ γίνου δίκαιος πολὺ

καὶ μὴ σοφίζου περισσά, μήποτε ἐκπλαγῆς.

¹⁷μὴ ἀσεβὴσης πολὺ καὶ μὴ γίνου σκληρός,

ἴνα μὴ ἀποθάνῃς ἐν οὐ καιρῷ σου.

¹⁸ἀγαθὸν τὸ ἀντέχεσθαι σε ἐν τούτῳ,

καὶ γε ἀπὸ τούτου μὴ ἀνῆς τὴν χεῖρά σου,

ὅτι φοβούμενος τὸν θεὸν ἔξελεύσεται τὰ πάντα.

¹⁹Η σοφία βοηθήσει τῷ σοφῷ

ὑπὲρ δέκα ἔξουσιάζοντας τοὺς ὅντας ἐν τῇ πόλει·

²⁰ὅτι ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν δίκαιος ἐν τῇ γῇ,

δος ποιήσει ἀγαθὸν καὶ οὐχ ἀμαρτήσεται.

²¹καὶ γε εἰς πάντας τοὺς λόγους, οὓς λαλήσουσιν,

μὴ θῆς καρδίαν σου,

ὅπως μὴ ἀκούσῃς τοῦ δούλου σου καταρωμένου σε,

²²ὅτι πλειστάκις πονηρεύσεται σε

καὶ καθόδους πολλὰς κακώσει καρδίαν σου,

ὅπως καὶ γε σὺ κατηράσω ἑτέρους.

²³Πάντα ταῦτα ἐπείρασα ἐν τῇ σοφίᾳ.

εἶπα Σοφισθήσομαι,

²⁴καὶ αὐτὴ ἐμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ μακρὰν ὑπὲρ ὁ ἥν,

καὶ βαθὺ βάθος, τίς εὑρήσει αὐτό;

²⁵ἐκύκλωσα ἐγώ, καὶ ἡ καρδία μου τοῦ γνῶναι

καὶ τοῦ κατασκέψασθαι καὶ ζητῆσαι σοφίαν καὶ ψῆφον

καὶ τοῦ γνῶναι ἀσεβοῦς ἀφροσύνην

καὶ σκληρίαν καὶ περιφοράν.

²⁶καὶ εὐρίσκω ἐγὼ πικρότερον ὑπὲρ θάνατον,

σὺν τὴν γυναικα, ἣτις ἔστιν θηρεύματα

καὶ σαγῆναι καρδία αὐτῆς,

δεσμοὶ χεῖρες αὐτῆς.

ἀγαθὸς πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ ἔξαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς,

καὶ ἀμαρτάνων συλλημφθήσεται ἐν αὐτῇ.

²⁷ἰδὲ τοῦτο εὔρον, εἶπεν ὁ Ἐκκλησιαστής,

μία τῇ μιᾷ τοῦ εὑρεῖν λογισμόν,

²⁸δν ἔτι ἐζήτησεν ἡ ψυχή μου καὶ οὐχ εὗρον·

ἄνθρωπον ἔνα ἀπὸ χιλίων εὗρον

καὶ γυναικα ἐν πᾶσι τούτοις οὐχ εὗρον.

²⁹πλὴν ἴδε τοῦτο εὗρον, δὲ ποίησεν ὁ θεὸς

σὺν τὸν ἄνθρωπον εὑθῆ,

καὶ αὐτοὶ ἐζήτησαν λογισμοὺς πολλούς.

8 ¹Τίς οἶδεν σοφούς; καὶ τίς οἶδεν λύσιν ρήματος;

σοφίᾳ ἀνθρώπου φωτεῖ πρόσωπον αὐτοῦ,

καὶ ἀναιδῆς προσώπῳ αὐτοῦ μισηθήσεται.

²στόμα βασιλέως φύλαξον

καὶ περὶ λόγου ὅρκου θεοῦ μὴ σπουδάσῃς·

³ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσῃ,

μὴ στῆς ἐν λόγῳ πονηρῷ·

ὅτι πᾶν, δὲ ἐὰν θελήσῃ, ποιήσει,

⁴καθὼς λαλεῖ βασιλεὺς ἔξουσιάζων,

καὶ τίς ἐρεῖ αὐτῷ Τί ποιήσεις;

⁵ο φυλάσσων ἐντολὴν οὐ γνώσεται ρῆμα πονηρόν,

καὶ καιρὸν κρίσεως γινώσκει καρδία σοφοῦ.

⁶ὅτι παντὶ πράγματι ἔστιν καιρὸς καὶ κρίσις,

ὅτι γνῶσις τοῦ ἀνθρώπου πολλὴ ἐπ' αὐτόν.

⁷ὅτι οὐκ ἔστιν γινώσκων τί τὸ ἐσόμενον,

ὅτι καθὼς ἔσται τίς ἀναγγελεῖ αὐτῷ;

⁸οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἔξουσιάζων ἐν πνεύματι

τοῦ κωλῦσαι σὺν τὸ πνεῦμα.

καὶ οὐκ ἔστιν ἔξουσία ἐν ἡμέρᾳ τοῦ θανάτου,

καὶ οὐκ ἔστιν ἀποστολὴ ἐν τῷ πολέμῳ,

καὶ οὐ διασώσει ἀσέβεια τὸν παρ' αὐτῆς.

⁹καὶ σὺν πᾶν τοῦτο εἶδον

καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου εἰς πᾶν ποίημα,

δὲ πεποίηται ὑπὸ τὸν ἥλιον,

τὰ ὅσα ἔξουσιάσατο δὲ ἄνθρωπος

ἐν ἀνθρώπῳ τοῦ κακῶσαι αὐτόν.

¹⁰καὶ τότε εἶδον ἀσέβεῖς εἰς τάφους εἰσαχθέντας,

καὶ ἐκ τόπου ἀγίου ἐπορεύθησαν

καὶ ἐπηνέθησαν ἐν τῇ πόλει,
ὅτι οὕτως ἐποίησαν.
καὶ γε τοῦτο ματαιότης.
¹¹ὅτι οὐκ ἔστιν γινομένη ἀντίρρησις
ἀπὸ τῶν ποιούντων τὸ πονηρὸν ταχύ·
διὰ τοῦτο ἐπληροφορήθη καρδία υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου
ἐν αὐτοῖς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρόν.
¹²ὅς ἡμαρτεν, ἐποίησεν τὸ πονηρὸν
ἀπὸ τότε καὶ ἀπὸ μακρότητος αὐτῷ·
ὅτι καὶ γε γινώσκω ἐγὼ
ὅτι ἔσται ἀγαθὸν τοῖς φοβουμένοις τὸν θεόν,
ὅπως φοβῶνται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.
¹³καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἔσται τῷ ἀσεβεῖ,
καὶ οὐ μακρυνεῖ ἡμέρας ἐν σκιᾷ
ὅς οὐκ ἔστιν φοβούμενος ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ.
¹⁴ἔστιν ματαιότης, ἢ πεποίηται ἐπὶ τῆς γῆς,
ὅτι εἰσὶ δίκαιοι ὅτι φθάνει πρὸς αὐτοὺς
ώς ποίημα τῶν ἀσεβῶν,
καὶ εἰσὶν ἀσεβεῖς ὅτι φθάνει πρὸς αὐτοὺς
ώς ποίημα τῶν δικαίων.
εἶπα ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης.
¹⁵καὶ ἐπήνεσα ἐγὼ σὺν τὴν εὔφροσύνην,
ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον
ὅτι εἰ μὴ τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι,
καὶ αὐτὸ συμπροσέσται αὐτῷ
ἐν μόχθῳ αὐτοῦ ἡμέρας ζωῆς αὐτοῦ,
ὅσας ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς ὑπὸ τὸν ἥλιον.
¹⁶Ἐν οἷς ἔδωκα τὴν καρδίαν μου τοῦ γνῶναι σοφίαν
καὶ τοῦ ἰδεῖν τὸν περισπασμὸν
τὸν πεποιημένον ἐπὶ τῆς γῆς,
ὅτι καὶ γε ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν νυκτὶ
ὑπνον ἐν ὁφθαλμοῖς αὐτοῦ οὐκ ἔστιν βλέπων,
¹⁷καὶ εἶδον σὺν πάντα τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ,
ὅτι οὐ δυνήσεται ἄνθρωπος

τοῦ εὔρεῖν σὺν τῷ ποίημα
τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον.
ὅσα ἀν μοχθήσῃ ὁ ἄνθρωπος τοῦ ζητῆσαι,
καὶ οὐχ εὔρήσει.
καὶ γε ὅσα ἀν εἴπη ὁ σοφὸς τοῦ γνῶναι,
οὐ δυνήσεται τοῦ εὔρεῖν.

9¹Οτι σὺν πᾶν τοῦτο ἔδωκα εἰς καρδίαν μου,
καὶ καρδία μου σὺν πᾶν εἶδεν τοῦτο,
ώς οἱ δίκαιοι καὶ οἱ σοφοὶ
καὶ ἐργασίαι αὐτῶν ἐν χειρὶ τοῦ θεοῦ,
καὶ γε ἀγάπην καὶ γε μῖσος οὐκ ἔστιν εἰδὼς ὁ ἄνθρωπος.
τὰ πάντα πρὸ προσώπου αὐτῶν,
²ματαιότης ἐν τοῖς πᾶσιν.
συνάντημα ἐν τῷ δικαίῳ καὶ τῷ ἀσεβεῖ,
τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ κακῷ
καὶ τῷ καθαρῷ καὶ τῷ ἀκαθάρτῳ
καὶ τῷ θυσιάζοντι καὶ τῷ μὴ θυσιάζοντι.
ώς ὁ ἀγαθός, ὡς ὁ ἀμαρτάνων.
ώς ὁ ὄμνύων, καθὼς ὁ τὸν ὅρκον φοβούμενος.
3τοῦτο πονηρὸν ἐν παντὶ πεποιημένῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον,
ὅτι συνάντημα ἐν τοῖς πᾶσιν.
καὶ γε καρδία σιῶν τοῦ ἀνθρώπου ἐπληρώθη πονηροῦ,
καὶ περιφέρεια ἐν καρδίᾳ αὐτῶν ἐν ζωῇ αὐτῶν,
καὶ ὀπίσω αὐτῶν πρὸς τοὺς νεκρούς.
4ὅτι τίς ὅς κοινωνεῖ πρὸς πάντας τοὺς ζῶντας;
ἔστιν ἐλπίς, ὅτι ὁ κύων ὁ ζῶν, αὐτὸς ἀγαθὸς
ὑπὲρ τὸν λέοντα τὸν νεκρόν.
5ὅτι οἱ ζῶντες γνώσονται ὅτι ἀποθανοῦνται,
καὶ οἱ νεκροὶ οὐκ εἰσιν γινώσκοντες οὐδέν.
καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἔτι μισθός,
ὅτι ἐπελήσθη ἡ μνήμη αὐτῶν.
6καὶ γε ἀγάπη αὐτῶν καὶ γε μῖσος αὐτῶν
καὶ γε ζῆλος αὐτῶν ἥδη ἀπώλετο,
καὶ μερὶς οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἔτι εἰς αἰῶνα

ἐν παντὶ τῷ πεποιημένῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον.

⁷Δεῦρο φάγε ἐν εὐφροσύνῃ ἄρτον σου
καὶ πίε ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ οἶνόν σου,
ὅτι ἥδη εὔδόκησεν ὁ θεὸς τὰ ποιήματά σου.
⁸ἐν παντὶ καιρῷ ἔστωσαν ἴμάτιά σου λευκά,
καὶ ἔλαιον ἐπὶ κεφαλήν σου μὴ ὑστερησάτω.
⁹ἰδὲ ζωὴν μετὰ γυναικός, ἡς ἡγάπησας,
πάσας ἡμέρας ζωῆς ματαιότητός σου
τὰς δοθείσας σοι ὑπὸ τὸν ἥλιον,
πάσας ἡμέρας ματαιότητός σου,
ὅτι αὐτὸς μερίς σου ἐν τῇ ζωῇ σου
καὶ ἐν τῷ μόχθῳ σου, ὃ σὺ μοχθεῖς ὑπὸ τὸν ἥλιον.
¹⁰πάντα, ὅσα ἂν εὕρῃ ἡ χείρ σου τοῦ ποιῆσαι,
ώς ἡ δύναμίς σου ποίησον,
ὅτι οὐκ ἔστιν ποίημα καὶ λογισμὸς καὶ γνῶσις
καὶ σοφία ἐν ἄδη, ὅπου σὺ πορεύῃ ἐκεῖ.

¹¹Ἐπέστρεψα καὶ εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον
ὅτι οὐ τοῖς κούφοις ὁ δρόμος
καὶ οὐ τοῖς δυνατοῖς ὁ πόλεμος
καὶ γε οὐ τοῖς σοφοῖς ἄρτος
καὶ γε οὐ τοῖς συνετοῖς πλοῦτος
καὶ γε οὐ τοῖς γινώσκουσιν χάρις,
ὅτι καιρὸς καὶ ἀπάντημα συναντήσεται τοῖς πᾶσιν αὐτοῖς.
¹²ὅτι καὶ γε οὐκ ἔγνω ὁ ἀνθρωπος τὸν καιρὸν αὐτοῦ.
ώς οἱ ἰχθύες οἱ θηρευόμενοι ἐν ἀμφιβλήστρῳ κακῷ
καὶ ώς ὅρνεα τὰ θηρευόμενα ἐν παγίδι,
ώς αὐτὰ παγιδεύονται οἱ νίοι τοῦ ἀνθρώπου
εἰς καιρὸν πονηρόν,
ὅταν ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω.

¹³Καί γε τοῦτο εἶδον σοφίαν ὑπὸ τὸν ἥλιον,
καὶ μεγάλη ἔστιν πρός με.
¹⁴πόλις μικρὰ καὶ ἄνδρες ἐν αὐτῇ ὀλίγοι,
καὶ ἔλθη ἐπ' αὐτὴν βασιλεὺς μέγας καὶ κυκλώσῃ αὐτὴν
καὶ οἰκοδομήσῃ ἐπ' αὐτὴν χάρακας μεγάλους.

¹⁵καὶ εὕρῃ ἐν αὐτῇ ἄνδρα πένητα σοφόν,
καὶ διασώσει αὐτὸς τὴν πόλιν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ.
καὶ ἀνθρωπος οὐκ ἐμνήσθη σὺν τοῦ ἀνδρὸς τοῦ πένητος ἐκείνου.
¹⁶καὶ εἶπα ἐγώ Ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ δύναμιν.
καὶ σοφία τοῦ πένητος ἔξουδενωμένη,
καὶ λόγοι αὐτοῦ οὐκ εἰσιν ἀκουόμενοι.
¹⁷λόγοι σοφῶν ἐν ἀναπαύσει ἀκούονται
ὑπὲρ κραυγὴν ἔξουσιαζόντων ἐν ἀφροσύναις.
¹⁸ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ σκεύη πολέμου,
καὶ ἀμαρτάνων εἰς ἀπολέσει ἀγαθωσύνην πολλήν.

10 ¹Μυῖαι θανατοῦσαι σαπριοῦσιν σκευασίαν ἐλαίου ἡδύσματος·
τίμιον δλίγον σοφίας ὑπὲρ δόξαν ἀφροσύνης μεγάλης.

²καρδία σοφοῦ εἰς δεξιὸν αὐτοῦ,
καὶ καρδία ἀφρονος εἰς ἀριστερὸν αὐτοῦ.
³καὶ γε ἐν ὁδῷ ὅταν ἀφρων πορεύηται,
καρδία αὐτοῦ ὑστερήσει,
καὶ ἀ λογιεῖται πάντα ἀφροσύνη ἐστίν.

⁴ἔὰν πνεῦμα τοῦ ἔξουσιαζοντος ἀναβῇ ἐπὶ σέ,
τόπον σου μὴ ἀφῆσ,
ὅτι ἴαμα καταπαύσει ἀμαρτίας μεγάλας.

⁵ἔστιν πονηρία, ἣν εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
ώς ἀκούσιον, ὃ ἔξηλθεν ἀπὸ προσώπου τοῦ ἔξουσιαζοντος.
⁶ἔδόθη ὁ ἀφρων ἐν ὑψεσι μεγάλοις,
καὶ πλούσιοι ἐν ταπεινῷ καθήσονται.
⁷εἶδον δούλους ἐφ' ἵππους
καὶ ἄρχοντας πορευομένους ώς δούλους ἐπὶ τῆς γῆς.

⁸ὁ ὀρύσσων βόθρον ἐν αὐτῷ ἐμπεσεῖται,
καὶ καθαιροῦντα φραγμόν, δήξεται αὐτὸν ὄφις.
⁹ἔξαίρων λίθους διαπονηθήσεται ἐν αὐτοῖς,
σχίζων ξύλα κινδυνεύσει ἐν αὐτοῖς.

¹⁰ἔὰν ἐκπέσῃ τὸ σιδήριον,
καὶ αὐτὸς πρόσωπον ἐτάραξεν,
καὶ δυνάμεις δυναμώσει,
καὶ περιστεία τοῦ ἀνδρείου σοφία.

¹¹έὰν δάκη ὁ ὄφις ἐν οὐ ψιθυρισμῷ,
καὶ οὐκ ἔστιν περισσεία τῷ ἐπάδοντι.

¹²λόγοι στόματος σοφοῦ χάρις,
καὶ χείλη ἀφρονος καταποντιοῦσιν αὐτόν.

¹³ἀρχὴ λόγων στόματος αὐτοῦ ἀφροσόνη,
καὶ ἐσχάτη στόματος αὐτοῦ περιφέρεια πονηρά·
¹⁴καὶ ὁ ἀφρων πληθύνει λόγους.

οὐκ ἔγνω ὁ ἀνθρωπος τί τὸ γενόμενον,
καὶ τί τὸ ἐσόμενον ὅπίσω αὐτοῦ, τίς ἀναγγελεῖ αὐτῷ;
¹⁵μόχθος τῶν ἀφρόνων κοπώσει αὐτούς,
δς οὐκ ἔγνω τοῦ πορευθῆναι εἰς πόλιν.

¹⁶οὐαὶ σοι, πόλις, ἡς ὁ βασιλεὺς σου νεώτερος
καὶ οἱ ἀρχοντές σου ἐν πρωίᾳ ἐσθίουσιν.
¹⁷μακαρία σύ, γῆ, ἡς ὁ βασιλεὺς σου υἱὸς ἐλευθέρων
καὶ οἱ ἀρχοντές σου πρὸς καιρὸν φάγονται ἐν δυνάμει
καὶ οὐκ αἰσχυνθήσονται.

¹⁸ἐν ὀκνηρίαις ταπεινωθήσεται ἡ δόκωσις,
καὶ ἐν ἀργίᾳ χειρῶν στάξει ἡ οἰκία.

¹⁹εἰς γέλωτα ποιοῦσιν ἄρτον,
καὶ οἶνος εὐφραίνει ζῶντας,
καὶ τοῦ ἀργυρίου ἐπακούσεται σὺν τὰ πάντα.

²⁰καὶ γε ἐν συνειδήσει σου βασιλέα μὴ καταράσῃ,
καὶ ἐν ταμείοις κοιτώνων σου μὴ καταράσῃ πλούσιον·
ὅτι πετεινὸν τοῦ οὐρανοῦ ἀποίσει σὺν τὴν φωνήν,
καὶ ὁ ἔχων τὰς πτέρυγας ἀπαγγελεῖ λόγον.

11 ¹Απόστειλον τὸν ἄρτον σου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ὕδατος,
ὅτι ἐν πλήθει τῶν ἡμερῶν εὔρήσεις αὐτόν.
²δὸς μερίδα τοῖς ἐπτὰ καὶ γε τοῖς ὀκτώ,
ὅτι οὐ γινώσκεις τί ἔσται πονηρὸν ἐπὶ τὴν γῆν.

³έὰν πληρωθῶσιν τὰ νέφη ὑετοῦ,
ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχέουσιν.
καὶ ἔὰν πέσῃ ξύλον ἐν τῷ νότῳ καὶ ἔὰν ἐν τῷ βορρᾷ,
τόπῳ, οὗ πεσεῖται τὸ ξύλον, ἐκεῖ ἔσται.
⁴τηρῶν ἄνεμον οὐ σπερεῖ,

καὶ βλέπων ἐν ταῖς νεφέλαις οὐ θερίσει,
5ἐν οἷς οὐκ ἔστιν γινώσκων τίς ἡ ὁδὸς τοῦ πνεύματος.

ώς ὁστᾶ ἐν γαστρὶ τῆς κυοφορούσης,
οὕτως οὐ γνώσῃ τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ,
ὅσα ποιήσει σὺν τὰ πάντα.

6ἐν πρωίᾳ σπεῖρον τὸ σπέρμα σου,
καὶ εἰς ἑσπέραν μὴ ἀφέτω ἡ χείρ σου,
ὅτι οὐ γινώσκεις ποῖον στοιχήσει, ἢ τοῦτο ἢ τοῦτο,
καὶ ἐὰν τὰ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀγαθά.

7καὶ γλυκὺ τὸ φῶς καὶ ἀγαθὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς
τοῦ βλέπειν σὺν τὸν ἥλιον.

8ὅτι καὶ ἐὰν ἔτη πολλὰ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος,
ἐν πᾶσιν αὐτοῖς εὐφρανθήσεται
καὶ μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τοῦ σκότους,
ὅτι πολλαὶ ἔσονται.
πᾶν τὸ ἔρχόμενον ματαιότης.

9Εὐφραίνου, νεανίσκε, ἐν νεότητί σου,
καὶ ἀγαθυνάτω σε ἡ καρδία σου ἐν ἡμέραις νεότητός σου,
καὶ περιπάτει ἐν ὁδοῖς καρδίας σου
καὶ ἐν ὁράσει ὀφθαλμῶν σου
καὶ γνῶθι ὅτι ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἄξει σε ὁ θεὸς ἐν κρίσει.

10καὶ ἀπόστησον θυμὸν ἀπὸ καρδίας σου
καὶ παράγαγε πονηρίαν ἀπὸ σαρκός σου,
ὅτι ἡ νεότης καὶ ἡ ἄνοια ματαιότης.

12¹καὶ μνήσθητι τοῦ κτίσαντός σε
ἐν ἡμέραις νεότητός σου,
ἔως ὅτου μὴ ἔλθωσιν ἡμέραι τῆς κακίας
καὶ φθάσωσιν ἔτη, ἐν οἷς ἐρεῖς
Οὐκ ἔστιν μοι ἐν αὐτοῖς θέλημα.

2ἔως οὖ μὴ σκοτισθῇ ὁ ἥλιος καὶ τὸ φῶς
καὶ ἡ σελήνη καὶ οἱ ἀστέρες,
καὶ ἐπιστρέψωσιν τὰ νέφη ὅπιστα τοῦ οὐρανοῦ.
3ἐν ἡμέρᾳ, ἢ ἐὰν σαλευθῶσιν φύλακες τῆς οἰκίας
καὶ διαστραφῶσιν ἄνδρες τῆς δυνάμεως,

καὶ ἥργησαν αἱ ἀλήθουςαι, ὅτι ὡλιγώθησαν,
καὶ σκοτάσουσιν αἱ βλέπουσαι ἐν ταῖς ὁπαῖς.

⁴καὶ κλείσουσιν θύρας ἐν ἀγορᾷ
ἐν ἀσθενείᾳ φωνῆς τῆς ἀληθούσης,
καὶ ἀναστήσεται εἰς φωνὴν τοῦ στρουθίου,
καὶ ταπεινωθήσονται πᾶσαι αἱ θυγατέρες τοῦ ἄσματος.

⁵καὶ γε ἀπὸ ὑψους ὅψονται, καὶ θάμβοι ἐν τῇ ὁδῷ.
καὶ ἀνθήσῃ τὸ ἀμύγδαλον,

καὶ παχυνθῆ ἡ ἀκρίς,
καὶ διασκεδασθῆ ἡ κάππαρις,
ὅτι ἐπορεύθη ὁ ἄνθρωπος εἰς οἶκον αἰῶνος αὐτοῦ,

καὶ ἐκύκλωσαν ἐν ἀγορᾷ οἱ κοπτόμενοι.

⁶ἔως ὅτου μὴ ἀνατραπῇ σχοινίον τοῦ ἀργυρίου,

καὶ συνθλιβῇ ἀνθέμιον τοῦ χρυσίου,

καὶ συντριβῇ ὑδρία ἐπὶ τὴν πηγήν,

καὶ συντροχάσῃ ὁ τροχὸς ἐπὶ τὸν λάκκον,

⁷καὶ ἐπιστρέψῃ ὁ χοῦς ἐπὶ τὴν γῆν, ὡς ἦν,

καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν θεόν, ὃς ἔδωκεν αὐτό.

⁸ματαιότης ματαιοτήτων, εἴπεν ὁ Ἐκκλησιαστής,

τὰ πάντα ματαιότης.

⁹Καὶ περισσὸν ὅτι ἐγένετο Ἐκκλησιαστῆς σοφός,

ἵτι ἐδίδαξεν γνῶσιν σὺν τὸν λαόν,

καὶ οὓς ἐξιχνιάσεται κόσμιον παραβολῶν.

¹⁰πολλὰ ἐζήτησεν Ἐκκλησιαστῆς

τοῦ εὑρεῖν λόγους θελήματος

καὶ γεγραμμένον εὐθύτητος, λόγους ἀληθείας.

¹¹Λόγοι σοφῶν ὡς τὰ βούκεντρα

καὶ ὡς ἥλοι πεφυτευμένοι,

οἱ παρὰ τῶν συναγμάτων ἐδόθησαν

ἐκ ποιμένος ἐνὸς καὶ περισσὸν ἐξ αὐτῶν.

¹²υἱέ μου, φύλαξαι ποιῆσαι βιβλία πολλά.

οὐκ ἔστιν περασμός, καὶ μελέτη πολλὴ κόπωσις σαρκός.

¹³Τέλος λόγου τὸ πᾶν ἀκούεται

Τὸν θεὸν φοβοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φύλασσε,

ὅτι τοῦτο πᾶς ὁ ἄνθρωπος.

¹⁴ὅτι σὺν πᾶν τὸ ποίημα ὁ θεὸς ἀξεῖ εὐ κρίσει
ἐν παντὶ παρεωραμένῳ,
ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν πονηρόν.

ΑΣΜΑ

1 ῬΑισμα ἀσμάτων, ὃ ἔστιν τῷ Σαλωμῶν.

²Φιλησάτω με ἀπὸ φιλημάτων στόματος αὐτοῦ,
ὅτι ἀγαθοὶ μαστοί σου ὑπὲρ οἶνον,
³καὶ ὁσμὴ μύρων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα,
μύρον ἐκκενωθὲν ὄνομά σου.
διὰ τοῦτο νεάνιδες ἡγάπησάν σε,
⁴εἴλκυσάν σε,
δπίσω σου εἰς ὁσμὴν μύρων σου δραμοῦμεν.

Εἰσήνεγκέν με ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ταμιεῖον αὐτοῦ.
Ἄγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν σοί,
ἀγαπήσομεν μαστούς σου ὑπὲρ οἶνον.
εὐθύτης ἡγάπησέν σε.

⁵Μέλαινά είμι καὶ καλή,
θυγατέρες Ιερουσαλημ,
ώς σκηνώματα Κηδαρ, ώς δέρρεις Σαλωμῶν.
⁶μὴ βλέψητέ με, ὅτι ἐγώ είμι μεμελανωμένη,
ὅτι παρέβλεψέν με ὁ ἥλιος.
νίοι μητρός μου ἐμαχέσαντο ἐν ἐμοί,
ζθεντό με φυλάκισταν ἐν ἀμπελῶσιν.
ἀμπελῶνα ἐμὸν οὐκ ἐφύλαξα.

⁷Ἀπάγγειλόν μοι, δν ἡγάπησεν ἡ ψυχή μου,
ποῦ ποιμαίνεις, ποῦ κοιτάζεις ἐν μεσημβρίᾳ,
μήποτε γένωμαι ώς περιβαλλομένη ἐπ' ἀγέλαις ἐταίρων σου.
⁸Ἐὰν μὴ γνῶς σεαυτήν, ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν,
ἔξελθε σὺ ἐν πτέρναις τῶν ποιμνίων
καὶ ποίμαινε τὰς ἐρίφους σου

ἐπὶ σκηνώμασιν τῶν ποιμένων.

⁹Τῇ ἵππῳ μου ἐν ἄρμασιν Φαραὼ
ώμοιώσά σε, ἡ πλησίον μου.

¹⁰τί ὥραιώθησαν σιαγόνες σου ὡς τρυγόνες,
τράχηλός σου ὡς ὄρμίσκοι;
¹¹όμοιώματα χρυσίου ποιήσομέν σοι
μετὰ στιγμάτων τοῦ ἀργυρίου.

¹²Ἐως οὗ ὁ βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσει αὐτοῦ,
νάρδος μου ἔδωκεν ὀσμὴν αὐτοῦ.

¹³ἀπόδεσμος τῆς στακτῆς ἀδελφιδός μου ἐμοί,
ἀνὰ μέσον τῶν μαστῶν μου αὐλισθήσεται.
¹⁴βότρυς τῆς κύπρου ἀδελφιδός μου ἐμοὶ¹
ἐν ἀμπελῶσιν Εγγαδδί.

¹⁵Ιδοὺ εἴ καλή, ἡ πλησίον μου,
ἰδοὺ εἴ καλή, ὁ φθαλμοί σου περιστεραί.

¹⁶Ιδοὺ εἴ καλός, ὁ ἀδελφιδός μου, καὶ γε ὥραῖος·
πρὸς κλίνη ἡμῶν σύσκιος,
¹⁷δοκοὶ οἴκων ἡμῶν κέδροι,
φατνώματα ἡμῶν κυπάρισσοι.

2 ¹Ἐγὼ ἄνθος τοῦ πεδίου,
κρίνον τῶν κοιλάδων.

²Ως κρίνον ἐν μέσω ἀκανθῶν,
οὔτως ἡ πλησίον μου ἀνὰ μέσον τῶν θυγατέρων.

³Ως μῆλον ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ,
οὔτως ἀδελφιδός μου ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν.
ἐν τῇ σκιᾳ αὐτοῦ ἐπεθύμησα καὶ ἐκάθισα,
καὶ καρπὸς αὐτοῦ γλυκὺς ἐν λάρυγγί μου.

⁴Εἰσαγάγετέ με εἰς οἴκον τοῦ οἴνου,
τάξατε ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην.

⁵στηρίσατέ με ἐν ἀμόραις,
στοιβάσατέ με ἐν μήλοις, ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγώ.

⁶εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλήν μου,
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήμψεται με.

⁷ἄρκιστα ὑμᾶς, θυγατέρες Ιερουσαλημ,

ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἴσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,
ἐὰν ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην, ἔως οὗ θελήσῃ.

⁸Φωνὴ ἀδελφιδοῦ μου·

ἰδοὺ οὗτος ἥκει πηδῶν ἐπὶ τὰ ὅρη
διαλλόμενος ἐπὶ τοὺς βουνούς.

⁹ὅμοιός ἐστιν ἀδελφιδός μου τῇ δορκάδι
ἥ νεβρῷ ἐλάφων ἐπὶ τὰ ὅρη Βαιθηλ.

ἰδοὺ οὗτος ἔστηκεν ὅπίσω τοῦ τοίχου ἡμῶν
παρακύπτων διὰ τῶν θυρίδων
ἐκκύπτων διὰ τῶν δικτύων.

¹⁰ἀποκρίνεται ἀδελφιδός μου καὶ λέγει μοι

Ἄναστα ἐλθέ, ἡ πλησίον μου, καλή μου, περιστερά μου,

¹¹ὅτι ἴδοὺ ὁ χειμῶν παρῆλθεν,
ὁ οὔτος ἀπῆλθεν, ἐπορεύθη ἑαυτῷ,

¹²τὰ ἄνθη ὥφθη ἐν τῇ γῇ,
καιρὸς τῆς τομῆς ἔφθακεν,
φωνὴ τοῦ τρυγόνος ἡκούσθη ἐν τῇ γῇ ἡμῶν,

¹³ἡ συκῆ ἐξήνεγκεν ὀλύνθους αὐτῆς,
αἱ ἄμπελοι κυπρίζουσιν, ἔδωκαν ὀσμήν.

ἀνάστα ἐλθέ, ἡ πλησίον μου, καλή μου, περιστερά μου,

¹⁴καὶ ἐλθὲ σύ, περιστερά μου ἐν σκέπῃ τῆς πέτρας
ἔχόμενα τοῦ προτειχίσματος,

δεῖξόν μοι τὴν ὄψιν σου
καὶ ἀκούτισόν με τὴν φωνήν σου,
ὅτι ἡ φωνή σου ἡδεῖα, καὶ ἡ ὄψις σου ὠραία.

¹⁵Πιάσατε ἡμῖν ἀλώπεκας
μικροὺς ἀφανίζοντας ἀμπελῶνας,
καὶ αἱ ἄμπελοι ἡμῶν κυπρίζουσιν.

¹⁶Ἀδελφιδός μου ἐμοί, κάγὼ αὐτῷ,
ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις,

¹⁷ἔως οὗ διαπνεύσῃ ἡ ἡμέρα καὶ κινηθῶσιν αἱ σκιαί.
ἀπόστρεψον ὁμοιώθητι σύ, ἀδελφιδέ μου,
τῷ δόρκωνι ἥ νεβρῷ ἐλάφων
ἐπὶ ὅρη κοιλωμάτων.

3 Ἡπὶ κοίτην μου ἐν νυξὶν
ἔζήτησα ὃν ἡγάπησεν ἡ ψυχή μου,
ἔζήτησα αὐτὸν καὶ οὐχ εὗρον αὐτόν,
ἐκάλεσα αὐτόν, καὶ οὐχ ὑπήκουσέν μου.
4 ἀναστήσομαι δὴ καὶ κυκλώσω ἐν τῇ πόλει
ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἐν ταῖς πλατείαις
καὶ ζητήσω ὃν ἡγάπησεν ἡ ψυχή μου.
ἔζήτησα αὐτὸν καὶ οὐχ εὗρον αὐτόν.
5 εὗροσάν με οἱ τηροῦντες οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει
Μὴ ὃν ἡγάπησεν ἡ ψυχή μου εἴδετε;
6 ὡς μικρὸν δτε παρῆλθον ἀπ' αὐτῶν,
ἔως οὕτον ὃν ἡγάπησεν ἡ ψυχή μου.
ἐκράτησα αὐτὸν καὶ οὐκ ἀφήσω αὐτόν,
ἔως οὕτον εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς οἶκον μητρός μου
καὶ εἰς ταμιεῖον τῆς συλλαβούσης με.
7 ὥρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ιερουσαλημ,
ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἴσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,
ἐὰν ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἡγάπην, ἔως ἂν θελήσῃ.
8 Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα ἀπὸ τῆς ἐρήμου
ώς στελέχη καπνοῦ τεθυμιαμένη
σμύρναν καὶ λίβανον ἀπὸ πάντων κονιορτῶν μυρεψοῦ;
9 Ιδοὺ ἡ κλίνη τοῦ Σαλωμῶν,
ἔξήκοντα δυνατοὶ κύκλῳ αὐτῆς
ἀπὸ δυνατῶν Ισραηλ,
10 πάντες κατέχοντες ρόμφαιαν
δεδιδαγμένοι πόλεμον,
ἀνὴρ ρόμφαια αὐτοῦ ἐπὶ μηρὸν αὐτοῦ
ἀπὸ θάμβους ἐν νυξὶν.
11 φορεῖον ἐποίησεν ἑαυτῷ ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν
ἀπὸ ξύλων τοῦ Λιβάνου,
12 στύλους αὐτοῦ ἐποίησεν ἀργύριον
καὶ ἀνάκλιτον αὐτοῦ χρύσεον,
ἐπίβασις αὐτοῦ πορφυρᾶ,
ἐντὸς αὐτοῦ λιθόστρωτον,

ἀγάπην ἀπὸ θυγατέρων Ιερουσαλημ.

¹¹εξέλθατε καὶ ἵδετε
ἐν τῷ βασιλεῖ Σαλωμῶν
ἐν τῷ στεφάνῳ, ὃ ἐστεφάνωσεν αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ
ἐν ἡμέρᾳ νυμφεύσεως αὐτοῦ
καὶ ἐν ἡμέρᾳ εὐφροσύνης καρδίας αὐτοῦ.

4 ¹Ιδοὺ εἴ καλή, ἡ πλησίον μου, ίδού εἴ καλή.
όφθαλμοί σου περιστεραὶ
ἐκτὸς τῆς σιωπήσεώς σου.
τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν,
αἱ ἀπεκαλύφθησαν ἀπὸ τοῦ Γαλααδ.
²οδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων,
αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ,
αἱ πᾶσαι διδυμεύουσαι,
καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς.
³ώς σπαρτίον τὸ κόκκινον χείλη σου,
καὶ ἡ λαλιά σου ὥραιά.
ώς λέπυρον τῆς ρόας μῆλόν σου
ἐκτὸς τῆς σιωπήσεώς σου.
⁴ώς πύργος Δαυιδ τράχηλός σου
ὅ φκοδομημένος εἰς θαλπιωθ.
χῖλιοι θυρεοὶ κρέμανται ἐπ' αὐτόν,
πᾶσαι βολίδες τῶν δυνατῶν.
⁵δύο μαστοί σου ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος
οἱ νεμόμενοι ἐν κρίνοις.

⁶ἔως οὗ διαπνεύσῃ ἡ ἡμέρα καὶ κινηθῶσιν αἱ σκιαί,
πορεύσομαι ἐμαυτῷ πρὸς τὸ δρός τῆς σμύρνης
καὶ πρὸς τὸν βουνὸν τοῦ Λιβάνου.

⁷ὅλη καλὴ εἴ, ἡ πλησίον μου, καὶ μῶμος οὐκ ἔστιν ἐν σοί.
⁸Δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου, νύμφη, δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου.
ἐλεύσῃ καὶ διελεύσῃ ἀπὸ ἀρχῆς πίστεως,
ἀπὸ κεφαλῆς Σανιρ καὶ Ερμων,
ἀπὸ μανδρῶν λεόντων, ἀπὸ ὄρέων παρδάλεων.
⁹Εκαρδίωσας ἡμᾶς, ἀδελφή μου νύμφη,

έκαρδίωσας ἡμᾶς ἐνὶ ἀπὸ ὁφθαλμῶν σου,
ἐν μιᾷ ἐνθέματι τραχήλου σου.

¹⁰τί ἐκαλλιώθησαν μαστοί σου, ἀδελφή μου νύμφη,
τί ἐκαλλιώθησαν μαστοί σου ἀπὸ οἴνου;
καὶ ὅσμὴ ἴματίων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα.

¹¹κηρίον ἀποστάζουσιν χεῖλη σου, νύμφη,
μέλι καὶ γάλα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν σου,
καὶ ὅσμὴ ἴματίων σου ὡς ὅσμὴ Λιβάνου.

¹²Κῆπος κεκλεισμένος ἀδελφή μου νύμφη,
κῆπος κεκλεισμένος, πηγὴ ἐσφραγισμένη.

¹³ἀποστολαί σου παράδεισος ῥῶν μετὰ καρποῦ ἀκροδρύων,
κύπροι μετὰ νάρδων,

¹⁴νάρδος καὶ κρόκος,
κάλαμος καὶ κιννάμωμον
μετὰ πάντων ξύλων τοῦ Λιβάνου,
σμύρνα αλωθ μετὰ πάντων πρώτων μύρων,
¹⁵πηγὴ κήπων, φρέαρ ὕδατος ζῶντος
καὶ ῥοιζοῦντος ἀπὸ τοῦ Λιβάνου.

¹⁶Ἐξεγέρθητι, βορρᾶ, καὶ ἔρχου, νότε,
διάπνευσον κῆπόν μου, καὶ ῥευσάτωσαν ἀρώματά μου.
καταβήτω ἀδελφιδός μου εἰς κῆπον αὐτοῦ
καὶ φαγέτω καρπὸν ἀκροδρύων αὐτοῦ.

5 ¹Εἰσῆλθον εἰς κῆπόν μου, ἀδελφή μου νύμφη,
ἐτρύγησα σμύρναν μου μετὰ ἀρωμάτων μου,
ἔφαγον ἄρτον μου μετὰ μέλιτός μου,
ἔπιον οἶνόν μου μετὰ γάλακτός μου.
φάγετε, πλησίοι, καὶ πίετε καὶ μεθύσθητε, ἀδελφοί,

²Ἐγὼ καθεύδω, καὶ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ.
φωνὴ ἀδελφιδοῦ μου, κρούει ἐπὶ τὴν θύραν
Ἄνοιξόν μοι, ἀδελφή μου, ἡ πλησίον μου,
περιστερά μου, τελεία μου,
ὅτι ἡ κεφαλή μου ἐπλήσθη δρόσου
καὶ οἱ βόστρυχοί μου ψεκάδων νυκτός.
³Ἐξεδυσάμην τὸν χιτῶνά μου, πᾶς ἐνδύσωμαι αὐτόν;

ἐνιψάμην τοὺς πόδας μου, πῶς μολυνῶ αὐτούς;
⁴ἀδελφιδός μου ἀπέστειλεν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὥπης,
καὶ ἡ κοιλία μου ἐθροήθη ἐπ' αὐτόν.
⁵ἀνέστην ἐγὼ ἀνοίξαι τῷ ἀδελφιδῷ μου,
χεῖρές μου ἔσταξαν σμύρναν,
δάκτυλοί μου σμύρναν πλήρη
ἐπὶ χεῖρας τοῦ κλείθρου.
⁶ἥνοιξα ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου,
ἀδελφιδός μου παρῆλθεν.
Ψυχή μου ἐξῆλθεν ἐν λόγῳ αὐτοῦ,
ἐζήτησα αὐτὸν καὶ οὐχ εὗρον αὐτόν,
ἐκάλεσα αὐτόν, καὶ οὐχ ὑπήκουσέν μου.
⁷εὔροσάν με οἱ φύλακες οἵ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει,
ἐπάταξάν με, ἐτραυμάτισάν με,
ἥραν τὸ θέριστρόν μου ἀπ' ἐμοῦ φύλακες τῶν τειχέων.
⁸ώρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ιερουσαλημ,
ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἄγροῦ,
ἐὰν εὕρητε τὸν ἀδελφιδόν μου, τί ἀπαγγείλητε αὐτῷ;
ὅτι τετρωμένη ἀγάπης εἰμὶ ἐγώ.
⁹Τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφιδοῦ, ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν,
τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφιδοῦ, ὅτι οὕτως ὥρκισας ἡμᾶς;
¹⁰Ἀδελφιδός μου λευκὸς καὶ πυρρός,
ἐκλελοχισμένος ἀπὸ μυριάδων.
¹¹κεφαλὴ αὐτοῦ χρυσίον καὶ φαῖ,
βόστρυχοι αὐτοῦ ἐλάται, μέλανες ὡς κόραξ,
¹²ὁφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς περιστεραὶ ἐπὶ πληρώματα ὑδάτων
λελουσμέναι ἐν γάλακτι
καθήμεναι ἐπὶ πληρώματα ὑδάτων,
¹³σιαγόνες αὐτοῦ ὡς φιάλαι τοῦ ἀρώματος φύουσαι μυρεψικά,
χείλη αὐτοῦ κρίνα στάζοντα σμύρναν πλήρη,
¹⁴χεῖρες αὐτοῦ τορευταὶ χρυσαῖ πεπληρωμέναι θαρσις,
κοιλία αὐτοῦ πυξίον ἐλεφάντινον ἐπὶ λίθου σαπφείρου,
¹⁵κνῆμαι αὐτοῦ στῦλοι μαρμάρινοι
τεθεμελιωμένοι ἐπὶ βάσεις χρυσᾶς,

εῖδος αὐτοῦ ὡς Λίβανος, ἐκλεκτὸς ὡς κέδροι,
¹⁶φάρυγξ αὐτοῦ γλυκασμοὶ καὶ ὅλος ἐπιθυμία.
οὗτος ἀδελφιδός μου,
καὶ οὗτος πλησίον μου, θυγατέρες Ιερουσαλημ.

6 ¹Ποῦ ἀπῆλθεν ὁ ἀδελφιδός σου, ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν;
ποῦ ἀπέβλεψεν ὁ ἀδελφιδός σου;
καὶ ζητήσομεν αὐτὸν μετὰ σοῦ.
²Ἀδελφιδός μου κατέβη εἰς κῆπον αὐτοῦ
εἰς φιάλας τοῦ ἀρώματος
ποιμαίνειν ἐν κήποις καὶ συλλέγειν κρίνα.
³ἔγω τῷ ἀδελφιδῷ μου, καὶ ἀδελφιδός μου ἔμοι
ὅ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις.

⁴Καλὴ εἴ, ἡ πλησίον μου, ὡς εύδοκία,
ώραια ὡς Ιερουσαλημ,
θάμβος ὡς τεταγμέναι.
⁵ἀπόστρεψον δόφθαλμούς σου ἀπεναντίον μου,
ὅτι αὐτοὶ ἀνεπτέρωσάν με.
τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν,
αἱ ἀνεφάνησαν ἀπὸ τοῦ Γαλααδ.
⁶δόδοντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων,
αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ,
αἱ πᾶσαι διδυμεύουσαι,
καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς.
⁷ώς σπαρτίον τὸ κόκκινον χείλη σου,
καὶ ἡ λαλιά σου ὠραιά.
ώς λέπυρον τῆς ρόας μῆλόν σου
ἐκτὸς τῆς σιωπήσεώς σου.

⁸Εξήκοντά εἰσιν βασίλισσαι, καὶ ὄγδοήκοντα παλλακαί,
καὶ νεάνιδες ᾳν οὐκ ἔστιν ἀριθμός.
⁹μία ἔστιν περιστερά μου, τελεία μου,
μία ἔστιν τῇ μητρὶ αὐτῆς,
ἐκλεκτή ἔστιν τῇ τεκούσῃ αὐτῆς.
εἰδοσαν αὐτὴν θυγατέρες καὶ μακαριοῦσιν αὐτήν,
βασίλισσαι καὶ παλλακαὶ καὶ αἰνέσουσιν αὐτήν.

¹⁰Τίς αὕτη ἡ ἐκκύπτουσα ὥσει ὅρθρος,
καλὴ ὡς σελήνη, ἐχλεκτὴ ὡς ὁ ἥλιος,
θάμβος ὡς τεταγμέναι;

¹¹Εἰς κῆπον καρύας κατέβην ἵδεῖν ἐν γενήμασιν τοῦ χειμάρρου,
ἵδεῖν εὶς ἥνθησεν ἡ ἄμπελος,
ἐξήνθησαν αἱ ρόαι·
ἔκει δώσω τοὺς μαστούς μου σοί.

¹²οὐκ ἔγνω ἡ ψυχή μου· ἔθετό με ἄρματα Αμιναδαβ.

7 ¹Ἐπίστρεφε ἐπίστρεφε, ἡ Σουλαμίτις,
ἐπίστρεφε ἐπίστρεφε, καὶ ὀψόμεθα ἐν σοί.

Τί ὅψεσθε ἐν τῇ Σουλαμίτιδι;
ἡ ἐρχομένη ὡς χοροὶ τῶν παρεμβολῶν.

²Τί ὡραιώθησαν διαβήματά σου ἐν ὑποδήμασιν,

θύγατερ Ναδαβ;

ῥυθμοὶ μηρῶν σου ὅμοιοι ὁρμίσκοις
ἔργω χειρῶν τεχνίτου.

³ὅμφαλός σου κρατήρ τορευτὸς

μὴ ὑστερούμενος κρᾶμα·

κοιλία σου θημωνιὰ σίτου πεφραγμένη ἐν κρίνοις.

⁴δύο μαστοί σου ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος.

⁵τράχηλός σου ὡς πύργος ἐλεφάντινος.

όφθαλμοί σου ὡς λίμναι ἐν Εσεβων

ἐν πύλαις θυγατρὸς πολλῶν.

μυκτήρ σου ὡς πύργος τοῦ Λιβάνου

σκοπεύων πρόσωπον Δαμασκοῦ.

⁶κεφαλή σου ἐπὶ σὲ ὡς Κάρμηλος,

καὶ πλόκιον κεφαλῆς σου ὡς πορφύρα,

βασιλεὺς δεδεμένος ἐν παραδρομαῖς.

⁷Τί ὡραιώθης καὶ τί ἡδύνθης,

ἀγάπη, ἐν τρυφαῖς σου;

⁸τοῦτο μέγεθός σου ὡμοιώθη τῷ φοίνικι

καὶ οἱ μαστοί σου τοῖς βότρυσιν.

⁹εἶπα Ἄναβήσομαι ἐν τῷ φοίνικι,

κρατήσω τῶν ὑψεων αὐτοῦ,

καὶ ἔσονται δὴ μαστοί σου ὡς βότρυες τῆς ἀμπέλου
καὶ ὁσμὴ ρινός σου ὡς μῆλα
¹⁰καὶ λάρυγξ σου ὡς οἶνος ὁ ἀγαθὸς
πορευόμενος τῷ ἀδελφιδῷ μου εἰς εὐθύτητα
ἴκανούμενος χείλεσίν μου καὶ ὁδοῦσιν.

11' Εγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου,
καὶ ἐπ' ἐμὲ ἡ ἐπιστροφὴ αὐτοῦ.
¹²Ἐλθέ, ἀδελφιδέ μου, ἔξελθωμεν εἰς ἀγρόν,
αὐλισθῶμεν ἐν κώμαις.
¹³Ὀρθρίσωμεν εἰς ἀμπελῶνας,
ἴδωμεν εἰ ἥνθησεν ἡ ἄμπελος,
ἥνθησεν ὁ κυπρισμός, ἥνθησαν αἱ ρόαι.
ἐκεῖ δῶσω τοὺς μαστούς μου σοί.
¹⁴Οἱ μανδραγόραι ἔδωκαν ὁσμήν,
καὶ ἐπὶ θύραις ἡμῶν πάντα ἀκρόδρυα,
νέα πρὸς παλαιά, ἀδελφιδέ μου, ἐτήρησά σοι.

8 ¹Τίς δῷ σε ἀδελφιδόν μου θηλάζοντα μαστοὺς μητρός μου;
εύροιςά σε ἔξω φιλήσω σε, καὶ γε οὐκ ἔξουδενώσουσίν μοι.
²Παραλήμψομαί σε, εἰσάξω σε εἰς οἶκον μητρός μου
καὶ εἰς ταμιεῖον τῆς συλλαβούσης με.
ποτιῶ σε ἀπὸ οἴνου τοῦ μυρεψικοῦ,
ἀπὸ νάματος ρόῶν μου.

³Εὔώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλήν μου,
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήμψεται με.
⁴Ὦρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ιερουσαλημ,
ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἴσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,
τί ἐγείρητε καὶ τί ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην, ἔως ἂν θελήσῃ.

⁵Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα λελευκανθισμένη
ἐπιστηριζομένη ἐπὶ τὸν ἀδελφιδὸν αὐτῆς;
‘Ὕπὸ μῆλον ἐξήγειρά σε.
ἐκεῖ ὡδίνησέν σε ἡ μήτηρ σου,
ἐκεῖ ὡδίνησέν σε ἡ τεκοῦσά σου.
⁶Θέεις με ὡς σφραγῖδα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου,
ὡς σφραγῖδα ἐπὶ τὸν βραχίονά σου.

ὅτι κραταιὰ ὡς θάνατος ἀγάπη,
σκληρὸς ὡς ἄδης ζῆλος.
περίπτερα αὐτῆς περίπτερα πυρός, φλόγες αὐτῆς·
7ύδωρ πολὺ οὐ δυνήσεται σβέσαι τὴν ἀγάπην,
καὶ ποταμοὶ οὐ συγκλύσουσιν αὐτήν.
ἔὰν δῷ ἀνὴρ τὸν πάντα βίον αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ,
ἐξουδενώσει ἐξουδενώσουσιν αὐτόν.

8Αδελφὴ νήμιν μικρὰ καὶ μαστοὺς οὐκ ἔχει.
τί ποιήσωμεν τῇ ἀδελφῇ νήμῶν
ἐν νήμέρᾳ, ἢ ἔὰν λαληθῇ ἐν αὐτῇ;
9εὶ τεῖχός ἐστιν, οἰκοδομήσωμεν ἐπ' αὐτῇ ἐπάλξεις ἀργυρᾶς·
καὶ εἰ θύρα ἐστίν, διαγράψωμεν ἐπ' αὐτῇ σανίδα κεδρίνην.

10Ἐγὼ τεῖχος, καὶ μαστοί μου ὡς πύργοι.
ἔγὼ νήμην ἐν ὁφθαλμοῖς αὐτοῦ ὡς εύρισκουσα εἰρήνην.

11Αμπελῶν ἐγενήθη τῷ Σαλωμῶν ἐν Βεελαμῶν.
ἔδωκεν τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ τοῖς τηροῦσιν,
ἀνὴρ οἴσει ἐν καρπῷ αὐτοῦ χιλίους ἀργυρίου.

12ἀμπελῶν μου ἐμὸς ἐνώπιόν μου.
οἱ χίλιοι σοί, Σαλωμῶν, καὶ οἱ διακόσιοι
τοῖς τηροῦσι τὸν καρπὸν αὐτοῦ.

13Ο καθήμενος ἐν κήποις,
έταιροι προσέχοντες τῇ φωνῇ σου· ἀκούτισόν με.

14Φύγε, ἀδελφιδέ μου, καὶ ὅμοιώθητι τῇ δορκάδι
ἢ τῷ νεβρῷ τῶν ἐλάφων ἐπὶ ὅρη ἀρωμάτων.

IOB

1 Ἡ Ανθρωπός τις ἦν ἐν χώρᾳ τῇ Αυσίτιδι, ὃ ὄνομα Ιωβ,
καὶ ἦν ὁ ἀνθρωπὸς ἐκεῖνος ἀληθινός, ἀμεμπτος, δίκαιος, θεοσεβής,
ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος.
2ἐγένοντο δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἐπτὰ καὶ θυγατέρες τρεῖς.
3καὶ ἦν τὰ κτήνη αὐτοῦ πρόβατα ἐπτακισχίλια,
κάμηλοι τρισχίλιαι,

ζεύγη βοῶν πεντακόσια,
δῖνοι θήλειαι νομάδες πεντακόσιαι,
καὶ ὑπηρεσία πολλὴ σφόδρα
καὶ ἔργα μεγάλα ἦν αὐτῷ ἐπὶ τῆς γῆς·
καὶ ἦν ὁ ἀνθρωπος ἐκεῖνος εὐγενὴς τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν.
⁴συμπορευόμενοι δὲ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πρὸς ἄλλήλους
ἐποιοῦσαν πότον καθ' ἐκάστην ἡμέραν
συμπαραλαμβάνοντες ἂμα καὶ τὰς τρεῖς ἀδελφὰς αὐτῶν
ἐσθίειν καὶ πίνειν μετ' αὐτῶν.
⁵καὶ ὡς ἀν συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ πότου,
ἀπέστελλεν Ιωβ καὶ ἐκαθάριζεν αὐτοὺς ἀνιστάμενος τὸ πρωὶ⁵
καὶ προσέφερεν περὶ αὐτῶν θυσίας κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν
καὶ μόσχον ἕνα περὶ ἀμαρτίας περὶ τῶν ψυχῶν αὐτῶν.
ἔλεγεν γὰρ Ιωβ Μήποτε οἱ υἱοί μου ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν κακὰ ἐνενόησαν πρὸς θεόν.
οὔτως οὖν ἐποίει Ιωβ πάσας τὰς ἡμέρας.
⁶Καὶ ὡς ἐγένετο ἡ ἡμέρα αὕτη,
καὶ ίδοὺ ἥλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παραστῆναι ἐνώπιον τοῦ κυρίου,
καὶ ὁ διάβολος ἥλθεν μετ' αὐτῶν.
⁷καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ Πόθεν παραγέγονας;
καὶ ἀποκριθεὶς ὁ διάβολος τῷ κυρίῳ εἶπεν
Περιελθὼν τὴν γῆν καὶ ἐμπειριπατήσας τὴν ὑπ' οὐρανὸν πάρειμι.
⁸καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ κύριος
Προσέσχες τῇ διανοίᾳ σου κατὰ τοῦ παιδός μου Ιωβ,
ὅτι οὐκ ἔστιν κατ' αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς
ἀνθρωπος ἄμεμπτος, ἀληθινός, θεοσεβής,
ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος;
⁹ἀπεκρίθη δὲ ὁ διάβολος καὶ εἶπεν ἐναντίον τοῦ κυρίου
Μὴ δωρεὰν σέβεται Ιωβ τὸν θεόν;
¹⁰οὐ σὺ περιέφραξας τὰ ἔξω αὐτοῦ καὶ τὰ ἔσω τῆς οἰκίας αὐτοῦ
καὶ τὰ ἔξω πάντων τῶν ὄντων αὐτῷ κύκλῳ;
τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ εὐλόγησας
καὶ τὰ κτήνη αὐτοῦ πολλὰ ἐποίησας ἐπὶ τῆς γῆς.
¹¹ἄλλὰ ἀπόστειλον τὴν χεῖρά σου καὶ ἄψαι πάντων, ὃν ἔχει·
εἰ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσει.

¹²τότε εῖπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ

Ίδου πάντα, ὅσα ἔστιν αὐτῷ, δίδωμι ἐν τῇ χειρὶ σου,

ἀλλὰ αὐτοῦ μὴ ἄψη.

καὶ ἐξῆλθεν ὁ διάβολος παρὰ τοῦ κυρίου.

¹³Καὶ ἦν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη,

οἱ νίοὶ Ιωβ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ

ἔπινον οἶνον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν τοῦ πρεσβυτέρου.

¹⁴καὶ ἴδου ἄγγελος ἥλθεν πρὸς Ιωβ καὶ εἶπεν αὐτῷ

Τὰ ζεύγη τῶν βοῶν ἡροτρία,

καὶ αἱ θήλειαι ὅνοι ἐβόσκοντο ἔχόμεναι αὐτῶν.

¹⁵καὶ ἐλθόντες οἱ αἰχμαλωτεύοντες ἡχμαλώτευσαν αὐτὰς

καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις.

σωθεῖς δὲ ἐγὼ μόνος ἥλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι.

¹⁶Ἐτι τούτου λαλοῦντος ἥλθεν ἔτερος ἄγγελος καὶ εἶπεν πρὸς Ιωβ

Πῦρ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέκαυσεν τὰ πρόβατα καὶ τοὺς ποιμένας κατέφαγεν
ὅμοιώς.

καὶ σωθεὶς ἐγὼ μόνος ἥλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι.

¹⁷Ἐτι τούτου λαλοῦντος ἥλθεν ἔτερος ἄγγελος καὶ εἶπεν πρὸς Ιωβ

Οἱ ἱππεῖς ἐποίησαν ἡμῖν κεφαλὰς τρεῖς

καὶ ἐκύκλωσαν τὰς καμήλους καὶ ἡχμαλώτευσαν αὐτὰς

καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις.

ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος καὶ ἥλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι.

¹⁸Ἐτι τούτου λαλοῦντος ἄλλος ἄγγελος ἔρχεται λέγων τῷ Ιωβ

Τῶν νιῶν σου καὶ τῶν θυγατέρων σου ἐσθιόντων καὶ πινόντων παρὰ τῷ ἀδελφῷ αὐτῶν τῷ
πρεσβυτέρῳ

¹⁹ἐξαίφνης πνεῦμα μέγα ἐπῆλθεν ἐκ τῆς ἐρήμου καὶ ἤψατο τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς οἰκίας,

καὶ ἔπεσεν ἡ οἰκία ἐπὶ τὰ παιδία σου, καὶ ἐτελεύτησαν.

ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος καὶ ἥλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι.

²⁰Οὕτως ἀναστὰς Ιωβ διέρρηξεν τὰ ἴμάτια αὐτοῦ

καὶ ἐκείρατο τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ

καὶ πεσών χαμαὶ προσεκύνησεν καὶ εἶπεν

²¹Αὐτὸς γυμνὸς ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρός μου,

γυμνὸς καὶ ἀπελεύσομαι ἐκεῖ·

ὁ κύριος ἔδωκεν, ὁ κύριος ἀφείλατο.

ώς τῷ κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως καὶ ἐγένετο·
εἴη τὸ ὄνομα κυρίου εὐλογημένον.

22^οἘν τούτοις πᾶσιν τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ
οὐδὲν ἥμαρτεν Ιωβ ἐναντίον τοῦ κυρίου
καὶ οὐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ θεῷ.

2 Καὶ ἐγένετο δὲ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη
καὶ ἥλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παραστῆναι ἐναντὶ κυρίου,
καὶ ὁ διάβολος ἥλθεν ἐν μέσῳ αὐτῶν
※ παραστῆναι ἐναντίον τοῦ κυρίου. *

2 καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ Πόθεν σὺ ἔρχῃ;
τότε εἶπεν ὁ διάβολος ἐνώπιον τοῦ κυρίου

Διαπορευθεὶς τὴν ὑπ' οὐρανὸν καὶ ἐμπειριπατήσας τὴν σύμπασαν πάρειμι.

3 εἶπεν δὲ ὁ κύριος πρὸς τὸν διάβολον
Προσέσχες οὖν τῷ θεράποντί μου Ιωβ,
ὅτι οὐκ ἔστιν κατ' αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς
ἄνθρωπος ἄκακος, ἀληθινός, ἀμεμπτος, θεοσεβής,
ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς κακοῦ;
ἔτι δὲ ἔχεται ἄκακίας.

σὺ δὲ εἶπας τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ διὰ κενῆς ἀπολέσαι.

4 ὑπολαβὼν δὲ ὁ διάβολος εἶπεν τῷ κυρίῳ
Δέρμα ὑπὲρ δέρματος·
ὅσα ὑπάρχει ἀνθρώπῳ, ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐκτείσει.
5 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἀποστείλας τὴν χεῖρά σου ἄψαι τῶν ὀστῶν αὐτοῦ καὶ τῶν σαρκῶν αὐτοῦ·
εἰ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσει.
6 εἶπεν δὲ ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ Ἰδοὺ παραδίδωμί σοι αὐτόν,
μόνον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διαφύλαξον.

7 Εξῆλθεν δὲ ὁ διάβολος ἀπὸ τοῦ κυρίου
καὶ ἔπαισεν τὸν Ιωβ ἔλκει πονηρῷ ἀπὸ ποδῶν ἔως κεφαλῆς.
8 καὶ ἔλαβεν ὅστρακον, ἵνα τὸν ἵχωρα ξύη,
καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κοπρίας ἔξω τῆς πόλεως.

9 Χρόνου δὲ πολλοῦ προβεβηκότος εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
Μέχρι τίνος καρτερήσεις λέγων
9^ο Ἰδοὺ ἀναμένω χρόνον ἔτι μικρὸν
προσδεχόμενος τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου;

^{9b}ιδοὺ γὰρ ἡφάνισται σου τὸ μνημόσυνον ἀπὸ τῆς γῆς,
υἱοὶ καὶ θυγατέρες, ἐμῆς κοιλίας ὡδῖνες καὶ πόνοι,
οὓς εἰς τὸ κενὸν ἐκοπίασα μετὰ μόχθων.
^{9c}σύ τε αὐτὸς ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων κάθησαι διανυκτερεύων αἴθριος.
^{9d}κάγὼ πλανῆτις καὶ λάτρις
τόπον ἐκ τόπου περιερχομένη καὶ οἰκίαν ἐξ οἰκίας
προσδεχομένη τὸν ἥλιον πότε δύσεται,
ἵνα ἀναπαύσωμαι τῶν μόχθων καὶ τῶν ὀδυνῶν, αἱ με νῦν συνέχουσιν.
^{9e}ἀλλὰ εἰπόν τι ρῆμα εἰς κύριον καὶ τελεύτα.
¹⁰δὲ ἐμβλέψας εἶπεν αὐτῇ
“Ωσπερ μία τῶν ἀφρόνων γυναικῶν ἐλάλησας·
εὶ τὰ ἀγαθὰ ἐδεξάμεθα ἐκ χειρὸς κυρίου, τὰ κακὰ οὐχ ὑποίσομεν;
ἐν πᾶσιν τούτοις τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ
οὐδὲν ἥμαρτεν Ιωβ τοῖς χείλεσιν ἐναντίον τοῦ θεοῦ.
¹¹Ακούσαντες δὲ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ τὰ κακὰ πάντα τὰ ἐπελθόντα αὐτῷ
παρεγένοντο ἔκαστος ἐκ τῆς ἰδίας χώρας πρὸς αὐτόν,
Ελιφας ὁ Θαιμανῶν βασιλεύς,
Βαλδαδ ὁ Σαυχαίων τύραννος,
Σωφαρ ὁ Μιναίων βασιλεύς,
καὶ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν ὁμοθυμαδὸν
τοῦ παρακαλέσαι καὶ ἐπισκέψασθαι αὐτόν.
¹²Ιδόντες δὲ αὐτὸν πόρρωθεν οὐκ ἐπέγνωσαν
καὶ βοήσαντες φωνῇ μεγάλῃ ἔκλαυσαν
ρήξαντες ἔκαστος τὴν ἑαυτοῦ στολὴν
καὶ καταπασάμενοι γῆν.
¹³παρεκάθισαν αὐτῷ ἐπτὰ ἥμέρας καὶ ἐπτὰ νύκτας,
καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐλάλησεν.
έώρων γὰρ τὴν πληγὴν δεινὴν οὖσαν καὶ μεγάλην σφόδρα.

3 ¹Μετὰ τοῦτο ἥνοιξεν Ιωβ τὸ στόμα αὐτοῦ
καὶ κατηράσατο τὴν ἥμέραν αὐτοῦ ²λέγων
3 Ἀπόλοιτο ἡ ἥμέρα, ἐν ᾧ ἐγεννήθην,
καὶ ἡ νύξ, ἐν ᾧ εἶπαν Ἰδοὺ ἄρσεν.
4 ἡ ἥμέρα ἐκείνη εἴη σκότος,
καὶ μὴ ἀναζητήσαι αὐτὴν ὁ κύριος ἄνωθεν,

μηδὲ ἔλθοι εἰς αὐτὴν φέγγος·
⁵ ἐκλάβοι δὲ αὐτὴν σκότος καὶ σκιὰ θανάτου,
ἐπέλθοι ἐπ’ αὐτὴν γνόφος.
⁶ καταραθείη ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νὺξ ἐκείνη,
ἀπενέγκαιτο αὐτὴν σκότος.
μὴ εἴη εἰς ἡμέρας ἐνιαυτοῦ
μηδὲ ἀριθμηθείη εἰς ἡμέρας μηνῶν.
⁷ ἀλλὰ ἡ νὺξ ἐκείνη εἴη ὁδύνη,
καὶ μὴ ἔλθοι ἐπ’ αὐτὴν εὔφροσύνη μηδὲ χαρμονή.
⁸ ἀλλὰ καταράσαιτο αὐτὴν ὁ καταρώμενος τὴν ἡμέραν ἐκείνην
ὅ μέλλων τὸ μέγα κῆτος χειρώσασθαι.
⁹ σκοτωθείη τὰ ἄστρα τῆς νυκτὸς ἐκείνης,
ὑπομείναι καὶ εἰς φωτισμὸν μὴ ἔλθοι
καὶ μὴ ἴδοι ἑωσφόρον ἀνατέλλοντα,
¹⁰ ὅτι οὐ συνέκλεισεν πύλας γαστρὸς μητρός μου·
ἀπήλλαξεν γὰρ ἀν πόνον ἀπὸ ὀφθαλμῶν μου.
¹¹ διὰ τί γὰρ ἐν κοιλίᾳ οὐκ ἐτελεύτησα,
ἐκ γαστρὸς δὲ ἐξῆλθον καὶ οὐκ εὐθὺς ἀπωλόμην;
¹² ἵνα τί δὲ συνήντησάν μοι γόνατα;
ἵνα τί δὲ μαστοὺς ἐθήλασα;
¹³ νῦν ἀν κοιμηθεὶς ἥσύχασα,
ὑπνώσας δὲ ἀνεπαυσάμην
¹⁴ μετὰ βασιλέων βουλευτῶν γῆς,
οἱ ἡγαυριῶντο ἐπὶ ξίφεσιν,
¹⁵ ἦ μετὰ ἀρχόντων, ὃν πολὺς ὁ χρυσός,
οἱ ἐπληγσαν τοὺς οἰκους αὐτῶν ἀργυρίου,
¹⁶ ἦ ὕσπερ ἔκτρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρὸς
ἡ ὕσπερ νήπιοι, οἱ οὐκ εἶδον φῶς.
¹⁷ ἐκεῖ ἀσεβεῖς ἐξέκαυσαν θυμὸν ὄργης,
ἐκεῖ ἀνεπαύσαντο κατάκοποι τῷ σώματι.
¹⁸ ὁμοθυμαδὸν δὲ οἱ αἰώνιοι
οὐκ ἤκουσαν φωνὴν φορολόγου.
¹⁹ μικρὸς καὶ μέγας ἐκεῖ ἐστιν
καὶ θεράπων οὐ δεδοικώς τὸν κύριον αὐτοῦ.

²⁰ἴνα τί γὰρ δέδοται τοῖς ἐν πικρίᾳ φῶς,
ζωὴ δὲ ταῖς ἐν ὁδύναις ψυχαῖς;
²¹οἵ διόμείρονται τοῦ θανάτου καὶ οὐ τυγχάνουσιν
ἀνορύσσοντες ὥσπερ θησαυρούς,
²²περιχαρεῖς δὲ ἐγένοντο, ἐὰν κατατύχωσιν.
²³θάνατος ἀνδρὶ ἀνάπαιμα,
συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς κατ' αὐτοῦ.
²⁴πρὸ τῶν σίτων μου στεναγμός μοι ἥκει,
δακρύω δὲ ἐγὼ συνεχόμενος φόβῳ.
²⁵φόβος γάρ, ὃν ἐφρόντισα, ἥλθεν μοι,
καὶ ὃν ἐδεδοίκειν, συνήντησέν μοι.
²⁶οὔτε εἰρήνευσα οὔτε ἡσύχασα οὔτε ἀνεπαυσάμην,
ἥλθεν δέ μοι ὄργη.

4 ¹Ὑπολαβών δὲ Ελιφας ὁ Θαιμανίτης λέγει
²Μὴ πολλάκις σοι λελάληται ἐν κόπῳ;
ἰσχὺν δὲ ρήμάτων σου τίς ὑποίσει;
³εὶ γὰρ σὺ ἐνουθέτησας πολλοὺς
καὶ χεῖρας ἀσθενοῦς παρεκάλεσας
⁴ἀσθενοῦντάς τε ἐξανέστησας ρήμασιν
γόνασίν τε ἀδυνατοῦσιν θάρσος περιέθηκας,
⁵νῦν δὲ ἥκει ἐπὶ σὲ πόνος καὶ ἥψατό σου, σὺ δὲ ἐσπούδασας.
⁶πότερον οὐχ ὁ φόβος σού ἐστιν ἐν ἀφροσύνῃ
καὶ ἡ ἐλπίς σου καὶ ἡ ἀκακία τῆς ὁδοῦ σου;
⁷μνήσθητι οὖν τίς καθαρὸς ὡν ἀπώλετο
ἢ πότε ἀληθινοὶ ὀλόρριζοι ἀπώλοντο.
⁸καθ' ὃν τρόπον εἶδον τοὺς ἀροτριῶντας τὰ ἄτοπα,
οἱ δὲ σπείροντες αὐτὰ ὁδύνας θεριοῦσιν ἔαυτοῖς.
⁹ἀπὸ προστάγματος κυρίου ἀπολοῦνται,
ἀπὸ δὲ πνεύματος ὄργῆς αὐτοῦ ἀφανισθήσονται.
¹⁰σθένος λέοντος, φωνὴ δὲ λεαίνης,
γαυρίαμα δὲ δρακόντων ἐσβέσθη.
¹¹μυρμηκολέων ὥλετο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν βοράν,
σκύμνοι δὲ λεόντων ἔλιπον ἀλλήλους.
¹²εὶ δέ τι ρῆμα ἀληθινὸν ἐγεγόνει ἐν λόγοις σου,

ούθεν ἀν σοι τούτων κακὸν ἀπήντησεν.
πότερον οὐ δέξεται μου τὸ οὗς ἔξαισια παρ' αὐτοῦ;
¹³φόβοι δὲ καὶ ἡχὼ νυκτερινή,
ἐπιπίτων φόβος ἐπ' ἀνθρώπους,
¹⁴φρίκη δέ μοι συνήντησεν καὶ τρόμος
καὶ μεγάλως μου τὰ ὅστᾶ συνέσεισεν,
¹⁵καὶ πνεῦμα ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπῆλθεν,
ἔφριξαν δέ μου τρίχες καὶ σάρκες.
¹⁶ἀνέστην, καὶ οὐκ ἐπέγνων.
εἶδον, καὶ οὐκ ἦν μορφὴ πρὸ ὁφθαλμῶν μου,
ἀλλ' ἡ αὔραν καὶ φωνὴν ἤκουον
¹⁷Τί γάρ; μὴ καθαρὸς ἔσται βροτὸς ἐναντίον κυρίου
ἡ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἄμεμπτος ἀνήρ;
¹⁸εἰ κατὰ παίδων αὐτοῦ οὐ πιστεύει,
κατὰ δὲ ἀγγέλων αὐτοῦ σκολιόν τι ἐπενόησεν,
¹⁹τοὺς δὲ κατοικοῦντας οἰκίας πηλίνας,
ἔξ ὧν καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἐσμεν,
ἔπαισεν αὐτοὺς σητὸς τρόπον.
²⁰καὶ ἀπὸ πρωΐθεν ἔως ἐσπέρας οὐκέτι εἰσίν,
παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἑαυτοῖς βοηθῆσαι ἀπώλοντο.
²¹ἐνεφύσησεν γὰρ αὐτοῖς καὶ ἔξηράνθησαν,
ἀπώλοντο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς σοφίαν.

5 ¹ἐπικάλεσαι δέ, εἴ τίς σοι ὑπακούσεται,
ἢ εἴ τινα ἀγγέλων ἀγίων ὅψη.
²καὶ γὰρ ἄφρονα ἀναιρεῖ ὄργη,
πεπλανημένον δὲ θανατοῖ ζῆλος.
³ἔγω δὲ ἑώρακα ἄφρονας ρίζαν βάλλοντας,
ἀλλ' εὐθέως ἐβρώθη αὐτῶν ἡ δίαιτα.
⁴πόρρω γένοιντο οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ σωτηρίας,
κολαβρισθείησαν δὲ ἐπὶ θύραις ἥσσονων, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἔξαιρούμενος.
⁵ἄλλα γὰρ ἐκεῖνοι συνήγαγον, δίκαιοι ἔδονται,
αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν οὐκ ἔξαιρετοι ἔσονται,
ἐκσιφωνισθείη αὐτῶν ἡ ἴσχύς.
⁶οὐ γὰρ μὴ ἔξελθῃ ἐκ τῆς γῆς κόπος,

ούδε ἐξ ὁρέων ἀναβλαστήσει πόνος.
7ἀλλὰ ἄνθρωπος γεννᾶται κόπω,
νεοσσοὶ δὲ γυπὸς τὰ ύψηλὰ πέτονται.
8οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἐγὼ δεηθῆσομαι κυρίου,
κύριον δὲ τὸν πάντων δεσπότην ἐπικαλέσομαι
9τὸν ποιοῦντα μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα,
ἔνδοξά τε καὶ ἔξαίσια, ὃν οὐκ ἔστιν ἀριθμός.
10τὸν διδόντα ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν,
ἀποστέλλοντα ὕδωρ ἐπὶ τὴν ὑπὸ οὐρανόν.
11τὸν ποιοῦντα ταπεινοὺς εἰς ὄψος
καὶ ἀπολωλότας ἔξεγείροντα.
12διαλλάσσοντα βουλὰς πανούργων,
καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν αἱ χεῖρες αὐτῶν ἀληθές.
13ὅ καταλαμβάνων σοφοὺς ἐν τῇ φρονήσει,
βουλὴν δὲ πολυπλόκων ἔξέστησεν.
14ἡμέρας συναντήσεται αὐτοῖς σκότος,
τὸ δὲ μεσημβρινὸν ψηλαφήσαισαν ἵσα νυκτί.
15ἀπόλοιντο δὲ ἐν πολέμῳ,
ἀδύνατος δὲ ἔξέλθοι ἐκ χειρὸς δυνάστου.
16εἴη δὲ ἀδυνάτῳ ἐλπίς,
ἀδίκου δὲ στόμα ἐμφραχθείη.
17μακάριος δὲ ἄνθρωπος, ὃν ἥλεγξεν ὁ κύριος.
νουθέτημα δὲ παντοκράτορος μὴ ἀπαναίνου.
18αὐτὸς γὰρ ἀλγεῖν ποιεῖ καὶ πάλιν ἀποκαθίστησιν.
ἔπαισεν, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἴασαντο.
19ἔξακις ἐξ ἀναγκῶν σε ἔξελεῖται,
ἐν δὲ τῷ ἐβδόμῳ οὐ μὴ ἄψηται σου κακόν.
20ἐν λιμῷ ρύσεται σε ἐκ θανάτου,
ἐν πολέμῳ δὲ ἐκ χειρὸς σιδήρου λύσει σε.
21ἀπὸ μάστιγος γλώσσης σε κρύψει,
καὶ οὐ μὴ φοβηθῆς ἀπὸ κακῶν ἐρχομένων.
22ἀδίκων καὶ ἀνόμων καταγελάσῃ,
ἀπὸ δὲ θηρίων ἀγρίων οὐ μὴ φοβηθῆς.
23θῆρες γὰρ ἄγριοι εἰρηνεύσουσίν σοι.

²⁴εἴτα γνώσῃ ὅτι εἰρηνεύσει σου ὁ οἶκος,
ἡ δὲ δίαιτα τῆς σκηνῆς σου οὐ μὴ ἀμάρτη.
²⁵γνώσῃ δὲ ὅτι πολὺ τὸ σπέρμα σου,
τὰ δὲ τέκνα σου ἔσται ὥσπερ τὸ παμβότανον τοῦ ἀγροῦ.
²⁶ἐλεύσῃ δὲ ἐν τάφῳ ὥσπερ σῖτος ὥριμος κατὰ καιρὸν θεριζόμενος
ἢ ὥσπερ θημωνὶ ἄλλωνος καθ' ὥραν συγκομισθεῖσα.
²⁷ἰδού ταῦτα οὕτως ἔξιχνιάσαμεν,
ταῦτά ἐστιν ἀ ἀκηκόαμεν.
σὺ δὲ γνῶθι σεαυτῷ εἴ τι ἔπραξας.

6 Γπολαβῶν δὲ Ιωβ λέγει

²Εἰ γάρ τις ἴστῶν στήσαι μου τὴν ὁργὴν,
τὰς δὲ ὁδύνας μου ἄραι ἐν ζυγῷ ὁμοθυμαδόν,
³καὶ δὴ ἄμμου παραλίας βαρυτέρα ἔσται.
ἀλλ' ὡς ἔοικεν, τὰ ρήματά μού ἐστιν φαῦλα.
⁴βέλη γὰρ κυρίου ἐν τῷ σώματί μού ἐστιν,
ῶν δὲ θυμὸς αὐτῶν ἐκπίνει μου τὸ αἷμα.
ὅταν ἄρξωμαι λαλεῖν, κεντοῦσί με.
⁵τί γάρ; μὴ διὰ κενῆς κεκράξεται ὄνος ἄγριος, ἀλλ' ἢ τὰ σῖτα ζητῶν;
εἰ δὲ καὶ ρήξει φωνὴν βοῦς ἐπὶ φάτνης ἔχων τὰ βρώματα;
⁶εἰ βρωθήσεται ἄρτος ἄνευ ἀλός;
εἰ δὲ καὶ ἐστιν γεῦμα ἐν ρήμασιν κενοῖς;
⁷οὐ δύναται γὰρ παύσασθαι μου ἡ ψυχή.
βρόμον γὰρ ὁρῶ τὰ σῖτά μου ὥσπερ ὀσμὴν λέοντος.
⁸εἰ γὰρ δώῃ, καὶ ἔλθοι μου ἡ αἴτησις,
καὶ τὴν ἐλπίδα μου δώῃ ὁ κύριος.
⁹ἄρξάμενος δὲ κύριος τρωσάτω με,
εἰς τέλος δὲ μή με ἀνελέτω.
¹⁰εἴη δέ μου πόλις τάφος, ἐφ' ᾧς ἐπὶ τειχέων ἡλλόμην ἐπ' αὐτῆς, οὐ μὴ φείσωμαι.
οὐ γὰρ ἐψευσάμην ρήματα ἄγια θεοῦ μου.
¹¹τίς γάρ μου ἡ ἰσχύς, ὅτι ὑπομένω;
ἢ τίς μου ὁ χρόνος, ὅτι ἀνέχεται μου ἡ ψυχή;
¹²μὴ ἰσχὺς λίθων ἡ ἰσχύς μου;
ἢ αἱ σάρκες μού εἰσιν χάλκειαι;
¹³ἢ οὐκ ἐπ' αὐτῷ ἐπεποίθειν;

βοήθεια δὲ ἀπ' ἐμοῦ ἀπεστιν.

¹⁴ἀπείπατό με ἔλεος,

ἐπισκοπὴ δὲ κυρίου ὑπερεῖδέν με.

¹⁵οὐ προσεῖδόν με οἱ ἐγγύτατοί μου· ὥσπερ χειμάρρους ἐκλείπων

ἡ ὥσπερ κῦμα παρῆλθόν με.

¹⁶οἵτινές με διευλαβοῦντο, νῦν ἐπιπεπτώκασίν μοι

ώσπερ χιὼν ἡ κρύσταλλος πεπηγώς.

¹⁷καθὼς τακεῖσα θέρμης γενομένης οὐκ ἐπεγνώσθη ὅπερ ἦν,

¹⁸οὕτως κάγω κατελείφθην ὑπὸ πάντων,

ἀπωλόμην δὲ καὶ ἔξοικος ἐγενόμην.

¹⁹ἰδετε δόδοὺς Θαιμανῶν,

ἀτραποὺς Σαβῶν, οἱ διορῶντες.

²⁰καὶ αἰσχύνην ὁφειλήσουσιν

οἱ ἐπὶ πόλεσιν καὶ χρήμασιν πεποιθότες.

²¹ἀτὰρ δὲ καὶ ὑμεῖς ἐπέβητέ μοι ἀνελεημόνως,

ώστε ἰδόντες τὸ ἐμὸν τραῦμα φοβήθητε.

²²τί γάρ; μή τι ὑμᾶς ἥτησα

ἡ τῆς παρ' ὑμῶν ἴσχύος ἐπιδέομαι

²³ώστε σῶσαι με ἐξ ἐχθρῶν

ἢ ἐκ χειρὸς δυναστῶν ρύσασθαί με;

²⁴διδάξατέ με, ἐγὼ δὲ κωφεύσω.

εἴ τι πεπλάνημαι, φράσατέ μοι.

²⁵ἀλλ' ὡς ἔοικεν, φαῦλα ἀληθινοῦ ρήματα,

οὐ γάρ παρ' ὑμῶν ἴσχὺν αἰτοῦμαι.

²⁶οὔδε ὁ ἔλεγχος ὑμῶν ρήμασίν με παύσει,

οὐδὲ γάρ ὑμῶν φθέγμα ρήματος ἀνέξομαι.

²⁷πλὴν ὅτι ἐπ' ὄρφανῷ ἐπιπίπτετε,

ἐνάλλεσθε δὲ ἐπὶ φίλῳ ὑμῶν.

²⁸νυνὶ δὲ εἰσβλέψας εἰς πρόσωπα ὑμῶν οὐ ψεύσομαι.

²⁹καθίσατε δὴ καὶ μὴ εἴη ἄδικον,

καὶ πάλιν τῷ δικαίῳ συνέρχεσθε.

³⁰οὐ γάρ ἔστιν ἐν γλώσσῃ μου ἄδικον.

ἢ ὁ λάρυγξ μου οὐχὶ σύνεσιν μελετᾷ;

7 ¹πότερον οὐχὶ πειρατήριόν ἔστιν ὁ βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς

καὶ ὥσπερ μισθίου αὐθημερινοῦ ἡ ζωὴ αὐτοῦ;
2 ἡ ὥσπερ θεράπων δεδοικώς τὸν κύριον αὐτοῦ καὶ τετευχώς σκιᾶς
ἡ ὥσπερ μισθωτὸς ἀναμένων τὸν μισθὸν αὐτοῦ.
3 οὕτως κάγὼ ὑπέμεινα μῆνας κενούς,
νύκτες δὲ ὁδυνῶν δεδομέναι μοί εἰσιν.
4 ἐὰν κοιμηθῶ, λέγω Πότε ἡμέρα;
ώς δ' ἀν ἀναστῶ, πάλιν Πότε ἐσπέρα;
πλήρης δὲ γίνομαι ὁδυνῶν ἀπὸ ἐσπέρας ἔως πρωΐ.
5 φύρεται δέ μου τὸ σῶμα ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων,
τήκω δὲ βώλακας γῆς ἀπὸ ἰχῶρος ξύων.
6 δὲ βίος μού ἔστιν ἐλαφρότερος λαλιᾶς,
ἀπόλωλεν δὲ ἐν κενῇ ἐλπίδι.
7 μνήσθητι οὖν ὅτι πνεῦμά μου ἡ ζωὴ
καὶ οὐκέτι ἐπανελεύσεται ὁ ὄφθαλμός μου ἵδεῖν ἀγαθόν.
8 οὐ περιβλέψεται με ὄφθαλμὸς ὁρῶντός με.
※ οἱ ὄφθαλμοί σου ἐν ἐμοί, καὶ οὐκέτι εἰμὶ
9 ὥσπερ νέφος ἀποκαθαρθὲν ἀπ' οὐρανοῦ.
ἐὰν γὰρ ἄνθρωπος καταβῇ εἰς ἄδην, οὐκέτι μὴ ἀναβῇ
10 οὐδὲ οὐ μὴ ἐπιστρέψῃ ἔτι εἰς τὸν ἴδιον οἶκον,
οὐδὲ μὴ ἐπιγνῷ αὐτὸν ἔτι ὁ τόπος αὐτοῦ.
11 ἀτὰρ οὖν οὐδὲ ἐγὼ φείσομαι τῷ στόματί μου,
λαλήσω ἐν ἀνάγκῃ ὧν,
ἀνοίξω πικρίαν ψυχῆς μου συνεχόμενος.
12 πότερον θάλασσά εἰμι ἢ δράκων,
ὅτι κατέταξας ἐπ' ἐμὲ φυλακήν;
13 εἴπα δὲ Παρακαλέσει με ἡ κλίνη μου,
ἀνοίσω δὲ πρὸς ἐμαυτὸν ἵδια λόγον τῇ κοίτῃ μου.
14 ἐκφοβεῖς με ἐνυπνίοις καὶ ἐν ὁράμασίν με καταπλήσσεις.
15 ἀπαλλάξεις ἀπὸ πνεύματός μου τὴν ψυχήν μου,
ἀπὸ δὲ θανάτου τὰ ὀστᾶ μου.
16 οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ζήσομαι, ἵνα μακροθυμήσω.
ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, κενὸς γάρ μου ὁ βίος.
17 τί γάρ ἔστιν ἄνθρωπος, ὅτι ἐμεγάλυνας αὐτὸν
ἢ ὅτι προσέχεις τὸν νοῦν εἰς αὐτὸν

¹⁸ἡ ἐπισκοπὴν αὐτοῦ ποιήσῃ ἔως τὸ πρωὶ¹
καὶ εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρινεῖς;
¹⁹ἔως τίνος οὐκ ἐᾶς με
οὐδὲ προῖη με, ἔως ἂν καταπίω τὸν πτύελόν μου ἐν ὁδύνῃ;
²⁰εἰ ἐγὼ ἥμαρτον, τί δύναμαι σοι πρᾶξαι,
ὅ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων;
διὰ τί ἔθου με κατεντευκτήν σου,
εἰμὶ δὲ ἐπὶ σοὶ φορτίον;
²¹καὶ διὰ τί οὐκ ἐποιήσω τῆς ἀνομίας μου λήθην
καὶ καθαρισμὸν τῆς ἀμαρτίας μου;
νυνὶ δὲ εἰς γῆν ἀπελεύσομαι,
ὁρθρίζων δὲ οὐκέτι εἰμί.

8 Ὡγπολαβών δὲ Βαλδαδ ὁ Σαυχίτης λέγει
²Μέχρι τίνος λαλήσεις ταῦτα;
πνεῦμα πολυρῆμον τοῦ στόματός σου.
³μὴ δὲ κύριος ἀδικήσει κρίνων
ἢ ὁ τὰ πάντα ποιήσας ταράξει τὸ δίκαιον;
⁴εὶ οἱ νίοι σου ἥμαρτον ἐναντίον αὐτοῦ,
ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀνομίας αὐτῶν.
⁵σὺ δὲ ὄρθριζε πρὸς κύριον παντοκράτορα δεόμενος.
⁶εὶ καθαρὸς εἴ καὶ ἀληθινός, δεήσεως ἐπακούσεται σου,
ἀποκαταστήσει δέ σοι δίαιταν δικαιοσύνης.
⁷ἔσται οὖν τὰ μὲν πρῶτά σου ὀλίγα,
τὰ δὲ ἔσχατά σου ἀμύθητα.
⁸ἐπερώτησον γάρ γενεὰν πρώτην,
ἔξιχνίασον δὲ κατὰ γένος πατέρων.
⁹χθιζὸι γάρ ἐσμεν καὶ οὐκ οἴδαμεν,
σκιὰ γάρ ἐστιν ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὁ βίος.
¹⁰ἢ οὐχ οὔτοί σε διδάξουσιν καὶ ἀναγγελοῦσιν
καὶ ἐκ καρδίας ἐξάξουσιν ρήματα;
¹¹μὴ θάλλει πάπυρος ἄνευ ὕδατος
ἢ ὑψωθήσεται βούτομον ἄνευ πότου;
¹²ἔτι δὲ ἐπὶ ρίζης καὶ οὐ μὴ θερισθῇ,
πρὸ τοῦ πιεῖν πᾶσα βοτάνη οὐχὶ ξηραίνεται.

¹³οὗτως τοίνυν ἔσται τὰ ἔσχατα πάντων τῶν ἐπιλανθανομένων τοῦ κυρίου·
ἔλπις γὰρ ἀσεβοῦς ἀπολεῖται.

¹⁴ἀοίκητος γὰρ αὐτοῦ ἔσται ὁ οἶκος,
ἀράχνη δὲ αὐτοῦ ἀποβήσεται ἡ σκηνή.

¹⁵εἰναν ὑπερείση τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, οὐ μὴ στῆ·
ἐπιλαβομένου δὲ αὐτοῦ οὐ μὴ ὑπομείνῃ·

¹⁶ὑγρὸς γάρ ἔστιν ὑπὸ ἥλιου,
καὶ ἐκ σαπρίας αὐτοῦ ὁ ύδατανος αὐτοῦ ἐξελεύσεται.

¹⁷ἐπὶ συναγωγὴν λίθων κοιμᾶται,
ἐν δὲ μέσῳ χαλίκων ζήσεται.
¹⁸εἰναν καταπίγη, δὲ τόπος ψεύσεται αὐτόν.
οὐχ ἔόρακας τοιαῦτα.

¹⁹ὅτι καταστροφὴ ἀσεβοῦς τοιαύτη,
ἐκ δὲ γῆς ἄλλον ἀναβλαστήσει.
²⁰ὁ γὰρ κύριος οὐ μὴ ἀποποιήσηται τὸν ἄκακον,
πᾶν δὲ δῶρον ἀσεβοῦς οὐ δέξεται.

²¹ἀληθινῶν δὲ στόμα ἐμπλήσει γέλωτος,
τὰ δὲ χείλη αὐτῶν ἐξομολογήσεως·
²²οἱ δὲ ἔχθροι αὐτῶν ἐνδύσονται αἰσχύνην,
δίαιτα δὲ ἀσεβοῦς οὐκ ἔσται.

9 Γ΄ Υπολαβὼν δὲ Ιωβ λέγει

²Ἐπ' ἀληθείας οἶδα ὅτι οὕτως ἔστιν· πῶς γὰρ ἔσται δίκαιος βροτὸς παρὰ κυρίῳ;
³εἰναν γὰρ βούληται κριθῆναι αὐτῷ, οὐ μὴ ὑπακούσῃ αὐτῷ, ἵνα μὴ ἀντείπη πρὸς ἓνα λόγον
αὐτοῦ ἐκ χιλίων.

⁴σοφὸς γάρ ἔστιν διανοίᾳ, κραταιός τε καὶ μέγας· τίς σκληρὸς γενόμενος ἐναντίον αὐτοῦ
ὑπέμεινεν;

⁵ὅ παλαιῶν ὅρη καὶ οὐκ οἰδασιν, δὲ καταστρέφων αὐτὰ ὄργῃ·
⁶ὅ σείων τὴν ὑπὸ οὐρανὸν ἐκ θεμελίων, οἱ δὲ στῦλοι αὐτῆς σαλεύονται·
⁷ὅ λέγων τῷ ἥλιῳ καὶ οὐκ ἀνατέλλει, κατὰ δὲ ἄστρων κατασφραγίζει·
⁸ὅ τανύσας τὸν οὐρανὸν μόνος καὶ περιπατῶν ὡς ἐπ' ἐδάφους ἐπὶ θαλάσσης.

⁹ὅ ποιῶν Πλειάδα καὶ "Εσπερον καὶ Ἄρκτοῦρον καὶ ταμιεῖα νότου·
¹⁰ὅ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὃν οὐκ ἔστιν ἀριθμός.
¹¹εἰναν ὑπερβῆ με, οὐ μὴ ἴδω· καὶ ἐὰν παρέλθῃ με, οὐδὲ ὡς ἔγνων.
¹²εἰναν ἀπαλλάξῃ, τίς ἀποστρέψει; ἢ τίς ἐρεῖ αὐτῷ Τί ἐποίησας;

¹³αύτὸς γὰρ ἀπέστραπται ὁργήν, ὑπ’ αὐτοῦ ἐκάμφησαν κήτη τὰ ὑπ’ οὐρανόν.
¹⁴εὰν δέ μου ὑπακούσηται, ἢ διακρινεῖ τὰ ρήματά μου.
¹⁵εάν τε γὰρ ὡς δίκαιος, οὐκ εἰσακούσεται μου,
※ τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεηθήσομαι.✓
¹⁶εάν τε καλέσω καὶ ὑπακούσῃ, οὐ πιστεύω ὅτι εἰσακήκοέν μου.
¹⁷μὴ γνόφω με ἐκτρίψῃ; πολλὰ δέ μου τὰ συντρίμματα πεποίηκεν διὰ κενῆς.
¹⁸οὐκ ἐᾶ γάρ με ἀναπνεῦσαι, ἐνέπλησεν δέ με πικρίας.
¹⁹ὅτι μὲν γὰρ ἵσχυί κρατεῖ· τίς οὖν κρίματι αὐτοῦ ἀντιστήσεται;
²⁰εὰν γὰρ ὡς δίκαιος, τὸ στόμα μου ἀσεβήσει. εάν τε ὡς ἄμεμπτος, σκολιὸς ἀποβήσομαι.
²¹εἴτε γὰρ ἡσέβησα, οὐκ οἶδα τῇ ψυχῇ, πλὴν ὅτι ἀφαιρεῖται μου ἡ ζωή.
²²διὸ εἴπον Μέγαν καὶ δυνάστην ἀπολλύει ὁργή,
²³ὅτι φαῦλοι ἐν θανάτῳ ἔξαισίω, ἀλλὰ δίκαιοι καταγελῶνται.
²⁴παραδέδονται γὰρ εἰς χεῖρας ἀσεβοῦς.
※ πρόσωπα κριτῶν αὐτῆς συγκαλύπτει.
※ εἰ δὲ μὴ αὐτός, τίς ἔστιν;✓
²⁵δὲ βίος μού ἔστιν ἐλαφρότερος δρομέως· ἀπέδρασαν καὶ οὐκ εἶδοσαν.
²⁶ἢ καὶ ἔστιν ναυσὶν ἵχνος ὁδοῦ ἢ ἀετοῦ πετομένου ζητοῦντος βοράν;
²⁷εάν τε γὰρ εἴπω, ἐπιλήσομαι λαλῶν, συγκύψας τῷ προσώπῳ στενάξω.
²⁸σείομαι πᾶσιν τοῖς μέλεσιν, οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ ἀθῶν με ἔάσεις.
²⁹επειδὴ δέ εἰμι ἀσεβής, διὰ τί οὐκ ἀπέθανον;
³⁰εάν γὰρ ἀπολούσωμαι χιόνι καὶ ἀποκαθάρωμαι χερσὶν καθαραῖς,
³¹ἰκανῶς ἐν ῥύπῳ με ἔβαψας, ἐβδελύξατο δέ με ἡ στολή.
³²οὐ γὰρ εἴ ἀνθρωπος κατ’ ἐμέ, ὡς ἀντικρινοῦμαι, ἵνα ἔλθωμεν ὅμοθυμαδὸν εἰς κρίσιν.
³³εἴθε ἦν ὁ μεσίτης ἡμῶν καὶ ἐλέγχων καὶ διακούων ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων.
³⁴ἀπαλλαξάτω ἀπ’ ἐμοῦ τὴν ράβδον, ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ μή με στροβείτω,
³⁵καὶ οὐ μὴ φοβηθῶ, ἀλλὰ λαλήσω· οὐ γὰρ οὕτω συνεπίσταμαι.

10 ¹κάμνων τῇ ψυχῇ μου, στένων ἐπαφήσω ἐπ’ αὐτὸν τὰ ρήματά μου· λαλήσω πικρίᾳ
ψυχῆς μου συνεχόμενος

²καὶ ἐρῶ πρὸς κύριον Μή με ἀσεβεῖν δίδασκε· καὶ διὰ τί με οὕτως ἔκρινας;
³ἢ καλόν σοι, εὰν ἀδικήσω, ὅτι ἀπείπω ἔργα χειρῶν σου, βουλῇ δὲ ἀσεβῶν προσέσχες;
⁴ἢ ὡσπερ βροτὸς ὁρᾶ καθορᾶς
※ ἢ καθὼς ὁρᾶ ἀνθρωπος βλέψῃ;✓
⁵ἢ ὁ βίος σου ἀνθρώπινός ἐστιν ἢ τὰ ἔτη σου ἀνδρός;
⁶ὅτι ἀνεζήτησας τὴν ἀνομίαν μου καὶ τὰς ἀμαρτίας μου ἔξιχνίασας.

⁷οἶδας γὰρ ὅτι οὐκ ἡσέβησα· ἀλλὰ τίς ἐστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν σου ἔξαιρούμενος;
⁸αἱ χεῖρές σου ἔπλασάν με καὶ ἐποίησάν με, μετὰ ταῦτα μεταβαλών με ἔπαισας.
⁹μνήσθητι ὅτι πηλόν με ἔπλασας, εἰς δὲ γῆν με πάλιν ἀποστρέφεις.
¹⁰ἢ οὐχ ὥσπερ γάλα με ἥμελξας, ἐτύρωσας δέ με ἵσα τυρῷ;
¹¹δέρμα καὶ κρέας με ἐνέδυσας, ὁστέοις δὲ καὶ νεύροις με ἐνεῖρας.
¹²ζωὴν δὲ καὶ ἔλεος ἔθου παρ' ἐμοί, ἡ δὲ ἐπισκοπή σου ἐφύλαξέν μου τὸ πνεῦμα.
¹³ταῦτα ἔχων ἐν σεαυτῷ οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι, ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐθέν.
¹⁴εάν τε γὰρ ἀμάρτω, φυλάσσεις με, ἀπὸ δὲ ἀνομίας οὐκ ἀθῶν με πεποίηκας.
¹⁵εάν τε γὰρ ἀσεβὴς ὦ, οἴμοι· εάν τε ὡ δίκαιος, οὐ δύναμαι ἀνακύψαι, πλήρης γὰρ ἀτιμίας εἰμί.
¹⁶ἀγρεύομαι γὰρ ὥσπερ λέων εἰς σφαγήν, πάλιν δὲ μεταβαλὼν δεινῶς με ὀλέκεις
¹⁷ἐπανακαίνιζων ἐπ' ἐμὲ τὴν ἔτασίν μου· ὄργῃ δὲ μεγάλῃ μοι ἐχρήσω, ἐπήγαγες δὲ ἐπ' ἐμὲ πειρατήρια.
¹⁸ινα τί οὖν ἐκ κοιλίας με ἔξήγαγες, καὶ οὐκ ἀπέθανον, ὁφθαλμὸς δέ με οὐκ εἶδεν,
¹⁹καὶ ὥσπερ οὐκ ὃν ἐγενόμην; διὰ τί γὰρ ἐκ γαστρὸς εἰς μνῆμα οὐκ ἀπηλλάγην;
²⁰ἢ οὐκ ὀλίγος ἐστὶν ὁ χρόνος τοῦ βίου μου; ἔασόν με ἀναπαύσασθαι μικρὸν
²¹πρὸ τοῦ με πορευθῆναι δθεν οὐκ ἀναστρέψω, εἰς γῆν σκοτεινὴν καὶ γνοφεράν,
²²εἰς γῆν σκότους αἰωνίου, οὗ οὐκ ἔστιν φέγγος οὐδὲ ὄρᾶν ζωὴν βροτῶν.

11 Ἡγιανός Σωφαρ ὁ Μιναῖος λέγει

²Ο τὰ πολλὰ λέγων καὶ ἀντακούσεται· ἢ καὶ ὁ εὔλαλος οἴεται εἶναι δίκαιος; εὐλογημένος γεννητὸς γυναικὸς δλιγόβιος.
³μὴ πολὺς ἐν ρήμασιν γίνουν, οὐ γάρ ἐστιν ὁ ἀντικρινόμενός σοι.
⁴μὴ γὰρ λέγε ὅτι Καθαρός εἴμι τοῖς ἔργοις καὶ ἀμεμπτος ἐναντίον αὐτοῦ.
⁵ἀλλὰ πῶς ἂν ὁ κύριος λαλήσαι πρὸς σέ;
※ καὶ ἀνοίξει χείλη αὐτοῦ μετὰ σοῦ.
⁶εἴτα ἀναγγελεῖ σοι δύναμιν σοφίας, ὅτι διπλοῦς ἔσται τῶν κατὰ σέ· καὶ τότε γνώσῃ ὅτι ἄξιά σοι ἀπέβη ἀπὸ κυρίου ὧν ἡμάρτηκας.
⁷ἢ ἵχνος κυρίου εύρήσεις ἢ εἰς τὰ ἔσχατα ἀφίκου, ἀ ἐποίησεν ὁ παντοκράτωρ;
⁸ὑψηλὸς ὁ οὐρανός, καὶ τί ποιήσεις; βαθύτερα δὲ τῶν ἐν ἄδου τί οἶδας;
⁹ἢ μακρότερα μέτρου γῆς ἢ εὔρους θαλάσσης;
¹⁰εάν δὲ καταστρέψῃ τὰ πάντα, τίς ἐρεῖ αὐτῷ Τί ἐποίησας;
¹¹αὐτὸς γὰρ οἶδεν ἔργα ἀνόμων, ίδων δὲ ἀτοπα οὐ παρόψεται.
¹²ἄνθρωπος δὲ ἄλλως νήχεται λόγοις, βροτὸς δὲ γεννητὸς γυναικὸς ἵσα ὅνῳ ἐρημίτη.
¹³εὶ γὰρ σὺ καθαρὰν ἔθου τὴν καρδίαν σου, ὑπτιάζεις δὲ χεῖρας πρὸς αὐτόν,

¹⁴εὶ ἀνομόν τί ἔστιν ἐν χερσίν σου, πόρρω ποίησον αὐτὸς ἀπὸ σοῦ, ἀδικία δὲ ἐν διαιτῇ σου μὴ αὐλισθήτω.

¹⁵οὕτως γὰρ ἀναλάμψει σου τὸ πρόσωπον ὥσπερ ὕδωρ καθαρόν, ἐκδύσῃ δὲ ρύπον καὶ οὐ μὴ φοβηθῆς·

¹⁶καὶ τὸν κόπον ἐπιλήσῃ ὥσπερ κῦμα παρελθὸν καὶ οὐ πτοηθήσῃ·

¹⁷ἡ δὲ εὐχή σου ὥσπερ ἑωσφόρος, ἐκ δὲ μεσημβρίας ἀνατελεῖ σοι ζωή·

¹⁸πεποιθώς τε ἔσῃ ὅτι ἔστιν σοι ἐλπίς, ἐκ δὲ μερίμνης καὶ φροντίδος ἀναφανεῖται σοι εἰρήνη.

¹⁹ἥσυχάσεις γάρ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ πολεμῶν σε· μεταβαλόμενοι δὲ πολλοί σου δεηθήσονται.

²⁰σωτηρία δὲ αὐτοὺς ἀπολείψει· ἡ γὰρ ἐλπὶς αὐτῶν ἀπώλεια, ὀφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν τακήσονται.

12 Ἡγιανὴ Ιωβ λέγει

²Εἴτα ὑμεῖς ἔστε ἄνθρωποι· ἢ μεθ' ὑμῶν τελευτήσει σοφία.

³κάμοι μὲν καρδία καθ' ὑμᾶς ἔστιν.

⁴δίκαιος γὰρ ἀνὴρ καὶ ἀμεμπτος ἐγενήθη εἰς χλεύασμα.

⁵εἰς χρόνον γὰρ τακτὸν ἡτοίμαστο πεσεῖν ὑπὸ ἄλλους οἴκους τε αὐτοῦ ἐκπορθεῖσθαι ὑπὸ ἀνόμων.

⁶οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μηδεὶς πεποιθέτω πονηρὸς ὃν ἀθῶος ἔσεσθαι, ὅσοι παροργίζουσιν τὸν κύριον, ὡς οὐχὶ καὶ ἔτασις αὐτῶν ἔσται.

⁷ἄλλὰ δὴ ἐπερώτησον τετράποδα ἐάν σοι εἴπωσιν, πετεινὰ δὲ οὐρανοῦ ἐάν σοι ἀπαγγεῖλωσιν.

⁸ἐκδιήγησαι δὲ γῆ ἐάν σοι φράσῃ,

※ καὶ ἔξηγήσονται σοι οἱ ιχθύες τῆς θαλάσσης.

⁹τίς οὐκ ἔγνω ἐν πᾶσι τούτοις

※ ὅτι χεὶρ κυρίου ἐποίησεν ταῦτα; *

¹⁰εὶ μὴ ἐν χειρὶ αὐτοῦ ψυχὴ πάντων τῶν ζώντων καὶ πνεῦμα παντὸς ἀνθρώπου;

¹¹οὓς μὲν γὰρ ρήματα διακρίνει, λάρυγξ δὲ σῆτα γεύεται.

¹²ἐν πολλῷ χρόνῳ σοφία, ἐν δὲ πολλῷ βίᾳ ἐπιστήμη.

¹³παρ' αὐτῷ σοφία καὶ δύναμις, αὐτῷ βουλὴ καὶ σύνεσις.

¹⁴ἐάν καταβάλῃ, τίς οἰκοδομήσει; ἐάν κλείσῃ κατὰ ἀνθρώπων, τίς ἀνοίξει;

¹⁵ἐάν κωλύσῃ τὸ ὕδωρ, ξηρανεῖ τὴν γῆν· ἐάν δὲ ἐπαφῇ, ἀπώλεσεν αὐτὴν καταστρέψας.

¹⁶παρ' αὐτῷ κράτος καὶ ισχύς, αὐτῷ ἐπιστήμη καὶ σύνεσις.

¹⁷διάγων βουλευτὰς αἰχμαλώτους, κριτὰς δὲ γῆς ἐξέστησεν.

¹⁸καθιζάνων βασιλεῖς ἐπὶ θρόνους

※ καὶ περιέδησεν ζώνη ὁσφύας αὐτῶν. *

¹⁹εξαποστέλλων ἱερεῖς αἰχμαλώτους, δυνάστας δὲ γῆς κατέστρεψεν.

²⁰διαλλάσσων χείλη πιστῶν, σύνεσιν δὲ πρεσβυτέρων ἔγνω.

²¹ἐκχέων ἀτιμίαν ἐπ' ἄρχοντας, καταπεινοὺς δὲ ἴάσατο.

²²ἀνακαλύπτων βαθέα ἐκ σκότους, ἐξήγαγεν δὲ εἰς φῶς σκιὰν θανάτου.

²³πλανῶν ἔθνη καὶ ἀπολλύων αὐτά, καταστρωνύμων ἔθνη καὶ καθοδηγῶν αὐτά.

²⁴διαλλάσσων καρδίας ἀρχόντων γῆς, ἐπλάνησεν δὲ αὐτοὺς ὁδῷ, ἢ οὐκ ἥδεισαν.

²⁵ψυλαφήσαισαν σκότος καὶ μὴ φῶς, πλανηθείσαν δὲ ὕσπερ ὁ μεθύων.

13 ¹ἰδοὺ ταῦτα ἑώρακέν μου ὁ ὄφθαλμὸς καὶ ἀκήκοέν μου τὸ οὖς.

²καὶ οἶδα ὅσα καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε, καὶ οὐκ ἀσυνετώτερός εἴμι ὑμῶν.

³οὐ μὴν δὲ ἀλλ' ἐγὼ πρὸς κύριον λαλήσω, ἐλέγξω δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ἐὰν βούληται.

⁴ὑμεῖς δέ ἐστε ἱατροὶ ἀδικοὶ καὶ ἱαταὶ κακῶν πάντες.

⁵εἴη δὲ ὑμῖν κωφεῦσαι, καὶ ἀποβήσεται ὑμῖν εἰς σοφίαν.

⁶ἀκούσατε ἐλεγχον στόματός μου, κρίσιν δὲ χειλέων μου προσέχετε.

⁷πότερον οὐκ ἐναντι κυρίου λαλεῖτε, ἐναντι δὲ αὐτοῦ φθέγγεσθε δόλον;

⁸ἢ ὑποστελεῖσθε; ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ κριταὶ γένεσθε.

⁹καλόν γε, ἐὰν ἐξιχνιάσῃ ὑμᾶς· εἰ γὰρ τὰ πάντα ποιοῦντες προστεθήσεσθε αὐτῷ,

¹⁰οὐθὲν ἡττον ἐλέγξει ὑμᾶς· εἰ δὲ καὶ κρυφῇ πρόσωπα θαυμάσετε,

¹¹πότερον οὐχὶ δεινὰ αὐτοῦ στροβήσει ὑμᾶς, φόβος δὲ παρ' αὐτοῦ ἐπιπεσεῖται ὑμῖν;

¹²ἀποβήσεται δὲ ὑμῶν τὸ ἀγαυρίαμα ἵσα σποδῷ, τὸ δὲ σῶμα πήλινον.

¹³κωφεύσατε, ἵνα λαλήσω καὶ ἀναπαύσωμαι θυμοῦ

¹⁴ἀναλαβὼν τὰς σάρκας μου τοῖς ὁδοῦσιν, ψυχὴν δὲ μου θήσω ἐν χειρί.

¹⁵ἐάν με χειρώσηται ὁ δυνάστης, ἐπεὶ καὶ ἥρκται, ἢ μὴν λαλήσω καὶ ἐλέγξω ἐναντίον αὐτοῦ.

¹⁶καὶ τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν, οὐ γὰρ ἐναντίον αὐτοῦ δόλος εἰσελεύσεται.

¹⁷ἀκούσατε ἀκούσατε τὰ ρήματά μου· ἀναγγελῶ γὰρ ὑμῶν ἀκουόντων.

¹⁸ἰδοὺ ἐγὼ ἐγγύς εἴμι τοῦ κρίματός μου, οἶδα ἐγὼ ὅτι δίκαιος ἀναφανοῦμαι.

¹⁹τίς γάρ ἐστιν ὁ κριθησόμενός μοι;

※ ὅτι νῦν κωφεύσω καὶ ἐκλείψω.

²⁰δυεῖν δέ μοι χρήσῃ·

※ τότε ἀπὸ τοῦ προσώπου σου οὐ κρυβήσομαι·

²¹τὴν χεῖρα ἀπ' ἐμοῦ ἀπέχου, καὶ ὁ φόβος σου μὴ με καταπλησσέτω.

²²εἴτα καλέσεις, ἐγὼ δέ σοι ὑπακούσομαι· ἢ λαλήσεις, ἐγὼ δέ σοι δώσω ἀνταπόκρισιν.

²³πόσαι εἰσὶν αἱ ἀμαρτίαι μου καὶ αἱ ἀνομίαι μου; δίδαξόν με τίνες εἰσὶν.

²⁴διὰ τί ἀπ' ἐμοῦ κρύπτη, ἥγησαι δέ με ὑπεναντίον σοι;

²⁵ἢ ὡς φύλλον κινούμενον ὑπὸ ἀνέμου εὐλαβηθήσῃ ἢ ὡς χόρτῳ φερομένῳ ὑπὸ πνεύματος

ἀντίκεισαί μοι;

²⁶ὅτι κατέγραψας κατ' ἐμοῦ κακά, περιέθηκας δέ μοι νεότητος ἀμαρτίας,
²⁷εἴθου δέ μου τὸν πόδα ἐν κωλύματι, ἐφύλαξας δέ μου πάντα τὰ ἔργα, εἰς δὲ ρίζας τῶν
ποδῶν μου ἀφίκου·
²⁸δὲ παλαιοῦται ἵσα ἀσκῷ ἢ ὥσπερ ιμάτιον σητόβρωτον.

14 ¹βροτὸς γὰρ γεννητὸς γυναικὸς δλιγόβιος καὶ πλήρης ὄργης
²ἡ ὥσπερ ἄνθος ἀνθῆσαν ἔξεπεσεν, ἀπέδρα δὲ ὥσπερ σκιὰ καὶ οὐ μὴ στῇ.
³οὐχὶ καὶ τούτου λόγον ἐποίησω καὶ τοῦτον ἐποίησας εἰσελθεῖν ἐν κρίματι ἐνώπιόν σου;
⁴τίς γὰρ καθαρὸς ἔσται ἀπὸ ρύπου; ἀλλ' οὐθεῖς.
⁵έὰν καὶ μία ἡμέρα ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀριθμητοὶ δὲ μῆνες αὐτοῦ παρὰ σοί, εἰς χρόνον
ἔθου, καὶ οὐ μὴ ὑπερβῆ.
⁶ἀπόστα ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ἡσυχάσῃ καὶ εὔδοκήσῃ τὸν βίον ὥσπερ ὁ μισθωτός.
⁷ἔστιν γὰρ δένδρῳ ἐλπίς· ἔὰν γὰρ ἐκκοπῇ, ἔτι ἐπανθήσει, καὶ ὁ ράδαμνος αὐτοῦ οὐ μὴ
ἐκλίπῃ.
⁸έὰν γὰρ γηράσῃ ἐν γῇ ἡ ρίζα αὐτοῦ, ἐν δὲ πέτρᾳ τελευτήσῃ τὸ στέλεχος αὐτοῦ,
⁹ἀπὸ δομῆς ὕδατος ἀνθήσει, ποιήσει δὲ θερισμὸν ὥσπερ νεόφυτον.
¹⁰ἀνὴρ δὲ τελευτήσας ὠφελοῦται, πεσὼν δὲ βροτὸς οὐκέτι ἔστιν.
¹¹χρόνῳ γὰρ σπανίζεται θάλασσα, ποταμὸς δὲ ἐρημωθεὶς ἔξηράνθη.
¹²ἄνθρωπος δὲ κοιμηθεὶς οὐ μὴ ἀναστῇ, ἔως ἂν ὁ οὐρανὸς οὐ μὴ συρραφῇ.
※ καὶ οὐκ ἔξυπνισθήσονται ἔξι ὑπονού αὐτῶν.※
¹³εὶ γὰρ ὄφελον ἐν ἄδῃ με ἐφύλαξας, ἔκρυψας δέ με, ἔως ἂν παύσηται σου ἡ ὄργη καὶ τάξῃ
μοι χρόνον, ἐν φυλακῇ μνείαν μου ποιήσῃ.
¹⁴έὰν γὰρ ἀποθάνῃ ἄνθρωπος, ζήσεται συντελέσας ἡμέρας τοῦ βίου αὐτοῦ. ὑπομενῶ, ἔως ἂν
πάλιν γένωμαι.
¹⁵εἶτα καλέσεις, ἐγὼ δέ σοι ὑπακούσομαι, τὰ δὲ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ ἀποποιοῦ.
¹⁶ἡρίθμησας δέ μου τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ σε οὐδὲν τῶν ἀμαρτιῶν μου.
¹⁷ἐσφράγισας δέ μου τὰς ἀνομίας ἐν βαλλαντίῳ, ἐπεσημήνω δέ, εἴ τι ἄκων παρέβην.
¹⁸καὶ πλὴν ὅρος πῖπτον διαπεσεῖται,
※ καὶ πέτρᾳ παλαιωθήσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς.
¹⁹λίθους ἐλέαναν ὕδατα,
※ καὶ κατέκλυσεν ὕδατα ὑπτια τοῦ χώματος τῆς γῆς.
※ καὶ ὑπομονὴν ἀνθρώπου ἀπώλεσας.※
²⁰ῶσας αὐτὸν εἰς τέλος, καὶ ὠφελοῦται· ἐπέστησας αὐτῷ τὸ πρόσωπον καὶ ἔξαπέστειλας.
²¹πολλῶν δὲ γενομένων τῶν υἱῶν αὐτοῦ οὐκ οἶδεν, ἔὰν δὲ ὀλίγοι γένωνται, οὐκ ἐπίσταται.
²²ἀλλ' ἡ αἱ σάρκες αὐτοῦ ἥλγησαν, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐπένθησεν.

15 ῥΥπολαβών δὲ Ελιφας ὁ Θαιμανίτης λέγει

²Πότερον σοφὸς ἀπόκρισιν δῶσει συνέσεως πνεύματος καὶ ἐνέπλησεν πόνον γαστρὸς
³ἐλέγχων ἐν ρήμασιν, οἵς οὐ δεῖ, ἐν λόγοις, οἵς οὐδὲν ὄφελος;
⁴οὐ καὶ σὺ ἀπεποιήσω φόβον, συνετελέσω δὲ ρήματα τοιαῦτα ἔναντι τοῦ κυρίου;
⁵ἔνοχος εἴς ρήμασιν στόματός σου οὐδὲ διέκρινας ρήματα δυναστῶν.
⁶ἔλέγξαι σε τὸ σὸν στόμα καὶ μὴ ἐγώ, τὰ δὲ χείλη σου καταμαρτυρήσουσίν σου.
⁷τί γάρ; μὴ πρῶτος ἀνθρώπων ἐγενήθης; ἢ πρὸ θινῶν ἐπάγης;
⁸ἢ σύνταγμα κυρίου ἀκήκοας, εἰς δὲ σὲ ἀφίκετο σοφία;
⁹τί γάρ οἶδας, ὃ οὐκ οἶδαμεν; ἢ τί συνίεις, ὃ οὐχὶ καὶ ἡμεῖς;
¹⁰καὶ γε πρεσβύτης καὶ γε παλαιὸς ἐν ἡμῖν
※ βαρύτερος τοῦ πατρός σου ἡμέραις.
¹¹ολίγα ὡν ἡμάρτηκας μεμαστίγωσαι, μεγάλως ὑπερβαλλόντως λελάληκας.
¹²τί ἐτόλμησεν ἡ καρδία σου, ἢ τί ἐπήνεγκαν οἱ ὀφθαλμοί σου,
¹³ὅτι θυμὸν ἔρρηξας ἔναντι κυρίου, ἐξήγαγες δὲ ἐκ στόματος ρήματα τοιαῦτα;
¹⁴τίς γάρ ὡν βροτός, ὅτι ἔσται ἀμεμπτος, ἢ ὡς ἐσόμενος δίκαιος γεννητὸς γυναικός;
¹⁵εὶ κατὰ ἀγίων οὐ πιστεύει, οὐρανὸς δὲ οὐ καθαρὸς ἔναντίον αὐτοῦ.
¹⁶εῖα δὲ ἐβδελυγμένος καὶ ἀκάθαρτος, ἀνὴρ πίνων ἀδικίας ἵσα ποτῷ.
¹⁷ἀναγγελῶ δέ σοι, ἄκουε μου· ἀ δὴ ἐώρακα, ἀναγγελῶ σοι,
¹⁸ἄ σοφοὶ ἐροῦσιν καὶ οὐκ ἔκρυψαν πατέρας αὐτῶν.
¹⁹αὐτοῖς μόνοις ἐδόθη ἡ γῆ, καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἀλλογενὴς ἐπ' αὐτούς.
²⁰πᾶς δὲ βίος ἀσεβοῦς ἐν φροντίδι, ἔτη δὲ ἀριθμητὰ δεδομένα δυνάστη,
²¹ὅ δὲ φόβος αὐτοῦ ἐν ὧστὶν αὐτοῦ. ὅταν δοκῇ ἡδη εἰρηνεύειν, ἔξει αὐτοῦ ἡ καταστροφή.
²²μὴ πιστεύετω ἀποστραφῆναι ἀπὸ σκότους· ἐντέταλται γάρ ἡδη εἰς χεῖρας σιδήρου,
²³κατατέτακται δὲ εἰς σῆτα γυψίν· οἶδεν δὲ ἐν ἑαυτῷ ὅτι μένει εἰς πτῶμα. ἡμέρα δὲ αὐτὸν
σκοτεινὴ στροβήσει,
²⁴ἀνάγκη δὲ καὶ θλῖψις αὐτὸν καθέξει ὥσπερ στρατηγὸς πρωτοστάτης πίπτων.
²⁵ὅτι ἥρκεν χεῖρας ἔναντίον τοῦ κυρίου, ἔναντι δὲ κυρίου παντοκράτορος ἐτραχηλίασεν,
²⁶ἔδραμεν δὲ ἔναντίον αὐτοῦ ὕβρει
※ ἐν πάχει νώτου ἀσπίδος αὐτοῦ,
²⁷ὅτι ἐκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ
※ καὶ ἐποίησεν περιστόμιον ἐπὶ τῶν μηρίων.
²⁸αὐλισθείη δὲ πόλεις ἐρήμους, εἰσέλθοι δὲ εἰς οἴκους ἀοικήτους· ἀ δὲ ἐκεῖνοι ἡτοίμασαν,
ἄλλοι ἀποίσονται.
²⁹οὕτε μὴ πλουτισθῆ, οὔτε μὴ μείνῃ αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα· οὐ μὴ βάλῃ ἐπὶ τὴν γῆν σκιὰν

³⁰ούδε μὴ ἐκφύγῃ τὸ σκότος· τὸν βλαστὸν αὐτοῦ μαράναι ἄνεμος, ἐκπέσοι δὲ αὐτοῦ τὸ ἄνθος.

³¹μὴ πιστεύετω ὅτι ὑπομενεῖ, κενὰ γὰρ ἀποβήσεται αὐτῷ.

³²ἡ τομὴ αὐτοῦ πρὸ ὥρας φθαρήσεται, καὶ ὁ ράδαμνος αὐτοῦ οὐ μὴ πυκάσῃ·

³³τρυγηθείη δὲ ὥσπερ ὅμφαξ πρὸ ὥρας, ἐκπέσοι δὲ ὡς ἄνθος ἐλαίας.

³⁴μαρτύριον γὰρ ἀσεβοῦς θάνατος, πῦρ δὲ καύσει οἴκους δωροδεκτῶν.

³⁵ἐν γαστρὶ δὲ λήμψεται ὀδύνας, ἀποβήσεται δὲ αὐτῷ κενά, ἡ δὲ κοιλία αὐτοῦ ὑποίσει δόλον.

16 Ἡγιανὴ πολαβών δὲ Ιωβ λέγει

²Ἄκήκοα τοιαῦτα πολλά· παρακλήτορες κακῶν πάντες.

³τί γάρ; μὴ τάξις ἐστὶν ρήμασιν πνεύματος;

※ ἡ τί παρενοχλήσει σοι, ὅτι ἀποκρίνῃ;

⁴κάγὼ καθ' ὑμᾶς λαλήσω, εἰ ὑπέκειτό γε ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀντὶ τῆς ἐμῆς· εἴτ' ἐναλοῦμαι ὑμῖν ρήμασιν, κινήσω δὲ καθ' ὑμῶν κεφαλήν.

⁵εἴη δὲ ἴσχὺς ἐν τῷ στόματί μου, κίνησιν δὲ χειλέων οὐ φείσομαι.

⁶έὰν γὰρ λαλήσω, οὐκ ἀλγήσω τὸ τραῦμα· ἔὰν δὲ καὶ σιωπήσω, τί ἔλαττον τρωθήσομαι;

⁷νῦν δὲ κατάκοπόν με πεποίκην, μωρόν, σεσηπότα,

⁸καὶ ἐπελάβου μου, εἰς μαρτύριον ἐγενήθη.

※ καὶ ἀνέστη ἐν ἐμοὶ τὸ ψεῦδός μου,

※ κατὰ πρόσωπόν μου ἀνταπεκρίθη.

⁹ὅργῃ χρησάμενος κατέβαλέν με, ἔβρυξεν ἐπ' ἐμὲ τοὺς ὁδόντας, βέλη πειρατῶν αὐτοῦ ἐπ' ἐμοὶ ἔπεσεν.

¹⁰ἀκίσιν ὁφθαλμῶν ἐνήλατο, ὀξεῖ ἔπαισέν με εἰς σιαγόνα, δμοθυμαδὸν δὲ κατέδραμον ἐπ' ἐμοὶ.

¹¹παρέδωκεν γάρ με ὁ κύριος εἰς χεῖρας ἀδίκου, ἐπὶ δὲ ἀσεβέσιν ἔρριψέν με.

¹²εἱρηνεύοντα διεσκέδασέν με, λαβών με τῆς κόμης διέτιλεν, κατέστησέν με ὥσπερ σκοπόν.

¹³ἐκύκλωσάν με λόγχαις βάλλοντες εἰς νεφρούς μου οὐ φειδόμενοι, ἔξέχεαν εἰς τὴν γῆν τὴν χολήν μου.

¹⁴κατέβαλόν με πτῶμα ἐπὶ πτῶματι, ἔδραμον πρός με δυνάμενοι.

¹⁵σάκκον ἔρραψα ἐπὶ βύρσης μου, τὸ δὲ σθένος μου ἐν γῇ ἐσβέσθη.

¹⁶ἡ γαστήρ μου συγκέκαυται ἀπὸ κλαυθμοῦ, ἐπὶ δὲ βλεφάροις μου σκιά.

¹⁷ἄδικον δὲ οὐδὲν ἦν ἐν χερσίν μου, εὐχὴ δέ μου καθαρά.

¹⁸γῆ, μὴ ἐπικαλύψῃς ἐφ' αἷματι τῆς σαρκός μου, μηδὲ εἴη τόπος τῇ κραυγῇ μου.

¹⁹καὶ νῦν ἴδού ἐν οὐρανοῖς ὁ μάρτυς μου, ὁ δὲ συνίστωρ μου ἐν ὑψίστοις.

²⁰ἀφίκοιτό μου ἡ δέησις πρὸς κύριον, ἔναντι δὲ αὐτοῦ στάζοι μου ὁ ὁφθαλμός.

²¹εἴη δὲ ἔλεγχος ἀνδρὶ ἔναντι κυρίου

* καὶ υἱὸς ἀνθρώπου τῷ πλησίον αὐτοῦ. *κ*

²²ετη δὲ ἀριθμητὰ ἥκασιν, ὁδῷ δέ, ἢ οὐκ ἐπαναστραφήσομαι, πορεύσομαι.

17 ¹όλέκομαι πνεύματι φερόμενος, δέομαι δὲ ταφῆς καὶ οὐ τυγχάνω.

²λίσσομαι κάμνων, καὶ τί ποιήσας;

³έκλεψαν δέ μου τὰ ὑπάρχοντα ἀλλότριοι.

* τίς ἔστιν οὗτος; τῇ χειρὶ μου συνδεθήτω.

⁴ὅτι καρδίαν αὐτῶν ἔκρυψας ἀπὸ φρονήσεως,

* διὰ τοῦτο οὐ μὴ ὑψώσῃς αὐτούς.

⁵τῇ μερίδι ἀναγγελεῖ κακίας, *κ*όφθαλμοὶ δέ μου ἐφ' υἱοῖς ἐτάκησαν.

⁶εθου δέ με θρύλημα ἐν ἔθνεσιν, γέλως δὲ αὐτοῖς ἀπέβην.

⁷πεπώρωνται γὰρ ἀπὸ ὄργης οἱ ὄφθαλμοί μου, πεπολιόρκημαι μεγάλως ὑπὸ πάντων.

⁸θαῦμα ἔσχεν ἀληθινοὺς ἐπὶ τούτῳ· δίκαιος δὲ ἐπὶ παρανόμω ἐπανασταίη.

⁹σχοίη δὲ πιστὸς τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν, καθαρὸς δὲ χεῖρας ἀναλάβοι θάρσος.

¹⁰οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ πάντες ἐρείδετε,

* καὶ δεῦτε δή· *κ*ού γὰρ εὑρίσκω ἐν ὑμῖν ἀληθές.

¹¹αἱ ἡμέραι μου παρῆλθον ἐν βρόμῳ, ἐρράγη δὲ τὰ ἄρθρα τῆς καρδίας μου.

¹²νύκτα εἰς ἡμέραν ἔθηκαν,

* φῶς ἐγγὺς ἀπὸ προσώπου σκότους. *κ*

¹³ἐὰν γὰρ ὑπομείνω, ἄδης μου ὁ οἶκος, ἐν δὲ γνόφῳ ἔστρωται μου ἡ στρωμνή.

¹⁴θάνατον ἐπεκαλεσάμην πατέρα μου εἴναι, μητέρα δέ μου καὶ ἀδελφὴν σαπρίαν.

¹⁵ποῦ οὖν μου ἔτι ἔστιν ἡ ἐλπίς; ἢ τὰ ἀγαθά μου ὅψομαι;

¹⁶ἢ μετ' ἐμοῦ εἰς ἄδην καταβήσονται,

* ἢ ὁ δύμοθυμαδὸν ἐπὶ χώματος καταβησόμεθα; *κ*

18 ¹Υπολαβὼν δὲ Βαλδαδ ὁ Σαυχίτης λέγει

²Μέχρι τίνος οὐ παύσῃ; ἐπίσχεις, ἵνα καὶ αὐτοὶ λαλήσωμεν.

³διὰ τί ὡσπερ τετράποδα σεσιωπήκαμεν ἐναντίον σου;

⁴κέχρηται σοι ὄργη. τί γάρ; ἐὰν σὺ ἀποθάνης, ἀοίκητος ἡ ὑπ' οὐρανόν; ἢ καταστραφήσεται

ὅρη ἐκ θεμελίων;

⁵καὶ φῶς ἀσεβῶν σβεσθήσεται, καὶ οὐκ ἀποβήσεται αὐτῶν ἡ φλόξ.

⁶τὸ φῶς αὐτοῦ σκότος ἐν διαιτῇ, ὁ δὲ λύχνος ἐπ' αὐτῷ σβεσθήσεται.

⁷θηρεύσαισαν ἐλάχιστοι τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, σφάλαι δὲ αὐτοῦ ἡ βουλή.

⁸ἐμβέβληται δὲ ὁ ποὺς αὐτοῦ ἐν παγίδι· ἐν δικτύῳ ἐλιχθείη.

⁹ἔλθοισαν δὲ ἐπ' αὐτὸν παγίδες·

* κατισχύσει ἐπ' αὐτὸν διψῶντας.

¹⁰κέκρυπται ἐν τῇ γῇ σχοινίον αὐτοῦ
※ καὶ ἡ σύλλημψις αὐτοῦ ἐπὶ τρίβων.✓

¹¹κύκλῳ ὀλέσαισαν αὐτὸν ὁδύναι, πολλοὶ δὲ περὶ πόδας αὐτοῦ ἔλθοισαν ἐν λιμῷ στενῷ.
¹²πτῶμα δὲ αὐτῷ ἡτοίμασται ἔξαισιον.

¹³βρωθείησαν αὐτοῦ κλῶνες ποδῶν, κατέδεται δὲ τὰ ὠραῖα αὐτοῦ θάνατος.
¹⁴ἐκραγείη δὲ ἐκ διαίτης αὐτοῦ ἴασις, σχοίη δὲ αὐτὸν ἀνάγκη αἰτίᾳ βασιλικῇ.
¹⁵κατασκηνώσει ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ ἐν νυκτὶ αὐτοῦ,
※ κατασπαρήσονται τὰ εὐπρεπῆ αὐτοῦ θείῳ.
¹⁶ὑποκάτωθεν αἱ ρίζαι αὐτοῦ ἔηρανθήσονται,
※ καὶ ἐπάνωθεν ἐπιπεσεῖται θερισμὸς αὐτοῦ.✓
¹⁷τὸ μημόσυνον αὐτοῦ ἀπόλοιτο ἐκ γῆς,
※ καὶ ὑπάρχει ὄνομα αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἔξωτέρω.✓
¹⁸ἀπώσειεν αὐτὸν ἐκ φωτὸς εἰς σκότος.
¹⁹οὐκ ἔσται ἐπίγνωστος ἐν λαῷ αὐτοῦ, οὐδὲ σεσωσμένος ἐν τῇ ὑπ' οὐρανὸν ὁ οἶκος αὐτοῦ,
ἀλλ' ἐν τοῖς αὐτοῦ ζήσονται ἔτεροι.
²⁰ἐπ' αὐτῷ ἔστέναξαν ἔσχατοι, πρώτους δὲ ἔσχεν θαῦμα.
²¹οὗτοί εἰσιν οἶκοι ἀδίκων, οὗτος δὲ ὁ τόπος τῶν μὴ εἰδότων τὸν κύριον.

19 ¹Ὑπολαβὼν δὲ Ιωβ λέγει

²Ἐως τίνος ἔγκοπον ποιήσετε ψυχὴν μου καὶ καθαιρεῖτε με λόγοις;
³γνῶτε μόνον ὅτι ὁ κύριος ἐποίησέ με οὕτως· καταλαλεῖτέ μου, οὐκ αἰσχυνόμενοί με
ἐπίκεισθε μοι.

⁴ναὶ δὴ ἐπ' ἀληθείας ἐγὼ ἐπλανήθην, παρ' ἐμοὶ δὲ αὐλίζεται πλάνος
^{4a}λαλῆσαι ρῆμα, ὃ οὐκ ἔδει, τὰ δὲ ρήματά μου πλανᾶται καὶ οὐκ ἐπὶ καιροῦ.
⁵εἴα δὲ ὅτι ἐπ' ἐμοὶ μεγαλύνεσθε, ἐνάλλεσθε δέ μοι ὀνείδει.
γνῶτε οὖν ὅτι ὁ κύριός ἐστιν ὁ ταράξας, ὀχύρωμα δὲ αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ ὑψωσεν.
⁷ἰδοὺ γελῶ ὀνείδει καὶ οὐ λαλήσω· κεκράξομαι, καὶ οὐδαμοῦ κρίμα.
⁸κύκλῳ περιωκοδόμημαι καὶ οὐ μὴ διαβῶ, ἐπὶ πρόσωπόν μου σκότος ἔθετο.
⁹τὴν δὲ δόξαν ἀπ' ἐμοῦ ἔξέδυσεν, ἀφεῖλεν δὲ στέφανον ἀπὸ κεφαλῆς μου.
¹⁰διέσπασέν με κύκλῳ, καὶ ὠχόμην· ἔξέκοψεν δὲ ὥσπερ δένδρον τὴν ἐλπίδα μου.
¹¹δεινῶς δέ μοι ὄργῃ ἐχρήσατο, ἡγήσατο δέ με ὥσπερ ἐχθρόν.
¹²δόμοθυμαδὸν δὲ ἤλθον τὰ πειρατήρια αὐτοῦ ἐπ' ἐμοὶ ταῖς ὁδοῖς μου, ἐκύκλωσάν με
ἐγκάθετοι.
¹³ἀπ' ἐμοῦ δὲ ἀδελφοί μου ἀπέστησαν, ἔγνωσαν ἀλλοτρίους ἢ ἐμέ· φίλοι δέ μου ἀνελεήμονες
γεγόνασιν.

¹⁴οὐ προσεποιήσαντό με οἱ ἐγγύτατοί μου, καὶ οἱ εἰδότες μου τὸ ὄνομα ἐπελάθοντό μου.
¹⁵γείτονες οἰκίας θεράπαιναί τέ μου, ἀλλογενῆς ἥμην ἐναντίον αὐτῶν.
¹⁶θεράποντά μου ἐκάλεσα, καὶ οὐχ ὑπήκουσεν· στόμα δέ μου ἐδέετο.
¹⁷καὶ ἵκέτευον τὴν γυναικά μου, προσεκαλούμην δὲ κολακεύων υἱοὺς παλλακίδων μου·
¹⁸οἱ δὲ εἰς τὸν αἰῶνα με ἀπεποιήσαντο· ὅταν ἀναστῶ, κατ' ἔμοῦ λαλοῦσιν.
¹⁹ἐβδελύξαντο δέ με οἱ εἰδότες με· οὓς δὴ ἡγαπήκειν, ἐπανέστησάν μοι.
²⁰ἐν δέρματί μου ἐσάπησαν αἱ σάρκες μου, τὰ δὲ ὄστα μου ἐν ὁδοῦσιν ἔχεται.
²¹ἐλέήσατέ με, ἐλέήσατέ με, ὡς φίλοι· χεὶρ γὰρ κυρίου ἡ ἀψαμένη μού ἐστιν.
²²διὰ τί δέ με διώκετε ὥσπερ καὶ ὁ κύριος, ἀπὸ δὲ σαρκῶν μου οὐκ ἐμπίπλασθε;
²³τίς γὰρ ἂν δῷ γραφῆναι τὰ ρήματά μου, τεθῆναι δὲ αὐτὰ ἐν βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα
²⁴ἐν γραφείῳ σιδηρῷ καὶ μολίβῳ ἐν πέτραις ἐγγλυφῆναι;
²⁵οἶδα γὰρ ὅτι ἀέναος ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων ἐπὶ γῆς.
²⁶ἀναστήσαι τὸ δέρμα μου τὸ ἀνατλῶν ταῦτα· παρὰ γὰρ κυρίου ταῦτά μοι συνετελέσθη,
²⁷ἄλλος γὰρ συνεπίσταμαι, ἢ ὁ ὀφθαλμός μου ἔόρακεν καὶ οὐκ ἄλλος· πάντα δέ μοι
συντετέλεσται ἐν κόλπῳ.
²⁸εἰ δὲ καὶ ἐρεῖτε Τί ἐροῦμεν ἐναντὶ αὐτοῦ;
※ καὶ ρίζαν λόγου εὑρήσομεν ἐν αὐτῷ.
²⁹εὐλαβήθητε δὴ καὶ ὑμεῖς ἀπὸ ἐπικαλύμματος· θυμὸς γὰρ ἐπ’ ἀνόμους ἐπελεύσεται, καὶ
τότε γνώσονται ποῦ ἐστιν αὐτῶν ἡ ὕλη.

20 ¹Ὑπολαβὼν δὲ Σωφαρ ὁ Μιναῖος λέγει
²Οὐχ οὕτως ὑπελάμβανον ἀντερεῖν σε ταῦτα, καὶ οὐχὶ συνίετε μᾶλλον ἦ καὶ ἐγώ.
³παιδείαν ἐντροπῆς μου ἀκούσομαι,
※ καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεως ἀποκρίνεται μοι.
⁴μὴ ταῦτα ἔγνως ἀπὸ τοῦ ἔτικάφ’ οὗ ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς;
⁵εὐφροσύνη γὰρ ἀσεβῶν πτῶμα ἔξαίσιον, χαρμονὴ δὲ παρανόμων ἀπώλεια,
⁶έὰν ἀναβῇ εἰς οὐρανὸν αὐτοῦ τὰ δῶρα, ἡ δὲ θυσία αὐτοῦ νεφῶν ἄψηται.
⁷ὅταν γὰρ δοκῇ ἥδη κατεστηρίχθαι, τότε εἰς τέλος ἀπολεῖται· οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν ἐροῦσιν
Ποῦ ἐστιν;
⁸ῶσπερ ἐνύπνιον ἐκπετασθὲν οὐ μὴ εὑρεθῇ, ἔπτη δὲ ὥσπερ φάσμα νυκτερινόν.
⁹οὐδὲ παρέβλεψεν καὶ οὐ προσθήσει,
※ καὶ οὐκέτι προσνοήσει αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ.
¹⁰τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ὀλέσαισαν ἥπτονες, αἱ δὲ χεῖρες αὐτοῦ πυρσεύσαισαν ὁδύνας.
¹¹ὄστα αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ,
※ καὶ μετ’ αὐτοῦ ἐπὶ χώματος κοιμηθήσεται.

¹²εὰν γλυκανθῆ ἐν στόματι αὐτοῦ κακία,
※ κρύψει αὐτὴν ύπο τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ.

¹³οὐ φείσεται αὐτῆς καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτὴν
※ καὶ συνέξει αὐτὴν ἐν μέσῳ τοῦ λάρυγγος αὐτοῦ.✓

¹⁴καὶ οὐ μὴ δυνηθῆ βοηθῆσαι ἑαυτῷ.
※ χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ.✓

¹⁵πλοῦτος ἀδίκως συναγόμενος ἔξεμεσθήσεται, ἐξ οἰκίας αὐτοῦ ἔξελκύσει αὐτὸν ἄγγελος.

¹⁶θυμὸν δὲ δρακόντων θηλάσειν, ἀνέλοι δὲ αὐτὸν γλῶσσα ὅφεως.

¹⁷μὴ ἴδοι ἀμελξιν νομάδων μηδὲ νομάς μέλιτος καὶ βουτύρου.

¹⁸εἰς κενὰ καὶ μάταια ἐκοπίασεν πλοῦτον, ἐξ οὗ οὐ γεύσεται, ὥσπερ στρίφνος ἀμάσητος
ἀκατάποτος.

¹⁹πολλῶν γὰρ ἀδυνάτων οἴκους ἔθλασεν, δίαιταν δὲ ἥρπασεν καὶ οὐκ ἔστησεν.

²⁰οὐκ ἔστιν αὐτοῦ σωτηρία τοῖς ὑπάρχουσιν,
※ ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σωθήσεται.

²¹οὐκ ἔστιν ὑπόλειμμα τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ.✓διὰ τοῦτο οὐκ ἀνθήσει αὐτοῦ τὰ ἀγαθά.

²²ὅταν δὲ δοκῇ ἥδη πεπληρῶσθαι, θλιβήσεται, πᾶσα δὲ ἀνάγκη ἐπ' αὐτὸν ἐπελεύσεται.

²³εἰ πως πληρώσαι γαστέρα αὐτοῦ,✓ἐπαποστείλαι ἐπ' αὐτὸν θυμὸν ὄργῆς, νίψαι ἐπ' αὐτὸν
όδύνας.

²⁴καὶ οὐ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς σιδήρου, τρώσαι αὐτὸν τόξον χάλκειον.

²⁵διεξέλθοι δὲ διὰ σώματος αὐτοῦ βέλος, ἀστραπαὶ δὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ περιπατήσαισαν.
※ ἐπ' αὐτῷ φόβοι.✓

²⁶πᾶν δὲ σκότος αὐτῷ ὑπομείναι· κατέδεται αὐτὸν πῦρ ἄκαυστον, κακώσαι δὲ αὐτοῦ
ἐπήλυτος τὸν οἶκον.

²⁷ἀνακαλύψαι δὲ αὐτοῦ ὁ οὐρανὸς τὰς ἀνομίας, γῆ δὲ ἐπανασταίη αὐτῷ.

²⁸ἔλκύσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀπώλεια εἰς τέλος, ἡμέρα ὄργῆς ἐπέλθοι αὐτῷ.

²⁹αὕτη ἡ μερὶς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ κυρίου καὶ κτῆμα ὑπαρχόντων αὐτῷ παρὰ τοῦ
ἐπισκόπου.

21 ῬΥΠΟΛΑΒΩΝ δὲ Ιωβ λέγει

²Ακούσατε ἀκούσατέ μου τῶν λόγων, ἵνα μὴ ἦ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη ἡ παράκλησις.

³Ἄρατέ με, ἐγὼ δὲ λαλήσω, εἴτ' οὐ καταγελάσετέ μου.

⁴τί γάρ; μὴ ἀνθρώπου μου ἡ ἔλεγξις; ἦ διὰ τί οὐ θυμωθήσομαι;

⁵εἰσβλέψαντες εἰς ἐμὲ θαυμάσατε χεῖρα θέντες ἐπὶ σιαγόνι.

⁶εάν τε γὰρ μνησθῶ, ἐσπούδακα, ἔχουσιν δέ μου τὰς σάρκας ὄδύναι.

⁷διὰ τί ἀσεβεῖς ζῶσιν, πεπαλαίωνται δὲ καὶ ἐν πλούτῳ;

⁸ό σπόρος αὐτῶν κατὰ ψυχήν, τὰ δὲ τέκνα αὐτῶν ἐν ὁφθαλμοῖς.
⁹οἱ οἶκοι αὐτῶν εὐθηνοῦσιν, φόβος δὲ οὐδαμοῦ, μάστιξ δὲ παρὰ κυρίου οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτοῖς.
¹⁰ἡ βοῦς αὐτῶν οὐκ ὡμοτόκησεν, διεσώθη δὲ αὐτῶν ἐν γαστρὶ ἔχουσα καὶ οὐκ ἔσφαλεν.
¹¹μένουσιν δὲ ὡς πρόβατα αἰώνια, τὰ δὲ παιδία αὐτῶν προσπαίζουσιν
¹²ἀναλαβόντες ψαλτήριον καὶ κιθάραν καὶ εὑφραίνονται φωνῇ ψαλμοῦ.
¹³συνετέλεσαν δὲ ἐν ἀγαθοῖς τὸν βίον αὐτῶν, ἐν δὲ ἀναπαύσει ἄδου ἔκοιμήθησαν.
¹⁴λέγει δὲ κυρίω Ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, ὁδούς σου εἰδέναι οὐ βούλομαι.
¹⁵τί ίκανός, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ;
※ καὶ τίς ὡφέλεια, ὅτι ἀπαντήσομεν αὐτῷ; κ
¹⁶ἐν χερσὶν γὰρ ἦν αὐτῶν τὰ ἀγαθά, ἔργα δὲ ἀσεβῶν οὐκ ἔφορῷ.
¹⁷οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἀσεβῶν λύχνος σβεσθήσεται, ἐπελεύσεται δὲ αὐτοῖς ἡ καταστροφή,
 ἀδῖνες δὲ αὐτοὺς ἔξουσιν ἀπὸ ὄργης.
¹⁸ἔσονται δὲ ὥσπερ ἄχυρα πρὸ ἀνέμου ἢ ὥσπερ κονιορτός, ὃν ὑφείλατο λαῖλαψ.
¹⁹ἐκλίποι υἱὸν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.
※ ἀνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ γνώσεται. κ
²⁰ἴδοισαν οἱ ὁφθαλμοὶ αὐτοῦ τὴν ἑαυτοῦ σφαγήν, ἀπὸ δὲ κυρίου μὴ διασωθείη.
²¹ὅτι τί θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτόν;
※ καὶ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν. κ
²²πότερον οὐχὶ ὁ κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην; αὐτὸς δὲ φόνους διακρινεῖ.
²³οὗτος ἀποθανεῖται ἐν κράτει ἀπλοσύνης αὐτοῦ,
※ ὅλος δὲ εὐπαθῶν καὶ εὐθηνῶν. κ
²⁴τὰ δὲ ἔγκατα αὐτοῦ πλήρη στέατος, μυελὸς δὲ αὐτοῦ διαχεῖται.
²⁵δὲ τελευτῇ ὑπὸ πικρίας ψυχῆς οὐ φαγὼν οὐδὲν ἀγαθόν.
²⁶όμοθυμαδὸν δὲ ἐπὶ γῆς κοιμῶνται, σαπρία δὲ αὐτοὺς ἐκάλυψεν.
²⁷ὦστε οἵδα οὐκαὶ ὅτι τόλμῃ ἐπίκεισθε μοι.
²⁸ὅτι ἐρεῖτε Ποῦ ἐστιν οἶκος ἄρχοντος;
※ καὶ ποῦ ἐστιν ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν ἀσεβῶν;
²⁹ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδόν,
※ καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε.
³⁰ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κουφίζεται ὁ πονηρός,
※ εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται.
³¹τίς ἀπαγγελεῖ ἐπὶ προσώπου αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ;
※ καὶ αὐτὸς ἐποίησεν, τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ;
³²καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη

* καὶ ἐπὶ σορῷ ἡγρύπνησεν.

³³ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου,

* καὶ ὅπίσω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπελεύσεται,

* καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναρίθμητοι.✓

³⁴πῶς δὲ παρακαλεῖτέ με κενά; τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀφ' ὑμῶν οὐδέν.

22 Ἡγιανόντων δὲ Ελιφας ὁ Θαιμανίτης λέγει

²Πότερον οὐχὶ ὁ κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην;

³τί γὰρ μέλει τῷ κυρίῳ, ἐὰν σὺ ἔσθια τοῖς ἔργοις ἀμεμπτος;

* ἢ ὡφέλεια ὅτι ἀπλώσης τὴν ὁδόν σου;✓

⁴ἢ λόγον σου ποιούμενος ἐλέγξει σε καὶ συνεισελεύσεται σοι εἰς κρίσιν;

⁵πότερον οὐχ ἡ κακία σού ἐστιν πολλή, ἀναρίθμητοι δέ σού εἰσιν αἱ ἀμαρτίαι;

⁶ἢνεχύραζες δὲ τοὺς ἀδελφούς σου διὰ κενῆς, ἀμφίασιν δὲ γυμνῶν ἀφείλου.

⁷Τούδε ὅδωρ διψῶντας ἐπότισας, ἀλλὰ πεινῶντων ἐστέρησας ψωμόν.

⁸Ἐθαύμασας δὲ τινων πρόσωπον, ὥκισας δὲ τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς.

⁹Χήρας δὲ ἐξαπέστειλας κενάς, ὄρφανοὺς δὲ ἐκάκωσας.

¹⁰Τοιγαροῦν ἐκύκλωσάν σε παγίδες, καὶ ἐσπούδασέν σε πόλεμος ἐξαίσιος.

¹¹Τὸ φῶς σοι σκότος ἀπέβη, κοιμηθέντα δὲ ὅδωρ σε ἐκάλυψεν.

¹²Μη οὐχὶ ὁ τὰ ὑψηλὰ ναίων ἐφορᾷ, τοὺς δὲ ὅβρει φερομένους ἐταπείνωσεν;

¹³καὶ εἶπας Τί ἔγνω ὁ ἴσχυρός;

* ἢ κατὰ τοῦ γνόφου κρινεῖ;

¹⁴Νέφη ἀποκρυφῇ αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὀραθήσεται

* καὶ γῦρον οὐρανοῦ διαπορεύσεται.

¹⁵Μη τρίβον αἰώνιον φυλάξεις,

* ἢν ἐπάτησαν ἄνδρες ἄδικοι,

¹⁶οἵ συνελήμφθησαν ἄωροι;

* ποταμὸς ἐπιρρέων οἱ θεμέλιοι αὐτῶν✓

¹⁷οἱ λέγοντες Κύριος τί ποιήσει ἡμῖν; ἢ τί ἐπάξεται ἡμῖν ὁ παντοκράτωρ;

¹⁸ὅς δὲ ἐνέπλησεν τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν, βουλὴ δὲ ἀσεβῶν πόρρω ἀπ' αὐτοῦ.

¹⁹Ιδόντες δίκαιοι ἐγέλασαν, ἀμεμπτος δὲ ἐμυκτήρισεν.

²⁰Εἰ μὴ ἡφανίσθη ἡ ὑπόστασις αὐτῶν,

* καὶ τὸ κατάλειμμα αὐτῶν καταφάγεται πῦρ.✓

²¹γενοῦ δὴ σκληρός, ἐὰν ὑπομείνῃς. εἴτ' ὁ καρπός σου ἔσται ἐν ἀγαθοῖς.

²²Ἐκλαβε δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐξηγορίαν καὶ ἀνάλαβε τὰ ρήματα αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ σου.

²³ἔλαν δὲ ἐπιστραφῆς καὶ ταπεινώσῃς σεαυτὸν ἔναντι κυρίου, πόρρω ἐποίησας ἀπὸ διαίτης σου τὸ ἄδικον.

²⁴θήσῃ ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ

※ καὶ ὡς πέτρᾳ χειμάρρους Ωφιρ.υ

²⁵ἔσται οὖν σου ὁ παντοκράτωρ βοηθὸς ἀπὸ ἐχθρῶν, καθαρὸν δὲ ἀποδώσει σε ὥσπερ ἀργύριον πεπυρωμένον.

²⁶εἴτα παρρησιασθήσῃ ἔναντι κυρίου ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἵλαρῶς·

²⁷εὐξαμένου δέ σου πρὸς αὐτὸν εἰσακούσεταί σου, δῶσει δέ σοι ἀποδοῦναι τὰς εὐχάς.

²⁸ἀποκαταστήσει δέ σοι δίαιταν δικαιοσύνης, ἐπὶ δὲ ὁδοῖς σου ἔσται φέγγος.

²⁹ὅτι ἐταπείνωσεν αὐτόν, καὶ ἐρεῖς Ὑπερηφανεύσατο,

※ καὶ κύφοντα ὁφθαλμοῖς σώσει.

³⁰ρύσεται ἀθῷον,

※ καὶ διασώθητι ἐν καθαραῖς χερσὶν σου.υ

23 Ἡγιανοῦ δὲ Ιωβ λέγει

²Καὶ δὴ οἶδα ὅτι ἐκ χειρός μου ἡ ἔλεγχίς ἔστιν, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαρεῖα γέγονεν ἐπ’ ἐμῷ στεναγμῷ.

³τίς δ’ ἄρα γνοίη ὅτι εὔροιμι αὐτὸν καὶ ἔλθοιμι εἰς τέλος;

⁴εἴποιμι δὲ ἐμαυτοῦ κρίμα, τὸ δὲ στόμα μου ἐμπλήσαιμι ἐλέγχων.

⁵γνώην δὲ ῥήματα, ἃ μοι ἐρεῖ, αἰσθοίμην δὲ τίνα μοι ἀπαγγελεῖ.

⁶καὶ εἰ ἐν πολλῇ ἴσχύι ἐπελεύσεται μοι, εἴτα ἐν ἀπειλῇ μοι οὐ χρήσεται.

⁷ἀλήθεια γὰρ καὶ ἔλεγχος παρ’ αὐτοῦ, ἔξαγάγοι δὲ εἰς τέλος τὸ κρίμα μου.

⁸εἰς γὰρ πρῶτα πορεύσομαι καὶ οὐκέτι εἰμί· τὰ δὲ ἐπ’ ἐσχάτοις τί οἶδα;

⁹ἀριστερὰ ποιήσαντος αὐτοῦ καὶ οὐ κατέσχον·

※ περιβαλεῖ δεξιά, καὶ οὐκ ὄψομαι.υ

¹⁰οἶδεν γὰρ ἥδη ὁδόν μου, διέκρινεν δέ με ὥσπερ τὸ χρυσίον.

¹¹ἔξελεύσομαι δὲ ἐν ἐντάλμασιν αὐτοῦ· ὁδοὺς γὰρ αὐτοῦ ἐφύλαξα καὶ οὐ μὴ ἐκκλίνω.

¹²ἀπὸ ἐνταλμάτων αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ παρέλθω, ἐν δὲ κόλπῳ μου ἔκρυψα ῥήματα αὐτοῦ.

¹³εὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἔκρινεν οὕτως, τίς ἔστιν ὁ ἀντειπών αὐτῷ; δὲ γὰρ αὐτὸς ἤθέλησεν, καὶ ἐποίησεν.

¹⁵διὰ τοῦτο ἐπ’ αὐτῷ ἐσπούδακα· νουθετούμενος δὲ ἐφρόντισα αὐτοῦ.

^{15a}ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατασπουδασθῶ.

※ κατανοήσω καὶ πτοηθήσομαι ἐξ αὐτοῦ.υ

¹⁶κύριος δὲ ἐμαλάκυνεν τὴν καρδίαν μου, ὁ δὲ παντοκράτωρ ἐσπούδασέν με.

¹⁷οὐ γὰρ ἥδειν ὅτι ἐπελεύσεται μοι σκότος, πρὸ προσώπου δέ μου ἐκάλυψεν γνόφος.

24 ¹διὰ τί δὲ κύριον ἔλαθον ὥραι,
²ἀσεβεῖς δὲ ὅριον ὑπερέβησαν ποίμνιον σὺν ποιμένι ἀρπάσαντες;
³ὑποξύγιον ὄρφανῶν ἀπήγαγον καὶ βοῦν χήρας ἡνεχύρασαν.
⁴ἔξεκλιναν ἀδυνάτους ἐξ ὁδοῦ δικαίας,
※ ὁμοθυμαδὸν ἐκρύβησαν πραεῖς γῆς.✓
⁵ἀπέβησαν δὲ ὥσπερ ὅνοι ἐν ἀγρῷ ὑπὲρ ἐμοῦ ἔξελθόντες τὴν ἑαυτῶν πρᾶξιν.
※ ἡδύνθη αὐτῷ ἄρτος εἰς νεωτέρους.✓
⁶ἄγρον πρὸ ὥρας οὐκ αὐτῶν ὅντα ἐθέρισαν· ἀδύνατοι δὲ ἀμπελῶνας ἀσεβῶν ἀμισθὶ καὶ ἀσιτὶ⁷
ἡργάσαντο.
⁷γυμνοὺς πολλοὺς ἐκοίμισαν ἄνευ ἴματίων, ἀμφίασιν δὲ ψυχῆς αὐτῶν ἀφείλαντο.
⁸ἀπὸ ψεκάδων ὄρέων ὑγραίνονται, ⁹παρὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς σκέπην πέτραν περιεβάλοντο.
⁹ἥρπασαν ὄρφανὸν ἀπὸ μαστοῦ, ἐκπεπτωκότα δὲ ἐταπείνωσαν.
¹⁰γυμνοὺς δὲ ἐκοίμισαν ἀδίκως, πεινώντων δὲ τὸν ψωμὸν ἀφείλαντο.
¹¹ἐν στενοῖς ἀδίκως ἐνήδρευσαν, ὁδὸν δὲ δικαίαν οὐκ ἤδεισαν.
¹²οἵ ἐκ πόλεως καὶ οἴκων ιδίων ἔξεβάλλοντο, ψυχὴ δὲ νηπίων ἐστέναξεν μέγα, αὐτὸς δὲ διὰ τί¹³
τούτων ἐπισκοπήν οὐ πεποίηται;
ἐπὶ γῆς ὅντων αὐτῶν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν, ὁδὸν δὲ δικαιοσύνης οὐκ ἤδεισαν οὐδὲ ἀτραποὺς
αὐτῆς ἐπορεύθησαν.
¹⁴γνοὺς δὲ αὐτῶν τὰ ἔργα παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς σκότος,
※ καὶ νυκτὸς ἔσται ὡς κλέπτης.
¹⁵καὶ ὀφθαλμὸς μοιχοῦ ἐφύλαξεν σκότος
※ λέγων Οὐ προσνοήσει με ὀφθαλμός,
※ καὶ ἀποκρυβὴν προσώπου ἔθετο.
¹⁶διώρυξεν ἐν σκότει οἰκίας.
※ ἡμέρας ἐσφράγισαν ἑαυτούς,
※ οὐκ ἐπέγνωσαν φῶς.
¹⁷ὅτι ὁμοθυμαδὸν τὸ πρωὶ αὐτοῖς σκιὰ θανάτου,
※ ὅτι ἐπιγνώσεται ταραχὰς σκιᾶς θανάτου.
¹⁸ἔλαφρός ἐστιν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος. ¹⁹καταραθείη ἡ μερὶς αὐτῶν ἐπὶ γῆς.
¹⁹ἀναφανείη δὲ τὰ φυτὰ αὐτῶν ἐπὶ γῆς ξηρά· ἀγκαλίδα γὰρ ὄρφανῶν ἥρπασαν.
²⁰εἴτ' ἀνεμνήσθη αὐτοῦ ἡ ἀμαρτία, ὥσπερ δὲ ὁμίχλη δρόσου ἀφανῆς ἐγένετο· ἀποδοθείη δὲ
αὐτῷ ἡ ἐπραξεί, συντριβείη δὲ πᾶς ἀδικος ἵσα ξύλῳ ἀνιάτῳ.
²¹στεῖραν γὰρ οὐκ εὖ ἐποίησεν καὶ γύναιον οὐκ ἤλεησεν,

²²θυμῷ δὲ κατέστρεψεν ἀδυνάτους. ἀναστὰς τοιγαροῦν οὐ μὴ πιστεύσῃ κατὰ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς.

²³μαλακισθεὶς μὴ ἐλπιζέτω ὑγιασθῆναι, ἀλλὰ πεσεῖται νόσῳ.

²⁴πολλοὺς γὰρ ἐκάκωσεν τὸ ὄψωμα αὐτοῦ· ἐμαράνθη δὲ ὥσπερ μολόχη ἐν καύματι ἢ ὥσπερ στάχυς ἀπὸ καλάμης αὐτόματος ἀποπεσών.

²⁵εἰ δὲ μή, τίς ἔστιν ὁ φάμενος ψευδῆ με λέγειν

※ καὶ θήσει εἰς οὐδὲν τὰ ρήματά μου; *κ*

25 *Γ*πολαβῶν δὲ Βαλδαδ ὁ Σαυχίτης λέγει

²Τί γὰρ προοίμιον ἢ φόβος παρ' αὐτοῦ, ὁ ποιῶν τὴν σύμπασαν ἐν ὑψίστῳ;

³μὴ γάρ τις ὑπολάβοι ὅτι ἔστιν παρέλκυσις πειραταῖς; ἐπὶ τίνας δὲ οὐκ ἐπελεύσεται ἔνεδρα παρ' αὐτοῦ;

⁴πῶς γὰρ ἔσται δίκαιος βροτὸς ἔναντι κυρίου; ἢ τίς ἀν ἀποκαθαρίσαι ἑαυτὸν γεννητὸς γυναικός;

⁵εὶ σελήνη συντάσσει, καὶ οὐκ ἐπιφαύσκει· ἄστρα δὲ οὐ καθαρὰ ἔναντίον αὐτοῦ.

⁶εἴδε, ἄνθρωπος σαπρία καὶ υἱὸς ἀνθρώπου σκάληξ.

26 *Γ*πολαβῶν δὲ Ιωβ λέγει

²Τίνι πρόσκεισαι ἢ τίνι μέλλεις βοηθεῖν;

πότερον οὐχ ᾧ πολλὴ ἴσχὺς καὶ ᾧ βραχίων κραταιός ἔστιν;

³τίνι συμβεβούλευσαι; οὐχ ᾧ πᾶσα σοφία;

ἢ τίνι ἐπακολουθήσεις; οὐχ ᾧ μεγίστη δύναμις;

⁴τίνι ἀνήγγειλας ρήματα;

πνοὴ δὲ τίνος ἔστιν ἢ ἐξελθοῦσα ἐκ σοῦ;

⁵μὴ γίγαντες μαιωθήσονται

※ ὑποκάτωθεν ὕδατος καὶ τῶν γειτόνων αὐτοῦ;

ἥγυμνὸς ὁ ἄδης ἐνώπιον αὐτοῦ,

※ καὶ οὐκ ἔστιν περιβόλαιον τῇ ἀπωλείᾳ.

⁷ἐκτείνων βορέαν ἐπ' οὐδέν,

※ κρεμάζων γῆν ἐπὶ οὐδενός.

⁸δεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐτοῦ,

※ καὶ οὐκ ἐρράγη νέφος ὑποκάτω αὐτοῦ.

⁹δὲ κρατῶν πρόσωπον θρόνου,

※ ἐκπετάζων ἐπ' αὐτὸν νέφος αὐτοῦ.

¹⁰πρόσταγμα ἐγύρωσεν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος

※ μέχρι συντελείας φωτὸς μετὰ σκότους.

¹¹στῦλοι οὐρανοῦ ἐπετάσθησαν
※ καὶ ἔξεστησαν ἀπὸ τῆς ἐπιτιμήσεως αὐτοῦ.✓
¹²ἰσχύι κατέπαυσεν τὴν θάλασσαν,
ἐπιστήμῃ δὲ ἔτρωσε τὸ κῆτος.
¹³κλεῖθρα δὲ οὐρανοῦ δεδοίκασιν αὐτόν,
προστάγματι δὲ ἐθανάτωσεν δράκοντα ἀποστάτην.
¹⁴ἰδοὺ ταῦτα μέρη ὁδοῦ αὐτοῦ,
※ καὶ ἐπὶ ἵκμάδα λόγου ἀκουσόμεθα ἐν αὐτῷ.✓
σθένος δὲ βροντῆς αὐτοῦ τίς οἶδεν ὅπότε ποιήσει;

27 ¹Ἐτι δὲ προσθεὶς Ιωβ εἶπεν τῷ προοιμίῳ
²Ζῆ κύριος, ὃς οὕτω με κέκρικεν, καὶ ὁ παντοκράτωρ ὁ πικράνας μου τὴν ψυχήν,
³ἥ μὴν ἔτι τῆς πνοῆς μου ἐνούσης, πνεῦμα δὲ θεῖον τὸ περιόν μοι ἐν ρισίν,
⁴μὴ λαλήσειν τὰ χείλη μου ἄνομα, οὐδὲ ἡ ψυχή μου μελετήσει ἄδικα.
⁵μὴ μοι εἴη δικαίους ὑμᾶς ἀποφῆναι, ἕως ἂν ἀποθάνω· οὐ γὰρ ἀπαλλάξω μου τὴν ἀκακίαν.
⁶δικαιοσύνη δὲ προσέχων οὐ μὴ προώμαι· οὐ γὰρ σύνοιδα ἐμαυτῷ ἄτοπα πράξας.
⁷οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ εἴησαν οἱ ἔχθροί μου ὥσπερ ἡ καταστροφὴ τῶν ἀσεβῶν, καὶ οἱ ἐπ' ἐμὲ
ἐπανιστανόμενοι ὥσπερ ἡ ἀπώλεια τῶν παρανόμων.
⁸καὶ τίς γάρ ἐστιν ἐλπὶς ἀσεβεῖ ὅτι ἐπέχει; πεποιθὼς ἐπὶ κύριον ἄρα σωθήσεται;
⁹ἥ τὴν δέησιν αὐτοῦ εἰσακούσεται κύριος; ἥ ἐπελθούσης αὐτῷ ἀνάγκης
¹⁰μὴ ἔχει τινὰ παρρησίαν ἔναντι αὐτοῦ; ἥ ὡς ἐπικαλεσαμένου αὐτοῦ εἰσακούσεται αὐτοῦ;
¹¹ἀλλὰ δὴ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί ἐστιν ἐν χειρὶ κυρίου· ἦ ἐστιν παρὰ παντοκράτορι, οὐ ψεύσομαι.
¹²ἰδοὺ δὴ πάντες οἴδατε ὅτι κενὰ κενοῖς ἐπιβάλλετε.
¹³αὕτη ἡ μερὶς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ κυρίου, κτῆμα δὲ δυναστῶν ἐλεύσεται παρὰ
παντοκράτορος ἐπ' αὐτούς.
¹⁴ἔὰν δὲ πολλοὶ γένωνται οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, εἰς σφαγὴν ἔσονται· ἔὰν δὲ καὶ ἀνδρωθῶσιν,
προσαιτήσουσιν.
¹⁵οἱ δὲ περιόντες αὐτοῦ ἐν θανάτῳ τελευτήσουσιν, χήρας δὲ αὐτῶν οὐθεὶς ἐλεήσει.
¹⁶ἔὰν συναγάγῃ ὥσπερ γῆν ἀργύριον, ἵσα δὲ πηλῷ ἐτοιμάσῃ χρυσίον,
¹⁷ταῦτα πάντα δίκαιοι περιποιήσονται, τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ ἀληθινοὶ καθέξουσιν.
¹⁸ἀπέβη δὲ ὁ οἶκος αὐτοῦ ὥσπερ σῆτες καὶ ὥσπερ ἀράχνη.
¹⁹πλούσιος κοιμηθεὶς καὶ οὐ προσθήσει,
※ ὃ διθαλμοὺς αὐτοῦ διήνοιξεν καὶ οὐκ ἔστιν.✓
²⁰συνήντησαν αὐτῷ ὥσπερ ὕδωρ αἱ ὁδύναι, νυκτὶ δὲ ὑφείλατο αὐτὸν γνόφος.
²¹ἀναλήμψεται αὐτὸν καύσων καὶ ἀπελεύσεται

※ καὶ λικμήσει αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.

²²καὶ ἐπιρρίψει ἐπ' αὐτὸν καὶ οὐ φείσεται·

※ ἐκ χειρὸς αὐτοῦ φυγῇ φεύξεται·

²³κροτήσει ἐπ' αὐτοῦ χεῖρας αὐτοῦ

※ καὶ συριεῖ αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.✓

28 ¹ἔστιν γὰρ ἀργυρίω τόπος, ὅθεν γίνεται, τόπος δὲ χρυσίω, ὅθεν διηθεῖται.

²σίδηρος μὲν γὰρ ἐκ γῆς γίνεται, χαλκὸς δὲ ἵσα λίθῳ λατομεῖται.

³τάξιν ἔθετο σκότει,

※ καὶ πᾶν πέρας αὐτὸς ἐξακριβάζεται·

※ λίθος σκοτία καὶ σκιὰ θανάτου,

⁴διακοπὴ χειμάρρου ἀπὸ κονίας·⁵οἱ δὲ ἐπιλανθανόμενοι ὁδὸν δικαίαν ἡσθένησαν ἐκ βροτῶν.

⁵γῆ, ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄρτος,

※ ὑποκάτω αὐτῆς ἐστράφη ὥσπερ πῦρ.

⁶τόπος σαπφείρου οἱ λίθοι αὐτῆς,

※ καὶ χῶμα, χρυσίον αὐτῷ.

⁷τρίβος, οὐκ ἔγνω αὐτὴν πετεινόν,

※ καὶ οὐ παρέβλεψεν αὐτὴν ὀφθαλμὸς γυπός.

⁸οὐκ ἐπάτησαν αὐτὴν υἱοὶ ἀλαζόνων,

※ οὐ παρῆλθεν ἐπ' αὐτῆς λέων.

⁹εν ἀκροτόμῳ ἐξέτεινεν χεῖρα αὐτοῦ,¹⁰κατέστρεψεν δὲ ἐκ ρίζῶν ὅρη·

¹⁰δίνας δὲ ποταμῶν ἔρρηξεν, πᾶν δὲ ἔντιμον εἰδέν μου ὁ ὀφθαλμός.

¹¹βάθη δὲ ποταμῶν ἀνεκάλυψεν, ἔδειξεν δὲ ἑαυτοῦ δύναμιν εἰς φῶς.

¹²ἡ δὲ σοφία πόθεν εύρεθη; ποῖος δὲ τόπος ἔστιν τῆς ἐπιστήμης;

¹³οὐκ οἶδεν βροτὸς ὁδὸν αὐτῆς, οὐδὲ μὴ εύρεθῇ ἐν ἀνθρώποις.

¹⁴ἄβυσσος εἴπεν Οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοί·

※ καὶ θάλασσα εἴπεν Οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ.

¹⁵οὐ δώσει συγκλεισμὸν ἀντ' αὐτῆς,

※ καὶ οὐ σταθήσεται ἀργύριον ἀντάλλαγμα αὐτῆς.

¹⁶καὶ οὐ συμβασταχθήσεται χρυσίω Ωφιρ,

※ ἐν ὄνυχι τιμίῳ καὶ σαπφείρῳ.

¹⁷οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ χρυσίον καὶ ὄνυχος

※ καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτῆς σκεύη χρυσᾶ.

¹⁸μετέωρα καὶ γαβις οὐ μνησθήσεται,

※ καὶ ἔλκυσσον σοφίαν ὑπὲρ τὰ ἐσώτατα.

¹⁹οὐκ ἵσωθήσεται αὐτῇ τοπάζιον Αἰθιοπίας,
※ χρυσίω καθαρῷ οὐ συμβασταχθήσεται.ε
²⁰ἡ δὲ σοφία πόθεν εύρεθη; ποῖος δὲ τόπος ἐστὶν τῆς συνέσεως;
²¹λέληθεν πάντα ἄνθρωπον
※ καὶ ἀπὸ πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ ἐκρύβη.
²²ἡ ἀπώλεια καὶ ὁ θάνατος εἴπαντες Ακηκόαμεν δὲ αὐτῆς τὸ κλέος.
²³ὁ θεὸς εὗ συνέστησεν αὐτῆς τὴν ὁδόν, αὐτὸς δὲ οἶδεν τὸν τόπον αὐτῆς.
²⁴αὐτὸς γὰρ τὴν ὑπὸ οὐρανὸν πᾶσαν ἐφορᾷ εἰδὼς τὰ ἐν τῇ γῇ πάντα, ἢ ἐποίησεν,
²⁵ἀνέμων σταθμὸν ὕδατός τε μέτρα.
²⁶ὅτε ἐποίησεν οὕτως, ὑετὸν ἡρίθμησεν
※ καὶ ὁδὸν ἐν τινάγματι φωνάς.
²⁷τότε εἶδεν αὐτὴν καὶ ἔξηγήσατο αὐτήν, εἵτοι μάσας ἔξιχνίασεν.
²⁸εἴπεν δὲ ἄνθρωπῳ Ἰδοὺ ἡ θεοσέβειά ἐστιν σοφία, τὸ δὲ ἀπέχεσθαι ἀπὸ κακῶν ἐστιν
ἐπιστήμη.

29 ¹Ἐτι δὲ προσθεὶς Ιωβ εἴπεν τῷ προοιμίῳ
²Τίς ἀν με θείη κατὰ μῆνα ἔμπροσθεν ἡμερῶν, ὃν με ὁ θεὸς ἐφύλαξεν;
³ώς ὅτε ηὔγει ὁ λύχνος αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς μου, ὅτε τῷ φωτὶ αὐτοῦ ἐπορευόμην ἐν σκότει.
⁴ὅτε ἥμην ἐπιβρίθων ὁδοῖς, ὅτε ὁ θεὸς ἐπισκοπήν ἐποιεῖτο τοῦ οἴκου μου.
⁵ὅτε ἥμην ὑλώδης λίαν, κύκλω δέ μου οἱ παῖδες.
⁶ὅτε ἔχεοντό μου αἱ ὁδοὶ βουτύρω, τὰ δὲ ὅρη μου ἔχεοντο γάλακτι.
⁷ὅτε ἔξεπορευόμην ὅρθριος ἐν πόλει, ἐν δὲ πλατείαις ἐτίθετο μου ὁ δίφρος.
⁸ἰδόντες με νεανίσκοι ἐκρύβησαν, πρεσβῦται δὲ πάντες ἔστησαν.
⁹ἀδροὶ δὲ ἐπαύσαντο λαλοῦντες δάκτυλον ἐπιθέντες ἐπὶ στόματι.
¹⁰οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐμακάρισάν με,
※ καὶ γλῶσσα αὐτῶν τῷ λάρυγγι αὐτῶν ἐκολλήθη.
¹¹ὅτι οὓς ἥκουσεν καὶ ἐμακάρισέν με, εὐδοθαλμὸς δὲ ἴδων με ἔξεκλινεν.
¹²διέσωσα γὰρ πτωχὸν ἐκ χειρὸς δυνάστου καὶ ὄρφανῷ, ὃ οὐκ ἦν βοηθός, ἐβοήθησα.
¹³εὐλογία ἀπολλυμένου ἐπ' ἐμὲ ἔλθοι, εὐτόμα δὲ χήρας με εὐλόγησεν.
¹⁴δικαιοσύνην δὲ ἐνεδεδύκειν, ἥμφιασάμην δὲ κρίμα ἵσα διπλοῖδι.
¹⁵οὐδόφθαλμὸς ἥμην τυφλῶν, ποὺς δὲ χωλῶν.
¹⁶ἔγὼ ἥμην πατήρ ἀδυνάτων, δίκην δέ, ἦν οὐκ ἥδειν, ἔξιχνίασα.
¹⁷συνέτριψα δὲ μύλας ἀδίκων, ἐκ δὲ μέσου τῶν ὀδόντων αὐτῶν ἄρπαγμα ἔξεσπασα.
¹⁸εἴπα δέ Ἡ ἡλικία μου γηράσει, ὥσπερ στέλεχος φοίνικος πολὺν χρόνον βιώσω.
¹⁹ἥρίζα μου διήνοικται ἐπὶ ὕδατος,

※ καὶ δρόσος αὐλισθήσεται ἐν τῷ θερισμῷ μου.
20 ἡ δόξα μου καὶνὴ μετ' ἐμοῦ,
※ καὶ τὸ τόξον μου ἐν χειρὶ αὐτοῦ πορεύσεται.✓
21 ἐμοῦ ἀκούσαντες προσέσχον, ἐσιώπησαν δὲ ἐπὶ τῇ ἐμῇ βουλῇ.
22 ἐπὶ δὲ τῷ ἐμῷ ῥήματι οὐ προσέθεντο, περιχαρεῖς δὲ ἐγίνοντο, ὅπόταν αὐτοῖς ἐλάλουν.
23 ὕσπερ γῆ διψῶσα προσδεχομένη τὸν ὑετόν, οὕτως οὕτοι τὴν ἐμὴν λαλιάν.
24 ἐὰν γελάσω πρὸς αὐτούς, οὐ μὴ πιστεύσωσιν,
※ καὶ φῶς τοῦ προσώπου μου οὐκ ἀπέπιπτεν.
25 ἔξελεξάμην ὁδὸν αὐτῶν καὶ ἐκάθισα ἄρχων
※ καὶ κατεσκήνουν ὧσεὶ βασιλεὺς ἐν μονοζώνοις ὃν τρόπον παθεινοὺς παρακαλῶν.✓

30 ¹νυνὶ δὲ κατεγέλασάν μου, ἐλάχιστοι νῦν νουθετοῦσίν με ἐν μέρει,
※ ὡν ἔξουδένουν πατέρας αὐτῶν, ²οὓς οὐχ ἡγησάμην εἶναι ἀξίους κυνῶν τῶν ἐμῶν νομάδων.
2 καὶ γε ἴσχὺς χειρῶν αὐτῶν ἵνα τί μοι;
3 ἐπ' αὐτοὺς ἀπώλετο συντέλεια
3 ἐν ἐνδείᾳ καὶ λιμῷ ἄγονος.
4 ※ οἱ φεύγοντες ἄνυδρον ἔχθες συνοχὴν καὶ ταλαιπωρίαν,
4 οἱ περικλῶντες ἄλιμα ἐπὶ ἡχοῦντι, ⁵οἵτινες ἄλιμα ἢν αὐτῶν τὰ σῖτα, ἄτιμοι δὲ καὶ
πεφαυλισμένοι, ἐνδεεῖς παντὸς ἀγαθοῦ, οἱ καὶ ρίζας ξύλων ἐμασῶντο ὑπὸ λιμοῦ
μεγάλου.

5 ἐπανέστησάν μοι κλέπται,
6 ὡν οἱ οἴκοι αὐτῶν ἥσαν τρῶγλαι πετρῶν.
7 ἀνὰ μέσον εὐήχων βοήσονται. ⁸οἵ τοις ὑπὸ φρύγανα ἄγρια διητῶντο,
8 ἀφρόνων νίοι καὶ ἀτίμων ὄνομα καὶ κλέος ἐσβεσμένον ἀπὸ γῆς.
9 νυνὶ δὲ κιθάρα ἐγώ εἰμι αὐτῶν, καὶ ἐμὲ θρύλημα ἔχουσιν.
10 ἐβδελύξαντο δέ με ἀποστάντες μακράν, ἀπὸ δὲ προσώπου μου οὐκ ἐφείσαντο πτύελον.
11 ἀνοίξας γάρ φαρέτραν αὐτοῦ ἐκάκωσέν με,
※ καὶ χαλινὸν τοῦ προσώπου μου ἔξαπέστειλαν.
12 ἐπὶ δεξιῶν βλαστοῦ ἐπανέστησαν,
※ πόδα αὐτῶν ἔξέτειναν καὶ ὠδοποίησαν ἐπ' ἐμὲ τρίβους ἀπωλείας αὐτῶν.
13 ἔξετρίβησαν τρίβοι μου, ¹⁴εξέδυσεν γάρ μου τὴν στολήν.
14 βέλεσιν αὐτοῦ κατηκόντισέν με, κέχρηταί μοι ὡς βούλεται, ἐν ὁδύναις πέφυρμαι.
15 ἐπιστρέφονται δέ μου αἱ ὁδύναι, ὡχετό μου ἡ ἐλπὶς ὕσπερ πνεῦμα καὶ ὕσπερ νέφος ἡ
σωτηρία μου.
16 καὶ νῦν ἐπ' ἐμὲ ἔκχυθήσεται ἡ ψυχή μου, ¹⁷εχουσιν δέ με ἡμέραι ὁδυνῶν.

¹⁷νυκτὶ δέ μου τὰ ὄστα συγκέκαυται, τὰ δὲ νεῦρά μου διαλέλυται.
¹⁸ἐν πολλῇ ἵσχυί ἐπελάβετό μου τῆς στολῆς,
※ ὥσπερ τὸ περιστόμιον τοῦ χιτῶνός μου περιέσχεν με.«
¹⁹ἥγησαι δέ με ἵσα πηλῷ, ἐν γῇ καὶ σποδῷ μου ἡ μερίς.
²⁰κέκραγα δὲ πρὸς σὲ καὶ οὐκ εἰσακούεις μου,
※ ἔστησαν καὶ κατενόησάν με.«
²¹ἐπέβης δέ μοι ἀνελεημόνως, χειρὶ κραταιᾶ με ἐμαστίγωσας.
²²ἔταξας δέ με ἐν ὁδύναις
※ καὶ ἀπέρριψάς με ἀπὸ σωτηρίας.«
²³οἶδα γὰρ ὅτι θάνατός με ἐκτρίψει· οἰκία γὰρ παντὶ θυητῷ γῆ.
²⁴εὶ γὰρ ὅφελον δυναίμην ἐμαυτὸν χειρώσασθαι, ἢ δεηθεῖς γε ἑτέρου, καὶ ποιήσει μοι τοῦτο.
²⁵εγὼ δὲ ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἔκλαυσα, ἔστέναξα δὲ ἵδων ἄνδρα ἐν ἀνάγκαις.
²⁶εγὼ δὲ ἐπέχων ἀγαθοῖς, ἵδον συνήντησάν μοι μᾶλλον ἡμέραι κακῶν.
²⁷ἡ κοιλία μου ἐξέζεσεν καὶ οὐ σιωπήσεται,
※ προέφθασάν με ἡμέραι πτωχείας.«
²⁸στένων πεπόρευμαι ἀνευ φιμοῦ, ἔστηκα δὲ ἐν ἐκκλησίᾳ κεκραγώς.
²⁹ἀδελφὸς γέγονα σειρήνων, ἔταιρος δὲ στρουθῶν.
³⁰τὸ δὲ δέρμα μου ἐσκότωται μεγάλως, τὰ δὲ ὄστα μου ἀπὸ καύματος.
³¹ἀπέβη δὲ εἰς πάθος μου ἡ κιθάρα, ὃ δὲ ψαλμός μου εἰς κλαυθμὸν ἐμοί.

31 ¹διαθήκην ἐθέμην τοῖς ὄφθαλμοῖς μου
※ καὶ οὐ συνήσω ἐπὶ παρθένον.
²καὶ τί ἐμέρισεν ὁ θεὸς ἀπάνωθεν
※ καὶ κληρονομία ἰκανοῦ ἐξ ὑψίστων;
³οὐχὶ ἀπώλεια τῷ ἀδίκῳ
※ καὶ ἀπαλλοτρίωσις τοῖς ποιοῦσιν ἀνομίαν;
⁴οὐχὶ αὐτὸς ὅψεται ὁδόν μου
※ καὶ πάντα τὰ διαβήματά μου ἐξαριθμήσεται;«
⁵εὶ δὲ ἡμην πεπορευμένος μετὰ γελοιαστῶν, εἰ δὲ καὶ ἐσπούδασεν ὁ πούς μου εἰς δόλον,
⁶ισταίη με ἄρα ἐν ζυγῷ δικαίω, οἶδεν δὲ ὁ κύριος τὴν ἀκακίαν μου.
⁷εὶ ἐξέκλινεν ὁ πούς μου ἐκ τῆς ὁδοῦ, εἰ δὲ καὶ τῷ ὄφθαλμῷ ἐπηκολούθησεν ἡ καρδία μου, εἰ
δὲ καὶ ταῖς χερσίν μου ἡψάμην δώρων,
⁸σπείραιμι ἄρα καὶ ἄλλοι φάγοισαν, ἄρριζος δὲ γενοίμην ἐπὶ γῆς.
⁹εὶ ἐξηκολούθησεν ἡ καρδία μου γυναικὶ ἀνδρὸς ἑτέρου, εἰ καὶ ἐγκάθετος ἐγενόμην ἐπὶ θύραις
αὐτῆς,

¹⁰ἀρέσαι ἄρα καὶ ἡ γυνὴ μου ἐτέρῳ, τὰ δὲ νήπιά μου ταπεινωθείη·
¹¹θυμὸς γὰρ ὀργῆς ἀκατάσχετος τὸ μιᾶναι ἀνδρὸς γυναικα·
¹²πῦρ γάρ ἐστιν καιόμενον ἐπὶ πάντων τῶν μερῶν, οὗ δ' ἀν ἐπέλθῃ, ἐκ ρίζῶν ἀπώλεσεν.
¹³εἰ δὲ καὶ ἔφαύλισα κρίμα θεράποντός μου ἢ θεραπαίνης κρινομένων αὐτῶν πρός με,
¹⁴τί γὰρ ποιήσω, ἐὰν ἔτασίν μου ποιήσηται ὁ κύριος; ἐὰν δὲ καὶ ἐπισκοπήν, τίνα ἀπόκρισιν
ποιήσομαι;
¹⁵πότερον οὐχ ὡς καὶ ἐγὼ ἐγενόμην ἐν γαστρί, καὶ ἐκεῖνοι γεγόνασιν; γεγόναμεν δὲ ἐν τῇ
αὐτῇ κοιλίᾳ.
¹⁶ἀδύνατοι δὲ χρείαν, ἦν ποτ' εἶχον, οὐκ ἀπέτυχον, χήρας δὲ τὸν ὄφθαλμὸν οὐκ ἔξετηξα.
¹⁷εὶ δὲ καὶ τὸν ψωμόν μου ἔφαγον μόνος καὶ οὐχὶ ὀρφανῷ μετέδωκα.
¹⁸ὅτι ἐκ νεότητός μου ἔξετρεφον ὡς πατὴρ
※ καὶ ἐκ γαστρὸς μητρός μου ὠδήγησα.※
¹⁹εὶ δὲ καὶ ὑπερεῖδον γυμνὸν ἀπολλύμενον καὶ οὐκ ἡμφίασα,
²⁰ἀδύνατοι δὲ εὶ μὴ εὐλόγησάν με, ἀπὸ δὲ κουρᾶς ἀμνῶν μου ἐθερμάνθησαν οἱ ὕμοι αὐτῶν,
²¹εὶ ἐπῆρα ὀρφανῷ χεῖρα πεποιθώς ὅτι πολλή μοι βοήθεια περίεστιν,
²²ἀποσταίη ἄρα ὁ ὕμος μου ἀπὸ τῆς κλειδός, ὁ δὲ βραχίων μου ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνός μου
συντριβείη.
²³φόβος γὰρ κυρίου συνέσχεν με,
※ καὶ ἀπὸ τοῦ λήμματος αὐτοῦ οὐχ ὑποίσω.
²⁴εὶ ἔταξα χρυσίον ἴσχύν μου, εἰ δὲ καὶ λίθῳ πολυτελεῖ ἐπεποίθησα,
²⁵εὶ δὲ καὶ εὐφράνθην πολλοῦ πλούτου μοι γενομένου, εἰ δὲ καὶ ἐπ' ἀναριθμήτοις ἐθέμην
χεῖρά μου,
²⁶ἥ οὐχ ὁρῶ μὲν ἥλιον τὸν ἐπιφαύσκοντα ἐκλείποντα, σελήνην δὲ φθίνουσαν; οὐ γὰρ ἐπ'
αὐτοῖς ἐστιν.
²⁷καὶ εὶ ἡπατήθη λάθρᾳ ἡ καρδία μου, εἰ δὲ καὶ χεῖρά μου ἐπιθεὶς ἐπὶ στόματί μου ἐφίλησα,
²⁸καὶ τοῦτό μοι ἄρα ἀνομία ἡ μεγίστη λογισθείη, ὅτι ἐψευσάμην ἐναντίον κυρίου τοῦ
ὑψίστου.
²⁹εὶ δὲ καὶ ἐπιχαρῆς ἐγενόμην πτώματι ἐχθρῶν μου καὶ εἴπεν ἡ καρδία μου Εὔγε,
³⁰ἀκούσαι ἄρα τὸ οὖς μου τὴν κατάραν μου, θρυλκηθείην δὲ ἄρα ὑπὸ λαοῦ μου κακούμενος.
³¹εὶ δὲ καὶ πολλάκις εἴπον αἱ θεράπαιναι μου Τίς ἀν δῷῃ ἡμῖν τῶν σαρκῶν αὐτοῦ πλησθῆναι;
λίαν μου χρηστοῦ ὄντος.
³²ἔξω δὲ οὐκ ηὐλίζετο ξένος, ἡ δὲ θύρα μου παντὶ ἐλθόντι ἀνέωκτο.
³³εὶ δὲ καὶ ἀμαρτῶν ἀκουσίως ἔκρυψα τὴν ἀμαρτίαν μου,

³⁴οὐ γὰρ διετράπην πολυοχλίαν πλήθους τοῦ μὴ ἔξαγορεῦσαι ἐνώπιον αὐτῶν, εἰ δὲ καὶ εἴασα
ἀδύνατον ἔξελθεῖν θύραν μου κόλπω κενῷ,
³⁵τίς δώῃ ἀκούοντά μου; υχεῖρα δὲ κυρίου εἰ μὴ ἐδεδοίκειν, συγγραφὴν δέ, ἣν εἶχον κατά
τινος,
³⁶ἐπ' ὄμοις ἦν περιθέμενος στέφανον ἀνεγίνωσκον,
³⁷καὶ εἰ μὴ ρήξας αὐτὴν ἀπέδωκα οὐθὲν λαβὼν παρὰ χρεοφειλέτου,
³⁸εἰ ἐπ' ἐμοί ποτε ἡ γῆ ἐστέναξεν, εἰ δὲ καὶ οἱ αὔλακες αὐτῆς ἔκλαυσαν ὁμοθυμαδόν,
³⁹εἰ δὲ καὶ τὴν ἴσχυν αὐτῆς ἔφαγον μόνος ἄνευ τιμῆς, εἰ δὲ καὶ ψυχὴν κυρίου τῆς γῆς
ἐκβαλὼν ἐλύπησα,
⁴⁰ἀντὶ πυροῦ ἄρα ἔξελθοι μοι κνίδη, ἀντὶ δὲ κριθῆς βάτος. Καὶ ἐπαύσατο Ιωβ ῥήμασιν.

32 ¹Ησύχασαν δὲ καὶ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ ἔτι ἀντειπεῖν Ιωβ. ἢν γὰρ Ιωβ δίκαιος
ἐναντίον αὐτῶν.

² ὡργίσθη δὲ Ελιους ὁ τοῦ Βαραχιηλ ὁ Βουζίτης ἐκ τῆς συγγενείας Ραμ τῆς Αυσίτιδος χώρας,
ὡργίσθη δὲ τῷ Ιωβ σφόδρα, διότι ἀπέφηνεν ἑαυτὸν δίκαιον ἐναντίον κυρίου.
³καὶ κατὰ τῶν τριῶν δὲ φίλων ὡργίσθη σφόδρα, διότι οὐκ ἡδυνήθησαν ἀποκριθῆναι ἀντίθετα
Ιωβ καὶ ἔθεντο αὐτὸν εἶναι ἀσεβῆ.

⁴Ελιους δὲ ὑπέμεινεν δοῦναι ἀπόκρισιν Ιωβ,
※ ὅτι πρεσβύτεροι αὐτοῦ εἰσιν ἡμέραις.
⁵καὶ εἶδεν Ελιους ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπόκρισις
※ ἐν στόματι τῶν τριῶν ἀνδρῶν,
※ καὶ ἔθυμωθη ὄργὴ αὐτοῦ. ²

⁶ὑπολαβὼν δὲ Ελιους ὁ τοῦ Βαραχιηλ ὁ Βουζίτης εἶπεν Νεώτερος μέν εἰμι τῷ χρόνῳ, ὑμεῖς
δέ ἐστε πρεσβύτεροι. διὸ ἡσύχασα φοβηθεὶς τοῦ ὑμῖν ἀναγγεῖλαι τὴν ἐμαυτοῦ
ἐπιστήμην.

⁷εἶπα δὲ ὅτι Ὁ χρόνος ἔστιν ὁ λαλῶν, ἐν πολλοῖς δὲ ἔτεσιν οἴδασιν σοφίαν.
⁸ἀλλὰ πνεῦμά ἔστιν ἐν βροτοῖς, πνοὴ δὲ παντοκράτορός ἔστιν ἡ διδάσκουσα.
⁹οὐχ οἱ πολυχρόνιοι εἰσιν σοφοί, οὐδὲ οἱ γέροντες οἴδασιν κρίμα.
¹⁰διὸ εἶπα Ἄκούσατέ μου, καὶ ἀναγγελῶ ὑμῖν ἃ οἴδα.
¹¹ἐνωτίζεσθέ μου τὰ ρήματα· ἐρῶ γὰρ ὑμῶν ἀκούοντων,
※ ἄχρι οὗ ἐτάσητε λόγους.
¹²καὶ μέχρι ὑμῶν συνήσω,
※ καὶ ίδοὺ οὐκ ἢν τῷ Ιωβ ἐλέγχων,
※ ἀνταποκρινόμενος ρήματα αὐτοῦ ἔξ ὑμῶν, ²
¹³ἢνα μὴ εἴπητε Εὕρομεν σοφίαν κυρίω προσθέμενοι.

¹⁴ἀνθρώπῳ δὲ ἐπετρέψατε λαλῆσαι τοιαῦτα ρήματα. —
¹⁵επτοήθησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν ἔτι,
※ ἐπαλαίωσαν ἐξ αὐτῶν λόγους.
¹⁶ὑπέμεινα, οὐ γὰρ ἐλάλησαν.
※ ὅτι ἔστησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν.✓
¹⁷Ὑπολαβὼν δὲ Ελιους λέγει
18Πάλιν λαλήσω· πλήρης γάρ εἰμι ρήμάτων, ὃλέκει γάρ με τὸ πνεῦμα τῆς γαστρός.
19ἥ δὲ γαστήρ μου ὥσπερ ἀσκὸς γλεύκους ζέων δεδεμένος ἢ ὥσπερ φυσητὴρ χαλκέως
ἐρρηγώς.
20λαλήσω, ἵνα ἀναπαύσωμαι ἀνοίξας τὰ χεῖλη.
21ἄνθρωπον γὰρ οὐ μὴ αἰσχυνθῶ, ἀλλὰ μὴν οὐδὲ βροτὸν οὐ μὴ ἐντραπῶ.
22οὐ γὰρ ἐπίσταμαι θαυμάσαι πρόσωπον· εἰ δὲ μή, καὶ ἐμὲ σῆτες ἔδονται.

33 ¹οὐ μὴν δὲ ἄλλὰ ἀκουσον, Ιωβ, τὰ ρήματά μου καὶ λαλιὰν ἐνωτίζου μου.
2ἰδοὺ γὰρ ἥνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησεν ἡ γλῶσσά μου.
3καθαρά μου ἡ καρδία ρήμασιν, σύνεσις δὲ χειλέων μου καθαρὰ νοήσει.
4πνεῦμα θεῖον τὸ ποιῆσάν με, πνοὴ δὲ παντοκράτορος ἡ διδάσκουσά με.
5εὰν δύνῃ, δός μοι ἀπόκρισιν πρὸς ταῦτα· ὑπόμεινον, στῆθι κατ' ἐμὲ καὶ ἐγώ κατὰ σέ.
6ἐκ πηλοῦ διήρτισαι σὺ ὡς καὶ ἐγώ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ διηρτίσμεθα.
7οὐχ ὁ φόβος μού σε στροβήσει, οὐδὲ ἡ χείρ μου βαρεῖα ἔσται ἐπὶ σοί.
8πλὴν εἴπας ἐν ὡσίν μου, φωνὴν ρήμάτων σου ἀκήκοα.
9διότι λέγεις Καθαρός εἰμι οὐχ ἀμαρτών, ἀμεμπτος δέ εἰμι, οὐ γὰρ ἥνομησα.
10μέμψιν δὲ κατ' ἐμοῦ εὔρεν, ἥγηται δέ με ὥσπερ ὑπεναντίον.
11ἔθετο δὲ ἐν ξύλῳ τὸν πόδα μου, ἐφύλαξεν δέ μου πάσας τὰς ὁδούς.
12πῶς γὰρ λέγεις Δίκαιος εἰμι, καὶ οὐκ ἐπακήκοέν μου; αἰώνιος γάρ ἔστιν ὁ ἐπάνω βροτῶν.
13λέγεις δέ Διὰ τί τῆς δίκης μου οὐκ ἐπακήκοεν πᾶν ρῆμα;
14ἐν γὰρ τῷ ἄπαξ λαλήσαι δὲ κύριος, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἐνύπνιον,
15ἥ ἐν μελέτῃ νυκτερινῇ, ὡς ὅταν ἐπιπίπτη δεινὸς φόβος ἐπ' ἀνθρώπους ἐπὶ νυσταγμάτων ἐπὶ
κοίτης.
16τότε ἀνακαλύπτει νοῦν ἀνθρώπων, ἐν εἰδεσιν φόβου τοιούτοις αὐτοὺς ἐξεφόβησεν
17ἀποστρέψαι ἀνθρωπὸν ἐξ ἀδικίας, τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ πτώματος ἐρρύσατο.
18ἐφείσατο δὲ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἀπὸ θανάτου καὶ μὴ πεσεῖν αὐτὸν ἐν πολέμῳ.
19πάλιν δὲ ἥλεγξεν αὐτὸν ἐν μαλακίᾳ ἐπὶ κοίτης
※ καὶ πλῆθος ὁστῶν αὐτοῦ ἐνάρκησεν.✓
20πᾶν δὲ βρωτὸν σίτου οὐ μὴ δύνηται προσδέξασθαι

* καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ βρῶσιν ἐπιθυμήσει, *κ*

²¹ἔως ἂν σαπῶσιν αὐτοῦ αἱ σάρκες καὶ ἀποδείξῃ τὰ ὄστα αὐτοῦ κενά.

²²ἥγγισεν δὲ εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, ἡ δὲ ζωὴ αὐτοῦ ἐν ἄδη.

²³ἐὰν ὅσιν χίλιοι ἄγγελοι θανατηφόροι, εἴς αὐτῶν οὐ μὴ τρώσῃ αὐτόν· ἐὰν νοήσῃ τῇ καρδίᾳ ἐπιστραφῆναι ἐπὶ κύριον, ἀναγγείλῃ δὲ ἀνθρώπῳ τὴν ἑαυτοῦ μέμψιν, τὴν δὲ ἄνοιαν αὐτοῦ δεῖξῃ,

²⁴ἀνθέξεται τοῦ μὴ πεσεῖν αὐτὸν εἰς θάνατον, ἀνανεώσει δὲ αὐτοῦ τὸ σῶμα ὥσπερ ἀλοιφὴν ἐπὶ τοίχου, τὰ δὲ ὄστα αὐτοῦ ἐμπλήσει μυελοῦ.

²⁵ἀπαλυνεῖ δὲ αὐτοῦ τὰς σάρκας ὥσπερ νηπίου, ἀποκαταστήσει δὲ αὐτὸν ἀνδρωθέντα ἐν ἀνθρώποις.

²⁶εὔξάμενος δὲ πρὸς κύριον, καὶ δεκτὰ αὐτῷ ἔσται, εἰσελεύσεται δὲ προσώπῳ καθαρῷ σὺν ἔξηγορίᾳ· ἀποδώσει δὲ ἀνθρώποις δικαιοσύνην.

²⁷εἴτα τότε ἀπομέμψεται ἀνθρωπος αὐτὸς ἑαυτῷ λέγων Οἴα συνετέλουν, καὶ οὐκ ἄξια ἦτασέν με ὁν ἥμαρτον.

²⁸σῶσον ψυχήν μου τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς διαφθοράν,

* καὶ ἡ ζωὴ μου φῶς ὄψεται.

²⁹ἰδοὺ πάντα ταῦτα ἐργάται ὁ ἴσχυρὸς
* ὁδοὺς τρεῖς μετὰ ἀνδρός.*κ*

³⁰ἀλλ' ἐρρύσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου, ἵνα ἡ ζωὴ μου ἐν φωτὶ αἰνῆ αὐτόν.

³¹ἐνωτίζου, Ιωβ, καὶ ἀκουέ μου.

* κώφευσον, καὶ ἐγώ εἰμι λαλήσω.

³²εὶς εἰσὶν λόγοι, ἀποκρίθητι μοι.

* λάλησον, θέλω γὰρ δικαιωθῆναι σε.

³³εὶ μή, σὺ ἀκουσόν μου.

* κώφευσον, καὶ διδάξω σε σοφίαν.*κ*

34 ¹Ὑπολαβὼν δὲ Ελιους λέγει

²Ἀκούσατέ μου, σοφοί· ἐπιστάμενοι, ἐνωτίζεσθε τὸ καλόν.

³ὅτι οὓς λόγους δοκιμάζει,
* καὶ λάρυγξ γεύεται βρῶσιν.

⁴κρίσιν ἐλώμεθα ἑαυτοῖς,
* γνῶμεν ἀνὰ μέσον ἑαυτῶν ὃ τι καλόν.*κ*

⁵ὅτι εἱρηκεν Ιωβ Δίκαιος εἰμι, ὁ κύριος ἀπήλλαξέν μου τὸ κρίμα,
⁶ἔψεύσατο δὲ τῷ κρίματί μου,
* βίαιον τὸ βέλος μου ἄνευ ἀδικίας.

⁷τίς ἀνὴρ ὥσπερ Ιωβ

* πίνων μυκτηρισμὸν ὥσπερ ὕδωρ

⁸οὐχ ἀμαρτὼν οὐδὲ ἀσεβήσας ἢ ὁδοῦ κοινωνήσας μετὰ ποιούντων τὰ ἄνομα τοῦ πορευθῆναι
μετὰ ἀσεβῶν;

⁹μὴ γὰρ εἴπης ὅτι Οὐκ ἔσται ἐπισκοπὴ ἀνδρός· καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ παρὰ κυρίου.

¹⁰διό, συνετοὶ καρδίας, ἀκούσατέ μου Μή μοι εἴη ἔναντι κυρίου ἀσεβῆσαι καὶ ἔναντι
παντοκράτορος ταράξαι τὸ δίκαιον.

¹¹ἀλλὰ ἀποδιδοῖ ἀνθρώπῳ καθὰ ποιεῖ ἔκαστος αὐτῶν,

* καὶ ἐν τρίβῳ ἀνδρὸς εὑρήσει αὐτόν. *

¹²οἵη δὲ τὸν κύριον ἄτοπα ποιήσειν; ἢ ὁ παντοκράτωρ ταράξει κρίσιν;

¹³ὅς ἐποίησεν τὴν γῆν· τίς δέ ἔστιν ὁ ποιῶν τὴν ὑπ' οὐρανὸν καὶ τὰ ἐνόντα πάντα;

¹⁴εἰ γὰρ βούλοιτο συνέχειν καὶ τὸ πνεῦμα παρ' αὐτῷ κατασχεῖν,

¹⁵τελευτήσει πᾶσα σάρξ ὁμοθυμαδόν, πᾶς δὲ βροτὸς εἰς γῆν ἀπελεύσεται, ὅθεν καὶ ἐπλάσθη.

¹⁶εἰ δὲ μὴ νουθετῇ, ἀκουε ταῦτα, ἐνωτίζου φωνὴν ῥημάτων.

¹⁷ἰδὲ σὺ τὸν μισοῦντα ἄνομα καὶ τὸν ὀλλύντα τοὺς πονηροὺς ὅντα αἰώνιον δίκαιον.

¹⁸ἀσεβὴς ὁ λέγων βασιλεῖ Παρανομεῖς,

* ἀσεβέστατε τοῖς ἄρχουσιν. *

¹⁹ὅς οὐκ ἐπησχύνθη πρόσωπον ἐντίμου οὐδὲ οἶδεν τιμὴν θέσθαι ἀδροῖς θαυμασθῆναι πρόσωπα
αὐτῶν.

²⁰κενὰ δὲ αὐτοῖς ἀποβήσεται τὸ κεκραγέναι καὶ δεῖσθαι ἀνδρός· ἔχρήσαντο γὰρ παρανόμως
ἐκκλινομένων ἀδυνάτων.

²¹αὐτὸς γὰρ ὁρατής ἐστιν ἔργων ἀνθρώπων, λέληθεν δὲ αὐτὸν οὐδὲν ὃν πράσσουσιν,

²²οὐδὲ ἔσται τόπος τοῦ κρυβῆναι τοὺς ποιοῦντας τὰ ἄνομα.

²³ὅτι οὐκ ἐπ' ἄνδρα θήσει ἔτι· ωδὲ γὰρ κύριος πάντας ἐφορᾷ

²⁴ὅς καταλαμβάνων ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἔξαίσια, ὃν οὐκ ἔστιν ἀριθμός.

²⁵ὅς γυνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα

* καὶ στρέψει νύκτα, καὶ ταπεινωθήσονται. *

²⁶ἔσβεσεν δὲ ἀσεβεῖς, ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ,

²⁷ὅτι ἔξεκλιναν ἐκ νόμου θεοῦ, δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνωσαν

²⁸τοῦ ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὸν κραυγὴν πένητος,

* καὶ κραυγὴν πτωχῶν εἰσακούσεται.

²⁹καὶ αὐτὸς ἡσυχίαν παρέξει, καὶ τίς καταδικάσεται;

* καὶ κρύψει πρόσωπον, καὶ τίς ὅψεται αὐτόν;

* καὶ κατὰ ἔθνους καὶ κατὰ ἀνθρώπου ὁμοῦ

³⁰βασιλεύων ἀνθρωπον ὑποκριτὴν ἀπὸ δυσκολίας λαοῦ.
³¹ὅτι πρὸς τὸν ἴσχυρὸν ὁ λέγων Εἰληφα, οὐκ ἐνεχυράσω.
³²ἄνευ ἐμαυτοῦ ὅψομαι, σὺ δεῖξόν μοι·
※ εἰ ἀδικίαν ἡργασάμην, οὐ μὴ προσθήσω.
³³μὴ παρὰ σοῦ ἀποτείσει αὐτήν;
※ ὅτι ἀπώσῃ, ὅτι σὺ ἐκλέξῃ καὶ οὐκ ἐγώ.
※ καὶ τί ἔγνως λάλησον.✉
³⁴διὸ συνετοὶ καρδίας ἐροῦσιν ταῦτα, ἀνὴρ δὲ σοφὸς ἀκήκοέν μου τὸ ρῆμα.
³⁵Ιωβ δὲ οὐκ ἐν συνέσει ἐλάλησεν, τὰ δὲ ρήματα αὐτοῦ οὐκ ἐν ἐπιστήμῃ.
³⁶οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μάθε, Ιωβ, μὴ δῶς ἔτι ἀνταπόκρισιν ὥσπερ οἱ ἄφρονες,
³⁷ίνα μὴ προσθῶμεν ἐφ' ἀμαρτίαις ἡμῶν, ἀνομίᾳ δὲ ἐφ' ἡμῖν λογισθήσεται πολλὰ λαλούντων
ρήματα ἐναντίον τοῦ κυρίου.

35 ¹Ὑπολαβὼν δὲ Ελιους λέγει

²Τί τοῦτο ἡγήσω ἐν κρίσει; σὺ τίς εἰ ὅτι εἴπας Δίκαιος εἰμι ἔναντι κυρίου;
³ἢ ἐρεῖς Τί ποιήσω ἀμαρτών;
⁴ἔγώ σοι δώσω ἀπόκρισιν καὶ τοῖς τρισὶν φίλοις σου.
⁵ἀνάβλεψον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἰδέ, κατάμαθε δὲ νέφη ὡς ὑψηλὰ ἀπὸ σοῦ.
⁶εὶ ἡμαρτεῖς, τί πράξεις; εἰ δὲ καὶ πολλὰ ἡνόμησας, τί δύνασαι ποιῆσαι;
⁷ἐπεὶ δὲ οὖν δίκαιος εἰ, τί δώσεις αὐτῷ;
※ ἢ τί ἐκ χειρός σου λήμψεται;
⁸ἀνδρὶ τῷ ὁμοίῳ σου ἡ ἀσέβειά σου,
※ καὶ υἱῷ ἀνθρώπου ἡ δικαιοσύνη σου.
⁹ἀπὸ πλήθους συκοφαντούμενοι κεκράξονται,
※ βοήσονται ἀπὸ βραχίονος πολλῶν.
¹⁰καὶ οὐκ εἶπεν Ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς ὁ ποιήσας με, καὶ κατατάσσων φυλακὰς νυκτερινάς,
¹¹διορίζων με ἀπὸ τετραπόδων γῆς, ἀπὸ δὲ πετεινῶν οὐρανοῦ;
¹²ἐκεῖ κεκράξονται, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσῃ καὶ ἀπὸ ὅβρεως πονηρῶν.
¹³ἄποπα γὰρ οὐ βούλεται ὁ κύριος ἵδειν· αὐτὸς γὰρ ὁ παντοκράτωρ δρατής ἐστιν
¹⁴τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα καὶ σώσει με. κρίθητι δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, εἰ δύνασαι αἰνέσαι
αὐτόν, ὡς ἔστιν.
¹⁵καὶ νῦν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐπισκεπτόμενος, ὁργὴν αὐτοῦ
※ καὶ οὐκ ἔγνω παραπτώματι σφόδρα.
¹⁶καὶ Ιωβ ματαίως ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ,
※ ἐν ἀγνωσίᾳ ρήματα βαρύνει.✉

36 ¹Προσθεὶς δὲ Ελιους ἔτι λέγει
²Μεῖνόν με μικρὸν ἔτι, ἵνα διδάξω σε.
ἔτι γὰρ ἐν ἐμοί ἐστιν λέξις.
³ἀναλαβὼν τὴν ἐπιστήμην μου μακρὰν
ἔργοις δέ μου δίκαια ἐρῶ
⁴ἐπ' ἀληθείας καὶ οὐκ ἄδικα ρήματα·
ἀδίκως συνίεις.
⁵γίγνωσκε δὲ ὅτι ὁ κύριος οὐ μὴ ἀποποιήσηται τὸν ἄκακον.
※ δυνατὸς ἴσχύι καρδίας
⁶ἀσεβῆς οὐ μὴ ζωοποιήσει
※ καὶ κρίμα πτωχῶν δώσει.
⁷οὐκ ἀφελεῖ ἀπὸ δικαίου ὁ φθαλμοὺς αὐτοῦ.
※ καὶ μετὰ βασιλέων εἰς θρόνον
※ καὶ καθιεῖ αὐτοὺς εἰς νῖκος, καὶ ὑψωθήσονται.
⁸καὶ εἰ πεπεδημένοι ἐν χειροπέδαις
※ συσχεθήσονται ἐν σχοινίοις πενίας,
⁹καὶ ἀναγγελεῖ αὐτοῖς τὰ ἔργα αὐτῶν
※ καὶ τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ὅτι ἴσχύουσιν.↵
¹⁰ἀλλὰ τοῦ δικαίου εἰσακούσεται.
※ καὶ εἴπεν ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐξ ἀδικίας.
¹¹ἐὰν ἀκούσωσιν καὶ δουλεύσωσιν,
※ συντελέσουσιν τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς
※ καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν ἐν εὔπρεπείαις.↵
¹²ἀσεβεῖς δὲ οὐ διασῷζει παρὰ τὸ μὴ βούλεσθαι εἰδέναι αὐτοὺς τὸν κύριον
καὶ διότι νουθετούμενοι ἀνήκοοι ἦσαν.
¹³καὶ ὑποκριταὶ καρδίᾳ τάξουσιν θυμόν·
※ οὐ βοήσονται, ὅτι ἔδησεν αὐτούς.↵
¹⁴ἀποθάνοι τοίνυν ἐν νεότητι ἡ ψυχὴ αὐτῶν,
ἡ δὲ ζωὴ αὐτῶν τιτρωσκομένη ὑπὸ ἀγγέλων,
¹⁵ἀνθ' ὧν ἔθλιψαν ἀσθενῆς καὶ ἀδύνατον.
κρίμα δὲ πραέων ἐκθήσει.
¹⁶καὶ προσέτι ἡπάτησέν σε ἐκ στόματος ἐχθροῦ.
※ ἀβυσσος, κατάχυσις ὑποκάτω αὐτῆς·
※ καὶ κατέβη τράπεζά σου πλήρης πιότητος.↵

¹⁷οὐχ ὑστερήσει δὲ ἀπὸ δικαίων κρίμα,
¹⁸θυμὸς δὲ ἐπ' ἀσέβεῖς ἔσται
δὶ' ἀσέβειαν δώρων, ὃν ἐδέχοντο ἐπ' ἀδικίαις.
¹⁹μὴ σε ἐκκλινάτω ἐκῶν ὁ νοῦς
δεήσεως ἐν ἀνάγκῃ ὄντων ἀδυνάτων,
※ καὶ πάντας τοὺς κραταιοῦντας ἴσχύν.
²⁰μὴ ἐξελκύσῃς τὴν νύκτα
※ τοῦ ἀναβῆναι λαοὺς ἀντ' αὐτῶν·
²¹ἀλλὰ φύλαξαι μὴ πράξης ἄτοπα·
※ ἐπὶ τοῦτον γὰρ ἐξείλω ἀπὸ πτωχείας.
²²ἰδοὺ ὁ ἴσχυρὸς κραταιώσει ἐν ἴσχυί αὐτοῦ·
τίς γάρ ἐστιν κατ' αὐτὸν δυνάστης;
²³τίς δέ ἐστιν ὁ ἐτάξων αὐτοῦ τὰ ἔργα;
ἢ τίς ὁ εἴπας "Ἐπραξεν ἄδικα;
²⁴μνήσθητι ὅτι μεγάλα ἐστὶν αὐτοῦ τὰ ἔργα,
※ ὃν ἥρξαν ἄνδρες.
²⁵πᾶς ἄνθρωπος εἶδεν ἐν ἑαυτῷ,·
ὅσοι τιτρωσκόμενοί εἰσιν βροτοί.
²⁶ἰδοὺ ὁ ἴσχυρὸς πολύς, καὶ οὐ γνωσόμεθα.
※ ἀριθμὸς ἐτῶν αὐτοῦ καὶ ἀπέραντος.·
²⁷ἀριθμηταὶ δὲ αὐτῷ σταγόνες ὑετοῦ,
※ καὶ ἐπιχυθήσονται ὑετῷ εἰς νεφέλην.
²⁸ῥυήσονται παλαιώματα,·
ἐσκίασεν δὲ νέφη ἐπὶ ἀμυθήτων βροτῶν.
^{28a}ῷραν ἔθετο κτήνεσιν,
οἵδασιν δὲ κοίτης τάξιν.
^{28b}ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἐξίσταται σου ἡ διάνοια
οὐδὲ διαλλάσσεται σου ἡ καρδία ἀπὸ σώματος;
²⁹καὶ ἐὰν συνῇ ἀπεκτάσεις νεφέλης,
※ ἵστητα σκηνῆς αὐτοῦ,
³⁰ἰδοὺ ἐκτείνει ἐπ' αὐτὸν ηδῶ
※ καὶ ριζώματα τῆς θαλάσσης ἐκάλυψεν.
³¹ἐν γὰρ αὐτοῖς κρινεῖ λαούς,
※ δώσει τροφὴν τῷ ἴσχυοντι.

³²ἐπὶ χειρῶν ἐκάλυψεν φῶς
※ καὶ ἐνετείλατο περὶ αὐτῆς ἐν ἀπαντῶντι.
³³ἀναγγελεῖ περὶ αὐτοῦ φίλον αὐτοῦ.
※ κτῆσις καὶ περὶ ἀδικίας.

37 ¹καὶ ταύτης ἐταράχθη ἡ καρδία μου
※ καὶ ἀπερρύῃ ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς.
²ἀκουε ἀκοὴν ἐν ὄργῃ θυμοῦ κυρίου,
※ καὶ μελέτη ἐκ στόματος αὐτοῦ ἔξελεύσεται.
³ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ ἀρχὴ αὐτοῦ,
※ καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ πτερύγων τῆς γῆς.
⁴ὁπίσω αὐτοῦ βοήσεται φωνή,
※ βροντήσει ἐν φωνῇ ὑβρεως αὐτοῦ,
※ καὶ οὐκ ἀνταλλάξει αὐτούς, δτὶ ἀκούσει φωνὴν αὐτοῦ.
⁵βροντήσει ὁ ἴσχυρὸς ἐν φωνῇ αὐτοῦ θαυμάσια·
ἐποίησεν γὰρ μεγάλα, ἢ οὐκ ἤδειμεν,
⁶συντάσσων χιόνι Γίνου ἐπὶ τῆς γῆς·
※ καὶ χειμῶν ὑετός, καὶ χειμῶν ὑετῶν δυναστείας αὐτοῦ.
⁷ἐν χειρὶ παντὸς ἀνθρώπου κατασφραγίζει, *κ*
ἴνα γνῶ πᾶς ἀνθρωπος τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν.
⁸εἰσῆλθεν δὲ θηρία ὑπὸ σκέπην,
ἥσύχασαν δὲ ἐπὶ κοίτης.
⁹ἐκ ταμιείων ἐπέρχονται δῖναι,
ἀπὸ δὲ ἀκρωτηρίων ψῦχος.
¹⁰καὶ ἀπὸ πνοῆς ἴσχυροῦ δώσει πάγος, *κ*
οἰακίζει δὲ τὸ ὅδωρ ὡς ἐὰν βούληται.
¹¹καὶ ἐκλεκτὸν καταπλάσσει νεφέλη,
※ διασκορπιεῖ νέφος φῶς αὐτοῦ.
¹²καὶ αὐτὸς κυκλώματα διαστρέψει
※ ἐν θεεβουλαθῷ εἰς ἔργα αὐτῶν.
※ πάντα, ὅσα ἀν ἐντείληται αὐτοῖς, *κ*
ταῦτα συντέτακται παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς,
¹³ἐὰν εἰς παιδείαν, ἐὰν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ,
※ ἐὰν εἰς ἔλεος εύρησει αὐτόν. *κ*
¹⁴ἐνωπίζου ταῦτα, Ιωβ.

στῆθι νουθετοῦ δύναμιν κυρίου.

¹⁵οἴδαμεν ὅτι ὁ θεὸς ἔθετο ἔργα αὐτοῦ
φῶς ποιήσας ἐκ σκότους.

¹⁶ἐπίσταται δὲ διάκρισιν νεφῶν,
ἔξαίσια δὲ πτώματα πονηρῶν.

¹⁷σοῦ δὲ ἡ στολὴ θερμή·

ἥσυχάζεται δὲ ἐπὶ τῆς γῆς.

¹⁸στερεώσεις μετ' αὐτοῦ εἰς παλαιώματα,

* ἵσχυραὶ ὡς ὄρασις ἐπιχύσεως. *

¹⁹διὰ τί; δίδαξόν με τί ἐροῦμεν αὐτῷ·
καὶ παυσώμεθα πολλὰ λέγοντες.

²⁰μὴ βίβλος ἡ γραμματεύς μοι παρέστηκεν,
ἵνα ἄνθρωπον ἐστηκὼς κατασιωπήσω;

²¹πᾶσιν δ' οὐχ ὀρατὸν τὸ φῶς,
* τηλαυγές ἐστιν ἐν τοῖς παλαιώμασιν, *

ἄσπερ τὸ παρ' αὐτοῦ ἐπὶ νεφῶν.

²²ἀπὸ βορρᾶς νέφη χρυσαυγοῦντα·

ἐπὶ τούτοις μεγάλη ἡ δόξα καὶ τιμὴ παντοκράτορος.

²³καὶ οὐχ εὑρίσκομεν ἄλλον ὅμοιον τῇ ἵσχυι αὐτοῦ.
ὅ τὰ δίκαια κρίνων, οὐκ οἶει ἐπακούειν αὐτόν;

²⁴διὸ φοβηθήσονται αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι,
φοβηθήσονται δὲ αὐτὸν καὶ οἱ σοφοὶ καρδίᾳ.

38 ¹Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι Ελιουν τῆς λέξεως εἶπεν ὁ κύριος τῷ Ιωβ διὰ λαίλαπος καὶ
νεφῶν

²Τίς οὗτος ὁ κρύπτων με βουλήν,
συνέχων δὲ ῥήματα ἐν καρδίᾳ, ἐμὲ δὲ οἴεται κρύπτειν;

³ζῶσαι ἄσπερ ἀνὴρ τὴν ὀσφύν σου,
ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δέ μοι ἀποκρίθητι.

⁴ποῦ ἦσ; ἐν τῷ θεμελιῶν με τὴν γῆν;
ἀπάγγειλον δέ μοι, εἰ ἐπίστῃ σύνεσιν.

⁵τίς ἔθετο τὰ μέτρα αὐτῆς, εἰ οἶδας;
ἢ τίς ὁ ἐπαγαγών σπαρτίον ἐπ' αὐτῆς;

⁶ἐπὶ τίνος οἱ κρίκοι αὐτῆς πεπήγασιν;
τίς δέ ἐστιν ὁ βαλῶν λίθον γωνιαῖον ἐπ' αὐτῆς;

7ὅτε ἐγενήθησαν ἄστρα,
ἡγεσάν με φωνῇ μεγάλῃ πάντες ἄγγελοί μου.
8ἔφραξα δὲ θάλασσαν πύλαις,
δτε ἐμαίμασσεν ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῆς ἐκπορευομένη.
9ἐθέμην δὲ αὐτῇ νέφος ἀμφίασιν,
όμιχλῃ δὲ αὐτὴν ἐσπαργάνωσα.
10ἐθέμην δὲ αὐτῇ ὅρια
περιθεὶς κλεῖθρα καὶ πύλας.
11εἴπα δὲ αὐτῇ Μέχρι τούτου ἐλεύση καὶ οὐχ ὑπερβήση,
ἀλλ’ ἐν σεαυτῇ συντριβήσεται σου τὰ κύματα.
12ἥ ἐπὶ σοῦ συντέταχα φέγγος πρωινόν,
έωσφόρος δὲ εἰδεν τὴν ἐαυτοῦ τάξιν
13ἐπιλαβέσθαι πτερύγων γῆς,
ἐκτινάξαι ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῆς;
14ἥ σὺ λαβὼν γῆν πηλὸν ἔπλασας ζῶον
καὶ λαλητὸν αὐτὸν ἔθου ἐπὶ γῆς;
15ἀφεῖλας δὲ ἀπὸ ἀσεβῶν τὸ φῶς,
βραχίονα δὲ ὑπερφάνων συνέτριψας;
16ἥλθες δὲ ἐπὶ πηγὴν θαλάσσης,
ἐν δὲ ἵχνεσιν ἀβύσσου περιεπάτησας;
17ἀνοίγονται δέ σοι φόβῳ πύλαι θανάτου,
πυλωροὶ δὲ ἄδου ἰδόντες σε ἔπτηξαν;
18νενουθέτησαι δὲ τὸ εὔρος τῆς ὑπ' οὐρανόν;
ἀνάγγειλον δή μοι πόση τίς ἐστιν.
19ποίᾳ δὲ γῇ αὐλίζεται τὸ φῶς,
σκότους δὲ ποῖος ὁ τόπος;
20εὶ ἀγάγοις με εἰς ὅρια αὐτῶν;
εὶ δὲ καὶ ἐπίστασαι τρίβους αὐτῶν;
21οἵδα ἄρα ὅτι τότε γεγέννησαι,
ἀριθμὸς δὲ ἐτῶν σου πολύς.
22ἥλθες δὲ ἐπὶ θησαυροὺς χιόνος,
θησαυροὺς δὲ χαλάζης ἑόρακας.
23ἀπόκειται δέ σοι εἰς ὥραν ἐχθρῶν,
εἰς ἡμέραν πολέμου καὶ μάχης.

²⁴πόθεν δὲ ἐκπορεύεται πάχνη
ἢ διασκεδάννυται νότος εἰς τὴν ὑπ' οὐρανόν;
²⁵τίς δὲ ἡτοίμασεν ὑετῷ λάβρῳ ρύσιν,
ὅδὸν δὲ κυδοιμῶν
²⁶τοῦ ὑετίσαι ἐπὶ γῆν, οὗ οὐκ ἀνήρ,
※ ἔρημον, οὗ οὐχ ὑπάρχει ἄνθρωπος ἐν αὐτῇ,
²⁷τοῦ χορτάσαι ἄβατον καὶ ἀοίκητον
※ καὶ τοῦ ἐκβλαστῆσαι ἔξοδον χλόης; *κ*
²⁸τίς ἐστιν ὑετοῦ πατήρ;
τίς δέ ἐστιν ὁ τετοκὼς βώλους δρόσου;
²⁹ἐκ γαστρὸς δὲ τίνος ἐκπορεύεται ὁ κρύσταλλος;
πάχνην δὲ ἐν οὐρανῷ τίς τέτοκεν,
³⁰ἢ καταβαίνει ὥσπερ ὕδωρ ρέον;
πρόσωπον δὲ ἀβύσσου τίς ἐπηξεν;
³¹συνῆκας δὲ δεσμὸν Πλειάδος
καὶ φραγμὸν Ὄριωνος ἥνοιξας;
³²ἢ διανοίξεις μαζουρωθ ἐν καιρῷ αὐτοῦ
※ καὶ "Εσπερον ἐπὶ κόμης αὐτοῦ ἄξεις αὐτά"; *κ*
³³ἐπίστασαι δὲ τροπὰς οὐρανοῦ
ἢ τὰ ὑπ' οὐρανὸν ὁμοθυμαδὸν γινόμενα;
³⁴καλέσεις δὲ νέφος φωνῇ,
καὶ τρόμω ὕδατος λάβρῳ ὑπακούσεται σου;
³⁵ἀποστελεῖς δὲ κεραυνοὺς καὶ πορεύσονται;
ἐροῦσιν δέ σοι Τί ἐστιν;
³⁶τίς δὲ ἔδωκεν γυναιξὶν ὑφάσματος σοφίαν
ἢ ποικιλτικὴν ἐπιστήμην;
³⁷τίς δὲ ὁ ἀριθμῶν νέφη σοφία,
οὐρανὸν δὲ εἰς γῆν ἔκλινεν;
³⁸κέχυται δὲ ὥσπερ γῆ κονία,
κεκόλληκα δὲ αὐτὸν ὥσπερ λίθῳ κύβον.
³⁹θηρεύσεις δὲ λέουσιν βοράν,
ψυχὰς δὲ δρακόντων ἐμπλήσεις;
⁴⁰δεδοίκασιν γὰρ ἐν κοίταις αὐτῶν,
κάθηνται δὲ ἐν ὅλαις ἐνεδρεύοντες.

⁴¹τίς δὲ ἡτοίμασεν κόρακι βοράν;
νεοσσοὶ γὰρ αὐτοῦ πρὸς κύριον κεκράγασιν
πλανώμενοι τὰ σῖτα ζητοῦντες.

39 ¹εἰ ἔγνως καιρὸν τοκετοῦ τραγελάφων πέτρας, *κ*
ἔφύλαξας δὲ ὡδῖνας ἐλάφων;
²ἡρίθμησας δὲ αὐτῶν μῆνας πλήρεις τοκετοῦ,
ὡδῖνας δὲ αὐτῶν ἔλυσας;
³εξέθρεψας δὲ αὐτῶν τὰ παιδία ἔξω φόβου;
※ ὡδῖνας αὐτῶν ἔξαποστελεῖς;
⁴ἀπορρήξουσιν τὰ τέκνα αὐτῶν, πληθυνθήσονται ἐν γενήματι,
※ ἔξελεύσονται καὶ οὐ μὴ ἀνακάμψουσιν αὐτοῖς. *κ*
⁵τίς δέ ἐστιν ὁ ἀφεὶς ὅνον ἄγριον ἐλεύθερον,
δεσμοὺς δὲ αὐτοῦ τίς ἔλυσεν;
⁶ἐθέμην δὲ τὴν δίαιταν αὐτοῦ ἔρημον
※ καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἀλμυρίδα. *κ*
⁷καταγελῶν πολυοχλίας πόλεως,
μέμψιν δὲ φορολόγου οὐκ ἀκούων
⁸κατασκέψεται ὅρη νομῆν αὐτοῦ
※ καὶ ὅπίσω παντὸς χλωροῦ ζητεῖ. *κ*
⁹βουλήσεται δέ σοι μονόκερως δουλεῦσαι
ἢ κοιμηθῆναι ἐπὶ φάτνης σου;
¹⁰δήσεις δὲ ἐν ἴμᾶσι ζυγὸν αὐτοῦ,
ἢ ἐλκύσει σου αὔλακας ἐν πεδίῳ;
¹¹πέποιθας δὲ ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πολλὴ ἡ ἴσχὺς αὐτοῦ,
ἐπαφήσεις δὲ αὐτῷ τὰ ἔργα σου;
¹²πιστεύσεις δὲ ὅτι ἀποδώσει σοι τὸν σπόρον,
εἰσοίσει δέ σου τὸν ἄλωνα;
¹³πτέρυξ τερπομένων νεελασα,
※ ἐὰν συλλάβῃ ασιδα καὶ νεσσα.
¹⁴ὅτι ἀφήσει εἰς γῆν τὰ ωὰ αὐτῆς
※ καὶ ἐπὶ χοῦν θάλψει
¹⁵καὶ ἐπελάθετο ὅτι ποὺς σκορπιεῖ
※ καὶ θηρία ἀγροῦ καταπατήσει.
¹⁶ἀπεσκλήρυνεν τὰ τέκνα αὐτῆς ὥστε μὴ ἔαυτῇ,

※ εἰς κενὸν ἐκοπίασεν ἄνευ φόβου·
17ὅτι κατεσιώπησεν αὐτῇ ὁ θεὸς σοφίαν
※ καὶ οὐκ ἐμέρισεν αὐτῇ ἐν τῇ συνέσει.
18κατὰ καιρὸν ἐν ὑψει ὑψώσει,
※ καταγελάσεται ἵππου καὶ τοῦ ἐπιβάτου αὐτοῦ.✓
19ἥ σὺ περιέθηκας ἵππῳ δύναμιν,
ἐνέδυσας δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ φόβον;
20περιέθηκας δὲ αὐτῷ πανοπλίαν,
δόξαν δὲ στηθέων αὐτοῦ τόλμῃ;
21ἀνορύσσων ἐν πεδίῳ γαυριᾷ,
ἐκπορεύεται δὲ εἰς πεδίον ἐν ἴσχυι.
22συναντῶν βέλει καταγελᾶ
καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῇ ἀπὸ σιδήρου.
23ἐπ’ αὐτῷ γαυριᾷ τόξον καὶ μάχαιρα,
24καὶ ὀργῇ ἀφανιεῖ τὴν γῆν
καὶ οὐ μὴ πιστεύσῃ, ἔως ἂν σημάνῃ σάλπιγξ.
25σάλπιγγος δὲ σημαινούσης λέγει Εὔγε,
πόρρωθεν δὲ ὁσφραίνεται πολέμου σὺν ἄλματι καὶ κραυγῇ.
26ἐκ δὲ τῆς σῆς ἐπιστήμης ἔστηκεν ίέραξ
ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας ἀκίνητος καθορῶν τὰ πρὸς νότον;
27ἐπὶ δὲ σῷ προστάγματι ὑψοῦται ἀετός,
γὺψ δὲ ἐπὶ νοσσιᾶς αὐτοῦ καθεσθεὶς αὐλίζεται
28ἐπ’ ἔξοχῇ πέτρας καὶ ἀποκρύφῳ;✓
29ἐκεῖσε ὡν ζητεῖ τὰ σῖτα,
※ πόρρωθεν οἱ ὁφθαλμοὶ αὐτοῦ σκοπεύουσιν.✓
30νεοσσοὶ δὲ αὐτοῦ φύρονται ἐν αἴματι,
οὖ δ’ ἂν ὅσι τεθνεῶτες, παραχρῆμα εὑρίσκονται.
40 ¹Καὶ ἀπεκρίθη κύριος ὁ θεὸς τῷ Ιωβ καὶ εἶπεν
²Μὴ κρίσιν μετὰ ἵκανοῦ ἐκκλινεῖ,
※ ἐλέγχων θεὸν ἀποκριθήσεται αὐτήν;✓
³Υπολαβὼν δὲ Ιωβ λέγει τῷ κυρίῳ
⁴Τί ἔτι ἐγὼ κρίνομαι νουθετούμενος καὶ ἐλέγχων κύριον
ἀκούων τοιαῦτα οὐθὲν ὅν;
ἐγὼ δὲ τίνα ἀπόκρισιν δῶ πρὸς ταῦτα;

χεῖρα θήσω ἐπὶ στόματί μου·

⁵ἄπαξ λελάληκα, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ οὐ προσθήσω.

⁶Ἐτι δὲ ὑπολαβὼν ὁ κύριος εἶπεν τῷ Ιωβ ἐκ τοῦ νέφους

⁷Μή, ἀλλὰ ζῶσαι ὕσπερ ἀνὴρ τὴν ὁσφύν σου,

ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δέ μοι ἀποκρίθητι.

⁸μὴ ἀποποιοῦ μου τὸ κρίμα.

οἵει δέ με ἄλλως σοι κεχρηματικέναι ἢ ἵνα ἀναφανῆς δίκαιος;

⁹ἢ βραχίων σοί ἔστιν κατὰ τοῦ κυρίου,

ἢ φωνῆς κατ' αὐτὸν βροντᾶς;

¹⁰ἀνάλαβε δὴ ὑψος καὶ δύναμιν,

δόξαν δὲ καὶ τιμὴν ἀμφίεσαι·

¹¹ἀπόστειλον δὲ ἀγγέλους ὁργῆς,

πᾶν δὲ ὑβριστὴν ταπείνωσον,

¹²ὑπερήφανον δὲ σβέσον,

σῆψον δὲ ἀσεβεῖς παραχρῆμα,

¹³κρύψον δὲ εἰς γῆν ἔξω δμοθυμαδόν,

τὰ δὲ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας ἔμπλησον.

¹⁴ὅμολογήσω ἄρα ὅτι δύναται ἡ δεξιά σου σῶσαι. —

¹⁵ἀλλὰ δὴ ἴδού θηρία παρὰ σοί.

χόρτον ἵσα βουσὶν ἔσθίει.

¹⁶ἴδού δὴ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐπ' ὁσφύι,

ἡ δὲ δύναμις ἐπ' ὁμφαλοῦ γαστρός.

¹⁷ἔστησεν οὐρὰν ὡς κυπάρισσον,

τὰ δὲ νεῦρα αὐτοῦ συμπέπλεκται·

¹⁸αἱ πλευραὶ αὐτοῦ πλευραὶ χάλκειαι,

ἡ δὲ ῥάχις αὐτοῦ σίδηρος χυτός.

¹⁹τοῦτ' ἔστιν ἀρχὴ πλάσματος κυρίου,

πεποιημένον ἐγκαταπαίζεσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.

²⁰ἐπελθὼν δὲ ἐπ' ὄρος ἀκρότομον

ἐποίησεν χαρμονὴν τετράποσιν ἐν τῷ ταρτάρῳ.

²¹ὑπὸ παντοδαπὰ δένδρα κοιμᾶται

παρὰ πάπυρον καὶ κάλαμον καὶ βούτομον.

²²σκιάζονται δὲ ἐν αὐτῷ δένδρα μεγάλα

σὺν ῥαδάμνοις καὶ κλῶνες ἄγνου.

²³εἰνα γένηται πλήμμυρα, οὐ μὴ αἰσθηθῆ^{ται},
※ πέποιθεν ὅτι προσκρούσει ὁ Ιορδάνης εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ.
²⁴ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ δέξεται αὐτόν,
※ ἐνσκολιευόμενος τρήσει ρῖνα;
²⁵ἄξεις δὲ δράκοντα ἐν ἀγκίστρῳ,
περιθήσεις δὲ φορβεὰν περὶ ρῖνα αὐτοῦ;
²⁶εἰ δήσεις κρίκον ἐν τῷ μυκτῆρι αὐτοῦ,
ψελίψ δὲ τρυπήσεις τὸ χεῖλος αὐτοῦ;
²⁷λαλήσει δέ σοι δεήσει,
ἴκετηρίᾳ μαλακῶς;
²⁸θήσεται δὲ διαθήκην μετὰ σοῦ,
λήμψῃ δὲ αὐτὸν δοῦλον αἰώνιον;
²⁹παιξῇ δὲ ἐν αὐτῷ ὕσπερ ὄρνέω
ἢ δήσεις αὐτὸν ὕσπερ στρουθίον παιδίω;
³⁰ἐνσιτοῦνται δὲ ἐν αὐτῷ ἔθνη,
μεριτεύονται δὲ αὐτὸν Φοινίκων γένη;
³¹πᾶν δὲ πλωτὸν συνελθὸν οὐ μὴ ἐνέγκωσιν βύρσαν μίαν οὐρᾶς αὐτοῦ
※ καὶ ἐν πλοίοις ἀλιέων κεφαλὴν αὐτοῦ.
³²ἐπιθήσεις δὲ αὐτῷ χεῖρα
μνησθεὶς πόλεμον τὸν γινόμενον ἐν σώματι αὐτοῦ,
καὶ μηκέτι γινέσθω.

41 ¹οὐχ ἔόρακας αὐτὸν
οὐδὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις τεθαύμακας;
²οὐ δέδοικας ὅτι ἡτοίμασται μοι;
τίς γάρ ἐστιν ὁ ἐμοὶ ἀντιστάς;
³ἢ τίς ἀντιστήσεται μοι καὶ ὑπομενεῖ,
εἰ πᾶσα ἡ ὑπὲρ οὐρανὸν ἐμή ἐστιν;
⁴οὐ σιωπήσομαι δι' αὐτόν,
※ καὶ λόγον δυνάμεως ἐλεήσει τὸν ἵσον αὐτοῦ.
⁵τίς ἀποκαλύψει πρόσωπον ἐνδύσεως αὐτοῦ;
εἰς δὲ πτύξιν θώρακος αὐτοῦ τίς ἂν εἰσέλθοι;
⁶πύλας προσώπου αὐτοῦ τίς ἀνοίξει;
κύκλω ὁδόντων αὐτοῦ φόβος.
⁷τὰ ἔγκατα αὐτοῦ ἀσπίδες χάλκειαι,

σύνδεσμος δὲ αὐτοῦ ὥσπερ σμιρίτης λίθος·
⁸εἴς τοῦ ἐνὸς κολλῶνται, κ
πνεῦμα δὲ οὐ μὴ διέλθῃ αὐτόν.
⁹ἀνὴρ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ προσκολληθήσεται,
※ συνέχονται καὶ οὐ μὴ ἀποσπασθῶσιν. κ
¹⁰ἐν πταρμῷ αὐτοῦ ἐπιφαύσκεται φέγγος,
οἱ δὲ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ εἶδος ἑωσφόρου.
¹¹ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύονται λαμπάδες καὶ μεναι
καὶ διαρριπτοῦνται ἐσχάραι πυρός.
¹²ἐκ μυκτήρων αὐτοῦ ἐκπορεύεται καπνὸς
καμίνου καιομένης πυρὶ ἀνθράκων.
¹³ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἄνθρακες,
φλόξ δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται.
¹⁴ἐν δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ αὐλίζεται δύναμις,
ἔμπροσθεν αὐτοῦ τρέχει ἀπώλεια.
¹⁵σάρκες δὲ σώματος αὐτοῦ κεκόλληνται.
※ καταχέει ἐπ' αὐτόν, οὐ σαλευθήσεται. κ
¹⁶ἡ καρδία αὐτοῦ πέπηγεν ὡς λίθος,
ἔστηκεν δὲ ὥσπερ ἄκμων ἀνήλατος.
¹⁷στραφέντος δὲ αὐτοῦ φόβος θηρίοις τετράποσιν
ἐπὶ γῆς ἀλλομένοις.
¹⁸εὰν συναντήσωσιν αὐτῷ λόγχαι, οὐδὲν μὴ ποιήσωσιν
※ δόρυ ἐπηρμένον καὶ θώρακα. κ
¹⁹ἥγηται μὲν γὰρ σίδηρον ἄχυρα,
χαλκὸν δὲ ὥσπερ ξύλον σαθρόν.
²⁰οὐ μὴ τρώσῃ αὐτὸν τόξον χάλκειον,
ἥγηται μὲν πετροβόλον χόρτον.
²¹ὡς καλάμη ἐλογίσθησαν σφῦραι, κ
καταγελᾶ δὲ σεισμοῦ πυρφόρου.
²²ἡ στρωμνὴ αὐτοῦ ὁβελίσκοι ὁξεῖς,
πᾶς δὲ χρυσὸς θαλάσσης ὑπ' αὐτὸν ὥσπερ πηλὸς ἀμύθητος.
²³ἀναζεῖ τὴν ἄβυσσον ὥσπερ χαλκεῖον,
ἥγηται δὲ τὴν θάλασσαν ὥσπερ ἐξάλειπτρον,
²⁴τὸν δὲ τάρταρον τῆς ἀβύσσου ὥσπερ αἰχμάλωτον.

* ἐλογίσατο ἄβυσσον εἰς περίπατον. *

²⁵οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἐπὶ τῆς γῆς ὅμοιον αὐτῷ
πεποιημένον ἐγκαταπαίξεσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων μου·
²⁶πᾶν ὑψηλὸν ὁρᾷ,
αὐτὸς δὲ βασιλεὺς πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασιν

42 Ἡγιόλαβών δὲ Ιωβ λέγει τῷ κυρίῳ
²Οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι,
ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐθέν.

³τίς γάρ ἔστιν ὁ κρύπτων σε βουλήν;
φειδόμενος δὲ ρημάτων καὶ σὲ οἴεται κρύπτειν;
τίς δὲ ἀναγγελεῖ μοι ἂν οὐκ ἥδειν,
μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἂν οὐκ ἡπιστάμην;
⁴ἄκουσον δέ μου, κύριε, ἵνα κάγὼ λαλήσω·
ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δέ με δίδαξον.
⁵ἀκοήν μὲν ὡτὸς ἤκουόν σου τὸ πρότερον,
νυνὶ δὲ ὁ ὀφθαλμός μου ἐόρακέν σε·
⁶διὸ ἐφαύλισα ἐμαυτὸν καὶ ἐτάκην,
ἥγημαι δὲ ἐμαυτὸν γῆν καὶ σποδόν.

⁷Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ λαλῆσαι τὸν κύριον πάντα τὰ ρήματα ταῦτα τῷ Ιωβ εἶπεν ὁ κύριος
Ελιφας τῷ Θαιμανίτῃ
“Ημαρτες σὺ καὶ οἱ δύο φίλοι σου.
οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ἐνώπιόν μου ἀληθὲς οὐδὲν
ἄσπερ ὁ θεράπων μου Ιωβ.
⁸νῦν δὲ λάβετε ἐπτὰ μόσχους καὶ ἐπτὰ κριοὺς
καὶ πορεύθητε πρὸς τὸν θεράποντά μου Ιωβ,
καὶ ποιήσει κάρπωσιν περὶ ὑμῶν.
Ιωβ δὲ ὁ θεράπων μου εὔξεται περὶ ὑμῶν,
※ ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον αὐτοῦ λήμψομαι· *

εἰ μὴ γὰρ δι' αὐτόν, ἀπώλεσα ἂν ὑμᾶς.
οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ἀληθὲς κατὰ τοῦ θεράποντός μου Ιωβ. —
⁹ἐπορεύθη δὲ Ελιφας ὁ Θαιμανίτης καὶ Βαλδαδ ὁ Σαυχίτης καὶ Σωφαρ ὁ Μιναῖος
καὶ ἐποίησαν καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ κύριος,
καὶ ἔλυσεν τὴν ἀμαρτίαν αὐτοῖς διὰ Ιωβ.
¹⁰δ δὲ κύριος ηὔξησεν τὸν Ιωβ.

εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν φίλων αὐτοῦ ἀφῆκεν αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν.

ἔδωκεν δὲ ὁ κύριος διπλᾶ ὅσα ἦν ἔμπροσθεν Ιωβ εἰς διπλασιασμόν.

¹¹ἥκουσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ

πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ

καὶ ἥλθον πρὸς αὐτὸν

καὶ πάντες ὅσοι ἤδεισαν αὐτὸν ἐκ πρώτου.

φαγόντες δὲ καὶ πιόντες παρ' αὐτῷ παρεκάλεσαν αὐτόν,

καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ πᾶσιν, οἵς ἐπήγαγεν αὐτῷ ὁ κύριος.

ἔδωκεν δὲ αὐτῷ ἔκαστος ἀμνάδα μίαν καὶ τετράδραχμον χρυσοῦν ἄσημον.

¹²ὁ δὲ κύριος εὐλόγησεν τὰ ἔσχατα Ιωβ ἡ τὰ ἔμπροσθεν.

ἥν δὲ τὰ κτήνη αὐτοῦ πρόβατα μύρια τετρακισχίλια,

κάμηλοι ἑξακισχίλιαι,

ζεύγη βοῶν χίλια,

ὄνοι θήλειαι νομάδες χίλιαι.

¹³γεννῶνται δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἐπτὰ καὶ θυγατέρες τρεῖς.

¹⁴καὶ ἐκάλεσεν τὴν μὲν πρώτην Ἡμέραν,

τὴν δὲ δευτέραν Κασίαν,

τὴν δὲ τρίτην Ἀμαλθείας κέρας.

¹⁵καὶ οὐχ εὑρέθησαν κατὰ τὰς θυγατέρας Ιωβ βελτίους αὐτῶν ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν.

ἔδωκεν δὲ αὐταῖς ὁ πατὴρ κληρονομίαν ἐν τοῖς ἀδελφοῖς.

¹⁶ἔζησεν δὲ Ιωβ μετὰ τὴν πληγὴν ἔτη ἑκατὸν ἑβδομήκοντα,

τὰ δὲ πάντα ἔζησεν ἔτη διακόσια τεσσαράκοντα ὀκτώ.

※ καὶ εἶδεν Ιωβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν αὐτοῦ τετάρτην γενεάν.

¹⁷καὶ ἐτελεύτησεν Ιωβ πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν. *

^{17a}γέγραπται δὲ αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεσθαι μεθ' ὧν ὁ κύριος ἀνίστησιν.

^{17b}Οὔτος ἐρμηνεύεται ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλου

ἐν μὲν γῇ κατοικῶν τῇ Αυστίδι ἐπὶ τοῖς ὄροις τῆς Ιδουμαίας καὶ Ἀραβίας,

προϋπῆρχεν δὲ αὐτῷ ὄνομα Ιωβαβ.

^{17c}λαβὼν δὲ γυναῖκα Ἀράβισσαν γεννᾷ υἱόν, ὃ ὄνομα Εννων,

ἥν δὲ αὐτὸς πατρὸς μὲν Ζαρε, τῶν Ησαυ υἱῶν υἱός, μητρὸς δὲ Βοσορρας,

ώστε εἶναι αὐτὸν πέμπτον ἀπὸ Αβρααμ.

^{17d}καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Εδωμ, ἦσαν καὶ αὐτὸς ἥρξεν χώρας.

πρῶτος Βαλακ ὁ τοῦ Βεωρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Δενναβα·
μετὰ δὲ Βαλακ Ιωβαβ ὁ καλούμενος Ιωβ·
μετὰ δὲ τοῦτον Ασομ ὁ ὑπάρχων ἡγεμὼν ἐκ τῆς Θαιμανίτιδος χώρας·
μετὰ δὲ τοῦτον Αδαδ νίδος Βαραδ ὁ ἐκκόψας Μαδιαμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωαβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει
αὐτοῦ Γεθθαιμ.

17οί δὲ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν φίλοι·
Ελιφας τῶν Ησαυ υἱῶν Θαιμανων βασιλεύς,
Βαλδαδ ὁ Σαυχαίων τύραννος,
Σωφαρ ὁ Μιναίων βασιλεύς.

ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΩΜΩΝΟΣ

1 Ἄγαπήσατε δικαιοσύνην, οἱ κρίνοντες τὴν γῆν,
φρονήσατε περὶ τοῦ κυρίου ἐν ἀγαθότητι
καὶ ἐν ἀπλότητι καρδίας ζητήσατε αὐτόν.
2 ὅτι εύρισκεται τοῖς μὴ πειράζουσιν αὐτὸν,
ἐμφανίζεται δὲ τοῖς μὴ ἀπιστοῦσιν αὐτῷ.
3 σκολιοὶ γὰρ λογισμοὶ χωρίζουσιν ἀπὸ θεοῦ,
δοκιμαζομένη τε ἡ δύναμις ἐλέγχει τοὺς ἄφρονας.
4 ὅτι εἰς κακότεχνον ψυχὴν οὐκ εἰσελεύσεται σοφία
οὐδὲ κατοικήσει ἐν σώματι κατάχρεω ἀμαρτίας.
5 ἄγιον γὰρ πνεῦμα παιδείας φεύξεται δόλον
καὶ ἀπαναστήσεται ἀπὸ λογισμῶν ἀσυνέτων
καὶ ἐλεγχθήσεται ἐπελθούσῃς ἀδικίας.
6 φιλάνθρωπον γὰρ πνεῦμα σοφία
καὶ οὐκ ἀθωώσει βλάσφημον ἀπὸ χειλέων αὐτοῦ.
ὅτι τῶν νεφρῶν αὐτοῦ μάρτυς ὁ θεὸς
καὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐπίσκοπος ἀληθής
καὶ τῆς γλώσσης ἀκουστής.
7 ὅτι πνεῦμα κυρίου πεπλήρωκεν τὴν οἰκουμένην,
καὶ τὸ συνέχον τὰ πάντα γνῶσιν ἔχει φωνῆς.
8 διὰ τοῦτο φθεγγόμενος ἀδικα οὐδεὶς μὴ λάθη,
οὐδὲ μὴ παροδεύσῃ αὐτὸν ἐλέγχουσα ἡ δίκη.

⁹ἐν γὰρ διαβουλίοις ἀσεβοῦς ἐξέτασις ἔσται,
λόγων δὲ αὐτοῦ ἀκοὴ πρὸς κύριον ἥξει
εἰς ἔλεγχον ἀνομημάτων αὐτοῦ.

¹⁰ὅτι οὗς ζηλώσεως ἀκροᾶται τὰ πάντα,
καὶ θροῦς γογγυσμῶν οὐκ ἀποκρύπτεται.

¹¹Φυλάξασθε τοίνυν γογγυσμὸν ἀνωφελῆ
καὶ ἀπὸ καταλαλιᾶς φείσασθε γλώσσης.
ὅτι φθέγμα λαθραῖον κενὸν οὐ πορεύσεται,
στόμα δὲ καταψευδόμενον ἀναιρεῖ ψυχήν.
¹²μὴ ζηλοῦτε θάνατον ἐν πλάνῃ ζωῆς ὑμῶν
μηδὲ ἐπισπᾶσθε ὅλεθρον ἐν ἔργοις χειρῶν ὑμῶν.
¹³ὅτι ὁ θεὸς θάνατον οὐκ ἐποίησεν
οὐδὲ τέρπεται ἐπ' ἀπωλείᾳ ζώντων.

¹⁴ἔκτισεν γὰρ εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα,
καὶ σωτήριοι αἱ γενέσεις τοῦ κόσμου,
καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς φάρμακον ὅλεθρου
οὔτε ἄδου βασίλειον ἐπὶ γῆς.

¹⁵δικαιοσύνη γὰρ ἀθάνατος ἔστιν.

¹⁶Ἄσεβεῖς δὲ ταῖς χερσὶν καὶ τοῖς λόγοις προσεκαλέσαντο αὐτόν,
φίλον ἡγησάμενοι αὐτὸν ἐτάκησαν
καὶ συνθήκην ἔθεντο πρὸς αὐτόν,
ὅτι ἄξιοί εἰσιν τῆς ἐκείνου μερίδος εἶναι.

Σ ¹εἶπον γὰρ ἐν ἑαυτοῖς λογισάμενοι οὐκ ὄρθῶς
Ολίγος ἔστιν καὶ λυπηρὸς ὁ βίος ἡμῶν,
καὶ οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τελευτῇ ἀνθρώπου,
καὶ οὐκ ἐγνώσθη ὁ ἀναλύσας ἐξ ἄδου.

²ὅτι αὐτοσχεδίως ἐγενήθημεν
καὶ μετὰ τοῦτο ἐσόμεθα ὡς οὐχ ὑπάρξαντες.
ὅτι καπνὸς ἡ πνοὴ ἐν ρίσιν ἡμῶν,
καὶ ὁ λόγος σπινθήρ ἐν κινήσει καρδίας ἡμῶν,
³οὕ σβεσθέντος τέφρα ἀποβήσεται τὸ σῶμα
καὶ τὸ πνεῦμα διαχυθήσεται ὡς χαῦνος ἀήρ.
⁴καὶ τὸ ὄνομα ἡμῶν ἐπιλησθήσεται ἐν χρόνῳ,
καὶ οὐθεὶς μνημονεύσει τῶν ἔργων ἡμῶν.

καὶ παρελεύσεται ὁ βίος ἡμῶν ὡς ἵχνη νεφέλης
καὶ ὡς ὁμίχλη διασκεδασθήσεται
διωχθεῖσα ὑπὸ ἀκτίνων ἥλιου
καὶ ὑπὸ θερμότητος αὐτοῦ βαρυνθεῖσα.
⁵σκιᾶς γὰρ πάροδος ὁ καιρὸς ἡμῶν,
καὶ οὐκ ἔστιν ἀναποδισμὸς τῆς τελευτῆς ἡμῶν,
ὅτι κατεσφραγίσθη καὶ οὐδεὶς ἀναστρέφει.
ἢδεῦτε οὖν καὶ ἀπολαύσωμεν τῶν ὄντων ἀγαθῶν
καὶ χρησώμεθα τῇ κτίσει ὡς ἐν νεότητι σπουδαίως.
Τοίνου πολυτελοῦς καὶ μύρων πλησθῶμεν,
καὶ μὴ παροδευσάτω ἡμᾶς ἄνθος ἔαρος.
⁸στεψόμεθα ῥόδων κάλυξιν πρὶν ἢ μαρανθῆναι.
⁹μηδεὶς ἡμῶν ἄμοιρος ἔστω τῆς ἡμετέρας ἀγερωχίας,
πανταχῇ καταλίπωμεν σύμβολα τῆς εὐφροσύνης,
ὅτι αὕτη ἡ μερὶς ἡμῶν καὶ ὁ κλῆρος οὗτος.
¹⁰καταδυναστεύσωμεν πένητα δίκαιον,
μὴ φεισώμεθα χήρας
μηδὲ πρεσβύτου ἐντραπῶμεν πολιὰς πολυχρονίους.
¹¹ἔστω δὲ ἡμῶν ἡ ἴσχὺς νόμος τῆς δικαιοσύνης,
τὸ γὰρ ἀσθενὲς ἄχρηστον ἐλέγχεται.
¹²ἐνεδρεύσωμεν τὸν δίκαιον, ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν ἔστιν
καὶ ἐναντιοῦται τοῖς ἔργοις ἡμῶν
καὶ ὀνειδίζει ἡμῖν ἀμαρτήματα νόμου
καὶ ἐπιφημίζει ἡμῖν ἀμαρτήματα παιδείας ἡμῶν.
¹³ἐπαγγέλλεται γνῶσιν ἔχειν θεοῦ
καὶ παῖδα κυρίου ἔαυτὸν δονομάζει.
¹⁴ἐγένετο ἡμῖν εἰς ἔλεγχον ἐννοιῶν ἡμῶν,
βαρύς ἔστιν ἡμῖν καὶ βλεπόμενος,
¹⁵ὅτι ἀνόμοιος τοῖς ἄλλοις ὁ βίος αὐτοῦ,
καὶ ἐξηλλαγμέναι αἱ τρίβοι αὐτοῦ.
¹⁶εἰς κίβδηλον ἐλογίσθημεν αὐτῷ,
καὶ ἀπέχεται τῶν ὁδῶν ἡμῶν ὡς ἀπὸ ἀκαθαρσιῶν.
μακαρίζει ἔσχατα δικαίων καὶ ἀλαζονεύεται πατέρα θεόν.
¹⁷ἴδωμεν εἰ οἱ λόγοι αὐτοῦ ἀληθεῖς,

καὶ πειράσωμεν τὰ ἐν ἐκβάσει αὐτοῦ.

¹⁸εἰ γάρ ἐστιν ὁ δίκαιος υἱὸς θεοῦ, ἀντιλήψεται αὐτοῦ

καὶ ῥύσεται αὐτὸν ἐκ χειρὸς ἀνθεστηκότων.

¹⁹ὕβρει καὶ βασάνῳ ἐτάσωμεν αὐτόν,

ἵνα γνῶμεν τὴν ἐπιείκειαν αὐτοῦ

καὶ δοκιμάσωμεν τὴν ἀνεξικακίαν αὐτοῦ.

²⁰θανάτῳ ἀσχήμονι καταδικάσωμεν αὐτόν,

ἔσται γὰρ αὐτοῦ ἐπισκοπὴ ἐκ λόγων αὐτοῦ.

²¹Ταῦτα ἐλογίσαντο, καὶ ἐπλανήθησαν.

ἀπετύφλωσεν γὰρ αὐτοὺς ἡ κακία αὐτῶν,

²²καὶ οὐκ ἔγνωσαν μυστήρια θεοῦ

οὐδὲ μισθὸν ἥλπισαν ὁσιότητος

οὐδὲ ἔκριναν γέρας ψυχῶν ἀμώμων.

²³ὅτι ὁ θεὸς ἔκτισεν τὸν ἄνθρωπον ἐπ' ἀφθαρσίᾳ

καὶ εἰκόνα τῆς ἴδιας ἀιδιότητος ἐποίησεν αὐτόν.

²⁴Φθόνῳ δὲ διαβόλου θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον,

πειράζουσιν δὲ αὐτὸν οἱ τῆς ἐκείνου μερίδος ὄντες.

3 ¹Δικαίων δὲ ψυχαὶ ἐν χειρὶ θεοῦ,
καὶ οὐ μὴ ἄψηται αὐτῶν βάσανος.

²εδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι,

καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν

³καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα,

οἱ δέ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ.

⁴καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν,

ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης.

⁵καὶ ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται,

ὅτι ὁ θεὸς ἐπείρασεν αὐτοὺς

καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ.

⁶ώς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτοὺς

καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς.

⁷καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσιν

καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται.

⁸κρινοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσιν λαῶν,

καὶ βασιλεύσει αὐτῶν κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁹οὶ πεποιθότες ἐπ’ αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν,
καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ.
ὅτι χάρις καὶ ἔλεος τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

¹⁰Οἱ δὲ ἀσεβεῖς καθὰ ἐλογίσαντο ἔξουσιν ἐπιτιμίαν
οἱ ἀμελήσαντες τοῦ δικαίου καὶ τοῦ κυρίου ἀποστάντες.

¹¹σοφίαν γὰρ καὶ παιδείαν ὁ ἔξουθενῶν ταλαίπωρος,
καὶ κενὴ ἡ ἐλπὶς αὐτῶν, καὶ οἱ κόποι ἀνόνητοι,
καὶ ἄχρηστα τὰ ἔργα αὐτῶν.

¹²αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἄφρονες,
καὶ πονηρὰ τὰ τέκνα αὐτῶν,
ἐπικατάρατος ἡ γένεσις αὐτῶν.

¹³ὅτι μακαρία στεῖρα ἡ ἀμίαντος,
ἥτις οὐκ ἔγνω κοίτην ἐν παραπτώματι,
ἔξει καρπὸν ἐν ἐπισκοπῇ ψυχῶν,
¹⁴καὶ εὔνοῦχος ὁ μὴ ἐργασάμενος ἐν χειρὶ ἀνόμημα
μηδὲ ἐνθυμηθεὶς κατὰ τοῦ κυρίου πονηρά,
δοθήσεται γὰρ αὐτῷ τῆς πίστεως χάρις ἐκλεκτὴ
καὶ κλῆρος ἐν ναῷ κυρίου θυμηρέστερος.

¹⁵ἀγαθῶν γὰρ πόνων καρπὸς εὔκλεής,
καὶ ἀδιάπτωτος ἡ ρίζα τῆς φρονήσεως.

¹⁶τέκνα δὲ μοιχῶν ἀτέλεστα ἔσται,
καὶ ἐκ παρανόμου κοίτης σπέρμα ἀφανισθήσεται.

¹⁷εάν τε γὰρ μακρόβιοι γένωνται, εἰς οὐθὲν λογισθήσονται,
καὶ ἄτιμον ἐπ’ ἐσχάτων τὸ γῆρας αὐτῶν.

¹⁸εάν τε ὁξέως τελευτήσωσιν, οὐχ ἔξουσιν ἐλπίδα
οὐδὲ ἐν ἡμέρᾳ διαγνώσεως παραμύθιον.

¹⁹γενεᾶς γὰρ ἀδίκου χαλεπὰ τὰ τέλη.

4 ¹κρείσσων ἀτεκνία μετὰ ἀρετῆς.
ἀθανασία γάρ ἔστιν ἐν μνήμῃ αὐτῆς,
ὅτι καὶ παρὰ θεῷ γινώσκεται καὶ παρὰ ἀνθρώποις.

²παροῦσάν τε μιμοῦνται αὐτὴν
καὶ ποθοῦσιν ἀπελθοῦσαν.
καὶ ἐν τῷ αἰῶνι στεφανηφοροῦσα πομπεύει
τὸν τῶν ἀμιάντων ἄθλων ἄγῶνα νικήσασα.

³πολύγονον δὲ ἀσεβῶν πλῆθος οὐ χρησιμεύσει
καὶ ἐκ νόθων μοσχευμάτων οὐ δώσει ρίζαν εἰς βάθος
οὐδὲ ἀσφαλῆ βάσιν ἐδράσει.

⁴καὶ γὰρ ἐν κλάδοις πρὸς καιρὸν ἀναθάλῃ,
ἐπισφαλῶς βεβηκότα ὑπὸ ἀνέμου σαλευθήσεται
καὶ ὑπὸ βίας ἀνέμων ἐκριζωθήσεται.

⁵περικλασθήσονται κλῶνες ἀτέλεστοι,
καὶ ὁ καρπὸς αὐτῶν ἄχρηστος, ἀωρος εἰς βρῶσιν
καὶ εἰς οὐθὲν ἐπιτήδειος.

⁶ἐκ γὰρ ἀνόμων ὑπνων τέκνα γεννώμενα
μάρτυρές εἰσιν πονηρίας κατὰ γονέων ἐν ἔξετασμῷ αὐτῶν.

⁷Δίκαιος δὲ ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται.

⁸γῆρας γὰρ τίμιον οὐ τὸ πολυχρόνιον

οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται,

⁹πολιὰ δέ ἐστιν φρόνησις ἀνθρώποις
καὶ ἡλικία γήρως βίος ἀκηλίδωτος.

¹⁰εὐάρεστος θεῷ γενόμενος ἡγαπήθη
καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν μετετέθη.

¹¹ἥρπαγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ
ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ.

¹²βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῦ τὰ καλά,
καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον.

¹³τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσεν χρόνους μακρούς.

¹⁴ἀρεστὴ γὰρ ἦν κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ,
διὰ τοῦτο ἐσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας.

οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες
μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτο,

¹⁵ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ
καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ.

¹⁶κατακρινεῖ δὲ δίκαιος καμῶν τοὺς ζῶντας ἀσεβεῖς
καὶ νεότης τελεσθεῖσα ταχέως πολυετεῖς γῆρας ἀδίκου.

¹⁷ὄψονται γὰρ τελευτὴν σοφοῦ
καὶ οὐ νοήσουσιν τί ἐβούλεύσατο περὶ αὐτοῦ
καὶ εἰς τί ἡσφαλίσατο αὐτὸν ὁ κύριος.

¹⁸ὅψονται καὶ ἔξουθενήσουσιν·
αὐτοὺς δὲ ὁ κύριος ἐκγελάσεται,
¹⁹καὶ ἔσονται μετὰ τοῦτο εἰς πτῶμα ἄτιμον
καὶ εἰς ὕβριν ἐν νεκροῖς δι' αἰῶνος,
ὅτι ρήξει αὐτοὺς ἀφώνους πρηνεῖς
καὶ σαλεύσει αὐτοὺς ἐκ θεμελίων,
καὶ ἔως ἐσχάτου χερσωθήσονται
καὶ ἔσονται ἐν ὁδύνῃ,
καὶ ἡ μνήμη αὐτῶν ἀπολεῖται.
²⁰ἔλεύσονται ἐν συλλογισμῷ ἀμαρτημάτων αὐτῶν δειλοί,
καὶ ἐλέγξει αὐτοὺς ἐξ ἐναντίας τὰ ἀνομήματα αὐτῶν.

5 ¹Τότε στήσεται ἐν παρρησίᾳ πολλῇ ὁ δίκαιος
κατὰ πρόσωπον τῶν θλιψάντων αὐτὸν
καὶ τῶν ἀθετούντων τοὺς πόνους αὐτοῦ.
²ἰδόντες ταραχθήσονται φόβῳ δεινῷ
καὶ ἐκστήσονται ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς σωτηρίας.
³ἔροῦσιν ἐν ἑαυτοῖς μετανοοῦντες
καὶ διὰ στενοχωρίαν πνεύματος στενάζονται καὶ ἔροῦσιν
⁴Οὗτος ἦν, διν ἔσχομέν ποτε εἰς γέλωτα
καὶ εἰς παραβολὴν ὀνειδισμοῦ οἱ ἄφρονες.
τὸν βίον αὐτοῦ ἐλογισάμεθα μανίαν
καὶ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ ἄτιμον.
⁵πῶς κατελογίσθη ἐν υἱοῖς θεοῦ
καὶ ἐν ἀγίοις ὁ κλῆρος αὐτοῦ ἐστιν;
⁶ἄρα ἐπλανήθημεν ἀπὸ ὁδοῦ ἀληθείας,
καὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης φῶς οὐκ ἐπέλαμψεν ἡμῖν,
καὶ ὁ ἥλιος οὐκ ἀνέτειλεν ἡμῖν.
⁷ἀνομίας ἐνεπλήσθημεν τρίβοις καὶ ἀπωλείας
καὶ διωδεύσαμεν ἐρήμους ἀβάτους,
τὴν δὲ ὁδὸν κυρίου οὐκ ἐπέγνωμεν.
⁸τί ὡφέλησεν ἡμᾶς ἡ ὑπερηφανία;
καὶ τί πλοῦτος μετὰ ἀλαζονείας συμβέβληται ἡμῖν;
⁹παρῆλθεν ἐκεῖνα πάντα ὡς σκιὰ
καὶ ὡς ἀγγελία παρατρέχουσα.

¹⁰ ὡς ναῦς διερχομένη κυμαινόμενον ὕδωρ,
ἥς διαβάσης οὐκ ἔστιν ἵχνος εύρεῖν
οὐδὲ ἀτραπὸν τρόπιος αὐτῆς ἐν κύμασιν.

¹¹ ἡ ὡς ὁρνέου διπτάντος ἀέρα
οὐθὲν εύρισκεται τεκμήριον πορείας,
πληγῇ δὲ μαστιζόμενον ταρσῶν πνεῦμα κοῦφον
καὶ σχιζόμενον βίᾳ ροίζου
κινουμένων πτερύγων διωδεύθη,
καὶ μετὰ τοῦτο οὐχ εύρεθη σημεῖον ἐπιβάσεως ἐν αὐτῷ.

¹² ἡ ὡς βέλους βληθέντος ἐπὶ σκοπὸν
τμηθεὶς ὁ ἀὴρ εὐθέως εἰς ἑαυτὸν ἀνελύθη
ὡς ἀγνοῆσαι τὴν δίοδον αὐτοῦ.

¹³ Οὕτως καὶ ἡμεῖς γεννηθέντες ἐξελίπομεν
καὶ ἀρετῆς μὲν σημεῖον οὐδὲν ἔσχομεν δεῖξαι,
ἐν δὲ τῇ κακίᾳ ἡμῶν κατεδαπανήθημεν.

¹⁴ Ότι ἐλπὶς ἀσεβοῦς ὡς φερόμενος χνοῦς ὑπὸ ἀνέμου
καὶ ὡς πάχνη ὑπὸ λαίλαπος διωχθεῖσα λεπτὴ
καὶ ὡς καπνὸς ὑπὸ ἀνέμου διεχύθη
καὶ ὡς μνεία καταλύτου μονοημέρου παρώδευσεν.

¹⁵ Δίκαιοι δὲ εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσιν,
καὶ ἐν κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν,
καὶ ἡ φροντὶς αὐτῶν παρὰ ὑψίστω.

¹⁶ Διὰ τοῦτο λήμψονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας
καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς κυρίου,
ὅτι τῇ δεξιᾷ σκεπάσει αὐτοὺς
καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν.

¹⁷ Λήμψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ
καὶ ὅπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν.

¹⁸ Ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνην
καὶ περιθήσεται κόρυθα κρίσιν ἀνυπόκριτον.

¹⁹ Λήμψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον δσιότητα,

²⁰ ὁξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὀργὴν εἰς ρομφαίαν,
συνεκπολεμήσει δὲ αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας.

²¹ Πορεύσονται εὔστοχοι βολίδες ἀστραπῶν

καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται,
22 καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ριφήσονται χάλαζαι.
ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὅδωρ θαλάσσης,
ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως.
23 ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως
καὶ ὡς λαῖλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς.
καὶ ἔρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία,
καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν.

6 Ἡ Ἀκούσατε οὖν, βασιλεῖς, καὶ σύνετε.
μάθετε, δικασταὶ περάτων γῆς.
2 ἐνωτίσασθε, οἱ κρατοῦντες πλήθους
καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν.
3 ὅτι ἐδόθη παρὰ κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν
καὶ ἡ δυναστεία παρὰ ὑψίστου,
ὅς ἔξετάσει ὑμῶν τὰ ἔργα καὶ τὰς βουλὰς διερευνήσει.
4 ὅτι ὑπηρέται ὅντες τῆς αὐτοῦ βασιλείας οὐκ ἐκρίνατε ὁρθῶς
οὐδὲ ἐφυλάξατε νόμουν
οὐδὲ κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ἐπορεύθητε.
5 φρικτῶς καὶ ταχέως ἐπιστήσεται ὑμῖν,
ὅτι κρίσις ἀπότομος ἐν τοῖς ὑπερέχουσιν γίνεται.
6 ὁ γὰρ ἐλάχιστος συγγνωστός ἐστιν ἐλέους,
δυνατοὶ δὲ δυνατῶς ἐτασθήσονται.
7 οὐ γὰρ ὑποστελεῖται πρόσωπον ὁ πάντων δεσπότης
οὐδὲ ἐντραπήσεται μέγεθος,
ὅτι μικρὸν καὶ μέγαν αὐτὸς ἐποίησεν
δόμοις τε προνοεῖ περὶ πάντων,
8 τοῖς δὲ κραταιοῖς ἴσχυρὰ ἐφίσταται ἔρευνα.
9 πρὸς ὑμᾶς οὖν, ὡς τύραννοι, οἱ λόγοι μου,
ἴνα μάθητε σοφίαν καὶ μὴ παραπέσητε.
10 οἱ γὰρ φυλάξαντες ὁσίως τὰ ὅσια ὁσιωθήσονται,
καὶ οἱ διδαχθέντες αὐτὰ εὑρήσουσιν ἀπολογίαν.
11 ἐπιθυμήσατε οὖν τῶν λόγων μου,
ποθήσατε καὶ παιδευθήσεσθε.

12 Λαμπρὰ καὶ ἀμάραντός ἐστιν ἡ σοφία

καὶ εὐχερῶς θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἀγαπώντων αὐτὴν
καὶ εὑρίσκεται ὑπὸ τῶν ζητούντων αὐτὴν,
13φθάνει τοὺς ἐπιθυμοῦντας προγνωσθῆναι.
14δὲ ὁρθίσας πρὸς αὐτὴν οὐ κοπιάσει·
πάρεδρον γὰρ εὑρήσει τῶν πυλῶν αὐτοῦ.
15τὸ γὰρ ἐνθυμηθῆναι περὶ αὐτῆς φρονήσεως τελειότης,
καὶ ὁ ἀγρυπνήσας δι’ αὐτὴν ταχέως ἀμέριμνος ἔσται·
16ὅτι τοὺς ἀξίους αὐτῆς αὐτὴ περιέρχεται ζητοῦσα
καὶ ἐν ταῖς τρίβοις φαντάζεται αὐτοῖς εὔμενῶς
καὶ ἐν πάσῃ ἐπινοίᾳ ὑπαντᾶ αὐτοῖς.
17ἀρχὴ γὰρ αὐτῆς ἡ ἀληθεστάτη παιδείας ἐπιθυμία,
φροντὶς δὲ παιδείας ἀγάπη,
18ἀγάπη δὲ τήρησις νόμων αὐτῆς,
προσοχὴ δὲ νόμων βεβαίωσις ἀφθαρσίας,
19ἀφθαρσία δὲ ἐγγὺς εἶναι ποιεῖ θεοῦ·
20ἐπιθυμία ἄρα σοφίας ἀνάγει ἐπὶ βασιλείαν.
21εἰ οὖν ἥδεσθε ἐπὶ θρόνοις καὶ σκήπτροις, τύραννοι λαῶν,
τιμήσατε σοφίαν, ἵνα εἰς τὸν αἰῶνα βασιλεύσητε.
22τί δέ ἐστιν σοφία καὶ πῶς ἐγένετο, ἀπαγγελῶ
καὶ οὐκ ἀποκρύψω ὑμῖν μυστήρια,
ἀλλὰ ἀπ’ ἀρχῆς γενέσεως ἐξιχνιάσω
καὶ θήσω εἰς τὸ ἐμφανὲς τὴν γνῶσιν αὐτῆς
καὶ οὐ μὴ παροδεύσω τὴν ἀλήθειαν.
23οὕτε μὴν φθόνῳ τετηκότι συνοδεύσω,
ὅτι οὗτος οὐ κοινωνήσει σοφίᾳ.
24πλῆθος δὲ σοφῶν σωτηρία κόσμου,
καὶ βασιλεὺς φρόνιμος εὐστάθεια δήμου.
25ῶστε παιδεύεσθε τοῖς ρήμασίν μου, καὶ ὠφεληθήσεσθε.

7 ¹Εἰμὶ μὲν κάγω θυητὸς ἄνθρωπος ἵσος ἀπασιν
καὶ γηγενοῦς ἀπόγονος πρωτοπλάστου·
καὶ ἐν κοιλίᾳ μητρὸς ἐγλύφην σὰρξ
2δεκαμηνιαίῳ χρόνῳ παγεὶς ἐν αἷματι
ἐκ σπέρματος ἀνδρὸς καὶ ἡδονῆς ὕπνῳ συνελθούσης.
3καὶ ἐγὼ δὲ γενόμενος ἔσπασα τὸν κοινὸν ἀέρα

καὶ ἐπὶ τὴν ὄμοιοπαθῆ κατέπεσον γῆν
πρώτην φωνὴν τὴν ὄμοίαν πᾶσιν ἵσα κλαίων.
⁴ἐν σπαργάνοις ἀνετράφην καὶ φροντίσιν.
⁵οὐδὲις γὰρ βασιλέων ἑτέραν ἔσχεν γενέσεως ἀρχήν,
⁶μία δὲ πάντων εἰσόδος εἰς τὸν βίον ἔξοδός τε ἵση.
⁷διὰ τοῦτο εὔξαμην, καὶ φρόνησις ἐδόθη μοι·
ἐπεκαλεσάμην, καὶ ἥλθεν μοι πνεῦμα σοφίας.
⁸προέκρινα αὐτὴν σκήπτρων καὶ θρόνων
καὶ πλοῦτον οὐδὲν ἡγησάμην ἐν συγκρίσει αὐτῆς.
⁹οὐδὲ ὡμοίωσα αὐτῇ λίθον ἀτίμητον,
ὅτι ὁ πᾶς χρυσὸς ἐν ὅψει αὐτῆς ψάμμος δλίγη,
καὶ ὡς πηλὸς λογισθήσεται ἄργυρος ἐναντίον αὐτῆς.
¹⁰ὑπὲρ ὑγίειαν καὶ εὐμορφίαν ἡγάπησα αὐτὴν
καὶ προειλόμην αὐτὴν ἀντὶ φωτὸς ἔχειν,
ὅτι ἀκοίμητον τὸ ἐκ ταύτης φέγγος.
¹¹ἥλθεν δέ μοι τὰ ἀγαθὰ ὄμοῦ πάντα μετ' αὐτῆς
καὶ ἀναρίθμητος πλοῦτος ἐν χερσὶν αὐτῆς.
¹²εὐφράνθην δὲ ἐπὶ πᾶσιν, ὅτι αὐτῶν ἡγεῖται σοφία,
ἥγνοντον δὲ αὐτὴν γενέτιν εἶναι τούτων.
¹³ἀδόλως τε ἔμαθον ἀφθόνως τε μεταδίδωμι,
τὸν πλοῦτον αὐτῆς οὐκ ἀποκρύπτομαι.
¹⁴ἀνεκλιπής γὰρ θησαυρός ἐστιν ἀνθρώποις,
ὅν οἱ κτησάμενοι πρὸς θεὸν ἐστείλαντο φιλίαν
διὰ τὰς ἐκ παιδείας δωρεὰς συσταθέντες.
¹⁵Ἐμοὶ δὲ δώῃ ὁ θεὸς εἰπεῖν κατὰ γνώμην
καὶ ἐνθυμηθῆναι ἀξίως τῶν δεδομένων,
ὅτι αὐτὸς καὶ τῆς σοφίας ὁδηγός ἐστιν
καὶ τῶν σοφῶν διορθωτής.
¹⁶ἐν γὰρ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ λόγοι ἡμῶν
πᾶσά τε φρόνησις καὶ ἐργατειῶν ἐπιστήμη.
¹⁷αὐτὸς γάρ μοι ἔδωκεν τῶν ὄντων γνῶσιν ἀψευδῆ
εἰδέναι σύστασιν κόσμου καὶ ἐνέργειαν στοιχείων,
¹⁸ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ μεσότητα χρόνων,
τροπῶν ἀλλαγὰς καὶ μεταβολὰς καιρῶν,

¹⁹ἐνιαυτοῦ κύκλους καὶ ἀστρων θέσεις,
²⁰φύσεις ζώων καὶ θυμοὺς θηρίων,
πνευμάτων βίας καὶ διαλογισμοὺς ἀνθρώπων,
διαφορὰς φυτῶν καὶ δυνάμεις ριζῶν,
²¹ὅσα τέ ἐστιν κρυπτὰ καὶ ἐμφανῆ ἔγνων.
ἡ γὰρ πάντων τεχνῆτις ἐδίδαξέν με σοφία.
²²Ἐστιν γὰρ ἐν αὐτῇ πνεῦμα νοερόν, ἄγιον,
μονογενές, πολυμερές, λεπτόν,
εὔκινητον, τρανόν, ἀμόλυντον,
σαφές, ἀπήμαντον, φιλάγαθον, ὁξύ,
²³ἀκώλυτον, εὐεργετικόν, φιλάνθρωπον,
βέβαιον, ἀσφαλές, ἀμέριμνον,
παντοδύναμον, πανεπίσκοπον
καὶ διὰ πάντων χωροῦν πνευμάτων
νοερῶν καθαρῶν λεπτοτάτων.
²⁴πάσης γὰρ κινήσεως κινητικώτερον σοφία,
διήκει δὲ καὶ χωρεῖ διὰ πάντων διὰ τὴν καθαρότητα.
²⁵ἀτμὸς γάρ ἐστιν τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως
καὶ ἀπόρροια τῆς τοῦ παντοκράτορος δόξης εἰλικρινῆς.
διὰ τοῦτο οὐδὲν μεμιαμμένον εἰς αὐτὴν παρεμπίπτει.
²⁶ἀπαύγασμα γάρ ἐστιν φωτὸς ἀϊδίου
καὶ ἔσοπτρον ἀκηλίδωτον τῆς τοῦ θεοῦ ἐνεργείας
καὶ εἰκὼν τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ.
²⁷μία δὲ οὕσα πάντα δύναται
καὶ μένουσα ἐν αὐτῇ τὰ πάντα καινίζει
καὶ κατὰ γενεὰς εἰς ψυχὰς ὁσίας μεταβαίνουσα
φίλους θεοῦ καὶ προφήτας κατασκευάζει.
²⁸οὐθὲν γὰρ ἀγαπᾶ ὁ θεὸς εἰ μὴ τὸν σοφίᾳ συνοικοῦντα.
²⁹ἔστιν γὰρ αὕτη εὐπρεπεστέρα ἡλίου
καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἀστρων θέσιν.
φωτὶ συγκρινομένη εύρισκεται προτέρα.
³⁰τοῦτο μὲν γὰρ διαδέχεται νύξ,
σοφίας δὲ οὐ κατισχύει κακία.

8 ¹διατείνει δὲ ἀπὸ πέρατος ἐπὶ πέρας εὐρώστως

καὶ διοικεῖ τὰ πάντα χρηστῶς.

²Ταύτην ἐφίλησα καὶ ἐξεζήτησα ἐκ νεότητός μου
καὶ ἐζήτησα νύμφην ἀγαγέσθαι ἐμαυτῷ
καὶ ἑραστῆς ἐγενόμην τοῦ κάλλους αὐτῆς.

³εὐγένειαν δοξάζει συμβίωσιν θεοῦ ἔχουσα,
καὶ ὁ πάντων δεσπότης ἡγάπησεν αὐτήν.

⁴μύστις γάρ ἐστιν τῆς τοῦ θεοῦ ἐπιστήμης
καὶ αἱρετὸς τῶν ἔργων αὐτοῦ.

⁵εἰ δὲ πλοῦτός ἐστιν ἐπιθυμητὸν κτῆμα ἐν βίῳ,
τί σοφίας πλουσιώτερον τῆς τὰ πάντα ἐργαζομένης;
⁶εἰ δὲ φρόνησις ἔργαζεται,
τίς αὐτῆς τῶν ὄντων μᾶλλόν ἐστιν τεχνῆτις;
⁷καὶ εἰ δικαιοσύνην ἀγαπᾷ τις,
οἱ πόνοι ταύτης εἰσὶν ἀρεταί.

σωφροσύνην γάρ καὶ φρόνησιν ἐκδιδάσκει,
δικαιοσύνην καὶ ἀνδρείαν,
ῶν χρησιμώτερον οὐδέν ἐστιν ἐν βίῳ ἀνθρώποις.
⁸εἰ δὲ καὶ πολυπειρίαν ποθεῖ τις,
οἵδεν τὰ ἀρχαῖα καὶ τὰ μέλλοντα εἰκάζει,
ἐπίσταται στροφὰς λόγων καὶ λύσεις αἰνιγμάτων,
σημεῖα καὶ τέρατα προγινώσκει
καὶ ἐκβάσεις καιρῶν καὶ χρόνων.

⁹ἔκρινα τοίνυν ταύτην ἀγαγέσθαι πρὸς συμβίωσιν
εἰδὼς ὅτι ἔσται μοι σύμβουλος ἀγαθῶν
καὶ παραίνεσις φροντίδων καὶ λύπης.

¹⁰ἔξω δι' αὐτὴν δόξαν ἐν ὅχλοις
καὶ τιμὴν παρὰ πρεσβυτέροις ὁ νέος.

¹¹δόξὺς εὑρεθήσομαι ἐν κρίσει
καὶ ἐν ὅψει δυναστῶν θαυμασθήσομαι.

¹²σιγῶντά με περιμενοῦσιν καὶ φθεγγομένῳ προσέξουσιν
καὶ λαλοῦντος ἐπὶ πλεῖον
χεῖρα ἐπιθήσουσιν ἐπὶ στόμα αὐτῶν.

¹³ἔξω δι' αὐτὴν ἀθανασίαν
καὶ μνήμην αἰώνιον τοῖς μετ' ἐμὲ ἀπολείψω.

¹⁴διοικήσω λαούς, καὶ ἔθνη ὑποταγήσεται μοι·
¹⁵φοβηθήσονται με ἀκούσαντες τύραννοι φρικτοί,
ἐν πλήθει φανοῦμαι ἀγαθὸς καὶ ἐν πολέμῳ ἀνδρεῖος.
¹⁶εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκόν μου προσαναπάύσομαι αὐτῆς·
οὐ γὰρ ἔχει πικρίαν ἡ συναναστροφὴ αὐτῆς
οὐδὲ ὁδύνην ἡ συμβίωσις αὐτῆς,
ἀλλὰ εὐφροσύνην καὶ χαράν.
¹⁷ταῦτα λογισάμενος ἐν ἐμαυτῷ
καὶ φροντίσας ἐν καρδίᾳ μου
ὅτι ἀθανασία ἐστὶν ἐν συγγενείᾳ σοφίας
¹⁸καὶ ἐν φιλίᾳ αὐτῆς τέρψις ἀγαθὴ
καὶ ἐν πόνοις χειρῶν αὐτῆς πλοῦτος ἀνεκλιπής
καὶ ἐν συγγυμνασίᾳ ὄμιλίας αὐτῆς φρόνησις
καὶ εὔκλεια ἐν κοινωνίᾳ λόγων αὐτῆς,
περιήειν ζητῶν ὅπως λάβω αὐτὴν εἰς ἐμαυτόν.
¹⁹παῖς δὲ ἥμην εὐφυὴς
ψυχῆς τε ἔλαχον ἀγαθῆς,
²⁰μᾶλλον δὲ ἀγαθὸς ὃν ἥλθον εἰς σῶμα ἀμίαντον.
²¹γνοὺς δὲ ὅτι οὐκ ἄλλως ἔσομαι ἐγκρατῆς, ἐὰν μὴ ὁ θεὸς δῷ —
καὶ τοῦτο δ' ἦν φρονήσεως τὸ εἰδέναι τίνος ἡ χάρις —,
ἐνέτυχον τῷ κυρίῳ καὶ ἐδεήθην αὐτοῦ
καὶ εἴπον ἐξ δλης τῆς καρδίας μου

9 ¹Θεὲ πατέρων καὶ κύριε τοῦ ἐλέους
ο ποιήσας τὰ πάντα ἐν λόγῳ σου
²καὶ τῇ σοφίᾳ σου κατασκευάσας ἄνθρωπον,
ἵνα δεσπόζῃ τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων
³καὶ διέπῃ τὸν κόσμον ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ
καὶ ἐν εὐθύτητι ψυχῆς κρίσιν κρίνῃ,
⁴δός μοι τὴν τῶν σῶν θρόνων πάρεδρον σοφίαν
καὶ μή με ἀποδοκιμάσῃς ἐκ παιδῶν σου.
⁵ὅτι ἐγὼ δοῦλος σὸς καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου,
ἄνθρωπος ἀσθενῆς καὶ ὀλιγοχρόνιος
καὶ ἐλάσσων ἐν συνέσει κρίσεως καὶ νόμων.
⁶καὶ γάρ τις ἦ τέλειος ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων,

τῆς ἀπὸ σοῦ σοφίας ἀπούσης εἰς οὐδὲν λογισθήσεται.
7σύ με προείλω βασιλέα λαοῦ σου
καὶ δικαστὴν υἱῶν σου καὶ θυγατέρων.
8εἶπας οἰκοδομῆσαι ναὸν ἐν ὅρει ἀγίῳ σου
καὶ ἐν πόλει κατασκηνώσεώς σου θυσιαστήριον,
μίμημα σκηνῆς ἀγίας, ἣν προητοίμασας ἀπ' ἀρχῆς.
9καὶ μετὰ σοῦ ἡ σοφία ἡ εἰδυῖα τὰ ἔργα σου
καὶ παροῦσα, ὅτε ἐποίεις τὸν κόσμον,
καὶ ἐπισταμένη τί ἀρεστὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου
καὶ τί εὐθὲς ἐν ἐντολαῖς σου.
10ἔξαπόστειλον αὐτὴν ἔξ ἀγίων οὐρανῶν
καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης σου πέμψον αὐτήν,
ἵνα συμπαροῦσά μοι κοπιάσῃ,
καὶ γνῶ τί εὐάρεστόν ἐστιν παρὰ σοί.
11οἵδε γὰρ ἐκείνη πάντα καὶ συνίει
καὶ ὀδηγήσει με ἐν ταῖς πράξεσί μου σωφρόνως
καὶ φυλάξει με ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς.
12καὶ ἔσται προσδεκτὰ τὰ ἔργα μου,
καὶ διακρινῶ τὸν λαόν σου δικαίως
καὶ ἔσομαι ἄξιος θρόνων πατρός μου.
13τίς γὰρ ἄνθρωπος γνώσεται βουλὴν θεοῦ;
ἢ τίς ἐνθυμηθήσεται τί θέλει ὁ κύριος;
14λογισμοὶ γὰρ θυητῶν δειλοί,
καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπίνοιαι ἡμῶν.
15φθαρτὸν γὰρ σῶμα βαρύνει ψυχήν,
καὶ βρίθει τὸ γεῶδες σκῆνος νοῦν πολυφρόντιδα.
16καὶ μόλις εἰκάζομεν τὰ ἐπὶ γῆς
καὶ τὰ ἐν χερσὶν εύρισκομεν μετὰ πόνου·
τὰ δὲ ἐν οὐρανοῖς τίς ἔξιχνίασεν;
17βουλὴν δέ σου τίς ἔγνω, εἰ μὴ σὺ ἔδωκας σοφίαν
καὶ ἐπεμψας τὸ ἄγιόν σου πνεῦμα ἀπὸ ὑψίστων;
18καὶ οὕτως διωρθώθησαν αἱ τρίβοι τῶν ἐπὶ γῆς,
καὶ τὰ ἀρεστά σου ἐδιδάχθησαν ἄνθρωποι,
καὶ τῇ σοφίᾳ ἐσώθησαν.

10 ¹Αὕτη πρωτόπλαστον πατέρα κόσμου
μόνον κτισθέντα διεφύλαξεν
καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ παραπτώματος ἴδιου
²ἔδωκέν τε αὐτῷ ἵσχὺν κρατῆσαι ἀπάντων.
³ἀποστὰς δὲ ἀπ' αὐτῆς ἄδικος ἐν ὀργῇ αὐτοῦ
ἀδελφοκτόνοις συναπάλετο θυμοῖς.
⁴δι' ὃν κατακλυζομένην γῆν πάλιν ἔσωσεν σοφία
δι' εὐτελοῦς ξύλου τὸν δίκαιον κυβερνήσασα.
⁵αὕτη καὶ ἐν ὁμονοίᾳ πονηρίας ἔθνῶν συγχυθέντων
ἔγνω τὸν δίκαιον καὶ ἐτήρησεν αὐτὸν ἄμεμπτον θεῶ
καὶ ἐπὶ τέκνου σπλάγχνοις ἵσχυρὸν ἐφύλαξεν.
⁶αὕτη δίκαιον ἐξαπολλυμένων ἀσεβῶν ἐρρύσατο
φυγόντα καταβάσιον πῦρ Πενταπόλεως,
⁷ἥς ἦτι μαρτύριον τῆς πονηρίας
καπνιζομένη καθέστηκε χέρσος,
καὶ ἀτελέσιν ὥραις καρποφοροῦντα φυτά,
ἀπιστούσης Ψυχῆς μνημεῖον ἐστηκυῖα στήλη ἀλός.
⁸σοφίαν γὰρ παροδεύσαντες
οὐ μόνον ἐβλάβησαν τοῦ μὴ γνῶναι τὰ καλά,
ἀλλὰ καὶ τῆς ἀφροσύνης ἀπέλιπον τῷ βίῳ μνημόσυνον,
ἴνα ἐν οἷς ἐσφάλησαν μηδὲ λαθεῖν δυνηθῶσιν.
⁹σοφία δὲ τοὺς θεραπεύοντας αὔτην ἐκ πόνων ἐρρύσατο.
¹⁰αὕτη φυγάδα ὄργῆς ἀδελφοῦ δίκαιον
ώδηγησεν ἐν τρίβοις εὐθείαις· ἔδειξεν αὐτῷ βασιλείαν θεοῦ
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γνῶσιν ἀγίων.
εὐπόρησεν αὐτὸν ἐν μόχθοις
καὶ ἐπλήθυνεν τοὺς πόνους αὐτοῦ.
¹¹ἐν πλεονεξίᾳ κατισχύοντων αὐτὸν παρέστη
καὶ ἐπλούτισεν αὐτόν.
¹²διεφύλαξεν αὐτὸν ἀπὸ ἐχθρῶν
καὶ ἀπὸ ἐνεδρευόντων ἡσφαλίσατο.
καὶ ἀγῶνα ἵσχυρὸν ἐβράβευσεν αὐτῷ,
ἴνα γνῷ ὅτι παντὸς δυνατωτέρα ἐστὶν εὔσέβεια.
¹³αὕτη πραθέντα δίκαιον οὐκ ἐγκατέλιπεν,

ἀλλὰ ἐξ ἀμαρτίας ἐρρύσατο αὐτόν.

¹⁴συγκατέβη αὐτῷ εἰς λάκκον
καὶ ἐν δεσμοῖς οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν,
ἔως ἤνεγκεν αὐτῷ σκῆπτρα βασιλείας
καὶ ἔξουσίαν τυραννούντων αὐτοῦ.
ψευδεῖς τε ἔδειξεν τοὺς μωμησαμένους αὐτὸν
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν αἰώνιον.

¹⁵Αὕτη λαὸν ὅσιον καὶ σπέρμα ἄμεμπτον
ἐρρύσατο ἐξ ἔθνους θλιβόντων.

¹⁶εἰσῆλθεν εἰς ψυχὴν θεράποντος κυρίου
καὶ ἀντέστη βασιλεῦσιν φοβεροῖς ἐν τέρασι καὶ σημείοις.
¹⁷ἀπέδωκεν ὁσίοις μισθὸν κόπων αὐτῶν,
ώδηγησεν αὐτοὺς ἐν ὁδῷ θαυμαστῇ
καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς σκέπην ἡμέρας
καὶ εἰς φλόγα ἀστρων τὴν νύκτα.

¹⁸διεβίβασεν αὐτοὺς θάλασσαν ἐρυθρὰν
καὶ διήγαγεν αὐτοὺς δι' ὕδατος πολλοῦ.

¹⁹τοὺς δὲ ἔχθροὺς αὐτῶν κατέκλυσεν
καὶ ἐκ βάθους ἀβύσσου ἀνέβρασεν αὐτούς.
²⁰διὰ τοῦτο δίκαιοι ἐσκύλευσαν ἀσεβεῖς
καὶ ὑμνησαν, κύριε, τὸ ὄνομα τὸ ἄγιόν σου
τὴν τε ὑπέρμαχόν σου χεῖρα ἤνεσαν ὁμοθυμαδόν.
²¹ὅτι ἡ σοφία ἤνοιξεν στόμα κωφῶν
καὶ γλώσσας νηπίων ἔθηκεν τρανάς.

11 ¹Εὐόδωσεν τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν χειρὶ προφήτου ἀγίου.

²διώδευσαν ἔρημον ἀοίκητον
καὶ ἐν ἀβάτοις ἔπηξαν σκηνάς.

³ἀντέστησαν πολεμίοις καὶ ἔχθροὺς ἡμύναντο.

⁴ἐδίψησαν καὶ ἐπεκαλέσαντό σε,
καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκ πέτρας ἀκροτόμου ὕδωρ
καὶ ἵαμα δίψης ἐκ λίθου σκληροῦ.

⁵δι’ ὧν γὰρ ἐκολάσθησαν οἱ ἔχθροὶ αὐτῶν,
διὰ τούτων αὐτοὶ ἀποροῦντες εὔεργετήθησαν.
⁶ἀντὶ μὲν πηγῆς ἀενάου ποταμοῦ

αἴματι λυθρώδει ταραχθέντος
7εὶς ἔλεγχον νηπιοκτόνου διατάγματος
ἔδωκας αὐτοῖς δαψιλὲς ὕδωρ ἀνελπίστως
8δείξας διὰ τοῦ τότε δίψους
πῶς τοὺς ὑπεναντίους ἐκόλασας.
9ὅτε γὰρ ἐπειράσθησαν, καίπερ ἐν ἐλέει παιδευόμενοι,
ἔγνωσαν πῶς μετ' ὄργῆς κρινόμενοι ἀσεβεῖς ἐβασανίζοντο.
10τούτους μὲν γὰρ ὡς πατὴρ νοιθετῶν ἐδοκίμασας,
ἐκείνους δὲ ὡς ἀπότομος βασιλεὺς καταδικάζων ἐξήτασας.
11καὶ ἀπόντες δὲ καὶ παρόντες ὁμοίως ἐτρύχοντο.
12διπλῇ γὰρ αὐτοὺς ἔλαβεν λύπη
καὶ στεναγμὸς μνημῶν τῶν παρελθόντων.
13ὅτε γὰρ ἤκουσαν διὰ τῶν ἰδίων κολάσεων
εὐεργετημένους αὐτούς, ἥσθοντο τοῦ κυρίου.
14ὅν γὰρ ἐν ἐκθέσει πάλαι ρίφέντα ἀπεῖπον χλευάζοντες,
ἐπὶ τέλει τῶν ἐκβάσεων ἐθαύμασαν
οὐχ ὅμοια δικαίοις διψήσαντες.
15ἀντὶ δὲ λογισμῶν ἀσυνέτων ἀδικίας αὐτῶν,
ἐν οἷς πλανηθέντες ἐθρήσκευον ἄλογα ἐρπετὰ καὶ κνώδαλα εὔτελῇ,
ἐπαπέστειλας αὐτοῖς πλῆθος ἀλόγων ζῷων εἰς ἐκδίκησιν,
16ἵνα γνῶσιν ὅτι, δι' ὧν τις ἀμαρτάνει, διὰ τούτων κολάζεται.
17οὐ γὰρ ἡπόρει ἡ παντοδύναμός σου χεὶρ
καὶ κτίσασα τὸν κόσμον ἐξ ἀμόρφου ὕλης
ἐπιπέμψαι αὐτοῖς πλῆθος ἄρκων ἢ θρασεῖς λέοντας
18ἢ νεοκτίστους θυμοῦ πλήρεις θῆρας ἀγνώστους
ἥτοι πυρπνόν φυσῶντας ἄσθμα
ἢ βρόμον λικμωμένους καπνοῦ
ἢ δεινοὺς ἀπ' ὀμμάτων σπινθῆρας ἀστράπτοντας,
19ὧν οὐ μόνον ἡ βλάβη ἡδύνατο συνεκτρίψαι αὐτούς,
ἀλλὰ καὶ ἡ ὄψις ἐκφοβήσασα διολέσαι.
20καὶ χωρὶς δὲ τούτων ἐνὶ πνεύματι πεσεῖν ἐδύναντο
ὑπὸ τῆς δίκης διωχθέντες
καὶ λικμηθέντες ὑπὸ πνεύματος δυνάμεώς σου.
ἀλλὰ πάντα μέτρῳ καὶ ἀριθμῷ καὶ σταθμῷ διέταξας.

²¹τὸ γὰρ μεγάλως ἴσχύειν σοὶ πάρεστιν πάντοτε,
καὶ κράτει βραχίονός σου τίς ἀντιστήσεται;

²²ὅτι ὡς ῥοπὴ ἐκ πλαστίγων ὅλος ὁ κόσμος ἐναντίον σου
καὶ ὡς ῥανὶς δρόσου ὄρθρινὴ κατελθοῦσα ἐπὶ γῆν.

²³ἔλεεῖς δὲ πάντας, ὅτι πάντα δύνασαι,
καὶ παρορᾶς ἀμαρτήματα ἀνθρώπων εἰς μετάνοιαν.

²⁴ἄγαπᾶς γὰρ τὰ ὄντα πάντα
καὶ οὐδὲν βδελύσσῃ ὡν ἐποίησας.

οὐδὲ γὰρ ἂν μισῶν τι κατεσκεύασας.

²⁵πῶς δὲ διέμεινεν ἀν τι, εἰ μὴ σὺ ἡθέλησας,
ἢ τὸ μὴ κληθὲν ὑπὸ σοῦ διετηρήθη;

²⁶φείδη δὲ πάντων, ὅτι σά ἐστιν, δέσποτα φιλόψυχε.

12 ¹τὸ γὰρ ἄφθαρτόν σου πνεῦμά ἐστιν ἐν πᾶσιν.

²Διὸ τοὺς παραπίπτοντας κατ’ ὀλίγον ἐλέγχεις
καὶ ἐν οἷς ἀμαρτάνουσιν ὑπομιμνήσκων νουθετεῖς,
ἴνα ἀπαλλαγέντες τῆς κακίας πιστεύσωσιν ἐπὶ σέ, κύριε.

³καὶ γὰρ τοὺς πάλαι οἰκήτορας τῆς ἀγίας σου γῆς

⁴μισήσας ἐπὶ τῷ ἔχθιστα πράσσειν,
ἔργα φαρμακειῶν καὶ τελετὰς ἀνοσίους

⁵τέκνων τε φονὰς ἀνελεήμονας
καὶ σπλαγχνοφάγον ἀνθρωπίνων σαρκῶν θοῖναν καὶ αἷματος,

⁶ἐκ μέσου μύστας θιάσου

⁶καὶ αὐθέντας γονεῖς ψυχῶν ἀβοηθήτων,
ἐβουλήθης ἀπολέσαι διὰ χειρῶν πατέρων ἡμῶν,

⁷ἴνα ἀξίαν ἀποικίαν δέξηται θεοῦ παίδων
ἥ παρὰ σοὶ πασῶν τιμιωτάτη γῆ.

⁸ἀλλὰ καὶ τούτων ὡς ἀνθρώπων ἐφείσω
ἀπέστειλάς τε προδρόμους τοῦ στρατοπέδου σου σφῆκας,
ἴνα αὐτοὺς κατὰ βραχὺ ἐξολεθρεύσωσιν.

⁹οὐκ ἀδυνατῶν ἐν παρατάξει ἀσεβεῖς δικαίοις ὑποχειρίους δοῦναι
ἢ θηρίοις δεινοῖς ἢ λόγῳ ἀποτόμῳ ὑφ’ ἐν ἐκτρῖψαι,

¹⁰κρίνων δὲ κατὰ βραχὺ ἐδίδους τόπον μετανοίας
οὐκ ἀγνοῶν ὅτι πονηρὰ ἡ γένεσις αὐτῶν
καὶ ἔμφυτος ἡ κακία αὐτῶν

καὶ ὅτι οὐ μὴ ἀλλαγῇ ὁ λογισμὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

¹¹σπέρμα γὰρ ἦν κατηραμένον ἀπ' ἀρχῆς,
οὐδὲ εὐλαβούμενός τινα ἐφ' οἷς ἡμάρτανον ἀδειαν ἐδίδους.

¹²τίς γὰρ ἐρεῖ Τί ἐποίησας;
ἢ τίς ἀντιστήσεται τῷ κρίματί σου;
τίς δὲ ἐγκαλέσει σοι κατὰ ἔθνῶν ἀπολωλότων ἢ σὺ ἐποίησας;
ἢ τίς εἰς κατάστασίν σοι ἐλεύσεται ἔκδικος κατὰ ἀδίκων ἀνθρώπων;

¹³οὕτε γὰρ θεός ἐστιν πλὴν σοῦ, ὃ μέλει περὶ πάντων,
ἴνα δείξης ὅτι οὐκ ἀδίκως ἔκρινας,

¹⁴οὕτε βασιλεὺς ἢ τύραννος ἀντοφθαλμῆσαι δυνήσεται σοι περὶ ὃν ἐκόλασας.

¹⁵δίκαιος δὲ ὁν δικαίως τὰ πάντα διέπεις
αὐτὸν τὸν μὴ ὄφείλοντα κολασθῆναι καταδικάσαι
ἀλλότριον ἡγούμενος τῆς σῆς δυνάμεως.

¹⁶ἢ γὰρ ἴσχύς σου δικαιοσύνης ἀρχή,
καὶ τὸ πάντων σε δεσπόζειν πάντων φείδεσθαι σε ποιεῖ.

¹⁷ἴσχὺν γὰρ ἐνδείκνυσαι ἀπιστούμενος ἐπὶ δυνάμεως τελειότητι
καὶ ἐν τοῖς εἰδόσι τὸ θράσος ἔξελέγχεις.

¹⁸σὺ δὲ δεσπόζων ἴσχύος ἐν ἐπιεικείᾳ κρίνεις
καὶ μετὰ πολλῆς φειδοῦς διοικεῖς ἡμᾶς.
πάρεστιν γάρ σοι, ὅταν θέλῃς, τὸ δύνασθαι.

¹⁹Ἐδίδαξας δέ σου τὸν λαὸν διὰ τῶν τοιούτων ἔργων
ὅτι δεῖ τὸν δίκαιον εἶναι φιλάνθρωπον,
καὶ εὐέλπιδας ἐποίησας τοὺς υἱούς σου
ὅτι διδοῖς ἐπὶ ἀμαρτήμασιν μετάνοιαν.

²⁰εὶ γὰρ ἔχθροὺς παιδῶν σου καὶ ὄφειλομένους θανάτῳ
μετὰ τοσαύτης ἐτιμωρήσω προσοχῆς καὶ διέσεως
δοὺς χρόνους καὶ τόπον, δι' ὃν ἀπαλλαγῶσι τῆς κακίας,

²¹μετὰ πόσης ἀκριβείας ἔκρινας τοὺς υἱούς σου,
ὃν τοῖς πατράσιν ὄρκους καὶ συνθήκας ἔδωκας ἀγαθῶν ὑποσχέσεων;

²²Ημᾶς οὖν παιδεύων τοὺς ἔχθροὺς ἡμῶν ἐν μυριότητι μαστιγοῖς,
ἴνα σου τὴν ἀγαθότητα μεριμνῶμεν κρίνοντες,
κρινόμενοι δὲ προσδοκῶμεν ἔλεος.

²³ὅθεν καὶ τοὺς ἐν ἀφροσύνῃ ζωῆς βιώσαντας ἀδίκως
διὰ τῶν ἴδιων ἐβασάνισας βδελυγμάτων.

²⁴καὶ γὰρ τῶν πλάνης ὁδῶν μακρότερον ἐπλανήθησαν
θεοὺς ὑπολαμβάνοντες τὰ καὶ ἐν ζῷοις τῶν αἰσχρῶν ἄτιμα
νηπίων δίκην ἀφρόνων ψευσθέντες.

²⁵διὰ τοῦτο ὡς παισὶν ἀλογίστοις
τὴν κρίσιν εἰς ἐμπαιγμὸν ἔπειμψας.

²⁶οἱ δὲ παιγνίοις ἐπιτιμήσεως μὴ νουθετηθέντες
ἀξίαν θεοῦ κρίσιν πειράσουσιν.
²⁷εφ' οἵς γὰρ αὐτοὶ πάσχοντες ἡγανάκτουν,
ἐπὶ τούτοις, σὺς ἐδόκουν θεούς, ἐν αὐτοῖς κολαζόμενοι
ἰδόντες, ὃν πάλαι ἥρνοῦντο εἰδέναι, θεὸν ἐπέγνωσαν ἀληθῆ.
διὸ καὶ τὸ τέρμα τῆς καταδίκης ἐπ' αὐτοὺς ἐπῆλθεν.

13 ¹Μάταιοι μὲν γὰρ πάντες ἀνθρώποι φύσει, οἵς παρὴν θεοῦ ἀγνωσίᾳ
καὶ ἐκ τῶν ὄρωμένων ἀγαθῶν οὐκ ἵσχυσαν εἰδέναι τὸν δόντα
οὔτε τοῖς ἔργοις προσέχοντες ἐπέγνωσαν τὸν τεχνίτην,
²ἀλλ' ἡ πῦρ ἡ πνεῦμα ἡ ταχινὸν ἀέρα
ἡ κύκλον ἀστρων ἡ βίαιον ὅδωρ
ἡ φωστήρας οὐρανοῦ πρυτάνεις κόσμου θεοὺς ἐνόμισαν.
³ῶν εὶ μὲν τῇ καλλονῇ τερπόμενοι ταῦτα θεοὺς ὑπελάμβανον,
γνώτωσαν πόσῳ τούτων ὁ δεσπότης ἐστὶ βελτίων,
ὅ γὰρ τοῦ κάλλους γενεσιάρχης ἔκτισεν αὐτά.
⁴εὶ δὲ δύναμιν καὶ ἐνέργειαν ἐκπλαγέντες,
νοησάτωσαν ἀπ' αὐτῶν πόσῳ ὁ κατασκευάσας αὐτὰ δυνατώτερός ἐστιν.
⁵έκ γὰρ μεγέθους καὶ καλλονῆς κτισμάτων
ἀναλόγως ὁ γενεσιουργὸς αὐτῶν θεωρεῖται.
⁶ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τούτοις μέμψις ἐστὶν ὀλίγη,
καὶ γὰρ αὐτοὶ τάχα πλανῶνται
θεὸν ζητοῦντες καὶ θέλοντες εύρεῖν.
⁷ἐν γὰρ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ ἀναστρεφόμενοι διερευνῶσιν
καὶ πείθονται τῇ ὅψει, ὅτι καλὰ τὰ βλεπόμενα.
⁸πάλιν δ' οὐδὲ αὐτοὶ συγγνωστοί.
⁹εὶ γὰρ τοσοῦτον ἵσχυσαν εἰδέναι
ἴνα δύνωνται στοχάσασθαι τὸν αἰῶνα,
τὸν τούτων δεσπότην πῶς τάχιον οὐχ εὖρον;
¹⁰Ταλαιπωροὶ δὲ καὶ ἐν νεκροῖς αἱ ἐλπίδες αὐτῶν,

οἵτινες ἐκάλεσαν θεοὺς ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων,
χρυσὸν καὶ ἄργυρον τέχνης ἐμμελέτημα
καὶ ἀπεικάσματα ζώων
ἢ λίθον ἄχρηστον χειρὸς ἔργον ἀρχαίας.
¹¹εἰ δὲ καὶ τις ὑλοτόμος τέκτων εὐκίνητον φυτὸν ἐκπρίσας
περιέξουσεν εὔμαθῶς πάντα τὸν φλοιὸν αὐτοῦ
καὶ τεχνησάμενος εὔπρεπῶς
κατεσκεύασεν χρήσιμον σκεῦος εἰς ὑπηρεσίαν ζωῆς,
¹²τὰ δὲ ἀποβλήματα τῆς ἔργασίας
εἰς ἑτοιμασίαν τροφῆς ἀναλώσας ἐνεπλήσθη,
¹³τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπόβλημα εἰς οὐθὲν εὔχρηστον,
ξύλον σκολιὸν καὶ ὅζοις συμπεφυκός,
λαβὼν ἔγλυψεν ἐν ἐπιμελείᾳ ἀργίας αὐτοῦ
καὶ ἐμπειρίᾳ συνέσεως ἐτύπωσεν αὐτό,
ἀπείκασεν αὐτὸν εἰκόνι ἀνθρώπου
¹⁴ἢ ζῷω τινὶ εὔτελεῖ ὡμοίωσεν αὐτὸν
καταχρίσας μίλτῳ καὶ φύκει ἐρυθήνας χρόαν αὐτοῦ
καὶ πᾶσαν κηλῖδα τὴν ἐν αὐτῷ καταχρίσας
¹⁵καὶ ποιήσας αὐτῷ αὐτοῦ ἀξιον οἰκημα
ἐν τοίχῳ ἔθηκεν αὐτὸν ἀσφαλισάμενος σιδήρῳ.
¹⁶ἴνα μὲν οὖν μὴ καταπέσῃ, προενόησεν αὐτοῦ
εἰδὼς ὅτι ἀδυνατεῖ ἑαυτῷ βοηθῆσαι.
καὶ γάρ ἐστιν εἰκὼν καὶ χρείαν ἔχει βοηθείας.
¹⁷περὶ δὲ κτημάτων καὶ γάμων αὐτοῦ καὶ τέκνων προσευχόμενος
οὐκ αἰσχύνεται τῷ ἀψύχῳ προσλαλῶν
καὶ περὶ μὲν ὑγιείας τὸ ἀσθενὲς ἐπικαλεῖται,
¹⁸περὶ δὲ ζωῆς τὸ νεκρὸν ἀξιοῖ,
περὶ δὲ ἐπικουρίας τὸ ἀπειρότατον ἰκετεύει,
περὶ δὲ ὁδοιπορίας τὸ μηδὲ βάσει χρῆσθαι δυνάμενον,
¹⁹περὶ δὲ πορισμοῦ καὶ ἔργασίας καὶ χειρῶν ἐπιτυχίας
τὸ ἀδρανέστατον ταῖς χερσὶν εὐδράνειαν αἴτεῖται.

14 ¹Πλοῦν τις πάλιν στελλόμενος καὶ ἄγρια μέλλων διοδεύειν κύματα
τοῦ φέροντος αὐτὸν πλοίου σαθρότερον ξύλον ἐπιβοᾶται.
²ἔκεινο μὲν γὰρ ὅρεξις πορισμῶν ἐπενόησεν,

τεχνῆτις δὲ σοφία κατεσκεύασεν.
3ἡ δὲ σή, πάτερ, διακυβερνᾷ πρόνοια,
ὅτι ἔδωκας καὶ ἐν θαλάσσῃ ὁδὸν
καὶ ἐν κύμασι τρίβον ἀσφαλῆ
4δεικνὺς ὅτι δύνασαι ἐκ παντὸς σώζειν,
ἴνα κανὸν ἄνευ τέχνης τις ἐπιβῆ.
5θέλεις δὲ μὴ ἀργὰ εἶναι τὰ τῆς σοφίας σου ἔργα.
διὰ τοῦτο καὶ ἐλαχίστω ἔύλω πιστεύουσιν ἀνθρωποι ψυχὰς
καὶ διελθόντες κλύδωνα σχεδίᾳ διεσώθησαν.
6καὶ ἀρχῆς γὰρ ἀπολλυμένων ὑπερηφάνων γιγάντων
ἥ ἐλπὶς τοῦ κόσμου ἐπὶ σχεδίας καταφυγοῦσα
ἀπέλιπεν αἰῶνι σπέρμα γενέσεως τῇ σῇ κυβερνηθεῖσα χειρί.
7εὐλόγηται γὰρ ἔύλον, δὶ' οὖ γίνεται δικαιοσύνη.
8τὸ χειροποίητον δέ, ἐπικατάρατον αὐτὸν καὶ ὁ ποιήσας αὐτό,
ὅτι ὁ μὲν ἥργαζετο, τὸ δὲ φθαρτὸν θεὸς ὀνομάσθη.
9ἐν ἵσῳ γὰρ μισητὰ θεῷ καὶ ὁ ἀσεβῶν καὶ ἡ ἀσέβεια αὐτοῦ.
10καὶ γὰρ τὸ πραχθὲν σὺν τῷ δράσαντι κολασθήσεται.
11διὰ τοῦτο καὶ ἐν εἰδώλοις ἐθνῶν ἐπισκοπή ἔσται,
ὅτι ἐν κτίσματι θεοῦ εἰς βδέλυγμα ἐγενήθησαν
καὶ εἰς σκάνδαλα ψυχαῖς ἀνθρώπων
καὶ εἰς παγίδα ποσὶν ἀφρόνων.
12Ἀρχὴ γὰρ πορνείας ἐπίνοια εἰδώλων,
εὕρεσις δὲ αὐτῶν φθορὰ ζωῆς.
13οὔτε γὰρ ἦν ἀπ' ἀρχῆς οὔτε εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται.
14κενοδοξίᾳ γὰρ ἀνθρώπων εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον,
καὶ διὰ τοῦτο σύντομον αὐτῶν τὸ τέλος ἐπενοήθη.
15ἀώρῳ γὰρ πένθει τρυχόμενος πατήρ
τοῦ ταχέως ἀφαιρεθέντος τέκνου εἰκόνα ποιήσας
τόν ποτε νεκρὸν ἀνθρωπὸν νῦν ὡς θεὸν ἐτίμησεν
καὶ παρέδωκεν τοῖς ὑποχειρίοις μυστήρια καὶ τελετάς.
16εἴτα ἐν χρόνῳ κρατυνθὲν τὸ ἀσεβὲς ἔθος ὡς νόμος ἐφυλάχθη.
17καὶ τυράννων ἐπιταγαῖς ἐθρησκεύετο τὰ γλυπτά,
οὓς ἐν ὅψει μὴ δυνάμενοι τιμᾶν ἀνθρωποι διὰ τὸ μακρὰν οἰκεῖν
τὴν πόρρωθεν ὅψιν ἀνατυπωσάμενοι

ἐμφανῆ εἰκόνα τοῦ τιμωμένου βασιλέως ἐποίησαν,
ἵνα ὡς παρόντα τὸν ἀπόντα κολακεύωσιν διὰ τῆς σπουδῆς.
¹⁸εἰς ἐπίτασιν δὲ θρησκείας καὶ τοὺς ἀγνοοῦντας
ἥ τοῦ τεχνίτου προετρέψατο φιλοτιμία.
¹⁹ὅ μὲν γάρ τάχα κρατοῦντι βουλόμενος ἀρέσαι
ἔξεβιάσατο τῇ τέχνῃ τὴν ὁμοιότητα ἐπὶ τὸ κάλλιον.
²⁰τὸ δὲ πλῆθος ἐφελκόμενον διὰ τὸ εὔχαρι τῆς ἐργασίας
τὸν πρὸ δλίγου τιμηθέντα ἄνθρωπον νῦν σέβασμα ἐλογίσαντο.
²¹καὶ τοῦτο ἐγένετο τῷ βίᾳ εἰς ἔνεδρον,
ὅτι ἡ συμφορᾶ ἡ τυραννίδι δουλεύσαντες ἄνθρωποι
τὸ ἀκοινώνητον ὄνομα λίθοις καὶ ξύλοις περιέθεσαν.
²²Εἴτ' οὐκ ἥρκεσεν τὸ πλανᾶσθαι περὶ τὴν τοῦ θεοῦ γνῶσιν,
ἀλλὰ καὶ ἐν μεγάλῳ ζῶντες ἀγνοίας πολέμῳ
τὰ τοσαῦτα κακὰ εἰρήνην προσαγορεύουσιν.
²³ἡ γὰρ τεκνοφόνους τελετὰς ἡ κρύφια μυστήρια
ἡ ἐμμανεῖς ἔξαλλων θεσμῶν κώμους ἄγοντες
²⁴οὕτε βίους οὕτε γάμους καθαροὺς ἔπι φυλάσσουσιν,
ἔτερος δ' ἔτερον ἡ λοχῶν ἀναιρεῖ ἡ νοθεύων ὁδυνᾶ.
²⁵πάντα δ' ἐπιμὶξ ἔχει αἷμα καὶ φόνος, κλοπὴ καὶ δόλος,
φθορά, ἀπιστία, τάραχος, ἐπιορκία,
²⁶θόρυβος ἀγαθῶν, χάριτος ἀμνηστία,
ψυχῶν μιασμός, γενέσεως ἐναλλαγή,
γάμων ἀταξία, μοιχεία καὶ ἀσέλγεια.
²⁷ἡ γὰρ τῶν ἀνωνύμων εἰδώλων θρησκεία
παντὸς ἀρχὴ κακοῦ καὶ αἰτία καὶ πέρας ἐστίν.
²⁸ἡ γὰρ εὐφραινόμενοι μεμήνασιν ἡ προφητεύουσιν ψευδῆ
ἡ ζῶσιν ἀδίκως ἡ ἐπιορκοῦσιν ταχέως.
²⁹ἄψυχοις γὰρ πεποιθότες εἰδώλοις
κακῶς ὄμόσαντες ἀδικηθῆναι οὐ προσδέχονται.
³⁰ἀμφότερα δὲ αὐτοὺς μετελεύσεται τὰ δίκαια,
ὅτι κακῶς ἐφρόνησαν περὶ θεοῦ προσέχοντες εἰδώλοις
καὶ ἀδίκως ὕμοσαν ἐν δόλῳ καταφρονήσαντες ὁσιότητος.
³¹οὐ γὰρ ἡ τῶν ὀμνυμένων δύναμις,
ἀλλ' ἡ τῶν ἀμαρτανόντων δίκη

ἐπεξέρχεται ἀεὶ τὴν τῶν ἀδίκων παράβασιν.

15 ¹Σὺ δέ, ὁ θεὸς ἡμῶν, χρηστὸς καὶ ἀληθής,
μακρόθυμος καὶ ἐλέει διοικῶν τὰ πάντα.

²καὶ γὰρ ἐὰν ἀμάρτωμεν, σοὶ ἐσμεν, εἰδότες σου τὸ κράτος·
οὐχ ἀμαρτησόμεθα δέ, εἰδότες δτι σοὶ λελογίσμεθα.

³τὸ γὰρ ἐπίστασθαί σε ὀλόκληρος δικαιοσύνη,
καὶ εἰδέναι σου τὸ κράτος ρίζα ἀθανασίας.

⁴οὕτε γὰρ ἐπλάνησεν ἡμᾶς ἀνθρώπων κακότεχνος ἐπίνοια
οὐδὲ σκιαγράφων πόνοις ἄκαρπος,
εἶδος σπιλωθὲν χρώμασιν διηλλαγμένοις,
⁵ῶν ὅψις ἄφροσιν εἰς ὅρεξιν ἔρχεται,
ποθεῖ τε νεκρᾶς εἰκόνος εἶδος ἀπνουν.

⁶κακῶν ἐρασταὶ ἄξιοι τε τοιούτων ἐλπίδων
καὶ οἱ δρῶντες καὶ οἱ ποθοῦντες καὶ οἱ σεβόμενοι.

⁷Καὶ γὰρ κεραμεὺς ἀπαλὴν γῆν θλίβων ἐπίμοχθον
πλάσσει πρὸς ὑπηρεσίαν ἡμῶν ἐν ἔκαστον.
ἀλλ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἀνεπλάσατο
τά τε τῶν καθαρῶν ἔργων δοῦλα σκεύη
τά τε ἐναντία, πάντα δομοίως·
τούτων δὲ ἔτέρου τίς ἔκαστου ἔστιν ἡ χρῆσις, κριτὴς ὁ πηλουργός.

⁸καὶ κακόμοχθος θεὸν μάταιον ἐκ τοῦ αὐτοῦ πλάσσει πηλοῦ
ὅς πρὸ μικροῦ ἐκ γῆς γενηθεὶς
μετ' ὀλίγον πορεύεται ἐξ ἣς ἐλήμφθη,
τὸ τῆς ψυχῆς ἀπαιτηθεὶς χρέος.

⁹ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ φροντὶς οὐχ ὅτι μέλλει κάμνειν
οὐδ' ὅτι βραχυτελῆ βίον ἔχει,
ἀλλ' ἀντερείδεται μὲν χρυσουργοῖς καὶ ἀργυροχόοις
χαλκοπλάστας τε μιμεῖται
καὶ δόξαν ἡγεῖται ὅτι κίβδηλα πλάσσει.

¹⁰σποδὸς ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ γῆς εὔτελεστέρα ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ,
πηλοῦ τε ἀτιμότερος ὁ βίος αὐτοῦ,

¹¹ὅτι ἡγνόσεν τὸν πλάσαντα αὐτὸν
καὶ τὸν ἐμπνεύσαντα αὐτῷ ψυχὴν ἐνεργοῦσαν
καὶ ἐμφυσήσαντα πνεῦμα ζωτικόν,

¹²ἀλλ' ἐλογίσαντο παίγνιον εῖναι τὴν ζωὴν ἡμῶν
καὶ τὸν βίον πανηγυρισμὸν ἐπικερδῆ,
δεῖν γάρ φησιν δῆν δῆ, κανέν ἐκ κακοῦ, πορίζειν.
¹³Οὗτος γὰρ παρὰ πάντας οἶδεν δῆτι ἀμαρτάνει
ὕλης γεώδους εὔθραυστα σκεύη καὶ γλυπτὰ δημιουργῶν.
¹⁴Πάντες δὲ ἀφρονέστατοι καὶ τάλανες ὑπὲρ ψυχὴν νηπίου
οἱ ἔχθροὶ τοῦ λαοῦ σου καταδυναστεύσαντες αὐτόν,
¹⁵δῆτι καὶ πάντα τὰ εἰδῶλα τῶν ἔθνῶν ἐλογίσαντο θεούς,
οἵσι οὔτε ὁμμάτων χρῆσις εἰς ὅρασιν
οὔτε ῥῖνες εἰς συνολοκὴν ἀέρος
οὔτε ὕτα ἀκούειν
οὔτε δάκτυλοι χειρῶν εἰς ψηλάφησιν
καὶ οἱ πόδες αὐτῶν ἀργοὶ πρὸς ἐπίβασιν.
¹⁶Ἄνθρωπος γὰρ ἐποίησεν αὐτούς,
καὶ τὸ πνεῦμα δεδανεισμένος ἔπλασεν αὐτούς.
οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ ὅμοιον ἄνθρωπος ἴσχύει πλάσαι θεόν.
¹⁷Θηνητὸς δὲ ὃν νεκρὸν ἐργάζεται χερσὶν ἀνόμοις.
κρείττων γάρ ἐστιν τῶν σεβασμάτων αὐτοῦ,
ὃν αὐτὸς μὲν ἔζησεν, ἐκεῖνα δὲ οὐδέποτε. —
¹⁸καὶ τὰ ζῷα δὲ τὰ ἔχθιστα σέβονται.
ἀνοίᾳ γὰρ συγκρινόμενα τῶν ἀλλων ἐστὶ χείρονα.
¹⁹Οὐδὲν δὲ σον ἐπιποθῆσαι ως ἐν ζώων ὅψει καλὰ τυγχάνει,
ἐκπέφευγεν δὲ καὶ τὸν τοῦ θεοῦ ἔπαινον καὶ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ.

16 ¹Διὰ τοῦτο δι' ὁμοίων ἐκολάσθησαν ἀξίως
καὶ διὰ πλήθους κνωδάλων ἐβασανίσθησαν.
²Ἄνθ' ἦσι κολάσεως εὔεργετῆσας τὸν λαόν σου
εἰς ἐπιθυμίαν ὀρέξεως ξένην γεῦσιν
τροφὴν ἡτοίμασας ὀρτυγομήτραν,
³ἴνα ἐκεῖνοι μὲν ἐπιθυμοῦντες τροφὴν
διὰ τὴν εἰδέχθειαν τῶν ἐπαπεσταλμένων
καὶ τὴν ἀναγκαίαν ὅρεξιν ἀποστρέφωνται,
αὐτοὶ δὲ ἐπ' ὀλίγον ἐνδεεῖς γενόμενοι
καὶ ξένης μετάσχωσι γεύσεως.
⁴Ἐδει γὰρ ἐκείνοις μὲν ἀπαραίτητον ἔνδειαν ἐπελθεῖν τυραννοῦσιν,

τούτοις δὲ μόνον δειχθῆναι πῶς οἱ ἔχθροὶ αὐτῶν ἐβασανίζοντο.

⁵Καὶ γὰρ ὅτε αὐτοῖς δεινὸς ἐπῆλθεν θηρίων θυμὸς
δήγμασίν τε σκολιῶν διεφθείροντο ὄφεων,
οὐ μέχρι τέλους ἔμεινεν ἡ ὁργὴ σου.
⁶εἰς νουθεσίαν δὲ πρὸς ὀλίγον ἐταράχθησαν
σύμβολον ἔχοντες σωτηρίας εἰς ἀνάμνησιν ἐντολῆς νόμου σου.
⁷ό γὰρ ἐπιστραφεὶς οὐ διὰ τὸ θεωρούμενον ἐσώζετο,
ἀλλὰ διὰ σὲ τὸν πάντων σωτῆρα.

⁸καὶ ἐν τούτῳ δὲ ἔπεισας τοὺς ἔχθροὺς ἡμῶν
ὅτι σὺ εἴς ὁ ρύμενος ἐκ παντὸς κακοῦ.
⁹οὓς μὲν γὰρ ἀκρίδων καὶ μυιῶν ἀπέκτεινεν δήγματα,
καὶ οὐχ εὔρεθη ἵαμα τῇ ψυχῇ αὐτῶν,
ὅτι ἄξιοι ἦσαν ὑπὸ τοιούτων κολασθῆναι.
¹⁰τοὺς δὲ υἱούς σου οὐδὲ ιοβόλων δρακόντων ἐνίκησαν ὁδόντες,
τὸ ἔλεος γάρ σου ἀντιπαρῆλθεν καὶ ίάσατο αὐτούς.

¹¹εἰς γὰρ ὑπόμνησιν τῶν λογίων σου ἐνεκεντρίζοντο
καὶ ὀξέως διεσώζοντο,
ἵνα μὴ εἰς βαθεῖαν ἐμπεσόντες λήθην
ἀπερίσπαστοι γένωνται τῆς σῆς εὐεργεσίας.

¹²καὶ γὰρ οὕτε βοτάνη οὕτε μάλαγμα ἐθεράπευσεν αὐτούς,
ἀλλὰ ὁ σός, κύριε, λόγος ὁ πάντας ιώμενος.
¹³σὺ γὰρ ζωῆς καὶ θανάτου ἔξουσίαν ἔχεις
καὶ κατάγεις εἰς πύλας ἄδου καὶ ἀνάγεις.
¹⁴ἄνθρωπος δὲ ἀποκτέννει μὲν τῇ κακίᾳ αὐτοῦ,
ἔξελθὸν δὲ πνεῦμα οὐκ ἀναστρέφει
οὐδὲ ἀναλύει ψυχὴν παραλημφθεῖσαν.

¹⁵Τὴν δὲ σὴν χεῖρα φυγεῖν ἀδύνατόν ἐστιν.

¹⁶ἀρνούμενοι γάρ σε εἰδέναι ἀσεβεῖς
ἐν ἰσχύι βραχίονός σου ἐμαστιγώθησαν
ξένοις ὑετοῖς καὶ χαλάζαις καὶ ὅμβροις διωκόμενοι ἀπαραιτήτοις
καὶ πυρὶ καταναλισκόμενοι.

¹⁷τὸ γὰρ παραδοξότατον, ἐν τῷ πάντα σβεννύντι ὕδατι
πλεῖον ἐνήργει τὸ πῦρ,
ὑπέρμαχος γὰρ ὁ κόσμος ἐστὶν δικαίων.

¹⁸ποτὲ μὲν γὰρ ἡμεροῦτο φλόξ,
ἴνα μὴ καταφλέξῃ τὰ ἐπ’ ἀσεβεῖς ἀπεσταλμένα ζῶα,
ἀλλ’ αὐτοὶ βλέποντες εἰδῶσιν ὅτι θεοῦ κρίσει ἐλαύνονται.

¹⁹ποτὲ δὲ καὶ μεταξὺ ὅδατος ὑπὲρ τὴν πυρὸς δύναμιν φλέγει,
ἴνα ἀδίκου γῆς γενήματα διαφθείρῃ.

²⁰ἀνθ’ ὧν ἀγγέλων τροφὴν ἐψώμισας τὸν λαόν σου
καὶ ἔτοιμον ἄρτον ἀπ’ οὐρανοῦ παρέσχες αὐτοῖς ἀκοπιάτως
πᾶσαν ἥδονὴν ἴσχυόντα καὶ πρὸς πᾶσαν ἀρμόνιον γεῦσιν.
²¹ἡ μὲν γὰρ ὑπόστασίς σου τὴν σὴν πρὸς τέκνα ἐνεφάνιζεν γλυκύτητα,
τῇ δὲ τοῦ προσφερομένου ἐπιθυμίᾳ ὑπηρετῶν
πρὸς ὅ τις ἐβούλετο μετεκιρνᾶτο.

²²χιών δὲ καὶ κρύσταλλος ὑπέμεινε πῦρ καὶ οὐκ ἐτήκετο,
ἴνα γνῶσιν ὅτι τοὺς τῶν ἔχθρῶν καρποὺς
κατέφθειρε πῦρ φλεγόμενον ἐν τῇ χαλάζῃ
καὶ ἐν τοῖς ὑετοῖς διαστράπτον.

²³τοῦτο πάλιν δ’, ίνα τραφῶσιν δίκαιοι,
καὶ τῆς ἴδιας ἐπιλέλησται δυνάμεως.

²⁴Η γὰρ κτίσις σοὶ τῷ ποιήσαντι ὑπηρετοῦσα
ἐπιτείνεται εἰς κόλασιν κατὰ τῶν ἀδίκων
καὶ ἀνίεται εἰς εὔεργεσίαν ὑπὲρ τῶν ἐπὶ σοὶ πεποιθότων.

²⁵διὰ τοῦτο καὶ τότε εἰς πάντα μεταλλευομένη
τῇ παντοτρόφῳ σου δωρεᾶ ὑπηρέτει
πρὸς τὴν τῶν δεομένων θέλησιν,

²⁶ίνα μάθωσιν οἱ υἱοί σου, οὓς ἡγάπησας, κύριε,
ὅτι οὐχ αἱ γενέσεις τῶν καρπῶν τρέφουσιν ἄνθρωπον,
ἀλλὰ τὸ ῥῆμά σου τοὺς σοὶ πιστεύοντας διατηρεῖ.

²⁷τὸ γὰρ ὑπὸ πυρὸς μὴ φθειρόμενον
ἀπλῶς ὑπὸ βραχείας ἀκτῖνος ἥλιού θερμαινόμενον ἐτήκετο,

²⁸ὅπως γνωστὸν ᾖ ὅτι δεῖ φθάνειν τὸν ἥλιον ἐπ’ εὐχαριστίαν σου
καὶ πρὸς ἀνατολὴν φωτὸς ἐντυγχάνειν σοι.

²⁹ἀχαρίστου γὰρ ἐλπὶς ὡς χειμέριος πάχνη τακήσεται
καὶ ῥυήσεται ὡς ὕδωρ ἄχρηστον.

17 ¹Μεγάλαι γάρ σου αἱ κρίσεις καὶ δυσδιήγητοι.
διὰ τοῦτο ἀπαίδευτοι ψυχαὶ ἐπλανήθησαν.

²ύπειληφότες γάρ καταδυναστεύειν ἔθνος ἄγιον ἀνομοι
δέσμοι σκότους καὶ μακρᾶς πεδῆται νυκτὸς
κατακλεισθέντες ὄρόφοις φυγάδες τῆς αἰωνίου προνοίας ἔκειντο.
³λανθάνειν γάρ νομίζοντες ἐπὶ κρυφαίοις ἀμαρτήμασιν
ἀφεγγεῖ λήθης παρακαλύμματι
ἐσκορπίσθησαν θαμβούμενοι δεινῶς
καὶ ἵνδαλμασιν ἐκταρασσόμενοι.
⁴οὐδὲ γάρ ὁ κατέχων αὐτοὺς μυχὸς ἀφόβους διεφύλαττεν,
ἥχοι δ' ἐκταράσσοντες αὐτοὺς περιεκόμπουν,
καὶ φάσματα ἀμειδήτοις κατηφῇ προσώποις ἐνεφανίζετο.
⁵καὶ πυρὸς μὲν οὐδεμίᾳ βίᾳ κατίσχυεν φωτίζειν,
οὕτε ἀστρων ἔκλαμπροι φλόγες
καταυγάζειν ὑπέμενον τὴν στυγνὴν ἔκείνην νύκτα.
⁶διεφαίνετο δ' αὐτοῖς μόνον
αὐτομάτη πυρὰ φόβου πλήρης,
ἐκδειματούμενοι δὲ τῆς μὴ θεωρουμένης ἔκείνης ὅψεως
ἡγοῦντο χείρω τὰ βλεπόμενα.
⁷μαγικῆς δὲ ἐμπαίγματα κατέκειτο τέχνης,
καὶ τῆς ἐπὶ φρονήσει ἀλαζονείας ἔλεγχος ἐφύβριστος.
⁸οἱ γάρ ὑπισχυούμενοι δείματα καὶ ταραχὰς ἀπελαύνειν ψυχῆς νοσούσης,
οὗτοι καταγέλαστον εὐλάβειαν ἐνόσουν.
⁹καὶ γάρ εἰ μηδὲν αὐτοὺς ταραχῶδες ἐφόβει,
κνωδάλων παρόδοις καὶ ἐρπετῶν συριγμοῖς ἐκσεσοβημένοι
διώλλυντο ἔντρομοι
καὶ τὸν μηδαμόθεν φευκτὸν ἀέρα προσιδεῖν ἀρνούμενοι.
¹⁰δειλὸν γάρ ιδίω πονηρία μάρτυρι καταδικαζομένη,
ἀεὶ δὲ προσείληφεν τὰ χαλεπὰ συνεχομένη τῇ συνειδήσει.
¹¹οὐθὲν γάρ ἐστιν φόβος εἰ μὴ προδοσία τῶν ἀπὸ λογισμοῦ βοηθημάτων,
¹²ενδοθεν δὲ οὖσα ἥττων ἡ προσδοκία
πλείονα λογίζεται τὴν ἄγνοιαν τῆς παρεχούσης τὴν βάσανον αἰτίας.
¹³οἱ δὲ τὴν ἀδύνατον ὄντως νύκτα
καὶ ἐξ ἀδυνάτου ἄδου μυχῶν ἐπελθοῦσαν
τὸν αὐτὸν ὕπνον κοιμώμενοι
¹⁴τὰ μὲν τέρασιν ἥλαύνοντο φαντασμάτων,

τὰ δὲ τῆς ψυχῆς παρελύοντο προδοσίᾳ·
αἰφνίδιος γὰρ αὐτοῖς καὶ ἀπροσδόκητος φόβος ἐπεχύθη.
15 εἴθ' οὕτως, ὃς δή ποτ' οὖν ἦν ἔκει καταπίπτων,
ἔφρουρεῖτο εἰς τὴν ἀσίδηρον είρκτὴν κατακλεισθεῖς.
16 εἴ τε γὰρ γεωργὸς ἦν τις ἡ ποιμὴν
ἢ τῶν κατ' ἑρημίαν ἐργάτης μόχθων,
προλημφθεὶς τὴν δυσάλυκτον ἔμενεν ἀνάγκην,
μιᾶς γὰρ ἀλύσει σκότους πάντες ἐδέθησαν.
17 εἴ τε πνεῦμα συρίζον
ἢ περὶ ἀμφιλαφεῖς κλάδους ὄρνέων ἥχος εὔμελής
ἢ ρύθμῳς ὅδατος πορευομένου βίᾳ
ἢ κτύποις ἀπηνῆς καταρριπτομένων πετρῶν
18 ἢ σκιρτώντων ζώων δρόμος ἀθεώρητος
ἢ ὠρυομένων ἀπηνεστάτων θηρίων φωνῇ
ἢ ἀντανακλωμένη ἐκ κοιλότητος ὄρέων ἥχώ,
παρέλυεν αὐτοὺς ἐκφοβοῦντα.
19 ὅλος γὰρ ὁ κόσμος λαμπρῷ κατελάμπετο φωτὶ
καὶ ἀνεμποδίστοις συνείχετο ἔργοις.
20 μόνοις δὲ ἔκείνοις ἐπετέτατο βαρεῖα νὺξ
εἰκὼν τοῦ μέλλοντος αὐτοὺς διαδέχεσθαι σκότους,
έαυτοῖς δὲ ἥσαν βαρύτεροι σκότους.

18 ¹Τοῖς δὲ ὄσίοις σου μέγιστον ἦν φῶς.
ῶν φωνὴν μὲν ἀκούοντες μορφὴν δὲ οὐχ ὄρῶντες,
ὅτι μὲν οὐ κάκεῖνοι ἐπεπόνθεισαν, ἐμακάριζον,
2 ὅτι δὲ οὐ βλάπτουσιν προηδικημένοι, ηὐχαρίστουν
καὶ τοῦ διενεχθῆναι χάριν ἐδέοντο.

3 ἀνθ' ὧν πυριφλεγῆ στῦλον
όδηγὸν μὲν ἀγνώστου ὀδοιπορίας,
ἥλιον δὲ ἀβλαβῆ φιλοτίμου ξενιτείας παρέσχες.

4 ἄξιοι μὲν γὰρ ἔκεῖνοι στερηθῆναι φωτὸς καὶ φυλακισθῆναι σκότει
οἱ κατακλείστους φυλάξαντες τοὺς υἱούς σου,
δι' ὧν ἥμελλεν τὸ ἄφθαρτον νόμου φῶς τῷ αἰῶνι δίδοσθαι.

5 Βουλευσαμένους δὲ αὐτοὺς τὰ τῶν ὄσίων ἀποκτεῖναι νήπια
καὶ ἐνὸς ἐκτεθέντος τέκνου καὶ σωθέντος

εἰς ἔλεγχον τὸ αὐτῶν ἀφείλω πλῆθος τέκνων
καὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπώλεσας ἐν ὕδατι σφοδρῷ.
ἢκείνη ἡ νὺξ προεγνώσθη πατράσιν ἡμῶν,
ἴνα ἀσφαλῶς εἰδότες οἵς ἐπίστευσαν ὅρκοις ἐπευθυμήσωσιν.
προσεδέχθη ὑπὸ λαοῦ σου
σωτηρίᾳ μὲν δικαίων, ἔχθρῶν δὲ ἀπώλεια.
ἢ γὰρ ἐτιμωρήσω τοὺς ὑπεναντίους,
τούτῳ ἡμᾶς προσκαλεσάμενος ἐδόξασας.
ἢκρυφῇ γὰρ ἐθυσίαζον ὅσιοι παιδεῖς ἀγαθῶν
καὶ τὸν τῆς θειότητος νόμον ἐν ὁμονοίᾳ διέθεντο
τῶν αὐτῶν ὄμοιώς καὶ ἀγαθῶν
καὶ κινδύνων μεταλήμψεσθαι τοὺς ἀγίους
πατέρων ἥδη προαναμέλποντες αἰνους.
ἀντήχει δ' ἀσύμφωνος ἔχθρῶν ἡ βοή,
καὶ οἰκτρὰ διεφέρετο φωνὴ θρηνουμένων παιδῶν.
ὅμοιᾳ δὲ δίκῃ δοῦλος ἄμα δεσπότῃ κολασθεὶς
καὶ δημότης βασιλεῖ τὰ αὐτὰ πάσχων,
ὅμοθυμαδὸν δὲ πάντες ἐν ἐνὶ ὀνόματι θανάτου
νεκροὺς εἶχον ἀναριθμήτους.
οὐδὲ γὰρ πρὸς τὸ θάψαι οἱ ζῶντες ἥσαν ἴκανοί,
ἐπεὶ πρὸς μίαν ρόπην ἡ ἐντιμοτέρα γένεσις αὐτῶν διέφθαρτο.
πάντα γὰρ ἀπιστοῦντες διὰ τὰς φαρμακείας
ἐπὶ τῷ τῶν πρωτοτόκων ὀλέθρῳ ὠμολόγησαν θεοῦ υἱὸν λαὸν εἶναι.
ἥσύχου γὰρ σιγῆς περιεχούσης τὰ πάντα
καὶ νυκτὸς ἐν ἰδίῳ τάχει μεσαζούσης
παντοδύναμός σου λόγος ἀπ' οὐρανῶν ἐκ θρόνων βασιλείων
ἀπότομος πολεμιστῆς εἰς μέσον τῆς ὀλεθρίας ἤλατο γῆς
ξίφος ὁξὺ τὴν ἀνυπόκριτον ἐπιταγήν σου φέρων
καὶ στὰς ἐπλήρωσεν τὰ πάντα θανάτου
καὶ οὐρανοῦ μὲν ἥπτετο, βεβήκει δ' ἐπὶ γῆς.
τότε παραχρῆμα φαντασίαι μὲν ὀνείρων δεινῶν ἐξετάραξαν αὐτούς,
φόβοι δὲ ἐπέστησαν ἀδόκητοι,
καὶ ἄλλος ἀλλαχῇ ριφεὶς ἡμίθυνητος
δι' ἣν ἔθνησκον αἰτίαν ἐνεφάνιζεν.

¹⁹οὶ γὰρ ὄνειροι θορυβήσαντες αὐτοὺς τοῦτο προεμήνυσαν,
ἴνα μὴ ἀγνοοῦντες δι’ ὅ κακῶς πάσχουσιν ἀπόλωνται.

²⁰Ἦψατο δὲ καὶ δικαίων πεῖρα θανάτου,
καὶ θραῦσις ἐν ἐρήμῳ ἐγένετο πλήθους.
ἀλλ’ οὐκ ἐπὶ πολὺ ἔμεινεν ἡ ὁργή.
²¹σπεύσας γὰρ ἀνὴρ ἄμεμπτος προεμάχησεν
τὸ τῆς ἴδιας λειτουργίας ὅπλον
προσευχὴν καὶ θυμιάματος ἔξιλασμὸν κομίσας.
ἀντέστη τῷ θυμῷ καὶ πέρας ἐπέθηκε τῇ συμφορᾷ
δεικνὺς ὅτι σός ἐστιν θεράπων.

²²ἐνίκησεν δὲ τὸν χόλον οὐκ ἵσχυί τοῦ σώματος,
οὐχ ὅπλων ἐνεργείᾳ,
ἀλλὰ λόγῳ τὸν κολάζοντα ὑπέταξεν
ὅρκους πατέρων καὶ διαθήκας ὑπομνήσας.

²³σωρηδὸν γὰρ ἥδη πεπτωκότων ἐπ’ ἀλλήλων νεκρῶν
μεταξὺ στὰς ἀνέκοψε τὴν ὁργὴν
καὶ διέσχισεν τὴν πρὸς τοὺς ζῶντας ὁδόν.

²⁴ἐπὶ γὰρ ποδήρους ἐνδύματος ἦν ὅλος ὁ κόσμος,
καὶ πατέρων δόξαι ἐπὶ τετραστίχου λίθων γλυφῆς,
καὶ μεγαλωσύνη σου ἐπὶ διαδήματος κεφαλῆς αὐτοῦ.

²⁵τούτοις εἶξεν δὲ ὁ ὀλεθρεύων, ταῦτα δὲ ἐφοβήθη.
ἥν γὰρ μόνη ἡ πεῖρα τῆς ὁργῆς ἱκανή.

19 ¹Τοῖς δὲ ἀσεβέσιν μέχρι τέλους ἀνελεήμων θυμὸς ἐπέστη.
προήδει γὰρ αὐτῶν καὶ τὰ μέλλοντα,
²ὅτι αὐτοὶ ἐπιτρέψαντες τοῦ ἀπιέναι
καὶ μετὰ σπουδῆς προπέμψαντες αὐτοὺς
διώξουσιν μεταμεληθέντες.
³ἔτι γὰρ ἐν χερσὶν ἔχοντες τὰ πένθη
καὶ προσοδυρόμενοι τάφοις νεκρῶν
ἔτερον ἐπεσπάσαντο λογισμὸν ἀνοίας
καὶ οὓς ἰκετεύοντες ἔξέβαλον, τούτους ὡς φυγάδας ἐδίωκον.
⁴εἶλκεν γὰρ αὐτοὺς ἡ ἀξία ἐπὶ τοῦτο τὸ πέρας ἀνάγκη
καὶ τῶν συμβεβηκότων ἀμνηστίαν ἐνέβαλεν,
ἴνα τὴν λείπουσαν ταῖς βασάνοις προσαναπληρώσωσιν κόλασιν,

5καὶ ὁ μὲν λαός σου παράδοξον ὁδοιπορίαν πειράσῃ,
ἐκεῖνοι δὲ ξένον εὔρωσι θάνατον.
6ὅλη γὰρ ἡ κτίσις ἐν ἴδιῳ γένει πάλιν ἄνωθεν διετυποῦτο
ὑπηρετοῦσα ταῖς σαῖς ἐπιταγαῖς,
ἴνα οἱ σοὶ παιδεῖς φυλαχθῶσιν ἀβλαβεῖς.
7ἡ τὴν παρεμβολὴν σκιάζουσα νεφέλη,
ἐκ δὲ προϋφεστῶτος ὕδατος ξηρᾶς ἀνάδυσις γῆς ἐθεωρήθη,
ἔξ οὐρυθρᾶς θαλάσσης ὁδὸς ἀνεμπόδιστος
καὶ χλοηφόρον πεδίον ἐκ κλύδωνος βιαίου.
8δι’ οὓς πανεθνεὶ διῆλθον οἱ τῇ σῇ σκεπαζόμενοι χειρὶ
θεωρήσαντες θαυμαστὰ τέρατα.
9ώς γὰρ ἵπποι ἐνεμήθησαν
καὶ ὡς ἀμνοὶ διεσκίρησαν αἰνοῦντές σε, κύριε, τὸν ῥυσάμενον αὐτούς.
10ἐμέμνηντο γὰρ ἔτι τῶν ἐν τῇ παροικίᾳ αὐτῶν,
πῶς ἀντὶ μὲν γενέσεως ζῷων ἐξήγαγεν ἡ γῆ σκυνῆπα,
ἀντὶ δὲ ἐνύδρων ἐξηρεύξατο ὁ ποταμὸς πλῆθος βατράχων.
11ἐφ’ ὑστέρῳ δὲ εἶδον καὶ γένεσιν νέαν ὄρνεων,
ὅτε ἐπιθυμίᾳ προαχθέντες ἤτήσαντο ἐδέσματα τρυφῆς.
12εἰς γὰρ παραμυθίαν ἐκ θαλάσσης ἀνέβη αὐτοῖς ὁρτυγομήτρα.
13Καὶ αἱ τιμωρίαι τοῖς ἀμαρτωλοῖς ἐπῆλθον
οὐκ ἄνευ τῶν προγεγονότων τεκμηρίων τῇ βίᾳ τῶν κεραυνῶν.
δικαίως γὰρ ἔπασχον ταῖς ἴδιαις αὐτῶν πονηρίαις,
καὶ γὰρ χαλεπωτέραν μισοξενίαν ἐπετήδευσαν.
14οἱ μὲν γὰρ τοὺς ἀγνοοῦντας οὐκ ἐδέχοντο παρόντας.
οὗτοι δὲ εὐεργέτας ξένους ἐδουλοῦντο.
15καὶ οὐ μόνον, ἀλλ’ ἡ τις ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῶν,
ἐπεὶ ἀπεχθῶς προσεδέχοντο τοὺς ἀλλοτρίους.
16οἱ δὲ μετὰ ἑορτασμάτων
εἰσδεξάμενοι τοὺς ἥδη τῶν αὐτῶν μετεσχηκότας δικαίων
δεινοῖς ἐκάκωσαν πόνοις.
17ἐπλήγησαν δὲ καὶ ἀορασίᾳ
ῶσπερ ἐκεῖνοι ἐπὶ ταῖς τοῦ δικαίου θύραις,
ὅτε ἀχανεῖ περιβληθέντες σκότει
ἔκαστος τῶν ἑαυτοῦ θυρῶν τὴν δίοδον ἐζήτει.

¹⁸Δι' ἔαυτῶν γὰρ τὰ στοιχεῖα μεθαρμοζόμενα,
ώσπερ ἐν ψαλτηρίῳ φθόγγοι τοῦ ρυθμοῦ τὸ ὄνομα διαλλάσσουσιν,
πάντοτε μένοντα ἥχω,
ὅπερ ἐστὶν εἰκάσαι ἐκ τῆς τῶν γεγονότων ὅψεως ἀκριβῶς.
¹⁹χερσαῖα γὰρ εἰς ἔνυδρα μετεβάλλετο,
καὶ νηκτὰ μετέβαινεν ἐπὶ γῆς.
²⁰πῦρ ἵσχυεν ἐν ὕδατι τῆς ἴδιας δυνάμεως,
καὶ ὕδωρ τῆς σβεστικῆς φύσεως ἐπελανθάνετο.
²¹φλόγες ἀνάπαλιν εὐφθάρτων ζῷων
οὐκ ἐμάραναν σάρκας ἐμπεριπατούντων,
οὐδὲ τηκτὸν κρυσταλλοειδὲς εὔτηκτον γένος ἀμβροσίας τροφῆς.
²²Κατὰ πάντα γάρ, κύριε, ἐμεγάλυνας τὸν λαόν σου καὶ ἐδόξασας
καὶ οὐχ ὑπερεῖδες ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ παριστάμενος.

ΣΟΦΙΑ ΣΙΡΑΧ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

¹Πολλῶν καὶ μεγάλων ἡμῖν διὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν
καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατ' αὐτοὺς ἡκολουθηκότων δεδομένων,
ὑπὲρ ὧν δέον ἐστὶν ἐπαινεῖν τὸν Ισραὴλ παιδείας καὶ σοφίας,
καὶ ὡς οὐ μόνον αὐτοὺς τοὺς ἀναγινώσκοντας δέον ἐστὶν ἐπιστήμονας γίνεσθαι,
5ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκτὸς δύνασθαι τοὺς φιλομαθοῦντας χρησίμους εἶναι
καὶ λέγοντας καὶ γράφοντας,
ὁ πάππος μου Ἰησοῦς ἐπὶ πλεῖον ἔαυτὸν δοὺς
εἴς τε τὴν τοῦ νόμου
καὶ τῶν προφητῶν
¹⁰καὶ τῶν ἄλλων πατρίων βιβλίων ἀνάγνωσιν
καὶ ἐν τούτοις ἱκανὴν ἔξιν περιποιησάμενος
προήχθη καὶ αὐτὸς συγγράψαι τι τῶν εἰς παιδείαν καὶ σοφίαν ἀνηκόντων,
ὅπως οἱ φιλομαθεῖς καὶ τούτων ἔνοχοι γενόμενοι
πολλῷ μᾶλλον ἐπιπροσθῶσιν διὰ τῆς ἐννόμου βιώσεως.
¹⁵Παρακέκλησθε οὖν
μετ' εύνοίας καὶ προσοχῆς

τὴν ἀνάγνωσιν ποιεῖσθαι
καὶ συγγνώμην ἔχειν
ἔφ' οἵς ἀν δοκῶμεν

²⁰τῶν κατὰ τὴν ἐρμηνείαν πεφιλοπονημένων τισὶν τῶν λέξεων ἀδυναμεῖν.
οὐ γὰρ ἵσοδυναμεῖ
αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς Εβραϊστὶ λεγόμενα καὶ ὅταν μεταχθῇ εἰς ἑτέραν γλῶσσαν.
οὐ μόνον δὲ ταῦτα,
ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ νόμος καὶ αἱ προφητεῖαι

²⁵καὶ τὰ λοιπὰ τῶν βιβλίων
οὐ μικρὰν ἔχει τὴν διαφορὰν ἐν ἑαυτοῖς λεγόμενα.

Ἐν γὰρ τῷ ὄγδῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει ἐπὶ τοῦ Εὐεργέτου βασιλέως
παραγενηθεὶς εἰς Αἴγυπτον καὶ συγχρονίσας
εὐρὼν οὐ μικρᾶς παιδείας ἀφόμοιον

³⁰ἀναγκαιότατον ἐθέμην καὶ αὐτὸς τινα προσενέγκασθαι σπουδὴν καὶ φιλοπονίαν τοῦ
μεθερμηνεῦσαι τήνδε τὴν βίβλον
πολλὴν ἀγρυπνίαν καὶ ἐπιστήμην προσενεγκάμενος
ἐν τῷ διαστήματι τοῦ χρόνου
πρὸς τὸ ἐπὶ πέρας ἀγαγόντα τὸ βιβλίον ἐκδόσθαι
καὶ τοῖς ἐν τῇ παροικίᾳ βουλομένοις φιλομαθεῖν

³⁵προκατασκευαζομένους τὰ ἥθη
ἐννόμως βιοτεύειν.

1 ¹Πᾶσα σοφία παρὰ κυρίου καὶ
μετ' αὐτοῦ ἐστιν εἰς τὸν αἰῶνα.
²ἄλμον θαλασσῶν καὶ σταγόνας ὑετοῦ
καὶ ἡμέρας αἰῶνος τίς ἐξαριθμήσει;
³ψύχος οὐρανοῦ καὶ πλάτος γῆς
καὶ ἄβυσσον καὶ σοφίαν τίς ἐξιχνιάσει;
⁴προτέρα πάντων ἔκτισται σοφία
καὶ σύνεσις φρονήσεως ἐξ αἰῶνος.
⁶ρίζα σοφίας τίνι ἀπεκαλύφθη;
καὶ τὰ πανουργεύματα αὐτῆς τίς ἔγνω;
⁸εῖς ἐστιν σοφός, φοβερὸς σφόδρα,

καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ.

⁹κύριος αὐτὸς ἔκτισεν αὐτὴν

καὶ εἶδεν καὶ ἐξηρίθμησεν αὐτὴν

καὶ ἔξέχεεν αὐτὴν ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ,

¹⁰μετὰ πάσης σαρκὸς κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ,

καὶ ἔχορήγησεν αὐτὴν τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

¹¹Φόβος κυρίου δόξα καὶ καύχημα

καὶ εὐφροσύνη καὶ στέφανος ἀγαλλιάματος.

¹²φόβος κυρίου τέρψει καρδίαν

καὶ δώσει εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καὶ μακροημέρευσιν.

¹³τῷ φοβουμένῳ τὸν κύριον εὗ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων,

καὶ ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς αὐτοῦ εὐλογηθήσεται.

¹⁴Αρχὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν κύριον,

καὶ μετὰ πιστῶν ἐν μήτρᾳ συνεκτίσθη αὐτοῖς.

¹⁵μετὰ ἀνθρώπων θεμέλιον αἰῶνος ἐνόσσευσεν

καὶ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐμπιστευθήσεται.

¹⁶πλησμονὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν κύριον

καὶ μεθύσκει αὐτοὺς ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῆς.

¹⁷πάντα τὸν οἶκον αὐτῶν ἐμπλήσει ἐπιθυμημάτων

καὶ τὰ ἀποδοχεῖα ἀπὸ τῶν γενημάτων αὐτῆς.

¹⁸στέφανος σοφίας φόβος κυρίου

ἀναθάλλων εἰρήνην καὶ ὑγίειαν ἱάσεως.

¹⁹καὶ εἶδεν καὶ ἐξηρίθμησεν αὐτὴν,

ἐπιστήμην καὶ γνῶσιν συνέσεως ἐξώμβρησεν

καὶ δόξαν κρατούντων αὐτῆς ἀνύψωσεν.

²⁰ρίζα σοφίας φοβεῖσθαι τὸν κύριον,

καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς μακροημέρευσις.

²²Οὐ δυνήσεται θυμὸς ἄδικος δικαιωθῆναι.

ἡ γὰρ ῥοπὴ τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ πτῶσις αὐτῷ.

²³ἔως καιροῦ ἀνθέξεται μακρόθυμος,

καὶ ὑστερον αὐτῷ ἀναδώσει εὐφροσύνη.

²⁴ἔως καιροῦ κρύψει τοὺς λόγους αὐτοῦ,

καὶ χείλη πολλῶν ἐκδιηγήσεται σύνεσιν αὐτοῦ.

²⁵Ἐν θησαυροῖς σοφίας παραβολαὶ ἐπιστήμης,

βδέλυγμα δὲ ἀμαρτωλῷ θεοσέβεια.

²⁶ἐπιθυμήσας σοφίαν διατήρησον ἐντολάς,
καὶ κύριος χορηγήσει σοι αὐτήν.

²⁷σοφία γὰρ καὶ παιδεία φόβος κυρίου,
καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ πίστις καὶ πραότης.

²⁸μὴ ἀπειθήσῃς φόβῳ κυρίου
καὶ μὴ προσέλθῃς αὐτῷ ἐν καρδίᾳ δισσῇ.
²⁹μὴ ὑποκριθῆσῃς ἐν στόμασιν ἀνθρώπων
καὶ ἐν τοῖς χείλεσίν σου πρόσεχε.

³⁰μὴ ἐξύψου σεαυτόν, ἵνα μὴ πέσῃς
καὶ ἐπαγάγῃς τῇ ψυχῇ σου ἀτιμίαν,
καὶ ἀποκαλύψει κύριος τὰ κρυπτά σου
καὶ ἐν μέσῳ συναγωγῆς καταβαλεῖ σε,
ὅτι οὐ προσῆλθες φόβῳ κυρίου
καὶ ἡ καρδία σου πλήρης δόλου.

2 Τέκνον, εἰ προσέρχῃ δουλεύειν κυρίῳ,
έτοίμασον τὴν ψυχήν σου εἰς πειρασμόν.

²εὕθυνον τὴν καρδίαν σου καὶ καρτέρησον
καὶ μὴ σπεύσῃς ἐν καιρῷ ἐπαγωγῆς.

³κολλήθητι αὐτῷ καὶ μὴ ἀποστῆς,
ἵνα αὐξηθῆσῃς ἐπ' ἐσχάτων σου.

⁴πᾶν, ὃ ἔὰν ἐπαχθῇ σοι, δέξαι
καὶ ἐν ἀλλάγμασιν ταπεινώσεώς σου μακροθύμησον.

⁵ὅτι ἐν πυρὶ δοκιμάζεται χρυσὸς
καὶ ἄνθρωποι δεκτοὶ ἐν καμίνῳ ταπεινώσεως.

⁶πίστευσον αὐτῷ, καὶ ἀντιλήμψεται σου.
εὕθυνον τὰς ὁδούς σου καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτόν.

⁷Οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον, ἀναμείνατε τὸ ἔλεος αὐτοῦ
καὶ μὴ ἐκκλίνητε, ἵνα μὴ πέσητε.

⁸οἱ φοβούμενοι κύριον, πιστεύσατε αὐτῷ,
καὶ οὐ μὴ πταίσῃ ὁ μισθὸς ὑμῶν.

⁹οἱ φοβούμενοι κύριον, ἔλπισατε εἰς ἀγαθὰ
καὶ εἰς εὐφροσύνην αἰῶνος καὶ ἔλεος.

¹⁰ἔμβλέψατε εἰς ἀρχαίας γενεὰς καὶ ἴδετε.

τίς ἐνεπίστευσεν κυρίω καὶ κατησχύνθη;
ἢ τίς ἐνέμεινεν τῷ φόβῳ αὐτοῦ καὶ ἐγκατελείφθη;
ἢ τίς ἐπεκαλέσατο αὐτόν, καὶ ὑπερεῖδεν αὐτόν;
¹¹διότι οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ κύριος
καὶ ἀφίγισιν ἀμαρτίας καὶ σώζει ἐν καιρῷ θλίψεως.
¹²Οὐαὶ καρδίαις δειλαῖς καὶ χερσὶν παρειμέναις
καὶ ἀμαρτωλῷ ἐπιβαίνοντι ἐπὶ δύο τρίβους.
¹³οὐαὶ καρδίᾳ παρειμένῃ, δτι οὐ πιστεύει.
διὰ τοῦτο οὐ σκεπασθήσεται.
¹⁴οὐαὶ ὑμῖν τοῖς ἀπολωλεκόσιν τὴν ὑπομονήν.
καὶ τί ποιήσετε ὅταν ἐπισκέπτηται ὁ κύριος;
¹⁵οἱ φοβούμενοι κύριον οὐκ ἀπειθήσουσιν ῥημάτων αὐτοῦ,
καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν συντηρήσουσιν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.
¹⁶οἱ φοβούμενοι κύριον ζητήσουσιν εὔδοκίαν αὐτοῦ,
καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν ἐμπλησθήσονται τοῦ νόμου.
¹⁷οἱ φοβούμενοι κύριον ἔτοιμάσουσιν καρδίας αὐτῶν
καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ ταπεινώσουσιν τὰς ψυχὰς αὐτῶν.
¹⁸Ἐμπεσούμεθα εἰς χεῖρας κυρίου
καὶ οὐκ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.
ὡς γὰρ ἡ μεγαλωσύνη αὐτοῦ,
οὕτως καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
3 Ἡμοῦ τοῦ πατρὸς ἀκούσατε, τέκνα,
καὶ οὕτως ποιήσατε, ἵνα σωθῆτε.
²ὅ γὰρ κύριος ἐδόξασεν πατέρα ἐπὶ τέκνοις
καὶ κρίσιν μητρὸς ἐστερέωσεν ἐφ' υἱοῖς.
³ὅ τιμῶν πατέρα ἐξιλάσκεται ἀμαρτίας,
⁴καὶ ὡς ὁ ἀποθησαυρίζων ὁ δοξάζων μητέρα αὐτοῦ.
⁵ὅ τιμῶν πατέρα εὐφρανθήσεται ὑπὸ τέκνων
καὶ ἐν ἡμέρᾳ προσευχῆς αὐτοῦ εἰσακουσθήσεται.
⁶ὅ δοξάζων πατέρα μακροημερεύσει,
καὶ ὁ εἰσακούων κυρίου ἀναπαύσει μητέρα αὐτοῦ.
⁷καὶ ὡς δεσπόταις δουλεύσει ἐν τοῖς γεννήσασιν αὐτόν.
⁸ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ τίμα τὸν πατέρα σου,
ἵνα ἐπέλθῃ σοι εὐλογία παρ' αὐτοῦ.

⁹εὐλογία γὰρ πατρὸς στηρίζει οἴκους τέκνων,
κατάρα δὲ μητρὸς ἐκριζοῖ θεμέλια.
¹⁰μὴ δοξάζου ἐν ἀτιμίᾳ πατρός σου,
οὐ γάρ ἔστιν σοι δόξα πατρὸς ἀτιμίᾳ.
¹¹ἡ γὰρ δόξα ἀνθρώπου ἐκ τιμῆς πατρὸς αὐτοῦ,
καὶ ὄνειδος τέκνοις μήτηρ ἐν ἀδοξίᾳ.
¹²τέκνον, ἀντιλαβοῦ ἐν γήρᾳ πατρός σου
καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτὸν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ.
¹³καὶν ἀπολείπη σύνεσιν, συγγνώμην ἔχε
καὶ μὴ ἀτιμάσῃς αὐτὸν ἐν πάσῃ ἰσχύι σου.
¹⁴έλεγμοσύνη γὰρ πατρὸς οὐκ ἐπιλησθήσεται
καὶ ἀντὶ ἀμαρτιῶν προσανοικοδομηθήσεται σοι.
¹⁵ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου ἀναμνησθήσεται σου.
ώς εὐδία ἐπὶ παγετῷ, οὕτως ἀναλυθήσονται σου αἱ ἀμαρτίαι.
¹⁶ώς βλάσφημος ὁ ἐγκαταλιπὼν πατέρα,
καὶ κεκατηραμένος ὑπὸ κυρίου ὁ παροργίζων μητέρα αὐτοῦ.
¹⁷Τέκνον, ἐν πραῦτητι τὰ ἔργα σου διεξαγε,
καὶ ὑπὸ ἀνθρώπου δεκτοῦ ἀγαπηθήσῃ.
¹⁸ὅσῳ μέγας εἴ, τοσούτῳ ταπείνου σεαυτόν,
καὶ ἔναντι κυρίου εύρήσεις χάριν.
¹⁹ὅτι μεγάλη ἡ δυναστεία τοῦ κυρίου
καὶ ὑπὸ τῶν ταπεινῶν δοξάζεται.
²⁰χαλεπώτερά σου μὴ ζήτει
καὶ ἰσχυρότερά σου μὴ ἐξέταξε.
²¹ἄπροσετάγη σοι, ταῦτα διανοοῦ,
οὐ γάρ ἔστιν σοι χρεία τῶν κρυπτῶν.
²²ἐν τοῖς περισσοῖς τῶν ἔργων σου μὴ περιεργάζου.
πλείονα γὰρ συνέσεως ἀνθρώπων ὑπεδείχθη σοι.
²³πολλοὺς γὰρ ἐπλάνησεν ἡ ὑπόλημψις αὐτῶν,
καὶ ὑπόνοια πονηρὰ ὠλίσθησεν διανοίας αὐτῶν.
²⁴καρδία σκληρὰ κακωθήσεται ἐπ' ἐσχάτων,
καὶ ὁ ἀγαπῶν κίνδυνον ἐν αὐτῷ ἀπολεῖται.
²⁵καρδία σκληρὰ βαρυνθήσεται πόνοις,
καὶ ὁ ἀμαρτωλὸς προσθήσει ἀμαρτίαν ἐφ' ἀμαρτίαις.

²⁸επαγωγῇ ὑπερηφάνου οὐκ ἔστιν ἴασις.
φυτὸν γὰρ πονηρίας ἐρρίζωκεν ἐν αὐτῷ.

²⁹καρδία συνετοῦ διανοηθήσεται παραβολήν,
καὶ οὓς ἀκροατοῦ ἐπιθυμίᾳ σοφοῦ.

³⁰πῦρ φλογιζόμενον ἀποσβέσει ὕδωρ,
καὶ ἐλεημοσύνη ἐξιλάσεται ἀμαρτίας.

³¹οἱ ἀνταποδιδοὺς χάριτας μέμνηται εἰς τὰ μετὰ ταῦτα
καὶ ἐν καιρῷ πτώσεως αὐτοῦ εὑρήσει στήριγμα.

4 ¹Τέκνον, τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ μὴ ἀποστερήσῃς
καὶ μὴ παρελκύσῃς ὁφθαλμοὺς ἐπιδεεῖς.

²ψυχὴν πεινῶσαν μὴ λυπήσῃς
καὶ μὴ παροργίσῃς ἄνδρα ἐν ἀπορίᾳ αὐτοῦ.

³καρδίαν παρωργισμένην μὴ προσταράξῃς
καὶ μὴ παρελκύσῃς δόσιν προσδεομένου.

⁴ἰκέτην θλιβόμενον μὴ ἀπαναίνου
καὶ μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ πτωχοῦ.

⁵ἀπὸ δεομένου μὴ ἀποστρέψῃς ὁφθαλμὸν
καὶ μὴ δῶς τόπον ἀνθρώπῳ καταράσασθαι σε.

⁶καταρωμένου γάρ σε ἐν πικρίᾳ Ψυχῆς αὐτοῦ
τῆς δεήσεως αὐτοῦ ἐπακούσεται ὁ ποιήσας αὐτόν.

⁷προσφιλῆ συναγωγῇ σεαυτὸν ποίει
καὶ μεγιστᾶνι ταπείνου τὴν κεφαλήν σου.

⁸κλῖνον πτωχῷ τὸ οὓς σου
καὶ ἀποκρίθητι αὐτῷ εἰρηνικὰ ἐν πραῦτητι.

⁹ἐξελοῦ ἀδικούμενον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος
καὶ μὴ ὀλιγοψυχήσῃς ἐν τῷ κρίνειν σε.

¹⁰γίνου ὄρφανοῖς ὡς πατὴρ
καὶ ἀντὶ ἀνδρὸς τῇ μητρὶ αὐτῶν.
καὶ ἔσῃ ὡς υἱὸς ὑψίστου,
καὶ ἀγαπήσει σε μᾶλλον ἢ μήτηρ σου.

¹¹Ἡ σοφία υἱὸνς αὐτῆς ἀνύψωσεν
καὶ ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητούντων αὐτήν.

¹²οἱ ἀγαπῶν αὐτὴν ἀγαπᾷ ζωὴν,
καὶ οἱ ὄρθριζοντες πρὸς αὐτὴν ἐμπλησθήσονται εὐφροσύνης.

¹³οι κρατῶν αὐτῆς κληρονομήσει δόξαν,
καὶ οὗ εἰσπορεύεται, εὐλογεῖ κύριος.
¹⁴οἱ λατρεύοντες αὐτῇ λειτουργήσουσιν ἀγίῳ,
καὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὴν ἀγαπᾷ ὁ κύριος.
¹⁵οἱ ὑπακούων αὐτῆς κρινεῖ ἔθνη,
καὶ ὁ προσέχων αὐτῇ κατασκηνώσει πεποιθώς.
¹⁶Ἐὰν ἐμπιστεύσῃ, κατακληρονομήσει αὐτὴν,
καὶ ἐν κατασχέσει ἔσονται αἱ γενεαὶ αὐτοῦ.
¹⁷Ὥτι διεστραμμένως πορεύσεται μετ' αὐτοῦ ἐν πρώτοις,
φόβον καὶ δειλίαν ἐπάξει ἐπ' αὐτὸν
καὶ βασανίσει αὐτὸν ἐν παιδείᾳ αὐτῆς,
ἔως οὗ ἐμπιστεύσῃ τῇ Ψυχῇ αὐτοῦ,
καὶ πειράσει αὐτὸν ἐν τοῖς δικαιώμασιν αὐτῆς.
¹⁸καὶ πάλιν ἐπανήξει κατ' εὐθεῖαν πρὸς αὐτὸν καὶ εὐφρανεῖ αὐτὸν
καὶ ἀποκαλύψει αὐτῷ τὰ κρυπτὰ αὐτῆς.
¹⁹Ἐὰν ἀποπλανηθῇ, ἐγκαταλείψει αὐτὸν
καὶ παραδώσει αὐτὸν εἰς χεῖρας πτώσεως αὐτοῦ.
²⁰Συντήρησον καιρὸν καὶ φύλαξαι ἀπὸ πονηροῦ
καὶ περὶ τῆς Ψυχῆς σου μὴ αἰσχυνθῆς.
²¹Ἐστιν γὰρ αἰσχύνη ἐπάγουσα ἀμαρτίαν,
καὶ ἔστιν αἰσχύνη δόξα καὶ χάρις.
²²μὴ λάβῃς πρόσωπον κατὰ τῆς Ψυχῆς σου
καὶ μὴ ἐντραπῆς εἰς πτῶσίν σου.
²³μὴ κωλύσῃς λόγον ἐν καιρῷ χρείας.
²⁴ἐν γὰρ λόγῳ γνωσθήσεται σοφία
καὶ παιδεία ἐν ῥήματι γλώσσης.
²⁵μὴ ἀντίλεγε τῇ ἀληθείᾳ
καὶ περὶ τῆς ἀπαιδευσίας σου ἐντράπηθι.
²⁶μὴ αἰσχυνθῆς ὄμολογῆσαι ἐφ' ἀμαρτίαις σου
καὶ μὴ βιάζου ροῦν ποταμοῦ.
²⁷καὶ μὴ ὑποστρώσῃς ἀνθρώπῳ μωρῷ σεαυτὸν
καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον δυνάστου.
²⁸ἔως θανάτου ἀγώνισαι περὶ τῆς ἀληθείας,
καὶ κύριος ὁ θεὸς πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ.

²⁹μὴ γίνου θρασὺς ἐν γλώσσῃ σου
καὶ νωθρὸς καὶ παρειμένος ἐν τοῖς ἔργοις σου.

³⁰μὴ ἴσθι ὡς λέων ἐν τῷ οἴκῳ σου
καὶ φαντασιοκόπῶν ἐν τοῖς οἰκέταις σου.

³¹μὴ ἔστω ἡ χείρ σου ἐκτεταμένη εἰς τὸ λαβεῖν
καὶ ἐν τῷ ἀποδιδόναι συνεσταλμένη.

5 ¹Μὴ ἔπεχε ἐπὶ τοῖς χρήμασίν σου
καὶ μὴ εἴπῃς Αὐτάρκη μοὶ ἐστιν.

²μὴ ἔξακολούθει τῇ ψυχῇ σου καὶ τῇ ἰσχύι σου
πορεύεσθαι ἐν ἐπιθυμίαις καρδίας σου.

³καὶ μὴ εἴπῃς Τίς με δυναστεύσει;
ὅ γὰρ κύριος ἔκδικῶν ἔκδικήσει.

⁴μὴ εἴπῃς "Ημαρτον, καὶ τί μοι ἐγένετο;
ὅ γὰρ κύριος ἐστιν μακρόθυμος.

⁵περὶ ἔξιλασμοῦ μὴ ἄφοβος γίνου
προσθεῖναι ἀμαρτίαν ἐφ' ἀμαρτίαις.
καὶ μὴ εἴπῃς Ὁ οἰκτιρμὸς αὐτοῦ πολύς,
τὸ πλῆθος τῶν ἀμαρτιῶν μου ἔξιλάσεται.

⁶ἔλεος γὰρ καὶ ὄργὴ παρ' αὐτῷ,
καὶ ἐπὶ ἀμαρτωλοὺς καταπαύσει ὁ θυμὸς αὐτοῦ.

⁷μὴ ἀνάμενε ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον
καὶ μὴ ὑπερβάλλου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας.
ἐξάπινα γὰρ ἔξελεύσεται ὄργὴ κυρίου,
καὶ ἐν καιρῷ ἔκδικήσεως ἐξολῆ.

⁸Μὴ ἔπεχε ἐπὶ χρήμασιν ἀδίκοις.
οὐδὲν γὰρ ὡφελήσει σε ἐν ἡμέρᾳ ἐπαγωγῆς.

⁹μὴ λίκμα ἐν παντὶ ἀνέμῳ
καὶ μὴ πορεύου ἐν πάσῃ ἀτραπῷ.
οὕτως ὁ ἀμαρτωλὸς ὁ δίγλωσσος.
τοῖσθι ἐστηριγμένος ἐν συνέσει σου,
καὶ εἰς ἔστω σου ὁ λόγος.

¹⁰Γίνου ταχὺς ἐν ἀκροάσει σου
καὶ ἐν μακροθυμίᾳ φθέγγου ἀπόκρισιν.
¹¹εἰ ἔστιν σοι σύνεσις, ἀποκρίθητι τῷ πλησίον.

εὶ δὲ μή, ἡ χείρ σου ἔστω ἐπὶ τῷ στόματί σου.

¹³δόξα καὶ ἀτιμία ἐν λαλιᾷ,

καὶ γλῶσσα ἀνθρώπου πτῶσις αὐτῷ.

¹⁴Μὴ κληθῆς ψίθυρος
καὶ τῇ γλώσσῃ σου μὴ ἐνέδρευε
ἐπὶ γὰρ τῷ κλέπτῃ ἐστὶν αἰσχύνη
καὶ κατάγνωσις πονηρὰ ἐπὶ διγλώσσου.
¹⁵ἐν μεγάλῳ καὶ ἐν μικρῷ μὴ ἀγνόει
καὶ ἀντὶ φίλου μὴ γίνου ἔχθρος.
ὄνομα γὰρ πονηρὸν αἰσχύνην καὶ ὄνειδος κληρονομήσει.
οὕτως δὲ ἀμαρτωλὸς δὲ δίγλωσσος.

6 ²Μὴ ἐπάρης σεαυτὸν ἐν βουλῇ ψυχῆς σου,
ἵνα μὴ διαρπαγῇ ὡς ταῦρος ἡ ψυχή σου.
³τὰ φύλλα σου καταφάγεσαι καὶ τοὺς καρπούς σου ἀπολέσεις
καὶ ἀφήσεις σεαυτὸν ὡς ξύλον ξηρόν.
⁴ψυχὴ πονηρὰ ἀπολεῖ τὸν κτησάμενον αὐτὴν
καὶ ἐπίχαρμα ἔχθρῶν ποιήσει αὐτόν.

⁵Λάρυγξ γλυκὺς πληθυνεῖ φίλους αὐτοῦ,
καὶ γλῶσσα εὔλαλος πληθυνεῖ εὔπροσήγορα.
⁶οἱ εἱρηνεύοντές σοι ἔστωσαν πολλοί,
οἱ δὲ σύμβουλοί σου εἰς ἀπὸ χιλίων.

⁷εὶ κτᾶσαι φίλον, ἐν πειρασμῷ κτῆσαι αὐτὸν
καὶ μὴ ταχὺ ἐμπιστεύσῃς αὐτῷ.

⁸ἔστιν γὰρ φίλος ἐν καιρῷ αὐτοῦ
καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου.

⁹καὶ ἔστιν φίλος μετατιθέμενος εἰς ἔχθραν
καὶ μάχην ὄνειδισμοῦ σου ἀποκαλύψει.

¹⁰καὶ ἔστιν φίλος κοινωνὸς τραπέζῶν
καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου.

¹¹καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς σου ἔσται ὡς σὺ
καὶ ἐπὶ τοὺς οἰκέτας σου παρρησιάσεται.

¹²Ἐὰν ταπεινωθῆς, ἔσται κατὰ σοῦ
καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσεται.

¹³ἀπὸ τῶν ἔχθρῶν σου διαχωρίσθητι

καὶ ἀπὸ τῶν φίλων σου πρόσεχε.

¹⁴φίλος πιστὸς σκέπη κραταιά,

ὅ δὲ εύρὼν αὐτὸν εὔρεν θησαυρόν.

¹⁵φίλου πιστοῦ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα,

καὶ οὐκ ἔστιν σταθμὸς τῆς καλλονῆς αὐτοῦ.

¹⁶φίλος πιστὸς φάρμακον ζωῆς,

καὶ οἱ φοβούμενοι κύριον εύρήσουσιν αὐτόν.

¹⁷ὅ φοβούμενος κύριον εὐθυνεῖ φιλίαν αὐτοῦ,

ὅτι κατ' αὐτὸν οὕτως καὶ ὁ πλησίον αὐτοῦ.

¹⁸Τέκνον, ἐκ νεότητός σου ἐπίλεξαι παιδείαν,

καὶ ἔως πολιῶν εύρήσεις σοφίαν.

¹⁹ώς ὁ ἀροτριῶν καὶ ὁ σπείρων πρόσελθε αὐτῇ

καὶ ἀνάμενε τοὺς ἀγαθοὺς καρποὺς αὐτῆς·

ἐν γὰρ τῇ ἐργασίᾳ αὐτῆς ὀλίγον κοπιάσεις

καὶ ταχὺ φάγεσαι τῶν γενημάτων αὐτῆς.

²⁰ώς τραχεῖά ἔστιν σφόδρα τοῖς ἀπαιδεύτοις,

καὶ οὐκ ἐμμενεῖ ἐν αὐτῇ ἀκάρδιος.

²¹ώς λίθος δοκιμασίας ἵσχυρὸς ἔσται ἐπ' αὐτῷ,

καὶ οὐ χρονιεῖ ἀπορρῆψαι αὐτήν.

²²σοφία γὰρ κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἔστιν

καὶ οὐ πολλοῖς ἔστιν φανερά.

²³Ακουσον, τέκνον, καὶ ἔκδεξαι γνώμην μου

καὶ μὴ ἀπαναίνου τὴν συμβουλίαν μου·

²⁴καὶ εἰσένεγκον τοὺς πόδας σου εἰς τὰς πέδας αὐτῆς

καὶ εἰς τὸν κλοιὸν αὐτῆς τὸν τράχηλόν σου·

²⁵ὑπόθεις τὸν ὕμνον σου καὶ βάσταξον αὐτήν

καὶ μὴ προσοχθίσῃς τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς·

²⁶ἐν πάσῃ ψυχῇ σου πρόσελθε αὐτῇ

καὶ ἐν ὅλῃ δυνάμει σου συντήρησον τὰς ὁδοὺς αὐτῆς·

²⁷εξίχνευσον καὶ ζήτησον, καὶ γνωσθήσεται σοι,

καὶ ἐγκρατής γενόμενος μὴ ἀφῆς αὐτήν.

²⁸ἐπ' ἐσχάτων γὰρ εύρήσεις τὴν ἀνάπαυσιν αὐτῆς,

καὶ στραφήσεται σοι εἰς εὐφροσύνην.

²⁹καὶ ἔσονται σοι αἱ πέδαι εἰς σκέπην ἴσχύος

καὶ οἱ κλοιοὶ αὐτῆς εἰς στολὴν δόξης.
30κόσμος γὰρ χρύσεός ἐστιν ἐπ' αὐτῆς,
καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς κλῶσμα ὑακίνθινον.
31στολὴν δόξης ἐνδύσῃ αὐτὴν
καὶ στέφανον ἀγαλλιάματος περιθήσεις σεαυτῷ.

32Ἐὰν θέλῃς, τέκνον, παιδευθήσῃ,
καὶ ἐὰν ἐπιδῷς τὴν ψυχήν σου, πανοῦργος ἔσῃ.
33Ἐὰν ἀγαπήσῃς ἀκούειν, ἐκδέξῃ,
καὶ ἐὰν κλίνῃς τὸ οὖς σου, σοφὸς ἔσῃ.
34Ἐν πλήθει πρεσβυτέρων στῆθι.
καὶ τίς σοφός; αὐτῷ προσκολλήθητι.
35Πᾶσαν διήγησιν θείαν θέλε ἀκροᾶσθαι,
καὶ παροιμίαι συνέσεως μὴ ἐκφευγέτωσάν σε.
36Ἐὰν ἵδης συνετόν, ὅρθριζε πρὸς αὐτόν,
καὶ βαθμοὺς θυρῶν αὐτοῦ ἐκτριβέτω ὁ πούς σου.
37Διανοοῦ ἐν τοῖς προστάγμασιν κυρίου
καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ μελέτα διὰ παντός.
αὐτὸς στηριεῖ τὴν καρδίαν σου,
καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς σοφίας δοθήσεται σοι.

7¹Μὴ ποίει κακά, καὶ οὐ μή σε καταλάβῃ κακόν.
2ἀπόστηθι ἀπὸ ἀδίκου, καὶ ἐκκλινεῖ ἀπὸ σοῦ.
3νιέ, μὴ σπεῖρε ἐπ' αὔλακας ἀδικίας,
καὶ οὐ μὴ θερίσης αὐτὰ ἐπταπλασίως.
4μὴ ζήτει παρὰ κυρίου ἡγεμονίαν
μηδὲ παρὰ βασιλέως καθέδραν δόξης.
5μὴ δικαιοῦ ἔναντι κυρίου
καὶ παρὰ βασιλεῖ μὴ σοφίζου.
6μὴ ζήτει γενέσθαι κριτής,
μὴ οὐκ ἰσχύσεις ἐξῆραι ἀδικίας,
μήποτε εὐλαβηθῆς ἀπὸ προσώπου δυνάστου
καὶ θήσεις σκάνδαλον ἐν εὐθύτητί σου.
7μὴ ἀμάρτανε εἰς πλῆθος πόλεως
καὶ μὴ καταβάλης σεαυτὸν ἐν ὅχλῳ.
8μὴ καταδεσμεύσης δὶς ἀμαρτίαν.

ἐν γὰρ τῇ μιᾶς οὐκ ἀθῶος ἔσῃ.

⁹μὴ εἴπης Τῷ πλήθει τῶν δώρων μου ἐπόψεται
καὶ ἐν τῷ προσενέγκαι με θεῷ ὑψίστῳ προσδέξεται.

¹⁰μὴ ὀλιγοψυχῆσης ἐν τῇ προσευχῇ σου
καὶ ἐλεημοσύνην ποιῆσαι μὴ παρίδης.

¹¹μὴ καταγέλα ἄνθρωπον ὅντα ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ.
ἔστιν γὰρ ὁ ταπεινῶν καὶ ἀνυψῶν.

¹²μὴ ἀροτρία ψεῦδος ἐπ' ἀδελφῷ σου
μηδὲ φίλῳ τὸ ὅμοιον ποίει.

¹³μὴ θέλε ψεύδεσθαι πᾶν ψεῦδος.
ὅ γὰρ ἐνδελεχισμὸς αὐτοῦ οὐκ εἰς ἀγαθόν.

¹⁴μὴ ἀδολέσχει ἐν πλήθει πρεσβυτέρων
καὶ μὴ δευτερώσῃς λόγον ἐν προσευχῇ σου.

¹⁵μὴ μισήσῃς ἐπίπονον ἐργασίαν
καὶ γεωργίαν ὑπὸ ὑψίστου ἐκτισμένην.

¹⁶μὴ προσλογίζου σεαυτὸν ἐν πλήθει ἀμαρτωλῶν.
μνήσθητι ὅτι ὁργὴ οὐ χρονιεῖ.

¹⁷ταπείνωσον σφόδρα τὴν ψυχήν σου,
ὅτι ἐκδίκησις ἀσεβοῦς πῦρ καὶ σκάληξ.

¹⁸Μὴ ἀλλάξῃς φίλον ἔνεκεν διαφόρου
μηδὲ ἀδελφὸν γνήσιον ἐν χρυσίᾳ Σουφιρ.

¹⁹μὴ ἀστόχει γυναικὸς σοφῆς καὶ ἀγαθῆς.
ἥ γὰρ χάρις αὐτῆς ὑπὲρ τὸ χρυσίον.

²⁰μὴ κακώσῃς οἰκέτην ἐργαζόμενον ἐν ἀληθείᾳ
μηδὲ μίσθιον διδόντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

²¹οἰκέτην συνετὸν ἀγαπάτω σου ἥ ψυχή,
μὴ στερήσῃς αὐτὸν ἐλευθερίας.

²²κτήνη σοί ἔστιν; ἐπισκέπτου αὐτά.
καὶ εἰ ἔστιν σοι χρήσιμα, ἐμμενέτω σοι.

²³τέκνα σοί ἔστιν; παιδευσον αὐτὰ
καὶ κάμψον ἐκ νεότητος τὸν τράχηλον αὐτῶν.

²⁴θυγατέρες σοί εἰσιν; πρόσεχε τῷ σώματι αὐτῶν
καὶ μὴ ἵλαρώσῃς πρὸς αὐτὰς τὸ πρόσωπόν σου.

²⁵ἔκδου θυγατέρα, καὶ ἔσῃ τετελεκώς ἔργον μέγα,

καὶ ἀνδρὶ συνετῷ δώρησαι αὐτήν.

26γυνή σοί ἐστιν κατὰ ψυχήν; μὴ ἐκβάλῃς αὐτήν.

καὶ μισουμένη μὴ ἐμπιστεύσῃς σεαυτόν.

*27Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ σου δόξασον τὸν πατέρα σου
καὶ μητρὸς ὡδῖνας μὴ ἐπιλάθῃ.*

*28μνήσθητι ὅτι δὲ αὐτῶν ἐγεννήθης,
καὶ τί ἀνταποδώσεις αὐτοῖς καθὼς αὐτοὶ σοί;*

*29ἐν ὅλῃ ψυχῇ σου εὐλαβοῦ τὸν κύριον
καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ θαύμαζε.*

*30ἐν ὅλῃ δυνάμει ἀγάπησον τὸν ποιήσαντά σε
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ μὴ ἐγκαταλίπης.*

*31φοβοῦ τὸν κύριον καὶ δόξασον ἱερέα
καὶ δός τὴν μερίδα αὐτῷ, καθὼς ἐντέταλται σοι,
ἀπαρχὴν καὶ περὶ πλημμελείας καὶ δόσιν βραχιόνων
καὶ θυσίαν ἀγιασμοῦ καὶ ἀπαρχὴν ἀγίων.*

*32Καὶ πτωχῷ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου,
ἵνα τελειωθῇ ἡ εὐλογία σου.*

*33χάρις δόματος ἔναντι παντὸς ζῶντος,
καὶ ἐπὶ νεκρῷ μὴ ἀποκωλύσῃς χάριν.*

*34μὴ ὑστέρει ἀπὸ κλαιόντων
καὶ μετὰ πενθούντων πένθησον.*

*35μὴ ὄχνει ἐπισκέπτεσθαι ἄρρωστον ἄνθρωπον.
ἐκ γὰρ τῶν τοιούτων ἀγαπηθήσῃ.*

*36ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις σου μιμνήσκου τὰ ἔσχατά σου,
καὶ εἰς τὸν αἰῶνα οὐχ ἀμαρτήσεις.*

*8¹Μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου δυνάστου,
μήποτε ἐμπέσῃς εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ.*

*2μὴ ἔριζε μετὰ ἀνθρώπου πλουσίου,
μήποτε ἀντιστήσῃ σου τὴν ὄλκήν.
πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν τὸ χρυσίον
καὶ καρδίας βασιλέων ἔξεκλινεν.*

*3μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου γλωσσώδους
καὶ μὴ ἐπιστοιβάσῃς ἐπὶ τὸ πῦρ αὐτοῦ ξύλα.*

4μὴ πρόσπαιζε ἀπαιδεύτω,

ίνα μὴ ἀτιμάζωνται οἱ πρόγονοί σου.
⁵μὴ ὀνείδιζε ἄνθρωπον ἀποστρέφοντα ἀπὸ ἀμαρτίας.
μνήσθητι ὅτι πάντες ἐσμὲν ἐν ἐπιτίμοις.
⁶μὴ ἀτιμάσῃς ἄνθρωπον ἐν γήρᾳ αὐτοῦ·
καὶ γὰρ ἐξ ἡμῶν γηράσκουσιν.
⁷μὴ ἐπίχαιρε ἐπὶ νεκρῷ·
μνήσθητι ὅτι πάντες τελευτῶμεν.
⁸μὴ παρίδῃς διηγημα σοφῶν
καὶ ἐν ταῖς παροιμίαις αὐτῶν ἀναστρέφου·
ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ παιδείαν
καὶ λειτουργῆσαι μεγιστᾶσιν.
⁹μὴ ἀστόχει διηγήματος γερόντων,
καὶ γὰρ αὐτοὶ ἔμαθον παρὰ τῶν πατέρων αὐτῶν.
ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ σύνεσιν
καὶ ἐν καιρῷ χρείας δοῦναι ἀπόκρισιν.
¹⁰μὴ ἔκκαιε ἄνθρακας ἀμαρτωλοῦ,
μὴ ἐμπυρισθῆς ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτοῦ.
¹¹μὴ ἔξαναστῆς ἀπὸ προσώπου ὑβριστοῦ,
ίνα μὴ ἐγκαθίσῃ ὡς ἐνεδρον τῷ στόματί σου.
¹²μὴ δανείσῃς ἄνθρωπῳ ἴσχυροτέρῳ σου·
καὶ ἐὰν δανείσῃς, ὡς ἀπολωλεκώς γίνου.
¹³μὴ ἐγγυήσῃ ὑπὲρ δύναμίν σου.
καὶ ἐὰν ἐγγυήσῃ, ὡς ἀποτείσων φρόντιζε.
¹⁴μὴ δικάζου μετὰ κριτοῦ·
κατὰ γὰρ τὴν δόξαν αὐτοῦ κρινοῦσιν αὐτῷ.
¹⁵μετὰ τολμηροῦ μὴ πορεύου ἐν ὁδῷ,
ίνα μὴ βαρύνηται κατὰ σοῦ.
αὐτὸς γὰρ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιήσει,
καὶ τῇ ἀφροσύνῃ αὐτοῦ συναπολῇ.
¹⁶μετὰ θυμώδους μὴ ποιήσῃς μάχην
καὶ μὴ διαπορεύου μετ' αὐτοῦ τὴν ἔργμον·
ὅτι ὡς οὐδὲν ἐν ὁφθαλμοῖς αὐτοῦ αἴμα,
καὶ ὅπου οὐκ ἔστιν βοήθεια, καταβαλεῖ σε.
¹⁷μετὰ μωροῦ μὴ συμβουλεύου.

οὐ γὰρ δυνήσεται λόγον στέξαι.

¹⁸ἐνώπιον ἀλλοτρίου μὴ ποιήσῃς κρυπτόν.

οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται.

¹⁹παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔκφαινε σὴν καρδίαν,

καὶ μὴ ἀναφερέτω σοι χάριν.

9 ¹Μὴ ζήλου γυναῖκα τοῦ κόλπου σου
μηδὲ διδάξῃς ἐπὶ σεαυτὸν παιδείαν πονηράν.

²μὴ δῷς γυναικὶ τὴν ψυχήν σου

ἐπιβῆναι αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἴσχύν σου.

³μὴ ὑπάντα γυναικὶ ἔταιριζομένη,

μήποτε ἐμπέσῃς εἰς τὰς παγίδας αὐτῆς.

⁴μετὰ ψαλλούσης μὴ ἐνδελέχιζε,
μήποτε ἀλῶς ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασιν αὐτῆς.

⁵παρθένον μὴ καταμάνθανε,
μήποτε σκανδαλισθῆς ἐν τοῖς ἐπιτιμίοις αὐτῆς.

⁶μὴ δῷς πόρναις τὴν ψυχήν σου,

ἴνα μὴ ἀπολέσῃς τὴν κληρονομίαν σου.

⁷μὴ περιβλέπου ἐν ρύμαις πόλεως
καὶ ἐν ταῖς ἐρήμοις αὐτῆς μὴ πλανᾶ.

⁸ἀπόστρεψον ὁφθαλμὸν ἀπὸ γυναικὸς εὔμόρφου
καὶ μὴ καταμάνθανε κάλλος ἀλλότριον.

ἐν κάλλει γυναικὸς πολλοὶ ἐπλανήθησαν,
καὶ ἐκ τούτου φιλία ὡς πῦρ ἀνακαίεται.

⁹μετὰ ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ κάθου τὸ σύνολον
καὶ μὴ συμβολοκοπήσῃς μετ' αὐτῆς ἐν οἴνῳ,
μήποτε ἐκκλίνῃ ἡ ψυχή σου ἐπ' αὐτὴν
καὶ τῷ πνεύματί σου δλίσθης εἰς ἀπώλειαν.

¹⁰Μὴ ἐγκαταλίπης φίλον ἀρχαῖον,

οὐ γὰρ πρόσφατος οὐκ ἔστιν ἔφισος αὐτῷ.

οἶνος νέος φίλος νέος·

ἐὰν παλαιωθῇ, μετ' εὐφροσύνης πίεσαι αὐτόν.

¹¹μὴ ζηλώσῃς δόξαν ἀμαρτωλοῦ.

οὐ γὰρ οἶδας τί ἔσται ἡ καταστροφὴ αὐτοῦ.

¹²μὴ εὐδοκήσῃς ἐν εὐδοκίᾳ ἀσεβῶν.

μνήσθητι ὅτι ἔως ἄδου οὐ μὴ δικαιωθῶσιν.

¹³μακρὰν ἀπεχε ἀπὸ ἀνθρώπου, ὃς ἔχει ἐξουσίαν τοῦ φονεύειν,
καὶ οὐ μὴ ὑποπτεύσῃς φόβον θανάτου·

κἀν προσέλθης, μὴ πλημμελήσῃς,

ἴνα μὴ ἀφέληται τὴν ζωήν σου·

ἐπίγνωθι ὅτι ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνεις
καὶ ἐπὶ ἐπάλξεων πόλεως περιπατεῖς.

¹⁴κατὰ τὴν ἴσχυν σου στόχασαι τοὺς πλησίουν
καὶ μετὰ σοφῶν συμβουλεύουν.

¹⁵μετὰ συνετῶν ἔστω ὁ διαλογισμός σου
καὶ πᾶσα διήγησίς σου ἐν νόμῳ ύψιστου.

¹⁶ἄνδρες δίκαιοι ἔστωσαν σύνδειπνοί σου,
καὶ ἐν φόβῳ κυρίου ἔστω τὸ καύχημά σου.

¹⁷ἐν χειρὶ τεχνιτῶν ἔργον ἐπαινεσθήσεται,
καὶ ὁ ἡγούμενος λαοῦ σοφὸς ἐν λόγῳ αὐτοῦ.

¹⁸φοβερὸς ἐν πόλει αὐτοῦ ἀνὴρ γλωσσώδης,
καὶ ὁ προπετής ἐν λόγῳ αὐτοῦ μισηθήσεται.

10 ¹Κριτῆς σοφὸς παιδεύσει τὸν λαὸν αὐτοῦ,
καὶ ἡγεμονία συνετοῦ τεταγμένη ἔσται.

²κατὰ τὸν κριτὴν τοῦ λαοῦ οὕτως καὶ οἱ λειτουργοὶ αὐτοῦ,
καὶ κατὰ τὸν ἡγούμενον τῆς πόλεως πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτῆν.

³βασιλεὺς ἀπαίδευτος ἀπολεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ,
καὶ πόλις οἰκισθήσεται ἐν συνέσει δυναστῶν.

⁴ἐν χειρὶ κυρίου ἡ ἐξουσία τῆς γῆς,
καὶ τὸν χρήσιμον ἐγερεῖ εἰς καιρὸν ἐπ' αὐτῆς.

⁵ἐν χειρὶ κυρίου εὐοδίᾳ ἀνδρός,
καὶ προσώπῳ γραμματέως ἐπιθήσει δόξαν αὐτοῦ.

⁶Ἐπὶ παντὶ ἀδικήματι μὴ μηνιάσῃς τῷ πλησίον
καὶ μὴ πρᾶσσε μηδὲν ἐν ἔργοις ὕβρεως.

⁷μισητὴ ἔναντι κυρίου καὶ ἀνθρώπων ὑπερηφανία,
καὶ ἔξ ἀμφοτέρων πλημμελῆς ἡ ἀδικία.

⁸βασιλεία ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος μετάγεται
διὰ ἀδικίας καὶ ὕβρεις καὶ χρήματα.

⁹τί ὑπερηφανεύεται γῆ καὶ σποδός;

ὅτι ἐν ζωῇ ἔρριψα τὰ ἐνδόσθια αὐτοῦ.

¹⁰μακρὸν ἀρρώστημα, σκώπτει ἰατρός·

καὶ βασιλεὺς σήμερον, καὶ αὔριον τελευτήσει.

¹¹ἐν γὰρ τῷ ἀποθανεῖν ἄνθρωπον

κληρονομήσει ἑρπετὰ καὶ θηρία καὶ σκάληκας.

¹²Αρχὴ ὑπερηφανίας ἀνθρώπου ἀφίστασθαι ἀπὸ κυρίου,

καὶ ἀπὸ τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν ἀπέστη ἡ καρδία αὐτοῦ.

¹³ὅτι ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἀμαρτία,

καὶ ὁ κρατῶν αὐτῆς ἐξομβρήσει βδέλυγμα·

διὰ τοῦτο παρεδόξασεν κύριος τὰς ἐπαγωγὰς

καὶ κατέστρεψεν εἰς τέλος αὐτούς.

¹⁴θρόνους ἀρχόντων καθεῖλεν ὁ κύριος

καὶ ἐκάθισεν πραεῖς ἀντ' αὐτῶν.

¹⁵ρίζας ἐθνῶν ἐξέτιλεν ὁ κύριος

καὶ ἐφύτευσεν ταπεινοὺς ἀντ' αὐτῶν.

¹⁶χώρας ἐθνῶν κατέστρεψεν ὁ κύριος

καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰς ἔως θεμελίων γῆς·

¹⁷ἐξῆρεν ἐξ αὐτῶν καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς

καὶ κατέπαυσεν ἀπὸ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

¹⁸οὐκ ἔκτισται ἀνθρώποις ὑπερηφανία

οὐδὲ ὀργὴ θυμοῦ γεννήμασιν γυναικῶν.

¹⁹Σπέρμα ἔντιμον ποῖον; σπέρμα ἀνθρώπου.

σπέρμα ἔντιμον ποῖον; οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον.

σπέρμα ἄτιμον ποῖον; σπέρμα ἀνθρώπου.

σπέρμα ἄτιμον ποῖον; οἱ παραβαίνοντες ἐντολάς.

²⁰ἐν μέσῳ ἀδελφῶν ὁ ἡγούμενος αὐτῶν ἔντιμος,

καὶ οἱ φοβούμενοι κύριον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ.

²²πλούσιος καὶ ἔνδοξος καὶ πτωχός,

τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος κυρίου.

²³οὐ δίκαιον ἄτιμάσαι πτωχὸν συνετόν,

καὶ οὐ καθήκει δοξάσαι ἄνδρα ἀμαρτωλόν.

²⁴μεγιστὰν καὶ κριτὴς καὶ δυνάστης δοξασθήσεται,

καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῶν τις μείζων τοῦ φοβουμένου τὸν κύριον.

²⁵οἰκέτη σοφῶν ἐλεύθεροι λειτουργήσουσιν,

καὶ ἀνὴρ ἐπιστήμων οὐ γογγύσει.

²⁶*Μὴ σοφίζου ποιῆσαι τὸ ἔργον σου
καὶ μὴ δοξάζου ἐν καιρῷ στενοχωρίας σου.*

²⁷*κρείσσων ἐργαζόμενος καὶ περισσεύων ἐν πᾶσιν
ἢ περιπατῶν δοξαζόμενος καὶ ἀπορῶν ἄρτων.*

²⁸*τέκνον, ἐν πραῦτητι δόξασον τὴν ψυχήν σου
καὶ δὸς αὐτῇ τιμὴν κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτῆς.
29*τὸν ἀμαρτάνοντα εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίς δικαιώσει;
καὶ τίς δοξάσει τὸν ἀτιμάζοντα τὴν ζωὴν αὐτοῦ;

³⁰*πτωχὸς δοξάζεται δι' ἐπιστήμην αὐτοῦ,
καὶ πλούσιος δοξάζεται διὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ.*

³¹*δεδοξασμένος ἐν πτωχείᾳ, καὶ ἐν πλούτῳ ποσαχῶς;
καὶ ὁ ἄδοξος ἐν πλούτῳ, καὶ ἐν πτωχείᾳ ποσαχῶς;
11* ¹*σοφία ταπεινοῦ ἀνυψώσει κεφαλὴν αὐτοῦ
καὶ ἐν μέσῳ μεγιστάνων καθίσει αὐτόν.*

²*Μὴ αἰνέσῃς ἄνδρα ἐν κάλλει αὐτοῦ
καὶ μὴ βδελύξῃ ἄνθρωπον ἐν ὁράσει αὐτοῦ.*

³*μικρὰ ἐν πετεινοῖς μέλισσα,
καὶ ἀρχὴ γλυκασμάτων ὁ καρπὸς αὐτῆς.*

⁴*ἐν περιβόλῃ ἴματίων μὴ καυχήσῃ
καὶ ἐν ἡμέρᾳ δόξης μὴ ἐπαίρου.
ὅτι θαυμαστὰ τὰ ἔργα κυρίου,
καὶ κρυπτὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀνθρώποις.*

⁵*πολλοὶ τύραννοι ἐκάθισαν ἐπὶ ἐδάφους,
οἱ δὲ ἀνυπονόητος ἐφόρεσεν διάδημα.*

⁶*πολλοὶ δυνάσται ἡτιμάσθησαν σφόδρα,
καὶ ἔνδοξοι παρεδόθησαν εἰς χεῖρας ἑτέρων.*

⁷*Πρὶν ἔξετάσῃς, μὴ μέμψῃ.
νόησον πρῶτον καὶ τότε ἐπιτίμα.*

⁸*πρὶν ἢ ἀκοῦσαι μὴ ἀποκρίνου
καὶ ἐν μέσῳ λόγων μὴ παρεμβάλλου.*

⁹*περὶ πράγματος, οὗ οὐκ ἔστιν σοι χρεία, μὴ ἔριξε
καὶ ἐν κρίσει ἀμαρτωλῶν μὴ συνέδρευε.*

¹⁰*Τέκνον, μὴ περὶ πολλὰ ἔστωσαν αἱ πράξεις σου.*

έὰν πληθύνῃς, οὐκ ἀθωαθήσῃ·
καὶ ἔὰν διώκῃς, οὐ μὴ καταλάβῃς.
καὶ οὐ μὴ ἐκφύγῃς διαδράς.

¹¹ἔστιν κοπιῶν καὶ πονῶν καὶ σπεύδων,
καὶ τόσω μᾶλλον ύστερεῖται.

¹²ἔστιν νωθρὸς προσδεόμενος ἀντιλήμψεως,
ύστερῶν ἴσχύι καὶ πτωχείᾳ περισσεύει·
καὶ οἱ ὁφθαλμοὶ κυρίου ἐπέβλεψαν αὐτῷ εἰς ἀγαθά,
καὶ ἀνώρθωσεν αὐτὸν ἐκ ταπεινώσεως αὐτοῦ

¹³καὶ ἀνύψωσεν κεφαλὴν αὐτοῦ,
καὶ ἀπεθαύμασαν ἐπ’ αὐτῷ πολλοί.

¹⁴ἀγαθὰ καὶ κακά, ζωὴ καὶ θάνατος,
πτωχεία καὶ πλοῦτος παρὰ κυρίου ἔστιν.

¹⁵δόσις κυρίου παραμένει εὔσεβέσιν,
καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα εὐοδωθήσεται.

¹⁶ἔστιν πλουτῶν ἀπὸ προσοχῆς καὶ σφιγγίας αὐτοῦ,
καὶ αὕτη ἡ μερὶς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.

¹⁷ἐν τῷ εἰπεῖν αὐτόν Εὗρον ἀνάπαισιν
καὶ νῦν φάγομαι ἐκ τῶν ἀγαθῶν μου,
καὶ οὐκ οἶδεν τίς καιρὸς παρελεύσεται
καὶ καταλείψει αὐτὰ ἑτέροις καὶ ἀποθανεῖται.

¹⁸Στῆθι ἐν διαθήκῃ σου καὶ ὅμιλει ἐν αὐτῇ
καὶ ἐν τῷ ἔργῳ σου παλαιώθητι.

¹⁹μὴ θαύμαζε ἐν ἔργοις ἀμαρτωλοῦ,
πίστευε δὲ κυρίῳ καὶ ἔμμενε τῷ πόνῳ σου·
ὅτι κοῦφον ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου
διὰ τάχους ἐξάπινα πλουτίσαι πένητα.

²⁰εὐλογία κυρίου ἐν μισθῷ εὔσεβοῦς,
καὶ ἐν ὥρᾳ ταχινῇ ἀναθάλλει εὐλογίαν αὐτοῦ.

²¹μὴ εἴπῃς Τίς ἔστιν μου χρεία,
καὶ τίνα ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μου τὰ ἀγαθά;

²²μὴ εἴπῃς Αὐτάρκη μοί ἔστιν,
καὶ τί ἀπὸ τοῦ νῦν κακωθήσομαι;

²³ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῶν ἀμνησίᾳ κακῶν,

καὶ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν οὐ μνησθήσεται ἀγαθῶν·
26ὅτι κοῦφον ἔναντι κυρίου ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς
ἀποδοῦναι ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.
27κάκωσις ὥρας ἐπιλησμονὴν ποιεῖ τρυφῆς,
καὶ ἐν συντελείᾳ ἀνθρώπου ἀποκάλυψις ἔργων αὐτοῦ.
28πρὸ τελευτῆς μὴ μακάριζε μηδένα,
καὶ ἐν τέκνοις αὐτοῦ γνωσθήσεται ἀνήρ.
29Μὴ πάντα ἀνθρωπὸν εἰσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου·
πολλὰ γὰρ τὰ ἔνεδρα τοῦ δολίου.
30πέρδιξ θηρευτὴς ἐν καρτάλῳ, οὕτως καρδία ύπερηφάνου,
καὶ ὡς ὁ κατάσκοπος ἐπιβλέπει πτῶσιν.
31τὰ γὰρ ἀγαθὰ εἰς κακὰ μεταστρέφων ἐνεδρεύει
καὶ ἐν τοῖς αἱρετοῖς ἐπιθήσει μῶμον.
32ἀπὸ σπινθῆρος πυρὸς πληθύνεται ἀνθρακιά,
καὶ ἀνθρωπὸς ἀμαρτωλὸς εἰς αἷμα ἐνεδρεύει.
33πρόσεχε ἀπὸ κακούργου, πονηρὰ γὰρ τεκταίνει,
μήποτε μῶμον εἰς τὸν αἰῶνα δῷ σοι.
34ἐνοίκισον ἀλλότριον, καὶ διαστρέψει σε ἐν ταραχαῖς
καὶ ἀπαλλοτριώσει σε τῶν ιδίων σου.

12 1Ἐὰν εὖ ποιῆς, γνῶθι τίνι ποιεῖς,
καὶ ἔσται χάρις τοῖς ἀγαθοῖς σου.
2εὖ ποίησον εὔσεβεῖ, καὶ εύρήσεις ἀνταπόδομα,
καὶ εἰ μὴ παρ' αὐτοῦ, ἀλλὰ παρὰ τοῦ ὑψίστου.
3οὐκ ἔσται ἀγαθὰ τῷ ἐνδελεχίζοντι εἰς κακὰ
καὶ τῷ ἐλεημοσύνῃ μὴ χαριζομένῳ.
4δὸς τῷ εὔσεβεῖ καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τοῦ ἀμαρτωλοῦ.
5εὖ ποίησον ταπεινῷ καὶ μὴ δῷς ἀσεβεῖ·
ἔμποδισον τοὺς ἄρτους αὐτοῦ καὶ μὴ δῷς αὐτῷ,
ἴνα μὴ ἐν αὐτοῖς σε δυναστεύσῃ·
διπλάσια γὰρ κακὰ εὐρήσεις
ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς, οἵς ἂν ποιήσῃς αὐτῷ.
6ὅτι καὶ ὁ ὑψίστος ἐμίσησεν ἀμαρτωλοὺς
καὶ τοῖς ἀσεβέσιν ἀποδώσει ἐκδίκησιν.
7δὸς τῷ ἀγαθῷ καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τοῦ ἀμαρτωλοῦ.

⁸Ούκ ἐκδικηθήσεται ἐν ἀγαθοῖς ὁ φίλος,
καὶ οὐ κρυβήσεται ἐν κακοῖς ὁ ἔχθρος.
⁹ἐν ἀγαθοῖς ἀνδρὸς οἱ ἔχθροὶ αὐτοῦ ἐν λύπῃ,
καὶ ἐν τοῖς κακοῖς αὐτοῦ καὶ ὁ φίλος διαχωρισθήσεται.
¹⁰μὴ πιστεύσῃς τῷ ἔχθρῷ σου εἰς τὸν αἰῶνα·
ώς γάρ ὁ χαλκὸς ἰοῦται, οὕτως ἡ πονηρία αὐτοῦ.
¹¹καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ καὶ πορεύηται συγκεκυφώς,
ἐπίστησον τὴν ψυχήν σου καὶ φύλαξαι ἀπ' αὐτοῦ
καὶ ἔσῃ αὐτῷ ὡς ἐκμεμαχώς ἔσοπτρον
καὶ γνώσῃ ὅτι οὐκ εἰς τέλος κατίωσεν.
¹²μὴ στήσῃς αὐτὸν παρὰ σεαυτῷ,
μὴ ἀνατρέψας σε στῇ ἐπὶ τὸν τόπον σου·
μὴ καθίσῃς αὐτὸν ἐκ δεξιῶν σου,
μήποτε ζητήσῃ τὴν καθέδραν σου
καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐπιγνώσῃ τοὺς λόγους μου
καὶ ἐπὶ τῶν ρήμάτων μου κατανυγήσῃ.
¹³τίς ἐλεήσει ἐπαοιδὸν ὁφιόδηκτον
καὶ πάντας τοὺς προσάγοντας θηρίους;
¹⁴οὕτως τὸν προσπορευόμενον ἀνδρὶ ἀμαρτωλῷ
καὶ συμφυρόμενον ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ.
¹⁵ῶραν μετὰ σοῦ διαμενεῖ,
καὶ ἐὰν ἐκκλίνης, οὐ μὴ καρτερήσῃ.
¹⁶καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ γλυκανεῖ ὁ ἔχθρὸς
καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ βουλεύσεται ἀνατρέψαι σε εἰς βόθρον·
ἐν ὁφθαλμοῖς αὐτοῦ δακρύσει ὁ ἔχθρός,
καὶ ἐὰν εὔρῃ καιρόν, οὐκ ἐμπλησθήσεται ἀφ' αἴματος.
¹⁷κακὰ ἐὰν ὑπαντήσῃ σοι, εὔρήσεις αὐτὸν πρότερον ἐκεῖ σου,
καὶ ὡς βοηθῶν ὑποσχάσει πτέρναν σου.
¹⁸τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κινήσει καὶ ἐπικροτήσει ταῖς χερσὶν αὐτοῦ
καὶ πολλὰ διαψιθυρίσει καὶ ἀλλοιώσει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

13 ¹Ο ἀπτόμενος πίσσης μολυνθήσεται,
καὶ ὁ κοινωνῶν ὑπερηφάνω ὁμοιωθήσεται αὐτῷ.
²βάρος ὑπὲρ σὲ μὴ ἄρης
καὶ ἴσχυροτέρω σου καὶ πλουσιωτέρω μὴ κοινώνει.

τί κοινωνήσει χύτρα πρὸς λέβητα;
αὕτη προσκρούσει, καὶ αὕτη συντριβήσεται.
³πλούσιος ἡδίκησεν, καὶ αὐτὸς προσενεβριμήσατο.
πτωχὸς ἡδίκηται, καὶ αὐτὸς προσδεηθήσεται.
⁴εὰν χρησιμεύσῃς, ἐργάται ἐν σοί.
καὶ ἐὰν ὑστερήσῃς, καταλείψει σε.
⁵εὰν ἔχης, συμβιώσεται σοι
καὶ ἀποκενώσει σε, καὶ αὐτὸς οὐ πονέσει.
⁶χρείαν ἔσχηκέν σου, καὶ ἀποπλανήσει σε
καὶ προσγελάσεται σοι καὶ δώσει σοι ἐλπίδα.
λαλήσει σοι καλὰ καὶ ἐρεῖ Τίς ἡ χρεία σου;
⁷καὶ αἰσχυνεῖ σε ἐν τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ,
ἔως οὗ ἀποκενώσῃ σε δῆς ἢ τρίς,
καὶ ἐπ' ἐσχάτων καταμωκήσεται σου.
μετὰ ταῦτα ὅψεται σε καὶ καταλείψει σε
καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κινήσει ἐπὶ σοί.
⁸πρόσεχε μὴ ἀποπλανηθῆς
καὶ μὴ ταπεινωθῆς ἐν ἀφροσύνῃ σου.
⁹Προσκαλεσαμένου σε δυνάστου ὑποχωρῶν γίνου,
καὶ τόσῳ μᾶλλόν σε προσκαλέσεται.
¹⁰μὴ ἔμπιπτε, μὴ ἀπωσθῆς,
καὶ μὴ μακρὰν ἀφίστω, ἵνα μὴ ἐπιλησθῆς.
¹¹μὴ ἔπεχε ἴσηγορεῖσθαι μετ' αὐτοῦ
καὶ μὴ πίστευε τοῖς πλείοσιν λόγοις αὐτοῦ.
ἐκ πολλῆς γὰρ λαλιᾶς πειράσει σε
καὶ ὡς προσγελῶν ἔξετάσει σε.
¹²ἀνελεήμων ὁ μὴ συντηρῶν λόγους
καὶ οὐ μὴ φείσηται περὶ κακώσεως καὶ δεσμῶν.
¹³συντήρησον καὶ πρόσεχε σφοδρῶς,
ὅτι μετὰ τῆς πτώσεώς σου περιπατεῖς.
¹⁵Πᾶν ζῷον ἀγαπᾷ τὸ ὅμοιον αὐτῷ
καὶ πᾶς ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ.
¹⁶πᾶσα σὰρξ κατὰ γένος συνάγεται,
καὶ τῷ ὁμοίῳ αὐτοῦ προσκολληθήσεται ἀνήρ.

¹⁷τί κοινωνήσει λύκος ἀμνῷ;
οὕτως ἀμαρτωλὸς πρὸς εὔσεβη.
¹⁸τίς εἰρήνη ὑαίνη πρὸς κύνα;
καὶ τίς εἰρήνη πλουσίῳ πρὸς πένητα;
¹⁹κυνήγια λεόντων ὄναγροι ἐν ἐρήμῳ.
οὕτως νομαὶ πλουσίων πτωχοί.
²⁰βδέλυγμα ὑπερηφάνῳ ταπεινότης·
οὕτως βδέλυγμα πλουσίῳ πτωχός.
²¹πλούσιος σαλευόμενος στηρίζεται ὑπὸ φίλων,
ταπεινὸς δὲ πεσὼν προσαπωθεῖται ὑπὸ φίλων.
²²πλουσίου σφαλέντος πολλοὶ ἀντιλήμπτορες·
ἐλάλησεν ἀπόρρητα, καὶ ἐδικαίωσαν αὐτόν.
ταπεινὸς ἔσφαλεν, καὶ προσεπετίμησαν αὐτῷ.
ἐφθέγξατο σύνεσιν, καὶ οὐκ ἐδόθη αὐτῷ τόπος.
²³πλούσιος ἐλάλησεν, καὶ πάντες ἐσίγησαν
καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ ἀνύψωσαν ἔως τῶν νεφελῶν.
πτωχὸς ἐλάλησεν καὶ εἶπαν Τίς οὗτος;
κἄν προσκόψῃ, προσανατρέψουσιν αὐτόν.
²⁴ἀγαθὸς ὁ πλοῦτος, φῆ μή ἐστιν ἀμαρτία,
καὶ πονηρὰ ἡ πτωχεία ἐν στόματι ἀσεβοῦς.
²⁵Καρδία ἀνθρώπου ἀλλοιοῖ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ,
ἐάν τε εἰς ἀγαθὰ ἐάν τε εἰς κακά.
²⁶ἰχνος καρδίας ἐν ἀγαθοῖς πρόσωπον ἰλαρόν,
καὶ εὔρεσις παραβολῶν διαλογισμοὶ μετὰ κόπων.

14 ¹μακάριος ἀνήρ, ὃς οὐκ ὠλίσθησεν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ
καὶ οὐ κατενύγη ἐν λύπῃ ἀμαρτιῶν.
²μακάριος οὖς οὐ κατέγνω ἡ ψυχὴ αὐτοῦ,
καὶ ὃς οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ.
³Ἄνδρὶ μικρολόγῳ οὐ καλὸς ὁ πλοῦτος,
καὶ ἀνθρώπῳ βασιάνῳ ἵνα τί χρήματα;
⁴ὅ συνάγων ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ συνάγει ἄλλοις,
καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ τρυφήσουσιν ἔτεροι.
⁵ὅ πονηρὸς ἔαυτῷ τίνι ἀγαθὸς ἔσται;
καὶ οὐ μή εὐφρανθήσεται ἐν τοῖς χρήμασιν αὐτοῦ.

⁶τοῦ βασκαίνοντος ἔαυτὸν οὐκ ἔστιν πονηρότερος,
καὶ τοῦτο ἀνταπόδομα τῆς κακίας αὐτοῦ.

⁷καὶ εὗ ποιῆ, ἐν λήθῃ ποιεῖ,
καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκφαίνει τὴν κακίαν αὐτοῦ.

⁸πονηρὸς ὁ βασκαίνων ὁφθαλμῷ,
ἀποστρέφων πρόσωπον καὶ ὑπερορῶν ψυχάς.
⁹πλεονέκτου ὁφθαλμὸς οὐκ ἐμπίπλαται μερίδι,
καὶ ἀδικία πονηρὰ ἀναξηραίνει ψυχήν.

¹⁰ὁφθαλμὸς πονηρὸς φθονερὸς ἐπ' ἄρτῳ
καὶ ἐλλιπής ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ.

¹¹Τέκνον, καθὼς ἐὰν ἔχῃς, εὗ ποίει σεαυτὸν
καὶ προσφορὰς κυρίῳ ἀξίως πρόσαγε.

¹²μνήσθητι ὅτι θάνατος οὐ χρονιεῖ
καὶ διαθήκη ἥδου οὐχ ὑπεδείχθη σοι.

¹³πρίν σε τελευτῆσαι εὗ ποίει φίλῳ
καὶ κατὰ τὴν ἴσχύν σου ἔκτεινον καὶ δὸς αὐτῷ.

¹⁴μὴ ἀφυστερήσῃς ἀπὸ ἀγαθῆς ἡμέρας,
καὶ μερὶς ἐπιθυμίας ἀγαθῆς μή σε παρελθάτω.

¹⁵οὐχὶ ἔτέρῳ καταλείψεις τοὺς πόνους σου
καὶ τοὺς κόπους σου εἰς διαιρεσιν κλήρου;

¹⁶δὸς καὶ λαβὲ καὶ ἀπάτησον τὴν ψυχήν σου,
ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν ἥδου ζητῆσαι τρυφήν.

¹⁷πᾶσα σὰρξ ὡς ἴμάτιον παλαιοῦται.
ἡ γὰρ διαθήκη ἀπ' αἰῶνος Θανάτῳ ἀποθανῆ.

¹⁸ώς φύλον θάλλον ἐπὶ δένδρου δασέος,
τὰ μὲν καταβάλλει, ἄλλα δὲ φύει,
οὕτως γενεὰ σαρκὸς καὶ αἷματος,
ἡ μὲν τελευτᾷ, ἔτέρα δὲ γεννᾶται.

¹⁹πᾶν ἔργον σηπόμενον ἐκλείπει,
καὶ ὁ ἔργαζόμενος αὐτὸν μετ' αὐτοῦ ἀπελεύσεται.

²⁰Μακάριος ἀνήρ, δος ἐν σοφίᾳ μελετήσει
καὶ δος ἐν συνέσει αὐτοῦ διαλεχθήσεται,
²¹διανοούμενος τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ
καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτῆς ἐννοηθήσεται.

²²ἔξελθε ὁ πίσω αὐτῆς ὡς ἵχνευτης
καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῆς ἐνέδρευε.
²³ὁ παρακύπτων διὰ τῶν θυρίδων αὐτῆς
καὶ ἐπὶ τῶν θυρωμάτων αὐτῆς ἀκροάσεται,
²⁴ὅ καταλύων σύνεγγυς τοῦ οἴκου αὐτῆς
καὶ πήξει πάσσαλον ἐν τοῖς τοίχοις αὐτῆς,
²⁵στήσει τὴν σκηνὴν αὐτοῦ κατὰ χεῖρας αὐτῆς
καὶ καταλύσει ἐν καταλύματι ἀγαθῶν,
²⁶θήσει τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν τῇ σκέπῃ αὐτῆς
καὶ ὑπὸ τοὺς κλάδους αὐτῆς αὐλισθήσεται,
²⁷σκεπασθήσεται ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ καύματος
καὶ ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς καταλύσει.

15 ¹Ο φοβούμενος κύριον ποιήσει αὐτό,
καὶ ὁ ἐγκρατῆς τοῦ νόμου καταλήμψεται αὐτήν.
²καὶ ὑπαντήσεται αὐτῷ ὡς μήτηρ
καὶ ὡς γυνὴ παρθενίας προσδέξεται αὐτόν.
³ψωμιεῖ αὐτὸν ἄρτον συνέσεως
καὶ ὅδωρ σοφίας ποτίσει αὐτόν.
⁴στηριχθήσεται ἐπ' αὐτὴν καὶ οὐ μὴ κλιθῇ,
καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐφέξει καὶ οὐ μὴ καταισχυνθῇ.
⁵καὶ ὑψώσει αὐτὸν παρὰ τοὺς πλησίον αὐτοῦ
καὶ ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ἀνοίξει τὸ στόμα αὐτοῦ.
⁶εὐφροσύνην καὶ στέφανον ἀγαλλιάματος εύρήσει
καὶ ὄνομα αἰῶνος κατακληρονομήσει.
⁷οὐ μὴ καταλήμψονται αὐτὴν ἄνθρωποι ἀσύνετοι,
καὶ ἄνδρες ἀμαρτωλοὶ οὐ μὴ ἴδωσιν αὐτήν.
⁸μακράν ἔστιν ὑπερηφανίας,
καὶ ἄνδρες ψεῦσται οὐ μὴ μνησθήσονται αὐτῆς.
⁹Οὐχ ὥραῖος αἶνος ἐν στόματι ἀμαρτωλοῦ,
ὅτι οὐ παρὰ κυρίου ἀπεστάλη.
¹⁰ἐν γὰρ σοφίᾳ ρήθήσεται αἶνος,
καὶ ὁ κύριος εὔοδώσει αὐτόν.
¹¹μὴ εἴπης ὅτι Διὰ κύριον ἀπέστην.
ἄ γὰρ ἐμίσησεν, οὐ ποιήσει.

¹²μὴ εἴπης ὅτι Αὐτός με ἐπλάνησεν·
οὐ γὰρ χρείαν ἔχει ἀνδρὸς ἀμαρτωλοῦ.
¹³πᾶν βδέλυγμα ἐμίσησεν ὁ κύριος,
καὶ οὐκ ἔστιν ἀγαπητὸν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
¹⁴αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἐποίησεν ἀνθρώπον
καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν ἐν χειρὶ διαβουλίου αὐτοῦ.
¹⁵εἰναν θέλης, συντηρήσεις ἐντολὰς
καὶ πίστιν ποιῆσαι εὐδοκίας.
¹⁶παρέθηκέν σοι πῦρ καὶ ὕδωρ.
οὖ ἐὰν θέλης, ἐκτενεῖς τὴν χεῖρά σου.
¹⁷ἔναντι ἀνθρώπων ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος,
καὶ ὁ ἐὰν εὐδοκήσῃ, δοθήσεται αὐτῷ.
¹⁸ὅτι πολλὴ ἡ σοφία τοῦ κυρίου.
ἰσχυρὸς ἐν δυναστείᾳ καὶ βλέπων τὰ πάντα,
¹⁹καὶ οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν,
καὶ αὐτὸς ἐπιγνώσεται πᾶν ἔργον ἀνθρώπου.
²⁰οὐκ ἐνετείλατο οὐδενὶ ἀσεβεῖν
καὶ οὐκ ἔδωκεν ἄνεσιν οὐδενὶ ἀμαρτάνειν.

16 ¹Μὴ ἐπιθύμει τέκνων πλῆθος ἀχρήστων
μηδὲ εὐφραίνου ἐπὶ υἱοῖς ἀσεβέσιν.
²εἰν πληθύνωσιν, μὴ εὐφραίνου ἐπ’ αὐτοῖς,
εἰ μή ἔστιν φόβος κυρίου μετ’ αὐτῶν.
³μὴ ἐμπιστεύσῃς τῇ ζωῇ αὐτῶν
καὶ μὴ ἐπεχεί ἐπὶ τὸ πλῆθος αὐτῶν.
κρείσσων γὰρ εἰς ἥ χίλιοι
καὶ ἀποθανεῖν ἀτεκνον ἡ ἔχειν τέκνα ἀσεβῆ.
⁴ἀπὸ γὰρ ἐνὸς συνετοῦ συνοικισθήσεται πόλις,
φυλὴ δὲ ἀνόμων ἐρημωθήσεται.
⁵Πολλὰ τοιαῦτα ἔόρακεν ὁ ὄφθαλμός μου,
καὶ ισχυρότερα τούτων ἀκήκοεν τὸ οὖς μου.
⁶ἐν συναγωγῇ ἀμαρτωλῶν ἐκκαυθήσεται πῦρ,
καὶ ἐν ἔθνει ἀπειθεῖ ἐξεκαύθη ὁργή.
⁷οὐκ ἔξιλάσατο περὶ τῶν ἀρχαίων γιγάντων,
οἵ ἀπέστησαν τῇ ισχύι αὐτῶν.

⁸ούκ ἐφείσατο περὶ τῆς παροικίας Λωτ,
οὓς ἐβδελύξατο διὰ τὴν ὑπερηφανίαν αὐτῶν.
⁹ούκ ἡλέησεν ἔθνος ἀπωλείας
τοὺς ἔξηρμένους ἐν ἀμαρτίαις αὐτῶν
¹⁰καὶ οὕτως ἔξακοσίας χιλιάδας πεζῶν
τοὺς ἐπισυναχθέντας ἐν σκληροκαρδίᾳ αὐτῶν.

¹¹Κἀν ἦ εἴς σκληροτράχηλος,
θαυμαστὸν τοῦτο εἰ ἀθφωθήσεται.
ἔλεος γὰρ καὶ ὄργὴ παρ' αὐτῷ,
δυνάστης ἔξιλασμῶν καὶ ἐκχέων ὄργην.
¹²κατὰ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτοῦ, οὕτως καὶ πολὺς ὁ ἔλεγχος αὐτοῦ.
ἄνδρα κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ κρινεῖ.
¹³οὐκ ἐκφεύξεται ἐν ἀρπάγματι ἀμαρτωλός,
καὶ οὐ μὴ καθυστερήσει ὑπομονὴ εὔσεβοῦς.
¹⁴πάσῃ ἐλεημοσύνῃ ποιήσει τόπον,
ἔκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ εύρήσει.

¹⁵Μὴ εἴπης ὅτι Ἀπὸ κυρίου κρυβήσομαι,
καὶ ἔξ ψούς τίς μου μνησθήσεται;
ἐν λαῷ πλείονι οὐ μὴ γνωσθῶ,
τίς γὰρ ἡ ψυχή μου ἐν ἀμετρήτῳ κτίσει;
¹⁶ἰδοὺ δὲ οὐρανὸς καὶ δὲ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ,
ἄβυσσος καὶ γῆ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτοῦ σαλευθήσονται.
¹⁷ἄμα τὰ ὄρη καὶ τὰ θεμέλια τῆς γῆς
ἐν τῷ ἐπιβλέψαι εἰς αὐτὰ τρόμῳ συσσείονται.
¹⁸καὶ ἐπ' αὐτοῖς οὐ διανοηθήσεται καρδία,
καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τίς ἐνθυμηθήσεται;
¹⁹καὶ καταιγίς, ἣν οὐκ ὅψεται ἄνθρωπος,
τὰ δὲ πλείονα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐν ἀποκρύφοις.
²⁰ἔργα δικαιοσύνης τίς ἀναγγελεῖ;
ἢ τίς ὑπομενεῖ; μακρὰν γὰρ ἡ διαθήκη.
²¹ἔλαττούμενος καρδίᾳ διανοεῖται ταῦτα,
καὶ ἀνὴρ ἄφρων καὶ πλανώμενος διανοεῖται μωρά.
²²Ἄκουσόν μου, τέκνον, καὶ μάθε ἐπιστήμην
καὶ ἐπὶ τῶν λόγων μου πρόσεχε τῇ καρδίᾳ σου.

²⁵ἐκφανῶ ἐν σταθμῷ παιδείαν
καὶ ἐν ἀκριβείᾳ ἀπαγγελῶ ἐπιστήμην.

²⁶Ἐν κρίσει κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς,
καὶ ἀπὸ ποιήσεως αὐτῶν διέστειλεν μερίδας αὐτῶν.

²⁷ἐκόσμησεν εἰς αἰῶνα τὰ ἔργα αὐτοῦ
καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν.
οὕτε ἐπείνασαν οὕτε ἐκοπίασαν
καὶ οὐκ ἐξέλιπον ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν.
²⁸ἔκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ οὐκ ἐξέθλιψεν,
καὶ ἔως αἰῶνος οὐκ ἀπειθήσουσιν τοῦ ρήματος αὐτοῦ.
²⁹καὶ μετὰ ταῦτα κύριος εἰς τὴν γῆν ἐπέβλεψεν
καὶ ἐνέπλησεν αὐτὴν τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ.
³⁰ψυχῇ παντὸς ζῷου ἐκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτῆς,
καὶ εἰς αὐτὴν ἡ ἀποστροφὴ αὐτῶν.

17 ¹Κύριος ἔκτισεν ἐκ γῆς ἄνθρωπον
καὶ πάλιν ἀπέστρεψεν αὐτὸν εἰς αὐτήν.

²ἡμέρας ἀριθμοῦ καὶ καιρὸν ἔδωκεν αὐτοῖς
καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν τῶν ἐπ' αὐτῆς.
³καθ' ἑαυτὸν ἐνέδυσεν αὐτὸὺς ἴσχὺν
καὶ κατ' εἰκόνα αὐτοῦ ἐποίησεν αὐτούς.

⁴ἔθηκεν τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ πάσης σαρκὸς
καὶ κατακυριεύειν θηρίων καὶ πετεινῶν.

⁵διαβούλιον καὶ γλῶσσαν καὶ ὀφθαλμούς,
ῶτα καὶ καρδίαν ἔδωκεν διανοεῖσθαι αὐτοῖς.

⁷ἐπιστήμην συνέσεως ἐνέπλησεν αὐτὸὺς
καὶ ἀγαθὰ καὶ κακὰ ὑπέδειξεν αὐτοῖς.
⁸ἔθηκεν τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν
δεῖξαι αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον τῶν ἔργων αὐτοῦ,
¹⁰καὶ ὅνομα ἀγιασμοῦ αἰνέσουσιν,

ἵνα διηγῶνται τὰ μεγαλεῖα τῶν ἔργων αὐτοῦ.

¹¹προσέθηκεν αὐτοῖς ἐπιστήμην
καὶ νόμον ζωῆς ἐκληροδότησεν αὐτοῖς.

¹²διαθήκην αἰῶνος ἔστησεν μετ' αὐτῶν
καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ ὑπέδειξεν αὐτοῖς.

¹³μεγαλεῖον δόξης εἶδον οἱ ὁφθαλμοὶ αὐτῶν,
καὶ δόξαν φωνῆς αὐτοῦ ἤκουσεν τὸ οὖς αὐτῶν.
¹⁴καὶ εἶπεν αὐτοῖς Προσέχετε ἀπὸ παντὸς ἀδίκου·
καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς ἐκάστῳ περὶ τοῦ πλησίον.
¹⁵Αἱ ὁδοὶ αὐτῶν ἐναντίον αὐτοῦ διὰ παντός,
οὐ κρυβήσονται ἀπὸ τῶν ὁφθαλμῶν αὐτοῦ.
¹⁷ἐκάστῳ ἔθνει κατέστησεν ἡγούμενον,
καὶ μερὶς κυρίου Ισραὴλ ἐστίν.
¹⁹ἄπαντα τὰ ἔργα αὐτῶν ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον αὐτοῦ,
καὶ οἱ ὁφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐνδελεχεῖς ἐπὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν.
²⁰οὐκ ἐκρύβησαν αἱ ἀδικίαι αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ,
καὶ πᾶσαι αἱ ἀμαρτίαι αὐτῶν ἐναντι κυρίου.
²²ἔλεγμοσύνη ἀνδρὸς ὡς σφραγὶς μετ' αὐτοῦ,
καὶ χάριν ἀνθρώπου ὡς κόρην συντηρήσει.
²³μετὰ ταῦτα ἔξαναστήσεται καὶ ἀνταποδώσει αὐτοῖς
καὶ τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν ἀποδώσει.
²⁴πλὴν μετανοοῦσιν ἔδωκεν ἐπάνοδον
καὶ παρεκάλεσεν ἐκλείποντας ὑπομονήν.
²⁵Ἐπίστρεφε ἐπὶ κύριον καὶ ἀπόλειπε ἀμαρτίας,
δεήθητι κατὰ πρόσωπον καὶ σμίκρυνον πρόσκομμα.
²⁶ἐπάναγε ἐπὶ ὑψιστον καὶ ἀπόστρεφε ἀπὸ ἀδικίας
καὶ σφόδρα μίσησον βδέλυγμα.
²⁷ὑψίστῳ τίς αἰνέσει ἐν ἄδου
ἀντὶ ζώντων καὶ διδόντων ἀνθομολόγησιν;
²⁸ἀπὸ νεκροῦ ὡς μηδὲ ὅντος ἀπόλλυται ἔξομολόγησις.
ζῶν καὶ ὑγιὴς αἰνέσει τὸν κύριον.
²⁹ὡς μεγάλη ἡ ἔλεγμοσύνη τοῦ κυρίου
καὶ ἔξιλασμὸς τοῖς ἐπιστρέφουσιν ἐπ' αὐτόν.
³⁰οὐ γάρ δύναται πάντα εἶναι ἐν ἀνθρώποις,
ὅτι οὐκ ἀθάνατος υἱὸς ἀνθρώπου.
³¹τί φωτεινότερον ἥλιον; καὶ τοῦτο ἐκλείπει.
καὶ πονηρὸν ἐνθυμηθήσεται σὰρξ καὶ αἷμα.
³²δύναμιν ὕψους οὐρανοῦ αὐτὸς ἐπισκέπτεται,
καὶ ἄνθρωποι πάντες γῆ καὶ σποδός.

18 ¹Ο ζῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἔκτισεν τὰ πάντα κοινῆ·
²κύριος μόνος δικαιωθήσεται.
⁴οὐθενὶ ἐξεποίησεν ἐξαγγεῖλαι τὰ ἔργα αὐτοῦ.
καὶ τίς ἔξιχνεύσει τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ;
⁵κράτος μεγαλωσύνης αὐτοῦ τίς ἐξαριθμήσεται;
καὶ τίς προσθήσει ἐκδιηγήσασθαι τὰ ἐλέη αὐτοῦ;
⁶οὐκ ἔστιν ἐλαττώσαι οὐδὲ προσθεῖναι,
καὶ οὐκ ἔστιν ἐξιχνιάσαι τὰ θαυμάσια τοῦ κυρίου.
⁷ὅταν συντελέσῃ ἀνθρωπος, τότε ἄρχεται·
καὶ ὅταν παύσηται, τότε ἀπορηθήσεται.
⁸Τί ἀνθρωπος, καὶ τί ἡ χρῆσις αὐτοῦ;
τί τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ, καὶ τί τὸ κακὸν αὐτοῦ;
⁹ἀριθμὸς ἡμερῶν ἀνθρώπου
πολλὰ ἔτη ἔκατόν·
¹⁰ώς σταγῶν ὕδατος ἀπὸ θαλάσσης καὶ ψῆφος ἄμμου,
οὕτως ὀλίγα ἔτη ἐν ἡμέρᾳ αἰῶνος.
¹¹διὰ τοῦτο ἐμακροθύμησεν κύριος ἐπ' αὐτοῖς
καὶ ἐξέχεεν ἐπ' αὐτοὺς τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
¹²εἶδεν καὶ ἐπέγνω τὴν καταστροφὴν αὐτῶν ὅτι πονηρά·
διὰ τοῦτο ἐπλήθυνεν τὸν ἐξιλασμὸν αὐτοῦ.
¹³ἔλεος ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ,
ἔλεος δὲ κυρίου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα·
ἔλεγχων καὶ παιδεύων καὶ διδάσκων
καὶ ἐπιστρέφων ὡς ποιμὴν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ.
¹⁴τοὺς ἐκδεχομένους παιδείαν ἔλεϊ
καὶ τοὺς κατασπεύδοντας ἐπὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ.
¹⁵Τέκνον, ἐν ἀγαθοῖς μὴ δῷς μῶμον
καὶ ἐν πάσῃ δόσει λύπην λόγων.
¹⁶οὐχὶ καύσωνα ἀναπαύσει δρόσος;
οὕτως κρείσσων λόγος ἢ δόσις.
¹⁷οὐκ ἴδον λόγος ὑπὲρ δόμα ἀγαθόν;
καὶ ἀμφότερα παρὰ ἀνδρὶ κεχαριτωμένῳ.
¹⁸μωρὸς ἀχαρίστως ὀνειδιεῖ,
καὶ δόσις βασκάνου ἐκτήκει ὁφθαλμούς.

¹⁹Πρὸν ἢ λαλῆσαι μάνθανε
καὶ πρὸ ἀρρωστίας θεραπεύου.
²⁰πρὸ κρίσεως ἔξεταζε σεαυτόν,
καὶ ἐν ὥρᾳ ἐπισκοπῆς εὐρήσεις ἔξιλασμόν.
²¹πρὸν ἀρρωστῆσαι σε ταπεινώθητι
καὶ ἐν καιρῷ ἀμαρτημάτων δεῖξον ἐπιστροφήν.
²²μὴ ἐμποδισθῆς τοῦ ἀποδοῦναι εὔχῃν εὐκαίρως
καὶ μὴ μείνῃς ἔως θανάτου δικαιωθῆναι.
²³πρὸν εὔξασθαι ἑτοίμασον σεαυτὸν
καὶ μὴ γίνου ὡς ἄνθρωπος πειράζων τὸν κύριον.
²⁴μνήσθητι θυμοῦ ἐν ἡμέραις τελευτῆς
καὶ καιρὸν ἐκδικήσεως ἐν ἀποστροφῇ προσώπου.
²⁵μνήσθητι καιρὸν λιμοῦ ἐν καιρῷ πλησμονῆς,
πτωχείαν καὶ ἔνδειαν ἐν ἡμέραις πλούτου.
²⁶ἀπὸ πρωΐθεν ἔως ἐσπέρας μεταβάλλει καιρός,
καὶ πάντα ἔστιν ταχινὰ ἔναντι κυρίου.
²⁷Ἄνθρωπος σοφὸς ἐν παντὶ εὐλαβηθήσεται
καὶ ἐν ἡμέραις ἀμαρτιῶν προσέξει ἀπὸ πλημμελείας.
²⁸πᾶς συνετὸς ἔγνω σοφίαν
καὶ τῷ εὐρόντι αὐτὴν δώσει ἔξομολόγησιν.
²⁹συνετοὶ ἐν λόγοις καὶ αὐτοὶ ἐσοφίσαντο
καὶ ἀνώμβρησαν παροιμίας ἀκριβεῖς.
³⁰Οπίσω τῶν ἐπιθυμιῶν σου μὴ πορεύου
καὶ ἀπὸ τῶν ὄρέξεών σου κωλύου.
³¹Ἐὰν χορηγήσῃς τῇ ψυχῇ σου εὐδοκίαν ἐπιθυμίας,
ποιήσει σε ἐπίχαρμα τῶν ἐχθρῶν σου.
³²μὴ εὐφραίνου ἐπὶ πολλῇ τρυφῇ,
μὴ προσδεθῆς συμβολῇ αὐτῆς.
³³μὴ γίνου πτωχὸς συμβολοκοπῶν ἐκ δανεισμοῦ,
καὶ οὐδέν σοὶ ἔστιν ἐν μαρσιππίῳ.

19 ¹ἔργάτης μέθυσος οὐ πλουτισθήσεται.
ὅ ἔξουθενῶν τὰ ὀλίγα κατὰ μικρὸν πεσεῖται.
²οἶνος καὶ γυναικες ἀποστήσουσιν συνετούς,
καὶ ὁ κολλώμενος πόρναις τολμηρότερος ἔσται.

³σήπη καὶ σκάληκες κληρονομήσουσιν αὐτόν,
καὶ ψυχὴ τολμηρὰ ἔξαρθήσεται.

⁴Ο ταχὺ ἐμπιστεύων κοῦφος καρδίᾳ,
καὶ δὲ ἀμαρτάνων εἰς ψυχὴν αὐτοῦ πλημμελήσει.
⁵ο εὐφραινόμενος καρδίᾳ καταγνωσθήσεται,
⁶καὶ ὁ μισῶν λαλιὰν ἐλαττονοῦται κακίᾳ.
⁷μηδέποτε δευτερώσῃς λόγον,
καὶ οὐθέν σοι οὐ μὴ ἐλαττονωθῆῃ.
⁸ἐν φίλῳ καὶ ἔχθρῷ μὴ διηγοῦ,
καὶ εἰ μὴ ἐστίν σοι ἀμαρτία, μὴ ἀποκάλυπτε.
⁹ἀκήκοεν γάρ σου καὶ ἐφυλάξατό σε,
καὶ ἐν καιρῷ μισήσει σε.
¹⁰ἀκήκοας λόγον; συναποθανέτω σοι.
Θάρσει, οὐ μὴ σε ρήξει.
¹¹ἀπὸ προσώπου λόγου ὡδινήσει μωρὸς
ὡς ἀπὸ προσώπου βρέφους ἡ τίκτουσα.
¹²βέλος πεπηγὸς ἐν μηρῷ σαρκός,
οὕτως λόγος ἐν κοιλίᾳ μωροῦ.
¹³Ἐλεγξον φίλον, μήποτε οὐκ ἐποίησεν,
καὶ εἴ τι ἐποίησεν, μήποτε προσθῇ.
¹⁴Ἐλεγξον τὸν πλησίον, μήποτε οὐκ εἶπεν,
καὶ εἰ εἴρηκεν, ἵνα μὴ δευτερώσῃ.
¹⁵Ἐλεγξον φίλον, πολλάκις γάρ γίνεται διαβολή,
καὶ μὴ παντὶ λόγῳ πίστευε.
¹⁶Ἐστιν ὄλισθάνων καὶ οὐκ ἀπὸ ψυχῆς,
καὶ τίς οὐχ ἡμαρτεν ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ;
¹⁷Ἐλεγξον τὸν πλησίον σου πρὸν ἢ ἀπειλῆσαι
καὶ δὸς τόπον νόμῳ ὑψίστου.
²⁰Πᾶσα σοφία φόβος κυρίου,
καὶ ἐν πάσῃ σοφίᾳ ποίησις νόμου.
²²καὶ οὐκ ἔστιν σοφία πονηρίας ἐπιστήμη,
καὶ οὐκ ἔστιν ὅπου βουλὴ ἀμαρτωλῶν φρόνησις.
²³ἔστιν πανουργία καὶ αὕτη βδέλυγμα,
καὶ ἔστιν ἄφρων ἐλαττούμενος σοφίᾳ.

²⁴κρείττων ἡττώμενος ἐν συνέσει ἔμφοβος
ἢ περισσεύων ἐν φρονήσει καὶ παραβαίνων νόμον.
²⁵ἔστιν πανουργία ἀκριβῆς καὶ αὕτη ἄδικος,
καὶ ἔστιν διαστρέφων χάριν τοῦ ἐκφᾶναι κρίμα.
²⁶ἔστιν πονηρευόμενος συγκεκυφῶς μελανίᾳ,
καὶ τὰ ἐντὸς αὐτοῦ πλήρη δόλου.
²⁷συγκρύφων πρόσωπον καὶ ἐθελοκωφῶν,
ὅπου οὐκ ἐπεγνώσθη, προφθάσει σε.
²⁸καὶ ἐὰν ὑπὸ ἐλαττώματος ἴσχύος κωλυθῇ ἀμαρτεῖν,
ἐὰν εὕρῃ καιρόν, κακοποιήσει.
²⁹ἀπὸ ὁράσεως ἐπιγνωσθήσεται ἀνήρ,
καὶ ἀπὸ ἀπαντήσεως προσώπου ἐπιγνωσθήσεται νοήμων.
³⁰στολισμὸς ἀνδρὸς καὶ γέλως ὀδόντων
καὶ βήματα ἀνθρώπου ἀναγγελεῖ τὰ περὶ αὐτοῦ.

20 ¹Ἐστιν ἔλεγχος δὲ οὐκ ἔστιν ὥραῖος,
καὶ ἔστιν σιωπῶν καὶ αὐτὸς φρόνιμος.
²ώς καλὸν ἐλέγξαι ἢ θυμοῦσθαι,
³καὶ ὁ ἀνθομολογούμενος ἀπὸ ἐλαττώσεως κωλυθήσεται.
⁴ἐπιθυμία εὔνούχου ἀποπαρθενῶσαι νεάνιδα,
οὗτος ὁ ποιῶν ἐν βίᾳ κρίματα.
⁵ἔστιν σιωπῶν εύρισκόμενος σοφός,
καὶ ἔστιν μισητὸς ἀπὸ πολλῆς λαλιᾶς.
⁶ἔστιν σιωπῶν, οὐ γάρ ἔχει ἀπόκρισιν,
καὶ ἔστιν σιωπῶν εἰδὼς καιρόν.
⁷ἄνθρωπος σοφὸς σιγήσει ἔως καιροῦ,
ὅ δὲ λαπιστὴς καὶ ἄφρων ὑπερβήσεται καιρόν.
⁸ὁ πλεονάζων λόγῳ βδελυχθήσεται,
καὶ ὁ ἐνεξουσιαζόμενος μισηθήσεται.
⁹Ἐστιν εὔοδία ἐν κακοῖς ἀνδρί,
καὶ ἔστιν εὔρεμα εἰς ἐλάττωσιν.
¹⁰ἔστιν δόσις, ἢ οὐ λυσιτελήσει σοι,
καὶ ἔστιν δόσις, ἵς τὸ ἀνταπόδομα διπλοῦν.
¹¹ἔστιν ἐλάττωσις ἔνεκεν δόξης,
καὶ ἔστιν δὲ ἀπὸ ταπεινώσεως ἥρεν κεφαλήν.

¹²ἔστιν ἀγοράζων πολλὰ ὀλίγου
καὶ ἀποτιννύων αὐτὰ ἐπταπλάσιον.

¹³ὁ σοφὸς ἐν λόγοις ἑαυτὸν προσφιλῆ ποιήσει,
χάριτες δὲ μωρῶν ἐκχυθήσονται.

¹⁴δόσις ἄφρονος οὐ λυσιτελήσει σοι,
οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀνθ' ἐνὸς πολλοί
¹⁵ολίγα δώσει καὶ πολλὰ ὀνειδίσει
καὶ ἀνοίξει τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς κῆρυξ.
σήμερον δανιεῖ καὶ αὔριον ἀπαιτήσει,
μισητὸς ἀνθρωπος ὁ τοιοῦτος.

¹⁶μωρὸς ἔρει Οὐχ ὑπάρχει μοι φίλος,
καὶ οὐκ ἔστιν χάρις τοῖς ἀγαθοῖς μου.

¹⁷οἱ ἔσθοντες τὸν ἄρτον αὐτοῦ φαῦλοι γλώσσῃ,
ποσάκις καὶ δσοι καταγελάσονται αὐτοῦ;

¹⁸Ολίσθημα ἀπὸ ἐδάφους μᾶλλον ἢ ἀπὸ γλώσσης,
οὕτως πτῶσις κακῶν κατὰ σπουδὴν ἥξει.

¹⁹ἀνθρωπος ἄχαρις, μῦθος ἄκαιρος.
ἐν στόματι ἀπαιδεύτων ἐνδελεχισθήσεται.

²⁰ἀπὸ στόματος μωροῦ ἀποδοκιμασθήσεται παραβολή.
οὐ γὰρ μὴ εἴπη αὐτὴν ἐν καιρῷ αὐτῆς.

²¹"Ἐστιν κωλυόμενος ἀμαρτάνειν ἀπὸ ἐνδείας,
καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει αὐτοῦ οὐ κατανυγήσεται.

²²ἔστιν ἀπολλύων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ δι' αἰσχύνην,
καὶ ἀπὸ ἄφρονος προσώπου ἀπολεῖ αὐτὴν.

²³ἔστιν χάριν αἰσχύνης ἐπαγγελόμενος φίλω,
καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν ἐχθρὸν δωρεάν.

²⁴Μῶμος πονηρὸς ἐν ἀνθρώπῳ ψεῦδος,
ἐν στόματι ἀπαιδεύτων ἐνδελεχισθήσεται.

²⁵αἵρετὸν κλέπτης ἢ ὁ ἐνδελεχίζων ψεύδει,
ἀμφότεροι δὲ ἀπώλειαν κληρονομήσουσιν.

²⁶ἥθος ἀνθρώπου ψευδοῦς ἀτιμία,
καὶ ἡ αἰσχύνη αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐνδελεχῶς.

²⁷Ο σοφὸς ἐν λόγοις προάξει ἑαυτόν,
καὶ ἀνθρωπος φρόνιμος ἀρέσει μεγιστᾶσιν.

²⁸δέ ἐργαζόμενος γῆν ἀνυψώσει θημωνιὰν αὐτοῦ,
καὶ ὁ ἀρέσκων μεγιστᾶσιν ἔξιλάσεται ἀδικίαν.

²⁹ξένια καὶ δῶρα ἀποτυφλοῖ ὁφθαλμοὺς σοφῶν
καὶ ὡς φιμὸς ἐν στόματι ἀποτρέπει ἐλεγμούς.

³⁰σοφία κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανής,
τίς ὥφέλεια ἐν ἀμφοτέροις;
³¹κρείσσων ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν μωρίαν αὐτοῦ
ἢ ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν σοφίαν αὐτοῦ.

21 ¹Τέκνον, ἡμαρτες; μὴ προσθῆς μηκέτι
καὶ περὶ τῶν προτέρων σου δεήθητι.

²ώς ἀπὸ προσώπου ὅφεως φεῦγε ἀπὸ ἀμαρτίας.
ἐὰν γὰρ προσέλθῃς, δήξεται σε.

οδόντες λέοντος οἵ οδόντες αὐτῆς
ἀναιροῦντες ψυχὰς ἄνθρωπων.

³ώς ρόμφαια δίστομος πᾶσα ἀνομία,
τῇ πληγῇ αὐτῆς οὐκ ἔστιν ἴασις.

⁴καταπληγμὸς καὶ ὕβρις ἐρημώσουσιν πλοῦτον.
οὕτως οἶκος ὑπερηφάνου ἐρημωθήσεται.

⁵δέησις πτωχοῦ ἐκ στόματος ἔως ὡτίων αὐτοῦ,
καὶ τὸ κρίμα αὐτοῦ κατὰ σπουδὴν ἔρχεται.

⁶μισῶν ἐλεγμὸν ἐν ἵχνει ἀμαρτωλοῦ,
καὶ ὁ φοβούμενος κύριον ἐπιστρέψει ἐν καρδίᾳ.

⁷γνωστὸς μακρόθεν ὁ δυνατὸς ἐν γλώσσῃ,
ὁ δὲ νοήμων οἴδεν ἐν τῷ ὀλισθάνειν αὐτόν.

⁸οἱ οἰκοδομῶν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐν χρήμασιν ἀλλοτρίοις
ώς συνάγων αὐτοῦ τοὺς λίθους εἰς χειμῶνα.

⁹στιππύον συνηγμένον συναγωγὴ ἀνόμων,
καὶ ἡ συντέλεια αὐτῶν φλοξ πυρός.

¹⁰οδὸς ἀμαρτωλῶν ὡμαλισμένη ἐκ λίθων,
καὶ ἐπ' ἐσχάτων αὐτῆς βόθρος ἥδου.

¹¹Ο φυλάσσων νόμον κατακρατεῖ τοῦ ἐννοήματος αὐτοῦ,
καὶ συντέλεια τοῦ φόβου κυρίου σοφία.

¹²οὐ παιδευθήσεται ὃς οὐκ ἔστιν πανοῦργος,
ἔστιν δὲ πανουργία πληθύνουσα πικρίαν.

¹³γνῶσις σοφοῦ ὡς κατακλυσμὸς πληθυνθήσεται
καὶ ἡ βουλὴ αὐτοῦ ὡς πηγὴ ζωῆς.

¹⁴ἔγκατα μωροῦ ὡς ἀγγεῖον συντετριμμένον
καὶ πᾶσαν γνῶσιν οὐ κρατήσει.

¹⁵λόγον σοφὸν ἐὰν ἀκούσῃ ἐπιστήμων,
αἰνέσει αὐτὸν καὶ ἐπ’ αὐτὸν προσθήσει.
ἥκουσεν ὁ σπαταλῶν, καὶ ἀπήρεσεν αὐτῷ,
καὶ ἀπέστρεψεν αὐτὸν ὄπίσω τοῦ νάτου αὐτοῦ.

¹⁶ἔξήγησις μωροῦ ὡς ἐν ὁδῷ φορτίον,
ἐπὶ δὲ χείλους συνετοῦ εὑρεθήσεται χάρις.

¹⁷στόμα φρονίμου ζητηθήσεται ἐν ἐκκλησίᾳ,
καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ διανοηθήσονται ἐν καρδίᾳ.

¹⁸Ως οἶκος ἡφανισμένος οὕτως μωρῷ σοφία,
καὶ γνῶσις ἀσυνέτου ἀδιεξέταστοι λόγοι.

¹⁹πέδαι ἐν ποσὶν ἀνοήτου παιδείᾳ
καὶ ὡς χειροπέδαι ἐπὶ χειρὸς δεξιᾶς.

²⁰μωρὸς ἐν γέλωτι ἀνυψοῦ φωνὴν αὐτοῦ,
ἀνὴρ δὲ πανοῦργος μόλις ἡσυχῇ μειδιάσει.

²¹ὡς κόσμος χρυσοῦς φρονίμω παιδείᾳ
καὶ ὡς χλιδῶν ἐπὶ βραχίονι δεξιῷ.

²²ποὺς μωροῦ ταχὺς εἰς οἰκίαν,
ἄνθρωπος δὲ πολύπειρος αἰσχυνθήσεται ἀπὸ προσώπου.

²³ἄφρων ἀπὸ θύρας παρακύπτει εἰς οἰκίαν,
ἀνὴρ δὲ πεπαιδευμένος ἔξω στήσεται.

²⁴ἀπαιδευσία ἀνθρώπου ἀκροᾶσθαι παρὰ θύραν,
ὅ δὲ φρόνιμος βαρυνθήσεται ἀτιμίᾳ.

²⁵χείλη ἀλλοτρίων ἐν τούτοις διηγήσονται,
λόγοι δὲ φρονίμων ἐν ζυγῷ σταθήσονται.

²⁶ἐν στόματι μωρῶν ἡ καρδία αὐτῶν,
καρδία δὲ σοφῶν στόμα αὐτῶν.

²⁷ἐν τῷ καταρᾶσθαι ἀσεβῇ τὸν σατανᾶν
αὐτὸς καταρᾶται τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν.

²⁸μολύνει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ὁ ψιθυρίζων
καὶ ἐν παροικῇσει μισηθήσεται.

22 ¹Λίθω ἡρδαλωμένῳ συνεβλήθη ὁκνηρός,
καὶ πᾶς ἐκσυριεῖ ἐπὶ τῇ ἀτιμίᾳ αὐτοῦ.
²βολβίτῳ κοπρίων συνεβλήθη ὁκνηρός,
πᾶς ὁ ἀναιρούμενος αὐτὸν ἐκτινάξει χεῖρα.
³αἰσχύνῃ πατρὸς ἐν γεννήσει ἀπαιδεύτου,
θυγάτηρ δὲ ἐπ' ἐλαττώσει γίνεται.
⁴θυγάτηρ φρονίμῃ κληρονομήσει ἄνδρα αὐτῆς,
καὶ ἡ καταισχύνουσα εἰς λύπην γεννήσαντος.
⁵πατέρα καὶ ἄνδρα καταισχύνει ἡ θρασεῖα
καὶ ὑπὸ ἀμφοτέρων ἀτιμασθήσεται.
⁶μουσικὰ ἐν πένθει ἄκαιρος διήγησις,
μάστιγες δὲ καὶ παιδεία ἐν παντὶ καιρῷ σοφίας.
⁹συγκολλῶν δύστρακον ὁ διδάσκων μωρόν,
ἔξεγείρων καθεύδοντα ἐκ βαθέος ὕπνου.
¹⁰διηγούμενος νυστάζοντι ὁ διηγούμενος μωρῷ,
καὶ ἐπὶ συντελείᾳ ἐρεῖ Τί ἐστιν;
¹¹ἐπὶ νεκρῷ κλαῦσον, ἔξελιπεν γὰρ φῶς,
καὶ ἐπὶ μωρῷ κλαῦσον, ἔξελιπεν γὰρ σύνεσιν.
ἥδιον κλαῦσον ἐπὶ νεκρῷ, δτι ἀνεπαύσατο,
τοῦ δὲ μωροῦ ὑπὲρ θάνατον ἡ ζωὴ πονηρά.
¹²πένθος νεκροῦ ἐπτὰ ἡμέραι,
μωροῦ δὲ καὶ ἀσεβοῦς πᾶσαι αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς αὐτοῦ.
¹³μετὰ ἄφρονος μὴ πληθύνης λόγον
καὶ πρὸς ἀσύνετον μὴ πορεύου.
φύλαξαι ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα μὴ κόπον ἔχης
καὶ οὐ μὴ μολυνθῆς ἐν τῷ ἐντιναγμῷ αὐτοῦ.
ἔκκλινον ἀπ' αὐτοῦ καὶ εύρήσεις ἀνάπαυσιν
καὶ οὐ μὴ ἀκηδιάσῃς ἐν τῇ ἀπονοίᾳ αὐτοῦ.
¹⁴ὑπὲρ μόλιβον τί βαρυνθήσεται;
καὶ τί αὐτῷ ὅνομα ἀλλ' ἡ μωρός;
¹⁵ἄμμον καὶ ἄλα καὶ βῶλον σιδήρου
εὔκοπον ὑπενεγκεῖν ἡ ἀνθρωπον ἀσύνετον.
¹⁶Ιμάντωσις ξυλίνη ἐνδεδεμένη εἰς οἰκοδομὴν
ἐν συστεισμῷ οὐ διαλυθήσεται.

ούτως καρδία ἐστηριγμένη ἐπὶ διανοήματος βουλῆς
ἐν καιρῷ οὐ δειλιάσει.

¹⁷καρδία ἡδρασμένη ἐπὶ διανοίας συνέσεως
ώς κόσμος ψαμμωτὸς τοίχου ξυστοῦ.

¹⁸χάρακες ἐπὶ μετεώρου κείμενοι
κατέναντι ἀνέμου οὐ μὴ ὑπομείνωσιν.
ούτως καρδία δειλὴ ἐπὶ διανοήματος μωροῦ
κατέναντι παντὸς φόβου οὐ μὴ ὑπομείνῃ.

¹⁹Ο νύσσων ὁφθαλμὸν κατάξει δάκρυα,
καὶ νύσσων καρδίαν ἐκφαίνει αἴσθησιν.

²⁰βάλλων λίθον ἐπὶ πετεινὰ ἀποσοβεῖ αὐτά,
καὶ ὁ ὀνειδίζων φίλον διαλύσει φιλίαν.

²¹ἐπὶ φίλον ἐὰν σπάσῃς ρόμφαιαν,
μὴ ἀφελπίσῃς, ἔστιν γὰρ ἐπάνοδος.

²²ἐπὶ φίλον ἐὰν ἀνοίξῃς στόμα,
μὴ εὐλαβηθῆς, ἔστιν γὰρ διαλλαγή.
πλὴν ὀνειδισμοῦ καὶ ὑπερηφανίας καὶ μυστηρίου ἀποκαλύψεως καὶ πληγῆς δολίας,
ἐν τούτοις ἀποφεύξεται πᾶς φίλος.

²³πίστιν κτῆσαι ἐν πτωχείᾳ μετὰ τοῦ πλησίον,
ἴνα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ὅμοι πλησθῆς.
ἐν καιρῷ θλίψεως διάμενε αὐτῷ,
ἴνα ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ συγκληρονομήσῃς.

²⁴πρὸ πυρὸς ἀτμὸς καμίνου καὶ καπνός.
ούτως πρὸ αἰμάτων λοιδορίαι.

²⁵φίλον σκεπάσαι οὐκ αἰσχυνθήσομαι
καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οὐ μὴ κρυβῶ,

²⁶καὶ εἰ κακά μοι συμβήσεται δι' αὐτόν,
πᾶς ὁ ἀκούων φυλάξεται ἀπ' αὐτοῦ.

²⁷Τίς δώσει ἐπὶ στόμα μου φυλακὴν
καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων μου σφραγίδα πανοῦργον,

ἴνα μὴ πέσω ἀπ' αὐτῆς
καὶ ἡ γλῶσσά μου ἀπολέσῃ με;

23 ¹κύριε πάτερ καὶ δέσποτα ζωῆς μου,
μὴ ἔγκαταλίπης με ἐν βουλῇ αὐτῶν,

μὴ ἀφῆς με πεσεῖν ἐν αὐτοῖς.

²τίς ἐπιστήσει ἐπὶ τοῦ διανοήματός μου μάστιγας

καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας μου παιδείαν σοφίας,

ἴνα ἐπὶ τοῖς ἀγνοήμασίν μου μὴ φείσωνται

καὶ οὐ μὴ παρῇ τὰ ἀμαρτήματα αὐτῶν,

³ὅπως μὴ πληθυνθῶσιν αἱ ἄγνοιαί μου

καὶ αἱ ἀμαρτίαι μου πλεονάσωσιν

καὶ πεσοῦμαι ἔναντι τῶν ὑπεναντίων

καὶ ἐπιχαρεῖται μοι ὁ ἔχθρός μου;

⁴κύριε πάτερ καὶ θεὲ ζωῆς μου,

μετεωρισμὸν ὁφθαλμῶν μὴ δῷς μοι

⁵καὶ ἐπιθυμίαν ἀπόστρεψον ἀπ' ἐμοῦ.

⁶κοιλίας ὅρεξις καὶ συνουσιασμὸς μὴ καταλαβέτωσάν με,

καὶ ψυχῆς ἀναιδεῖ μὴ παραδῷς με.

⁷Παιδείαν στόματος ἀκούσατε, τέκνα,

καὶ ὁ φυλάσσων οὐ μὴ ἀλῷ.

⁸ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ καταληφθήσεται ἀμαρτωλός,

καὶ λοίδορος καὶ ὑπερήφανος σκανδαλισθήσονται ἐν αὐτοῖς.

⁹ὄρκω μὴ ἐθίσης τὸ στόμα σου

καὶ ὀνομασίᾳ τοῦ ἀγίου μὴ συνεθισθῆς.

¹⁰ῶσπερ γὰρ οἰκέτης ἐξεταζόμενος ἐνδελεχῶς

ἀπὸ μώλωπος οὐκ ἐλαττωθήσεται,

οὕτως καὶ ὁ ὀμνύων καὶ ὀνομάζων διὰ παντὸς

ἀπὸ ἀμαρτίας οὐ μὴ καθαρισθῇ.

¹¹ἀνὴρ πολύορκος πλησθήσεται ἀνομίας,

καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἀπὸ τοῦ οἴκου αὐτοῦ μάστιξ.

ἐὰν πλημμελήσῃ, ἀμαρτία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ,

κὰν ὑπερίδη, ἡμαρτεν δισσῶς.

καὶ εἰ διὰ κενῆς ὥμοσεν, οὐ δικαιωθήσεται,

πλησθήσεται γὰρ ἐπαγωγῶν ὁ οἴκος αὐτοῦ.

¹²Ἐστιν λέξις ἀντιπαραβεβλημένη θανάτῳ,

μὴ εὑρεθήτω ἐν κληρονομίᾳ Ιακωβ.

ἀπὸ γὰρ εὔσεβῶν ταῦτα πάντα ἀποστήσεται,

καὶ ἐν ἀμαρτίαις οὐκ ἐγκυλισθήσονται.

¹³ἀπαιδευσίαν ἀσυρῆ μὴ συνεθίσῃς τὸ στόμα σου.
ἔστιν γὰρ ἐν αὐτῇ λόγος ἀμαρτίας.

¹⁴μνήσθητι πατρὸς καὶ μητρός σου,
ἀνὰ μέσον γὰρ μεγιστάνων συνεδρεύεις,
μήποτε ἐπιλάθῃ ἐνώπιον αὐτῶν
καὶ τῷ ἔθισμῷ σου μωρανθῆς
καὶ θελήσεις εἰ μὴ ἐγεννήθης
καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ τοκετοῦ σου καταράσῃ.

¹⁵ἄνθρωπος συνεθιζόμενος λόγοις ὀνειδισμοῦ
ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ οὐ μὴ παιδευθῆ.

¹⁶Δύο εἰδη πληθύνουσιν ἀμαρτίας,
καὶ τὸ τρίτον ἐπάξει ὄργην.

¹⁷ψυχὴ θερμὴ ὡς πῦρ καιόμενον,
οὐ μὴ σβεσθῇ ἔως ἂν καταποθῇ.
ἄνθρωπος πόρνος ἐν σώματι σαρκὸς αὐτοῦ,
οὐ μὴ παύσηται ἔως ἂν ἐκκαύσῃ πῦρ.
ἄνθρωπω πόρνω πᾶς ἄρτος ἥδυς,
οὐ μὴ κοπάσῃ ἔως ἂν τελευτήσῃ.

¹⁸ἄνθρωπος παραβαίνων ἀπὸ τῆς κλίνης αὐτοῦ
λέγων ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ Τίς με ὁρᾷ;
σκότος κύκλῳ μου, καὶ οἱ τοῖχοι με καλύπτουσιν,
καὶ οὐθείς με ὁρᾷ· τί εὐλαβοῦμαι;
τῶν ἀμαρτιῶν μου οὐ μὴ μνησθήσεται ὁ ὄψιστος.

¹⁹καὶ ὁφθαλμοὶ ἀνθρώπων ὁ φόβος αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἔγνω ὅτι ὁφθαλμοὶ κυρίου
μυριοπλασίας ἥλίου φωτεινότεροι
ἐπιβλέποντες πάσας ὁδοὺς ἀνθρώπων
καὶ κατανοοῦντες εἰς ἀπόκρυφα μέρη.

²⁰πρὶν δὲ κτισθῆναι τὰ πάντα ἔγνωσται αὐτῷ,
οὕτως καὶ μετὰ τὸ συντελεσθῆναι.

²¹οὕτος ἐν πλατείαις πόλεως ἐκδικηθήσεται,
καὶ οὖς οὐχ ὑπενόησεν, πιασθήσεται.

²²Οὕτως καὶ γυνὴ καταλιποῦσα τὸν ἄνδρα
καὶ παριστῶσα κληρονόμον ἐξ ἀλλοτρίου.

²³πρῶτον μὲν γὰρ ἐν νόμῳ ὑψίστου ἡ πείθησεν,
καὶ δεύτερον εἰς ἄνδρα αὐτῆς ἐπλημμέλησεν,
καὶ τὸ τρίτον ἐν πορνείᾳ ἐμοιχεύθη
καὶ ἔξι ἀλλοτρίου ἀνδρὸς τέκνα παρέστησεν.
²⁴αὕτη εἰς ἐκκλησίαν ἐξαχθήσεται,
καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐπισκοπὴ ἔσται.
²⁵οὐδὲ διαδώσουσιν τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς ρίζαν,
καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς οὐκ οἴσουσιν καρπόν.
²⁶καταλείψει εἰς κατάραν τὸ μνημόσυνον αὐτῆς,
καὶ τὸ ὄνειδος αὐτῆς οὐκ ἐξαλειφθήσεται,
²⁷καὶ ἐπιγνώσονται οἱ καταλειφθέντες
ὅτι οὐθὲν κρείττον φόβου κυρίου
καὶ οὐθὲν γλυκύτερον τοῦ προσέχειν ἐντολαῖς κυρίου.

24 ¹Η σοφία αἰνέσει ψυχὴν αὐτῆς
καὶ ἐν μέσῳ λαοῦ αὐτῆς καυχήσεται.
²ἐν ἐκκλησίᾳ ὑψίστου στόμα αὐτῆς ἀνοίξει
καὶ ἔναντι δυνάμεως αὐτοῦ καυχήσεται
³Ἐγὼ ἀπὸ στόματος ὑψίστου ἐξῆλθον
καὶ ὡς ὁμίχλη κατεκάλυψα γῆν.
⁴Ἐγὼ ἐν ὑψηλοῖς κατεσκήνωσα,
καὶ ὁ θρόνος μου ἐν στύλῳ νεφέλης.
⁵γῦρον οὐρανοῦ ἐκύκλωσα μόνη
καὶ ἐν βάθει ἀβύσσων περιεπάτησα.
⁶ἐν κύμασιν θαλάσσης καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ
καὶ ἐν παντὶ λαῷ καὶ ἔθνει ἐκτησάμην.
⁷μετὰ τούτων πάντων ἀνάπαισιν ἐζήτησα
καὶ ἐν κληρονομίᾳ τίνος αὐλισθήσομαι.
⁸τότε ἐνετείλατό μοι ὁ κτίστης ἀπάντων,
καὶ ὁ κτίσας με κατέπαυσεν τὴν σκηνὴν μου
καὶ εἶπεν Ἐν Ιακωβ κατασκήνωσον
καὶ ἐν Ισραὴλ κατακληρονομήθητι.
⁹πρὸ τοῦ αἰῶνος ἀπ' ἀρχῆς ἐκτισέν με,
καὶ ἔως αἰῶνος οὐ μὴ ἐκλίπω.
¹⁰ἐν σκηνῇ ἀγίᾳ ἐνώπιον αὐτοῦ ἐλειτούργησα

καὶ οὕτως ἐν Σιων ἐστηρίχθην.

¹¹ἐν πόλει ἡγαπημένη ὁμοίως με κατέπαυσεν,

καὶ ἐν Ιερουσαλημ ἡ ἔξουσία μου·

¹²καὶ ἐρρίζωσα ἐν λαῷ δεδοξασμένῳ,

ἐν μερίδι κυρίου, κληρονομίας αὐτοῦ.

¹³ώς κέδρος ἀνυψώθην ἐν τῷ Λιβάνῳ

καὶ ὡς κυπάρισσος ἐν ὄρεσιν Αερμων·

¹⁴ώς φοῖνιξ ἀνυψώθην ἐν Αιγαδοῖς

καὶ ὡς φυτὰ ρόδου ἐν Ιεριχῷ,

ώς ἐλαία εύπρεπής ἐν πεδίῳ,

καὶ ἀνυψώθην ὡς πλάτανος.

¹⁵ώς κιννάμωμον καὶ ἀσπάλαθος ἀρωμάτων δέδωκα ὅσμὴν

καὶ ὡς σμύρνα ἐκλεκτὴ διέδωκα εὐωδίαν,

ώς χαλβάνη καὶ ὄνυξ καὶ στακτὴ

καὶ ὡς λιβάνου ἀτμὶς ἐν σκηνῇ.

¹⁶ἔγὼ ὡς τερέμινθος ἔξέτεινα κλάδους μου,

καὶ οἱ κλάδοι μου κλάδοι δόξης καὶ χάριτος.

¹⁷ἔγὼ ὡς ἄμπελος ἐβλάστησα χάριν,

καὶ τὰ ἄνθη μου καρπὸς δόξης καὶ πλούτου.

¹⁸προσέλθετε πρός με, οἱ ἐπιθυμοῦντές μου,

καὶ ἀπὸ τῶν γενημάτων μου ἐμπλήσθητε.

¹⁹τὸ γὰρ μνημόσυνόν μου ὑπὲρ τὸ μέλι γλυκύ,

καὶ ἡ κληρονομία μου ὑπὲρ μέλιτος κηρίον.

²⁰οἱ ἐσθίοντές με ἔτι πεινάσουσιν,

καὶ οἱ πίνοντές με ἔτι διψήσουσιν.

²¹ὅτι οὐκούνων μου οὐκ αἰσχυνθήσεται,

καὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἐν ἐμοὶ οὐχ ἀμαρτήσουσιν.

²²Ταῦτα πάντα βίβλος διαθήκης θεοῦ ὑψίστου,

νόμον δὲν ἐνετείλατο ἡμῖν Μωσῆς κληρονομίαν συναγωγαῖς Ιακωβ,

²³ὅτι πιμπλῶν ὡς Φισων σοφίαν

καὶ ὡς Τίγρις ἐν ἡμέραις νέων,

²⁴ὅτι ἀναπληρῶν ὡς Εὐφράτης σύνεσιν

καὶ ὡς Ιορδάνης ἐν ἡμέραις θερισμοῦ,

²⁵ὅτι ἐκφαίνων ὡς φῶς παιδείαν,

ώς Γηων ἐν ἡμέραις τρυγήτου.

²⁸ού συνετέλεσεν ὁ πρῶτος γνῶναι αὐτὴν,
καὶ οὕτως ὁ ἔσχατος οὐκ ἔξιχνίασεν αὐτὴν.
²⁹ἀπὸ γὰρ θαλάσσης ἐπληθύνθη διανόημα αὐτῆς
καὶ ἡ βουλὴ αὐτῆς ἀπὸ ἀβύσσου μεγάλης.

³⁰Κάγὼ ώς διῶρυξ ἀπὸ ποταμοῦ
καὶ ώς ὑδραγωγὸς ἔξηλθον εἰς παράδεισον.
³¹εἴπα Ποτιῶ μου τὸν κῆπον
καὶ μεθύσω μου τὴν πρασιάν.
καὶ ἴδου ἐγένετο μοι ἡ διῶρυξ εἰς ποταμόν,
καὶ ὁ ποταμός μου ἐγένετο εἰς θάλασσαν.
³²ἔτι παιδείαν ώς ὅρθρον φωτιῶ
καὶ ἐκφανῶ αὐτὰ ἔως εἰς μακράν.
³³ἔτι διδασκαλίαν ώς προφητείαν ἐκχεῶ
καὶ καταλείψω αὐτὴν εἰς γενεὰς αἰώνων.
³⁴ἰδετε ὅτι οὐκ ἐμοὶ μόνῳ ἐκοπίασα,
ἀλλ’ ἄπασιν τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὴν.

²⁵ ¹Ἐν τρισὶν ὥραισθην καὶ ἀνέστην ὥραιά
ἐναντὶ κυρίου καὶ ἀνθρώπων.
ὅμονοια ἀδελφῶν, καὶ φιλία τῶν πλησίον,
καὶ γυνὴ καὶ ἀνὴρ ἑαυτοῖς συμπεριφερόμενοι.
²τρία δὲ εἰδη ἐμίσησεν ἡ ψυχή μου
καὶ προσώχθισα σφόδρα τῇ ζωῇ αὐτῶν.
πτωχὸν ὑπερήφανον, καὶ πλούσιον ψεύστην,
γέροντα μοιχὸν ἐλαττούμενον συνέσει.

³Ἐν νεότητι οὐ συναγείοχας,
καὶ πῶς ἀν εὗροις ἐν τῷ γήρᾳ σου;
⁴ώς ὥραιον πολιαῖς κρίσις
καὶ πρεσβυτέροις ἐπιγνῶναι βουλήν.
⁵ώς ὥραιά γερόντων σοφία
καὶ δεδοξασμένοις διανόημα καὶ βουλή.
⁶στέφανος γερόντων πολυπειρία,
καὶ τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος κυρίου.
⁷Ἐννέα ὑπονοήματα ἐμακάριστα ἐν καρδίᾳ

καὶ τὸ δέκατον ἐρῶ ἐπὶ γλώσσης·
ἄνθρωπος εὐφραινόμενος ἐπὶ τέκνοις,
ζῶν καὶ βλέπων ἐπὶ πτώσει ἔχθρῶν·
⁸μακάριος ὁ συνοικῶν γυναικὶ συνετῇ,
καὶ ὅς ἐν γλώσσῃ οὐκ ᾠλίσθησεν,
καὶ ὅς οὐκ ἐδούλευσεν ἀναξίῳ ἑαυτοῦ·
⁹μακάριος ὃς εὗρεν φρόνησιν,
καὶ ὁ διηγούμενος εἰς ὅτα ἀκουόντων.
¹⁰ώς μέγας ὁ εὔρων σοφίαν.
ἀλλ’ οὐκ ἔστιν ὑπὲρ τὸν φοβούμενον τὸν κύριον.
¹¹φόβος κυρίου ὑπὲρ πᾶν ὑπερέβαλεν,
ὅ κρατῶν αὐτοῦ τίνι ὁμοιωθήσεται;
¹³Πᾶσαν πληγὴν καὶ μὴ πληγὴν καρδίας,
καὶ πᾶσαν πονηρίαν καὶ μὴ πονηρίαν γυναικός.
¹⁴Πᾶσαν ἐπαγωγὴν καὶ μὴ ἐπαγωγὴν μισούντων,
καὶ πᾶσαν ἐκδίκησιν καὶ μὴ ἐκδίκησιν ἔχθρῶν.
¹⁵Οὐκ ἔστιν κεφαλὴ ὑπὲρ κεφαλὴν ὄφεως,
καὶ οὐκ ἔστιν θυμὸς ὑπὲρ θυμὸν ἔχθροῦ.
¹⁶Συνοικῆσαι λέοντι καὶ δράκοντι εὐδοκήσω
ἢ συνοικῆσαι μετὰ γυναικὸς πονηρᾶς.
¹⁷Πονηρία γυναικὸς ἀλλοιοῖ τὴν ὅρασιν αὐτῆς
καὶ σκοτοῖ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ὡς ἄρκος.
¹⁸Ἀνὰ μέσον τῶν πλησίον αὐτοῦ ἀναπεσεῖται ὁ ἀνὴρ αὐτῆς
καὶ ἀκουσίως ἀνεστέναξεν πικρά.
¹⁹Μικρὰ πᾶσα κακία πρὸς κακίαν γυναικός,
κλῆρος ἀμαρτωλοῦ ἐπιπέσοι αὐτῇ.
²⁰Ἀνάβασις ἀμμώδης ἐν ποσὶν πρεσβυτέρου,
οὕτως γυνὴ γλωσσώδης ἀνδρὶ ἡσύχω.
²¹Μὴ προσπέσῃς ἐπὶ κάλλος γυναικὸς
καὶ γυναικα μὴ ἐπιποθήσῃς.
²²Ὀργὴ καὶ ἀναίδεια καὶ αἰσχύνη μεγάλη
γυνὴ ἐὰν ἐπιχορηγῇ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς.
²³Καρδία ταπεινὴ καὶ πρόσωπον σκυθρωπὸν
καὶ πληγὴ καρδίας γυνὴ πονηρά.

χεῖρες παρειμέναι καὶ γόνατα παραλελυμένα
ἥτις οὐ μακαριεῖ τὸν ἄνδρα αὐτῆς.

²⁴ἀπὸ γυναικὸς ἀρχὴ ἀμαρτίας,
καὶ δι' αὐτὴν ἀποθνήσκομεν πάντες.

²⁵μὴ δῶς ὑδατὶ διέξοδον
μηδὲ γυναικὶ πονηρῷ παρρησίαν.

²⁶εἰ μὴ πορεύεται κατὰ χεῖράς σου,
ἀπὸ τῶν σαρκῶν σου ἀπότεμε αὐτήν.

26 ¹Γυναικὸς ἀγαθῆς μακάριος ὁ ἀνήρ,
καὶ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ διπλάσιος.

²γυνὴ ἀνδρεία εὐφραίνει τὸν ἄνδρα αὐτῆς,
καὶ τὰ ἔτη αὐτοῦ πληρώσει ἐν εἰρήνῃ.

³γυνὴ ἀγαθὴ μερὶς ἀγαθή,
ἐν μερίδι φοβουμένων κύριον δοθήσεται.

⁴πλουσίου δὲ καὶ πτωχοῦ καρδία ἀγαθή,
ἐν παντὶ καιρῷ πρόσωπον ἰλαρόν.

⁵Απὸ τριῶν εὐλαβήθη ἡ καρδία μου,
καὶ ἐπὶ τῷ τετάρτῳ προσώπῳ ἐδεήθην.
διαβολὴν πόλεως, καὶ ἐκκλησίαν ὅχλου,
καὶ καταψευσμόν, ὑπὲρ θάνατον πάντα μοχθηρά.
⁶ἄλγος καρδίας καὶ πένθος γυνὴ ἀντίζηλος ἐπὶ γυναικὶ⁷
καὶ μάστιξ γλώσσης πᾶσιν ἐπικοινωνοῦσα.

⁷βοοξύγιον σαλευόμενον γυνὴ πονηρά,
ὁ κρατῶν αὐτῆς ὡς ὁ δρασσόμενος σκορπίου.

⁸όργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυσος
καὶ ἀσχημοσύνην αὐτῆς οὐ συγκαλύψει.

⁹πορνεία γυναικὸς ἐν μετεωρισμοῖς ὀφθαλμῶν
καὶ ἐν τοῖς βλεφάροις αὐτῆς γνωσθήσεται.

¹⁰ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπτῳ στερέωσον φυλακήν,
ἴνα μὴ εύροῦσα ἄνεσιν ἔαυτῇ χρήσηται.

¹¹ὅπίσω ἀναιδοῦς ὀφθαλμοῦ φύλαξαι
καὶ μὴ θαυμάσης, ἐὰν εἰς σὲ πλημμελήσῃ.

¹²ώς διψῶν ὁδοιπόρος τὸ στόμα ἀνοίξει
καὶ ἀπὸ παντὸς ὑδατος τοῦ σύνεγγυς πίεται,

κατέναντι παντὸς πασσάλου καθήσεται
καὶ ἔναντι βέλους ἀνοίξει φαρέτραν.

¹³Χάρις γυναικὸς τέρψει τὸν ἄνδρα αὐτῆς,
καὶ τὰ ὅστα αὐτοῦ πιανεῖ ἡ ἐπιστήμη αὐτῆς.

¹⁴δόσις κυρίου γυνὴ σιγηρά,
καὶ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα πεπαιδευμένης ψυχῆς·

¹⁵χάρις ἐπὶ χάριτι γυνὴ αἰσχυντηρά,
καὶ οὐκ ἔστιν σταθμὸς πᾶς ἄξιος ἐγκρατοῦς ψυχῆς.

¹⁶ἥλιος ἀνατέλλων ἐν ὑψίστοις κυρίου
καὶ κάλλος ἀγαθῆς γυναικὸς ἐν κόσμῳ οἰκίας αὐτῆς·

¹⁷λύχνος ἐκλάμπων ἐπὶ λυχνίας ἀγίας
καὶ κάλλος προσώπου ἐπὶ ήλικίᾳ στασίμη·

¹⁸στῦλοι χρύσεοι ἐπὶ βάσεως ἀργυρᾶς
καὶ πόδες ὥραιοι ἐπὶ στέρνοις εὔσταθοῦς.

²⁸Ἐπὶ δυσὶ λελύπηται ἡ καρδία μου,
καὶ ἐπὶ τῷ τρίτῳ θυμός μοι ἐπῆλθεν.
ἀνὴρ πολεμιστὴς ὑστερῶν δι’ ἔνδειαν,
καὶ ἄνδρες συνετοὶ ἐὰν σκυβαλισθῶσιν,
ἐπανάγων ἀπὸ δικαιοσύνης ἐπὶ ἀμαρτίαν.
ὅ κύριος ἔτοιμάσει εἰς ῥομφαίαν αὐτόν.

²⁹Μόλις ἔξελεῖται ἔμπορος ἀπὸ πλημμελείας,
καὶ οὐ δικαιωθήσεται κάπηλος ἀπὸ ἀμαρτίας.

²⁷ ¹χάριν διαφόρου πολλοὶ ἥμαρτον,
καὶ ὁ ζητῶν πληθῦναι ἀποστρέψει ὁφθαλμόν.
²ἀνὰ μέσον ἀρμῶν λίθων παγήσεται πάσσαλος,
καὶ ἀνὰ μέσον πράσεως καὶ ἀγορασμοῦ συντριβήσεται ἀμαρτία.
³ἐὰν μὴ ἐν φόβῳ κυρίου κρατήσῃ κατὰ σπουδῆν,
ἐν τάχει καταστραφήσεται αὐτοῦ ὁ οἶκος.

⁴Ἐν σείσματι κοσκίνου διαμένει κοπρία,
οὕτως σκύβαλα ἀνθρώπου ἐν λογισμῷ αὐτοῦ.

⁵σκεύη κεραμέως δοκιμάζει κάμινος,
καὶ πειρασμὸς ἀνθρώπου ἐν διαλογισμῷ αὐτοῦ.
⁶γεώργιον ξύλου ἐκφαίνει ὁ καρπὸς αὐτοῦ,
οὕτως λόγος ἐνθυμήματος καρδίας ἀνθρώπου.

⁷πρὸ λογισμοῦ μὴ ἐπαινέσῃς ἀνδρα·

οὗτος γὰρ πειρασμὸς ἀνθρώπων.

⁸Εὰν διώκης τὸ δίκαιον, καταλήμψῃ

καὶ ἐνδύσῃ αὐτὸ ὡς ποδήρη δόξης.

⁹πετεινὰ πρὸς τὰ ὅμοια αὐτοῖς καταλύσει,

καὶ ἀλήθεια πρὸς τοὺς ἐργαζομένους αὐτὴν ἐπανήξει.

¹⁰λέων θήραν ἐνεδρεύει,

οὗτος ἀμαρτίᾳ ἐργαζομένους ἀδικα.

¹¹διήγησις εὔσεβοῦς διὰ παντὸς σοφία,

ὁ δὲ ἄφρων ὡς σελήνη ἀλλοιοῦται.

¹²εἰς μέσον ἀσυνέτων συντήρησον καιρόν,

εἰς μέσον δὲ διανοουμένων ἐνδελέχιζε.

¹³διήγησις μωρῶν προσόχθισμα,

καὶ ὁ γέλως αὐτῶν ἐν σπατάλῃ ἀμαρτίας.

¹⁴λαλιὰ πολυόρκου ἀνορθώσει τρίχας,

καὶ ἡ μάχη αὐτῶν ἐμφραγμὸς ὡτίων.

¹⁵ἔχεισις αἴματος μάχη ὑπερηφάνων,

καὶ ἡ διαλοιδόρησις αὐτῶν ἀκοὴ μοχθηρά.

¹⁶Ο ἀποκαλύπτων μυστήρια ἀπώλεσεν πίστιν

καὶ οὐ μὴ εὕρῃ φίλον πρὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

¹⁷στέρεζον φίλον καὶ πιστώθητι μετ' αὐτοῦ.

ἐὰν δὲ ἀποκαλύψῃς τὰ μυστήρια αὐτοῦ, μὴ καταδιώξῃς ὅπίσω αὐτοῦ.

¹⁸καθὼς γὰρ ἀπώλεσεν ἀνθρωπος τὸν νεκρὸν αὐτοῦ,

οὗτος ἀπώλεσας τὴν φιλίαν τοῦ πλησίον.

¹⁹καὶ ὡς πετεινὸν ἐκ χειρός σου ἀπέλυσας,

οὗτος ἀφῆκας τὸν πλησίον καὶ οὐ θηρεύσεις αὐτόν.

²⁰μὴ αὐτὸν διώξῃς, ὅτι μακρὰν ἀπέστη

καὶ ἔξεφυγεν ὡς δορκᾶς ἐκ παγίδος.

²¹ὅτι τραῦμα ἔστιν καταδῆσαι,

καὶ λοιδορίας ἔστιν διαλλαγή,

ὁ δὲ ἀποκαλύψας μυστήρια ἀφήλπισεν.

²²Διανεύων ὀφθαλμῷ τεκταίνει κακά,

καὶ οὐδεὶς αὐτὰ ἀποστήσει ἀπ' αὐτοῦ.

²³ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου γλυκανεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ

καὶ ἐπὶ τῶν λόγων σου ἐκθαυμάσει,
ὕστερον δὲ διαστρέψει τὸ στόμα αὐτοῦ
καὶ ἐν τοῖς λόγοις σου δώσει σκάνδαλον.
24 πολλὰ ἐμίσησα καὶ οὐχ ὠμοίωσα αὐτῷ,
καὶ ὁ κύριος μισήσει αὐτόν.
25 δὲ βάλλων λίθον εἰς ὕψος ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ βάλλει,
καὶ πληγὴ δολία διελεῖ τραύματα.
26 δὲ ὀρύσσων βόθρον εἰς αὐτὸν ἐμπεσεῖται,
καὶ ὁ ἴστων παγίδα ἐν αὐτῇ ἀλώσεται.
27 δὲ ποιῶν πονηρά, εἰς αὐτὸν κυλισθήσεται,
καὶ οὐ μὴ ἐπιγνῷ πόθεν ἥκει αὐτῷ.
28 ἐμπαιγμὸς καὶ ὀνειδισμὸς ὑπερηφάνω,
καὶ ἡ ἐκδίκησις ὡς λέων ἐνεδρεύσει αὐτόν.
29 παγίδι ἀλώσονται οἱ εὐφραινόμενοι πτώσει εὔσεβῶν,
καὶ ὀδύνη καταναλώσει αὐτοὺς πρὸ τοῦ θανάτου αὐτῶν.
30 Μῆνις καὶ ὄργη, καὶ ταῦτά ἔστιν βδελύγματα,
καὶ ἀνὴρ ἀμαρτωλὸς ἐγκρατῆς ἔσται αὐτῶν.
28¹ ὁ ἐκδικῶν παρὰ κυρίου εύρήσει ἐκδίκησιν,
καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ διατηρῶν διατηρήσει.
2² Ἄφες ἀδίκημα τῷ πλησίον σου,
καὶ τότε δεηθέντος σου αἱ ἀμαρτίαι σου λυθήσονται.
3³ ἀνθρωπος ἀνθρώπῳ συντηρεῖ ὄργην,
καὶ παρὰ κυρίου ζητεῖ ἵασιν;
4⁴ ἐπ' ἀνθρωπὸν ὅμοιον αὐτῷ οὐκ ἔχει ἔλεος,
καὶ περὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ δεῖται;
5⁵ αὐτὸς σὰρξ ὡν διατηρεῖ μῆνιν,
τίς ἔξιλάσεται τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ;
6⁶ μνήσθητι τὰ ἔσχατα καὶ παῦσαι ἐχθραίνων,
καταφθορὰν καὶ θάνατον, καὶ ἔμμενε ἐντολαῖς.
7⁷ μνήσθητι ἐντολῶν καὶ μὴ μηνίσῃς τῷ πλησίον,
καὶ διαθήκην ὑψίστου καὶ πάριδε ἄγνοιαν.
8⁸ Απόσχου ἀπὸ μάχης, καὶ ἐλαττώσεις ἀμαρτίας.
ἀνθρωπος γάρ θυμώδης ἐκκαύσει μάχην,
9⁹ καὶ ἀνὴρ ἀμαρτωλὸς ταράξει φίλους

καὶ ἀνὰ μέσον εἰρηνευόντων ἐμβαλεῖ διαβολήν.
¹⁰ κατὰ τὴν ὕλην τοῦ πυρὸς οὔτως ἐκκαυθήσεται,
καὶ κατὰ τὴν στερέωσιν τῆς μάχης ἐκκαυθήσεται·
κατὰ τὴν ἴσχὺν τοῦ ἀνθρώπου δὲ θυμὸς αὐτοῦ ἔσται,
καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον ἀνυψώσει ὀργὴν αὐτοῦ.
¹¹ ἔρις κατασπεύδομένη ἐκκαίει πῦρ,
καὶ μάχη κατασπεύδουσα ἐκχέει αἷμα.
¹² ἐὰν φυσήσῃς εἰς σπινθῆρα, ἐκκαήσεται,
καὶ ἐὰν πτύσῃς ἐπ' αὐτόν, σβεσθήσεται·
καὶ ἀμφότερα ἐκ τοῦ στόματός σου ἐκπορεύεται.
¹³ Ψίθυρον καὶ δίγλωσσον καταράσασθε·
πολλοὺς γὰρ εἰρηνεύοντας ἀπώλεσεν.
¹⁴ γλῶσσα τρίτη πολλοὺς ἐσάλευσεν
καὶ διέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος
καὶ πόλεις ὁχυρὰς καθεῖλεν
καὶ οἰκίας μεγιστάνων κατέστρεψεν.
¹⁵ γλῶσσα τρίτη γυναικας ἀνδρείας ἐξέβαλεν
καὶ ἐστέρεσεν αὐτὰς τῶν πόνων αὐτῶν.
¹⁶ ὁ προσέχων αὐτῇ οὐ μὴ εὕρῃ ἀνάπαυσιν
οὐδὲ κατασκηνώσει μεθ' ήσυχίας.
¹⁷ πληγὴ μάστιγος ποιεῖ μώλωπα,
πληγὴ δὲ γλώσσης συγκλάσει ὀστᾶ.
¹⁸ πολλοὶ ἔπεσαν ἐν στόματι μαχαίρας,
καὶ οὐχ ὡς οἱ πεπτωκότες διὰ γλῶσσαν.
¹⁹ μακάριος ὁ σκεπασθεὶς ἀπ' αὐτῆς,
ὅς οὐ διῆλθεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτῆς,
ὅς οὐχ εἴλκυσεν τὸν ζυγὸν αὐτῆς
καὶ ἐν τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς οὐκ ἐδέθη.
²⁰ ὁ γὰρ ζυγὸς αὐτῆς ζυγὸς σιδηροῦς,
καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς δεσμοὶ χάλκειοι.
²¹ θάνατος πονηρὸς ὁ θάνατος αὐτῆς,
καὶ λυσιτελὴς μᾶλλον ὁ ἄδης αὐτῆς.
²² οὐ μὴ κρατήσῃ εύσεβῶν,
καὶ ἐν τῇ φλογὶ αὐτῆς οὐ καήσονται.

²³οὶ καταλείποντες κύριον ἐμπεσοῦνται εἰς αὐτήν,
καὶ ἐν αὐτοῖς ἐκκαήσεται καὶ οὐ μὴ σβεσθῇ.
ἐπαποσταλήσεται αὐτοῖς ὡς λέων
καὶ ὡς πάρδαλις λυμανεῖται αὐτούς.

²⁴ἰδὲ περίφραξον τὸ κτῆμά σου ἀκάνθαις,
τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσόν κατάδησον.
²⁵καὶ τοῖς λόγοις σου ποίησον ζυγὸν καὶ σταθμὸν
καὶ τῷ στόματί σου ποίησον θύραν καὶ μοχλόν.
²⁶πρόσεχε μήπως ὀλίσθης ἐν αὐτῇ,
μὴ πέσης κατέναντι ἐνεδρεύοντος.

29 ¹Ο ποιῶν ἔλεος δανιεῖ τῷ πλησίον,
καὶ ὁ ἐπισχύων τῇ χειρὶ αὐτοῦ τηρεῖ ἐντολάς.
²δάνεισον τῷ πλησίον ἐν καιρῷ χρείας αὐτοῦ
καὶ πάλιν ἀπόδος τῷ πλησίον εἰς τὸν καιρόν.
³στερέωσον λόγον καὶ πιστώθητι μετ' αὐτοῦ,
καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὑρήσεις τὴν χρείαν σου.
⁴πολλοὶ ὡς εὔρεμα ἐνόμισαν δάνος
καὶ παρέσχον κόπον τοῖς βοηθήσασιν αὐτοῖς.
⁵ἔως οὖ λάβῃ, καταφιλήσει χεῖρας αὐτοῦ
καὶ ἐπὶ τῶν χρημάτων τοῦ πλησίον ταπεινώσει φωνήν.
καὶ ἐν καιρῷ ἀποδόσεως παρελκύσει χρόνον
καὶ ἀποδώσει λόγους ἀκηδίας
καὶ τὸν καιρὸν αἰτιάσεται.
⁶ἐὰν ἴσχύσῃ, μόλις κομίσεται τὸ ἥμισυ
καὶ λογιεῖται αὐτὸς ὡς εὔρεμα.
εἰ δὲ μή, ἀπεστέρησεν αὐτὸν τῶν χρημάτων αὐτοῦ,
καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν ἔχθρὸν δωρεάν.
κατάρας καὶ λοιδορίας ἀποδώσει αὐτῷ
καὶ ἀντὶ δόξης ἀποδώσει αὐτῷ ἀτιμίαν.
⁷πολλοὶ οὐ χάριν πονηρίας ἀπέστρεψαν,
ἀποστερηθῆναι δωρεὰν εὐλαβήθησαν.
⁸Πλὴν ἐπὶ ταπεινῷ μακροθύμησον
καὶ ἐπ’ ἔλεημοσύνῃ μὴ παρελκύσῃς αὐτόν.
⁹χάριν ἐντολῆς ἀντιλαβοῦ πένητος

καὶ κατὰ τὴν ἔνδειαν αὐτοῦ μὴ ἀποστρέψῃς αὐτὸν κενόν.

¹⁰ἀπόλεσον ἀργύριον δι' ἀδελφὸν καὶ φίλον,

καὶ μὴ ἰωθήτω ὑπὸ τὸν λίθον εἰς ἀπώλειαν.

¹¹θὲς τὸν θησαυρὸν σου κατ' ἐντολὰς ὑψίστου,

καὶ λυσιτελήσει σοι μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον.

¹²σύγκλεισον ἐλεημοσύνην ἐν τοῖς ταμιείοις σου,

καὶ αὕτη ἐξελεῖται σε ἐκ πάσης κακώσεως.

¹³ὑπὲρ ἀσπίδα κράτους καὶ ὑπὲρ δόρυ ὀλκῆς

κατέναντι ἔχθροῦ πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ.

¹⁴Ἄνηρ ἀγαθὸς ἐγγυήσεται τὸν πλησίον,

καὶ ὁ ἀπολωλεκῶς αἰσχύνην ἐγκαταλείψει αὐτόν.

¹⁵χάριτας ἐγγύου μὴ ἐπιλάθῃ.

ἔδωκεν γάρ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ σοῦ.

¹⁶ἀγαθὰ ἐγγύου ἀνατρέψει ἀμαρτωλός,

καὶ ἀχάριστος ἐν διανοίᾳ ἐγκαταλείψει ῥυσάμενον.

¹⁷ἐγγύη πολλοὺς ἀπώλεσεν κατευθύνοντας

καὶ ἐσάλευσεν αὐτοὺς ὡς κῦμα θαλάσσης.

¹⁸ἄνδρας δυνατοὺς ἀπώκισεν,

καὶ ἐπλανήθησαν ἐν ἔθνεσιν ἀλλοτρίοις.

¹⁹ἀμαρτωλὸς ἐμπεσὼν εἰς ἐγγύην

καὶ διώκων ἐργολαβίας ἐμπεσεῖται εἰς κρίσεις.

²⁰ἀντιλαβοῦ τοῦ πλησίον κατὰ δύναμίν σου

καὶ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐμπέσῃς.

²¹Ἀρχὴ ζωῆς ὕδωρ καὶ ἄρτος καὶ ἱμάτιον

καὶ οἶκος καλύπτων ἀσχημοσύνην.

²²κρείσσων βίος πτωχοῦ ὑπὸ σκέπην δοκῶν

ἢ ἐδέσματα λαμπρὰ ἐν ἀλλοτρίοις.

²³ἐπὶ μικρῷ καὶ μεγάλῳ εὔδοκίαν ἔχε,

καὶ ὀνειδισμὸν παροικίας οὐ μὴ ἀκούσῃς.

²⁴ζωὴ πονηρὰ ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν,

καὶ οὐ παροικήσεις, οὐκ ἀνοίξεις στόμα.

²⁵ξενιεῖς καὶ ποτιεῖς εἰς ἀχάριστα

καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις πικρὰ ἀκούσῃ

²⁶Πάρελθε, πάροικε, κόσμησον τράπεζαν,

καὶ εἴ τι ἐν τῇ χειρί σου, ψώμισόν με.
27 ἔξελθε, πάροικε, ἀπὸ προσώπου δόξης,
ἐπεξένωταί μοι ὁ ἀδελφός, χρεία τῆς οἰκίας.
28 βαρέα ταῦτα ἀνθρώπῳ ἔχοντι φρόνησιν,
ἐπιτίμησις οἰκίας καὶ ὀνειδισμὸς δανειστοῦ.

30 Ἡ οὐρανὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐνδελεχήσει μάστιγας αὐτῷ,
ἵνα εὐφρανθῆ ἐπ' ἐσχάτων αὐτοῦ.
2 ὁ παιδεύων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὄνήσεται ἐπ' αὐτῷ
καὶ ἀνὰ μέσον γνωρίμων ἐπ' αὐτῷ καυχήσεται.
3 ὁ διδάσκων τὸν υἱὸν αὐτοῦ παραζηλώσει τὸν ἔχθρὸν
καὶ ἔναντι φίλων ἐπ' αὐτῷ ἀγαλλιάσεται.
4 ἐτελεύτησεν αὐτοῦ ὁ πατήρ, καὶ ὡς οὐκ ἀπέθανεν.
ὅμοιον γὰρ αὐτῷ κατέλιπεν μετ' αὐτόν.
5 ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἶδεν καὶ εὐφράνθη
καὶ ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ οὐκ ἐλυπήθη.
6 ἐναντίον ἔχθρῶν κατέλιπεν ἔκδικον
καὶ τοῖς φίλοις ἀνταποδιδόντα χάριν.
7 περιψύχων υἱὸν καταδεσμεύσει τραύματα αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ πάσῃ βοῇ ταραχθήσεται σπλάγχνα αὐτοῦ.
8 ἵππος ἀδάμαστος ἐκβαίνει σκληρός,
καὶ υἱὸς ἀνειμένος ἐκβαίνει προαλής.
9 τιθήνησον τέκνου, καὶ ἐκθαμβήσει σε.
σύμπαιξον αὐτῷ, καὶ λυπήσει σε.
10 μὴ συγγελάσῃς αὐτῷ, ἵνα μὴ συνοδυνηθῆς,
καὶ ἐπ' ἐσχάτων γομφιάσεις τοὺς ὁδόντας σου.
11 μὴ δῶς αὐτῷ ἔξουσίαν ἐν νεότητι.
12 θλάσον τὰς πλευρὰς αὐτοῦ, ὡς ἔστιν νήπιος,
μήποτε σκληρυνθεὶς ἀπειθήσῃ σοι.
13 παίδευσον τὸν υἱόν σου καὶ ἔργασαι ἐν αὐτῷ,
ἵνα μὴ ἐν τῇ ἀσχημοσύνῃ αὐτοῦ προσκόψῃς.
14 Κρείσσων πτωχὸς ὑγιῆς καὶ ἰσχύων τῇ ἔξει
ἢ πλούσιος μεμαστιγωμένος εἰς σῶμα αὐτοῦ.
15 ὑγίεια καὶ εὐεξία βελτίων παντὸς χρυσίου,
καὶ σῶμα εὑρωστον ἢ ὅλβος ἀμέτρητος.

¹⁶οὐκ ἔστιν πλοῦτος βελτίων ὑγιείας σώματος,
καὶ οὐκ ἔστιν εὐφροσύνη ὑπὲρ χαρὰν καρδίας.
¹⁷κρείσσων θάνατος ὑπὲρ ζωὴν πικρὰν
καὶ ἀνάπαισις αἰῶνος ἡ ἀρρώστημα ἔμμονον.
¹⁸ἀγαθὰ ἐκκεχυμένα ἐπὶ στόματι κεκλεισμένῳ
θέματα βρωμάτων παρακείμενα ἐπὶ τάφῳ.
¹⁹τί συμφέρει κάρπωσις εἰδώλω;
οὔτε γὰρ ἔδεται οὔτε μὴ δσφρανθῆ.
οὕτως ὁ ἐκδιωκόμενος ὑπὸ κυρίου.
²⁰βλέπων ἐν ὁφθαλμοῖς καὶ στενάζων
ῶσπερ εὔνοῦχος περιλαμβάνων παρθένον καὶ στενάζων.
²¹Μὴ δῶς εἰς λύπην τὴν ψυχήν σου
καὶ μὴ θλίψης σεαυτὸν ἐν βουλῇ σου.
²²εὐφροσύνη καρδίας ζωὴ ἀνθρώπου,
καὶ ἀγαλλίαμα ἀνδρὸς μακροημέρευσις.
²³ἀπάτα τὴν ψυχήν σου καὶ παρακάλει τὴν καρδίαν σου
καὶ λύπην μακρὰν ἀπόστησον ἀπὸ σοῦ.
πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν ἡ λύπη,
καὶ οὐκ ἔστιν ὠφέλεια ἐν αὐτῇ.
²⁴ζῆλος καὶ θυμὸς ἐλαττοῦσιν ἡμέρας,
καὶ πρὸ καιροῦ γῆρας ἄγει μέριμνα.
²⁵λαμπρὰ καρδία καὶ ἀγαθὴ ἐπὶ ἐδέσμασιν
τῶν βρωμάτων αὐτῆς ἐπιμελήσεται.

31 ¹Αγρυπνία πλούτου ἐκτήκει σάρκας,
καὶ ἡ μέριμνα αὐτοῦ ἀφιστᾷ ὅπνον.
²μέριμνα ἀγρυπνίας ἀποστήσει νυσταγμόν,
καὶ ἀρρώστημα βαρὺ ἐκνήψει ὅπνον.
³ἐκοπίασεν πλούσιος ἐν συναγωγῇ χρημάτων
καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐμπίμπλαται τῶν τρυφημάτων αὐτοῦ.
⁴ἐκοπίασεν πτωχὸς ἐν ἐλαττώσει βίου
καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐπιδεής γίνεται.
⁵Ο ἀγαπῶν χρυσίον οὐ δικαιωθήσεται,
καὶ ὁ διώκων διάφορα ἐν αὐτοῖς πλανηθήσεται.
⁶πολλοὶ ἐδόθησαν εἰς πτῶμα χάριν χρυσίου,

καὶ ἐγενήθη ἡ ἀπώλεια αὐτῶν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν.
7ξύλον προσκόμματός ἐστιν τοῖς ἐνθουσιάζουσιν αὐτῷ,
καὶ πᾶς ἄφρων ἀλώσεται ἐν αὐτῷ.
8μακάριος πλούσιος, δις εὑρέθη ἄμωμος
καὶ δις ὁπίσω χρυσίου οὐκ ἐπορεύθη·
9τίς ἐστιν; καὶ μακαριοῦμεν αὐτόν·
ἐποίησεν γὰρ θαυμάσια ἐν λαῷ αὐτοῦ.
10τίς ἐδοκιμάσθη ἐν αὐτῷ καὶ ἐτελειώθη;
καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς καύχησιν.
τίς ἐδύνατο παραβῆναι καὶ οὐ παρέβη,
καὶ ποιῆσαι κακὰ καὶ οὐκ ἐποίησεν;
11στερεωθήσεται τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ,
καὶ τὰς ἐλεημοσύνας αὐτοῦ ἐκδιηγήσεται ἐκκλησίᾳ.

12Ἐπὶ τραπέζης μεγάλης ἐκάθισας;
μὴ ἀνοίξῃς ἐπ' αὐτῆς φάρυγγά σου
καὶ μὴ εἴπῃς Πολλά γε τὰ ἐπ' αὐτῆς·
13μνήσθητι δτι κακὸν ὄφθαλμὸς πονηρός.
πονηρότερον ὄφθαλμοῦ τί ἔκτισται;
διὰ τοῦτο ἀπὸ παντὸς προσώπου δακρύει.
14Οὖ ἐὰν ἐπιβλέψῃ, μὴ ἔκτείνῃς χεῖρα
καὶ μὴ συνθλίβου αὐτῷ ἐν τρυβλίῳ.
15νόει τὰ τοῦ πλησίον ἐκ σεαυτοῦ
καὶ ἐπὶ παντὶ πράγματι διανοοῦ.
16Φάγε ὡς ἄνθρωπος τὰ παρακείμενά σοι
καὶ μὴ διαμασῶ, μὴ μισηθῆς.
17Παῦσαι πρῶτος χάριν παιδείας
καὶ μὴ ἀπληστεύου, μήποτε προσκόψῃς.
18καὶ εἰ ἀνὰ μέσον πλειόνων ἐκάθισας,
πρότερος αὐτῶν μὴ ἔκτείνῃς τὴν χεῖρά σου.
19Ως ἵκανὸν ἀνθρώπῳ πεπαιδευμένῳ τὸ ὄλιγον,
καὶ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ οὐκ ἀσθμαίνει.
20Ὕπνος ὑγιείας ἐπὶ ἐντέρῳ μετρίῳ·
ἀνέστη πρωί, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ.
πόνος ἀγρυπνίας καὶ χολέρας

καὶ στρόφος μετὰ ἀνδρὸς ἀπλήστου·
21 καὶ εἰ ἐβιάσθη ἐν ἐδέσμασιν,
ἀνάστα ἔμεσον πόρρω, καὶ ἀναπαύσῃ.
22 ἄκουσόν μου, τέκνον, καὶ μὴ ἐξουδενήσῃς με,
καὶ ἐπ’ ἐσχάτων εὐρήσεις τοὺς λόγους μου·
ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίνου ἐντρεχής,
καὶ πᾶν ἀρρώστημα οὐ μή σοι ἀπαντήσῃ.
23 λαμπρὸν ἐπ’ ἄρτοις εὐλογήσει χείλη,
καὶ ἡ μαρτυρία τῆς καλλονῆς αὐτοῦ πιστή.
24 πονηρῷ ἐπ’ ἄρτῳ διαγογύσει πόλις,
καὶ ἡ μαρτυρία τῆς πονηρίας αὐτοῦ ἀκριβής.
25 Ἐν οἴνῳ μὴ ἀνδρίζου·
πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν ὁ οἶνος.
26 κάμινος δοκιμάζει στόματα ἐν βαφῇ,
οὕτως οἶνος καρδίας ἐν μάχῃ ὑπερηφάνων.
27 ἔφισον ζωῆς οἶνος ἀνθρώποις,
ἐὰν πίνης αὐτὸν ἐν μέτρῳ αὐτοῦ.
τίς ζωὴ ἐλασσούμενῷ οἴνῳ;
καὶ αὐτὸς ἔκτισται εἰς εὐφροσύνην ἀνθρώποις.
28 ἀγαλλίαμα καρδίας καὶ εὐφροσύνη ψυχῆς
οἶνος πινόμενος ἐν καιρῷ αὐτάρκης.
29 πικρία ψυχῆς οἶνος πινόμενος πολὺς
ἐν ἐρεθισμῷ καὶ ἀντιπτώματι.
30 πληθύνει μέθη θυμὸν ἄφρονος εἰς πρόσκομμα
ἔλαττῶν ἴσχὺν καὶ προσποιῶν τραύματα.
31 ἐν συμποσίῳ οἴνου μὴ ἐλέγξῃς τὸν πλησίον
καὶ μὴ ἐξουθενήσῃς αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ αὐτοῦ·
λόγον δύειδισμοῦ μὴ εἴπῃς αὐτῷ
καὶ μὴ αὐτὸν θλίψῃς ἐν ἀπαιτήσει.

32 ¹Ηγούμενόν σε κατέστησαν; μὴ ἐπαίρου·
γίνου ἐν αὐτοῖς ὡς εἰς ἐξ αὐτῶν,
φρόντισον αὐτῶν καὶ οὕτω κάθισον.
2 καὶ πᾶσαν τὴν χρείαν σου ποιήσας ἀνάπεσε,
ἴνα εὐφρανθῆς δι' αὐτοὺς

καὶ εὐκοσμίας χάριν λάβης στέφανου.

³Λάλησον, πρεσβύτερε, πρέπει γάρ σοι,
ἐν ἀκριβεῖ ἐπιστήμῃ καὶ μὴ ἐμποδίσῃς μουσικά.
⁴ὅπου ἀκρόαμα, μὴ ἔκχέγης λαλιὰν
καὶ ἀκαίρως μὴ σοφίζου.
⁵σφραγὶς ἄνθρακος ἐπὶ κόσμῳ χρυσῷ
σύγκριμα μουσικῶν ἐν συμποσίῳ οἴνου·
⁶ἐν κατασκευάσματι χρυσῷ σφραγὶς σμαράγδου
μέλος μουσικῶν ἐφ' ἡδεῖ οἴνῳ.

⁷Λάλησον, νεανίσκε, εἰ χρεία σου,
μόλις δὶς ἐὰν ἐπερωτηθῆς.
⁸κεφαλαίωσον λόγον, ἐν ὀλίγοις πολλά·
γίνου ὡς γινώσκων καὶ ἅμα σιωπῶν.
⁹ἐν μέσῳ μεγιστάνων μὴ ἐξισάζου
καὶ ἑτέρου λέγοντος μὴ πολλὰ ἀδολέσχει.
¹⁰πρὸ βροντῆς κατασπεύδει ἀστραπή,
καὶ πρὸ αἰσχυντηροῦ προελεύσεται χάρις.
¹¹ἐν ὥρᾳ ἐξεγείρου καὶ μὴ οὐράγει,
ἀπότρεχε εἰς οἶκον καὶ μὴ ῥᾳθύμει.
¹²ἐκεῖ παῖς καὶ ποίει τὰ ἐνθυμήματά σου
καὶ μὴ ἀμάρτης λόγῳ ὑπερηφάνω.
¹³καὶ ἐπὶ τούτοις εὐλόγησον τὸν ποιήσαντά σε
καὶ μεθύσκοντά σε ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ.

¹⁴Ο φοβούμενος κύριον ἐκδέξεται παιδείαν,
καὶ οἱ ὁρθρίζοντες εύρήσουσιν εύδοκίαν.
¹⁵δ ζητῶν νόμον ἐμπλησθήσεται αὐτοῦ,
καὶ δύναμις σκανδαλισθήσεται ἐν αὐτῷ.
¹⁶οὶ φοβούμενοι κύριον εύρήσουσιν κρίμα
καὶ δικαιώματα ὡς φῶς ἐξάψουσιν.
¹⁷ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς ἐκκλινεῖ ἐλεγμὸν
καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ εύρήσει σύγκριμα.
¹⁸Ανὴρ βουλῆς οὐ μὴ παρίδῃ διανόημα,
ἀλλότριος καὶ ὑπερήφανος οὐ καταπτήξει φόβον.
¹⁹ἄνευ βουλῆς μηθὲν ποιήσῃς

καὶ ἐν τῷ ποιῆσαι σε μὴ μεταμελοῦ.
20ἐν ὁδῷ ἀντιπτώματος μὴ πορεύου
καὶ μὴ προσκόψῃς ἐν λιθώδεσιν.
21μὴ πιστεύσῃς ἐν ὁδῷ ἀπροσκόπῳ
22καὶ ἀπὸ τῶν τέκνων σου φύλαξαι.
23ἐν παντὶ ἔργῳ πίστευε τῇ ψυχῇ σου·
καὶ γὰρ τοῦτο ἔστιν τήρησις ἐντολῶν.
24ὅ πιστεύων νόμῳ προσέχει ἐντολαῖς,
καὶ ὁ πεποιθὼς κυρίῳ οὐκ ἐλαττωθήσεται.

33 ¹Τῷ φοβουμένῳ κύριον οὐκ ἀπαντήσει κακόν,
ἀλλ’ ἐν πειρασμῷ καὶ πάλιν ἔξελεῖται.
²ἄνθρωπος σοφὸς οὐ μισήσει νόμον,
ὅ δὲ ὑποκρινόμενος ἐν αὐτῷ ὡς ἐν καταιγίδι πλοῖον.
³ἄνθρωπος συνετὸς ἐμπιστεύσει νόμῳ,
καὶ ὁ νόμος αὐτῷ πιστὸς ὡς ἐρώτημα δήλων.
⁴έτοίμασον λόγον καὶ οὕτως ἀκουσθήσῃ,
σύνδησον παιδείαν καὶ ἀποκρίθητι.
⁵τροχὸς ἀμάξης σπλάγχνα μωροῦ,
καὶ ὡς ἄξων στρεφόμενος ὁ διαλογισμὸς αὐτοῦ.
⁶ἴππος εἰς ὁχείαν ὡς φίλος μωκός,
ὑποκάτω παντὸς ἐπικαθημένου χρεμετίζει.
⁷Διὰ τί ἡμέρα ἡμέρας ὑπερέχει,
καὶ πᾶν φῶς ἡμέρας ἐνιαυτοῦ ἀφ’ ἡλίου;
⁸ἐν γνώσει κυρίου διεχωρίσθησαν,
καὶ ἡλλοίωσεν καιροὺς καὶ ἔορτάς.
⁹ἀπ’ αὐτῶν ἀνύψωσεν καὶ ἡγίασεν
καὶ ἐξ αὐτῶν ἔθηκεν εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν.
¹⁰καὶ ἄνθρωποι πάντες ἀπὸ ἐδάφους,
καὶ ἐκ γῆς ἐκτίσθη Αδαμ.
¹¹ἐν πλήθει ἐπιστήμης κύριος διεχώρισεν αὐτοὺς
καὶ ἡλλοίωσεν τὰς ὁδοὺς αὐτῶν.
¹²ἐξ αὐτῶν εὐλόγησεν καὶ ἀνύψωσεν
καὶ ἐξ αὐτῶν ἡγίασεν καὶ πρὸς αὐτὸν ἤγγισεν.
ἀπ’ αὐτῶν κατηράσατο καὶ ἐταπείνωσεν

καὶ ἀνέστρεψεν αὐτοὺς ἀπὸ στάσεως αὐτῶν.

¹³ώς πηλὸς κεραμέως ἐν χειρὶ αὐτοῦ
— πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν εὔδοκίαν αὐτοῦ —,
οὕτως ἄνθρωποι ἐν χειρὶ τοῦ ποιήσαντος αὐτοὺς
ἀποδοῦναι αὐτοῖς κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ.

¹⁴ἀπέναντι τοῦ κακοῦ τὸ ἀγαθόν,
καὶ ἀπέναντι τοῦ θανάτου ἡ ζωή,
οὕτως ἀπέναντι εὐσεβοῦς ἀμαρτωλός.
¹⁵καὶ οὕτως ἔμβλεψον εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ ὑψίστου,
δύο δύο, ἐν κατέναντι τοῦ ἑνός.

¹⁶Κἀγὼ ἔσχατος ἡγρύπνησα
ώς καλαμώμενος ὅπίσω τρυγητῶν.

¹⁷ἐν εὐλογίᾳ κυρίου ἔφθασα
καὶ ὡς τρυγῶν ἐπλήρωσα ληνόν.

¹⁸κατανοήσατε ὅτι οὐκ ἐμοὶ μόνῳ ἐκοπίασα,
ἀλλὰ πᾶσιν τοῖς ζητοῦσιν παιδείαν.

¹⁹ἀκούσατέ μου, μεγιστᾶνες λαοῦ,
καὶ οἱ ἡγούμενοι ἐκκλησίας, ἐνωτίσασθε.

²⁰Υἱῷ καὶ γυναικὶ, ἀδελφῷ καὶ φίλῳ
μὴ δῶς ἔξουσίαν ἐπὶ σὲ ἐν ζωῇ σου·
καὶ μὴ δῶς ἐτέρῳ τὰ χρήματά σου,
ἴνα μὴ μεταμεληθεὶς δέῃ περὶ αὐτῶν.

²¹ἔως ἔτι ζῆς καὶ πνοὴ ἐν σοί,
μὴ ἀλλάξῃς σεαυτὸν ἐν πάσῃ σαρκὶ.

²²κρεῖσσον γάρ ἐστιν τὰ τέκνα δεηθῆναι σου
ἢ σὲ ἔμβλέπειν εἰς χεῖρας υἱῶν σου.

²³ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίνου ὑπεράγων,
μὴ δῶς μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου.

²⁴ἐν ἡμέρᾳ συντελείας ἡμερῶν ζωῆς σου
καὶ ἐν καιρῷ τελευτῆς διάδος κληρονομίαν.

²⁵Χορτάσματα καὶ ῥάβδος καὶ φορτία ὄνφ,
ἄρτος καὶ παιδεία καὶ ἔργον οἰκέτη.

²⁶ἔργασαι ἐν παιδί, καὶ εύρήσεις ἀνάπαυσιν.
ἄνες χεῖρας αὐτῷ, καὶ ζητήσει ἐλευθερίαν.

²⁷ζυγὸς καὶ ἴμας τράχηλον κάμψουσιν,
καὶ οἰκέτη κακούργῳ στρέβλαι καὶ βάσανοι.

²⁸ἔμβαλε αὐτὸν εἰς ἐργασίαν, ἵνα μὴ ἀργῇ,
πολλὴν γὰρ κακίαν ἐδίδαξεν ἡ ἀργία.

²⁹εἰς ἔργα κατάστησον, καθὼς πρέπει αὐτῷ,
κανὸν μὴ πειθαρχῇ, βάρυνον τὰς πέδας αὐτοῦ.

³⁰καὶ μὴ περισσεύσῃς ἐπὶ πάσῃ σαρκὶ³¹
καὶ ἄνευ κρίσεως μὴ ποιήσῃς μηδέν.

³¹Εἰ ἔστιν σοι οἰκέτης, ἔστω ὡς σύ,
ὅτι ἐν αἵματι ἐκτήσω αὐτόν.

³²εὶς ἔστιν σοι οἰκέτης, ἄγε αὐτὸν ὡς ἀδελφόν,
ὅτι ὡς ἡ ψυχή σου ἐπιδεήσεις αὐτῷ.

³³εὰν κακώσῃς αὐτὸν καὶ ἀπάρας ἀποδρᾷ,
ἐν ποίᾳ δῶφι ζητήσεις αὐτόν;

34 ¹Κεναὶ ἐλπίδες καὶ ψευδεῖς ἀσυνέτω ἀνδρί,
καὶ ἐνύπνια ἀναπτεροῦσιν ἄφρονας.

²ώς δρασσόμενος σκιᾶς καὶ διώκων ἄνεμον
οὕτως ὁ ἐπέχων ἐνυπνίοις.

³τοῦτο κατὰ τούτου ὄρασις ἐνυπνίων,
κατέναντι προσώπου ὅμοιώμα προσώπου.

⁴ἀπὸ ἀκαθάρτου τί καθαρισθήσεται;
καὶ ἀπὸ ψευδοῦς τί ἀληθεύσει;

⁵μαντεῖαι καὶ οἰωνισμοὶ καὶ ἐνύπνια μάταιά ἔστιν,
καὶ ὡς ὡδινούσης φαντάζεται καρδία.

⁶εὰν μὴ παρὰ ὑψίστου ἀποσταλῇ ἐν ἐπισκοπῇ,
μὴ δῶφις εἰς αὐτὰ τὴν καρδίαν σου.

⁷πολλοὺς γὰρ ἐπλάνησεν τὰ ἐνύπνια,
καὶ ἐξέπεσον ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτοῖς.

⁸ἄνευ ψεύδους συντελεσθήσεται νόμος,
καὶ σοφία στόματι πιστῷ τελείωσις.

⁹Ἄνηρ πεπλανημένος ἔγνω πολλά,
καὶ ὁ πολύπειρος ἐκδιηγήσεται σύνεσιν.

¹⁰ὅς οὐκ ἐπειράθη, δλίγα οἶδεν,
οὐδὲ πεπλανημένος πληθυνεῖ πανουργίαν.

¹¹πολλὰ ἔώρακα ἐν τῇ ἀποπλανήσει μου,
καὶ πλείονα τῶν λόγων μου σύνεσίς μου.

¹²πλεονάκις ἔως θανάτου ἐκινδύνευσα
καὶ διεσώθην τούτων χάριν.

¹³πνεῦμα φοβουμένων κύριον ζήσεται.
ἡ γάρ ἐλπὶς αὐτῶν ἐπὶ τὸν σῷζοντα αὐτούς.

¹⁴ὅ φοβούμενος κύριον οὐδὲν εὐλαβηθήσεται
καὶ οὐ μὴ δειλιάσῃ, ὅτι αὐτὸς ἐλπὶς αὐτοῦ.

¹⁵φοβουμένου τὸν κύριον μακαρία ἡ ψυχή·
τίνι ἐπέχει; καὶ τίς αὐτοῦ στήριγμα;
¹⁶οἱ ὁφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν,
ὑπερασπισμὸς δυναστείας καὶ στήριγμα ἰσχύος,
σκέπη ἀπὸ καύσωνος καὶ σκέπη ἀπὸ μεσημβρίας,
φυλακὴ ἀπὸ προσκόμματος καὶ βοήθεια ἀπὸ πτώσεως,
¹⁷ἀνυψῶν ψυχὴν καὶ φωτίζων ὁφθαλμούς,
ἴασιν διδούς, ζωὴν καὶ εὐλογίαν.

¹⁸Θυσιάζων ἐξ ἀδίκου προσφορὰ μεμωμημένη,
καὶ οὐκ εἰς εὔδοκίαν δωρήματα ἀνόμων.

¹⁹οὐκ εὔδοκεῖ ὁ ὑψιστος ἐν προσφοραῖς ἀσεβῶν
οὐδὲ ἐν πλήθει θυσιῶν ἐξιλάσκεται ἀμαρτίας.

²⁰θύων υἱὸν ἔναντι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
ὁ προσάγων θυσίαν ἐκ χρημάτων πενήτων.

²¹ἄρτος ἐπιδεομένων ζωὴν πτωχῶν,
ὁ ἀποστερῶν αὐτὴν ἄνθρωπος αἰμάτων.

²²φονεύων τὸν πλησίον ὁ ἀφαιρούμενος ἐμβίωσιν,
καὶ ἐκχέων αἷμα ὁ ἀποστερῶν μισθὸν μισθίου.

²³εἷς οἰκοδομῶν, καὶ εἷς καθαιρῶν.
τί ὡφέλησαν πλεῖον ἢ κόπους;

²⁴εἷς εὐχόμενος, καὶ εἷς καταρώμενος.
τίνος φωνῆς εἰσακούσεται ὁ δεσπότης;

²⁵βαπτιζόμενος ἀπὸ νεκροῦ καὶ πάλιν ἀπτόμενος αὐτοῦ,
τί ὡφέλησεν ἐν τῷ λουτρῷ αὐτοῦ;

²⁶οὕτως ἄνθρωπος νηστεύων ἐπὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ
καὶ πάλιν πορευόμενος καὶ τὰ αὐτὰ ποιῶν.

τῆς προσευχῆς αὐτοῦ τίς εἰσακούσεται;
καὶ τί ὡφέλησεν ἐν τῷ ταπεινωθῆναι αὐτόν;

35 ¹Ο συντηρῶν νόμον πλεονάζει προσφοράς,
θυσιάζων σωτηρίου δι προσέχων ἐντολαῖς.

²ἀνταποδιδοὺς χάριν προσφέρων σεμίδαλιν,
καὶ δι ποιῶν ἐλεημοσύνην θυσιάζων αἰνέσεως.
³εὔδοκία κυρίου ἀποστῆναι ἀπὸ πονηρίας,
καὶ ἔξιλασμὸς ἀποστῆναι ἀπὸ ἀδικίας.

⁴μὴ ὁφθῆς ἐν προσώπῳ κυρίου κενός·
πάντα γὰρ ταῦτα χάριν ἐντολῆς.

⁵προσφορὰ δικαίου λιπαίνει θυσιαστήριον,
καὶ ἡ εὐωδία αὐτῆς ἔναντι ὑψίστου.

⁶θυσία ἀνδρὸς δικαίου δεκτή,
καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῆς οὐκ ἐπιλησθῆσεται.

⁷ἐν ἀγαθῷ ὁφθαλμῷ δόξασον τὸν κύριον
καὶ μὴ σμικρύνῃς ἀπαρχὴν χειρῶν σου.

⁸ἐν πάσῃ δόσει ἱλάρωσον τὸ πρόσωπόν σου
καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἀγίασον δεκάτην.

⁹δὸς ὑψίστῳ κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ
καὶ ἐν ἀγαθῷ ὁφθαλμῷ καθ' εὔρεμα χειρός.

¹⁰ὅτι κύριος ἀνταποδιδούς ἐστιν
καὶ ἐπταπλάσια ἀνταποδώσει σοι.

¹¹Μὴ δωροκόπει, οὐ γὰρ προσδέξεται,
καὶ μὴ ἔπεχε θυσίᾳ ἀδίκω.

¹²ὅτι κύριος κριτής ἐστιν,
καὶ οὐκ ἐστιν παρ' αὐτῷ δόξα προσώπου.

¹³οὐ λήμψεται πρόσωπον ἐπὶ πτωχοῦ
καὶ δέησιν ἡδικημένου εἰσακούσεται.

¹⁴οὐ μὴ ὑπεριδῇ ἵκετείαν ὄρφανοῦ
καὶ χήραν, ἐὰν ἐκχέη λαλιάν.

¹⁵οὐχὶ δάκρυα χήρας ἐπὶ σιαγόνα καταβαίνει
καὶ ἡ καταβόησις ἐπὶ τῷ καταγαγόντι αὐτά;

¹⁶θεραπεύων ἐν εὔδοκίᾳ δεχθῆσεται,
καὶ ἡ δέησις αὐτοῦ ἔως νεφελῶν συνάψει.

¹⁷προσευχὴ ταπεινοῦ νεφέλας διῆλθεν,
καὶ ἔως συνεγγίσῃ, οὐ μὴ παρακληθῇ.
¹⁸καὶ οὐ μὴ ἀποστῇ, ἔως ἐπισκέψηται ὁ ὑψιστος
καὶ κρινεῖ δικαίοις καὶ ποιήσει κρίσιν.
¹⁹καὶ ὁ κύριος οὐ μὴ βραδύνῃ
οὐδὲ μὴ μακροθυμήσῃ ἐπ’ αὐτοῖς,
²⁰ἔως ἂν συντρίψῃ ὁσφὺν ἀνελεημόνων
καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀνταποδώσει ἐκδίκησιν,
²¹ἔως ἐξάρη πλῆθος ὑβριστῶν
καὶ σκῆπτρα ἀδίκων συντρίψει,
²²ἔως ἀνταποδῷ ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ
καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν,
²³ἔως κρίνῃ τὴν κρίσιν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ
καὶ εὑφρανεῖ αὐτοὺς ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ.
²⁴ἄρα ἐλεος ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτοῦ
ὡς νεφέλαι ὑετοῦ ἐν καιρῷ ἀβροχίας.

36 ¹Ἐλέησον ἡμᾶς, δέσποτα ὁ θεὸς πάντων, καὶ ἐπίβλεψον
καὶ ἐπίβαλε τὸν φόβον σου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.
²ἐπαρον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ ἔθνη ἀλλότρια,
καὶ ἰδέτωσαν τὴν δυναστείαν σου.
³ὅσπερ ἐνώπιον αὐτῶν ἡγιάσθης ἐν ἡμῖν,
οὕτως ἐνώπιον ἡμῶν μεγαλυνθείης ἐν αὐτοῖς.
⁴καὶ ἐπιγνώτωσάν σε, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ἐπέγνωμεν
ὅτι οὐκ ἔστιν θεὸς πλὴν σοῦ, κύριε.
⁵ἐγκαίνισον σημεῖα καὶ ἀλλοίωσον θαυμάσια,
δόξασον χεῖρα καὶ βραχίονα δεξιόν.
⁶ἐγειρον θυμὸν καὶ ἔκχεον ὄργην,
ἔξαρον ἀντίδικον καὶ ἔκτριψον ἐχθρόν.
⁷σπεῦσον καιρὸν καὶ μνήσθητι ὄρκισμοῦ,
καὶ ἐκδιηγησάσθωσαν τὰ μεγαλεῖά σου.
⁸ἐν ὄργῃ πυρὸς καταβρωθήτω ὁ σωζόμενος,
καὶ οἱ κακοῦντες τὸν λαόν σου εὔροισαν ἀπώλειαν.
⁹σύντριψον κεφαλὰς ἀρχόντων ἐχθρῶν
λεγόντων Οὐκ ἔστιν πλὴν ἡμῶν.

¹⁰συνάγαγε πάσας φυλὰς Ιακωβ
καὶ κατακληρονόμησον αὐτὸὺς καθὼς ἀπ' ἀρχῆς.
¹¹ἔλέησον λαόν, κύριε, κεκλημένον ἐπ' ὄνόματί σου
καὶ Ισραὴλ, δὲν πρωτογόνῳ ὡμοίωσας.
¹²οἰκτίρησον πόλιν ἀγιάσματός σου,
Ιερουσαλήμ τόπον καταπαύματός σου.
¹³πλῆσον Σιων ἀρεταλογίας σου
καὶ ἀπὸ τῆς δόξης σου τὸν λαόν σου.
¹⁴δὸς μαρτύριον τοῖς ἐν ἀρχῇ κτίσμασίν σου
καὶ ἔγειρον προφητείας τὰς ἐπ' ὄνόματί σου.
¹⁵δὸς μισθὸν τοῖς ὑπομένουσίν σε,
καὶ οἱ προφῆται σου ἐμπιστευθήτωσαν.
¹⁶εἰσάκουσον, κύριε, δεήσεως τῶν ἵκετῶν σου
κατὰ τὴν εὐλογίαν Ααρων περὶ τοῦ λαοῦ σου,
¹⁷καὶ γνώσονται πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς
ὅτι κύριος εἴ̄ δ θεὸς τῶν αἰώνων.
¹⁸Πᾶν βρῶμα φάγεται κοιλίᾳ,
ἔστιν δὲ βρῶμα βρώματος κάλλιον.
¹⁹φάρυγξ γεύεται βρώματα θήρας,
οὕτως καρδία συνετὴ λόγους ψευδεῖς.
²⁰καρδία στρεβλὴ δώσει λύπην,
καὶ ἀνθρωπὸς πολύπειρος ἀνταποδώσει αὐτῷ.
²¹πάντα ἄρρενα ἐπιδέξεται γυνή,
ἔστιν δὲ θυγάτηρ θυγατρὸς κρείσσων.
²²κάλλος γυναικὸς ἱλαρύνει πρόσωπον
καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἐπιθυμίαν ἀνθρώπου ὑπεράγει.
²³εἰ ἔστιν ἐπὶ γλώσσης αὐτῆς ἔλεος καὶ πραῦτης,
οὐκ ἔστιν δὲ ἀνὴρ αὐτῆς καθ' υἱὸὺς ἀνθρώπων.
²⁴οὐκέτι γυναικα ἐνάρχεται κτήσεως,
βοηθὸν κατ' αὐτὸν καὶ στῦλον ἀναπαύσεως.
²⁵οὐκέτι γυναικα φραγμός, διαρπαγήσεται κτῆμα·
καὶ οὐκέτι γυνή, στενάξει πλανώμενος.
²⁶τίς γὰρ πιστεύσει εὔζώνῳ ληστῇ
ἀφαλλομένῳ ἐκ πόλεως εἰς πόλιν;

²⁷οὗτως ἀνθρώπῳ μὴ ἔχοντι νοσσιὰν
καὶ καταλύοντι οὐ ἐὰν ὁψίσῃ.

37 ¹Πᾶς φίλος ἐρεῖ Ἐφιλίασα κἀγώ.
ἀλλ’ ἔστιν φίλος ὄνόματι μόνον φίλος.
²οὐχὶ λύπη ἔνι ἔως θανάτου
έταιρος καὶ φίλος τρεπόμενος εἰς ἔχθραν;
³ῷ πονηρὸν ἐνθύμημα, πόθεν ἐνεκυλίσθης
καλύψαι τὴν ξηρὰν ἐν δολιότητι;
⁴έταιρος φίλου ἐν εὐφροσύνῃ ἥδεται
καὶ ἐν καιρῷ θλίψεως ἔσται ἀπέναντι.
⁵έταιρος φίλῳ συμπονεῖ χάριν γαστρός,
ἔναντι πολέμου λήμψεται ἀσπίδα.
⁶μὴ ἐπιλάθῃ φίλου ἐν τῇ ψυχῇ σου
καὶ μὴ ἀμνημονήσῃς αὐτοῦ ἐν χρήμασίν σου.
⁷Πᾶς σύμβουλος ἔξαιρει βουλήν,
ἀλλ’ ἔστιν συμβουλεύων εἰς ἑαυτόν.
⁸ἀπὸ συμβούλου φύλαξον τὴν ψυχήν σου
καὶ γνῶθι πρότερον τίς αὐτοῦ χρεία
— καὶ γὰρ αὐτὸς ἑαυτῷ βουλεύσεται —,
μήποτε βάλῃ ἐπὶ σοὶ κλῆρον
⁹καὶ εἴπῃ σοι Καλὴ ἡ ὁδός σου,
καὶ στήσεται ἐξ ἔναντίας ἰδεῖν τὸ συμβησόμενόν σοι.
¹⁰μὴ βουλεύου μετὰ τοῦ ὑποβλεπομένου σε
καὶ ἀπὸ τῶν ζηλούντων σε κρύψον βουλήν,
¹¹μετὰ γυναικὸς περὶ τῆς ἀντιζήλου αὐτῆς
καὶ μετὰ δειλοῦ περὶ πολέμου,
μετὰ ἐμπόρου περὶ μεταβολίας
καὶ μετὰ ἀγοράζοντος περὶ πράσεως,
μετὰ βασκάνου περὶ εὐχαριστίας
καὶ μετὰ ἀνελεήμονος περὶ χρηστογθείας,
μετὰ ὀκνηροῦ περὶ παντὸς ἔργου
καὶ μετὰ μισθίου ἐφετείου περὶ συντελείας,
οἰκέτη ἀργῷ περὶ πολλῆς ἔργασίας,
μὴ ἔπειχε ἐπὶ τούτοις περὶ πάσης συμβουλίας.

¹²ἀλλ' ἡ μετὰ ἀνδρὸς εὔσεβοῦς ἐνδελέχιζε,
ὅν ἂν ἐπιγνῶς συντηροῦντα ἐντολάς,
ὅς ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ κατὰ τὴν ψυχήν σου,
καὶ ἐὰν πταίσῃς, συναλγήσει σοι.

¹³καὶ βουλὴν καρδίας στῆσον,
οὐ γάρ ἔστιν σοι πιστότερος αὐτῆς.

¹⁴ψυχὴ γὰρ ἀνδρὸς ἀπαγγέλλειν ἐνίοτε εἴωθεν
ἡ ἐπτὰ σκοποὶ ἐπὶ μετεώρου καθήμενοι ἐπὶ σκοπῆς.

¹⁵καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις δεήθητι ὑψίστου,
ἵνα εὐθύνῃ ἐν ἀληθείᾳ τὴν ὁδόν σου.

¹⁶Αρχὴ παντὸς ἔργου λόγος,
καὶ πρὸ πάσης πράξεως βουλὴ.

¹⁷ἰχνος ἀλλοιώσεως καρδίας
τέσσαρα μέρη ἀνατέλλει,
¹⁸ἄγαθὸν καὶ κακόν, ζωὴ καὶ θάνατος,
καὶ ἡ κυριεύουσα ἐνδελεχῶς αὐτῶν γλῶσσά ἔστιν.

¹⁹ἔστιν ἀνὴρ πανοῦργος πολλῶν παιδευτής,
καὶ τῇ ἴδιᾳ ψυχῇ ἔστιν ἄχρηστος.

²⁰ἔστιν σοφιζόμενος ἐν λόγοις μισητός,
οὗτος πάσης τροφῆς καθυστερήσει.

²¹οὐ γὰρ ἐδόθη αὐτῷ παρὰ κυρίου χάρις,
ὅτι πάσης σοφίας ἔστερήθη.

²²ἔστιν σοφὸς τῇ ἴδιᾳ ψυχῇ,
καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐπὶ στόματος πιστοί.

²³ἀνὴρ σοφὸς τὸν ἑαυτοῦ λαὸν παιδεύσει,
καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ πιστοί.

²⁴ἀνὴρ σοφὸς πλησθήσεται εὐλογίας,
καὶ μακαριοῦσιν αὐτὸν πάντες οἱ ὁρῶντες.

²⁵ζωὴ ἀνδρὸς ἐν ἀριθμῷ ἡμερῶν,
καὶ αἱ ἡμέραι τοῦ Ισραὴλ ἀναρίθμητοι.

²⁶ο σοφὸς ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ κληρονομήσει πίστιν,
καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

²⁷Τέκνον, ἐν ζωῇ σου πείρασον τὴν ψυχήν σου
καὶ ἵδε τί πονηρὸν αὐτῇ καὶ μὴ δῷς αὐτῇ.

²⁸οὐ γὰρ πάντα πᾶσιν συμφέρει,
καὶ οὐ πᾶσα ψυχὴ ἐν παντὶ εὔδοκεῖ.

²⁹μὴ ἀπληστεύου ἐν πάσῃ τρυφῇ
καὶ μὴ ἐκχυθῆς ἐπὶ ἐδεσμάτων.

³⁰ἐν πολλοῖς γὰρ βρώμασιν ἔσται νόσος,
καὶ ἡ ἀπληστία ἐγγιεῖ ἔως χολέρας.

³¹δι’ ἀπληστίαν πολλοὶ ἐτελεύτησαν,
ὅ δὲ προσέχων προσθήσει ζωήν.

38 ¹Τίμα ἰατρὸν πρὸς τὰς χρείας αὐτοῦ τιμαῖς αὐτοῦ,
καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισεν κύριος.

²παρὰ γὰρ ὑψίστου ἐστὶν ἴασις,
καὶ παρὰ βασιλέως λήμψεται δόμα.

³επιστήμη ἰατροῦ ἀνυψώσει κεφαλὴν αὐτοῦ,
καὶ ἔναντι μεγιστάνων θαυμασθήσεται.

⁴κύριος ἔκτισεν ἐκ γῆς φάρμακα,
καὶ ἀνὴρ φρόνιμος οὐ προσοχθεῖ αὐτοῖς.

⁵οὐκ ἀπὸ ξύλου ἐγλυκάνθη ὕδωρ
εἰς τὸ γνωσθῆναι τὴν ἴσχὺν αὐτοῦ;

⁶καὶ αὐτὸς ἔδωκεν ἀνθρώποις ἐπιστήμην
ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ.

⁷ἐν αὐτοῖς ἐθεράπευσεν καὶ ἤρεν τὸν πόνον αὐτοῦ,
μυρεψός ἐν τούτοις ποιήσει μεῖγμα,
⁸καὶ οὐ μὴ συντελεσθῇ ἔργα αὐτοῦ,
καὶ εἰρήνη παρ’ αὐτοῦ ἐστιν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.

⁹Τέκνον, ἐν ἀρρωστήματί σου μὴ παράβλεπε,
ἀλλ’ εὖξαι κυρίω, καὶ αὐτὸς ἵασεται σε.

¹⁰ἀπόστησον πλημμέλειαν καὶ εὔθυνον χεῖρας
καὶ ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας καθάρισον καρδίαν.

¹¹δὸς εὐωδίαν καὶ μνημόσυνον σεμιδάλεως
καὶ λίπανον προσφορὰν ὡς μὴ ὑπάρχων.

¹²καὶ ἰατρῷ δὸς τόπον, καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισεν κύριος,
καὶ μὴ ἀποστήτω σου, καὶ γὰρ αὐτοῦ χρεία.

¹³ἔστιν καιρὸς ὅτε καὶ ἐν χερσὶν αὐτῶν εὔοδία.

¹⁴καὶ γὰρ αὐτοὶ κυρίου δεηθήσονται,

ίνα εὐοδώσῃ αὐτοῖς ἀνάπαυσιν
καὶ ιασιν χάριν ἐμβιώσεως.

¹⁵ό ἀμαρτάνων ἔναντι τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν
ἐμπέσοι εἰς χεῖρας ἰατροῦ.

¹⁶Τέκνον, ἐπὶ νεκρῷ κατάγαγε δάκρυα
καὶ ὡς δεινὰ πάσχων ἔναρξαι θρήνου,
κατὰ δὲ τὴν κρίσιν αὐτοῦ περίστειλον τὸ σῶμα αὐτοῦ
καὶ μὴ ὑπερίδης τὴν ταφὴν αὐτοῦ.

¹⁷πίκρανον κλαυθμὸν καὶ θέρμανον κοπετὸν
καὶ ποίησον τὸ πένθος κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ
ἡμέραν μίαν καὶ δύο χάριν διαβολῆς
καὶ παρακλήθητι λύπης ἔνεκα.

¹⁸ἀπὸ λύπης γὰρ ἐκβαίνει θάνατος,
καὶ λύπη καρδίας κάμψει ἵσχύν.

¹⁹ἐν ἐπαγωγῇ παραμένει καὶ λύπη,
καὶ βίος πτωχοῦ κατὰ καρδίας.

²⁰μὴ δῶς εἰς λύπην τὴν καρδίαν σου,
ἀπόστησον αὐτὴν μνησθεὶς τὰ ἔσχατα.

²¹μὴ ἐπιλάθῃ, οὐ γάρ ἐστιν ἐπάνοδος,
καὶ τοῦτον οὐκ ὠφελήσεις καὶ σεαυτὸν κακώσεις.

²²μνήσθητι τὸ κρίμα μου, ὅτι οὕτως καὶ τὸ σόν.
ἔμοὶ ἐχθὲς καὶ σοὶ σήμερον.

²³ἐν ἀναπαύσει νεκροῦ κατάπαυσον τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ
καὶ παρακλήθητι ἐν αὐτῷ ἐν ἐξόδῳ πνεύματος αὐτοῦ.

²⁴Σοφία γραμματέως ἐν εὔκαιρίᾳ σχολῆς,
καὶ ὁ ἐλασσούμενος πράξει αὐτοῦ σοφισθήσεται.

²⁵τί σοφισθήσεται ὁ κρατῶν ἀρότρου
καὶ καυχώμενος ἐν δόρατι κέντρου,
βόας ἐλαύνων καὶ ἀναστρεφόμενος ἐν ἔργοις αὐτῶν,
καὶ ἡ διήγησις αὐτοῦ ἐν υἱοῖς ταύρων;

²⁶καρδίαν αὐτοῦ δώσει ἐκδοῦναι αὔλακας,
καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ εἰς χορτάσματα δαμάλεων.

²⁷οὕτως πᾶς τέκτων καὶ ἀρχιτέκτων,
ὅστις νύκτωρ ὡς ἡμέρας διάγει.

οἱ γλύφοντες γλύμματα σφραγίδων,
καὶ ἡ ἐπιμονὴ αὐτοῦ ἀλλοιῶσαι ποικιλίαν.
καρδίαν αὐτοῦ δώσει εἰς ὁμοιῶσαι ζωγραφίαν,
καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ τελέσαι ἔργον.
²⁸οὕτως χαλκεὺς καθήμενος ἐγγὺς ἄκμονος
καὶ καταμανθάνων ἔργα σιδήρου·
ἀτμὸς πυρὸς τῇξει σάρκας αὐτοῦ,
καὶ ἐν θέρμῃ καμίνου διαμαχήσεται·
φωνῇ σφύρης κλινεῖ τὸ οὖς αὐτοῦ,
καὶ κατέναντι ὁμοιώματος σκεύους οἱ ὁφθαλμοὶ αὐτοῦ.
καρδίαν αὐτοῦ δώσει εἰς συντέλειαν ἔργων,
καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ κοσμῆσαι ἐπὶ συντελείας.
²⁹οὕτως κεραμεὺς καθήμενος ἐν ἔργῳ αὐτοῦ
καὶ συστρέφων ἐν ποσὶν αὐτοῦ τροχόν,
ὅς ἐν μερίμνῃ κεῖται διὰ παντὸς ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ,
καὶ ἐναρίθμιος πᾶσα ἡ ἔργασία αὐτοῦ.
³⁰ἐν βραχίονι αὐτοῦ τυπώσει πηλὸν
καὶ πρὸ ποδῶν κάμψει ἵσχὺν αὐτοῦ.
καρδίαν ἐπιδώσει συντελέσαι τὸ χρῆσμα,
καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ καθαρίσαι κάμινον.
³¹Πάντες οὗτοι εἰς χεῖρας αὐτῶν ἐνεπίστευσαν,
καὶ ἔκαστος ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ σοφίζεται.
³²ἄνευ αὐτῶν οὐκ οἰκισθήσεται πόλις,
καὶ οὐ παροικήσουσιν οὐδὲ περιπατήσουσιν.
³³ἀλλ' εἰς βουλὴν λαοῦ οὐ ζητηθήσονται
καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ οὐχ ὑπεραλοῦνται·
ἐπὶ δίφρον δικαστοῦ οὐ καθιοῦνται
καὶ διαθήκην κρίματος οὐ διανοηθήσονται.
³⁴οὐδὲ μὴ ἐκφάνωσιν παιδείαν καὶ κρίμα
καὶ ἐν παραβολαῖς οὐχ εὑρεθήσονται,
ἀλλὰ κτίσμα αἰῶνος στηρίσουσιν,
καὶ ἡ δέησις αὐτῶν ἐν ἔργασίᾳ τέχνης.

39 ¹Πλὴν τοῦ ἐπιδιδόντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
καὶ διανοουμένου ἐν νόμῳ ὑψίστου,

σοφίαν πάντων ἀρχαίων ἐκζητήσει
καὶ ἐν προφητείαις ἀσχοληθήσεται,
²διήγησιν ἀνδρῶν ὄνομαστῶν συντηρήσει
καὶ ἐν στροφαῖς παραβολῶν συνεισελεύσεται,
³ἀπόκρυφα παροιμιῶν ἐκζητήσει
καὶ ἐν αἰνίγμασι παραβολῶν ἀναστραφήσεται.
⁴ἀνὰ μέσον μεγιστάνων ὑπηρετήσει
καὶ ἔναντι ἡγουμένων ὁφθήσεται.
ἐν γῇ ἀλλοτρίων ἐθνῶν διελεύσεται,
ἀγαθὰ γὰρ καὶ κακὰ ἐν ἀνθρώποις ἐπείρασεν.
⁵τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπιδώσει ὁρθίσαι
πρὸς κύριον τὸν ποιήσαντα αὐτὸν
καὶ ἔναντι ὑψίστου δεηθήσεται.
καὶ ἀνοίξει στόμα αὐτοῦ ἐν προσευχῇ
καὶ περὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ δεηθήσεται.
⁶έὰν κύριος ὁ μέγας θελήσῃ,
πνεύματι συνέσεως ἐμπλησθήσεται.
αὐτὸς ἀνομβρήσει ρήματα σοφίας αὐτοῦ
καὶ ἐν προσευχῇ ἐξομολογήσεται κυρίω.
⁷αὐτὸς κατευθυνεῖ βουλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπιστήμην
καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτοῦ διανοηθήσεται.
⁸αὐτὸς ἐκφανεῖ παιδείαν διδασκαλίας αὐτοῦ
καὶ ἐν νόμῳ διαθήκης κυρίου καυχήσεται.
⁹αἰνέσουσιν τὴν σύνεσιν αὐτοῦ πολλοί,
καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος οὐκ ἐξαλειφθήσεται.
οὐκ ἀποστήσεται τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ,
καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς γενεᾶς γενεῶν.
¹⁰τὴν σοφίαν αὐτοῦ διηγήσονται ἔθνη,
καὶ τὸν ἔπαινον αὐτοῦ ἐξαγγελεῖ ἐκκλησία.
¹¹έὰν ἐμμείνῃ, ὄνομα καταλείψει ἢ χίλιοι,
καὶ ἔὰν ἀναπαύσηται, ἐκποιεῖ αὐτῷ.
¹²Ἐτι διανοηθεὶς ἐκδιηγήσομαι
καὶ ὡς διχομηνία ἐπληρώθην.
¹³εἰσακούσατέ μου, υἱοὶ ὅστοι, καὶ βλαστήσατε

ώς ρόδον φυόμενον ἐπὶ ρεύματος ὑγροῦ
14καὶ ὡς λίβανος εὐωδιάσατε ὀσμὴν
καὶ ἀνθήσατε ἄνθος ὡς κρίνον.
διάδοτε ὀσμὴν καὶ αἰνέσατε ἄσμα,
εὐλογήσατε κύριον ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἔργοις,
15δότε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μεγαλωσύνην
καὶ ἔξομολογήσασθε ἐν αἰνέσει αὐτοῦ
ἐν φόδαις χειλέων καὶ ἐν κινύραις
καὶ οὕτως ἐρεῖτε ἐν ἔξομολογήσει
16Τὰ ἔργα κυρίου πάντα ὅτι καλὰ σφόδρα,
καὶ πᾶν πρόσταγμα ἐν καιρῷ αὐτοῦ ἔσται·
οὐκ ἔστιν εἰπεῖν Τί τοῦτο; εἰς τί τοῦτο;
πάντα γὰρ ἐν καιρῷ αὐτοῦ ζητηθήσεται.
17ἐν λόγῳ αὐτοῦ ἔστη ὡς θημωνιὰ ὕδωρ
καὶ ἐν φόδαι στόματος αὐτοῦ ἀποδοχεῖα ὕδάτων.
18ἐν προστάγματι αὐτοῦ πᾶσα ἡ εὔδοκία,
καὶ οὐκ ἔστιν δις ἐλαττώσει τὸ σωτήριον αὐτοῦ.
19ἔργα πάσης σαρκὸς ἐνώπιον αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἔστιν κρυβῆναι ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.
20ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰς τὸν αἰῶνα ἐπέβλεψεν,
καὶ οὐθέν ἔστιν θαυμάσιον ἐναντίον αὐτοῦ.
21οὐκ ἔστιν εἰπεῖν Τί τοῦτο;
εἰς τί τοῦτο; πάντα γὰρ εἰς χρείας αὐτῶν ἔκτισται.
22Ἡ εὐλογία αὐτοῦ ὡς ποταμὸς ἐπεκάλυψεν
καὶ ὡς κατακλυσμὸς ξηρὰν ἐμέθυσεν.
23οὕτως ὄργην αὐτοῦ ἔθνη κληρονομήσει,
ώς μετέστρεψεν ὕδατα εἰς ἄλμην.
24αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ τοῖς ὁσίοις εὐθεῖαι,
οὕτως τοῖς ἀνόμοις προσκόμματα·
25ἀγαθὰ τοῖς ἀγαθοῖς ἔκτισται ἀπ' ἀρχῆς,
οὕτως τοῖς ἀμαρτωλοῖς κακά.
26ἀρχὴ πάσης χρείας εἰς ζωὴν ἀνθρώπου,
ὕδωρ καὶ πῦρ καὶ σίδηρος καὶ ἄλας
καὶ σεμίδαλις πυροῦ καὶ γάλα καὶ μέλι,

αῖμα σταφυλῆς καὶ ἔλαιον καὶ ίμάτιον·

²⁷ταῦτα πάντα τοῖς εὐσεβέσιν εἰς ἀγαθά,

οὕτως τοῖς ἀμαρτωλοῖς τραπήσεται εἰς κακά.

²⁸Ἐστιν πνεύματα, ἢ εἰς ἐκδίκησιν ἔκτισται
καὶ ἐν θυμῷ αὐτοῦ ἐστερέωσεν μάστιγας αὐτῶν·
ἐν καιρῷ συντελείας ἴσχὺν ἔκχεοῦσιν
καὶ τὸν θυμὸν τοῦ ποιήσαντος αὐτοὺς κοπάσουσιν.
²⁹πῦρ καὶ χάλαζα καὶ λιμὸς καὶ θάνατος,
πάντα ταῦτα εἰς ἐκδίκησιν ἔκτισται·

³⁰θηρίων ὁδόντες καὶ σκορπίοι καὶ ἔχεις
καὶ ρόμφαια ἐκδικοῦσα εἰς ὅλεθρον ἀσεβεῖς·

³¹ἐν τῇ ἐντολῇ αὐτοῦ εὐφρανθήσονται
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς χρείας ἐτοιμασθήσονται
καὶ ἐν καιροῖς αὐτῶν οὐ παραβήσονται λόγον.

³²Διὰ τοῦτο ἐξ ἀρχῆς ἐστηρίχθην
καὶ διενοήθην καὶ ἐν γραφῇ ἀφῆκα

³³Τὰ ἔργα κυρίου πάντα ἀγαθὰ
καὶ πᾶσαν χρείαν ἐν ὥρᾳ αὐτῆς χορηγήσει,
³⁴καὶ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν Τοῦτο τούτου πονηρότερον,
πάντα γὰρ ἐν καιρῷ εὐδοκιμηθήσεται.

³⁵καὶ νῦν ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ στόματι ὑμνήσατε
καὶ εὐλογήσατε τὸ ὄνομα κυρίου.

40 ¹Ασχολία μεγάλη ἔκτισται παντὶ ἀνθρώπῳ
καὶ ζυγὸς βαρὺς ἐπὶ υἱὸν Αδαμ

ἀφ' ἡμέρας ἔξοδου ἐκ γαστρὸς μητρὸς αὐτῶν
ἔως ἡμέρας ἐπιστροφῆς εἰς μητέρα πάντων.

²τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν καὶ φόβον καρδίας,
ἐπίνοια προσδοκίας, ἡμέρα τελευτῆς.

³ἀπὸ καθημένου ἐπὶ θρόνου ἐνδόξου
καὶ ἔως τεταπεινωμένου ἐν γῇ καὶ σποδῷ,

⁴ἀπὸ φοροῦντος ὑακίνθινον καὶ στέφανον
καὶ ἔως περιβαλλομένου ὡμόλινον
θυμὸς καὶ ζῆλος καὶ ταραχὴ καὶ σάλος
καὶ φόβος θανάτου καὶ μηνίαμα καὶ ἔρις.

5καὶ ἐν καιρῷ ἀναπαύσεως ἐπὶ κοίτης
ὕπνοις νυκτὸς ἀλλοιοῖ γνῶσιν αὐτοῦ.
6δλίγον ὡς οὐδὲν ἐν ἀναπαύσει,
καὶ ἀπ' ἐκείνου ἐν ὑπνοῖς ὡς ἐν ἡμέρᾳ σκοπιᾶς
τεθορυβημένος ἐν ὁράσει καρδίας αὐτοῦ
ὡς ἐκπεφευγὼς ἀπὸ προσώπου πολέμου·

7ἐν καιρῷ χρείας αὐτοῦ ἐξηγέρθη
καὶ ἀποθαυμάζων εἰς οὐδένα φόβον.
8μετὰ πάσης σαρκὸς ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως κτήνους,
καὶ ἐπὶ ἀμαρτωλῶν ἐπταπλάσια πρὸς ταῦτα·
9θάνατος καὶ αἷμα καὶ ἔρις καὶ ρομφαία,
ἐπαγωγαί, λιμὸς καὶ σύντριμμα καὶ μάστιξ.
10ἐπὶ τοὺς ἀνόμους ἐκτίσθη ταῦτα πάντα,
καὶ δι' αὐτοὺς ἐγένετο ὁ κατακλυσμός.
11πάντα, ὅσα ἀπὸ γῆς, εἰς γῆν ἀναστρέφει,
καὶ ἀπὸ ὑδάτων, εἰς θάλασσαν ἀνακάμπτει.

12Πᾶν δῶρον καὶ ἀδικία ἐξαλειφθήσεται,
καὶ πίστις εἰς τὸν αἰῶνα στήσεται.

13χρήματα ἀδίκων ὡς ποταμὸς ἔηρανθήσεται
καὶ ὡς βροντὴ μεγάλη ἐν ὑετῷ ἐξηχήσει.
14ἐν τῷ ἀνοίξαι αὐτὸν χεῖρας εὐφρανθήσεται,
οὕτως οἱ παραβαίνοντες εἰς συντέλειαν ἐκλείψουσιν.
15ἔκγονα ἀσεβῶν οὐ πληθυνεῖ κλάδους,
καὶ ρίζαι ἀκάθαρτοι ἐπ' ἀκροτόμου πέτρας.
16ἄχι ἐπὶ παντὸς ὕδατος καὶ χείλους ποταμοῦ
πρὸ παντὸς χόρτου ἐκτιλήσεται.
17χάρις ὡς παράδεισος ἐν εὐλογίαις,
καὶ ἐλεημοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα διαμενεῖ.

18Ζωὴ αὐτάρκους καὶ ἐργάτου γλυκανθήσεται,
καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ὁ εύρισκων θησαυρόν.

19τέκνα καὶ οἰκοδομὴ πόλεως στηρίζουσιν ὄνομα,
καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γυνὴ ἀμωμος λογίζεται.
20οἶνος καὶ μουσικὰ εὐφραίνουσιν καρδίαν,
καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ἀγάπησις σοφίας.

²¹αὐλὸς καὶ ψαλτήριον ἡδύνουσιν μέλη,
καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γλῶσσα ἥδεῖα.

²²χάριν καὶ κάλλος ἐπιθυμήσει ὄφθαλμὸς καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα χλόην σπόρου.

²³φίλος καὶ ἑταῖρος εἰς καιρὸν ἀπαντῶντες,
καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γυνὴ μετὰ ἀνδρός.

²⁴ἀδελφὸὶ καὶ βοήθεια εἰς καιρὸν θλίψεως,
καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ἐλεημοσύνη ρύσεται.

²⁵χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐπιστήσουσιν πόδα,
καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα βουλὴ εὔδοκιμεῖται.

²⁶χρήματα καὶ ἴσχὺς ἀνυψώσουσιν καρδίαν,
καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα φόβος κυρίου.
οὐκ ἔστιν ἐν φόβῳ κυρίου ἐλάττωσις,
καὶ οὐκ ἔστιν ἐπιξητῆσαι ἐν αὐτῷ βοήθειαν.

²⁷φόβος κυρίου ὡς παράδεισος εὐλογίας,
καὶ ὑπὲρ πᾶσαν δόξαν ἐκάλυψεν αὐτόν.

²⁸Τέκνον, ζωὴν ἐπαιτήσεως μὴ βιώσῃς.
κρεῖσσον ἀποθανεῖν ἢ ἐπαιτεῖν.

²⁹ἀνὴρ βλέπων εἰς τράπεζαν ἀλλοτρίαν,
οὐκ ἔστιν αὐτοῦ ὁ βίος ἐν λογισμῷ ζωῆς,
ἀλισγήσει ψυχὴν αὐτοῦ ἐν ἐδέσμασιν ἀλλοτρίοις.
ἀνὴρ δὲ ἐπιστήμων καὶ πεπαιδευμένος φυλάξεται.

³⁰ἐν στόματι ἀναιδοῦς γλυκανθήσεται ἐπαίτησις,
καὶ ἐν κοιλίᾳ αὐτοῦ πῦρ καήσεται.

41 ¹Ω θάνατε, ὡς πικρόν σου τὸ μνημόσυνόν ἔστιν
ἀνθρώπῳ εἰρηνεύοντι ἐν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ,
ἀνδρὶ ἀπερισπάστῳ καὶ εὐοδουμένῳ ἐν πᾶσιν
καὶ ἔτι ἴσχύοντι ἐπιδέξασθαι τροφήν.

²ὦ θάνατε, καλόν σου τὸ κρίμα ἔστιν
ἀνθρώπῳ ἐπιδεομένῳ καὶ ἐλασσουμένῳ ἴσχύι,
ἐσχατογήρῳ καὶ περισπωμένῳ περὶ πάντων
καὶ ἀπειθοῦντι καὶ ἀπολωλεκότι ὑπομονήν.

³μὴ εὐλαβοῦ κρίμα θανάτου,
μνήσθητι προτέρων σου καὶ ἐσχάτων.

⁴τοῦτο τὸ κρίμα παρὰ κυρίου πάσῃ σαρκί,

καὶ τί ἀπαναίνῃ ἐν εὔδοκίᾳ ὑψίστου;
εἴτε δέκα εἴτε ἑκατὸν εἴτε χίλια ἔτη,
οὐκ ἔστιν ἐν ἄδου ἐλεγμὸς ζωῆς.

⁵Τέκνα βδελυρὰ γίνεται τέκνα ἀμαρτωλῶν
καὶ συναναστρεφόμενα παροικίαις ἀσεβῶν.
⁶τέκνων ἀμαρτωλῶν ἀπολεῖται κληρονομία,
καὶ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐνδελεχιεῖ ὅνειδος.
⁷πατρὶ ἀσεβεῖ μέμψεται τέκνα,
ὅτι δι' αὐτὸν ὁνειδισθήσονται.
⁸οὐαὶ ὑμῖν, ἄνδρες ἀσεβεῖς,
οἵτινες ἐγκατελίπετε νόμον θεοῦ ὑψίστου.
⁹καὶ ἐὰν γεννηθῆτε, εἰς κατάραν γεννηθήσεσθε,
καὶ ἐὰν ἀποθάνητε, εἰς κατάραν μερισθήσεσθε.
¹⁰πάντα, ὅσα ἐκ γῆς, εἰς γῆν ἀπελεύσεται,
οὕτως ἀσεβεῖς ἀπὸ κατάρας εἰς ἀπώλειαν.

¹¹Πένθος ἀνθρώπων ἐν σώμασιν αὐτῶν,
ὄνομα δὲ ἀμαρτωλῶν οὐκ ἀγαθὸν ἔξαλειφθήσεται.
¹²φρόντισον περὶ ὄνόματος, αὐτὸ γάρ σοι διαμενεῖ
ἢ χίλιοι μεγάλοι θησαυροὶ χρυσίου.
¹³ἀγαθῆς ζωῆς ἀριθμὸς ἡμερῶν,
καὶ ἀγαθὸν ὄνομα εἰς αἰῶνα διαμενεῖ.
¹⁴παιδείαν ἐν εἰρήνῃ συντηρήσατε, τέκνα.
σοφία δὲ κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανῆς,
τίς ὡφέλεια ἐν ἀμφοτέροις;
¹⁵κρείσσων ἀνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν μωρίαν αὐτοῦ
ἢ ἀνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν σοφίαν αὐτοῦ.

¹⁶Τοιγαροῦν ἐντράπητε ἐπὶ τῷ ῥήματί μου.
οὐ γάρ ἔστιν πᾶσαν αἰσχύνην διαφυλάξαι καλόν,
καὶ οὐ πάντα πᾶσιν ἐν πίστει εὔδοκιμεῖται.
¹⁷αἰσχύνεσθε ἀπὸ πατρὸς καὶ μητρὸς περὶ πορνείας
καὶ ἀπὸ ἡγουμένου καὶ δυνάστου περὶ ψεύδους,
¹⁸ἀπὸ κριτοῦ καὶ ἄρχοντος περὶ πλημμελείας
καὶ ἀπὸ συναγωγῆς καὶ λαοῦ περὶ ἀνομίας,
¹⁹ἀπὸ κοινωνοῦ καὶ φίλου περὶ ἀδικίας

καὶ ἀπὸ τόπου, οὗ παροικεῖς, περὶ κλοπῆς,
20 ἀπὸ ἀληθείας θεοῦ καὶ διαθήκης
καὶ ἀπὸ πήξεως ἀγκῶνος ἐπ' ἄρτοις,
21 ἀπὸ σκορακισμοῦ λήμψεως καὶ δόσεως
καὶ ἀπὸ ἀσπαζομένων περὶ σιωπῆς,
22 ἀπὸ ὄράσεως γυναικὸς ἑταίρας
καὶ ἀπὸ ἀποστροφῆς προσώπου συγγενοῦς,
23 ἀπὸ ἀφαιρέσεως μερίδος καὶ δόσεως
καὶ ἀπὸ κατανοήσεως γυναικὸς ὑπάνδρου,
24 ἀπὸ περιεργίας παιδίσκης αὐτοῦ
καὶ μὴ ἐπιστῆς ἐπὶ τὴν κοίτην αὐτῆς,
25 ἀπὸ φίλων περὶ λόγων ὀνειδισμοῦ
καὶ μετὰ τὸ δοῦναι μὴ ὄνειδιζε,
26 ἀπὸ δευτερώσεως καὶ λόγου ἀκοῆς
καὶ ἀπὸ καλύψεως λόγων κρυφίων.
27 καὶ ἔσῃ αἰσχυντηρὸς ἀληθινῶς
καὶ εὑρίσκων χάριν ἔναντι παντὸς ἀνθρώπου.

42 ¹Μὴ περὶ τούτων αἰσχυνθῆς
καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον τοῦ ἀμαρτάνειν.
²περὶ νόμου ὑψίστου καὶ διαθήκης
καὶ περὶ κρίματος δικαιῶσαι τὸν ἀσεβῆ,
³περὶ λόγου κοινωνοῦ καὶ ὁδοιπόρων
καὶ περὶ δόσεως κληρονομίας ἑταίρων,
⁴περὶ ἀκριβείας ζυγοῦ καὶ σταθμίων
καὶ περὶ κτήσεως πολλῶν καὶ δλίγων,
⁵περὶ διαφόρου πράσεως ἐμπόρων
καὶ περὶ παιδείας τέκνων πολλῆς
καὶ οἰκέτη πονηρῷ πλευρὰν αἴμαξαι.
⁶ἐπὶ γυναικὶ πονηρῷ καλὸν σφραγίς,
καὶ ὅπου χεῖρες πολλαί, κλεῖσον.
⁷δὲ ἐὰν παραδιδῷς, ἐν ἀριθμῷ καὶ σταθμῷ,
καὶ δόσις καὶ λῆμψις, πάντα ἐν γραφῇ.
⁸περὶ παιδείας ἀνοήτου καὶ μωροῦ
καὶ ἐσχατογήρως κρινομένου πρὸς νέους.

καὶ ἔσῃ πεπαιδευμένος ἀληθινῶς
καὶ δεδοκιμασμένος ἔναντι παντὸς ζῶντος.

9Θυγάτηρ πατρὶ ἀπόκρυφος ἀγρυπνίᾳ,
καὶ ἡ μέριμνα αὐτῆς ἀφιστᾶ ὑπνον·
ἐν νεότητι αὐτῆς, μήποτε παρακμάσῃ,
καὶ συνωκηκυῖα, μήποτε μισηθῇ.
10ἐν παρθενίᾳ, μήποτε βεβηλωθῇ
καὶ ἐν τοῖς πατρικοῖς αὐτῆς ἔγκυος γένηται·
μετὰ ἀνδρὸς οὖσα, μήποτε παραβῇ,
καὶ συνωκηκυῖα, μήποτε στειρωθῇ.
11ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπτῳ στερέωσον φυλακήν,
μήποτε ποιήσῃ σε ἐπίχαρμα ἔχθροῖς,
λαλιὰν ἐν πόλει καὶ ἔκκλητον λαοῦ,
καὶ καταισχύνῃ σε ἐν πλήθει πολλῶν.
12παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔμβλεπε ἐν κάλλει
καὶ ἐν μέσῳ γυναικῶν μὴ συνέδρευε.
13ἀπὸ γὰρ ἴματίων ἐκπορεύεται σής
καὶ ἀπὸ γυναικὸς πονηρία γυναικός.
14κρείσσων πονηρία ἀνδρὸς ἢ ἀγαθοποιὸς γυνή,
καὶ γυνὴ καταισχύνουσα εἰς ὄνειδισμόν.
15Μνησθήσομαι δὴ τὰ ἔργα κυρίου,
καὶ ἀέρακα, ἐκδιηγήσομαι·
ἐν λόγοις κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ.
16ἥλιος φωτίζων κατὰ πᾶν ἐπέβλεψεν,
καὶ τῆς δόξης κυρίου πλῆρες τὸ ἔργον αὐτοῦ.
17οὐκ ἔξεποίησεν τοῖς ἀγίοις κυρίου
ἐκδίηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ,
ἀςτερέωσεν κύριος ὁ παντοκράτωρ
στηριχθῆναι ἐν δόξῃ αὐτοῦ τὸ πᾶν.
18ἄβυσσον καὶ καρδίαν ἔξιχνευσεν
καὶ ἐν πανουργεύμασιν αὐτῶν διενοήθη.
ἔγνω γὰρ ὁ ὥψιστος πᾶσαν εἰδῆσιν
καὶ ἐνέβλεψεν εἰς σημεῖον αἰῶνος
19ἀπαγγέλλων τὰ παρεληλυθότα καὶ τὰ ἐσόμενα

καὶ ἀποκαλύπτων ἵχνη ἀποκρύφων.
20οὐ παρῆλθεν αὐτὸν πᾶν διανόημα,
οὐκ ἐκρύβη ἀπ' αὐτοῦ οὐδὲ εἰς λόγος.
21τὰ μεγαλεῖα τῆς σοφίας αὐτοῦ ἐκόσμησεν,
ώς ἔστιν πρὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν αἰῶνα.
οὕτε προσετέθη οὕτε ἡλαττώθη,
καὶ οὐ προσεδεήθη οὐδενὸς συμβούλου.
22ώς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐπιθυμητὰ
καὶ ως σπινθῆρός ἔστιν θεωρῆσαι.
23πάντα ταῦτα ζῆ καὶ μένει εἰς τὸν αἰῶνα
ἐν πάσαις χρείαις, καὶ πάντα ὑπακούει.
24πάντα δισσά, ἐν κατέναντι τοῦ ἐνός,
καὶ οὐκ ἐποίησεν οὐδὲν ἐλλεῖπον.
25Ἐν τοῦ ἐνός ἐστερέωσεν τὰ ἀγαθά,
καὶ τίς πλησθήσεται ὁρῶν δόξαν αὐτοῦ;

43 ¹Γαυρίαμα ὕψους στερέωμα καθαριότητος,
εἴδος οὐρανοῦ ἐν ὄράματι δόξης.
2ἡλιος ἐν ὀπτασίᾳ διαγγέλλων ἐν ἔξοδῳ
σκεῦος θαυμαστόν, ἔργον ὑψίστου.
3ἐν μεσημβρίᾳ αὐτοῦ ἀναξηραίνει χώραν,
καὶ ἐναντίον καύματος αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται;
4κάμινον φυσῶν ἐν ἔργοις καύματος,
τριπλασίως ἥλιος ἐκκαίων ὅρη·
ἀτμίδας πυρώδεις ἐκφυσῶν
καὶ ἐκλάμπων ἀκτῖνας ἀμαυροῦ ὄφθαλμούς.
5μέγας κύριος δὲ ποιήσας αὐτόν,
καὶ ἐν λόγοις αὐτοῦ κατέσπευσεν πορείαν.
6Καὶ ἡ σελήνη ἐν πᾶσιν εἰς καιρὸν αὐτῆς,
ἀνάδειξιν χρόνων καὶ σημεῖον αἰῶνος.
7ἀπὸ σελήνης σημεῖον ἑορτῆς,
φωστὴρ μειούμενος ἐπὶ συντελείας.
8μὴν κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐστιν
αὐξανόμενος θαυμαστῶς ἐν ἀλλοιώσει,
σκεῦος παρεμβολῶν ἐν ὕψει,

ἐν στερεώματι οὐρανοῦ ἐκλάμπων.

⁹κάλλος οὐρανοῦ δόξα ἀστρων,

κόσμος φωτίζων ἐν ψίστοις κυρίου.

¹⁰ἐν λόγοις ἀγίου στήσονται κατὰ κρίμα

καὶ οὐ μὴ ἐκλυθῶσιν ἐν φυλακαῖς αὐτῶν.

¹¹ἰδὲ τόξον καὶ εὐλόγησον τὸν ποιήσαντα αὐτὸ

σφόδρα ὥραιον ἐν τῷ αὐγάσματι αὐτοῦ.

¹²ἐγύρωσεν οὐρανὸν ἐν κυκλώσει δόξης,

χεῖρες ψίστου ἐτάνυσαν αὐτό.

¹³Προστάγματι αὐτοῦ κατέσπευσεν χιόνα

καὶ ταχύνει ἀστραπὰς κρίματος αὐτοῦ.

¹⁴διὰ τοῦτο ἡνεώχθησαν θησαυροί,

καὶ ἔξεπτησαν νεφέλαι ὡς πετεινά.

¹⁵ἐν μεγαλείῳ αὐτοῦ ἵσχυσεν νεφέλας,

καὶ διεθρύβησαν λίθοι χαλάζης.

¹⁶καὶ ἐν ὀπτασίᾳ αὐτοῦ σαλευθήσεται ὅρη,

ἐν θελήματι αὐτοῦ πνεύσεται νότος.

¹⁷φωνὴ βροντῆς αὐτοῦ ὠνείδισεν γῆν

καὶ καταιγὶς βορέου καὶ συστροφὴ πνεύματος.

¹⁸ὡς πετεινὰ καθιπτάμενα πάσσει χιόνα,

καὶ ὡς ἀκρὶς καταλύουσα ἡ κατάβασις αὐτῆς.

κάλλος λευκότητος αὐτῆς ἐκθαυμάσει ὁφθαλμός,

καὶ ἐπὶ τοῦ ὑετοῦ αὐτῆς ἐκστήσεται καρδία.

¹⁹καὶ πάχνην ὡς ἄλα ἐπὶ γῆς χέει,

καὶ παγεῖσα γίνεται σκολόπων ἄκρα.

²⁰ψυχρὸς ἄνεμος βορέης πνεύσει,

καὶ παγήσεται κρύσταλλος ἐφ' ὕδατος.

ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος καταλύσει,

καὶ ὡς θώρακα ἐνδύσεται τὸ ὕδωρ.

²¹καταφάγεται ὅρη καὶ ἔρημον ἐκκαύσει

καὶ ἀποσβέσει χλόην ὡς πῦρ.

²²ἴασις πάντων κατὰ σπουδὴν ὄμιχλη,

δρόσος ἀπαντῶσα ἀπὸ καύσωνος ἰλαρώσει.

²³Λογισμῷ αὐτοῦ ἐκόπασεν ἄβυσσον

καὶ ἐφύτευσεν ἐν αὐτῇ νήσους.

²⁴οἱ πλέοντες τὴν θάλασσαν διηγοῦνται τὸν κίνδυνον αὐτῆς,

καὶ ἀκοαῖς ὡτίων ἡμῶν θαυμάζομεν.

²⁵καὶ ἐκεῖ τὰ παράδοξα καὶ θαυμάσια ἔργα,

ποικιλία παντὸς ζώου, κτίσις κητῶν.

²⁶δι' αὐτὸν εὔοδοῖ ἄγγελος αὐτοῦ,

καὶ ἐν λόγῳ αὐτοῦ σύγκειται τὰ πάντα.

²⁷Πολλὰ ἐροῦμεν καὶ οὐ μὴ ἀφικώμεθα,

καὶ συντέλεια λόγων Τὸ πᾶν ἐστιν αὐτός.

²⁸δοξάζοντες ποῦ ἴσχύσομεν;

αὐτὸς γὰρ ὁ μέγας παρὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.

²⁹φοβερὸς κύριος καὶ σφόδρα μέγας,

καὶ θαυμαστὴ ἡ δυναστεία αὐτοῦ.

³⁰δοξάζοντες κύριον ὑψώσατε

καθ' ὅσον ἀν δύνησθε, ὑπερέξει γὰρ καὶ ἔτι·

καὶ ὑψοῦντες αὐτὸν πληθύνατε ἐν ἴσχυι,

μὴ κοπιάτε, οὐ γὰρ μὴ ἀφίκησθε.

³¹τίς ἑόρακεν αὐτὸν καὶ ἐκδιηγήσεται;

καὶ τίς μεγαλυνεῖ αὐτὸν καθὼς ἐστιν;

³²πολλὰ ἀπόκρυφά ἐστιν μείζονα τούτων,

ὅλιγα γὰρ ἑωράκαμεν τῶν ἔργων αὐτοῦ·

³³πάντα γὰρ ἐποίησεν ὁ κύριος

καὶ τοῖς εὔσεβέσιν ἔδωκεν σοφίαν

44 ¹Αἰνέσωμεν δὴ ἄνδρας ἐνδόξους

καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν τῇ γενέσει·

²πολλὴν δόξαν ἔκτισεν ὁ κύριος,

τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἀπ' αἰῶνος.

³κυριεύοντες ἐν ταῖς βασιλείαις αὐτῶν

καὶ ἄνδρες ὀνομαστοὶ ἐν δυνάμει·

βουλεύοντες ἐν συνέσει αὐτῶν,

ἀπηγγελκότες ἐν προφητείαις·

⁴ἥγούμενοι λαοῦ ἐν διαβουλίοις

καὶ συνέσει γραμματείας λαοῦ,

σοφοὶ λόγοι ἐν παιδείᾳ αὐτῶν.

5 ἐκζητοῦντες μέλη μουσικῶν
καὶ διηγούμενοι ἔπη ἐν γραφῇ·
6 ἄνδρες πλούσιοι κεχορηγημένοι ἰσχύι,
εἰρηνεύοντες ἐν κατοικίαις αὐτῶν.
7 πάντες οὗτοι ἐν γενεαῖς ἐδοξάσθησαν,
καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καύχημα.
8 εἰσὶν αὐτῶν οἱ κατέλιπον ὄνομα
τοῦ ἐκδιηγήσασθαι ἐπαίνους.
9 καὶ εἰσὶν ὅν οὐκ ἔστιν μνημόσυνον
καὶ ἀπώλοντο ὡς οὐχ ὑπάρξαντες
καὶ ἐγένοντο ὡς οὐ γεγονότες
καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν μετ' αὐτούς.
10 ἀλλ' ἡ οὗτοι ἄνδρες ἐλέους,
ῶν αἱ δίκαιοσύναι οὐκ ἐπελήσθησαν.
11 μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν διαμενεῖ,
ἀγαθὴ κληρονομία ἔκγονα αὐτῶν.
12 ἐν ταῖς διαθήκαις ἔστη τὸ σπέρμα αὐτῶν
καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν δι' αὐτούς.
13 ἦως αἰῶνος μενεῖ σπέρμα αὐτῶν,
καὶ ἡ δόξα αὐτῶν οὐκ ἔξαλειφθήσεται.
14 τὰ σώματα αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ ἐτάφη,
καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ζῆ εἰς γενεάς.
15 σοφίαν αὐτῶν διηγήσονται λαοί,
καὶ τὸν ἐπαινον ἔξαγγέλλει ἐκκλησία.
16 Ενωχ εὐηρέστησεν κυρίῳ καὶ μετετέθη
ὑπόδειγμα μετανοίας ταῖς γενεαῖς.
17 Νωε εύρεθη τέλειος δίκαιος,
ἐν καιρῷ ὄργῆς ἐγένετο ἀντάλλαγμα·
διὰ τοῦτον ἐγενήθη κατάλειμμα τῇ γῇ,
ὅτε ἐγένετο κατακλυσμός.
18 διαθῆκαι αἰῶνος ἐτέθησαν πρὸς αὐτόν,
ἵνα μὴ ἔξαλειφθῇ κατακλυσμῷ πᾶσα σάρξ.
19 Αβρααμ μέγας πατὴρ πλήθους ἐθνῶν,
καὶ οὐχ εύρεθη ὅμοιος ἐν τῇ δόξῃ.

²⁰ὅς συνετήρησεν νόμουν ὑψίστου
καὶ ἐγένετο ἐν διαθήκῃ μετ' αὐτοῦ·
ἐν σαρκὶ αὐτοῦ ἔστησεν διαθήκην
καὶ ἐν πειρασμῷ εὑρέθη πιστός.
²¹διὰ τοῦτο ἐν ὅρκῳ ἔστησεν αὐτῷ
ἐνευλογηθῆναι ἔθνη ἐν σπέρματι αὐτοῦ,
πληθῦναι αὐτὸν ὡς χοῦν τῆς γῆς
καὶ ὡς ἄστρα ἀνυψώσαι τὸ σπέρμα αὐτοῦ
καὶ κατακληρονομῆσαι αὐτοὺς
ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης
καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕως ἄκρου τῆς γῆς.
²²καὶ ἐν τῷ Ισαακ ἔστησεν οὕτως
δι' Αβρααμ τὸν πατέρα αὐτοῦ.
²³εὐλογίαν πάντων ἀνθρώπων καὶ διαθήκην
κατέπαυσεν ἐπὶ κεφαλὴν Ιακώβ.
ἐπέγνω αὐτὸν ἐν εὐλογίαις αὐτοῦ
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν κληρονομίᾳ.
καὶ διέστειλεν μερίδας αὐτοῦ,
ἐν φυλαῖς ἐμέρισεν δέκα δύο.

45 ¹Καὶ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ ἄνδρα ἐλέους
εύρισκοντα χάριν ἐν ὁφθαλμοῖς πάσης σαρκὸς
ἡγαπημένον ὑπὸ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων
Μωυσῆν, οὗ τὸ μνημόσυνον ἐν εὐλογίαις.
²ώμοιώσεν αὐτὸν δόξῃ ἀγίων
καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν ἐν φόβοις ἐχθρῶν.
³ἐν λόγοις αὐτοῦ σημεῖα κατέπαυσεν,
ἐδόξασεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον βασιλέων.
ἐνετείλατο αὐτῷ πρὸς λαὸν αὐτοῦ
καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τῆς δόξης αὐτοῦ.
⁴ἐν πίστει καὶ πραῦτητι αὐτὸν ἡγίασεν,
ἐξελέξατο αὐτὸν ἐκ πάσης σαρκός.
⁵ἥκουτισεν αὐτὸν τῆς φωνῆς αὐτοῦ
καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν γνόφον
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κατὰ πρόσωπον ἐντολάς,

νόμου ζωῆς καὶ ἐπιστήμης,
διδάξαι τὸν Ιακώβ διαθήκην
καὶ κρίματα αὐτοῦ τὸν Ισραὴλ.

⁶Αἱρων ὑψώσειν ἄγιον ὅμοιον αὐτῷ
ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐκ φυλῆς Λευι·
⁷ἔστησεν αὐτὸν διαθήκην αἰῶνος
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἱερατείαν λαοῦ.
ἔμακάρισεν αὐτὸν ἐν εὐκοσμίᾳ
καὶ περιέζωσεν αὐτὸν περιστολὴν δόξης·
⁸ἐνέδυσεν αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος
καὶ ἐστερέωσεν αὐτὸν σκεύεσιν ἵσχύος,
περισκελῆ καὶ ποδήρη καὶ ἐπωμίδα.
⁹καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὸν ρόισκοις,
χρυσοῖς κώδωσιν πλείστοις κυκλόθεν,
ἡχῆσαι φωνὴν ἐν βήμασιν αὐτοῦ,
ἀκουστὸν ποιῆσαι ἥχον ἐν ναῷ
εἰς μνημόσυνον υἱοῖς λαοῦ αὐτοῦ.
¹⁰στολῇ ἀγίᾳ, χρυσῷ καὶ ὑακίνθῳ
καὶ πορφύρᾳ, ἔργῳ ποικιλτοῦ,
λογείῳ κρίσεως, δήλοις ἀληθείᾳς,
κεκλωσμένῃ κόκκῳ, ἔργῳ τεχνίτου,
¹¹λίθοις πολυτελέσιν γλύμματος σφραγίδος
ἐν δέσει χρυσίου, ἔργῳ λιθουργοῦ,
εἰς μνημόσυνον ἐν γραφῇ κεκολαμμένῃ
κατ' ἀριθμὸν φυλῶν Ισραὴλ.

¹²στέφανον χρυσοῦν ἐπάνω κιδάρεως,
ἐκτύπωμα σφραγίδος ἀγιάσματος,
καύχημα τιμῆς, ἔργον ἵσχύος,
ἐπιθυμήματα ὄφθαλμῶν κοσμούμενα.
¹³ώραια πρὸ αὐτοῦ οὐ γέγονεν τοιαῦτα,
ἔως αἰῶνος οὐκ ἐνεδύσατο ἀλλογενῆς
πλὴν τῶν υἱῶν αὐτοῦ μόνον
καὶ τὰ ἔκγονα αὐτοῦ διὰ παντός.

¹⁴θυσίαι αὐτοῦ δλοκαρπωθήσονται

καθ' ἡμέραν ἐνδελεχῶς δίς.

¹⁵ἐπλήρωσεν Μωυσῆς τὰς χεῖρας
καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν ἐλαίῳ ἀγίῳ.
ἔγενήθη αὐτῷ εἰς διαθήκην αἰῶνος
καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἐν ἡμέραις οὐρανοῦ
λειτουργεῖν αὐτῷ ἅμα καὶ ἵερατεύειν
καὶ εὐλογεῖν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῷ ὄνόματι.

¹⁶ἔξελέξατο αὐτὸν ἀπὸ παντὸς ζῶντος
προσαγαγεῖν κάρπωσιν κυρίῳ,
θυμίαμα καὶ εὐωδίαν εἰς μνημόσυνον,
ἔξιλάσκεσθαι περὶ τοῦ λαοῦ σου.

¹⁷ἔδωκεν αὐτῷ ἐν ἐντολαῖς αὐτοῦ
ἔξουσίαν ἐν διαθήκαις κριμάτων
διδάξαι τὸν Ιακωβ τὰ μαρτύρια
καὶ ἐν νόμῳ αὐτοῦ φωτίσαι Ισραὴλ.

¹⁸ἐπισυνέστησαν αὐτῷ ἀλλότριοι
καὶ ἔζήλωσαν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
ἄνδρες οἱ περὶ Δαθαν καὶ Αβιρων
καὶ ἡ συναγωγὴ Κορε ἐν θυμῷ καὶ ὁργῇ.
¹⁹εἶδεν κύριος καὶ οὐκ εὐδόκησεν,
καὶ συνετελέσθησαν ἐν θυμῷ ὁργῆς·

ἐποίησεν αὐτοῖς τέρατα
καταναλῶσαι ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτοῦ.

²⁰καὶ προσέθηκεν Ααρων δόξαν
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν.
ἀπαρχὰς πρωτογενημάτων ἐμέρισεν αὐτῷ,
ἄρτον πρώτοις ἡτοίμασεν πλησμονήν.

²¹καὶ γὰρ θυσίας κυρίου φάγονται,
ὅς ἔδωκεν αὐτῷ τε καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ.
²²πλὴν ἐν γῇ λαοῦ οὐ κληρονομήσει,

καὶ μερὶς οὐκ ἔστιν αὐτῷ ἐν λαῷ.
αὐτὸς γὰρ μερίς σου καὶ κληρονομία.

²³Καὶ Φινεες υἱὸς Ελεαζαρ τρίτος εἰς δόξαν
ἐν τῷ ζηλῶσαι αὐτὸν ἐν φόβῳ κυρίου

καὶ στῆναι αὐτὸν ἐν τροπῇ λαοῦ
ἐν ἀγαθότητι προθυμίας Ψυχῆς αὐτοῦ.
καὶ ἔξιλάσατο περὶ τοῦ Ισραὴλ.
²⁴διὰ τοῦτο ἐστάθη αὐτῷ διαθήκη εἰρήνης
προστατεῖν ἀγίων καὶ λαοῦ αὐτοῦ,
ἴνα αὐτῷ ἢ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ
ἱερωσύνης μεγαλεῖον εἰς τοὺς αἰῶνας.
²⁵καὶ διαθήκη τῷ Δαυὶδ
νίψ Ιεσσαι ἐκ φυλῆς Ιουδα
κληρονομία βασιλέως υἱοῦ ἐξ υἱοῦ μόνου.
κληρονομία Ααρων καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ.
²⁶δώῃ ὑμῖν σοφίαν ἐν καρδίᾳ ὑμῶν
κρίνειν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν δικαιοσύνῃ,
ἴνα μὴ ἀφανισθῇ τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν
καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν.

46 ¹Κραταιὸς ἐν πολέμῳ Ἰησοῦς Ναυη
καὶ διάδοχος Μωυσῆ ἐν προφητείαις,
ὅς ἐγένετο κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ
μέγας ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐκλεκτῶν αὐτοῦ
ἐκδικῆσαι ἐπεγειρομένους ἔχθρούς,
ὅπως κατακληρονομήσῃ τὸν Ισραὴλ.
²ώς ἐδοξάσθη ἐν τῷ ἐπάραι χεῖρας αὐτοῦ
καὶ ἐν τῷ ἐκτεῖναι ρόμφαιαν ἐπὶ πόλεις.
³τίς πρότερος αὐτοῦ οὕτως ἔστη;
τοὺς γὰρ πολέμους κυρίου αὐτὸς ἐπήγαγεν.
⁴οὐχὶ ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἐνεποδίσθη ὁ ἥλιος
καὶ μία ἡμέρα ἐγενήθη πρὸς δύο;
⁵ἐπεκαλέσατο τὸν ὑψιστὸν δυνάστην
ἐν τῷ θλῖψαι αὐτὸν ἔχθροὺς κυκλόθεν,
καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ μέγας κύριος
ἐν λίθοις χαλάζης δυνάμεως κραταιᾶς.
⁶κατέρραξεν ἐπ' ἔθνος πόλεμον
καὶ ἐν καταβάσει ἀπώλεσεν ἀνθεστηκότας,
ἴνα γνῶσιν ἔθνη πανοπλίαν αὐτοῦ

ὅτι ἔναντίον κυρίου ὁ πόλεμος αύτοῦ.

⁷Καὶ γὰρ ἐπηκολούθησεν ὅπίσω δυνάστου

καὶ ἐν ἡμέραις Μωυσέως ἐποίησεν ἔλεος

αὐτὸς καὶ Χαλεβ υἱὸς Ιεφοννη

ἀντιστῆναι ἔναντι ἐκκλησίας

κωλῦσαι λαὸν ἀπὸ ἀμαρτίας

καὶ κοπάσαι γογγυσμὸν πονηρίας.

⁸καὶ αὐτοὶ δύο ὅντες διεσώθησαν

ἀπὸ ἐξακοσίων χιλιάδων πεζῶν

εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς κληρονομίαν

εἰς γῆν ρέουσαν γάλα καὶ μέλι.

⁹καὶ ἔδωκεν ὁ κύριος τῷ Χαλεβ ἵσχύν,

καὶ ἕως γήρους διέμεινεν αὐτῷ,

ἐπιβῆναι αὐτὸν ἐπὶ τὸ ὄψος τῆς γῆς,

καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κατέσχεν κληρονομίαν,

¹⁰ὅπως ἴδωσιν πάντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ

ὅτι καλὸν τὸ πορεύεσθαι ὅπίσω κυρίου.

¹¹Καὶ οἱ κριταί, ἔκαστος τῷ αὐτοῦ ὀνόματι,

ὅσων οὐκ ἐξεπόρνευσεν ἡ καρδία

καὶ ὅσοι οὐκ ἀπεστράφησαν ἀπὸ κυρίου,

εἴη τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἐν εὐλογίαις.

¹²τὰ ὄστα αὐτῶν ἀναθάλοι ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν

καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ἀντικαταλασσόμενον

ἐφ' υἱοῖς δεδοξασμένων αὐτῶν.

¹³Ηγαπημένος ὑπὸ κυρίου αὐτοῦ Σαμουηλ

προφήτης κυρίου κατέστησεν βασιλείαν

καὶ ἔχρισεν ἄρχοντας ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ.

¹⁴ἐν νόμῳ κυρίου ἔκρινεν συναγωγήν,

καὶ ἐπεσκέψατο κύριος τὸν Ιακωβ.

¹⁵ἐν πίστει αὐτοῦ ἡκριβάσθη προφήτης

καὶ ἐγνώσθη ἐν ρήμασιν αὐτοῦ πιστὸς ὁράσεως.

¹⁶καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν κύριον δυνάστην

ἐν τῷ θλῖψαι ἔχθροὺς αὐτοῦ κυκλόθεν

ἐν προσφορᾷ ἀρνὸς γαλαθηνοῦ.

¹⁷καὶ ἐβρόντησεν ἀπ' οὐρανοῦ ὁ κύριος
καὶ ἐν ἥχῳ μεγάλῳ ἀκουστὴν ἐποίησεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ
¹⁸καὶ ἐξέτριψεν ἡγουμένους Τυρίων
καὶ πάντας ἄρχοντας Φυλιστιιμ.
¹⁹καὶ πρὸ καιροῦ κοιμήσεως αἰῶνος
ἐπειμαρτύρατο ἔναντι κυρίου καὶ χριστοῦ αὐτοῦ
Χρήματα καὶ ἔως ὑποδημάτων
ἀπὸ πάσης σαρκὸς οὐκ εἴληφα.
καὶ οὐκ ἐνεκάλεσεν αὐτῷ ἄνθρωπος.
²⁰καὶ μετὰ τὸ ὑπνῶσαι αὐτὸν προεφήτευσεν
καὶ ὑπέδειξεν βασιλεῖ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ
καὶ ἀνύψωσεν ἐκ γῆς τὴν φωνὴν αὐτοῦ
ἐν προφητείᾳ ἐξαλεῖψαι ἀνομίαν λαοῦ.

47 ¹Καὶ μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ναθαν
προφητεύειν ἐν ἡμέραις Δαυιδ.
² ὡσπερ στέαρ ἀφωρισμένον ἀπὸ σωτηρίου,
οὕτως Δαυιδ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ισραηλ.
³ ἐν λέουσιν ἔπαιξεν ὡς ἐν ἐρίφοις
καὶ ἐν ἄρκοις ὡς ἐν ἄρνασι προβάτων.
⁴ ἐν νεότητι αὐτοῦ οὐχὶ ἀπέκτεινεν γίγαντα
καὶ ἐξῆρεν ὀνειδισμὸν ἐκ λαοῦ
ἐν τῷ ἐπᾶραι χεῖρα ἐν λίθῳ σφενδόνης
καὶ καταβαλεῖν γαυρίαμα τοῦ Γολιαθ;
⁵ ἐπεκαλέσατο γὰρ κύριον τὸν ὄψιστον,
καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ κράτος
ἐξῆραι ἄνθρωπον δυνατὸν ἐν πολέμῳ
ἀνυψώσαι κέρας λαοῦ αὐτοῦ.
⁶ Οὕτως ἐν μυριάσιν ἐδόξασαν αὐτὸν
καὶ ἤνεσαν αὐτὸν ἐν εὐλογίαις κυρίου
ἐν τῷ φέρεσθαι αὐτῷ διάδημα δόξης.
⁷ ἐξέτριψεν γὰρ ἐχθροὺς κυκλόθεν
καὶ ἐξουδένωσεν Φυλιστιιμ τοὺς ὑπεναντίους,
ἔως σήμερον συνέτριψεν αὐτῶν κέρας.
⁸ ἐν παντὶ ἔργῳ αὐτοῦ ἔδωκεν ἐξομολόγησιν

ἀγίω ὑψίστῳ ρήματι δόξης·
ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτοῦ ὕμνησεν
καὶ ἡγάπησεν τὸν ποιήσαντα αὐτόν.
⁹καὶ ἔστησεν ψαλτῶδοὺς κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου
καὶ ἐξ ἡχοῦς αὐτῶν γλυκαίνειν μέλη·
¹⁰ἔδωκεν ἐν ἑορταῖς εὐπρέπειαν
καὶ ἐκόσμησεν καιροὺς μέχρι συντελείας
ἐν τῷ αἰνεῖν αὐτοὺς τὸ ἄγιον ὄνομα αὐτοῦ
καὶ ἀπὸ πρωίας ἡχεῖν τὸ ἄγίασμα.
¹¹κύριος ἀφεῖλεν τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ
καὶ ἀνύψωσεν εἰς αἰῶνα τὸ κέρας αὐτοῦ
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην βασιλέων
καὶ θρόνον δόξης ἐν τῷ Ισραὴλ.
¹²Μετὰ τοῦτον ἀνέστη υἱὸς ἐπιστήμων
καὶ δι' αὐτὸν κατέλυσεν ἐν πλατυσμῷ.
¹³Σαλωμῶν ἐβασίλευσεν ἐν ἡμέραις εἰρήνης,
ῳ̄ ὁ θεὸς κατέπαυσεν κυκλόθεν,
ἴνα στήσῃ οἶκον ἐπ' ὄνόματι αὐτοῦ
καὶ ἐτοιμάσῃ ἄγίασμα εἰς τὸν αἰῶνα.
¹⁴ώς ἐσοφίσθης ἐν νεότητί σου
καὶ ἐνεπλήσθης ὡς ποταμὸς συνέσεως.
¹⁵γῆν ἐπεκάλυψεν ἡ ψυχὴ σου,
καὶ ἐνέπλησας ἐν παραβολαῖς αἰνιγμάτων.
¹⁶εὶς νήσους πόρρω ἀφίκετο τὸ ὄνομά σου,
καὶ ἡγαπήθης ἐν τῇ εἰρήνῃ σου.
¹⁷ἐν φδαῖς καὶ παροιμίαις καὶ παραβολαῖς
καὶ ἐν ἐρμηνείαις ἀπεθαύμασάν σε χῶραι.
¹⁸ἐν ὄνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ
τοῦ ἐπικεκλημένου θεοῦ Ισραὴλ
συνήγαγες ὡς καστίτερον τὸ χρυσίον
καὶ ὡς μόλιβον ἐπλήθυνας ἀργύριον.
¹⁹παρανέκλινας τὰς λαγόνας σου γυναιξὶν
καὶ ἐνεξουσιάσθης ἐν τῷ σώματί σου.
²⁰ἔδωκας μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου

καὶ ἐβεβήλωσας τὸ σπέρμα σου
ἐπαγαγεῖν ὄργὴν ἐπὶ τὰ τέκνα σου
καὶ κατανυγῆναι ἐπὶ τῇ ἀφροσύνῃ σου
²¹γενέσθαι δίχα τυραννίδα
καὶ ἐξ Εφραὶμ ἄρξαι βασιλείαν ἀπειθῆ.
²²ὁ δὲ κύριος οὐ μὴ καταλίπῃ τὸ ἔλεος αὐτοῦ
καὶ οὐ μὴ διαφθείρῃ ἀπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ
οὐδὲ μὴ ἐξαλείψῃ ἐκλεκτοῦ αὐτοῦ ἔκγονα
καὶ σπέρμα τοῦ ἀγαπήσαντος αὐτὸν οὐ μὴ ἐξάρῃ.
καὶ τῷ Ιακωβ ἔδωκεν κατάλειμμα
καὶ τῷ Δαυιδ ἐξ αὐτοῦ ρίζαν.

²³Καὶ ἀνεπαύσατο Σαλωμῶν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ
καὶ κατέλιπεν μετ' αὐτὸν ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ
λαοῦ ἀφροσύνην καὶ ἐλασσούμενον συνέσει
Ροβοαμ, ὃς ἀπέστησεν λαὸν ἐκ βουλῆς αὐτοῦ.
²⁴καὶ Ιεροβοαμ υἱὸς Ναβατ, ὃς ἐξήμαρτεν τὸν Ισραηλ
καὶ ἔδωκεν τῷ Εφραὶμ ὄδὸν ἀμαρτίας.
καὶ ἐπληθύνθησαν αἱ ἀμαρτίαι αὐτῶν σφόδρα
ἀποστῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν.
²⁵καὶ πᾶσαν πονηρίαν ἐξεζήτησαν,
ἔως ἐκδίκησις ἔλθῃ ἐπ' αὐτούς.

48 ¹Καὶ ἀνέστη Ήλιας προφήτης ὡς πῦρ,
καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπάς ἐκαίετο.
²ὅς ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς λιμὸν
καὶ τῷ ζήλῳ αὐτοῦ ὠλιγοποίησεν αὐτούς.
³ἐν λόγῳ κυρίου ἀνέσχεν οὐρανόν,
κατήγαγεν οὕτως τρὶς πῦρ.
⁴ὡς ἐδοξάσθης, Ήλια, ἐν θαυμασίοις σου.
καὶ τίς ὅμοιός σοι καυχᾶσθαι;
⁵οὐδὲ γείρας νεκρὸν ἐκ θανάτου
καὶ ἐξ ἄδου ἐν λόγῳ ὑψίστου.
⁶οὐδὲ καταγαγὼν βασιλεῖς εἰς ἀπώλειαν
καὶ δεδοξασμένους ἀπὸ κλίνης αὐτῶν.
⁷ἀκούων ἐν Σινα ἐλεγμὸν

καὶ ἐν Χωρηβ κρίματα ἐκδικήσεως·

⁸ό χρίων βασιλεῖς εἰς ἀνταπόδομα

καὶ προφήτας διαδόχους μετ' αὐτόν·

⁹ό ἀναλημφθεὶς ἐν λαίλαπι πυρὸς

ἐν ἄρματι ἵππων πυρίνων.

¹⁰ό καταγραφεὶς ἐν ἐλεγμοῖς εἰς καιροὺς

κοπάσαι ὁργὴν πρὸ θυμοῦ,

ἐπιστρέψαι καρδίαν πατρὸς πρὸς νίὸν

καὶ καταστῆσαι φυλὰς Ιακωβ.

¹¹μακάριοι οἱ ἴδοντες σε

καὶ οἱ ἐν ἀγαπήσει κεκοιμημένοι·

καὶ γὰρ ἡμεῖς ζωῇ ζησόμεθα.

¹²Ηλιας δὲς ἐν λαίλαπι ἐσκεπάσθη,

καὶ Ελισαιε ἐνεπλήσθη πνεύματος αὐτοῦ.

καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ οὐκ ἐσαλεύθη ὑπὸ ἄρχοντος,

καὶ οὐ κατεδυνάστευσεν αὐτὸν οὐδείς.

¹³πᾶς λόγος οὐχ ὑπερῆρεν αὐτόν,

καὶ ἐν κοιμήσει ἐπροφήτευσεν τὸ σῶμα αὐτοῦ.

¹⁴καὶ ἐν ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησεν τέρατα,

καὶ ἐν τελευτῇ θαυμάσια τὰ ἔργα αὐτοῦ.

¹⁵Ἐν πᾶσιν τούτοις οὐ μετενόησεν ὁ λαὸς

καὶ οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν,

ἔως ἐπρονομεύθησαν ἀπὸ γῆς αὐτῶν

καὶ διεσκορπίσθησαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

¹⁶καὶ κατελείφθη ὁ λαὸς ὀλιγοστός,

καὶ ἄρχων ἐν τῷ οἴκῳ Δαυιδ·

τινὲς μὲν αὐτῶν ἐποίησαν τὸ ἀρεστόν,

τινὲς δὲ ἐπλήθυναν ἀμαρτίας.

¹⁷Ἐζεκιας ὡχύρωσεν τὴν πόλιν αὐτοῦ

καὶ εἰσήγαγεν εἰς μέσον αὐτῆς ὕδωρ,

ἄρυξεν σιδήρῳ ἀκρότομον

καὶ ὥκοδόμησεν κρήνας εἰς ὕδατα.

¹⁸ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Σενναχηριμ

καὶ ἀπέστειλεν Ραψακην, καὶ ἀπῆρεν.

καὶ ἐπῆρεν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ Σιων
καὶ ἐμεγαλαύχησεν ἐν ὑπερηφανίᾳ αὐτοῦ.
19τότε ἐσαλεύθησαν καρδίαι καὶ χεῖρες αὐτῶν,
καὶ ὠδίνησαν ὡς αἱ τίκτουσαι·
20καὶ ἐπεκαλέσαντο τὸν κύριον τὸν ἐλεήμονα
ἐκπετάσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν πρὸς αὐτόν.
καὶ ὁ ἄγιος ἐξ οὐρανοῦ ταχὺ ἐπήκουσεν αὐτῶν
καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Ησαίου·
21ἐπάταξεν τὴν παρεμβολὴν τῶν Ἀσσυρίων,
καὶ ἐξέτριψεν αὐτοὺς ὁ ἄγγελος αὐτοῦ.
22ἐποίησεν γὰρ Εζεκιας τὸ ἀρεστὸν κυρίω
καὶ ἐνίσχυσεν ἐν ὁδοῖς Δαυιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
ὅς ἐνετείλατο Ησαίας ὁ προφήτης
ὅ μέγας καὶ πιστὸς ἐν ὁράσει αὐτοῦ.
23ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνεπόδισεν ὁ ἥλιος
καὶ προσέθηκεν ζωὴν βασιλεῖ.
24πνεύματι μεγάλῳ εἶδεν τὰ ἔσχατα
καὶ παρεκάλεσεν τοὺς πενθοῦντας ἐν Σιων.
25ἔως τοῦ αἰῶνος ὑπέδειξεν τὰ ἐσόμενα
καὶ τὰ ἀπόκρυφα πρὶν ἢ παραγενέσθαι αὐτά.

49 ¹Μνημόσυνον Ιωσιου εἰς σύνθεσιν θυμιάματος
ἐσκευασμένον ἔργω μυρεψοῦ.
ἐν παντὶ στόματι ὡς μέλι γλυκανθήσεται
καὶ ὡς μουσικὰ ἐν συμποσίῳ οἴνου.
2αὐτὸς κατευθύνθη ἐν ἐπιστροφῇ λαοῦ
καὶ ἐξῆρεν βδελύγματα ἀνομίας·
3κατεύθυνεν πρὸς κύριον τὴν καρδίαν αὐτοῦ,
ἐν ἡμέραις ἀνόμων κατίσχυσεν τὴν εὔσέβειαν.
4Πάρεξ Δαυιδ καὶ Εζεκιου καὶ Ιωσιου
πάντες πλημμέλειαν ἐπλημμέλησαν.
κατέλιπον γὰρ τὸν νόμον τοῦ ὑψίστου,
οἱ βασιλεῖς Ιουδα ἐξέλιπον.
5ἔδωκαν γὰρ τὸ κέρας αὐτῶν ἑτέροις
καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ἔθνει ἀλλοτρίῳ.

⁶ένεπύρισαν ἐκλεκτὴν πόλιν ἀγιάσματος
καὶ ἡρήμωσαν τὰς ὁδοὺς αὐτῆς
τὸν χειρὶ Ιερεμίου· ἐκάκωσαν γὰρ αὐτόν,
καὶ αὐτὸς ἐν μήτρᾳ ἡγιάσθη προφήτης
ἐκριζοῦν καὶ κακοῦν καὶ ἀπολλύειν,
ώσαύτως οἰκοδομεῖν καὶ καταφυτεύειν.

⁸Ιεζεκιηλ ὃς εἶδεν ὅρασιν δόξης,
ἥν ὑπέδειξεν αὐτῷ ἐπὶ ἄρματος χερουβιν.
⁹καὶ γὰρ ἐμνήσθη τῶν ἐχθρῶν ἐν ὅμβρῳ
καὶ ἀγαθῶσαι τοὺς εὐθύνοντας ὁδούς.
¹⁰καὶ τῶν δώδεκα προφητῶν τὰ ὄστα
ἀναθάλοι ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν.
παρεκάλεσαν γὰρ τὸν Ιακωβ
καὶ ἐλυτρώσαντο αὐτοὺς ἐν πίστει ἐλπίδος.

¹¹Πῶς μεγαλύνωμεν τὸν Ζαροβαβελ;
καὶ αὐτὸς ὡς σφραγὶς ἐπὶ δεξιᾶς χειρός,
¹²οὕτως Ἰησοῦς υἱὸς Ιωσεδεκ,
οἵ ἐν ἡμέραις αὐτῶν φροδόμησαν οἴκον
καὶ ἀνύψωσαν ναὸν ἄγιον κυρίῳ
ἡτοιμασμένον εἰς δόξαν αἰῶνος.
¹³καὶ Νεεμιου ἐπὶ πολὺ τὸ μνημόσυνον
τοῦ ἐγείραντος ἡμῖν τείχη πεπτωκότα
καὶ στήσαντος πύλας καὶ μοχλούς
καὶ ἀνεγείραντος τὰ οἰκόπεδα ἡμῶν.

¹⁴Οὐδεὶς ἐκτίσθη ἐπὶ τῆς γῆς τοιοῦτος οὗτος Ενωχ·
καὶ γὰρ αὐτὸς ἀνελήμφθη ἀπὸ τῆς γῆς.
¹⁵οὐδὲ ὡς Ιωσηφ ἐγεννήθη ἀνὴρ
ἡγούμενος ἀδελφῶν, στήριγμα λαοῦ,
καὶ τὰ ὄστα αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν.
¹⁶Σημ καὶ Σηθ ἐν ἀνθρώποις ἐδοξάσθησαν,
καὶ ὑπέρ πᾶν ζῷον ἐν τῇ κτίσει Αδαμ.

50 ¹Σιμων Ονιου υἱὸς ιερεὺς ὁ μέγας,
ὅς ἐν ζωῇ αὐτοῦ ὑπέρραψεν οἴκον
καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἐστερέωσεν ναόν.

²καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐθεμελιώθη ὑψος διπλῆς,
ἀνάλημμα ὑψηλὸν περιβόλου ἱεροῦ.
³ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἐλατομήθη ἀποδοχεῖον ὑδάτων,
λάχκος ὥσει θαλάσσης τὸ περίμετρον.
⁴ὅ φροντίζων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἀπὸ πτώσεως
καὶ ἐνισχύσας πόλιν ἐν πολιορκήσει.
⁵ώς ἐδοξάσθη ἐν περιστροφῇ λαοῦ,
ἐν ἔξοδῳ οἴκου καταπετάσματος.
⁶ώς ἀστὴρ ἑωθινὸς ἐν μέσῳ νεφελῶν,
ώς σελήνη πλήρης ἐν ἡμέραις,
⁷ώς ἥλιος ἐκλάμπων ἐπὶ ναὸν ὑψίστου
καὶ ὡς τόξον φωτίζον ἐν νεφέλαις δόξης,
⁸ώς ἄνθος ρόδων ἐν ἡμέραις νέων,
ώς κρίνα ἐπ' ἔξοδῷ ὕδατος,
ώς βλαστὸς Λιβάνου ἐν ἡμέραις θέρους,
⁹ώς πῦρ καὶ λίβανος ἐπὶ πυρείου,
ώς σκεῦος χρυσίου ὄλοσφύρητον
κεκοσμημένον παντὶ λίθῳ πολυτελεῖ,
¹⁰ώς ἐλαία ἀναθάλλουσα καρποὺς
καὶ ὡς κυπάρισσος ὑψουμένη ἐν νεφέλαις.
¹¹ἐν τῷ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν στολὴν δόξης
καὶ ἐνδιδύσκεσθαι αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος,
ἐν ἀναβάσει θυσιαστηρίου ἀγίου
ἐδόξασεν περιβολὴν ἀγιάσματος.
¹²ἐν δὲ τῷ δέχεσθαι μέλη ἐκ χειρῶν ἱερέων,
καὶ αὐτὸς ἐστὼς παρ' ἐσχάρᾳ βωμοῦ,
κυκλόθεν αὐτοῦ στέφανος ἀδελφῶν
ώς βλάστημα κέδρων ἐν τῷ Λιβάνῳ
καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν ὡς στελέχη φοινίκων,
¹³καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ααρων ἐν δόξῃ αὐτῶν
καὶ προσφορὰ κυρίου ἐν χερσὶν αὐτῶν
ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ισραὴλ,
¹⁴καὶ συντέλειαν λειτουργῶν ἐπὶ βωμῶν
κοσμῆσαι προσφορὰν ὑψίστου παντοκράτορος,

¹⁵ξέτεινεν ἐπὶ σπονδείου χεῖρα αὐτοῦ
καὶ ἔσπεισεν ἐξ αἵματος σταφυλῆς,
ἔξέχεεν εἰς θεμέλια θυσιαστηρίου
δόσμὴν εὐωδίας ὑψίστῳ παμβασιλεῖ.
¹⁶τότε ἀνέκραγον οἱ υἱοὶ Ααρων,
ἐν σάλπιγξιν ἐλαταῖς ἥχησαν,
ἀκουστὴν ἐποίησαν φωνὴν μεγάλην
εἰς μνημόσυνον ἔναντι ὑψίστου.
¹⁷τότε πᾶς ὁ λαὸς κοινῇ κατέσπευσαν
καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν
προσκυνῆσαι τῷ κυρίῳ αὐτῶν
παντοκράτορι θεῷ ὑψίστῳ.
¹⁸καὶ ἤνεσαν οἱ ψαλτῶδοι ἐν φωναῖς αὐτῶν,
ἐν πλείστῳ ἥχῳ ἐγλυκάνθῃ μέλος.
¹⁹καὶ ἐδεήθη ὁ λαὸς κυρίου ὑψίστου
ἐν προσευχῇ κατέναντι ἐλεήμονος,
ἔως συντελεσθῇ κόσμος κυρίου
καὶ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ἐτελείωσαν.
²⁰τότε καταβὰς ἐπῆρεν χεῖρας αὐτοῦ
ἐπὶ πᾶσαν ἐκκλησίαν υἱῶν Ισραὴλ
δοῦναι εὐλογίαν κυρίου ἐκ χειλέων αὐτοῦ
καὶ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ καυχήσασθαι.
²¹καὶ ἐδευτέρωσαν ἐν προσκυνήσει
ἐπιδέξασθαι τὴν εὐλογίαν παρὰ ὑψίστου.
²²Καὶ νῦν εὐλογήσατε τὸν θεὸν πάντων
τὸν μεγάλα ποιοῦντα πάντη,
τὸν ὑψοῦντα ἡμέρας ἡμῶν ἐκ μήτρας
καὶ ποιοῦντα μεθ' ἡμῶν κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
²³δώῃ ἡμῖν εὐφροσύνην καρδίας
καὶ γενέσθαι εἰρήνην ἐν ἡμέραις ἡμῶν
ἐν Ισραὴλ κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος.
²⁴ἐμπιστεύσαι μεθ' ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ
καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν λυτρωσάσθω ἡμᾶς.
²⁵Ἐν δυσὶν ἔθνεστιν προσώχθισεν ἡ ψυχή μου,

καὶ τὸ τρίτον οὐκ ἔστιν ἔθνος·

²⁶οἱ καθήμενοι ἐν ὅρει Σαμαρείας καὶ Φυλιστιιμ

καὶ ὁ λαὸς ὁ μωρὸς ὁ κατοικῶν ἐν Σικιμοις.

²⁷Παιδείαν συνέσεως καὶ ἐπιστήμης

ἐχάραξεν ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ

Ἰησοῦς υἱὸς Σιραχ Ελεαζάρ ὁ Ιεροσολυμίτης,

ὅς ἀνώμβρησεν σοφίαν ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ.

²⁸μακάριος δὲ ἐν τούτοις ἀναστραφήσεται,

καὶ θεὶς αὐτὰ ἐπὶ καρδίαν αὐτοῦ σοφισθήσεται·

²⁹εὰν γὰρ αὐτὰ ποιήσῃ, πρὸς πάντα ισχύσει·

ὅτι φῶς κυρίου τὸ ἵχνος αὐτοῦ.

51 ¹Ἐξομολογήσομαι σοι, κύριε βασιλεῦ,

καὶ αἰνέσω σε θεὸν τὸν σωτῆρά μου,

ἐξομολογοῦμαι τῷ ὀνόματί σου,

²ὅτι σκεπαστὴς καὶ βοηθὸς ἐγένου μοι

καὶ ἐλυτρώσω τὸ σῶμά μου ἐξ ἀπωλείας

καὶ ἐκ παγίδος διαβολῆς γλώσσης,

ἀπὸ χειλέων ἐργαζομένων ψεῦδος

καὶ ἔναντι τῶν παρεστηκότων

ἐγένου βοηθὸς καὶ ἐλυτρώσω με

³κατὰ τὸ πλῆθος ἑλέους καὶ ὀνόματός σου

ἐκ βρυγμῶν ἔτοιμον εἰς βρῶμα,

ἐκ χειρὸς ζητούντων τὴν ψυχήν μου,

ἐκ πλειόνων θλίψεων, ὃν ἔσχον,

⁴ἀπὸ πνιγμοῦ πυρᾶς κυκλόθεν

καὶ ἐκ μέσου πυρός, οὐκ οὐκ ἔξέκαυσα,

⁵ἐκ βάθους κοιλίας ἄδου

καὶ ἀπὸ γλώσσης ἀκαθάρτου καὶ λόγου ψευδοῦς.

⁶βασιλεῖ διαβολὴ γλώσσης ἀδίκου.

ἥγγισεν ἔως θανάτου ἡ ψυχή μου,

καὶ ἡ ζωὴ μου ἦν σύνεγγυς ἄδου κάτω.

⁷περιέσχον με πάντοθεν, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν·

ἐνέβλεπον εἰς ἀντίλημψιν ἀνθρώπων, καὶ οὐκ ἦν.

⁸καὶ ἐμνήσθην τοῦ ἑλέους σου, κύριε,

καὶ τῆς ἐργασίας σου τῆς ἀπ' αἰῶνος,
ὅτι ἔξαιρῇ τοὺς ὑπομένοντάς σε
καὶ σώζεις αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν.
ἢ καὶ ἀνύψωσα ἀπὸ γῆς ἵκετείαν μου
καὶ ὑπὲρ θανάτου ρύσεως ἐδεήθην.
¹⁰ ἐπεκαλεσάμην κύριον πατέρα κυρίου μου
μή με ἐγκαταλιπεῖν ἐν ἡμέραις θλίψεως,
ἐν καιρῷ ὑπερηφανιῶν ἀβοηθησίας.
αἰνέσω τὸ δόνομά σου ἐνδελεχῶς
καὶ ὑμνήσω ἐν ἔξομολογήσει.
¹¹ καὶ εἰσηκούσθη ἡ δέησίς μου.
ἔσωσας γάρ με ἐξ ἀπωλείας
καὶ ἔξείλου με ἐκ καιροῦ πονηροῦ.
¹² διὰ τοῦτο ἔξομολογήσομαι σοι καὶ αἰνέσω σε
καὶ εὐλογήσω τῷ δόνόματι κυρίου.
¹³ Ἔτι ὧν νεώτερος πρὶν ἥ πλανηθῆναι με
ἐζήτησα σοφίαν προφανῶς ἐν προσευχῇ μου.
¹⁴ ἔναντι ναοῦ ἡξίουν περὶ αὐτῆς
καὶ ἔως ἐσχάτων ἐκζητήσω αὐτήν.
¹⁵ ἐξ ἄνθους ὡς περκαζούσης σταφυλῆς
εὔφρανθη ἡ καρδία μου ἐν αὐτῇ.
ἐπέβη ὁ πούς μου ἐν εὐθύτητι,
ἐκ νεότητός μου ἴχνευον αὐτήν.
¹⁶ ἔκλινα ὀλίγον τὸ οὖς μου καὶ ἐδεξάμην
καὶ πολλὴν εὔρον ἐμαυτῷ παιδείαν.
¹⁷ προκοπὴ ἐγένετο μοι ἐν αὐτῇ:
τῷ διδόντι μοι σοφίαν δώσω δόξαν.
¹⁸ διενοήθην γὰρ τοῦ ποιῆσαι αὐτὴν
καὶ ἐζήλωσα τὸ ἀγαθὸν καὶ οὐ μὴ αἰσχυνθῶ.
¹⁹ διαμεμάχισται ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῇ
καὶ ἐν ποιήσει νόμου διηκριβασάμην.
τὰς χεῖράς μου ἐξεπέτασα πρὸς ὑψος
καὶ τὰ ἀγνοήματα αὐτῆς ἐπένθησα.
²⁰ τὴν ψυχήν μου κατεύθυνα εἰς αὐτὴν

καὶ ἐν καθαρισμῷ εὗρον αὐτήν.
καρδίαν ἐκτησάμην μετ' αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς·
διὰ τοῦτο οὐ μὴ ἐγκαταλειφθῶ.
²¹καὶ ἡ κοιλία μου ἐταράχθη τοῦ ἐκζητῆσαι αὐτήν·
διὰ τοῦτο ἐκτησάμην ἀγαθὸν κτῆμα.
²²ἔδωκεν κύριος γλῶσσάν μοι μισθόν μου,
καὶ ἐν αὐτῇ αἰνέσω αὐτόν.
²³ἐγγίσατε πρός με, ἀπαίδευτοι,
καὶ αὐλίσθητε ἐν οἴκῳ παιδείας.
²⁴τί ὅτι ὑστερεῖσθαι λέγετε ἐν τούτοις
καὶ αἱ ψυχαὶ ὑμῶν διψῶσι σφόδρα;
²⁵ἥνοιξα τὸ στόμα μου καὶ ἐλάλησα
Κτήσασθε ἔαυτοῖς ἄνευ ἀργυρίου.
²⁶τὸν τράχηλον ὑμῶν ὑπόθετε ὑπὸ ζυγόν,
καὶ ἐπιδεξάσθω ἡ ψυχὴ ὑμῶν παιδείαν.
ἔγγύς ἐστιν εὑρεῖν αὐτήν.
²⁷ἰδετε ἐν ὁφθαλμοῖς ὑμῶν ὅτι δλίγον ἐκοπίασα
καὶ εὗρον ἐμαυτῷ πολλὴν ἀνάπαυσιν.
²⁸μετάσχετε παιδείας ἐν πολλῷ ἀριθμῷ ἀργυρίου
καὶ πολὺν χρυσὸν κτήσασθε ἐν αὐτῇ.
²⁹εὔφρανθείη ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ,
καὶ μὴ αἰσχυνθείητε ἐν αἰνέσει αὐτοῦ.
³⁰ἔργάζεσθε τὸ ἔργον ὑμῶν πρὸ καιροῦ,
καὶ δώσει τὸν μισθὸν ὑμῶν ἐν καιρῷ αὐτοῦ.

ΨΑΛΜΟΙ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ

1

¹Ἐβόησα πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι με εἰς τέλος,
πρὸς τὸν θεὸν ἐν τῷ ἐπιθέσθαι ἀμαρτωλούς.
²ἔξαπινα ἥκούσθη κραυγὴ πολέμου ἐνώπιόν μου.
εἴπα Ἐπακούσεταί μου, ὅτι ἐπλήσθην δικαιοσύνης.
³ἔλογισάμην ἐν καρδίᾳ μου ὅτι ἐπλήσθην δικαιοσύνης

ἐν τῷ εὐθηγῆσαι με καὶ πολλὴν γενέσθαι ἐν τέκνοις.

⁴ό πλοῦτος αὐτῶν διεδόθη εἰς πᾶσαν τὴν γῆν

καὶ ἡ δόξα αὐτῶν ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς.

⁵ύψωθησαν ἔως τῶν ἀστρων,

εἴπαν Οὐ μὴ πέσωσιν.

⁶καὶ ἐξύβρισαν ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτῶν

καὶ οὐκ ἤνεγκαν.

⁷αὶ ἀμαρτίαι αὐτῶν ἐν ἀποκρύφοις,

καὶ ἐγὼ οὐκ ἤδειν.

⁸αὶ ἀνομίαι αὐτῶν ὑπὲρ τὰ πρὸ αὐτῶν ἔθνη,

ἐβεβήλωσαν τὰ ἄγια κυρίου ἐν βεβηλώσει.

2

Ψαλμὸς τῷ Σαλωμῶν· περὶ Ιερουσαλημ.

¹Ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τὸν ἀμαρτωλὸν ἐν κριῷ κατέβαλε τείχη ὄχυρά,
καὶ οὐκ ἔκώλυσας.

²ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου ἔθνη ἀλλότρια,

κατεπατοῦσαν ἐν ὑποδήμασιν αὐτῶν ἐν ὑπερηφανίᾳ,

³ἀνθ' ὧν οἱ υἱοὶ Ιερουσαλημ ἐμίαναν τὰ ἄγια κυρίου,

ἐβεβηλώσαν τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ ἐν ἀνομίαις.

⁴ἔνεκεν τούτων εἶπεν Ἀπορρίψατε αὐτὰ μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ,

οὐκ εὐδοκῶ ἐν αὐτοῖς.

⁵τὸ κάλλος τῆς δόξης αὐτῆς ἔξουθενώθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ,

ἡτιμώθη ἔως εἰς τέλος.

⁶οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες ἐν αἰχμαλωσίᾳ πονηρᾶ,

ἐν σφραγίδι ὁ τράχηλος αὐτῶν, ἐν ἐπισήμῳ ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

⁷Κατὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν ἐποίησεν αὐτοῖς,

ὅτι ἐγκατέλιπεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας κατισχύοντων.

⁸ἀπέστρεψεν γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ ἐλέους αὐτῶν,

νέον καὶ πρεσβύτην καὶ τέκνα αὐτῶν εἰς ἄπαξ,

ὅτι πονηρὰ ἐποίησαν εἰς ἄπαξ τοῦ μὴ ἀκούειν.

⁹καὶ ὁ οὐρανὸς ἐβαρυθύμησεν, καὶ ἡ γῆ ἐβδελύξατο αὐτούς,

ὅτι οὐκ ἐποίησε πᾶς ἄνθρωπος ἐπ' αὐτῆς ὅσα ἐποίησαν.

¹⁰καὶ γνώσεται ἡ γῆ τὰ κρίματά σου πάντα τὰ δίκαια, ὁ θεός.

¹¹Ἐστησαν τοὺς υἱοὺς Ιερουσαλημ εἰς ἐμπαιγμὸν ἀντὶ πορνῶν ἐν αὐτῇ.

πᾶς ὁ παραπορευόμενος εἰσεπορεύετο κατέναντι τοῦ ἡλίου.

¹²ἐνέπαιζον ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν καθὰ ἐποίουν αὐτοί,
ἀπέναντι τοῦ ἡλίου παρεδειγμάτισαν ἀδικίας αὐτῶν.

¹³καὶ θυγατέρες Ιερουσαλημ βέβηλοι κατὰ τὸ κρίμα σου,
ἀνθ' ὧν αὐταὶ ἐμιαίωσαν αὐτὰς ἐν φυρμῷ ἀναμείξεως.

¹⁴τὴν κοιλίαν μου καὶ τὰ σπλάγχνα μου πονῶ ἐπὶ τούτοις.

¹⁵Ἐγὼ δικαιώσω σε, ὁ θεός, ἐν εὐθύτητι καρδίας,
ὅτι ἐν τοῖς κρίμασίν σου ἡ δικαιοσύνη σου, ὁ θεός.

¹⁶ὅτι ἀπέδωκας τοῖς ἀμαρτωλοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν
καὶ κατὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν τὰς πονηρὰς σφόδρα.

¹⁷ἀνεκάλυψας τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, ἵνα φανῇ τὸ κρίμα σου,
ἐξήλειψας τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἀπὸ τῆς γῆς.

¹⁸ὁ θεός κριτής δίκαιος καὶ οὐ θαυμάσει πρόσωπον.

¹⁹Ωνείδισαν γὰρ ἔθνη Ιερουσαλημ ἐν καταπατήσει,
κατεσπάσθη τὸ κάλλος αὐτῆς ἀπὸ θρόνου δόξης.

²⁰περιεζώσατο σάκκον ἀντὶ ἐνδύματος εὐπρεπείας,
σχοινίον περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἀντὶ στεφάνου.

²¹περιείλατο μίτραν δόξης, ἥν περιέθηκεν αὐτῇ ὁ θεός.
ἐν ἀτιμίᾳ τὸ κάλλος αὐτῆς, ἀπερρίφη ἐπὶ τὴν γῆν.

²²Καὶ ἐγὼ εἶδον καὶ ἐδεήθην τοῦ προσώπου κυρίου καὶ εἴπον
‘Ικάνωσον, κύριε, τοῦ βαρύνεσθαι χεῖρά σου ἐπὶ Ιερουσαλημ ἐν ἐπαγωγῇ ἔθνῶν.

²³ὅτι ἐνέπαιξαν καὶ οὐκ ἐφείσαντο ἐν ὀργῇ καὶ θυμῷ μετὰ μηνίσεως.
καὶ συντελεσθήσονται, ἐὰν μὴ σύ, κύριε, ἐπιτιμήσῃς αὐτοῖς ἐν ὀργῇ σου.

²⁴ὅτι οὐκ ἐν ζήλει ἐποίησαν, ἀλλ' ἐν ἐπιθυμίᾳ ψυχῆς
ἐκχεῖται τὴν ὀργὴν αὐτῶν εἰς ἡμᾶς ἐν ἀρπάγματι.

²⁵μὴ χρονίσῃς, ὁ θεός, τοῦ ἀποδοῦναι αὐτοῖς εἰς κεφαλάς,
τοῦ εἰπεῖν τὴν ὑπερηφανίαν τοῦ δράκοντος ἐν ἀτιμίᾳ.

²⁶Καὶ οὐκ ἐχρόνισα ἔως ἐδειξέν μοι ὁ θεός τὴν ὕβριν αὐτοῦ,
ἐκκεκεντημένον ἐπὶ τῶν ὀρέων Αἰγύπτου
ὑπὲρ ἐλάχιστον ἐξουδενωμένον ἐπὶ γῆς καὶ θαλάσσης.

²⁷τὸ σῶμα αὐτοῦ διαφερόμενον ἐπὶ κυμάτων ἐν ὕβρει πολλῇ,
καὶ οὐκ ἦν ὁ θάπτων,
ὅτι ἐξουθένωσεν αὐτὸν ἐν ἀτιμίᾳ.

²⁸Οὐκ ἐλογίσατο ὅτι ἄνθρωπός ἐστιν,

καὶ τὸ ὕστερον οὐκ ἐλογίσατο.

²⁹εἴπεν Ἐγὼ κύριος γῆς καὶ θαλάσσης ἔσομαι·

καὶ οὐκ ἐπέγνω ὅτι ὁ θεός μέγας,

κραταιὸς ἐν ἴσχυι αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ.

³⁰αὐτὸς βασιλεὺς ἐπὶ τῶν οὐρανῶν

καὶ κρίνων βασιλεῖς καὶ ἀρχάς·

³¹ὁ ἀνιστῶν ἐμὲ εἰς δόξαν

καὶ κοιμίζων ὑπερηφάνους εἰς ἀπώλειαν αἰῶνος ἐν ἀτιμίᾳ,

ὅτι οὐκ ἔγνωσαν αὐτόν.

³²Καὶ νῦν ἰδετε, οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, τὸ κρίμα τοῦ κυρίου,

ὅτι μέγας βασιλεὺς καὶ δίκαιος κρίνων τὴν ὑπ' οὐρανόν.

³³εὔλογεῖτε τὸν θεόν, οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον ἐν ἐπιστήμῃ,

ὅτι τὸ ἔλεος κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτὸν μετὰ κρίματος

³⁴τοῦ διαστεῖλαι ἀνὰ μέσον δικαίου καὶ ἀμαρτωλοῦ

ἀποδοῦναι ἀμαρτωλοῖς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν

³⁵καὶ ἐλεῆσαι δίκαιον ἀπὸ ταπεινώσεως ἀμαρτωλοῦ

καὶ ἀποδοῦναι ἀμαρτωλῷ ἀνθ' ὃν ἐποίησεν δικαίω.

³⁶ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὸν ἐν ὑπομονῇ

ποιῆσαι κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ

παρεστάναι διὰ παντὸς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἴσχυι.

³⁷εὔλογητὸς κύριος εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιον δούλων αὐτοῦ.

3

Ψαλμὸς τῷ Σαλωμῶν· περὶ δικαίων.

¹Ινα τί ὑπνοῖς, ψυχή, καὶ οὐκ εὔλογεῖς τὸν κύριον;

ὕμνον καινὸν ψάλατε τῷ θεῷ τῷ αἰνετῷ.

²ψάλλε καὶ γρηγόρησον ἐπὶ τὴν γρηγόρησιν αὐτοῦ,

ὅτι ἀγαθὸς ψαλμὸς τῷ θεῷ ἐξ ἀγαθῆς καρδίας.

³δίκαιοι μνημονεύουσιν διὰ παντὸς τοῦ κυρίου,

ἐν ἔξομολογήσει καὶ δικαιώσει τὰ κρίματα κυρίου.

⁴οὐκ ὀλιγωρήσει δίκαιος παιδευόμενος ὑπὸ κυρίου,

ἡ εὐδοκία αὐτοῦ διὰ παντὸς ἔναντι κυρίου.

⁵Προσέκοψεν ὁ δίκαιος καὶ ἐδικαίωσεν τὸν κύριον,

ἔπεσεν καὶ ἀποβλέπει τί ποιήσει αὐτῷ ὁ θεός,

ἀποσκοπεύει ὅθεν ἥξει σωτηρία αὐτοῦ.

⁶ἀλήθεια τῶν δικαίων παρὰ θεοῦ σωτῆρος αὐτῶν,
οὐκ αὐλίζεται ἐν οἴκῳ δικαίου ἀμαρτίᾳ ἐφ' ἀμαρτίαν.
⁷έπισκεπτεται διὰ παντὸς τὸν οἶκον αὐτοῦ ὁ δίκαιος
τοῦ ἔξαραι ἀδικίαν ἐν παραπτώματι αὐτοῦ.
⁸ἔξιλάσατο περὶ ἀγνοίας ἐν νηστείᾳ καὶ ταπεινώσει ψυχῆς αὐτοῦ,
καὶ ὁ κύριος καθαρίζει πᾶν ἄνδρα ὅσιον καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ.
⁹Προσέκοψεν ἀμαρτωλὸς καὶ καταράται ζωὴν αὐτοῦ,
τὴν ἡμέραν γενέσεως αὐτοῦ καὶ ὡδῖνας μητρός.
¹⁰προσέθηκεν ἀμαρτίας ἐφ' ἀμαρτίας τῇ ζωῇ αὐτοῦ.
ἔπεσεν, ὅτι πονηρὸν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀναστήσεται.
¹¹ἡ ἀπώλεια τοῦ ἀμαρτωλοῦ εἰς τὸν αἰῶνα,
καὶ οὐ μησθήσεται, ὅταν ἐπισκέπτηται δικαίους.
¹²αὕτη ἡ μερὶς τῶν ἀμαρτωλῶν εἰς τὸν αἰῶνα.
οἱ δὲ φοβούμενοι τὸν κύριον ἀναστήσονται εἰς ζωὴν αἰώνιον,
καὶ ἡ ζωὴ αὐτῶν ἐν φωτὶ κυρίου καὶ οὐκ ἐκλείψει ἔτι.

4

Διαλογὴ τοῦ Σαλωμῶν· τοῖς ἀνθρωπαρέσκοις.

¹Ινα τί σύ, βέβηλε, κάθησαι ἐν συνεδρίᾳ ὁσίων
καὶ ἡ καρδία σου μακρὰν ἀφέστηκεν ἀπὸ τοῦ κυρίου
ἐν παρανομίαις παροργίζων τὸν θεὸν Ισραὴλ;
²περισσὸς ἐν λόγοις, περισσὸς ἐν σημειώσει ὑπὲρ πάντας,
ὅ σκληρὸς ἐν λόγοις κατακρίναι ἀμαρτωλοὺς ἐν κρίσει.
³καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐν πρώτοις ἐπ' αὐτὸν ὡς ἐν ζήλει,
καὶ αὐτὸς ἔνοχος ἐν ποικιλίᾳ ἀμαρτιῶν καὶ ἐν ἀκρασίαις.
⁴οἱ δοφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν γυναικαν ἀνευ διαστολῆς,
ἡ γλῶσσα αὐτοῦ ψευδῆς ἐν συναλλάγματι μεθ' ὄρκου.
⁵ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἀποκρύφοις ἀμαρτάνει ὡς οὐχ ὄρώμενος,
ἐν δοφθαλμοῖς αὐτοῦ λαλεῖ πάσῃ γυναικὶ ἐν συνταγῇ κακίας.
ταχὺς εἰσόδως εἰς πᾶσαν οἰκίαν ἐν ἵλαρότητι ὡς ἄκακος.
⁶Εξάραι ὁ θεὸς τοὺς ἐν ὑποκρίσει ζῶντας μετὰ ὁσίων,
ἐν φθορᾷ σαρκὸς αὐτοῦ καὶ πενίᾳ τὴν ζωὴν αὐτοῦ.
⁷ἀνακαλύψαι ὁ θεὸς τὰ ἔργα ἀνθρώπων ἀνθρωπαρέσκων,
ἐν καταγέλωτι καὶ μυκτηρισμῷ τὰ ἔργα αὐτοῦ.
⁸καὶ δικαιώσαισαν ὅσιοι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ αὐτῶν

ἐν τῷ ἔξαίρεσθαι ἀμαρτωλοὺς ἀπὸ προσώπου δικαίου,
ἀνθρωπάρεσκον λαλοῦντα νόμον μετὰ δόλου.
⁹καὶ οἱ ὁφθαλμοὶ αὐτῶν ἐπ’ οἶκον ἀνδρὸς ἐν εὔσταθείᾳ
ώς ὅφις διαλύσαι σοφίαν ἀλλήλων ἐν λόγοις παρανόμων.
¹⁰οἱ λόγοι αὐτοῦ παραλογισμοὶ εἰς πρᾶξιν ἐπιθυμίας ἀδίκου,
οὐκ ἀπέστη, ἔως ἐνίκησεν σκορπίσαι ώς ἐν ὀρφανίᾳ.
¹¹καὶ ἡρήμωσεν οἶκον ἔνεκεν ἐπιθυμίας παρανόμου,
παρελογίσατο ἐν λόγοις, δτι οὐκ ἔστιν ὁρῶν καὶ κρίνων.
¹²ἐπλήσθη ἐν παρανομίᾳ ἐν ταύτῃ,
καὶ οἱ ὁφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπ’ οἶκον ἔτερον
ὅλεθρεῦσαι ἐν λόγοις ἀναπτερώσεως.
¹³οὐκ ἐμπίπλαται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ώς ἄδης ἐν πᾶσι τούτοις.
¹⁴Γένοιτο, κύριε, ἡ μερὶς αὐτοῦ ἐν ἀτιμίᾳ ἐνώπιόν σου,
ἡ ἔξοδος αὐτοῦ ἐν στεναγμοῖς καὶ ἡ εἰσόδος αὐτοῦ ἐν ἀρᾷ.
¹⁵ἐν ὁδύναις καὶ πενίᾳ καὶ ἀπορίᾳ ἡ ζωὴ αὐτοῦ, κύριε,
ὅ ὑπνος αὐτοῦ ἐν λύπαις καὶ ἡ ἔξέγερσις αὐτοῦ ἐν ἀπορίαις.
¹⁶ἀφαιρεθείη ὕπνος ἀπὸ κροτάφων αὐτοῦ ἐν νυκτὶ,
ἀποπέσοι ἀπὸ παντὸς ἔργου χειρῶν αὐτοῦ ἐν ἀτιμίᾳ.
¹⁷κενὸς χερσὶν αὐτοῦ εἰσέλθοι εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ,
καὶ ἐλλιπής ὁ οἶκος αὐτοῦ ἀπὸ παντός, οὗ ἐμπλήσει ψυχὴν αὐτοῦ.
¹⁸ἐν μονώσει ἀτεκνίας τὸ γῆρας αὐτοῦ εἰς ἀνάλημψιν.
¹⁹Σκορπισθείσαν σάρκες ἀνθρωπαρέσκων ὑπὸ θηρίων,
καὶ ὅστα παρανόμων κατέναντι τοῦ ἡλίου ἐν ἀτιμίᾳ.
²⁰ὁφθαλμοὺς ἐκκόψαισαν κόρακες ὑποκρινομένων,
δτι ἡρήμωσαν οἴκους πολλοὺς ἀνθρώπων ἐν ἀτιμίᾳ
καὶ ἐσκόρπισαν ἐν ἐπιθυμίᾳ
²¹καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν θεοῦ
καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν θεὸν ἐν ἅπασι τούτοις
καὶ παρώργισαν τὸν θεὸν καὶ παρώξυναν.
²²ἔξαραι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς,
δτι ψυχὰς ἀκάκων παραλογισμῷ ὑπεκρίνοντο.
²³Μακάριοι οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον ἐν ἀκακίᾳ αὐτῶν.
δ κύριος ῥύσεται αὐτοὺς ἀπὸ ἀνθρώπων δολίων καὶ ἀμαρτωλῶν
καὶ ῥύσεται ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς σκανδάλου παρανόμου.

²⁴ἔξαραι ὁ θεὸς τοὺς ποιοῦντας ἐν ὑπερηφανίᾳ πᾶσαν ἀδικίαν,
ὅτι κριτὴς μέγας καὶ κραταιὸς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν δικαιοσύνῃ.
²⁵γένοιτο, κύριε, τὸ ἔλεός σου ἐπὶ πάντας τοὺς ἀγαπῶντάς σε.

5

Ψαλμὸς τῷ Σαλωμῶν.

¹Κύριε ὁ θεός, αἰνέσω τῷ ὄνόματί σου ἐν ἀγαλλιάσει,
ἐν μέσῳ ἐπισταμένων τὰ κρίματά σου τὰ δίκαια.
²ὅτι σὺ χρηστὸς καὶ ἐλεήμων, ἡ καταφυγὴ τοῦ πτωχοῦ.
ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σὲ μὴ παρασιωπήσῃς ἀπ' ἐμοῦ.
³οὐ γὰρ λήψεται τις σκῦλα παρὰ ἀνδρὸς δυνατοῦ.
καὶ τίς λήψεται ἀπὸ πάντων, ὅν ἐποίησας, ἐὰν μὴ σὺ δῶς;
⁴ὅτι ἀνθρωπος καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ παρὰ σοῦ ἐν σταθμῷ.
οὐ προσθήσει τοῦ πλεονάσαι παρὰ τὸ κρίμα σου, ὁ θεός.
⁵Ἐν τῷ θλίβεσθαι ἡμᾶς ἐπικαλεσόμεθά σε εἰς βοήθειαν,
καὶ σὺ οὐκ ἀποστρέψῃ τὴν δέησιν ἡμῶν,
ὅτι σὺ ὁ θεὸς ἡμῶν εἶ.
⁶μὴ βαρύνῃς τὴν χεῖρά σου ἐφ' ἡμᾶς,
ἴνα μὴ δι' ἀνάγκην ἀμάρτωμεν.
⁷καὶ ἐὰν μὴ ἐπιστρέψῃς ἡμᾶς, οὐκ ἀφεξόμεθα,
ἀλλ' ἐπὶ σὲ ἥξομεν.
⁸εἰὰν γὰρ πεινάσω, πρὸς σὲ κεκράξομαι, ὁ θεός,
καὶ σὺ δώσεις μοι.
⁹Τὰ πετεινὰ καὶ τοὺς ἵχθύας σὺ τρέφεις
ἐν τῷ διδόναι σε ὑετὸν ἐρήμοις εἰς ἀνατολὴν χλόης.
¹⁰ἥτοίμασας χορτάσματα ἐν ἐρήμῳ παντὶ ζῶντι,
καὶ ἐὰν πεινάσωσιν, πρὸς σὲ ἀροῦσιν πρόσωπον αὐτῶν.
¹¹τοὺς βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας καὶ λαοὺς σὺ τρέφεις, ὁ θεός,
καὶ πτωχοῦ καὶ πένητος ἡ ἐλπὶς τίς ἐστιν εἰ μὴ σύ, κύριε;
¹²καὶ σὺ ἐπακούσῃ· ὅτι τίς χρηστὸς καὶ ἐπιεικῆς ἀλλ' ἡ σὺ
εὐφράναι ψυχὴν ταπεινοῦ ἐν τῷ ἀνοίξαι χεῖρά σου ἐν ἐλέει;
¹³Η χρηστότης ἀνθρώπου ἐν φειδοῖ καὶ ἡ αὔριον,
καὶ ἐὰν δευτερώσῃ ἄνευ γογγυσμοῦ, καὶ τοῦτο θαυμάσειας.
¹⁴τὸ δὲ δόμα σου πολὺ μετὰ χρηστότητος καὶ πλούσιον,
καὶ οὕτιν ἡ ἐλπὶς ἐπὶ σέ, οὐ φείσεται ἐν δόματι.

¹⁵επὶ πᾶσαν τὴν γῆν τὸ ἔλεός σου, κύριε, ἐν χρηστότητι.
¹⁶Μακάριος οὖ μνημονεύει ὁ θεὸς ἐν συμμετρίᾳ αὐταρκείας.
ἐὰν ὑπερπλεονάσῃ ὁ ἄνθρωπος, ἔξαμαρτάνει.
¹⁷ἰκανὸν τὸ μέτριον ἐν δικαιοσύνῃ,
καὶ ἐν τούτῳ ἡ εὐλογία κυρίου εἰς πλησμονὴν ἐν δικαιοσύνῃ.
¹⁸εὐφρανθείησαν οἱ φοβούμενοι κύριον ἐν ἀγαθοῖς,
καὶ ἡ χρηστότης σου ἐπὶ Ισραὴλ ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.
¹⁹εὐλογημένη ἡ δόξα κυρίου, ὅτι αὐτὸς βασιλεὺς ἡμῶν.

6

Ἐν ἐλπίδι· τῷ Σαλωμῶν.

¹Μακάριος ἀνήρ, οὗ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐτοίμη ἐπικαλέσασθαι τὸ ὄνομα κυρίου.
ἐν τῷ μνημονεύειν αὐτὸν τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται.
²αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κατευθύνονται ὑπὸ κυρίου,
καὶ πεφυλαγμένα ἔργα χειρῶν αὐτοῦ ὑπὸ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ.
³ἀπὸ ὁράσεως πονηρῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ οὐ ταραχθήσεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ,
ἐν διαβάσει ποταμῶν καὶ σάλωθαλασσῶν οὐ πτοηθήσεται.
⁴ἔξανέστη ἐξ ὕπνου αὐτοῦ καὶ ηὔλογησεν τῷ ὄνόματι κυρίου,
ἐπ' εὐσταθείᾳ καρδίας αὐτοῦ ἔξεμνησεν τῷ ὄνόματι τοῦ θεοῦ αὐτοῦ.
⁵καὶ ἐδεήθη τοῦ προσώπου κυρίου περὶ παντὸς τοῦ οἴκου αὐτοῦ,
καὶ κύριος εἰσήκουσεν προσευχὴν παντὸς ἐν φόβῳ θεοῦ.
⁶καὶ πᾶν αἴτημα ψυχῆς ἐλπιζούσης πρὸς αὐτὸν ἐπιτελεῖ ὁ κύριος.
εὐλογητὸς κύριος ὁ ποιῶν ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσίν αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ.

7

Τῷ Σαλωμῶν· ἐπιστροφῆς.

¹Μὴ ἀποσκηνώσῃς ἀφ' ἡμῶν, ὁ θεός,
ἴνα μὴ ἐπιθῶνται ἡμῖν οἱ ἐμίσησαν ἡμᾶς δωρεάν.
²ὅτι ἀπώσω αὐτούς, ὁ θεός·
μὴ πατησάτω ὁ ποὺς αὐτῶν κληρονομίαν ἀγιάσματός σου.
³σὺ ἐν θελήματί σου παίδευσον ἡμᾶς
καὶ μὴ δῶς ἔθνεσιν.
⁴ἐὰν γὰρ ἀποστείλῃς θάνατον,
σὺ ἐντελῇ αὐτῷ περὶ ἡμῶν.
⁵ὅτι σὺ ἐλεήμων

καὶ οὐκ ὄργισθήσῃ τοῦ συντελέσαι ἡμᾶς.
⁶Ἐν τῷ κατασκηνοῦν τὸ ὄνομά σου ἐν μέσῳ ἡμῶν ἐλεηθησόμεθα,
καὶ οὐκ ἴσχύσει πρὸς ἡμᾶς ἔθνος.
⁷ὅτι σὺ ὑπερασπιστὴς ἡμῶν,
καὶ ἡμεῖς ἐπικαλεσόμεθά σε, καὶ σὺ ἐπακούσῃ ἡμῶν.
⁸ὅτι σὺ οἰκτιρήσεις τὸ γένος Ισραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ οὐκ ἀπώσῃ.
⁹καὶ ἡμεῖς ὑπὸ ζυγόν σου τὸν αἰῶνα
καὶ μάστιγα παιδείας σου.
¹⁰κατευθυνεῖς ἡμᾶς ἐν καιρῷ ἀντιλήψεώς σου
τοῦ ἐλεῆσαι τὸν οἶκον Ιακωβ εἰς ἡμέραν ἐν ᾧ ἐπηγγείλω αὐτοῖς.

8

Τῷ Σαλωμῶν· εἰς νῦκος.

¹Θλῖψιν καὶ φωνὴν πολέμου ἥκουσεν τὸ οὖς μου,
φωνὴν σάλπιγγος ἡχούσης σφαγὴν καὶ ὅλεθρον.
²φωνὴ λαοῦ πολλοῦ ὡς ἀνέμου πολλοῦ σφόδρα,
ὡς καταιγὶς πυρὸς πολλοῦ φερομένου δι' ἐρήμου.
³καὶ εἴπα ἐν τῇ καρδίᾳ μου
Ποῦ ἄρα κρινεῖ αὐτὸν ὁ θεός;
⁴φωνὴν ἥκουσα εἰς Ιερουσαλημ πόλιν ἀγιάσματος.
⁵συνετρίβη ἡ ὁσφύς μου ἀπὸ ἀκοῆς,
παρελύθη γόνατά μου, ἐφοβήθη ἡ καρδία μου,
ἐταράχθη τὰ ὀστᾶ μου ὡς λίνον.
⁶εἴπα Κατευθυνοῦσιν ὁδοὺς αὐτῶν ἐν δικαιοσύνῃ.
⁷Ανελογισάμην τὰ κρίματα τοῦ θεοῦ ἀπὸ κτίσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς,
ἐδικαίωσα τὸν θεὸν ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτοῦ τοῖς ἀπ' αἰῶνος.
⁸ἀνεκάλυψεν δὲ θεὸς τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν ἐναντίον τοῦ ἡλίου,
ἔγνω πᾶσα ἡ γῆ τὰ κρίματα τοῦ θεοῦ τὰ δίκαια.
⁹ἐν καταγαίοις κρυφοίς αἱ παρανομίαι αὐτῶν ἐν παροργισμῷ.
υἱὸς μετὰ μητρὸς καὶ πατὴρ μετὰ θυγατρὸς συνεφύροντο.
¹⁰ἐμοιχῶντο ἔκαστος τὴν γυναικα τοῦ πλησίον αὐτοῦ,
συνέθεντο αὐτοῖς συνθήκας μετὰ ὅρκου περὶ τούτων.
¹¹τὰ ἄγια τοῦ θεοῦ διηρπάζοσαν
ὡς μὴ ὅντος κληρονόμου λυτρουμένου.
¹²ἐπατοῦσαν τὸ θυσιαστήριον κυρίου ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας

καὶ ἐν ἀφέδρῳ αἴματος ἐμίαναν τὰς θυσίας ὡς κρέα βέβηλα.
13οὐ παρέλιπον ἀμαρτίαν, ἦν οὐκ ἐποίησαν ὑπὲρ τὰ ἔθνη.
14Διὰ τοῦτο ἐκέρασεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα πλανήσεως,
ἐπότισεν αὐτοὺς ποτήριον οἶνου ἀκράτου εἰς μέθην.
15ἥγαγεν τὸν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, τὸν παίοντα κραταιῶς,
ἔκρινεν τὸν πόλεμον ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ τὴν γῆν αὐτῆς.
16ἀπήντησαν αὐτῷ οἱ ἄρχοντες τῆς γῆς μετὰ χαρᾶς,
εἴπαν αὐτῷ Ἐπευκτὴ ἡ ὁδός σου, δεῦτε εἰσέλθατε μετ' εἰρήνης.
17ώμαλισαν ὁδοὺς τραχείας ἀπὸ εἰσόδου αὐτοῦ,
ἥνοιξαν πύλας ἐπὶ Ιερουσαλημ, ἐστεφάνωσαν τείχη αὐτῆς.
18Εἰσῆλθεν ὡς πατὴρ εἰς οἶκον υἱῶν αὐτοῦ μετ' εἰρήνης,
ἐστησεν τοὺς πόδας αὐτοῦ μετὰ ἀσφαλείας πολλῆς.
19κατελάβετο τὰς πυργοβάρεις αὐτῆς καὶ τὸ τείχος Ιερουσαλημ,
ὅτι ὁ θεὸς ἥγαγεν αὐτὸν μετὰ ἀσφαλείας ἐν τῇ πλανήσει αὐτῶν.
20ἀπώλεσεν ἄρχοντας αὐτῶν καὶ πᾶν σοφὸν ἐν βουλῇ,
ἔξέχεεν τὸ αἷμα τῶν οἰκούντων Ιερουσαλημ ὡς ὕδωρ ἀκαθαρσίας.
21ἀπήγαγεν τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν, ἀ ἐγέννησαν ἐν βεβηλώσει.
22Ἐποίησαν κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν καθὼς οἱ πατέρες αὐτῶν,
ἐμίαναν Ιερουσαλημ καὶ τὰ ἡγιασμένα τῷ ὄνόματι τοῦ θεοῦ.
23εδικαίωθη ὁ θεὸς ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτοῦ ἐν τοῖς ἔθνεσιν τῆς γῆς,
καὶ οἱ ὅσιοι τοῦ θεοῦ ὡς ἀρνία ἐν ἀκακίᾳ ἐν μέσῳ αὐτῶν.
24αἰνετὸς κύριος ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν ἐν δικαιοσύνῃ αὐτοῦ.
25Ιδοὺ δή, ὁ θεός, ἔδειξας ἡμῖν τὸ κρίμα σου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου,
εἰδοσαν οἱ ὄφθαλμοὶ ἡμῶν τὰ κρίματά σου, ὁ θεός.
26εδικαίωσαμεν τὸ ὄνομά σου τὸ ἔντιμον εἰς αἰῶνας,
ὅτι σὺ ὁ θεὸς τῆς δικαιοσύνης κρίνων τὸν Ισραὴλ ἐν παιδείᾳ.
27ἐπίστρεψον, ὁ θεός, τὸ ἔλεός σου ἐφ' ἡμᾶς
καὶ οἰκτίρησον ἡμᾶς.
28συνάγαγε τὴν διασπορὰν Ισραὴλ μετὰ ἐλέους καὶ χρηστότητος,
ὅτι ἡ πίστις σου μεθ' ἡμῶν.
29καὶ ἡμεῖς ἐσκληρύναμεν τὸν τράχηλον ἡμῶν,
καὶ σὺ παιδευτὴς ἡμῶν εἴ.
30μὴ ὑπερίδης ἡμᾶς, ὁ θεὸς ἡμῶν,
ἴνα μὴ καταπίωσιν ἡμᾶς ἔθνη ὡς μὴ ὅντος λυτρουμένου.

³¹καὶ σὺ ὁ θεὸς ἡμῶν ὀπ' ἀρχῆς,
καὶ ἐπὶ σὲ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, κύριε·
³²καὶ ἡμεῖς οὐκ ἀφεξόμεθά σου,
ὅτι χρηστὰ τὰ κρίματά σου ἐφ' ἡμᾶς.
³³ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν ἡ εὔδοκία εἰς τὸν αἰῶνα·
κύριε σωτὴρ ἡμῶν, οὐ σαλευθησόμεθα ἔτι τὸν αἰῶνα χρόνον.
³⁴αἰνετὸς κύριος ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτοῦ ἐν στόματι ὁσίων,
καὶ εὐλογημένος Ισραὴλ ὑπὸ κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα.

9

Τῷ Σαλωμῶν· εἰς ἔλεγχον.

¹Ἐν τῷ ἀπαχθῆναι Ισραὴλ ἐν ἀποικεσίᾳ εἰς γῆν ἀλλοτρίαν
ἐν τῷ ἀποστῆναι αὐτοὺς ἀπὸ κυρίου τοῦ λυτρωσαμένου αὐτοὺς
ἀπερρίφησαν ἀπὸ κληρονομίας, ἦς ἔδωκεν αὐτοῖς κύριος.
²ἐν παντὶ ἔθνει ἡ διασπορὰ τοῦ Ισραὴλ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ θεοῦ,
ἴνα δικαιωθῆσι, ὁ θεός, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν,
ὅτι σὺ κριτής δίκαιος ἐπὶ πάντας τοὺς λαοὺς τῆς γῆς.
³οὐ γὰρ κρυβήσεται ἀπὸ τῆς γνώσεώς σου πᾶς ποιῶν ἄδικα,
καὶ αἱ δικαιοσύναι τῶν ὁσίων σου ἐνώπιόν σου, κύριε·
καὶ ποῦ κρυβήσεται ἄνθρωπος ἀπὸ τῆς γνώσεώς σου, ὁ θεός;
⁴Τὰ ἔργα ἡμῶν ἐν ἐκλογῇ καὶ ἔξουσίᾳ τῆς Ψυχῆς ἡμῶν
τοῦ ποιῆσαι δικαιοσύνην καὶ ἀδικίαν ἐν ἔργοις χειρῶν ἡμῶν.
καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐπισκέπτη υἱὸν ἀνθρώπων.
⁵ὁ ποιῶν δικαιοσύνην θησαυρίζει ζωὴν αὐτῷ παρὰ κυρίῳ,
καὶ ὁ ποιῶν ἀδικίαν αὐτὸς αἴτιος τῆς Ψυχῆς ἐν ἀπωλείᾳ.
τὰ γὰρ κρίματα κυρίου ἐν δικαιοσύνῃ κατ' ἄνδρα καὶ οἶκον.
⁶Τίνι χρηστεύσῃ, ὁ θεός, εἰ μὴ τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸν κύριον;
καθαριεῖς ἐν ἀμαρτίαις Ψυχὴν ἐν ἔξομολογήσει, ἐν ἔξαγορίαις,
ὅτι αἰσχύνη ἡμῖν καὶ τοῖς προσώποις ἡμῶν περὶ ἀπάντων.
⁷καὶ τίνι ἀφήσεις ἀμαρτίαις εἰ μὴ τοῖς ἡμαρτηκόσιν;
δικαίους εὐλογήσεις καὶ οὐκ εὐθυνεῖς περὶ ὅν ἡμάρτοσαν,
καὶ ἡ χρηστότης σου ἐπὶ ἀμαρτάνοντας ἐν μεταμελείᾳ.
⁸Καὶ νῦν σὺ ὁ θεός, καὶ ἡμεῖς λαός, δὸν ἡγάπησας.
ἰδὲ καὶ οἰκτίρησον, ὁ θεὸς Ισραὴλ, ὅτι σοί ἐσμεν,
καὶ μὴ ἀποστήσῃς ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν, οὐαὶ μὴ ἐπιθῶνται ἡμῖν.

⁹ὅτι σὺ ἡρετίσω τὸ σπέρμα Αβρααμ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη
καὶ ἔθου τὸ ὄνομά σου ἐφ' ἡμᾶς, κύριε,
καὶ οὐκ ἀπώσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.
¹⁰ἐν διαθήκῃ διέθου τοῖς πατράσιν ἡμῶν περὶ ἡμῶν,
καὶ ἡμεῖς ἐλπιοῦμεν ἐπὶ σὲ ἐν ἐπιστροφῇ Ψυχῆς ἡμῶν.
¹¹τοῦ κυρίου ἡ ἐλεημοσύνη ἐπὶ οἴκον Ισραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἔτι.

10

Ἐν ὕμνοις· τῷ Σαλωμῶν.

¹Μακάριος ἀνήρ, οὗ ὁ κύριος ἐμνήσθη ἐν ἐλεγμῷ,
καὶ ἐκυκλώθη ἀπὸ ὁδοῦ πονηρᾶς ἐν μάστιγι
καθαρισθῆναι ἀπὸ ἀμαρτίας τοῦ μὴ πληθῦναι.
²ό ἐτοιμάζων νῶτον εἰς μάστιγας καθαρισθήσεται.
χρηστὸς γὰρ ὁ κύριος τοῖς ὑπομένουσιν παιδείαν.
³όρθώσει γὰρ ὁδοὺς δικαίων καὶ οὐ διαστρέψει ἐν παιδείᾳ,
καὶ τὸ ἔλεος κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ.
⁴καὶ μνησθήσεται κύριος τῶν δούλων αὐτοῦ ἐν ἐλέει.
ἡ γὰρ μαρτυρία ἐν νόμῳ διαθήκης αἰωνίου,
ἡ μαρτυρία κυρίου ἐπὶ ὁδοὺς ἀνθρώπων ἐν ἐπισκοπῇ.
⁵Δίκαιος καὶ ὅσιος ὁ κύριος ἡμῶν ἐν κρίμασιν αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα,
καὶ Ισραὴλ αἰνέσει τῷ ὀνόματι κυρίου ἐν εὐφροσύνῃ.
⁶καὶ ὅσιοι ἔξομολογήσονται ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ,
καὶ πτωχοὺς ἐλεήσει ὁ θεὸς ἐν εὐφροσύνῃ Ισραὴλ.
⁷ὅτι χρηστὸς καὶ ἐλεήμων ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα,
καὶ συναγωγαὶ Ισραὴλ δοξάσουσιν τὸ ὄνομα κυρίου.
⁸τοῦ κυρίου ἡ σωτηρία ἐπὶ οἴκον Ισραὴλ εἰς εὐφροσύνην αἰώνιον.

11

Τῷ Σαλωμῶν· εἰς προσδοκίαν.

¹Σαλπίσατε ἐν Σιων ἐν σάλπιγγι σημασίας ἀγίων,
κηρύξατε ἐν Ιερουσαλημ φωνὴν εὐαγγελιζομένου.
ὅτι ἡλέγησεν ὁ θεὸς Ισραὴλ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν.
²στῆθι, Ιερουσαλημ, ἐφ' ὑψηλοῦ καὶ ἴδε τὰ τέκνα σου
ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν συνηγμένα εἰς ἅπαξ ὑπὸ κυρίου.
³ἀπὸ βορρᾶ ἔρχονται τῇ εὐφροσύνῃ τοῦ θεοῦ αὐτῶν,

ἐκ νήσων μακρόθεν συνήγαγεν αὐτοὺς δὲ θεός.
⁴ὅρη ὑψηλὰ ἐταπείνωσεν εἰς ὁμαλισμὸν αὐτοῖς,
οἱ βουνοὶ ἐφύγοσαν ἀπὸ εἰσόδου αὐτῶν.
⁵οἱ δρυμοὶ ἐσκίασαν αὐτοῖς ἐν τῇ παρόδῳ αὐτῶν,
πᾶν ξύλον εὐωδίας ἀνέτειλεν αὐτοῖς δὲ θεός,
⁶ίνα παρέλθῃ Ἰσραὴλ ἐν ἐπισκοπῇ δόξης θεοῦ αὐτῶν.
⁷Ἐνδυσαι, Ιερουσαλημ, τὰ ἱμάτια τῆς δόξης σου,
έτοίμασον τὴν στολὴν τοῦ ἀγιάσματός σου.
δτι δὲ θεὸς ἐλάλησεν ἀγαθὰ Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἔτι.
⁸ποιήσαι κύριος ἀλάλησεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ιερουσαλημ,
ἀναστήσαι κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν ὀνόματι δόξης αὐτοῦ.
⁹τοῦ κυρίου τὸ ἔλεος ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἔτι.

12

Τῷ Σαλωμῶν· ἐν γλώσσῃ παρανόμων.

¹Κύριε, ρῦσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ ἀνδρὸς παρανόμου καὶ πονηροῦ,
ἀπὸ γλώσσης παρανόμου καὶ ψιθύρου
καὶ λαλούσης ψευδῆ καὶ δόλια.
²ἐν ποικιλίᾳ στροφῆς οἱ λόγοι τῆς γλώσσης ἀνδρὸς πονηροῦ
ῶσπερ ἐν λαῷ πῦρ ἀνάπτον καλλονὴν αὐτοῦ.
³ἡ παροικία αὐτοῦ ἐμπρῆσαι οἴκους ἐν γλώσσῃ ψευδεῖ,
ἐκκόψαι δένδρα εὐφροσύνης φλογιζούσης παρανόμους,
συγχέαι οἴκους ἐν πολέμῳ χείλεσιν ψιθύροις.
⁴Μακρύναι δὲ θεὸς ἀπὸ ἀκάκων χείλη παρανόμων ἐν ἀπορίᾳ,
καὶ σκορπισθείσαν ὅστα ψιθύρων ἀπὸ φοβουμένων κύριον.
ἐν πυρὶ φλογὸς γλῶσσα ψίθυρος ἀπόλοιτο ἀπὸ ὁσίων.
⁵φυλάξαι κύριος ψυχὴν ἡσύχιον μισοῦσαν ἀδίκους,
καὶ κατευθύναι κύριος ἄνδρα ποιοῦντα εἰρήνην ἐν οἴκῳ.
⁶τοῦ κυρίου ἡ σωτηρία ἐπὶ Ἰσραὴλ παῖδα αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.
καὶ ἀπόλοιντο οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου κυρίου ἄπαξ,
καὶ ὅσιοι κυρίου κληρονομήσαισαν ἐπαγγελίας κυρίου.

13

Τῷ Σαλωμῶν ψαλμός· παράκλησις τῶν δικαίων.

¹Δεξιὰ κυρίου ἐσκέπασέν με,
δεξιὰ κυρίου ἐφείσατο ἡμῶν.
²ὁ βραχίων κυρίου ἔσωσεν ἡμᾶς ἀπὸ ρομφαίας διαπορευομένης,
ἀπὸ λιμοῦ καὶ θανάτου ἀμαρτωλῶν.
³θηρία ἐπεδράμοσαν αὐτοῖς πονηρά·
ἐν τοῖς ὄδοιςιν αὐτῶν ἐτίλλοσαν σάρκας αὐτῶν
καὶ ἐν ταῖς μύλαις ἔθλων ὀστᾶ αὐτῶν.
⁴καὶ ἐκ τούτων ἀπάντων ἐρρύσατο ἡμᾶς κύριος.
⁵Ἐταράχθη ὁ εὔσεβὴς διὰ τὰ παραπτώματα αὐτοῦ,
μήποτε συμπαραληφθῆ μετὰ τῶν ἀμαρτωλῶν.
⁶ὅτι δεινὴ ἡ καταστροφὴ τοῦ ἀμαρτωλοῦ,
καὶ οὐχ ἄψεται δικαίου οὐδὲν ἐκ πάντων τούτων.
⁷ὅτι οὐχ ὅμοία ἡ παιδεία τῶν δικαίων ἐν ἀγνοίᾳ
καὶ ἡ καταστροφὴ τῶν ἀμαρτωλῶν.
⁸ἐν περιστολῇ παιδεύεται δίκαιος,
ἴνα μὴ ἐπιχαρῇ ὁ ἀμαρτωλὸς τῷ δικαίῳ.
⁹ὅτι νουθετήσει δίκαιον ὡς υἱὸν ἀγαπήσεως,
καὶ ἡ παιδεία αὐτοῦ ὡς πρωτοτόκου.
¹⁰ὅτι φείσεται κύριος τῶν ὁσίων αὐτοῦ
καὶ τὰ παραπτώματα αὐτῶν ἐξαλείψει ἐν παιδείᾳ.
¹¹ἡ γὰρ ζωὴ τῶν δικαίων εἰς τὸν αἰῶνα·
ἀμαρτωλοὶ δὲ ἀρθήσονται εἰς ἀπώλειαν,
καὶ οὐχ εύρεθήσεται μνημόσυνον αὐτῶν ἔτι·
¹²ἐπὶ δὲ τοὺς ὁσίους τὸ ἔλεος κυρίου,
καὶ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτὸν τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

14

“Γυνος τῷ Σαλωμῶν.

¹Πιστὸς κύριος τοῖς ἀγαπῶσίν αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ,
τοῖς ὑπομένουσιν παιδείαν αὐτοῦ,
²τοῖς πορευομένοις ἐν δικαιοσύνῃ προσταγμάτων αὐτοῦ,
ἐν νόμῳ, ὃ ἐνετείλατο ἡμῖν εἰς ζωὴν ἡμῶν.
³ὅσιοι κυρίου ζήσονται ἐν αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶνα·

δ παράδεισος τοῦ κυρίου, τὰ δύλα τῆς ζωῆς, ὅσιοι αὐτοῦ.
⁴ἡ φυτεία αὐτῶν ἐρριζωμένη εἰς τὸν αἰῶνα,
οὐκ ἐκτιλήσονται πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ.
⁵ὅτι ἡ μερὶς καὶ κληρονομία τοῦ θεοῦ ἔστιν Ισραὴλ.
⁶Καὶ οὐχ οὕτως οἱ ἀμαρτωλοὶ καὶ παράνομοι,
οἵ ἡγάπησαν ἡμέραν ἐν μετοχῇ ἀμαρτίᾳ αὐτῶν.
⁷ἐν μικρότητι σαπρίας ἡ ἐπιθυμία αὐτῶν,
καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ θεοῦ.
⁸ὅτι ὁδοὶ ἀνθρώπων γνωσταὶ ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ παντός,
καὶ ταμεῖα καρδίας ἐπίσταται πρὸ τοῦ γενέσθαι.
⁹διὰ τοῦτο ἡ κληρονομία αὐτῶν ἥδης καὶ σκότος καὶ ἀπώλεια,
καὶ οὐχ εὑρεθήσονται ἐν ἡμέρᾳ ἐλέους δικαίων.
¹⁰οἱ δὲ ὅσιοι κυρίου κληρονομήσουσιν ζωὴν ἐν εὐφροσύνῃ.

15

Ψαλμὸς τῷ Σαλωμῶν μετὰ ὥδης.

¹Ἐν τῷ θλίβεσθαι με ἐπεκαλεσάμην τὸ ὄνομα κυρίου,
εἰς βοήθειαν ἥλπισα τοῦ θεοῦ Ιακωβ καὶ ἐσώθην.
ὅτι ἐλπὶς καὶ καταφυγὴ τῶν πτωχῶν σύ, ὁ θεός.
²τίς γὰρ ἴσχύει, ὁ θεός, εἰ μὴ ἔξομολογήσασθαι σοι ἐν ἀληθείᾳ;
καὶ τί δυνατὸς ἄνθρωπος εἰ μὴ ἔξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου;
³ψαλμὸν καινὸν μετὰ ὥδης ἐν εὐφροσύνῃ καρδίας,
καρπὸν χειλέων ἐν ὄργανῳ ἡρμοσμένῳ γλώσσης,
ἀπαρχὴν χειλέων ἀπὸ καρδίας ὁσίας καὶ δικαίας,
⁴ὅ ποιῶν ταῦτα οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα ἀπὸ κακοῦ,
φλὸξ πυρὸς καὶ ὄργὴ ἀδίκων οὐχ ἄψεται αὐτοῦ,
⁵ὅταν ἔξέλθῃ ἐπὶ ἀμαρτωλοὺς ἀπὸ προσώπου κυρίου
δλεθρεῦσαι πᾶσαν ὑπόστασιν ἀμαρτωλῶν.
⁶ὅτι τὸ σημεῖον τοῦ θεοῦ ἐπὶ δικαίους εἰς σωτηρίαν.
⁷Λιμὸς καὶ ύδραία καὶ θάνατος ἀπὸ δικαίων μακράν,
φεύξονται γὰρ ὡς διωκόμενοι πολέμου ἀπὸ ὁσίων.
⁸καταδίωξονται δὲ ἀμαρτωλοὺς καὶ καταλήμψονται,
καὶ οὐκ ἐκφεύξονται οἱ ποιοῦντες ἀνομίαν τὸ κρίμα κυρίου.
⁹ὡς ὑπὸ πολεμίων ἐμπείρων καταλημφθήσονται,
τὸ γὰρ σημεῖον τῆς ἀπωλείας ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτῶν.

¹⁰καὶ ἡ κληρονομία τῶν ἀμαρτωλῶν ἀπώλεια καὶ σκότος,
καὶ αἱ ἀνομίαι αὐτῶν διώξονται αὐτοὺς ἔως ἄδου κάτω.
¹¹ἡ κληρονομία αὐτῶν οὐχ εὑρεθήσεται τοῖς τέκνοις αὐτῶν,
αἱ γὰρ ἀμαρτίαι ἐξεργμῶσουσιν οἴκους ἀμαρτωλῶν.
¹²καὶ ἀπολοῦνται ἀμαρτωλοὶ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα,
ὅταν ἐπισκέπτηται ὁ θεὸς τὴν γῆν ἐν κρίματι αὐτοῦ.
¹³οἱ δὲ φοβούμενοι τὸν κύριον ἐλεηθήσονται ἐν αὐτῇ
καὶ ζήσονται ἐν τῇ ἐλεημοσύνῃ τοῦ θεοῦ αὐτῶν.
καὶ ἀμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον.

16

“Γυμνος τῷ Σαλωμῶν· εἰς ἀντίληψιν ὁσίοις.

¹Ἐν τῷ νυστάξαι ψυχήν μου ἀπὸ κυρίου παρὰ μικρὸν ὠλίσθησα
ἐν καταφορᾷ ὑπνούντων μακρὰν ἀπὸ θεοῦ,
²παρ' ὀλίγον ἐξεχύθη ἡ ψυχή μου εἰς θάνατον
σύνεγγυς πυλῶν ἄδου μετὰ ἀμαρτωλοῦ
³ἐν τῷ διενεχθῆναι ψυχήν μου ἀπὸ κυρίου θεοῦ Ισραηλ,
εἰ μὴ ὁ κύριος ἀντελάβετό μου τῷ ἐλέει αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.
⁴Ἐνυξέν με ὡς κέντρον ἵππου ἐπὶ τὴν γρηγόρησιν αὐτοῦ,
ὅ σωτὴρ καὶ ἀντιλήπτωρ μου ἐν παντὶ καιρῷ ἔσωσέν με.
⁵Ἐξομολογήσομαι σοι, ὁ θεός, ὅτι ἀντελάβου μου εἰς σωτηρίαν
καὶ οὐκ ἐλογίσω με μετὰ τῶν ἀμαρτωλῶν εἰς ἀπώλειαν.
⁶Μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός σου ἀπ' ἐμοῦ, ὁ θεός,
μηδὲ τὴν μνήμην σου ἀπὸ καρδίας μου ἔως θανάτου.
⁷Ἐπικράτησόν μου, ὁ θεός, ἀπὸ ἀμαρτίας πονηρᾶς
καὶ ἀπὸ πάσης γυναικὸς πονηρᾶς σκανδαλιζούσης ἄφρονα.
⁸Καὶ μὴ ἀπατησάτω με κάλλος γυναικὸς παρανομούσης
καὶ παντὸς ὑποκειμένου ἀπὸ ἀμαρτίας ἀνωφελοῦς.
⁹Τὰ ἔργα τῶν χειρῶν μου κατεύθυνον ἐν τόπῳ σου
καὶ τὰ διαβήματά μου ἐν τῇ μνήμῃ σου διαφύλαξον.
¹⁰Τὴν γλῶσσάν μου καὶ τὰ χείλη μου ἐν λόγοις ἀληθείας περίστειλον,
ὄργην καὶ θυμὸν ἀλογον μακρὰν ποίησον ἀπ' ἐμοῦ.
¹¹γογγυσμὸν καὶ ὀλιγοψυχίαν ἐν θλίψει μάκρυνον ἀπ' ἐμοῦ,
ἔαν ἀμαρτήσω ἐν τῷ σε παιδεύειν εἰς ἐπιστροφήν.
¹²Εὔδοκίᾳ δὲ μετὰ ἱλαρότητος στήρισον τὴν ψυχήν μου.

ἐν τῷ ἐνισχῦσαι σε τὴν ψυχήν μου ἀρκέσει μοι τὸ δοθέν.
¹³ὅτι ἐὰν μὴ σὺ ἐνισχύσῃς,
τίς ὑφέξεται παιδείαν ἐν πενίᾳ;
¹⁴ἐν τῷ ἐλέγχεσθαι ψυχὴν ἐν χειρὶ σαπρίας αὐτοῦ
ἡ δοκιμασία σου ἐν σαρκὶ αὐτοῦ καὶ ἐν θλίψει πενίας.
¹⁵ἐν τῷ ὑπομεῖναι δίκαιον ἐν τούτοις ἐλεηθήσεται ὑπὸ κυρίου.

17

Ψαλμὸς τῷ Σαλωμῶν μετὰ φόδης· τῷ βασιλεῖ.

¹Κύριε, σὺ αὐτὸς βασιλεὺς ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἔτι.
ὅτι ἐν σοί, ὁ θεός, καυχήσεται ἡ ψυχὴ ἡμῶν.
²καὶ τίς ὁ χρόνος ζωῆς ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς;
κατὰ τὸν χρόνον αὐτοῦ καὶ ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν.
³ἡμεῖς δὲ ἐλπιοῦμεν ἐπὶ τὸν θεὸν σωτῆρα ἡμῶν.
ὅτι τὸ κράτος τοῦ θεοῦ ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα μετ' ἐλέους,
καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐν κρίσει.
⁴Σύ, κύριε, ἡρετίσω τὸν Δαυιδ βασιλέα ἐπὶ Ισραὴλ,
καὶ σὺ ὄμοσας αὐτῷ περὶ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα
τοῦ μὴ ἐκλείπειν ἀπέναντί σου βασίλειον αὐτοῦ.
⁵καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν ἐπανέστησαν ἡμῖν ἀμαρτωλοί.
ἐπέθεντο ἡμῖν καὶ ἔξωσαν ἡμᾶς οἵς οὐκ ἐπηγγείλω,
μετὰ βίας ἀφείλαντο καὶ οὐκ ἐδόξασαν τὸ ὄνομά σου τὸ ἔντιμον.
⁶ἐν δόξῃ ἔθεντο βασίλειον ἀντὶ ὕψους αὐτῶν,
ἡρήμωσαν τὸν θρόνον Δαυιδ ἐν ὑπερηφανίᾳ ἀλλάγματος.
⁷Καὶ σύ, ὁ θεός, καταβαλεῖς αὐτοὺς καὶ ἀρεῖς τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ τῆς γῆς
ἐν τῷ ἐπαναστῆναι αὐτοῖς ἀνθρωπον ἀλλότριον γένους ἡμῶν.
⁸κατὰ τὰ ἀμαρτήματα αὐτῶν ἀποδώσεις αὐτοῖς, ὁ θεός,
εὑρεθῆναι αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.
⁹οὐκ ἡλέησεν αὐτοὺς ὁ θεός,
ἔξηρεύνησεν τὸ σπέρμα αὐτῶν καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτῶν ἔνα.
¹⁰πιστὸς ὁ κύριος ἐν πᾶσι τοῖς κρίμασιν αὐτοῦ, οἵς ποιεῖ ἐπὶ τὴν γῆν.
¹¹Ἡρήμωσεν ὁ ἀνομος τὴν γῆν ἡμῶν ἀπὸ ἐνοικούντων αὐτήν,
ἡφάνισαν νέον καὶ πρεσβύτην καὶ τέκνα αὐτῶν ἄμα.
¹²ἐν δργῇ κάλλους αὐτοῦ ἔξαπέστειλεν αὐτὰ ἔως ἐπὶ δυσμῶν
καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς γῆς εἰς ἐμπαιγμὸν καὶ οὐκ ἐφείσατο.

¹³ἐν ἀλλοτριότητι ὁ ἔχθρὸς ἐποίησεν ὑπερηφανίαν,
καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἀλλοτρία ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

¹⁴καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησεν ἐν Ιερουσαλημ,
καθὼς καὶ τὰ ἔθνη ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ σθένους αὐτῶν.

¹⁵Καὶ ἐπεκρατοῦσαν αὐτῶν οἱ υἱοὶ τῆς διαθήκης ἐν μέσῳ ἔθνῶν συμμίκτων,
οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς ὁ ποιῶν ἐν Ιερουσαλημ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν.

¹⁶Ἐφύγοσαν ἀπ’ αὐτῶν οἱ ἀγαπῶντες συναγωγὰς ὁσίων,
ώς στρουθία ἐξεπετάσθησαν ἀπὸ κοίτης αὐτῶν.

¹⁷Ἐπλανῶντο ἐν ἐρήμοις σωθῆναι ψυχὰς αὐτῶν ἀπὸ κακοῦ,
καὶ τίμιον ἐν ὀφθαλμοῖς παροικίας ψυχὴ σεσωσμένη ἐξ αὐτῶν.

¹⁸Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐγενήθη ὁ σκορπισμὸς αὐτῶν ὑπὸ ἀνόμων,
ὅτι ἀνέσχεν ὁ οὐρανὸς τοῦ στάξαι ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν.

¹⁹Πηγαὶ συνεσχέθησαν αἰώνιοι ἐξ ἀβύσσων ἀπὸ ὄρεων ὑψηλῶν,
ὅτι οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς ποιῶν δικαιοσύνην καὶ κρίμα.

²⁰Ἀπὸ ἄρχοντος αὐτῶν καὶ λαοῦ ἐλαχίστου ἐν πάσῃ ἀμαρτίᾳ,
ὅ βασιλεὺς ἐν παρανομίᾳ καὶ ὁ κριτὴς ἐν ἀπειθείᾳ καὶ ὁ λαὸς ἐν ἀμαρτίᾳ.

²¹Ιδέ, κύριε, καὶ ἀνάστησον αὐτοῖς τὸν βασιλέα αὐτῶν υἱὸν Δαυιδ
εἰς τὸν καιρόν, ὃν εἶλου σύ, ὁ θεός, τοῦ βασιλεῦσαι ἐπὶ Ισραὴλ παῖδά σου.

²²καὶ ὑπόζωσον αὐτὸν ἰσχὺν τοῦ θραῦσαι ἄρχοντας ἀδίκους,
καθαρίσαι Ιερουσαλημ ἀπὸ ἔθνῶν καταπατούντων ἐν ἀπωλείᾳ,

²³ἐν σοφίᾳ δικαιοσύνης ἐξώσαι ἀμαρτωλοὺς ἀπὸ κληρονομίας,
ἐκτρῖψαι ὑπερηφανίαν ἀμαρτωλοῦ ὡς σκεύη κεραμέως,

²⁴ἐν ῥάβδῳ σιδηρῷ συντρῖψαι πᾶσαν ὑπόστασιν αὐτῶν,
δλεθρεῦσαι ἔθνη παράνομα ἐν λόγῳ στόματος αὐτοῦ,

²⁵ἐν ἀπειλῇ αὐτοῦ φυγεῖν ἔθνη ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ
καὶ ἐλέγξαι ἀμαρτωλοὺς ἐν λόγῳ καρδίας αὐτῶν.

²⁶Καὶ συνάξει λαὸν ἄγιον, οὗ ἀφηγήσεται ἐν δικαιοσύνῃ,
καὶ κρινεῖ φυλὰς λαοῦ ἡγιασμένου ὑπὸ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ.

²⁷καὶ οὐκ ἀφήσει ἀδικίαν ἐν μέσῳ αὐτῶν αὐλισθῆναι ἔτι,
καὶ οὐ κατοικήσει πᾶς ἄνθρωπος μετ’ αὐτῶν εἰδὼς κακίαν.
γνώσεται γὰρ αὐτὸς ὅτι πάντες υἱοὶ θεοῦ εἰσιν αὐτῶν.

²⁸καὶ καταμερίσει αὐτὸν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν ἐπὶ τῆς γῆς,
καὶ πάροικος καὶ ἀλλογενὴς οὐ παροικήσει αὐτοῖς ἔτι.

²⁹κρινεῖ λαοὺς καὶ ἔθνη ἐν σοφίᾳ δικαιοσύνης αὐτοῦ. διάψαλμα.

³⁰Καὶ ἔξει λαοὺς ἐθνῶν δουλεύειν αὐτῷ ὑπὸ τὸν ζυγὸν αὐτοῦ
καὶ τὸν κύριον δοξάσει ἐν ἐπισήμῳ πάσης τῆς γῆς
καὶ καθαριεῖ Ιερουσαλήμ ἐν ἀγιασμῷ ὡς καὶ τὸ ἀπ' ἀρχῆς
³¹ἔρχεσθαι ἔθνη ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἵδεῖν τὴν δόξαν αὐτοῦ
φέροντες δῶρα τοὺς ἔξησθενηκότας υἱοὺς αὐτῆς
καὶ ἰδεῖν τὴν δόξαν κυρίου, ἣν ἐδόξασεν αὐτὴν ὁ θεός.
³²καὶ αὐτὸς βασιλεὺς δίκαιος διδακτὸς ὑπὸ θεοῦ ἐπ' αὐτούς,
καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐν μέσῳ αὐτῶν,
ὅτι πάντες ἄγιοι, καὶ βασιλεὺς αὐτῶν χριστὸς κυρίου.
³³Οὐ γὰρ ἐλπιεῖ ἐπὶ ἵππον καὶ ἀναβάτην καὶ τόξον
οὐδὲ πληθυνεῖ αὐτῷ χρυσίον οὐδὲ ἀργύριον εἰς πόλεμον
καὶ πολλοῖς λαοῖς οὐ συνάξει ἐλπίδας εἰς ἡμέραν πολέμου.
³⁴Κύριος αὐτὸς βασιλεὺς αὐτοῦ, ἐλπὶς τοῦ δυνατοῦ ἐλπίδι θεοῦ,
καὶ ἐλεήσει πάντα τὰ ἔθνη ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν φόβῳ.
³⁵πατάξει γὰρ γῆν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ εἰς αἰῶνα,
εὐλογήσει λαὸν κυρίου ἐν σοφίᾳ μετ' εὐφροσύνης.
³⁶καὶ αὐτὸς καθαρὸς ἀπὸ ἀμαρτίας τοῦ ἄρχειν λαοῦ μεγάλου,
ἐλέγξαι ἄρχοντας καὶ ἔξαραι ἀμαρτωλοὺς ἐν ἴσχυι λόγου.
³⁷καὶ οὐκ ἀσθενήσει ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐπὶ θεῷ αὐτοῦ.
ὅτι ὁ θεὸς κατειργάσατο αὐτὸν δυνατὸν ἐν πνεύματι ἄγιῳ
καὶ σοφὸν ἐν βουλῇ συνέσεως μετὰ ἴσχύος καὶ δικαιοσύνης.
³⁸καὶ εὐλογία κυρίου μετ' αὐτοῦ ἐν ἴσχυι,
καὶ οὐκ ἀσθενήσει.
³⁹Η ἐλπὶς αὐτοῦ ἐπὶ κύριον,
καὶ τίς δύναται πρὸς αὐτόν;
⁴⁰ἰσχυρὸς ἐν ἔργοις αὐτοῦ καὶ κραταιὸς ἐν φόβῳ θεοῦ
ποιμαίνων τὸ ποίμνιον κυρίου ἐν πίστει καὶ δικαιοσύνῃ
καὶ οὐκ ἀφήσει ἀσθενῆσαι ἐν αὐτοῖς ἐν τῇ νομῇ αὐτῶν.
⁴¹Ἐν ἴστοτητι πάντας αὐτοὺς ἄξει,
καὶ οὐκ ἔσται ἐν αὐτοῖς ὑπερηφανία τοῦ καταδυναστευθῆναι ἐν αὐτοῖς.
⁴²Αὕτη ἡ εὐπρέπεια τοῦ βασιλέως Ισραὴλ, ἣν ἔγνω ὁ θεός,
ἀναστῆσαι αὐτὸν ἐπ' οἴκον Ισραὴλ παιδεῦσαι αὐτόν.
⁴³Τὰ ῥήματα αὐτοῦ πεπυρωμένα ὑπὲρ χρυσίον τὸ πρῶτον τίμιον,
ἐν συναγωγαῖς διαχρινεῖ λαοῦ φυλὰς ἡγιασμένου,

οἱ λόγοι αὐτοῦ ὡς λόγοι ἀγίων ἐν μέσῳ λαῶν ἡγιασμένων.

⁴⁴μακάριοι οἱ γενόμενοι ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις

ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ Ισραὴλ ἐν συναγωγῇ φυλῶν, ἢ ποιήσει ὁ θεός.

⁴⁵ταχύναι ὁ θεὸς ἐπὶ Ισραὴλ τὸ ἔλεος αὐτοῦ,

ρύσαιτο ἡμᾶς ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἐχθρῶν βεβήλων.

⁴⁶κύριος αὐτὸς βασιλεὺς ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἔτι.

18

Ψαλμὸς τῷ Σαλωμῶν· ἔτι τοῦ χριστοῦ κυρίου.

¹Κύριε, τὸ ἔλεός σου ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰς τὸν αἰῶνα,

ἡ χρηστότης σου μετὰ δόματος πλουσίου ἐπὶ Ισραὴλ.

²οἱ δόφινοι σου ἐπιβλέποντες ἐπ' αὐτά, καὶ οὐχ ὑστερήσει ἐξ αὐτῶν.

τὰ ὕδατά σου ἐπακούει εἰς δέησιν πτωχοῦ ἐν ἐλπίδι.

³τὰ κρίματά σου ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν μετὰ ἐλέους,

καὶ ἡ ἀγάπη σου ἐπὶ σπέρμα Αβρααμ υἱοὺς Ισραὴλ.

⁴ἡ παιδεία σου ἐφ' ἡμᾶς ὡς υἱὸν πρωτότοκον μονογενῆ

ἀποστρέψαι ψυχὴν εὐήκοον ἀπὸ ἀμαθίας ἐν ἀγνοίᾳ.

⁵καθαρίσαι ὁ θεὸς Ισραὴλ εἰς ἡμέραν ἐλέους ἐν εὐλογίᾳ,

εἰς ἡμέραν ἐκλογῆς ἐν ἀνάξει χριστοῦ αὐτοῦ.

⁶Μακάριοι οἱ γενόμενοι ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις

ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ κυρίου, ἢ ποιήσει γενεᾷ τῇ ἐρχομένῃ

⁷ὑπὸ ῥάβδον παιδείας χριστοῦ κυρίου ἐν φόβῳ θεοῦ αὐτοῦ

ἐν σοφίᾳ πνεύματος καὶ δικαιοσύνης καὶ ἴσχύος

⁸κατευθῦναι ἄνδρα ἐν ἔργοις δικαιοσύνης φόβῳ θεοῦ

καταστῆσαι πάντας αὐτοὺς ἐνώπιον κυρίου

⁹γενεὰ ἀγαθὴ ἐν φόβῳ θεοῦ ἐν ἡμέραις ἐλέους.

διάψαλμα.

¹⁰Μέγας ἡμῶν ὁ θεὸς καὶ ἔνδοξος ἐν ὑψίστοις κατοικῶν

ὁ διατάξας ἐν πορείᾳ φωστῆρας εἰς καιροὺς ὠρῶν ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας

καὶ οὐ παρέβησαν ἀπὸ ὁδοῦ, ἵστητείλω αὐτοῖς.

¹¹ἐν φόβῳ θεοῦ ἡ ὁδὸς αὐτῶν καθ' ἐκάστην ἡμέραν

ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔκτισεν αὐτοὺς ὁ θεὸς καὶ ἔως αἰῶνος.

¹²καὶ οὐκ ἐπλανήθησαν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔκτισεν αὐτούς,

ἀπὸ γενεῶν ἀρχαίων οὐκ ἀπέστησαν ὁδῶν αὐτῶν,

εἰ μὴ ὁ θεὸς ἐνετείλατο αὐτοῖς ἐν ἐπιταγῇ δούλων αὐτοῦ.

ΟΣΗΕ

1 Ἡλόγος κυρίου, δις ἐγενήθη πρὸς Ωσηε τὸν τοῦ Βεηρι ἐν ἡμέραις Οζίου καὶ Ιωαθαμ καὶ Αχαζ καὶ Εζεκιου βασιλέων Ιουδα καὶ ἐν ἡμέραις Ιεροβοαμ νίου Ιωας βασιλέως Ισραηλ.

2 Ἀρχὴ λόγου κυρίου πρὸς Ωσηε· καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ωσηε Βάδιζε λαβὲ σεαυτῷ γυναικα πορνείας καὶ τέκνα πορνείας, διότι ἐκπορνεύουσα ἐκπορνεύσει ἡ γῆ ἀπὸ ὅπισθεν τοῦ κυρίου. 3 καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔλαβεν τὴν Γομερ θυγατέρα Δεβηλαιμ, καὶ συνέλαβεν καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν. 4 καὶ εἶπεν κύριος πρὸς αὐτόν Κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ιεζραελ, διότι ἔτι μικρὸν καὶ ἐκδικήσω τὸ αἷμα τοῦ Ιεζραελ ἐπὶ τὸν οἶκον Ιου καὶ καταπαύσω βασιλείαν οἴκου Ισραηλ. 5 καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συντρίψω τὸ τόξον τοῦ Ισραηλ ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Ιεζραελ. — 6 καὶ συνέλαβεν ἔτι καὶ ἔτεκεν θυγατέρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ Κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτῆς Οὐκ-ἡλεημένη, διότι οὐ μὴ προσθήσω ἔτι ἐλεῆσαι τὸν οἶκον τοῦ Ισραηλ, ἀλλ' ἡ ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτοῖς. 7 τοὺς δὲ υἱοὺς Ιουδα ἐλεήσω καὶ σώσω αὐτοὺς ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν καὶ οὐ σώσω αὐτοὺς ἐν τόξῳ οὐδὲ ἐν ρόμφαιᾳ οὐδὲ ἐν πολέμῳ οὐδὲ ἐν ἄρμασιν οὐδὲ ἐν ἵπποις οὐδὲ ἐν ἵππεῦσιν. — 8 καὶ ἀπεγαλάκτισεν τὴν Οὐκ-ἡλεημένην καὶ συνέλαβεν ἔτι καὶ ἔτεκεν υἱόν. 9 καὶ εἶπεν Κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ Οὐ-λαόσ-μου, διότι ύμεῖς οὐ λαός μου, καὶ ἐγὼ οὐκ εἰμι ύμῶν.

2 ¹Καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ισραηλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, ἥ οὐκ ἔκμετρηθήσεται οὐδὲ ἔξαριθμηθήσεται· καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ, οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς Οὐ λαός μου ύμεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος. ²καὶ συναχθήσονται οἱ υἱοὶ Ιουδα καὶ οἱ υἱοὶ Ισραηλ ἐπὶ τὸ αὐτὸν καὶ θήσονται ἑαυτοῖς ἀρχὴν μίαν καὶ ἀναβήσονται ἐκ τῆς γῆς, ὅτι μεγάλη ἡ ἡμέρα τοῦ Ιεζραελ. ³εἴπατε τῷ ἀδελφῷ ύμῶν Λαόσ-μου καὶ τῇ ἀδελφῇ ύμῶν Ἡλεημένη.

4 Κρίθητε πρὸς τὴν μητέρα ύμῶν κρίθητε, ὅτι αὐτὴ οὐ γυνή μου, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀνήρ αὐτῆς· καὶ ἔξαρφῶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐκ προσώπου μου καὶ τὴν μοιχείαν αὐτῆς ἐκ μέσου μαστῶν αὐτῆς, ⁵ὅπως ἂν ἐκδύσω αὐτὴν γυμνὴν καὶ ἀποκαταστήσω αὐτὴν καθὼς ἡμέρα γενέσεως αὐτῆς· καὶ θήσομαι αὐτὴν ὡς ἔρημον καὶ τάξω αὐτὴν ὡς γῆν ἄνυδρον καὶ ἀποκτενῶ αὐτὴν ἐν δίψῃ. ⁶καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς οὐ μὴ ἐλεήσω, ὅτι τέκνα πορνείας ἐστίν. ⁷ὅτι ἔξεπόρνευσεν ἡ μήτηρ αὐτῶν, κατήσχυνεν ἡ τεκοῦσα αὐτά· εἶπεν γάρ Ἀκολουθήσω ὀπίσω τῶν ἐραστῶν μου τῶν διδόντων μοι τοὺς ἄρτους μου καὶ τὸ ὄδωρ μου καὶ τὰ ιμάτιά μου καὶ τὰ ὄθόνιά μου καὶ τὸ ἔλαιόν μου καὶ πάντα ὅσα μοι καθήκει. ⁸διὰ τοῦτο ἴδοι ἐγὼ φράσσω τὴν ὁδὸν αὐτῆς ἐν σκόλοιψιν καὶ ἀνοικοδομήσω τὰς ὄδοὺς αὐτῆς, καὶ τὴν τρίβον αὐτῆς οὐ μὴ εὔρῃ. ⁹καὶ καταδιώξεται τοὺς ἐραστὰς αὐτῆς καὶ οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτούς· καὶ ζητήσει αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ εὕρῃ αὐτούς· καὶ ἐρεῖ Πορεύσομαι καὶ ἐπιστρέψω πρὸς τὸν ἄνδρα μου τὸν πρότερον, ὅτι καλῶς μοι ἦν τότε ἡ νῦν. ¹⁰καὶ αὐτὴ οὐκ ἐγὼ ὅτι ἐγὼ δέδωκα αὐτῇ τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἀργύριον ἐπλήθυνα αὐτῇ· αὐτὴ δὲ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ ἐποίησεν τῇ Βασαλ.

11 διὰ τοῦτο ἐπιστρέψω καὶ κομιοῦμαι τὸν σῖτόν μου καθ' ὥραν αὐτοῦ καὶ τὸν οἶνόν μου ἐν καιοῶ

αύτοῦ καὶ ἀφελοῦμαι τὰ ἴματιά μου καὶ τὰ ὁθόνιά μου τοῦ μὴ καλύπτειν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς.
12καὶ νῦν ἀποκαλύψω τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῆς ἐνώπιον τῶν ἑραστῶν αὐτῆς, καὶ οὐδεὶς οὐ μὴ ἔξεληται
αὐτὴν ἐκ χειρός μου. 13καὶ ἀποστρέψω πάσας τὰς εὐφροσύνας αὐτῆς, ἑορτὰς αὐτῆς καὶ τὰς
νουμηνίας αὐτῆς καὶ τὰ σάββατα αὐτῆς καὶ πάσας τὰς πανηγύρεις αὐτῆς. 14καὶ ἀφανιῶ ἄμπελον
αὐτῆς καὶ τὰς συκᾶς αὐτῆς, δσα εἰπεν Μισθώματά μου ταῦτα ἔστιν ἀ ἔδωκάν μοι οἱ ἑρασταί μου,
καὶ θήσομαι αὐτὰ εἰς μαρτύριον, καὶ καταφάγεται αὐτὰ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐρανοῦ καὶ τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς. 15καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτὴν τὰς ἡμέρας τῶν Βααλιμ, ἐν αἷς ἐπέθυεν
αὐτοῖς καὶ περιετίθετο τὰ ἐνώπια αὐτῆς καὶ τὰ καθόρμα αὐτῆς καὶ ἐπορεύετο ὅπιστα τῶν ἑραστῶν
αὐτῆς, ἐμοῦ δὲ ἐπελάθετο, λέγει κύριος.

16Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ πλανῶ αὐτὴν καὶ τάξω αὐτὴν εἰς ἔρημον καὶ λαλήσω ἐπὶ τὴν καρδίαν
αὐτῆς 17καὶ δῶσω αὐτῇ τὰ κτήματα αὐτῆς ἐκεῖθεν καὶ τὴν κοιλάδα Αχωρ διανοῖξαι σύνεσιν αὐτῆς,
καὶ ταπεινωθήσεται ἐκεῖ κατὰ τὰς ἡμέρας νηπιότητος αὐτῆς καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἀναβάσεως αὐτῆς
ἐκ γῆς Αἴγυπτου. 18καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει κύριος, καλέσει με Ὁ ἀνήρ μου, καὶ οὐ
καλέσει με ἔτι Βααλιμ. 19καὶ ἐξαρῷ τὰ ὄνόματα τῶν Βααλιμ ἐκ στόματος αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ
μνησθῶσιν οὐκέτι τὰ ὄνόματα αὐτῶν. 20καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διαθήκην μετὰ τῶν
θηρίων τοῦ ἀγροῦ καὶ μετὰ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ μετὰ τῶν ἑρπετῶν τῆς γῆς. καὶ τόξον καὶ
ῥόμφαίαν καὶ πόλεμον συντρίψω ἀπὸ τῆς γῆς καὶ κατοικιῶ σε ἐπ' ἐλπίδι. 21καὶ μνηστεύσομαι σε
ἐμαυτῷ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ μνηστεύσομαι σε ἐμαυτῷ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίματι καὶ ἐν ἐλέει καὶ ἐν
οἰκτιρμοῖς 22καὶ μνηστεύσομαι σε ἐμαυτῷ ἐν πίστει, καὶ ἐπιγνώση τὸν κύριον. 23καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ
τῇ ἡμέρᾳ, λέγει κύριος, ἐπακούσομαι τῷ οὐρανῷ, καὶ ὁ οὐρανὸς ἐπακούσεται τῇ γῇ, 24καὶ ἡ γῆ
ἐπακούσεται τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ αὐτὰ ἐπακούσεται τῷ Ιεζαελ. 25καὶ σπερῶ
αὐτὴν ἐμαυτῷ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐλεήσω τὴν Οὐκ-ἡλεμένην καὶ ἐρῶ τῷ Οὐ-λαῷ-μου Λαός μου εἰς σύ,
καὶ αὐτὸς ἐρεῖ Κύριος ὁ θεός μου εἰς σύ.

3 1Καὶ εἰπεν κύριος πρός με "Ἐτι πορεύθητι καὶ ἀγάπησον γυναῖκα ἀγαπῶσαν πονηρὰ καὶ
μοιχαλίν, καθὼς ἀγαπᾷ ὁ θεὸς τοὺς υἱὸν̄ Ισραὴλ καὶ αὐτοὶ ἀποβλέπουσιν ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους καὶ
φιλοῦσιν πέμματα μετὰ σταφίδων 2καὶ ἐμισθωσάμην ἐμαυτῷ πεντεκαίδεκα ἀργυρίου καὶ γομφού³
κριθῶν καὶ νεβελ οἴνου 3καὶ εἶπα πρὸς αὐτὴν Ἡμέρας πολλὰς καθήσῃ ἐπ' ἐμοὶ καὶ οὐ μὴ πορνεύσῃς
οὐδὲ μὴ γένῃ ἀνδρὶ ἐτέρῳ, καὶ ἐγὼ ἐπὶ σοί. 4διότι ἡμέρας πολλὰς καθήσονται οἱ υἱοὶ Ισραὴλ οὐκ
ὄντος βασιλέως οὐδὲ ὄντος ἄρχοντος οὐδὲ οὕσης θυσίας οὐδὲ ὄντος θυσιαστηρίου οὐδὲ ιερατείας οὐδὲ
δήλων. 5καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ ἐπιζητήσουσιν κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν καὶ
Δαυιδ τὸν βασιλέα αὐτῶν. καὶ ἐκστήσονται ἐπὶ τῷ κυρίῳ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ἐπ' ἐσχάτων
τῶν ἡμερῶν.

4 1Ἀκούσατε λόγον κυρίου, υἱοὶ Ισραὴλ, διότι κρίσις πρὸς τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν,
διότι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια οὐδὲ ἔλεος οὐδὲ ἐπίγνωσις θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. 2ἀρὰ καὶ ψεῦδος καὶ φόνος καὶ

κλοπὴ καὶ μοιχεία κέχυται ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ αἴματα ἐφ' αἴμασιν μίσγουσιν. ³διὰ τοῦτο πενθήσει ἡ γῆ καὶ σμικρυνθήσεται σὺν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν αὐτὴν, σὺν τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ καὶ σὺν τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς καὶ σὺν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης ἐκλείψουσιν, ⁴ὅπως μηδεὶς μήτε δικάζηται μήτε ἐλέγχῃ μηδεὶς· ὁ δὲ λαός μου ὃς ἀντιλεγόμενος ιερεύς. ⁵καὶ ἀσθενήσεις ἡμέρας, καὶ ἀσθενήσει καὶ προφήτης μετὰ σοῦ· νυκτὶ ὥμοιώσα τὴν μητέρα σου. ⁶ὥμοιώθη ὁ λαός μου ὃς οὐκ ἔχων γνῶσιν· ὅτι σὺ ἐπίγνωσιν ἀπώσω, κἀγὼ ἀπώσομαι σὲ τοῦ μὴ ιερατεύειν μοι· καὶ ἐπελάθου νόμον θεοῦ σου, κἀγὼ ἐπιλήσομαι τέκνων σου. ⁷κατὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν οὕτως ἡμαρτόν μοι· τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς ἀτιμίαν θήσομαι. ⁸ἄμαρτίας λαοῦ μου φάγονται καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν λήμψονται τὰς ψυχὰς αὐτῶν. ⁹καὶ ἔσται καθὼς ὁ λαὸς οὕτως καὶ ὁ ιερεύς, καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτὸν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ τὰ διαβούλια αὐτοῦ ἀνταποδώσω αὐτῷ. ¹⁰καὶ φάγονται καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῶσιν, ἐπόρνευσαν καὶ οὐ μὴ κατευθύνωσιν, διότι τὸν κύριον ἐγκατέλιπον τοῦ φυλάξαι.

¹¹Πορνείαν καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα ἐδέξατο καρδία λαοῦ μου. ¹²ἐν συμβόλοις ἐπηρώτων, καὶ ἐν ράβδοις αὐτοῦ ἀπήγγελλον αὐτῷ· πνεύματι πορνείας ἐπλανήθησαν καὶ ἔξεπόρνευσαν ἀπὸ τοῦ θεοῦ αὐτῶν. ¹³ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὁρέων ἐθυσίαζον καὶ ἐπὶ τοὺς βουνοὺς ἔθυον, ὑποκάτω δρυὸς καὶ λεύκης καὶ δένδρου συσκιάζοντος, ὅτι καλὸν σκέπη. διὰ τοῦτο ἐκπορνεύσουσιν αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ αἱ νύμφαι ὑμῶν μοιχεύσουσιν. ¹⁴καὶ οὐ μὴ ἐπισκέψωμαι ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, δταν πορνεύωσιν, καὶ ἐπὶ τὰς νύμφας ὑμῶν, δταν μοιχεύωσιν, διότι καὶ αὐτοὶ μετὰ τῶν πορνῶν συνεφύροντο καὶ μετὰ τῶν τετελεσμένων ἔθυον, καὶ ὁ λαὸς ὁ συνίων συνεπλέκετο μετὰ πόρνης.

¹⁵Σὺ δέ, Ισραὴλ, μὴ ἀγνόει, καὶ Ιουδα, μὴ εἰσπορεύεσθε εἰς Γαλγαλα καὶ μὴ ἀναβαίνετε εἰς τὸν οἶκον Ων καὶ μὴ ὄμνύετε ζῶντα κύριον. ¹⁶ὅτι ὡς δάμαλις παροιστρῶσα παροίστρησεν Ισραὴλ· νῦν νεμήσει αὐτοὺς κύριος ὡς ἀμνὸν ἐν εὔρυχώρῳ. ¹⁷μέτοχος εἰδώλων Εφραὶμ ἔθηκεν ἔαυτῷ σκάνδαλα. ¹⁸ἥρέτισεν Χαναναίους· πορνεύοντες ἔξεπόρνευσαν, ἥγάπησαν ἀτιμίαν ἐκ φρυάγματος αὐτῶν. ¹⁹συστροφὴ πνεύματος σὺ εἴ ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῆς, καὶ καταισχυνθήσονται ἐκ τῶν θυσιαστηρίων αὐτῶν.

5 ¹Ακούσατε ταῦτα, οἱ ιερεῖς, καὶ προσέχετε, οἶκος Ισραὴλ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ βασιλέως, ἐνωτίζεσθε, διότι πρὸς ὑμᾶς ἐστιν τὸ κρίμα, δτι παγὶς ἐγενήθητε τῇ σκοπιᾱͅ καὶ ὡς δίκτυον ἐκτεταμένον ἐπὶ τὸ Ἰταβύριον, ²ὅ οἱ ἀγρεύοντες τὴν θήραν κατέπηξαν. ἐγὼ δὲ παιδευτὴς ὑμῶν. ³ἐγὼ ἔγων τὸν Εφραὶμ, καὶ Ισραὴλ οὐκ ἀπεστιν ἀπ' ἐμοῦ, διότι νῦν ἔξεπόρνευσεν Εφραὶμ, ἐμιάνθη Ισραὴλ. ⁴οὐκ ἔδωκαν τὰ διαβούλια αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν, δτι πνεῦμα πορνείας ἐν αὐτοῖς ἐστιν, τὸν δὲ κύριον οὐκ ἐπέγνωσαν. ⁵καὶ ταπεινωθήσεται ἡ ὕβρις τοῦ Ισραὴλ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ Ισραὴλ καὶ Εφραὶμ ἀσθενήσουσιν ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ ἀσθενήσει καὶ Ιουδας μετ' αὐτῶν. ⁶μετὰ προβάτων καὶ μόσχων πορεύσονται τοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον καὶ οὐ μὴ εὕρωσιν αὐτόν, δτι ἔξεκλινεν ἀπ' αὐτῶν, ⁷ὅτι τὸν κύριον ἐγκατέλιπον, δτι τέκνα ἀλλότρια ἐγενήθησαν αὐτοῖς· νῦν καταφάγεται αὐτοὺς ἡ ἐρυσίβη καὶ τοὺς κλήρους αὐτῶν.

⁸Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐπὶ τοὺς βουνούς, ἡχήσατε ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν, κηρύξατε ἐν τῷ οἴκῳ Ων· ἔξεστη Βενιαμιν, ⁹Εφραιμ εἰς ἀφανισμὸν ἐγένετο ἐν ἡμέραις ἐλέγχου· ἐν ταῖς φυλαῖς τοῦ Ισραὴλ ἔδειξα πιστά. ¹⁰Ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες Ιουδα ὡς μετατιθέντες ὅρια, ἐπ' αὐτοὺς ἐκχεῶ ὡς ὕδωρ τὸ ὅρμημά μου. ¹¹κατεδυνάστευσεν Εφραιμ τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, κατεπάτησεν κρίμα, ὅτι ἥρξατο πορεύεσθαι ὅπιστα τῶν ματαίων. ¹²καὶ ἐγὼ ὡς ταραχὴ τῷ Εφραιμ καὶ ὡς κέντρον τῷ οἴκῳ Ιουδα. ¹³καὶ εἶδεν Εφραιμ τὴν νόσον αὐτοῦ καὶ Ιουδας τὴν ὁδύνην αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη Εφραιμ πρὸς Ἀσσυρίους καὶ ἀπέστειλεν πρέσβεις πρὸς βασιλέα Ιαριμ· καὶ αὐτὸς οὐκ ἦδυνάσθη ἱάσασθαι ὑμᾶς, καὶ οὐ μὴ διαπαύσῃ ἐξ ὑμῶν ὁδύνη. ¹⁴διότι ἐγὼ εἰμι ὡς πανθῆρ τῷ Εφραιμ καὶ ὡς λέων τῷ οἴκῳ Ιουδα· καὶ ἐγὼ ἀρπῶμαι καὶ πορεύσομαι καὶ λήμψομαι, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἔξαιρούμενος. ¹⁵πορεύσομαι καὶ ἐπιστρέψω εἰς τὸν τόπον μου, ἔως οὗ ἀφανισθῶσιν· καὶ ἐπιζητήσουσιν τὸ πρόσωπόν μου, ἐν θλίψει αὐτῶν ὀρθριοῦσι πρός με λέγοντες

6 ¹Πορευθῶμεν καὶ ἐπιστρέψωμεν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, ὅτι αὐτὸς ἥρπακεν καὶ ἱάσεται ὑμᾶς, πατάξει καὶ μοτώσει ὑμᾶς· ²γιάσει ὑμᾶς μετὰ δύο ἡμέρας, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστησόμεθα καὶ ζησόμεθα ἐνώπιον αὐτοῦ. ³καὶ γνωσόμεθα διώξομεν τοῦ γνῶναι τὸν κύριον, ὡς ὅρθρον ἔτοιμον εύρήσομεν αὐτόν, καὶ ἥξει ὡς ὑετὸς ἡμῖν πρόιμος καὶ ὅψιμος τῇ γῇ. — ⁴τί σοι ποιήσω, Εφραιμ; τί σοι ποιήσω, Ιουδα; τὸ δὲ ἔλεος ὑμῶν ὡς νεφέλη πρωινὴ καὶ ὡς δρόσος ὀρθρινὴ πορευομένη.

⁵Διὰ τοῦτο ἀπεθέρισα τοὺς προφήτας ὑμῶν, ἀπέκτεινα αὐτοὺς ἐν ρήμασιν στόματός μου, καὶ τὸ κρίμα μου ὡς φῶς ἔξελεύσεται. ⁶διότι ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ ἢ ὀλοκαυτώματα. ⁷αὐτοὶ δέ εἰσιν ὡς ἄνθρωπος παραβαίνων διαθήκην· ἐκεῖ κατεφρόνησέν μου. ⁸Γαλααδ πόλις ἔργαζομένη μάταια ταράσσουσα ὕδωρ, ⁹καὶ ἡ ἴσχύς σου ἀνδρὸς πειρατοῦ. ἔκρυψαν ἰερεῖς ὁδὸν κυρίου, ἐφόνευσαν Σικιμα, δτι ἀνομίαν ἐποίησαν. ¹⁰ἐν τῷ οἴκῳ Ισραὴλ εἶδον φρικώδη, ἐκεῖ πορνείαν τοῦ Εφραιμ. ἐμιάνθη Ισραὴλ καὶ Ιουδα.

¹¹Ἄρχου τρυγᾶν σεαυτῷ ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου,
7 ¹ἐν τῷ ἱάσασθαι με τὸν Ισραὴλ. καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ ἀδικία Εφραιμ καὶ ἡ κακία Σαμαρείας, ὅτι ἡργάσαντο ψευδῆ· καὶ κλέπτης πρὸς αὐτὸν εἰσελεύσεται, ἐκδιδύσκων ληστής ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ, ²ὅπως συνάδωσιν ὡς συνάδοντες τῇ καρδίᾳ αὐτῶν. πάσας τὰς κακίας αὐτῶν ἐμνήσθην· νῦν ἐκύκλωσεν αὐτοὺς τὰ διαβούλια αὐτῶν, ἀπέναντι τοῦ προσώπου μου ἐγένοντο. ³ἐν ταῖς κακίαις αὐτῶν εὔφραναν βασιλεῖς καὶ ἐν τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν ἄρχοντας. ⁴πάντες μοιχεύοντες, ὡς κλίβανος καιόμενος εἰς πέψιν κατακαύματος ἀπὸ τῆς φλογός, ἀπὸ φυράσεως στέατος ἔως τοῦ ζυμωθῆναι αὐτό. ⁵αἱ ἡμέραι τῶν βασιλέων ὑμῶν, ἥρξαντο οἱ ἄρχοντες θυμοῦσθαι ἐξ οἴνου, ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ μετὰ λοιμῶν. ⁶διότι ἀνεκαύθησαν ὡς κλίβανος αἱ καρδίαι αὐτῶν ἐν τῷ καταράσσειν αὐτούς, ὅλην τὴν νύκτα ὑπνου Εφραιμ ἐνεπλήσθη, πρωὶ ἐγενήθη ἀνεκαύθη ὡς πυρὸς φέγγος. ⁷πάντες ἐθερμάνθησαν ὡς κλίβανος καὶ κατέφαγον τοὺς κριτὰς αὐτῶν· πάντες οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἐπεσαν, οὐκ ἦν ὁ ἐπικαλούμενος ἐν αὐτοῖς πρός με.

⁸Εφραιμ ἐν τοῖς λαοῖς αὐτοῦ συνανεμείγνυτο, Εφραιμ ἐγένετο ἐγκρυφίας οὐ μεταστρεφόμενος.
⁹κατέφαγον ἀλλότριοι τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐπέγνω· καὶ πολιαὶ ἔξήνθησαν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω.¹⁰καὶ ταπεινωθήσεται ἡ ὑβρις Ισραὴλ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπέστρεψαν πρὸς κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν καὶ οὐκ ἔξεζήτησαν αὐτὸν ἐν πᾶσι τούτοις.¹¹καὶ ἦν Εφραιμ ὡς περιστερὰ ἄνους οὐκ ἔχουσα καρδίαν· Αἴγυπτον ἐπεκαλεῖτο καὶ εἰς Ἀσσυρίους ἐπορεύθησαν.¹²καθὼς ἀν πορεύωνται, ἐπιβαλὼ ἐπ' αὐτοὺς τὸ δίκτυον μου· καθὼς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατάξω αὐτούς, παιδεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ ἀκοῇ τῆς θλίψεως αὐτῶν.¹³οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἀπεπήδησαν ἀπ' ἐμοῦ· δείλαιοί εἰσιν, ὅτι ἡσέβησαν εἰς ἐμέ· ἔγώ δὲ ἐλυτρωσάμην αὐτούς, αὐτοὶ δὲ κατελάλησαν κατ' ἐμοῦ ψεύδη.¹⁴καὶ οὐκ ἐβόησαν πρός με αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ὠλόλυζον ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν· ἐπὶ σίτω καὶ οἴνῳ κατετέμνοντο. ἐπαιδεύθησαν ἐν ἐμοί,¹⁵καγὼ κατίσχυσα τοὺς βραχίονας αὐτῶν, καὶ εἰς ἐμὲ ἐλογίσαντο πονηρά.¹⁶ἀπεστράφησαν εἰς οὐθέν, ἐγένοντο ὡς τόξον ἐντεταμένον· πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν δι' ἀπαιδευσίαν γλώσσης αὐτῶν· οὗτος ὁ φαυλισμὸς αὐτῶν ἐν γῇ Αἴγυπτῳ.

8 ¹Εἰς κόλπον αὐτῶν ὡς γῆ, ὡς ἀετὸς ἐπ' οἶκον κυρίου, ἀνθ' ὧν παρέβησαν τὴν διαθήκην μου καὶ κατὰ τοῦ νόμου μου ἡσέβησαν.²ἐμὲ κεκράξονται Ὁ θεός, ἐγνώκαμέν σε.³ὅτι Ισραὴλ ἀπεστρέψατο ἀγαθά, ἔχθρὸν κατεδίωξαν.⁴έαυτοῖς ἐβασίλευσαν καὶ οὐ δι' ἐμοῦ, ἥρξαν καὶ οὐκ ἐγνώρισάν μοι· τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν ἐποίησαν ἔαυτοῖς εἰδωλα, ὅπως ἔξολεθρευθῶσιν.⁵ἀπότριψαν τὸν μόσχον σου, Σαμάρεια· παρωξύνθη ὁ θυμός μου ἐπ' αὐτούς· ἔως τίνος οὐ μὴ δύνωνται καθαρισθῆναι⁶ἐν τῷ Ισραὴλ; καὶ αὐτὸς τέκτων ἐποίησεν, καὶ οὐ θεός ἐστιν· διότι πλανῶν ἦν ὁ μόσχος σου, Σαμάρεια.⁷ὅτι ἀνεμόφθορα ἔσπειραν, καὶ ἡ καταστροφὴ αὐτῶν ἐκδέξεται αὐτά· δράγμα οὐκ ἔχον ἰσχὺν τοῦ ποιῆσαι ἄλευρον· ἐὰν δὲ καὶ ποιήσῃ, ἀλλότριοι καταφάγονται αὐτό.⁸κατεπόθη Ισραὴλ, νῦν ἐγένετο ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὡς σκεῦος ἄχρηστον.⁹ὅτι αὐτοὶ ἀνέβησαν εἰς Ἀσσυρίους· ἀνέθαλεν καθ' ἔαυτὸν Εφραιμ, δῶρα ἡγάπησαν.¹⁰διὰ τοῦτο παραδοθήσονται ἐν τοῖς ἔθνεσιν. νῦν εἰσδέξομαι αὐτούς, καὶ κοπάσουσιν μικρὸν τοῦ χρίειν βασιλέα καὶ ἄρχοντας.¹¹ὅτι ἐπλήθυνεν Εφραιμ θυσιαστήρια, εἰς ἀμαρτίας ἐγένοντο αὐτῷ θυσιαστήρια ἡγαπημένα.¹²καταγράψω αὐτῷ πλῆθος καὶ τὰ νόμιμα αὐτοῦ, εἰς ἀλλότρια ἐλογίσθησαν θυσιαστήρια τὰ ἡγαπημένα.¹³διότι ἐὰν θύσωσιν θυσίαν καὶ φάγωσιν κρέα, κύριος οὐ προσδέξεται αὐτά· νῦν μνησθήσεται τὰς ἀδικίας αὐτῶν καὶ ἐκδίκησει τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν· αὐτοὶ εἰς Αἴγυπτον ἀπέστρεψαν καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται.¹⁴καὶ ἐπελάθετο Ισραὴλ τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν καὶ ὠκοδόμησαν τεμένη, καὶ Ιουδαὶς ἐπλήθυνεν πόλεις τετειχισμένας· καὶ ἔξαποστελῶ πῦρ εἰς τὰς πόλεις αὐτοῦ, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια αὐτῶν.

9 ¹Μὴ χαῖρε, Ισραὴλ, μηδὲ εὐφραίνου καθὼς οἱ λαοί· διότι ἐπόρνευσας ἀπὸ τοῦ θεοῦ σου, ἡγάπησας δόματα ἐπὶ πάντα ἀλωνα σίτου.²ἄλων καὶ ληνὸς οὐκ ἔγνω αὐτούς, καὶ ὁ οἶνος ἐψεύσατο αὐτούς.³οὐ κατώκησαν ἐν τῇ γῇ τοῦ κυρίου· κατώκησεν Εφραιμ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται.⁴οὐκ ἔσπεισαν τῷ κυρίῳ οἶνον καὶ οὐχ ἥδυναν αὐτῷ· αἱ θυσίαι αὐτῶν ὡς ἄρτος

πένθους αύτοῖς, πάντες οἱ ἔσθιοντες αὐτὰ μιανθήσονται, διότι οἱ ἄρτοι αὐτῶν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν οὐκ εἰσελεύσονται εἰς τὸν οἶκον κυρίου. ⁵τί ποιήσετε ἐν ἡμέρᾳ πανηγύρεως καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς τοῦ κυρίου; ⁶διὰ τοῦτο ἴδού πορεύσονται ἐκ ταλαιπωρίας Αἴγυπτου, καὶ ἐκδέξεται αὐτοὺς Μέμφις, καὶ θάψει αὐτοὺς Μαχμας· τὸ ἀργύριον αὐτῶν ὅλεθρος κληρονομήσει, ἄκανθαι ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν. ⁷ἥκασιν αἱ ἡμέραι τῆς ἐκδικήσεως, ἥκασιν αἱ ἡμέραι τῆς ἀνταπόδοσεώς σου, καὶ κακωθήσεται Ισραὴλ ὥσπερ ὁ προφήτης ὁ παρεξεστηκώς, ἄνθρωπος ὁ πνευματοφόρος· ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀδικιῶν σου ἐπληθύνθη μανία σου. ⁸σκοπὸς Εφραὶμ μετὰ θεοῦ· προφήτης, παγὶς σκολιὰ ἐπὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ· μανίαν ἐν οἴκῳ κυρίου κατέπιξαν. ⁹ἔφθάρησαν κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ βουνοῦ· μνησθήσεται ἀδικίας αὐτοῦ, ἐκδικήσει ἀμαρτίας αὐτοῦ.

¹⁰Ως σταφυλὴν ἐν ἐρήμῳ εὗρον τὸν Ισραὴλ καὶ ὡς σκοπὸν ἐν συκῇ πρόιμον εἶδον πατέρας αὐτῶν· αὐτοὶ εἰσῆλθον πρὸς τὸν Βεελφεγωρ καὶ ἀπῆλλοτριώθησαν εἰς αἰσχύνην, καὶ ἐγένοντο οἱ ἡγαπημένοι ὡς οἱ ἐβδελυγμένοι. ¹¹Εφραὶμ ὡς ὅρνεον ἐξεπετάσθη, αἱ δόξαι αὐτῶν ἐκ τόκων καὶ ὠδίνων καὶ συλλήμψεων. ¹²διότι καὶ ἐὰν ἐκθρέψωσιν τὰ τέκνα αὐτῶν, ἀτεκνωθήσονται ἐξ ἀνθρώπων· διότι καὶ οὐαὶ αὐτοῖς ἔστιν, σάρξ μου ἐξ αὐτῶν. ¹³Εφραὶμ, ὃν τρόπον εἶδον, εἰς θήραν παρέστησαν τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ Εφραὶμ τοῦ ἐξαγαγεῖν εἰς ἀποκέντησιν τὰ τέκνα αὐτοῦ. ¹⁴δὸς αὐτοῖς, κύριε· τί δώσεις αὐτοῖς; δὸς αὐτοῖς μήτραν ἀτεκνοῦσαν καὶ μαστοὺς ἔηρούς. ¹⁵πᾶσαι αἱ κακίαι αὐτῶν εἰς Γαλαγαλ, ὅτι ἐκεῖ αὐτοὺς ἐμίσησα· διὰ τὰς κακίας τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν ἐκ τοῦ οἴκου μου ἐκβαλῶ αὐτούς, οὐ μὴ προσθήσω τοῦ ἀγαπῆσαι αὐτούς· πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἀπειθοῦντες. ¹⁶ἐπόνεσεν Εφραὶμ, τὰς ρίζας αὐτοῦ ἐξηράνθη, καρπὸν οὐκέτι μὴ ἐνέγκῃ· διότι καὶ ἐὰν γεννήσωσιν, ἀποκτενὼ τὰ ἐπιθυμήματα κοιλίας αὐτῶν. ¹⁷ἀπώσεται αὐτοὺς ὁ θεός, ὅτι οὐκ εἰσήκουσαν αὐτοῦ, καὶ ἔσονται πλανῆται ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

10 ¹Αμπελος εὔκληματοῦσα Ισραὴλ, ὁ καρπὸς αὐτῆς εὐθηνῶν· κατὰ τὸ πλῆθος τῶν καρπῶν αὐτοῦ ἐπλήθυνεν τὰ θυσιαστήρια, κατὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς αὐτοῦ ὡκοδόμησεν στήλας. ²ἔμέρισαν καρδίας αὐτῶν, νῦν ἀφανισθήσονται· αὐτὸς κατασκάψει τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν, ταλαιπωρήσουσιν αἱ στῆλαι αὐτῶν. ³διότι νῦν ἐροῦσιν Οὐκ ἔστιν βασιλεὺς ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἐφοβήθημεν τὸν κύριον, ὁ δὲ βασιλεὺς τί ποιήσει ἡμῖν; ⁴λαλῶν ρήματα προφάσεις ψευδεῖς διαθήσεται διαθήκην· ἀνατελεῖ ὡς ἄγρωστις κρίμα ἐπὶ χέρσον ἀγροῦ. ⁵τῷ μόσχῳ τοῦ οἴκου Ων παροικήσουσιν οἱ κατοικοῦντες Σαμάρειαν, ὅτι ἐπένθησεν ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν· καὶ καθὼς παρεπίκραναν αὐτόν, ἐπιχαροῦνται ἐπὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ, ὅτι μετωκίσθη ἀπ' αὐτοῦ. ⁶καὶ αὐτὸν εἰς Ἄσσυρίους δήσαντες ἀπήνεγκαν ξένια τῷ βασιλεῖ Ιαριμ· ἐν δόματι Εφραὶμ δέξεται, καὶ αἰσχυνθήσεται Ισραὴλ ἐν τῇ βουλῇ αὐτοῦ. ⁷ἀπέρριψεν Σαμάρεια βασιλέα αὐτῆς ὡς φρύγανον ἐπὶ προσώπου ὕδατος. ⁸καὶ ἐξαρθήσονται βωμοὶ Ων, ἀμαρτήματα τοῦ Ισραὴλ· ἄκανθαι καὶ τρίβολοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν· καὶ ἐροῦσιν τοῖς ὅρεσιν Καλύψατε ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς Πέσατε ἐφ' ἡμᾶς.

⁹Αφ' οὖς οἱ βουνοί, ἡμαρτεν Ισραὴλ, ἐκεῖ ἔστησαν· οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτοὺς ἐν τῷ βουνῷ πόλεμος ἐπὶ τὰ τέκνα ἀδικίας;¹⁰ ἦλθεν παιδεῦσαι αὐτούς, καὶ συναχθήσονται ἐπ' αὐτοὺς λαοὶ ἐν τῷ παιδεύεσθαι αὐτοὺς ἐν ταῖς δυσὶν ἀδικίαις αὐτῶν.¹¹ Εφραὶμ δάμαλις δεδιδαγμένη ἀγαπᾶν νεῖκος, ἐγὼ δὲ ἐπελεύσομαι ἐπὶ τὸ κάλλιστον τοῦ τραχῆλου αὐτῆς· ἐπιβιβῶ Εφραὶμ καὶ παρεσιωπήσομαι Ιουδαν, ἐνισχύσει αὐτῷ Ιακώβ.¹² σπείρατε ἑαυτοῖς εἰς δικαιοσύνην, τρυγήσατε εἰς καρπὸν ζωῆς, φωτίσατε ἑαυτοῖς φῶς γνώσεως, ἐκζητήσατε τὸν κύριον ἔως τοῦ ἐλθεῖν γενήματα δικαιοσύνης ὑμῖν.¹³ Ίνα τί παρεσιωπήσατε ἀσέβειαν καὶ τὰς ἀδικίας αὐτῆς ἐτρυγήσατε, ἐφάγετε καρπὸν ψευδῆ; ὅτι ἥλπισας ἐν τοῖς ἄρμασίν σου, ἐν πλήθει δυνάμεως σου.¹⁴ καὶ ἐξαναστήσεται ἀπώλεια ἐν τῷ λαῷ σου, καὶ πάντα τὰ περιτετειχισμένα σου οἰχήσεται· ὡς ἄρχων Σαλαμαν ἐκ τοῦ οἴκου Ιεροβααλ ἐν ἡμέραις πολέμου μητέρα ἐπὶ τέκνοις ἡδάφισαν.¹⁵ Οὕτως ποιήσω ὑμῖν, οἶκος τοῦ Ισραὴλ, ἀπὸ προσώπου κακιῶν ὑμῶν· ὅρθρου ἀπερρίφησαν, ἀπερρίφη βασιλεὺς Ισραὴλ.

11 ¹Διότι νήπιος Ισραὴλ, καὶ ἐγὼ ἡγάπησα αὐτὸν καὶ ἐξ Αἰγύπτου μετεκάλεσα τὰ τέκνα αὐτοῦ.² καθὼς μετεκάλεσα αὐτούς, οὕτως ἀπώχοντο ἐκ προσώπου μου· αὐτοὶ τοῖς Βααλιμ ἔθυον καὶ τοῖς γλυπτοῖς ἐθυμίων.³ καὶ ἐγὼ συνεπόδισα τὸν Εφραὶμ, ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ τὸν βραχίονά μου, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι ἴαμαι αὐτούς.⁴ ἐν διαφθορᾷ ἀνθρώπων ἐξέτεινα αὐτοὺς ἐν δεσμοῖς ἀγαπήσεώς μου καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς ῥαπίζων ἀνθρωπος ἐπὶ τὰς σιαγόνας αὐτοῦ· καὶ ἐπιβλέψομαι πρὸς αὐτόν,
δυνήσομαι αὐτῷ.⁵ κατώκησεν Εφραὶμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ Ασσουρ αὐτὸς βασιλεὺς αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἡθέλησεν ἐπιστρέψαι.⁶ καὶ ἡσθένησεν ῥομφαίᾳ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ καὶ κατέπαυσεν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ φάγονται ἐκ τῶν διαβουλίων αὐτῶν.⁷ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐπικρεμάμενος ἐκ τῆς κατοικίας αὐτοῦ, καὶ ὁ θεὸς ἐπὶ τὰ τίμια αὐτοῦ θυμωθήσεται, καὶ οὐ μὴ ὑψώσῃ αὐτόν.⁸ τί σε διαθῶ, Εφραὶμ; ὑπερασπιῶ σου, Ισραὴλ; τί σε διαθῶ; ὡς Αδαμα θήσομαί σε καὶ ὡς Σεβωιμ; μετεστράφη ἡ καρδία μου ἐν τῷ αὐτῷ, συνεταράχθη ἡ μεταμέλειά μου.⁹ οὐ μὴ ποιήσω κατὰ τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ μου, οὐ μὴ ἐγκαταλίπω τοῦ ἐξαλειφθῆναι τὸν Εφραὶμ· διότι θεὸς ἐγὼ εἰμι καὶ οὐκ ἀνθρωπος· ἐν σοὶ ἄγιος, καὶ οὐκ εἰσελεύσομαι εἰς πόλιν.¹⁰ ὅπίσω κυρίου πορεύσομαι· ὡς λέων ἐρεύξεται, ὅτι αὐτὸς ὡρύσεται, καὶ ἐκστήσονται τέκνα ὑδάτων.¹¹ καὶ ἐκστήσονται ὡς ὄρνεον ἐξ Αἰγύπτου καὶ ὡς περιστερὰ ἐκ γῆς Ἄσσυρίων· καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, λέγει κύριος.

12 ¹Ἐκύκλωσέν με ἐν ψεύδει Εφραὶμ καὶ ἐν ἀσεβείαις οἶκος Ισραὴλ καὶ Ιουδα. νῦν ἔγνω αὐτοὺς ὁ θεός, καὶ λαὸς ἄγιος κεκλήσεται θεοῦ.² δὲ Εφραὶμ πονηρὸν πνεῦμα, ἐδίωξεν καύσωνα ὅλην τὴν ἡμέραν· κενὰ καὶ μάταια ἐπλήθυνεν καὶ διαθήκην μετὰ Ἄσσυρίων διέθετο, καὶ ἔλαιον εἰς Αἴγυπτον ἐνεπορεύετο.³ καὶ κρίσις τῷ κυρίῳ πρὸς Ιουδαν τοῦ ἐκδικῆσαι τὸν Ιακώβ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἀνταποδώσει αὐτῷ.⁴ ἐν τῇ κοιλίᾳ ἐπτέρνισεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἐν κόποις αὐτοῦ ἐνίσχυσεν πρὸς θεὸν⁵ καὶ ἐνίσχυσεν μετὰ ἀγγέλου καὶ ἡδυνάσθη· ἔκλαυσαν καὶ ἐδεήθησάν μου, ἐν τῷ οἴκῳ Ων εὔροσάν με, καὶ ἐκεῖ ἐλαλήθη πρὸς αὐτόν.⁶ δὲ κύριος ὁ θεὸς ὁ

παντοκράτωρ ἔσται μηνημόσυνον αὐτοῦ. ⁷καὶ σὺ ἐν θεῷ σου ἐπιστρέψεις. ἔλεον καὶ κρίμα φυλάσσου καὶ ἔγγιζε πρὸς τὸν θεόν σου διὰ παντός.

⁸Χανααν ἐν χειρὶ αὐτοῦ ζυγὸς ἀδικίας, καταδυναστεύειν ἡγάπησε. ⁹καὶ εἶπεν Εφραὶμ Πλὴν πεπλούτηκα, εὔρηκα ἀναψυχὴν ἐμαυτῷ. πάντες οἱ πόνοι αὐτοῦ οὐχ εὔρεθήσονται αὐτῷ δι' ἀδικίας, ἃς ἥμαρτεν. ¹⁰ἐγὼ δὲ κύριος ὁ θεός σου ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἵτι κατοικιῶ σε ἐν σκηναῖς καθὼς ἡμέρᾳ ἑορτῆς. ¹¹καὶ λαλήσω πρὸς προφήτας, καὶ ἐγὼ ὄράσεις ἐπλήθυνα καὶ ἐν χερσὶν προφητῶν ὡμοιώθην. ¹²εἰ μὴ Γαλααδ ἔστιν· ἄρα ψευδεῖς ἡσαν ἐν Γαλγαλ ἄρχοντες θυσιάζοντες, καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν ὡς χελῶναι ἐπὶ χέρσον ἀγροῦ. ¹³καὶ ἀνεχώρησεν Ιακωβ εἰς πεδίον Συρίας, καὶ ἐδούλευσεν Ισραὴλ ἐν γυναικὶ καὶ ἐν γυναικὶ ἐφυλάξατο. ¹⁴καὶ ἐν προφήτῃ ἀνήγαγεν κύριος τὸν Ισραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐν προφήτῃ διεφυλάχθη. ¹⁵ἐθύμωσεν Εφραὶμ καὶ παρώργισεν, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἐκχυθήσεται, καὶ τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ ἀνταποδώσει αὐτῷ κύριος.

13 ¹Κατὰ τὸν λόγον Εφραὶμ δικαιώματα αὐτὸς ἔλαβεν ἐν τῷ Ισραὴλ καὶ ἔθετο αὐτὰ τῇ Βααλ καὶ ἀπέθανεν. ²καὶ προσέθετο τοῦ ἀμαρτάνειν ἔτι, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα ἐκ τοῦ ἀργυρίου αὐτῶν κατ' εἰκόνα εἰδώλων, ἔργα τεκτόνων συντετελεσμένα αὐτοῖς. αὐτοὶ λέγουσιν Θύσατε ἀνθρώπους, μόσχοι γάρ ἐκλελοίπασιν. ³διὰ τοῦτο ἔσονται ὡς νεφέλη πρωινὴ καὶ ὡς δρόσος ὀρθρινὴ πορευομένη, ὡσπερ χνοῦς ἀποφυσώμενος ἀφ' ἄλωνος καὶ ὡς ἀτμὶς ἀπὸ ἀκρίδων. ⁴ἐγὼ δὲ κύριος ὁ θεός σου στερεῶν οὐρανὸν καὶ κτίζων γῆν, οὗ αἱ χεῖρες ἔκτισαν πᾶσαν τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ παρέδειξά σοι αὐτὰ τοῦ πορεύεσθαι ὅπίσω αὐτῶν. καὶ ἐγὼ ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ θεὸν πλὴν ἐμοῦ οὐ γνώσῃ, καὶ σώζων οὐκ ἔστιν πάρεξ ἐμοῦ. ⁵ἐγὼ ἐποίμαινό σε ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν γῇ ἀοικήτῳ ⁶κατὰ τὰς νομὰς αὐτῶν. καὶ ἐνεπλήσθησαν εἰς πλησμονήν, καὶ ὑψώθησαν αἱ καρδίαι αὐτῶν. ἔνεκα τούτου ἐπελάθοντό μου. ⁷καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς πανθήρ καὶ ὡς πάρδαλις κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀσυρίων. ⁸ἀπαντήσομαι αὐτοῖς ὡς ἄρκος ἀπορουμένη καὶ διαρρήξω συγκλεισμὸν καρδίας αὐτῶν, καὶ καταφάγονται αὐτοὺς ἐκεῖ σκύμνοι δρυμοῦ, θηρία ἀγροῦ διασπάσει αὐτούς. ⁹τῇ διαφθορᾷ σου, Ισραὴλ, τίς βοηθήσει; ¹⁰ποῦ ὁ βασιλεύς σου οὕτος; καὶ διασωσάτω σε ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σου. κρινάτω σε ὃν εἴπας Δός μοι βασιλέα καὶ ἄρχοντα. ¹¹καὶ ἔδωκά σοι βασιλέα ἐν ὀργῇ μου καὶ ἔσχον ἐν τῷ θυμῷ μου ¹²συστροφὴν ἀδικίας. Εφραὶμ, ἐγκεκρυμμένη ἡ ἀμαρτία αὐτοῦ. ¹³ῳδῖνες ὡς τικτούσης ἤξουσιν αὐτῷ. οὕτος ὁ υἱός σου οὐ φρόνιμος, διότι οὐ μὴ ὑποστῇ ἐν συντριβῇ τέκνων. ¹⁴ἐκ χειρὸς ἄδου ρύσομαι αὐτοὺς καὶ ἐκ θανάτου λυτρώσομαι αὐτούς. ποῦ ἡ δίκη σου, θάνατε; ποῦ τὸ κέντρον σου, ἄδη; παράκλησις κέκρυπται ἀπὸ ὄφθαλμῶν μου. ¹⁵διότι οὕτος ἀνὰ μέσον ἀδελφῶν διαστελεῖ. ἐπάξει ἄνεμον καύσωνα κύριος ἐκ τῆς ἐρήμου ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀναξηρανεῖ τὰς φλέβας αὐτοῦ, ἐξερημώσει τὰς πηγὰς αὐτοῦ. αὐτὸς καταξηρανεῖ τὴν γῆν αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτοῦ.

14 ¹ἀφανισθήσεται Σαμάρεια, ὅτι ἀντέστη πρὸς τὸν θεόν αὐτῆς. ἐν ρόμφαιᾳ πεσοῦνται αὐτοί, καὶ τὰ ὑποτίτθια αὐτῶν ἐδαφισθήσονται, καὶ αἱ ἐν γαστρὶ ἔχουσαι αὐτῶν διαρραγήσονται.

²Επιστράφητι, Ισραηλ, πρὸς κύριον τὸν θεόν σου, διότι ἡσθένησας ἐν ταῖς ἀδικίαις σου. ³λάβετε μεθ' ἑαυτῶν λόγους καὶ ἐπιστράφητε πρὸς κύριον τὸν θεόν ὑμῶν. εἴπατε αὐτῷ ὅπως μὴ λάβητε ἀδικίαν καὶ λάβητε ἀγαθά, καὶ ἀνταποδώσομεν καρπὸν χειλέων ἡμῶν. ⁴Ασσουρ οὐ μὴ σώσῃ ἡμᾶς, ἐφ' ἵππον οὐκ ἀναβησόμεθα· οὐκέτι μὴ εἰπωμεν Θεοὶ ἡμῶν, τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ἡμῶν· ὁ ἐν σοὶ ἐλεήσει ὄρφανόν. ⁵ἰάσομαι τὰς κατοικίας αὐτῶν, ἀγαπήσω αὐτοὺς ὄμολόγως, ὅτι ἀπέστρεψεν ἡ ὄργη μου ἀπ' αὐτῶν. ⁶ἔσομαι ὡς δρόσος τῷ Ισραηλ, ἀνθήσει ὡς κρίνον καὶ βαλεῖ τὰς ρίζας αὐτοῦ ὡς ὁ Λίβανος. ⁷πορεύσονται οἱ κλάδοι αὐτοῦ, καὶ ἔσται ὡς ἐλαία κατάκαρπος, καὶ ἡ ὁσφρασία αὐτοῦ ὡς Λιβάνου. ⁸ἐπιστρέψουσιν καὶ καθιοῦνται ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ, ζήσονται καὶ μεθυσθήσονται σίτω· καὶ ἔξανθήσει ὡς ἄμπελος τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, ὡς οἶνος Λιβάνου. ⁹τῷ Εφραίμ, τί αὐτῷ ἔτι καὶ εἰδώλοις; ἐγὼ ἐταπείνωσα αὐτόν, καὶ ἐγὼ κατισχύσω αὐτόν. ἐγὼ ὡς ἄρκευθος πυκάζουσα, ἐξ ἐμοῦ ὁ καρπός σου εὔρηται. ¹⁰τίς σοφὸς καὶ συνήσει ταῦτα; ἢ συνετός καὶ ἐπιγνώσεται αὐτά; διότι εὐθεῖαι αἱ ὁδοὶ τοῦ κυρίου, καὶ δίκαιοι πορεύσονται ἐν αὐταῖς, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἀσθενήσουσιν ἐν αὐταῖς.

ΑΜΩΣ

1 ¹Λόγοι Αμως, οἵ ἐγένοντο ἐν νακκαριμ ἐκ Θεκουε, οὓς εἶδεν ὑπὲρ Ιερουσαλημ ἐν ἡμέραις Οζιου βασιλέως Ιουδα καὶ ἐν ἡμέραις Ιεροβοαμ τοῦ Ιωας βασιλέως Ισραηλ πρὸ δύο ἑτῶν τοῦ σεισμοῦ.

2Καὶ εἴπεν Κύριος ἐκ Σιων ἐφθέγξατο καὶ ἐξ Ιερουσαλημ ἔδωκεν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπένθησαν αἱ νομαὶ τῶν ποιμένων, καὶ ἔξηράνθη ἡ κορυφὴ τοῦ Καρμήλου.

3Καὶ εἴπεν κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Δαμασκοῦ καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν, ἀνθ' ὧν ἐπρίζον πρίσσιν σιδηροῖς τὰς ἐν γαστρὶ ἔχούσας τῶν ἐν Γαλααδ.

4Καὶ ἔξαποστελῶ πῦρ εἰς τὸν οἶκον Αζαηλ, καὶ καταφάγεται θεμέλια υἱοῦ Αδερ· ⁵καὶ συντρίψω μοχλοὺς Δαμασκοῦ καὶ ἔξολεθρεύσω κατοικοῦντας ἐκ πεδίου Ων καὶ κατακόψω φυλὴν ἐξ ἀνδρῶν Χαρραν, καὶ αἰχμαλωτευθήσεται λαὸς Συρίας ἐπίκλητος, λέγει κύριος.

6Τάδε λέγει κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Γάζης καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτούς, ἔνεκεν τοῦ αἰχμαλωτεῦσαι αὐτοὺς αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμῶν τοῦ συγκλεῖσαι εἰς τὴν Ιδουμαίαν. ⁷καὶ ἔξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ τείχη Γάζης, καὶ καταφάγεται θεμέλια αὐτῆς. ⁸καὶ ἔξολεθρεύσω κατοικοῦντας ἐξ Ἀζώτου, καὶ ἔξαρθήσεται φυλὴ ἐξ Ἀσκαλῶνος, καὶ ἐπάξω τὴν χειρά μου ἐπὶ Ακκαρων, καὶ ἀπολοῦνται οἱ κατάλοιποι τῶν ἀλλοφύλων, λέγει κύριος.

9Τάδε λέγει κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Τύρου καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτήν, ἀνθ' ὧν συνέκλεισαν αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμῶν εἰς τὴν Ιδουμαίαν καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν διαθήκης ἀδελφῶν. ¹⁰καὶ ἔξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ τείχη Τύρου, καὶ καταφάγεται θεμέλια αὐτῆς.

¹¹Τάδε λέγει κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις τῆς Ιδουμαίας καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτούς, ἔνεκα τοῦ διῶξαι αὐτοὺς ἐν ῥομφαίᾳ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἐλυμήνατο μήτραν ἐπὶ γῆς καὶ ἥρπασεν εἰς μαρτύριον φρίκην αὐτοῦ καὶ τὸ ὅρμημα αὐτοῦ ἐφύλαξεν εἰς νῖκος.
¹²καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς Θαιμαν, καὶ καταφάγεται θεμέλια τειχέων αὐτῆς.

¹³Τάδε λέγει κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις υἱῶν Αμμων καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν, ἀνθ' ὧν ἀνέσχιζον τὰς ἐν γαστρὶ ἔχούσας τῶν Γαλααδιτῶν, ὅπως ἐμπλατύνωσιν τὰ ὄρια αὐτῶν. ¹⁴καὶ ἀνάψω πῦρ ἐπὶ τὰ τείχη Ραββα, καὶ καταφάγεται θεμέλια αὐτῆς μετὰ κραυγῆς ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, καὶ σεισθήσεται ἐν ἡμέρᾳ συντελείας αὐτῆς. ¹⁵καὶ πορεύσονται οἱ βασιλεῖς αὐτῆς ἐν αἰχμαλωσίᾳ, οἱ ἱερεῖς αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἐπὶ τὸ αὐτό, λέγει κύριος.

² ¹Τάδε λέγει κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Μωαβ καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν, ἀνθ' ὧν κατέκαυσαν τὰ δστᾶ βασιλέως τῆς Ιδουμαίας εἰς κονίαν. ²καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ Μωαβ, καὶ καταφάγεται θεμέλια τῶν πόλεων αὐτῆς, καὶ ἀποθανεῖται ἐν ἀδυναμίᾳ Μωαβ μετὰ κραυγῆς καὶ μετὰ φωνῆς σάλπιγγος. ³καὶ ἐξολεθρεύσω κριτὴν ἐξ αὐτῆς, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας αὐτῆς ἀποκτενῶ μετ' αὐτοῦ, λέγει κύριος.

⁴Τάδε λέγει κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις υἱῶν Ιουδα καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν, ἔνεκα τοῦ ἀπώσασθαι αὐτοὺς τὸν νόμον κυρίου καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ οὐκ ἐφυλάξαντο καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς τὰ μάταια αὐτῶν, ἢ ἐποίησαν, οἵς ἐξηκολούθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ὀπίσω αὐτῶν. ⁵καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ Ιουδαν, καὶ καταφάγεται θεμέλια Ιερουσαλημ.

⁶Τάδε λέγει κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Ισραὴλ καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν, ἀνθ' ὧν ἀπέδοντο ἀργυρίου δίκαιον καὶ πένητα ἔνεκεν ὑποδημάτων, ⁷τὰ πατοῦντα ἐπὶ τὸν χοῦν τῆς γῆς καὶ ἐκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν καὶ ὁδὸν ταπεινῶν ἐξέκλιναν, καὶ υἱὸς καὶ πατὴρ αὐτοῦ εἰσεπορεύοντο πρὸς τὴν αὐτὴν παιδίσκην, ὅπως βεβηλώσωσιν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ αὐτῶν, ⁸καὶ τὰ ἴματια αὐτῶν δεσμεύοντες σχοινίοις παραπετάσματα ἐποίουν ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ οἶνον ἐκ συκοφαντιῶν ἔπινον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ αὐτῶν. ⁹Ἐγὼ δὲ ἐξῆρα τὸν Αμορραϊὸν ἐκ προσώπου αὐτῶν, οὗ ἦν καθὼς ὕψος κέδρου τὸ ὕψος αὐτοῦ καὶ ἵσχυρὸς ἦν ὡς δρῦς, καὶ ἐξῆρα τὸν καρπὸν αὐτοῦ ἐπάνωθεν καὶ τὰς ρίζας αὐτοῦ ὑποκάτωθεν. ¹⁰καὶ ἐγὼ ἀνήγαγον ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ περιήγαγον ὑμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη τοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν γῆν τῶν Αμορραίων. ¹¹καὶ ἔλαβον ἐκ τῶν υἱῶν ὑμῶν εἰς προφήτας καὶ ἐκ τῶν νεανίσκων ὑμῶν εἰς ἀγιασμόν· μὴ οὐκ ἔστιν ταῦτα, υἱοὶ Ισραὴλ; λέγει κύριος. ¹²καὶ ἐποτίζετε τοὺς ἡγιασμένους οἶνον καὶ τοῖς προφήταις ἐνετέλλεσθε λέγοντες Οὐ μὴ προφητεύσητε. ¹³διὰ τοῦτο ἴδού ἐγὼ κυλίω ὑποκάτω ὑμῶν, ὃν τρόπον κυλίεται ἡ ἄμαξα ἡ γέμουσα καλάμης. ¹⁴καὶ ἀπολεῖται φυγὴ ἐκ δρομέως, καὶ ὁ κραταιὸς οὐ μὴ κρατήσῃ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, καὶ ὁ μαχητὴς οὐ μὴ σώσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ¹⁵καὶ ὁ τεξότης οὐ μὴ ὑποστῆ, καὶ ὁ δέξυς τοῖς ποσὶν αὐτοῦ οὐ μὴ διασωθῆ, οὐδὲ ὁ ἴππεὺς οὐ μὴ σώσῃ τὴν

ψυχὴν αὐτοῦ, ¹⁶καὶ εὑρήσει τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐν δυναστείαις, ὁ γυμνὸς διώξεται ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ, λέγει κύριος.

3 Ἡ Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτον, ὃν ἐλάλησεν κύριος ἐφ' ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ κατὰ πάσης
φυλῆς, ἣς ἀνήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, λέγων ²Πλὴν ὑμᾶς ἔγνων ἐκ πασῶν φυλῶν τῆς γῆς· διὰ τοῦτο
ἐκδικήσω ἐφ' ὑμᾶς πάσας τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν. ³εἰ πορεύσονται δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸν καθόλου ἐὰν μὴ
γνωρίσωσιν ἑαυτούς; ⁴εἰ ἐρεύξεται λέων ἐκ τοῦ δρυμοῦ αὐτοῦ θήραν οὐκ ἔχων; εἰ δώσει σκύμνος
φωνὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ καθόλου ἐὰν μὴ ἀρπάσῃ τι; ⁵εἰ πεσεῖται ὄρνεον ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ
ἰξευτοῦ; εἰ σχασθήσεται παγὶς ἐπὶ τῆς γῆς ἄνευ τοῦ συλλαβεῖν τι; ⁶εἰ φωνήσει σάλπιγξ ἐν πόλει καὶ
λαὸς οὐ πτοηθήσεται; εἰ ἔσται κακία ἐν πόλει ἣν κύριος οὐκ ἐποίησεν; ⁷διότι οὐ μὴ ποιήσῃ κύριος ὁ
θεὸς πρᾶγμα, ἐὰν μὴ ἀποκαλύψῃ παιδείαν αὐτοῦ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς προφήτας. ⁸λέων
ἐρεύξεται, καὶ τίς οὐ φοβηθήσεται; κύριος ὁ θεὸς ἐλάλησεν, καὶ τίς οὐ προφητεύσει;

⁹Ἄπαγγείλατε χώραις ἐν Ἀσσυρίοις καὶ ἐπὶ τὰς χώρας τῆς Αἰγύπτου καὶ εἴπατε Συνάχθητε ἐπὶ¹⁰
τὸ ὅρος Σαμαρείας καὶ ἴδετε θαυμαστὰ πολλὰ ἐν μέσῳ αὐτῆς καὶ τὴν καταδυναστείαν τὴν ἐν αὐτῇ.
καὶ οὐκ ἔγνω ἂν ἔσται ἐναντίον αὐτῆς, λέγει κύριος, οἱ θησαυρίζοντες ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἐν
ταῖς χώραις αὐτῶν. ¹¹διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Τύρος, κυκλόθεν ἡ γῆ σου ἐρημωθήσεται,
καὶ κατάξει ἐκ σοῦ ἰσχύν σου, καὶ διαρπαγήσονται αἱ χῶραι σου. ¹²τάδε λέγει κύριος Ὁν τρόπον
ὅταν ἐκσπάσῃ ὁ ποιμὴν ἐκ στόματος τοῦ λέοντος δύο σκέλη ἢ λοβὸν ὡτίου, οὕτως ἐκσπασθήσονται οἱ
υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν Σαμαρείᾳ κατέναντι φυλῆς καὶ ἐν Δαμασκῷ ἵερεῖς. ¹³ἀκούσατε καὶ
ἐπιμαρτύρασθε τῷ οἴκῳ Ιακωβ, λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ¹⁴διότι ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὅταν ἐκδικῶ
ἀσεβείας τοῦ Ἰσραὴλ ἐπ’ αὐτόν, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια Βαιθηλ, καὶ κατασκαφήσεται τὰ
κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ πεσοῦνται ἐπὶ τὴν γῆν. ¹⁵συγχεῶ καὶ πατάξω τὸν οἶκον τὸν περίπτερον
ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν θερινόν, καὶ ἀπολοῦνται οἴκοι ἐλεφάντινοι, καὶ προστεθήσονται οἴκοι ἔτεροι πολλοί,
λέγει κύριος ὁ θεός.

4 Ἡ Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτον, δαμάλεις τῆς Βασανίτιδος αἱ ἐν τῷ ὅρει τῆς Σαμαρείας αἱ
καταδυναστεύουσαι πτωχοὺς καὶ καταπατοῦσαι πένητας αἱ λέγουσαι τοῖς κυρίοις αὐτῶν Ἐπίδοτε
ἡμῖν ὅπως πίωμεν. ²δύνεται κύριος κατὰ τῶν ἀγίων αὐτοῦ Διότι ἴδού ἡμέραι ἔρχονται ἐφ' ὑμᾶς, καὶ
λήμψονται ὑμᾶς ἐν ὅπλοις, καὶ τοὺς μεθ' ὑμῶν εἰς λέβητας ὑποκαιομένους ἐμβαλοῦσιν ἔμπυροι
λοιμοί, ³καὶ ἔξενεχθήσεθε γυμναὶ κατέναντι ἀλλήλων καὶ ἀπορριφήσεθε εἰς τὸ ὅρος τὸ Ρεμμαν,
λέγει κύριος ὁ θεός.

⁴Εἰσήλθατε εἰς Βαιθηλ καὶ ἡνομήσατε καὶ εἰς Γαλιγαλα ἐπληθύνατε τοῦ ἀσεβῆσαι καὶ ἡνέγκατε
εἰς τὸ πρωὶ θυσίας ὑμῶν, εἰς τὴν τριημερίαν τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν. ⁵καὶ ἀνέγνωσαν ἔξω νόμον καὶ
ἐπεκαλέσαντο ὁμολογίας· ἀπαγγείλατε ὅτι ταῦτα ἡγάπησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, λέγει κύριος ὁ θεός. ⁶καὶ
ἔγω δώσω ὑμῖν γομφιασμὸν ὁδόντων ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ὑμῶν καὶ ἔνδειαν ἄρτων ἐν πᾶσι τοῖς
τόποις ὑμῶν· καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε πρός με, λέγει κύριος. ⁷καὶ ἔγω ἀνέσχον ἔξ ὑμῶν τὸν ὑετὸν πρὸ

τριῶν μηνῶν τοῦ τρυγήτου· καὶ βρέξω ἐπὶ πόλιν μίαν, ἐπὶ δὲ πόλιν μίαν οὐ βρέξω· μερὶς μία
βραχήσεται, καὶ μερὶς, ἐφ' ἣν οὐ βρέξω ἐπ' αὐτὴν, ξηρανθήσεται. ⁸καὶ συναθροισθήσονται δύο καὶ
τρεῖς πόλεις εἰς πόλιν μίαν τοῦ πιεῖν ὄδωρ καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῶσιν· καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε πρός με,
λέγει κύριος. ⁹ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν πυρώσει καὶ ἐν ἱκτέρῳ· ἐπληθύνατε κήπους ὑμῶν, ἀμπελῶνας ὑμῶν
καὶ συκῶνας ὑμῶν καὶ ἐλαιῶνας ὑμῶν κατέφαγεν ἡ κάμπη· καὶ οὐδὲ ὡς ἐπεστρέψατε πρός με, λέγει
κύριος. ¹⁰ἔξαπέστειλα εἰς ὑμᾶς θάνατον ἐν ὁδῷ Αἰγύπτου καὶ ἀπέκτεινα ἐν ρόμφαιά τοὺς νεανίσκους
ὑμῶν μετὰ αἰχμαλωσίας ἵππων σου καὶ ἀνήγαγον ἐν πυρὶ τὰς παρεμβολὰς ὑμῶν ἐν τῇ ὄργῃ μου· καὶ
οὐδὲ ὡς ἐπεστρέψατε πρός με, λέγει κύριος. ¹¹κατέστρεψα ὑμᾶς, καθὼς κατέστρεψεν ὁ θεὸς Σοδόμα
καὶ Γομορρα, καὶ ἐγένεσθε ὡς δαλὸς ἔξεσπασμένος ἐκ πυρός· καὶ οὐδὲ ὡς ἐπεστρέψατε πρός με, λέγει
κύριος. ¹²διὰ τοῦτο οὕτως ποιήσω σοι, Ισραὴλ· πλὴν ὅτι οὕτως ποιήσω σοι, ἐτοιμάζου τοῦ
ἐπικαλεῖσθαι τὸν θέόν σου, Ισραὴλ. ¹³διότι ἴδοὺ ἐγὼ στερεῶν βροντὴν καὶ κτίζων πνεῦμα καὶ
ἀπαγγέλλων εἰς ἀνθρώπους τὸν χριστὸν αὐτοῦ, ποιῶν ὅρθρον καὶ ὁμίχλην καὶ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὰ ὄψη
τῆς γῆς· κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ.

5 ¹Ακούσατε τὸν λόγον κυρίου τοῦτον, ὃν ἐγὼ λαμβάνω ἐφ' ὑμᾶς θρῆνον, οἶκος Ισραὴλ ²Ἐπεσεν
οὐκέτι μὴ προσθῆ τοῦ ἀναστῆναι παρθένος τοῦ Ισραὴλ· ἔσφαλεν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῆς, οὐκ ἔστιν ὁ
ἀναστήσων αὐτὴν. ³διότι τάδε λέγει κύριος κύριος Ἡ πόλις, ἔξ οὗ ἔξεπορεύοντο χίλιοι,
ὑπολειφθήσονται ἑκατόν, καὶ ἔξ οὗ ἔξεπορεύοντο ἑκατόν, ὑπολειφθήσονται δέκα τῷ οἴκῳ Ισραὴλ.
⁴διότι τάδε λέγει κύριος πρὸς τὸν οἴκον Ισραὴλ Ἐκζητήσατέ με καὶ ζήσεσθε· ⁵καὶ μὴ ἐκζητεῖτε
Βαιθὴλ καὶ εἰς Γαλγαλα μὴ εἰσπορεύεσθε καὶ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου μὴ διαβαίνετε, ὅτι Γαλγαλα
αἰχμαλωτευομένη αἰχμαλωτευθήσεται, καὶ Βαιθὴλ ἔσται ὡς οὐχ ὑπάρχουσα. ⁶ἐκζητήσατε τὸν κύριον
καὶ ζήσατε, ὅπως μὴ ἀναλάμψῃ ὡς πῦρ ὁ οἶκος Ιωσῆφ, καὶ καταφάγεται αὐτὸν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ
σβέσων τῷ οἴκῳ Ισραὴλ. ⁷κύριος ὁ ποιῶν εἰς ὄψος κρίμα καὶ δικαιοσύνην εἰς γῆν ἔθηκεν, ⁸ποιῶν
πάντα καὶ μετασκευάζων καὶ ἐκτρέπων εἰς τὸ πρώτη σκιὰν θανάτου καὶ ἥμέραν εἰς νύκτα
συσκοτάζων, ὁ προσκαλούμενος τὸ ὄδωρ τῆς θαλάσσης καὶ ἐκχέων αὐτὸν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς,
κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ. ⁹οἱ διαιρῶν συντριμμὸν ἐπ' ίσχὺν καὶ ταλαιπωρίαν ἐπὶ
ὄχυρωμα ἐπάγων. ¹⁰ἔμίσησαν ἐν πύλαις ἐλέγχοντα καὶ λόγον ὅσιον ἐβδελύξαντο. ¹¹διὰ τοῦτο ἀνθ' ὧν
κατεκονδύλιζετε πτωχοὺς καὶ δῶρα ἐκλεκτὰ ἐδέξασθε παρ' αὐτῶν, οἵκους ξυστοὺς ὠκοδομήσατε καὶ
οὐ μὴ κατοικήσητε ἐν αὐτοῖς, ἀμπελῶνας ἐπιθυμητοὺς ἐφυτεύσατε καὶ οὐ μὴ πίγτε τὸν οἶνον ἔξ
αὐτῶν. ¹²ὅτι ἔγνων πολλὰς ἀσεβείας ὑμῶν, καὶ ίσχυραὶ αἱ ἀμαρτίαι ὑμῶν, καταπατοῦντες δίκαιοι,
λαμβάνοντες ἀλλάγματα καὶ πένητας ἐν πύλαις ἐκκλίνοντες. ¹³διὰ τοῦτο ὁ συνίων ἐν τῷ καιρῷ
ἐκείνῳ σιωπήσεται, ὅτι καιρὸς πονηρός ἐστιν. ¹⁴ἐκζητήσατε τὸ καλὸν καὶ μὴ τὸ πονηρόν, ὅπως
ζήσητε· καὶ ἔσται οὕτως μεθ' ὑμῶν κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὃν τρόπον εἴπατε ¹⁵Μεμισήκαμεν
τὰ πονηρὰ καὶ ἡγαπήκαμεν τὰ καλά· καὶ ἀποκαταστήσατε ἐν πύλαις κρίμα, ὅπως ἐλεήσῃ κύριος ὁ
θεὸς ὁ παντοκράτωρ τοὺς περιλοίπους τοῦ Ιωσῆφ. ¹⁶διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ

παντοκράτωρ Ἐν πάσαις πλατείαις κοπετός, καὶ ἐν πάσαις ὁδοῖς ρήθησεται Οὐαὶ οὐαί· κληθήσεται γεωργὸς εἰς πένθος καὶ κοπετὸν καὶ εἰς εἰδότας θρῆνον,¹⁷ καὶ ἐν πάσαις ὁδοῖς κοπετός, διότι διελεύσομαι διὰ μέσου σου, εἴπεν κύριος.

¹⁸Οὐαὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἡμέραν κυρίου· ἵνα τί αὕτη ὑμῖν ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου; καὶ αὐτῇ ἔστιν σκότος καὶ οὐ φῶς,¹⁹ δὸν τρόπον ὅταν φύγῃ ἄνθρωπος ἐκ προσώπου τοῦ λέοντος καὶ ἐμπέσῃ αὐτῷ ἡ ἄρκος, καὶ εἰσπηδήσῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀπερείσηται τὰς χειρας αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τοῖχον καὶ δάκη αὐτὸν ὁ ὄφις.²⁰ Οὐχὶ σκότος ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου καὶ οὐ φῶς; καὶ γνόφος οὐκ ἔχων φέγγος αὐτῇ.²¹ Μεμισηκα ἀπῶσμαι ἐορτὰς ὑμῶν καὶ οὐ μὴ ὀσφρανθῶ ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ὑμῶν.²² Διότι καὶ ἐὰν ἐνέγκητέ μοι ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας ὑμῶν, οὐ προσδέξομαι αὐτά, καὶ σωτηρίου ἐπιφανείας ὑμῶν οὐκ ἐπιβλέψομαι.²³ Μετάστησον ἀπ' ἐμοῦ ἥχον φόδων σου, καὶ ψαλμὸν ὀργάνων σου οὐκ ἀκούσομαι.²⁴ Καὶ κυλισθήσεται ὡς ὕδωρ κρίμα καὶ δικαιοσύνη ὡς χειμάρρους ἄβατος.²⁵ Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, οἶκος Ισραὴλ;²⁶ Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολοχ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ραιφαν, τοὺς τύπους αὐτῶν, οὓς ἐποίησατε ἑαυτοῖς.²⁷ Καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Δαμασκοῦ, λέγει κύριος, ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὅνομα αὐτῷ.

6 ¹Οὐαὶ τοῖς ἔξουθενοῦσιν Σιων καὶ τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ τὸ ὅρος Σαμαρείας· ἀπετρύγησαν ἀρχὰς ἐθνῶν, καὶ εἰσῆλθον αὐτοί. οἶκος τοῦ Ισραὴλ,² διάβητε πάντες καὶ ἴδετε καὶ διέλθατε ἐκεῖθεν εἰς Εμαθ Ραββα καὶ κατάβητε ἐκεῖθεν εἰς Γεθ ἀλλοφύλων, τὰς κρατίστας ἐκ πασῶν τῶν βασιλειῶν τούτων, εἰ πλέονα τὰ ὅρια αὐτῶν ἐστιν τῶν ὑμετέρων ὁρίων.³ Οἱ ἐρχόμενοι εἰς ἡμέραν κακήν, οἱ ἐγγίζοντες καὶ ἐφαπτόμενοι σαββάτων ψευδῶν,⁴ οἱ καθεύδοντες ἐπὶ κλινῶν ἐλεφαντίνων καὶ κατασπαταλῶντες ἐπὶ ταῖς στρωμναῖς αὐτῶν καὶ ἔσθοντες ἐρίφους ἐκ ποιμνίων καὶ μοσχάρια ἐκ μέσου βουκολίων γαλαθηνά,⁵ οἱ ἐπικροτοῦντες πρὸς τὴν φωνὴν τῶν ὀργάνων ὡς ἐστῶτα ἐλογίσαντο καὶ οὐχ ὡς φεύγοντα.⁶ Οἱ πίνοντες τὸν διυλισμένον οἶνον καὶ τὰ πρῶτα μύρα χριόμενοι καὶ οὐκ ἔπασχον οὐδὲν ἐπὶ τῇ συντριβῇ Ιωσηφ.⁷ Διὰ τοῦτο νῦν αἰχμάλωτοι ἔσονται ἀπ' ἀρχῆς δυναστῶν, καὶ ἔξαρθήσεται χρεμετισμὸς ἵππων ἐξ Εφραιμ.⁸ Ωτὶ ὄμοσεν κύριος καθ' ἑαυτοῦ Διότι βδελύσσομαι ἐγὼ πᾶσαν τὴν ὕβριν Ιακωβ καὶ τὰς χώρας αὐτοῦ μεμίσηκα, καὶ ἔξαρῶ πόλιν σὺν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν.⁹ Καὶ ἔσται ἐὰν ὑπολειφθῶσιν δέκα ἄνδρες ἐν οἰκίᾳ μιᾷ, καὶ ἀποθανοῦνται, καὶ ὑπολειφθήσονται οἱ κατάλοιποι,¹⁰ καὶ λήμψονται οἱ οἰκεῖοι αὐτῶν καὶ παραβιῶνται τοῦ ἔξενέγκαι τὰ ὄστα αὐτῶν ἐκ τοῦ οἴκου· καὶ ἐρεῖ τοῖς προεστηκόσι τῆς οἰκίας Εἰ ἔτι ὑπάρχει παρὰ σοί; καὶ ἐρεῖ Οὐκέτι· καὶ ἐρεῖ Σίγα, ἔνεκα τοῦ μὴ ὀνομάσαι τὸ ὅνομα κυρίου.¹¹ Διότι ἴδού κύριος ἐντέλλεται καὶ πατάξει τὸν οἶκον τὸν μέγαν θλάσμασιν καὶ τὸν οἶκον τὸν μικρὸν ῥάγμασιν.¹² Εἰ διώξονται ἐν πέτραις ἵπποι; εἰ παρασιωπήσονται ἐν θηλείαις; Ωτὶ ὑμεῖς ἔξεστρέψατε εἰς θυμὸν κρίμα καὶ καρπὸν δικαιοσύνης εἰς πικρίαν,¹³ οἱ εὐφραινόμενοι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, οἱ λέγοντες Οὐκ ἐν τῇ ἰσχύι ἡμῶν ἔσχομεν κέρατα;¹⁴ Διότι ἴδού ἐγὼ ἐπεγείρω ἐφ' ὑμᾶς, οἶκος τοῦ Ισραὴλ, ἔθνος, καὶ ἐκθλίψουσιν ὑμᾶς τοῦ μὴ εἰσελθεῖν εἰς Εμαθ καὶ ἔως τοῦ χειμάρρου τῶν δυσμῶν.

7 ¹Οὕτως ἔδειξέν μοι κύριος καὶ ἴδοὺ ἐπιγονὴ ἀκρίδων ἐρχομένη ἑωθινή, καὶ ἴδοὺ βροῦχος εἴς Γωγ ὁ βασιλεύς. ²καὶ ἔσται ἐὰν συντελέσῃ τοῦ καταφαγεῖν τὸν χόρτον τῆς γῆς, καὶ εἴπα Κύριε κύριε, Ἰλεως γενοῦ· τίς ἀναστήσει τὸν Ιακωβ; ὅτι ὀλιγοστός ἐστιν. ³μετανόησον, κύριε, ἐπὶ τούτῳ. Καὶ τοῦτο οὐκ ἔσται, λέγει κύριος.

4Οὕτως ἔδειξέν μοι κύριος καὶ ἴδοὺ ἐκάλεσεν τὴν δίκην ἐν πυρὶ κύριος, καὶ κατέφαγε τὴν ἄβυσσον τὴν πολλὴν καὶ κατέφαγεν τὴν μερίδα. ⁵καὶ εἴπα Κύριε κύριε, κόπασον δή· τίς ἀναστήσει τὸν Ιακωβ; ὅτι ὀλιγοστός ἐστιν. ⁶μετανόησον, κύριε, ἐπὶ τούτῳ. Καὶ τοῦτο οὐ μὴ γένηται, λέγει κύριος.

7Οὕτως ἔδειξέν μοι κύριος καὶ ἴδοὺ ἀνὴρ ἐστηκὼς ἐπὶ τείχους ἀδαμαντίνου, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀδάμας. ⁸καὶ εἴπεν κύριος πρός με Τί σὺ ὁρᾶς, Αμως; καὶ εἴπα Ἀδάμαντα. καὶ εἴπεν κύριος πρός με Ἰδού ἐγὼ ἐντάσσω ἀδάμαντα ἐν μέσῳ λαοῦ μου Ισραὴλ, οὐκέτι μὴ προσθῶ τοῦ παρελθεῖν αὐτόν. ⁹καὶ ἀφανισθήσονται βωμοὶ τοῦ γέλωτος, καὶ αἱ τελεταὶ τοῦ Ισραὴλ ἔξερημαθήσονται, καὶ ἀναστήσομαι ἐπὶ τὸν οἶκον Ιεροβοαμ ἐν ῥομφαίᾳ.

10Καὶ ἔξαπέστειλεν Αμασιας ὁ ἱερεὺς Βαιθηλ πρὸς Ιεροβοαμ βασιλέα Ισραὴλ λέγων Συστροφὰς ποιεῖται κατὰ σοῦ Αμως ἐν μέσῳ οἴκου Ισραὴλ· οὐ μὴ δύνηται ἡ γῆ ὑπενεγκεῖν ἀπαντας τοὺς λόγους αὐτοῦ. ¹¹διότι τάδε λέγει Αμως Ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσει Ιεροβοαμ, ὁ δὲ Ισραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ. ¹²καὶ εἴπεν Αμασιας πρὸς Αμως Ὁ δρῶν, βάδιζε ἐκχώρησον εἰς γῆν Ιουδα καὶ ἐκεῖ καταβίου καὶ ἐκεῖ προφητεύσεις. ¹³εἰς δὲ Βαιθηλ οὐκέτι μὴ προσθῆς τοῦ προφητεῦσαι, ὅτι ἀγίασμα βασιλέως ἐστὶν καὶ οἶκος βασιλείας ἐστίν. ¹⁴καὶ ἀπεκρίθη Αμως καὶ εἴπεν πρὸς Αμασιαν Οὐκ ἥμην προφήτης ἐγὼ οὐδὲ υἱὸς προφήτου, ἀλλ’ ἦ αἰπόλος ἥμην καὶ κνίζων συκάμινα. ¹⁵καὶ ἀνέλαβέν με κύριος ἐκ τῶν προβάτων, καὶ εἴπεν κύριος πρός με Βάδιζε προφήτευσον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ισραὴλ. ¹⁶καὶ νῦν ἀκουε λόγον κυρίου Σὺ λέγεις Μὴ προφήτευε ἐπὶ τὸν Ισραὴλ καὶ οὐ μὴ ὀχλαγωγήσῃς ἐπὶ τὸν οἶκον Ιακωβ. ¹⁷διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἡ γυνὴ σου ἐν τῇ πόλει πορνεύσει, καὶ οἱ υἱοί σου καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται, καὶ ἡ γῆ σου ἐν σχοινίῳ καταμετρηθήσεται, καὶ σὺ ἐν γῇ ἀκαθάρτῳ τελευτήσεις, ὁ δὲ Ισραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ.

8 ¹Οὕτως ἔδειξέν μοι κύριος καὶ ἴδοὺ ἄγγος ἵξευτοῦ. ²καὶ εἴπεν Τί σὺ βλέπεις, Αμως; καὶ εἴπα Ἄγγος ἵξευτοῦ. καὶ εἴπεν κύριος πρός με Ἡκει τὸ πέρας ἐπὶ τὸν λαόν μου Ισραὴλ, οὐκέτι μὴ προσθῶ τοῦ παρελθεῖν αὐτόν. ³καὶ ὀλολύξει τὰ φατνώματα τοῦ ναοῦ· ἐν ἐκείνῃ τῇ ἥμέρᾳ, λέγει κύριος, πολὺς ὁ πεπτωκὼς ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπιρρίψω σιωπήν.

4Ἀκούσατε δὴ ταῦτα, οἱ ἐκτρίβοντες εἰς τὸ πρωὶ πένητα καὶ καταδυναστεύοντες πτωχοὺς ἀπὸ τῆς γῆς, ⁵οἱ λέγοντες Πότε διελεύσεται ὁ μὴν καὶ ἐμπολήσομεν καὶ τὰ σάββατα καὶ ἀνοίξομεν θησαυροὺς τοῦ ποιῆσαι μικρὸν μέτρον καὶ τοῦ μεγαλῦναι στάθμια καὶ ποιῆσαι ζυγὸν ἀδικον ⁶τοῦ κτᾶσθαι ἐν ἀργυρίῳ πτωχοὺς καὶ ταπεινὸν ἀντὶ ὑποδημάτων καὶ ἀπὸ παντὸς γενήματος

έμπορευσόμεθα; ⁷όμνυει κύριος καθ' ὑπερηφανίας Ιακωβος Εἰ ἐπιλησθήσεται εἰς νῦν πάντα τὰ ἔργα ὑμῶν. ⁸καὶ ἐπὶ τούτοις οὐ ταραχθήσεται ἡ γῆ, καὶ πενθήσει πᾶς ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀναβήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια καὶ καταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου. ⁹καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει κύριος ὁ θεός, καὶ δύσεται ὁ ἥλιος μεσημβρίας, καὶ συσκοτάσει ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ἡμέρᾳ τὸ φῶς. ¹⁰καὶ μεταστρέψω τὰς ἑορτὰς ὑμῶν εἰς πένθος καὶ πάσας τὰς ὠδὰς ὑμῶν εἰς θρῆνον καὶ ἀναβιβῶ ἐπὶ πᾶσαν ὁσφὺν σάκκον καὶ ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν φαλάκρωμα καὶ θήσομαι αὐτὸν ὡς πένθος ἀγαπητοῦ καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ὡς ἡμέραν ὁδύνης. ¹¹ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ ἐξαποστελῶ λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, οὐ λιμὸν ἄρτου οὐδὲ δίψαν ὕδατος, ἀλλὰ λιμὸν τοῦ ἀκοῦσαι λόγον κυρίου. ¹²καὶ σαλευθήσονται ὕδατα ἔως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ βορρᾶ ἔως ἀνατολῶν περιδραμοῦνται ζητοῦντες τὸν λόγον κυρίου καὶ οὐ μὴ εὕρωσιν. ¹³ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκλείψουσιν αἱ παρθένοι αἱ καλαὶ καὶ οἱ νεανίσκοι ἐν δίψῃ ¹⁴οἱ ὄμνυοντες κατὰ τοῦ ἰλασμοῦ Σαμαρείας καὶ οἱ λέγοντες Ζῆ ὁ θεός σου, Δαν, καὶ ζῆ ὁ θεός σου, Βηρσαβεε· καὶ πεσοῦνται καὶ οὐ μὴ ἀναστῶσιν ἔτι.

9 ¹Εἴδον τὸν κύριον ἐφεστῶτα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ εἶπεν Πάταξον ἐπὶ τὸ ἰλαστήριον καὶ σεισθήσεται τὰ πρόπυλα καὶ διάκοψον εἰς κεφαλὰς πάντων· καὶ τοὺς καταλοίπους αὐτῶν ἐν ρόμφαιᾳ ἀποκτενῶ, οὐ μὴ διαφύγῃ ἐξ αὐτῶν φεύγων, καὶ οὐ μὴ διασωθῇ ἐξ αὐτῶν ἀνασφόρμενος. ²Ἐὰν κατορυγῶσιν εἰς ἄδου, ἐκεῖθεν ἡ χείρ μου ἀνασπάσει αὐτούς· καὶ ἐὰν ἀναβῶσιν εἰς τὸν οὐρανόν, ἐκεῖθεν κατάξω αὐτούς. ³Ἐὰν ἐγκρυβῶσιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Καρμήλου, ἐκεῖθεν ἐξερευνήσω καὶ λήμψομαι αὐτούς· καὶ ἐὰν καταδύσωσιν ἐξ ὁφθαλμῶν μου εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, ἐκεῖ ἐντελοῦμαι τῷ δράκοντι καὶ δῆξεται αὐτούς. ⁴καὶ ἐὰν πορευθῶσιν ἐν αἰχμαλωσίᾳ πρὸ προσώπου τῶν ἔχθρῶν αὐτῶν, ἐκεῖ ἐντελοῦμαι τῇ ρόμφαιᾳ καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς· καὶ στηριῶ τοὺς ὁφθαλμούς μου ἐπ' αὐτούς εἰς κακὰ καὶ οὐκ εἰς ἀγαθά. ⁵καὶ κύριος κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἐφαπτόμενος τῆς γῆς καὶ σαλεύων αὐτήν, καὶ πενθήσουσιν πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτήν, καὶ ἀναβήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια αὐτῆς καὶ καταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου. ⁶οἱ οἰκοδομῶν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνάβασιν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς θεμελιῶν, ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης καὶ ἐκχέων αὐτὸν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς· κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ. ⁷οὐχ ὡς υἱὸι Αἰθιόπων ὑμεῖς ἔστε ἐμοί, υἱοὶ Ισραὴλ; λέγει κύριος. οὐ τὸν Ισραὴλ ἀνήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ τοὺς ἀλλοφύλους ἐκ Καππαδοκίας καὶ τοὺς Σύρους ἐκ βόθρου;

⁸Ιδοὺ οἱ ὁφθαλμοὶ κυρίου τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐξαρῶ αὐτὴν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς· πλὴν ὅτι οὐκ εἰς τέλος ἐξαρῶ τὸν οἶκον Ιακωβος. ⁹διότι ίδοὺ ἐγὼ ἐντέλλομαι καὶ λικμιῶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ, δν τρόπον λικμᾶται ἐν τῷ λικμῷ καὶ οὐ μὴ πέσῃ σύντριμμα ἐπὶ τὴν γῆν. ¹⁰ἐν ρόμφαιᾳ τελευτήσουσι πάντες ἀμαρτωλοὶ λαοῦ μου οἱ λέγοντες Οὐ μὴ ἐγγίσῃ οὐδὲ οὐ μὴ γένηται ἐφ' ἡμᾶς τὰ κακά. ¹¹ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω τὴν σκηνὴν Δαυιδ τὴν πεπτωκυῖαν καὶ ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα αὐτῆς καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀναστήσω καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτὴν καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος, ¹²ὅπως ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι

τῶν ἀνθρώπων καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ δόνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ ποιῶν ταῦτα. ¹³ἰδού ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ καταλήμψεται ὁ ἀλογητὸς τὸν τρύγητον, καὶ περκάσει ἡ σταφυλὴ ἐν τῷ σπόρῳ, καὶ ἀποσταλάξει τὰ ὅρη γλυκασμόν, καὶ πάντες οἱ βουνοὶ σύμφυτοι ἔσονται. ¹⁴καὶ ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν λαοῦ μου Ισραὴλ, καὶ οἰκοδομήσουσιν πόλεις τὰς ἡφανισμένας καὶ κατοικήσουσιν καὶ καταφυτεύσουσιν ἀμπελῶνας καὶ πίονται τὸν οἶνον αὐτῶν καὶ φυτεύσουσιν κήπους καὶ φάγονται τὸν καρπὸν αὐτῶν. ¹⁵καὶ καταφυτεύσω αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ ἐκσπασθῶσιν οὐκέτι ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν, ἦς ἔδωκα αὐτοῖς, λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ.

MIXALIAS

1 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Μιχαιαν τὸν τοῦ Μωρασθί ἐν ἡμέραις Ιωαθαμ καὶ Αχαζ καὶ Εζεκιου βασιλέων Ιουδα, ὑπὲρ ὧν εἶδεν περὶ Σαμαρείας καὶ περὶ Ιερουσαλημ.

²Ακούσατε, λαοί, λόγους, καὶ προσεχέτω ἡ γῆ καὶ πάντες οἱ ἐν αὐτῇ, καὶ ἔσται κύριος ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, κύριος ἐξ οἴκου ἀγίου αὐτοῦ. ³διότι ἵδού κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ καταβήσεται καὶ ἐπιβήσεται ἐπὶ τὰ ὄψη τῆς γῆς, ⁴καὶ σαλευθήσεται τὰ ὅρη ὑποκάτωθεν αὐτοῦ, καὶ αἱ κοιλάδες τακήσονται ὡς κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς καὶ ὡς ὕδωρ καταφερόμενον ἐν καταβάσει. ⁵διὰ ἀσέβειαν Ιακωβ πάντα ταῦτα καὶ διὰ ἀμαρτίαν οἴκου Ισραὴλ. τίς ἡ ἀσέβεια τοῦ Ιακωβ; οὐ Σαμάρεια; καὶ τίς ἡ ἀμαρτία οἴκου Ιουδα; οὐχὶ Ιερουσαλημ; ⁶καὶ θήσομαι Σαμάρειαν εἰς ὀπωροφυλάκιον ἀγροῦ καὶ εἰς φυτείαν ἀμπελῶνος καὶ κατασπάσω εἰς χάος τοὺς λίθους αὐτῆς καὶ τὰ θεμέλια αὐτῆς ἀποκαλύψω. ⁷καὶ πάντα τὰ γλυπτὰ αὐτῆς κατακόψουσιν καὶ πάντα τὰ μισθώματα αὐτῆς ἐμπρήσουσιν ἐν πυρί, καὶ πάντα τὰ εἰδῶλα αὐτῆς θήσομαι εἰς ἀφανισμόν. διότι ἐκ μισθωμάτων πορνείας συνήγαγεν καὶ ἐκ μισθωμάτων πορνείας συνέστρεψεν.

⁸Ἐνεκεν τούτου κόψεται καὶ θρηνήσει, πορεύσεται ἀνυπόδετος καὶ γυμνή, ποιήσεται κοπετὸν ὡς δρακόντων καὶ πένθος ὡς θυγατέρων σειρήνων. ⁹ὅτι κατεκράτησεν ἡ πληγὴ αὐτῆς, διότι ἤλθεν ἔως Ιουδα καὶ ἥψατο ἔως πύλης λαοῦ μου, ἔως Ιερουσαλημ. ¹⁰οἱ ἐν Γεθ, μὴ μεγαλύνεσθε· οἱ ἐν Ακιμ, μὴ ἀνοικοδομεῖτε ἐξ οἴκου κατὰ γέλωτα, γῆν καταπάσασθε κατὰ γέλωτα ὑμῶν. ¹¹κατοικοῦσα καλῶς τὰς πόλεις αὐτῆς οὐκ ἐξῆλθεν κατοικοῦσα Σεννααν κόψασθαι οἴκουν ἐχόμενον αὐτῆς, λήμψεται ἐξ ὑμῶν πληγὴν ὁδύνης. ¹²τίς ἥρξατο εἰς ἀγαθὰ κατοικούσῃ ὁδύνας; ὅτι κατέβη κακὰ παρὰ κυρίου ἐπὶ πύλας Ιερουσαλημ, ¹³ψόφος ἀρμάτων καὶ ἱππεύοντων. κατοικοῦσα Λαχις, ἀρχηγὸς ἀμαρτίας αὐτή ἐστιν τῇ θυγατρὶ Σιων, ὅτι ἐν σοὶ εὑρέθησαν ἀσέβειαι τοῦ Ισραὴλ. ¹⁴διὰ τοῦτο δώσεις ἐξαποστελλομένους ἔως κληρονομίας Γεθ οἴκους ματαίους· εἰς κενὰ ἐγένετο τοῖς βασιλεῦσιν τοῦ Ισραὴλ. ¹⁵ἔως τοὺς κληρονόμους ἀγάγω σοι, κατοικοῦσα Λαχις κληρονομία, ἔως Οδολλαμ ἥζει ἡ

δόξα τῆς θυγατρὸς Ἰσραὴλ. ¹⁶ξύρησαι καὶ κεῖραι ἐπὶ τὰ τέκνα τὰ τρυφερά σου, ἐμπλάτυνον τὴν χηρείαν σου ὡς ἀετός, ὅτι ἥχμαλωτεύθησαν ἀπὸ σοῦ.

2 Ἡγένοντο λογιζόμενοι κόπους καὶ ἐργαζόμενοι κακὰ ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν καὶ ἄμα τῇ ἡμέρᾳ συνετέλουν αὐτά, διότι οὐκ ἦραν πρὸς τὸν θεὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν. ²καὶ ἐπεθύμουν ἀγροὺς καὶ διήρπαζον ὄρφανοὺς καὶ οἴκους κατεδυνάστευον καὶ διήρπαζον ἄνδρα καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἄνδρα καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ³διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ λογίζομαι ἐπὶ τὴν φυλὴν ταύτην κακά, ἐξ ὧν οὐ μὴ ἀρητε τοὺς τραχήλους ὑμῶν καὶ οὐ μὴ πορευθῆτε ὄρθοὶ ἔξαιφνης, ὅτι καιρὸς πονηρός ἐστιν. ⁴ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λημφθήσεται ἐφ' ὑμᾶς παραβολή, καὶ θρηνηθήσεται θρῆνος ἐν μέλει λέγων Ταλαιπωρίᾳ ἐταλαιπωρήσαμεν· μερὶς λαοῦ μου κατεμετρήθη ἐν σχοινίῳ, καὶ οὐκ ἦν ὁ κωλύσων αὐτὸν τοῦ ἀποστρέψαι· οἱ ἄγροὶ ἡμῶν διεμερίσθησαν. ⁵διὰ τοῦτο οὐκ ἔσται σοι βάλλων σχοινίον ἐν κλήρῳ ἐν ἐκκλησίᾳ κυρίου. ⁶μὴ κλαίετε δάκρυσιν, μηδὲ δακρυέτωσαν ἐπὶ τούτοις· οὐ γὰρ ἀπώσεται ὀνείδη. ⁷οἱ λέγων Οἶκος Ιακώβ παρώργισεν πνεῦμα κυρίου· εἰ ταῦτα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἐστιν; οὐχ οἱ λόγοι αὐτοῦ εἰσιν καλοὶ μετ' αὐτοῦ καὶ ὄρθοὶ πεπόρευνται; ⁸καὶ ἔμπροσθεν ὁ λαός μου εἰς ἔχθραν ἀντέστη· κατέναντι τῆς εἰρήνης αὐτοῦ τὴν δορὰν αὐτοῦ ἔξεδειραν τοῦ ἀφελέσθαι ἐλπίδα συντριμμὸν πολέμου. ⁹διὰ τοῦτο ἡγούμενοι λαοῦ μου ἀπορριφήσονται ἐκ τῶν οἰκιῶν τρυφῆς αὐτῶν, διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν ἔξωσθησαν· ἐγγίσατε ὅρεσιν αἰωνίοις. ¹⁰ἀνάστηθι καὶ πορεύου, ὅτι οὐκ ἔστιν σοι αὕτη ἡ ἀνάπαυσις ἔνεκεν ἀκαθαρσίας. διεφθάρητε φθορᾶ, ¹¹κατεδιώχθητε οὐδενὸς διώκοντος· πνεῦμα ἔστησεν ψεῦδος, ἔσταλαξέν σοι εἰς οἶνον καὶ μέθυσμα. καὶ ἔσται ἐκ τῆς σταγόνος τοῦ λαοῦ τούτου ¹²συναγόμενος συναχθήσεται Ιακώβ σὺν πᾶσιν. ἐκδεχόμενος ἐκδέξομαι τοὺς καταλοίπους τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπὶ τὸ αὐτὸ θήσομαι τὴν ἀποστροφὴν αὐτῶν. ὡς πρόβατα ἐν θλίψει, ὡς ποίμνιον ἐν μέσῳ κοίτης αὐτῶν ἐξαλοῦνται ἐξ ἀνθρώπων. ¹³διὰ τῆς διακοπῆς πρὸ προσώπου αὐτῶν διέκοψαν καὶ διῆλθον πύλην καὶ ἐξῆλθον δι' αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν πρὸ προσώπου αὐτῶν, ὁ δὲ κύριος ἥγήσεται αὐτῶν.

3 ¹Καὶ ἐρεῖ Ἄκούσατε δὴ ταῦτα, αἱ ἀρχαὶ οἴκου Ιακώβ καὶ οἱ κατάλοιποι οἴκου Ισραὴλ. οὐχ ὑμῖν ἔστιν τοῦ γνῶναι τὸ κρίμα; ²οἱ μισοῦντες τὰ καλὰ καὶ ζητοῦντες τὰ πονηρά, ἀρπάζοντες τὰ δέρματα αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὀστέων αὐτῶν. ³δὲν τρόπον κατέφαγον τὰς σάρκας τοῦ λαοῦ μου καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὀστέων αὐτῶν ἔξεδειραν καὶ τὰ ὀστέα αὐτῶν συνέθλασαν καὶ ἐμέλισαν ὡς σάρκας εἰς λέβητα καὶ ὡς κρέα εἰς χύτραν, ⁴οὕτως κεκράξονται πρὸς κύριον, καὶ οὐκ εἰσακούσεται αὐτῶν· καὶ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνθ' ὧν ἐπονηρεύσαντο ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς. ⁵τάδε λέγει κύριος ἐπὶ τοὺς προφήτας τοὺς πλανῶντας τὸν λαόν μου, τοὺς δάκνοντας ἐν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν καὶ κηρύσσοντας ἐπ' αὐτὸν εἰρήνην, καὶ οὐκ ἐδόθη εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἥγειραν ἐπ' αὐτὸν πόλεμον. ⁶διὰ τοῦτο νὺξ ὑμῖν ἔσται ἐξ ὁράσεως, καὶ σκοτία ὑμῖν ἔσται ἐκ μαντείας, καὶ δύσεται ὁ ἥλιος ἐπὶ τοὺς προφήτας, καὶ συσκοτάσει ἐπ' αὐτοὺς ἡ ἡμέρα. ⁷καὶ καταισχυνθήσονται οἱ ὄρῶντες τὰ ἐνύπνια, καὶ

καταγελασθήσονται οἱ μάντεις, καὶ καταλαλήσουσιν κατ' αὐτῶν πάντες αὐτοί, διότι οὐκ ἔσται ὁ εἰσακούων αὐτῶν. ⁸Ἐὰν μὴ ἐγώ ἐμπλήσω ἵσχυν ἐν πνεύματι κυρίου καὶ κρίματος καὶ δυναστείας τοῦ ἀπαγγεῖλαι τῷ Ιακωβ ἀσεβείας αὐτοῦ καὶ τῷ Ισραὴλ ἀμαρτίας αὐτοῦ. ⁹Ἀκούσατε δὴ ταῦτα, οἱ ἡγούμενοι οἴκου Ιακωβ καὶ οἱ κατάλοιποι οἴκου Ισραὴλ οἱ βδελυσσόμενοι κρίμα καὶ πάντα τὰ ὄρθα διαστρέφοντες, ¹⁰οἱ οἰκοδομοῦντες Σιων ἐν αἴμασιν καὶ Ιερουσαλημ ἐν ἀδικίαις. ¹¹Οἱ ἡγούμενοι αὐτῆς μετὰ δώρων ἔκρινον, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς μετὰ μισθοῦ ἀπεκρίνοντο, καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς μετὰ ἀργυρίου ἐμαντεύοντο, καὶ ἐπὶ τὸν κύριον ἐπανεπαύοντο λέγοντες Οὐχὶ κύριος ἐν ἡμῖν ἔστιν; οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακά. ¹²Διὰ τὸῦτο δὲ ὑμᾶς Σιων ὡς ἀγρός ἀροτριαθήσεται, καὶ Ιερουσαλημ ὡς ὁπωροφυλάκιον ἔσται καὶ τὸ ὅρος τοῦ οἴκου ὡς ἄλσος δρυμοῦ.

4 ¹Καὶ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐμφανὲς τὸ ὅρος τοῦ κυρίου, ἔτοιμον ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὄρέων, καὶ μετεωρισθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν· καὶ σπεύσουσιν πρὸς αὐτὸν λαοί, ²καὶ πορεύσονται ἔθνη πολλὰ καὶ ἐροῦσιν Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὅρος κυρίου καὶ εἰς τὸν οἴκον τοῦ θεοῦ Ιακωβ, καὶ δείξουσιν ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ πορευσόμεθα ἐν ταῖς τρίβοις αὐτοῦ. ³Οτι ἐκ Σιων ἐξελεύσεται νόμος καὶ λόγος κυρίου ἐξ Ιερουσαλημ. ³καὶ κρινεῖ ἀνὰ μέσον λαῶν πολλῶν καὶ ἐξελέγξει ἔθνη ἴσχυρὰ ἔως εἰς γῆν μακράν, καὶ κατακόψουσιν τὰς ρόμφαιάς αὐτῶν εἰς ἄροτρα καὶ τὰ δόρατα αὐτῶν εἰς δρέπανα, καὶ οὐκέτι μὴ ἀντάρῃ ἔθνος ἐπ' ἔθνος ρόμφαιαν, καὶ οὐκέτι μὴ μάθωσιν πολεμεῖν. ⁴καὶ ἀναπαύσεται ἔκαστος ὑποκάτω ἀμπέλου αὐτοῦ καὶ ἔκαστος ὑποκάτω συκῆς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν, διότι τὸ στόμα κυρίου παντοκράτορος ἐλάλησεν ταῦτα. ⁵Οτι πάντες οἱ λαοὶ πορεύσονται ἔκαστος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲ πορευσόμεθα ἐν ὀνόματι κυρίου θεοῦ ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἐπέκεινα. ⁶Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος, συνάξω τὴν συντετριμμένην καὶ τὴν ἐξωσμένην εἰσδέξομαι καὶ οὓς ἀπωσάμην. ⁷καὶ θήσομαι τὴν συντετριμμένην εἰς ὑπόλειμμα καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰς ἔθνος ἴσχυρόν, καὶ βασιλεύσει κύριος ἐπ' αὐτοὺς ἐν ὅρει Σιων ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔως εἰς τὸν αἰῶνα. ⁸καὶ σύ, πύργος ποιμνίου αὐχμώδης, θύγατερ Σιων, ἐπὶ σὲ ἥξει καὶ εἰσελεύσεται ἡ ἀρχὴ ἡ πρώτη, βασιλεία ἐκ Βαβυλῶνος τῇ θυγατρὶ Ιερουσαλημ.

9 Καὶ νῦν ἵνα τί ἔγνως κακά; μὴ βασιλεὺς οὐκ ἦν σοι; ἢ ἡ βουλὴ σου ἀπώλετο ὅτι κατεκράτησάν σου ὡδῖνες ὡς τικτούσης; ¹⁰ῳδινε καὶ ἀνδρίζου καὶ ἔγγιζε, θύγατερ Σιων, ὡς τίκτουσα· διότι νῦν ἐξελεύσῃ ἐκ πόλεως καὶ κατασκηνώσεις ἐν πεδίῳ καὶ ἥξεις ἔως Βαβυλῶνος· ἐκεῖθεν ῥύσεται σε καὶ ἐκεῖθεν λυτρώσεται σε κύριος ὁ θεός σου ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου. ¹¹καὶ νῦν ἐπισυνήχθη ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλὰ οἱ λέγοντες Ἐπιχαρούμεθα, καὶ ἐπόψονται ἐπὶ Σιων οἱ ὄφθαλμοὶ ἡμῶν. ¹²αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὸν λογισμὸν κυρίου καὶ οὐ συνῆκαν τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ὅτι συνήγαγεν αὐτοὺς ὡς δράγματα ἄλωνος. ¹³ἀνάστηθι καὶ ἀλόα αὐτούς, θύγατερ Σιων, ὅτι τὰ κέρατά σου θήσομαι σιδηρᾶ καὶ τὰς ὄπλας σου θήσομαι χαλκᾶς, καὶ κατατήξεις ἐν αὐτοῖς ἔθνη καὶ λεπτυνεῖς λαοὺς πολλοὺς καὶ ἀναθήσεις τῷ κυρίῳ τὸ πλῆθος αὐτῶν καὶ τὴν ἴσχυν αὐτῶν τῷ κυρίῳ πάσης τῆς γῆς. ¹⁴νῦν

έμφραχθήσεται θυγάτηρ Εφραίμ ἐν φραγμῷ, συνοχὴν ἔταξεν ἐφ' ἡμᾶς, ἐν ὁρίῳ πατάξουσιν ἐπὶ σιαγόνα τὰς φυλὰς τοῦ Ισραὴλ.

5 ¹Καὶ σύ, Βηθλεεμ οἶκος τοῦ Εφραθα, ὀλιγοστὸς εἴ τοῦ εἰναι ἐν χιλιάσιν Ιουδα· ἐκ σοῦ μοι ἔξελεύσεται τοῦ εἰναι εἰς ἄρχοντα ἐν τῷ Ισραὴλ, καὶ αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰώνος.
²διὰ τοῦτο δώσει αὐτοὺς ἔως καιροῦ τικτούσης τέξεται, καὶ οἱ ἐπίλοιποι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ. ³καὶ στήσεται καὶ ὄψεται καὶ ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν ἴσχυι κυρίου, καὶ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ ὀνόματος κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν ὑπάρξουσιν· διότι νῦν μεγαλυνθήσεται ἔως ἄκρων τῆς γῆς. ⁴καὶ ἔσται αὕτη εἰρήνη· ὅταν Ἀσσύριος ἐπέλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν καὶ ὅταν ἐπιβῇ ἐπὶ τὴν χώραν ὑμῶν, καὶ ἐπεγερθήσονται ἐπ' αὐτὸν ἐπτὰ ποιμένες καὶ ὀκτὼ δήγματα ἀνθρώπων. ⁵καὶ ποιμανοῦσιν τὸν Ασσουρ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ τὴν γῆν τοῦ Νεβρωδ ἐν τῇ τάφρῳ αὐτῆς· καὶ ῥύσεται ἐκ τοῦ Ασσουρ, ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν καὶ ὅταν ἐπιβῇ ἐπὶ τὰ ὅρια ὑμῶν. ⁶καὶ ἔσται τὸ ὑπόλειμμα τοῦ Ιακωβ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν μέσῳ λαῶν πολλῶν ὡς δρόσος παρὰ κυρίου πίπτουσα καὶ ὡς ἄρνες ἐπὶ ἄγρωστιν, ὅπως μὴ συναχθῇ μηδεὶς μηδὲ ὑποστῇ ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων. ⁷καὶ ἔσται τὸ ὑπόλειμμα τοῦ Ιακωβ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν μέσῳ λαῶν πολλῶν ὡς λέων ἐν κτήνεσιν ἐν τῷ δρυμῷ καὶ ὡς σκύμνος ἐν ποιμνίοις προβάτων, ὃν τρόπον ὅταν διέλθῃ καὶ διαστείλας ἀρπάσῃ καὶ μὴ γῇ ὁ ἔξαιρούμενος. ⁸ὑψωθήσεται ἡ χείρ σου ἐπὶ τοὺς θλίβοντάς σε, καὶ πάντες οἱ ἔχθροί σου ἔξολεθρευθήσονται.

9Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει κύριος, ἔξολεθρεύσω τοὺς ἵππους σου ἐκ μέσου σου καὶ ἀπολῶ τὰ ἄρματά σου ¹⁰καὶ ἔξολεθρεύσω τὰς πόλεις τῆς γῆς σου καὶ ἔξαρῶ πάντα τὰ ὀχυρώματά σου. ¹¹καὶ ἔξαρῶ τὰ φάρμακά σου ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἀποφθεγγόμενοι οὐκ ἔσονται ἐν σοί. ¹²καὶ ἔξολεθρεύσω τὰ γλυπτά σου καὶ τὰς στήλας σου ἐκ μέσου σου, καὶ οὐκέτι μὴ προσκυνήσης τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου. ¹³καὶ ἔκκόψω τὰ ἄλση σου ἐκ μέσου σου καὶ ἀφανιῶ τὰς πόλεις σου. ¹⁴καὶ ποιήσω ἐν ὄργῃ καὶ ἐν θυμῷ ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἀνθ' ὧν οὐκ εἰσήκουσαν.

6 ¹Ακούσατε δὴ λόγον κυρίου· κύριος εἶπεν Ἄναστηθι κρίθητι πρὸς τὰ ὅρη, καὶ ἀκουσάτωσαν οἱ βουνοὶ φωνὴν σου. ²ἀκούσατε, βουνοί, τὴν κρίσιν τοῦ κυρίου, καὶ αἱ φάραγγες θεμέλια τῆς γῆς, ὅτι κρίσις τῷ κυρίῳ πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦ Ισραὴλ διελεγχθήσεται. ³λαός μου, τί ἐποίησά σοι ἢ τί ἐλύπησά σε ἢ τί παρηνώχλησά σοι; ἀποκρίθητί μοι. ⁴διότι ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἐξ οἴκου δουλείας ἐλυτρωσάμην σε καὶ ἔξαπέστειλα πρὸ προσώπου σου τὸν Μωυσῆν καὶ Ααρὼν καὶ Μαριαμ. ⁵λαός μου, μνήσθητι δὴ τί ἐβουλεύσατο κατὰ σοῦ Βαλακ βασιλεὺς Μωαβ, καὶ τί ἀπεκρίθη αὐτῷ Βαλααμ υἱὸς τοῦ Βεωρ ἀπὸ τῶν σχοίνων ἔως τοῦ Γαλγαλ, ὅπως γνωσθῇ ἡ δικαιοσύνη τοῦ κυρίου. ⁶ἐν τίνι καταλάβω τὸν κύριον, ἀντιλήμψομαι θεοῦ μου ὑψίστου; εἰ καταλήμψομαι αὐτὸν ἐν δλοκαυτώμασιν, ἐν μόσχοις ἐνιαυσίοις; ⁷εἰ προσδέξεται κύριος ἐν χιλιάσιν κριῶν ἢ ἐν μυριάσιν χειμάρρων πιόνων; εἰ δῶ πρωτότοκά μου ἀσεβείας, καρπὸν κοιλίας μου ὑπὲρ ἀμαρτίας ψυχῆς μου;

⁸εὶ ἀνηγγέλη σοι, ἀνθρωπε, τί καλόν; ἢ τί κύριος ἐκζητεῖ παρὰ σοῦ ἀλλ' ἢ τοῦ ποιεῖν κρίμα καὶ ἀγαπᾶν ἔλεον καὶ ἔτοιμον εἶναι τοῦ πορεύεσθαι μετὰ κυρίου θεοῦ σου;

⁹Φωνὴ κυρίου τῇ πόλει ἐπικληθήσεται, καὶ σώσει φοβουμένους τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ἄκουε, φυλή, καὶ τίς κοσμήσει πόλιν; ¹⁰μὴ πῦρ καὶ οἴκος ἀνόμου θησαυρίζων θησαυροὺς ἀνόμους καὶ μετὰ ὑβρεως ἀδικία; ¹¹εἰ δικαιωθήσεται ἐν ζυγῷ ἄνομος καὶ ἐν μαρσίππῳ στάθμια δόλου; ¹²ἐξ ὧν τὸν πλοῦτον αὐτῶν ἀσεβείας ἔπλησταν, καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν ἐλάλουν ψευδῆ, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν ὑψώθη ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. ¹³καὶ ἐγὼ ἄρξομαι τοῦ πατέξαι σε, ἀφανιῶ σε ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις σου. ¹⁴σὺ φάγεσαι καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῆς· καὶ σκοτάσει ἐν σοὶ καὶ ἐκνεύσει, καὶ οὐ μὴ διασωθῆς· καὶ ὅσοι ἐὰν διασωθῶσιν, εἰς ῥομφαίαν παραδοθήσονται. ¹⁵σὺ σπερεῖς καὶ οὐ μὴ ἀμήσης, σὺ πιέσεις ἐλαίαν καὶ οὐ μὴ ἀλείψῃ ἔλαιον, καὶ οἶνον καὶ οὐ μὴ πίητε, καὶ ἀφανισθήσεται νόμιμα λαοῦ μου. ¹⁶καὶ ἐφύλαξας τὰ δικαιώματα Ζαμβρι καὶ πάντα τὰ ἔργα οἴκου Αχααβ καὶ ἐπορεύθητε ἐν ταῖς βουλαῖς αὐτῶν, ὅπως παραδῶ σε εἰς ἀφανισμὸν καὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν εἰς συρισμόν· καὶ ὀνείδη λαῶν λήμψεσθε.

⁷ ¹Οἴμοι ὅτι ἐγενόμην ὡς συνάγων καλάμην ἐν ἀμήτῳ καὶ ὡς ἐπιφυλλίδα ἐν τρυγήτῳ οὐχ ὑπάρχοντος βότρυος τοῦ φαγεῖν τὰ πρωτόγονα. οἴμοι, ψυχή, ²ὅτι ἀπόλωλεν εὐλαβῆς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατορθῶν ἐν ἀνθρώποις οὐχ ὑπάρχει· πάντες εἰς αἴματα δικάζονται, ἔκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐκθλίβουσιν ἐκθλιβῆ. ³ἐπὶ τὸ κακὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐτοιμάζουσιν· ὁ ἄρχων αἰτεῖ, καὶ ὁ κριτής εἰρηνικοὺς λόγους ἐλάλησεν, καταθύμιον ψυχῆς αὐτοῦ ἐστιν. καὶ ἐξελοῦμαι ⁴τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν ὡς σής ἐκτρώγων καὶ βαδίζων ἐπὶ κανόνος ἐν ἡμέρᾳ σκοπιάς. οὐαὶ οὐαί, αἱ ἐκδικήσεις σου ἡκαστιν, νῦν ἔσονται κλαυθμοὶ αὐτῶν. ⁵μὴ καταπιστεύετε ἐν φίλοις καὶ μὴ ἐλπίζετε ἐπὶ ἡγουμένοις, ἀπὸ τῆς συγκοίτου σου φύλαξαι τοῦ ἀναθέσθαι τι αὐτῇ. ⁶διότι υἱὸς ἀτιμάζει πατέρα, θυγάτηρ ἐπαναστήσεται ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, νύμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν αὐτῆς, ἐχθροὶ ἀνδρὸς πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

⁷Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸν κύριον ἐπιβλέψομαι, ὑπομενῶ ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου, εἰσακούσεται μου ὁ θεός μου. ⁸μὴ ἐπίχαιρέ μοι, ἢ ἐχθρά μου, ὅτι πέπτωκα· καὶ ἀναστήσομαι, διότι ἐὰν καθίσω ἐν τῷ σκότει, κύριος φωτειῇ μοι. ⁹δργὴν κυρίου ὑποίσω, ὅτι ἡμαρτον αὐτῷ, ἔως τοῦ δικαιῶσαι αὐτὸν τὴν δίκην μου· καὶ ποιήσει τὸ κρίμα μου καὶ ἐξάξει με εἰς τὸ φῶς, δψομαι τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. ¹⁰καὶ ὅψεται ἡ ἐχθρά μου καὶ περιβαλεῖται αἰσχύνην ἡ λέγουσα πρός με Ποῦ κύριος ὁ θεός σου; οἱ ὄφθαλμοί μου ἐπόψονται αὐτήν. νῦν ἔσται εἰς καταπάτημα ὡς πηλὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς ¹¹ἡμέρας ἀλοιφῆς πλίνθου. ἐξάλειψίς σου ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καὶ ἀποτρίψεται νόμιμά σου ¹²ἡ ἡμέρα ἐκείνη· καὶ αἱ πόλεις σου ἤξουσιν εἰς δοματισμὸν καὶ εἰς διαμερισμὸν Ἀσσυρίων καὶ αἱ πόλεις σου αἱ ὁχυραὶ εἰς διαμερισμὸν ἀπὸ Τύρου ἔως τοῦ ποταμοῦ Συρίας, ἡμέρα ὅδατος καὶ θορύβου. ¹³καὶ ἔσται ἡ γῆ εἰς ἀφανισμὸν σὺν τοῖς κατοικοῦσιν αὐτὴν ἐκ καρπῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν.

¹⁴Ποίμαινε λαόν σου ἐν ῥάβδῳ σου, πρόβατα κληρονομίας σου, κατασκηνοῦντας καθ' ἑαυτοὺς δρυμὸν ἐν μέσῳ τοῦ Καρμήλου· νεμήσονται τὴν Βασανῖτιν καὶ τὴν Γαλααδῖτιν καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος. ¹⁵καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἔξοδίας σου ἐξ Αἰγύπτου ὅψεσθε θαυμαστά. ¹⁶ὅψονται ἔθνη καὶ καταισχυνθήσονται ἐκ πάσης τῆς ἴσχύος αὐτῶν, ἐπιθήσουσιν χεῖρας ἐπὶ τὸ στόμα αὐτῶν, τὰ ὤτα αὐτῶν ἀποκωφωθήσονται. ¹⁷λείξουσιν χοῦν ὡς ὅφεις σύροντες γῆν, συγχυθήσονται ἐν συγκλεισμῷ αὐτῶν· ἐπὶ τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν ἐκστήσονται καὶ φοβηθήσονται ἀπὸ σοῦ. ¹⁸τίς θεὸς ὁσπερ σύ; ἔξαίρων ἀδικίας καὶ ὑπερβαίνων ἀσεβείας τοῖς καταλοίποις τῆς κληρονομίας αὐτοῦ καὶ οὐ συνέσχεν εἰς μαρτύριον ὄργην αὐτοῦ, ὅτι θελητὴς ἐλέους ἐστίν. ¹⁹αὐτὸς ἐπιστρέψει καὶ οἰκτιρήσει ἡμᾶς, καταδύσει τὰς ἀδικίας ἡμῶν καὶ ἀπορριφήσονται εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, πάσας τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν. ²⁰δώσεις ἀλήθειαν τῷ Ιακωβ, ἔλεον τῷ Αβρααμ, καθότι ὠμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν.

IΩΗΛ

1 ¹Λόγος κυρίου, δς ἐγενήθη πρὸς Ιωηλ τὸν τοῦ Βαθουηλ.

²Ακούσατε δὴ ταῦτα, οἱ πρεσβύτεροι, καὶ ἐνωτίσασθε, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν. εἰ γέγονεν τοιαῦτα ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν ἢ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ὑμῶν; ³ὑπὲρ αὐτῶν τοῖς τέκνοις ὑμῶν διηγήσασθε, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς γενεὰν ἐτέραν. ⁴τὰ κατάλοιπα τῆς κάμπης κατέφαγεν ἡ ἀκρίς, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς ἀκρίδος κατέφαγεν ὁ βροῦχος, καὶ τὰ κατάλοιπα τοῦ βρούχου κατέφαγεν ἡ ἐρυσίβη. ⁵ἐκνήψατε, οἱ μεθύοντες, ἐξ οἴνου αὐτῶν καὶ κλαύσατε. θρηνήσατε, πάντες οἱ πίνοντες οἶνον, εἰς μέθην, ὅτι ἔξηρται ἐκ στόματος ὑμῶν εὐφροσύνη καὶ χαρά. ⁶ὅτι ἔθνος ἀνέβη ἐπὶ τὴν γῆν μου ἴσχυρὸν καὶ ἀναρίθμητον, οἱ ὁδόντες αὐτοῦ ὁδόντες λέοντος, καὶ αἱ μύλαι αὐτοῦ σκύμνου. ⁷ἔθετο τὴν ἄμπελὸν μου εἰς ἀφανισμὸν καὶ τὰς συκᾶς μου εἰς συγκλασμόν· ἐρευνῶν ἔξηρεύνησεν αὐτὴν καὶ ἔρριψεν, ἐλεύχανεν κλήματα αὐτῆς. ⁸θρήνησον πρὸς με ὑπὲρ νύμφην περιεζωσμένην σάκκον ἐπὶ τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν παρθενικόν. ⁹ἔξηρται θυσία καὶ σπονδὴ ἐξ οἴκου κυρίου. πενθεῖτε, οἱ ιερεῖς οἱ λειτουργοῦντες θυσιαστηρίᾳ, ¹⁰ὅτι τεταλαιπώρηκεν τὰ πεδία· πενθείτω ἡ γῆ, ὅτι τεταλαιπώρηκεν σῖτος, ἔξηράνθη οἶνος, ὡλιγώθη ἔλαιον. ¹¹ἔξηράνθησαν οἱ γεωργοί· θρηνεῖτε, κτήματα, ὑπὲρ πυροῦ καὶ κριθῆς, ὅτι ἀπόλωλεν τρυγητὸς ἐξ ἀγροῦ. ¹²ἡ ἄμπελος ἔξηράνθη, καὶ αἱ συκαὶ ὡλιγώθησαν· ρόα καὶ φοῖνιξ καὶ μῆλον καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἔξηράνθησαν, ὅτι ἥσχυναν χαρὰν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. ¹³περιζώσασθε καὶ κόπτεσθε, οἱ ιερεῖς, θρηνεῖτε, οἱ λειτουργοῦντες θυσιαστηρίᾳ· εἰσέλθατε ὑπνώσατε ἐν σάκκοις λειτουργοῦντες θεῷ, ὅτι ἀπέσχηκεν ἐξ οἴκου θεοῦ ὑμῶν θυσία καὶ σπονδὴ. ¹⁴ἀγιάσατε νηστείαν, κηρύξατε θεραπείαν, συναγάγετε πρεσβυτέρους πάντας κατοικοῦντας γῆν εἰς οἴκον θεοῦ ὑμῶν καὶ κεκράξατε πρὸς κύριον

ἐκτενῶς.¹⁵ Οἵμμοι οἴμμοι οἴμμοι εἰς ἡμέραν, ὅτι ἐγγύς ἡμέρα κυρίου καὶ ὡς ταλαιπωρία ἐκ ταλαιπωρίας ἥξει.¹⁶ κατέναντι τῶν ὄφθαλμῶν ὑμῶν βρώματα ἔξωλεθρεύθη, ἐξ οίκου θεοῦ ὑμῶν εὐφροσύνη καὶ χαρά.¹⁷ ἐσκίρτησαν δαμάλεις ἐπὶ ταῖς φάτναις αὐτῶν, ἡφανίσθησαν θησαυροί, κατεσκάφησαν ληνοί, ὅτι ἔξηράνθη σῖτος.¹⁸ τί ἀποθήσομεν ἑαυτοῖς; ἔκλαυσαν βουκόλια βοῶν, ὅτι οὐχ ὑπῆρχεν νομὴ αὐτοῖς, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων ἡφανίσθησαν.¹⁹ πρὸς σέ, κύριε, βοήσομαι, ὅτι πῦρ ἀνήλωσεν τὰ ὠραῖα τῆς ἐρήμου, καὶ φλὸξ ἀνῆψεν πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ.²⁰ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου ἀνέβλεψαν πρὸς σέ, ὅτι ἔξηράνθησαν ἀφέσεις ὑδάτων καὶ πῦρ κατέφαγεν τὰ ὠραῖα τῆς ἐρήμου.

2 Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐν Σιων, κηρύξατε ἐν ὅρει ἀγίῳ μου, καὶ συγχυθήτωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν, διότι πάρεστιν ἡμέρα κυρίου, ὅτι ἐγγύς,² ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, ἡμέρα νεφέλης καὶ ὁμίχλης. ὡς ὄρθρος χυθήσεται ἐπὶ τὰ ὅρη λαὸς πολὺς καὶ ἵσχυρός· ὅμοιος αὐτῷ οὐ γέγονεν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ μετ' αὐτὸν οὐ προστεθήσεται ἕως ἐτῶν εἰς γενεὰς γενεῶν.³ τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πῦρ ἀναλίσκον, καὶ τὰ ὅπισω αὐτοῦ ἀναπτομένη φλόξ· ὡς παράδεισος τρυφῆς ἡ γῆ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ὅπισθεν αὐτοῦ πεδίον ἀφανισμοῦ, καὶ ἀνασωζόμενος οὐκ ἔσται αὐτῷ.⁴ ὡς ὄρασις ἵππων ἡ ὄψις αὐτῶν, καὶ ὡς ἱππεῖς οὕτως καταδιώξονται.⁵ ὡς φωνὴ ἀρμάτων ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὄρέων ἔξαλοῦνται καὶ ὡς φωνὴ φλογὸς πυρὸς κατεσθιούσης καλάμην καὶ ὡς λαὸς πολὺς καὶ ἵσχυρὸς παρατασόμενος εἰς πόλεμον.⁶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ συντριβήσονται λαοί, πᾶν πρόσωπον ὡς πρόσκαυμα χύτρας.⁷ ὡς μαχηταὶ δραμοῦνται καὶ ὡς ἄνδρες πολεμισταὶ ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ τείχη, καὶ ἔκαστος ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ πορεύσεται, καὶ οὐ μὴ ἐκκλίνωσιν τὰς τρίβους αὐτῶν,⁸ καὶ ἔκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ οὐκ ἀφέξεται· καταβαρυνόμενοι ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτῶν πορεύσονται καὶ ἐν τοῖς βέλεσιν αὐτῶν πεσοῦνται καὶ οὐ μὴ συντελεσθῶσιν.⁹ τῆς πόλεως ἐπιλήμψονται καὶ ἐπὶ τῶν τειχέων δραμοῦνται καὶ ἐπὶ τὰς οἰκίας ἀναβήσονται καὶ διὰ θυρίδων εἰσελεύσονται ὡς κλέπται.¹⁰ πρὸ προσώπου αὐτῶν συγχυθήσεται ἡ γῆ καὶ σεισθήσεται ὁ οὐρανός, ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσουσιν, καὶ τὰ ἄστρα δύσουσιν τὸ φέγγος αὐτῶν.¹¹ καὶ κύριος δώσει φωνὴν αὐτοῦ πρὸ προσώπου δυνάμεως αὐτοῦ, ὅτι πολλή ἐστιν σφόδρα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, ὅτι ἵσχυρὰ ἔργα λόγων αὐτοῦ· διότι μεγάλη ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου, μεγάλη καὶ ἐπιφανῆς σφόδρα, καὶ τίς ἔσται ἴκανὸς αὐτῇ;¹² καὶ νῦν λέγει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν Ἐπιστράφητε πρὸς με ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν κλαυθμῷ καὶ ἐν κοπετῷ.¹³ καὶ διαρρήξατε τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ μὴ τὰ ἴμάτια ὑμῶν καὶ ἐπιστράφητε πρὸς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων ἐστίν, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις.¹⁴ τίς οἶδεν εἰ ἐπιστρέψει καὶ μετανοήσει καὶ ὑπολείψεται ὀπίσω αὐτοῦ εὐλογίαν, θυσίαν καὶ σπονδὴν κυρίω τῷ θεῷ ἡμῶν;¹⁵ σαλπίσατε σάλπιγγι ἐν Σιων, ἀγιάσατε νηστείαν, κηρύξατε θεραπείαν,¹⁶ συναγάγετε λαόν, ἀγιάσατε ἐκκλησίαν, ἐκλέξασθε πρεσβυτέρους, συναγάγετε νήπια θηλάζοντα μαστούς, ἐξελθάτω νυμφίος ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ καὶ νύμφη ἐκ τοῦ παστοῦ αὐτῆς.¹⁷ ἀνὰ μέσον τῆς κρηπῖδος τοῦ θυσιαστηρίου κλαύσονται οἱ Ἱερεῖς οἱ

λειτουργοῦντες κυρίω καὶ ἐροῦσιν Φεῖσαι, κύριε, τοῦ λαοῦ σου καὶ μὴ δῶς τὴν κληρονομίαν σου εἰς ὄντειδος τοῦ κατάρξαι αὐτῶν ἔθνη, ὅπως μὴ εἴπωσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν Ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς αὐτῶν;

¹⁸Καὶ ἔζήλωσεν κύριος τὴν γῆν αὐτοῦ καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁹καὶ ἀπεκρίθη κύριος καὶ εἶπεν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰδοὺ ἐγὼ ἔξαποστέλλω ὑμῖν τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἐμπλησθήσεσθε αὐτῶν, καὶ οὐ δώσω ὑμᾶς οὐκέτι εἰς ὄντειδισμὸν ἐν τοῖς ἔθνεσι. ²⁰καὶ τὸν ἀπὸ βορρᾶ ἐκδιώξω ἀφ' ὑμῶν καὶ ἔξωσω αὐτὸν εἰς γῆν ἄνυδρον καὶ ἀφανιῶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν πρώτην καὶ τὰ ὄπισα αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐσχάτην, καὶ ἀναβήσεται ἡ σαπρία αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ὁ βρόμος αὐτοῦ, ὅτι ἐμεγάλυνεν τὰ ἔργα αὐτοῦ. ²¹Θάρσει, γῆ, χαῖρε καὶ εὐφραίνου, ὅτι ἐμεγάλυνεν κύριος τοῦ ποιῆσαι. ²²Θαρσεῖτε, κτήνη τοῦ πεδίου, ὅτι βεβλάστηκεν πεδία τῆς ἐρήμου, ὅτι ξύλον ἥνεγκεν τὸν καρπὸν αὐτοῦ, ἄμπελος καὶ συκῆ ἔδωκαν τὴν ισχὺν αὐτῶν. ²³καὶ τὰ τέκνα Σιων, χαίρετε καὶ εὐφραίνεσθε ἐπὶ τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, διότι ἔδωκεν ὑμῖν τὰ βρώματα εἰς δικαιοσύνην καὶ βρέξει ὑμῖν ὑετὸν πρόιμον καὶ ὄψιμον καθὼς ἐμπροσθεν, ²⁴καὶ πλησθήσονται αἱ ἄλωνες σίτου, καὶ ὑπερεκχυθήσονται αἱ ληνοὶ οἴνου καὶ ἔλαιου. ²⁵καὶ ἀνταποδώσω ὑμῖν ἀντὶ τῶν ἐτῶν, ὃν κατέφαγεν ἡ ἀκρὶς καὶ ὁ βροῦχος καὶ ἡ ἐρυσίβη καὶ ἡ κάμπη, ἡ δύναμις μου ἡ μεγάλη, ἥν ἔξαπέστειλα εἰς ὑμᾶς. ²⁶καὶ φάγεσθε ἐσθίοντες καὶ ἐμπλησθήσεσθε καὶ αἰνέσετε τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἀ ἐποίησεν μεθ' ὑμῶν εἰς θαυμάσια, καὶ οὐ μὴ καταισχυνθῇ ὁ λαός μου εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁷καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐν μέσῳ τοῦ Ισραὴλ ἐγώ εἰμι, καὶ ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐστιν ἔτι πλὴν ἐμοῦ, καὶ οὐ μὴ καταισχυνθῶσιν οὐκέτι πᾶς ὁ λαός μου εἰς τὸν αἰῶνα.

3 ¹Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα καὶ ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ νιὸι ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται. ²καὶ ἐπὶ τοὺς δούλους καὶ ἐπὶ τὰς δούλας ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου. ³καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. ⁴ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα πρὶν ἐλθεῖν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. ⁵καὶ ἔσται πᾶς, ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσεται. ὅτι ἐν τῷ ὅρει Σιων καὶ ἐν Ιερουσαλημ ἔσται ἀνασωζόμενος, καθότι εἴπεν κύριος, καὶ εὐαγγελιζόμενοι, οὓς κύριος προσκέληται.

4 ¹Διότι ἴδού ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅταν ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Ιουδα καὶ Ιερουσαλημ, ²καὶ συνάξω πάντα τὰ ἔθνη καὶ κατάξω αὐτὰ εἰς τὴν κοιλάδα Ιωσαφατ καὶ διακριθήσομαι πρὸς αὐτοὺς ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ μου καὶ τῆς κληρονομίας μου Ισραὴλ, οἵ διεσπάρησαν ἐν τοῖς ἔθνεσιν· καὶ τὴν γῆν μου καταδιείλαντο ³καὶ ἐπὶ τὸν λαόν μου ἔβαλον κλήρους καὶ ἔδωκαν τὰ παιδάρια πόρναις καὶ τὰ κοράσια ἐπώλουν ἀντὶ οἴνου καὶ ἐπινον. ⁴καὶ τί καὶ ὑμεῖς ἐμοί, Τύρος καὶ Σιδῶν καὶ πᾶσα Γαλιλαία ἀλλοφύλων; μὴ ἀνταπόδομα ὑμεῖς ἀνταποδίδοτέ μοι; ἡ μνησικακεῖτε ὑμεῖς ἐπ' ἐμοὶ ὁξέως; καὶ ταχέως ἀνταποδώσω τὸ ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν, ⁵ἀνθ' ὃν τὸ ἀργύριον μου καὶ τὸ χρυσίον μου ἐλάβετε καὶ τὰ ἐπίλεκτά μου καὶ τὰ καλὰ εἰσηνέγκατε

εἰς τοὺς ναοὺς ὑμῶν ὥκαι τοὺς υἱὸντος Ιουδα καὶ τοὺς υἱὸντος Ιερουσαλημ ἀπέδοσθε τοῖς υἱοῖς τῶν Ἐλλήνων, ὅπως ἔξωσητε αὐτοὺς ἐκ τῶν ὁρίων αὐτῶν. ⁷ιδοὺ ἐγὼ ἔξεγείρω αὐτοὺς ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἀπέδοσθε αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἀνταποδώσω τὸ ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν ⁸καὶ ἀποδώσομαι τοὺς υἱὸντος ὑμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν εἰς χεῖρας υἱῶν Ιουδα, καὶ ἀποδώσονται αὐτοὺς εἰς αἰχμαλωσίαν εἰς ἔθνος μακρὰν ἀπέχον, ὅτι κύριος ἐλάλησεν.

⁹Κηρύξατε ταῦτα ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἀγιάσατε πόλεμον, ἔξεγείρατε τοὺς μαχητάς· προσαγάγετε καὶ ἀναβαίνετε, πάντες ἄνδρες πολεμισταί. ¹⁰συγκόψατε τὰ ἄροτρα ὑμῶν εἰς ρόμφαιας καὶ τὰ δρέπανα ὑμῶν εἰς σειρομάστας· ὁ ἀδύνατος λεγέτω ὅτι Ἰσχύω ἐγώ. ¹¹συναθροίζεσθε καὶ εἰσπορεύεσθε, πάντα τὰ ἔθνη κυκλόθεν, καὶ συνάχθητε ἐκεῖ· ὁ πραῦς ἔστω μαχητής. ¹²ἔξεγειρέσθωσαν καὶ ἀναβαίνετωσαν πάντα τὰ ἔθνη εἰς τὴν κοιλάδα Ιωσαφατ, διότι ἐκεῖ καθιῶ τοῦ διακρῖναι πάντα τὰ ἔθνη κυκλόθεν. ¹³ἔξαποστείλατε δρέπανα, ὅτι παρέστηκεν τρύγητος· εἰσπορεύεσθε πατεῖτε, διότι πλήρης ἡ ληνός· ὑπερεκχεῖται τὰ ὑπολήνια, ὅτι πεπλήθυνται τὰ κακὰ αὐτῶν. ¹⁴ἥχοι ἔξήχησαν ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης, ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα κυρίου ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης. ¹⁵οἱ ἥλιοι καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσουσιν, καὶ οἱ ἀστέρες δύσουσιν φέγγος αὐτῶν. ¹⁶οἱ δὲ κύριος ἐκ Σιων ἀνακεκράξεται καὶ ἔξ Ιερουσαλημ δώσει φωνὴν αὐτοῦ, καὶ σεισθήσεται ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ· ὁ δὲ κύριος φείσεται τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνισχύσει κύριος τοὺς υἱὸντος Ισραὴλ. ¹⁷καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ κατασκηνῶν ἐν Σιων ἐν ὅρει ἀγίῳ μου· καὶ ἔσται Ιερουσαλημ πόλις ἀγία, καὶ ἀλλογενεῖς οὐ διελεύσονται δι' αὐτῆς οὐκέτι. ¹⁸καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀποσταλάξει τὰ ὅρη γλυκασμόν, καὶ οἱ βουνοὶ ῥυήσονται γάλα, καὶ πᾶσαι αἱ ἀφέσεις Ιουδα ῥυήσονται ὕδατα, καὶ πηγὴ ἔξ οἴκου κυρίου ἔξελεύσεται καὶ ποτεῖ τὸν χειμάρρουν τῶν σχοίνων. ¹⁹Αἴγυπτος εἰς ἀφανισμὸν ἔσται, καὶ ἡ Ιδουμαία εἰς πεδίον ἀφανισμοῦ ἔσται ἔξ ἀδικιῶν υἱῶν Ιουδα, ἀνθ' ὧν ἔξέχεαν αἷμα δίκαιον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. ²⁰οἱ δὲ Ιουδαία εἰς τὸν αἰῶνα κατοικήσεται καὶ Ιερουσαλημ εἰς γενεὰς γενεῶν. ²¹καὶ ἐκδικήσω τὸ αἷμα αὐτῶν καὶ οὐ μὴ ἀθωώσω. καὶ κύριος κατασκηνώσει ἐν Σιων.

ΑΒΔΙΟΥ

1 Ι^ορασις Αβδιου.

Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῇ Ιδουμαίᾳ Ἀκοήν ἡκουσα παρὰ κυρίου, καὶ περιοχὴν εἰς τὰ ἔθνη ἔξαπέστειλεν Ἀνάστητε καὶ ἔξαναστῶμεν ἐπ' αὐτὴν εἰς πόλεμον. ²ιδοὺ ὀλιγοστὸν δέδωκά σε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἡτιμωμένος σὺ εἰ σφόδρα. ³ὑπερηφανία τῆς καρδίας σου ἐπῆρέν σε κατασκηνοῦντα ἐν ταῖς ὁπαῖς τῶν πετρῶν, ὑψῶν κατοικίαν αὐτοῦ λέγων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ Τίς με κατάξει ἐπὶ τὴν γῆν; ⁴εὰν μετεωρισθῆς ὡς ἀετὸς καὶ ἐὰν ἀνὰ μέσον τῶν ἀστρων θῆς νοσσιάν σου, ἐκεῖθεν κατάξω σε, λέγει κύριος. ⁵εὶ κλέπται εἰσῆλθον πρὸς σὲ ἦ λησταὶ νυκτός, ποῦ ἀν ἀπερρίφης; οὐκ ἀν ἔκλεψαν τὰ ἱκανὰ

έαυτοῖς; καὶ εἰ τρυγηταὶ εἰσῆλθον πρὸς σέ, οὐκ ἀν ὑπελίποντο ἐπιφυλλίδα; ⁶πῶς ἔξηρευνήθη Ἡσαυ καὶ κατελήμφθη αὐτοῦ τὰ κεκρυμμένα. ⁷ἔως τῶν ὁρίων σου ἔξαπέστειλάν σε πάντες οἱ ἄνδρες τῆς διαθήκης σου, ἀντέστησάν σοι ἡδυνάσθησαν πρὸς σὲ ἄνδρες εἰρηνικοί σου, ἔθηκαν ἔνεδρα ὑποκάτω σου, οὐκ ἔστιν σύνεσις αὐτοῖς. ⁸ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει κύριος, ἀπολῶ σοφοὺς ἐκ τῆς Ιδουμαίας καὶ σύνεσιν ἔξ ὅρους Ἡσαυ. ⁹καὶ πτογθήσονται οἱ μαχηταί σου οἱ ἐκ Θαιμαν, ὅπως ἔξαρθῇ ἄνθρωπος ἔξ ὅρους Ἡσαυ ¹⁰διὰ τὴν σφαγὴν καὶ τὴν ἀσέβειαν τὴν εἰς τὸν ἀδελφόν σου Ιακωβ, καὶ καλύψει σε αἰσχύνη καὶ ἔξαρθήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

¹¹Ἄφ' ἦς ἡμέρας ἀντέστης ἔξ ἐναντίας ἐν ἡμέρᾳ αἰχμαλωτευόντων ἀλλογενῶν δύναμιν αὐτοῦ καὶ ἀλλότριοι εἰσῆλθον εἰς πύλας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ Ιερουσαλημ ἔβαλον κλήρους, καὶ σὺ ἦς ὡς εἰς ἔξ αὐτῶν. ¹²καὶ μὴ ἐπίδης ἡμέραν ἀδελφοῦ σου ἐν ἡμέρᾳ ἀλλοτρίων καὶ μὴ ἐπιχαρῆς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ιουδα ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν καὶ μὴ μεγαλορρημονήσης ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως. ¹³μηδὲ εἰσέλθῃς εἰς πύλας λαῶν ἐν ἡμέρᾳ πόνων αὐτῶν μηδὲ ἐπίδης καὶ σὺ τὴν συναγωγὴν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ὀλέθρου αὐτῶν μηδὲ συνεπιθῇ ἐπὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν. ¹⁴μηδὲ ἐπιστῆς ἐπὶ τὰς διεχβολὰς αὐτῶν τοῦ ἔξολεθρεῦσαι τοὺς ἀνασῳζομένους αὐτῶν μηδὲ συγκλείσης τοὺς φεύγοντας ἔξ αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως. ¹⁵διότι ἐγγὺς ἡμέρα κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη· δὸν τρόπον ἐποίησας, οὕτως ἔσται σοι· τὸ ἀνταπόδομά σου ἀνταποδοθήσεται εἰς κεφαλὴν σου. ¹⁶διότι δὸν τρόπον ἐπιεις ἐπὶ τὸ ὅρος τὸ ἄγιόν μου, πίονται πάντα τὰ ἔθνη οἶνον· πίονται καὶ καταβήσονται καὶ ἔσονται καθὼς οὐχ ὑπάρχοντες.

¹⁷Ἐν δὲ τῷ ὅρει Σιων ἔσται ἡ σωτηρία, καὶ ἔσται ἄγιον· καὶ κατακληρονομήσουσιν ὁ οἶκος Ιακωβ τοὺς κατακληρονομήσαντας αὐτούς. ¹⁸καὶ ἔσται ὁ οἶκος Ιακωβ πῦρ, ὁ δὲ οἶκος Ιωσηφ φλόξ, ὁ δὲ οἶκος Ἡσαυ εἰς καλάμην, καὶ ἐκκαυθήσονται εἰς αὐτοὺς καὶ καταφάγονται αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσται πυροφόρος ἐν τῷ οἴκῳ Ἡσαυ, διότι κύριος ἐλάλησεν. ¹⁹καὶ κατακληρονομήσουσιν οἱ ἐν Ναγεβ τὸ ὅρος τὸ Ἡσαυ καὶ οἱ ἐν τῇ Σεφηλα τοὺς ἀλλοφύλους καὶ κατακληρονομήσουσιν τὸ ὅρος Εφραϊμ καὶ τὸ πεδίον Σαμαρείας καὶ Βενιαμιν καὶ τὴν Γαλααδίτιν. ²⁰καὶ τῆς μετοικεσίας ἡ ἀρχὴ αὔτη· τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ γῆ τῶν Χαναναίων ἔως Σαρεπτῶν καὶ ἡ μετοικεσία Ιερουσαλημ ἔως Εφραθα, καὶ κληρονομήσουσιν τὰς πόλεις τοῦ Ναγεβ. ²¹καὶ ἀναβήσονται ἄνδρες σεσωσμένοι ἔξ ὅρους Σιων τοῦ ἐκδικῆσαι τὸ ὅρος Ἡσαυ, καὶ ἔσται τῷ κυρίῳ ἡ βασιλεία.

IΩΝΑΣ

1 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ιωναν τὸν τοῦ Αμαθί λέγων ²Ἄναστηθι καὶ πορεύθητι εἰς Νινευη τὴν πόλιν τὴν μεγάλην καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ, ὅτι ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς κακίας αὐτῆς πρός με. ³καὶ ἀνέστη Ιωνας τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσις ἐκ προσώπου κυρίου καὶ κατέβη εἰς Ιοππην καὶ εὗρεν πλοῖον βαδίζον εἰς Θαρσις καὶ ἔδωκεν τὸ ναῦλον αὐτοῦ καὶ ἐνέβη εἰς αὐτὸ τοῦ πλεῦσαι μετ' αὐτῶν εἰς

Θαρσις ἐκ προσώπου κυρίου. ⁴καὶ κύριος ἔξήγειρεν πνεῦμα εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο κλύδων μέγας ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ τὸ πλοῖον ἐκινδύνευεν συντριβῆναι. ⁵καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ναυτικοὶ καὶ ἀνεβόν ἔκαστος πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν καὶ ἐκβολὴν ἐποιήσαντο τῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ κουφισθῆναι ἀπ’ αὐτῶν· Ιωνᾶς δὲ κατέβη εἰς τὴν κοίλην τοῦ πλοίου καὶ ἐκάθευδεν καὶ ἔρρεγχεν. ⁶καὶ προσῆλθεν πρὸς αὐτὸν ὁ πρωρεὺς καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί σὺ ρέγχεις; ἀνάστα καὶ ἐπικαλοῦ τὸν θεόν σου, ὅπως διασώσῃ ὁ θεὸς ἡμᾶς καὶ μὴ ἀπολώμεθα. ⁷καὶ εἶπεν ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Δεῦτε βάλωμεν κλήρους καὶ ἐπιγνῶμεν τίνος ἔνεκεν ἡ κακία αὕτη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. καὶ ἔβαλον κλήρους, καὶ ἐπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ιωναν. ⁸καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν Ἀπάγγειλον ἡμῖν τίνος ἔνεκεν ἡ κακία αὕτη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. τίς σου ἡ ἐργασία ἐστίν; καὶ πόθεν ἔρχῃ, καὶ ἐκ ποίας χώρας καὶ ἐκ ποίου λαοῦ εἴ σύ; ⁹καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Δοῦλος κυρίου ἐγώ είμι καὶ τὸν κύριον θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐγὼ σέβομαι, ὃς ἐποίησεν τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν. ¹⁰καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβον μέγαν καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν Τί τοῦτο ἐποίησας; διότι ἔγνωσαν οἱ ἄνδρες ὅτι ἐκ προσώπου κυρίου ἦν φεύγων, ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτοῖς. ¹¹καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν Τί σοι ποιήσωμεν καὶ κοπάσει ἡ θάλασσα ἀφ’ ἡμῶν; ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο καὶ ἔξήγειρεν μᾶλλον κλύδωνα. ¹²καὶ εἶπεν Ιωνᾶς πρὸς αὐτούς Ἀρατέ με καὶ ἐμβάλετέ με εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κοπάσει ἡ θάλασσα ἀφ’ ὑμῶν. διότι ἔγνωκα ἐγὼ ὅτι δι’ ἐμὲ ὁ κλύδων ὃ μέγας οὗτος ἐφ’ ὑμᾶς ἐστιν. ¹³καὶ παρεβιάζοντο οἱ ἄνδρες τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς τὴν γῆν καὶ οὐκ ἡδύναντο, ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο καὶ ἔξηγείρετο μᾶλλον ἐπ’ αὐτούς. ¹⁴καὶ ἀνεβόησαν πρὸς κύριον καὶ εἶπαν Μηδαμῶς, κύριε, μὴ ἀπολώμεθα ἔνεκεν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου τούτου, καὶ μὴ δῶς ἐφ’ ἡμᾶς αἷμα δίκαιον, ὅτι σύ, κύριε, δὸν τρόπον ἐβούλου πεποίηκας. ¹⁵καὶ ἔλαβον τὸν Ιωναν καὶ ἔξέβαλον αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἔστη ἡ θάλασσα ἐκ τοῦ σάλου αὐτῆς. ¹⁶καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβῳ μεγάλῳ τὸν κύριον καὶ ἔθυσαν θυσίαν τῷ κυρίῳ καὶ εὔξαντο εὐχάς.

2 ¹Καὶ προσέταξεν κύριος κήτει μεγάλῳ καταπιεῖν τὸν Ιωναν· καὶ ἦν Ιωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ²καὶ προσηγένετο Ιωνᾶς πρὸς κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ κήτους ³καὶ εἶπεν

Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς κύριον τὸν θεόν μου, καὶ εἰσήκουσέν μου.

ἐκ κοιλίας ἄδου κραυγῆς μου ἥκουσας φωνῆς μου.

Ἄπερριψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης, καὶ ποταμοί με ἐκύκλωσαν.

πάντες οἱ μετεωρισμοί σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ’ ἐμὲ διῆλθον.

5καὶ ἐγὼ εἶπα Ἀπῶσμαι ἐξ ὀφθαλμῶν σου·

ἄρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι πρὸς τὸν ναὸν τὸν ἄγιον σου;

6περιεχύθη ὄδωρ μοι ἔως ψυχῆς,

ἄβυσσος ἐκύκλωσέν με ἐσχάτη,

ἔδυ ἡ κεφαλή μου εἰς σχισμὰς ὄρέων.

7κατέβην εἰς γῆν, ἦσαν οἱ μοχλοί αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι,

καὶ ἀναβήτω φθορὰ ζωῆς μου, κύριε ὁ θεός μου.

8ἐν τῷ ἐκλείπειν ἀπ' ἐμοῦ τὴν ψυχήν μου τοῦ κυρίου ἐμνήσθην,

καὶ ἔλθοι πρὸς σὲ ἡ προσευχή μου εἰς ναὸν ἄγιον σου.

9φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῆ ἔλεος αὐτῶν ἐγκατέλιπον.

10ἔγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἔξομολογήσεως θύσω σοι·

ὅσα ηὔξαμην, ἀποδώσω σοι σωτηρίου τῷ κυρίῳ.

11καὶ προσετάγη τῷ κήτει, καὶ ἐξέβαλεν τὸν Ιωναν ἐπὶ τὴν ἔηράν.

3¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ιωναν ἐκ δευτέρου λέγων ²Ανάστηθι καὶ πορεύθητι εἰς Νινευη τὴν πόλιν τὴν μεγάλην καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ κήρυγμα τὸ ἔμπροσθεν, ὃ ἔγὼ ἐλάλησα πρὸς σέ. ³καὶ ἀνέστη Ιωνας καὶ ἐπορεύθη εἰς Νινευη, καθὼς ἐλάλησεν κύριος· ὃ δὲ Νινευη ἦν πόλις μεγάλη τῷ θεῷ ὧσεὶ πορείας ὅδοῦ ἡμερῶν τριῶν. ⁴καὶ ἤρξατο Ιωνας τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν ὧσεὶ πορείαν ἡμέρας μιᾶς καὶ ἐκήρυξεν καὶ εἶπεν "Ἐπι τρεῖς ἡμέραι καὶ Νινευη καταστραφήσεται. ⁵καὶ ἐνεπίστευσαν οἱ ἄνδρες Νινευη τῷ θεῷ καὶ ἐκήρυξαν νηστείαν καὶ ἐνεδύσαντο σάκκους ἀπὸ μεγάλου αὐτῶν ἔως μικροῦ αὐτῶν. ⁶καὶ ἤγγισεν ὁ λόγος πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Νινευη, καὶ ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ καὶ περιείλατο τὴν στολὴν αὐτοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ περιεβάλετο σάκκον καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ σποδοῦ. ⁷καὶ ἐκηρύχθη καὶ ἐρρέθη ἐν τῇ Νινευη παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ παρὰ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ λέγων Οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη καὶ οἱ βόες καὶ τὰ πρόβατα μὴ γευσάσθωσαν μηδὲν μηδὲ νεμέσθωσαν μηδὲ ὕδωρ πιέτωσαν. ⁸καὶ περιεβάλοντο σάκκους οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη, καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν θεὸν ἐκτενῶς· καὶ ἀπέστρεψαν ἔκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ ἀπὸ τῆς ἀδικίας τῆς ἐν χερσὶν αὐτῶν λέγοντες ⁹Τίς οἶδεν εἰ μετανόησει ὁ θεὸς καὶ ἀποστρέψει ἐξ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ ἀπολώμεθα; ¹⁰καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὰ ἔργα αὐτῶν, ὅτι ἀπέστρεψαν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν, καὶ μετενόησεν ὁ θεὸς ἐπὶ τῇ κακίᾳ, ἥ ἐλάλησεν τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐποίησεν.

4¹Καὶ ἐλυπήθη Ιωνας λύπην μεγάλην καὶ συνεχύθη. ²καὶ προσεύξατο πρὸς κύριον καὶ εἶπεν ³Ω κύριε, οὐχ οὗτοι οἱ λόγοι μου ἔτι ὄντος μου ἐν τῇ γῇ μου; διὰ τοῦτο προέφθασα τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσις, διότι ἔγνων ὅτι σὺ ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις. ³καὶ νῦν, δέσποτα κύριε, λαβὲ τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι καλὸν τὸ ἀποθανεῖν με ἥ ζῆν με. ⁴καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ιωναν Εἰ σφόδρα λελύπησαι σύ; ⁵καὶ ἐξῆλθεν Ιωνας ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι τῆς πόλεως· καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἐκεῖ σκηνὴν καὶ ἐκάθητο ὑποκάτω αὐτῆς ἐν σκιᾷ, ἔως οὗ ἀπίδη τί ἔσται τῇ πόλει. ⁶καὶ προσέταξεν κύριος ὁ θεὸς κολοκύνθη, καὶ ἀνέβη ὑπὲρ κεφαλῆς τοῦ Ιωνα τοῦ εἶναι σκιὰν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τοῦ σκιάζειν αὐτῷ ἀπὸ τῶν κακῶν αὐτοῦ· καὶ ἐχάρη Ιωνας ἐπὶ τῇ κολοκύνθη χαρὰν μεγάλην. ⁷καὶ προσέταξεν τὸν κολόκυνθην, καὶ ἀπεξηράνθη. ⁸καὶ ἐγένετο ἄμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον καὶ προσέταξεν ὁ θεὸς πνεύματι καύσωνος συγκαίοντι, καὶ ἐπάταξεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν

Ιωνα· καὶ ὡλιγοψύχησεν καὶ ἀπελέγετο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ εἶπεν Καλόν μοι ἀποθανεῖν με ἢ ζῆν.
⁹καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Ιωναν Εἰ σφόδρα λελύπησαι σὺ ἐπὶ τῇ κολοκύνθῃ; καὶ εἶπεν Σφόδρα
λελύπημαι ἐγὼ ἔως θανάτου. ¹⁰καὶ εἶπεν κύριος Σὺ ἐφείσω ὑπὲρ τῆς κολοκύνθης, ὑπὲρ ἣς οὐκ
ἐκακοπάθησας ἐπ' αὐτὴν καὶ οὐκ ἐξέθρεψας αὐτὴν, ἢ ἐγενήθη ὑπὸ νύκτα καὶ ὑπὸ νύκτα ἀπώλετο.
¹¹ἔγὼ δὲ οὐ φείσομαι ὑπὲρ Νινευη τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν πλείους ἢ δώδεκα
μυριάδες ἀνθρώπων, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν δεξιὰν αὐτῶν ἢ ἀριστερὰν αὐτῶν, καὶ κτήνη πολλά;

ΝΑΟΥΜ

1 Λῆμμα Νινευη· βιβλίον ὁράσεως Ναούμ τοῦ Ελκεσαίου.

²Θεὸς ζηλωτὴς καὶ ἐκδικῶν κύριος, ἐκδικῶν κύριος μετὰ θυμοῦ ἐκδικῶν κύριος τοὺς ὑπεναντίους
αὐτοῦ, καὶ ἐξαίρων αὐτὸς τοὺς ἔχθροὺς αὐτοῦ. ³κύριος μακρόθυμος, καὶ μεγάλη ἡ ἴσχυς αὐτοῦ, καὶ
ἀθωῶν οὐκ ἀθωώσει κύριος. ἐν συντελείᾳ καὶ ἐν συστεισμῷ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ νεφέλαι κονιορτὸς
ποδῶν αὐτοῦ. ⁴ἀπειλῶν θαλάσση καὶ ξηραίνων αὐτὴν καὶ πάντας τοὺς ποταμοὺς ἐξερημῶν· ὡλιγώθη
ἡ Βασανῖτις καὶ ὁ Κάρμηλος, καὶ τὰ ἐξανθοῦντα τοῦ Λιβάνου ἐξέλιπεν. ⁵τὰ ὅρη ἐσείσθησαν ἀπ'
αὐτοῦ, καὶ οἱ βουνοὶ ἐσαλεύθησαν· καὶ ἀνεστάλη ἡ γῆ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ἡ σύμπασα καὶ πάντες
οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. ⁶ἀπὸ προσώπου ὄργης αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; καὶ τίς ἀντιστήσεται ἐν ὄργῃ
θυμοῦ αὐτοῦ; ὁ θυμὸς αὐτοῦ τήκει ἀρχάς, καὶ αἱ πέτραι διεθρύβησαν ἀπ' αὐτοῦ. ⁷χρηστὸς κύριος τοῖς
ὑπομένουσιν αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως καὶ γινώσκων τοὺς εὐλαβουμένους αὐτόν. ⁸καὶ ἐν κατακλυσμῷ
πορείας συντέλειαν ποιήσεται τοὺς ἐπεγειρομένους, καὶ τοὺς ἔχθροὺς αὐτοῦ διώξεται σκότος. ⁹τί
λογίζεσθε ἐπὶ τὸν κύριον; συντέλειαν αὐτὸς ποιήσεται, οὐκ ἐκδικήσει δίς ἐπὶ τὸ αὐτὸν ἐν θλίψει. ¹⁰ὅτι
ἔως θεμελίου αὐτῶν χερσωθήσεται καὶ ὡς σμῖλαξ περιπλεκομένη βρωθήσεται καὶ ὡς καλάμη
ξηρασίας μεστή. ¹¹ἐκ σοῦ ἐξελεύσεται λογισμὸς κατὰ τοῦ κυρίου πονηρὰ λογιζόμενος ἐναντία. ¹²τάδε
λέγει κύριος κατάρχων ὑδάτων πολλῶν Καὶ οὕτως διασταλήσονται, καὶ ἡ ἀκοή σου οὐκ
ἐνακουσθήσεται ἔτι. ¹³καὶ νῦν συντρίψω τὴν ράβδον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ καὶ τοὺς δεσμούς σου διαρρήξω.
¹⁴καὶ ἐντελεῖται ὑπὲρ σοῦ κύριος, οὐ σπαρήσεται ἐκ τοῦ δινόματός σου ἔτι. ἐξ οἴκου θεοῦ σου
ἐξολεθρεύσω τὰ γλυπτὰ καὶ χωνευτά· θήσομαι ταφήν σου, ὅτι ταχεῖς.

²1 Ιδοὺ ἐπὶ τὰ ὅρη οἱ πόδες εὐαγγελίζομένου καὶ ἀπαγγέλλοντος εἰρήνην· ἔόρταζε, Ιουδα, τὰς
έορτάς σου, ἀπόδος τὰς εὐχάς σου, διότι οὐ μὴ προσθήσωσιν ἔτι τοῦ διελθεῖν διὰ σοῦ εἰς παλαίωσιν
Συντετέλεσται, ἐξῆρται. ²ἀνέβη ἐμφυσῶν εἰς πρόσωπόν σου ἐξαιρούμενος ἐκ θλίψεως· σκόπευσον
ὅδόν, κράτησον ὁσφύος, ἄνδρισαι τῇ ἴσχυι σφόδρα, ³διότι ἀπέστρεψεν κύριος τὴν ὕβριν Ιακωβ καθὼς
ὕβριν τοῦ Ισραὴλ, διότι ἐκτινάσσοντες ἐξετίναξαν αὐτοὺς καὶ τὰ κλήματα αὐτῶν, διέφθειραν ⁴πλα
δυναστείας αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων, ἄνδρας δυνατοὺς ἐμπαίζοντας ἐν πυρί· αἱ ἥνιαι τῶν ἄρμάτων αὐτῶν

ἐν ἡμέρᾳ ἐτοιμασίας αὐτοῦ, καὶ οἱ ἱππεῖς θορυβηθήσονται ⁵ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ συγχυθήσονται τὰ ἄρματα καὶ συμπλακήσονται ἐν ταῖς πλατείαις· ἡ ὄφασις αὐτῶν ὡς λαμπάδες πυρὸς καὶ ὡς ἀστραπαὶ διατρέχουσαι. ⁶καὶ μνησθήσονται οἱ μεγιστᾶνες αὐτῶν καὶ φεύξονται ἡμέρας καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν τῇ πορείᾳ αὐτῶν καὶ σπεύσουσιν ἐπὶ τὰ τείχη καὶ ἐτοιμάσουσιν τὰς προφυλακὰς αὐτῶν. ⁷πύλαι τῶν ποταμῶν διηγοίχθησαν, καὶ τὰ βασίλεια διέπεσεν, ⁸καὶ ἡ ὑπόστασις ἀπεκαλύφθη, καὶ αὕτη ἀνέβαινεν, καὶ αἱ δοῦλαι αὐτῆς ἥγοντο καθὼς περιστεραὶ φθεγγόμεναι ἐν καρδίαις αὐτῶν. ⁹καὶ Νινευη, ὡς κολυμβήθρα ὕδατος τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ φεύγοντες οὐκ ἔστησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐπιβλέπων. ¹⁰διήρπαζον τὸ ἀργύριον, διήρπαζον τὸ χρυσίον, καὶ οὐκ ἦν πέρας τοῦ κόσμου αὐτῆς· βεβάρυνται ὑπὲρ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτῆς. ¹¹ἐκτιναγμὸς καὶ ἀνατιναγμὸς καὶ ἐκβρασμὸς καὶ καρδίας θραυσμὸς καὶ ὑπόλυσις γονάτων καὶ ὠδῖνες ἐπὶ πᾶσαν ὀσφύν, καὶ τὸ πρόσωπον πάντων ὡς πρόσκαυμα χύτρας. ¹²ποῦ ἐστιν τὸ κατοικητήριον τῶν λεόντων καὶ ἡ νομὴ ἡ οὖσα τοῖς σκύμνοις, οὗ ἐπορεύθη λέων τοῦ εἰσελθεῖν ἐκεῖ, σκύμνος λέοντος καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκφοβῶν; ¹³λέων ἥρπασεν τὰ ἴκανὰ τοῖς σκύμνοις αὐτοῦ καὶ ἀπέπνιξεν τοῖς λέουσιν αὐτοῦ καὶ ἐπλησεν θήρας νοσσιὰν αὐτοῦ καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἀρπαγῆς. ¹⁴ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ ἐκκαύσω ἐν καπνῷ πλῆθός σου, καὶ τοὺς λέοντάς σου καταφάγεται ῥομφαία, καὶ ἐξολεθρεύσω ἐκ τῆς γῆς τὴν θήραν σου, καὶ οὐ μὴ ἀκουσθῇ οὐκέτι τὰ ἔργα σου.

3 ¹Ω πόλις αἰμάτων ὅλη ψευδὴς ἀδικίας πλήρης, οὐ ψηλαφηθήσεται θήρα. ²Φωνὴ μαστίγων καὶ φωνὴ σεισμοῦ τροχῶν καὶ ἵππου διώκοντος καὶ ἄρματος ἀναβράσσοντος ³καὶ ἵππεως ἀναβαίνοντος καὶ στιλβούσης ῥομφαίας καὶ ἐξαστραπτόντων ὅπλων καὶ πλήθους τραυματιῶν καὶ βαρείας πτώσεως· καὶ οὐκ ἦν πέρας τοῖς ἔθνεσιν αὐτῆς, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν τοῖς σώμασιν αὐτῶν ⁴ἀπὸ πλήθους πορνείας. πόρνη καλὴ καὶ ἐπιχαρής ἥγουμένη φαρμάκων ἡ πωλοῦσα ἔθνη ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς καὶ φυλὰς ἐν τοῖς φαρμάκοις αὐτῆς, ⁵ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, καὶ ἀποκαλύψω τὰ ὀπίσω σου ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου καὶ δείξω ἔθνεσιν τὴν αἰσχύνην σου καὶ βασιλείας τὴν ἀτιμίαν σου ⁶καὶ ἐπιρρίψω ἐπὶ σὲ βδελυγμὸν κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας σου καὶ θήσομαι σε εἰς παράδειγμα, ⁷καὶ ἐσται πᾶς ὁ ὄρῶν σε ἀποπηδήσεται ἀπὸ σοῦ καὶ ἐρεῖ Δειλαία Νινευη· τίς στενάξει αὐτήν; πόθεν ζητήσω παράκλησιν αὐτῆς; ⁸έτοίμασαι μερίδα, ἄρμοσαι χορδήν, ἐτοίμασαι μερίδα, Αἱων ἡ κατοικοῦσα ἐν ποταμοῖς, ὕδωρ κύκλω αὐτῆς, ἦς ἡ ἀρχὴ θάλασσα καὶ ὕδωρ τὰ τείχη αὐτῆς, ⁹καὶ Αἴθιοπία ἡ ἴσχὺς αὐτῆς καὶ Αἴγυπτος, καὶ οὐκ ἐστιν πέρας τῆς φυγῆς, καὶ Λίβυες ἐγένοντο βοηθοὶ αὐτῆς. ¹⁰καὶ αὐτὴ εἰς μετοικεσίαν πορεύσεται αἰχμάλωτος, καὶ τὰ νήπια αὐτῆς ἐδαφιοῦσιν ἐπ’ ἀρχὰς πασῶν τῶν ὁδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔνδοξα αὐτῆς βαλοῦσιν κλήρους, καὶ πάντες οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς δεθήσονται χειροπέδαις. ¹¹καὶ σὺ μεθυσθήσῃ καὶ ἐσῃ ὑπερεωραμένη, καὶ σὺ ζητήσεις σεαυτῇ στάσιν ἐξ ἐχθρῶν. ¹²πάντα τὰ ὀχυρώματά σου συκαῖ σκοπούς ἔχουσαι· ἐὰν σαλευθῶσιν, καὶ πεσοῦνται εἰς στόμα ἔσθοντος. ¹³ἰδοὺ ὁ λαός σου ὡς γυναικες ἐν σοί· τοῖς ἐχθροῖς σου ἀνοιγόμεναι ἀνοιχθήσονται πύλαι τῆς γῆς σου, καὶ καταφάγεται πῦρ τοὺς μοχλούς σου. ¹⁴ὕδωρ

περιοχῆς ἐπίσπασαι σεαυτῇ καὶ κατακράτησον τῶν ὀχυρωμάτων σου, ἔμβηθι εἰς πηλὸν καὶ συμπατήθῃς ἐν ἀχύροις, κατακράτησον ὑπὲρ πλίνθον. ¹⁵ἐκεῖ καταφάγεται σε πῦρ, ἔξολεθρεύσει σε ρόμφαία, καταφάγεται σε ὡς ἀκρίς, καὶ βαρυνθήσῃ ὡς βροῦχος. ¹⁶ἐπλήθυνας τὰς ἐμπορίας σου ὑπὲρ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ· βροῦχος ὥρμησεν καὶ ἔξεπετάσθη. ¹⁷ἔξηλατο ὡς ἀττέλεβος ὁ σύμμικτός σου, ὡς ἀκρίς ἐπιβεβηκοῦα ἐπὶ φραγμὸν ἐν ἡμέραις πάγους· ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν, καὶ ἀφήλατο, καὶ οὐκ ἔγνω τὸν τόπον αὐτῆς· οὐαὶ αὐτοῖς. ¹⁸ἐνύσταξαν οἱ ποιμένες σου, βασιλεὺς Ἀσσύριος ἐκοίμισεν τοὺς δυνάστας σου· ἀπῆρεν ὁ λαός σου ἐπὶ τὰ ὅρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκδεχόμενος. ¹⁹οὐκ ἔστιν ἵασις τῇ συντριβῇ σου, ἐφλέγμανεν ἡ πληγή σου· πάντες οἱ ἀκούοντες τὴν ἀγγελίαν σου κροτήσουσιν χεῖρας ἐπὶ σέ· διότι ἐπὶ τίνα οὐκ ἐπῆλθεν ἡ κακία σου διὰ παντός;

ΑΜΒΑΚΟΥΜ

1 ¹Τὸ λῆμμα, ὃ εἶδεν Αμβακουμ ὁ προφήτης.

²Ἐως τίνος, κύριε, κεκράξομαι καὶ οὐ μὴ εἰσακούσῃς; βοήσομαι πρὸς σὲ ἀδικούμενος καὶ οὐ σώσεις; ³ίνα τί μοι ἔδειξας κόπους καὶ πόνους, ἐπιβλέπειν ταλαιπωρίαν καὶ ἀσέβειαν; ἔξ ἐναντίας μου γέγονεν κρίσις, καὶ ὁ κριτής λαμβάνει. ⁴διὰ τοῦτο διεσκέδασται νόμος, καὶ οὐ διεξάγεται εἰς τέλος κρίμα, ὅτι ὁ ἀσέβης καταδυναστεύει τὸν δίκαιον. ἔνεκεν τούτου ἔξελεύσεται τὸ κρίμα διεστραμμένον. ⁵ἴδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ ἐπιβλέψατε καὶ θαυμάσατε θαυμάσια καὶ ἀφανίσθητε, διότι ἔργον ἔγω ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται. ⁶διότι ἴδού ἔγω ἔξεγείρω ἐφ' ὑμᾶς τοὺς Χαλδαίους τοὺς μαχητάς, τὸ ἔθνος τὸ πικρὸν καὶ τὸ ταχινὸν τὸ πορευόμενον ἐπὶ τὰ πλάτη τῆς γῆς τοῦ κατακληρονομῆσαι σκηνώματα οὐκ αὐτοῦ. ⁷φοβερὸς καὶ ἐπιφανῆς ἔστιν, ἔξ αὐτοῦ τὸ κρίμα αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ λῆμμα αὐτοῦ ἔξ αὐτοῦ ἔξελεύσεται. ⁸καὶ ἔξαλοῦνται ὑπὲρ παρδάλεις οἱ ἵπποι αὐτοῦ καὶ ὁξύτεροι ὑπὲρ τοὺς λύκους τῆς Ἀραβίας· καὶ ἔξιππάσονται οἱ ἵππεῖς αὐτοῦ καὶ ὁρμήσουσιν μακρόθεν καὶ πετασθήσονται ὡς ἀετὸς πρόθυμος εἰς τὸ φαγεῖν. ⁹συντέλεια εἰς ἀσεβεῖς ἥξει ἀνθεστηκότας προσώποις αὐτῶν ἔξ ἐναντίας καὶ συνάξει ὡς ἄμμον αἰχμαλωσίαν. ¹⁰καὶ αὐτὸς ἐν βασιλεῦσιν ἐντρυφήσει, καὶ τύρannοι παίγνια αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς εἰς πᾶν ὀχύρωμα ἐμπαίξεται καὶ βαλεῖ χῶμα καὶ κρατήσει αὐτοῦ. ¹¹τότε μεταβαλεῖ τὸ πνεῦμα καὶ διελεύσεται καὶ ἔξιλασται· αὕτη ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ μου. — ¹²οὐχὶ σὺ ἀπ' ἀρχῆς, κύριε, ὁ θεὸς ὁ ἄγιος μου; καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν. κύριε, εἰς κρίμα τέταχας αὐτόν· καὶ ἐπλασέν με τοῦ ἐλέγχειν παιδείαν αὐτοῦ. ¹³καθαρὸς ὁφθαλμὸς τοῦ μὴ ὁρᾶν πονηρά, καὶ ἐπιβλέπειν ἐπὶ πόνους οὐ δυνήσῃ· ἵνα τί ἐπιβλέπεις ἐπὶ καταφρονοῦντας; παρασιωπήσῃ ἐν τῷ καταπίνειν ἀσεβῆ τὸν δίκαιον; ¹⁴καὶ ποιήσεις τοὺς ἀνθρώπους ὡς τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης καὶ ὡς τὰ ἐρπετὰ τὰ οὐκ ἔχοντα ἥγούμενον. ¹⁵συντέλειαν ἐν ἀγκίστρῳ ἀνέσπασεν καὶ εἴλκυσεν αὐτὸν ἐν ἀμφιβλήστρῳ καὶ συνήγαγεν αὐτὸν ἐν

ταῖς σαγήναις αὐτοῦ· ἔνεκεν τούτου εὑφρανθήσεται καὶ χαρήσεται ἡ καρδία αὐτοῦ· ¹⁶ἔνεκεν τούτου θύσει τῇ σαγήνῃ αὐτοῦ καὶ θυμιάσει τῷ ἀμφιβλήστρῳ αὐτοῦ, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐλίπανεν μερίδα αὐτοῦ, καὶ τὰ βρώματα αὐτοῦ ἐκλεκτά· ¹⁷διὰ τοῦτο ἀμφιβαλεῖ τὸ ἀμφιβληστρὸν αὐτοῦ καὶ διὰ παντὸς ἀποκτέννειν ἔθνη οὐ φείσεται.

2 Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι καὶ ἐπιβήσομαι ἐπὶ πέτραν καὶ ἀποσκοπεύσω τοῦ ἰδεῖν τί λαλήσει ἐν ἐμοὶ καὶ τί ἀποκριθῶ ἐπὶ τὸν ἔλεγχόν μου. ²καὶ ἀπεκρίθη πρός με κύριος καὶ εἶπεν Γράψον ὄρασιν καὶ σαφῶς ἐπὶ πυξίον, ὅπως διώκῃ ὁ ἀναγινώσκων αὐτά. ³διότι ἔτι ὄρασις εἰς καιρὸν καὶ ἀνατελεῖ εἰς πέρας καὶ οὐκ εἰς κενόν· ἐὰν ὑστερήσῃ, ὑπόμεινον αὐτόν, ὅτι ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ μὴ χρονίσῃ. ⁴ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὔδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ· ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεώς μου ζήσεται. ⁵ο δὲ κατοινωμένος καὶ καταφρονητής ἀνὴρ ἀλαζών οὐδὲν μὴ περάνη, ὃς ἐπλάτυνεν καθὼς ὁ ἄδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ οὕτος ὡς θάνατος οὐκ ἐμπιπλάμενος καὶ ἐπισυνάξει ἐπ' αὐτὸν πάντα τὰ ἔθνη καὶ εἰσδέξεται πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς λαούς. ⁶οὐχὶ ταῦτα πάντα παραβολὴν κατ' αὐτοῦ λήμψονται καὶ πρόβλημα εἰς διήγησιν αὐτοῦ; καὶ ἐροῦσιν Οὐαὶ ὁ πληθύνων ἑαυτῷ τὰ οὐκ ὄντα αὐτοῦ — ἔως τίνος; — καὶ βαρύνων τὸν κλοιὸν αὐτοῦ στιβαρῶς. ⁷ὅτι ἔξαιφνης ἀναστήσονται δάκνοντες αὐτόν, καὶ ἐκνήψουσιν οἱ ἐπίβουλοί σου, καὶ ἔσῃ εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς. ⁸διότι σὺ ἐσκύλευσας ἔθνη πολλά, σκυλεύσουσίν σε πάντες οἱ ὑπολελειμμένοι λαοὶ δι' αἵματα ἀνθρώπων καὶ ἀσεβείας γῆς καὶ πόλεως καὶ πάντων τῶν κατοικούντων αὐτήν. — ⁹ὦ ὁ πλεονεκτῶν πλεονεξίαν κακὴν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ τοῦ τάξαι εἰς ὕψος νοσσιὰν αὐτοῦ τοῦ ἐκσπασθῆναι ἐκ χειρὸς κακῶν.
¹⁰ἐβουλεύσω αἰσχύνην τῷ οἴκῳ σου, συνεπέρανας λαοὺς πολλούς, καὶ ἔξήμαρτεν ἡ ψυχή σου. ¹¹διότι λίθος ἐκ τοίχου βοήσεται, καὶ κάνθαρος ἐκ ξύλου φθέγξεται αὐτά. — ¹²οὐαὶ ὁ οἰκοδομῶν πόλιν ἐν αἵμασιν καὶ ἐτοιμάζων πόλιν ἐν ἀδικίαις. ¹³οὐ ταῦτά ἐστιν παρὰ κυρίου παντοκράτορος; καὶ ἔξελιπον λαοὶ ἴκανοὶ ἐν πυρί, καὶ ἔθνη πολλὰ ὠλιγοψύχησαν. ¹⁴ὅτι πλησθήσεται ἡ γῆ τοῦ γνῶναι τὴν δόξαν κυρίου, ὡς ὅδωρ κατακαλύψει αὐτούς. — ¹⁵ὦ ὁ ποτίζων τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀνατροπῇ θολερῷ καὶ μεθύσκων, ὅπως ἐπιβλέπῃ ἐπὶ τὰ σπήλαια αὐτῶν. ¹⁶πλησμονὴν ἀτιμίας ἐκ δόξης πίε καὶ σὺ καὶ διασαλεύθητι καὶ σείσθητι· ἐκύκλωσεν ἐπὶ σὲ ποτήριον δεξιᾶς κυρίου, καὶ συνήχθῃ ἀτιμία ἐπὶ τὴν δόξαν σου. ¹⁷διότι ἀσέβεια τοῦ Λιβάνου καλύψει σε, καὶ ταλαιπωρία θηρίων πτοήσει σε διὰ αἵματα ἀνθρώπων καὶ ἀσεβείας γῆς καὶ πόλεως καὶ πάντων τῶν κατοικούντων αὐτήν. — ¹⁸Τί ὀφελεῖ γλυπτόν, ὅτι ἔγλυψαν αὐτό; ἐπλασαν αὐτὸν χώνευμα, φαντασίαν ψευδῆ, ὅτι πέποιθεν ὁ πλάσας ἐπὶ τὸ πλάσμα αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι εἰδωλα κωφά. ¹⁹οὐαὶ ὁ λέγων τῷ ξύλῳ "Ἐκνηψόν ἔξεγέρθητι, καὶ τῷ λίθῳ Ὅψωθητι· καὶ αὐτό ἐστιν φαντασία, τοῦτο δέ ἐστιν ἔλασμα χρυσίου καὶ ἀργυρίου, καὶ πᾶν πνεῦμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. ²⁰ο δὲ κύριος ἐν ναῷ ἀγίῳ αὐτοῦ· εὐλαβείσθω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.

3 ¹Προσευχὴ Αμβακουμ τοῦ προφήτου μετὰ ὡδῆς.

²Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην,
κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην.
ἐν μέσῳ δύο ζώων γνωσθήσῃ,
ἐν τῷ ἐγγίζειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ,
ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδειχθήσῃ,
ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχήν μου ἐν ὄργῃ ἐλέους μνησθήσῃ.
3 ὁ θεὸς ἐκ Θαιμαν ἥξει,
καὶ ὁ ἄγιος ἐξ ὅρους κατασκίου δασέος.

διάψαλμα.

ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ,
καὶ αἰνέσεως αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ.
⁴καὶ φέγγος αὐτοῦ ὡς φῶς ἔσται,
κέρατα ἐν χερσὶν αὐτοῦ,
καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν ἰσχύος αὐτοῦ.
⁵πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται λόγος,
καὶ ἐξελεύσεται, ἐν πεδίοις οἱ πόδες αὐτοῦ.
⁶ἔστη, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ.
ἐπέβλεψεν, καὶ διετάκη ἔθνη.

διεθρύβη τὰ ὅρη βίᾳ,
ἐτάκησαν βουνοὶ αἰώνιοι.
⁷πορείας αἰώνιας αὐτοῦ ἀντὶ κόπων εἶδον.
σκηνώματα Αἰθιόπων πτοηθήσονται
καὶ αἱ σκηναὶ γῆς Μαδιαμ.

⁸μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργίσθης, κύριε,
ἢ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμός σου,
ἢ ἐν θαλάσσῃ τὸ ὅρμημά σου;
ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τοὺς ἵππους σου,
καὶ ἡ ἱππασία σου σωτηρία.
⁹ἐντείνων ἐντενεῖς τὸ τόξον σου
ἐπὶ τὰ σκῆπτρα, λέγει κύριος.

διάψαλμα.

ποταμῶν ῥαγήσεται γῆ.

¹⁰ὄψονται σε καὶ ὡδινήσουσιν λαοί,

σκορπίων ὕδατα πορείας αὐτοῦ·

ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς,

ὕψος φαντασίας αὐτῆς.

11 ἐπήρθη ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς·

εἰς φῶς βολίδες σου πορεύσονται,

εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὅπλων σου.

12 ἐν ἀπειλῇ ὀλιγώσεις γῆν

καὶ ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη.

13 ἔξηλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου

τοῦ σῶσαι τοὺς χριστούς σου·

ἔβαλες εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον,

ἔξήγειρας δεσμοὺς ἔως τραχήλου.

διάψαλμα.

14 διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν,

σεισθήσονται ἐν αὐτῇ.

διανοίξουσιν χαλινοὺς αὐτῶν

ώς ἔσθων πτωχὸς λάθρᾳ.

15 καὶ ἐπεβίβασας εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους σου

ταράσσοντας ὕδωρ πολύ.

16 ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ κοιλία μου

ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου,

καὶ εἰσῆλθεν τρόμος εἰς τὰ ὄστα μου,

καὶ ὑποκάτωθέν μου ἐταράχθη ἡ ἔξις μου.

ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως

τοῦ ἀναβῆναι εἰς λαὸν παροικίας μου.

17 διότι συκῆ οὐ καρποφορήσει,

καὶ οὐκ ἔσται γενήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις·

ψεύσεται ἔργον ἐλαίας,

καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσει βρῶσιν.

ἔξελιπον ἀπὸ βρώσεως πρόβατα,

καὶ οὐχ ὑπάρχουσιν βόες ἐπὶ φάτναις.

18 ἐγὼ δὲ ἐν τῷ κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι,

χαρήσομαι ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου.

19 κύριος ὁ θεὸς δύναμίς μου

καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν·
ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβᾶ με
τοῦ νικῆσαι ἐν τῇ ὥδῃ αὐτοῦ.

ΣΟΦΟΝΙΑΣ

1 ¹Λόγος κυρίου, ὃς ἐγενήθη πρὸς Σοφονιαν τὸν τοῦ Χουσι υἱὸν Γοδολιου τοῦ Αμαριου τοῦ Εζεκιου ἐν ἡμέραις Ιωσιου υἱοῦ Αμων βασιλέως Ιουδα.

²Ἐκλείψει ἐκλιπέτω πάντα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, λέγει κύριος, ³ἐκλιπέτω ἄνθρωπος καὶ κτήνη, ἐκλιπέτω τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ οἱ ἵχθυες τῆς θαλάσσης, καὶ ἔξαρῶ τοὺς ἄνθρωπους ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, λέγει κύριος. ⁴καὶ ἔκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ Ιουδαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ιερουσαλημ καὶ ἔξαρῶ ἐκ τοῦ τόπου τούτου τὰ ὄνόματα τῆς Βααλ καὶ τὰ ὄνόματα τῶν ἱερέων ⁵καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐπὶ τὰ δώματα τῇ στρατιᾳ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοὺς ὁμνύοντας κατὰ τοῦ κυρίου καὶ τοὺς ὁμνύοντας κατὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ⁶καὶ τοὺς ἐκκλίνοντας ἀπὸ τοῦ κυρίου καὶ τοὺς μὴ ζητήσαντας τὸν κύριον καὶ τοὺς μὴ ἀντεχομένους τοῦ κυρίου.

⁷Εὐλαβεῖσθε ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ, διότι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου, ὅτι ἡτοίμακεν κύριος τὴν θυσίαν αὐτοῦ, ἡγίακεν τοὺς κλητοὺς αὐτοῦ. ⁸καὶ ἔσται ἐν ἡμέρᾳ θυσίας κυρίου καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἐνδεδυμένους ἐνδύματα ἀλλότρια. ⁹καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ πάντας ἐμφανῶς ἐπὶ τὰ πρόπυλα ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, τοὺς πληροῦντας τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν ἀσεβείας καὶ δόλου. ¹⁰καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει κύριος, φωνὴ κραυγῆς ἀπὸ πύλης ἀποκεντούντων καὶ ὀλολυγμὸς ἀπὸ τῆς δευτέρας καὶ συντριμμὸς μέγας ἀπὸ τῶν βουνῶν. ¹¹θρηνήσατε, οἱ κατοικοῦντες τὴν κατακεκομμένην, ὅτι ὥμοιώθη πᾶς ὁ λαὸς Χανααν, ἐξωλεθρεύθησαν πάντες οἱ ἐπηρμένοι ἀργυρίῳ. ¹²καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξερευνήσω τὴν Ιερουσαλημ μετὰ λύχνου καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς καταφρονοῦντας ἐπὶ τὰ φυλάγματα αὐτῶν, οἱ λέγοντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν Οὐ μὴ ἀγαθοποιήσῃ κύριος οὐδὲ οὐ μὴ κακώσῃ, ¹³καὶ ἔσται ἡ δύναμις αὐτῶν εἰς διαρπαγὴν καὶ οἱ οἶκοι αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν, καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας καὶ οὐ μὴ κατοικήσουσιν ἐν αὐταῖς καὶ καταφυτεύσουσιν ἀμπελῶνας καὶ οὐ μὴ πίωσιν τὸν οἶνον αὐτῶν.

¹⁴Οτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα κυρίου ἡ μεγάλη, ἐγγὺς καὶ ταχεῖα σφόδρα· φωνὴ ἡμέρας κυρίου πικρὰ καὶ σκληρά, τέτακται δυνατή. ¹⁵ἡμέρα ὁργῆς ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ἡμέρα θλίψεως καὶ ἀνάγκης, ἡμέρα ἀωρίας καὶ ἀφανισμοῦ, ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, ἡμέρα νεφέλης καὶ ὁμίχλης, ¹⁶ἡμέρα σάλπιγγος καὶ κραυγῆς ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς ὁχυρὰς καὶ ἐπὶ τὰς γωνίας τὰς ὑψηλάς. ¹⁷καὶ ἐκθλίψω τοὺς ἄνθρωπους, καὶ πορεύσονται ὡς τυφλοί, ὅτι τῷ κυρίῳ ἐξήμαρτον· καὶ ἐκχεεῖ τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς χοῦν

καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ὡς βόλβιτα.¹⁸ καὶ τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν οὐ μὴ δύνηται ἔξελέσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ ὁργῆς κυρίου, καὶ ἐν πυρὶ ζήλους αὐτοῦ καταναλωθήσεται πᾶσα ἡ γῆ, διότι συντέλειαν καὶ σπουδὴν ποιήσει ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν.

2 Συνάχθητε καὶ συνδέθητε, τὸ ἔθνος τὸ ἀπαίδευτον,² πρὸ τοῦ γενέσθαι ὑμᾶς ὡς ἄνθος παραπορευόμενον, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ' ὑμᾶς ὁργὴν κυρίου, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ' ὑμᾶς ἡμέραν θυμοῦ κυρίου.³ ζητήσατε τὸν κύριον, πάντες ταπεινοὶ γῆς· κρίμα ἐργάζεσθε καὶ δικαιοσύνην ζητήσατε καὶ ἀποκρίνεσθε αὐτά, ὅπως σκεπασθῆτε ἐν ἡμέρᾳ ὁργῆς κυρίου.

4 Διότι Γάζα διηρπασμένη ἔσται, καὶ Ἀσκαλὼν ἔσται εἰς ἀφανισμόν, καὶ Ἀζωτος μεσημβρίας ἐκριφήσεται, καὶ Αχαρων ἐκριζωθήσεται.⁵ οὐαὶ οἱ κατοικοῦντες τὸ σχοίνισμα τῆς θαλάσσης, πάροικοι Κρητῶν· λόγος κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, Χανααν γῆ ἀλλοφύλων, καὶ ἀπολῶ ὑμᾶς ἐκ κατοικίας.⁶ καὶ ἔσται Κρήτη νομὴ ποιμνίων καὶ μάνδρα προβάτων,⁷ καὶ ἔσται τὸ σχοίνισμα τῆς θαλάσσης τοῖς καταλοίποις οἴκου Ιουδα· ἐπ’ αὐτοὺς νεμήσονται ἐν τοῖς οἴκοις Ἀσκαλῶνος, δείλης καταλύσουσιν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ιουδα,⁸ διτὶ ἐπέσκεπται αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, καὶ ἀπέστρεψε τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν.

8 Ἡκουσα ὀνειδισμοὺς Μωαβ καὶ κονδυλισμοὺς υἱῶν Αμμων, ἐν οἷς ὠνείδιζον τὸν λαόν μου καὶ ἐμεγαλύνοντο ἐπὶ τὰ δριά μου.⁹ διὰ τοῦτο ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ισραηλ, διότι Μωαβ ὡς Σοδομα ἔσται καὶ οἱ υἱοὶ Αμμων ὡς Γομορρα, καὶ Δαμασκὸς ἐκλελειμμένη ὡς θημωνιὰ ἄλωνος καὶ ἡφανισμένη εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ οἱ κατάλοιποι λαοῦ μου διαρπάνται αὐτούς, καὶ οἱ κατάλοιποι ἔθνους μου κληρονομήσουσιν αὐτούς.¹⁰ αὕτη αὐτοῖς ἀντὶ τῆς ὕβρεως αὐτῶν, διότι ὠνείδισαν καὶ ἐμεγαλύνθησαν ἐπὶ τὸν κύριον τὸν παντοκράτορα.¹¹ ἐπιφανήσεται κύριος ἐπ’ αὐτοὺς καὶ ἐξολεθρεύσει πάντας τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ ἔκαστος ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, πᾶσαι αἱ νῆσοι τῶν ἐθνῶν.

12 Καὶ ὑμεῖς, Αἰθίοπες, τραυματίαι ρομφαίας μού ἔστε.¹³ καὶ ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ βορρᾶν καὶ ἀπολεῖ τὸν Ἀσσύριον καὶ θήσει τὴν Νινευη εἰς ἀφανισμὸν ἄνυδρον ὡς ἔρημον.¹⁴ καὶ νεμήσονται ἐν μέσῳ αὐτῆς ποίμνια καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς, καὶ χαμαιλέοντες καὶ ἔχινοι ἐν τοῖς φατνώμασιν αὐτῆς κοιτασθήσονται, καὶ θηρία φωνήσει ἐν τοῖς διορύγμασιν αὐτῆς, κόρακες ἐν τοῖς πυλῶσιν αὐτῆς, διότι κέδρος τὸ ἀνάστημα αὐτῆς.¹⁵ αὕτη ἡ πόλις ἡ φαυλίστρια ἡ κατοικοῦσα ἐπ’ ἐλπίδι ἡ λέγουσα ἐν καρδίᾳ αὐτῆς Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν μετ’ ἐμὲ ἔτι. πῶς ἐγενήθη εἰς ἀφανισμόν, νομὴ θηρίων· πᾶς ὁ διαπορευόμενος δι’ αὐτῆς συριεῖ καὶ κινήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

3 ΙΩ ἡ ἐπιφανὴς καὶ ἀπολελυτρωμένη, ἡ πόλις ἡ περιστερά.² οὐκ εἰσήκουσεν φωνῆς, οὐκ ἐδέξατο παιδείαν, ἐπὶ τῷ κυρίῳ οὐκ ἐπεποίθει καὶ πρὸς τὸν θεὸν αὐτῆς οὐκ ἥγγισεν.³ οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν αὐτῇ ὡς λέοντες ὡρυόμενοι· οἱ κριταὶ αὐτῆς ὡς λύκοι τῆς Ἀραβίας, οὐχ ὑπελίποντο εἰς τὸ πρωί.⁴ οἱ προφῆται αὐτῆς πνευματοφόροι, ἄνδρες καταφρονηταί· οἱ ἱερεῖς αὐτῆς βεβηλοῦσιν τὰ ἄγια καὶ ἀσεβοῦσιν νόμον.⁵ δὲ κύριος δίκαιος ἐν μέσῳ αὐτῆς καὶ οὐ μὴ ποιήσῃ ἄδικον· πρωὶ πρωὶ δώσει

κρίμα αὐτοῦ εἰς φῶς καὶ οὐκ ἀπεκρύβη καὶ οὐκ ἔγνω ἀδικίαν ἐν ἀπαιτήσει καὶ οὐκ εἰς νεῖκος ἀδικίαν. ⁶ἐν διαφθορᾷ κατέσπασα ὑπερηφάνους, ἡφανίσθησαν γωνίαι αὐτῶν. ἐξερημώσω τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τὸ παράπαν τοῦ μὴ διοδεύειν. ἐξέλιπον αἱ πόλεις αὐτῶν παρὰ τὸ μηδένα ὑπάρχειν μηδὲ κατοικεῖν. ⁷εἴπα Πλὴν φοβεῖσθε με καὶ δέξασθε παιδείαν, καὶ οὐ μὴ ἔξολεθρευθῆτε ἐξ ὁφθαλμῶν αὐτῆς, πάντα ὅσα ἐξεδίκησα ἐπ' αὐτήν. ἐτοιμάζου ὅρθρισον, διέφθαρται πᾶσα ἡ ἐπιφυλλὶς αὐτῶν.

⁸Διὰ τοῦτο ὑπόμεινόν με, λέγει κύριος, εἰς ἡμέραν ἀναστάσεώς μου εἰς μαρτύριον. διότι τὸ κρίμα μου εἰς συναγωγὰς ἔθνῶν τοῦ εἰσδέξασθαι βασιλεῖς τοῦ ἐκχέαι ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν ὄργὴν θυμοῦ μου. διότι ἐν πυρὶ ζήλους μου καταναλωθήσεται πᾶσα ἡ γῆ. ⁹ὅτι τότε μεταστρέψω ἐπὶ λαοὺς γλῶσσαν εἰς γενεὰν αὐτῆς τοῦ ἐπικαλεῖσθαι πάντας τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ δουλεύειν αὐτῷ ὑπὸ ζυγὸν ἕνα. ¹⁰ἐκ περάτων ποταμῶν Αἰθιοπίας οἴσουσιν θυσίας μοι. ¹¹ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ οὐ μὴ καταισχυνθῆς ἐκ πάντων τῶν ἐπιτηδευμάτων σου, ὃν ἡσέβησας εἰς ἐμέ· ὅτι τότε περιελῶ ἀπὸ σοῦ τὰ φαυλίσματα τῆς ὕβρεώς σου, καὶ οὐκέτι μὴ προσθῆς τοῦ μεγαλαυχῆσαι ἐπὶ τὸ ὅρος τὸ ἄγιόν μου. ¹²καὶ ὑπολείψομαι ἐν σοὶ λαὸν πραῦν καὶ ταπεινόν, καὶ εὐλαβηθήσονται ἀπὸ τοῦ ὄνόματος κυρίου ¹³οἱ κατάλοιποι τοῦ Ισραὴλ καὶ οὐ ποιήσουσιν ἀδικίαν καὶ οὐ λαλήσουσιν μάταια, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν γλῶσσα δολία, διότι αὐτοὶ νεμήσονται καὶ κοιτασθήσονται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς.

¹⁴Χαῖρε σφόδρα, θύγατερ Σιων, κήρυσσε, θύγατερ Ιερουσαλημ· εὐφραίνου καὶ κατατέρπου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, θύγατερ Ιερουσαλημ. ¹⁵περιεῖλεν κύριος τὰ ἀδικήματά σου, λελύτρωται σε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου· βασιλεὺς Ισραὴλ κύριος ἐν μέσῳ σου, οὐκ ὅψη κακὰ οὐκέτι. ¹⁶ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐρεῖ κύριος τῇ Ιερουσαλημ Θάρσει, Σιων, μὴ παρείσθωσαν αἱ χεῖρές σου· ¹⁷κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί, δυνατὸς σώσει σε, ἐπάξει ἐπὶ σὲ εὐφροσύνην καὶ καινιεῖ σε ἐν τῇ ἀγαπήσει αὐτοῦ καὶ εὐφρανθήσεται ἐπὶ σὲ ἐν τέρψει ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς. ¹⁸καὶ συνάξω τοὺς συντετριμένους· οὐαί, τίς ἔλαβεν ἐπ' αὐτὴν ὀνειδισμόν; ¹⁹ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ ἐν σοὶ ἔνεκεν σοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγει κύριος, καὶ σώσω τὴν ἐκπεπιεσμένην καὶ τὴν ἀπωσμένην· εἰσδέξομαι καὶ θήσομαι αὐτοὺς εἰς καύχημα καὶ ὄνομαστοὺς ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ²⁰καὶ καταισχυνθήσονται ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅταν καλῶς ὑμῖν ποιήσω, καὶ ἐν τῷ καιρῷ, ὅταν εἰσδέξωμαι ὑμᾶς· διότι δώσω ὑμᾶς ὄνομαστοὺς καὶ εἰς καύχημα ἐν πᾶσιν τοῖς λαοῖς τῆς γῆς. ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με τὴν αἰχμαλωσίαν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν, λέγει κύριος.

ΑΓΓΑΙΟΣ

1 ¹Ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἔκτῳ μιᾷ τοῦ μηνὸς ἐγένετο λόγος κυρίου ἐν χειρὶ Αγγαιου τοῦ προφήτου λέγων Εἰπὸν δὴ πρὸς Ζοροβαβελ τὸν τοῦ Σαλαθιηλ ἐκ φυλῆς Ιουδα καὶ πρὸς Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ιωσεδεκ τὸν ἱερέα τὸν μέγαν λέγων ²Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ λέγων Ὅ λαὸς οὗτος λέγουσιν Οὐχ ἔκει ὁ καιρὸς τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου. ³καὶ ἐγένετο

λόγος κυρίου ἐν χειρὶ Αγγαιου τοῦ προφήτου λέγων ⁴Εἰ καὶ ρὸς ὑμῶν μέν ἔστιν τοῦ οἴκεῖν ἐν οἴκοις ὑμῶν κοιλοστάθμοις, ὁ δὲ οἴκος οὗτος ἐξηρήμωται; ⁵καὶ νῦν τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Τάξατε δὴ τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν. ⁶ἐσπείρατε πολλὰ καὶ εἰσηγάκατε ὀλίγα, ἐφάγετε καὶ οὐκ εἰς πλησμονήν, ἐπίετε καὶ οὐκ εἰς μέθην, περιεβάλεσθε καὶ οὐκ ἐθερμάνθητε ἐν αὐτοῖς, καὶ ὁ τοὺς μισθοὺς συνάγων συνήγαγεν εἰς δεσμὸν τετρυπημένον. ⁷τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδούς ὑμῶν. ⁸ἀνάβητε ἐπὶ τὸ ὅρος καὶ κόψατε ξύλα καὶ οἰκοδομήσατε τὸν οἴκον, καὶ εὔδοκήσω ἐν αὐτῷ καὶ ἐνδοξασθήσομαι, εἴπεν κύριος. ⁹ἐπεβλέψατε εἰς πολλά, καὶ ἐγένετο ὀλίγα· καὶ εἰσηγέθη εἰς τὸν οἴκον, καὶ ἐξεφύσησα αὐτά. διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἀνθ' ὧν ὁ οἴκος μού ἔστιν ἔρημος, ὑμεῖς δὲ διώκετε ἔκαστος εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ, ¹⁰διὰ τοῦτο ἀνέξει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ δρόσου, καὶ ἡ γῆ ὑποστελεῖται τὰ ἐκφόρια αὐτῆς. ¹¹καὶ ἐπάξω ρόμφαιαν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐπὶ τὰ ὅρη καὶ ἐπὶ τὸν σῖτον καὶ ἐπὶ τὸν οἶνον καὶ ἐπὶ τὸ ἔλαιον καὶ ὅσα ἐκφέρει ἡ γῆ καὶ ἐπὶ τὸν ἀνθρώπους καὶ ἐπὶ τὰ κτήνη καὶ ἐπὶ πάντας τὸν πόνους τῶν χειρῶν αὐτῶν. — ¹²καὶ ἥκουσεν Ζοροβαβελ ὁ τοῦ Σαλαθιηλ ἐκ φυλῆς Ιουδα καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ιωσεδεκ ὁ ἰερεὺς ὁ μέγας καὶ πάντες οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν καὶ τῶν λόγων Αγγαιου τοῦ προφήτου, καθότι ἐξαπέστειλεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν πρὸς αὐτούς, καὶ ἐφοβήθη ὁ λαὸς ἀπὸ προσώπου κυρίου. ¹³καὶ εἴπεν Αγγαιος ὁ ἄγγελος κυρίου τῷ λαῷ Ἐγώ εἰμι μεθ' ὑμῶν, λέγει κύριος. ¹⁴καὶ ἐξῆγειρεν κύριος τὸ πνεῦμα Ζοροβαβελ τοῦ Σαλαθιηλ ἐκ φυλῆς Ιουδα καὶ τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ τοῦ Ιωσεδεκ τοῦ ἰερέως τοῦ μεγάλου καὶ τὸ πνεῦμα τῶν καταλοίπων παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐποίουν ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου παντοκράτορος θεοῦ αὐτῶν ¹⁵τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἔκτου τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως.

2 ¹Τῷ ἐβδόμῳ μηνὶ μιᾶς καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἐλάλησεν κύριος ἐν χειρὶ Αγγαιου τοῦ προφήτου λέγων ²Εἰπὸν δὴ πρὸς Ζοροβαβελ τὸν τοῦ Σαλαθιηλ ἐκ φυλῆς Ιουδα καὶ πρὸς Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ιωσεδεκ τὸν ἰερέα τὸν μέγαν καὶ πρὸς πάντας τὸν καταλοίπους τοῦ λαοῦ λέγων ³Τίς ἐξ ὑμῶν δς εἶδεν τὸν οἴκον τοῦτον ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ τῇ ἔμπροσθεν; καὶ πῶς ὑμεῖς βλέπετε αὐτὸν νῦν; καθὼς οὐχ ὑπάρχοντα ἐνώπιον ὑμῶν. ⁴καὶ νῦν κατίσχε, Ζοροβαβελ, λέγει κύριος, καὶ κατίσχε, Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ιωσεδεκ ὁ ἰερεὺς ὁ μέγας, καὶ κατισχύετω πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, λέγει κύριος, καὶ ποιεῖτε· διότι μεθ' ὑμῶν ἐγώ εἰμι, λέγει κύριος παντοκράτωρ, ⁵καὶ τὸ πνεῦμά μου ἐφέστηκεν ἐν μέσῳ ὑμῶν. θαρσεῖτε. ⁶διότι τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ ⁷Ἐτι ἀπαξ ἐγὼ σείσω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν. ⁸καὶ συσσείσω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἥξει τὰ ἐκλεκτὰ πάντων τῶν ἔθνῶν, καὶ πλήσω τὸν οἴκον τοῦτον δόξης, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁹ἔμὸν τὸ ἀργύριον καὶ ἐμὸν τὸ χρυσίον, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ¹⁰διότι μεγάλη ἔσται ἡ δόξα τοῦ οἴκου τούτου ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώτην, λέγει κύριος παντοκράτωρ· καὶ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ δώσω εἰρήνην, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ εἰρήνην ψυχῆς εἰς περιποίησιν παντὶ τῷ κτίζοντι τοῦ ἀναστῆσαι τὸν ναὸν τοῦτον.

¹⁰Τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ ἐνάτου μηνὸς ἔτους δευτέρου ἐπὶ Δαρείου ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Αγγαιον τὸν προφήτην λέγων ¹¹Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἐπερώτησον τοὺς Ἱερεῖς νόμου λέγων ¹²Ἐὰν λάβῃ ἄνθρωπος κρέας ἄγιον ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ ἀψήται τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄρτου ἢ ἐψέματος ἢ οἴνου ἢ ἐλαίου ἢ παντὸς βρώματος, εἰ ἀγιασθήσεται; καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ Ἱερεῖς καὶ εἶπαν Οὓ. ¹³καὶ εἶπεν Αγγαιος Ἐὰν ἀψήται μεμιαμμένος ἐπὶ ψυχῇ ἀπὸ παντὸς τούτων, εἰ μιανθήσεται; καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ Ἱερεῖς καὶ εἶπαν Μιανθήσεται. ¹⁴καὶ ἀπεκρίθη Αγγαιος καὶ εἶπεν Οὔτως ὁ λαὸς οὗτος καὶ οὕτως τὸ ἔθνος τοῦτο ἐνώπιον ἐμοῦ, λέγει κύριος, καὶ οὕτως πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ὃς ἐὰν ἐγγίσῃ ἐκεῖ, μιανθήσεται ἔνεκεν τῶν λημμάτων αὐτῶν τῶν ὄρθρινῶν, ὅδυνηθήσονται ἀπὸ προσώπου πόνων αὐτῶν· καὶ ἐμισεῖτε ἐν πύλαις ἐλέγχοντας. ¹⁵καὶ νῦν θέσθε δὴ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ὑπεράνω πρὸ τοῦ θεῖναι λίθον ἐπὶ λίθον ἐν τῷ ναῷ κυρίου ¹⁶τίνες ἦτε· ὅτε ἐνεβάλλετε εἰς κυψέλην κριθῆς εἴκοσι σάτα, καὶ ἐγένετο κριθῆς δέκα σάτα· καὶ εἰσεπορεύεσθε εἰς τὸ ὑπολήνιον ἔξαντλῆσαι πεντήκοντα μετρητάς, καὶ ἐγένοντο εἴκοσι. ¹⁷ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν ἀφορίᾳ καὶ ἐν ἀνεμοφθορίᾳ καὶ ἐν χαλάξῃ πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε πρός με, λέγει κύριος. ¹⁸ὑποτάξατε δὴ τὰς καρδίας ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐπέκεινα· ἀπὸ τῆς τετράδος καὶ εἰκάδος τοῦ ἐνάτου μηνὸς καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἣς ἐθεμελιώθη ὁ ναὸς κυρίου, θέσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ¹⁹εἰ ἔτι ἐπιγνωσθήσεται ἐπὶ τῆς ἄλω καὶ εἰ ἔτι ἡ ἄμπελος καὶ ἡ συκῆ καὶ ἡ ρόα καὶ τὰ ξύλα τῆς ἐλαίας τὰ οὓ φέροντα καρπόν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης εὐλογήσω.

²⁰Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου ἐκ δευτέρου πρὸς Αγγαιον τὸν προφήτην τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς λέγων ²¹Εἰπὸν πρὸς Ζοροβαβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ιουδα λέγων Ἐγὼ σείω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ²²καὶ καταστρέψω θρόνους βασιλέων καὶ ὀλεθρεύσω δύναμιν βασιλέων τῶν ἐθνῶν καὶ καταστρέψω ἄρματα καὶ ἀναβάτας, καὶ καταβήσονται ἵπποι καὶ ἀναβάται αὐτῶν ἔκαστος ἐν ρομφαίᾳ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²³ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος παντοκράτωρ, λήμψομαι σε Ζοροβαβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ τὸν δοῦλόν μου, λέγει κύριος, καὶ θήσομαι σε ὡς σφραγίδα, διότι σὲ ἥρετισα, λέγει κύριος παντοκράτωρ.

ZAXAPIAΣ

1 ¹Ἐν τῷ ὄγδῷ μηνὶ ἔτους δευτέρου ἐπὶ Δαρείου ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ζαχαριαν τὸν τοῦ Βαραχιου νιὸν Αδδω τὸν προφήτην λέγων ²Ωργίσθη κύριος ἐπὶ τοὺς πατέρας ὑμῶν ὄργὴν μεγάλην. ³καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἐπιστρέψατε πρός με, καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει κύριος. ⁴καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν, οἵς ἐνεκάλεσαν αὐτοῖς οἱ προφῆται οἱ ἔμπροσθεν λέγοντες Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἀποστρέψατε ἀπὸ τῶν ὄδῶν ὑμῶν τῶν

πονηρῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ οὐ προσέσχον τοῦ εἰσακοῦσαι μου, λέγει κύριος. ⁵οἱ πατέρες ὑμῶν ποῦ εἰσιν; καὶ οἱ προφῆται μὴ τὸν αἰῶνα ζήσονται; ⁶πλὴν τοὺς λόγους μου καὶ τὰ νόμιμά μου δέχεσθε, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ἐν πνεύματί μου τοῖς δούλοις μου τοῖς προφήταις, οἵ κατελάβοσαν τοὺς πατέρας ὑμῶν. καὶ ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν Καθὼς παρατέτακται κύριος παντοκράτωρ τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, οὕτως ἐποίησεν ὑμῖν.

7Τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τῷ ἐνδεκάτῳ μηνί — οὗτός ἐστιν ὁ μὴν Σαβατ — ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ζαχαριανὸν τὸν τοῦ Βαραχιου σὺν Αδδῷ τὸν προφήτην λέγων 8Ἐώρακα τὴν νύκτα καὶ ἵδον ἀνὴρ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ἵππον πυρρόν, καὶ οὗτος εἰστήκει ἀνὰ μέσον τῶν δύο ὄρέων τῶν κατασκίων, καὶ ὅπισω αὐτοῦ ἵπποι πυρροὶ καὶ ψαροὶ καὶ ποικίλοι καὶ λευκοί. 9καὶ εἶπα Τί οὗτοι, κύριε; καὶ εἶπεν πρός με ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ Ἐγὼ δείξω σοι τί ἐστιν ταῦτα. 10καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ ἐφεστηκὼς ἀνὰ μέσον τῶν ὄρέων καὶ εἶπεν πρός με Οὗτοί εἰσιν οὓς ἔξαπέσταλκεν κύριος τοῦ περιοδεῦσαι τὴν γῆν. 11καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ ἀγγέλῳ κυρίου τῷ ἐφεστῶτι ἀνὰ μέσον τῶν ὄρέων καὶ εἶπον Περιωδεύκαμεν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἵδον πᾶσα ἡ γῆ κατοικεῖται καὶ ἡσυχάζει. 12καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ εἶπεν Κύριε παντοκράτωρ, ἔως τίνος οὐ μὴ ἐλεήσῃς τὴν Ιερουσαλημ καὶ τὰς πόλεις Ιουδα, ἃς ὑπερεῖδες τοῦτο ἐβδομηκοστὸν ἔτος; 13καὶ ἀπεκρίθη κύριος παντοκράτωρ τῷ ἀγγέλῳ τῷ λαλοῦντι ἐν ἐμοὶ ρήματα καλὰ καὶ λόγους παρακλητικούς. 14καὶ εἶπεν πρός με ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ Ἀνάκραγε λέγων Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἐζήλωκα τὴν Ιερουσαλημ καὶ τὴν Σιων ἥψην ¹⁵καὶ ὄργὴν μεγάλην ἐγὼ ὄργίζομαι ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ συνεπιτιθέμενα ἀνθ' ὧν ἐγὼ μὲν ὡργίσθην ὀλίγα, αὐτοὶ δὲ συνεπέθεντο εἰς κακά. 16διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἐπιστρέψω ἐπὶ Ιερουσαλημ ἐν οἰκτιρμῷ, καὶ ὁ οἰκός μου ἀνοικοδομηθήσεται ἐν αὐτῇ, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ μέτρον ἔκταθήσεται ἐπὶ Ιερουσαλημ ἔτι. 17καὶ εἶπεν πρός με ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ Ἀνάκραγε λέγων Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἔτι διαχυθήσονται πόλεις ἐν ἀγαθοῖς, καὶ ἐλεήσει κύριος ἔτι τὴν Σιων καὶ αἱρετιεῖ ἔτι τὴν Ιερουσαλημ.

2 ¹Καὶ ἦρα τοὺς ὄφθαλμούς μου καὶ εἶδον καὶ ἵδον τέσσαρα κέρατα. ²καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοὶ Τί ἐστιν ταῦτα, κύριε; καὶ εἶπεν πρός με Ταῦτα τὰ κέρατα τὰ διασκορπίσαντα τὸν Ιουδαν καὶ τὸν Ισραηλ. ³καὶ ἔδειξέν μοι κύριος τέσσαρας τέκτονας. ⁴καὶ εἶπα Τί οὗτοι ἔρχονται ποιῆσαι; καὶ εἶπεν πρός με Ταῦτα τὰ κέρατα τὰ διασκορπίσαντα τὸν Ιουδαν καὶ τὸν Ισραηλ κατέαξαν, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἥρεν κεφαλήν· καὶ εἰσῆλθον οὗτοι τοῦ δέξυναι αὐτὰ εἰς χεῖρας αὐτῶν τὰ τέσσαρα κέρατα τὰ ἔθνη τὰ ἐπαιρόμενα κέρας ἐπὶ τὴν γῆν κυρίου τοῦ διασκορπίσαι αὐτήν.

5Καὶ ἦρα τοὺς ὄφθαλμούς μου καὶ εἶδον καὶ ἵδον ἀνὴρ καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ σχοινίον γεωμετρικόν. ⁶καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν Ποῦ σὺ πορεύῃ; καὶ εἶπεν πρός με Διαμετρῆσαι τὴν Ιερουσαλημ τοῦ ἰδεῖν πηλίκον τὸ πλάτος αὐτῆς ἐστιν καὶ πηλίκον τὸ μῆκος. ⁷καὶ ἵδον ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ εἰστήκει, καὶ ἄγγελος ἔτερος ἔξεπορεύετο εἰς συνάντησιν αὐτῷ ⁸καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν λέγων Δράμε

καὶ λάλησον πρὸς τὸν νεανίαν ἐκεῖνον λέγων Κατακάρπως κατοικηθήσεται Ιερουσαλημ ἀπὸ πλήθους ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν ἐν μέσῳ αὐτῆς. ⁹καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῇ, λέγει κύριος, τεῖχος πυρὸς κυκλόθεν καὶ εἰς δόξαν ἔσομαι ἐν μέσῳ αὐτῆς. ¹⁰ῷ ὡ φεύγετε ἀπὸ γῆς βορρᾶ, λέγει κύριος, διότι ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων τοῦ οὐρανοῦ συνάξω ὑμᾶς, λέγει κύριος. ¹¹εἰς Σιων ἀνασφέσθε, οἱ κατοικοῦντες θυγατέρα Βαβυλῶνος. ¹²διότι τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ὁπίσω δόξης ἀπέσταλκέν με ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ σκυλεύσαντα ὑμᾶς, διότι ὁ ἀπτόμενος ὑμῶν ὡς ἀπτόμενος τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτοῦ. ¹³διότι ἴδοὺ ἐγὼ ἐπιφέρω τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτούς, καὶ ἔσονται σκῦλα τοῖς δουλεύουσιν αὐτοῖς, καὶ γνώσεσθε διότι κύριος παντοκράτωρ ἀπέσταλκέν με. ¹⁴τέρπου καὶ εὐφραίνου, θύγατερ Σιων, διότι ἴδοὺ ἐγὼ ἔρχομαι καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ σου, λέγει κύριος. ¹⁵καὶ καταφεύξονται ἔθνη πολλὰ ἐπὶ τὸν κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ ἔσονται αὐτῷ εἰς λαὸν καὶ κατασκηνώσουσιν ἐν μέσῳ σου, καὶ ἐπιγνώσῃ ὅτι κύριος παντοκράτωρ ἔξαπέσταλκέν με πρὸς σέ. ¹⁶καὶ κατακληρονομήσει κύριος τὸν Ιουδαν τὴν μερίδα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἄγιαν καὶ αἱρετεῖ ἔτι τὴν Ιερουσαλημ. ¹⁷εὐλαβείσθω πᾶσα σὰρξ ἀπὸ προσώπου κυρίου, διότι ἔξεγήγερται ἐκ νεφελῶν ἄγιων αὐτοῦ.

3 ¹Καὶ ἔδειξέν μοι Ἰησοῦν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν ἐστῶτα πρὸ προσώπου ἀγγέλου κυρίου, καὶ ὁ διάβολος εἰστήκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τοῦ ἀντικεῖσθαι αὐτῷ. ²καὶ εἴπεν κύριος πρὸς τὸν διάβολον Ἐπιτιμήσαι κύριος ἐν σοί, διάβολε, καὶ ἐπιτιμήσαι κύριος ἐν σοὶ ὁ ἐκλεξάμενος τὴν Ιερουσαλημ· οὐκ ἴδοὺ τοῦτο ὡς δαλὸς ἔξεσπασμένος ἐκ πυρός; ³καὶ Ἰησοῦς ἦν ἐνδεδυμένος ἵματια ῥυπαρὰ καὶ εἰστήκει πρὸ προσώπου τοῦ ἀγγέλου. ⁴καὶ ἀπεκρίθη καὶ εἴπεν πρὸς τοὺς ἐστηκότας πρὸ προσώπου αὐτοῦ λέγων Ἀφέλετε τὰ ἵματια τὰ ῥυπαρὰ ἀπ' αὐτοῦ. καὶ εἴπεν πρὸς αὐτόν Ἰδοὺ ἀφήρηκα τὰς ἀνομίας σου, καὶ ἐνδύσατε αὐτὸν ποδήρη ⁵καὶ ἐπίθετε κίδαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ περιέβαλον αὐτὸν ἵματια καὶ ἐπέθηκαν κίδαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου εἰστήκει. ⁶καὶ διεμαρτύρατο ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς Ἰησοῦν λέγων ⁷Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἐὰν ἐν ταῖς ὁδοῖς μου πορεύῃ καὶ ἐὰν τὰ προστάγματά μου φυλάξῃς, καὶ σὺ διακρινεῖς τὸν οἶκόν μου· καὶ ἐὰν διαφυλάξῃς καὶ γε τὴν αὐλήν μου, καὶ δώσω σοι ἀναστρεφομένους ἐν μέσῳ τῶν ἐστηκότων τούτων. ⁸ἄκουε δή, Ἰησοῦ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, σὺ καὶ οἱ πλησίον σου οἱ καθήμενοι πρὸ προσώπου σου, διότι ἄνδρες τερατοσκόποι εἰσί· διότι ἴδοὺ ἐγὼ ἄγω τὸν δοῦλόν μου Ἀνατολήν. ⁹διότι ὁ λίθος, ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπου Ἰησοῦ, ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἔνα ἐπτὰ ὀφθαλμούς εἰσιν. ἴδού ἐγὼ ὀρύσσω βόθρον, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ ψηλαφήσω πᾶσαν τὴν ἀδικίαν τῆς γῆς ἐκείνης ἐν ἡμέρᾳ μιᾶς. ¹⁰ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος παντοκράτωρ, συγκαλέσετε ἔκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ὑποκάτω ἀμπέλου καὶ ὑποκάτω συκῆς.

4 ¹Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ καὶ ἔξήγειρέν με ὃν τρόπον ὅταν ἔξεγερθῇ ἄνθρωπος ἔξ ύπνου αὐτοῦ ²καὶ εἴπεν πρός με Τί σὺ βλέπεις; καὶ εἴπα Ἐώρακα καὶ ἴδοὺ λυχνία χρυσῆ ὅλη, καὶ τὸ λαμπαδεῖον ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἐπτὰ λύχνοι ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἐπτὰ ἐπαρυστρίδες τοῖς λύχνοις τοῖς ἐπάνω αὐτῆς. ³καὶ δύο ἐλαῖαι ἐπάνω αὐτῆς, μία ἐκ δεξιῶν τοῦ λαμπαδείου καὶ μία

εξ εὐωνύμων. ⁴καὶ ἐπηρώτησα καὶ εἶπον πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοὶ λέγων Τί ἔστιν ταῦτα, κύριε; ⁵καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ καὶ εἶπεν πρός με Οὐ γινώσκεις τί ἔστιν ταῦτα; καὶ εἶπα Οὐχί, κύριε. ⁶καὶ ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν πρός με λέγων Οὗτος ὁ λόγος κυρίου πρὸς Ζοροβαβελ λέγων Οὐκ ἐν δυνάμει μεγάλη οὐδὲ ἐν ἴσχυι, ἀλλ’ ἡ ἐν πνεύματί μου, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁷τίς εἰ σύ, τὸ ὅρος τὸ μέγα, πρὸ προσώπου Ζοροβαβελ τοῦ κατορθῶσαι; καὶ ἔξοισω τὸν λίθον τῆς κληρονομίας ἵστητα χάριτος χάριτα αὐτῆς. ⁸καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με λέγων ⁹Αἱ χεῖρες Ζοροβαβελ ἐθεμελίωσαν τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπιτελέσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι κύριος παντοκράτωρ ἔξαπέσταλκέν με πρὸς σέ. ¹⁰διότι τὶς ἔξουδένωσεν εἰς ἡμέρας μικράς; καὶ χαροῦνται καὶ ὅψονται τὸν λίθον τὸν κασσιτέρινον ἐν χειρὶ Ζοροβαβελ. ἐπτὰ οὔτοι ὁφθαλμοὶ κυρίου εἰσὶν οἱ ἐπιβλέποντες ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. ¹¹καὶ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν Τί αἱ δύο ἐλαῖαι αὗται αἱ ἐκ δεξιῶν τῆς λυχνίας καὶ ἔξ εὐωνύμων; ¹²καὶ ἐπηρώτησα ἐκ δευτέρου καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν Τί οἱ δύο κλάδοι τῶν ἐλαιῶν οἱ ἐν ταῖς χερσὶν τῶν δύο μυξωτήρων τῶν χρυσῶν τῶν ἐπιχεόντων καὶ ἐπαναγόντων τὰς ἐπαρυστρίδας τὰς χρυσᾶς; ¹³καὶ εἶπεν πρός με Οὐκ οἴδας τί ἔστιν ταῦτα; καὶ εἶπα Οὐχί, κύριε. ¹⁴καὶ εἶπεν Οὗτοι οἱ δύο νίοι τῆς πιότητος παρεστήκασιν τῷ κυρίῳ πάσης τῆς γῆς.

5 ¹Καὶ ἐπέστρεψα καὶ ἥρα τοὺς ὁφθαλμούς μου καὶ εἶδον καὶ ἴδοὺ δρέπανον πετόμενον. ²καὶ εἶπεν πρός με Τί σὺ βλέπεις; καὶ εἶπα Ἐγὼ ὁρῶ δρέπανον πετόμενον μῆκος πήχεων εἴκοσι καὶ πλάτος πήχεων δέκα. ³καὶ εἶπεν πρός με Αὕτη ἡ ἀρὰ ἡ ἐκπορευομένη ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, διότι πᾶς ὁ κλέπτης ἐκ τούτου ἔως θανάτου ἐκδικηθήσεται, καὶ πᾶς ὁ ἐπίορκος ἐκ τούτου ἔως θανάτου ἐκδικηθήσεται. ⁴καὶ ἔξοισω αὐτό, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ κλέπτου καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ὀμνύοντος τῷ ὀνόματί μου ἐπὶ ψεύδει καὶ καταλύσει ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ συντελέσει αὐτὸν καὶ τὰ ξύλα αὐτοῦ καὶ τοὺς λίθους αὐτοῦ.

5 ⁵Καὶ ἔξῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ καὶ εἶπεν πρός με Ἀνάβλεψον τοῖς ὁφθαλμοῖς σου καὶ ἵδε τί τὸ ἐκπορευόμενον τοῦτο. ⁶καὶ εἶπα Τί ἔστιν; καὶ εἶπεν Τοῦτο τὸ μέτρον τὸ ἐκπορευόμενον. καὶ εἶπεν Αὕτη ἡ ἀδικία αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ⁷καὶ ἴδού τάλαντον μολίβου ἔξαιρόμενον, καὶ ἴδοὺ μία γυνὴ ἐκάθητο ἐν μέσῳ τοῦ μέτρου. ⁸καὶ εἶπεν Αὕτη ἔστιν ἡ ἀνομία· καὶ ἔρριψεν αὐτὴν ἐν μέσῳ τοῦ μέτρου καὶ ἔρριψεν τὸν λίθον τοῦ μολίβου εἰς τὸ στόμα αὐτῆς. ⁹καὶ ἥρα τοὺς ὁφθαλμούς μου καὶ εἶδον καὶ ἴδοὺ δύο γυναικες ἐκπορευόμεναι, καὶ πνεῦμα ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν, καὶ αὗται εἶχον πτέρυγας ὡς πτέρυγας ἔποπος· καὶ ἀνέλαβον τὸ μέτρον ἀνὰ μέσον τῆς γῆς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ. ¹⁰καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοὶ Ποῦ αὗται ἀποφέρουσιν τὸ μέτρον; ¹¹καὶ εἶπεν πρός με Οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἰκίαν ἐν γῇ Βαβυλῶνος καὶ ἐτοιμάσαι, καὶ θήσουσιν αὐτὸν ἐκεῖ ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ.

6 ¹Καὶ ἐπέστρεψα καὶ ἥρα τοὺς ὁφθαλμούς μου καὶ εἶδον καὶ ἴδοὺ τέσσαρα ἄρματα ἐκπορευόμενα ἐκ μέσου δύο ὁρέων, καὶ τὰ ὅρη ἦν ὅρη χαλκᾶ. ²ἐν τῷ ἄρματι τῷ πρώτῳ ἵπποι πυρροί,

καὶ ἐν τῷ ἄρματι τῷ δευτέρῳ ἵπποι μέλανες, ³καὶ ἐν τῷ ἄρματι τῷ τρίτῳ ἵπποι λευκοί, καὶ ἐν τῷ ἄρματι τῷ τετάρτῳ ἵπποι ποικίλοι ψαροί. ⁴καὶ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοὶ Τί ἔστιν ταῦτα, κύριε; ⁵καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ καὶ εἶπεν Ταῦτά ἔστιν οἱ τέσσαρες ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ, ἐκπορεύονται παραστῆναι τῷ κυρίῳ πάσης τῆς γῆς. ⁶ἐν ᾧ ἦσαν οἱ ἵπποι οἱ μέλανες, ἐξεπορεύοντο ἐπὶ γῆν βορρᾶ, καὶ οἱ λευκοὶ ἐξεπορεύοντο κατόπισθεν αὐτῶν, καὶ οἱ ποικίλοι ἐξεπορεύοντο ἐπὶ γῆν νότου, ⁷καὶ οἱ ψαροὶ ἐξεπορεύοντο καὶ ἐπέβλεπον τοῦ πορεύεσθαι τοῦ περιοδεῦσαι τὴν γῆν. καὶ εἶπεν Πορεύεσθε καὶ περιοδεύσατε τὴν γῆν· καὶ περιώδευσαν τὴν γῆν. ⁸καὶ ἀνεβόγησεν καὶ ἐλάλησεν πρός με λέγων Ἰδοὺ οἱ ἐκπορευόμενοι ἐπὶ γῆν βορρᾶ ἀνέπαυσαν τὸν θυμόν μου ἐν γῇ βορρᾶ.

⁹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ¹⁰Λαβὲ τὰ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας παρὰ τῶν ἀρχόντων καὶ παρὰ τῶν χρησίμων αὐτῆς καὶ παρὰ τῶν ἐπεγνωκότων αὐτὴν καὶ εἰσελεύσῃ σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὸν οἶκον Ιωσιου τοῦ Σοφονίου τοῦ ἥκοντος ἐκ Βαθυλῶνος ¹¹καὶ λήμψῃ ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ποιήσεις στεφάνους καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἰησοῦ τοῦ Ιωσεδέκη τοῦ Ἱερέως τοῦ μεγάλου ¹²καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἰδοὺ ἀνήρ, Ἄνατολὴ ὄνομα αὐτῷ, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἀνατελεῖ, καὶ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον κυρίου. ¹³καὶ αὐτὸς λήμψεται ἀρετὴν καὶ καθίεται καὶ κατάρξει ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἔσται ὁ Ἱερεὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ βουλὴ εἰρηνικὴ ἔσται ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων. ¹⁴ὅ δὲ στέφανος ἔσται τοῖς ὑπομένουσιν καὶ τοῖς χρησίμοις αὐτῆς καὶ τοῖς ἐπεγνωκόσιν αὐτὴν καὶ εἰς χάριτα υἱοῦ Σοφονίου καὶ εἰς ψαλμὸν ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁵καὶ οἱ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἥξουσιν καὶ οἰκοδομήσουσιν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, καὶ γνώσεσθε διότι κύριος παντοκράτωρ ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς· καὶ ἔσται, ἐὰν εἰσακούοντες εἰσακούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

⁷ ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ζαχαριαν τετράδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἐνάτου, ὃς ἔστιν Χασελευ, ²καὶ ἐξαπέστειλεν εἰς Βαιθηλ Σαρασαρ καὶ Αρβεσεερ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ τοῦ ἐξιλάσασθαι τὸν κύριον ³λέγων πρὸς τοὺς Ἱερεῖς τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου παντοκράτορος καὶ πρὸς τοὺς προφήτας λέγων Εἰσελήλυθεν ὥδε ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ τὸ ἀγίασμα, καθότι ἐποίησα ἡδη ἴκανὰ ἔτη. ⁴καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου τῶν δυνάμεων πρὸς με λέγων ⁵Εἰπὸν πρὸς ἄπαντα τὸν λαὸν τῆς γῆς καὶ πρὸς τοὺς Ἱερεῖς λέγων Ἐὰν νηστεύσητε ἡ κόψησθε ἐν ταῖς πέμπταις ἡ ἐν ταῖς ἑβδόμαις, καὶ ἰδοὺ ἑβδομήκοντα ἔτη μὴ νηστείαν νενηστεύκατέ μοι; ⁶καὶ ἐὰν φάγητε ἡ πίητε, οὐχ ὑμεῖς ἔσθετε καὶ ὑμεῖς πίνετε; ⁷οὐχ οὗτοι οἱ λόγοι εἰσίν, οὓς ἐλάλησεν κύριος ἐν χερσὶν τῶν προφητῶν τῶν ἔμπροσθεν, ὅτε ἦν Ιερουσαλημ κατοικουμένη καὶ εὐθηνοῦσα καὶ αἱ πόλεις αὐτῆς κυκλόθεν καὶ ἡ ὁρεινὴ καὶ ἡ πεδινὴ κατώκειτο; ⁸καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ζαχαριαν λέγων ⁹Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Κρίμα δίκαιον κρίνατε καὶ ἔλεος καὶ οἰκτιρμὸν ποιεῖτε ἔκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ¹⁰καὶ χήραν καὶ ὁρφανὸν καὶ προσήλυτον καὶ πένητα μὴ καταδυναστεύετε, καὶ κακίαν ἔκαστος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ μὴ μνησικακείτω ἐν ταῖς

καρδίαις ύμῶν. ¹¹καὶ ἡπείθησαν τοῦ προσέχειν καὶ ἔδωκαν νῶτον παραφρονοῦντα καὶ τὰ ὥτα αὐτῶν ἐβάρυναν τοῦ μὴ εἰσακούειν ¹²καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν ἔταξαν ἀπειθῆ τοῦ μὴ εἰσακούειν τοῦ νόμου μου καὶ τοὺς λόγους, οὓς ἔξαπέστειλεν κύριος παντοκράτωρ ἐν πνεύματι αὐτοῦ ἐν χερσὶν τῶν προφητῶν τῶν ἔμπροσθεν· καὶ ἐγένετο ὁργὴ μεγάλη παρὰ κυρίου παντοκράτορος. ¹³καὶ ἔσται ὃν τρόπον εἴπεν καὶ οὐκ εἰσήκουσαν αὐτοῦ, οὕτως κεκράξονται καὶ οὐ μὴ εἰσακούσω, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ¹⁴καὶ ἐκβαλὼς αὐτοὺς εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἢ οὐκ ἔγνωσαν, καὶ ἡ γῆ ἀφανισθήσεται κατόπιςθεν αὐτῶν ἐκ διοδεύοντος καὶ ἐξ ἀναστρέφοντος· καὶ ἔταξαν γῆν ἐκλεκτὴν εἰς ἀφανισμόν.

8 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου παντοκράτορος λέγων ²Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἐξήλωσα τὴν Ιερουσαλημ καὶ τὴν Σιων ζῆλον μέγαν καὶ θυμῷ μεγάλῳ ἐξήλωσα αὐτήν. ³τάδε λέγει κύριος Καὶ ἐπιστρέψω ἐπὶ Σιων καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ιερουσαλημ, καὶ κληθήσεται ἡ Ιερουσαλημ πόλις ἡ ἀληθινὴ καὶ τὸ ὅρος κυρίου παντοκράτορος ὅρος ἄγιον. ⁴τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἔτι καθήσονται πρεσβύτεροι καὶ πρεσβύτεραι ἐν ταῖς πλατείαις Ιερουσαλημ, ἔκαστος τὴν ράβδον αὐτοῦ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀπὸ πλήθους ἡμερῶν. ⁵καὶ αἱ πλατείαι τῆς πόλεως πλησθήσονται παιδαρίων καὶ κορασίων παιζόντων ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς. ⁶τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Διότι εἰ ἀδυνατήσει ἐνώπιον τῶν καταλοίπων τοῦ λαοῦ τούτου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, μὴ καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ ἀδυνατήσει; λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁷τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἰδοὺ ἐγὼ ἀνασφέω τὸν λαόν μου ἀπὸ γῆς ἀνατολῶν καὶ ἀπὸ γῆς δυσμῶν ⁸καὶ εἰσάξω αὐτοὺς καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ιερουσαλημ, καὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεὸν ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ. ⁹τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Κατισχύετωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν τῶν ἀκουόντων ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις τοὺς λόγους τούτους ἐκ στόματος τῶν προφητῶν, ἀφ' ἣς ἡμέρας τεθεμελίωται ὁ οἶκος κυρίου παντοκράτορος, καὶ ὁ ναὸς ἀφ' οὗ ὥκοδόμηται. ¹⁰διότι πρὸ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ μισθὸς τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἔσται εἰς ὅνησιν, καὶ ὁ μισθὸς τῶν κτηνῶν οὐχ ὑπάρξει, καὶ τῷ ἐκπορευομένῳ καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ οὐκ ἔσται εἰρήνη ἀπὸ τῆς θλίψεως· καὶ ἔξαποστελῶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους ἔκαστον ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ. ¹¹καὶ νῦν οὐ κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν ἐγὼ ποιῶ τοῖς καταλοίποις τοῦ λαοῦ τούτου, λέγει κύριος παντοκράτωρ, ¹²ἀλλ' ἡ δείξω εἰρήνην· ἡ ἀμπελος δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ γενήματα αὐτῆς, καὶ ὁ οὐρανὸς δώσει τὴν δρόσον αὐτοῦ, καὶ κατακληρονομήσω τοῖς καταλοίποις τοῦ λαοῦ μου πάντα ταῦτα. ¹³καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἥτε ἐν κατάρᾳ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οἶκος Ιουδα καὶ οἶκος Ισραὴλ, οὕτως διασώσω ὑμᾶς καὶ ἔσεσθε ἐν εὐλογίᾳ· θαρσεῖτε καὶ κατισχύετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν. ¹⁴διότι τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ὁν τρόπον διενοήθη τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς ἐν τῷ παροργίσαι με τοὺς πατέρας ὑμῶν, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ οὐ μετενόησα, ¹⁵οὕτως παρατέταγμαι καὶ διανεόγμαι ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις τοῦ καλῶς ποιῆσαι τὴν Ιερουσαλημ καὶ τὸν οἶκον Ιουδα· θαρσεῖτε. ¹⁶οὕτοι οἱ λόγοι, οὓς ποιήσετε· λαλεῖτε ἀλήθειαν ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ κρίμα εἰρηνικὸν κρίνατε ἐν ταῖς πύλαις ὑμῶν ¹⁷καὶ ἔκαστος τὴν κακίαν τοῦ πλησίον αὐτοῦ

μὴ λογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν καὶ ὅρκον ψευδῆ μὴ ἀγαπᾶτε, διότι ταῦτα πάντα ἐμίσησα, λέγει κύριος παντοκράτωρ.

¹⁸Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου παντοκράτορος πρός με λέγων ¹⁹Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Νηστεία ἡ τετρὰς καὶ νηστεία ἡ πέμπτη καὶ νηστεία ἡ ἐβδόμη καὶ νηστεία ἡ δεκάτη ἔσονται τῷ οἴκῳ Ιουδαία εἰς χαρὰν καὶ εἰς εὐφροσύνην καὶ εἰς ἔορτὰς ἀγαθὰς καὶ εὐφρανθήσεσθε, καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀγαπήσατε. ²⁰Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ ["]Ἐτι ἥξουσιν λαοὶ πολλοὶ καὶ κατοικοῦντες πόλεις πολλάς. ²¹καὶ συνελεύσονται κατοικοῦντες πέντε πόλεις εἰς μίαν πόλιν λέγοντες Πορευθῶμεν δεηθῆναι τοῦ προσώπου κυρίου καὶ ἐκζητῆσαι τὸ πρόσωπον κυρίου παντοκράτορος· πορεύσομαι κάγω. ²²καὶ ἥξουσιν λαοὶ πολλοὶ καὶ ἔθνη πολλὰ ἐκζητῆσαι τὸ πρόσωπον κυρίου παντοκράτορος ἐν Ιερουσαλημ καὶ τοῦ ἔξιλάσκεσθαι τὸ πρόσωπον κυρίου. ²³Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ ["]Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐὰν ἐπιλάβωνται δέκα ἄνδρες ἐκ πασῶν τῶν γλωσσῶν τῶν ἔθνῶν καὶ ἐπιλάβωνται τοῦ κρασπέδου ἀνδρὸς Ιουδαίου λέγοντες Πορευσόμεθα μετὰ σοῦ, διότι ἀκηκόαμεν ὅτι ὁ θεὸς μεθ' ὑμῶν ἐστιν.

9 ¹Λῆμμα λόγου κυρίου· ἐν γῇ Σεδραχ καὶ Δαμασκοῦ θυσίᾳ αὐτοῦ, διότι κύριος ἐφορᾷ ἀνθρώπους καὶ πάσας φυλὰς τοῦ Ισραὴλ. ²καὶ Εμαθ ἐν τοῖς ὅροις αὐτῆς, Τύρος καὶ Σιδών, διότι ἐφρόνησαν σφόδρα. ³καὶ ὡκοδόμησεν Τύρος ὄχυράματα ἐαυτῇ καὶ ἐθησαύρισεν ἀργύριον ὡς χοῦν καὶ συνήγαγεν χρυσίον ὡς πηλὸν ὄδῶν. ⁴διὰ τοῦτο κύριος κληρονομήσει αὐτὴν καὶ πατάξει εἰς θάλασσαν δύναμιν αὐτῆς, καὶ αὐτῇ ἐν πυρὶ καταναλωθήσεται. ⁵ψεται Ἄσκαλὼν καὶ φοβηθήσεται, καὶ Γάζα καὶ ὁδυνηθήσεται σφόδρα, καὶ Ακκαρων, ὅτι ἡσχύνθη ἐπὶ τῷ παραπτώματι αὐτῆς· καὶ ἀπολεῖται βασιλεὺς ἐκ Γάζης, καὶ Ἄσκαλὼν οὐ μὴ κατοικηθῇ. ⁶καὶ κατοικήσουσιν ἀλλογενεῖς ἐν Ἀζώτῳ, καὶ καθελῶ ὕβριν ἀλλοφύλων. ⁷καὶ ἔξαρῶ τὸ αἷμα αὐτῶν ἐκ στόματος αὐτῶν καὶ τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐκ μέσου ὁδόντων αὐτῶν, καὶ ὑπολειφθήσεται καὶ οὗτος τῷ θεῷ ἡμῶν, καὶ ἔσονται ὡς χιλίαρχος ἐν Ιουδαίᾳ καὶ Ακκαρων ὡς ὁ Ιεβουσαῖος. ⁸καὶ ὑποστήσομαι τῷ οἴκῳ μου ἀνάστημα τοῦ μὴ διαπορεύεσθαι μηδὲ ἀνακάμπτειν, καὶ οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτοὺς οὐκέτι ἔξελαύνων, διότι νῦν ἑώρακα ἐν τοῖς ὁφθαλμοῖς μου.

⁹Χαῖρε σφόδρα, θύγατερ Σιων· κήρυσσε, θύγατερ Ιερουσαλημ· ἴδού ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι, δίκαιος καὶ σῷζων αὐτός, πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πᾶλον νέον. ¹⁰καὶ ἔξολεθρεύσει ἄρματα ἐξ Εφραιμ καὶ ἵππον ἐξ Ιερουσαλημ, καὶ ἔξολεθρευθήσεται τόξον πολεμικόν, καὶ πλῆθος καὶ εἰρήνη ἐξ ἔθνῶν· καὶ κατάρξει ὑδάτων ἔως θαλάσσης καὶ ποταμῶν διεκβολὰς γῆς. ¹¹καὶ σὺ ἐν αἷματι διαθήκης ἔξαπέστειλας δεσμίους σου ἐκ λάκκου οὐκ ἔχοντος ὕδωρ. ¹²καθήσεσθε ἐν ὄχυράματι, δέσμιοι τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀντὶ μιᾶς ἡμέρας παροικεσίας σου διπλᾶ ἀνταποδώσω σοι. ¹³διότι ἐνέτεινά σε, Ιουδαία, ἐμαυτῷ τόξον, ἔπλησα τὸν Εφραιμ καὶ ἐπεγερῶ τὰ τέκνα σου, Σιων, ἐπὶ τὰ τέκνα τῶν Ἐλλήνων καὶ ψηλαφήσω σε ὡς ρομφαίαν μαχητοῦ. ¹⁴καὶ κύριος ἔσται ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔξελεύσεται ὡς ἀστραπὴ βολίς, καὶ κύριος παντοκράτωρ ἐν σάλπιγgi σαλπιεῖ καὶ πορεύσεται ἐν

σάλω ἀπειλῆς αὐτοῦ. ¹⁵κύριος παντοκράτωρ ὑπερασπιεῖ αὐτῶν, καὶ καταναλώσουσιν αὐτοὺς καὶ καταχώσουσιν αὐτοὺς ἐν λίθοις σφενδόνης καὶ ἐκπίονται αὐτοὺς ὡς οἶνον καὶ πλήσουσιν ὡς φιάλας θυσιαστήριον. ¹⁶καὶ σώσει αὐτοὺς κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὡς πρόβατα λαὸν αὐτοῦ, διότι λίθοι ἄγιοι κυλίονται ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ. ¹⁷ὅτι εἴ τι ἀγαθὸν αὐτοῦ καὶ εἴ τι καλὸν παρ' αὐτοῦ, σῖτος νεανίσκοις καὶ οἶνος εὐωδιάζων εἰς παρθένους.

10 ¹Αἰτεῖσθε ὑετὸν παρὰ κυρίου καθ' ὥραν πρόιμον καὶ ὅψιμον· κύριος ἐποίησεν φαντασίας, καὶ ὑετὸν χειμερινὸν δώσει αὐτοῖς, ἐκάστῳ βοτάνην ἐν ἀγρῷ. ²διότι οἱ ἀποφθεγγόμενοι ἐλάλησαν κόπους, καὶ οἱ μάντεις ὁράσεις ψευδεῖς, καὶ τὰ ἐνύπνια ψευδῆ ἐλάλουν, μάταια παρεκάλουν· διὰ τοῦτο ἐξήρθησαν ὡς πρόβατα καὶ ἐκακώθησαν, διότι οὐκ ἦν ἴασις. ³ἐπὶ τοὺς ποιμένας παρωξύνθη ὁ θυμός μου, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀμνοὺς ἐπισκέψομαι· καὶ ἐπισκέψεται κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ τὸν οἶκον Ιουδα καὶ τάξει αὐτοὺς ὡς ἵππον εὐπρεπῆ αὐτοῦ ἐν πολέμῳ. ⁴καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐπέβλεψεν καὶ ἐξ αὐτοῦ ἔταξεν, καὶ ἐξ αὐτοῦ τόξον ἐν θυμῷ· ἐξ αὐτοῦ ἐξελεύσεται πᾶς ὁ ἐξελαύνων ἐν τῷ αὐτῷ. ⁵καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ πατοῦντες πηλὸν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐν πολέμῳ καὶ παρατάξονται, διότι κύριος μετ' αὐτῶν, καὶ καταισχυνθήσονται ἀναβάται ἵππων. ⁶καὶ κατισχύσω τὸν οἶκον Ιουδα καὶ τὸν οἶκον Ιωσὴφ σώσω καὶ κατοικιῶ αὐτούς, ὅτι ἡγάπησα αὐτούς, καὶ ἔσονται ὅν τρόπον οὐκ ἀπεστρεψάμην αὐτούς, διότι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν καὶ ἐπακούσομαι αὐτοῖς. ⁷καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ τοῦ Εφραίμ, καὶ χαρήσεται ἡ καρδία αὐτῶν ὡς ἐν οἴνῳ· καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ὄψονται καὶ εὐφρανθήσονται, καὶ χαρεῖται ἡ καρδία αὐτῶν ἐπὶ τῷ κυρίῳ. ⁸σημανῶ αὐτοῖς καὶ εἰσδέξομαι αὐτούς, διότι λυτρώσομαι αὐτούς, καὶ πληθυνθήσονται καθότι ἦσαν πολλοί. ⁹καὶ σπερῶ αὐτοὺς ἐν λαοῖς, καὶ οἱ μακρὰν μνησθήσονται μου, ἐκθρέψουσιν τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ ἐπιστρέψουσιν. ¹⁰καὶ ἐπιστρέψω αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἐξ Ἀσσυρίων εἰσδέξομαι αὐτοὺς καὶ εἰς τὴν Γαλααδῖτιν καὶ εἰς τὸν Λίβανον εἰσάξω αὐτούς, καὶ οὐ μὴ ὑπολειφθῇ ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἴς. ¹¹καὶ διελεύσονται ἐν θαλάσσῃ στενῇ καὶ πατάξουσιν ἐν θαλάσσῃ κύματα, καὶ ξηρανθήσεται πάντα τὰ βάθη ποταμῶν, καὶ ἀφαιρεθήσεται πᾶσα ὕβρις Ἀσσυρίων, καὶ σκῆπτρον Αἰγύπτου περιαιρεθήσεται. ¹²καὶ κατισχύσω αὐτοὺς ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ὄνόματι αὐτοῦ κατακαυχήσονται, λέγει κύριος.

11 ¹Διάνοιξον, ὁ Λίβανος, τὰς θύρας σου, καὶ καταφαγέτω πῦρ τὰς κέδρους σου. ²ὁλοιλυξάτω πίτυς, διότι πέπτωκεν κέδρος, ὅτι μεγάλως μεγιστᾶνες ἐταλαιπώρησαν· ὀλοιλύξατε, δρύες τῆς Βασανίτιδος, ὅτι κατεσπάσθη ὁ δρυμὸς ὁ σύμφυτος. ³φωνὴ θρηνούντων ποιμένων, ὅτι τεταλαιπώρηκεν ἡ μεγαλωσύνη αὐτῶν· φωνὴ ὠρυομένων λεόντων, ὅτι τεταλαιπώρηκεν τὸ φρύαγμα τοῦ Ιορδάνου. ⁴τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ποιμαίνετε τὰ πρόβατα τῆς σφαγῆς, ⁵ἄν οἱ κτησάμενοι κατέσφαζον καὶ οὐ μετεμέλοντο, καὶ οἱ πωλοῦντες αὐτὰ ἔλεγον Εὐλογητὸς κύριος καὶ πεπλουτήκαμεν, καὶ οἱ ποιμένες αὐτῶν οὐκ ἔπασχον οὐδὲν ἐπ' αὐτοῖς. ⁶διὰ τοῦτο οὐ φείσομαι οὐκέτι ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, λέγει κύριος, καὶ ἴδού ἐγὼ παραδίδωμι τοὺς ἀνθρώπους ἔκαστον εἰς χεῖρας τοῦ πλησίον αὐτοῦ καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως αὐτοῦ, καὶ κατακόψουσιν τὴν γῆν, καὶ οὐ μὴ

εξέλωμαι ἐκ χειρὸς αὐτῶν. ⁷καὶ ποιμανῶ τὰ πρόβατα τῆς σφαγῆς εἰς τὴν Χαναανῖτιν· καὶ λήμψομαι ἐμαυτῷ δύο ράβδους — τὴν μίαν ἐκάλεσα Κάλλος καὶ τὴν ἑτέραν ἐκάλεσα Σχοίνισμα — καὶ ποιμανῶ τὰ πρόβατα. ⁸καὶ ἔξαρῷ τοὺς τρεῖς ποιμένας ἐν μηνὶ ἐνί, καὶ βαρυνθήσεται ἡ ψυχὴ μου ἐπ’ αὐτούς, καὶ γὰρ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐπωρύουντο ἐπ’ ἐμέ. ⁹καὶ εἶπα Οὐ ποιμανῶ ὑμᾶς· τὸ ἀποθνῆσκον ἀποθνησκέτω, καὶ τὸ ἐκλεῖπον ἐκλειπέτω, καὶ τὰ κατάλοιπα κατεσθιέτωσαν ἔκαστος τὰς σάρκας τοῦ πλησίον αὐτοῦ. ¹⁰καὶ λήμψομαι τὴν ράβδον μου τὴν καλὴν καὶ ἀπορρίψω αὐτὴν τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου, ἥν διεθέμην πρὸς πάντας τοὺς λαούς. ¹¹καὶ διασκεδασθήσεται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ γνώσονται οἱ Χαναναῖοι τὰ πρόβατα τὰ φυλασσόμενα, διότι λόγος κυρίου ἐστίν. ¹²καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς Εἰ καλὸν ἐνώπιον ὑμῶν ἐστιν, δότε στήσαντες τὸν μισθόν μου ἥ ἀπείπασθε· καὶ ἐστησαν τὸν μισθόν μου τριάκοντα ἀργυροῦς. ¹³καὶ εἶπεν κύριος πρός με Κάθες αὐτοὺς εἰς τὸ χωνευτήριον, καὶ σκέψαι εἰ δόκιμόν ἐστιν, ὃν τρόπον ἐδοκιμάσθην ὑπὲρ αὐτῶν. καὶ ἔλαβον τοὺς τριάκοντα ἀργυροῦς καὶ ἐνέβαλον αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον κυρίου εἰς τὸ χωνευτήριον. ¹⁴καὶ ἀπέρριψα τὴν ράβδον τὴν δευτέραν, τὸ Σχοίνισμα, τοῦ διασκεδάσαι τὴν κατάσχεσιν ἀνὰ μέσον Ιουδα καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ Ισραὴλ.

¹⁵Καὶ εἶπεν κύριος πρός με "Ἐτι λαβὲ σεαυτῷ σκεύη ποιμενικὰ ποιμένος ἀπείρου. ¹⁶διότι ἴδοὺ ἐγὼ ἔξεγείρω ποιμένα ἐπὶ τὴν γῆν· τὸ ἐκλιμπάνον οὐ μὴ ἐπισκέψηται καὶ τὸ διεσκορπισμένον οὐ μὴ ζητήσῃ καὶ τὸ συντετριμμένον οὐ μὴ ἰάσηται καὶ τὸ ὄλόκληρον οὐ μὴ κατευθύνῃ καὶ τὰ κρέα τῶν ἐκλεκτῶν καταφάγεται καὶ τοὺς ἀστραγάλους αὐτῶν ἐκστρέψει. ¹⁷ῷ οἱ ποιμαίνοντες τὰ μάταια καὶ οἱ καταλελοιπότες τὰ πρόβατα· μάχαιρα ἐπὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὸν ὄφθαλμὸν τὸν δεξιὸν αὐτοῦ· ὁ βραχίων αὐτοῦ ἔηραινόμενος ἔηρανθήσεται, καὶ ὁ ὄφθαλμὸς ὁ δεξιὸς αὐτοῦ ἐκτυφλούμενος ἐκτυφλωθήσεται.

12 ¹Λῆμμα λόγου κυρίου ἐπὶ τὸν Ισραὴλ· λέγει κύριος ἐκτείνων οὐρανὸν καὶ θεμελιῶν γῆν καὶ πλάσσων πνεῦμα ἀνθρώπου ἐν αὐτῷ ²Ιδοὺ ἐγὼ τίθημι τὴν Ιερουσαλημ ὡς πρόθυρα σαλευόμενα πᾶσι τοῖς λαοῖς κύκλῳ, καὶ ἐν τῇ Ιουδαίᾳ ἔσται περιοχὴ ἐπὶ Ιερουσαλημ. ³καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τὴν Ιερουσαλημ λίθον καταπατούμενον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν· πᾶς ὁ καταπατῶν αὐτὴν ἐμπαίζων ἐμπαίξεται, καὶ ἐπισυναχθήσονται ἐπ’ αὐτὴν πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. ⁴ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος παντοκράτωρ, πατάξω πάντα ἵππον ἐν ἐκστάσει καὶ τὸν ἀναβάτην αὐτοῦ ἐν παραφρονήσει, ἐπὶ δὲ τὸν οἶκον Ιουδα διανοίξω τοὺς ὄφθαλμούς μου καὶ πάντας τοὺς ἵππους τῶν λαῶν πατάξω ἐν ἀποτυφλώσει. ⁵καὶ ἐροῦσιν οἱ χιλιάρχοι Ιουδα ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν Εύρήσομεν ἐαυτοῖς τοὺς κατοικοῦντας Ιερουσαλημ ἐν κυρίῳ παντοκράτορι θεῷ αὐτῶν. ⁶ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τοὺς χιλιάρχους Ιουδα ὡς δαλὸν πυρὸς ἐν ξύλοις καὶ ὡς λαμπάδα πυρὸς ἐν καλάμῃ, καὶ καταφάγονται ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων πάντας τοὺς λαοὺς κυκλόθεν, καὶ κατοικήσει Ιερουσαλημ ἔτι καθ’ ἐαυτήν. ⁷καὶ σώσει κύριος τὰ σκηνώματα Ιουδα καθὼς ἀπ’ ἀρχῆς, ὅπως μὴ μεγαλύνηται καύχημα οἴκου Δαυιδ καὶ ἐπαρσις τῶν κατοικούντων Ιερουσαλημ ἐπὶ τὸν Ιουδαν. ⁸καὶ ἔσται ἐν τῇ

ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπερασπιεῖ κύριος ὑπὲρ τῶν κατοικούντων Ιερουσαλημ, καὶ ἔσται ὁ ἀσθενῶν ἐν αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὡς οἶκος Δαυιδ, ὁ δὲ οἶκος Δαυιδ ὡς οἶκος θεοῦ, ὡς ἄγγελος κυρίου ἐνώπιον αὐτῶν. ⁹καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ζητήσω τοῦ ἔξαραι πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπερχόμενα ἐπὶ Ιερουσαλημ. ¹⁰καὶ ἐκχεῶ ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυιδ καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ιερουσαλημ πνεῦμα χάριτος καὶ οἰκτιρμοῦ, καὶ ἐπιβλέψονται πρός με ἀνθ' ὧν κατωρχήσαντο καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν κοπετὸν ὡς ἐπ' ἀγαπητὸν καὶ ὀδυνηθήσονται ὀδύνην ὡς ἐπὶ πρωτοτόκῳ. ¹¹ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ μεγαλυνθήσεται ὁ κοπετὸς ἐν Ιερουσαλημ ὡς κοπετὸς ρόῶνος ἐν πεδίῳ ἐκκοπτομένου, ¹²καὶ κόψεται ἡ γῆ κατὰ φυλὰς φυλὰς, φυλὴ καθ' ἑαυτὴν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς, φυλὴ οἴκου Δαυιδ καθ' ἑαυτὴν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς, φυλὴ οἴκου Ναθαν καθ' ἑαυτὴν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς, ¹³φυλὴ οἴκου Λευι καθ' ἑαυτὴν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς, φυλὴ τοῦ Συμεων καθ' ἑαυτὴν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς, ¹⁴πᾶσαι αἱ φυλαὶ αἱ ὑπολελειμμέναι φυλὴ καθ' ἑαυτὴν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς.

13 ¹Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται πᾶς τόπος διανοιγόμενος ἐν τῷ οἴκῳ Δαυιδ. ²καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος, ἐξολεθρεύσω τὰ ὀνόματα τῶν εἰδώλων ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ οὐκέτι ἔσται αὐτῶν μνεία· καὶ τοὺς ψευδοπροφήτας καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἔξαρῶ ἀπὸ τῆς γῆς. ³καὶ ἔσται ἐὰν προφητεύσῃ ἄνθρωπος ἔτι, καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ οἱ γεννήσαντες αὐτὸν Οὐ ζήσῃ, ὅτι ψευδῆ ἐλάλησας ἐπ' ὀνόματι κυρίου· καὶ συμποδιοῦσιν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ οἱ γεννήσαντες αὐτὸν ἐν τῷ προφητεύειν αὐτόν. ⁴καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καταισχυνθήσονται οἱ προφῆται, ἔκαστος ἐκ τῆς ὁράσεως αὐτοῦ ἐν τῷ προφητεύειν αὐτόν, καὶ ἐνδύσονται δέρριν τριχίνην ἀνθ' ὧν ἐψεύσαντο. ⁵καὶ ἐρεῖ Οὐκ είμι προφήτης ἐγώ, διότι ἄνθρωπος ἐργαζόμενος τὴν γῆν ἐγώ εἰμι, ὅτι ἄνθρωπος ἐγέννησέν με ἐκ νεότητός μου. ⁶καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτόν Τί αἱ πληγαὶ αὗται ἀνὰ μέσον τῶν χειρῶν σου; καὶ ἐρεῖ Ἄς ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἀγαπητῷ μου.

14 ¹Ιδοὺ ἡμέραι ἔρχονται τοῦ κυρίου, καὶ διαμερισθήσεται τὰ σκῦλά σου ἐν σοί. ²καὶ ἐπισυνάξω πάντα τὰ ἔθνη ἐπὶ Ιερουσαλημ εἰς πόλεμον, καὶ ἀλώσεται ἡ πόλις, καὶ διαρπαγήσονται αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ γυναῖκες μολυνθήσονται, καὶ ἐξελεύσεται τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως ἐν αἰχμαλωσίᾳ, οἱ δὲ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ μου οὐ μὴ ἐξολεθρευθῶσιν ἐκ τῆς πόλεως. ³καὶ ἐξελεύσεται κύριος καὶ παρατάξεται ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις καθὼς ἡμέρα παρατάξεως αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου. ⁴καὶ στήσονται οἱ πόδες αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τὸ ὅρος τῶν ἐλαιῶν τὸ κατέναντι Ιερουσαλημ ἐξ ἀνατολῶν· καὶ σχισθήσεται

τὸ ὄρος τῶν ἔλαιῶν, τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς ἀνατολὰς καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς θάλασσαν, χάος μέγα σφόδρα· καὶ κλινεῖ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους πρὸς βορρᾶν καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς νότον. ⁵καὶ ἐμφραχθήσεται φάραγξ ὁρέων μου, καὶ ἐγκολληθήσεται φάραγξ ὁρέων ἔως Ιασολ καὶ ἐμφραχθήσεται καθὼς ἐνεφράγη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ σεισμοῦ ἐν ἡμέραις Οζίου βασιλέως Ιουδα· καὶ ἥξει κύριος ὁ θεός μου καὶ πάντες οἱ ἄγιοι μετ' αὐτοῦ. ⁶ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς καὶ ψῦχος καὶ πάγος· τέσται μίαν ἡμέραν, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ κυρίῳ, καὶ οὐχ ἡμέρα καὶ οὐ νύξ, καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς. ⁸καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσεται ὕδωρ ζῶν ἐξ Ιερουσαλημ, τὸ ἥμισυ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν πρώτην καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐσχάτην, καὶ ἐν θέρει καὶ ἐν ἔαρι ἔσται οὕτως. ⁹καὶ ἔσται κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται κύριος εἷς καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἔν. ¹⁰κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν καὶ τὴν ἔρημον ἀπὸ Γαβε ἔως Ρεμμων κατὰ νότον Ιερουσαλημ· Ραμα δὲ ἐπὶ τόπου μενεῖ ἀπὸ τῆς πύλης Βενιαμιν ἔως τοῦ τόπου τῆς πύλης τῆς πρώτης, ἔως τῆς πύλης τῶν γωνιῶν καὶ ἔως τοῦ πύργου Ανανεγλ, ἔως τῶν ὑποληγίων τοῦ βασιλέως. ¹¹κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐκ ἔσται ἀνάθεμα ἔτι, καὶ κατοικήσει Ιερουσαλημ πεποιθότως.

¹²Καὶ αὕτη ἔσται ἡ πτῶσις, ἦν κόψει κύριος πάντας τοὺς λαούς, ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ Ιερουσαλημ· τακήσονται αἱ σάρκες αὐτῶν ἐστηκότων αὐτῶν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ῥυήσονται ἐκ τῶν ὄπῶν αὐτῶν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν τακήσεται ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. ¹³καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκστασις κυρίου ἐπ' αὐτοὺς μεγάλη, καὶ ἐπιλήμψονται ἔκαστος τῆς χειρὸς τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ συμπλακήσεται ἡ χειρ αὐτοῦ πρὸς χεῖρα τοῦ πλησίον αὐτοῦ. ¹⁴καὶ ὁ Ιουδας παρατάξεται ἐν Ιερουσαλημ καὶ συνάξει τὴν ἴσχυν πάντων τῶν λαῶν κυκλόθεν, χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ ἴματισμὸν εἰς πλῆθος σφόδρα. ¹⁵καὶ αὕτη ἔσται ἡ πτῶσις τῶν ἵππων καὶ τῶν ἡμιόνων καὶ τῶν καμήλων καὶ τῶν ὄνων καὶ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ὄντων ἐν ταῖς παρεμβολαῖς ἐκείναις κατὰ τὴν πτῶσιν ταύτην. ¹⁶καὶ ἔσται ὅσοι ἐὰν καταλειφθῶσιν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἐλθόντων ἐπὶ Ιερουσαλημ, καὶ ἀναβήσονται κατ' ἐνιαυτὸν τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ κυρίῳ παντοκράτορι καὶ τοῦ ἐορτάζειν τὴν ἐορτὴν τῆς σκηνοπηγίας. ¹⁷καὶ ἔσται ὅσοι ἐὰν μὴ ἀναβῶσιν ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν τῆς γῆς εἰς Ιερουσαλημ τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ κυρίῳ παντοκράτορι, καὶ οὗτοι ἐκείνοις προστεθήσονται. ¹⁸ἐὰν δὲ φυλὴ Αἰγύπτου μὴ ἀναβῆ μηδὲ ἔλθῃ ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τούτοις ἔσται ἡ πτῶσις, ἦν πατάξει κύριος πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐὰν μὴ ἀναβῆ τοῦ ἐορτάσαι τὴν ἐορτὴν τῆς σκηνοπηγίας. ²⁰ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται τὸ ἐπὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου ἄγιον τῷ κυρίῳ παντοκράτορι, καὶ ἔσονται οἱ λέβητες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου ὡς φιάλαι πρὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου, ²¹καὶ ἔσται πᾶς λέβης ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἐν τῷ Ιουδα ἄγιον τῷ κυρίῳ παντοκράτορι· καὶ ἥξουσιν πάντες οἱ θυσιάζοντες καὶ λήμψονται ἐξ αὐτῶν καὶ ἐψήσουσιν ἐν αὐτοῖς. καὶ οὐκ ἔσται Χαναναῖος οὐκέτι ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου παντοκράτορος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

ΜΑΛΑΧΙΑΣ

1 ¹Λῆμμα λόγου κυρίου ἐπὶ τὸν Ισραὴλ ἐν χειρὶ ἀγγέλου αὐτοῦ. θέσθε δὴ ἐπὶ τὰς καρδίας ὑμῶν.

²Ὑγάπησα ὑμᾶς, λέγει κύριος. καὶ εἴπατε Ἐν τίνι ἡγάπησας ὑμᾶς; οὐκ ἀδελφὸς ἦν Ησαῦ τοῦ Ιακωβ; λέγει κύριος. καὶ ἡγάπησα τὸν Ιακωβ, 3τὸν δὲ Ησαῦ ἐμίσησα καὶ ἔταξα τὰ ὅρια αὐτοῦ εἰς ἀφανισμὸν καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς δόματα ἐρήμου. ⁴διότι ἐρεῖ ἡ Ιδουμαία Κατέστραπται, καὶ ἐπιστρέψωμεν καὶ ἀνοικοδομήσωμεν τὰς ἐρήμους. τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Αὐτοὶ οἰκοδομήσουσιν, καὶ ἐγὼ καταστρέψω. καὶ ἐπικληθήσεται αὐτοῖς ὅρια ἀνομίας καὶ λαὸς ἐφ' ὃν παρατέτακται κύριος ἔως αἰώνος. ⁵καὶ οἱ ὄφθαλμοὶ ὑμῶν ὄψονται, καὶ ὑμεῖς ἐρεῖτε Ἐμεγαλύνθη κύριος ὑπεράνω τῶν ὅριών τοῦ Ισραὴλ.

⁶Γίὸς δοξάζει πατέρα καὶ δοῦλος τὸν κύριον αὐτοῦ. καὶ εἰ πατήρ εἰμι ἐγώ, ποῦ ἐστιν ἡ δόξα μου; καὶ εὶς κύριός εἰμι ἐγώ, ποῦ ἐστιν ὁ φόβος μου; λέγει κύριος παντοκράτωρ. ὑμεῖς οἱ Ἱερεῖς οἱ φαυλίζοντες τὸ ὄνομά μου· καὶ εἴπατε Ἐν τίνι ἐφαυλίσαμεν τὸ ὄνομά σου; ⁷προσάγοντες πρὸς τὸ θυσιαστήριόν μου ἄρτους ἡλισγημένους. καὶ εἴπατε Ἐν τίνι ἡλισγήσαμεν αὐτούς; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς Τράπεζα κυρίου ἔξουδενωμένη ἐστὶν καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα βρώματα ἔξουδενωμένα. ⁸διότι ἐὰν προσαγάγητε τυφλὸν εἰς θυσίαν, οὐ κακόν; καὶ ἐὰν προσαγάγητε χωλὸν ἢ ἄρρωστον, οὐ κακόν; προσάγαγε δὴ αὐτὸ τῷ ἡγουμένῳ σου, εἰ προσδέξεται αὐτό, εἰ λήμψεται πρόσωπόν σου, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁹καὶ νῦν ἔξιλάσκεσθε τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ ὑμῶν καὶ δεήθητε αὐτοῦ· ἐν χερσὶν ὑμῶν γέγονεν ταῦτα. εἰ λήμψομαι ἔξ ὑμῶν πρόσωπα ὑμῶν; λέγει κύριος παντοκράτωρ. ¹⁰διότι καὶ ἐν ὑμῖν συγκλεισθήσονται θύραι, καὶ οὐκ ἀνάψετε τὸ θυσιαστήριόν μου δωρεάν. οὐκ ἔστιν μου θέλημα ἐν ὑμῖν, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ θυσίαν οὐ προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν. ¹¹διότι ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου ἔως δυσμῶν τὸ ὄνομά μου δεδόξασται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα προσάγεται τῷ ὄνόματί μου καὶ θυσία καθαρά, διότι μέγα τὸ ὄνομά μου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ¹²ὑμεῖς δὲ βεβηλοῦτε αὐτὸ ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς Τράπεζα κυρίου ἡλισγημένη ἐστὶν, καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα ἔξουδένωνται βρώματα αὐτοῦ. ¹³καὶ εἴπατε Ταῦτα ἐκ κακοπαθείας ἐστίν, καὶ ἔξεφύσησα αὐτὰ λέγει κύριος παντοκράτωρ. καὶ εἰσεφέρετε ἀρπάγματα καὶ τὰ χωλὰ καὶ τὰ ἐνοχλούμενα· καὶ ἐὰν φέρητε τὴν θυσίαν, εἰ προσδέξομαι αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; λέγει κύριος παντοκράτωρ. ¹⁴καὶ ἐπικατάρατος ὃς ἦν δυνατὸς καὶ ὑπῆρχεν ἐν τῷ ποιμνίῳ αὐτοῦ ἄρσεν καὶ εὐχὴ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ καὶ θύει διεφθαρμένον τῷ κυρίῳ. διότι βασιλεὺς μέγας ἐγώ εἰμι, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ τὸ ὄνομά μου ἐπιφανὲς ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

² ¹Καὶ νῦν ἡ ἐντολὴ αὕτη πρὸς ὑμᾶς, οἱ Ἱερεῖς. ²ἐὰν μὴ ἀκούσητε, καὶ ἐὰν μὴ θῆσθε εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν τοῦ δοῦναι δόξαν τῷ ὄνόματί μου, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ ἔξαποστελῶ ἐφ' ὑμᾶς τὴν κατάραν καὶ ἐπικαταράσομαι τὴν εὐλογίαν ὑμῶν καὶ καταράσομαι αὐτήν. καὶ διασκεδάσω τὴν εὐλογίαν ὑμῶν. καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν. ὅτι ὑμεῖς οὐ τίθεσθε εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν. ³ἰδοὺ ἐνώ

ἀφορίζω ὑμῖν τὸν ὕμιον καὶ σκορπιῶ ἥνυστρον ἐπὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν, ἥνυστρον ἑορτῶν ὑμῶν, καὶ λήμψομαι ὑμᾶς εἰς τὸ αὐτό. ⁴καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ ἔξαπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς τὴν ἐντολὴν ταύτην τοῦ εἴναι τὴν διαθήκην μου πρὸς τοὺς Λευίτας, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁵ἡ διαθήκη μου ἦν μετ' αὐτοῦ τῆς ζωῆς καὶ τῆς εἰρήνης, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ἐν φόβῳ φοβεῖσθαι με καὶ ἀπὸ προσώπου ὀνόματός μου στέλλεσθαι αὐτόν. ⁶νόμος ἀληθείας ἦν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἀδικία οὐχ εὑρέθη ἐν χείλεσιν αὐτοῦ· ἐν εἰρήνῃ κατευθύνων ἐπορεύθη μετ' ἐμοῦ καὶ πολλοὺς ἐπέστρεψεν ἀπὸ ἀδικίας. ⁷ὅτι χείλη ιερέως φυλάξεται γνῶσιν, καὶ νόμον ἐκζητήσουσιν ἐκ στόματος αὐτοῦ, διότι ἄγγελος κυρίου παντοκράτορός ἐστιν. ⁸ὑμεῖς δὲ ἔξεκλίνατε ἐκ τῆς ὁδοῦ καὶ πολλοὺς ἡσθενήσατε ἐν νόμῳ, διεφθείρατε τὴν διαθήκην τοῦ Λευι, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁹καὶ γὰρ δέδωκα ὑμᾶς ἔξουδενωμένους καὶ παρειμένους εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀνθ' ὅν ὑμεῖς οὐκ ἐφυλάξασθε τὰς ὁδούς μου, ἀλλὰ ἐλαμβάνετε πρόσωπα ἐν νόμῳ.

¹⁰Οὐχὶ θεὸς εἶς ἔκτισεν ὑμᾶς; οὐχὶ πατὴρ εἶς πάντων ὑμῶν; τί ὅτι ἐγκατελίπετε ἔκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τοῦ βεβηλῶσαι τὴν διαθήκην τῶν πατέρων ὑμῶν; ¹¹ἐγκατελείφθη Ιουδας, καὶ βδέλυγμα ἐγένετο ἐν τῷ Ισραὴλ καὶ ἐν Ιερουσαλημ, διότι ἐβεβήλωσεν Ιουδας τὰ ἄγια κυρίου, ἐν οἷς ἡγάπησεν, καὶ ἐπετήδευσεν εἰς θεοὺς ἀλλοτρίους. ¹²ἐξολεθρεύσει κύριος τὸν ἄνθρωπον τὸν ποιοῦντα ταῦτα, ἔως καὶ ταπεινωθῇ ἐκ σκηνωμάτων Ιακωβ καὶ ἐκ προσαγόντων θυσίαν τῷ κυρίῳ παντοκράτορι. ¹³καὶ ταῦτα, ἃ ἐμίσουν, ἐποιεῖτε. ἐκαλύπτετε δάκρυσιν τὸ θυσιαστήριον κυρίου καὶ κλαυθμῷ καὶ στεναγμῷ ἐκ κόπων. ἔτι ἄξιον ἐπιβλέψαι εἰς θυσίαν ἢ λαβεῖν δεκτὸν ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; ¹⁴καὶ εἴπατε Ἐνεκεν τίνος; ὅτι κύριος διεμαρτύρατο ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον γυναικὸς νεότητός σου, ἦν ἐγκατέλιπες, καὶ αὐτὴ κοινωνός σου καὶ γυνὴ διαθήκης σου. ¹⁵καὶ οὐκ ἄλλος ἐποίησεν, καὶ ὑπόλειμμα πνεύματος αὐτοῦ. καὶ εἴπατε Τί ἄλλο ἄλλ' ἢ σπέρμα ζητεῖ ὁ θεός; καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, καὶ γυναικα νεότητός σου μὴ ἐγκαταλίπης. ¹⁶ἄλλὰ ἐὰν μισήσας ἔξαποστείλης, λέγει κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ισραὴλ, καὶ καλύψει ἀσέβεια ἐπὶ τὰ ἐνθυμήματά σου, λέγει κύριος παντοκράτωρ. καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν καὶ οὐ μὴ ἐγκαταλίπητε.

¹⁷Οἱ παροξύνοντες τὸν θεὸν ἐν τοῖς λόγοις ὑμῶν καὶ εἴπατε Ἐν τίνι παρωξύναμεν αὐτόν; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς Πᾶς ποιῶν πονηρόν, καλὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐν αὐτοῖς αὐτὸς εὐδόκησεν. καὶ Ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς τῆς δικαιοσύνης;

3 ¹ἰδοὺ ἐγὼ ἔξαποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου, καὶ ἐπιβλέψεται ὁδὸν πρὸ προσώπου μου, καὶ ἔξαίφνης ἥξει εἰς τὸν ναὸν ἑαυτοῦ κύριος, ὃν ὑμεῖς ζητεῖτε, καὶ ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης, ὃν ὑμεῖς θέλετε. ²ἰδοὺ ἔρχεται, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ³καὶ τίς ὑπομενεῖ ἡμέραν εἰσόδου αὐτοῦ; ἢ τίς ὑποστήσεται ἐν τῇ ὁπτασίᾳ αὐτοῦ; διότι αὐτὸς εἰσπορεύεται ὡς πῦρ χωνευτηρίου καὶ ὡς πόα πλυνόντων. ⁴καὶ καθιεῖται χωνεύων καὶ καθαρίζων ὡς τὸ ἀργύριον καὶ ὡς τὸ χρυσίον. καὶ καθαρίσει τοὺς υἱοὺς Λευι καὶ χεεῖ αὐτοὺς ὡς τὸ χρυσίον καὶ ὡς τὸ ἀργύριον. καὶ ἔσονται τῷ κυρίῳ προσάγοντες θυσίαν ἐν δικαιοσύνῃ. ⁵καὶ ἀρέσει τῷ κυρίῳ θυσία Ιουδα καὶ Ιερουσαλημ καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος καὶ

καθὼς τὰ ἔτη τὰ ἔμπροσθεν. 5καὶ προσάξω πρὸς ὑμᾶς ἐν κρίσει καὶ ἔσομαι μάρτυς ταχὺς ἐπὶ τὰς φαρμάκους καὶ ἐπὶ τὰς μοιχαλίδας καὶ ἐπὶ τοὺς ὄμνύοντας τῷ ὀνόματί μου ἐπὶ ψεύδει καὶ ἐπὶ τοὺς ἀποστεροῦντας μισθώτου καὶ τοὺς καταδυναστεύοντας χήραν καὶ τοὺς κονδυλίζοντας ὄρφανοὺς καὶ τοὺς ἐκκλίνοντας κρίσιν προσηλύτου καὶ τοὺς μὴ φοβουμένους με, λέγει κύριος παντοκράτωρ.

6Διότι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἡλλοίωμαι· καὶ ὑμεῖς, υἱοὶ Ιακωβ, οὐκ ἀπέχεσθε 7ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν τῶν πατέρων ὑμῶν, ἔξεκλίνατε νόμιμά μου καὶ οὐκ ἐφυλάξασθε. ἐπιστρέψατε πρὸς με, καὶ ἐπιστραφόμαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει κύριος παντοκράτωρ. καὶ εἴπατε Ἐν τίνι ἐπιστρέψωμεν; 8εἰ πτερνιεῖ ἄνθρωπος θεόν; διότι ὑμεῖς πτερνίζετε με. καὶ ἐρεῖτε Ἐν τίνι ἐπτερνίκαμέν σε; δτι τὰ ἐπιδέκατα καὶ αἱ ἀπαρχαὶ μεθ' ὑμῶν εἰσιν. 9καὶ ἀποβλέποντες ὑμεῖς ἀποβλέπετε, καὶ ἐμὲ ὑμεῖς πτερνίζετε· τὸ ἔθνος συνετελέσθη. 10καὶ εἰσηγάκατε πάντα τὰ ἐκφόρια εἰς τοὺς θησαυρούς, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἔσται ἡ διαρπαγὴ αὐτοῦ. ἐπισκέψασθε δὴ ἐν τούτῳ, λέγει κύριος παντοκράτωρ, ἐὰν μὴ ἀνοίξω ὑμῖν τοὺς καταρράκτας τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐκχεῶ ὑμῖν τὴν εὐλογίαν μου ἕως τοῦ ικανωθῆναι. 11καὶ διαστελῶ ὑμῖν εἰς βρῶσιν καὶ οὐ μὴ διαφθείρω ὑμῶν τὸν καρπὸν τῆς γῆς, καὶ οὐ μὴ ἀσθενήσῃ ὑμῶν ἡ ἄμπελος ἡ ἐν τῷ ἀγρῷ, λέγει κύριος παντοκράτωρ. 12καὶ μακαριοῦσιν ὑμᾶς πάντα τὰ ἔθνη, διότι ἔσεσθε ὑμεῖς γῇ θελητή, λέγει κύριος παντοκράτωρ.

13Ἐβαρύνατε ἐπ' ἐμὲ τοὺς λόγους ὑμῶν, λέγει κύριος, καὶ εἴπατε Ἐν τίνι κατελαλήσαμεν κατὰ σοῦ; 14εἴπατε Μάταιος ὁ δουλεύων θεῷ, καὶ τί πλέον ὅτι ἐφυλάξαμεν τὰ φυλάγματα αὐτοῦ καὶ διότι ἐπορεύθημεν ἵκεται πρὸ προσώπου κυρίου παντοκράτορος; 15καὶ νῦν ἡμεῖς μακαρίζομεν ἀλλοτρίους, καὶ ἀνοικοδομοῦνται πάντες ποιοῦντες ἄνομα καὶ ἀντέστησαν θεῷ καὶ ἐσώθησαν. 16Ταῦτα κατελάλησαν οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον, ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ προσέσχεν κύριος καὶ εἰσήκουσεν καὶ ἔγραψεν βιβλίον μνημοσύνου ἐνώπιον αὐτοῦ τοῖς φοβουμένοις τὸν κύριον καὶ εὐλαβουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ. 17καὶ ἔσονταί μοι, λέγει κύριος παντοκράτωρ, εἰς ἡμέραν, ἣν ἐγὼ ποιῶ εἰς περιποίησιν, καὶ αἱρετιῶ αὐτοὺς ὃν τρόπον αἱρετίζει ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν δουλεύοντα αὐτῷ. 18καὶ ἐπιστραφήσεσθε καὶ ὅψεσθε ἀνὰ μέσον δικαίου καὶ ἀνὰ μέσον ἀνόμου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ δουλεύοντος θεῷ καὶ τοῦ μὴ δουλεύοντος. 19διότι ἴδού ἡμέρα κυρίου ἔρχεται καιομένη ὡς κλίβανος καὶ φλέξει αὐτούς, καὶ ἔσονται πάντες οἱ ἀλλογενεῖς καὶ πάντες οἱ ποιοῦντες ἄνομα καλάμη, καὶ ἀνάψει αὐτοὺς ἡ ἡμέρα ἡ ἐρχομένη, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ οὐ μὴ ὑπολειφθῇ ἐξ αὐτῶν ρίζα οὐδὲ κλῆμα. 20καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά μου ἥλιος δικαιοσύνης καὶ ἴασις ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ, καὶ ἔξελεύσεσθε καὶ σκιρτήσετε ὡς μοσχάρια ἐκ δεσμῶν ἀνειμένα. 21καὶ καταπατήσετε ἀνόμους, διότι ἔσονται σποδὸς ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἢ ἐγὼ ποιῶ, λέγει κύριος παντοκράτωρ. 22καὶ ἴδού ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμῖν Ήλιαν τὸν Θεσβίτην πρὶν ἐλθεῖν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ, 23ὅς ἀποκαταστήσει καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱὸν καὶ καρδίαν ἀνθρώπου πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, μὴ ἔλθω καὶ πατάξω τὴν γῆν ἄρδην. 24μνήσθητε νόμου Μωυσῆ

τοῦ δούλου μου, καθότι ἐνετείλάμην αὐτῷ ἐν Χωρηβ πρὸς πάντα τὸν Ισραὴλ προστάγματα καὶ δικαιώματα.

ΗΣΑΙΑΣ

1 Ἡρασις, ἦν εἶδεν Ησαιας υἱὸς Αμως, ἦν εἶδεν κατὰ τῆς Ιουδαίας καὶ κατὰ Ιερουσαλημ ἐν βασιλείᾳ Οζιου καὶ Ιωαθαμ καὶ Αχαζ καὶ Εζεκιου, οἱ ἐβασίλευσαν τῆς Ιουδαίας.

2 Ἀκουε, οὐρανέ, καὶ ἐνωπίου, γῆ, ὅτι κύριος ἐλάλησεν· υἱὸν ἐγέννησα καὶ ὑψώσα, αὐτοὶ δέ με ἡθέτησαν. 3 ἔγνω βοῦς τὸν κτησάμενον καὶ ὄνος τὴν φάτνην τοῦ κυρίου αὐτοῦ· Ισραὴλ δέ με οὐκ ἔγνω, καὶ ὁ λαός με οὐ συνῆκεν. 4 οὐαὶ ἔθνος ἀμαρτωλόν, λαὸς πλήρης ἀμαρτιῶν, σπέρμα πονηρόν, υἱοὶ ἄνομοι· ἐγκατελίπατε τὸν κύριον καὶ παρωργίσατε τὸν ἄγιον τοῦ Ισραὴλ. 5 τί ἔτι πληγῆτε προστιθέντες ἀνομίαν; πᾶσα κεφαλὴ εἰς πόνον καὶ πᾶσα καρδία εἰς λύπην. 6 ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς οὔτε τραῦμα οὔτε μώλωψ οὔτε πληγὴ φλεγμαίνουσα, οὐκ ἔστιν μάλαγμα ἐπιθεῖναι οὔτε ἔλαιον οὔτε καταδέσμους. 7 ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, αἱ πόλεις ὑμῶν πυρίκαυστοι· τὴν χώραν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν ἀλλότριοι κατεσθίουσιν αὐτήν, καὶ ἡρήμωται κατεστραμμένη ὑπὸ λαῶν ἀλλοτρίων.

8 ἐγκαταλειφθήσεται ἡ θυγάτηρ Σιων ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελῶνι καὶ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἐν σικυηράτῳ, ὡς πόλις πολιορκουμένη. 9 καὶ εἰ μὴ κύριος σαβαωθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σοδομα ἀν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γομορρα ἀν ὡμοιώθημεν.

10 Ἀκούσατε λόγον κυρίου, ἄρχοντες Σοδομῶν· προσέχετε νόμον θεοῦ, λαὸς Γομορρας. 11 τί μοι πλῆθος τῶν θυσιῶν ὑμῶν; λέγει κύριος· πλήρης εἰμὶ ὀλοκαυτωμάτων κριῶν καὶ στέαρ ἀρνῶν καὶ αἷμα ταύρων καὶ τράγων οὐ βούλομαι, 12 οὐδὲ ἐὰν ἔρχησθε ὁφθῆναι μοι. τίς γὰρ ἔξεζήτησεν ταῦτα ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; πατεῖν τὴν αὐλήν μου 13 οὐ προσθήσεσθε· ἐὰν φέρητε σεμίδαλιν, μάταιον· θυμίαμα βδέλυγμά μοί ἐστιν· τὰς νουμηνίας ὑμῶν καὶ τὰ σάββατα καὶ ἡμέραν μεγάλην οὐκ ἀνέχομαι· νηστείαν καὶ ἀργίαν 14 καὶ τὰς νουμηνίας ὑμῶν καὶ τὰς ἑορτὰς ὑμῶν μισεῖ ἡ ψυχή μου· ἐγενήθητέ μοι εἰς πλησμονήν, οὐκέτι ἀνήσω τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν. 15 ὅταν τὰς χεῖρας ἐκτείνητε πρός με, ἀποστρέψω τοὺς ὁφθαλμούς μου ἀφ' ὑμῶν, καὶ ἐὰν πληθύνητε τὴν δέησιν, οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν· αἱ γὰρ χεῖρες ὑμῶν αἴματος πλήρεις. 16 λούσασθε, καθαροὶ γένεσθε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ἀπέναντι τῶν ὁφθαλμῶν μου, παύσασθε ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν, 17 μάθετε καλὸν ποιεῖν, ἐκζητήσατε κρίσιν, ρύσασθε ἀδικούμενον, κρίνατε ὁρφανῷ καὶ δικαιώσατε χήραν. 18 καὶ δεῦτε καὶ διελεγχθῶμεν, λέγει κύριος, καὶ ἐὰν ὥσιν αἱ ἀμαρτίαι ὑμῶν ὡς φοινικοῦν, ὡς χιόνα λευκανῶ, ἐὰν δὲ ὥσιν ὡς κόκκινον, ὡς ἔριον λευκανῶ. 19 καὶ ἐὰν θέλητε καὶ εἰσακούσητε μου, τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε· 20 ἐὰν δὲ μὴ θέλητε μηδὲ εἰσακούσητε μου, μάχαιρα ὑμᾶς κατέδεται· τὸ γὰρ στόμα κυρίου ἐλάλησεν ταῦτα.

²¹Πῶς ἐγένετο πόρνη πόλις πιστὴ Σιων, πλήρης κρίσεως, ἐν ᾧ δικαιοσύνη ἔκοιμήθη ἐν αὐτῇ, νῦν δὲ φονευτάι. ²²τὸ ἀργύριον ὑμῶν ἀδόκιμον· οἱ κάπηλοί σου μίσγουσι τὸν οἶνον ὕδατι. ²³οἱ ἄρχοντές σου ἀπειθοῦσιν, κοινωνοὶ κλεπτῶν, ἀγαπῶντες δῶρα, διώκοντες ἀνταπόδομα, ὄρφανοῖς οὐ κρίνοντες καὶ κρίσιν χηρῶν οὐ προσέχοντες. ²⁴διὰ τοῦτο τάδε λέγει ὁ δεσπότης κύριος σαβαωθ Οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες Ισραὴλ· οὐ παύσεται γάρ μου ὁ θυμὸς ἐν τοῖς ὑπεναντίοις, καὶ κρίσιν ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου ποιήσω. ²⁵καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ καὶ πυρώσω σε εἰς καθαρόν, τοὺς δὲ ἀπειθοῦντας ἀπολέσω καὶ ἀφελῶ πάντας ἀνόμους ἀπὸ σοῦ καὶ πάντας ὑπερηφάνους ταπεινώσω. ²⁶καὶ ἐπιστήσω τοὺς κριτάς σου ὡς τὸ πρότερον καὶ τοὺς συμβούλους σου ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς· καὶ μετὰ ταῦτα κληθήσῃ Πόλις δικαιοσύνης, μητρόπολις πιστὴ Σιων. ²⁷μετὰ γὰρ κρίματος σωθήσεται ἡ αἰχμαλωσία αὐτῆς καὶ μετὰ ἐλεημοσύνης. ²⁸καὶ συντριβήσονται οἱ ἄνομοι καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ ἄμα, καὶ οἱ ἐγκαταλείποντες τὸν κύριον συντελεσθήσονται. ²⁹διότι αἰσχυνθήσονται ἐπὶ τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, ἀ αὐτοὶ ἡβούλοντο, καὶ ἐπησχύνθησαν ἐπὶ τοῖς κήποις αὐτῶν, ἀ ἐπεθύμησαν. ³⁰ἔσονται γὰρ ὡς τερέβινθος ἀποβεβληκοῦτα τὰ φύλλα καὶ ὡς παράδεισος ὕδωρ μὴ ἔχων. ³¹καὶ ἔσται ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ὡς καλάμη στιππύου καὶ αἱ ἐργασίαι αὐτῶν ὡς σπινθῆρες πυρός, καὶ κατακαυθήσονται οἱ ἄνομοι καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ ἄμα, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων.

2 Ἡ οὐρανὸς ὁ γενόμενος παρὰ κυρίου πρὸς Ησαϊαν υἱὸν Αμως περὶ τῆς Ιουδαίας καὶ περὶ Ιερουσαλημ.

²Οτι ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανὲς τὸ ὅρος κυρίου καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐπ' ἄκρων τῶν ὄρέων καὶ ὑψωθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν· καὶ ἥξουσιν ἐπ' αὐτὸ πάντα τὰ ἔθνη, ³καὶ πορεύσονται ἔθνη πολλὰ καὶ ἐροῦσιν Δεῦτε καὶ ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὅρος κυρίου καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ Ιακωβ, καὶ ἀναγγελεῖ ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ πορευόμεθα ἐν αὐτῇ· ἐκ τοῦ Σιων ἐξελεύσεται νόμος καὶ λόγος κυρίου ἐξ Ιερουσαλημ. ⁴καὶ κρινεῖ ἀνὰ μέσον τῶν ἔθνῶν καὶ ἐλέγχει λαὸν πολύν, καὶ συγκόψουσιν τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα καὶ τὰς ζιβύνας αὐτῶν εἰς δρέπανα, καὶ οὐ λήμψεται ἔτι ἔθνος ἐπ' ἔθνος μάχαιραν, καὶ οὐ μὴ μάθωσιν ἔτι πολεμεῖν.

⁵Καὶ νῦν, ὁ οἶκος τοῦ Ιακωβ, δεῦτε πορευθῶμεν τῷ φωτὶ κυρίου. ⁶ἀνῆκεν γὰρ τὸν λαὸν αὐτοῦ τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ, ὅτι ἐνεπλήσθη ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἡ χώρα αὐτῶν κληδονισμῶν ὡς ἡ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ τέκνα πολλὰ ἀλλόφυλα ἐγενήθη αὐτοῖς. ⁷ἐνεπλήσθη γὰρ ἡ χώρα αὐτῶν ἀργυρίου καὶ χρυσίου, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τῶν θησαυρῶν αὐτῶν· καὶ ἐνεπλήσθη ἡ γῆ ἵππων, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τῶν ἀρμάτων αὐτῶν. ⁸καὶ ἐνεπλήσθη ἡ γῆ βδελυγμάτων τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν οἵς ἐποίησαν οἱ δάκτυλοι αὐτῶν. ⁹καὶ ἔκυψεν ἄνθρωπος, καὶ ἐταπεινώθη ἀνήρ, καὶ οὐ μὴ ἀνήσω αὐτούς. ¹⁰καὶ νῦν εἰσέλθετε εἰς τὰς πέτρας καὶ κρύπτεσθε εἰς τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν. ¹¹οἱ γὰρ ὄφθαλμοὶ κυρίου ὑψηλοί, ὁ δὲ ἄνθρωπος ταπεινός· καὶ ταπεινωθήσεται τὸ ὑψος τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὑψωθήσεται κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ¹²ἡμέρα γὰρ κυρίου σαβαωθ ἐπὶ πάντα ὑβριστὴν καὶ

ύπερήφανον καὶ ἐπὶ πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, καὶ ταπεινωθήσονται,¹³ καὶ ἐπὶ πᾶσαν κέδρον τοῦ Λιβάνου τῶν ὑψηλῶν καὶ μετέωρων καὶ ἐπὶ πᾶν δένδρον βαλάνου Βασαν¹⁴ καὶ ἐπὶ πᾶν ὄφος καὶ ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν¹⁵ καὶ ἐπὶ πάντα πύργον ὑψηλὸν καὶ ἐπὶ πᾶν τεῖχος ὑψηλὸν¹⁶ καὶ ἐπὶ πᾶν πλοῖον θαλάσσης καὶ ἐπὶ πᾶσαν θέαν πλοίων κάλλους.¹⁷ καὶ ταπεινωθήσεται πᾶς ἀνθρωπος, καὶ πεσεῖται ὕψος ἀνθρώπων, καὶ ὑψωθήσεται κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.¹⁸ καὶ τὰ χειροποίητα πάντα κατακρύψουσιν¹⁹ εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς σχισμὰς τῶν πετρῶν καὶ εἰς τὰς τρώγλας τῆς γῆς ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἴσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν.²⁰ τῇ γὰρ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκβαλεῖ ἀνθρωπος τὰ βδελύγματα αὐτοῦ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ, ἢ ἐποίησαν προσκυνεῖν, τοῖς ματαίοις καὶ ταῖς νυκτερίσιν²¹ τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὰς τρώγλας τῆς στερεᾶς πέτρας καὶ εἰς τὰς σχισμὰς τῶν πετρῶν ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἴσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν.

3 Ἡδοὺ δὴ ὁ δεσπότης κύριος σαβαωθ ἀφελεῖ ἀπὸ τῆς Ιουδαίας καὶ ἀπὸ Ιερουσαλημ ἴσχύοντα καὶ ἴσχύουσαν, ἴσχὺν ἄρτου καὶ ἴσχὺν ὕδατος,² γίγαντα καὶ ἴσχύοντα καὶ ἀνθρωπον πολεμιστὴν καὶ δικαστὴν καὶ προφήτην καὶ στοχαστὴν καὶ πρεσβύτερον³ καὶ πεντηκόνταρχον καὶ θαυμαστὸν σύμβουλον καὶ σοφὸν ἀρχιτέκτονα καὶ συνετὸν ἀκροατήν.⁴ καὶ ἐπιστήσω νεανίσκους ἀρχοντας αὐτῶν, καὶ ἐμπαῖκται κυριεύσουσιν αὐτῶν.⁵ καὶ συμπεσεῖται ὁ λαός, ἀνθρωπος πρὸς ἀνθρωπον καὶ ἀνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· προσκόψει τὸ παιδίον πρὸς τὸν πρεσβύτην, ὁ ἄτιμος πρὸς τὸν ἔντιμον.⁶ δτὶ ἐπιλήμψεται ἀνθρωπος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἥ τοῦ οἰκείου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ λέγων Ἰμάτιον ἔχεις, ἀρχηγὸς ἡμῶν γενοῦ, καὶ τὸ βρῶμα τὸ ἐμὸν ὑπὸ σὲ ἔστω.⁷ καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Οὐκ ἔσομαι σου ἀρχηγός· οὐ γὰρ ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ μου ἄρτος οὐδὲ ἴμάτιον· οὐκ ἔσομαι ἀρχηγὸς τοῦ λαοῦ τούτου.⁸ δτὶ ἀνεῖται Ιερουσαλημ, καὶ ἥ Ιουδαία συμπέπτωκεν, καὶ αἱ γλῶσσαι αὐτῶν μετὰ ἀνομίας, τὰ πρὸς κύριον ἀπειθοῦντες· διότι νῦν ἐταπεινώθη ἡ δόξα αὐτῶν,⁹ καὶ ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου αὐτῶν ἀντέστη αὐτοῖς· τὴν δὲ ἀμαρτίαν αὐτῶν ὡς Σοδομῶν ἀνήγγειλαν καὶ ἐνεφάνισαν. οὐαὶ τῇ Ψυχῇ αὐτῶν, διότι βεβούλευνται βουλὴν πονηρὰν καθ' ἔαυτῶν¹⁰ εἰπόντες Δήσωμεν τὸν δίκαιον, δτὶ δύσχρηστος ἡμῖν ἔστιν· τοίνυν τὰ γενήματα τῶν ἔργων αὐτῶν φάγονται.¹¹ οὐαὶ τῷ ἀνόμῳ· πονηρὰ κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ συμβήσεται αὐτῷ.¹² λαός μου, οἱ πράκτορες ὑμῶν καλαμῶνται ὑμᾶς, καὶ οἱ ἀπαιτοῦντες κυριεύσουσιν ὑμῶν· λαός μου, οἱ μακαρίζοντες ὑμᾶς πλανῶσιν ὑμᾶς καὶ τὸν τρίβον τῶν ποδῶν ὑμῶν ταράσσουσιν.¹³ ἀλλὰ νῦν καταστήσεται εἰς κρίσιν κύριος καὶ στήσει εἰς κρίσιν τὸν λαὸν αὐτοῦ,¹⁴ αὐτὸς κύριος εἰς κρίσιν ἥξει μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ καὶ μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ· Ὅμεις δὲ τί ἐνεπυρίσατε τὸν ἀμπελῶνά μου καὶ ἡ ἀρπαγὴ τοῦ πτωχοῦ ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν;¹⁵ τί ὑμεῖς ἀδικεῖτε τὸν λαόν μου καὶ τὸ πρόσωπον τῶν πτωχῶν καταισχύνετε;

¹⁶ Τάδε λέγει κύριος Ἄνθ' ὃν ὑψώθησαν αἱ θυγατέρες Σιων καὶ ἐπορεύθησαν ὑψηλῷ τραχήλῳ καὶ ἐν νεύμασιν ὁφθαλμῶν καὶ τῇ πορείᾳ τῶν ποδῶν ἅμα σύρουσαι τὸν χιτῶνας καὶ τοῖς ποσὶν ἅμα

παίζουσαι,¹⁷ καὶ ταπεινώσει ὁ θεὸς ἀρχούσας θυγατέρας Σιων, καὶ κύριος ἀποκαλύψει τὸ σχῆμα αὐτῶν¹⁸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ ἀφελεῖ κύριος τὴν δόξαν τοῦ ἴματισμοῦ αὐτῶν καὶ τοὺς κόσμους αὐτῶν καὶ τὰ ἐμπλόκια καὶ τοὺς κοσύμβους καὶ τοὺς μηνίσκους¹⁹ καὶ τὸ κάθεμα καὶ τὸν κόσμον τοῦ προσώπου αὐτῶν²⁰ καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ κόσμου τῆς δόξης καὶ τοὺς χλιδῶνας καὶ τὰ ψέλια καὶ τὸ ἐμπλόκιον καὶ τὰ περιδέξια καὶ τοὺς δακτυλίους καὶ τὰ ἐνώτια²¹ καὶ τὰ περιπόρφυρα καὶ τὰ μεσοπόρφυρα²² καὶ τὰ ἐπιβλήματα τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν καὶ τὰ διαφανῆ Λακωνικὰ²³ καὶ τὰ βύστινα καὶ τὰ ὑακίνθινα καὶ τὰ κόκκινα καὶ τὴν βύσσον, σὸν χρυσίω καὶ ὑακίνθῳ συγκαθυφασμένα καὶ θέριστρα κατάκλιτα.²⁴ καὶ ἔσται ἀντὶ ὁσμῆς ἡδείας κονιορτός, καὶ ἀντὶ τοῦ ζώνης σχοινίῳ ζώσῃ καὶ ἀντὶ τοῦ κόσμου τῆς κεφαλῆς τοῦ χρυσίου φαλάκρωμα ἔξεις διὰ τὰ ἔργα σου καὶ ἀντὶ τοῦ χιτῶνος τοῦ μεσοπορφύρου περιζώσῃ σάκκον.²⁵ καὶ ὁ υἱός σου ὁ κάλλιστος, ὃν ἀγαπᾶς, μαχαίρᾳ πεσεῖται, καὶ οἱ ἰσχύοντες ὑμῶν μαχαίρᾳ πεσοῦνται.²⁶ καὶ ταπεινωθήσονται καὶ πενθήσουσιν αἱ θῆκαι τοῦ κόσμου ὑμῶν, καὶ καταλειφθήσῃ μόνη καὶ εἰς τὴν γῆν ἐδαφισθήσῃ.

4¹ καὶ ἐπιλήμψονται ἐπτὰ γυναικες ἀνθρώπου ἐνὸς λέγουσαι Τὸν ἄρτον ἡμῶν φαγόμεθα καὶ τὰ ἱμάτια ἡμῶν περιβαλούμεθα, πλὴν τὸ ὄνομα τὸ σὸν κεκλήσθω ἐφ' ἡμᾶς, ἀφελε τὸν ὀνειδισμὸν ἡμῶν.

² Τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπιλάμψει ὁ θεὸς ἐν βουλῇ μετὰ δόξης ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ ὑψῶσαι καὶ δοξάσαι τὸ καταλειφθὲν τοῦ Ισραὴλ, ³ καὶ ἔσται τὸ ὑπολειφθὲν ἐν Σιων καὶ τὸ καταλειφθὲν ἐν Ιερουσαλημ ἄγιοι κληθήσονται, πάντες οἱ γραφέντες εἰς ζωὴν ἐν Ιερουσαλημ. ⁴ Τοι ἐκπλυνεῖ κύριος τὸν ῥύπον τῶν νιῶν καὶ τῶν θυγατέρων Σιων καὶ τὸ αἷμα ἐκκαθαριεῖ ἐκ μέσου αὐτῶν ἐν πνεύματι κρίσεως καὶ πνεύματι καύσεως. ⁵ καὶ ἥξει, καὶ ἔσται πᾶς τόπος τοῦ ὄρους Σιων καὶ πάντα τὰ περικύκλῳ αὐτῆς σκιάσει νεφέλη ἡμέρας καὶ ὡς καπνοῦ καὶ ὡς φωτὸς πυρὸς καιομένου νυκτός· πάσῃ τῇ δόξῃ σκεπασθήσεται. ⁶ καὶ ἔσται εἰς σκιὰν ἀπὸ καύματος καὶ ἐν σκέπῃ καὶ ἐν ἀποκρύφῳ ἀπὸ σκληρότητος καὶ ὑετοῦ.

5¹ Αισω δὴ τῷ ἡγαπημένῳ ἄσμα τοῦ ἀγαπητοῦ τῷ ἀμπελῶνί μου. ἀμπελῶν ἐγενήθη τῷ ἡγαπημένῳ ἐν κέρατι ἐν τόπῳ πίονι. ² καὶ φραγμὸν περιέθηκα καὶ ἔχαράκωσα καὶ ἐφύτευσα ἄμπελον σωρηχ καὶ ὠκοδόμησα πύργον ἐν μέσῳ αὐτοῦ καὶ προλήνιον ὕρυξα ἐν αὐτῷ· καὶ ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι σταφυλήν, ἐποίησεν δὲ ἀκάνθας. ³ καὶ νῦν, ἀνθρωπος τοῦ Ιουδα καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν Ιερουσαλημ, κρίνατε ἐν ἐμοὶ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀμπελῶνός μου. ⁴ τί ποιήσω ἔτι τῷ ἀμπελῶνί μου καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτῷ; διότι ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι σταφυλήν, ἐποίησεν δὲ ἀκάνθας. ⁵ νῦν δὲ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί ποιήσω τῷ ἀμπελῶνί μου· ἀφελῶ τὸν φραγμὸν αὐτοῦ καὶ ἔσται εἰς διαρπαγήν, καὶ καθελῶ τὸν τοῖχον αὐτοῦ καὶ ἔσται εἰς καταπάτημα, ⁶ καὶ ἀνήσω τὸν ἀμπελῶνά μου καὶ οὐ μὴ τμηθῇ οὐδὲ μὴ σκαφῇ, καὶ ἀναβήσεται εἰς αὐτὸν ὡς εἰς χέρσον ἄκανθα· καὶ ταῖς νεφέλαις ἐντελοῦμαι τοῦ μὴ βρέξαι εἰς αὐτὸν ὑετόν. ⁷ Τὸ γάρ ἀμπελῶν κυρίου σαβαωθ οἶκος τοῦ Ισραὴλ ἔστιν καὶ ἀνθρωπος τοῦ Ιουδα νεόφυτον ἡγαπημένον· ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι κρίσιν, ἐποίησεν δὲ ἀνομίαν καὶ οὐ δικαιοσύνην ἀλλὰ κραυγήν.

⁸Οὐαὶ οἱ συνάπτοντες οἰκίαν πρὸς οἰκίαν καὶ ἀγρὸν πρὸς ἀγρὸν ἐγγίζοντες, ἵνα τοῦ πλησίου ἀφέλωνται τι· μὴ οἰκήσετε μόνοι ἐπὶ τῆς γῆς; ⁹ἡκούσθη γὰρ εἰς τὰ ὡτα κυρίου σαβαωθ ταῦτα· ἐὰν γὰρ γένωνται οἰκίαι πολλαί, εἰς ἔρημον ἔσονται μεγάλαι καὶ καλαί, καὶ οὐκ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐταῖς. ¹⁰οὗ γὰρ ἐργῶνται δέκα ζεύγη βοῶν, ποιήσει κεράμιον ἔν, καὶ ὁ σπείρων ἀρτάβας ἔξ ποιήσει μέτρα τρία. — ¹¹οὐαὶ οἱ ἐγειρόμενοι τὸ πρώτη καὶ τὸ σικερα διώκοντες, οἱ μένοντες τὸ ὄψε· ὁ γὰρ οἶνος αὐτοὺς συγκαύσει. ¹²μετὰ γὰρ κιθάρας καὶ ψαλτηρίου καὶ τυμπάνων καὶ αὐλῶν τὸν οἶνον πίνουσιν, τὰ δὲ ἔργα κυρίου οὐκ ἐμβλέπουσιν καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ οὐ κατανοοῦσιν.

¹³τοίνυν αἰχμάλωτος ὁ λαός μου ἐγενήθη διὰ τὸ μὴ εἰδέναι αὐτοὺς τὸν κύριον, καὶ πλῆθος ἐγενήθη νεκρῶν διὰ λιμὸν καὶ δίψαν ὕδατος. ¹⁴καὶ ἐπλάτυνεν ὁ ἄδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ διήνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ τοῦ μὴ διαλιπεῖν, καὶ καταβήσονται οἱ ἔνδοξοι καὶ οἱ μεγάλοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ λοιμοὶ αὐτῆς. ¹⁵καὶ ταπεινωθήσεται ἄνθρωπος, καὶ ἀτιμασθήσεται ἀνήρ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ μετέωροι ταπεινωθήσονται. ¹⁶καὶ ὑψωθήσεται κύριος σαβαωθ ἐν κρίματι, καὶ ὁ θεὸς ὁ ἄγιος δοξασθήσεται ἐν δικαιοσύνῃ. ¹⁷καὶ βοσκηθήσονται οἱ διηρπασμένοι ὡς ταῦροι, καὶ τὰς ἐρήμους τῶν ἀπηλειμμένων ἄρνες φάγονται. — ¹⁸οὐαὶ οἱ ἐπισπώμενοι τὰς ἀμαρτίας ὡς σχοινίῳ μακρῷ καὶ ὡς ζυγοῦ ἴμαντι δαμάλεως τὰς ἀνομίας, ¹⁹οἱ λέγοντες Τὸ τάχος ἐγγισάτω ἢ ποιήσει, ἵνα ἴδωμεν, καὶ ἐλθάτω ἡ βουλὴ τοῦ ἀγίου Ισραὴλ, ἵνα γνῶμεν. — ²⁰οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ πονηρὸν καλὸν καὶ τὸ καλὸν πονηρόν, οἱ τιθέντες τὸ σκότος φῶς καὶ τὸ φῶς σκότος, οἱ τιθέντες τὸ πικρὸν γλυκὺ καὶ τὸ γλυκὺ πικρόν. — ²¹οὐαὶ οἱ συνετοὶ ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐνώπιον ἑαυτῶν ἐπιστήμονες. — ²²οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες ὑμῶν οἱ τὸν οἶνον πίνοντες καὶ οἱ δυνάσται οἱ κεραννύντες τὸ σικερα, ²³οἱ δικαιοῦντες τὸν ἀσεβῆ ἔνεκεν δώρων καὶ τὸ δίκαιον τοῦ δικαίου αἴροντες. ²⁴διὰ τοῦτο ὃν τρόπον καυθήσεται καλάμη ὑπὸ ἄνθρακος πυρὸς καὶ συγκαυθήσεται ὑπὸ φλογὸς ἀνειμένης, ἡ ρίζα αὐτῶν ὡς χνοῦς ἔσται, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῶν ὡς κονιορτὸς ἀναβήσεται· οὐ γὰρ ἡθέλησαν τὸν νόμον κυρίου σαβαωθ, ἀλλὰ τὸ λόγιον τοῦ ἀγίου Ισραὴλ παρώξυναν. ²⁵καὶ ἐθυμώθη ὄργῃ κύριος σαβαωθ ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπέβαλεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐπάταξεν αὐτούς, καὶ παρωξύνθη τὰ ὅρη, καὶ ἐγενήθη τὰ θνητιμαῖα αὐτῶν ὡς κοπρία ἐν μέσῳ ὁδοῦ. καὶ ἐν πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμός, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή. ²⁶τοιγαροῦν ἀρεῖ σύσσημον ἐν τοῖς ἔθνεσιν τοῖς μακρὰν καὶ συριεῖ αὐτοῖς ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς, καὶ ἴδοὺ ταχὺ κούφως ἔρχονται. ²⁷οὐ πεινάσσουσιν οὐδὲ κοπιάσσουσιν οὐδὲ νυστάξουσιν οὐδὲ κοιμηθήσονται οὐδὲ λύσουσιν τὰς ζώνας αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὁσφύος αὐτῶν, οὐδὲ μὴ ράγῶσιν οἱ ἴμαντες τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν. ²⁸ῶν τὰ βέλη ὁξεῖά ἔστιν καὶ τὰ τόξα αὐτῶν ἐντεταμένα, οἱ πόδες τῶν ἵππων αὐτῶν ὡς στερεὰ πέτρα ἐλογίσθησαν, οἱ τροχοὶ τῶν ἀρμάτων αὐτῶν ὡς καταιγίς. ²⁹όρμῶσιν ὡς λέοντες καὶ παρέστηκαν ὡς σκύμνος λέοντος· καὶ ἐπιλήμψεται καὶ βοήσει ὡς θηρίου καὶ ἐκβαλεῖ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ρύσμενος αὐτούς. ³⁰καὶ βοήσει δι' αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡς φωνὴ θαλάσσης κυμαινούσης· καὶ ἐμβλέψονται εἰς τὴν γῆν, καὶ ἴδού σκότος σκληρὸν ἐν τῇ ἀπορίᾳ αὐτῶν.

6 ¹Καὶ ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ, οὗ ἀπέθανεν Οζίας ὁ βασιλεύς, εῖδον τὸν κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου, καὶ πλήρης ὁ οἶκος τῆς δόξης αὐτοῦ. ²καὶ σεραφιν εἰστήκεισαν κύκλῳ αὐτοῦ, ἔξι πτέρυγες τῷ ἐνὶ καὶ ἔξι πτέρυγες τῷ ἐνὶ, καὶ ταῖς μὲν δυσὶν κατεκάλυπτον τὸ πρόσωπον καὶ ταῖς δυσὶν κατεκάλυπτον τοὺς πόδας καὶ ταῖς δυσὶν ἐπέταντο. ³καὶ ἐκέκραγον ἔτερος πρὸς τὸν ἔτερον καὶ ἔλεγον ᾧ οὐδεὶς ἤκανεν τὴν φωνὴν τοῦτον· ἦν γὰρ τὸν οὐδεὶς ἤκανεν τοῦτον· ⁴καὶ ἐπήρθη τὸ ὑπέρθυρον ἀπὸ τῆς φωνῆς, ἵνα ἐκέκραγον, καὶ ὁ οἶκος ἐπλήσθη καπνοῦ. ⁵καὶ εἶπα Ὡ τάλας ἐγώ, ὅτι κατανένυγμαι, ὅτι ἄνθρωπος ὃν καὶ ἀκάθαρτα χείλη ἔχων ἐν μέσῳ λαοῦ ἀκάθαρτα χείλη ἔχοντος ἐγὼ οἰκῶ καὶ τὸν βασιλέα κύριον σαβαωθ εἶδον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου. ⁶καὶ ἀπεστάλη πρὸς με ἐν τῷ σεραφιν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ εἶχεν ἄνθρακα, διν τῇ λαβίδι ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, ⁷καὶ ἤψατο τοῦ στόματός μου καὶ εἶπεν Ἰδού ἤψατο τοῦτο τῶν χειλέων σου καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου καὶ τὰς ἀμαρτίας σου περικαθαριεῖ. ⁸καὶ ἤκουσα τῆς φωνῆς κυρίου λέγοντος Τίνα ἀποστείλω, καὶ τίς πορεύσεται πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον; καὶ εἶπα Ἰδού εἰμι ἐγώ· ἀπόστειλόν με. ⁹καὶ εἶπεν Πορεύθητι καὶ εἰπὸν τῷ λαῷ τούτῳ Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ¹⁰ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὥστιν αὐτῶν βαρέως ἤκουσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὥστιν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἱάσομαι αὐτούς. ¹¹καὶ εἶπα Ἔως πότε, κύριε; καὶ εἶπεν Ἔως ἂν ἐρημωθῶσιν πόλεις παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι καὶ οἴκοι παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπους καὶ ἡ γῆ καταλειφθήσεται ἔρημος. ¹²καὶ μετὰ ταῦτα μαχρυνεῖ ὁ θεὸς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ οἱ καταλειφθέντες πληθυνθήσονται ἐπὶ τῆς γῆς. ¹³καὶ ἔτι ἐπ' αὐτῆς ἔστιν τὸ ἐπιδέκατον, καὶ πάλιν ἔσται εἰς προνομὴν ὡς τερέβινθος καὶ ὡς βάλανος ὅταν ἐκπέσῃ ἀπὸ τῆς θήκης αὐτῆς.

7 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Αχαζ τοῦ Ιωαθαμ τοῦ νίοῦ Οζίου βασιλέως Ιουδα ἀνέβη Ραασσων βασιλεὺς Αραμ καὶ Φακεε υἱὸς Ρομελιου βασιλεὺς Ισραηλ ἐπὶ Ιερουσαλημ πολεμῆσαι αὐτὴν καὶ οὐκ ἡδυνήθησαν πολιορκῆσαι αὐτήν. ²καὶ ἀνηγγέλη εἰς τὸν οἶκον Δαυιδ λέγοντες Συνεφώνησεν Αραμ πρὸς τὸν Εφραιμ· καὶ ἐξέστη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὃν τρόπον ὅταν ἐν δρυμῷ ἔχοντας τὸν θεὸν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ οἱ καταλειφθέντες πληθυνθήσονται ἐπὶ τῆς γῆς. ³καὶ ἔτι ἐπ' αὐτῆς ἔστιν τὸ ἐπιδέκατον, καὶ πάλιν ἔσται εἰς προνομὴν ὡς τερέβινθος καὶ ὡς βάλανος ὅταν ἐκπέσῃ ἀπὸ τῆς θήκης αὐτῆς. ⁴καὶ ἐρεῖς αὐτῷ Φύλαξαι τοῦ ἡσυχάσαι καὶ μὴ φοβοῦ, μηδὲ ἡ ψυχὴ σου ἀσθενείτω ἀπὸ τῶν δύο ἔχοντων τῶν δαλῶν τῶν καπνιζομένων τούτων. ⁵καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ησαιαν Ἐξελθε εἰς συνάντησιν Αχαζ σὺ καὶ ὁ καταλειφθεὶς Ιασουβ ὁ νίος σου πρὸς τὴν κολυμβήθραν τῆς ἄνω ὁδοῦ τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφέως ⁶καὶ ἐρεῖς αὐτῷ Φύλαξαι τοῦ ἡσυχάσαι καὶ μὴ φοβοῦ, μηδὲ ἡ ψυχὴ σου γένηται, πάλιν ἱάσομαι. ⁷καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Αραμ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ρομελιου, ὅτι ἐβούλευσαντο βουλὴν πονηρὰν περὶ σοῦ λέγοντες Ἀναβησόμεθα εἰς τὴν Ιουδαίαν καὶ συλλαλήσαντες αὐτοῖς ἀποστρέψομεν αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς καὶ βασιλεύσομεν αὐτῆς τὸν υἱὸν Ταβεηλ, ⁸τάδε λέγει κύριος σαβαωθ Οὐ μὴ ἐμμεινῃ ἡ βουλὴ αὕτη οὐδὲ ἔσται. ⁹ἀλλ’ ἡ κεφαλὴ Αραμ Δαμασκός, ἀλλ’ ἔτι ἐξήκοντα καὶ πέντε ἔτῶν ἐκλείψει ἡ βασιλεία Εφραιμ ἀπὸ λαοῦ, ¹⁰καὶ ἡ κεφαλὴ Εφραιμ Σομορων, καὶ ἡ κεφαλὴ Σομορων υἱὸς τοῦ Ρομελιου· καὶ ἐὰν μὴ πιστεύσητε, οὐδὲ μὴ συνῆτε.

¹⁰Καὶ προσέθετο κύριος λαλῆσαι τῷ Ἀχαῖ λέγων ¹¹Αἴτησαι σεαυτῷ σημεῖον παρὰ κυρίου θεοῦ σου εἰς βάθος ἢ εἰς ὄψος. ¹²καὶ εἶπεν Ἀχαῖ Οὐ μὴ αἰτήσω οὐδὲ οὐ μὴ πειράσω κύριον. ¹³καὶ εἶπεν Ἀκούσατε δή, οἶκος Δαυΐδ· μὴ μικρὸν ὑμῖν ἀγῶνα παρέχειν ἀνθρώποις; καὶ πῶς κυρίῳ παρέχετε ἀγῶνα; ¹⁴διὰ τοῦτο δώσει κύριος αὐτὸς ὑμῖν σημεῖον· ίδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Εμμανουὴλ. ¹⁵βούτυρον καὶ μέλι φάγεται· πρὶν ἡ γυνῶναι αὐτὸν ἡ προελέσθαι πονηρὰ ἐκλέξεται τὸ ἀγαθόν. ¹⁶διότι πρὶν ἡ γυνῶναι τὸ παιδίον ἀγαθὸν ἥ κακὸν ἀπειθεῖ πονηρίᾳ τοῦ ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν, καὶ καταλειφθήσεται ἡ γῆ, ἦν σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου τῶν δύο βασιλέων. ¹⁷ἄλλα ἐπάξει ὁ θεὸς ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἡμέρας, αἱ οὕπω ἥκασιν ἀφ' ἣς ἡμέρας ἀφεῖλεν Εφραίμ ἀπὸ Ιουδα, τὸν βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων. ¹⁸καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συριεῖ κύριος μυίαις, ὃ κυριεύει μέρους ποταμοῦ Αἰγύπτου, καὶ τῇ μελίσσῃ, ἡ ἔστιν ἐν χώρᾳ Ἀσσυρίων, ¹⁹καὶ ἐλεύσονται πάντες καὶ ἀναπαύσονται ἐν ταῖς φάραγξι τῆς χώρας καὶ ἐν ταῖς τρώγλαις τῶν πετρῶν καὶ εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς πᾶσαν ῥαγάδα καὶ ἐν παντὶ ξύλῳ. ²⁰ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔντονται κύριος τῷ ἔντονται πάντες ἀφελεῖν τὸν ποταμοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων, τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς τρίχας τῶν ποδῶν καὶ τὸν πώγωνα ἀφελεῖ. ²¹καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θρέψει ἄνθρωπος δάμαλιν βοῶν καὶ δύο πρόβατα, ²²καὶ ἔσται ἀπὸ τοῦ πλεῖστον ποιεῖν γάλα βούτυρον καὶ μέλι φάγεται πᾶς ὃ καταλειφθεὶς ἐπὶ τῆς γῆς. ²³καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πᾶς τόπος, οὗ ἐὰν ὕσιν χίλιαι ἀμπελοὶ χιλίων σίκλων, εἰς χέρσον ἔσονται καὶ εἰς ἄκανθαν. ²⁴μετὰ βέλους καὶ τοξεύματος εἰσελεύσονται ἐκεῖ, ὅτι χέρσος καὶ ἄκανθα ἔσται πᾶσα ἡ γῆ. ²⁵καὶ πᾶν ὅρος ἀροτριώμενον ἀροτριαθήσεται, καὶ οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐκεῖ φόβος. ἔσται γὰρ ἀπὸ τῆς χέρσου καὶ ἄκανθης εἰς βόσκημα προβάτου καὶ εἰς καταπάτημα βοός.

8 ¹Καὶ εἶπεν κύριος πρός με Λαβέ σεαυτῷ τόμον καινοῦ μεγάλου καὶ γράψον εἰς αὐτὸν γραφίδι ἀνθρώπου Τοῦ ὁξέως προνομὴν ποιῆσαι σκύλων· πάρεστιν γάρ. ²καὶ μάρτυράς μοι ποίησον πιστοὺς ἀνθρώπους, τὸν Ουριαν καὶ τὸν Ζαχαριαν υἱὸν Βαραχιου. ³καὶ προσῆλθον πρὸς τὴν προφῆτιν, καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν καὶ ἔτεκεν υἱόν. καὶ εἶπεν κύριός μοι Κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ταχέως σκύλευσον, ὁξέως προνόμευσον. ⁴διότι πρὶν ἡ γυνῶναι τὸ παιδίον καλεῖν πατέρα ἥ μητέρα, λήμψεται δύναμιν Δαμασκοῦ καὶ τὰ σκῦλα Σαμαρείας ἔναντι βασιλέως Ἀσσυρίων.

5Καὶ προσέθετο κύριος λαλῆσαι μοι ἔτι ⁶Διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι τὸν λαὸν τοῦτον τὸ ὄδωρ τοῦ Σιλωαμ τὸ πορευόμενον ἡσυχῆ, ἀλλὰ βούλεσθαι ἔχειν τὸν Ραασσων καὶ τὸν υἱὸν Ρομελιου βασιλέα ἐφ' ὑμῶν, ⁷διὰ τοῦτο ίδού ἀνάγει κύριος ἐφ' ὑμᾶς τὸ ὄδωρ τοῦ ποταμοῦ τὸ ἵσχυρὸν καὶ τὸ πολύ, τὸν βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ἐπὶ πᾶσαν φάραγγα ὑμῶν καὶ πειριπατήσει ἐπὶ πᾶν τεῖχος ὑμῶν ⁸καὶ ἀφελεῖ ἀπὸ τῆς Ιουδαίας ἄνθρωπον δς δυνήσεται κεφαλὴν ἄραι ἥ δυνατὸν συντελέσασθαι τι, καὶ ἔσται ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὕστε πληρῶσαι τὸ πλάτος τῆς χώρας σου· μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. ⁹γνῶτε ἔθνη καὶ ἡττᾶσθε, ἐπακούσατε ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς, ἵσχυκότες

ἡττᾶσθε· ἐὰν γὰρ πάλιν ἴσχύσητε, πάλιν ἡττηθήσεσθε. ¹⁰καὶ ἦν ἀν βουλεύσησθε βουλήν,
διασκεδάσει κύριος, καὶ λόγον δν ἐὰν λαλήσητε, οὐ μὴ ἐμμείνῃ ὑμῖν, ὅτι μεθ' ἡμῶν κύριος ὁ θεός.

¹¹Οὕτως λέγει κύριος Τῇ ἴσχυρᾳ χειρὶ ἀπειθοῦσιν τῇ πορείᾳ τῆς ὁδοῦ τοῦ λαοῦ τούτου λέγοντες
¹²Μήποτε εἴπητε σκληρόν· πᾶν γάρ, δὲ ἐὰν εἴπῃ ὁ λαὸς οὗτος, σκληρόν ἔστιν· τὸν δὲ φόβον αὐτοῦ οὐ
μὴ φοβηθῆτε οὐδὲ μὴ ταραχθῆτε. ¹³κύριον αὐτὸν ἀγιάσατε, καὶ αὐτὸς ἔσται σου φόβος. ¹⁴καὶ ἐὰν ἐπ'
αὐτῷ πεποιθώς ἦσ, ἔσται σοι εἰς ἀγίασμα, καὶ οὐχ ὡς λίθου προσκόμματι συναντήσεσθε αὐτῷ οὐδὲ
ὡς πέτρας πτώματι· ὁ δὲ οἶκος Ιακωβ ἐν παγίδι, καὶ ἐν κοιλάσματι ἐγκαθήμενοι ἐν Ιερουσαλημ.
¹⁵διὰ τοῦτο ἀδυνατήσουσιν ἐν αὐτοῖς πολλοὶ καὶ πεσοῦνται καὶ συντριβήσονται, καὶ ἐγγιοῦσιν καὶ
ἀλώσονται ἄνθρωποι ἐν ἀσφαλείᾳ ὅντες.

¹⁶Τότε φανεροὶ ἔσονται οἱ σφραγιζόμενοι τὸν νόμον τοῦ μὴ μαθεῖν. ¹⁷καὶ ἐρεῖ Μενῶ τὸν θεὸν τὸν
ἀποστρέψαντα τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ιακωβ καὶ πεποιθώς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ. ¹⁸ἰδοὺ ἐγὼ
καὶ τὰ παιδία, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θεός, καὶ ἔσται εἰς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ οἴκῳ Ισραὴλ παρὰ κυρίου
σαβαωθ, δς κατοικεῖ ἐν τῷ ὅρει Σιων. ¹⁹καὶ ἐὰν εἴπωσιν πρὸς ὑμᾶς Ζητήσατε τοὺς ἀπὸ τῆς γῆς
φωνοῦντας καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους, τοὺς κενολογοῦντας οἵ ἐκ τῆς κοιλίας φωνοῦσιν, οὐκ ἔθνος πρὸς
θεὸν αὐτοῦ; τί ἐκζητοῦσιν περὶ τῶν ζώντων τοὺς νεκρούς; ²⁰νόμον γὰρ εἰς βοήθειαν ἔδωκεν, ἵνα
εἴπωσιν οὐχ ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, περὶ οὐκ ἔστιν δῶρα δοῦναι περὶ αὐτοῦ. ²¹καὶ ἥξει ἐφ' ὑμᾶς
σκληρὰ λιμός, καὶ ἔσται ὡς ἀν πεινάσητε, λυπηθήσεσθε καὶ κακῶς ἐρεῖτε τὸν ἄρχοντα καὶ τὰ
παταχρα, καὶ ἀναβλέψονται εἰς τὸν οὐρανὸν ἄνω ²²καὶ εἰς τὴν γῆν κάτω ἐμβλέψονται, καὶ ἰδοὺ
θλῖψις καὶ στενοχωρία καὶ σκότος, ἀπορία στενὴ καὶ σκότος ὥστε μὴ βλέπειν, ²³καὶ οὐκ
ἀπορηθήσεται ὁ ἐν στενοχωρίᾳ ὧν ἔως καιροῦ.

Τοῦτο πρῶτον ποίει, ταχὺ ποίει, χώρα Ζαβουλων, ἡ γῆ Νεφθαλιμ ὁδὸν θαλάσσης καὶ οἱ λοιποὶ οἱ
τὴν παραλίαν κατοικοῦντες καὶ πέραν τοῦ Ιορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἔθνων, τὰ μέρη τῆς Ιουδαίας.
9 ¹δ λαὸς ὁ πορευόμενος ἐν σκότει, ἴδετε φῶς μέγα· οἱ κατοικοῦντες ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς
λάμψει ἐφ' ὑμᾶς. ²τὸ πλεῖστον τοῦ λαοῦ, ὁ κατήγαγες ἐν εὐφροσύνῃ σου, καὶ εὐφρανθήσονται
ἐνώπιόν σου ὡς οἱ εὐφραινόμενοι ἐν ἀμήτῳ καὶ ὃν τρόπον οἱ διαιρούμενοι σκύλα. ³διότι ἀφήρηται ὁ
ζυγὸς ὁ ἐπ' αὐτῶν κείμενος καὶ ἡ ῥάβδος ἡ ἐπὶ τοῦ τραχῆλου αὐτῶν· τὴν γὰρ ῥάβδον τῶν
ἀπαιτούντων διεσκέδασεν κύριος ὡς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐπὶ Μαδιαμ. ⁴ὅτι πᾶσαν στολὴν ἐπισυνηγμένην
δόλῳ καὶ ἴμάτιον μετὰ καταλλαγῆς ἀποτείσουσιν καὶ θελήσουσιν εἰ ἐγενήθησαν πυρίκαυστοι. ⁵ὅτι
παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν, οὖς ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τοῦ ὕμου αὐτοῦ, καὶ καλεῖται τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Μεγάλης βουλῆς ἄγγελος· ἐγὼ γὰρ ἀξω εἰρήνην ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, εἰρήνην καὶ ὑγίειαν
αὐτῷ. ⁶μεγάλη ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, καὶ τῆς εἰρήνης αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὅριον ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυιδ καὶ τὴν
βασιλείαν αὐτοῦ κατορθῶσαι αὐτὴν καὶ ἀντιλαβέσθαι αὐτῆς ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίματι ἀπὸ τοῦ
νῦν καὶ εἰς τὸν αἰώνα χρόνον· ὁ ζῆλος κυρίου σαβαωθ ποιήσει ταῦτα.

⁷Θάνατον ἀπέστειλεν κύριος ἐπὶ Ιακωβ, καὶ ἥλθεν ἐπὶ Ισραὴλ, ⁸καὶ γνώσονται πᾶς ὁ λαὸς τοῦ Εφραὶμ καὶ οἱ ἔγκαθήμενοι ἐν Σαμαρείᾳ ἐφ' ὅρῳ καὶ ὑψηλῇ καρδίᾳ λέγοντες ⁹Πλίνθοι πεπτώκασιν, ἀλλὰ δεῦτε λαξεύσωμεν λίθους καὶ ἐκκόψωμεν συκαμίνους καὶ κέδρους καὶ οἰκοδομήσωμεν ἐαυτοῖς πύργον. ¹⁰καὶ ῥάξει ὁ θεὸς τοὺς ἐπανιστανομένους ἐπ' ὄρος Σιων ἐπ' αὐτοὺς καὶ τοὺς ἔχθροὺς αὐτῶν διασκεδάσει, ¹¹Συρίαν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν καὶ τοὺς "Ἐλληνας ἀφ' ἡλίου δυσμῶν τοὺς κατεσθίοντας τὸν Ισραὴλ ὅλῳ τῷ στόματι. ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμός, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλῇ. — ¹²καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἀπεστράφη, ἔως ἐπλήγη, καὶ τὸν κύριον οὐκ ἐξεζήτησαν. ¹³καὶ ἀφεῖλεν κύριος ἀπὸ Ισραὴλ κεφαλὴν καὶ οὐράν, μέγαν καὶ μικρὸν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, ¹⁴πρεσβύτην καὶ τοὺς τὰ πρόσωπα θαυμάζοντας (αὕτη ἡ ἀρχή) καὶ προφήτην διδάσκοντα ἄνομα (οὗτος ἡ οὐρά). ¹⁵καὶ ἔσονται οἱ μακαρίζοντες τὸν λαὸν τοῦτον πλανῶντες καὶ πλανῶσιν ὅπως καταπίωσιν αὐτούς. ¹⁶διὰ τοῦτο ἐπὶ τοὺς νεανίσκους αὐτῶν οὐκ εὐφρανθήσεται ὁ θεὸς καὶ τοὺς ὄρφανοὺς αὐτῶν καὶ τὰς χήρας αὐτῶν οὐκ ἐλεήσει, ὅτι πάντες ἄνομοι καὶ πονηροί, καὶ πᾶν στόμα λαλεῖ ἄδικα. ἐπὶ πᾶσιν τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμός, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλῇ. — ¹⁷καὶ καυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ἀνομία καὶ ὡς ἄγρωστις ξηρὰ βρωθήσεται ὑπὸ πυρός· καὶ καυθήσεται ἐν τοῖς δάσεσι τοῦ δρυμοῦ, καὶ συγκαταφάγεται τὰ κύκλῳ τῶν βουνῶν πάντα. ¹⁸διὰ θυμὸν ὁργῆς κυρίου συγκέκαυται ἡ γῆ ὅλη, καὶ ἔσται ὁ λαὸς ὡς ὑπὸ πυρὸς κατακεκαυμένος. ἄνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἐλεήσει, ¹⁹ἀλλὰ ἐκκλινεῖ εἰς τὰ δεξιά, ὅτι πεινάσει, καὶ φάγεται ἐκ τῶν ἀριστερῶν, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῇ ἄνθρωπος ἔσθων τὰς σάρκας τοῦ βραχίονος αὐτοῦ. ²⁰φάγεται γὰρ Μανασση τοῦ Εφραὶμ καὶ Εφραὶμ τοῦ Μανασση, ὅτι ἄμα πολιορκήσουσιν τὸν Ιουδαν. ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμός, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλῇ. —

¹⁰οὐαὶ τοῖς γράφουσιν πονηρίαν· γράφοντες γὰρ πονηρίαν γράφουσιν ²ἐκκλίνοντες κρίσιν πτωχῶν, ἀρπάζοντες κρίμα πενήτων τοῦ λαοῦ μου ὡστε εἶναι αὐτοῖς χήραν εἰς ἀρπαγὴν καὶ ὄρφανὸν εἰς προνομήν. ³καὶ τί ποιήσουσιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐπισκοπῆς; ἡ γὰρ θλῖψις ὑμῶν πόρρωθεν ἥξει· καὶ πρὸς τίνα καταφεύξεσθε τοῦ βοηθηθῆναι; καὶ ποῦ καταλείψετε τὴν δόξαν ὑμῶν ⁴τοῦ μὴ ἐμπεσεῖν εἰς ἐπαγωγήν; ἐπὶ πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμός, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλῇ.

⁵Οὐαὶ Ἀσσυρίοις· ἡ ῥάβδος τοῦ θυμοῦ μου καὶ ὁργῆς ἔστιν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ⁶τὴν ὁργὴν μου εἰς ἔθνος ἄνομον ἀποστελῶ καὶ τῷ ἐμῷ λαῷ συντάξω ποιῆσαι σκῦλα καὶ προνομὴν καὶ καταπατεῖν τὰς πόλεις καὶ θεῖναι αὐτὰς εἰς κονιορτόν. ⁷αὐτὸς δὲ οὐχ οὔτως ἐνεθυμήθη καὶ τῇ ψυχῇ οὐχ οὔτως λελόγισται, ἀλλὰ ἀπαλλάξει ὁ νοῦς αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔθνη ἐξολεθρεῦσαι οὐκ ὀλίγα. ⁸καὶ ἐὰν εἴπωσιν αὐτῷ Σὺ μόνος εἶ ἄρχων, ⁹καὶ ἐρεῖ Οὐκ ἔλαβον τὴν χώραν τὴν ἐπάνω Βαβυλῶνος καὶ Χαλαννη, οὗ ὁ πύργος ὀφιδομήθη; καὶ ἔλαβον Ἀραβίαν καὶ Δαμασκὸν καὶ Σαμάρειαν. ¹⁰δὲν τρόπον ταύτας ἔλαβον ἐν τῇ χειρὶ μου, καὶ πάσας τὰς ἀρχὰς λήμψομαι. ὀλολύξατε, τὰ γλυπτὰ ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἐν Σαμαρείᾳ. ¹¹δὲν τρόπον γὰρ ἐποίησα Σαμαρείᾳ καὶ τοῖς χειροποιήτοις αὐτῆς, οὔτως ποιήσω καὶ Ιερουσαλημ καὶ τοῖς εἰδώλοις αὐτῆς. — ¹²καὶ ἔσται ὅταν συντελέσῃ κύριος πάντα ποιῶν ἐν τῷ ὄρει

Σιων καὶ ἐν Ιερουσαλημ, ἐπάξει ἐπὶ τὸν νοῦν τὸν μέγαν, τὸν ἄρχοντα τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἐπὶ τὸ ὑψος τῆς δόξης τῶν ὁφθαλμῶν αὐτοῦ.¹³ εἴπεν γάρ Τῇ ἰσχύι ποιήσω καὶ τῇ σοφίᾳ τῆς συνέσεως, ἀφελῶ ὅρια ἐθνῶν καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν προνομεύσω καὶ σείσω πόλεις κατοικουμένας¹⁴ καὶ τὴν οἰκουμένην ὅλην καταλήμψομαι τῇ χειρὶ ὡς νοσσὶαν καὶ ὡς καταλελειμμένα ὡὰ ἀρῶ, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς διαφεύξεται με ἢ ἀντείπη μοι.¹⁵ μὴ δοξασθήσεται ἀξίνη ἄνευ τοῦ κόπτοντος ἐν αὐτῇ; ἢ ὑψωθήσεται πρίων ἄνευ τοῦ ἔλκοντος αὐτόν; ὡσαύτως ἐάν τις ἄρῃ ῥάβδον ἢ ἔγκλιτον.¹⁶ καὶ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ ἀποστελεῖ κύριος σαβαωθ εἰς τὴν σὴν τιμὴν ἀτιμίαν, καὶ εἰς τὴν σὴν δόξαν πῦρ καιόμενον καυθήσεται.¹⁷ καὶ ἔσται τὸ φῶς τοῦ Ισραὴλ εἰς πῦρ καὶ ἀγίασει αὐτὸν ἐν πυρὶ καιομένῳ καὶ φάγεται ὡσεὶ χόρτον τὴν ὕλην. τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ¹⁸ ἀποσβεσθήσεται τὰ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ καὶ οἱ δρυμοί, καὶ καταφάγεται ἀπὸ ψυχῆς ἔως σαρκῶν· καὶ ἔσται ὁ φεύγων ὡς ὁ φεύγων ἀπὸ φλογὸς καιομένης.¹⁹ καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀπ’ αὐτῶν ἔσονται ἀριθμός, καὶ παιδίον γράψει αὐτούς.

²⁰ Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ οὐκέτι προστεθήσεται τὸ καταλειφθὲν Ισραὴλ, καὶ οἱ σωθέντες τοῦ Ιακωβ οὐκέτι μὴ πεποιθότες ὅσιν ἐπὶ τοὺς ἀδικήσαντας αὐτούς, ἀλλὰ ἔσονται πεποιθότες ἐπὶ τὸν θεὸν τὸν ἄγιον τοῦ Ισραὴλ τῇ ἀληθείᾳ,²¹ καὶ ἔσται τὸ καταλειφθὲν τοῦ Ιακωβ ἐπὶ θεὸν ἰσχύοντα.²² καὶ ἐὰν γένηται ὁ λαὸς Ισραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατάλειμμα αὐτῶν σωθήσεται· λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ,²³ ὅτι λόγον συντετμημένον ποιήσει ὁ θεὸς ἐν τῇ οἰκουμένῃ ὅλῃ.

²⁴ Διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος σαβαωθ Μὴ φοβοῦ, ὁ λαός μου οἱ κατοικοῦντες ἐν Σιων, ἀπὸ Ἀσσυρίων, δτι ἐν ῥάβδῳ πατάξει σε· πληγὴν γὰρ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ τοῦ ἴδεν ὁδὸν Αἰγύπτου.²⁵ εἴτι γὰρ μικρὸν καὶ παύσεται ἡ ὄργη, ὁ δὲ θυμός μου ἐπὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν.²⁶ καὶ ἐπεγερεῖ ὁ θεὸς ἐπ’ αὐτοὺς κατὰ τὴν πληγὴν τὴν Μαδιαμ ἐν τόπῳ θλίψεως, καὶ ὁ θυμὸς αὐτοῦ τῇ ὁδῷ τῇ κατὰ θάλασσαν εἰς τὴν ὁδὸν τὴν κατ’ Αἴγυπτον.²⁷ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀφαιρεθήσεται ὁ φόβος αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ καὶ ὁ ζυγὸς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄμου σου, καὶ καταφθαρήσεται ὁ ζυγὸς ἀπὸ τῶν ὄμων ὑμῶν.²⁸ ἔξει γὰρ εἰς τὴν πόλιν Αγγαι καὶ παρελεύσεται εἰς Μαγεδώ καὶ ἐν Μαχμας θήσει τὰ σκεύη αὐτοῦ.²⁹ καὶ παρελεύσεται φάραγγα καὶ ἔξει εἰς Αγγαι, φόβος λήμψεται Ραμα πόλιν Σαουλ· φεύξεται³⁰ ἡ θυγάτηρ Γαλλιμ, ἐπακούσεται Λαισα, ἐπακούσεται Αναθωθ. ³¹ ἔξεστη Μαδεβηνα καὶ οἱ κατοικοῦντες Γιββιρ· παρακαλεῖτε³² σῆμερον ἐν ὁδῷ τοῦ μεῖναι, τῇ χειρὶ παρακαλεῖτε, τὸ ὄρος, τὴν θυγατέρα Σιων, καὶ οἱ βουνοὶ οἱ ἐν Ιερουσαλημ. ³³ ιδοὺ γὰρ ὁ δεσπότης κύριος σαβαωθ συνταράσσει τοὺς ἐνδόξους μετὰ ἰσχύος, καὶ οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὕβρει συντριβήσονται, καὶ οἱ ὑψηλοὶ ταπεινωθήσονται,³⁴ καὶ πεσοῦνται οἱ ὑψηλοὶ μαχαίρᾳ, ὁ δὲ Λίβανος σὺν τοῖς ὑψηλοῖς πεσεῖται.

11 ¹ Καὶ ἐξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς ρίζης Ιεσσαι, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ρίζης ἀναβήσεται. ² καὶ ἀναπαύσεται ἐπ’ αὐτὸν πνεῦμα τοῦ θεοῦ, πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα βουλῆς καὶ ἰσχύος, πνεῦμα γνώσεως καὶ εὐσεβείας. ³ ἐμπλήσει αὐτὸν πνεῦμα φόβου θεοῦ. οὐ κατὰ τὴν δόξαν κρινεῖ οὐδὲ κατὰ τὴν λαλιὰν ἐλέγξει, ⁴ ἀλλὰ κρινεῖ ταπεινῷ κρίσιν καὶ ἐλέγξει τοὺς ταπεινοὺς τῆς γῆς· καὶ

πατάξει γῆν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἐν πνεύματι διὰ χειλέων ἀνελεῖ ἀσεβῆ. ⁵καὶ ἔσται δικαιοσύνη ἑζωσμένος τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ καὶ ἀληθείᾳ εἰλημένος τὰς πλευράς. ⁶καὶ συμβοσκηθήσεται λύκος μετὰ ἀρνός, καὶ πάρδαλις συναναπαύσεται ἐρίφῳ, καὶ μοσχάριον καὶ ταῦρος καὶ λέων ἄμα βοσκηθήσονται, καὶ παιδίον μικρὸν ἄξει αὐτούς. ⁷καὶ βοῦς καὶ ἄρκος ἄμα βοσκηθήσονται, καὶ ἄμα τὰ παιδία αὐτῶν ἔσονται, καὶ λέων καὶ βοῦς ἄμα φάγονται ἄχυρα. ⁸καὶ παιδίον νήπιον ἐπὶ τρώγλην ἀσπίδων καὶ ἐπὶ κοίτην ἐκγόνων ἀσπίδων τὴν χεῖρα ἐπιβαλεῖ. ⁹καὶ οὐ μὴ κακοποιήσωσιν οὐδὲ μὴ δύνωνται ἀπολέσαι οὐδένα ἐπὶ τὸ ὅρος τὸ ἄγιον μου, ὅτι ἐνεπλήσθη ἡ σύμπασα τοῦ γνῶναι τὸν κύριον ὃς ὑδωρ πολὺ κατακαλύψαι θαλάσσας.

¹⁰Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡ ῥίζα τοῦ Ιεσσαι καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ' αὐτῷ ἐθνη ἐλπιοῦσιν, καὶ ἔσται ἡ ἀνάπαισις αὐτοῦ τιμή. ¹¹καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ προσθήσει κύριος τοῦ δεῖξαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ ζηλῶσαι τὸ καταλειφθὲν ὑπόλοιπον τοῦ λαοῦ, ὃ ἀν καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν Ἀσσυρίων καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου καὶ Βαβυλωνίας καὶ Αἰθιοπίας καὶ ἀπὸ Αιλαμιτῶν καὶ ἀπὸ ἡλίου ἀνατολῶν καὶ ἔξ Ἀραβίας. ¹²καὶ ἀρεῖ σημεῖον εἰς τὰ ἐθνη καὶ συνάξει τοὺς ἀπολομένους Ισραὴλ καὶ τοὺς διεσπαρμένους τοῦ Ιουδα συνάξει ἐκ τῶν τεσσάρων πτερύγων τῆς γῆς. ¹³καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ ζῆλος Εφραίμ, καὶ οἱ ἔχθροὶ Ιουδα ἀπολῦνται. Εφραίμ οὐ ζηλώσει Ιουδαν, καὶ Ιουδας οὐ θλίψει Εφραίμ. ¹⁴καὶ πετασθήσονται ἐν πλοίοις ἀλλοφύλων θάλασσαν, ἄμα προνομεύσουσιν καὶ τοὺς ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν καὶ Ιδουμαίαν· καὶ ἐπὶ Μωαβ πρῶτον τὰς χεῖρας ἐπιβαλοῦσιν, οἱ δὲ υἱοὶ Αμμων πρῶτοι ὑπακούσονται. ¹⁵καὶ ἐρημώσει κύριος τὴν θάλασσαν Αἰγύπτου καὶ ἐπιβαλεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν πνεύματι βιαίω καὶ πατάξει ἐπτὰ φάραγγας ὡστε διαπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν ὑποδήμασιν. ¹⁶καὶ ἔσται δίοδος τῷ καταλειφθέντι μου λαῷ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἔσται τῷ Ισραὴλ ὃς ἡ ἡμέρα ὅτε ἔξηλθεν ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

12 ¹Καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Εὐλογήσω σε, κύριε, διότι ὠργίσθης μοι καὶ ἀπέστρεψας τὸν θυμόν σου καὶ ἡλέησάς με. ²ἰδοὺ ὁ θεός μου σωτήρ μου κύριος, πεποιθὼς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ καὶ σωθήσομαι ἐν αὐτῷ καὶ οὐ φοβηθήσομαι, διότι ἡ δόξα μου καὶ ἡ αἰνεσίς μου κύριος καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν. ³καὶ ἀντλήσετε ὑδωρ μετ' εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου. ⁴καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Ὦμνεῖτε κύριον, βοᾶτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἐθνεσιν τὰ ἔνδοξα αὐτοῦ, μιμνήσκεσθε δτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ⁵ὑμνήσατε τὸ ὄνομα κυρίου, δτι ὑψηλὰ ἐποίησεν· ἀναγγείλατε ταῦτα ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ⁶ἀγαλλιᾶσθε καὶ εὐφραίνεσθε, οἱ κατοικοῦντες Σιων, δτι ὑψώθη ὁ ἄγιος τοῦ Ισραὴλ ἐν μέσω αὐτῆς.

13 ¹Ορασις, ἦν εἶδεν Ησαιας υἱὸς Αμως κατὰ Βαβυλῶνος.

²Ἐπ' ὄρους πεδινοῦ ἄρατε σημεῖον, ὑψώσατε τὴν φωνὴν αὐτοῖς, μὴ φοβεῖσθε, παρακαλεῖτε τῇ χειρὶ Ἄνοιξατε, οἱ ἄρχοντες. ³ἐγὼ συντάσσω, καὶ ἐγὼ ἄγω αὐτούς· ἡγιασμένοι εἰσίν, καὶ ἐγὼ ἄγω αὐτούς· γίγαντες ἔρχονται πληρῶσαι τὸν θυμόν μου χαίροντες ἄμα καὶ ὑβρίζοντες. ⁴φωνὴ ἐθνῶν πολλῶν ἐπὶ τῶν ὀρέων ὁμοία ἐθνῶν πολλῶν, φωνὴ βασιλέων καὶ ἐθνῶν συνηγμένων. κύριος σαβαωθ

έντέταλται ἔθνει ὁ πλοιμάχως 5ἔρχεσθαι ἐκ γῆς πόρρωθεν ἀπ' ἄκρου θεμελίου τοῦ οὐρανοῦ, κύριος καὶ οἱ ὁπλομάχοι αὐτοῦ, τοῦ καταφθεῖραι τὴν οἰκουμένην ὅλην. ⁶όλολύζετε, ἐγγὺς γὰρ ἡ ἡμέρα κυρίου, καὶ συντριβὴ παρὰ τοῦ θεοῦ ἥξει. ⁷διὰ τοῦτο πᾶσα χεὶρ ἐκλυθήσεται, καὶ πᾶσα ψυχὴ ἀνθρώπου δειλιάσει. ⁸καὶ ταραχθήσονται οἱ πρέσβεις, καὶ ὡδῖνες αὐτοὺς ἔξουσιν ὡς γυναικὸς τικτούσης· καὶ συμφοράσουσιν ἔτερος πρὸς τὸν ἔτερον καὶ ἐκστήσονται καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὡς φλὸξ μεταβαλοῦσιν. ⁹ἰδοὺ γὰρ ἡμέρα κυρίου ἀνίατος ἔρχεται θυμοῦ καὶ ὄργῆς θεῖναι τὴν οἰκουμένην ὅλην ἔρημον καὶ τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἀπολέσαι ἐξ αὐτῆς. ¹⁰οἱ γὰρ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ Ὁρίων καὶ πᾶς ὁ κόσμος τοῦ οὐρανοῦ τὸ φῶς οὐ δώσουσιν, καὶ σκοτισθήσεται τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φῶς αὐτῆς. ¹¹καὶ ἐντελοῦμαι τῇ οἰκουμένῃ ὅλῃ κακᾷ καὶ τοῖς ἀσεβέσιν τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν· καὶ ἀπολῶ ὕβριν ἀνόμων καὶ ὕβριν ὑπερηφάνων ταπεινώσω. ¹²καὶ ἔσονται οἱ καταλελειμένοι ἔντιμοι μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον τὸ ἄπυρον, καὶ ὁ ἀνθρωπος μᾶλλον ἔντιμος ἔσται ἢ ὁ λίθος ὁ ἐκ Σουφιρ. ¹³οἱ γὰρ οὐρανὸς θυμωθήσεται καὶ ἡ γῆ σεισθήσεται ἐκ τῶν θεμελίων αὐτῆς διὰ θυμὸν ὄργῆς κυρίου σαβαθῷ τῇ ἡμέρᾳ, ἢ ἀν ἐπέλθῃ ὁ θυμὸς αὐτοῦ. ¹⁴καὶ ἔσονται οἱ καταλελειμένοι ὡς δορκάδιον φεῦγον καὶ ὡς πρόβατον πλανώμενον, καὶ οὐκ ἔσται ὁ συνάγων, ὥστε ἀνθρωπον εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀποστραφῆναι καὶ ἀνθρωπον εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ διώξαι. ¹⁵ὅς γὰρ ἀν ἀλῷ, ἡττηθήσεται, καὶ οἵτινες συνηγμένοι εἰσίν, μαχαίρᾳ πεσοῦνται. ¹⁶καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν ῥάξουσιν καὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν προνομεύσουσιν καὶ τὰς γυναικας αὐτῶν ἔξουσιν. ¹⁷ἰδοὺ ἐπεγείρω ὑμῖν τοὺς Μήδους, οἵ οὐ λογίζονται ἀργύριον οὐδὲ χρυσίον χρείαν ἔχουσιν. ¹⁸τοξεύματα νεανίσκων συντρίψουσιν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν οὐ μὴ ἐλεήσωσιν, οὐδὲ ἐπὶ τοῖς τέκνοις οὐ φείσονται οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν. ¹⁹καὶ ἔσται Βαβυλών, ἡ καλεῖται ἔνδοξος ὑπὸ βασιλέως Χαλδαίων, ὃν τρόπον κατέστρεψεν ὁ θεὸς Σοδομα καὶ Γομορρα. ²⁰οὐ κατοικηθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, οὐδὲ μὴ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὴν διὰ πολλῶν γενεῶν, οὐδὲ μὴ διέλθωσιν αὐτὴν Ἀραβες, οὐδὲ ποιμένες οὐ μὴ ἀναπαύσωνται ἐν αὐτῇ. ²¹καὶ ἀναπαύσονται ἐκεῖ θηρία, καὶ ἐμπλησθήσονται αἱ οἰκίαι ἦχου, καὶ ἀναπαύσονται ἐκεῖ σειρῆνες, καὶ δαιμόνια ἐκεῖ ὀρχήσονται, ²²καὶ ὀνοκένταυροι ἐκεῖ κατοικήσουσιν, καὶ νοσσοποιήσουσιν ἔχοντοι ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν· ταχὺ ἔρχεται καὶ οὐ χρονιεῖ.

14 ¹Καὶ ἐλεήσει κύριος τὸν Ιακωβ καὶ ἐκλέξεται ἔτι τὸν Ισραὴλ, καὶ ἀναπαύσονται ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ ὁ γιώρας προστεθήσεται πρὸς αὐτοὺς καὶ προστεθήσεται πρὸς τὸν οἶκον Ιακωβ, ²καὶ λήμψονται αὐτοὺς ἔθνη καὶ εἰσάξουσιν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ κατακληρονομήσουσιν καὶ πληθυνθήσονται ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ θεοῦ εἰς δούλους καὶ δούλας· καὶ ἔσονται αἰχμάλωτοι οἱ αἰχμαλωτεύσαντες αὐτούς, καὶ κυριεύσαντες αὐτῶν.

³Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναπαύσει σε ὁ θεὸς ἐκ τῆς ὁδύνης καὶ τοῦ θυμοῦ σου καὶ τῆς δουλείας σου τῆς σκληρᾶς, ἦς ἐδούλευσας αὐτοῖς. ⁴καὶ λήμψῃ τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Πῶς ἀναπέπαυται ὁ ἀπαιτῶν καὶ ἀναπέπαυται ὁ ἐπισπουδαστής; ⁵συνέτριψεν ὁ θεὸς τὸν ζυγὸν τῶν ἀμαρτωλῶν, τὸν ζυγὸν τῶν ἀρχόντων. ⁶πατάξας

ἔθνος θυμῷ πληγῇ ἀνιάτῳ, παίων ἔθνος πληγὴν θυμοῦ, ἢ οὐκ ἐφείσατο, ⁷ἀνεπαύσατο πεποιθώς. πᾶσα ἡ γῆ βοᾷ μετ' εὐφροσύνης, ⁸καὶ τὰ ξύλα τοῦ Λιβάνου εὐφράνθησαν ἐπὶ σοὶ καὶ ἡ κέδρος τοῦ Λιβάνου Ἀφ' οὗ σὺ κεκοίμησαι, οὐκ ἀνέβῃ ὁ κόπτων ἡμᾶς. ⁹ὸ δὲ δῆμος κάτωθεν ἐπικράνθη συναντήσας σοι, συνηγέρθησάν σοι πάντες οἱ γίγαντες οἱ ἄρξαντες τῆς γῆς οἱ ἐγείραντες ἐκ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντας βασιλεῖς ἔθνῶν. ¹⁰πάντες ἀποκριθήσονται καὶ ἐροῦσίν σοι Καὶ σὺ ἐάλως ὥσπερ καὶ ἡμεῖς, ἐν ἡμῖν δὲ κατελογίσθης. ¹¹κατέβη δὲ εἰς ἄδου ἡ δόξα σου, ἡ πολλή σου εὐφροσύνη· ὑποκάτω σου στρώσουσιν σῆψιν, καὶ τὸ κατακάλυμμά σου σκώληξ. ¹²πῶς ἔξεπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἐωσφόρος ὁ πρωὶ ἀνατέλλων; συνετρίβη εἰς τὴν γῆν ὁ ἀποστέλλων πρὸς πάντα τὰ ἔθνη. ¹³σὺ δὲ εἶπας ἐν τῇ διανοίᾳ σου Εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβήσομαι, ἐπάνω τῶν ἀστρῶν τοῦ οὐρανοῦ θήσω τὸν θρόνον μου, καθιὼ ἐν ὅρει ὑψηλῷ ἐπὶ τὰ ὅρη τὰ ὑψηλὰ τὰ πρὸς βορρᾶν, ¹⁴ἀναβήσομαι ἐπάνω τῶν νεφελῶν, ἔσομαι ὅμοιος τῷ ὑψίστῳ. ¹⁵νῦν δὲ εἰς ἄδου καταβήσῃ καὶ εἰς τὰ θεμέλια τῆς γῆς. ¹⁶οἱ ἴδόντες σε θαυμάσουσιν ἐπὶ σοὶ καὶ ἐροῦσιν Οὔτος ὁ ἀνθρωπὸς ὁ παροξύνων τὴν γῆν, σείων βασιλεῖς; ¹⁷ὸ θεὶς τὴν οἰκουμένην ὅλην ἔρημον καὶ τὰς πόλεις καθεῖλεν, τοὺς ἐν ἐπαγωγῇ οὐκ ἔλυσεν. ¹⁸πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν ἔθνῶν ἔκοιμήθησαν ἐν τιμῇ, ἀνθρωπὸς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ¹⁹σὺ δὲ ῥιφήσῃ ἐν τοῖς ὅρεσιν ὡς νεκρὸς ἐβδελυγμένος μετὰ πολλῶν τεθνηκότων ἐκκεκεντημένων μαχαίραις καταβαινόντων εἰς ἄδου. δὲ τρόπον ίμάτιον ἐν αἵματι πεφυρμένον οὐκ ἔσται καθαρόν, ²⁰οὕτως οὐδὲ σὺ ἔσῃ καθαρός, διότι τὴν γῆν μου ἀπώλεσας καὶ τὸν λαόν μου ἀπέκτεινας· οὐ μὴ μείνης εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, σπέρμα πονηρόν. ²¹έτοί μασον τὰ τέκνα σου σφαγῆναι ταῖς ἀμαρτίαις τοῦ πατρός σου, ἵνα μὴ ἀναστῶσιν καὶ τὴν γῆν κληρονομήσωσιν καὶ ἐμπλήσωσι τὴν γῆν πόλεων.

²²Καὶ ἐπαναστήσομαι αὐτοῖς, λέγει κύριος σαβαωθ, καὶ ἀπολῶ αὐτῶν ὄνομα καὶ κατάλειμμα καὶ σπέρμα — τάδε λέγει κύριος — ²³καὶ θήσω τὴν Βαβυλωνίαν ἔρημον ὥστε κατοικεῖν ἔχίνους, καὶ ἔσται εἰς οὐδέν· καὶ θήσω αὐτὴν πηλοῦ βάραθρον εἰς ἀπώλειαν. — ²⁴τάδε λέγει κύριος σαβαωθ "Ον τρόπον εἰρηκα, οὕτως ἔσται, καὶ δὲ τρόπον βεβούλευμαι, οὕτως μενεῖ, ²⁵τοῦ ἀπολέσαι τοὺς Ἀσσυρίους ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἐμῆς καὶ ἀπὸ τῶν ὄρέων μου, καὶ ἔσονται εἰς καταπάτημα, καὶ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῶν ὁ ζυγὸς αὐτῶν, καὶ τὸ κῦδος αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὄμων ἀφαιρεθήσεται. ²⁶αὕτη ἡ βουλή, ἣν βεβούλευται κύριος ἐπὶ τὴν οἰκουμένην ὅλην, καὶ αὕτη ἡ χεὶρ ἡ ὑψηλὴ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τῆς οἰκουμένης. ²⁷Ἄλλα γὰρ ὁ θεὸς ὁ ἄγιος βεβούλευται, τίς διασκεδάσει; καὶ τὴν χεῖρα τὴν ὑψηλὴν τίς ἀποστρέψει;

²⁸Τοῦ ἔτους, οὗ ἀπέθανεν Αχαζ ὁ βασιλεύς, ἐγενήθη τὸ ρῆμα τοῦτο.

²⁹Μὴ εὐφρανθείητε, πάντες οἱ ἀλλόφυλοι, συνετρίβη γὰρ ὁ ζυγὸς τοῦ παίοντος ὑμᾶς. ἐκ γὰρ σπέρματος ὄφεων ἔξελεύσεται ἔκγονα ἀσπίδων, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν ἔξελεύσονται ὄφεις πετόμενοι. ³⁰καὶ βοσκηθήσονται πτωχοὶ δι' αὐτοῦ, πτωχοὶ δὲ ἄνδρες ἐπ' εἰρήνης ἀναπαύσονται· ἀνελεῖ δὲ λιμῷ τὸ σπέρμα σου καὶ τὸ κατάλειμμά σου ἀνελεῖ. ³¹ὅλολύζετε, πύλαι πόλεων, κεκραγέτωσαν πόλεις τεταραγμέναι, οἱ ἀλλόφυλοι πάντες, ὅτι καπνὸς ἀπὸ βορρᾶ ἔρχεται, καὶ οὐκ ἔστιν τοῦ εἶναι. ³²καὶ τί

ἀποκριθήσονται βασιλεῖς ἔθνῶν; ὅτι κύριος ἐθεμελίωσεν Σιων, καὶ δι' αὐτοῦ σωθήσονται οἱ ταπεινοὶ τοῦ λαοῦ.

15 Ἡμέρα τὸ κατὰ τῆς Μωαβίτιδος.

Νυκτὸς ἀπολεῖται ἡ Μωαβίτις, νυκτὸς γὰρ ἀπολεῖται τὸ τεῖχος τῆς Μωαβίτιδος. ²λυπεῖσθε ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀπολεῖται γὰρ καὶ Δηβων· οὗ δὲ βωμὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἀναβήσεσθε κλαίειν· ἐπὶ Ναβαυ τῆς Μωαβίτιδος ὀλολύζετε ἐπὶ πάσης κεφαλῆς φαλάκρωμα, πάντες βραχίονες κατατετμημένοι· ³ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς περιζώσασθε σάκκους καὶ κόπτεσθε, ἐπὶ τῶν δωμάτων αὐτῆς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις αὐτῆς πάντες ὀλολύζετε μετὰ κλαυθμοῦ. ⁴ὅτι κέκραγεν Εσεβων καὶ Ελεαλη, ἵνα Ιασσα ἥκουσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν· διὰ τοῦτο ἡ ὁσφὺς τῆς Μωαβίτιδος βοᾶ, ἡ ψυχὴ αὐτῆς γνώσεται. ⁵ἡ καρδία τῆς Μωαβίτιδος βοᾶ ἐν αὐτῇ ἵνα Σηγωρ, δάμαλις γάρ ἐστιν τριετής· ἐπὶ δὲ τῆς ἀναβάσεως τῆς Λουιθ πρὸς σὲ κλαίοντες ἀναβήσονται, τῇ δὲ Ἀρωνιιμ βοᾶ σύντριμμα καὶ σεισμός. ⁶τὸ δὲ ὄδωρ τῆς Νεμριμ ἔρημον ἔσται, καὶ δὲ χόρτος αὐτῆς ἔκλειψε· χόρτος γὰρ χλωρὸς οὐκ ἔσται. ⁷μὴ καὶ οὕτως μέλλει σωθῆναι; ἐπάξω γὰρ ἐπὶ τὴν φάραγγα Ἀραβας, καὶ λήμψονται αὐτήν. ⁸συνῆψεν γὰρ ἡ βοὴ τὸ ὄριον τῆς Μωαβίτιδος τῆς Αγαλλιμ, καὶ δὲ ὀλουγμὸς αὐτῆς ἔως τοῦ φρέατος τοῦ Αιλιμ. ⁹τὸ δὲ δὲ ὄδωρ τὸ Ρεμμων πλησθήσεται αἴματος· ἐπάξω γὰρ ἐπὶ Ρεμμων Ἀραβας καὶ ἀρῷ τὸ σπέρμα Μωαβ καὶ Αριηλ καὶ τὸ κατάλοιπον Αδαμα.

16 Ἀποστελῶ ὡς ἔρπετὰ ἐπὶ τὴν γῆν· μὴ πέτρα ἔρημός ἐστιν τὸ ὄρος Σιων; ²ἔσῃ γὰρ ὡς πετεινοῦ ἀνιπταμένου νεοσσὸς ἀφηρημένος, θύγατερ Μωαβ. ³πειτα δέ, Αρνων, ³πλείονα βουλεύου, ποιεῖτε σκέπην πένθους αὐτῇ διὰ παντός· ἐν μεσημβρινῇ σκοτίᾳ φεύγουσιν, ἔξεστησαν, μὴ ἀπαχθῆσ. ⁴παροικήσουσίν σοι οἱ φυγάδες Μωαβ, ἔσονται σκέπη ὑμῖν ἀπὸ προσώπου διώκοντος, ὅτι ἥρθη ἡ συμμαχία σου, καὶ δὲ ἄρχων ἀπώλετο δὲ καταπατῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ⁵καὶ διορθωθήσεται μετ' ἐλέους θρόνος, καὶ καθίεται ἐπ' αὐτοῦ μετὰ ἀληθείας ἐν σκηνῇ Δαυιδ κρίνων καὶ ἐκζητῶν κρίμα καὶ σπεύδων δικαιοσύνην.

⁶Ηκούσαμεν τὴν ὑβριν Μωαβ, ὑβριστὴς σφόδρα, τὴν ὑπερηφανίαν ἔξηρας. οὐχ οὕτως ἡ μαντεία σου, ⁷οὐχ οὕτως. ὀλολύζει Μωαβ, ἐν γὰρ τῇ Μωαβίτιδι πάντες ὀλολύζουσιν· τοῖς κατοικοῦσιν Δεσεθ μελετήσεις καὶ οὐκ ἐντραπήσῃ. ⁸τὰ πεδία Εσεβων πενθήσει, ἄμπελος Σεβαμα· καταπίνοντες τὰ ἔθνη καταπατήσατε τὰς ἄμπελους αὐτῆς ἔως Ιαζηρ· οὐ μὴ συνάψητε, πλανήθητε τὴν ἔρημον· οἱ ἀπεσταλμένοι ἐγκατελείφθησαν, διέβησαν γὰρ τὴν ἔρημον. ⁹διὰ τοῦτο κλαύσομαι ὡς τὸν κλαυθμὸν Ιαζηρ ἄμπελον Σεβαμα· τὰ δένδρα σου κατέβαλεν, Εσεβων καὶ Ελεαλη, ὅτι ἐπὶ τῷ θερισμῷ καὶ ἐπὶ τῷ τρυγήτῳ σου καταπατήσω, καὶ πάντα πεσοῦνται. ¹⁰καὶ ἀρθήσεται εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίαμα ἐκ τῶν ἀμπελώνων σου, καὶ ἐν τοῖς ἀμπελῶσίν σου οὐ μὴ εὐφρανθήσονται καὶ οὐ μὴ πατήσουσιν οἶνον εἰς τὰ ὑπολήνια, πέπαυται γάρ. ¹¹διὰ τοῦτο ἡ κοιλία μου ἐπὶ Μωαβ ὡς κιθάρα ἥχησει, καὶ τὰ ἐντός μου ὡσεὶ τεῖχος, ὃ ἐνεκαίνισας. ¹²καὶ ἔσται εἰς τὸ ἐντραπῆναι σε, ὅτι ἐκοπίασεν Μωαβ ἐπὶ τοῖς

βωμοῖς καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὰ χειροποίητα αὐτῆς ὥστε προσεύξασθαι, καὶ οὐ μὴ δύνηται ἐξελέσθαι αὐτόν.

¹³Τοῦτο τὸ ρῆμα, ὃ ἐλάλησεν κύριος ἐπὶ Μωαβ, ὅπότε καὶ ἐλάλησεν. ¹⁴καὶ νῦν λέγω Ἐν τρισὶν ἔτεσιν ἐτῶν μισθωτοῦ ἀτιμασθήσεται ἡ δόξα Μωαβ ἐν παντὶ τῷ πλούτῳ τῷ πολλῷ, καὶ καταλειφθήσεται ὀλιγοστὸς καὶ οὐκ ἔντιμος.

17 ¹Τὸ ρῆμα τὸ κατὰ Δαμασκοῦ.

Ίδοὺ Δαμασκὸς ἀρθήσεται ἀπὸ πόλεων καὶ ἔσται εἰς πτῶσιν, ²καταλελειμμένη εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς κοίτην ποιμνίων καὶ ἀνάπαυσιν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ διώκων. ³καὶ οὐκέτι ἔσται ὄχυρὰ τοῦ καταφυγεῖν Εφραιμ, καὶ οὐκέτι ἔσται βασιλεία ἐν Δαμασκῷ, καὶ τὸ λοιπὸν τῶν Σύρων ἀπολεῖται· οὐ γὰρ σὺ βελτίων εἴ τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ τῆς δόξης αὐτῶν· τάδε λέγει κύριος σαβαὼθ.

⁴Ἐσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔκλειψις τῆς δόξης Ιακωβ, καὶ τὰ πίονα τῆς δόξης αὐτοῦ σεισθήσεται. ⁵καὶ ἔσται ὅν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ ἀμητὸν ἐστηκότα καὶ σπέρμα σταχύων ἐν τῷ βραχίονι αὐτοῦ ἀμήση, καὶ ἔσται ὅν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ στάχυν ἐν φάραγγι στερεῷ ⁶καὶ καταλειφθῇ ἐν αὐτῇ καλάμη ἡ ὡς ῥῶγες ἐλαίας δύο ἢ τρεῖς ἐπ' ἄκρου μετεώρου ἢ τέσσαρες ἢ πέντε ἐπὶ τῶν κλάδων αὐτῶν καταλειφθῇ· τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ. ⁷τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πεποιθώς ἔσται ἀνθρωπος ἐπὶ τῷ ποιήσαντι αὐτόν, οἱ δὲ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν ἄγιον τοῦ Ισραὴλ ἐμβλέψουνται, ⁸καὶ οὐ μὴ πεποιθότες ὥστιν ἐπὶ τοῖς βωμοῖς οὐδὲ ἐπὶ τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἀ ἐποίησαν οἱ δάκτυλοι αὐτῶν, καὶ οὐκ ὅψονται τὰ δένδρα αὐτῶν οὐδὲ τὰ βδελύγματα αὐτῶν. ⁹τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται αἱ πόλεις σου ἐγκαταλειμμέναι, ὅν τρόπον ἐγκατέλιπον οἱ Αμορραῖοι καὶ οἱ Ευαῖοι ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ ἔσονται ἔρημοι, ¹⁰διότι κατέλιπες τὸν θεὸν τὸν σωτῆρά σου καὶ κυρίου τοῦ βοηθοῦ σου οὐκ ἐμνήσθης. διὰ τοῦτο φυτεύσεις φύτευμα ἀπιστον καὶ σπέρμα ἀπιστον. ¹¹τῇ δὲ ἡμέρᾳ, ἦ ἀν φυτεύσης, πλανηθήσῃ· τὸ δὲ πρωὶ, ἐὰν σπείρης, ἀνθήσει εἰς ἀμητὸν ἦ ἀν ἡμέρᾳ κληρώσῃ, καὶ ὡς πατήρ ἀνθρώπου κληρώσῃ τοῖς υἱοῖς σου.

¹²Οὐαὶ πλῆθος ἐθνῶν πολλῶν· ὡς θάλασσα κυμαίνουσα οὕτως ταραχθήσεσθε, καὶ νῶτος ἐθνῶν πολλῶν ὡς ὕδωρ ἡχήσει. ¹³ὡς ὕδωρ πολὺ ἐθνη πολλά, ὡς ὕδατος πολλοῦ βίᾳ καταφερομένου· καὶ ἀποσκορακιεῖ αὐτὸν καὶ πόρρω αὐτὸν διώξεται ὡς χνοῦν ἀχύρου λικμῶντων ἀπέναντι ἀνέμου καὶ ὡς κονιορτὸν τροχοῦ καταιγίς φέρουσα. ¹⁴πρὸς ἐσπέραν ἔσται πένθος, πρὶν ἢ πρωὶ καὶ οὐκ ἔσται. αὕτη ἡ μερὶς τῶν ὑμᾶς προνομευσάντων καὶ κληρονομία τοῖς ὑμᾶς κληρονομήσασιν.

¹⁵Οὐαὶ γῆς πλοίων πτέρυγες ἐπέκεινα ποταμῶν Αἰθιοπίας, ²δ ἀποστέλλων ἐν θαλάσσῃ ὅμηρα καὶ ἐπιστολὰς βυβλίνας ἐπάνω τοῦ ὕδατος· πορεύσονται γὰρ ἄγγελοι κοῦφοι πρὸς ἔθνος μετέωρον καὶ ξένον λαὸν καὶ χαλεπόν, τίς αὐτοῦ ἐπέκεινα; ἔθνος ἀνέλπιστον καὶ καταπεπατημένον. νῦν οἱ ποταμοὶ τῆς γῆς ³πάντες ὡς χώρα κατοικουμένη· κατοικηθήσεται ἡ χώρα αὐτῶν ὡσεὶ σημεῖον ἀπὸ ὄρους ἀρθῆ, ὡς σάλπιγγος φωνὴ ἀκουστὸν ἔσται. ⁴ὅτι οὕτως εἶπέν μοι κύριος Ἀσφάλεια ἔσται ἐν τῇ ἐμῇ πόλει ὡς φῶς καύματος μεσημβρίας, καὶ ὡς νεφέλη δρόσου ἡμέρας ἀμήτου ἔσται. ⁵πρὸ τοῦ

θερισμοῦ, ὅταν συντελεσθῇ ἀνθος καὶ ὄμφαξ ἀνθήσῃ ἀνθος ὄμφακίζουσα, καὶ ἀφελεῖ τὰ βοτρύδια τὰ μικρὰ τοῖς δρεπάνοις καὶ τὰς κληματίδας ἀφελεῖ καὶ κατακόψει ⁶καὶ καταλείψει ἂμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ συναχθήσεται ἐπ' αὐτοὺς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς ἐπ' αὐτὸν ἥξει. ⁷ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνενεχθήσεται δῶρα κυρίων σαβαωθ ἐκ λαοῦ τεθλιμμένου καὶ τετιλμένου καὶ ἀπὸ λαοῦ μεγάλου ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον. ἔθνος ἐλπίζον καὶ καταπεπατημένον, ὃ ἐστιν ἐν μέρει ποταμοῦ τῆς χώρας αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον, οὗ τὸ ὄνομα κυρίου σαβαωθ ἐπεκλήθη, ὅρος Σιων.

19 ἩΟρασις Αἰγύπτου.

Ίδοù κύριος κάθηται ἐπὶ νεφέλης κούφης καὶ ἥξει εἰς Αἴγυπτον, καὶ σεισθήσεται τὰ χειροποίητα Αἰγύπτου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἡ καρδία αὐτῶν ἡττηθήσεται ἐν αὐτοῖς. ²καὶ ἐπεγερθήσονται Αἰγύπτιοι ἐπ' Αἴγυπτίους, καὶ πολεμήσει ἀνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ, πόλις ἐπὶ πόλιν καὶ νομὸς ἐπὶ νομόν. ³καὶ ταραχθήσεται τὸ πνεῦμα τῶν Αἰγυπτίων ἐν αὐτοῖς, καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν διασκεδάσω, καὶ ἐπερωτήσουσιν τοὺς θεοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἀγάλματα αὐτῶν καὶ τοὺς ἐκ τῆς γῆς φωνοῦντας καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους. ⁴καὶ παραδώσω Αἴγυπτον εἰς χεῖρας ἀνθρώπων κυρίων σκληρῶν, καὶ βασιλεῖς σκληροὶ κυριεύσουσιν αὐτῶν· τάδε λέγει κύριος σαβαωθ. ⁵καὶ πίονται οἱ Αἰγύπτιοι ὕδωρ τὸ παρὰ θάλασσαν, ὁ δὲ ποταμὸς ἐκλείψει καὶ ξηρανθήσεται. ⁶καὶ ἐκλείψουσιν οἱ ποταμοὶ καὶ αἱ διώρυγες τοῦ ποταμοῦ, καὶ ξηρανθήσεται πᾶσα συναγωγὴ ὕδατος καὶ ἐν παντὶ ἔλει καλάμου καὶ παπύρου. ⁷καὶ τὸ ἄχι τὸ χλωρὸν πᾶν τὸ κύκλω τοῦ ποταμοῦ καὶ πᾶν τὸ σπειρόμενον διὰ τοῦ ποταμοῦ ξηρανθήσεται ἀνεμόφθορον. ⁸καὶ στενάξουσιν οἱ ἀλεεῖς, καὶ στενάξουσιν πάντες οἱ βάλλοντες ἄγκιστρον εἰς τὸν ποταμόν, καὶ οἱ βάλλοντες σαγήνας καὶ οἱ ἀμφιβολεῖς πενθήσουσιν. ⁹καὶ αἰσχύνη λήμψεται τοὺς ἐργαζομένους τὸ λίνον τὸ σχιστὸν καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὴν βύσσον, ¹⁰καὶ ἔσονται οἱ διαζόμενοι αὐτὰ ἐν ὁδύνῃ, καὶ πάντες οἱ τὸν ζῦθον ποιοῦντες λυπηθήσονται καὶ τὰς ψυχὰς πονέσουσιν. ¹¹καὶ μωροὶ ἔσονται οἱ ἄρχοντες Τάνεως· οἱ σοφοὶ σύμβουλοι τοῦ βασιλέως, ἡ βουλὴ αὐτῶν μωρανθήσεται. πῶς ἐρεῖτε τῷ βασιλεῖ Γίοι συνετῶν ἡμεῖς, υἱοὶ βασιλέων τῶν ἐξ ἀρχῆς; ¹²ποῦ εἰσιν νῦν οἱ σοφοί σους; καὶ ἀναγγειλάτωσάν σοι καὶ εἰπάτωσαν τί βεβούλευται κύριος σαβαωθ ἐπ' Αἴγυπτον. ¹³ἔξελιπον οἱ ἄρχοντες Τάνεως, καὶ ὑψώθησαν οἱ ἄρχοντες Μέμφεως, καὶ πλανήσουσιν Αἴγυπτον κατὰ φυλάς. ¹⁴κύριος γάρ ἐκέρασεν αὐτοῖς πνεῦμα πλανήσεως, καὶ ἐπλάνησαν Αἴγυπτον ἐν πᾶσι τοῖς ἐργοις αὐτῶν, ὡς πλανᾶται ὁ μεθύων καὶ ὁ ἐμῶν ἄμα. ¹⁵καὶ οὐκ ἔσται τοῖς Αἰγυπτίοις ἐργον, δὲ ποιήσει κεφαλὴν καὶ οὐράν, ἀρχὴν καὶ τέλος.

¹⁶Τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται οἱ Αἰγύπτιοι ὡς γυναῖκες ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ ἀπὸ προσώπου τῆς χειρὸς κυρίου σαβαωθ, ἦν αὐτὸς ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς. ¹⁷καὶ ἔσται ἡ χώρα τῶν Ιουδαίων τοῖς Αἰγυπτίοις εἰς φόβητρον· πᾶς, δὲ ἐὰν ὄνομάσῃ αὐτὴν αὐτοῖς, φοβηθήσονται διὰ τὴν βουλὴν, ἦν βεβούλευται κύριος ἐπ' αὐτήν. — ¹⁸τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται πέντε πόλεις ἐν Αἰγύπτῳ λαλοῦσαι τῇ γλώσσῃ τῇ

Χανανίτιδι καὶ ὀμνύουσαι τῷ ὄνόματι κυρίου· Πόλισ-ασεδεκ κληθήσεται ἡ μία πόλις. — ¹⁹τῇ ἡμέρᾳ ἔκεινη ἔσται θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ ἐν χώρᾳ Αἰγυπτίων καὶ στήλῃ πρὸς τὸ ὅριον αὐτῆς τῷ κυρίῳ ²⁰καὶ ἔσται εἰς σημεῖον εἰς τὸν αἰῶνα κυρίῳ ἐν χώρᾳ Αἰγύπτου, ὅτι κεκράξονται πρὸς κύριον διὰ τοὺς θλίβοντας αὐτούς, καὶ ἀποστελεῖ αὐτοῖς κύριος ἄνθρωπον, ὃς σώσει αὐτούς, κρίνων σώσει αὐτούς. ²¹καὶ γνωστὸς ἔσται κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ γνώσονται οἱ Αἰγύπτιοι τὸν κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἔκεινῃ καὶ ποιήσουσιν θυσίας καὶ εὔχας τῷ κυρίῳ καὶ ἀποδώσουσιν. ²²καὶ πατάξει κύριος τοὺς Αἰγυπτίους πληγῇ μεγάλῃ καὶ ἵστεται αὐτοὺς ἵστει, καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς κύριον, καὶ εἰσακούσεται αὐτῶν καὶ ἵστεται αὐτούς. — ²³τῇ ἡμέρᾳ ἔκεινη ἔσται ὁδὸς Αἰγύπτου πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ εἰσελεύσονται Ἀσσύριοι εἰς Αἴγυπτον, καὶ Αἰγύπτιοι πορεύσονται πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ δουλεύσουσιν οἱ Αἰγύπτιοι τοῖς Ἀσσυρίοις. — ²⁴τῇ ἡμέρᾳ ἔκεινη ἔσται Ισραὴλ τρίτος ἐν τοῖς Ἀσσυρίοις καὶ ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις εὐλογημένος ἐν τῇ γῇ, ²⁵ἥν εὐλόγησεν κύριος σαβαωθ λέγων Εὐλογημένος ὁ λαός μου ὁ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ὁ ἐν Ἀσσυρίοις καὶ ἡ κληρονομία μου Ισραὴλ.

20 ¹Τοῦ ἔτους οὗ εἰσῆλθεν Ταναθαν εἰς Ἀζωτον, ἥνικα ἀπεστάλη ὑπὸ Αρνα βασιλέως Ἀσσυρίων καὶ ἐπολέμησεν τὴν Ἀζωτον καὶ κατελάβετο αὐτήν, ²τότε ἐλάλησεν κύριος πρὸς Ήσαιαν λέγων Πορεύου καὶ ἀφελε τὸν σάκκον ἀπὸ τῆς ὁσφύος σου καὶ τὰ σανδάλια σου ὑπόλυται ἀπὸ τῶν ποδῶν σου· καὶ ἐποίησεν οὕτως πορευόμενος γυμνὸς καὶ ἀνυπόδετος. ³καὶ εἶπεν κύριος Ὁν τρόπον πεπόρευται Ήσαιας ὁ παῖς μου γυμνὸς καὶ ἀνυπόδετος τρία ἔτη, ἔσται σημεῖα καὶ τέρατα τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ Αἰθίοψιν. ⁴ὅτι οὕτως ἄξει βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν αἰχμαλωσίαν Αἰγύπτου καὶ Αἰθιόπων, νεανίσκους καὶ πρεσβύτας, γυμνοὺς καὶ ἀνυπόδετους ἀνακεκαλυμμένους τὴν αἰσχύνην Αἰγύπτου. ⁵καὶ αἰσχυνθήσονται ἡττηθέντες οἱ Αἰγύπτιοι ἐπὶ τοῖς Αἰθίοψιν, ἐφ' οὓς ἦσαν πεποιθότες οἱ Αἰγύπτιοι, ἦσαν γὰρ αὐτοῖς δόξα. ⁶καὶ ἐροῦσιν οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ Ἰδοὺ ἡμεῖς ἡμεν πεποιθότες τοῦ φυγεῖν εἰς αὐτοὺς εἰς βοήθειαν, οἱ οὐκ ἐδύναντο σωθῆναι ἀπὸ βασιλέως Ἀσσυρίων· καὶ πᾶς ἡμεῖς σωθησόμεθα;

21 ¹Τὸ δράμα τῆς ἐρήμου.

‘Ως καταιγὶς δι’ ἐρήμου διέλθοι ἐξ ἐρήμου ἐρχομένη ἐκ γῆς, φοβερὸν ²τὸ δράμα καὶ σκληρὸν ἀνηγγέλη μοι. ὁ ἀθετῶν ἀθετεῖ, ὁ ἀνομῶν ἀνομεῖ. ἐπ’ ἐμοὶ οἱ Αιλαμῖται, καὶ οἱ πρέσβεις τῶν Περσῶν ἐπ’ ἐμὲ ἔρχονται. νῦν στενάξω καὶ παρακαλέσω ἐμαυτόν. ³διὰ τοῦτο ἐνεπλήσθη ἡ ὁσφύς μου ἐκλύσεως, καὶ ὡδῖνες ἔλαβόν με ὡς τὴν τίκτουσαν. ἡδίκησα τὸ μὴ ἀκοῦσαι, ἐσπούδασα τὸ μὴ βλέπειν. ⁴ἡ καρδία μου πλανᾶται, καὶ ἡ ἀνομία με βαπτίζει, ἡ ψυχή μου ἐφέστηκεν εἰς φόβον. ⁵έτοίμασον τὴν τράπεζαν· πίετε, φάγετε· ἀναστάντες, οἱ ἄρχοντες, ἐτοιμάσατε θυρεούς. ⁶ὅτι οὕτως εἶπεν κύριος πρὸς Βαδίσας σεαυτῷ στῆσον σκοπὸν καὶ ὁ ἀν ἴδης ἀνάγγειλον. ⁷καὶ εἶδον ἀναβάτας ἱππεῖς δύο, ἀναβάτην ὄνου καὶ ἀναβάτην καμήλου. ἀκρόασαι ἀκρόασιν πολλὴν ⁸καὶ κάλεσον Ουριαν εἰς τὴν σκοπιὰν κυρίου. καὶ εἶπεν Ἐστην διὰ παντὸς ἡμέρας καὶ ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς ἔστην ὅλην τὴν νύκτα, ⁹καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἔρχεται ἀναβάτης συνωρίδος. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν Πέπτωκεν Βαβυλών, καὶ

πάντα τὰ ἀγάλματα αὐτῆς καὶ τὰ χειροποίητα αὐτῆς συνετρίβησαν εἰς τὴν γῆν. ¹⁰ ἀκούσατε, οἱ καταλειμμένοι καὶ οἱ ὁδυνώμενοι, ἀκούσατε ἡ ἥκουσα παρὰ κυρίου σαβαωθ· ὁ θεὸς τοῦ Ισραὴλ ἀνήγγειλεν ἡμῖν.

11 Τὸ δραμα τῆς Ιδουμαίας.

Πρὸς ἐμὲ καλεῖ παρὰ τοῦ Σηιρ Φυλάσσετε ἔπαλξεις. ¹² φυλάσσω τὸ πρωὶ καὶ τὴν νύκτα· ἐὰν ζητῆσ, ζήτει καὶ παρ' ἐμοὶ οἴκει. ¹³ ἐν τῷ δρυμῷ ἐσπέρας κοιμηθήσῃ ἐν τῇ ὁδῷ Δαιδαν. ¹⁴ εἰς συνάντησιν διψῶντι ὕδωρ φέρετε, οἱ ἐνοικοῦντες ἐν χώρᾳ Θαιμαν, ἄρτοις συναντᾶτε τοῖς φεύγουσιν ¹⁵ διὰ τὸ πλῆθος τῶν φευγόντων καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πλανωμένων καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῆς μαχαίρας καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν τοξευμάτων τῶν διατεταμένων καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πεπτωκότων ἐν τῷ πολέμῳ. ¹⁶ ὅτι οὕτως εἴπεν μοι κύριος "Ἐπι ἐνιαυτὸς ὡς ἐνιαυτὸς μισθωτοῦ, ἐκλείψει ἡ δόξα τῶν υἱῶν Κηδαρ, ¹⁷ καὶ τὸ κατάλοιπον τῶν τοξευμάτων τῶν ἴσχυρῶν υἱῶν Κηδαρ ἔσται ὀλίγον, διότι κύριος ἐλάλησεν ὁ θεὸς Ισραὴλ.

22 ¹Τὸ δῆμα τῆς φάραγγος Σιων.

Τί ἐγένετο σοι νῦν, ὅτι ἀνέβητε πάντες εἰς δώματα ² μάταια; ἐνεπλήσθη ἡ πόλις βοώντων· οἱ τραυματίαι σου οὐ τραυματίαι μαχαίρας, οὐδὲ οἱ νεκροὶ σου νεκροὶ πολέμου. ³ πάντες οἱ ἄρχοντές σου πεφεύγασιν, καὶ οἱ ἀλόντες σκληρῶς δεδεμένοι εἰσίν, καὶ οἱ ἰσχύοντες ἐν σοὶ πόρρω πεφεύγασιν. ⁴ διὰ τοῦτο εἴπα "Ἄφετέ με πικρῶς κλαύσομαι, μὴ κατισχύσῃτε παρακαλεῖν με ἐπὶ τὸ σύντριψα τῆς θυγατρὸς τοῦ γένους μου. ⁵ ὅτι ἡμέρα ταραχῆς καὶ ἀπωλείας καὶ καταπατήματος καὶ πλάνησις παρὰ κυρίου σαβαωθ ἐν φάραγγι Σιων· πλανῶνται ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου, πλανῶνται ἐπὶ τὰ δρη. ⁶ οἱ δὲ Αἰλαμῖται ἔλαβον φαρέτρας, ἀναβάται ἀνθρωποι ἐφ' ἵπποις καὶ συναγωγὴ παρατάξεως. ⁷ καὶ ἔσονται αἱ ἐκλεκταὶ φάραγγές σου πλησθήσονται ἀρμάτων, οἱ δὲ ἱππεῖς ἐμφράξουσι τὰς πύλας σου. ⁸ καὶ ἀνακαλύψουσιν τὰς πύλας Ιουδα καὶ ἐμβλέψονται τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς οἴκους τῆς πόλεως ⁹ καὶ ἀνακαλύψουσιν τὰ κρυπτὰ τῶν οἴκων τῆς ἀκρας Δαινιδ. καὶ εἰδοσαν ὅτι πλείους εἰσὶν καὶ ὅτι ἀπέστρεψαν τὸ ὕδωρ τῆς ἀρχαίας κολυμβήθρας εἰς τὴν πόλιν ¹⁰ καὶ ὅτι καθείλοσαν τοὺς οἴκους Ιερουσαλημ εἰς ὁχύρωμα τοῦ τείχους τῇ πόλει. ¹¹ καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς ὕδωρ ἀνὰ μέσον τῶν δύο τειχέων ἐσώτερον τῆς κολυμβήθρας τῆς ἀρχαίας καὶ οὐκ ἐνεβλέψατε εἰς τὸν ἀπ' ἀρχῆς ποιήσαντα αὐτὴν καὶ τὸν κτίσαντα αὐτὴν οὐκ εἰδετε. ¹² καὶ ἐκάλεσεν κύριος σαβαωθ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κλαυθμὸν καὶ κοπετὸν καὶ ἔρησιν καὶ ζῶσιν σάκκων, ¹³ αὐτοὶ δὲ ἐποιήσαντο εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα σφάζοντες μόσχους καὶ θύοντες πρόβατα ὥστε φαγεῖν κρέα καὶ πιεῖν οἶνον λέγοντες Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. ¹⁴ καὶ ἀνακεκαλυμμένα ταῦτα ἔστιν ἐν τοῖς ὡσὶν κυρίου σαβαωθ, ὅτι οὐκ ἀφεθήσεται ὑμῖν αὕτη ἡ ἀμαρτία, ἔως ἂν ἀποθάνητε.

¹⁵ Τάδε λέγει κύριος σαβαωθ Πορεύου εἰς τὸ παστοφόριον πρὸς Σομναν τὸν ταμίαν καὶ εἰπὼν αὐτῷ ¹⁶ Τί σὺ ὁδε καὶ τί σοὶ ἔστιν ὁδε, ὅτι ἐλατόμησας σεαυτῷ ὁδε μνημεῖον καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ἐν ὑψηλῷ μνημεῖον καὶ ἔγραψας σεαυτῷ ἐν πέτρᾳ σκηνήν; ¹⁷ ίδοὺ δὴ κύριος σαβαωθ ἐκβαλεῖ καὶ

ἐκτρίψει ἄνδρα καὶ ἀφελεῖ τὴν στολήν σου¹⁸ καὶ τὸν στέφανόν σου τὸν ἔνδοξον καὶ ρίψει σε εἰς χώραν μεγάλην καὶ ἀμέτρητον, καὶ ἐκεῖ ἀποθανῇ· καὶ θήσει τὸ ἄρμα σου τὸ καλὸν εἰς ἀτιμίαν καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἄρχοντός σου εἰς καταπάτημα,¹⁹ καὶ ἀφαιρεθήσῃ ἐκ τῆς οἰκονομίας σου καὶ ἐκ τῆς στάσεώς σου.²⁰ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καλέσω τὸν παῖδά μου Ελιακιμ τὸν τοῦ Χελκιου²¹ καὶ ἔνδυσω αὐτὸν τὴν στολήν σου καὶ τὸν στέφανόν σου δώσω αὐτῷ καὶ τὸ κράτος καὶ τὴν οἰκονομίαν σου δώσω εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἔσται ὡς πατὴρ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἐν Ιερουσαλημ καὶ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἐν Ιουδᾳ.²² καὶ δώσω τὴν δόξαν Δαυιδ αὐτῷ, καὶ ἄρξει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀντιλέγων.²³ καὶ στήσω αὐτὸν ἄρχοντα ἐν τόπῳ πιστῷ, καὶ ἔσται εἰς θρόνον δόξης τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.²⁴ καὶ ἔσται πεποιθὼς ἐπ’ αὐτὸν πᾶς ἔνδοξος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου καὶ ἔσονται ἐπικρεμάμενοι αὐτῷ.²⁵ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ — τάδε λέγει κύριος σαβαωθ — κινηθήσεται ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐστηριγμένος ἐν τόπῳ πιστῷ καὶ πεσεῖται, καὶ ἀφαιρεθήσεται ἡ δόξα ἡ ἐπ’ αὐτόν, ὅτι κύριος ἐλάλησεν.

23 Ἡ ὄραμα Τύρου.

Ολολύζετε, πλοῖα Καρχηδόνος, ὅτι ἀπώλετο, καὶ οὐκέτι ἔρχονται ἐκ γῆς Κιτιαίων. ἔχται αἰχμάλωτος.² τίνι ὅμοιοι γεγόνασιν οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ μεταβόλοι Φοινίκης διαπερῶντες τὴν θάλασσαν³ ἐν ὑδατι πολλῷ, σπέρμα μεταβόλων; ὡς ἀμητοῦ εἰσφερομένου οἱ μεταβόλοι τῶν ἐθνῶν.⁴ αἰσχύνθητι, Σιδών, εἴπειν ἡ θάλασσα· ἡ δὲ ισχὺς τῆς θαλάσσης εἴπειν Οὐκ ὀδινον οὐδὲ ἔξειθρεψα νεανίσκους οὐδὲ ὑψωσα παρθένους.⁵ τὸν δὲ ἀκουστὸν γένηται Αἰγύπτῳ, λήμψεται αὐτοὺς ὁδύνη περὶ Τύρου.⁶ ἀπέλθατε εἰς Καρχηδόνα, ὀλολύξατε, οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ.⁷ οὐχ αὕτη ἡ ὑμῶν ἡ ὑβρις ἡ ἀπ’ ἀρχῆς πρὶν ἡ παραδοθῆναι αὐτήν;⁸ τίς ταῦτα ἐβούλευσεν ἐπὶ Τύρον; μὴ ἡσσων ἐστὶν ἡ οὐκ ισχύει; οἱ ἔμποροι αὐτῆς ἔνδοξοι, ἄρχοντες τῆς γῆς.⁹ κύριος σαβαωθ ἐβουλεύσατο παραλύσαι πᾶσαν τὴν ὕβριν τῶν ἔνδοξων καὶ ἀτιμάσαι πᾶν ἔνδοξον ἐπὶ τῆς γῆς.¹⁰ ἐργάζου τὴν γῆν σου, καὶ γὰρ πλοῖα οὐκέτι ἔρχεται ἐκ Καρχηδόνος.¹¹ ἡ δὲ χείρ σου οὐκέτι ισχύει κατὰ θάλασσαν, ἡ παροξύνουσα βασιλεῖς κύριος σαβαωθ ἐνετείλατο περὶ Χανααν ἀπολέσαι αὐτῆς τὴν ισχύν.¹² καὶ ἐροῦσιν Οὐκέτι μὴ προσθῆτε τοῦ ὑβρίζειν καὶ ἀδικεῖν τὴν θυγατέρα Σιδῶνος· καὶ ἐὰν ἀπέλθης εἰς Κιτιεῖς, οὐδὲ ἐκεῖ σοι ἀνάπαυσις ἔσται.¹³ καὶ εἰς γῆν Χαλδαίων, καὶ αὕτη ἡρήμωται ἀπὸ τῶν Ἀσσυρίων, οὐδὲ ἐκεῖ σοι ἀνάπαυσις ἔσται, ὅτι ὁ τοῖχος αὐτῆς πέπτωκεν.¹⁴ ὀλολύζετε, πλοῖα Καρχηδόνος, ὅτι ἀπώλετο τὸ ὀχύρωμα ὑμῶν.¹⁵ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καταλειφθήσεται Τύρος ἔτη ἐβδομήκοντα ὡς χρόνος βασιλέως, ὡς χρόνος ἀνθρώπου· καὶ ἔσται μετὰ ἐβδομήκοντα ἔτη ἔσται Τύρος ὡς ἄσμα πόρνης.¹⁶ Λαβέτε κιθάραν, ρέμβευσον πόλεις, πόρνη ἐπιλελησμένη· καλῶς κιθάρισον, πολλὰ ἄσον, ἵνα σου μνεία γένηται.¹⁷ καὶ ἔσται μετὰ ἐβδομήκοντα ἔτη ἐπισκοπήν ποιήσει ὁ θεὸς Τύρου, καὶ πάλιν ἀποκατασταθήσεται εἰς τὸ ἄρχαιον καὶ ἔσται ἐμπόριον πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς οἰκουμένης.¹⁸ καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ ἐμπορία καὶ ὁ μισθὸς ἄγιον τῷ κυρίῳ· οὐκ αὐτοῖς συναχθήσεται,

ἀλλὰ τοῖς κατοικοῦσιν ἔναντι κυρίου πᾶσα ἡ ἐμπορία αὐτῆς φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ ἐμπλησθῆναι εἰς συμβολὴν μνημόσυνον ἔναντι κυρίου.

24 ¹Ιδοὺ κύριος καταφθείρει τὴν οἰκουμένην καὶ ἐρημώσει αὐτὴν καὶ ἀνακαλύψει τὸ πρόσωπον αὐτῆς καὶ διασπερεῖ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῇ. ²καὶ ἔσται ὁ λαὸς ὃς ὁ ἵερεὺς καὶ ὁ παῖς ὃς ὁ κύριος καὶ ἡ θεράπαινα ὃς ἡ κυρία, ἔσται ὁ ἀγοράζων ὃς ὁ πωλῶν καὶ ὁ δανείζων ὃς ὁ δανειζόμενος καὶ ὁ ὀφείλων ὃς ὁ ὀφείλει. ³Φθορᾶς φθαρήσεται ἡ γῆ, καὶ προνομῆς προνομευθήσεται ἡ γῆ· τὸ γὰρ στόμα κυρίου ἐλάλησεν ταῦτα. ⁴Ἐπένθησεν ἡ γῆ, καὶ ἐφθάρη ἡ οἰκουμένη, ἐπένθησαν οἱ ὑψηλοὶ τῆς γῆς. ⁵ἡ δὲ γῆ ἡ νόμησεν διὰ τοὺς κατοικοῦντας αὐτήν, διότι παρέβησαν τὸν νόμον καὶ ἥλλαξαν τὰ προστάγματα, διαθήκην αἰώνιον. ⁶διὰ τοῦτο ἀρὰ ἔδεται τὴν γῆν, ὅτι ἡμάρτοσαν οἱ κατοικοῦντες αὐτήν· διὰ τοῦτο πτωχοὶ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τῇ γῇ, καὶ καταλειφθήσονται ἄνθρωποι ὀλίγοι. ⁷Πενθήσει οἶνος, πενθήσει ἄμπελος, στενάξουσιν πάντες οἱ εὐφραινόμενοι τὴν ψυχήν. ⁸πέπαυται εὐφροσύνη τυμπάνων, πέπαυται αὐθάδεια καὶ πλοῦτος ἀσεβῶν, πέπαυται φωνὴ κιθάρας. ⁹ἡ σχύνθησαν, οὐκ ἔπιον οἶνον, πικρὸν ἐγένετο τὸ σικερά τοῖς πίνουσιν. ¹⁰ἡρημάθη πᾶσα πόλις, κλείσει οἰκίαν τοῦ μὴ εἰσελθεῖν. ¹¹ὁλολύζετε περὶ τοῦ οἴνου πανταχῆ· πέπαυται πᾶσα εὐφροσύνη τῆς γῆς. ¹²καὶ καταλειφθήσονται πόλεις ἔρημοι, καὶ οἴκοι ἐγκαταλελειμμένοι ἀπολοῦνται. ¹³ταῦτα πάντα ἔσται ἐν τῇ γῇ ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν, διν τρόπον ἐάν τις καλαμήσηται ἐλαίαν, οὕτως καλαμήσονται αὐτούς, καὶ ἐάν παύσηται ὁ τρύγητος. ¹⁴Οὗτοι φωνῇ βοήσονται, οἱ δὲ καταλειφθέντες ἐπὶ τῆς γῆς εὐφρανθήσονται ἄμα τῇ δόξῃ κυρίου. ταραχθήσεται τὸ ὄδωρ τῆς θαλάσσης. ¹⁵διὰ τοῦτο ἡ δόξα κυρίου ἐν ταῖς νήσοις ἔσται τῆς θαλάσσης, τὸ ὄνομα κυρίου ἔνδοξον ἔσται Κύριε ὁ θεὸς Ισραηλ. ¹⁶ἀπὸ τῶν πτερύγων τῆς γῆς τέρατα ἡκούσαμεν Ἐλπὶς τῷ εὔσεβεῖ· καὶ ἐροῦσιν Οὐαὶ τοῖς ἀθετοῦσιν, οἱ ἀθετοῦντες τὸν νόμον. ¹⁷φόβος καὶ βόθυνος καὶ παγὶς ἐφ' ὑμᾶς τοὺς ἐνοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁸καὶ ἔσται ὁ φεύγων τὸν φόβον ἐμπεσεῖται εἰς τὸν βόθυνον, ὁ δὲ ἐκβαίνων ἐκ τοῦ βοθύνου ἀλώσεται ὑπὸ τῆς παγίδος, ὅτι θυρίδες ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἡνεῳχθησαν, καὶ σεισθήσεται τὰ θεμέλια τῆς γῆς. ¹⁹ταραχῇ ταραχθήσεται ἡ γῆ, καὶ ἀπορίᾳ ἀπορηθήσεται ἡ γῆ. ²⁰ἐκλινεν καὶ σεισθήσεται ὡς ὀπωροφυλάκιον ἡ γῆ ὡς ὁ μεθύων καὶ κραιπαλῶν καὶ πεσεῖται καὶ οὐ μὴ δύνηται ἀναστῆναι, κατίσχυσεν γὰρ ἐπ’ αὐτῆς ἡ ἀνομία. ²¹καὶ ἐπάξει ὁ θεὸς ἐπὶ τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ τὴν χεῖρα καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς. ²²καὶ συνάξουσιν καὶ ἀποκλείσουσιν εἰς ὁχύρωμα καὶ εἰς δεσμωτήριον, διὰ πολλῶν γενεῶν ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῶν. ²³καὶ τακήσεται ἡ πλίνθος, καὶ πεσεῖται τὸ τεῖχος, ὅτι βασιλεύσει κύριος ἐν Σιων καὶ ἐν Ιερουσαλημ καὶ ἐνώπιον τῶν πρεσβυτέρων δοξασθήσεται.

25 ¹Κύριε ὁ θεός μου, δοξάσω σε, ὑμνήσω τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐποίησας θαυμαστὰ πράγματα, βουλὴν ἀρχαίαν ἀληθινήν· γένοιτο, κύριε. ²ὅτι ἔθηκας πόλεις εἰς χῶμα, πόλεις ὀχυρὰς τοῦ πεσεῖν αὐτῶν τὰ θεμέλια· τῶν ἀσεβῶν πόλις εἰς τὸν αἰώνα οὐ μὴ οἰκοδομηθῇ. ³διὰ τοῦτο εὐλογήσει σε ὁ λαὸς ὁ πτωχός, καὶ πόλεις ἀνθρώπων ἀδικουμένων εὐλογήσουσίν σε. ⁴ἔγένου γὰρ πάσῃ πόλει ταπεινῇ βοηθός καὶ τοῖς ἀθυμήσασιν διὰ ἔνδειαν σκέπη, ἀπὸ ἀνθρώπων πονηρῶν ῥύση αὐτούς, σκέπη

διψώντων καὶ πνεῦμα ἀνθρώπων ἀδικουμένων. 5εὐλογήσουσίν σε ὡς ἀνθρωποι ὀλιγόψυχοι διψῶντες ἐν Σιων ἀπὸ ἀνθρώπων ἀσεβῶν, οἵς ἡμᾶς παρέδωκας. 6καὶ ποιήσει κύριος σαβαωθ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦτο. πίονται εὐφροσύνην, πίονται οἶνον, χρίσονται μύρον. 7ἐν τῷ ὄρει τούτῳ παράδος ταῦτα πάντα τοῖς ἔθνεσιν· ἡ γὰρ βουλὴ αὕτη ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. 8κατέπιεν ὁ θάνατος ἰσχύσας, καὶ πάλιν ἀφεῖλεν ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ παντὸς προσώπου· τὸ ὄνειδος τοῦ λαοῦ ἀφεῖλεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς, τὸ γὰρ στόμα κυρίου ἐλάλησεν. 9καὶ ἐροῦσιν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Ἰδοὺ ὁ θεὸς ἡμῶν, ἐφ' ὃ ἡλπίζομεν καὶ ἡγαλλιώμεθα, καὶ εὐφρανθησόμεθα ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ ἡμῶν. 10ὅτι ἀνάπαυσιν δώσει ὁ θεὸς ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦτο, καὶ καταπατηθήσεται ἡ Μωαβῖτις, δὲν τρόπον πατοῦσιν ἄλωνα ἐν ἀμάξαις. 11καὶ ἀνήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δὲν τρόπον καὶ αὐτὸς ἐταπείνωσεν τοῦ ἀπολέσαι, καὶ ταπεινώσει τὴν ὕβριν αὐτοῦ ἐφ' ἂ τὰς χεῖρας ἐπέβαλεν. 12καὶ τὸ ὑψος τῆς καταφυγῆς τοῦ τοίχου σου ταπεινώσει, καὶ καταβήσεται ἔως τοῦ ἐδάφους.

26 1Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄσονται τὸ ἄσμα τοῦτο ἐπὶ γῆς Ιουδα λέγοντες Ἰδοὺ πόλις ὁχυρά, καὶ σωτήριον ἡμῶν θήσει τεῖχος καὶ περίτειχος. 2ἀνοίξατε πύλας, εἰσελθάτω λαὸς φυλάσσων δικαιοσύνην καὶ φυλάσσων ἀλήθειαν, 3ἀντιλαμβανόμενος ἀληθείας καὶ φυλάσσων εἰρήνην. ὅτι ἐπὶ σοὶ 4ἡλπισαν, κύριε, ἔως τοῦ αἰῶνος, ὁ θεὸς ὁ μέγας ὁ αἰώνιος, 5ὅς ταπεινώσας κατήγαγες τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν ὑψηλοῖς· πόλεις ὁχυρὰς καταβαλεῖς καὶ κατάξεις ἔως ἐδάφους, 6καὶ πατήσουσιν αὐτοὺς πόδες πραέων καὶ ταπεινῶν. 7όδὸς εὔσεβῶν εὐθεῖα ἐγένετο, καὶ παρεσκευασμένη ἡ ὄδὸς τῶν εὔσεβῶν. 8ἡ γὰρ ὄδὸς κυρίου κρίσις· ἡλπίσαμεν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου καὶ ἐπὶ τῇ μνείᾳ, 9ἡ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ ἡμῶν. ἐκ νυκτὸς ὁρθίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς σέ, ὁ θεός, διότι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς. δικαιοσύνην μάθετε, οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς. 10πέπαυται γὰρ ὁ ἀσεβής, οὐ μὴ μάθῃ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλήθειαν οὐ μὴ ποιήσῃ· ἀρθήτω ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἵδῃ τὴν δόξαν κυρίου. 11κύριε, ὑψηλός σου ὁ βραχίων, καὶ οὐκ ἥδεισαν, γνόντες δὲ αἰσχυνθήσονται. ζῆλος λήμψεται λαὸν ἀπαίδευτον, καὶ νῦν πῦρ τὸν ὑπεναντίους ἔδεται. — 12κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν, πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν. 13κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς· κύριε, ἔκτὸς σοῦ ἄλλον οὐκ οἴδαμεν, τὸ ὄνομά σου ὄνομάζομεν. 14οἱ δὲ νεκροὶ ζωὴν οὐ μὴ ἴδωσιν, οὐδὲ ἱατροὶ οὐ μὴ ἀναστήσωσιν· διὰ τοῦτο ἐπήγαγες καὶ ἀπώλεσας καὶ ἥρας πᾶν ἄρσεν αὐτῶν. 15πρόσθες αὐτοῖς κακά, κύριε, πρόσθες κακὰ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τῆς γῆς. 16κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθην σου, ἐν θλίψει μικρῷ ἡ παιδεία σου ἡμῖν. 17καὶ ὡς ἡ ὡδίνουσα ἐγγίζει τοῦ τεκεῖν καὶ ἐπὶ τῇ ὡδίνι αὐτῆς ἐκέχραξεν, οὕτως ἐγενήθημεν τῷ ἀγαπητῷ σου διὰ τὸν φόβον σου, κύριε. 18ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν καὶ ὡδινήσαμεν καὶ ἐτέκομεν· πνεῦμα σωτηρίας σου ἐποιήσαμεν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ πεσοῦνται οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς. 19ἀναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ· ἡ γὰρ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ ἴαμα αὐτοῖς ἐστιν, ἡ δὲ γῆ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται. — 20βάδιζε, λαός μου, εἰσελθε εἰς τὰ ταμιεῖά σου, ἀπόκλεισον τὴν θύραν σου, ἀποκρύβηθι μικρὸν ὅσον ὅσον, ἔως ἂν παρέλθῃ ἡ ὄργη κυρίου. 21ἰδού γὰρ

κύριος ἀπὸ τοῦ ἀγίου ἐπάγει τὴν ὄργην ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνακαλύψει ἡ γῆ τὸ
αἷμα αὐτῆς καὶ οὐ κατακαλύψει τοὺς ἀνηρημένους.

27 ¹Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπάξει ὁ θεὸς τὴν μάχαιραν τὴν ἀγίαν καὶ τὴν μεγάλην καὶ τὴν ἴσχυρὰν
ἐπὶ τὸν δράκοντα ὅφιν φεύγοντα, ἐπὶ τὸν δράκοντα ὅφιν σκολιὸν καὶ ἀνελεῖ τὸν δράκοντα. ²τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀμπελῶν καλός· ἐπιθύμημα ἔξαρχειν κατ’ αὐτῆς. ³ἔγω πόλις ἴσχυρά, πόλις
πολιορκουμένη, μάτην ποτιῶ αὐτήν· ἀλώσεται γὰρ νυκτός, ἡμέρας δὲ πεσεῖται τὸ τεῖχος. ⁴οὐκ ἔστιν
ἡ οὐκ ἐπελάβετο αὐτῆς· τίς με θήσει φυλάσσειν καλάμην ἐν ἀγρῷ; διὰ τὴν πολεμίαν ταύτην
ἡθέτηκα αὐτήν. τοίνυν διὰ τοῦτο ἐποίησεν κύριος ὁ θεὸς πάντα, ὅσα συνέταξεν. κατακέκαιμαι,
⁵βοήσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ, ποιήσωμεν εἰρήνην αὐτῷ, ποιήσωμεν εἰρήνην. ⁶οἱ ἐρχόμενοι,
τέκνα Ιακωβ, βλαστήσει καὶ ἔξανθήσει Ισραὴλ, καὶ ἐμπλησθήσεται ἡ οἰκουμένη τοῦ καρποῦ αὐτοῦ.
⁷μὴ ὡς αὐτὸς ἐπάταξεν, καὶ αὐτὸς οὕτως πληγήσεται, καὶ ὡς αὐτὸς ἀνεῖλεν, οὕτως ἀναιρεθήσεται;
⁸μαχόμενος καὶ ὀνειδίζων ἔξαποστελεῖ αὐτούς· οὐ σὺ ἥσθα ὁ μελετῶν τῷ πνεύματι τῷ σκληρῷ
ἀνελεῖν αὐτοὺς πνεύματι θυμοῦ; ⁹διὰ τοῦτο ἀφαιρεθήσεται ἡ ἀνομία Ιακωβ, καὶ τοῦτο ἔστιν ἡ
εὐλογία αὐτοῦ, ὅταν ἀφέλωμαι αὐτοῦ τὴν ἀμαρτίαν, ὅταν θῶσιν πάντας τοὺς λίθους τῶν βωμῶν
κατακεκομμένους ὡς κονίαν λεπτήν· καὶ οὐ μὴ μείνῃ τὰ δένδρα αὐτῶν, καὶ τὰ εἴδωλα αὐτῶν
ἐκκεκομμένα ὥσπερ δρυμὸς μακράν. ¹⁰τὸ κατοικούμενον ποίμνιον ἀνειμένον ἔσται ὡς ποίμνιον
καταλελειμμένον· καὶ ἔσται πολὺν χρόνον εἰς βόσκημα, καὶ ἐκεῖ ἀναπαύσονται. ¹¹καὶ μετὰ χρόνον
οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ πᾶν χλωρὸν διὰ τὸ ξηρανθῆναι. γυναῖκες ἐρχόμεναι ἀπὸ θέας, δεῦτε· οὐ γὰρ λαός
ἔστιν ἔχων σύνεσιν, διὰ τοῦτο οὐ μὴ οἰκτιρήσῃ ὁ ποιήσας αὐτούς, οὐδὲ ὁ πλάσας αὐτοὺς οὐ μὴ
ἔλεήσῃ. ¹²καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συμφράξει κύριος ἀπὸ τῆς διώρυγος τοῦ ποταμοῦ ἔως
Πινοκορούρων, ὑμεῖς δὲ συναγάγετε τοὺς οἰνὸς Ισραὴλ κατὰ ἓνα ἓνα. ¹³καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
σαλπιοῦσιν τῇ σάλπιγγι τῇ μεγάλῃ, καὶ ἥξουσιν οἱ ἀπολόμενοι ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀσσυρίων καὶ οἱ
ἀπολόμενοι ἐν Αἰγύπτῳ καὶ προσκυνήσουσιν τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἄγιον ἐν Ιερουσαλημ.

28 ¹Οὐαὶ τῷ στεφάνῳ τῆς ὕβρεως, οἱ μισθωτοὶ Εφραὶμ· τὸ ἄνθος τὸ ἐκπεσὸν ἐκ τῆς δόξης ἐπὶ²
τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους τοῦ παχέος, οἱ μεθύοντες ἀνευ οἴνου. ²ἰδοὺ ἴσχυρὸν καὶ σκληρὸν ὁ θυμὸς
κυρίου ὡς χάλαζα καταφερομένη οὐκ ἔχουσα σκέπην, βίᾳ καταφερομένη· ὡς ὕδατος πολὺ πλήθος
σῦρον χώραν τῇ γῇ ποιήσει ἀνάπαισιν ταῖς χερσὶν. ³καὶ τοῖς ποσὶν καταπατηθήσεται ὁ στέφανος τῆς
ὕβρεως, οἱ μισθωτοὶ τοῦ Εφραὶμ. ⁴καὶ ἔσται τὸ ἄνθος τὸ ἐκπεσὸν τῆς ἐλπίδος τῆς δόξης ἐπ’ ἄκρου
τοῦ ὄρους τοῦ ὑψηλοῦ ὡς πρόδρομος σύκου, ὁ ἰδὼν αὐτὸν πρὶν ἢ εἰς τὴν χείρα αὐτοῦ λαβεῖν θελήσει
αὐτὸν καταπιεῖν. ⁵τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται κύριος σαβαωθ ὁ στέφανος τῆς ἐλπίδος ὁ πλακεὶς τῆς δόξης
τῷ καταλειφθέντι μου λαῷ. ⁶καταλειφθήσονται ἐπὶ πνεύματι κρίσεως ἐπὶ κρίσιν καὶ ἴσχὺν κωλύων
ἀνελεῖν. — ⁷οὗτοι γὰρ οἴνῳ πεπλανημένοι εἰσίν, ἐπλανήθησαν διὰ τὸ σικερα· ιερεὺς καὶ προφήτης
ἔξεστησαν διὰ τὸν οἶνον, ἐσείσθησαν ἀπὸ τῆς μέθης τοῦ σικερα, ἐπλανήθησαν· τοῦτ’ ἔστι φάσμα.
⁸ἀρὰ ἔδεται ταύτην τὴν βουλήν· αὕτη γὰρ ἡ βουλὴ ἔνεκεν πλεονεξίας. ⁹τίνι ἀνηγγείλαμεν κακὰ καὶ

τίνι ἀνηγγείλαμεν ἀγγελίαν, οἱ ἀπογεγαλακτισμένοι ἀπὸ γάλακτος, οἱ ἀπεσπασμένοι ἀπὸ μαστοῦ;
¹⁰θλῖψιν ἐπὶ θλῖψιν προσδέχου, ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι, ἔτι μικρὸν ἔτι μικρὸν ¹¹διὰ φαυλισμὸν χειλέων διὰ
γλώσσης ἑτέρας, ὅτι λαλήσουσιν τῷ λαῷ τούτῳ ¹²λέγοντες αὐτῷ Τοῦτο τὸ ἀνάπαυμα τῷ πεινῶντι
καὶ τοῦτο τὸ σύντριμμα, καὶ οὐκ ἡθέλησαν ἀκούειν. ¹³καὶ ἔσται αὐτοῖς τὸ λόγιον κυρίου τοῦ θεοῦ
θλῖψις ἐπὶ θλῖψιν, ἐλπὶς ἐπ' ἐλπίδι, ἔτι μικρὸν ἔτι μικρόν, ἵνα πορευθῶσιν καὶ πέσωσιν εἰς τὰ ὅπισω
καὶ κινδυνεύσουσιν καὶ συντριβήσονται καὶ ἀλώσονται. — ¹⁴διὰ τοῦτο ἀκούσατε λόγον κυρίου,
ἄνδρες τεθλιμμένοι καὶ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ τούτου τοῦ ἐν Ιερουσαλημ ¹⁵Οτι εἴπατε Ἐποιήσαμεν
διαθήκην μετὰ τοῦ ἄδου καὶ μετὰ τοῦ θανάτου συνθήκας, καταιγίς φερομένη ἐὰν παρέλθῃ οὐ μὴ
ἐλθῃ ἐφ' ἡμᾶς, ἐθήκαμεν ψεῦδος τὴν ἐλπίδα ἡμῶν καὶ τῷ ψεύδει σκεπασθησόμεθα, ¹⁶διὰ τοῦτο
οὕτως λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς τὰ θεμέλια Σιων λίθον πολυτελῆ ἐκλεκτὸν ἀκρογωνιαῖον
ἐντιμον εἰς τὰ θεμέλια αὐτῆς, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ. ¹⁷καὶ θήσω κρίσιν εἰς
ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλεημοσύνη μου εἰς σταθμούς, καὶ οἱ πεποιθότες μάτην ψεύδει. ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ὑμᾶς
καταιγίς, ¹⁸μὴ καὶ ἀφέλη ὑμῶν τὴν διαθήκην τοῦ θανάτου, καὶ ἡ ἐλπὶς ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν ἄδην οὐ μὴ
ἐμμείνῃ· καταιγίς φερομένη ἐὰν ἐπέλθῃ, ἔσεσθε αὐτῇ εἰς καταπάτημα. ¹⁹ὅταν παρέλθῃ, λήμψεται
ὑμᾶς· πρωὶ πρωὶ παρελεύσεται ἡμέρας, καὶ ἐν νυκτὶ ἔσται ἐλπὶς πονηρά· μάθετε ἀκούειν.

²⁰στενοχωρούμενοι οὐ δυνάμεθα μάχεσθαι, αὐτοὶ δὲ ἀσθενοῦμεν τοῦ ἡμᾶς συναχθῆναι. ²¹ῶσπερ ὄρος
ἀσεβῶν ἀναστήσεται καὶ ἔσται ἐν τῇ φάραγγι Γαβαων· μετὰ θυμοῦ ποιήσει τὰ ἔργα αὐτοῦ, πικρίας
ἔργον· δὲ θυμὸς αὐτοῦ ἀλλοτρίως χρήσεται, καὶ ἡ πικρία αὐτοῦ ἀλλοτρία. ²²καὶ ὑμεῖς μὴ
εὐφρανθείητε, μηδὲ ἴσχυσάτωσαν ὑμῶν οἱ δεσμοί· διότι συντετελεσμένα καὶ συντετμημένα
πράγματα ἥκουσα παρὰ κυρίου σαβαωθ, ἀ ποιήσει ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

²³Ἐνωτίζεσθε καὶ ἀκούετε τῆς φωνῆς μου, προσέχετε καὶ ἀκούετε τοὺς λόγους μου. ²⁴μὴ ὅλην
τὴν ἡμέραν μέλλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν; ἡ σπόρου προετοιμάσει πρὶν ἐργάσασθαι τὴν γῆν; ²⁵οὐχ ὅταν
όμαλίσῃ αὐτῆς τὸ πρόσωπον, τότε σπείρει μικρὸν μελάνθιον καὶ κύμινον καὶ πάλιν σπείρει πυρὸν καὶ
κριθήν καὶ ζέαν ἐν τοῖς ὄροις σου; ²⁶καὶ παιδευθήσῃ κρίματι θεοῦ σου καὶ εὐφρανθήσῃ. ²⁷οὐ γάρ
μετὰ σκληρότητος καθαίρεται τὸ μελάνθιον, οὐδὲ τροχὸς ἀμάξης περιάξει ἐπὶ τὸ κύμινον, ἀλλὰ
ῥάβδῳ ἐκτινάσσεται τὸ μελάνθιον, τὸ δὲ κύμινον ²⁸μετὰ ἄρτου βρωθήσεται. οὐ γάρ εἰς τὸν αἰῶνα
ἐγὼ ὑμῖν ὀργισθήσομαι, οὐδὲ φωνὴ τῆς πικρίας μου καταπατήσει ὑμᾶς. ²⁹καὶ ταῦτα παρὰ κυρίου
σαβαωθ ἐξῆλθεν τὰ τέρατα· βουλεύσασθε, ὑψώσατε ματαίαν παράκλησιν.

29 ¹Οὐαὶ πόλις Αριηλ, ἦν Δαυιδ ἐπολέμησεν· συναγάγετε γενήματα ἐνιαυτὸν ἐπ' ἐνιαυτόν,
φάγεσθε γάρ σὺν Μωαβ. ²ἐκθλίψω γάρ Αριηλ, καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ ἴσχυς καὶ τὸ πλοῦτος ἐμοί. ³καὶ
κυκλώσω ὡς Δαυιδ ἐπὶ σὲ καὶ βαλῶ περὶ σὲ χάρακα καὶ θήσω περὶ σὲ πύργους, ⁴καὶ
ταπεινωθήσονται οἱ λόγοι σου εἰς τὴν γῆν, καὶ εἰς τὴν γῆν οἱ λόγοι σου δύσονται· καὶ ἔσται ὡς οἱ
φωνοῦντες ἐκ τῆς γῆς ἡ φωνή σου, καὶ πρὸς τὸ ἔδαφος ἡ φωνή σου ἀσθενήσει. ⁵καὶ ἔσται ὡς
κονιορτὸς ἀπὸ τροχοῦ ὁ πλοῦτος τῶν ἀσεβῶν καὶ ὡς χνοῦς φερόμενος, καὶ ἔσται ὡς στιγμὴ

παραχρῆμα ⁶παρὰ κυρίου σαβαωθ· ἐπισκοπὴ γὰρ ἔσται μετὰ βροντῆς καὶ σεισμοῦ καὶ φωνῆς μεγάλης, καταιγίς φερομένη καὶ φλὸξ πυρὸς κατεσθίουσα. ⁷καὶ ἔσται ὡς ὁ ἐνυπνιαζόμενος ἐν ὑπνῳ ὁ πλοῦτος τῶν ἔθνῶν πάντων, ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ Αριηλ, καὶ πάντες οἱ στρατευσάμενοι ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐπ’ αὐτὴν καὶ θλίβοντες αὐτὴν. ⁸καὶ ἔσονται ὡς οἱ ἐν ὑπνῳ πίνοντες καὶ ἔσθοντες, καὶ ἔξαναστάντων μάταιον αὐτῶν τὸ ἐνύπνιον, καὶ ὃν τρόπον ἐνυπνιάζεται ὁ διψῶν ὡς πίνων καὶ ἔξαναστὰς ἔτι διψᾶ, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς κενὸν ἥλπισεν, οὕτως ἔσται ὁ πλοῦτος πάντων τῶν ἔθνῶν, ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ τὸ ὄρος Σιων. ⁹ἐκλύθητε καὶ ἔκστητε καὶ κραιπαλήσατε οὐκ ἀπὸ σικερα οὐδὲ ἀπὸ οἴνου. ¹⁰ὅτι πεπότικεν ὑμᾶς κύριος πνεύματι κατανύξεως καὶ καμμύσει τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ τῶν προφητῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, οἱ ὁρῶντες τὰ χρυπτά. ¹¹καὶ ἔσονται ὑμῖν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ὡς οἱ λόγοι τοῦ βιβλίου τοῦ ἐσφραγισμένου τούτου, ὃ ἐὰν δῶσιν αὐτὸν ἀνθρώπῳ ἐπισταμένῳ γράμματα λέγοντες Ἀνάγνωθι ταῦτα· καὶ ἐρεῖ Οὐδύναμαι ἀναγνῶναι, ἐσφράγισται γάρ. ¹²καὶ δοθήσεται τὸ βιβλίον τοῦτο εἰς χεῖρας ἀνθρώπου μὴ ἐπισταμένου γράμματα, καὶ ἐρεῖ αὐτῷ Ἀνάγνωθι τοῦτο· καὶ ἐρεῖ Οὐκ ἐπίσταμαι γράμματα.

¹³Καὶ εἶπεν κύριος Ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χείλεσιν αὐτῶν τιμῶσίν με, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ’ ἐμοῦ, μάτην δὲ σέβονταί με διδάσκοντες ἐντάλματα ἀνθρώπων καὶ διδασκαλίας. ¹⁴διὰ τοῦτο ἴδον ἐγὼ προσθήσω τοῦ μεταθεῖναι τὸν λαὸν τοῦτον καὶ μεταθήσω αὐτοὺς καὶ ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν κρύψω. ¹⁵οὐαὶ οἱ βαθέως βουλὴν ποιοῦντες καὶ οὐ διὰ κυρίου· οὐαὶ οἱ ἐν κρυφῇ βουλὴν ποιοῦντες καὶ ἔσται ἐν σκότει τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ ἐροῦσιν Τίς ἡμᾶς ἐώρακεν καὶ τίς ἡμᾶς γνώσεται ἢ ἡ ἡμεῖς ποιοῦμεν; ¹⁶οὐχ ὡς ὁ πηλὸς τοῦ κεραμέως λογισθήσεσθε; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι Οὐ σύ με ἐπλασας; ἢ τὸ ποίημα τῷ ποιήσαντι Οὐ συνετῶς με ἐποίησας; ¹⁷οὐκέτι μικρὸν καὶ μετατεθήσεται ὁ Λίβανος ὡς τὸ ὄρος τὸ Χερμελ καὶ τὸ ὄρος τὸ Χερμελ εἰς δρυμὸν λογισθήσεται; ¹⁸καὶ ἀκούσονται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κωφοὶ λόγους βιβλίου, καὶ οἱ ἐν τῷ σκότει καὶ οἱ ἐν τῇ ὁμίχλῃ ὁφθαλμοὶ τυφλῶν βλέψονται. ¹⁹καὶ ἀγαλλιάσονται πτωχοὶ διὰ κύριον ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ οἱ ἀπηλπισμένοι τῶν ἀνθρώπων ἐμπλησθήσονται εὐφροσύνης. ²⁰ἔξελιπεν ἀνομος, καὶ ἀπώλετο ὑπερήφανος, καὶ ἔξωλεθρεύθησαν οἱ ἀνομοῦντες ἐπὶ κακίᾳ ²¹καὶ οἱ ποιοῦντες ἀμαρτεῖν ἀνθρώπους ἐν λόγῳ· πάντας δὲ τοὺς ἐλέγχοντας ἐν πύλαις πρόσκομμα θήσουσιν καὶ ἐπλαγίασαν ἐν ἀδίκοις δίκαιον. ²²διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Ιακωβ, ὃν ἀφώρισεν ἐξ Αβρααμ Οὐ νῦν αἰσχυνθήσεται Ιακωβ οὐδὲ νῦν τὸ πρόσωπον μεταβαλεῖ Ισραὴλ. ²³ἄλλ’ ὅταν ἴδωσιν τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ἔργα μου, δι’ ἐμὲ ἀγιάσουσιν τὸ ὄνομά μου καὶ ἀγιάσουσιν τὸν ἄγιον Ιακωβ καὶ τὸν θεὸν τοῦ Ισραὴλ φοβηθήσονται. ²⁴καὶ γνώσονται οἱ τῷ πνεύματι πλανώμενοι σύνεσιν, οἱ δὲ γογγύζοντες μαθήσονται ὑπακούειν, καὶ αἱ γλῶσσαι αἱ ψελλίζουσαι μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνην.

30 ¹Οὐαὶ τέκνα ἀποστάται, τάδε λέγει κύριος, ἐποιήσατε βουλὴν οὐ δι’ ἐμοῦ καὶ συνθήκας οὐ διὰ τοῦ πνεύματός μου προσθεῖναι ἀμαρτίας ἐφ’ ἀμαρτίαις, ²οἱ πορευόμενοι καταβῆναι εἰς Αἴγυπτον, ἐμὲ δὲ οὐκ ἐπηρώτησαν, τοῦ βοηθηθῆναι ὑπὸ Φαραω καὶ σκεπασθῆναι ὑπὸ Αἴγυπτίων. ³ἔσται γὰρ

ύμιν ἡ σκέπη Φαραω εἰς αἰσχύνην καὶ τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' Αἴγυπτον ὄνειδος. ⁴ὅτι εἰσὶν ἐν Τάνει ἀρχηγοὶ ἄγγελοι πονηροί· μάτην κοπιάσουσιν ⁵πρὸς λαόν, ὃς οὐκ ὠφελήσει αὐτοὺς οὔτε εἰς βοήθειαν οὔτε εἰς ὠφέλειαν, ἀλλὰ εἰς αἰσχύνην καὶ ὄνειδος.

⁶Η ὁρασις τῶν τετραπόδων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

'Ἐν τῇ θλίψει καὶ τῇ στενοχωρίᾳ, λέων καὶ σκύμνος λέοντος ἔκειθεν καὶ ἀσπίδες καὶ ἔκγονα ἀσπίδων πετομένων, οἱ ἔφερον ἐπ' ὄνων καὶ καμήλων τὸν πλοῦτον αὐτῶν πρὸς ἔθνος ὃ οὐκ ὠφελήσει αὐτοὺς εἰς βοήθειαν, ἀλλὰ εἰς αἰσχύνην καὶ ὄνειδος. ⁷Αἴγυπτοι μάταια καὶ κενὰ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς· ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅτι Ματαία ἡ παράκλησις ὑμῶν αὕτη.

⁸Νῦν οὖν καθίσας γράψον ἐπὶ πυξίου ταῦτα καὶ εἰς βιβλίον, ὅτι ἔσται εἰς ἡμέρας καιρῶν ταῦτα καὶ ἔως εἰς τὸν αἰῶνα. ⁹ὅτι λαὸς ἀπειθῆς ἐστιν, υἱοὶ ψευδεῖς, οἱ οὐκ ἡβούλοντο ἀκούειν τὸν νόμον τοῦ θεοῦ, ¹⁰οἱ λέγοντες τοῖς προφήταις Μὴ ἀναγγέλλετε ἡμῖν, καὶ τοῖς τὰ δράματα ὁρῶσιν Μὴ λαλεῖτε ἡμῖν, ἀλλὰ ἡμῖν λαλεῖτε καὶ ἀναγγέλλετε ἡμῖν ἐτέραν πλάνησιν ¹¹καὶ ἀποστρέψατε ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὸν τρίβον τοῦτον καὶ ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὸν ἄγιον τοῦ Ισραὴλ. ¹²διὰ τοῦτο οὕτως λέγει κύριος ὁ ἄγιος τοῦ Ισραὴλ "Οτι ἡπειθήσατε τοῖς λόγοις τούτοις καὶ ἡλπίσατε ἐπὶ ψεύδει καὶ ὅτι ἐγόγγυσας καὶ πεποιθώς ἐγένουν ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ, ¹³διὰ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἡ ἀμαρτία αὕτη ὡς τεῖχος πῖπτον παραχρῆμα πόλεως ὀχυρᾶς ἑαλωκυίας, ἢς παραχρῆμα πάρεστιν τὸ πτῶμα, ¹⁴καὶ τὸ πτῶμα αὐτῆς ἔσται ὡς σύντριμμα ἀγγείου ὀστρακίνου, ἐκ κεραμίου λεπτὰ ὥστε μὴ εὑρεῖν ἐν αὐτοῖς ὀστρακον ἐν ᾧ πῦρ ἀρεῖς καὶ ἐν ᾧ ἀποσυριεῖς ὕδωρ μικρόν. ¹⁵οὕτω λέγει κύριος ὁ ἄγιος τοῦ Ισραὴλ "Οταν ἀποστραφεὶς στενάξῃς, τότε σωθῆσῃ καὶ γνώσῃ ποῦ ἡσθα· ὅτε ἐπεποίθεις ἐπὶ τοῖς ματαίοις, ματαία ἡ ἰσχὺς ὑμῶν ἐγενήθη· καὶ οὐκ ἡβούλεσθε ἀκούειν, ¹⁶ἀλλ' εἴπατε Ἐφ' ἵππων φεύξόμεθα· διὰ τοῦτο φεύξεσθε· καὶ εἴπατε Ἐπὶ κούφοις ἀναβάται ἐσόμεθα· διὰ τοῦτο κοῦφοι ἔσονται οἱ διώκοντες ὑμᾶς. ¹⁷διὰ φωνὴν ἐνὸς φεύξονται χίλιοι, καὶ διὰ φωνὴν πέντε φεύξονται πολλοί, ἔως ἀν καταλειφθῆτε ὡς ἴστὸς ἐπ' ὄρους καὶ ὡς σημαίαν φέρων ἐπὶ βουνοῦ. ¹⁸καὶ πάλιν μενεῖ ὁ θεὸς τοῦ οἰκτιρῆσαι ὑμᾶς καὶ διὰ τοῦτο ὑψωθῆσεται τοῦ ἐλεῆσαι ὑμᾶς· διότι κριτής κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐστιν, καὶ ποῦ καταλείψετε τὴν δόξαν ὑμῶν; μακάριοι οἱ ἐμμένοντες ἐν αὐτῷ.

¹⁹Διότι λαὸς ἄγιος ἐν Σιων οἰκήσει, καὶ Ιερουσαλημ κλαυθμῷ ἔκλαυσεν Ἐλέγσόν με· ἐλεήσει σε τὴν φωνὴν τῆς κραυγῆς σου· ἡνίκα εἶδεν, ἐπήκουσέν σου. ²⁰καὶ δώσει κύριος ὑμῖν ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ στενόν, καὶ οὐκέτι μὴ ἐγγίσωσίν σοι οἱ πλανῶντές σε· ὅτι οἱ ὀφθαλμοί σου ὅψονται τοὺς πλανῶντάς σε, ²¹καὶ τὰ ὕτα σου ἀκούσονται τοὺς λόγους τῶν ὄπίσω σε πλανησάντων, οἱ λέγοντες Αὕτη ἡ ὁδός, πορευθῶμεν ἐν αὐτῇ εἴτε δεξιὰ εἴτε ἀριστερά. ²²καὶ ἔξαρεῖς τὰ εἰδωλα τὰ περιηργυρωμένα καὶ τὰ περικεχρυσωμένα, λεπτὰ ποιήσεις καὶ λικμήσεις ὡς ὕδωρ ἀποκαθημένης καὶ ὡς κόπρον ὥσεις αὐτά. ²³τότε ἔσται ὁ ὑετὸς τῷ σπέρματι τῆς γῆς σου, καὶ ὁ ἄρτος τοῦ γενήματος τῆς γῆς σου ἔσται πλησμονὴ καὶ λιπαρός· καὶ βοσκηθῆσεται σου τὰ κτήνη τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τόπον πίονα καὶ εύρυχωρον, ²⁴οἱ ταῦροι ὑμῶν καὶ οἱ βόες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν γῆν φάγονται ἄχυρα ἀναπεποιημένα

ἐν κριθῇ λελικημένα. ²⁵καὶ ἔσται ἐπὶ παντὸς ὄρους ὑψηλοῦ καὶ ἐπὶ παντὸς βουνοῦ μετεώρου ὕδωρ διαπορεύμενον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅταν ἀπόλωνται πολλοὶ καὶ ὅταν πέσωσιν πύργοι. ²⁶καὶ ἔσται τὸ φῶς τῆς σελήνης ὡς τὸ φῶς τοῦ ἥλιου καὶ τὸ φῶς τοῦ ἥλιου ἔσται ἐπταπλάσιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὅταν οὐαίσηται κύριος τὸ σύντριμμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν ὁδύνην τῆς πληγῆς σου ἴασεται.

²⁷Ιδοὺ τὸ ὄνομα κυρίου διὰ χρόνου ἔρχεται πολλοῦ, καιόμενος ὁ θυμός, μετὰ δόξης τὸ λόγιον τῶν χειλέων αὐτοῦ, τὸ λόγιον ὄργῆς πλῆρες, καὶ ἡ ὄργὴ τοῦ θυμοῦ ὡς πῦρ ἔδεται. ²⁸καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ὡς ὕδωρ ἐν φάραγγι σῦρον ἔχει ἔως τοῦ τραχήλου καὶ διαιρεθήσεται τοῦ ἔθνη ταράξαι ἐπὶ πλανήσει ματαίᾳ, καὶ διώξεται αὐτοὺς πλάνησις καὶ λήμφεται αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον αὐτῶν. ²⁹μὴ διὰ παντὸς δεῖ ὑμᾶς εὐφραίνεσθαι καὶ εἰσπορεύεσθαι εἰς τὰ ἄγια μου διὰ παντὸς ὧσεὶ ἑορτάζοντας καὶ ὧσεὶ εὐφραινομένους εἰσελθεῖν μετὰ αὐλοῦ εἰς τὸ ὄρος τοῦ κυρίου πρὸς τὸν θεὸν τοῦ Ισραὴλ; ³⁰καὶ ἀκουστὴν ποιήσει ὁ θεὸς τὴν δόξαν τῆς φωνῆς αὐτοῦ καὶ τὸν θυμὸν τοῦ βραχίονος αὐτοῦ δείξει μετὰ θυμοῦ καὶ ὄργῆς καὶ φλογὸς κατεσθιούσης· κεραυνώσει βιαίως καὶ ὡς ὕδωρ καὶ χάλαζα συγκαταφερομένη βίᾳ. ³¹διὰ γὰρ φωνὴν κυρίου ἡττηθήσονται Ἀσσύριοι τῇ πληγῇ, ἢ ἀν πατάξῃ αὐτούς. ³²καὶ ἔσται αὐτῷ κυκλόθεν, ὅθεν ἦν αὐτῷ ἡ ἐλπὶς τῆς βοηθείας, ἐφ' ἣ αὐτὸς ἐπεποίθει· αὐτοὶ μετὰ αὐλῶν καὶ κιθάρας πολεμήσουσιν αὐτὸν ἐκ μεταβολῆς. ³³σὺ γὰρ πρὸ ἡμερῶν ἀπαιτηθήσῃ· μὴ καὶ σοὶ ἡτοιμάσθη βασιλεύειν φάραγγα βαθεῖαν, ξύλα κείμενα, πῦρ καὶ ξύλα πολλά; ὁ θυμὸς κυρίου ὡς φάραγξ ὑπὸ θείου καιομένη.

31 ¹Οὐαὶ οἱ καταβαίνοντες εἰς Αἴγυπτον ἐπὶ βοήθειαν, οἱ ἐφ' ἵπποις πεποιθότες καὶ ἐφ' ἄρμασιν, ἔστιν γὰρ πολλά, καὶ ἐφ' ἵπποις, πλῆθος σφόδρα, καὶ οὐκ ἥσαν πεποιθότες ἐπὶ τὸν ἄγιον τοῦ Ισραὴλ καὶ τὸν θεὸν οὐκ ἔξεζήτησαν. ²καὶ αὐτὸς σοφὸς ἦγεν ἐπ' αὐτοὺς κακά, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐ μὴ ἀθετηθῇ, καὶ ἐπαναστήσεται ἐπ' οἴκους ἀνθρώπων πονηρῶν καὶ ἐπὶ τὴν ἐλπίδα αὐτῶν τὴν ματαίαν, ³Αἴγυπτιον ἀνθρωπὸν καὶ οὐ θεόν, ἵππων σάρκας καὶ οὐκ ἔστιν βοήθεια· ὁ δὲ κύριος ἐπάξει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς, καὶ κοπιάσουσιν οἱ βοηθοῦντες, καὶ ἄμα πάντες ἀπολοῦνται. ⁴ὅτι οὕτως εἶπέν μοι κύριος "Ον τρόπον ἐὰν βοήσῃ ὁ λέων ἢ ὁ σκύμνος ἐπὶ τῇ θήρᾳ, ἢ ἔλαβεν, καὶ κεκράξῃ ἐπ' αὐτῇ, ἔως ἀν ἐμπλησθῇ τὰ ὄρη τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἡττηθήσαν καὶ τὸ πλῆθος τοῦ θυμοῦ ἐπτοήθησαν, οὕτως καταβήσεται κύριος σαβαωθ ἐπιστρατεῦσαι ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σιων ἐπὶ τὰ ὄρη αὐτῆς. ⁵ώς ὅρνεα πετόμενα, οὕτως ὑπερασπιεῖ κύριος ὑπὲρ Ιερουσαλημ καὶ ἔξελεῖται καὶ περιποιήσεται καὶ σώσει. ⁶ἐπιστράφητε, οἱ τὴν βαθεῖαν βουλὴν βουλευόμενοι καὶ ἄνομον. ⁷ὅτι τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπαρνήσονται οἱ ἀνθρωποι τὰ χειροποίητα αὐτῶν τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ, ἢ ἐποίησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν. ⁸καὶ πεσεῖται Ασσουρ· οὐ μάχαιρα ἀνδρὸς οὐδὲ μάχαιρα ἀνθρώπου καταφάγεται αὐτὸν, καὶ φεύξεται οὐκ ἀπὸ προσώπου μαχαίρας· οἱ δὲ νεανίσκοι ἔσονται εἰς ἡττημα, ⁹πέτρᾳ γὰρ περιλημφθήσονται ὡς χάρακι καὶ ἡττηθήσονται, ὁ δὲ φεύγων ἀλώσεται.

Τάδε λέγει κύριος Μακάριος ὃς ἔχει ἐν Σιων σπέρμα καὶ οἰκείους ἐν Ιερουσαλημ.

32 ¹ἰδοὺ γὰρ βασιλεὺς δίκαιος βασιλεύσει, καὶ ἄρχοντες μετὰ κρίσεως ἀρξουσιν. ²καὶ ἔσται ὁ ἀνθρωπὸς κρύπτων τοὺς λόγους αὐτοῦ καὶ κρυβήσεται ὡς ἀφ' ὑδάτος φερομένου· καὶ φανήσεται ἐν Σιων ὡς ποταμὸς φερόμενος ἔνδοξος ἐν γῇ διψώσῃ. ³καὶ οὐκέτι ἔσονται πεποιθότες ἐπ' ἀνθρώποις, ἀλλὰ τὰ ὡτα δώσουσιν ἀκούειν. ⁴καὶ ἡ καρδία τῶν ἀσθενούντων προσέξει τοῦ ἀκούειν, καὶ αἱ γλῶσσαι αἱ ψελλίζουσαι ταχὺ μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνην. ⁵καὶ οὐκέτι μὴ εἴπωσιν τῷ μωρῷ ἀρχεῖν, καὶ οὐκέτι μὴ εἴπωσιν οἱ ὑπηρέται σου Σίγα. ⁶ὁ γὰρ μωρὸς μωρὰ λαλήσει, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ μάταια νοήσει τοῦ συντελεῖν ἄνομα καὶ λαλεῖν πρὸς κύριον πλάνησιν τοῦ διασπεῖραι ψυχὰς πεινώσας καὶ τὰς ψυχὰς τὰς διψώσας κενὰς ποιῆσαι. ⁷ἡ γὰρ βουλὴ τῶν πονηρῶν ἄνομα βουλεύσεται καταφθεῖραι ταπεινοὺς ἐν λόγοις ἀδίκοις καὶ διασκεδάσαι λόγους ταπεινῶν ἐν κρίσει. ⁸οἱ δὲ εὔσεβεῖς συνετὰ ἐβουλεύσαντο, καὶ αὕτη ἡ βουλὴ μενεῖ.

⁹Τυναῖκες πλούσιαι, ἀνάστητε καὶ ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου· θυγατέρες ἐν ἐλπίδι, ἀκούσατε τοὺς λόγους μου. ¹⁰ἥμέρας ἐνιαυτοῦ μνείαν ποιήσασθε ἐν ὁδύνῃ μετ' ἐλπίδος· ἀνήλωται ὁ τρύγητος, πέπαυται ὁ σπόρος καὶ οὐκέτι μὴ ἔλθῃ. ¹¹ἔκστητε, λυπήθητε, αἱ πεποιθυῖαι, ἐκδύσασθε, γυμναὶ γένεσθε, περιζώσασθε σάκκους τὰς ὁσφύας ¹²καὶ ἐπὶ τῶν μαστῶν κόπτεσθε ἀπὸ ἀγροῦ ἐπιθυμήματος καὶ ἀμπέλου γενήματος. ¹³ἡ γῇ τοῦ λαοῦ μου ἀκανθα καὶ χόρτος ἀναβήσεται, καὶ ἐκ πάσης οἰκίας εὐφροσύνη ἀρθήσεται· πόλις πλουσία, ¹⁴οἶκοι ἐγκαταλελειμμένοι πλοῦτον πόλεως καὶ οἴκους ἐπιθυμητοὺς ἀφήσουσιν· καὶ ἔσονται αἱ κῶμαι σπήλαια ἕως τοῦ αἰῶνος, εὐφροσύνη ὅνων ἀγρίων, βοσκήματα ποιμένων, ¹⁵ἔως ἂν ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πνεῦμα ἀφ' ὑψηλοῦ. καὶ ἔσται ἔρημος ὁ Χερμελ, καὶ ὁ Χερμελ εἰς δρυμὸν λογισθήσεται. ¹⁶καὶ ἀναπαύσεται ἐν τῇ ἔρημῳ κρίμα, καὶ δικαιοσύνη ἐν τῷ Καρμήλῳ κατοικήσει. ¹⁷καὶ ἔσται τὰ ἔργα τῆς δικαιοσύνης εἰρήνη, καὶ κρατήσει ἡ δικαιοσύνη ἀνάπαυσιν, καὶ πεποιθότες ἔως τοῦ αἰῶνος. ¹⁸καὶ κατοικήσει ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐν πόλει εἰρήνης καὶ ἐνοικήσει πεποιθώς, καὶ ἀναπαύσονται μετὰ πλούτου. ¹⁹ἡ δὲ χάλαζα ἐὰν καταβῇ, οὐκ ἐφ' ὑμᾶς ἥξει. καὶ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τοῖς δρυμοῖς πεποιθότες ὡς οἱ ἐν τῇ πεδινῇ. ²⁰μακάριοι οἱ σπείροντες ἐπὶ πᾶν ὄδωρ, οὖς βοῦς καὶ ὄνος πατεῖ.

33 ¹Οὐαὶ τοῖς ταλαιπωροῦσιν ὑμᾶς, ὑμᾶς δὲ οὐδεὶς ποιεῖ ταλαιπώρους, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς οὐκ ἀθετεῖ· ἀλώσονται οἱ ἀθετοῦντες καὶ παραδοθήσονται καὶ ὡς σῆς ἐπὶ ἴματίου οὔτως ἡττηθήσονται. ²κύριε, ἐλέησον ὑμᾶς, ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποιθαμεν· ἐγενήθη τὸ σπέρμα τῶν ἀπειθούντων εἰς ἀπώλειαν, ἡ δὲ σωτηρία ἡμῶν ἐν καιρῷ θλίψεως. ³διὰ φωνὴν τοῦ φόβου σου ἐξέστησαν λαοὶ ἀπὸ τοῦ φόβου σου, καὶ διεσπάρησαν τὰ ἔθνη. ⁴νῦν δὲ συναχθήσεται τὰ σκῦλα ὑμῶν μικροῦ καὶ μεγάλου· ὃν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ ἀκρίδας, οὔτως ἐμπαίξουσιν ὑμῖν. ⁵ἄγιος ὁ θεὸς ὁ κατοικῶν ἐν ὑψηλοῖς, ἐνεπλήσθη Σιων κρίσεως καὶ δικαιοσύνης. ⁶ἐν νόμῳ παραδοθήσονται, ἐν θησαυροῖς ἡ σωτηρία ἡμῶν, ἐκεῖ σοφία καὶ ἐπιστήμη καὶ εὔσεβεια πρὸς τὸν κύριον. οὗτοί εἰσιν θησαυροὶ δικαιοσύνης. ⁷ἰδοὺ δὴ ἐν τῷ φόβῳ ὑμῶν αὐτοὶ φοβηθήσονται· οὓς ἐφοβεῖσθε, φοβηθήσονται ἀφ' ὑμῶν· ἄγγελοι γὰρ ἀποσταλήσονται ἀξιοῦντες εἰρήνην πικρῶς κλαίοντες παρακαλοῦντες εἰρήνην. ⁸ἔρημων θήσονται γὰρ αἱ τούτων ὄδοι·

πέπαυται ὁ φόβος τῶν ἔθνῶν, καὶ ἡ πρὸς τούτους διαθήκη αἴρεται, καὶ οὐ μὴ λογίσησθε αὐτοὺς ἀνθρώπους. ⁹ἐπένθησεν ἡ γῆ, ἡσχύνθη ὁ Λίβανος, ἔλη ἐγένετο ὁ Σαρων. φανερὰ ἔσται ἡ Γαλιλαία καὶ ὁ Κάρμηλος. ¹⁰νῦν ἀναστήσομαι, λέγει κύριος, νῦν δοξασθήσομαι, νῦν ὑψωθήσομαι. ¹¹νῦν ὅψεσθε, νῦν αἰσθηθήσεσθε· ματαία ἔσται ἡ ἴσχὺς τοῦ πνεύματος ὑμῶν, πῦρ ὑμᾶς κατέδεται. ¹²καὶ ἔσονται ἔθνη κατακεκαυμένα ὡς ἄκανθα ἐν ἀγρῷ ἐρριμμένη καὶ κατακεκαυμένη. ¹³ἀκούσονται οἱ πόρρωθεν ἀ ἐποίησα, γνώσονται οἱ ἐγγίζοντες τὴν ἴσχυν μου. ¹⁴ἀπέστησαν οἱ ἐν Σιων ἄνομοι, λήμψεται τρόμος τοὺς ἀσεβεῖς· τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν ὅτι πῦρ καίεται; τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν τὸν τόπον τὸν αἰώνιον; ¹⁵πορευόμενος ἐν δικαιοσύνῃ, λαλῶν εὐθεῖαν ὁδόν, μισῶν ἀνομίαν καὶ ἀδικίαν καὶ τὰς χεῖρας ἀποσειόμενος ἀπὸ δώρων, βαρύνων τὰ ὕτα ἵνα μὴ ἀκούσῃ κρίσιν αἵματος, καμμύων τοὺς ὁφθαλμοὺς ἵνα μὴ ἴδῃ ἀδικίαν, ¹⁶οὗτος οἰκήσει ἐν ὑψηλῷ σπηλαίῳ πέτρας ἴσχυρᾶς· ἄρτος αὐτῷ δοθήσεται, καὶ τὸ ὅδωρ αὐτοῦ πιστόν. ¹⁷βασιλέα μετὰ δόξης ὅψεσθε, καὶ οἱ ὁφθαλμοὶ ὑμῶν ὅψονται γῆν πόρρωθεν. ¹⁸ἡ Ψυχὴ ὑμῶν μελετήσει φόβον· ποῦ εἰσιν οἱ γραμματικοί; ποῦ εἰσιν οἱ συμβουλεύοντες; ποῦ ἔστιν ὁ ἀριθμὸν τοὺς τρεφομένους ¹⁹μικρὸν καὶ μέγαν λαόν; ὃ οὐ συνεβούλεύσαντο οὐδὲ ἥδει βαθύφωνον ὥστε μὴ ἀκοῦσαι λαὸς πεφαυλισμένος, καὶ οὐκ ἔστιν τῷ ἀκούοντι σύνεσις. ²⁰ἰδοὺ Σιων ἡ πόλις τὸ σωτήριον ἡμῶν· οἱ ὁφθαλμοί σου ὅψονται Ιερουσαλημ, πόλις πλούσια, σκηναὶ αἱ οὐ μὴ σεισθῶσιν, οὐδὲ μὴ κινηθῶσιν οἱ πάσσαλοι τῆς σκηνῆς αὐτῆς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, οὐδὲ τὰ σχοινία αὐτῆς οὐ μὴ διαρραγῶσιν. ²¹ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου μέγα ὑμῖν· τόπος ὑμῖν ἔσται, ποταμοὶ καὶ διώρυγες πλατεῖς καὶ εὔρυχωροι· οὐ πορεύσῃ ταύτην τὴν ὁδόν, οὐδὲ πορεύσεται πλοῖον ἐλαῦνον. ²²ὁ γὰρ θεός μου μέγας ἔστιν, οὐ παρελεύσεται με κύριος· κριτής ἡμῶν κύριος, ἄρχων ἡμῶν κύριος, βασιλεὺς ἡμῶν κύριος, οὗτος ἡμᾶς σώσει. ²³έρρραγησαν τὰ σχοινία σου, ὅτι οὐκ ἐνίσχυσεν· ὁ ιστός σου ἔκλινεν, οὐ χαλάσει τὰ ιστία· οὐκ ἀρεῖ σημεῖον, ἔως οὖ παραδοθῇ εἰς προνομήν· τοίνυν πολλοὶ χωλοὶ προνομήν ποιήσουσιν. ²⁴καὶ οὐ μὴ εἴπῃ Κοπιῶ ὁ λαὸς ὁ ἐνοικῶν ἐν αὐτοῖς· ἀφέθη γὰρ αὐτοῖς ἡ ἀμαρτία.

34 ¹Προσαγάγετε, ἔθνη, καὶ ἀκούσατε, ἄρχοντες· ἀκουσάτω ἡ γῆ καὶ οἱ ἐν αὐτῇ, ἡ οἰκουμένη καὶ ὁ λαὸς ὁ ἐν αὐτῇ. ²διότι θυμὸς κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ὄργῃ ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν τοῦ ἀπολέσαι αὐτοὺς καὶ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς σφαγήν. ³οἱ δὲ τραυματίαι αὐτῶν ρίφήσονται καὶ οἱ νεκροί, καὶ ἀναβήσεται αὐτῶν ἡ ὀσμή, καὶ βραχήσεται τὰ ὅρη ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν. ⁴καὶ ἐλιγήσεται ὁ οὐρανὸς ὡς βιβλίον, καὶ πάντα τὰ ἀστρα πεσεῖται ὡς φύλα αἴξ ἀμπέλου καὶ ὡς πίπτει φύλα ἀπὸ συκῆς. ⁵έμεθύσθη ἡ μάχαιρά μου ἐν τῷ οὐρανῷ· ἵδού ἐπὶ τὴν Ιδουμαίαν καταβήσεται καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν τῆς ἀπωλείας μετὰ κρίσεως. ⁶ἡ μάχαιρα κυρίου ἐνεπλήσθη αἵματος, ἐπαχύνθη ἀπὸ στέατος ἀρνῶν καὶ ἀπὸ στέατος τράγων καὶ κριῶν· ὅτι θυσία κυρίων ἐν Βοσρ καὶ σφαγὴ μεγάλη ἐν τῇ Ιδουμαίᾳ. ⁷καὶ συμπεσοῦνται οἱ ἀδροὶ μετ' αὐτῶν καὶ οἱ κριοὶ καὶ οἱ ταῦροι, καὶ μεθυσθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος καὶ ἀπὸ τοῦ στέατος αὐτῶν ἐμπλησθήσεται. ⁸ἡμέρα γὰρ κρίσεως κυρίου καὶ ἐνιαυτὸς ἀνταποδόσεως κρίσεως Σιων. ⁹καὶ στραφήσονται αὐτῆς αἱ φάραγγες εἰς πίσταν καὶ ἡ γῆ αὐτῆς εἰς θεῖον, καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ γῆ καιομένη ὡς πίστα ¹⁰νυκτὸς καὶ ἡμέρας καὶ οὐ σβεσθήσεται εἰς

τὸν αἰῶνα χρόνον, καὶ ἀναβήσεται ὁ καπνὸς αὐτῆς ἄνω· εἰς γενεὰς ἐρημωθήσεται καὶ εἰς χρόνον πολύν. ¹¹καὶ κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ ὅρνεα καὶ ἔχῖνοι καὶ ἵβεις καὶ κόρακες, καὶ ἐπιβληθήσεται ἐπ’ αὐτὴν σπαρτίον γεωμετρίας ἐρήμου, καὶ ὄνοκένταυροι οἰκήσουσιν ἐν αὐτῇ. ¹²οἱ ἄρχοντες αὐτῆς οὐκ ἔσονται· οἱ γὰρ βασιλεῖς αὐτῆς καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς ἔσονται εἰς ἀπώλειαν. ¹³καὶ ἀναφύσει εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν ἀκάνθινα ἔυλα καὶ εἰς τὰ ὄχυρώματα αὐτῆς, καὶ ἔσται ἔπαυλις σειρήνων καὶ αὐλὴ στρουθῶν. ¹⁴καὶ συναντήσουσιν δαιμόνια ὄνοκενταύροις καὶ βοήσουσιν ἔτερος πρὸς τὸν ἔτερον· ἐκεῖ ἀναπαύσονται ὄνοκένταυροι, εὗρον γὰρ αὐτοῖς ἀνάπαυσιν. ¹⁵ἐκεῖ ἐνόστευσεν ἔχῖνος, καὶ ἔσωσεν ἡ γῆ τὰ παιδία αὐτῆς μετὰ ἀσφαλείας· ἐκεῖ ἔλαφοι συνήντησαν καὶ εἶδον τὰ πρόσωπα ἀλλήλων. ¹⁶ἀριθμῷ παρῆλθον, καὶ μία αὐτῶν οὐκ ἀπώλετο, ἐτέρα τὴν ἐτέραν οὐκ ἐζήτησαν· ὅτι κύριος ἐνετείλατο αὐτοῖς, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ συνήγαγεν αὐτάς. ¹⁷καὶ αὐτὸς ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς κλήρους, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ διεμέρισεν βόσκεσθαι· εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον κληρονομήσετε, εἰς γενεῶν ἀναπαύσονται ἐπ’ αὐτῆς.

35 ¹Εὐφράνθητι, ἐρημος διψῶσα, ἀγαλλιάσθω ἐρημος καὶ ἀνθείτω ὡς κρίνον, ²καὶ ἔξανθήσει καὶ ἀγαλλιάσεται τὰ ἐρημα τοῦ Ιορδάνου· καὶ ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου ἐδόθη αὐτῇ καὶ ἡ τιμὴ τοῦ Καρμήλου, καὶ ὁ λαός μου ὅψεται τὴν δόξαν κυρίου καὶ τὸ ὑψος τοῦ θεοῦ. ³ἰσχύσατε, χεῖρες ἀνειμέναι καὶ γόνατα παραλελυμένα· ⁴παρακαλέσατε, οἱ ὀλιγόψυχοι τῇ διανοίᾳ· ἰσχύσατε, μὴ φοβεῖσθε· ἴδοὺ ὁ θεὸς ἡμῶν κρίσιν ἀνταποδίδωσιν καὶ ἀνταποδώσει, αὐτὸς ἥξει καὶ σώσει ἡμᾶς. ⁵τότε ἀνοιχθήσονται ὁφθαλμοὶ τυφλῶν, καὶ ὥτα κωφῶν ἀκούσονται. ⁶τότε ἀλεῖται ὡς ἔλαφος ὁ χωλός, καὶ τρανὴ ἔσται γλῶσσα μογιλάλων, ὅτι ἐρράγη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ καὶ φάραγξ ἐν γῇ διψῶσῃ, ⁷καὶ ἡ ἄνυδρος ἔσται εἰς ἔλη, καὶ εἰς τὴν διψῶσαν γῆν πηγὴν ὕδατος ἔσται· ἐκεῖ εὐφροσύνη ὄρνεών, ἔπαυλις καλάμου καὶ ἔλη. ⁸ἐκεῖ ἔσται ὁδὸς καθαρὰ καὶ ὁδὸς ἀγία κληθήσεται, καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ ἐκεῖ ἀκάθαρτος, οὐδὲ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς ἀκάθαρτος· οἱ δὲ διεσπαρμένοι πορεύσονται ἐπ’ αὐτῆς καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσιν. ⁹καὶ οὐκ ἔσται ἐκεῖ λέων, οὐδὲ τῶν θηρίων τῶν πονηρῶν οὐ μὴ ἀναβῇ ἐπ’ αὐτὴν οὐδὲ μὴ εύρεθῇ ἐκεῖ, ἀλλὰ πορεύσονται ἐν αὐτῇ λελυτρωμένοι. ¹⁰καὶ συνηγμένοι διὰ κύριον ἀποστραφήσονται καὶ ἥξουσιν εἰς Σιων μετ’ εὐφροσύνης, καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν· ἐπὶ γὰρ κεφαλῆς αὐτῶν αἴνεσις καὶ ἀγαλλίαμα, καὶ εὐφροσύνη καταλήμψεται αὐτούς, ἀπέδρα ὁδύνη καὶ λύπη καὶ στεναγμός.

36 ¹Καὶ ἐγένετο τοῦ τεσσαρεσκαιδεκάτου ἔτους βασιλεύοντος Εζεκιου ἀνέβη Σενναχηριμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς Ιουδαίας τὰς ὄχυράς καὶ ἔλαβεν αὐτάς. ²καὶ ἀπέστειλεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων Ραψακην ἐκ Λαχις εἰς Ιερουσαλημ πρὸς τὸν βασιλέα Εζεκιαν μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ ἔστη ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφέως. ³καὶ ἐξῆλθεν πρὸς αὐτὸν Ελιακιμ ὁ τοῦ Χελκιού ὁ οἰκονόμος καὶ Σομνας ὁ γραμματεὺς καὶ Ιωαχ ὁ τοῦ Ασαφ ὁ ὑπομνηματογράφος. ⁴καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ραψακης Εἴπατε Εζεκια Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀσσυρίων Τί πεποιθώς εῖ; ⁵μὴ ἐν βουλῇ ἢ λόγοις χειλέων παράταξις γίνεται; καὶ νῦν

ἐπὶ τίνι πέποιθας ὅτι ἀπειθεῖς μοι; οἶδον πεποιθὼς εἴ̄ ἐπὶ τὴν ράβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην ταύτην, ἐπ' Αἴγυπτον· ὃς ἀν ἐπ' αὐτὴν ἐπιστηρισθῆ, εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ· οὕτως ἐστὶν Φαραω βασιλεὺς Αἰγύπτου καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ. ⁷εἰ δὲ λέγετε Ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν πεποιθαμεν, ⁸νῦν μείχθητε τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ δώσω ὑμῖν δισχιλίαν ἵππων, εἰ δυνήσεσθε δοῦναι ἀναβάτας ἐπ' αὐτούς. ⁹καὶ πᾶς δύνασθε ἀποστρέψαι εἰς πρόσωπον τοπάρχου ἐνός; οἰκέται εἰσὶν οἱ πεποιθότες ἐπ' Αἴγυπτίοις εἰς ἵππον καὶ ἀναβάτην. ¹⁰καὶ νῦν μὴ ἄνευ κυρίου ἀνέβημεν ἐπὶ τὴν χώραν ταύτην πολεμῆσαι αὐτήν; ¹¹καὶ εἴπεν πρὸς αὐτὸν Ελιακιμ καὶ Σομνας καὶ Ιωαχ Λάλησον πρὸς τοὺς παῖδας σου Συριστί, ἀκούομεν γὰρ ἡμεῖς, καὶ μὴ λάλει πρὸς ἡμᾶς Ιουδαϊστί· καὶ ἵνα τί λαλεῖς εἰς τὰ ὥτα τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐπὶ τῷ τείχει; ¹²καὶ εἴπεν Ραψακῆς πρὸς αὐτούς Μὴ πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν ἡ πρὸς ὑμᾶς ἀπέσταλκέν με ὁ κύριός μου λαλῆσαι τοὺς λόγους τούτους; οὐχὶ πρὸς τὸν ἀνθρώπους τὸν καθημένους ἐπὶ τῷ τείχει, ἵνα φάγωσιν κόπρον καὶ πίωσιν οὕρον μεθ' ὑμῶν ἄμα; ¹³καὶ ἔστη Ραψακῆς καὶ ἐβόήσεν φωνῇ μεγάλῃ Ιουδαϊστὶ καὶ εἴπεν Ἀκούσατε τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων ¹⁴Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Εζεκιας λόγοις, οἱ οὓς δυνήσονται ρύσασθαι ὑμᾶς. ¹⁵καὶ μὴ λεγέτω ὑμῖν Εζεκιας ὅτι Ῥύσεται ὑμᾶς ὁ θεός, καὶ οὐ μὴ παραδοθῇ ἡ πόλις αὕτη ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων. ¹⁶μὴ ἀκούετε Εζεκιου. τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων Εἰ βούλεσθε εὐλογηθῆναι, ἐκπορεύεσθε πρός με καὶ φάγεσθε ἔκαστος τὴν ἀμπελον αὐτοῦ καὶ τὰς συκᾶς καὶ πίεσθε ὕδωρ τοῦ λάκκου ὑμῶν, ¹⁷ἔως ἂν ἔλθω καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν ὡς ἡ γῆ ὑμῶν, γῆ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἄρτων καὶ ἀμπελώνων. ¹⁸μὴ ὑμᾶς ἀπατάτω Εζεκιας λέγων Ὁ θεὸς ὑμῶν ρύσεται ὑμᾶς. μὴ ἐρρύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἔθνῶν ἔκαστος τὴν ἔαυτοῦ χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων; ¹⁹ποῦ ἔστιν ὁ θεὸς Αιμαθ καὶ Αρφαθ; καὶ ποῦ ὁ θεὸς τῆς πόλεως Σεπφαριμ; μὴ ἐδύναντο ρύσασθαι Σαμάρειαν ἐκ χειρός μου; ²⁰τίς τῶν θεῶν πάντων τῶν ἔθνῶν τούτων ἐρρύσατο τὴν γῆν αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός μου, ὅτι ρύσεται ὁ θεὸς Ιερουσαλημ ἐκ χειρός μου; ²¹καὶ ἐσιώπησαν, καὶ οὐδεὶς ἀπεκρίθη αὐτῷ λόγον διὰ τὸ προστάξαι τὸν βασιλέα μηδένα ἀποκριθῆναι.

²²Καὶ εἰσῆλθεν Ελιακιμ ὁ τοῦ Χελκιου ὁ οἰκονόμος καὶ Σομνας ὁ γραμματεὺς τῆς δυνάμεως καὶ Ιωαχ ὁ τοῦ Ασαφ ὁ ὑπομνηματογράφος πρὸς Εζεκιαν ἐσχισμένοι τοὺς χιτῶνας καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ραψακου.

37 ¹καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα Εζεκιαν ἔσχισεν τὰ ἴματα καὶ σάκκον περιεβάλετο καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον κυρίου. ²καὶ ἀπέστειλεν Ελιακιμ τὸν οἰκονόμον καὶ Σομναν τὸν γραμματέα καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων περιβεβλημένους σάκκους πρὸς Ησαιαν υἱὸν Αμως τὸν προφήτην, ³καὶ εἴπαν αὐτῷ Τάδε λέγει Εζεκιας Ἡμέρα θλίψεως καὶ ὀνειδισμοῦ καὶ ἐλεγμοῦ καὶ ὄργης ἡ σήμερον ἡμέρα, ὅτι ἡκεὶ ἡ ὠδὶν τῇ τικτούσῃ, ἵσχυν δὲ οὐκ ἔχει τοῦ τεκεῖν. ⁴εἰσακούσαι κύριος ὁ θεός σου τοὺς λόγους Ραψακου, οὓς ἀπέστειλεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὀνειδίζειν θεὸν ζῶντα καὶ ὀνειδίζειν λόγους, οὓς ἤκουσεν κύριος ὁ θεός σου· καὶ δεηθήσῃ πρὸς κύριον τὸν θεόν σου περὶ τῶν

καταλελειμμένων τούτων. 5καὶ ἥλθον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς Ἡσαιαν, 6καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἡσαιας Οὔτως ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν Τάδε λέγει κύριος Μὴ φοβηθῆσι ἀπὸ τῶν λόγων, ὃν ἤκουσας, οὓς ὠνείδισάν με οἱ πρέσβεις βασιλέως Ἀσσυρίων. 7ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς αὐτὸν πνεῦμα, καὶ ἀκούσας ἀγγελίαν ἀποστραφήσεται εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ καὶ πεσεῖται μαχαίρᾳ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

8Καὶ ἀπέστρεψεν Ραψακῆς καὶ κατέλαβεν πολιορκοῦντα τὸν βασιλέα Λομναν. καὶ ἤκουσεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὅτι 9ἐξῆλθεν Θαρακα βασιλεὺς Αἰθιόπων πολιορκῆσαι αὐτόν· καὶ ἀκούσας ἀπέστρεψεν καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Εζεκιαν λέγων 10Οὔτως ἐρεῖτε Εζεκια βασιλεῖ τῆς Ιουδαίας Μή σε ἀπατάτω ὁ θεός σου, ἐφ' ᾧ πεποιθώς εἴς ἐπ' αὐτῷ λέγων Οὐ μὴ παραδοθῇ Ιερουσαλημ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων. 11ἢ οὐκ ἤκουσας ἢ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων πᾶσαν τὴν γῆν ὡς ἀπώλεσαν; 12μὴ ἐρρύσαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἔθνῶν, οὓς οἱ πατέρες μου ἀπώλεσαν, τὴν τε Γωζαν καὶ Χαρραν καὶ Ραφες, αἵ εἰσιν ἐν χώρᾳ Θεμαδ; 13ποῦ εἰσιν οἱ βασιλεῖς Αιμαθ καὶ Αρφαθ καὶ πόλεως Σεπφαριμ, Αναγ, Ουγαυα; — 14καὶ ἔλαβεν Εζεκιας τὸ βιβλίον παρὰ τῶν ἀγγέλων καὶ ἤνοιξεν αὐτὸν ἐναντίον κυρίου, 15καὶ προσεύξατο Εζεκιας πρὸς κύριον λέγων 16Κύριε σαβαωθ ὁ θεὸς Ισραὴλ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβιν, σὺ θεὸς μόνος εἴς πάσης βασιλείας τῆς οἰκουμένης, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. 17εἰσάκουσον, κύριε, εἰσβλεψον, κύριε, καὶ ιδὲ τοὺς λόγους, οὓς ἀπέστειλεν Σενναχηριμ ὄνειδίζειν θεὸν ζῶντα. 18ἐπ' ἀληθείας γὰρ ἡρήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὴν οἰκουμένην ὅλην καὶ τὴν χώραν αὐτῶν 19καὶ ἐνέβαλον τὰ εἰδῶλα αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ, οὐ γὰρ θεοὶ ἦσαν ἀλλὰ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλα καὶ λίθοι, καὶ ἀπώλεσαν αὐτούς. 20σὺ δέ, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν, ἵνα γνῶ πᾶσα βασιλεία τῆς γῆς ὅτι σὺ εἴς ὁ θεὸς μόνος.

21Καὶ ἀπεστάλη Ἡσαιας υἱὸς Αμως πρὸς Εζεκιαν καὶ εἶπεν αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ "Ηκουσα ἢ προσηύξω πρός με περὶ Σενναχηριμ βασιλέως Ἀσσυρίων. 22οὕτος ὁ λόγος, διν ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ ὁ θεός Ἐφαύλισέν σε καὶ ἐμκτήρισέν σε παρθένος θυγάτηρ Σιων, ἐπὶ σοὶ κεφαλὴν ἐκίνησεν θυγάτηρ Ιερουσαλημ. 23τίνα ὡνείδισας καὶ παρώξυνας; ἢ πρὸς τίνα ὑψωσας τὴν φωνὴν σου; καὶ οὐκ ἦρας εἰς ὑψος τοὺς ὁφθαλμούς σου εἰς τὸν ἄγιον τοῦ Ισραὴλ. 24ὅτι δι' ἀγγέλων ὡνείδισας κύριον· σὺ γὰρ εἴπας Τῷ πλήθει τῶν ἀρμάτων ἐγὼ ἀνέβην εἰς ὑψος ὁρέων καὶ εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ Λιβάνου καὶ ἔκοψα τὸ ὑψος τῆς κέδρου αὐτοῦ καὶ τὸ κάλλος τῆς κυπαρίσου καὶ εἰσῆλθον εἰς ὑψος μέρους τοῦ δρυμοῦ 25καὶ ἔθηκα γέφυραν καὶ ἡρήμωσα ὄδατα καὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὄδατος. 26οὐ ταῦτα ἤκουσας πάλαι, ἀ ἐγὼ ἐποίησα; ἐξ ἀρχαίων ἡμερῶν συνέταξα, νῦν δὲ ἐπέδειξα ἐξερημῶσαι ἔθνη ἐν ὁχυροῖς καὶ ἐνοικοῦντας ἐν πόλεσιν ὁχυραῖς. 27ἀνῆκα τὰς χεῖρας, καὶ ἐξηράνθησαν καὶ ἐγένοντο ὡς χόρτος ξηρὸς ἐπὶ δωμάτων καὶ ὡς ἄγρωστις. 28νῦν δὲ τὴν ἀνάπαυσίν σου καὶ τὴν ἔξοδόν σου καὶ τὴν εἰσοδόν σου ἐγὼ ἐπίσταμαι. 29δ δὲ θυμός σου, διν ἐθυμώθησ, καὶ ἡ πικρία σου ἀνέβη πρὸς με, καὶ ἐμβαλῶ φιμὸν εἰς τὴν ρῖνά σου καὶ χαλινὸν εἰς τὰ χείλη σου καὶ ἀποστρέψω σε τῇ ὁδῷ, ἢ ἥλθες ἐν αὐτῇ. 30τοῦτο δέ σοι τὸ σημεῖον· φάγε τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἀ ἔσπαρκας, τῷ δὲ ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ τὸ κατάλειμμα, τῷ δὲ τρίτῳ σπείραντες ἀμήσατε καὶ φυτεύσατε ἀμπελῶνας καὶ φάγεσθε

τὸν καρπὸν αὐτῶν. ³¹καὶ ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ἐν τῇ Ιουδαίᾳ φυήσουσιν ρίζαν κάτω καὶ ποιήσουσιν σπέρμα ἄνω. ³²ὅτι ἐξ Ιερουσαλημ ἐξελεύσονται οἱ καταλελειμμένοι καὶ οἱ σωζόμενοι ἐξ ὅρους Σιων· ὁ ζῆλος κυρίου σαβαὼθ ποιήσει ταῦτα. ³³διὰ τοῦτο οὕτως λέγει κύριος ἐπὶ βασιλέα Ἀσσυρίων Οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ταύτην οὐδὲ μὴ βάλῃ ἐπ’ αὐτὴν βέλος οὐδὲ μὴ ἐπιβάλῃ ἐπ’ αὐτὴν θυρεὸν οὐδὲ μὴ κυκλώσῃ ἐπ’ αὐτὴν χάρακα, ³⁴ἀλλὰ τῇ ὁδῷ, ἥ ήλθεν, ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσεται· τάδε λέγει κύριος. ³⁵ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης τοῦ σῶσαι αὐτὴν δι’ ἐμὲ καὶ διὰ Δαυιδ τὸν παῖδά μου.

³⁶Καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος κυρίου καὶ ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῶν Ἀσσυρίων ἐκατὸν ὄγδοήκοντα πέντε χιλιάδας, καὶ ἐξαναστάντες τὸ πρωὶ εὗρον πάντα τὰ σώματα νεκρά. ³⁷καὶ ἀποστραφεὶς ἀπῆλθεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων καὶ ὤκησεν ἐν Νινευῃ. ³⁸καὶ ἐν τῷ αὐτὸν προσκυνεῖν ἐν τῷ οἴκῳ Νασαραχ τὸν παταχρον αὐτοῦ, Αδραμελεχ καὶ Σαρασαρ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν μαχαίραις, αὐτοὶ δὲ διεσώθησαν εἰς Ἀρμενίαν· καὶ ἐβασίλευσεν Ασορδαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ’ αὐτοῦ.

38 ¹Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐμαλακίσθη Εζεκιας ἔως θανάτου· καὶ ἦλθεν πρὸς αὐτὸν Ησαιας υἱὸς Αμως ὁ προφήτης καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος Τάξαι περὶ τοῦ οἴκου σου, ἀποθνήσκεις γάρ σὺ καὶ οὐ ζήσῃ. ²καὶ ἀπέστρεψεν Εζεκιας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πρὸς τὸν τοῖχον καὶ προσηγένετο πρὸς κύριον ³λέγων Μνήσθητι, κύριε, ὡς ἐπορεύθην ἐνώπιόν σου μετὰ ἀληθείας ἐν καρδίᾳ ἀληθινῇ καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιόν σου ἐποίησα· καὶ ἔκλαυσεν Εζεκιας κλαυθμῷ μεγάλῳ. ⁴καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ησαιαν λέγων ⁵Πορεύθητι καὶ εἰπὸν Εζεκια Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Δαυιδ τοῦ πατρός σου "Ηκουσα τῆς φωνῆς τῆς προσευχῆς σου καὶ εἶδον τὰ δάκρυά σου· ίδού προστίθημι πρὸς τὸν χρόνον σου ἔτη δέκα πέντε· ⁶καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων σώσω σε καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης ὑπερασπιῶ. ⁷τοῦτο δέ σοι τὸ σημεῖον παρὰ κυρίου ὅτι ὁ θεὸς ποιήσει τὸ ρῆμα τοῦτο. ⁸τὴν σκιὰν τῶν ἀναβαθμῶν, οὓς κατέβη ὁ ἥλιος, τοὺς δέκα ἀναβαθμοὺς τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου, ἀποστρέψω τὸν ἥλιον τοὺς δέκα ἀναβαθμούς. καὶ ἀνέβη ὁ ἥλιος τοὺς δέκα ἀναβαθμούς, οὓς κατέβη ἡ σκιά.

⁹Προσευχὴ Εζεκιου βασιλέως τῆς Ιουδαίας, ἡνίκα ἐμαλακίσθη καὶ ἀνέστη ἐκ τῆς μαλακίας αὐτοῦ.

¹⁰Ἐγὼ εἶπα Ἐν τῷ ὕψει τῶν ἡμερῶν μου ἐν πύλαις ἃδου καταλείψω τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα. ¹¹εἶπα Οὐκέτι μὴ ἵδω τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐκέτι μὴ ἵδω ἄνθρωπον ¹²ἐκ τῆς συγγενείας μου. κατέλιπον τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς μου· ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν ἀπ’ ἐμοῦ ὥσπερ ὁ καταλύων σκηνὴν πήξας, τὸ πνεῦμά μου παρ’ ἐμοὶ ἐγένετο ὡς ἴστος ἐρίθου ἐγγιζούσης ἐκτεμεῖν. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παρεδόθην ¹³ἔως πρωὶ ὡς λέοντι· οὕτως τὰ ὀστᾶ μου συνέτριψεν, ἀπὸ γάρ τῆς ἡμέρας ἔως τῆς νυκτὸς παρεδόθην. ¹⁴ώς χειδιών, οὕτως φωνήσω, καὶ ὡς περιστερά, οὕτως μελετήσω· ἐξέλιπον γάρ μου οἱ ὄφθαλμοὶ τοῦ βλέπειν εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὸν κύριον, ὃς ἐξείλατό με ¹⁵καὶ ἀφείλατό μου τὴν ὁδύνην τῆς ψυχῆς. ¹⁶κύριε, περὶ αὐτῆς γάρ ἀνηγγέλη σοι, καὶ ἐξήγειράς μου τὴν πνοήν, καὶ

παρακληθεὶς ἔζησα. ¹⁷εἶλου γάρ μου τὴν ψυχήν, ἵνα μὴ ἀπόληται, καὶ ἀπέρριψας ὅπίσω μου πάσας τὰς ἀμαρτίας μου. ¹⁸οὐ γάρ οἱ ἐν ἄδου αἰνέσουσίν σε, οὐδὲ οἱ ἀποθανόντες εὐλογήσουσίν σε, οὐδὲ ἐλπιῦσιν οἱ ἐν ἄδου τὴν ἐλεημοσύνην σου. ¹⁹οἱ ζῶντες εὐλογήσουσίν σε ὃν τρόπον κἀγώ. ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον παιδία ποιήσω, ἢ ἀναγγελοῦσιν τὴν δικαιοσύνην σου, ²⁰κύριε τῆς σωτηρίας μου· καὶ οὐ παύσομαι εὐλογῶν σε μετὰ ψαλτηρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου κατέναντι τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ.

²¹Καὶ εἶπεν Ησαΐας πρὸς Εζεκιαν Λαβέ παλάθην ἐκ σύκων καὶ τρῖψον καὶ κατάπλασαι, καὶ ὑγιῆς ἔσῃ. ²²καὶ εἶπεν Εζεκιας Τοῦτο τὸ σημεῖον, ὅτι ἀναβήσομαι εἰς τὸν οἴκον κυρίου τοῦ θεοῦ.

39 ¹Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλεν Μαρωδᾶχ υἱὸς τοῦ Λααδαν ὁ βασιλεὺς τῆς Βαβυλωνίας ἐπιστολὰς καὶ πρέσβεις καὶ δῶρα Εζεκια· ἥκουσεν γὰρ ὅτι ἐμαλακίσθη ἔως θανάτου καὶ ἀνέστη. ²καὶ ἐχάρη ἐπ' αὐτοῖς Εζεκιας χαρὰν μεγάλην καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν οἴκον τοῦ νεχαθα καὶ τῆς στακτῆς καὶ τῶν θυμιαμάτων καὶ τοῦ μύρου καὶ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου καὶ πάντας τὸν οἴκους τῶν σκευῶν τῆς γάζης καὶ πάντα, ὅσα ἦν ἐν τοῖς θησαυροῖς αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν οὐθέν, ὃ οὐκ ἔδειξεν Εζεκιας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ³καὶ ἥλθεν Ησαΐας ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα Εζεκιαν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Τί λέγουσιν οἱ ἀνθρωποι οὗτοι καὶ πόθεν ἥκασιν πρὸς σέ; καὶ εἶπεν Εζεκιας Ἐκ γῆς πόρρωθεν ἥκασιν πρὸς με, ἐκ Βαβυλῶνος. ⁴καὶ εἶπεν Ησαΐας Τί εἶδοσαν ἐν τῷ οἴκῳ σου; καὶ εἶπεν Εζεκιας Πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ μου εἶδοσαν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ μου ὃ οὐκ εἶδοσαν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου. ⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ Ησαΐας Ἀκούσον τὸν λόγον κυρίου σαβαωθ ⁶Ιδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ λήμψονται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ὅσα συνήγαγον οἱ πατέρες σου ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης, εἰς Βαβυλῶνα ἥξει, καὶ οὐδὲν οὐ μὴ καταλίπωσιν· εἶπεν δὲ ὁ θεὸς ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν τέκνων σου, ὃν ἐγέννησας, λήμψονται καὶ ποιήσουσιν σπάδοντας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων. ⁸καὶ εἶπεν Εζεκιας πρὸς Ησαϊαν Ἀγαθὸς ὁ λόγος κυρίου, ὃν ἐλάλησεν· γενέσθω δὴ εἰρήνη καὶ δικαιοσύνη ἐν ταῖς ἡμέραις μου.

40 ¹Παρακαλεῖτε παρακαλεῖτε τὸν λαόν μου, λέγει ὁ θεός. ²ἱερεῖς, λαλήσατε εἰς τὴν καρδίαν Ιερουσαλημ, παρακαλέσατε αὐτήν· ὅτι ἐπλήσθη ἡ ταπείνωσις αὐτῆς, λέλυται αὐτῆς ἡ ἀμαρτία· ὅτι ἐδέξατο ἐκ χειρὸς κυρίου διπλᾶ τὰ ἀμαρτήματα αὐτῆς. ³Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ⁴πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται πάντα τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν καὶ ἡ τραχεῖα εἰς πεδία. ⁵καὶ ὁφθήσεται ἡ δόξα κυρίου, καὶ ὅψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ· ὅτι κύριος ἐλάλησεν. ⁶Φωνὴ λέγοντος Βόησον· καὶ εἶπα Τί βοήσω; Πᾶσα σὰρξ χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἀνθος χόρτου· ⁷ἔξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἀνθος ἐξέπεσεν, ⁸τὸ δὲ ρῆμα τοῦ θεοῦ ἡμῶν μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ⁹ἐπ’ ὄρος ὑψηλὸν ἀνάβηθι, ὁ εὐαγγελιζόμενος Σιων. Ὕψωσον τῇ ἰσχύι τὴν φωνήν σου, ὁ εὐαγγελιζόμενος Ιερουσαλημ. Ὅψώσατε, μὴ φοβεῖσθε· εἰπὸν ταῖς πόλεσιν Ιουδα Ἰδοὺ ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹⁰Ιδοὺ κύριος μετὰ ἴσχυος ἔρχεται καὶ ὁ βραχίων μετὰ κυριείας, ἴδού ὁ μισθὸς αὐτοῦ μετ’ αὐτοῦ καὶ τὸ ἔργον ἐναπίον

αύτοῦ. ¹¹ώς ποιμὴν ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αύτοῦ καὶ τῷ βραχίονι αύτοῦ συνάξει ἄρνας καὶ ἐν γαστρὶ ἔχούσας παρακαλέσει.

¹²Τίς ἐμέτρησεν τῇ χειρὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸν οὐρανὸν σπιθαμῆ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν δρακί; τίς ἔστησεν τὰ ὄρη σταθμῷ καὶ τὰς νάπας ζυγῷ; ¹³Τίς ἔγνω νοῦν κυρίου, καὶ τίς αὐτοῦ σύμβουλος ἐγένετο, διὸ συμβιβᾶ ἀυτόν; ¹⁴ἢ πρὸς τίνα συνεβούλεύσατο καὶ συνεβίβασεν αὐτόν; ἢ τίς ἔδειξεν αὐτῷ κρίσιν; ἢ ὁδὸν συνέσεως τίς ἔδειξεν αὐτῷ; ¹⁵Εἰ πάντα τὰ ἔθνη ὡς σταγῶν ἀπὸ κάδου καὶ ὡς ρόπη ζυγοῦ ἐλογίσθησαν, καὶ ὡς σίελος λογισθήσονται. ¹⁶Οὐδὲ Λίβανος οὐχ ἵκανὸς εἰς καῦσιν, καὶ πάντα τὰ τετράποδα οὐχ ἵκανὰ εἰς ὀλοκάρπωσιν, ¹⁷καὶ πάντα τὰ ἔθνη ὡς οὐδέν εἰσι καὶ εἰς οὐθὲν ἐλογίσθησαν. ¹⁸Τίνι ὅμοιώσατε κύριον καὶ τίνι ὅμοιώματι ὅμοιώσατε αὐτόν; ¹⁹Μὴ εἰκόνα ἐποίησεν τέκτων, ἢ χρυσοχόος χωνεύσας χρυσίον περιεχρύσωσεν αὐτόν, ὅμοιώματα κατεσκεύασεν αὐτόν; ²⁰Ξύλον γὰρ ἄσηπτον ἐκλέγεται τέκτων καὶ σοφῶς ζητεῖ πῶς στήσει αὐτοῦ εἰκόνα καὶ ἵνα μὴ σαλεύηται. ²¹Οὐ γνώσεσθε; οὐκ ἀκούσεσθε; οὐκ ἀνηγγέλη ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν; οὐκ ἔγνωτε τὰ θεμέλια τῆς γῆς; ²²Οὐ κατέχων τὸν γῦρον τῆς γῆς, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ ὡς ἀκρίδες, ὃ στήσας ὡς καμάραν τὸν οὐρανὸν καὶ διατείνας ὡς σκηνὴν κατοικεῖν, ²³οὐδὲν ἀρχοντας εἰς οὐδὲν ἀρχειν, τὴν δὲ γῆν ὡς οὐδὲν ἐποίησεν. ²⁴Οὐ γὰρ μὴ σπείρωσιν οὐδὲ μὴ φυτεύσωσιν, οὐδὲ μὴ ρίζωθῇ εἰς τὴν γῆν ἥ ρίζα αὐτῶν. ἔπνευσεν ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐξηράνθησαν, καὶ καταιγίς ὡς φρύγανα ἀναλήμψεται αὐτούς. ²⁵Οὖν οὕν τίνι με ὅμοιώσατε καὶ ὑψωθήσομαι; εἴπεν ὁ ἄγιος. ²⁶Ἄναβλέψατε εἰς ὑψός τοὺς ὄφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ ἴδετε· τίς κατέδειξεν πάντα ταῦτα; ὃ ἐκφέρων κατὰ ἀριθμὸν τὸν κόσμον αὐτοῦ πάντας ἐπ' ὀνόματι καλέσει· ἀπὸ πολλῆς δόξης καὶ ἐν κράτει ἰσχύος οὐδέν σε ἔλαθεν.

²⁷Μὴ γὰρ εἴπῃς, Ιακωβ, καὶ τί ἐλάλησας, Ισραὴλ Ἀπεκρύβη ἡ ὁδός μου ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ θεός μου τὴν κρίσιν ἀφεῖλεν καὶ ἀπέστη; ²⁸Καὶ νῦν οὐκ ἔγνως εἰ μὴ ἥκουσας; Θεὸς αἰώνιος ὁ θεὸς ὁ κατασκευάσας τὰ ἄκρα τῆς γῆς, οὐ πεινάσει οὐδὲ κοπιάσει, οὐδὲ ἔστιν ἐξεύρεσις τῆς φρονήσεως αὐτοῦ. ²⁹Οὐδὲν τοῖς πεινῶσιν ἰσχὺν καὶ τοῖς μὴ ὀδυνωμένοις λύπην. ³⁰Πεινάσουσιν γὰρ νεώτεροι, καὶ κοπιάσουσιν νεανίσκοι, καὶ ἐκλεκτοὶ ἀνίσχυες ἔσονται. ³¹Οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν θεὸν ἀλλάξουσιν ἰσχύν, πτεροφυήσουσιν ὡς ἀετοί, δραμοῦνται καὶ οὐ κοπιάσουσιν, βαδιοῦνται καὶ οὐ πεινάσουσιν.

41 ¹Ἐγκαινίζεσθε πρός με, νῆσοι, οἱ γὰρ ἀρχοντες ἀλλάξουσιν ἰσχύν· ἐγγισάτωσαν καὶ λαλησάτωσαν ἄμα, τότε κρίσιν ἀναγγειλάτωσαν. ²Τίς ἐξήγειρεν ἀπὸ ἀνατολῶν δικαιοσύνην, ἐκάλεσεν αὐτὴν κατὰ πόδας αὐτοῦ, καὶ πορεύσεται; δώσει ἐναντίον ἔθνῶν καὶ βασιλεῖς ἐκστήσει καὶ δώσει εἰς γῆν τὰς μαχαίρας αὐτῶν καὶ ὡς φρύγανα ἐξωσμένα τὰ τόξα αὐτῶν. ³Καὶ διώξεται αὐτοὺς καὶ διελεύσεται ἐν εἰρήνῃ ἡ ὁδὸς τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ⁴Τίς ἐνήργησεν καὶ ἐποίησεν ταῦτα; ἐκάλεσεν αὐτὴν ὁ καλῶν αὐτὴν ἀπὸ γενεῶν ἀρχῆς, ἐγὼ θεὸς πρῶτος, καὶ εἰς τὰ ἐπερχόμενα ἐγώ εἰμι. ⁵Εἶδοσαν ἔθνη καὶ ἐφοβήθησαν, τὰ ἄκρα τῆς γῆς ἥγγισαν καὶ ἥλθοσαν ἄμα ὄκρινων ἔκαστος τῷ πλησίον καὶ τῷ ἀδελφῷ βοηθῆσαι καὶ ἐρεῖ ⁷Ισχυσεν ἀνὴρ τέκτων καὶ χαλκεὺς τύπτων σφύρη ἄμα ἐλαύνων· ποτὲ μὲν ἐρεῖ Σύμβλημα καλόν ἐστιν· ἰσχύρωσαν αὐτὰ ἐν ἥλοις, θήσουσιν αὐτὰ καὶ οὐ κινηθήσονται.

⁸Σὺ δέ, Ισραὴλ, παῖς μου Ιακωβ, δύν ἐξελεξάμην, σπέρμα Αβρααμ, δύν ἡγάπησα, ⁹οὗ ἀντελαβόμην ἀπ' ἄκρων τῆς γῆς καὶ ἐκ τῶν σκοπιῶν αὐτῆς ἐκάλεσά σε καὶ εἰπά σοι Παῖς μου εἶ, ἐξελεξάμην σε καὶ οὐκ ἐγκατέλιπόν σε, ¹⁰μή φοβοῦ, μετὰ σοῦ γάρ εἰμι· μή πλανῶ, ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ θεός σου ὁ ἐνισχύσας σε καὶ ἐβοήθησά σοι καὶ ἡσφαλισάμην σε τῇ δεξιᾷ τῇ δικαιᾳ μου. ¹¹ἰδού αἰσχυνθήσονται καὶ ἐντραπήσονται πάντες οἱ ἀντικείμενοί σοι. ἔσονται γὰρ ὡς οὐκ ὅντες καὶ ἀπολοῦνται πάντες οἱ ἀντίδικοί σου. ¹²ζητήσεις αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ εὕρης τοὺς ἀνθρώπους, οἵ παροινήσουσιν εἰς σέ. ἔσονται γὰρ ὡς οὐκ ὅντες καὶ οὐκ ἔσονται οἱ ἀντιπολεμοῦντές σε. ¹³ὅτι ἐγὼ ὁ θεός σου ὁ κρατῶν τῆς δεξιᾶς σου, ὁ λέγων σοι Μή φοβοῦ, ¹⁴Ιακωβ, δλιγοστὸς Ισραὴλ· ἐγὼ ἐβοήθησά σοι, λέγει ὁ θεός ὁ λυτρούμενός σε, Ισραὴλ. ¹⁵ἰδού ἐποίησά σε ὡς τροχοὺς ἀμάξης ἀλοῶντας καινοὺς πριστηροειδεῖς, καὶ ἀλοήσεις ὅρη καὶ λεπτυνεῖς βουνοὺς καὶ ὡς χνοῦν θήσεις. ¹⁶καὶ λικμήσεις, καὶ ἄνεμος λήμψεται αὐτούς, καὶ καταιγίς διασπερεῖ αὐτούς, σὺ δὲ εὐφρανθήσῃ ἐν τοῖς ἀγίοις Ισραὴλ. καὶ ἀγαλλιάσονται ¹⁷οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ ἐνδεεῖς. ζητήσουσιν γὰρ ὕδωρ, καὶ οὐκ ἔσται, ἡ γλῶσσα αὐτῶν ἀπὸ τῆς δίψης ἐξηράνθη· ἐγὼ κύριος ὁ θεός, ἐγὼ ἐπακούσομαι, ὁ θεός Ισραὴλ, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω αὐτούς, ¹⁸ἀλλὰ ἀνοίξω ἐπὶ τῶν ὁρέων ποταμοὺς καὶ ἐν μέσῳ πεδίων πηγάς, ποιήσω τὴν ἔρημον εἰς ἔλη καὶ τὴν διψῶσαν γῆν ἐν ὑδραγωγοῖς, ¹⁹θήσω εἰς τὴν ἄνυδρον γῆν κέδρον καὶ πύξον καὶ μυρσίνην καὶ κυπάρισσον καὶ λεύκην, ²⁰ἴνα ἴδωσιν καὶ γνῶσιν καὶ ἐννοηθῶσιν καὶ ἐπιστῶνται ἄμα ὅτι χείρ κυρίου ἐποίησεν ταῦτα πάντα καὶ ὁ ἄγιος τοῦ Ισραὴλ κατέδειξεν.

²¹Ἐγγίζει ἡ κρίσις ὑμῶν, λέγει κύριος ὁ θεός· ἥγγισαν αἱ βουλαὶ ὑμῶν, λέγει ὁ βασιλεὺς Ιακωβ. ²²ἐγγισάτωσαν καὶ ἀναγγειλάτωσαν ὑμῖν ἀ συμβήσεται, ἡ τὰ πρότερα τίνα ἦν εἴπατε, καὶ ἐπιστήσομεν τὸν νοῦν καὶ γνωσόμεθα τί τὰ ἔσχατα, καὶ τὰ ἐπερχόμενα εἴπατε ἡμῖν. ²³ἀναγγείλατε ἡμῖν τὰ ἐπερχόμενα ἐπ’ ἔσχάτου, καὶ γνωσόμεθα ὅτι θεοί ἔστε· εὖ ποιήσατε καὶ κακώσατε, καὶ θαυμασόμεθα καὶ ὀψόμεθα ἄμα. ²⁴ὅτι πόθεν ἔστε ὑμεῖς καὶ πόθεν ἡ ἐργασία ὑμῶν; ἐκ γῆς· βδέλυγμα ἐξελέξαντο ὑμᾶς. ²⁵ἐγὼ δὲ ἥγειρα τὸν ἀπὸ βορρᾶ καὶ τὸν ἀφ’ ἥλιου ἀνατολῶν, κληθήσονται τῷ ὀνόματί μου· ἐρχέσθωσαν ἄρχοντες, καὶ ὡς πηλὸς κεραμέως καὶ ὡς κεραμεὺς καταπατῶν τὸν πηλόν, οὕτως καταπατηθήσεθε. ²⁶τίς γὰρ ἀναγγελεῖ τὰ ἔξι ἄρχης, ἵνα γνῶμεν, καὶ τὰ ἔμπροσθεν, καὶ ἐροῦμεν ὅτι ἀληθῆ ἔστιν; οὐκ ἔστιν ὁ προλέγων οὐδὲ ὁ ἀκούων ὑμῶν τοὺς λόγους. ²⁷ἄρχὴν Σιων δώσω καὶ Ιερουσαλημ παρακαλέσω εἰς ὄδόν. ²⁸ἀπὸ γὰρ τῶν ἔθνῶν ἰδού οὐδείς, καὶ ἀπὸ τῶν εἰδώλων αὐτῶν οὐκ ἦν ὁ ἀναγγέλλων· καὶ ἐὰν ἐρωτήσω αὐτούς Πόθεν ἔστέ, οὐ μὴ ἀποκριθῶσίν μοι. ²⁹εἰσὶν γὰρ οἱ ποιοῦντες ὑμᾶς, καὶ μάτην οἱ πλανῶντες ὑμᾶς.

42 ¹Ιακωβ ὁ παῖς μου, ἀντιλήμψομαι αὐτοῦ· Ισραὴλ ὁ ἐκλεκτός μου, προσεδέξατο αὐτὸν ἡ ψυχή μου· ἔδωκα τὸ πνεῦμά μου ἐπ’ αὐτόν, κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἐξοίσει. ²οὐ κεκράξεται οὐδὲ ἀνήσει, οὐδὲ ἀκουσθήσεται ἔξω ἡ φωνὴ αὐτοῦ. ³κάλαμον τεθλασμένον οὐ συντρίψει καὶ λίνον καπνιζόμενον οὐ σβέσει, ἀλλὰ εἰς ἀλήθειαν ἐξοίσει κρίσιν. ⁴ἀναλάμψει καὶ οὐ θραυσθήσεται, ἔως ἂν θῇ ἐπὶ τῆς γῆς κρίσιν· καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν. ⁵οὕτως λέγει κύριος ὁ θεός ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν

καὶ πήξας αὐτόν, ὁ στερεώσας τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ διδοὺς πνοὴν τῷ λαῷ τῷ ἐπ’ αὐτῆς καὶ πνεῦμα τοῖς πατοῦσιν αὐτήν. ⁶Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ἐκάλεσά σε ἐν δικαιοσύνῃ καὶ κρατήσω τῆς χειρός σου καὶ ἐνισχύσω σε καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην γένους, εἰς φῶς ἐθνῶν ἧλοιξαί ὀφθαλμοὺς τυφλῶν, ἔξαγαγεῖν ἐκ δεσμῶν δεδεμένους καὶ ἐξ οἴκου φυλακῆς καθημένους ἐν σκότει. — ⁸Ἐγὼ κύριος ὁ θεός, τοῦτό μού ἔστιν τὸ ὄνομα· τὴν δόξαν μου ἑτέρῳ οὐ δώσω οὐδὲ τὰς ἀρετὰς μου τοῖς γλυπτοῖς. ⁹Τὰ ἀπ’ ἀρχῆς ἰδοὺ ἥκασιν, καὶ καινὰ ἂν ἐγὼ ἀναγγελῶ, καὶ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι ἐδηλώθη ὑμῖν.

¹⁰Ὑμνήσατε τῷ κυρίῳ ὅμινον καινόν, ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ· δοξάζετε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀπ’ ἄκρου τῆς γῆς, οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πλέοντες αὐτήν, αἱ νῆσοι καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτάς.

¹¹εὐφράνθητι, ἔρημος καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, ἐπαύλεις καὶ οἱ κατοικοῦντες Κηδαρ· εὐφρανθήσονται οἱ κατοικοῦντες Πέτραν, ἀπ’ ἄκρων τῶν ὀρέων βοήσουσιν. ¹²δώσουσιν τῷ θεῷ δόξαν, τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ ἐν ταῖς νήσοις ἀναγγελοῦσιν. ¹³κύριος ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ἔξελεύσεται καὶ συντρίψει πόλεμον, ἐπεγερεῖ ζῆλον καὶ βοήσεται ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ μετὰ ισχύος. ¹⁴ἐσιώπησα, μὴ καὶ ἀεὶ σιωπήσομαι καὶ ἀνέξομαι; ἐκαρτέρησα ὡς ἡ τίκτουσα, ἐκστήσω καὶ ξηρανῶ ἄμα. ¹⁵καὶ θήσω ποταμοὺς εἰς νήσους καὶ ἔλη ξηρανῶ. ¹⁶καὶ ἄξω τυφλοὺς ἐν ὁδῷ, ἢ οὐκ ἔγνωσαν, καὶ τρίβους, οὓς οὐκ ἥδεισαν, πατήσαι ποιήσω αὐτούς· ποιήσω αὐτοῖς τὸ σκότος εἰς φῶς καὶ τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν· ταῦτα τὰ ῥήματα ποιήσω καὶ οὐκ ἔγκαταλείψω αὐτούς. ¹⁷αὐτοὶ δὲ ἀπεστράφησαν εἰς τὰ ὅπίσω· αἰσχύνθητε αἰσχύνην, οἱ πεποιθότες ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς οἱ λέγοντες τοῖς χωνευτοῖς Ὅμεις ἐστε θεοὶ ἡμῶν.

¹⁸Οἱ κωφοί, ἀκούσατε, καὶ οἱ τυφλοί, ἀναβλέψατε ἵδεῖν. ¹⁹καὶ τίς τυφλὸς ἀλλ’ ἢ οἱ παῖδες μου καὶ κωφοὶ ἀλλ’ ἢ οἱ κυριεύοντες αὐτῶν; καὶ ἐτυφλώθησαν οἱ δοῦλοι τοῦ θεοῦ. ²⁰εἰδετε πλεονάκις, καὶ οὐκ ἐφυλάξασθε· ἡνοιγμένα τὰ ὕτα, καὶ οὐκ ἤκούσατε. ²¹κύριος ὁ θεὸς ἐβούλετο ἵνα δικαιωθῇ καὶ μεγαλύνῃ αἴνεσιν. καὶ εἶδον, ²²καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς πεπρονοευμένος καὶ διηρπασμένος· ἡ γὰρ παγὶς ἐν τοῖς ταμιείοις πανταχοῦ, καὶ ἐν οἴκοις ἄμα, ὅπου ἔκρυψαν αὐτούς, ἐγένοντο εἰς προνομήν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἔξαιρούμενος ἄρπαγμα, καὶ οὐκ ἦν ὁ λέγων Ἀπόδος. ²³τίς ἐν ὑμῖν, ὃς ἐνωτιεῖται ταῦτα, εἰσακούσεται εἰς τὰ ἐπερχόμενα; ²⁴τίς ἔδωκεν εἰς διαρπαγὴν Ιακωβ καὶ Ισραὴλ τοῖς προνομεύουσιν αὐτόν; οὐχὶ ὁ θεός, ὡς ἡμάρτοσαν αὐτῷ καὶ οὐκ ἐβούλοντο ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πορεύεσθαι οὐδὲ ἀκούειν τοῦ νόμου αὐτοῦ; ²⁵καὶ ἐπήγαγεν ἐπ’ αὐτοὺς ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσεν αὐτοὺς πόλεμος καὶ οἱ συμφλέγοντες αὐτοὺς κύκλω, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἔκαστος αὐτῶν οὐδὲ ἔθεντο ἐπὶ ψυχήν.

43 ¹Καὶ νῦν οὕτως λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ ποιήσας σε, Ιακωβ, ὁ πλάσας σε, Ισραὴλ Μὴ φοβοῦ, ὅτι ἐλυτρωσάμην σε· ἐκάλεσά σε τὸ ὄνομά σου, ἐμὸς εἰ σύ. ²καὶ ἐὰν διαβαίνῃς δι’ ὕδατος, μετὰ σοῦ εἰμι, καὶ ποταμοὶ οὐ συγκλύσουσιν σε· καὶ ἐὰν διέλθῃς διὰ πυρός, οὐ μὴ κατακαυθῆς, φλὸξ οὐ κατακαύσει σε. ³ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεός σου ὁ ἄγιος Ισραὴλ ὁ σφέζων σε· ἐποίησά σου ἄλλαγμα Αἴγυπτον καὶ Αἰθιοπίαν καὶ Σοήνην ὑπὲρ σοῦ. ⁴ἀφ’ οὗ ἔντιμος ἐγένου ἐναντίον μου, ἐδοξάσθης, κἀγώ σε ἡγάπησα.

καὶ δώσω ἀνθρώπους πολλοὺς ὑπὲρ σοῦ καὶ ἄρχοντας ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς σου. ⁵μὴ φοβοῦ, ὅτι μετὰ σοῦ εἰμι· ἀπὸ ἀνατολῶν ἄξω τὸ σπέρμα σου καὶ ἀπὸ δυσμῶν συνάξω σε. ⁶Ἐρῶ τῷ βορρᾷ Ἀγε, καὶ τῷ λιβί Mὴ κώλυε· ἄγε τοὺς υἱούς μου ἀπὸ γῆς πόρρωθεν καὶ τὰς θυγατέρας μου ἀπ’ ἄκρων τῆς γῆς, ⁷πάντας ὅσοι ἐπικέκληνται τῷ ὀνόματί μου. ἐν γὰρ τῇ δόξῃ μου κατεσκεύασα αὐτὸν καὶ ἔπλασα καὶ ἐποίησα αὐτόν. ⁸καὶ ἔξήγαγον λαὸν τυφλόν, καὶ ὀφθαλμοὶ εἰσιν ὥσαύτως τυφλοί, καὶ κωφοὶ τὰ ὤτα ἔχοντες. ⁹πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἡμα, καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν· τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν; ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν καὶ δικαιωθήτωσαν καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ. ¹⁰γένεσθε μοι μάρτυρες, κἀγὼ μάρτυς, λέγει κύριος ὁ θεός, καὶ ὁ παῖς, δὲν ἔξελεξάμην, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε καὶ συνῆτε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος θεὸς καὶ μετ’ ἐμὲ οὐκ ἔσται. ¹¹ἐγὼ ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν πάρεξ ἐμοῦ σώζων. ¹²ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα, ὡνείδισα καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν ἀλλότριος· ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες κἀγὼ μάρτυς, λέγει κύριος ὁ θεός. ¹³ἔτι ἀπ’ ἀρχῆς καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἔξαιρούμενος· ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό;

¹⁴Οὕτως λέγει κύριος ὁ θεός ὁ λυτρούμενος ὑμᾶς ὁ ἄγιος Ισραὴλ "Ἐνεκεν ὑμῶν ἀποστελῶ εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἐπεγερῶ πάντας φεύγοντας, καὶ Χαλδαῖοι ἐν πλοίοις δεθήσονται. ¹⁵ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὁ ἄγιος ὑμῶν ὁ καταδείξας Ισραὴλ βασιλέα ὑμῶν. ¹⁶οὕτως λέγει κύριος ὁ διδοὺς ὁδὸν ἐν θαλάσσῃ καὶ ἐν ὅδατι ἰσχυρῷ τρίβον ¹⁷ό ἔξαγαγών ἄρματα καὶ ἵππον καὶ ὄχλον ἰσχυρόν, ἀλλὰ ἐκοιμήθησαν καὶ οὐκ ἀναστήσονται, ἐσβέσθησαν ὡς λίνον ἐσβεσμένον ¹⁸Μὴ μνημονεύετε τὰ πρῶτα καὶ τὰ ἀρχαῖα μὴ συλλογίζεσθε. ¹⁹ἰδοὺ ποιῶ καὶ νῦν ἀνατελεῖ, καὶ γνώσεσθε αὐτά· καὶ ποιήσω ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδὸν καὶ ἐν τῇ ἀνύδρῳ ποταμούς. ²⁰εὐλογήσει με τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, σειρῆνες καὶ θυγατέρες στρουθῶν, ὅτι ἔδωκα ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ καὶ ποταμοὺς ἐν τῇ ἀνύδρῳ ποτίσαι τὸ γένος μου τὸ ἐκλεκτόν, ²¹λαόν μου, δὲν περιεποιησάμην τὰς ἀρετάς μου διηγεῖσθαι. ²²οὐ νῦν ἐκάλεσά σε, Ιακωβ, οὐδὲ κοπιᾶσά σε ἐποίησα, Ισραὴλ. ²³οὐκ ἐμοὶ πρόβατα τῆς ὀλοκαρπώσεώς σου, οὐδὲ ἐν ταῖς θυσίαις σου ἐδόξασάς με, οὐδὲ ἔγκοπον ἐποίησά σε ἐν λιβάνῳ, ²⁴οὐδὲ ἐκτήσω μοι ἀργυρίου θυμίαμα, οὐδὲ τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν σου ἐπεθύμησα, ἀλλὰ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις σου καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις σου προέστην σου. ²⁵ἐγὼ εἰμι ἐγὼ εἰμι ὁ ἔξαλείφων τὰς ἀνομίας σου καὶ οὐ μὴ μνησθήσομαι. ²⁶σὺ δὲ μνήσθητι καὶ κριθῶμεν. λέγε σὺ τὰς ἀνομίας σου πρῶτος, ἵνα δικαιωθῆς. ²⁷οἱ πατέρες ὑμῶν πρῶτοι καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἡνόμησαν εἰς ἐμέ, ²⁸καὶ ἐμίαναν οἱ ἄρχοντες τὰ ἄγιά μου, καὶ ἔδωκα ἀπολέσται Ιακωβ καὶ Ισραὴλ εἰς ὀνειδισμόν.

44 ¹νῦν δὲ ἀκουσον, παῖς μου Ιακωβ καὶ Ισραὴλ, δὲν ἔξελεξάμην. ²οὕτως λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ ποιήσας σε καὶ ὁ πλάσας σε ἐκ κοιλίας "Ετι βοηθήσῃ, μὴ φοβοῦ, παῖς μου Ιακωβ καὶ ὁ ἡγαπημένος Ισραὴλ, δὲν ἔξελεξάμην. ³ὅτι ἐγὼ δώσω ὕδωρ ἐν δίψῃ τοῖς πορευομένοις ἐν ἀνύδρῳ, ἐπιθήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τὸ σπέρμα σου καὶ τὰς εὐλογίας μου ἐπὶ τὰ τέκνα σου, ⁴καὶ ἀνατελοῦσιν ὡσεὶ χόρτος ἀνὰ μέσον ὕδατος καὶ ὡς ἵτεα ἐπὶ παραρρέον ὕδωρ. ⁵οὕτος ἐρεῖ Τοῦ θεοῦ εἰμι, καὶ οὗτος βοήσεται ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ιακωβ, καὶ ἔτερος ἐπιγράψει Τοῦ θεοῦ εἰμι, ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ισραὴλ.

⁶Ούτως λέγει ὁ θεὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ισραὴλ ὁ ῥυσάμενος αὐτὸν θεὸς σαβαωθ Ἐγὼ πρῶτος καὶ ἐγὼ μετὰ ταῦτα, πλὴν ἐμοῦ οὐκ ἔστιν θεός. ⁷τίς ὡσπερ ἐγώ; στήτω καλεσάτω καὶ ἐτοιμασάτω μοι ἀφ' οὗ ἐποίησα ἄνθρωπον εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὰ ἐπερχόμενα πρὸ τοῦ ἐλθεῖν ἀναγγειλάτωσαν ὑμῖν. ⁸μὴ παρακαλύπτεσθε· οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἡνωτίσασθε καὶ ἀπήγγειλα ὑμῖν; μάρτυρες ὑμεῖς ἔστε, εἰ ἔστιν θεὸς πλὴν ἐμοῦ· καὶ οὐκ ἦσαν τότε. ⁹οἱ πλάσσοντες καὶ γλύφοντες πάντες μάταιοι οἱ ποιοῦντες τὰ καταθύμια αὐτῶν, ἢ οὐκ ὠφελήσει αὐτούς· ἀλλὰ αἰσχυνθήσονται ¹⁰πάντες οἱ πλάσσοντες θεὸν καὶ γλύφοντες ἀνωφελῆ, ¹¹καὶ πάντες ὅθεν ἐγένοντο ἔξηράνθησαν, καὶ κωφοὶ ἀπὸ ἀνθρώπων συναχθήτωσαν πάντες καὶ στήτωσαν ἄμα, ἐντραπήτωσαν καὶ αἰσχυνθήτωσαν ἄμα. ¹²ὅτι ὥξυνεν τέκτων σίδηρον, σκεπάρνω εἰργάσατο αὐτὸν καὶ ἐν τερέτρῳ ἔτρησεν αὐτόν, εἰργάσατο αὐτὸν ἐν τῷ βραχίονι τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· καὶ πεινάσει καὶ ἀσθενήσει καὶ οὐ μὴ πίῃ ὕδωρ. ἐκλεξάμενος ¹³τέκτων ἔύλον ἔστησεν αὐτὸν ἐν μέτρῳ καὶ ἐν κόλλῃ ἐρρύθμισεν αὐτόν, ἐποίησεν αὐτὸν ὡς μορφὴν ἀνδρὸς καὶ ὡς ὡραιότητα ἀνθρώπου στῆσαι αὐτὸν ἐν οἴκῳ. ¹⁴οἱ ἔκοψεν ἔύλον ἐκ τοῦ δρυμοῦ, ὃ ἐφύτευσεν κύριος καὶ ὑετὸς ἐμήκυνεν, ¹⁵ίνα ἢ ἀνθρώποις εἰς καῦσιν· καὶ λαβὼν ἀπὸ αὐτοῦ ἐθερμάνθη, καὶ καύσαντες ἔπεψαν ἄρτους ἐπ' αὐτῶν· τὸ δὲ λοιπὸν εἰργάσαντο εἰς θεούς, καὶ προσκυνοῦσιν αὐτούς. ¹⁶οὐ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ κατέκαυσαν ἐν πυρὶ καὶ καύσαντες ἔπεψαν ἄρτους ἐπ' αὐτῶν· καὶ ἐπ' αὐτοῦ κρέας ὀπτήσας ἔφαγεν καὶ ἐνεπλήσθη· καὶ θερμανθεὶς εἴπεν Ἡδύ μοι ὅτι ἐθερμάνθην καὶ εἶδον πῦρ. ¹⁷τὸ δὲ λοιπὸν ἐποίησεν εἰς θεὸν γλυπτὸν καὶ προσκυνεῖ αὐτῷ καὶ προσεύχεται λέγων Ἐξελοῦ με, ὅτι θεός μου εἴς σύ. ¹⁸οὐκ ἔγνωσαν φρονῆσαι, ὅτι ἀπημαυρώθησαν τοῦ βλέπειν τοῖς ὁφθαλμοῖς αὐτῶν καὶ τοῦ νοῆσαι τῇ καρδίᾳ αὐτῶν. ¹⁹καὶ οὐκ ἐλογίσατο τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὐδὲ ἀνελογίσατο ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ οὐδὲ ἔγνω τῇ φρονήσει ὅτι τὸ ἥμισυ αὐτοῦ κατέκαυσεν ἐν πυρὶ καὶ ἔπεψεν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων αὐτοῦ ἄρτους καὶ ὀπτήσας κρέας ἔφαγεν καὶ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ εἰς βδέλυγμα ἐποίησεν καὶ προσκυνοῦσιν αὐτῷ. ²⁰γνῶτε ὅτι σποδὸς ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ πλανῶνται, καὶ οὐδεὶς δύναται ἐξελέσθαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· ἴδετε, οὐκ ἐρεῖτε ὅτι Ψεῦδος ἐν τῇ δεξιᾷ μου;

²¹Μνήσθητι ταῦτα, Ιακωβ καὶ Ισραὴλ, ὅτι παῖς μου εἴς σύ· ἔπλασά σε παῖδά μου, καὶ σύ, Ισραὴλ, μὴ ἐπιλανθάνου μου. ²²ἰδού γάρ ἀπήλειψα ὡς νεφέλην τὰς ἀνομίας σου καὶ ὡς γνόφον τὰς ἀμαρτίας σου· ἐπιστράφητι πρός με, καὶ λυτρώσομαι σε. ²³εὐφράνθητε, οὐρανοί, ὅτι ἡλέησεν ὁ θεὸς τὸν Ισραὴλ· σαλπίσατε, θεμέλια τῆς γῆς, βοήσατε, ὅρη, εὐφροσύνην, οἱ βουνοὶ καὶ πάντα τὰ ἔύλα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐλυτρώσατο ὁ θεὸς τὸν Ιακωβ, καὶ Ισραὴλ δοξασθήσεται.

²⁴Ούτως λέγει κύριος ὁ λυτρούμενός σε καὶ ὁ πλάσσων σε ἐκ κοιλίας Ἐγὼ κύριος ὁ συντελῶν πάντα ἐξέτεινα τὸν οὐρανὸν μόνος καὶ ἐστερέωσα τὴν γῆν. τίς ἔτερος ²⁵διασκεδάσει σημεῖα ἐγγαστριμύθων καὶ μαντείας ἀπὸ καρδίας, ἀποστρέφων φρονίμους εἰς τὰ ὄπίσω καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν μωρεύων ²⁶καὶ ίστῶν ῥήματα παιδὸς αὐτοῦ καὶ τὴν βουλὴν τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ ἀληθεύων; ὁ λέγων Ιερουσαλημ Κατοικηθήσῃ, καὶ ταῖς πόλεσιν τῆς Ιουδαίας Οἰκοδομηθήσεσθε, καὶ τὰ ἔρημα αὐτῆς ἀνατελεῖ· ²⁷οἱ λέγων τῇ ἀβύσσῳ Ἐρημωθήσῃ, καὶ τοὺς ποταμούς σου ξηρανῶ. ²⁸οἱ λέγων Κύρω

φρονεῖν, καὶ Πάντα τὰ θελήματά μου ποιήσει· ὁ λέγων Ιερουσαλημ Οἰκοδομηθήσῃ, καὶ τὸν οἶκον τὸν ἄγιόν μου θεμελιώσω.

45 ¹Οὕτως λέγει κύριος ὁ θεὸς τῷ χριστῷ μου Κύρῳ, οὗ ἐκράτησα τῆς δεξιᾶς ἐπακοῦσαι ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔθνη, καὶ ἴσχὺν βασιλέων διαρρήξω, ἀνοίξω ἔμπροσθεν αὐτοῦ θύρας, καὶ πόλεις οὓς συγκλεισθήσονται ²Ἐγὼ ἔμπροσθέν σου πορεύσομαι καὶ ὅρη ὁμαλιῶ, θύρας χαλκᾶς συντρίψω καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συγκλάσω ³καὶ δῶσω σοι θησαυροὺς σκοτεινούς, ἀποκρύφους ἀοράτους ἀνοίξω σοι, ἵνα γνῶς ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὁ καλῶν τὸ ὄνομά σου, θεὸς Ισραὴλ. ⁴ἔνεκεν Ιακωβ τοῦ παιδός μου καὶ Ισραὴλ τοῦ ἐκλεκτοῦ μου ἐγὼ καλέσω σε τῷ ὀνόματί σου καὶ προσδέξομαι σε, σὺ δὲ οὐκ ἔγνως με. ⁵ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν ἐμοῦ θεός, καὶ οὐκ ἥδεις με, ⁶ἵνα γνῶσιν οἱ ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ οἱ ἀπὸ δυσμῶν ὅτι οὐκ ἔστιν πλὴν ἐμοῦ. ἐγὼ κύριος ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι. ⁷ἐγὼ ὁ κατασκευάσας φῶς καὶ ποιήσας σκότος, ὁ ποιῶν εἰρήνην καὶ κτίζων κακά. ἐγὼ κύριος ὁ θεός ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα. ⁸εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν, καὶ αἱ νεφέλαι ῥανάτωσαν δικαιοσύνην. ἀνατειλάτω ἡ γῆ ἐλεος καὶ δικαιοσύνην ἀνατειλάτω ἄμα. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ κτίσας σε.

⁹Ποῖον βέλτιον κατεσκεύασα ὡς πηλὸν κεραμέως; μὴ ὁ ἀροτριῶν ἀροτριάσει τὴν γῆν ὅλην τὴν ἡμέραν; μὴ ἐρεῖ ὁ πηλὸς τῷ κεραμεῖ Τί ποιεῖς, ὅτι οὐκ ἔργαζῃ οὐδὲ ἔχεις χεῖρας; ¹⁰ὁ λέγων τῷ πατρὶ Τί γεννήσεις; καὶ τῇ μητρὶ Τί ὀδινήσεις; ¹¹ὅτι οὕτως λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ ἄγιος Ισραὴλ ὁ ποιήσας τὰ ἐπερχόμενα Ἐρωτήσατέ με περὶ τῶν οὐρανῶν μου καὶ περὶ τῶν θυγατέρων μου καὶ περὶ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν μου ἐντείλασθέ μοι. ¹²ἐγὼ ἐποίησα γῆν καὶ ἄνθρωπον ἐπ' αὐτῆς, ἐγὼ τῇ χειρὶ μου ἐστερέωσα τὸν οὐρανόν, ἐγὼ πᾶσι τοῖς ἀστροῖς ἐνετειλάμην. ¹³ἐγὼ ἤγειρα αὐτὸν μετὰ δικαιοσύνης βασιλέα, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ εὐθεῖαι. οὗτος οἰκοδομήσει τὴν πόλιν μου καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου ἐπιστρέψει οὐ μετὰ λύτρων οὐδὲ μετὰ δώρων, εἴπεν κύριος σαβαωθ.

¹⁴Οὕτως λέγει κύριος σαβαωθ Ἐκοπίσεν Αἴγυπτος καὶ ἐμπορία Αἰθιόπων, καὶ οἱ Σεβωιν ἄνδρες ὑψηλοὶ ἐπὶ σὲ διαβήσονται καὶ σοὶ ἔσονται δοῦλοι καὶ ὀπίσω σου ἀκολουθήσουσιν δεδεμένοι χειροπέδαις καὶ προσκυνήσουσίν σοι καὶ ἐν σοὶ προσεύξονται, ὅτι ἐν σοὶ ὁ θεός ἔστιν, καὶ ἐροῦσιν Οὐκ ἔστιν θεὸς πλὴν σοῦ. ¹⁵σὺ γάρ εἰ θεός, καὶ οὐκ ἥδειμεν, ὁ θεὸς τοῦ Ισραὴλ σωτήρ.

¹⁶αἰσχυνθήσονται καὶ ἐντραπήσονται πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ καὶ πορεύσονται ἐν αἰσχύνῃ. ἐγκαινίζεσθε πρός με, νῦσοι. ¹⁷Ισραὴλ σώζεται ὑπὸ κυρίου σωτηρίαν αἰώνιον. οὐκ αἰσχυνθήσονται οὐδὲ μὴ ἐντραπῶσιν ἔως τοῦ αἰώνος.

¹⁸Οὕτως λέγει κύριος ὁ ποιήσας τὸν οὐρανόν — οὗτος ὁ θεὸς ὁ καταδείξας τὴν γῆν καὶ ποιήσας αὐτήν, αὐτὸς διώρισεν αὐτήν, οὐκ εἰς κενὸν ἐποίησεν αὐτὴν ἀλλὰ κατοικεῖσθαι — Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι. ¹⁹οὐκ ἐν κρυφῇ λελάληκα οὐδὲ ἐν τόπῳ γῆς σκοτεινῷ. οὐκ εἴπα τῷ σπέρματι Ιακωβ Μάταιον ζητήσατε. ἐγὼ εἰμι ἐγὼ εἰμι κύριος λαλῶν δικαιοσύνην καὶ ἀναγγέλλων ἀλήθειαν. ²⁰συνάχθητε καὶ ἥκετε, βουλεύσασθε ἄμα, οἱ σωζόμενοι ἀπὸ τῶν ἔθνῶν. οὐκ ἔγνωσαν οἱ αἴροντες τὸ ξύλον γλύμα αὐτῶν καὶ προσευχόμενοι ὡς πρὸς θεούς, οἱ οὖσαν σώζουσιν. ²¹εἰ ἀναγγελοῦσιν,

ἐγγισάτωσαν, ἵνα γνῶσιν ἄμα τίς ἀκουστὰ ἐποίησεν ταῦτα ἀπ' ἀρχῆς. τότε ἀνηγγέλη ὑμῖν Ἐγὼ ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν ἐμοῦ· δίκαιος καὶ σωτὴρ οὐκ ἔστιν πάρεξ ἐμοῦ.²² ἐπιστράφητε πρὸς με καὶ σωθήσεσθε, οἱ ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς· ἐγώ εἰμι ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος.²³ κατ' ἐμαυτοῦ ὁμούω⁷ Ή μὴν ἔξελεύσεται ἐκ τοῦ στόματός μου δικαιοσύνη, οἱ λόγοι μου οὐκ ἀποστραφήσονται ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ καὶ ἔξομολογήσεται πᾶσα γλῶσσα τῷ θεῷ²⁴ λέγων Δικαιοσύνη καὶ δόξα πρὸς αὐτὸν ἥξουσιν, καὶ αἰσχυνθήσονται πάντες οἱ ἀφορίζοντες ἑαυτούς.²⁵ ἀπὸ κυρίου δικαιωθήσονται καὶ ἐν τῷ θεῷ ἐνδοξασθήσονται πᾶν τὸ σπέρμα τῶν νιῶν Ισραὴλ.

46 ¹Ἐπεσε Βηλ, συνετρίβη Δαγων, ἐγένετο τὰ γλυπτὰ αὐτῶν εἰς θηρία καὶ κτήνη· αἴρετε αὐτὰ καταδεδεμένα ὡς φορτίον κοπιῶντι² καὶ πεινῶντι καὶ ἐκλελυμένῳ οὐκ ἰσχύοντι ἄμα, οἱ οὐδυνήσονται σωθῆναι ἀπὸ πολέμου, αὐτοὶ δὲ αἰχμάλωτοι ἥχθησαν.

³ Ἀκούσατέ μου, οἶκος τοῦ Ιακωβ καὶ πᾶν τὸ κατάλοιπον τοῦ Ισραὴλ οἱ αἰρόμενοι ἐκ κοιλίας καὶ παιδεύμενοι ἐκ παιδίου·⁴ ἕως γήρους ἐγώ εἰμι, καὶ ἔως ἂν καταγηράσητε, ἐγώ εἰμι· ἐγώ ἀνέχομαι ὑμῶν, ἐγώ ἐποίησα καὶ ἐγώ ἀνήσω, ἐγώ ἀναλήμψομαι καὶ σώσω ὑμᾶς.⁵ τίνι με ὀμοιώσατε; ἴδετε τεχνάσασθε, οἱ πλανώμενοι.⁶ οἱ συμβαλλόμενοι χρυσίον ἐκ μαρσιππίου καὶ ἀργύριον ἐν ζυγῷ στήσουσιν ἐν σταθμῷ καὶ μισθωσάμενοι χρυσοχόον ἐποίησαν χειροποίητα καὶ κύψαντες προσκυνοῦσιν αὐτοῖς.⁷ αἴρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὄμων, καὶ πορεύονται· ἐὰν δὲ θῶσιν αὐτόν, ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ μένει, οὐ μὴ κινηθῇ· καὶ ὅς ἂν βοήσῃ πρὸς αὐτόν, οὐ μὴ εἰσακούσῃ, ἀπὸ κακῶν οὐ μὴ σώσῃ αὐτόν.⁸ μνήσθητε ταῦτα καὶ στενάξατε, μετανοήσατε, οἱ πεπλανημένοι, ἐπιστρέψατε τῇ καρδίᾳ.⁹ καὶ μνήσθητε τὰ πρότερα ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν ἐμοῦ¹⁰ ἀναγγέλλων πρότερον τὰ ἔσχατα πρὶν αὐτὰ γενέσθαι, καὶ ἄμα συνετελέσθη· καὶ εἴπα Πᾶσά μου ἡ βουλὴ στήσεται, καὶ πάντα, ὅσα βεβούλευμαι, ποιήσω.¹¹ καλῶν ἀπ' ἀνατολῶν πετεινὸν καὶ ἀπὸ γῆς πόρρωθεν περὶ ὧν βεβούλευμαι, ἐλάλησα καὶ ἥγαγον, ἔκτισα καὶ ἐποίησα, ἥγαγον αὐτὸν καὶ εὐόδωσα τὴν ὁδὸν αὐτοῦ.¹² ἀκούσατέ μου, οἱ ἀπολωλεκότες τὴν καρδίαν οἱ μακρὰν ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης.¹³ ἥγγισα τὴν δικαιοσύνην μου καὶ τὴν σωτηρίαν τὴν παρ' ἐμοῦ οὐ βραδυνῶ· δέδωκα ἐν Σιων σωτηρίαν τῷ Ισραὴλ εἰς δόξασμα.

47 ¹ Κατάβηθι κάθισον ἐπὶ τὴν γῆν, παρθένος θυγάτηρ Βαβυλῶνος, εἰσελθε εἰς τὸ σκότος, θυγάτηρ Χαλδαίων, ὅτι οὐκέτι προστεθήσῃ κληθῆναι ἀπαλή καὶ τρυφερά.² λαβὲ μύλον, ἀλεσον ἄλευρον, ἀποκάλυψαι τὸ κατακάλυμμά σου, ἀνακάλυψαι τὰς πολιάς, ἀνάσυραι τὰς κνήμας, διάβηθι ποταμούς.³ ἀνακαλυφθήσεται ἡ αἰσχύνη σου, φανήσονται οἱ ὄνειδισμοί σου· τὸ δίκαιον ἐκ σοῦ λήμψομαι, οὐκέτι μὴ παραδῶ ἀνθρώποις.⁴ εἴπεν ὁ ῥυσάμενός σε κύριος σαβαωθ ὄνομα αὐτῷ ἄγιος Ισραὴλ⁵ Κάθισον κατανευγμένη, εἰσελθε εἰς τὸ σκότος, θυγάτηρ Χαλδαίων, οὐκέτι μὴ κληθῆς ἰσχὺς βασιλείας.⁶ παρωξύνθην ἐπὶ τῷ λαῷ μου, ἐμίανας τὴν κληρονομίαν μου· ἐγώ ἔδωκα εἰς τὴν χεῖρα σου, σὺ δὲ οὐκ ἔδωκας αὐτοῖς ἔλεος, τοῦ πρεσβυτέρου ἐβάρυνας τὸν ζυγὸν σφόδρα.⁷ καὶ εἴπας Εἰς τὸν αἰῶνα ἔσομαι ἄρχουσα· οὐκ ἐνόρσας ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ σου οὐδὲ ἐμνήσθης τὰ ἔσχατα.⁸ νῦν δὲ

άκουσον ταῦτα, ἡ τρυφερὰ ἡ καθημένη πεποιθυῖα ἡ λέγουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέρα· οὐ καθιῶ χήρα οὐδὲ γνώσομαι ὄρφανείαν. Υἱὸν δὲ ἥξει ἔξαίφνης ἐπὶ σὲ τὰ δύο ταῦτα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ· χηρεία καὶ ἀτεκνία ἥξει ἔξαίφνης ἐπὶ σὲ ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐν τῇ ἰσχύι τῶν ἐπαοιδῶν σου σφόδρα ¹⁰τῇ ἐλπίδι τῆς πονηρίας σου. σὺ γὰρ εἴπας Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέρα. γνῶθι ὅτι ἡ σύνεσις τούτων καὶ ἡ πορνεία σου ἔσται σοι αἰσχύνη. καὶ εἴπας τῇ καρδίᾳ σου Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέρα. ¹¹καὶ ἥξει ἐπὶ σὲ ἀπώλεια, καὶ οὐ μὴ γνῶς, βόθυνος, καὶ ἐμπεσῇ εἰς αὐτόν· καὶ ἥξει ἐπὶ σὲ ταλαιπωρία, καὶ οὐ μὴ δυνήσῃ καθαρὰ γενέσθαι· καὶ ἥξει ἐπὶ σὲ ἔξαπίνης ἀπώλεια, καὶ οὐ μὴ γνῶς. ¹²στῆθι νῦν ἐν ταῖς ἐπαοιδαῖς σου καὶ τῇ πολλῇ φαρμακείᾳ σου, ἢ ἐμάνθανες ἐκ νεότητός σου, εἰ δυνήσῃ ὠφεληθῆναι. ¹³κεκοπίακας ἐν ταῖς βουλαῖς σου· στήτωσαν καὶ σωσάτωσάν σε οἱ ἀστρολόγοι τοῦ οὐρανοῦ, οἱ ὁρῶντες τοὺς ἀστέρας ἀναγγειλάτωσάν σοι τί μέλλει ἐπὶ σὲ ἔρχεσθαι. ¹⁴ἰδοὺ πάντες ὡς φρύγανα ἐπὶ πυρὶ κατακαήσονται καὶ οὐ μὴ ἔξέλωνται τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἐκ φλογός· ὅτι ἔχεις ἄνθρακας πυρός, κάθισαι ἐπ' αὐτούς. ¹⁵οὕτοι ἔσονται σοι βοήθεια, ἐκοπίασας ἐν τῇ μεταβολῇ σου ἐκ νεότητος, ἄνθρωπος καθ' ἑαυτὸν ἐπλανήθη, σοὶ δὲ οὐκ ἔσται σωτηρία.

48 ¹Ακούσατε ταῦτα, οἶκος Ιακωβ οἱ κεκλημένοι τῷ ὀνόματι Ισραὴλ καὶ οἱ ἔξι Ιουδαὶ ἔξελθόντες οἱ ὄμνύοντες τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ισραὴλ μιμησκόμενοι οὐ μετὰ ἀληθείας οὐδὲ μετὰ δικαιοσύνης ²καὶ ἀντεχόμενοι τῷ ὀνόματι τῆς πόλεως τῆς ἀγίας καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ τοῦ Ισραὴλ ἀντιστηριζόμενοι, κύριος σαβαωθ ὄνομα αὐτῷ. ³Τὰ πρότερα ἔτι ἀνήγγειλα, καὶ ἐκ τοῦ στόματός μου ἔξῆλθεν καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο· ἔξάπινα ἐποίησα, καὶ ἐπῆλθεν. ⁴γινώσκω ἐγὼ ὅτι σκληρὸς εἴ, καὶ νεῦρον σιδηροῦν ὁ τράχηλός σου, καὶ τὸ μέτωπόν σου χαλκοῦν. ⁵καὶ ἀνήγγειλά σοι πάλαι, πρὶν ἐλθεῖν ἐπὶ σὲ ἀκουστόν σοι ἐποίησα· μὴ εἴπῃς ὅτι Τὰ εἰδωλά μου ἐποίησαν, καὶ μὴ εἴπῃς ὅτι Τὰ γλυπτὰ καὶ τὰ χωνευτὰ ἐνετείλατό μοι. ⁶ήκουσατε πάντα, καὶ ὑμεῖς οὐκ ἔγνωτε· ἀλλὰ καὶ ἀκουστά σοι ἐποίησα τὰ καινὰ ἀπὸ τοῦ νῦν, ἢ μέλλει γίνεσθαι, καὶ οὐκ εἴπας. ⁷νῦν γίνεται καὶ οὐ πάλαι, καὶ οὐ προτέραις ἡμέραις ἥκουσας αὐτά· μὴ εἴπῃς ὅτι Ναί, γινώσκω αὐτά. ⁸οὔτε ἔγνως οὔτε ἡπίστω, οὔτε ἀπ' ἀρχῆς ἥνοιξά σου τὰ ὡτα· ἔγνων γὰρ ὅτι ἀθετῶν ἀθετήσεις καὶ ἀνομος ἔτι ἐκ κοιλίας κληθήσῃ. ⁹ἔνεκεν τοῦ ἐμοῦ ὀνόματος δείξω σοι τὸν θυμόν μου καὶ τὰ ἔνδοξά μου ἐπάξω ἐπὶ σοί, ἵνα μὴ ἔξολεθρεύσω σε. ¹⁰ἰδοὺ πέπρακά σε οὐχ ἔνεκεν ἀργυρίου, ἔξειλάμην δέ σε ἐκ καμίνου πτωχείας. ¹¹ἔνεκεν ἐμοῦ ποιήσω σοι, ὅτι τὸ ἐμὸν ὄνομα βεβηλοῦται, καὶ τὴν δόξαν μου ἐτέρω οὐ δώσω.

¹²Ἄκουε μου, Ιακωβ καὶ Ισραὴλ ὃν ἐγὼ καλῶ· ἐγὼ εἰμι πρῶτος, καὶ ἐγὼ εἰμι εἰς τὸν αἰῶνα, ¹³καὶ ἡ χείρ μου ἐθεμελίωσεν τὴν γῆν, καὶ ἡ δεξιά μου ἐστέρεωσεν τὸν οὐρανόν· καλέσω αὐτούς, καὶ στήσονται ἄμα ¹⁴καὶ συναχθήσονται πάντες καὶ ἀκούσονται. τίς αὐτοῖς ἀνήγγειλεν ταῦτα; ἀγαπῶ σε ἐποίησα τὸ θέλημά σου ἐπὶ Βαβυλῶνα τοῦ ἄραι σπέρμα Χαλδαίων. ¹⁵ἐγὼ ἐλάλησα, ἐγὼ ἐκάλεσα, ἥγαγον αὐτὸν καὶ εύόδωσα τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. ¹⁶προσαγάγετε πρός με καὶ ἀκούσατε ταῦτα· οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἐν κρυφῇ ἐλάλησα οὐδὲ ἐν τόπῳ γῆς σκοτεινῷ· ἥνικα ἐγένετο, ἐκεῖ ἡμην, καὶ νῦν κύριος ἀπέσταλκέν με καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. ¹⁷οὕτως λέγει κύριος ὁ ῥυσάμενός σε ὁ ἄγιος Ισραὴλ Ἐγώ εἰμι

ὁ θεός σου, δέδειχά σοι τοῦ εύρεῖν σε τὴν ὁδόν, ἐν ᾧ πορεύσῃ ἐν αὐτῇ.¹⁸ καὶ εἰ ἥκουσας τῶν ἐντολῶν μου, ἐγένετο ἀν ὡσεὶ ποταμὸς ἡ εἰρήνη σου καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ὡς κῦμα θαλάσσης.¹⁹ καὶ ἐγένετο ἀν ὡς ἡ ἄμμος τὸ σπέρμα σου καὶ τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου ὡς ὁ χοῦς τῆς γῆς· οὐδὲ νῦν οὐ μὴ ἐξολεθρευθῆσ^ε, οὐδὲ ἀπολεῖται τὸ ὄνομά σου ἐνώπιόν μου.

²⁰ Ἐξελθε ἐκ Βαβυλῶνος φεύγων ἀπὸ τῶν Χαλδαίων· φωνὴν εὐφροσύνης ἀναγγείλατε, καὶ ἀκουστὸν γενέσθω τοῦτο, ἀπαγγείλατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς, λέγετε Ἐρρύσατο κύριος τὸν δοῦλον αὐτοῦ Ιακωβ.²¹ καὶ ἐὰν διψήσωσιν, δι’ ἑρήμου ἄξει αὐτούς, ὅδωρ ἐκ πέτρας ἐξάξει αὐτοῖς· σχισθήσεται πέτρα, καὶ ῥύσεται ὅδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός μου.²² οὐκ ἔστιν χαίρειν τοῖς ἀσεβέσιν, λέγει κύριος.

49 ¹ Ακούσατέ μου, νῆσοι, καὶ προσέχετε, ἔθνη· διὰ χρόνου πολλοῦ στήσεται, λέγει κύριος. ἐκ κοιλίας μητρός μου ἐκάλεσεν τὸ ὄνομά μου ² καὶ ἔθηκεν τὸ στόμα μου ὡσεὶ μάχαιραν δέξεῖαν καὶ ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἔκρυψέν με, ἔθηκέν με ὡς βέλος ἐκλεκτὸν καὶ ἐν τῇ φαρέτρᾳ αὐτοῦ ἐσκέπασέν με.³ καὶ εἶπέν μοι Δοῦλός μου εἴς σύ, Ισραὴλ, καὶ ἐν σοὶ δοξασθήσομαι.⁴ καὶ ἐγὼ εἴπα Κενῶς ἐκοπίασα καὶ εἰς μάταιον καὶ εἰς οὐδὲν ἔδωκα τὴν ἰσχύν μου· διὰ τοῦτο ἡ κρίσις μου παρὰ κυρίω, καὶ ὁ πόνος μου ἐναντίον τοῦ θεοῦ μου.⁵ καὶ νῦν οὕτως λέγει κύριος ὁ πλάσας με ἐκ κοιλίας δοῦλον ἑαυτῷ τοῦ συναγαγεῖν τὸν Ιακωβ καὶ Ισραὴλ πρὸς αὐτόν — συναχθήσομαι καὶ δοξασθήσομαι ἐναντίον κυρίου, καὶ ὁ θεός μου ἔσται μου ἰσχύς — ⁶ καὶ εἶπέν μοι Μέγα σοί ἔστιν τοῦ κληθῆναι σε παῖδά μου τοῦ στῆσαι τὰς φυλὰς Ιακωβ καὶ τὴν διασπορὰν τοῦ Ισραὴλ ἐπιστρέψαι· ἵδον τέθεικά σε εἰς διαθήκην γένους εἰς φῶς ἔθνῶν τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς.

⁷ Οὕτως λέγει κύριος ὁ ῥυσάμενός σε ὁ θεὸς Ισραὴλ Ἀγιάσατε τὸν φαυλίζοντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τὸν βδελυσσόμενον ὑπὸ τῶν ἔθνῶν τῶν δούλων τῶν ἀρχόντων· βασιλεῖς ὄψονται αὐτὸν καὶ ἀναστήσονται, ἄρχοντες καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ ἔνεκεν κυρίου· ὅτι πιστός ἔστιν ὁ ἄγιος Ισραὴλ, καὶ ἐξελεξάμην σε.⁸ Οὕτως λέγει κύριος Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην ἔθνῶν τοῦ καταστῆσαι τὴν γῆν καὶ κληρονομῆσαι κληρονομίαν ἑρήμου,⁹ λέγοντα τοῖς ἐν δεσμοῖς Ἐξέλθατε, καὶ τοῖς ἐν τῷ σκότει ἀνακαλυφθῆναι. καὶ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν βοσκηθήσονται, καὶ ἐν πάσαις ταῖς τρίβοις ἡ νομὴ αὐτῶν.¹⁰ οὐ πεινάσουσιν οὐδὲ διψήσουσιν, οὐδὲ πατάξει αὐτοὺς καύσων οὐδὲ ὁ ἥλιος, ἀλλὰ ὁ ἐλεῶν αὐτοὺς παρακαλέσει καὶ διὰ πηγῶν ὑδάτων ἄξει αὐτούς.¹¹ καὶ θήσω πᾶν ὅρος εἰς ὁδὸν καὶ πᾶσαν τρίβον εἰς βόσκημα αὐτοῖς.¹² ἵδον οὗτοι πόρρωθεν ἔρχονται, οὗτοι ἀπὸ βορρᾶ καὶ οὗτοι ἀπὸ θαλάσσης, ἄλλοι δὲ ἐκ γῆς Περσῶν.¹³ εὐφραίνεσθε, οὐρανοί, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, ῥηξάτωσαν τὰ ὅρη εὐφροσύνην καὶ οἱ βουνοὶ δικαιοσύνην, ὅτι ἡλέγησεν ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ τοὺς ταπεινοὺς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ παρεκάλεσεν.

¹⁴ Εἴπεν δὲ Σιων Ἐγκατέλιπέν με κύριος, καὶ ὁ κύριος ἐπελάθετό μου.¹⁵ μὴ ἐπιλήσεται γυνὴ τοῦ παιδίου αὐτῆς τοῦ μὴ ἐλεῆσαι τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας αὐτῆς; εἰ δὲ καὶ ἐπιλάθοιτο ταῦτα γυνὴ, ἀλλ’

ἐγὼ οὐκ ἐπιλήσομαί σου, εἴπεν κύριος. ¹⁶ἰδοὺ ἐπὶ τῶν χειρῶν μου ἔζωγράφησά σου τὰ τείχη, καὶ ἐνώπιόν μου εἴ διὰ παντός. ¹⁷καὶ ταχὺ οἰκοδομηθήσῃ ὑφ' ὧν καθηρέθης, καὶ οἱ ἐρημώσαντές σε ἐκ σοῦ ἔξελεύσονται. ¹⁸ἄρον κύκλῳ τοὺς ὁφθαλμούς σου καὶ ἵδε πάντας, ἵδοὺ συνήχθησαν καὶ ἥλθοσαν πρὸς σέ. ζῷ ἐγώ, λέγει κύριος, ὅτι πάντας αὐτοὺς ἐνδύση καὶ περιθήση αὐτοὺς ὡς κόσμον νύμφης. ¹⁹ὅτι τὰ ἔρημά σου καὶ τὰ διεφθαρμένα καὶ τὰ πεπτωκότα νῦν στενοχωρήσει ἀπὸ τῶν κατοικούντων, καὶ μακρυνθήσονται ἀπὸ σοῦ οἱ καταπίνοντές σε. ²⁰ἔροῦσιν γὰρ εἰς τὰ ὕπτά σου οἱ υἱοί σου οὓς ἀπολώλεκας Στενός μοι ὁ τόπος, ποίησόν μοι τόπον ἵνα κατοικήσω. ²¹καὶ ἔρεῖς ἐν τῇ καρδίᾳ σου Τίς ἐγένηνησέν μοι τούτους; ἐγὼ δὲ ἀτεκνος καὶ χήρα, τούτους δὲ τίς ἔξεθρεψέν μοι; ἐγὼ δὲ κατελείφθην μόνη, οὗτοι δέ μοι ποῦ ἥσαν;

²²Οὕτως λέγει κύριος Ἰδοὺ αἱρω εἰς τὰ ἔθνη τὴν χεῖρά μου καὶ εἰς τὰς νήσους ἀρῷ σύσσημόν μου, καὶ ἔξουσιν τοὺς υἱούς σου ἐν κόλπῳ, τὰς δὲ θυγατέρας σου ἐπ' ὄμβων ἀροῦσιν, ²³καὶ ἔσονται βασιλεῖς τιθηνοί σου, αἱ δὲ ἄρχουσαι τροφοί σου· ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς προσκυνήσουσίν σοι καὶ τὸν χοῦν τῶν ποδῶν σου λείξουσιν· καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος, καὶ οὐκ αἰσχυνθήσῃ. ²⁴μὴ λήμψεται τις παρὰ γίγαντος σκῦλα; καὶ ἐὰν αἰχμαλωτεύσῃ τις ἀδίκως, σωθήσεται; ²⁵οὕτως λέγει κύριος Ἐάν τις αἰχμαλωτεύσῃ γίγαντα, λήμψεται σκῦλα· λαμβάνων δὲ παρὰ ἰσχύοντος σωθήσεται· ἐγὼ δὲ τὴν κρίσιν σου κρινῶ, καὶ ἐγὼ τοὺς υἱούς σου ῥύσομαι. ²⁶καὶ φάγονται οἱ θλίψαντές σε τὰς σάρκας αὐτῶν καὶ πίονται ὡς οἶνον νέον τὸ αἷμα αὐτῶν καὶ μεθυσθήσονται, καὶ αἰσθανθήσεται πᾶσα σὰρξ ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ῥύσαμενός σε καὶ ἀντιλαμβανόμενος ἴσχύος Ιακωβ.

50 ¹Οὕτως λέγει κύριος Ποῖον τὸ βιβλίον τοῦ ἀποστασίου τῆς μητρὸς ὑμῶν, ὃ ἔξαπέστειλα αὐτήν; ἡ τίνι ὑπόχρεω πέπρακα ὑμᾶς; ²ἰδοὺ ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν ἐπράθητε, καὶ ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν ἔξαπέστειλα τὴν μητέρα ὑμῶν. ³τί ὅτι ἥλθον καὶ οὐκ ἦν ἄνθρωπος; ἐκάλεσα καὶ οὐκ ἦν ὁ ὑπακούων; μὴ οὐκ ἴσχύει ἡ χείρ μου τοῦ ῥύσασθαι; ⁴ἡ οὐκ ἴσχύω τοῦ ἔξελέσθαι; ⁵ἰδοὺ τῇ ἀπειλῇ μου ἔξερημώσω τὴν θάλασσαν καὶ θήσω ποταμοὺς ἐρήμους, καὶ ξηρανθήσονται οἱ ἱχθύες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ μὴ εῖναι ὕδωρ καὶ ἀποθανοῦνται ἐν δίψῃ. ⁶καὶ ἐνδύσω τὸν οὐρανὸν σκότος καὶ θήσω ὡς σάκκον τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ.

⁷Κύριος δίδωσίν μοι γλῶσσαν παιδείας τοῦ γνῶναι ἐν καιρῷ ἥνικα δεῖ εἰπεῖν λόγον, ἔθηκέν μοι πρώι, προσέθηκέν μοι ὡτίον ἀκούειν. ⁸καὶ ἡ παιδεία κυρίου ἀνοίγει μου τὰ ὕπτα, ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπειθῶ οὐδὲ ἀντιλέγω. ⁹τὸν νῶτόν μου δέδωκα εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σιαγόνας μου εἰς ῥαπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων. ¹⁰καὶ κύριος βοηθός μου ἐγενήθη, διὰ τοῦτο οὐκ ἐνετράπην, ἀλλὰ ἔθηκα τὸ πρόσωπόν μου ὡς στερεὰν πέτραν καὶ ἔγνων ὅτι οὐ μὴ αἰσχυνθῶ. ¹¹ὅτι ἐγγίζει ὁ δικαιώσας με· τίς ὁ κρινόμενός μοι; ἀντιστήτω μοι ἄμα· καὶ τίς ὁ κρινόμενός μοι; ἐγγισάτω μοι. ¹²ἰδοὺ κύριος βοηθεῖ μοι· τίς κακώσει με; ¹³ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς ὡς ἴμάτιον παλαιωθήσεσθε, καὶ ὡς σῆς καταφάγεται ὑμᾶς.

¹⁰Τίς ἐν ὑμῖν ὁ φοβούμενος τὸν κύριον; ἀκουσάτω τῆς φωνῆς τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· οἱ πορευόμενοι ἐν σκότει οὐκ ἔστιν αὐτοῖς φῶς, πεποίθατε ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου καὶ ἀντιστηρίσασθε ἐπὶ τῷ θεῷ.

¹¹ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς πῦρ καίετε καὶ κατισχύετε φλόγα· πορεύεσθε τῷ φωτὶ τοῦ πυρὸς ὑμῶν καὶ τῇ φλογὶ, ἢ ἔξεκαύσατε· δι’ ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα ὑμῖν, ἐν λύπῃ κοιμηθήσεσθε.

51 ¹Ακούσατέ μου, οἱ διώκοντες τὸ δίκαιον καὶ ζητοῦντες τὸν κύριον, ἐμβλέψατε εἰς τὴν στερεὰν πέτραν, ἣν ἐλατομήσατε, καὶ εἰς τὸν βόθυνον τοῦ λάκκου, ὃν ὠρύξατε. ²ἐμβλέψατε εἰς Αβρααμ τὸν πατέρα ὑμῶν καὶ εἰς Σαρραν τὴν ὡδίνουσαν ὑμᾶς. ὅτι εἴς ἦν, καὶ ἐκάλεσα αὐτὸν καὶ εὐλόγησα αὐτὸν καὶ ἡγάπησα αὐτὸν καὶ ἐπλήθυνα αὐτόν. ³καὶ σὲ νῦν παρακαλέσω, Σιων, καὶ παρεκάλεσα πάντα τὰ ἔρημα αὐτῆς καὶ θήσω τὰ ἔρημα αὐτῆς ὡς παράδεισον κυρίου· εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα εὐρήσουσιν ἐν αὐτῇ, ἔξομολόγησιν καὶ φωνὴν αἰνέσεως. — ⁴ἀκούσατέ μου ἀκούσατε, λαός μου, καὶ οἱ βασιλεῖς, πρός με ἐνωτίσασθε. ὅτι νόμος παρ’ ἐμοῦ ἔξελεύσεται καὶ ἡ κρίσις μου εἰς φῶς ἐθνῶν. ⁵ἔγγίζει ταχὺ ὡς δικαιοσύνη μου, καὶ ἔξελεύσεται ὡς φῶς τὸ σωτήριόν μου, καὶ εἰς τὸν βραχίονά μου ἔθνη ἐλπιοῦσιν· ἐμὲ νῆσοι ὑπομενοῦσιν καὶ εἰς τὸν βραχίονά μου ἐλπιοῦσιν. ⁶ἄρατε εἰς τὸν οὐρανὸν τοὺς ὄφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ ἐμβλέψατε εἰς τὴν γῆν κάτω, ὅτι ὁ οὐρανὸς ὡς καπνὸς ἐστερεώθη, ἡ δὲ γῆ ὡς ἴμάτιον παλαιωθήσεται, οἱ δὲ κατοικοῦντες τὴν γῆν κάτω, ἀποθανοῦνται, τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται, ἡ δὲ δικαιοσύνη μου οὐ μὴ ἐκλίπῃ. — ⁷ἀκούσατέ μου, οἱ εἰδότες κρίσιν, λαός μου, οὗ ὁ νόμος μου ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν· μὴ φοβεῖσθε ὀνειδισμὸν ἀνθρώπων καὶ τῷ φαυλισμῷ αὐτῶν μὴ ἡττᾶσθε. ⁸ῶσπερ γὰρ ἴμάτιον βρωθήσεται ὑπὸ χρόνου καὶ ὡς ἔρια βρωθήσεται ὑπὸ σητός· ἡ δὲ δικαιοσύνη μου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται, τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς γενεὰς γενεῶν.

⁹Ἐξεγείρου ἔξεγείρου, Ιερουσαλημ, καὶ ἔνδυσαι τὴν ἰσχὺν τοῦ βραχίονός σου· ἔξεγείρου ὡς ἐν ἀρχῇ ἡμέρας, ὡς γενεὰ αἰῶνος. οὐ σὺ εἴ¹⁰ή ἐρημοῦσα θάλασσαν, ὅδωρ ἀβύσσου πλῆθος; ἡ θεῖσα τὰ βάθη τῆς θαλάσσης ὁδὸν διαβάσεως ῥυμένοις ¹¹καὶ λελυτρωμένοις; ὑπὸ γὰρ κυρίου ἀποστραφήσονται καὶ ἥξουσιν εἰς Σιων μετ’ εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάματος αἰωνίου· ἐπὶ γὰρ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν ἀγαλλίασις καὶ αἴνεσις, καὶ εὐφροσύνη καταλήμψεται αὐτούς, ἀπέδρα ὁδύνη καὶ λύπη καὶ στεναγμός. ¹²έγώ εἰμι ἔγώ εἰμι ὁ παρακαλῶν σε· γνῶθι τίνα εὐλαβηθεῖσα ἐφοβήθης ἀπὸ ἀνθρώπου θητοῦ καὶ ἀπὸ υἱοῦ ἀνθρώπου, οἵ ὥσεὶ χόρτος ἔξηράνθησαν. ¹³καὶ ἐπελάθου θεὸν τὸν ποιήσαντά σε, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ θεμελιώσαντα τὴν γῆν, καὶ ἐφόβου ἀεὶ πάσας τὰς ἡμέρας τὸ πρόσωπον τοῦ θυμοῦ τοῦ θλίβοντός σε· δὸν τρόπον γὰρ ἐβουλεύσατο τοῦ ἄραι σε, καὶ νῦν ποῦ ὁ θυμὸς τοῦ θλίβοντός σε; ¹⁴ἐν γὰρ τῷ σῷζεσθαι σε οὐ στήσεται οὐδὲ χρονιεῖ. ¹⁵ὅτι ἐγὼ ὁ θεός σου ὁ ταράσσων τὴν θάλασσαν καὶ ἡχῶν τὰ κύματα αὐτῆς, κύριος σαβαωθ ὄνομά μοι. ¹⁶θήσω τὸν λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου καὶ ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς χειρός μου σκεπάσω σε, ἐν ἣ ἔστησα τὸν οὐρανὸν καὶ ἐθεμελίωσα τὴν γῆν· καὶ ἐρεῖ Σιων Λαός μου εἴ σύ.

¹⁷ Εξεγείρουν ἔξεγείρουν ἀνάστηθι, Ιερουσαλημ ἡ πιοῦσα τὸ ποτήριον τοῦ θυμοῦ ἐκ χειρὸς κυρίου· τὸ ποτήριον γὰρ τῆς πτώσεως, τὸ κόνδυν τοῦ θυμοῦ ἔξεπιες καὶ ἔξεκένωσας. ¹⁸ καὶ οὐκ ἦν ὁ παρακαλῶν σε ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων σου, ὃν ἔτεκες, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντιλαμβανόμενος τῆς χειρὸς σου οὐδὲ ἀπὸ πάντων τῶν υἱῶν σου, ὃν ὑψώσας. ¹⁹ δύο ταῦτα ἀντικείμενά σοι· τίς σοι συλλυπηθήσεται; πτῶμα καὶ σύντριμμα, λιμὸς καὶ μάχαιρα· τίς σε παρακαλέσει; ²⁰ οἱ υἱοί σου οἱ ἀπορούμενοι, οἱ καθεύδοντες ἐπ' ἄκρου πάσης ἔξόδου ὡς σευτλίον ἡμίεφθον, οἱ πλήρεις θυμοῦ κυρίου, ἐκλελυμένοι διὰ κυρίου τοῦ θεοῦ. ²¹ διὰ τοῦτο ἄκουε, τεταπεινωμένη καὶ μεθύουσα οὐκ ἀπὸ οἴνου· ²² οὕτως λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνων τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰδοὺ εἰληφα ἐκ τῆς χειρὸς σου τὸ ποτήριον τῆς πτώσεως, τὸ κόνδυν τοῦ θυμοῦ, καὶ οὐ προσθήσῃ ἔτι πιεῖν αὐτό. ²³ καὶ ἐμβαλὼ αὐτὸς εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀδικησάντων σε καὶ τῶν ταπεινωσάντων σε, οἱ εἶπαν τῇ ψυχῇ σου Κύψον, ἵνα παρέλθωμεν· καὶ ἔθηκας ἵσα τῇ γῇ τὰ μετάφρενά σου ἔξω τοῖς παραπορευομένοις.

52 ¹ Εξεγείρουν ἔξεγείρουν, Σιων, ἔνδυσαι τὴν ἰσχύν σου, Σιων, καὶ ἔνδυσαι τὴν δόξαν σου, Ιερουσαλημ πόλις ἡ ἀγία· οὐκέτι προστεθήσεται διελθεῖν διὰ σοῦ ἀπερίτμητος καὶ ἀκάθαρτος. ² ἐκτίναξαι τὸν χοῦν καὶ ἀνάστηθι κάθισον, Ιερουσαλημ· ἔκδυσαι τὸν δεσμὸν τοῦ τραχῆλου σου, ἡ αἰχμάλωτος θυγάτηρ Σιων. ³ διὰ τάδε λέγει κύριος Δωρεάν ἐπράθητε καὶ οὐ μετὰ ἀργυρίου λυτρωθήσεσθε. ⁴ οὕτως λέγει κύριος Εἰς Αἴγυπτον κατέβη ὁ λαός μου τὸ πρότερον παροικῆσαι ἐκεῖ, καὶ εἰς Ἀσσυρίους βίᾳ ἥχθησαν. ⁵ καὶ νῦν τί ὡδέ ἐστε; τάδε λέγει κύριος. ὅτι ἐλήμφη ὁ λαός μου δωρεάν, θαυμάζετε καὶ ὀλολύζετε· τάδε λέγει κύριος. ⁶ δι' ὑμᾶς διὰ παντὸς τὸ ὄνομά μου βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν. ⁷ διὰ τοῦτο γνώσεται ὁ λαός μου τὸ ὄνομά μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι ἔγώ εἰμι αὐτὸς ὁ λαλῶν· πάρειμι ⁷ ὡς ὥρα ἐπὶ τῶν ὀρέων, ὡς πόδες εὐαγγελιζομένου ἀκοὴν εἰρήνης, ὡς εὐαγγελιζόμενος ἀγαθά, ὅτι ἀκουστὴν ποιήσω τὴν σωτηρίαν σου λέγων Σιων Βασιλεύσει σου ὁ θεός. ⁸ διὰ τῶν φυλασσόντων σε ὑψώθη, καὶ τῇ φωνῇ ἄμα εὐφρανθήσονται· ὅτι ὁφθαλμοὶ πρὸς ὁφθαλμοὺς ὄψονται, ἡνίκα ἀν ἐλεήσῃ κύριος τὴν Σιων. ⁹ ῥηξάτω εὐφροσύνην ἄμα τὰ ἔρημα Ιερουσαλημ, ὅτι ἡλέησεν κύριος αὐτὴν καὶ ἐρρύσατο Ιερουσαλημ. ¹⁰ καὶ ἀποκαλύψει κύριος τὸν βραχίονα αὐτοῦ τὸν ἄγιον ἐνώπιον πάντων τῶν ἔθνῶν, καὶ ὄψονται πάντα τὰ ἄκρα τῆς γῆς τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ. ¹¹ ἀπόστητε ἀπόστητε ἔξελθατε ἐκεῖθεν καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἀπτεσθε, ἔξελθατε ἐκ μέσου αὐτῆς ἀφορίσθητε, οἱ φέροντες τὰ σκεύη κυρίου. ¹² διὰ τοῦτο οὐ μετὰ ταραχῆς ἔξελεύσεσθε οὐδὲ φυγῇ πορεύσεσθε, πορεύσεται γὰρ πρότερος ὑμῶν κύριος καὶ ὁ ἐπισυνάγων ὑμᾶς κύριος ὁ θεὸς Ισραηλ.

¹³ Ιδοὺ συνήσει ὁ παῖς μου καὶ ὑψωθήσεται καὶ δοξασθήσεται σφόδρα. ¹⁴ δον τρόπον ἐκστήσονται ἐπὶ σὲ πολλοί — οὕτως ἀδοξήσει ἀπὸ ἀνθρώπων τὸ εἶδός σου καὶ ἡ δόξα σου ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων —, ¹⁵ οὕτως θαυμάσονται ἔθνη πολλὰ ἐπ' αὐτῷ, καὶ συνέξουσιν βασιλεῖς τὸ στόμα αὐτῶν. ὅτι οἵ οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὄψονται, καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν, συνήσουσιν. —

53 ¹κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; ²ἀνηγγείλαμεν ἐναντίον αὐτοῦ ὡς παιδίον, ὡς ρίζα ἐν γῆ διψώσῃ, οὐκ ἔστιν εἶδος αὐτῷ οὐδὲ δόξα· καὶ εἴδομεν αὐτόν, καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος· ³ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον ἐκλεῖπον παρὰ πάντας ἀνθρώπους, ἀνθρωπὸς ἐν πληγῇ ὃν καὶ εἰδὼς φέρειν μαλακίαν, δτι ἀπέστραπται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἡτιμάσθη καὶ οὐκ ἐλογίσθη. ⁴οὗτος τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ καὶ ἐν πληγῇ καὶ ἐν κακῷσει. ⁵αὐτὸς δὲ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν καὶ μεμαλάκισται διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν· παιδεία εἰρήνης ἡμῶν ἐπ' αὐτόν, τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ιάθημεν. ⁶πάντες ὡς πρόβατα ἐπλανήθημεν, ἀνθρωπὸς τῇ ὁδῷ αὐτοῦ ἐπλανήθη· καὶ κύριος παρέδωκεν αὐτὸν ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν. ⁷καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κεκακῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα· ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἥχθη καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. ⁸ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἥρθη· τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; δτι αἱρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ἀνομιῶν τοῦ λαοῦ μου ἥχθη εἰς θάνατον. ⁹καὶ δῶσω τοὺς πονηροὺς ἀντὶ τῆς ταφῆς αὐτοῦ καὶ τοὺς πλουσίους ἀντὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. δτι ἀνομίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. ¹⁰καὶ κύριος βούλεται καθαρίσαι αὐτὸν τῆς πληγῆς· ἐὰν δῶτε περὶ ἀμαρτίας, ἡ ψυχὴ ὑμῶν ὅψεται σπέρμα μακρόβιον· καὶ βούλεται κύριος ἀφελεῖν ¹¹ἀπὸ τοῦ πόνου τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, δεῖξαι αὐτῷ φῶς καὶ πλάσαι τῇ συνέσει, δικαιῶσαι δίκαιον εὖ δουλεύοντα πολλοῖς, καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν αὐτὸς ἀνοίσει. ¹²διὰ τοῦτο αὐτὸς κληρονομήσει πολλοὺς καὶ τῶν ἰσχυρῶν μεριεῖ σκῦλα, ἀνθ' ὃν παρεδόθη εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη· καὶ αὐτὸς ἀμαρτίας πολλῶν ἀνήνεγκεν καὶ διὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν παρεδόθη.

54 ¹Εὐφράνθητι, στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ρῆξον καὶ βόησον, ἡ οὐκ ὡδίνουσα, δτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἡ τῆς ἔχούσης τὸν ἄνδρα, εἴπεν γὰρ κύριος. ²πλάτυνον τὸν τόπον τῆς σκηνῆς σου καὶ τῶν αὐλαιῶν σου, πῆξον, μὴ φείσῃ· μάκρυνον τὰ σχοινίσματά σου καὶ τοὺς πασσάλους σου κατίσχυσον. ³ἔτι εἰς τὰ δεξιὰ καὶ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἐκπέτασον, καὶ τὸ σπέρμα σου ἔθνη κληρονομήσει, καὶ πόλεις ἡρηματένας κατοικεῖς. ⁴μὴ φοβοῦ δτι κατησχύνθης, μηδὲ ἐντραπῆς δτι ὧνειδίσθης· δτι αἰσχύνην αἰώνιον ἐπιλήσῃ καὶ ὄνειδος τῆς χηρείας σου οὐ μὴ μνησθήσῃ. ⁵ὅτι κύριος ὁ ποιῶν σε, κύριος σαβαωθ ὄνομα αὐτῷ· καὶ ὁ ῥυσάμενός σε αὐτὸς θεὸς Ισραὴλ, πάσῃ τῇ γῇ κληθήσεται. ⁶οὐχ ὡς γυναῖκα καταλελειμμένην καὶ ὀλιγόψυχον κέκληκέν σε κύριος οὐδὲ ὡς γυναῖκα ἐκ νεότητος μεμισημένην, εἴπεν ὁ θεός σου. ⁷χρόνον μικρὸν κατέλιπόν σε καὶ μετὰ ἐλέους μεγάλου ἐλεήσω σε, ⁸ἐν θυμῷ μικρῷ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ σοῦ καὶ ἐν ἐλέει αἰωνίῳ ἐλεήσω σε, εἴπεν ὁ ῥυσάμενός σε κύριος. ⁹ἀπὸ τοῦ ὄδατος τοῦ ἐπὶ Νωε τοῦτο μοί ἔστιν· καθότι ὄμοσα αὐτῷ ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ τῇ γῇ μὴ θυμωθήσεσθαι ἐπὶ σοὶ ἔτι μηδὲ ἐν ἀπειλῇ σου ¹⁰τὰ ὅρη μεταστήσεσθαι οὐδὲ οἱ βουνοί σου μετακινηθήσονται, οὕτως οὐδὲ τὸ παρ' ἐμοῦ σοι ἔλεος ἐκλείψει οὐδὲ ἡ διαθήκη τῆς εἰρήνης σου οὐ μὴ μεταστῇ· εἴπεν γὰρ κύριος Ἱλεώς σοι.

¹¹Ταπεινὴ καὶ ἀκατάστατος, οὐ παρεκλήθης, ἵδοù ἐγὼ ἔτοιμάζω σοὶ ἄνθρακα τὸν λίθον σου καὶ τὰ θεμέλιά σου σάπφειρον ¹²καὶ θήσω τὰς ἐπάλξεις σου ἵασπιν καὶ τὰς πύλας σου λίθους κρυστάλλου καὶ τὸν περίβολόν σου λίθους ἐκλεκτοὺς ¹³καὶ πάντας τοὺς υἱούς σου διδακτοὺς θεοῦ καὶ ἐν πολλῇ εἰρήνῃ τὰ τέκνα σου. ¹⁴καὶ ἐν δικαιοσύνῃ οἰκοδομηθήσῃ· ἀπέχου ἀπὸ ἀδίκου καὶ οὐ φοβηθήσῃ, καὶ τρόμος οὐκ ἐγγιεῖ σοι. ¹⁵ἵδοù προσήλυτοι προσελεύσονται σοὶ δι' ἐμοῦ καὶ ἐπὶ σὲ καταφεύξονται. ¹⁶ἵδοù ἐγὼ κτίζω σε, οὐχ ὡς χαλκεὺς φυσῶν ἄνθρακας καὶ ἐκφέρων σκεῦος εἰς ἔργον· ἐγὼ δὲ ἔκτισά σε οὐκ εἰς ἀπώλειαν φθεῖραι ¹⁷πᾶν σκεῦος φθαρτόν. ἐπὶ σὲ οὐκ εὔοδώσω, καὶ πᾶσα φωνὴ ἀναστήσεται ἐπὶ σὲ εἰς κρίσιν· πάντας αὐτοὺς ἡττήσεις, οἱ δὲ ἔνοχοί σου ἔσονται ἐν αὐτῇ. ἔστιν κληρονομία τοῖς θεραπεύουσιν κύριον, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε μοι δίκαιοι, λέγει κύριος.

55 ¹Οἱ διψῶντες, πορεύεσθε ἐφ' ὕδωρ, καὶ ὅσοι μὴ ἔχετε ἀργύριον, βαδίσαντες ἀγοράσατε καὶ πίετε ἄνευ ἀργυρίου καὶ τιμῆς οἴνου καὶ στέαρ. ²ἴνα τί τιμᾶσθε ἀργυρίου, καὶ τὸν μόχθον ὑμῶν οὐκ εἰς πλησμονήν; ἀκούσατέ μου καὶ φάγεσθε ἀγαθά, καὶ ἐντρυφήσει ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν. ³προσέχετε τοῖς ὡτίοις ὑμῶν καὶ ἐπακολουθήσατε ταῖς ὁδοῖς μου· ἐπακούσατέ μου, καὶ ζήσεται ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν· καὶ διαθήσομαι ὑμῖν διαθήκην αἰώνιον, τὰ ὅσια Δαυὶδ τὰ πιστά. ⁴ἵδοù μαρτύριον ἐν ἔθνεσιν δέδωκα αὐτόν, ἀρχοντα καὶ προστάσσοντα ἔθνεσιν. ⁵ἔθνη, ἂν οὐκ ἥδεισάν σε, ἐπικαλέσονται σε, καὶ λαοί, οἱ οὐκ ἐπίστανται σε, ἐπὶ σὲ καταφεύξονται ἔνεκεν τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἀγίου Ισραηλ, ὅτι ἐδόξασέν σε.

⁶Ζητήσατε τὸν θεὸν καὶ ἐν τῷ εύρισκειν αὐτὸν ἐπικαλέσασθε· ἡνίκα δ' ἀν ἐγγίζῃ ὑμῖν, ⁷ἀπολιπέτω ὁ ἀσεβὴς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ ἀνὴρ ἄνομος τὰς βουλὰς αὐτοῦ καὶ ἐπιστραφήτω ἐπὶ κύριον, καὶ ἐλεηθήσεται, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἀφήσει τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν. ⁸οὐ γάρ εἰσιν αἱ βουλαὶ μου ὥσπερ αἱ βουλαὶ ὑμῶν οὐδὲ ὥσπερ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν αἱ ὁδοί μου, λέγει κύριος. ⁹ἄλλ' ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ ὁδός μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν καὶ τὰ διανοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς διανοίας μου. ¹⁰ώς γὰρ ἐὰν καταβῇ ὑετὸς ἡ χιῶν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῇ, ἔως ἀν συντελεσθῇ ὅσα ἡθέλησα καὶ εὔοδώσω τὰς ὁδούς σου καὶ τὰ ἐντάλματά μου. ¹¹ἐν γὰρ εὐφροσύνῃ ἔξελεύσεσθε καὶ ἐν χαρᾶ διδαχθήσεσθε· τὰ γὰρ ὅρη καὶ οἱ βουνοὶ ἔξαλοῦνται προσδεχόμενοι ὑμᾶς ἐν χαρᾷ, καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐπικροτήσει τοῖς κλάδοις, ¹³καὶ ἀντὶ τῆς στοιβῆς ἀναβήσεται κυπάρισσος, ἀντὶ δὲ τῆς κονύζης ἀναβήσεται μυρσίνη· καὶ ἔσται κύριος εἰς ὄνομα καὶ εἰς σημεῖον αἰώνιον καὶ οὐκ ἐκλείψει.

56 ¹Τάδε λέγει κύριος Φυλάσσεσθε κρίσιν, ποιήσατε δικαιοσύνην· ἥγγισεν γὰρ τὸ σωτήριόν μου παραγίνεσθαι καὶ τὸ ἔλεός μου ἀποκαλυφθῆναι. ²μακάριος ἀνὴρ ὁ ποιῶν ταῦτα καὶ ἄνθρωπος ὁ ἀντεχόμενος αὐτῶν καὶ φυλάσσων τὰ σάββατα μὴ βεβηλοῦν καὶ διατηρῶν τὰς χεῖρας αὐτοῦ μὴ ποιεῖν ἀδίκημα. ³μὴ λεγέτω ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσκείμενος πρὸς κύριον Ἀφοριεῖ με ἄρα κύριος ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· καὶ μὴ λεγέτω ὁ εὐνοῦχος ὅτι Ἐγώ εἰμι ξύλον ξηρόν. ⁴τάδε λέγει κύριος Τοῖς εὐνούχοις,

ὅσοι ἀν φυλάξωνται τὰ σάββατά μου καὶ ἐκλέξωνται ἡ ἐγὼ θέλω καὶ ἀντέχωνται τῆς διαθήκης μου,
5δῶσω αὐτοῖς ἐν τῷ οἴκῳ μου καὶ ἐν τῷ τείχει μου τόπον ὄνομαστὸν κρείττῳ υἱῶν καὶ θυγατέρων,
ὄνομα αἰώνιον δῶσω αὐτοῖς καὶ οὐκ ἐκλείψει. ⁶καὶ τοῖς ἀλλογενέσι τοῖς προσκειμένοις κυρίῳ
δούλευειν αὐτῷ καὶ ἀγαπᾶν τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ εἶναι αὐτῷ εἰς δούλους καὶ δούλας καὶ πάντας τοὺς
φυλασσομένους τὰ σάββατά μου μὴ βεβηλοῦν καὶ ἀντεχομένους τῆς διαθήκης μου, ⁷εἰσάξω αὐτοὺς
εἰς τὸ ὅρος τὸ ἄγιόν μου καὶ εὐφρανῶ αὐτοὺς ἐν τῷ οἴκῳ τῆς προσευχῆς μου· τὰ ὄλοκαυτώματα
αὐτῶν καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν ἔσονται δεκταὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου μου· ὁ γὰρ οἴκος μου οἴκος
προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, ⁸εἶπεν κύριος ὁ συνάγων τοὺς διεσπαρμένους Ισραὴλ, ὅτι
συνάξω ἐπ’ αὐτὸν συναγωγὴν.

9Πάντα τὰ θηρία τὰ ἄγρια, δεῦτε φάγετε, πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ. ¹⁰Ιδετε ὅτι πάντες
ἐκτεύφλωνται, οὐκ ἔγνωσαν φρονῆσαι, πάντες κύνες ἐνεοί, οὐδὲ μυνήσονται ὑλακτεῖν, ἐνυπνιαζόμενοι
κοίτην, φιλοῦντες νυστάξαι. ¹¹καὶ οἱ κύνες ἀναιδεῖς τῇ Ψυχῇ, οὐκ εἰδότες πλησμονήν· καὶ εἰσιν
πονηροὶ οὐκ εἰδότες σύνεσιν, πάντες ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐξηκολούθησαν, ἔκαστος κατὰ τὸ ἔαυτοῦ.

57 ¹Ιδετε ὡς ὁ δίκαιος ἀπώλετο, καὶ οὐδεὶς ἐκδέχεται τῇ καρδίᾳ, καὶ ἄνδρες δίκαιοι αἰρονται,
καὶ οὐδεὶς κατανοεῖ. ἀπὸ γὰρ προσώπου ἀδικίας ἥρται ὁ δίκαιος. ²ἔσται ἐν εἰρήνῃ ἡ ταφὴ αὐτοῦ,
ἥρται ἐκ τοῦ μέσου. ³ὑμεῖς δὲ προσαγάγετε ὅδε, υἱοί ἄνομοι, σπέρμα μοιχῶν καὶ πόρνης. ⁴ἐν τίνι
ἐνετρυφήσατε; καὶ ἐπὶ τίνα ἥνοιξατε τὸ στόμα ὑμῶν; καὶ ἐπὶ τίνα ἔχαλάσατε τὴν γλῶσσαν ὑμῶν;
οὐχ ὑμεῖς ἔστε τέκνα ἀπωλείας, σπέρμα ἄνομον; ⁵οἱ παρακαλοῦντες ἐπὶ τὰ εἰδῶλα ὑπὸ δένδρα
δασέα, σφάζοντες τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν ταῖς φάραγξιν ἀνὰ μέσον τῶν πετρῶν. ⁶ἐκείνη σου ἡ μερίς,
οὗτός σου ὁ κλῆρος, κάκείνοις ἐξέχεας σπονδὰς κάκείνοις ἀνήνεγκας θυσίας· ἐπὶ τούτοις οὖν οὐκ
όργισθήσομαι; ⁷ἐπ’ ὅρος ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, ἐκεῖ σου ἡ κοίτη, κάκεῖ ἀνεβίβασας θυσίας. ⁸καὶ
ὅπισσα τῶν σταθμῶν τῆς θύρας σου ἔθηκας μνημόσυνά σου· ὃσου ὅτι ἐὰν ἀπ’ ἐμοῦ ἀποστῆς, πλεῖόν τι
ἔξεις· ἡγάπησας τοὺς κοιμωμένους μετὰ σοῦ ⁹καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου μετ’ αὐτῶν καὶ
πολλοὺς ἐποίησας τοὺς μακρὰν ἀπὸ σοῦ καὶ ἀπέστειλας πρέσβεις ὑπὲρ τὰ ὅριά σου καὶ ἀπέστρεψας
καὶ ἐταπεινώθης ἔως ἄδου. ¹⁰ταῖς πολυσοδίαις σου ἐκοπίασας καὶ οὐκ εἴπας Παύσομαι ἐνισχύουσα ὅτι
ἔπραξας ταῦτα, διὰ τοῦτο οὐ κατεδεήθης μου ¹¹σύ. τίνα εὐλαβηθεῖσα ἐφοβήθης καὶ ἐψεύσω με καὶ
οὐκ ἐμνήσθης μου οὐδὲ ἔλαβές με εἰς τὴν διάνοιαν οὐδὲ εἰς τὴν καρδίαν σου; κάγω σε ἴδων παρορῶ,
καὶ ἐμὲ οὐκ ἐφοβήθης. ¹²καὶ ἡ ἀπαγγελῶ τὴν δικαιοσύνην μου καὶ τὰ κακά σου, ἀ οὐκ ὀφελήσουσίν
σε. ¹³ὅταν ἀναβοήσῃς, ἐξελέσθωσάν σε ἐν τῇ θλίψει σου· τούτους γὰρ πάντας ἄνεμος λήμψεται καὶ
ἀποίσει καταιγίς. οἱ δὲ ἀντεχόμενοί μου κτήσονται γῆν καὶ κληρονομήσουσιν τὸ ὅρος τὸ ἄγιόν μου.
¹⁴καὶ ἐροῦσιν Καθαρίσατε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδοὺς καὶ ἄρατε σκῶλα ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τοῦ λαοῦ μου.

15Τάδε λέγει κύριος ὁ ὑψιστος ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν τὸν αἰῶνα, ἄγιος ἐν ἀγίοις ὄνομα αὐτῷ,
κύριος ὕψιστος ἐν ἀγίοις ἀναπαυόμενος καὶ ὀλιγοψύχοις διδοὺς μακροθυμίαν καὶ διδοὺς ζωὴν τοῖς
συντετριμμένοις τὴν καρδίαν ¹⁶Οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἐκδικήσω ὑμᾶς οὐδὲ διὰ παντὸς ὄργισθήσομαι

ύμιν· πνεῦμα γὰρ παρ' ἐμοῦ ἔξελεύσεται, καὶ πνοὴν πᾶσαν ἐγὼ ἐποίησα. ¹⁷δι' ἀμαρτίαν βραχύ τι ἐλύπησα αὐτὸν καὶ ἐπάταξα αὐτὸν καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἐλυπήθη καὶ ἐπορεύθη στυγνὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. ¹⁸τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἑώρακα καὶ ῥαβδόν αὐτὸν καὶ παρεκάλεσα αὐτὸν καὶ ἔδωκα αὐτῷ παράκλησιν ἀληθινῆν, ¹⁹εἰρήνην ἐπ' εἰρήνην τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγὺς οὖσιν· καὶ εἶπεν κύριος Ἰάσομαι αὐτούς. ²⁰οἱ δὲ ἄδικοι οὕτως κλυδωνισθήσονται καὶ ἀναπαύσασθαι οὐ δυνήσονται. ²¹οὐκ ἔστιν χαίρειν τοῖς ἀσεβέσιν, εἶπεν κύριος ὁ θεός.

58 ¹Αναβόησον ἐν ἰσχύι καὶ μὴ φείσῃ, ὡς σάλπιγγα ὕψωσον τὴν φωνὴν σου καὶ ἀνάγγειλον τῷ λαῷ μου τὰ ἀμαρτήματα αὐτῶν καὶ τῷ οἴκῳ Ιακώβ τὰς ἀνομίας αὐτῶν. ²ἔμε ἡμέραν ἔξ ἡμέρας ζητοῦσιν καὶ γνῶναι μου τὰς ὁδούς ἐπιθυμοῦσιν· ὡς λαὸς δικαιοσύνην πεποιηκὼς καὶ κρίσιν θεοῦ αὐτοῦ μὴ ἔγκαταλελοιπὼς αἰτοῦσίν με νῦν κρίσιν δικαίαν καὶ ἐγγίζειν θεῷ ἐπιθυμοῦσιν ³λέγοντες Τί ὅτι ἐνηστεύσαμεν καὶ οὐκ εἶδες; ἐταπεινώσαμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ οὐκ ἔγνως; ἐν γὰρ ταῖς ἡμέραις τῶν νηστειῶν ὑμῶν εὐρίσκετε τὰ θελήματα ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ὑποχειρίους ὑμῶν ὑπονύσσετε. ⁴εὶς κρίσεις καὶ μάχας νηστεύετε καὶ τύπτετε πυγμαῖς ταπεινόν, ἵνα τί μοι νηστεύετε ὡς σήμερον ἀκουσθῆναι ἐν κραυγῇ τὴν φωνὴν ὑμῶν; ⁵οὐ ταύτην τὴν νηστείαν ἔξελεξάμην καὶ ἡμέραν ταπεινοῦν ἄνθρωπον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. οὐδὲ ἀν κάμψης ὡς κρίκον τὸν τράχηλόν σου καὶ σάκκον καὶ σπόδὸν ὑποστρώσῃ, οὐδὲ οὕτως καλέσετε νηστείαν δεκτήν. ⁶οὐχὶ τοιαύτην νηστείαν ἐγὼ ἔξελεξάμην, λέγει κύριος, ἀλλὰ λῦε πάντα σύνδεσμον ἀδικίας, διάλυε στραγγαλιὰς βιαίων συναλλαγμάτων, ἀπόστελλε τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει καὶ πᾶσαν συγγραφὴν ἀδικον διάσπα. ⁷διάθρυππε πεινῶντι τὸν ἄρτον σου καὶ πτωχοὺς ἀστέγους εἰσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου· ἐὰν ἴδης γυμνόν, περίβαλε, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων τοῦ σπέρματός σου οὐχ ὑπερόψῃ. ⁸τότε ῥαγήσεται πρόιμον τὸ φῶς σου, καὶ τὰ ἱάματά σου ταχὺ ἀνατελεῖ, καὶ προπορεύσεται ἔμπροσθέν σου ἡ δικαιοσύνη σου, καὶ ἡ δόξα τοῦ θεοῦ περιστελεῖ σε. ⁹τότε βοήσῃ, καὶ ὁ θεὸς εἰσακούσεται σου· ἔτι λαλοῦντός σου ἐρεῖ Ἰδοὺ πάρειμι. ἐὰν ἀφέλης ἀπὸ σοῦ σύνδεσμον καὶ χειροτονίαν καὶ ῥῆμα γογγυσμοῦ ¹⁰καὶ δῷς πεινῶντι τὸν ἄρτον ἐκ ψυχῆς σου καὶ ψυχὴν τεταπεινωμένην ἐμπλήσῃς, τότε ἀνατελεῖ ἐν τῷ σκότει τὸ φῶς σου, καὶ τὸ σκότος σου ὡς μεσημβρία. ¹¹καὶ ἔσται ὁ θεός σου μετὰ σοῦ διὰ παντός· καὶ ἐμπλησθήσῃ καθάπερ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου, καὶ τὰ ὀστᾶ σου πιανθήσεται, καὶ ἔσῃ ὡς κῆπος μεθύων καὶ ὡς πηγὴ ἦν μὴ ἔξελιπεν ὕδωρ, καὶ τὰ ὀστᾶ σου ὡς βοτάνη ἀνατελεῖ καὶ πιανθήσεται, καὶ κληρονομήσουσι γενεὰς γενεῶν. ¹²καὶ οἰκοδομηθήσονται σου αἱ ἔρημοι αἰώνιοι, καὶ ἔσται σου τὰ θεμέλια αἰώνια γενεῶν γενεαῖς· καὶ κληθήσῃ Οἰκοδόμος φραγμῶν, καὶ τοὺς τρίβους τοὺς ἀνὰ μέσον παύσεις. ¹³ἐὰν ἀποστρέψῃς τὸν πόδα σου ἀπὸ τῶν σαββάτων τοῦ μὴ ποιεῖν τὰ θελήματά σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἀγίᾳ καὶ καλέσεις τὰ σάββατα τρυφερά, ἄγια τῷ θεῷ σου, οὐκ ἀρεῖς τὸν πόδα σου ἐπ' ἔργῳ οὐδὲ λαλήσεις λόγον ἐν ὄργῃ ἐκ τοῦ στόματός σου, ¹⁴καὶ ἔσῃ πεποιθὼς ἐπὶ κύριον, καὶ ἀναβιβάσει σε ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ ψωμιεῖ σε τὴν κληρονομίαν Ιακώβ τοῦ πατρός σου· τὸ γὰρ στόμα κυρίου ἐλάλησεν ταῦτα.

59 ¹Μὴ οὐκ ἴσχύει ἡ χεὶρ κυρίου τοῦ σῶσαι; ἢ ἐβάρυνεν τὸ οὗς αὐτοῦ τοῦ μὴ εἰσακοῦσαι; ²ἀλλὰ τὰ ἀμαρτήματα ὑμῶν διιστᾶσιν ἀνὰ μέσον ὑμῶν καὶ τοῦ θεοῦ, καὶ διὰ τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν τοῦ μὴ ἐλεῆσαι. ³αἱ γὰρ χεῖρες ὑμῶν μεμολυμμέναι αἴματι καὶ οἱ δάκτυλοι ὑμῶν ἐν ἀμαρτίαις, τὰ δὲ χεῖλη ὑμῶν ἐλάλησεν ἀνομίαν, καὶ ἡ γλῶσσα ὑμῶν ἀδικίαν μελετᾷ. ⁴οὐδεὶς λαλεῖ δίκαια, οὐδὲ ἔστιν κρίσις ἀληθινή· πεποίθασιν ἐπὶ ματαίοις καὶ λαλοῦσιν κενά, ὅτι κύουσιν πόνον καὶ τίκτουσιν ἀνομίαν. ⁵ῳδὲ ἀσπίδων ἔρρηξαν καὶ ἰστὸν ἀράχνης ὑφαίνουσιν· καὶ ὁ μέλλων τῶν φῶν αὐτῶν φαγεῖν συντρίψας οὔριον εὔρεν, καὶ ἐν αὐτῷ βασιλίσκος. ⁶διὸ ἵστὸς αὐτῶν οὐκ ἔσται εἰς ἴματιον, οὐδὲ μὴ περιβάλωνται ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἔργα ἀνομίας. ⁷οἱ δὲ πόδες αὐτῶν ἐπὶ πονηρίαν τρέχουσιν ταχινοὶ ἐκχέαι αἷμα· καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν διαλογισμοὶ ἀφρόνων, σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. ⁸καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ οἴδασιν, καὶ οὐκ ἔστιν κρίσις ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· αἱ γὰρ τρίβοι αὐτῶν διεστραμμέναι, ἀς διοδεύουσιν, καὶ οὐκ οἴδασιν εἰρήνην. ⁹διὰ τοῦτο ἀπέστη ἡ κρίσις ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτοὺς δικαιοσύνη· ὑπομεινάντων αὐτῶν φῶς ἐγένετο αὐτοῖς σκότος, μείναντες αὐγὴν ἐν ἀωρίᾳ περιεπάτησαν. ¹⁰ψηλαφήσουσιν ὡς τυφλοὶ τοῖχον καὶ ὡς οὐχ ὑπαρχόντων ὀφθαλμῶν ψηλαφήσουσιν· καὶ πεσοῦνται ἐν μεσημβρίᾳ ὡς ἐν μεσονυκτίῳ, ὡς ἀποθηγόσκοντες στενάξουσιν. ¹¹ὡς ἄρκος καὶ ὡς περιστερὰ ἄμα πορεύσονται· ἀνεμείναμεν κρίσιν, καὶ οὐκ ἔστιν· σωτηρία μακρὰν ἀφέστηκεν ἀφ' ἡμῶν. ¹²πολλὴ γὰρ ἡμῶν ἡ ἀνομία ἐναντίον σου, καὶ αἱ ἀμαρτίαι ἡμῶν ἀντέστησαν ἡμῖν· αἱ γὰρ ἀνομίαι ἡμῶν ἐν ἡμῖν, καὶ τὰ ἀδικήματα ἡμῶν ἔγνωμεν. ¹³ἥσεβήσαμεν καὶ ἐψευσάμεθα καὶ ἀπέστημεν ἀπὸ ὅπισθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν· ἐλαλήσαμεν ἄδικα καὶ ἡπειθήσαμεν, ἐκύομεν καὶ ἐμελετήσαμεν ἀπὸ καρδίας ἡμῶν λόγους ἀδίκους. ¹⁴καὶ ἀπεστήσαμεν ὅπισω τὴν κρίσιν, καὶ ἡ δικαιοσύνη μακρὰν ἀφέστηκεν, ὅτι καταναλώθη ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἡ ἀλήθεια, καὶ δι' εὐθείας οὐκ ἥδυναντο διελθεῖν. ¹⁵καὶ ἡ ἀλήθεια ἤρται, καὶ μετέστησαν τὴν διάνοιαν τοῦ συνιέναι· καὶ εἰδεν κύριος, καὶ οὐκ ἤρεσεν αὐτῷ, ὅτι οὐκ ἦν κρίσις. ¹⁶καὶ εἰδεν καὶ οὐκ ἦν ἀνήρ, καὶ κατενόησεν καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντιλημψόμενος, καὶ ἡμύνατο αὐτοὺς τῷ βραχίονι αὐτοῦ καὶ τῇ ἐλεημοσύνῃ ἐστηρίσατο. ¹⁷καὶ ἐνεδύσατο δικαιοσύνην ὡς θώρακα καὶ περιέθετο περικεφαλίαν σωτηρίου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ περιεβάλετο ἴματιον ἐκδικήσεως καὶ τὸ περιβόλαιον ¹⁸ὡς ἀνταποδώσων ἀνταπόδοσιν ὄνειδος τοῖς ὑπεναντίοις. ¹⁹καὶ φοβηθήσονται οἱ ἀπὸ δυσμῶν τὸ ὄνομα κυρίου καὶ οἱ ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου τὸ ὄνομα τὸ ἔνδοξον· ἥξει γὰρ ὡς ποταμὸς βίαιος ἡ ὄργη παρὰ κυρίου, ἥξει μετὰ θυμοῦ. ²⁰καὶ ἥξει ἔνεκεν Σιων ὁ ρύόμενος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ιακωβ. ²¹καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, εἴπεν κύριος· τὸ πνεῦμα τὸ ἐμόν, ὃ ἔστιν ἐπὶ σοί, καὶ τὰ ρήματα, ἂ ἔδωκα εἰς τὸ στόμα σου, οὐ μὴ ἐκλίπῃ ἐκ τοῦ στόματός σου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ σπέρματός σου, εἴπεν γὰρ κύριος, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰώνα.

60 ¹Φωτίζου φωτίζου, Ιερουσαλημ, ἥκει γάρ σου τὸ φῶς, καὶ ἡ δόξα κυρίου ἐπὶ σὲ ἀνατέταλκεν. ²ἰδοὺ σκότος καὶ γνόφος καλύψει γῆν ἐπ' ἔθνη· ἐπὶ δὲ σὲ φανήσεται κύριος, καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ ἐπὶ σὲ

ὁφθήσεται. ³καὶ πορεύσονται βασιλεῖς τῷ φωτί σου καὶ ἔθνη τῇ λαμπρότητί σου. ⁴ἄρον κύκλῳ τοὺς ὁφθαλμούς σου καὶ ἴδε συνηγμένα τὰ τέκνα σου· ἵδου ἥκασιν πάντες οἱ υἱοί σου μακρόθεν, καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐπ' ὄμβων ἀρθήσονται. ⁵τότε ὄψη καὶ φοβηθήσῃ καὶ ἐκστήσῃ τῇ καρδίᾳ, ὅτι μεταβαλεῖ εἰς σὲ πλοῦτος θαλάσσης καὶ ἔθνῶν καὶ λαῶν. καὶ ἥξουσίν σοι ἀγέλαι καμήλων, καὶ καλύψουσίν σε κάμηλοι Μαδιαμ καὶ Γαιφα· πάντες ἐκ Σαβα ἥξουσιν φέροντες χρυσίον καὶ λίβανον οἴσουσιν καὶ τὸ σωτήριον κυρίου εὐαγγελιοῦνται. ⁷καὶ πάντα τὰ πρόβατα Κηδαρ συναχθήσονται σοι, καὶ κριοὶ Ναβαιαθ ἥξουσίν σοι, καὶ ἀνενεχθήσεται δεκτὰ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, καὶ ὁ οἶκος τῆς προσευχῆς μου δοξασθήσεται. ⁸τίνες οἵδε ὡς νεφέλαι πέτανται καὶ ὡς περιστεραὶ σὺν νεοσσοῖς; ⁹ἔμειντοι οὖν πάντα τὰ πρόβατα Κηδαρ συναχθήσονται σοι, καὶ κριοὶ Ναβαιαθ ἥξουσίν σοι, καὶ ἀνενεχθήσεται δεκτὰ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, καὶ ὁ οἶκος τῆς προσευχῆς μου δοξασθήσεται. ¹⁰καὶ οἵδε ὡς νεφέλαι πέτανται καὶ ὡς περιστεραὶ σὺν νεοσσοῖς; ¹¹καὶ ἀνοιχθήσονται αἱ πύλαι σου διὰ τὸν ἄργυρον καὶ τὸν χρυσὸν μετ' αὐτῶν διὰ τὸ ὄνομα κυρίου τὸ ἄγιον καὶ διὰ τὸ τὸν ἄγιον τοῦ Ισραὴλ ἔνδοξον εἶναι. ¹²καὶ οἰκοδομήσουσιν ἀλλογενεῖς τὰ τείχη σου, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν παραστήσονται σοι· διὰ γὰρ ὄργην μου ἐπάταξά σε καὶ διὰ ἔλεον ἡγάπησά σε. ¹³καὶ ἀνοιχθήσονται αἱ πύλαι σου διὰ παντός, ἡμέρας καὶ νυκτὸς οὐ κλεισθήσονται, εἰσαγαγεῖν πρὸς σὲ δύναμιν ἔθνῶν καὶ βασιλεῖς ἀγομένους. ¹⁴τὰ γὰρ ἔθνη καὶ οἱ βασιλεῖς, οἵτινες οὐ δουλεύσουσίν σοι, ἀπολοῦνται, καὶ τὰ ἔθνη ἐρημίᾳ ἐρημωθήσονται. ¹⁵καὶ ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου πρὸς σὲ ἥξει ἐν κυπαρίσσῳ καὶ πεύκῃ καὶ κέδρῳ ἄμα, δοξάσαι τὸν τόπον τὸν ἄγιον μου. ¹⁶καὶ πορεύσονται πρὸς σὲ δεδοικότες υἱοὶ ταπεινωσάντων σε καὶ παροξυνάντων σε, καὶ κληθήσῃ Πόλις κυρίου Σιων ἄγιου Ισραὴλ. ¹⁷διὰ τὸ γεγενῆσθαι σε ἐγκαταλειμμένην καὶ μεμισημένην καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν, καὶ θήσω σε ἀγαλλίαμα αἰώνιον, εὐφροσύνην γενεῶν γενεαῖς. ¹⁸καὶ θηλάσεις γάλα ἔθνῶν καὶ πλοῦτον βασιλέων φάγεσαι· καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ σώζων σε καὶ ἔξαιρούμενός σε θεὸς Ισραὴλ. ¹⁹καὶ ἀντὶ χαλκοῦ οἴσω σοι χρυσίον, ἀντὶ δὲ σιδήρου οἴσω σοι ἀργύριον, ἀντὶ δὲ ἔξιλων οἴσω σοι χαλκόν, ἀντὶ δὲ λίθων σίδηρον. καὶ δώσω τοὺς ἄρχοντάς σου ἐν εἰρήνῃ καὶ τοὺς ἐπισκόπους σου ἐν δικαιοσύνῃ. ²⁰καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται ἔτι ἀδικία ἐν τῇ γῇ σου οὐδὲ σύντριμμα οὐδὲ ταλαιπωρία ἐν τοῖς ὁρίοις σου, ἀλλὰ κληθήσεται Σωτήριον τὰ τείχη σου, καὶ αἱ πύλαι σου Γλύμμα. ²¹καὶ οὐκ ἔσται σοι ὁ ἥλιος εἰς φῶς ἡμέρας, οὐδὲ ἀνατολὴ σελήνης φωτιεῖ σοι τὴν νύκτα, ἀλλ’ ἔσται σοι κύριος φῶς αἰώνιον καὶ ὁ θεὸς δόξα σου. ²²οὐ γὰρ δύσεται ὁ ἥλιος σοι, καὶ ἡ σελήνη σοι οὐκ ἐκλείψει· ἔσται γὰρ κύριός σοι φῶς αἰώνιον, καὶ ἀναπληρωθήσονται αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους σου. ²³καὶ ὁ λαός σου πᾶς δίκαιος, καὶ δι’ αἰώνος κληρονομήσουσιν τὴν γῆν, φυλάσσων τὸ φύτευμα, ἔργα χειρῶν αὐτοῦ εἰς δόξαν. ²⁴ὁ ὀλιγοστὸς ἔσται εἰς χιλιάδας καὶ ὁ ἐλάχιστος εἰς ἔθνος μέγα· ἐγὼ κύριος κατὰ καιρὸν συνάξω αὐτούς.

61 ¹Πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἴνεκεν ἔχρισέν με· εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέν με, ιάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τῇ καρδίᾳ, κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ²καλέσαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτὸν καὶ ἡμέραν ἀνταποδόσεως, παρακαλέσαι πάντας τοὺς πενθοῦντας, ³δοθῆναι τοῖς πενθοῦσιν Σιων δόξαν ἀντὶ σποδοῦ, ἄλειμμα εὐφροσύνης τοῖς πενθοῦσιν, καταστολὴν δόξης ἀντὶ πνεύματος ἀκηδίας· καὶ κληθήσονται γενεαὶ δικαιοσύνης, φύτευμα κυρίου εἰς δόξαν. ⁴καὶ

οίκοδομήσουσιν ἐρήμους αἰώνιας, ἐξηρημωμένας πρότερον ἔξαναστήσουσιν· καὶ καινιοῦσιν πόλεις ἐρήμους ἐξηρημωμένας εἰς γενεάς. ⁵καὶ ἥξουσιν ἀλλογενεῖς ποιμαίνοντες τὰ πρόβατά σου, καὶ ἀλλόφυλοι ἀροτῆρες καὶ ἀμπελουργοί. ⁶ύμεῖς δὲ ἵερεῖς κυρίου κληθήσεσθε, λειτουργοὶ θεοῦ· ἴσχὺν ἔθνῶν κατέδεσθε καὶ ἐν τῷ πλούτῳ αὐτῶν θαυμασθήσεσθε. ⁷οὕτως ἐκ δευτέρας κληρονομήσουσιν τὴν γῆν, καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν. ⁸ἐγὼ γάρ εἴμι κύριος ὁ ἀγαπῶν δικαιοσύνην καὶ μισῶν ἀρπάγματα ἐξ ἀδικίας· καὶ δώσω τὸν μόχθον αὐτῶν δικαίοις καὶ διαθήκην αἰώνιον διαθήσομαι αὐτοῖς. ⁹καὶ γνωσθήσεται ἐν τοῖς ἔθνεσιν τὸ σπέρμα αὐτῶν καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν· πᾶς ὁ ὄρῶν αὐτοὺς ἐπιγνώσεται αὐτούς, ὅτι οὗτοί εἰσιν σπέρματα ηὐλογημένον ὑπὸ θεοῦ ¹⁰καὶ εὐφροσύνη εὐφρανθήσονται ἐπὶ κύριον. — ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ κυρίῳ· ἐνέδυσεν γάρ με ἴματιον σωτηρίου καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης ὡς νυμφίῳ περιέθηκέν μοι μίτραν καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέν με κόσμῳ. ¹¹καὶ ὡς γῆν αὔξουσαν τὸ ἄνθος αὐτῆς καὶ ὡς κῆπος τὰ σπέρματα αὐτοῦ, οὕτως ἀνατελεῖ κύριος δικαιοσύνην καὶ ἀγαλλίαμα ἐναντίον πάντων τῶν ἔθνῶν.

62 ¹Διὰ Σιων οὐ σιωπήσομαι καὶ διὰ Ιερουσαλημ οὐκ ἀνήσω, ἔως ἂν ἐξέλθῃ ὡς φῶς ἡ δικαιοσύνη μου, τὸ δὲ σωτήριόν μου ὡς λαμπάς καυθήσεται. ²καὶ ὅφονται ἔθνη τὴν δικαιοσύνην σου καὶ βασιλεῖς τὴν δόξαν σου, καὶ καλέσεις σε τὸ ὄνομά σου τὸ καινόν, δὲ ὁ κύριος ὄνομάσει αὐτό. ³καὶ ἔση στέφανος κάλλους ἐν χειρὶ κυρίου καὶ διάδημα βασιλείας ἐν χειρὶ θεοῦ σου. ⁴καὶ οὐκέτι κληθήσῃ Καταλελειμμένη, καὶ ἡ γῆ σου οὐ κληθήσεται Ἐρημος· σοὶ γάρ κληθήσεται Θέλημα ἐμόν, καὶ τῇ γῇ σου Οἰκουμένη. ⁵καὶ ὡς συνοικῶν νεανίσκος παρθένῳ, οὕτως κατοικήσουσιν οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ· καὶ ἔσται ὃν τρόπον εὐφρανθήσεται νυμφίος ἐπὶ νύμφῃ, οὕτως εὐφρανθήσεται κύριος ἐπὶ σοί. ⁶καὶ ἐπὶ τῶν τειχέων σου, Ιερουσαλημ, κατέστησα φύλακας ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα, οἵ διὰ τέλους οὐ σιωπήσονται μιμνησκόμενοι κυρίου. ⁷οὐκ ἔστιν γάρ ὑμῖν ὅμοιος, ἐὰν διορθώσῃ καὶ ποιήσῃ Ιερουσαλημ ἀγαυρίαμα ἐπὶ τῆς γῆς. ⁸ῷμοσεν κύριος κατὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ καὶ κατὰ τῆς ἴσχύος τοῦ βραχίονος αὐτοῦ Εἰ ἔτι δώσω τὸν σῖτόν σου καὶ τὰ βρώματά σου τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ εἰ ἔτι πίονται υἱοὶ ἀλλότριοι τὸν οἶνόν σου, ἐφ' ᾧ ἐμόχθησας. ⁹ἀλλ' ἡ οἱ συνάγοντες φάγονται αὐτὰ καὶ αἰνέσουσιν κύριον, καὶ οἱ συνάγοντες πίονται αὐτὰ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν ταῖς ἀγίαις μου. ¹⁰πορεύεσθε διὰ τῶν πυλῶν μου καὶ ὁδοποιήσατε τῷ λαῷ μου καὶ τοὺς λίθους τοὺς ἐκ τῆς ὁδοῦ διαρρίψατε· ἐξάρατε σύστημον εἰς τὰ ἔθνη. ¹¹ἰδού γάρ κύριος ἐποίησεν ἀκουστὸν ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιων Ἰδού σοι δὲ σωτήρ παραγίνεται ἔχων τὸν ἑαυτοῦ μισθὸν καὶ τὸ ἔργον πρὸ προσώπου αὐτοῦ. ¹²καὶ καλέσει αὐτὸν λαὸν ἄγιον λελυτρωμένον ὑπὸ κυρίου, σὺ δὲ κληθήσῃ ἐπιζητουμένη πόλις καὶ οὐκ ἐγκαταλελειμμένη.

63 ¹Τίς οὕτος ὁ παραγινόμενος ἐξ Εδωμ, ἐρύθημα ἴματίων ἐκ Βοσορ, οὕτως ὠραῖος ἐν στολῇ βίᾳ μετὰ ἴσχύος; ἐγὼ διαλέγομαι δικαιοσύνην καὶ κρίσιν σωτηρίου. ²διὰ τί σου ἐρυθρὰ τὰ ἴματα καὶ τὰ ἐνδύματά σου ὡς ἀπὸ πατητοῦ ληνοῦ; ³πλήρης καταπεπατημένης, καὶ τῶν ἔθνῶν οὐκ ἔστιν ἀνήρ μετ' ἐμοῦ, καὶ κατεπάτησα αὐτοὺς ἐν θυμῷ καὶ κατέθλασα αὐτοὺς ὡς γῆν καὶ κατήγαγον τὸ αἷμα

αὐτῶν εἰς γῆν. ⁴ήμέρα γὰρ ἀνταποδόσεως ἐπῆλθεν αὐτοῖς, καὶ ἐνιαυτὸς λυτρώσεως πάρεστιν. ⁵καὶ ἐπέβλεψα, καὶ οὐδεὶς βοηθός· καὶ προσενόησα, καὶ οὐθεὶς ἀντελαμβάνετο· καὶ ἐρρύσατο αὐτοὺς ὁ βραχίων μου, καὶ ὁ θυμός μου ἐπέστη. ⁶καὶ κατεπάτησα αὐτοὺς τῇ ὄργῃ μου καὶ κατήγαγον τὸ αἷμα αὐτῶν εἰς γῆν.

⁷Τὸν ἔλεον κυρίου ἐμνήσθην, τὰς ἀρετὰς κυρίου ἐν πᾶσιν, οἵς ὁ κύριος ἡμῶν ἀνταποδίδωσιν· κύριος κριτὴς ἀγαθὸς τῷ οἴκῳ Ισραὴλ, ἐπάγει ἡμῖν κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ. ⁸καὶ εἶπεν Οὐχ ὁ λαός μου τέκνα οὐ μὴ ἀθετήσωσιν; καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς σωτηρίαν ⁹ἐκ πάσης θλίψεως. οὐ πρέσβυς οὐδὲ ἄγγελος, ἀλλ’ αὐτὸς κύριος ἔσωσεν αὐτοὺς διὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτοὺς καὶ φείδεσθαι αὐτῶν· αὐτὸς ἐλυτρώσατο αὐτοὺς καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς καὶ ὑψώσεν αὐτοὺς πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος. ¹⁰αὐτοὶ δὲ ἡπείθησαν καὶ παρώξυναν τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον αὐτοῦ· καὶ ἐστράφη αὐτοῖς εἰς ἔχθραν, καὶ αὐτὸς ἐπολέμησεν αὐτούς. ¹¹καὶ ἐμνήσθη ἡμερῶν αἰώνιων ὁ ἀναβιβάσας ἐκ τῆς γῆς τὸν ποιμένα τῶν προβάτων· ποῦ ἐστιν ὁ θεὶς ἐν αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον; ¹²ὁ ἀγαγὼν τῇ δεξιᾷ Μωυσῆν, ὁ βραχίων τῆς δόξης αὐτοῦ; κατίσχυσεν ὕδωρ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ποιῆσαι αὐτῷ ὄνομα αἰώνιον. ¹³ἥγαγεν αὐτοὺς διὰ τῆς ἀβύσσου ὡς ἵππον δι’ ἐρήμου, καὶ οὐκ ἐκοπίασαν. ¹⁴καὶ ὡς κτήνη διὰ πεδίου, κατέβη πνεῦμα παρὰ κυρίου καὶ ὠδήγησεν αὐτούς· οὕτως ἥγαγες τὸν λαόν σου ποιῆσαι σεαυτῷ ὄνομα δόξης.

¹⁵Ἐπίστρεψον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἴδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἄγίου σου καὶ δόξης· ποῦ ἐστιν ὁ ζῆλός σου καὶ ἡ ἰσχύς σου; ποῦ ἐστιν τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου καὶ τῶν οἰκτιρμῶν σου, ὅτι ἀνέσχου ἡμῶν; ¹⁶σὺ γὰρ ἡμῶν εἴ πατήρ, ὅτι Αβρααμ οὐκ ἔγνω ἡμᾶς, καὶ Ισραὴλ οὐκ ἐπέγνω ἡμᾶς, ἀλλὰ σύ, κύριε, πατήρ ἡμῶν· ῥῦσαι ἡμᾶς, ἀπ’ ἀρχῆς τὸ ὄνομά σου ἐφ’ ἡμᾶς ἐστιν. ¹⁷τί ἐπλάνησας ἡμᾶς, κύριε, ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου, ἐσκλήρυνας ἡμῶν τὰς καρδίας τοῦ μὴ φοβεῖσθαι σε; ἐπίστρεψον διὰ τοὺς δούλους σου, διὰ τὰς φυλὰς τῆς κληρονομίας σου, ¹⁸ἵνα μικρὸν κληρονομήσωμεν τοῦ ὄρους τοῦ ἄγιου σου, οἱ ὑπεναντίοι ἡμῶν κατεπάτησαν τὸ ἄγίασμά σου. ¹⁹ἐγενόμεθα ὡς τὸ ἀπ’ ἀρχῆς, ὅτε οὐκ ἤρξας ἡμῶν οὐδὲ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά σου ἐφ’ ἡμᾶς. ἐὰν ἀνοίξης τὸν οὐρανόν, τρόμος λήμψεται ἀπὸ σοῦ ὄρη, καὶ τακήσονται,

64 ¹ώς κηρὸς ἀπὸ πυρὸς τήκεται· καὶ κατακαύσει πῦρ τοὺς ὑπεναντίους, καὶ φανερὸν ἔσται τὸ ὄνομα κυρίου ἐν τοῖς ὑπεναντίοις· ἀπὸ προσώπου σου ἔθνη ταραχθήσονται. ²ὅταν ποιῆσι τὰ ἔνδοξα, τρόμος λήμψεται ἀπὸ σοῦ ὄρη. ³ἀπὸ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἡκούσαμεν οὐδὲ οἱ ὄφθαλμοὶ ἡμῶν εἴδον θεὸν πλὴν σοῦ καὶ τὰ ἔργα σου, ἀ ποιήσεις τοῖς ὑπομένουσιν ἔλεον. ⁴συναντήσεται γὰρ τοῖς ποιοῦσιν τὸ δίκαιον, καὶ τῶν ὁδῶν σου μνησθήσονται. ἴδού σὺ ὡργίσθης, καὶ ἡμεῖς ἡμάρτομεν· διὰ τοῦτο ἐπλανήθημεν. ⁵καὶ ἐγενήθημεν ὡς ἀκάθαρτοι πάντες ἡμεῖς, ὡς ράκος ἀποκαθημένης πᾶσα ἡ δικαιοσύνη ἡμῶν· καὶ ἐξερρύμεν οὐκέτιας ἡμῶν, οὕτως ἀνεμος οἴσει ἡμᾶς. ⁶καὶ οὐκ ἔστιν δὲ ἐπικαλούμενος τὸ ὄνομά σου καὶ δὲ μνησθεὶς ἀντιλαβέσθαι σου· ὅτι ἀπέστρεψας τὸ πρόσωπόν σου ἀφ’ ἡμῶν καὶ παρέδωκας ἡμᾶς διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν. — ⁷καὶ νῦν, κύριε, πατήρ

ἡμῶν σύ, ἡμεῖς δὲ πηλὸς ἔργον τῶν χειρῶν σου πάντες· ⁸μὴ ὀργίζου ἡμῖν σφόδρα καὶ μὴ ἐν καιρῷ μνησθῆς ἀμαρτιῶν ἡμῶν. καὶ νῦν ἐπίβλεψον, ὅτι λαός σου πάντες ἡμεῖς. ⁹πόλις τοῦ ἀγίου σου ἐγενήθη ἔρημος, Σιων ὡς ἔρημος ἐγενήθη, Ιερουσαλημ εἰς κατάραν. ¹⁰οὐκοῦν, τὸ ἄγιον ἡμῶν, καὶ ἡ δόξα, ἦν ηὔλογησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἐγενήθη πυρίκαυστος, καὶ πάντα τὰ ἔνδοξα συνέπεσεν. ¹¹καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἀνέσχου, κύριε, καὶ ἐστώπησας καὶ ἐταπείνωσας ὑμᾶς σφόδρα.

65 ¹Ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἤντοῦσιν, εὑρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν· εἴπα Ἰδού εἰμι, τῷ ἔθνει οἱ οὐκ ἐκάλεσάν μου τὸ ὄνομα. ²ἔξεπέτασα τὰς χεῖράς μου ὅλην τὴν ἡμέραν πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα, οἱ οὐκ ἐπορεύθησαν ὁδῷ ἀληθινῇ, ἀλλ’ ὀπίσω τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν. ³ὁ λαὸς οὗτος ὁ παροξύνων με ἐναντίον ἐμοῦ διὰ παντός, αὐτοὶ θυσιάζουσιν ἐν τοῖς κήποις καὶ θυμιῶσιν ἐπὶ ταῖς πλίνθοις τοῖς δαιμονίοις, ἢ οὐκ ἔστιν. ⁴καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς σπηλαίοις κοιμῶνται δι’ ἐνύπνια, οἱ ἔσθοντες κρέα ὕεια καὶ ζωμὸν θυσιῶν, μεμολυμμένα πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν. ⁵οἱ λέγοντες Πόρρω ἀπ’ ἐμοῦ, μὴ ἐγγίσῃς μου, ὅτι καθαρός εἰμι· οὗτος καπνὸς τοῦ θυμοῦ μου, πῦρ καίεται ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁶ἰδοὺ γέγραπται ἐνώπιόν μου Οὐ σιωπήσω, ἔως ἂν ἀποδῶ εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν. ⁷τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν καὶ τῶν πατέρων αὐτῶν, λέγει κύριος, οἱ ἐθυμίασαν ἐπὶ τῶν ὄρέων καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν ὥνειδισάν με, ἀποδῶσω τὰ ἔργα αὐτῶν εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν.

⁸Οὕτως λέγει κύριος Ὅν τρόπον εὑρεθήσεται ὁ ῥώξ ἐν τῷ βότρῳ καὶ ἐροῦσιν Μὴ λυμήνη αὐτὸν ὅτι εὐλογία κυρίου ἔστιν ἐν αὐτῷ, οὕτως ποιήσω ἔνεκεν τοῦ δουλεύοντός μοι, τούτου ἔνεκεν οὐ μὴ ἀπολέσω πάντας. ⁹καὶ ἔξάξω τὸ ἔξ Ιακωβ σπέρμα καὶ τὸ ἔξ Ιουδα, καὶ κληρονομήσει τὸ ὄρος τὸ ἄγιον μου, καὶ κληρονομήσουσιν οἱ ἐκλεκτοί μου καὶ οἱ δοῦλοί μου καὶ κατοικήσουσιν ἐκεῖ. ¹⁰καὶ ἔσονται ἐν τῷ δρυμῷ ἐπαύλεις ποιμάνων καὶ φάραγξ Αχωρ εἰς ἀνάπαισιν βουκολίων τῷ λαῷ μου, οἱ ἔξήτησάν με. ¹¹ὑμεῖς δὲ οἱ ἐγκαταλιπόντες με καὶ ἐπιλανθανόμενοι τὸ ὄρος τὸ ἄγιον μου καὶ ἐτοιμάζοντες τῷ δαιμονὶ τράπεζαν καὶ πληροῦντες τῇ τύχῃ κέρασμα, ¹²ἐγὼ παραδώσω ὑμᾶς εἰς μάχαιραν, πάντες ἐν σφαγῇ πεσεῖσθε, δτι ἐκάλεσα ὑμᾶς καὶ οὐχ ὑπηκούσατε, ἐλάλησα καὶ παρηκούσατε καὶ ἐποιήσατε τὸ πονηρὸν ἐναντίον ἐμοῦ καὶ ἡ οὐκ ἐβούλόμην ἔξελέξασθε.

¹³Διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ οἱ δουλεύοντές μοι φάγονται, ὑμεῖς δὲ πεινάσσετε. ἵδού οἱ δουλεύοντές μοι πίονται, ὑμεῖς δὲ διψήσετε. ἵδού οἱ δουλεύοντές μοι εὐφρανθήσονται, ὑμεῖς δὲ αἰσχυνθήσεσθε. ¹⁴ἵδού οἱ δουλεύοντές μοι ἀγαλλιάσονται ἐν εὐφροσύνῃ, ὑμεῖς δὲ κεκράξεσθε διὰ τὸν πόνον τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἀπὸ συντριβῆς πνεύματος ὀλολύξετε. ¹⁵καταλείψετε γὰρ τὸ ὄνομα ὑμῶν εἰς πλησμονὴν τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, ὑμᾶς δὲ ἀνελεῖ κύριος. τοῖς δὲ δουλεύουσιν αὐτῷ κληθήσεται ὄνομα καινόν, ¹⁶δ εὐλογηθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς· εὐλογήσουσιν γὰρ τὸν θεὸν τὸν ἀληθινόν, καὶ οἱ ὀμνύοντες ἐπὶ τῆς γῆς ὁμοῦνται τὸν θεὸν τὸν ἀληθινόν· ἐπιλήσονται γὰρ τὴν θλῖψιν αὐτῶν τὴν πρώτην, καὶ οὐκ ἀναβήσεται αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν. — ¹⁷ἔσται γὰρ ὁ οὐρανὸς καινὸς καὶ ἡ γῆ καινή, καὶ οὐ μὴ μνησθῶσιν τῶν προτέρων, οὐδ’ οὐ μὴ ἐπέλθῃ αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν, ¹⁸ἀλλ’ εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα εὑρήσουσιν ἐν αὐτῇ· δτι ἵδού ἐγὼ ποιῶ Ιερουσαλημ ἀγαλλίαμα καὶ τὸν

λαόν μου εύφροσύνηγ. ¹⁹καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ λαῷ μου, καὶ οὐκέτι μὴ ἀκουοσθῇ ἐν αὐτῇ φωνὴ κλαυθμοῦ οὐδὲ φωνὴ κραυγῆς. ²⁰καὶ οὐ μὴ γένηται ἔκει ἄωρος καὶ πρεσβύτης, ὃς οὐκ ἐμπλήσει τὸν χρόνον αὐτοῦ. ἔσται γὰρ ὁ νέος ἑκατὸν ἑτῶν, ὁ δὲ ἀποθνήσκων ἀμαρτωλὸς ἑκατὸν ἑτῶν καὶ ἐπικατάρατος ἔσται. ²¹καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας καὶ αὐτοὶ ἐνοικήσουσιν, καὶ καταφυτεύσουσιν ἀμπελῶνας καὶ αὐτοὶ φάγονται τὰ γενήματα αὐτῶν. ²²καὶ οὐ μὴ οἰκοδομήσουσιν καὶ ἄλλοι ἐνοικήσουσιν, καὶ οὐ μὴ φυτεύσουσιν καὶ ἄλλοι φάγονται· κατὰ γὰρ τὰς ἡμέρας τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ἔσονται αἱ ἡμέραι τοῦ λαοῦ μου, τὰ ἔργα τῶν πόνων αὐτῶν παλαιώσουσιν. ²³οἱ δὲ ἐκλεκτοί μου οὐ κοπιάσουσιν εἰς κενὸν οὐδὲ τεκνοποιήσουσιν εἰς κατάραν, ὅτι σπέρμα ηὔλογημένον ὑπὸ θεοῦ ἔστιν, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν μετ' αὐτῶν ἔσονται. ²⁴καὶ ἔσται πρὶν κεκρᾶξαι αὐτοὺς ἐγὼ ἐπακούσομαι αὐτῶν, ἔτι λαλούντων αὐτῶν ἐρῶ Τί ἔστιν; ²⁵τότε λύκοι καὶ ἄρνες βοσκηθήσονται ἄμα, καὶ λέων ὡς βοῦς φάγεται ἄχυρα, ὅφις δὲ γῆν ὡς ἄρτον· οὐκ ἀδικήσουσιν οὐδὲ μὴ λυμανοῦνται ἐπὶ τῷ ὅρει τῷ ἀγίῳ μου, λέγει κύριος.

66 ¹Οὕτως λέγει κύριος Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετε μοι; ἡ ποῖος τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; ²πάντα γὰρ ταῦτα ἐποίησεν ἡ χείρ μου, καὶ ἔστιν ἐμὰ πάντα ταῦτα, λέγει κύριος· καὶ ἐπὶ τίνα ἐπιβλέψω ἀλλ᾽ ἡ ἐπὶ τὸν ταπεινὸν καὶ ἡσύχιον καὶ τρέμοντα τοὺς λόγους μου; ³δὲ ἄνομος ὁ θύων μοι μόσχον ὡς ὁ ἀποκτέννων κύνα, ὁ δὲ ἀναφέρων σεμίδαλιν ὡς αἴμα ὕειον, ὁ διδοὺς λίβανον εἰς μνημόσυνον ὡς βλάσφημος· καὶ οὗτοι ἔξελέξαντο τὰς ὁδοὺς αὐτῶν καὶ τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ἢ ή ψυχὴ αὐτῶν ἥθελησεν, ⁴κάγὼ ἐκλέξομαι τὰ ἐμπαίγματα αὐτῶν καὶ τὰς ἀμαρτίας ἀνταποδόσω αὐτοῖς. ὅτι ἐκάλεσα αὐτοὺς καὶ οὐχ ὑπήκουσάν μου, ἐλάλησα καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον μου καὶ ἢ οὐκ ἐβούλομην ἔξελέξαντο.

⁵Ἀκούσατε τὸ ρῆμα κυρίου, οἱ τρέμοντες τὸν λόγον αὐτοῦ· εἴπατε, ἀδελφοὶ ἡμῶν, τοῖς μισοῦσιν ἡμᾶς καὶ βδελυσσομένοις, ἵνα τὸ ὄνομα κυρίου δοξασθῇ καὶ ὁφθῇ ἐν τῇ εὐφροσύνῃ αὐτῶν, κάκεῖνοι αἰσχυνθήσονται. ⁶Φωνὴ κραυγῆς ἐκ πόλεως, φωνὴ ἐκ ναοῦ, φωνὴ κυρίου ἀνταποδιδόντος ἀνταπόδοσιν τοῖς ἀντικειμένοις. ⁷Πρὶν ἡ τὴν ὡδίνουσαν τεκεῖν, πρὶν ἐλθεῖν τὸν πόνον τῶν ὡδίνων, ἔξεφυγεν καὶ ἔτεκεν ἄρσεν. ⁸Τίς ἤκουσεν τοιοῦτο, καὶ τίς ἔώρακεν οὕτως; ἡ ὡδίνεν γῆ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, ἡ καὶ ἐτέχθη ἔθνος εἰς ἅπαξ; ⁹ὅτι ὡδίνεν καὶ ἔτεκεν Σιων τὰ παιδία αὐτῆς. ¹⁰Ἐγὼ δὲ ἔδωκα τὴν προσδοκίαν ταύτην, καὶ οὐκ ἐμνήσθης μου, εἴπεν κύριος. οὐκ ἴδού ἐγὼ γεννῶσαν καὶ στεῖραν ἐποίησα; εἴπεν ὁ θεός. ¹¹Εὐφράνθητι, Ιερουσαλημ, καὶ πανηγυρίσατε ἐν αὐτῇ, πάντες οἱ ἀγαπῶντες αὐτήν, χάρητε χαρᾶ, πάντες ὅσοι πενθεῖτε ἐπ' αὐτῆς, ¹²ἵνα θηλάσητε καὶ ἐμπλησθῆτε ἀπὸ μαστοῦ παρακλήσεως αὐτῆς, ἵνα ἐκθηλάσαντες τρυφήσητε ἀπὸ εἰσόδου δόξης αὐτῆς. ¹³Ὥς εἴ τινα μήτηρ παρακαλέσει, οὕτως καὶ ἐγὼ παρακαλέσω ὑμᾶς, καὶ ἐν Ιερουσαλημ παρακληθήσεσθε. ¹⁴καὶ ὅψεσθε,

καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὰ ὅστᾶ ὑμῶν ὡς βοτάνη ἀνατελεῖ· καὶ γνωσθήσεται ἡ χεὶρ κυρίου τοῖς σεβομένοις αὐτόν, καὶ ἀπειλήσει τοῖς ἀπειθοῦσιν.

¹⁵Ιδοὺ γὰρ κύριος ὡς πῦρ ἥξει καὶ ὡς καταιγὶς τὰ ἄρματα αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐν θυμῷ ἐκδίκησιν καὶ ἀποσκορακισμὸν ἐν φλογὶ πυρός. ¹⁶ἐν γὰρ τῷ πυρὶ κυρίου κριθήσεται πᾶσα ἡ γῆ καὶ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοῦ πᾶσα σάρξ· πολλοὶ τραυματίαι ἔσονται ὑπὸ κυρίου. ¹⁷οἱ ἀγνιζόμενοι καὶ καθαριζόμενοι εἰς τοὺς κήπους καὶ ἐν τοῖς προθύροις ἔσθοντες κρέας ὕειον καὶ τὰ βδελύγματα καὶ τὸν μῦν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀναλωθήσονται, εἴπεν κύριος, ¹⁸κἀγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὸν λογισμὸν αὐτῶν ἐπίσταμαι. ἔρχομαι συναγαγεῖν πάντα τὰ ἔθνη καὶ τὰς γλώσσας, καὶ ἥξουσιν καὶ ὄψονται τὴν δόξαν μου. ¹⁹καὶ καταλείψω ἐπ’ αὐτῶν σημεῖα καὶ ἔξαποστελῶ ἐξ αὐτῶν σεσωσμένους εἰς τὰ ἔθνη, εἰς Θαρσῖς καὶ Φουδ καὶ Λουδ καὶ Μοσοχ καὶ Θοβελ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὰς νήσους τὰς πόρρω, οἵ οὐκ ἀκηκόασίν μου τὸ ὄνομα οὐδὲ ἑωράκασιν τὴν δόξαν μου, καὶ ἀναγγελοῦσίν μου τὴν δόξαν ἐν τοῖς ἔθνεσιν. ²⁰καὶ ἄξουσιν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ἐκ πάντων τῶν ἔθνῶν δῶρον κυρίῳ μεθ’ ἵππων καὶ ἄρμάτων ἐν λαμπήναις ἡμίονων μετὰ σκιαδίων εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν Ιερουσαλημ, εἴπεν κύριος, ὡς ἂν ἐνέγκαισαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐμοὶ τὰς θυσίας αὐτῶν μετὰ ψαλμῶν εἰς τὸν οἶκον κυρίου. ²¹καὶ ἀπ’ αὐτῶν λήμψομαι ἐμοὶ ἱερεῖς καὶ Λευίτας, εἴπεν κύριος. ²²ὸν τρόπον γὰρ ὁ οὐρανὸς καινὸς καὶ ἡ γῆ καινή, ἀνέγὼ ποιῶ, μένει ἐνώπιόν μου, λέγει κύριος, οὕτως στήσεται τὸ σπέρμα ὑμῶν καὶ τὸ ὄνομα ὑμῶν. ²³καὶ ἔσται μῆνα ἐκ μηνὸς καὶ σάββατον ἐκ σαββάτου ἥξει πᾶσα σάρξ ἐνώπιόν μου προσκυνῆσαι ἐν Ιερουσαλημ, εἴπεν κύριος. ²⁴καὶ ἔξελεύσονται καὶ ὄψονται τὰ κῶλα τῶν ἀνθρώπων τῶν παραβεβηκότων ἐν ἐμοί· ὁ γὰρ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτήσει, καὶ τὸ πῦρ αὐτῶν οὐ σβεσθήσεται, καὶ ἔσονται εἰς ὄρασιν πάσῃ σαρκὶ.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ

1 ¹Τὸ ρῆμα τοῦ θεοῦ, ὃ ἐγένετο ἐπὶ Ιερεμιαν τὸν τοῦ Χελκιου ἐκ τῶν Ἱερέων, ὃς κατώκει ἐν Αναθωθ ἐν γῇ Βενιαμιν. ²ὅς ἐγενήθη λόγος τοῦ θεοῦ πρὸς αὐτὸν ἐν ταῖς ἡμέραις Ιωσια υἱοῦ Αμως βασιλέως Ιουδα ἔτους τρισκαιδεκάτου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ³καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ιωακιμ υἱοῦ Ιωσια βασιλέως Ιουδα ἔως ἐνδεκάτου ἔτους Σεδεκια υἱοῦ Ιωσια βασιλέως Ιουδα ἔως τῆς αἰχμαλωσίας Ιερουσαλημ ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί.

⁴Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με λέγων ⁵Πρὸ τοῦ με πλάσαι σε ἐν κοιλίᾳ ἐπίσταμαι σε καὶ πρὸ τοῦ σε ἔξελθεῖν ἐκ μῆτρας ἡγίακά σε, προφήτην εἰς ἔθνη τέθεικά σε. ⁶καὶ εἴπα ⁷Ω δέσποτα κύριε, ίδού οὐκ ἐπίσταμαι λαλεῖν, ὅτι νεώτερος ἐγώ εἰμι. ⁷καὶ εἴπεν κύριος πρὸς με Μὴ λέγε ὅτι Νεώτερος ἐγώ είμι, ὅτι πρὸς πάντας, οὓς ἐὰν ἔξαποστείλω σε, πορεύσῃ, καὶ κατὰ πάντα, ὅσα ἐὰν ἐντείλωμαί σοι, λαλήσεις. ⁸μὴ φοβηθῆσις ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μετὰ σου ἐγώ είμι τοῦ ἔξαιρεῖσθαι σε, λέγει

κύριος. ⁹καὶ ἐξέτεινεν κύριος τὴν χεῖρα αὐτοῦ πρός με καὶ ἥψατο τοῦ στόματός μου, καὶ εἶπεν κύριος πρός με Ἰδοὺ δέδωκα τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου. ¹⁰Ιδοὺ κατέστακά σε σήμερον ἐπὶ ἔθνη καὶ βασιλείας ἐκριζοῦν καὶ κατασκάπτειν καὶ ἀπολλύειν καὶ ἀνοικοδομεῖν καὶ καταφυτεύειν.

¹¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων Τί σὺ ὁρᾶς, Ιερεμία; καὶ εἶπα Βακτηρίαν καρυῖνην. ¹²καὶ εἶπεν κύριος πρός με Καλῶς ἑώρακας, διότι ἐγρήγορα ἐγὼ ἐπὶ τοὺς λόγους μου τοῦ ποιῆσαι αὐτούς. — ¹³καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με ἐκ δευτέρου λέγων Τί σὺ ὁρᾶς; καὶ εἶπα Λέβητα ὑποκαιόμενον, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου βορρᾶ. ¹⁴καὶ εἶπεν κύριος πρός με Ἀπὸ προσώπου βορρᾶ ἐκκαυθήσεται τὰ κακὰ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. ¹⁵διότι ἵδοὺ ἐγὼ συγκαλῶ πάσας τὰς βασιλείας ἀπὸ βορρᾶ τῆς γῆς, λέγει κύριος, καὶ ἥξουσιν καὶ θήσουσιν ἕκαστος τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῶν πυλῶν Ιερουσαλημ καὶ ἐπὶ πάντα τὰ τείχη τὰ κύκλῳ αὐτῆς καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις Ιουδα. ¹⁶καὶ λαλήσω πρὸς αὐτοὺς μετὰ κρίσεως περὶ πάσης τῆς κακίας αὐτῶν, ὡς ἐγκατέλιπόν με καὶ ἔθυσαν θεοῖς ἀλλοτρίοις καὶ προσεκύνησαν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. ¹⁷καὶ σὺ περίζωσαι τὴν ὁσφύν σου καὶ ἀνάστηθι καὶ εἰπὸν πρὸς αὐτοὺς πάντα, ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι· μὴ φοβηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν μηδὲ πτοηθῆς ἐναντίον αὐτῶν, δτι μετὰ σοῦ ἐγὼ εἴμι τοῦ ἐξαιρεῖσθαί σε, λέγει κύριος. ¹⁸ἵδού τέθεικά σε ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὡς πόλιν ὀχυρὰν καὶ ὡς τεῖχος χαλκοῦν ὀχυρὸν ἄπασιν τοῖς βασιλεῦσιν Ιουδα καὶ τοῖς ἄρχουσιν αὐτοῦ καὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς, ¹⁹καὶ πολεμήσουσίν σε καὶ οὐ μὴ δύνωνται πρὸς σέ, διότι μετὰ σοῦ ἐγώ εἴμι τοῦ ἐξαιρεῖσθαί σε, εἶπεν κύριος.

² ²Καὶ εἶπεν Τάδε λέγει κύριος Ἐμνήσθην ἐλέους νεότητός σου καὶ ἀγάπης τελειώσεώς σου τοῦ ἐξακολουθῆσαί σε τῷ ἀγίῳ Ισραὴλ, λέγει κύριος ἢγιος Ισραὴλ. τῷ κυρίῳ ἀρχὴ γενημάτων αὐτοῦ· πάντες οἱ ἔσθοντες αὐτὸν πλημμελήσουσιν, κακὰ ἥξει ἐπ’ αὐτούς, φησὶν κύριος. ³ἀκούσατε λόγον κυρίου, οἶκος Ιακωβ καὶ πᾶσα πατρὶα οἴκου Ισραὴλ. ⁴τάδε λέγει κύριος Τί εὔροσαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν ἐμοὶ πλημμέλημα, δτι ἀπέστησαν μακρὰν ἀπ’ ἐμοῦ καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ματαίων καὶ ἐματαιώθησαν; ⁵καὶ οὐκ εἶπαν Ποῦ ἐστιν κύριος ὁ ἀναγαγὼν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ὁ καθοδηγήσας ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν γῇ ἀπείρῳ καὶ ἀβάτῳ, ἐν γῇ ἀνύδρῳ καὶ ἀκάρπῳ, ἐν γῇ, ἐν ᾧ οὐ διώδευσεν ἐν αὐτῇ οὐθὲν καὶ οὐ κατώκησεν ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου; ⁶καὶ εἰσήγαγον ὑμᾶς εἰς τὸν Κάρμηλον τοῦ φαγεῖν ὑμᾶς τοὺς καρποὺς αὐτοῦ καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ· καὶ εἰσήλθατε καὶ ἐμιάνατε τὴν γῆν μου καὶ τὴν κληρονομίαν μου ἔθεσθε εἰς βδέλυγμα. ⁷οἱ ιερεῖς οὐκ εἶπαν Ποῦ ἐστιν κύριος; καὶ οἱ ἀντεχόμενοι τοῦ νόμου οὐκ ἡπίσταντό με, καὶ οἱ ποιμένες ἡσέβουν εἰς ἐμέ, καὶ οἱ προφῆται ἐπροφήτευον τῇ Βααλ καὶ ὀπίσω ἀνωφελοῦς ἐπορεύθησαν. ⁸διὰ τοῦτο ἔτι κριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει κύριος, καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν ὑμῶν κριθήσομαι. ⁹διότι διέλθετε εἰς νήσους Χεττιιμ καὶ ἴδετε, καὶ εἰς Κηδαρ ἀποστείλατε καὶ νοήσατε σφόδρα, καὶ ἴδετε εἰ γέγονεν τοιαῦτα. ¹⁰εἰς ἀλλάξονται ἔθνη θεοὺς αὐτῶν; καὶ οὗτοι οὐκ εἰσιν θεοί. ὁ δὲ λαός μου ἡλλάξατο τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐξ ἦς οὐκ ὀφεληθήσονται. ¹¹ἐξέστη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐφριξεν ἐπὶ πλεῖστον σφόδρα, λέγει κύριος. ¹²διότι δύο πονηρὰ

ἐποίησεν ὁ λαός μου· ἐμὲ ἐγκατέλιπον, πηγὴν ὕδατος ζωῆς, καὶ ὥρυξαν ἑαυτοῖς λάκκους συντετριμμένους, οἵ οὐ δυνήσονται ὕδωρ συνέχειν.

¹⁴Μὴ δοῦλός ἐστιν Ισραὴλ ἡ οἰκογενής ἐστιν; διὰ τί εἰς προνομὴν ἐγένετο; ¹⁵Ἐπ' αὐτὸν ὠρύοντο λέοντες καὶ ἔδωκαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, οἵ ἔταξαν τὴν γῆν αὐτοῦ εἰς ἔρημον, καὶ αἱ πόλεις αὐτοῦ κατεσκάφησαν παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι. ¹⁶καὶ νίοὶ Μέμφεως καὶ Ταφνας ἔγνωσάν σε καὶ κατέπαιζόν σου. ¹⁷Οὐχὶ ταῦτα ἐποίησέν σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμέ, λέγει κύριος ὁ θεός σου. ¹⁸καὶ νῦν τί σοι καὶ τῇ ὁδῷ Αἰγύπτου τοῦ πιεῖν ὕδωρ Γηῶν; καὶ τί σοι καὶ τῇ ὁδῷ Ἀσσυρίων τοῦ πιεῖν ὕδωρ ποταμῶν; ¹⁹Παιδεύει σε ἡ ἀποστασία σου, καὶ ἡ κακία σου ἐλέγχει σε· καὶ γνῶθι καὶ ἴδε ὅτι πικρόν σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμέ, λέγει κύριος ὁ θεός σου· καὶ οὐκ εὐδόκησα ἐπὶ σοί, λέγει κύριος ὁ θεός σου. ²⁰ὅτι ἀπ' αἰῶνος συνέτριψας τὸν ζυγόν σου, διέσπασας τοὺς δεσμούς σου καὶ εἴπας Οὐ δουλεύσω, ἀλλὰ πορεύσομαι ἐπὶ πᾶν βουνὸν ὑψηλὸν καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου κατασκίου, ἐκεῖ διαχυθήσομαι ἐν τῇ πορνείᾳ μου. ²¹Ἐγὼ δὲ ἐφύτευσά σε ἄμπελον καρποφόρον πᾶσαν ἀληθινήν· πῶς ἐστράφης εἰς πικρίαν, ἡ ἄμπελος ἡ ἀλλοτρία; ²²Ἐὰν ἀποπλύνῃ ἐν νίτρῳ καὶ πληθύνῃς σεαυτῇ πόλιν, κεκηλίδωσαι ἐν ταῖς ἀδικίαις σου ἐναντίον ἐμοῦ, λέγει κύριος. ²³Πῶς ἐρεῖς Οὐκ ἐμιάνθην καὶ ὀπίσω τῆς Βααλ οὐκ ἐπορεύθην; ἴδε τὰς ὁδούς σου ἐν τῷ πολυανδρείῳ καὶ γνῶθι τί ἐποίησας. Ὁψὲ φωνὴ αὐτῆς ὡλόλυξεν, τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ²⁴ἐπλάτυνεν ἐφ' ὕδατα ἐρήμου, ἐν ἐπιθυμίαις ψυχῆς αὐτῆς ἐπνευματοφορεῖτο, παρεδόθη· τίς ἐπιστρέψει αὐτήν; πάντες οἱ ζητοῦντες αὐτήν οὐ κοπιάσουσιν, ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτῆς εὑρήσουσιν αὐτήν. ²⁵Ἀπόστρεψον τὸν πόδα σου ἀπὸ ὁδοῦ τραχείας καὶ τὸν φάρυγγά σου ἀπὸ δίψους. ἡ δὲ εἴπεν Ἀνδριοῦμαι· ὅτι ἡγαπήκει ἀλλοτρίους καὶ ὀπίσω αὐτῶν ἐπορεύετο. ²⁶Ως αἰσχύνη κλέπτου ὅταν ἀλῷ, οὕτως αἰσχυνθήσονται οἱ νίοὶ Ισραὴλ, αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν καὶ οἱ προφῆται αὐτῶν. ²⁷Τῷ ξύλῳ εἴπαν ὅτι Πατήρ μου εἰ σύ, καὶ τῷ λίθῳ Σὺ ἐγένησάς με, καὶ ἐστρεψαν ἐπ' ἐμὲ νῶτα καὶ οὐ πρόσωπα αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν ἐροῦσιν Ἀνάστα καὶ σῶσον ἡμᾶς. ²⁸καὶ ποῦ εἰσιν οἱ θεοί σου, οὓς ἐποίησας σεαυτῷ; εἰ ἀναστήσονται καὶ σώσουσίν σε ἐν καιρῷ τῆς κακώσεώς σου; ὅτι κατ' ἀριθμὸν τῶν πόλεών σου ἥσαν θεοί σου, Ιουδα, καὶ κατ' ἀριθμὸν διόδων τῆς Ιερουσαλημ ἔθυον τῇ Βααλ. ²⁹Ἴνα τί λαλεῖτε πρός με; πάντες ὑμεῖς ἡσεβήσατε καὶ πάντες ὑμεῖς ἡνομήσατε εἰς ἐμέ, λέγει κύριος. ³⁰Μάτην ἐπάταξα τὰ τέκνα ὑμῶν, παιδείαν οὐκ ἐδέξασθε· μάχαιρα κατέφαγεν τοὺς προφήτας ὑμῶν ὡς λέων ὀλεθρεύων, καὶ οὐκ ἐφοβήθητε. ³¹Ἀκούσατε λόγον κυρίου Τάδε λέγει κύριος Μή ἐρημος ἐγενόμην τῷ Ισραὴλ ἡ γῆ κεχερσωμένη; διὰ τί εἴπεν ὁ λαός μου Οὐ κυριεύθησόμεθα καὶ οὐχ ἥξομεν πρὸς σὲ ἔτι; ³²Μὴ ἐπιλήστεται νύμφη τὸν κόσμον αὐτῆς καὶ παρθένος τὴν στηθοδεσμίδα αὐτῆς; ὁ δὲ λαός μου ἐπελάθετό μου ἡμέρας, ὃν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. ³³Τί ἔτι καλὸν ἐπιτηδεύσεις ἐν ταῖς ὁδοῖς σου τοῦ ζητῆσαι ἀγάπησιν; οὐχ οὕτως, ἀλλὰ καὶ σὺ ἐπονηρεύσω τοῦ μιᾶναι τὰς ὁδούς σου. ³⁴καὶ ἐν ταῖς χερσίν σου εὑρέθησαν αἴματα ψυχῶν ἀθώων· οὐκ ἐν διορύγμασιν εὔρον αὐτούς, ἀλλ' ἐπὶ πάσῃ δρυί. ³⁵καὶ εἴπας Ἀθώσ εἰμι, ἀλλὰ ἀποστραφήτω ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ. ἴδον ἐγὼ κρίνομαι πρὸς σὲ ἐν τῷ λέγειν σε

Ούχ ἡμαρτον. ³⁶τί κατεφρόνησας σφόδρα τοῦ δευτερῶσαι τὰς ὁδούς σου; καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου καταισχυνθήσῃ, καθὼς κατησχύνθης ἀπὸ Ασσουρ. ³⁷ὅτι καὶ ἐντεῦθεν ἔξελεύσῃ, καὶ αἱ χεῖρές σου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου· ὅτι ἀπώσατο κύριος τὴν ἐλπίδα σου, καὶ οὐκ εὔοδωθήσῃ ἐν αὐτῇ.

3 ¹Εὰν ἔξαποστείλῃ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀπέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ καὶ γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ, μὴ ἀνακάμπτουσα ἀνακάμψει πρὸς αὐτὸν ἔτι; οὐ μιαινομένη μιαινθήσεται ἡ γυνὴ ἐκείνη; καὶ σὺ ἔξεπόρνευσας ἐν ποιμέσιν πολλοῖς· καὶ ἀνέκαμπτες πρός με; λέγει κύριος. ²ἄρον εἰς εὐθεῖαν τοὺς ὄφθαλμούς σου καὶ ἴδε· ποῦ οὐχὶ ἔξεφύρθης; ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς ἐκάθισας αὐτοῖς ὥσει κορώνη ἐρημουμένη καὶ ἐμίανας τὴν γῆν ἐν ταῖς πορνείαις σου καὶ ἐν ταῖς κακίαις σου. ³καὶ ἔσχες ποιμένας πολλοὺς εἰς πρόσκομμα σεαυτῇ· ὅψις πόρνης ἐγένετο σοι, ἀπηναισχύντησας πρὸς πάντας. ⁴οὐχ ὡς οἶκόν με ἐκάλεσας καὶ πατέρα καὶ ἀρχηγὸν τῆς παρθενίας σου; ⁵μὴ διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ἡ διαφυλαχθήσεται εἰς νῦκος; ⁶ἰδοὺ ἐλάλησας καὶ ἐποίησας τὰ πονηρὰ ταῦτα καὶ ἡδυνάσθης.

⁶Καὶ εἴπεν κύριος πρός με ἐν ταῖς ἡμέραις Ιωσίᾳ τοῦ βασιλέως Εῖδες ἢ ἐποίησέν μοι ἡ κατοικία τοῦ Ισραὴλ· ἐπορεύθησαν ἐπὶ πᾶν ὄρος ὑψηλὸν καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους καὶ ἐπόρνευσαν ἐκεῖ. ⁷καὶ εἴπα μετὰ τὸ πορνεῦσαι αὐτὴν ταῦτα πάντα Πρός με ἀνάστρεψον, καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν· καὶ εἴδεν τὴν ἀσύνθεσίαν αὐτῆς ἡ ἀσύνθετος Ιουδα. ⁸καὶ εἴδον διότι περὶ πάντων ὃν κατελήμφθη ἐν οἷς ἐμοιχάτο ἡ κατοικία τοῦ Ισραὴλ, καὶ ἔξαπέστειλα αὐτὴν καὶ ἔδωκα αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς· καὶ οὐκ ἐφοβήθη ἡ ἀσύνθετος Ιουδα καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπόρνευσεν καὶ αὐτή. ⁹καὶ ἐγένετο εἰς οὐθὲν ἡ πορνεία αὐτῆς, καὶ ἐμοίχευσεν τὸ ξύλον καὶ τὸν λίθον. ¹⁰καὶ ἐν πᾶσιν τούτοις οὐκ ἐπεστράφη πρός με ἡ ἀσύνθετος Ιουδα ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῆς, ἀλλ’ ἐπὶ ψεύδει. ¹¹καὶ εἴπεν κύριος πρός με Ἐδικαίωσεν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ Ισραὴλ ἀπὸ τῆς ἀσύνθετου Ιουδα. ¹²πορεύου καὶ ἀνάγνωθι τοὺς λόγους τούτους πρὸς βορρᾶν καὶ ἐρεῖς Ἐπιστράφητι πρός με, ἡ κατοικία τοῦ Ισραὴλ, λέγει κύριος, καὶ οὐ στηριῷ τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς· ὅτι ἐλεήμων ἐγώ εἰμι, λέγει κύριος, καὶ οὐ μηνιῶ ὑμῖν εἰς τὸν αἰῶνα. ¹³πλὴν γνῶθι τὴν ἀδικίαν σου, ὅτι εἰς κύριον τὸν θεόν σου ἡσέβησας καὶ διέχεας τὰς ὁδούς σου εἰς ἀλλοτρίους ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους, τῆς δὲ φωνῆς μου οὐχ ὑπήκουσας, λέγει κύριος. ¹⁴Ἐπιστράφητε, υἱοὶ ἀφεστηκότες, λέγει κύριος, διότι ἐγώ κατακυριεύσω ὑμῶν καὶ λήμψομαι ὑμᾶς ἔνα ἐκ πόλεως καὶ δύο ἐκ πατριᾶς καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς Σιων ¹⁵καὶ δώσω ὑμῖν ποιμένας κατὰ τὴν καρδίαν μου, καὶ ποιμανοῦσιν ὑμᾶς ποιμαίνοντες μετ' ἐπιστήμης. ¹⁶καὶ ἔσται ἐὰν πληθυνθῆτε καὶ αὐξηθῆτε ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, λέγει κύριος, οὐκ ἐροῦσιν ἔτι Κιβωτὸς διαθήκης ἀγίου Ισραὴλ, οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ καρδίαν, οὐκ ὀνομασθήσεται οὐδὲ ἐπισκεφθήσεται καὶ οὐ ποιηθήσεται ἔτι. ¹⁷ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καλέσουσιν τὴν Ιερουσαλημ Θρόνος κυρίου, καὶ συναχθήσονται εἰς αὐτὴν πάντα τὰ ἔθνη καὶ οὐ πορεύσονται ἔτι ὅπίσω τῶν ἐνθυμημάτων τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς πονηρᾶς. ¹⁸ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνελεύσονται οἶκος Ιουδα ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ, καὶ ἥξουσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸν ἀπὸ γῆς βορρᾶ καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν ἐπὶ τὴν γῆν, ἦν κατεκληρονόμησα τὸν πατέρας αὐτῶν. ¹⁹καὶ ἐγὼ εἴπα Γένοιτο,

κύριε· ὅτι τάξω σε εἰς τέκνα καὶ δώσω σοι γῆν ἐκλεκτὴν κληρονομίαν θεοῦ παντοκράτορος ἔθνῶν· καὶ εἶπα Πατέρα καλέσετέ με καὶ ἀπ' ἐμοῦ οὐκ ἀποστραφήσεσθε. ²⁰πλὴν ὡς ἀθετεῖ γυνὴ εἰς τὸν συνόντα αὐτῇ, οὕτως ἡθέτησεν εἰς ἐμὲ οἶκος Ισραὴλ, λέγει κύριος. ²¹Φωνὴ ἐκ χειλέων ἡκούσθη κλαυθμοῦ καὶ δεήσεως υἱῶν Ισραὴλ, ὅτι ἡδίκησαν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, ἐπελάθοντο θεοῦ ἄγίου αὐτῶν. ²²ἐπιστράφητε, υἱοί ἐπιστρέφοντες, καὶ ιάσομαι τὰ συντρίμματα ὑμῶν. Ιδοὺ δοῦλοι ἡμεῖς ἐσόμεθά σοι, ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἶ. ²³Ὥντως εἰς ψεῦδος ἥσαν οἱ βουνοὶ καὶ ἡ δύναμις τῶν ὄρέων, πλὴν διὰ κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἡ σωτηρία τοῦ Ισραὴλ. ²⁴ἡ δὲ αἰσχύνη κατανάλωσεν τοὺς μόχθους τῶν πατέρων ἡμῶν ἀπὸ νεότητος ἡμῶν, τὰ πρόβατα αὐτῶν καὶ τοὺς μόσχους αὐτῶν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν. ²⁵ἔκοιμήθημεν ἐν τῇ αἰσχύνῃ ἡμῶν, καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς ἡ ἀτιμία ἡμῶν, διότι ἔναντι τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμάρτομεν ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ἀπὸ νεότητος ἡμῶν ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ οὐχ ὑπηκούσαμεν τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

4 ¹Ἐὰν ἐπιστραφῇ Ισραὴλ, λέγει κύριος, πρός με ἐπιστραφήσεται· ἐὰν περιέλη τὰ βδελύγματα αὐτοῦ ἐκ στόματος αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου μου εὐλαβηθῇ ²καὶ ὀμόσῃ Ζῆ κύριος μετὰ ἀληθείας καὶ ἐν κρίσει καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ εὐλογήσουσιν ἐν αὐτῇ ἔθνη καὶ ἐν αὐτῷ αἰνέσουσιν τῷ θεῷ ἐν Ιερουσαλημ. ³ὅτι τάδε λέγει κύριος τοῖς ἀνδράσιν Ιουδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ιερουσαλημ Νεώσατε ἐαυτοῖς νεώματα καὶ μὴ σπείρητε ἐπ' ἀκάνθαις. ⁴περιτμήθητε τῷ θεῷ ὑμῶν καὶ περιτέμεσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, ἄνδρες Ιουδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ιερουσαλημ, μὴ ἐξέλθῃ ὡς πῦρ ὁ θυμός μου καὶ ἐκκαυθήσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων ἀπὸ προσώπου πονηρίας ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν.

⁵Ἀναγγείλατε ἐν τῷ Ιουδᾳ, καὶ ἀκουσθήτω ἐν Ιερουσαλημ· εἴπατε Σημάνατε ἐπὶ τῆς γῆς σάλπιγγι καὶ κεκράξατε μέγα· εἴπατε Συνάχθητε καὶ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς πόλεις τὰς τειχήρεις. ⁶ἀναλαβόντες φεύγετε εἰς Σιων· σπεύσατε μὴ στῆτε, ὅτι κακὰ ἐγώ ἐπάγω ἀπὸ βορρᾶ καὶ συντριβὴν μεγάλην. ⁷ἀνέβη λέων ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ, ἐξολεθρεύων ἔθνη ἔξηρεν καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ τοῦ θεῖναι τὴν γῆν εἰς ἐρήμωσιν, καὶ πόλεις καθαιρεθήσονται παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτάς. ⁸ἐπὶ τούτοις περιζώσασθε σάκκους καὶ κόπτεσθε καὶ ἀλαλάξατε, διότι οὐκ ἀπεστράφῃ ὁ θυμὸς κυρίου ἀφ' ὑμῶν. ⁹καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει κύριος, ἀπολεῖται ἡ καρδία τοῦ βασιλέως καὶ ἡ καρδία τῶν ἀρχόντων, καὶ οἱ Ἱερεῖς ἐκστήσονται, καὶ οἱ προφῆται θαυμάσονται. ¹⁰καὶ εἶπα ¹¹Ω δέσποτα κύριε, ἄρα γε ἀπατῶν ἡπάτησας τὸν λαὸν τοῦτον καὶ τὴν Ιερουσαλημ λέγων Εἰρήνη ἔσται ὑμῖν, καὶ ίδού ἦψατο ἡ μάχαιρα ἔως τῆς ψυχῆς αὐτῶν. ¹¹ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐροῦσιν τῷ λαῷ τούτῳ καὶ τῇ Ιερουσαλημ Πνεῦμα πλανήσεως ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὁδὸς τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου οὐκ εἰς καθαρὸν οὐδὲ εἰς ἄγιον. ¹²πνεῦμα πληρώσεως ἥξει μοι· νῦν δὲ ἐγὼ λαλῶ κρίματα πρὸς αὐτούς. ¹³ἰδού ὡς νεφέλη ἀναβήσεται, καὶ ὡς καταιγίς τὰ ἄρματα αὐτοῦ, κουφότεροι ἀετῶν οἱ ἵπποι αὐτοῦ· οὐαὶ ἡμῖν, ὅτι ταλαιπωροῦμεν. ¹⁴ἀπόπλυνε ἀπὸ κακίας τὴν καρδίαν σου, Ιερουσαλημ, ἵνα σωθῆς· ἔως πότε ὑπάρξουσιν ἐν σοὶ διαλογισμοὶ πόνων σου; ¹⁵διότι φωνὴ ἀναγγέλλοντος ἐκ Δαν ἥξει, καὶ ἀκουσθήσεται πόνος ἔξ ὅρους Εφραὶμ. ¹⁶ἀναμνήσατε ἔθνη Ἰδοὺ ἥκασιν· ἀναγγείλατε ἐν Ιερουσαλημ

Συστροφαὶ ἔρχονται ἐκ γῆς μακρόθεν καὶ ἔδωκαν ἐπὶ τὰς πόλεις Ιουδα φωνὴν αὐτῶν. ¹⁷ ὡς φυλάσσοντες ἀγρὸν ἐγένοντο ἐπ’ αὐτὴν κύκλω, ὅτι ἐμοῦ ἡμέλησας, λέγει κύριος. ¹⁸ αἱ ὁδοί σου καὶ τὰ ἐπιτηδεύματά σου ἐποίησαν ταῦτα σοι· αὕτη ἡ κακία σου, ὅτι πικρά, ὅτι ἥψατο ἕως τῆς καρδίας σου. ¹⁹ τὴν κοιλίαν μου τὴν κοιλίαν μου ἀλγῶ, καὶ τὰ αἰσθητήρια τῆς καρδίας μου· μαιμάσσει ἡ ψυχή μου, σπαράσσεται ἡ καρδία μου, οὐ σιωπήσομαι, ὅτι φωνὴν σάλπιγγος ἥκουσεν ἡ ψυχή μου, κραυγὴν πολέμου. ²⁰ καὶ ταλαιπωρίαν συντριμμὸν ἐπικαλεῖται, ὅτι τεταλαιπώρηκεν πᾶσα ἡ γῆ· ἄφνω τεταλαιπώρηκεν ἡ σκηνή, διεσπάσθησαν αἱ δέρρεις μου. ²¹ ἕως πότε ὄψομαι φεύγοντας ἀκούων φωνὴν σαλπίγγων; ²² διότι οἱ ἡγούμενοι τοῦ λαοῦ μου ἐμὲ οὐκ ἤδεισαν, υἱὸι ἀφρονές εἰσιν καὶ οὐ συνετοί· σοφοί εἰσιν τοῦ κακοποιῆσαι, τὸ δὲ καλῶς ποιῆσαι οὐκ ἐπέγνωσαν. ²³ ἐπέβλεψα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἴδοὺ οὐθέν, καὶ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκ ἦν τὰ φῶτα αὐτοῦ. ²⁴ εἶδον τὰ ὅρη, καὶ ἦν τρέμοντα, καὶ πάντας τοὺς βουνοὺς ταρασσομένους. ²⁵ ἐπέβλεψα, καὶ ἴδοὺ οὐκ ἦν ἄνθρωπος, καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐπτοεῖτο. ²⁶ εἶδον, καὶ ἴδοὺ ὁ Κάρμηλος ἔρημος, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις ἐμπεπυρισμέναι πυρὶ ἀπὸ προσώπου κυρίου, καὶ ἀπὸ προσώπου ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ ἥφανίσθησαν. ²⁷ τάδε λέγει κύριος "Ἐρημος ἔσται πᾶσα ἡ γῆ, συντέλειαν δὲ οὐ μὴ ποιήσω. ²⁸ ἐπὶ τούτοις πενθείτω ἡ γῆ, καὶ συσκοτασάτω ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν, διότι ἐλάλησα καὶ οὐ μετανοήσω, ὥρμησα καὶ οὐκ ἀποστρέψω ἀπ’ αὐτῆς. ²⁹ ἀπὸ φωνῆς ἱππέως καὶ ἐντεταμένου τόξου ἀνεχώρησεν πᾶσα χώρα· εἰσέδυσαν εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰ ἄλση ἐκρύβησαν καὶ ἐπὶ τὰς πέτρας ἀνέβησαν· πᾶσα πόλις ἐγκατελείφθη, οὐ κατοικεῖ ἐν αὐταῖς ἄνθρωπος. ³⁰ καὶ σὺ τί ποιήσεις, ἐὰν περιβάλῃ κόκκινον καὶ κοσμήσῃ κόσμῳ χρυσῷ καὶ ἐὰν ἐγχρίσῃ στίβι τοὺς ὄφθαλμούς σου; εἰς μάτην ὁ ὠραΐσμός σου· ἀπώσαντό σε οἱ ἐρασταί σου, τὴν ψυχήν σου ζητοῦσιν. ³¹ ὅτι φωνὴν ὡς ὀδινούσης ἥκουσα, τοῦ στεναγμοῦ σου ὡς πρωτοτοκούσης, φωνὴν θυγατρὸς Σιων· ἐκλυθήσεται καὶ παρήσει τὰς χεῖρας αὐτῆς Οἴμμοι ἐγώ, ὅτι ἐκλείπει ἡ ψυχή μου ἐπὶ τοῖς ἀνηρημένοις.

5 ¹ Περιδράμετε ἐν ταῖς ὁδοῖς Ιερουσαλημ καὶ ἵδετε καὶ γνῶτε καὶ ζητήσατε ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, ἐὰν εὔρητε ἄνδρα, εἰ ἔστιν ποιῶν κρίμα καὶ ζητῶν πίστιν, καὶ ἵλεως ἔσομαι αὐτοῖς, λέγει κύριος. ² Ζῆ κύριος, λέγουσιν· διὰ τοῦτο οὐκ ἐπὶ ψεύδεσιν ὀμνύουσιν; ³ κύριε, οἱ ὄφθαλμοί σου εἰς πίστιν· ἐμαστίγωσας αὐτούς, καὶ οὐκ ἐπόνεσαν· συνετέλεσας αὐτούς, καὶ οὐκ ἡθέλησαν δέξασθαι παιδείαν· ἐστερέωσαν τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὑπὲρ πέτραν καὶ οὐκ ἡθέλησαν ἐπιστραφῆναι. ⁴ καὶ ἐγὼ εἴπα "Ισως πτωχοί εἰσιν, διότι οὐκ ἐδυνάσθησαν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν ὅδὸν κυρίου καὶ κρίσιν θεοῦ. ⁵ πορεύομαι πρὸς τὸν ἀδροὺς καὶ λαλήσω αὐτοῖς, ὅτι αὐτοὶ ἐπέγνωσαν ὅδὸν κυρίου καὶ κρίσιν θεοῦ· καὶ ἴδοὺ ὁμοθυμαδὸν συνέτριψαν ζυγόν, διέρρηξαν δεσμούς. ⁶ διὰ τοῦτο ἐπαισεν αὐτοὺς λέων ἐκ τοῦ δρυμοῦ, καὶ λύκος ἔως τῶν οἰκιῶν ὠλέθρευσεν αὐτούς, καὶ πάρδαλις ἐγρηγόρησεν ἐπὶ τὰς πόλεις αὐτῶν· πάντες οἱ ἐκπορευόμενοι ἀπ’ αὐτῶν θηρευθήσονται, ὅτι ἐπλήθυναν ἀσεβείας αὐτῶν, ἵσχυσαν ἐν ταῖς ἀποστροφαῖς αὐτῶν. ⁷ ποίᾳ τούτων ἵλεως γένωμαί σοι; οἱ υἱοί σου ἐγκατέλιπόν με καὶ ὥμνυσον ἐν τοῖς οὐκ οὖσιν θεοῖς· καὶ ἔχόρτασα αὐτούς, καὶ ἐμοιχώντο καὶ ἐν οἴκοις πορνῶν κατέλυσον. ⁸ πποι

θηλυμανεῖς ἐγενήθησαν, ἔκαστος ἐπὶ τὴν γυναικα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐχρεμέτιζον. ⁹ μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι; λέγει κύριος· ἡ ἐν ἔθνει τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχή μου; ¹⁰ ἀνάβητε ἐπὶ τοὺς προμαχῶνας αὐτῆς καὶ κατασκάψατε, συντέλειαν δὲ μὴ ποιήσητε· ὑπολίπεσθε τὰ ὑποστηρίγματα αὐτῆς, ὅτι τοῦ κυρίου εἰσίν. ¹¹ ὅτι ἀθετῶν ἡθέτησεν εἰς ἐμέ, λέγει κύριος, οἶκος Ισραὴλ καὶ οἶκος Ιουδα. ¹² ἐψεύσαντο τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν καὶ εἴπαν Οὐκ ἔστιν ταῦτα· οὐχ ἥξει ἐφ' ἡμᾶς κακά, καὶ μάχαιραν καὶ λιμὸν οὐκ ὀψόμεθα. ¹³ οἱ προφῆται ἡμῶν ἤσαν εἰς ἄνεμον, καὶ λόγος κυρίου οὐχ ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· οὕτως ἔσται αὐτοῖς. ¹⁴ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἀνθ' ὧν ἐλαλήσατε τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἵδον ἐγὼ δέδωκα τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου πῦρ καὶ τὸν λαὸν τοῦτον ἔγύλα, καὶ καταφάγεται αὐτούς. ¹⁵ ἵδον ἐγὼ ἐπάγω ἐφ' ὑμᾶς ἔθνος πόρρωθεν, οἶκος Ισραὴλ, λέγει κύριος, ἔθνος, οὗ οὐκ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς τῆς γλώσσης αὐτοῦ. ¹⁶ πάντες ἴσχυροὶ ¹⁷ καὶ κατέδονται τὸν θερισμὸν ὑμῶν καὶ τὸν ἄρτους ὑμῶν καὶ κατέδονται τὸν υἱὸν ὑμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν καὶ κατέδονται τὰ πρόβατα ὑμῶν καὶ τὸν μόσχους ὑμῶν καὶ κατέδονται τὸν ἀμπελῶνας ὑμῶν καὶ τὸν συκῶνας ὑμῶν καὶ τὸν ἐλαιῶνας ὑμῶν· καὶ ἀλοήσουσιν τὰς πόλεις τὰς ὁχυρὰς ὑμῶν, ἐφ' αἵς ὑμεῖς πεποίθατε ἐπ' αὐταῖς, ἐν ῥομφαίᾳ. ¹⁸ καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, λέγει κύριος ὁ θεός σου, οὐ μὴ ποιήσω ὑμᾶς εἰς συντέλειαν. ¹⁹ καὶ ἔσται ὅταν εἴπητε Τίνος ἔνεκεν ἐποίησεν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἥμιν ἄπαντα ταῦτα; καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Ἀνθ' ὧν ἐδουλεύσατε θεοῖς ἀλλοτρίοις ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὕτως δουλεύσετε ἀλλοτρίοις ἐν γῇ οὐχ ὑμῶν. ²⁰ ἀναγγείλατε ταῦτα εἰς τὸν οἶκον Ιακωβ, καὶ ἀκουσθήτω ἐν τῷ Ιουδα. ²¹ ἀκούσατε δὴ ταῦτα, λαὸς μωρὸς καὶ ἀκάρδιος, ὁ φθαλμὸι αὐτοῖς καὶ οὐ βλέπουσιν, ὡτα αὐτοῖς καὶ οὐκ ἀκούουσιν. ²² μὴ ἐμὲ οὐ φοβηθήσεσθε; λέγει κύριος, ἡ ἀπὸ προσώπου μου οὐκ εὐλαβηθήσεσθε; τὸν τάξαντα ἄμμον ὄριον τῇ θαλάσσῃ, πρόσταγμα αἰώνιον, καὶ οὐχ ὑπερβήσεται αὐτό, καὶ ταραχθήσεται καὶ οὐ δυνήσεται, καὶ ἡχήσουσιν τὰ κύματα αὐτῆς καὶ οὐχ ὑπερβήσεται αὐτό. ²³ τῷ δὲ λαῷ τούτῳ ἐγενήθη καρδία ἀνήκοος καὶ ἀπειθής, καὶ ἐξέκλιναν καὶ ἀπήλθοσαν. ²⁴ καὶ οὐκ εἴπον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν Φοβηθῶμεν δὴ κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν τὸν διδόντα ἥμιν ὑετὸν πρόιμον καὶ ὅψιμον κατὰ καιρὸν πληρώσεως προστάγματος θερισμοῦ καὶ ἐφύλαξεν ἥμιν. ²⁵ αἱ ἀνομίαι ὑμῶν ἐξέκλιναν ταῦτα, καὶ αἱ ἀμαρτίαι ὑμῶν ἀπέστησαν τὰ ἀγαθὰ ἀφ' ὑμῶν. ²⁶ ὅτι εὑρέθησαν ἐν τῷ λαῷ μου ἀσεβεῖς καὶ παγίδας ἔστησαν διαφθεῖραι ἄνδρας καὶ συνελαμβάνοσαν. ²⁷ ὡς παγὶς ἐφεσταμένη πλήρης πετεινῶν, οὕτως οἱ οἶκοι αὐτῶν πλήρεις δόλου· διὰ τοῦτο ἐμεγαλύνθησαν καὶ ἐπλούτησαν. ²⁸ καὶ παρέβησαν κρίσιν, οὐκ ἔκριναν κρίσιν ὄρφανοῦ καὶ κρίσιν χήρας οὐκ ἔκρινοσαν. ²⁹ μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι; λέγει κύριος, ἡ ἐν ἔθνει τῷ τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχή μου; ³⁰ ἐκστασις καὶ φρικτὰ ἐγενήθη ἐπὶ τῆς γῆς. ³¹ οἱ προφῆται προφητεύουσιν ἄδικα, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπεκρότησαν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ ὁ λαός μου ἡγάπησεν οὕτως· καὶ τί ποιήσετε εἰς τὰ μετὰ ταῦτα;

6 ¹ Ενισχύσατε, υἱοί Βενιαμίν, ἐκ μέσου τῆς Ιερουσαλημ καὶ ἐν Θεκουε σημάνατε σάλπιγγι καὶ ὑπὲρ Βαιθαχαρμα ἄρατε σημεῖον, ὅτι κακὰ ἐκκέκυφεν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ συντριβὴ μεγάλη γίνεται,

²καὶ ἀφαιρεθήσεται τὸ ὄψος σου, θύγατερ Σιων. ³εἰς αὐτὴν ἥξουσιν ποιμένες καὶ τὰ ποίμνια αὐτῶν καὶ πήξουσιν ἐπ' αὐτὴν σκηνὰς κύκλῳ καὶ ποιμανοῦσιν ἔκαστος τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ⁴παρασκευάσασθε ἐπ' αὐτὴν εἰς πόλεμον, ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτὴν μεσημβρίας· οὐαὶ ἡμῖν, ὅτι κέκλικεν ἡ ἡμέρα, ὅτι ἐκλείπουσιν αἱ σκιαὶ τῆς ἑσπέρας. ⁵ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐν τῇ νυκτὶ καὶ διαφθείρωμεν τὰ θεμέλια αὐτῆς. ⁶ὅτι τάδε λέγει κύριος "Ἐκκοψον τὰ ξύλα αὐτῆς, ἔκχεον ἐπὶ Ιερουσαλημ δύναμιν· ὃ πόλις ψευδής, ὅλη καταδυναστείᾳ ἐν αὐτῇ. ⁷ώς ψύχει λάκκος ὕδωρ, οὕτως ψύχει κακία αὐτῆς· ἀσέβεια καὶ ταλαιπωρία ἀκουσθήσεται ἐν αὐτῇ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς διὰ παντός. πόνῳ καὶ μάστιγι ⁸παιδευθήσῃ, Ιερουσαλημ, μὴ ἀποστῇ ἡ ψυχή μου ἀπὸ σοῦ, μὴ ποιήσω σε ἄβατον γῆν ἥτις οὐ κατοικηθήσεται. ⁹ὅτι τάδε λέγει κύριος Καλαμᾶσθε καλαμᾶσθε ὡς ἄμπελον τὰ κατάλοιπα τοῦ Ισραὴλ, ἐπιστρέψατε ὡς ὁ τρυγῶν ἐπὶ τὸν κάρταλλον αὐτοῦ. ¹⁰πρὸς τίνα λαλήσω καὶ διαμαρτύρωμαι, καὶ ἀκούσεται; ἴδού ἀπερίτμητα τὰ ὡτα αὐτῶν, καὶ οὐ δύνανται ἀκούειν. ἴδού τὸ ρῆμα κυρίου ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ὀνειδισμόν, οὐ μὴ βουληθῶσιν αὐτὸ ἀκοῦσαι. ¹¹καὶ τὸν θυμόν μου ἔπλησα καὶ ἐπέσχον καὶ οὐ συνετέλεσα αὐτούς· ἔκχεῶ ἐπὶ νήπια ἔξωθεν καὶ ἐπὶ συναγωγὴν νεανίσκων ἄμα, ὅτι ἀνὴρ καὶ γυνὴ συλλημφθήσονται, πρεσβύτερος μετὰ πλήρους ἡμερῶν. ¹²καὶ μεταστραφήσονται αἱ οἰκίαι αὐτῶν εἰς ἑτέρους, ἀγροὶ καὶ αἱ γυναικεῖς αὐτῶν ἐπὶ τὸ αὐτό, ὅτι ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην, λέγει κύριος. ¹³ὅτι ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν καὶ ἔως μεγάλου πάντες συνετελέσαντο ἄνομα, ἀπὸ ιερέως καὶ ἔως ψευδοπροφήτου πάντες ἐποίησαν ψευδῆ. ¹⁴καὶ ἵωντο τὸ σύντριμμα τοῦ λαοῦ μου ἔξουθενοῦντες καὶ λέγοντες Εἰρήνη εἰρήνη· καὶ ποῦ ἐστιν εἰρήνη; ¹⁵κατησχύνθησαν, ὅτι ἔξελίποσαν· καὶ οὐδὲ ὡς καταισχυνόμενοι κατησχύνθησαν καὶ τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν. διὰ τοῦτο πεσοῦνται ἐν τῇ πτώσει αὐτῶν καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀπολοῦνται, εἴπειν κύριος. ¹⁶τάδε λέγει κύριος Στήτε ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς καὶ ἴδετε, καὶ ἐρωτήσατε τρίβους κυρίου αἰωνίους καὶ ἴδετε, ποία ἐστὶν ἡ ὁδὸς ἡ ἀγαθή, καὶ βαδίζετε ἐν αὐτῇ, καὶ εύρήσετε ἀγνισμὸν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν· καὶ εἴπαν Οὐ πορευσόμεθα. ¹⁷κατέστακα ἐφ' ὑμᾶς σκοπούς, ἀκούσατε τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος· καὶ εἴπαν Οὐκ ἀκουσόμεθα. ¹⁸διὰ τοῦτο ἥκουσαν τὰ ἔθνη καὶ οἱ ποιμαίνοντες τὰ ποίμνια αὐτῶν. ¹⁹ἄκουε, γῆ· ἴδού ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον κακά, τὸν καρπὸν ἀποστροφῆς αὐτῶν· ὅτι τῶν λόγων μου οὐ προσέσχον καὶ τὸν νόμον μου ἀπώσαντο. ²⁰ἴνα τί μοι λίθανον ἐκ Σαβα φέρετε καὶ κιννάμωμον ἐκ γῆς μακρόθεν; τὰ ὄλοκαυτώματα ὑμῶν οὐκ εἰσιν δεκτά, καὶ αἱ θυσίαι ὑμῶν οὐχ ἥδυνάν μοι. ²¹διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἰδού ἐγὼ δίδωμι ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον ἀσθενήειαν, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν αὐτῇ πατέρες καὶ υἱοὶ ἄμα, γείτων καὶ ὁ πλησίον αὐτοῦ ἀπολοῦνται. ²²τάδε λέγει κύριος Ἰδού λαὸς ἔρχεται ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ ἔθνη ἔξεγερθήσεται ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς· ²³τόξον καὶ ζιβύνην κρατήσουσιν, ἵταμός ἐστιν καὶ οὐκ ἐλεήσει, φωνὴ αὐτοῦ ὡς θάλασσα κυμαίνοντα, ἐφ' ἵπποις καὶ ἄρμασιν παρατάξεται ὡς πῦρ εἰς πόλεμον πρὸς σέ, θύγατερ Σιων. ²⁴ἥκούσαμεν τὴν ἀκοὴν αὐτῶν, παρελύθησαν αἱ χεῖρες ἡμῶν, θλῖψις κατέσχεν ἡμᾶς, ὡδῖνες ὡς τικτούσης. ²⁵μὴ ἐκπορεύεσθε εἰς ἄγρὸν καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς μὴ βαδίζετε, ὅτι ῥομφαία τῶν ἔχθρῶν

παροικεῖ κυκλόθεν. ²⁶θύγατερ λαοῦ μου, περίζωσαι σάκκον, κατάπασαι ἐν σποδῷ, πένθος ἀγαπητοῦ ποίησαι σεαυτῇ, κοπετὸν οἰκτρόν, ὅτι ἔξαιφνης ἥξει ταλαιπωρία ἐφ' ὑμᾶς. ²⁷δοκιμαστὴν δέδωκά σε ἐν λαοῖς δεδοκιμασμένοις, καὶ γνώσῃ με ἐν τῷ δοκιμάσαι με τὴν ὁδὸν αὐτῶν. ²⁸πάντες ἀνήκοοι, πορευόμενοι σκολιῶς, χαλκὸς καὶ σίδηρος, πάντες διεφθαρμένοι εἰσίν. ²⁹ἔξέλιπεν φυσητὴρ ἀπὸ πυρός, ἔξέλιπεν μόλιβος· εἰς κενὸν ἀργυροκόπος ἀργυροκοπεῖ, πονηρία αὐτῶν οὐκ ἐτάχη. ³⁰ἀργύριον ἀποδεδοκιμασμένον καλέσατε αὐτούς, ὅτι ἀπεδοκίμασεν αὐτοὺς κύριος.

7 ²Ακούσατε λόγον κυρίου, πᾶσα ἡ Ιουδαία· ³τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Διορθώσατε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ⁴μὴ πεποίθατε ἐφ' ἔαυτοῖς ἐπὶ λόγοις ψευδέσιν, ὅτι τὸ παράπαν οὐκ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς λέγοντες Ναὸς κυρίου ναὸς κυρίου ἐστίν. ⁵ὅτι ἐὰν διορθοῦντες διορθώσητε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν καὶ ποιοῦντες ποιήσητε κρίσιν ἀνὰ μέσον ἀνδρὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ ⁶καὶ προσήλυτον καὶ ὄρφανὸν καὶ χήραν μὴ καταδυναστεύσητε καὶ αἷμα ἀθῶν μὴ ἐκχέητε ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ ὅπίσω θεῶν ἀλλοτρίων μὴ πορεύησθε εἰς κακὸν ὑμῖν, ⁷καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ἐν γῇ, ⁸ἥ ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἔξ αἰῶνος καὶ ἔως αἰῶνος. ⁸εἰ δὲ ὑμεῖς πεποίθατε ἐπὶ λόγοις ψευδέσιν, ὅθεν οὐκ ὠφεληθήσεσθε, ⁹καὶ φονεύετε καὶ μοιχᾶσθε καὶ κλέπτετε καὶ ὀδυνύετε ἐπ' ἀδίκω καὶ ἐθυμιάτε τῇ Βααλ καὶ ἐπορεύεσθε ὅπίσω θεῶν ἀλλοτρίων, ὃν οὐκ οἴδατε, τοῦ κακῶς εἶναι ὑμῖν ¹⁰καὶ ἥλθετε καὶ ἔστητε ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν τῷ οἴκῳ, οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, καὶ εἴπατε Ἀπεσχήμεθα τοῦ μὴ ποιεῖν πάντα τὰ βδελύγματα ταῦτα, ¹¹μὴ σπῆλαιον ληστῶν ὁ οἴκος μου, οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ ἔκει, ἐνώπιον ὑμῶν; καὶ ἐγὼ ἵδον ἑώρακα, λέγει κύριος. ¹²ὅτι πορεύθητε εἰς τὸν τόπον μου τὸν ἐν Σηλωμ, οὗ κατεσκήνωσα τὸ ὄνομά μου ἔκει ἔμπροσθεν, καὶ ἵδετε ἂ ἐποίησα αὐτῷ ἀπὸ προσώπου κακίας λαοῦ μου Ισραὴλ. ¹³καὶ νῦν ἀνθ' ὧν ἐποίησατε πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, καὶ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἤκουόσατε μου, καὶ ἐκάλεσα ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀπεκρίθητε, ¹⁴καὶ ποιήσω τῷ οἴκῳ τούτῳ, ὃ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ἐφ' ὃ ὑμεῖς πεποίθατε ἐπ' αὐτῷ, καὶ τῷ τόπῳ, ὃ ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν, καθὼς ἐποίησα τῇ Σηλωμ. ¹⁵καὶ ἀπορρίψω ὑμᾶς ἀπὸ προσώπου μου, καθὼς ἀπέρριψα τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν πᾶν τὸ σπέρμα Εφραὶμ. ¹⁶καὶ σὺ μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου καὶ μὴ ἀξίου τοῦ ἐλεηθῆναι αὐτοὺς καὶ μὴ εὔχου καὶ μὴ προσέλθης μοι περὶ αὐτῶν, ὅτι οὐκ εἰσακούσομαι. ¹⁷ἥ οὐχ ὄρᾶς τί αὐτοὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς πόλεσιν Ιουδα καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς Ιερουσαλημ; ¹⁸οἱ υἱοὶ αὐτῶν συλλέγουσιν ξύλα, καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν καίουσι πῦρ, καὶ αἱ γυναικεῖς αὐτῶν τρίβουσιν σταῖς τοῦ ποιῆσαι χαυῶνας τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔσπεισαν σπονδὰς θεοῖς ἀλλοτρίοις, ἵνα παροργίσωσιν με. ¹⁹μὴ ἐμὲ αὐτοὶ παροργίζουσιν; λέγει κύριος· οὐχὶ ἔαυτούς, ὅπως καταισχυνθῇ τὰ πρόσωπα αὐτῶν; ²⁰διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ὄργὴ καὶ θυμός μου χείται ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπὶ τὰ κτήνη καὶ ἐπὶ πᾶν ξύλον τοῦ ἀγροῦ αὐτῶν καὶ ἐπὶ πάντα τὰ γενήματα τῆς γῆς, καὶ καυθήσεται καὶ οὐ σβεσθήσεται. ²¹τάδε λέγει κύριος Τὰ ὄλοκαυτώματα ὑμῶν συναγάγετε μετὰ τῶν θυσιῶν ὑμῶν καὶ φάγετε κρέα. ²²ὅτι οὐκ ἐλάλησα πρὸς

τοὺς πατέρας ὑμῶν καὶ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς ἐν ἡμέρᾳ, ἢ ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, περὶ ὅλοκαυτωμάτων καὶ θυσίας.²³ἀλλ’ ἡ τὸ ρῆμα τοῦτο ἐνετειλάμην αὐτοῖς λέγων Ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου, καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς θεόν, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς λαόν· καὶ πορεύεσθε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς μου, αἵς ἀν ἐντείλωμαι ὑμῖν, ὅπως ἀν εὖ ἢ ὑμῖν.²⁴καὶ οὐκ ἤκουσάν μου, καὶ οὐ προσέσχεν τὸ οὗς αὐτῶν, ἀλλ’ ἐπορεύθησαν ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς κακῆς καὶ ἐγενήθησαν εἰς τὰ ὅπισθεν καὶ οὐκ εἰς τὰ ἔμπροσθεν.²⁵ἀφ’ ἣς ἡμέρας ἔξήλθοσαν οἱ πατέρες αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἔξαπέστειλα πρὸς ὑμᾶς πάντας τοὺς δούλους μου τοὺς προφήτας ἡμέρας καὶ ὄρθρου καὶ ἀπέστειλα,²⁶καὶ οὐκ ἤκουσάν μου, καὶ οὐ προσέσχεν τὸ οὗς αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν.²⁷⁻²⁸καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦτον Τοῦτο τὸ ἔθνος, ὃ οὐκ ἤκουσεν τῆς φωνῆς κυρίου οὐδὲ ἐδέξατο παιδείαν· ἔξελιπεν ἡ πίστις ἐκ στόματος αὐτῶν.

²⁹Κεῖραι τὴν κεφαλήν σου καὶ ἀπόρριπτε καὶ ἀνάλαβε ἐπὶ χειλέων θρῆνον, ὅτι ἀπεδοκίμασεν κύριος καὶ ἀπώσατο τὴν γενεὰν τὴν ποιοῦσαν ταῦτα.³⁰ὅτι ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ιουδα τὸ πονηρὸν ἐναντίον ἐμοῦ, λέγει κύριος· ἔταξαν τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐν τῷ οἴκῳ, οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ’ αὐτόν, τοῦ μιᾶναι αὐτόν.³¹καὶ ὠκοδόμησαν τὸν βωμὸν τοῦ Ταφεθ, ὃς ἐστιν ἐν φάραγγι υἱοῦ Εννομ, τοῦ κατακαίειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρί, ὃ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς καὶ οὐ διενοήθην ἐν τῇ καρδίᾳ μου.³²διὰ τοῦτο ἴδού ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι Βωμὸς τοῦ Ταφεθ καὶ Φάραγξ υἱοῦ Εννομ, ἀλλ’ ἡ Φάραγξ τῶν ἀνηρημένων, καὶ θάψουσιν ἐν τῷ Ταφεθ διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν τόπον.³³καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ τοῦ λαοῦ τούτου εἰς βρῶσιν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀποσοβῶν.³⁴καὶ καταλύσω ἐκ πόλεων Ιουδα καὶ ἐκ διόδων Ιερουσαλημ φωνὴν εὐφραινομένων καὶ φωνὴν χαιρόντων, φωνὴν νυμφίου καὶ φωνὴν νύμφης, ὅτι εἰς ἐρήμωσιν ἔσται πᾶσα ἡ γῆ. —

⁸ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγει κύριος, ἔξοισουσιν τὰ ὀστᾶ τῶν βασιλέων Ιουδα καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν ἱερέων καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν προφητῶν καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν κατοικούντων Ιερουσαλημ ἐκ τῶν τάφων αὐτῶν²καὶ ψύξουσιν αὐτὰ πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἀστέρας καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, ἢ ἡγάπησαν καὶ οἵς ἐδούλευσαν καὶ ὃν ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν καὶ ὃν ἀντείχοντο καὶ οἵς προσεκύνησαν αὐτοῖς· οὐ κοπήσονται καὶ οὐ ταφήσονται καὶ ἔσονται εἰς παράδειγμα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς,³ὅτι εἶλοντο τὸν θάνατον ἢ τὴν ζωήν, καὶ πᾶσιν τοῖς καταλοίποις τοῖς καταλειφθεῖσιν ἀπὸ τῆς γενεᾶς ἐκείνης ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἐὰν ἔξωσι αὐτοὺς ἐκεῖ.

⁴Οτι τάδε λέγει κύριος Μή ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται; ἢ ὁ ἀποστρέφων οὐκ ἐπιστρέφει;⁵διὰ τί ἀπέστρεψεν ὁ λαός μου οὗτος ἀποστροφὴν ἀναιδῆ καὶ κατεκρατήθησαν ἐν τῇ προαιρέσει αὐτῶν καὶ οὐκ ἡθέλησαν τοῦ ἐπιστρέψαι;⁶ἐνωτίσασθε δὴ καὶ ἀκούσατε· οὐχ οὕτως λαλήσουσιν, οὐκ ἔστιν ἀνθρωπος μετανοῶν ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ λέγων Τί ἐποίησα; διέλιπεν ὁ τρέχων ἀπὸ τοῦ δρόμου αὐτοῦ ὡς ἵππος κάθιδρος ἐν χρεμετισμῷ αὐτοῦ.⁷καὶ ἡ ασιδα ἐν τῷ οὐρανῷ ἔγνω τὸν καιρὸν αὐτῆς,

τρυγάν καὶ χελιδών, ἀγροῦ στρουθία ἐφύλαξαν καιροὺς εἰσόδων αὐτῶν, ὁ δὲ λαός μου οὐκ ἔγνω τὰ κρίματα κυρίου. ⁸πῶς ἐρεῖτε ὅτι Σοφοί ἐσμεν ἡμεῖς, καὶ νόμος κυρίου ἐστὶν μεθ' ἡμῶν; εἰς μάτην ἐγενήθη σχοῖνος ψευδῆς γραμματεῦσιν. ⁹ἡσχύνθησαν σοφοὶ καὶ ἐπτούθησαν καὶ ἑάλωσαν, ὅτι τὸν λόγον κυρίου ἀπεδοκίμασαν· σοφία τίς ἐστιν ἐν αὐτοῖς; ¹⁰διὰ τοῦτο δώσω τὰς γυναικας αὐτῶν ἑτέροις καὶ τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν τοῖς κληρονόμοις, ¹¹καὶ συνάξουσιν τὰ γενήματα αὐτῶν, λέγει κύριος, οὐκ ἔστιν σταφυλὴ ἐν ταῖς ἀμπέλοις, καὶ οὐκ ἔστιν σῦκα ἐν ταῖς συκαῖς, καὶ τὰ φύλλα κατερρύηκεν. ¹²ἐπὶ τί ἡμεῖς καθήμεθα; συνάχθητε καὶ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὄχυρὰς καὶ ἀπορριφῶμεν, ὅτι ὁ θεὸς ἀπέρριψεν ἡμᾶς καὶ ἐπότισεν ἡμᾶς ὕδωρ χολῆς, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον αὐτοῦ. ¹³συνήχθημεν εἰς εἰρήνην, καὶ οὐκ ἦν ἀγαθά· εἰς καιρὸν ἴστεως, καὶ ἵδον σπουδή. ¹⁴ἐκ Δαν ἀκουσόμεθα φωνὴν ὁξύτητος ἵππων αὐτοῦ, ἀπὸ φωνῆς χρεμετισμοῦ ἵππων αὐτοῦ ἐσείσθη πᾶσα ἡ γῆ· καὶ ἥξει καὶ καταφάγεται τὴν γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, πόλιν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ. ¹⁵διότι ἵδον ἐγὼ ἔξαποστέλλω εἰς ὑμᾶς ὅφεις θανατοῦντας, οἵς οὐκ ἔστιν ἐπᾶσαι, καὶ δῆξονται ὑμᾶς. ¹⁶ἀνίατα μετ' ὁδύνης καρδίας ὑμῶν ἀπορουμένης. ¹⁷ἵδον φωνὴ κραυγῆς θυγατρὸς λαοῦ μου ἀπὸ γῆς μακρόθεν Μῆ κύριος οὐκ ἔστιν ἐν Σιων; ἢ βασιλεὺς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ; διὰ τί παρώργισάν με ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν καὶ ἐν ματαίοις ἀλλοτρίοις; ¹⁸διηλθεν θέρος, παρῆλθεν ἀμητος, καὶ ἡμεῖς οὐ διεσώθημεν. ¹⁹ἐπὶ συντρίμματι θυγατρὸς λαοῦ μου ἐσκοτώθην· ἀπορίᾳ κατίσχυσάν με ὡδῖνες ὡς τικτούσης. ²⁰μὴ ρητίνη οὐκ ἔστιν ἐν Γαλααδ, ἢ ἱατρὸς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ; διὰ τί οὐκ ἀνέβη ἵασις θυγατρὸς λαοῦ μου; ²¹πίς δῶσει κεφαλῆ μου ὕδωρ καὶ ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρύων, καὶ κλαύσομαι τὸν λαόν μου τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός, τοὺς τετραυματισμένους θυγατρὸς λαοῦ μου; —

9 ¹τίς δῷη μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ σταθμὸν ἔσχατον καὶ καταλείψω τὸν λαόν μου καὶ ἀπελεύσομαι ἀπ' αὐτῶν; ὅτι πάντες μοιχῶνται, σύνοδος ἀθετούντων. ²καὶ ἐνέτειναν τὴν γλῶσσαν αὐτῶν ὡς τόξον. ψεῦδος καὶ οὐ πίστις ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἐκ κακῶν εἰς κακὰ ἐξήλθοσαν καὶ ἐμὲ οὐκ ἔγνωσαν. ³ἔκαστος ἀπὸ τοῦ πλησίου αὐτοῦ φυλάξασθε καὶ ἐπ' ἀδελφοῖς αὐτῶν μὴ πεποίθατε, ὅτι πᾶς ἀδελφὸς πτέρνη πτερνιεῖ, καὶ πᾶς φίλος δολίως πορεύσεται. ⁴ἔκαστος κατὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ καταπαίξεται, ἀλήθειαν οὐ μὴ λαλήσωσιν· μεμάθηκεν ἡ γλῶσσα αὐτῶν λαλεῖν ψευδῆ, ἡδίκησαν καὶ οὐ διέλιπον τοῦ ἐπιστρέψαι. ⁵τόκος ἐπὶ τόκῳ, δόλος ἐπὶ δόλῳ· οὐκ ἥθελον εἰδέναι με. ⁶διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἰδού ἐγὼ πυρώσω αὐτοὺς καὶ δοκιμῶ αὐτούς, ὅτι ποιήσω ἀπὸ προσώπου πονηρίας θυγατρὸς λαοῦ μου. ⁷βολὶς τιτρώσκουσα ἡ γλῶσσα αὐτῶν, δόλια τὰ ῥήματα τοῦ στόματος αὐτῶν· τῷ πλησίου αὐτοῦ λαλεῖ εἰρηνικὰ καὶ ἐν ἑαυτῷ ἔχει τὴν ἔχθραν. ⁸μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι, λέγει κύριος, ἢ ἐν λαῷ τῷ τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχή μου;

9 Ἐπὶ τὰ ὅρη λάβετε κοπετὸν καὶ ἐπὶ τὰς τρίβους τῆς ἐρήμου θρῆνον, ὅτι ἐξέλιπον παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπους· οὐκ ἥκουσαν φωνὴν ὑπάρξεως· ἀπὸ πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔως κτηνῶν ἐξέστησαν, ὥχοντο. ¹⁰καὶ δώσω τὴν Ιερουσαλημ εἰς μετοικίαν καὶ εἰς κατοικητήριον δρακόντων καὶ τὰς πόλεις Ιουδα εἰς ἀφανισμὸν θήσομαι παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι. ¹¹πίς ὁ ἄνθρωπος ὁ συνετός, καὶ

συνέτω τοῦτο, καὶ ὃ λόγος στόματος κυρίου πρὸς αὐτόν, ἀναγγειλάτω ὑμῖν. ἔνεκεν τίνος ἀπώλετο ἡ γῆ, ἀνήφθη ὡς ἔρημος παρὰ τὸ μὴ διοδεύεσθαι αὐτήν; ¹²καὶ εἴπεν κύριος πρός με Διὰ τὸ ἐγκαταλιπεῖν αὐτοὺς τὸν νόμον μου, ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ οὐκ ἥκουσαν τῆς φωνῆς μου, ¹³ἀλλ’ ἐπορεύθησαν ὅπίσω τῶν ἀρεστῶν τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς κακῆς καὶ ὅπίσω τῶν εἰδώλων, ἃ ἔδιδαξαν αὐτοὺς οἱ πατέρες αὐτῶν, ¹⁴διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Ἰδοὺ ἐγὼ ψωμιᾶ αὐτοὺς ἀνάγκας καὶ ποτιῶ αὐτοὺς ὕδωρ χολῆς ¹⁵καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς οὐκ ἐγίνωσκον αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ ἐπαποστελῶ ἐπ’ αὐτοὺς τὴν μάχαιραν ἔως τοῦ ἔξαναλῶσαι αὐτοὺς ἐν αὐτῇ. ¹⁶Τάδε λέγει κύριος Καλέσατε τὰς θρηνούσας καὶ ἐλθέτωσαν, καὶ πρὸς τὰς σοφὰς ἀποστείλατε καὶ φθεγξάσθωσαν ¹⁷καὶ λαβέτωσαν ἐφ’ ὑμᾶς θρῆνον, καὶ καταγαγέτωσαν οἱ ὄφθαλμοὶ ὑμῶν δάκρυα, καὶ τὰ βλέφαρα ὑμῶν ῥείτω ὕδωρ. ¹⁸Οὕτι φωνὴ οἴκτου ἥκουσθη ἐν Σιων Πῶς ἐταλαιπωρήσαμεν κατησχύνθημεν σφόδρα, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὴν γῆν καὶ ἀπερρίψαμεν τὰ σκηνώματα ἡμῶν. ¹⁹Ἀκούσατε δή, γυναῖκες, λόγον θεοῦ, καὶ δεξάσθω τὰ ὕτα ὑμῶν λόγους στόματος αὐτοῦ, καὶ διδάξατε τὰς θυγατέρας ὑμῶν οἴκτον καὶ γυνὴ τὴν πλησίον αὐτῆς θρῆνον. ²⁰Οὕτι ἀνέβη θάνατος διὰ τῶν θυρίδων ὑμῶν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν γῆν ὑμῶν τοῦ ἐκτρῖψαι νήπια ἔξωθεν καὶ νεανίσκους ἀπὸ τῶν πλατειῶν. ²¹καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ τῶν ἀνθρώπων εἰς παράδειγμα ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τῆς γῆς ὑμῶν καὶ ὡς χόρτος ὅπίσω θερίζοντος, καὶ οὐκ ἔσται ὁ συνάγων.

²²Τάδε λέγει κύριος Μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἰσχύι αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ, ²³ἀλλ’ ἡ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος, συνίειν καὶ γινώσκειν ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ποιῶν ἔλεος καὶ κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἐν τούτοις τὸ θέλημά μου, λέγει κύριος. ²⁴Ιδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ ἐπισκέψομαι ἐπὶ πάντας περιτεμημένους ἀκροβυστίας αὐτῶν, ²⁵ἐπ’ Αἴγυπτον καὶ ἐπὶ τὴν Ιουδαίαν καὶ ἐπὶ Εδωμ καὶ ἐπὶ υἱὸν Αμμων καὶ ἐπὶ υἱὸν Μωαβ καὶ ἐπὶ πάντα περικειρόμενον τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ ἔρήμῳ. ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἀπερίτμητα σαρκί, καὶ πᾶς οἶκος Ισραὴλ ἀπερίτμητοι καρδίας αὐτῶν.

10 ¹Ακούσατε τὸν λόγον κυρίου, ὃν ἐλάλησεν ἐφ’ ὑμᾶς, οἶκος Ισραὴλ. ²Τάδε λέγει κύριος Κατὰ τὰς ὁδοὺς τῶν ἔθνῶν μὴ μανθάνετε καὶ ἀπὸ τῶν σημείων τοῦ οὐρανοῦ μὴ φοβεῖσθε, ὅτι φοβοῦνται αὐτὰ τοῖς προσώποις αὐτῶν. ³ὅτι τὰ νόμιμα τῶν ἔθνῶν μάταια. ξύλον ἔστιν ἐκ τοῦ δρυμοῦ ἐκκεκομμένον, ἔργον τέκτονος καὶ χώνευμα. ⁴ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ κεκαλλωπισμένα ἔστιν. ἐν σφύραις καὶ ἥλοις ἔστερέωσαν αὐτά, καὶ οὐ κινηθήσονται. ⁵αιρόμενα ἀρθήσονται, ὅτι οὐκ ἐπιβήσονται. μὴ φοβηθῆτε αὐτά, ὅτι οὐ μὴ κακοποιήσωσιν, καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς. ⁹ἀργύριον τορευτόν ἔστιν, οὐ πορεύσονται. ἀργύριον προσβλητὸν ἀπὸ Θαρσις ἥξει, χρυσίον Μωφαζ καὶ χεὶρ χρυσοχόων, ἔργα τεχνιτῶν πάντα. ὑάκινθον καὶ πορφύραν ἐνδύσουσιν αὐτά. ¹¹οὕτως ἐρεῖτε αὐτοῖς Θεοί, οἵ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν οὐκ ἐποίησαν, ἀπολέσθωσαν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ τούτου. ¹²κύριος ὁ ποιήσας τὴν γῆν ἐν τῇ ἰσχύι αὐτοῦ, ὁ ἀνορθώσας τὴν οἰκουμένην ἐν

τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ καὶ τῇ φρονήσει αὐτοῦ ἔξετεινεν τὸν οὐρανὸν ¹³καὶ πλῆθος ὕδατος ἐν οὐρανῷ καὶ ἀνήγαγεν νεφέλας ἐξ ἑσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησεν καὶ ἔξήγαγεν φῶς ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ. ¹⁴ἔμωράνθη πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ γνώσεως, κατησχύνθη πᾶς χρυσοχόος ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτοῦ, ὅτι Ψευδὴ ἔχώνευσαν, οὐκ ἔστιν πνεῦμα ἐν αὐτοῖς. ¹⁵μάταιά ἔστιν, ἔργα ἐμπεπαιγμένα, ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀπολοῦνται. ¹⁶οὐκ ἔστιν τοιαύτη μερὶς τῷ Ιακωβ, ὅτι ὁ πλάσας τὰ πάντα αὐτὸς κληρονομία αὐτοῦ, κύριος ὄνομα αὐτῷ.

¹⁷Συνήγαγεν ἔξωθεν τὴν ὑπόστασίν σου, κατοικοῦσα ἐν ἐκλεκτοῖς. ¹⁸ὅτι τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ σκελίζω τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἐν θλίψει, δπως εὑρεθῇ ἡ πληγή σου. ¹⁹οὐαὶ ἐπὶ συντρίμματί σου, ἀλγηρὰ ἡ πληγή σου. κάγὼ εἶπα "Οντως τοῦτο τὸ τραῦμά μου καὶ κατέλαβέν με. ²⁰ἡ σκηνή μου ἐταλαιπώρησεν ὥλετο, καὶ πᾶσαι αἱ δέρρεις μου διεσπάσθησαν· οἱ υἱοί μου καὶ τὰ πρόβατά μου οὐκ εἰσιν, οὐκ ἔστιν ἔτι τόπος τῆς σκηνῆς μου, τόπος τῶν δέρρεών μου. ²¹ὅτι οἱ ποιμένες ἡφρονεύσαντο καὶ τὸν κύριον οὐκ ἔξεζήτησαν· διὰ τοῦτο οὐκ ἐνόησεν πᾶσα ἡ νομὴ καὶ διεσκορπίσθησαν. ²²φωνὴ ἀκοῆς ἴδού ἔρχεται καὶ σεισμὸς μέγας ἐκ γῆς βορρᾶ τοῦ τάξις τὰς πόλεις Ιουδα εἰς ἀφανισμὸν καὶ κοίτην στρουθῶν. ²³οἶδα, κύριε, ὅτι οὐχὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, οὐδὲ ἀνὴρ πορεύεται καὶ κατορθώσει πορείαν αὐτοῦ. ²⁴παίδευσον ἡμᾶς, κύριε, πλὴν ἐν κρίσει καὶ μὴ ἐν θυμῷ, ἵνα μὴ ὀλίγους ἡμᾶς ποιήσῃς. ²⁵ἔκχεον τὸν θυμόν σου ἐπὶ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα σε καὶ ἐπὶ γενεὰς αἱ τὸ ὄνομά σου οὐκ ἐπεκαλέσαντο, ὅτι κατέφαγον τὸν Ιακωβ καὶ ἔξανήλωσαν αὐτὸν καὶ τὴν νομὴν αὐτοῦ ἡρήμωσαν.

11 ¹Ο λόγος ὁ γενόμενος παρὰ κυρίου πρὸς Ιερεμιαν λέγων ²Ἀκούσατε τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης. καὶ λαλήσεις πρὸς ἄνδρας Ιουδα καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Ιερουσαλημ. ³καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, δις οὐκ ἀκούσεται τῶν λόγων τῆς διαθήκης ταύτης, ⁴ἥς ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ, ἥ ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐκ καμίνου τῆς σιδηρᾶς λέγων Ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου καὶ ποιήσατε πάντα, δσα ἐὰν ἐντείλωμαι ὑμῖν, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς θεόν, ⁵ὅπως στήσω τὸν ὄρκον μου, ὃν ὅμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι καθὼς ἡ ἡμέρα αὕτη. καὶ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα Γένοιτο, κύριε. ⁶καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ἀνάγνωθι τοὺς λόγους τούτους ἐν πόλεσιν Ιουδα καὶ ἔξωθεν Ιερουσαλημ λέγων Ἀκούσατε τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης καὶ ποιήσατε αὐτούς. ⁸καὶ οὐκ ἐποίησαν. ⁹καὶ εἶπεν κύριος πρὸς με Εύρεθη σύνδεσμος ἐν ἀνδράσιν Ιουδα καὶ ἐν τοῖς κατοικοῦσιν Ιερουσαλημ. ¹⁰ἐπεστράφησαν ἐπὶ τὰς ἀδικίας τῶν πατέρων αὐτῶν τῶν πρότερον, οἱ οὐκ ἥθελον εἰσακοῦσαι τῶν λόγων μου, καὶ ἴδού αὐτοὶ βαδίζουσιν ὅπιστα θεῶν ἀλλοτρίων τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ διεσκέδασαν οἴκος Ισραὴλ καὶ οἴκος Ιουδα τὴν διαθήκην μου, ἥν διεθέμην πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν. ¹¹διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον κακά, ἔξ ὧν οὐ δυνήσονται ἔξελθεῖν ἐξ αὐτῶν, καὶ κεχράξονται πρός με, καὶ οὐκ εἰσακούσομαι αὐτῶν. ¹²καὶ πορεύσονται πόλεις Ιουδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ιερουσαλημ καὶ κεχράξονται πρὸς τὸν θεούς, οἵς

αύτοὶ θυμιῶσιν αὐτοῖς· μὴ σώσουσιν αὐτοὺς ἐν καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν; ¹³ὅτι κατ' ἀριθμὸν τῶν πόλεών σου ἡσαν θεοί σου, Ιουδα, καὶ κατ' ἀριθμὸν ἔξοδων τῆς Ιερουσαλημ ἐτάξατε βωμοὺς θυμιᾶν τῇ Βααλ. ¹⁴καὶ σὺ μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου καὶ μὴ ἀξίου περὶ αὐτῶν ἐν δεήσει καὶ προσευχῇ, ὅτι οὐκ εἰσακούσομαι ἐν τῷ καιρῷ, ἐνῷ ἐπικαλοῦνται με, ἐν καιρῷ κακώσεως αὐτῶν. ¹⁵τί ἡ ἡγαπημένη ἐν τῷ οἴκῳ μου ἐποίησεν βδέλυγμα; μὴ εὐχαὶ καὶ κρέα ἄγια ἀφελοῦσιν ἀπὸ σοῦ τὰς κακίας σου, ἢ τούτοις διαφεύξῃ; ¹⁶ἔλαίαν ὥραίαν εὔσκιον τῷ εἶδει ἐκάλεσεν κύριος τὸ ὄνομά σου· εἰς φωνὴν περιτομῆς αὐτῆς ἀνήφθη πῦρ ἐπ' αὐτήν, μεγάλη ἡ θλῖψις ἐπὶ σέ, ἡχρεώθησαν οἱ κλάδοι αὐτῆς. ¹⁷καὶ κύριος ὁ καταφυτεύσας σε ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ κακὰ ἀντὶ τῆς κακίας οἴκου Ισραὴλ καὶ οἴκου Ιουδα, ὅτι ἐποίησαν ἑαυτοῖς τοῦ παροργίσαι με ἐν τῷ θυμιᾶν αὐτοὺς τῇ Βααλ.

¹⁸Κύριε, γνώρισόν μοι, καὶ γνώσομαι· τότε εἶδον τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν. ¹⁹ἐγὼ δὲ ὡς ἀρνίον ἄκακον ἀγόμενον τοῦ θύεσθαι οὐκ ἔγνων· ἐπ' ἐμὲ ἐλογίσαντο λογισμὸν πονηρὸν λέγοντες Δεῦτε καὶ ἐμβάλωμεν ξύλον εἰς τὸν ἄρτον αὐτοῦ καὶ ἐκτρίψωμεν αὐτὸν ἀπὸ γῆς ζώντων, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐ μὴ μνησθῇ ἔτι. ²⁰κύριε κρίνων δίκαια δοκιμάζων νεφροὺς καὶ καρδίας, ἴδοιμι τὴν παρὰ σοῦ ἐκδίκησιν ἐξ αὐτῶν, ὅτι πρὸς σὲ ἀπεκάλυψα τὸ δικαίωμά μου. ²¹διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Αναθωθ τοὺς ζητοῦντας τὴν ψυχήν μου τοὺς λέγοντας Οὐ μὴ προφητεύσῃς ἐπὶ τῷ ὄνόματι κυρίου· εἰ δὲ μή, ἀποθανῇ ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν. ²²ἰδοὺ ἐγὼ ἐπισκέψομαι ἐπ' αὐτούς· οἱ νεανίσκοι αὐτῶν ἐν μαχαίρᾳ ἀποθανοῦνται, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν τελευτήσουσιν ἐν λιμῷ, ²³καὶ ἐγκατάλειμμα οὐκ ἔσται αὐτῶν, ὅτι ἐπάξω κακὰ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Αναθωθ ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν.

12 ¹Δίκαιος εἰ, κύριε, ὅτι ἀπολογήσομαι πρὸς σέ, πλὴν κρίματα λαλήσω πρὸς σέ· τί ὅτι ὁδὸς ἀσεβῶν εὐδοῦται, εὐθήνησαν πάντες οἱ ἀθετοῦντες ἀθετήματα; ²ἔφύτευσας αὐτοὺς καὶ ἐρριζώθησαν, ἐτεκνοποίησαν καὶ ἐποίησαν καρπόν· ἔγγὺς εἰ σὺ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ πόρρω ἀπὸ τῶν νεφρῶν αὐτῶν. ³καὶ σύ, κύριε, γινώσκεις με, δεδοκίμακας τὴν καρδίαν μου ἐναντίον σου· ἄγνισον αὐτοὺς εἰς ἡμέραν σφαγῆς αὐτῶν. ⁴ἔως πότε πενθήσει ἡ γῆ καὶ πᾶς ὁ χόρτος τοῦ ἀγροῦ ἔηρανθήσεται ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ; ἡφανίσθησαν κτήνη καὶ πετεινά, ὅτι εἴπαν Οὐκ ὄψεται ὁ θεὸς ὁδοὺς ἡμῶν. ⁵σοῦ οἱ πόδες τρέχουσιν καὶ ἐκλύουσίν σε· πῶς παρασκευάσῃ ἐφ' ἵπποις; καὶ ἐν γῇ εἱρήνης σὺ πέποιθας· πῶς ποιήσεις ἐν φρυάγματι τοῦ Ιορδάνου; ⁶ὅτι καὶ οἱ ἀδελφοί σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου, καὶ οὗτοι ἡθέτησάν σε, καὶ αὐτοὶ ἐβόησαν, ἐκ τῶν ὀπίσω σου ἐπισυνήχθησαν· μὴ πιστεύσῃς ἐν αὐτοῖς, ὅτι λαλήσουσιν πρὸς σὲ καλά.

⁷Ἐγκαταλέλοιπα τὸν οἴκον μου, ἀφῆκα τὴν κληρονομίαν μου, ἔδωκα τὴν ἡγαπημένην ψυχήν μου εἰς χεῖρας ἔχθρῶν αὐτῆς. ⁸ἐγενήθη ἡ κληρονομία μου ἐμοὶ ὡς λέων ἐν δρυμῷ· ἔδωκεν ἐπ' ἐμὲ τὴν φωνὴν αὐτῆς, διὰ τοῦτο ἐμίσησα αὐτήν. ⁹μὴ σπῆλαιον ὑαίνης ἡ κληρονομία μου ἐμοὶ ἢ σπῆλαιον κύκλῳ αὐτῆς; βαδίσατε συναγάγετε πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἐλθέτωσαν τοῦ φαγεῖν αὐτήν. ¹⁰ποιμένες πολλοὶ διέφθειραν τὸν ἀμπελῶνά μου, ἐμόλυναν τὴν μερίδα μου, ἔδωκαν μερίδα

ἐπιθυμητήν μου εἰς ἔρημον ἄβατον.¹¹ ἐτέθη εἰς ἀφανισμὸν ἀπωλείας, δι’ ἐμὲ ἀφανισμῷ ἡφανίσθη πᾶσα ἡ γῆ, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνὴρ τιθέμενος ἐν καρδίᾳ.¹² ἐπὶ πᾶσαν διεκβολὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἥλθον ταλαιπωροῦντες, ὅτι μάχαιρα τοῦ κυρίου καταφάγεται ἀπ’ ἄκρου τῆς γῆς ἔως ἄκρου τῆς γῆς, οὐκ ἔστιν εἰρήνη πάσῃ σαρκί.¹³ σπείρατε πυροὺς καὶ ἀκάνθας θερίσατε· οἱ κλῆροι αὐτῶν οὐκ ὡφελήσουσιν αὐτούς· αἰσχύνθητε ἀπὸ καυχήσεως ὑμῶν, ἀπὸ δύειδισμοῦ ἔναντι κυρίου.

¹⁴ Ὅτι τάδε λέγει κύριος περὶ πάντων τῶν γειτόνων τῶν πονηρῶν τῶν ἀπτομένων τῆς κληρονομίας μου, ἡς ἐμέρισα τῷ λαῷ μου Ἰσραὴλ Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποσπῶ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν καὶ τὸν Ιουδαν ἐκβαλῶ ἐκ μέσου αὐτῶν.¹⁵ καὶ ἔσται μετὰ τὸ ἐκβαλεῖν με αὐτοὺς ἐπιστρέψω καὶ ἐλεήσω αὐτοὺς καὶ κατοικιῶ αὐτοὺς ἔκαστον εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ καὶ ἔκαστον εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.¹⁶ καὶ ἔσται ἐὰν μαθόντες μάθωσιν τὴν ὁδὸν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ὀμνύειν τῷ ὀνόματί μου Ζῆ κύριος, καθὼς ἐδίδαξαν τὸν λαόν μου ὀμνύειν τῇ Βααλ, καὶ οἰκοδομηθήσονται ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μου.¹⁷ ἐὰν δὲ μὴ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἔξαρῶ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ἐξάρσει καὶ ἀπωλείᾳ.

13 ¹Τάδε λέγει κύριος Βάδισον καὶ κτῆσαι σεαυτῷ περίζωμα λινοῦν καὶ περίθου περὶ τὴν ὁσφύν σου, καὶ ἐν ὕδατι οὐ διελεύσεται.² καὶ ἐκτησάμην τὸ περίζωμα κατὰ τὸν λόγον κυρίου καὶ περιέθηκα περὶ τὴν ὁσφύν μου.³ καὶ ἐγενήθη λόγος κυρίου πρός με λέγων ⁴Λαβὲ τὸ περίζωμα τὸ περὶ τὴν ὁσφύν σου καὶ ἀνάστηθι καὶ βάδισον ἐπὶ τὸν Εὐφράτην καὶ κατάκρυψον αὐτὸ ἐκεῖ ἐν τῇ τρυμαλιᾷ τῆς πέτρας.⁵ καὶ ἐπορεύθην καὶ ἔκρυψα αὐτὸ ἐν τῷ Εὐφράτῃ, καθὼς ἐνετείλατό μοι κύριος.⁶ καὶ ἐγένετο μεθ’ ἡμέρας πολλὰς καὶ εἴπεν κύριος πρός με Ἀνάστηθι βάδισον ἐπὶ τὸν Εὐφράτην καὶ λαβὲ ἐκεῖθεν τὸ περίζωμα, δὲ ἐνετείλαμην σοι τοῦ κατακρύψαι ἐκεῖ.⁷ καὶ ἐπορεύθην ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν καὶ ὥρυξα καὶ ἔλαβον τὸ περίζωμα ἐκ τοῦ τόπου, οὗ κατώρυξα αὐτὸ ἐκεῖ, καὶ ἵδοὺ διεφθαρμένον ἦν, δὲ οὐ μὴ χρησθῆ εἰς οὐθέν. ⁸ καὶ ἐγενήθη λόγος κυρίου πρός με λέγων ⁹Τάδε λέγει κύριος Οὕτω φθερῶ τὴν ὕβριν Ιουδα καὶ τὴν ὕβριν Ιερουσαλημ,¹⁰ τὴν πολλὴν ταύτην ὕβριν, τοὺς μὴ βουλομένους ὑπακούειν τῶν λόγων μου καὶ πορευθέντας ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς καὶ τοῦ προσκυνεῖν αὐτοῖς, καὶ ἔσονται ὥσπερ τὸ περίζωμα τοῦτο, δὲ οὐ χρησθήσεται εἰς οὐθέν.¹¹ ὅτι καθάπερ κολλᾶται τὸ περίζωμα περὶ τὴν ὁσφὺν τοῦ ἀνθρώπου, οὕτως ἐκόλλησα πρὸς ἐμαυτὸν τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ καὶ πᾶν οἶκον Ιουδα τοῦ γενέσθαι μοι εἰς λαὸν ὀνομαστὸν καὶ εἰς καύχημα καὶ εἰς δόξαν, καὶ οὐκ εἰσήκουσάν μου.¹² καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον Πᾶς ἀσκὸς πληρωθήσεται οἵνου. καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσιν πρὸς σέ Μὴ γνόντες οὐ γνωσόμεθα ὅτι πᾶς ἀσκὸς πληρωθήσεται οínou;¹³ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ πληρῶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν τοὺς καθημένους υἱοὺς Δαυιδ ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς προφήτας καὶ τὸν Ιουδαν καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ιερουσαλημ μεθύσματι¹⁴ καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς ἄνδρα καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ τοὺς πατέρας αὐτῶν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν τῷ αὐτῷ· οὐκ ἐπιποθήσω, λέγει κύριος, καὶ οὐ φείσομαι καὶ οὐκ οἰκτιρήσω ἀπὸ διαφθορᾶς αὐτῶν.

¹⁵Ακούσατε καὶ ἐνωτίσασθε καὶ μὴ ἐπαίρεσθε, ὅτι κύριος ἐλάλησεν. ¹⁶δότε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν δόξαν πρὸ τοῦ συσκοτάσαι καὶ πρὸς τοῦ προσκόψαι πόδας ὑμῶν ἐπ' ὅρη σκοτεινὰ καὶ ἀναμενεῖτε εἰς φῶς καὶ ἐκεῖ σκιὰ θανάτου καὶ τεθήσονται εἰς σκότος. ¹⁷Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσητε, κεκρυμμένως κλαύσεται ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀπὸ προσώπου ὑβρεως, καὶ κατάξουσιν οἱ ὄφθαλμοὶ ὑμῶν δάκρυα, ὅτι συνετρίβη τὸ ποίμνιον κυρίου. ¹⁸εἴπατε τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς δυναστεύουσιν Ταπεινώθητε καὶ καθίσατε, ὅτι καθηρέθη ἀπὸ κεφαλῆς ὑμῶν στέφανος δόξης ὑμῶν. ¹⁹πόλεις αἱ πρὸς νότον συνεκλείσθησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀνοίγων· ἀπωκίσθη Ιουδας, συνετέλεσεν ἀποικίαν τελείαν.

²⁰Ανάλαβε ὄφθαλμούς σου, Ιερουσαλημ, καὶ ἵδε τοὺς ἔρχομένους ἀπὸ βορρᾶ· ποῦ ἐστιν τὸ ποίμνιον, ὃ ἐδόθη σοι, πρόβατα δόξης σου; ²¹τί ἐρεῖς ὅταν ἐπισκέπτωνται σε; καὶ σὺ ἐδίδαξας αὐτοὺς ἐπὶ σὲ μαθήματα εἰς ἀρχήν· οὐκ ὡδῖνες καθέξουσίν σε καθὼς γυναῖκα τίκτουσαν; ²²καὶ ἐὰν εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου Διὰ τί ἀπήντησέν μοι ταῦτα; διὰ τὸ πλῆθος τῆς ἀδικίας σου ἀνεκαλύφθη τὰ ὀπίσθιά σου παραδειγματισθῆναι τὰς πτέρνας σου. ²³εὶ ἀλλάξεται Αἰθίοψ τὸ δέρμα αὐτοῦ καὶ πάρδαλις τὰ ποικίλματα αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς δυνήσεσθε εὖ ποιῆσαι μεμαθηκότες τὰ κακά. ²⁴καὶ διέσπειρα αὐτοὺς ὡς φρύγανα φερόμενα ὑπὸ ἀνέμου εἰς ἔρημον. ²⁵οὕτος ὁ κλῆρός σου καὶ μερὶς τοῦ ἀπειθεῖν ὑμᾶς ἐμοί, λέγει κύριος, ὡς ἐπελάθου μου καὶ ἥλπισας ἐπὶ ψεύδεσιν. ²⁶κάγὼ ἀποκαλύψω τὰ ὀπίσω σου ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ὄφθησεται ἡ ἀτιμία σου. ²⁷καὶ ἡ μοιχεία σου καὶ ὁ χρεμετισμός σου καὶ ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῆς πορνείας σου, ἐπὶ τῶν βουνῶν καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἑώρακα τὰ βδελύγματά σου· οὐαὶ σοι, Ιερουσαλημ, ὅτι οὐκ ἐκαθαρίσθης ὀπίσω μου, ἔως τίνος ἔτι;

14 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ιερεμιαν περὶ τῆς ἀβροχίας ²Ἐπένθησεν ἡ Ιουδαία, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐκενώθησαν καὶ ἐσκοτώθησαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἡ κραυγὴ τῆς Ιερουσαλημ ἀνέβη. ³καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς ἀπέστειλαν τοὺς νεωτέρους αὐτῶν ἐφ' ὕδωρ· ἥλθοσαν ἐπὶ τὰ φρέατα καὶ οὐχ εὗροσαν ὕδωρ καὶ ἀπέστρεψαν τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν κενά. ⁴καὶ τὰ ἔργα τῆς γῆς ἐξέλιπεν, ὅτι οὐκ ἦν ὑετός· ἥσχύνθησαν γεωργοί, ἐπεκάλυψαν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. ⁵καὶ ἔλαφοι ἐν ἀγρῷ ἔτεκον καὶ ἐγκατέλιπον, ὅτι οὐκ ἦν βοτάνη. ⁶ὄνοι ἄγριοι ἔστησαν ἐπὶ νάπας· εἰλκυσαν ἄνεμον, ἐξέλιπον οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτῶν, ὅτι οὐκ ἦν χόρτος ἀπὸ λαοῦ ἀδικίας. — ⁷εὶ αἱ ἀμαρτίαι ἡμῶν ἀντέστησαν ἡμῖν, κύριε, ποίησον ἡμῖν ἔνεκεν σοῦ, ὅτι πολλαὶ αἱ ἀμαρτίαι ἡμῶν ἔναντίον σοῦ, ὅτι σοὶ ἡμάρτομεν. ⁸ὑπομονὴ Ισραηλ, κύριε, καὶ σώζεις ἐν καιρῷ κακῶν· ἵνα τί ἐγενήθης ὡσεὶ πάροικος ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὡς αὐτόχθων ἐκκλίνων εἰς κατάλυμα; ⁹μὴ ἐση ὥσπερ ἄνθρωπος ὑπνῶν ἢ ὡς ἀνήρ οὐ δυνάμενος σώζειν; καὶ σὺ ἐν ἡμῖν εἶ, κύριε, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐφ' ἡμᾶς· μὴ ἐπιλάθῃ ἡμῶν. — ¹⁰οὕτως λέγει κύριος τῷ λαῷ τούτῳ Ἡγάπησαν κινεῖν πόδας αὐτῶν καὶ οὐκ ἐφείσαντο, καὶ ὁ θεὸς οὐκ εὔδοκησεν ἐν αὐτοῖς· νῦν μνησθήσεται τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν. ¹¹καὶ εἴπεν κύριος πρός με Μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου εἰς ἀγαθά. ¹²ὅτι ἐὰν νηστεύσωσιν, οὐκ εἰσακούσομαι τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ἐὰν προσενέγκωσιν δλοκαυτώματα καὶ θυσίας, οὐκ εὔδοκήσω ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ ἐγὼ συντελέσω αὐτούς. ¹³καὶ εἴπα Ὡ κύριε, ἴδού οἱ προφῆται αὐτῶν

προφητεύουσιν καὶ λέγουσιν Οὐκ ὄψεσθε μάχαιραν, οὐδὲ λιμὸς ἔσται ἐν ὑμῖν, ὅτι ἀλήθειαν καὶ εἰρήνην δώσω ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.¹⁴ καὶ εἶπεν κύριος πρός με Ψευδῆ οἱ προφῆται προφητεύουσιν ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου, οὐκ ἀπέστειλα αὐτοὺς καὶ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς καὶ οὐκ ἐλάλησα πρὸς αὐτούς· ὅτι ὀράσεις ψευδεῖς καὶ μαντείας καὶ οἰωνίσματα καὶ προαιρέσεις καρδίας αὐτῶν αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν.¹⁵ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος περὶ τῶν προφητῶν τῶν προφητευόντων ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου ψευδῆ, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς, οἱ λέγουσιν Μάχαιρα καὶ λιμὸς οὐκ ἔσται ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης Ἐν θανάτῳ νοσερῷ ἀποθανοῦνται, καὶ ἐν λιμῷ συντελεσθήσονται οἱ προφῆται.¹⁶ καὶ ὁ λαός, οἵς αὐτοὶ προφητεύουσιν αὐτοῖς, καὶ ἔσονται ἐρριμμένοι ἐν ταῖς διόδοις Ιερουσαλημ ἀπὸ προσώπου μαχαίρας καὶ τοῦ λιμοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ θάπτων αὐτούς, καὶ αἱ γυναικες αὐτῶν καὶ οἱ γυναικες αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν· καὶ ἐκχεῶ ἐπ' αὐτοὺς τὰ κακὰ αὐτῶν.¹⁷ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς τὸν λόγον τοῦτον Καταγάγετε ἐπ' ὁφθαλμοὺς ὑμῶν δάκρυα ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μὴ διαλιπέτωσαν, ὅτι συντρίμματι συνετρίβῃ θυγάτηρ λαοῦ μου καὶ πληγῇ ὁδυνηρᾷ σφόδρᾳ.¹⁸ ἐὰν ἐξέλθω εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἴδού τραυματίαι μαχαίρας, καὶ ἐὰν εἰσέλθω εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἴδού πόνος λιμοῦ· ὅτι ιερεὺς καὶ προφήτης ἐπορεύθησαν εἰς γῆν, ἣν οὐκ ἥδεισαν. —¹⁹ μὴ ἀποδοκιμάζων ἀπεδοκίμασας τὸν Ιουδαν, καὶ ἀπὸ Σιων ἀπέστη ἡ ψυχή σου; ἵνα τί ἔπαισας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἴασις; ὑπεμείναμεν εἰς εἰρήνην, καὶ οὐκ ἦν ἀγαθά· εἰς καιρὸν ἴασεως, καὶ ἴδού ταραχή.²⁰ ἐγγνωμεν, κύριε, ἀμαρτήματα ἡμῶν, ἀδικίας πατέρων ἡμῶν, ὅτι ημάρτομεν ἐναντίον σου.²¹ κόπασον διὰ τὸ ὄνομά σου, μὴ ἀπολέσῃς θρόνον δόξης σου· μνήσθητι, μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου τὴν μεθ' ἡμῶν.²² μὴ ἔστιν ἐν εἰδώλοις τῶν ἐθνῶν ὑετίζων; καὶ εἰ ὁ οὐρανὸς δώσει πλησμονὴν αὐτοῦ; οὐχὶ σὺ εἴ αὐτός; καὶ ὑπομενοῦμέν σε, ὅτι σὺ ἐποίησας πάντα ταῦτα.

15 ¹Καὶ εἶπεν κύριος πρός με Ἐὰν στῇ Μωυσῆς καὶ Σαμουὴλ πρὸ προσώπου μου, οὐκ ἔστιν ἡ ψυχή μου πρὸς αὐτούς· ἐξαπόστειλον τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἐξελθέτωσαν.² καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσιν πρὸς σέ Ποῦ ἐξελευσόμεθα; καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος Ὅσοι εἰς θάνατον, εἰς θάνατον· καὶ ὅσοι εἰς μάχαιραν, εἰς μάχαιραν· καὶ ὅσοι εἰς λιμόν, εἰς λιμόν· καὶ ὅσοι εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν.³ καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτοὺς τέσσαρα εἰδῆ, λέγει κύριος, τὴν μάχαιραν εἰς σφαγὴν καὶ τοὺς κύνας εἰς διασπασμὸν καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ εἰς βρῶσιν καὶ εἰς διαφθοράν.⁴ καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς ἀνάγκας πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς διὰ Μανασση υἱὸν Εζεκιου βασιλέα Ιουδα περὶ πάντων, ὃν ἐποίησεν ἐν Ιερουσαλημ.⁵ τίς φείσεται ἐπὶ σοί, Ιερουσαλημ; καὶ τίς δειλιάσει ἐπὶ σοί; ἢ τίς ἀνακάμψει εἰς εἰρήνην σοι;⁶ σὺ ἀπεστράφης με, λέγει κύριος, ὅπίσω πορεύσῃ, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου καὶ διαφθερῶ σε, καὶ οὐκέτι ἀνήσω αὐτούς.⁷ καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν διασπορᾷ· ἐν πύλαις λαοῦ μου ἡτεκνώθησαν, ἀπώλεσαν τὸν λαόν μου διὰ τὰς κακίας αὐτῶν.⁸ ἐπληθύνθησαν χῆραι αὐτῶν ὑπὲρ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· ἐπήγαγον ἐπὶ μητέρα νεανίσκου ταλαιπωρίαν ἐν μεσημβρίᾳ, ἐπέρριψα ἐπ' αὐτὴν ἐξαίφνης τρόμον καὶ σπουδήν.⁹ ἐκενώθη ἡ τίκτουσα

έπτα, ἀπεκάκησεν ἡ ψυχὴ αὐτῆς, ἐπέδυ ὁ ἥλιος αὐτῇ ἔτι μεσούσης τῆς ἡμέρας, κατησχύνθη καὶ ὠνειδίσθη· τοὺς καταλοίπους αὐτῶν εἰς μάχαιραν δώσω ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν.

¹⁰Οἵμμοι ἐγώ, μῆτερ, ὡς τίνα με ἔτεκες; ἄνδρα δικαζόμενον καὶ διακρινόμενον πάση τῇ γῇ· οὔτε ὡφέλησα, οὔτε ὡφέλησέν με οὔδεις· ἡ ἴσχύς μου ἔξελιπεν ἐν τοῖς καταρωμένοις με. ¹¹γένοιτο, δέσποτα, κατευθυνόντων αὐτῶν, εἰ μὴ παρέστην σοι ἐν καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν καὶ ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτῶν εἰς ἀγαθὰ πρὸς τὸν ἐχθρόν. — ¹²εἰ γνωσθήσεται σίδηρος; καὶ περιβόλαιον χαλκοῦν ¹³ἡ ἴσχύς σου. καὶ τοὺς θησαυρούς σου εἰς προνομὴν δώσω ἀντάλλαγμα διὰ πάσας τὰς ἀμαρτίας σου καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὅροις σου. ¹⁴καὶ καταδουλώσω σε κύκλῳ τοῖς ἐχθροῖς σου ἐν τῇ γῇ, ἢ οὐκ ἥδεις· ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, ἐφ' ὑμᾶς καυθήσεται.

¹⁵Κύριε, μνήσθητί μου καὶ ἐπίσκεψαί με καὶ ἀθώωσόν με ἀπὸ τῶν καταδιωκόντων με, μὴ εἰς μακροθυμίαν· γνῶθι ὡς ἔλαβον περὶ σοῦ ὀνειδισμὸν ¹⁶πὸ τῶν ἀθετούντων τοὺς λόγους σου· συντέλεσον αὐτούς, καὶ ἔσται ὁ λόγος σου ἐμοὶ εἰς εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καρδίας μου, ὅτι ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπ' ἐμοί, κύριε παντοκράτωρ. ¹⁷οὐκ ἐκάθιστα ἐν συνεδρίᾳ αὐτῶν παιζόντων, ἀλλὰ εὐλαβούμην ἀπὸ προσώπου χειρός σου· κατὰ μόνας ἐκαθήμην, ὅτι πικρίας ἐνεπλήσθην. ¹⁸ίνα τί οἱ λυποῦντές με κατισχύουσίν μου; ἡ πληγὴ μου στερεά, πόθεν ἰαθήσομαι; γινομένη ἐγενήθη μοι ὡς ὅμωρ Ψευδὲς οὐκ ἔχον πίστιν. — ¹⁹διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἐὰν ἐπιστρέψῃς, καὶ ἀποκαταστήσω σε, καὶ πρὸ προσώπου μου στήσῃ· καὶ ἐὰν ἐξαγάγης τίμιον ἀπὸ ἀναξίου, ὡς στόμα μου ἔσῃ· καὶ ἀναστρέψουσιν αὐτοὶ πρὸς σέ, καὶ σὺ οὐκ ἀναστρέψεις πρὸς αὐτούς. ²⁰καὶ δώσω σε τῷ λαῷ τούτῳ ὡς τεῖχος ὁχυρὸν χαλκοῦν, καὶ πολεμήσουσιν πρὸς σὲ καὶ οὐ μὴ δύνωνται πρὸς σέ, διότι μετὰ σοῦ εἴμι τοῦ σῷζειν σε ²¹καὶ ἐξαιρεῖσθαί σε ἐκ χειρὸς πονηρῶν καὶ λυτρώσομαι σε ἐκ χειρὸς λοιμῶν.

16 ¹Καὶ σὺ μὴ λάβῃς γυναικα, λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ, ²καὶ οὐ γεννηθήσεται σοι υἱὸς οὐδὲ θυγάτηρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ³ὅτι τάδε λέγει κύριος περὶ τῶν νιῶν καὶ περὶ τῶν θυγατέρων τῶν γεννωμένων ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ περὶ τῶν μητέρων αὐτῶν τῶν τετοκυιῶν αὐτοὺς καὶ περὶ τῶν πατέρων αὐτῶν τῶν γεγεννηκότων αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ ⁴Ἐν θανάτῳ νοσερῷ ἀποθανοῦνται, οὐ κοπήσονται καὶ οὐ ταφήσονται· εἰς παράδειγμα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς ἔσονται καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς καὶ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ· ἐν μαχαίρᾳ πεσοῦνται καὶ ἐν λιμῷ συντελεσθήσονται. ⁵τάδε λέγει κύριος Μὴ εἰσέλθῃς εἰς θίασον αὐτῶν καὶ μὴ πορευθῆς τοῦ κόψασθαι καὶ μὴ πενθήσης αὐτούς, ὅτι ἀφέστακα τὴν εἰρήνην μου ἀπὸ τοῦ λαοῦ τούτου. ⁶οὐ μὴ κόψωνται αὐτοὺς οὐδὲ ἐντομίδας οὐ μὴ ποιήσωσιν καὶ οὐ ξυρήσονται, ⁷καὶ οὐ μὴ κλασθῇ ἄρτος ἐν πένθει αὐτῶν εἰς παράκλησιν ἐπὶ τεθνηκότι, οὐ ποτιοῦσιν αὐτὸν ποτήριον εἰς παράκλησιν ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ αὐτοῦ. ⁸εἰς οἰκίαν πότου οὐκ εἰσελεύσῃ συγκαθίσαι μετ' αὐτῶν τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν. ⁹διότι τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ¹⁰Ιδοὺ ἐγώ καταλύω ἐκ τοῦ τόπου τούτου ἐνώπιον τῶν ὁφθαλμῶν ὑμῶν καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν φωνὴν χαρᾶς καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν νυμφίου καὶ φωνὴν νύμφης. ¹¹καὶ ἔσται ὅταν

ἀναγγείλης τῷ λαῷ τούτῳ ἅπαντα τὰ ῥήματα ταῦτα καὶ εἴπωσιν πρὸς σέ Διὰ τί ἐλάλησεν κύριος ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα; τίς ἡ ἀδικία ἡμῶν; καὶ τίς ἡ ἀμαρτία ἡμῶν, ἣν ἡμάρτομεν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν;¹¹ καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με οἱ πατέρες ὑμῶν, λέγει κύριος, καὶ ὥχοντο ὅπίσω θεῶν ἀλλοτρίων καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ ἐμὲ ἐγκατέλιπον καὶ τὸν νόμον μου οὐκ ἐφυλάξαντο,¹² καὶ ὑμεῖς ἐπονηρεύσασθε ὑπὲρ τοὺς πατέρας ὑμῶν καὶ ἵδον ὑμεῖς πορεύεσθε ἔκαστος ὅπίσω τῶν ἀρεστῶν τῆς καρδίας ὑμῶν τῆς πονηρᾶς τοῦ μὴ ὑπακούειν μου,¹³ καὶ ἀπορρίψω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν, ἣν οὐκ ἥδειτε ὑμεῖς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ δουλεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, οἵ οὐ δώσουσιν ὑμῖν ἔλεος.

¹⁴ Διὰ τοῦτο ἵδον ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι Ζῆ κύριος ὁ ἀναγαγὼν τοὺς νίοὺς Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου,¹⁵ ἀλλά Ζῆ κύριος ὃς ἀνήγαγεν τὸν οἶκον Ισραὴλ ἀπὸ γῆς βορρᾶ καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν, οὗ ἔξωσθησαν ἐκεῖ· καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν, ἣν ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν. — ¹⁶ ἵδον ἐγὼ ἀποστέλλω τοὺς ἀλεεῖς τοὺς πολλούς, λέγει κύριος, καὶ ἀλιεύσουσιν αὐτούς· καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστελῶ τοὺς πολλούς θηρευτάς, καὶ θηρεύσουσιν αὐτούς ἐπάνω παντὸς ὄρους καὶ ἐπάνω παντὸς βουνοῦ καὶ ἐκ τῶν τρυμαλιῶν τῶν πετρῶν. ¹⁷ ὅτι οἱ ὄφθαλμοί μου ἐπὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐκρύβῃ τὰ ἀδικήματα αὐτῶν ἀπέναντι τῶν ὄφθαλμῶν μου.¹⁸ καὶ ἀνταποδώσω διπλᾶς τὰς ἀδικίας αὐτῶν καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, ἐφ' αἷς ἐβεβήλωσαν τὴν γῆν μου ἐν τοῖς θησιμαίοις τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν, ἐν αἷς ἐπλημμέλησαν τὴν κληρονομίαν μου. — ¹⁹ κύριε ἴσχύς μου καὶ βοήθειά μου καὶ καταφυγή μου ἐν ἡμέρᾳ κακῶν, πρὸς σὲ ἔθην ἥξουσιν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς καὶ ἐροῦσιν Ὡς ψευδῆ ἐκτήσαντο οἱ πατέρες ἡμῶν εἰδῶλα, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ὡφέλημα.²⁰ εἰ ποιήσει ἕαυτῷ ἄνθρωπος θεούς; καὶ οὗτοι οὐκ εἰσιν θεοί. ²¹ Διὰ τοῦτο ἵδον ἐγὼ δηλώσω αὐτοῖς ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ τὴν χεῖρά μου καὶ γνωριῶ αὐτοῖς τὴν δύναμίν μου, καὶ γνώσονται ὅτι ὅνομά μοι κύριος.

¹⁷ ⁵ Επικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, ὃς τὴν ἐλπίδα ἔχει ἐπ' ἄνθρωπον καὶ στηρίσει σάρκα βραχίονος αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀπὸ κυρίου ἀποστῇ ἡ καρδία αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἔσται ὡς ἡ ἀγριομυρίκη ἡ ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὐκ ὄψεται ὅταν ἔλθῃ τὰ ἀγαθά, καὶ κατασκηνώσει ἐν ἀλίμοις καὶ ἐν ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἀλμυρᾷ ἥτις οὐ κατοικεῖται. ⁷ καὶ εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος, ὃς πέποιθεν ἐπὶ τῷ κυρίῳ, καὶ ἔσται κύριος ἐλπὶς αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἔσται ὡς ξύλον εὐθηνοῦν παρ' ὅδατα καὶ ἐπὶ ἱκμάδα βαλεῖ ῥίζας αὐτοῦ καὶ οὐ φοβηθήσεται ὅταν ἔλθῃ καῦμα, καὶ ἔσται ἐπ' αὐτῷ στελέχη ἀλσώδη, ἐν ἐνιαυτῷ ἀβροχίας οὐ φοβηθήσεται καὶ οὐ διαλείψει ποιῶν καρπόν. — ⁹ βαθεῖα ἡ καρδία παρὰ πάντα, καὶ ἄνθρωπός ἐστιν· καὶ τίς γνώσεται αὐτόν;¹⁰ ἐγὼ κύριος ἐτάζων καρδίας καὶ δοκιμάζων νεφρούς τοῦ δοῦναι ἔκάστῳ κατὰ τὰς ὁδούς αὐτοῦ καὶ κατὰ τοὺς καρποὺς τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ. — ¹¹ ἐφώνησεν πέρδιξ, συνήγαγεν ἀ οὐκ ἔτεκεν· ποιῶν πλοῦτον αὐτοῦ οὐ μετὰ κρίσεως, ἐν ἡμίσει ἡμερῶν αὐτοῦ ἐγκαταλείψουσιν αὐτόν, καὶ ἐπ' ἐσχάτων αὐτοῦ ἔσται ἄφρων.

¹²Θρόνος δόξης ὑψωμένος ἀγίασμα ἡμῶν ¹³ὑπομονὴ Ισραὴλ κύριε, πάντες οἱ καταλιπόντες σε καταισχυνθήτωσαν, ἀφεστηκότες ἐπὶ τῆς γῆς γραφήτωσαν, ὅτι ἐγκατέλιπον πηγὴν ζωῆς τὸν κύριον. — ¹⁴Ιασαὶ με, κύριε, καὶ ιαθήσομαι· σῶσόν με, καὶ σωθήσομαι· ὅτι καύχημά μου σὺ εἶ. ¹⁵ἰδοὺ αὐτοὶ λέγουσι πρός με Ποῦ ἔστιν ὁ λόγος κυρίου; ἐλθάτω. ¹⁶ἔγὼ δὲ οὐκ ἐκοπίασα κατακολουθῶν ὅπίσω σου καὶ ἡμέραν ἀνθρώπου οὐκ ἐπεθύμησα, σὺ ἐπίστη· τὰ ἐκπορεύμενα διὰ τῶν χειλέων μου πρὸ προσώπου σού ἔστιν. ¹⁷μὴ γενηθῆσι μοι εἰς ἀλλοτρίωσιν φειδόμενός μου ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ.

¹⁸καταισχυνθήτωσαν οἱ διώκοντές με, καὶ μὴ καταισχυνθείην ἐγώ· πτοηθείησαν αὐτοί, καὶ μὴ πτοηθείην ἐγώ· ἐπάγαγε ἐπ' αὐτοὺς ἡμέραν πονηράν, διστὸν σύντριψα σύντριψον αὐτούς.

¹⁹Τάδε λέγει κύριος Βάδισον καὶ στῆθι ἐν πύλαις υἱῶν λαοῦ σου, ἐν αἷς εἰσπορεύονται ἐν αὐταῖς βασιλεῖς Ιουδα καὶ ἐν αἷς ἐκπορεύονται ἐν αὐταῖς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πύλαις Ιερουσαλημ ²⁰καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἀκούσατε λόγον κυρίου, βασιλεῖς Ιουδα καὶ πᾶσα Ιουδαία καὶ πᾶσα Ιερουσαλημ οἱ εἰσπορεύμενοι ἐν ταῖς πύλαις ταύταις, ²¹τάδε λέγει κύριος Φυλάσσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν καὶ μὴ αἴρετε βαστάγματα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων καὶ μὴ ἐκπορεύεσθε ταῖς πύλαις Ιερουσαλημ ²²καὶ μὴ ἐκφέρετε βαστάγματα ἐξ οἰκιῶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε· ἀγιάσατε τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, καθὼς ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν. καὶ οὐκ ἥκουσαν καὶ οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν ²³καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν τοῦ μὴ ἀκοῦσαι μου καὶ τοῦ μὴ δέξασθαι παιδείαν. ²⁴καὶ ἔσται ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητέ μου, λέγει κύριος, τοῦ μὴ εἰσφέρειν βαστάγματα διὰ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ταύτης ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων καὶ ἀγιάζειν τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων τοῦ μὴ ποιεῖν πᾶν ἔργον, ²⁵καὶ εἰσελεύσονται διὰ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ταύτης βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες καθήμενοι ἐπὶ θρόνου Δαυΐδ καὶ ἐπιβεβηκότες ἐφ' ἄρμασιν καὶ ἵπποις αὐτῶν, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, ἄνδρες Ιουδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ιερουσαλημ, καὶ κατοικισθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁶καὶ ἥξουσιν ἐκ τῶν πόλεων Ιουδα καὶ κυκλόθεν Ιερουσαλημ καὶ ἐκ γῆς Βενιαμιν καὶ ἐκ τῆς πεδινῆς καὶ ἐκ τοῦ ὄρους καὶ ἐκ τῆς πρὸς νότον φέροντες ὄλοκαυτώματα καὶ θυσίαν καὶ θυμιάματα καὶ μαναα καὶ λίβανον, φέροντες αἴνεσιν εἰς οἶκον κυρίου. ²⁷καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εἰσακούσητέ μου τοῦ ἀγιάζειν τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων τοῦ μὴ αἴρειν βαστάγματα καὶ μὴ εἰσπορεύεσθαι ταῖς πύλαις Ιερουσαλημ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν ταῖς πύλαις αὐτῆς, καὶ καταφάγεται ἄμφοδα Ιερουσαλημ καὶ οὐ σβεσθήσεται.

18 Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ κυρίου πρὸς Ιερεμιαν λέγων ²Ανάστηθι καὶ κατάβηθι εἰς οἶκον τοῦ κεραμέως, καὶ ἐκεῖ ἀκούσῃ τοὺς λόγους μου. ³καὶ κατέβην εἰς τὸν οἶκον τοῦ κεραμέως, καὶ ἴδοὺ αὐτὸς ἐποίει ἔργον ἐπὶ τῶν λίθων. ⁴καὶ διέπεσεν τὸ ἀγγεῖον, ὃ αὐτὸς ἐποίει, ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ πάλιν αὐτὸς ἐποίησεν αὐτὸς ἀγγεῖον ἔτερον, καθὼς ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι. ⁵καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με λέγων ⁶Εἰ καθὼς ὁ κεραμεὺς οὗτος οὐ δυνήσομαι τοῦ ποιῆσαι ὑμᾶς, οἶκος Ισραὴλ; ἴδού ὡς ὁ πηλὸς τοῦ κεραμέως ὑμεῖς ἔστε ἐν ταῖς χερσίν μου. ⁷πέρας λαλήσω ἐπὶ ἔθνος ἥ ἐπὶ βασιλείαν τοῦ ἔξαραι αὐτοὺς καὶ τοῦ ἀπολλύειν, ⁸καὶ ἐπιστραφῆ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ἀπὸ πάντων τῶν

κακῶν αὐτῶν, καὶ μετανοήσω περὶ τῶν κακῶν, ὃν ἐλογισάμην τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς. ⁹καὶ πέρας λαλήσω ἐπὶ ἔθνος καὶ ἐπὶ βασιλείαν τοῦ ἀνοικοδομεῖσθαι καὶ τοῦ καταφυτεύεσθαι, ¹⁰καὶ ποιήσωσιν τὰ πονηρὰ ἐναντίον μου τοῦ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς μου, καὶ μετανοήσω περὶ τῶν ἀγαθῶν, ὃν ἐλάλησα τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς. ¹¹καὶ νῦν εἰπὸν πρὸς ἄνδρας Ιουδα καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Ιερουσαλημ Ἰδοὺ ἐγὼ πλάσσω ἐφ' ὑμᾶς κακὰ καὶ λογίζομαι ἐφ' ὑμᾶς λογισμόν· ἀποστραφήτω δὴ ἔκαστος ἀπὸ ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ καλλίονα ποιήσετε τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν. ¹²καὶ εἴπαν Ἀνδριούμεθα, ὅτι ὅπιστα τῶν ἀποστροφῶν ἡμῶν πορευσόμεθα καὶ ἔκαστος τὰ ἀρεστὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς ποιήσομεν. ¹³διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἐρωτήσατε δὴ ἐν ἔθνεσιν Τίς ἥκουσεν τοιαῦτα φρικτά, ἢ ἐποίησεν σφόδρα παρθένος Ισραὴλ; ¹⁴μὴ ἐκλείψουσιν ἀπὸ πέτρας μαστοὶ ἡ χιῶν ἀπὸ τοῦ Λιβάνου; μὴ ἐκκλινεῖ ὕδωρ βιαίως ἀνέμῳ φερόμενον; ¹⁵ὅτι ἐπελάθοντό μου ὁ λαός μου, εἰς κενὸν ἐθυμίασαν· καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν σχοίνους αἰώνιους τοῦ ἐπιβῆναι τρίβους οὐκ ἔχοντας ὁδὸν εἰς πορείαν ¹⁶τοῦ τάξαι τὴν γῆν αὐτῶν εἰς ἀφανισμὸν καὶ σύριγμα αἰώνιον· πάντες οἱ διαπορευόμενοι δι’ αὐτῆς ἐκστήσονται καὶ κινήσουσιν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. ¹⁷ώς ἄνεμον καύσωνα διασπερῶ αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον ἐχθρῶν αὐτῶν, δείξω αὐτοῖς ἡμέραν ἀπωλείας αὐτῶν.

¹⁸Καὶ εἴπαν Δεῦτε λογισώμεθα ἐπὶ Ιερεμιαν λογισμόν, ὅτι οὐκ ἀπολεῖται νόμος ἀπὸ ιερέως καὶ βουλὴ ἀπὸ συνετοῦ καὶ λόγος ἀπὸ προφήτου· δεῦτε καὶ πατάξωμεν αὐτὸν ἐν γλώσσῃ καὶ ἀκουσόμεθα πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ. — ¹⁹εἰσάκουσόν μου, κύριε, καὶ εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τοῦ δικαιώματός μου. ²⁰εὶς ἀνταποδίδοται ἀντὶ ἀγαθῶν κακά; ὅτι συνελάλησαν ρήματα κατὰ τῆς ψυχῆς μου καὶ τὴν κόλασιν αὐτῶν ἔκρυψάν μοι· μνήσθητι ἐστηκότος μου κατὰ πρόσωπόν σου τοῦ λαλῆσαι ὑπὲρ αὐτῶν ἀγαθὰ τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμόν σου ἀπ’ αὐτῶν. ²¹διὰ τοῦτο δὸς τοὺς υἱοὺς αὐτῶν εἰς λιμὸν καὶ ἄθροιστον αὐτοὺς εἰς χεῖρας μαχαίρας· γενέσθωσαν αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἄτεκνοι καὶ χῆραι, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν γενέσθωσαν ἀνηρημένοι θανάτῳ καὶ οἱ νεανίσκοι αὐτῶν πεπτωκότες μαχαίρᾳ ἐν πολέμῳ. ²²γενηθήτω κραυγὴ ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν, ἐπάξεις ἐπ’ αὐτοὺς ληστὰς ἄφνω, ὅτι ἐνεχείρησαν λόγον εἰς σύλλημψίν μου καὶ παγίδας ἔκρυψαν ἐπ’ ἐμέ. ²³καὶ σύ, κύριε, ἔγνως ἄπασαν τὴν βουλὴν αὐτῶν ἐπ’ ἐμὲ εἰς θάνατον· μὴ ἀθωώσῃς τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν ἀπὸ προσώπου σου μὴ ἔξαλείψῃς· γενέσθω ἡ ἀσθένεια αὐτῶν ἐναντίον σου, ἐν καιρῷ θυμοῦ σου ποίησον ἐν αὐτοῖς.

19 ¹Τότε εἶπεν κύριος πρός με Βάδισον καὶ κτῆσαι βῖκον πεπλασμένον ὀστράκινον καὶ ἀξεῖς ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ καὶ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ιερέων ²καὶ ἔξελεύσῃ εἰς τὸ πολυανδρεῖον υἱῶν τῶν τέκνων αὐτῶν, ³ἐστιν ἐπὶ τῶν προθύρων πύλης τῆς χαροῦθι, καὶ ἀνάγνωθι ἔκει πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἀν λαλήσω πρὸς σέ, ³καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Ἀκούσατε τὸν λόγον κυρίου, βασιλεῖς Ιουδα καὶ ἄνδρες Ιουδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ιερουσαλημ καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι ἐν ταῖς πύλαις ταύταις Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον κακὰ ὥστε παντὸς ἀκούοντος αὐτὰ ἡχήσει ἀμφότερα τὰ ὥτα αὐτοῦ ⁴ἀνθ’ ὃν ἐγκατέλιπόν με καὶ ἀπηλλοτρίωσαν τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐθυμίασαν ἐν αὐτῷ θεοῖς ἀλλοτρίοις, οἵς οὐκ ἥδεισαν αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ οἱ βασιλεῖς

Ιουδα ἔπλησαν τὸν τόπον τοῦτον αἰμάτων ἀθώων ⁵καὶ ὡκοδόμησαν ὑψηλὰ τῇ Βααλ τοῦ κατακαίειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πυρί, ἢ οὐκ ἐνετειλάμην οὐδὲ ἐλάλησα οὐδὲ διενοήθην ἐν τῇ καρδίᾳ μου. ⁶διὰ τοῦτο ἴδού ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ οὐ κληθήσεται τῷ τόπῳ τούτῳ ἔτι Διάπτωσις καὶ Πολυανδρεῖον υἱοῦ Εννομ, ἀλλ' ἡ Πολυανδρεῖον τῆς σφαγῆς. ⁷καὶ σφάξω τὴν βουλὴν Ιουδα καὶ τὴν βουλὴν Ιερουσαλημ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ καταβαλῶ αὐτοὺς ἐν μαχαίρᾳ ἐναντίον τῶν ἔχθρῶν αὐτῶν καὶ ἐν χερσὶν τῶν ζητούντων τὰς ψυχὰς αὐτῶν καὶ δῶσω τοὺς νεκροὺς αὐτῶν εἰς βρῶσιν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. ⁸καὶ τάξω τὴν πόλιν ταύτην εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς συριγμόν· πᾶς ὁ παραπορευόμενος ἐπ' αὐτῆς σκυθρωπάσει καὶ συριεῖ ὑπὲρ πάσης τῆς πληγῆς αὐτῆς. ⁹καὶ ἔδονται τὰς σάρκας τῶν υἱῶν αὐτῶν καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέρων αὐτῶν, καὶ ἔκαστος τὰς σάρκας τοῦ πλησίου αὐτοῦ ἔδονται ἐν τῇ περιοχῇ καὶ ἐν τῇ πολιορκίᾳ, ἡ πολιορκήσουσιν αὐτοὺς οἱ ἔχθροι αὐτῶν. ¹⁰καὶ συντρίψεις τὸν βῖκον κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκπορευομένων μετὰ σοῦ ¹¹καὶ ἔρεις Τάδε λέγει κύριος Οὔτως συντρίψω τὸν λαὸν τοῦτον καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καθὼς συντρίβεται ἄγγος ὁστράκινον, ὃ οὐ δυνήσεται ἰαθῆναι ἔτι. ¹²Οὕτως ποιήσω, λέγει κύριος, τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν αὐτῷ τοῦ δοθῆναι τὴν πόλιν ταύτην ὡς τὴν διαπίπτουσαν. ¹³καὶ οἱ οἴκοι Ιερουσαλημ καὶ οἱ οἴκοι βασιλέων Ιουδα ἔσονται καθὼς ὁ τόπος ὁ διαπίπτων τῶν ἀκαθαρσιῶν ἐν πάσαις ταῖς οἰκίαις, ἐν αἷς ἔθυμίασαν ἐπὶ τῶν δωμάτων αὐτῶν πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔσπεισαν σπονδὰς θεοῖς ἀλλοτρίοις. — ¹⁴καὶ ἥλθεν Ιερεμίας ἀπὸ τῆς διαπτώσεως, οὗ ἀπέστειλεν αὐτὸν κύριος ἐκεῖ τοῦ προφητεῦσαι, καὶ ἔστη ἐν τῇ αὐλῇ οἴκου κυρίου καὶ εἶπε πρὸς πάντα τὸν λαόν ¹⁵Τάδε λέγει κύριος Ἰδού ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῆς καὶ ἐπὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἅπαντα τὰ κακά, ἢ ἐλάλησα ἐπ' αὐτήν, ὅτι ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν τοῦ μὴ εἰσακούειν τῶν λόγων μου.

20 ¹Καὶ ἤκουσεν Πασχωρ υἱὸς Εμμηρ ὁ ἵερεύς, καὶ οὗτος ἦν καθεσταμένος ἡγούμενος οἴκου κυρίου, τοῦ Ιερεμίου προφητεύοντος τοὺς λόγους τούτους. ²καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ ἐνέβαλεν αὐτὸν εἰς τὸν καταρράκτην, ὃς ἦν ἐν πύλῃ οἴκου ἀποτεταγμένου τοῦ ὑπερφόου, ὃς ἦν ἐν οἴκῳ κυρίου. ³καὶ ἐξήγαγεν Πασχωρ τὸν Ιερεμίαν ἐκ τοῦ καταρράκτου, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ιερεμίας Ούχι Πασχωρ ἐκάλεσεν κύριος τὸ ὄνομά σου, ἀλλ' ἡ Μέτοικον. ⁴διότι τάδε λέγει κύριος Ἰδού ἐγὼ δίδωμί σε εἰς μετοικίαν σὺν πᾶσι τοῖς φίλοις σου, καὶ πεσοῦνται ἐν μαχαίρᾳ ἔχθρῶν αὐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ὅψονται, καὶ σὲ καὶ πάντα Ιουδαν δώσω εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ μετοικιοῦσιν αὐτοὺς καὶ κατακόψουσιν αὐτοὺς ἐν μαχαίραις. ⁵καὶ δώσω τὴν πᾶσαν ἴσχυν τῆς πόλεως ταύτης καὶ πάντας τοὺς πόνους αὐτῆς καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς τοῦ βασιλέως Ιουδα εἰς χεῖρας ἔχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἀξουσιν αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα. ⁶καὶ σὺ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου πορεύσεσθε ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ ἐν Βαβυλῶνι ἀποθανῇς καὶ ἐκεῖ ταφήσῃ, σὺ καὶ πάντες οἱ φίλοι σου, οἵς ἐπροφήτευσας αὐτοῖς ψευδῆ.

⁷Ηπάτησάς με, κύριε, καὶ ἡπατήθην, ἐκράτησας καὶ ἡδυνάσθης· ἐγενόμην εἰς γέλωτα, πᾶσαν ἡμέραν διετέλεσα μυκτηριζόμενος· ⁸ὅτι πικρῷ λόγῳ μου γελάσομαι, ἀθεσίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἐπικαλέσομαι, ὅτι ἐγενήθη λόγος κυρίου εἰς ὄνειδισμὸν ἐμοὶ καὶ εἰς χλευασμὸν πᾶσαν ἡμέραν μου. ⁹καὶ εἴπα Οὐ μὴ ὄνομάσω τὸ ὄνομα κυρίου καὶ οὐ μὴ λαλήσω ἔτι ἐπὶ τῷ ὄνόματι αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο ὡς πῦρ καιόμενον φλέγον ἐν τοῖς ὁστέοις μου, καὶ παρεῖμαι πάντοθεν καὶ οὐ δύναμαι φέρειν. ¹⁰ὅτι ἥκουσα ψόγον πολλῶν συναθροιζόμενων κυκλόθεν Ἐπισύστητε καὶ ἐπισυστῶμεν αὐτῷ, πάντες ἄνδρες φίλοι αὐτοῦ· τηρήσατε τὴν ἐπίνοιαν αὐτοῦ, εἰ ἀπατηθήσεται καὶ δυνησόμεθα αὐτῷ καὶ λημψόμεθα τὴν ἐκδίκησιν ἡμῶν ἐξ αὐτοῦ. ¹¹καὶ κύριος μετ' ἐμοῦ καθὼς μαχητὴς ἰσχύων· διὰ τοῦτο ἐδίωξαν καὶ νοῆσαι οὐκ ἡδύναντο· ἥσχύνθησαν σφόδρα, ὅτι οὐκ ἐνόησαν ἀτιμίας αὐτῶν, αἱ δι’ αἰῶνος οὐκ ἐπιλησθήσονται. ¹²κύριε δοκιμάζων δίκαια συνίων νεφροὺς καὶ καρδίας, ἵδοιμι τὴν παρὰ σου ἐκδίκησιν ἐν αὐτοῖς, ὅτι πρὸς σὲ ἀπεκάλυψα τὰ ἀπολογήματά μου. — ¹³Ἄσατε τῷ κυρίῳ, αἰνέσατε αὐτῷ, ὅτι ἐξείλατο ψυχὴν πένητος ἐκ χειρὸς πονηρευομένων. — ¹⁴Ἐπικατάρατος ἡ ἡμέρα, ἐν ᾧ ἐτέχθην ἐν αὐτῇ· ἡ ἡμέρα, ἐν ᾧ ἔτεκέν με ἡ μήτηρ μου, μὴ ἔστω ἐπευκτή. ¹⁵Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὁ εὐαγγελισάμενος τῷ πατρὶ μου λέγων Ἐτέχθη σοι ἄρσεν, εὐφραινόμενος. ¹⁶Ἐστω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὃς αἱ πόλεις, ἀς κατέστρεψεν κύριος ἐν θυμῷ καὶ οὐ μετεμελήθη, ἀκουσάτω κραυγῆς τὸ πρωὶ καὶ ἀλαλαγμοῦ μεσημβρίας, ¹⁷ὅτι οὐκ ἀπέκτεινέν με ἐν μήτρᾳ μητρὸς καὶ ἐγένετό μοι ἡ μήτηρ μου τάφος μου καὶ ἡ μήτρα συλλήμψεως αἰωνίας. ¹⁸Ἴνα τί τοῦτο ἐξῆλθον ἐκ μήτρας τοῦ βλέπειν κόπους καὶ πόνους, καὶ διετέλεσαν ἐν αἰσχύνῃ αἱ ἡμέραι μου;

21 ¹Ο λόγος ὁ γενόμενος παρὰ κυρίου πρὸς Ιερεμιαν, ὅτε ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Σεδεκιας τὸν Πασχωρ νίὸν Μελχιου καὶ Σοφονιαν νίὸν Μαασαιου τὸν ιερέα λέγων ²Ἐπερώτησον περὶ ἡμῶν τὸν κύριον, ὅτι βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐφέστηκεν ἐφ' ἡμᾶς, εἰ ποιήσει κύριος κατὰ πάντα τὰ θαυμάσια αὐτὸν, καὶ ἀπελεύσεται ἀφ' ἡμῶν. ³καὶ εἴπεν πρὸς αὐτοὺς Ιερεμιας Ούτως ἐρεῖτε πρὸς Σεδεκιαν βασιλέα Ιουδα ⁴Τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ μεταστρέφω τὰ ὅπλα τὰ πολεμικά, ἐν οἷς ὑμεῖς πολεμεῖτε ἐν αὐτοῖς πρὸς τοὺς Χαλδαίους τοὺς συγκεκλειότας ὑμᾶς ἔξωθεν τοῦ τείχους, εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως ταύτης ⁵καὶ πολεμήσω ἐγὼ ὑμᾶς ἐν χειρὶ ἐκτεταμένη καὶ ἐν βραχίονι κραταιῶ μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς καὶ παροργισμοῦ μεγάλου ⁶καὶ πατάξω πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτήνη, ἐν θανάτῳ μεγάλῳ, καὶ ἀποθανοῦνται. ⁷καὶ μετὰ ταῦτα — οὕτως λέγει κύριος — δῶσω τὸν Σεδεκιαν βασιλέα Ιουδα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ τὸν λαὸν τὸν καταλειφθέντα ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀπὸ τοῦ θανάτου καὶ ἀπὸ τοῦ λιμοῦ καὶ ἀπὸ τῆς μαχαίρας εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν τῶν ζητούντων τὰς ψυχὰς αὐτῶν, καὶ κατακόψουσιν αὐτοὺς ἐν στόματι μαχαίρας· οὐ φείσομαι ἐπ' αὐτοῖς καὶ οὐ μὴ οἰκτιρήσω αὐτούς. ⁸καὶ πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον ἐρεῖς Τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θανάτου. ⁹ο καθήμενος ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀποθανεῖται ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ, καὶ ὁ ἐκπορευόμενος προσχωρῆσαι πρὸς τοὺς Χαλδαίους τοὺς συγκεκλειότας ὑμᾶς ζήσεται, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς

σκῦλα, καὶ ζήσεται.¹⁰ διότι ἐστήρικα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην εἰς κακὰ καὶ οὐκ εἰς ἀγαθά· εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος παραδοθήσεται, καὶ κατακαύσει αὐτὴν ἐν πυρί. — ¹¹ ὁ οἶκος βασιλέως Ιουδα, ἀκούσατε λόγον κυρίου. ¹² οἶκος Δαυιδ, τάδε λέγει κύριος Κρίνατε τὸ πρωὶ κρίμα καὶ κατευθύνατε καὶ ἔξέλεσθε διηρπασμένον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος αὐτὸν, ὅπως μὴ ἀναφθῇ ὡς πῦρ ἡ ὄργη μου καὶ καυθήσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων. ¹³ ἴδού ἐγὼ πρὸς σὲ τὸν κατοικοῦντα τὴν κοιλάδα Σορ τὴν πεδινὴν τοὺς λέγοντας Τίς πτοήσει ἡμᾶς; ἢ τίς εἰσελεύσεται πρὸς τὸ κατοικητήριον ἡμῶν; ¹⁴ καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς, καὶ ἔδεται πάντα τὰ κύκλωα αὐτῆς.

22 ¹ Τάδε λέγει κύριος Πορεύου καὶ κατάβηθι εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Ιουδα καὶ λαλήσεις ἐκεῖ τὸν λόγον τοῦτον ² καὶ ἐρεῖς "Ακουε λόγον κυρίου, βασιλεῦ Ιουδα ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δαυιδ, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου καὶ ὁ λαός σου καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι ταῖς πύλαις ταύταις ³ Τάδε λέγει κύριος Ποιεῖτε κρίσιν καὶ δικαιοσύνην καὶ ἔξαιρεῖσθε διηρπασμένον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος αὐτὸν καὶ προσήλυτον καὶ ὄρφανὸν καὶ χήραν μὴ καταδυναστεύετε καὶ μὴ ἀσεβεῖτε καὶ αἷμα ἀθῷον μὴ ἐκχέητε ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ⁴ διότι ἐὰν ποιοῦντες ποιήσητε τὸν λόγον τοῦτον, καὶ εἰσελεύσονται ἐν ταῖς πύλαις τοῦ οἴκου τούτου βασιλεῖς καθήμενοι ἐπὶ θρόνου Δαυιδ καὶ ἐπιβεβηκότες ἐφ' ἀρμάτων καὶ ἵππων, αὐτοὶ καὶ οἱ παῖδες αὐτῶν καὶ ὁ λαὸς αὐτῶν. ⁵ ἐὰν δὲ μὴ ποιήσητε τοὺς λόγους τούτους, κατ' ἔμαυτοῦ ἄμοσα, λέγει κύριος, ὅτι εἰς ἑρήμωσιν ἔσται ὁ οἶκος οὗτος. ⁶ Οὕτι τάδε λέγει κύριος κατὰ τοῦ οἴκου βασιλέως Ιουδα Γαλααδ σύ μοι, ἀρχὴ τοῦ Λιβάνου. ἐὰν μὴ θῶ σε εἰς ἑρημον, πόλεις μὴ κατοικηθησομένας. ⁷ καὶ ἐπάξω ἐπὶ σὲ ἀνδρα δλεθρεύοντα καὶ τὸν πέλεκυν αὐτοῦ, καὶ ἐκκόψουσιν τὰς ἐκλεκτὰς κέδρους σου καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς τὸ πῦρ. ⁸ καὶ διελεύσονται ἔθνη διὰ τῆς πόλεως ταύτης καὶ ἐροῦσιν ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Διὰ τί ἐποίησεν κύριος οὕτως τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ ταύτῃ; ⁹ καὶ ἐροῦσιν Ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην κυρίου θεοῦ αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν θεοῖς ἀλλοτρίοις καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς.

¹⁰ Μὴ κλαίετε τὸν τεθνηκότα μηδὲ θρηνεῖτε αὐτόν· κλαύσατε κλαυθμῷ τὸν ἐκπορευόμενον, ὅτι οὐκ ἐπιστρέψει ἔτι καὶ οὐ μὴ ἵδῃ τὴν γῆν πατρίδος αὐτοῦ. ¹¹ διότι τάδε λέγει κύριος ἐπὶ Σελλημ νίὸν Ιωσια τὸν βασιλεύοντα ἀντὶ Ιωσια τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὃς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου τούτου Οὐκ ἀναστρέψει ἐκεῖ οὐκέτι, ¹² ἀλλ' ἡ ἐν τῷ τόπῳ, οὗ μετώκισα αὐτόν, ἐκεῖ ἀποθανεῖται καὶ τὴν γῆν ταύτην οὐκ ὅψεται ἔτι.

¹³ Ω ὁ οἶκοδομῶν οἰκίαν αὐτοῦ οὐ μετὰ δικαιοσύνης καὶ τὰ ὑπερῷα αὐτοῦ οὐκ ἐν κρίματι, παρὰ τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐργάται δωρεὰν καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ οὐ μὴ ἀποδώσει αὐτῷ. ¹⁴ ὥκοδόμησας σεαυτῷ οἶκον σύμμετρον, ὑπερῷα ῥιπιστὰ διεσταλμένα θυρίσιν καὶ ἔξυλωμένα ἐν κέδρῳ καὶ κεχρισμένα ἐν μίλτῳ. ¹⁵ μὴ βασιλεύσεις, ὅτι σὺ παροξύνῃ ἐν Αχαΐ τῷ πατρὶ σου; οὐ φάγονται καὶ οὐ πίονται· βέλτιον ἦν σε ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην καλήν. ¹⁶ οὐκ ἔγνωσαν, οὐκ ἔκριναν κρίσιν ταπεινῷ οὐδὲ κρίσιν πένητος· οὐ τοῦτό ἔστιν τὸ μὴ γνῶναι σε ἐμέ; λέγει κύριος. ¹⁷ ἴδού οὐκ εἰσιν οἱ ὄφθαλμοί σου οὐδὲ ἡ καρδία σου καλή, ἀλλ' εἰς τὴν πλεονεξίαν σου καὶ εἰς τὸ αἷμα τὸ ἀθῷον τοῦ

ἐκχέειν αὐτὸν καὶ εἰς ἀδίκημα καὶ εἰς φόνον τοῦ ποιεῖν. ¹⁸διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ἐπὶ Ιωακιμ υἱὸν Ιωσια βασιλέα Ιουδα Οὐαὶ ἐπὶ τὸν ἄνδρα τοῦτον· οὐ μὴ κόψωνται αὐτὸν ⁹Ω ἀδελφέ, οὐδὲ μὴ κλαύσονται αὐτὸν Οἵμμοι κύριε. ¹⁹ταφὴν ὅνου ταφήσεται, συμψησθεὶς ριφήσεται ἐπέκεινα τῆς πύλης Ιερουσαλημ.

²⁰Ανάβηθι εἰς τὸν Λίβανον καὶ κέκραξον καὶ εἰς τὴν Βασαν δὸς τὴν φωνὴν σου καὶ βόησον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, ὅτι συνετρίβησαν πάντες οἱ ἔρασταί σου. ²¹ἔλαλησα πρὸς σὲ ἐν τῇ παραπτώσει σου, καὶ εἶπας Οὐκ ἀκούσομαι· αὕτη ἡ ὁδός σου ἐκ νεότητός σου, οὐκ ἥκουσας τῆς φωνῆς μου.

²²πάντας τοὺς ποιμένας σου ποιμανεῖ ἄνεμος, καὶ οἱ ἔρασταί σου ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἔξελεύσονται· ὅτι τότε αἰσχυνθήσῃ καὶ ἀτιμωθήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν φιλούντων σε. ²³κατοικοῦσα ἐν τῷ Λιβάνῳ ἐννοσσεύουσα ἐν ταῖς κέδροις, καταστενάξεις ἐν τῷ ἐλθεῖν σοι ὡδῖνας ὡς τικτούσης. ²⁴ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ἐὰν γενόμενος γένηται Ιεχονιας υἱὸς Ιωακιμ βασιλεὺς Ιουδα ἀποσφράγισμα ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου, ἐκεῖθεν ἐκσπάσω σε ²⁵καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας τῶν ζητούντων τὴν ψυχήν σου, ὃν σὺ εὐλαβῆ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων. ²⁶καὶ ἀπορρίψω σὲ καὶ τὴν μητέρα σου τὴν τεκοῦσάν σε εἰς γῆν, οὗ οὐκ ἐτέχθης ἐκεῖ, καὶ ἐκεῖ ἀποθανεῖσθε. ²⁷εἰς δὲ τὴν γῆν, ἣν αὐτοὶ εὔχονται ταῖς Ψυχαῖς αὐτῶν, οὐ μὴ ἀποστρέψωσιν. ²⁸ἡ τιμώθη Ιεχονιας ὡς σκεῦος, οὗ οὐκ ἔστιν χρεία αὐτοῦ, ὅτι ἔξερρίφη καὶ ἔξεβλήθη εἰς γῆν, ἣν οὐκ ἤδει. ²⁹γῆ γῆ, ἄκουε λόγον κυρίου ³⁰Γράψον τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκκήρυκτον ἄνθρωπον, ὅτι οὐ μὴ αὐξηθῇ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἀνὴρ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δαυιδ ἄρχων ἔτι ἐν τῷ Ιουδα.

23 ¹Ω οἱ ποιμένες οἱ διασκορπίζοντες καὶ ἀπολλύοντες τὰ πρόβατα τῆς νομῆς μου. ²διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ἐπὶ τοὺς ποιμαίνοντας τὸν λαόν μου Ὦμεῖς διεσκορπίσατε τὰ πρόβατά μου καὶ ἔξωσατε αὐτὰ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθε αὐτά, ἵδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ ἐφ' ὑμᾶς κατὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν. ³καὶ ἐγὼ εἰσδέξομαι τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ μου ἀπὸ πάσης τῆς γῆς, οὗ ἔξωσα αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ καταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν νομὴν αὐτῶν, καὶ αὐξηθήσονται καὶ πληθυνθήσονται. ⁴καὶ ἀναστήσω αὐτοῖς ποιμένας, οἱ ποιμανοῦσιν αὐτούς, καὶ οὐ φοβηθήσονται ἔτι οὐδὲ πτοηθήσονται, λέγει κύριος. ⁵Ιδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ ἀναστήσω τῷ Δαυιδ ἀνατολὴν δικαίαν, καὶ βασιλεύσει βασιλεὺς καὶ συνήσει καὶ ποιήσει κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς. ⁶ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ σωθήσεται Ιουδας, καὶ Ισραὴλ κατασκηνώσει πεποιθώς, καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὃ καλέσει αὐτὸν κύριος Ιωσεδεκ.

⁹Ἐν τοῖς προφήταις συνετρίβη ἡ καρδία μου, ἐν ἐμοὶ ἐσαλεύθη πάντα τὰ ὅστα μου, ἐγενήθην ὡς ἀνὴρ συντετριμμένος καὶ ὡς ἄνθρωπος συνεχόμενος ἀπὸ οἴνου ἀπὸ προσώπου κυρίου καὶ ἀπὸ προσώπου εὐπρεπείας δόξης αὐτοῦ. ¹⁰ὅτι ἀπὸ προσώπου τούτων ἐπένθησεν ἡ γῆ, ἔξηράνθησαν αἱ νομαὶ τῆς ἐρήμου, καὶ ἐγένετο ὁ δρόμος αὐτῶν πονηρὸς καὶ ἡ ἴσχυς αὐτῶν οὐχ οὕτως. ¹¹ὅτι ιερεὺς καὶ προφήτης ἐμολύνθησαν καὶ ἐν τῷ οἴκῳ μου εἴδον πονηρίας αὐτῶν. ¹²διὰ τοῦτο γενέσθω ἡ ὁδὸς αὐτῶν αὐτοῖς εἰς ὀλίσθημα ἐν γνόφῳ, καὶ ὑποσκελισθήσονται καὶ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ. διότι ἐπάξω ἐπ-

αύτοὺς κακὰ ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν, φησὶν κύριος. ¹³καὶ ἐν τοῖς προφήταις Σαμαρείας εἶδον ἀνομήματα· ἐπροφήτευσαν διὰ τῆς Βααλ καὶ ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου Ισραὴλ. ¹⁴καὶ ἐν τοῖς προφήταις Ιερουσαλημ ἑώρακα φρικτά, μοιχωμένους καὶ πορευομένους ἐν ψεύδεσι καὶ ἀντιλαμβανομένους χειρῶν πονηρῶν τοῦ μὴ ἀποστραφῆναι ἔκαστον ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς· ἐγενήθησάν μοι πάντες ὡς Σοδομα καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν ὥσπερ Γομορρα. ¹⁵διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ψωμιῶ αὐτοὺς ὁδύνην καὶ ποτιῶ αὐτοὺς ὕδωρ πικρόν, ὅτι ἀπὸ τῶν προφητῶν Ιερουσαλημ ἐξῆλθεν μολυσμὸς πάσῃ τῇ γῇ. ¹⁶οὕτως λέγει κύριος παντοκράτωρ Μὴ ἀκούετε τοὺς λόγους τῶν προφητῶν, ὅτι ματαιοῦσιν ἐαυτοῖς ὄρασιν, ἀπὸ καρδίας αὐτῶν λαλοῦσιν καὶ οὐκ ἀπὸ στόματος κυρίου. ¹⁷λέγουσιν τοῖς ἀπωθουμένοις τὸν λόγον κυρίου Εἰρήνη ἔσται ὑμῖν· καὶ πᾶσιν τοῖς πορευομένοις τοῖς θελήμασιν αὐτῶν, παντὶ τῷ πορευομένῳ πλάνῃ καρδίας αὐτοῦ εἴπαν Οὐχ ἥξει ἐπὶ σὲ κακά. ¹⁸ὅτι τίς ἔστη ἐν ὑποστήματι κυρίου καὶ εἶδεν τὸν λόγον αὐτοῦ; τίς ἐνωτίσατο καὶ ἤκουσεν; ¹⁹ἰδοὺ σεισμὸς παρὰ κυρίου καὶ ὀργὴ ἐκπορεύεται εἰς συσσεισμόν, συστρεφομένη ἐπὶ τοὺς ἀσεβεῖς ἥξει. ²⁰καὶ οὐκέτι ἀποστρέψει ὁ θυμὸς κυρίου, ἔως ἂν ποιήσῃ αὐτὸν καὶ ἔως ἂν ἀναστήσῃ αὐτὸν ἀπὸ ἐγχειρήματος καρδίας αὐτοῦ· ἐπ’ ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν νοήσουσιν αὐτά. ²¹οὐκ ἀπέστελλον τοὺς προφήτας, καὶ αὐτοὶ ἔτρεχον· οὐκ ἐλάλησα πρὸς αὐτούς, καὶ αὐτοὶ ἐπροφήτευον. ²²καὶ εἰ ἔστησαν ἐν τῇ ὑποστάσει μου καὶ εἰσήκουσαν τῶν λόγων μου, καὶ τὸν λαόν μου ἀν ἀπέστρεφον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν. ²³θεὸς ἐγγίζων ἐγώ εἰμι, λέγει κύριος, καὶ οὐχὶ θεὸς πόρρωθεν. ²⁴εὶς κρυβήσεται ἄνθρωπος ἐν κρυφαίοις, καὶ ἐγὼ οὐκ ὄψομαι αὐτόν; μὴ οὐχὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ἐγὼ πληρῶ; λέγει κύριος. ²⁵ἥκουσα ἀ λαλοῦσιν οἱ προφῆται, ἀ προφητεύουσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ψευδῆ λέγοντες Ἡνυπνιασάμην ἐνύπνιον. ²⁶ἔως πότε ἔσται ἐν καρδίᾳ τῶν προφητῶν τῶν προφητεύοντων ψευδῆ καὶ ἐν τῷ προφητεύειν αὐτοὺς τὰ θελήματα καρδίας αὐτῶν; ²⁷τῶν λογιζομένων τοῦ ἐπιλαθέσθαι τοῦ νόμου μου ἐν τοῖς ἐνυπνίοις αὐτῶν, ἀ διηγοῦντο ἔκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καθάπερ ἐπελάθοντο οἱ πατέρες αὐτῶν τοῦ ὀνόματός μου ἐν τῇ Βααλ. ²⁸οἱ προφήτης, ἐν ᾧ τὸ ἐνύπνιόν ἐστιν, διηγησάσθω τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ, καὶ ἐν ᾧ ὁ λόγος μου πρὸς αὐτόν, διηγησάσθω τὸν λόγον μου ἐπ’ ἀληθείας. τί τὸ ἄχυρον πρὸς τὸν σῖτον; οὕτως οἱ λόγοι μου, λέγει κύριος. ²⁹οὐχὶ οἱ λόγοι μου ὥσπερ πῦρ φλέγον, λέγει κύριος, καὶ ὡς πέλυξ κόπτων πέτραν; ³⁰διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς τοὺς προφήτας, λέγει κύριος ὁ θεός, τοὺς κλέπτοντας τοὺς λόγους μου ἔκαστος παρὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ. ³¹ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς τοὺς προφήτας τοὺς ἐκβάλλοντας προφητείας γλώσσης καὶ νυστάζοντας νυσταγμὸν ἑαυτῶν. ³²ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς τοὺς προφήτας τοὺς προφητεύοντας ἐνύπνια ψευδῆ καὶ διηγοῦντο αὐτὰ καὶ ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου ἐν τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς πλάνοις αὐτῶν καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτοὺς καὶ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς καὶ ὠφέλειαν οὐκ ὠφελήσουσιν τὸν λαὸν τοῦτον.

³³Καὶ ἐὰν ἐρωτήσωσί σε ὁ λαὸς οὗτος ἢ ἵερεὺς ἢ προφήτης λέγων Τί τὸ λῆμμα κυρίου; καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Ὕμεῖς ἐστε τὸ λῆμμα, καὶ ῥάξω ὑμᾶς, λέγει κύριος. ³⁴καὶ ὁ προφήτης καὶ ὁ ἵερεὺς καὶ ὁ λαός,

οἵ ἀν εἴπωσιν Λῆμμα κυρίου, καὶ ἐκδικήσω τὸν ἀνθρωπὸν ἐκεῖνον καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ.³⁵ὅτι οὕτως ἔρεῖτε ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ ἔκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Τί ἀπεκρίθη κύριος, καὶ Τί ἐλάλησεν κύριος;³⁶καὶ Λῆμμα κυρίου μὴ ὄνομάζετε ἔτι, ὅτι τὸ λῆμμα τῷ ἀνθρώπῳ ἔσται ὁ λόγος αὐτοῦ.³⁷καὶ διὰ τί ἐλάλησεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν;³⁸διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ὁ θεός Ἀνθ' ὃν εἴπατε τὸν λόγον τοῦτον Λῆμμα κυρίου, καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς λέγων Οὐκ ἔρεῖτε Λῆμμα κυρίου,³⁹διὰ τοῦτο ἴδοὺ ἐγὼ λαμβάνω καὶ ῥάσσω ὑμᾶς καὶ τὴν πόλιν, ἣν ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν,⁴⁰καὶ δῶσω ἐφ' ὑμᾶς ὀνειδισμὸν αἰώνιον καὶ ἀτιμίαν αἰώνιον, ἣτις οὐκ ἐπιλησθήσεται.

7Διὰ τοῦτο ἴδοις ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι Ζῆ κύριος ὃς ἀνήγαγεν τὸν οἶκον Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου,⁸ἀλλὰ Ζῆ κύριος ὃς συνήγαγεν ἄπαν τὸ σπέρμα Ισραὴλ ἀπὸ γῆς βορρᾶς καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν, οὗ ἔξωσεν αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἀπεκατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν.

24¹Ἐδειξέν μοι κύριος δύο καλάθους σύκων κειμένους κατὰ πρόσωπον ναοῦ κυρίου μετὰ τὸ ἀποικίσαι Ναβουχοδονοσορ βασιλέα Βαβυλῶνος τὸν Ιεχονιαν υἱὸν Ιωακιμ βασιλέα Ιουδα καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς τεχνίτας καὶ τοὺς δεσμώτας καὶ τοὺς πλουσίους ἐξ Ιερουσαλημ καὶ ἦγαγεν αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα.²οἱ κάλαθοι ὁ εἷς σύκων χρηστῶν σφόδρα ὡς τὰ σῦκα τὰ πρόιμα, καὶ ὁ κάλαθος ὁ ἔτερος σύκων πονηρῶν σφόδρα, ἀ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν.³καὶ εἴπεν κύριος πρὸς με Τί σὺ ὁρᾶς, Ιερεμία; καὶ εἴπα Σῦκα· τὰ χρηστὰ χρηστὰ λίαν, καὶ τὰ πονηρὰ πονηρὰ λίαν, ἀ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν.⁴καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με λέγων⁵Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Ὡς τὰ σῦκα τὰ χρηστὰ ταῦτα, οὕτως ἐπιγνώσομαι τοὺς ἀποικισθέντας Ιουδα, οὓς ἔξαπέσταλκα ἐκ τοῦ τόπου τούτου εἰς γῆν Χαλδαίων εἰς ἀγαθά.⁶καὶ στηριῶ τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπ' αὐτοὺς εἰς ἀγαθὰ καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν ταύτην εἰς ἀγαθὰ καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ καθελῶ καὶ καταφυτεύσω αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ ἐκτίλω.⁷καὶ δῶσω αὐτοῖς καρδίαν τοῦ εἰδέναι αὐτοὺς ἐμὲ ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος, καὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐπ' ἐμὲ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῶν.⁸καὶ ὡς τὰ σῦκα τὰ πονηρά, ἀ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν, τάδε λέγει κύριος, οὕτως παραδώσω τὸν Σεδεκιαν βασιλέα Ιουδα καὶ τοὺς μεγιστᾶντας αὐτοῦ καὶ τὸ κατάλοιπον Ιερουσαλημ τοὺς ὑπολελειμμένους ἐν τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Αἰγύπτῳ.⁹καὶ δῶσω αὐτοὺς εἰς διασκορπισμὸν εἰς πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, καὶ ἔσονται εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς παραβολὴν καὶ εἰς μῖσος καὶ εἰς κατάραν ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἔξωσα αὐτοὺς ἐκεῖ.¹⁰καὶ ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς τὸν λιμὸν καὶ τὸν θάνατον καὶ τὴν μάχαιραν, ἔως ἂν ἐκλίπωσιν ἀπὸ τῆς γῆς, ἣς ἔδωκα αὐτοῖς.

25¹Ο λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ιερεμιαν ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν Ιουδα ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τοῦ Ιωακιμ υἱοῦ Ιωσια βασιλέως Ιουδα,²οὖν ἐλάλησεν πρὸς πάντα τὸν λαὸν Ιουδα καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Ιερουσαλημ λέγων³Ἐν τρισκαιδεκάτῳ ἔτει Ιωσια υἱοῦ Αμως βασιλέως Ιουδα καὶ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης εἴκοσι καὶ τρία ἔτη καὶ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ὄρθρίζων καὶ λέγων⁴καὶ ἀπέστελλον

πρὸς ὑμᾶς τοὺς δούλους μου τοὺς προφήτας ὅρθρου ἀποστέλλων, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε καὶ οὐ προσέσχετε τοῖς ὡσὶν ὑμῶν, ⁵λέγων Ἀποστράφητε ἔκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἣς ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἀπ’ αἰῶνος καὶ ἔως αἰῶνος. ⁶μὴ πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς καὶ τοῦ προσκυνεῖν αὐτοῖς, ὅπως μὴ παροργίζητε με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς. ⁷καὶ οὐκ ἡκούσατέ μου. ⁸διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἐπειδὴ οὐκ ἐπιστεύσατε τοῖς λόγοις μου, ⁹ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω καὶ λήμψομαι τὴν πατριὰν ἀπὸ βορρᾶ καὶ ἄξω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτήν καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῆς καὶ ἔξερημώσω αὐτοὺς καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς συριγμὸν καὶ εἰς ὀνειδισμὸν αἰώνιον. ¹⁰καὶ ἀπολῶ ἀπ’ αὐτῶν φωνὴν χαρᾶς καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν νυμφίου καὶ φωνὴν νύμφης, δσμὴν μύρου καὶ φῶς λύχνου. ¹¹καὶ ἔσται πᾶσα ἡ γῆ εἰς ἀφανισμόν, καὶ δουλεύσουσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐβδομήκοντα ἔτη. ¹²καὶ ἐν τῷ πληρωθῆναι τὰ ἐβδομήκοντα ἔτη ἐκδικήσω τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, φησὶν κύριος, καὶ θήσομαι αὐτοὺς εἰς ἀφανισμὸν αἰώνιον. ¹³καὶ ἐπάξω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην πάντας τοὺς λόγους μου, οὓς ἐλάλησα κατ’ αὐτῆς, πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

¹⁴Αἱ ἐπροφήτευσεν Ιερεμίας ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ Αἰλαμ.

¹⁵Τάδε λέγει κύριος Συντριβήτω τὸ τόξον Αἰλαμ, ἀρχὴ δυναστείας αὐτῶν. ¹⁶καὶ ἐπάξω ἐπὶ Αἰλαμ τέσσαρας ἀνέμους ἐκ τῶν τεσσάρων ἄκρων τοῦ οὐρανοῦ καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν πᾶσιν τοῖς ἀνέμοις τούτοις, καὶ οὐκ ἔσται ἔθνος, δούλος ἢξει ἐκεῖ οἱ ἔξωστοι Αἰλαμ. ¹⁷καὶ πτοήσω αὐτοὺς ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν τῶν ζητούντων τὴν ψυχὴν αὐτῶν καὶ ἐπάξω ἐπ’ αὐτοὺς κακὰ κατὰ τὴν ὄργὴν τοῦ θυμοῦ μου καὶ ἐπαποστελῶ ὀπίσω αὐτῶν τὴν μάχαιράν μου ἔως τοῦ ἔξαναλῶσαι αὐτούς. ¹⁸καὶ θήσω τὸν θρόνον μου ἐν Αἰλαμ καὶ ἐξαποστελῶ ἐκεῖθεν βασιλέα καὶ μεγιστᾶνας. ¹⁹καὶ ἔσται ἐπ’ ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Αἰλαμ, λέγει κύριος. — ²⁰ἐν ἀρχῇ βασιλεύοντος Σεδεκίου τοῦ βασιλέως ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος περὶ Αἰλαμ.

26 ²Τῇ Αἰγύπτῳ ἐπὶ δύναμιν Φαραω Νεχαω βασιλέως Αἰγύπτου, δούλος ἡνὸς ἐπὶ τῷ ποταμῷ Εὐφράτῃ ἐν Χαρχαμις, δούλος ἐπάταξε Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ Ιωακιμ βασιλέως Ιουδα.

³Ἀναλάβετε ὅπλα καὶ ἀσπίδας καὶ προσαγάγετε εἰς πόλεμον. ⁴ἐπισάξατε τοὺς ἵππους ἐπίβητε, οἱ ἵππεῖς, καὶ κατάστητε ἐν ταῖς περικεφαλαίαις ὑμῶν. προβάλετε τὰ δόρατα καὶ ἐνδύσασθε τοὺς θώρακας ὑμῶν. ⁵τί δτι αὐτοὶ πτοοῦνται καὶ ἀποχωροῦσιν ὀπίσω; διότι οἱ ἴσχυροὶ αὐτῶν κοπήσονται. φυγῇ ἔφυγον καὶ οὐκ ἀνέστρεψαν περιεχόμενοι κυκλόθεν, λέγει κύριος. ⁶μὴ φευγέτω ὁ κοῦφος, καὶ μὴ ἀνασωζέσθω ὁ ἴσχυρός. ἐπὶ βορρᾶν τὰ παρὰ τὸν Εὐφράτην ἡσθένησαν πεπτώκασιν. ⁷τίς οὗτος ὡς ποταμὸς ἀναβήσεται καὶ ὡς ποταμὸι κυμαίνουσιν ὕδωρ; ⁸ύδατα Αἰγύπτου ὡσεὶ ποταμὸς ἀναβήσεται καὶ εἴπεν Ἀναβήσομαι καὶ κατακαλύψω γῆν καὶ ἀπολῶ κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ. ⁹ἐπίβητε ἐπὶ τοὺς ἵππους, παρασκευάσατε τὰ ἄρματα· ἐξέλθατε, οἱ μαχηταὶ Αἰθιόπων καὶ Λίβυες καθωπλισμένοι

ὅπλοις· καὶ Λυδοί, ἀνάβητε ἐντείνατε τόξον. ¹⁰καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη κυρίω τῷ θεῷ ἡμῶν ἡμέρα ἐκδικήσεως τοῦ ἐκδικῆσαι τοὺς ἔχθρους αὐτοῦ, καὶ καταφάγεται ἡ μάχαιρα κυρίου καὶ ἐμπλησθήσεται καὶ μεθυσθήσεται ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν, ὅτι θυσία τῷ κυρίῳ σαβαωθ ἀπὸ γῆς βορρᾶ ἐπὶ ποταμῷ Εύφρατῃ. ¹¹ἀνάβηθι, Γαλααδ, καὶ λαβὲ ῥητίνην τῇ παρθένῳ θυγατρὶ Αἰγύπτου· εἰς κενὸν ἐπλήθυνας ιάματά σου, ὡφέλεια οὐκ ἔστιν σοι. ¹²ἥκουσαν ἔθνη φωνὴν σου, καὶ τῆς κραυγῆς σου ἐπλήσθη ἡ γῆ, ὅτι μαχητὴς πρὸς μαχητὴν ἡσθένησεν, ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἔπεσαν ἀμφότεροι.

¹³Α ἐλάλησεν κύριος ἐν χειρὶ Ιερεμίου τοῦ ἐλθεῖν Ναβουχοδονοσορ τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος τοῦ κόψαι τὴν γῆν Αἴγυπτου.

¹⁴Ἀναγγείλατε εἰς Μάγδωλον καὶ παραγγείλατε εἰς Μέμφιν, εἴπατε Ἐπίστηθι καὶ ἐτοίμασον, ὅτι κατέφαγεν μάχαιρα τὴν σμίλακά σου. ¹⁵διὰ τί ἔφυγεν ὁ Ἄπις; ὁ μόσχος ὁ ἐκλεκτός σου οὐκ ἔμεινεν, ὅτι κύριος παρέλυσεν αὐτόν. ¹⁶καὶ τὸ πλῆθός σου ἡσθένησεν καὶ ἔπεσεν, καὶ ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐλάλει Ἀναστῶμεν καὶ ἀναστρέψωμεν πρὸς τὸν λαὸν ἡμῶν εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν ἀπὸ προσώπου μαχαίρας Ἐλληνικῆς. ¹⁷καλέσατε τὸ ὄνομα Φαραω Νεχαω βασιλέως Αἰγύπτου Σαων-εσβι-εμωηδ. ¹⁸ζῶ ἐγὼ, λέγει κύριος ὁ θεός, ὅτι ὡς τὸ Ἰταβύριον ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ ὡς ὁ Κάρμηλος ἐν τῇ θαλάσσῃ ἥξει. ¹⁹σκεύῃ ἀποικισμοῦ ποίησον σεαυτῇ, κατοικοῦσα θύγατερ Αἰγύπτου, ὅτι Μέμφις εἰς ἀφανισμὸν ἔσται καὶ κληθήσεται οὐαὶ διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ. ²⁰δάμαλις κεκαλλωπισμένη Αἴγυπτος, ἀπόσπασμα ἀπὸ βορρᾶ ἥλθεν ἐπ' αὐτήν. ²¹καὶ οἱ μισθωτοὶ αὐτῆς ἐν αὐτῇ ὥσπερ μόσχοι σιτευτοὶ τρεφόμενοι ἐν αὐτῇ, διότι καὶ αὐτοὶ ἀπεστράφησαν καὶ ἔφυγον ὁμοθυμαδόν, οὐκ ἔστησαν, ὅτι ἡμέρα ἀπωλείας ἥλθεν ἐπ' αὐτοὺς καὶ καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῶν. ²²φωνὴ ὡς ὅφεως συρίζοντος, ὅτι ἐν ἄμμῳ πορεύονται· ἐν ἀξίναις ἥξουσιν ἐπ' αὐτὴν ὡς κόπτοντες ξύλα. ²³ἔκκόψουσιν τὸν δρυμὸν αὐτῆς, λέγει κύριος ὁ θεός, ὅτι οὐ μὴ είκασθῃ, ὅτι πληθύνει ὑπὲρ ἀκρίδα καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀριθμός. ²⁴κατησχύνθη θυγάτηρ Αἰγύπτου, παρεδόθη εἰς χεῖρας λαοῦ ἀπὸ βορρᾶ. ²⁵ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ τὸν Αμων τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐπὶ Φαραω καὶ ἐπὶ τοὺς πεποιθότας ἐπ' αὐτῷ. ²⁶σὺ δὲ μὴ φοβηθῆς, δοῦλός μου Ιακωβ, μηδὲ πτοηθῆς, Ισραὴλ, διότι ίδοὺ ἐγὼ σῷζων σε μακρόθεν καὶ τὸ σπέρμα σου ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῶν, καὶ ἀναστρέψει Ιακωβ καὶ ἡσυχάσει καὶ ὑπνώσει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ παρενοχλῶν αὐτόν. ²⁷μὴ φοβοῦ, παῖς μου Ιακωβ, λέγει κύριος, ὅτι μετὰ σοῦ ἐγὼ εἰμι· ὅτι ποιήσω συντέλειαν ἐν παντὶ ἔθνει, εἰς οὓς ἐξῶσά σε ἐκεῖ, σὲ δὲ οὐ μὴ ποιήσω ἐκλιπεῖν· καὶ παιδεύσω σε εἰς κρίμα καὶ ἀθῷον οὐκ ἀθωώσω σε.

27 ¹Λόγος κυρίου, ὃν ἐλάλησεν ἐπὶ Βαβυλῶνα.

²Ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἀκουστὰ ποιήσατε καὶ μὴ κρύψητε, εἴπατε Ἐάλωκεν Βαβυλών, κατησχύνθη Βῆλος ἡ ἀπτόντος, ἡ τρυφερὰ παρεδόθη Μαρωδαχ. ³ὅτι ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ἔθνος ἀπὸ βορρᾶ· οὗτος θήσει τὴν γῆν αὐτῆς εἰς ἀφανισμόν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ ἀπὸ ἀνθρώπου καὶ ἔως κτήνους. ⁴ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἥξουσιν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ, αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ Ιουδα ἐπὶ τὸ αὐτό· βαδίζοντες καὶ κλαίοντες πορεύονται τὸν κύριον θεὸν αὐτῶν ζητοῦντες.

5έως Σιων ἐρωτήσουσιν τὴν ὁδόν, ὡδε γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῶν δώσουσιν· καὶ ἥξουσιν καὶ καταφεύξονται πρὸς κύριον τὸν θεόν, διαθήκη γὰρ αἰώνιος οὐκ ἐπιλησθήσεται. ⁶πρόβατα ἀπολωλότα ἐγενήθη ὁ λαός μου, οἱ ποιμένες αὐτῶν ἔξωσαν αὐτούς, ἐπὶ τὰ ὅρη ἀπεπλάνησαν αὐτούς, ἐξ ὅρους ἐπὶ βουνὸν ὅχοντο, ἐπελάθοντο κοίτης αὐτῶν. ⁷πάντες οἱ εὑρίσκοντες αὐτοὺς κατανάλισκον αὐτούς, οἱ ἔχθροὶ αὐτῶν εἴπαν Μὴ ἀνῶμεν αὐτούς. ἀνθ' ὧν ἥμαρτον τῷ κυρίῳ νομῆς δικαιοσύνης τῷ συναγαγόντι τοὺς πατέρας αὐτῶν. ⁸ἀπαλλοτριώθητε ἐκ μέσου Βαβυλῶνος καὶ ἀπὸ γῆς Χαλδαίων καὶ ἔξελθατε καὶ γένεσθε ὥσπερ δράκοντες κατὰ πρόσωπον προβάτων. ⁹ὅτι ἴδού ἐγὼ ἐγείρω ἐπὶ Βαβυλῶνα συναγωγὰς ἐθνῶν ἐκ γῆς βορρᾶ, καὶ παρατάξονται αὐτῇ. ἐκεῖθεν ἀλώσεται, ὡς βολὶς μαχητοῦ συνετοῦ οὐκ ἐπιστρέψει κενή. ¹⁰καὶ ἔσται ἡ Χαλδαία εἰς προνομήν, πάντες οἱ προνομεύοντες αὐτὴν ἐμπλησθήσονται. ¹¹ὅτι ηὐφραίνεσθε καὶ κατεκαυχᾶσθε διαρπάζοντες τὴν κληρονομίαν μου, διότι ἐσκιρτᾶτε ὡς βοῖδια ἐν βοτάνῃ καὶ ἐκερατίζετε ὡς ταῦροι. ¹²ἡσχύνθη ἡ μήτηρ ὑμῶν σφόδρα, μήτηρ ἐπ' ἄγαθὰ ἐσχάτη ἐθνῶν ἔρημος. ¹³ἀπὸ ὀργῆς κυρίου οὐ κατοικηθήσεται καὶ ἔσται εἰς ἀφανισμὸν πᾶσα, καὶ πᾶς ὁ διοδεύων διὰ Βαβυλῶνος σκυθρωπάσει καὶ συριοῦσιν ἐπὶ πᾶσαν τὴν πληγὴν αὐτῆς. ¹⁴παρατάξασθε ἐπὶ Βαβυλῶνα κύκλῳ, πάντες τείνοντες τόξον· τοξεύσατε ἐπ' αὐτήν, μὴ φείσησθε ἐπὶ τοῖς τοξεύμασιν ὑμῶν. ¹⁵κατακροτήσατε ἐπ' αὐτήν· παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτῆς, ἔπεσαν αἱ ἐπάλξεις αὐτῆς, καὶ κατεσκάφη τὸ τεῖχος αὐτῆς. ὅτι ἐκδίκησις παρὰ θεοῦ ἐστιν, ἐκδικεῖτε ἐπ' αὐτήν· καθὼς ἐποίησεν, ποιήσατε αὐτῇ. ¹⁶ἐξολεθρεύσατε σπέρμα ἐκ Βαβυλῶνος, κατέχοντα δρέπανον ἐν καιρῷ θερισμοῦ· ἀπὸ προσώπου μαχαίρας Ἐλληνικῆς ἔκαστος εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀποστρέψουσιν καὶ ἔκαστος εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ φεύξεται.

¹⁷Πρόβατον πλανώμενον Ισραὴλ, λέοντες ἔξωσαν αὐτόν· ὁ πρῶτος ἔφαγεν αὐτὸν βασιλεὺς Ασσουρ καὶ οὗτος ὑστερον τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ βασιλεὺς Βαβυλῶνος. ¹⁸διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ ἐπὶ τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος καὶ ἐπὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, καθὼς ἔξεδίκησα ἐπὶ τὸν βασιλέα Ασσουρ. ¹⁹καὶ ἀποκαταστήσω τὸν Ισραὴλ εἰς τὴν νομὴν αὐτοῦ, καὶ νεμήσεται ἐν τῷ Καρμήλῳ καὶ ἐν ὅρει Εφραίμ καὶ ἐν τῷ Γαλααδ, καὶ πλησθήσεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. ²⁰ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ζητήσουσιν τὴν ἀδικίαν Ισραὴλ, καὶ οὐχ ὑπάρξει, καὶ τὰς ἀμαρτίας Ιουδα, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῶσιν, ὅτι Ἰλεως ἔσομαι τοῖς ὑπολελειμμένοις ἐπὶ τῆς γῆς, λέγει κύριος.

²¹Πικρῶς ἐπίβιθι ἐπ' αὐτὴν καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτήν· ἐκδίκησον, μάχαιρα, καὶ ἀφάνισον, λέγει κύριος, καὶ ποίει κατὰ πάντα, ὅσα ἐντέλλομαι σοι. ²²φωνὴ πολέμου καὶ συντριβὴ μεγάλη ἐν γῇ Χαλδαίων. ²³πῶς συνεκλάσθη καὶ συνετρίβη ἡ σφῦρα πάσης τῆς γῆς; πῶς ἐγενήθη εἰς ἀφανισμὸν Βαβυλῶν ἐν ἔθνεσιν; ²⁴ἐπιθήσονται σοι, καὶ ἀλώσῃ, ὡς Βαβυλῶν, καὶ οὐ γνώσῃ· εὐρέθης καὶ ἐλήμφης, ὅτι τῷ κυρίῳ ἀντέστης. ²⁵ἥνοιξεν κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔξήνεγκεν τὰ σκεύη ὄργης αὐτοῦ, ὅτι ἔργον τῷ κυρίῳ θεῷ ἐν γῇ Χαλδαίων, ²⁶ὅτι ἐληλύθασιν οἱ καιροὶ αὐτῆς. ἀνοίξατε τὰς ἀποθήκας αὐτῆς, ἐρευνήσατε αὐτὴν ὡς σπῆλαιον καὶ ἐξολεθρεύσατε αὐτήν, μὴ γενέσθω αὐτῆς κατάλειμμα. ²⁷ἀναξηράνατε αὐτῆς πάντας τοὺς καρπούς, καὶ καταβήτωσαν εἰς σφαγὴν· οὐαὶ αὐτοῖς,

ὅτι ἥκει ἡ ἡμέρα αὐτῶν καὶ καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῶν. ²⁸φωνὴ φευγόντων καὶ ἀνασφόμενων ἐκ γῆς Βαβυλῶνος τοῦ ἀναγγεῖλαι εἰς Σιων τὴν ἐκδίκησιν παρὰ κυρίου θεοῦ ἡμῶν. ²⁹παραγγείλατε ἐπὶ Βαβυλῶνα πολλοῖς, παντὶ ἐντείνοντι τόξον· παρεμβάλετε ἐπ’ αὐτὴν κυκλόθεν, μὴ ἔστω αὐτῆς ἀνασφόμενος· ἀνταπόδοτε αὐτῇ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς, κατὰ πάντα δσα ἐποίησεν ποιήσατε αὐτῇ, ὅτι πρὸς τὸν κύριον ἀντέστη θεὸν ἄγιον τοῦ Ισραὴλ. ³⁰διὰ τοῦτο πεσοῦνται οἱ νεανίσκοι αὐτῆς ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ αὐτῆς ῥιφήσονται, εἴπεν κύριος. ³¹ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ τὴν ὑβρίστριαν, λέγει κύριος, ὅτι ἥκει ἡ ἡμέρα σου καὶ ὁ καιρὸς ἐκδικήσεώς σου. ³²καὶ ἀσθενήσει ἡ ὑβρις σου καὶ πεσεῖται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀνιστῶν αὐτὴν· καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς, καὶ καταφάγεται πάντα τὰ κύκλῳ αὐτῆς.

³³Τάδε λέγει κύριος Καταδεδυνάστευνται οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ Ιουδα ἄμα, πάντες οἱ αἰχμαλωτεύσαντες αὐτοὺς κατεδυνάστευσαν αὐτούς, ὅτι οὐκ ἡθέλησαν ἔξαποστεῖλαι αὐτούς. ³⁴καὶ ὁ λυτρούμενος αὐτοὺς ἵσχυρός, κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ· κρίσιν κρινεῖ πρὸς τοὺς ἀντιδίκους αὐτοῦ, ὅπως ἔξαρῃ τὴν γῆν, καὶ παροξυνεῖ τοῖς κατοικοῦσι Βαβυλῶνα. ³⁵μάχαιραν ἐπὶ τοὺς Χαλδαίους καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαβυλῶνα καὶ ἐπὶ τοὺς μεγιστᾶνας αὐτῆς καὶ ἐπὶ τοὺς συνετοὺς αὐτῆς. ³⁶μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μαχητὰς αὐτῆς, καὶ παραλυθήσονται. ³⁷μάχαιραν ἐπὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν· μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μαχητὰς αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὸν σύμμικτον τὸν ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἔσονται ὡσεὶ γυναικες· μάχαιραν ἐπὶ τοὺς θησαυροὺς αὐτῆς, καὶ διασκορπισθήσονται. ³⁸ἐπὶ τῷ ὄρθιον αὐτῆς ἐπεποίθει καὶ καταισχυνθήσονται, ὅτι γῆ τῶν γλυπτῶν ἔστιν, καὶ ἐν ταῖς νήσοις, οὕτως κατεκαυχῶντο. ³⁹διὰ τοῦτο κατοικήσουσιν ἵνδαλματα ἐν ταῖς νήσοις, καὶ κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ θυγατέρες σειρήνων· οὐ μὴ κατοικηθῇ οὐκέτι εἰς τὸν αἰῶνα. ⁴⁰καθὼς κατέστρεψεν ὁ θεὸς Σοδομα καὶ Γομορρα καὶ τὰς ὁμορούσας αὐταῖς, εἴπεν κύριος, οὐ μὴ κατοικήσῃ ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ παροικήσῃ ἐκεῖ οὐδὲς ἀνθρώπου. ⁴¹ἰδοὺ λαὸς ἔρχεται ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἔθνος μέγα καὶ βασιλεῖς πολλοὶ ἔξεγερθήσονται ἀπ’ ἐσχάτου τῆς γῆς ⁴²τόξον καὶ ἐγχειρίδιον ἔχοντες· ἵταμός ἔστιν καὶ οὐ μὴ ἐλεήσῃ· φωνὴ αὐτῶν ὡς θάλασσα ἡχήσει, ἐφ’ ἵπποις ἵππασονται παρεσκευασμένοι ὥσπερ πῦρ εἰς πόλεμον πρὸς σέ, θύγατερ Βαβυλῶνος. ⁴³ἥκουσεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὴν ἀκοὴν αὐτῶν, καὶ παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ· θλῖψις κατεκράτησεν αὐτοῦ, ὡδῖνες ὡς τικτούσης. ⁴⁴ἰδοὺ ὥσπερ λέων ἀναβήσεται ἀπὸ τοῦ Ιορδάνου εἰς τόπον Αιθαμ, ὅτι ταχέως ἐκδιώξω αὐτοὺς ἀπ’ αὐτῆς καὶ πάντα νεανίσκον ἐπ’ αὐτὴν ἐπιστήσω. ὅτι τίς ὥσπερ ἐγώ; καὶ τίς ἀντιστήσεται μοι; καὶ τίς οὕτος ποιμήν, ὃς στήσεται κατὰ πρόσωπόν μου; ⁴⁵διὰ τοῦτο ἀκούσατε τὴν βουλὴν κυρίου, ἡν βεβούλευται ἐπὶ Βαβυλῶνα, καὶ λογισμοὺς αὐτοῦ, οὓς ἐλογίσατο ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους· ἐὰν μὴ διαφθαρῇ τὰ ἄρνια τῶν προβάτων αὐτῶν, ἐὰν μὴ ἀφανισθῇ νομὴ ἀπ’ αὐτῶν. ⁴⁶ὅτι ἀπὸ φωνῆς ἀλώσεως Βαβυλῶνος σεισθήσεται ἡ γῆ, καὶ κραυγὴ ἐν ἔθνεσιν ἀκουσθήσεται.

28 ¹Τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἔξεγείρω ἐπὶ Βαβυλῶνα καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους ἄνεμον καύσωνα διαφθείροντα. ²καὶ ἔξαποστελῶ εἰς Βαβυλῶνα ὑβριστάς, καὶ καθυβρίσουσιν αὐτὴν

καὶ λυμανοῦνται τὴν γῆν αὐτῆς· οὐαὶ ἐπὶ Βαβυλῶνα κυκλόθεν ἐν ἡμέρᾳ κακώσεως αὐτῆς.³ επ’ αὐτὴν τεινέτω ὁ τείνων τὸ τόξον αὐτοῦ καὶ περιθέσθω φῶς στιν δπλα αὐτῷ, καὶ μὴ φείσησθε ἐπὶ νεανίσκους αὐτῆς καὶ ἀφανίσατε πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτῆς,⁴ καὶ πεσοῦνται τραυματίαι ἐν γῇ Χαλδαίων καὶ κατακεκεντημένοι ἔξωθεν αὐτῆς.⁵ διότι οὐκ ἐχήρευσεν Ισραὴλ καὶ Ιουδαῖς ἀπὸ θεοῦ αὐτῶν, ἀπὸ κυρίου παντοκράτορος· διότι ἡ γῆ αὐτῶν ἐπλήσθη ἀδικίας ἀπὸ τῶν ἀγίων Ισραὴλ.

Φεύγετε ἐκ μέσου Βαβυλῶνος καὶ ἀνασῳζετε ἔκαστος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀπορριφῆτε ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῆς, διότι καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῆς ἐστιν παρὰ κυρίου, ἀνταπόδομα αὐτὸς ἀνταποδίδωσιν αὐτῇ.⁷ ποτήριον χρυσοῦν Βαβυλὼν ἐν χειρὶ κυρίου μεθύσκον πᾶσαν τὴν γῆν· ἀπὸ τοῦ οἴνου αὐτῆς ἐπίοσαν ἔθνη, διὰ τοῦτο ἐσαλεύθησαν.⁸ καὶ ἄφνω ἐπεσεν Βαβυλὼν καὶ συνετρίβη· θρηνεῖτε αὐτήν, λάβετε ῥητίνην τῇ διαφθορᾷ αὐτῆς, εἰς πως ιαθήσεται.⁹ ιατρεύσαμεν τὴν Βαβυλῶνα, καὶ οὐκ ιάθη· ἐγκαταλίπωμεν αὐτήν καὶ ἀπέλθωμεν ἔκαστος εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, διότι ἥγγισεν εἰς οὐρανὸν τὸ κρίμα αὐτῆς, ἔξῃρεν ἔως τῶν ἀστρῶν.¹⁰ ἐξήνεγκεν κύριος τὸ κρίμα αὐτοῦ· δεῦτε καὶ ἀναγγείλωμεν εἰς Σιων τὰ ἔργα κυρίου θεοῦ ἡμῶν.¹¹ παρασκευάζετε τὰ τοξεύματα, πληροῦτε τὰς φαρέτρας· ἥγειρεν κύριος τὸ πνεῦμα βασιλέως Μήδων, διότι εἰς Βαβυλῶνα ἡ ὄργη αὐτοῦ τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτήν, διότι ἐκδίκησις κυρίου ἐστίν, ἐκδίκησις λαοῦ αὐτοῦ ἐστιν.¹² ἐπὶ τειχέων Βαβυλῶνος ἄρατε σημεῖον, ἐπιστήσατε φαρέτρας, ἐγείρατε φυλακάς, ἐτοιμάσατε ὅπλα, διότι ἐνεχείρησεν καὶ ποιήσει κύριος ἡ ἐλάλησεν ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαβυλῶνα¹³ κατασκηνοῦντας ἐφ’ ὑδασι πολλοῖς καὶ ἐπὶ πλήθει θησαυρῶν αὐτῆς· ἥκει τὸ πέρας σου ἀληθῶς εἰς τὰ σπλάγχνα σου.¹⁴ διότι ὕμοσεν κύριος κατὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ Διότι πληρώσω σε ἀνθρώπων ὥσει ἀκρίδων, καὶ φθέγξονται ἐπὶ σὲ οἱ καταβαίνοντες. —¹⁵ ποιῶν γῆν ἐν τῇ ἴσχυί αὐτοῦ, ἐτοιμάζων οἰκουμένην ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, ἐν τῇ συνέσει αὐτοῦ ἐξέτεινεν τὸν οὐρανόν,¹⁶ εἰς φωνὴν ἔθετο ἥχος ὑδατος ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἀνήγαγεν νεφέλας ἀπὸ ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησεν καὶ ἐξήγαγεν φῶς ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ.¹⁷ ἐμωράνθη πᾶς ἀνθρωπος ἀπὸ γνώσεως, κατησχύνθη πᾶς χρυσοχόος ἀπὸ τῶν γλυπτῶν αὐτοῦ, διότι ψευδῆ ἐχώνευσαν, οὐκ ἐστιν πνεῦμα ἐν αὐτοῖς.¹⁸ μάταιά ἐστιν, ἔργα μεμωκημένα, ἐν καιρῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν ἀπολοῦνται.¹⁹ οὐ τοιαύτη μερὶς τῷ Ιακωβ, διότι ὁ πλάσας τὰ πάντα αὐτός ἐστιν κληρονομία αὐτοῦ, κύριος ὄνομα αὐτῷ. —²⁰ διασκορπίζεις σύ μοι σκεύη πολέμου, καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἔθνη καὶ ἔξαρῶ ἐκ σοῦ βασιλεῖς²¹ καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἵππον καὶ ἀναβάτην αὐτοῦ καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἄρματα καὶ ἀναβάτας αὐτῶν²² καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ νεανίσκον καὶ παρθένον καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα²³ καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ποιμένα καὶ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ γεωργὸν καὶ τὸ γεώργιον αὐτοῦ καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἡγεμόνας καὶ στρατηγούς σου.²⁴ καὶ ἀνταποδώσω τῇ Βαβυλῶνι καὶ πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Χαλδαίοις πάσας τὰς κακίας αὐτῶν, ἀς ἐποίησαν ἐπὶ Σιων κατ’ ὁφθαλμοὺς ὑμῶν, λέγει κύριος.²⁵ ίδού ἐγὼ πρὸς σέ, τὸ ὄρος τὸ διεφθαρμένον τὸ διαφθεῖρον πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ καὶ κατακυλιῶ σε ἀπὸ τῶν πετρῶν καὶ δώσω σε ὡς ὄρος

έμπεπυρισμένον,²⁶καὶ οὐ μὴ λάβωσιν ἀπὸ σοῦ λίθον εἰς γωνίαν καὶ λίθον εἰς θεμέλιον, ὅτι εἰς ἀφανισμὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἔσῃ, λέγει κύριος.

²⁷Ἄρατε σημεῖον ἐπὶ τῆς γῆς, σαλπίσατε ἐν ἔθνεσιν σάλπιγγι, ἀγιάσατε ἐπ’ αὐτὴν ἔθνη, παραγγείλατε ἐπ’ αὐτὴν βασιλείαις Αραρατ παρ’ ἐμοῦ καὶ τοῖς Ασχαναζαίοις, ἐπιστήσατε ἐπ’ αὐτὴν βελοστάσεις, ἀναβιβάσατε ἐπ’ αὐτὴν ἵππον ὡς ἀκρίδων πλῆθος.²⁸Ἄγιασατε ἐπ’ αὐτὴν ἔθνη, τὸν βασιλέα τῶν Μήδων καὶ πάσης τῆς γῆς, τοὺς ἡγουμένους αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς στρατηγοὺς αὐτοῦ.²⁹Ἐσείσθη ἡ γῆ καὶ ἐπόνεσεν, διότι ἔξανέστη ἐπὶ Βαβυλῶνα λογισμὸς κυρίου τοῦ θεῖναι τὴν γῆν Βαβυλῶνος εἰς ἀφανισμὸν καὶ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτὴν.³⁰Ἐξέλιπεν μαχητὴς Βαβυλῶνος τοῦ πολεμεῖν, καθήσονται ἐκεῖ ἐν περιοχῇ, ἔθραύσθη ἡ δυναστεία αὐτῶν, ἐγενήθησαν ὡσεὶ γυναικες, ἐνεπυρίσθη τὰ σκηνώματα αὐτῆς, συνετρίβησαν οἱ μοχλοὶ αὐτῆς.³¹Διώκων εἰς ἀπάντησιν διώκοντος διώξεται καὶ ἀναγγέλλων εἰς ἀπάντησιν ἀναγγέλλοντος τοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος ὅτι ἔάλωκεν ἡ πόλις αὐτοῦ,³²ἀπ’ ἐσχάτου τῶν διαβάσεων αὐτοῦ ἐλήμφθησαν, καὶ τὰ συστέματα αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρί, καὶ ἄνδρες αὐτοῦ οἱ πολεμισταὶ ἔξερχονται.³³Διότι τάδε λέγει κύριος Οἶκοι βασιλέως Βαβυλῶνος ὡς ἄλων ὥριμος ἀλογθήσονται· ἔτι μικρὸν καὶ ἥξει ὁ ἄμητος αὐτῆς.³⁴Κατέφαγέν με, ἐμερίσατό με, κατέλαβέν με σκεῦος λεπτὸν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος· κατέπιέν με ὡς δράκων, ἔπλησεν τὴν κοιλίαν αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς τρυφῆς μου ἔξωσέν με.³⁵Οἱ μόχθοι μου καὶ αἱ ταλαιπωρίαι μου εἰς Βαβυλῶνα, ἔρει κατοικοῦσα Σιων, καὶ τὸ αἷμά μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους, ἔρει Ιερουσαλημ.³⁶Διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ κρινῶ τὴν ἀντίδικόν σου καὶ ἐκδίκησω τὴν ἐκδίκησίν σου καὶ ἐρημώσω τὴν θάλασσαν αὐτῆς καὶ ξηρανῶ τὴν πηγὴν αὐτῆς,³⁷καὶ ἔσται Βαβυλὼν εἰς ἀφανισμὸν καὶ οὐ κατοικηθήσεται.³⁸Ἄμα ὡς λέοντες ἔξηγέρθησαν καὶ ὡς σκύμνοι λεόντων.³⁹Ἐν τῇ θερμασίᾳ αὐτῶν δώσω πότημα αὐτοῖς καὶ μεθύσω αὐτούς, ὅπως καρωθῶσιν καὶ ὑπνώσωσιν ὑπνον αἰώνιον καὶ οὐ μὴ ἐγερθῶσι, λέγει κύριος.⁴⁰Καταβιβάσω αὐτοὺς ὡς ἄρνας εἰς σφαγὴν καὶ ὡς κριοὺς μετ’ ἐρίφων.⁴¹Πῶς ἔάλω καὶ ἐθηρεύθη τὸ καύχημα πάσης τῆς γῆς; πῶς ἐγένετο Βαβυλὼν εἰς ἀφανισμὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν;⁴²Ἀνέβη ἐπὶ Βαβυλῶνα ἡ θάλασσα ἐν ἥχῳ κυμάτων αὐτῆς, καὶ κατεκαλύφθη.⁴³Ἐγενήθησαν αἱ πόλεις αὐτῆς γῆ ἄνυδρος καὶ ἄβατος, οὐ κατοικήσει ἐν αὐτῇ οὐδὲ εῖς, οὐδὲ μὴ καταλύσῃ ἐν αὐτῇ υἱὸς ἀνθρώπου.⁴⁴Καὶ ἐκδίκησω ἐπὶ Βαβυλῶνα καὶ ἔξοισω ἡ κατέπιεν ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ συναχθῶσιν πρὸς αὐτὴν ἔτι τὰ ἔθνη.⁴⁵Καὶ ἐν Βαβυλῶνι πεσοῦνται τραυματίαι πάσης τῆς γῆς.⁵⁰Ἀνασφόρμενοι ἐκ γῆς, πορεύεσθε καὶ μὴ ἴστασθε· οἱ μακρόθεν, μνήσθητε τοῦ κυρίου, καὶ Ιερουσαλημ ἀναβήτω ἐπὶ τὴν καρδίαν ὑμῶν.⁵¹Ησχύνθημεν, ὅτι ἡκούσαμεν ὄνειδισμὸν ἡμῶν, κατεκάλυψεν ἀτιμία τὸ πρόσωπον ἡμῶν, εἰσῆλθον ἀλλογενεῖς εἰς τὰ ἄγια ἡμῶν, εἰς οἶκον κυρίου.⁵²Διὰ τοῦτο ἴδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ ἐκδίκησω ἐπὶ τὰ γλυπτὰ αὐτῆς, καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτῆς πεσοῦνται τραυματίαι.⁵³Ὥτι ἐὰν ἀναβῇ Βαβυλὼν ὡς ὁ οὐρανὸς καὶ ὅτι ἐὰν ὁ χυρώσῃ ὕψος ἰσχύος αὐτῆς, παρ’ ἐμοῦ ἥξουσιν ἔξολεθρεύοντες αὐτὴν, λέγει κύριος.⁵⁴Φωνὴ κραυγῆς ἐν Βαβυλῶνι, καὶ συντριβὴ μεγάλη ἐν γῇ Χαλδαίων,⁵⁵ὅτι ἔξωλέθρευσεν

κύριος τὴν Βαβυλῶνα καὶ ἀπώλεσεν ἀπ' αὐτῆς φωνὴν μεγάλην ἡχοῦσαν ὡς ὕδατα πολλά, ἔδωκεν εἰς ὅλεθρον φωνὴν αὐτῆς.⁵⁶ ὅτι ἥλθεν ἐπὶ Βαβυλῶνα ταλαιπωρία, ἐάλωσαν οἱ μαχηταὶ αὐτῆς, ἐπτόηται τὸ τόξον αὐτῶν, ὅτι θεὸς ἀνταποδίδωσιν αὐτοῖς, κύριος ἀνταποδίδωσιν αὐτῇ τὴν ἀνταπόδοσιν.⁵⁷ καὶ μεθύσει μέθη τοὺς ἡγεμόνας αὐτῆς καὶ τοὺς σοφοὺς αὐτῆς καὶ τοὺς στρατηγοὺς αὐτῆς, λέγει ὁ βασιλεύς, κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ.⁵⁸ τάδε λέγει κύριος Τεῖχος Βαβυλῶνος ἐπλατύνθη, κατασκαπτόμενον κατασκαφήσεται, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς αἱ ὑψηλαὶ ἐμπυρισθήσονται, καὶ οὐ κοπιάσουσιν λαοὶ εἰς κενόν, καὶ ἔθνη ἐν ἀρχῇ ἐκλείψουσιν.

⁵⁹ Ο λόγος δὲν ἐνετείλατο κύριος Ιερεμία τῷ προφήτῃ εἰπεῖν τῷ Σαραίᾳ υἱῷ Νηρίου υἱοῦ Μαασαιου, ὅτε ἐπορεύετο παρὰ Σεδεκίου βασιλέως Ιουδα εἰς Βαβυλῶνα ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ Σαραιας ἄρχων δώρων.⁶⁰ καὶ ἔγραψεν Ιερεμίας πάντα τὰ κακά, ἢ ἔξει ἐπὶ Βαβυλῶνα, ἐν βιβλίῳ ἐνί, πάντας τοὺς λόγους τούτους τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ Βαβυλῶνα.⁶¹ καὶ εἴπεν Ιερεμίας πρὸς Σαραιαν "Οταν ἔλθης εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ὅψη καὶ ἀναγνώσῃ πάντας τοὺς λόγους τούτους⁶² καὶ ἔρεις Κύριε κύριε, σὺ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον τοῦ ἔξολεθρεῦσαι αὐτὸν καὶ τοῦ μὴ εἶναι ἐν αὐτῷ κατοικοῦντας ἀπὸ ἀνθρώπου ἔως κτήνους, ὅτι ἀφανισμὸς εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται.⁶³ καὶ ἔσται ὅταν παύσῃ τοῦ ἀναγινώσκειν τὸ βιβλίον τοῦτο, καὶ ἐπιδήσεις ἐπ' αὐτὸ λίθον καὶ ρίψεις αὐτὸ εἰς μέσον τοῦ Εὐφράτου⁶⁴ καὶ ἔρεις Οὕτως καταδύσεται Βαβυλὼν καὶ οὐ μὴ ἀναστῇ ἀπὸ προσώπου τῶν κακῶν, ὃν ἐγὼ ἐπάγω ἐπ' αὐτήν.

29 Ἁπὲν τοὺς ἀλλοφύλους.

² Τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ὕδατα ἀναβαίνει ἀπὸ βορρᾶ καὶ ἔσται εἰς χειμάρρουν κατακλύζοντα καὶ κατακλύσει γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, πόλιν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ· καὶ κεκράξονται οἱ ἀνθρωποι, καὶ ἀλαλάξουσιν ἀπαντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν.³ ἀπὸ φωνῆς ὁρμῆς αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ὁπλῶν τῶν ποδῶν αὐτοῦ καὶ ἀπὸ σεισμοῦ τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ, ἡχου τροχῶν αὐτοῦ οὐκ ἐπέστρεψαν πατέρες ἐφ' υἱοὺς αὐτῶν ἀπὸ ἐκλύσεως χειρῶν αὐτῶν⁴ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐρχομένῃ τοῦ ἀπολέσαι πάντας τοὺς ἀλλοφύλους· καὶ ἀφανιῶ τὴν Τύρον καὶ τὴν Σιδῶνα καὶ πάντας τοὺς καταλοίπους τῆς βοηθείας αὐτῶν, ὅτι ἔξολεθρεύσει κύριος τοὺς καταλοίπους τῶν νήσων.⁵ ἥκει φαλάκρωμα ἐπὶ Γάζαν, ἀπερρίφη Ἀσκαλὼν καὶ οἱ κατάλοιποι Ενακιμ. ἔως τίνος κόψεις, ὥη μάχαιρα τοῦ κυρίου; ἔως τίνος οὐχ ἡσυχάσεις; ἀποκατάστηθι εἰς τὸν κολεόν σου, ἀνάπαυσαι καὶ ἐπάρθητι.⁷ πῶς ἡσυχάσει; καὶ κύριος ἐνετείλατο αὐτῇ ἐπὶ τὴν Ἀσκαλῶνα καὶ ἐπὶ τὰς παραθαλασσίους, ἐπὶ τὰς καταλοίπους, ἐπεγερθῆναι.

30 Ἡ Ιδουμαία.

Τάδε λέγει κύριος Οὐκ ἔστιν ἔτι σοφία ἐν Θαιμαν, ἀπώλετο βουλὴ ἐκ συνετῶν, ὥχετο σοφία αὐτῶν,² ἡ πατήθη ὁ τόπος αὐτῶν. βαθύνατε εἰς κάθισιν, οἱ κατοικοῦντες ἐν Δαιδαν, ὅτι δύσκολα ἐποίησεν. ἥγαγον ἐπ' αὐτὸν ἐν χρόνῳ, ὃ ἐπεσκεψάμην ἐπ' αὐτόν.³ ὅτι τρυγηταὶ ἥλθόν σοι, οὐ

καταλείψουσίν σοι καταλείμματα· ώς κλέπται ἐν νυκτὶ ἐπιθήσουσιν χεῖρα αὐτῶν. ⁴ὅτι ἐγὼ κατέσυρα τὸν Ήσαυ, ἀνεκάλυψα τὰ κρυπτὰ αὐτῶν, κρυβῆναι οὐ μὴ δύνωνται· ὥλοντο διὰ χεῖρα ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ γείτονος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν 5ὑπολείπεσθαι ὁρφανόν σου, ἵνα ζήσηται· καὶ ἐγὼ ζήσομαι, καὶ χῆραι ἐπ’ ἐμὲ πεποίθασιν. ⁶ὅτι τάδε εἶπεν κύριος Οὓς οὐκ ἦν νόμος πιεῖν τὸ ποτήριον, ἐπιον· καὶ σὺ ἀθωωμένη οὐ μὴ ἀθωωθῆς, ὅτι πίνων πίεσαι. ⁷ὅτι κατ’ ἐμαυτοῦ ὄμοσα, λέγει κύριος, ὅτι εἰς ἄβατον καὶ εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς κατάρασιν ἔσῃ ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῆς ἔσονται ἔρημοι εἰς αἰῶνα. ⁸ἀκοὴν ἥκουσα παρὰ κυρίου, καὶ ἀγγέλους εἰς ἔθνη ἀπέστειλεν Συνάχθητε καὶ παραγένεσθε εἰς αὐτήν, ἀνάστητε εἰς πόλεμον. ⁹μικρὸν ἔδωκά σε ἐν ἔθνεσιν, εὐκαταφρόνητον ἐν ἀνθρώποις. ¹⁰ἡ παιγνία σου ἐνεχείρησέν σοι, ἵτανία καρδίας σου κατέλυσεν τρυμαλιάς πετρῶν, συνέλαβεν ἰσχὺν βουνοῦ ὑψηλοῦ. ὅτι ὕψωσεν ὄσπερ ἀετὸς νοσσιὰν αὐτοῦ, ἐκεῖθεν καθελῶ σε. ¹¹καὶ ἔσται ἡ Ιδουμαία εἰς ἄβατον, πᾶς ὁ παραπορευόμενος ἐπ’ αὐτὴν συριεῖ. ¹²ὄσπερ κατεστράφη Σοδομαὶ καὶ Γομορραὶ καὶ αἱ πάροικοι αὐτῆς, εἶπεν κύριος παντοκράτωρ, οὐ μὴ καθίσῃ ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ ἐνοικήσῃ ἐκεῖ υἱὸς ἄνθρωπου. ¹³ἰδοὺ ὄσπερ λέων ἀναβήσεται ἐκ μέσου τοῦ Ιορδάνου εἰς τόπον Αιθαμ, ὅτι ταχὺ ἐκδιώξω αὐτοὺς ἀπ’ αὐτῆς· καὶ τοὺς νεανίσκους ἐπ’ αὐτὴν ἐπιστήσατε. ὅτι τίς ὄσπερ ἐγὼ· καὶ τίς ἀντιστήσεται μοι; καὶ τίς οὗτος ποιμήν, ὃς στήσεται κατὰ πρόσωπόν μου; ¹⁴διὰ τοῦτο ἀκούσατε βουλὴν κυρίου, ἣν ἐβούλεύσατο ἐπὶ τὴν Ιδουμαίαν, καὶ λογισμὸν αὐτοῦ, δῆν ἐλογίσατο ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Θαιμαν· Εὰν μὴ συμψήσθῶσιν τὰ ἐλάχιστα τῶν προβάτων, ἐὰν μὴ ἀβατωθῇ ἐπ’ αὐτὴν κατάλυσις αὐτῶν. ¹⁵ὅτι ἀπὸ φωνῆς πτώσεως αὐτῶν ἐσείσθη ἡ γῆ, καὶ κραυγὴ σου ἐν θαλάσσῃ ἥκούσθη. ¹⁶ἰδοὺ ὄσπερ ἀετὸς ὄψεται καὶ ἐκτενεῖ τὰς πτέρυγας ἐπ’ ὄχυρώματα αὐτῆς· καὶ ἔσται ἡ καρδία τῶν ἰσχυρῶν τῆς Ιδουμαίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡς καρδία γυναικὸς ὀδινούσης.

¹⁷Τοῖς υἱοῖς Αμμων.

Οὕτως εἶπεν κύριος Μὴ υἱοὶ οὐκ εἰσιν ἐν Ισραὴλ, ἢ παραλημψόμενος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς; διὰ τί παρέλαβεν Μελχομ τὸν Γαδ, καὶ ὁ λαὸς αὐτῶν ἐν πόλεσιν αὐτῶν ἐνοικήσει; ¹⁸διὰ τοῦτο ίδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶν κύριος, καὶ ἀκούτιω ἐπὶ Ραββαθ θόρυβον πολέμων, καὶ ἔσονται εἰς ἄβατον καὶ εἰς ἀπώλειαν, καὶ βωμοὶ αὐτῆς ἐν πυρὶ κατακαυθήσονται, καὶ παραλήμψεται Ισραὴλ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ. ¹⁹ἀλάλαξον, Εσεβων, ὅτι ὠλετο Γαι· κεκράξατε, θυγατέρες Ραββαθ, περιζώσασθε σάκκους καὶ ἐπιλημπτεύσασθε καὶ κόψασθε ἐπὶ Μελχομ, ὅτι ἐν ἀποικίᾳ βαδιεῖται, οἱ ιερεῖς αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἄμα. ²⁰τί ἀγαλλιάσῃ ἐν τοῖς πεδίοις Ενακιμ, θύγατερ ἀτιμίας ἡ πεποιθυῖα ἐπὶ θησαυροῖς αὐτῆς ἡ λέγουσα Τίς εἰσελεύσεται ἐπ’ ἐμέ; ²¹ἰδοὺ ἐγὼ φέρω φόβον ἐπὶ σέ, εἶπεν κύριος, ἀπὸ πάσης τῆς περιοίκου σου, καὶ διασπαρήσεσθε ἔκαστος εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ συνάγων.

²³Τῇ Κηδαρ βασιλίσσῃ τῆς αὐλῆς, ἣν ἐπάταξεν Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος.

Οὕτως εἶπεν κύριος Ἀνάστητε καὶ ἀνάβητε ἐπὶ Κηδαρ καὶ πλήσατε τοὺς υἱοὺς Κεδεμ. ²⁴σκηνὰς αὐτῶν καὶ πρόβατα αὐτῶν λήμψονται, ἴματια αὐτῶν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν καὶ καμήλους

αὐτῶν λήμψονται ἑαυτοῖς· καὶ καλέσατε ἐπ' αὐτοὺς ἀπώλειαν κυκλόθεν.²⁵ φεύγετε λίαν, βαθύνατε εἰς κάθισιν, καθήμενοι ἐν τῇ αὐλῇ, ὅτι ἔβουλεύσατο ἐφ' ὑμᾶς βασιλεὺς Βαβυλῶνος βουλὴν καὶ ἐλογίσατο ἐφ' ὑμᾶς λογισμόν.²⁶ ἀνάστηθι καὶ ἀνάβηθι ἐπ' ἔθνος εὔσταθοῦν καθήμενον εἰς ἀναψυχήν, οἵς οὐκ εἰσιν θύραι, οὐ βάλανοι, οὐ μοχλοί, μόνοι καταλύουσιν.²⁷ καὶ ἔσονται κάμηλοι αὐτῶν εἰς προνομὴν καὶ πλῆθος κτηνῶν αὐτῶν εἰς ἀπώλειαν· καὶ λικμήσω αὐτοὺς παντὶ πνεύματι κεκαρμένους πρὸ προσώπου αὐτῶν, ἐκ παντὸς πέραν αὐτῶν οὕτω τὴν τροπὴν αὐτῶν, εἴπεν κύριος.²⁸ καὶ ἔσται ἡ αὐλὴ διατριβὴ στρουθῶν καὶ ἄβατος ἔως αἰῶνος, οὐ μὴ καθίσῃ ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ κατοικήσῃ ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου.

²⁹Τῇ Δαμασκῷ.

Κατησχύνθη Ἡμαθ καὶ Αρφαδ, ὅτι ἤκουσαν ἀκοὴν πονηράν· ἐξέστησαν, ἐθυμώθησαν, ἀναπαύσασθαι οὐ μὴ δύνωνται.³⁰ ἐξελύθη Δαμασκός, ἀπεστράφη εἰς φυγήν, τρόμος ἐπελάβετο αὐτῆς.³¹ πῶς οὐχὶ ἐγκατέλιπεν πόλιν ἐμήν; κώμην ἥγαπησαν.³² διὰ τοῦτο πεσοῦνται νεανίσκοι ἐν πλατείαις σου, καὶ πάντες οἱ ἀνδρες οἱ πολεμισταί σου πεσοῦνται, φησὶν κύριος.³³ καὶ καύσω πῦρ ἐν τείχει Δαμασκοῦ, καὶ καταφάγεται ἄμφοδα υἱοῦ Αδερ.

31 ¹Τῇ Μωαβ.

Οὕτως εἴπεν κύριος Οὐαὶ ἐπὶ Ναβαυ, ὅτι ὥλετο· ἐλήμφθη Καριαθαιμ, ἡσχύνθη Αμαθ καὶ ἡττήθη.² οὐκ ἔστιν ἔτι ιατρεία Μωαβ, ἀγαυρίαμα ἐν Εσεβων· ἐλογίσαντο ἐπ' αὐτὴν κακά· ἐκόψαμεν αὐτὴν ἀπὸ ἔθνους, καὶ παῦσιν παύσεται, ὅπισθέν σου βαδιεῖται μάχαιρα.³ διὰ τοῦτο φωνὴ κεκραγότων ἐξ Ωρωναιμ, ὅλεθρος καὶ σύντριψμα μέγα⁴ Συνετρίβη Μωαβ, ἀναγγείλατε εἰς Ζογορα.⁵ διὰ τοῦτο ἐπλήσθη Αλαωθ ἐν κλαυθμῷ, ἀναβήσεται κλαίων ἐν ὁδῷ Ωρωναιμ, κραυγὴν συντρίμματος ἥκούσατε⁶ Φεύγετε καὶ σώσατε τὰς ψυχὰς ὑμῶν καὶ ἔσεσθε ὥσπερ ὄνος ἄγριος ἐν ἐρήμῳ.⁷ ἐπειδὴ ἐπεποίθεις ἐν ὁχυρώμασίν σου, καὶ σὺ συλλημφθήσῃς· καὶ ἐξελεύσεται Χαμως ἐν ἀποικίᾳ, οἱ ιερεῖς αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἄμα.⁸ καὶ ἥξει ὅλεθρος ἐπὶ πᾶσαν πόλιν, καὶ πόλις οὐ μὴ σωθῇ, καὶ ἀπολεῖται ὁ αὐλῶν, καὶ ἐξολεθρευθήσεται ἡ πεδινή, καθὼς εἴπεν κύριος.⁹ δότε σημεῖα τῇ Μωαβ, ὅτι ἀφῆ ἀναφθήσεται, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῆς εἰς ἄβατον ἔσονται· πόθεν ἔνοικος αὐτῆς;¹⁰ ἐπικατάρατος ὁ ποιῶν τὰ ἔργα κυρίου ἀμελῶς ἐξαίρων μάχαιραν αὐτοῦ ἀφ' αἰματος.¹¹ ἀνεπαύσατο Μωαβ ἐκ παιδαρίου καὶ πεποιθώς ἦν ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτοῦ, οὐκ ἐνέχεεν ἐξ ἀγγείου εἰς ἀγγεῖον καὶ εἰς ἀποικισμὸν οὐκ ὠχετο· διὰ τοῦτο ἔστη γεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ δόσμὴ αὐτοῦ οὐκ ἐξελιπεν.¹² διὰ τοῦτο ἴδού ἡμέραι ἔρχονται, φησὶν κύριος, καὶ ἀποστελῶ αὐτῷ κλίνοντας, καὶ κλινοῦσιν αὐτὸν καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ λεπτυνοῦσιν καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ συγκόψουσιν.¹³ καὶ καταισχυνθήσεται Μωαβ ἀπὸ Χαμως, ὥσπερ κατησχύνθη οἶκος Ισραὴλ ἀπὸ Βαιθηλ ἐλπίδος αὐτῶν πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς.¹⁴ πῶς ἐρεῖτε Ισχυροί ἐσμεν καὶ ἀνθρωπος ισχύων εἰς τὰ πολεμικά;¹⁵ ὥλετο Μωαβ πόλις αὐτοῦ, καὶ ἐκλεκτοὶ νεανίσκοι αὐτοῦ κατέβησαν εἰς σφαγήν.¹⁶ ἐγγὺς ἡμέρα Μωαβ ἐλθεῖν, καὶ πονηρία αὐτοῦ ταχεῖα σφόδρα.¹⁷ κινήσατε αὐτῷ, πάντες κυκλόθεν αὐτοῦ, πάντες εἰδότες ὄνομα αὐτοῦ· εἴπατε Πῶς

συνετρίβη βακτηρία εύκλεής, ράβδος μεγαλώματος;¹⁸ κατάβηθι ἀπὸ δόξης καὶ κάθισον ἐν ὑγρασίᾳ,
 καθημένη Δαιβων· ἐκτρίβητε, ὅτι ὥλετο Μωαβ, ἀνέβη εἰς σὲ λυμαινόμενος ὀχύρωμά σου.¹⁹ ἐφ' ὅδοῦ
 στῆθι καὶ ἔπιδε, καθημένη ἐν Αροηρ, καὶ ἐρώτησον φεύγοντα καὶ σωζόμενον καὶ εἰπόν Tί ἐγένετο;
²⁰ κατησχύνθη Μωαβ, ὅτι συνετρίβη· ὀλόλυξον καὶ κέκραξον, ἀνάγγειλον ἐν Αρνων ὅτι ὥλετο Μωαβ.
²¹ καὶ κρίσις ἔρχεται εἰς γῆν τοῦ Μισωρ ἐπὶ Χαιλων καὶ ἐπὶ Ιασσα καὶ ἐπὶ Μωφαθ²² καὶ ἐπὶ Δαιβων
 καὶ ἐπὶ Ναβαυ καὶ ἐπ' οἴκον Δεβλαθαιμ²³ καὶ ἐπὶ Καριαθαιμ καὶ ἐπ' οἴκον Γαμωλ καὶ ἐπ' οἴκον
 Μωων²⁴ καὶ ἐπὶ Καριωθ καὶ ἐπὶ Βοσορ καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις Μωαβ τὰς πόρρω καὶ τὰς ἐγγύς.
²⁵ κατεάχθη κέρας Μωαβ, καὶ τὸ ἐπίχειρον αὐτοῦ συνετρίβη.²⁶ μεθύσατε αὐτόν, ὅτι ἐπὶ κύριον
 ἐμεγαλύνθη· καὶ ἐπικρούσει Μωαβ ἐν χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἔσται εἰς γέλωτα καὶ αὐτός.²⁷ καὶ εἰ μὴ εἰς
 γελοιασμὸν ἦν σοι Ισραὴλ; εἰ ἐν κλοπαῖς σου εὑρέθη, ὅτι ἐπολέμεις αὐτόν;²⁸ κατέλιπον τὰς πόλεις καὶ
 ὥκησαν ἐν πέτραις οἱ κατοικοῦντες Μωαβ, ἐγενήθησαν ὡς περιστεραὶ νοσσεύουσαι ἐν πέτραις
 στόματι βοθύνου.²⁹ ἤκουσα ὕβριν Μωαβ, ὕβρισεν λίαν. ὕβριν αὐτοῦ καὶ ὑπερηφανίαν αὐτοῦ, καὶ
 ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ.³⁰ ἐγὼ δὲ ἔγνων ἔργα αὐτοῦ· οὐχὶ τὸ ἱκανὸν αὐτοῦ, οὐχ οὕτως ἐποίησεν.³¹ διὰ
 τοῦτο ἐπὶ Μωαβ ὀλολύζετε πάντοθεν, βοήσατε ἐπ' ἄνδρας Κιραδας αὐχμοῦ.³² ὡς κλαυθμὸν Ιαζηρ
 ἀποκλαύσομαι σοι, ἀμπελος Σεβημα· κλήματά σου διῆλθεν θάλασσαν, Ιαζηρ ἥψαντο. ἐπὶ ὄπωραν
 σου, ἐπὶ τρυγηταῖς σου ὅλεθρος ἐπέπεσεν.³³ συνεψήσθη χαρμοσύνη καὶ εὐφροσύνη ἐκ τῆς
 Μωαβίτιδος, καὶ οἶνος ἦν ἐπὶ ληνοῖς σου· πρωὶ οὐκ ἐπάτησαν οὐδὲ δείλης, οὐκ ἐποίησαν αιδαδ.³⁴ ἀπὸ
 κραυγῆς Εσεβων ἔως Ελεαλη αἱ πόλεις αὐτῶν ἔδωκαν φωνὴν αὐτῶν, ἀπὸ Ζογορ ἔως Ωρωναιμ καὶ
 Αγλαθ-σαλισια, ὅτι καὶ τὸ ὕδωρ Νεβριμ εἰς κατάκαυμα ἔσται.³⁵ καὶ ἀπολῶ τὸν Μωαβ, φησὶν
 κύριος, ἀναβαίνοντα ἐπὶ βωμὸν καὶ θυμιῶντα θεοῖς αὐτοῦ.³⁶ διὰ τοῦτο καρδία μου, Μωαβ, ὥσπερ
 αὐλοὶ βομβήσουσιν, καρδία μου ἐπ' ἀνθρώπους Κιραδας ὥσπερ αὐλὸς βομβήσει· διὰ τοῦτο ἀ
 περιεποιήσατο, ἀπώλετο ἀπὸ ἀνθρώπου.³⁷ πᾶσαν κεφαλὴν ἐν παντὶ τόπῳ ξυρήσονται, καὶ πᾶς
 πώγων ξυρηθήσεται, καὶ πᾶσαι χεῖρες κόψονται, καὶ ἐπὶ πάσης ὁσφύος σάκκος.³⁸ καὶ ἐπὶ πάντων
 τῶν δωμάτων Μωαβ καὶ ἐπὶ πλατείαις αὐτῆς, ὅτι συνέτριψα τὸν Μωαβ, φησὶν κύριος, ὡς ἀγγεῖον,
 οὐ οὐκ ἔστιν χρεία αὐτοῦ.³⁹ πῶς κατῆλαξεν; πῶς ἔστρεψεν νῶτον Μωαβ; ἥσχύνθη καὶ ἐγένετο
 Μωαβ εἰς γέλωτα καὶ ἐγκότημα πᾶσιν τοῖς κύκλῳ αὐτῆς.⁴⁰ ὅτι οὕτως εἶπεν κύριος⁴¹ Ελήμφθη
 Ακκαριωθ, καὶ τὰ ὀχυρώματα συνελήμφθη.⁴² καὶ ἀπολεῖται Μωαβ ἀπὸ ὅλου, ὅτι ἐπὶ τὸν κύριον
 ἐμεγαλύνθη.⁴³ παγὶς καὶ φόβος καὶ βόθυνος ἐπὶ σοί, καθήμενος Μωαβ.⁴⁴ διὰ φεύγων ἀπὸ προσώπου
 τοῦ φόβου ἐμπεσεῖται εἰς τὸν βόθυνον, καὶ ὁ ἀναβαίνων ἐκ τοῦ βοθύνου συλλημφθήσεται ἐν τῇ
 παγίδι, ὅτι ἐπάξω ταῦτα ἐπὶ Μωαβ ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως αὐτῆς.

32. ¹³Οσα ἐπροφήτευσεν Ιερεμίας ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.

¹⁵ Οὕτως εἶπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Λαβὲ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ ἀκράτου τούτου ἐκ χειρὸς
 μου καὶ ποτιεῖς πάντα τὰ ἔθνη, πρὸς ἀ ἐγὼ ἀποστέλλω σε πρὸς αὐτούς,¹⁶ καὶ πίονται καὶ ἔξεμοῦνται
 καὶ μανήσονται ἀπὸ προσώπου τῆς μαχαίρας, ἵστηται ἐγὼ ἀποστέλλω ἀνὰ μέσον αὐτῶν.¹⁷ καὶ ἔλαβον τὸ

ποτήριον ἐκ χειρὸς κυρίου καὶ ἐπότισα τὰ ἔθνη, πρὸς ἀ ἀπέστειλέν με κύριος ἐπ' αὐτά, ¹⁸τὴν Ιερουσαλημ καὶ τὰς πόλεις Ιουδα καὶ βασιλεῖς Ιουδα καὶ ἄρχοντας αὐτοῦ τοῦ θεῖναι αὐτὰς εἰς ἐρήμωσιν καὶ εἰς ἄβατον καὶ εἰς συριγμὸν ¹⁹καὶ τὸν Φαραω βασιλέα Αἰγύπτου καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ τοὺς μεγιστᾶντας αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ²⁰καὶ πάντας τοὺς συμμίκτους αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς ἀλλοφύλων, τὴν Ἀσκαλῶνα καὶ τὴν Γάζαν καὶ τὴν Ακκαρων καὶ τὸ ἐπίλοιπον Ἀξώτου ²¹καὶ τὴν Ιδουμαίαν καὶ τὴν Μωαβῖτιν καὶ τοὺς υἱοὺς Αμμων ²²καὶ πάντας βασιλεῖς Τύρου καὶ βασιλεῖς Σιδῶνος καὶ βασιλεῖς τοὺς ἐν τῷ πέραν τῆς θαλάσσης ²³καὶ τὴν Δαιδαν καὶ τὴν Θαιμαν καὶ τὴν Ρως καὶ πᾶν περικεκαρμένον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ²⁴καὶ πάντας τοὺς συμμίκτους τοὺς καταλύοντας ἐν τῇ ἐρήμῳ ²⁵καὶ πάντας βασιλεῖς Αιλαμ καὶ πάντας βασιλεῖς Περσῶν ²⁶καὶ πάντας βασιλεῖς ἀπὸ ἀπηλιώτου τοὺς πόρρω καὶ τοὺς ἐγγύς, ἔκαστον πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ πάσας τὰς βασιλείας τὰς ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. ²⁷καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Οὔτως εἴπεν κύριος παντοκράτωρ Πίετε καὶ μεθύσθητε καὶ ἔξεμέσατε καὶ πεσεῖσθε καὶ οὐ μὴ ἀναστῆτε ἀπὸ προσώπου τῆς μαχαίρας, ἵνα ἐγὼ ἀποστέλλω ἀνὰ μέσον ὑμῶν. ²⁸καὶ ἔσται ὅταν μὴ βούλωνται δέξασθαι τὸ ποτήριον ἐκ τῆς χειρός σου ὥστε πιεῖν, καὶ ἐρεῖς Οὔτως εἴπεν κύριος Πιόντες πίεσθε. ²⁹ὅτι ἐν πόλει, ἐν ᾧ ὁ νομάσθη τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτήν, ἐγὼ ἀρχομαι κακῶσαι, καὶ ὑμεῖς καθάρσει οὐ μὴ καθαρισθῆτε, ὅτι μάχαιραν ἐγὼ καλῶ ἐπὶ τοὺς καθημένους ἐπὶ τῆς γῆς. ³⁰καὶ σὺ προφητεύσεις ἐπ' αὐτοὺς τοὺς λόγους τούτους καὶ ἐρεῖς Κύριος ἀφ' ὑψηλοῦ χρηματιεῖ, ἀπὸ τοῦ ἀγίου αὐτοῦ δώσει φωνὴν αὐτοῦ. λόγον χρηματιεῖ ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ αιδαδ ὥσπερ τρυγῶντες ἀποκριθήσονται· καὶ ἐπὶ τοὺς καθημένους ἐπὶ τὴν γῆν ³¹ἥκει ὅλεθρος ἐπὶ μέρος τῆς γῆς, ὅτι κρίσις τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κρίνεται αὐτὸς πρὸς πᾶσαν σάρκα, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐδόθησαν εἰς μάχαιραν, λέγει κύριος. ³²Οὔτως εἴπεν κύριος Ἰδοὺ κακὰ ἔρχεται ἀπὸ ἔθνους ἐπὶ ἔθνος, καὶ λαῖλαψ μεγάλῃ ἐκπορεύεται ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς. ³³καὶ ἔσονται τραυματίαι ὑπὸ κυρίου ἐν ἡμέρᾳ κυρίου ἐκ μέρους τῆς γῆς καὶ ἔως εἰς μέρος τῆς γῆς· οὐ μὴ κατοργῶσιν, εἰς κόπρια ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς ἔσονται. ³⁴ἀλαλάξατε, ποιμένες, καὶ κεκράξατε· καὶ κόπτεσθε, οἱ κριοὶ τῶν προβάτων· ὅτι ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ὑμῶν εἰς σφαγὴν, καὶ πεσεῖσθε ὥσπερ οἱ κριοὶ οἱ ἐκλεκτοί. ³⁵καὶ ἀπολεῖται φυγὴ ἀπὸ τῶν ποιμένων καὶ σωτηρία ἀπὸ τῶν κριῶν τῶν προβάτων. ³⁶Φωνὴ κραυγῆς τῶν ποιμένων καὶ ἀλαλαγμὸς τῶν προβάτων καὶ τῶν κριῶν, ὅτι ὡλέθρευσεν κύριος τὰ βοσκήματα αὐτῶν, ³⁷καὶ παύσεται τὰ κατάλοιπα τῆς εἰρήνης ἀπὸ προσώπου ὀργῆς θυμοῦ μου. ³⁸ἔγκατέλιπεν ὥσπερ λέων κατάλυμα αὐτοῦ, ὅτι ἐγενήθη ἡ γῆ αὐτῶν εἰς ἄβατον ἀπὸ προσώπου τῆς μαχαίρας τῆς μεγάλης.

33 ¹Ἐν ἀρχῇ βασιλέως Ιωακιμ υἱοῦ Ιωσια ἐγενήθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ κυρίου ²Οὔτως εἴπεν κύριος Στῆθι ἐν αὐλῇ οἴκου κυρίου καὶ χρηματιεῖς ἄπασι τοῖς Ιουδαίοις καὶ πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις προσκυνεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου ἄπαντας τοὺς λόγους, οὓς συνέταξά σοι αὐτοῖς χρηματίσαι, μὴ ἀφέλης ῥῆμα. ³Ισως ἀκούσονται καὶ ἀποστραφήσονται ἔκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ παύσομαι ἀπὸ τῶν κακῶν, ὃν ἐγὼ λογίζομαι τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς ἔνεκεν τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων

αὐτῶν. ⁴καὶ ἐρεῖς Οὕτως εἶπεν κύριος Ὑὲν μὴ ἀκούσητέ μου τοῦ πορεύεσθαι ἐν τοῖς νομίμοις μου, οἵς ἔδωκα κατὰ πρόσωπον ὑμῶν, ⁵εἰσακούειν τῶν λόγων τῶν παίδων μου τῶν προφητῶν, οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς ὅρθρου καὶ ἀπέστειλα καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου, ⁶καὶ δώσω τὸν οἶκον τοῦτον ὥσπερ Σηλωμ καὶ τὴν πόλιν δώσω εἰς κατάραν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν πάσης τῆς γῆς. ⁷καὶ ἥκουσαν οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ ψευδοπροφῆται καὶ πᾶς ὁ λαὸς τοῦ Ιερεμίου λαλοῦντος τοὺς λόγους τούτους ἐν οἴκῳ κυρίου. ⁸καὶ ἐγένετο Ιερεμίου παυσαμένου λαλοῦντος πάντα, ἢ συνέταξεν αὐτῷ κύριος λαλῆσαι παντὶ τῷ λαῷ, καὶ συνελάβοσαν αὐτὸν οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ ψευδοπροφῆται καὶ πᾶς ὁ λαὸς λέγων Θανάτῳ ἀποθανῇ, ⁹ὅτι ἐπροφήτευσας τῷ ὄνόματι κυρίου λέγων "Ωσπερ Σηλωμ ἔσται ὁ οἶκος οὗτος, καὶ ἡ πόλις αὕτη ἐρημωθήσεται ἀπὸ κατοικούντων· καὶ ἐξεκκλησιάσθη πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ιερεμίᾳν ἐν οἴκῳ κυρίου.

¹⁰Καὶ ἥκουσαν οἱ ἄρχοντες Ιουδα τὸν λόγον τοῦτον καὶ ἀνέβησαν ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως εἰς οἴκον κυρίου καὶ ἐκάθισαν ἐν προθύροις πύλης κυρίου τῆς καινῆς. ¹¹καὶ εἶπαν οἱ Ἱερεῖς καὶ οἱ ψευδοπροφῆται πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ παντὶ τῷ λαῷ Κρίσις θανάτου τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ, ὅτι ἐπροφήτευσεν κατὰ τῆς πόλεως ταύτης, καθὼς ἥκούσατε ἐν τοῖς ὡσὶν ὑμῶν. ¹²καὶ εἶπεν Ιερεμίας πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ παντὶ τῷ λαῷ λέγων Κύριος ἀπέστειλέν με προφητεῦσαι ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς ἥκούσατε. ¹³καὶ νῦν βελτίους ποιήσατε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἔργα ὑμῶν καὶ ἀκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου, καὶ παύσεται κύριος ἀπὸ τῶν κακῶν, ὃν ἐλάλησεν ἐφ' ὑμᾶς. ¹⁴καὶ ἴδον ἐγὼ ἐν χερσὶν ὑμῶν· ποιήσατε μοι ὡς συμφέρει καὶ ὡς βέλτιον ὑμῖν. ¹⁵ἀλλ' ἡ γνόντες γνώσεσθε ὅτι, εἰ ἀναιρεῖτε με, αἷμα ἀθῷον δίδοτε ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ· ὅτι ἐν ἀληθείᾳ ἀπέσταλκέν με κύριος πρὸς ὑμᾶς λαλῆσαι εἰς τὰ ὄπατα ὑμῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους. ¹⁶καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς τοὺς Ἱερεῖς καὶ πρὸς τοὺς ψευδοπροφήτας Οὐκ ἔστιν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ κρίσις θανάτου, ὅτι ἐπὶ τῷ ὄνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐλάλησεν πρὸς ὑμᾶς. ¹⁷καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες τῶν πρεσβυτέρων τῆς γῆς καὶ εἶπαν πάσῃ τῇ συναγωγῇ τοῦ λαοῦ ¹⁸Μιχαίας ὁ Μωραθίτης ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις Εζεκίου βασιλέως Ιουδα καὶ εἶπεν παντὶ τῷ λαῷ Ιουδα Οὕτως εἶπεν κύριος Σιων ὡς ἀγρὸς ἀροτριαθήσεται, καὶ Ιερουσαλημ εἰς ἄβατον ἔσται καὶ τὸ ὅρος τοῦ οἴκου εἰς ἄλσος δρυμοῦ. ¹⁹μὴ ἀνελῶν ἀνεῖλεν αὐτὸν Εζεκίας καὶ πᾶς Ιουδα; οὐχὶ ὅτι ἐφοβήθησαν τὸν κύριον καὶ ὅτι ἐδεήθησαν τοῦ προσώπου κυρίου, καὶ ἐπαύσατο κύριος ἀπὸ τῶν κακῶν, ὃν ἐλάλησεν ἐπ' αὐτούς; καὶ ἡμεῖς ἐποιήσαμεν κακὰ μεγάλα ἐπὶ ψυχὰς ἡμῶν. — ²⁰καὶ ἀνθρωπος ἦν προφητεύων τῷ ὄνόματι κυρίου, Ουριας νίδος Σαμαιου ἐκ Καριαθιαριμ, καὶ ἐπροφήτευσεν περὶ τῆς γῆς ταύτης κατὰ πάντας τοὺς λόγους Ιερεμίου. ²¹καὶ ἥκουσεν ὁ βασιλεὺς Ιωακιμ καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ καὶ ἐζήτουν ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ ἥκουσεν Ουριας καὶ εἰσῆλθεν εἰς Αἴγυπτον. ²²καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἄνδρας εἰς Αἴγυπτον, ²³καὶ ἐξηγάγοσαν αὐτὸν ἐκεῖθεν καὶ εἰσηγάγοσαν αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ

ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὸ μνῆμα υἱῶν λαοῦ αὐτοῦ.²⁴ πλὴν χείρ Αχικαμ
υἱοῦ Σαφαν ἦν μετὰ Ιερεμίου τοῦ μὴ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας τοῦ λαοῦ τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐτόν.

34 ²Οὕτως εἶπεν κύριος Ποίησον δεσμοὺς καὶ κλοιοὺς καὶ περίθου περὶ τὸν τράχηλόν σου.³ καὶ
ἀποστελεῖς αὐτοὺς πρὸς βασιλέα Ιδουμαίας καὶ πρὸς βασιλέα Μωαβ καὶ πρὸς βασιλέα υἱῶν Αμμων
καὶ πρὸς βασιλέα Τύρου καὶ πρὸς βασιλέα Σιδῶνος ἐν χερσὶν ἀγγέλων αὐτῶν τῶν ἐρχομένων εἰς
ἀπάντησιν αὐτῶν εἰς Ιερουσαλημ πρὸς Σεδεκιαν βασιλέα Ιουδα.⁴ καὶ συντάξεις αὐτοῖς πρὸς τοὺς
κυρίους αὐτῶν εἰπεῖν Οὕτως εἶπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τοὺς κυρίους υἱῶν
ἐγὼ ἐποίησα τὴν γῆν ἐν τῇ ἴσχύι μου τῇ μεγάλῃ καὶ ἐν τῷ ἐπιχείρῳ μου τῷ ὑψηλῷ καὶ δώσω αὐτὴν
ῷ ἐὰν δόξῃ ἐν ὀφθαλμοῖς μου.⁶ ἔδωκα τὴν γῆν τῷ Ναβουχοδονοσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος δουλεύειν
αὐτῷ, καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ ἐργάζεσθαι αὐτῷ.⁸ καὶ τὸ ἔθνος καὶ ἡ βασιλεία, ὅσοι ἐὰν μὴ
ἐμβάλωσιν τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὸ τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος, ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ
ἐπισκέψομαι αὐτούς, εἶπεν κύριος, ἔως ἐκλίπωσιν ἐν χειρὶ αὐτοῦ.⁹ καὶ υἱεῖς μὴ ἀκούετε τῶν
ψευδοπροφητῶν υἱῶν καὶ τῶν μαντευομένων υἱῶν καὶ τῶν ἐνυπνιαζομένων υἱῶν καὶ τῶν
οἰωνισμάτων υἱῶν καὶ τῶν φαρμάκων υἱῶν τῶν λεγόντων Οὐ μὴ ἐργάσησθε τῷ βασιλεῖ
Βαβυλῶνος.¹⁰ δτὶ ψευδῆ αὐτοὶ προφητεύουσιν υἱῶν πρὸς τὸ μακρῦναι υἱᾶς ἀπὸ τῆς γῆς υἱῶν.¹¹ καὶ
τὸ ἔθνος, ὃ ἐὰν εἰσαγάγῃ τὸν τράχηλον αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ ἐργάσηται
αὐτῷ, καὶ καταλείψω αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ, καὶ ἐργάται αὐτῷ καὶ ἐνοικήσει ἐν αὐτῇ. —¹² καὶ
πρὸς Σεδεκιαν βασιλέα Ιουδα ἐλάλησα κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους λέγων Εἰσαγάγετε τὸν
τράχηλον υἱῶν¹⁴ καὶ ἐργάσασθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, δτὶ ἄδικα αὐτοὶ προφητεύουσιν υἱῶν.¹⁵ δτὶ
οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς, φησὶν κύριος, καὶ προφητεύουσιν τῷ ὀνόματί μου ἐπ’ ἄδικῷ πρὸς τὸ
ἀπολέσαι υἱᾶς, καὶ ἀπολεῖσθε υἱεῖς καὶ οἱ προφῆται υἱῶν οἱ προφητεύοντες υἱῶν ἐπ’ ἄδικῷ ψευδῆ.¹⁶
ὑἱῶν καὶ παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἐλάλησα λέγων Οὕτως εἶπεν κύριος Μὴ ἀκούετε
τῶν λόγων τῶν προφητῶν τῶν προφητεύόντων υἱῶν λεγόντων Ἰδού σκεύη οἴκου κυρίου ἐπιστρέψει
ἐκ Βαβυλῶνος. δτὶ ἄδικα αὐτοὶ προφητεύουσιν υἱῶν, οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς.¹⁸ εὶ προφῆται εἰσιν καὶ
εἰ ἔστιν λόγος κυρίου ἐν αὐτοῖς, ἀπαντησάτωσάν μοι.¹⁹ δτὶ οὕτως εἶπεν κύριος Καὶ τῶν ἐπιλοίπων
σκευῶν,²⁰ οὐκ ἔλαβεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος, δτε ἀπώκισεν τὸν Ιεχονιαν ἐξ Ιερουσαλημ,²² εἰς
Βαβυλῶνα εἰσελεύσεται, λέγει κύριος.

35 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει Σεδεκια βασιλέως Ιουδα ἐν μηνὶ τῷ πέμπτῳ εἶπέν μοι
Ανανιας υἱὸς Αζωρ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ἀπὸ Γαβαων ἐν οἴκῳ κυρίου κατ’ ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων καὶ
παντὸς τοῦ λαοῦ λέγων ²Οὕτως εἶπεν κύριος Συνέτριψα τὸν ζυγὸν τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος.³ ἔτι
δύο ἔτη ἥμερῶν ἐγὼ ἀποστρέψω εἰς τὸν τόπον τοῦτον τὰ σκεύη οἴκου κυρίου ⁴καὶ Ιεχονιαν καὶ τὴν
ἀποικίαν Ιουδα, δτὶ συντρίψω τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος.⁵ καὶ εἶπεν Ιερεμίας πρὸς Ανανιαν
κατ’ ὀφθαλμοὺς παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ κατ’ ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων τῶν ἐστηκότων ἐν οἴκῳ κυρίου
καὶ εἶπεν Ιερεμίας Ἀληθῶς· οὕτω ποιήσαι κύριος· στήσαι τὸν λόγον σου, δν σὺ προφητεύεις, τοῦ

ἐπιστρέψαι τὰ σκεύη οίκου κυρίου καὶ πᾶσαν τὴν ἀποικίαν ἐκ Βαβυλῶνος εἰς τὸν τόπον τοῦτον.
πλὴν ἀκούσατε τὸν λόγον κυρίου, ὃν ἐγὼ λέγω εἰς τὰ ὡταὶ ὑμῶν καὶ εἰς τὰ ὡταὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ⁸Οἱ προφῆται οἱ γεγονότες πρότεροί μου καὶ πρότεροι ὑμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἐπροφήτευσαν ἐπὶ γῆς πολλῆς καὶ ἐπὶ βασιλείας μεγάλας εἰς πόλεμον. ⁹ὅς προφήτης ὁ προφητεύσας εἰς εἰρήνην, ἐλθόντος τοῦ λόγου γνώσονται τὸν προφήτην, ὃν ἀπέστειλεν αὐτοῖς κύριος ἐν πίστει. ¹⁰καὶ ἔλαβεν Ανανιας ἐν ὁφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ τοὺς κλοιοὺς ἀπὸ τοῦ τραχήλου Ιερεμιου καὶ συνέτριψεν αὐτούς. ¹¹καὶ εἶπεν Ανανιας κατ' ὁφθαλμοὺς παντὸς τοῦ λαοῦ λέγων Οὕτως εἶπεν κύριος Οὕτως συντρίψω τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος ἀπὸ τραχήλων πάντων τῶν ἐθνῶν. καὶ ὥχετο Ιερεμιας εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. — ¹²καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ιερεμιαν μετὰ τὸ συντρίψαι Ανανιαν τοὺς κλοιοὺς ἀπὸ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ λέγων ¹³Βάδιζε καὶ εἰπὸν πρὸς Ανανιαν λέγων Οὕτως εἶπεν κύριος Κλοιοὺς ἔνταλινους συνέτριψας, καὶ ποιήσω ἀντ' αὐτῶν κλοιοὺς σιδηροῦς. ¹⁴ὅτι οὕτως εἶπεν κύριος Ζυγὸν σιδηροῦν ἔθηκα ἐπὶ τὸν τράχηλον πάντων τῶν ἐθνῶν ἐργάζεσθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος. ¹⁵καὶ εἶπεν Ιερεμιας τῷ Ανανια Οὐκ ἀπέσταλκέν σε κύριος, καὶ πεποιθέναι ἐποίησας τὸν λαὸν τοῦτον ἐπ' ἀδίκῳ. ¹⁶διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω σε ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ ἀποθανῇ. ¹⁷καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ.

36 ¹Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι τῆς βίβλου, οὓς ἀπέστειλεν Ιερεμιας ἐξ Ιερουσαλημ πρὸς τὸν πρεσβυτέρους τῆς ἀποικίας καὶ πρὸς τοὺς Ἱερεῖς καὶ πρὸς τοὺς ψευδοπροφήτας ἐπιστολὴν εἰς Βαβυλῶνα τῇ ἀποικίᾳ καὶ πρὸς ἄπαντα τὸν λαὸν ²ὕστερον ἐξελθόντος Ιεχονίου τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης καὶ τῶν εὐνούχων καὶ παντὸς ἐλευθέρου καὶ δεσμῶτου καὶ τεχνίτου ³ἐξ Ιερουσαλημ ³ἐν χειρὶ Ελεασα υἱοῦ Σαφαν καὶ Γαμαριου υἱοῦ Χελκιου, ὃν ἀπέστειλεν Σεδεκιας βασιλεὺς Ιουδα πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, λέγων ⁴Οὕτως εἶπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ἐπὶ τὴν ἀποικίαν, ἦν ἀπώκισα ἀπὸ Ιερουσαλημ ⁵Οἰκοδομήσατε οἴκους καὶ κατοικήσατε καὶ φυτεύσατε παραδείσους καὶ φάγετε τοὺς καρποὺς αὐτῶν ⁶καὶ λάβετε γυναῖκας καὶ τεκνοποιήσατε υἱοὺς καὶ θυγατέρας καὶ λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν γυναῖκας καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν ἀνδράσιν δότε καὶ πληθύνεσθε καὶ μὴ σμικρυνθῆτε ⁷καὶ ζητήσατε εἰς εἰρήνην τῆς γῆς, εἰς ἣν ἀπώκισα ὑμᾶς ἐκεῖ, καὶ προσεύξασθε περὶ αὐτῶν πρὸς κύριον, ὅτι ἐν εἰρήνῃ αὐτῆς ἔσται εἰρήνη ὑμῖν. ⁸ὅτι οὕτως εἶπεν κύριος Μὴ ἀναπειθέτωσαν ὑμᾶς οἱ ψευδοπροφῆται οἱ ἐν ὑμῖν, καὶ μὴ ἀναπειθέτωσαν ὑμᾶς οἱ μάντεις ὑμῶν, καὶ μὴ ἀκούετε εἰς τὰ ἐνύπνια ὑμῶν, ἢ ὑμεῖς ἐνυπνιάζεσθε, ⁹ὅτι ἄδικα αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς. ¹⁰ὅτι οὕτως εἶπεν κύριος Ὅταν μέλλῃ πληροῦσθαι Βαβυλῶνι ἑβδομήκοντα ἔτη, ἐπισκέψομαι ὑμᾶς καὶ ἐπιστήσω τοὺς λόγους μου ἐφ' ὑμᾶς τοῦ τὸν λαὸν ὑμῶν ἀποστρέψαι εἰς τὸν τόπον τοῦτον. ¹¹καὶ λογιοῦμαι ἐφ' ὑμᾶς λογισμὸν εἰρήνης καὶ οὐ κακὰ τοῦ δοῦναι ὑμῖν ταῦτα. ¹²καὶ προσεύξασθε πρός με, καὶ εἰσακούσομαι ὑμῶν. ¹³καὶ ἐκζητήσατέ με, καὶ εὑρήσετέ με, ὅτι ζητήσετέ με ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, ¹⁴καὶ ἐπιφανοῦμαι ὑμῖν. — ¹⁵ὅτι εἴπατε Κατέστησεν ἡμῖν κύριος προφήτας ἐν Βαβυλῶνι, ²¹οὕτως εἶπεν κύριος ἐπὶ Αχιαβ καὶ ἐπὶ Σεδεκιαν

Ίδοù ἐγώ δίδωμι αὐτοὺς εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ πατάξει αὐτοὺς κατ' ὁφθαλμοὺς ὑμᾶν.
22καὶ λήμψονται ἀπ' αὐτῶν κατάραν ἐν πάσῃ τῇ ἀποικίᾳ Ιουδα ἐν Βαβυλῶνι λέγοντες Ποιήσαι σε κύριος, ὡς Σεδεκιαν ἐποίησεν καὶ ὡς Αχιαβ, οὓς ἀπετηγάνισεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν πυρὶ 23δι' ἦν ἐποίησαν ἀνομίαν ἐν Ισραὴλ καὶ ἐμοιχῶντο τὰς γυναικας τῶν πολιτῶν αὐτῶν καὶ λόγον ἔχρημάτισαν ἐν τῷ ὀνόματί μου, δὸν οὐ συνέταξα αὐτοῖς, καὶ ἐγὼ μάρτυς, φησὶν κύριος. — 24καὶ πρὸς Σαμαιαν τὸν Νελαμίτην ἐρεῖς 25Οὐκ ἀπέστειλά σε τῷ ὀνόματί μου. καὶ πρὸς Σοφονιαν υἱὸν Μαασαιου τὸν ἱερέα εἰπέ 26Κύριος ἔδωκέν σε εἰς ἱερέα ἀντὶ Ιωδας τοῦ ἱερέως γενέσθαι ἐπιστάτην ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου παντὶ ἀνθρώπῳ προφητεύοντι καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ μαινομένῳ, καὶ δώσεις αὐτὸν εἰς τὸ ἀπόκλεισμα καὶ εἰς τὸν καταρράκτην. 27καὶ νῦν διὰ τί συνελοιδορήσατε Ιερεμιαν τὸν ἐξ Αναθωθ τὸν προφητεύσαντα ὑμῖν; 28οὐ διὰ τοῦτο ἀπέστειλεν πρὸς ὑμᾶς εἰς Βαβυλῶνα λέγων Μακράν ἐστιν, οἰκοδομήσατε οἰκίας καὶ κατοικήσατε καὶ φυτεύσατε κήπους καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν; — 29καὶ ἀνέγνω Σοφονιας τὸ βιβλίον εἰς τὰ ὥτα Ιερεμιου. 30καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ιερεμιαν λέγων 31Ἀπόστειλον πρὸς τὴν ἀποικίαν λέγων Οὔτως εἶπεν κύριος ἐπὶ Σαμαιαν τὸν Νελαμίτην Ἐπειδὴ ἐπροφήτευσεν ὑμῖν Σαμαιας, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτὸν, καὶ πεποιθέναι ἐποίησεν ὑμᾶς ἐπ' ἀδίκοις, 32διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπισκέψομαι ἐπὶ Σαμαιαν καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται αὐτῶν ἀνθρωπος ἐν μέσῳ ὑμῶν τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθά, ἢ ἐγὼ ποιήσω ὑμῖν· οὐκ ὄψονται.

37 Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ιερεμιαν παρὰ κυρίου εἰπεῖν 2Οὔτως εἶπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ λέγων Γράψον πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἔχρημάτισα πρὸς σέ, ἐπὶ βιβλίου. 3ὅτι ἴδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶν κύριος, καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποικίαν λαοῦ μου Ισραὴλ καὶ Ιουδα, εἶπεν κύριος, καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἦν ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ κυριεύσουσιν αὐτῆς.

4Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι, οὓς ἐλάλησεν κύριος ἐπὶ Ισραὴλ καὶ Ιουδα 5Οὔτως εἶπεν κύριος Φωνὴν φόβου ἀκούσεσθε· φόβος, καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη. 6ἔρωτήσατε καὶ ἵδετε εἰ ἔτεκεν ἄρσεν, καὶ περὶ φόβου, ἐν ᾧ καθέξουσιν ὁσφὺν καὶ σωτηρίαν· διότι ἐώρακα πάντα ἀνθρωπον καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ὁσφύος αὐτοῦ, ἐστράφησαν πρόσωπα, εἰς ἵκτερον 7ἐγενήθη. ὅτι μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη καὶ οὐκ ἔστιν τοιαύτη, καὶ χρόνος στενός ἔστιν τῷ Ιακωβ, καὶ ἀπὸ τούτου σωθήσεται. 8ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, εἶπεν κύριος, συντρίψω τὸν ζυγὸν ἀπὸ τοῦ τραχήλου αὐτῶν καὶ τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν διαρρήξω, καὶ οὐκ ἐργῶνται αὐτοὶ ἔτι ἀλλοτρίοις. 9καὶ ἐργῶνται τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ τὸν Δαυιδ βασιλέα αὐτῶν ἀναστήσω αὐτοῖς.

12Οὔτως εἶπεν κύριος Ἀνέστησα σύντριμμα, ἀλγηρὰ ἡ πληγή σου. 13οὐκ ἔστιν κρίνων κρίσιν σου, εἰς ἀλγηρὸν ἰατρεύθης, ὡφέλεια οὐκ ἔστιν σοι. 14πάντες οἱ φίλοι σου ἐπελάθοντό σου, οὐ μὴ ἐπερωτήσουσιν. ὅτι πληγὴν ἔχθροῦ ἔπαισά σε, παιδείαν στερεάν, ἐπὶ πᾶσαν ἀδικίαν σου ἐπλήθυναν αἱ ἀμαρτίαι σου. 16διὰ τοῦτο πάντες οἱ ἔσθοντές σε βρωθήσονται, καὶ πάντες οἱ ἔχθροί σου, κρέας αὐτῶν πᾶν ἔδονται· ἐπὶ πλῆθος ἀδικιῶν σου ἐπληθύνθησαν αἱ ἀμαρτίαι σου, ἐποίησαν ταῦτά σοι· καὶ

ἔσονται οἱ διαφοροῦντές σε εἰς διαφόρημα, καὶ πάντας τοὺς προνομεύοντάς σε δώσω εἰς προνομήν.
17ὅτι ἀνάξω τὸ ἴαμά σου, ἀπὸ πληγῆς ὁδυνηρᾶς ἵατρεύσω σε, φησὶν κύριος, ὅτι ἐσπαρμένη ἐκλήθης·
θήρευμα ὑμῶν ἔστιν, ὅτι ζητῶν οὐκ ἔστιν αὐτήν. 18οὕτως εἴπεν κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστρέψω τὴν
ἀποικίαν Ιακωβ καὶ αἰχμαλωσίαν αὐτοῦ ἐλεήσω· καὶ οἰκοδομηθήσεται πόλις ἐπὶ τὸ ὄψις αὐτῆς, καὶ
ὅ ναὸς κατὰ τὸ κρίμα αὐτοῦ καθεδεῖται. 19καὶ ἐξελεύσονται ἀπ' αὐτῶν ἄδοντες καὶ φωνὴ παιζόντων·
καὶ πλεονάσω αὐτούς, καὶ οὐ μὴ ἐλαττωθῶσιν. 20καὶ εἰσελεύσονται οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὡς τὸ πρότερον, καὶ
τὰ μαρτύρια αὐτῶν κατὰ πρόσωπόν μου ὀρθωθήσεται· καὶ ἐπισκέψομαι τοὺς θλίβοντας αὐτούς. 21καὶ
ἔσονται ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς, καὶ ὁ ἄρχων αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐξελεύσεται· καὶ συνάξω αὐτούς,
καὶ ἀποστρέψουσιν πρός με· ὅτι τίς ἔστιν οὗτος, δις ἐδωκεν τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἀποστρέψαι πρός με;
φησὶν κύριος. 23ὅτι ὁργὴ κυρίου ἐξῆλθεν θυμῷδης, ἐξῆλθεν ὁργὴ στρεφομένη, ἐπ' ἀσεβεῖς ἥξει. 24οὐ
μὴ ἀποστραφῇ ὁργὴ θυμῷ κυρίου, ἔως ποιήσῃ καὶ ἔως καταστήσῃ ἐγχείρημα καρδίας αὐτοῦ· ἐπ'
ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν γνώσεσθε αὐτά.

38 ¹Ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ, εἴπεν κύριος, ἔσομαι εἰς θεὸν τῷ γένει Ισραὴλ, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι
εἰς λαόν. ²οὕτως εἴπεν κύριος Εὔρον θερμὸν ἐν ἐρήμῳ μετὰ ὀλωλότων ἐν μαχαίρᾳ· βαδίσατε καὶ μὴ
ὁλέσητε τὸν Ισραὴλ. ³κύριος πόρρωθεν ὥφθη αὐτῷ Ἀγάπησιν αἰωνίαν ἡγάπησά σε, διὰ τοῦτο
εἶλκυσά σε εἰς οἰκτίρημα. ⁴ἔτι οἰκοδομήσω σε, καὶ οἰκοδομηθήσῃ, παρθένος Ισραὴλ· ἔτι λήμψῃ
τύμπανόν σου καὶ ἐξελεύσῃ μετὰ συναγωγῆς παιζόντων. ⁵ἔτι φυτεύσατε ἀμπελῶνας ἐν ὅρεσιν
Σαμαρείας, φυτεύσατε καὶ αἰνέσατε. ⁶ὅτι ἔστιν ἡμέρα κλήσεως ἀπολογουμένων ἐν ὅρεσιν Εφραιμ
Ἀνάστητε καὶ ἀνάβητε εἰς Σιων πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν. — ⁷ὅτι οὕτως εἴπεν κύριος τῷ Ιακωβ
Εὐφράνθητε καὶ χρεμετίσατε ἐπὶ κεφαλὴν ἐθνῶν, ἀκουστὰ ποιήσατε καὶ αἰνέσατε· εἴπατε Ἐσωσεν
κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, τὸ κατάλοιπον τοῦ Ισραὴλ. ⁸ἰδοὺ ἐγὼ ἄγω αὐτοὺς ἀπὸ βορρᾶ καὶ συνάξω
αὐτοὺς ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς ἐν ἑορτῇ φασεκ· καὶ τεκνοποιήσῃ ὅχλον πολύν, καὶ ἀποστρέψουσιν ὕδε.
⁹ἐν κλαυθμῷ ἐξῆλθον, καὶ ἐν παρακλήσει ἀνάξω αὐτοὺς αὐλίζων ἐπὶ διώρυγας ὑδάτων ἐν ὁδῷ ὁρθῇ,
καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσιν ἐν αὐτῇ· ὅτι ἐγενόμην τῷ Ισραὴλ εἰς πατέρα, καὶ Εφραιμ πρωτότοκός μού
ἔστιν.

¹⁰Ἄκούσατε λόγον κυρίου, ἐθνη, καὶ ἀναγγείλατε εἰς νήσους τὰς μακρότερον· εἴπατε Ὁ λικμήσας
τὸν Ισραὴλ συνάξει αὐτὸν καὶ φυλάξει αὐτὸν ὡς ὁ βόσκων τὸ ποίμνιον αὐτοῦ. ¹¹ὅτι ἐλυτρώσατο
κύριος τὸν Ιακωβ, ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ χειρὸς στερεωτέρων αὐτοῦ. ¹²καὶ ἥξουσιν καὶ εὐφρανθήσονται
ἐν τῷ ὅρει Σιων· καὶ ἥξουσιν ἐπ' ἀγαθὰ κυρίου, ἐπὶ γῆν σίτου καὶ οἴνου καὶ καρπῶν καὶ κτηνῶν καὶ
προβάτων, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτῶν ὡσπερ ἔγκαρπον, καὶ οὐ πεινάσουσιν ἔτι. ¹³τότε
χαρήσονται παρθένοι ἐν συναγωγῇ νεανίσκων, καὶ πρεσβύται χαρήσονται, καὶ στρέψω τὸ πένθος
αὐτῶν εἰς χαρμονὴν καὶ ποιήσω αὐτοὺς εὐφραινομένους. ¹⁴μεγαλυνῶ καὶ μεθύσω τὴν ψυχὴν τῶν
ἱερέων υἱῶν Λευι, καὶ ὁ λαός μου τῶν ἀγαθῶν μου ἐμπλησθήσεται.

¹⁵Οὕτως εἶπεν κύριος Φωνὴ ἐν Ραμα ἡκούσθη θρήνου καὶ κλαυθμοῦ καὶ ὀδυρμοῦ· Ραχὴλ ἀποκλαιομένη οὐκ ἥθελεν παύσασθαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς, ὅτι οὐκ εἰσίν. ¹⁶Οὕτως εἶπεν κύριος Διαλιπέτω ἡ φωνὴ σου ἀπὸ κλαυθμοῦ καὶ οἱ ὄφθαλμοί σου ἀπὸ δακρύων σου, ὅτι ἔστιν μισθὸς τοῖς σοῖς ἔργοις, καὶ ἐπιστρέψουσιν ἐκ γῆς ἐχθρῶν, ¹⁷μόνιμον τοῖς σοῖς τέκνοις. ¹⁸Ἄκοην ἡκουσα Εφραὶμ ὁδυρομένου Ἐπαίδευσάς με, καὶ ἐπαιδεύθην ἐγώ. ὥσπερ μόσχος οὐκ ἐδιδάχθην· ἐπίστρεψόν με, καὶ ἐπιστρέψω, ὅτι σὺ κύριος ὁ θεός μου. ¹⁹ὅτι ὕστερον αἰχμαλωσίας μου μετενόησα καὶ ὕστερον τοῦ γνῶναι με ἐστέναξα ἐφ' ἡμέρας αἰσχύνης καὶ ὑπέδειξά σοι ὅτι ἔλαβον ὀνειδισμὸν ἐκ νεότητός μου. ²⁰υἱὸς ἀγαπητὸς Εφραὶμ ἐμοί, παιδίον ἐντρυφῶν, ὅτι ἀνθ' ὧν οἱ λόγοι μου ἐν αὐτῷ, μνείᾳ μνησθήσομαι αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσα ἐπ' αὐτῷ, ἐλεῶν ἐλεήσω αὐτόν, φησὶν κύριος.

²¹Στῆσον σεαυτήν, Σιων, ποίησον τιμωρίαν, δὸς καρδίαν σου εἰς τοὺς ὄμους· ὁδὸν ἦν ἐπορεύθης ἀποστράφητι, παρθένος Ισραὴλ, ἀποστράφητι εἰς τὰς πόλεις σου πενθοῦσα. ²²ἔως πότε ἀποστρέψεις, θυγάτηρ ἡτιμωμένη; ὅτι ἔκτισεν κύριος σωτηρίαν εἰς καταφύτευσιν καινήν, ἐν σωτηρίᾳ περιελεύσονται ἄνθρωποι. ²³Οὕτως εἶπεν κύριος Ἔτι ἐροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον ἐν γῇ Ιουδᾷ καὶ ἐν πόλεσιν αὐτοῦ, ὅταν ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτοῦ Εὐλογημένος κύριος ἐπὶ δίκαιον ὅρος τὸ ἄγιον αὐτοῦ ²⁴καὶ ἐνοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ιουδᾶ καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ ἄμα γεωργῷ, καὶ ἀρθήσεται ἐν ποιμνίᾳ. ²⁵ὅτι ἐμέθυσα πᾶσαν ψυχὴν διψῶσαν καὶ πᾶσαν ψυχὴν πεινῶσαν ἐνέπλησα. ²⁶διὰ τοῦτο ἐξηγέρθην καὶ εἶδον, καὶ ὁ ὑπνος μου ἡδύς μοι ἐγενήθη. ²⁷διὰ τοῦτο ἴδού ἡμέραι ἔρχονται, φησὶν κύριος, καὶ σπερῶ τὸν Ισραὴλ καὶ τὸν Ιουδαν σπέρμα ἀνθρώπου καὶ σπέρμα κτήνους. ²⁸καὶ ἔσται ὥσπερ ἐγρηγόρουν ἐπ' αὐτοὺς καθαιρεῖν καὶ κακοῦν, οὕτως γρηγορήσω ἐπ' αὐτοὺς τοῦ οἰκοδομεῖν καὶ καταφυτεύειν, φησὶν κύριος. ²⁹ἐν ταῖς ἡμέραις ἔκείναις οὐ μὴ εἴπωσιν Οἱ πατέρες ἔφαγον ὅμφακα, καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἡμαδίασαν. ³⁰ἄλλ' ἡ ἔκαστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ ἀποθανεῖται, καὶ τοῦ φαγόντος τὸν ὅμφακα αίμωδιάσουσιν οἱ ὀδόντες αὐτοῦ.

³¹Ιδού ἡμέραι ἔρχονται, φησὶν κύριος, καὶ διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ισραὴλ καὶ τῷ οἴκῳ Ιουδᾷ διαθήκην καινήν, ³²οὐ κατὰ τὴν διαθήκην, ἦν διεθέμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἔξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, καὶ ἐγὼ ἡμέλησα αὐτῶν, φησὶν κύριος. ³³ὅτι αὗτη ἡ διαθήκη, ἦν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ισραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἔκείναις, φησὶν κύριος Διδοὺς δάσω νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν γράψω αὐτούς· καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν. ³⁴καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἔκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ καὶ ἔκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ λέγων Γνῶθι τὸν κύριον· ὅτι πάντες εἰδήσουσίν με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν καὶ ἔως μεγάλου αὐτῶν, ὅτι Ἰλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν καὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. — ³⁵ἔὰν ὑψωθῇ ὁ οὐρανὸς εἰς τὸ μετέωρον, φησὶν κύριος, καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ τὸ ἔδαφος τῆς γῆς κάτω, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀποδοκιμῶ τὸ γένος Ισραὴλ, φησὶν κύριος, περὶ πάντων, ὃν ἐποίησαν. ³⁶οὕτως εἶπεν κύριος ὁ δοὺς τὸν ἥλιον εἰς φῶς τῆς ἡμέρας, σελήνην καὶ ἀστέρας εἰς φῶς τῆς νυκτός, καὶ κραυγὴν ἐν θαλάσσῃ καὶ ἐβόμβησεν τὰ κύματα αὐτῆς,

κύριος παντοκράτωρ ὅνομα αὐτῷ³⁷ Εὰν παύσωνται οἱ νόμοι οὗτοι ἀπὸ προσώπου μου, φησὶν κύριος, καὶ τὸ γένος Ἰσραὴλ παύσεται γενέσθαι ἔθνος κατὰ πρόσωπόν μου πάσας τὰς ἡμέρας. — ³⁸ ιδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶν κύριος, καὶ οἰκοδομηθήσεται πόλις τῷ κυρίῳ ἀπὸ πύργου Αναμεηλ ἔως πύλης τῆς γωνίας.³⁹ καὶ ἔξελεύσεται ἡ διαμέτρησις αὐτῆς ἀπέναντι αὐτῶν ἔως βουνῶν Γαρηβ καὶ περικυκλωθήσεται κύκλως ἔξι ἐκλεκτῶν λίθων.⁴⁰ καὶ πάντες ασαρημαθ ἔως ναχαλ Κεδρων ἔως γωνίας πύλης ἵππων ἀνατολῆς ἀγίασμα τῷ κυρίῳ καὶ οὐκέτι οὐ μὴ ἐκλίπη καὶ οὐ μὴ καθαιρεθῇ ἔως τοῦ αἰώνος.

39 Ἡ οὐρανὸς ὁ γενόμενος παρὰ κυρίου πρὸς Ιερεμιαν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ δεκάτῳ τῷ βασιλεῖ Σεδεκια, οὗτος ἐνιαυτὸς ὀκτωκαιδέκατος τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονοσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος,² καὶ δύναμις βασιλέως Βαβυλῶνος ἔχαράκωσεν ἐπὶ Ιερουσαλημ, καὶ Ιερεμιας ἐφυλάσσετο ἐν αὐλῇ τῆς φυλακῆς, ἥ ἐστιν ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως,³ ἐν ᾧ κατέκλεισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Σεδεκιας λέγων Διὰ τί σὺ προφητεύεις λέγων Οὕτως εἶπεν κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τὴν πόλιν ταύτην ἐν χερσὶν βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λήμψεται αὐτήν,⁴ καὶ Σεδεκιας οὐ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς τῶν Χαλδαίων, ὅτι παραδόσει παραδοθήσεται εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λαλήσει στόμα αὐτοῦ πρὸς στόμα αὐτοῦ, καὶ οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ ὄψονται,⁵ καὶ εἰσελεύσεται Σεδεκιας εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἐκεῖ καθίεῖται.⁶ καὶ λόγος κυρίου ἐγενήθη πρὸς Ιερεμιαν λέγων Ἰδοὺ Αναμεηλ υἱὸς Σαλωμ ἀδελφοῦ πατρός σου ἔρχεται πρὸς σὲ λέγων Κτῆσαι σεαυτῷ τὸν ἀγρὸν μου τὸν ἐν Αναθωθ, ὅτι σοὶ κρίμα παραλαβεῖν εἰς κτῆσιν.⁸ καὶ ἥλθεν πρὸς με Αναμεηλ υἱὸς Σαλωμ ἀδελφοῦ πατρός μου εἰς τὴν αὐλὴν τῆς φυλακῆς καὶ εἶπέν μοι Κτῆσαι τὸν ἀγρὸν μου τὸν ἐν γῇ Βενιαμιν τὸν ἐν Αναθωθ, ὅτι σοὶ κρίμα κτήσασθαι, καὶ σὺ πρεσβύτερος, καὶ ἔγνων ὅτι λόγος κυρίου ἐστίν,⁹ καὶ ἐκτησάμην τὸν ἀγρὸν Αναμεηλ υἱὸν ἀδελφοῦ πατρός μου καὶ ἐστησα αὐτῷ ἐπτὰ σίκλους καὶ δέκα ἀργυρίου.¹⁰ καὶ ἔγραψα εἰς βιβλίον καὶ ἐσφραγισάμην καὶ διεμαρτυράμην μάρτυρας καὶ ἐστησα τὸ ἀργύριον ἐν ζυγῷ.¹¹ καὶ ἔλαβον τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως τὸ ἐσφραγισμένον καὶ τὸ ἀνεγνωσμένον¹² καὶ ἔδωκα αὐτὸ τῷ Βαρουχ υἱῷ Νηριου υἱῷ Μαασαιου κατ' ὄφθαλμοὺς Αναμεηλ υἱὸν ἀδελφοῦ πατρός μου καὶ κατ' ὄφθαλμοὺς τῶν ἐστηκότων καὶ γραφόντων ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς κτήσεως καὶ κατ' ὄφθαλμοὺς τῶν Ιουδαίων τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς.¹³ καὶ συνέταξα τῷ Βαρουχ κατ' ὄφθαλμοὺς αὐτῶν λέγων Οὕτως εἶπεν κύριος παντοκράτωρ Λαβὲ τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως τοῦτο καὶ τὸ βιβλίον τὸ ἀνεγνωσμένον καὶ θήσεις αὐτὸ εἰς ἀγγεῖον ὁστράκινον, ἵνα διαμείνῃ ἡμέρας πλείους.¹⁵ ὅτι οὕτως εἶπεν κύριος "Ἐτι κτηθήσονται ἄγροι καὶ οἰκίαι καὶ ἀμπελῶνες ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.

¹⁶ Καὶ προσευξάμην πρὸς κύριον μετὰ τὸ δοῦναί με τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως πρὸς Βαρουχ υἱὸν Νηριου λέγων ¹⁷ Ω κύριε, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν τῇ ἰσχύι σου τῇ μεγάλῃ καὶ τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ καὶ τῷ μετεώρῳ, οὐ μὴ ἀποκρυβῇ ἀπὸ σου οὐθέν, ¹⁸ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας καὶ ἀποδιδοὺς ἀμαρτίας πατέρων εἰς κόλπους τέκνων αὐτῶν μετ' αὐτούς, ὁ θεὸς ὁ μέγας καὶ ἴσχυρός,¹⁹ κύριος μεγάλης βουλῆς καὶ δυνατὸς τοῖς ἔργοις, ὁ θεὸς ὁ μέγας ὁ παντοκράτωρ καὶ μεγαλώνυμος

κύριος· οἱ ὁφθαλμοί σου εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων δοῦναι ἐκάστῳ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ·²⁰ ὃς ἐποίησας σημεῖα καὶ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐν Ισραὴλ καὶ ἐν τοῖς γηγενέσιν καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη²¹ καὶ ἐξήγαγες τὸν λαόν σου Ισραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν σημείοις καὶ ἐν τέρασιν καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν ὄράμασιν μεγάλοις²² καὶ ἔδωκας αὐτοῖς τὴν γῆν ταύτην, ἣν ὥμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, γῆν ρέουσαν γάλα καὶ μέλι·²³ καὶ εἰσήλθοσαν καὶ ἐλάβοσαν αὐτὴν καὶ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς σου καὶ ἐν τοῖς προστάγμασίν σου οὐκ ἐπορεύθησαν· ἀπαντα, ἀλλὰ ἐνετέλω αὐτοῖς, οὐκ ἐποίησαν· καὶ ἐποίησας συμβῆναι αὐτοῖς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα.²⁴ ἴδον ὅχλος ἦκει εἰς τὴν πόλιν ταύτην συλλαβεῖν αὐτήν, καὶ ἡ πόλις ἐδόθη εἰς χεῖρας Χαλδαίων τῶν πολεμούντων αὐτὴν ἀπὸ προσώπου μαχαίρας καὶ τοῦ λιμοῦ· ὡς ἐλάλησας, οὕτως ἐγένετο.²⁵ καὶ σὺ λέγεις πρός με Κτῆσαι σεαυτῷ ἀγρὸν ἀργυρίου· καὶ ἔγραψα βιβλίον καὶ ἐσφραγισάμην καὶ ἐπεμαρτυράμην μάρτυρας· καὶ ἡ πόλις ἐδόθη εἰς χεῖρας Χαλδαίων.

²⁶ Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων²⁷ Εγὼ κύριος ὁ θεὸς πάσης σαρκός· μὴ ἀπ' ἐμοῦ κρυβήσεταί τι;²⁸ διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Δοθεῖσα παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λήμψεται αὐτὴν,²⁹ καὶ ἤξουσιν οἱ Χαλδαῖοι πολεμοῦντες ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην καὶ καύσουσιν τὴν πόλιν ταύτην ἐν πυρὶ καὶ κατακαύσουσιν τὰς οἰκίας, ἐν αἷς ἐθυμιῶσαν ἐπὶ τῶν δωμάτων αὐτῶν τῇ Βααλ καὶ ἔσπενδον σπονδὰς θεοῖς ἑτέροις πρὸς τὸ παραπικρᾶναι με.³⁰ δτὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ Ιουδα μόνοι ποιοῦντες τὸ πονηρὸν κατ' ὁφθαλμούς μου ἐκ νεότητος αὐτῶν.³¹ δτὶ ἐπὶ τὴν ὄργην μου καὶ ἐπὶ τὸν θυμόν μου ἦν ἡ πόλις αὕτη ἀφ' ἣς ἡμέρας ὠκοδόμησαν αὐτὴν καὶ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης ἀπαλλάξαι αὐτὴν ἀπὸ προσώπου μου³² διὰ πάσας τὰς πονηρίας τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ Ιουδα, ὃν ἐποίησαν πικρᾶνάι με αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν καὶ οἱ ιερεῖς αὐτῶν καὶ οἱ προφῆται αὐτῶν, ἄνδρες Ιουδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ιερουσαλημ,³³ καὶ ἐπέστρεψαν πρός με νῶτον καὶ οὐ πρόσωπον, καὶ ἐδίδαξα αὐτοὺς ὅρθρου καὶ ἐδίδαξα, καὶ οὐκ ἤκουσαν ἐπιλαβεῖν παιδείαν.³⁴ καὶ ἔθηκαν τὰ μιάσματα αὐτῶν ἐν τῷ οἴκῳ, οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν³⁵ καὶ ὠκοδόμησαν τοὺς βωμοὺς τῇ Βααλ τοὺς ἐν φάραγγι υἱοῦ Εννομ τοῦ ἀναφέρειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τῷ Μολοχ βασιλεῖ, ἀλλὰ οὐ συνέταξα αὐτοῖς καὶ οὐκ ἀνέβη ἐπὶ καρδίαν μου, τοῦ ποιῆσαι τὸ βδέλυγμα τοῦτο πρὸς τὸ ἐφαμαρτεῖν τὸν Ιουδαν. —³⁶ καὶ νῦν οὕτως εἶπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ἐπὶ τὴν πόλιν, ἦν σὺ λέγεις Παραδοθήσεται εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν ἀποστολῇ³⁷ ίδού ἐγὼ συνάγω αὐτοὺς ἐκ πάσης τῆς γῆς, οὗ διέσπειρα αὐτοὺς ἐκεῖ ἐν ὄργῃ μου καὶ τῷ θυμῷ μου καὶ παροξυσμῷ μεγάλῳ, καὶ ἐπιστρέψω αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ καθιῶ αὐτοὺς πεποιθότας,³⁸ καὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν.³⁹ καὶ δώσω αὐτοῖς ὁδὸν ἑτέραν καὶ καρδίαν ἑτέραν φοβηθῆναι με πάσας τὰς ἡμέρας εἰς ἀγαθὸν αὐτοῖς καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν μετ' αὐτούς.⁴⁰ καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην αἰωνίαν, ἷν οὐ μὴ ἀποστρέψω ὅπισθεν αὐτῶν· καὶ τὸν φόβον μου δώσω εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν πρὸς τὸ μὴ ἀποστῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἐμοῦ.⁴¹ καὶ ἐπισκέψομαι

τοῦ ἀγαθῶσαι αὐτοὺς καὶ φυτεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ ἐν πίστει καὶ ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ.⁴² ὅτι οὕτως εἶπεν κύριος Καθὰ ἐπήγαγον ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον πάντα τὰ κακὰ τὰ μεγάλα ταῦτα, οὕτως ἐγὼ ἐπάξω ἐπ’ αὐτοὺς πάντα τὰ ἀγαθά, ἢ ἐλάλησα ἐπ’ αὐτούς.⁴³ καὶ κτηθήσονται ἔτι ἀγροὶ ἐν τῇ γῇ, ἢ σὺ λέγεις Ἐβατός ἐστιν ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ κτήνους καὶ παρεδόθησαν εἰς χεῖρας Χαλδαίων.⁴⁴ καὶ κτήσονται ἀγροὺς ἐν ἀργυρίῳ, καὶ γράψεις βιβλίον καὶ σφραγιὴ καὶ διαμαρτυρῆ μάρτυρας ἐν γῇ Βενιαμιν καὶ κύκλῳ Ιερουσαλημ καὶ ἐν πόλεσιν Ιουδα καὶ ἐν πόλεσιν τοῦ ὄρους καὶ ἐν πόλεσιν τῆς Σεφηλα καὶ ἐν πόλεσιν τῆς Ναγεβ, ὅτι ἀποστρέψω τὰς ἀποικίας αὐτῶν.

40 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ιερεμιαν δεύτερον, καὶ αὐτὸς ἦν ἔτι δεδεμένος ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, λέγων ²Οὕτως εἶπεν κύριος ποιῶν γῆν καὶ πλάσσων αὐτὴν τοῦ ἀνορθῶσαι αὐτὴν, κύριος ὄνομα αὐτῷ ³Κέκραξον πρός με, καὶ ἀποκριθήσομαι σοι καὶ ἀπαγγελῶ σοι μεγάλα καὶ ἴσχυρά, ἢ οὐκ ἔγνως αὐτά.⁴ ὅτι οὕτως εἶπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ περὶ οἴκων τῆς πόλεως ταύτης καὶ περὶ οἴκων βασιλέως Ιουδα τῶν καθηρημένων εἰς χάρακας καὶ προμαχῶνας ⁵τοῦ μάχεσθαι πρὸς τὸν Χαλδαίους καὶ πληρῶσαι αὐτὴν τῶν νεκρῶν τῶν ἀνθρώπων, οὓς ἐπάταξα ἐν ὄργῃ μου καὶ ἐν θυμῷ μου, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ’ αὐτῶν περὶ πασῶν τῶν πονηριῶν αὐτῶν ⁶Ιδού ἐγὼ ἀνάγω αὐτῇ συνούλωσιν καὶ ἵαμα καὶ φανερώσω αὐτοῖς εἰσακούειν καὶ ἰατρεύσω αὐτὴν καὶ ποιήσω αὐτοῖς εἰρήνην καὶ πίστιν.⁷ καὶ ἐπιστρέψω τὴν ἀποικίαν Ιουδα καὶ τὴν ἀποικίαν Ισραὴλ καὶ οἰκοδομήσω αὐτοὺς καθὼς τὸ πρότερον.⁸ καὶ καθαριῶ αὐτοὺς ἀπὸ πασῶν τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν, ὃν ἡμάρτοσάν μοι, καὶ οὐ μὴ μνησθήσομαι ἀμαρτιῶν αὐτῶν, ὃν ἡμαρτόν μοι καὶ ἀπέστησαν ἀπ’ ἐμοῦ.⁹ καὶ ἔσται εἰς εὐφροσύνην καὶ εἰς αἷνεσιν καὶ εἰς μεγαλειότητα παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς, οἵτινες ἀκούσονται πάντα τὰ ἀγαθά, ἢ ἐγὼ ποιήσω, καὶ φοβηθήσονται καὶ πικρανθήσονται περὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν καὶ περὶ πάσης τῆς εἰρήνης, ἢς ἐγὼ ποιήσω αὐτοῖς. — ¹⁰ Οὕτως εἶπεν κύριος Ἐτι ἀκουσθήσεται ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ὃ οὐμεῖς λέγετε Ἐρημός ἐστιν ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν, ἐν πόλεσιν Ιουδα καὶ ἔξωθεν Ιερουσαλημ ταῖς ἡρημωμέναις παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρωπὸν καὶ κτήνη ¹¹ φωνὴ εὐφροσύνης καὶ φωνὴ χαρμοσύνης, φωνὴ νυμφίου καὶ φωνὴ νύμφης, φωνὴ λεγόντων Ἐξομολογεῖσθε κυρίω παντοκράτορι, ὅτι χρηστὸς κύριος, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ· καὶ εἰσοίσουσιν δῶρα εἰς οἴκον κυρίου· ὅτι ἀποστρέψω πᾶσαν τὴν ἀποικίαν τῆς γῆς ἐκείνης κατὰ τὸ πρότερον, εἶπεν κύριος.¹² Οὕτως εἶπεν κύριος τῶν δυνάμεων Ἐτι ἔσται ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τῷ ἐρήμῳ παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρωπὸν καὶ κτῆνος καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ καταλύματα ποιμένων κοιταζόντων πρόβατα·¹³ ἐν πόλεσιν τῆς ὁρεινῆς καὶ ἐν πόλεσιν τῆς Σεφηλα καὶ ἐν πόλεσιν τῆς Ναγεβ καὶ ἐν γῇ Βενιαμιν καὶ ἐν ταῖς κύκλῳ Ιερουσαλημ καὶ ἐν πόλεσιν Ιουδα ἔτι παρελεύσεται πρόβατα ἐπὶ χεῖρα ἀριθμοῦντος, εἶπεν κύριος.

41 ¹Ο λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ιερεμιαν παρὰ κυρίου, καὶ Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ πᾶν τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἀρχῆς αὐτοῦ ἐπολέμουν ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις Ιουδα, λέγων ²Οὕτως εἶπεν κύριος Βάδισον πρὸς Σεδεκιαν βασιλέα Ιουδα καὶ ἐρεῖς αὐτῷ Οὕτως εἶπεν κύριος Παραδόσει παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας βασιλέως

Βαβυλῶνος, καὶ συλλήμψεται αὐτὴν καὶ καύσει αὐτὴν ἐν πυρὶ.³καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῆς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ καὶ συλλήμψει συλλημφθήσῃ καὶ εἰς χεῖρας αὐτοῦ δοθήσῃ, καὶ οἱ ὁφθαλμοί σου τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτοῦ ὄψονται, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ μετὰ τοῦ στόματός σου λαλήσει, καὶ εἰς Βαβυλῶνα εἰσελεύσῃ.⁴ἄλλὰ ἀκούσον τὸν λόγον κυρίου, Σεδεκια βασιλεὺς Ιουδα Οὔτως λέγει κύριος⁵Ἐν εἰρήνῃ ἀποθανῇ, καὶ ὡς ἔκλαυσαν τοὺς πατέρας σου τοὺς βασιλεύσαντας πρότερόν σου, κλαύσονται καὶ σὲ καὶ Ὡ άδων κόψονται σε· ὅτι λόγον ἐγὼ ἐλάλησα, εἶπεν κύριος.⁶καὶ ἐλάλησεν Ιερεμιας πρὸς τὸν βασιλέα Σεδεκιαν πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν Ιερουσαλημ.⁷καὶ ἡ δύναμις βασιλέως Βαβυλῶνος ἐπολέμει ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις Ιουδα, ἐπὶ Λαχις καὶ ἐπὶ Αζηκα, ὅτι αὗται κατελείφθησαν ἐν πόλεσιν Ιουδα πόλεις ὁχυραί.

⁸Ο λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ιερεμιαν παρὰ κυρίου μετὰ τὸ συντελέσαι τὸν βασιλέα Σεδεκιαν διαθήκην πρὸς τὸν λαὸν τοῦ καλέσαι ἄφεσιν⁹τοῦ ἐξαποστεῖλαι ἔκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ καὶ ἔκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ τὸν Εβραιὸν καὶ τὴν Εβραιάν ἐλευθέρους πρὸς τὸ μὴ δουλεύειν ἄνδρα ἐξ Ιουδα,¹⁰καὶ ἐπεστράφησαν πάντες οἱ μεγιστᾶνες καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ εἰσελθόντες ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ ἀποστεῖλαι ἔκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ καὶ ἔκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ¹¹καὶ ἔωσαν αὐτοὺς εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας.¹²καὶ ἐγενήθη λόγος κυρίου πρὸς Ιερεμιαν λέγων¹³Οὔτως εἶπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Ἐγὼ ἐθέμην διαθήκην πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἥ ἐξειλάμην αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας, λέγων¹⁴Οταν πληρωθῇ ἐξ ἔτη, ἀποστελεῖς τὸν ἀδελφόν σου τὸν Εβραιὸν, ὃς πραθήσεται σοι· καὶ ἐργάται σοι ἐξ ἔτη, καὶ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλευθερον. καὶ οὐκ ἥκουσάν μου καὶ οὐκ ἔκλιναν τὸ οὓς αὐτῶν.¹⁵καὶ ἐπέστρεψαν σήμερον ποιῆσαι τὸ εὐθὲς πρὸ ὁφθαλμῶν μου τοῦ καλέσαι ἄφεσιν ἔκαστον τοῦ πλησίον αὐτοῦ καὶ συνετέλεσαν διαθήκην κατὰ πρόσωπόν μου ἐν τῷ οἴκῳ, οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ.¹⁶καὶ ἐπεστρέψατε καὶ ἐβεβηλώσατε τὸ ὄνομά μου τοῦ ἐπιστρέψαι ἔκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ καὶ ἔκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὓς ἐξαπεστείλατε ἐλευθέρους τῇ ψυχῇ αὐτῶν, ὑμῖν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας.¹⁷διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν κύριος Ὅμεις οὐκ ἥκουσατέ μου τοῦ καλέσαι ἄφεσιν ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. ἴδού ἐγὼ καλῶ ἄφεσιν ὑμῖν εἰς μάχαιραν καὶ εἰς τὸν θάνατον καὶ εἰς τὸν λιμὸν καὶ δώσω ὑμᾶς εἰς διασπορὰν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς.¹⁸καὶ δώσω τοὺς ἄνδρας τοὺς παρεληλυθότας τὴν διαθήκην μου τοὺς μὴ στήσαντας τὴν διαθήκην μου, ἦν ἐποίησαν κατὰ πρόσωπόν μου, τὸν μόσχον ὃν ἐποίησαν ἐργάζεσθαι αὐτῷ,¹⁹τοὺς ἄρχοντας Ιουδα καὶ τοὺς δυνάστας καὶ τοὺς ιερεῖς καὶ τὸν λαόν,²⁰καὶ δώσω αὐτοὺς τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν, καὶ ἔσται τὰ θνητιμαῖα αὐτῶν βρῶσις τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς.²¹καὶ τὸν Σεδεκιαν βασιλέα τῆς Ιουδαίας καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν δώσω εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ δύναμις βασιλέως Βαβυλῶνος τοῖς ἀποτρέχουσιν ἀπ' αὐτῶν.²²ἴδού ἐγὼ συντάσσω, φησὶν κύριος, καὶ ἐπιστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ταύτην, καὶ πολεμήσουσιν ἐπ' αὐτὴν καὶ λήμψονται αὐτὴν καὶ κατακαύσουσιν αὐτὴν ἐν πυρὶ καὶ τὰς πόλεις Ιουδα, καὶ δώσω αὐτὰς ἐρήμους ἀπὸ κατοικούντων.

42 ¹Ο λόγος δὲ γενόμενος πρὸς Ιερεμιαν παρὰ κυρίου ἐν ἡμέραις Ιωακιμ βασιλέως Ιουδα λέγων
²Βάδισον εἰς οἶκον Αρχαβιν καὶ ἄξεις αὐτοὺς εἰς οἶκον κυρίου εἰς μίαν τῶν αὐλῶν καὶ ποτιεῖς αὐτοὺς
οἶνον. ³καὶ ἔξήγαγον τὸν Ιεζονιαν υἱὸν Ιερεμιν υἱὸν Χαβασιν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς
αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν οἰκίαν Αρχαβιν ⁴καὶ εἰσήγαγον αὐτοὺς εἰς οἶκον κυρίου εἰς τὸ παστοφόριον
υἱῶν Ανανιου υἱοῦ Γοδολιου ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, ὃ ἐστιν ἐγγὺς τοῦ οἴκου τῶν ἀρχόντων τῶν ἐπάνω
τοῦ οἴκου Μαασαιου υἱοῦ Σελωμ τοῦ φυλάσσοντος τὴν αὐλήν, ⁵καὶ ἔδωκα κατὰ πρόσωπον αὐτῶν
κεράμιον οἶνον καὶ ποτήρια καὶ εἶπα Πίετε οἶνον. ⁶καὶ εἶπαν Οὐ μὴ πίωμεν οἶνον, ὅτι Ιωναδαβ υἱὸς
Ρηχαβ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐνετείλατο ἡμῖν λέγων Οὐ μὴ πίητε οἶνον, ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἔως αἰῶνος,
⁷καὶ οἰκίαν οὐ μὴ οἰκοδομήσητε καὶ σπέρμα οὐ μὴ σπείρητε, καὶ ἀμπελῶν οὐκ ἔσται ὑμῖν, ὅτι ἐν
σκηναῖς οἰκήσετε πάσας τὰς ἡμέρας ὑμῶν, ὅπως ἀν ζήσητε ἡμέρας πολλὰς ἐπὶ τῆς γῆς, ἐφ' ἣς
διατρίβετε ὑμεῖς ἐπ' αὐτῆς. ⁸καὶ ἥκουσαμεν τῆς φωνῆς Ιωναδαβ τοῦ πατρὸς ἡμῶν πρὸς τὸ μὴ πιεῖν
οἶνον πάσας τὰς ἡμέρας ἡμῶν, ὑμεῖς καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ἡμῶν,
⁹καὶ πρὸς τὸ μὴ οἰκοδομεῖν οἰκίας τοῦ κατοικεῖν ἐκεῖ, καὶ ἀμπελῶν καὶ ἀγρὸς καὶ σπέρμα οὐκ
ἐγένετο ἡμῖν, ¹⁰καὶ ὥκήσαμεν ἐν σκηναῖς καὶ ἥκουσαμεν καὶ ἐποιήσαμεν κατὰ πάντα, ἀ ἐνετείλατο
ἡμῖν Ιωναδαβ ὁ πατὴρ ἡμῶν. ¹¹καὶ ἐγενήθη ὅτε ἀνέβη Ναβουχοδονοσορ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπαμεν
Εἰσέλθατε καὶ εἰσέλθωμεν εἰς Ιερουσαλημ ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως τῶν Χαλδαίων καὶ ἀπὸ
προσώπου τῆς δυνάμεως τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ὥκοῦμεν ἐκεῖ. — ¹²καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με
λέγων ¹³Οὕτως λέγει κύριος Πορεύου καὶ εἰπὸν ἀνθρώπῳ Ιουδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ιερουσαλημ Οὐ
μὴ λάβητε παιδείαν τοῦ ἀκούειν τοὺς λόγους μου; ¹⁴ἔστησαν ρῆμα υἱοὶ Ιωναδαβ υἱοῦ Ρηχαβ, ὃ
ἐνετείλατο τοῖς τέκνοις αὐτοῦ πρὸς τὸ μὴ πιεῖν οἶνον, καὶ οὐκ ἐπίσταν· καὶ ἐγὼ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς
ὅρθρου καὶ ἐλάλησα, καὶ οὐκ ἥκουσατε. ¹⁵καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς τοὺς παῖδας μου τοὺς προφήτας
λέγων Ἀποστράφητε ἔκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ βελτίω ποιήσατε τὰ
ἐπιτηδεύματα ὑμῶν καὶ οὐ πορεύσεσθε ὅπίσω θεῶν ἐτέρων τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσετε ἐπὶ
τῆς γῆς, ἣς ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν· καὶ οὐκ ἐκλίνατε τὰ ὕτα ὑμῶν καὶ οὐκ ἥκουσατε.
¹⁶καὶ ἔστησαν υἱοὶ Ιωναδαβ υἱοῦ Ρηχαβ τὴν ἐντολὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὃ δὲ λαὸς οὗτος οὐκ ἥκουσάν
μου. ¹⁷διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ φέρω ἐπὶ Ιουδαν καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας
Ιερουσαλημ πάντα τὰ κακά, ἀ ἐλάλησα ἐπ' αὐτούς. ¹⁸διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν κύριος Ἐπειδὴ ἤκουσαν
υἱοὶ Ιωναδαβ υἱοῦ Ρηχαβ τὴν ἐντολὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν ποιεῖν καθότι ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ πατὴρ
αὐτῶν, ¹⁹οὐ μὴ ἐκλίπῃ ἀνὴρ τῶν υἱῶν Ιωναδαβ υἱοῦ Ρηχαβ παρεστηκὼς κατὰ πρόσωπόν μου πάσας
τὰς ἡμέρας τῆς γῆς.

43 ¹Καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τετάρτῳ Ιωακιμ υἱὸν Ιωσια βασιλέως Ιουδα ἐγενήθη λόγος κυρίου
πρός με λέγων ²Λαβὲ σεαυτῷ χαρτίον βιβλίου καὶ γράψον ἐπ' αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους, οὓς
ἐχρημάτισα πρὸς σὲ ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ ἐπὶ Ιουδαν καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη ἀφ' ἣς ἡμέρας λαλήσαντός
μου πρός σε, ἀφ' ἡμερῶν Ιωσια βασιλέως Ιουδα καὶ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ³σως ἀκούσεται ὁ οἶκος

Ιουδα πάντα τὰ κακά, ἀ ἐγώ λογίζομαι ποιῆσαι αὐτοῖς, ἵνα ἀποστρέψωσιν ἀπὸ ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρᾶς, καὶ ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν καὶ ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῶν. — ⁴καὶ ἐκάλεσεν Ιερεμιας τὸν Βαρουχ υἱὸν Νηριου, καὶ ἔγραψεν ἀπὸ στόματος Ιερεμιου πάντας τοὺς λόγους κυρίου, οὓς ἔχρημάτισεν πρὸς αὐτόν, εἰς χαρτίον βιβλίου. ⁵καὶ ἐνετείλατο Ιερεμιας τῷ Βαρουχ λέγων Ἐγώ φυλάσσομαι, οὐ μὴ δύνωμαι εἰσελθεῖν εἰς οἶκον κυρίου. ⁶καὶ ἀναγνώσῃ ἐν τῷ χαρτίῳ τούτῳ εἰς τὰ ὥτα τοῦ λαοῦ ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν ἡμέρᾳ νηστείας, καὶ ἐν ὧσὶ παντὸς Ιουδα τῶν ἐρχομένων ἐκ πόλεως αὐτῶν ἀναγνώσῃ αὐτοῖς. ⁷σως πεσεῖται ἔλεος αὐτῶν κατὰ πρόσωπον κυρίου, καὶ ἀποστρέψουσιν ἐκ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρᾶς, ὅτι μέγας ὁ θυμὸς καὶ ἡ ὄργη κυρίου, ἣν ἐλάλησεν ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. ⁸καὶ ἐποίησεν Βαρουχ κατὰ πάντα, ἀ ἐνετείλατο αὐτῷ Ιερεμιας τοῦ ἀναγνῶναι ἐν τῷ βιβλίῳ λόγους κυρίου ἐν οἴκῳ κυρίου. — ⁹καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀγδόῳ βασιλεῖ Ιωακιμ τῷ μηνὶ τῷ ἐνάτῳ ἐξεκκλησίασαν νηστείαν κατὰ πρόσωπον κυρίου πᾶς ὁ λαὸς ἐν Ιερουσαλημ καὶ οἶκος Ιουδα. ¹⁰καὶ ἀνεγίνωσκε Βαρουχ ἐν τῷ βιβλίῳ τοὺς λόγους Ιερεμιου ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν οἴκῳ Γαμαριου υἱοῦ Σαφαν τοῦ γραμματέως ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐπάνω ἐν προθύροις πύλης τοῦ οἴκου κυρίου τῆς καινῆς ἐν ὧσὶ παντὸς τοῦ λαοῦ. — ¹¹καὶ ἤκουσεν Μιχαιας υἱὸς Γαμαριου υἱοῦ Σαφαν ἄπαντας τοὺς λόγους κυρίου ἐκ τοῦ βιβλίου. ¹²καὶ κατέβη εἰς οἴκον τοῦ βασιλέως εἰς τὸν οἴκον τοῦ γραμματέως, καὶ ἴδον ἐκεῖ πάντες οἱ ἄρχοντες ἐκάθηντο, Ελισαμα ὁ γραμματεὺς καὶ Δαλαιας υἱὸς Σελεμιου καὶ Ελναθαν υἱὸς Αχοβωρ καὶ Γαμαριας υἱὸς Σαφαν καὶ Σεδεκιας υἱὸς Ανανιου καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες, ¹³καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς Μιχαιας πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἤκουσεν ἀναγινώσκοντος τοῦ Βαρουχ εἰς τὰ ὥτα τοῦ λαοῦ. ¹⁴καὶ ἀπέστειλαν πάντες οἱ ἄρχοντες πρὸς Βαρουχ υἱὸν Νηριου τὸν Ιουδιν υἱὸν Ναθανιου υἱοῦ Σελεμιου υἱοῦ Χουσι λέγοντες Τὸ χαρτίον, ἐν ᾧ σὺ ἀναγινώσκεις ἐν αὐτῷ ἐν ὧσὶ τοῦ λαοῦ, λαβὲ αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρά σου καὶ ἥκε· καὶ ἔλαβεν Βαρουχ τὸ χαρτίον καὶ κατέβη πρὸς αὐτούς. ¹⁵καὶ εἶπαν αὐτῷ Πάλιν ἀνάγνωθι εἰς τὰ ὥτα ἡμῶν· καὶ ἀνέγνω Βαρουχ. ¹⁶καὶ ἐγενήθη ὡς ἤκουσαν πάντας τοὺς λόγους, συνεβουλεύσαντο ἔκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ εἶπαν Ἀναγγέλλοντες ἀναγγείλωμεν τῷ βασιλεῖ ἄπαντας τοὺς λόγους τούτους. ¹⁷καὶ τὸν Βαρουχ ἡρώτησαν λέγοντες Πόθεν ἔγραψας πάντας τοὺς λόγους τούτους; ¹⁸καὶ εἶπεν Βαρουχ Ἀπὸ στόματος αὐτοῦ ἀνήγγειλέν μοι Ιερεμιας πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἔγραφον ἐν βιβλίῳ. ¹⁹καὶ εἶπαν τῷ Βαρουχ Βάδισον κατακρύβηθι, σὺ καὶ Ιερεμιας· ἀνθρωπος μὴ γνώτω ποῦ ὑμεῖς. ²⁰καὶ εἰσῆλθον πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὴν αὐλήν, καὶ τὸ χαρτίον ἔδωκαν φυλάσσειν ἐν οἴκῳ Ελισαμα, καὶ ἀνήγγειλαν τῷ βασιλεῖ πάντας τοὺς λόγους. — ²¹καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ιουδιν λαβεῖν τὸ χαρτίον, καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐξ οἴκου Ελισαμα· καὶ ἀνέγνω Ιουδιν εἰς τὰ ὥτα τοῦ βασιλέως καὶ εἰς τὰ ὥτα πάντων τῶν ἀρχόντων τῶν ἐστηκότων περὶ τὸν βασιλέα. ²²καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκάθητο ἐν οἴκῳ χειμερινῷ, καὶ ἐσχάρα πυρὸς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. ²³καὶ ἐγενήθη ἀναγινώσκοντος Ιουδιν τρεῖς σελίδας καὶ τέσσαρας, ἀπέτεμνεν αὐτὰς τῷ ξυρῷ τοῦ γραμματέως καὶ ἔρριπτεν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, ἔως ἐξέλιπεν πᾶς ὁ χάρτης εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας. ²⁴καὶ οὐκ ἐζήτησαν καὶ οὐ διέρρηξαν τὰ ίμάτια αὐτῶν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ

οἱ ἀκούοντες πάντας τοὺς λόγους τούτους. ²⁵καὶ Ελναθαν καὶ Γοδολιας καὶ Γαμαριας ὑπέθεντο τῷ βασιλεῖ πρὸς τὸ μὴ κατακαῦσαι τὸ χαρτίον. ²⁶καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ιερεμεὴλ σὺν τῷ βασιλέως καὶ τῷ Σαραια σὺν Εσριηλ συλλαβεῖν τὸν Βαρουχ καὶ τὸν Ιερεμιαν· καὶ κατεκρύβησαν.

²⁷Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ιερεμιαν μετὰ τὸ κατακαῦσαι τὸν βασιλέα τὸ χαρτίον, πάντας τοὺς λόγους οὓς ἔγραψεν Βαρουχ ἀπὸ στόματος Ιερεμιου, λέγων ²⁸Πάλιν λαβὲ σὺν χαρτίον ἔτερον καὶ γράψον πάντας τοὺς λόγους τοὺς ὅντας ἐπὶ τοῦ χαρτίου, οὓς κατέκαυσεν ὁ βασιλεὺς Ιωακιμ. ²⁹καὶ ἐρεῖς Οὕτως εἶπεν κύριος Σὺ κατέκαυσας τὸ χαρτίον τοῦτο λέγων Διὰ τί ἔγραψας ἐπ’ αὐτῷ λέγων Εἰσπορεύμενος εἰσπορεύσεται ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ ἔξολεθρεύσει τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐκλείψει ἀπ’ αὐτῆς ἄνθρωπος καὶ κτήνη; ³⁰διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν κύριος ἐπὶ Ιωακιμ βασιλέα Ιουδα Οὐκ ἔσται αὐτῷ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δαυιδ, καὶ τὸ θνητιμαῖον αὐτοῦ ἔσται ἐρριμμένον ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας καὶ ἐν τῷ παγετῷ τῆς νυκτός. ³¹καὶ ἐπισκέψομαι ἐπ’ αὐτὸν καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ ἐπάξω ἐπ’ αὐτοὺς καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ιερουσαλημ καὶ ἐπὶ γῆν Ιουδα πάντα τὰ κακά, ἀ ἐλάλησα πρὸς αὐτοὺς καὶ οὐκ ἥκουσαν. ³²καὶ ἔλαβεν Βαρουχ χαρτίον ἔτερον καὶ ἔγραψεν ἐπ’ αὐτῷ ἀπὸ στόματος Ιερεμιου ἀπαντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου, οὓς κατέκαυσεν Ιωακιμ· καὶ ἔτι προσετέθησαν αὐτῷ λόγοι πλείονες ὡς οὗτοι.

44 ¹Καὶ ἐβασίλευσεν Σεδεκιας υἱὸς Ιωσια ἀντὶ Ιωακιμ, δῆν ἐβασίλευσεν Ναβουχοδονοσορ βασιλεύειν τοῦ Ιουδα. ²καὶ οὐκ ἥκουσεν αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς λόγους κυρίου, οὓς ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ιερεμιου. — ³καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σεδεκιας τὸν Ιωαχαλ υἱὸν Σελεμιου καὶ τὸν Σοφονιαν υἱὸν Μαασαιου τὸν ιερέα πρὸς Ιερεμιαν λέγων Πρόσευξαι δῆ περὶ ἡμῶν πρὸς κύριον. ⁴καὶ Ιερεμιας ἦλθεν καὶ διῆλθεν διὰ μέσου τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς οἴκον τῆς φυλακῆς. ⁵καὶ δύναμις Φαραω ἐξῆλθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἥκουσαν οἱ Χαλδαῖοι τὴν ἀκοήν αὐτῶν καὶ ἀνέβησαν ἀπὸ Ιερουσαλημ. ⁶καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ιερεμιαν λέγων ⁷Οὕτως εἶπεν κύριος Οὕτως ἐρεῖς πρὸς βασιλέα Ιουδα τὸν ἀποστείλαντα πρὸς σὲ τοῦ ἐκζητῆσαι με Ἰδοὺ δύναμις Φαραω ἡ ἐξελθοῦσα ὑμῖν εἰς βοήθειαν ἀποστρέψουσιν εἰς γῆν Αἰγύπτου, ⁸καὶ ἀναστρέψουσιν αὐτοὶ οἱ Χαλδαῖοι καὶ πολεμήσουσιν ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην καὶ συλλήμψονται αὐτὴν καὶ καύσουσιν αὐτὴν ἐν πυρί. ⁹ὅτι οὕτως εἶπεν κύριος Μὴ ὑπολάβῃτε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν λέγοντες Ἀποτρέχοντες ἀπελεύσονται ἀφ’ ἡμῶν οἱ Χαλδαῖοι, δτι οὐ μὴ ἀπέλθωσιν. ¹⁰καὶ ἐὰν πατάξητε πᾶσαν δύναμιν τῶν Χαλδαίων τοὺς πολεμοῦντας ὑμᾶς καὶ καταλειφθῶσίν τινες ἐκκεκεντημένοι ἔκαστος ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, οὗτοι ἀναστήσονται καὶ καύσουσιν τὴν πόλιν ταύτην ἐν πυρί.

¹¹Καὶ ἐγένετο ὅτε ἀνέβη ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ἀπὸ Ιερουσαλημ ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως Φαραω, ¹²ἐξῆλθεν Ιερεμιας ἀπὸ Ιερουσαλημ τοῦ πορευθῆναι εἰς γῆν Βενιαμιν τοῦ ἀγοράσαι ἐκεῖθεν ἐν μέσω τοῦ λαοῦ. ¹³καὶ ἐγένετο αὐτὸς ἐν πύλῃ Βενιαμιν, καὶ ἐκεῖ ἀνθρωπος, παρ’ ᾧ κατέλυεν, Σαρουιας υἱὸς Σελεμιου υἱοῦ Ανανιου, καὶ συνέλαβεν τὸν Ιερεμιαν λέγων Πρὸς τὸν Χαλδαίους σὺ φεύγεις. ¹⁴καὶ εἶπεν Ψεῦδος· οὐκ εἰς τὸν Χαλδαίους ἐγὼ φεύγω. καὶ οὐκ ἥκουσεν αὐτοῦ καὶ

συνέλαβεν Σαρουιας τὸν Ιερεμιαν καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν πρὸς τοὺς ἄρχοντας.¹⁵καὶ ἐπικράνθησαν οἱ ἄρχοντες ἐπὶ Ιερεμιαν καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν καὶ ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν Ιωναθαν τοῦ γραμματέως, ὅτι ταύτην ἐποίησαν εἰς οἰκίαν φυλακῆς.¹⁶καὶ ἦλθεν Ιερεμιας εἰς οἰκίαν τοῦ λάκκου καὶ εἰς τὴν χερεθ καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ ἡμέρας πολλάς.

¹⁷Καὶ ἀπέστειλεν Σεδεκιας καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν, καὶ ἡρώτα αὐτὸν ὁ βασιλεὺς κρυφαίως εἰπεῖν εἰ ἔστιν λόγος παρὰ κυρίου, καὶ εἶπεν "Ἐστιν· εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος παραδοθήσῃ."¹⁸καὶ εἶπεν Ιερεμιας τῷ βασιλεῖ Τί ἡδίκησά σε καὶ τοὺς παῖδας σου καὶ τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι σὺ δίδως με εἰς οἰκίαν φυλακῆς;¹⁹καὶ ποῦ εἰσιν οἱ προφῆται ὑμῶν οἱ προφητεύσαντες ὑμῖν λέγοντες ὅτι Οὐ μὴ ἔλθῃ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην;²⁰καὶ νῦν, κύριε βασιλεῦ, πεσέτω τὸ ἔλεός μου κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ τί ἀποστρέφεις με εἰς οἰκίαν Ιωναθαν τοῦ γραμματέως καὶ οὐ μὴ ἀποθάνω ἐκεῖ;²¹καὶ συνέταξεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐνεβάλοσαν αὐτὸν εἰς οἰκίαν τῆς φυλακῆς καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ἄρτον ἕνα τῆς ἡμέρας ἔξωθεν οὕ πέσσουσιν, ἔως ἔξελιπον οἱ ἄρτοι ἐκ τῆς πόλεως· καὶ ἐκάθισεν Ιερεμιας ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς.

45 ¹Καὶ ἤκουσεν Σαφατιας υἱὸς Μαθαν καὶ Γοδολιας υἱὸς Πασχωρ καὶ Ιωαχαλ υἱὸς Σελεμιου τοὺς λόγους, οὓς ἔλαλει Ιερεμιας ἐπὶ τὸν λαὸν λέγων ²Οὕτως εἶπεν κύριος Ὁ κατοικῶν ἐν τῇ πόλει ταύτη ἀποθανεῖται ἐν ρομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ, καὶ ὁ ἐκπορευόμενος πρὸς τοὺς Χαλδαίους ζήσεται, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς εὔρεμα, καὶ ζήσεται. ³ὅτι οὕτως εἶπεν κύριος Παραδιδομένη παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας δυνάμεως βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ συλλήμψεται αὐτήν. ⁴καὶ εἶπαν τῷ βασιλεῖ Ἄναιρεθήτω δὴ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι αὐτὸς ἐκλύει τὰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμούντων τῶν καταλειπομένων ἐν τῇ πόλει καὶ τὰς χεῖρας παντὸς τοῦ λαοῦ λαλῶν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τοὺς λόγους τούτους, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ χρησμολογεῖ εἰρήνην τῷ λαῷ τούτῳ ἀλλ' ἡ πονηρά. ⁵καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰδοὺ αὐτὸς ἐν χερσὶν ὑμῶν. ὅτι οὐκ ἡδύνατο ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτούς. ⁶καὶ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον Μελχιου υἱοῦ τοῦ βασιλέως, ὃς ἦν ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, καὶ ἐχάλασαν αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον, καὶ ἐν τῷ λάκκῳ οὐκ ἦν ὅδωρ ἀλλ' ἡ βόρβορος, καὶ ἦν ἐν τῷ βορβόρῳ.

⁷Καὶ ἤκουσεν Αβδεμελεχ ὁ Αἰθίοψ, καὶ αὐτὸς ἐν οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως, ὅτι ἔδωκαν Ιερεμιαν εἰς τὸν λάκκον· καὶ ὁ βασιλεὺς ἦν ἐν τῇ πύλῃ Βενιαμιν. ⁸καὶ ἐξῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ ἐλάλησεν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν ⁹Ἐπονηρεύσω ἢ ἐποίησας τοῦ ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ἀπὸ προσώπου τοῦ λιμοῦ, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἔτι ἄρτοι ἐν τῇ πόλει. ¹⁰καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Αβδεμελεχ λέγων Λαβὲ εἰς τὰς χεῖράς σου ἐντεῦθεν τριάκοντα ἀνθρώπους καὶ ἀνάγαγε αὐτὸν ἐκ τοῦ λάκκου, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ. ¹¹καὶ ἔλαβεν Αβδεμελεχ τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ βασιλέως τὴν ὑπόγειον καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν παλαιὰ ῥάκη καὶ παλαιὰ σχοινία καὶ ἔρριψεν αὐτὰ πρὸς Ιερεμιαν εἰς τὸν λάκκον ¹²καὶ εἶπεν Ταῦτα θὲς ὑποκάτω τῶν σχοινίων· καὶ ἐποίησεν Ιερεμιας οὕτως. ¹³καὶ

εῖλκυσαν αὐτὸν τοῖς σχοινίοις καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ ἐκάθισεν Ιερεμιας ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς.

¹⁴Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν πρὸς ἑαυτὸν εἰς οἰκίαν ασελιστήν ἐν οἴκῳ κυρίου· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἐρωτήσω σε λόγον, καὶ μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἔμοι ῥῆμα. ¹⁵καὶ εἶπεν Ιερεμιας τῷ βασιλεῖ Ἐὰν ἀναγγείλω σοι, οὐχὶ θανάτῳ με θανατώσεις; καὶ ἐὰν συμβουλεύσω σοι, οὐ μὴ ἀκούσης μου. ¹⁶καὶ ὥμοσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς λέγων Ζῆτος κύριος, ὃς ἐποίησεν ἡμῖν τὴν ψυχὴν ταύτην, εἰ ἀποκτενὼ σε καὶ εἰ δώσω σε εἰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων τούτων. ¹⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ Ιερεμιας Οὕτως εἶπεν κύριος Ἐὰν ἐξελθὼν ἐξέλθῃς πρὸς ἡγεμόνας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ζήσεται ἡ ψυχή σου, καὶ ἡ πόλις αὕτη οὐ μὴ κατακαυθῇ ἐν πυρί, καὶ ζήσῃ σὺ καὶ ἡ οἰκία σου. ¹⁸καὶ ἐὰν μὴ ἐξέλθῃς, δοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων, καὶ καύσουσιν αὐτὴν ἐν πυρί, καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῆς. ¹⁹καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ιερεμιᾳ Ἐγὼ λόγον ἔχω τῶν Ιουδαίων τῶν πεφευγότων πρὸς τοὺς Χαλδαίους, μὴ δώσειν με εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ καταμωκήσονταί μου. ²⁰καὶ εἶπεν Ιερεμιας Οὐ μὴ παραδῶσίν σε· ἀκουσον τὸν λόγον κυρίου, ὃν ἐγὼ λέγω πρὸς σέ, καὶ βέλτιον ἔσται σοι, καὶ ζήσεται ἡ ψυχή σου. ²¹καὶ εἰ μὴ θέλεις σὺ ἐξελθεῖν, οὗτος ὁ λόγος, ὃν ἔδειξέν μοι κύριος ²²Καὶ ἴδού πᾶσαι αἱ γυναῖκες αἱ καταλειφθεῖσαι ἐν οἰκίᾳ βασιλέως Ιουδα ἐξήγοντο πρὸς ἄρχοντας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ αὕται ἔλεγον Ἡπάτησάν σε καὶ δυνήσονταί σοι ἀνδρες εἰρηνικοί σου καὶ καταλύσουσιν ἐν ὅλισθήμασιν πόδας σου, ἀπέστρεψαν ἀπὸ σοῦ. ²³καὶ τὰς γυναικάς σου καὶ τὰ τέκνα σου ἐξάξουσιν πρὸς τοὺς Χαλδαίους, καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῆς, ὅτι ἐν χειρὶ βασιλέως Βαβυλῶνος συλλημφθήσῃ, καὶ ἡ πόλις αὕτη κατακαυθήσεται. ²⁴καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἀνθρωπος μὴ γνώτω ἐκ τῶν λόγων τούτων, καὶ σὺ οὐ μὴ ἀποθάνῃς. ²⁵καὶ ἐὰν ἀκούσωσιν οἱ ἄρχοντες ὅτι ἐλάλησά σοι καὶ ἐλθωσιν πρὸς σὲ καὶ εἶπωσίν σοι Ἄναγγειλον ἡμῖν τί ἐλάλησέν σοι ὁ βασιλεὺς· μὴ κρύψῃς ἀφ' ἡμῶν, καὶ οὐ μὴ ἀνέλωμέν σε· καὶ τί ἐλάλησεν πρὸς σὲ ὁ βασιλεὺς; ²⁶καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Πίπτω ἐγὼ τὸ ἔλεός μου κατ' ὄφθαλμοὺς τοῦ βασιλέως πρὸς τὸ μὴ ἀποστρέψαι με εἰς οἰκίαν Ιωναθαν ἀποθανεῖν ἐκεῖ. ²⁷καὶ ἥλθοσαν πάντες οἱ ἄρχοντες πρὸς Ιερεμιαν καὶ ἡρώτησαν αὐτόν, καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς· καὶ ἀπεσιώπησαν, ὅτι οὐκ ἡκούσθη λόγος κυρίου. ²⁸καὶ ἐκάθισεν Ιερεμιας ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς ἔως χρόνου οὗ συνελήμφθη Ιερουσαλημ.

46 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐνάτῳ τοῦ Σεδεκία βασιλέως Ιουδα ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ παρεγένετο Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ ἐποιούρκουν αὐτήν. ²καὶ ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ ἔτει τοῦ Σεδεκία ἐν τῷ μηνὶ τῷ τετάρτῳ ἐνάτῃ τοῦ μηνὸς ἐρράγη ἡ πόλις. ³καὶ εἰσῆλθον πάντες οἱ ἡγεμόνες βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ ἐκάθισαν ἐν πύλῃ τῇ μέσῃ, Ναργαλασαρ καὶ Σαμαγωθ καὶ Ναβουσαχαρ καὶ Ναβουσαρις καὶ Ναγαργασνασερ Ραβαμαγ καὶ οἱ κατάλοιποι ἡγεμόνες βασιλέως Βαβυλῶνος. ⁴καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἔλαβον τὸν Ιερεμιαν ἐξ αὐλῆς τῆς φυλακῆς καὶ ἔδωκαν αὐτὸν πρὸς τὸν Γοδολιαν υἱὸν Αχικαμ υἱὸν Σαφαν· καὶ ἐξήγαγον αὐτόν, καὶ ἐκάθισεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ.

¹⁵Καὶ πρὸς Ιερεμιαν ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς λέγων ¹⁶Πορεύου καὶ εἰπὸν πρὸς Αβδεμελεχ τὸν Αἰθίοπα Οὔτως εἴπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Ἰδοὺ ἐγὼ φέρω τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην εἰς κακὰ καὶ οὐκ εἰς ἀγαθά. ¹⁷καὶ σώσω σε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ οὐ μὴ δώσω σε εἰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων, ὃν σὺ φοβῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ¹⁸ὅτι σώζων σώσω σε, καὶ ἐν ρομφαίᾳ οὐ μὴ πέσῃς· καὶ ἔσται ἡ ψυχή σου εἰς εὔρεμα, ὅτι ἐπεποιθεὶς ἐπ’ ἐμοί, φησὶν κύριος.

⁴⁷ Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ κυρίου πρὸς Ιερεμιαν ὕστερον μετὰ τὸ ἀποστέλλαι αὐτὸν Ναβουζαρδαν τὸν ἀρχιμάγειρον τὸν ἐκ Δαμαν ἐν τῷ λαβεῖν αὐτὸν ἐν χειροπέδαις ἐν μέσῳ ἀποικίας Ιουδα τῶν ἡγμένων εἰς Βαβυλῶνα. ²Καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ὁ ἀρχιμάγειρος καὶ εἴπεν αὐτῷ Κύριος ὁ θεός σου ἐλάλησεν τὰ κακὰ ταῦτα ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, ³καὶ ἐποίησεν κύριος, ὅτι ἡμάρτετε αὐτῷ καὶ οὐκ ἡκούσατε αὐτοῦ τῆς φωνῆς. ⁴ἰδοὺ ἔλυσά σε ἀπὸ τῶν χειροπέδων τῶν ἐπὶ τὰς χεῖράς σου· εἰ καλὸν ἐναντίον σου ἐλθεῖν μετ’ ἐμοῦ εἰς Βαβυλῶνα, ἥκε, καὶ θήσω τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπὶ σέ. ⁵εὶ δὲ μή, ἀπότρεχε καὶ ἀνάστρεψον πρὸς Γοδολιαν υἱὸν Αχικαμ υἱὸν Σαφαν, ὃν κατέστησεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν γῇ Ιουδα, καὶ οὕκησον μετ’ αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐν γῇ Ιουδα· εἰς ἄπαντα τὰ ἀγαθὰ ἐν ὀφθαλμοῖς σου τοῦ πορευθῆναι πορεύου. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ ἀρχιμάγειρος δῶρα καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν. ⁶καὶ ἥλθεν πρὸς Γοδολιαν εἰς Μασσηφα καὶ ἐκάθισεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ τοῦ καταλειφθέντος ἐν τῇ γῇ.

⁷Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως τῆς ἐν ἀγρῷ, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν, ὅτι κατέστησεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Γοδολιαν ἐν τῇ γῇ καὶ παρεκατέθετο αὐτῷ ἄνδρας καὶ γυναῖκας αὐτῶν, οὓς οὐκ ἀπώκισεν εἰς Βαβυλῶνα. ⁸καὶ ἥλθεν πρὸς Γοδολιαν εἰς Μασσηφα Ισμαὴλ υἱὸς Ναθανιου καὶ Ιωαναν υἱὸς Καρηε καὶ Σαραιας υἱὸς Θαναεμεθ καὶ υἱὸι Ωφε τοῦ Νετωφατι καὶ Ιεζονιας υἱὸς τοῦ Μοχατι, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν. ⁹καὶ ὥμοσεν αὐτοῖς Γοδολιας καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν λέγων Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσώπου τῶν παίδων τῶν Χαλδαίων· κατοικήσατε ἐν τῇ γῇ καὶ ἐργάσασθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ βέλτιον ἔσται ὑμῖν. ¹⁰καὶ ἵδοὺ ἐγὼ κάθημαι ἐναντίον ὑμῶν εἰς Μασσηφα στῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν Χαλδαίων, οἱ ἀν ἔλθωσιν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ὑμεῖς συναγάγετε οἶνον καὶ ὀπώραν καὶ συναγάγετε ἔλαιον καὶ βάλετε εἰς τὰ ἀγγεῖα ὑμῶν καὶ οἰκήσατε ἐν ταῖς πόλεσιν, αἵς κατεκρατήσατε. ¹¹καὶ πάντες οἱ Ιουδαιοὶ οἱ ἐν γῇ Μωαβ καὶ ἐν υἱοῖς Αμμων καὶ οἱ ἐν τῇ Ιδουμαίᾳ καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ γῇ ἤκουσαν ὅτι ἔδωκεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος κατάλειμμα τῷ Ιουδα καὶ ὅτι κατέστησεν ἐπ’ αὐτοὺς τὸν Γοδολιαν υἱὸν Αχικαμ, ¹²καὶ ἥλθον πρὸς Γοδολιαν εἰς γῆν Ιουδα εἰς Μασσηφα καὶ συνήγαγον οἶνον καὶ ὀπώραν πολλὴν σφόδρα καὶ ἔλαιον.

¹³Καὶ Ιωαναν υἱὸς Καρηε καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἥλθον πρὸς Γοδολιαν εἰς Μασσηφα ¹⁴καὶ εἴπαν αὐτῷ Εἰ γνώσει γινώσκεις ὅτι Βελισα βασιλεὺς υἱῶν Αμμων ἀπέστειλεν πρὸς σὲ τὸν Ισμαὴλ πατάξαι σου ψυχήν; καὶ οὐκ ἐπίστευσεν αὐτοῖς Γοδολιας. ¹⁵καὶ Ιωαναν εἴπεν τῷ Γοδολια κρυφαίως ἐν Μασσηφα Πορεύσομαι δὴ καὶ πατάξω τὸν Ισμαὴλ καὶ μηθεὶς γνώτω, μὴ πατάξῃ σου ψυχὴν καὶ διασπαρῇ πᾶς Ιουδα οἱ συνηγμένοι πρὸς σὲ καὶ ἀπολοῦνται οἱ

κατάλοιποι Ιουδα. ¹⁶καὶ εἶπεν Γοδολιας πρὸς Ιωαναν Μὴ ποιήσῃς τὸ πρᾶγμα τοῦτο, ὅτι ψευδῆ σὺ λέγεις περὶ Ισμαηλ.

48 ¹Καὶ ἐγένετο τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἥλθεν Ισμαηλ υἱὸς Ναθανιου υἱοῦ Ελασα ἀπὸ γένους τοῦ βασιλέως καὶ δέκα ἄνδρες μετ' αὐτοῦ πρὸς Γοδολιαν εἰς Μασσηφα, καὶ ἔφαγον ἐκεῖ ἄρτον ἄμα. ²καὶ ἀνέστη Ισμαηλ καὶ οἱ δέκα ἄνδρες, οἵ ἥσαν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Γοδολιαν, ὃν κατέστησεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τῆς γῆς, ³καὶ πάντας τοὺς Ιουδαίους τοὺς δύντας μετ' αὐτοῦ ἐν Μασσηφα καὶ πάντας τοὺς Χαλδαίους τοὺς εὔρεθέντας ἐκεῖ. — ⁴καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ πατάξαντος αὐτοῦ τὸν Γοδολιαν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἔγνω, ⁵καὶ ἥλθοσαν ἄνδρες ἀπὸ Συχεμ καὶ ἀπὸ Σαλημ καὶ ἀπὸ Σαμαρείας, ὁγδοήκοντα ἄνδρες, ἔξυρημένοι πώγωνας καὶ διερρηγμένοι τὰ ίμάτια καὶ κοπτόμενοι, καὶ μαναὰ καὶ λίβανος ἐν χερσὶν αὐτῶν τοῦ εἰσενεγκεῖν εἰς οἴκον κυρίου. ⁶καὶ ἔξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς Ισμαηλ· αὐτοὶ ἐπορεύοντο καὶ ἔκλαιον, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰσέλθετε πρὸς Γοδολιαν. ⁷καὶ ἐγένετο εἰσελθόντων αὐτῶν εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως ἔσφαξεν αὐτοὺς εἰς τὸ φρέαρ. ⁸καὶ δέκα ἄνδρες εὐρέθησαν ἐκεῖ καὶ εἶπαν τῷ Ισμαηλ Μὴ ἀνέλῃς ἡμᾶς, ὅτι εἰσὶν ἡμῖν θησαυροὶ ἐν ἀγρῷ, πυροὶ καὶ κριθαί, μέλι καὶ ἔλαιον· καὶ παρῆλθεν καὶ οὐκ ἀνεῖλεν αὐτοὺς ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ⁹καὶ τὸ φρέαρ, εἰς ὃ ἔρριψεν ἐκεῖ Ισμαηλ πάντας οὓς ἐπάταξεν, φρέαρ μέγα τοῦτο ἐστιν ὃ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Ασα ἀπὸ προσώπου Βαασα βασιλέως Ισραηλ· τοῦτο ἐνέπλησεν Ισμαηλ τραυματιῶν. ¹⁰καὶ ἀπέστρεψεν Ισμαηλ πάντα τὸν λαὸν τὸν καταλειφθέντα εἰς Μασσηφα καὶ τὰς θυγατέρας τοῦ βασιλέως, ἀς παρεκατέθετο ὁ ἀρχιμάγειρος τῷ Γοδολια υἱῷ Αχικαμ, καὶ ὤχετο εἰς τὸ πέραν υἱῶν Αμμων. — ¹¹καὶ ἤκουσεν Ιωαναν υἱὸς Καρηη καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ πάντα τὰ κακά, ἀ ἐποίησεν Ισμαηλ, ¹²καὶ ἤγαγον ἄπαν τὸ στρατόπεδον αὐτῶν καὶ ὠχοντο πολεμεῖν αὐτὸν καὶ εὗρον αὐτὸν ἐπὶ ὕδατος πολλοῦ ἐν Γαβαων. ¹³καὶ ἐγένετο ὅτε εἶδον πᾶς ὁ λαὸς ὃ μετὰ Ισμαηλ τὸν Ιωαναν καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως τῆς μετ' αὐτοῦ, ¹⁴καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ιωαναν. ¹⁵καὶ Ισμαηλ ἐσώθη σὺν δώκτῳ ἀνθρώποις καὶ ὤχετο πρὸς τοὺς υἱοὺς Αμμων. — ¹⁶καὶ ἔλαβεν Ιωαναν καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ πάντας τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, οὓς ἀπέστρεψεν ἀπὸ Ισμαηλ, δυνατοὺς ἄνδρας ἐν πολέμῳ καὶ τὰς γυναικας καὶ τὰ λοιπὰ καὶ τοὺς εὐνούχους, οὓς ἀπέστρεψεν ἀπὸ Γαβαων, ¹⁷καὶ ὠχοντο καὶ ἐκάθισαν ἐν Γαβηρωθ-χαμααμ τὴν πρὸς Βηθλεεμ τοῦ πορευθῆναι εἰσελθεῖν εἰς Αἴγυπτον ¹⁸ἀπὸ προσώπου τῶν Χαλδαίων, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι ἐπάταξεν Ισμαηλ τὸν Γοδολιαν, ὃν κατέστησεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῇ γῇ.

49 ¹Καὶ προσῆλθον πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως καὶ Ιωαναν καὶ Αζαριας υἱὸς Μαασαιου καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου ²πρὸς Ιερεμιαν τὸν προφήτην καὶ εἶπαν αὐτῷ Πεσέτω δὴ τὸ ἔλεος ἡμῶν κατὰ πρόσωπόν σου καὶ πρόσευξαι πρὸς κύριον τὸν θεόν σου περὶ τῶν καταλοίπων τούτων, ὅτι κατελείφθημεν ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν, καθὼς οἱ ὀφθαλμοί σου βλέπουσιν. ³καὶ ἀναγγειλάτω ἡμῖν κύριος ὁ θεός σου τὴν ὁδόν, ἢ πορευσόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ λόγον, ὃν ποιήσομεν. ⁴καὶ εἶπεν αὐτοῖς

Ιερεμιας "Ηκουσα, ιδοù ἐγὼ προσεύξομαι πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν κατὰ τοὺς λόγους ὑμῶν· καὶ ἔσται, ὁ λόγος, ὃν ἀν ἀποκριθήσεται κύριος, ἀναγγελῶ ὑμῖν, οὐ μὴ κρύψω ἀφ' ὑμῶν ρῆμα. ⁵καὶ αὐτοὶ εἶπαν τῷ Ιερεμίᾳ "Εστω κύριος ἐν ἡμῖν εἰς μάρτυρα δίκαιον καὶ πιστόν, εἰ μὴ κατὰ πάντα τὸν λόγον, ὃν ἀν ἀποστείλη σε κύριος πρὸς ἡμᾶς, οὕτως ποιήσομεν. ⁶καὶ ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν κακόν, τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, οὗ ἡμεῖς ἀποστέλλομεν σε πρὸς αὐτόν, ἀκουσόμεθα, ἵνα βέλτιον ἡμῖν γένηται, ὅτι ἀκουσόμεθα τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. — ⁷καὶ ἐγενήθη μετὰ δέκα ἡμέρας ἐγενήθη λόγος κυρίου πρὸς Ιερεμίαν. ⁸καὶ ἐκάλεσεν τὸν Ιωανναν καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως καὶ πάντα τὸν λαὸν ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου ⁹καὶ εἶπεν αὐτοῖς Οὔτως εἶπεν κύριος ¹⁰Ἐὰν καθίσαντες καθίσητε ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, οἰκοδομήσω ὑμᾶς καὶ οὐ μὴ καθέλω καὶ φυτεύσω ὑμᾶς καὶ οὐ μὴ ἐκτίλω. ὅτι ἀναπέπαυμαι ἐπὶ τοῖς κακοῖς, οἵς ἐποίησα ὑμῖν. ¹¹μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως Βαβυλῶνος, οὗ ὑμεῖς φοβεῖσθε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· μὴ φοβηθῆτε, φησὶν κύριος, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἐγώ εἰμι τοῦ ἔξαιρεῖσθαι ὑμᾶς καὶ σώζειν ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. ¹²καὶ δῶσω ὑμῖν ἔλεος καὶ ἐλεήσω ὑμᾶς καὶ ἐπιστρέψω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ὑμῶν. ¹³καὶ εἰ λέγετε ὑμεῖς Οὐ μὴ καθίσωμεν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ πρὸς τὸ μὴ ἀκοῦσαι φωνῆς κυρίου, ¹⁴ὅτι εἰς γῆν Αἴγυπτου εἰσελευσόμεθα καὶ οὐ μὴ ἴδωμεν πόλεμον καὶ φωνὴν σάλπιγγος οὐ μὴ ἀκούσωμεν καὶ ἐν ἄρτοις οὐ μὴ πεινάσωμεν καὶ ἐκεῖ οἰκήσομεν, ¹⁵διὰ τοῦτο ἀκούσατε λόγον κυρίου Οὔτως εἶπεν κύριος Ἐὰν ὑμεῖς δῶτε τὸ πρόσωπον ὑμῶν εἰς Αἴγυπτον καὶ εἰσέλθητε ἐκεῖ κατοικεῖν, ¹⁶καὶ ἔσται, ἡ ρομφαία, ἣν ὑμεῖς φοβεῖσθε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καταλήμψεται ὑμᾶς ὅπίσω ὑμῶν ἐν Αἴγυπτῳ, καὶ ἐκεῖ ἀποθανεῖσθε. ¹⁷καὶ ἔσονται πάντες οἱ ἄνθρωποι καὶ πάντες οἱ ἀλλογενεῖς οἱ θέντες τὸ πρόσωπον αὐτῶν εἰς γῆν Αἴγυπτου ἐνοικεῖν ἐκεῖ ἐκλείψουσιν ἐν τῇ ρομφαίᾳ καὶ ἐν τῷ λιμῷ, καὶ οὐκ ἔσται αὐτῶν οὐθεὶς σωζόμενος ἀπὸ τῶν κακῶν, ὃν ἐγὼ ἐπάγω ἐπ' αὐτούς. ¹⁸ὅτι οὔτως εἶπεν κύριος Καθὼς ἔσταξεν ὁ θυμός μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ιερουσαλημ, οὔτως στάξει ὁ θυμός μου ἐφ' ὑμᾶς εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἔσεσθε εἰς ἄβατον καὶ ὑποχείριοι καὶ εἰς ἀράν καὶ εἰς ὀνειδισμὸν καὶ οὐ μὴ ἴδητε οὐκέτι τὸν τόπον τοῦτον, ¹⁹ἀλλὰ ἐλάλησεν κύριος ἐφ' ὑμᾶς τοὺς καταλοίπους Ιουδα Μὴ εἰσέλθητε εἰς Αἴγυπτον. καὶ νῦν γνόντες γνώσεσθε ²⁰ὅτι ἐπονηρεύσασθε ἐν ψυχαῖς ὑμῶν ἀποστείλαντές με λέγοντες Πρόσευξαι περὶ ἡμῶν πρὸς κύριον, καὶ κατὰ πάντα, ἀλλὰ καὶ λαλήσῃ σοι κύριος, ποιήσομεν. ²¹καὶ οὐκ ἡκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου, ἣς ἀπέστειλέν με πρὸς ὑμᾶς. ²²καὶ νῦν ἐν ρομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἐκλείψετε ἐν τῷ τόπῳ, οὗ ὑμεῖς βούλεσθε εἰσελθεῖν κατοικεῖν ἐκεῖ.

50 ¹Καὶ ἐγενήθη ὡς ἐπαύσατο Ιερεμίας λέγων πρὸς τὸν λαὸν πάντας τοὺς λόγους κυρίου, οὓς ἀπέστειλεν αὐτὸν κύριος πρὸς αὐτούς, πάντας τοὺς λόγους τούτους, ²καὶ εἶπεν Αζαριας υἱὸς Μαασαιου καὶ Ιωανναν υἱὸς Καρηη καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ εἴπαντες τῷ Ιερεμίᾳ λέγοντες Ψεύδη, οὐκ ἀπέστειλέν σε κύριος πρὸς ἡμᾶς λέγων Μὴ εἰσέλθητε εἰς Αἴγυπτον οἰκεῖν ἐκεῖ, ³ἀλλ' ἡ Βαρουχ υἱὸς Νηριου συμβάλλει σε πρὸς ἡμᾶς, ἵνα δῶς ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων τοῦ θανατῶσαι ἡμᾶς καὶ

ἀποικισθῆναι ἡμᾶς εἰς Βαβυλῶνα. ⁴καὶ οὐκ ἤκουσεν Ιωαναν καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς φωνῆς κυρίου κατοικῆσαι ἐν γῇ Ιουδᾳ. ⁵καὶ ἔλαβεν Ιωαναν καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως πάντας τοὺς καταλοίπους Ιουδα τοὺς ἀποστρέψαντας κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ, ⁶τοὺς δυνατοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναικας καὶ τὰ νήπια καὶ τὰς θυγατέρας τοῦ βασιλέως καὶ τὰς ψυχάς, ἃς κατέλιπεν Ναβουζαρδαν μετὰ Γοδολιου υἱοῦ Αχικαμ, καὶ Ιερεμιαν τὸν προφήτην καὶ Βαρουχ υἱὸν Νηριου ⁷καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου· καὶ εἰσῆλθον εἰς Ταφνας.

⁸Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ιερεμιαν ἐν Ταφνας λέγων ⁹Λαβὲ σεαυτῷ λίθους μεγάλους καὶ κατάκρυψον αὐτοὺς ἐν προθύροις ἐν πύλῃ τῆς οἰκίας Φαραω ἐν Ταφνας κατ’ ὁφθαλμοὺς ἄνδρῶν Ιουδα ¹⁰καὶ ἐρεῖς Οὔτως εἶπεν κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω καὶ ἄξω Ναβουχοδονοσορ βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ θήσει αὐτοῦ τὸν θρόνον ἐπάνω τῶν λίθων τούτων, ὃν κατέκρυψας, καὶ ἀρεῖ τὰ ὅπλα αὐτοῦ ἐπ’ αὐτοὺς ¹¹καὶ εἰσελεύσεται καὶ πατάξει γῆν Αἴγυπτου, οὓς εἰς θάνατον, εἰς θάνατον, καὶ οὓς εἰς ἀποικισμόν, εἰς ἀποικισμόν, καὶ οὓς εἰς ρομφαίαν, εἰς ρομφαίαν. ¹²καὶ καύσει πῦρ ἐν οἰκίαις θεῶν αὐτῶν καὶ ἐμπυριεῖ αὐτὰς καὶ ἀποικιεῖ αὐτοὺς καὶ φθειριεῖ γῆν Αἴγυπτου, ὥσπερ φθειρίζει ποιμὴν τὸ ιμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔξελεύσεται ἐν εἰρήνῃ. ¹³καὶ συντρίψει τοὺς στύλους Ἡλίου πόλεως τοὺς ἐν Ων καὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν κατακαύσει ἐν πυρί.

51 ¹Ο λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ιερεμιαν ἄπασιν τοῖς Ιουδαίοις τοῖς κατοικοῦσιν ἐν γῇ Αἴγυπτῳ καὶ τοῖς καθημένοις ἐν Μαγδώλῳ καὶ ἐν Ταφνας καὶ ἐν γῇ Παθουρης λέγων ²Οὔτως εἶπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Ὅμεις ἐωράκατε πάντα τὰ κακά, ἀ ἐπήγαγον ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις Ιουδα, καὶ ἴδού εἰσιν ἔρημοι ἀπὸ ἐνοίκων ³ἀπὸ προσώπου πονηρίας αὐτῶν, ἵς ἐποίησαν παραπικρᾶνάι με πορευθέντες θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις, οἵς οὐκ ἔγνωτε. ⁴καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς τοὺς παῖδας μου τοὺς προφήτας ὄρθρου καὶ ἀπέστειλα λέγων Μὴ ποιήσητε τὸ πρᾶγμα τῆς μολύνσεως ταύτης, ἵς ἐμίσησα. ⁵καὶ οὐκ ἤκουσάν μου καὶ οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν κακῶν αὐτῶν πρὸς τὸ μὴ θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις. ⁶καὶ ἔσταξεν ἡ ὄργη μου καὶ ὁ θυμός μου καὶ ἔξεκαύθη ἐν πόλεσιν Ιουδα καὶ ἔξωθεν Ιερουσαλημ, καὶ ἐγενήθησαν εἰς ἐρήμωσιν καὶ εἰς ἄβατον ὡς ἡ ἡμέρα αὔτη. ⁷καὶ νῦν οὕτως εἶπεν κύριος παντοκράτωρ ⁸Ινα τί ὑμεῖς ποιεῖτε κακὰ μεγάλα ἐπὶ ψυχαῖς ὑμῶν ἐκκόψαι ὑμῶν ἄνθρωπον καὶ γυναικα, νήπιον καὶ θηλάζοντα ἐκ μέσου Ιουδα πρὸς τὸ μὴ καταλειφθῆναι ὑμῶν μηδένα, ⁹παραπικρᾶνάι με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις ἐν γῇ Αἴγυπτῳ, εἰς ἣν εἰσῆλθατε ἐνοικεῖν ἐκεῖ, ¹⁰ινα ἐκκοπῆτε καὶ ¹¹ινα γένησθε εἰς κατάραν καὶ εἰς ὀνειδισμὸν ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν τῆς γῆς; ¹²μὴ ἐπιλέλησθε ὑμεῖς τῶν κακῶν τῶν πατέρων ὑμῶν καὶ τῶν κακῶν τῶν βασιλέων Ιουδα καὶ τῶν κακῶν τῶν ἀρχόντων ὑμῶν καὶ τῶν κακῶν τῶν γυναικῶν ὑμῶν, ὃν ἐποίησαν ἐν γῇ Ιουδᾳ καὶ ἔξωθεν Ιερουσαλημ; ¹³καὶ οὐκ ἐπαύσαντο ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ οὐκ ἀντείχοντο τῶν προσταγμάτων μου, ὃν ἔδωκα κατὰ πρόσωπον τῶν πατέρων αὐτῶν. ¹⁴διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐφίστημι τὸ πρόσωπόν μου ¹⁵τοῦ ἀπολέσαι πάντας τοὺς καταλοίπους

τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ πεσοῦνται· ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἐκλείψουσιν ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου καὶ ἔσονται εἰς ὄνειδισμὸν καὶ εἰς ἀπώλειαν καὶ εἰς κατάραν.¹³καὶ ἐπισκέψομαι ἐπὶ τοὺς καθημένους ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ὡς ἐπεσκεψάμην ἐπὶ Ιερουσαλημ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ,¹⁴καὶ οὐκ ἔσται σεσωσμένος οὐθεὶς τῶν ἐπιλοίπων Ιουδα τῶν παροικούντων ἐν γῇ Αἰγύπτῳ τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς γῆν Ιουδα, ἐφ' ἣν αὐτὸι ἐλπίζουσιν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι ἐκεῖ· οὐ μὴ ἐπιστρέψωσιν ἀλλ' ἦ ἀνασεσωσμένοι. —¹⁵καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ Ιερεμίᾳ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ γνόντες ὅτι θυμιῶσιν αἱ γυναικες αὐτῶν θεοῖς ἑτέροις καὶ πᾶσαι αἱ γυναικες, συναγωγὴ μεγάλη, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ καθήμενοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν Παθουρῃ λέγοντες¹⁶Ο λόγος, δν ἐλάλησας πρὸς ἡμᾶς τῷ ὀνόματι κυρίου, οὐκ ἀκούσομέν σου,¹⁷ὅτι ποιοῦντες ποιήσομεν πάντα τὸν λόγον, δς ἐξελεύσεται ἐκ τοῦ στόματος ἡμῶν, θυμιᾶν τῇ βασιλίσσῃ τοῦ οὐρανοῦ καὶ σπένδειν αὐτῇ σπονδάς, καθὰ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν ἐν πόλεσιν Ιουδα καὶ ἔξωθεν Ιερουσαλημ καὶ ἐπλήσθημεν ἄρτων καὶ ἐγενόμεθα χρηστοὶ καὶ κακὰ οὐκ εἴδομεν.¹⁸καὶ ὡς διελίπομεν θυμιῶντες τῇ βασιλίσσῃ τοῦ οὐρανοῦ, ἡλαττώθημεν πάντες καὶ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἐξελίπομεν.¹⁹καὶ ὅτι ἡμεῖς θυμιῶμεν τῇ βασιλίσσῃ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐσπείσαμεν αὐτῇ σπονδάς, μὴ ἄνευ τῶν ἀνδρῶν ἡμῶν ἐποιήσαμεν αὐτῇ χαυῶνας καὶ ἐσπείσαμεν σπονδὰς αὐτῇ; —²⁰καὶ εἴπεν Ιερεμίας παντὶ τῷ λαῷ, τοῖς δυνατοῖς καὶ ταῖς γυναιξὶν καὶ παντὶ τῷ λαῷ τοῖς ἀποκριθεῖσιν αὐτῷ λόγους, λέγων²¹Οὐχὶ τοῦ θυμιάματος, οὗ ἐθυμιάσατε ἐν ταῖς πόλεσιν Ιουδα καὶ ἔξωθεν Ιερουσαλημ ὑμεῖς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ οἱ βασιλεῖς ὑμῶν καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς, ἐμνήσθη κύριος, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ;²²καὶ οὐκ ἡδύνατο κύριος ἔτι φέρειν ἀπὸ προσώπου πονηρίας πραγμάτων ὑμῶν ἀπὸ τῶν βδελυγμάτων, ὃν ἐποιήσατε· καὶ ἐγενήθη ἡ γῇ ὑμῶν εἰς ἐρήμωσιν καὶ εἰς ἄβατον καὶ εἰς ἀράν ώς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ²³ἀπὸ προσώπου ὃν ἐθυμιάτε καὶ ὃν ἡμάρτετε τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἡκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς μαρτυρίοις αὐτοῦ οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ ἐπελάβετο ὑμῶν τὰ κακὰ ταῦτα.²⁴καὶ εἴπεν Ιερεμίας τῷ λαῷ καὶ ταῖς γυναιξὶν Ἄκούσατε τὸν λόγον κυρίου.²⁵οὕτως εἴπεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Ὦμεις γυναικες τῷ στόματι ὑμῶν ἐλαλήσατε καὶ ταῖς χερσὶν ὑμῶν ἐπληρώσατε λέγουσαι Ποιοῦσαι ποιήσομεν τὰς ὄμολογίας ἡμῶν, ἀς ὄμολογήσαμεν, θυμιᾶν τῇ βασιλίσσῃ τοῦ οὐρανοῦ καὶ σπένδειν αὐτῇ σπονδάς· ἐμμείνασαι ἐνεμείνατε ταῖς ὄμολογίαις ὑμῶν καὶ ποιοῦσαι ἐποιήσατε.²⁶διὰ τοῦτο ἀκούσατε λόγον κυρίου, πᾶς Ιουδα οἱ καθήμενοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ Ἰδοὺ ὕμοσα τῷ ὀνόματι μου τῷ μεγάλῳ, εἴπεν κύριος, ἐὰν γένηται ἔτι ὄνομά μου ἐν τῷ στόματι παντὸς Ιουδα εἰπεῖν Ζῆ κύριος κύριος, ἐπὶ πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ.²⁷ὅτι ἴδού ἐγὼ ἐγρήγορα ἐπ' αὐτοὺς τοῦ κακῶσαι αὐτοὺς καὶ οὐκ ἀγαθῶσαι, καὶ ἐκλείψουσιν πᾶς Ιουδα οἱ κατοικοῦντες ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ, ἔως ἂν ἐκλίπωσιν.²⁸καὶ οἱ σεσωσμένοι ἀπὸ ῥομφαίας ἐπιστρέψουσιν εἰς γῆν Ιουδα ὀλίγοι ἀριθμῷ, καὶ γνώσονται οἱ κατάλοιποι Ιουδα οἱ καταστάντες ἐν γῇ Αἰγύπτῳ κατοικῆσαι ἐκεῖ, λόγος τίνος ἐμμενεῖ.²⁹καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον ὅτι ἐπισκέψομαι ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς εἰς πονηρά.³⁰οὕτως εἴπεν κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τὸν

Ουαφρη βασιλέα Αίγυπτου εἰς χεῖρας ἔχθροῦ αὐτοῦ καὶ εἰς χεῖρας ζητούντων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ,
καθὰ ἔδωκα τὸν Σεδεκιαν βασιλέα Ιουδα εἰς χεῖρας Ναβουχοδονοσορ βασιλέως Βαβυλῶνος ἔχθροῦ
αὐτοῦ καὶ ζητοῦντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

31 Ο λόγος, ὃν ἐλάλησεν Ιερεμίας ὁ προφήτης πρὸς Βαρουχ υἱὸν Νηριου, δτε ἔγραφεν τοὺς λόγους
τούτους ἐν τῷ βιβλίῳ ἀπὸ στόματος Ιερεμίου ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τετάρτῳ τῷ Ιωακιμ υἱῷ Ιωσια
βασιλέως Ιουδα 32 Οὕτως εἶπεν κύριος ἐπὶ σοί, Βαρουχ 33 Ὄτι εἴπας Οἵμμοι οἴμμοι, ὅτι προσέθηκεν
κύριος κόπον ἐπὶ πόνον μοι, ἐκοιμήθην ἐν στεναγμοῖς, ἀνάπαυσιν οὐχ εὔρον, 34 εἰπὼν αὐτῷ Οὕτως
εἶπεν κύριος Ἰδού οὓς ἐγὼ φωκόδημησα, ἐγὼ καθαιρῶ, καὶ οὓς ἐγὼ ἐφύτευσα, ἐγὼ ἐκτίλλω. 35 καὶ σὺ
ζητεῖς σεαυτῷ μεγάλα; μὴ ζητήσῃς, ὅτι ἰδού ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, λέγει κύριος, καὶ
δώσω τὴν ψυχὴν σου εἰς εὕρεμα ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἐὰν βαδίσῃς ἐκεῖ.

52 1 Ὁντος εἰκοστοῦ καὶ ἑνὸς ἔτους Σεδεκιου ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἔνδεκα ἔτη
ἐβασίλευσεν ἐν Ιερουσαλημ, καὶ ὅνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Αμιτααλ θυγάτηρ Ιερεμίου ἐκ Λοβενα, 4 καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐνάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν μηνὶ τῷ δεκάτῳ δεκάτη τοῦ μηνὸς ἥλθεν
Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ
περιεχαράκωσαν αὐτὴν καὶ περιωκοδόμησαν αὐτὴν τετραπέδοις λίθοις κύκλῳ. 5 καὶ ἥλθεν ἡ πόλις εἰς
συνοχὴν ἔως ἐνδεκάτου ἔτους τῷ βασιλεῖ Σεδεκια. 6 ἐν τῇ ἐνάτῃ τοῦ μηνὸς καὶ ἐστερεώθη ὁ λιμὸς ἐν
τῇ πόλει, καὶ οὐκ ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς. 7 καὶ διεκόπη ἡ πόλις, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ
πολεμισταὶ ἐξῆλθον νυκτὸς κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης ἀνὰ μέσον τοῦ τείχους καὶ τοῦ προτειχίσματος,
ὅτιν κατὰ τὸν κῆπον τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τῆς πόλεως κύκλῳ. καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν
τὴν εἰς Αραβα, 8 καὶ κατεδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὅπίσω τοῦ βασιλέως καὶ κατέλαβον αὐτὸν
ἐν τῷ πέραν Ιεριχω, καὶ πάντες οἱ παιδεῖς αὐτοῦ διεσπάρησαν ἀπ' αὐτοῦ. 9 καὶ συνέλαβον τὸν
βασιλέα καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Δεβλαθα, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ μετὰ
κρίσεως. 10 καὶ ἐσφαξεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν υἱὸν Σεδεκιου κατ' ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντας
τοὺς ἄρχοντας Ιουδα ἐσφαξεν ἐν Δεβλαθα. 11 καὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς Σεδεκιου ἐξετύφλωσεν καὶ ἔδησεν
αὐτὸν ἐν πέδαις, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς οἰκίαν
μυλῶνος ἔως ἡμέρας ἃς ἀπέθανεν.

12 Καὶ ἐν μηνὶ πέμπτῳ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ἥλθεν Ναβουζαρδαν ὁ ἀρχιμάγειρος ὁ ἐστηκὼς κατὰ
πρόσωπον τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος εἰς Ιερουσαλημ. 13 καὶ ἐνέπρησεν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον
τοῦ βασιλέως καὶ πάσας τὰς οἰκίας τῆς πόλεως, καὶ πᾶσαν οἰκίαν μεγάλην ἐνέπρησεν ἐν πυρί. 14 καὶ
πᾶν τείχος Ιερουσαλημ κύκλῳ καθεῖλεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ἡ μετὰ τοῦ ἀρχιμαγείρου. 15 καὶ
τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ κατέλιπεν ὁ ἀρχιμάγειρος εἰς ἀμπελουργοὺς καὶ εἰς γεωργούς. 16 καὶ τοὺς
στύλους τοὺς χαλκοῦς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ τὰς βάσεις καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν τὴν ἐν οἴκῳ
κυρίου συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι καὶ ἔλαβον τὸν χαλκὸν αὐτῶν καὶ ἀπήνεγκαν εἰς Βαβυλῶνα. 18 καὶ
τὴν στεφάνην καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς κρεάγρας καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ, ἐν οἷς ἐλειτούργουν

ἐν αὐτοῖς,¹⁹καὶ τὰ σαφφωθ καὶ τὰ μασμαρωθ καὶ τοὺς ὑποχυτῆρας καὶ τὰς λυχνίας καὶ τὰς θυίσκας καὶ τοὺς κυάθους, ἀ ἦν χρυσᾶς χρυσᾶς καὶ ἀ ἦν ἀργυρᾶς ἀργυρᾶς, ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος.²⁰καὶ οἱ στῦλοι δύο καὶ ἡ θάλασσα μία καὶ οἱ μόσχοι δώδεκα χαλκοῦ ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, ἀ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν εἰς οἶκον κυρίου· οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ αὐτῶν.²¹καὶ οἱ στῦλοι, τριάκοντα πέντε πήχῶν ὑψος τοῦ στύλου τοῦ ἐνός, καὶ σπαρτίον δώδεκα πήχεων περιεκύκλου αὐτόν, καὶ τὸ πάχος αὐτοῦ δακτύλων τεσσάρων κύκλων,²²καὶ γεῖσος ἐπ’ αὐτοῖς χαλκοῦν, καὶ πέντε πήχεων τὸ μῆκος ὑπεροχὴ τοῦ γείσους τοῦ ἐνός, καὶ δίκτυον καὶ ρόαι ἐπὶ τοῦ γείσους κύκλων, τὰ πάντα χαλκᾶ· καὶ κατὰ ταῦτα τῷ στύλῳ τῷ δευτέρῳ, ὅκτῳ ρόαι τῷ πήχει τοῖς δώδεκα πήχεσιν.²³καὶ ἦσαν αἱ ρόαι ἐνεήκοντα ἔξι τὸ ἐν μέρος, καὶ ἦσαν αἱ πᾶσαι ρόαι ἐπὶ τοῦ δικτύου κύκλῳ ἑκατόν.²⁴καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος τὸν ἵερα τὸν πρῶτον καὶ τὸν ἵερα τὸν δευτερεύοντα καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάττοντας τὴν ὁδὸν²⁵καὶ εὔνοῦχον ἔνα, ὃς ἦν ἐπιστάτης τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, καὶ ἐπτὰ ἄνδρας ὀνομαστοὺς τοὺς ἐν προσώπῳ τοῦ βασιλέως τοὺς εὑρεθέντας ἐν τῇ πόλει καὶ τὸν γραμματέα τῶν δυνάμεων τὸν γραμματεύοντα τῷ λαῷ τῆς γῆς καὶ ἔξήκοντα ἀνθρώπους ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοὺς εὑρεθέντας ἐν μέσῳ τῆς πόλεως.²⁶καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδᾶν ὁ ἀρχιμάγειρος καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Δειβλαθα,²⁷καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν Δειβλαθᾳ ἐν γῇ Αιμαθ.

³¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ ἔτει ἀποικισθέντος τοῦ Ιωακιμ βασιλέως Ιουδα ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ἐν τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἔλαβεν Οὐλαιμαραδᾶχ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ἐνιαυτῷ, ὃ ἐβασίλευσεν, τὴν κεφαλὴν Ιωακιμ βασιλέως Ιουδα καὶ ἔξήγαγεν αὐτὸν ἔξι οἰκίας, ἡς ἐφυλάττετο.³²καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ χρηστὰ καὶ ἔδωκεν τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπάνω τῶν θρόνων τῶν βασιλέων τῶν μετ’ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι.³³καὶ ἤλλαξεν τὴν στολὴν τῆς φυλακῆς αὐτοῦ καὶ ἤσθιεν ἄρτον διὰ παντὸς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, ἀς ἔζησεν.³⁴καὶ ἡ σύνταξις αὐτῷ ἐδίδοτο διὰ παντὸς παρὰ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος ἔξι ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἔως ἡμέρας, ἡς ἀπέθανεν.

ΒΑΡΟΥΧ

1 ¹Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι τοῦ βιβλίου, οὓς ἔγραψεν Βαρουχ υἱὸς Νηριου υἱοῦ Μαασαιου υἱοῦ Σεδεκιου υἱοῦ Ασαδιου υἱοῦ Χελκιου ἐν Βαβυλῶνι ²ἐν τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ ἐν ἐβδόμῃ τοῦ μηνὸς ἐν τῷ καιρῷ, ὃ ἔλαβον οἱ Χαλδαῖοι τὴν Ιερουσαλημ καὶ ἐνέπρησαν αὐτὴν ἐν πυρί. ³καὶ ἀνέγνω Βαρουχ τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου ἐν ὧσὶν Ιεχονιου υἱοῦ Ιωακιμ βασιλέως Ιουδα καὶ ἐν ὧσὶ παντὸς τοῦ λαοῦ τῶν ἐρχομένων πρὸς τὴν βίβλον ⁴καὶ ἐν ὧσὶν τῶν δυνατῶν καὶ υἱῶν τῶν βασιλέων καὶ ἐν ὧσὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἐν ὧσὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου, πάντων τῶν κατοικούντων ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ ποταμοῦ Σουδ. ⁵καὶ ἔκλαιον καὶ ἐνήστευον καὶ ηὔχοντο ἐναντίον κυρίου ⁶καὶ

συνήγαγον ἀργύριον, καθὰ ἐκάστου ἡδύνατο ἡ χείρ, ⁷καὶ ἀπέστειλαν εἰς Ιερουσαλημ πρὸς Ιωακιμ νίὸν Χελκιου νίοῦ Σαλωμ τὸν ἵερα καὶ πρὸς τοὺς ἵερεῖς καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τοὺς εὐρεθέντας μετ' αὐτοῦ ἐν Ιερουσαλημ ⁸ἐν τῷ λαβεῖν αὐτὸν τὰ σκεύη οἴκου κυρίου τὰ ἔξενεχθέντα ἐκ τοῦ ναοῦ ἀποστρέψαι εἰς γῆν Ιουδα τῇ δεκάτῃ τοῦ Σιουαν, σκεύη ἀργυρᾶ, ἢ ἐποίησεν Σεδεκιας υἱὸς Ιωσια βασιλεὺς Ιουδα ⁹μετὰ τὸ ἀποικίσαι Ναβουχοδονοσορ βασιλέα Βαβυλῶνος τὸν Ιεχονιαν καὶ τὸν ἄρχοντας καὶ τὸν δεσμώτας καὶ τὸν δυνατοὺς καὶ τὸν λαὸν τῆς γῆς ἀπὸ Ιερουσαλημ καὶ ἥγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁰καὶ εἶπαν Ἰδοὺ ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς ἀργύριον, καὶ ἀγοράσατε τοῦ ἀργυρίου ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἀμαρτίας καὶ λίβανον καὶ ποιήσατε μαννα καὶ ἀνοίσατε ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ¹¹καὶ προσεύξασθε περὶ τῆς ζωῆς Ναβουχοδονοσορ βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ εἰς ζωὴν Βαλτασαρ υἱοῦ αὐτοῦ, ἵνα ὁσιν αἱ ἡμέραι αὐτῶν ὡς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹²καὶ δώσει κύριος ἴσχὺν ἡμῖν καὶ φωτίσει τὸν δόφθαλμοὺς ἡμῶν, καὶ ζησόμεθα ὑπὸ τὴν σκιὰν Ναβουχοδονοσορ βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ ὑπὸ τὴν σκιὰν Βαλτασαρ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ δουλεύσομεν αὐτοῖς ἡμέρας πολλὰς καὶ εὑρήσομεν χάριν ἐναντίον αὐτῶν. ¹³καὶ προσεύξασθε περὶ ἡμῶν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ὅτι ἡμάρτομεν τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν ὁ θυμὸς κυρίου καὶ ἡ ὀργὴ αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁴καὶ ἀναγνώσεσθε τὸ βιβλίον τοῦτο, ὃ ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς ἔξαγορεῦσαι ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς καὶ ἐν ἡμέραις καιροῦ, ¹⁵καὶ ἐρεῖτε

Τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, ἡμῖν δὲ αἰσχύνη τῶν προσώπων ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἀνθρώπῳ Ιουδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ιερουσαλημ ¹⁶καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἡμῶν καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν καὶ τοῖς προφήταις ἡμῶν καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν, ¹⁷ὧν ἡμάρτομεν ἐναντὶ κυρίου ¹⁸καὶ ἡπειθήσαμεν αὐτῷ καὶ οὐκ ἡκούσαμεν τῆς φωνῆς κυρίου θεοῦ ἡμῶν πορεύεσθαι τοῖς προστάγμασιν κυρίου, οἵς ἔδωκεν κατὰ πρόσωπον ἡμῶν. ¹⁹ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἦς ἔξήγαγεν κύριος τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης ἡμεθα ἀπειθοῦντες πρὸς κύριον θεὸν ἡμῶν καὶ ἐσχεδιάζομεν πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ²⁰καὶ ἐκολλήθη εἰς ἡμᾶς τὰ κακὰ καὶ ἡ ἀρά, ἦν συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῆ παιδὶ αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ, ἦς ἔξήγαγεν τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου δοῦναι ἡμῖν γῆν ρέουσαν γάλα καὶ μέλι ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ²¹καὶ οὐκ ἡκούσαμεν τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν κατὰ πάντας τοὺς λόγους τῶν προφητῶν, ὃν ἀπέστειλεν πρὸς ἡμᾶς, ²²καὶ ὠχόμεθα ἔκαστος ἐν διανοίᾳ καρδίας αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς ἐργάζεσθαι θεοῖς ἐτέροις ποιῆσαι τὰ κακὰ κατ' ὀφθαλμοὺς κυρίου θεοῦ ἡμῶν.

2 ¹καὶ ἔστησεν κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ, ὃν ἐλάλησεν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν δικαστὰς ἡμῶν τὸν δικάσαντας τὸν Ισραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν βασιλεῖς ἡμῶν καὶ ἐπὶ τὸν ἄρχοντας ἡμῶν καὶ ἐπὶ ἄνθρωπον Ισραὴλ καὶ Ιουδα. ²οὐκ ἐποιήθη ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ καθὰ ἐποίησεν ἐν Ιερουσαλημ κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ ³τοῦ φαγεῖν ἡμᾶς ἄνθρωπον σάρκας υἱοῦ αὐτοῦ καὶ ἄνθρωπον σάρκας θυγατρὸς αὐτοῦ. ⁴καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ὑποχειρίους πάσαις ταῖς βασιλείαις ταῖς κύκλῳ ἡμῶν εἰς

όνειδισμὸν καὶ εἰς ἄβατον ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τοῖς κύκλῳ, οὗ διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ἐκεῖ. ⁵καὶ ἔγενήθησαν ὑποκάτω καὶ οὐκ ἐπάνω, ὅτι ἡμάρτομεν κυρίῳ θεῷ ἡμῶν πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. — ⁶τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, ἡμῖν δὲ καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἡ αἰσχύνη τῶν προσώπων ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁷ἀλλὰ ἐλάλησεν κύριος ἐφ' ἡμᾶς, πάντα τὰ κακὰ ταῦτα ἥλθεν ἐφ' ἡμᾶς. ⁸καὶ οὐκ ἐδεήθημεν τοῦ προσώπου κυρίου τοῦ ἀποστρέψαι ἕκαστον ἀπὸ τῶν νοημάτων τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς πονηρᾶς. ⁹καὶ ἐγρηγόρησεν κύριος ἐπὶ τοῖς κακοῖς, καὶ ἐπήγαγε κύριος ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι δίκαιος ὁ κύριος ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἀλλὰ ἐνετείλατο ἡμῖν. ¹⁰καὶ οὐκ ἤκουόσαμεν τῆς φωνῆς αὐτοῦ πορεύεσθαι τοῖς προστάγμασιν κυρίου, οἵς ἐδώκεν κατὰ πρόσωπον ἡμῶν. — ¹¹καὶ νῦν, κύριε ὁ θεὸς Ισραὴλ, ὃς ἐξήγαγε τὸν λαόν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν σημείοις καὶ ἐν τέρασιν καὶ ἐν δυνάμει μεγάλῃ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ¹²ἡμάρτομεν ἡσεβήσαμεν ἡδικήσαμεν, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ πᾶσιν τοῖς δικαιώμασίν σου. ¹³ἀποστραφήτω ὁ θυμός σου ἀφ' ἡμῶν, ὅτι κατελείφθημεν ὀλίγοι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ διέσπειρας ἡμᾶς ἐκεῖ. ¹⁴εἰσάκουσον, κύριε, τῆς προσευχῆς ἡμῶν καὶ τῆς δεήσεως ἡμῶν καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἔνεκεν σοῦ καὶ δὸς ἡμῖν χάριν κατὰ πρόσωπον τῶν ἀποικισάντων ἡμᾶς, ¹⁵ἴνα γνῷ πᾶσα ἡ γῆ ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπεκλήθη ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ. ¹⁶κύριε, κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἀγίου σου καὶ ἐννόησον εἰς ἡμᾶς· κλῖνον, κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἄκουσον. ¹⁷ἄνοιξον, κύριε, τὸν ὄφθαλμούς σου καὶ ἰδέ· ὅτι οὐχ οἱ τεθνηκότες ἐν τῷ ἄδῃ, ὃν ἐλήμφθη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπὸ τῶν σπλάγχνων αὐτῶν, δώσουσιν δόξαν καὶ δικαιώματα τῷ κυρίῳ, ¹⁸ἀλλὰ ἡ ψυχὴ ἡ λυπουμένη ἐπὶ τῷ μέγεθος, ὃ βαδίζει κύπτον καὶ ἀσθενοῦν καὶ οἱ ὄφθαλμοὶ οἱ ἐκλείποντες καὶ ἡ ψυχὴ ἡ πεινῶσα δώσουσίν σοι δόξαν καὶ δικαιοσύνην, κύριε. ¹⁹ὅτι οὐκ ἐπὶ τὰ δικαιώματα τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ τῶν βασιλέων ἡμεῖς καταβάλλομεν τὸν ἔλεον ἡμῶν κατὰ πρόσωπόν σου, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ²⁰ὅτι ἐνῆκας τὸν θυμόν σου καὶ τὴν ὁργήν σου εἰς ἡμᾶς, καθάπερ ἐλάλησας ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν λέγων ²¹Οὕτως εἶπεν κύριος Κλίνατε τὸν ὄμον ὑμῶν καὶ ἐργάσασθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος καὶ καθίσατε ἐπὶ τὴν γῆν, ἣν ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν. ²²καὶ ἐὰν μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρίου ἐργάσασθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, ²³ἐκλείψειν ποιήσω ἐκ πόλεων Ιουδα καὶ ἐξωθεν Ιερουσαλημ φωνὴν εὐφροσύνης καὶ φωνὴν χαρμοσύνης, φωνὴν νυμφίου καὶ φωνὴν νύμφης, καὶ ἔσται πᾶσα ἡ γῆ εἰς ἄβατον ἀπὸ ἐνοικούντων. ²⁴καὶ οὐκ ἤκουόσαμεν τῆς φωνῆς σου ἐργάσασθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ ἔστησας τὸν λόγους σου, οὓς ἐλάλησας ἐν χερσὶν τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν τοῦ ἐξενεχθῆναι τὰ ὀστᾶ βασιλέων ἡμῶν καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, ²⁵καὶ ἴδού ἔστιν ἐξερριμμένα τῷ καύματι τῆς ἡμέρας καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός, καὶ ἀπεθάνοσαν ἐν πόνοις πονηροῖς, ἐν λιμῷ καὶ ἐν ρομφαίᾳ καὶ ἐν ἀποστολῇ. ²⁶καὶ ἐθηκας τὸν οἴκον, οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτῷ, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη διὰ πονηρίαν οἴκου Ισραὴλ καὶ οἴκου Ιουδα. — ²⁷καὶ ἐποίησας εἰς ἡμᾶς, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, κατὰ πᾶσαν ἐπιείκειάν σου καὶ κατὰ πάντα οἰκτιρμόν σου τὸν μέγαν, ²⁸καθάλαλησας ἐν χειρὶ παιδός σου Μωυσῆ ἐν ἡμέρᾳ ἐντειλαμένου σου αὐτῷ

γράψαι τὸν νόμον σου ἐναντίον νίῶν Ισραὴλ λέγων ²⁹Ἐὰν μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς μου, ἢ μὴν ἡ βόμβησις ἡ μεγάλη ἡ πολλὴ αὕτη ἀποστρέψει εἰς μικρὰν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ διασπερῶ αὐτοὺς ἐκεῖ· ³⁰ὅτι ἔγνων ὅτι οὐ μὴ ἀκούσωσίν μου, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλός ἐστιν. καὶ ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐτῶν ³¹καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. καὶ δῶσω αὐτοῖς καρδίαν καὶ ὥτα ἀκούοντα, ³²καὶ αἰνέσουσίν με ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐτῶν καὶ μνησθήσονται τοῦ ὄντος μου ³³καὶ ἀποστρέψουσιν ἀπὸ τοῦ νάτου αὐτῶν τοῦ σκληροῦ καὶ ἀπὸ πονηρῶν πραγμάτων αὐτῶν, ὅτι μνησθήσονται τῆς ὁδοῦ πατέρων αὐτῶν τῶν ἀμαρτόντων ἐναντί κυρίου. ³⁴καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν ὕμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν τῷ Αβραὰμ καὶ τῷ Ισαὰκ καὶ τῷ Ιακωβ, καὶ κυριεύσουσιν αὐτῆς· καὶ πληθυνῶ αὐτούς, καὶ οὐ μὴ σμικρυνθῶσιν. ³⁵καὶ στήσω αὐτοῖς διαθήκην αἰώνιον τοῦ εἶναι με αὐτοῖς εἰς θεὸν καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν. καὶ οὐ κινήσω ἔτι τὸν λαόν μου Ισραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς, ἵνα ἔδωκα αὐτοῖς. —

3 ἑκύριε παντοκράτωρ ὁ θεὸς Ισραὴλ, ψυχὴ ἐν στενοῖς καὶ πνεῦμα ἀκηδιῶν κέκραγεν πρὸς σέ.
2 ἄκουσον, κύριε, καὶ ἐλέησον, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον σου. 3 ὅτι σὺ καθήμενος τὸν αἰῶνα, καὶ ἡμεῖς ἀπολλύμενοι τὸν αἰῶνα. 4 κύριε παντοκράτωρ ὁ θεὸς Ισραὴλ, ἄκουσον δὴ τῆς προσευχῆς τῶν τεθνηκότων Ισραὴλ καὶ υἱῶν τῶν ἀμαρτανόντων ἐναντίον σου, οἵ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου θεοῦ αὐτῶν καὶ ἐκολλήθη ἡμῖν τὰ κακά. 5 μὴ μνησθῆς ἀδικιῶν πατέρων ἡμῶν, ἀλλὰ μνήσθητι χειρός σου καὶ ὄντος σου ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ. 6 ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ αἰνέσομέν σε, κύριε. 7 ὅτι διὰ τοῦτο ἔδωκας τὸν φόβον σου ἐπὶ καρδίαν ἡμῶν τοῦ ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομά σου, καὶ αἰνέσομέν σε ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν, ὅτι ἀπεστρέψαμεν ἀπὸ καρδίας ἡμῶν πᾶσαν ἀδικίαν πατέρων ἡμῶν τῶν ἡμαρτηκότων ἐναντίον σου. 8 ἴδού ἡμεῖς σήμερον ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν, οὗ διέσπειρας ἡμᾶς ἐκεῖ εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς ἀρὰν καὶ εἰς ὄφλησιν κατὰ πάσας τὰς ἀδικίας πατέρων ἡμῶν, οἵ ἀπέστησαν ἀπὸ κυρίου θεοῦ ἡμῶν.

9 Ἀκουε, Ισραὴλ, ἐντολὰς ζωῆς, ἐνωτίσασθε γνῶναι φρόνησιν. ¹⁰τί ἐστιν, Ισραὴλ, τί ὅτι ἐν γῇ τῶν ἔχθρῶν εἴ, ἐπαλαιώθης ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, ¹¹συνεμιάνθης τοῖς νεκροῖς, προσελογίσθης μετὰ τῶν εἰς ἄδου; ¹²ἐγκατέλιπες τὴν πηγὴν τῆς σοφίας. ¹³τῇ ὁδῷ τοῦ θεοῦ εἰ ἐπορεύθης, κατώκεις ἀν ἐν εἰρήνῃ τὸν αἰῶνα. ¹⁴μάθε ποῦ ἐστιν φρόνησις, ποῦ ἐστιν ἰσχύς, ποῦ ἐστιν σύνεσις τοῦ γνῶναι ἄμα, ποῦ ἐστιν μακροβίωσις καὶ ζωή, ποῦ ἐστιν φῶς ὀφθαλμῶν καὶ εἰρήνη. — ¹⁵τίς εὔρεν τὸν τόπον αὐτῆς, καὶ τίς εἰσῆλθεν εἰς τοὺς θησαυροὺς αὐτῆς; ¹⁶ποῦ εἰσιν οἱ ἄρχοντες τῶν ἔθνῶν καὶ οἱ κυριεύοντες τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ¹⁷οἱ ἐν τοῖς ὄρνεοις τοῦ οὐρανοῦ ἐμπαίζοντες καὶ τὸ ἀργύριον θησαυρίζοντες καὶ τὸ χρυσίον, ὡς ἐπεποίθεισαν ἄνθρωποι, καὶ οὐκ ἐστιν τέλος τῆς κτήσεως αὐτῶν, ¹⁸οἱ τὸ ἀργύριον τεκταίνοντες καὶ μεριμνῶντες, καὶ οὐκ ἐστιν ἐξεύρεσις τῶν ἔργων αὐτῶν; ¹⁹ἡ φανίσθησαν καὶ εἰς ἄδου κατέβησαν, καὶ ἄλλοι ἀντανέστησαν ἀντ' αὐτῶν. ²⁰νεώτεροι εἴδον φῶς καὶ κατώκησαν ἐπὶ τῆς γῆς, ὁδὸν δὲ ἐπιστήμης οὐκ ἔγνωσαν ²¹οὐδὲ συνῆκαν τρίβους αὐτῆς οὐδὲ ἀντελάβοντο αὐτῆς· οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν πόρρω ἐγενήθησαν. ²²οὐδὲ ἤκούσθη ἐν Χανααν οὐδὲ ὥφθη ἐν Θαιμαν,

²³ούτε υίοι Αγαρ οί ἐκζητοῦντες τὴν σύνεσιν ἐπὶ τῆς γῆς, οἱ ἔμποροι τῆς Μερραν καὶ Θαιμαν οἱ μυθολόγοι καὶ οἱ ἐκζητηταὶ τῆς συνέσεως ὁδὸν τῆς σοφίας οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ ἐμνήσθησαν τὰς τρίβους αὐτῆς. — ²⁴ῷ Ισραηλ, ὡς μέγας ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ καὶ ἐπιμήκης ὁ τόπος τῆς κτήσεως αὐτοῦ. ²⁵μέγας καὶ οὐκ ἔχει τελευτὴν, ὑψηλὸς καὶ ἀμέτρητος. ²⁶ἐκεῖ ἐγεννήθησαν οἱ γίγαντες οἱ ὀνομαστοὶ οἱ ἀπ' ἀρχῆς, γενόμενοι εὔμεγέθεις, ἐπιστάμενοι πόλεμον. ²⁷οὐ τούτους ἔξελέξατο ὁ θεὸς οὐδὲ ὁδὸν ἐπιστήμης ἔδωκεν αὐτοῖς. ²⁸καὶ ἀπώλοντο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν φρόνησιν, ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀβουλίαν αὐτῶν. — ²⁹τίς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἔλαβεν αὐτὴν καὶ κατεβίβασεν αὐτὴν ἐκ τῶν νεφελῶν; ³⁰τίς διέβη πέραν τῆς θαλάσσης καὶ εὑρεν αὐτὴν καὶ οἴσει αὐτὴν χρυσίου ἐκλεκτοῦ; ³¹οὐκ ἔστιν ὁ γινώσκων τὴν ὁδὸν αὐτῆς οὐδὲ ὁ ἐνθυμούμενος τὴν τρίβον αὐτῆς. ³²ἀλλὰ ὁ εἰδὼς τὰ πάντα γινώσκει αὐτὴν, ἔξευρεν αὐτὴν τῇ συνέσει αὐτοῦ. ὁ κατασκευάσας τὴν γῆν εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, ἐνέπλησεν αὐτὴν κτηνῶν τετραπόδων. ³³ὁ ἀποστέλλων τὸ φῶς, καὶ πορεύεται, ἐκάλεσεν αὐτό, καὶ ὑπήκουσεν αὐτῷ τρόμῳ. ³⁴οἱ δὲ ἀστέρες ἔλαμψαν ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν καὶ εὐφράνθησαν, ³⁵ἐκάλεσεν αὐτοὺς καὶ εἶπον Πάρεσμεν, ἔλαμψαν μετ' εὐφροσύνης τῷ ποιήσαντι αὐτούς. ³⁶οὗτος ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐ λογισθήσεται ἔτερος πρὸς αὐτόν. ³⁷ἔξευρεν πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ιακωβ τῷ παιδὶ αὐτοῦ καὶ Ισραηλ τῷ ἡγαπημένῳ ὑπ' αὐτοῦ. ³⁸μετὰ τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς ὥφθη καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη.

4 ¹αὕτη ἡ βίβλος τῶν προσταγμάτων τοῦ θεοῦ καὶ ὁ νόμος ὁ ὑπάρχων εἰς τὸν αἰῶνα· πάντες οἱ κρατοῦντες αὐτῆς εἰς ζωὴν, οἱ δὲ καταλείποντες αὐτὴν ἀποθανοῦνται. — ²ἐπιστρέφου, Ιακωβ, καὶ ἐπιλαβοῦ αὐτῆς, διόδευσον πρὸς τὴν λάμψιν κατέναντι τοῦ φωτὸς αὐτῆς. ³μὴ δῷς ἐτέρῳ τὴν δόξαν σου καὶ τὰ συμφέροντά σοι ἔθνει ἀλλοτρίῳ. ⁴μακάριοί ἐσμεν, Ισραηλ, ὅτι τὰ ἀρεστὰ τῷ θεῷ ἡμῖν γνωστά ἔστιν.

⁵Θαρσεῖτε, λαός μου, μνημόσυνον Ισραηλ. ⁶ἐπράθητε τοῖς ἔθνεσιν οὐκ εἰς ἀπώλειαν, διὰ δὲ τὸ παροργίσαι οὐμᾶς τὸν θεὸν παρεδόθητε τοῖς ὑπεναντίοις. ⁷παρωξύνατε γὰρ τὸν ποιήσαντα οὐμᾶς θύσαντες δαιμονίοις καὶ οὐ θεῷ. ⁸ἐπελάθεσθε δὲ τὸν τροφεύσαντα οὐμᾶς θεὸν αἰώνιον, ἐλυπήσατε δὲ καὶ τὴν ἐκθρέψασαν οὐμᾶς Ιερουσαλημ· ⁹εἰδεν γὰρ τὴν ἐπελθοῦσαν οὐμᾶν ὄργὴν παρὰ τοῦ θεοῦ καὶ εἶπεν Ἀκούσατε, αἱ πάροικοι Σιων, ἐπήγαγέν μοι ὁ θεὸς πένθος μέγα. ¹⁰εἰδον γὰρ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν οἰών μου καὶ τῶν θυγατέρων, ἦν ἐπήγαγεν αὐτοῖς ὁ αἰώνιος. ¹¹ἔθρεψα γὰρ αὐτοὺς μετ' εὐφροσύνης, ἔξαπέστειλα δὲ μετὰ κλαυθμοῦ καὶ πένθους. ¹²μηδεὶς ἐπιχαιρέτω μοι τῇ χήρᾳ καὶ καταλειφθείσῃ ὑπὸ πολλῶν· ἡρημώθην διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν τέκνων μου, διότι ἔξεκλιναν ἐκ νόμου θεοῦ, ¹³δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ ἐπορεύθησαν ὁδοῖς ἐντολῶν θεοῦ οὐδὲ τρίβους παιδείας ἐν δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ἐπέβησαν. ¹⁴ἐλθάτωσαν αἱ πάροικοι Σιων, καὶ μνήσθητε τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν οἰών μου καὶ θυγατέρων, ἦν ἐπήγαγεν αὐτοῖς ὁ αἰώνιος. ¹⁵ἐπήγαγεν γὰρ ἐπ' αὐτοὺς ἔθνος μακρόθεν, ἔθνος ἀναιδὲς καὶ ἀλλόγλωσσον, οἱ οὐκ ἡσχύνθησαν πρεσβύτην οὐδὲ παιδίον ἡλέησαν ¹⁶καὶ ἀπήγαγον τοὺς ἀγαπητοὺς τῆς χήρας καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τὴν μόνην ἡρήμωσαν.

¹⁷ἔγὼ δὲ τί δυνατὴ βοηθῆσαι ὑμῖν; ¹⁸ό γὰρ ἐπαγαγὼν τὰ κακὰ ὑμῖν ἔξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν. ¹⁹βαδίζετε, τέκνα, βαδίζετε, ἔγὼ γὰρ κατελείφθην ἔρημος. ²⁰ἔξεδυσάμην τὴν στολὴν τῆς εἰρήνης, ἐνεδυσάμην δὲ σάκκον τῆς δεήσεώς μου, κεκράξομαι πρὸς τὸν αἰώνιον ἐν ταῖς ἡμέραις μου. — ²¹θαρσεῖτε, τέκνα, βοήσατε πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἔξελεῖται ὑμᾶς ἐκ δυναστείας, ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν. ²²ἔγὼ γὰρ ἥλπισα ἐπὶ τῷ αἰώνιῳ τὴν σωτηρίαν ὑμῶν, καὶ ἥλθέν μοι χαρὰ παρὰ τοῦ ἀγίου ἐπὶ τῇ ἐλεημοσύνῃ, ἢ ἥξει ὑμῖν ἐν τάχει παρὰ τοῦ αἰώνιου σωτῆρος ὑμῶν. ²³ἔξέπεμψα γὰρ ὑμᾶς μετὰ πένθους καὶ κλαυθμοῦ, ἀποδώσει δέ μοι ὁ θεὸς ὑμᾶς μετὰ χαρμοσύνης καὶ εὐφροσύνης εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁴ἄσπερ γὰρ νῦν ἑωράκασιν αἱ πάροικοι Σιων τὴν ὑμετέραν αἰχμαλωσίαν, οὕτως ὅψονται ἐν τάχει τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ ὑμῶν σωτηρίαν, ἢ ἐπελεύσεται ὑμῖν μετὰ δόξης μεγάλης καὶ λαμπρότητος τοῦ αἰώνιου. ²⁵τέκνα, μακροθυμήσατε τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ ἐπελθοῦσαν ὑμῖν ὄργην. κατεδίωξέν σε ὁ ἐχθρός σου, καὶ ὅψει αὐτοῦ τὴν ἀπώλειαν ἐν τάχει καὶ ἐπὶ τραχήλους αὐτῶν ἐπιβήσῃ. ²⁶οἱ τρυφεροί μου ἐπορεύθησαν ὁδοὺς τραχείας, ἥρθησαν ὡς ποίμνιον ἥρπασμένον ὑπὸ ἐχθρῶν. — ²⁷θαρσήσατε, τέκνα, καὶ βοήσατε πρὸς τὸν θεόν, ἔσται γὰρ ὑμῶν ὑπὸ τοῦ ἐπάγοντος μνεία. ²⁸ἄσπερ γὰρ ἐγένετο ἡ διάνοια ὑμῶν εἰς τὸ πλανηθῆναι ἀπὸ τοῦ θεοῦ, δεκαπλασιάσατε ἐπιστραφέντες ζητῆσαι αὐτόν. ²⁹ό γὰρ ἐπαγαγὼν ὑμῖν τὰ κακὰ ἐπάξει ὑμῖν τὴν αἰώνιον εὐφροσύνην μετὰ τῆς σωτηρίας ὑμῶν.

³⁰Θάρσει, Ιερουσαλημ, παρακαλέσει σε ὁ ὄνομάσας σε. ³¹δείλαιοι οἱ σὲ κακώσαντες καὶ ἐπιχαρέντες τῇ σῇ πτώσει, ³²δείλαιαι αἱ πόλεις αἵς ἐδούλευσαν τὰ τέκνα σου, δειλαία ἡ δεξαμένη τοὺς υἱούς σου. ³³ἄσπερ γὰρ ἐχάρη ἐπὶ τῇ σῇ πτώσει καὶ εὐφράνθη ἐπὶ τῷ πτώματί σου, οὕτως λυπηθήσεται ἐπὶ τῇ ἔαυτῆς ἔρημίᾳ. ³⁴καὶ περιελῶ αὐτῆς τὸ ἀγαλλίαμα τῆς πολυοχλίας, καὶ τὸ ἀγαυρίαμα αὐτῆς ἔσται εἰς πένθος. ³⁵πῦρ γὰρ ἐπελεύσεται αὐτῇ παρὰ τοῦ αἰώνιου εἰς ἡμέρας μακράς, καὶ κατοικηθήσεται ὑπὸ δαιμονίων τὸν πλείονα χρόνον. — ³⁶περίβλεψαι πρὸς ἀνατολάς, Ιερουσαλημ, καὶ ἵδε τὴν εὐφροσύνην τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ σοι ἔρχομένην. ³⁷ἵδον ἔρχονται οἱ υἱοί σου, οὓς ἔξαπέστειλας, ἔρχονται συνηγμένοι ἀπ’ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν τῷ ρήματι τοῦ ἀγίου χαίροντες τῇ τοῦ θεοῦ δόξῃ. —

⁵ ¹ἔκδυσαι, Ιερουσαλημ, τὴν στολὴν τοῦ πένθους καὶ τῆς κακώσεώς σου καὶ ἔνδυσαι τὴν εὐπρέπειαν τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ δόξης εἰς τὸν αἰῶνα. ²περιβαλοῦ τὴν διπλοῖδα τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ δικαιοσύνης, ἐπίθου τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου τῆς δόξης τοῦ αἰώνιου. ³ό γὰρ θεὸς δεῖξει τῇ ὑπ’ οὐρανὸν πάσῃ τὴν λαμπρότητα. ⁴κληθήσεται γάρ σου τὸ ὄνομα παρὰ τοῦ θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα Εἰρήνη δικαιοσύνης καὶ δόξα θεοσεβείας. — ⁵ἀνάστηθι, Ιερουσαλημ, καὶ στῆθι ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ περίβλεψαι πρὸς ἀνατολάς καὶ ἵδε σου συνηγμένα τὰ τέκνα ἀπὸ ἡλίου δυσμῶν ἕως ἀνατολῶν τῷ ρήματι τοῦ ἀγίου χαίροντας τῇ τοῦ θεοῦ μνείᾳ. ⁶ἔξηλθον γὰρ παρὰ σοῦ πεζοὶ ἀγόμενοι ὑπὸ ἐχθρῶν, εἰσάγει δὲ αὐτοὺς ὁ θεὸς πρὸς σὲ αἱρομένους μετὰ δόξης ὡς θρόνου βασιλείας. ⁷συνέταξεν γὰρ ὁ θεὸς ταπεινοῦσθαι πᾶν ὄρος ὑψηλὸν καὶ θῖνας ἀενάους καὶ φάραγγας πληροῦσθαι εἰς δύμαλισμὸν τῆς γῆς, ἵνα βαδίσῃ Ισραὴλ ἀσφαλῶς τῇ τοῦ θεοῦ δόξῃ. ⁸ἐσκίασαν δὲ καὶ οἱ δρυμοὶ καὶ πᾶν ξύλον εὐωδίας τῷ

Ισραὴλ προστάγματι τοῦ θεοῦ. ὥῃγήσεται γὰρ ὁ θεὸς Ισραὴλ μετ' εὐφροσύνης τῷ φωτὶ τῆς δόξης αὐτοῦ σὺν ἐλεημοσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ τῇ παρ' αὐτοῦ.

ΘΡΗΝΟΙ

1 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι τὸν Ισραὴλ καὶ Ιερουσαλημ ἐρημωθῆναι ἐκάθισεν Ιερεμίας κλαίων καὶ ἐθρήνησεν τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ εἶπεν

¹Πῶς ἐκάθισεν μόνη ἡ πόλις ἡ πεπληθυμμένη λαῶν;

ἐγενήθη ὡς χήρα πεπληθυμμένη ἐν ἔθνεσιν,

ἀρχουσα ἐν χώραις ἐγενήθη εἰς φόρον.

²Κλαίουσα ἔκλαυσεν ἐν νυκτὶ, καὶ τὰ δάκρυα αὐτῆς ἐπὶ τῶν σιαγόνων αὐτῆς,

καὶ οὐχ ὑπάρχει ὁ παρακαλῶν αὐτὴν ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαπώντων αὐτήν.

πάντες οἱ φιλοῦντες αὐτὴν ἡθέτησαν ἐν αὐτῇ, ἐγένοντο αὐτῇ εἰς ἐχθρούς.

³Μετωκίσθη ἡ Ιουδαία ἀπὸ ταπεινώσεως αὐτῆς καὶ ἀπὸ πλήθους δουλείας αὐτῆς.

ἐκάθισεν ἐν ἔθνεσιν, οὐχ εὗρεν ἀνάπαυσιν.

πάντες οἱ καταδιώκοντες αὐτὴν κατέλαβον αὐτὴν ἀνὰ μέσον τῶν θλιβόντων.

⁴Οδοὶ Σιων πενθοῦσιν παρὰ τὸ μὴ εῖναι ἐρχομένους ἐν ἑορτῇ.

πᾶσαι αἱ πύλαι αὐτῆς ἡφανισμέναι, οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ἀναστενάζουσιν,

αἱ παρθένοι αὐτῆς ἀγόμεναι, καὶ αὐτὴ πικραινομένη ἐν ἑαυτῇ.

⁵Ἐγένοντο οἱ θλίβοντες αὐτὴν εἰς κεφαλήν, καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς εὐθηνοῦσαν,

ὅτι κύριος ἐταπείνωσεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ πλήθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῆς.

τὰ νήπια αὐτῆς ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ κατὰ πρόσωπον θλίβοντος.

⁶Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ θυγατρὸς Σιων πᾶσα ἡ εὐπρέπεια αὐτῆς.

ἐγένοντο οἱ ἀρχοντες αὐτῆς ὡς κριοὶ οὐχ εύρισκοντες νομὴν

καὶ ἐπορεύοντο ἐν οὐκ ἴσχυι κατὰ πρόσωπον διώκοντος.

⁷Εμνήσθη Ιερουσαλημ ἡμερῶν ταπεινώσεως αὐτῆς καὶ ἀπωσμῶν αὐτῆς,

πάντα τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς, ὅσα ἦν ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων,

ἐν τῷ πεσεῖν τὸν λαὸν αὐτῆς εἰς χεῖρας θλίβοντος καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν αὐτῇ,

ἰδόντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς ἐγέλασαν ἐπὶ μετοικεσίᾳ αὐτῆς.

⁸Αμαρτίαν ἡμαρτεν Ιερουσαλημ, διὰ τοῦτο εἰς σάλον ἐγένετο.

πάντες οἱ δοξάζοντες αὐτὴν ἐταπείνωσαν αὐτὴν, εἴδον γὰρ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς,

καὶ γε αὐτὴ στενάζουσα καὶ ἀπεστράφη ὀπίσω.

⁹Ακαθαρσία αὐτῆς πρὸς ποδῶν αὐτῆς, οὐκ ἐμνήσθη ἔσχατα αὐτῆς.

καὶ κατεβίβασεν ὑπέρογκα, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν αὐτήν.

ἰδέ, κύριε, τὴν ταπείνωσίν μου, ὅτι ἐμεγαλύνθη ἐχθρός.

¹⁰Χεῖρα αὐτοῦ ἐξεπέτασεν θλίβων ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς.

εἴδεν γὰρ ἔθνη εἰσελθόντα εἰς τὸ ἀγίασμα αὐτῆς,

ἄνετείλω μὴ εἰσελθεῖν αὐτὰ εἰς ἐκκλησίαν σου.

¹¹Πᾶς ὁ λαὸς αὐτῆς καταστενάζοντες, ζητοῦντες ἄρτον,

ἔδωκαν τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς ἐν βρώσει τοῦ ἐπιστρέψαι ψυχήν.

ἰδέ, κύριε, καὶ ἐπίβλεψον, ὅτι ἐγενήθην ἡτιμωμένη.

¹²Οὐ πρὸς ὑμᾶς πάντες οἱ παραπορευόμενοι ὁδόν·

ἐπιστρέψατε καὶ ἵδετε εἰ ἔστιν ἄλγος κατὰ τὸ ἄλγος μου, ὃ ἐγενήθη.

φθεγξάμενος ἐν ἐμοὶ ἐταπείνωσέν με κύριος ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ.

¹³Ἐξ ὕψους αὐτοῦ ἀπέστειλεν πῦρ, ἐν τοῖς ὀστέοις μου κατήγαγεν αὐτό·

διεπέτασεν δίκτυον τοῖς ποσίν μου, ἀπέστρεψέν με εἰς τὰ ὀπίσω,

ἔδωκέν με ἡφανισμένην, δλην τὴν ἡμέραν ὀδυνωμένην.

¹⁴Ἐγρηγορήθη ἐπὶ τὰ ἀσεβήματά μου·

ἐν χερσίν μου συνεπλάκησαν, ἀνέβησαν ἐπὶ τὸν τράχηλόν μου.

ἡσθένησεν ἡ ἰσχύς μου, ὅτι ἔδωκεν κύριος ἐν χερσίν μου ὀδύνας, οὐ δυνήσομαι στῆναι.

¹⁵Ἐξῆρεν πάντας τοὺς ἰσχυρούς μου ὁ κύριος ἐκ μέσου μου,

ἐκάλεσεν ἐπ' ἐμὲ καιρὸν τοῦ συντρίψαι ἐκλεκτούς μου·

ληγὸν ἐπάτησεν κύριος παρθένῳ θυγατρὶ Ιουδα, ἐπὶ τούτοις ἐγὼ κλαίω.

¹⁶Ο δόθαλμός μου κατήγαγεν ὕδωρ,

ὅτι ἐμαχρύνθη ἀπ' ἐμοῦ ὁ παρακαλῶν με, ὃ ἐπιστρέφων ψυχήν μου·

ἐγένοντο οἱ υἱοί μου ἡφανισμένοι, ὅτι ἐκραταιώθη ὃ ἐχθρός.

¹⁷Διεπέτασεν Σιων χεῖρας αὐτῆς, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν αὐτήν.

ἐνετείλατο κύριος τῷ Ιακωβ, κύκλῳ αὐτοῦ οἱ θλίβοντες αὐτόν,

ἐγενήθη Ιερουσαλημ εἰς ἀποκαθημένην ἀνὰ μέσον αὐτῶν.

¹⁸Δίκαιος ἔστιν κύριος, ὅτι τὸ στόμα αὐτοῦ παρεπίκρανα.

ἀκούσατε δή, πάντες οἱ λαοί, καὶ ἵδετε τὸ ἄλγος μου·

παρθένοι μου καὶ νεανίσκοι μου ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ.

¹⁹Ἐκάλεσα τοὺς ἑραστάς μου, αὐτοὶ δὲ παρελογίσαντό με·

οἱ ιερεῖς μου καὶ οἱ πρεσβύτεροί μου ἐν τῇ πόλει ἐξέλιπον,

ὅτι ἐζήτησαν βρῶσιν αὐτοῖς, ἵνα ἐπιστρέψωσιν ψυχὰς αὐτῶν, καὶ οὐχ εὔρον.

²⁰Ιδέ, κύριε, ὅτι θλίβομαι· ἡ κοιλία μου ἐταράχθη,

καὶ ἡ καρδία μου ἐστράφη ἐν ἐμοί, ὅτι παραπικραίνουσα παρεπίκρανα.

ἔξωθεν ἡτέκνωσέν με μάχαιρα ὥσπερ θάνατος ἐν οἴκῳ.

²¹Ακούσατε δὴ ὅτι στενάζω ἐγώ, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν με·

πάντες οἱ ἔχθροί μου ἤκουσαν τὰ κακά μου καὶ ἔχάρησαν, ὅτι σὺ ἐποίησας·

ἐπήγαγες ἡμέραν, ἐκάλεσας καιρόν, καὶ ἐγένοντο ὅμοιοι ἐμοί·

²²Εἰσέλθοι πᾶσα ἡ κακία αὐτῶν κατὰ πρόσωπόν σου,

καὶ ἐπιφύλλισον αὐτοῖς, ὃν τρόπον ἐποίησαν ἐπιφυλλίδα περὶ πάντων τῶν ἀμαρτημάτων μου,

ὅτι πολλοὶ οἱ στεναγμοί μου, καὶ ἡ καρδία μου λυπεῖται.

2 ¹Πῶς ἐγνόφωσεν ἐν ὀργῇ αὐτοῦ κύριος τὴν θυγατέρα Σιων;

κατέρριψεν ἐξ οὐρανοῦ εἰς γῆν δόξασμα Ισραὴλ

καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὑποποδίου ποδῶν αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ.

²Κατεπόντισεν κύριος οὐ φεισάμενος πάντα τὰ ὠραῖα Ιακωβ,

καθεῖλεν ἐν θυμῷ αὐτοῦ τὰ ὄχυρώματα τῆς θυγατρὸς Ιουδα,

ἐκόλλησεν εἰς τὴν γῆν, ἐβεβήλωσεν βασιλέα αὐτῆς καὶ ἄρχοντας αὐτῆς.

³Συνέκλασεν ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ πᾶν κέρας Ισραὴλ,

ἀπέστρεψεν ὁπίσω δεξιὰν αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου ἔχθροῦ

καὶ ἀνῆψεν ἐν Ιακωβ ὡς πῦρ φλόγα, καὶ κατέφαγεν πάντα τὰ κύκλῳ.

⁴Ἐνέτεινεν τόξον αὐτοῦ ὡς ἔχθρος, ἐστερέωσεν δεξιὰν αὐτοῦ ὡς ὑπεναντίος

καὶ ἀπέκτεινεν πάντα τὰ ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν μου ἐν σκηνῇ θυγατρὸς Σιων,

ἐξέχεεν ὡς πῦρ τὸν θυμὸν αὐτοῦ.

⁵Ἐγενήθη κύριος ὡς ἔχθρος, κατεπόντισεν Ισραὴλ,

κατεπόντισεν πάσας τὰς βάρεις αὐτῆς, διέφθειρεν τὰ ὄχυρώματα αὐτοῦ

καὶ ἐπλήθυνεν τῇ θυγατρὶ Ιουδα ταπεινούμένην καὶ τεταπεινωμένην.

⁶Καὶ διεπέτασεν ὡς ἄμπελον τὸ σκήνωμα αὐτοῦ, διέφθειρεν ἑορτὴν αὐτοῦ·

ἐπελάθετο κύριος δὲ ἐποίησεν ἐν Σιων ἑορτῆς καὶ σαββάτου

καὶ παρώξυνεν ἐμβριμήματι ὀργῆς αὐτοῦ βασιλέα καὶ ἰερέα καὶ ἄρχοντα.

⁷Απώσατο κύριος θυσιαστήριον αὐτοῦ, ἀπετίναξεν ἀγίασμα αὐτοῦ,

συνέτριψεν ἐν χειρὶ ἔχθροῦ τεῖχος βάρεων αὐτῆς·

φωνὴν ἔδωκαν ἐν οἴκῳ κυρίου ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς.

⁸Καὶ ἐπέστρεψεν κύριος τοῦ διαφθεῖραι τεῖχος θυγατρὸς Σιων·

ἐξέτεινεν μέτρον, οὐκ ἀπέστρεψεν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ καταπατήματος,

καὶ ἐπένθησεν τὸ προτείχισμα, καὶ τεῖχος ὁμοθυμαδὸν ἡσθένησεν.

⁹Ἐνεπάγησαν εἰς γῆν πύλαι αὐτῆς, ἀπώλεσεν καὶ συνέτριψεν μοχλοὺς αὐτῆς·

βασιλέα αὐτῆς καὶ ἄρχοντας αὐτῆς ἐν τοῖς ἔθνεσιν·

οὐκ ἔστιν νόμος, καὶ γε προφῆται αὐτῆς οὐκ εἶδον ὅρασιν παρὰ κυρίου.

¹⁰Ἐκάθισαν εἰς τὴν γῆν, ἐσιώπησαν πρεσβύτεροι θυγατρὸς Σιων,
ἀνεβίβασαν χοῦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, περιεζώσαντο σάκκους,
κατήγαγον εἰς γῆν ἀρχηγοὺς παρθένους ἐν Ιερουσαλημ.

¹¹Ἐξέλιπον ἐν δάκρυσιν οἱ ὁφθαλμοί μου, ἐταράχθη ἡ καρδία μου,
ἐξεχύθη εἰς γῆν ἡ δόξα μου ἐπὶ τὸ σύντριμμα τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου
ἐν τῷ ἐκλιπεῖν νήπιον καὶ θηλάζοντα ἐν πλατείαις πόλεως.

¹²Ταῖς μητράσιν αὐτῶν εἶπαν Ποῦ σῖτος καὶ οἶνος;
ἐν τῷ ἐκλύεσθαι αὐτοὺς ὡς τραυματίας ἐν πλατείαις πόλεως,
ἐν τῷ ἐκχεῖσθαι ψυχὰς αὐτῶν εἰς κόλπον μητέρων αὐτῶν.

¹³Τί μαρτυρήσω σοι ἢ τί ὁμοιώσω σοι, θύγατερ Ιερουσαλημ;
τίς σώσει σε καὶ παρακαλέσει σε, παρθένος θύγατερ Σιων;
ὅτι ἔμεγαλύνθη ποτήριον συντριβῆς σου· τίς ιάσεται σε;

¹⁴Προφῆταί σου εἴδοσάν σοι μάταια καὶ ἀφροσύνην
καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν ἐπὶ τὴν ἀδικίαν σου τοῦ ἐπιστρέψαι αἰχμαλωσίαν σου
καὶ εἴδοσάν σοι λήμματα μάταια καὶ ἔξωσματα. ¹⁵Ἐκρότησαν ἐπὶ σὲ χεῖρας πάντες οἱ
παραπορευόμενοι ὁδόν,

ἐσύρισαν καὶ ἐκίνησαν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐπὶ τὴν θυγατέρα Ιερουσαλημ
ἢ Η αὕτη ἡ πόλις, ἦν ἐροῦσιν Στέφανος δόξης, εὐφροσύνη πάσης τῆς γῆς;

¹⁶Διήνοιξαν ἐπὶ σὲ στόμα αὐτῶν πάντες οἱ ἐχθροί σου,
ἐσύρισαν καὶ ἔβρυξαν ὁδόντας, εἶπαν Κατεπίομεν αὐτήν,
πλὴν αὕτη ἡ ἡμέρα, ἦν προσεδοκῶμεν, εὔρομεν αὐτήν, εἴδομεν.

¹⁷Ἐποίησεν κύριος ἢ ἐνεθυμήθη, συνετέλεσεν ρήματα αὐτοῦ,
ἢ ἐνετείλατο ἔξ ήμερῶν ἀρχαίων, καθεῖλεν καὶ οὐκ ἐφείσατο,
καὶ ηὔφρανεν ἐπὶ σὲ ἐχθρόν, ὕψωσεν κέρας θλίβοντός σε.

¹⁸Ἐβόησεν καρδία αὐτῶν πρὸς κύριον
Τείχη Σιων, καταγάγετε ὡς χειμάρρους δάκρυα ἡμέρας καὶ νυκτός.
μὴ δᾶς ἔκνηψιν σεαυτῇ, μὴ σιωπήσαιτο, θύγατερ, ὁ ὁφθαλμός σου.

¹⁹Ανάστα ἀγαλλίασαι ἐν νυκτὶ εἰς ἀρχὰς φυλακῆς σου,
ἔκχεον ὡς ὄδωρον καρδίαν σου ἀπέναντι προσώπου κυρίου,
ἄρον πρὸς αὐτὸν χεῖράς σου περὶ ψυχῆς νηπίων σου
τῶν ἐκλυομένων λιμῷ ἐπ’ ἀρχῆς πασῶν ἔξοδων.

²⁰Ιδέ, κύριε, καὶ ἐπίβλεψον τίνι ἐπεφύλλισας οὕτως.
εἰ φάγονται γυναῖκες καρπὸν κοιλίας αὐτῶν;
ἐπιφυλλίδα ἐποίησεν μάγειρος· φονευθήσονται νήπια θηλάζοντα μαστούς;

ἀποκτενεῖς ἐν ἀγιάσματι κυρίου ἵερέα καὶ προφήτην;
21Ἐκοιμήθησαν εἰς τὴν ἔξοδον παιδάριον καὶ πρεσβύτης·
παρθένοι μου καὶ νεανίσκοι μου ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ.
ἐν ρομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἀπέκτεινας, ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς σου ἐμαγείρευσας, οὐκ ἐφείσω.
22Ἐκάλεσεν ἡμέραν ἑορτῆς παροικίας μου κυκλόθεν,
καὶ οὐκ ἐγένοντο ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς κυρίου ἀνασφόζυμος καὶ καταλελειμμένος,
ώς ἐπεκράτησα καὶ ἐπλήθυνα ἐχθρούς μου πάντας.

3 1Ἐγὼ ἀνὴρ ὁ βλέπων πτωχείαν ἐν ῥάβδῳ θυμοῦ αὐτοῦ ἐπ’ ἐμέ·

2παρέλαβέν με καὶ ἀπήγαγεν εἰς σκότος καὶ οὐ φῶς,
3πλὴν ἐν ἐμοὶ ἐπέστρεψεν χεῖρα αὐτοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν.
4Ἐπαλαίωσεν σάρκας μου καὶ δέρμα μου, ὀστέα μου συνέτριψεν.
5ἀνωκοδόμησεν κατ’ ἐμοῦ καὶ ἐκύκλωσεν κεφαλήν μου καὶ ἐμόχθησεν,
6ἐν σκοτεινοῖς ἐκάθισέν με ὡς νεκροὺς αἰῶνος.
7Ἀνωκοδόμησεν κατ’ ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσομαι, ἐβάρυνεν χαλκόν μου·
8καὶ γε κεκράξομαι καὶ βοήσω, ἀπέφραξεν προσευχήν μου.
9ἀνωκοδόμησεν ὁδούς μου, ἐνέφραξεν τρίβους μου, ἐτάραξεν.
10Ἄρκος ἐνεδρεύουσα αὐτός μοι, λέων ἐν κρυφαίοις.
11κατεδίωξεν ἀφεστηκότα καὶ κατέπαυσέν με, ἔθετό με ἡφανισμένην.
12ἐνέτεινεν τόξον αὐτοῦ καὶ ἐστήλωσέν με ὡς σκοπὸν εἰς βέλος.
13Εἰσήγαγεν τοῖς νεφροῖς μου ἴùνς φαρέτρας αὐτοῦ.
14ἐγενήθην γέλως παντὶ λαῷ μου, ψαλμὸς αὐτῶν ὅλην τὴν ἡμέραν.
15ἐχόρτασέν με πικρίας, ἐμέθυσέν με χολῆς.
16Καὶ ἐξέβαλεν ψήφῳ ὁδόντας μου, ἐψώμισέν με σποδόν.
17καὶ ἀπώσατο ἐξ εἰρήνης ψυχήν μου, ἐπελαθόμην ἀγαθὰ
18καὶ εἴπα Ἀπώλετο νῦνός μου καὶ ἡ ἐλπὶς μου ἀπὸ κυρίου.
19Ἐμνήσθην ἀπὸ πτωχείας μου καὶ ἐκ διωγμοῦ μου πικρίας καὶ χολῆς μου.
20μνησθήσεται καὶ καταδολεσχήσει ἐπ’ ἐμὲ ἡ ψυχή μου.
21ταύτην τάξω εἰς τὴν καρδίαν μου, διὰ τοῦτο ὑπομενῶ.
25Ἀγαθὸς κύριος τοῖς ὑπομένουσιν αὐτόν, ψυχῇ ἡ ζητήσει αὐτὸν ἀγαθὸν
26καὶ ὑπομενεῖ καὶ ἡσυχάσει εἰς τὸ σωτήριον κυρίου.
27ἀγαθὸν ἀνδρὶ ὅταν ἄρρη ζυγὸν ἐν νεότητι αὐτοῦ.
28Καθήσεται κατὰ μόνας καὶ σιωπήσεται, ὅτι ἥρεν ἐφ’ ἔαυτῷ.
30δώσει τῷ παίοντι αὐτὸν σιαγόνα, χορτασθήσεται ὀνειδισμῶν.
31Οτι οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἀπώσεται κύριος.

32ὅτι ὁ ταπεινώσας οἰκτιρήσει κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους αὐτοῦ·
33ὅτι οὐκ ἀπεκρίθη ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ καὶ ἐταπείνωσεν υἱὸν ἀνδρός.
34Τοῦ ταπεινῶσαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ πάντας δεσμίους γῆς,
35τοῦ ἐκκλῖναι κρίσιν ἀνδρὸς κατέναντι προσώπου ὑψίστου,
36καταδικάσαι ἄνθρωπον ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτὸν κύριος οὐκ εἶπεν.
37Τίς οὕτως εἶπεν, καὶ ἐγενήθη; κύριος οὐκ ἐνετείλατο,
38ἐκ στόματος ὑψίστου οὐκ ἔξελεύσεται τὰ κακὰ καὶ τὸ ἀγαθόν;
39τί γογγύσει ἄνθρωπος ζῶν, ἀνὴρ περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ;
40Ἐξηρευνήθη ἡ ὁδὸς ἡμῶν καὶ ἡτάσθη, καὶ ἐπιστρέψωμεν ἕως κυρίου.
41ἀναλάβωμεν καρδίας ἡμῶν ἐπὶ χειρῶν πρὸς ὑψηλὸν ἐν οὐρανῷ
42Ἡμαρτήσαμεν, ἥσεβήσαμεν, καὶ οὐχ ἰλάσθης.
43Ἐπεσκέπασας ἐν θυμῷ καὶ ἀπεδίωξας ἡμᾶς· ἀπέκτεινας, οὐκ ἐφείσω.
44Ἐπεσκέπασας νεφέλην σεαυτῷ εἴνεκεν προσευχῆς,
45καμμύσαι με καὶ ἀπωσθῆναι ἔθηκας ἡμᾶς ἐν μέσῳ τῶν λαῶν.
46Διήνοιξαν ἐφ' ἡμᾶς τὸ στόμα αὐτῶν πάντες οἱ ἔχθροὶ ἡμῶν.
47φόβος καὶ θυμὸς ἐγενήθη ἡμῖν, ἔπαρσις καὶ συντριβή.
48ἀφέσεις ὑδάτων κατάξει ὁ ὁφθαλμός μου ἐπὶ τὸ σύντριμμα τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου.
49Ο ὁφθαλμός μου κατεπόθη, καὶ οὐ σιγήσομαι τοῦ μὴ εἶναι ἔκνηψιν,
50ἔως οὗ διακύψῃ καὶ ἴδη κύριος ἐξ οὐρανοῦ.
51δ ὁφθαλμός μου ἐπιφυλλεῖ ἐπὶ τὴν ψυχήν μου παρὰ πάσας θυγατέρας πόλεως.
52Θηρεύοντες ἐθήρευσάν με ὡς στρουθίον οἱ ἔχθροί μου δωρεάν,
53ἐθανάτωσαν ἐν λάκκω ζωήν μου καὶ ἐπέθηκαν λίθον ἐπ' ἐμοί,
54ὑπερεχύθη ὕδωρ ἐπὶ κεφαλήν μου· εἴπα Ἀπῶσμαι.
55Ἐπεκαλεσάμην τὸ ὄνομά σου, κύριε, ἐκ λάκκου κατωτάτου.
56φωνήν μου ἤκουσας Μὴ κρύψῃς τὰ ὕτα σου εἰς τὴν δέησίν μου.
57εὶς τὴν βοήθειάν μου ἤγγισας ἐν ᾧ σε ἡμέρᾳ ἐπεκαλεσάμην· εἴπάς μοι Μὴ φοβοῦ.
58Ἐδίκασας, κύριε, τὰς δίκας τῆς ψυχῆς μου, ἐλυτρώσω τὴν ζωήν μου.
59εἶδες, κύριε, τὰς ταραχάς μου, ἔκρινας τὴν κρίσιν μου.
60εἶδες πᾶσαν τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν εἰς πάντας διαλογισμοὺς αὐτῶν ἐν ἐμοί.
61”Ηκουσας τὸν ὄνειδισμὸν αὐτῶν, πάντας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν κατ' ἐμοῦ,
62χείλη ἐπανιστανομένων μοι καὶ μελέτας αὐτῶν κατ' ἐμοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν,
63καθέδραν αὐτῶν καὶ ἀνάστασιν αὐτῶν· ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτῶν.
64Ἀποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα, κύριε, κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν,
65ἀποδώσεις αὐτοῖς ὑπερασπισμὸν καρδίας, μόχθον σου αὐτοῖς,

⁶⁶καταδιώξεις ἐν ὀργῇ καὶ ἐξαναλώσεις αὐτοὺς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ, κύριε.

- 4 ¹Πῶς ἀμαυρωθήσεται χρυσίον, ἀλλοιωθήσεται τὸ ἀργύριον τὸ ἀγαθόν;
ἐξεχύθησαν λίθοι ἄγιοι ἐπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων.
- 2 Υἱοὶ Σιων οἱ τίμιοι οἱ ἐπηρμένοι ἐν χρυσίῳ
πῶς ἐλογίσθησαν εἰς ἀγγεῖα δστράκινα ἔργα χειρῶν κεραμέως;
- 3 Καί γε δράκοντες ἐξέδυσαν μαστούς, ἐθήλασαν σκύμνοι αὐτῶν.
θυγατέρες λαοῦ μου εἰς ἀνίατον ὡς στρουθίον ἐν ἐρήμῳ.
- 4 Εκολλήθη ἡ γλῶσσα θηλάζοντος πρὸς τὸν φάρυγγα αὐτοῦ ἐν δίψῃ.
νήπια ἥτησαν ἄρτον, ὁ διακλῶν οὐκ ἔστιν αὐτοῖς.
- 5 Οἱ ἔσθοντες τὰς τρυφὰς ἡφανίσθησαν ἐν ταῖς ἐξόδοις,
οἱ τιθηνούμενοι ἐπὶ κόκκων περιεβάλοντο κοπρίας.
- 6 Καὶ ἐμεγαλύνθη ἀνομία θυγατρὸς λαοῦ μου ὑπὲρ ἀνομίας Σοδομῶν
τῆς κατεστραμμένης ὥσπερ σπουδῆς, καὶ οὐκ ἐπόνεσαν ἐν αὐτῇ χεῖρας.
- 7 Εκαθαριώθησαν ναζιραῖοι αὐτῆς ὑπὲρ χιόνα, ἔλαμψαν ὑπὲρ γάλα,
ἐπυρρώθησαν ὑπὲρ λίθους σαπφείρου τὸ ἀπόσπασμα αὐτῶν.
- 8 Εσκότασεν ὑπὲρ ἀσβόλην τὸ εἶδος αὐτῶν, οὐκ ἐπεγνώσθησαν ἐν ταῖς ἐξόδοις.
ἐπάγη δέρμα αὐτῶν ἐπὶ τὰ δστέα αὐτῶν, ἐξηράνθησαν, ἐγενήθησαν ὥσπερ ξύλον.
- 9 Καλοὶ ἥσαν οἱ τραυματίαι ρόμφαιάς ἢ οἱ τραυματίαι λιμοῦ.
ἐπορεύθησαν ἐκκεκεντημένοι ἀπὸ γενημάτων ἀγρῶν.
- 10 Χεῖρες γυναικῶν οἰκτιρμόνων ἥψησαν τὰ παιδία αὐτῶν,
ἐγενήθησαν εἰς βρῶσιν αὐταῖς ἐν τῷ συντρίμματι τῆς θυγατρὸς λαοῦ μου.
- 11 Συνετέλεσεν κύριος θυμὸν αὐτοῦ, ἐξέχεεν θυμὸν ὄργῆς αὐτοῦ
καὶ ἀνῆψεν πῦρ ἐν Σιων, καὶ κατέφαγεν τὰ θεμέλια αὐτῆς.
- 12 Οὐκ ἐπίστευσαν βασιλεῖς γῆς, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην,
ὅτι εἰσελεύσεται ἐχθρὸς καὶ ἐκθλίβων διὰ τῶν πυλῶν Ιερουσαλημ.
- 13 Εξ ἀμαρτιῶν προφητῶν αὐτῆς, ἀδικιῶν ἱερέων αὐτῆς
τῶν ἐκχεόντων αἴμα δίκαιον ἐν μέσῳ αὐτῆς. ¹⁴Εσαλεύθησαν ἐγρήγοροι αὐτῆς ἐν ταῖς ἐξόδοις,
έμοιονθησαν ἐν αἵματι.
ἐν τῷ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἥψαντο ἐνδυμάτων αὐτῶν.
- 15 Απόστητε ἀκαθάρτων — καλέσατε αὐτούς — ἀπόστητε ἀπόστητε, μὴ ἅπτεσθε,
ὅτι ἀνήφθησαν καί γε ἐσαλεύθησαν. εἴπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν Οὐ μὴ προσθῶσιν τοῦ παροικεῖν.
- 16 Πρόσωπον κυρίου μερὶς αὐτῶν, οὐ προσθήσει ἐπιβλέψαι αὐτοῖς.
πρόσωπον ἱερέων οὐκ ἔλαβον, πρεσβύτας οὐκ ἤλέησαν.
- 17 Ετι ὅντων ἡμῶν ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν μάταια.

ἀποσκοπευόντων ἡμῶν ἀπεσκοπεύσαμεν εἰς ἔθνος οὐ σῷζουν.

¹⁸Εθηρεύσαμεν μικροὺς ἡμῶν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν.

ἥγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν, ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ἡμῶν, πάρεστιν ὁ καιρὸς ἡμῶν.

¹⁹Κοῦφοι ἐγένοντο οἱ διώκοντες ἡμᾶς ὑπὲρ ἀετοὺς οὐρανοῦ,

ἐπὶ τῶν ὄρέων ἐξήφθησαν, ἐν ἐρήμῳ ἐνήδρευσαν ἡμᾶς.

²⁰Πινεῦμα προσώπου ἡμῶν χριστὸς κυρίου συνελήμφθη ἐν ταῖς διαφθοραῖς αὐτῶν,

οὐ εἴπαμεν Ἐν τῇ σκιᾳ αὐτοῦ ζησόμεθα ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

²¹Χαῖρε καὶ εὐφραίνου, θύγατερ Ιδουμαίας ἡ κατοικοῦσα ἐπὶ γῆς·

καὶ γε ἐπὶ σὲ διελεύσεται τὸ ποτήριον κυρίου, καὶ μεθυσθήσῃ καὶ ἀποχεεῖς.

²²Ἐξέλιπεν ἡ ἀνομία σου, θύγατερ Σιων· οὐ προσθήσει ἔτι ἀποικίσαι σε.

ἐπεσκέψατο ἀνομίας σου, θύγατερ Εδωμ· ἀπεκάλυψεν ἐπὶ τὰ ἀσεβήματά σου.

5 ¹Μνήσθητι, κύριε, ὅ τι ἐγενήθη ἡμῖν.

ἐπίβλεψον καὶ ἴδε τὸν ὀνειδισμὸν ἡμῶν.

²κληρονομία ἡμῶν μετεστράφη ἀλλοτρίοις,

οἱ οῖκοι ἡμῶν ξένοις.

³όρφανοι ἐγενήθημεν, οὐχ ὑπάρχει πατήρ·

μητέρες ἡμῶν ὡς αἱ χῆραι.

⁴ἔξ ἡμερῶν ἡμῶν ξύλα ἡμῶν ἐν ἀλλάγματι ἥλθεν.

⁵ἐπὶ τὸν τράχηλον ἡμῶν ἐδιώχθημεν.

ἐκοπάσαμεν, οὐκ ἀνεπαύθημεν.

⁶Αἴγυπτος ἔδωκεν χεῖρα,

Ασσουρ εἰς πλησμονὴν αὐτῶν.

⁷οἱ πατέρες ἡμῶν ἤμαρτον, οὐχ ὑπάρχουσιν·

ἡμεῖς τὰ ἀνομήματα αὐτῶν ὑπέσχομεν.

⁸δοῦλοι έκυριευσαν ἡμῶν,

λυτρούμενος οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

⁹ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν εἰσοίσομεν ἄρτον ἡμῶν

ἀπὸ προσώπου ρόμφαιας τῆς ἐρήμου.

¹⁰τὸ δέρμα ἡμῶν ὡς κλίβανος ἐπελιώθη,

συνεσπάσθησαν ἀπὸ προσώπου καταιγίδων λιμοῦ.

¹¹γυναῖκας ἐν Σιων ἐταπείνωσαν,

παρθένους ἐν πόλεσιν Ιουδα.

¹²ἄρχοντες ἐν χερσὶν αὐτῶν ἐκρεμάσθησαν,

πρεσβύτεροι οὐκ ἐδοξάσθησαν.

¹³ἐκλεκτοὶ κλαυθμὸν ἀνέλαβον,
καὶ νεανίσκοι ἐν ξύλῳ ἡσθένησαν.
¹⁴καὶ πρεσβῦται ἀπὸ πύλης κατέπαυσαν,
ἐκλεκτοὶ ἐκ ψαλμῶν αὐτῶν κατέπαυσαν.
¹⁵κατέλυσεν χαρὰ καρδίας ἡμῶν,
ἐστράφη εἰς πένθος ὁ χορὸς ἡμῶν.
¹⁶ἐπεσεν ὁ στέφανος τῆς κεφαλῆς ἡμῶν.
οὐαὶ δὴ ἡμῖν, ὅτι ἡμάρτομεν.
¹⁷περὶ τούτου ἐγενήθη ὁδυνηρὰ ἡ καρδία ἡμῶν,
περὶ τούτου ἐσκότασαν οἱ ὁφθαλμοὶ ἡμῶν.
¹⁸ἐπ' ὄρος Σιων, ὅτι ἡφανίσθη,
ἀλώπεκες διῆλθον ἐν αὐτῇ.
¹⁹σὺ δέ, κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα κατοικήσεις,
ὅ θρόνος σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.
²⁰ἴνα τί εἰς νῦκος ἐπιλήσῃ ἡμῶν,
καταλείψεις ἡμᾶς εἰς μακρότητα ἡμερῶν;
²¹ἐπίστρεψον ἡμᾶς, κύριε, πρὸς σέ, καὶ ἐπιστραφησόμεθα.
καὶ ἀνακαίνισον ἡμέρας ἡμῶν καθὼς ἔμπροσθεν.
²²ὅτι ἀπωθούμενος ἀπώσω ἡμᾶς,
ώργισθης ἐφ' ἡμᾶς ἔως σφόδρα.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΕΡΕΜΙΟΥ

1 Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς, ἣς ἀπέστειλεν Ιερεμίας πρὸς τοὺς ἀχθησομένους αἰχμαλώτους εἰς
Βαβυλῶνα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων ἀναγγεῖλαι αὐτοῖς καθότι ἐπετάγη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ
θεοῦ.

¹Διὰ τὰς ἀμαρτίας, ὃς ἡμαρτήκατε ἐναντίον τοῦ θεοῦ, ἀχθήσεσθε εἰς Βαβυλῶνα αἰχμάλωτοι ὑπὸ² Ναβουχοδονοσορ βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων. ³εἰσελθόντες οὖν εἰς Βαβυλῶνα ἔσεσθε ἐκεῖ ἔτη
πλείονα καὶ χρόνον μακρὸν ἔως γενεῶν ἐπτά, μετὰ τοῦτο δὲ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκεῖθεν μετ' εἰρήνης. ⁴νυνὶ
δὲ ὅψεσθε ἐν Βαβυλῶνι θεοὺς ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς καὶ ξυλίνους ἐπ' ὥμοις αἰρομένους δεικνύντας
φόβον τοῖς ἔθνεσιν. ⁵εὐλαβήθητε οὖν μὴ καὶ ὑμεῖς ἀφομοιωθέντες τοῖς ἀλλοφύλοις ἀφομοιωθῆτε καὶ
φόβος ὑμᾶς λάβη ἐπ' αὐτοῖς ⁶ἰδόντας ὅχλον ἔμπροσθεν καὶ ὅπισθεν αὐτῶν προσκυνοῦντας αὐτά,

εἴπατε δὲ τῇ διανοίᾳ Σοὶ δεῖ προσκυνεῖν, δέσποτα. ⁶ό γὰρ ἄγγελός μου μεθ' ὑμῶν ἐστιν, αὐτός τε ἐκζητῶν τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

⁷Γλῶσσα γὰρ αὐτῶν ἐστιν κατεξυμένη ὑπὸ τέκτονος, αὐτά τε περίχρυσα καὶ περιάργυρα, ψευδῆ δὲ ἐστὶν καὶ οὐ δύνανται λαλεῖν. ⁸καὶ ὥσπερ παρθένω φιλοκόσμῳ λαμβάνοντες χρυσίον κατασκευάζουσιν στεφάνους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν θεῶν αὐτῶν. ⁹ἔστι δὲ καὶ ὅτε ὑφαιρούμενοι οἱ Ἱερεῖς ἀπὸ τῶν θεῶν αὐτῶν χρυσίον καὶ ἀργύριον εἰς ἑαυτοὺς καταναλώσουσιν, δώσουσιν δὲ ἀπὸ αὐτῶν καὶ ταῖς ἐπὶ τοῦ τέγους πόρναις. ¹⁰κοσμοῦσί τε αὐτοὺς ὡς ἀνθρώπους τοῖς ἐνδύμασιν, θεοὺς ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς καὶ ξυλίνους· οὗτοι δὲ οὐ διασώζονται ἀπὸ Ἰοῦ καὶ βρωμάτων.

¹¹περιβεβλημένων αὐτῶν ἴματισμὸν πορφυροῦν, ἐκμάσσονται τὸ πρόσωπον αὐτῶν διὰ τὸν ἐκ τῆς οἰκίας κονιορτόν, ὃς ἐστιν πλείων ἐπ' αὐτοῖς. ¹²καὶ σκῆπτρον ἔχει ὡς ἀνθρωπος κριτὴς χώρας, ὃς τὸν εἰς αὐτὸν ἀμαρτάνοντα οὐκ ἀνελεῖ. ¹³ἔχει δὲ ἐγχειρίδιον ἐν δεξιᾷ καὶ πέλεκυν, ἑαυτὸν δὲ ἐκ πολέμου καὶ ληστῶν οὐκ ἔξελεῖται. ¹⁴ὅθεν γνώριμοι εἰσιν οὐκ ὄντες θεοί· μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς.

¹⁵Ωσπερ γὰρ σκεῦος ἀνθρώπου συντριβὲν ἀχρεῖον γίνεται, τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν οἱ θεοὶ αὐτῶν, καθιδρυμένων αὐτῶν ἐν τοῖς οἴκοις. ¹⁶οἱ ὁφθαλμοὶ αὐτῶν πλήρεις εἰσὶν κονιορτοῦ ἀπὸ τῶν ποδῶν τῶν εἰσπορευομένων. ¹⁷καὶ ὥσπερ τινὶ ἡδικηκότι βασιλέᾳ περιπεφραγμέναι εἰσὶν αἱ αὐλαὶ ὡς ἐπὶ θανάτῳ ἀπηγμένω, τοὺς οἴκους αὐτῶν ὀχυροῦσιν οἱ Ἱερεῖς θυρώμασίν τε καὶ κλείθροις καὶ μοχλοῖς, ὅπως ὑπὸ τῶν ληστῶν μὴ συληθῶσι. ¹⁸λύχνους καίουσιν καὶ πλείους ἡ ἑαυτοῖς, ὃν οὐδένα δύνανται ἰδεῖν. ¹⁹ἔστιν μὲν ὥσπερ δοκὸς τῶν ἐκ τῆς οἰκίας, τὰς δὲ καρδίας αὐτῶν φασιν ἐκλείχεσθαι, τῶν ἀπὸ τῆς γῆς ἔρπετῶν κατεσθόντων αὐτούς τε καὶ τὸν ἴματισμὸν αὐτῶν οὐκ αἰσθάνονται. ²⁰μεμελανωμένοι τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καπνοῦ τοῦ ἐκ τῆς οἰκίας. ²¹ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐφίπτανται νυκτερίδες, χελιδόνες καὶ τὰ ὄρνεα, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ αἴλουροι. ²²ὅθεν γνώσεσθε ὅτι οὐκ εἰσιν θεοί· μὴ οὖν φοβεῖσθε αὐτά.

²³Τὸ γὰρ χρυσίον, δὲ περίκεινται εἰς κάλλος, ἐὰν μή τις ἐκμάξῃ τὸν Ἰόν, οὐ μὴ στίλψωσιν· οὐδὲ γάρ, ὅτε ἔχωνεύοντο, ἡσθάνοντο. ²⁴ἐκ πάσης τιμῆς ἡγορασμένα ἐστίν, ἐν οἷς οὐκ ἔστιν πνεῦμα. ²⁵ἄνευ ποδῶν ἐπ' ὥμοις φέρονται ἐνδεικνύμενοι τὴν ἑαυτῶν ἀτιμίαν τοῖς ἀνθρώποις, αἰσχύνονταί τε καὶ οἱ θεραπεύοντες αὐτὰ διὰ τό, μήποτε ἐπὶ τὴν γῆν πέσῃ, δι' αὐτῶν ἀνίστασθαι. ²⁶μήτε ἐάν τις αὐτὸν ὄρθὸν στήσῃ, δι' ἑαυτοῦ κινηθήσεται, μήτε ἐὰν κλιθῇ, οὐ μὴ ὄρθωθῇ, ἀλλ' ὥσπερ νεκροῖς τὰ δῶρα αὐτοῖς παρατίθεται. ²⁷τὰς δὲ θυσίας αὐτῶν ἀποδόμενοι οἱ Ἱερεῖς αὐτῶν καταχρῶνται· ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ γυναικεῖς αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν ταριχεύουσαι οὔτε πτωχῷ οὔτε ἀδυνάτῳ μεταδιδόσιν· τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἀποκαθημένη καὶ λεχώ ἀπτονται. ²⁸γνόντες οὖν ἀπὸ τούτων ὅτι οὐκ εἰσιν θεοί, μὴ φοβηθῆτε αὐτούς.

²⁹Πόλιθεν γὰρ κληθείσαν θεοί; ὅτι γυναικεῖς παρατιθέασιν θεοῖς ἀργυροῖς καὶ χρυσοῖς καὶ ξυλίνοις· ³⁰καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν οἱ Ἱερεῖς διφρεύουσιν ἔχοντες τοὺς χιτῶνας διερρωγότας καὶ τὰς κεφαλὰς καὶ τοὺς πώγωνας ἔξυρημένους, ὃν αἱ κεφαλαὶ ἀκάλυπτοί εἰσιν, ³¹ώρύονται δὲ βοῶντες ἐναντίον τῶν

θεῶν αὐτῶν ὥσπερ τινὲς ἐν περιδείπνῳ νεκροῦ. ³²ἀπὸ τοῦ ἴματισμοῦ αὐτῶν ἀφελόμενοι οἱ Ἱερεῖς ἐνδύουσιν τὰς γυναικας αὐτῶν καὶ τὰ παιδία. ³³Οὕτε ἐὰν κακὸν πάθωσιν ὑπὸ τινος οὔτε ἐὰν ἀγαθόν, δυνήσονται ἀνταποδοῦναι· οὔτε καταστῆσαι βασιλέα δύνανται οὔτε ἀφελέσθαι. ³⁴ώσαύτως οὔτε πλοῦτον οὔτε χαλκὸν οὐ μὴ δύνωνται διδόναι· ἐάν τις αὐτοῖς εὐχὴν εὐξάμενος μὴ ἀποδῷ, οὐ μὴ ἐπιζητήσωσιν. ³⁵ἐκ θανάτου ἄνθρωπον οὐ μὴ ῥύσωνται οὔτε ἡττονα ἀπὸ ἵσχυροῦ οὐ μὴ ἔξελωνται. ³⁶ἄνθρωπον τυφλὸν εἰς ὅρασιν οὐ μὴ περιστήσωσιν, ἐν ἀνάγκῃ ἄνθρωπον ὄντα οὐ μὴ ἔξελωνται. ³⁷χήραν οὐ μὴ ἐλεήσωσιν οὔτε ὄρφανὸν εὗ ποιήσουσιν. ³⁸τοῖς ἀπὸ τοῦ ὄρους λίθοις ὥμοιωμένοι εἰσὶν τὰ ξύλινα καὶ τὰ περιάργυρα, οἱ δὲ θεραπεύοντες αὐτὰ καταισχυνθήσονται. ³⁹πῶς οὖν νομιστέον ἢ κλητέον αὐτοὺς ὑπάρχειν θεούς;

⁴⁰Ἐτι δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Χαλδαίων ἀτιμαζόντων αὐτά, οἵ, ὅταν ἴδωσιν ἐνεὸν οὐ δυνάμενον λαλῆσαι, προσενεγκάμενοι τὸν Βῆλον ἀξιοῦσιν φωνῆσαι, ὡς δυνατοῦ ὄντος αὐτοῦ αἰσθέσθαι, ⁴¹καὶ οὐ δύνανται αὐτοὶ νοήσαντες καταλιπεῖν αὐτά, αἰσθησιν γὰρ οὐκ ἔχουσιν. ⁴²αὶ δὲ γυναικες περιθέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται θυμιῶσαι τὰ πίτυρα. ⁴³ὅταν δέ τις αὐτῶν ἐφελκυσθεῖσα ὑπὸ τινος τῶν παραπορευομένων κοιμηθῇ, τὴν πλησίον ὀνειδίζει, ὅτι οὐκ ἡξίωται ὥσπερ καὶ αὐτὴ οὔτε τὸ σχοινίον αὐτῆς διερράγη. ⁴⁴πάντα τὰ γινόμενα αὐτοῖς ἐστιν ψευδῆ· πῶς οὖν νομιστέον ἢ κλητέον ὥστε θεοὺς αὐτοὺς ὑπάρχειν;

⁴⁵Ὑπὸ τεκτόνων καὶ χρυσοχόων κατεσκευασμένα εἰσὶν· οὐθὲν ἄλλο μὴ γένωνται ἢ ὁ βούλονται οἱ τεχνῖται αὐτὰ γενέσθαι. ⁴⁶αὐτοί τε οἱ κατεσκευάζοντες αὐτὰ οὐ μὴ γένωνται πολυχρόνιοι· πῶς τε δὴ μέλλει τὰ ὑπ' αὐτῶν κατεσκευασθέντα εἶναι θεοί; ⁴⁷κατέλιπον γὰρ ψεύδη καὶ ὄνειδος τοῖς ἐπιγινομένοις. ⁴⁸ὅταν γὰρ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὰ πόλεμος καὶ κακά, βούλεύονται πρὸς ἑαυτοὺς οἱ Ἱερεῖς ποῦ συναποκρυβῶσι μετ' αὐτῶν. ⁴⁹πῶς οὖν οὐκ ἔστιν αἰσθέσθαι ὅτι οὐκ εἰσιν θεοί, οἵ οὔτε σώζουσιν ἑαυτοὺς ἐκ πολέμου οὔτε ἐκ κακῶν; ⁵⁰ὑπάρχοντα γὰρ ξύλινα καὶ περιάργυρα γνωσθήσεται μετὰ ταῦτα ὅτι ἔστιν ψευδῆ· τοῖς ἔθνεσι πᾶσι τοῖς τε βασιλεῦσι φανερὸν ἔσται ὅτι οὐκ εἰσι θεοὶ ἀλλὰ ἔργα χειρῶν ἄνθρωπων, καὶ οὐδὲν θεοῦ ἔργον ἐν αὐτοῖς ἔστιν. ⁵¹τίνι οὖν γνωστέον ἔστιν ὅτι οὐκ εἰσιν θεοί;

⁵²Βασιλέα γὰρ χώρας οὐ μὴ ἀναστήσωσιν οὔτε ὑετὸν ἀνθρώποις οὐ μὴ δῶσιν ⁵³χρίσιν τε οὐ μὴ διακρίνωσιν αὐτῶν οὐδὲ μὴ ῥύσωνται ἀδικούμενον ἀδύνατοι ὄντες· ὥσπερ γὰρ κορῶναι ἀνὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. ⁵⁴καὶ γὰρ ὅταν ἐμπέσῃ εἰς οἰκίαν θεῶν ξυλίνων ἢ περιχρύσων ἢ περιαργύρων πῦρ, οἱ μὲν Ἱερεῖς αὐτῶν φεύξονται καὶ διασωθήσονται, αὐτοὶ δὲ ὥσπερ δοκοὶ μέσοι κατακαυθήσονται. ⁵⁵βασιλεῖ δὲ καὶ πολεμίοις οὐ μὴ ἀντιστῶσιν. ⁵⁶πῶς οὖν ἐκδεκτέον ἢ νομιστέον ὅτι εἰσὶν θεοί;

⁵⁷Οὕτε ἀπὸ κλεπτῶν οὔτε ἀπὸ ληστῶν οὐ μὴ διασωθῶσιν θεοὶ ξύλινοι καὶ περιάργυροι καὶ περιχρυσοί, ὃν οἱ Ἱσχύοντες περιελοῦνται τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν ἴματισμὸν τὸν περικείμενον αὐτοῖς ἀπελεύσονται ἔχοντες, οὔτε ἑαυτοῖς οὐ μὴ βοηθήσωσιν. ⁵⁸ὥστε κρεῖστον εἶναι

βασιλέα ἐπιδεικνύμενον τὴν ἑαυτοῦ ἀνδρείαν ἢ σκεῦος ἐν οἰκίᾳ χρήσιμον, ἐφ' ὃ χρήσεται ὁ κεκτημένος, ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί. ἢ καὶ θύρα ἐν οἰκίᾳ διασώζουσα τὰ ἐν αὐτῇ ὅντα ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί, καὶ ξύλινος στῦλος ἐν βασιλείοις ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί. ⁵⁹ ἥλιος μὲν γὰρ καὶ σελήνη καὶ ἄστρα ὅντα λαμπρὰ καὶ ἀποστελλόμενα ἐπὶ χρείας εὐήκοα εἰσιν. ⁶⁰ ὡσαύτως καὶ ἀστραπή, ὅταν ἐπιφανῆ, εὔοπτός ἐστιν· τὸ δὲ αὐτὸν καὶ πνεῦμα ἐν πάσῃ χώρᾳ πνεῖ. ⁶¹ καὶ νεφέλαις ὅταν ἐπιταγῆ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐπιπορεύεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην, συντελοῦσι τὸ ταχθέν· τό τε πῦρ ἔξαποσταλὲν ἀνωθεν ἔξαναλῶσαι ὅρη καὶ δρυμοὺς ποιεῖ τὸ συνταχθέν. ⁶² ταῦτα δὲ οὕτε ταῖς ἴδεαις οὕτε ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν ἀφωμοιωμένα ἐστίν. ⁶³ θεν οὕτε νομιστέον οὕτε κλητέον ὑπάρχειν αὐτοὺς θεούς, οὐ δυνατῶν ὅντων αὐτῶν οὕτε κρίσιν κρῖναι οὕτε εὖ ποιεῖν ἀνθρώποις. ⁶⁴ γνόντες οὖν ὅτι οὐκ εἰσιν θεοί, μὴ φοβηθῆτε αὐτούς.

⁶⁵ Οὕτε γὰρ βασιλεῦσιν οὐ μὴ καταράσωνται οὕτε μὴ εὐλογήσωσι. ⁶⁶ σημεῖά τε ἐν ἔθνεσιν ἐν οὐρανῷ οὐ μὴ δείξωσιν οὐδὲ ὡς ὁ ἥλιος λάμψουσιν οὐδὲ φωτίσουσιν ὡς σελήνη. ⁶⁷ τὰ θηρία ἐστὶν κρείττω αὐτῶν, ἀ δύνανται ἐκφυγόντα εἰς σκέπην ἑαυτὰ ὠφελῆσαι. ⁶⁸ κατ' οὐδένα οὖν τρόπον ἐστὶν ἡμῖν φανερὸν ὅτι εἰσιν θεοί· διὸ μὴ φοβηθῆτε αὐτούς.

⁶⁹ Ωσπερ γὰρ ἐν σικυηράτῳ προβασκάνιον οὐδὲν φυλάσσον, οὕτως οἱ θεοὶ αὐτῶν εἰσιν ξύλινοι καὶ περίχρυσοι καὶ περιάργυροι. ⁷⁰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῇ ἐν κήπῳ ῥάμνῳ, ἐφ' ἣς πᾶν ὅρνεον ἐπικάθηται, ὡσαύτως δὲ καὶ νεκρῷ ἐρριμμένῳ ἐν σκότει ἀφωμοίωνται οἱ θεοὶ αὐτῶν ξύλινοι καὶ περίχρυσοι καὶ περιάργυροι. ⁷¹ ἀπό τε τῆς πορφύρας καὶ τῆς μαρμάρου τῆς ἐπ' αὐτοῖς σηπομένης γνώσεσθε ὅτι οὐκ εἰσιν θεοί· αὐτά τε ἔξ οὐστέρου βρωθήσονται, καὶ ἔσται ὄνειδος ἐν τῇ χώρᾳ. ⁷² κρείσσων οὖν ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔχων εἶδωλα, ἔσται γὰρ μακρὰν ἀπὸ ὄνειδισμοῦ.

IEZEKIΗΛ

1 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει ἐν τῷ τετάρτῳ μηνὶ πέμπτη τοῦ μηνὸς καὶ ἐγὼ ἦμην ἐν μέσῳ τῆς αἰχμαλωσίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβαρ, καὶ ἤνοιχθησαν οἱ οὐρανοί, καὶ εἴδον ὄράσεις θεοῦ. ² πέμπτη τοῦ μηνὸς (τοῦτο τὸ ἔτος τὸ πέμπτον τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ βασιλέως Ιωακιμ) ³ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ιεζεκιηλ υἱὸν Βουζὶ τὸν ιερέα ἐν γῇ Χαλδαίων ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβαρ· καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ κυρίου, ⁴ καὶ εἶδον καὶ ἴδοὺ πνεῦμα ἔξαῖρον ἥρχετο ἀπὸ βορρᾶ, καὶ νεφέλη μεγάλῃ ἐν αὐτῷ, καὶ φέγγος κύκλῳ αὐτοῦ καὶ πῦρ ἔξαστράπτον, καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ὡς ὄρασις ἥλεκτρου ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς καὶ φέγγος ἐν αὐτῷ. ⁵ καὶ ἐν τῷ μέσῳ ὡς ὄμοιώματα τεσσάρων ζῷων· καὶ αὗτη ἡ ὄρασις αὐτῶν· ὄμοιώματα ἀνθρώπου ἐπ' αὐτοῖς, ⁶ καὶ τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἐνί, καὶ τέσσαρες πτέρυγες τῷ ἐνί. ⁷ καὶ τὰ σκέλη αὐτῶν ὄρθα, καὶ πτερωτοὶ οἱ πόδες αὐτῶν, καὶ σπινθῆρες ὡς ἔξαστράπτων χαλκός, καὶ ἐλαφραὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν. ⁸ καὶ χεὶρ ἀνθρώπου ὑποκάτωθεν τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν· καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν τῶν τεσσάρων οὐκ

ἐπεστρέφοντο ἐν τῷ βαδίζειν αὐτά, ἔκαστον κατέναντι τοῦ προσώπου αὐτῶν ἐπορεύοντο. ¹⁰καὶ ὁμοίωσις τῶν προσώπων αὐτῶν· πρόσωπον ἀνθρώπου καὶ πρόσωπον λέοντος ἐκ δεξιῶν τοῖς τέσσαρσιν καὶ πρόσωπον μόσχου ἐξ ἀριστερῶν τοῖς τέσσαρσιν καὶ πρόσωπον ἀετοῦ τοῖς τέσσαρσιν.
¹¹καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι ἄνωθεν τοῖς τέσσαρσιν, ἔκατέρῳ δύο συνεζευγμέναι πρὸς ἀλλήλας, καὶ δύο ἐπεκάλυπτον ἐπάνω τοῦ σώματος αὐτῶν. ¹²καὶ ἐκάτερον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπορεύετο· οὗ ἀνὴν τὸ πνεῦμα πορευόμενον, ἐπορεύοντο καὶ οὐκ ἐπέστρεφον. ¹³καὶ ἐν μέσῳ τῶν ζώων ὄρασις ὡς ἀνθράκων πυρὸς καιομένων, ὡς ὄψις λαμπάδων συστρεφομένων ἀνὰ μέσον τῶν ζώων καὶ φέγγος τοῦ πυρός, καὶ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐξεπορεύετο ἀστραπή. ¹⁴καὶ εἰδὸν καὶ ἴδον τροχὸς εἴς ἐπὶ τῆς γῆς ἔχόμενος τῶν ζώων τοῖς τέσσαρσιν. ¹⁵καὶ τὸ εἶδος τῶν τροχῶν ὡς εἶδος θαρσις, καὶ ὁμοίωμα ἐν τοῖς τέσσαρσιν, καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἥν καθὼς ἀν εἴη τροχὸς ἐν τροχῷ. ¹⁶Ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο, οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ ¹⁸οὐδὲ οἱ νῶτοι αὐτῶν, καὶ ὑψος ἥν αὐτοῖς· καὶ εἰδὸν αὐτά, καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν πλήρεις ὁφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσσαρσιν. ¹⁹καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ ζῷα ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ ἔχόμενοι αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὰ ζῷα ἀπὸ τῆς γῆς ἐξήροντο οἱ τροχοί. ²⁰Οὐδὲ ἀν ἥν ἡ νεφέλη, ἐκεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ πορεύεσθαι· ἐπορεύοντο τὰ ζῷα καὶ οἱ τροχοὶ καὶ ἐξήροντο σὺν αὐτοῖς, διότι πνεῦμα ζωῆς ἥν ἐν τοῖς τροχοῖς. ²¹Ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ ἐπορεύοντο καὶ ἐν τῷ ἐστάναι αὐτὰ εἰστήκεισαν καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτὰ ἀπὸ τῆς γῆς ἐξήροντο σὺν αὐτοῖς, δτι πνεῦμα ζωῆς ἥν ἐν τοῖς τροχοῖς. ²²καὶ ὁμοίωμα ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτοῖς τῶν ζώων ὡσεὶ στερέωμα ὡς ὄρασις κρυστάλλου ἐκτεταμένον ἐπὶ τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐπάνωθεν. ²³καὶ ὑποκάτω τοῦ στερεώματος αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι, πτερυσσόμεναι ἐτέρα τῇ ἐτέρᾳ, ἐκάστῳ δύο συνεζευγμέναι ἐπικαλύπτουσαι τὰ σώματα αὐτῶν. ²⁴καὶ ἥκουον τὴν φωνὴν τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ ὡς φωνὴν ὅδατος πολλοῦ· καὶ ἐν τῷ ἐστάναι αὐτὰ κατέπαυον αἱ πτέρυγες αὐτῶν. ²⁵καὶ ἴδον φωνὴ ὑπεράνωθεν τοῦ στερεώματος τοῦ ὄντος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν. ²⁶ὡς ὄρασις λίθου σαπφείρου ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁμοιώματος τοῦ θρόνου ὁμοίωμα ὡς εἶδος ἀνθρώπου ἄνωθεν. ²⁷καὶ εἶδον ὡς ὄψιν ἡλέκτρου ἀπὸ ὁράσεως ὄσφύος καὶ ἐπάνω, καὶ ἀπὸ ὁράσεως ὄσφύος καὶ ἔως κάτω εἶδον ὡς ὄρασιν πυρὸς καὶ τὸ φέγγος αὐτοῦ κύκλῳ. ²⁸ὡς ὄρασις τόξου, δταν ἥ ἐν τῇ νεφέλῃ ἐν ἡμέρᾳ ὑετοῦ, οὕτως ἡ στάσις τοῦ φέγγους κυκλόθεν. αὕτη ἡ ὄρασις ὁμοιώματος δόξης κυρίου· καὶ εἶδον καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου καὶ ἥκουσα φωνὴν λαλοῦντος.

² ¹Καὶ εἶπεν πρός με Υἱὲ ἀνθρώπου, στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου, καὶ λαλήσω πρὸς σέ. ²καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα καὶ ἀνέλαβέν με καὶ ἐξῆρέν με καὶ ἔστησέν με ἐπὶ τοὺς πόδας μου, καὶ ἥκουον αὐτοῦ λαλοῦντος πρός με, ³καὶ εἶπεν πρός με Υἱὲ ἀνθρώπου, ἐξαποστέλλω ἐγώ σε πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ τοὺς παραπικραίνοντάς με, οἵτινες παρεπίκρανάν με αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας, ⁴καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος ⁵Ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν ἥ πτοηθῶσιν — διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστίν —, καὶ γνώσονται δτι προφήτης εἴ σὺ ἐν μέσῳ αὐτῶν. ⁶καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, μὴ φοβηθῆς αὐτοὺς μηδὲ ἐκστῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, διότι παροιστρήσουσι καὶ

ἐπισυστήσονται ἐπὶ σὲ κύκλῳ, καὶ ἐν μέσῳ σκορπίων σὺ κατοικεῖς· τοὺς λόγους αὐτῶν μὴ φοβηθῆς καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν μὴ ἔκστῆς, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστίν. ⁷καὶ λαλήσεις τοὺς λόγους μου πρὸς αὐτούς, ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν ἡ πτοηθῶσιν, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστίν. ⁸καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, ἄκουε τοῦ λαλοῦντος πρὸς σέ, μὴ γίνου παραπικραίνων καθὼς ὁ οἶκος ὁ παραπικραίνων· χάνε τὸ στόμα σου καὶ φάγε ἀ ἐγὼ δίδωμι σοι. ⁹καὶ εἴδον καὶ ἴδον χεὶρ ἔκτεταμένη πρὸς με, καὶ ἐν αὐτῇ κεφαλὶς βιβλίου. ¹⁰καὶ ἀνείλησεν αὐτὴν ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα ἦν τὰ ὅπισθεν καὶ τὰ ἔμπροσθεν, καὶ ἐγέγραπτο εἰς αὐτὴν θρῆνος καὶ μέλος καὶ οὐαί.

³καὶ εἴπεν πρὸς με Γίε ἀνθρώπου, κατάφαγε τὴν κεφαλίδα ταύτην καὶ πορεύθητι καὶ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ. ²καὶ διήνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐψώμισέν με τὴν κεφαλίδα. ³καὶ εἴπεν πρὸς με Γίε ἀνθρώπου, τὸ στόμα σου φάγεται, καὶ ἡ κοιλία σου πλησθήσεται τῆς κεφαλίδος ταύτης τῆς δεδομένης εἰς σέ. καὶ ἔφαγον αὐτὴν, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκάζον. ⁴καὶ εἴπεν πρὸς με Γίε ἀνθρώπου, βάδιζε εἰσελθε πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ καὶ λάλησον τοὺς λόγους μου πρὸς αὐτούς. ⁵διότι οὐ πρὸς λαὸν βαθύχειλον καὶ βαρύγλωσσον σὺ ἔξαποστέλλῃ πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ ⁶οὐδὲ πρὸς λαοὺς πολλοὺς ἀλλοφώνους ἡ ἀλλογλώσσους οὐδὲ στιβαροὺς τῇ γλώσσῃ ὄντας, ὃν οὐκ ἀκούσῃ τοὺς λόγους αὐτῶν· καὶ εἰ πρὸς τοιούτους ἔξαπέστειλά σε, οὗτοι ἀν εἰσήκουσάν σου. ⁷δὲ οἶκος τοῦ Ισραὴλ οὐ μὴ θελήσωσιν εἰσακοῦσαι σου, διότι οὐ βούλονται εἰσακούειν μου· ὅτι πᾶς ὁ οἶκος Ισραὴλ φιλόνεικοί εἰσιν καὶ σκληροκάρδιοι. ⁸καὶ ἴδον δέδωκα τὸ πρόσωπόν σου δυνατὸν κατέναντι τῶν προσώπων αὐτῶν καὶ τὸ νεῖκός σου κατισχύσω κατέναντι τοῦ νείκους αὐτῶν, ⁹καὶ ἔσται διὰ παντὸς κραταιότερον πέτρας· μὴ φοβηθῆς ἀπ' αὐτῶν μηδὲ πτοηθῆς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστίν. ¹⁰καὶ εἴπεν πρὸς με Γίε ἀνθρώπου, πάντας τοὺς λόγους, οὓς λελάληκα μετὰ σοῦ, λαβὲ εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ τοῖς ὥστί σου ἄκουε ¹¹καὶ βάδιζε εἰσελθε εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος, ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν, ἐὰν ἄρα ἐνδῶσιν. ¹²καὶ ἀνέλαβέν με πνεῦμα, καὶ ἤκουσα κατόπισθέν μου φωνὴν σεισμοῦ μεγάλου Εὔλογημένη ἡ δόξα κυρίου ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ. ¹³καὶ εἴδον φωνὴν πτερύγων τῶν ζῷων πτερυσσομένων ἑτέρα πρὸς τὴν ἑτέραν, καὶ φωνὴ τῶν τροχῶν ἐχομένη αὐτῶν καὶ φωνὴ τοῦ σεισμοῦ. ¹⁴καὶ τὸ πνεῦμα ἔξῆρέν με καὶ ἀνέλαβέν με, καὶ ἐπορεύθην ἐν ὁρμῇ τοῦ πνεύματός μου, καὶ χεὶρ κυρίου ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ κραταιά. ¹⁵καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν μετέωρος καὶ περιῆλθον τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβαρ τοὺς ὄντας ἐκεῖ καὶ ἐκάθισα ἐκεῖ ἐπτὰ ἡμέρας ἀναστρεφόμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν.

¹⁶Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἐπτὰς ἡμέρας λόγος κυρίου πρὸς με λέγων ¹⁷Γίε ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ισραὴλ, καὶ ἀκούσῃ ἐκ στόματός μου λόγον καὶ διαπειλήσῃ αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ. ¹⁸ἐν τῷ λέγειν με τῷ ἀνόμῳ Θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ οὐ διεστείλω αὐτῷ οὐδὲ ἐλάλησας τοῦ διαστείλασθαι τῷ ἀνόμῳ ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτοῦ τοῦ ζῆσαι αὐτόν, ὁ ἀνομος ἐκεῖνος τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ χειρός σου ἐκζητήσω. ¹⁹καὶ σὺ ἐὰν διαστείλῃ τῷ

ἀνόμῳ, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ καὶ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, ὁ ἄνομος ἐκεῖνος ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχήν σου ῥύση. ²⁰καὶ ἐν τῷ ἀποστρέφειν δίκαιον ἀπὸ τῶν δικαιοσυνῶν αὐτοῦ καὶ ποιήσῃ παράπτωμα καὶ δώσω τὴν βάσανον εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, αὐτὸς ἀποθανεῖται, δτὶ οὐ διεστείλω αὐτῷ, καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ ἀποθανεῖται, διότι οὐ μὴ μνησθῶσιν αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ, ἀς ἐποίησεν, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω. ²¹σὺ δὲ ἔὰν διαστείλῃ τῷ δικαίῳ τοῦ μὴ ἀμαρτεῖν, καὶ αὐτὸς μὴ ἀμάρτη, ὁ δίκαιος ζωῇ ζήσεται, δτὶ διεστείλω αὐτῷ, καὶ σὺ τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν ῥύση.

²²Καὶ ἐγένετο ἐπ’ ἐμὲ χείρ κυρίου, καὶ εἶπεν πρός με Ἀνάστηθι καὶ ἔξελθε εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἐκεῖ λαληθήσεται πρὸς σέ. ²³καὶ ἀνέστην καὶ ἔξῆλθον εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἵδού ἐκεῖ δόξα κυρίου είστηκει καθὼς ἡ ὅρασις καὶ καθὼς ἡ δόξα, ἦν εἰδόν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβαρ, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου. ²⁴καὶ ἥλθεν ἐπ’ ἐμὲ πνεῦμα καὶ ἔστησέν με ἐπὶ πόδας μου, καὶ ἐλάλησεν πρός με καὶ εἴπεν μοι Εἴσελθε καὶ ἐγκλείσθητι ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου σου. ²⁵καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, ἵδού δέδονται ἐπὶ σὲ δεσμοί, καὶ δήσουσίν σε ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἔξελθης ἐκ μέσου αὐτῶν. ²⁶καὶ τὴν γλῶσσάν σου συνδήσω, καὶ ἀποκωφθήσῃ καὶ οὐκ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς ἄνδρα ἐλέγχοντα, διότι οἴκος παραπικραίνων ἐστίν. ²⁷καὶ ἐν τῷ λαλεῖν με πρὸς σὲ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος Ὁ ἀκούων ἀκουέτω, καὶ ὁ ἀπειθῶν ἀπειθείτω, διότι οἴκος παραπικραίνων ἐστίν.

4 ¹Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, λαβὲ σεαυτῷ πλίνθον καὶ θήσεις αὐτὴν πρὸ προσώπου σου καὶ διαγράψεις ἐπ’ αὐτὴν πόλιν τὴν Ιερουσαλημ ²καὶ δώσεις ἐπ’ αὐτὴν περιοχὴν καὶ οἰκοδομήσεις ἐπ’ αὐτὴν προμαχῶνας καὶ περιβαλεῖς ἐπ’ αὐτὴν χάρακα καὶ δώσεις ἐπ’ αὐτὴν παρεμβολὰς καὶ τάξεις τὰς βελοστάσεις κύκλῳ. ³καὶ σὺ λαβὲ σεαυτῷ τήγανον σιδηροῦν καὶ θήσεις αὐτὸ τοῖχον σιδηροῦν ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς πόλεως καὶ ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου ἐπ’ αὐτήν, καὶ ἔσται ἐν συγκλεισμῷ, καὶ συγκλείσεις αὐτήν. σημεῖόν ἐστιν τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ. — ⁴καὶ σὺ κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ ἀριστερὸν καὶ θήσεις τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ισραὴλ ἐπ’ αὐτοῦ κατὰ ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν πεντήκοντα καὶ ἑκατόν, ἀς κοιμηθήσῃ ἐπ’ αὐτοῦ, καὶ λήμψῃ τὰς ἀδικίας αὐτῶν. ⁵καὶ ἐγὼ δέδωκά σοι τὰς δύο ἀδικίας αὐτῶν εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας. καὶ λήμψῃ τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ισραὴλ ⁶καὶ συντελέσεις ταῦτα πάντα· καὶ κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ δεξιὸν καὶ λήμψῃ τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ιουδα τεσταράκοντα ἡμέρας. ἡμέραν εἰς ἐνιαυτὸν τέθεικά σοι. ⁷καὶ εἰς τὸν συγκλεισμὸν Ιερουσαλημ ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου καὶ τὸν βραχίονά σου στερεώσεις καὶ προφήτεύσεις ἐπ’ αὐτήν. ⁸καὶ ἐγὼ ἵδού δέδωκα ἐπὶ σὲ δεσμούς, καὶ μὴ στραφῆς ἀπὸ τοῦ πλευροῦ σου ἐπὶ τὸ πλευρόν σου, ἔως οὖ συντελεσθῶσιν αἱ ἡμέραι τοῦ συγκλεισμοῦ σου. — ⁹καὶ σὺ λαβὲ σεαυτῷ πυροὺς καὶ κριθὰς καὶ κύαμον καὶ φακὸν καὶ κέγχρον καὶ ὅλυραν καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰ εἰς ἄγγος ἐν ὁστράκινον καὶ ποιήσεις αὐτὰ σαυτῷ εἰς ἄρτους, καὶ κατ’ ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ἀς σὺ καθεύδεις ἐπὶ τοῦ πλευροῦ σου, ἐνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας φάγεσαι αὐτά. ¹⁰καὶ τὸ βρῶμά σου, ὃ φάγεσαι, ἐν σταθμῷ εἴκοσι σίκλους τὴν ἡμέραν· ἀπὸ καιροῦ ἔως καιροῦ φάγεσαι αὐτά. ¹¹καὶ

ῦδωρ ἐν μέτρῳ πίεσαι τὸ ἔκτον τοῦ ιν· ἀπὸ καιροῦ ἔως καιροῦ πίεσαι.¹²καὶ ἐγκρυφίαν κρίθινον φάγεσαι αὐτά· ἐν βολβίτοις κόπρου ἀνθρωπίνης ἐγκρύψεις αὐτὰ κατ’ ὄφθαλμοὺς αὐτῶν¹³καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ισραὴλ Οὕτως φάγονται οἱ νίοὶ Ισραὴλ ἀκάθαρτα ἐν τοῖς ἔθνεσιν.¹⁴καὶ εἴπα Μηδαμῶς, κύριε θεὲ τοῦ Ισραὴλ· ἴδοὺ ἡ ψυχή μου οὐ μεμίανται ἐν ἀκαθαρσίᾳ, καὶ θυησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ βέβρωκα ἀπὸ γενέσεώς μου ἔως τοῦ νῦν, οὐδὲ εἰσελήλυθεν εἰς τὸ στόμα μου πᾶν κρέας ἔωλον.¹⁵καὶ εἴπεν πρός με Ἰδοὺ δέδωκά σοι βόλβιτα βοῶν ἀντὶ τῶν βολβίτων τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ ποιήσεις τοὺς ἄρτους σου ἐπ’ αὐτῶν.¹⁶καὶ εἴπεν πρός με Υἱὲ ἀνθρώπου, ἴδοὺ ἐγὼ συντρίβω στήριγμα ἄρτου ἐν Ιερουσαλημ, καὶ φάγονται ἄρτον ἐν σταθμῷ καὶ ἐν ἐνδείᾳ καὶ ὕδωρ ἐν μέτρῳ καὶ ἐν ἀφανισμῷ πίονται,¹⁷ὅπως ἐνδεεῖς γένωνται ἄρτου καὶ ὕδατος· καὶ ἀφανισθήσεται ἀνθρωπος καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ τακήσονται ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν. —

5¹καὶ σύ, νιὲ ἀνθρώπου, λαβὲ σεαυτῷ ῥομφαίαν ὁξεῖαν ὑπὲρ ξυρὸν κουρέως· κτήσῃ αὐτὴν σεαυτῷ καὶ ἐπάξεις αὐτὴν ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου καὶ ἐπὶ τὸν πώγωνά σου. καὶ λήμψῃ ζυγὸν σταθμίων καὶ διαστήσεις αὐτούς·²τὸ τέταρτον ἐν πυρὶ ἀνακαύσεις ἐν μέσῃ τῇ πόλει κατὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ συγκλεισμοῦ· καὶ λήμψῃ τὸ τέταρτον καὶ κατακαύσεις αὐτὸν ἐν μέσῳ αὐτῆς· καὶ τὸ τέταρτον κατακόψεις ἐν ῥομφαίᾳ κύκλῳ αὐτῆς· καὶ τὸ τέταρτον διασκορπίσεις τῷ πνεύματι, καὶ μάχαιραν ἐκκενώσω ὅπίσω αὐτῶν.³καὶ λήμψῃ ἐκεῖθεν ὀλίγους ἐν ἀριθμῷ καὶ συμπεριλήμψῃ αὐτοὺς τῇ ἀναβολῇ σου.⁴καὶ ἐκ τούτων λήμψῃ ἔτι καὶ ρίψεις αὐτοὺς εἰς μέσον τοῦ πυρὸς καὶ κατακαύσεις αὐτοὺς ἐν πυρὶ· ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται πῦρ.

Καὶ ἐρεῖς παντὶ οἷκῳ Ισραὴλ⁵Τάδε λέγει κύριος Αὕτη ἡ Ιερουσαλημ ἐν μέσῳ τῶν ἔθνῶν τέθεικα αὐτὴν καὶ τὰς κύκλῳ αὐτῆς χώρας.⁶καὶ ἐρεῖς τὰ δικαιώματά μου τῇ ἀνόμῳ ἐκ τῶν ἔθνῶν καὶ τὰ νόμιμά μου ἐκ τῶν χωρῶν τῶν κύκλῳ αὐτῆς, διότι τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς.⁷διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἄνθ’ ὧν ἡ ἀφορμὴ ὑμῶν ἐκ τῶν ἔθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθητε καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐποιήσατε, ἀλλ’ οὐδὲ κατὰ τὰ δικαιώματα τῶν ἔθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν οὐ πεποιήκατε,⁸διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ καὶ ποιήσω ἐν μέσῳ σου κρίμα ἐνώπιον τῶν ἔθνῶν⁹καὶ ποιήσω ἐν σοὶ ἂν οὐ πεποίηκα καὶ ἂν οὐ ποιήσω ὅμοια αὐτοῖς ἔτι κατὰ πάντα τὰ βδελύγματά σου.¹⁰διὰ τοῦτο πατέρες φάγονται τέκνα ἐν μέσῳ σου, καὶ τέκνα φάγονται πατέρας· καὶ ποιήσω ἐν σοὶ κρίματα καὶ διασκορπιῶ πάντας τοὺς καταλοίπους σου εἰς πάντα ἄνεμον.¹¹διὰ τοῦτο Ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, εἰ μὴ ἀνθ’ ὧν τὰ ἄγιά μου ἐμίανας ἐν πᾶσιν τοῖς βδελύγμασίν σου, κἀγὼ ἀπώσομαι σε, οὐ φείσεται μου ὁ ὄφθαλμός, κἀγὼ οὐκ ἐλεήσω.¹²τὸ τέταρτόν σου ἐν θανάτῳ ἀναλωθήσεται· καὶ τὸ τέταρτόν σου ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται ἐν μέσῳ σου· καὶ τὸ τέταρτόν σου εἰς πάντα ἄνεμον σκορπιῶ αὐτούς· καὶ τὸ τέταρτόν σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται κύκλῳ σου, καὶ μάχαιραν ἐκκενώσω ὅπίσω αὐτῶν.¹³καὶ συντελεσθήσεται ὁ θυμός μου καὶ ἡ ὀργὴ μου ἐπ’ αὐτούς, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγὼ κύριος λελάηκα ἐν ζήλῳ μου ἐν τῷ συντελέσαι με τὴν ὀργήν μου ἐπ’ αὐτούς.¹⁴καὶ θήσομαι σε εἰς ἔρημον καὶ τὰς

θυγατέρας σου κύκλω σου ἐνώπιον παντὸς διοδεύοντος, ¹⁵καὶ ἔσῃ στενακτὴ καὶ δηλαϊστὴ ἐν τοῖς ἔθνεσιν τοῖς κύκλω σου ἐν τῷ ποιῆσαι με ἐν σοὶ κρίματα ἐν ἐκδικήσει θυμοῦ μου· ἐγὼ κύριος λελάληκα. ¹⁶ἐν τῷ ἔξαποστεῖλαί με τὰς βολίδας μου τοῦ λιμοῦ ἐπ’ αὐτοὺς καὶ ἔσονται εἰς ἔκλειψιν, καὶ συντρίψω στήριγμα ἄρτου σου. ¹⁷καὶ ἔξαποστελῶ ἐπὶ σὲ λιμὸν καὶ θηρία πονηρὰ καὶ τιμωρήσομαι σε, καὶ θάνατος καὶ αἷμα διελεύσονται ἐπὶ σέ, καὶ ρόμφαιαν ἐπάξω ἐπὶ σὲ κυκλάθεν· ἐγὼ κύριος λελάληκα.

6 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γίε ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰ ὅρη Ισραὴλ καὶ προφήτευσον ἐπ’ αὐτὰ ³καὶ ἐρεῖς Τὰ ὅρη Ισραὴλ, ἀκούσατε λόγον κυρίου Τάδε λέγει κύριος τοῖς ὅρεσιν καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς φάραγξιν καὶ ταῖς νάπαις Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐφ’ ὑμᾶς ρόμφαιαν, καὶ ἔξολεθρευθήσεται τὰ ὑψηλὰ ὑμῶν, ⁴καὶ συντριβήσονται τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν καὶ τὰ τεμένη ὑμῶν, καὶ καταβαλῶ τραυματίας ὑμῶν ἐνώπιον τῶν εἰδώλων ὑμῶν ⁵καὶ διασκορπιῶ τὰ ὄστᾶ ὑμῶν κύκλω τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν. ⁶ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν αἱ πόλεις ἔξερημωθήσονται καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀφανισθήσεται, ὅπως ἔξολεθρευθῇ τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν, καὶ συντριβήσονται τὰ εἰδῶλα ὑμῶν, καὶ ἔξαρθήσεται τὰ τεμένη ὑμῶν, ⁷καὶ πεσοῦνται τραυματίαι ἐν μέσῳ ὑμῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος. ⁸ἐν τῷ γενέσθαι ἐξ ὑμῶν ἀνασωζόμένους ἐκ ρόμφαιάς ἐν τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐν τῷ διασκορπισμῷ ὑμῶν ἐν ταῖς χώραις ⁹καὶ μνησθήσονταί μου οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὐδὲ ἡχμαλωτεύθησαν ἐκεῖ· ὅμωμοκα τῇ καρδίᾳ αὐτῶν τῇ ἐκπορνευούσῃ ἀπ’ ἐμοῦ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν τοῖς πορνεύουσιν ὀπίσω τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν, καὶ κόψονται πρόσωπα αὐτῶν ἐν πᾶσι τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν. ¹⁰καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ κύριος λελάληκα. ¹¹τάδε λέγει κύριος Κρότησον τῇ χειρὶ καὶ ψόφησον τῷ ποδὶ καὶ εἰπόν Εὕγε εὗγε ἐπὶ πᾶσιν τοῖς βδελύγμασιν οἴκου Ισραὴλ· ἐν ρόμφαιᾳ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ἐν λιμῷ πεσοῦνται. ¹²ὅτι ἐγγὺς ἐν ρόμφαιᾳ πεσεῖται, δὲ μακρὰν ἐν θανάτῳ τελευτήσει, καὶ ὁ περιεχόμενος ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται, καὶ συντελέσω τὴν ὀργήν μου ἐπ’ αὐτούς. ¹³καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος ἐν τῷ εἶναι τοὺς τραυματίας ὑμῶν ἐν μέσῳ τῶν εἰδώλων ὑμῶν κύκλω τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν καὶ ὑποκάτω δένδρου συσκίου, οὐδὲ ἔδωκαν ἐκεῖ ὀσμὴν εὐωδίας πᾶσι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. ¹⁴καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ’ αὐτοὺς καὶ θήσομαι τὴν γῆν εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς ὅλεθρον ἀπὸ τῆς ἐρήμου Δεβλαθα ἐκ πάσης τῆς κατοικίας· καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος.

7 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπόν Τάδε λέγει κύριος τῇ γῇ τοῦ Ισραὴλ Πέρας ἥκει, τὸ πέρας ἥκει ἐπὶ τὰς τέσσαρας πτέρυγας τῆς γῆς. ³ἥκει τὸ πέρας ἐπὶ σὲ τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν, ἥκει ὁ καιρός, ἥγγικεν ἡ ἡμέρα, οὐ μετὰ θορύβων οὐδὲ μετὰ ὡδίνων. ⁵νῦν ἐγγύθεν ἐκχεῶ τὴν ὀργήν μου ἐπὶ σὲ καὶ συντελέσω τὸν θυμόν μου ἐν σοὶ καὶ κρινῶ σε ἐν ταῖς ὁδοῖς σου καὶ δώσω ἐπὶ σὲ πάντα τὰ βδελύγματά σου. ⁶οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω, διότι τὰς ὁδούς σου ἐπὶ σὲ δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσονται, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ τύπτων. ⁷νῦν τὸ πέρας πρὸς σέ, καὶ ἀποστελῶ ἐγὼ ἐπὶ σὲ καὶ ἐκδικήσω σε ἐν ταῖς

όδοῖς σου καὶ δώσω ἐπὶ σὲ πάντα τὰ βδελύγματά σου. ⁸οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου ἐπὶ σέ, οὐδὲ μὴ ἔλεήσω, διότι τὴν ὁδὸν σου ἐπὶ σὲ δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσται· καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγὼ κύριος. ⁹διότι τάδε λέγει κύριος ¹⁰Ιδοὺ τὸ πέρας ἡκει, ίδοὺ ἡμέρα κυρίου· εἰ καὶ ἡ ῥάβδος ἥνθηκεν, ἡ ὑβρις ἔξανέστηκεν. ¹¹καὶ συντρίψει στήριγμα ἀνόμου καὶ οὐ μετὰ θορύβου οὐδὲ μετὰ σπουδῆς. ¹²ἡκει ὁ καιρός, ίδού ἡ ἡμέρα· ὁ κτώμενος μὴ χαιρέτω, καὶ ὁ πωλῶν μὴ θρηνείτω. ¹³διότι ὁ κτώμενος πρὸς τὸν πωλοῦντα οὐκέτι μὴ ἐπιστρέψῃ, καὶ ἄνθρωπος ἐν ὀφθαλμῷ ζωῆς αὐτοῦ οὐ κρατήσει. ¹⁴σαλπίσατε ἐν σάλπιγγι καὶ κρίνατε τὰ σύμπαντα. ¹⁵ὅ πόλεμος ἐν ρόμφαιᾳ ἔξωθεν, καὶ ὁ λιμὸς καὶ ὁ θάνατος ἔσωθεν· ὁ ἐν τῷ πεδίῳ ἐν ρόμφαιᾳ τελευτήσει, τοὺς δὲ ἐν τῇ πόλει λιμὸς καὶ θάνατος συντελέσει. ¹⁶καὶ ἀνασωθήσονται οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ αὐτῶν καὶ ἔσονται ἐπὶ τῶν ὁρέων· πάντας ἀποκτενῶ, ἔκαστον ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτοῦ. ¹⁷πᾶσαι χεῖρες ἐκλυθήσονται, καὶ πάντες μηροὶ μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ, ¹⁸καὶ περιζώσονται σάκκους, καὶ καλύψει αὐτοὺς θάμβος, καὶ ἐπὶ πᾶν πρόσωπον αἰσχύνη ἐπ’ αὐτούς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν φαλάκρωμα. ¹⁹τὸ ἀργύριον αὐτῶν ρίφήσεται ἐν ταῖς πλατείαις, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν ὑπεροφθήσεται· αἱ ψυχαὶ αὐτῶν οὐ μὴ ἐμπλησθῶσιν, καὶ αἱ κοιλίαι αὐτῶν οὐ μὴ πληρωθῶσιν· διότι βάσανος τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ἐγένετο. ²⁰ἐκλεκτὰ κόσμου εἰς ὑπερηφανίαν ἔθεντο αὐτὰ καὶ εἰκόνας τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν ἐποίησαν ἐξ αὐτῶν· ἔνεκεν τούτου δέδωκα αὐτὰ αὐτοῖς εἰς ἀκαθαρσίαν. ²¹καὶ παραδώσω αὐτὰ εἰς χεῖρας ἀλλοτρίων τοῦ διαρπάσαι αὐτὰ καὶ τοῖς λοιμοῖς τῆς γῆς εἰς σκῦλα, καὶ βεβηλώσουσιν αὐτά. ²²καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ’ αὐτῶν, καὶ μιανοῦσιν τὴν ἐπισκοπήν μου καὶ εἰσελεύσονται εἰς αὐτὰ ἀφυλάκτως καὶ βεβηλώσουσιν αὐτά. ²³καὶ ποιήσουσι φυρμόν, διότι ἡ γῆ πλήρης λαῶν, καὶ ἡ πόλις πλήρης ἀνομίας. ²⁴καὶ ἀποστρέψω τὸ φρύαγμα τῆς ἴσχύος αὐτῶν, καὶ μιανθήσεται τὰ ἄγια αὐτῶν. ²⁵ἔξιλασμὸς ἥξει καὶ ζητήσει εἰρήνην, καὶ οὐκ ἔσται. ²⁶οὐαὶ ἐπὶ οὐαὶ ἔσται, καὶ ἀγγελίᾳ ἐπ’ ἀγγελίαν ἔσται, καὶ ζητηθήσεται ὅρασις ἐκ προφήτου, καὶ νόμος ἀπολεῖται ἐξ ιερέως καὶ βουλὴ ἐκ πρεσβυτέρων. ²⁷ἄρχων ἐνδύσεται ἀφανισμόν, καὶ αἱ χεῖρες τοῦ λαοῦ τῆς γῆς παραλυθήσονται· κατὰ τὰς ὁδούς αὐτῶν ποιήσω αὐτοῖς καὶ ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτῶν ἐκδικήσω αὐτούς· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ κύριος.

8 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔκτῳ ἔτει ἐν τῷ πέμπτῳ μηνὶ πέμπτη τοῦ μηνὸς ἐγὼ ἐκαθήμην ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ιουδα ἐκάθηντο ἐνώπιόν μου, καὶ ἐγένετο ἐπ’ ἐμὲ χειρ κυρίου, ²καὶ εἶδον καὶ ίδού ὅμοιώματα ἀνδρός, ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καὶ ἔως κάτω πῦρ, καὶ ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ὑπεράνω ὡς ὅρασις ἥλεκτρου. ³καὶ ἔξέτεινεν ὅμοιώματα χειρὸς καὶ ἀνέλαβέν με τῆς κορυφῆς μου, καὶ ἀνέλαβέν με πνεῦμα ἀνὰ μέσον τῆς γῆς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἥγαγέν με εἰς Ιερουσαλημ ἐν ὁράσει θεοῦ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν, οὗ ἦν ἡ στήλη τοῦ κτωμένου. ⁴καὶ ίδού ἐκεῖ ἦν δόξα κυρίου θεοῦ Ισραὴλ κατὰ τὴν ὅρασιν, ἦν εἶδον ἐν τῷ πεδίῳ. ⁵καὶ εἴπεν πρός με Υἱὲ ἀνθρώπου, ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου πρὸς βορρᾶν· καὶ ἀνέβλεψα τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πρὸς βορρᾶν, καὶ ίδού ἀπὸ βορρᾶ ἐπὶ τὴν πύλην τὴν πρὸς ἀνατολάς. ⁶καὶ εἴπεν πρός με Υἱὲ ἀνθρώπου, ἔώρακας τί οὗτοι ποιοῦσιν; ἀνομίας μεγάλας ποιοῦσιν ὕδε τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν

ἀγίων μου· καὶ ἔτι ὅψει ἀνομίας μείζονας. ⁷καὶ εἰσήγαγέν με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς αὐλῆς ⁸καὶ εἴπειν πρός με Υἱὲ ἀνθρώπου, ὅρυξον· καὶ ὥρυξα, καὶ ἴδού θύρα μία. ⁹καὶ εἴπειν πρός με Εἰσελθε καὶ ἴδε τὰς ἀνομίας, ἃς οὗτοι ποιοῦσιν ὡδε· ¹⁰καὶ εἰσῆλθον καὶ εἶδον καὶ ἴδού μάταια βδελύγματα καὶ πάντα τὰ εἰδῶλα οἴκου Ισραὴλ διαγεγραμμένα ἐπ’ αὐτοῦ κύκλῳ, ¹¹καὶ ἐβδομήκοντα ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων οἴκου Ισραὴλ, καὶ Ιεζονίας ὁ τοῦ Σαφαν ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰστήκει πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔκαστος θυμιατήριον αὐτοῦ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ, καὶ ἡ ἀτμὶς τοῦ θυμιάματος ἀνέβαινεν. ¹²καὶ εἴπειν πρός με Υἱὲ ἀνθρώπου, ἑώρακας ἢ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου Ισραὴλ ποιοῦσιν, ἔκαστος αὐτῶν ἐν τῷ κοιτῶνι τῷ κρυπτῷ αὐτῶν; διότι εἴπαν Οὐχ ὅρᾳ ὁ κύριος, ἐγκαταλέλοιπεν κύριος τὴν γῆν. ¹³καὶ εἴπειν πρός με Ἐτι ὅψει ἀνομίας μείζονας, ἃς οὗτοι ποιοῦσιν. ¹⁴καὶ εἰσήγαγέν με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης οἴκου κυρίου τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν, καὶ ἴδού ἐκεῖ γυναῖκες καθήμεναι θρηνοῦσαι τὸν Θαμμουζ, ¹⁵καὶ εἴπειν πρός με Υἱὲ ἀνθρώπου, ἑώρακας; καὶ ἔτι ὅψει ἐπιτηδεύματα μείζονα τούτων. ¹⁶καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου κυρίου τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἴδοὺ ἐπὶ τῶν προθύρων τοῦ ναοῦ κυρίου ἀνὰ μέσον τῶν αιλαμ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου ὡς εἴκοσι ἄνδρες, τὰ ὅπισθια αὐτῶν πρὸς τὸν ναὸν τοῦ κυρίου καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀπέναντι, καὶ οὗτοι προσκυνοῦσιν τῷ ἡλίῳ. ¹⁷καὶ εἴπειν πρός με Ἐώρακας, νίè ἀνθρώπου; μὴ μικρὰ τῷ οἴκῳ Ιουδα τοῦ ποιεῖν τὰς ἀνομίας, ἃς πεποιήκασιν ὡδε; διότι ἐπλησαν τὴν γῆν ἀνομίας, καὶ ἴδοὺ αὐτοὶ ὡς μυκτηρίζοντες. ¹⁸καὶ ἐγὼ ποιήσω αὐτοῖς μετὰ θυμοῦ· οὐ φείσεται ὁ ὁφθαλμός μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω.

9 ¹Καὶ ἀνέκραγεν εἰς τὰ ὄτα μου φωνῇ μεγάλῃ λέγων Ἡγγικεν ἡ ἐκδίκησις τῆς πόλεως· καὶ ἔκαστος εἶχεν τὰ σκεύη τῆς ἐξολεθρεύσεως ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ²καὶ ἴδοὺ ἔξ ἄνδρες ἥρχοντο ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης τῆς ὑψηλῆς τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν, καὶ ἔκάστου πέλυξ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ εἰς ἀνὴρ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐνδεδυκὼς ποδήρη, καὶ ζώνη σαπφείρου ἐπὶ τῆς ὁσφύος αὐτοῦ· καὶ εἰσῆλθοσαν καὶ ἐστησαν ἐχόμενοι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χαλκοῦ. ³καὶ δόξα θεοῦ τοῦ Ισραὴλ ἀνέβη ἀπὸ τῶν χερουβιν ἡ οὖσα ἐπ’ αὐτῶν εἰς τὸ αἴθριον τοῦ οἴκου. καὶ ἐκάλεσεν τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυκότα τὸν ποδήρη, ὃς εἶχεν ἐπὶ τῆς ὁσφύος αὐτοῦ τὴν ζώνην, ⁴καὶ εἴπειν πρὸς αὐτὸν Δίελθε μέσην τὴν Ιερουσαλημ καὶ δὸς τὸ σημεῖον ἐπὶ τὰ μέτωπα τῶν ἀνδρῶν τῶν καταστεναζόντων καὶ τῶν κατωδυνωμένων ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις ταῖς γινομέναις ἐν μέσῳ αὐτῆς. ⁵καὶ τούτοις εἴπειν ἀκούοντός μου Πορεύεσθε ὁπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν καὶ κόπτετε καὶ μὴ φείδεσθε τοῖς ὁφθαλμοῖς ὑμῶν καὶ μὴ ἐλεήσητε. ⁶πρεσβύτερον καὶ νεανίσκον καὶ παρθένον καὶ νήπια καὶ γυναῖκας ἀποκτείνατε εἰς ἐξάλειψιν, ἐπὶ δὲ πάντας, ἐφ’ οὓς ἐστιν τὸ σημεῖον, μὴ ἐγγίσητε· καὶ ἀπὸ τῶν ἀγίων μου ἄρξασθε. καὶ ἥρξαντο ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πρεσβυτέρων, οἱ ἦσαν ἔσω ἐν τῷ οἴκῳ. ⁷καὶ εἴπειν πρὸς αὐτούς Μιάνατε τὸν οἴκον καὶ πλήσατε τὰς ὁδοὺς νεκρῶν ἐκπορευόμενοι καὶ κόπτετε. ⁸καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κόπτειν αὐτοὺς καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου καὶ ἀνεβόγσα καὶ εἴπα Οἴμμοι, κύριε, ἐξαλείφεις σὺ τοὺς καταλοίπους τοῦ Ισραὴλ ἐν τῷ ἐκχέαι σε τὸν θυμόν σου ἐπὶ Ιερουσαλημ; ⁹καὶ εἴπειν πρός με Ἀδικία τοῦ οἴκου Ισραὴλ καὶ Ιουδα μεμεγάλυνται σφόδρα σφόδρα, ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ

λαῶν πολλῶν, καὶ ἡ πόλις ἐπλήσθη ἀδικίας καὶ ἀκαθαρσίας· ὅτι εἴπαν Ἐγκαταλέλοιπεν κύριος τὴν γῆν, οὐκ ἐφορᾷ ὁ κύριος. ¹⁰καὶ οὐ φείσεται μου ὁ ὄφθαλμός, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω· τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα. ¹¹καὶ ἴδού ὁ ἀνὴρ ὁ ἐνδεδυκὼς τὸν ποδήρη καὶ ἔζωσμένος τῇ ζώνῃ τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ καὶ ἀπεκρίνατο λέγων Πεποίγκα καθὼς ἐνετείλω μοι.

10 ¹Καὶ εἶδον καὶ ἴδού ἐπάνω τοῦ στερεώματος τοῦ ὑπέρ κεφαλῆς τῶν χερουβιν ὡς λίθος σαπφείρου ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτῶν. ²καὶ εἴπεν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυκότα τὴν στολὴν Εἴσελθε εἰς τὸ μέσον τῶν τροχῶν τῶν ὑποκάτω τῶν χερουβιν καὶ πλῆσον τὰς δράκας σου ἀνθράκων πυρὸς ἐκ μέσου τῶν χερουβιν καὶ διασκόρπισον ἐπὶ τὴν πόλιν· καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιον μου. ³καὶ τὰ χερουβιν είστηκει ἐκ δεξιῶν τοῦ οἴκου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν ἄνδρα, καὶ ἡ νεφέλη ἐπλησεν τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν. ⁴καὶ ἀπῆρεν ἡ δόξα κυρίου ἀπὸ τῶν χερουβιν εἰς τὸ αἴθριον τοῦ οἴκου, καὶ ἐπλησεν τὸν οἴκον ἡ νεφέλη, καὶ ἡ αὐλὴ ἐπλήσθη τοῦ φέγγους τῆς δόξης κυρίου. ⁵καὶ φωνὴ τῶν πτερύγων τῶν χερουβιν ἥκούετο ἔως τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας ὡς φωνὴ θεοῦ Σαδδαι λαλοῦντος. ⁶καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐντέλλεσθαι αὐτὸν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνδεδυκότι τὴν στολὴν τὴν ἀγίαν λέγων Λαβὲ πῦρ ἐκ μέσου τῶν τροχῶν ἐκ μέσου τῶν χερουβιν, καὶ εἰσῆλθεν καὶ ἔστη ἐχόμενος τῶν τροχῶν, ⁷καὶ ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς μέσον τοῦ πυρὸς τοῦ ὄντος ἐν μέσῳ τῶν χερουβιν καὶ ἔλαβεν καὶ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐνδεδυκότος τὴν στολὴν τὴν ἀγίαν, καὶ ἔλαβεν καὶ ἐξῆλθεν. ⁸καὶ εἶδον τὰ χερουβιν, ὁμοίωμα χειρῶν ἀνθρώπων ὑποκάτωθεν τῶν πτερύγων αὐτῶν. ⁹καὶ εἶδον καὶ ἴδού τροχοὶ τέσσαρες είστηκεισαν ἐχόμενοι τῶν χερουβιν, τροχὸς εἷς ἐχόμενος χερουβ ἐνός, καὶ ἡ ὄψις τῶν τροχῶν ὡς ὄψις λίθου ἀνθρακος. ¹⁰καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν ὁμοίωμα ἐν τοῖς τέσσαρσιν, δὲν τρόπον δταν ἦ τροχὸς ἐν μέσῳ τροχοῦ. ¹¹ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ εἰς τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο, οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά, ὅτι εἰς ὃν ἀν τόπον ἐπέβλεψεν ἡ ἀρχὴ ἡ μία, ἐπορεύοντο καὶ οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά. ¹²καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν καὶ οἱ τροχοὶ πλήρεις ὄφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσσαρσιν τροχοῖς αὐτῶν. ¹³τοῖς δὲ τροχοῖς τούτοις ἐπεκλήθη Γελγελ ἀκούοντός μου. ¹⁵καὶ ἥραν τὰ χερουβιν. τοῦτο τὸ ζῷον, δὲ εἶδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβαρ. ¹⁶καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ χερουβιν ἐπορεύοντο οἱ τροχοί, καὶ οὗτοι ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὰ χερουβιν τὰς πτέρυγας αὐτῶν τοῦ μετεωρίζεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς οὐκ ἐπέστρεφον οἱ τροχοὶ αὐτῶν. ¹⁷ἐν τῷ ἐστάναι αὐτὰ είστηκεισαν καὶ ἐν τῷ μετεωρίζεσθαι αὐτὰ ἐμετεωρίζοντο μετ' αὐτῶν, διότι πνεῦμα ζωῆς ἐν αὐτοῖς ἦν. ¹⁸καὶ ἐξῆλθεν δόξα κυρίου ἀπὸ τοῦ οἴκου καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὰ χερουβιν, ¹⁹καὶ ἀνέλαβον τὰ χερουβιν τὰς πτέρυγας αὐτῶν καὶ ἐμετεωρίσθησαν ἀπὸ τῆς γῆς ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτὰ καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης οἴκου κυρίου τῆς ἀπέναντι, καὶ δόξα θεοῦ Ισραὴλ ἦν ἐπ' αὐτῶν ὑπεράνω. ²⁰τοῦτο τὸ ζῷον ἐστιν, δὲ εἶδον ὑποκάτω θεοῦ Ισραὴλ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβαρ, καὶ ἔγων ὅτι χερουβιν ἐστίν. ²¹τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἐνί, καὶ δικτὸ πτέρυγες τῷ ἐνί, καὶ ὁμοίωμα χειρῶν ἀνθρώπου ὑποκάτωθεν τῶν πτερύγων αὐτῶν. ²²καὶ

όμοιώσις τῶν προσώπων αὐτῶν, ταῦτα τὰ πρόσωπά ἐστιν, ἀ εἶδον ὑποκάτω τῆς δόξης θεοῦ Ισραὴλ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβαρ, καὶ αὐτὰ ἔκαστον κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐπορεύοντο.

11 ¹Καὶ ἀνέλαβέν με πνεῦμα καὶ ἥγαγέν με ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ οἴκου κυρίου τὴν κατέναντι τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολάς· καὶ ἴδού ἐπὶ τῶν προθύρων τῆς πύλης ὡς εἴκοσι καὶ πέντε ἄνδρες, καὶ εἶδον ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸν Ιεζονιαν τὸν τοῦ Εζερ καὶ Φαλτιαν τὸν τοῦ Βαναιου τοὺς ἀφηγουμένους τοῦ λαοῦ. ²καὶ εἶπεν κύριος πρός με Γίε ἀνθρώπου, οὗτοι οἱ ἄνδρες οἱ λογιζόμενοι μάταια καὶ βουλευόμενοι βουλήν πονηρὰν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ³οἱ λέγοντες Οὐχὶ προσφάτως ὠκοδόμηνται αἱ οἰκίαι; αὕτη ἐστὶν ὁ λέβης, ἡμεῖς δὲ τὰ κρέα. ⁴διὰ τοῦτο προφήτευσον ἐπ' αὐτούς, προφήτευσον, νιέ ἀνθρώπου. ⁵καὶ ἐπεσεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα κυρίου καὶ εἶπεν πρός με Λέγε Τάδε λέγει κύριος Οὔτως εἴπατε, οἴκος Ισραὴλ, καὶ τὰ διαβούλια τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἐγὼ ἐπίσταμαι. ⁶ἐπληθύνατε νεκροὺς ὑμῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ ἐνεπλήσατε τὰς ὁδοὺς αὐτῆς τραυματιῶν. ⁷διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Τοὺς νεκροὺς ὑμῶν οὓς ἐπατάξατε ἐν μέσῳ αὐτῆς, οὗτοί εἰσιν τὰ κρέα, αὐτὴ δὲ ὁ λέβης ἐστὶν, καὶ ὑμᾶς ἔξαξω ἐκ μέσου αὐτῆς. ⁸ῥομφαίαν φοβεῖσθε, καὶ ῥομφαίαν ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς, λέγει κύριος. ⁹καὶ ἔξαξω ὑμᾶς ἐκ μέσου αὐτῆς καὶ παραδώσω ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἀλλοτρίων καὶ ποιήσω ἐν ὑμῖν κρίματα. ¹⁰ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖσθε, ἐπὶ τῶν ὄριών τοῦ Ισραὴλ κρινῶ ὑμᾶς· καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος.

11 ¹¹αὕτη ὑμῖν οὐκ ἔσται εἰς λέβητα, καὶ ὑμεῖς οὐ μὴ γένησθε ἐν μέσῳ αὐτῆς εἰς κρέα· ἐπὶ τῶν ὄριών τοῦ Ισραὴλ κρινῶ ὑμᾶς, ¹²καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος. — ¹³καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προφητεύειν με καὶ Φαλτιας ὁ τοῦ Βαναιου ἀπέθανεν, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου καὶ ἀνεβόησα φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἴπα Οἵμοι οἴμοι, κύριε, εἰς συντέλειαν σὺ ποιεῖς τοὺς καταλοίπους τοῦ Ισραὴλ.

14 ¹⁴Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ¹⁵Γίε ἀνθρώπου, οἱ ἀδελφοί σου καὶ οἱ ἄνδρες τῆς αἰχμαλωσίας σου καὶ πᾶς ὁ οἴκος τοῦ Ισραὴλ συντετέλεσται, οῖς εἴπαν αὐτοῖς οἱ κατοικοῦντες Ιερουσαλημ Μακρὰν ἀπέχετε ἀπὸ τοῦ κυρίου, ἡμῖν δέδοται ἡ γῆ εἰς κληρονομίαν. ¹⁶διὰ τοῦτο εἰπόν Τάδε λέγει κύριος ὅτι Ἀπώσομαι αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς ἀγίασμα μικρὸν ἐν ταῖς χώραις, οὗ ἀν εἰσέλθωσιν ἐκεῖ. ¹⁷διὰ τοῦτο εἰπόν Τάδε λέγει κύριος Καὶ εἰσδέξομαι αὐτοὺς ἐκ τῶν ἔθνῶν καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐκ τῶν χωρῶν, οὗ διέσπειρα αὐτοὺς ἐν αὐταῖς, καὶ δώσω αὐτοῖς τὴν γῆν τοῦ Ισραὴλ. ¹⁸καὶ εἰσελεύσονται ἐκεῖ καὶ ἔξαροῦσιν πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῆς καὶ πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῆς ἐξ αὐτῆς. ¹⁹καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν ἐτέραν καὶ πνεῦμα καὶ ινὸν δώσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκσπάσω τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτῶν καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν σαρκίνην, ²⁰ὅπως ἐν τοῖς προστάγμασίν μου πορεύωνται καὶ τὰ δικαιώματά μου φυλάσσωνται καὶ ποιῶσιν αὐτά· καὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν. ²¹καὶ εἰς τὴν καρδίαν τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, ὡς ἡ καρδία αὐτῶν ἐπορεύετο, τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα, λέγει κύριος.

22 ²²Καὶ ἔξῆραν τὰ χερουβῖν τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν, καὶ ἡ δόξα θεοῦ Ισραὴλ ἐπ' αὐτὰ ὑπεράνω αὐτῶν. ²³καὶ ἀνέβη ἡ δόξα κυρίου ἐκ μέσης τῆς πόλεως καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ

δρους, δὲ τὴν ἀπέναντι τῆς πόλεως. ²⁴καὶ ἀνέλαβέν με πνεῦμα καὶ ἥγαγέν με εἰς γῆν Χαλδαίων εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν ἐν ὁράσει ἐν πνεύματι θεοῦ· καὶ ἀνέβην ἀπὸ τῆς ὁράσεως, ἦς εἶδον, ²⁵καὶ ἐλάλησα πρὸς τὴν αἰχμαλωσίαν πάντας τοὺς λόγους τοῦ κυρίου, οὓς ἔδειξέν μοι.

12 Ἔγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γίء ἀνθρώπου, ἐν μέσῳ τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν σὺ κατοικεῖς, οἵ ἔχουσιν ὄφθαλμοὺς τοῦ βλέπειν καὶ οὐ βλέπουσιν καὶ ὡτα ἔχουσιν τοῦ ἀκούειν καὶ οὐκ ἀκούουσιν, διότι οἴκος παραπικραίνων ἐστίν. ³καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, ποίησον σεαυτῷ σκεύη αἰχμαλωσίας ἡμέρας ἐνώπιον αὐτῶν καὶ αἰχμαλωτευθήσῃ ἐκ τοῦ τόπου σου εἰς ἔτερον τόπον ἐνώπιον αὐτῶν, ὅπως ἴδωσιν, διότι οἴκος παραπικραίνων ἐστίν. ⁴καὶ ἔξοισεις τὰ σκεύη σου ὡς σκεύη αἰχμαλωσίας ἡμέρας κατ' ὄφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ σὺ ἔξελεύσῃ ἐσπέρας ὡς ἐκπορεύεται αἰχμάλωτος. ⁵ἐνώπιον αὐτῶν διόρυξον σεαυτῷ εἰς τὸν τοῖχον καὶ διεξελεύσῃ δι' αὐτοῦ. ⁶ἐνώπιον αὐτῶν ἐπ' ὕμων ἀναλημφθήσῃ καὶ κεκρυμμένος ἔξελεύσῃ, τὸ πρόσωπόν σου συγκαλύψεις καὶ οὐ μὴ ἴδῃς τὴν γῆν. διότι τέρας δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ισραὴλ. ⁷καὶ ἐποίησα οὕτως κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετείλατό μοι, καὶ σκεύη ἔξηνεγκα ὡς σκεύη αἰχμαλωσίας ἡμέρας καὶ ἐσπέρας διώρυξα ἐμαυτῷ τὸν τοῖχον καὶ κεκρυμμένος ἔξῆλθον, ἐπ' ὕμων ἀνελήμφθην ἐνώπιον αὐτῶν. — ⁸καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με τὸ πρωὶ λέγων ⁹Γίء ἀνθρώπου, οὐκ εἴπαν πρὸς σὲ ὁ οἴκος τοῦ Ισραὴλ οἴκος ὁ παραπικραίνων Τί σὺ ποιεῖς; ¹⁰εἰπὸν πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος κύριος Ὁ ἄρχων καὶ ὁ ἀφηγούμενος ἐν Ιερουσαλημ καὶ παντὶ οἴκῳ Ισραὴλ, οἵ εἰσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ¹¹εἰπὸν ὅτι ἐγὼ τέρατα ποιῶ ἐν μέσῳ αὐτῆς. ὃν τρόπον πεποίηκα, οὕτως ἔσται αὐτοῖς· ἐν μετοικεσίᾳ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται, ¹²καὶ ὁ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐπ' ὕμων ἀρθήσεται καὶ κεκρυμμένος ἔξελεύσεται διὰ τοῦ τοίχου, καὶ διορύξει τοῦ ἔξελθεῖν αὐτὸν δι' αὐτοῦ. τὸ πρόσωπον αὐτοῦ συγκαλύψει, ὅπως μὴ ὄραθῇ ὄφθαλμῷ, καὶ αὐτὸς τὴν γῆν οὐκ ὄψεται. ¹³καὶ ἐκπετάσω τὸ δίκτυόν μου ἐπ' αὐτόν, καὶ συλλημφθήσεται ἐν τῇ περιοχῇ μου, καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα εἰς γῆν Χαλδαίων, καὶ αὐτὴν οὐκ ὄψεται καὶ ἐκεῖ τελευτήσει. ¹⁴καὶ πάντας τοὺς κύκλων αὐτοῦ τοὺς βοηθοὺς αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς ἀντιλαμβανομένους αὐτοῦ διασπερῶ εἰς πάντα ἄνεμον καὶ ῥομφαίαν ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν. ¹⁵καὶ γνώσονται διότι ἐγὼ κύριος ἐν τῷ διασκορπίσαι με αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις. ¹⁶καὶ ὑπολείψομαι ἔξ αὐτῶν ἄνδρας ἀριθμῷ ἐκ ῥομφαίας καὶ ἐκ λιμοῦ καὶ ἐκ θανάτου, ὅπως ἐκδιηγῶνται πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὖς εἰσήλθοσαν ἐκεῖ· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ κύριος. — ¹⁷καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ¹⁸Γίء ἀνθρώπου, τὸν ἄρτον σου μετ' ὁδύνης φάγεσαι καὶ τὸ ὄδωρ αὐτῶν μετὰ ἀφανισμοῦ πίονται, ὅπως ἀφανισθῇ ἡ γῆ σὺν πληρώματι αὐτῆς, ἐν ἀσεβείᾳ γὰρ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. ²⁰καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν αἱ κατοικούμεναι ἔξερημαθήσονται, καὶ ἡ γῆ εἰς ἀφανισμὸν ἔσται· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος.

²¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²²Γίء ἀνθρώπου, τίς ὑμῖν ἡ παραβολὴ αὕτη ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ισραὴλ λέγοντες Μακρὰν αἱ ἡμέραι ἀπόλωλεν ὅρασις; ²³διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος Ἀποστρέψω τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ οὐκέτι μὴ εἴπωσιν τὴν παραβολὴν ταύτην οἶκος τοῦ Ισραὴλ, ὅτι λαλήσεις πρὸς αὐτούς Ἡγγίκασιν αἱ ἡμέραι καὶ λόγος πάσης ὄράσεως. ²⁴ὅτι οὐκ ἔσται ἔτι πᾶσα ὅρασις ψευδῆς καὶ μαντευόμενος τὰ πρὸς χάριν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ²⁵διότι ἐγὼ κύριος λαλήσω τοὺς λόγους μου, λαλήσω καὶ ποιήσω καὶ οὐ μὴ μηκύνω ἔτι, ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, οἶκος ὁ παραπικραίνων, λαλήσω λόγον καὶ ποιήσω, λέγει κύριος. — ²⁶καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²⁷Γίء ἀνθρώπου, ἵδον οἶκος Ισραὴλ ὁ παραπικραίνων λέγοντες λέγουσιν Ἡ ὅρασις, ἦν οὗτος ὁρᾶ, εἰς ἡμέρας πολλάς, καὶ εἰς καιροὺς μακροὺς οὗτος προφητεύει. ²⁸διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος Οὐ μὴ μηκύνωσιν οὐκέτι πάντες οἱ λόγοι μου, οὓς ἂν λαλήσω· λαλήσω καὶ ποιήσω, λέγει κύριος.

13 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γίء ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τοὺς προφήτας τοῦ Ισραὴλ καὶ προφητεύσεις καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἀκούσατε λόγον κυρίου ³Τάδε λέγει κύριος Οὐαὶ τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν καὶ τὸ καθόλου μὴ βλέπουσιν. ⁴οἱ προφῆται σου, Ισραὴλ, ὡς ἀλώπεκες ἐν ταῖς ἐρήμοις. ⁵οὐκ ἔστησαν ἐν στερεώματι καὶ συνήγαγον ποίμνια ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ, οὐκ ἀνέστησαν οἱ λέγοντες Ἐν ἡμέρᾳ κυρίου. ⁶βλέποντες ψευδῆ, μαντευόμενοι μάταια οἱ λέγοντες Λέγει κύριος, καὶ κύριος οὐκ ἀπέσταλκεν αὐτούς, καὶ ἥρξαντο τοῦ ἀναστῆσαι λόγον. ⁷οὐχ ὅρασιν ψευδῆ ἐωράκατε καὶ μαντείας ματαίας εἰρήκατε; ⁸διὰ τοῦτο εἰπόν τάδε λέγει κύριος Ἄνθ' ὧν οἱ λόγοι ὑμῶν ψευδεῖς καὶ αἱ μαντεῖαι ὑμῶν μάταιαι, διὰ τοῦτο ἵδον ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, λέγει κύριος, ⁹καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς προφήτας τοὺς ὄρῶντας ψευδῆ καὶ τοὺς ἀποφθεγγομένους μάταια. ἐν παιδείᾳ τοῦ λαοῦ μου οὐκ ἔσονται οὐδὲ ἐν γραφῇ οἶκου Ισραὴλ οὐ γραφήσονται καὶ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ισραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται· καὶ γνώσονται διότι ἐγὼ κύριος. ¹⁰ἀνθ' ὧν τὸν λαόν μου ἐπλάνησαν λέγοντες Εἰρήνη εἰρήνη, καὶ οὐκ ἦν εἰρήνη, καὶ οὗτος οἰκοδομεῖ τοῖχον, καὶ αὐτοὶ ἀλείφουσιν αὐτόν, εἰ πεσεῖται, ¹¹εἰπόν πρὸς τοὺς ἀλείφοντας Πεσεῖται, καὶ ἔσται ὑετὸς κατακλύζων, καὶ δῶσω λίθους πετροβόλους εἰς τοὺς ἐνδέσμους αὐτῶν, καὶ πεσοῦνται, καὶ πνεῦμα ἐξαῖρον, καὶ ῥαγήσεται. ¹²καὶ ἵδον πέπτωκεν ὁ τοῖχος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν πρὸς ὑμᾶς Ποῦ ἔστιν ἡ ἀλοιφὴ ὑμῶν, ἦν ἥλείψατε; ¹³διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Καὶ ῥήξω πνοὴν ἐξαίρουσαν μετὰ θυμοῦ, καὶ ὑετὸς κατακλύζων ἐν ὁργῇ μου ἔσται, καὶ τοὺς λίθους τοὺς πετροβόλους ἐν θυμῷ ἐπάξω εἰς συντέλειαν ¹⁴καὶ κατασκάψω τὸν τοῖχον, ὃν ἥλείψατε, καὶ πεσεῖται· καὶ θήσω αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἀποκαλυφθήσεται τὰ θεμέλια αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται, καὶ συντελεσθήσεσθε μετ' ἐλέγχων· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος. ¹⁵καὶ συντελέσω τὸν θυμόν μου ἐπὶ τὸν τοῖχον καὶ ἐπὶ τοὺς ἀλείφοντας αὐτόν, καὶ πεσεῖται. καὶ εἴπα πρὸς ὑμᾶς Οὐκ ἔστιν ὁ τοῖχος οὐδὲ οἱ ἀλείφοντες αὐτὸν ¹⁶προφῆται τοῦ Ισραὴλ οἱ προφητεύοντες ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ οἱ ὄρῶντες αὐτῇ εἰρήνην, καὶ εἰρήνη οὐκ ἔστιν, λέγει κύριος. — ¹⁷καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰς θυγατέρας τοῦ λαοῦ σου τὰς προφητευούσας ἀπὸ

καρδίας αὐτῶν καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὰς¹⁸ καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει κύριος Οὐαὶ ταῖς συρραπτούσαις προσκεφάλαια ἐπὶ πάντα ἀγκῶνα χειρὸς καὶ ποιούσαις ἐπιβόλαια ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν πάσης ἡλικίας τοῦ διαστρέφειν ψυχάς· αἱ ψυχαὶ διεστράφησαν τοῦ λαοῦ μου, καὶ ψυχὰς περιεποιοῦντο.¹⁹ καὶ ἐβεβήλουν με πρὸς τὸν λαόν μου ἵνεκεν δρακὸς κριθῶν καὶ ἕνεκεν κλασμάτων ἄρτου τοῦ ἀποκτεῖναι ψυχάς, ἃς οὐκ ἔδει ἀποθανεῖν, καὶ τοῦ περιποιήσασθαι ψυχάς, ἃς οὐκ ἔδει ζῆσαι, ἐν τῷ ἀποφθέγγεσθαι ὑμᾶς λαῷ εἰσακούοντι μάταια ἀποφθέγματα.²⁰ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος κύριος· Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ τὰ προσκεφάλαια ὑμῶν, ἐφ' ἣ ὑμεῖς συστρέφετε ἐκεῖ ψυχάς, καὶ διαρρήξω αὐτὰ ἀπὸ τῶν βραχιόνων ὑμῶν καὶ ἔξαποστελῶ τὰς ψυχάς, ἃς ὑμεῖς ἐκστρέφετε τὰς ψυχὰς αὐτῶν, εἰς διασκορπισμόν.²¹ καὶ διαρρήξω τὰ ἐπιβόλαια ὑμῶν καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν, καὶ οὐκέτι ἔσονται ἐν χερσὶν ὑμῶν εἰς συστροφήν· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος.²² ἀνθ' ὧν διεστρέφετε καρδίαν δικαίου ἀδίκως καὶ ἐγὼ οὐ διέστρεφον αὐτὸν καὶ τοῦ κατισχῦσαι χεῖρας ἀνόμου τὸ καθόλου μὴ ἀποστρέψαι ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ ζῆσαι αὐτόν,²³ διὰ τοῦτο ψευδῆ οὐ μὴ ἴδητε καὶ μαντείας οὐ μὴ μαντεύσησθε ἔτι, καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος.

14 ¹Καὶ ἥλθον πρός με ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ Ισραὴλ καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπου μου.² καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων· ³Γίء ἀνθρώπου, οἱ ἄνδρες οὗτοι ἔθεντο τὰ διανοήματα αὐτῶν ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν καὶ τὴν κόλασιν τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ἔθηκαν πρὸ προσώπου αὐτῶν· εἰ ἀποκρινόμενος ἀποκριθῶ αὐτοῖς;⁴ διὰ τοῦτο λάλησον αὐτοῖς καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος· Ἐνθρωπος ἀνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου Ισραὴλ, ὃς ἀν θῆ τὰ διανοήματα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ τάξῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν προφήτην, ἐγὼ κύριος ἀποκριθήσομαι αὐτῷ ἐν οἷς ἐνέχεται ἡ διάνοια αὐτοῦ,⁵ πῶς πλαγιάσῃ τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ κατὰ τὰς καρδίας αὐτῶν τὰς ἀπηλλοτριωμένας ἀπ' ἐμοῦ ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν.⁶ διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ Τάδε λέγει κύριος κύριος· Ἐπιστράφητε καὶ ἀποστρέψατε ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν καὶ ἐπιστρέψατε τὰ πρόσωπα ὑμῶν.⁷ διότι ἀνθρωπος ἀνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου Ισραὴλ καὶ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν προσηλυτεύοντων ἐν τῷ Ισραὴλ, ὃς ἀν ἀπαλλοτριωθῆ ἀπ' ἐμοῦ καὶ θῆται τὰ ἐνθυμήματα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ τάξῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν προφήτην τοῦ ἐπερωτῆσαι αὐτὸν ἐν ἐμοί, ἐγὼ κύριος ἀποκριθήσομαι αὐτῷ ἐν ὧ ἐνέχεται ἐν αὐτῷ.⁸ καὶ στηριῶ τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἀνθρωπὸν ἐκεῖνον καὶ θήσομαι αὐτὸν εἰς ἔρημον καὶ εἰς ἀφανισμὸν καὶ ἐξαρῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου· καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος.⁹ καὶ ὁ προφήτης ἐὰν πλανηθῇ καὶ λαλήσῃ, ἐγὼ κύριος πεπλάνηκα τὸν προφήτην ἐκεῖνον καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτὸν καὶ ἀφανιῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου Ισραὴλ.¹⁰ καὶ λήμψονται τὴν ἀδικίαν αὐτῶν· κατὰ τὸ ἀδίκημα τοῦ ἐπερωτῶντος καὶ κατὰ τὸ ἀδίκημα ὁμοίως τῷ προφήτῃ ἔσται,¹¹ πῶς μὴ πλανᾶται ἔτι ὁ οἶκος

τοῦ Ισραὴλ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἵνα μὴ μιαίνωνται ἔτι ἐν πᾶσιν τοῖς παραπτώμασιν αὐτῶν· καὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγώ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, λέγει κύριος.

¹²Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ¹³Γίε ἀνθρώπου, γῆ ἐὰν ἀμάρτη μοι τοῦ παραπεσεῖν παράπτωμα καὶ ἔκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτὴν καὶ συντρίψω αὐτῆς στήριγμα ἄρτου καὶ ἔξαποστελῶ ἐπ' αὐτὴν λιμὸν καὶ ἔξαρῶ ἐξ αὐτῆς ἀνθρωπὸν καὶ κτήνη, ¹⁴καὶ ἐὰν ὁσιν οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς, Νωε καὶ Δανιηλ καὶ Ιωβ, αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν σωθήσονται, λέγει κύριος. ¹⁵Ἐὰν καὶ θηρία πονηρὰ ἐπάγω ἐπὶ τὴν γῆν καὶ τιμωρήσομαι αὐτὴν καὶ ἔσται εἰς ἀφανισμὸν καὶ οὐκ ἔσται ὁ διοδεύων ἀπὸ προσώπου τῶν θηρίων, ¹⁶καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς ὥσι, ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, εἰ υἱοὶ ἡ θυγατέρες σωθήσονται, ἀλλ' ἡ αὐτοὶ μόνοι σωθήσονται, ἡ δὲ γῆ ἔσται εἰς ὅλεθρον. ¹⁷ἡ καὶ ρομφαίαν ἐὰν ἐπάγω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην καὶ εἴπω Ὦ Ρομφαία διελθάτω διὰ τῆς γῆς, καὶ ἔξαρῶ ἐξ αὐτῆς ἀνθρωπὸν καὶ κτῆνος, ¹⁸καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς, ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, οὐ μὴ ῥύσωνται υἱοὺς οὐδὲ θυγατέρας, αὐτοὶ μόνοι σωθήσονται. ¹⁹ἡ καὶ θάνατον ἐπαποστείλω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτὴν ἐν αἵματι τοῦ ἔξολεθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἀνθρωπὸν καὶ κτῆνος, ²⁰καὶ Νωε καὶ Δανιηλ καὶ Ιωβ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ἐὰν υἱοὶ ἡ θυγατέρες ὑπολειφθῶσιν, αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν ῥύσονται τὰς ψυχὰς αὐτῶν. ²¹Τάδε λέγει κύριος Ὡτὸν δὲ καὶ τὰς τέσσαρας ἐκδικήσεις μου τὰς πονηράς, ρομφαίαν καὶ λιμὸν καὶ θηρία πονηρὰ καὶ θάνατον, ἔξαποστείλω ἐπὶ Ιερουσαλημ τοῦ ἔξολεθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἀνθρωπὸν καὶ κτῆνος ²²καὶ ἴδού ὑπολειμμένοι ἐν αὐτῇ οἱ ἀνασεσωσμένοι αὐτῆς, οἱ ἔξαγουσιν ἐξ αὐτῆς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, ἴδού αὐτοὶ ἐκπορεύονται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὅψεσθε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν καὶ μεταμεληθήσεσθε ἐπὶ τὰ κακά, ἢ ἐπήγαγον ἐπὶ Ιερουσαλημ, πάντα τὰ κακὰ ἢ ἐπήγαγον ἐπ' αὐτήν, ²³καὶ παρακαλέσουσιν ὑμᾶς, διότι ὅψεσθε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι οὐ μάτην πεποίηκα πάντα, ὅσα ἐποίησα ἐν αὐτῇ, λέγει κύριος.

15 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, τί ἀν γένοιτο τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐκ πάντων τῶν ξύλων τῶν κλημάτων τῶν ὄντων ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ; ³εὶ λήμψονται ἐξ αὐτῆς ξύλον τοῦ ποιῆσαι εἰς ἐργασίαν; εἰ λήμψονται ἐξ αὐτῆς πάσσαλον τοῦ κρεμάσαι ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκεῦος; ⁴πάρεξ πυρὶ δέδοται εἰς ἀνάλωσιν, τὴν κατ' ἐνιαυτὸν κάθαρσιν ἀπ' αὐτῆς ἀναλίσκει τὸ πῦρ, καὶ ἐκλείπει εἰς τέλος· μὴ χρήσιμον ἔσται εἰς ἐργασίαν; ⁵οὐδὲ ἔτι αὐτοῦ ὄντος ὀλοκλήρου οὐκ ἔσται εἰς ἐργασίαν. μὴ ὅτι ἐὰν καὶ πῦρ αὐτὸ ἀναλώσῃ εἰς τέλος, εἰ ἔσται ἔτι εἰς ἐργασίαν; ⁶διὰ τοῦτο εἰπόν Τάδε λέγει κύριος Ὦ Ον τρόπον τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ, ὃ δέδωκα αὐτὸ τῷ πυρὶ εἰς ἀνάλωσιν, οὕτως δέδωκα τοὺς κατοικοῦντας Ιερουσαλημ. ⁷καὶ δώσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπ' αὐτούς· ἐκ τοῦ πυρὸς ἔξελεύσονται, καὶ πῦρ αὐτοὺς καταφάγεται, καὶ ἐπιγνώσονται ὅτι ἐγώ κύριος ἐν τῷ στηρίσαι με τὸ πρόσωπόν μου ἐπ' αὐτούς. ⁸καὶ δώσω τὴν γῆν εἰς ἀφανισμὸν ἀνθ' ὃν παρέπεσον παραπτώματι, λέγει κύριος.

16 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γίء ἀνθρώπου, διαμάρτυραι τῇ Ιερουσαλημ τὰς ἀνομίας αὐτῆς ³καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει κύριος τῇ Ιερουσαλημ Ἡ ρίζα σου καὶ ἡ γένεσίς σου ἐκ γῆς Χανααν, ὁ πατήρ σου Αμορραῖος, καὶ ἡ μήτηρ σου Χετταία. ⁴καὶ ἡ γένεσίς σου· ἐν ᾧ ἡμέρᾳ ἐτέχθης, οὐκ ἔδησαν τοὺς μαστούς σου, καὶ ἐν ὕδατι οὐκ ἐλούσθης οὐδὲ ἀλὶ ἥλισθης καὶ σπαργάνοις οὐκ ἐσπαργανώθης, ⁵οὐδὲ ἐφείσατο ὁ ὄφθαλμός μου ἐπὶ σοὶ τοῦ ποιῆσαι σοὶ ἐν ἐκ πάντων τούτων τοῦ παθεῖν τι ἐπὶ σοί, καὶ ἀπερρίφης ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου τῇ σκολιότητι τῆς ψυχῆς σου ἐν ᾧ ἡμέρᾳ ἐτέχθης. ⁶καὶ διῆλθον ἐπὶ σὲ καὶ εἰδόν σε πεφυρμένην ἐν τῷ αἴματί σου καὶ εἰπά σοι Ἐκ τοῦ αἵματός σου ζωή· ⁷πληθύνου· καθὼς ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἀγροῦ δέδωκά σε. καὶ ἐπληθύνθης καὶ ἐμεγαλύνθης καὶ εἰσῆλθες εἰς πόλεις πόλεων· οἱ μαστοί σου ἀνωρθώθησαν, καὶ ἡ θρίξ σου ἀνέτειλεν, σὺ δὲ ἥσθα γυμνὴ καὶ ἀσχημονοῦσα. ⁸καὶ διῆλθον διὰ σοῦ καὶ εἰδόν σε, καὶ ἴδοὺ καιρός σου καιρὸς καταλυόντων, καὶ διεπέτασα τὰς πτέρυγάς μου ἐπὶ σὲ καὶ ἐκάλυψα τὴν ἀσχημοσύνην σου· καὶ ὥμοσά σοι καὶ εἰσῆλθον ἐν διαθήκῃ μετὰ σοῦ, λέγει κύριος, καὶ ἐγένου μοι. ⁹καὶ ἔλουσά σε ἐν ὕδατι καὶ ἀπέπλυνα τὸ αἷμά σου ἀπὸ σοῦ καὶ ἔχρισά σε ἐν ἔλαιῳ ¹⁰καὶ ἐνέδυσά σε ποικίλα καὶ ὑπέδησά σε ὑάκινθον καὶ ἔζωσά σε βύσσω καὶ περιέβαλόν σε τριχάπτῳ ¹¹καὶ ἐκόσμησά σε κόσμῳ καὶ περιέθηκα ψέλια περὶ τὰς χεῖράς σου καὶ κάθεμα περὶ τὸν τράχηλόν σου ¹²καὶ ἔδωκα ἐνώπιον περὶ τὸν μυκτῆρά σου καὶ τροχίσκους ἐπὶ τὰ ὕτα σου καὶ στέφανον καυχήσεως ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου. ¹³καὶ ἐκοσμήθης χρυσίω καὶ ἀργυρίῳ, καὶ τὰ περιβόλαιά σου βύσσινα καὶ τρίχαπτα καὶ ποικίλα· σεμίδαλιν καὶ ἔλαιον καὶ μέλι ἔφαγες καὶ ἐγένου καλὴ σφόδρα. ¹⁴καὶ ἐξῆλθέν σου ὅνομα ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν τῷ κάλλει σου, διότι συντετελεσμένον ἦν ἐν εὐπρεπείᾳ ἐν τῇ ὠραιότητι, ἢ ἔταξα ἐπὶ σέ, λέγει κύριος. — ¹⁵καὶ ἐπεποίθεις ἐν τῷ κάλλει σου καὶ ἐπόρνευσας ἐπὶ τῷ ὄνόματί σου καὶ ἐξέχεας τὴν πορνείαν σου ἐπὶ πάντα πάροδον, δούλων ἔσται. ¹⁶καὶ ἔλαβες ἐκ τῶν ἴματίων σου καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἰδωλα ῥαπτὰ καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπ' αὐτά· καὶ οὐ μὴ εἰσέλθης, οὐδὲ μὴ γένηται. ¹⁷καὶ ἔλαβες τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου ἐκ τοῦ χρυσίου μου καὶ ἐκ τοῦ ἀργυρίου μου, ἔξ ὧν ἔδωκά σοι, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἰκόνας ἀρσενικὰς καὶ ἐξεπόρνευσας ἐν αὐταῖς. ¹⁸καὶ ἔλαβες τὸν ἴματισμὸν τὸν ποικίλον σου καὶ περιέβαλες αὐτὰ καὶ τὸ ἔλαιόν μου καὶ τὸ θυμίαμά μου ἔθηκας πρὸ προσώπου αὐτῶν. ¹⁹καὶ τοὺς ἄρτους μου, οὓς ἔδωκά σοι, σεμίδαλιν καὶ ἔλαιον καὶ μέλι ἐψώμισά σε καὶ ἔθηκας αὐτὰ πρὸ προσώπου αὐτῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας· καὶ ἐγένετο, λέγει κύριος. ²⁰καὶ ἔλαβες τοὺς υἱούς σου καὶ τὰς θυγατέρας σου, ἃς ἐγέννησας, καὶ ἔθυσας αὐτὰ αὐτοῖς εἰς ἀνάλωσιν, ὡς μικρὰ ἐξεπόρνευσας, ²¹καὶ ἔσφαξας τὰ τέκνα σου καὶ ἔδωκας αὐτὰ ἐν τῷ ἀποτροπιάζεσθαι σε ἐν αὐτοῖς. ²²τοῦτο παρὰ πᾶσαν τὴν πορνείαν σου, καὶ οὐκ ἐμνήσθης τὰς ἡμέρας τῆς νηπιότητός σου, ὅτε ἥσθα γυμνὴ καὶ ἀσχημονοῦσα καὶ πεφυρμένη ἐν τῷ αἵματί σου ἔζησας. ²³καὶ ἐγένετο μετὰ πάσας τὰς κακίας σου, λέγει κύριος, ²⁴καὶ ὠκοδόμησας σεαυτῇ οἰκημα πορνικὸν καὶ ἐποίησας σεαυτῇ ἔκθεμα ἐν πάσῃ πλατείᾳ ²⁵καὶ ἐπ' ἀρχῆς πάσης ὁδοῦ ὠκοδόμησας τὰ πορνεῖα σου καὶ ἐλυμήνω τὸ κάλλος σου καὶ διήγαγες τὰ σκέλη σου παντὶ παρόδῳ καὶ ἐπληθυνας τὴν πορνείαν σου. ²⁶καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Αἰγύπτου τοὺς ὄμοροῦντάς σοι

τοὺς μεγαλοσάρκους καὶ πολλαχῶς ἐξεπόρνευσας τοῦ παροργίσαι με. ²⁷Ἐὰν δὲ ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σέ, καὶ ἐξαρῷ τὰ νόμιμά σου καὶ παραδώσω σε εἰς ψυχὰς μισούντων σε, θυγατέρας ἀλλοφύλων τὰς ἐκκλινούσας σε ἐκ τῆς ὁδοῦ σου, ἡς ἡσέβησας. ²⁸καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπὶ τὰς θυγατέρας Ασσουρ καὶ οὐδὲ οὕτως ἐνεπλήσθης· καὶ ἐξεπόρνευσας καὶ οὐκ ἐνεπίπλω. ²⁹καὶ ἐπλήθυνας τὰς διαθήκας σου πρὸς γῆν Χαλδαίων καὶ οὐδὲ ἐν τούτοις ἐνεπλήσθης. ³⁰τί διαθῶ τὴν θυγατέρα σου, λέγει κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαί σε ταῦτα πάντα, ἔργα γυναικὸς πόρνης; καὶ ἐξεπόρνευσας τριστῶς ³¹ἐν ταῖς θυγατράσιν σου· τὸ πορνεῖόν σου ὥκοδόμησας ἐπὶ πάσης ἀρχῆς ὁδοῦ καὶ τὴν βάσιν σου ἐποίησας ἐν πάσῃ πλατείᾳ καὶ ἐγένου ὡς πόρνη συνάγουσα μισθώματα. ³²ἡ γυνὴ ἡ μοιχωμένη ὁμοία σοι παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς λαμβάνουσα μισθώματα· ³³πᾶσι τοῖς ἐκπορνεύσασιν αὐτὴν προσεδίδου μισθώματα, καὶ σὺ δέδωκας μισθώματα πᾶσι τοῖς ἐρασταῖς σου καὶ ἐφόρτιζες αὐτοὺς τοῦ ἔρχεσθαι πρὸς σὲ κυκλόθεν ἐν τῇ πορνείᾳ σου. ³⁴καὶ ἐγένετο ἐν σοὶ διεστραμμένον παρὰ τὰς γυναικας ἐν τῇ πορνείᾳ σου, καὶ μετὰ σοῦ πεπορνεύκασιν ἐν τῷ προσδιόναι σε μισθώματα, καὶ σοὶ μισθώματα οὐκ ἐδόθη, καὶ ἐγένετο ἐν σοὶ διεστραμμένα. — ³⁵διὰ τοῦτο, πόρνη, ἄκουε λόγον κυρίου ³⁶Τάδε λέγει κύριος Ἄνθ' ὅν ἐξέχεας τὸν χαλκόν σου, καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ αἰσχύνη σου ἐν τῇ πορνείᾳ σου πρὸς τοὺς ἐραστάς σου καὶ εἰς πάντα τὰ ἐνθυμήματα τῶν ἀνομιῶν σου καὶ ἐν τοῖς αἴμασιν τῶν τέκνων σου, ὃν ἔδωκας αὐτοῖς. ³⁷διὰ τοῦτο ἴδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ συνάγω πάντας τοὺς ἐραστάς σου, ἐν οἷς ἐπεμίγης ἐν αὐτοῖς, καὶ πάντας, οὓς ἡγάπησας, σὺν πᾶσιν, οἷς ἐμίσεις· καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐπὶ σὲ κυκλόθεν καὶ ἀποκαλύψω τὰς κακίας σου πρὸς αὐτούς, καὶ ὅψονται πᾶσαν τὴν αἰσχύνην σου. ³⁸καὶ ἐκδικήσω σε ἐκδικήσει μοιχαλίδος καὶ ἐκχεούσης αἵμα καὶ θήσω σε ἐν αἴματι θυμοῦ καὶ ζήλου. ³⁹καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ κατασκάψουσιν τὸ πορνεῖόν σου καὶ καθελοῦσιν τὴν βάσιν σου καὶ ἐκδύσουσίν σε τὸν ἴματισμόν σου καὶ λήμψονται τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου καὶ ἀφήσουσίν σε γυμνὴν καὶ ἀσχημονοῦσαν. ⁴⁰καὶ ἄξουσιν ἐπὶ σὲ ὄχλους καὶ λιθοβολήσουσίν σε ἐν λίθοις καὶ κατασφάξουσίν σε ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν. ⁴¹καὶ ἐμπρήσουσιν τοὺς οἴκους σου πυρὶ καὶ ποιήσουσιν ἐν σοὶ ἐκδικήσεις ἐνώπιον γυναικῶν πολλῶν· καὶ ἀποστρέψω σε ἐκ τῆς πορνείας σου, καὶ μισθώματα οὐ μὴ δῷς οὐκέτι. ⁴²καὶ ἐπαφήσω τὸν θυμόν μου ἐπὶ σέ, καὶ ἐξαρθήσεται ὁ ζῆλός μου ἐκ σοῦ, καὶ ἀναπαύσομαι καὶ οὐ μὴ μεριμνήσω οὐκέτι. ⁴³Ἄνθ' ὅν οὐκ ἐμνήσθης τὴν ἡμέραν τῆς νηπιότητός σου καὶ ἐλύπεις με ἐν πᾶσι τούτοις, καὶ ἐγὼ ἴδοὺ τὰς ὁδούς σου εἰς κεφαλήν σου δέδωκα, λέγει κύριος· καὶ οὕτως ἐποίησας τὴν ἀσέβειαν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου. ⁴⁴ταῦτά ἔστιν πάντα, ὅσα εἴπαν κατὰ σοῦ ἐν παραβολῇ λέγοντες Καθὼς ἡ μήτηρ, καὶ ἡ θυγάτηρ. ⁴⁵θυγάτηρ τῆς μητρός σου σὺ εἶ ἡ ἀπωσαμένη τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ ἀδελφὴ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἀπωσαμένων τοὺς ἄνδρας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· ἡ μήτηρ ὑμῶν Χετταία, καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν Αμορραῖος. ⁴⁶ἡ ἀδελφὴ ὑμῶν ἡ πρεσβυτέρα Σαμάρεια, αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, ἡ κατοικοῦσα ἐξ εὐωνύμων σου· καὶ ἡ ἀδελφὴ σου ἡ νεωτέρα σου ἡ κατοικοῦσα ἐκ δεξιῶν σου Σοδομα καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς. ⁴⁷καὶ οὐδὲ ὡς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐπορεύθης οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐποίησας· παρὰ μικρὸν καὶ ὑπέρκεισαι αὐτὰς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου. ⁴⁸ζῶ

έγώ, λέγει κύριος, εἰ πεποίηκεν Σοδομα ἡ ἀδελφή σου, αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, δὸν τρόπον ἐποίησας σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου.⁴⁹ πλὴν τοῦτο τὸ ἀνόμημα Σοδομῶν τῆς ἀδελφῆς σου, ὑπερηφανία· ἐν πλησμονῇ ἄρτων καὶ ἐν εὐθηνίᾳ οἴνου ἐσπατάλων αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς· τοῦτο ὑπῆρχεν αὐτῇ καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ χεῖρα πτωχοῦ καὶ πένητος οὐκ ἀντελαμβάνοντο.⁵⁰ καὶ ἐμεγαλαύχουν καὶ ἐποίησαν ἀνομήματα ἐνώπιόν μου, καὶ ἔξηρα αὐτάς, καθὼς εἶδον.⁵¹ καὶ Σαμάρεια κατὰ τὰς ἡμίσεις τῶν ἀμαρτιῶν σου οὐχ ἥμαρτεν· καὶ ἐπλήθυνας τὰς ἀνομίας σου ὑπὲρ αὐτὰς καὶ ἐδικαίωσας τὰς ἀδελφάς σου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου, αἵς ἐποίησας.⁵² καὶ σὺ κόμισαι βάσανόν σου, ἐν ᾧ ἔφθειρας τὰς ἀδελφάς σου ἐν ταῖς ἀμαρτίαις σου, αἵς ἡνόμησας ὑπὲρ αὐτὰς καὶ ἐδικαίωσας αὐτὰς ὑπὲρ σεαυτήν· καὶ σὺ αἰσχύνθητι καὶ λαβὲ τὴν ἀτιμίαν σου ἐν τῷ δικαιῶσαι σε τὰς ἀδελφάς σου.⁵³ καὶ ἀποστρέψω τὰς ἀποστροφὰς αὐτῶν, τὴν ἀποστροφὴν Σοδομῶν καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς, καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστροφὴν Σαμαρείας καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς, καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστροφὴν σου ἐν μέσῳ αὐτῶν,⁵⁴ ὅπως κομίσῃ τὴν βάσανόν σου καὶ ἀτιμωθήσῃ ἐκ πάντων, ὃν ἐποίησας ἐν τῷ σε παροργίσαι με.⁵⁵ καὶ ἡ ἀδελφή σου Σοδομα καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθήσονται καθὼς ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ Σαμάρεια καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθήσονται καθὼς ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου ἀποκατασταθήσεσθε καθὼς ἀπ' ἀρχῆς ἦτε.⁵⁶ καὶ εἰ μὴ ἦν Σοδομα ἡ ἀδελφή σου εἰς ἀκοὴν ἐν τῷ στόματί σου ἐν ταῖς ἡμέραις ὑπερηφανίας σου⁵⁷ πρὸ τοῦ ἀποκαλυφθῆναι τὰς κακίας σου, δὸν τρόπον νῦν ὄνειδος εἴ την θυγατέρων Συρίας καὶ πάντων τῶν κύκλων αὐτῆς, θυγατέρων ἀλλοφύλων τῶν περιεχουσῶν σε κύκλων;⁵⁸ τὰς ἀσεβείας σου καὶ τὰς ἀνομίας σου, σὺ κεκόμισαι αὐτάς, λέγει κύριος.⁵⁹ τάδε λέγει κύριος Καὶ ποιήσω ἐν σοὶ καθὼς ἐποίησας, ὡς ἡτίμωσας ταῦτα τοῦ παραβῆναι τὴν διαθήκην μου.⁶⁰ καὶ μνησθήσομαι ἐγὼ τῆς διαθήκης μου τῆς μετὰ σοῦ ἐν ἡμέραις νηπιότητός σου καὶ ἀναστήσω σοὶ διαθήκην αἰώνιον.⁶¹ καὶ μνησθήσῃ τὴν ὁδόν σου καὶ ἐξατιμωθήσῃ ἐν τῷ ἀναλαβεῖν σε τὰς ἀδελφάς σου τὰς πρεσβυτέρας σου σὺν ταῖς νεωτέραις σου, καὶ δώσω αὐτάς σοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ ἐκ διαθήκης σου.⁶² καὶ ἀναστήσω ἐγὼ τὴν διαθήκην μου μετὰ σοῦ, καὶ ἐπιγνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος,⁶³ ὅπως μνησθῆς καὶ αἰσχυνθῆς, καὶ μὴ ἦσαι ἀνοίξαι τὸ στόμα σου ἀπὸ προσώπου τῆς ἀτιμίας σου ἐν τῷ ἐξιλάσκεσθαι μέ σοι κατὰ πάντα, δσα ἐποίησας, λέγει κύριος.

17 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γίε ἀνθρώπου, διήγησαι διήγημα καὶ εἰπὸν παραβολὴν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ ³καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει κύριος Ὁ ἀετὸς ὁ μέγας ὁ μεγαλοπτέρυγος ὁ μακρὸς τῇ ἐκτάσει πλήρης ὄνυχων, δις ἔχει τὸ ἥγημα εἰσελθεῖν εἰς τὸν Λίβανον καὶ ἔλαβε τὰ ἐπίλεκτα τῆς κέδρου, ⁴τὰ ἄκρα τῆς ἀπαλότητος ἀπέκνισεν καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς γῆν Χανααν, εἰς πόλιν τετειχισμένην ἔθετο αὐτά. ⁵καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὸ πεδίον φυτὸν ἐφ' ὕδατι πολλῷ, ἐπιβλεπόμενον ἔταξεν αὐτό. ⁶καὶ ἀνέτειλεν καὶ ἐγένετο εἰς ἄμπελον ἀσθενοῦσαν καὶ μικρὰν τῷ μεγέθει τοῦ ἐπιφαίνεσθαι αὐτήν· τὰ κλήματα αὐτῆς ἐπ' αὐτήν καὶ αἱ ρίζαι αὐτῆς ὑποκάτω αὐτῆς ἦσαν. καὶ ἐγένετο εἰς ἄμπελον καὶ ἐποίησεν ἀπώρυγας καὶ

εξέτεινεν τὴν ἀναδευδράδα αὐτῆς. ⁷καὶ ἐγένετο ἀετὸς ἔτερος μέγας μεγαλοπτέρυγος πολὺς ὄνυξιν,
καὶ ἴδοù ἡ ἄμπελος αὕτη περιπεπλεγμένη πρὸς αὐτόν, καὶ αἱ ρίζαι αὐτῆς πρὸς αὐτόν, καὶ τὰ
κλήματα αὐτῆς ἐξαπέστειλεν αὐτῷ τοῦ ποτίσαι αὐτὴν σὺν τῷ βώλῳ τῆς φυτείας αὐτῆς. ⁸εἰς πεδίον
καλὸν ἐφ' ὅδατι πολλῷ αὕτη πιαίνεται τοῦ ποιεῖν βλαστοὺς καὶ φέρειν καρπὸν τοῦ εἶναι εἰς ἄμπελον
μεγάλην. ⁹διὰ τοῦτο εἰπόν Τάδε λέγει κύριος Εἰ κατευθυνεῖ; οὐχὶ αἱ ρίζαι τῆς ἀπαλότητος αὐτῆς καὶ
ὁ καρπὸς σαπήσεται, καὶ ξηρανθήσεται πάντα τὰ προανατέλλοντα αὐτῆς; καὶ οὐκ ἐν βραχίονι
μεγάλῳ οὐδὲν λαῷ πολλῷ τοῦ ἐκσπάσαι αὐτὴν ἐκ ρίζῶν αὐτῆς. ¹⁰καὶ ἴδοù πιαίνεται· μὴ κατευθυνεῖ;
οὐχ ἄμα τῷ ἄψασθαι αὐτῆς ἀνεμον τὸν καύσωνα ξηρανθήσεται ξηρασίᾳ; σὺν τῷ βώλῳ ἀνατολῆς
αὐτῆς ξηρανθήσεται.

¹¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με λέγων ¹²Γίε ἀνθρώπου, εἰπὸν δὴ πρὸς τὸν οἶκον τὸν
παραπικραίνοντα Οὐκ ἐπίστασθε τί ἦν ταῦτα; εἰπόν "Οταν ἔλθῃ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ
Ιερουσαλημ, καὶ λήμψεται τὸν βασιλέα αὐτῆς καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῆς καὶ ἀξεῖ αὐτοὺς πρὸς ἑαυτὸν
εἰς Βαβυλῶνα. ¹³καὶ λήμψεται ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας καὶ διαθήσεται πρὸς αὐτὸν διαθήκην
καὶ εἰσάξει αὐτὸν ἐν ἀρῷ· καὶ τοὺς ἡγουμένους τῆς γῆς λήμψεται ¹⁴τοῦ γενέσθαι εἰς βασιλείαν
ἀσθενῆ τὸ καθόλου μὴ ἐπαίρεσθαι τοῦ φυλάσσειν τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ ιστάνειν αὐτήν. ¹⁵καὶ
ἀποστήσεται ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἐξαποστέλλειν ἀγγέλους ἑαυτοῦ εἰς Αἴγυπτον τοῦ δοῦναι αὐτῷ ἵππους
καὶ λαὸν πολύν. εἰ κατευθυνεῖ; εἰ διασωθήσεται ὁ ποιῶν ἐναντία; καὶ παραβαίνων διαθήκην εἰ
σωθήσεται; ¹⁶ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ἐὰν μὴ ἐν ᾧ τόπῳ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύσας αὐτόν, δς ἡτίμωσεν
τὴν ἀράν μου καὶ δς παρέβη τὴν διαθήκην μου, μετ' αὐτοῦ ἐν μέσῳ Βαβυλῶνος τελευτήσει. ¹⁷καὶ
οὐκ ἐν δυνάμει μεγάλῃ οὐδὲν ὁ σχλῷ πολλῷ ποιήσει πρὸς αὐτὸν Φαραὼ πόλεμον, ἐν χαρακοβόλᾳ καὶ
ἐν οἰκοδομῇ βελοστάσεων τοῦ ἐξάραι ψυχάς. ¹⁸καὶ ἡτίμωσεν ὄρκωμοσίαν τοῦ παραβῆναι διαθήκην,
καὶ ἴδοù δέδωκεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ πάντα ταῦτα ἐποίησεν αὐτῷ. μὴ σωθήσεται; ¹⁹διὰ τοῦτο εἰπόν
Τάδε λέγει κύριος Ζῶ ἐγώ ἐὰν μὴ τὴν διαθήκην μου, ἣν παρέβη, καὶ τὴν ὄρκωμοσίαν μου, ἣν
ἡτίμωσεν, καὶ δώσω αὐτὰ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ. ²⁰καὶ ἐκπετάσω ἐπ' αὐτὸν τὸ δίκτυόν μου, καὶ
ἀλώσεται ἐν τῇ περιοχῇ αὐτοῦ. ²¹ἐν πάσῃ παρατάξει αὐτοῦ ἐν ρόμφαιᾳ πεσοῦνται, καὶ τοὺς
καταλοίπους εἰς πάντα ἀνεμον διασπερῶ· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγώ κύριος λελάληκα. — ²²διότι
τάδε λέγει κύριος Καὶ λήμψομαι ἐγὼ ἐκ τῶν ἐπιλέκτων τῆς κέδρου, ἐκ κορυφῆς καρδίας αὐτῶν
ἀποκνιῶ καὶ καταφυτεύσω ἐγὼ ἐπ' ὅρος ὑψηλόν· καὶ κρεμάσω αὐτὸν ²³ἐν ὅρει μετεώρῳ τοῦ Ισραὴλ
καὶ καταφυτεύσω, καὶ ἐξοίσει βλαστὸν καὶ ποιήσει καρπὸν καὶ ἔσται εἰς κέδρον μεγάλην, καὶ
ἀναπαύσεται ὑποκάτω αὐτοῦ πᾶν θηρίον, καὶ πᾶν πετεινὸν ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ ἀναπαύσεται, τὰ
κλήματα αὐτοῦ ἀποκατασταθήσεται. ²⁴καὶ γνώσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου διότι ἐγὼ κύριος ὁ
ταπεινῶν ξύλων ὑψηλὸν καὶ ὑψῶν ξύλων ταπεινὸν καὶ ξηραίνων ξύλων χλωρὸν καὶ ἀναθάλλων ξύλων
ξηρόν· ἐγὼ κύριος λελάληκα καὶ ποιήσω.

18 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γίء ἀνθρώπου, τί ὑμῖν ἡ παραβολὴ αὕτη ἐν τοῖς οὐρανοῖς Ισραὴλ λέγοντες Οἱ πατέρες ἔφαγον ὅμφακα, καὶ οἱ ὁδόντες τῶν τέκνων ἐγομφίασαν; ³Ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ἐὰν γένηται ἔτι λεγομένη ἡ παραβολὴ αὕτη ἐν τῷ Ισραὴλ. ⁴ὅτι πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἐμαί εἰσιν· δὲν τρόπον ἡ ψυχὴ τοῦ πατρός, οὔτως καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ υἱοῦ, ἐμαί εἰσιν· ἡ ψυχὴ ἡ ἀμαρτάνουσα, αὕτη ἀποθανεῖται. — ⁵δὲ ἀνθρωπὸς, δις ἔσται δίκαιος, ὁ ποιῶν κρίμα καὶ δίκαιοσύνην, ⁶επὶ τῶν ὀρέων οὐ φάγεται καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐ μὴ ἐπάρῃ πρὸς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου Ισραὴλ καὶ τὴν γυναικα τοῦ πλησίου αὐτοῦ οὐ μὴ μιάνῃ καὶ πρὸς γυναικα ἐν ἀφέδρῳ οὕσαν οὐ προσεγγιεῖ ⁷καὶ ἀνθρωπὸν οὐ μὴ καταδυναστεύσῃ, ἐνεχυρασμὸν ὀφείλοντος ἀποδώσει καὶ ἄρπαγμα οὐχ ἀρπάται, τὸν ἄρτον αὐτοῦ τῷ πεινῶντι δώσει καὶ γυμνὸν περιβαλεῖ ⁸καὶ τὸ ἀργύριον αὐτοῦ ἐπὶ τόκῳ οὐ δώσει καὶ πλεονασμὸν οὐ λήμψεται καὶ ἐξ ἀδικίας ἀποστρέψει τὴν χεῖρα αὐτοῦ, κρίμα δίκαιον ποιήσει ἀνὰ μέσον ἀνδρὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πλησίου αὐτοῦ ⁹καὶ τοῖς προστάγμασίν μου πεπόρευται καὶ τὰ δίκαιώματά μου πεφύλακται τοῦ ποιῆσαι αὐτά, δίκαιος οὗτός ἐστιν, ζωῇ ζήσεται, λέγει κύριος. — ¹⁰καὶ ἐὰν γεννήσῃ υἱὸν λοιμὸν ἐκχέοντα αἷμα καὶ ποιοῦντα ἀμαρτήματα, ¹¹ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου οὐκ ἐπορεύθη, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἔφαγεν καὶ τὴν γυναικα τοῦ πλησίου αὐτοῦ ἐμίανεν ¹²καὶ πτωχὸν καὶ πένητα κατεδυνάστευσεν καὶ ἄρπαγμα ἥρπασεν καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἀπέδωκεν καὶ εἰς τὰ εἰδῶλα ἔθετο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἀνομίαν πεποίηκεν, ¹³μετὰ τόκου ἔδωκε καὶ πλεονασμὸν ἔλαβεν, οὔτος ζωῇ οὐ ζήσεται, πάσας τὰς ἀνομίας ταύτας ἐποίησεν, θανάτῳ θανατωθήσεται, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἔσται. — ¹⁴ἐὰν δὲ γεννήσῃ υἱόν, καὶ ἵδη πάσας τὰς ἀμαρτίας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀς ἐποίησεν, καὶ φοβηθῇ καὶ μὴ ποιήσῃ κατὰ ταύτας, ¹⁵ἐπὶ τῶν ὀρέων οὐ βέβρωκεν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐκ ἔθετο εἰς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου Ισραὴλ καὶ τὴν γυναικα τοῦ πλησίου αὐτοῦ οὐκ ἐμίανεν ¹⁶καὶ ἀνθρωπὸν οὐ κατεδυνάστευσεν καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἐνεχύρασεν καὶ ἄρπαγμα οὐχ ἥρπασεν, τὸν ἄρτον αὐτοῦ τῷ πεινῶντι ἔδωκεν καὶ γυμνὸν περιέβαλεν ¹⁷καὶ ἀπ' ἀδικίας ἀπέστρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τόκον οὐδὲ πλεονασμὸν οὐκ ἔλαβεν, δίκαιοσύνην ἐποίησεν καὶ ἐν τοῖς προστάγμασίν μου ἐπορεύθη, οὐ τελευτήσει ἐν ἀδικίαις πατρὸς αὐτοῦ, ζωῇ ζήσεται. ¹⁸ὅ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐὰν θλίψει θλίψῃ καὶ ἀρπάσῃ ἄρπαγμα, ἐναντίᾳ ἐποίησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μου καὶ ἀποθανεῖται ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ. — ¹⁹καὶ ἐρεῖτε Τί ὅτι οὐκ ἔλαβεν τὴν ἀδικίαν ὃ οὐδὲν πατὴρ λήμψεται τὴν ἀδικίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. δίκαιοσύνη δίκαιοις ἐπ' αὐτὸν ἔσται, καὶ ἀνομία ἀνόμου ἐπ' αὐτὸν ἔσται. ²⁰καὶ ὁ ἀνομος ἐὰν ἀποστρέψῃ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ, ὃν ἐποίησεν, καὶ φυλάξηται πάσας τὰς ἐντολάς μου καὶ ποιήσῃ δίκαιοσύνην καὶ ἔλεος, ζωῇ ζήσεται, οὐ μὴ ἀποθάνῃ. ²¹πάντα τὰ παραπτώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν, οὐ μνησθήσεται· ἐν τῇ δίκαιοσύνῃ αὐτοῦ, ἢ ἐποίησεν, ζήσεται. ²²μὴ θελήσει θελήσω τὸν θάνατον τοῦ ἀνόμου, λέγει κύριος, ὃς τὸ ἀποστρέψαι αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ ζῆν αὐτόν; ²³ἐν δὲ τῷ ἀποστρέψαι

δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ καὶ ποιήσῃ ἀδικίαν κατὰ πάσας τὰς ἀνομίας, ἃς ἐποίησεν ὁ ἄνομος, πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ, ἃς ἐποίησεν, οὐ μὴ μνησθῶσιν· ἐν τῷ παραπτώματι αὐτοῦ, ὡς παρέπεσεν, καὶ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις αὐτοῦ, αἵς ἥμαρτεν, ἐν αὐταῖς ἀποθανεῖται. — ²⁵καὶ εἴπατε Οὐ κατευθύνει ἡ ὁδὸς κυρίου. ἀκούσατε δή, πᾶς οἶκος Ισραὴλ· μὴ ἡ ὁδὸς μου οὐ κατευθύνει; οὐχὶ ἡ ὁδὸς ὑμῶν οὐ κατευθύνει; ²⁶ἐν τῷ ἀποστρέψαι τὸν δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ καὶ ποιήσῃ παράπτωμα καὶ ἀποθάνῃ, ἐν τῷ παραπτώματι, ὡς ἐποίησεν, ἐν αὐτῷ ἀποθανεῖται. ²⁷καὶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι ἄνομον ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ, ἡς ἐποίησεν, καὶ ποιήσῃ κρίμα καὶ δικαιοσύνην, οὗτος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐφύλαξεν ²⁸καὶ ἀπέστρεψεν ἐκ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν αὐτοῦ, ὃν ἐποίησεν, ζωὴν ζήσεται, οὐ μὴ ἀποθάνῃ. ²⁹καὶ λέγουσιν ὁ οἶκος τοῦ Ισραὴλ Οὐ κατορθοῖ ἡ ὁδὸς κυρίου. μὴ ἡ ὁδὸς μου οὐ κατορθοῖ, οἶκος Ισραὴλ; οὐχὶ ἡ ὁδὸς ὑμῶν οὐ κατορθοῖ; ³⁰ἔκαστον κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ κρινῶ ὑμᾶς, οἶκος Ισραὴλ, λέγει κύριος· ἐπιστράφητε καὶ ἀποστρέψατε ἐκ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσονται ὑμῖν εἰς κόλασιν ἀδικίας. ³¹ἀπορρίψατε ἀπὸ ἑαυτῶν πάσας τὰς ἀσεβείας ὑμῶν, ἃς ἤσεβήσατε εἰς ἐμέ, καὶ ποιήσατε ἑαυτοῖς καρδίαν καινὴν καὶ πνεῦμα καινόν· καὶ ἵνα τί ἀποθνήσκετε, οἶκος Ισραὴλ; ³²διότι οὐ θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἀποθνήσκοντος, λέγει κύριος.

19 ¹Καὶ σὺ λαβὲ θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα τοῦ Ισραὴλ ²καὶ ἐρεῖς Τί ἡ μῆτηρ σου; σκύμνος· ἐν μέσῳ λεόντων ἐγενήθη, ἐν μέσῳ λεόντων ἐπλήθυνεν σκύμνους αὐτῆς. ³καὶ ἀπεπήδησεν εἰς τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέων ἐγένετο καὶ ἔμαθεν τοῦ ἀρπάζειν ἀρπάγματα, ἀνθρώπους ἔφαγεν. ⁴καὶ ἥκουσαν κατ’ αὐτοῦ ἔθνη, ἐν τῇ διαφθορᾷ αὐτῶν συνελήμφθη, καὶ ἥγανον αὐτὸν ἐν κημῷ εἰς γῆν Αἰγύπτου. ⁵καὶ εἶδεν ὅτι ἀπῶσται ἀπ’ αὐτῆς καὶ ἀπώλετο ἡ ὑπόστασις αὐτῆς, καὶ ἔλαβεν ἄλλον ἐκ τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέοντα ἔταξεν αὐτόν. ⁶καὶ ἀνεστρέφετο ἐν μέσῳ λεόντων, λέων ἐγένετο καὶ ἔμαθεν ἀρπάζειν ἀρπάγματα, ἀνθρώπους ἔφαγεν. ⁷καὶ ἐνέμετο τῷ θράσει αὐτοῦ καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἐξηρήμωσεν καὶ ἡφάνισεν γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς ἀπὸ φωνῆς ὠρύματος αὐτοῦ. ⁸καὶ ἔδωκαν ἐπ’ αὐτὸν ἔθνη ἐκ χωρῶν κυκλόθεν καὶ ἐξεπέτασαν ἐπ’ αὐτὸν δίκτυα αὐτῶν, ἐν διαφθορᾷ αὐτῶν συνελήμφθη. ⁹καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἐν κημῷ καὶ ἐν γαλεάγρᾳ, ἥλθεν πρὸς βασιλέα Βαβυλώνος, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς φυλακήν, ὅπως μὴ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ὅρη τοῦ Ισραὴλ. — ¹⁰ἡ μῆτηρ σου ὡς ἄμπελος, ὡς ἄνθος ἐν ρόᾳ ἐν ὕδατι πεφυτευμένη, ὁ καρπὸς αὐτῆς καὶ ὁ βλαστὸς αὐτῆς ἐγένετο ἐξ ὕδατος πολλοῦ. ¹¹καὶ ἐγένετο αὐτῇ ῥάβδος ἰσχύος ἐπὶ φυλὴν ἡγουμένων, καὶ ὑψώθη τῷ μεγέθει αὐτῆς ἐν μέσῳ στελεχῶν καὶ εἶδεν τὸ μέγεθος αὐτῆς ἐν πλήθει κλημάτων αὐτῆς. ¹²καὶ κατεκλάσθη ἐν θυμῷ, ἐπὶ γῆν ἐρρίφη, καὶ ἄνεμος ὁ καύσων ἐξήρανεν τὰ ἐκλεκτὰ αὐτῆς. ἐξεδικήθη καὶ ἐξηράνθη ἡ ῥάβδος ἰσχύος αὐτῆς, πῦρ ἀνήλωσεν αὐτήν. ¹³καὶ νῦν πεφύτευκαν αὐτὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἀνύδρῳ. ¹⁴καὶ ἐξῆλθεν πῦρ ἐκ ῥάβδου ἐκλεκτῶν αὐτῆς καὶ κατέφαγεν αὐτήν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ ῥάβδος ἰσχύος. φυλὴ εἰς παραβολὴν θρήνου ἐστὶν καὶ ἔσται εἰς θρῆνον.

20 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ἐν τῷ πέμπτῳ μηνὶ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ἥλθον ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων οἴκου Ισραὴλ ἐπερωτῆσαι τὸν κύριον καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπου μου. ²καὶ

ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ³Γίε ἀνθρώπου, λάλησον πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ Ισραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος Εἰ ἐπερωτῆσαι με ὑμεῖς ἔρχεσθε; ζῶ ἐγὼ εἰ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν, λέγει κύριος; ⁴εἰ ἐκδικήσω αὐτοὺς ἐκδικήσει; υἱὲ ἀνθρώπου, τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν διαιμάρτυραι αὐτοῖς ⁵καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος Ἀφ' ἣς ἡμέρας ἥρετισα τὸν οἶκον Ισραὴλ καὶ ἐγνωρίσθην τῷ σπέρματι οἴκου Ιακωβ καὶ ἐγνώσθην αὐτοῖς ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ ἀντελαβόμην τῇ χειρὶ μου αὐτῶν λέγων Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ⁶ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀντελαβόμην τῇ χειρὶ μου αὐτῶν τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἰς τὴν γῆν, ἦν ἡτοίμασα αὐτοῖς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, κηρίον ἐστὶν παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. ⁷καὶ εἴπα πρὸς αὐτούς Ἔκαστος τὰ βδελύγματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἀπορριψάτω, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν Αἰγύπτου μὴ μιαίνεσθε. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁸καὶ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ καὶ οὐκ ἡθέλησαν εἰσακοῦσαι μου, τὰ βδελύγματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν οὐκ ἀπέρριψαν καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα Αἰγύπτου οὐκ ἐγκατέλιπον. καὶ εἴπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτοὺς τοῦ συντελέσαι τὴν ὀργὴν μου ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ γῆς Αἰγύπτου. ⁹καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὃν αὐτοί εἰσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγνώσθην πρὸς αὐτοὺς ἐνώπιον αὐτῶν τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹⁰καὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἤγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον ¹¹καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰ προστάγματά μου καὶ τὰ δικαιώματά μου ἐγνώρισα αὐτοῖς, ὅσα ποιήσει αὐτὰ ἀνθρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ¹²καὶ τὰ σάββατά μου ἔδωκα αὐτοῖς τοῦ εἶναι εἰς σημεῖον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον αὐτῶν τοῦ γνῶναι αὐτοὺς διότι ἐγὼ κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτούς. ¹³καὶ εἴπα πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ ἐν τῇ ἔρήμῳ Ἐν τοῖς προστάγμασίν μου πορεύεσθε. καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν καὶ τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, ἢ ποιήσει αὐτὰ ἀνθρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλωσαν σφόδρα. καὶ εἴπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἔρήμῳ τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτούς. ¹⁴καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὃν ἐξήγαγον αὐτοὺς κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. ¹⁵καὶ ἐγὼ ἐξῆρα τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἔρήμῳ τὸ παράπαν τοῦ μὴ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἦν ἔδωκα αὐτοῖς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, κηρίον ἐστὶν παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν, ¹⁶ἀνθ' ὃν τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο καὶ ἐν τοῖς προστάγμασίν μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν καὶ ὅπίσω τῶν ἐνθυμημάτων τῶν καρδιῶν αὐτῶν ἐπορεύοντο. ¹⁷καὶ ἐφείσατο ὁ ὀφθαλμός μου ἐπ' αὐτοὺς τοῦ ἐξαλεῖψαι αὐτοὺς καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτοὺς εἰς συντέλειαν ἐν τῇ ἔρήμῳ. ¹⁸καὶ εἴπα πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν τῇ ἔρήμῳ Ἐν τοῖς νομίμοις τῶν πατέρων ὑμῶν μὴ πορεύεσθε καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῶν μὴ φυλάσσεσθε καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν μὴ συναναμίσγεσθε καὶ μὴ μιαίνεσθε. ¹⁹ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ἐν τοῖς προστάγμασίν μου πορεύεσθε καὶ τὰ δικαιώματά μου φυλάσσεσθε καὶ ποιεῖτε αὐτὰ ²⁰καὶ τὰ σάββατά μου ἀγιάζετε, καὶ ἔστω εἰς σημεῖον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν τοῦ γινώσκειν διότι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ²¹καὶ παρεπίκρανάν με καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, ἐν τοῖς προστάγμασίν μου οὐκ ἐπορεύθησαν, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐφυλάξαντο τοῦ ποιεῖν αὐτά, ἢ ποιήσει ἀνθρωπος καὶ

ζήσεται ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν. καὶ εἴπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ συντελέσαι τὴν ὁργὴν μου ἐπ' αὐτούς. ²²καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὃν ἔξήγαγον αὐτοὺς κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. ²³καὶ ἔξῆρα τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ διασκορπίσαι αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσιν καὶ διασπεῖραι αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις, ²⁴ἀνθ' ὃν τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐποίησαν καὶ τὰ προστάγματά μου ἀπώσαντο καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν, καὶ ὅπίσω τῶν ἐνθυμημάτων τῶν πατέρων αὐτῶν ἦσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν. ²⁵καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προστάγματα οὐ καλὰ καὶ δικαιώματα ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς. ²⁶καὶ μιανῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς δόμασιν αὐτῶν ἐν τῷ διαπορεύεσθαι με πᾶν διανοῦγον μήτραν ὅπως ἀφανίσω αὐτούς.

²⁷Διὰ τοῦτο λάλησον πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος "Εως τούτου παρώργισάν με οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν τοῖς παραπτώμασιν αὐτῶν, ἐν οἷς παρέπεσον εἰς ἐμέ. ²⁸καὶ εἰσήγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν ἦρα τὴν χεῖρά μου τοῦ δοῦναι αὐτοῖς, καὶ εἶδον πᾶν βουνὸν ὑψηλὸν καὶ πᾶν ξύλον κατάσκιον καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν καὶ ἔταξαν ἐκεῖ ὁσμὴν εὐωδίας καὶ ἔσπεισαν ἐκεῖ σπονδὰς αὐτῶν. ²⁹καὶ εἶπον πρὸς αὐτούς Τί ἐστιν Αβαμα, ὅτι ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ; καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Αβαμα ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας. ³⁰διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ Τάδε λέγει κύριος Εἰ ἐν ταῖς ἀνομίαις τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμεῖς μιαίνεσθε καὶ ὅπίσω τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν ὑμεῖς ἐκπορνεύετε; ³¹καὶ ἐν ταῖς ἀπαρχαῖς τῶν δομάτων ὑμῶν ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς ὑμεῖς μιαίνεσθε ἐν πᾶσιν τοῖς ἐνθυμήμασιν ὑμῶν ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας. καὶ ἐγὼ ἀποκριθῶ ὑμῖν, οἶκος τοῦ Ισραὴλ; ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, εἰ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν, καὶ εἰ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ πνεῦμα ὑμῶν τοῦτο. ³²καὶ οὐκ ἔσται ὃν τρόπον ὑμεῖς λέγετε Ἐσόμεθα ὡς τὰ ἔθνη καὶ ὡς αἱ φυλαὶ τῆς γῆς τοῦ λατρεύειν ξύλοις καὶ λίθοις. ³³διὰ τοῦτο ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ἐν χειρὶ κραταιά̄ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῶ καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ βασιλεύσω ἐφ' ὑμᾶς. ³⁴καὶ ἔξαξω ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν καὶ εἰσδέξομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν, οὖν διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς, ἐν χειρὶ κραταιά̄ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῶ καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ. ³⁵καὶ ἔξω ὑμᾶς εἰς τὴν ἔρημον τῶν λαῶν καὶ διακριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς ἐκεῖ πρόσωπον κατὰ πρόσωπον. ³⁶ὅν τρόπον διεκρίθην πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ γῆς Αἰγύπτου, οὕτως κρινῶ ὑμᾶς, λέγει κύριος. ³⁷καὶ διάξω ὑμᾶς ὑπὸ τὴν ράβδον μου καὶ εἰσάξω ὑμᾶς ἐν ἀριθμῷ ³⁸καὶ ἔκλεξω ἐξ ὑμῶν τοὺς ἀσεβεῖς καὶ τοὺς ἀφεστηκότας, διότι ἐκ τῆς παροικεσίας αὐτῶν ἔξαξω αὐτούς, καὶ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ισραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγώ κύριος. ³⁹καὶ ὑμεῖς, οἶκος Ισραὴλ, τάδε λέγει κύριος κύριος "Ἐκαστος τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἔξαρατε· καὶ μετὰ ταῦτα εἰ μὴ ὑμεῖς εἰσακούετε μου καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ ἄγιον οὐ βεβηλώσετε οὐκέτι ἐν τοῖς δώροις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν. ⁴⁰διότι ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ ἄγιον μου, ἐπ' ὄρους ὑψηλοῦ, λέγει κύριος κύριος, ἐκεῖ δουλεύσουσίν μοι πᾶς οἶκος Ισραὴλ εἰς τέλος, καὶ ἐκεῖ προσδέξομαι καὶ ἐκεῖ ἐπισκέψομαι τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἀφορισμῶν ὑμῶν ἐν πᾶσιν τοῖς ἀγιάσμασιν ὑμῶν. ⁴¹ἐν δομῇ εὐωδίας προσδέξομαι ὑμᾶς ἐν τῷ ἔξαγαγεῖν με ὑμᾶς

ἐκ τῶν λαῶν καὶ εἰσδέχεσθαι ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν, ἐν αἷς διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς, καὶ ἀγιασθήσομαι ἐν ὑμῖν κατ' ὄφθαλμοὺς τῶν λαῶν.⁴² καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν με ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ἡρα τὴν χεῖρά μου τοῦ δοῦναι αὐτὴν τοῖς πατράσιν ὑμῶν.⁴³ καὶ μνησθήσεσθε ἐκεῖ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, ἐν οἷς ἐμιαίνεσθε ἐν αὐτοῖς, καὶ κόψεσθε τὰ πρόσωπα ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κακίαις ὑμῶν.⁴⁴ καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος ἐν τῷ ποιῆσαι με οὕτως ὑμῖν ὅπως τὸ ὅνομά μου μὴ βεβηλωθῇ κατὰ τὰς ὁδούς ὑμῶν τὰς κακὰς καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν τὰ διεφθαρμένα, λέγει κύριος.

21 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γίء ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Θαιμαν καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ Δαρωμ καὶ προφήτευσον ἐπὶ δρυμὸν ἥγούμενον Ναγεβ ³καὶ ἐρεῖς τῷ δρυμῷ Ναγεβ ⁴Ἄκουε λόγον κυρίου Τάδε λέγει κύριος κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἀνάπτω ἐν σοὶ πῦρ, καὶ καταφάγεται ἐν σοὶ πᾶν ἔύλον χλωρὸν καὶ πᾶν ἔύλον ἔηρόν, οὐ σβεσθήσεται ἡ φλὸξ ἡ ἐξαφθεῖσα, καὶ κατακαυθήσεται ἐν αὐτῇ πᾶν πρόσωπον ἀπὸ ἀπηλιώτου ἔως βορρᾶ. ⁵καὶ ἐπιγνώσονται πᾶσα σὰρξ ὅτι ἐγὼ κύριος ἐξέκαυσα αὐτό, καὶ οὐ σβεσθήσεται. ⁵καὶ εἴπα Μηδαμῶς, κύριε κύριε· αὐτοὶ λέγουσιν πρός με Οὐχὶ παραβολή ἐστιν λεγομένη αὕτη; ⁶καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ⁷Διὰ τοῦτο προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Ιερουσαλημ καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὰ ἄγια αὐτῶν καὶ προφητεύσεις ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ ⁸καὶ ἐρεῖς πρὸς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σὲ καὶ ἐκσπάσω τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ καὶ ἐξολεθρεύσω ἐκ σοῦ ἄδικον καὶ ἄνομον. ⁹ἀνθ' ὧν ἐξολεθρεύσω ἐκ σοῦ ἄδικον καὶ ἄνομον, οὕτως ἐξελεύσεται τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα ἀπὸ ἀπηλιώτου ἔως βορρᾶ. ¹⁰καὶ ἐπιγνώσεται πᾶσα σὰρξ διότι ἐγὼ κύριος ἐξέσπασα τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποστρέψει οὐκέτι. ¹¹καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, καταστέναξον ἐν συντριβῇ ὁσφύος σου καὶ ἐν ὀδύναις στενάξεις κατ' ὄφθαλμοὺς αὐτῶν. ¹²καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσιν πρὸς σέ ¹³Ἐνεκα τίνος σὺ στενάζεις; καὶ ἐρεῖς Ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ, διότι ἔρχεται, καὶ θραυσθήσεται πᾶσα καρδία, καὶ πᾶσαι χεῖρες παραλυθήσονται, καὶ ἐκψύξει πᾶσα σὰρξ καὶ πᾶν πνεῦμα, καὶ πάντες μηροὶ μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ. Ἰδοὺ ἔρχεται καὶ ἔσται, λέγει κύριος κύριος. — ¹⁴καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ¹⁵Γίء ἀνθρώπου, προφήτευσον καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει κύριος Εἰπόν Ῥομφαία ῥομφαία, ὁξύνου καὶ θυμώθητι, ¹⁶ὅπως σφάξῃς σφάγια, ὁξύνου ὅπως γένη εἰς στίλβωσιν, ἐτοίμη εἰς παράλυσιν σφάζε, ἐξουδένει ἀπωθοῦ πᾶν ἔύλον. ¹⁷καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἐτοίμην τοῦ κρατεῖν χεῖρα αὐτοῦ. ἐξηκονήθη Ῥομφαία, ἔστιν ἐτοίμη τοῦ δοῦναι αὐτὴν εἰς χεῖρα ἀποκεντοῦντος. ¹⁸ἀνάκραγε καὶ ὀλόλυξον, υἱὲ ἀνθρώπου, δτι αὐτὴ ἐγένετο ἐν τῷ λαῷ μου, αὐτὴ ἐν πᾶσιν τοῖς ἀφηγουμένοις τοῦ Ἰσραὴλ· παροικήσουσιν ἐπὶ Ῥομφαίᾳ, ἐγένετο ἐν τῷ λαῷ μου· διὰ τοῦτο κρότησον ἐπὶ τὴν χεῖρά σου. ¹⁹δτι δεδικαίωται· καὶ τί, εἰ καὶ φυλὴ ἀπώσθη; οὐκ ἔσται, λέγει κύριος κύριος. ²⁰καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον καὶ κρότησον χεῖρα ἐπὶ χεῖρα καὶ διπλασίασον Ῥομφαίαν· ἡ τρίτη Ῥομφαία τραυματιῶν ἔστιν Ῥομφαία τραυματιῶν ἡ μεγάλη καὶ ἐκστήσει αὐτούς, ²¹ὅπως θραυσθῇ ἡ καρδία καὶ πληθυνθῶσιν οἱ ἀσθενοῦντες ἐπὶ πᾶσαν

πύλην αὐτῶν· παραδέδονται εἰς σφάγια ρομφαίας, εὗ γέγονεν εἰς σφαγήν, εὗ γέγονεν εἰς στίλβωσιν.
21διαπορεύου δξύνου ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων, οὗ ἀν τὸ πρόσωπόν σου ἐξεγείρηται. 22καὶ ἐγὼ δὲ κροτήσω χεῖρά μου πρὸς χεῖρά μου καὶ ἐναφήσω τὸν θυμόν μου· ἐγὼ κύριος λελάηκα. — 23καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων 24Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, διάταξον σεαυτῷ δύο δόδοὺς τοῦ εἰσελθεῖν ρομφαίαν βασιλέως Βαβυλῶνος· ἐκ χώρας μιᾶς ἐξελεύσονται αἱ δύο, καὶ χεὶρ ἐν ἀρχῇ ὁδοῦ πόλεως· ἐπ' ἀρχῆς 25όδοῦ διατάξεις τοῦ εἰσελθεῖν ρομφαίαν ἐπὶ Ραββαθ υἱῶν Αμμων καὶ ἐπὶ τὴν Ιουδαίαν καὶ ἐπὶ Ιερουσαλημ ἐν μέσῳ αὐτῆς. 26διότι στήσεται βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ὁδὸν ἐπ' ἀρχῆς τῶν δύο δόδῶν τοῦ μαντεύσασθαι μαντείαν, τοῦ ἀναβράσαι ῥάβδον καὶ ἐπερωτῆσαι ἐν τοῖς γλυπτοῖς καὶ ἡπατοσκοπήσασθαι ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. 27ἐγένετο τὸ μαντεῖον ἐπὶ Ιερουσαλημ τοῦ βαλεῖν χάρακα, τοῦ διανοῖξαι στόμα ἐν βοῇ, ὑψῶσαι φωνὴν μετὰ κραυγῆς, τοῦ βαλεῖν χάρακα ἐπὶ τὰς πύλας αὐτῆς καὶ βαλεῖν χῶμα καὶ οἰκοδομῆσαι βελοστάσεις. 28καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ὡς μαντευόμενος μαντείαν ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἀναμιμήσκων ἀδικίας αὐτοῦ μνησθῆναι. 29διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἄνθ' ὅν ἀνεμνήσατε τὰς ἀδικίας ὑμῶν ἐν τῷ ἀποκαλυφθῆναι τὰς ἀσεβείας ὑμῶν τοῦ ὀραθῆναι ἀμαρτίας ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς ἀσεβείαις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν, ἀνθ' ὅν ἀνεμνήσατε, ἐν τούτοις ἀλώσεσθε. 30καὶ σύ, βέβηλε ἄνομε ἀφηγούμενε τοῦ Ισραὴλ, οὗ ἦκει ἡ ἡμέρα, ἐν καιρῷ ἀδικίας πέρας, 31τάδε λέγει κύριος Ἀφείλου τὴν κίδαριν καὶ ἐπέθου τὸν στέφανον· αὕτη οὐ τοιαύτη ἔσται· ἐταπείνωσας τὸ ὑψηλὸν καὶ τὸ ταπεινὸν ὑψωσας.

32Ἄδικίαν ἀδικίαν θήσομαι αὐτήν, οὐδὲ αὕτη τοιαύτη ἔσται, ἔως οὗ ἔλθῃ ᾧ καθήκει, καὶ παραδώσω αὐτῷ. — 33καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς Αμμων καὶ πρὸς τὸν ὄνειδισμὸν αὐτῶν καὶ ἐρεῖς Ρομφαία ρομφαία ἐσπασμένη εἰς σφάγια καὶ ἐσπασμένη εἰς συντέλειαν, ἐγείρου ὅπως στίλβης 34ἐν τῇ ὄράσει σου τῇ ματαίᾳ καὶ ἐν τῷ μαντεύεσθαι σε ψευδῆ τοῦ παραδοῦναί σε ἐπὶ τραχήλους τραυματιῶν ἀνόμων, ὃν ἦκει ἡ ἡμέρα, ἐν καιρῷ ἀδικίας πέρας. 35ἀπόστρεφε, μὴ καταλύσῃς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ᾧ γεγέννησαι· ἐν τῇ γῇ τῇ ἴδιᾳ σου κρινῶ σε 36καὶ ἐκχεῶ ἐπὶ σὲ ὀργὴν μου, ἐν πυρὶ ὀργῆς μου ἐμφυσήσω ἐπὶ σὲ καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας ἀνδρῶν βαρβάρων τεκταινόντων διαφθοράν. 37ἐν πυρὶ ἔσῃ κατάβρωμα, τὸ αἷμά σου ἔσται ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου· οὐ μὴ γένηται σου μνεία, διότι ἐγὼ κύριος λελάηκα.

22 1Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων 2Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, εἰ κρινεῖς τὴν πόλιν τῶν αἴματων; καὶ παράδειξον αὐτῇ πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῆς 3καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει κύριος κύριος Ὡ πόλις ἐκχέουσα αἷματα ἐν μέσῳ αὐτῆς τοῦ ἐλθεῖν καιρὸν αὐτῆς καὶ ποιοῦσα ἐνθυμήματα καθ' αὐτῆς τοῦ μιαίνειν αὐτήν, 4ἐν τοῖς αἷμασιν αὐτῶν, οἵς ἐξέχεας, παραπέπτωκας καὶ ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν σου, οἵς ἐποίεις, ἐμιαίνου καὶ ἥγγισας τὰς ἡμέρας σου καὶ ἥγαγες καιρὸν ἐτῶν σου. διὰ τοῦτο δέδωκά σε εἰς ὄνειδος τοῖς ἔθνεσιν καὶ εἰς ἐμπαιγμὸν πάσαις ταῖς χώραις 5ταῖς ἐγγιζούσαις πρὸς σὲ καὶ ταῖς μακρὰν ἀπεχούσαις ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐμπαίξονται ἐν σοὶ Ἀκάθαρτος ἡ ὄνομαστή καὶ πολλὴ ἐν ταῖς ἀνομίαις. 6ίδού οἱ ἀφηγούμενοι οἴκου Ισραὴλ ἔκαστος πρὸς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ συνανεφύροντο ἐν σοί, ὅπως

έκχέωσιν αἷμα. ⁷πατέρα καὶ μητέρα ἐκακολόγουν ἐν σοὶ καὶ πρὸς τὸν προσήλυτον ἀνεστρέφοντο ἐν ἀδικίαις ἐν σοί, ὁρφανὸν καὶ χήραν κατεδυνάστευον ἐν σοὶ. ⁸καὶ τὰ ἄγιά μου ἔξουδένουν καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν ἐν σοί. ⁹ἄνδρες λησταὶ ἐν σοὶ, ὅπως ἐκχέωσιν ἐν σοὶ αἷμα, καὶ ἐπὶ τῶν ὄρέων ἥσθισαν ἐν σοὶ, ἀνόσια ἐποίουν ἐν μέσῳ σου. ¹⁰αἰσχύνην πατρὸς ἀπεκάλυψαν ἐν σοὶ καὶ ἐν ἀκαθαρσίαις ἀποκαθημένην ἐταπείνουν ἐν σοὶ. ¹¹ἔκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἡνομοῦσαν, καὶ ἔκαστος τὴν νύμφην αὐτοῦ ἐμίαινεν ἐν ἀσεβείᾳ, καὶ ἔκαστος τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ θυγατέρα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐταπείνουν ἐν σοὶ. ¹²δῶρα ἐλαμβάνοσαν ἐν σοὶ, ὅπως ἐκχέωσιν αἷμα, τόκον καὶ πλεονασμὸν ἐλαμβάνοσαν ἐν σοὶ· καὶ συνετελέσω συντέλειαν κακίας σου τὴν ἐν καταδυναστείᾳ, ἐμοῦ δὲ ἐπελάθου, λέγει κύριος. ¹³ἐὰν δὲ πατάξω χεῖρά μου πρὸς χεῖρά μου ἐφ' οὓς συντετέλεσαι, οὓς ἐποίησας, καὶ ἐπὶ τοῖς αἷμασίν σου τοῖς γεγενημένοις ἐν μέσῳ σου, ¹⁴εἰ ὑποστήσεται ἡ καρδία σου; εἰ κρατήσουσιν αἱ χεῖρές σου ἐν ταῖς ἡμέραις, αἱς ἐγὼ ποιῶ ἐν σοὶ; ἐγὼ κύριος λελάληκα καὶ ποιήσω. ¹⁵καὶ διασκορπιῶ σε ἐν τοῖς ἔθνεσιν καὶ διασπερῶ σε ἐν ταῖς χώραις, καὶ ἐκλείψει ἡ ἀκαθαρσία σου ἐκ σοῦ, ¹⁶καὶ κατακληρονομήσω ἐν σοὶ κατ' ὄφθαλμοὺς τῶν ἔθνῶν· καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος. — ¹⁷καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ¹⁸Γίę ἀνθρώπου, ίδού γεγόνασί μοι ὁ οἶκος Ισραὴλ ἀναμεμειγμένοι πάντες χαλκῷ καὶ σιδήρῳ καὶ καστιέρῳ καὶ μολίβῳ, ἐν μέσῳ ἀργυρίου ἀναμεμειγμένος ἐστίν. ¹⁹διὰ τοῦτο εἰπόν Tάδε λέγει κύριος Ἀνθ' ὧν ἐγένεσθε πάντες εἰς σύγκρασιν μίαν, διὰ τοῦτο ἐγὼ εἰσδέχομαι ὑμᾶς εἰς μέσον Ιερουσαλημ. ²⁰καθὼς εἰσδέχεται ἀργυρος καὶ χαλκὸς καὶ σίδηρος καὶ κασσίτερος καὶ μόλιβος εἰς μέσον καμίνου τοῦ ἐκφυσῆσαι εἰς αὐτὸ πῦρ τοῦ χωνευθῆναι, οὕτως εἰσδέξομαι ὑμᾶς ἐν ὄργῃ μου καὶ συνάξω καὶ χωνεύσω ὑμᾶς ²¹καὶ ἐκφυσήσω ἐφ' ὑμᾶς ἐν πυρὶ ὄργῆς μου, καὶ χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς. ²²Ὄν τρόπον χωνεύεται ἀργύριον ἐν μέσῳ καμίνου, οὕτως χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος ἔξέχεα τὸν θυμόν μου ἐφ' ὑμᾶς. — ²³καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²⁴Γίę ἀνθρώπου, εἰπὸν αὐτῇ Σὺ εἰ γῆ ἡ οὐ βρεχομένη, οὐδὲ ὑετὸς ἐγένετο ἐπὶ σὲ ἐν ἡμέρᾳ ὄργῆς. ²⁵ἥς οἱ ἀφηγούμενοι ἐν μέσῳ αὐτῆς ὡς λέοντες ὡρυόμενοι ἀρπάζοντες ἀρπάγματα, ψυχὰς κατεσθίοντες ἐν δυναστείᾳ, τιμὰς λαμβάνοντες ἐν ἀδικίᾳ, καὶ αἱ χῆραί σου ἐπληθύνθησαν ἐν μέσῳ σου. ²⁶καὶ οἱ ιερεῖς αὐτῆς ἥθετησαν νόμον μου καὶ ἐβεβήλουν τὰ ἄγιά μου· ἀνὰ μέσον ἄγιου καὶ βεβήλου οὐ διέστελλον καὶ ἀνὰ μέσον ἀκαθάρτου καὶ τοῦ καθαροῦ οὐ διέστελλον καὶ ἀπὸ τῶν σαββάτων μου παρεκάλυπτον τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐβεβήλούμην ἐν μέσῳ αὐτῶν. ²⁷οἱ ἀρχοντες αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς ὡς λύκοι ἀρπάζοντες ἀρπάγματα τοῦ ἐκχέαι αἷμα, ὅπως πλεονεξία πλεονεκτῶσιν. ²⁸καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς ἀλείφοντες αὐτοὺς πεσοῦνται, ὄρῶντες μάταια, μαντεύομενοι ψευδῆ, λέγοντες Tάδε λέγει κύριος, καὶ κύριος οὐ λελάληκεν. ²⁹λαὸν τῆς γῆς ἐκπιεζοῦντες ἀδικίᾳ καὶ διαρπάζοντες ἀρπάγματα, πτωχὸν καὶ πένητα καταδυναστεύοντες καὶ πρὸς τὸν προσήλυτον οὐκ ἀναστρεφόμενοι μετὰ κρίματος. ³⁰καὶ ἐζήτουν ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἀναστρεφόμενον ὄρθως καὶ ἐστῶτα πρὸ προσώπου μου δλοσχερῶς ἐν καιρῷ τῆς γῆς τοῦ

μὴ εἰς τέλος ἔξαλεῖψαι αὐτήν, καὶ οὐχ εὗρον. ³καὶ ἔξέχει ἐπ' αὐτὴν θυμόν μου ἐν πυρὶ ὄργῆς μου τοῦ συντελέσαι· τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα, λέγει κύριος κύριος.

23 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γίء ἀνθρώπου, δύο γυναῖκες ἵσαν θυγατέρες μητρὸς μιᾶς ³καὶ ἔξεπόρνευσαν ἐν Αἴγυπτῳ ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν· ἐκεῖ ἔπεσον οἱ μαστοὶ αὐτῶν, ἐκεῖ διεπαρθενεύθησαν. ⁴καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἦν Οολα ἡ πρεσβυτέρα καὶ Οολιβα ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς. καὶ ἐγένοντό μοι καὶ ἔτεκον υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Σαμάρεια ἡ Οολα, καὶ Ιερουσαλημ ἡ Οολιβα. ⁵καὶ ἔξεπόρνευσεν ἡ Οολα ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἐπέθετο ἐπὶ τοὺς ἑραστὰς αὐτῆς, ἐπὶ τοὺς Ἀσσυρίους τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῇ ἐνδεδυκότας ὑακίνθινα, ἥγουμένους καὶ στρατηγούς· νεανίσκοι ἐπίλεκτοι πάντες, ἵππεῖς ἵππαζόμενοι ἐφ' ἵππων. ⁶καὶ ἔδωκεν τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐπ' αὐτούς· ἐπίλεκτοι υἱοὶ Ἀσσυρίων πάντες, καὶ ἐπὶ πάντας, οὓς ἐπέθετο, ἐν πᾶσι τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῆς ἐμιαίνετο. ⁷καὶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ἔξ Αἴγυπτου οὐκ ἐγκατέλιπεν, ὅτι μετ' αὐτῆς ἐκοιμῶντο ἐν νεότητι αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ διεπαρθένευσαν αὐτὴν καὶ ἔξέχειν τὴν πορνείαν αὐτῶν ἐπ' αὐτήν. ⁸διὰ τοῦτο παρέδωκα αὐτὴν εἰς χεῖρας τῶν ἑραστῶν αὐτῆς, εἰς χεῖρας υἱῶν Ἀσσυρίων, ἐφ' οὓς ἐπετίθετο. ⁹αὐτοὶ ἀπεκάλυψαν τὴν αἰσχύνην αὐτῆς, υἱοὺς καὶ θυγατέρας αὐτῆς ἔλαβον καὶ αὐτὴν ἐν ρομφαίᾳ ἀπέκτειναν· καὶ ἐγένετο λάλημα εἰς γυναῖκας, καὶ ἐποίησαν ἐκδικήσεις ἐν αὐτῇ εἰς τὰς θυγατέρας. — ¹⁰καὶ εἶδεν ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Οολιβα καὶ διέφθειρε τὴν ἐπίθεσιν αὐτῆς ὑπὲρ αὐτὴν καὶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ὑπὲρ τὴν πορνείαν τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ¹¹ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν Ἀσσυρίων ἐπέθετο, ἥγουμένους καὶ στρατηγούς τοὺς ἐγγὺς αὐτῆς ἐνδεδυκότας εὐπάρυφα, ἵππεῖς ἵππαζομένους ἐφ' ἵππων· νεανίσκοι ἐπίλεκτοι πάντες. ¹²καὶ εἶδον ὅτι μεμίανται· ὁδὸς μία τῶν δύο. ¹³καὶ προσέθετο πρὸς τὴν πορνείαν αὐτῆς καὶ εἶδεν ἄνδρας ἔζωγραφημένους ἐπὶ τοῦ τοίχου, εἰκόνας Χαλδαίων, ἔζωγραφημένους ἐν γραφίδι ¹⁴ἔζωσμένους ποικίλματα ἐπὶ τὰς ὁσφύας αὐτῶν, καὶ τιάραι βαπταὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, ὅψις τρισσὴ πάντων, ὁμοίωμα υἱῶν Χαλδαίων γῆς πατρίδος αὐτῶν, ¹⁵καὶ ἐπέθετο ἐπ' αὐτοὺς τῇ ὁράσει ὀφθαλμῶν αὐτῆς καὶ ἔξαπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς αὐτοὺς εἰς γῆν Χαλδαίων. ¹⁶καὶ ἥλθοσαν πρὸς αὐτὴν υἱοὶ Βαβυλῶνος εἰς κοίτην καταλυόντων καὶ ἐμίανον αὐτὴν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐμιάνθη ἐν αὐτοῖς· καὶ ἀπέστη ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἀπ' αὐτῶν. ¹⁷καὶ ἀπεκάλυψεν τὴν πορνείαν αὐτῆς καὶ ἀπεκάλυψεν τὴν αἰσχύνην αὐτῆς, καὶ ἀπέστη ἡ ψυχὴ μου ἀπ' αὐτῆς, ὃν τρόπον ἀπέστη ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ¹⁸καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου τοῦ ἀναμνῆσαι ἡμέρας νεότητός σου, ἐν αἷς ἐπόρνευσας ἐν Αἴγυπτῳ, ¹⁹καὶ ἐπέθου ἐπὶ τοὺς Χαλδαίους, ὃν ἵσαν ως ὅνων αἱ σάρκες αὐτῶν καὶ αἰδοῖα ἵππων τὰ αἰδοῖα αὐτῶν. ²⁰καὶ ἐπεσκέψω τὴν ἀνομίαν νεότητός σου, ἀ ἐποίεις ἐν Αἴγυπτῳ ἐν τῷ καταλύματί σου, οὓς οἱ μαστοὶ νεότητός σου. — ²¹διὰ τοῦτο, Οολιβα, τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἔξεγείρω τοὺς ἑραστάς σου ἐπὶ σέ, ἀφ' ὃν ἀπέστη ἡ ψυχὴ σου ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐπάξω αὐτοὺς ἐπὶ σὲ κυκλόθεν, ²²υἱοὺς Βαβυλῶνος καὶ πάντας τοὺς Χαλδαίους, Φακουδ καὶ Σουε καὶ Κουε καὶ πάντας υἱοὺς Ἀσσυρίων μετ' αὐτῶν, νεανίσκους ἐπιλέκτους, ἥγεμόνας καὶ στρατηγούς πάντας, τρισσούς καὶ ὀνομαστούς ἵππωντας ἐφ' ἵππων. ²³καὶ

πάντες ἥξουσιν ἐπὶ σὲ ἀπὸ βορρᾶ, ἄρματα καὶ τροχοὶ μετ' ὅχλου λαῶν, θυρεοὶ καὶ πέλται, καὶ βαλοῦσιν φυλακὴν ἐπὶ σὲ κύκλῳ· καὶ δῶσω πρὸ προσώπου αὐτῶν κρίμα, καὶ ἐκδικήσουσίν σε ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτῶν.²⁵καὶ δῶσω τὸν ζῆλόν μου ἐν σοί, καὶ ποιήσουσίν μετὰ σοῦ ἐν ὄργῃ θυμοῦ· μυκτῆρά σου καὶ ὕπτά σου ἀφελοῦσιν καὶ τοὺς καταλοίπους σου ἐν ρομφαίᾳ καταβαλοῦσιν. αὐτοὶ υἱούς σου καὶ θυγατέρας σου λήμψονται, καὶ τοὺς καταλοίπους σου πῦρ καταφάγεται.²⁶καὶ ἐκδύσουσίν σε τὸν ἴματισμόν σου καὶ λήμψονται τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου.²⁷καὶ ἀποστρέψω τὰς ἀσεβείας σου ἐκ σοῦ καὶ τὴν πορνείαν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ οὐ μὴ ἄρης τοὺς ὁφθαλμούς σου ἐπ’ αὐτοὺς καὶ Αἰγύπτου οὐ μὴ μνησθῆς οὐκέτι.²⁸διότι τάδε λέγει κύριος κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμι σε εἰς χεῖρας ὧν μισεῖς, ἀφ’ ὧν ἀπέστη ἡ ψυχή σου ἀπ’ αὐτῶν.²⁹καὶ ποιήσουσίν ἐν σοὶ ἐν μίσει καὶ λήμψονται πάντας τοὺς πόνους σου καὶ τοὺς μόχθους σου, καὶ ἔσῃ γυμνὴ καὶ ἀσχημονοῦσα, καὶ ἀποκαλυφθήσεται αἰσχύνη πορνείας σου καὶ ἀσέβειά σου. καὶ ἡ πορνεία σου³⁰ ἐποίησεν ταῦτα σοι ἐν τῷ ἐκπορνεῦσαί σε ὅπιστα ἐθνῶν καὶ ἐμιαίνου ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν.³¹ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἀδελφῆς σου ἐπορεύθης, καὶ δῶσω τὸ ποτήριον αὐτῆς εἰς χεῖράς σου.³²τάδε λέγει κύριος Τὸ ποτήριον τῆς ἀδελφῆς σου πίεσαι τὸ βαθὺ καὶ τὸ πλατὺ τὸ πλεονάζον τοῦ συντελέσαι³³ μέθην καὶ ἐκλύσεως πλησθήσῃ· καὶ τὸ ποτήριον ἀφανισμοῦ, ποτήριον ἀδελφῆς σου Σαμαρείας,³⁴καὶ πίεσαι αὐτό· καὶ τὰς ἔορτὰς καὶ τὰς νεομηνίας αὐτῆς ἀποστρέψω· διότι ἐγὼ λελάληκα, λέγει κύριος.³⁵διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἄνθ³⁶ ὃν ἐπελάθου μου καὶ ἀπέρριψάς με ὅπιστα τοῦ σώματός σου, καὶ σὺ λαβὲ τὴν Οολαν καὶ τὴν Οολιβαν; καὶ ἀπαγγελεῖς αὐταῖς τὰς ἀνομίας αὐτῶν,³⁷ὅτι ἐμοιχῶντο, καὶ αἴμα ἐν χερσὶν αὐτῶν· τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν ἐμοιχῶντο καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, ἢ ἐγέννησάν μοι, διήγαγον αὐτοῖς δι’ ἐμπύρων.³⁸ἔως καὶ ταῦτα ἐποίησάν μοι· τὰ ἄγιά μου ἐμίαινον καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν.³⁹καὶ ἐν τῷ σφάζειν αὐτοὺς τὰ τέκνα αὐτῶν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ εἰσεπορεύοντο εἰς τὰ ἄγιά μου τοῦ βεβηλοῦν αὐτά· καὶ ὅτι οὕτως ἐποίουν ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου μου.⁴⁰καὶ ὅτι τοῖς ἀνδράσιν τοῖς ἐρχομένοις μακρόθεν, οἵς ἀγγέλους ἐξαπεστέλλοσαν πρὸς αὐτούς, καὶ ἄμα τῷ ἔρχεσθαι αὐτοὺς εὐθὺς ἐλούονται καὶ ἐστιβίζουν τοὺς ὁφθαλμούς σου καὶ ἐκόσμου κόσμῳ⁴¹καὶ ἐκάθουν ἐπὶ κλίνης ἐστρωμένης, καὶ τράπεζα κεκοσμημένη πρὸ προσώπου αὐτῆς. καὶ τὸ θυμίαμά μου καὶ τὸ ἔλαιον μου εὐφραίνοντο ἐν αὐτοῖς.⁴²καὶ φωνὴν ἄρμονίας ἀνεκρούοντο· καὶ πρὸς ἄνδρας ἐκ πλήθους ἀνθρώπων ἥκοντας ἐκ τῆς ἐρήμου καὶ ἐδίδοσαν ψέλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ στέφανον καυχήσεως ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.⁴³καὶ εἶπα Οὐκ ἐν τούτοις μοιχεύουσιν; καὶ ἔργα πόρνης καὶ αὐτὴ ἐξεπόρνευσεν.⁴⁴καὶ εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτήν, ὃν τρόπον εἰσπορεύονται πρὸς γυναῖκα πόρνην, οὕτως εἰσεπορεύοντο πρὸς Οολαν καὶ πρὸς Οολιβαν τοῦ ποιῆσαι ἀνομίαν.⁴⁵καὶ ἄνδρες δίκαιοι αὐτοὶ ἐκδικήσουσιν αὐτὰς ἐκδικήσει μοιχαλίδος καὶ ἐκδικήσει αἴματος, ὅτι μοιχαλίδες εἰσίν, καὶ αἴμα ἐν χερσὶν αὐτῶν.⁴⁶τάδε λέγει κύριος κύριος Ἄναγαγε ἐπ’ αὐτὰς ὅχλον καὶ δὸς ἐν αὐταῖς ταραχὴν καὶ διαρπαγὴν⁴⁷καὶ λιθοβόλησον ἐπ’ αὐτὰς λίθοις ὅχλων καὶ κατακέντει αὐτὰς ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν. υἱὸντος αὐτῶν καὶ

θυγατέρας αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν ἐμπρήσουσιν. ⁴⁸καὶ ἀποστρέψω ἀσέβειαν ἐκ τῆς γῆς, καὶ παιδευθήσονται πᾶσαι αἱ γυναικεῖς καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν κατὰ τὰς ἀσεβείας αὐτῶν. ⁴⁹καὶ δοθήσεται ἡ ἀσέβεια ὑμῶν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ τὰς ἀμαρτίας τῶν ἐνθυμημάτων ὑμῶν λήμψεσθε· καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος.

24 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐνάτῳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς λέγων ²Γίء ἀνθρώπου, γράψον σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, ἀφ' ἣς ἀπηρείσατο βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ Ιερουσαλημ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς σήμερον, ³καὶ εἰπὸν ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα παραβολὴν καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος Ἐπίστησον τὸν λέβητα καὶ ἔκχεον εἰς αὐτὸν ὕδωρ ⁴καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν τὰ διχοτόμημα, πᾶν διχοτόμημα καλόν, σκέλος καὶ ὄμον ἐκσεσαρκισμένα ἀπὸ τῶν ὁστῶν ⁵ἔξι ἐπιλέκτων κτηνῶν εἰλημμένων καὶ ὑπόκαιε τὰ ὁστᾶ ὑποκάτω αὐτῶν· ἔζεσεν ἔζεσεν, καὶ ἥψηται τὰ ὁστᾶ αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς. ⁶Διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ⁷Ω πόλις αἰμάτων, λέβητς ἐν ᾧ ἐστιν ἵὸς ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ ἵὸς οὐκ ἔξηλθεν ἐξ αὐτῆς· κατὰ μέλος αὐτῆς ἔξήνεγκεν, οὐκ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὴν κλῆρος. ⁷ὅτι αἷμα αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐστιν, ἐπὶ λεωπετρίαν τέταχα αὐτό· οὐκ ἐκκέχυκα αὐτὸ ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ καλύψαι ἐπ' αὐτὸ γῆν. ⁸τοῦ ἀναβῆναι θυμὸν εἰς ἐκδίκησιν ἐκδικηθῆναι δέδωκα τὸ αἷμα αὐτῆς ἐπὶ λεωπετρίαν τοῦ μὴ καλύψαι αὐτό. ⁹διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Κάγὼ μεγαλυνῶ τὸν δαλὸν ¹⁰καὶ πληθυνῶ τὰ ξύλα καὶ ἀνακαύσω τὸ πῦρ, ὅπως τακῇ τὰ κρέα καὶ ἐλαττωθῇ ὁ ζωμὸς ¹¹καὶ στῇ ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας, ὅπως προσκαυθῇ καὶ θερμανθῇ ὁ χαλκὸς αὐτῆς καὶ τακῇ ἐν μέσῳ ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καὶ ἐκλίπῃ ὁ ἵὸς αὐτῆς, ¹²καὶ οὐ μὴ ἔξέλθῃ ἐξ αὐτῆς πολὺς ὁ ἵὸς αὐτῆς, καταισχυνθήσεται ὁ ἵὸς αὐτῆς, ¹³ἀνθ' ὧν ἐμιαίνου σύ. καὶ τί ἐὰν μὴ καθαρισθῇς ἔτι, ἔως οὗ ἐμπλήσω τὸν θυμὸν μου; ¹⁴ἐγὼ κύριος λελάληκα, καὶ ἥξει, καὶ ποιήσω, οὐ διαστελῶ οὐδὲ μὴ ἐλεήσω· κατὰ τὰς ὁδούς σου καὶ κατὰ τὰ ἐνθυμημάτα σου κρινῶ σε, λέγει κύριος. διὰ τοῦτο ἐγὼ κρινῶ σε κατὰ τὰ αἷματά σου καὶ κατὰ τὰ ἐνθυμημάτα σου κρινῶ σε, ἡ ἀκάθαρτος ἡ ὄνομαστή καὶ πολλὴ τοῦ παραπικραίνειν.

¹⁵Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ¹⁶Γίء ἀνθρώπου, ίδοὺ ἐγὼ λαμβάνω ἐκ σοῦ τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὁφθαλμῶν σου ἐν παρατάξει· οὐ μὴ κοπῆς οὐδὲ μὴ κλαυσθῆς. ¹⁷στεναγμὸς αἵματος, ὁσφύος, πένθους ἐστίν· οὐκ ἔσται τὸ τρίχωμά σου συμπεπλεγμένον ἐπὶ σὲ καὶ τὰ ὑποδήματά σου ἐν τοῖς ποσίν σου, οὐ μὴ παρακληθῆς ἐν χείλεσιν αὐτῶν καὶ ἄρτον ἀνδρῶν οὐ μὴ φάγης. ¹⁸καὶ ἐλάλησα πρὸς τὸν λαὸν τὸ πρωὶ δὲν τρόπον ἐνετείλατό μοι, καὶ ἀπέθανεν ἡ γυνή μου ἐσπέρας, καὶ ἐποίησα τὸ πρωὶ δὲν τρόπον ἐπετάγη μοι. ¹⁹καὶ εἴπεν πρὸς με ὁ λαός Οὐκ ἀναγγελεῖς ἡμῖν τί ἐστιν ταῦτα, ἀ σὺ ποιεῖς; ²⁰καὶ εἴπα πρὸς αὐτούς Λόγος κυρίου πρός με ἐγένετο λέγων ²¹Εἰπὸν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ισραὴλ Τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ βεβηλῶ τὰ ἄγιά μου, φρύαγμα ἰσχύος ὑμῶν, ἐπιθυμήματα ὁφθαλμῶν ὑμῶν, καὶ ὑπὲρ ὧν φείδονται αἱ ψυχαὶ ὑμῶν· καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, οὓς ἐγκατελίπετε, ἐν ρόμφαιᾳ πεσοῦνται. ²²καὶ ποιήσετε δὲν τρόπον πεποίηκα· ἀπὸ στόματος αὐτῶν οὐ παρακληθῆσεσθε καὶ ἄρτον ἀνδρῶν οὐ φάγεσθε, ²³καὶ αἱ κόμαι

ύμῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν· οὕτε μὴ κόψησθε οὕτε μὴ κλαύσητε καὶ ἐντακήσεσθε ἐν ταῖς ἀδικίαις ὑμῶν καὶ παρακαλέσετε ἔκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.
24καὶ ἔσται Ιεζεκιηλ ὑμῖν εἰς τέρας· κατὰ πάντα, ὅσα ἐποίησεν, ποιήσετε, ὅταν ἔλθῃ ταῦτα· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος. — 25καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, οὐχὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὅταν λαμβάνω τὴν ἴσχὺν παρ' αὐτῶν, τὴν ἐπαρσιν τῆς καυχήσεως αὐτῶν, τὰ ἐπιθυμήματα ὁφθαλμῶν αὐτῶν καὶ τὴν ἐπαρσιν ψυχῆς αὐτῶν, υἱὸν αὐτῶν καὶ θυγατέρας αὐτῶν, 26ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ᾔξει ὁ ἀνασφόρμενος πρὸς σὲ τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι εἰς τὰ ὡτα; 27ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διανοιχθήσεται τὸ στόμα σου πρὸς τὸν ἀνασφόρμενον, καὶ λαλήσεις καὶ οὐ μὴ ἀποκωφωθῆς οὐκέτι· καὶ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς τέρας, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ κύριος.

25 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γιὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τοὺς υἱὸντος Αμμων καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτοὺς ³καὶ ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Αμμων Ἀκούσατε λόγον κυρίου Τάδε λέγει κύριος Ἄνθ’ ὃν ἐπεχάρητε ἐπὶ τὰ ἄγια μου, ὅτι ἐβεβηλώθη, καὶ ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ισραὴλ, ὅτι ἡφανίσθη, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ιουδα, ὅτι ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ, ⁴διὰ τοῦτο ἴδον ἐγὼ παραδίδωμι ὑμᾶς τοῖς υἱοῖς Κεδεμ εἰς κληρονομίαν, καὶ κατασκηνώσουσιν ἐν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν ἐν σοὶ καὶ δώσουσιν ἐν σοὶ τὰ σκηνώματα αὐτῶν· αὐτοὶ φάγονται τοὺς καρπούς σου, καὶ αὐτοὶ πίονται τὴν πιότητά σου. ⁵καὶ δώσω τὴν πόλιν τοῦ Αμμων εἰς νομὰς καμῆλων καὶ τοὺς υἱὸντος Αμμων εἰς νομὴν προβάτων· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος. ⁶διότι τάδε λέγει κύριος Ἄνθ’ ὃν ἐκρότησας τὴν χεῖρά σου καὶ ἐπεψόφησας τῷ ποδί σου καὶ ἐπέχαρας ἐκ ψυχῆς σου ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ισραὴλ, ⁷διὰ τοῦτο ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ καὶ δώσω σε εἰς διαρπαγὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐξολεθρεύσω σε ἐκ τῶν λαῶν καὶ ἀπολῶ σε ἐκ τῶν χωρῶν ἀπωλείᾳ· καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγὼ κύριος.

⁸Τάδε λέγει κύριος Ἄνθ’ ὃν εἶπεν Μωαβ Ἰδοὺ δὲ τρόπον πάντα τὰ ἔθνη οἶκος Ισραὴλ καὶ Ιουδα, ⁹διὰ τοῦτο ἴδον ἐγὼ παραλύω τὸν ὕμον Μωαβ ἀπὸ πόλεων ἀκρωτηρίων αὐτοῦ, ἐκλεκτὴν γῆν, οἶκον Ασιμουθ ἐπάνω πηγῆς πόλεως παραθαλασσίας. ¹⁰τοῖς υἱοῖς Κεδεμ ἐπὶ τοὺς υἱὸντος Αμμων δέδωκα αὐτοὺς εἰς κληρονομίαν, ὅπως μὴ μνεία γένηται τῶν υἱῶν Αμμων. ¹¹καὶ εἰς Μωαβ ποιήσω ἐκδίκησιν, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ κύριος.

¹²Τάδε λέγει κύριος Ἄνθ’ ὃν ἐποίησεν ἡ Ιδουμαία ἐν τῷ ἐκδικῆσαι αὐτοὺς ἐκδίκησιν εἰς τὸν οἶκον Ιουδα καὶ ἐμνησιάκησαν καὶ ἐξεδίκησαν δίκην, ¹³διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὴν Ιδουμαίαν καὶ ἐξολεθρεύσω ἐξ αὐτῆς ἀνθρωπὸν καὶ κτῆνος καὶ θήσομαι αὐτὴν ἔρημον, καὶ ἐκ Θαιμαν διωκόμενοι ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται. ¹⁴καὶ δώσω ἐκδίκησίν μου ἐπὶ τὴν Ιδουμαίαν ἐν χειρὶ λαοῦ μου Ισραὴλ, καὶ ποιήσουσιν ἐν τῇ Ιδουμαίᾳ κατὰ τὴν ὁργὴν μου καὶ κατὰ τὸν θυμόν μου· καὶ ἐπιγνώσονται τὴν ἐκδίκησίν μου, λέγει κύριος.

¹⁵Διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἄνθ’ ὃν ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν ἐκδικήσει καὶ ἐξανέστησαν ἐκδίκησιν ἐπιχαίροντες ἐκ ψυχῆς τοῦ ἐξαλεῖψαι ἔως αἰῶνος, ¹⁶διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὸν ἀλλοφύλους καὶ ἐξολεθρεύσω Κρῆτας καὶ ἀπολῶ τοὺς καταλοίπους

τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν. ¹⁷καὶ ποιήσω ἐν αὐτοῖς ἐκδικήσεις μεγάλας, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἔγω κύριος ἐν τῷ δοῦναι τὴν ἐκδίκησίν μου ἐπ’ αὐτούς.

26 ¹Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ ἔτει μιᾶς τοῦ μηνὸς ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γιὲ ἀνθρώπου, ἀνθ’ ὃν εἶπεν Σορ ἐπὶ Ιερουσαλημ Εὗγε συνετρίβη, ἀπόλωλεν τὰ ἔθνη, ἐπεστράφη πρός με, ἡ πλήρης ἡρήμωται, ³διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἔγω ἐπὶ σέ, Σορ, καὶ ἀνάξω ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλά, ὡς ἀναβαίνει ἡ θάλασσα τοῖς κύμασιν αὐτῆς. ⁴καὶ καταβαλοῦσιν τὰ τείχη Σορ καὶ καταβαλοῦσι τοὺς πύργους σου, καὶ λικμήσω τὸν χοῦν αὐτῆς ἀπ’ αὐτῆς καὶ δώσω αὐτὴν εἰς λεωπετρίαν. ⁵ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσται ἐν μέσῳ θαλάσσης, ὅτι ἔγω λελάληκα, λέγει κύριος· καὶ ἔσται εἰς προνομὴν τοῖς ἔθνεσιν, ⁶καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς αἱ ἐν τῷ πεδίῳ μαχαίρᾳ ἀναιρεθήσονται· καὶ γνώσονται ὅτι ἔγω κύριος. ⁷ὅτι τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἔγω ἐπάγω ἐπὶ σέ, Σορ, τὸν Ναβουχοδονοσορ βασιλέα Βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ βορρᾶ (βασιλεὺς βασιλέων ἔστιν) μεθ’ ἵππων καὶ ἀρμάτων καὶ ἵππέων καὶ συναγωγῆς ἔθνῶν πολλῶν σφόδρα. ⁸οὕτος τὰς θυγατέρας σου τὰς ἐν τῷ πεδίῳ μαχαίρᾳ ἀνελεῖ καὶ δώσει ἐπὶ σὲ προφυλακὴν καὶ περιοικοδομήσει καὶ ποιήσει ἐπὶ σὲ κύκλῳ χάρακα καὶ περίστασιν ὅπλων καὶ τὰς λόγχας αὐτοῦ ἀπέναντί σου δώσει. ⁹τὰ τείχη σου καὶ τοὺς πύργους σου καταβαλεῖ ἐν ταῖς μαχαίραις αὐτοῦ. ¹⁰ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἵππων αὐτοῦ κατακαλύψει σε ὁ κονιορτὸς αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς φωνῆς τῶν ἵππέων αὐτοῦ καὶ τῶν τροχῶν τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ σεισθήσεται τὰ τείχη σου εἰσπορευομένου αὐτοῦ τὰς πύλας σου ὡς εἰσπορευόμενος εἰς πόλιν ἐκ πεδίου. ¹¹ἐν ταῖς ὄπλαις τῶν ἵππων αὐτοῦ καταπατήσουσίν σου πάσας τὰς πλατείας· τὸν λαόν σου μαχαίρᾳ ἀνελεῖ καὶ τὴν ὑπόστασίν σου τῆς ἴσχύος ἐπὶ τὴν γῆν κατάξει. ¹²καὶ προνομεύσει τὴν δύναμίν σου καὶ σκυλεύσει τὰ ὑπάρχοντά σου καὶ καταβαλεῖ σου τὰ τείχη καὶ τοὺς οἴκους σου τοὺς ἐπιθυμητοὺς καθελεῖ καὶ τοὺς λίθους σου καὶ τὰ ξύλα σου καὶ τὸν χοῦν σου εἰς μέσον τῆς θαλάσσης ἐμβαλεῖ. ¹³καὶ καταλύσει τὸ πλῆθος τῶν μουσικῶν σου, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ψαλτηρίων σου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἔτι. ¹⁴καὶ δώσω σε εἰς λεωπετρίαν, ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσῃ· οὐ μὴ οἰκοδομηθῆσῃ ἔτι, ὅτι ἔγω ἐλάλησα, λέγει κύριος. ¹⁵διότι τάδε λέγει κύριος κύριος τῇ Σορ Οὐκ ἀπὸ φωνῆς τῆς πτώσεώς σου ἐν τῷ στενάξαι τραυματίας ἐν τῷ σπάσαι μάχαιραν ἐν μέσῳ σου σεισθήσονται αἱ νῆσοι; ¹⁶καὶ καταβήσονται ἀπὸ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντες οἱ ἄρχοντες ἐκ τῶν ἔθνῶν τῆς θαλάσσης καὶ ἀφελοῦνται τὰς μίτρας ἀπὸ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν καὶ τὸν ἴματισμὸν τὸν ποικίλον αὐτῶν ἐκδύσονται· ἐκστάσει ἐκστήσονται, ἐπὶ γῆν καθεδοῦνται καὶ φοβηθήσονται τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν καὶ στενάξουσιν ἐπὶ σέ. ¹⁷καὶ λήμψονται ἐπὶ σὲ θρῆνον καὶ ἐροῦσίν σοι Πᾶς κατελύθης ἐκ θαλάσσης, ἡ πόλις ἡ ἐπαινεστὴ ἡ δοῦσα τὸν φόβον αὐτῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν; ¹⁸καὶ φοβηθήσονται αἱ νῆσοι ἀφ’ ἡμέρας πτώσεώς σου. ¹⁹ὅτι τάδε λέγει κύριος κύριος “Οταν δῶ σε πόλιν ἡρημωμένην ὡς τὰς πόλεις τὰς μὴ κατοικηθησομένας ἐν τῷ ἀναγαγεῖν με ἐπὶ σὲ τὴν ἄβυσσον καὶ κατακαλύψῃ σε ὑδωρ πολύ, ²⁰καὶ καταβιβάσω σε πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον πρὸς λαὸν αἰῶνος καὶ κατοικιῶ σε εἰς βάθη τῆς γῆς ὡς ἔρημον αἰώνιον μετὰ

καταβαινόντων εἰς βόθρον, ὅπως μὴ κατοικηθῆσι μηδὲ ἀνασταθῆσι ἐπὶ γῆς ζωῆς. ²¹ἀπώλειάν σε δώσω, καὶ οὐχ ὑπάρξεις ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα, λέγει κύριος κύριος.

27 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γίء ἀνθρώπου, λαβὲ ἐπὶ Σορ θρῆνον ³καὶ ἐρεῖς τῇ Σορ τῇ κατοικούσῃ ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς θαλάσσης, τῷ ἐμπορίῳ τῶν λαῶν ἀπὸ νήσων πολλῶν Τάδε λέγει κύριος τῇ Σορ Σὺ εἴπας Ἐγὼ περιέθηκα ἐμαυτῇ κάλλος μου. ⁴ἐν καρδίᾳ θαλάσσης τῷ Βεελιμ νίοί σου περιέθηκάν σοι κάλλος. ⁵κέδρος ἐκ Σανιρ φοιδομήθη σοι, ταινίαι σανίδων κυπαρίσσου ἐκ τοῦ Λιβάνου ἐλήμφθησαν τοῦ ποιῆσαί σοι ίστοὺς ἐλατίνους. ⁶ἐκ τῆς Βασανίτιδος ἐποίησαν τὰς κώπας σου, τὰ ἱερά σου ἐποίησαν ἐξ ἐλέφαντος, οἴκους ἀλσώδεις ἀπὸ νήσων τῶν Χεττιιν. ⁷βύσσος μετὰ ποικιλίας ἐξ Αἰγύπτου ἐγένετο σοι στρωμνὴ τοῦ περιθεῖναί σοι δόξαν καὶ περιβαλεῖν σε ὑάκινθον καὶ πορφύραν ἐκ τῶν νήσων Ελισαι καὶ ἐγένετο περιβόλαιά σου. ⁸καὶ οἱ ἄρχοντές σου οἱ κατοικοῦντες Σιδῶνα καὶ Αράδιοι ἐγένοντο κωπηλάται σου· οἱ σοφοί σου, Σορ, οἵ ἥσαν ἐν σοί, οὗτοι κυβερνήται σου. ⁹οἱ πρεσβύτεροι Βυβλίων καὶ οἱ σοφοί αὐτῶν ἥσαν ἐν σοί, οὗτοι ἐνίσχυον τὴν βουλήν σου. καὶ πάντα τὰ πλοῖα τῆς θαλάσσης καὶ οἱ κωπηλάται αὐτῶν ἐγένοντό σοι ἐπὶ δυσμὰς δυσμῶν. ¹⁰Πέρσαι καὶ Λυδοὶ καὶ Λίβυες ἥσαν ἐν τῇ δυνάμει σου, ἄνδρες πολεμισταί σου πέλτας καὶ περικεφαλαίας ἐκρέμασαν ἐν σοί, οὗτοι ἐδῶκαν τὴν δόξαν σου. ¹¹υἱοὶ Αραδίων καὶ ἡ δύναμίς σου ἐπὶ τῶν τειχέων σου φύλακες ἐν τοῖς πύργοις σου ἥσαν, τὰς φαρέτρας αὐτῶν ἐκρέμασαν ἐπὶ τῶν ὅρμων σου κύκλῳ. οὗτοι ἐτελείωσάν σου τὸ κάλλος. ¹²Καρχηδόνιοι ἐμποροί σου ἀπὸ πλήθους πάσης ἴσχύος σου, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σίδηρον καὶ καστίτερον καὶ μόλυβον ἐδῶκαν τὴν ἀγοράν σου. ¹³ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ σύμπασα καὶ τὰ παρατείνοντα, οὗτοι ἐνεπορεύοντό σοι ἐν ψυχαῖς ἀνθρώπων καὶ σκεύη χαλκᾶ ἐδῶκαν τὴν ἐμπορίαν σου. ¹⁴ἐξ οἴκου Θεργαμα ἵππους καὶ ἵππεῖς ἐδῶκαν ἀγοράν σου. ¹⁵υἱοὶ Ῥοδίων ἐμποροί σου ἀπὸ νήσων ἐπλήθυναν τὴν ἐμπορίαν σου ὁδόντας ἐλεφαντίνους, καὶ τοῖς εἰσαγομένοις ἀντεδίδους τοὺς μισθούς σου, ¹⁶ἀνθρώπους ἐμπορίαν σου ἀπὸ πλήθους τοῦ συμμίκτου σου, στακτὴν καὶ ποικίλματα ἐκ Θαρσις, καὶ Ραμωθ καὶ Χορχορ ἐδῶκαν τὴν ἀγοράν σου. ¹⁷Ιουδαῖς καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ισραὴλ, οὗτοι ἐμποροί σου ἐν σίτου πράσει καὶ μύρων καὶ κασίας, καὶ πρῶτον μέλι καὶ ἔλαιον καὶ ῥητίνην ἐδῶκαν εἰς τὸν σύμμικτὸν σου. ¹⁸Δαμασκὸς ἐμπορός σου ἐκ πλήθους πάσης δυνάμεώς σου. οἶνος ἐκ Χελβῶν καὶ ἔρια ἐκ Μιλήτου. ¹⁹καὶ οἶνον εἰς τὴν ἀγοράν σου ἐδῶκαν. ἐξ Ασηλ σίδηρος εἰργασμένος καὶ τροχὸς ἐν τῷ συμμίκτῳ σού ἐστιν. ²⁰Δαιδαλὸς ἐμποροί σου μετὰ κτηνῶν ἐκλεκτῶν εἰς ἄρματα. ²¹ἡ Ἀραβία καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Κηδαρ, οὗτοι ἐμποροί σου διὰ χειρός σου, καμήλους καὶ κριοὺς καὶ ἀμνοὺς ἐν οἷς ἐμπορεύονται σε. ²²ἐμποροί Σαβα καὶ Ραγμα, οὗτοι ἐμποροί σου μετὰ πρώτων ἡδυσμάτων καὶ λίθων χρηστῶν καὶ χρυσίου ἐδῶκαν τὴν ἀγοράν σου. ²³Χαρραν καὶ Χαννα, οὗτοι ἐμποροί σου. Ασσουρ καὶ Χαρμαν ἐμποροί σου ²⁴φέροντες ἐμπορίαν ὑάκινθον καὶ θησαυρούς ἐκλεκτοὺς δεδεμένους σχοινίοις καὶ κυπαρίσσινα. ²⁵πλοῖα, ἐν αὐτοῖς Καρχηδόνιοι ἐμποροί σου ἐν τῷ πλήθει ἐν τῷ συμμίκτῳ σου, καὶ ἐνεπλήσθης καὶ ἐβαρύνθης σφόδρα ἐν καρδίᾳ θαλάσσης. ²⁶ἐν ὕδατι πολλῷ ἥγον σε οἱ κωπηλάται σου· τὸ πνεῦμα τοῦ νότου συνέτριψέν σε ἐν καρδίᾳ θαλάσσης. ²⁷ἥσαν

δυνάμεις σου καὶ ὁ μισθός σου καὶ τῶν συμμίκτων σου καὶ οἱ κωπηλάται σου καὶ οἱ κυβερνῆται σου καὶ οἱ σύμβουλοί σου καὶ οἱ σύμμικτοί σου ἐκ τῶν συμμίκτων σου καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταί σου οἱ ἐν σοὶ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου ἐν μέσῳ σου, πεσοῦνται ἐν καρδίᾳ θαλάσσης ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πτώσεώς σου.²⁸ πρὸς τὴν φωνὴν τῆς κραυγῆς σου οἱ κυβερνῆται σου φόβῳ φοβηθήσονται,²⁹ καὶ καταβήσονται ἀπὸ τῶν πλοίων πάντες οἱ κωπηλάται σου καὶ οἱ ἐπιβάται καὶ οἱ πρωρεῖς τῆς θαλάσσης ἐπὶ τὴν γῆν στήσονται³⁰ καὶ ἀλαλάξουσιν ἐπὶ σὲ τῇ φωνῇ αὐτῶν καὶ κεκράξονται πικρὸν καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν γῆν καὶ σποδὸν ὑποστρώσονται.³¹ καὶ λήμψονται οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ σὲ θρῆνον καὶ θρήνημά σοι³² Πόσον τινὰ εὔρεις μισθὸν ἀπὸ τῆς θαλάσσης; ἐνέπλησας ἔθνη ἀπὸ τοῦ πλήθους σου καὶ ἀπὸ τοῦ συμμίκτου σου ἐπλούτισας πάντας βασιλεῖς τῆς γῆς.³³ νῦν συνετρίβης ἐν θαλάσσῃ, ἐν βάθει ὄδατος· ὁ σύμμικτός σου καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου ἐν μέσῳ σου ἔπεσον, πάντες οἱ κωπηλάται σου.³⁴ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὰς νήσους ἐστύγνασαν ἐπὶ σέ, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἐκστάσει ἐξέστησαν, καὶ ἐδάκρυσεν τὸ πρόσωπον αὐτῶν.³⁵ ἔμποροι ἀπὸ ἔθνῶν ἐσύρισάν σε· ἀπώλεια ἐγένουν καὶ οὐκέτι ἔσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

28 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν τῷ ἄρχοντι Τύρου Τάδε λέγει κύριος Ἄνθ’ ὃν ὑψώθη σου ἡ καρδία, καὶ εἴπας Θεός εἰμι ἐγώ, κατοικίαν θεοῦ κατώκηκα ἐν καρδίᾳ θαλάσσης, σὺ δὲ εἴ ἀνθρωπός καὶ οὐ θεός καὶ ἔδωκας τὴν καρδίαν σου ὡς καρδίαν θεοῦ,³ μὴ σοφώτερος εἴ σὺ τοῦ Δανιηλ; σοφοὶ οὐκ ἐπαίδευσάν σε τῇ ἐπιστήμῃ αὐτῶν;⁴ μὴ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ σου ἡ ἐν τῇ φρονήσει σου ἐποίησας σεαυτῷ δύναμιν καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐν τοῖς θησαυροῖς σου;⁵ ἐν τῇ πολλῇ ἐπιστήμῃ σου καὶ ἐμπορίᾳ σου ἐπλήθυνας δύναμίν σου, ὑψώθη ἡ καρδία σου ἐν τῇ δυνάμει σου.⁶ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἐπειδὴ δέδωκας τὴν καρδίαν σου ὡς καρδίαν θεοῦ,⁷ ἀντὶ τούτου ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ ἀλλοτρίους λοιμοὺς ἀπὸ ἔθνῶν, καὶ ἐκκενώσουσιν τὰς μαχαίρας αὐτῶν ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τὸ κάλλος τῆς ἐπιστήμης σου καὶ στρώσουσιν τὸ κάλλος σου εἰς ἀπώλειαν⁸ καὶ καταβιβάσουσίν σε, καὶ ἀποθανῇ θανάτῳ τραυματιῶν ἐν καρδίᾳ θαλάσσης.⁹ μὴ λέγων ἐρεῖς Θεός εἰμι ἐγώ, ἐνώπιον τῶν ἀναιρούντων σε; σὺ δὲ εἴ ἀνθρωπός καὶ οὐ θεός. ἐν πλήθει¹⁰ ἀπεριτμήτων ἀπολῆ ἐν χερσὶν ἀλλοτρίων· ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, λέγει κύριος.

11 Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ¹² Γίء ἀνθρώπου, λαβὲ θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα Τύρου καὶ εἰπὸν αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος κύριος Σὺ ἀποσφράγισμα ὁμοιώσεως καὶ στέφανος κάλλους¹³ ἐν τῇ τρυφῇ τοῦ παραδείσου τοῦ θεοῦ ἐγενήθης· πᾶν λίθον χρηστὸν ἐνδέδεσαι, σάρδιον καὶ τοπάζιον καὶ σμάραγδον καὶ ἀνθρακα καὶ σάπφειρον καὶ ἵασπιν καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ λιγύριον καὶ ἀχάτην καὶ ἀμέθυστον καὶ χρυσόλιθον καὶ βηρύλλιον καὶ ὄνυχιον, καὶ χρυσίου ἐνέπλησας τοὺς θησαυρούς σου καὶ τὰς ἀποθήκας σου ἐν σοὶ ἀφ’ ἣς ἡμέρας ἐκτίσθης σύ.¹⁴ μετὰ τοῦ χερουβ ἔθηκά σε ἐν ὅρει ἀγίῳ θεοῦ, ἐγενήθης ἐν μέσῳ λίθων πυρίνων.¹⁵ ἐγενήθης ἄμωμος σὺ ἐν ταῖς ἡμέραις σου ἀφ’ ἣς ἡμέρας σὺ ἐκτίσθης ἔως εὑρέθη τὰ ἀδικήματα ἐν σοί.¹⁶ ἀπὸ πλήθους τῆς ἐμπορίας σου ἐπλησας τὰ ταμιεῖα σου ἀνομίας καὶ ἥμαρτες καὶ ἐτραυματίσθης ἀπὸ ὅρους τοῦ θεοῦ, καὶ ἥγαγέν σε τὸ χερουβ ἐκ

μέσου λίθων πυρίνων. ¹⁷ Οψώθη ἡ καρδία σου ἐπὶ τῷ κάλλει σου, διεφθάρη ἡ ἐπιστήμη σου μετὰ τοῦ κάλλους σου· διὰ πλῆθος ἀμαρτιῶν σου ἐπὶ τὴν γῆν ἔρριψά σε, ἐναντίον βασιλέων ἔδωκά σε παραδειγματισθῆναι. ¹⁸ Διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀμαρτιῶν σου καὶ τῶν ἀδικιῶν τῆς ἐμπορίας σου ἐβεβήλωσας τὰ ἱερά σου· καὶ ἔξαξω πῦρ ἐκ μέσου σου, τοῦτο καταφάγεται σε· καὶ δώσω σε εἰς σποδὸν ἐπὶ τῆς γῆς σου ἐναντίον πάντων τῶν ὄρώντων σε. ¹⁹ καὶ πάντες οἱ ἐπιστάμενοι σε ἐν τοῖς ἔθνεσιν στυγνάσουσιν ἐπὶ σέ· ἀπώλεια ἐγένου καὶ οὐχ ὑπάρξεις ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα.

²⁰ Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²¹ Γίε ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Σιδῶνα καὶ προφήτευσον ἐπ’ αὐτὴν ²² καὶ εἰπόν τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, Σιδών, καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν σοί, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ἐν τῷ ποιῆσαί με ἐν σοὶ κρίματα, καὶ ἀγιασθήσομαι ἐν σοί. ²³ αἷμα καὶ θάνατος ἐν ταῖς πλατείαις σου, καὶ πεσοῦνται τετραυματισμένοι ἐν μαχαίραις ἐν σοὶ περικύκλῳ σου· καὶ γνώσονται διότι ἐγώ εἰμι κύριος. ²⁴ καὶ οὐκ ἔσονται οὐκέτι τῷ οἴκῳ τοῦ Ισραὴλ σκόλοιψ πικρίας καὶ ἄκανθα ὁδύνης ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλῳ αὐτῶν τῶν ἀτιμασάντων αὐτούς· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος. ²⁵ τάδε λέγει κύριος κύριος Καὶ συνάξω τὸν Ισραὴλ ἐκ τῶν ἔθνῶν, οὓς διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ, καὶ ἀγιασθήσομαι ἐν αὐτοῖς ἐνώπιον τῶν λαῶν καὶ τῶν ἔθνῶν· καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, ἦν δέδωκα τῷ δούλῳ μου Ιακώβ, ²⁶ καὶ κατοικήσουσιν ἐπ’ αὐτῆς ἐν ἐλπίδι καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας καὶ φυτεύσουσιν ἀμπελῶνας καὶ κατοικήσουσιν ἐν ἐλπίδι, ὅταν ποιήσω κρίμα ἐν πᾶσιν τοῖς ἀτιμάσασιν αὐτούς ἐν τοῖς κύκλῳ αὐτῶν· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν καὶ ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν.

29 ¹ Εν τῷ ἔτει τῷ δεκάτῳ ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνὸς ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ² Γίε ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Φαραω βασιλέα Αἰγύπτου καὶ προφήτευσον ἐπ’ αὐτὸν καὶ ἐπ’ Αἴγυπτον ὅλην ³ καὶ εἰπόν τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ Φαραω τὸν δράκοντα τὸν μέγαν τὸν ἐγκαθήμενον ἐν μέσῳ ποταμῶν αὐτοῦ τὸν λέγοντα Ἐμοί εἰσιν οἱ ποταμοί, καὶ ἐγὼ ἐποίησα αὐτούς. ⁴ καὶ ἐγὼ δώσω παγίδας εἰς τὰς σιαγόνας σου καὶ προσκολλήσω τοὺς ἰχθύς τοῦ ποταμοῦ σου πρὸς τὰς πτέρυγάς σου καὶ ἀνάξω σε ἐκ μέσου τοῦ ποταμοῦ σου καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου ⁵ καὶ καταβαλῶ σε ἐν τάχει καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου· ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου πεσῆ καὶ οὐ μὴ συναχθῆς καὶ οὐ μὴ περισταλῆς, τοῖς θηρίοις τῆς γῆς καὶ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ δέδωκά σε εἰς κατάβρωμα. ⁶ καὶ γνώσονται πάντες οἱ κατοικοῦντες Αἴγυπτον ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος, ἀνθ' ὧν ἐγενήθης ράβδος καλαμίνη τῷ οἴκῳ Ισραὴλ. ⁷ Τότε ἐπελάβοντό σου τῇ χειρὶ αὐτῶν, ἐθλάσθης· καὶ ὅτε ἐπεκράτησεν ἐπ’ αὐτοὺς πᾶσα χειρ καὶ ὅτε ἐπανεπαύσαντο ἐπὶ σέ, συνετρίβης καὶ συνέκλασας αὐτῶν πᾶσαν ὁσφύν. ⁸ Διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ ρομφαίαν καὶ ἀπολῶ ἀνθρώπους ἀπὸ σοῦ καὶ κτήνη· ⁹ καὶ ἔσται ἡ γῆ Αἰγύπτου ἀπώλεια καὶ ἔρημος, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος, ἀντὶ τοῦ λέγειν σε Οἱ ποταμοὶ ἐμοὶ εἰσιν, καὶ ἐγὼ ἐποίησα αὐτούς. ¹⁰ Διὰ τοῦτο ἴδού ἐγὼ ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ποταμούς σου καὶ δώσω γῆν Αἰγύπτου εἰς ἔρημον καὶ ρομφαίαν καὶ ἀπώλειαν ἀπὸ Μαγδάλου καὶ Συήνης καὶ ἔως ὁρίων

Αἰθιόπων. ¹¹οὐ μὴ διέλθῃ ἐν αὐτῇ ποὺς ἀνθρώπου, καὶ ποὺς κτήνους οὐ μὴ διέλθῃ αὐτήν, καὶ οὐ κατοικηθήσεται τεσσαράκοντα ἔτη. ¹²καὶ δῶσω τὴν γῆν αὐτῆς ἀπώλειαν ἐν μέσῳ γῆς ἡρημωμένης, καὶ αἱ πόλεις αὐτῆς ἐν μέσῳ πόλεων ἡρημωμένων ἔσονται τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον ἐν τοῖς ἔθνεσιν καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας. ¹³τάδε λέγει κύριος Μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη συνάξω τοὺς Αἴγυπτίους ἀπὸ τῶν ἔθνῶν, οὐδὲ διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ, ¹⁴καὶ ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Αἴγυπτίων καὶ κατοικίσω αὐτοὺς ἐν γῇ Παθουρης, ἐν τῇ γῇ, ὅθεν ἐλήμφθησαν· καὶ ἔσται ἀρχὴ ταπεινὴ ¹⁵παρὰ πάσας τὰς ἀρχάς, οὐ μὴ ὑψωθῆ ἔπι τὰ ἔθνη, καὶ ὀλιγοστοὺς αὐτοὺς ποιήσω τοῦ μὴ εἶναι αὐτοὺς πλείονας ἐν τοῖς ἔθνεσιν. ¹⁶καὶ οὐκέτι ἔσονται τῷ οἴκῳ Ισραὴλ εἰς ἐλπίδα ἀναμιμήσκουσαν ἀνομίαν ἐν τῷ αὐτοὺς ἀκολουθῆσαι ὀπίσω αὐτῶν· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος.

¹⁷Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐβδόμῳ καὶ εἰκοστῷ ἔτει μιᾶς τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ¹⁸Γίء ἀνθρώπου, Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος κατεδουλώσατο αὐτοῦ τὴν δύναμιν δουλείᾳ μεγάλῃ ἐπὶ Τύρου, πᾶσα κεφαλὴ φαλακρὰ καὶ πᾶς ὄμος μαδῶν, καὶ μισθὸς οὐκ ἐγενήθη αὐτῷ καὶ τῇ δυνάμει αὐτοῦ ἐπὶ Τύρου καὶ τῆς δουλείας, ἣς ἐδούλευσαν ἐπ' αὐτήν. ¹⁹τάδε λέγει κύριος κύριος Ἰδοὺ δίδωμι τῷ Ναβουχοδονοσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος γῆν Αἴγυπτου, καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς, καὶ ἔσται μισθὸς τῇ δυνάμει αὐτοῦ. ²⁰ἀντὶ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἣς ἐδούλευσεν ἐπὶ Τύρου, δέδωκα αὐτῷ γῆν Αἴγυπτου. τάδε λέγει κύριος κύριος ²¹Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνατελεῖ κέρας παντὶ τῷ οἴκῳ Ισραὴλ, καὶ σοὶ δῶσω στόμα ἀνεῳγμένον ἐν μέσῳ αὐτῶν· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος.

30 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γίء ἀνθρώπου, προφήτευσον καὶ εἰπόν Τάδε λέγει κύριος ³Ω ὁ ἡ ἡμέρα, ³ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου, ἡμέρα πέρας ἔθνῶν ἔσται. ⁴καὶ ἥξει μάχαιρα ἐπ' Αἴγυπτίους, καὶ ἔσται ταραχὴ ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ, καὶ πεσοῦνται τετραυματισμένοι ἐν Αἴγυπτῳ, καὶ συμπεσεῖται αὐτῆς τὰ θεμέλια. ⁵Πέρσαι καὶ Κρῆτες καὶ Λυδοὶ καὶ Λίβυες καὶ πάντες οἱ ἐπίμικτοι καὶ τῶν υἱῶν τῆς διαθήκης μου μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ. ⁶καὶ πεσοῦνται τὰ ἀντιστηρίγματα Αἴγυπτου, καὶ καταβήσεται ἡ ὕβρις τῆς ἴσχύος αὐτῆς ἀπὸ Μαγδάλου ἕως Συήνης· μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ, λέγει κύριος. ⁷καὶ ἐρημωθήσεται ἐν μέσῳ χωρῶν ἡρημωμένων, καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐν μέσῳ πόλεων ἡρημωμένων ἔσονται. ⁸καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος, ὅταν δῶ πῦρ ἐπ' Αἴγυπτον καὶ συντριβῶσι πάντες οἱ βοηθοῦντες αὐτῇ. ⁹ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔξελεύσονται ἄγγελοι σπεύδοντες ἀφανίσαι τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ ἔσται ταραχὴ ἐν αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ Αἴγυπτου, ὅτι ἰδοὺ ἥκει. — ¹⁰τάδε λέγει κύριος κύριος Καὶ ἀπολῶ πλῆθος Αἴγυπτίων διὰ χειρὸς Ναβουχοδονοσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, ¹¹αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· λοιμοὶ ἀπὸ ἔθνῶν ἀπεσταλμένοι ἀπολέσαι τὴν γῆν καὶ ἐκκενώσουσιν πάντες τὰς μαχαίρας αὐτῶν ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ πλησθήσεται ἡ γῆ τραυματιῶν. ¹²καὶ δῶσω τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν ἐρήμους καὶ ἀπολῶ τὴν γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς ἐν χερσὶν ἀλλοτρίων· ἐγὼ κύριος λελάληκα. — ¹³ὅτι τάδε λέγει κύριος κύριος Καὶ ἀπολῶ μεγιστᾶνας ἀπὸ

Μέμφεως καὶ ἄρχοντας ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι. ¹⁴καὶ ἀπολῶ γῆν Παθουρης καὶ δώσω πῦρ ἐπὶ Τάνιν καὶ ποιήσω ἐκδίκησιν ἐν Διοσπόλει ¹⁵καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμόν μου ἐπὶ Σάιν τὴν ἵσχὺν Αἰγύπτου καὶ ἀπολῶ τὸ πλῆθος Μέμφεως. ¹⁶καὶ δώσω πῦρ ἐπ’ Αἴγυπτον, καὶ ταραχὴν ταραχθήσεται Συήνη, καὶ ἐν Διοσπόλει ἔσται ἔκρηγμα καὶ διαχυθήσεται ὅδατα. ¹⁷νεανίσκοι Ἡλίου πόλεως καὶ Βουβάστου ἐν μαχαίρᾳ πεσοῦνται, καὶ αἱ γυναῖκες ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύονται. ¹⁸καὶ ἐν Ταφνας συσκοτάσει ἡ ἡμέρα ἐν τῷ συντρῖψαι με ἐκεῖ τὰ σκῆπτρα Αἰγύπτου, καὶ ἀπολεῖται ἐκεῖ ἡ ὕβρις τῆς ἴσχύος αὐτῆς, καὶ αὐτὴν νεφέλη καλύψει, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς αἰχμάλωτοι ἀχθήσονται. ¹⁹καὶ ποιήσω κρίμα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ γνώσονται ὅτι ἔγώ εἰμι κύριος.

²⁰Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ ἔτει ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἐβδόμη τοῦ μηνὸς ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²¹Γίء ἀνθρώπου, τοὺς βραχίονας Φαραω βασιλέως Αἰγύπτου συνέτριψα, καὶ ἴδού οὐ κατεδέθη τοῦ δοθῆναι ἵασιν τοῦ δοθῆναι ἐπ’ αὐτὸν μάλαγμα τοῦ δοθῆναι ἴσχὺν ἐπιλαβέσθαι μαχαίρας. ²²διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος κύριος Ἰδοὺ ἔγὼ ἐπὶ Φαραω βασιλέα Αἰγύπτου καὶ συντρίψω τοὺς βραχίονας αὐτοῦ τοὺς ἴσχυροὺς καὶ τοὺς τεταμένους καὶ καταβαλῶ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ²³καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον εἰς τὰ ἔθνη καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας. ²⁴καὶ κατισχύσω τοὺς βραχίονας βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ δώσω τὴν ρόμφαιαν μου εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπάξει αὐτὴν ἐπ’ Αἴγυπτον καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς. ²⁵καὶ ἐνισχύσω τοὺς βραχίονας βασιλέως Βαβυλῶνος, οἵ δὲ βραχίονες Φαραω πεσοῦνται· καὶ γνώσονται ὅτι ἔγώ εἰμι κύριος, ἐν τῷ δοῦναι τὴν ρόμφαιαν μου εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ἐκτενεῖ αὐτὴν ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου. ²⁶καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον εἰς τὰ ἔθνη καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας· καὶ γνώσονται πάντες ὅτι ἔγώ εἰμι κύριος.

31 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ ἔτει ἐν τῷ τρίτῳ μηνὶ μιᾶς τοῦ μηνὸς ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γίء ἀνθρώπου, εἰπὸν πρὸς Φαραω βασιλέα Αἰγύπτου καὶ τῷ πλήθει αὐτοῦ Τίνι ὥμοιώσας σεαυτὸν ἐν τῷ ὕψει σου; ³ἴδού Ασσουρ κυπάρισσος ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ καλὸς ταῖς παραφυάσιν καὶ ὑψηλὸς τῷ μεγέθει, εἰς μέσον νεφελῶν ἐγένετο ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ. ⁴ῦδωρ ἐξέθρεψεν αὐτόν, ἡ ἄβυσσος ὕψωσεν αὐτόν, τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς ἥγαγεν κύκλων τῶν φυτῶν αὐτοῦ καὶ τὰ συστέματα αὐτῆς ἐξαπέστειλεν εἰς πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου. ⁵ἔνεκεν τούτου ὑψώθη τὸ μέγεθος αὐτοῦ παρὰ πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, καὶ ἐπλατύνθησαν οἱ κλάδοι αὐτοῦ ἀφ’ ὅδατος πολλοῦ. ⁶ἐν ταῖς παραφυάσιν αὐτοῦ ἐνόσσευσαν πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὑποκάτω τῶν κλάδων αὐτοῦ ἐγεννῶσαν πάντα τὰ θηρία τοῦ πεδίου, ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ κατώκησεν πᾶν πλῆθος ἔθνῶν. ⁷καὶ ἐγένετο καλὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ διὰ τὸ πλῆθος τῶν κλάδων αὐτοῦ, ὅτι ἐγενήθησαν αἱ ρίζαι αὐτοῦ εἰς ὕδωρ πολύ. ⁸κυπάρισσοι τοιαῦται οὐκ ἐγενήθησαν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ, καὶ πίτυες οὐχ ὅμοιαι ταῖς παραφυάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐλάται οὐκ ἐγένοντο ὅμοιαι τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. πᾶν ξύλον ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὥμοιώθη αὐτῷ ἐν τῷ κάλλει αὐτοῦ ⁹διὰ τὸ πλῆθος τῶν κλάδων αὐτοῦ, καὶ ἐζήλωσεν αὐτὸν τὰ ξύλα τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς τοῦ θεοῦ. — ¹⁰διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἄνθ’ ὃν ἐγένου μέγας τῷ

μεγέθει καὶ ἔδωκας τὴν ἀρχήν σου εἰς μέσον νεφελῶν, καὶ εἶδον ἐν τῷ ὑψῳθῆναι αὐτόν, ¹¹καὶ παρέδωκα αὐτὸν εἰς χεῖρας ἄρχοντος ἐθνῶν, καὶ ἐποίησεν τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ. ¹²καὶ ἔξωλέθρευσαν αὐτὸν ἀλλότριοι λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν καὶ κατέβαλον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὁρέων, ἐν πάσαις ταῖς φάραγξιν ἔπεσαν οἱ κλάδοι αὐτοῦ, καὶ συνετρίβη τὰ στελέχη αὐτοῦ ἐν παντὶ πεδίῳ τῆς γῆς, καὶ κατέβησαν ἀπὸ τῆς σκέπης αὐτῶν πάντες οἱ λαοὶ τῶν ἐθνῶν καὶ ἡδάφισαν αὐτόν. ¹³ἐπὶ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ ἀνεπαύσαντο πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ τὰ στελέχη αὐτοῦ ἐγένοντο πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, ¹⁴ὅπως μὴ ὑψῳθῶσιν ἐν τῷ μεγέθει αὐτῶν πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν τῷ ὕδατι· καὶ οὐκ ἔδωκαν τὴν ἀρχὴν αὐτῶν εἰς μέσον νεφελῶν καὶ οὐκ ἔστησαν ἐν τῷ ὕψει αὐτῶν πρὸς αὐτὰ πάντες οἱ πίνοντες ὕδωρ, πάντες ἐδόθησαν εἰς θάνατον εἰς γῆς βάθος ἐν μέσῳ υἱῶν ἀνθρώπων πρὸς καταβαίνοντας εἰς βόθρον. — ¹⁵τάδε λέγει κύριος κύριος Ἐν ᾧ ἡ ἡμέρα κατέβη εἰς ἥδου, ἐπένθησεν αὐτὸν ἡ ἄβυσσος, καὶ ἐπέστησα τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς καὶ ἐκώλυσα πλῆθος ὕδατος, καὶ ἐσκότασεν ἐπ’ αὐτὸν ὁ Λίβανος, πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου ἐπ’ αὐτῷ ἐξελύθησαν. ¹⁶ἀπὸ τῆς φωνῆς τῆς πτώσεως αὐτοῦ ἐσείσθησαν τὰ ἐθνη, ὅτε κατεβίβαζον αὐτὸν εἰς ἥδου μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκουν, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἐν γῇ πάντα τὰ ξύλα τῆς τρυφῆς καὶ τὰ ἐκλεκτὰ τοῦ Λιβάνου, πάντα τὰ πίνοντα ὕδωρ. ¹⁷καὶ γὰρ αὐτοὶ κατέβησαν μετ’ αὐτοῦ εἰς ἥδου ἐν τοῖς τραυματίαις ἀπὸ μαχαίρας, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ, οἱ κατοικοῦντες ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ, ἐν μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτῶν ἀπώλοντο. ¹⁸τίνιι ὡμοιώθης; κατάβηθι καὶ καταβιβάσθητι μετὰ τῶν ξύλων τῆς τρυφῆς εἰς γῆς βάθος· ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων κοιμηθῆσῃ μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας. οὕτως Φαραω καὶ τὸ πλῆθος τῆς ἵσχύος αὐτοῦ, λέγει κύριος κύριος.

32 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ ἔτει ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ μιᾶς τοῦ μηνὸς ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με λέγων ²Γιὲ ἀνθρώπου, λαβὲ θρῆνον ἐπὶ Φαραω βασιλέᾳ Αἰγύπτου καὶ ἐρεῖς αὐτῷ Λέοντι ἐθνῶν ὡμοιώθης καὶ σὺ ὡς δράκων ὃ ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ ἐκεράτιζες τοῖς ποταμοῖς σου καὶ ἐτάρασσες ὕδωρ τοῖς ποσίν σου καὶ κατεπάτεις τοὺς ποταμούς σου. ³τάδε λέγει κύριος Καὶ περιβαλῶ ἐπὶ σὲ δίκτυα λαῶν πολλῶν καὶ ἀνάξω σε ἐν τῷ ἀγκίστρῳ μου ⁴καὶ ἐκτενῶ σε ἐπὶ τὴν γῆν, πεδίᾳ πλησθήσεται σου, καὶ ἐπικαθιῶ ἐπὶ σὲ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐμπλήσω ἐκ σοῦ πάντα τὰ θηρία πάσης τῆς γῆς· ⁵καὶ δώσω τὰς σάρκας σου ἐπὶ τὰ ὅρη καὶ ἐμπλήσω ἀπὸ τοῦ αἵματός σου, ⁶καὶ ποτισθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τῶν προχωρημάτων σου ἀπὸ τοῦ πλήθους σου ἐπὶ τῶν ὁρέων, φάραγγας ἐμπλήσω ἀπὸ σοῦ. ⁷καὶ κατακαλύψω ἐν τῷ σβεσθῆναι σε οὐρανὸν καὶ συσκοτάσω τὰ ἄστρα αὐτοῦ, ἥλιον ἐν νεφέλῃ καλύψω, καὶ σελήνη οὐ μὴ φάνη τὸ φῶς αὐτῆς. ⁸πάντα τὰ φαίνοντα φῶς ἐν τῷ οὐρανῷ συσκοτάσουσιν ἐπὶ σέ, καὶ δώσω σκότος ἐπὶ τὴν γῆν σου, λέγει κύριος κύριος. ⁹καὶ παροργιῶ καρδίαν λαῶν πολλῶν, ἥνικα ἀν ἄγω αἰχμαλωσίαν σου εἰς τὰ ἐθνη εἰς γῆν, ἥν οὐκ ἔγνως. ¹⁰καὶ στυγνάσουσιν ἐπὶ σὲ ἐθνη πολλά, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἐκστάσει ἐκστήσονται ἐν τῷ πέτασθαι τὴν ῥομφαίαν μου ἐπὶ πρόσωπα αὐτῶν, προσδεχόμενοι τὴν πτῶσιν αὐτῶν ἀφ’ ἡμέρας πτώσεώς σου. ¹¹ὅτι τάδε λέγει κύριος Ῥομφαία βασιλέως Βαβυλῶνος ἔξει σοι ¹²ἐν μαχαίραις γιγάντων, καὶ καταβαλῶ

τὴν ἰσχύν σου· λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν πάντες, καὶ ἀπολοῦσι τὴν ὕβριν Αἰγύπτου, καὶ συντριβήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτῆς.¹³ καὶ ἀπολῶ πάντα τὰ κτήνη αὐτῆς ἀφ' ὅδατος πολλοῦ, καὶ οὐ μὴ ταράξῃ αὐτὸ ἔτι ποὺς ἀνθρώπου, καὶ ἵχνος κτηνῶν οὐ μὴ καταπατήσῃ αὐτό.¹⁴ Οὕτως τότε ἡσυχάσει τὰ ὕδατα αὐτῶν, καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῶν ὡς ἔλαιον πορεύσονται, λέγει κύριος.¹⁵ Όταν δῷ Αἴγυπτον εἰς ἀπώλειαν καὶ ἐρημωθῇ ἡ γῆ σὺν τῇ πληρώσει αὐτῆς, ὅταν διασπείρω πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος.¹⁶ Θρῆνός ἐστιν καὶ θρηνήσεις αὐτόν, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἐθνῶν θρηνήσουσιν αὐτόν· ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν αὐτῆς θρηνήσουσιν αὐτήν, λέγει κύριος κύριος.

¹⁷ Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τοῦ πρώτου μηνὸς πεντεκαιδεκάτη τοῦ μηνὸς ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων¹⁸ Γίε ἀνθρώπου, θρήνησον ἐπὶ τὴν ἰσχὺν Αἰγύπτου, καὶ καταβιβάσουσιν αὐτῆς τὰς θυγατέρας τὰ ἐθνη νεκρὰς εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον.²⁰ ἐν μέσῳ τραυματιῶν μαχαίρας πεσοῦνται μετ' αὐτοῦ, καὶ κοιμηθήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ.²¹ καὶ ἐροῦσίν σοι οἱ γίγαντες Ἐν βάθει βόθρου γίνου, τίνος κρείττων εῖ; κατάβηθι καὶ κοιμήθητι μετὰ ἀπεριτμήτων ἐν μέσῳ τραυματιῶν μαχαίρας.²² ἐκεῖ Ασσουρ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ πάντες τραυματίαι ἐκεῖ ἐδόθησαν, καὶ ἡ ταφὴ αὐτῶν ἐν βάθει βόθρου, καὶ ἐγενήθη ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ, πάντες οἱ τραυματίαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ,²³ οἱ δόντες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζωῆς.²⁴ ἐκεῖ Αἰλαμ καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ, πάντες οἱ τραυματίαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ καὶ οἱ καταβαίνοντες ἀπερίτμητοι εἰς γῆς βάθος, οἱ δεδωκότες αὐτῶν φόβον ἐπὶ γῆς ζωῆς καὶ ἐλάβοσαν τὴν βάσανον αὐτῶν μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς βόθρον²⁵ ἐν μέσῳ τραυματιῶν.²⁶ ἐκεῖ ἐδόθησαν Μοσοχ καὶ Θοβελ καὶ πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτῶν περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ, πάντες τραυματίαι αὐτοῦ, πάντες ἀπερίτμητοι τραυματίαι ἀπὸ μαχαίρας, οἱ δεδωκότες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζωῆς.²⁷ καὶ ἐκοιμήθησαν μετὰ τῶν γιγάντων τῶν πεπτωκότων ἀπὸ αἰῶνος, οἱ κατέβησαν εἰς ἄδου ἐν ὅπλοις πολεμικοῖς καὶ ἐθηκαν τὰς μαχαίρας αὐτῶν ὑπὸ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν· καὶ ἐγενήθησαν αἱ ἀνομίαι αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὁστῶν αὐτῶν, ὅτι ἐξεφόβησαν γίγαντας ἐν γῇ ζωῆς.²⁸ καὶ σὺ ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων κοιμηθήσῃ μετὰ τετραυματισμένων μαχαίρᾳ.²⁹ ἐκεῖ ἐδόθησαν οἱ ἄρχοντες Ασσουρ οἱ δόντες τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ εἰς τραῦμα μαχαίρας· οὗτοι μετὰ τραυματιῶν ἐκοιμήθησαν, μετὰ καταβαινόντων εἰς βόθρον.³⁰ ἐκεῖ οἱ ἄρχοντες τοῦ βορρᾶ πάντες στρατηγοὶ Ασσουρ οἱ καταβαίνοντες τραυματίαι σὺν τῷ φόβῳ αὐτῶν καὶ τῇ ἰσχύι αὐτῶν ἐκοιμήθησαν ἀπερίτμητοι μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας καὶ ἀπήνεγκαν τὴν βάσανον αὐτῶν μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς βόθρον.³¹ ἐκείνους ὅψεται βασιλεὺς Φαραὼ καὶ παρακληθήσεται ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, λέγει κύριος κύριος.³² ὅτι δέδωκα τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ γῆς ζωῆς, καὶ κοιμηθήσεται ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας, Φαραὼ καὶ πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ, λέγει κύριος κύριος.

33¹ Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων² Γίε ἀνθρώπου, λάλησον τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Γῇ, ἐφ' ἣν ἀν ἐπάγω ρόμφαιάν, καὶ λάβῃ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἄνθρωπον ἔνα ἔξι

αὐτῶν καὶ δῶσιν αὐτὸν ἔαυτοῖς εἰς σκοπόν, ³καὶ ἵδη τὴν ρῷμφαίαν ἐρχομένην ἐπὶ τὴν γῆν καὶ σαλπίσῃ τῇ σάλπιγγι καὶ σημάνῃ τῷ λαῷ, ⁴καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀκούσας τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος καὶ μὴ φυλάξῃται, καὶ ἐπέλθῃ ἡ ρῷμφαία καὶ καταλάβῃ αὐτόν, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἔσται. ⁵ὅτι τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος ἀκούσας οὐκ ἐφυλάξατο, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ’ αὐτοῦ ἔσται, καὶ οὗτος, ὅτι ἐφυλάξατο, τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξείλατο. ⁶καὶ ὁ σκοπός, ἐὰν ἵδη τὴν ρῷμφαίαν ἐρχομένην καὶ μὴ σημάνῃ τῇ σάλπιγγι, καὶ ὁ λαὸς μὴ φυλάξῃται, καὶ ἐλθοῦσα ἡ ρῷμφαία λάβῃ ἐξ αὐτῶν ψυχὴν, αὕτη διὰ τὴν αὔτης ἀνομίαν ἐλήμφθη, καὶ τὸ αἷμα ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ σκοποῦ ἐκζητήσω. ⁷καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ισραὴλ, καὶ ἀκούσῃ ἐκ στόματός μου λόγον. ⁸ἐν τῷ εἶπαί με τῷ ἀμαρτωλῷ Θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ μὴ λαλήσῃς τοῦ φυλάξασθαι τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, αὐτὸς ὁ ἀνομος τῇ ἀνομίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω. ⁹σὺ δὲ ἐὰν προαπαγγείλῃς τῷ ἀσεβεῖ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ τοῦ ἀποστρέψαι ἀπ’ αὐτῆς, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, οὗτος τῇ ἀσεβείᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχὴν σαυτοῦ ἐξήρησαι. — ¹⁰καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν τῷ οἴκῳ Ισραὴλ Οὔτως ἐλαλήσατε λέγοντες Αἱ πλάναι ἡμῶν καὶ αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐφ’ ἡμῖν εἰσιν, καὶ ἐν αὐταῖς ἡμεῖς τηκόμεθα· καὶ πῶς ζησόμεθα; ¹¹εἰπὸν αὐτοῖς Ζῶ ἐγώ, τάδε λέγει κύριος Οὐ βούλομαι τὸν θάνατον τοῦ ἀσεβοῦς ὡς τὸ ἀποστρέψαι τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ καὶ ζῆν αὐτόν. ἀποστροφῇ ἀποστρέψατε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ὑμῶν· καὶ ἵνα τί ἀποθνήσκετε, οἶκος Ισραὴλ; ¹²εἰπὸν πρὸς τὸν οὐίοντα τοῦ λαοῦ σου Δικαιοσύνη δικαίου οὐ μὴ ἐξέληται αὐτὸν ἐν ᾧ ἂν ἡμέρᾳ πλανηθῇ, καὶ ἀνομία ἀσεβοῦς οὐ μὴ κακώσῃ αὐτὸν ἐν ᾧ ἂν ἡμέρᾳ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ· καὶ δίκαιος οὐ μὴ δύνηται σωθῆναι. ¹³ἐν τῷ εἶπαί με τῷ δικαίῳ Οὔτος πέποιθεν ἐπὶ τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ, καὶ ποιήσῃ ἀνομίαν, πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ οὐ μὴ ἀναμνησθῶσιν· ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ, ἦ ἐποίησεν, ἐν αὐτῇ ἀποθανεῖται. ¹⁴καὶ ἐν τῷ εἶπαί με τῷ ἀσεβεῖ Θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ καὶ ποιήσῃ κρίμα καὶ δικαιοσύνην ¹⁵καὶ ἐνεχύρασμα ἀποδῷ καὶ ἄρπαγμα ἀποτείσῃ, ἐν προστάγμασιν ζωῆς διαπορεύηται τοῦ μὴ ποιῆσαι ἄδικον, ζωῆς ζήσεται καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ. ¹⁶πᾶσαι αἱ ἀμαρτίαι αὐτοῦ, ἀς ἡμαρτεν, οὐ μὴ ἀναμνησθῶσιν· ὅτι κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐποίησεν, ἐν αὐτοῖς ζήσεται. ¹⁷καὶ ἐροῦσιν οἱ οὐίοι τοῦ λαοῦ σου Οὐκ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς τοῦ κυρίου· καὶ αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν οὐκ εὐθεῖα. ¹⁸ἐν τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ καὶ ποιήσῃ ἀνομίας, καὶ ἀποθανεῖται ἐν αὐταῖς. ¹⁹καὶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι τὸν ἀμαρτωλὸν ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ καὶ ποιήσῃ κρίμα καὶ δικαιοσύνην, ἐν αὐτοῖς αὐτὸς ζήσεται. ²⁰καὶ τοῦτό ἔστιν, δ εἶπατε Οὐκ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς κυρίου. ἔκαστον ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ κρινῶ ὑμᾶς, οἶκος Ισραὴλ.

²¹Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ πέμπτῃ τοῦ μηνὸς τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν ἥλθεν ὁ ἀνασωθεὶς πρός με ἀπὸ Ιερουσαλημ λέγων Ἔάλω ἡ πόλις. ²²καὶ ἐγενήθη ἐπ’ ἐμὲ χειρὶ κυρίου ἐσπέρας πρὶν ἐλθεῖν αὐτὸν καὶ ἥνοιξέν μου τὸ στόμα, ἔως ἥλθεν πρός με τὸ πρωί, καὶ ἀνοιχθέν μου τὸ στόμα οὐ συνεσχέθη ἔτι. ²³καὶ ἐγενήθη λόγος κυρίου πρός με λέγων ²⁴Γίε ἀνθρώπου,

οἱ κατοικοῦντες τὰς ἡρημωμένας ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ισραὴλ λέγουσιν Εἴς ἦν Αβρααμ καὶ κατέσχεν τὴν γῆν, καὶ ἡμεῖς πλείους ἐσμέν, ἡμῖν δέδοται ἡ γῆ εἰς κατάσχεσιν.²⁵διὰ τοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς Τάδε λέγει κύριος κύριος²⁷Ζῶ ἔγώ, εἰ μὴν οἱ ἐν ταῖς ἡρημωμέναις μαχαίρᾳ πεσοῦνται, καὶ οἱ ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ δοθήσονται εἰς κατάβρωμα, καὶ τοὺς ἐν ταῖς τετειχισμέναις καὶ τοὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις θανάτῳ ἀποκτενῶ.²⁸καὶ δώσω τὴν γῆν ἔρημον, καὶ ἀπολεῖται ἡ ὥβρις τῆς ἴσχύος αὐτῆς, καὶ ἐρημωθήσεται τὰ ὅρη τοῦ Ισραὴλ διὰ τὸ μὴ εἶναι διαπορευόμενον.²⁹καὶ γνώσονται ὅτι ἔγώ εἰμι κύριος· καὶ ποιήσω τὴν γῆν αὐτῶν ἔρημον, καὶ ἐρημωθήσεται διὰ πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ἃ ἐποίησαν.³⁰καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου οἱ λαλοῦντες περὶ σοῦ παρὰ τὰ τείχη καὶ ἐν τοῖς πυλῶσι τῶν οἰκιῶν καὶ λαλοῦσιν ἀνθρωπος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ λέγοντες Συνέλθωμεν καὶ ἀκούσωμεν τὰ ἐκπορευόμενα παρὰ κυρίου,³¹ἔρχονται πρὸς σέ, ὡς συμπορεύεται λαός, καὶ κάθηνται ἐναντίον σου καὶ ἀκούουσιν τὰ ῥήματά σου, καὶ αὐτὰ οὐ μὴ ποιήσουσιν, ὅτι ψεῦδος ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ δοπίσω τῶν μιασμάτων ἡ καρδία αὐτῶν.³²καὶ γίνη αὐτοῖς ὡς φωνὴ ψαλτηρίου ἥδυφώνου εὐαρμόστου, καὶ ἀκούσονται σου τὰ ῥήματα καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν αὐτά.³³καὶ ἡνίκα ἀνῆλθη, ἔροῦσιν Ἰδοὺ ἥκει· καὶ γνώσονται ὅτι προφήτης ἦν ἐν μέσῳ αὐτῶν.

34 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων²Γιὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τοὺς ποιμένας τοῦ Ισραὴλ, προφήτευσον καὶ εἰπὸν τοῖς ποιμέσι Τάδε λέγει κύριος κύριος³Ω ποιμένες Ισραὴλ, μὴ βόσκουσιν ποιμένες ἑαυτούς; οὐ τὰ πρόβατα βόσκουσιν οἱ ποιμένες;³ἰδοὺ τὸ γάλα κατέσθετε καὶ τὰ ἔρια περιβάλλεσθε καὶ τὸ παχὺ σφάζετε καὶ τὰ πρόβατά μου οὐ βόσκετε.⁴τὸ ἡσθενηκός οὐκ ἐνισχύσατε καὶ τὸ κακῶς ἔχον οὐκ ἐσωματοποιήσατε καὶ τὸ συντετριμένον οὐ κατεδήσατε καὶ τὸ πλανώμενον οὐκ ἐπεστρέψατε καὶ τὸ ἀπολωλὸς οὐκ ἐζητήσατε καὶ τὸ ἰσχυρὸν κατειργάσασθε μόχθῳ.⁵καὶ διεσπάρη τὰ πρόβατά μου διὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας καὶ ἐγενήθη εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ.⁶καὶ διεσπάρη μου τὰ πρόβατα ἐν παντὶ ὅρει καὶ ἐπὶ πᾶν βουνὸν ὑψηλὸν καὶ ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς διεσπάρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκζητῶν οὐδὲ ὁ ἀποστρέψων.⁷διὰ τοῦτο, ποιμένες, ἀκούσατε λόγον κυρίου⁸Ζῶ ἔγώ, λέγει κύριος κύριος, εἰ μὴν ἀντὶ τοῦ γενέσθαι τὰ πρόβατά μου εἰς προνομὴν καὶ γενέσθαι τὰ πρόβατά μου εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ πεδίου παρὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ οὐκ ἐξεζήτησαν οἱ ποιμένες τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐβόσκησαν οἱ ποιμένες ἑαυτούς, τὰ δὲ πρόβατά μου οὐκ ἐβόσκησαν,⁹ἀντὶ τούτου, ποιμένες,¹⁰τάδε λέγει κύριος κύριος Ἰδοὺ ἔγώ ἐπὶ τοὺς ποιμένας καὶ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς τοῦ μὴ ποιμαίνειν τὰ πρόβατά μου, καὶ οὐ βοσκήσουσιν ἔτι οἱ ποιμένες αὐτά· καὶ ἐξελοῦμαι τὰ πρόβατά μου ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔσονται αὐτοῖς ἔτι εἰς κατάβρωμα.¹¹διότι τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἔγώ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου καὶ ἐπισκέψομαι αὐτά.¹²ῶσπερ ζητεῖ ὁ ποιμὴν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ, ὅταν ἦ γνόφος καὶ νεφέλη ἐν μέσῳ προβάτων διακεχωρισμένων, οὕτως ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου καὶ ἀπελάσω αὐτὰ ἀπὸ παντὸς τόπου, οὕτως διεσπάρησαν ἐκεῖ ἐν ἡμέρᾳ νεφέλης καὶ γνόφου.¹³καὶ ἐξάξω αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν καὶ συνάξω

αύτοὺς ἀπὸ τῶν χωρῶν καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν καὶ βοσκήσω αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ὅρη Ισραὴλ καὶ ἐν ταῖς φάραγξιν καὶ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ τῆς γῆς.¹⁴ἐν νομῇ ἀγαθῇ βοσκήσω αὐτούς, καὶ ἐν τῷ ὅρει τῷ ὑψηλῷ Ισραὴλ ἔσονται αἱ μάνδραι αὐτῶν· ἐκεῖ κοιμηθήσονται καὶ ἐκεῖ ἀναπαύσονται ἐν τρυφῇ ἀγαθῇ καὶ ἐν νομῇ πίονι βοσκηθήσονται ἐπὶ τῶν ὁρέων Ισραὴλ.¹⁵ἔγὼ βοσκήσω τὰ πρόβατά μου καὶ ἔγὼ ἀναπαύσω αὐτά, καὶ γνώσονται ὅτι ἔγὼ εἰμι κύριος. τάδε λέγει κύριος κύριος¹⁶Τὸ ἀπολωλὸς ζητήσω καὶ τὸ πλανώμενον ἐπιστρέψω καὶ τὸ συντετριμμένον καταδήσω καὶ τὸ ἐκλεῖπον ἐνισχύσω καὶ τὸ ἰσχυρὸν φυλάξω καὶ βοσκήσω αὐτὰ μετὰ κρίματος.¹⁷καὶ ὑμεῖς, πρόβατα, τάδε λέγει κύριος κύριος· Ἰδοὺ ἔγὼ διακρινῶ ἀνὰ μέσον προβάτου καὶ προβάτου, κριῶν καὶ τράγων.¹⁸καὶ οὐχ ἵκανὸν ὑμῖν ὅτι τὴν καλὴν νομὴν ἐνέμεσθε, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς νομῆς ὑμῶν κατεπατεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν· καὶ τὸ καθεστηκὸς ὄδωρ ἐπίνετε καὶ τὸ λοιπὸν τοῖς ποσὶν ὑμῶν ἐταράσσετε.¹⁹καὶ τὰ πρόβατά μου τὰ πατήματα τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐνέμοντο καὶ τὸ τεταραγμένον ὄδωρ ὑπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἔπινον.²⁰διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος κύριος· Ἰδοὺ ἔγὼ διακρινῶ ἀνὰ μέσον προβάτου ἰσχυροῦ καὶ ἀνὰ μέσον προβάτου ἀσθενοῦς.²¹ἐπὶ ταῖς πλευραῖς καὶ τοῖς ὕμοις ὑμῶν διωθεῖσθε καὶ τοῖς κέρασιν ὑμῶν ἐκερατίζετε καὶ πᾶν τὸ ἐκλεῖπον ἐξεθλίβετε.²²καὶ σώσω τὰ πρόβατά μου, καὶ οὐ μὴ ὥστι εἰς προνομήν, καὶ κρινῶ ἀνὰ μέσον κριοῦ πρὸς κριόν.²³καὶ ἀναστήσω ἐπ’ αὐτοὺς ποιμένα ἔνα καὶ ποιμανεῖ αὐτούς, τὸν δοῦλόν μου Δαυὶδ, καὶ ἔσται αὐτῶν ποιμήν.²⁴καὶ ἔγὼ κύριος ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ Δαυὶδ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἄρχων· ἔγὼ κύριος ἐλάλησα.²⁵καὶ διαθήσομαι τῷ Δαυὶδ διαθήκην εἰρήνης καὶ ἀφανιῶ θηρία πονηρὰ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατοικήσουσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ὑπνώσουσιν ἐν τοῖς δρυμοῖς.²⁶καὶ δώσω αὐτούς περικύλω τοῦ ὄρους μου· καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν, ὑετὸν εὐλογίας.²⁷καὶ τὰ ξύλα τὰ ἐν τῷ πεδίῳ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν, καὶ ἡ γῆ δώσει τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν ἐλπίδι εἰρήνης, καὶ γνώσονται ὅτι ἔγὼ εἰμι κύριος ἐν τῷ συντρίψαι με τὸν ζυγὸν αὐτῶν· καὶ ἐξελοῦμαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν καταδουλωσαμένων αὐτούς.²⁸καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι ἐν προνομῇ τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς οὐκέτι μὴ φάγωσιν αὐτούς· καὶ κατοικήσουσιν ἐν ἐλπίδι, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς.²⁹καὶ ἀναστήσω αὐτοῖς φυτὸν εἰρήνης, καὶ οὐκέτι ἔσονται ἀπολλύμενοι λιμῷ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ οὐ μὴ ἐνέγκωσιν ἔτι ὀνειδισμὸν ἐθνῶν.³⁰καὶ γνώσονται ὅτι ἔγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαός μου οἶκος Ισραὴλ, λέγει κύριος.³¹πρόβατά μου καὶ πρόβατα ποιμνίου μού ἔστε, καὶ ἔγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, λέγει κύριος κύριος.

35 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γίε ἀνθρώπου, ἐπίστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἐπ’ ὄρος Σηιρ καὶ προφήτευσον ἐπ’ αὐτὸν ³καὶ εἰπόν Tάδε λέγει κύριος κύριος· Ἰδοὺ ἔγὼ ἐπὶ σέ, ὄρος Σηιρ, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ καὶ δώσω σε ἔρημον, καὶ ἐρημωθήσῃ,⁴καὶ ταῖς πόλεσίν σου ἔρημίαν ποιήσω, καὶ σὺ ἔρημος ἔσῃ· καὶ γνώσῃ ὅτι ἔγὼ εἰμι κύριος.⁵ἀντὶ τοῦ γενέσθαι σε ἐχθρὸν αἰωνίαν καὶ ἐνεκάθισας τῷ οἴκῳ Ισραὴλ δόλῳ ἐν χειρὶ ἐχθρῶν μαχαίρᾳ ἐν καιρῷ ἀδικίας ἐπ’ ἐσχάτῳ,⁶διὰ τοῦτο, ζῶ ἔγὼ, λέγει κύριος κύριος, εἰ μὴν εἰς αἷμα ἥμαρτες, καὶ αἷμά σε διώξεται.⁷καὶ δώσω τὸ ὄρος Σηιρ εἰς ἔρημον καὶ ἡρημωμένον καὶ ἀπολῶ ἀπ’ αὐτοῦ ἀνθρώπους καὶ κτήνη⁸καὶ ἐμπλήσω τῶν

τραυματιῶν σου τοὺς βουνοὺς καὶ τὰς φάραγγάς σου, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς πεδίοις σου τετραυματισμένοι μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν σοί. ⁹Ἐρημίαν αἰώνιον θήσομαί σε, καὶ αἱ πόλεις σου οὐ μὴ κατοικηθῶσιν ἔτι· καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος. ¹⁰Διὰ τὸ εἰπεῖν σε Τὰ δύο ἔθνη καὶ αἱ δύο χῶραι ἐμαὶ ἔσονται καὶ κληρονομήσω αὐτάς, καὶ κύριος ἐκεῖ ἐστιν, ¹¹διὰ τοῦτο, ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, καὶ ποιήσω σοι κατὰ τὴν ἔχθραν σου καὶ γνωσθήσομαι σοι, ἡνίκα ἀν κρίνω σε. ¹²καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος. ἥκουσα τῆς φωνῆς τῶν βλασφημιῶν σου, ὅτι εἴπας Τὰ ὅρη Ισραὴλ ἔρημα, ἡμῖν δέδοται εἰς κατάβρωμα. ¹³καὶ ἐμεγαλορημόνησας ἐπ' ἐμὲ τῷ στόματί σου· ἐγώ ἥκουσα. ¹⁴Τάδε λέγει κύριος Ἐν τῇ εὐφροσύνῃ πάσης τῆς γῆς ἔρημον ποιήσω σε. ¹⁵ἔρημον ἔσῃ, ὅρος Σηιρ, καὶ πᾶσα ἡ Ιδουμαία ἔξαναλωθήσεται· καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν.

36 ¹Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὅρη Ισραὴλ καὶ εἰπὸν τοῖς ὄρεσιν τοῦ Ισραὴλ Ἀκούσατε λόγον κυρίου ²Τάδε λέγει κύριος κύριος Ἄνθρωπος ὃν εἴπειν δὲ ἔχθρὸς ἐφ' ὑμᾶς Εὗγε ἔρημα αἰώνια εἰς κατάσχεσιν ἡμῖν ἐγενήθη, ³διὰ τοῦτο προφήτευσον καὶ εἰπόν τάδε λέγει κύριος κύριος Ἄντι τοῦ ἀτιμασθῆναι ὑμᾶς καὶ μισθῆναι ὑμᾶς ὑπὸ τῶν κύκλων ὑμῶν τοῦ εἶναι ὑμᾶς εἰς κατάσχεσιν τοῖς καταλοίποις ἔθνεσιν καὶ ἀνέβητε λάλημα γλώσση καὶ εἰς ὀνειδισμα ἔθνεσιν, ⁴διὰ τοῦτο, ὅρη Ισραὴλ, ἀκούσατε λόγον κυρίου Τάδε λέγει κύριος τοῖς ὄρεσιν καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς φάραγξιν καὶ τοῖς χειμάρροις καὶ τοῖς ἔξηρημαμένοις καὶ ἡφανισμένοις καὶ ταῖς πόλεσιν ταῖς ἐγκαταλελειμμέναις, αἱ ἐγένοντο εἰς προνομὴν καὶ εἰς καταπάτημα τοῖς καταλειφθεῖσιν ἔθνεσιν περικύκλῳ. ⁵διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος κύριος Εἰ μὴν ἐν πυρὶ θυμοῦ μου ἐλάλησα ἐπὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη καὶ ἐπὶ τὴν Ιδουμαίαν πᾶσαν, ὅτι ἔδωκαν τὴν γῆν μου ἑαυτοῖς εἰς κατάσχεσιν μετ' εὐφροσύνης ἀτιμάσαντες ψυχὰς τοῦ ἀφανίσαι ἐν προνομῷ. ⁶διὰ τοῦτο προφήτευσον ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ισραὴλ καὶ εἰπὸν τοῖς ὄρεσιν καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς φάραγξιν καὶ ταῖς νάπαις Τάδε λέγει κύριος Ἰδού ἐγὼ ἐν τῷ ζήλῳ μου καὶ ἐν τῷ θυμῷ μου ἐλάλησα ἀντὶ τοῦ ὀνειδισμούς ἔθνῶν ἐνέγκαι ὑμᾶς. ⁷διὰ τοῦτο ἐγὼ ἀρῷ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ περικύκλῳ ὑμῶν, οὕτοι τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν λήμψονται. ⁸ὑμῶν δέ, ὅρη Ισραὴλ, τὴν σταφυλὴν καὶ τὸν καρπὸν ὑμῶν καταφάγεται ὁ λαός μου, ὅτι ἐγγίζουσιν τοῦ ἐλθεῖν. ⁹ὅτι ἰδού ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ κατεργασθήσεσθε καὶ σπαρήσεσθε. ¹⁰καὶ πληθυνῶ ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους, πᾶν οἶκον Ισραὴλ εἰς τέλος, καὶ κατοικηθήσονται αἱ πόλεις, καὶ ἡ ἔρημαμένη οἰκοδομηθήσεται. ¹¹καὶ πληθυνῶ ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους καὶ κτήνη καὶ κατοικιῶν ὑμᾶς ὡς τὸ ἐν ἀρχῇ ὑμῶν καὶ εὖ ποιήσω ὑμᾶς ὥσπερ τὰ ἔμπροσθεν ὑμῶν· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος. ¹²καὶ γεννήσω ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους τὸν λαόν μου Ισραὴλ, καὶ κληρονομήσουσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε αὐτοῖς εἰς κατάσχεσιν· καὶ οὐ μὴ προστεθῆτε ἔτι ἀτεκνωθῆναι ἀπ' αὐτῶν. ¹³Τάδε λέγει κύριος κύριος Ἄνθρωπος ὃν εἴπαν σοι Κατέσθουσα ἀνθρώπους εἴ καὶ ἡτεκνωμένη ὑπὸ τοῦ ἔθνους σου ἐγένου, ¹⁴διὰ τοῦτο ἀνθρώπους οὐκέτι φάγεσαι καὶ τὸ ἔθνος σου οὐκ ἀτεκνώσεις ἔτι, λέγει κύριος κύριος. ¹⁵καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται οὐκέτι ἐφ' ὑμᾶς ἀτιμία ἔθνῶν, καὶ ὀνειδισμοὺς λαῶν οὐ μὴ ἀνενέγκητε, λέγει κύριος κύριος.

¹⁶Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ¹⁷Γίء ἀνθρώπου, οἶκος Ισραὴλ κατώκησεν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν καὶ ἐμίαναν αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς ἀκαθαρσίαις αὐτῶν· κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀποκαθημένης ἐγενήθη ἡ ὁδὸς αὐτῶν πρὸ προσώπου μου. ¹⁸καὶ ἐξέχεα τὸν θυμόν μου ἐπ’ αὐτοὺς ¹⁹καὶ διέσπειρα αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη καὶ ἐλίκμησα αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας· κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτῶν καὶ κατὰ τὴν ἀμαρτίαν αὐτῶν ἔκρινα αὐτούς. ²⁰καὶ εἰσήλθοσαν εἰς τὰ ἔθνη, οὗ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ, καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ ὄνομά μου τὸ ἄγιον ἐν τῷ λέγεσθαι αὐτούς Λαὸς κυρίου οὗτοι καὶ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ ἐξεληλύθασιν. ²¹καὶ ἐφεισάμην αὐτῶν διὰ τὸ ὄνομά μου τὸ ἄγιον, ὃ ἐβεβήλωσαν οἶκος Ισραὴλ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ. ²²διὰ τοῦτο εἰπὸν τῷ οἴκῳ Ισραὴλ Τάδε λέγει κύριος Οὐχ ὑμῖν ἐγὼ ποιῶ, οἶκος Ισραὴλ, ἀλλ’ ἡ διὰ τὸ ὄνομά μου τὸ ἄγιον, ὃ ἐβεβήλώσατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ εἰσήλθετε ἐκεῖ. ²³καὶ ἀγιάσω τὸ ὄνομά μου τὸ μέγα τὸ βεβηλωθὲν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὃ ἐβεβηλώσατε ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ἐν τῷ ἀγιασθῆναι με ἐν ὑμῖν κατ’ ὄφθαλμοὺς αὐτῶν. ²⁴καὶ λήμψομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν ἔθνῶν καὶ ἀθροίσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν γαιῶν καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ὑμῶν. ²⁵καὶ ῥανῶ ἐφ’ ὑμᾶς ὕδωρ καθαρόν, καὶ καθαρισθήσεσθε ἀπὸ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν εἰδώλων ὑμῶν, καὶ καθαριῶ ὑμᾶς. ²⁶καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν καινὴν καὶ πνεῦμα καινὸν δώσω ἐν ὑμῖν καὶ ἀφελῶ τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς ὑμῶν καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν σαρκίνην. ²⁷καὶ τὸ πνεῦμά μου δώσω ἐν ὑμῖν καὶ ποιήσω ἵνα ἐν τοῖς δικαιώμασίν μου πορεύησθε καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξησθε καὶ ποιήσητε. ²⁸καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἣς ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, καὶ ἔσεσθε μοι εἰς λαόν, κἀγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς θεόν. ²⁹καὶ σώσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν καὶ καλέσω τὸν σῖτον καὶ πληθυνῶ αὐτὸν καὶ οὐ δώσω ἐφ’ ὑμᾶς λιμόν. ³⁰καὶ πληθυνῶ τὸν καρπὸν τοῦ ξύλου καὶ τὰ γενήματα τοῦ ἀγροῦ, ὅπως μὴ λάβητε ὀνειδισμὸν λιμοῦ ἐν τοῖς ἔθνεσιν. ³¹καὶ μνησθήσεσθε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν τὰς πονηρὰς καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν τὰ μὴ ἀγαθὰ καὶ προσοχθεῖτε κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐν ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν καὶ ἐπὶ τοῖς βδελύγμασιν ὑμῶν. ³²οὐ δι’ ὑμᾶς ἐγὼ ποιῶ, λέγει κύριος κύριος, γνωστὸν ἔσται ὑμῖν. αἰσχύνθητε καὶ ἐντράπητε ἐκ τῶν ὁδῶν ὑμῶν, οἶκος Ισραὴλ. ³³τάδε λέγει κύριος Ἐν ἡμέρᾳ, ἦ καθαριῶ ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν ὑμῶν, καὶ κατοικῶ τὰς πόλεις, καὶ οἰκοδομηθήσονται αἱ ἔρημοι. ³⁴καὶ ἡ γῆ ἡ ἡφανισμένη ἐργασθήσεται, ἀνθ’ ὧν ὅτι ἡφανισμένη ἐγενήθη κατ’ ὄφθαλμοὺς παντὸς παροδεύοντος. ³⁵καὶ ἐροῦσιν Ἡ γῆ ἐκείνη ἡ ἡφανισμένη ἐγενήθη ὡς κῆπος τρυφῆς, καὶ αἱ πόλεις αἱ ἔρημοι καὶ ἡφανισμέναι καὶ κατεσκαμμέναι ὀχυραὶ ἐκάθισαν. ³⁶καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη, ὅσα ἀν καταλειφθῶσιν κύκλῳ ὑμῶν, ὅτι ἐγὼ κύριος ὡκοδόμησα τὰς καθηρημένας καὶ κατεφύτευσα τὰς ἡφανισμένας· ἐγὼ κύριος ἐλάλησα καὶ ποιήσω. ³⁷τάδε λέγει κύριος Ἔπι τοῦτο ζητηθήσομαι τῷ οἴκῳ Ισραὴλ τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς· πληθυνῶ αὐτοὺς ὡς πρόβατα ἀνθρώπους. ³⁸ώς πρόβατα ἄγια, ὡς πρόβατα Ιερουσαλημ ἐν ταῖς ἑορταῖς αὐτῆς, οὕτως ἔσονται αἱ πόλεις αἱ ἔρημοι πλήρεις προβάτων ἀνθρώπων· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ κύριος.

37 ¹Καὶ ἐγένετο ἐπ’ ἐμὲ χεὶρ κυρίου, καὶ ἔξήγαγέν με ἐν πνεύματι κύριος καὶ ἔθηκέν με ἐν μέσῳ τοῦ πεδίου, καὶ τοῦτο ἦν μεστὸν ὀστέων ἀνθρωπίνων. ²καὶ περιήγαγέν με ἐπ’ αὐτὰ κυκλόθεν κύκλῳ, καὶ ἴδοὺ πολλὰ σφόδρα ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου, ἔηρά σφόδρα. ³καὶ εἶπεν πρός με Γίε ἀνθρώπου, εἰ ζήσεται τὰ ὀστᾶ ταῦτα; καὶ εἶπα Κύριε, σὺ ἐπίστη ταῦτα. ⁴καὶ εἶπεν πρός με Προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὀστᾶ ταῦτα καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Τὰ ὀστᾶ τὰ ἔηρά, ἀκούσατε λόγον κυρίου ⁵Τάδε λέγει κύριος τοῖς ὀστέοις τούτοις Ἰδοὺ ἐγὼ φέρω εἰς ὑμᾶς πνεῦμα ζωῆς ⁶καὶ δώσω ἐφ’ ὑμᾶς νεῦρα καὶ ἀνάξω ἐφ’ ὑμᾶς σάρκας καὶ ἐκτενῶ ἐφ’ ὑμᾶς δέρμα καὶ δώσω πνεῦμά μου εἰς ὑμᾶς, καὶ ζήσεσθε· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος. ⁷καὶ ἐπροφήτευσα καθὼς ἐνετείλατό μοι· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐμὲ προφητεῦσαι καὶ ἴδοὺ σεισμός, καὶ προσήγαγε τὰ ὀστᾶ ἐκάτερον πρὸς τὴν ἄρμονίαν αὐτοῦ. ⁸καὶ εἶδον καὶ ἴδοὺ ἐπ’ αὐτὰ νεῦρα καὶ σάρκες ἐφύοντο, καὶ ἀνέβαινεν ἐπ’ αὐτὰ δέρμα ἐπάνω, καὶ πνεῦμα οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς. ⁹καὶ εἶπεν πρός με Προφήτευσον, νιέ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τὸ πνεῦμα καὶ εἰπὸν τῷ πνεύματι Τάδε λέγει κύριος Ἐκ τῶν τεσσάρων πνευμάτων ἐλθε καὶ ἐμφύσησον εἰς τοὺς νεκροὺς τούτους, καὶ ζησάτωσαν. ¹⁰καὶ ἐπροφήτευσα καθότι ἐνετείλατό μοι· καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτοὺς τὸ πνεῦμα, καὶ ἔζησαν καὶ ἐστησαν ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν, συναγωγὴ πολλὴ σφόδρα. ¹¹καὶ ἐλάλησεν κύριος πρός με λέγων Γίε ἀνθρώπου, τὰ ὀστᾶ ταῦτα πᾶς οἶκος Ισραὴλ ἐστίν, καὶ αὐτοὶ λέγουσιν Εηρά γέγονεν τὰ ὀστᾶ ἡμῶν, ἀπόλωλεν ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, διαπεφωνήκαμεν. ¹²διὰ τοῦτο προφήτευσον καὶ εἰπόν Τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἀνοίγω ὑμῶν τὰ μνήματα καὶ ἀνάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν μνημάτων ὑμῶν καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ισραὴλ, ¹³καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ἐν τῷ ἀνοῖξαί με τοὺς τάφους ὑμῶν τοῦ ἀναγαγεῖν με ἐκ τῶν τάφων τὸν λαόν μου. ¹⁴καὶ δώσω τὸ πνεῦμά μου εἰς ὑμᾶς, καὶ ζήσεσθε, καὶ θήσομαι ὑμᾶς ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος λελάληκα καὶ ποιήσω, λέγει κύριος.

¹⁵Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ¹⁶Γίε ἀνθρώπου, λαβὲ σεαυτῷ ῥάβδον καὶ γράψον ἐπ’ αὐτὴν τὸν Ιουδαν καὶ τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ τοὺς προσκειμένους ἐπ’ αὐτόν· καὶ ῥάβδον δευτέραν λήμψῃ σεαυτῷ καὶ γράψεις αὐτὴν Τῷ Ιωσηφ, ῥάβδον Εφραὶμ καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ τοὺς προστεθέντας πρὸς αὐτόν. ¹⁷καὶ συνάψεις αὐτὰς πρὸς ἀλλήλας σαυτῷ εἰς ῥάβδον μίαν τοῦ δῆσαι αὐτάς, καὶ ἔσονται ἐν τῇ χειρὶ σου. ¹⁸καὶ ἔσται ὅταν λέγωσιν πρὸς σὲ οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου Οὐκ ἀναγγελεῖς ἡμῖν τί ἐστιν ταῦτα σοι; ¹⁹καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ λήμψομαι τὴν φυλὴν Ιωσηφ τὴν διὰ χειρὸς Εφραὶμ καὶ τὰς φυλὰς Ισραὴλ τὰς προσκειμένας πρὸς αὐτὸν καὶ δώσω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν φυλὴν Ιουδα, καὶ ἔσονται εἰς ῥάβδον μίαν ἐν τῇ χειρὶ Ιουδα. ²⁰καὶ ἔσονται αἱ ῥάβδοι, ἐφ’ αἵς σὺ ἔγραψας ἐπ’ αὐταῖς, ἐν τῇ χειρὶ σου ἐνώπιον αὐτῶν, ²¹καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Τάδε λέγει κύριος κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω πάντα οἶκον Ισραὴλ ἐκ μέσου τῶν ἐθνῶν, οὐ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλων αὐτῶν καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ισραὴλ. ²²καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς ἔθνος ἐν ἐν τῇ γῇ μου καὶ ἐν τοῖς ὅρεσιν Ισραὴλ, καὶ ἄρχων εἰς ἔσται αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι εἰς δύο ἔθνη οὐδὲ μὴ διαιρεθῶσιν οὐκέτι εἰς δύο βασιλείας, ²³ἴνα μὴ μιαίνωνται ἔτι ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. καὶ βύσομαι αὐτοὺς ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, ὃν ἡμάρτοσαν ἐν αὐταῖς, καὶ

καθαριῶ αὐτούς, καὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ κύριος ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν. ²⁴καὶ ὁ δοῦλός μου Δαυιδ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ποιμὴν εἰς ἔσται πάντων· ὅτι ἐν τοῖς προστάγμασίν μου πορεύονται καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξονται καὶ ποιήσουσιν αὐτά. ²⁵καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, ἣν ἐγὼ δέδωκα τῷ δούλῳ μου Ιακωβ, οὗ κατώκησαν ἐκεῖ οἱ πατέρες αὐτῶν· καὶ κατοικήσουσιν ἐπ’ αὐτῆς αὐτοί, καὶ Δαυιδ ὁ δοῦλός μου ἄρχων αὐτῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁶καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην εἰρήνης, διαθήκη αἰωνία ἔσται μετ’ αὐτῶν· καὶ θήσω τὰ ἄγια μου ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁷καὶ ἔσται ἡ κατασκήνωσίς μου ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς θεός, καὶ αὐτοί μου ἔσονται λαός. ²⁸καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγὼ εἴμι κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτοὺς ἐν τῷ εἶναι τὰ ἄγια μου ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

38 ¹Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων ²Γιὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Γωγ καὶ τὴν γῆν τοῦ Μαγωγ, ἄρχοντα Ρως, Μοσοχ καὶ Θοβελ, καὶ προφήτευσον ἐπ’ αὐτὸν ³καὶ εἰπὸν αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Γωγ ἄρχοντα Ρως, Μοσοχ καὶ Θοβελ ⁴καὶ συνάξω σε καὶ πᾶσαν τὴν δύναμίν σου, ἵππους καὶ ἵππεῖς ἐνδεδυμένους θώρακας πάντας, συναγωγὴν πολλή, πέλται καὶ περικεφαλαῖαι καὶ μάχαιραι, ⁵Πέρσαι καὶ Αιθίοπες καὶ Λίβυες, πάντες περικεφαλαίαις καὶ πέλταις, ⁶Τομερ καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν, οἶκος τοῦ Θεργαμα ἀπ’ ἐσχάτου βορρᾶ καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ. ⁷έτοιμάσθητι ἐτοίμασον σεαυτὸν σὺ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ σου οἱ συνηγμένοι μετὰ σοῦ καὶ ἔσῃ μοι εἰς προφυλακήν. ⁸ἀφ’ ἡμερῶν πλειόνων ἐτοιμασθήσεται καὶ ἐπ’ ἐσχάτου ἐτῶν ἐλεύσεται καὶ ἥξει εἰς τὴν γῆν τὴν ἀπεστραμμένην ἀπὸ μαχαίρας, συνηγμένων ἀπὸ ἔθνῶν πολλῶν, ἐπὶ γῆν Ισραὴλ, ἥ ἐγενήθη ἔρημος δι’ ὅλου· καὶ οὕτος ἐξ ἔθνῶν ἐξελήλυθεν, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ’ εἰρήνης ἅπαντες. ⁹καὶ ἀναβήσῃ ὡς ὑετὸς καὶ ἥξεις ὡς νεφέλη κατακαλύψαι γῆν καὶ ἔσῃ σὺ καὶ πάντες οἱ περὶ σὲ καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ. ¹⁰τάδε λέγει κύριος κύριος Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναβήσεται ῥήματα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου, καὶ λογιῆ λογισμοὺς πονηροὺς ¹¹καὶ ἐρεῖς Ἀναβήσομαι ἐπὶ γῆν ἀπερριμμένην, ἥξω ἐπὶ ἡσυχάζοντας ἐν ἡσυχίᾳ καὶ οἰκοῦντας ἐπ’ εἰρήνης, πάντας κατοικοῦντας γῆν, ἐν ᾧ οὐχ ὑπάρχει τεῖχος οὐδὲ μοχλοί, καὶ θύραι οὐκ εἰσὶν αὐτοῖς, ¹²προνομεῦσαι προνομὴν καὶ σκυλεῦσαι σκῦλα αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι χεῖρά σου εἰς τὴν ἡρηματένην, ἥ κατωκίσθη, καὶ ἐπ’ ἔθνος συνηγμένον ἀπὸ ἔθνῶν πολλῶν πεποιηκότας κτήσεις κατοικοῦντας ἐπὶ τὸν ὄμφαλὸν τῆς γῆς. ¹³Σαβα καὶ Δαιδαν καὶ ἔμποροι Καρχηδόνιοι καὶ πᾶσαι αἱ κῶμαι αὐτῶν ἐροῦσίν σοι Εἰς προνομὴν τοῦ προνομεῦσαι σὺ ἔρχῃ καὶ σκυλεῦσαι σκῦλα; συνήγαγες συναγωγὴν σου λαβεῖν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἀπενέγκασθαι κτῆσιν τοῦ σκυλεῦσαι σκῦλα; ¹⁴διὰ τοῦτο προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ εἰπὸν τῷ Γωγ Τάδε λέγει κύριος Οὐκ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν τῷ κατοικισθῆναι τὸν λαόν μου Ισραὴλ ἐπ’ εἰρήνης ἐγερθήσῃ; ¹⁵καὶ ἥξεις ἐκ τοῦ τόπου σου ἀπ’ ἐσχάτου βορρᾶ καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ, ἀναβάται ἵππων πάντες, συναγωγὴ μεγάλη καὶ δύναμις πολλή, ¹⁶καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸν λαόν μου Ισραὴλ ὡς νεφέλη καλύψαι γῆν· ἐπ’ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἔσται, καὶ ἀνάξω σε ἐπὶ τὴν γῆν μου, ἵνα γνῶσιν πάντα τὰ ἔθνη ἐμὲ ἐν τῷ ἀγιασθῆναι με ἐν σοὶ

ένώπιον αύτῶν. ¹⁷τάδε λέγει κύριος κύριος τῷ Γωγ Σὺ εῖ περὶ οὗ ἐλάλησα πρὸ ἡμερῶν τῶν ἔμπροσθεν διὰ χειρὸς τῶν δούλων μου προφητῶν τοῦ Ισραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἔτεσιν τοῦ ἀγαγεῖν σε ἐπ’ αὐτούς. ¹⁸καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν ἡμέρᾳ, ἥ ἦν ἐλθη Γωγ ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ισραὴλ, λέγει κύριος κύριος, ἀναβήσεται ὁ θυμός μου ¹⁹καὶ ὁ ἔχεινης καὶ ἔτεσιν τοῦ ἐλάλησα Εἰ μὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται σεισμὸς μέγας ἐπὶ γῆς Ισραὴλ, ²⁰καὶ σεισθήσονται ἀπὸ προσώπου κυρίου οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ θηρία τοῦ πεδίου καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τὰ ἑρποντα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πάντες οἱ ἀνθρωποι οἱ ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ῥαγήσεται τὰ ὅρη, καὶ πεσοῦνται αἱ φάραγγες, καὶ πᾶν τεῖχος ἐπὶ τὴν γῆν πεσεῖται. ²¹καὶ καλέσω ἐπ’ αὐτὸν πᾶν φόβον, λέγει κύριος· μάχαιρα ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔσται. ²²καὶ κρινῶ αὐτὸν θανάτῳ καὶ αἴματι καὶ ὑετῷ κατακλύζοντι καὶ λίθοις χαλάζης, καὶ πῦρ καὶ θεῖον βρέξω ἐπ’ αὐτὸν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς μετ’ αὐτοῦ καὶ ἐπ’ ἔθνη πολλὰ μετ’ αὐτοῦ. ²³καὶ μεγαλυνθήσομαι καὶ ἀγιασθήσομαι καὶ ἐνδοξασθήσομαι καὶ γνωσθήσομαι ἐναντίον ἔθνῶν πολλῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ είμι κύριος.

39 ¹Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ Γωγ καὶ εἰπόν Τάδε λέγει κύριος· Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Γωγ ἄρχοντα Ρως, Μοσοχ καὶ Θοβελ ²καὶ συνάξω σε καὶ καθοδηγήσω σε καὶ ἀναβιβῶ σε ἀπ’ ἐσχάτου τοῦ βορρᾶ καὶ ἀνάξω σε ἐπὶ τὰ ὅρη τοῦ Ισραὴλ. ³καὶ ἀπολῶ τὸ τόξον σου ἀπὸ τῆς χειρός σου τῆς ἀριστερᾶς καὶ τὰ τοξεύματά σου ἀπὸ τῆς χειρός σου τῆς δεξιᾶς καὶ καταβαλῶ σε ⁴ἐπὶ τὰ ὅρη Ισραὴλ, καὶ πεσῇ σὺ καὶ πάντες οἱ περὶ σέ, καὶ τὰ ἔθνη τὰ μετὰ σοῦ δοθήσονται εἰς πλήθη ὁρνέων, παντὶ πετεινῷ καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ πεδίου δέδωκά σε καταβρωθῆναι. ⁵ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου πεσῇ, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, λέγει κύριος. ⁶καὶ ἀποστελῶ πῦρ ἐπὶ Γωγ, καὶ κατοικηθήσονται αἱ νῆσοι ἐπ’ εἰρήνης· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ είμι κύριος. ⁷καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ ἄγιον γνωσθήσεται ἐν μέσῳ λαοῦ μου Ισραὴλ, καὶ οὐ βεβηλωθήσεται τὸ ὄνομά μου τὸ ἄγιον οὐκέτι· καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγώ είμι κύριος ἄγιος ἐν Ισραὴλ. ⁸ἰδοὺ ἡκει, καὶ γνώσῃ ὅτι ἔσται, λέγει κύριος κύριος· αὕτη ἔστιν ἡ ἡμέρα, ἐν ᾧ ἐλάλησα. ⁹καὶ ἐξελεύσονται οἱ κατοικοῦντες τὰς πόλεις Ισραὴλ καὶ καύσουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις, πέλταις καὶ κοντοῖς καὶ τόξοις καὶ τοξεύμασιν καὶ ῥάβδοις χειρῶν καὶ λόγχαις· καὶ καύσουσιν ἐν αὐτοῖς πῦρ ἐπτὰ ἔτη. ¹⁰καὶ οὐ μὴ λάβωσιν ξύλα ἐκ τοῦ πεδίου οὐδὲ μὴ κόψωσιν ἐκ τῶν δρυμῶν, ἀλλ’ ἦ τὰ ὅπλα κατακαύσουσιν πυρί· καὶ προνομεύσουσιν τοὺς προνομεύσαντας αὐτούς καὶ σκυλεύσουσιν τοὺς σκυλεύσαντας αὐτούς, λέγει κύριος. ¹¹καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δώσω τῷ Γωγ τόπον ὄνομαστόν, μνημεῖον ἐν Ισραὴλ, τὸ πολυανδρεῖον τῶν ἐπελθόντων πρὸς τῇ θαλάσσῃ, καὶ περιοικοδομήσουσιν τὸ περιστόμιον τῆς φάραγγος· καὶ κατορύζουσιν ἐκεῖ τὸν Γωγ καὶ πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ κληθήσεται Τὸ γαι τὸ πολυανδρεῖον τοῦ Γωγ. ¹²καὶ κατορύζουσιν αὐτοὺς οἶκος Ισραὴλ, ἵνα καθαρισθῇ ἡ γῆ, ἐν ἐπταμήνῳ. ¹³καὶ κατορύζουσιν αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἔσται αὐτοῖς εἰς ὄνομαστὸν ἦ ἡμέρᾳ ἐδοξάσθην, λέγει κύριος. ¹⁴καὶ ἀνδρας διὰ παντὸς διαστελοῦσιν ἐπιπορευομένους τὴν γῆν θάψαι τοὺς καταλελειμμένους ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς καθαρίσαι αὐτὴν

μετὰ τὴν ἐπτάμηνον, καὶ ἐκζητήσουσιν. ¹⁵καὶ πᾶς ὁ διαπορευόμενος τὴν γῆν καὶ ἴδων ὁστοῦν ἀνθρώπου οἰκοδομήσει παρ' αὐτὸ σημεῖον, ἔως ὅτου θάψωσιν αὐτὸ οἱ θάπτοντες εἰς τὸ γαι τὸ πολυανδρεῖον τοῦ Γαγ. ¹⁶καὶ γὰρ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Πολυανδρεῖον· καὶ καθαρισθήσεται ἡ γῆ. ¹⁷καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπόν Τάδε λέγει κύριος Εἰπὸν παντὶ ὄρνεψ πετεινῷ καὶ πρὸς πάντα τὰ θηρία τοῦ πεδίου Συνάχθητε καὶ ἔρχεσθε, συνάχθητε ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλῳ ἐπὶ τὴν θυσίαν μου, ἵν τέθυκα ὑμῖν, θυσίαν μεγάλην ἐπὶ τὰ ὅρη Ισραὴλ, καὶ φάγεσθε κρέα καὶ πίεσθε αἷμα. ¹⁸κρέα γιγάντων φάγεσθε καὶ αἷμα ἀρχόντων τῆς γῆς πίεσθε, κριοὺς καὶ μόσχους καὶ τράγους, καὶ οἱ μόσχοι ἐστεατωμένοι πάντες. ¹⁹καὶ φάγεσθε στέαρ εἰς πλησμονὴν καὶ πίεσθε αἷμα εἰς μέθην ἀπὸ τῆς θυσίας μου, ἥς ἔθυσα ὑμῖν. ²⁰καὶ ἐμπλησθήσεσθε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἵππον καὶ ἀναβάτην, γίγαντα καὶ πάντα ἀνδρα πολεμιστήν, λέγει κύριος. ²¹καὶ δώσω τὴν δόξαν μου ἐν ὑμῖν, καὶ ὅψονται πάντα τὰ ἔθνη τὴν κρίσιν μου, ἵν ἐποίησα, καὶ τὴν χεῖρά μου, ἵν ἐπήγαγον ἐπ' αὐτούς. ²²καὶ γνώσονται οἶκος Ισραὴλ ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐπέκεινα. ²³καὶ γνώσονται πάντα τὰ ἔθνη ὅτι διὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν ἡχμαλωτεύθησαν οἶκος Ισραὴλ, ἀνθ' ὧν ἡθέτησαν εἰς ἐμέ, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν καὶ παρέδωκα αὐτοὺς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἐπεσαν πάντες μαχαίρᾳ. ²⁴κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν καὶ κατὰ τὰ ἀνομήματα αὐτῶν ἐποίησα αὐτοῖς καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν. ²⁵διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος κύριος Νῦν ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Ιακωβ καὶ ἐλεήσω τὸν οἶκον Ισραὴλ καὶ ζηλώσω διὰ τὸ ὄνομα τὸ ἄγιον μου. ²⁶καὶ λήμψονται τὴν ἀτιμίαν ἑαυτῶν καὶ τὴν ἀδικίαν, ἵν ἡδίκησαν, ἐν τῷ κατοικισθῆναι αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐπ' εἰρήνης, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν. ²⁷ἐν τῷ ἀποστρέψαι με αὐτοὺς ἐκ τῶν ἔθνῶν καὶ συναγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ τῶν χωρῶν τῶν ἔθνῶν καὶ ἀγιασθήσομαι ἐν αὐτοῖς ἐνώπιον τῶν ἔθνῶν, ²⁸καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν ἐν τῷ ἐπιφανῆναι με αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔθνεσιν. ²⁹καὶ οὐκ ἀποστρέψω οὐκέτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, ἀνθ' οὗ ἐξέχεα τὸν θυμόν μου ἐπὶ τὸν οἶκον Ισραὴλ, λέγει κύριος κύριος

40 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πέμπτῳ καὶ εἰκοστῷ ἔτει τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ἐν τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει μετὰ τὸ ἀλῶναι τὴν πόλιν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ κυρίου καὶ ἥγαγέν με ²ἐν ὁράσει θεοῦ εἰς τὴν τοῦ Ισραὴλ καὶ ἔθηκέν με ἐπ' ὅρους ὑψηλοῦ σφόδρα, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὥσει οἰκοδομὴ πόλεως ἀπέναντι. ³καὶ εἰσήγαγέν με ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ ἀνήρ, καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ ἦν ὡσεὶ ὅρασις χαλκοῦ στίλβοντος, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἦν σπαρτίον οἰκοδόμων καὶ κάλαμος μέτρου, καὶ αὐτὸς εἰστήκει ἐπὶ τῆς πύλης. ⁴καὶ εἴπεν πρός με ὁ ἀνήρ Ἐώρακας, υἱὲ ἀνθρώπου; ἐν τοῖς ὁφθαλμοῖς σου ἴδε καὶ ἐν τοῖς ὡσίν σου ἀκουε καὶ τάξον εἰς τὴν καρδίαν σου πάντα, ὅσα ἐγώ δεικνύω σοι, διότι ἐνεκα τοῦ δεῖξαι σοι εἰσελήλυθας ὥδε καὶ δείξεις πάντα, ὅσα σὺ ὁρᾶς, τῷ οἴκῳ τοῦ Ισραὴλ.

⁵Καὶ ἰδοὺ περίβολος ἔξωθεν τοῦ οἴκου κύκλῳ· καὶ ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀνδρὸς κάλαμος, τὸ μέτρον πηγῶν ἔξ ἐν πήγαι καὶ παλαιστῆς, καὶ διεμέτρησεν τὸ προτείχισμα, πλάτος ἵσον τῷ καλάμῳ καὶ τὸ

ὕψος αὐτοῦ ἵσον τῷ καλάμῳ. ⁶καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς ἐν ἐπτά
ἀναβαθμοῖς καὶ διεμέτρησεν τὸ αιλαμ τῆς πύλης ἵσον τῷ καλάμῳ ⁷καὶ τὸ θεε ἵσον τῷ καλάμῳ τὸ
μῆκος καὶ ἵσον τῷ καλάμῳ τὸ πλάτος καὶ τὸ αιλαμ ἀνὰ μέσον τοῦ θαιηλαθα πηχῶν ἔξι καὶ τὸ θεε τὸ
δεύτερον ἵσον τῷ καλάμῳ τὸ πλάτος καὶ ἵσον τῷ καλάμῳ τὸ μῆκος καὶ τὸ αιλαμ πήχεων πέντε ⁸καὶ
τὸ θεε τὸ τρίτον ἵσον τῷ καλάμῳ τὸ πλάτος καὶ ἵσον τῷ καλάμῳ τὸ μῆκος ⁹καὶ τὸ αιλαμ τοῦ
πυλῶνος πλησίον τοῦ αιλαμ τῆς πύλης πηχῶν ὀκτὼ καὶ τὰ αιλευ πηχῶν δύο καὶ τὸ αιλαμ τῆς πύλης
ἔσωθεν ¹⁰καὶ τὰ θεε τῆς πύλης θεε κατέναντι τρεῖς ἔνθεν καὶ τρεῖς ἔνθεν, καὶ μέτρον ἐν τοῖς τρισὶν
καὶ μέτρον ἐν τοῖς αιλαμ ἔνθεν καὶ ἔνθεν. ¹¹καὶ διεμέτρησεν τὸ πλάτος τῆς θύρας τοῦ πυλῶνος πηχῶν
δέκα καὶ τὸ εὔρος τοῦ πυλῶνος πηχῶν δέκα τριῶν, ¹²καὶ πῆχυς ἐπισυναγόμενος ἐπὶ πρόσωπον τῶν
θεϊμ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ τὸ θεε πηχῶν ἔξι ἔνθεν καὶ πηχῶν ἔξι ἔνθεν. ¹³καὶ διεμέτρησεν τὴν πύλην
ἀπὸ τοῦ τοίχου τοῦ θεε ἐπὶ τὸν τοίχον τοῦ θεε πλάτος πήχεις εἴκοσι πέντε, αὕτη πύλη ἐπὶ πύλην.
¹⁴καὶ τὸ αἴθριον τοῦ αιλαμ τῆς πύλης ἔξήκοντα πήχεις, εἴκοσι θεϊμ τῆς πύλης κύκλῳ. ¹⁵καὶ τὸ
αἴθριον τῆς πύλης ἔξωθεν εἰς τὸ αἴθριον αιλαμ τῆς πύλης ἔσωθεν πηχῶν πεντήκοντα. ¹⁶καὶ θυρίδες
κρυπταὶ ἐπὶ τὰ θεϊμ καὶ ἐπὶ τὰ αιλαμ ἔσωθεν τῆς πύλης τῆς αὐλῆς κυκλόθεν, καὶ ώσαύτως τοῖς
αιλαμ θυρίδες κύκλῳ ἔσωθεν, καὶ ἐπὶ τὸ αιλαμ φοίνικες ἔνθεν καὶ ἔνθεν. ¹⁷καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν
αὐλὴν τὴν ἔσωτέραν, καὶ ᾧδοὺ παστοφόρια καὶ περίστυλα κύκλῳ τῆς αὐλῆς, τριάκοντα παστοφόρια
ἐν τοῖς περιστύλοις, ¹⁸καὶ αἱ στοαὶ κατὰ νώτου τῶν πυλῶν, κατὰ τὸ μῆκος τῶν πυλῶν τὸ περίστυλον
τὸ ὑποκάτω. ¹⁹καὶ διεμέτρησεν τὸ πλάτος τῆς αὐλῆς ἀπὸ τοῦ αἴθριον τῆς πύλης τῆς ἔξωτέρας ἔσωθεν
ἐπὶ τὸ αἴθριον τῆς πύλης τῆς βλεπούσης ἔξω, πήχεις ἑκατόν, τῆς βλεπούσης κατ’ ἀνατολάς. καὶ
εἰσήγαγέν με ἐπὶ βορρᾶν, ²⁰καὶ ᾧδοὺ πύλη βλέπουσα πρὸς βορρᾶν τῇ αὐλῇ τῇ ἔξωτέρᾳ, καὶ
διεμέτρησεν αὐτὴν, τὸ τε μῆκος αὐτῆς καὶ τὸ πλάτος. ²¹καὶ τὰ θεε τρεῖς ἔνθεν καὶ τρεῖς ἔνθεν καὶ τὰ
αιλευ καὶ τὰ αιλαμμα καὶ τοὺς φοίνικας αὐτῆς, καὶ ἐγένετο κατὰ τὰ μέτρα τῆς πύλης τῆς
βλεπούσης κατὰ ἀνατολὰς πηχῶν πεντήκοντα τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ πηχῶν εἴκοσι πέντε τὸ εὔρος
αὐτῆς. ²²καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς καὶ τὰ αιλαμμα καὶ οἱ φοίνικες αὐτῆς καθὼς ἡ πύλη ἡ βλέπουσα κατὰ
ἀνατολάς· καὶ ἐν ἐπτὰ κλιμακτῆρσιν ἀνέβαινον ἐπ’ αὐτὴν, καὶ τὰ αιλαμμα ἔσωθεν. ²³καὶ πύλη τῇ
αὐλῇ τῇ ἔσωτέρᾳ βλέπουσα ἐπὶ πύλην τοῦ βορρᾶ ὃν τρόπον τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ
ἀνατολάς, καὶ διεμέτρησεν τὴν αὐλὴν ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην πήχεις ἑκατόν. ²⁴καὶ ἤγαγέν με κατὰ
νότον, καὶ ᾧδοὺ πύλη βλέπουσα πρὸς νότον, καὶ διεμέτρησεν αὐτὴν καὶ τὰ θεε καὶ τὰ αιλευ καὶ τὰ
αιλαμμα κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα. ²⁵καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς καὶ τὰ αιλαμμα κυκλόθεν καθὼς αἱ θυρίδες
τοῦ αιλαμ, πηχῶν πεντήκοντα τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ πηχῶν εἴκοσι πέντε τὸ εὔρος αὐτῆς. ²⁶καὶ ἐπτὰ
κλιμακτῆρες αὐτῇ, καὶ αιλαμμα ἔσωθεν, καὶ φοίνικες αὐτῇ εἰς ἔνθεν καὶ εἰς ἔνθεν ἐπὶ τὰ αιλευ.
²⁷καὶ πύλη κατέναντι πύλης τῆς αὐλῆς τῆς ἔσωτέρας πρὸς νότον· καὶ διεμέτρησεν τὴν αὐλὴν ἀπὸ πύλης
ἐπὶ πύλην, πήχεις ἑκατὸν τὸ εὔρος πρὸς νότον.

²⁸Καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν τῆς πύλης πρὸς νότον καὶ διεμέτρησεν τὴν πύλην κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα ²⁹καὶ τὰ θεε καὶ τὰ αἰλευ καὶ τὰ αἰλαμμω κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα· καὶ θυρίδες αὐτῇ καὶ τῷ αἰλαμμω κύκλῳ· πήχεις πεντήκοντα τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ τὸ εὔρος πήχεις εἴκοσι πέντε. ³¹καὶ αἰλαμμω εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ φοίνικες τῷ αἰλευ, καὶ ὀκτὼ κλιμακτῆρες. ³²καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς καὶ διεμέτρησεν αὐτὴν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα ³³καὶ τὰ θεε καὶ τὰ αἰλευ καὶ τὰ αἰλαμμω κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα· καὶ θυρίδες αὐτῇ καὶ τῷ αἰλαμμω κύκλῳ, πήχεις πεντήκοντα μῆκος αὐτῆς καὶ εὔρος πήχεις εἴκοσι πέντε. ³⁴καὶ αἰλαμμω εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ φοίνικες ἐπὶ τοῦ αἰλευ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ὀκτὼ κλιμακτῆρες αὐτῇ. ³⁵καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν πύλην τὴν πρὸς βορρᾶν καὶ διεμέτρησεν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα ³⁶καὶ τὰ θεε καὶ τὰ αἰλευ καὶ τὰ αἰλαμμω· καὶ θυρίδες αὐτῇ κύκλῳ καὶ τῷ αἰλαμμω αὐτῆς· πήχεις πεντήκοντα μῆκος αὐτῆς καὶ εὔρος πήχεις εἴκοσι πέντε. ³⁷καὶ τὰ αἰλαμμω εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ φοίνικες τῷ αἰλευ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ὀκτὼ κλιμακτῆρες αὐτῇ. ³⁸τὰ παστοφόρια αὐτῆς καὶ τὰ θυρώματα αὐτῆς καὶ τὰ αἰλαμμω αὐτῆς ἐπὶ τῆς πύλης ³⁹τῆς δευτέρας ἔκρυσις, ὅπως σφάζωσιν ἐν αὐτῇ τὰ ὑπὲρ ἀμαρτίας καὶ ὑπὲρ ἀγνοίας. ⁴⁰καὶ κατὰ νώτου τοῦ ρόακος τῶν ὄλοκαυτωμάτων τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν δύο τράπεζαι πρὸς ἀνατολὰς καὶ κατὰ νώτου τῆς δευτέρας καὶ τοῦ αἰλαμ τῆς πύλης δύο τράπεζαι κατὰ ἀνατολὰς, ⁴¹τέσσαρες ἔνθεν καὶ τέσσαρες ἔνθεν κατὰ νώτου τῆς πύλης, ἐπ' αὐτὰς σφάξουσι τὰ θύματα κατέναντι τῶν ὀκτὼ τραπεζῶν τῶν θυμάτων. ⁴²καὶ τέσσαρες τράπεζαι τῶν ὄλοκαυτωμάτων λίθιναι λελαξευμέναι πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος καὶ πήχεων δύο καὶ ἡμίσους τὸ μῆκος καὶ ἐπὶ πῆχυν τὸ ὄψος, ἐπ' αὐτὰς ἐπιθήσουσιν τὰ σκεύη, ἐν οἷς σφάζουσιν ἐκεῖ τὰ ὄλοκαυτώματα καὶ τὰ θύματα. ⁴³καὶ παλαιιστὴν ἔξουσιν γεῖσος λελαξευμένον ἔσωθεν κύκλῳ καὶ ἐπὶ τὰς τραπέζας ἐπάνωθεν στέγας τοῦ καλύπτεσθαι ἀπὸ τοῦ ὑετοῦ καὶ ἀπὸ τῆς ἔηρασίας. ⁴⁴καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἴδοὺ δύο ἐξέδραι ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ, μία κατὰ νώτου τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν φέρουσα πρὸς νότον καὶ μία κατὰ νώτου τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον βλεπούσης δὲ πρὸς βορρᾶν. ⁴⁵καὶ εἶπεν πρός με Ἡ ἐξέδρα αὕτη ἡ βλέπουσα πρὸς νότον τοῖς Ἱερεῦσι τοῖς φυλάσσουσι τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου, ⁴⁶καὶ ἡ ἐξέδρα ἡ βλέπουσα πρὸς βορρᾶν τοῖς Ἱερεῦσι τοῖς φυλάσσουσι τὴν φυλακὴν τοῦ θυσιαστηρίου· ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ νίοὶ Σαδδουκοὶ οἱ ἐγγίζοντες ἐκ τοῦ Λευι πρὸς κύριον λειτουργεῖν αὐτῷ. ⁴⁷καὶ διεμέτρησεν τὴν αὐλὴν μῆκος πήχεων ἑκατὸν καὶ εὔρος πήχεων ἑκατὸν ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῆς καὶ τὸ θυσιαστήριον ἀπέναντι τοῦ οἴκου.

⁴⁸Καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὸ αἰλαμ τοῦ οἴκου. καὶ διεμέτρησεν τὸ αιλ τοῦ αἰλαμ πηχῶν πέντε τὸ πλάτος ἔνθεν καὶ πηχῶν πέντε ἔνθεν, καὶ τὸ εὔρος τοῦ θυρώματος πηχῶν δέκα τεσσάρων, καὶ ἐπωμίδες τῆς θύρας τοῦ αἰλαμ πηχῶν τριῶν ἔνθεν καὶ πηχῶν τριῶν ἔνθεν. ⁴⁹καὶ τὸ μῆκος τοῦ αἰλαμ πηχῶν εἴκοσι καὶ τὸ εὔρος πηχῶν δώδεκα· καὶ ἐπὶ δέκα ἀναβαθμῶν ἀνέβαινον ἐπ' αὐτό· καὶ στῦλοι ἥσαν ἐπὶ τὸ αἰλαμ, εἴς ἔνθεν καὶ εἴς ἔνθεν.

41 ¹καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὸν ναόν, ὃ διεμέτρησεν τὸ αἰλαμ πηχῶν ἔξ τὸ πλάτος ἔνθεν καὶ πηχῶν ἔξ τὸ εὔρος τοῦ αἰλαμ ἔνθεν, ²καὶ τὸ εὔρος τοῦ πυλῶνος πηχῶν δέκα, καὶ ἐπωμίδες τοῦ πυλῶνος πηχῶν πέντε ἔνθεν καὶ πηχῶν πέντε ἔνθεν· καὶ διεμέτρησεν τὸ μῆκος αὐτοῦ πηχῶν τεσσαράκοντα καὶ τὸ εὔρος πηχῶν εἴκοσι. ³καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν καὶ διεμέτρησεν τὸ αἰλ τοῦ θυρώματος πηχῶν δύο καὶ τὸ θύρωμα πηχῶν ἔξ καὶ τὰς ἐπωμίδας τοῦ θυρώματος πηχῶν ἐπτὰ ἔνθεν καὶ πηχῶν ἐπτὰ ἔνθεν. ⁴καὶ διεμέτρησεν τὸ μῆκος τῶν θυρῶν πηχῶν τεσσαράκοντα καὶ εὔρος πηχῶν εἴκοσι κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ. καὶ εἶπεν Τοῦτο τὸ ἄγιον τῶν ἀγίων. ⁵καὶ διεμέτρησεν τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου πηχῶν ἔξ καὶ τὸ εὔρος τῆς πλευρᾶς πηχῶν τεσσάρων κυκλόθεν. ⁶καὶ τὰ πλευρὰ πλευρὸν ἐπὶ πλευρὸν τριάκοντα καὶ τρεῖς δίς, καὶ διάστημα ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ οἴκου ἐν τοῖς πλευροῖς κύκλῳ τοῦ εἴναι τοῖς ἐπιλαμβανομένοις ὁρᾶν, ὅπως τὸ παράπτων μὴ ἄπτωνται τῶν τοίχων τοῦ οἴκου. ⁷καὶ τὸ εὔρος τῆς ἀνωτέρας τῶν πλευρῶν κατὰ τὸ πρόσθεμα ἐκ τοῦ τοίχου πρὸς τὴν ἀνωτέραν κύκλῳ τοῦ οἴκου, ὅπως διαπλατύνηται ἀνωθεν καὶ ἐκ τῶν κάτωθεν ἀναβαίνωσιν ἐπὶ τὰ ὑπερῷα καὶ ἐκ τῶν μέσων ἐπὶ τὰ τριώροφα. ⁸καὶ τὸ θραέλ τοῦ οἴκου ὕψος κύκλῳ διάστημα τῶν πλευρῶν ἵσον τῷ καλάμῳ, πήχεων ἔξ διάστημα. ⁹καὶ εὔρος τοῦ τοίχου τῆς πλευρᾶς ἔξωθεν πηχῶν πέντε· καὶ τὰ ἀπόλοιπα ἀνὰ μέσον τῶν πλευρῶν τοῦ οἴκου ¹⁰καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ἔξεδρῶν εὔρος πηχῶν εἴκοσι, τὸ περιφερὲς τῷ οἴκῳ κύκλῳ. ¹¹καὶ αἱ θύραι τῶν ἔξεδρῶν ἐπὶ τὸ ἀπόλοιπον τῆς θύρας τῆς μιᾶς τῆς πρὸς βορρᾶν· καὶ ἡ θύρα ἡ μία πρὸς νότον, καὶ τὸ εὔρος τοῦ φωτὸς τοῦ ἀπολοίπου πηχῶν πέντε πλάτος κυκλόθεν. ¹²καὶ τὸ διορίζον κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου ὡς πρὸς θάλασσαν πηχῶν ἐβδομήκοντα, πλάτος τοῦ τοίχου τοῦ διορίζοντος πήχεων πέντε, εὔρος κυκλόθεν καὶ μῆκος αὐτοῦ πήχεων ἐνενήκοντα. ¹³καὶ διεμέτρησεν κατέναντι τοῦ οἴκου μῆκος πηχῶν ἑκατόν, καὶ τὰ ἀπόλοιπα καὶ τὰ διορίζοντα καὶ οἱ τοῖχοι αὐτῶν μῆκος πηχῶν ἑκατόν, ¹⁴καὶ τὸ εὔρος κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου καὶ τὰ ἀπόλοιπα κατέναντι πηχῶν ἑκατόν. ¹⁵καὶ διεμέτρησεν μῆκος τοῦ διορίζοντος κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου τῶν κατόπισθεν τοῦ οἴκου ἑκείνου καὶ τὰ ἀπόλοιπα ἔνθεν καὶ ἔνθεν πήχεων ἑκατὸν τὸ μῆκος. καὶ ὁ ναὸς καὶ αἱ γωνίαι καὶ τὸ αἰλαμ τὸ ἔξωτερον ¹⁶πεφατνωμένα, καὶ αἱ θυρίδες δικτυωταί, ὑποφαύσεις κύκλῳ τοῖς τρισὶν ὥστε διακύπτειν· καὶ ὁ οἴκος καὶ τὰ πλησίον ἔξυλωμένα κύκλῳ καὶ τὸ ἔδαφος καὶ ἐκ τοῦ ἔδαφους ἔως τῶν θυρίδων, καὶ αἱ θυρίδες ἀναπτυσσόμεναι τρισσῶς εἰς τὸ διακύπτειν. ¹⁷καὶ ἔως πλησίον τῆς ἐσωτέρας καὶ ἔως τῆς ἔξωτέρας καὶ ἐφ' ὅλον τὸν τοῖχον κύκλῳ ἐν τῷ ἐσωθεν καὶ ἐν τῷ ἔξωθεν ¹⁸γεγλυμμένα χερουβῖν, καὶ φοίνικες ἀνὰ μέσον χερουβῖ καὶ χερουβῖ· δύο πρόσωπα τῷ χερουβῖ, ¹⁹πρόσωπον ἀνθρώπου πρὸς τὸν φοίνικα ἔνθεν καὶ ἔνθεν καὶ πρόσωπον λέοντος πρὸς τὸν φοίνικα ἔνθεν καὶ ἔνθεν· διαγεγλυμμένος ὅλος ὁ οἴκος κυκλόθεν, ²⁰ἐκ τοῦ ἔδαφους ἔως τοῦ φατνώματος τὰ χερουβῖν καὶ οἱ φοίνικες διαγεγλυμμένοι. ²¹καὶ τὸ ἄγιον καὶ ὁ ναὸς ἀναπτυσσόμενος τετράγωνα. κατὰ πρόσωπον τῶν ἀγίων ὄρασις ὡς ὅψις ²²θυσιαστηρίου ξυλίνου, πηχῶν τριῶν τὸ ὕψος αὐτοῦ καὶ τὸ μῆκος πηχῶν δύο καὶ τὸ εὔρος πηχῶν δύο· καὶ κέρατα εἴχεν, καὶ ἡ βάσις αὐτοῦ καὶ οἱ τοῖχοι αὐτοῦ ξύλινοι· καὶ εἶπεν πρός με Αὕτη ἡ τράπεζα ἡ πρὸ προσώπου κυρίου. ²³καὶ δύο

θυρώματα τῷ ναῷ καὶ τῷ ἀγίῳ. ²⁴δύο θυρώματα τοῖς δυσὶ θυρώμασι τοῖς στροφωτοῖς, δύο θυρώματα τῷ ἐνὶ καὶ δύο θυρώματα τῇ θύρᾳ τῇ δευτέρᾳ. ²⁵καὶ γλυφὴ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ θυρώματα τοῦ ναοῦ χερουβιν καὶ φοίνικες κατὰ τὴν γλυφὴν τῶν ἀγίων, καὶ σπουδαῖα ἔύλα κατὰ πρόσωπον τοῦ αἰλαμ ἔξωθεν ²⁶καὶ θυρίδες κρυπταί. καὶ διεμέτρησεν ἐνθεν καὶ ἐνθεν εἰς τὰ ὄροφάματα τοῦ αἰλαμ καὶ τὰ πλευρὰ τοῦ οἴκου ἔζυγωμένα.

42 ¹Καὶ ἔξήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωτέραν κατὰ ἀνατολὰς κατέναντι τῆς πύλης τῆς πρὸς βορρᾶν· καὶ εἰσήγαγέν με, καὶ ἴδου ἔξεδραι πέντε ἔχόμεναι τοῦ ἀπολοίπου καὶ ἔχόμεναι τοῦ διορίζοντος πρὸς βορρᾶν, ²ἐπὶ πήχεις ἐκατὸν μῆκος πρὸς βορρᾶν καὶ τὸ πλάτος πεντήκοντα πήχεων, ³διαγεγραμμέναι ὃν τρόπον αἱ πύλαι τῆς αὐλῆς τῆς ἔσωτέρας καὶ ὃν τρόπον τὰ περίστυλα τῆς αὐλῆς τῆς ἔξωτέρας, ἐστιχισμέναι ἀντιπρόσωποι στοιαὶ τρισσαί. ⁴καὶ κατέναντι τῶν ἔξεδρῶν περίπατος πηγῶν δέκα τὸ πλάτος, ἐπὶ πήχεις ἐκατὸν τὸ μῆκος· καὶ τὰ θυρώματα αὐτῶν πρὸς βορρᾶν. ⁵καὶ οἱ περίπατοι οἱ ὑπερῷοι ὡσαύτως, ὅτι ἔξείχετο τὸ περίστυλον ἔξ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ὑποκάτωθεν περιστύλου, καὶ τὸ διάστημα· οὕτως περίστυλον καὶ διάστημα καὶ οὕτως στοιαί. ⁶διότι τριπλαῖ ἥσαν καὶ στύλους οὐκ εἶχον καθὼς οἱ στῦλοι τῶν ἔξωτέρων, διὰ τοῦτο ἔξείχοντο τῶν ὑποκάτωθεν καὶ τῶν μέσων ἀπὸ τῆς γῆς. ⁷καὶ φῶς ἔξωθεν ὃν τρόπον αἱ ἔξεδραι τῆς αὐλῆς τῆς ἔξωτέρας αἱ βλέπουσαι ἀπέναντι τῶν ἔξεδρῶν τῶν πρὸς βορρᾶν, μῆκος πήχεων πεντήκοντα. ⁸ὅτι τὸ μῆκος τῶν ἔξεδρῶν τῶν βλεπουσῶν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωτέραν πηγῶν πεντήκοντα, καὶ αὗταί εἰσιν ἀντιπρόσωποι ταύταις· τὸ πᾶν πηγῶν ἐκατόν. ⁹καὶ αἱ θύραι τῶν ἔξεδρῶν τούτων τῆς εἰσόδου τῆς πρὸς ἀνατολὰς τοῦ εἰσπορεύεσθαι δι’ αὐτῶν ἐκ τῆς αὐλῆς τῆς ἔξωτέρας ¹⁰κατὰ τὸ φῶς τοῦ ἐν ἀρχῇ περιπάτου. — καὶ τὰ πρὸς νότον κατὰ πρόσωπον τοῦ νότου κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ διορίζοντος ἔξεδραι, ¹¹καὶ ὁ περίπατος κατὰ πρόσωπον αὐτῶν κατὰ τὰ μέτρα τῶν ἔξεδρῶν τῶν πρὸς βορρᾶν καὶ κατὰ τὸ μῆκος αὐτῶν καὶ κατὰ τὸ εὔρος αὐτῶν καὶ κατὰ πάσας τὰς ἔξόδους αὐτῶν καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐπιστροφὰς αὐτῶν καὶ κατὰ τὰ φῶτα αὐτῶν καὶ κατὰ τὰ θυρώματα αὐτῶν ¹²τῶν ἔξεδρῶν τῶν πρὸς νότον καὶ κατὰ τὰ θυρώματα ἀπ’ ἀρχῆς τοῦ περιπάτου ως ἐπὶ φῶς διαστήματος καλάμου καὶ κατ’ ἀνατολὰς τοῦ εἰσπορεύεσθαι δι’ αὐτῶν. — ¹³καὶ εἴπεν πρός με Αἱ ἔξεδραι αἱ πρὸς βορρᾶν καὶ αἱ ἔξεδραι αἱ πρὸς νότον αἱ οὖσαι κατὰ πρόσωπον τῶν διαστημάτων, αὗταί εἰσιν αἱ ἔξεδραι τοῦ ἀγίου, ἐν αἷς φάγονται ἐκεῖ οἱ ιερεῖς υἱοὶ Σαδδουκοὶ οἱ ἐγγίζοντες πρὸς κύριον τὰ ἄγια τῶν ἀγίων· καὶ ἐκεῖ θήσουσιν τὰ ἄγια τῶν ἀγίων καὶ τὴν θυσίαν καὶ τὰ περὶ ἀμαρτίας καὶ τὰ περὶ ἀγνοίας, διότι ὁ τόπος ἄγιος. ¹⁴οὐκ εἰσελεύσονται ἐκεῖ πάρεξ τῶν ιερέων· οὐκ ἐξελεύσονται ἐκ τοῦ ἀγίου εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωτέραν, ὅπως διὰ παντὸς ἄγιοι ὢσιν οἱ προσάγοντες, καὶ μὴ ἀπτωνται τοῦ στολισμοῦ αὐτῶν, ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, διότι ἄγια ἐστιν· καὶ ἐνδύσονται ἵμάτια ἔτερα, ὅταν ἀπτωνται τοῦ λαοῦ. — ¹⁵καὶ συνετελέσθη ἡ διαμέτρησις τοῦ οἴκου ἔσωθεν. καὶ ἔξήγαγέν με καθ’ ὅδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς ἀνατολὰς καὶ διεμέτρησεν τὸ ὑπόδειγμα τοῦ οἴκου κυκλόθεν ἐν διατάξει. ¹⁶καὶ ἐστη κατὰ νώτου τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολὰς καὶ διεμέτρησεν πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ

τοῦ μέτρου. ¹⁷καὶ ἐπέστρεψεν πρὸς βορρᾶν καὶ διεμέτρησεν τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ βορρᾶ πήχεις πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου. ¹⁸καὶ ἐπέστρεψεν πρὸς θάλασσαν καὶ διεμέτρησεν τὸ κατὰ πρόσωπον τῆς θαλάσσης πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου. ¹⁹καὶ ἐπέστρεψεν πρὸς νότον καὶ διεμέτρησεν κατέναντι τοῦ νότου πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου. ²⁰τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ αὐτοῦ καλάμου. καὶ διέταξεν αὐτὸν καὶ περίβολον αὐτῶν κύκλῳ πεντακοσίων πρὸς ἀνατολὰς καὶ πεντακοσίων πηγῶν εὗρος τοῦ διαστέλλειν ἀνὰ μέσον τῶν ἀγίων καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ προτειχίσματος τοῦ ἐν διατάξει τοῦ οἴκου.

43 ¹Καὶ ἥγαγέν με ἐπὶ τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς καὶ ἐξήγαγέν με, ²καὶ ἵδοὺ δόξα θεοῦ Ισραὴλ ἤρχετο κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς ἀνατολάς, καὶ φωνὴ τῆς παρεμβολῆς ὡς φωνὴ διπλασιαζόντων πολλῶν, καὶ ἡ γῆ ἐξέλαμπεν ὡς φέγγος ἀπὸ τῆς δόξης κυκλόθεν. ³καὶ ἡ ὄρασις, ἦν εἶδον, κατὰ τὴν ὄρασιν, ἦν εἶδον ὅτε εἰσεπορευόμην τοῦ χρῖσαι τὴν πόλιν, καὶ ἡ ὄρασις τοῦ ἄρματος, οὖ εἶδον, κατὰ τὴν ὄρασιν, ἦν εἶδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβαρ· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου. ⁴καὶ δόξα κυρίου εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἴκον κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς. ⁵καὶ ἀνέλαβέν με πνεῦμα καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἵδοὺ πλήρης δόξης κυρίου ὁ οἴκος. ⁶καὶ ἔστην, καὶ ἵδού φωνὴ ἐκ τοῦ οἴκου λαλοῦντος πρὸς με, καὶ ὁ ἀνὴρ εἰστήκει ἔχόμενός μου. ⁷καὶ εἶπεν πρός με Ἐώρακας, υἱὲ ἀνθρώπου, τὸν τόπον τοῦ θρόνου μου καὶ τὸν τόπον τοῦ ἔχοντος τῶν ποδῶν μου, ἐν οἷς κατασκηνώσει τὸ ὄνομά μου ἐν μέσῳ οἴκου Ισραὴλ τὸν αἰῶνα· καὶ οὐ βεβηλώσουσιν οὐκέτι οἴκος Ισραὴλ τὸ ὄνομα τὸ ἄγιόν μου, αὐτοὶ καὶ οἱ ἡγούμενοι αὐτῶν, ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς φόνοις τῶν ἡγουμένων ἐν μέσῳ αὐτῶν, ⁸ἐν τῷ τιθέναι αὐτοὺς τὸ πρόθυρόν μου ἐν τοῖς προθύροις αὐτῶν καὶ τὰς φλιάς μου ἔχομένας τῶν φλιῶν αὐτῶν καὶ ἔδωκαν τὸν τοῖχόν μου ὡς συνεχόμενον ἐμοῦ καὶ αὐτῶν καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ ὄνομα τὸ ἄγιόν μου ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν, αἵς ἐποίουν· καὶ ἐξέτριψα αὐτοὺς ἐν θυμῷ μου καὶ ἐν φόνῳ. ⁹καὶ νῦν ἀπωσάσθωσαν τὴν πορνείαν αὐτῶν καὶ τοὺς φόνους τῶν ἡγουμένων αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸν αἰῶνα. ¹⁰καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, δεῖξον τῷ οἴκῳ Ισραὴλ τὸν οἴκον, καὶ κοπάσουσιν ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν· καὶ τὴν ὄρασιν αὐτοῦ καὶ τὴν διάταξιν αὐτοῦ, ¹¹καὶ αὐτοὶ λήμψονται τὴν κόλασιν αὐτῶν περὶ πάντων, ὃν ἐποίησαν. καὶ διαγράψεις τὸν οἴκον καὶ τὰς ἐξόδους αὐτοῦ καὶ τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ νόμιμα αὐτοῦ γνωριεῖς αὐτοῖς καὶ διαγράψεις ἐναντίον αὐτῶν, καὶ φυλάξονται πάντα τὰ δικαιώματά μου καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου καὶ ποιήσουσιν αὐτά. ¹²καὶ τὴν διαγραφὴν τοῦ οἴκου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, πάντα τὰ ὄρια αὐτοῦ κυκλόθεν ἄγια ἀγίων.

¹³Καὶ ταῦτα τὰ μέτρα τοῦ θυσιαστηρίου ἐν πήχει τοῦ πήχεος καὶ παλαιστῆς· κόλπωμα βάθος ἐπὶ πήχυν καὶ πήχυς τὸ εὔρος, καὶ γεῖσος ἐπὶ τὸ χεῖλος αὐτοῦ κυκλόθεν σπιθαμῆς. καὶ τοῦτο τὸ ὕψος τοῦ θυσιαστηρίου. ¹⁴ἐκ βάθους τῆς ἀρχῆς τοῦ κοιλώματος αὐτοῦ πρὸς τὸ ἱλαστήριον τὸ μέγα τὸ ὑποκάτωθεν πηγῶν δύο καὶ τὸ εὔρος πήχεος· καὶ ἀπὸ τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ μικροῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον

τὸ μέγα πήχεις τέσσαρες καὶ εὗρος πῆχυς. ¹⁵καὶ τὸ αριηλ πηχῶν τεσσάρων, καὶ ἀπὸ τοῦ αριηλ καὶ ὑπεράνω τῶν κεράτων πῆχυς. ¹⁶καὶ τὸ αριηλ πηχῶν δώδεκα μήκους ἐπὶ πήχεις δώδεκα πλάτους, τετράγωνον ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτοῦ. ¹⁷καὶ τὸ ἱλαστήριον πηχῶν δέκα τεσσάρων τὸ μῆκος ἐπὶ πήχεις δέκα τέσσαρας τὸ εὔρος ἐπὶ τέσσαρα μέρη αὐτοῦ· καὶ τὸ γεῖσος αὐτῷ κυκλόθεν κυκλούμενον αὐτῷ ἥμισυ πήχεος, καὶ τὸ κύκλωμα αὐτοῦ πῆχυς κυκλόθεν· καὶ οἱ κλιμακτῆρες αὐτοῦ βλέποντες κατ' ἀνατολάς. ¹⁸καὶ εἶπεν πρός με Γίε ἀνθρώπου, τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ Ταῦτα τὰ προστάγματα τοῦ θυσιαστηρίου ἐν ἡμέρᾳ ποιήσεως αὐτοῦ τοῦ ἀναφέρειν ἐπ' αὐτοῦ ὄλοκαυτώματα καὶ προσχέειν πρὸς αὐτὸν αἴμα. ¹⁹καὶ δώσεις τοῖς Ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις τοῖς ἐκ τοῦ σπέρματος Σαδδουκοῖς τοῖς ἐγγίζουσι πρός με, λέγει κύριος ὁ θεός, τοῦ λειτουργεῖν μοι, μόσχον ἐκ βοῶν περὶ ἀμαρτίας. ²⁰καὶ λήμψονται ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ τὰ τέσσαρα κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ ἱλαστηρίου καὶ ἐπὶ τὴν βάσιν κύκλῳ καὶ ἐξιλάσονται αὐτό. ²¹καὶ λήμψονται τὸν μόσχον τὸν περὶ ἀμαρτίας, καὶ κατακαυθήσεται ἐν τῷ ἀποκεχωρισμένῳ τοῦ οἴκου ἔξωθεν τῶν ἀγίων. ²²καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ λήμψονται ἐρίφους δύο αἰγῶν ἀμώμους ὑπὲρ ἀμαρτίας καὶ ἐξιλάσονται τὸ θυσιαστήριον καθότι ἐξιλάσαντο ἐν τῷ μόσχῳ. ²³καὶ μετὰ τὸ συντελέσαι σε τὸν ἐξιλασμὸν προσοίσουσι μόσχον ἐκ βοῶν ἀμώμους καὶ κριὸν ἐκ προβάτων ἀμώμουν, ²⁴καὶ προσοίσετε ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπιρρίψουσιν οἱ Ἱερεῖς ἐπ' αὐτὰ ἄλα καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ ὄλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ. ²⁵Ἐπτὰ ἡμέρας ποιήσεις ἔριφον ὑπὲρ ἀμαρτίας καθ' ἡμέραν καὶ μόσχον ἐκ βοῶν καὶ κριὸν ἐκ προβάτων, ἀμώματα ποιήσουσιν ²⁶Ἐπτὰ ἡμέρας· καὶ ἐξιλάσονται τὸ θυσιαστήριον καὶ καθαριοῦσιν αὐτὸν καὶ πλήσουσιν χεῖρας αὐτῶν. ²⁷καὶ ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὁγδόης καὶ ἐπέκεινα ποιήσουσιν οἱ Ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὰ ὄλοκαυτώματα ὑμῶν καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου ὑμῶν. καὶ προσδέξομαι ὑμᾶς, λέγει κύριος.

44 ¹Καὶ ἐπέστρεψέν με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῶν ἀγίων τῆς ἔξωτέρας τῆς βλεπούσης κατ' ἀνατολάς, καὶ αὕτη ἡνὶ κεκλεισμένη. ²καὶ εἶπεν κύριος πρός με Ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, οὐκ ἀνοιχθήσεται, καὶ οὐδεὶς μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς, ὅτι κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ισραὴλ εἰσελεύσεται δι' αὐτῆς, καὶ ἔσται κεκλεισμένη. ³διότι ὁ ἡγούμενος, οὗτος καθήσεται ἐν αὐτῇ τοῦ φαγεῖν ἄρτον ἐναντίον κυρίου· κατὰ τὴν ὁδὸν αιλαμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐξελεύσεται. — ⁴καὶ εἰσήγαγέν με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Βορρᾶν κατέναντι τοῦ οἴκου, καὶ εἶδον καὶ ίδοὺ πλήρης δόξης ὁ οἴκος κυρίου, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου. ⁵καὶ εἶπεν κύριος πρός με Γίε ἀνθρώπου, τάξον εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ ίδε τοῖς ὀφθαλμοῖς σου καὶ τοῖς ὡσίν σου ἀκουε πάντα, ὅσα ἐγὼ λαλῶ μετὰ σοῦ, κατὰ πάντα τὰ προστάγματα οἴκου κυρίου καὶ κατὰ πάντα τὰ νόμιμα αὐτοῦ· καὶ τάξεις τὴν καρδίαν σου εἰς τὴν εἰσόδον τοῦ οἴκου κατὰ πάσας τὰς ἐξόδους αὐτοῦ ἐν πᾶσι τοῖς ἀγίοις. ⁶καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν οἴκον τὸν παραπικραίνοντα, πρὸς τὸν οἴκον τοῦ Ισραὴλ Τάδε λέγει κύριος ὁ θεός Ἰκανούσθω ὑμῖν ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν ὑμῶν, οἴκος Ισραὴλ, ⁷τοῦ εἰσαγαγεῖν ὑμᾶς υἱοὺς ἀλλογενεῖς ἀπεριτμήτους καρδίᾳ καὶ ἀπεριτμήτους σαρκὶ τοῦ γίνεσθαι ἐν τοῖς ἀγίοις μου, καὶ ἐβεβήλουν αὐτὰ

ἐν τῷ προσφέρειν ὑμᾶς ἄρτους, στέαρ καὶ αἷμα, καὶ παρεβαίνετε τὴν διαθήκην μου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν ⁸καὶ διετάξατε τοῦ φυλάσσειν φυλακὰς ἐν τοῖς ἀγίοις μου. ⁹διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ὁ θεός Πᾶς υἱὸς ἀλλογενῆς ἀπερίτμητος καρδίᾳ καὶ ἀπερίτμητος σαρκὶ οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ἄγια μου ἐν πᾶσιν υἱοῖς ἀλλογενῶν τῶν ὄντων ἐν μέσῳ οἴκου Ισραὴλ, ¹⁰ἀλλ' ἡ οἱ Λευΐται, οἵτινες ἀφήλαντο ἀπ' ἐμοῦ ἐν τῷ πλανᾶσθαι τὸν Ισραὴλ ἀπ' ἐμοῦ κατόπισθεν τῶν ἐνθυμημάτων αὐτῶν, καὶ λήμψονται ἀδικίαν αὐτῶν ¹¹καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἀγίοις μου λειτουργοῦντες θυρωροὶ ἐπὶ τῶν πυλῶν τοῦ οἴκου καὶ λειτουργοῦντες τῷ οἴκῳ· οὗτοι σφάξουσιν τὰ ὄλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας τῷ λαῷ, καὶ οὗτοι στήσονται ἐναντίον τοῦ λαοῦ τοῦ λειτουργεῖν αὐτοῖς. ¹²ἀνθ' ὧν ἐλειτούργουν αὐτοῖς πρὸ προσώπου τῶν εἰδώλων αὐτῶν καὶ ἐγένετο τῷ οἴκῳ Ισραὴλ εἰς κόλασιν ἀδικίας, ἔνεκα τούτου ἦρα τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ θεός, ¹³καὶ οὐκ ἐγγιοῦσι πρός με τοῦ ιερατεύειν μοι οὐδὲ τοῦ προσάγειν πρὸς τὰ ἄγια υἱῶν τοῦ Ισραὴλ οὐδὲ πρὸς τὰ ἄγια τῶν ἀγίων μου καὶ λήμψονται ἀτιμίαν αὐτῶν ἐν τῇ πλανήσει, ἡ ἐπλανήθησαν. ¹⁴καὶ κατατάξουσιν αὐτοὺς φυλάσσειν φυλακὰς τοῦ οἴκου εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ καὶ εἰς πάντα, ὅσα ἂν ποιήσωσιν. — ¹⁵οἱ ιερεῖς οἱ Λευΐται οἱ υἱοὶ τοῦ Σαδδουκ, οἵτινες ἐφυλάξαντο τὰς φυλακὰς τῶν ἀγίων μου ἐν τῷ πλανᾶσθαι οἴκον Ισραὴλ ἀπ' ἐμοῦ, οὗτοι προσάξουσιν πρός με τοῦ λειτουργεῖν μοι καὶ στήσονται πρὸ προσώπου μου τοῦ προσφέρειν μοι θυσίαν, στέαρ καὶ αἷμα, λέγει κύριος ὁ θεός. ¹⁶οὗτοι εἰσελεύσονται εἰς τὰ ἄγια μου, καὶ οὗτοι προσελεύσονται πρὸς τὴν τράπεζάν μου τοῦ λειτουργεῖν μοι καὶ φυλάξουσιν τὰς φυλακάς μου. ¹⁷καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς τὰς πύλας τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας στολὰς λινᾶς ἐνδύσονται καὶ οὐκ ἐνδύσονται ἐρεᾶ ἐν τῷ λειτουργεῖν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας αὐλῆς. ¹⁸καὶ κιδάρεις λινᾶς ἔξουσιν ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν καὶ περισκελῆ λινᾶ ἔξουσιν ἐπὶ τὰς ὄσφυας αὐτῶν καὶ οὐ περιζώσονται βίᾳ. ¹⁹καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν πρὸς τὸν λαὸν ἐκδύσονται τὰς στολὰς αὐτῶν, ἐν αἷς αὐτοὶ λειτουργοῦσιν ἐν αὐταῖς, καὶ θήσουσιν αὐτὰς ἐν ταῖς ἐξέδραις τῶν ἀγίων καὶ ἐνδύσονται στολὰς ἐτέρας καὶ οὐ μὴ ἀγιάσωσιν τὸν λαὸν ἐν ταῖς στολαῖς αὐτῶν. ²⁰καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν οὐ ξυρήσονται καὶ τὰς κόμας αὐτῶν οὐ ψιλώσουσιν, καλύπτοντες καλύψουσιν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. ²¹καὶ οἶνον οὐ μὴ πίωσιν πᾶς ιερέως ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν. ²²καὶ χήραν καὶ ἐκβεβλημένην οὐ λήμψονται ἔαυτοῖς εἰς γυναῖκα, ἀλλ' ἡ παρθένον ἐκ τοῦ σπέρματος Ισραὴλ· καὶ χήρα ἐὰν γένηται ἐξ ιερέως, λήμψονται. ²³καὶ τὸν λαὸν μου διδάξουσιν ἀνὰ μέσον ἀγίου καὶ βεβήλου καὶ ἀνὰ μέσον ἀκαθάρτου καὶ καθαροῦ γνωριοῦσιν αὐτοῖς. ²⁴καὶ ἐπὶ κρίσιν αἷματος οὗτοι ἐπιστήσονται τοῦ διακρίνειν· τὰ δικαιώματά μου δικαιώσουσιν καὶ τὰ κρίματά μου κρινοῦσιν καὶ τὰ νόμιμά μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἐν πάσαις ταῖς ἑορταῖς μου φυλάξονται καὶ τὰ σάββατά μου ἀγιάσουσιν. ²⁵καὶ ἐπὶ ψυχὴν ἀνθρώπου οὐκ εἰσελεύσονται τοῦ μιανθῆναι, ἀλλ' ἡ ἐπὶ πατρὶ καὶ ἐπὶ μητρὶ καὶ ἐπὶ υἱῷ καὶ ἐπὶ θυγατρὶ καὶ ἐπὶ ἀδελφῷ καὶ ἐπὶ ἀδελφῇ αὐτοῦ, ἡ οὐ γέγονεν ἀνδρί, μιανθήσεται. ²⁶καὶ μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτὸν ἐπτὰ ἡμέρας ἐξαριθμήσει αὐτῷ. ²⁷καὶ ἡ ἄν ήμέρα εἰσπορεύωνται εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν τοῦ λειτουργεῖν ἐν

τῷ ἀγίῳ, προσοίσουσιν ἴλασμόν, λέγει κύριος ὁ θεός. ²⁸καὶ ἔσται αὐτοῖς εἰς κληρονομίαν· ἐγὼ κληρονομία αὐτοῖς, καὶ κατάσχεσις αὐτοῖς οὐ δοθήσεται ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραὴλ, ὅτι ἐγὼ κατάσχεσις αὐτῶν. ²⁹καὶ τὰς θυσίας καὶ τὰ ὑπὲρ ἀμαρτίας καὶ τὰ ὑπὲρ ἀγνοίας οὗτοι φάγονται, καὶ πᾶν ἀφόρισμα ἐν τῷ Ισραὴλ αὐτοῖς ἔσται· ³⁰ἀπαρχαὶ πάντων καὶ τὰ πρωτότοκα πάντων καὶ τὰ ἀφαιρέματα πάντων ἐκ πάντων τῶν ἀπαρχῶν ὑμῶν τοῖς Ἱερεῦσιν ἔσται· καὶ τὰ πρωτογενήματα ὑμῶν δώσετε τῷ Ἱερεῖ τοῦ θεοῦ εὐλογίας ὑμῶν ἐπὶ τοὺς οἴκους ὑμῶν. ³¹καὶ πᾶν θυησιμαῖον καὶ θηριάλωτον ἐκ τῶν πετεινῶν καὶ ἐκ τῶν κτηνῶν οὐ φάγονται οἱ Ἱερεῖς.

45 ¹Καὶ ἐν τῷ καταμετρεῖσθαι ὑμᾶς τὴν γῆν ἐν κληρονομίᾳ ἀφοριεῖτε ἀπαρχὴν τῷ κυρίῳ ἄγιον ἀπὸ τῆς γῆς, πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας μῆκος καὶ εὔρος εἴκοσι χιλιάδας· ἄγιον ἔσται ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ κυκλόθεν. ²καὶ ἔσται ἐκ τούτου εἰς ἀγίασμα πεντακόσιοι ἐπὶ πεντακοσίους τετράγωνον κυκλόθεν, καὶ πήχεις πεντήκοντα διάστημα αὐτῷ κυκλόθεν. ³καὶ ἐκ ταύτης τῆς διαμετρήσεως διαμετρήσεις μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας καὶ εὔρος δέκα χιλιάδας, καὶ ἐν αὐτῇ ἔσται τὸ ἀγίασμα, ἄγια τῶν ἀγίων. ⁴ἀπὸ τῆς γῆς ἔσται τοῖς Ἱερεῦσιν τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν τῷ ἀγίῳ καὶ ἔσται τοῖς ἐγγίζουσι λειτουργεῖν τῷ κυρίῳ, καὶ ἔσται αὐτοῖς τόπος εἰς οἴκους ἀφωρισμένους τῷ ἀγιασμῷ αὐτῶν. ⁵εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες μῆκος καὶ εὔρος δέκα χιλιάδες ἔσται τοῖς Λευίταις τοῖς λειτουργοῦσιν τῷ οἴκῳ, αὐτοῖς εἰς κατάσχεσιν, πόλεις τοῦ κατοικεῖν. ⁶καὶ τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως δώσεις πέντε χιλιάδας εὔρος καὶ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας· ὃν τρόπον ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἀγίων παντὶ οἴκῳ Ισραὴλ ἔσονται. ⁷καὶ τῷ ἥγουμένῳ ἐκ τούτου καὶ ἀπὸ τούτου εἰς τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἀγίων εἰς κατάσχεσιν τῆς πόλεως κατὰ πρόσωπον τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἀγίων καὶ κατὰ πρόσωπον τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως τὰ πρὸς θάλασσαν καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς θάλασσαν πρὸς ἀνατολάς, καὶ τὸ μῆκος ὡς μία τῶν μερίδων ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν πρὸς θάλασσαν καὶ τὸ μῆκος ἐπὶ τὰ ὅρια τὰ πρὸς ἀνατολὰς τῆς γῆς. ⁸καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν ἐν τῷ Ισραὴλ, καὶ οὐ καταδυναστεύσουσιν οὐκέτι οἱ ἀφηγούμενοι τοῦ Ισραὴλ τὸν λαόν μου, καὶ τὴν γῆν κατακληρονομήσουσιν οἴκος Ισραὴλ κατὰ φυλὰς αὐτῶν. — ⁹τάδε λέγει κύριος θεός Ἰκανούσθω ὑμῖν, οἱ ἀφηγούμενοι τοῦ Ισραὴλ· ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἀφέλεσθε καὶ κρίμα καὶ δικαιοσύνην ποιήσατε, ἔξαρατε καταδυναστείαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ μου, λέγει κύριος θεός. ¹⁰ζυγὸς δίκαιος καὶ μέτρον δίκαιον καὶ χοῖνιξ δίκαια ἔστω ὑμῖν. ¹¹τὸ μέτρον καὶ ἡ χοῖνιξ ὁμοίως μία ἔσται τοῦ λαμβάνειν· τὸ δέκατον τοῦ γομορ ἡ χοῖνιξ, καὶ τὸ δέκατον τοῦ γομορ τὸ μέτρον, πρὸς τὸ γομορ ἔσται ἵσον. ¹²καὶ τὸ στάθμιον εἴκοσι ὀβολοί· οἱ πέντε σίκλοι πέντε, καὶ οἱ δέκα σίκλοι δέκα, καὶ πεντήκοντα σίκλοι ἡ μνᾶ ἔσται ὑμῖν.

¹³Καὶ αὕτη ἡ ἀπαρχὴ, ἣν ἀφοριεῖτε· ἔκτον τοῦ μέτρου ἀπὸ τοῦ γομορ τοῦ πυροῦ καὶ τὸ ἔκτον τοῦ οιφί ἀπὸ τοῦ κόρου τῶν κριθῶν. ¹⁴καὶ τὸ πρόσταγμα τοῦ ἐλαίου· κοτύλην ἐλαίου ἀπὸ δέκα κοτυλῶν, ὅτι αἱ δέκα κοτύλαι εἰσὶν γομορ. ¹⁵καὶ πρόβατον ἀπὸ τῶν δέκα προβάτων ἀφαίρεμα ἐκ πασῶν τῶν πατριῶν τοῦ Ισραὴλ εἰς θυσίας καὶ εἰς δλοκαυτώματα καὶ εἰς σωτηρίου τοῦ ἐξιλάσκεσθαι περὶ ὑμῶν, λέγει κύριος θεός. ¹⁶καὶ πᾶς ὁ λαὸς δώσει τὴν ἀπαρχὴν ταύτην τῷ ἀφηγουμένῳ τοῦ

Ισραηλ. ¹⁷καὶ διὰ τοῦ ἀφηγουμένου ἔσται τὰ ὄλοκαυτώματα καὶ αἱ θυσίαι καὶ αἱ σπονδαὶ ἔσονται ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἑορταῖς οἴκου Ισραηλ· αὐτὸς ποιήσει τὰ ὑπὲρ ἀμαρτίας καὶ τὴν θυσίαν καὶ τὰ ὄλοκαυτώματα καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου τοῦ ἔξιλάσκεσθαι ὑπὲρ τοῦ οἴκου Ισραηλ.

¹⁸Τάδε λέγει κύριος θεός Ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ μιᾶς τοῦ μηνὸς λήμψεσθε μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον τοῦ ἔξιλάσασθαι τὸ ἄγιον. ¹⁹καὶ λήμψεται ὁ ἵερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἔξιλασμοῦ καὶ δώσει ἐπὶ τὰς φλιὰς τοῦ οἴκου καὶ ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ ἱεροῦ καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ ἐπὶ τὰς φλιὰς τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας. ²⁰καὶ οὕτως ποιήσεις ἐν τῷ ἐβδόμῳ μηνὶ μιᾶς τοῦ μηνὸς λήμψῃ παρ' ἑκάστου ἀπόμοιραν καὶ ἔξιλάσεσθε τὸν οἴκον. ²¹καὶ ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν τὸ πασχα ἑορτή· ἐπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. ²²καὶ ποιήσει ὁ ἀφηγούμενος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου καὶ ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ τῆς γῆς μόσχον ὑπὲρ ἀμαρτίας. ²³καὶ τὰς ἐπτὰ ἡμέρας τῆς ἑορτῆς ποιήσει ὄλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ, ἐπτὰ μόσχους καὶ ἐπτὰ κριοὺς ἄμωμους καθ' ἡμέραν τὰς ἐπτὰ ἡμέρας καὶ ὑπὲρ ἀμαρτίας ἔριφον αἰγῶν καθ' ἡμέραν. ²⁴καὶ θυσίαν πέμμα τῷ μόσχῳ καὶ πέμμα τῷ κριῷ ποιήσεις καὶ ἐλαίου τὸ ίν τῷ πέμματι. ²⁵καὶ ἐν τῷ ἐβδόμῳ μηνὶ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς ἐν τῇ ἑορτῇ ποιήσεις κατὰ τὰ αὐτὰ ἐπτὰ ἡμέρας, καθὼς τὰ ὑπὲρ τῆς ἀμαρτίας καὶ καθὼς τὰ ὄλοκαυτώματα καὶ καθὼς τὸ μαναα καὶ καθὼς τὸ ἔλαιον.

46 ¹Τάδε λέγει κύριος θεός Πύλη ἡ ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ ἡ βλέπουσα πρὸς ἀνατολὰς ἔσται κεκλεισμένη ἔξ ἡμέρας τὰς ἐνεργούς, ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἀνοιχθήσεται καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς νουμηνίας ἀνοιχθήσεται. ²καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἀφηγούμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ αιλαμ τῆς πύλης τῆς ἔξωθεν καὶ στήσεται ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης, καὶ ποιήσουσιν οἱ ἵερεῖς τὰ ὄλοκαυτώματα αὐτοῦ καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ· καὶ προσκυνήσει ἐπὶ τοῦ προθύρου τῆς πύλης καὶ ἔξελεύσεται, καὶ ἡ πύλη οὐ μὴ κλεισθῇ ἔως ἐσπέρας. ³καὶ προσκυνήσει ὁ λαὸς τῆς γῆς κατὰ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης ἐκείνης ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις ἐναντίον κυρίου. ⁴καὶ τὰ ὄλοκαυτώματα προσοίσει ὁ ἀφηγούμενος τῷ κυρίῳ· ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἔξ ἀμνοὺς ἄμωμους καὶ κριὸν ἄμωμον ⁵καὶ μαναα πέμμα τῷ κριῷ καὶ τοῖς ἀμνοῖς θυσίαν δόμα χειρὸς αὐτοῦ καὶ ἐλαίου τὸ ίν τῷ πέμματι. ⁶καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς νουμηνίας μόσχον ἄμωμον καὶ ἔξ ἀμνούς, καὶ κριὸς ἄμωμος ἔσται, ⁷καὶ πέμμα τῷ κριῷ καὶ πέμμα τῷ μόσχῳ ἔσται μαναα, καὶ τοῖς ἀμνοῖς καθὼς ἐὰν ἐκποιῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου τὸ ίν τῷ πέμματι. ⁸καὶ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν ἀφηγούμενον κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ αιλαμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης ἔξελεύσεται. ⁹καὶ ὅταν εἰσπορεύηται ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐναντίον κυρίου ἐν ταῖς ἑορταῖς, ὁ εἰσπορευόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς βορρᾶν προσκυνεῖν ἔξελεύσεται κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον ἔξελεύσεται κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς βορρᾶν· οὐκ ἀναστρέψει κατὰ τὴν πύλην, ἦν εἰσελήλυθεν, ἀλλ' ἡ κατ' εὐθὺν αὐτῆς ἔξελεύσεται. ¹⁰καὶ ὁ ἀφηγούμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰσελεύσεται μετ' αὐτῶν καὶ ἐν τῷ

ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς ἔξελεύσεται. ¹¹καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ἔσται τὸ μαναᾶ πέμπα τῷ μόσχῳ καὶ πέμπα τῷ κριῷ καὶ τοῖς ἀμνοῖς καθὼς ἀν ἐκποιῆ ἡ χεὶρ αὐτοῦ καὶ ἐλαίου τὸ ιν τῷ πέμπατι. ¹²Ἐὰν δὲ ποιήσῃ ὁ ἀφηγούμενος ὅμοιογίαν ὀλοκαύτωμα σωτηρίου τῷ κυρίῳ, καὶ ἀνοίξει ἐαυτῷ τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατ’ ἀνατολὰς καὶ ποιήσει τὸ ὀλοκαύτωμα αὐτοῦ καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ, ὃν τρόπον ποιεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἔξελεύσεται καὶ κλείσει τὰς θύρας μετὰ τὸ ἔξελθεῖν αὐτόν. ¹³καὶ ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμμωμον ποιήσει εἰς ὀλοκαύτωμα καθ’ ἡμέραν τῷ κυρίῳ, πρωὶ ποιήσει αὐτόν. ¹⁴καὶ μανᾶ ποιήσει ἐπ’ αὐτῷ τὸ πρωὶ ἔκτον τοῦ μέτρου καὶ ἐλαίου τὸ τρίτον τοῦ ιν τοῦ ἀναμεῖξαι τὴν σεμίδαλιν μανᾶ τῷ κυρίῳ, πρόσταγμα διὰ παντός. ¹⁵ποιήσετε τὸν ἀμνὸν καὶ τὸ μανᾶ καὶ τὸ ἔλαιον ποιήσετε τὸ πρωὶ ὀλοκαύτωμα διὰ παντός.

¹⁶Τάδε λέγει κύριος θεός Ἐὰν δῷ ὁ ἀφηγούμενος δόμα ἐνὶ ἐκ τῶν οἰών αὐτοῦ ἐκ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, τοῦτο τοῖς οἰοῖς αὐτοῦ ἔσται κατάσχεσις ἐν κληρονομίᾳ. ¹⁷Ἐὰν δὲ δῷ δόμα ἐνὶ τῶν παίδων αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ ἔως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀποδώσει τῷ ἀφηγούμενῳ· πλὴν τῆς κληρονομίας τῶν οἰών αὐτοῦ, αὐτοῖς ἔσται. ¹⁸καὶ οὐ μὴ λάβῃ ὁ ἀφηγούμενος ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ λαοῦ καταδυναστεῦσαι αὐτούς· ἐκ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ κατακληρονομήσει τοῖς οἰοῖς αὐτοῦ, ὅπως μὴ διασκορπίζηται ὁ λαός μου ἔκαστος ἐκ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ.

¹⁹Καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν εἰσόδον τῆς κατὰ νώτου τῆς πύλης εἰς τὴν ἔξεδραν τῶν ἀγίων τῶν ιερέων τὴν βλέπουσαν πρὸς βορρᾶν, καὶ ἵδοὺ τόπος ἐκεῖ κεχωρισμένος. ²⁰καὶ εἶπεν πρός με Οὔτος ὁ τόπος ἐστίν, οὗ ἐψήσουσιν ἐκεῖ οἱ ιερεῖς τὰ ὑπὲρ ἀγνοίας καὶ τὰ ὑπὲρ ἀμαρτίας καὶ ἐκεῖ πέψουσι τὸ μανᾶ τὸ παράπαν τοῦ μὴ ἐκφέρειν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωτέραν τοῦ ἀγιάζειν τὸν λαόν. ²¹καὶ ἔξήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωτέραν καὶ περιήγαγέν με ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῆς αὐλῆς, καὶ ἵδοὺ αὐλὴ κατὰ τὸ κλίτος τῆς αὐλῆς αὐλὴ κατὰ τὸ κλίτος τῆς αὐλῆς. ²²ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη τῆς αὐλῆς αὐλὴ μικρά, μῆκος πηχῶν τεσσαράκοντα καὶ εῦρος πηχῶν τριάκοντα, μέτρον ἐν ταῖς τέσσαρσιν. ²³καὶ ἔξεδραι κύκλῳ ἐν αὐταῖς, κύκλῳ ταῖς τέσσαρσιν, καὶ μαγειρεῖα γεγονότα ὑποκάτω τῶν ἔξεδρῶν κύκλῳ. ²⁴καὶ εἶπεν πρός με Οὔτοι οἱ οἴκοι τῶν μαγειρείων, οὗ ἐψήσουσιν ἐκεῖ οἱ λειτουργοῦντες τῷ οἴκῳ τὰ θύματα τοῦ λαοῦ.

47 ¹Καὶ εἰσήγαγέν με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τοῦ οἴκου, καὶ ἵδοὺ ὕδωρ ἔξεπορεύετο ὑποκάτωθεν τοῦ αἰθρίου κατ’ ἀνατολάς, ὅτι τὸ πρόσωπον τοῦ οἴκου ἔβλεπεν κατ’ ἀνατολάς, καὶ τὸ ὕδωρ κατέβαινεν ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ δεξιοῦ ἀπὸ νότου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ²καὶ ἔξήγαγέν με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς βορρᾶν καὶ περιήγαγέν με τὴν ὁδὸν ἔξωθεν πρὸς τὴν πύλην τῆς αὐλῆς τῆς βλεπούσης κατ’ ἀνατολάς, καὶ ἵδοὺ τὸ ὕδωρ κατεφέρετο ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ δεξιοῦ. ³καθὼς ἔξοδος ἀνδρὸς ἔξ ἐναντίας, καὶ μέτρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διεμέτρησεν χιλίους ἐν τῷ μέτρῳ, καὶ διῆλθεν ἐν τῷ ὕδατι ὕδωρ ἀφέσεως. ⁴καὶ διεμέτρησεν χιλίους, καὶ διῆλθεν ἐν τῷ ὕδατι ὕδωρ ἔως ὁσφύος. ⁵καὶ διεμέτρησεν χιλίους, καὶ οὐκ ἥδύνατο διελθεῖν, ὅτι ἔξύβριζεν τὸ ὕδωρ ὡς ὁσίζος χειμάρρου, ὃν οὐ διαβήσονται. ⁶καὶ εἶπεν πρός με Εἰ

έώρακας, υἱὲ ἀνθρώπου; καὶ ἥγανεν με ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ. ⁷ἐν τῇ ἐπιστροφῇ μου καὶ ἴδοὺ ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ δένδρα πολλὰ σφόδρα ἔνθεν καὶ ἔνθεν. ⁸καὶ εἶπεν πρός με Τὸ ὄδωρ τοῦτο τὸ ἐκπορευόμενον εἰς τὴν Γαλιλαίαν τὴν πρὸς ἀνατολὰς καὶ κατέβαινεν ἐπὶ τὴν Ἀραβίαν καὶ ἦρχετο ἔως ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὸ ὄδωρ τῆς διεκβολῆς, καὶ ὑγιάσει τὰ ὄδατα. ⁹καὶ ἔσται πᾶσα ψυχὴ τῶν ζώων τῶν ἐκζεόντων ἐπὶ πάντα, ἐφ' ἂν ἐπέλθῃ ἐκεῖ ὁ ποταμός, ζήσεται, καὶ ἔσται ἐκεῖ ἰχθὺς πολὺς σφόδρα, ὅτι ἡκεὶ ἐκεῖ τὸ ὄδωρ τοῦτο, καὶ ὑγιάσει καὶ ζήσεται· πᾶν, ἐφ' ὃ ἂν ἐπέλθῃ ὁ ποταμός ἐκεῖ, ζήσεται. ¹⁰καὶ στήσονται ἐκεῖ ἀλεεῖς ἀπὸ Αἰνγαδίν ἔως Αἰναγαλιμ. ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσται, καθ' αὐτὴν ἔσται, καὶ οἱ ἰχθύες αὐτῆς ὡς οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης πλῆθος πολὺ σφόδρα. ¹¹καὶ ἐν τῇ διεκβολῇ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ὑπεράρσει αὐτοῦ οὐ μὴ ὑγιάσωσιν· εἰς ἄλας δέδονται. ¹²καὶ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ἀναβήσεται ἐπὶ τοῦ χείλους αὐτοῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν πᾶν ἔύλον βρώσιμον, οὐ μὴ παλαιωθῇ ἐπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἐκλίπη ὁ καρπὸς αὐτοῦ· τῆς καινότητος αὐτοῦ πρωτοβολήσει, διότι τὰ ὄδατα αὐτῶν ἐκ τῶν ἀγίων ταῦτα ἐκπορεύεται, καὶ ἔσται ὁ καρπὸς αὐτῶν εἰς βρῶσιν καὶ ἀνάβασις αὐτῶν εἰς ὑγίειαν.

¹³Τάδε λέγει κύριος θεός Ταῦτα τὰ ὄρια κατακληρονομήσετε τῆς γῆς, ταῖς δώδεκα φυλαῖς τῶν νιῶν Ισραὴλ πρόσθεσις σχοινίσματος. ¹⁴καὶ κατακληρονομήσετε αὐτὴν ἔκαστος καθὼς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, εἰς ἣν ἥρα τὴν χεῖρά μου τοῦ δοῦναι αὐτὴν τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ πεσεῖται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κληρονομίᾳ. ¹⁵καὶ ταῦτα τὰ ὄρια τῆς γῆς πρὸς βορρᾶν· ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης τῆς καταβαινούσης καὶ περισχιζούσης τῆς εἰσόδου Ημαθ Σεδδαδα, ¹⁶Βηρωθα, Σεβραιμ, Ηλιαμ, ἀνὰ μέσον ὁρίων Δαμασκοῦ καὶ ἀνὰ μέσον ὁρίων Ημαθ, αὐλὴ τοῦ Σαυναν, αἱ εἰσιν ἐπάνω τῶν ὁρίων Αυρανίτιδος. ¹⁷ταῦτα τὰ ὄρια ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ Αιναν, ὄρια Δαμασκοῦ καὶ τὰ πρὸς βορρᾶν. ¹⁸καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἀνὰ μέσον τῆς Αυρανίτιδος καὶ ἀνὰ μέσον Δαμασκοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς Γαλααδίτιδος καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γῆς τοῦ Ισραὴλ, ὁ Ιορδάνης διορίζει ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν πρὸς ἀνατολὰς Φοινικῶνος· ταῦτα τὰ πρὸς ἀνατολάς. ¹⁹καὶ τὰ πρὸς νότον καὶ λίβα ἀπὸ Θαιμαν καὶ Φοινικῶνος ἔως ὄδατος Μαριμωθ Καδῆς παρεκτείνον ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν μεγάλην· τοῦτο τὸ μέρος νότος καὶ λίψ. ²⁰τοῦτο τὸ μέρος τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης· ὄρίζει ἔως κατέναντι τῆς εἰσόδου Ημαθ ἔως εἰσόδου αὐτοῦ· ταῦτα ἔστιν τὰ πρὸς θάλασσαν Ημαθ. ²¹καὶ διαιμερίσετε τὴν γῆν ταύτην αὐτοῖς, ταῖς φυλαῖς τοῦ Ισραὴλ. ²²βαλεῖτε αὐτὴν ἐν κλήρῳ ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς παροικοῦσιν ἐν μέσῳ ὑμῶν, οἵτινες ἐγέννησαν νιόὺς ἐν μέσῳ ὑμῶν· καὶ ἔσονται ὑμῖν ὡς αὐτόχθονες ἐν τοῖς νιοῖς τοῦ Ισραὴλ, μεθ' ὑμῶν φάγονται ἐν κληρονομίᾳ ἐν μέσῳ τῶν φυλῶν τοῦ Ισραὴλ. ²³καὶ ἔσονται ἐν φυλῇ προσηλύτων ἐν τοῖς προσηλύτοις τοῖς μετ' αὐτῶν, ἐκεῖ δώσετε κληρονομίαν αὐτοῖς, λέγει κύριος θεός.

48 ¹Καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν φυλῶν· ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς πρὸς βορρᾶν κατὰ τὸ μέρος τῆς καταβάσεως τοῦ περισχιζοντος ἐπὶ τὴν εἰσόδον τῆς Ημαθ αὐλῆς τοῦ Αιναν, ὄριον Δαμασκοῦ πρὸς βορρᾶν κατὰ μέρος Ημαθ αὐλῆς, καὶ ἔσται αὐτοῖς τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἔως πρὸς θάλασσαν Δαν, μία. ²καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τοῦ Δαν τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἔως τῶν πρὸς θάλασσαν Ασηρ, μία. ³καὶ ἀπὸ τῶν

όριων Ασηρ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἔως τῶν πρὸς θάλασσαν Νεφθαλὶμ, μία. ⁴καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Νεφθαλὶ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἔως τῶν πρὸς θάλασσαν Μανασση, μία. ⁵καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Μανασση ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἔως τῶν πρὸς θάλασσαν Εφραιμ, μία. ⁶καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Εφραιμ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἔως τῶν πρὸς θάλασσαν Ρουβην, μία. ⁷καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ρουβην ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἔως τῶν πρὸς θάλασσαν Ιουδα, μία.

⁸Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ιουδα ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἔως τῶν πρὸς θάλασσαν ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τοῦ ἀφορισμοῦ, πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες εὗρος καὶ μῆκος καθὼς μία τῶν μερίδων ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἔως τῶν πρὸς θάλασσαν, καὶ ἔσται τὸ ἄγιον ἐν μέσῳ αὐτῶν. ⁹ἀπαρχὴ, ἣν ἀφοριοῦσι τῷ κυρίῳ, μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ εὗρος εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες. ¹⁰τούτων ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἀγίων· τοῖς Ἱερεῦσιν, πρὸς βορρᾶν πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ πρὸς θάλασσαν πλάτος δέκα χιλιάδες καὶ πρὸς ἀνατολὰς πλάτος δέκα χιλιάδες καὶ πρὸς νότον μῆκος εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες, καὶ τὸ ὅρος τῶν ἀγίων ἔσται ἐν μέσῳ αὐτοῦ. ¹¹τοῖς Ἱερεῦσι τοῖς ἡγιασμένοις υἱοῖς Σαδδουκ τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς τοῦ οἴκου, οἵτινες οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ πλανήσει υἱῶν Ισραὴλ ὃν τρόπον ἐπλανήθησαν οἱ Λευΐται, ¹²καὶ ἔσται αὐτοῖς ἡ ἀπαρχὴ δεδομένη ἐκ τῶν ἀπαρχῶν τῆς γῆς, ἄγιον ἀγίων ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Λευιτῶν. ¹³τοῖς δὲ Λευίταις τὰ ἔχόμενα τῶν ὁρίων τῶν Ἱερέων, μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ εὗρος δέκα χιλιάδες. πᾶν τὸ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ εὗρος εἴκοσι χιλιάδες. ¹⁴οὐ πραθήσεται ἐξ αὐτοῦ οὐδὲ καταμετρηθήσεται, οὐδὲ ἀφαιρεθήσεται τὰ πρωτογενήματα τῆς γῆς, ὅτι ἄγιον ἔστιν τῷ κυρίῳ. ¹⁵τὰς δὲ πέντε χιλιάδας τὰς περισσὰς ἐπὶ τῷ πλάτει ἐπὶ ταῖς πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάσιν, προτείχισμα ἔσται τῇ πόλει εἰς τὴν κατοικίαν καὶ εἰς διάστημα αὐτοῦ, καὶ ἔσται ἡ πόλις ἐν μέσῳ αὐτοῦ. ¹⁶καὶ ταῦτα τὰ μέτρα αὐτῆς· ἀπὸ τῶν πρὸς βορρᾶν πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς νότον πεντακόσιοι καὶ τέσσαρες χιλιάδες καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς θάλασσαν τετρακισχιλίους πεντακοσίους. ¹⁷καὶ ἔσται διάστημα τῇ πόλει πρὸς βορρᾶν διακόσιοι πεντήκοντα καὶ πρὸς νότον διακόσιοι καὶ πεντήκοντα καὶ πρὸς ἀνατολὰς διακόσιοι πεντήκοντα καὶ πρὸς θάλασσαν διακόσιοι πεντήκοντα. ¹⁸καὶ τὸ περισσὸν τοῦ μήκους τὸ ἔχόμενον τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἀγίων δέκα χιλιάδες πρὸς ἀνατολὰς καὶ δέκα χιλιάδες πρὸς θάλασσαν, καὶ ἔσονται αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ ἄγιου, καὶ ἔσται τὰ γενήματα αὐτῆς εἰς ἄρτους τοῖς ἐργαζομένοις τὴν πόλιν. ¹⁹οἱ δὲ ἐργαζόμενοι τὴν πόλιν ἐργῶνται αὐτὴν ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν τοῦ Ισραὴλ. ²⁰πᾶσα ἡ ἀπαρχὴ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας· τετράγωνον ἀφοριεῖτε αὐτοῦ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ἄγιου ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως. ²¹τὸ δὲ περισσὸν τῷ ἀφηγουμένῳ ἐκ τούτου καὶ ἐκ τούτου ἀπὸ τῶν ἀπαρχῶν τοῦ ἄγιου καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας μῆκος ἔως τῶν ὁρίων τῶν πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς θάλασσαν ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἔως τῶν ὁρίων τῶν πρὸς θάλασσαν ἔχόμενα τῶν μερίδων τοῦ ἀφηγουμένου· καὶ ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἀγίων καὶ τὸ ἄγιασμα τοῦ οἴκου ἐν μέσῳ αὐτῆς. ²²καὶ ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῶν Λευιτῶν καὶ ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῆς

πόλεως ἐν μέσῳ τῶν ἀφηγουμένων ἔσται· ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Ιουδα καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Βενιαμιν τῶν ἀφηγουμένων ἔσται.

²³Καὶ τὸ περισσὸν τῶν φυλῶν ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἔως τῶν πρὸς θάλασσαν Βενιαμίν, μία.

²⁴καὶ ἀπὸ τῶν ὄρίων τῶν Βενιαμιν ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἦσαν τῶν πρὸς Θάλασσαν Συμεων, μία.

καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Συμεων ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἔως τῶν πρὸς θάλασσαν Ισσαχαρ, μία.

²⁶καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Ισσαχαρ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἔως τῶν πρὸς θάλασσαν Ζαβουλῶν, μία.

²⁷καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Ζαβουλων ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἔως τῶν πρὸς θάλασσαν Γαδ, μία. ²⁸καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Γαδ ἔως τῶν πρὸς λίβα καὶ ἔσται τὰ ὄρια αὐτοῦ ἀπὸ Θαιμαν καὶ ὑδατος

Μαριμωθ Καδης κληρονομίας ἔως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης. ²⁹ αὕτη ἡ γῆ, ἣν βαλεῖτε ἐν κλήρῳ ταῖς φυλαῖς Ισραὴλ, καὶ οὗτοι οἱ διαμερισμοὶ αὐτῶν, λέγει κύριος Θεός.

³⁰Καὶ αὗται αἱ διεκβολαὶ τῆς πόλεως αἱ πρὸς βορρᾶν, τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ.

³¹καὶ αἱ πύλαι τῆς πόλεως ἐπ’ ὄνόμασιν φυλῶν τοῦ Ισραὴλ· πύλαι τρεῖς πρὸς βορρᾶν, πύλη Ρουβῆν
μία καὶ πύλη Ιουδα μία καὶ πύλη Λευι μία. ³²καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὰς τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι·
καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Ιωσηφ μία καὶ πύλη Βενιαμιν μία καὶ πύλη Δαυ μία. ³³καὶ τὰ πρὸς νότον
τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ· καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Συμεων μία καὶ πύλη Ισσαχαρ μία καὶ
πύλη Ζαβουλων μία. ³⁴καὶ τὰ πρὸς θάλασσαν τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ· καὶ πύλαι
τρεῖς, πύλη Γαδ μία καὶ πύλη Ασηρ μία καὶ πύλη Νεφθαλιμ μία. ³⁵κύκλωμα δέκα καὶ ὅκτω
χιλιάδες. καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, ἀφ’ ᾧ ἦν ἡμέρας γένηται, ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς.

ΣΟΥΣΑΝΝΑ

1 Ἔκαὶ ἥρχοντο κρίσεις ἐξ ἀλλων πόλεων πρὸς αὐτούς. **7-8** Οὕτοι ιδόντες γυναικα ἀστείαν τῷ εἶδει, γυναικα ἀδελφοῦ αὐτῶν ἐκ τῶν υἱῶν Ισραὴλ, ὅνομα Σουσανναν θυγατέρα Χελκιου γυναικα Ιωακιμ, περιπατοῦσαν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς τὸ δειλινὸν καὶ ἐπιθυμήσαντες αὐτῆς **9** διέστρεψαν τὸν νοῦν αὐτῶν καὶ ἐξέκλιναν τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τὸν οὐρανὸν μηδὲ μνημονεύειν κριμάτων δικαίων. **10-11** καὶ ἀμφότεροι ἦσαν κατανευνυγμένοι περὶ αὐτῆς, καὶ ἔτερος τῷ ἔτερῳ οὐ προσεποιεῖτο τὸ κακὸν τὸ ἔχον αὐτοὺς περὶ αὐτῆς, οὐδὲ ἡ γυνὴ ἔγνω τὸ πρᾶγμα τοῦτο. **12** καὶ ὡς ἐγίνετο ὅρθρος, ἐρχόμενοι ἔκλεπτον ἀλλήλους σπεύδοντες, τίς φανήσεται αὐτῇ πρότερος καὶ λαλήσει πρὸς αὐτήν. **13-14** καὶ ἴδου αὕτη κατὰ τὸ εἰώθδος περιεπάτει, καὶ ὁ εἰς τῶν πρεσβυτέρων ἐληλύθει, καὶ ἴδου ὁ ἔτερος παρεγένετο, καὶ εἴς τὸν ἔτερον ἀνέκρινε λέγων Τί σὺ οὕτως ὅρθρου ἐξῆλθες οὐ παραλαβών με; καὶ ἐξωμολογήσαντο πρὸς ἀλλήλους ἑκάτερος τὴν ὁδύνην αὐτοῦ. **19** καὶ εἶπεν εἴς τῷ ἔτερῳ Πορευθῶμεν πρὸς αὐτήν· καὶ συνθέμενοι προσήλθοσαν αὐτῇ καὶ ἐξεβιάζοντο αὐτήν. **22** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ Ιουδαία Οἶδα ὅτι ἐὰν πράξω τοῦτο, θάνατός μοί ἐστι, καὶ ἐὰν μὴ πράξω,

οὐκ ἐκφεύξομαι τὰς χεῖρας ὑμῶν.²³ κάλλιον δέ με μὴ πράξασαν ἐμπεσεῖν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν ἢ ἀμαρτεῖν ἐνώπιον κυρίου.

²⁸ Οἱ δὲ παράνομοι ἄνδρες ἀπέστρεψαν ἀπειλοῦντες ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐνεδρεύοντες ἵνα θανατώσουσιν αὐτήν· καὶ ἐλθόντες ἐπὶ τὴν συναγωγὴν τῆς πόλεως, οὗ παρωκοῦσαν, καὶ συνήρευσαν οἱ ὄντες ἐκεῖ πάντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ.²⁹ καὶ ἀναστάντες οἱ δύο πρεσβύτεροι καὶ κριταὶ εἴπαν Ἀποστείλατε ἐπὶ Σουσανναν θυγατέρα Χελκιου, ἥτις ἐστὶ γυνὴ Ιωακιμ· οἱ δὲ εὐθέως ἐκάλεσαν αὐτήν.³⁰ ὡς δὲ παρεγενήθη ἡ γυνὴ σὺν τῷ πατρὶ ἑαυτῆς καὶ τῇ μητρὶ, καὶ οἱ παιδεῖς καὶ αἱ παιδίσκαι αὐτῆς ὄντες τὸν ἀριθμὸν πεντακόσιοι παρεγένοντο καὶ τὰ παιδία Σουσαννας τέσσαρα.³¹ ἦν δὲ ἡ γυνὴ τρυφερὰ σφόδρα.³² καὶ προσέταξαν οἱ παράνομοι ἀποκαλύψαι αὐτήν, ἵνα ἐμπλησθῶσι κάλλους ἐπιθυμίας αὐτῆς.³³ καὶ ἐκλαίοσαν οἱ παρ' αὐτῆς πάντες καὶ δσοι αὐτὴν ἥδεισαν πάντες.³⁴ ἀναστάντες δὲ οἱ πρεσβύτεροι καὶ κριταὶ ἐπέθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς.³⁵ ἦν δὲ καρδία αὐτῆς ἐπεποίθει ἐπὶ κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτῆς, καὶ ἀνακύψασα ἐκλαυσεν ἐν ἑαυτῇ λέγουσα^{35a} Κύριε ὁ θεός ὁ αἰώνιος ὁ εἰδὼς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως αὐτῶν, σὺ οἶδας ὅτι οὐκ ἐποίησα ἢ πονηρεύονται οἱ ἄνομοι οὗτοι ἐπ' ἔμοι· καὶ εἰσήκουσε κύριος τῆς δεήσεως αὐτῆς.³⁶ οἱ δὲ δύο πρεσβύτεροι εἴπαν Ἡμεῖς περιεπατοῦμεν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς³⁷ καὶ κυκλοῦντες τὸ στάδιον εἴδομεν ταύτην ἀναπαυομένην μετὰ ἀνδρὸς καὶ στάντες ἐθεωροῦμεν αὐτοὺς δύμιλοῦντας ἀλλήλοις,³⁸ καὶ αὐτοὶ οὐκ ἥδεισαν ὅτι εἰστήκειμεν. τότε συνειπάμεθα ἀλλήλοις λέγοντες Μάθωμεν τίνες εἰσὶν οὗτοι.³⁹ καὶ προσελθόντες ἐπέγνωμεν αὐτήν, ὁ δὲ νεανίσκος ἔφυγε συγκεκαλυμμένος,⁴⁰ ταύτης δὲ ἐπιλαβόμενοι ἐπηρωτῶμεν αὐτήν Τίς ὁ ἀνθρωπός;⁴¹ καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν ἡμῖν, τίς ἦν. ταῦτα μαρτυροῦμεν. καὶ ἐπίστευσεν αὐτοῖς ἡ συναγωγὴ πᾶσα ὡς πρεσβυτέρων ὄντων καὶ κριτῶν τοῦ λαοῦ.

⁴⁴⁻⁴⁵ Καὶ ἴδου ἄγγελος κυρίου ἐκείνης ἐξαγομένης ἀπολέσθαι, καὶ ἔδωκεν ὁ ἄγγελος, καθὼς προσετάγη, πνεῦμα συνέσεως νεωτέρω ὄντι Δανιηλ.⁴⁸ διαστείλας δὲ Δανιηλ τὸν ὄχλον καὶ στὰς ἐν μέσῳ αὐτῶν εἴπεν Οὕτως μωροί, υἱοὶ Ισραὴλ; οὐκ ἀνακρίναντες οὐδὲ τὸ σαφὲς ἐπιγνόντες ἀπεκρίνατε θυγατέρα Ισραὴλ;⁵¹ καὶ νῦν διαχωρίσατέ μοι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων μακράν, ἵνα ἐτάσω αὐτούς.⁵² ὡς δὲ διεχωρίσθησαν, εἴπεν Δανιηλ τῇ συναγωγῇ Νῦν μὴ βλέψῃτε ὅτι οὗτοι εἰσὶ πρεσβύτεροι, λέγοντες Οὐ μὴ ψεύσωνται· ἀλλὰ ἀνακρινῶ αὐτοὺς κατὰ τὰ ὑποπίπτοντά μοι. καὶ ἐκάλεσε τὸν ἕνα αὐτῶν, καὶ προσήγαγον τὸν πρεσβύτερον τῷ νεωτέρῳ, καὶ εἴπεν αὐτῷ Δανιηλ Ἀκουε ἄκουε, πεπαλαιωμένε ἡμερῶν κακῶν· νῦν ἥκασί σου αἱ ἀμαρτίαι, ἃς ἐποίεις τὸ πρότερον⁵³ πιστευθεὶς ἀκούειν καὶ κρίνειν κρίσεις θάνατον ἐπιφερούσας καὶ τὸν μὲν ἀθῶν κατέκρινας, τοὺς δὲ ἐνόχους ἡφίεις, τοῦ κυρίου λέγοντος Ἀθῶν καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς.⁵⁴ νῦν οὖν ὑπὸ τί δένδρον καὶ ποταπῷ τοῦ παραδείσου τόπῳ ἐώρακας αὐτοὺς ὄντας σὺν ἑαυτοῖς; καὶ εἴπεν ὁ ἀσεβῆς Ὅπο σχῖνον.⁵⁵ εἴπεν δὲ ὁ νεώτερος Ὁρθῶς ἔψευσαι εἰς τὴν σεαυτοῦ ψυχήν· ὁ γὰρ ἄγγελος κυρίου σχίσει σου τὴν ψυχήν σήμερον.⁵⁶ καὶ τοῦτον μεταστήσας εἴπε προσαγαγεῖν αὐτῷ τὸν ἔτερον· καὶ τούτῳ δὲ εἴπεν Διὰ τί διεστραμμένον τὸ σπέρμα σου, ὡς Σιδῶνος καὶ οὐχ ὡς Ιουδα; τὸ κάλλος σε ἡπάτησεν, ἡ μιαρὰ

ἐπιθυμίᾳ. ⁵⁷καὶ οὕτως ἐποιεῖτε θυγατράσιν Ισραὴλ, καὶ ἐκεῖναι φοβούμεναι ὥμιλοῦσαν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ θυγάτηρ Ιουδα ὑπέμεινε τὴν νόσον ὑμῶν ἐν ἀνομίᾳ ὑπενεγκεῖν. ⁵⁸νῦν οὖν λέγε μοι Ὅπο τί δένδρον καὶ ἐν ποίῳ τοῦ κήπου τόπῳ κατέλαβες αὐτοὺς ὄμιλοῦντας ἀλλήλοις; ὁ δὲ εἶπεν Ὅπο πρῖνον. ⁵⁹καὶ εἶπεν Δανιὴλ Ἀμαρτωλέ, νῦν δὲ ἄγγελος κυρίου τὴν ρώμφαιάν ἔστηκεν ἔχων, ἔως δὲ λαὸς ἐξολεθρεύσει ὑμᾶς, ἵνα καταπρίσῃ σε. ⁶⁰⁻⁶²καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἀνεβόησεν ἐπὶ τῷ νεωτέρῳ, ὃς ἐκ τοῦ ἴδιου στόματος ὄμολόγους αὐτοὺς κατέστησεν ἀμφοτέρους ψευδομάρτυρας· καὶ ὡς δὲ νόμος διαγορεύει, ἐποίησαν αὐτοῖς, καθὼς ἐπονηρεύσαντο κατὰ τῆς ἀδελφῆς. καὶ ἐφίμωσαν αὐτοὺς καὶ ἐξαγαγόντες ἔρριψαν εἰς φάραγγα· τότε δὲ ἄγγελος κυρίου ἔρριψε πῦρ διὰ μέσου αὐτῶν. καὶ ἐσώθη αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

⁶³Διὰ τοῦτο οἱ νεώτεροι ἀγαπητοὶ Ιακωβ ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτῶν. καὶ ἡμεῖς φυλασσόμεθα εἰς υἱοὺς δυνατοὺς νεωτέρους· εὔσεβήσουσι γάρ νεώτεροι, καὶ ἔσται ἐν αὐτοῖς πνεῦμα ἐπιστήμης καὶ συνέσεως εἰς αἰώνα αἰώνος.

ΔΑΝΙΗΛ

1 ¹Ἐπὶ βασιλέως Ιωακιμ τῆς Ιουδαίας ἔτους τρίτου παραγενόμενος Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ιερουσαλημ ἐπολιόρκει αὐτήν. ²καὶ παρέδωκεν αὐτήν κύριος εἰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ Ιωακιμ τὸν βασιλέα τῆς Ιουδαίας καὶ μέρος τι τῶν ιερῶν σκευῶν τοῦ κυρίου, καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἀπηρέσατο αὐτὰ ἐν τῷ εἰδωλίῳ αὐτοῦ. ³καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Αβιεσδρὶ τῷ ἑαυτοῦ ἀρχιευνούχῳ ἀγαγεῖν αὐτῷ ἐκ τῶν υἱῶν τῶν μεγιστάνων τοῦ Ισραὴλ καὶ ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους καὶ ἐκ τῶν ἐπιλέκτων ⁴νεανίσκους ἀμώμους καὶ εὐειδεῖς καὶ ἐπιστήμονας ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ γραμματικοὺς καὶ συνετούς καὶ σοφοὺς καὶ ἰσχύοντας ὥστε εἶναι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ διδάξαι αὐτοὺς γράμματα καὶ διάλεκτον Χαλδαϊκὴν ⁵καὶ δίδοσθαι αὐτοῖς ἔκθεσιν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ἀπὸ τῆς βασιλικῆς τραπέζης καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου, οὗ πίνει ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐκπαιδεῦσαι αὐτοὺς ἔτη τρία καὶ ἐκ τούτων στῆσαι ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως. ⁶καὶ ἦσαν ἐκ τοῦ γένους τῶν υἱῶν Ισραὴλ τῶν ἀπὸ τῆς Ιουδαίας Δανιὴλ, Ανανιας, Μισαὴλ, Αζαριας. ⁷καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὁ ἀρχιευνούχος ὀνόματα, τῷ μὲν Δανιὴλ Βαλτασαρ, τῷ δὲ Ανανια Σεδραχ καὶ τῷ Μισαὴλ Μισαχ καὶ τῷ Αζαρια Αβδεναγω. ⁸καὶ ἐνεθυμήθη Δανιὴλ ἐν τῇ καρδίᾳ ὅπως μὴ ἀλισγηθῇ ἐν τῷ δείπνῳ τοῦ βασιλέως καὶ ἐν φύσει οἴνῳ, καὶ ἡξίωσε τὸν ἀρχιευνούχον ἵνα μὴ συμκολυνθῇ. ⁹καὶ ἔδωκε κύριος τῷ Δανιὴλ τιμὴν καὶ χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιευνούχου. ¹⁰καὶ εἶπεν ὁ ἀρχιευνούχος τῷ Δανιὴλ Ἀγωνιῶ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα τὸν ἐκτάξαντα τὴν βρῶσιν ὑμῶν καὶ τὴν πόσιν ὑμῶν ἵνα μὴ ἴδῃ τὰ πρόσωπα ὑμῶν διατετραμμένα καὶ ἀσθενῆ παρὰ τοὺς συντρεφομένους ὑμῖν νεανίας τῶν ἀλλογενῶν, καὶ κινδυνεύσω τῷ ἴδιῳ τραχήλῳ. ¹¹καὶ εἶπεν Δανιὴλ Αβιεσδρὶ τῷ ἀναδειχθέντι

ἀρχιευνούχῳ ἐπὶ τὸν Δανιηλ, Ανανιαν, Μισαηλ, Αζαριαν¹² Πείρασον δὴ τοὺς παιδάς σου ἐφ' ἡμέρας δέκα, καὶ δοθήτω ἡμῖν ἀπὸ τῶν ὁσπρίων τῆς γῆς, ὥστε κάπτειν καὶ ὑδροποτεῖν.¹³ καὶ ἐὰν φανῆῃ ὡς ὅψις ἡμῶν διατετραμμένη παρὰ τοὺς ἄλλους νεανίσκους τοὺς ἐσθίοντας ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ δείπνου, καθὼς ἐὰν θέλησι οὕτω χρῆσαι τοῖς παισί σου.¹⁴ καὶ ἐχρήσατο αὐτοῖς τὸν τρόπον τοῦτον καὶ ἐπείρασεν αὐτοὺς ἡμέρας δέκα.¹⁵ μετὰ δὲ τὰς δέκα ἡμέρας ἐφάνη ὡς ὅψις αὐτῶν καλὴ καὶ ἡ ἔξις τοῦ σώματος κρείσσων τῶν ἄλλων νεανίσκων τῶν ἐσθίοντων τὸ βασιλικὸν δεῖπνον.¹⁶ καὶ ἦν Αβιεσδρὶ ἀναιρούμενος τὸ δεῖπνον αὐτῶν καὶ τὸν οἶνον αὐτῶν καὶ ἀντεδίδου αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ὁσπρίων.¹⁷ καὶ τοῖς νεανίσκοις ἔδωκεν δὲ κύριος ἐπιστήμην καὶ σύνεσιν καὶ φρόνησιν ἐν πάσῃ γραμματικῇ τέχνῃ· καὶ τῷ Δανιηλ ἔδωκε σύνεσιν ἐν παντὶ ῥήματι καὶ ὁράματι καὶ ἐνυπνίοις καὶ ἐν πάσῃ σοφίᾳ.¹⁸ μετὰ δὲ τὰς δέκα ἡμέρας ταύτας ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς εἰσαγαγεῖν αὐτούς, καὶ εἰσήχθησαν ἀπὸ τοῦ ἀρχιευνούχου πρὸς τὸν βασιλέα Ναβουχοδονοσορ.¹⁹ καὶ ὡμίλησεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, καὶ οὐχ εὑρέθη ἐν τοῖς σοφοῖς ὅμοιος τῷ Δανιηλ καὶ Ανανια καὶ Μισαηλ καὶ Αζαρια· καὶ ἦσαν παρὰ τῷ βασιλεῖ.²⁰ καὶ ἐν παντὶ λόγῳ καὶ συνέσει καὶ παιδείᾳ, ὅσα ἔζητησε παρ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, κατέλαβεν αὐτοὺς σοφωτέρους δεκαπλασίας ὑπὲρ τοὺς σοφιστὰς καὶ τοὺς φιλοσόφους τοὺς ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· καὶ ἐδόξασεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας καὶ ἀνέδειξεν αὐτοὺς σοφοὺς παρὰ πάντας τοὺς αὐτοῦ ἐν πράγμασιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.²¹ καὶ ἦν Δανιηλ ἔως τοῦ πρώτου ἔτους τῆς βασιλείας Κύρου βασιλέως Περσῶν.

2 ¹Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τῆς βασιλείας Ναβουχοδονοσορ συνέβη εἰς ὄράματα καὶ ἐνύπνια ἐμπεσεῖν τὸν βασιλέα καὶ ταραχθῆναι ἐν τῷ ἐνυπνίῳ αὐτοῦ, καὶ ὁ ὑπνος αὐτοῦ ἐγένετο ἀπ' αὐτοῦ.² καὶ ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς εἰσενεχθῆναι τοὺς ἐπαοιδὸντας καὶ τοὺς μάγους καὶ τοὺς φαρμάκους τῶν Χαλδαίων ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ, καὶ παραγενόμενοι ἐστησαν παρὰ τῷ βασιλεῖ.³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Ἐνύπνιον ἔώρακα καὶ ἐκινήθη μου τὸ πνεῦμα· ἐπιγνῶναι οὖν θέλω τὸ ἐνύπνιον.⁴ καὶ ἐλάλησαν οἱ Χαλδαῖοι πρὸς τὸν βασιλέα Συριστί Κύριε βασιλεῦ, τὸν αἰῶνα ζῆθι· ἀνάγγειλον τὸ ἐνύπνιόν σου τοῖς παισί σου, καὶ ἡμεῖς σοι φράσομεν τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ.⁵ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς εἶπε τοῖς Χαλδαίοις ὅτι Ἐὰν μὴ ἀπαγγείλητέ μοι ἐπ' ἀληθείας τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν τούτου σύγκρισιν δηλώσητέ μοι, παραδειγματισθήσεσθε, καὶ ἀναληφθήσεται ὑμῶν τὰ ὑπάρχοντα εἰς τὸ βασιλικόν.⁶ ἐὰν δὲ τὸ ἐνύπνιον διασαφήσητέ μοι καὶ τὴν τούτου σύγκρισιν ἀναγγείλητε, λήψεσθε δόματα παντοῖα καὶ δοξασθήσεσθε ὑπ' ἐμοῦ· δηλώσατέ μοι τὸ ἐνύπνιον καὶ κρίνατε.⁷ ἀπεκρίθησαν δὲ ἐκ δευτέρου λέγοντες Βασιλεῦ, τὸ ὄραμα εἰπόν, καὶ οἱ παῖδες σου κρινοῦσι πρὸς ταῦτα.⁸ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Ἐπ' ἀληθείας οἶδα ὅτι καιρὸν ὑμεῖς ἔξαγοράζετε, καθάπερ ἐωράκατε ὅτι ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ τὸ πρᾶγμα· καθάπερ οὖν προστέταχα, οὕτως ἐσται.⁹ ἐὰν μὴ τὸ ἐνύπνιον ἀπαγγείλητέ μοι ἐπ' ἀληθείας καὶ τὴν τούτου σύγκρισιν δηλώσητε, θανάτῳ περιπεσεῖσθε· συνείπασθε γὰρ λόγους ψευδεῖς ποιήσασθαι ἐπ' ἐμοῦ, ἔως ἂν ὁ καιρὸς ἀλλοιωθῇ· νῦν οὖν ἐὰν τὸ ῥῆμα εἴπητέ μοι, ὃ τὴν νύκτα ἔώρακα, γνώσομαι ὅτι καὶ τὴν τούτου κρίσιν δηλώσετε.¹⁰ καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τοῦ

βασιλέως ὅτι Οὐδεὶς τῶν ἐπὶ τῆς γῆς δυνήσεται εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ ὁ ἔώρακε, καθάπερ σὺ ἐρωτᾶς, καὶ πᾶς βασιλεὺς καὶ πᾶς δυνάστης τοιοῦτο πρᾶγμα οὐκ ἐπερωτᾷ πάντα σοφὸν καὶ μάγον καὶ Χαλδαῖον.¹¹ καὶ ὁ λόγος, ὃν ζητεῖς, βασιλεῦ, βαρύς ἐστι καὶ ἐπίδοξος, καὶ οὐδεὶς ἐστιν, ὃς δηλώσει ταῦτα τῷ βασιλεῖ, εἰ μήτι ἄγγελος, οὐκ ἐστι κατοικητήριον μετὰ πάσης σαρκός. ὅθεν οὐκ ἐνδέχεται γενέσθαι καθάπερ οἴει.¹² τότε ὁ βασιλεὺς στυγνὸς γενόμενος καὶ περίλυπος προσέταξεν ἔξαγαγεῖν πάντας τοὺς σοφοὺς τῆς Βαβυλωνίας.¹³ καὶ ἐδογματίσθη πάντας ἀποκτεῖναι, ἔζητήθη δὲ ὁ Δανιηλ καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτοῦ χάριν τοῦ συναπολέσθαι.¹⁴ τότε Δανιηλ εἶπε βουλὴν καὶ γνώμην, ἣν εἶχεν, Αριώχη τῷ ἀρχιμαγείρῳ τοῦ βασιλέως, ὡς προσέταξεν ἔξαγαγεῖν τοὺς σοφιστὰς τῆς Βαβυλωνίας,¹⁵ καὶ ἐπυνθάνετο αὐτοῦ λέγων Περὶ τίνος δογματίζεται πικρῶς παρὰ τοῦ βασιλέως; τότε τὸ πρόσταγμα ἐσήμανεν ὁ Αριώχης τῷ Δανιηλ.¹⁶ δὲ Δανιηλ εἰσῆλθε ταχέως πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἤξισεν ἵνα δοθῇ αὐτῷ χρόνος παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ δηλώσῃ πάντα ἐπὶ τοῦ βασιλέως.¹⁷ τότε ἀπελθὼν Δανιηλ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ τῷ Ανανίᾳ καὶ Μισαηλ καὶ Αζαρια τοῖς συνεταίροις ὑπέδειξε πάντα.¹⁸ καὶ παρήγγειλε νηστείαν καὶ δέησιν καὶ τιμωρίαν ζητῆσαι παρὰ τοῦ κυρίου τοῦ ὑψίστου περὶ τοῦ μυστηρίου τούτου, ὅπως μὴ ἐκδοθῶσι Δανιηλ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς ἀπώλειαν ἄμα τοῖς σοφισταῖς Βαβυλώνος.¹⁹ τότε τῷ Δανιηλ ἐν ὁράματι ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ τὸ μυστήριον τοῦ βασιλέως ἔξεφάνθη εὐσήμως· τότε Δανιηλ εὐλόγησε τὸν κύριον τὸν ὑψίστον²⁰ καὶ ἐκφωνήσας εἶπεν "Ἐσται τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου τοῦ μεγάλου εὐλογημένον εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἡ σοφία καὶ ἡ μεγαλωσύνη αὐτοῦ ἐστι.²¹ καὶ αὐτὸς ἀλλοιοῖ καιροὺς καὶ χρόνους, μεθιστῶν βασιλεῖς καὶ καθιστῶν, διδοὺς σοφοῖς σοφίαν καὶ σύνεσιν τοῖς ἐν ἐπιστήμῃ οὖσιν.²² ἀνακαλύπτων τὰ βαθέα καὶ σκοτεινὰ καὶ γινώσκων τὰ ἐν τῷ σκότει καὶ τὰ ἐν τῷ φωτί, καὶ παρ' αὐτῷ κατάλυσις.²³ σοί, κύριε τῶν πατέρων μου, ἔξιμολογοῦμαι καὶ αἰνῶ, ὅτι σοφίαν καὶ φρόνησιν ἔδωκάς μοι καὶ νῦν ἐσήμανάς μοι δσα ἤξισα τοῦ δηλῶσαι τῷ βασιλεῖ πρὸς ταῦτα.²⁴ εἰσελθὼν δὲ Δανιηλ πρὸς τὸν Αριώχ τὸν κατασταθέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀποκτεῖναι πάντας τοὺς σοφιστὰς τῆς Βαβυλωνίας εἶπεν αὐτῷ Τοὺς μὲν σοφιστὰς τῆς Βαβυλωνίας μὴ ἀπολέσης, εἰσάγαγε δέ με πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἔκαστα τῷ βασιλεῖ δηλώσω.²⁵ τότε Αριώχ κατὰ σπουδὴν εἰσήγαγεν τὸν Δανιηλ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Εὔρηκα ἄνθρωπον σοφὸν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν νίῶν τῆς Ιουδαίας, δς τῷ βασιλεῖ δηλώσει ἔκαστα.²⁶ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς εἶπε τῷ Δανιηλ ἐπικαλουμένῳ δὲ Χαλδαῖστὶ Βαλτασαρ Δυνήσῃ δηλῶσαί μοι τὸ δραμα, ὃ εἶδον, καὶ τὴν τούτου σύγκρισιν;²⁷ ἐκφωνήσας δὲ ὁ Δανιηλ ἐπὶ τοῦ βασιλέως εἶπεν Τὸ μυστήριον, ὃ ἔώρακεν ὁ βασιλεὺς, οὐκ ἐστι σοφῶν καὶ φαρμάκων καὶ ἐπαοιδῶν καὶ γαζαρηνῶν ἡ δήλωσις,²⁸ ἀλλ' ἐστι θεὸς ἐν οὐρανῷ ἀνακαλύπτων μυστήρια, δς ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονοσορ ἢ δεῖ γενέσθαι ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν. βασιλεῦ, εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι· τὸ ἐνύπνιον καὶ τὸ δραμα τῆς κεφαλῆς σου ἐπὶ τῆς κοίτης σου τοῦτο ἐστι.²⁹ σύ, βασιλεῦ, κατακλιθεὶς ἐπὶ τῆς κοίτης σου ἔώρακας πάντα, δσα δεῖ γενέσθαι ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, καὶ ὁ ἀνακαλύπτων μυστήρια ἐδήλωσέ σοι ἢ δεῖ γενέσθαι.³⁰ καμοὶ δὲ οὐ παρὰ τὴν σοφίαν τὴν οὖσαν ἐν ἐμοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τὸ

μυστήριον τοῦτο ἐξεφάνθη, ἀλλ’ ἔνεκεν τοῦ δηλωθῆναι τῷ βασιλεῖ ἐσημάνθη μοι ἂν πέλαβες τῇ καρδίᾳ σου ἐν γνώσει.³¹καὶ σύ, βασιλεῦ, ἑώρακας, καὶ ἴδον εἰκὼν μία, καὶ ἦν ἡ εἰκὼν ἐκείνη μεγάλη σφόδρα, καὶ ἡ πρόσοψις αὐτῆς ὑπερφερής ἐστήκει ἐναντίον σου, καὶ ἡ πρόσοψις τῆς εἰκόνος φοβερά.³²καὶ ἦν ἡ κεφαλὴ αὐτῆς ἀπὸ χρυσίου χρηστοῦ, τὸ στῆθος καὶ οἱ βραχίονες ἀργυροῖ, ἡ κοιλία καὶ οἱ μηροὶ χαλκοῖ,³³τὰ δὲ σκέλη σιδηρᾶ, οἱ πόδες μέρος μέν τι σιδήρου, μέρος δέ τι ὁστράκινον.³⁴ἔώρακας ἔως ὅτου ἐτυήθη λίθος ἐξ ὄρους ἄνευ χειρῶν καὶ ἐπάταξε τὴν εἰκόνα ἐπὶ τοὺς πόδας τοὺς σιδηροῦς καὶ ὁστρακίνους καὶ κατήλεσεν αὐτά.³⁵τότε λεπτὰ ἐγένετο ἄμα ὁ σίδηρος καὶ τὸ ὁστρακον καὶ ὁ χαλκὸς καὶ ὁ ἀργυρός καὶ τὸ χρυσίον καὶ ἐγένετο ὥστε λεπτότερον ἀχύρου ἐν ἄλωνι, καὶ ἐρρίπισεν αὐτὰ ὁ ἄνεμος ὥστε μηδὲν καταλειφθῆναι ἐξ αὐτῶν· καὶ ὁ λίθος ὁ πατάξας τὴν εἰκόνα ἐγένετο ὄρος μέγα καὶ ἐπάταξε πᾶσαν τὴν γῆν.³⁶τοῦτο τὸ ὄραμα· καὶ τὴν κρίσιν δὲ ἐροῦμεν ἐπὶ τοῦ βασιλέως.³⁷σύ, βασιλεῦ βασιλεὺς βασιλέων, καὶ σοὶ ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν ἔδωκεν,³⁸ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ θηρίων ἀγρίων καὶ πετεινῶν οὐρανοῦ καὶ τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης παρέδωκεν ὑπὸ τὰς χειράς σου κυριεύειν πάντων, σὺ εἶ ἡ κεφαλὴ ἡ χρυσῆ.³⁹καὶ μετὰ σὲ ἀναστήσεται βασιλεία ἐλάττων σου, καὶ τρίτη βασιλεία ἄλλη χαλκῆ, ἡ κυριεύσει πάσης τῆς γῆς.⁴⁰καὶ βασιλεία τετάρτη ἰσχυρὰ ὥσπερ ὁ σίδηρος ὁ δαμάζων πάντα καὶ πᾶν δένδρον ἐκκόπτων, καὶ σεισθήσεται πᾶσα ἡ γῆ.⁴¹καὶ ὡς ἑώρακας τοὺς πόδας αὐτῆς μέρος μέν τι ὁστράκου κεραμικοῦ μέρος δέ τι σιδήρου, βασιλεία ἄλλη διμερής ἔσται ἐν αὐτῇ, καθάπερ εἴδες τὸν σίδηρον ἀναμεμειγμένον ἄμα τῷ πηλίνῳ ὁστράκῳ.⁴²καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν μέρος μέν τι σιδηροῦν μέρος δέ τι ὁστράκινον, μέρος τι τῆς βασιλείας ἔσται ἰσχυρὸν καὶ μέρος τι ἔσται συντετριμμένον.⁴³καὶ ὡς εἴδες τὸν σίδηρον ἀναμεμειγμένον ἄμα τῷ πηλίνῳ ὁστράκῳ, συμμειγεῖς ἔσονται εἰς γένεσιν ἀνθρώπων, οὐκ ἔσονται δὲ ὅμονοοῦντες οὔτε εύνοοῦντες ἄλλήλοις, ὥσπερ οὐδὲ ὁ σίδηρος δύναται συγκραθῆναι τῷ ὁστράκῳ.⁴⁴καὶ ἐν τοῖς χρόνοις τῶν βασιλέων τούτων στήσει ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν ἄλλην, ἥτις ἔσται εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ οὐ φθαρήσεται, καὶ αὕτη ἡ βασιλεία ἄλλο ἔθνος οὐ μὴ ἐάσῃ, πατάξει δὲ καὶ ἀφανίσει τὰς βασιλείας ταύτας, καὶ αὕτη στήσεται εἰς τὸν αἰῶνα,⁴⁵καθάπερ ἑώρακας ἐξ ὄρους τμηθῆναι λίθον ἄνευ χειρῶν, καὶ συνηλόησε τὸ ὁστρακον, τὸν σίδηρον καὶ τὸν χαλκὸν καὶ τὸν ἀργυρὸν καὶ τὸν χρυσόν. ὁ θεὸς ὁ μέγας ἐσήμανε τῷ βασιλεῖ τὰ ἐσόμενα ἐπ’ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, καὶ ἀκριβὲς τὸ ὄραμα, καὶ πιστὴ ἡ τούτου κρίσις.⁴⁶τότε Ναβουχοδονοσορ ὁ βασιλεὺς πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον χαμαὶ προσεκύνησε τῷ Δανιηλ καὶ ἐπέταξε θυσίας καὶ σπονδὰς ποιῆσαι αὐτῷ.⁴⁷καὶ ἐκφωνήσας ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Δανιηλ εἴπεν Ἐπ’ ἀληθείας ἔστιν ὁ θεὸς ὑμῶν θεὸς τῶν θεῶν καὶ κύριος τῶν βασιλέων ὁ ἐκφαίνων μυστήρια κρυπτὰ μόνος, ὅτι ἐδυνάσθης δηλῶσαι τὸ μυστήριον τοῦτο.⁴⁸τότε ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονοσορ Δανιηλ μεγαλύνας καὶ δοὺς δωρεὰς μεγάλας καὶ πολλὰς κατέστησεν ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς Βαβυλωνίας καὶ ἀπέδειξεν αὐτὸν ἄρχοντα καὶ ἡγούμενον πάντων τῶν σοφιστῶν Βαβυλωνίας.⁴⁹καὶ

Δανιηλ ἡξίωσε τὸν βασιλέα ἵνα κατασταθῶσιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς Βαβυλωνίας Σεδραχ, Μισαχ, Αβδεναγω· καὶ Δανιηλ ἦν ἐν τῇ βασιλικῇ αὐλῇ.

3 Ἡ Ἑτούς ὁκτωκαιδεκάτου Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς διοικῶν πόλεις καὶ χώρας καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ Ινδικῆς ἕως Αἰθιοπίας ἐποίησεν εἰκόνα χρυσῆν, τὸ ὄψος αὐτῆς πηχῶν ἔξηκοντα καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς πηχῶν ἔξ, καὶ ἔστησεν αὐτὴν ἐν πεδίῳ τοῦ περιβόλου χώρας Βαβυλωνίας. 2 καὶ Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς βασιλέων καὶ κυριεύων τῆς οἰκουμένης ὅλης ἀπέστειλεν ἐπισυναγαγεῖν πάντα τὰ ἔθνη καὶ φυλὰς καὶ γλώσσας, σατράπας, στρατηγούς, τοπάρχας καὶ ὑπάτους, διοικητὰς καὶ τοὺς ἐπ' ἔξουσιῶν κατὰ χώραν καὶ πάντας τοὺς κατὰ τὴν οἰκουμένην ἐλθεῖν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τῆς εἰκόνος τῆς χρυσῆς, ἥν ἔστησε Ναβουχοδονοσορ ὁ βασιλεὺς. 3 καὶ ἔστησαν οἱ προγεγραμμένοι κατέναντι τῆς εἰκόνος. 4 καὶ ὁ κῆρυξ ἐκήρυξε τοῖς ὄχλοις Ὅμιν παραγγέλλεται, ἔθνη καὶ χῶραι, λαοὶ καὶ γλῶσσαι. 5 δταν ἀκούσητε τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγος καὶ κιθάρας, σαμβύκης καὶ ψαλτηρίου, συμφωνίας καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πεσόντες προσκυνήσατε τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, ἥν ἔστησε Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς. 6 καὶ πᾶς, ὃς ἂν μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ, ἐμβαλοῦσιν αὐτὸν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. 7 καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτε ἤκουσαν πάντα τὰ ἔθνη τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος καὶ παντὸς ἥχου μουσικῶν, πίπτοντα πάντα τὰ ἔθνη, φυλαὶ καὶ γλῶσσαι προσεκύνησαν τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, ἥν ἔστησε Ναβουχοδονοσορ, κατέναντι τούτου. 8 ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ προσελθόντες ἄνδρες Χαλδαῖοι διέβαλον τοὺς Ιουδαίους 9 καὶ ὑπολαβόντες εἶπον Κύριε βασιλεῦ, εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι. 10 σύ, βασιλεῦ, προσέταξας καὶ ἔκρινας, ἵνα πᾶς ἄνθρωπος, ὃς ἂν ἀκούσῃ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος καὶ παντὸς ἥχου μουσικῶν, πεσὼν προσκυνήσῃ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, 11 καὶ ὃς ἂν μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ, ἐμβληθήσεται εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. 12 εἰσὶ δέ τινες ἄνδρες Ιουδαῖοι, οὓς κατέστησας ἐπὶ τῆς χώρας τῆς Βαβυλωνίας, Σεδραχ, Μισαχ, Αβδεναγω, οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι οὐκ ἐφοβήθησάν σου τὴν ἐντολὴν καὶ τῷ εἰδώλῳ σου οὐκ ἐλάτρευσαν καὶ τῇ εἰκόνι σου τῇ χρυσῇ, ἥν ἔστησας, οὐ προσεκύνησαν. 13 τότε Ναβουχοδονοσορ θυμωθεὶς ὁργῇ προσέταξεν ἀγαγεῖν τὸν Σεδραχ, Μισαχ, Αβδεναγω· τότε οἱ ἄνθρωποι ἥχθησαν πρὸς τὸν βασιλέα. 14 οὓς καὶ συνιδὼν Ναβουχοδονοσορ ὁ βασιλεὺς εἶπεν αὐτοῖς Διὰ τί, Σεδραχ, Μισαχ, Αβδεναγω, τοῖς θεοῖς μου οὐ λατρεύετε καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, ἥν ἔστησα, οὐ προσκυνεῖτε; 15 καὶ νῦν εἰ μὲν ἔχετε ἐτοίμας ἄμα τῷ ἀκοῦσαι τῆς σάλπιγγος καὶ παντὸς ἥχου μουσικῶν πεσόντες προσκυνῆσαι τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, ἥν ἔστησα· εἰ δὲ μή γε, γινώσκετε ὅτι μὴ προσκυνησάντων ὑμῶν αὐθῷ ἐμβληθήσεσθε εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην· καὶ ποῖος θεὸς ἔξελεῖται ὑμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν μου; 16 ἀποκριθέντες δὲ Σεδραχ, Μισαχ, Αβδεναγω εἶπαν τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονοσορ Βασιλεῦ, οὐ χρείαν ἔχομεν ἡμεῖς ἐπὶ τῇ ἐπιταγῇ ταύτῃ ἀποκριθῆναι σοι· 17 ἔστι γὰρ θεὸς ἐν οὐρανοῖς εἰς κύριος ἡμῶν, δν φοβούμεθα, ὃς ἔστι δυνατὸς ἔξελέσθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τοῦ πυρός, καὶ ἐκ τῶν χειρῶν σου, βασιλεῦ, ἔξελεῖται ἡμᾶς. 18 καὶ τότε φανερόν σοι ἔσται, ὅτι οὕτε τῷ εἰδώλῳ σου λατρεύομεν οὕτε τῇ εἰκόνι σου τῇ χρυσῇ, ἥν ἔστησας, προσκυνοῦμεν. 19 τότε

Ναβουχοδονοσορ ἐπλήσθη θυμοῦ, καὶ ἡ μορφὴ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἥλλοιώθη, καὶ ἐπέταξε καῆναι τὴν κάμινον ἐπταπλασίως παρ' ὃ ἔδει αὐτὴν καῆναι. ²⁰καὶ ἄνδρας ἵσχυροτάτους τῶν ἐν τῇ δυνάμει ἐπέταξε συμποδίσαντας τὸν Σεδραχ, Μισαχ, Αβδεναγω ἐμβαλεῖν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. ²¹τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι συνεποδίσθησαν ἔχοντες τὰ ὑποδήματα αὐτῶν καὶ τὰς τιάρας αὐτῶν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν σὺν τῷ ἴματισμῷ αὐτῶν καὶ ἐβλήθησαν εἰς τὴν κάμινον. ²²ἐπειδὴ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ἤπειρον καὶ ἡ κάμινος ἔξεκαύθη ὑπὲρ τὸ πρότερον ἐπταπλασίως, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ προχειρισθέντες συμποδίσαντες αὐτοὺς καὶ προσαγαγόντες τῇ καμίνῳ ἐνεβάλοσαν εἰς αὐτήν. ²³τοὺς μὲν οὖν ἄνδρας τοὺς συμποδίσαντας τοὺς περὶ τὸν Αζαριαν ἔξελθοῦσα ἡ φλὸξ ἐκ τῆς καμίνου ἐνεπύρισε καὶ ἀπέκτεινεν, αὐτοὶ δὲ συνετηρήθησαν.

²⁴Οὕτως οὖν προσηύξατο Ανανιας καὶ Αζαριας καὶ Μισαηλ καὶ ὕμνησαν τῷ κυρίῳ, ὅτε αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς προσέταξεν ἐμβληθῆναι εἰς τὴν κάμινον. ²⁵στὰς δὲ Αζαριας προσηύξατο οὕτως καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἔξωμολογεῖτο τῷ κυρίῳ ἄμα τοῖς συνεταίροις αὐτοῦ ἐν μέσῳ τῷ πυρὶ ὑποκαιομένης τῆς καμίνου ὑπὸ τῶν Χαλδαίων σφόδρα καὶ εἴπαν

²⁶Ἐύλογητὸς εῖ, κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,

καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας,

²⁷ὅτι δίκαιος εῖ ἐπὶ πᾶσιν, οἵς ἐποίησας ἡμῖν,

καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινά, καὶ αἱ ὁδοί σου εὐθεῖαι,

καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου ἀληθιναί,

²⁸καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας

κατὰ πάντα, ἀ ἐπήγαγες ἡμῖν

καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν σου τὴν ἀγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ιερουσαλημ,

διότι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐποίησας πάντα ταῦτα διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν.

²⁹ὅτι ἡμάρτομεν ἐν πᾶσι καὶ ἡνομήσαμεν ἀποστῆναι ἀπὸ σοῦ

καὶ ἔξημάρτομεν ἐν πᾶσι καὶ τῶν ἐντολῶν τοῦ νόμου σου οὐχ ὑπηκούσαμεν

³⁰οὐδὲ συνετηρήσαμεν οὐδὲ ἐποιήσαμεν

καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν, ἵνα εὖ ἡμῖν γένηται.

³¹καὶ νῦν πάντα, ὅσα ἡμῖν ἐπήγαγες, καὶ πάντα, ὅσα ἐποίησας ἡμῖν,

ἐν ἀληθινῇ κρίσει ἐποίησας

³²καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἡμῶν ἀνόμων καὶ ἐχθίστων ἀποστατῶν

καὶ βασιλεῖ ἀδίκῳ καὶ πονηροτάτῳ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

³³καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοίξαι τὸ στόμα,

αἰσχύνη καὶ ὄνειδος ἐγενήθη τοῖς δούλοις σου καὶ τοῖς σεβομένοις σε.

³⁴μὴ παραδῷς ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομά σου

καὶ μὴ διασκεδάσῃς σου τὴν διαθήκην

³⁵καὶ μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν
διὰ Αβρααμ τὸν ἡγαπημένον ὑπὸ σοῦ
καὶ διὰ Ισαακ τὸν δοῦλόν σου
καὶ Ισραὴλ τὸν ἄγιόν σου,
³⁶ώς ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς λέγων
πληθῦναι τὸ σπέρμα αὐτῶν ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ
καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης.
³⁷ὅτι, δέσποτα, ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη
καὶ ἐσμεν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ σήμερον διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν,
³⁸καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων καὶ προφήτης οὐδὲ ἡγούμενος
οὐδὲ δλοκαύτωσις οὐδὲ θυσία οὐδὲ προσφορὰ οὐδὲ θυμίαμα
οὐδὲ τόπος τοῦ καρπῶσαι ἐνώπιόν σου καὶ εὑρεῖν ἔλεος.
³⁹ἀλλ’ ἐν ψυχῇ συντετριμμένῃ καὶ πνεύματι τεταπεινωμένῳ προσδεχθείημεν
ώς ἐν δλοκαυτώμασι κριῶν καὶ ταύρων
καὶ ὡς ἐν μυριάσιν ἀριῶν πιόνων.
⁴⁰οὕτω γενέσθω ἡμῶν ἡ θυσία ἐνώπιόν σου σήμερον
καὶ ἔξιλασαι ὅπισθέν σου,
ὅτι οὐκ ἔστιν αἰσχύνη τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ σοί,
καὶ τελείωσαι ὅπισθέν σου.
⁴¹καὶ νῦν ἔξακολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ φοβούμεθά σε
καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν σου, μὴ καταισχύνης ἡμᾶς,
⁴²ἀλλὰ ποίησον μεθ’ ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου
καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου
⁴³καὶ ἔξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά σου
καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου, κύριε.
⁴⁴καὶ ἐντραπείησαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακὰ
καὶ καταισχυνθείησαν ἀπὸ πάσης δυναστείας,
καὶ ἡ ἴσχὺς αὐτῶν συντριβείη.
⁴⁵γνώτωσαν ὅτι σὺ εἴ μόνος κύριος ὁ Θεὸς
καὶ ἐνδοξός ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην.
⁴⁶Καὶ οὐ διέλιπον οἱ ἐμβάλλοντες αὐτοὺς ὑπηρέται τοῦ βασιλέως καίοντες τὴν κάμινον. καὶ
ἥνικα ἐνεβάλοσαν τοὺς τρεῖς εἰς ἄπαξ εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἡ κάμινος ἦν διάπυρος κατὰ τὴν
θερμασίαν αὐτῆς ἐπταπλασίως, καὶ ὅτε αὐτοὺς ἐνεβάλοσαν, οἱ μὲν ἐμβάλλοντες αὐτοὺς ἥσαν
ὑπεράνω αὐτῶν, οἱ δὲ ὑπέκαιοιν ὑποκάτωθεν αὐτῶν νάφθαν καὶ στιππύον καὶ πίσταν καὶ κληματίδα.

⁴⁷καὶ διεχεῖτο ἡ φλόξ ἐπάνω τῆς καμίνου ἐπὶ πήχεις τεσσαράκοντα ἐννέα ⁴⁸καὶ διεξάδευσε καὶ ἐνεπύρισεν οὓς εὗρε περὶ τὴν κάμινον τῶν Χαλδαίων. ⁴⁹ἄγγελος δὲ κυρίου συγκατέβη ἄμα τοῖς περὶ τὸν Αζαριαν εἰς τὴν κάμινον καὶ ἔξετίναξε τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου ⁵⁰καὶ ἐποίησε τὸ μέσον τῆς καμίνου ὥσει πνεῦμα δρόσου διασυρίζον, καὶ οὐχ ἥψατο αὐτῶν καθόλου τὸ πῦρ καὶ οὐκ ἐλύπησε καὶ οὐ παρηγώχλησεν αὐτούς.

⁵¹Αναλαβόντες δὲ οἱ τρεῖς ὡς ἔξ ἐνὸς στόματος ὕμνουν καὶ ἐδόξαζον καὶ εὐλόγουν καὶ ἔξύψουν τὸν θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ λέγοντες

⁵²Εὔλογητὸς εἴ, κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας,
καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης σου τὸ ἄγιον
καὶ ὑπεραινετὸν καὶ ὑπερυψωμένον εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

⁵³Εὔλογημένος εἴ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἀγίας δόξης σου
καὶ ὑπερυμηνητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁵⁴Εὔλογητὸς εἴ ἐπὶ θρόνου τῆς βασιλείας σου
καὶ ὑμητὸς καὶ ὑπερυψωμένος εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁵⁵Εὔλογητὸς εἴ, ὁ βλέπων ἀβύσσους καθήμενος ἐπὶ χερουβιμ,
καὶ αἰνετὸς καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁵⁶Εὔλογητὸς εἴ ἐν τῷ στερεώματι
καὶ ὑμητὸς καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁵⁷Εὔλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα τοῦ κυρίου, τὸν κύριον.
Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁵⁸Εὔλογεῖτε, ἄγγελοι κυρίου, τὸν κύριον.
Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁵⁹Εὔλογεῖτε, οὐρανοί, τὸν κύριον.
Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁶⁰Εὔλογεῖτε, ὅδατα πάντα τὰ ἐπάνω τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον.
Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁶¹Εὔλογεῖτε, πᾶσαι αἱ δυνάμεις κυρίου, τὸν κύριον.
Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁶²Εὔλογεῖτε, ἥλιος καὶ σελήνη, τὸν κύριον.
Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁶³Εὔλογεῖτε, ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον.
Ὕμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

⁶⁴Εὔλογεῖτε, πᾶς ὅμβρος καὶ δρόσος, τὸν κύριον.

ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
65εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πνεύματα, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
66εὐλογεῖτε, πῦρ καὶ καῦμα, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
67εὐλογεῖτε, ρῆγος καὶ ψῦχος, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
68εὐλογεῖτε, δρόσοι καὶ νιφετοί, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
69εὐλογεῖτε, πάγοι καὶ ψῦχος, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
70εὐλογεῖτε, πάχναι καὶ χιόνες, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
71εὐλογεῖτε, νύκτες καὶ ἡμέραι, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
72εὐλογεῖτε, φῶς καὶ σκότος, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
73εὐλογεῖτε, ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
74εὐλογείτω ἡ γῆ τὸν κύριον.
 ύμνείτω καὶ ὑπερψυχούτω αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
75εὐλογεῖτε, ὄρη καὶ βουνοί, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
76εὐλογεῖτε, πάντα τὰ φυόμενα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
77εὐλογεῖτε, αἱ πηγαί, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
78εὐλογεῖτε, θάλασσαι καὶ ποταμοί, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
79εὐλογεῖτε, κήτη καὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐν τοῖς ὕδασι, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
80εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον.
 ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
81εὐλογεῖτε, τετράποδα καὶ θηρία τῆς γῆς, τὸν κύριον.

ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνας.

⁸²εὐλογεῖτε, οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, τὸν κύριον·

ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνας.

⁸³εὐλογεῖτε, Ισραὴλ, τὸν κύριον·

ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνας.

⁸⁴εὐλογεῖτε, ἵερεῖς, τὸν κύριον·

ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνας.

⁸⁵εὐλογεῖτε, δοῦλοι, τὸν κύριον·

ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνας.

⁸⁶εὐλογεῖτε, πνεύματα καὶ ψυχαὶ δικαίων, τὸν κύριον·

ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνας.

⁸⁷εὐλογεῖτε, ὅσιοι καὶ ταπεινοὶ καρδίᾳ, τὸν κύριον·

ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνας.

⁸⁸εὐλογεῖτε, Ανανια, Αζαρια, Μισαηλ, τὸν κύριον·

ύμνεῖτε καὶ ὑπερψυχοῦτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνας,

ὅτι ἐξείλετο ἡμᾶς ἐξ ἄδου καὶ ἔσωσεν ἡμᾶς ἐκ χειρὸς θανάτου

καὶ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ μέσου καιομένης φλογὸς

καὶ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐλυτρώσατο ἡμᾶς.

⁸⁹ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός,

ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

⁹⁰εὐλογεῖτε, πάντες οἱ σεβόμενοι τὸν θεὸν τῶν θεῶν.

ύμνεῖτε καὶ ἐξομολογεῖσθε, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τῶν

αἰώνων.

⁹¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα ὑμνούντων αὐτῶν καὶ ἐστὼς ἐθεώρει αὐτοὺς ζῶντας, τότε Ναβουχοδονοσορ ὁ βασιλεὺς ἐθαύμασε καὶ ἀνέστη σπεύσας καὶ εἶπεν τοῖς φίλοις αὐτοῦ ⁹²Ιδοὺ ἐγὼ ὁρῶ ἄνδρας τέσσαρας λελυμένους περιπατοῦντας ἐν τῷ πυρὶ, καὶ φθορὰ οὐδεμίᾳ ἐγενήθη ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ ὅρασις τοῦ τετάρτου ὁμοίωμα ἀγγέλου θεοῦ. ⁹³καὶ προσελθὼν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὴν θύραν τῆς καμίνου τῆς καιομένης τῷ πυρὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς ἐξ ὀνόματος Σεδραχ, Μισαχ, Αβδεναγω οἱ παῖδες τοῦ θεοῦ τῶν θεῶν τοῦ ὑψίστου, ἐξέλθετε ἐκ τοῦ πυρός. οὕτως οὖν ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες ἐκ μέσου τοῦ πυρός. ⁹⁴καὶ συνήχθησαν οἱ ὑπατοι, τοπάρχαι καὶ ἀρχιπατριῶται καὶ οἱ φίλοι τοῦ βασιλέως καὶ ἐθεώρουν τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, ὅτι οὐχ ἥψατο τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν, καὶ αἱ τρίχες αὐτῶν οὐ κατεκάησαν καὶ τὰ σαράβαρα αὐτῶν οὐκ ἤλλοι ὥθησαν, οὐδὲ ὀσμὴ τοῦ πυρὸς ἦν ἐν αὐτοῖς. ⁹⁵ὑπολαβών δὲ Ναβουχοδονοσορ ὁ βασιλεὺς εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Σεδραχ, Μισαχ, Αβδεναγω, ὃς ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἔσωσε τὸν παῖδας αὐτοῦ τὸν ἐλπίσαντας

επ' αὐτόν, τὴν γὰρ προσταγὴν τοῦ βασιλέως ἡθέτησαν καὶ παρέδωκαν τὰ σώματα αὐτῶν εἰς ἐμπυρισμόν, ἵνα μὴ λατρεύσωσι μηδὲ προσκυνήσωσι θεῷ ἑτέρῳ ἢ τῷ θεῷ αὐτῶν.⁹⁶ καὶ νῦν ἐγὼ κρίνω ἵνα πᾶν ἔθνος καὶ πᾶσαι φυλαὶ καὶ πᾶσαι γλῶσσαι, ὃς ἀν βλασφημήσῃ εἰς τὸν κύριον τὸν θεὸν Σεδραχ, Μισαχ, Αβδεναγω, διαμελισθήσεται καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ δημευθήσεται, διότι οὐκ ἔστιν θεὸς ἕτερος ὃς δυνήσεται ἔξελέσθαι οὕτως.⁹⁷ Οὕτως οὖν ὁ βασιλεὺς τῷ Σεδραχ, Μισαχ, Αβδεναγω ἔξουσίαν δοὺς ἐφ' ὅλης τῆς χώρας κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας.

4⁴ Ετούς δικτωκαιιδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδονοσορ εἶπεν Εἰρηνεύων ἦμην ἐν τῷ οἴκῳ μου καὶ εὐθηνῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου μου. 5⁵ Ενύπνιον εἶδον καὶ εὐλαβήθην, καὶ φόβος μοι ἐπέπεσεν. 10¹⁰ ἐκάθευδον καὶ ἴδού δένδρον ὑψηλὸν φυόμενον ἐπὶ τῆς γῆς· ἡ ὄρασις αὐτοῦ μεγάλη, καὶ οὐκ ἦν ἄλλο ὅμοιον αὐτῷ. 11¹¹ καὶ ἡ ὄρασις αὐτοῦ μεγάλη· ἡ κορυφὴ αὐτοῦ ἥγγιζεν ἔως τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸ κύτος αὐτοῦ ἔως τῶν νεφελῶν πληροῦν τὰ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ, δὲ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἐν αὐτῷ φέκουν καὶ ἐφώτιζον πᾶσαν τὴν γῆν. 12¹² οἱ κλάδοι αὐτοῦ τῷ μήκει ὡς σταδίων τριάκοντα, καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ ἐσκίαζον πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς, καὶ ἐν αὐτῷ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐνόστευον· ὁ καρπὸς αὐτοῦ πολὺς καὶ ἀγαθὸς καὶ ἐχορήγει πᾶσι τοῖς ζῷοις. 13¹³ ἐθεώρουν ἐν τῷ ὑπνῳ μου, καὶ ἴδού ἄγγελος ἀπεστάλη ἐν ἰσχύι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ¹⁴ καὶ ἐφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐκκόψατε αὐτὸν καὶ καταφθείρατε αὐτό· προστέτακται γὰρ ἀπὸ τοῦ ὑψίστου ἐκριζώσαι καὶ ἀχρειῶσαι αὐτό. 15¹⁵ καὶ οὕτως εἶπε Πίζαν μίαν ἄφετε αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ, δπως μετὰ τῶν θηρίων τῆς γῆς ἐν τοῖς ὅρεσι χόρτον ὡς βοῦς νέμηται. 16¹⁶ καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀλλοιωθῆ, καὶ ἐπτὰ ἔτη βισκηθῆ σὺν αὐτοῖς,¹⁷ ἔως ἂν γνῷ τὸν κύριον τοῦ οὐρανοῦ ἔξουσίαν ἔχειν πάντων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὅσα ἀν θέλῃ, ποιεῖ ἐν αὐτοῖς. 17^a ἐνώπιον μου ἐξεκόπη ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, καὶ ἡ καταφθορὰ αὐτοῦ ἐν ὥρᾳ μιᾷ τῆς ἡμέρας, καὶ οἱ κλάδοι αὐτοῦ ἐδόθησαν εἰς πάντα ἀνεμον, καὶ εἰλκύσθη καὶ ἐρρίφη· καὶ τὸν χόρτον τῆς γῆς μετὰ τῶν θηρίων τῆς γῆς ἥσθιε καὶ εἰς φυλακὴν παρεδόθη καὶ ἐν πέδαις καὶ ἐν χειροπέδαις χαλκαῖς ἐδέθη ὑπ' αὐτῶν. σφόδρα ἐθαύμασα ἐπὶ πᾶσι τούτοις, καὶ ὁ ὑπνος μου ἀπέστη ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. 18¹⁸ καὶ ἀναστὰς τὸ πρωὶ ἐκ τῆς κοίτης μου ἐκάλεσα τὸν Δανιηλ τὸν ἄρχοντα τῶν σοφιστῶν καὶ τὸν ἡγούμενον τῶν κρινόντων τὰ ἐνύπνια καὶ διηγησάμην αὐτῷ τὸ ἐνύπνιον, καὶ ὑπέδειξέ μοι πᾶσαν τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ. 19¹⁹ μεγάλως δὲ ἐθαύμασεν ὁ Δανιηλ, καὶ ὑπόνοια κατέσπευδεν αὐτόν, καὶ φοβηθεὶς τρόμου λαβόντος αὐτὸν καὶ ἀλλοιωθείσης τῆς ὄράσεως αὐτοῦ κινήσας τὴν κεφαλὴν ὥραν μίαν ἀποθαυμάσας ἀπεκρίθη μοι φωνῇ πραείᾳ Βασιλεῦ, τὸ ἐνύπνιον τοῦτο τοῖς μισοῦσί σε καὶ ἡ σύγκρισις αὐτοῦ τοῖς ἐχθροῖς σου ἐπέλθοι. 20²⁰ τὸ δένδρον τὸ ἐν τῇ γῇ πεφυτευμένον, οὗ ἡ ὄρασις μεγάλη, σὺ εἰ, βασιλεῦ. 21²¹ καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ τὰ νοσσεύοντα ἐν αὐτῷ· ἡ ἰσχὺς τῆς γῆς καὶ τῶν ἔθνῶν καὶ τῶν γλωσσῶν πασῶν ἔως τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ πᾶσαι αἱ χῶραι σοὶ δουλεύουσι. 22²² τὸ δὲ ἀνυψωθῆναι τὸ δένδρον ἐκεῖνο καὶ ἐγγίσαι τῷ οὐρανῷ καὶ τὸ κύτος αὐτοῦ ἄψασθαι τῶν νεφελῶν· σύ, βασιλεῦ, ὑψώθης ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὅντας ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς, ὑψώθη σου ἡ καρδία ὑπερηφανίᾳ καὶ ἰσχύι τὰ πρὸς τὸν ἄγιον

καὶ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ· τὰ ἔργα σου ὥφθη, καθότι ἐξερήμωσας τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις τοῦ λαοῦ τοῦ ἡγιασμένου.²³καὶ ἡ ὄρασις, ἣν εἶδες, ὅτι ἄγγελος ἐν ἵσχυι ἀπεστάλη παρὰ τοῦ κυρίου καὶ ὅτι εἴπεν ἐξῆραι τὸ δένδρον καὶ ἐκκόψαι· ἡ κρίσις τοῦ θεοῦ τοῦ μεγάλου ἤξει ἐπὶ σέ,²⁴καὶ ὁ ὑψιστος καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπὶ σὲ κατατρέχουσιν.²⁵εἰς φυλακὴν ἀπάξουσί σε καὶ εἰς τόπον ἔρημον ἀποστελοῦσί σε.²⁶καὶ ἡ ρίζα τοῦ δένδρου ἡ ἀφεθεῖσα, ἐπεὶ οὐκ ἐξερριζώθη· ὁ τόπος τοῦ θρόνου σού σοι συντηρηθήσεται εἰς καιρὸν καὶ ὥραν. ἴδού ἐπὶ σὲ ἐτοιμάζονται καὶ μαστιγώσουσί σε καὶ ἐπάξουσι τὰ κεκριμένα ἐπὶ σέ.²⁷κύριος ζῇ ἐν οὐρανῷ, καὶ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐπὶ πάσῃ τῇ γῇ· αὐτοῦ δεήθητι περὶ τῶν ἀμαρτιῶν σου καὶ πάσας τὰς ἀδικίας σου ἐν ἐλεημοσύναις λύτρωσαι, ὥνα ἐπιείκεια δοθῆσοι καὶ πολυήμερος γένη ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας σου, καὶ μὴ καταφθείρῃ σε. τούτους τοὺς λόγους ἀγάπησον· ἀκριβῆς γάρ μου ὁ λόγος, καὶ πλήρης ὁ χρόνος σου.²⁸καὶ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν λόγων Ναβουχοδονοσορ, ὡς ἥκουσε τὴν κρίσιν τοῦ ὄραματος, τοὺς λόγους ἐν τῇ καρδίᾳ συνετήρησε. —²⁹καὶ μετὰ μῆνας δώδεκα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῶν τειχῶν τῆς πόλεως μετὰ πάσης τῆς δόξης αὐτοῦ περιεπάτει καὶ ἐπὶ τῶν πύργων αὐτῆς διεπορεύετο³⁰καὶ ἀποκριθεὶς εἴπεν Αὕτη ἐστὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἣν ἐγὼ ὠκοδόμησα, καὶ οἶκος βασιλείας μου ἐν ἵσχυι κράτους μου κληθήσεται εἰς τιμὴν τῆς δόξης μου.³¹καὶ ἐπὶ συντελείᾳ τοῦ λόγου αὐτοῦ φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἥκουσε Σοὶ λέγεται, Ναβουχοδονοσορ βασιλεῦ, ἡ βασιλεία Βαβυλῶνος ἀφήρηται σου καὶ ἐτέρῳ δίδοται, ἐξουθενημένῳ ἀνθρώπῳ ἐν τῷ οἴκῳ σου. ἴδού ἐγὼ καθίστημι αὐτὸν ἐπὶ τῆς βασιλείας σου, καὶ τὴν ἐξουσίαν σου καὶ τὴν δόξαν σου καὶ τὴν τρυφήν σου παραλήψεται, ὅπως ἐπιγνῶς ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὡς ἐὰν βούληται δώσει αὐτήν. ἔως δὲ ἡλίου ἀνατολῆς βασιλεὺς ἔτερος εὐφρανθήσεται ἐν τῷ οἴκῳ σου καὶ κρατήσει τῆς δόξης σου καὶ τῆς ἵσχυος σου καὶ τῆς ἐξουσίας σου.³²καὶ οἱ ἄγγελοι διώξονται σε ἐπὶ ἔτη ἑπτά, καὶ οὐ μὴ ὀφθῆσης οὐδὲ οὐ μὴ λαλήσῃς μετὰ παντὸς ἀνθρώπου· χόρτον ὡς βοῦν σε ψωμίσουσι, καὶ ἀπὸ τῆς χλόης τῆς γῆς ἔσται ἡ νομή σου. ἴδού ἀντὶ τῆς δόξης σου δήσουσί σε, καὶ τὸν οἶκον τῆς τρυφῆς σου καὶ τὴν βασιλείαν σου ἔτερος ἔξει. ³³ἔως δὲ πρωὶ πάντα τελεσθήσεται ἐπὶ σέ, Ναβουχοδονοσορ βασιλεῦ Βαβυλῶνος, καὶ οὐχ ὑστερήσει ἀπὸ πάντων τούτων οὐθέν. —^{33a}ἐγὼ Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὰ ἔτη ἐπεδήθη· χόρτον ὡς βοῦν ἐψώμισάν με, καὶ ἀπὸ τῆς χλόης τῆς γῆς ἥσθιον. καὶ μετὰ ἔτη ἑπτὰ ἔδωκα τὴν ψυχήν μου εἰς δέησιν καὶ ἤξιώσα περὶ τῶν ἀμαρτιῶν μου κατὰ πρόσωπον κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ περὶ τῶν ἀγνοιῶν μου τοῦ θεοῦ τῶν θεῶν τοῦ μεγάλου ἐδεήθην.^{33b}καὶ αἱ τρίχες μου ἐγένοντο ὡς πτέρυγες ἀετοῦ, οἱ ὅνυχές μου ὥσει λέοντος· ἥλλοιώθη ἡ σάρξ μου καὶ ἡ καρδία μου, γυμνὸς περιεπάτουν μετὰ τῶν θηρίων τῆς γῆς. ἐνύπνιον εἶδον, καὶ ὑπόνοιαί με εἰλήφασι, καὶ διὰ χρόνου ὑπνος με ἔλαβε πολὺς καὶ νυσταγμὸς ἐπέπεσέ μοι.³⁴καὶ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν ἑπτὰ ἑτῶν ὁ χρόνος μου τῆς ἀπολυτρώσεως ἥλθε, καὶ αἱ ἀμαρτίαι μου καὶ αἱ ἀγνοιαί μου ἐπληρώθησαν ἐναντίον τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐδεήθην περὶ τῶν ἀγνοιῶν μου τοῦ θεοῦ τῶν θεῶν τοῦ μεγάλου, καὶ ἴδού ἄγγελος εἰς ἐκάλεσέ με ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγων Ναβουχοδονοσορ, δούλευσον τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ τῷ

άγιψ καὶ δὸς δόξαν τῷ ὑψίστῳ· τὸ βασίλειον τοῦ ἔθνους σού σοι ἀποδίδοται. ³⁶ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκατεστάθη ἡ βασιλεία μου ἐμοί, καὶ ἡ δόξα μου ἀπεδόθη μοι. ³⁷τῷ ὑψίστῳ ἀνθομολογοῦμαι καὶ αἰνῶ τῷ κτίσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὰς θαλάσσας καὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ἔξομολογοῦμαι καὶ αἰνῶ, ὅτι αὐτὸς ἐστι θεὸς τῶν θεῶν καὶ κύριος τῶν κυρίων καὶ βασιλεὺς τῶν βασιλέων, ὅτι αὐτὸς ποιεῖ σημεῖα καὶ τέρατα καὶ ἄλλοιοι καιροὺς καὶ χρόνους ἀφαιρῶν βασιλείαν βασιλέων καὶ καθιστῶν ἑτέρους ἀντ' αὐτῶν. ^{37a}ἀπὸ τοῦ νῦν αὐτῷ λατρεύσω, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ τρόμος εἴληφέ με, καὶ πάντας τοὺς ἀγίους αὐτοῦ αἰνῶ· οἱ γὰρ θεοὶ τῶν ἔθνῶν οὐκ ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς ἰσχὺν ἀποστρέψαι βασιλείαν βασιλέως εἰς ἔτερον βασιλέα καὶ ἀποκτεῖναι καὶ ζῆν ποιῆσαι καὶ ποιῆσαι σημεῖα καὶ θαυμάσια μεγάλα καὶ φοβερὰ καὶ ἄλλοιωσαι ὑπερμεγέθη πράγματα, καθὼς ἐποίησεν ἐν ἐμοὶ ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἥλλοιωσεν ἐπ' ἐμοὶ μεγάλα πράγματα. ἐγὼ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς βασιλείας μου περὶ τῆς ψυχῆς μου τῷ ὑψίστῳ θυσίας προσοίσω εἰς ὁσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ καὶ τῷ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσω, ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου, τὸ ἔθνος μου καὶ αἱ χῶραι μου αἱ ἐν τῇ ἔξουσίᾳ μου. καὶ ὅσοι ἐλάλησαν εἰς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὅσοι ἀν καταληφθῶσι λαλοῦντές τι, τούτους κατακρινῶ θανάτῳ. — ^{37b}ἔγραψε δὲ ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονοσορ ἐπιστολὴν ἐγκύκλιον πᾶσι τοῖς κατὰ τόπον ἔθνεσι καὶ χώραις καὶ γλώσσαις πάσαις ταῖς οἰκούσαις ἐν πάσαις ταῖς χώραις ἐν γενεαῖς καὶ γενεαῖς Κυρίῳ τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ αἰνεῖτε καὶ θυσίαν καὶ προσφορὰν προσφέρετε αὐτῷ ἐνδόξως· ἐγὼ βασιλεὺς βασιλέων ἀνθομολογοῦμαι αὐτῷ ἐνδόξως, ὅτι οὕτως ἐποίησε μετ' ἐμοῦ· ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκάθισέ με ἐπὶ τοῦ θρόνου μου, καὶ τῆς ἔξουσίας μου καὶ τῆς βασιλείας μου ἐν τῷ λαῷ μου ἐκράτησα, καὶ ἡ μεγαλωσύνη μου ἀποκατεστάθη μοι. ^{37c}Ναβουχοδονοσορ βασιλεὺς πᾶσι τοῖς ἔθνεσι καὶ πάσαις ταῖς χώραις καὶ πᾶσι τοῖς οἰκοῦσιν ἐν αὐταῖς· εἰρήνη ὑμῖν πληθυνθείη ἐν παντὶ καιρῷ. καὶ νῦν ὑποδείξω ὑμῖν τὰς πράξεις, ἃς ἐποίησε μετ' ἐμοῦ ὁ θεὸς ὁ μέγας· ἔδοξε δέ μοι ἀποδεῖξαι ὑμῖν καὶ τοῖς σοφισταῖς ὑμῶν ὅτι ἔστι θεός, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ μεγάλα, τὸ βασίλειον αὐτοῦ βασίλειον εἰς τὸν αἰῶνα, ἡ ἔξουσία αὐτοῦ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς. καὶ ἀπέστειλεν ἐπιστολὰς περὶ πάντων τῶν γενηθέντων αὐτῷ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τοῖς οὖσιν ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

5 Βαλτασαρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησε δοχὴν μεγάλην ἐν ἡμέρᾳ ἐγκαινισμοῦ τῶν βασιλείων αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ ἐκάλεσεν ἄνδρας δισχιλίους. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Βαλτασαρ ἀνυψούμενος ἀπὸ τοῦ οἴνου καὶ καυχώμενος ἐπήγεσε πάντας τοὺς θεοὺς τῶν ἔθνῶν τοὺς χωνευτοὺς καὶ γλυπτοὺς ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, καὶ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ ὡραῖον αἴνεσιν. ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἐξῆλθον δάκτυλοι ὧσεὶ ἀνθρώπου καὶ ἐπέγραψαν ἐπὶ τοῦ τοίχου οἴκου αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ κονιάματος κατέναντι τοῦ λύχνου Μανη φαρες θεκελ. ἔστι δὲ ἡ ἐρμηνεία αὐτῶν· μανη ἡρίθμηται, φαρες ἐξῆρται, θεκελ ἔσταται.

¹Βαλτασαρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν ἑστιατορίαν μεγάλην τοῖς ἔταιροις αὐτοῦ καὶ ἐπινεν οἶνον. ²καὶ ἀνυψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ εἴπεν ἐνέγκαι τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ, ἃ ἦνεγκε Ναβουχοδονοσορ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀπὸ Ιερουσαλημ, καὶ οἰνοχοῆσαι ἐν αὐτοῖς τοῖς ἔταιροις αὐτοῦ. ³καὶ ἤνέχθη, καὶ ἐπινο ἐν αὐτοῖς ⁴καὶ ηὐλόγουν τὰ εἰδῶλα τὰ χειροποίητα αὐτῶν, καὶ τὸν θεὸν τοῦ αἰῶνος οὐκ εὐλόγησαν τὸν ἔχοντα τὴν ἔξουσίαν τοῦ πνεύματος αὐτῶν. ⁵ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ ἔξῆλθον δάκτυλοι ὧσεὶ χειρὸς ἀνθρώπου καὶ ἔγραψαν ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ κονιάματος κατέναντι τοῦ φωτὸς ἔναντι τοῦ βασιλέως Βαλτασαρ, καὶ εἰδὲ χεῖρα γράφουσαν. ⁶καὶ ἡ ὄρασις αὐτοῦ ἤλλοιώθη, καὶ φόβοι καὶ ὑπόνοιαι αὐτὸν κατέσπευδον. ἐσπευσεν οὖν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔξανέστη καὶ ἐώρα τὴν γραφὴν ἐκείνην, καὶ οἱ συνέταιροι κύκλῳ αὐτοῦ ἐκαυχῶντο. ⁷καὶ ὁ βασιλεὺς ἐφώνησε φωνῇ μεγάλῃ καλέσαι τοὺς ἐπαοιδοὺς καὶ φαρμάκους καὶ Χαλδαίους καὶ γαζαρηνοὺς ἀπαγγεῖλαι τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς. καὶ εἰσεπορεύοντο ἐπὶ θεωρίαν ἰδεῖν τὴν γραφήν, καὶ τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς οὐκ ἐδύναντο συγκρῖναι τῷ βασιλεῖ. τότε ὁ βασιλεὺς ἔξεθηκε πρόσταγμα λέγων Πᾶς ἀνήρ, ὅς ἂν ὑποδείξῃ τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς, στολιεῖ αὐτὸν πορφύραν καὶ μανιάκην χρυσοῦν περιθήσει αὐτῷ, καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἔξουσία τοῦ τρίτου μέρους τῆς βασιλείας. ⁸καὶ εἰσεπορεύοντο οἱ ἐπαοιδοὶ καὶ φάρμακοι καὶ γαζαρηνοί, καὶ οὐκ ἡδύνατο οὐδεὶς τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς ἀπαγγεῖλαι. ⁹τότε ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τὴν βασίλισσαν περὶ τοῦ σημείου καὶ ὑπέδειξεν αὐτῇ, ὡς μέγα ἐστί, καὶ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος οὐ δύναται ἀπαγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς. ¹⁰τότε ἡ βασίλισσα ἐμνήσθη πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ Δανιηλ, ὅς ἦν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ιουδαίας, ¹¹καὶ εἴπε τῷ βασιλεῖ· Ο ἄνθρωπος ἐπιστήμων ἦν καὶ σοφὸς καὶ ὑπερέχων πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος, ¹²καὶ πνεῦμα ἄγιον ἐν αὐτῷ ἐστι, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πατρός σου τοῦ βασιλέως συγκρίματα ὑπέρογκα ὑπέδειξε Ναβουχοδονοσορ τῷ πατρί σου. ¹³τότε Δανιηλ εἰσήχθη πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς εἴπεν αὐτῷ ¹⁶Ω Δανιηλ, δύνη μοι ὑποδεῖξαι τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς; καὶ στολιῶ σε πορφύραν καὶ μανιάκην χρυσοῦν περιθήσω σοι, καὶ ἔξεις ἔξουσίαν τοῦ τρίτου μέρους τῆς βασιλείας μου. ¹⁷τότε Δανιηλ ἔστη κατέναντι τῆς γραφῆς καὶ ἀνέγνω καὶ οὕτως ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ Αὔτη ἡ γραφὴ Ἡρίθμηται, κατελογίσθη, ἔξηρται· καὶ ἔστη ἡ γράψασα χείρ. καὶ αὕτη ἡ σύγκρισις αὐτῶν. ²³βασιλεῦ, σὺ ἐποιήσω ἑστιατορίαν τοῖς φίλοις σου καὶ ἐπινεν οἶνον, καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ἤνέχθη σοι, καὶ ἐπίνετε ἐν αὐτοῖς σὺ καὶ οἱ μεγιστᾶνές σου καὶ ἤνέσατε πάντα τὰ εἰδῶλα τὰ χειροποίητα τῶν ἀνθρώπων· καὶ τῷ θεῷ τῷ ζῶντι οὐκ εὐλογήσατε, καὶ τὸ πνεῦμά σου ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ τὸ βασίλειόν σου αὐτὸς ἔδωκέ σοι, καὶ οὐκ εὐλόγησας αὐτὸν οὐδὲ ἤνεσας αὐτῷ. ^{26–28}τοῦτο τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς· ἡρίθμηται ὁ χρόνος σου τῆς βασιλείας, ἀπολήγει ἡ βασιλεία σου, συντέτμηται καὶ συντετέλεσται ἡ βασιλεία σου, τοῖς Μήδοις καὶ τοῖς Πέρσαις δίδοται. ²⁹τότε Βαλτασαρ ὁ βασιλεὺς ἐνέδυσε τὸν Δανιηλ πορφύραν καὶ μανιάκην χρυσοῦν περιέθηκεν αὐτῷ καὶ ἔδωκεν ἔξουσίαν αὐτῷ τοῦ τρίτου μέρους τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ³⁰καὶ τὸ

σύγκριμα ἐπῆλθε Βαλτασαρ τῷ βασιλεῖ, καὶ τὸ βασίλειον ἔξηρται ἀπὸ τῶν Χαλδαίων καὶ ἐδόθη τοῖς Μήδοις καὶ τοῖς Πέρσαις.

6 ¹καὶ Ἀρταξέρξης ὁ τῶν Μήδων παρέλαβε τὴν βασιλείαν.

Καὶ Δαρεῖος πλήρης τῶν ἡμερῶν καὶ ἔνδοξος ἐν γήρει. ²καὶ κατέστησε σατράπας ἐκατὸν εἴκοσι ἑπτὰ ἐπὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ ³καὶ ἐπ’ αὐτῶν ἄνδρας τρεῖς ἡγουμένους αὐτῶν, καὶ Δανιηλ εἰς ἣν τῶν τριῶν ἄνδρων ⁴ὑπὲρ πάντας ἔχων ἔξουσίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ. καὶ Δανιηλ ἣν ἐνδεδυμένος πορφύραν καὶ μέγας καὶ ἔνδοξος ἔναντι Δαρείου τοῦ βασιλέως, καθότι ἣν ἔνδοξος καὶ ἐπιστήμων καὶ συνετός, καὶ πνεῦμα ἄγιον ἐν αὐτῷ, καὶ εὐοδούμενος ἐν ταῖς πραγματείαις τοῦ βασιλέως, αἷς ἔπρασσε. τότε ὁ βασιλεὺς ἐβουλεύσατο καταστῆσαι τὸν Δανιηλ ἐπὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας, οὓς κατέστησε μετ’ αὐτοῦ, καὶ σατράπας ἐκατὸν εἴκοσι ἑπτά. ⁵ὅτε δὲ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεὺς καταστῆσαι τὸν Δανιηλ ἐπὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τότε βουλὴν καὶ γνώμην ἐβουλεύσαντο ἐν ἑαυτοῖς οἱ δύο νεανίσκοι πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, ἐπεὶ οὐδεμίαν ἀμαρτίαν οὐδὲ ἄγνοιαν ηὔρισκον κατὰ τοῦ Δανιηλ περὶ ἣς κατηγορήσουσιν αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, ⁶καὶ εἶπαν Δεῦτε στήσωμεν ὄρισμὸν καθ’ ἑαυτῶν ὅτι πᾶς ἄνθρωπος οὐκ ἀξιώσει ἀξιώμα καὶ οὐ μὴ εὕξηται εὐχὴν ἀπὸ παντὸς θεοῦ ἔως ἡμερῶν τριάκοντα, ἀλλ’ ἡ παρὰ Δαρείου τοῦ βασιλέως. εἰ δὲ μή, ἀποθανεῖται. ἵνα ἡττήσωσι τὸν Δανιηλ ἐναντίον τοῦ βασιλέως, καὶ ρίφῃ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. ⁷ἥδεισαν γὰρ ὅτι Δανιηλ προσεύχεται καὶ δεῖται κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ τρὶς τῆς ἡμέρας. ⁸τότε προσήλθοσαν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι καὶ εἶπαν ἐναντίον τοῦ βασιλέως ⁹Ορισμὸν καὶ στάσιν ἐστήσαμεν ὅτι πᾶς ἄνθρωπος, ὃς ἀν εὔξηται εὐχὴν ἡ ἀξιώσῃ ἀξιώμα τι παρὰ παντὸς θεοῦ ἔως ἡμερῶν τριάκοντα ἀλλ’ ἡ παρὰ Δαρείου τοῦ βασιλέως, ρίφήσεται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. ¹⁰καὶ ἥξισαν τὸν βασιλέα ἵνα στήσῃ τὸν ὄρισμὸν καὶ μὴ ἀλλοιώσῃ αὐτόν, διότι ἥδεισαν ὅτι Δανιηλ προσεύχεται καὶ δεῖται τρὶς τῆς ἡμέρας, ἵνα ἡττηθῇ διὰ τοῦ βασιλέως καὶ ρίφῃ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. ¹¹καὶ οὕτως ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος ἐστησε καὶ ἐκύρωσεν. ¹²ἐπιγνοὺς δὲ Δανιηλ τὸν ὄρισμόν, δν ἐστησε κατ’ αὐτοῦ, θυρίδας ἥνοιξεν ἐν τῷ ὑπερώῳ αὐτοῦ κατέναντι Ιερουσαλημ καὶ ἐπιπτεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τρὶς τῆς ἡμέρας, καθὼς ἐποίει ἔμπροσθεν, καὶ ἐδεῖτο. ¹³καὶ αὐτοὶ ἐτήρησαν τὸν Δανιηλ καὶ κατελάβοσαν αὐτὸν εὐχόμενον τρὶς τῆς ἡμέρας καθ’ ἐκάστην ἡμέραν. ¹⁴τότε οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐνέτυχον τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπαν Δαρεῖε βασιλεῦ, οὐχ ὄρισμὸν ὡρίσω ἵνα πᾶς ἄνθρωπος μὴ εὔξηται εὐχὴν μηδὲ ἀξιώσῃ ἀξιώμα παρὰ παντὸς θεοῦ ἔως ἡμερῶν τριάκοντα ἀλλὰ παρὰ σοῦ, βασιλεῦ. εἰ δὲ μή, ρίφήσεται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς εἶπεν αὐτοῖς Ἀκριβῆς ὁ λόγος, καὶ μενεῖ ὁ ὄρισμός. ¹⁵καὶ εἶπον αὐτῷ Ὁρκίζομέν σε τοῖς Μήδων καὶ Περσῶν δόγμασιν, ἵνα μὴ ἀλλοιώσῃς τὸ πρόσταγμα μηδὲ θαυμάσῃς πρόσωπον καὶ ἵνα μὴ ἐλαττώσῃς τι τῶν εἰρημένων καὶ κολάσης τὸν ἄνθρωπον, ὃς οὐκ ἐνέμεινε τῷ ὄρισμῷ τούτῳ. καὶ εἶπεν Ούτως ποιήσω καθὼς λέγετε, καὶ ἐστηκέ μοι τοῦτο. ¹⁶καὶ εἶπαν Ἰδοὺ εὔρομεν Δανιηλ τὸν φίλον σου εὐχόμενον καὶ δεόμενον τοῦ προσώπου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ τρὶς τῆς ἡμέρας. ¹⁷καὶ λυπούμενος ὁ βασιλεὺς εἶπεν ρίφηναι τὸν Δανιηλ

εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων κατὰ τὸν ὄρισμόν, δὲν ἔστησε κατ' αὐτοῦ. τότε ὁ βασιλεὺς σφόδρα ἐλυπήθη ἐπὶ τῷ Δανιηλ καὶ ἐβοήθει τοῦ ἔξελέσθαι αὐτὸν ἕως δυσμῶν ἡλίου ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν σατραπῶν ¹⁶καὶ οὐκ ἡδύνατο ἔξελέσθαι αὐτὸν ἀπ' αὐτῶν. ¹⁷ἀναβοήσας δὲ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς εἶπε τῷ Δανιηλ Ὁ θεός σου, φίστη λατρεύεις ἐνδελεχῶς τρὶς τῆς ἡμέρας, αὐτὸς ἔξελεῖται σε ἐκ χειρὸς τῶν λεόντων· ἕως πρωὶ θάρρει. ¹⁸τότε Δανιηλ ἐρρίφη εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων, καὶ ἡνέχθη λίθος καὶ ἐτέθη εἰς τὸ στόμα τοῦ λάκκου, καὶ ἐσφραγίσατο ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ δακτυλίῳ ἑαυτοῦ καὶ ἐν τοῖς δακτυλίοις τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, ὅπως μὴ ἀπ' αὐτῶν ἀρθῇ ὁ Δανιηλ ἢ ὁ βασιλεὺς αὐτὸν ἀνασπάσῃ ἐκ τοῦ λάκκου. ¹⁹τότε ὑπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ βασίλεια αὐτοῦ καὶ ἡγάπησθη νῆστις καὶ ἦν λυπούμενος περὶ τοῦ Δανιηλ. τότε ὁ θεὸς τοῦ Δανιηλ πρόνοιαν ποιούμενος αὐτοῦ ἀπέκλεισε τὰ στόματα τῶν λεόντων, καὶ οὐ παρηνώχλησαν τῷ Δανιηλ. ²⁰καὶ ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος ὥρθρισε πρωὶ καὶ παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς σατράπας καὶ πορευθεὶς ἔστη ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ λάκκου τῶν λεόντων. ²¹τότε ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τὸν Δανιηλ φωνῇ μεγάλῃ μετὰ κλαυθμοῦ λέγων Ω Δανιηλ, εἰ ἄρα ζῆς, καὶ ὁ θεός σου, φίστη λατρεύεις ἐνδελεχῶς, σέσωκέ σε ἀπὸ τῶν λεόντων, καὶ οὐκ ἡχρείωκάν σε; ²²τότε Δανιηλ ἐπήκουσε φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν Βασιλεῦ, ἔτι εἰμὶ ζῶν, ²³καὶ σέσωκέ με ὁ θεὸς ἀπὸ τῶν λεόντων, καθότι δικαιοσύνη ἐν ἐμοὶ εὑρέθη ἐναντίον αὐτοῦ. καὶ ἐναντίον δὲ σοῦ, βασιλεῦ, οὕτε ἄγνοια οὕτε ἀμαρτία εύρεθη ἐν ἐμοί· σὺ δὲ ἤκουσας ἀνθρώπων πλανώντων βασιλεῖς καὶ ἔρριψάς με εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων εἰς ἀπώλειαν. ²⁴τότε συνήχθησαν πᾶσαι αἱ δυνάμεις καὶ εἶδον τὸν Δανιηλ, ὡς οὐ παρηνώχλησαν αὐτῷ οἱ λέοντες. ²⁵τότε οἱ δύο ἀνθρώποι ἐκεῖνοι οἱ καταμαρτυρήσαντες τοῦ Δανιηλ, αὐτοὶ καὶ αἱ γυναικεῖς αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, ἐρρίφησαν τοῖς λέουσι, καὶ οἱ λέοντες ἀπέκτειναν αὐτοὺς καὶ ἔθλασαν τὰ ὀστᾶ αὐτῶν. ²⁶τότε Δαρεῖος ἔγραψε πᾶσι τοῖς ἔθνεσι καὶ χώραις καὶ γλώσσαις, τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ λέγων ²⁷Πάντες οἱ ἀνθρωποι οἱ ὄντες ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἔστωσαν προσκυνοῦντες καὶ λατρεύοντες τῷ θεῷ τοῦ Δανιηλ, αὐτὸς γάρ ἔστι θεὸς μένων καὶ ζῶν εἰς γενεὰς γενεῶν ἕως τοῦ αἰῶνος. ²⁸ἔγώ Δαρεῖος ἔσομαι αὐτῷ προσκυνῶν καὶ δουλεύων πάσας τὰς ἡμέρας μου, τὰ γὰρ εἰδωλα τὰ χειροποίητα οὐ δύνανται σῶσαι, ὡς ἐλυτρώσατο ὁ θεὸς τοῦ Δανιηλ τὸν Δανιηλ. ²⁹καὶ ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ, καὶ Δανιηλ κατεστάθη ἐπὶ τῆς βασιλείας Δαρείου· καὶ Κύρος ὁ Πέρσης παρέλαβε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

7 ¹Ἐτους πρώτου βασιλεύοντος Βαλτασαρ χώρας Βαβυλωνίας Δανιηλ ὅραμα εἶδε παρὰ κεφαλὴν ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ· τότε Δανιηλ τὸ ὅραμα, δὲν εἶδεν, ἔγραψεν εἰς κεφάλαια λόγων ²Ἐπὶ τῆς κοίτης μου ἐθεώρουν καθ' ὑπνους νυκτὸς καὶ ἴδοὺ τέσσαρες ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ ἐνέπεσον εἰς τὴν θάλασσαν τὴν μεγάλην. ³καὶ τέσσαρα θηρία ἀνέβαινον ἐκ τῆς θαλάσσης διαφέροντα ἐν παρὰ τὸ ἔν. ⁴τὸ πρῶτον ὧσεὶ λέαινα ἔχουσα πτερὰ ὧσεὶ ἀετοῦ· ἐθεώρουν ἕως ὅτου ἐτίλη τὰ πτερὰ αὐτῆς, καὶ ἥρθη ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ ποδῶν ἀνθρωπίνων ἐστάθη, καὶ ἀνθρωπίνη καρδία ἐδόθη αὐτῇ. ⁵καὶ ἴδοὺ μετ' αὐτὴν ἄλλο θηρίον δμοίωσιν ἔχον ἄρκου, καὶ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς πλευροῦ ἐστάθη, καὶ τρία πλευρὰ ἦν ἐν τῷ στόματι αὐτῆς, καὶ οὕτως εἶπεν Ἀνάστα κατάφαγε σάρκας πολλάς. ⁶καὶ μετὰ ταῦτα ἐθεώρουν

θηρίον ἄλλο ὥσει πάρδαλιν, καὶ πτερὰ τέσσαρα ἐπέτεινον ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ τέσσαρες κεφαλαὶ τῷ θηρίῳ, καὶ γλῶσσα ἐδόθη αὐτῷ. ⁷μετὰ δὲ ταῦτα ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς θηρίον τέταρτον φοβερόν, καὶ ὁ φόβος αὐτοῦ ὑπερφέρων ἴσχύι, ἔχον ὀδόντας σιδηροῦς μεγάλους, ἐσθίον καὶ κοπανίζον, κύκλω τοῖς ποσὶ καταπατοῦν, διαφόρως χρώμενον παρὰ πάντα τὰ πρὸ αὐτού θηρία· εἶχε δὲ κέρατα δέκα, ⁸καὶ βουλαὶ πολλαὶ ἐν τοῖς κέρασιν αὐτοῦ. καὶ ἵδον ἄλλο ἐν κέρας ἀνεφύη ἀνὰ μέσον αὐτῶν μικρὸν ἐν τοῖς κέρασιν αὐτοῦ, καὶ τρία τῶν κεράτων τῶν πρώτων ἐξηράνθησαν δι' αὐτοῦ· καὶ ἵδον ὄφθαλμοὶ ὥσπερ ὄφθαλμοὶ ἀνθρώπινοι ἐν τῷ κέρατι τούτῳ καὶ στόμα λαλοῦν μεγάλα, καὶ ἐποίει πόλεμον πρὸς τοὺς ἄγίους. ⁹ἐθεώρουν ἔως ὅτε θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ παλαιὸς ἡμερῶν ἐκάθητο ἔχων περιβολὴν ὥσει χιόνα, καὶ τὸ τρίχωμα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὥσει ἔριον λευκὸν καθαρόν, ὁ θρόνος ὥσει φλὸξ πυρός, ¹⁰καὶ ἐξεπορεύετο κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ποταμὸς πυρός, χίλιαι χιλιάδες ἐθεράπευον αὐτὸν καὶ μύριαι μυριάδες παρειστήκεισαν αὐτῷ· καὶ κριτήριον ἐκάθισε καὶ βίβλοι ἡνεώχθησαν. ¹¹ἐθεώρουν τότε τὴν φωνὴν τῶν λόγων τῶν μεγάλων, ὡν τὸ κέρας ἐλάλει, καὶ ἀπετυμπανίσθη τὸ θηρίον, καὶ ἀπώλετο τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἐδόθη εἰς καῦσιν πυρός. ¹²καὶ τοὺς κύκλω αὐτοῦ ἀπέστησε τῆς ἐξουσίας αὐτῶν, καὶ χρόνος ζωῆς ἐδόθη αὐτοῖς ἔως χρόνου καὶ καιροῦ.

¹³ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς καὶ ἵδον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἥρχετο, καὶ ὡς παλαιὸς ἡμερῶν παρῆν, καὶ οἱ παρεστηκότες παρῆσαν αὐτῷ. ¹⁴καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία, καὶ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς κατὰ γένη καὶ πᾶσα δόξα αὐτῷ λατρεύουσα· καὶ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος, ἥτις οὐ μὴ ἀρθῇ, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ, ἥτις οὐ μὴ φθαρῇ. — ¹⁵καὶ ἀκηδιάσας ἐγὼ Δανιηλ ἐν τούτοις ἐν τῷ ὁράματι τῆς νυκτὸς ¹⁶προσῆλθον πρὸς ἔνα τῶν ἐστώτων καὶ τὴν ἀκρίβειαν ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ ὑπὲρ πάντων τούτων. ἀποκριθεὶς δὲ λέγει μοι καὶ τὴν κρίσιν τῶν λόγων ἐδήλωσέ μοι

¹⁷Ταῦτα τὰ θηρία τὰ μεγάλα εἰσὶ τέσσαρες βασιλεῖαι, αἱ ἀπολοῦνται ἀπὸ τῆς γῆς. ¹⁸καὶ παραλήψονται τὴν βασιλείαν ἄγιοι ὑψίστου καὶ καθέξουσι τὴν βασιλείαν ἔως τοῦ αἰῶνος καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. ¹⁹τότε ἥθελον ἐξακριβάσασθαι περὶ τοῦ θηρίου τοῦ τετάρτου τοῦ διαφθείροντος πάντα καὶ ὑπερφόβου, καὶ ἵδον οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροῦ καὶ οἱ ὄνυχες αὐτοῦ χαλκοῦ κατεσθίοντες πάντας κυκλόθεν καὶ καταπατοῦντες τοῖς ποσί, ²⁰καὶ περὶ τῶν δέκα κεράτων αὐτοῦ τῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ ἑνὸς τοῦ ἄλλου τοῦ προσφυέντος, καὶ ἐξέπεσαν δι' αὐτοῦ τρία, καὶ τὸ κέρας ἐκεῖνο εἶχεν ὄφθαλμοὺς καὶ στόμα λαλοῦν μεγάλα, καὶ ἡ πρόσωψις αὐτοῦ ὑπερέφερε τὰ ἄλλα. ²¹καὶ κατενόουν τὸ κέρας ἐκεῖνο πόλεμον συνιστάμενον πρὸς τοὺς ἄγιους καὶ τροπούμενον αὐτοὺς ²²ἔως τοῦ ἐλθεῖν τὸν παλαιὸν ἡμερῶν, καὶ τὴν κρίσιν ἔδωκε τοῖς ἄγιοις τοῦ ὑψίστου, καὶ ὁ καιρὸς ἐδόθη καὶ τὸ βασίλειον κατέσχον οἱ ἄγιοι. ²³καὶ ἐρρέθη μοι περὶ τοῦ θηρίου τοῦ τετάρτου, ὅτι βασιλεία τετάρτη ἔσται ἐπὶ τῆς γῆς, ἥτις διοίσει παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν καὶ ἀναστατώσει αὐτὴν καὶ καταλεανεῖ αὐτὴν.

²⁴καὶ τὰ δέκα κέρατα τῆς βασιλείας, δέκα βασιλεῖς στήσονται, καὶ ὁ ἄλλος βασιλεὺς μετὰ τούτους στήσεται, καὶ αὐτὸς διοίσει κακοῖς ὑπὲρ τοὺς πρώτους καὶ τρεῖς βασιλεῖς ταπεινώσει. ²⁵καὶ ῥήματα εἰς τὸν ὕψιστον λαλήσει καὶ τοὺς ἄγιους τοῦ ὑψίστου κατατρίψει καὶ προσδέξεται ἄλλοιῶσαι καιροὺς

καὶ νόμουν, καὶ παραδοθήσεται πάντα εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἔως καιροῦ καὶ καιρῶν καὶ ἔως ἡμίσους καιροῦ.²⁶καὶ ἡ κρίσις καθίσεται καὶ τὴν ἐξουσίαν ἀπολοῦσι καὶ βουλεύσονται μιᾶναι καὶ ἀπολέσαι ἔως τέλους.²⁷καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν μεγαλειότητα αὐτῶν καὶ τὴν ἀρχὴν πασῶν τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν βασιλειῶν ἔδωκε λαῷ ἀγίῳ ὑψίστου βασιλεῦσαι βασιλείαν αἰώνιον, καὶ πᾶσαι αἱ ἐξουσίαι αὐτῷ ὑποταγήσονται καὶ πειθαρχήσουσιν αὐτῷ.²⁸ἔως καταστροφῆς τοῦ λόγου ἐγὼ Δανιηλ σφόδρα ἐκστάσει περιειχόμην, καὶ ἡ ἔξις μου διήνεγκεν ἐμοί, καὶ τὸ ρῆμα ἐν καρδίᾳ μου ἐστήριξα.

8¹Ἐτους τρίτου βασιλεύοντος Βαλτασαρ ὄρασις, ἦν εἶδον ἐγὼ Δανιηλ μετὰ τὸ ἴδεῖν με τὴν πρώτην.²καὶ εἶδον ἐν τῷ ὁράματι τοῦ ἐνυπνίου μου ἐμοῦ ὅντος ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ἥτις ἐστὶν ἐν Ἐλυμαΐδι χώρᾳ, ἔτι δὲ τοῦ μου πρὸς τῇ πύλῃ Αιλαμ 3ἀναβλέψας εἶδον κριὸν ἔνα μέγαν ἐστῶτα ἀπέναντι τῆς πύλης, καὶ εἶχε κέρατα, καὶ τὸ ἐν ὑψηλότερον τοῦ ἑτέρου, καὶ τὸ ὑψηλότερον ἀνέβαινε.⁴μετὰ δὲ ταῦτα εἶδον τὸν κριὸν κερατίζοντα πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς δυσμὰς καὶ μεσημβρίαν, καὶ πάντα τὰ θηρία οὐκ ἐστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ρύμενος ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐποίει ὡς ἥθελε καὶ ὑψώθη.⁵καὶ ἐγὼ διενοούμην καὶ ἰδοὺ τράγος αἰγῶν ἤρχετο ἀπὸ δυσμῶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς καὶ οὐχ ἥπτετο τῆς γῆς, καὶ ἦν τοῦ τράγου κέρας ἐν ἀνὰ μέσον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.⁶καὶ ἥλθεν ἐπὶ τὸν κριὸν τὸν τὰ κέρατα ἔχοντα, δὲν εἶδον ἐστῶτα πρὸς τῇ πύλῃ, καὶ ἔδραμε πρὸς αὐτὸν ἐν θυμῷ ὀργῆς.⁷καὶ εἶδον αὐτὸν προσάγοντα πρὸς τὸν κριόν, καὶ ἐθυμώθη ἐπ’ αὐτὸν καὶ ἐπάταξε καὶ συνέτριψε τὰ δύο κέρατα αὐτοῦ, καὶ οὐκέτι ἦν ἵσχυς ἐν τῷ κριῷ στῆναι κατέναντι τοῦ τράγου· καὶ ἐσπάραξεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ συνέτριψεν αὐτόν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ρύμενος τὸν κριὸν ἀπὸ τοῦ τράγου.⁸καὶ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν κατίσχυσε σφόδρα, καὶ ὅτε κατίσχυσε, συνετρίβη αὐτοῦ τὸ κέρας τὸ μέγα, καὶ ἀνέβη ἔτερα τέσσαρα κέρατα κατόπισθεν αὐτοῦ εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ.⁹καὶ ἔξι ἐνὸς αὐτῶν ἀνεφύη κέρας ἵσχυρὸν ἐν καὶ κατίσχυσε καὶ ἐπάταξεν ἐπὶ μεσημβρίαν καὶ ἐπ’ ἀνατολὰς καὶ ἐπὶ βορρᾶν.¹⁰καὶ ὑψώθη ἔως τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐρράχθη ἐπὶ τὴν γῆν ἀπὸ τῶν ἀστέρων καὶ ἀπὸ αὐτῶν κατεπατήθη,¹¹ἔως ὁ ἀρχιστράτηγος ρύσεται τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ δι’ αὐτὸν τὰ ὅρη τὰ ἀπ’ αἰῶνος ἐρράχθη, καὶ ἐξήρθη ὁ τόπος αὐτῶν καὶ θυσία, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἔως χαμαὶ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ εὐωδώθη καὶ ἐγενήθη, καὶ τὸ ἄγιον ἐρημωθήσεται.¹²καὶ ἐγενήθησαν ἐπὶ τῇ θυσίᾳ αἱ ἀμαρτίαι, καὶ ἐρρίφη χαμαὶ ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἐποίησε καὶ εὐωδώθη.¹³καὶ ἥκουον ἑτέρους ἀγίου λαλοῦντος, καὶ εἶπεν ὁ ἔτερος τῷ φελμουνι τῷ λαλοῦντι "Ἐως τίνος τὸ ὄραμα στήσεται καὶ ἡ θυσία ἡ ἀρθεῖσα καὶ ἡ ἀμαρτία ἐρημώσεως ἡ δοθεῖσα, καὶ τὰ ἄγια ἐρημωθήσεται εἰς καταπάτημα;¹⁴καὶ εἶπεν αὐτῷ "Ἐως ἐσπέρας καὶ πρωὶ ἡμέραι δισχίλιαι τριακόσιαι, καὶ καθαρισθήσεται τὸ ἄγιον.¹⁵καὶ ἐγένετο ἐν τῷ θεωρεῖν με, ἐγὼ Δανιηλ, τὸ ὄραμα ἐζήτουν διανοηθῆναι, καὶ ἰδοὺ ἔστη κατεναντίον μου ὡς ὄρασις ἀνθρώπου.¹⁶καὶ ἥκουσα φωνὴν ἀνθρώπου ἀνὰ μέσον τοῦ Ουλαι, καὶ ἐκάλεσε καὶ εἶπεν Γαβριηλ, συνέτισον ἐκεῖνον τὴν ὄρασιν. καὶ ἀναβοήσας εἶπεν ὁ ἀνθρωπος Ἐπὶ τὸ πρόσταγμα ἐκεῖνο ἡ ὄρασις.¹⁷καὶ ἥλθε καὶ ἔστη

έχόμενός μου τῆς στάσεως, καὶ ἐν τῷ ἔρχεσθαι αὐτὸν ἐθορυβήθην καὶ ἐπεσα ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ εἴπεν μοι Διανοήθητι, υἱὲ ἀνθρώπου, ἔτι γὰρ εἰς ὥραν καιροῦ τοῦτο τὸ ὄραμα.¹⁸καὶ λαλοῦντος αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἐκοιμήθην ἐπὶ πρόσωπον χαμαί, καὶ ἀψάμενός μου ἤγειρέ με ἐπὶ τοῦ τόπου¹⁹καὶ εἶπέ μοι Ἰδοὺ ἐγὼ ἀπαγγέλλω σοι ἃ ἔσται ἐπ' ἐσχάτου τῆς ὁργῆς τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου· ἔτι γὰρ εἰς ὥρας καιροῦ συντελείας μενεῖ.²⁰τὸν κριὸν δὲν εἶδες τὸν ἔχοντα τὰ κέρατα, βασιλεὺς Μήδων καὶ Περσῶν ἐστι.²¹καὶ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων ἐστί· καὶ τὸ κέρας τὸ μέγα τὸ ἀνὰ μέσον τῶν ὄφθαλμῶν αὐτοῦ, αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ὁ πρῶτος.²²καὶ τὰ συντριβέντα καὶ ἀναβάντα ὅπίσω αὐτοῦ τέσσαρα κέρατα, τέσσαρες βασιλεῖς τοῦ ἔθνους αὐτοῦ ἀναστήσονται οὐ κατὰ τὴν ἴσχὺν αὐτοῦ.²³καὶ ἐπ' ἐσχάτου τῆς βασιλείας αὐτῶν, πληρουμένων τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν, ἀναστήσεται βασιλεὺς ἀναιδῆς προσώπῳ διανοούμενος αἰνίγματα.²⁴καὶ στερεωθήσεται ἡ ἴσχὺς αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐν τῇ ἴσχύι αὐτοῦ, καὶ θαυμαστῶς φθερεῖ καὶ εὔδωματος καὶ ποιήσει καὶ φθερεῖ δυνάστας καὶ δῆμον ἀγίων.²⁵καὶ ἐπὶ τοὺς ἀγίους τὸ διανόημα αὐτοῦ, καὶ εὔδωματος καὶ ἐπὶ ἀπωλείας ἀνδρῶν στήσεται καὶ ποιήσει συναγωγὴν χειρὸς καὶ ἀποδώσεται.²⁶τὸ ὄραμα τὸ ἐσπέρας καὶ πρωὶ ηύρεθη ἐπ' ἀληθείας· καὶ νῦν πεφραγμένον τὸ ὄραμα, ἔτι γὰρ εἰς ἡμέρας πολλάς.²⁷ἐγὼ Δανιηλ ἀσθενήσας ἡμέρας πολλὰς καὶ ἀναστὰς ἐπραγματευόμην πάλιν βασιλικά· καὶ ἔξελυόμην ἐπὶ τῷ ὄραματι, καὶ οὐδεὶς ἦν ὁ διανοούμενος.

9 Ἡ ἑτούς πρώτου ἐπὶ Δαρείου τοῦ Ξέρξου ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς Μηδικῆς, οἵ ἐβασίλευσαν ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῶν Χαλδαίων,²τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐγὼ Δανιηλ διενοήθην ἐν ταῖς βίβλοις τὸν ἀριθμὸν τῶν ἑτῶν, ὅτε ἐγένετο πρόσταγμα τῇ γῇ ἐπὶ Ιερεμιαν τὸν προφήτην ἐγεῖραι εἰς ἀναπλήρωσιν ὀνειδισμοῦ Ιερουσαλημ, ἐβδομήκοντα ἔτη.³καὶ ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν εὐρεῖν προσευχὴν καὶ ἔλεος ἐν νηστείαις καὶ σάκκῳ καὶ σποδῷ.⁴καὶ προσηνέξαμην πρὸς κύριον τὸν θεὸν καὶ ἔξωμολογησάμην καὶ εἴπα Ἰδού, κύριε, σὺ εἰ ὁ θεὸς ὁ μέγας καὶ ὁ ἴσχυρός καὶ ὁ φοβερός τηρῶν τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσί σε καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά σου,⁵ἡμάρτομεν, ἡδικήσαμεν, ἡσεβήσαμεν καὶ ἀπέστημεν καὶ παρέβημεν τὰς ἐντολάς σου καὶ τὰ κρίματά σου⁶καὶ οὐκ ἡκούσαμεν τῶν παιδῶν σου τῶν προφητῶν, ἀ ἐλάλησαν ἐπὶ τῷ ὄνόματί σου ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν καὶ δυνάστας ἡμῶν καὶ πατέρας ἡμῶν καὶ παντὶ ἔθνει ἐπὶ τῆς γῆς.⁷σοί, κύριε, ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἡμῖν ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἀνθρώποις Ιουδα καὶ καθημένοις ἐν Ιερουσαλημ καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ισραηλ τῷ ἔγγιστα καὶ τῷ ἀπωτέρῳ ἐν πάσαις ταῖς χώραις, εἰς ἀς διεσκόρπισας αὐτοὺς ἐκεῖ ἐν τῇ πλημμελείᾳ, ἢ ἐπλημμέλησαν ἐναντίον σου.⁸δέσποτα, ἡμῖν ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ δυνάσταις καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν, ὅτι ἡμάρτομέν σοι.⁹τῷ κυρίῳ ἡ δικαιοσύνη καὶ τὸ ἔλεος, ὅτι ἀπέστημεν ἀπὸ σοῦ¹⁰καὶ οὐκ ἡκούσαμεν τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν κατακολουθῆσαι τῷ νόμῳ σου, φ ἔδωκας ἐνώπιον Μωσῆ καὶ ἡμῶν διὰ τῶν παιδῶν σου τῶν προφητῶν.¹¹καὶ πᾶς Ισραηλ ἐγκατέλιπε τὸν νόμον σου καὶ ἀπέστησαν τοῦ

μὴ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς σου, καὶ ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ κατάρα καὶ ὁ δρκος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ Μωσῆ παιδὸς τοῦ θεοῦ, ὅτι ἡμάρτομεν αὐτῷ.¹²καὶ ἔστησεν ἡμῖν τὰ προστάγματα αὐτοῦ, ὅσα ἐλάλησεν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς κριτὰς ἡμῶν, ὅσα ἔχρινας ἡμῖν, ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς κακὰ μεγάλα, οἷα οὐκ ἐγενήθη ὑπὸ τὸν οὐρανὸν καθότι ἐγενήθη ἐν Ιερουσαλημ.¹³κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν διαθήκῃ Μωσῆ πάντα τὰ κακὰ ἐπῆλθεν ἡμῖν, καὶ οὐκ ἔξεζητήσαμεν τὸ πρόσωπον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἀποστῆναι ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν καὶ διανοηθῆναι τὴν δικαιοσύνην σου, κύριε.¹⁴καὶ ἡγρύπνησε κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ τὰ κακὰ καὶ ἐπήγαγεν ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι δίκαιος κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐπὶ πάντα, ὅσα ἀν ποιήσῃ, καὶ οὐκ ἡκούσαμεν τῆς φωνῆς αὐτοῦ.¹⁵καὶ νῦν, δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἔξαγαγὼν τὸν λαόν σου ἐξ Αἰγύπτου τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἡμάρτομεν, ἡγνοήκαμεν.¹⁶δέσποτα, κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου ἀποστραφήτω ὁ θυμός σου καὶ ἡ ὄργη σου ἀπὸ τῆς πόλεώς σου Ιερουσαλημ ὅρους τοῦ ἀγίου σου, ὅτι ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς ἀγνοίαις τῶν πατέρων ἡμῶν Ιερουσαλημ καὶ ὁ δῆμός σου, κύριε, εἰς ὀνειδισμὸν ἐν πᾶσι τοῖς περικύκλῳ ἡμῶν.¹⁷καὶ νῦν ἐπάκουσον, δέσποτα, τῆς προσευχῆς τοῦ παιδός σου καὶ ἐπὶ τὰς δεήσεις μου, καὶ ἐπιβλεψάτω τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸ ὅρος τὸ ἄγιόν σου τὸ ἔρημον ἔνεκεν τῶν δούλων σου, δέσποτα.¹⁸πρόσχεις, κύριε, τὸ οὗς σου καὶ ἐπάκουσόν μου· ἀνοιξόν τοὺς ὁφθαλμούς σου καὶ ἴδε τὴν ἐρήμωσιν ἡμῶν καὶ τῆς πόλεώς σου, ἐφ' ἧς ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτῆς· οὐ γάρ ἐπὶ ταῖς δικαιοσύναις ἡμῶν ἡμεῖς δεόμεθα ἐν ταῖς προσευχαῖς ἡμῶν ἐνώπιόν σου, ἀλλὰ διὰ τὸ σὸν ἔλεος,¹⁹κύριε, σὺ ἰλάτευσον. κύριε, ἐπάκουσον καὶ ποίησον καὶ μὴ χρονίσῃς ἔνεκα σεαυτοῦ, δέσποτα, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπεκλήθη ἐπὶ τὴν πόλιν σου Σιων καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου Ισραὴλ. —²⁰καὶ ἔως ἐγώ ἐλάλουν προσευχόμενος καὶ ἔξομολογούμενος τὰς ἀμαρτίας μου καὶ τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ μου Ισραὴλ καὶ δεόμενος ἐν ταῖς προσευχαῖς ἐναντίον κυρίου θεοῦ μου καὶ ὑπὲρ τοῦ ὅρους τοῦ ἀγίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν,²¹καὶ ἔτι λαλοῦντός μου ἐν τῇ προσευχῇ μου καὶ ἴδού ὁ ἀνήρ, ὃν εἶδον ἐν τῷ ὕπνῳ μου τὴν ἀρχήν, Γαβριὴλ, τάχει φερόμενος προσήγγισέ μοι ἐν ὥρᾳ θυσίας ἑσπερινῆς.²²καὶ προσῆλθε καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ καὶ εἶπεν Δανιηλ, ἄρτι ἐξῆλθον ὑποδεῖξαί σοι διάνοιαν.²³ἐν ἀρχῇ τῆς δεήσεώς σου ἐξῆλθε πρόσταγμα παρὰ κυρίου, καὶ ἐγὼ ἦλθον ὑποδεῖξαί σοι, ὅτι ἐλεεινὸς εἰ· καὶ διανοήθητι τὸ πρόσταγμα.²⁴έβδομήκοντα ἔβδομάδες ἔκριθησαν ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν Σιων συντελεσθῆναι τὴν ἀμαρτίαν καὶ τὰς ἀδικίας σπανίσαι καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀδικίας καὶ διανοηθῆναι τὸ ὄραμα καὶ δοθῆναι δικαιοσύνην αἰώνιον καὶ συντελεσθῆναι τὸ ὄραμα καὶ εὐφράναι ἄγιον ἀγίων.²⁵καὶ γνώσῃ καὶ διανοήθῃς καὶ εὐφρανθήσῃ καὶ εὑρήσεις προστάγματα ἀποκριθῆναι καὶ οἰκοδομήσεις Ιερουσαλημ πόλιν κυρίω.²⁶καὶ μετὰ ἐπτὰ καὶ ἔβδομήκοντα καὶ ἔξήκοντα δύο ἀποσταθήσεται χρῖσμα καὶ οὐκ ἔσται, καὶ βασιλεία ἐθνῶν φθερεῖ τὴν πόλιν καὶ τὸ ἄγιον μετὰ τοῦ χριστοῦ, καὶ ἥξει ἡ συντέλεια αὐτοῦ μετ' ὀργῆς καὶ ἔως καιροῦ συντελείας· ἀπὸ πολέμου πολεμηθήσεται.²⁷καὶ δυναστεύσει ἡ διαθήκη εἰς πολλούς, καὶ πάλιν ἐπιστρέψει καὶ ἀνοικοδομηθήσεται εἰς πλάτος καὶ μῆκος· καὶ κατὰ συντέλειαν καιρῶν καὶ μετὰ ἐπτὰ καὶ

έβδομήκοντα καιροὺς καὶ ἔξηκοντα δύο ἔτη ἥως καιροῦ συντελείας πολέμου καὶ ἀφαιρεθήσεται ἡ ἐρήμωσις ἐν τῷ κατισχῦσαι τὴν διαθήκην ἐπὶ πολλὰς ἐβδομάδας· καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς ἐβδομάδος ἀρθήσεται ἡ θυσία καὶ ἡ σπονδή, καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων ἔσται ἥως συντελείας, καὶ συντέλεια δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν.

10 ¹Ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως Περσῶν πρόσταγμα ἐδείχθη τῷ Δανιηλ, ὃς ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα Βαλτασαρ, καὶ ἀληθὲς τὸ ὄραμα καὶ τὸ πρόσταγμα, καὶ τὸ πλῆθος τὸ ἴσχυρὸν διανοηθήσεται τὸ πρόσταγμα, καὶ διενοήθην αὐτὸν ὁράματι. ²Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγὼ Δανιηλ ἡμην πενθῶν τρεῖς ἐβδομάδας. ³Ἄρτον ἐπιθυμιῶν οὐκ ἔφαγον, καὶ κρέας καὶ οἶνος οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου, ἔλαιον οὐκ ἡλειψάμην ἥως τοῦ συντελέσαι με τὰς τρεῖς ἐβδομάδας τῶν ἡμερῶν. ⁴καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, καὶ ἐγὼ ἡμην ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ⁵ὅς ἐστι Τίγρης, ⁵καὶ ἦρα τοὺς ὄφθαλμούς μου καὶ εἶδον καὶ ἵδον ἄνθρωπος εἰς ἐνδεδυμένος βύσινα καὶ τὴν ὁσφὺν περιεζωσμένος βυσσίνω, καὶ ἐκ μέσου αὐτοῦ φῶς, ⁶καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ὥσει θαρσῖς, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὥσει ὄρασις ἀστραπῆς, καὶ οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ ὥσει λαμπάδες πυρός, καὶ οἱ βραχίονες αὐτοῦ καὶ οἱ πόδες ὥσει χαλκὸς ἐξαστράπτων, καὶ φωνὴ λαλιᾶς αὐτοῦ ὥσει φωνὴ θορύβου. ⁷καὶ εἶδον ἐγὼ Δανιηλ τὴν ὄρασιν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ὅντες μετ' ἐμοῦ οὐκ εἶδοσαν τὴν ὄρασιν ταύτην, καὶ φόβος ἴσχυρὸς ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἀπέδρασαν ἐν σπουδῇ. ⁸καὶ ἐγὼ κατελείφθην μόνος καὶ εἶδον τὴν ὄρασιν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ οὐκ ἐγκατελείφθη ἐν ἐμοὶ ἰσχύς, καὶ ἵδον πνεῦμα ἐπεστράφη ἐπ' ἐμὲ εἰς φθοράν, καὶ οὐ κατίσχυσα. ⁹καὶ οὐκ ἤκουσα τὴν φωνὴν λαλιᾶς αὐτοῦ, ἐγὼ ἡμην πεπτωκὼς ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν. ¹⁰καὶ ἵδον χεῖρα προσήγαγέ μοι καὶ ἤγειρέ με ἐπὶ τῶν γονάτων ἐπὶ τὰ ἵχνη τῶν ποδῶν μου. ¹¹καὶ εἴπεν μοι Δανιηλ, ἄνθρωπος ἐλεεινὸς εἰ· διανοήθητι τοῖς προστάγμασιν, οἵς ἐγὼ λαλῶ ἐπὶ σέ, καὶ στῆθι ἐπὶ τοῦ τόπου σου, ἄρτι γὰρ ἀπεστάλην ἐπὶ σέ. καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ τὸ πρόσταγμα τοῦτο ἔστην τρέμων. ¹²καὶ εἴπεν πρός με Μὴ φοβοῦ, Δανιηλ· ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης, ἣς ἔδωκας τὸ πρόσωπόν σου διανοηθῆναι καὶ ταπεινωθῆναι ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, εἰσηκούσθη τὸ ρῆμά σου, καὶ ἐγὼ εἰσῆλθον ἐν τῷ ρήματί σου. ¹³καὶ ὁ στρατηγὸς βασιλέως Περσῶν ἀνθειστήκει ἐναντίον μου εἴκοσι καὶ μίαν ἡμέραν, καὶ ἵδον Μιχαηλ εἰς τῶν ἀρχόντων τῶν πρώτων ἐπῆλθε βοηθῆσαι μοι, καὶ αὐτὸν ἐκεῖ κατέλιπον μετὰ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ βασιλέως Περσῶν. ¹⁴καὶ εἴπεν μοι ὩΗλθον ὑποδεῖξαί σοι τί ὑπαντήσεται τῷ λαῷ σου ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν, ἔτι γὰρ ὄρασις εἰς ἡμέρας. ¹⁵καὶ ἐν τῷ αὐτὸν λαλῆσαι μετ' ἐμοῦ τὰ προστάγματα ταῦτα ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐσιώπησα. ¹⁶καὶ ἵδον ὡς ὁμοίωσις χειρὸς ἀνθρώπου ἥψατό μου τῶν χειλέων· καὶ ἤνοιξα τὸ στόμα μου καὶ ἐλάλησα καὶ εἴπα τῷ ἐστηκότι ἀπέναντί μου Κύριε, καὶ ὡς ὄρασις ἐπεστράφη ἐπὶ τὸ πλευρόν μου ἐπ' ἐμέ, καὶ οὐκ ἦν ἐν ἐμοὶ ἰσχύς. ¹⁷καὶ πῶς δυνήσεται ὁ παῖς λαλῆσαι μετὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ; καὶ ἐγὼ ἡσθένησα, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοὶ ἰσχύς, καὶ πνεῦμα οὐ κατελείφθη ἐν ἐμοί. ¹⁸καὶ προσέθηκε καὶ ἥψατό μου ὡς ὄρασις ἀνθρώπου καὶ κατίσχυσέ με ¹⁹καὶ εἴπε μοι ὌΑνθρωπος ἐλεεινὸς εἰ·, μὴ

φοβοῦ, ὑγίαινε· ἀνδρίζου καὶ ἵσχυε. καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ ἴσχυσα καὶ εἴπα Λαλησάτω ὁ κύριός μου, ὅτι ἐνίσχυσέ με. ²⁰καὶ εἴπεν πρός με Γινώσκεις τί ἥλθον πρὸς σέ; καὶ νῦν ἐπιστρέψω διαμάχεσθαι μετὰ τοῦ στρατηγοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν· καὶ ἐγὼ ἔξεπορευόμην, καὶ ίδοὺ στρατηγὸς Ἐλλήνων εἰσεπορεύετο. ²¹καὶ μάλα ὑποδείξω σοι τὰ πρῶτα ἐν ἀπογραφῇ ἀληθείας, καὶ οὐθεὶς ἦν ὁ βοηθῶν μετ' ἐμοῦ ὑπὲρ τούτων ἀλλ' ἡ Μιχαὴλ ὁ ἄγγελος.

11 ¹καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως εἴπεν μοι ἐνισχῦσαι καὶ ἀνδρίζεσθαι. — ²καὶ νῦν ἥλθον τὴν ἀληθειαν ὑποδεῖξαι σοι. ίδοὺ τρεῖς βασιλεῖς ἀνθεστήκασιν ἐν τῇ Περσίδι, καὶ ὁ τέταρτος πλουτήσει πλοῦτον μέγαν παρὰ πάντας· καὶ ἐν τῷ κατισχῦσαι αὐτὸν ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ ἐπαναστήσεται παντὶ βασιλεῖ Ἐλλήνων. ³καὶ στήσεται βασιλεὺς δυνατὸς καὶ κυριεύσει κυριείας πολλῆς καὶ ποιήσει καθὼς ἀν βούληται. ⁴καὶ ἐν τῷ ἀναστῆναι αὐτὸν συντριβήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ καὶ μεριστήσεται εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ, οὐ κατὰ τὴν ἀλκήν αὐτοῦ οὐδὲ κατὰ τὴν κυριείαν αὐτοῦ, ἦν ἐδυνάστευσε, ὅτι ἀποσταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ, καὶ ἐτέρους διδάξει ταῦτα. ⁵καὶ ἐνισχύσει βασιλείαν Αἰγύπτου· καὶ εἴς ἐκ τῶν δυναστῶν κατισχύσει αὐτὸν καὶ δυναστεύσει· δυναστεία μεγάλη ἡ δυναστεία αὐτοῦ. ⁶καὶ εἰς συντέλειαν ἐνιαυτῶν ἄξει αὐτούς, καὶ εἰσελεύσεται βασιλεὺς Αἰγύπτου εἰς τὴν βασιλείαν τὴν βορρᾶ ποιήσασθαι συνθήκας· καὶ οὐ μὴ κατισχύσῃ, ὅτι ὁ βραχίων αὐτοῦ οὐ στήσει ἴσχυν, καὶ ὁ βραχίων αὐτοῦ ναρκήσει καὶ τῶν συμπορευομένων μετ' αὐτοῦ, καὶ μενεῖ εἰς ὕρας. ⁷καὶ ἀναστήσεται φυτὸν ἐκ τῆς ρίζης αὐτοῦ καθ' ἑαυτόν, καὶ ἥξει ἐπὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἐν ἴσχυι αὐτοῦ βασιλεὺς βορρᾶ καὶ ποιήσει ταραχὴν καὶ κατισχύσει. ⁸καὶ τοὺς θεοὺς αὐτῶν καταστρέψει μετὰ τῶν χωνευτῶν αὐτῶν καὶ τοὺς ὄχλους αὐτῶν μετὰ τῶν σκευῶν τῶν ἐπιθυμημάτων αὐτῶν, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσόν, ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἀποίσουσιν εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἔσται ἔτος βασιλεῖ βορρᾶ. ⁹καὶ εἰσελεύσεται εἰς βασιλείαν Αἰγύπτου ἡμέρας· καὶ ἐπιστρέψει ἐπὶ τὴν γῆν αὐτοῦ ¹⁰καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. καὶ ἐρεθισθήσεται καὶ συνάξει συναγωγὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ εἰσελεύσεται κατ' αὐτὴν κατασύρων· παρελεύσεται καὶ ἐπιστρέψει καὶ παροξυνθήσεται ἐπὶ πολύ. ¹¹καὶ ὀργισθήσεται βασιλεὺς Αἰγύπτου καὶ πολεμήσει μετὰ βασιλέως βορρᾶ, καὶ παραδοθήσεται ἡ συναγωγὴ εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. ¹²καὶ λήψεται τὴν συναγωγὴν, καὶ ὑψωθήσεται ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ταράξει πολλοὺς καὶ οὐ μὴ φοβηθῇ. ¹³καὶ ἐπιστρέψει βασιλεὺς βορρᾶ καὶ συνάξει πόλεως συναγωγὴν μείζονα παρὰ τὴν πρώτην κατὰ συντέλειαν καιροῦ ἐνιαυτοῦ καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν ἐπ' αὐτὸν ἐν ὄχλῳ πολλῷ καὶ ἐν χρήμασι πολλοῖς. ¹⁴καὶ ἐν τοῖς καιροῖς ἐκείνοις διάνοιαι ἀναστήσονται ἐπὶ τὸν βασιλέα Αἰγύπτου· καὶ ἀνοικοδομήσει τὰ πεπτωκότα τοῦ ἔθνους σου καὶ ἀναστήσεται εἰς τὸ ἀναστῆσαι τὴν προφητείαν, καὶ προσκόψουσι. ¹⁵καὶ ἐπελεύσεται βασιλεὺς βορρᾶ καὶ ἐπιστρέψει τὰ δόρατα αὐτοῦ καὶ λήψεται τὴν πόλιν τὴν ὄχυράν, καὶ οἱ βραχίονες βασιλέως Αἰγύπτου στήσονται μετὰ τῶν δυναστῶν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται αὐτῷ ἴσχὺς εἰς τὸ ἀντιστῆναι αὐτῷ. ¹⁶καὶ ποιήσει ὁ εἰσπορευόμενος ἐπ' αὐτὸν κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀνθεστηκὼς ἐναντίον αὐτοῦ· καὶ στήσεται ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ ἐπιτελεσθήσεται πάντα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. ¹⁷καὶ

δώσει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπελθεῖν βίᾳ πᾶν τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ συνθήκας μετ' αὐτοῦ ποιήσεται· καὶ θυγατέρα ἀνθρώπου δώσει αὐτῷ εἰς τὸ φθεῖραι αὐτήν, καὶ οὐ πείσεται καὶ οὐκ ἔσται.¹⁸ καὶ δώσει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ λήψεται πολλοὺς καὶ ἐπιστρέψει ὁργὴν ὄνειδισμοῦ αὐτῶν ἐν ὅρκῳ κατὰ τὸν ὄνειδισμὸν αὐτοῦ.¹⁹ ἐπιστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὸ κατισχῦσαι τὴν χώραν αὐτοῦ καὶ προσκόψει καὶ πεσεῖται καὶ οὐχ εὑρεθήσεται.²⁰ καὶ ἀναστήσεται ἐκ τῆς ρίζης αὐτοῦ φυτὸν βασιλείας εἰς ἀνάστασιν, ἀνὴρ τύπτων δόξαν βασιλέως· καὶ ἐν ἡμέραις ἐσχάταις συντριβήσεται καὶ οὐκ ἐν ὁργῇ οὐδὲ ἐν πολέμῳ.²¹ καὶ ἀναστήσεται ἐπὶ τὸν τόπον αὐτοῦ εὔκαταφρόνητος, καὶ οὐ δοθήσεται ἐπ' αὐτὸν δόξα βασιλέως· καὶ ἥξει ἐξάπινα, κατισχύσει βασιλεὺς ἐν κληροδοσίᾳ αὐτοῦ.²² καὶ τοὺς βραχίονας τοὺς συντριβέντας συντρίψει ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.²³ καὶ μετὰ τῆς διαθήκης καὶ δήμου συνταγέντος μετ' αὐτοῦ ποιήσει ψεῦδος καὶ ἐπὶ ἔθνος ἰσχυρὸν ἐν ὀλιγοστῷ ἔθνει.²⁴ ἐξάπινα ἐρημώσει πόλιν καὶ ποιήσει ὅσα οὐκ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ οὐδὲ οἱ πατέρες τῶν πατέρων αὐτοῦ· προνομὴν καὶ σκῦλα καὶ χρήματα αὐτοῖς δώσει καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἰσχυρὰν διανοηθήσεται, καὶ οἱ λογισμοὶ αὐτοῦ εἰς μάτην.²⁵ καὶ ἐγερθήσεται ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ τὸν βασιλέα Αἰγύπτου ἐν ὅχλῳ πολλῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐρεθισθήσεται εἰς πόλεμον ἐν ὅχλῳ ἰσχυρῷ σφόδρᾳ λίαν· καὶ οὐ στήσεται, ὅτι διανοηθήσεται ἐπ' αὐτὸν διανοίᾳ.²⁶ καὶ καταναλώσουσιν αὐτὸν μέριμναι αὐτοῦ καὶ ἀποστρέψουσιν αὐτόν, καὶ παρελεύσεται καὶ κατασυρεῖ, καὶ πεσοῦνται τραυματίαι πολλοί.²⁷ καὶ δύο βασιλεῖς μόνοι δειπνήσουσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸν καὶ ἐπὶ μιᾶς τραπέζης φάγονται καὶ ψευδολογήσουσι καὶ οὐκ εὐδωθήσονται· ἔτι γὰρ συντέλεια εἰς καιρόν.²⁸ καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ ἐν χρήμασι πολλοῖς, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ τὴν διαθήκην τοῦ ἀγίου· ποιήσει καὶ ἐπιστρέψει ἐπὶ τὴν χώραν αὐτοῦ²⁹ εἰς καιρόν. καὶ εἰσελέύσεται εἰς Αἴγυπτον, καὶ οὐκ ἔσται ὡς ἡ πρώτη καὶ ἡ ἐσχάτη.³⁰ καὶ ἥξουσι Ῥωμαῖοι καὶ ἐξώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμβριμήσονται αὐτῷ· καὶ ἐπιστρέψει καὶ ὄργισθήσεται ἐπὶ τὴν διαθήκην τοῦ ἀγίου· καὶ ποιήσει καὶ ἐπιστρέψει καὶ διανοηθήσεται ἐπ' αὐτούς, ἀνθ' ὃν ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην τοῦ ἀγίου.³¹ καὶ βραχίονες παρ' αὐτοῦ στήσονται καὶ μιανοῦσι τὸ ἄγιον τοῦ φόβου καὶ ἀποστήσουσι τὴν θυσίαν καὶ δώσουσι βδέλυγμα ἐρημώσεως.³² καὶ ἐν ἀμαρτίαις διαθήκης μιανοῦσιν ἐν σκληρῷ λαῷ, καὶ ὁ δῆμος ὁ γινώσκων ταῦτα κατισχύσουσι καὶ ποιήσουσι.³³ καὶ ἐννοούμενοι τοῦ ἔθνους συνήσουσιν εἰς πολλούς· καὶ προσκόψουσι ρόμφαια καὶ παλαιωθήσονται ἐν αὐτῇ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ἐν προνομῇ ἡμερῶν κηλιδωθήσονται.³⁴ καὶ ὅταν συντρίβωνται, συνάξουσιν ἰσχὺν βραχεῖαν, καὶ ἐπισυναχθήσονται ἐπ' αὐτοὺς πολλοὶ ἐπὶ πόλεως καὶ πολλοὶ ὡς ἐν κληροδοσίᾳ.³⁵ καὶ ἐκ τῶν συνιέντων διανοηθήσονται εἰς τὸ καθαρίσαι ἐαυτὸύς καὶ εἰς τὸ ἐκλεγῆναι καὶ εἰς τὸ καθαρισθῆναι ἔως καιροῦ συντελείας· ἔτι γὰρ καιρὸς εἰς ὥρας.³⁶ καὶ ποιήσει κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς καὶ παροργισθήσεται καὶ ὑψωθήσεται ἐπὶ πάντα θεὸν καὶ ἐπὶ τὸν θεὸν τῶν θεῶν ἔξαλλα λαλήσει καὶ εὐδωθήσεται, ἔως ὃν συντελεσθῇ ἡ ὁργὴ· εἰς αὐτὸν γὰρ συντέλεια γίνεται.³⁷ καὶ ἐπὶ τοὺς θεοὺς τῶν πατέρων αὐτοῦ οὐ μὴ προνοηθῇ καὶ ἐν ἐπιθυμίᾳ γυναικὸς οὐ μὴ προνοηθῇ, ὅτι ἐν παντὶ ὑψωθήσεται, καὶ ὑποταγήσεται αὐτῷ ἔθνη ἰσχυρά.

³⁸επὶ τὸν τόπον αὐτοῦ κινήσει καὶ θεόν, ὃν οὐκ ἔγνωσαν οἱ πατέρες αὐτοῦ, τιμήσει ἐν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ καὶ λίθῳ πολυτελεῖ. καὶ ἐν ἐπιθυμήμασι ³⁹ποιήσει πόλεων καὶ εἰς ὁχύρωμα ἵσχυρὸν ἥξει· μετὰ θεοῦ ἀλλοτρίου, οὗ ἐὰν ἐπιγνῶ, πληθυνεῖ δόξαν καὶ κατακυριεύσει αὐτοῦ ἐπὶ πολὺ καὶ χώραν ἀπομειεῖ εἰς δωρεάν. ⁴⁰καὶ καθ' ὡραν συντελείας συγκερατισθήσεται αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ ἐποργισθήσεται αὐτῷ βασιλεὺς βορρᾶ ἐν ἄρμασι καὶ ἐν ἵπποις πολλοῖς καὶ ἐν πλοίοις πολλοῖς καὶ εἰσελεύσεται εἰς χώραν Αἰγύπτου ⁴¹καὶ ἐπελεύσεται εἰς τὴν χώραν μου, ⁴²καὶ ἐν χώρᾳ Αἰγύπτου οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ διασωζόμενος. ⁴³καὶ κρατήσει τοῦ τόπου τοῦ χρυσίου καὶ τοῦ τόπου τοῦ ἀργυρίου καὶ πάσης τῆς ἐπιθυμίας Αἰγύπτου, καὶ Λίβυες καὶ Αἰθίοπες ἔσονται ἐν τῷ ὅχλῳ αὐτοῦ. ⁴⁴καὶ ἀκοὴ ταράξει αὐτὸν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ βορρᾶ, καὶ ἐξελεύσεται ἐν θυμῷ ἵσχυρῷ καὶ ρόμφαιᾳ ἀφανίσαι καὶ ἀποκτεῖναι πολλούς. ⁴⁵καὶ στήσει αὐτοῦ τὴν σκηνὴν τότε ἀνὰ μέσον τῶν θαλασσῶν καὶ τοῦ ὄρους τῆς θελήσεως τοῦ ἄγιου· καὶ ἥξει ὥρα τῆς συντελείας αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ βοηθῶν αὐτῷ.

12 ¹καὶ κατὰ τὴν ὡραν ἐκείνην παρελεύσεται Μιχαὴλ ὁ ἄγγελος ὁ μέγας ὁ ἐστηκὼς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου· ἐκείνη ἡ ἡμέρα θλίψεως, οἵα οὐκ ἔγενήθη ἀφ' οὗ ἔγενήθησαν ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης· καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὑψωθήσεται πᾶς ὁ λαός, ὃς ἂν εὔρεθῇ ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ βιβλίῳ. ²καὶ πολλοὶ τῶν καθευδόντων ἐν τῷ πλάτει τῆς γῆς ἀναστήσονται, οἱ μὲν εἰς ζωὴν αἰώνιον, οἱ δὲ εἰς ὀνειδισμόν, οἱ δὲ εἰς διασπορὰν καὶ αἰσχύνην αἰώνιον. ³καὶ οἱ συνιέντες φανοῦσιν ὡς φωστῆρες τοῦ οὐρανοῦ καὶ οἱ κατισχύοντες τοὺς λόγους μου ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ⁴καὶ σύ, Δανιηλ, κάλυψον τὰ προστάγματα καὶ σφράγισαι τὸ βιβλίον ἔως καιροῦ συντελείας, ἔως ἂν ἀπομανῶσιν οἱ πολλοὶ καὶ πλησθῇ ἡ γῆ ἀδικίας. — ⁵καὶ εἶδον ἐγὼ Δανιηλ καὶ ἴδου δύο ἔτεροι εἰστήκεισαν, εἷς ἔνθεν τοῦ ποταμοῦ καὶ εἷς ἔνθεν. ⁶καὶ εἴπα τῷ ἐνὶ τῷ περιβεβλημένῳ τὰ βύσινα τῷ ἐπάνῳ Πότε οὖν συντέλεια ὡν εἱρηκάς μοι τῶν θαυμαστῶν καὶ ὁ καθαρισμὸς τούτων; ⁷καὶ ἤκουσα τοῦ περιβεβλημένου τὰ βύσινα, ὃς ἦν ἐπάνω τοῦ ὄδατος τοῦ ποταμοῦ "Ἐως καιροῦ συντελείας· καὶ ὕψωσε τὴν δεξιὰν καὶ τὴν ἀριστερὰν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ὥμοσε τὸν ζῶντα εἰς τὸν αἰῶνα θεὸν ὅτι εἰς καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἡμισυ καιροῦ ἡ συντέλεια χειρῶν ἀφέσεως λαοῦ ἄγιου, καὶ συντελεσθήσεται πάντα ταῦτα. ⁸καὶ ἐγὼ ἤκουσα καὶ οὐ διενοήθην παρ' αὐτὸν τὸν καιρὸν καὶ εἴπα Κύριε, τίς ἡ λύσις τοῦ λόγου τούτου, καὶ τίνος αἱ παραβολαὶ αὗται; ⁹καὶ εἴπεν μοι Ἀπότρεχε, Δανιηλ, ὅτι κατακεκαλυμμένα καὶ ἐσφραγισμένα τὰ προστάγματα, ἔως ἂν ¹⁰πειρασθῶσι καὶ ἀγιασθῶσι πολλοί, καὶ ἀμάρτωσιν οἱ ἀμαρτωλοί· καὶ οὐ μὴ διανοηθῶσι πάντες οἱ ἀμαρτωλοί, καὶ οἱ διανοούμενοι προσέξουσιν. ¹¹ἀφ' οὗ ἂν ἀποσταθῇ ἡ θυσία διὰ παντὸς καὶ ἐτοιμασθῇ δοθῆναι τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐνενήκοντα. ¹²μακάριος ὁ ἐμμένων καὶ συνάξει εἰς ἡμέρας χιλίας τριακοσίας τριάκοντα πέντε. ¹³καὶ σὺ βάδισον ἀναπαύου· ἔτι γάρ εἰσιν ἡμέραι καὶ ὥραι εἰς ἀναπλήρωσιν συντελείας, καὶ ἀναπαύσῃ καὶ ἀναστήσῃ ἐπὶ τὴν δόξαν σου εἰς συντέλειαν ἡμερῶν.

ΒΗΛ ΚΑΙ ΔΡΑΚΩΝ

1 Ἐκ προφητείας Αμβακουμ υἱοῦ Ἰησοῦ ἐκ τῆς φυλῆς Λευι. 2 Ἀνθρωπός τις ἦν ἱερεύς, ὃς ὅνομα Δανιηλ οὐδές Αβαλ, συμβιωτὴς τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. 3 καὶ ἦν εἰδώλον, Βηλ, ὃ ἐσέβοντο οἱ Βαβυλώνιοι· ἀνηλίσκετο δὲ αὐτῷ καθ' ἑκάστην ἡμέραν σεμιδάλεως ἀρτάβαι δέκα δύο καὶ πρόβατα τέσσαρα καὶ ἑλαίου μετρηταὶ ἔξ. 4 καὶ ὁ βασιλεὺς ἐσέβετο αὐτόν, καὶ ἐπορεύετο ὁ βασιλεὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ προσεκύνει αὐτῷ. Δανιηλ δὲ προσηγέρχετο πρὸς κύριον. 5 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιηλ Διὰ τί οὐ προσκυνεῖς τῷ Βηλ; καὶ εἶπε Δανιηλ πρὸς τὸν βασιλέα Οὐδένα σέβομαι ἐγὼ εἰ μὴ κύριον τὸν θεὸν τὸν κτίσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ ἔχοντα πάσης σαρκὸς κυριείαν. 6 εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς αὐτῷ Οὗτος οὖν οὐκ ἔστι θεός; οὐχ ὄρᾶς ὅσα εἰς αὐτὸν δαπανᾶται καθ' ἑκάστην ἡμέραν; 7 καὶ εἶπεν αὐτῷ Δανιηλ Μηδαμῶς· μηδείς σε παραλογιζέσθω· οὗτος γὰρ ἔσωθεν μὲν πήλινός ἔστιν, ἔξωθεν δὲ χαλκοῦς· δόμνῳ δέ σοι κύριον τὸν θεὸν τῶν θεῶν, δτὶ οὐθὲν βέβρωκε πώποτε οὗτος. 8 καὶ θυμωθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τοὺς προεστηκότας τοῦ ἱεροῦ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Παραδείξατε τὸν ἐσθίοντα τὰ παρασκευαζόμενα τῷ Βηλ· εἰ δὲ μὴ γε, ἀποθανεῖσθε ἡ Δανιηλ ὁ φάσκων μὴ ἐσθίεσθαι αὐτὰ ὑπ' αὐτοῦ. οἱ δὲ εἶπαν Αὔτὸς ὁ Βηλ ἔστιν ὁ κατεσθίων αὐτά. 9 εἶπε δὲ Δανιηλ πρὸς τὸν βασιλέα Γινέσθω οὕτως· ἐὰν μὴ παραδείξω δτὶ οὐκ ἔστιν ὁ Βηλ ὁ κατεσθίων ταῦτα, ἀποθανοῦμαι καὶ πάντες οἱ παρ' ἐμοῦ. ἦσαν δὲ τῷ Βηλ ἱερεῖς ἑβδομήκοντα χωρὶς γυναικῶν καὶ τέκνων. 10 ἥγαγον δέ τὸν βασιλέα εἰς τὸ εἰδώλιον. 11 καὶ παρετέθη τὰ βρώματα ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ Δανιηλ, καὶ οἶνος κερασθεὶς εἰσηνέχθη καὶ παρετέθη τῷ Βηλ. καὶ εἶπεν Δανιηλ Σὺ αὐτὸς ὄρᾶς δτὶ κεῖται ταῦτα, βασιλεῦ· σὺ οὖν ἐπισφράγισαι τὰς κλεῖδας τοῦ ναοῦ, ἐπάν κλεισθῇ. 13 ἥρεσε δὲ ὁ λόγος τῷ βασιλεῖ. 14 δὲ Δανιηλ ἐκέλευσε τοὺς παρ' αὐτοῦ ἐκβαλόντας πάντας ἐκ τοῦ ναοῦ κατασῆσαι ὅλον τὸν ναὸν σποδῷ οὐθενὸς τῶν ἐκτὸς αὐτοῦ εἰδότος. καὶ τότε τὸν ναὸν ἐκέλευσε σφραγίσαι τῷ τοῦ βασιλέως δακτυλίῳ καὶ τοῖς δακτυλίοις τινῶν ἐνδόξων ἱερέων· καὶ ἐγένετο οὕτως. 15-17 καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον παρεγένοντο ἐπὶ τὸν τόπον· οἱ δὲ ἱερεῖς τοῦ Βηλ διὰ ψευδοθυρίδων εἰσελθόντες κατεφάγοσαν πάντα τὰ παρακείμενα τῷ Βηλ καὶ ἐξέπιον τὸν οἶνον. καὶ εἶπεν Δανιηλ Ἐπίδετε τὰς σφραγῖδας ὑμῶν εἰ μένουσιν, ἄνδρες ἱερεῖς· καὶ σὺ δέ, βασιλεῦ, σκέψαι μὴ τί σοι ἀσύμφωνον γεγένηται. καὶ εὗρον, ὡς ἦν ἡ σφραγίς, καὶ ἀπέβαλον τὴν σφραγῖδα. 18 καὶ ἀνοίξαντες τὰς θύρας εἰδοσαν δεδαπανημένα πάντα τὰ παρατεθέντα καὶ τὰς τραπέζας κενάς· καὶ ἐχάρη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Δανιηλ Μέγας ἔστιν ὁ Βηλ, καὶ οὐκ ἔστι παρ' αὐτῷ δόλος. 19 καὶ ἐγέλασε Δανιηλ σφόδρα καὶ εἶπεν τῷ βασιλεῖ Δεῦρο ἵδε τὸν δόλον τῶν ἱερέων. καὶ εἶπεν Δανιηλ Βασιλεῦ, ταῦτα τὰ ἵχνη τίνος ἔστι; 20 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἄνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδίων. 21 καὶ ἐπῆλθεν ἐπὶ τὸν οἶκον, ἐν ὧ ἦσαν οἱ ἱερεῖς καταγινόμενοι, καὶ εὗρε τὰ βρώματα τοῦ Βηλ καὶ τὸν οἶνον· καὶ ἐπέδειξε Δανιηλ τῷ βασιλεῖ τὰ ψευδοθύρια, δι' ὧν εἰσπορευόμενοι οἱ ἱερεῖς ἐδαπάνων τὰ παρατιθέμενα τῷ Βηλ. 22 καὶ ἐξήγαγεν

αύτοὺς ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ Βηλίου καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς τῷ Δανιηλ· καὶ τὴν δαπάνην τὴν εἰς αὐτὸν ἔδωκε τῷ Δανιηλ, τὸν δὲ Βηλ κατέστρεψε.

²³Καὶ ἦν δράκων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, καὶ ἐσέβοντο αὐτὸν οἱ Βαβυλώνιοι. ²⁴καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιηλ Μή καὶ τοῦτο ἐρεῖς ὅτι χαλκοῦς ἐστιν; Ιδοὺ ζῆ καὶ ἐσθίει καὶ πίνει· προσκύνησον αὐτῷ.
²⁵καὶ εἶπεν Δανιηλ Βασιλεῦ, δός μοι τὴν ἔξουσίαν, καὶ ἀνελῶ τὸν δράκοντα ἀνευ σιδήρου καὶ ῥάβδου. ²⁶καὶ συνεχώρησεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν αὐτῷ Δέδοταί σοι. ²⁷καὶ λαβὼν ὁ Δανιηλ πίσσης μνᾶς τριάκοντα καὶ στέαρ καὶ τρίχας ἥψησεν ἐπὶ τὸ αὐτὸν καὶ ἐποίησε μάζαν καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸ στόμα τοῦ δράκοντος, καὶ φαγὼν διερράγη· καὶ ἐδειξεν αὐτὸν τῷ βασιλεῖ λέγων Οὐ ταῦτα σέβεσθε, βασιλεῦ; ²⁸καὶ συνήχθησαν οἱ ἀπὸ τῆς χώρας πάντες ἐπὶ τὸν Δανιηλ καὶ εἶπαν Ιουδαῖος γέγονεν ὁ βασιλεὺς· τὸν Βηλ κατέστρεψε καὶ τὸν δράκοντα ἀπέκτεινε. ³⁰καὶ ιδὼν ὁ βασιλεὺς ὅτι ἐπισυνήχθη ὁ ὄχλος τῆς χώρας ἐπ' αὐτόν, ἐκάλεσε τοὺς συμβιωτὰς αὐτοῦ καὶ εἶπεν Δίδωμι τὸν Δανιηλ εἰς ἀπώλειαν. ³¹⁻³²ἦν δὲ λάκκος ἐν ᾧ ἐτρέφοντο λέοντες ἐπτά, οἵς παρεδίδοντο οἱ ἐπίβουλοι τοῦ βασιλέως, καὶ ἔχορηγεῖτο αὐτοῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν τῶν ἐπιθανατίων σώματα δύο. καὶ ἐνεβάλοσαν τὸν Δανιηλ οἱ ὄχλοι εἰς ἐκεῖνον τὸν λάκκον, ἵνα καταβρωθῇ καὶ μηδὲ ταφῆς τύχῃ. καὶ ἦν ἐν τῷ λάκκῳ Δανιηλ ἡμέρας ἔξ. ³³καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἔκτῃ καὶ ἦν Αμβακουμ ἔχων ἄρτους ἐντεθρυμμένους ἐν σκάφῃ ἐν ἐψήματι καὶ στάμνον οἴνου κεκερασμένου καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίον πρὸς τοὺς θεριστάς. ³⁴καὶ ἐλάλησεν ἄγγελος κυρίου πρὸς Αμβακουμ λέγων Τάδε λέγει σοι κύριος ὁ θεός Τὸ ἄριστον, ὁ ἔχεις, ἀπένεγκε Δανιηλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων ἐν Βαβυλῶνι. ³⁵καὶ εἶπεν Αμβακουμ Κύριε ὁ θεός, οὐχ ἔώρακα τὴν Βαβυλῶνα καὶ τὸν λάκκον οὐ γινώσκω ποῦ ἐστι. ³⁶καὶ ἐπὶ λαβόμενος αὐτοῦ ὁ ἄγγελος κυρίου τοῦ Αμβακουμ τῆς κόμης αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς ἔθηκεν αὐτὸν ἐπάνω τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βαβυλῶνι. ³⁷καὶ εἶπεν Αμβακουμ πρὸς Δανιηλ Ἀναστὰς φάγε τὸ ἄριστον, ὁ ἀπέστειλέ σοι κύριος ὁ θεός. ³⁸καὶ εἶπε Δανιηλ Ἐμνήσθη γάρ μου κύριος ὁ θεός ὁ μὴ ἐγκαταλείπων τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν. ³⁹καὶ ἔφαγε Δανιηλ· ὁ δὲ ἄγγελος κυρίου κατέστησε τὸν Αμβακουμ ὅθεν αὐτὸν ἔλαβε τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. ὁ δὲ κύριος ὁ θεός ἐμνήσθη τοῦ Δανιηλ. ⁴⁰ἔξῆλθε δὲ ὁ βασιλεὺς μετὰ ταῦτα πενθῶν τὸν Δανιηλ καὶ ἐγκύψας εἰς τὸν λάκκον ὥρᾳ αὐτὸν καθήμενον. ⁴¹καὶ ἀναβοήσας εἶπεν ὁ βασιλεὺς Μέγας ἐστὶ κύριος ὁ θεός, καὶ οὐκ ἐστι πλὴν αὐτοῦ ἄλλος. ⁴²καὶ ἔξήγαγεν ὁ βασιλεὺς τὸν Δανιηλ ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ τοὺς αἰτίους τῆς ἀπωλείας αὐτοῦ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λάκκον ἐνώπιον τοῦ Δανιηλ, καὶ κατεβρώθησαν.